Holy Bible

Aionian **Edition**®

Kitaabka Quduuska Ah

Somali Bible

Holy Bible Aionian Edition ®
Kitaabka Quduuska Ah
Somali Bible

Creative Commons Attribution NoDerivatives NonCommercial 4.0, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution NoDerivatives Noncommercial 4.0
Society for International Ministries -- Kenya (by SIM International), 1979, 2008
ISBN: 978-1-67814-551-4

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Additional Information:

The Bible in Somali published as 'Holy Bible Aionian Edition: Somali Bible'
Publication © Nainoia, Inc., Bellefonte, PA, USA, 2019
Bible Text Somali Bible in Somali © SIM International, Fort Mill, SC, USA, 2019

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Hordhac

Somali at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Somali at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Jadwalka Nuxurka

AXDIGA HORE

Bilowgii 1
Baxniintii 36
Laawiyiintii 66
Tirintii 89
Sharciga Kunoqoshadiisa 119
Yashuuca 144
Xaakinnada 162
Ruud 180
Samuu'Eel Kowaad 183
Samuu'Eel Labaad 207
Boqorradii Kowaad 227
Boqorradii Labaad 250
Taariikhdii Kowaad 272
Taariikhdii Labaad 294
Cesraa 320
Nexemyaah 327
Esteer 338
Ayuub 344
Sabuurradii 362
Maahmaahyadii 405
Wacdiyahii 420
Gabaygii Sulaymaan 426
Ishacyaah 429
Yeremyaah 465
Baroorashadii Yeremyaah 505
Yexesqeel 509
Daanyeel 547
Hoosheeca 558
Yoo'Eel 564
Caamoos 566
Cobadyaah 571
Yoonis 572
Miikaah 574
Naxuum 577
Xabaquuq 579
Sefanyaah 581
Xaggay 583
Sekaryaah 585
Malaakii 592

AXDIGA CUSUB

Matayos 597
Markos 618
Luukos 631
Yooxanaa 653
Falimaha Rasuullada 670
Rooma 693
1 Korintos 702
2 Korintos 711
Galatiya 717
Efesos 720
Filiboy 723
Kolosay 726
1 Tesaloniika 728
2 Tesaloniika 730
1 Timoteyos 731
2 Timoteyos 734
Tiitos 736
Filemon 738
Cibraaniyada 739
Yacquub 746
1 Butros 749
2 Butros 752
1 Yooxanaa 754
2 Yooxanaa 757
3 Yooxanaa 758
Yuudas 759
Muujintii 760

KU LIFAAQAN

Hagaha Akhrinta
Qaamuuska
Khariidadaha
Aayaha
Sawirada, Doré

AXDIGA HORE

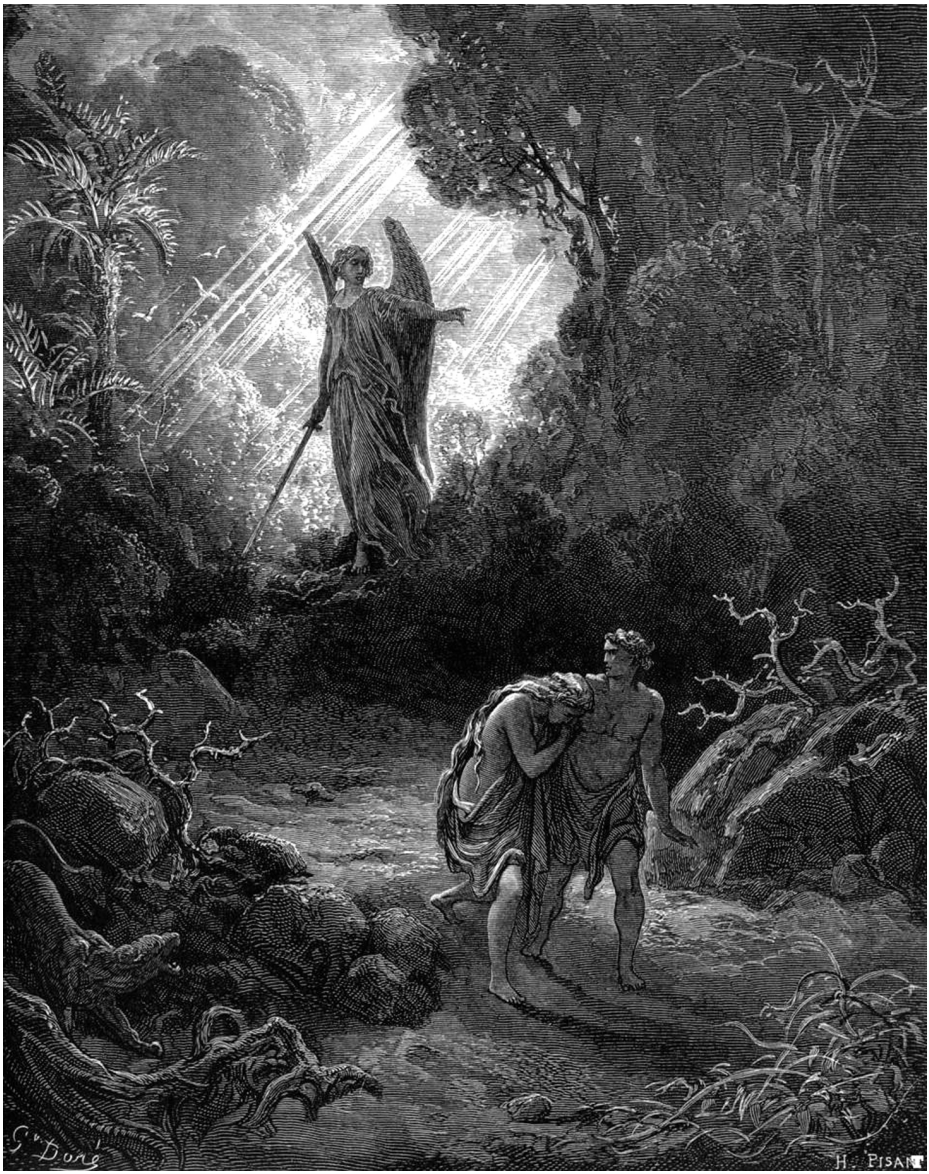

Kolkaasuu ninkii eryay; Beer Ceeden barigeedana wuxuu taagay Keruubiim, iyo seef ololaysa, oo dhan walba u jeesanaysa, si ay u dhawrto jidka geedka nolosha.

Bilowgii 3:24

Bilowgii

1 Bilowgii Ilaah samada iyo dhulkuu abuuray. **2** Dhulkuna
qaab ma lahayn, wuuna madhnaa; gudcurna moolkuu dul
joogay; oo Ruuxa Ilaahna wuxuu ka dul dhaqdhaqaaqayay
biyaha. **3** Ilaahna wuxuu yidhi, Iftiin ha ahaado: iftiin baana
ahaaday. **4** Ilaahna wuxuu arkay iftiinkii inuu wanaagsan
yahay: Ilaahna iftiinkii ayuu ka soocay gudcurkii. **5** Ilaahna
iftiinkii wuxuu u bixiyey Maalin, gudcurkiina wuxuu u bixiyey
Habeen. Waxaana jiray fiid iyo subax, isla maalin ah. **6**
Ilaahna wuxuu yidhi, Meel bannaani ha noqoto biyaha
dhexdooda, oo iyadu biyaha ha ka soocdo biyaha. **7**
Markaasuu Ilaah sameeyey meeshii bannaanka ahayd, oo
wuxuu biyihii bannaanka ka hooseeyey ka soocay kuwii
bannaanka ka sarreeyey; sidaasayna ahaatay. **8** Ilaahna
bannaankii wuxuu u bixiyey Samo. Waxaana jiray fiid iyo
subax, maalintii labaad. **9** Ilaahna wuxuu yidhi, Biyaha
samada ka hooseeya meel ha isugu soo ururee, oo ciidda
engegani ha muuqato; sidaasayna ahaatay. **10** Markaasuu
Ilaah ciiddii engegnayd u bixiyey Dhul; ururkii biyahana wuxuu
u bixiyey Bado: oo Ilaah wuxuu arkay in taasu wanaagsan
tahay. **11** Ilaahna wuxuu yidhi, Dhulku ha soo bixiyo doog, iyo
geedo yaryar oo iniino dhala, iyo geedo waaweyn oo midho
caynkooda ah dhala, oo iniinahoodu ku dhex jiraan, oo dhulka
ku kor yaal; sidaasayna ahaatay. **12** Dhulkiina wuxuu soo
bixiyey doog, iyo geedo yaryar oo leh iniino caynkooda ah,
iyo geedo waaweyn oo midho dhala, oo iniinahoodu ku dhex
jiraan, iyagoo caynkooda ah, Ilaahna wuxuu arkay in taasu
wanaagsan tahay. **13** Waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii
saddexaad. **14** Ilaahna wuxuu yidhi, Iftiimmo ha ahaadeen
meesha bannaan oo samada dhex ah si ay u kala soocaan
maalinta iyo habeenka; oo ha u ahaadeen calaamooyin,
iyo xilliyo, iyo maalmo iyo sannado; **15** oo iftiimmo ha u
noqdeen meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd si
ay u iftiimiyaan dhulka dushiisa; sidaasayna ahaatay. **16**
Oo Ilaah wuxuu sameeyey labada iftiin ee waaweyn; si uu
iftiinka weynu u xukumo maalinta, iftiinka yaruna u xukumo
habeenka; oo xiddigahana wuu sameeyey. **17** Ilaahna wuxuu
iyaga dhigay meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd
si ay dhulka u iftiimiyaan, **18** oo ay u xukumaan maalinta
iyo habeenka, oo ay iftiinka uga soocaan gudcurka, Ilaahna
wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **19** Oo waxaana
jiray fiid iyo subax, maalintii afraad. **20** Oo Ilaah wuxuu
yidhi, Biyuhu aad ha u soo bixiyeen uun dhaqdhaqaaqa
oo badan, oo naf nool leh, haadduna ha duusho dhulka
dushiisa xagga meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd.
21 Oo Ilaah wuxuu abuuray nibiriyada badda oo waaweyn,
iyo uun kasta oo nool oo dhaqdhaqaaqa, ee biyuhu aad u
soo bixiyeen iyagoo badan, oo caynkooda oo kale dhala,
iyo haad kasta oo caynkiisa dhala; Ilaahna wuxuu arkay
in taasu wanaagsan tahay. **22** Oo Ilaah baa barakeeyey
iyaga, isagoo leh, Wax badan dhala, oo tarma, oo biyaha
badaha ka buuxsama, haadduna ha ku tarmeen dhulka.
23 Oo waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii shanaad. **24**
Oo Ilaah wuxuu yidhi, Dhulku ha soo bixiyo uun nool oo
caynkiisa dhala, kuwaasoo ah xoolo, iyo waxa gurguurta, iyo
dugaagga dhulka oo caynkooda dhala; sidaasayna ahaatay.
25 Ilaahna wuxuu sameeyey dugaagga dhulka oo caynkiisa
dhala, iyo xoolo caynkooda dhala, iyo wax kasta oo dhulka
gurguurta oo caynkiisa dhala; Ilaahna wuxuu arkay in taasu
wanaagsan tahay. **26** Ilaahna wuxuu yidhi, Aan nin inoo eg
ka samayno araggeenna, oo iyagu ha xukumeen kalluunka
badda, iyo haadda hawada, iyo xoolaha, iyo dhulka oo dhan,
iyo waxa dhulka gurguurta oo dhan. **27** Oo Ilaah nin buu ka
abuuray araggiisa, Ilaah araggiisa ayuu ka abuuray isaga;
lab iyo dhaddig ayuu abuuray. **28** Oo Ilaah waa barakeeyey
iyaga; oo Ilaah wuxuu iyaga ku yidhi, Wax badan dhala oo
tarma, oo dhulka ka buuxsama, oo ka sara mara dhulka,
oo xukuma kalluunka badda, iyo haadda hawada, iyo wax
kasta oo nool oo dhulka kor dhaqdhaqaaqa. **29** Oo Ilaah
wuxuu yidhi, Bal eeg, waxaan idin siiyey geed kasta oo yar
oo iniino dhala, oo ku yaal dhulka dushiisa oo dhan, iyo
geed kasta oo weyn, kaasoo midho leh, iniinona dhala; oo
waxay idiin noqon doonaan cunto; **30** oo dugaag kasta oo
dhulka jooga, iyo haad kasta oo hawada duula, iyo wax
kasta oo dhulka gurguurta, oo naf nool leh ayaan geed kasta
oo cagaar ah cunto u siiyey; sidaasayna ahaatay. **31** Oo
Ilaah wuxuu arkay wax kasta oo uu sameeyey, oo bal eeg,
aad bay u wanaagsanaayeen. Waxaana jiray fiid iyo subax,
maalintii lixaad.

2 Samada iyo dhulkuna way dhammaadeen, iyo waxa
badan ee ku jira oo dhammuba. **2** Maalintii toddobaadna
Ilaah wuu dhammeeyey shuqulkiisii uu sameeyey; oo maalintii
toddobaad ayuu ka nastay shuqulkiisii uu sameeyey oo
dhanba. **3** Oo Ilaah wuu barakeeyey maalintii toddobaad,
quduusna wuu ka dhigay; maxaa yeelay, maalintaas ayaa
Ilaah ka nastay shuqulkiisii uu sameeyey ee ahaa abuuridda
oo dhan. **4** Kuwanu waa bilowgii samada iyo dhulka kolkii
la abuuray iyaga, maalintii Rabbiga Ilaah ahu sameeyey
dhulka iyo samada. **5** Dhirta duurkuna weli kuma ay oollin
dhulka, geedaha yaryar oo duurkuna weli sooma ay bixin:
waayo, Rabbiga Ilaah ahu dhulka roob kuma soo dayn,
nin dhulka beeraana ma jirin; **6** laakiin ceeryaamo baa
dhulka kor uga soo bixi jirtay, oo waraabin jirtay dhulka
dushiisa oo dhan. **7** Rabbiga Ilaah ahuna nin buu ka
sameeyey ciidda dhulka, dulalka sankiisana wuxuu kaga
afuufay neeftii nolosha; ninkiina wuxuu noqday naf nool. **8**
Oo Rabbiga Ilaah ahu beer buu ka beeray xagga bari ee
Ceeden; oo halkaasuuna geeyey ninkii uu sameeyey. **9**
Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu dhulka ka soo bixiyey geed
kasta oo indhaha u roon, oo cunto ku wanaagsan; beerta
dhexdeedana wuxuu ka soo bixiyey geedkii nolosha iyo
geedkii aqoonta wanaagga iyo xumaanta. **10** Ceedenna
webi baa ka baxay inuu beerta waraabiyo; halkaasuuna
ku kala qaybsamay, wuxuuna noqday afar madax. **11** Kan
kowaad magiciisu wuxuu ahaa Fiishoon: kaasu waa kan ku
wareegsan dhulka Xawiilaah oo dhan, meeshaas oo dahab
leh; **12** oo dahabka dhulkaasu waa wanaagsan yahay: oo
meeshaasuna waxay leedahay beduliyum iyo dhagaxyo onika
la yidhaahdo. **13** Webiga labaad magiciisuna waa Giixoon:
kaasuna waa kan ku wareegsan dhulka Kuush oo dhan.
14 Webiga saddexaad magiciisuna waa Xiddeqel: kaasu
waa kan Ashuur dhankeeda bari mara. Webiga afraadna
waa Yufraad. **15** Rabbiga Ilaah ahuna ninkii wuu kaxeeyey
oo wuxuu geeyey beer Ceeden inuu falo oo dhawro. **16**

Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu ninkii ku amray isagoo leh,
Geed kasta oo beerta ku yaal wax baad ka cuni kartaa: **17**
laakiin geedka aqoonta wanaagga iyo xumaanta waa inaanad
waxba ka cunin: waayo, maalintii aad wax ka cuntid hubaal
waad dhiman doontaa. **18** Oo Rabbiga Ilaah ahu wuxuu
yidhi, Ma wanaagsana in ninku keligiis ahaado; waxaan u
samayn doonaa mid caawisa oo ku habboon. **19** Rabbiga
Ilaah ahuna wuxuu ciidda ka sameeyey dugaag kasta oo
duurka jooga, iyo haad kasta oo hawada duula; oo iyagii
wuxuu u keenay ninkii, inuu arko wuxuu u bixiyo; oo wax
kastoo ninkii u bixiyey uun kasta oo nool ayaa magiciisii
noqday. **20** Oo ninkii baa magacyo u bixiyey xoolaha oo
dhan, iyo haadda hawada, iyo dugaag kasta oo duurka
jooga, laakiin ninkii looma helin mid caawisa oo ku habboon.
21 Oo Rabbiga Ilaah ahu hurdo weyn buu ku riday ninkii,
kolkaasuu gam'ay; kolkaasuu wuxuu ka bixiyey feedhihiisii
middood, meesheediina hilib buu ku awday. **22** Oo feedhii
Rabbiga Ilaah ahu ka bixiyey ninka ayuu naag ka sameeyey,
oo wuxuu iyadii u keenay ninkii. **23** Ninkiina wuxuu yidhi,
Tanu hadda waa laf ka mid ah lafahayga, iyo hilib ka mid
ah hilibkayga: waxaa iyada loogu yeedhi doonaa Naag,
maxaa yeelay, iyada waxaa laga soo saaray Nin. **24** Sidaas
daraaddeed nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis iyo hooyadiis,
wuxuuna la joogayaa naagtiisa: oo waxay noqonayaan isku
jidh. **25** Oo labadooduba way qaawanaayeen, ninka iyo
naagtiisuba, mana ay xishoonaynin.

3 Haddaba abeesadu way ugu khiyaano badnayd bahal
kasta ee duurka jooga oo Rabbiga Ilaah ahu sameeyey.
Oo waxay naagtii ku tidhi, Ilaah miyuu idinku yidhi, Waa
inaydnaan waxba ka cunin geed kasta oo beerta ku yaal? **2**
Naagtiina waxay abeesadii ku tidhi, Midhaha geedaha beerta
waannu cuni karnaa; **3** laakiinse midhaha geedka beerta
dhexdeeda ku yaal, Ilaah wuxuu nagu yidhi, Waa inaydnaan
waxba ka cunin, ama aydnaan taaban, yeydnan dhimanine.
4 Abeesadiina waxay naagtii ku tidhi, Ma dhiman doontaan;
5 waayo, Ilaah wuxuu og yahay in maalinta aad cuntaan ay
indhihiinnu furmi doonaan, oo aad noqon doontaan sida Ilaah
oo kale, idinkoo kala garanaya wanaagga iyo xumaanta. **6**
Oo markii naagtii aragtay in geedkii cunto ku wanaagsan
yahay, oo indhaha u roon yahay, oo uu yahay geed caqli
lagu yeesho, ayay midho ka qaadatay, oo cuntay; ninkeedii
la joogayna wax bay ka siisay, oo isagiina wuu cunay. **7** Oo
labadoodiiba indhahoodii way furmeen, oo waxay garteen
inay qaawan yihiin; waxayna isku tosheen caleemo berde,
oo ay gunti ka samaysteen. **8** Oo waxay maqleen codkii
Rabbiga Ilaaha ah, isagoo beerta dhex socda kolkii maalintu
qaboobayd: oo ninkii iyo naagtiisii way iska qariyeen Ilaah,
oo waxay ku dhuunteen geedihii beerta dhexdooda. **9**
Oo Rabbiga Ilaah ahu wuu u yeedhay ninkii, oo wuxuu
ku yidhi, Xaggee baad joogtaa? **10** Isagiina wuxuu yidhi,
Codkaagaan beerta ka dhex maqlay, waanan cabsaday,
maxaa yeelay, waan qaawanaa; oo waan isqariyey. **11**
Kolkaasuu ku yidhi, Yaa kuu sheegay inaad qaawan tahay?
Miyaad wax ka cuntay geedkii aan kugu amray inaadan
wax ka cunin? **12** Ninkiina wuxuu yidhi, Naagtii aad i siisay
inay ila joogto ayaa geedkii wax iga siisay, oo anna waan
cunay. **13** Oo Rabbiga Ilaah ahu wuxuu naagtii ku yidhi,
Waa maxay waxan aad samaysay? Naagtiina waxay tidhi,
Abeesadaa i khiyaanaysay oo anna waan cunay. **14** Oo
Rabbiga Ilaah ahu wuxuu abeesadii ku yidhi, Waxan aad
samaysay aawadiis waad ka habaaran tahay xoolaha oo
dhan, iyo dugaag kasta oo duurka jooga; waxaanad ku socon
doontaa boggaaga, ciid baanad cuni doontaa maalmaha
cimrigaaga oo dhan: **15** oo colaad baan idin dhex dhigi
doonaa adiga iyo naagta, iyo farcankaaga iyo farcankeeda;
oo madaxaaguu burburin doonaa, adiguna cedhibtiisaad
burburin doontaa. **16** Naagtiina wuxuu ku yidhi, Dhibtaada
iyo wallacaaga aad baan u badin doonaa; oo dhib baad
carruur ku dhali doontaa; oo waxay doonistaadu ahaan
doontaa ninkaaga, wuuna kuu talin doonaa. **17** Aadanna
wuxuu ku yidhi, Codkii naagtaadaad maqashay oo waxaad
wax ka cuntay geedkii aan kugu amray, anigoo leh, Waa
inaadan waxba ka cunin, sidaas daraaddeed dhulku waa
habaaran yahay adiga aawadaa; maalmaha cimrigaaga oo
dhanna dhibaataad wax kaga cuni doontaa. **18** Qodxan
iyo yamaarugna waa kaaga soo bixi doonaan, waxaanad
cuni doontaa geedaha yaryar oo duurka. **19** Wejigaagoo
dhididsan baad wax cuni doontaa, ilaa aad dhulka ku noqotid;
maxaa yeelay, dhulkaa lagaa qaaday; waayo, ciid baad
tahay, ciid baadna ku noqon doontaa. **20** Ninkiina wuxuu
naagtiisii u bixiyey Xaawa, maxaa yeelay, waxay ahayd
hooyadii waxa nool oo dhan. **21** Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu
Aadan iyo naagtiisii u sameeyey dhar harag ah, wuuna u
xidhay iyagii. **22** Oo Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu yidhi, Ninku
wuxuu noqday sidii mid innaga mid ah, isagoo garanaya
wanaagga iyo xumaanta; oo haatan, waaba intaasoo uu
gacantiisa soo fidiyaa, oo uu wax ka qaataa geedka nolosha,
oo uu cunaa oo uu weligiis noolaadaa: **23** sidaas daraaddeed
Ilaah isaga wuu ka saaray Beer Ceeden, si uu u beerto
dhulkii isaga laga soo qaaday. **24** Kolkaasuu ninkii eryay;
Beer Ceeden barigeedana wuxuu taagay Keruubiim, iyo seef
ololaysa, oo dhan walba u jeesanaysa, si ay u dhawrto jidka
geedka nolosha.

4 Ninkiina naagtiisii Xaawa ahayd buu u tegey; wayna
uuraysatay, oo Qaabiil bay dhashay, oo waxay tidhi, Wiil
baan ku helay Rabbiga caawimaaddiisa. **2** Dabadeedna
waxay dhashay walaalkiis Haabiil. Haabiilna wuxuu ahaa
adhijir, laakiin Qaabiil wuxuu ahaa beerfale. **3** Maalmo
dabadeed waxay noqotay in Qaabiil qurbaan ahaan Rabbiga
ugu keenay midhihii dhulka. **4** Haabiilna wuxuu wax uga
keenay curadyadii adhigiisa iyo baruurtoodiiba. Rabbiguna
wuu eegay Haabiil iyo qurbaankiisii; **5** laakiinse Qaabiil
iyo qurbaankiisii Rabbigu ma uu eegin. Qaabiilna aad
buu u cadhooday, wejigiisiina wuu madoobaaday. **6** Oo
Rabbigu wuxuu ku yidhi Qaabiil, Maxaad u cadhoonaysaa?
Maxaase wejigaagu u madoobaaday? **7** Haddaad wax
wanaagsan samaysid, sow laguma aqbaleen? Haddaadan
wax wanaagsan samaynse, dembi illinkuu kuugu gabbanayaa;
doonistiisuna aday noqon doontaa, adiguna waa inaad
xukuntid isaga. **8** Qaabiilna wuxuu ku yidhi walaalkiis
Haabiil, Ina keen, aynu duurka tagnee. Waxaana dhacday,
markii ay duurka joogeen, in Qaabiil walaalkiis Haabiil ku
kacay oo dilay isagii. **9** Rabbiguna wuxuu Qaabiil ku yidhi,
Walaalkaa Haabiil meeh? Kolkaasuu yidhi, Ma aqaan: ma
anigaa ah walaalkay ilaaliyihiisa? **10** Kolkaasaa Ilaah ku

yidhi, Maxaad samaysay? Codkii dhiiggii walaalkaa ayaa dhulka iiga dhawaaqayaye. **11** Oo haatan waad ka habaaran tahay dhulkii afkiisa u kala qaaday si uu dhiiggii walaalkaa gacantaada uga helo. **12** Kolkii aad dhulka beeratid, wax badan kuuma dhali doono. Waxaad dhulka ku noqon doontaa mid carcarara oo warwareega. **13** Qaabiilna wuxuu Rabbiga ku yidhi, Taqsiirtaydu waa ka sii badan tahay wax aan qaadi karo. **14** Bal eeg, maanta dhulkaad iga eriday, wejigaagana waan ka qarsoonaan doonaa, waxaanan dhulka ku noqon doonaa mid carcarara oo warwareega; waxaana dhici doonta in kii i arkaaba i dili doono. **15** Oo Rabbigu wuxuu ku yidhi isagii, Sidaas daraaddeed ku alla kii dila Qaabiil, waxaa looga aargudan doonaa toddoba labanlaab. Rabbiguna calaamad buu u sameeyey Qaabiil, si aanu ku alla kii arkaaba u dilin. **16** Qaabiilna Rabbiga hortiisuu ka tegey, oo wuxuu degay dalkii la odhan jiray Nood, oo xagga bari oo Ceeden ku yiil. **17** Qaabiilna naagtiisuu u tegey; wayna uuraysatay, oo waxay dhashay Enoog. Wuxuuna dhisay magaalo, oo magaaladiina wuxuu ku magacaabay magicii wiilkiisii Enoog. **18** Enoogna waxaa u dhashay Ciiraad, Ciiraadna wuxuu dhalay Mexuuya'el, Mexuuya'elna wuxuu dhalay Metuusha'el, Metuusha'elna wuxuu dhalay Lameg. **19** Lamegna wuxuu guursaday laba naagood; mid magaceedu wuxuu ahaa Caadah, tan kalena magaceedu wuxuu ahaa Sillah. **20** Caadahna waxay dhashay Yaabaal: isna wuxuu ahaa aabbihii kuwa teendhooyinka deggan oo xoolaha leh. **21** Magaca walaalkiisna wuxuu ahaa Yuubaal; isna wuxuu ahaa aabbihii kuwa kataaradda iyo biibiilaha garaaca. **22** Sillahna waxay dhashay Tuubalqayin oo ahaa mid tumi jiray alaabtii naxaasta iyo birta ahayd oo dhan; Tuubalqayin walaashiisna waxay ahayd Nacmah. **23** Lamegna wuxuu naagihiisii ku yidhi: Caadah iyo Sillahay, codkayga maqla; Lameg naagihiisow, hadalkayga dhegaysta; Nin baan u dilay dhaawicid uu i dhaawacay aawadeed, Iyo nin dhallinyar dhufashadii uu wax igu dhuftay aawadeed. **24** Haddii Qaabiil toddoba labanlaab looga aargudan lahaa, Runtii Lameg waa in toddoba iyo toddobaatan labanlaab looga aar gutaa. **25** Aadanna naagtiisii mar kale ayuu u tegey; waxayna dhashay wiil, magiciisiina waxay u bixisay Seed, iyadoo leh, Ilaah abuur kaluu ii soo dhigay Haabiil meeshiisii; waayo, Qaabiil baa dilay isagii. **26** Seedna waxaa u dhashay wiil, magiciisiina wuxuu u bixiyey Enoos; markaasaa dadkii waxay bilaabeen inay Rabbiga ku baryaan magiciisa.

5 Kanu waa buuggii farcankii Aadan. Maalintii Ilaah ninkii abuuray, ekaanta Ilaah buu ka sameeyey isagii; **2** wuxuu abuuray iyagoo lab iyo dhaddig ah; wuuna barakeeyey iyagii, magacoodiina wuxuu u bixiyey Aadan maalintii iyagii la abuuray. **3** Aadanna wuxuu jiray boqol iyo soddon sannadood, wuxuuna dhalay wiil isagii u eg oo araggiisii leh; magiciisiina wuxuu u bixiyey Seed. **4** Aadanna markuu Seed dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol oo sannadood; wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **5** Wakhtigii Aadan noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa sagaal boqol iyo soddon sannadood; dabadeedna wuu dhintay. **6** Seedna wuxuu jiray boqol iyo shan sannadood, wuxuuna dhalay Enoos. **7** Seedna markuu Enoos dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol iyo toddoba sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **8** Wakhtigii Seed noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa sagaal boqol iyo laba iyo toban sannadood; dabadeedna wuu dhintay. **9** Enoosna wuxuu jiray sagaashan sannadood, wuxuuna dhalay Qaynaan. **10** Enoosna markuu Qaynaan dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol iyo shan iyo toban sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **11** Wakhtigii Enoos noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa sagaal boqol iyo shan sannadood; dabadeedna wuu dhintay. **12** Qaynaanna wuxuu jiray toddobaatan sannadood, wuxuuna dhalay Mahalale'el. **13** Qaynaanna markuu Mahalale'el dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol iyo afartan sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **14** Wakhtigii Qaynaan noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa sagaal boqol iyo toban sannadood, dabadeedna wuu dhintay. **15** Mahalale'elna wuxuu jiray shan iyo lixdan sannadood, wuxuuna dhalay Yaared. **16** Mahalale'elna markuu Yaared dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol iyo soddon sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **17** Wakhtigii Mahalale'el noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa siddeed boqol iyo shan iyo sagaashan sannadood, dabadeedna wuu dhintay. **18** Yaaredna wuxuu jiray boqol iyo laba iyo lixdan sannadood, wuxuuna dhalay Enoog. **19** Yaaredna markuu Enoog dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol oo sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **20** Wakhtigii Yaared noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa sagaal boqol iyo laba iyo lixdan sannadood; wuuna dhintay. **21** Enoogna wuxuu jiray shan iyo lixdan sannadood, wuxuuna dhalay Metushelax. **22** Enoogna wuxuu la socday Ilaah saddex boqol oo sannadood markuu Metushelax dhalay ka dib, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **23** Wakhtigii Enoog jiray oo dhammuna wuxuu ahaa saddex boqol iyo shan iyo lixdan sannadood. **24** Enoogna Ilaah buu la socday; waana la waayay; maxaa yeelay, Ilaah baa qaatay isagii. **25** Metushelaxna wuxuu jiray boqol iyo toddoba iyo siddeetan sannadood, wuxuuna dhalay Lameg. **26** Metushelaxna wuxuu noolaa markuu Lameg dhalay ka dib toddoba boqol iyo laba iyo siddeetan sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **27** Wakhtigii Metushelax noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa sagaal boqol iyo sagaal iyo lixdan sannadood; dabadeedna wuu dhintay. **28** Lamegna wuxuu jiray boqol iyo laba iyo siddeetan sannadood; wuxuuna dhalay wiil: **29** magiciisiina wuxuu u bixiyey Nuux, isagoo leh, Kanu waa inooga raaxayn doonaa shuqulkeenna iyo hawsha gacmaheenna, xagga dhulka Ilaah habaaray. **30** Lamegna markuu Nuux dhalay ka dib wuxuu noolaa shan boqol iyo shan iyo sagaashan sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **31** Wakhtigii Lameg noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa toddoba boqol iyo toddoba iyo toddobaatan sannadood; dabadeedna wuu dhintay. **32** Nuuxna wuxuu jiray shan boqol oo sannadood; wuxuuna dhalay Sheem, iyo Xaam, iyo Yaafed.

6 Waxayna noqotay, markii ay bilaabatay in dadku ku bataan dhulka oo ay gabdho u dhashaan, **2** in wiilashii Ilaah arkeen gabdhihii dadku inay wanaagsan yihiin, oo ay guursadeen in alla intay doorteen oo dhan. **3** Rabbiguna wuxuu yidhi, Ruuxaygu lama sii dagaallami doono dadka weligiis, maxaa yeelay, isagu waa jidh, laakiinse cimrigiisu wuxuu noqon doonaa boqol iyo labaatan sannadood. **4** Waagaas waxaa dhulka joogay dad waaweyn oo xoog badan, taas ka dibna kolkii wiilashii Ilaah u yimaadeen gabdhihii

dadka, oo ay carruur u dhaleen, isla kuwaas waxay ahaayeen nimankii xoogga badnaa oo waagii hore ahaa raggii caanka ahaa. **5** Rabbiguna wuxuu arkay in dadka sharkiisu ku badan yahay dhulka, iyo in male kasta oo fikirrada qalbigiisu ay shar keliya yihiin had iyo goorba. **6** Rabbiguna wuxuu ka qoomamooday abuuriddii uu dadka ku abuuray dhulka, wuuna caloolxumaaday. **7** Oo Rabbigu wuxuu yidhi, Waxaan dhulka ka baabbi'in doonaa dadkii aan abuuray; dadka, iyo weliba dugaagga, iyo waxa gurguurta, iyo haadda hawada; maxaa yeelay, waan ka qoomamooday samayntii aan sameeyey iyaga. **8** Laakiin Rabbigu Nuux raalli buu ka ahaa. **9** Kuwanu waa farcankii Nuux. Nuux wuxuu ahaa nin xaq ah, oo ku eed la' farcankiisii; Nuuxna Ilaah buu la socon jiray. **10** Oo Nuux wuxuu dhalay saddex wiil oo ahaa Sheem, iyo Xaam iyo Yaafed. **11** Dhulkuna wuu kharribnaa Ilaah hortiisa, dhulkana dulmi baa ka buuxsamay. **12** Ilaahna wuxuu arkay dhulka, oo bal eeg, wuu kharribnaa; waayo, intii jidh lahayd oo dhammu jidkooday ku kharribeen dhulka. **13** Oo Ilaah wuxuu Nuux ku yidhi, Intii jidh leh oo dhan dhammaadkoodii aan dhammayn lahaa ayaa gaadhay; waayo, dhulkii waxaa ka buuxsamay dulmi iyaga ka yimid, oo bal eeg, iyagaan dhulka la baabbi'in doonaa. **14** Doonni ka samayso qoryo gofer ah; qowladana ka dhex samee doonnida, daamurna ka mari dusha iyo hoostaba. **15** Waa inaad sidatan u samaysid iyada: doonnida dhererkeeda waxaad ka dhigtaa saddex boqol oo dhudhun, ballaadhkeedana waxaad ka dhigtaa konton dhudhun, sarajooggeedana waxaad ka dhigtaa soddon dhudhun. **16** Waa inaad dariishadna u samaysid doonnida, oo waxaad ku dhammaysaa in dhudhun ah ilaa xaggeeda sare, albaabka doonnidana dhinaca ka samee, dabaqad hoose, iyo tu labaad, iyo tu saddexaadna u samee iyada. **17** Oo bal eeg, anigu daad biyo ah baan ku soo dayn dhulka, inaan baabbi'iyo inta jidhka leh oo dhan oo neefta noloshu ku jirto, inta samada ka hoosaysa; wax kasta oo dhulka joogaaba way dhiman doonaan. **18** Laakiin axdigayga adigaan kula dhigan doonaa; oo doonnidaad soo geli doontaan, adiga, iyo wiilashaada, iyo naagtaada, iyo naagaha wiilashaada ee kula jiraba. **19** Oo wax kasta oo nool oo jidh leh waa inaad cayn walba laba ka soo gelisaa doonnida, si ay kuula sii noolaadaan; waana inay ahaadaan lab iyo dhaddig. **20** Haadda caynkooda, iyo xoolaha caynkooda, iyo wax kasta oo dhulka gurguurta caynkooda, cayn walba laba ka mid ihi ha kuu soo galeen, si ay u sii noolaadaan. **21** Cuntada la cuno oo dhanna qaado, oo kulligeed ururso oo waxay idiin noqon doontaa cunto, adiga iyo iyagaba. **22** Sidaasuu Nuux sameeyey; wax kasta sidii Ilaah ugu amray buu u sameeyey.

7 Oo Rabbigu wuxuu Nuux ku yidhi, Adiga iyo dadka gurigaaguba soo gala doonnida; waayo, waxaan arkay adigoo qarnigan xaq ku ah hortayda. **2** Xoolaha daahirka ah toddoba iyo toddoba ka qaad, ku lab iyo dhaddiggiis; xoolaha aan daahirka ahaynna laba ka qaad, ku lab iyo dhaddiggiis; **3** haadda hawadana toddoba iyo toddoba ka qaad, lab iyo dhaddig: si farcan ugu sii noolaado dhulka dushiisa oo dhan. **4** Waayo, waxaa weli hadhay toddoba maalmood, dabadeedna afartan maalmood iyo afartan habeen ayaan roob ku soo dayn dhulka; oo wax kasta oo nool oo aan sameeyey waan ka baabbi'in doonaa dhulka dushiisa. **5** Nuuxna wax kasta sidii Rabbigu ugu amray ayuu u sameeyey. **6** Nuuxna wuxuu jiray lix boqol oo sannadood markii daadka biyuhu dhulka dul joogay. **7** Nuuxna doonniduu galay, isagii iyo wiilashiisii iyo naagtiisii, iyo naagihii wiilashiisii ee la jiray oo dhan, waxayna ka soo galeen biyihii daadka. **8** Xoolihii daahirka ahaa, iyo xoolihii aan daahirka ahayn, iyo haaddii iyo wax kasta oo dhulka gurguurtaba **9** Nuux bay laba laba ugu galeen doonnidii, lab iyo dhaddig, sidii Ilaah ugu amray Nuux. **10** Waxaana dhacday, in toddobadii maalmood dabadeed, ay biyihii daadka ahaa dhulka dul joogeen. **11** Sannaddii uu Nuux lix boqol oo sannadood jiray, bisheedii labaad, maalintii toddoba iyo tobnaad oo bisha, isla maalintaas ayaa ilihii moolka weyn biyo ka buqdeen, dariishadihii samadana la furay. **12** Roobkuna wuxuu dhulka ku da'ayay afartan maalmood iyo afartan habeen. **13** Isla maalintaas Nuux wuxuu galay doonnidii, isagii iyo Sheem, iyo Xaam, iyo Yaafed, oo ahaa wiilashii Nuux, iyo naagtii Nuux, iyo saddexdii naagood oo wiilashiisa ee la jiray; **14** iyagii, iyo dugaag kasta caynkiisa, iyo xoolo kasta caynkooda, iyo wax kasta oo dhulka gurguurta caynkooda, iyo haad kasta caynkiisa, iyo shimbir kasta oo cayn kasta ah. **15** Wax kasta oo jidh leh oo neefta noloshu ku jirtaba Nuux bay laba laba ugu galeen doonnidii. **16** Oo kuwii galay waxay ahaayeen lab iyo dhaddig oo wax kasta oo jidh leh, sidii Ilaah ku amray isagii: oo Ilaahna waa ku xidhay isagii. **17** Daadkiina afartan maalmood buu dhulka dul joogay; biyihiina way sii kordheen, oo doonnidii bay kor u qaadeen, oo waxaa iyadii kor looga qaaday dhulka. **18** Biyihiina way xoogaysteen, oo dhulkay aad ugu kordheen; doonnidiina waxay dul socotay biyihii. **19** Biyihiina aad bay ugu xoogaysteen dhulka; oo dhammaan buurihii dhaadheeraa oo samada oo dhan ka hooseeyey way qarsoomeen. **20** Shan iyo toban dhudhun baa biyihii xagga sare xoog ugu kaceen; buurihiina way qarsoomeen. **21** Oo wax kasta oo jidh leh oo dhulka ku dul dhaqaaqaaba way dhinteen, haaddii, iyo xoolihii, iyo dugaaggii, iyo wax kasta oo dhulka gurguurta, iyo dadkii oo dhanba. **22** Wax walba oo dhulka engegan joogay oo dulalka sankiisa ay neefta ruuxa nolosha ku jirtay, way wada dhinteen. **23** Waxaa la wada baabbi'iyey wixii dhulka dushiisa ku noolaa oo dhan, xataa dadkii, iyo xoolihii, iyo wixii gurguuran jiray, iyo haaddii cirka; kulli waa laga wada baabbi'iyey dhulka; oo waxaa hadhay Nuux oo keliya, iyo kuwii doonnidii kula jiray isagii. **24** Biyihiina boqol iyo konton maalmood ayay dhulka xoog ku lahaayeen.

8 Oo Ilaah wuxuu xusuustay Nuux, iyo wixii noolaa, iyo xoolihii doonnidii kula jiray isagii oo dhan; oo Ilaah dabayl buu dhulka dul mariyey, biyihiina way dhinmeen; **2** ilihii moolka iyo dariishadihii samaduna way awdmeen; roobkii samadana waa la joojiyey; **3** biyihiina had iyo goorba dhulkay ka noqonayeen, oo boqol iyo konton maalmood dabadood ayaa biyihii dhinmeen. **4** Oo bishii toddobaad, maalinteedii toddoba iyo tobnaad, ayay doonnidii ku fadhiisatay buuraha Araarad. **5** Biyihiina way sii dhinmayeen ilaa bishii tobnaad. Bishii tobnaad, maalinteedii kowaad, ayaa buuraha dushoodii la arkay. **6** Waxaana dhacday in afartan maalmood dabadood Nuux furay dariishaddii doonnidii uu sameeyey; **7** oo wuxuu dibadda u diray tuke, hor iyo dib buuna u duulayay, ilaa

intay biyihii ka engegeen dhulka dushiisa. **8** Dabadeedna wuxuu diray qoolley si uu u ogaado bal in biyihii dhulka dushiisa ka yaraadeen iyo in kale; **9** laakiin qoolleydii meel ay cagta dhigto ayay weyday, kolkaasay Nuux xaggiisii ku soo noqotay iyo xaggii doonnidii, maxaa yeelay, biyihii baa dhulka oo dhan dul joogay; kolkaasuu gacanta dibadda u bixiyey, oo soo qabtay iyadii, oo soo geliyey doonnidii. **10** Kolkaasuu toddoba maalmood oo kale sugay; markaasuu mar kale qoolleydii doonnidii ka diray; **11** qoolleydiina waxay isagii ku soo noqotay fiidkii; oo afkana waxay ku wadatay caleen saytuun oo qoyan; kolkaasuu Nuux ogaaday in biyihii dhulka ka yaraadeen. **12** Kolkaasuu toddoba maalmood oo kale sugay; dabadeedna qoolleydii buu diray; iyadiina mar dambe kuma ay soo noqon. **13** Oo waxaana dhacday sannaddii lix boqol iyo kowaad, bishii kowaad, maalinteedii kowaad, inay biyihii dhulka ka engegeen: Nuuxna daboolkii buu doonnidii ka qaaday, wuuna fiiriyey, oo bal eeg, dhulka dushiisu way engegnayd. **14** Oo bishii labaad, maalinteedii toddoba iyo labaatanaad, ayaa dhulka engegay. **15** Ilaahna Nuux buu la hadlay, isagoo leh, **16** Doonnida ka baxa adiga, iyo naagtaada, iyo wiilashaada, iyo naagaha wiilashaada ee kula jiraba. **17** Soo bixi wax kasta oo nool oo kula jooga, inta jidhka leh oo dhan, kuwaas oo ah haadda, iyo xoolaha, iyo waxa dhulka gurguurta oo dhan; si ay dhulka ugu bataan, oo ay wax badan u dhalaan, oo ay dhulka ugu tarmaan. **18** Nuuxna wuu baxay, isagii iyo wiilashiisii, iyo naagtiisii, iyo naagihii wiilashiisa ee la jirayba. **19** Dugaag kasta, iyo wax kasta oo gurguurta, iyo haad kasta, iyo wax alla wixii dhulka ku dhaqaaqaaba, jinsigoodii ayay doonnidii kala soo baxeen. **20** Nuuxna meel allabari buu Rabbiga u dhisay; xayawaankii daahirka ahaa iyo haaddii daahirka ahaydba, intuu wax ka qaatay, ayuu allabaryo la gubo ku bixiyey meeshii allabariga dusheeda. **21** Rabbiguna wuxuu uriyey caraftii udgoonayd, kolkaasuu Rabbigu iska yidhi qalbigiisa, Mar dambe dadka aawadiis dhulka uma habaari doono, maxaa yeelay, malaha qalbiga dadku waa shar tan iyo yaraantiisa; mar dambena ma aan dili doono wax kasta oo nool sidii aan yeelay. **22** Intuu dhulku jiro, beer abuurid, iyo beer goosasho, iyo qabow iyo kulayl, iyo gu iyo jiilaal, iyo habeen iyo maalin midnaba ma joogsan doono.

9 Oo Ilaah waa barakeeyey Nuux iyo wiilashiisii, oo wuxuu ku yidhi, Wax badan dhala, oo tarma, oo dhulka ka buuxsama. **2** Cabsidiinna iyo baqdintiinnu way la jiri doonaan dugaag kasta, iyo haad kasta oo hawada, iyo waxa dhulka gurguurta oo dhan, iyo kalluunka badda oo dhan, gacmihiinna baa laydiin geliyey iyaga. **3** Wax kasta oo dhaqdhaqaaqa oo noolu cuntay idiin noqon doonaan; sidii aan geedaha cagaarka ah idiin siiyey ayaan kulli idiin siiyey. **4** Laakiin waa inaydnaan cunin hilibka noloshiisu la jirto, taasoo ah dhiiggiisa. **5** Oo hubaal dhiigga naftiinna waan weyddiin, oo waxaan weyddiin dugaag kasta iyo dadkaba, xataa nafta nin kasta walaalkiis waan weyddiin. **6** Ku kasta oo nin dhiiggiis daadiya, nin baa isna dhiiggiisa daadin doona: waayo, Ilaah araggiisuu ka sameeyey ninka. **7** Idinku wax badan dhala, oo tarma; aad iyo aadna ugu farcama dhulka, kuna tarma dhexdiisa. **8** Oo Ilaah Nuux buu la hadlay, iyo wiilashiisii la joogay, isagoo ku leh, **9** Bal eega, anigu axdigayga baan idinku adkaynayaa, idinka iyo farcankiinna idinka dambeeya; **10** iyo uun kasta oo nool oo idinla jooga, haadda iyo xoolaha, iyo dugaag kasta oo dhulka idinla jooga; oo ah in alla intii ka soo baxda doonnida, xataa dugaag kasta oo dhulka. **11** Oo waxaan idinku adkayn doonaa axdigayga; inta jidh leh oo dhan mar dambe biyo daad ah laguma baabbi'in doono; daad dambe oo dhulka baabbi'iyaana mar dambe ma jiri doono. **12** Oo Ilaah wuxuu yidhi, Waa tan calaamadii axdiga aan idinla dhiganayo idinka iyo uun kasta oo nool oo idinla jooga, tan iyo qarni kasta. **13** Waxaan qaansadayda ku dhex dhigay daruurta, waxayna noqon doontaa calaamadii axdiga dhex yaal aniga iyo dhulka. **14** Waxaana dhici doonta, markii aan dhulka daruur dul keeno, in qaansada lagu arki doono daruurta dhexdeeda, **15** oo waxaan xusuusan doonaa axdigayga ina dhex yaal aniga iyo idinka iyo uun kasta oo nool oo jidh kasta leh; biyuhuna dib dambe ma noqon doonaan daad baabbi'iya inta jidh leh oo dhan. **16** Qaansaduna waxay ku dhex jiri doontaa daruurta; anna waan fiirin doonaa iyada, inaan xusuusto axdiga weligiis dhex yaal Ilaah iyo uun kasta oo nool oo jidh kasta leh oo dhulka jooga. **17** Oo Ilaah wuxuu Nuux ku yidhi, Tanu waa calaamadii axdigii aan ku adkeeyey inta jidhka leh oo dhulka joogta. **18** Oo wiilashii Nuux oo doonnidii ka soo baxay, waxay ahaayeen Sheem, iyo Xaam, iyo Yaafed: Xaamna waa Kancaan aabbihiis. **19** Saddexdanu waxay ahaayeen wiilashii Nuux; oo iyagii farcankoodii baa dhulka oo dhan ku fiday. **20** Nuuxna wuxuu bilaabay inuu beerrey noqdo, oo wuxuu beertay canab. **21** Kolkaasuu wax ka cabbay khamrigeedii, wuuna sakhraamay; oo teendhadiisii dhexdeeda ayuu ku qaawanaa. **22** Oo Xaam, oo ahaa Kancaan aabbihiis, ayaa arkay qaawanaantii aabbihiis, kolkaasuu u sheegay labadii walaalihiis ahayd oo dibadda joogta. **23** Kolkaasaa Sheem iyo Yaafed dhar qaadeen, oo labadoodu garbahay saareen, oo dib dib u socdeen, kolkaasay qaawanaantii aabbahood ku dedeen, oo wejiyadooduna way sii jeedeen, mana ay arkin qaawanaantii aabbahood. **24** Nuuxna khamrigiisii wuu ka soo miyirsaday, wuuna ogaaday wixii wiilkiisa yaru ku sameeyey. **25** Kolkaasuu yidhi, Inkaaru ha ku dhacdo Kancaan; Addoonkii addoommaduu u noqon doonaa walaalihiis. **26** Oo wuxuu yidhi, Ammaanu ha u ahaato Rabbiga ah Ilaaha Sheem, Kancaanna addoon ha u noqdo. **27** Ilaah ha fidiyo Yaafed, Hana dego teendhooyinka Sheem; Kancaanna addoon ha u noqdo isaga. **28** Nuuxna daadka ka dib wuxuu sii noolaa saddex boqol iyo konton sannadood. **29** Wakhtigii Nuux noolaa oo dhammuna waxay ahaayeen sagaal boqol iyo konton sannadood; dabadeedna wuu dhintay.

10 Haddaba kuwanu waa farcankii wiilashii Nuux, kuwaas oo ahaa Sheem, Xaam iyo Yaafed: oo wiilal baa u dhashay iyaga daadkii dabadiis. **2** Wiilashii Yaafed waxay ahaayeen Gomer, iyo Maajuuj, iyo Maaday, iyo Yaawaan, iyo Tubal, iyo Mesheg, iyo Tiiraas. **3** Wiilashii Gomerna waxay ahaayeen Ashkenas, iyo Riifad, iyo Togarmaah. **4** Wiilashii Yaawaanna waxay ahaayeen Eliishah, iyo Tarshiish, iyo Kitiim iyo Dodaaniim. **5** Kuwaasay jasiiradihii quruumuhu ugu kala qaybsameen waddammadoodii, dad kasta sidii afkoodii, iyo qabiilooyinkoodii, iyo quruumahoodii ay ahaayeen. **6** Wiilashii Xaamna waxay ahaayeen Kuush, iyo Misrayim, iyo Fuud,

iyo Kancaan. **7** Wiilashii Kuushna waxay ahaayeen Sebaa,
iyo Xawiilaah, iyo Sabtaah, iyo Racmaah, iyo Sabteka:
wiilashii Racmaahna waxay ahaayeen Shebaa, iyo Dedaan.
8 Kuushna wuxuu dhalay Nimrod: wuxuuna bilaabay inuu
noqdo mid dhulka xoog weyn ku leh. **9** Wuxuu ahaa
ugaadhsade ku xoog weyn Rabbiga hortiisa: taas daraaddeed
waxaa la yidhaahdaa, Sidii Nimrod ugaadhsade xoog weyn
Rabbiga hortiisa. **10** Bilowgii boqortooyadiisu waxay ahayd
Baabel, iyo Ereg, iyo Akad, iyo Kalneh, waxayna ku yiilleen
waddankii Shincaar. **11** Dhulkaas wuu ka tegey oo wuxuu
galay Ashuur, wuxuuna dhisay Nineweh, iyo Rexobod, iyo
Kaalah, **12** iyo Resen oo u dhexeeyey Nineweh iyo Kaalah,
(taasuna waxay tahay magaalada weyn). **13** Misrayimna
wuxuu dhalay Luudiim, iyo Canaamiim, iyo Lehaabiim iyo
Naftuxiim, **14** iyo Fatrusiim iyo Kasluxiim (oo ay reer
Falastiin ka yimaadeen), iyo Kaftoriim. **15** Kancaanna wuxuu
dhalay Siidoon oo ahaa curadkiisii, iyo Xeed; **16** iyo reer
Yebuus, iyo reer Amor, iyo reer Girgaash; **17** iyo reer
Xiwi, iyo reer Carqi, iyo reer Siini; **18** iyo reer Arwaad, iyo
reer Semaar, iyo reer Xamaad: dabadeedna qabiilooyinkii
Kancaan way kala firdheen. **19** Oo soohdintii reer Kancaan
waxay ka bilaabmaysay Siidoon, markii loo kaco xagga
Geraar, ilaa Gaasa, oo markii loo kaco xagga Sodom iyo
Gomora iyo Admah iyo Seboyim, ilaa Laashac. **20** Kuwanu
waxay ahaayeen wiilashii Xaam, sidii qabiilooyinkoodii,
iyo afafkoodii, iyo waddammadoodii, iyo quruumahoodii ay
ahaayeen. **21** Sheem oo aabbe u ahaa carruurtii Ceeber oo
dhan, oo ahaa Yaafed walaalkiisii weynaa, isagana carruur
baa u dhalatay. **22** Wiilashii Sheemna waxay ahaayeen
Ceelaam, iyo Ashuur, iyo Arfaksad, iyo Luud, iyo Araam. **23**
Wiilashii Araamna waxay ahaayeen Cuus, iyo Xuul, iyo Geter,
iyo Mash. **24** Arfaksadna wuxuu dhalay Salah; Salahna
wuxuu dhalay Ceeber. **25** Ceeberna waxaa u dhashay laba
wiil: mid magiciisu wuxuu ahaa Feleg; waayo, waagiisii
ayaa dhulku qaybsamay; magaca walaalkiisna wuxuu ahaa
Yoqtaan. **26** Yoqtaanna wuxuu dhalay Almoodaad, iyo
Shelef, iyo Xasarmaawed, iyo Yerah; **27** iyo Hadooraam,
iyo Uusaal, iyo Diqlah; **28** iyo Coobaal, iyo Abiimaa'el,
iyo Shebaa; **29** iyo Oofir, iyo Xawiilaah, iyo Yoobaab:
kuwaasu kulli waxay ahaayeen wiilashii Yoqtaan. **30** Meeshay
degganaayeenna waxay ka bilaabmaysay Meesha, markii loo
kaco xagga Sefaar, buurta bari. **31** Kuwanu waxay ahaayeen
wiilashii Sheem; sidii qabiilooyinkoodii, iyo afafkoodii, iyo
waddammadoodii, iyo quruumahoodii ay ahaayeen. **32**
Kuwanu waa qabiilooyinkii wiilashii Nuux; sidii farcankoodii
iyo quruumahoodii ay ahaayeen; oo kuwanaa quruumuhu ka
kala qaybsameen daadkii dabadiis.

11 Dhulka oo dhammuna wuxuu ahaa isku af iyo isku
hadal keliya. **2** Waxaana dhacday markay xagga bari
u sii socdaaleen inay waddankii Shincaar meel bannaan
ka heleen; oo halkaas ayay degeen. **3** Oo waxay isku
yidhaahdeen, Ina keena, aynu leben samaysannee, oo
aynu aad u dubnee. Oo waxay dhagaxa meeshiisa u
haysteen leben, nuuradda meesheedana dhoobo. **4** Oo
waxay yidhaahdeen, Ina keena, aynu magaalo dhisannee,
iyo munaarad dhaladeedu samada gaadho, oo aynu magac
yeelannee, waaba intaasoo aynu dhulka dushiisa oo dhan ku
kala firidhnaaye. **5** Rabbiguna wuxuu u soo degay inuu arko
magaaladii iyo munaaraddii ay binu-aadmigu dhisayeen. **6**
Oo Rabbigu wuxuu yidhi, Bal eega, iyagu waa isku dad keliya,
oo dhammaan isku af keliya bay leeyihiin, oo waxanuna waa
waxa ay bilaabayaan inay sameeyaan, oo haatan wax ka
hor joogsan doona waxay damcaan inay sameeyaan ma
jiraane. **7** Ina keena, aynu degnee, oo halkaas aynu afkooda
iskaga qasnee, yaan midna midka kale hadalkiisa garanine.
8 Kolkaasaa Rabbigu halkaas ka kaxeeyey oo ku kala
firdhiyey dhulka dushiisa oo dhan, oo dhisiddii magaaladii
way joojiyeen. **9** Sidaas daraaddeed magaceedii waxaa
loo bixiyey Baabel, maxaa yeelay, halkaasaa Rabbigu afkii
dhulka oo dhan iskaga qasay; oo halkaasuu Rabbigu ka
kaxeeyey iyagii oo ku kala firdhiyey dhulka dushiisa oo dhan.
10 Kuwanu waa farcankii Sheem. Sheem wuxuu jiray boqol
sannadood, oo laba sannadood oo daadkii ka dambaysay
wuxuu dhalay Arfaksad. **11** Sheemna markuu Arfaksad
dhalay ka dib wuxuu noolaa shan boqol oo sannadood,
wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **12** Arfaksadna wuxuu jiray
shan iyo soddon sannadood, wuxuuna dhalay Salah: **13**
Arfaksadna markuu Salah dhalay ka dib wuxuu noolaa
afar boqol iyo saddex sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu
dhalay. **14** Salahna wuxuu jiray soddon sannadood, wuxuuna
dhalay Ceeber. **15** Salahna markuu Ceeber dhalay ka dib
wuxuu noolaa afar boqol iyo saddex sannadood, wiilal iyo
gabdhona wuu dhalay. **16** Ceeberna wuxuu jiray afar iyo
soddon sannadood, wuxuuna dhalay Feleg: **17** Ceeberna
markuu Feleg dhalay ka dib wuxuu noolaa afar boqol iyo
soddon sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **18**
Felegna wuxuu jiray soddon sannadood, wuxuuna dhalay
Recu: **19** Felegna markuu Recu dhalay ka dib wuxuu noolaa
laba boqol iyo sagaal sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu
dhalay. **20** Recuna wuxuu jiray laba iyo soddon sannadood,
wuxuuna dhalay Seruug. **21** Recuna markuu Seruug dhalay
ka dib wuxuu noolaa laba boqol iyo toddoba sannadood,
wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **22** Seruugna wuxuu jiray
soddon sannadood, wuxuuna dhalay Naaxoor: **23** Seruugna
markuu Naaxoor dhalay ka dib wuxuu noolaa laba boqol oo
sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. **24** Naaxoorna
wuxuu jiray sagaal iyo labaatan sannadood, wuxuuna dhalay
Terax; **25** Naaxoorna markuu Terax dhalay ka dib wuxuu
noolaa boqol iyo sagaal iyo toban sannadood, wiilal iyo
gabdhona wuu dhalay. **26** Teraxna wuxuu jiray toddobaatan
sannadood, wuxuuna dhalay Aabraam, iyo Naaxoor, iyo
Haaraan. **27** Kuwanu waa farcankii Terax. Terax wuxuu
dhalay Aabraam, iyo Naaxoor, iyo Haaraan; Haaraanna
wuxuu dhalay Luud. **28** Haaraanna wuxuu dhintay aabbihiis
Terax oo jooga, wuxuuna ku dhintay dhulkii uu ku dhashay,
oo la odhan jiray Uur tii reer Kaldayiin. **29** Aabraam iyo
Naaxoorna way guursadeen: Aabraam naagtiisii waxaa la
odhan jiray Saaray; naagtii Naaxoorna waxaa la odhan jiray
Milkah, waxayna ahayd gabadhii Haaraan, aabbihii Milkah
iyo Iskah. **30** Saarayna waxay ahayd madhalays; ilmona ma
ay lahayn. **31** Teraxna wuxuu kaxaystay wiilkiisii Aabraam,
iyo Luud oo ahaa ina Haaraan, wiilkii wiilkiisii, iyo Saaray
oo uu soddog u ahaa, oo ahayd naagtii wiilkiisii Aabraam;
wayna kala baxeen Uur tii reer Kaldayiin, si ay u tagaan
dalkii Kancaan; waxayna yimaadeen Haaraan, oo halkaasay

degeen. **32** Wakhtigii Terax noolaa wuxuu ahaa laba boqol iyo shan sannadood, Teraxna wuxuu ku dhintay Haaraan.

12 Rabbigu wuxuu Aabraam ku yidhi, Ka tag waddankaaga, iyo xigaalkaaga, iyo reerka aabbahaaba, oo dalka aan ku tusi doono u kac. **2** Oo quruun weyn baan kaa dhigi doonaa, oo waan ku barakayn doonaa, magacaagana waan weynayn doonaa; oo waxaad noqon doontaa barako; **3** oo waan barakayn doonaa kuwa kuu duceeya, kan ku habaarana waan habaari doonaa: oo qabiilooyinka dhulka oo dhammu adigay kugu barakoobi doonaan. **4** Markaasaa Aabraam tegey, sidii Rabbigu ku yidhi; Luudna wuu raacay. Aabraam shan iyo toddobaatan sannadood buu jiray markuu Haaraan ka tegey. **5** Aabraamna wuxuu kaxaystay naagtiisii Saaray, iyo Luud oo ahaa wiilkii walaalkiis, iyo xoolahoodii ay urursadeen oo dhan, iyo dadkii ay Haaraan ka heleen oo dhan; kolkaasay u kaceen dalkii Kancaan, oo waxay yimaadeen dalkii Kancaan. **6** Aabraamna dalkii buu dhex maray ilaa meeshii la odhan jiray Shekem iyo tan iyo geedkii Moreh. Wakhtigaasna reer Kancaan dalkay joogeen. **7** Oo Ilaah baa Aabraam u muuqday, oo ku yidhi, Dalkan farcankaagaan siin doonaa. Kolkaasuu meeshaas meel allabari uga dhisay Rabbigii u muuqday. **8** Markaasuu meeshaas ka guuray, oo wuxuu tegey buurtii xagga bari ka ahayd Beytel, oo teendhadiisii buu ka dhistay meel Beytel galbeed ka ahayd, Aaciina bari ka ahayd; markaasuu meeshaas meel allabari Rabbiga uga dhisay, oo magaca Rabbiga ku baryootamay. **9** Kolkaasaa Aabraam socdaalay, isagoo weli xagga koonfureed u sii socda. **10** Kolkaasaa dhulkii abaari ka dhacday: markaasuu Aabraam Masar tegey; inuu halkaas qariib ku ahaado, waayo, abaartii aad bay dhulkii ugu xumayd. **11** Oo waxay noqotay in markii uu ku soo dhowaaday inuu Masar galo, uu ku yidhi naagtiisii Saaray, Bal eeg, waan ogahay inaad tahay naag arag quruxsan, **12** oo waxaa dhici doona in markii ay Masriyiintu ku arkaan, ay odhan doonaan, Waa naagtiisii tanu. Oo way i dili doonaan, laakiin adiga way ku dayn doonaan. **13** Waxaad ku tidhaahdaa, Walaashiis baan ahay; si ay iigu roonaadaan adiga aawadaa, oo ay naftaydu daraaddaa u noolaato. **14** Oo waxay noqotay in markii Aabraam Masar soo galay, ay Masriyiintii arkeen in naagtu aad u quruxsan tahay. **15** Oo amiirradii Fircoon baa arkay, oo Fircoon bay u ammaaneen iyadii, oo naagtii waxaa loo kaxeeyey gurigii Fircoon. **16** Isaguna Aabraam si wanaagsan buu u qabtay iyada aawadeed: wuxuuna lahaa ido, iyo dibiyo, iyo dameerro lab, iyo niman addoommo ah, iyo naago addoommo ah, iyo dameerro dhaddig iyo geel. **17** Oo Rabbigu belaayooyin waaweyn buu ku riday Fircoon iyo reerkiisiiba, Saaray oo naagtii Aabraam ahayd aawadeed. **18** Fircoonna Aabraam buu u yeedhay, oo ku yidhi, Waa maxay waxan aad igu samaysay? Maxaad iigu sheegi weyday inay tahay naagtaadii? **19** Maxaad u tidhi, Waa walaashay si aan u guursado iyada? Haddaba waa tan naagtaadii, kaxayso oo iska tag. **20** Fircoonna niman buu u soo amray isaga: wayna soo ambabbixiyeen isagii iyo naagtiisii, iyo wuxuu haystay oo dhan.

13 Aabraamna Masar wuu ka baxay, isaga, iyo naagtiisii, iyo wuxuu haystay oo dhan, Luudna wuu raacay, oo wuxuu tegey xagga koonfureed. **2** Oo Aabraam hodan buu ka ahaa xagga xoolaha iyo lacagta iyo dahabka. **3** Xagga koonfureed ayuu ka tegey oo wuxuu u socdaalay ilaa Beytel, meeshii bilowgii ay teendhadiisu ahayd, ee u dhexaysay Beytel iyo Aacii; **4** ilaa meeshii allabariga oo uu horraantii halkaas ka sameeyey; oo meeshaasuu Aabraam magaca Rabbiga kaga baryootamay. **5** Oo Luud, oo isna Aabraam la socday, wuxuu lahaa adhi, iyo lo', iyo teendhooyin. **6** Dhulkuna ma uu qaadi karin iyagii, hadday wada degganaan lahaayeen: waayo, xoolahoodu way badnaayeen, oo sidaas daraaddeed ma ay wada degganaan karin. **7** Dirir baana ku dhex jirtay xoolojirradii Aabraam iyo xoolojirradii Luud. Markaasna reer Kancaan iyo reer Feris dhulkaasay degganaayeen. **8** Oo Aabraam wuxuu Luud ku yidhi, Waxaan kaa baryayaa inaan diriru inaga dhex dhicin aniga iyo adiga, iyo xoolojirradayda iyo xoolojirradaada; maxaa yeelay, waxaynu nahay walaalo. **9** Dhulka oo dhammu sow kaa ma horreeyo? Waxaan kaa baryayaa inaad iga guurtid. Haddaad bidixda tagto, midigtaan tegayaa; haddaad midigta tagtona, bidixdaan tegayaa. **10** Kolkaasuu Luud indhihiisii kor u taagay, oo wuxuu arkay Bannaankii Webi Urdun oo dhan, iyo inay meel waluba aad u waraabsan tahay, intaan Rabbigu baabbi'in Sodom iyo Gomora; wuxuu u ekaa beertii Ilaah, iyo sida dalka Masar markaad tagto xagga Socar. **11** Markaasuu Luud wuxuu doortay Bannaankii Urdun oo dhan; oo Luud xagga bari buu u socdaalay; oo way kala guureen. **12** Aabraam wuxuu degay dalkii Kancaan, Luudna wuxuu degay magaalooyinkii Bannaanka ku yiil, oo teendhadiisii wuxuu u wareejiyey xagga Sodom. **13** Haddaba dadkii Sodom shar miidhan bay ahaayeen, Ilaahna aad iyo aad bay ugu dembaabeen. **14** Oo Rabbigu wuxuu Aabraam ku yidhi, intii Luud ka guuray ka dib, Indhahaaga kor u taag, oo meeshaad joogto ka fiiri, xagga woqooyi iyo xagga koonfureed, iyo xagga bari iyo xagga galbeedba; **15** waayo, dhulka aad aragto oo dhan waxaan siin doonaa adiga iyo farcankaaga weligiin. **16** Farcankaagana waxaan ka dhigi doonaa sida ciidda dhulka; haddii nin ciidda dhulka tirin karo, farcankaagana waa la tirin doonaa. **17** Bal kac oo ku dhex soco dhulka dhererkiisa iyo ballaadhkiisa; waayo, adigaan ku siin doonaa. **18** Oo Aabraam teendhadiisii wuu wareejiyey, oo wuxuu yimid oo degay dhirtii Mamre, ee ku tiil Xebroon, oo halkaasuu Rabbiga meel allabari uga dhisay.

14 Oo waxaa dhacday waagii Amraafel boqorka u ahaa Shincaar, Aryoogna boqorka u ahaa Ellaasaar, Kedorlaacomerna boqorka u ahaa Ceelaam, Tidcaalna boqorka u ahaa Goyiim, **2** inay la dirireen Berac oo boqor u ahaa Sodom, iyo Birshac oo boqor u ahaa Gomora, iyo Shinaab oo boqor u ahaa Admah, iyo Shemeeber oo boqor u ahaa Seboyim, iyo boqorkii Belac (oo iyana ahayd Socar). **3** Kuwanu waxay kulligood isugu yimaadeen Dooxo Siddiim (oo iyana ahayd Baddii Cusbada). **4** Laba iyo toban sannadood bay Kedorlaacomer u adeegeen, markaasay sannaddii saddex iyo tobnaad ku caasiyoobeen. **5** Sannaddii afar iyo tobnaadna waxaa yimid Kedorlaacomer, iyo boqorradii la jiray, oo waxay reer Refaa'iim ku dileen Cashterod Qarnayim, oo reer Suusiimna waxay ku dileen Haam, oo reer Eymiimna waxay ku dileen Shaweh Qiryaatayim, **6** reer Xorna waxay

ku dileen buurtoodii Seciir, iyo ilaa Aylfaaraan oo u dhowayd
cidlada. **7** Oo way soo noqdeen, oo waxay yimaadeen Ceyn
Mishfaad (oo iyana ahayd Qaadeesh), oo waxay dileen
dadkii dalkii reer Camaaleq oo dhan, waxaa kale oo ay dileen
reer Amor oo degganaa Hasason Tamar. **8** Oo waxaa soo
baxay boqorkii Sodom, iyo boqorkii Gomora, iyo boqorkii
Admah, iyo boqorkii Seboyim, iyo boqorkii Belac (oo iyana
ahayd Socar); oo waxay Dooxo Siddiim ugu diyaargaroobeen
inay la dagaallamaan **9** Kedorlaacomer oo ahaa boqorkii
Ceelaam, iyo Tidcaal oo ahaa boqorkii Goyiim, iyo Amraafel
oo ahaa boqorkii Shincaar, iyo Aryoog oo ahaa boqorkii
Ellaasaar. Waxay ahaayeen afar boqor oo shantii boqor ka
gees ah. **10** Haddaba Dooxo Siddiim waxaa ka buuxay
boholo waaweyn oo dhoobo ah; oo boqorradii Gomora iyo
Sodom way carareen, oo halkaasay ku dhaceen, intii kalena
waxay u carareen xagga buurta. **11** Oo waxay qaateen
alaabtii Sodom iyo Gomora oo dhan, iyo cuntadoodii oo dhan,
wayna iska tageen. **12** Oo waxaa kaloo ay la tageen Luud,
oo ahaa wiilkii Aabraam walaalkiis, oo Sodom degganaa, iyo
alaabtiisii oo dhan, wayna iska tageen. **13** Oo waxaa yimid
mid soo baxsaday, oo wuxuu u warramay Aabraam kii ahaa
Cibraaniga isagoo ag deggan dhirtii Mamre kii ahaa reer
Amor, oo Eshkol iyo Caaneer walaalkood ahaa. Kuwaasu
Aabraam bay gaashaanbuur la ahaayeen. **14** Oo Aabraam
markuu maqlay in walaalkiis maxbuus ahaan loola tegey
ayuu soo kaxaystay raggiisii la tababbaray oo gurigiisa ku
dhashay, iyagoo ah saddex boqol iyo siddeed iyo toban nin,
oo wuxuu raacdo ku jiray ilaa Daan. **15** Oo habeennimo
ayuu raggiisii u kala qaybiyey, isaga iyo addoommadiisiiba,
oo waxay laayeen colkii, oo ay raacdaysteen ilaa Xoobah,
oo Dimishaq xagga bidixda ka ah. **16** Oo alaabtii oo dhan
buu soo celiyey, oo waxaa kale oo uu soo celiyey walaalkiis
Luud, iyo alaabtiisii, iyo naagihii, iyo dadkiiba. **17** Markuu ka
soo noqday layntii Kedorlaacomer iyo boqorradii la jiray ka
dib ayaa boqorkii Sodom Aabraam kaga hor tegey Dooxo
Shaweh oo ahayd Dooxadii Boqorka. **18** Oo Malkisadaq oo
ahaa boqorkii Saalem baa keenay cunto iyo khamri: wuxuuna
ahaa wadaadkii Ilaaha ugu sarreeya. **19** Oo Aabraam buu u
duceeyay, oo yidhi, Ilaaha ugu sarreeya, ee leh samada iyo
dhulkaba ha barakeeyo Aabraam. **20** Ammaan waxaa leh
Ilaaha ugu sarreeya, oo cadaawayaashaadii gacantaada
geliyey. Markaasaa Aabraam wuxuu isagii wax kasta ka
siiyey toban meelood oo meel. **21** Boqorkii Sodom wuxuu
Aabraam ku yidhi, Dadka uun i sii, alaabtana adigu iska
qaado. **22** Laakiin Aabraam wuxuu boqorkii Sodom ku yidhi,
Gacantaydaan kor u taagay oo waxaan ku dhaartay Rabbiga,
kan ah Ilaaha ugu sarreeya, ee leh samada iyo dhulka, **23**
inaanan qaadanin miiq ama kab yeelmeheed ama wax adigu
aad leedahay, waayo, waaba intaasoo aad tidhaahdaa, Anaa
Aabraam hodan ka dhigaye. **24** Waxba qaadan maayo wixii
ay ragga dhallinyarada ahu cuneen mooyaane, iyo qaybtii
raggii i raacay. Caaneer iyo Eshkol, iyo Mamre ha qaateen
qaybtooda.

15 Waxyaalahaas ka dib ereygii Ilaah baa Aabraam ugu
yimid muuqasho ahaan, isagoo leh, Aabraamow, ha
baqin: anigu waxaan ahay gaashaankaaga, abaalgudkaaguna
aad buu u weynaan doonaa. **2** Oo Aabraam wuxuu yidhi,
Sayidow Rabbiyow, maxaad i siin doontaa? Waayo, anigu
carruurla'aan baan sii socdaa, reerkaygana waxaa dhaxli
doona Eliiceser oo ah reer Dimishaq. **3** Oo Aabraam wuxuu
yidhi, Bal eeg, aniga ima aad siin farcan: oo mid gurigayga
ku dhashay baa i dhaxlaya. **4** Oo bal eeg, ereygii Rabbigaa
u yimid, isagoo leh, Ninkanu kuma dhaxli doono: laakiinse
waxaa ku dhaxli doona wiil aad dhali doontid. **5** Oo dibadduu
u soo bixiyey, oo ku yidhi, Bal samada fiiri, oo xiddigaha
tiri, haddaad tirin kartid: oo wuxuu ku yidhi, Sidaas oo kalaa
farcankaagu ahaan doonaa. **6** Oo Rabbiga wuu rumaystay;
Ilaahna taas wuxuu ugu tiriyey xaqnimo. **7** Oo wuxuu ku yidhi
isaga, Anigu waxaan ahay Rabbiga kaaga soo kaxeeyey Uur
tii reer Kaldayiin, inaan ku siiyo dalkan si aad u dhaxashid. **8**
Oo Aabraam wuxuu yidhi, Sayidow Rabbiyow, maxaan ku
ogaadaa inaan dhaxli doono? **9** Oo wuxuu ku yidhi, Ii kaxee
qaalin lo' ah oo saddex jir ah, iyo ceesaan saddex jir ah, iyo
wan saddex jir ah, iyo qoolley, iyo xamaam yar. **10** Oo wuu u
kaxeeyey kuwaas oo dhan, oo badhtankuu ka kala wada
gooyay, oo badh kastaba kan kaluu hor dhigay: laakiinse
shimbirrihii ma uu kala gooyn. **11** Haad baana hilibkii ku
soo degtay, laakiinse Aabraam baa ka eryay. **12** Oo kolkii
qorraxdu sii dhacaysay, ayaa hurdo aad u weynu Aabraam
ku soo dhacday; oo bal eeg, cabsi gudcur weyn leh baa ku
soo degtay. **13** Markaasuu wuxuu ku yidhi Aabraam, Ogow
in hubaal farcankaagu ay dad qalaad ku ahaan doonaan
dal aan kooda ahayn, oo ay u adeegi doonaan, oo afar
boqol oo sannadood waa la dhibi doonaa; **14** oo weliba
quruuntaas ay u adeegi doonaan, xukun baan ku ridi doonaa;
oo dabadeedna way ka soo bixi doonaan iyagoo xoolo badan
wata. **15** Laakiinse adigu nabad baad ugu tegi doontaa
awowayaashaa, oo waxaa lagu xabaali doonaa adigoo cimri
dheer gaadhay. **16** Oo iyagu qarniga afraad halkan bay ku
soo noqon doonaan: waayo, dembigii reer Amor weli ma
dhamma. **17** Oo waxay noqotay, markii qorraxdii dhacday oo
ay ahayd gudcur, in girgire qiiqaya iyo dab ololaya ay dhex
mareen cadadkii. **18** Maalintaas Rabbigu Aabraam buu axdi
la dhigtay, isagoo leh, Farcankaagaan siiyey dhulkan, oo
laga bilaabo webiga Masar ilaa webiga weyn, oo ah webi
Yufraad: **19** reer Qeyn, iyo reer Qenas, iyo reer Qadmon, **20**
iyo reer Xeed, iyo reer Feris, iyo reer Refaa'iim, **21** iyo reer
Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer Girgaash, iyo reer Yebuus.

16 Saaray oo ahayd Aabraam naagtiisii carruur uma ay
dhalin isagii: waxayna lahayd gabadh midiidin ah, oo
Masriyad ah, magaceedana waxaa la odhan jiray Haagaar.
2 Oo Saaray waxay Aabraam ku tidhi, Bal eeg imminka,
Rabbigu waa ii diiday inaan dhalo; haddaba waxaan kaa
baryayaa inaad midiidintayda u tagto, mindhaa iyadaan
carruur ka heli doonaaye, Aabraamna codkii Saaray buu
maqlay. **3** Saaray oo ahayd naagtii Aabraam waxay kaxaysay
Haagaar tii Masriyadda ahayd, oo midiidinteeda ahayd,
markii Aabraam toban sannadood joogay dalkii Kancaan ka
dib, oo waxay iyadii siisay ninkeedii Aabraam inay naagtiisii
u noqoto. **4** Oo Haagaar buu u tegey, wayna uuraysatay; oo
markay aragtay inay uuraysatay ayay murwadeedii aad u
quudhsatay. **5** Oo Saaray waxay Aabraam ku tidhi, Dulmigii
laygu sameeyey dushaada ha ahaado: midiidintaydii waxaan
geliyey laabtaada; oo markay aragtay inay uuraysatay ayay i
quudhsatay; Rabbigu aniga iyo adiga ha ina kala xukumo.

6 Laakiinse Aabraam wuxuu ku yidhi Saaray, Bal eeg,
midiidintaadii gacantaaday ku jirtaaye; waxaad doonto ku
samee. Saarayna si adag bay ula macaamilootay, kolkaasay
midiidintii ka carartay horteeda. **7** Oo malaa'igtii Rabbigaa
heshay iyadoo ag joogta il biyo ah oo cidlada ku taal, oo
ishuna waxay ku tiil jidka Shuur. **8** Oo malaa'igtii waxay ku
tidhi, Haagaar, midiidintii Saaray, xaggee baad ka timid?
Xaggee baadse ku socotaa? Oo waxay ku tidhi, Murwadayda
Saaray baan ka cararayaa. **9** Oo malaa'igtii Rabbigu waxay
ku tidhi iyadii, Ku noqo murwadaadii, oo gacmaheeda is-
hoos dhig. **10** Oo malaa'igtii Rabbigu waxay ku tidhi iyadii,
Farcankaaga aad baan u tarmin doonaa si aan loo tirin karin
farabadnaantiisa aawadeed. **11** Oo malaa'igtii Rabbigu waxay
ku tidhi iyadii, Bal eeg, uur baad leedahaye, oo wiil baad
dhali doontaa; magiciisana waxaad u bixin doontaa Ismaaciil,
maxaa yeelay, Rabbigu waa maqlay dhibaatadaadii. **12**
Oo dadka dhexdiisa wuxuu ku noqon doonaa sida dameer
banjoog ah; gacantiisu nin walba gees bay ka noqon doontaa,
oo nin walba gacantiisuna gees bay ka noqon doontaa isaga;
wuxuuna degganaan doonaa walaalihiis oo dhan hortooda.
13 Oo waxay magicii Rabbigii la hadlay iyada u bixisay,
Waxaad tahay Ilaaha wax arka, waayo, waxay tidhi, Weliba
miyaan halkan ka arkay kan i arka? **14** Sidaas daraaddeed
ceelkii waxaa loo bixiyeyBi'ir Lahayroy; bal eeg, wuxuu u
dhexeeyaa Qaadeesh iyo Bered. **15** Oo Haagaar waxay
Aabraam u dhashay wiil; oo Aabraamna wuxuu wiilkiisii
Haagaar dhashay u bixiyey Ismaaciil. **16** Aabraamna wuxuu
jiray lix iyo siddeetan sannadood, markii ay Haagaar Ismaaciil
u dhashay Aabraam.

17 Oo markuu Aabraam jiray sagaal iyo sagaashan
sannadood ayaa Rabbigu u muuqday, oo wuxuu ku
yidhi, Waxaan ahay Ilaaha Qaadirka ah; hortayda ku soco, oo
mid eed la' ahow. **2** Oo axdigaygaan kula dhigan doonaa, oo
anigu aad baan kuu tarmin doonaa. **3** Markaasuu Aabraam
wejiga u dhacay; oo Ilaah baa la hadlay isagoo ku leh, **4** Bal
eeg, axdigaygii waa kula jiraaye, oo adigu quruumo badan
baad aabbe u noqon doontaa. **5** Magacaagana mar dambe
lama odhan doono Aabraam, laakiinse magacaagu wuxuu
noqon doonaa Ibraahim; waayo, waxaan kaa dhigay quruumo
badan aabbahood. **6** Aad baanan kuu badin doonaa, oo
quruumo baan kaa samayn doonaa, boqorrona way kaa
soo bixi doonaan. **7** Oo axdigayga waxaan ku adkayn
doonaa dhexdeenna iyo farcankaaga kaa dambeeyaba,
tan iyo qarniyadooda oo dhan, waana axdi weligiis waara,
kaas oo ah inaan adiga Ilaah kuu noqdo iyo farcankaaga
kaa dambeeya. **8** Oo waxaan ku siin doonaa, adiga iyo
farcankaaga kaa dambeeyaba, dhulkii aad sodcaalka ku
ahayd, kaas oo ah dalka Kancaan oo dhan inuu idiin ahaado
hanti aad weligiin lahaataan; aniguna waxaan ahaan doonaa
Ilaahood. **9** Oo Ilaah wuxuu Ibraahim ku yidhi, Adiguna
waa inaad axdigayga xajisaa, adiga iyo farcankaaga kaa
dambeeyaba, tan iyo qarniyadooda oo dhan. **10** Kanu waa
axdigayga aad xajin doontaan, oo inoo dhexeeya aniga iyo
adiga iyo farcankaaga kaa dambeeyaba; mid kasta oo lab oo
idinku jira waa in la gudaa. **11** Oo waxaad iska gudi doontaan
buuryadiinna; waxayna calaamo u noqon doontaa axdiga
ina dhex yaal aniga iyo idinka. **12** Kii siddeed maalmood
jira oo idinku dhex jira waa in la gudaa, mid kasta oo lab
tan iyo qarniyadiinna oo dhan, ha ahaado kii gurigaaga ku
dhasha ama kii lacag lagaga soo iibsado shisheeyaha oo
aan farcankaaga ahayn. **13** Kii gurigaaga ku dhasha, iyo kii
lacagtaada lagu iibsadoba, waa in la gudaa: axdigayguna
wuxuu jidhkiinna ku noqon doonaa axdi weligiis waara.
14 Oo buuryoqabka lab oo aan buuryadiisa laga gooynin,
midkaasu waa ka go'i doonaa dadkiisa; waayo, axdigaygii
buu jebiyey. **15** Oo Ilaah wuxuu Ibraahim ku yidhi, Naagtaada
Saarayna magaceeda waa inaadan ugu yeedhin Saaray,
laakiinse magaceedu wuxuu ahaan doonaa Saarah. **16**
Oo iyadaan barakayn doonaa, oo weliba wiil baan kaa siin
doonaa; iyadaan barakayn doonaa, oo waxay noqon doontaa
quruumo hooyadood; boqorrada dadyowguna iyaday ka
iman doonaan. **17** Markaasuu Ibraahim wejiga u dhacay, oo
qoslay, oo qalbigiisa wuxuu iska yidhi, Ma ilmaa u dhalan
doona nin boqol jir ah? Oo Saarah oo sagaashan jir ihi miyey
dhali doontaa? **18** Oo Ibraahim wuxuu Ilaah ku yidhi, Waxaan
jeclaan lahaa in Ismaaciil hortaada ku noolaado! **19** Oo Ilaah
wuxuu yidhi, Maya, laakiin naagtaada Saarah wiil bay kuu
dhali doontaa, magiciisana waxaad u bixin doontaa Isxaaq;
oo waxaan isaga ku adkayn doonaa axdigayga, kaas oo
farcankiisa ka dambeeya u ahaan doona axdi weligiis waara.
20 Xagga Ismaaciilna waan ku maqlay; oo bal eeg, isaga
waan barakeeyey, waanan badin doonaa, oo aad baan u
tarmin doonaa isaga; laba iyo toban amiir buu dhali doonaa,
oo quruun weyn baan ka dhigi doonaa. **21** Laakiin axdigayga
waxaan ku adkayn doonaa Isxaaq kan Saarah kuu dhali
doonto sannadda soo socota xilligan oo kale. **22** Oo kolkuu
hadalkii u dhammeeyey, Ilaah waa ka tegey Ibraahim. **23**
Markaasaa Ibraahim wuxuu kaxaystay wiilkiisii Ismaaciil, iyo
intii gurigiisa ku dhalatay oo dhan, iyo kuwii lacagtiisa lagu
iibsaday oo dhan, kulli intii labayd oo ka midka ahayd dadkii
guriga Ibraahim joogay, oo isla maalintaas ayuu ka guday
buuryadoodii sidii Ilaah ku yidhi isaga. **24** Oo Ibraahim wuxuu
jiray sagaal iyo sagaashan sannadood markii laga guday
buuryadiisii. **25** Wiilkiisii Ismaaciilna wuxuu jiray saddex iyo
toban sannadood markii buuryadiisii laga guday. **26** Oo isla
maalintaas baa la guday Ibraahim iyo wiilkiisii Ismaaciil.
27 Oo raggii gurigiisa joogay oo dhan, kuwii gurigiisa ku
dhashay, iyo kuwii lacagtiisii shisheeyaha lagaga iibsadayba
waa lala guday isaga.

18 Oo Rabbigaa u muuqday isaga oo ag jooga dhirtii
Mamre, isagoo iridda teendhada fadhiya markii
maalinta ugu kululayd. **2** Oo indhihiisii buu kor u taagay
oo eegay, oo wuxuu arkay saddex nin oo hortiisa taagan:
oo kolkuu arkay, ayuu ka orday iriddii teendhada inuu ka
hor tago iyagii, kolkaasuu dhulka ku sujuuday, **3** oo wuxuu
yidhi, Sayidkaygiiyow, haddaad raalli iga tahay, ha i dhaafin
anigoo addoonkaaga ah. **4** Biyo yar ha laydiin keeno, oo
cagamaydha, oo geedka hoostiisa ku nasta: **5** oo waxaan
idiin keeni doonaa wuxoogaa cunto ah, ee raaxaysta; waayo,
waxaad u timaadeen addoonkiinna; markaas ka dib waad
tegi doontaan. Oo waxay ku yidhaahdeen, Yeel sidaad tidhi.
6 Ibraahimna dhaqsuu u galay teendhadii, oo Saarah u tegey,
oo wuxuu ku yidhi, Saddex koombo oo bur ah degdeg u
diyaari, oo cajiin, oo kibis ka samee. **7** Oo Ibraahim xagga

lo'dii buu ku orday, oo wuxuu soo kaxeeyey dibi yar oo dhaylo
ah oo wanaagsan, oo wuxuu u dhiibay nin dhallinyaro ah,
isaguna dhaqsuu u diyaariyey. **8** Kolkaasuu u qaaday subag,
iyo caano, iyo dibigii uu diyaariyey, oo hortooduu dhigay; isna
dhinacooduu istaagay geedkii hoostiisii; iyana way cuneen.
9 Oo waxay ku yidhaahdeen, Meeday bilcantaadii Saarah?
Markaasuu yidhi, Waa taa; teendhaday ku jirtaa. **10** Wuxuuna
ku yidhi, Hubaal waan kuu soo noqon doonaa markii xilligu
soo wareego; oo bal ogow, naagtaada Saarah wiil bay dhali
doontaaye. Saarahna way maqashay, iyadoo joogta iriddii
teendhada oo ka dambaysay isaga. **11** Haddaba Ibraahim
iyo Saarah way da' weynaayeen; gabow bayna la dhaceen;
caadadii naaguhuna Saarah way ka joogsatay. **12** Saarahna
qalbigay ka qososhay, iyadoo leh, Ma anigoo gaboobay
baan farxad heli doonaa, iyadoo sayidkayguna gaboobay?
13 Rabbiguna wuxuu Ibraahim ku yidhi, Saarah maxay
u qososhay, iyadoo leh, Runtii ma ilmaan dhali doonaa,
anoo gaboobay? **14** Ma wax Rabbiga ku adag baa jira?
Wakhtigii la ballamay baan kugu soo noqon doonaa, markii
xilligu soo wareego, oo Saarah wiil bay dhali doontaa. **15**
Markaasaa Saarah dafirtay oo tidhi, Ma aan qoslin; maxaa
yeelay, way cabsatay. Oo isna wuxuu yidhi, Maya, laakiin
waad qososhay. **16** Nimankiina halkaas way ka kaceen, oo
waxay u jeesteen xagga Sodom: Ibraahimna wuu raacay
inuu sagootiyo iyaga. **17** Rabbiguna wuxuu yidhi, Miyaan
Ibraahim ka qariyaa waxaan samaynayo, **18** Maxaa yeelay,
hubaal Ibraahim wuxuu noqon doonaa quruun weyn oo
xoog leh, oo quruumaha dhulka oo dhammu isagay ku
barakoobi doonaan? **19** Waayo, waan garanayaa isaga,
inuu carruurtiisa iyo kuwa gurigiisa jooga ku amri doono,
inay jidka Rabbiga xajiyaan inay sameeyaan xaqnimo iyo
caaddilnimo; si uu Rabbigu Ibraahim ugu soo dejiyo wixii uu
kaga hadlay. **20** Rabbiguna wuxuu yidhi, Qaylada Sodom iyo
Gomora way badatay, dembigooduna aad buu u weynaaday.
21 Haddaba waan degi doonaa, oo waxaan arki doonaa
inay wada sameeyeen sida qayladu ii soo gaadhay iyo in
kale; haddaanay wada samaynna, waan ogaan doonaa.
22 Oo nimankii halkaasay ka noqdeen oo waxay tageen
xagga Sodom: laakiinse Ibraahim weli wuxuu hor taagnaa
Rabbiga. **23** Oo Ibraahim baa u dhowaaday, oo yidhi, Miyaad
kuwa xaqa ah la baabbi'inaysaa kuwa sharka fala? **24**
Mindhaa waxaa magaalada jooga konton xaq ah. De miyaad
baabbi'inaysaa meesha oo aadan ugu tudhaynin kontonka
xaqa ah ee jooga aawadood? **25** Yaanay noqon inaad sidaas
samayso, inaad kuwa xaqa ah la dishid kuwa sharka fala, oo
sidaas kuwa xaqa ahu ay kula mid noqdaan kuwa sharka fala,
taas yaanay noqon. Dunida oo dhan Xaakinkeedu miyuusan
xaq samayn doonin? **26** Markaasaa Rabbigu yidhi, Haddaan
Sodom ka helo konton qof oo xaq ah oo magaalada jooga,
de markaas meeshaa oo dhan waxaan ugu tudhi doonaa
iyaga daraaddood. **27** Oo Ibraahimna wuu jawaabay oo
yidhi, Bal eeg, waxaan isu diray inaan Sayidka la hadlo, anoo
ciid iyo dambas ah. **28** Mindhaa kontonka xaqa ah shan baa
ka dhiman; miyaad magaalada oo dhan u baabbi'in hadday
shanu ka dhiman tahay? Markaasuu yidhi, Baabbi'in maayo
haddaan meeshaas shan iyo afartan ka helo. **29** Kolkaasuu
mar kale la hadlay, oo yidhi, Mindhaa waxaa halkaas laga
heli afartan. Markaasuu yidhi, Afartanka aawadood ayaanan
u baabbi'inayn. **30** Oo wuxuu yidhi, Sayidku yuusan cadhoon,
waan la hadlayaaye. Mindhaa waxaa halkaas laga heli
soddon. Markaasuu yidhi, Baabbi'in maayo haddaan soddon
halkaas ka helo. **31** Markaasuu yidhi, Bal eeg, waxaan isu
diray inaan Sayidka la hadlo: mindhaa waxaa halkaas laga
heli labaatan. Markaasuu yidhi, Labaatanka daraaddood
ayaanan u baabbi'inayn. **32** Oo wuxuu yidhi, Sayidku yuusan
cadhoon, oo weli waan la hadlayaaye, waase markan keliya.
Mindhaa waxaa halkaas laga heli toban. Wuxuuna yidhi,
Tobanka daraaddood ayaanan u baabbi'inayn. **33** Rabbiguna
wuu iska tegey markuu Ibraahim la dhammeeyey hadalkii,
Ibraahimna meeshiisii buu ku noqday.

19 Oo labadii malaa'igood baa Sodom fiidkii yimid; Luudna
wuxuu fadhiyey iridda Sodom. Oo markuu Luud iyagii
arkay ayuu u kacay inuu ka hor tago; wuuna sujuuday
oo wejigiisuu dhulka saaray; **2** oo wuxuu ku yidhi, Bal
eega, sayidyadaydiiyow, soo leexda, waan idin baryayaaye,
oo gala guriga addoonkiinna, oo caawa oo dhan jooga,
oo cagamaydha. Aroortii baanad kici doontaan oo iska
tegi doontaane. Oo waxay ku yidhaahdeen, Maya; laakiin
jidkaannu joogaynaa caawa oo dhan. **3** Aad buuna u
baryay; xaggiisayna u soo leexdeen, oo gurigiisii bay galeen;
diyaafad buuna u sameeyey, kibis aan khamiir lahaynna
wuu u dubay, wayna cuneen. **4** Laakiinse intaanay jiifsan
ka hor, waxaa gurigii hareereeyey nimankii magaalada, oo
ahaa nimankii Sodom, yar iyo weynba, dadkii oo dhan oo
ka yimid meel kastaba; **5** oo Luud bay u yeedheen, oo
waxay ku yidhaahdeen, Meeye nimankii caawa kuu yimid?
Dibadda noogu soo bixi iyaga, aannu fuulnee. **6** Oo Luudna
dibadduu ugu baxay iyagoo albaabka jooga, albaabkiina
wuu xidhay. **7** Oo wuxuu yidhi, Waan idin baryayaaye,
walaalahayow, ee wax sidaas u xun ha samaynina. **8** Bal
eega, waxaan leeyahay laba gabdhood oo aan weli nin u
tegin; haddaba waan idin baryayaaye, aan idiin soo bixiyo
iyaga, oo saad doontaan u gala, laakiin nimankan uun waxba
ha ku samaynina, maxaa yeelay, waxay soo hoos galeen
dugsiga saqafkayga. **9** Waxayna yidhaahdeen, Dib u joogso.
Oo waxay kaloo yidhaahdeen, Ninkanu socdaal buu ku
yimid, oo wuxuu doonayaa inuu xaakin noqdo. Haatan wax
daran baannu kugu samayn, intaannu iyaga ku samayn
lahayn in ka sii daran. Markaasay si xun ninkii Luud ahaa
u riixeen. Waxayna ugu soo dhowaadeen inay albaabka
jebiyaan. **10** Laakiinse nimankii baa gacmahoodii soo bixiyey,
oo Luud bay gurigii soo gashadeen, markaasay albaabkii
xidheen. **11** Wayna indho tireen nimankii guriga albaabkiisa
joogay, yar iyo weynba: oo saas daraaddeed way ka daaleen
inay albaabkii helaan. **12** Oo nimankii waxay Luud ku
yidhaahdeen, Intan mooyaane wax kale ma ku leedahay
meeshan? Wiil aad soddog u tahay iyo wiilashaada iyo
gabdhahaaga, iyo ku alla kaad magaalada ku leedahay kala
soo bax meeshan; **13** waayo, meeshan waannu baabbi'in
doonnaa, maxaa yeelay, qayladoodii baa Rabbiga hortiisa
aad ugu badatay: oo Rabbigu wuxuu noo soo diray inaannu
baabbi'inno. **14** Markaasuu Luud dibadda u baxay, oo
wuxuu la hadlay wiilashuu soddogga u ahaa, oo gabdhihiisa
qabay, oo wuxuu ku yidhi, Kaca, oo ka soo baxa meeshan;
waayo, Rabbigu magaalada wuu baabbi'in doonaa. Laakiin

wuxuu wiilashuu soddogga u ahaa ula ekaaday sidii mid ku
cayaaraya. **15** Oo markii waagii beryay ayaa malaa'igihii
Luud deddejiyeen, iyagoo leh, Kac, oo la tag naagtaada
iyo labadaada gabdhood oo halkan jooga; waaba intaasoo
aad dembiga magaalada ku baabba'daane. **16** Laakiin
markuu raagay ayay nimankii gacantiisa qabteen, iyo gacantii
naagtiisa, iyo gacantii labadiisii gabdhood; Rabbiguna waa u
naxariistay isaga, iyana way soo bixiyeen, oo waxay geeyeen
magaaladii dibaddeeda. **17** Oo markay dibadda u soo
bixiyeen ayuu ku yidhi, Naftaada la baxso; gadaashaadana
ha eegin. Bannaanka oo dhanna ha joogsan, ee buurta
u baxso, waaba intaas oo aad baabba'daaye. **18** Luudna
wuxuu ku yidhi iyagii, Sayidkaygiiyow, saas yaanay noqon.
19 Bal eeg, anigoo addoonkaaga ah raalli baad iga ahayd,
oo waad weynaysay naxariistaadii aad i tustay markii aad
naftayda badbaadisay; aniguse buurta uma baxsan karo,
waaba intaasoo shar i gaadhaa oo aan dhintaa. **20** Bal
eeg, magaaladan baa dhow inaan u cararo, waana mid
yar, de iyada aan u baxsado, (miyaanay mid yar ahayn?)
naftayduna waa noolaan doontaa. **21** Oo wuxuu ku yidhi
isagii, Bal eeg, waxanna waan kaa aqbalay inaanan rogi
doonin magaaladii aad ka hadashay. **22** Dhaqso, oo halkaas
u baxso; waayo, waxba ma aan samayn karo ilaa aad
halkaas tagto. Sidaas daraaddeed magaalada magaceeda
waxaa loo bixiyey Socar. **23** Markii Luud Socar yimid ayaa
qorraxdu dhulka u soo baxday. **24** Markaasaa Rabbigu
wuxuu Sodom iyo Gomora ku soo daayay baruud iyo dab ka
yimid xagga Rabbiga oo samada ka soo daatay; **25** wuuna
rogay magaalooyinkaas, iyo Bannaankii oo dhan, iyo dadkii
degganaa magaalooyinkaas oo dhan, iyo wixii dhulka ka soo
baxay oo dhan. **26** Laakiinse naagtiisii oo daba socotay ayaa
dib u eegtay, waxayna noqotay tiir cusbo ah. **27** Ibraahimna
aroortii hore ayuu u kacay meeshii uu Rabbiga hor istaagay:
28 oo wuxuu eegay xagga Sodom iyo Gomora, iyo dhulkii
Bannaanka oo dhan, wuuna fiiriyey, oo bal eeg, qiiqii dhulka
ayaa kor u baxay sidii qiiqa foornada oo kale. **29** Oo waxay
noqotay, markii Ilaah baabbi'iyey magaalooyinkii Bannaanka,
in Ilaah xusuustay Ibraahim, Luudna roggidda wuu ka bixiyey
markuu rogay magaalooyinkii Luud dhex degganaa. **30**
Luudna Socar wuu ka baxay, oo buurtuu degay, isaga iyo
labadiisii gabdhood ee la joogayba; waayo, wuu ka cabsaday
inuu Socar degganaado, wuxuuna degay bohol dhexdeed,
isaga iyo labadiisii gabdhood. **31** Oo tii curadda ahayd waxay
tii yarayd ku tidhi, Aabbeheen waa duq, dhulkana ma jiro
nin inoo iman kara sida caadada dunida oo dhan tahay. **32**
Kaalay, aynu aabbeheen khamri cabsiinnee, markaasaynu
la jiifsanaynaa, si aynu aabbeheen farcan ugala hadhno.
33 Oo habeenkaasay aabbahood khamri cabsiiyeen, oo tii
curadda ahayd baa u tagtay oo la jiifsatay aabbeheed; mana
uu ogayn markay la jiifsatay, iyo markay ka kacday toona.
34 Oo waxay noqotay in maalintii dambe ay tii curadda
ahayd ku tidhi tii yarayd, Bal eeg, xalayto aabbahay baan la
jiifsaday: caawana aynu khamri cabsiinno; oo adigu u tag oo
la jiifso isaga, aynu aabbeheen farcan kala hadhnee. **35** Oo
haddana habeenkaasay aabbahood khamri cabsiiyeen: oo
tii yarayd baa kacday oo aabbeheed la jiifsatay; mana uu
ogayn markay la jiifsatay iyo markay ka kacday toona. **36**
Oo sidaasay Luud labadiisii gabdhoodba aabbahood uurka
ugu lahaayeen. **37** Oo tii curaddii ahayd waxay dhashay
wiil, oo waxay magiciisii u bixisay Moo'aab, isna waa reer
Moo'aabka maanta joogo aabbahood. **38** Tii yarayd iyana
waxay dhashay wiil, oo waxay magiciisii u bixisay Bencammi:
isna waa reer Cammoonka maanta jooga aabbahood.

20 Ibraahimna meeshaas wuu ka sodcaalay oo wuxuu
u kacay xagga dhulka Koonfureed, oo wuxuuna degay
Qaadeesh iyo Shuur dhexdooda, qariib ahaan buuna Geraar
u degay. **2** Ibraahimna wuxuu naagtiisii Saarah ka yidhi, Waa
walaashay. Oo Abimeleg oo ahaa boqorkii Geraar ayaa u soo
cid dirtay, oo watay Saarah. **3** Laakiinse Ilaah baa Abimeleg
habeenkii riyo ugu yimid, oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, waxaad
tahay meyd uun, waana naagtii aad qaadatay aawadeed,
maxaa yeelay, iyadu waa nin naagtiis. **4** Abimelegna uma
uusan dhowaan iyada, wuxuuna yidhi, Sayidow, miyaad
quruun xaq ah baabbi'inaysaa? **5** Miyuusan isaga qudhiisu igu
odhan, Waa walaashay? Oo iyana xataa waxay igu tidhi, Isagu
waa walaalkay. Tan waxaan ku sameeyey daacadnimada
qalbigayga iyo daahirsanaanta gacmahayga. **6** Oo Ilaah
wuxuu ku yidhi isaga intuu riyoonayay, Haah, waan ogahay
inaad waxan daacadnimada qalbigaaga ku samaysay, anna
waan kaa celiyey inaad igu dembaabto: sidaas daraaddeed
kuuma aan oggolaan inaad iyada taabato. **7** Haddaba
ninka naagtiisa u celi, waayo, isagu waa nebi, wuuna kuu
ducayn doonaa, waanad noolaan doontaa. Haddaadan
iyada celinna, ogow hubaal waad dhiman doontaa, adiga
iyo waxaaga oo dhammuba. **8** Abimelegna aroor horuu
kacay, oo wuxuu u yeedhay addoommadiisii oo dhan, oo
waxyaalahan oo dhan buu u sheegay, nimankiina aad iyo aad
bay u cabsadeen. **9** Markaasaa Abimeleg wuxuu u yeedhay
Ibraahim, oo wuxuu ku yidhi, Waa maxay waxa aad nagu
samaysay? Oo maxaan kuugu dembaabay, oo aad aniga iyo
boqortooyadaydaba dembi weyn ugu soo jiidday? Waxaad
igu samaysay waxyaalo aan waajib ahayn in la sameeyo.
10 Abimelegna wuxuu Ibraahim ku yidhi, Maxaad aragtay
oo aad waxan u samaysay? **11** Ibraahimna wuxuu yidhi,
Waxaan mooday inaan cabsida Ilaah meeshan jirin, oo ay
naagtayda aawadeed ii dili doonaan. **12** Oo weliba sida runta
ah iyadu waa walaashay, waana gabadhii aabbahay, laakiin
ma aha gabadhii hooyaday; waxayna noqotay naagtaydii.
13 Waxaana dhacay, markii Ilaah iga wareejiyey gurigii
aabbahay, inaan ku idhi iyada, Raxmaddaada aad i tusi
doonto waxay tahay inaad meel kastoo aynu tagnaba iga
tidhaahdo, Waa walaalkay. **14** Markaasaa Abimeleg wuxuu
waday ido iyo dibiyo, iyo niman addoommo ah, iyo naago
addoommo ah, oo wuxuu siiyey Ibraahim, naagtiisii Saarahna
wuu u celiyey. **15** Abimelegna wuxuu ku yidhi, Bal eeg
dhulkaygu waa ku hor yaallaaye. Meeshaad doonto deg. **16**
Saarahna wuxuu ku yidhi, Bal eeg, walaalkaa waxaan siiyey
kun xabbadood oo lacag ah, waana u indhadabool kuwa kula
jooga oo dhan; oo xagga wax kasta waa lagaa xaq mariyey.
17 Ibraahimna Ilaah buu baryay, markaasaa Ilaah bogsiiyey
Abimeleg, iyo naagtiisii, iyo gabdhihii midiidinyada u ahaa;
waxayna dhaleen carruur. **18** Waayo, Ilaah wuxuu awday
maxalladii kuwa reerka Abimeleg oo dhan, waana Saarah oo
ahayd naagtii Ibraahim aawadeed.

21 Oo Rabbigu Saarah wuu soo booqday siduu yidhi, oo Rabbigu wuxuu Saarah u yeelay siduu kula hadlay. **2** Oo Saarah way uuraysatay, oo Ibraahim wiil bay u dhashay isagoo da' weyn, waxayna ahayd wakhtigii Ilaah kala hadlay isaga. **3** Oo Ibraahim wuxuu wiilkiisii u dhashay, oo Saarah u dhashay isaga, u bixiyey Isxaaq. **4** Oo Ibraahim baa guday wiilkiisii Isxaaq markuu siddeed maalmood jiray, sidii Ilaah ku amray isaga. **5** Oo Ibraahimna wuxuu jiray boqol sannadood, markii wiilkiisii Isxaaq u dhashay isaga. **6** Saarahna waxay tidhi, Ilaah waa iga qosliyey, qof kasta oo maqlaana waa ila qosli doonaa. **7** Oo waxay tidhi, Yaa Ibraahim ku odhan lahaa, Saarah carruur bay nuujin doontaa? Waayo, wiil baan u dhalay isaga oo da' weyn. **8** Wiilkiina wuu koray, naaskiina waa laga gudhiyey. Ibraahimna diyaafad weyn buu sameeyey maalintii Isxaaq naaska laga gudhiyey. **9** Saarahna waxay aragtay wiilkii ay Haagaar tii Masriyadda ahayd Ibraahim u dhashay oo ku cayaaraya. **10** Sidaas daraaddeed waxay Ibraahim ku tidhi, Eri addoontan iyo wiilkeedaba: maxaa yeelay, wiilka addoontanu wax la dhaxli maayo wiilkayga Isxaaq ah. **11** Waxaasuna Ibraahim aad buu ula xumaa xagga wiilkiisa. **12** Ilaahna wuxuu Ibraahim ku yidhi, Yaanay kula xumaan wiilka dartiis, iyo naagta addoonta ah toona. Wax alla wixii Saarah kugu tidhaahdo, hadalkeeda maqal; waayo, farcankaaga Isxaaq baa loogu yeedhi doonaa. **13** Wiilka addoontana waxaan ka dhigi doonaa quruun, waayo, isna waa farcankaaga. **14** Ibraahimna aroortii horuu kacay, wuxuuna qaaday cunto iyo sibraar biyo ah, oo Haagaar buu siiyey intuu garbaha u saaray, wiilkiina wuu siiyey, markaasuu eryay: wayna iska tagtay, oo ku wareegtay cidladii Bi'ir Shebac. **15** Biyihii sibraarka ku jirayna way dhammaadeen, kolkaasay ilmihii ku xoortay geedihii midkood hoostiisa. **16** Wayna tagtay oo waxay fadhiisatay meel ku soo jeedda oo ka fog, oo qiyaastii ah intii fallaadh la ganay gaadho, waxayna tidhi, Yaanan eegin dhimashada wiilka. Iyadoo fadhida meel ku soo jeedda ayay codkeedii kor u qaadday oo ooyday. **17** Ilaah baana maqlay codkii wiilka; malaa'igtii Ilaahna Haagaar bay samada uga yeedhay, oo waxay ku tidhi, Haagaaray, maxaa ku helay? Ha baqin; waayo, Ilaah waa maqlay codkii wiilka, meeshuu joogo isagu. **18** Kac oo wiilka toosi, oo gacantaada ku hay; maxaa yeelay, quruun weyn baan ka dhigi doonaa isaga. **19** Markaasaa Ilaah indhaheedii furay, oo waxay aragtay ceel biyo ah; kolkaasay tagtay, oo sibraarkii biyo ka soo buuxisay, oo wiilkii waraabisay. **20** Ilaahna wiilkii buu la jiray; wuuna koray; oo cidladuu degay, wuxuuna noqday qaansoole. **21** Wuxuuna degay cidladii Faaraan: hooyadiis baana dhulka Masar naag uga qaadday. **22** Waxayna noqotay wakhtigaas in Abimeleg iyo Fiikol oo ahaa madaxda ciidankiisa ay la hadleen Ibraahim iyagoo leh, Ilaah waa kugula jiraa waxa aad samayso oo dhan. **23** Haddaba halkan Ilaah iigu dhaaro inaadan i khiyaanaynin aniga ama wiilkayga, ama wiilkayga wiilkiisa, laakiinse sidii aan wanaagga kuugu sameeyey, inaad adna iigu samaynaysid, aniga iyo dhulka aad qariib ahaanta u degganaydba. **24** Ibraahimna wuxuu yidhi, Waan kuu dhaaran doonaa. **25** Ibraahimse wuxuu Abimeleg u canaantay ceelkii ay addoommada Abimeleg ka xoogeen aawadiis. **26** Abimelegna wuxuu yidhi, Anigu garan maayo ka waxaas sameeyey; adna iima aad sheegin, welina ma aan maqlin, maanta mooyaane. **27** Markaasaa Ibraahim ido iyo dibiyo kaxeeyey, oo wuxuu siiyey Abimeleg; labadoodiina axdi bay dhigteen. **28** Kolkaasaa Ibraahim idihii gooni ahaan uga bixiyey toddoba sabeenood. **29** Abimelegna wuxuu Ibraahim ku yidhi, Micnehoodu waa maxay toddobadan sabeenood oo aad gooni ahaantooda u bixisay? **30** Markaasuu yidhi, Toddobadan sabeenood waa inaad iga guddoontid inay markhaati ii noqoto inaan anigu ceelkan qoday. **31** Sidaas daraaddeed meeshaas wuxuu u bixiyey Bi'ir Shebac; maxaa yeelay, labadooduba meeshaas bay ku dhaarteen. **32** Sidaas daraaddeed axdi bay ku dhigteen Bi'ir Shebac; markaasaa Abimeleg kacay, isaga iyo Fiikol oo ahaa madaxda ciidankiisa, oo waxay ku noqdeen dhulkii reer Falastiin. **33** Ibraahimna geed buu Bi'ir Shebac ku beeray, oo halkaas buu ku ducaystay magaca Rabbiga Ilaaha daa'imka ah. **34** Ibraahimna maalmo badan ayuu dhulka reer Falastiin qariib ahaan ku degganaa.

22 Oo waxaa dhacay waxyaalahaas ka dib, in Ilaah tijaabiyey Ibraahim, oo uu ku yidhi, Ibraahimow. Isna wuxuu yidhi, Waa i kan. **2** Markaasuu ku yidhi, Hadda kaxee wiilkaaga keligiis ah, kan aad jeceshahay, oo ah Isxaaq, oo u kac dalka Moriyaah; oo halkaas isaga sida allabari la gubo ku dul bixi buuraha middood oo aan kuu sheegi doono. **3** Oo aroortii horaa Ibraahim kacay, oo wuxuu kooraystay dameerkiisii, oo wuxuu kaxaystay laba ka mid ah dhallinyaradiisii, iyo wiilkiisii Isxaaq; qoryihiina allabariga la gubo wuu u jeexjeexay, wuuna kacay, oo wuxuu tegey meeshii Ilaah u sheegay. **4** Maalintii saddexaad ayuu Ibraahim indhihiisa kor u taagay, markaasuu meeshii oo ka fog arkay. **5** Ibraahimna wuxuu raggiisii dhallinyarada ahaa ku yidhi, Idinku halkan dameerka la jooga, aniga iyo wiilkuna halkoo baannu tegaynaa oo Ilaah ku soo caabudaynaa, dabadeedna waannu idinku soo noqonaynaa. **6** Ibraahimna wuxuu qaaday qoryihii allabariga la gubo, oo wuxuu saaray wiilkiisii Isxaaq, isna wuxuu gacantiisa ku qaaday dabkii iyo mindidii; markaasay labadoodiiba israaceen. **7** Isxaaqna waa la hadlay aabbihiis Ibraahim, oo yidhi, Aabbow. Isna wuxuu yidhi, Waa i kan, wiilkaygiiyow. Markaasuu ku yidhi, Bal eeg, waa kuwan dabkii iyo qoryihii, laakiinse meeh wankii allabariga la gubo loo bixin lahaa? **8** Ibraahimna wuxuu yidhi, Ilaah qudhiisaa keeni doona wankii allabariga la gubo loo bixin lahaa, wiilkaygiiyow; saas daraaddeed labadoodiiba way israaceen. **9** Oo waxay yimaadeen meeshii Ilaah isaga u sheegay; Ibraahimna meeshaasuu ka dhisay meeshii allabariga, qoryihiina wuu hagaajiyey, markaasuu xidhay wiilkiisii Isxaaq, oo meeshii allabariga saaray qoryihii dushooda. **10** Ibraahimna gacantiisii buu fidiyey, oo mindidii buu u qaaday inuu wiilkiisii dilo. **11** Markaasay malaa'igtii Rabbigu samada uga yeedhay isaga, oo waxay ku tidhi, Ibraahimow, Ibraahimow. Kolkaasuu yidhi, Waa i kan. **12** Markaasay ku tidhi, Gacantaada ha saarin wiilka, waxbana ha ku samaynin: waayo, hadda waan garanayaa inaad Ilaah ka cabsatid, maxaa yeelay, igama aadan lexejeclaysan wiilkaaga, kaas oo ahaa wiilkaaga keligiis ah. **13** Markaasaa Ibraahim indhihiisii kor u taagay, oo wax fiiriyey, oo wuxuu dabadiisa ku arkay wan geesaha kayn kula jira. Markaasaa Ibraahim tegey oo wankii soo kaxeeyey, oo wuxuu u bixiyey

allabari guban meeshii wiilkiisa. **14** Ibraahimna meeshaas
wuxuu u bixiyey Yehowah Yireh; xataa ilaa maanta waxaa
la yidhaahdaa, Buurta Rabbiga ayaa lagu arki doonaa. **15**
Kolkaasaa mar labaad malaa'igtii Rabbigu Ibraahim samada
uga yeedhay, **16** oo waxay ku tidhi, Rabbigu wuxuu yidhi,
Waxan aad samaysay aawadood, iyo wiilkaaga aadan iga
lexejeclaysan, kaas oo ah wiilkaaga keligiis ah aawadiis
ayaan nafsaddayda ku dhaartay **17** inaan barako ku barakayn
doono, oo aan farcankaaga u tarmin doono sida xiddigaha
cirka, iyo sida cammuudda taal badda xeebteeda; oo uu
farcankaaguna hantiyi doono cadaawayaashiisa iriddooda; **18**
oo ay quruumaha dunida oo dhammu ku barakoobi doonaan
farcankaaga, maxaa yeelay, codkaygaad addeecday. **19**
Haddaba Ibraahim wuxuu ku noqday raggiisii dhallinyarada
ahaa, markaasay kaceen oo waxay wada tageen Bi'ir Shebac,
Ibraahimna wuxuu iska degay Bi'ir Shebac. **20** Oo waxaa
dhacay waxyaalahaas dabadood, in Ibraahim loo sheegay, oo
lagu yidhi, Bal eeg, Milkah carruur bay u dhashay walaalkaa
Naaxoor. **21** Waxay yihiin Cuus oo ah curadkiisa, iyo Buus
oo ah walaalkiis, iyo Qemuu'el oo ah Araam aabbihiis; **22**
iyo Kesed, iyo Haso, iyo Fildash, iyo Yidlaf iyo Betuu'el.
23 Betuu'elna wuxuu dhalay Rebeqah. Siddeeddan bay
Milkah u dhashay Naaxoor, oo ahaa Ibraahim walaalkiis. **24**
Addoontiisii la odhan jiray Re'uumah waxay iyana u dhashay
Tebah, iyo Gaham, iyo Tahash, iyo Macakah.

23 Saarah waxay noolayd boqol iyo toddoba iyo labaatan
sannadood; intaasu waa Saarah cimrigeedii. **2** Oo
Saarah waxay ku dhimatay Qiryad Arbac, taasoo ah Xebroon,
tan ku taal dalka Kancaan: Ibraahimna wuxuu u yimid inuu
u baroorto, oo uu u ooyo Saarah. **3** Markaasaa Ibraahim
meydkii naagtiisa ka kacay, oo wuxuu la hadlay reer Xeed,
isagoo ku leh, **4** Waxaan ahay shisheeye sodcaal ah oo idin
dhex jooga: ee dhexdiinna iga siiya meel xabaaleed oo hanti
ah, si aan meydka naagtayda hortayda uga aaso. **5** Oo reer
Xeedna Ibraahim bay u jawaabeen, iyagoo ku leh, **6** Bal na
maqal sayidkaygiiyow, adigu dhexdayada waxaad ku tahay
amiir weyn. Midka ugu wanaagsan qabriyadayada meydka
naagtaada ku aas. **7** Midkayana kaama lexejeclaysan doono
qabrigiisa inaad ku aastid meydka naagtaada. Markaasaa
Ibraahim sare kacay, oo uu u sujuuday dadkii waddanka
lahaa, oo ahaa reer Xeed. **8** Wuuna la hadlay oo ku yidhi,
Haddaad oggoshihiin inaan meydka naagtayda hortayda
ka aaso, i maqla oo ii barya Cefroon ina Sohar, **9** inuu i
siiyo godka la yidhaahdo Makfelah oo uu haysto, oo ku
yaal berrinkiisa geestiisa. Qiimo dhan ha iga siiyo, inay
dhexdiinna ii noqoto meel xabaaleed oo hanti ah. **10** Haddaba
Cefroon wuxuu fadhiyey reer Xeed dhexdooda; oo Cefroon
oo ahaa reer Xeed ayaa Ibraahim u jawaabay, iyadoo ay
maqlayaan reer Xeed intii iriddii magaaladiisa ka gashay oo
dhammu, oo wuxuu ku yidhi, **11** Maya, sayidkaygiiyow, i
maqal, berrinka waan ku siinayaa, godka ku dhex yaalna
waan ku siinayaa; waxaan kugu siinayaa ragga reerkayga
hortooda, ee meydka ku aaso. **12** Ibraahimna wuxuu ku
hor sujuuday dadkii waddanka. **13** Markaasuu Cefroon la
hadlay iyadoo ay dadkii waddanku maqlayaan, oo wuxuu
ku yidhi, Waan ku baryayaaye, haddaad oggoshahay i
maqal; waan ku siin qiimihii berrinka ee iga qaado, anna
meydkaan meeshaas ku aasan. **14** Cefroonna Ibraahim buu
u jawaabay, isagoo ku leh, **15** Sayidkaygiiyow, bal i maqal:
meel dhul ah oo qiimihiisu yahay afar boqol oo sheqel oo
lacag ah, waa maxay dhexdeenna? Haddaba meydka aaso.
16 Ibraahimna Cefroon buu maqlay; markaasaa Ibraahim u
miisaamay Cefroon lacagtii uu u sheegay, iyadoo ay reer
Xeed maqlayaan, oo waxay ahayd, afar boqol oo sheqel oo
lacag ah, oo lacagtii baayacmushtarka ku socotay ah. **17**
Sidaasaa berrinkii Cefroon, oo Makfelah ku yiil, oo Mamre ku
hor yiil, berrinkii iyo godkii ku dhex yiil, iyo geedihii ku yiil
berrinkii, iyo xuduudkii ku wareegsanaa oo dhanba waxaa
lagu xaqiijiyey **18** reer Xeed intii iriddii magaaladiisa ka
gashay oo dhan hortooda, in Ibraahim hanti ahaan u lahaado.
19 Markaas ka dib ayaa Ibraahim naagtiisii Saarah ku aasay
godkii berrinkii Makfelah oo ku hor yiil Mamre, taas oo ah
Xebroon oo dalka Kancaan ku tiil. **20** Oo berrinkii iyo godkii
ku dhex yiilba reer Xeed ayaa Ibraahim u xaqiijiyey inay meel
xabaaleed oo hanti ah u noqdaan.

24 Ibraahimna waa da' weynaa, gabow buuna la dhacay.
Rabbiguna Ibraahim buu ku barakeeyey wax walba. **2**
Oo Ibraahim, wuxuu ku yidhi addoonkiisii oo dadka gurigiisa
ugu weynaa, oo u talin jiray wixii uu lahaa oo dhan, Waan
ku baryayaaye gacantaada bowdadayda hoos dhig. **3** Oo
waxaan kugu dhaarin doonaa Rabbiga ah Ilaaha samada
iyo Ilaaha dhulka inaadan wiilkayga naag uga guurinayn
gabdhaha reer Kancaanka aan dhex degganahay: **4** laakiin
waxaad u kacdaa dalkaygii iyo xigaalkaygii, oo waxaad naag
uga keentaa wiilkayga Isxaaq. **5** Addoonkiina wuxuu ku
yidhi, Waxaa laga yaabaa inaanay naagtu oggolaan inay ii
soo raacdo dalkan; ma inaan wiilkaaga ku celiyo dalkii aad
ka timid baa? **6** Ibraahimna wuxuu ku yidhi isagii, Iska jir oo
wiilkayga meeshaas ha ku celin. **7** Rabbiga Ilaaha samada
ah, oo iga soo kaxeeyey gurigii aabbahay iyo dalkaygii
aan ku dhashay, oo ila hadlay, iiguna dhaartay, isagoo leh,
Farcankaaga ayaan dalkan siinayaa, ayaa malaa'igtiisa kaa
sii hor diri doona, wiilkaygana naag baad halkaas uga soo
guurin doontaa. **8** Haddii naagtu aanay oggolaan inay ku soo
raacdo, markaas dhaartaydan waxba kaa ma saarna, laakiin
wiilkayga halkaas ha ku celin. **9** Addoonkii wuxuu gacantiisii
hoos dhigay bowdadii sayidkiisii Ibraahim, wuxuuna ugu
dhaartay wax arrintan ku saabsan. **10** Addoonkiina wuxuu
kaxeeyey toban awr, oo ka mid ah awrtii sayidkiisa, wuuna
tegey, isagoo gacantiisa ku haya waxyaalihii sayidkiisa
oo wanaagsanaa oo dhan, oo intuu kacay ayuu tegey
Mesobotamiya, xagga magaalada Naaxoor. **11** Awrtiina
wuxuu tu'iyey meel magaalada dibaddeeda ah oo ceelka
biyaha agtiisa ah kolkay galabtii ahayd, marka dumarku biyo
dhaansiga u soo baxaan. **12** Oo wuxuu yidhi, Rabbiyow,
sayidkayga Ibraahim Ilaahiisow, waan ku baryayaaye, maanta
i liibaani, sayidkayga Ibraahimna u roonow. **13** Bal eeg,
waxaan ag taaganahay isha biyaha ah, gabdhaha dadka
magaaladuna waxay u soo baxayaan inay biyo dhaansadaan.
14 Gabadhii aan ku odhan doono, Ashuunkaaga deji, waan
ku baryayaaye, aan ka cabbee, oo igu odhan doonta, Cab,
awrtaadana waan waraabin doonaa, taasu ha noqoto tii aad
u dooratay addoonkaaga Isxaaq, oo taas baan ku ogaan
doonaa inaad sayidkayga u roonaatay. **15** Intuusan hadalkii
dhammayn, waxaa soo baxday, iyadoo ashuunkeedii garabka

ku sidata, Rebeqah oo u dhalatay Betuu'el wiilkii Milkah, oo ahayd naagtii Naaxoorkii ahaa Ibraahim walaalkiis. **16** Gabadhuna waa suurad quruxsanayd, waxayna ahayd bikrad aan ninna u tegin. Waxay tagtay ishii biyaha ahayd xaggeeda, oo intay ashuunkeedii soo buuxsatay, ayay soo baxday. **17** Markaasuu addoonkii ku orday inuu ka hor tago oo wuxuu ku yidhi, Ashuunkaaga iga waraabi in yar oo biyo ah, waan ku baryayaaye. **18** Markaasay tidhi, Cab, sayidkaygiiyow. Oo intay dhaqsatay ayay ashuunkeedii dejisay oo gacanta ku qabatay, wayna waraabisay. **19** Oo markii ay waraabisay ka dib ayay ku tidhi, Awrtaadana waan u dhaamin doonaa, ilaa ay wabxaan. **20** Oo intay dhaqsatay ayay biyihii ashuunkeedii ku shubtay berkeddii, oo mar kalay ceelkii ku orodday inay soo dhaamiso, wayna u dhaamisay awrtiisii oo dhan. **21** Ninkiina aad buu u fiiriyey iyada, isagoo aamusan, inuu ogaado in Rabbigu ku liibaaniyey sodcaalkiisii iyo in kale. **22** Markii awrtii cabtay ka dib ayaa ninkii soo qaaday sangelis dahab ah oo miisaankiisu yahay nus sheqel, gacmaheedana wuxuu u soo qaaday laba dugaagadood oo dahab ah oo miisaankoodu yahay toban sheqel. **23** Oo wuxuu ku yidhi, Ina ayaad tahay? Waan ku baryayaaye, ii sheeg. Guriga aabbahaa meel aannu ku hoyanno ma leeyahay? **24** Oo waxay ku tidhi isagii, Anigu waxaan ahay ina Betuu'el, wiilkii Milkah ay Naaxoor u dhashay. **25** Oo weliba waxa kale oo ay ku tidhi, Caws iyo cunto badanba waannu haysannaa, iyo meel lagu hoydo. **26** Markaasaa ninkii madaxa foororiyey oo Rabbiga caabuday. **27** Markaasuu yidhi, Mahad waxaa leh Rabbiga ah sayidkayga Ibraahim Ilaahiisa, oo aan naxariistiisa iyo runtiisa ka joojin sayidkayga. Anigana Rabbigu jidkuu igu soo hoggaamiyey, oo wuxuu i keenay gurigii sayidkayga walaalihiis. **28** Gabadhiina intay orodday ayay waxyaalahan dadkii guriga hooyadeed uga warrantay. **29** Rebeqahna waxay lahayd walaal magiciisa la yidhaahdo Laabaan. Markaasaa Laabaan dibadda u baxay oo wuxuu ku orday ninkii isha joogay. **30** Markuu arkay sangeliskii, iyo dugaagadihii gacmihii walaashiis ku jiray, oo uu maqlay hadalkii walaashiis Rebeqah, iyadoo leh, Sidan buu ninkii iila hadlay, ayuu u yimid ninkii oo bal eeg, wuxuu ag istaagay awrtii isha joogtay. **31** Oo wuxuu ku yidhi, Kaaga Rabbigu barakeeyeyow, soo gal, maxaad dibadda u taagan tahay? Gurigii waan soo hagaajiyey, awrtana meel baan u diyaariyey. **32** Ninkiina gurigii buu soo galay, awrtiina wuu furay, wuxuuna isaga awrtii ugu dhiibay caws iyo cunto, biyona wuu siiyey inay ku cago maydhaan isaga iyo raggii la socdayba. **33** Cuntona waa la hor dhigay inuu cuno: laakiinse wuxuu yidhi, Cuni maayo ilaa aan sheego farriintayda. Kolkaasuu yidhi, Sheeg. **34** Markaasuu yidhi, Waxaan ahay Ibraahim addoonkiisa. **35** Rabbigu aad iyo aad buu u barakeeyey sayidkayga, wuuna weynaaday: wuxuuna siiyey adhi iyo lo', iyo lacag iyo dahab, iyo rag addoommo ah, iyo naago addoommo ah, iyo geel iyo dameerro. **36** Saarah oo ahayd sayidkayga naagtiisii ayaa wiil u dhashay sayidkayga markay gabowday, oo wuxuu isaga siiyey wuxuu leeyahay oo dhan. **37** Sayidkayguna wuu i dhaariyey, isagoo leh, Wiilkayga waa inaanad naag uga guurin gabdhaha reer Kancaanka aan dalkooda degganahay. **38** Laakiinse waxaad u kacdaa gurigii aabbahay, iyo xigaalkaygii, oo wiilkayga naag uga keen. **39** Markaasaan sayidkaygii ku idhi, Waxaa laga yaabaa inaanay naagtu i soo raaci doonin. **40** Oo wuxuu igu yidhi, Rabbiga aan hortiisa ku socdo wuxuu ku raacin doonaa malaa'igtiisa, jidkaagana wuu kugu liibaanin doonaa, wiilkaygana naag baad uga guurin doontaa xigaalkaygii iyo gurigii aabbahay, **41** dabadeedna dhaartayda waxba kaama saarna, markaad u tagto xigaalkay; oo hadday iyada ku siin waayaan, markaas dhaartayda waxba kaama saarna. **42** Maantaan isha imid oo waxaan idhi, Rabbiyow, sayidkayga Ibraahim Ilaahiisow, haddaad haatan jidkayga aan ku socdo igu liibaanisid, **43** bal eeg, waxaan ag taaganahay isha biyaha ah, gabadhii u soo baxda inay biyo dhaansato oo aan ku odhan doono, Waan ku baryayaaye, ashuunkaaga iga sii in yar oo biyo ah aan cabbee, **44** oo igu odhan doonta, Cab, awrtaadana waan u dhaamin doonaa, taasu ha noqoto tii Rabbigu u doortay wiilka sayidkayga. **45** Oo intaan hadalkii qalbigayga ka dhammaan ayaa Rebeqah soo baxday iyadoo ashuunkeedii garabka ku sidata, markaasay ishii ku dhaadhacday, oo soo dhaansatay: anna waxaan ku idhi, Waan ku baryayaaye, i waraabi. **46** Iyana intay dhaqsatay oo ay ashuunkeedii garabkeeda ka soo dejisay ayay tidhi, Cab, awrtaadana waan waraabin doonaa: sidaas daraaddeed waan cabbay, awrtiina way waraabisay. **47** Markaasaan weyddiiyey oo ku idhi, Ina ayaad tahay? Oo waxay tidhi, Ina Betuu'el wiilkii Naaxoor ay Milkah u dhashay isaga. Markaasaan sangeliskii sanka u sudhay; dugaagadihiina gacmaha u geliyey. **48** Kolkaasaan madaxa foororiyey, oo Rabbiga caabuday, oo waxaan ammaanay Rabbiga ah sayidkayga Ibraahim Ilaahiisa, oo igu soo hoggaamiyey jidkii toosnaa, inaan gabadhii sayidkayga walaalkiis u kaxeeyo wiilkiisa. **49** Haddaba haddaad sayidkayga ula macaamiloonaysaan si raxmad leh oo daacad ah, ii sheega: haddii kalese ii sheega, inaan u leexdo xagga midigta ama xagga bidixda. **50** Markaasay Laabaan iyo Betuu'el jawaabeen oo yidhaahdeen, Waxanu wuxuu ka soo baxay xagga Rabbiga, annana kugulama hadli karno xumaan iyo samaan toona. **51** Bal eeg, Rebeqah waa ku hor joogtaaye, kaxee oo la tag, oo ha noqoto sayidkaaga wiilkiisii naagtiisa, sidii Rabbigu ku hadlay. **52** Markii uu Ibraahim addoonkiisii hadalkoodii maqlay ayuu Rabbiga u sujuuday. **53** Markaasuu addoonkii soo bixiyey jowharro lacag ah iyo jowharro dahab ah, iyo dhar, oo Rebeqah siiyey: walaalkeed iyo hooyadeedna wuxuu siiyey waxyaalo qaali ah. **54** Markaasay wax cuneen oo wax cabbeen, isaga iyo raggii la jirayba, habeenkii oo dhanna halkaasay joogeen. Aroortii bay kaceen oo wuxuu yidhi, Xagga sayidkaygii ii dira. **55** Walaalkeed iyo hooyadeedna waxay yidhaahdeen, Gabadhu ha nala joogto dhawr maalmood, ugu yaraan toban beri; dabadeedna way tegi doontaa. **56** Markaasuu ku yidhi iyagii, Rabbigu waa igu liibaaniyey jidkaygii, sidaas daraaddeed ha i raajinina, ee i dira inaan sayidkaygii u tago. **57** Markaasay yidhaahdeen, Gabadha waannu u yeedhi doonnaa oo weyddiin doonnaa. **58** Markaasay Rebeqah u yeedheen, oo waxay ku yidhaahdeen, Ninkan ma raacaysaa? Oo waxay tidhi, Haah, waan raacayaa. **59** Markaasay walaashood Rebeqah direen, iyada iyo midiidinteedii, iyo addoonkii Ibraahim, iyo raggiisiiba. **60** Oo Rebeqah bay u duceeyeen oo ku yidhaahdeen, Walaashayoy, kumanyaal kun hooyadood noqo, farcankaaguna kuwa iyaga neceb iriddooda ha hantiyeen. **61** Rebeqahna way kacday, iyada

iyo gabdhaheediiba, oo waxay fuuleen awrtii, ninkiina way raaceen: addoonkiina wuu kaxeeyey Rebeqah, wuuna tegey. **62** Isxaaqna wuxuu ka yimid xagga jidka Bi'ir Lahayroy, waayo, wuxuu degganaa dhulka Koonfureed. **63** Oo gabbaldhicii ayaa Isxaaq berrinka u soo baxay inuu fikiro: markaasuu indhihiisa kor u taagay, oo wax fiiriyey, oo wuxuu arkay awr soo socota. **64** Rebeqahna indhaheedii bay kor u taagtay, oo markay Isxaaq aragtay ayay ratigii ka degtay. **65** Oo waxay addoonkii ku tidhi, Waa ayo ninkaas berrinka dhex socda, oo inaga hor imanaya? Addoonkiina wuxuu yidhi, Waa sayidkaygii. Markaasay indhashareerteedii qaadatay oo hagoogatay. **66** Addoonkiina wuxuu Isxaaq u sheegay wixii uu sameeyey oo dhan. **67** Isxaaqna wuxuu iyadii soo geliyey teendhadii hooyadiis Saarah, Rebeqahna wuu guursaday, oo naagtiisii bay noqotay. Wuuna jeclaaday iyada, oo Isxaaq waxaa laga qalbi qabowjiyey geeridii hooyadiis.

25 Ibraahim wuxuu guursaday naag kale, magaceeduna wuxuu ahaa Qetuurah. **2** Oo waxay u dhashay Simraan, iyo Yoqshaan, iyo Medaan, iyo Midyaan, iyo Yishbaaq, iyo Shuu'ah. **3** Yoqshaanna wuxuu dhalay Shebaa, iyo Dedaan. Wiilashii Dedaanna waxay ahaayeen Ashuurim, iyo Letushim, iyo Le'ummiim. **4** Wiilashii Midyaanna waxay ahaayeen Ceefah, iyo Ceefer, iyo Xanoog, iyo Abiidac iyo Eldacah. Kuwanu waxay wada ahaayeen carruurtii Qetuurah. **5** Ibraahimna wax alla wuxuu lahaa wuxuu siiyey Isxaaq. **6** Laakiinse naagihii addoommada ahaa oo Ibraahim haystay wuxuu wiilashoodii siiyey hadiyado, oo intuu isagu noolaa ayuu ka diray wiilkiisii Isxaaq, bari buuna u diray xagga dhulka bari. **7** Sannadihii Ibraahim noolaa oo cimrigiisu ahaa waa boqol iyo shan iyo toddobaatan sannadood. **8** Ibraahimna waa naf baxay, cimri wanaagsan buuna ku dhintay, isagoo duq ah, oo sannado badan jiray; oo wuxuu ku darmaday dadkiisii. **9** Markaasay wiilashiisii Isxaaq iyo Ismaaciil ku aaseen godkii Makfelah, oo ku dhex yiil berrinkii Cefroon ina Sohar oo ahaa reer Xeed oo ku hor yiil Mamre; **10** berrinkaas oo ahaa kii Ibraahim ka iibsaday reer Xeed. Halkaasaa lagu aasay Ibraahim iyo naagtiisii Saarahba. **11** Ibraahim geeridiisii ka dib ayaa Ilaah barakeeyey wiilkiisii Isxaaq; Isxaaqna wuxuu ag degganaa Bi'ir Lahayroy. **12** Haddaba kuwanu waa farcankii Ismaaciil ina Ibraahim, kii Haagaar tii Masriyadda ahayd oo Saarah midiidinteedii ahayd ay u dhashay Ibraahim. **13** Kuwanuna waa magacyadii wiilashii Ismaaciil, magacyadoodii sidii farcankoodii ahaa. Curadkii Ismaaciil wuxuu ahaa Nebayod; waxaana ku xigay Qedaar, iyo Adbe'el, iyo Mibsam, **14** iyo Mishmaac, iyo Duumah, iyo Masa; **15** Hadar, iyo Tema, iyo Yetuur, iyo Nafish, iyo Qedemah. **16** Kuwanu waa wiilashii Ismaaciil, kuwanuna waa magacyadoodii sidii ay tuulooyinkoodii iyo xeryahoodii ahaayeen; waxayna lahaayeen laba iyo toban amiir sidii ay qolooyinkoodii ahaayeen. **17** Sannadihii Ismaaciil noolaa waa boqol iyo toddoba iyo soddon sannadood, wuuna naf baxay, oo dhintay; wuxuuna ku darmaday dadkiisii. **18** Waxayna degganaayeen tan iyo Xawiilaah iyo Shuur tan ku hor taal Masar, haddaad u kacdo xagga Ashuur. Walaalihiis oo dhan hortooda ayuu degay. **19** Kuwanuna waa farcankii Isxaaq ina Ibraahim. Ibraahim Isxaaq buu dhalay: **20** Isxaaqna afartan sannadood buu jiray markuu guursaday Rebeqah ina Betuu'el kii dalkiisu ahaa Suuriya ee reer Fadan Araam, iyadoo ahayd Laabaan kii dalkiisu Suuriya ahaa walaashiis. **21** Isxaaqna naagtiisuu Rabbiga u baryay, maxaa yeelay, madhalays bay ahayd, Rabbiguna waa ka aqbalay, markaasay naagtiisii Rebeqah uuraysatay. **22** Carruurtiina uurkeeday isku dhex riixriixeen; markaasay tidhi, Hadday saas tahay, maxaan sidan u ahay? Kolkaasay u tagtay inay Rabbiga wax weyddiiso. **23** Rabbiguna wuxuu ku yidhi iyada, Laba quruumood baa maxalkaaga ku jirta, Oo laba dad oo kala duwan ayaa uurkaaga ka soo bixi doona; Oo labada dad midkood baa ka xoog badnaan doona dadka kale; Kan weynuna wuxuu u adeegi doonaa kan ka yar. **24** Oo markii wakhtigii ay umuli lahayd dhammaaday, bal eeg, waxaa maxalkeedii ku jiray mataano. **25** Oo kii hore wuu soo baxay isagoo cas, korkiisa oo dhammuna wuxuu u ekaa dhar dhogor laga sameeyey, magiciisiina waxay u baxsheen Ceesaw. **26** Dabadeedna waxaa soo baxay walaalkiis, gacantiisuna waxay ku dhegganayd cedhibta Ceesaw; magiciisiina waxaa loo bixiyey Yacquub; Isxaaqna lixdan sannadood buu jiray markay iyaga dhashay. **27** Wiilashiina way koreen: oo Ceesaw wuxuu ahaa nin ugaadhsiga aad u yaqaan, wuxuuna ahaa nin duurgal ah; Yacquubna wuxuu ahaa nin aamusan oo teendhooyin degi jiray. **28** Isxaaqna wuu jeclaa Ceesaw, maxaa yeelay, wuxuu cuni jiray hilibkiisii ugaadha; Rebeqahna waxay jeclayd Yacquub. **29** Yacquub wuxuu karsaday fuud; markaasaa waxaa duurka ka yimid Ceesaw, wuuna daalanaa. **30** Markaasaa Ceesaw wuxuu Yacquub ku yidhi, Waan ku baryayaaye, i sii aan cunee fuudkaas cas, waayo, waan daalanahay. Sidaas daraaddeed magiciisii waxaa loo bixiyey Edom. **31** Yacquubna wuxuu yidhi, Maanta iga iibi curadnimadaada. **32** Markaasaa Ceesaw yidhi, Bal eeg, geeri baan ku dhowahay; haddaba curadnimadu maxay ii taraysaa? **33** Markaasaa Yacquub ku yidhi, Maanta ii dhaaro. Kolkaasuu u dhaartay, curadnimadiisiina wuxuu ka iibiyey Yacquub. **34** Yacquubna wuxuu Ceesaw siiyey kibis iyo fuud digir laga sameeyey, wuuna cunay oo cabbay, markaasuu intuu kacay, iska tegey. Sidaasuu Ceesaw u quudhsaday curadnimadiisii.

26 Waxaa dhulkii ka dhacday abaar, oo aan ahayn tii hore oo waagii Ibraahim dhacday. Markaasaa Isxaaq u kacay xagga Abimeleg oo ahaa boqorkii reer Falastiin xagga Geraar. **2** Rabbiguna wuu u muuqday isaga, oo wuxuu ku yidhi, Xagga Masar ha u dhaadhicin, laakiinse deg dhulka aan kuu sheegi doono. **3** Dhulkan qariib ahaan u deg, oo anna waan kula jiri doonaa, oo waan ku barakayn doonaa; waayo, adiga iyo farcankaaga ayaan dalalkan oo dhan siin doonaa, oo waxaan adkayn doonaa dhaartii aan ugu dhaartay aabbahaa Ibraahim. **4** Farcankaagana waxaan u tarmin doonaa sida xiddigaha samada, oo waxaan farcankaaga siin doonaa dalalkan oo dhan, farcankaagayna quruumaha dunida oo dhammu ku barakoobi doonaan; **5** maxaa yeelay, Ibraahim baa addeecay codkaygii, wuxuuna dhawray wixii la ii dhawri lahaa, iyo xukummadaydii, iyo amarradaydii, iyo qaynuunnadaydii. **6** Isxaaqna wuxuu degganaa Geraar: **7** oo dadkii meeshaas joogay baa naagtiisii ka warsaday, oo wuxuu yidhi, Iyadu waa walaashay: waayo, wuu ka cabsaday inuu yidhaahdo, Waa naagtaydii, oo wuxuu isyidhi,

waaba intaasoo ay dadka meeshanu igu dilaan Rebeqah
aawadeed, maxaa yeelay, way suurad quruxsanayd. **8**
Markuu halkaas wakhti dheer joogay ayaa Abimeleg oo ahaa
boqorkii reer Falastiin daaqad ka fiiriyey, oo uu arkay Isxaaq
oo naagtiisii Rebeqah la qooqaya. **9** Markaasuu Abimeleg
Isxaaq u yeedhay, oo yidhi, Hubaal iyadu waa naagtaadii.
De sidee baad ku tidhi, Waa walaashay? Isxaaqna wuxuu
ku yidhi, Maxaa yeelay, waxaan is-idhi, Waaba intaasoo
aad u dhimatid iyada aawadeed. **10** Oo Abimelegna wuxuu
ku yidhi, War waa maxay waxan aad nagu samaysay?
Mid dadka ka mid ahu dhib yaraan buu ula jiifsan lahaa
naagtaada, oo kolkaasaad eed noo soo jiidi lahayd. **11**
Markaasaa Abimeleg wuxuu dadkii oo dhan ku amray, oo
yidhi, Kii ninkan ama naagtiisa taabta hubaal naftaa laga
qaadi doonaa. **12** Isxaaqna dhulkaasuu wax ku beertay,
isla sannaddiina wuxuu helay boqol laab; Rabbiguna wuu
barakeeyey isagii. **13** Ninkiina wuu weynaaday, oo hor
u maray, ilaa uu noqday nin aad u weyn, **14** wuxuuna
lahaa adhi iyo lo', iyo addoommo fara badan; markaasay
reer Falastiin ka masayreen. **15** Ceelashii addoommada
aabbihiis qodeen oo dhan waagii aabbihiis Ibraahim noolaa
ayay reer Falastiin hore u awdeen oo ciid uga buuxiyeen.
16 Abimelegna wuxuu Isxaaq ku yidhi, Naga tag; waayo,
aad baad nooga xoog badan tahay. **17** Markaasaa Isxaaq
halkaas ka tegey, oo dooxadii Geraar degay, halkaasuuna
joogay. **18** Kolkaasaa Isxaaq mar kale qoday ceelashii biyaha
oo ay qodeen waagii aabbihiis Ibraahim noolaa, waayo,
reer Falastiin baa awday markii Ibraahim dhintay ka dib,
oo wuxuu magacyadoodii u bixiyey magacyadii aabbihiis
Ibraahim u bixiyey. **19** Markaasaa addoommadii Isxaaq
dooxadii qodeen, oo waxay ka heleen ceel durdur ah. **20**
Markaasaa xoolojirradii reer Geraar la dirireen xoolojirradii
Isxaaq, iyagoo leh, Biyaha annagaa leh. Ceelka magiciisiina
wuxuu u bixiyey Ceseq, maxaa yeelay, way la dirireen
isagii. **21** Ceel kalena way qodeen, oo kaasna way kula
dirireen, markaasuu magiciisii u bixiyey Sitnah. **22** Kolkaasuu
meeshaas ka guuray, oo wuxuu qoday ceel kale; kaasna
kulama ay diririn; magiciisiina wuxuu u bixiyey Rexobod,
oo wuxuu yidhi, Haatan Rabbigu meel buu noo banneeyey,
oo dalka waannu ku badnaynaa. **23** Markaasuu halkaas ka
tegey, oo wuxuu u kacay Bi'ir Shebac. **24** Oo isla habeenkaas
ayaa Rabbigu u muuqday isagii oo ku yidhi, Waxaan ahay
aabbahaa Ibraahim Ilaahiisa. Ha cabsan, waayo, waan
kula jiraa, oo waan ku barakayn doonaa, farcankaagana
waan tarmin doonaa addoonkaygii Ibraahim aawadiis. **25**
Kolkaasuu halkaas ka dhisay meel allabari, oo magaca
Rabbiga ku baryootamay, halkaas buuna teendhadiisii ka
dhisay, markaasaa addoommadii Isxaaq halkaas ceel ka
qodeen. **26** Dabadeedna Abimeleg iyo saaxiibkiis Axusad,
iyo Fiikol oo ahaa madaxda ciidankiisa ayaa Geraar ka
tegey oo Isxaaq u kacay. **27** Markaasaa Isxaaq ku yidhi,
Maxaad iigu timaadeen, waabad i neceb tihiine, oo aad
iska kay erideene? **28** Oo waxay yidhaahdeen, Caddaan
baannu u aragnay in Rabbigu kula jiro; oo waxaannu nidhi,
Annaga iyo adiga dhaaru ha inoo dhexayso oo aynu axdi
dhiganno, **29** inaadan wax na yeelayn, sidii annana aannan
kuu taaban, oo aannan waxba kuugu samayn wanaag
mooyaane, oo aannu nabad kuugu dirnay. Adigu hadda
waxaad tahay kan Rabbigu barakeeyey. **30** Diyaafad buuna
u sameeyey, wayna cuneen oo cabbeen. **31** Kolkaasay
aroor hore kaceen, oo isu dhaardhaarteen: markaasaa
Isxaaq iska diray, iyana nabad bay kaga ambabbaxeen. **32**
Oo isla maalintaas ayay addoommadii Isxaaq yimaadeen,
oo ay uga warrameen ceelkii ay qodeen, oo waxay ku
yidhaahdeen, Biyaannu helnay. **33** Markaasuu u bixiyey
Shebcaah; sidaas daraaddeed magaaladaas magaceeda
waxaa ilaa maantadan la yidhaahdaa Bi'ir Shebac. **34**
Ceesaw markuu afartan sannadood jiray ayuu guursaday
Yuhuudiid ina Be'eerii kii reer Xeed, iyo Basmad ina Eeloon
kii reer Xeed. **35** Kuwaasuna Isxaaq iyo Rebeqah ayay
caloolxumo geliyeen.

27 Markii Isxaaq gaboobay, oo ay indhihiisii u arag
darnaayeen si uusan waxba arki karin, ayuu u
yeedhay wiilkiisii weynaa oo Ceesaw ahaa, oo wuxuu ku
yidhi, Wiilkaygiiyow. Isaguna wuxuu yidhi, Waa i kan. **2**
Markaasuu yidhi, Bal i eeg, haatan waan gaboobay, garanna
maayo maalinta dhimashadayda. **3** Sidaas daraaddeed
waan ku baryayaaye, qaado hubkaaga, gabooyahaaga iyo
qaansadaada, oo duurka u bax, oo hilib ugaadheed ii keen;
4 oo ii samee hilib macaan, oo ah kan aan jeclahay, oo
ii keen, aan cunee, inay naftaydu kuu ducayso intaanan
dhiman. **5** Rebeqahna way maqashay markii Isxaaq la hadlay
wiilkiisii Ceesaw. Ceesawna duurkuu u kacay inuu ugaadh
soo dilo oo uu keeno. **6** Markaasay Rebeqah la hadashay
wiilkeedii Yacquub, oo tidhi, Waxaan maqlay aabbahaa oo la
hadlaya walaalkaa Ceesaw, isagoo leh, **7** Hilib ugaadheed ii
keen, oo ii samee hilib macaan, aan cunee, oo aan kuugu
duceeyee Rabbiga hortiis intaanan dhimane. **8** Haddaba
sidaas daraaddeed, wiilkaygiiyow, codkayga u addeec sida
aan kuugu amro. **9** Bal adhiga u kac, oo iiga keen laba
waxar oo wanwanaagsan, oo waxaan aabbahaa uga samayn
hilib macaan, oo ah kan uu jecel yahay, **10** adna aabbahaa
waad u geeyn doontaa inuu cuno, si uu kuugu duceeyo
intuusan dhiman. **11** Yacquubna wuxuu hooyadiis Rebeqah
ku yidhi, Walaalkay Ceesaw waa nin xaad badan, anna
waxaan ahay nin xaad yar. **12** Mindhaa aabbahay waa i
taaban doonaa, oo markaasaan ula ekaan doonaa khaa'in,
oo habaar baan isu soo jiidi doonaa, ducose ma heli doono.
13 Oo hooyadiis baa ku tidhi, Wiilkaygiiyow, habaarkaagu
aniga ha igu dhaco: codkayga uun addeec, oo orod oo ii keen
iyaga. **14** Markaasuu tegey, oo soo kaxeeyey, oo u keenay
hooyadiis, hooyadiisna waxay samaysay hilib macaan, oo
ah sidii kii aabbihiis jeclaa. **15** Markaasaa Rebeqah waxay
soo qaadday dharkii wanaagsanaa oo wiilkeedii weynaa oo
ahaa Ceesaw, oo ay guriga ku haysay, oo waxay u xidhay
wiilkeedii yaraa oo ahaa Yacquub; **16** markaasay waxarihii
hargahoodii ku xidhay gacmihiisii iyo intii aan xaadda lahayn
oo luquntiisii. **17** Markaasay hilibkii macaanaa iyo kibistii
ay diyaarisay u dhiibtay wiilkeedii Yacquub. **18** Kolkaasuu
aabbihiis u yimid, oo yidhi, Aabbow. Isna wuxuu yidhi,
Waa i kan. Kumaad tahay, wiilkaygiiyow? **19** Yacquubna
wuxuu aabbihiis ku yidhi, Waxaan ahay curadkaagii Ceesaw.
Waan sameeyey sidii aad iigu amartay. Haddaba waan ku
baryayaaye, kac oo fadhiiso oo cun hilibkaygan ugaadheed,
si aad iigu ducayso. **20** Isxaaqna wuxuu wiilkiisii ku yidhi,

Wiilkaygiiyow, sidee baad dhaqso ugu soo heshay? Isna wuxuu yidhi, Maxaa yeelay, Rabbiga ah Ilaahaaga ayaa ii keenay. **21** Isxaaqna wuxuu Yacquub ku yidhi, Soo dhowow, waan ku baryayaaye, aan ku taabtee, wiilkaygiiyow, bal inaad tahay wiilkaygii Ceesaw iyo in kale. **22** Yacquubna waa u dhowaaday aabbihiis Isxaaq; markaasuu taabtay oo yidhi, Codku waa codkii Yacquub, gacmuhuse waa gacmihii Ceesaw. **23** Mana uu garanin, maxaa yeelay, gacmihiisu xaad miidhan bay ahaayeen sidii gacmihii walaalkiis Ceesaw; sidaas daraaddeed wuu u duceeyey. **24** Kolkaasuu yidhi, War ma tahay wiilkaygii Ceesaw qudhiisii? Isna wuxuu yidhi, Waan ahay. **25** Markaasuu ku yidhi. Bal ii soo dhowee, aan cunee wiilkayga hilibkiisa ugaadheed, si aan kuugu duceeyo. Kolkaasuu u soo dhoweeyey, oo isna wuu cunay: oo wuxuu kaloo u keenay khamri, wuuna cabbay. **26** Markaasaa aabbihiis Isxaaq ku yidhi, Bal ii soo dhowow, oo i dhunko, wiilkaygiiyow. **27** Isna wuu u soo dhowaaday, oo wuu dhunkaday. Markaasuu ursaday dharkiisa, wuuna u duceeyey, oo yidhi, Bal eeg, urta wiilkaygu Waa sida urta duurka Rabbigu barakeeyey, **28** Ilaahu ha ku siiyo sayaxa samada, Iyo barwaaqada dhulka, Iyo hadhuudh iyo khamri badan. **29** Dadyowgu ha kuu adeegeen, Quruumuhuna ha kuu sujuudeen. Walaalahaa sayid u noqo, Wiilasha hooyadaana ha kuu sujuudeen. Ha inkaarnaado ku kasta oo ku inkaaraa, Ha ducaysnaado ku kasta oo kuu duceeyaa. **30** Markii Isxaaq dhammeeyey ducadii uu Yacquub u ducaynayay, Yacquubna ka tegey aabbihiis, ayaa walaalkiis Ceesaw ka yimid ugaadhsigii. **31** Oo isna hilib macaan buu sameeyey, oo u keenay aabbihiis; oo wuxuu ku yidhi aabbihiis, Aabbow kac, oo cun hilibkaygan ugaadheed, si aad iigu ducayso. **32** Markaasaa aabbihiis Isxaaq ku yidhi, Kumaad tahay? Isna wuxuu yidhi, Waxaan ahay wiilkaaga ah curadkaaga Ceesaw. **33** Markaasuu Isxaaq aad iyo aad u gariiray, oo yidhi, De yuu ahaa haddaba kii intuu hilib ugaadheed soo qaaday, ii keenay, oo aan kulli cunay intaadan iman ka hor, oo aan u duceeyey? Kaasu wuu ducaysnaan doonaa. **34** Ceesawna markuu maqlay hadalkii aabbihiis ayuu ku dhawaaqay dhawaaq aad iyo aad u weyn oo daran, oo wuxuu aabbihiis ku yidhi, Aabbahayow, anigana ii ducee. **35** Isna wuxuu yidhi, Walaalkaa baa khiyaano iila yimid oo ducadaadii qaatay. **36** Oo wuxuu yidhi, Miyaanay ku habboonayn in magiciisa loo bixiyo Yacquub? Waayo, labadan goor buu i khiyaaneeyey. Curadnimadaydii buu qaatay; haatanna wuxuu qaatay ducadaydii. Oo wuxuu yidhi, Miyaadan duco ii reebin? **37** Isxaaqna wuu jawaabay oo wuxuu Ceesaw ku yidhi, Bal eeg, waxaan isaga ka dhigay sayidkaagii, walaalihiis oo dhanna waxaan u siiyey isaga inay addoommo u noqdaan, hadhuudh iyo khamrina waan u ballanqaaday, ee maxaan haddaba adiga kuu sameeyaa, wiilkaygiiyow? **38** Ceesawna wuxuu aabbihiis ku yidhi, Aabbahayow, ducadaadu ma mid keliya baa? Ii ducee anigana sidoo kale, Aabbow. Markaasuu Ceesaw aad u qayliyey oo ooyay. **39** Markaasaa aabbihiis Isxaaq u jawaabay oo ku yidhi, Bal eeg, rugtaadu waxay ahaan doontaa meel ka baxsan dhulka barwaaqadiisa Iyo sayaxa samada sare ka yimaada. **40** Oo waxaad ku noolaan doontaa seeftaada, walaalkaana waad u adeegi doontaa, Oo waxaa dhici doonta markaad xukunka qabsato Inaad harqoodkiisa surkaaga ka tuuri doonto. **41** Ceesawna wuxuu Yacquub u nebcaaday ducadii aabbihiis ugu duceeyey aawadeed. Ceesawna wuxuu isku yidhi, Maalmihii aabbahay loo barooran lahaa waa dhow yihiin; dabadeedna waan dili doonaa walaalkay Yacquub. **42** Rebeqahna waxaa loo sheegay hadalkii wiilkeedii weynaa oo ahaa Ceesaw; markaasay intay u cid dirtay u yeedhay wiilkeedii yaraa oo ahaa Yacquub, oo waxay ku tidhi isagii, Bal eeg, walaalkaa Ceesaw wuxuu isku qalbi qabowjiyaa talajirka uu ku talo jiro inuu ku dilo. **43** Haddaba sidaas daraaddeed wiilkaygiiyow, codkayga addeec. Kac oo u carar walaalkay Laabaan xagga Haaraan; **44** oo dhawr maalmood isaga la joog, ilaa walaalkaa ciilku ka ba'ayo, iyo ilaa walaalkaa cadhaduu kuu qabo ka ba'ayso, **45** oo uu ka illoobayo wixii aad ku samaysay: dabadeedna waan kuu soo cid diri doonaa, oo halkaasaan kaa soo kaxayn doonaa. Maxaan labadiinnaba isku maalin idiin waayayaa? **46** Rebeqahna waxay Isxaaq ku tidhi, Naftaydu waa rafaadsan tahay gabdhaha reer Xeed dartood. Haddii Yacquub naag ka guursado gabdhaha reer Xeed oo kuwan oo kale ah, kuwaas oo ah gabdhaha waddanka, noloshaydu maxay igu taraysaa?

28 Isxaaqna wuxuu u yeedhay Yacquub, wuuna u duceeyey, oo wuxuu ku amray, oo ku yidhi, Waa inaadan naag ka guursan gabdhaha reer Kancaan. **2** Kac oo xagga Fadan Araam tag, iyo xagga gurigii Betuu'el oo ah hooyadaa aabbeheed; oo halkaas naag ka guurso gabdhaha Laabaan oo ah hooyadaa walaalkeed. **3** Oo Ilaaha Qaadirka ahu ha ku barakeeyo, oo ha ku badiyo, oo ha ku tarmiyo, inaad noqotid dad faro badan, **4** oo ha ku siiyo barakadii Ibraahim, adiga iyo farcankaaga kula joogaba, inaad dhaxashid dalka aad qariibka ku tahay, oo Ilaah Ibraahim siiyey. **5** Isxaaqna Yacquub wuu diray: oo wuxuu u kacay Fadan Araam xagga Laabaan, ina Betuu'el kii reer Suuriya, oo ahaa Rebeqah walaalkeed tii ahayd Yacquub iyo Ceesaw hooyadood. **6** Ceesawna wuxuu arkay in Isxaaq u duceeyey Yacquub oo u diray Fadan Araam, inuu halkaas naag ka guursado, iyo inuu markuu u duceeyey amray, oo ku yidhi, Waa inaadan naag ka guursan gabdhaha reer Kancaan; **7** iyo in Yacquub addeecay aabbihiis iyo hooyadiis, oo uu u kacay xagga Fadan Araam. **8** Oo Ceesaw wuxuu arkay inaanay gabdhaha reer Kancaan ka farxin aabbihiis Isxaaq. **9** Markaasuu Ceesaw wuxuu u kacay xagga Ismaaciil, oo wuxuu naagihii uu qabay ku daray Mahalad gabadhii Ismaaciil ina Ibraahim, taas oo ahayd Nebayod walaashiis, si ay naagtiisii u noqoto. **10** Yacquubna waa ka tegey Bi'ir Shebac, oo wuxuu u kacay xagga Haaraan. **11** Oo meel buu gaadhay oo halkaasuu habeenkii oo dhan joogay, maxaa yeelay, qorraxdu way dhacday, markaasuu qaaday mid ka mid ah dhagxantii meeshaas, oo barkaday, halkaasuuna jiifsaday si uu u seexdo. **12** Wuuna riyooday, oo riyadiisii wuxuu ku arkay sallaan dhulka qotoma oo caaraddiisiina samada gaadhay, wuxuuna arkay malaa'igihii Ilaah oo ku koraya, kuna soo degaya. **13** Oo bal eeg, Rabbigaa isdul taagay, oo yidhi, Waxaan ahay Rabbiga ah Ilaaha awowgaa Ibraahim, iyo Ilaaha Isxaaq. Dhulka aad ku jiifto, waxaan siin doonaa adiga iyo farcankaaga. **14** Farcankaaguna wuxuu noqon doonaa sida ciidda dhulka, oo waxaad ku firdhi doontaan tan iyo galbeed, iyo bari, iyo

tan iyo woqooyi, iyo koonfur: oo adiga iyo farcankaagay
qabiilooyinka dhulka oo dhammu ku barakoobi doonaan. **15**
Oo bal eeg, waan kula jiraa, meel alla meeshii aad tagtidna
waan kugu dhawri doonaa, dalkanna mar kalaan kugu soo
celin doonaa; waayo, anigu kaa tegi maayo ilaa aan sameeyo
wixii aan kugula hadlay. **16** Markaasuu Yacquub ka toosay
hurdadiisii, oo wuxuu yidhi, Hubaal Rabbigaa halkan jooga,
mana aan ogayn. **17** Wuuna cabsaday, oo wuxuu yidhi,
Meeshanu cabsi badanaa! Tanu meel kale ma aha, gurigii
Ilaah mooyaane, tanuna waa iriddii samada. **18** Yacquubna
aroor horuu kacay, oo wuxuu qaaday dhagaxii uu barkaday,
oo sidii tiir buu u qotomiyey, kolkaasuu saliid ku dul shubay.
19 Meeshaas magaceediina wuxuu u bixiyey Beytel: laakiinse
markii hore magaalada magaceedu wuxuu ahaa Luus. **20**
Yacquubna nidar buu nidray, oo wuxuu yidhi, Haddii Ilaah ila
jiro, oo uu jidkan aan socdo igu dhawro, oo uu i siiyo wax
aan cuno, iyo dhar aan xidho, **21** oo aan aniga oo nabad
qaba ku soo noqdo gurigii aabbahay, markaas Rabbigu
wuxuu ii noqon doonaa Ilaah, **22** oo dhagaxan aan sidii tiir u
qotomiyey, wuxuu noqon doonaa guriga Ilaah: oo wax alla
wixii aad i siisidna hubaal meel tobnaadka adigaan ku siin
doonaa.

29 Yacquubna sodcaalkiisii buu iska sii watay, oo wuxuu
yimid dalkii reer bari. **2** Kolkaasuu wax fiiriyey, oo
wuxuu arkay ceel berrinka ku dhex yaal, oo waxaa joogay
saddex qaybood oo ido ah oo agtiisa jiifjiifa, maxaa yeelay,
ceelkaasay idaha ka waraabin jireen. Dhagaxa ceelka
afkiisa saarnaana aad buu u weynaa. **3** Oo halkaasaa
idaha oo dhan lagu soo ururin jiray: kolkaasay dhagaxa
ceelka afkiisa ka rogi jireen, oo idaha ka waraabin jireen,
markaasay mar labaad dhagaxa ceelka afkiisa saari jireen
oo ku celin jireen meeshiisii. **4** Markaasaa Yacquub ku
yidhi, Walaalahayow, xaggaad ka timaadeen? Iyana waxay
yidhaahdeen, Waxaannu ka nimid Haaraan. **5** Markaasuu ku
yidhi, Ma taqaaniin Laabaan oo ah ina Naaxoor? Markaasay
ku yidhaahdeen, Waannu naqaan. **6** Markaasuu ku yidhi,
Ma nabad qabaa? Iyana waxay yidhaahdeen, Haah, wuu
nabad qabaa. Waa taas gabadhiisii Raaxeel idaha soo
kaxaynaysa. **7** Oo wuxuu ku yidhi iyagii, Bal eega, weli waa
maalin weyn, mana aha goortii xoolaha la soo wada ururin
lahaa. Idaha waraabiya, oo kaxeeya oo daajiya. **8** Iyana
waxay yidhaahdeen, Ma yeeli karno taas, jeeray idoyowga
oo dhammu isu yimaadaan, oo dhagaxa ceelka afkiisa laga
rogo; markaasaannu idaha waraabinaynaa. **9** Oo intuu weli
la hadlayay ayaa Raaxeel keentay idihii aabbeheed, waayo,
iyadaa ilaalin jirtay. **10** Oo Yacquub markuu arkay Raaxeel oo
ahayd gabadhii abtigiis Laabaan, iyo idihii abtigiis Laabaan,
ayuu u dhowaaday, oo dhagaxii ka rogay ceelka afkiisa,
oo uu waraabiyey idihii abtigiis Laabaan. **11** Markaasuu
Yacquub Raaxeel dhunkaday, wuuna qayliyey oo ooyay. **12**
Yacquubna wuxuu Raaxeel u sheegay inuu yahay aabbeheed
xigaalkiis, oo uu yahay wiilkii Rebeqah; kolkaasay orodday
oo u sheegtay aabbeheed. **13** Oo Laabaan markuu maqlay
warkii Yacquub oo ahaa wiilkii walaashiis ayuu ku orday
inuu ka hor tago, markaasuu isku duubay, oo dhunkaday,
oo uu gurigiisii keenay. Isna wuxuu Laabaan u sheegay
waxyaalahan oo dhan. **14** Laabaanna wuxuu ku yidhi isagii,
Hubaal waxaad tahay laftayda iyo jidhkayga. Wuxuuna la
joogay isagii intii bil ah. **15** Markaasaa Laabaan Yacquub
ku yidhi, Walaalkayga aad tahay aawadeed ma habboon
tahay inaad mushahaarola'aan iigu shaqaysid? Bal ii sheeg,
mushahaaradaadu maxay ahaan doontaa? **16** Laabaanna
wuxuu lahaa laba gabdhood: midda weyn magaceedu
wuxuu ahaa Lee'ah, tan yar magaceeduna wuxuu ahaa
Raaxeel. **17** Lee'ahna way indha darnayd, laakiinse Raaxeel
way quruxsanayd, suurad wanaagsanna way lahayd. **18**
Yacquubna wuxuu jeclaa Raaxeel; markaasuu yidhi, Toddoba
sannadood baan kuugu shaqayn gabadhaada yar oo Raaxeel
ah. **19** Laabaanna wuxuu yidhi, Waa wanaagsan tahay inaan
adiga ku siiyo intii aan iyada nin kale siin lahaa, ee ila joog. **20**
Yacquubna toddoba sannadood buu u shaqaynayay Raaxeel
aawadeed; waxayna la ahaayeen maalmo yar, waana
jacaylkii uu iyada u qabay aawadiis. **21** Yacquubna wuxuu
Laabaan ku yidhi, Maalmahaygii way dhammaystirmeen;
ee naagtayda i sii, si aan ugu tago iyada. **22** Markaasuu
Laabaan soo ururiyey nimankii meeshaas joogay oo dhan, oo
wuxuu sameeyey diyaafad. **23** Oo waxay noqotay inuu fiidkii
kaxeeyey gabadhiisii Lee'ah, oo uu u geeyey isagii; isna
wuu u tegey iyadii. **24** Laabaanna wuxuu gabadhiisii Lee'ah
siiyey Silfah oo isaga addoon u ahayd inay iyada addoon
u noqoto. **25** Yacquubna wuxuu aroortii arkay inay tahay
Lee'ah, oo wuxuu Laabaan ku yidhi, Waa maxay waxan aad
igu samaysay? Miyaanan Raaxeel kuugu shaqaynayn? De
maxaad haddaba ii khiyaanaysay? **26** Laabaanna wuxuu
yidhi, Dhulkayaga sidaas laguma sameeyo in tan yar curadda
la dhaafiyo. **27** Bal tan toddobaadkeeda dhammee, tan
kalena waxaannu kugu siin doonnaa shuqulka aad toddoba
sannadood oo kale ii shaqayn doontid. **28** Yacquubna
sidii buu yeelay, toddobaadkeediina wuu dhammeeyey.
Markaasuu Laabaan Yacquub siiyey gabadhiisii Raaxeel
inay naag u noqoto. **29** Laabaanna wuxuu gabadhiisii
Raaxeel siiyey Bilhah oo isaga addoon u ahayd inay iyada
addoon u noqoto. **30** Oo Raaxeelna wuu u tegey, oo isna
Raaxeel aad buu uga jeclaa Lee'ah, toddoba sannadood
oo kalena wuu u shaqeeyey isaga. **31** Rabbiguna wuxuu
arkay in Lee'ah la nebcaaday, markaasuu maxalkeedii furay;
laakiinse Raaxeel waxay ahayd madhalays. **32** Lee'ahna
way uuraysatay, oo waxay dhashay wiil, magiciisiina waxay u
bixisay Ruubeen, oo waxay tidhi, Sababtu waxaa weeye
inuu Rabbigu dhibaatadayda arkay, oo haatan ninkaygu
wuu i jeclaan doonaa. **33** Oo haddana way uuraysatay mar
labaad, waxayna dhashay wiil, oo waxay tidhi, Rabbigu waa
maqlay in lay nebcaaday, oo haddaba taas aawadeed ayuu ii
siiyey wiilkanna; magiciisiina waxay u bixisay Simecoon. **34**
Oo haddana mar kalay uuraysatay, oo waxay dhashay wiil,
waxayna tidhi, Haatan ninkayga ayaa ila jiri doona, maxaa
yeelay, saddex wiil baan u dhalay isaga; sidaas daraaddeed
magiciisii waxaa loo bixiyey Laawi. **35** Oo haddana way
uuraysatay, oo waxay dhashay wiil; oo waxay tidhi, Haatan
Rabbigaan ammaani, sidaas daraaddeed waxay magiciisii u
bixisay Yahuudah; wayna dhalmo daysay.

30 Raaxeelna markay aragtay inaanay Yacquub carruur
u dhalin, ayay walaasheed ka masayrtay; oo waxay
Yacquub ku tidhi, Carruur i sii, haddii kalese waan dhiman.
2 Markaasaa Yacquub aad ugu cadhooday Raaxeel; oo

wuxuu ku yidhi, Ma anigaa ku jira meeshii Ilaaha midhihii maxalka kuu diiday? **3** Markaasay tidhi, Bal eeg addoontayda Bilhah, u tag iyada, inay jilbahayga ku dul dhasho, oo aan anna carruur ku helo iyada. **4** Markaasay isagii siisay addoonteedii Bilhah inuu naag ka dhigto; Yacquubna wuu u tegey iyadii. **5** Bilhahna way uuraysatay, oo Yacquub wiil bay u dhashay. **6** Raaxeelna waxay tidhi, Ilaah waa i xukumay, codkaygiina wuu maqlay, oo wiil buu i siiyey. Sidaas daraaddeed magiciisii waxay u bixisay Daan. **7** Bilhah oo ahayd addoontii Raaxeel mar kalay uuraysatay, oo waxay Yacquub u dhashay wiil labaad. **8** Oo Raaxeelna waxay tidhi, Legdan aad u weyn baan walaashay la legdamay, waanan ka adkaaday. Magiciisiina waxay u bixisay Naftaali. **9** Lee'ahna markay aragtay inay dhalmo daysay ayay kaxaysay addoonteedii Silfah, oo waxay siisay Yacquub inuu naag ka dhigto. **10** Lee'ah addoonteedii Silfah ahaydna Yacquub wiil bay u dhashay. **11** Oo Lee'ahna waxay tidhi, Ayaan weynaa! Magiciisiina waxay u bixisay Gaad. **12** Lee'ah addoonteedii Silfah ahaydna wiil labaad bay u dhashay Yacquub. **13** Oo Lee'ahna waxay tidhi, Waan faraxsanahay! waayo, naaguhu waxay iigu yeedhi doonaan tan faraxsan. Magiciisiina waxay u bixisay Aasheer. **14** Maalmihii sarreenka la goosanayay ayaa Ruubeen tegey berrinka oo ka dhex helay ubax, oo wuxuu u keenay hooyadiis Lee'ah. Markaasay Raaxeel waxay Lee'ah ku tidhi, Waan ku baryayaaye, wax iga sii ubaxa wiilkaaga. **15** Iyana waxay ku tidhi, Ma wax yar baa inaad ninkaygii iga qaadday? Weliba ubaxa wiilkaygana ma iga qaadan lahayd? Raaxeelna waxay tidhi, Haddaba wiilkaaga ubaxiisa aawadiis isagu caawa wuu kula seexan doonaa. **16** Yacquubna fiidkii buu beertii ka yimid, markaasay Lee'ah ka hor tagtay oo waxay tidhi, Waa inaad ii timaadaa, waayo, hubaal waxaan kugu kiraystay ubaxii wiilkayga. Habeenkaasna iyadii buu la seexday. **17** Ilaahna wuu maqlay Lee'ah, wayna uuraysatay, oo Yacquub bay u dhashay wiil shanaad. **18** Lee'ahna waxay tidhi, Ilaah waa i siiyey kiradaydii, maxaa yeelay, addoontaydii waxaan siiyey ninkayga. Wiilkii magiciisiina waxay u bixisay Isaakaar. **19** Lee'ahna mar kalay uuraysatay, oo waxay Yacquub u dhashay wiil lixaad. **20** Lee'ahna waxay tidhi, Ilaah dhiibaad wanaagsan buu igu dhiibaadiyey, haatan buu ninkaygu ila joogi doonaa, maxaa yeelay, waxaan u dhalay lix wiil. Wiilkii magiciisiina waxay u bixisay Sebulun. **21** Dabadeedna waxay dhashay gabadh, magaceediina waxay u bixisay Diinah. **22** Ilaahna wuu xusuustay Raaxeel, oo Ilaah wuu maqlay iyada, maxalkeediina wuu u furay. **23** Oo way uuraysatay, oo wiil bay dhashay; oo waxay tidhi, Ilaah baa ceebtaydii iga qaaday. **24** Magiciisiina waxay u bixisay Yuusuf, iyadoo leh Rabbigu wiil kale ha iigu daro. **25** Markii Raaxeel Yuusuf dhashay ka dib ayaa Yacquub Laabaan ku yidhi, Iska kay dir, si aan u tago meeshaydii, iyo dalkaygii. **26** I sii naagahayga iyo carruurtayda aan daraaddood kuugu adeegay, oo aan iska tago; waayo waad og tahay adeegiddii aan kuu adeegi jiray. **27** Laabaanna wuxuu ku yidhi isagii, Haddaad raalli iga tahay, joog, waayo, waxaan faal ku gartay in Rabbigu daraaddaa ii barakeeyey. **28** Oo wuxuu yidhi, Mushahaaradaada ii sheeg, oo waan ku siin doonaa. **29** Oo isna wuxuu ku yidhi, Waad og tahay sidii aan kuugu adeegay, iyo sidii xoolahaagii aan daaqi jiray xaalkoodu ahaa. **30** Waayo, waxaad haysan jirtay wax yar bay ahayd intaanan iman ka hor, waana ay korodhay oo waxay noqotay wax faro badan; Rabbiguna wuu kugu barakeeyey dhinacii aan u kacayba; de haddaba goormaan reerkaygana wax u dhaqan doonaa? **31** Oo isna wuxuu yidhi, Maxaan ku siiyaa? Yacquubna wuxuu yidhi, Waa inaanad waxba i siin, laakiin haddaad waxan ii samaysid, adhigaaga haddana waan daajin oo waan ilaalin doonaa. **32** Maanta adhigaaga oo dhan waan dhex mari doonaa, oo waxaan ka sooci doonaa mid kasta oo dhibicyo iyo barbaro leh, iyo mid kasta oo madow oo idaha ku dhex jira, iyo inta barbaraha iyo dhibicyada leh oo riyaha ku jirta; oo waxaasu waxay noqon doonaan mushahaaradayda. **33** Oo sidaasay xaqnimadaydu iigu jawaabi doontaa hadda ka dib, goortaad timaadid oo ka hadlaysid mushahaaradayda ku hor taal. Mid kasta oo aan dhibicyo ama barbaro lahayn oo riyaha ku jira, iyo mid kasta oo aan madoobayn oo idaha ku jira, haddii layga helo, waxaa lagu tirin doonaa wax la soo xaday. **34** Laabaanna wuxuu yidhi, Waa hagaag, sidaad tidhi ha noqoto. **35** Oo maalintaasuu wada soocay orgidii xariijimaha iyo barbaraha lahayd, iyo riyihii dhibicyada iyo barbaraha lahaa oo dhan, mid kasta oo caddaani ku jirto, iyo kuwa madmadow oo idaha ku jira oo dhan, oo wuxuu gacanta u geliyey wiilashiisii; **36** Oo wuxuu Yacquub ka fogaaday intii saddex maalmood loo socdo, Yacquubna wuxuu daajin jiray Laabaan adhigiisii intii ka hadhay. **37** Yacquubna wuxuu qaatay dhengedo qoyan oo ah geedihii la odhan jiray libneh iyo yicib iyo carmon, kolkaasuu diiray oo xariijimo cadcad ku sameeyey. **38** Markaasuu dhengedihii uu diiray adhigii hor dhigay oo ku riday dararkii berkedaha oo adhigu ka cabbi jiray; wayna rimeen markay soo arooreen. **39** Adhigiina dhengedihii hortooda ayuu ku rimay, wuxuuna dhalay maqal xariijimo iyo dhibicyo iyo barbaro leh. **40** Markaasuu Yacquub naylihii ka soocay oo wuxuu adhigii u jeediyey xagga kuwii xariijimaha lahaa iyo intii madmadoobayd oo dhan ee adhigii Laabaan; markaasuu gooni u soocay goosankiisii, kumana uu darin adhigii Laabaan. **41** Markii adhiga intiisii xoogga lahayd rintay ayaa Yacquub dhengedihii adhiga indhihiisa hor dhigay intuu dararkii ku riday, inay dhengedihii ku dhex rimaan; **42** laakiinse adhiga qaarkii caatada ahaa, uma uu dhex gelin jirin; sidaas daraaddeed intii caatada ahayd waxaa lahaa Laabaan, intii xoogga lahaydna waxaa lahaa Yacquub. **43** Ninkiina aad buu u xoolo batay, wuxuuna lahaa adhi badan, iyo naago addoommo ah, iyo niman addoommo ah, iyo geel, iyo dameerro.

31 Wuxuu maqlay hadalkii Laabaan wiilashiisii, iyagoo leh, Yacquub baa wixii aabbeheen oo dhan wada qaatay, oo xoolahan oo dhan wuxuu ku helay wixii aabbeheen. **2** Yacquubna wuxuu fiiriyey wejigii Laabaan, oo wuxuu arkay inuusan sidii hore u ahayn. **3** Rabbiguna wuxuu Yacquub ku yidhi, Ku noqo dalkii aabbahaa iyo xigaalkaaga, oo anna waan kula jiri doonaa. **4** Yacquubna wuxuu u cid diray oo u yeedhay Raaxeel iyo Lee'ah inay yimaadaan berrinkii adhigiisu joogay, **5** oo wuxuu iyagii ku yidhi, Waxaan arkay wejigii aabbihiin inuusan sidii hore ii ahayn, laakiinse Ilaaha aabbahay baa ila jiray. **6** Idinkuna waad og tihiin inaan aabbihiin xooggayga oo dhan ugu adeegay. **7** Laakiin aabbihiin wuu i khiyaaneeyey, oo toban goor buu mushahaaradaydii beddelay; Ilaahse

uma oggolaan inuu wax i yeelo. **8** Hadduu yidhi, Kuwa dhibicyada lahu waxay noqon doonaan mushahaaradaada, adhiga oo dhammu wax dhibicyo leh bay dhaleen; hadduu yidhina, Kuwa xariijimaha lahu waxay noqon doonaan mushahaaradaada, adhiga oo dhammu wax xariijimo leh bay dhaleen. **9** Sidaasaa Ilaah aabbihiin xoolihiisii uga qaaday, oo uu aniga ii siiyey. **10** Wakhtigii adhigii rimay ayaan indhahayga kor u taagay, oo aan riyo ku arkay orgidii adhiga ku boodday inay wada lahaayeen xariijimo, iyo dhibicyo iyo barbaro. **11** Malaa'igtii Ilaahna waxay igu tidhi intaan riyoonayay, Yacquubow. Oo anna waxaan idhi, Waa i kan. **12** Oo waxay tidhi, Haatan indhahaaga kor u taag, oo arag, orgida adhiga ku boodda oo dhammu waxay wada leeyihiin xariijimo iyo dhibicyo iyo barbaro, maxaa yeelay, waxaan wada arkay waxa Laabaan kugu sameeyo oo dhan. **13** Waxaan ahay Ilaaha Beytel, meeshii aad tiirka ku subagtay, oo aad nidarka iigu nidartay. Haddaba kac, oo dalkan ka bax, oo ku noqo dalkii aad ku dhalatay. **14** Markaasay Raaxeel iyo Lee'ah u jawaabeen isagii oo ku yidhaahdeen, Weli ma qayb baa guriga aabbahayo noogu hadhay amase dhaxal? **15** Miyaannan xaggiisa ka xisaabnayn shisheeye? Waayo, wuu na iibiyey, oo weliba lacagtayadiina wuu cunay. **16** Waayo, kulli maalkii Ilaah ka qaaday aabbahayo waxaa leh annaga iyo carruurtayada; haddaba yeel wixii Ilaah kugu yidhi. **17** Markaasuu Yacquub kacay, carruurtiisii iyo naagihiisiina wuxuu fuushiiyey awrtii; **18** wuuna la tegey xoolihiisii oo dhan, iyo alaabadii uu urursaday, kuwaas oo ahaa xoolihii uu helay, oo uu ku ururiyey Fadan Araam, inuu tago xaggii aabbihiis Isxaaq iyo ilaa dalkii Kancaan. **19** Laabaanna wuxuu ku maqnaa inuu idihiisa dhogorta ka soo xiirto; kolkaasay Raaxeel xadday sanamyadii aabbeheed lahaa. **20** Markaasaa Yacquub si qarsoon uga tegey Laabaankii reer Suuriya oo aan ogayn, umana uu sheegin inuu cararayo. **21** Oo sidaasuu ula cararay wixii uu haystay oo dhan, oo intuu kacay, ayuu webigii ka gudbay, oo wejigiisii ku toosiyey buurtii Gilecaad. **22** Maalintii saddexaad baa Laabaan loo sheegay in Yacquub cararay. **23** Markaasuu walaalihiis kaxaystay, oo wuxuu raacdaynayay toddoba maalinsocod, wuxuuna ku gaadhay buurtii Gilecaad. **24** Markaasaa Ilaah riyo habeennimo ugu yimid Laabaankii reer Suuriya, oo ku yidhi, Iska jir oo Yacquub xumaan iyo wanaag toona ha kula hadlin. **25** Laabaanna wuu soo gaadhay Yacquub. Haddaba Yacquub teendhadiisii wuxuu ka dhistay buurta; Laabaanna walaalihiis buu kala dhistay buurtii Gilecaad. **26** Laabaanna wuxuu Yacquub ku yidhi, Waa maxay waxan aad samaysay, oo maxaad si qarsoon iiga soo tagtay anoo aan ogayn, oo aad gabdhahayga ula soo carartay sidii iyagoo ah maxaabiis seef lagu soo dhacay? **27** Maxaad qarsoodiga ugu soo carartay, oo aad si qarsoon iiga soo tagtay? Oo maxaad iigu sheegi weyday, si aan kuugu soo ambabbixiyo rayrayn iyo gabayo iyo daf iyo kataarad? **28** Oo maxaad iigu oggolaan weyday inaan dhunkado wiilashayda iyo gabdhahayga? De taas nacasnimaad u yeeshay. **29** De xoog aan wax kugu yeelo waan leeyahay, laakiinse Ilaaha aabbahaa baa xalay ila hadlay, oo wuxuu igu yidhi, Iska jir oo Yacquub ha kula hadlin xumaan iyo wanaag toona. **30** Oo haatan waad tagtay, maxaa yeelay, aad baad ugu hilowday gurigii aabbahaa, laakiinse maxaad ilaahyadayda iiga soo xadday? **31** Yacquubna waa u jawaabay oo wuxuu Laabaan ku yidhi, Maxaa yeelay, waan cabsaday; waayo, waxaan is-idhi, Wuu kaa xoogi doonaa gabdhihiisa. **32** Qofkii aad ilaahyadaadii ka hesho waa inuusan noolaan. Walaalahayo hortooda ku fiiri wixii aan kaa haysto, oo iska qaado. Waayo, Yacquub ma uu ogayn inay Raaxeel soo xadday. **33** Laabaanna wuxuu galay teendhadii Yacquub, iyo teendhadii Lee'ah, iyo teendhadii labada addoommood, laakiinse ma uu helin. Oo intuu ka baxay teendhadii Lee'ah ayuu galay teendhadii Raaxeel. **34** Raaxeelna way qaadday sanamyadii, oo waxay gelisay heeryadii awrta, wayna ku fadhiisatay. Laabaanna wuu ka wada baadhay teendhadii oo dhan, mana uu helin. **35** Oo waxay aabbeheed ku tidhi, Sayidkaygiiyow, ha u cadhoon inaanan istaagi karin, waayo, caadadii dumarku heli jiray baan qabaa. Isna wuu baadhay, laakiinse sanamyadii ma uu helin. **36** Yacquubna wuu cadhooday, oo Laabaan wuu la murmay; Yacquubna wuu u jawaabay oo wuxuu Laabaan ku yidhi, Waa maxay xadgudubkaygu? Waa maxay dembigayga aad aawadiis aad iigu soo raacdaysatay? **37** Waxaad baadhay alaabtayda oo dhan, ee maxaad ka heshay oo ah alaabtii gurigaaga? Halkan soo hor dhig walaalahayga iyo walaalahaaga, inay labadeenna inoo kala gar naqaan. **38** Labaatan sannadood baan kula joogay; laxahaaga iyo riyahaaguna dhicis ma dhalin, wananka idahaagiina ma aan cunin. **39** Kuwii dugaagu ka cunayna kuuma aan keenin; laakiinse anaa kuu magdhabay, anaad i weyddiisan jirtay, ha ahaadeen wixii maalin lagaa xado ama wixii habeen lagaa xado ee. **40** Maalintii kulayl baa i dili jiray, habeenkiina dhaxan; hurdadiina waa iga tagtay. Oo sidaasaan ahaan jiray. **41** Labaatan sannadood baan gurigaaga joogay; afar iyo toban sannadood waxaan kuugu shaqeeyey labadaada gabdhood aawadood, lix sannadoodna adhigaaga aawadiis. Mushahaaradaydiina waxaad beddeshay toban goor. **42** Ilaaha aabbahay, oo ah Ilaaha Ibraahim, iyo kan Isxaaq ka cabsado, haddii uusan ila jirin, hubaal haatan waxaad i diri lahayd anoo faro madhan. Ilaah wuxuu arkay dhibaatadaydii iyo hawshii gacmahayga, kolkaasuu xalay ku canaantay. **43** Laabaanna wuu u jawaabay oo wuxuu Yacquub ku yidhi, Gabdhuhu waa gabdhahayga, carruurtuna waa carruurtayda, adhiguna waa adhigayga, oo waxa aad aragto oo dhammuna waa waxayga, haddaba maxaan maanta ku samayn karaa gabdhahaygan, ama carruurtooda ay dhaleen? **44** Haddaba kaalay, aan aniga iyo adigu axdi dhigannee, hana noqdo markhaati ina dhex yaal aniga iyo adiga. **45** Markaasaa Yacquub dhagax soo qaaday, oo sidii tiir u qotomiyey. **46** Yacquubna wuxuu walaalihiis ku yidhi, Dhagaxyo soo ururiya; kolkaasay dhagaxyo soo gureen, oo meel taalleeyeen; kolkaasay taallada agteedii wax ku cuneen. **47** Laabaanna wuxuu meeshaas u bixiyey Yegar Sahaduta; Yacquubse wuxuu u bixiyey Galceed. **48** Laabaanna wuxuu yidhi, Maanta taalladanu waa markhaati ina dhex yaal aniga iyo adiga. Sidaas daraaddeed waxaa magaceedii loo bixiyey Galceed, iyo Misfaah, **49** waayo, wuxuu yidhi, Rabbigu ha dhawro aniga iyo adiga dhexdeenna markaynu kala maqan nahay. **50** Haddaad gabdhahayga dhibtid, ama aad naago kale gabdhahayga la guursatid, ninna inalama joogo, balse ogow, Ilaah baa markhaati dhexdeenna ka ah aniga iyo adiga. **51** Laabaanna wuxuu Yacquub ku yidhi,

Bal eeg taalladan, oo bal fiiri tiirka aan ina dhex dhigay aniga iyo adiga. **52** Taalladanu markaati ha ka noqoto, tiirkuna markhaati ha ka noqdo, inaanan taalladan kuugu soo dhaafayn inaan wax ku yeelo, adna aadan taalladan iyo tiirkan iigu soo dhaafayn inaad wax i yeeshid. **53** Kan ah Ilaaha Ibraahim, iyo Ilaaha Naaxoor, iyo Ilaaha aabbahood, ha ina kala xukumo innaga. Yacquubna wuxuu ku dhaartay Kan aabbihiis Isxaaq ka cabsado. **54** Yacquubna allabari buu buurtii ku bixiyey, walaalihiisna wuxuu ugu yeedhay inay wax cunaan; cuntadiina way cuneen, habeenkii oo dhanna buurtay joogeen. **55** Laabaanna aroor hore ayuu kacay, wiilashiisii iyo gabdhihiisiina wuu dhunkaday, wuuna u duceeyey; markaasuu Laabaan tegey, oo ku noqday meeshiisii.

32 Yacquubna jidkiisii buu iska qaaday, malaa'igihii Ilaah baana ka hor yimid. **2** Yacquubna markuu iyagii arkay wuxuu yidhi, Kanu waa ciidankii Ilaah. Meeshaas magaceediina wuxuu u bixiyey Maxanayim. **3** Yacquubna wuxuu iska hor mariyey kuwo farriin wada oo wuxuu u diray walaalkiis Ceesaw oo degganaa dalkii Seciir oo ahaa duurkii Edom. **4** Wuuna amray, oo wuxuu iyagii ku yidhi, Waxaad ku tidhaahdaan sayidkayga Ceesaw, Addoonkaagii Yacquub wuxuu yidhi, Waxaan qariib ahaan ula degay Laabaan, oo ilaa haatanna waan la joogay, **5** oo waxaan haystaa dibiyo, iyo dameerro, iyo adhi, iyo niman addoommo ah iyo naago addoommo ah; oo waxaan kuugu soo cid diray inaan kuu sheego, sayidkaygiiyow, inaad raalli iga noqotid. **6** Kuwii farriinta wadayna Yacquub bay ku soo noqdeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Waannu gaadhnay walaalkaa Ceesaw, oo weliba wuu soo socdaa inuu kaa hor yimaado isagoo wata afar boqol oo nin. **7** Markaasaa Yacquub aad u cabsaday, cidhiidhi buuna galay; kolkaasuu kala qaybiyey dadkii la jiray, iyo adhigii, iyo lo'dii, iyo geelii, oo wuxuu ka dhigay laba kooxood, **8** oo wuxuu isyidhi, Ceesaw hadduu koox u yimaado oo uu laayo, dabadeed kooxda hadha ayaa baxsan doonta. **9** Yacquubna wuxuu yidhi, Awowgay Ibraahim Ilaahiisiiyow, Aabbahay Isxaaq Ilaahiisiiyow, Ku noqo dalkaagii, iyo xigaalkaagii, oo anna wanaag baan kuu samayn doonaa, Rabbigii igu yidhiyow: **10** Ma aan istaahilo waxa ugu wada yar ee ka mid ah naxariistaada iyo daacadnimadaada ee aad addoonkaaga tustay, waayo, ushaydaan kaga soo gudbay webigan Urdun, haatanna waxaan noqday laba kooxood. **11** Waan ku baryayaaye, Iga samatabbixi gacanta walaalkay ee ah gacanta Ceesaw; waayo, isagaan ka baqayaa waaba intaasoo uu yimaadaa oo dilaa aniga iyo hooyooyinka iyo carruurta la socotaba. **12** Waxaad igu tidhi, Hubaal wanaag baan kuu samayn doonaa, farcankaagana waxaan ka dhigi doonaa sida cammuudda badda, taas oo aan la tirin karin farabadnaan aawadeed. **13** Habeenkaasna halkaas buu ku baryay, oo walaalkiis Ceesaw ayuu hadiyad uga qaaday wixii uu lahaa, **14** taas oo ah laba tiro oo riyo ah, iyo labaatan orgi, iyo laba tiro oo sabeeno ah iyo labaatan wan, **15** iyo soddon halaad oo irmaan iyo nirgahoodii, iyo afartan sac iyo toban dibi, iyo labaatan dameerood iyo toban qayl. **16** Markaasuu xoolihii u dhiibay gacantii addoommadiisa, iyadoo goosan waluba goonidiisa yahay; oo wuxuu addoommadiisii ku yidhi, Iga sii hor gudba, xoolahana goosan waluba goosanka kale cabbaar ha ka dambeeyo. **17** Oo kii ugu horreeyey ayuu amray oo wuxuu ku yidhi, Markii walaalkay Ceesaw kaa hor yimaado, oo ku weyddiiyo, isagoo ku leh, Yaa ku leh? Oo xaggee baad ku socotaa? Kuwan kaa horreeyana yaa leh? **18** waxaad ku tidhaahdaa, Waxaa leh addoonkaagii Yacquub; oo waa hadiyad loo soo diray sayidkayga Ceesaw; oo isagiina wuu naga dambeeyaa. **19** Sidaasuu ku amray kii labaad, iyo kii saddexaad, iyo kuwii goosannada daba socday oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Sidaas waa inaad ula hadashaan Ceesaw markaad aragtaan; **20** oo waxaad ku tidhaahdaan, Weliba addoonkaagii Yacquub waa naga dambeeyaa. Oo wuxuu yidhi, Hadiyadda iga horraysa ayaan ku cadho tirayaa isaga, dabadeedna wejigiisaan arki doonaa; oo mindhaa wuu i aqbali doonaa. **21** Sidaas daraaddeed hadiyaddii waa ka sii hor gudubtay, isna habeenkaas geeddigii buu ku dhex baryay. **22** Kolkaasuu kacay habeenkaas, oo wuxuu kaxaystay labadiisii naagood, iyo labadiisii addoommood, iyo koob iyo tobankiisi carruurta ahayd, oo wuxuu ka gudbiyey tog Yabboq marinkiisii. **23** Wuuna kaxeeyey iyagii oo wuxuu u diray durdurka shishadiisa, wixii uu haystayna wuu gudbiyey. **24** Markaasuu Yacquub keligiis hadhay, nin baana la legdamayay isaga ilaa markii waagu beryayay. **25** Oo markuu arkay inuusan ka adkaanayn ayuu taabtay godkii bowdadiisa, bowdadii Yacquubna way murkacatay, intuu la legdamayay isagii. **26** Markaasuu yidhi, I sii daa, maxaa yeelay, waagii waa beryayaa. Isna wuxuu yidhi, Ku sii dayn maayo inaad i barakaysid mooyaane. **27** Mar kaasuu ku yidhi isagii, Magacaa? Isna wuxuu yidhi, Yacquub. **28** Markaasuu ku yidhi, Magacaaga hadda ka dib lama odhan doono Yacquub, waase Israa'iil; waayo, Ilaah iyo dadba waad la dagaallantay, waanad ka adkaatay. **29** Yacquubna wuu weyddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ii sheeg magacaaga. Oo wuxuu yidhi, Bal maxaad u haybsanaysaa magacayga? Halkaasuuna ku barakeeyey. **30** Yacquubna meeshaas magaceedii wuxuu u bixiyey Fenii'eel; waayo, wuxuu yidhi, Ilaah fool ka fool baan u arkay, naftayduna way nabad gashay. **31** Qorraxdiina waxay soo baxday markuu Fenuu'eel dhaaftay, isna bowdadiisii buu ka dhutinayay. **32** Sidaas daraaddeed ilaa maantadan reer binu Israa'iil ma cunaan seedda misigta oo ku dul taal godka bowdada; maxaa yeelay, wuxuu taabtay godkii bowdadii Yacquub xagga seedda misigta.

33 Markaasaa Yacquub indhihiisii kor u taagay oo wax fiiriyey, wuxuuna arkay Ceesaw oo soo socda, oo afar boqol oo nin wata. Kolkaasuu carruurtii u qaybiyey Lee'ah, iyo Raaxeel, iyo labadii addoon. **2** Markaasuu addoommihii iyo carruurtoodii ugu hor mariyey, Lee'ah iyo carruurteediina wuu ku xigsiiyey, Raaxeel iyo Yuusufna wuu ugu dambaysiiyey. **3** Isna markaasuu ka hor gudbay, toddoba goor buuna sujuuday, intuusan walaalkiis u soo dhowaan. **4** Ceesawna wuu ku soo orday inuu ka hor tago isaga, wuuna isku duubay, oo qoortiisuu dhab yidhi, wuuna dhunkaday, wayna ooyeen. **5** Markaasuu Ceesaw indhihiisii kor u taagay, oo wuxuu arkay dumarkii iyo carruurtii; oo wuxuu ku yidhi, Waa ayo kuwan kula socdaa? Isna wuxuu yidhi, Waa carruurtii Ilaah intuu ii roonaaday i siiyey anoo ah addoonkaaga. **6** Dabadeedna addoommihii iyo carruurtoodii

ayaa u soo dhowaaday, wayna wada sujuudeen. **7** Lee'ah iyo carruurteediina way u soo dhowaadeen, wayna wada sujuudeen; dabadeedna waxaa u soo dhowaaday Yuusuf iyo Raaxeel, wayna sujuudeen. **8** Markaasuu yidhi, Maxaad ula jeeddaa kooxahan iga hor yimid oo dhan? Isna wuxuu yidhi, Inaad raalli iga noqotid, sayidkaygiiyow. **9** Ceesawna wuxuu yidhi, Walaalkayow, wax igu filan baan haystaa; ee iska hayso waxaaga. **10** Yacquubna wuxuu yidhi, Maya, waan ku baryayaaye, haddii aad haatan raalli iga tahay, de hadiyaddayda gacantayda ka guddoon; waayo, wejigaaga waxaan u arkay sidii wejigii Ilaah loo arko, oo adna waad igu faraxday. **11** Waan ku baryayaaye, guddoon hadiyaddayda laguu keenay; maxaa yeelay, Ilaah baa ii roonaaday, oo haddana wax igu filan baan haystaa. Aad buuna u baryay, kolkaasuu guddoomay. **12** Oo wuxuu yidhi, Sodcaalkeenna aan iska sii soconno, oo ina keena, oo anna waan kaa hor marayaa. **13** Markaasuu ku yidhi isagii, Sayidkaygiiyow, waad og tahay in carruurtu ay tabar daranyihiin, adhiga iyo lo'dana waa la nuugaa; oo haddii maalin keliya aad loo sii kaxeeyo, de adhigu waa wada dhimanayaa. **14** Sayidkaygiiyow, waan ku baryayaaye, iga hor mar anigoo addoonkaaga ah, oo anna aayar baan soo kaxayn, anoo fiirinaya tallaabada xoolaha i hor jooga, iyo tallaabada carruurta, ilaa aan Seciir kuugu imaado, sayidkaygiiyow. **15** Markaasaa Ceesaw ku yidhi, Haddaba aan dadka ila jira qaar kaaga tago. Isna wuxuu yidhi, Maxaa looga baahan yahay? Raalli iga ahow, sayidkaygiiyow. **16** Oo maalintaasaa Ceesaw ku noqday jidkiisii ilaa Seciir. **17** Yacquubna wuxuu u sodcaalay Sukod, wuxuuna ka dhistay guri, xoolihiisiina wuxuu u sameeyey xerooyin; sidaas daraaddeed meeshaas magaceeda waxaa la yidhaahdaa Sukod. **18** Yacquubna nabad buu ku yimid magaaladii Shekem, oo ku taal dalka Kancaan, markuu ka yimid Fadan Araam; oo wuxuu degay magaalada horteeda. **19** Jagadii uu teendhadiisii ka dhistayna wuxuu ka iibsaday reer Xamoor oo ahaa Shekem aabbihiis, oo wuxuu siistay boqol xabbadood oo lacag ah. **20** Halkaasna wuxuu ka taagay meel allabari, wuxuuna u bixiyey El-elohe-Israa'iil.

34 Oo Diinah oo ahayd gabadhii Lee'ah ay Yacquub u dhashay ayaa dibadda u baxday inay soo aragto gabdhihii dalka. **2** Markaasuu Shekem ina Xamoor kii reer Xiwi oo ahaa amiirkii dalka arkay iyadii, oo uu kaxaystay oo la jiifsaday, wuuna ceebeeyey iyadii. **3** Naftiisiina way raacday gabadhii Yacquub oo Diinah ahayd, wuuna jeclaaday gabadhii, si raxmad lehna wuu ula hadlay gabadhii. **4** Markaasuu Shekem la hadlay aabbihiis Xamoor, oo yidhi, Gabadhan ii doon aan guursadee. **5** Haddaba Yacquub waa maqlay in Shekem gabadhiisii Diinah nijaaseeyey; wiilashiisiina duurka ayay xoolihiisa la joogeen; Yacquubna wuu iska aamusay ilaa ay yimaadeen. **6** Markaasaa Xamoor oo Shekem aabbihiis ahaa Yacquub ugu tegey inuu la hadlo isaga. **7** Oo wiilashii Yacquub ayaa duurka ka yimid markay taas maqleen; nimankiina way caloolxumaayeen, aad bayna u cadhaysnaayeen, maxaa yeelay, nacasnimo buu ku sameeyey reer binu Israa'iil markuu la jiifsaday gabadhii Yacquub, taas oo aanay jid ahayn in la sameeyo. **8** Xamoorna wuu la hadlay iyagii, oo wuxuu ku yidhi, Wiilkaygii Shekem naftiisii aad bay u doonaysaa gabadhaada; haddaba waan ku baryayaaye, iyada sii ha guursadee. **9** Oo aan iska guursanno, gabdhihiinna na siiya annaga, idinkuna gabdhahayaga guursada. **10** Oo waad nala degganaan doontaan; dalkuna hortiinnuu oolli doonaa; degganaada oo ku baayacmushtara dhexdiisa, oo xoolo ku yeesha. **11** Shekemna wuxuu aabbeheed iyo walaalaheed ku yidhi, Raalli iga ahaada, oo anna wixii aad i weyddiisataan waan idin siin. **12** In alla intii aad meher iyo yarad doonaysaan i weyddiista, oo anna waan idin siin intii aad igu tidhaahdaan, laakiinse gabadha i siiya aan guursadee. **13** Wiilashii Yacquubna khiyaanay ugu jawaabeen Shekem iyo aabbihiis Xamoor, wayna la hadleen, maxaa yeelay, walaashood Diinah ayuu nijaaseeyey, **14** oo waxay ku yidhaahdeen, Ma yeeli karno inaan walaashayo siinno nin buuryoqab ah; waayo, taasu ceeb bay nagu ahaan lahayd. **15** Si uun baannu idinku yeeli karnaa; taasuna waa haddii aad intiinna ragga ah oo dhan iswada guddaan, oo aad noqotaan sidayada oo kale; **16** markaasaannu gabdhahayaga idin siin doonnaa, oo annaguna waxaan guursan doonnaa gabdhihiinna, oo waannu idinla degganaan doonnaa, oo waxaynu noqon doonnaa isku dad. **17** Laakiinse haddaydnan na maqlin, inaad isguddaan, de markaas gabadhayada waannu wadan, oo waannu tegi. **18** Hadalkoodiina waa ka farxiyey Xamoor, iyo wiilkiisii Shekem. **19** Ninkii dhallinyarada ahaana dib uma uu dhigin inuu taas yeelo, maxaa yeelay, aad buu ugu faraxsanaa Yacquub gabadhiisii, Isna wuu ka wada maamuus badnaa intii guriga aabbihiis joogtay oo dhan. **20** Markaasay Xamoor iyo wiilkiisii Shekem magaaladoodii iriddeeda yimaadeen, oo ay raggii magaaladooda la hadleen, oo waxay ku yidhaahdeen, **21** Nimankanu waa inala nabad, sidaas daraaddeed dhulka ha degeen, oo ha ka baayacmushtareen dhexdiisa, maxaa yeelay, bal eega, dhulku waa weyn yahay oo waa ku wada filan yahay. Aynu gabdhahooda guursanno, oo innana aan gabdhaheenna siinno iyaga. **22** Nimanku si uun bay inagu yeelayaan inay inala degganaadaan si aynu isku dad u noqonno, taasuna waa haddii inteenna lab oo dhan loo gudo sida ay iyagu u gudan yihiin. **23** Oo miyaan lo'dooda iyo alaabadooda iyo xayawaankooda oo dhammu noqon doonin kuweenna? Bal aynu yeelno uun, oo iyaguna way inala degganaan doonaan. **24** Markaasaa in alla intii ka baxday magaaladiisa iriddeeda waxay maqleen Xamoor iyo wiilkiisii Shekem; markaasaa la wada guday intii labka ahayd oo magaaladiisa ka baxday oo dhan. **25** Oo maalintii saddexaad, markay dhaawaca wada ahaayeen, waxay noqotay in laba ka mid ahaa wiilashii Yacquub oo ahaa Simecoon iyo Laawi, Diinah walaalaheed, uu midkood kastaa seeftiisii qaatay, oo waxay yimaadeen magaaladii, iyagoo aan la ogayn, waxayna wada laayeen intii labka ahayd oo dhan. **26** Xamoor iyo wiilkiisii Shekemna waxay ku dileen seef afkeed, Diinahna way kala baxeen gurigii Shekem, wayna iska tageen. **27** Wiilashii Yacquubna waxay yimaadeen raqdii kuwii la laayay, oo magaaladiina way dhaceen, maxaa yeelay, walaashood bay ka nijaaseeyeen. **28** Waxayna la tageen adhigoodii iyo lo'doodii iyo dameerradoodii, iyo wax alla wixii magaalada u yiil, iyo wax alla wixii duurka u joogay, **29** iyo maalkoodii oo dhan, iyo dhallaankoodii oo dhan, iyo naagahoodiiba, way qabsadeen oo way dhaceen, xataa wixii guryaha yiil oo dhan. **30** Yacquubna wuxuu Simecoon iyo Laawi ku yidhi,

Dhib baad igu riddeen, maxaa yeelay, waxaad i nacsiiseen dadka dhulka deggan, oo ah reer Kancaan, iyo reer Feris. Haddaba anigoo dadkaygu yar yahay, ayay isu kay wada urursan doonaan oo ay i dili doonaan; markaasna aniga iyo reerkaygaba waa la baabbi'in doonaa. **31** Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, De miyey ku habboonayd inuu walaashayo sidii dhillo ula macaamiloodo?

35 Oo Ilaah wuxuu Yacquub ku yidhi, Kac oo xagga Beytel tag, oo halkaas deg; oo meel allabari halkaas uga samee Ilaahii kuu muuqday markii aad walaalkaa Ceesaw ka cararaysay. **2** Markaasaa Yacquub ku yidhi dadkii gurigiisa iyo intii isaga la jirtay oo dhan, Iska fogeeya ilaahyada qalaad oo idinku dhex jira, oo isdaahirsha, oo dharkiinnana beddesha, **3** oo ina kiciya, aynu Beytel tagnee, oo anna halkaas meel allabari baan uga samayn doonaa Ilaahii ii jawaabay maalintii aan dhibtoonayay oo ila jiray jidkii aan maray. **4** Markaasay Yacquub wada siiyeen ilaahyadii qalaad oo gacantooda ku jiray, iyo hilqadihii dhegahooda ku jiray, Yacquubna wuxuu ku qariyey geed Shekem ku ag yiil hoostiisa. **5** Wayna sodcaaleen, magaalooyinkii ku wareegsanaa oo dhanna cabsi weyn baa ku dhacday, mana ay ka daba tegin reer Yacquub. **6** Yacquubna wuxuu yimid Luus oo ku taal dalka Kancaan (taasuna waa Beytel), isagii iyo dadkii la jiray oo dhanba. **7** Markaasuu halkaas ka dhisay meel allabari, wuxuuna meeshii u bixiyey Elbeytel, maxaa yeelay, Ilaah baa halkaas ugu muuqday isaga, markuu ka cararay walaalkiis. **8** Markaasaa Debooraah oo Rebeqah midiidinteedii ahayd dhimatay, waxaana lagu aasay Beytel geedka hoostiisa; meeshaas magaceediina waxaa loo bixiyey Alloon Bakuud. **9** Markaasaa Ilaah mar kale Yacquub u muuqday, markii uu ka yimid Fadan Araam, wuuna barakeeyey. **10** Oo waxaa Ilaah ku yidhi, Magacaagu waa Yacquub. Hadda ka dib magacaaga lama odhan doono Yacquub, laakiinse magacaagu wuxuu ahaan doonaa Israa'iil. Magiciisiina wuxuu u bixiyey Israa'iil. **11** Markaasaa Ilaah ku yidhi isaga, Waxaan ahay Ilaaha Qaadirka ah. Wax badan dhal oo taran; quruun iyo quruumo badan ayaa kaa iman doona, waxaa kaa soo bixi doona boqorro; **12** oo dhulkii aan siiyey Ibraahim iyo Isxaaq, adigaan ku siin doonaa, adiga dabadaana farcankaagaan siin doonaa dhulka. **13** Ilaahna kor buu uga tegey isagii iyo meeshii uu kula hadlayba. **14** Yacquubna meeshii uu kula hadlay isaga wuxuu ka taagay tiir, kaas oo ahaa tiir dhagax ah; wuxuuna ku dul shubay qurbaan cabniin ah, saliidna wuu ku dul shubay. **15** Yacquubna meeshii Ilaah kula hadlay isaga magaceedii wuxuu u bixiyey Beytel. **16** Wayna ka sodcaaleen Beytel; oo intaanay Efrad weli soo gaadhin ayaa Raaxeel foolatay, fooshiina way ku rafaadday. **17** Oo markay fooshii ku rafaadaysay umulisadii baa ku tidhi, Ha cabsan; waayo, haatan waxaad dhalaysaa wiil kale. **18** Oo waxay noqotay in, markii ay naftu ka sii baxaysay, ay magiciisii u bixisay Benooni, waayo, way dhimatay, laakiinse aabbihiis wuxuu u bixiyey Benyaamiin. **19** Raaxeelna way dhimatay, waxaana lagu aasay jidka loo maro Efrad, taasuna waa Beytlaxam. **20** Yacquubna tiir buu ka taagay qabrigeedii; waana isla tiirka ka taagan qabrigii Raaxeel ilaa maanta. **21** Israa'iilna waa sodcaalay, oo wuxuu teendhadiisii ka dhistay munaaraddii Ceeder shishadeeda. **22** Oo waxay noqotay, intuu Israa'iil dhulkaas degganaa, in Ruubeen u tegey oo la jiifsaday addoontii aabbihiis oo Bilhah ahayd; Israa'iilna taas wuu maqlay. Wiilashii Yacquubna laba iyo toban bay ahayeen. **23** Wiilashii Lee'ah waxay ahaayeen Ruubeen oo ahaa curadkii Yacquub, iyo Simecoon, iyo Laawi, iyo Yahuudah, iyo Isaakaar, iyo Sebulun. **24** Wiilashii Raaxeelna waxay ahaayeen Yuusuf iyo Benyaamiin. **25** Addoontii Raaxeel oo Bilhah ahayd wiilasheediina waxay ahaayeen Daan iyo Naftaali. **26** Addoontii Lee'ah oo Silfah ahayd wiilasheediina waxay ahaayeen Gaad iyo Aasheer. Kuwanu waa wiilashii Yacquub oo isaga ugu dhashay Fadan Araam. **27** Markaasaa Yacquub aabbihiis Isxaaq ugu yimid Mamre, iyo xagga Qiryad Arbac, taasuna waa Xebroon, oo ahayd meeshii Ibraahim iyo Isxaaq qariib ahaanta u degganaan jireen. **28** Isxaaq cimrigiisuna wuxuu ahaa boqol iyo siddeetan sannadood. **29** Isxaaqna wuu naf baxay, wuuna dhintay, oo wuxuu ku darmaday dadkiisii, isagoo duq ah oo cimri weyn; markaasay wiilashiisii Ceesaw iyo Yacquub isagii aaseen.

36 Haddaba kuwanuna waa farcankii Ceesaw, isna waa Edom. **2** Ceesaw wuxuu gabdhihii reer Kancaan ka guursaday Caadah ina Eeloon kii reer Xeed, iyo Aaholiibaamah ina Canah, oo ahayd ina Sibecoon kii reer Xiwi, **3** iyo Basmad oo ahayd ina Ismaaciil, oo la dhalatay Nebayod. **4** Caadahna waxay Ceesaw u dhashay Elifas, Basmadna waxay u dhashay Recuu'eel; **5** Aaholiibaamahna waxay u dhashay Yecuush, iyo Yaclaam, iyo Qorax; kuwanu waa wiilashii Ceesaw, oo isaga ugu dhashay dalkii Kancaan. **6** Markaasaa Ceesaw kaxaystay naagihiisii, iyo wiilashiisii iyo gabdhihiisii, iyo dadkii gurigiisa oo dhan, iyo lo'diisii, iyo xayawaankiisii oo dhan, iyo wixii uu lahaa oo dhan oo uu ku ururs aday dalkii Kancaan; markaasuu tegey dal ka fog walaalkiis Yacquub. **7** Waayo, xoolahoodu aad bay u badnaayeen oo ma ay wada degi karin; dhulkii ay degganaan jireenna ma uu wada qaadi karin lo'dooda aawadeed. **8** Ceesawna wuxuu degay Buur Seciir; Ceesaw waa Edom. **9** Kuwanuna waa farcankii Ceesaw oo ahaa reer Edom aabbahood oo degganaan jiray Buur Seciir. **10** Kuwanu waa wiilashii Ceesaw magacyadoodii, Elifas oo ahaa wiilkii Caadah oo naagtii Ceesaw ahayd, iyo Recuu'eel oo ahaa wiilkii Basmad oo naagtii Ceesaw ahayd. **11** Wiilashii Elifasna waxay ahaayeen Teemaan, Oomaar, Sefoo, iyo Gactaam iyo Qenas. **12** Timnac waxay ahayd addoontii uu Elifas ina Ceesaw qabay, oo waxay Elifas u dhashay Camaaleq; kuwanu waa wiilashii naagtii Ceesaw oo Caadah ahayd. **13** Kuwanuna waa wiilashii Recuu'eel: Nahad, iyo Serax, iyo Shammah, iyo Misaah; kuwanuna waxay ahaayeen wiilashii naagtii Ceesaw oo Basmad ahayd. **14** Kuwanuna waxay ahaayeen wiilashii naagtii Ceesaw oo ahayd Aaholiibaamah, gabadhii Canah oo ahayd ina Sibecoon; oo iyana waxay Ceesaw u dhashay Yacuush, iyo Yaclaam, iyo Qorax. **15** Kuwanu waxa weeye ugaasyadii wiilashii Ceesaw. Waa wiilashii Elifas kii ahaa curadkii Ceesaw kuwaas oo ah ugaas Teemaan, iyo ugaas Oomaar, iyo ugaas Sefoo, iyo ugaas Qenas, **16** ugaas Qorax, iyo ugaas Gactaam, iyo ugaas Camaaleq. Kuwanu waa ugaasyadii Elifas dhalay oo dalkii Edom joogay; kuwanu waa wiilashii Caadah. **17** Kuwanuna waa wiilashii Recuu'eel oo ahaa ina Ceesaw: ugaas Nahad, iyo ugaas Serax, iyo ugaas Shammah, iyo ugaas Misaah.

Kuwanuna waa ugaasyadii uu Recuu'eel dhalay oo dalkii
Edom joogay; kuwanu waa wiilashii naagtii Ceesaw oo
Basmad ahayd. **18** Kuwanuna waa wiilashii naagtii Ceesaw
oo Aaholiibaamah ahayd: ugaas Yecuush, iyo ugaas Yaclaam,
iyo ugaas Qorax. Kuwanuna waa ugaasyadii ay dhashay
naagtii Ceesaw oo ahayd Aaholiibaamah, gabadhii Canah.
19 Kuwanu waa wiilashii Ceesaw oo ahaa Edom, oo kuwanu
waa ugaasyadoodii. **20** Kuwanuna waa wiilashii Seciir, kii
reer Xor, oo ahaa kuwii dhulka degganaa, Lootaan, iyo
Shoobaal, iyo Sibecoon, iyo Canah, **21** iyo Dishon, iyo
Eeser, iyo Diishaan. Kuwanu waa ugaasyadii reer Xor, oo
ahaa ilma Seciir oo degganaa dhulkii Edom. **22** Carruurtii
Lootaanna waxay ahaayeen Xori iyo Heemaam, Lootaan
walaashiisna waxay ahayd Timnac. **23** Kuwanuna waa
carruurtii Shoobaal; Calwaan, iyo Maanahad, iyo Ceebaal, iyo
Shefo, iyo Oonaam. **24** Kuwanuna waa carruurtii Sibecoon;
Ayah, iyo Canah. Kanu waa Canah kii cidlada ka helay ilaha
biyaha oo kulul, markuu daajinayay dameerrada aabbihiis
Sibecoon. **25** Kuwanuna waa carruurtii Canah; Dishon,
iyo Aaholiibaamah, gabadhii Canah. **26** Kuwanuna waa
carruurtii Dishon; Xemdaan, iyo Eshbaan, iyo Yitraan, iyo
Keraan. **27** Kuwanuna waa carruurtii Eeser; Bilhaan, iyo
Sacwaan, iyo Caqaan. **28** Kuwanuna waa carruurtii Diishaan;
Cuus iyo Araan. **29** Kuwanuna waa ugaasyadii reer Xor;
ugaas Lootaan, iyo ugaas Shoobaal, iyo ugaas Sibecoon,
iyo ugaas Canah, **30** ugaas Dishon, iyo ugaas Eeser, iyo
ugaas Diishaan. Kuwanuna waa ugaasyadii reer Xor siday
ahaayeen ugaasyadoodii dalka Seciir joogay. **31** Kuwanuna
waa boqorradii xukumi jiray dalkii Edom intaan boqorna
xukumin reer binu Israa'iil. **32** Belac ina Becoor wuxuu
xukumi jiray Edom, magaaladiisii magaceedana waxaa la
odhan jiray Dinhaabah. **33** Markaasaa Belac dhintay, oo
waxaa meeshiisii xukumi jiray Yoobaab ina Serax oo reer
Bosraah ahaa. **34** Yoobaabna waa dhintay, oo waxaa
meeshiisii xukumi jiray Xushaam oo ka yimid dhulkii reer
Teemaan. **35** Xushaamna waa dhintay, oo waxaa meeshiisii
xukumi jiray Hadad ina Bedad, oo reer Midyaan ku laayay
berrinkii Moo'aab, magaaladiisii magaceedana waxaa la
odhan jiray Cawiid. **36** Markaasaa Hadadna dhintay, oo
waxaa meeshiisii xukumi jiray Samlah oo reer Masreqah
ahaa. **37** Markaasaa Samlahna dhintay, oo waxaa meeshiisii
xukumi jiray Sha'uul oo reer Rexobod ahaa oo webiga ag
degganaa. **38** Markaasaa Sha'uulna dhintay, oo waxaa
meeshiisii xukumi jiray Bacal Xaanaan ina Cakboor. **39** Bacal
Xaanaan ina Cakboorna waa dhintay, oo waxaa meeshiisii
xukumi jiray Hadar, magaaladiisii magaceedana waxaa la
odhan jiray Faacuu; naagtiisa magaceeduna wuxuu ahaa
Meheetabeel, oo ay Matreed gabadha Meesaahaab dhashay.
40 Kuwanuna waa magacyadii ugaasyadii Ceesaw dhalay,
siday ahaayeen qabiilooyinkoodii iyo magacyadii meelahoodii
ay degganaan jireen, waana ugaas Timnac, iyo ugaas
Calwah, iyo ugaas Yeteed, **41** iyo ugaas Aaholiibaamah, iyo
ugaas Eelaah, iyo ugaas Fiinon; **42** iyo ugaas Qenas, iyo
ugaas Teemaan, iyo ugaas Mibsaar; **43** iyo ugaas Magdii'eel,
iyo ugaas Ciiraam. Kuwanu waa ugaasyadii reer Edom sidii
ay u degganaayeen dhulkii ay lahaayeen. Kanu waa Ceesaw
oo ahaa reer Edom aabbahood.

37 Yacquubna wuxuu degay dhulkii aabbihiis qariibka
ku ahaan jiray, oo ahaa dalkii Kancaan. **2** Kuwanuna
waa farcankii Yacquub. Yuusuf, isagoo jira toddoba iyo toban
sannadood, ayuu idaha la daajinayay walaalihiis, wuxuuna
ahaa wiil la jooga wiilashii Bilhah iyo Silfah oo ahaa naagihii
aabbihiis. Markaasuu Yuusuf xaggooda war xun uga keenay
aabbahood. **3** Israa'iilna Yuusuf wuu ka jeclaa carruurtiisa oo
dhan, maxaa yeelay, wuxuu ahaa inankuu dhalay markuu
gaboobay; oo wuxuuna u sameeyey shulug midabyo badan
leh. **4** Markaasaa walaalihiis arkeen in aabbahood ka jecel
yahay isaga walaalihiis oo dhan; kolkaasay nebcaadeen
isagii, wayna kari waayeen inay isaga si nabad ah ula
hadlaan. **5** Yuusufna wuu riyooday, markaasuu riyadiisii u
sheegay walaalihiis, iyana aad bay u sii nebcaadeen. **6**
Oo wuxuu iyagii ku yidhi, Waan idin baryayaaye, bal maqla
riyadan aan ku riyooday. **7** Bal eega, waxaynu beerta ku
xidhxidhaynay xidhmooyin, markaasaa xidhmadaydii kacday,
oo istaagtay, xidhmooyinkiinniina hareeraheeday yimaadeen
oo u sujuudeen xidhmadaydii. **8** Markaasaa walaalihiis ku
yidhaahdeen, Ma annagaad na xukumi doontaa? Amase noo
talin doontaa? Markaasay aad iyo aad ugu sii nebcaadeen
riyooyinkiisii iyo hadalladiisii aawadood. **9** Markaasuu
haddana riyo kale ku riyooday, oo walaalihiis u sheegay,
oo wuxuu ku yidhi, Bal eega, riyo kalaan ku riyoodaye.
Waxaan ku riyooday qorraxdii iyo dayaxii, iyo koob iyo
toban xiddigood oo ii sujuuday. **10** Markaasuu aabbihiis u
sheegay, iyo walaalihiisba, aabbihiisna waa canaantay, oo
wuxuu ku yidhi, Waa maxay riyadan aad ku riyootay? Ma
aniga iyo hooyadaa iyo walaalahaa baa kuu iman doonna,
oo intaan wejiga dhulka saarno kuu sujuudi doonna? **11**
Markaasay walaalihiis ka masayreen isagii; laakiinse aabbihiis
maankuu ku haystay hadalkii. **12** Markaasaa walaalihiis
tageen, inay adhigii aabbahood soo daajiyaan Shekem. **13**
Israa'iilna wuxuu Yuusuf ku yidhi, Miyaanay walaalahaa
adhigii daajinayn Shekem? Bal kaalay, xaggoodaan kuu
dirayaaye. Markaasuu isna ku yidhi, Waa i kan. **14** Oo
wuxuu ku yidhi isagii, Bal tag oo soo arag in walaalahaa iyo
adhigiiba nabad qabaan iyo in kale, oo haddana ii war keen.
Sidaas daraaddeed isagii wuxuu ka diray dooxadii Xebroon,
oo wuxuu tegey Shekem. **15** Markaasaa nin helay isagoo
duurka wareegaya; ninkiina wax buu weyddiiyey oo wuxuu
ku yidhi, Maxaad doondoonaysaa? **16** Isna wuxuu yidhi,
Waxaan doondoonayaa walaalahay. Waan ku baryayaaye, ii
sheeg meesha ay adhigii daajinayaan. **17** Markaasaa ninkii
ku yidhi, Halkan way ka tageen, waayo, waxaan maqlay
iyagoo isku leh, Ina keena aynu Dotaan tagnee. Markaasuu
Yuusuf walaalihiis ka daba tegey, oo wuxuu iyagii ka helay
Dotaan. **18** Markaasay meel fog ka arkeen isagii, oo intuusan
u soo dhowaan iyagii, ayay ku tashadeen inay dilaan. **19** Oo
waxay isku yidhaahdeen, Bal eega, kii riyada badnaa waa
soo socdaaye. **20** Haddaba kaalaya aynu dilnee, oo aynu
ku tuurno ceelasha midkood, oo waxaynu odhan doonnaa,
Bahal xun baa cunay. Dabadeedna waxaynu arki doonnaa
bal waxay riyooyinkiisii noqdaan. **21** Oo Ruubeen baa taas
maqlay, isagiina wuu ka samatabbixiyey gacantoodii; oo
wuxuu iyagii ku yidhi, Yeynan naftiisa ka qaadin. **22** Kolkaasaa
Ruubeen ku yidhi iyagii, Dhiig ha daadinina, ee isaga ku tuura
ceelkan cidlada ku yaal, laakiinse far ha saarina. Oo wuxuu

taas u yeelay inuu isaga ka samatabbixiyo gacantooda oo uu u celiyo aabbihiis. **23** Oo waxay noqotay in markii Yuusuf walaalihiis u yimid ay Yusuuf ka furteen shuluggiisii, kaasu wuxuu ahaa shuluggii midabyada badnaa oo uu qabay. **24** Kolkaasay qabteen oo ay ceelkii ku tuureen; ceelkuna waa madhnaa oo biyo kuma jirin. **25** Kolkaasay u fadhiisteen inay wax cunaan; dabadeedna indhahay kor u taageen oo wax bay fiiriyeen, oo waxay arkeen safar reer Ismaaciil ah oo ka soo socda xagga Gilecaad, oo awrtooda ay ugu raran yihiin xawaash, iyo beeyo, iyo malmal, waxayna u socdeen xagga Masar. **26** Markaasuu Yahuudah ku yidhi walaalihiis, Maxaa faa'iido inoogu jirta, haddaynu walaalkeen dilno oo aynu dhiiggiisa qarinno? **27** Kaalaya, aynu reer Ismaaciil ka iibinnee, oo yeynan isaga far saarin, maxaa yeelay, isagu waa walaalkeen, waana jidhkeenna. Walaalihiisna way maqleen isagii. **28** Oo waxaa ag maray niman reer Midyaan ah, oo baayacmushtariyaal ah. Markaasay Yuusuf soo jiideen oo ceelkii ka soo bixiyeen, oo waxay Yuusuf kuwii reer Ismaaciil kaga iibiyeen labaatan xabbadood oo lacag ah. Oo iyana Yuusuf waxay keeneen Masar. **29** Markaasaa Ruubeen ku noqday ceelkii; wuxuuna arkay inuusan Yuusuf ku jirin ceelka, kolkaasuu dharkiisii dildillaaciyey. **30** Markaasuu walaalihiis ku noqday, oo wuxuu ku yidhi, Yarkii ma joogo, haddaba anigu xaggee baan tagaa? **31** Kolkaasay shuluggii Yuusuf qaadeen oo intay orgi gowraceen ayay shuluggii dhiiggii geliyeen. **32** Markaasay shuluggii midabyada badnaa direen, oo ay aabbahood u keeneen; oo waxay ku yidhaahdeen, Kan waannu helnay, haddaba bal garo inuu shuluggii wiilkaagii yahay iyo in kale. **33** Wuuna gartay, oo wuxuu yidhi, Waa shuluggii wiilkayga. Bahal xun baa cunay isagii. Shakila'aan Yuusuf cadcad baa loo kala jeexjeexay. **34** Markaasaa Yacquub dharkiisii dildillaaciyey, oo joonyad buu dhexda ku xidhay, wiilkiisiina maalmo badan ayuu u barooranayay. **35** Kolkaasaa wiilashiisii oo dhan iyo gabdhihiisii oo dhammu u kaceen inay isaga qalbi qaboojiyaan, laakiinse wuu diiday inuu qalbi qaboobo, oo wuxuu yidhi, Anigoo barooranaya ayaan qabriga geli doonaa oo wiilkaygii u tegi doonaa. Aabbihiisna wuu u ooyay isagii. **(Sheol h7585)** **36** Markaasay kuwii reer Midyaan isagii Masar kaga iibiyeen nin la odhan jiray Footiifar, wuxuuna ahaa sirkaalkii Fircoon oo ahaa madaxa waardiyayaasha.

38 Oo waagaas waxay noqotay inuu Yahuudah ka tegey walaalihiis, oo wuxuu u leexday nin magiciisa la odhan jiray Xiirah oo reer Cadullaam ah. **2** Markaasaa Yahuudah wuxuu halkaas ku arkay nin reer Kancaan ah oo magiciisa la odhan jiray Shuuca gabadhiisii. Kolkaasuu kaxaystay iyadii oo uu u tegey. **3** Wayna uuraysatay oo waxay dhashay wiil, magiciisiina wuxuu u bixiyey Ceer. **4** Oo haddana mar kalay uuraysatay oo waxay dhashay wiil; magiciisiina waxay u bixisay Oonaan. **5** Oo weliba haddana wiil kalay dhashay, magiciisiina waxay u bixisay Sheelaah; oo isna wuxuu joogay Kesiib, markay dhashay isaga. **6** Markaasaa Yahuudah naag u guuriyey curadkiisii ahaa Ceer, magaceedana waxaa la odhan jiray Taamaar. **7** Yahuudah curadkiisii ahaa Ceer waa ku xumaa Rabbiga hortiisa; Rabbiguna waa dilay isagii. **8** Markaasaa Yahuudah wuxuu ku yidhi Oonaan, Naagta walaalkaa u tag oo dumaal, oo ku samee wixii ninkeeda walaalkiis ku samayn lahaa, oo farcan u reeb walaalkaa. **9** Oonaanna wuu ogaa inaan farcanku kiisii noqonayn, oo markuu u tegey naagtii walaalkiis ayuu shahwadiisii ku daadiyey dhulka, si uusan farcan u siin walaalkiis. **10** Wixii uu sameeyeyna Rabbiga hortiisa aad buu ugu xumaa; oo markaasuu isagiina dilay. **11** Markaasuu Yahuudah ku yidhi gabadhii Taamaar oo uu soddogga u ahaa, Carmalnimo ku joog guriga aabbahaa, ilaa uu wiilkayga Sheelaah koro; waayo, wuxuu isyidhi, Waaba intaasoo uu isna dhintaa sidii walaalihiis. Kolkaasay Taamaar tagtay oo gurigii aabbeheed joogtay. **12** Wakhti dheer ka dib waxaa dhimatay Shuuca gabadhiisii oo ahayd naagtii Yahuudah. Markaasaa Yahuudah loo tacsiyeeyey, oo wuxuu tegey xagga kuwii idihiisa dhogorta ka xiiri jiray oo joogay Timnaad, isaga iyo saaxiibkiis Xiirah kii reer Cadullaamba. **13** Markaasaa Taamaar loo sheegay, oo waxaa lagu yidhi, Bal eeg, soddoggaa wuxuu tegayaa xagga Timnaad inuu idihiisii dhogorta ka soo xiirto. **14** Markaasay iska dhigtay dharkii carmalinimadeeda, oo waxay hagoogatay indhashareerteedii, oo intay isdedday ayay waxay fadhiisatay iriddii Cenayim, oo ku ag tiil jidka loo maro Timnaad, waayo, waxay aragtay inuu Sheelaah weynaaday, oo aan loo guurin iyada. **15** Markii Yahuudah arkay ayuu u maleeyey inay dhillo tahay; maxaa yeelay, wejigeeday qarisay. **16** Kolkaasuu ku soo leexday iyadoo jidka ag fadhida, oo wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, kaalay aan kuu tagee; waayo, ma uu ogayn inay tahay gabadhii uu soddogga u ahaa. Kolkaasay waxay ku tidhi, Maxaad i siinaysaa aad ii tagtide? **17** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Waxaan adhiga kaaga soo diri doonaa waxar. Iyana waxay tidhi, Rahaamad ma i siinaysaa intaad ii soo diraysid? **18** Isna wuxuu yidhi, Maxaan rahaamad kuu siiyaa? Kolkaasay tidhi, I sii kaatunkaaga iyo xadhiggaaga, iyo ushaada aad gacanta ku haysatid. Kolkaasuu siiyey, oo uu u tegey iyadii, oo iyana xaggiisay ka uuraysatay. **19** Kolkaasay kacday oo tagtay, oo intay indhashareerteedii iska dhigtay, ayay xidhatay dharkii carmalinimadeedii. **20** Markaasaa Yahuudah waxar adhiga ka soo diray oo wuxuu ugu soo dhiibay gacanta saaxiibkiis kii reer Cadullaam, inuu rahaamaddii ka soo qaado gacantii naagta, laakiinse iyadii wuu waayay. **21** Markaasuu weyddiiyey dadkii degganaa meesheedii, oo wuxuu ku yidhi, Meeday dhilladii joogi jirtay Cenayim jidka dhinaciisa? Kolkaasay iyana ku yidhaahdeen, Halkan dhillo ma joogi jirin. **22** Markaasuu ku noqday Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi, Iyadii waan waayay, dadkii meeshaa degganaana waxay igu yidhaahdeen, Halkan dhillo ma joogi jirin. **23** Markaasaa Yahuudah yidhi, Ha iska qaadato, waaba intaasoo aynu ku ceebownaaye; waayo, bal eeg, anigu waxaan u diray waxarkan, waana aad soo weyday iyadii. **24** Oo waxay noqotay in muddo saddex bilood ku dhow dabadeed Yahuudah war loo soo sheegay, oo lagu yidhi, Gabadhii Taamaar oo aad soddogga u ahayd waa dhillowday; oo dhillanimadeedii bay ku uuraysatay. Markaasaa Yahuudah yidhi, Soo bixiya oo ha la gubo. **25** Kolkaasay markii la soo bixiyey farriin u dirtay soddoggeed, oo waxay tidhi, Ninka alaabtan leh ayaa i uureeyey; oo waxay kaloo tidhi, Waan ku baryayaaye, bal hubso ninka leh kuwan ah kaatunka iyo xadhkaha, iyo usha. **26** Markaasaa Yahuudah qirtay iyagii, oo wuxuu yidhi, Iyadu way iga xaqsan tahay, waayo, waxaan iyada siin waayay wiilkayga Sheelaah ah. Mar dambena uma uu tegin iyadii. **27** Oo bal eeg,

markii ay foolatay mataano baa ku jiray maxalkeeda. **28** Oo waxay noqotay, in markii ay foolatay uu midkood gacan soo bixiyey; markaasay umulisadii qaadatay dun guduudan oo ay gacantiisii ku xidhay, oo waxay tidhi, Kanaa soo hor baxay. **29** Oo waxay noqotay, markuu gacanta dib u ceshaday, inuu walaalkiis soo baxay; oo iyana waxay tidhi, De maxaad u soo dustay? Sidaas daraaddeed magiciisii waxaa loo bixiyey Feres. **30** Dabadeedna waxaa soo baxay walaalkiis, kii ay dunta guduudanu gacanta ugu xidhnayd; magiciisiina waxaa loo bixiyey Serax.

39 Yuusufna waxaa la keenay Masar. Kuwii reer Ismaaciil oo isaga halkaas geeyeyna waxaa gacantoodii ka iibsaday nin Masri ahaa oo la odhan jiray Footiifar, oo Fircoon sirkaal u ahaa, oo madaxii waardiyayaasha ahaa. **2** Rabbiguna waa la jiray Yuusuf, wuxuuna ahaa nin liibaansan, wuxuuna joogi jiray gurigii sayidkiisii Masriga ahaa. **3** Sayidkiisiina wuu arkay in Rabbigu liibaaniyey wixii uu sameeyey oo dhan. **4** Isaguna raalli buu Yuusuf ka ahaa, Yuusufna waa u adeegi jiray, oo wuxuu isagii ka dhigay kan gurigiisa u sarreeya, wixii uu haystay oo dhanna gacantiisuu wada geliyey. **5** Oo waxay noqotay in wakhtigii uu ka dhigay kan u sarreeya gurigiisa iyo wixii uu haystay oo dhan, uu Rabbigu gurigii kii Masriga ahaa u barakeeyey Yuusuf aawadiis, wixii uu guriga iyo beertaba ku haystay oo dhanna barakada Rabbigaa saarnayd. **6** Wixii uu lahaa oo dhanna Yuusuf gacantiisuu kaga tegey. Waxbana kama ogayn wixii uu hayay, wixii uu cuni jiray mooyaane. Yuusufna aad buu u quruxsanaa, wuuna suurad wanaagsanaa. **7** Oo waxay noqotay waxyaalahaas ka dib in naagtii sayidkiisu ay fiirisay Yuusuf, oo ay ku tidhi, Kaalay ila jiifso. **8** Laakiinse wuu diiday, oo wuxuu ku yidhi naagtii sayidkiisa, Bal eeg, sayidkaygu waxba kama oga waxa aan guriga ku hayo; wixiisii oo dhanna gacantayduu wada geliyey; **9** oo weliba gurigan mid aniga iga weynu ma joogo, oo isaguna waxba igalama hadhin adiga mooyaane, maxaa yeelay, adigu waxaad tahay naagtiisii, de haddaba sidee baan u samayn karaa xumaantan weyn, oo aan Ilaah ugu dembaabaa? **10** Oo waxay noqotay, in kastoo ay maalinba maalinta ka dambaysa la hadlaysay Yuusuf, inuu maqli waayay inuu la jiifsado ama uu la joogo iyadii. **11** Oo waxay noqotay haddaa oo kale, inuu gurigii galay inuu shuqulkiisii qabsado, nimankii gurigana midna gudaha ma joogin. **12** Kolkaasay qabsatay dharkiisii, oo waxay ku tidhi, Ila jiifso. Isaguse dharkiisii gacanteeduu kaga tegey, wuuna cararay oo baxay. **13** Markay aragtay inuu dharkiisii gacanteeda kaga tegey, oo uu dibadda u cararay, **14** ayay u yeedhay raggii gurigeeda oo ay la hadashay, oo waxay ku tidhi, Bal eega, ninkaygu wuxuu inoo keenay nin Cibraani ah inuu inagu majaajiloodo. Wuxuu iigu soo galay inuu ila jiifsado aawadeed, markaasaan cod dheer ku qayliyey, **15** oo markuu maqlay inaan codkaygii sare u qaaday oo aan qayliyey ayuu dharkiisii iiga tegey, wuuna cararay oo baxay. **16** Dharkiisiina way is-ag dhigtay ilaa uu sayidkiisii guriga yimid. **17** Kolkaasay hadalkan kula hadashay isagii, oo waxay ku tidhi, Addoonkii Cibraaniga ahaa, oo aad inoo keentay, ayaa iigu soo galay inuu igu majaajiloodo, **18** oo markaan codkaygii sare u qaaday oo aan qayliyey ayuu dharkiisii iiga tegey, oo uu dibadda u cararay. **19** Markii sayidkiisii maqlay hadalkii naagtiisa, oo ay kula hadashay isaga, iyadoo leh, Addoonkaagii sidan buu igu sameeyey, ayuu cadhooday. **20** Markaasaa Yuusuf sayidkiisii qabtay isagii, oo wuxuu geliyey xabsigii ahaa meeshii maxaabiista boqorku ku xidhnaayeen; oo isna halkaasuu ku jiray xabsigii gudihiisa. **21** Laakiinse Yuusuf waxaa la jiray Rabbiga, wuuna u roonaaday, kii xabsiga hayayna raalli buu uga dhigay. **22** Kii xabsiga hayayna wuxuu Yuusuf gacanta u geliyey maxaabiistii xabsiga ku jirtay oo dhan; oo wax kastoo ay halkaas ku sameeyeenna, wuxuu ahaa kii sameeyey. **23** Kii xabsiga hayayna ma uu eegi jirin waxa isaga gacantiisa ku jira, maxaa yeelay, Rabbigaa la jiray isaga, wixii uu sameeyeyna Rabbigu waa liibaaniyey.

40 Waxyaalahaas ka dib, kii boqorkii Masar khamriga siin jiray iyo kii wax u dubi jiray waxay xumeeyeen sayidkoodii ahaa boqorkii Masar. **2** Fircoonna aad buu ugu cadhaysnaa labadiisii sirkaal oo ahaa kii madaxa u ahaa kuwii khamriga siin jiray, iyo kii madaxa u ahaa kuwii wax u dubi jiray. **3** Oo wuxuu iyagii ku xabbisay gurigii madaxa waardiyayaasha, xagga xabsiga gudihiisa oo ahaa meeshii Yuusuf ku xidhnaa. **4** Madaxii waardiyayaashuna Yuusuf amar buu u siiyey iyagii, wuuna u adeegi jiray iyagii; intii wakhti ahna xabsigay ku jireen. **5** Kii khamriga siin jiray iyo kii wax u dubi jiray boqorkii Masar, iyagoo xabsiga ku xidhnaa, ayay labadoodiiba isku habeen riyoodeen, nin kastaana riyadiisuu ku riyooday oo nin kastaa wuxuu ku riyooday sidii riyadiisii fasirkeedu ahaa. **6** Subaxdii baa Yuusuf u soo galay oo fiiriyey iyagii, oo wuxuu arkay iyagoo calool xun. **7** Markaasuu wax weyddiiyey saraakiishii Fircoon oo isaga lagula xabbisay guriga sayidkiisa, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad maanta ugu eg tihiin kuwo calool xun? **8** Markaasay waxay ku yidhaahdeen isagii, Riyaannu ku riyoonnay, mana jiro mid fasiri karaa. Markaasaa Yuusuf wuxuu ku yidhi iyagii, Miyaan Ilaah fasirro lahayn? Haddaba waan idin baryayaaye, bal ii sheega. **9** Markaasaa madaxii kuwii khamriga keeni jiray riyadiisii Yuusuf u sheegay, oo wuxuu yidhi, Riyadaydii waxaan ku arkay geed canab ah oo i hor yaal. **10** Geedkuna wuxuu lahaa saddex laamood. Waxayna u ekaayeen sidii iyagoo magoolaya, ubaxyadiina soo baxayaan; markaasaa rucubyadii waxay noqdeen canab bisil. **11** Koobkii Fircoonna gacantayduu ku jiray, markaasaan canabkii guray oo koobkii Fircoon ku tuujiyey, koobkiina waxaan u dhiibay gacantii Fircoon. **12** Markaasaa Yuusuf ku yidhi, Fasirkeedii waa kan: saddexda laamood waa saddex maalmood. **13** Oo weliba saddex maalmood dhexdooda ayaa Fircoon madaxaaga kor u qaadi doonaa, oo meeshaaduu kugu celin doonaa; Fircoon koobkiisiina gacantiisaad u dhiibi doontaa sidii waagii hore markaad ahaan jirtay kii khamriga siin jiray. **14** Laakiinse waan ku baryayaaye, i soo xusuuso markay kuu hagaagto, oo ii roonow, oo Fircoon ii sheeg, oo gurigan iga bixi; **15** waayo, waxaa layga soo xaday dhulka Cibraaniyada, oo halkanna kuma aan samayn wax ay iigu ridaan godxabsiga. **16** Madaxii kuwii wax dubi jiray markuu arkay inuu fasirkaasu wanaagsanaa ayuu wuxuu Yuusuf ku yidhi, Aniguna waxaan riyadaydii ku arkay saddex dambiil oo kibis cadcadu ku jirto oo madaxayga saaran. **17** Oo dambiishii ugu wada sarreeyey waxaa ku jiray cunto cayn kasta ah oo Fircoon loo

dubay; markaasay haadkii cuntadii ka cuneen dambiishii madaxayga saarnaa. **18** Markaasaa Yuusuf u jawaabay oo ku yidhi, Fasirkeedii waa kan; saddexda dambiil waa saddex maalmood. **19** Oo weliba saddex maalmood dhexdooda ayaa Fircoon madaxaaga kor kaaga qaadi doonaa, geed buuna kaa soo deldeli doonaa, markaasaa haadku hilibkaaga cuni doonaa. **20** Maalintii saddexaad oo la xusuustay maalintii Fircoon dhashay ayuu addoommadiisii oo dhan diyaafad u sameeyey; markaasuu kor u qaaday madaxii kii madaxa u ahaan jiray kuwii khamriga isaga siin jiray iyo madaxii kii madaxa u ahaan jiray kuwii wax u dubi jiray oo addoommadiisa dhex joogay. **21** Markaasuu madaxii kuwii khamriga keeni jiray mar kale shaqadiisii ku celiyey; oo koobkii buu u dhiibay gacantii Fircoon; **22** laakiinse madaxii kuwii wax dubi jiray ayuu deldelay sidii Yuusuf ugu fasiray iyaga. **23** Laakiinse madaxii kuwii khamriga keeni jiray ma uu xusuusan Yuusuf, wuuse illoobay isagii.

41 Markii laba sannadood oo dhammu dhammaatay ayuu Fircoon riyooday, oo wuxuu is-arkay isagoo webiga ag taagan. **2** Oo bal eeg, waxaa webigii ka soo baxay toddoba sac oo quruxsan oo cayillan, oo waxay daaqeen cawskii dareemada ahaa. **3** Markaasaa waxaa dabadood webigii ka soo baxay toddoba sac oo kale oo fool xun, oo weyd ahaa, oo waxay is-ag taageen sicihii kale oo webiga qarkiisa jooga. **4** Markaasaa sicihii foosha xumaa oo weydda ahaa waxay cuneen toddobadii sac oo qurxoonayd oo cayillanayd. Kolkaasuu Fircoon toosay. **5** Markaasuu haddana seexday oo mar labaad riyooday, oo wuxuu arkay toddoba sabuul oo buurbuuran oo wanaagsan oo ka soo baxay isku jirid. **6** Oo bal eeg, waxaa haddana ka soo daba baxay toddoba sabuul oo xunxun, oo ay dabayshii bari qallajisay. **7** Markaasaa sabuulladii xunxumaa waxay liqeen toddobadii sabuul oo buurbuurnayd oo iltirnayd. Markaasuu Fircoon toosay, oo wuxuu arkay inay riyo tahay. **8** Oo subaxdiina wuu dhibaataysnaa, kolkaasuu u cid diray oo uu u wada yeedhay saaxiriintii Masar oo dhan iyo nimankii xigmadda lahaa oo dhan; markaasaa Fircoon u sheegay riyadiisii; laakiin ma jirin mid Fircoon u fasiri karaa. **9** Markaasaa waxaa Fircoon la hadlay kii madaxa u ahaa kuwa khamriga siin jiray isaga, oo wuxuu ku yidhi, Maantaan xusuustay dembiyadaydii. **10** Fircoonow, adigoo u cadhaysnaa addoommadaada, waxaad igu xabbistay guriga madaxa waardiyayaasha, oo waxaannu ahayn aniga iyo kii madaxa u ahaa kuwii wax dubi jiray; **11** oo markaasaannu isku habeen riyoonnay, aniga iyo isagiiba; waxaannu ku riyoonnay midkayo kastaba sidii riyadiisii fasirkeedu ahaa. **12** Oo halkaasna waxaa nala joogay nin dhallinyaro ah oo Cibraani ah, oo madaxa waardiyayaasha addoon u ahaa, markaasaannu isagii u sheegnay, oo isna wuu noo fasiray riyooyinkayagii, nin kastana sidii riyadiisu ahayd buu ugu fasiray. **13** Oo sidii uu noogu fasiray ayay noqotay. Aniga waxaa laygu soo celiyey meeshaydii, isagiina waa la deldelay. **14** Dabadeedna Fircoon baa u cid diray oo u yeedhay Yuusuf. Markaasay dhaqso uga soo bixiyeen godxabsigii; kolkaasuu xiirtay, oo dharkiisii beddeshay, oo uu u soo galay Fircoon. **15** Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Riyaan ku riyooday, mana jiro mid fasiri karaa; oo waxaan maqlay in markii aad riyo maqashid aad fasiri kartid. **16** Yuusufna Fircoon buu u jawaabay oo ku yidhi, Taasu xaggayga ma aha, laakiinse Ilaah wuxuu Fircoon siin doonaa jawaab nabadeed. **17** Markaasaa Fircoon Yuusuf la hadlay, oo yidhi, Waxaan riyadaydii ku arkay anigoo webiga qarkiisa taagan; **18** oo bal eeg, waxaa webigii ka soo baxay toddoba sac oo buurbuuran oo quruxsan oo waxay daaqeen cawskii dareemada ahaa; **19** oo waxaa haddana ka soo daba baxay toddoba sac oo kale, oo taagdaran oo fool xun oo weyd ah. Weligay dhulka Masar oo dhan kuma aan arag kuwa sidooda u xun. **20** Markaasaa sicihii weydda ahaa oo foosha xumaa waxay cuneen toddobadii sac oo hore. **21** Oo markay cuneen lagama garan karin inay cuneen, laakiinse waxay u fool xumaayeen sidii markii hore. Markaasaan toosay. **22** Oo waxaan kaloo riyadaydii ku arkay toddoba sabuul oo iltiran oo wanaagsan, oo ka soo baxay isku jirid; **23** dabadeedna waxaa ka soo daba baxay toddoba sabuul oo engegan oo xunxun oo dabayshii bari qallajisay. **24** Markaasaa sabuulladii xunxumaa waxay liqeen toddobadii sabuul oo wanaagsanayd; markaasaan u sheegay saaxiriinta, laakiinse ma uu jirin mid ii sheegi karay. **25** Oo Yuusuf wuxuu ku yidhi Fircoon, Riyadaadu waa mid, oo waxa Ilaah samaynayo ayuu kuu sheegay, Fircoonow. **26** Toddobada sac oo wanwanaagsanu waa toddoba sannadood, toddobada sabuul oo wanwanaagsanuna waa toddoba sannadood; riyadu waa mid. **27** Toddobada sac oo weyd ah oo foosha xun, oo ka soo daba baxay waa toddoba sannadood, oo haddana toddobada sabuul oo madhan, oo dabayshii bari qallajisay waxay noqon doonaan toddoba sannadood oo abaar ah. **28** Taasu waa wixii aan kugula hadlay, Fircoonow. Waxa Ilaah samaynayo ayuu ku tusay. **29** Oo bal eeg, waxaa dalka Masar oo dhan imanaya toddoba sannadood oo barwaaqo ah, **30** oo dabadoodna waxaa dhici doona toddoba sannadood oo abaar ah; oo barwaaqadii oo dhanna waa laga illoobi doonaa dalka Masar, markaasay abaartu dhulka dhammayn doontaa, **31** barwaaqadana dhulka laguma ogaan doono abaartaas ka dambaysa aawadeed, waayo, waxay noqon doontaa mid aad u xun. **32** Oo taas aawadeed riyadii labanlaab bay kuu noqotay, Fircoonow, maxaa yeelay, waxaas waxaa amray Ilaah, oo weliba Ilaah dhowaan buu samayn doonaa. **33** Haddaba Fircoonow, waxaad doontaa nin caqli iyo xigmad leh, oo u sarraysii dalka Masar oo dhan. **34** Tan yeel oo waxaad doorataa niman dalka u sarreeya, oo waxa toddobada sannadood oo barwaaqada ah dhulka ka baxa inta shanaad ha ururiyeen. **35** Oo cuntada oo dhan sannadahan wanaagsan oo imanaya ha ururiyeen, hadhuudhkana ha kugu hoos kaydiyeen, Fircoonow, oo intay cunto ahaan magaalooyinka u dhigaan, ha ilaaliyeen. **36** Cuntaduna kayd bay dalka u noqon doontaa toddobada sannadood oo abaarta ah oo ka dhici doonta dalka Masar, si aan dalku abaarta ugu baabbi'in. **37** Waxaasuna Fircoon way la wanaagsanaayeen, isaga iyo addoommadiisiiba. **38** Markaasaa Fircoon wuxuu addoommadiisii ku yidhi, Miyaynu heli karaynaa mid la mid ah kan, oo ah nin Ruuxa Ilaah ku jiro? **39** Markaasuu Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Mar haddii Ilaah ku tusay waxyaalahan oo dhan, ma jiro mid sidaadoo kale caqli iyo xigmad u leh. **40** Adigu waxaad ka sarrayn doontaa gurigayga, dadkayga oo dhanna waxaa lagu xukumi doonaa si waafaqsan hadalkaaga, oo anigu carshiga

oo keliya ayaan kaaga weynaan doonaa. **41** Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Bal eeg, dalka Masar oo dhan ayaan kaa sarraysiiyey. **42** Markaasuu Fircoon gacantiisa ka bixiyey kaatunkiisii, oo Yuusuf gacanta u geliyey, oo wuxuu u xidhay dhar aad u wanaagsan, silsilad dahab ahna qoortuu u sudhay; **43** oo wuxuu fuushiiyey gaadhifaraskii labaad oo uu lahaa, oo waxay hortiisa kaga qayliyeen, Sujuuda; oo wuxuu ka sarraysiiyey dalka Masar oo dhan. **44** Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Anigu waxaan ahay Fircoon, oo adiga la'aantaa ninna gacantiisa ama cagtiisa kor uma qaadi doono dalka Masar oo dhan. **45** Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf magiciisii u bixiyey Saafnad Facneh, oo wuxuu u guuriyey Aasenad oo ahayd ina Footiiferac, wadaadkii Oon. Yuusufna markaasuu dalkii Masar oo dhan u baxay oo wada maray. **46** Yuusufna soddon sannadood buu jiray markuu hor istaagay Fircoon oo ahaa boqorkii Masar. Markaasaa Yuusuf Fircoon hortiisii ka tegey, oo wuxuu wada maray dalkii Masar oo dhan. **47** Markaasaa toddobadii sannadood oo barwaaqada ahayd waxaa dhulkii ka soo baxay wax aad u badan. **48** Markaasuu ururiyey cuntadii toddobadii sannadood baxday oo dalka Masar oo dhan tiil, oo cuntadii wuxuu ku kaydiyey magaalooyinka. Cuntadii beerihii ku wareegsanaa magaalo kastana isku meel buu ku kaydiyey. **49** Markaasaa Yuusuf hadhuudh aad u badan wuxuu u kaydiyey sida cammuudda badda, ilaa uu tirintii daayay, maxaa yeelay, waxay ahayd wax aan tiro lahayn. **50** Oo Yuusuf waxaa u dhashay laba wiil intii aan sannaddii abaarta ahayd iman, oo waxaa u dhashay Aasenad oo ahayd ina Footiiferac, wadaadkii Oon. **51** Markaasaa Yuusuf wuxuu curadkii magiciisii u bixiyey Manaseh; waayo, wuxuu yidhi, Ilaah waa i illowsiiyey dhibaatadaydii oo dhan, iyo gurigii aabbahay oo dhan. **52** Kii labaadna magiciisii wuxuu u bixiyey Efrayim. Waayo, wuxuu yidhi, Ilaah waa igu badiyey dalkii aan ku dhibtooday. **53** Markaasaa toddobadii sannadood oo barwaaqada ahayd ay dalkii Masar ka dhammaadeen. **54** Oo waxaa bilaabatay toddobadii sannadood oo abaarta ahayd, sidii Yuusuf yidhi. Dalalkii oo dhanna abaar baa ka dhacday; laakiinse dalka Masar oo dhan cuntaa jirtay. **55** Oo markii dalkii Masar oo dhammu wada abaarsaday ayaa dadkii Fircoon cunto ugu qayliyeen. Markaasaa Fircoon wuxuu ku yidhi Masriyiintii oo dhan, Yuusuf u taga, oo wuxuu idin yidhaahdo yeela. **56** Oo abaartuna waxay ka dhacday dhulka dushiisa oo dhan. Markaasaa Yuusuf wada furay maqsinnadii oo dhan, oo wuxuu hadhuudhkii ka iibiyey Masriyiintii, abaartuna aad bay ugu xumayd dalka Masar. **57** Markaasaa dalalkii oo dhammu waxay u soo safreen Masar, oo Yuusuf bay ugu yimaadeen inay hadhuudh ka iibsadaan; maxaa yeelay, abaartu aad bay ugu xumayd dhulka oo dhan.

42 Haddaba Yacquub wuxuu arkay in hadhuudh laga helo Masar, markaasuu Yacquub wiilashiisii ku yidhi, War maxaa midkiinba midka kale u fiirinayaa? **2** Oo wuxuu yidhi, Bal ogaada, waxaan maqlay in hadhuudh laga helo Masar. Bal xaggaas u dhaadhaca, oo halkaas wax inooga soo iibiya, inaynu noolaanno oo aynaan dhimanin. **3** Markaasaa Yuusuf tobankiisii walaal waxay u tageen Masar inay hadhuudh ka soo iibsadaan. **4** Laakiinse Benyaamiin oo ahaa Yuusuf walaalkiis Yacquub ma uu raacinin walaalihiis; waayo, wuxuu isyidhi, Waaba intaasoo belaayo ku dhacdaa. **5** Markaasaa wiilashii Israa'iil waxay u yimaadeen inay wax iibsadaan, iyagoo la socda kuwii yimid, waayo, abaartu dalkii Kancaanna way ka dhacday. **6** Yuusufna wuxuu ahaa taliyihii dalka, isaguna wuxuu ahaa kii wax ka iibin jiray dadka dalka oo dhan. Markaasay Yuusuf walaalihiis u yimaadeen isagii, oo intay u wada sujuudeen ayay wejiga dhulka wada saareen. **7** Yuusufna walaalihiis wuu arkay, wuuna gartay, laakiin wuxuu isaga dhigay sidii nin qalaad, oo intuu si qallafsan ula hadlay ayuu wuxuu ku yidhi iyagii, War xaggee baad ka timaadeen? Oo iyana waxay yidhaahdeen, Waxaannu ka nimid dalka Kancaan si aannu cunto u iibsanno. **8** Yuusufna wuu gartay walaalihiis laakiinse iyagu ma ay garan isagii. **9** Markaasaa Yuusuf xusuustay riyooyinkii iyaga ku saabsanaa oo uu ku riyooday, oo wuxuu ku yidhi iyagii, Basaasyaad tihiin, oo waxaad u timaadeen inaad aragtaan dhulka abaarnimadiisa. **10** Iyana waxay ku yidhaahdeen isagii, Maya, sayidkayagiiyow, laakiinse annagoo addoommadaada ah waxaannu u nimid inaannu cunto iibsanno. **11** Kulligayo isku nin wiilashiis baannu nahay, oo waxaannu nahay niman daacad ah, oo annagoo addoommadaada ah basaasyo ma nihin. **12** Oo isna wuxuu ku yidhi iyagii, Maya, laakiinse waxaad u timaadeen inaad aragtaan dhulka abaarnimadiisa. **13** Iyana waxay yidhaahdeen, Annagoo ah addoommadaada waxaannu nahay laba iyo toban walaalo ah, oo waxaannu nahay nin jooga dalka Kancaan wiilashiisii; oo bal eeg, kii noogu yaraa wuxuu maanta la joogaa aabbahayo, midna maba joogo. **14** Markaasuu Yuusuf iyagii ku yidhi, Taasu waa tii aan idinkula hadlay, anigoo leh, Basaasyaad tihiin. **15** Haddaba tan baa laydinku tijaabin doonaa; nolosha Fircoon baan ku dhaartay inaydaan halkan ka tegi doonin, in walaalkiinnii yaraa halkan yimaado mooyaane. **16** Mid idinka mid ah dira, oo ha keeno walaalkiin, idinkuna waad xidhnaan doontaan, in la tijaabiyo hadalkiinna, bal inay runi idinku jirto iyo in kale, haddii kalese hubaal nolosha Fircoon baan ku dhaartay inaad basaasyo tihiin. **17** Markaasuu kulligood muddo saddex maalmood ah wada xabbisay. **18** Kolkaasaa maalintii saddexaad Yuusuf iyagii ku yidhi, Tan yeela, oo waad noolaan doontaan, waayo, anigu Ilaah baan ka cabsadaa. **19** Haddaad niman daacad ah tihiin, walaalihiinna midkood ha ku xidhnaado guriga xabsigiinna; laakiinse idinku taga, oo hadhuudh u geeya reerihiinna abaaraysan. **20** Walaalkiinna idiinku wada yar ii keena; sidaasuu hadalkiinnu ku rumoobi doonaa, mana aad dhiman doontaan. Iyana sidii bay yeeleen. **21** Markaasay waxay isku yidhaahdeen, Runtii walaalkeen eed baan ka galnay, maxaa yeelay, waxaynu aragnay naftiisii dhibaatada ku jirtay, markuu ina baryay, mana aynu maqlin, sidaas daraaddeed ayay dhibaatadanu inoogu dhacday. **22** Markaasaa Ruubeen u jawaabay iyagii, oo wuxuu ku yidhi, Miyaanan idinla hadlin oo idinku odhan, Wiilka ha ku dembaabina, oo sow ima aydin maqli waayin? Haddaba bal eega, dhiiggiisii baa laydin weyddiistaye. **23** Oo iyana ma ay ogayn in Yuusuf gartay iyaga; waayo, turjumaan baa kala dhex joogay. **24** Markaasuu ka sii jeestay iyagii, wuuna ooyay; oo haddana intuu ku soo noqday ayuu la hadlay, oo wuxuu kala dhex baxay Simecoon, wuuna xidhay isagii iyagoo arkaya. **25** Markaasaa Yuusuf wuxuu amray in joonyadahoodii hadhuudh looga buuxiyo, iyo in nin walba

lacagtiisii loogu celiyo joonyaddiisii iyo in sahay jidka loo siiyo, oo sidii baana loo yeelay. **26** Markaasay hadhuudhkoodii dameerradoodii ku rarteen, wayna ka tageen halkaas. **27** Meeshay ku hoydeen markii uu midkood joonyaddiisii ugu furay inuu dameerkiisii cunto siiyo ayuu arkay lacagtiisii oo ku jirta joonyaddiisii afkeeda. **28** Markaasuu walaalihiis ku yidhi, Lacagtaydii waa lay soo celiyey; oo waxay ku jirtaa joonyaddayda, markaasay qalbiga ka nexeen, oo ay isku jeesteen iyagoo gariiraya, oo waxay isku yidhaahdeen, Waa maxay waxakan Ilaah inagu sameeyey? **29** Markaasay aabbahood Yacquub ugu yimaadeen dalkii Kancaan, oo waxay isagii u sheegeen wixii ku dhacay oo dhan, iyagoo leh, **30** Ninka sayidka u ah dalka ayaa si qallafsan noola hadlay, oo wuxuu noo qaatay inaannu dalka basaasayno. **31** Oo waxaannu isagii ku nidhi, Annagu waxaannu nahay niman daacad ah; oo basaasyo ma aannu nihin. **32** Waxaannu nahay laba iyo toban walaalo ah, oo ah wiilashii aabbahayo. Mid ma joogo, kii noogu yaraana maanta dalkii Kancaan ayuu aabbahayo la joogaa. **33** Markaasaa ninkii sayidka u ahaa dalka wuxuu nagu yidhi, Inaad niman daacad ah tihiin tanaan idinku garan doonaaye; walaalihiin mid igaga taga, oo hadhuudh u qaada reerihiinna abaaraysan, oo iska taga, **34** oo ii keena walaalkiinnii idiinku wada yaraa, markaasaan garan doonaa inaydaan basaasyo ahayn, laakiinse inaad tihiin niman daacad ah. Markaasaan walaalkiin idin siin doonaa, dalkana waad ka baayacmushtari doontaan. **35** Oo waxay noqotay in markay joonyadahoodii hadhuudhkii ka shubeen, nin walba xidhmadiisii lacagta ahayd ay ugu jirtay joonyaddiisii, oo markii iyaga iyo aabbahood ay arkeen xidhmooyinkoodii lacagta ahaa ayay baqeen. **36** Markaasaa aabbahood Yacquub wuxuu iyagii ku yidhi, Gablan baad iga dhigteen, bal eeg, Yuusuf ma joogo, oo Simecoon ma joogo, oo haddana waxaad kaxayn doontaan Benyaamiin; waxyaalahan oo dhammu waa iga gees. **37** Markaasaa Ruubeen aabbihiis la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, Haddii aan isaga kuu keeni waayo, dil labadayda wiil. Aniga ii dhiib isaga, oo anna waan kuu soo celin doonaa. **38** Markaasuu yidhi, Wiilkaygu idinla dhaadhici maayo; waayo, walaalkiis waa dhintay, oo keligiis baa hadhay. Haddii jidka aad sii maraysaan belaayo kaga dhacdo isaga, de markaas cirradayda caloolxumaad qabriga la gelin doontaan. **(Sheol h7585)**

43 Abaartuna dalka aad bay ugu xumayd. **2** Oo markii ay wada cuneen hadhuudhkii ay Masar ka keeneen ayaa aabbahood ku yidhi, Bal taga haddana, oo cunto yar inoo soo iibiya. **3** Markaasaa Yahuudah la hadlay isagii, oo wuxuu ku yidhi, Ninkii aad buu noogu digay, oo wuxuu nagu yidhi, Wejigayga ma aad arki doontaan in walaalkiin idinla jiro mooyaane. **4** Haddaad walaalkayo na raacisid, waannu dhaadhacaynaa oo cuntaannu kuu soo iibinaynaa, **5** laakiinse haddaadan isaga dirin, annagu dhaadhici mayno; waayo, ninkii wuxuu nagu yidhi, Wejigayga ma aad arki doontaan in walaalkiin idinla jiro mooyaane. **6** Markaasaa Israa'iil wuxuu yidhi, Maxaad sida xun iigula macaamilooteen, oo aad ninka ugu sheegteen inaad walaal kale leedihiin? **7** Markaasay yidhaahdeen, Ninku wuu na haybsaday annaga iyo xigaalkayaga, oo wuxuuna yidhi, Aabbihiin weli ma nool yahay? Walaal kale ma leedihiin? Oo annana waxaannu ugu jawaabnay wixii uu na weyddiiyey; waayo, miyaannu sinaba ku garan karnay inuu nagu odhan doono, Walaalkiin keena? **8** Markaasaa Yahuudah wuxuu ku yidhi aabbihiis Israa'iil, Wiilka i raaci, oo markaas waannu kici oo waannu tegi doonnaa, inaynu noolaanno, oo aynaan dhiman, annaga, iyo adiga, iyo dhallaankayaguba. **9** Anigaa dammiin u noqon doona oo anaad i weyddiisan doontaa isaga. Haddii aan kuu keeni waayo isaga oo aan hortaada soo joojin waayo, aniga eeddu ha i saarnaato weligay, **10** waayo, haddaannan raagin, hubaal hadda mar labaad waannu soo noqon lahayn. **11** Markaasaa aabbahood Israa'iil wuxuu iyagii ku yidhi, Hadday haatan saas tahay, bal tan yeela, haddaba midhaha ugu fiican oo dalka weelashiinna ku qaada, oo bal ninkii hadiyad ugu geeya, wuxoogaa beeyo ah, iyo wuxoogaa malab ah, iyo xawaash iyo malmal, iyo lows iyo yicib; **12** gacantiinnana lacag labanlaab ah ku qaada, oo lacagtii joonyadihiinna afkooda lagu soo celiyeyna haddana gacantiinna ku qaada, waayo, mindhaa waa la soo qaldamay. **13** Walaalkiinna kaxeeya, oo kaca, oo bal haddana ninkii u taga, **14** oo Ilaaha Qaadirka ahu naxariis ha idinka siiyo ninka hortiisa, inuu idiin sii daayo walaalkiinnii kale iyo Benyaamiin. Oo haddaan carruurtayda ka gablamo, anaa gablamay. **15** Markaasaa nimankii waxay qaadeen hadiyaddii, lacag labanlaab ahna gacantooday ku qaadeen, Benyaamiinna way kaxeeyeen, wayna kaceen oo Masar tageen, oo waxay hor istaageen Yuusuf. **16** Oo markii Yuusuf arkay Benyaamiin oo iyaga la jira ayuu wakiilkii gurigiisa ku yidhi, Nimanka guriga soo geli, dabadeedna neef qal oo diyaari, waayo, duhurka nimanku anigay ila qadayn doonaan. **17** Markaasaa ninkii yeelay wixii Yuusuf ku amray; oo ninkii wuxuu nimankii soo geliyey gurigii Yuusuf. **18** Nimankiina waa cabcabsadeen, maxaa yeelay, waxaa la soo geliyey gurigii Yuusuf; oo waxay isku yidhaahdeen, Lacagtii markii hore lagu soo celiyey joonyadaheenna weeye waxa laynoo soo xeraystay; wuxuu doonayaa inuu wax inoo qabsado, oo uu ina dhaco, oo uu ina addoonsado, dameerradeennana qaato. **19** Markaasay waxay u soo dhowaadeen wakiilkii guriga Yuusuf, oo waxay isagii kula hadleen albaabkii guriga, **20** waxayna ku yidhaahdeen, Sayidkayagiiyow, markii hore waxaannu u soo dhaadhacnay inaannu cunto iibsanno, **21** oo markii aannu meel aannu ku hoyanno gaadhnay ayaannu furnay joonyadahayagii, oo bal eeg, nin walba lacagtiisii waxay ugu jirtay joonyaddiisa afkeeda, waxay ahayd lacagtayadii oo miisaankeedii dhan yahay; oo haddana gacantayadaannu ku soo celinnay. **22** Oo lacag kale oo aannu cunto ku iibsannona waan la soo dhaadhacnay. Annagu garan mayno kii lacagtayadii ku riday joonyadahayagii. **23** Isna wuxuu yidhi, Nabad ha idiin ahaato, ee ha cabsanina. Ilaahiinna ah Ilaaha aabbihiin ayaa maal idiinku riday joonyadihiinnii. Anigu waan helay lacagtiinnii. Markaasuu Simecoon dibadda ugu soo bixiyey iyagii. **24** Oo ninkii baa nimankii soo geliyey gurigii Yuusuf, oo biyo siiyey, kolkaasay cagamaydheen. Dameerradoodiina cuntuu siiyey. **25** Markaasay diyaariyeen hadiyaddii intuusan Yuusuf duhurkii iman; waayo, waxay maqleen inay halkaas wax ka cuni doonaan. **26** Oo markii Yuusuf gurigii yimid ayay gurigii ugu keeneen hadiyaddii gacantooda ku jirtay, markaasay

u wada sujuudeen oo wejiga dhulka saareen. **27** Isna
markaasuu nabdaadiyey iyagii, oo wuxuu ku yidhi, Ninkii
duqa ahaa oo aad sheegteen oo aabbihiin ahaa ma ladan
yahay? Weli miyuu nool yahay? **28** Markaasay yidhaahdeen,
Addoonkaagii aabbahayo ahaa waa ladan yahay, welina
wuu nool yahay. Kolkaasay madaxa foororiyeen, oo ay u
sujuudeen. **29** Markaasuu intuu indhihiisii kor u taagay wuxuu
arkay Benyaamiin oo ahaa walaalkiisii hooyo, oo wuxuu yidhi,
Kanu ma walaalkiinnii idiinku yaraa oo aad ii sheegteen baa?
Oo wuxuu ku yidhi, Wiilkaygiiyow, Ilaah ha kuu roonaado. **30**
Markaasuu Yuusuf dhaqsaday, oo goobtay meel uu ku ooyo,
waayo, walaalkiis buu u beernuglaaday oo wuxuu galay
qowladdiisii, oo halkaasuu ku ooyay. **31** Kolkaasuu intuu
fooldhaqday soo baxay; oo intuu adkaystay ayuu wuxuu yidhi,
Cunto noo soo dhiga. **32** Markaasay isagii gooni ahaantiis
ugu dhigeen, iyagiina gooni ahaantood, Masriyiintii isaga
la cuntayna gooni ahaantood; maxaa yeelay, Masriyiintu
lama ay cuni karin Cibraaniyada, waayo, taasu Masriyiinta
karaahiyo bay u ahayd. **33** Oo waxay hor fadhiisteen isagii,
curadka sidii curadnimadiisii ahayd buu u fadhiistay, kii ugu
yaraana yaraannimadiisii; markaasaa nimankii midba midka
kale eegay oo ay wada yaabeen. **34** Markaasaa hortiisa
waxaa iyagii looga qaaday dhawr qaybood oo cunto ah,
laakiinse intii Benyaamiin shan jeer bay ka weynayd kuwa
kale intoodii. Kolkaasay wax cabbeen oo ay la farxeen isagii.

44 Markaasuu amray wakiilkii gurigiisa, oo ku yidhi,
Nimanka joonyadahooda cunto uga buuxi, in alla intay
qaadi karaan, nin walba lacagtiisana joonyaddiisa afkeeda
ugu rid. **2** Kan ugu yar joonyaddiisa afkeedana waxaad ku
riddaa koobkayga lacagta ah iyo lacagtiisii uu hadhuudhka
ku doonayay. Markaasuu yeelay hadalkii Yuusuf kula hadlay.
3 Oo markii waagii beryay ayaa nimankii la diray, iyagii iyo
dameerradoodiiba. **4** Oo markay magaaladii dibadda uga
baxeen, oo ayan weli fogaan, ayaa Yuusuf ku yidhi wakiilkiisii,
Kac oo ka daba tag nimankii, oo markaad gaadhid, waxaad ku
tidhaahdaa, Maxaad wanaag xumaan noogu abaalguddeen?
5 Miyuusan kanu ahayn koobka sayidkaygu wax ku cabbo,
oo uu ku faaliyo? Wax xun baad samayseen markaad
saas yeesheen. **6** Kolkaasuu gaadhay, oo uu hadalkan
kula hadlay. **7** Markaasay waxay isagii ku yidhaahdeen,
Sayidkaygiiyow, hadalka caynkan ah maxaad ugu hadlaysaa?
Yaanay noqon in annagoo ah addoommadaada aannu
wax caynkaas ah samayno. **8** Bal eeg, lacagtii aannu ka
dhex helnay joonyadahayaga afafkooda ayaannu kaaga
soo celinnay dalkii Kancaan; de haddaba sidee baannu
guriga sayidkaaga uga xadi karnaa lacag ama dahab? **9** Ku
alla kii addoommadaada ka mid ah oo laga helo, kaasu ha
dhinto, annaguna addoommo baannu kuu noqon doonnaa,
sayidkaygiiyow. **10** Markaasuu yidhi, Waa yahay, oo haatan
sidaad tidhaahdeen ha noqoto. Kii laga helo addoon buu
ii noqon doonaa, idinkuna waad eedla'aan doontaan. **11**
Markaasay degdegeen, oo nin waluba joonyaddiisii buu
dhulka dhigay, dabadeedna nin waluba joonyaddiisii buu
furay. **12** Kolkaasuu baadhay, oo wuxuu ka bilaabay kii
ugu weynaa, oo wuxuu ku dhammeeyey kii ugu yaraa; oo
koobkiina waxaa laga helay joonyaddii Benyaamiin. **13**
Kolkaasay dharkoodii jeexjeexeen, oo nin waluba dameerkiisii
buu rartay, oo magaaladii bay ku noqdeen. **14** Markaasaa
Yahuudah iyo walaalihiis waxay yimaadeen gurigii Yuusuf;
oo isna weli halkaasuu joogay. Kolkaasay hortiisa dhulka
isku tuureen. **15** Oo Yuusufna wuxuu iyagii ku yidhi, Waxan
aad samayseen waa maxay? Miyaydnaan ogayn ninkii
anoo kale ahu inuu faalin karo? **16** Markaasaa Yahuudah
ku yidhi, Maxaannu kuugu jawaabnaa, sayidkaygiiyow?
Oo maxaannu ku hadalnaa? Ama sidee baannu ku eed
baxnaa? Ilaah waa soo saaray dembigayagii annagoo ah
addoommadaada; bal eeg, sayidkaygiiyow, waxaannu nahay
addoommadaada, annaga iyo kii gacantiisa koobka laga
helayba. **17** Markaasuu yidhi, Yaanay noqon inaan saas
yeelo. Ninkii gacantiisa koobka laga helay ayaa addoon ii
noqon doona; laakiinse idinku kaca oo nabdoonaan aabbihiin
ugu taga. **18** Markaasaa Yahuudah u soo dhowaaday oo ku
yidhi, Sayidkaygiiyow, anigoo addoonkaaga ah waxaan kaa
baryayaa inaan hadal yar kugula hadlo, sayidkaygiiyow, oo
ha ii cadhoon anigoo ah addoonkaaga; waayo, waxaad la
mid tahay sida Fircoon oo kale. **19** Sayidkaygiiyow, annagoo
ah addoommadaada, ayaad wax na weyddiisay oo nagu
tidhi, Aabbe ama walaal ma leedihiin? **20** Oo annaguna
waxaannu kugu nidhi, Sayidkaygiiyow, waxaannu leennahay
aabbe duq ah, iyo wiil yar oo uu dhalay markuu gaboobay,
oo walaalkiisna waa dhintay, oo keligiis baa ka hadhay
bahdoodii, aabbihiisna waa jecel yahay isaga. **21** Oo adigu
waxaad nagu tidhi, annagoo ah addoommadaada, Bal ii
keena isaga, aan indhahayga saaree. **22** Oo annaguna
waxaannu kugu nidhi, sayidkaygiiyow, Yarku aabbihiis kama
tegi karo; waayo, hadduu ka tago aabbihiis, de markaas
aabbihiis waa dhiman lahaa. **23** Oo adna waxaad nagu tidhi,
annagoo ah addoommadaada, Haddii uusan walaalkiinnii
idiinku yaraa idin soo raacin, wejigayga mar dambe ma aad
arki doontaan. **24** Oo markii aannu u tagnay aabbahay oo
addoonkaaga ah, ayaannu isaga u sheegnay hadalladaadii,
sayidkaygiiyow. **25** Oo aabbahayo wuxuu nagu yidhi,
Orda haddana oo wuxoogaa yar oo cunto ah inoo soo
iibiya. **26** Oo waxaannu ku nidhi, Ma tegi karno. Haddiise
walaalkayaga noogu yaru na raaco, markaasaannu dhaadhici
doonnaa; waayo, ma aannu arki karno ninkii wejigiisa, haddii
uusan walaalkayaga noogu yaru nala jirin. **27** Markaasaa
addoonkaagii aabbahay ahaa wuxuu nagu yidhi, Waad og
tihiin in naagtaydu ii dhashay laba wiil; **28** oo uu midkood
iga baxay, oo waxaan idhi, Hubaal cadcad baa loo kala
jeexjeexay, tan iyo waagaasna ma aanan arkin isagii. **29**
Oo haddaad kanna iga kaxaysataan, oo belaayo ku dhacdo
isaga, de markaas cirradayda caloolxumaad qabriga la gelin
doontaan. **(Sheol h7585)** **30** Haddaba sidaas daraaddeed
markii aan u tago aabbahay oo addoonkaagii ah, haddii uusan
wiilku nala jirin, de naftiisu waxay ku xidhan tahay nafta wiilka,
31 oo wuu dhiman doonaa markuu arko inuusan yarkii nala
jirin; oo annagoo ah addoommadaada ayaannu aabbahayaga
addoonkaaga ah cirradiisa caloolxumo qabriga la gelin
doonnaa. **(Sheol h7585)** **32** Waayo, anigoo addoonkaaga
ah ayaa aabbahay dammiin uga noqday wiilka, oo waxaan
ku idhi, Haddaan kuu keeni waayo, xaggaaga eeddu ha
iga saarnaato weligay, Aabbahayow. **33** Haddaba sidaas
daraaddeed, waan ku baryayaaye, aniga oo ah addoonkaagii,
aan wiilka meeshiisii kuu joogo oo aan addoon kuu noqdo,

sayidkaygiiyow; wiilkuna walaalihiis ha iska raaco. **34** Waayo, sidee baan aabbahay ugu tegi doonaa iyadoo aan yarku ila jirin? Maba tegi karo waaba intaasoo aan arkaa hoogga aabbahay ku dhici doona.

45 Markaasaa Yuusuf ku hor adkaysan kari waayay kuwii isaga la taagnaa oo dhan; oo wuxuu ku qayliyey, Nin walba dibadda iiga bixiya. Oo ninnaba lama taagnayn isaga markii Yuusuf walaalihiis isu sheegay. **2** Markaasuu intuu codkiisii kor u qaaday ooyay; oo Masriyiintiina way maqleen, dadkii guriga Fircoonna way maqleen. **3** Markaasuu Yuusuf wuxuu walaalihiis ku yidhi, Yuusuf baan ahay, ee aabbahay weli ma nool yahay? Walaalihiisna way u jawaabi kari waayeen; waayo, aad bay ugu argaggexeen hortiisa. **4** Markaasaa Yuusuf wuxuu walaalihiis ku yidhi, Bal ii soo dhowaada, waan idin baryayaaye. Kolkaasay u soo dhowaadeen. Markaasuu yidhi, Anigu waxaan ahay walaalkiin Yuusuf, kii aad ka iibiseen kuwii Masar tegayay. **5** Oo haatan ha caloolxumaanina, naftiinnana ha u cadhoonina iibiskii aad halkan iga iibiseen aawadiis; waayo, Ilaah wuxuu hortiin ii soo diray in nafo la badbaadiyo. **6** Waayo, labadan sannadood baa dhulku abaar ahaa, oo weli waxaa hadhay shan sannadood, oo aan beer la fali doonin, waxna la goosan doonin. **7** Oo Ilaah wuxuu hortiin ii soo diray inuu dadkiinna qaar dhulka idiinku reebo, oo uu idiin badbaadiyo kuwo fara badan oo baxsada. **8** Haddaba sidaas daraaddeed idinka ma ahayn kii halkan ii soo diray, laakiinse wuxuu ahaa Ilaah; oo isagu Fircoon buu aabbe iiga dhigay, iyo sayidkii dadka gurigiisa oo dhan, iyo taliyihii dalka Masar oo dhan. **9** Dhaqsada, oo aabbahay u kaca, oo waxaad isaga ku tidhaahdaan, Wiilkaagii Yuusuf wuxuu kugu soo yidhi, Ilaah wuxuu iga dhigay sayidkii Masar oo dhan, ee soo dhaadhac oo ii kaalay, hana raagin; **10** oo waxaad degi doontaa dhulka la yidhaahdo Goshen, oo waad ii soo dhowaan doontaa, adiga iyo carruurtaada, iyo carruurtaada carruurtooda, iyo adhigaaga iyo lo'daada, iyo waxa aad haysatid oo dhanba; **11** oo halkaasaan kugu quudin doonaa; waayo, weli waxaa hadhay shan sannadood oo abaar ah, waaba intaasoo aad gaajootaan, adiga iyo reerkaaga, iyo waxa aad haysatid oo dhammuba. **12** Oo bal eega, indhihiinnu waa arkaan, iyo indhaha walaalkay Benyaamiinba, inuu afkaygii yahay kan idinla hadlaya. **13** Idinku waxaad aabbahay u sheegtaan ammaantayda aan Masar ku leeyahay oo dhan, iyo wixii aad aragteen oo dhan; oo dhaqsada oo aabbahay halkan keena. **14** Markaasuu walaalkiis Benyaamiin qoortiisa dhab yidhi, wuuna ku dul ooyay, Benyaamiinna qoortiisuu ku ooyay. **15** Markaasuu wada dhunkaday walaalihiis oo dhan, wuuna ku dul ooyay; dabadeedna walaalihiis baa la hadlay isagii. **16** Markaasaa warkii laga maqlay gurigii Fircoon, oo waxaa la yidhi, Yuusuf walaalihiis baa yimid. Taasna aad bay uga farxisay Fircoon iyo addoommadiisiiba. **17** Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Walaalahaa waxaad ku tidhaahdaa, Idinku sidan yeela, gaadiidkiinna rarta, oo taga oo dalkii Kancaan u kaca; **18** oo waxaad soo kaxaysataan aabbihiin iyo reerihiinna oo dhan, oo aniga ii kaalaya; oo anna waxaan idin siin doonaa waxyaalaha wanwanaagsan ee dalka Masar, oo idinku waxaad cuni doontaan barwaaqada dalka. **19** Haddaba waa lagu amray, Sidan yeela. Gaadhifardood dalka Masar uga kaxaysta dhallaankiinna, iyo dumarkiinna; oo aabbihiin keena, oo kaalaya. **20** Oo alaabtiinnana ha ka fikirina, waayo, waxyaalaha wanwanaagsan ee dalka Masar oo dhan idinkaa iska leh. **21** Markaasaa wiilashii Israa'iil saas yeeleen, Yuusufna wuxuu iyagii siiyey gaadhifardood, sidii Fircoon amarkiisu ahaa, sahayna jidkuu u siiyey. **22** Dhammaantoodna wuxuu nin kasta siiyey dhar iskujoog ah; laakiinse Benyaamiin wuxuu siiyey saddex boqol oo xabbadood oo lacag ah, iyo shan iskujoog. **23** Oo aabbihiisna sidan buu wax ugu diray, toban dameer oo ay ku raran yihiin waxyaalihii wanwanaagsanaa ee Masar, iyo toban dameerood oo hadhuudh iyo cunto ku raran yihiin, iyo sahaydii aabbihiis jidka ku soo mari lahaa. **24** Markaasuu walaalihiis diray, oo iyana way tageen; oo wuxuu iyagii ku yidhi, Idinku jidka ha isugu cadhoonina. **25** Markaasay Masar ka baxeen, oo ay yimaadeen dalkii Kancaan, oo waxay u yimaadeen aabbahood Yacquub. **26** Markaasay u sheegeen oo ku yidhaahdeen, Yuusuf weli waa nool yahay, oo wuxuu u taliyaa dalka Masar oo dhan. Markaasuu taag darnaaday, waayo, wuu rumaysan waayay iyagii. **27** Markaasay u sheegeen hadalkii Yuusuf kula hadlay oo dhan, oo markuu arkay gaadhifardoodkii Yuusuf u soo diray in isaga lagu qaado ayaa aabbahood Yacquub ruuxiisii cusboonaaday. **28** Markaasaa Israa'iil wuxuu yidhi, Igu filan mar haddii wiilkaygii Yuusuf weli nool yahay; haddaba waan tegi doonaa, oo waan arki doonaa isaga intaanan dhiman.

46 Markaasaa Israa'iil la guuray wixii uu haystay oo dhan, oo wuxuu yimid Bi'ir Shebac, oo halkaasuu Ilaaha aabbihiis Isxaaq allabaryo ugu bixiyey. **2** Markaasaa Ilaah riyooyinka habeenka kula hadlay Israa'iil oo wuxuu ku yidhi, Yacquubow, Yacquubow. Isna wuxuu yidhi, Waa i kan. **3** Markaasuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay Ilaaha ah Ilaaha aabbahaa. Ha ka baqin inaad Masar ku dhaadhacdo, waayo, anigu halkaas baan kaaga dhigi doonaa quruun weyn. **4** Anigu Masar baan kuu raaci doonaa, oo hubaal haddana waan kaa soo bixin doonaa; Yuusufna gacantiisuu saari doonaa indhahaaga. **5** Markaasaa Yacquub ka tegey Bi'ir Shebac, wiilashii Israa'iilna waxay aabbahood Yacquub, iyo dhallaankoodii, iyo dumarkoodiiba ku qaadeen gaadhifardoodkii Fircoon u soo diray in isaga lagu soo qaado. **6** Oo waxay kaxaysteen xoolahoodii, iyo alaabtoodii ay ka heleen dalkii Kancaan, oo waxayna yimaadeen Masar, Yacquub iyo farcankiisii la socday oo dhammuba; **7** kuwaas oo ahaa wiilashiisii iyo wiilashiisii wiilashoodii isaga la socday, iyo gabdhihiisii iyo wiilashiisii gabdhahoodii. Farcankiisii oo dhanna wuxuu keenay Masar. **8** Kuwanu waa magacyadii reer binu Israa'iil oo Masar yimid, Yacquub iyo wiilashiisii: Ruubeen wuxuu ahaa curadkii Yacquub. **9** Wiilashii Ruubeenna waxay ahaayeen Xanoog, iyo Falluu, iyo Xesroon, iyo Karmii. **10** Wiilashii Simecoonna waxay ahaayeen Yemuu'eel, iyo Yaamiin, iyo Ohad, iyo Yaakiin, iyo Sohar, iyo Shaa'uul oo ay naag reer Kancaan ihi dhashay. **11** Wiilashii Laawina waxay ahaayeen Gershoon, iyo Qohaad, iyo Meraarii. **12** Wiilashii Yahuudahna waxay ahaayeen Ceer, iyo Oonaan, iyo Sheelaah, iyo Feres, iyo Serax; laakiinse Ceer iyo Oonaan waxay ku dhinteen dalkii Kancaan. Wiilashii Feresna waxay ahaayeen Xesroon iyo Xaamuul. **13** Wiilashii

Isaakaarna waxay ahaayeen Toolac iyo Fuwaah, iyo Yoob,
iyo Shimroon. **14** Wiilashii Sebulunna waxay ahaayeen
Sered, iyo Eeloon, iyo Yaxle'eel. **15** Intaasu waa wiilashii
Lee'ah oo ay Yacquub ugu dhashay Fadan Araam, iyo
weliba gabadhiisii Diinah ahayd. Yacquub wiilashiisa iyo
gabdhihiisa oo dhammu waxay ahaayeen saddex iyo soddon.
16 Wiilashii Gaadna waxay ahaayeen Sifiyoon, iyo Xaggii, iyo
Shuunii, iyo Esboon, iyo Ceerii, iyo Aroodii, iyo Areelii. **17**
Wiilashii Aasheerna waxay ahaayeen Yimnaah, iyo Yishwaah,
iyo Yishwii, iyo Beriicaah, iyo walaashood Serax; wiilashii
Beriicaahna waxay ahaayeen Xeber iyo Malkii'eel. **18** Kuwanu
waa wiilashii Silfah, tii uu Laabaan siiyey gabadhiisii Lee'ah,
oo intaasay Yacquub u dhashay, waxayna ahaayeen lix iyo
toban. **19** Naagtii Yacquub oo Raaxeel ahayd wiilasheedii
waxay ahaayeen Yuusuf iyo Benyaamiin. **20** Yuusufna dalka
Masar waxaa ugu dhashay Manaseh iyo Efrayim, oo waxaa
u dhashay Aasenad ina Footiiferac, oo wadaadkii Oon ahaa.
21 Wiilashii Benyaamiinna waxay ahaayeen Belac, iyo Beker,
iyo Ashbeel, iyo Geeraa, iyo Nacamaan, iyo Eexii, iyo Rosh,
iyo Mufiim, iyo Xufiim, iyo Ared. **22** Kuwanu waa wiilashii
Raaxeel u dhashay Yacquub, kulligoodna waxay ahaayeen
afar iyo toban. **23** Wiilashii Daanna waxay ahaayeen Xushiim.
24 Wiilashii Naftaalina waxay ahaayeen Yaxse'eel, iyo Guunii,
iyo Yeser, iyo Shilleem. **25** Kuwanuna waa wiilashii Bilhah, tii
uu Laabaan siiyey gabadhiisii Raaxeel, oo intaasay Yacquub
u dhashay; kulligoodna waxay ahaayeen toddoba. **26** Intii
Yacquub Masar la timid, oo xanjaadkiisa ka soo baxday,
haddaan lagu darin wiilashii Yacquub naagahooda, kulligood
waxay ahaayeen lix iyo lixdan. **27** Wiilashii Yuusuf Masar ugu
dhashayna waxay ahaayeen laba. Reerkii Yacquub dadkiisii
Masar yimid oo dhammu waxay ahaayeen toddobaatan. **28**
Markaasuu wuxuu iska hor mariyey Yahuudah inuu Yuusuf
u tago, si uu u tuso jidka loo maro Goshen; oo waxay
yimaadeen dalkii Goshen. **29** Yuusufna wuxuu diyaarsaday
gaadhifaraskiisii, oo aabbihiis Israa'iil ayuu kaga hor tegey
Goshen; oo markuu isagii arkay ayuu qoortiisii dhab yidhi,
qoortiisana wuxuu ku dul ooyay wakhti dheer. **30** Israa'iilna
wuxuu Yuusuf ku yidhi, Haddaba aan iska dhinto, mar
haddaan arkay wejigaaga, oo aad weli nooshahay. **31**
Yuusufna wuxuu walaalihiis iyo reerkii aabbihiis ku yidhi,
Waan tegi, oo Fircoon baan u sheegi, oo waxaan ku odhan,
Walaalahay iyo reerkii aabbahay oo joogi jiray dalka Kancaan
ayaa ii yimid. **32** Nimankaasuna waa adhijirro, waayo, waxay
ahaan jireen lo'ley; waxayna la yimaadeen adhigoodii, iyo
lo'doodii, iyo waxay haysteen oo dhan. **33** Markii Fircoon
idiin yeedho, oo idinku yidhaahdo, Shuqulkiinnu waa maxay?
34 waxaad ku tidhaahdaan, Annagoo addoommadaada ah
waxaannu tan iyo yaraantayadii ahaan jirnay lo'ley, annaga
iyo awowayaashayoba; si aad u degtaan dalka Goshen;
waayo, adhijir waluba waa u karaahiyo Masriyiinta.

47 Markaasaa Yuusuf gudaha galay oo uu Fircoon u
warramay, wuxuuna ku yidhi, Aabbahay iyo walaalahay,
iyo adhigoodii, iyo lo'doodii, iyo waxay haystaan oo dhammu
way ka yimaadeen dalkii Kancaan, oo bal eeg, haatan
waxay joogaan dalka Goshen. **2** Oo walaalihiisna wuxuu
ka kaxeeyey shan nin, oo wuxuu hor taagay Fircoon.
3 Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf walaalihiis ku yidhi,
Shuqulkiinnu waa maxay? Markaasay waxay Fircoon ku
yidhaahdeen, Annagoo addoommadaada ah waxaannu
nahay adhijirro, annaga iyo awowayaashayoba. **4** Oo waxay
Fircoon ku yidhaahdeen, Inaannu qariib ahaan dhulka u
joogno ayaannu u nimid, waayo, adhiga addoommadaadu
daaq ma haysto, maxaa yeelay, abaartu aad bay ugu xun
tahay dalkii Kancaan; haddaba waxaannu kaa baryaynaa
inaannu annagoo addoommadaada ah degno dalka Goshen.
5 Markaasaa Fircoon la hadlay Yuusuf, oo wuxuu ku yidhi,
Aabbahaa iyo walaalahaa aday kuu yimaadeen. **6** Dalka
Masarna wuu ku hor yaal; haddaba dalka meesha ugu
wanaagsan aabbahaa iyo walaalahaa deji, oo dalka Goshen
ha degeen. Oo haddaad ku garanaysid rag karti leh, de
ka dhig kuwo xoolahayga u taliya. **7** Markaasaa Yuusuf
aabbihiis Yacquub gudaha soo geliyey, oo wuxuu soo hor
taagay Fircoon; Yacquubna Fircoon wuu u duceeyey. **8**
Fircoonna wuxuu Yacquub ku yidhi, Immisa jir baad tahay?
9 Markaasaa Yacquub wuxuu Fircoon ku yidhi, Sannadihii
aan qariibka ahaa waa boqol iyo soddon; cimrigaygu waa
yaraa, wuuna xumaa, mana gaadhin cimrigii awowayaashay
qariibka ahaayeen. **10** Yacquubna Fircoon wuu u duceeyey,
markaasuu Fircoon hortiisa ka tegey. **11** Markaasuu Yuusuf
aabbihiis iyo walaalihiis dejiyey dalkii Masar oo uu ka siiyey
meel hanti ah, taasoo ah meeshii dalka ugu wanaagsanayd
oo ku tiil dalka la yidhaahdo Racmeses, sidii Fircoon ku
amray. **12** Yuusufna aabbihiis iyo walaalihiis, iyo reerkii
aabbihiis oo dhan, sidii ay carruurtoodii tiradoodii ahayd,
ayuu u quudiyey. **13** Dalkii oo dhanna cunto ma jirin;
waayo, abaartu aad bay u xumayd, sidaas daraaddeed dalkii
Masar iyo dalkii Kancaan abaartay la taag darnaadeen. **14**
Yuusufna wuxuu ururiyey lacagtii dalka Masar tiil oo dhan,
iyo tii dalka Kancaan tiil oo dhan, waayo, hadhuudh bay
kaga iibsadeen; Yuusufna lacagtii wuxuu keenay gurigii
Fircoon. **15** Oo markii lacagtii ka wada dhammaatay dalkii
Masar iyo dalkii Kancaanba ayay Masriyiintii oo dhammu u
yimaadeen Yuusuf, oo waxay ku yidhaahdeen, Cunto na
sii, waayo, maxaannu hortaada ugu dhimanaynaa? Maxaa
yeelay, lacagtayadii way naga dhammaatay. **16** Markaasaa
Yuusuf wuxuu ku yidhi, Haddii lacagtii idinka dhammaatay,
xoolihiinna keena, oo anna xoolihiinna ayaan cunto idinka
siin doonaa. **17** Markaasay xoolahoodii Yuusuf u keeneen,
Yuusufna wuxuu iyagii cunto ugu beddelay fardihii, iyo
adhigii, iyo lo'dii iyo dameerradii; oo sannaddaas ayuu
quudiyey oo xoolahoodii oo dhan cunto ugu beddelay. **18**
Oo markii sannaddaasi dhammaatay ayay sannaddii labaad
u yimaadeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Sayidkaygiiyow,
kaa qarin mayno in lacagtayadii oo dhammu naga idlaatay,
ishkinkii lo'da ahaana adigaa leh, sayidkaygiiyow, waxba
kuma hadhin hortaada, sayidkaygiiyow, jidhkayaga iyo
dhulalkayaga mooyaane. **19** De haddaba maxaannu hortaada
ugu dhimanaynaa annaga iyo dhulkayaguba? Annaga iyo
dhulkayagaba cunto nagu iibso, oo annaga iyo dhulkayaguba
Fircoon baannu addoommo u noqon doonnaa. Abuur la beero
na sii inaannu noolaanno, oo aannan dhiman, dhulkayaguna
uusan baabbi'in. **20** Yuusufna dhulkii Masar oo dhan Fircoon
buu u iibiyey, waayo, Masriyiintii nin waluba wuxuu iibiyey
beertiisii, maxaa yeelay, abaartaa ku xumayd iyaga; dhulkiina
waxaa yeeshay Fircoon. **21** Dadkiina wuxuu u wareejiyey
magaalooyinka dhulka Masar darafkiisa ilaa darafka kale.

22 Wuxuusan iibsan dhulkii wadaaddada oo keliya, waayo, wadaaddadu qayb bay ku lahaan jireen Fircoon, oo waxay cuni jireen qaybtii Fircoon siin jiray, oo sidaas daraaddeed ma ay iibsan dhulkoodii. **23** Markaasaa Yuusuf wuxuu dadkii ku yidhi, Bal eega, maantaan Fircoon idiin iibiyey idinka iyo dhulkiinnaba; haddaba abuurkan qaata oo dhulka ku beera. **24** Markii aad wax soo goosataan, waxaad Fircoon siisaan shan meelood meel, afarta kalena waxay idiin ahaan doonaan abuur aad beerta ku abuurtaan iyo cuntadiinna iyo cuntadii reerihiinna iyo cuntadii dhallaankiinnaba. **25** Markaasay iyana waxay yidhaahdeen, Adigu noloshayada waad badbaadisay, haddaba, sayidkayagiiyow, naga raalli ahow, oo annana waxaannu Fircoon u noqon doonnaa addoommo. **26** Yuusufna wuxuu sameeyey qaynuun ku saabsan dhulka Masar in ilaa maantadan la joogo Fircoon lahaado shantii meeloodba meel, Fircoonna wuxuusan yeelan dhulkii wadaaddada oo keliya. **27** Reer binu Israa'iilna waxay degeen dalka Masar, xagga dhulka Goshen; oo halkaas bay maal ka heleen, wayna bateen, oo aad iyo aad bay u tarmeen. **28** Yacquubna wuxuu dalka Masar ku noolaa toddoba iyo toban sannadood, oo Yacquub cimrigiisu wuxuu ahaa boqol iyo toddoba iyo afartan sannadood. **29** Wakhtigii Israa'iil dhiman lahaana waa soo dhowaaday, markaasuu wiilkiisii Yuusuf u yeedhay, oo wuxuu ku yidhi, Haddaba haddii aad raalli iga tahay, waan ku baryayaaye, gacantaada bowdadayda hoos geli, oo si raxmad leh oo daacad ah igu la dhaqan. Haddaba waan ku baryayaaye, Masar ha igu aasin, **30** laakiinse meydkaygu ha la jiifo awowayaashay; waa inaad Masar iga qaaddaa oo aad igu aastaa meeshii lagu aasay awowayaashay. Markaasuu isna yidhi, Waan yeeli doonaa sidaad igu tidhi. **31** Markaasuu ku yidhi, Ii dhaaro, isna wuu u dhaartay. Markaasaa Israa'iil sariirta madaxeedii ku foororsaday.

48 Waxyaalahaas ka dib waxaa Yuusuf lagu yidhi, Bal eeg, aabbahaa waa bukaaye. Markaasuu wuxuu kaxaystay labadiisii wiil oo ahaa Manaseh iyo Efrayim. **2** Kolkaasaa waxaa Yacquub loo soo sheegay, oo lagu yidhi, Bal eeg, wiilkaagii Yuusuf baa kuu imanaya. Markaasaa Israa'iil intuu xoog isgeliyey ayuu soo dul fadhiistay sariirtiisii. **3** Markaasaa Yacquub wuxuu Yuusuf ku yidhi, Ilaaha Qaadirka ah ayaa iigu muuqday Luus oo ku taal dalka Kancaan, wuuna i barakeeyey, **4** oo wuxuu igu yidhi, Bal eeg waan ku badin doonaa, waanan ku tarmin doonaa, oo waxaan kaa dhigi doonaa dad fara badan; dhulkanna waxaan siin doonaa farcankaaga kaa dambeeya, inuu hanti aan weligeed dhammaanayn u ahaado. **5** Haddaba labadaadii wiil oo dalka Masar kuugu dhashay, intaanan kuugu iman Masar, anigaa iska leh. Efrayim iyo Manaseh ayaan u lahaan doonaa sida Ruubeen iyo Simecoon. **6** Carruurta aad iyaga ka dib dhasho, adigaa iska lahaan doona, waana in loo bixiyo magacyada walaalahood markay wax dhaxlaan. **7** Anigana, markii aan ka imid Fadan ayaa Raaxeel igaga dhimatay dalkii Kancaan waddada loo maro, intaanan weli Efrad soo gaadhin; oo kolkaasaan iyadii ku aasay waddada loo maro Efrad, meeshaasuna waa Beytlaxam. **8** Markaasaa Israa'iil intuu wiilashii Yuusuf dhugtay ayuu yidhi, Kuwanu waa ayo? **9** Markaasaa Yuusuf wuxuu aabbihiis ku yidhi, Waa wiilashaydii Ilaah halkan igu siiyey. Markaasuu isna wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, iyaga ii soo dhowee, waanan u ducaynayaa. **10** Haddaba Israa'iil cimrigiisii dheeraa aawadiis ayuu la indha darnaaday, sidaas daraaddeed waxba ma uu arki karin. Kolkaasuu iyagii u soo dhoweeyey, wuuna isku duubay oo dhunkaday. **11** Markaasaa Israa'iil wuxuu Yuusuf ku yidhi, Uma aan malaynayn inaan wejigaaga arki doono, oo bal eeg, Ilaah weliba wuxuu i tusay xataa farcankaagii. **12** Markaasaa Yuusuf wuxuu iyagii ka durkiyey lowyihiisii; oo intuu sujuuday ayuu wejigiisii dhulka saaray. **13** Markaasuu Yuusuf labadoodiiba kaxeeyey, intuu Efrayim gacantiisii midigta ahayd ku qabtay oo ku toosan Israa'iil bidixdiisa, Manasehna ku qabtay bidixdiisii oo ku toosan midigtii Israa'iil, wuuna u soo dhoweeyey iyagii. **14** Markaasaa Israa'iil soo fidiyey gacantiisii midigta ahayd, oo wuxuu saaray madaxii Efrayim oo kii yaraa ahaa. Gacantiisii bidixda ahaydna wuxuu saaray Manaseh madaxiisii, wuuna isdhaafiyey gacmihiisii, maxaa yeelay, Manaseh wuxuu ahaa curadkii. **15** Markaasuu Yuusuf u duceeyey, oo wuxuu yidhi, Ilaaha aabbahay Isxaaq iyo awowgay Ibraahim ay ku hor socdeen, oo ah Ilaaha i quudinayay intii aan noolaa oo dhan ilaa maanta, **16** iyo malaa'igtii iga soo samatabbixisay xumaato oo dhan, wiilasha ha barakeeyeen; oo magacayga ha lagu magacaabo iyaga, iyo magicii aabbahay Isxaaq, iyo kii awowgay Ibraahim; oo dad faro badan dhulka ha ku noqdeen. **17** Oo markii Yuusuf arkay in aabbihiis gacantiisii midigta ahayd Efrayim madaxiisa saaray ayuu taas ka xumaaday; markaasuu gacantii aabbihiis qabtay inuu ka qaado Efrayim madaxiisa oo uu saaro Manaseh madaxiisa. **18** Oo Yuusufna wuxuu aabbihiis ku yidhi, Aabbahayow, saas ma aha, waayo, kanu waa curadkii ee gacantaada midigta ah madaxiisa saar. **19** Markaasaa aabbihiis diiday oo wuxuu ku yidhi, Waan ogahay, waan ogahay, wiilkaygiiyow. Isaguna wuxuu noqon doonaa quruun, wuuna weynaan doonaa; habase yeeshee walaalkiisa ka yar baa ka weynaan doona, oo farcankiisu wuxuu noqon doonaa quruumo faro badan. **20** Oo maalintaasuu u duceeyey iyagii, oo wuxuu yidhi, Reer binu Israa'iil idinkay idinku ducaysan doonaan, iyagoo leh, Ilaah ha kaa dhigo sidii Efrayim iyo sidii Manaseh. Oo Efrayimna wuxuu ka hor mariyey Manaseh. **21** Oo Israa'iilna wuxuu Yuusuf ku yidhi, Anigu waan dhimanayaa, laakiinse Ilaah baa kula jiri doona, oo mar labaadna wuxuu ku geeyn doonaa dhulkii awowayaashaa. **22** Oo weliba waxaan ku siiyey qayb dheeraad ah, oo aad walaalahaa dheer tahay, waana tii aan reer Amor kaga qaatay seeftayda iyo qaansadayda.

49 Markaasuu Yacquub wiilashiisii u yeedhay; oo wuxuu ku yidhi, Isa soo urursada, aan idiin sheego waxyaalaha maalmaha ugu dambeeya idinku dhici doona. **2** Wiilashii Yacquubow, isa soo urursada, oo maqla, Oo i dhegaysta anigoo ah aabbihiin Israa'iil. **3** Ruubeenow, waxaad tahay curadkayga, iyo xooggayga, iyo itaalkayga bilowgiisa, Xagga sharafka adaa u sarreeya, xagga xooggana adaa u sarreeya. **4** Waxaad tahay sida biyo socda, oo ma sarrayn doontid, Maxaa yeelay, adigu waxaad fuushay sariirtii aabbahaa; Waanad nijaasaysay. Wuxuu fuulay sariirtaydii. **5** Simecoon iyo Laawi waa walaalo, Seefahoodu waa hub dirireed. **6** Naftaydiiyey, ha gelin guddigooda, Oo ururkoodana ha la midoobin, ammaantaydiiyey; Waayo, cadhadoodii nin bay ku

dileen, Oo qushigooday dibi ku boqno jareen. **7** Habaar ha ku dhaco cadhadooda, waayo, xoog bay lahayd, Habaar ha ku dhaco ciilkooda, waayo, naxariis ma uu lahayn. Reer Yacquub baan ku kala qaybin, oo reer binu Israa'iil baan ku kala firdhin. **8** Yahuudahow, walaalahaa waa ku ammaani doonaan. Gacantaadu waxay saarnaan doontaa cadaawayaashaada qoortooda, Anigoo ah aabbahaana wiilashaydu way kuu sujuudi doonaan, **9** Yahuudah waa libaax dhashiis. Wiilkaygiiyow, wixii aad ugaadhsatay waad ka tagtay. Wuu kadaloobsaday, oo wuxuu u jiifsaday sida aar, Iyo sida gool, haddaba yaa kicin doona? **10** Usha boqortooyadu kama tegi doonto Yahuudah, Usha taliyuhuna cagihiisa kama dhex bixi doonto; Ilaa Shiiloh yimaado; Dadkuna isagay addeeci doonaan. **11** Qaylkiisa wuxuu ku xidhaa geed canab ah, Dameerkiisa yarna canabka la doorto, Dharkiisa wuxuu ku maydhaa khamri, Lebiskiisana dhiig canab. **12** Indhihiisu waxay la guduudan doonaan khamri, Ilkihiisuna waxay la caddaan doonaan caano. **13** Sebulun wuxuu degganaan doonaa badda xeebteeda. Wuxuuna noqon doonaa marsada doonniyaha, Xuduudkiisuna wuxuu ahaan doonaa Siidoon agteeda. **14** Isaakaar waa dameer xoog weyn, Oo jiifsada xeryaha idaha dhexdooda. **15** Oo wuxuu arkay meel lagu nasto inay wanaagsan tahay, Iyo dhulku inuu nimcaysan yahay; Kolkaasuu garbihiisa u soo goday inuu wax ku qaado, Oo addoon buu u noqday hawshii. **16** Daanna wuxuu dadkiisa u xukumi doonaa Sidii qabiilooyinka Israa'iil middood. **17** Daan wuxuu noqon doonaa abeeso jidka dhex joogta, Iyo jilbis waddada dhex yaal, Oo fardaha cedhbaha ka qaniina, Si uu kii faraska ku joogaana dib ugu dhaco. **18** Rabbiyow, waxaan sugayay badbaadintaada. **19** Waxaa Gaad cidhiidhi gelin doonta guuto wax dhacda; Laakiinse isna cedhibtooduu cidhiidhi gelin doonaa. **20** Aasheerna cuntadiisu subag bay lahaan doontaa, Wuxuuna keeni doonaa cunto ay reer boqor ku farxaan. **21** Naftaali waa cawl la furay, Hadallo wanwanaagsanna wuu ku hadlaa. **22** Yuusuf waa laan midho leh, Waa laan midho leh oo il biyo ah ku ag taal; Laamihiisuna derbigay kor u dhaafaan. **23** Qaansolayaasha ayaa aad u dhibay, Wayna toogteen oo silciyeen; **24** Laakiinse qaansadiisu xoog bay sii yeelatay, Dhudhummadii gacmihiisana waxaa lagu xoogeeyey Gacmaha Kan xoogga leh oo Yacquub, (Kaasuu adhijirku ka imanayaa, waana dhagaxii Israa'iil) **25** Oo ah Ilaaha aabbahaa oo ku caawimi doona, Iyo Ilaaha Qaadirka ah, oo kugu barakayn doona Barakooyinka samada sare, Iyo barakooyinka moolka hoos jiifa, Iyo barakooyinka naasaha iyo maxalka. **26** Barakooyinkii aabbahaa Way ka xoog badnaadeen barakooyinkii awowayaashay Ilaa meesha ugu fog oo buuraha weligood waara; Waxay saarnaan doonaan madaxa Yuusuf, Iyo dhakada kan walaalihiis laga soocay. **27** Benyaamiin waa yeey hilib dillaacsada; Oo aroorta wuxuu cuni doonaa wixii uu ugaadhsaday, Fiidkana wuxuu qaybin doonaa wixii uu dhacay. **28** Kuwan oo dhammu waa laba iyo tobankii qabiil oo reer binu Israa'iil; tanuna waa wixii aabbahood kula hadlay oo ugu duceeyey; mid walbana sidii ducadiisu ahayd buu ugu duceeyey. **29** Oo wuxuu kula dardaarmay, oo ku yidhi iyagii, Waxaan ku darman doonaa dadkaygii. Awowayaashay igula aasa godka ku yaal berrinka Cefroon kii reer Xeed, **30** kaasoo ah godka ku yaal berrinkii Makfelah, oo ku hor yaal Mamre, oo dalka Kancaan ku taal, oo uu Ibraahim Cefroon kii reer Xeed ka iibsaday, godka iyo berrinkaba, inuu ka dhigto meel xabaaleed oo hanti ah. **31** Halkaasaa lagu aasay Ibraahim iyo afadiisii Saarahba, halkaasaa lagu aasay Isxaaq iyo afadiisii Rebeqahba, oo anna Lee'ah baan ku aasay halkaas **32** oo ah berrinka iyo godka ku dhex yaalba, oo laga iibsaday reer Xeed. **33** Oo markii Yacquub dhammeeyey dardaarankii uu wiilashiisii kula dardaarmayay ayuu cagihiisii ku soo urursaday sariirta, oo markaasuu naf baxay, oo wuxuu ku darmaday dadkiisii.

50 Markaasaa Yuusuf ku dhacay wejigii aabbihiis, wuuna ooyay oo dhunkaday. **2** Kolkaasaa Yuusuf wuxuu addoommadiisii dhakhtarrada ahaa ku amray inay aabbihiis meydkiisa dawo mariyaan, markaasay dhakhtarradii Israa'iil dawo mariyeen. **3** Oo waxaa u dhammaaday afartan maalmood, waayo, sidaasay maalmaha dawomarintu ugu dhammaan jireen. Masriyiintiina waxay isaga u ooyayeen toddobaatan maalmood. **4** Oo markii maalmihii loo ooyayay isaga ay dhammaadeen ayaa Yuusuf la hadlay reerkii Fircoon oo wuxuu ku yidhi, Waan idin baryayaaye haddaad haatan raalli iga tihiin, Fircoon iila hadla oo waxaad ku tidhaahdaan, **5** Aabbahay baa i dhaariyey, oo wuxuu igu yidhi, Bal eeg, waan dhimanayaa ee waxaad igu aastaa qabrigaygii aan ka qotay dalka Kancaan. Haddaba waan ku baryayaaye, ii fasax inaan tago oo aan aabbahay soo aaso, oo haddana waan soo noqon doonaa. **6** Markaasaa Fircoon ku yidhi, Tag oo aabbahaa u soo aas siduu kugu dhaariyey. **7** Markaasaa Yuusuf tegey inuu aabbihiis soo aaso; oo waxaana isagii raacay addoommadii Fircoon oo dhan, iyo odayaashii reerkiisa, iyo odayaashii dalka Masar oo dhan, **8** iyo reerkii Yuusuf oo dhan, iyo walaalihiis, iyo reerkii aabbihiis. Waxaa keliyahoo ay dalkii Goshen kaga tageen dhallaankoodii, iyo adhigoodii, iyo lo'doodii. **9** Waxaana isagii raacay gaadhifardoodyo, iyo fardooley; oo waxay ahaayeen guuto aad u weyn. **10** Markaasay waxay yimaadeen goobtii hadhuudhka lagu tumi jiray oo Aataad, oo Webi Urdun ka shishaysay, oo halkaasay ku baroorteen baroor aad u weyn oo daran; oo aabbihiis buu toddoba maalmood oo loo baroortay u dhigay. **11** Oo markii dadkii reer Kancaan oo dalka degganaa ay arkeen baroortii ka dhacday goobtii Aataad ayay waxay yidhaahdeen, Tanu waa baroor ku xun Masriyiinta. Oo sidaas daraaddeed waxaa magaceedii loo bixiyey Aabeel Masriyiin, oo waxay ka shishaysaa Webi Urdun. **12** Wiilashiisiina way u yeeleen wixii uu kula dardaarmay iyaga, **13** maxaa yeelay, wiilashiisii waxay isagii u qaadeen dalkii Kancaan, oo waxay ku aaseen godkii ku dhex yiil berrinkii Makfelah, oo Ibraahim u iibsaday isaga iyo berrinkaba inuu ka dhigto meel xabaaleed oo hanti ah, wuxuuna ka iibsaday Cefroon kii reer Xeed, oo wuxuu ku hor yaal Mamre. **14** Yuusufna markuu aabbihiis aasay ka dib, wuxuu ku noqday Masar, isagii iyo walaalihiis, iyo kulli intii isaga u raacday oo dhan inay aabbihiis la soo aasaan. **15** Oo markay Yuusuf walaalihiis arkeen in aabbahood dhintay ayay isku yidhaahdeen, Mindhaa Yuusuf waa ina nebcaan doonaa oo wuu inaga magan doonaa xumaantii aynu ku samaynay oo dhan. **16** Oo markaasay farriin u fareen Yuusuf, oo waxay ku yidhaahdeen, Aabbahaa intuusan

dhiman ayuu dardaarmay oo wuxuu yidhi, **17** Waxaad
Yuusuf ku tidhaahdaan, Haatan waan ku baryayaaye, cafi
walaalahaa xadgudubkooda, iyo dembigooda, maxaa yeelay,
iyagu xumaan bay kugu sameeyeen. Haddaba waannu ku
baryaynaaye, Annagoo ah addoommada Ilaaha aabbahaa,
naga cafi xadgududkayaga. Yuusufuna wuu ooyay markay la
hadleen. **18** Walaalihiisna way u dhowaadeen oo ku hor
dhaceen; oo waxay yidhaahdeen, Bal eeg, waxaannu nahay
addoommadaada. **19** Markaasaa Yuusuf wuxuu iyagii ku
yidhi, Ha cabsanina, waayo, ma anaa Ilaah meeshiisii jooga?
20 Idinku xumaan baad ila damacsanaydeen, laakiinse
Ilaah wuxuu damacsanaa wanaag si uu u sameeyo siday
maantaba tahay oo uu dad badan badbaadiyo. **21** Haddaba
ha cabsanina. Anigu waan idin quudin doonaa idinka iyo
dhallaankiinnaba. Wuuna qalbi qaboojiyey oo si raxmad leh
ula hadlay. **22** Oo Yuusufna dalkii Masar buu degganaa,
isaga iyo reerkii aabbihiisba; oo wuxuu Yuusuf noolaa boqol
iyo toban sannadood. **23** Yuusufna qarnigii saddexaad
oo carruurtii Efrayim ayuu arkay; oo carruurtii Maakiir ina
Manasehna waxay ku kor dhasheen Yuusuf lowyihiisii. **24** Oo
Yuusuf wuxuu walaalihiis ku yidhi, Anigu waan dhimanayaa,
laakiinse hubaal Ilaah waa idin soo booqan doonaa, oo
dalkan idinka kaxayn doonaa, oo wuxuu idin geeyn doonaa
dalkii uu ugu dhaartay Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub.
25 Yuusuf wuxuu dhaariyey reer binu Israa'iil, oo ku yidhi,
Hubaal Ilaah waa idin soo booqan doonaaye, idinkuna waa
inaad lafahayga halkan ka qaaddaan. **26** Yuusufna wuxuu
dhintay isagoo boqol iyo toban sannadood jira; markaasaa
inta dawo meydkiisii la mariyey, waxaa lagu riday sanduuq
dalka Masar.

Baxniintii

1 Haddaba waa kuwan magacyadii wiilashii Israa'iil, oo
Masar yimid; nin walba iyo reerkiisiiba waxay la yimaadeen
Yacquub. **2** Ruubeen, Simecoon, Laawi iyo Yahuudah, **3**
Isaakaar, Sebulun, iyo Benyaamiin, **4** Daan iyo Naftaali,
iyo Gaad iyo Aasheer. **5** Oo dadkii ka soo go'ay xanjaadkii
Yacquub oo dhammu waxay ahaayeen toddobaatan qof;
Yuusufna Masar buu markii hore joogay. **6** Yuusufna, iyo
walaalihiis, iyo farcankaas oo dhanba way wada dhinteen. **7**
Oo reer binu Israa'iilna waa bateen, oo aad bay u kordheen,
wayna tarmeen, oo aad iyo aad u xoogaysteen; dhulkiina
way buuxiyeen. **8** Haddaba Masar waxaa ka kacay boqor
cusub oo aan Yuusuf aqoonin. **9** Markaasuu wuxuu dadkiisii
ku yidhi, Bal eega, dadkii reer binu Israa'iil waa inaga badan
yihiin, wayna inaga xoog weyn yihiin. **10** Kaalaya, aynu si
caqli ah ula macaamiloonnee; waaba intaasoo ay tarmaan,
oo ay markuu dagaal dhaco cadaawayaasheenna inoogu
darmadaan, oo intay inala diriraan ay dalka ka baxaane.
11 Haddaba sidaas daraaddeed ayay niman madax uga
dhigeen si ay culaabtooda ugu dhibaan, oo waxay Fircoon u
dhiseen magaalooyin wax lagu kaydiyo oo la yidhaahdo Fitom
iyo Racmeses. **12** Laakiinse in kastoo ay aad u dhibeen,
haddana aad bay u sii tarmeen, oo aad bay u faafeen.
Oo reer binu Israa'iil aawadood ayay la murugaysnaayeen.
13 Oo Masriyiintiina waxay reer binu Israa'iil ku qasbeen
inay qaxar ku adeegaan, **14** oo waxay naftoodii ku dhibeen
hawl aad u adag, oo ahayd dhoobo la qaso, iyo leben,
iyo hawl kasta oo beeraha laga qabto, oo hawl kastoo
ay ku qasbeen inay qabtaanba way ku qaxri jireen. **15**
Markaasaa boqorkii Masar wuxuu la hadlay umulisooyinkii
Cibraaniyadaha ahaa, oo middood magaceeda Shifraah la
odhan jiray, tan kale magaceedana Fuwah la odhan jiray,
16 oo wuxuu ku yidhi, Markii aad umulinaysaan naagaha
Cibraaniyadaha, oo aad aragtaan iyagoo gambarka umusha
fadhiya, haddii uu wiil yahay, waa inaad dishaan, haddayse
gabadh tahay, ha iska noolaato. **17** Laakiinse umulisooyinkii
Ilaah bay ka cabsadeen, mana ay samayn wixii boqorkii
Masar ku amray, ee way badbaadiyeen carruurtii labka ahayd.
18 Markaasaa boqorkii Masar u yeedhay umulisooyinkii,
oo wuxuu ku yidhi, Maxaad waxan u samayseen, oo aad
u badbaadiseen carruurtii labka ahayd? **19** Markaasaa
umulisooyinkii waxay Fircoon ku yidhaahdeen, Maxaa yeelay,
naagaha Cibraaniyaduhu la mid ma aha naagaha Masriga,
oo waa ka dhaqso badan yihiin, oo intii aan umulisooyinku u
iman bay umulaan. **20** Haddaba Ilaah si wanaagsan buu u
sameeyey umulisooyinkii, dadkiina waa tarmay, oo aad bay u
xoogaysteen. **21** Oo waxay noqotay, in Ilaah umulisooyinkii
reero u yeelay, maxaa yeelay, Ilaah bay ka cabsadeen. **22**
Markaasaa Fircoon wuxuu dadkiisii ku amray, oo ku yidhi,
Wiil kasta oo dhasha waa inaad webiga ku tuurtaan, laakiinse
gabadh kasta waa inaad badbaadisaan.

2 Markaasaa waxaa tegey nin reer Laawi ah, oo wuxuu
guursaday gabadh reer Laawi iyana ah. **2** Markaasay
naagtii uuraysatay oo waxay dhashay wiil; oo markay aragtay
inuu ilmo wanaagsan yahay, ayay qarisay in saddex bilood
ah. **3** Oo markay in dambe qarin kari weyday, ayay waxay
soo qaadday abxad caws duur ah, oo intay dhoobo iyo
daamur ku malaastay ayay wiilkii ku ridday, oo waxay dhex
gelisay duur webiga qarkiisa ka baxay. **4** Walaashiisna waxay
taagnayd meel ka fog, inay ogaato waxa isaga lagu samayn
doono. **5** Markaasaa gabadhii Fircoon webiga timid inay ku
maydhato. Gabdhihii addoommada u ahaana waxay socdeen
webigii dhinaciisa. Markaasay iyadu waxay aragtay abxadda
duurka ku dhex jirta, oo waxay u diratay gabadhii addoonta u
ahayd inay u keento. **6** Markaasay furtay, oo waxay aragtay
wiilkii; oo bal eeg, yarkii waa ooyay. Kolkaasay u naxariisatay,
oo waxay tidhi, Kanu waa carruurtii Cibraaniyada midkood. **7**
Markaasaa walaashiis waxay gabadhii Fircoon ku tidhi, Ma
kuugu yeedhaa naagaha Cibraaniyadaha middood inay kuu
nuujiso ilmaha? **8** Gabadhii Fircoonna waxay ku tidhi iyadii,
Haah, tag. Gabadhiina way tagtay oo waxay u yeedhay yarkii
hooyadiis. **9** Markaasaa gabadhii Fircoon waxay ku tidhi
iyadii, Tag, oo ilmahan qaad oo ii nuuji, oo anna waxaan ku
siin doonaa mushahaaradaada. Markaasay naagtii yarkii
qaadday oo nuujisay. **10** Yarkiina waa koray, markaasay u
keentay gabadhii Fircoon, oo wuxuu noqday wiilkeedii. Oo
waxay magiciisii u bixisay Muuse, oo waxay tidhi, Maxaa
yeelay, anaa biyihii ka soo bixiyey. **11** Oo waayahaas, markii
Muuse weynaaday, waxay noqotay inuu walaalihiis u soo
baxay, oo uu fiiriyey culaabta saaran. Markaasuu wuxuu
arkay mid Masri ah oo dilaya mid Cibraani ah oo walaalihiis
ka mid ah. **12** Markaasuu iska fiiriyey xagga iyo xagga,
oo markuu arkay inaan ciduna joogin ayuu Masrigii kaw
kaga siiyey, oo ciidda ku qariyey. **13** Markaasuu haddana
maalintii labaad soo baxay, oo wuxuu arkay laba nin oo
Cibraaniyo ah oo isla diriraya; oo kii gardarnaa buu wuxuu
ku yidhi, War maxaad u dilaysaa wadaygaa? **14** Markaasuu
wuxuu yidhi, Bal yaa amiir iyo xaakin nooga kaa dhigay? Ma
waxaad doonaysaa inaad ii disho sidaad u dishay Masriga?
Markaasaa Muuse cabsaday, oo wuxuu isyidhi, Hubaal
wixii waa la ogaaday. **15** Haddaba markii Fircoon waxaas
maqlay, ayuu wuxuu doondoonay inuu Muuse nafta ka qaado.
Laakiinse Muuse waa ka cararay Fircoon hortiisii, oo wuxuu
degay dalka Midyaan, oo ceel buu ag fadhiistay. **16** Haddaba
wadaadkii Midyaan wuxuu lahaa toddoba gabdhood. Intay
ceelkii yimaadeen ayay dhaamiyeen oo berkedihii biyo ka
buuxiyeen inay waraabiyaan idihii aabbahood. **17** Markaasaa
adhijirro yimaadeen oo ka eryeen, laakiinse Muuse intuu
istaagay, ayuu caawiyey iyagii, oo idahoodii u waraabiyey. **18**
Oo markay u yimaadeen Recuu'eel oo aabbahood ah ayuu
wuxuu ku yidhi, Waa sidee, maanta waad soo dhaqsateene?
19 Markaasay waxay yidhaahdeen, Midkoo Masri ah ayaa
naga samatabbixiyey gacantii adhijirrada, oo weliba biyuu noo
dhaamiyey oo idaha isagaa noo waraabiyey. **20** Markaasuu
wuxuu gabdhihiisii ku yidhi, Isagii meeyey? De maxaad ninkii
uga soo kacdeen? U yeedha, kibis ha cunee. **21** Muusena
raalli buu ka ahaa inuu ninkaas la joogo, oo isagu wuxuu
Muuse siiyey gabadhiisii Siforaah. **22** Oo waxay u dhashay
wiil, markaasuu magiciisii wuxuu u bixiyey Gershoom, waayo,
wuxuu yidhi, Qariib baan ku ahaa dal qalaad. **23** Oo
waxay noqotay in waayahaas badan dabadeed uu boqorkii
Masar iska dhintay, reer binu Israa'iilna addoonnimada
aawadeed ayay ula taaheen, oo way ooyeen, oo oohintoodiina
waxay gaadhay Ilaah addoonnimada aawadeed. **24** Ilaahna

waa maqlay cabaadkoodii, markaasaa Ilaah xusuustay
axdigiisii uu la dhigtay Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub.
25 Markaasaa Ilaah arkay reer binu Israa'iil, Ilaahna wuu
ogaaday xaalkoodii.

3 Muuse wuxuu ilaalinayay adhigii soddoggiis Yetroo
oo ahaa wadaadkii Midyaan, oo wuxuu adhigii u soo
kexeeyey meeshii cidlada ahayd shishadeeda, markaasuu
wuxuu yimid buurtii Ilaah oo ahayd Xoreeb. **2** Markaasaa
malaa'igtii Rabbigu waxay uga muuqatay dab ololaya oo ka
baxaya geed dhexdiis, kolkaasuu fiiriyey oo wuxuu arkay
geedkii oo ololaya oo dabku gubayo, geedkuna ma basayn.
3 Markaasaa Muuse wuxuu yidhi, Anigu waan ku leexan
doonaa, waanan arki doonaa muuqashadan weyn, iyo waxa
geedku u guban waayay. **4** Oo markuu Rabbigu arkay inuu
ku soo leexday inuu arko ayaa Ilaah uga yeedhay geedka
dhexdiisii, oo wuxuu ku yidhi, Muusow, Muusow. Markaasuu
yidhi, Waa i kan. **5** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Halkan ha u
soo dhowaan, kabahana iska siib, waayo, meesha aad taagan
tahay waa dhul quduus ah. **6** Oo weliba wuxuu kaloo ku yidhi,
Anigu waxaan ahay Ilaahii aabbahaa oo ah Ilaahii Ibraahim,
iyo Ilaahii Isxaaq, iyo Ilaahii Yacquub. Markaasaa Muuse
wejigiisii qariyey, waayo, wuxuu ka cabsaday inuu Ilaah
eego. **7** Rabbiguna wuxuu ku yidhi, Hubaal waxaan arkay
dhibaatada dadkayga ku haysata Masar, oo waan maqlay
oohintii ay ooyeen kuwa hawsha ku qaxraya aawadood,
waayo, anigu waan ogahay caloolxumadooda; **8** oo waxaan
u imid inaan ka samatabbixiyo gacanta Masriyiinta, iyo
inaan ka soo bixiyo dhulkaas, oo keeno dhul wanaagsan oo
ballaadhan, oo ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan;
waana meesha ay deggan yihiin reer Kancaan, iyo reer
Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer
Yebuus. **9** Oo haatan bal eeg, waxaa i hor timid oohintii
reer binu Israa'iil, oo weliba waxaan arkay cadaadinta ay
Masriyiintu ku cadaadinayaan iyaga. **10** Haddaba kaalay,
oo waxaan kuu dirayaa Fircoon, inaad dalka Masar ka soo
kaxaysid dadkayga reer binu Israa'iil ah. **11** Markaasaa
Muuse wuxuu Ilaah ku yidhi, Bal yaan ahay anigu, markaan
Fircoon u tegayo, oo aan reer binu Israa'iil ka soo bixinayo
dalka Masar? **12** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Xaqiiqa anigaa
kula jiraya, oo taasaa calaamo kuu noqonaysa, inaan anigu
ku soo diray; markii aad dadka ka soo bixiso Masar, Ilaah
baad buurtan ugu adeegi doontaan. **13** Markaasaa Muuse
wuxuu Ilaah ku yidhi, Bal eeg, markii aan u tago reer binu
Israa'iil, oo aan ku idhaahdo iyaga, Ilaahii awowayaashiin
baa ii soo kiin diray, oo iyaga waxay igu odhan doonaan,
De magiciisa maxaa la yidhaahdaa? Haddaba maxaan ku
odhan doonaa? **14** Markaasaa Ilaah wuxuu Muuse ku yidhi,
ANIGU WAXAAN AHAY KAAN AHAY; oo weliba wuxuu ku
yidhi, Waxaad ku odhan doontaa reer binu Israa'iil, WAAN
AHAY baa ii soo kiin diray. **15** Oo Ilaah weliba wuxuu kaloo
Muuse ku yidhi, Waxaad ku tidhaahdaa reer binu Israa'iil,
Rabbiga ah Ilaahii awowayaashiin, oo ah Ilaahii Ibraahim, iyo
Ilaahii Isxaaq, iyo Ilaahii Yacquub ayaa ii soo kiin diray; kanu
waa magacayga weligay, oo laygu xusuusto ka ab ka ab. **16**
Bal tag, oo isu soo ururi waayeellada reer binu Israa'iil, oo
waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga ah Ilaahii awowayaashiin,
oo ah Ilaahii Ibraahim, iyo Ilaahii Isxaaq, iyo Ilaahii Yacquub
ayaa ii muuqday, isagoo leh, Hubaal waan idin soo booqday,
oo waan arkay waxa laydinku sameeyey Masar dhexdeeda,
17 oo waxaan idhi, Anigu waan idinka soo wadi doonaa
dhibaatada Masar, oo waxaan idin keeni doonaa dalka reer
Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Feris, iyo
reer Xiwi, iyo reer Yebuus, oo ah dal caano iyo malab
la barwaaqaysan. **18** Oo codkaaga way maqli doonaan,
markaas adiga iyo waayeellada reer binu Israa'iil waa inaad u
tagtaan boqorka Masar, oo waxaad ku tidhaahdaan, Rabbiga
ah Ilaaha Cibraaniyada ayaa nala kulmay. Haddaba waan ku
baryaynaaye, Iska kaaya daa aannu meel saddex maalmood
loo socdo oo cidla ah tagnee, inaannu allabari u bixinno
Rabbiga ah Ilaahayo. **19** Oo anna waxaan ogahay inaanu
boqorka Masar idiin sii daynayn inaad tagtaan, maya, ee
wuxuuna idiinku diidayaa gacan xoog leh. **20** Markaasaan
gacantayda soo kala bixin doonaa, oo waxaan Masar ku layn
doonaa cajaa'ibyadayda oo dhan oo aan ku dhex samayn
doono iyada, oo markaas dabadeed wuu idin sii dayn doonaa
inaad iska tagtaan. **21** Oo anigu dadkan raalli baan uga yeeli
doonaa Masriyiinta; oo waxay noqon doontaa in markii aad
tagtaan aydnaan faromadhnaan ku tegin, **22** laakiinse naag
waluba ha weyddiisato deriskeeda iyo tan guriga la joogta
alaab lacag ah iyo alaab dahab ah, iyo dhar; waxaadna saari
doontaan wiilashiinna iyo gabdhihiinna, oo waxaad dhici
doontaan Masriyiinta.

4 Markaasaa Muuse jawaabay oo wuxuu yidhi, Laakiinse,
bal ogow, ima ay rumaysan doonaan, codkaygana ma ay
dhegaysan doonaan, waayo, waxay igu odhan doonaan,
Rabbigu kuuma uu muuqanin. **2** Markaasaa Rabbigu wuxuu
ku yidhi, Waa maxay waxaas gacantaada ku jiraa? Oo
wuxuu yidhi, Waa ul. **3** Markaasuu ku yidhi, Bal dhulka
ku tuur. Markaasuu dhulka ku tuuray, oo waxay noqotay
abeeso. Kolkaasaa Muuse ka hor cararay. **4** Markaasaa
Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal gacanta soo fidi oo
dabada ku dheg, kolkaasuu gacantii soo fidiyey oo dabada
ku dhegay, kolkaasay noqotay ul gacantiisa ku jirta. **5** Sidaas
yeel inay ku rumaystaan inuu kuu muuqday Rabbiga ah
Ilaahii awowayaashood, oo ah Ilaahii Ibraahim, iyo Ilaahii
Isxaaq, iyo Ilaahii Yacquub. **6** Oo Rabbigu wuxuu kaloo ku
sii yidhi isagii, Bal gacanta laabta saar, markaasuu gacanta
laabta saaray, oo markii uu ka qaaday, bal eeg, gacantii
baras bay yeelatay oo waxay u caddaatay sida baraf cad.
7 Markaasuu ku yidhi, Bal gacanta laabta mar kale saar.
Kolkaasuu mar kale gacantii laabta saaray, oo markii uu ka
qaaday laabtii, bal eeg, waxay haddana u rogmatay oo u
ekaatay sida jidhkiisii kale. **8** Oo waxay noqon doontaa,
hadday kugu rumaysan waayaan oo ay calaamada hore
codkeeda maqli waayaan, de markaas calaamada dambe
codkeeday rumaysan doonaan. **9** Oo haddana waxay noqon
doontaa, hadday rumaysan waayaan labadan calaamo, oo
weliba ay codkaaga maqli waayaan, de markaas bal waa
inaad webiga biyo ka qaaddid oo aad dhulka engegan ku
shubtid, oo biyihii aad webiga ka qaadday, markay gaadhaan
dhulka engegan dhiig bay noqon doonaan. **10** Markaasaa
Muuse wuxuu Rabbiga ku yidhi, Rabbiyow, anigu codkar ma
ahi, hadda iyo hore toona, iyo tan iyo markaad ila hadashay
anigoo addoonkaaga ah, maxaa yeelay, anigu hadalka waan

shigaa, waanan carrab la'ahay. **11** Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Kan dadka afkiisa sameeyey waa ayo? Yaase dadka carrab tira, ama dhego tira, ama wax tusa, ama indho tira? Sow anigan Rabbiga ah ma aha? **12** Haddaba sidaas daraaddeed tag, oo anigaa afkaaga la jiri doona oo ku bari doona wixii aad ku hadli lahayd. **13** Isna wuxuu yidhi, Rabbiyow, Waan ku baryayaaye, dir kaad doonaysid inaad dirtid. **14** Markaasaa Rabbigu u cadhooday Muuse, oo wuxuu ku yidhi, Sow ma joogo walaalkaa Haaruun oo ah reer Laawi? Waan ogahay inuu isagu si wanaagsan u hadli karo. Oo bal ogow, wuu u soo socdaa inuu kula kulmo, oo markuu ku arko, qalbigiisuu ka farxi doonaa. **15** Haddaba waa inaad isaga la hadashaa, oo aad erayada afkiisa ku riddaa, oo anigu afkaagaan la jiri doonaa, iyo afkiisaba, oo waxaan idin barayaa wixii aad samayn lahaydeen. **16** Oo isagu wuxuu kuu noqon doonaa ninka dadka kuula hadla, oo waxay noqon doontaa inuu isagu af kuu noqdo, adna waxaad isaga u noqon doontaa Ilaah oo kale. **17** Haddaba waa inaad gacanta ku qaadatid ushan aad cajaa'ibyada ku samayn doontid. **18** Markaasaa Muuse tegey oo wuxuu ku noqday soddoggiis Yetroo, oo wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, Bal i sii daa aan tagee, oo ku noqdo walaalahayga Masar jooga, oo aan soo arkee bal inay nool yihiin iyo in kale. Markaasaa Yetroo wuxuu Muuse ku yidhi, Nabad ku tag. **19** Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi Muuse, isagoo Midyaan jooga, Tag, oo Masar ku noqo, waayo, dadkii doondoonayay inay nafta kaa qaadaan way wada dhinteen. **20** Markaasaa Muuse wuxuu watay naagtiisii iyo wiilashiisii, oo wuxuu saartay dameer, wuxuuna ku noqday dalkii Masar. Markaasaa Muuse ushii Ilaah gacanta ku qaatay. **21** Rabbiguna wuxuu Muuse ku yidhi, Markii aad Masar ku noqotid, cajaa'ibyadii aan gacantaada ku riday oo dhan Fircoon hortiisa ku samee, laakiinse anigu qalbigiisaan qallafin doonaa, oo dadka ma uu sii dayn doono inay tagaan. **22** Oo waxaad Fircoon ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu yidhi, Israa'iil waa wiilkayga curadka ah, **23** oo waxaan adiga kugu idhi, Wiilkayga sii daa, ha tagee oo ha ii adeegee. Adiguse waad u diiday inuu tago. Bal hadda ogow, waxaan dili doonaa wiilkaaga curadka ah. **24** Intay jidka sii socdeen meel bay ku habeen dhexeen, Rabbi baana ugu yimid, oo wuxuu damcay inuu dilo isaga. **25** Markaasaa Siforaah waxay qaadatay dhagax af leh, oo wiilkeedii buuryadiisii bay ku gooysay, oo waxay ku ag tuurtay cagihiisa oo tidhi, Hubaal waxaad ii tahay arooskii dhiigga. **26** Markaasuu iska daayay isagii. Kolkaasay tidhi, Waxaad ii tahay arooskii dhiigga gudniinta aawadeed. **27** Markaasaa Rabbigu wuxuu Haaruun ku yidhi, Tag inaad Muuse kaga hor tagtid cidlada dhexdeeda. Markaasuu tegey, oo wuxuu kaga hor tegey buurta Ilaah, kolkaasuu dhunkaday. **28** Kolkaasaa Muuse wuxuu Haaruun u sheegay erayadii Rabbigu u soo faray oo dhan, iyo calaamooyinkii uu ku amray oo dhan. **29** Markaasaa Muuse iyo Haaruun tageen oo waxay isu soo ururiyeen waayeelladii reer binu Israa'iil oo dhan. **30** Markaasaa Haaruun kula hadlay erayadii Rabbigu Muuse u soo faray oo dhan, calaamooyinkiina dadka hortiisuu ku sameeyey. **31** Dadkiina way rumaysteen, oo markay maqleen inuu Rabbigu soo booqday reer binu Israa'iil iyo inuu arkay dhibaatadooda ayay madaxa hoos u foorariyeen oo caabudeen.

5 Oo dabadeedna Muuse iyo Haaruun waxay u tageen Fircoon, oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Sii daa dadkaygu ha tageene, inay cidlada iigu ciidaan. **2** Markaasaa Fircoon wuxuu yidhi, Waa ayo Rabbiga ay waajibka igu tahay inaan codkiisa maqlo oo aan reer binu Israa'iil sii daayo? Anigu garan maayo Rabbiga, oo weliba sii dayn maayo reer binu Israa'iil inay tagaan. **3** Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Ilaahii Cibraaniyada ayaa nala kulmay, haddaba waannu ku baryaynaaye, Na sii daa, aannu tagnee meel cidla ah oo saddex maalmood loo socdo oo aan allabari ugu bixinnee Rabbiga ah Ilaahayaga inuusan belaayo ama seef nagu soo dejin. **4** Markaasaa boqorkii Masar wuxuu ku yidhi iyagii, Muuse iyo Haaruunow, maxaad dadka uga joojinaysaan shuqulladooda? Orda oo hawlihiinna culculus qabsada. **5** Kolkaasaa Fircoon wuxuu yidhi, Bal eega, haatan dadka dalku waa badan yihiin, oo idinku waad ka nasiseen hawlahoodii cuscuslaa. **6** Markaasaa Fircoon wuxuu isla maalintaas ku amray kuwii dadka hawsha ku cadaadin jiray iyo saraakiishoodii, isagoo leh, **7** Hadda dabadeed waa inaydnaan dadka siin caws ay leben ka sameeyaan sidii loo siin jiray, laakiinse iyagu ha tageen oo caws ha soo gurteen. **8** Oo lebenkii ay markii hore samayn jireen tiradiisii oo kale waa inaad hadda ka dib ku qasabtaan inay sameeyaan, oo waa inaydnaan waxba ka dhimin, waayo, waa caajisiin oo sidaas daraaddeed waxay u qaylinayaan, iyagoo leh, Na sii daa aannu tagnee oo aan Ilaahayaga allabari u bixinnee. **9** Haddaba nimanka ha lagu qasbo hawl ka culus intii hore inay ku hawshoodaan, oo yaanay hadal been ah u jeedin. **10** Markaasay kuwii hawsha dadka ku cadaadin jiray iyo saraakiishoodiiba dibadda u bexeen, oo waxay la hadleen dadkii, oo ku yidhaahdeen, Waxaa Fircoon idin leeyahay, Caws idin siin maayo. **11** Idinku taga oo caws ka doonta meeshii aad ka heli kartaan, laakiin hawshiinna waxba laydinka dhimi maayo innaba. **12** Sidaa daraaddeed ayaa dadku ku kala firdhay dalkii Masar oo dhan inay jirrido jajab ah soo ururiyaan meeshii cawska laga siin jiray. **13** Oo kuwii dadka hawsha ku cadaadin jirayna way daddajiyeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Dhammeeya shuqulladiinna, iyo hawshiinna intii aad maalin walba samayn jirteen, sidii markii cawsku jiri jiray oo kale. **14** Oo saraakiishii reer binu Israa'iil, oo Fircoon kuwiisa dadka hawsha ku cadaadiyaa ay dadka madaxda uga dhigeen, waa la garaacay, oo waxaa lagu yidhi, War maxaad shalay iyo maantaba hawshiinna u dhammayn weydeen oo aad lebenkii ugu samayn weydeen sidii hore? **15** Markaasay saraakiishii reer binu Israa'iil waxay u tageen oo u cataabeen Fircoon, waxayna ku yidhaahdeen, War maxaad addoommadaada sidan ugula macaamilootaa? **16** Addoommadaada caws lama siiyo, oo waxay nagu yidhaahdaan, Leben sameeya. Oo bal eeg, addoommadaadii waa la garaacaa, laakiinse gardarrada waxaa iska leh dadkaaga. **17** Laakiinse wuxuu ku yidhi iyagii, Caajisiin baad tihiin, caajisiin baad tihiin, oo sidaas daraaddeed baad u leedihiin, Aannu tagno oo aan Rabbiga allabari u bixinno. **18** Haddaba taga oo shaqeeya, waayo, caws laydin siin maayo, oo weliba waa inaad keentaan tiradii lebenkii oo kale. **19** Oo saraakiishii reer binu Israa'iil waxay arkeen in xaalkoodii xun yahay, markii lagu yidhi, Waa

inaydnaan waxba dhimin lebenkii aad maalin walba samayn jirteen. **20** Oo markay Fircoon ka soo bexeen waxay ka hor yimaadeen Muuse iyo Haaruun oo jidka taagtaagan, **21** oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbigu ha idin fiiriyo oo ha idin xukumo, waayo, waxaad naga dhigteen wax u ura Fircoon iyo addoommadiisii si ay noo nacaan oo ay intay seefo noo qaataan noo laayaan. **22** Markaasaa Muuse mar kale Rabbiga u jeestay, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiyow, maxaad dadkan si xun ugula macaamilootay? Oo maxaad aniga ii soo dirtay? **23** Ilaa markii aan u imid Fircoon oo aan magacaaga kula hadlay isaga, wax xun buu dadkan ku sameeyey, oo adna dadkaaga kama aad samatabbixin innaba.

6 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Haddaba waad arki doontaa waxaan ku samayn doono Fircoon, waayo, gacan xoog leh buu ku sii dayn doonaa iyaga, oo gacan xoog leh buu dhulkiisa kaga eryi doonaa. **2** Markaasaa Ilaah wuxuu la hadlay Muuse oo ku yidhi, Anigu waxaan ahay Rabbiga, **3** oo waxaan ugu muuqday Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub, sidii Ilaaha Qaadirka ah, laakiinse magacayga ah RABBI iguma ay aqoonin. **4** Oo weliba axdigaygii waan la dhigtay iyaga inaan siiyo dalka reer Kancaan oo ah dalkii geeddinimadooda oo ay qariibka ku ahaayeen. **5** Oo weliba waxaan maqlay cabaadka reer binu Israa'iil oo Masriyiintu addoonsiga ku sii hayaan, oo axdigaygii baan xusuustay. **6** Haddaba waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Anigu waxaan ahay Rabbiga, oo waan idinka soo bixin doonaa culaabta Masriyiintu idinku hoos hayaan, waanan idinka xorayn doonaa addoonsigooda, waanan idinku furan doonaa gacan fidsan iyo xukummo waaweyn, **7** oo waxaan idiin qaadan doonaa dad ahaan, oo aan idiin noqon doonaa Ilaah, oo waxaad ogaan doontaan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka bixinaya culaabtii Masriyiinta. **8** Oo waxaan idin geeyn doonaa dalkii aan ku dhaartay inaan siiyo Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub, oo idinkaan dhaxal ahaan idiin siin doonaa. Anigu waxaan ahay Rabbiga. **9** Muusena sidaasuu reer binu Israa'iil ula hadlay, laakiinse ma ayan maqlin Muuse, caloolxumadooda iyo addoonsiga aan looga tudhayn aawadood. **10** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, isagoo leh, **11** Fircoon oo ah boqorka Masar u tag, oo la hadal, si uu u sii daayo reer binu Israa'iil si ay dalkiisa uga baxaan. **12** Markaasaa Muuse Rabbiga la hadlay oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, reer binu Israa'iil ima maqline, de haddaba sidee buu Fircoon ii maqli doonaa, anigoo aan bushimaha ka xalaalaysnayn? **13** Markaasaa Rabbigu wuxuu la hadlay Muuse iyo Haaruun, oo amar buu u soo faray reer binu Israa'iil, iyo boqorkii Masar oo ahaa Fircoon, inay reer binu Israa'iil ka soo wadaan dalka Masar. **14** Kuwanu waa madaxdii reerihii awowayaashood, kuwanu waa reer Ruubeen oo ahaa curadkii Israa'iil, Xanoog, iyo Falluu, iyo Xesroon, iyo Karmii; kuwanu waa qolooyinkii reer Ruubeen. **15** Reer Simecoonna waa kuwan, Yemuu'eel, iyo Yaamiin, iyo Ohad, iyo Yaakiin, iyo Sohar, iyo Shaa'uul oo ahaa wiilkii ay naag reer Kancaan ah dhashay. Kuwanu waa qolooyinkii reer Simecoon. **16** Kuwanuna waa reer Laawi magacyadoodii, iyo sidii farcankoodii kala ahaayeen; Gershoon, iyo Qohaad, iyo Meraarii. Oo Laawi cimrigiisii wuxuu ahaa boqol iyo toddoba iyo soddon sannadood. **17** Reer Gershoon, iyo sidii qolooyinkoodu kala ahaayeenna waa Libnii iyo Shimcii. **18** Reer Qohaadna waa Camraam, iyo Isehaar, iyo Xebroon, iyo Cusii'eel. Oo Qohaad cimrigiisiina wuxuu ahaa boqol iyo saddex iyo soddon sannadood. **19** Reer Meraariina waa Maxlii iyo Mushii. Kuwanu waa qolooyinkii reer Laawi iyo sidii ay farcankoodii kala ahaayeen. **20** Oo Camraam wuxuu guursaday Yookebed oo eeddadiis ahayd, oo waxay u dhashay Haaruun iyo Muuse. Oo Camraam cimrigiisiina wuxuu ahaa boqol iyo toddoba iyo soddon sannadood. **21** Reer Isehaarna waa Qorax, iyo Nefeg, iyo Sikrii. **22** Reer Cusii'eelna waa Miishaa'eel, iyo Elsaafaan, iyo Sitrii. **23** Haaruunna wuxuu guursaday Eliishebac ina Cammiinaadaab oo ahayd Naxshoon walaashiis; oo waxay u dhashay Naadaab iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Iitaamaar. **24** Reer Qoraxna waa Asiir, iyo Elqaanaah, iyo Abii'aasaaf. Kuwanu waa qolooyinkii reer Qorax. **25** Markaasaa Elecaasaar oo ahaa ina Haaruun wuxuu guursaday gabdhihii Fuutii'eel middood, oo waxay u dhashay Fiinexaas. Kuwanu waa madaxdii reer Laawi, iyo qolooyinkoodii siday kala ahaayeen. **26** Kuwanu waa Haaruun iyo Muuse kuwii Rabbigu ku yidhi, Reer binu Israa'iil ka soo wada dalka Masar sida ay dadkooda guutooyinkoodu yihiin. **27** Kuwanuna waa kuwii la hadlay boqorkii Masar oo Fircoon ahaa, inuu dalka Masar ka bixiyo reer binu Israa'iil. Iyagu waa Muusahaas iyo Haaruunkaas. **28** Maalintii Rabbigu la hadlay Muuse oo dalka Masar jooga, **29** wuxuu Rabbigu ku yidhi Muuse, Anigu waxaan ahay Rabbiga. Boqorka Masar oo Fircoon ah la hadal oo waxaad u sheegtaa wixii aan kugula hadlo oo dhan. **30** Markaasaa Muuse wuxuu ku yidhi Rabbiga, Bal eeg, anigu bushimaha kama xalaalaysni, de haddaba sidee buu Fircoon ii maqlayaa?

7 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal fiiri, waxaan Fircoon kaaga dhigay sidii ilaah oo kale, walaalkaa Haaruunna wuxuu ahaan doonaa nebigaaga. **2** Adigu waa inaad ku hadasho waxa aan kugu amrayo oo dhan; walaalkaa Haaruunna waa inuu Fircoon la hadlo si uu reer binu Israa'iil u sii daayo si ay dalkiisa uga baxaan. **3** Oo Fircoon qalbigiisana waan qallafin doonaa, calaamooyinkayga iyo cajaa'ibyadaydana waan ku badin doonaa dalka Masar. **4** Laakiin Fircoon kuma maqli doono, markaasaan gacantayda saari doonaa Masar, oo aan soo bixin doonaa ciidankayga oo ah dadkayga reer binu Israa'iil, waanan kaga soo saari doonaa xukummo waaweyn dalka Masar. **5** Markaasaa Masriyiintu ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay, markii aan gacantayda Masar ku kor fidiyo, oo aan reer binu Israa'iil ka dhex bixiyo iyaga. **6** Markaasaa Muuse iyo Haaruun sidaas yeeleen. Sidii Rabbigu ku amray, ayay yeeleen. **7** Muusena markaas wuxuu jiray siddeetan sannadood, Haaruunna wuxuu jiray saddex iyo siddeetan sannadood markay Fircoon la hadleen. **8** Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, **9** Markii Fircoon idinla hadlo, oo idinku yidhaahdo, Cajaa'ib i tusa; markaas waxaad Haaruun ku tidhaahdaa, Ushaada qaado, oo Fircoon hortiisa ku tuur, si ay abeeso u noqoto. **10** Markaasaa Muuse iyo Haaruun waxay u tageen Fircoon, oo waxay yeeleen sidii Rabbigu ku amray, markaasaa Haaruun ushiisii ku hor tuuray Fircoon iyo addoommadiisii, oo waxay noqotay abeeso. **11**

Fircoonna markaasuu wuxuu u yeedhay raggiisii xigmadda lahaa iyo saaxiriintiisii, markaasaa falalowyadii Masarna iyana yeeleen sidii si le'eg oo falfalkoodii ku sameeyeen. **12** Waayo, nin waluba wuxuu tuuray ushiisii, markaasay waxay noqdeen abeesooyin, laakiinse ushii Haaruun baa wada liqday ulahoodii oo dhan. **13** Qalbigii Fircoonna wuu sii qallafsanaaday, mana uu dhegaysan iyagii, sidii Rabbigu yidhi. **14** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Fircoon waa macangag, oo wuu diidayaa inuu dadka sii daayo. **15** Bal subaxda Fircoon u tag, waayo, aroorta wuxuu tagaa biyaha. Haddaba waxaad istaagtaa webiga qarkiisa inaad la kulantid isaga; oo gacanta waxaad ku qaadataa ushii abeesada noqotay. **16** Oo waxaad isaga ku tidhaahdaa, Rabbiga ah Ilaaha Cibraaniyada ayaa ii soo kaa diray, oo wuxuu kugu yidhi, Sii daa dadkaygu ha tageene, inay cidlada iigu adeegaan; oo bal eeg, hadda ka hor ima aad maqlin. **17** Oo waxaa Rabbigu ku leeyahay, Tan ayaad ku ogaan doontaa inaan Rabbiga ahay, bal ogow, ushan aan gacanta ku hayo ayaan ku dhufan doonaa biyaha webiga ku jira, markaasay waxay u rogman doonaan dhiig. **18** Oo kalluunka biyaha ku jiraana way wada bakhtiyi doonaan, markaasaa webigu soo uri doonaa; kolkaasaa Masriyiintu aad u nebcaan doonaan inay webiga biyo ka cabbaan. **19** Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad Haaruun ku tidhaahdaa, Ushaada qaado, oo gacanta ku kor fidi biyaha Masar, iyo webiyaashooda, iyo durdurradooda, iyo galalkooda, iyo balliyadooda biyaha ah oo dhan, si ay u noqdaan dhiig; oo dhulka Masar oo dhammu wuxuu noqon doonaa dhiig miidhan, oo ku jiri doona weelasha qoriga ah iyo weelasha dhagaxa ahba. **20** Markaasaa Muuse iyo Haaruun yeeleen sidii Rabbigu ku amray; kolkaasuu ushii kor u qaaday, oo biyihii webiga ku jiray ku dhuftay Fircoon iyo addoommadiisii hortooda, markaasaa biyihii webiga ku jiray oo dhammu waxay u rogmadeen dhiig. **21** Kalluunkii webiga ku jirayna way wada bakhtiyeen; webigiina waa uray, Masriyiintiina biyo way ka cabbi kari waayeen webigii; dhulkii Masar oo dhammuna wuxuu noqday dhiig miidhan. **22** Markaasaa saaxiriintii Masarna waxay yeeleen sidii si le'eg oo falfalkoodii ku sameeyeen. Qalbigii Fircoonna wuu sii qallafsanaaday, mana uu dhegaysan iyagii, sidii Rabbigu yidhi. **23** Kolkaasaa Fircoon noqday oo gurigiisii tegey, waxanna qalbigiisii maba uu gelin. **24** Markaasaa Masriyiintii oo dhammu waxay qoteen webiga dhinacyadiisa inay helaan biyo ay cabbaan, waayo, biyihii webiga way cabbi kari waayeen. **25** Oo intii Rabbigu webiga kharribay toddoba maalmood baa ka dambaysay.

8 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Fircoon u tag, oo waxaad ku tidhaahdaa, Waxaa Rabbigu leeyahay, Dadkayga sii daa ha tageene inay ii adeegaan. **2** Oo haddii aad diiddo inaad sii daysid, bal hadda ogow, waddankaaga oo dhan waxaan ku soo dayn doonaa rahyo. **3** Oo webiga waxaa ka buuxsami doona rahyo, markaasay waxay tegi doonaan oo geli doonaan gurigaaga, iyo qawladdaada aad seexatid, iyo sariirtaada dusheeda, iyo guryaha addoommadaada oo dhan, iyo dadkaaga dushiisa, iyo foornooyinkaaga dhexdooda, iyo weelashaada wax lagu cajiimo oo dhan; **4** oo rahyadu waxay kor fuuli doonaan adiga, iyo dadkaaga, iyo addoommadaada oo dhanba. **5** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad Haaruun ku tidhaahdaa, Gacanta adoo ushaada ku haysta ku fidi webiyaasha dushooda, iyo durdurrada dushooda, iyo balliyada dushooda, oo rahyo ku soo daa dalka Masar. **6** Markaasaa Haaruun gacanta ku kor fidiyey biyihii dalka Masar oo dhan, kolkaasaa rahyadii soo baxeen oo qariyeen dalkii Masar. **7** Saaxiriintiina sidaas si le'eg bay yeeleen oo falfalkoodii ku sameeyeen, oo rahyo bay keeneen dalkii Masar. **8** Markaasaa Fircoon wuxuu u yeedhay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga noo barya inuu rahyada naga qaado aniga iyo dadkaygaba; oo markaasaan dadka sii dayn doonaa inay tagaan oo ay Rabbiga allabari u bixiyaan. **9** Kolkaasaa Muuse wuxuu Fircoon ku yidhi, Adaa amarka leh; goormaan idiin baryaa adiga iyo addoommadaada iyo dadkaaga, iyo in rahyada laga baabbi'iyo adiga iyo guryahaagaba, oo ay ku hadhaan webiga keliya? **10** Markaasuu ku yidhi, Berri. Isaguna wuxuu yidhi, Sidaad u tidhi ha noqoto, bal inaad ogaatid inaanu jirin mid la mid ah Rabbiga ah Ilaahayaga. **11** Oo rahyadu waa ka tegi doonaan adiga iyo guryahaaga, iyo addoommadaada, iyo dadkaagaba, oo waxay ku hadhi doonaan webiga oo keliya. **12** Kolkaasay Muuse iyo Haaruun ka tageen Fircoon; markaasaa Muuse Rabbiga ugu qayshaday wax ku saabsan rahyadii uu ku soo daayay Fircoon. **13** Rabbiguna wuu yeelay siduu Muuse yidhi, oo rahyadii waa ka idlaadeen guryihii, iyo barxadihii, iyo beerihiiba. **14** Kolkaasay isu soo wada ururiyeen oo meelo ku tuuleen, markaasaa dalkii uray. **15** Fircoonse markuu arkay inay wixii joogsadeen ayuu qalbiga ka sii qallafsanaaday, mana uu dhegaysan iyagii, sidii Rabbigu yidhi. **16** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad Haaruun ku tidhaahdaa, Ushaada fidi oo ciidda dhulka ku dhufo si uu dalka Masar oo dhammu injir miidhan u noqdo. **17** Markaasay sidii yeeleen. Kolkaasaa Haaruun ushiisii gacanta ku fidiyey, oo wuxuu ku dhuftay ciidda dhulka, kolkaasaa injiru gashay dadkii iyo duunyadiiba; ciiddii dhulka oo dhammuna waxay noqotay injir miidhan oo qulqulaysa dalkii Masar oo dhan. **18** Saaxiriintiina saasay yeeleen, oo waxay damceen inay injir falfalkoodii ku keenaan, laakiinse way kari waayeen; injir baana ku jirtay dadkii iyo duunyadiiba. **19** Markaasaa saaxiriintii waxay Fircoon ku yidhaahdeen, Tanu waa fartii Ilaah. Qalbigii Fircoonna wuu sii qallafsanaaday, mana uu dhegaysan iyagii, sidii Rabbigu yidhi. **20** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Aroor hore kac oo Fircoon hortiisa istaag, waayo, markaasuu biyaha tegayaa, oo waxaad ku tidhaahdaa, Waxaa Rabbigu leeyahay, Dadkayga sii daa ha tageene inay ii adeegaan. **21** Haddii kalese haddaadan dadkayga sii daynin inay tagaan, bal ogow, waxaan idiin soo diri doonaa duqsiyo faro badan, adiga, iyo addoommadaada, iyo dadkaaga, iyo guryahaaga dhexdooda; oo guryaha Masriyiinta oo dhanna waxaa ka buuxsami doona duqsiyo faro badan, iyo weliba dhulka ay joogaanba. **22** Inaad ogaatid inaan anigu dhulka dhexdiisa ku ahay Rabbiga, maalintaas waan ka duwi doonaa dalka Goshen oo dadkaygu deggan yahay, inaan duqsiyo badanu halkaas jirin innaba. **23** Oo dadkayga iyo dadkaagana waan kala sooci doonaa; calaamadaasuna berri bay ahaan doontaa. **24** Rabbiguna sidii buu yeelay, oo duqsiyo badan oo baas ayaa yimid gurigii Fircoon, iyo guryihii addoommadiisa, oo dalkii Masar oo dhanna duqsiyadii badnaa aawadood ayuu u kharribmay. **25** Markaasaa Fircoon wuxuu u yeedhay

Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, Taga oo Ilaahiin dalka
dhexdiisa allabari ugu bixiya. **26** Kolkaasaa Muuse ku yidhi,
Sidaas inaan yeelno ma habboona; waayo, karaahiyada
Masriyiinta ayaannu Rabbiga Ilaahayaga ah u bixinaynaa.
Bal eeg, miyaannu karaahiyada Masriyiinta ku allabarinnaa
iyagoo noo jeeda? De sow na dhagxin maayaan? **27** Meel
saddex maalmood loo socdo oo cidla ah ayaannu tegaynaa,
oo allabari ugu bixinaynaa Rabbiga Ilaahayaga ah, siduu
nagu amri doono. **28** Markaasaa Fircoon wuxuu ku yidhi,
Waan idin sii daynayaa inaad tagtaan inaad cidlada allabari
ugu bixisaan Rabbiga Ilaahiinna ah, laakiinse waa inaydnaan
aad u fogaan. Iina soo duceeya. **29** Muusena wuxuu ku
yidhi, Bal eeg, waan kaa baxayaa oo waxaan Rabbiga
ka baryi doonaa inay duqsiyada badanu berri ka tagaan
Fircoon iyo addoommadiisa, iyo dadkiisa, laakiinse Fircoon
yuusan mar dambe khiyaano nagula macaamiloon, isagoo
aan daynin dadka inay tagaan si ay allabari ugu bixiyaan
Rabbiga. **30** Markaasaa Muuse ka tegey Fircoon, oo wuxuu
baryay Rabbiga. **31** Rabbiguna sidii Muuse yidhi ayuu
yeelay; duqsiyadii badnaana wuu ka kexeeyey Fircoon, iyo
addoommadiisii, iyo dadkiisiiba. Mid qudh ahna kama hadhin.
32 Markanna Fircoon qalbiga ayuu ka sii qallafsanaaday, oo
dadkiina siima uu dayn inay tagaan.

9 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Fircoon
u tag, oo waxaad ku tidhaahdaa, Waxaa Rabbiga ah
Ilaaha Cibraaniyadu leeyahay, Dadkayga sii daa ha tageene,
inay ii adeegaan. **2** Waayo, haddii aad sii dayn weydo,
oo aad sii haysatid, **3** bal ogow, gacanta Rabbigu waxay
ku dhici doontaa xoolahaaga berrinka jooga, ha ahaadeen
fardaha, dameeraha, geela, lo'da, iyo adhigaba; waxaana
dhici doona cudur baas. **4** Oo Rabbigu waa kala sooci
doonaa xoolaha reer binu Israa'iil iyo xoolaha Masar; oo
waxa reer binu Israa'iil ay leeyihiinna waxba kama dhiman
doonaan. **5** Rabbiguna wakhti buu u qabtay, isagoo leh, Berri
Rabbigu waxan ayuu dalka dhexdiisa ku samayn doonaa.
6 Rabbiguna waxaas waa sameeyey maalintii dambe, oo
xoolihii Masar oo dhammuna way wada bakhtiyeen; laakiinse
xoolihii reer binu Israa'iil midna kama bakhtiyin. **7** Markaasaa
Fircoon cid diray, oo bal eeg, xoolihii reer binu Israa'iil xataa
mid kama bakhtiyin. Laakiinse Fircoon wuu madax adkaaday,
dadkiina siima uu dayn inay tagaan. **8** Markaasaa Rabbigu
wuxuu Muuse iyo Haaruun ku yidhi, Waxaad qaadataan
cantoobooyin dambaska foornada ah, oo Muuse samada
ha u saydho Fircoon hortiisa. **9** Oo waxay noqon doontaa
habaas dhulka Masar oo dhan dul yaal, oo dalka Masar
oo dhan waxaa dadka iyo duunyadaba ka soo bixi doona
boogo xunxun. **10** Markaasay qaadeen dambaskii foornada,
oo waxay hor istaageen Fircoon; kolkaasaa Muuse xagga
samada kor ugu saydhay, markaasaa dadkii iyo duunyadiiba
waxaa ka soo wada baxay boogo xunxun. **11** Oo saaxiriintiina
Muuse ma ay hor istaagi karin boogaha dartood, waayo,
booguhu waxay ka soo bexeen saaxiriintii iyo Masriyiintii oo
dhan. **12** Rabbiguna waa sii qallafiyey Fircoon qalbigiisii, oo
isna ma uu dhegaysan iyagii, sidii Rabbigu Muuse ku yidhi.
13 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Aroor hore
kac, oo Fircoon hortiisa istaag, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Rabbiga Ilaaha Cibraaniyada ah wuxuu leeyahay, Dadkayga
sii daa ha tageene, inay ii adeegaan. **14** Waayo, waxaan
markan qalbigaaga, iyo addoommadaada, iyo dadkaagaba
ku soo dayn doonaa belaayadayda oo dhan, inaad ogaatid
inaan dhulka oo dhan lagu arag mid anoo kale ah. **15** Waayo,
haatan haddaan gacantayda fidin lahaa, oo aan belaayo
kugu dhufan lahaa adiga iyo dadkaagaba, de markaas adiga
dhulka waa lagaa baabbi'in lahaa, **16** laakiin sababtan
aawadeed ayaan kuu taagay, inaan xooggayga kaa muujiyo
iyo in magacayga laga sheego dhulka oo dhan. **17** Ma weli
baad dadkayga iska weynaynaysaa, oo aanad sii daynin?
18 Bal ogow, berrito haddaa oo kale waxaan soo daadin
doonaa roobdhagaxyaale baas oo aan weligiis lagu arag
Masar tan iyo maalintii la dhisay ilaa haatan. **19** Haddaba
cid u dir oo la soo dhaqso lo'daada iyo waxa berrinka kuu
jooga oo dhan; waayo, dad iyo duunyo wixii berrinka laga
helo oo dhan oo aan guryaha la soo gelin, waxaa ku soo
degi doona roobka dhagaxyada leh, wayna dhiman doonaan.
20 Markaasaa mid kasta oo addoommadii Fircoon ka mid
ahaa oo ka cabsanayay ereygii Rabbiga, addoommadiisii
iyo lo'diisii ayuu xagga guryaha u eryay; **21** kii aan dan ka
lahayn ereygii Rabbigase addoommadiisii iyo lo'diisiiba ayuu
berrinka ku daayay. **22** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku
yidhi, Gacanta xagga samada u fidi, in roobka dhagaxyada
leh ku soo dego dalka Masar oo dhan, dadka dushiisa iyo
duunyada dusheeda iyo dhalatada duurka ku taal dusheeda
oo dhan ee dalka Masar dhammaantiis. **23** Markaasaa Muuse
ushiisii u fidiyey xagga samada, oo Rabbigu wuxuu soo
diray onkod iyo roobdhagaxyaale, waxaana dhulka ku soo
degay dab; oo Rabbigu wuxuu dalkii Masar ku soo daayay
roobdhagaxyaale. **24** Sidaas daraaddeed waxaa ku soo da'ay
roobdhagaxyaale baas, roobka dhagaxyada lehna waxaa ku
qaldanaa dab, kaas oo kalena weligiis kama di'in dalka Masar
oo dhan tan iyo maalintii ay quruun noqotay ilaa haatan. **25**
Oo roobkii dhagaxyada lahaana wuxuu laayay wax alla wixii
dalka Masar oo dhan duurkiisa joogay, dad iyo duunyoba;
oo dhalatadii duurka oo dhanna roobkii dhagaxyada lahaa
baa laayay, oo dhirtii duurka oo dhanna wuu jejebiyey.
26 Waxaa keliyahoo aan roobdhagaxyaale ku di'in dalkii
Goshen oo reer binu Israa'iil joogeen. **27** Markaasaa Fircoon
cid u diray, oo u yeedhay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu
iyagii ku yidhi, Markan waan dembaabay; Rabbigu waa xaq,
aniga iyo dadkaygubana shar baannu leennahay. **28** Bal
Rabbiga noo barya, waayo, roobkan dhagaxyada leh iyo
onkodkan weynu waa nagu filan yihiin; oo waan idin sii dayn
doonaa, oo idinku mar dambe sii joogi maysaan innaba. **29**
Kolkaasaa Muuse wuxuu isagii ku yidhi, Isla markii aan ka
baxo magaalada ayaan gacmahayga u kala bixin doonaa
Rabbiga, oo onkodku waa joogsan doonaa, roobdhagaxyaale
dambena ma jiri doono, si aad adigu u ogaatid inuu Rabbigu
dhulka leeyahay. **30** Laakiin waan ogahay in adiga iyo
addoommadaadu aydnaan weli ka cabsanayn Rabbiga Ilaaha
ah. **31** Oo cudbigii iyo shaciirkiiba waa baabbe'een; waayo,
shaciirku waa midhaystay, cudbigana ubax baa ka baxayay.
32 Laakiinse sarreenkii waxba kuma dhicin; waayo, weli aad
uma uu bixin. **33** Oo Muusena magaaladii buu ka baxay,
wuuna ka tegey Fircoon, oo gacmihiisii buu u kala bixiyey
Rabbiga. Markaasaa onkodkii iyo roobkii dhagaxyada lahaaba
joogsadeen, roobkiina dhulka kuma shubmin. **34** Fircoonna
kolkuu arkay inay joogsadeen roobkii iyo roobdhagaxyaalihii

iyo onkodkiiba, ayuu weliba sii dembaabay, oo qalbigiisiina
wuu sii qallafiyey, isaga iyo addoommadiisiiba. **35** Oo Fircoon
qalbigiisiina waa sii qallafsanaaday, oo reer binu Israa'iilna
siima uu dayn inay tagaan, sidii Rabbigu Muuse afkiisa kaga
hadlay.

10 Kolkaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Orod oo Fircoon
u gal, waayo, qalbigiisii waan qallafiyey, iyo qalbiyadii
addoommadiisa, inaan calaamooyinkaygan dhexdooda ka
muujiyo, **2** iyo inaad adigu u sheegtid dhegaha wiilkaaga,
iyo wiilkaaga wiilkiisa, wixii aan ku sameeyey Masriyiinta,
iyo calaamooyinkaygii aan ku dhex sameeyey, inay iyagu
ogaadaan inaan anigu ahay Rabbiga. **3** Markaasaa
Muuse iyo Haaruun waxay u tageen Fircoon, oo ku
yidhaahdeen, Rabbiga ah Ilaaha Cibraaniyadu wuxuu kugu
yidhi, Ilaa goormaad diidaysaa inaad hortayda is-hoosaysiiso?
Dadkayga sii daa ha tageene, inay ii adeegaan. **4** Laakiinse
haddii aad diiddo inaad dadkayga sii dayso, bal ogow, berrito
dalkaaga ayax baan ku soo dayn doonaa, **5** oo dhulkuu
qarin doonaa, si aan dhulka loo arkin, oo wuxuu cuni doonaa
wixii ka baxsaday roobkii dhagaxyada lahaa oo idiin hadhay,
oo wuxuu kaloo cuni doonaa geed kasta oo duurka idiinka
baxaya. **6** Oo wuxuu ka buuxsami doonaa guryahaaga, iyo
guryaha addoommadaada, iyo guryaha Masriyiinta oo dhan;
si aan aabbayaashiin iyo awowayaashiin midkoodna arag
tan iyo waagii ay dhulka joogeen ilaa maantadan. Kolkaasuu
ka noqday oo ka tegey Fircoon. **7** Markaasaa Fircoon
addoommadiisii waxay ku yidhaahdeen, Ilaa goormuu ninkanu
dabin inagu noqonayaa? Inaga sii daa nimanka, Rabbiga
Ilaahooda ah ha u adeegeene. War miyaadan weli ogayn in
Masar baabba'day? **8** Markaasaa Muuse iyo Haaruun mar
kale loo keenay Fircoon. Kolkaasuu wuxuu ku yidhi, Taga oo
Rabbiga Ilaahiinna ah u adeega, laakiinse waa ayo kuwa
tegayaa? **9** Muusena wuxuu yidhi, Annagu waannu tegaynaa
yar iyo weynba, oo waxaannu la tegaynaa wiilashayada iyo
gabdhahayaga, iyo adhyahayaga, iyo lo'dayada oo dhan;
waayo, waxaannu u iidaynaa Rabbigayaga. **10** Oo wuxuu
iyagii ku yidhi, Rabbigu ha idinla jiro, haddaan idin sii daayo
idinka iyo yaryarkiinnaba, laakiinse bal ogaada in wax xumu
idinka horreeyaan. **11** Sidaas ma aha; ee intiinna ragga ahu
taga, oo Rabbiga u adeega; waayo, taasu waa wixii aad
doonayseen. Kolkaasaa Fircoon hortiisa laga eryay iyagii. **12**
Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Gacantaada
ayaxa ugu fidi dalka Masar korkiisa, inuu kor yimaado dalka
Masar, oo uu cuno geed yar oo kasta, oo ah in alla intii
roobkii dhagaxyada lahaa ka baxsatay. **13** Markaasuu Muuse
ushiisii dalkii Masar ku kor fidiyey, oo Rabbigu maalintaas oo
dhan iyo habeenkii oo dhan, wuxuu dhulkii ku soo daayay
dabayl bari ka timid, oo markii waagii beryay ayaa dabayshii
bari ayaxii keentay. **14** Kolkaasaa ayaxii dalkii Masar oo idil
dul fuulay, oo wuxuu ku soo degay dalkii Masar oo dhan;
wuxuuna ahaa ayax baas; hortiisna lama arag ayax saas
oo kale ah, dabadiisna ma jiri doono kaas oo kale. **15**
Waayo, wuxuu qariyey dhulka dushiisa oo dhan, kolkaasaa
dalkii gudcur noqday; oo wuxuu cunay dhalatadii waddanka
oo dhan, iyo midhihii dhirtii roobkii dhagaxyada lahaa ka
baxsaday oo dhan; oo dalkii Masar oo dhanna wax cagaar
ahuna kuma hadhin ama dhir ha noqoto ama dhalatada
duurka. **16** Markaasaa Fircoon dhaqso ugu yeedhay Muuse
iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, Waan ku dembaabay
Rabbiga Ilaahiinna ah iyo idinkaba. **17** Haddaba waan ku
baryayaaye, iga cafi dembigayga markan keliya, oo ii barya
Rabbiga Ilaahiinna ah, inuu iga qaado dhimashadan keliya.
18 Kolkaasuu Fircoon dibadda uga baxay oo Rabbiga baryay.
19 Markaasaa Rabbigu wuxuu soo leexiyey dabayl aad iyo
aad u xoog badan oo galbeed ka timid, kolkaasay ayaxii kor
u qaadday oo waxay ku gurtay Badda Cas, oo xataa ayax
qudha ahi kuma hadhin dalka Masar oo dhan. **20** Markaasaa
Rabbigu sii qallafiyey Fircoon qalbigiisii, mana uusan sii
dayn reer binu Israa'iil inay tagaan. **21** Markaasaa Rabbigu
wuxuu Muuse ku yidhi, Gacantaada xagga samada u taag, in
gudcur ku soo dego dalka Masar, kaasoo ah gudcur aad
u daran. **22** Kolkaasaa Muuse gacanta xagga samada u
taagay; oo waxaa dalkii Masar ku soo degay gudcur weyn
oo in saddex maalmood ah jiray; **23** oo midkoodna midka
kale ma arkin, ama midkoodna meeshiisii kama kicin in
saddex maalmood ah; laakiinse reer binu Israa'iil oo dhan
guryahoodu iftiin bay lahaayeen. **24** Markaasaa Fircoon
Muuse u yeedhay oo wuxuu ku yidhi, Taga oo Rabbiga
u adeega; laakiinse adhyihiinna iyo lo'diinnu ha joogeen;
yaryarkiinnuse ha idin raaceen. **25** Muusena wuxuu yidhi, De
waa inaad weliba na siisaa allabaryo iyo qurbaan la gubo, oo
aannu u bixinno Rabbiga ah Ilaahayaga. **26** Lo'dayaduna
waa inay na raacdaa, oo waa inaan neef keliyahu dib nooga
hadhin, waayo, iyada waa inaannu wax ka qaadannaa si
aannu ugu adeegno Rabbiga ah Ilaahayaga. Annagu garan
mayno wax aannu ugu adeegno Rabbiga jeeraannu tagno
xaggaas. **27** Laakiinse Rabbigu waa sii qallafiyey Fircoon
qalbigiisii, mana u doonaynin inuu iyaga sii daayo. **28**
Markaasaa Fircoon wuxuu isagii ku yidhi, War iga tag, oo iska
jir, si aadan wejigayga mar dambe u arkin, waayo, maalintii
aad wejigayga aragtid hubaal waad dhiman doontaa. **29**
Markaasaa Muuse wuxuu ku yidhi, Adigu si wanaagsan baad
u hadashay, oo wejigaaga mar dambe arki maayo.

11 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Weli
belaayo kale ayaan Fircoon iyo Masar ku soo dejin
doonaa; oo dabadeedna wuu idin sii dayn doonaa inaad
halkan ka tagtaan, oo markuu idin sii daayo, giddigiin ayuu
halkan idinka sii wada eryi doonaa. **2** Haddaba dadka
dhegihiisa maqashii, oo nin waluba ha weyddiisto deriskiisa,
naag walubana ha weyddiisato deriskeeda alaab lacag ah
iyo alaab dahab ah. **3** Rabbiguna Masriyiintii ayuu dadkii
raalli uga dhigay. Oo weliba ninkii Muuse ahaa wuxuu
dalka Masar ku ahaa mid aad u weyn xagga Fircoon
addoommadiisa iyo xagga dadkaba. **4** Muusena wuxuu yidhi,
Waxaa Rabbigu leeyahay, Habeenbadhka baan dalka Masar
ku dhex soconayaa, **5** oo curadyada dalka Masar jooga
oo dhammu way wada dhiman doonaan, curadka Fircoon
oo ku fadhiya carshigiisa, ilaa la gaadho curadka gabadha
addoonta ah oo ka dambaysa dhagaxshiidka, iyo curadyada
xoolaha oo dhan. **6** Oo waxaa dalka Masar oo dhan jiri
doonta oohin weyn, taas oo kale aan hore loo arag, hadda
kaddibna aan la arki doonin marnaba. **7** Laakiinse reer binu
Israa'iil dad iyo duunyo toona xataa eeyna afka u kala qaadi
maayo, si aad u ogaataan in Rabbigu kala duway Masriyiinta
iyo reer binu Israa'iil. **8** Oo addoommadaadan oo dhammu

anigay ii iman doonaan, oo anigay ii sujuudi doonaan, iyagoo
leh, Iska bax, adiga iyo dadka kula socda oo dhammuba; oo
markaas dabadeed ayaan bixi doonaa. Oo wuxuu Fircoon
kaga tegey cadho aad u kulul. **9** Markaasaa Rabbigu wuxuu
Muuse ku yidhi, Fircoon hadalkaaga dhegaysan maayo,
inay cajaa'ibyadaydu dalka Masar ku sii bataan aawadeed.
10 Muuse iyo Haaruunna cajaa'ibyadan oo dhan waxay ku
sameeyeen Fircoon hortiisa; Rabbiguna waa sii qallafiyey
qalbigii Fircoon oo isna ma uusan sii dayn reer binu Israa'iil
inay dalkiisa ka baxaan.

12 Oo Rabbigu wuxuu Muuse iyo Haaruun kula hadlay
dalka Masar, oo ku yidhi, **2** Bishanu waxay idiin
noqonaysaa tii bilaha ugu horraysay; oo waxay idiin
noqonaysaa sannadda bisheedii kowaad. **3** Shirka reer
binu Israa'iil oo dhan la hadla oo waxaad ku tidhaahdaan,
Maalinta tobnaad oo bishan waa in nin waluba wan qaataa
sida reeraha aabbayaashood yihiin, qoys waluba wan ha
qaato; **4** oo haddii qoys uusan wada qaadan karin wan, de
markaas waa in isaga iyo deriskiisa oo ah kan qoyskiisa
ku xiga ay mid wada qaataan oo ay u qaybsadaan sida
tirada dadku tahay; nin walba sida cuntadiisu tahay waa
inaad u tirisaan kalaqaybinta wanka. **5** Wankiinnu waa
inuu ahaadaa mid aan iin lahayn, waana inuu ahaadaa mid
lab oo sannad jiray, waana inaad wananka ama orgiyada
ka bixisaan, **6** oo waa inaad gooni u xidhaan ilaa bisha
maalinteeda afar iyo tobnaad; oo ururka shirka reer binu
Israa'iil oo dhammu waa inay makhribkii qalaan. **7** Oo waa
inay dhiigga wax ka qaataan, oo ay mariyaan fayaaradda
albaabka labadeeda dhinac iyo meesheeda sare oo ah
guryaha ay wax ku dhex cuni doonaan. **8** Oo habeenkaas
waa inay cunaan hilibka oo dab lagu dubay, iyo kibis aan
khamiir lahayn, oo ha ku cuneen caleemo qadhaadh. **9**
Ha cunina isagoo ceedhiin ama biyo lagu kariyey, laakiin
waxaad cuntaan isagoo dab lagu dubay, oo qaba madaxiisa
iyo mijihiisa iyo waxa gudihiisa ku jira qaba. **10** Oo waa
inaydnaan waxba ka reebin ilaa subaxda, laakiin waxa ka
hadha markuu waagu beryo waa inaad dab ku gubtaan. **11**
Oo sidan waa inaad u cuntaan, idinkoo guntan, oo kabihiinnu
cagaha idiinku jiraan, ushiinnuna gacanta idiinku jirto; oo waa
inaad degdeg u cuntaan; waayo, waa Rabbiga Kormariddiisa.
12 Waayo, habeenkaas waxaan dhex mari doonaa dalka
Masar, oo waxaan wada layn doonaa curadyada dalka Masar
oo dhan, kuwa dadka iyo kuwa duunyadaba, oo ilaahyada
Masar oo dhan waxaan ku soo dejin doonaa xukummo.
Anigu waxaan ahay Rabbiga. **13** Oo dhiiggu wuxuu idiin
noqon doonaa calaamo kor taal guryaha aad ku jirtaan; oo
markii aan dhiigga arko, waan iska kiin kor mari doonaa,
belaayo idin baabbi'isaana idinkuma dhici doonto, markaan
wax ku dhufto dhulka Masar. **14** Oo maalintanu waa inay
xusuus idiin noqotaa, oo waa inaad Rabbiga u iiddaan. Waa
inaad ka ab ka ab weligiin ku dhawrtaan iid amar ahaan.
15 Toddoba maalmood waxaad cuntaan kibis aan khamiir
lahayn; weliba maalinta kowaad waa inaad khamiirka ka
saartaan guryihiinna; waayo, ku alla kii cuna kibis khamiir
leh maalinta kowaad ilaa maalinta toddobaad, qofkaas
waa laga gooyn doonaa reer binu Israa'iil. **16** Maalinta
kowaad waxaa idiin ahaan doona shir quduus ah, maalinta
toddobaadna shir quduus ah. Wax shuqul ah maalmahaas
waa inaan la qaban, waxa qof kastaaba cuno mooyaane,
taas oo keliya baa la samayn karaa. **17** Oo idinku waa
inaad dhawrtaan iidda kibista aan khamiirka lahayn, waayo,
maalintaas qudheeda ayaan dadkiinna badnaantiisii ka soo
bixiyey dalkii Masar; sidaas daraaddeed amar ahaan waa
inaad ka ab ka ab weligiin ku dhawrtaan maalintaas. **18** Bisha
kowaad, maalinteeda afar iyo tobnaad, markay fiidkii tahay
waa inaad cuntaan kibis aan khamiir lahayn, ilaa laga gaadho
maalinta koob iyo labaatanaad oo bisha, markay fiidkii tahay.
19 Toddoba maalmood waa inaan guryihiinna khamiir laga
helin; waayo, ku alla kii wax khamiir leh cuna, qofkaas
waa laga gooyn doonaa shirka reer binu Israa'iil, hadduu
yahay qariib iyo hadduu waddanka ku dhex dhashayba.
20 Wax khamiir leh waa inaydnaan cunin; guryihiinna oo
dhan waa inaad ku cuntaan kibis aan khamiir lahayn. **21**
Markaasaa Muuse wuxuu u wada yeedhay waayeelladii reer
binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu iyagii ku yidhi, La baxa
wanan oo qoys, qoys u qaata, oo qala wanka Kormaridda.
22 Waxaad qaadataan xidhmo geed husob ah, oo waxaad
dartaan dhiigga ku jira xeedhada, oo albaabka fayaaraddiisa
sare iyo labada dhinac oo fayaaradda ah ku taabsiiya
dhiiga ku jira xeedhada; oo midkiinna ilaa waagu ka beryo
yuusan albaabka gurigiisa dibadda uga bixin. **23** Waayo,
Rabbigu wuxuu dhex mari doonaa dalka, oo wuxuu layn
doonaa Masriyiinta, oo markuu arko dhiigga ku yaal albaabka
fayaaraddiisa sare iyo labada dhinac oo fayaaradda ah ayaa
Rabbigu kor mari doona albaabka, oo u oggolaan maayo
in baabbi'iyuhu guryihiinna soo galo oo idin laayo. **24** Oo
waxan amar ahaan waa inaad weligiin u dhawrtaan idinka iyo
carruurtiinnuba. **25** Oo markii aad timaadaan dalka Rabbigu
idin siin doono, oo uu idiinku ballanqaaday, waa inaad
dhawrtaan u adeegiddan Ilaah. **26** Oo markii carruurtiinnu
idinku yidhaahdaan, Maxaad ula jeeddaan u-adeegiddan
Ilaah? **27** waxaad ku odhan doontaan, Waa allabarigii
Rabbiga Kormariddiisii, kii kor maray guryihii reer binu Israa'iil
markay Masar joogeen, oo samatabbixiyey reerahayagii,
Masriyiintiise laayay. Markaasaa dadku madaxa u foororiyey
oo u sujuuday. **28** Markaasaa reer binu Israa'iil tageen oo
sidaas yeeleen; sidii Rabbigu Muuse iyo Haaruun ku amray
ayay yeeleen. **29** Oo waxaa dhacday in habeenbadhkii
Rabbigu laayay curadyadii dalkii Masar oo dhan, inta laga
bilaabay curadkii Fircoon oo carshigiisii ku fadhiyey ilaa
la gaadhay curadkii maxbuuska godxabsiga ku jiray, iyo
curadyadii xoolaha oo dhan. **30** Markaasaa habeenkaas
waxaa kacay Fircoon, iyo addoommadiisii oo dhan, iyo
Masriyiintii oo dhan; oo oohin aad u weyn baa Masar
ka dhacday, waayo, ma jirin guri aan meyd oollin. **31**
Markaasuu Muuse iyo Haaruun u yeedhay habeennimadii,
oo wuxuu ku yidhi, Kaca, oo dadkayga ka dhex baxa,
idinka iyo reer binu Israa'iilba; taga oo Rabbiga u adeega,
sidaad u tidhaahdeen. **32** Oo adhyihiinna iyo lo'diinnaba
kaxaysta, sidaad u tidhaahdeen, iina soo duceeya. **33** Oo
Masriyiintuna waxay dadka ku deddejiyeen inay dhaqso
uga saaraan dalka; waayo, waxay yidhaahdeen, Kulligeen
waxaynu nahay dad go'ay. **34** Markaasaa dadkii waxay
qaateen cajiinkoodii intaanu khamiirin, iyo weelashoodii ay
wax ku dhex cajiimi jireen, oo intay maryahoodii ku xidheen

ayay garbaha saarteen. **35** Oo reer binu Israa'iilna waxay
yeeleen sidii Muuse eraygiisu ahaa; oo waxay Masriyiintii
weyddiisteen alaab lacag ah iyo alaab dahab ah iyo dhar;
36 oo Rabbiguna Masriyiintii ayuu dadkii raalli uga dhigay,
oo sidaas daraaddeed way u daayeen inay qaataan wixii
ay weyddiisteenba. Oo iyana Masriyiintii way dheceen. **37**
Oo reer binu Israa'iilna waxay ka sodcaaleen Racmeses oo
waxay tageen Sukod, tiradooduna waxay ku dhowayd lix
boqol oo kun oo nin oo lugaynaya oo aan carruurta lagu
tirin. **38** Oo waxaa kaloo raacay dad faro badan oo isku
darsan, iyo adhyihii, iyo lo'dii, oo ahaa xoolo aad u badan.
39 Oo cajiinkii ay Masar kala yimaadeen ayay ka dubteen
kibis aan khamiir lahayn, waayo, ma ay khamiirin; maxaa
yeelay, dalkii Masar degdeg bay kaga soo bexeen, oo ma
aanay sii joogi karin, mana ay diyaarsan sahay. **40** Reer
binu Israa'iil intay dalka Masar qariib ku ahaayeen waxay
ahayd afar boqol iyo soddon sannadood. **41** Oo markii
afartii boqol iyo soddonkii sannadood dhammaadeen, isla
maalintaas ayaa Rabbiga dadkiisii badnaa oo dhammu ka
baxay dalkii Masar. **42** Habeenkaasu waa habeen aad
Rabbiga loogu dhawro, bixintii uu iyaga Masar ka soo bixiyey
aawadeed; kaasu waa habeenkii Rabbiga oo ay reer binu
Israa'iil oo dhammu ka ab ka ab aad u dhawraan. **43**
Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse iyo Haaruun ku yidhi,
Kanu waa amarkii iidda Kormaridda; shisheeyuhuna yuusan
wax ka cunin; **44** laakiinse nin kasta addoonkiisa uu lacagta
ku iibsaday, markaad guddo dabadeed waa inuu wax ka
cunaa. **45** Kii qariib ah iyo midiidinka la soo kiraystay toona
midkoodna waa inuusan wax ka cunin. **46** Oo waa in isku
guri lagu cuno; oo waa inaadan hilibka waxba dibadda uga
bixin; lafna waa inaydnaan ka jebin. **47** Oo shirka reer binu
Israa'iil oo dhammu waa inuu dhawro. **48** Oo haddii mid
qariib ahu idinla dego, oo uu doonayo inuu Rabbiga u dhawro
iidda Kormaridda, de waa in intiisa lab oo dhan la wada
gudaa, oo markaas ha soo dhowaado oo ha dhawro, oo
markaas wuxuu noqon doonaa sidii mid dalka ku dhashay;
laakiinse qof buuryoqab ahu waa inuusan wax ka cunin. **49**
Kan waddanka ku dhashay iyo kan qariibka ah oo idin dhex
degganu waa inay isku sharci ahaadaan. **50** Sidaasay reer
binu Israa'iil oo dhammu yeeleen; sidii Rabbigu Muuse iyo
Haaruun ku amray ayay yeeleen. **51** Oo isla maalintaasaa
Rabbigu reer binu Israa'iil uga bixiyey dalkii Masar, siday
guutooyinkoodii ahaayeen.

13 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** Curadyada oo dhan quduus iiga dhig; wax alla
wixii maxal fura oo ku dhex jira reer binu Israa'iil, dad iyo
duunyoba, anigaa iska leh. **3** Markaasaa Muuse wuxuu dadkii
ku yidhi, Xusuusta maalintan aad Masar ka soo baxdeen, oo
aad ka soo baxdeen gurigii addoonsiga; waayo, Rabbigu
gacan xoog badan buu idinkaga soo bixiyey meeshan; waa
inaan kibis khamiirsan la cunin. **4** Idinku waxaad baxdeen
maanta oo ah bisha Aabiib. **5** Oo markii Rabbigu idin geeyo
dalka reer Kancaan iyo reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Xiwi,
iyo reer Yebuus, oo uu awowayaashiin ugu dhaartay inuu idin
siinayo, kaas oo ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan,
de markaas waa inaad bishan dhexdeeda dhawrtaan u
adeegiddan Ilaah. **6** Toddoba maalmood waa inaad kibis aan
khamiir lahayn cuntaan, oo maalinta toddobaad waa inay
iid Rabbiga u ahaato. **7** Oo kibis aan khamiir lahayn waa
in la cunaa toddobada maalmood oo dhan; oo waa inaan
lagugu arag kibis khamiirsan, ama waa inaan xataa lagugu
arag khamiir, tan iyo xudduudkaaga oo dhan. **8** Maalintaas
waa inaad wiilkaaga u sheegtaa, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Waa wixii Rabbigu ii sameeyey aawadood markii aan Masar
ka soo baxay. **9** Oo waxay kuu noqon doontaa calaamo
gacantaada saaran, iyo xusuus indhahaaga u dhaxaysa, in
Rabbiga sharcigiisu afkaaga ku jiro; waayo, Rabbigu gacan
xoog leh buu kaaga soo bixiyey dalkii Masar. **10** Sidaas
daraaddeed waa inaad amarkan haysaa xilligiisa, oo aad
dhawrtaa sannad ilaa sannad. **11** Oo markii Rabbigu ku
geeyo dalka reer Kancaan siduu ugu dhaartay adiga iyo
awowayaashaaba, oo uu ku siiyo, **12** de markaas waa inaad
Rabbiga gooni ugu soocdaa kulli intii maxal furta oo dhan iyo
intii xoolaha curad ah, mid kasta oo lab ah Rabbigu waa iska
lahaan doonaa. **13** Oo curad kasta oo dameer ah waa inaad
ku madax furtaa wan yar; oo haddii aadan doonaynin inaad
madax furto, de markaas waa inaad luqunta ka jebisaa, oo
dadkaaga curadyadiisa oo dhan waa inaad wax ku madax
furtaa. **14** Oo dabadeedto markii wiilkaagu wax ku weyddiiyo
oo kugu yidhaahdo, Waxanu waa maxay? waa inaad ku
tidhaahdaa isaga, Gacan xoog badan baa Rabbigu nagaga
soo bixiyey Masar oo ahaa gurigii addoonsiga; **15** oo markii
Fircoon dooni waayay inuu na sii daayo, waxaa dhacday
inuu Rabbigu wada laayay curadyadii Masar oo dhan oo
ahaa curadyadii dadka iyo curadyadii duunyadaba; oo sidaas
daraaddeed baan Rabbiga allabari ugu bixiyaa wax alla
wixii maxal fura oo dhan, ee ah inta lab, laakiinse dadkayga
curadyadiisa oo dhan wax baan ku madax furtaa. **16** Oo
waxay kuu noqon doontaa calaamo gacantaada saaran, iyo
wax ka laalaada indhahaaga dhexdooda; waayo, Rabbigu
gacan xoog badan buu Masar nagaga soo bixiyey. **17** Oo
markii Fircoon dadkii sii daayay, Ilaah kuma uu kaxayn jidka
dalka reer Falastiin in kastoo uu kaasu dhowaa, waayo, Ilaah
wuxuu yidhi, Waaba intaasoo dadku markay dagaal arkaan ay
qoomameeyaan, oo ay Masar dib ugu noqdaan. **18** Laakiinse
Ilaah wuxuu dadkii u hor kacay waddada la wareegta cidlada
ku ag taal Badda Cas; reer binu Israa'iilna waxay Masar ka
bexeen iyagoo hubkoodii sita. **19** Markaasaa Muuse wuxuu
qaaday lafihii Yuusuf; waayo, Yuusuf aad buu ugu dhaartay
reer binu Israa'iil, oo wuxuu ku yidhi, Hubaal Ilaah waa idin
soo booqan doonaa; ee lafahayga waa inaad halkan ka
qaaddaan. **20** Oo waxay sodcaalkoodii ka bilaabeen Sukod,
oo waxay degeen Eetaam, oo ku taal cidlada qarkeeda. **21**
Rabbiguna inuu iyaga jidka tuso aawadeed ayuu maalintii
hortooda socon jiray isagoo ku jira tiir daruur ah, habeenkiina
tiir dab ah, inuu iyaga u ifttiimiyo si ay u socdaan hadh iyo
habeenba. **22** Tiirkii daruurta ahaa oo maalinta, iyo tiirkii
dabka ahaa oo habeenka kama tegin dadka hortiisa.

14 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse, oo wuxuu
ku yidhi, **2** La hadal reer binu Israa'iil oo u sheeg
inay dib u soo noqdaan oo ay degaan meel ka horraysa
Fiihaahiirod, oo u dhaxaysa Migdol iyo badda, kana horraysa
Bacal Sefoon. Horteeda oo meel badda agteeda ah waa
inaad degtaan. **3** Oo Fircoon wuxuu wax ka sheegi doonaa

reer binu Israa'iil, oo odhan doonaa, Dhulkaa murgiyey, oo cidladaa xidhay iyagii. **4** Oo anna waxaan qallafin doonaa Fircoon qalbigiisa, oo isna wuu soo raacdaysan doonaa iyaga; markaasaan Fircoon iyo ciidankiisaba ciso ka heli doonaa; Masriyiintuna waxay ogaan doonaan inaan anigu ahay Rabbiga. Oo iyana sidii bay yeeleen. **5** Oo waxaa loo sheegay boqorkii Masar inay dadkii carareen; markaasaa Fircoon iyo addoommadiisii qalbigoodii wuxuu u rogmaday xaggii dadka, oo waxay yidhaahdeen, Waxan aynu samaynay waa maxay, oo maxaynu reer binu Israa'iil uga sii daynay adeegiddii ay inoo adeegi jireen? **6** Markaasuu wuxuu diyaarsaday gaadhifaraskiisii, oo wuxuu watay dadkiisii; **7** Oo wuxuu kaxaystay lix boqol oo gaadhifaras ah oo la doortay, iyo gaadhifardoodkii Masar oo dhan, iyo saraakiil u sarraysa kulligood. **8** Markaasaa Rabbigu qallafiyey qalbigii boqorkii Masar oo Fircoon ahaa; kolkaasuu wuxuu raacdaystay reer binu Israa'iil; waayo, reer binu Israa'iil waxay ku bexeen gacan sarraysa. **9** Markaasaa Masriyiintii iyagii raacdaysteen. Kulli Fircoon fardihiisii iyo gaadhifardoodkiisii oo dhan, iyo fardooleydiisii, iyo ciidankiisii ayaa raacdeeyey, oo waxay gaadheen iyagoo deggan meel badda u dhow, oo Fiihaahiirod dhinaceeda ah, kana horraysa Bacal Sefoon. **10** Oo markii Fircoon soo dhowaaday, ayaa reer binu Israa'iil indhaha kor u taageen, oo waxay arkeen Masriyiintii oo soo daba socota; markaasay aad iyo aad u cabsadeen, oo reer binu Israa'iil ayaa Rabbiga u qayshaday. **11** Oo waxay Muuse ku yidhaahdeen, War ma xabaalaan jirin Masar, oo sidaa aawadeed aad noogu soo kaxaysay cidlada inaannu ku dhimanno? Maxaad sidan noogu gashay oo aad Masar nooga soo saartay? **12** Sow erayganu ma aha kii aannu kugula hadalnay Masar dhexdeeda, annagoo ku leh, Iska kaaya daa, aannu Masriyiinta u addeegnee? Waayo, waxaa noo wanaagsanaan lahayd inaannu Masriyiinta u adeegno, intii aannu cidlada ku dhiman lahayn. **13** Markaasaa Muuse wuxuu dadkii ku yidhi, War ha cabsanina, oo iska taagnaada, oo bal arka badbaadada uu Rabbigu maanta idiin samayn doono; waayo, Masriyiinta aad maanta aragteen, weligiin mar dambe ma arki doontaan. **14** Oo Rabbigu aawadiin buu u diriri doonaa, oo idinku waa inaad iska aamusnaataan. **15** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, War maxaad iigu qaylinaysaa? Reer binu Israa'iil u sheeg inay hore u socdaan. **16** Oo adigu ushaada kor u qaad, oo gacanta badda ku kor fidi, oo kala goo; oo reer binu Israa'iil waxay mari doonaan badda dhexdeeda oo ay ku socon doonaan dhul engegan. **17** Oo bal ogow, anigu waxaan qallafin doonaa qalbiga Masriyiinta, oo iyagay daba geli doonaan; oo markaasaan ciso ka heli doonaa Fircoon, iyo ciidankiisa oo dhan, iyo gaadhifardoodkiisa, iyo fardooleydiisa. **18** Oo Masriyiintu markaasay garan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay, kolkii aan sharaf ka helo Fircoon, iyo gaadhifardoodkiisa, iyo fardooleydiisa. **19** Markaasaa malaa'igtii Ilaah oo hor socotay reer binu Israa'iil soo wareegtay oo daba martay iyagii, markaasaa tiirkii daruurta ahaa ka soo hor wareegay oo uu daba maray iyagii; **20** oo wuxuu kala dhex galay reer Masar iyo reer binu Israa'iil; oo waxaa jiray daruur iyo gudcur, laakiinse weliba habeennimadii wuu iftiimay; oo habeenkii oo dhan midna uma soo dhowaan ka kale. **21** Markaasaa Muuse gacantii baddii ku kor fidiyey, oo habeenkii oo dhan Rabbigu wuxuu baddii dib ugu celiyey dabayl xoog badan oo bari ka timid, oo wuxuu baddii ka dhigay dhul engegan, oo biyihiina way kala go'een. **22** Markaasaa reer binu Israa'iil baddii dhex mareen, oo waxay ku socdeen dhul engegan, oo biyihiina waxay iyagii u ahaayeen derbi xagga midigta iyo xagga bidixdaba. **23** Markaasaa Masriyiintiina soo eryadeen, oo intay soo daba galeen ayay waxay mareen badda dhexdeeda, oo waxayna ahaayeen Fircoon fardihiisii iyo gaadhifardoodkiisii, iyo fardooleydiisii oo dhan. **24** Oo markii waagii beryay waxaa dhacday in Rabbigu ciidankii Masriyiinta ka dhex fiiriyey tiirkii dabka ahaa iyo kii daruurta ahaa, kolkaasuu kadeeday ciidankii Masriyiinta. **25** Kolkaasuu giringirihii gaadhifardoodkooda xidhay, inay si dhib leh u kexeeyaan; markaasay Masriyiintii waxay yidhaahdeen, Reer binu Israa'iil hortooda aynu ka cararno; waayo, Rabbigu waa u dirirayaa iyaga oo uga hiilinayaa Masriyiinta. **26** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Badda gacanta ku kor fidi, inay biyuhu ku soo noqdaan Masriyiinta, iyo gaadhifardoodkooda, iyo fardooleydooda. **27** Markaasaa Muuse gacantii badda ku kor fidiyey, oo markii waagii beryay ayaa baddii xooggeedii hore ku soo noqotay, markaasaa Masriyiintiina ka carareen; kolkaasaa Rabbigu wuxuu Masriyiintii ku tuuray badda dhexdeedii. **28** Markaasaa biyihii isku soo noqdeen, oo waxay qariyeen gaadhifardoodkii, iyo fardooleydii, iyo xataa ciidankii Fircoon oo dhan oo badda dhexdeeda reer binu Israa'iil ku eryaday, oo xataa midna kama hadhin. **29** Laakiinse reer binu Israa'iil waxay ku socdeen dhul engegan oo badda dhexdeeda ah, biyihiina waxay iyagii u ahaayeen derbi xagga midigta iyo xagga bidixdaba. **30** Oo sidaasaa Rabbigu reer binu Israa'iil uga badbaadiyey gacantii Masriyiinta; oo reer binu Israa'iilna waxay arkeen Masriyiintii oo dhimatay oo badda xeebteeda taal. **31** Markaasaa reer binu Israa'iil waxay arkeen shuqulkii weynaa oo Rabbigu ku sameeyey Masriyiintii, kolkaasay dadkii Rabbiga ka cabsadeen, oo waxay rumaysteen Rabbiga iyo addoonkiisii Muuse.

15 Markaasaa Muuse iyo reer binu Israa'iil waxay Rabbiga ugu gabyeen gabaygan, oo intay qaadeen, bay yidhaahdeen, Anigu Rabbiga waan u gabyi doonaa, waayo, ammaan buu ku guulaystay; Faraskii iyo kii fuushanaaba wuxuu ku tuuray badda. **2** Rabbigu waa xooggayga iyo gabaygayga, Oo isagu wuxuu noqday badbaadadayda. Kanu waa Ilaahay, oo anigu waan ammaani doonaa isaga; Waa Ilaahii aabbahay, aniguna waan sarraysiin doonaa. **3** Rabbigu waa dagaalyahan, Magiciisuna waa Rabbi. **4** Wuxuu Fircoon gaadhifardoodkiisii iyo ciidankiisiiba ku tuuray badda dhexdeeda, Oo saraakiishiisii la doortayna waxay tiimbadeen Badda Cas dhexdeeda. **5** Oo waxaa iyagii qariyey moolkii, Oo moolkay dhex tiimbadeen sidii dhagax oo kale. **6** Rabbiyow, gacantaada midig xoog bay ammaan ku leedahay, Rabbiyow, gacantaada midig cadowga bay burburisaa. **7** Oo mudnaantaada weynaanteeda ayaad ku jebisaa kuwa adiga kugu kaca. Oo waxaad soo dirtaa cadhadaada, kolkaasay iyaga u gubtaa sidii jirrido yaryar oo jajab ah. **8** Oo neeftii sankaaga aawadeed ayaa biyihii isdul rasaysmeen, Daadkiina kor buu u kacay sidii taallo; Moolkiina wuxuu ku adkaaday badda dhexdeeda. **9** Oo cadowgii wuxuu yidhi, Anigu waan eryan doonaa, anigu waan gaadhi

doonaa, boolida waan kala qaybin doonaa. Oo damacaygu
waa ka dhergi doonaa iyaga; Oo seeftaydaan galka kala
bixi doonaa, gacantayduna way baabbi'in doontaa iyaga. **10**
Adigu dabayshaadii baad ku afuuftay, oo baddii baa qarisay
iyagii; Oo sidii laxaamad oo kale ayay u dhex tiimbadeen
biyihii xoogga badnaa. **11** Rabbiyow, adiga bal yaa kula
mid ah ilaahyada dhexdooda? Bal yaa adiga kula mid ah
oo quduusnimada ammaan ku leh, Oo ammaantiisa laga
cabsadaa, oo cajaa'ibyo sameeya? **12** Adigu gacantaadii
midig baad soo fidisay, Markaasaa dhulku liqay iyagii. **13** Oo
raxmaddaadaad ku soo hor kacday dadkii aad soo madax
furatay. Oo waxaad iyagii ku soo hor kacday xooggaaga,
waxaadna u soo wadday rugtaada quduuska ah. **14** Oo
dadyowgii baa maqlay, wayna gariireen. Kuwii Falastiin
degganaana waxay noqdeen sidii dumar fool qabatay. **15**
Markaasay ugaasyadii reer Edom yaabeen; Raggii xoogga
weynaa oo Moo'aabna gariir baa qabtay. Dadkii Kancaan
degganaa oo dhammuna way dhalaaleen. **16** Oo cabsi iyo
naxdin baa ku dhacay iyagii. Oo gacantaada weynaanteeda
aawadeed ayay sidii dhagax oo kale u aamuseen, Ilaa ay
dadkaagu gudbeen, Rabbiyow, Ilaa ay dadkii aad soo iibsatay
gudbeen. **17** Iyaga gudahaad soo gelin doontaa, oo waxaad
ku beeri doontaa buurta dhaxalkaaga, Taasoo ah meesha aad
u samaysatay inaad degganaatid, Rabbiyow, Waana meesha
quduuska ah oo gacmahaagu diyaariyeen. **18** Rabbigu boqor
buu ahaan doonaa weligiis iyo weligiisba. **19** Waayo, Fircoon
fardihiisii waxay baddii la galeen gaadhifardoodkiisii, iyo
fardooleydiisii, oo Rabbigu biyihii badda ayuu dushooda ku
soo celiyey; laakiinse reer binu Israa'iil waxay ku socdeen
dhul engegan oo badda dhexdeeda ah. **20** Markaasaa
Maryan oo nebiyad ahayd, Haaruunna walaashiis ahayd,
ayaa waxay gacanteeda ku qaadatay daf; kolkaasaa dumarkii
oo dhammu ka daba yaaceen iyagoo cayaaraya oo dafaf
wata. **21** Markaasaa Maryan waxay ugu celisay iyagii, War
Rabbiga u gabya, waayo, ammaan buu ku guulaystay; Oo
faraskii iyo kii fuushanaaba wuxuu ku tuuray badda. **22**
Markaasaa Muuse reer binu Israa'iil hore uga sii kexeeyey
Badda Cas, oo waxay tageen cidlada Shuur la yidhaahdo;
oo waxay cidlada ku dhex soconayeen saddex maalmood,
oo biyona ma ay helin. **23** Oo markii ay yimaadeen
Maaraah, way cabbi kari waayeen biyihii Maaraah, waayo,
way qadhaadhaayeen, oo sidaas daraaddeed magaceedii
waxaa loo bixiyey Maaraah. **24** Markaasay dadkii Muuse u
gunuuseen, oo waxay yidhaahdeen, Bal maxaannu cabnaa?
25 Kolkaasuu Rabbiga u qayshaday, oo Rabbigu wuxuu
tusay geed, geedkiina wuu ku dhex tuuray biyihii, markaasaa
biyihii macaan noqdeen. Oo meeshaas buu wuxuu ugu
sameeyey qaynuun iyo amar, oo meeshaas buu ku tijaabiyey
iyagii; **26** oo wuxuu ku yidhi, Haddaad aad u dhegaysatid
Rabbiga Ilaahaaga ah codkiisa, oo aad samaysid wixii ku
hagaagsan indhihiisa hortooda, oo aad dhegta u dhigtid
amarradiisa, oo aad dhawrtid qaynuunnadiisii oo dhan, de
markaas anigu kugu ridi maayo cudurradii aan Masriyiinta
ku riday midnaba; waayo, anigu waxaan ahay Rabbiga ku
bogsiiya. **27** Markaasay waxay yimaadeen meel la yidhaahdo
Eelim, oo meeshaas waxaa ku yiil laba iyo toban ilood oo
biyo ah, iyo toddobaatan geed oo timir ah, oo halkaasay
degeen biyaha agtooda.

16 Markaasay ka ambabbexeen Eelim, oo shirkii reer
binu Israa'iil oo dhammu waxay yimaadeen cidlada
Siin la yidhaahdo, taasoo u dhaxaysa Eelim iyo Siinay,
waxayna ahayd bishii labaad, maalinteedii shan iyo tobnaad,
taasoo ka dambaysay baxniintii ay Masar ka soo bexeen.
2 Markaasaa shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu cidladii
Muuse iyo Haaruun ugu gunuuseen. **3** Oo reer binu Israa'iilna
waxay iyagii ku yidhaahdeen, Waxaa noo wanaagsanaan
lahayd inaannu gacanta Rabbiga ku dhimanno, annagoo
dalkii Masar joogna, intii aannu ag fadhinnay dheryaha
hilibka ah, oo aannu kibis ka dhergaynay, waayo, waxaad
cidladan noogu soo bixiseen inaad ururkan oo dhan gaajo
ku dishaan. **4** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku
yidhi, Bal eeg, waxaan samada idiinka soo dayn doonaa
kibis, oo dadku waa inay dibadda u baxaan oo maalin
walba soo urursadaan in maalin ku filan, si aan u tijaabiyo
iyaga, bal inay sharcigayga ku socdaan iyo in kale. **5** Oo
maalinta lixaad waa inay diyaarsadaan wixii ay soo gurteen,
kolkaasay noqon doontaa intii ay maalin walba guran jireen
in labanlaabkeed ah. **6** Markaasaa Muuse iyo Haaruun
waxay reer binu Israa'iil oo dhan ku yidhaahdeen, Makhribka
baad ogaan doontaan inuu Rabbigu idinka soo bixiyey dalkii
Masar, **7** oo subaxdana waxaad arki doontaan ammaantii
Rabbiga, waayo, wuu maqlayaa gunuuskiinna aad Rabbiga
u gunuusaysaan. Oo annagu maxaannu nahay oo aad
noogu gunuusaysaan? **8** Markaasaa Muuse wuxuu yidhi;
Rabbigu makhribka wuxuu idin siin doonaa hilib aad cuntaan,
subaxdana wuxuu idin siin doonaa kibis aad ka dheregtaan;
maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu maqlayaa gunuuskiinna aad
isaga u gunuusaysaan. Bal maxaannu annagu nahay?
Annaga noo gunuusi maysaane, ee waxaad u gunuusaysaan
Rabbiga. **9** Markaasaa Muuse wuxuu Haaruun ku yidhi,
Shirka reer binu Israa'iil oo dhan waxaad ku tidhaahdaa,
Rabbiga hortiisa ku soo dhowaada; waayo, wuu maqlay
gunuuskiinnii. **10** Intii Haaruun la hadlayay shirkii reer binu
Israa'iil oo dhan waxay eegeen xaggii cidlada, oo bal eeg,
ammaantii Rabbiga ayaa daruurtii ka dhex muuqatay. **11**
Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu isagii ku
yidhi, **12** Anigu waan maqlay gunuuskii reer binu Israa'iil;
haddaba la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Makhribka
waxaad cuni doontaan hilib, subaxdana waxaad ka dhergi
doontaan kibis; oo waad ogaan doontaan inaan anigu ahay
Rabbiga Ilaahiinna ah. **13** Oo waxaa dhacday in makhribkii
digaagduur yimaadeen oo ay xeradii oo dhan qariyeen, oo
subaxdiina waxaa degmadii hareeraheeda ku soo degay
sayax. **14** Oo markii sayaxii soo degay baabba'ay ayaa
waxaa dhulkii cidlada ku hadhay wax yaryar oo goobaaban
oo laale'eg sayax barafoobay. **15** Oo markay reer binu
Israa'iil arkeen ayaa midkoodba ka kale ku yidhi, Maxay
tahay? Waayo, ma ay garanayn waxay tahay. Kolkaasaa
Muuse wuxuu iyagii ku yidhi, Tanu waa kibistii Rabbigu
idiin siiyey inaad cuntaan. **16** Waxanu waa wixii Rabbigu
idinku amray, Nin waluba ha ka gurto in cuntadiisa ugu filan,
inta dadkiinna tiradiisu tahay, qofkiiba comer muggiis ha
qaato, oo nin waluba inta teendhadiisa joogta ha u qayb
qaado. **17** Oo reer binu Israa'iil sidaasay yeeleen, oo qaarna
wax badan buu soo gurtay, qaarna wax yar. **18** Oo markay
comerkii ku qiyaaseen, kii wax badan soo gurtay waxba

kama hadhin, kii wax yar soo gurtayna waxba kama dhinmin,
oo nin waluba in cuntadiisa ugu filan buu soo gurtay. **19**
Markaasaa Muuse wuxuu iyagii ku yidhi, Ninna yuusan wax
ka reebin ilaa subaxda. **20** Habase yeeshee Muuse ma
ay dhegaysan, laakiinse qaarkood baa wax ka reebay ilaa
subaxdii, kolkaasaa dirxi galay, oo ay urtay. Markaasaa
Muusena iyagii u cadhooday. **21** Oo subax kasta nin waluba
wuxuu guran jiray in cuntadiisa ugu filan; oo markii qorraxdu
soo kululaatana, way dhalaali jirtay. **22** Oo maalintii lixaad
waxay soo gurteen kibistii hore labanlaabkeed, qof waluba
wuxuu soo gurtay laba comer, markaasaa taliyayaashii
shirka oo dhammu intay u yimaadeen Muuse u sheegeen.
23 Kolkaasuu wuxuu iyagii ku yidhi, Waxanu waa wixii
Rabbigu ku hadlay, Berri waa maalin weyn oo nasasho
ah, oo waa sabti quduus u ah Rabbiga. Wixii aad duban
lahaydeen dubta, oo wixii aad karin lahaydeen kariya, oo
wax alla wixii idiin hadha meel dhigta oo ha idiin yaalleen ilaa
subaxda. **24** Kolkaasay meel dhigteen ilaa subaxdii, sidii
Muuse ku amray; oo mana ay urin, dirxina laguma arag. **25**
Markaasaa Muuse wuxuu yidhi, Intan maanta cuna; waayo,
maanta waa maalin sabti u ah Rabbiga; oo maanta waxba
duurka ka heli maysaan. **26** Lix maalmood waa inaad soo
gurataan, laakiinse maalinta toddobaad waa sabtida, oo
maalintaas waxba ma jiri doonaan innaba. **27** Oo waxaa
dhacday maalintii toddobaad inay dadkii qaarkood dibadda
u bexeen inay wax soo gurtaan, laakiinse waxba ma ay
helin. **28** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Ilaa
goormaad diidaysaan inaad dhawrtaan amarradayda iyo
qaynuunnadayda? **29** Bal eega, Rabbigu wuxuu idin siiyey
sabtida, oo sidaas daraaddeed buu isagu maalintii lixaad idiin
siiyey kibis laba maalmood idinku filan; haddaba nin kasta oo
idinka mid ahu meeshiisa ha joogo, oo maalinta toddobaad
ninna yuusan meeshiisa ka bixin. **30** Oo sidaas daraaddeed
baa dadkii maalintii toddobaad u nasteen. **31** Oo reer binu
Israa'iil waxay magaceedii u bixiyeen Maanna; oo waxay u
caddayd sida midhaha koryander la yidhaahdo, waxayna
u dhadhan ekayd sidii buskud malab lagu sameeyey. **32**
Markaasaa Muuse wuxuu yidhi, Waxanu waa wixii Rabbigu
idinku amray, oo wuxuu yidhi, Comer muggiis ha loo dhigo
farcankiinna dambe, inay arkaan kibistii aan idinku masruufi
jiray markaad cidlada joogteen oo aan dalkii Masar idinka soo
bixiyey. **33** Markaasaa Muuse wuxuu Haaruun ku yidhi, Weel
qaado oo waxaad ku shubtaa comer muggiis oo Maanna ah,
oo Rabbiga hor dhig in loo hayo farcankiinna dambe. **34** Sidii
Rabbigu Muuse ku amray ayaa Haaruun Maragga hortiis u
dhigay, in loo hayo aawadeed. **35** Oo reer binu Israa'iil waxay
maannadii cunayeen afartan sannadood, ilaa ay yimaadeen
dhul la deggan yahay. Waxay cuni jireen maannadii ilaa ay
yimaadeen dalkii reer Kancaan xadkiisii. **36** Comer waa
eefaah toban meelood loo dhigay meeshiis.

17 Oo markaasaa shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu
waxay ka sodcaaleen cidlada Siin la yidhaahdo, oo
waxay u socdeen sidii Rabbigu ku amray, kolkaasay waxay
degeen meel la yidhaahdo Refiidiim; oo dadkuna ma ay
haysan biyo ay cabbaan. **2** Sidaas daraaddeed dadkii waxay
la dirireen Muuse, oo waxay ku yidhaahdeen, War biyo
aannu cabno na sii. Kolkaasaa Muuse wuxuu iyagii ku yidhi,
Bal maxaad aniga iila diriraysaan? Oo maxaad Rabbiga
u jirrabaysaan? **3** Markaasay dadkii meeshaas biyo ugu
harraadeen; kolkaasaa dadkii intay Muuse u gunuuseen
ayay waxay ku yidhaahdeen, War maxaad Masar nooga
soo kaxaysay? Ma inaad annaga iyo carruurtayada, iyo
xoolahayaga harraad noogu disha baa? **4** Kolkaasaa Muuse
Rabbiga u qayshaday oo ku yidhi, Bal maxaan dadkan ku
sameeyaa? Waayo, waxay ku dhow yihiin inay i dhagxiyaan.
5 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal dadka
ka hor mar, oo waxaad kaxaysataa waayeellada reer binu
Israa'iil, ushaadii aad webiga ku dhufatayna gacanta ku
qabso oo tag. **6** Oo bal ogow, halkaas ayaan hortaada isku
dul taagi doonaa dhagaxa weyn oo Xoreeb yaal, kolkaas
waa inaad dhagaxa ushaada ku dhufataa, oo waxaa halkaas
ka iman doona biyo ay dadku cabbaan. Kolkaasaa Muuse
sidaas ku sameeyey waayeelladii reer binu Israa'iil hortooda.
7 Markaasuu meeshaas magaceedii wuxuu u bixiyey Masaah
iyo Meriibaah, dirirtii ay reer binu Israa'iil dirireen aawadeed,
iyo jirrabaaddii ay Rabbiga jirrabeen aawadeed, oo ay
yidhaahdeen, War, Rabbigu ma na dhex joogaa mise nama
dhex joogo? **8** Markaasaa waxaa yimid reer Camaaleq, oo
wuxuu reer binu Israa'iil kula diriray Refiidiim. **9** Markaasaa
Muuse wuxuu Yashuuca ku yidhi, Rag inoo dooro, oo la bax,
oo reer Camaaleq la dirir. Berrito waxaan istaagi doonaa
buurta dusheeda, anigoo gacanta ku haysta ushii Ilaah. **10**
Kolkaasaa Yashuuca yeelay sidii Muuse ku yidhi, oo wuxuu
la diriray reer Camaaleq. Markaasaa Muuse iyo Haaruun iyo
Xuur waxay koreen ilaa buurta dusheedii. **11** Oo markii Muuse
gacanta kor u taagayba, waxaa adkaaday reer binu Israa'iil;
markuu gacanta dejiyeyna, waxaa adkaaday reer Camaaleq.
12 Laakiinse Muuse gacmihiisu way cuslaayeen; kolkaasay
waxay soo qaadeen dhagax, oo Muuse u saldhigeen, isna
kolkaasuu ku fadhiistay; Haaruun iyo Xuurna gacmihiisii
bay sare u hayeen, intuu midba dhinac ka maray, oo
gacmihiisiina way xoogeeyeen ilaa ay qorraxdii dhacday. **13**
Oo Yashuucana seef afkeed buu ku jebiyey reer Camaaleq
iyo dadkiisiiba. **14** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku
yidhi, Waxan buug ku qor si loo xusuusto, oo Yashuuca
dhegihiisa maqashii, waayo, xusuusta reer Camaaleq lagu
xusuusan jiray ayaan inta samada ka hoosaysa oo dhan ka
baabbi'inayaa. **15** Markaasaa Muuse wuxuu dhisay meel
allabari, oo magaceedii wuxuu u bixiyey Yehowah Nisii, **16**
oo wuxuu yidhi, Rabbigu waa dhaartay, oo Rabbigu wuu la
dagaallami doonaa reer Camaaleq ka ab ka ab.

18 Haddaba wadaadkii Midyaan oo Yetroo ahaa, Muusena
soddog u ahaa, ayaa wuxuu maqlay kulli wixii Rabbigu
u sameeyey Muuse iyo dadkiisa reer binu Israa'iil, iyo sidii
Rabbigu reer binu Israa'iil uga soo bixiyey dalkii Masar. **2**
Markaasaa Yetroo oo Muuse soddog u ahaa ayaa wuxuu
soo kexeeyey naagtii Muuse oo ahayd Siforaah, markuu iska
diray dabadeed, **3** iyadii iyo labadeedii wiilba, oo midkood
magiciisu wuxuu ahaa Gershoom, waayo, wuxuu yidhi, Qariib
baan ku ahaa dal qalaad, **4** midka kalena magiciisuna wuxuu
ahaa Eliiceser; waayo, wuxuu yidhi, Ilaahii aabbahay baa i
caawiyey, oo wuxuu iga samatabbixiyey seeftii Fircoon. **5**
Markaasaa Yetroo oo Muuse soddog u ahaa ayaa Muuse
ugu yimid cidladii ay degeen oo buurtii Ilaah agteeda
ahayd isagoo wada wiilashiisii iyo naagtiisii. **6** Markaasuu

wuxuu Muuse ku yidhi, Anigoo ah Yetroo soddoggaa waan
kuu imid aniga iyo naagtaada iyadoo wadata labadeedii
wiilba. **7** Markaasaa Muuse dibadda u baxay inuu ka
hor tago soddoggiis, kolkaasuu u sujuuday oo dhunkaday,
markaasaa intay iswaraysteen ayay teendhadii soo galeen.
8 Markaasaa Muuse wuxuu soddoggiis u sheegay kulli wixii
Rabbigu ku sameeyey Fircoon iyo Masriyiintii oo uu ugu
sameeyey reer binu Israa'iil aawadood, iyo wixii dhib iyaga
ku dhacay oo dhan intay soo socdeen, iyo sidii Rabbigu
uga samatabbixiyey. **9** Markaasaa Yetroo ku farxay kulli
wanaaggii Rabbigu reer binu Israa'iil u sameeyey oo dhan,
iyo bixinta uu ka soo samatabbixiyey gacantii Masriyiinta. **10**
Markaasaa Yetroo wuxuu yidhi, Ammaan waxaa leh Rabbigii
idinka soo samatabbixiyey gacantii Masriyiinta, iyo gacantii
Fircoon; oo kaasu waa kii dadka ka soo samatabbixiyey
gacantii Masriyiinta hoosteeda. **11** Oo haatan anigu waan
ogahay in Rabbigu ka wada weyn yahay ilaahyada oo dhan;
waayo, waxyaalihii ay kula macaamiloodeen iyagoo kibirsan
aawadeed, isagaa ka sarreeyey. **12** Markaasaa Yetroo oo
Muuse soddog u ahaa ayaa wuxuu qaaday qurbaan la
gubo iyo allabaryo. Markaasaa waxaa yimid Haaruun iyo
waayeelladii reer binu Israa'iil oo dhan inay Ilaah hortiisa
kibis kula cunaan Muuse soddoggiis. **13** Markaasaa waxaa
maalintii dambe dhacday in Muuse u fadhiistay inuu dadkii
u kala gar naqo; dadkiina waxay Muuse ag taagnaayeen
subaxdii ilaa makhribkii. **14** Oo Muuse soddoggiis markuu
arkay wixii uu dadkii ku sameeyey oo dhan ayuu yidhi, Waa
maxay waxan aad dadka ku samaynaysaa? Oo maxaad
keligaa u fadhidaa, dadka oo dhammuna kuu ag taagan yahay
subaxda ilaa makhribka? **15** Markaasaa Muuse soddoggiis ku
yidhi, Maxaa yeelay, dadku waxay iigu yimaadaan inay Ilaah
wax iga weyddiiyaan. **16** Oo markay wax isu haystaanna
anigay ii yimaadaan, oo markaasaan u kala gar naqaa nin
iyo deriskiisa, oo waxaan iyaga ogeysiiyaa amarrada Ilaah
iyo qaynuunnadiisa. **17** Markaasaa Muuse soddoggiis wuxuu
isaga ku yidhi, War waxaad samaysaa ma wanaagsana. **18**
Waayo, hubaal waad ku daali doontaan, adiga iyo dadka
kula joogaaba, maxaa yeelay, waxanu waa kugu culus yihiin
adiga; oo ma aad awooddid inaad keli ahaantaa samayso.
19 Haddaba bal i dhegayso oo waan kula talinayaaye, oo
Ilaahna ha kula jiro. Adigu dadka daraaddiis Ilaah u dhowow,
oo arrimahoodana Ilaah u keen. **20** Oo waa inaad iyaga
bartaa amarrada iyo qaynuunnada, oo waa inaad iyaga
tustaa jidkii ay mari lahaayeen, iyo shuqulkii ay qaban
lahaayeen. **21** Oo weliba waa inaad dadka oo dhan kala soo
baxdaa rag karti leh, oo Ilaah ka cabsada, oo daacad ah,
oo neceb faa'iidada xaqdarrada ah, oo kuwo caynkaas ah
madax uga dhig, inay ahaadaan kuwo kun kun u taliya, iyo
kuwo boqol boqol u taliya, iyo kuwo konton konton u taliya,
iyo kuwo toban toban u taliya, **22** oo kuwaasu dadka ha u
gar naqeen had iyo goor, oo waxay noqon doontaa in wixii
weyn oo dhan ay adiga kuu keenaan, laakiinse wixii yar oo
dhan ay iyagu ka gar naqi doonaan; oo sidaasaa hawshu
kaaga yaraan doontaa, oo iyana hawshay kula qaybsan
doonaan. **23** Oo haddaad waxan samaysid, oo haddii Ilaah
sidan kugu amro, de markaas waad adkaysan kari doontaa,
oo dadkan oo dhammuna meeshooda ayay nabad ku tegi
doonaan. **24** Sidaas daraaddeed Muuse wuu dhegaystay
hadalkii soddoggiis, wuuna wada sameeyey wixii uu ku yidhi
oo dhan. **25** Markaasaa Muuse wuxuu reer binu Israa'iil oo
dhan ka doortay rag karti leh, oo wuxuu ka dhigay madaxdii
dadka, oo ah kuwo kun kun u taliya, iyo kuwo boqol boqol u
taliya, iyo kuwo konton konton u taliya, iyo kuwo toban toban
u taliya. **26** Oo dadkay u gar naqi jireen had iyo goorba, oo
arrimaha adadagna waxay u keeni jireen Muuse, laakiinse
wixii yaryar oo dhan iyagaa ka gar naqi jiray. **27** Markaasaa
Muuse u oggolaaday soddoggiis inuu tago, isna dalkiisii ayuu
tegey.

19 Markii reer binu Israa'iil Masar ka soo bexeen
dabadeed, bishii saddexaad, ayay isla maalintaas
yimaadeen cidlada Siinay la yidhaahdo. **2** Oo markay ka
soo keceen Refiidiim oo ay yimaadeen cidladii Siinay ayay
teendhooyinkoodii cidladii ka dhisteen, oo reer binu Israa'iil
halkaasay degeen buurta horteeda. **3** Muusena kor buu ugu
tegey Ilaah, markaasaa Rabbigu buurta uga yeedhay isagii,
oo wuxuu ku yidhi, Yacquub reerkiisa waxaad ku tidhaahdaa
sidan, reer binu Israa'iilna ku dheh, **4** Idinku waad aragteen
wixii aan ku sameeyey Masriyiintii, iyo sidii aan idiinku soo
qaaday gorgorro baalashood, oo aan idiin soo kaxaystay.
5 Haddaba sidaas daraaddeed, haddaad daacad ahaan ii
addeecaysaan, oo aad axdigayga dhawraysaan, de markaas
waxaad ahaan doontaan dad hanti iiga ah dadyowga oo
dhan, waayo, dhulka oo dhan anigaa iska leh; **6** oo waxaad ii
ahaan doontaan boqortooyo wada wadaaddo ah, iyo quruun
quduus ah. Kuwanu waa erayada aad reer binu Israa'iil
kula hadli doonto. **7** Markaasaa Muuse yimid oo wuxuu u
yeedhay waayeelladii dadka oo dhan, kolkaasuu erayadii
Rabbigu isaga ku amray oo dhan hortooda wada dhigay. **8**
Markaasaa dadkii oo dhammu waxay ku wada jawaabeen,
oo yidhaahdeen, Kulli waxa Rabbigu ku hadlay oo dhan
waannu wada yeeli doonnaa. Markaasaa Muuse Rabbiga
uga warramay erayadii dadka. **9** Kolkaasaa Rabbigu wuxuu
Muuse ku yidhi, Bal ogow, waxaan kuugu iman doonaa
daruur qaro weyn dhexdeed, inay dadku maqlaan markii aan
kula hadlayo, iyo weliba inay weligood adiga ku rumaystaan.
Markaasaa Muuse Rabbiga u sheegay erayadii dadka. **10**
Kolkaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal orod oo
dadka u tag, oo maanta iyo berri quduus ka dhig iyaga,
oo dharkooda ha dhaqeen, **11** oo maalinta saddexaad
diyaar ha u noqdeen, waayo, maalinta saddexaad dadka
oo dhan hortiisa ayaa Rabbigu ku soo degi doonaa Buur
Siinay. **12** Oo waa inaad soohdin dadka kaga wareejisaa,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Iska jira, oo buurta ha fuulina,
hana taabanina xuduudkeeda; waayo, ku alla kii buurta
taabta hubaal waa la dili doonaa. **13** Gacanu yaanay taaban
isaga, laakiinse hubaal isaga waa in la dhagxiyo ama waa in
gantaal lagu dilo; dad iyo duunyo ha ahaado, kaasu sina
yaanu u noolaan; oo markii buunka aad looga dhawaajiyo,
buurta ha soo fuuleen. **14** Markaasaa Muuse buurtii ka
degay, oo wuxuu u tegey dadkii, kolkaasuu dadkii quduus
ka dhigay, oo ay dharkoodii dhaqeen. **15** Oo wuxuu dadkii
ku yidhi, Maalinta saddexaad diyaar noqda oo naagna ha
isugu dhowaanina. **16** Oo maalintii saddexaad, markuu
waagii beryay, waxaa dhacay onkod iyo hillaac, oo daruur
qaro weyn baa buurtii soo dul joogsatay, oo waxaa yeedhay

buun codkiisu aad iyo aad u weyn yahay, kolkaasay dadkii
xerada ku jiray oo dhammu wada gariireen. **17** Markaasaa
Muuse dadkii xeradii ka soo bixiyey inay Ilaah la kulmaan
aawadeed; kolkaasay waxay istaageen buurta salkeedii.
18 Oo Buur Siinay dhammaanteed way qiiqaysay, maxaa
yeelay, Rabbi baa dusheeda ku soo degay, isagoo dab ku
dhex jira, oo qiiqeediina kor buu u baxay sida qiiq foorno oo
kale, oo buurtii oo dhammuna aad bay u gariirtay. **19** Oo
markii buunkii codkiisii aad iyo aad u sii weynaaday ayaa
Muuse hadlay, Ilaahna kolkaasuu cod ugu jawaabay. **20**
Markaasaa Rabbigu wuxuu ku soo kor degay Buur Siinay, oo
wuxuu yimid buurta dusheedii. Kolkaasaa Rabbigu wuxuu
Muuse ugu yeedhay buurta dusheedii; oo Muusena kor buu
u baxay. **21** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi,
Hoos u deg, oo dadka u dig, waaba intaasoo ay Rabbiga
xaggiisa u soo xadgudbaan inay fiirsadaan, oo ay qaarkood
badanu halligmaane. **22** Oo weliba wadaaddada Rabbiga u
soo dhowaanaya quduus ha iska dhigeen, waaba intaasoo
Rabbigu uu halligaaye. **23** Kolkaasaa Muuse wuxuu Rabbiga
ku yidhi, Dadku Buur Siinay sooma fuuli karaan, waayo,
waxaad nagu amartay, oo nagu tidhi, Buurta soohdin ku
wareeji, oo quduus ka dhig. **24** Markaasaa Rabbigu wuxuu
isagii ku yidhi, Orod oo hoos u deg; oo dabadeedna soo
fuul adigoo Haaruun wata; laakiinse wadaaddada iyo dadku
yaanay kor u soo xadgudbin xagga Rabbiga, waaba intaasoo
uu halligaaye. **25** Haddaba Muuse hoos buu u degay oo
dadkii u tegey, una sheegay.

20 Markaasaa Rabbigu erayadan oo dhan ku hadlay,
isagoo leh, **2** Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahaaga
ah, oo kaa soo bixiyey dalkii Masar iyo gurigii addoonsiga. **3**
Aniga mooyaane ilaahyo kale waa inaanad lahaan. **4** Waa
inaanad samaysan sanam xardhan, ama wax u eg waxa
samada sare jira, ama waxa dhulka hoose jira, ama waxa
biyaha dhulka ka hooseeya ku jira. **5** Waa inaanad iyaga
u sujuudin, ama u adeegin, waayo, aniga oo ah Rabbiga
Ilaahaaga ah waxaan ahay Ilaah masayr ah, oo xumaantii
awowayaasha waxaan soo gaadhsiinayaa carruurtooda tan
iyo farcanka saddexaad iyo kan afraad oo kuwa i neceb,
6 oo waxaan u naxariistaa kumanyaal ah kuwa i jecel oo
amarradayda xajiya. **7** Waa inaanad magaca Rabbiga
Ilaahaaga ah si been ah ugu hadal qaadin, waayo, Rabbigu
eedlaawe u haysan maayo kii magiciisa si been ah ugu hadal
qaada. **8** Xusuuso maalinta sabtida, inaad quduus ka dhigto.
9 Lix maalmood waa inaad hawshootaa, oo aad shuqulkaaga
oo dhan qabsataa, **10** laakiinse maalinta toddobaad waa
maalin sabti u ah Rabbiga Ilaahaaga ah, oo waa inaanad
shuqul qaban, adiga, ama wiilkaaga, ama gabadhaada, ama
addoonkaaga, ama addoontaada, ama xoolahaaga, ama
qariibka irdahaaga ku jira; **11** waayo, Rabbigu lix maalmood
buu ku sameeyey samada, iyo dhulka, iyo badda, iyo waxa
dhexdooda ku jira oo dhan, kolkaasuu nastay maalintii
toddobaad, sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu u barakeeyey
maalintii sabtida ahayd oo quduus uga dhigay. **12** Aabbahaa
iyo hooyadaa maamuus, in cimrigaagu ku dheeraado dhulka
Rabbiga Ilaahaaga ahu ku siiyo. **13** Waa inaanad qudh gooyn.
14 Waa inaanad sinaysan. **15** Waa inaanad waxba xadin. **16**
Waa inaanad deriskaaga marag been ah ku furin. **17** Waa
inaanad damcin guriga deriskaaga, waa inaanad damcin
naagta deriskaaga, ama addoonkiisa, ama addoontiisa, ama
dibigiisa, ama dameerkiisa, ama waxa deriskaagu leeyahay
oo dhan. **18** Oo dadkii oo dhammuna way wada arkeen
onkodkii iyo hillaacii, iyo codkii buunka, iyo buurtii qiiqaysay;
oo markii dadkii arkay ayay gariireen, oo meel fog istaageen.
19 Kolkaasay waxay Muuse ku yidhaahdeen, Adigu nala
hadal, oo annana waannu ku maqli doonnaa, laakiinse Ilaah
yuusan nala hadlin, waaba intaasoo aannu dhimannaaye. **20**
Markaasaa Muuse wuxuu dadkii ku yidhi, Ha cabsanina,
waayo, Ilaah wuxuu u yimid inuu idin tijaabiyo, iyo in ka
cabsashadiisu idinku jirto, si aydnaan u dembaabin. **21**
Markaasaa dadkii waxay istaageen meel fog, Muusena wuxuu
u soo dhowaaday gudcurkii qarada weynaa oo Ilaah joogay.
22 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad reer
binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Idinka qudhiinnu waad aragteen
inaan samada idinkala hadlay. **23** Haddaba waa inaydnaan
yeelan ilaahyo kale aniga mooyaane; oo ilaahyo lacag ah iyo
ilaahyo dahab ah waa inaydnaan samaysan. **24** Meel allabari
waa inaad ciid iiga samaysaa, oo waa inaad dusheeda
iigu bixisaa qurbaannadaada la gubo, iyo qurbaannadaada
nabaadiinada, iyo idahaaga iyo dibiyadaada. Oo meel kasta
oo aan magacayga dadka ku xususiyoba waan kuugu iman
doonaa oo waan kugu barakayn doonaa. **25** Oo haddaad
meel allabari dhagax iiga samayso, waa inaadan dhagax
qoran ka dhisin, waayo, haddaad alaabtaada taabsiisid waad
nijaasaysay. **26** Ama waa inaanad meeshayda allabariga
sallaan ku fuulin, si aan cawradaadu uga muuqan.

21 Haddaba kuwanu waa amarradii aad hortooda dhigi
lahayd. **2** Haddaad addoon Cibraani ah iibsatid, ha
kuu adeego lix sannadood, oo tan toddobaadna ha iska tago
isagoo xor ah oo aan waxba bixin. **3** Oo hadduu keli ahaantiis
ku soo galo, haddana keli ahaantiis ha ku baxo, hadduuse
naag qabo, de markaas waa inay naagtiisu isaga la baxdaa.
4 Haddii sayidkiisu naag siiyona, oo ay wiilal iyo gabdho u
dhasho, de markaas naagta iyo carruurteedaba waxaa iska
lahaanaya sayidkeedii, oo waa inuu isagu keligiis iska baxaa.
5 Laakiinse haddii addoonku bayaan u yidhaahdo, Anigu
waan jeclahay sayidkayga, iyo naagtayda, iyo carruurtayda,
oo anigoo xor ah bixi maayo, **6** de markaas waa in sayidkiisu
xaakinnada u keenaa, oo waa inuu albaabka ag keenaa,
ama tiirka albaabka; markaas sayidkiisu dhegta mudac ha
kaga dalooliyo; oo weligiis ha u adeego. **7** Oo haddii nin
gabadhiisa u iibiyo inay addoon noqoto, waa inaanay dibadda
u bixin sida addoommada nimanka ahu ay u baxaan. **8** Oo
haddaanay raalli gelin sayidkeedii doonay iyada, de markaas
waa inuu sii daayo iyada, ha la madax furto, laakiinse
amar uma lahaan doono inuu iyada dad qalaad ka iibiyo,
waayo, khiyaano ayuu kula macaamilooday iyada. **9** Oo
hadduu iyada wiilkiisa u guursho, de waa inuu iyada ula
macaamiloodaa sida gabdhaha loola macaamiloodo. **10** Oo
hadduu naag kale la guursado, waa inuusan inna ka dhimin
masruufkeeda, iyo dharkeeda, iyo xaqa naagnimadeeda.
11 Oo hadduusan saddexdaas iyada u samayn, markaas
lacagla'aan ha ku baxdo. **12** Kii nin wax ku dhufta si uu ninku
u dhinto, isagana hubaal waa in la dilaa. **13** Oo haddii aanu
gaadin, laakiinse Ilaah u dhiibo gacantiisa, de markaas anaa
kuu samayn doona meel uu ku cararo. **14** Oo haddii nin kibir
ula badheedho inuu deriskiisa khiyaano ku dilo, waa inaad

isaga ka waddaa meeshayda allabariga, ha dhintee. **15** Oo kii aabbihiis ama hooyadiis wax ku dhufta, hubaal kaas waa in la dilaa. **16** Oo kii intuu nin xada iibiya ama gacantiisaba laga helo, hubaal kaas waa in la dilaa. **17** Oo kii aabbihiis ama hooyadiis caaya, hubaal kaas waa in la dilaa. **18** Oo haddii niman diriraan, oo midkood kan kale dhagax ama feedh ku dhufto, oo uusan dhiman, laakiinse uu sariir ku jiif noqdo; **19** kaasu hadduu mar kale sara kaco oo uu dibadda u baxo isagoo ushiisa ku tukubaya, markaas kii wax ku dhuftay eed ma leh, laakiinse waa inuu siiyaa wixii ka khasaaroobay intuu jiifay, waana inuu dhaqaaleeyo ilaa uu ka bogsado. **20** Haddii nin addoonkiisa ama addoontiisa uu ul ku dhufto, oo uu gacantiisa ku dhinto, kaas hubaal waa in la ciqaabaa. **21** Kan la dilayse hadduu maalin ama laba sii joogo, de markaas waa inaan la ciqaabin, waayo, isagu waa lacagtiisii. **22** Oo haddii niman diriraan oo ay wax yeelaan naag uur leh, oo uu ilmaheedu ka soo dhaco, laakiinse dhib kale aanu dhicin, kaas waa in lagu ganaaxaa intii ninkii naagta qabay uu kor saaro, oo waa inuu bixiyaa intii xaakinnadu ku xukumaan. **23** Laakiinse haddii dhib kale dhacdo, waa inaad naf naf u dishaa, **24** oo waa inaad il il u riddaa, iligna ilig u riddaa, gacanna gacan u gooysaa, cagna cag u gooysaa, **25** oo kii wax guba, gub, kii wax dhaawacana, dhaawac, kii wax karbaashana, karbaash. **26** Oo haddii nin isha addoonkiisa ama isha addoontiisa wax ku dhufto, oo ka rido, de markaas waa inuu iska sii daayaa isagoo xor ah, ishiisa aawadeed. **27** Oo hadduu iligga addoonkiisa ama iligga addoontiisa wax ku dhufto oo ka rido, de markaas waa inuu iska sii daayaa isagoo xor ah iliggiisa aawadiis. **28** Oo haddii dibi nin ama naag geeso ku mudo, oo ay dhintaan, markaas hubaal waa in dibiga la dhagxiyaa, oo hilibkiisana waa inaan la cunin; laakiinse qofkii dibiga lahaa waxba eed ma leh. **29** Laakiinse haddii markii hore dibigu dad geesaha ku mudi jiray, oo loo sheegay qofkii lahaa, isaguse aanu xidhin, laakiinse uu dibigu nin ama naag dilay, dibiga waa in la dhagxiyaa, oo weliba qofkii lahaana waa in isna la dilaa. **30** Haddiise mag la saaro isaga, de markaas waa inuu bixiyaa wax alla wixii la kor saaray madaxfurashadiisa aawadeed. **31** Hadduu wiil geeso ku muday iyo hadduu gabadh geeso ku mudayba waa in xukunkan lagu qaadaa. **32** Oo haddii dibigii geeso ku mudo nin addoon ah ama naag addoon ah, waa inuu ninkii dibiga lahaa sayidkoodii soddon sheqel oo lacag ah siiyaa, oo dibigana waa in la dhagxiyaa. **33** Oo haddii nin god daboolka ka qaado, ama haddii nin god qodo oo uu dabooli waayo, oo uu ama dibi ama dameer ku dhaco, **34** de markaas waa in ninkii godka lahaa xaq mariyaa. Waa inuu lacag siiyaa ninkii neefka lahaa, oo neefka dhintayna waa inuu isagu lahaado. **35** Oo haddii nin dibigiis nin kale dibigiis wax yeelo oo uu dhinto, de markaas waa inay dibiga nool iibiyaan, oo qiimihiisa waa inay qaybsadaan; oo weliba kan dhintayna waa inay qaybsadaan. **36** Ama haddii dibiga lagu yiqiin inuu markii hore wax geeso ku mudi jiray, oo uusan qofkii lahaa xidhin, markaas hubaal waa inuu dibi dibi ku bixiyaa, oo neefka dhintayna waa inuu isagu lahaado.

22 Haddii nin dibi ama lax xado, oo uu qasho ama iibiyo, waa inuu shan dibi dibigii ku magdhabo, laxdiina afar laxaad. **2** Haddii tuug la helo isagoo guri u dhacaya, oo inta wax lagu dhufto uu dhinto, markaas kii dilay dhiig eed kuma laha. **3** Haddiise qorraxdu u soo baxdo, markaas dhiigga eed buu ku leeyahay. Waa inuu u soo celiyaa, hadduusanse waxba haysan, de markaas waa in isaga la iibiyaa tuugnimadiisii aawadeed. **4** Haddiise wuxuu xaday iyagoo nool gacantiisa laga helo, ama dibi ha noqdo amase dameer, amase lax, waa inuu labanlaab u bixiyaa. **5** Haddii nin beer canab ah ama beer kale xoolo daajiyo, oo uu neefkiisa ku sii daayo si uu nin kale beertiis u daaqo, de markaas waa inuu meesha beertiisa ugu wanaagsan iyo meesha beertiisa canabka ah ugu wanaagsan ugu magdhabaa. **6** Haddii dab baxo, oo uu qodxanta qabsado, oo uu wada gubo xidhmooyinka sarreenka ah ama sarreenka weli baalka ku yaal, ama beerta oo dhan, markaas kii dabka shiday waa inuu magdhabaa. **7** Haddii nin deriskiisa lacag ama alaab ammaano ugu dhiibto, oo ninka gurigiisii laga xado, oo markaas tuuggii la helo, waa inuu labanlaab u magdhabaa. **8** Haddiise aan tuuggii la helin, markaas waa in ninkii guriga lahaa xaakinnada u soo dhowaadaa si loo caddeeyo inuu alaabtii deriskiisa fartiisa saaray iyo in kale. **9** Waayo, wax kasta oo xadgudub ah ama ha noqdo dibi aawadiis, ama dameer aawadiis, ama lax aawadeed, ama dhar aawadiis, ama wax kasta oo baadi ah, haddii la leeyahay, Waa kan, waa in labada qolo arrintooda xaakinnada la hor keenaa. Oo midkii xaakinnadu ku xukumaan waa inuu deriskiisa labanlaab ugu magdhabaa. **10** Haddii nin deriskiisa ammaano ugu dhiibto dameer ama dibi, ama lax amase neef uun, markaas hadduu dhinto, ama wax gaadhaan, ama la kaxaysto iyadoo aan la arkayn, **11** markaas waa in dhaartii Rabbiga la dhex dhigaa labadooda, si loo caddeeyo inuu fartiisa saaray xoolihii deriskiisa iyo in kale, oo kii lahaana waa inuu aqbalaa, oo waxbana loo magdhabi maayo. **12** Laakiinse haddii laga xado, waa inuu isagu qofkii lahaa u magdhabaa. **13** Haddiise dugaag bakhtiisto, waa inuu marag ahaan u keenaa, oo wixii dugaaggu bakhtiistay waxba ka magdhabi maayo. **14** Oo haddii nin deriskiisa neef ka ammaahdo, oo ay wax gaadhaan amaba uu dhinto, isagoo aan ninkii lahaa la joogin, kaasu hubaal waa inuu magdhabaa. **15** Haddiise kii lahaa la joogay, waa inuusan waxba ka magdhabin, oo hadduu kiro ahaa, kiradiisii waa laga xisaabay. **16** Oo haddii nin sasabto gabadh bikrad ah oo aan doonanayn, oo uu iyada la seexdo, de markaas waa inuu yarad ka bixiyo oo uu guursadaa iyada. **17** Haddiise aabbeheed innaba u diido inuu isaga siiyo, de markaas waa inuu bixiyaa intii gabadh bikrad ah yaradkeedu yahay. **18** Saaxirad inay sii noolaato waa inaadan u fasaxin. **19** Ku alla kii neef u galmooda, hubaal waa in la dilaa. **20** Kii wax u bixiya ilaah kale oo aan Rabbiga keligiis ah ahayn, kaas waa in dhammaantiis la baabbi'iyaa. **21** Oo qariib waa inaadan xumayn, ama waa inaadan dulmin, waayo, idinba qariib baad ku ahaydeen dalkii Masar. **22** Waa inaydnaan dhibin carmal, ama ilmo agoon ah. **23** Oo si kasta ha noqotee haddii aad iyaga dhibtid, oo ay ii qayshadaan hubaal qayladooda waan maqli doonaa, **24** oo aad baan u cadhoon doonaa, oo markaasaan seef idinku dili doonaa, kolkaasaa naagihiinnu waxay noqon doonaan carmallo, carruurtiinnuna agoon. **25** Oo haddaad lacag ammaahisid dadkayga masaakiinta ah oo kula jooga, waa inaadan ku noqon sidii mid dayn ku leh ama waa inaadan waxba kor saarin. **26** Haddaad deriskaaga dharkiisa

rahmad uga qaadatid waa inaad u celisaa intaan qorraxdu dhicin, **27** waayo, kaasu waa kan qudh ah oo uu isa saari jiray, oo waa dharkii uu huwan jiray, oo muxuu ku seexan doonaa? Oo waxaa dhici doonta in markuu ii qayshado, aan maqli doono, waayo, anigu waan raxmad badnahay. **28** Waa inaadan xaakinnada caayin, mid dadkaaga u taliyana ha habaarin. **29** Waa inaadan ka raagin inaad wax ka bixiso midhahaaga badan iyo dheecaanka macsaraddaada. Oo curadyada dadkaagana waa inaad aniga i siisaa. **30** Oo sidaas oo kalena waa inaad ka yeeshaa dibiyadaada iyo idahaaga; toddoba maalmood waa inuu hooyadiis la joogaa, maalinta siddeedaadna waa inaad ii bixisaa. **31** Oo waa inaad dad quduus ah ii ahaataan, oo sidaas daraaddeed waa inaydnaan cunin hilib neef oo dugaag berrinka ku bakhtiistay, laakiinse waa inaad eeyaha u tuurtaan.

23 Waa inaadan qaadqaadin war been ah; gacantaada heshiis ha ugu dhiibin kan sharka ah, yaadan markhaati xaqdaran noqone. **2** Inaad xumaan fashid aawadeed dad badan ha u raacin, ama marag ha furin oo dad badan dhankooda ha u leexan inaad gar qalloocisaan, **3** waana inaadan nin miskiin ah u gar eexan. **4** Haddaad aragtid cadowgaaga dibigiisii ama dameerkiisii oo lumaya, waa inaad u celisaa. **5** Haddaad aragtid kan ku neceb dameerkiisii oo rar la dhacay, oo aanad doonayn inaad caawiso, hubaal waa inaad caawisaa. **6** Miskiinkaaga dacwaddiisa waa inaadan garta ka qalloocin. **7** Wax been ah ka fogow; oo ha dilin mid aan eed lahayn iyo kan xaqa ah; waayo, anigu xaq ka dhigi maayo kan shar fala. **8** Oo waa inaadan laaluush qaadan innaba; waayo, laaluushku waa indho tiraa kuwa wax arka, wuuna qalloociyaa kan xaqa ah hadalkiisa. **9** Oo qariib waa inaadan dulmin; waayo, qalbiga qariibka waad garanaysaan, maxaa yeelay, idinba qariib baad dalkii Masar ku ahaydeen. **10** Lix sannadood waa inaad dhulkaaga wax ku abuurtaa oo midhihiisa urursataa, **11** laakiinse sannadda toddobaad waa inaad iska daysaa ha nasto, oo dhul aan beernayn ha noqdee, inay masaakiinta dadkaagu wax ka cunaan; oo waxay reebaanna dugaagga duurku ha daaqeen. Oo sidaas oo kalena waa inaad u gashaa beertaada canabka ah iyo beertaada saytuunka ah. **12** Lix maalmood waa inaad shuqulkaaga qabsataa, oo maalinta toddobaadna waa inaad nasataa, si ay dibigaaga iyo dameerkaaguna u nastaan, oo ay wiilka addoontaada iyo kan qariibka ahuba nafis u helaan. **13** Oo kulli wixii aan idinku idhi oo dhan waa inaad aad u dhawrtaan, oo ilaahyo kale magacood ha soo qaadina innaba, ama afkaagaba yaan laga maqlin. **14** Oo sannad walba saddex goor waa inaad ii iiddaa. **15** Oo Iiddii Kibista-aan-khamiirka-lahayn waa inaad dhawrtaa. Toddoba maalmood waa inaad cuntaa kibis aan khamiir lahayn, sidii aan kugu amray wakhtigii la yidhi oo bisha Aabiib ah, maxaa yeelay, bishaas ayaad Masar ka soo baxday; oo midkiinna hortayda yuusan iman isagoo faro madhan. **16** Oo waa inaad dhawrtaa Iiddii Beergoosadka oo ah midhihii ugu horreeyey hawshaada aad beerta ku abuurtay, iyo Iiddii Wax urursiga oo sannadda dhammaadkeeda ah, marka aad soo urursatid midhihii aad beerta ku hawshootay. **17** Kuwaaga labka ah oo dhammu waa inay sannad walba saddex goor Rabbiga Ilaaha ah ka hor yimaadaan. **18** Oo waa inaadan dhiigga allabarigayga la bixin kibis khamiir leh; baruurta iiddayduna waa inaanay hadhin habeenka oo dhan ilaa subaxda. **19** Oo dhulkaaga midhaha ugu horreeya waa inaad inta hore guriga Rabbiga Ilaahaaga ah geeysaa. Waa inaadan waxar caanaha hooyadiis ku karin. **20** Bal eeg, waxaan hortaada u soo dirayaa malaa'ig, inay jidka kugu dhawrto oo ay meeshii aan diyaarshay ku geeyso. **21** Iyada iska jira, oo codkeeda dhegaysta, hana ka xanaajinina, waayo, iyadu xadgudubkiinna idinkama cafiyi doonto; maxaa yeelay, iyada magacaygii baa ku dhex jira. **22** Laakiinse xaqiiqa haddaad codkeeda dhegaysatid, oo aad yeeshid kulli waxa aan ku hadlayo, de markaas waxaan noqon cadaawayaashaada cadowgooda, oo kuwa ku dhibana mid dhiba iyaga. **23** Waayo, malaa'igtaydu way ku hor socon doontaa, oo waxay ku dhex geeyn doontaa reer Amor, iyo reer Xeed, iyo reer Feres, iyo reer Kancaan, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus; oo kolkaasaan iyaga baabbi'in doonaa. **24** Waa inaadan u sujuudin ilaahyadooda, hana u adeegin, shuqulkooda oo kalena ha samayn; laakiinse waa inaad wada afgembidaa, oo aad sanamyadoodana jejebisaa. **25** Oo waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah u adeegtaan, oo isaguna wuu idiin barakayn doonaa kibistiinna iyo biyihiinna; oo anna cudur waan ka fogayn doonaa dhexdiinna. **26** Oo dhulkaaga dhexdiisa miduna dhicis ma dhali doonto, ama madhalays ma noqon doonto, oo tirada maalmahaaga waan dhammaystiri doonaa. **27** Oo cabsidaydaan ku hor marin doonaa, oo dadka aad u tegaysid oo dhan waan argaggixin doonaa, oo waxaan cadaawayaashaada oo dhan ka dhigi doonaa inay dhabarkooda kaa sii jeediyaan. **28** Oo waxaan hortaa diri doonaa xoon, kaas oo reer Xiwi, iyo reer Kancaan, iyo reer Xeed hortaada ka eryi doona. **29** Oo iyaga sannad uun hortaada ka eryi maayo, waayo, waaba intaasoo dhulku cidla noqdaa, oo dugaagga duurku kugu bataa. **30** In yar in yar ayaan hortaada ka eryi doonaa, ilaa aad adigu badatid oo aad dalka dhaxashid. **31** Oo waxaan soohdintaada ka dhigi doonaa Badda Cas iyo tan iyo badda reer Falastiin, iyo cidlada ilaa tan iyo Webiga, waayo, dadka dhulka deggan waxaan gelin doonaa gacantaada, markaasaad hortaada ka eryi doontaa. **32** Waa inaadan axdi la dhigan iyaga iyo ilaahyadooda toona. **33** Waa inayan iyagu dalkaaga degganaan, waaba intaasoo ay igu kaa dembaajiyaane, waayo, haddaad ilaahyadooda u adeegtid, hubaal waxay taasu kugu noqon doontaa dabin.

24 Markaasuu wuxuu Muuse ku yidhi, Soo fuula oo Rabbiga u kaalaya, adiga iyo Haaruun, iyo Naadaab, iyo Abiihuu, iyo toddobaatan oday oo reer binu Israa'iil ah, oo meel fog ka caabuda; **2** oo Muuse oo keliyahu waa inuu Rabbiga u soo dhowaada, laakiinse iyagu waa inayan soo dhowaan, dadkuna yuusan la soo fuulin. **3** Markaasaa Muuse dadkii u yimid, oo wuxuu u sheegay hadalladii Rabbiga oo dhan iyo amarradii oo dhan. Markaasaa dadkii oo dhammu isku cod ku jawaabeen, oo waxay yidhaahdeen, Ereyadii Rabbigu ku hadlay oo dhan waannu wada yeeli doonnaa. **4** Markaasaa Muuse wuxuu qoray ereyadii Rabbiga oo dhan, kolkaasuu aroor hore kacay, oo buurta hoosteedii wuxuu ka dhisay meel allabari iyo laba iyo toban tiir, sidii laba iyo tobankii qolo oo reer binu Israa'iil ay ahaayeen. **5**

Kolkaasuu wuxuu diray raggii dhallinyarada ahaa oo reer
binu Israa'iil, oo waxay Rabbiga u bixiyeen allabaryo la
gubo iyo qurbaanno nabaadiino oo dibiyo ah. **6** Markaasaa
Muuse wuxuu qaaday dhiiggii badhkiis oo wuxuu ku shubay
xeedhooyin; oo dhiiggii badhkiisna wuxuu ku rusheeyey
meeshii allabariga. **7** Markaasuu wuxuu qaaday kitaabkii
axdiga, oo wuuna akhriyey iyadoo ay dadkii maqlayaan, oo
waxay yidhaahdeen, Kulli wixii Rabbigu ku hadlay waannu
yeeli doonnaa oo waannu addeeci doonnaa. **8** Markaasaa
Muuse wuxuu qaaday dhiiggii, oo dadkii ku rusheeyey, oo
wuxuu ku yidhi, Bal eega dhiiggii axdiga oo Rabbigu idinla
dhigtay oo ku saabsan hadalladan oo dhan. **9** Kolkaasaa
waxaa kor u fuulay Muuse, iyo Haaruun, iyo Naadaab, iyo
Abiihuu, iyo toddobaatan oday oo reer binu Israa'iil ah. **10**
Markaasay waxay arkeen Ilaahii reer binu Israa'iil; oo waxaa
cagihiisa ka hooseeyey sallax dhagax safayr ah oo sida
samada u daahirsan. **11** Oo odayaashii reer binu Israa'iilna
far ma uu saarin, oo Ilaah bay arkeen, waxna way cuneen oo
cabbeen. **12** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi,
Bal kaalay oo buurta ii soo fuul, oo halkaas iska joog; oo
waxaan ku siinayaa looxyada dhagaxa ah, iyo sharcigii iyo
qaynuunnadii aan qoray, inaad iyaga bartid. **13** Kolkaasaa
Muuse sara kacay, isaga iyo midiidinkiisii Yashuuca, oo
Muuse wuxuu fuulay buurtii Ilaah. **14** Oo wuxuu odayaashii
ku yidhi, Idinku halkan noo jooga, ilaa aan mar kale idiin
nimaadno, oo bal eega, waxaa idinla jooga Haaruun iyo
Xuur; ku alla kii dacwo qaba, iyaga ha u yimaado. **15**
Markaasaa Muuse wuxuu fuulay buurtii, oo buurtiina waxaa
qarisay daruur. **16** Oo ammaantii Rabbiguna waxay dul
joogtay Buur Siinay, oo daruurtuna way qarinaysay intii lix
maalmood ah, oo maalintii toddobaad ayaa Rabbigu Muuse
uga dhex yeedhay daruurtii. **17** Oo muuqashada ammaantii
Rabbigu waxay reer binu Israa'iil ula ekayd sidii dab wax
gubaya buurta dusheeda. **18** Markaasaa Muuse wuxuu galay
daruurtii dhexdeeda, oo buurtuu fuulay; oo Muuse wuxuu
buurtii fuushanaa afartan maalmood iyo afartan habeen.

25 Markaasaa Rabbigu wuxuu la hadlay Muuse, oo ku
yidhi, **2** Waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Qurbaan ii ururiya, oo nin kasta
oo qalbigiisu raalli ka yahay waa inaad ka qaaddaa
qurbaankayga. **3** Oo qurbaanka aad ka qaadayso waxa
weeyaan: dahab, iyo lacag, iyo naxaas, **4** iyo buluug, iyo
guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan, iyo dhogor riyaad,
5 iyo wanan hargahood oo la caseeyey, iyo adhidibadeed
hargahood, iyo qori qudhac ah, **6** iyo saliid laambadda
lagu shubo, iyo udgoon lagu daro saliidda lagu subkado,
iyo dhir udgoon oo lagu daro uunsiga; **7** iyo dhagaxyo
onika la yidhaahdo, iyo dhagaxyo loogu dhejiyo eefodka, iyo
laabgashiga. **8** Oo meel quduus ah ha ii sameeyeen aan
iyaga dhex joogee. **9** Waxaan ku tusi doono oo dhan, oo ah
hannaanka taambuugga iyo hannaanka alaabtiisa oo dhan,
waa inaad sidaas oo kale u samaysaan. **10** Oo waa inay
sanduuq ka sameeyaan qori qudhac ah, oo dhererkiisuna
waa inuu ahaadaa laba dhudhun iyo badh, ballaadhkiisuna
waa inuu ahaadaa dhudhun iyo badh, sarajooggiisuna waa
inuu ahaadaa dhudhun iyo badh. **11** Oo waa inaad ku
dahaadhaa dahab saafi ah, oo gudaha iyo dibaddaba waa
inaad ka dahaadhaa, oo dushiisana waa inaad u samaysaa
wax taaj oo kale ah oo dahab ah oo ku wareegsan. **12** Oo
waa inaad afar siddo oo dahab ah u yeeshaa, oo aad kaga
dhejisaa afarta rukun, oo laba siddo waa inay isku dhinac ku
yaalliin, laba siddona waa inay dhinaciisa kale ku yaalliin. **13**
Oo waa inaad ulo ka samaysaa qori qudhac ah, waana inaad
dahab ku dahaadhaa. **14** Oo ulahana waa inaad gelisaa
siddooyinka sanduuqa dhinacyadiisa ku yaal, in sanduuqa
lagu qaado. **15** Oo uluhu waa inay ku jiraan sanduuqa
siddooyinkiisa; oo waana inaan iyaga laga bixin marnaba. **16**
Oo sanduuqa gudihiisana waa inaad ku riddaa maragga aan
ku siin doono. **17** Oo daboolna waa inaad uga samaysaa
dahab saafi ah; laba dhudhun iyo badh waa inuu dhererkiisu
ahaadaa, ballaadhkiisuna waa inuu ahaadaa dhudhun iyo
badh. **18** Oo waa inaad laba keruub ka samaysaa dahab la
tumay iyagoo daboolka labadiisa madax ka soo taagan. **19**
Keruub waa inaad madax ka samaysaa, keruubka kalena
waa inaad madaxa kale ka samaysaa; oo labada keruub
oo labada madax ka kala taagan iyo daboolka waa inaad
isku waslad ka wada samaysaan. **20** Oo keruubiimtu waa
inay baalashooda meel sare ka soo kala bixiyaan, iyagoo
baalashooda ku qarinaya daboolka, oo wejiyadoodu isku soo
jeedaan, oo keruubiimta wejiyadooduna waa inay ku soo
jeedaan daboolka. **21** Oo daboolkana waa inaad sanduuqa
dushiisa saartaa; oo sanduuqa gudihiisana waa inaad ku
riddaa maragga aan ku siin doono. **22** Oo halkaasaan kugula
kulmi doonaa, oo waxaan kaala hadli doonaa daboolka
dushiisa, iyo labada keruub oo sanduuqa maragga dul saaran
dhexdooda, oo waxaan kuu sheegi doonaa waxyaalaha aan
ku siin doono oo dhan oo aan amar ahaan kuugu dhiibi
doono reer binu Israa'iil. **23** Oo waa inaad miis ka samaysaa
qori qudhac ah, oo dhererkiisu ha ahaado laba dhudhun,
ballaadhkiisuna ha ahaado dhudhun, sarajooggiisuna ha
ahaado dhudhun iyo badh. **24** Oo waa inaad dahab saafi ah
ku dahaadhaa, waana inaad u samaysaa wax taaj oo kale
ah oo dahab ah oo ku wareegsan. **25** Oo waa inaad qar
le'eg calaacal ballaadhkeed oo ku wareegsan u samaysaa,
oo waa inaad qarka u samaysaa wax taaj oo kale ah oo
dahab ah oo ku wada wareegsan. **26** Oo waa inaad afar
siddo oo dahab ah u yeeshaa, oo siddooyinkana waa inaad
ku dhejisaa afarta gees oo rukummada ah. **27** Oo meel
qarka ku dhow waa inay siddooyinku ku yaalliin, iyagoo
ah meelaha laga geliyo ulaha miiska lagu qaado. **28** Oo
ulaha waa inaad qori qudhac ah ka samaysaa, oo aad
dahab ku dahaadhaa, in miiska lagu qaado iyaga. **29** Oo
waa inaad u samaysaa suxuuntiisa, iyo malqacadihiisa, iyo
kidhliyadiisa, iyo maddiibadihiisa wax lagaga shubo, oo waa
inaad dahab saafi ah ka wada samaysaa. **30** Oo miiska
dushiisana waa inaad kibistii tusniinta saartaa, hana taallo
hortayda had iyo goorba. **31** Oo laambad waa inaad dahab
saafi ah ka samaysaa, oo laambaddii waa in dahab laga
tumaa, xataa salkeeda iyo usheeda dhexe, iyo koobabkeeda,
iyo burooyinkeeda, iyo ubaxeeduba, waa inay isku waslad la
ahaadaan. **32** Dhinacyadana waa in lix laamood ka baxdaa;
saddex laamood waa inay laambadda dhinac kaga yaalliin,
saddexda kalena waa inay dhinaca kale kaga yaalliin. **33**
Saddex koob oo yicib ubaxeed u eg, iyo buro iyo ubax waa
inay isku laan ku yaalliin, oo saddex koob oo yicib ubaxeed u
eg iyo buro iyo ubaxna waa inay ku yaalliin laanta kale; oo

lixda laamood oo laambadda ka baxdaa waa inay sidaas wada ahaadaan. **34** Oo laambadduna waa inay lahaataa afar koob oo u eg yicib ubaxeed, iyo burooyinkoodii, iyo ubaxoodii; **35** iyo buro oo laba laamood ka hoosaysa oo ay isku waslad la yihiin, iyo buro kale oo laba laamood ka hoosaysa oo ay isku waslad la yihiin, iyo buro kale oo laba laamood ka hoosaysa oo ay isku waslad la yihiin, oo waa inay lixda laamood oo laambadda ka baxday sidaas wada ahaadaan. **36** Burooyinkooda iyo laamahooduba waa inay isku waslad la ahaadaan, oo kulligeedna waa inay ahaataa isku waslad dahab la tumay oo saafi ah. **37** Oo waa inaad toddoba laambadood ka dhigtaa, oo laambadaheeda waa in la shidaa inay hortooda iftiimiyaan. **38** Oo birqaabyadeeda iyo alaabteeda lagu safeeyoba waa inay dahab saafi ah ahaadaan. **39** Oo iyada iyo alaabtan oo dhanba waa in talanti dahab saafi ah laga sameeyaa. **40** Oo sida hannaankii lagugu tusay buurta waa inaad u samaysaa.

26 Oo weliba waa inaad samaysaa taambuugga toban daah leh, oo waxaad ka samaysaa maro wanaagsan, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, oo lagu daabacay keruubiim. **2** Oo daah walba dhererkiisu waa inuu ahaadaa siddeed iyo labaatan dhudhun, daah walba ballaadhkiisuna waa inuu ahaadaa afar dhudhun; oo daahyada oo dhammuna waa inay isku qiyaas ahaadaan. **3** Shan daah waa inay isku xidhnaadaan, oo shanta daah oo kalena waa inay isku wada xidhnaadaan. **4** Oo daahyada midkood waa inaad darafta uu ka laaban yahay u yeeshaa siddooyin buluug ah, oo sidaas oo kalena waa inaad ka yeeshaa daaha dibadda ugu xiga laabka labaad. **5** Isku daah waa inaad konton siddo u yeeshaa; oo daaha ku yaal laabka labaad waa inaad daraftiisa u yeeshaa konton siddo; oo siddooyinkuna waa in midkoodba kan kale ka hor jeedaa. **6** Waa inaad konton qabsato oo dahab ah samaysaa, oo daahyadana waa inaad midba kan kale qabsatooyinka kula xidhaa, oo taambuuggana waa inuu mid dhan ahaadaa. **7** Oo waa inaad daahyo ah dhogor riyaad samaysaa oo aad taambuugga ku deddaa; oo waa inaad iyaga ka dhigtaa koob iyo toban daah. **8** Oo daah kasta dhererkiisu waa inuu soddon dhudhun ahaadaa, daah kasta ballaadhkiisuna waa inuu afar dhudhun ahaadaa; oo koob iyo tobanka daah waa inay isku qiyaas ahaadaan. **9** Oo waa inaad shan daah gooni ahaantooda isugu xidhaa, lix daahna gooni ahaantooda isugu xidh, oo daaha lixaad waa inaad ku labanlaabtaa teendhada fooddeeda. **10** Oo daaha dibadda u xiga laabka daraftiisa waa inaad konton siddo u yeeshaa, oo daaha laabka labaad ugu korreeya daraftiisana waa inaad konton siddo u yeeshaa. **11** Oo waa inaad samaysaa konton qabsato oo naxaas ah, oo waa inaad qabsatooyinkana sudhaa siddooyinka, oo teendhadana isku xidh kulligeed si ay mid dhan u noqoto. **12** Oo inta dusha ka lalmata oo ka hadhay daahyada teendhada, oo ah daaha badhkiisa, waa in laga lalmiyaa taambuugga dabadiisa. **13** Dhudhunka oo dhinaca ah iyo dhudhunka oo dhinaca kale oo ah waxa ka hadha daahyada teendhada dhererkooda waa in laga lalmiyaa dhinacyada taambuugga, oo ah dhankan iyo dhankaasba, inay dedaan. **14** Oo teendhada waa inaad ded uga dhigtaa wanan hargahood oo la caseeyey, iyo ded ah adhidibadeed hargahood oo ka sarreeya. **15** Oo looxyada taambuuggu ku taagan yahay waa inaad qori qudhac ah ka samaysaa. **16** Looxiiba dhererkiisu waa inuu toban dhudhun ahaadaa, oo loox kasta ballaadhkiisu waa inuu dhudhun iyo badh ahaadaa. **17** Oo loox kasta waa inuu lahaadaa laba caarad, oo looxyadu waa inay dhinacyada isku hayaan, oo waa inaad sidaas u yeeshaa looxyada taambuugga oo dhan. **18** Oo dhinaca koonfureed oo taambuugga looxyadiisa waa inaad labaatan loox ka dhigtaa. **19** Oo waa inaad samaysaa afartan saldhig oo lacag ah oo ka hooseeya labaatanka loox; oo laba saldhigba waa inay ka hooseeyaan loox inay saldhig u ahaadaan labadiisa caarad, oo laba saldhigna waa inay ka hooseeyaan loox kale inay saldhig u ahaadaan labadiisa caarad. **20** Oo taambuugga dhankiisa labaad oo woqooyi xiga waa inaad u yeeshaa labaatan loox, **21** iyo afartankoodii saldhig oo lacagta ahayd. Laba saldhigba waa inay loox ka hoosayso. **22** Oo meesha ugu dambaysa taambuugga oo ah dhankiisa galbeed waa inaad lix loox u yeeshaa. **23** Oo laba loox waa inaad u yeeshaa labada geesood oo taambuugga xaggiisa dambe. **24** Oo waa inay hoosta labanlaab ka noqdaan, oo sidaas oo kalena waa inay dhammaadaan ilaa siddada kowaad dusheeda, oo labaduba waa inay sidaas ahaadaan, oo labada gees baa iska leh. **25** Oo waa inay ahaadaan siddeed loox, iyo saldhigyadoodii lacagta ahayd oo ah lix iyo toban saldhig, oo laba saldhigba waa inay loox ka hoosayso. **26** Oo waa inaad ulo gudban ka samaysa qori qudhac ah; looxyada taambuugga dhinac kaga jira shan ulood u yeel, **27** looxyada dhinaca kale kaga jirana shan ulood oo kale u yeel, oo shan ulood oo kale u yeel taambuugga looxyadiisa kaga jira dhanka galbeed xaggiisa dambe. **28** Oo uldhexaadda oo looxyada ku gudban waa inay gaadhaa gees ilaa gees. **29** Oo looxyada waa inaad dahab ku dahaadhaa, oo siddooyinkooda ah meelaha ulaha gudban ka gelayaan waxaad ka samaysaa dahab, oo ulahana waa inaad dahab ku dahaadhaa. **30** Oo taambuugga waa inaad u taagtaa sidii hannaankii aan buurta kugu tusay. **31** Oo waa inaad ilxidh ka samaysaa buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan; hana lagu daabaco keruubiim. **32** Oo waa inaad ka soo lalmisaa afar tiir oo qudhac ah oo dahab lagu dahaadhay, iyagoo leh qabsatooyin dahab ah, oo ku taagan afar saldhig oo lacag ah. **33** Oo waa inaad ilxidhka ka soo lalmisaa qabsatooyinka hoostooda, oo waxaad soo gelisaa sanduuqa maragga ilxidhka gudihiisa; oo ilxidhkuna wuxuu u dhexeeyaa meesha quduuska ah iyo meesha ugu quduusan idinka aawadiin. **34** Oo daboolka waa inaad saartaa sanduuqa maragga oo ku jira meesha ugu quduusan. **35** Oo miiskana waa inaad dhigtaa ilxidhka dibaddiisa, oo laambaddana waxaad dhigtaa miiska hortiisa oo ah dhanka koonfureed oo taambuugga, miiskana dhanka woqooyi dhig. **36** Oo waa inaad iridda Teendhada u samaysaa daah buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan oo daabac leh. **37** Oo daaha waa inaad u samaysaa shan tiir oo qudhac ah, oo dahab ku dahaadh iyaga, qabsatooyinkooduna ha ahaadeen dahab; oo waa inaad shan saldhig oo naxaas ah u yeeshaa.

27 Oo meesha allabariga waa inaad ka samaysaa qori qudhac ah, dhererkeedu shan dhudhun ha ahaado, ballaadhkeeduna shan dhudhun; oo meesha allabarigu afar geesood ha ahaado, oo sarajooggeeduna saddex

dhudhun ha ahaado. **2** Oo afarteeda rukun waxaad u yeeshaa afar gees; oo geesaheedu waa inay isku waslad la ahaadaan; oo waa inaad naxaas ku dahaadhaa. **3** Oo waa inaad u samaysaa weelal dambaska lagaga guro, iyo majarafadaheeda, iyo maddiibadaheeda, iyo mudacyadeeda, iyo dabqaadayaasheeda, oo alaabteeda oo dhan waxaad ka samaysaa naxaas. **4** Oo waa inaad shabag naxaas ah u yeeshaa; oo shabagga dushiisa waa inaad u yeeshaa afar siddo oo naxaas ah oo ku taal afarta gees. **5** Oo waxaad hoos dhigtaa qarka ku wareegsan meesha allabariga, inuu shabaggu gaadho meesha allabariga kalabadhkeeda. **6** Oo meesha allabariga waa inaad u yeeshaa ulo qudhac ah oo lagu qaado, oo waxaad ku dahaadhaa naxaas. **7** Oo ulaheeda waa in siddooyinka laga geliyaa, oo uluhu waa inay meesha allabariga labada dhinac kaga jiraan ha lagu qaadee. **8** Oo waxaad iyada ka samaysaa looxyo, sida sanduuq madhan oo kale, oo sidii buurta lagugu tusay ha u sameeyeen. **9** Oo waa inaad samaysaa barxadda taambuugga; oo barxadda dhinaceeda koonfureed waxaad ka lalmisaa daah maro wanaagsan ah oo dhererkiisu yahay boqol dhudhun, **10** oo tiirarkiisuna waa inay ahaadaan labaatan, iyo labaatan saldhig oo naxaas ah, oo tiirarka qabsatooyinkooda iyo waxyaalaha laysugu wada xidhaa waa inay lacag ahaadaan. **11** Oo sidaas oo kale waa inaad dhinaca woqooyina ka lalmisaa daah ah boqol dhudhun, oo tiirarkiisuna ha ahaadeen labaatan, iyo labaatan saldhig oo naxaas ah, oo tiirarka qabsatooyinkooda iyo waxyaalaha laysugu wada xidhaana lacag ha ahaadeen. **12** Oo barxadda dhinaca galbeed ballaadhkeeda waxaad ka lalmisaa daah konton dhudhun ah, oo tiirarkiisu ha ahaadeen toban, saldhigyadooduna toban. **13** Oo barxadda dhinaca bari ballaadhkeedu waa inuu konton dhudhun ahaado. **14** Oo iridda dhinaceeda waxaad ka lalmisaa daah shan iyo toban dhudhun ah; tiirarkiisuna waa inay ahaadaan saddex, saldhigyadooduna saddex. **15** Oo dhinaca kalena waxaad ka lalmisaa daah shan iyo toban dhudhun ah, tiirarkiisuna waa inay ahaadaan saddex, saldhigyadooduna saddex. **16** Oo barxadda iriddeeda waxaad u yeeshaa daah labaatan dhudhun ah, oo ah buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan oo daabac laga sameeyey, tiirarkiisu ha ahaadeen afar, saldhigyadooduna afar. **17** Oo tiirarka barxadda ku wareegsan oo dhan waa in lacag laysugu wada xidhaa; oo qabsatooyinkooduna waa inay lacag ahaadaan, saldhigyadooduna waa inay naxaas ahaadaan. **18** Barxadda dhererkeedu waa inuu ahaado boqol dhudhun, oo ballaadhkeeduna waa inuu meel walba u ahaadaa konton dhudhun, sarajooggeeduna waa inuu ahaado shan dhudhun, kana samee maro wanaagsan oo saldhigyadooduna ha ahaadeen naxaas. **19** Oo alaabta taambuugga lagaga adeego oo dhan, iyo musmaarradiisa oo dhan, iyo barxadda musmaarradeeda oo dhammu waa inay naxaas wada ahaadaan. **20** Oo waxaad reer binu Israa'iil ku amartaa inay kuu keenaan saliid saafi ah oo saytuun laga tumay oo laambadda lagu shido, si ay laambaddu had iyo goor u baxdo. **21** Taambuugga shirka gudihiisa oo ku yaal ilxidhka dibaddiisa, kuna hor yaalla maragga, fiidka ilaa subaxda waa inay Haaruun iyo wiilashiisu Rabbiga hortiisa ku diyaariyaan laambadda; oo wuxuu reer binu Israa'iil u noqon doonaa qaynuun weligiis u jira ka ab ka ab.

28 Oo soo kaxayso walaalkaa Haaruun iyo wiilashiisa, oo kala soo dhex bax reer binu Israa'iil, inuu iiga adeego hawsha wadaadnimada, kuwaasu waxa weeyaan Haaruun qudhiisa iyo Naadaab, iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Iitaamaar oo wada ah wiilashii Haaruun. **2** Oo walaalkaa Haaruun waa inaad u samaysaa dhar quduus ah, ammaan iyo qurux aawadood. **3** Oo waxaad la hadashaa kulli inta qalbigooda xigmadu ku jirto, oo aan ruuxii xigmadda ka buuxiyey, inay Haaruun dharkiisa u sameeyaan oo ay isaga quduus ka dhigaan inuu iiga adeego hawsha wadaadnimada. **4** Oo dharka ay u samaynayaanna waxa weeyaan laabgashi, iyo eefod, iyo khamiis, iyo jubbad, iyo duub, iyo dhex-xidh, oo waa inay dhar quduus ah u sameeyaan walaalkaa Haaruun iyo wiilashiisa, inuu iiga adeego hawsha wadaadnimada. **5** Oo ha qaateen dahab, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan. **6** Oo eefodka ha ka sameeyeen dahab, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan, oo daabacna ha lagu sameeyo. **7** Waa inuu lahaadaa laba garab oo is-haysta oo ku xidhan labadiisa daraf, inuu iswada haysto kulligii. **8** Oo dhex-xidhka daabaca leh oo dusha kaga yaal in lagu xidho waa in isku si loo sameeyaa oo uu isku waslad la ahaadaa; oo ha ahaado dahab, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan. **9** Oo waxaad qaadataa laba dhagax oo onika la yidhaahdo, oo waxaad dushooda ku xaradhaa magacyada reer binu Israa'iil; **10** magacyadooda lix waa inaad isku dhagax ku dhigtaa, oo lixda magac oo hadhayna waa inaad dhagaxa kale ku dhigtaa, siday u kala hor dhasheen. **11** Sida shuqulka dhagax-xardhihii waa inaad labada dhagax u xaradhaa xaradh u eg xaradhka shaabadda, oo waana inaad ku dhigtaa magacyadii reer binu Israa'iil; oo waa inaad saldhigyo dahab ah ku dhejisaa. **12** Oo labada dhagax waa inaad ku dhejisaa eefodka garbihiisa inay dhagaxyo xusuus ah u noqdaan reer binu Israa'iil, oo Haaruun waa inuu Rabbiga hortiisa magacyadooda ku qaadaa garbihiisa xusuus ahaan aawadeed. **13** Oo waa inaad u samaysaa saldhigyo dahab ah, **14** oo waa inaad u samaysaa laba silsiladood oo ah dahab saafi ah, oo waxaad u samaysaa sida wax xadhko u eg oo tidcan, oo silsiladaha isku tidcan waa inaad ku xidhaa saldhigyada. **15** Oo waa inaad samaysaa laabgashi xukumaadeed, oo daabacna ha lagu sameeyo; oo waa inaad u samaysaa sida samaynta eefodka; waana inaad ka samaysaa dahab, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan. **16** Waa inuu ahaadaa afargeesood oo isku laalaaban; dhererkiisuna ha ahaado taako, ballaadhkiisuna ha ahaado taako. **17** Oo waa inaad afar saf oo dhagaxyo ah ku dul dhejisaa; safka kowaad ha ahaado sardiyos, iyo tobasiyos, iyo mid birqaya; **18** safka labaadna ha ahaado sumurud, iyo safayr, iyo dheemman; **19** safka saddexaadna ha ahaado yakintos, iyo agate, iyo ametustos; **20** safka afraadna ha ahaado berullos, iyo onika, iyo yasbid; oo waa in lagu dhejiyo saldhigyo dahab ah. **21** Oo dhagaxyadu waa inay tiro le'ekaadaan sida magacyada reer binu Israa'iil, ha ahaadeen laba iyo toban sida magacyadooda, oo laba iyo tobanka qabiil waa in mid kasta magiciisa lagu xardho sida xaradhka shaabadda. **22** Oo laabgashiga waxaad ku samaysaa silsilado xadhko u eg oo laga tidcay dahab saafi ah. **23** Oo laabgashiga waxaad ku samaysaa laba siddo

oo dahab ah, oo labada siddo waxaad sudhaa laabgashiga labadiisa darfood. **24** Oo labada silsiladood oo tidcan oo dahabka ah waxaad ku xidhaa labada siddo oo ku yaal laabgashiga labadiisa darfood. **25** Oo labada silsiladood oo tidcan labadooda madax oo kale waxaad ku xidhaa labada saldhig, oo waxaad ku xidhaa eefodka garbihiisa xaggooda hore. **26** Oo waxaad samaysaa laba siddo oo dahab ah, oo waxaad soo sudhaa laabgashiga labadiisa darfood oo gudaha oo eefodka xiga. **27** Oo waxaad samaysaa laba siddo oo dahab ah, oo waxaad ku xidhaa eefodka labadiisa garab xaggooda hoose oo dhanka hore ku yaal, oo ku dhow meeshay isku xidhmaan, oo ka sarreeya eefodka dhex-xidhkiisa oo daabaca ah. **28** Oo laabgashiga waa inay siddooyinkiisa ku xidhaan siddooyinkii eefodka oo ha kula xidheen shalash buluug ah, inuu ku dul xidnaado dhex-xidhka daabaca ah oo eefodka, iyo inuusan laabgashigu ka furnaan eefodka. **29** Oo magacyada reer binu Israa'iil waa in Haaruun ku qaadaa laabgashiga xukumaadda oo qalbigiisa saaran markuu galo meesha quduuska ah, inay xusuus noqdaan Rabbiga hortiisa had iyo goor. **30** Oo laabgashiga xukumaadda waa inaad gelisaa Uuriimka iyo Tummiimka, oo waa inay Haaruun qalbigiisa saarnaadaan markuu Rabbiga hortiisa tago; oo Haaruun waa inuu qalbigiisa ku qaadaa xukumaadda reer binu Israa'iil had iyo goorba. **31** Oo khamiiska eefodka kulligiis waa inaad ka dhigtaa buluug. **32** Oo waa inuu meel daloosha oo madaxu maro ku lahaadaa; oo waa inuu ahaado sida dhar leh tolmo wanaagsan oo daloolkiisa ku wareegsan inuusan dillaacin aawadeed. **33** Oo khamiiska daraftiisa hoose waxaad u yeeshaa rummaanno oo ah buluug, iyo guduud, iyo casaan, oo ku wada wareeji daraftiisa hareeraheeda oo dhan; oo dawanno dahab ahna dhexdooda geli oo ku wareeji. **34** Dawan dahab ah iyo rummaan, haddana dawan dahab ah iyo rummaan, waa inaad ku wareejisaa khamiiska daraftiisa. **35** Oo Haaruun waa inuu gashado inuu ku adeego; oo sanqadhiisana waa la maqli doonaa markuu tago Rabbiga hortiisa oo uu galo meesha quduuska ah, iyo markii uu ka soo baxaba, inuusan dhiman aawadeed. **36** Oo waa inaad samaysaa waslad khafiifa oo dahab saafiya ah, waxaad ku xaradhaa xaradhka u eg xaradhka shaabadda oo leh, WAA U QUDUUS RABBIGA. **37** Oo waa inaad ku xidhaa shalash buluug ah, oo ku dhejisaa duubka, oo duubka intiisa hore ha ku taallo. **38** Oo ha ku taallo Haaruun fooddiisa, Oo Haaruun baa qaadi doona dembiga alaabta quduuska ah, oo ay reer binu Israa'iil quduus kaga dhigi doonaan hadiyadahooda quduuska ah; oo mar kasta waxay ku oolli doontaa fooddiisa, in iyaga laga aqbalo Rabbiga hortiisa. **39** Oo jubbadda marada wanaagsan laga sameeyey waa inaad daabacdaa oo waa inaad duub ka samaysaa maro wanaagsan, oo dhex-xidh waa inaad ka samaysaa daabac. **40** Oo wiilasha Haaruunna waa inaad u samaysaa jubbado iyo dhex-xidho, iyo duubab, iyagu ha u ahaadeen ammaan iyo qurux. **41** Oo waxaad dharkaas u lebbistaa walaalkaa Haaruun iyo wiilashiisa la joogaba; oo waa inaad iyaga subagtaa, oo daahirisaa oo quduus ka dhigtaa, inay iiga adeegaan hawsha wadaadnimada. **42** Oo waa inaad iyaga u samaysaa sirwaallo maro wanaagsan ah oo gaadha dhexdooda ilaa bowdyahooda, oo ay ku qariyaan cawradooda; **43** Haaruun iyo wiilashiisu waa inay gashadaan markay galaan taambuugga shirka ama markay meesha allabariga u dhowaadaan inay ka dhex adeegaan meesha quduuska ah inaanay dembi qaadin oo dhiman. Waxay isaga iyo farcankiisa ka dambeeyaba ku noqon doontaa qaynuun weligiis ah.

29 Oo waxyaalahan waa waxa aad ku samayso iyaga inaad quduus ka dhigtid inay iiga adeegaan hawsha wadaadnimada; waxaad wadataa dibi yar iyo laba wan oo aan iin lahayn, **2** iyo kibis aan khamiir lahayn, iyo moofo aan khamiir lahayn oo saliid lagu daray, iyo canjeero aan khamiir lahayn oo saliidu marsan tahay, oo waxaad ka samaysaa bur wanaagsan oo sarreen ah. **3** Oo waa inaad isku dambiil ku riddaa oo dambiisha ku keentaa, adigoo wada dibigii iyo labadii wan. **4** Oo Haaruun iyo wiilashiisa waa inaad ilaa iridda teendhada shirka keentaa, oo waa inaad biyo ugu maydhaa. **5** Oo waxaad qaadataa dharkii, oo waxaad Haaruun u gelisaa jubbadda, iyo khamiiska eefodka, iyo eefodka, iyo laabgashiga, oo dhexdana waxaad ugu xidhaa dhex-xidhka daabaca leh oo eefodka; **6** oo duubkana waa inaad madaxiisa saartaa, oo taajka quduuska ahna duubka saar. **7** Oo markaas waxaad qaadataa saliidda lagu subkado, oo madaxiisa ku shub, oo ugu subag isaga. **8** Oo waxaad soo kaxaysaa wiilashiisa oo iyagana jubbado u geli. **9** Oo dhex-xidho ugu xidh, duubabna u duub Haaruun iyo wiilashiisaba; oo qaynuun weligiis ah ayay hawsha wadaadnimada ku lahaan doonaan, oo Haaruun iyo wiilashiisaba waa inaad quduus ka dhigtaa. **10** Oo dibiga waxaad keentaa teendhada shirka horteeda, Haaruun iyo wiilashiisuna gacmaha ha dul saareen dibiga madaxiisa. **11** Oo dibiga waxaad ku qashaa Rabbiga hortiisa xagga iridda teendhada shirka. **12** Oo waxaad qaaddaa dibiga dhiiggiisa, oo fartaada ku mari meesha allabariga geesaheeda; oo dhiigga oo dhan waxaad ku qubtaa meesha allabariga hoosteeda. **13** Oo waxaad qaaddaa xaydha gudaha ku jirta oo dhan, iyo xuubka beerka ku dul yaal, iyo labada kelyood, iyo xaydha dushooda ku taal, oo meesha allabariga ku dul gub. **14** Laakiinse dibiga hilibkiisa iyo haraggiisa iyo uuskiisaba waxaad ku gubtaa xerada dibaddeeda; waayo, waa qurbaan dembi loo bixiyey. **15** Oo haddana waxaad qaaddaa wan; oo Haaruun iyo wiilashiisuna gacmaha ha dul saareen wanka madaxiisa. **16** Oo markaas waa inaad wanka gowracdaa, oo dhiiggiisa intaad qaadatid waxaad ku dul rushaysaa meesha allabariga. **17** Oo markaas waa inaad wanka kala googooysaa, oo waxaad maydhaa uurkujirtiisa iyo lugihiisa, oo meel la dhig googo'iisa iyo madaxiisaba. **18** Oo wanka oo dhan waa inaad ku dul gubtaa meesha allabariga, waayo, waa qurbaan Rabbiga loo gubo; oo waa caraf udgoon oo waa qurbaan dab loogu sameeyo Rabbiga. **19** Oo haddana waxaad qaaddaa wanka kale; oo Haaruun iyo wiilashiisuna gacmaha ha dul saareen wanka madaxiisa. **20** Oo markaas waa inaad wanka gowracdaa, oo dhiiggiisa intaad qaadatid waxaad marisaa dhegta midig oo Haaruun caaraddeeda, iyo dhegta midig oo wiilashiisa caaraddeeda, iyo suulka gacantooda midig, iyo suulka cagtooda midig, oo haddana waxaad dhiigga ku dul rushaysaa meesha allabariga. **21** Oo waxaad qaaddaa dhiigga meesha allabariga ku dul yaal, iyo saliidda lagu subkado, oo waxaad ku rushaysaa Haaruun, iyo dharkiisa, iyo wiilashiisa, iyo dharkii wiilashiisa

isaga la jooga; oo waa in quduus laga dhigaa isaga, iyo dharkiisa, iyo wiilashiisa, iyo dharkii wiilashiisa isaga la jooga. **22** Oo waxaad kaloo qaaddaa wanka baruurtiisa, iyo badhidiisa, iyo xaydhiisa gudaha ku duuban, iyo xuubka beerka ku dul yaal, iyo labadiisa kelyood iyo xaydhooda, iyo bowdada midigta ah; waayo, waa wanka quduuskadhigidda. **23** Oo dambiisha hor taal Rabbiga oo ay ku jirto kibista aan khamiirka lahaynu waxaad kala soo baxdaa xabbad kibis ah, iyo xabbad ah moofo saliid leh, iyo xabbad canjeero iyo gacmaha wiilashiisa, oo Rabbiga hortiisa ku ruxrux inay ahaadaan qurbaanka la ruxruxo. **25** Oo markaas waa inaad gacmahooda ka qaaddid, oo waxaad ku dul gubtaa qurbaanka la gubo oo meesha allabariga kor yaal, inay caraf udgoon ku ahaadaan Rabbiga hortiisa. Waa qurbaan dab loogu sameeyey Rabbiga. **26** Oo waxaad qaaddaa Haaruun wankiisa quduuskadhigidda sakaarkiisa, oo Rabbiga hortiisa ku ruxrux sidii qurbaanka la ruxruxo, oo wuxuuna noqon doonaa qaybtaada. **27** Oo waa inaad quduus ka dhigtaa sakaarka qurbaanka la ruxruxo, iyo bowdada qurbaanka sare loo qaado, oo la ruxruxo, oo sarena loo qaado, ee wanka quduuskadhigidda, xataa qaybta Haaruun iyo qaybta wiilashiisaba, **28** oo intaas waa inay Haaruun iyo wiilashiisu amar ahaan uga lahaadaan reer binu Israa'iil weligoodba, waayo, waa qurbaan sare loo qaado; waana inay ahaato qurbaan sare loo qaado, oo ay reer binu Israa'iil bixiyaan markay ku allabaryaan qurbaannadooda nabaadiinada. Waa qurbaankooda sare loogu qaado Rabbiga. **29** Oo dharka Haaruun oo quduuska ah waxaa qaadan doona wiilashiisa isaga dabadiis, si loogu subko oo quduus looga dhigo iyagoo gashan. **30** Oo wiilka isaga meeshiisa wadaad ka noqdaa toddoba maalmood waa inuu gashanaadaa markuu teendhada shirka galo inuu ka adeego meesha quduuska ah. **31** Oo waa inaad qaaddaa wanka quduuskadhigidda, oo hilibkiisa waxaad ku karisaa meel quduus ah. **32** Oo Haaruun iyo wiilashiisu waa inay hilibka wanka iyo kibista ku jirta dambiisha cunaan xagga iridda taambuugga shirka. **33** Oo waa inay cunaan waxyaalahaas lagu kafaaro guday, inay daahir iyo quduus ku noqdaan; laakiinse qof qalaadu yaanu waxba ka cunin, waayo, iyagu waa quduus. **34** Oo haddii hilibka quduuskadhigidda iyo kibista wax ka hadhaan oo ay gaadhaan ilaa subaxda, de markaas waa inaad intii hadhay dab ku gubtaa, oo waa inaan la cunin, maxaa yeelay, waa quduus. **35** Oo Haaruun iyo wiilashiisa waxaad ku samaysaa sidii aan kugu amray oo dhan, oo toddoba maalmood waa inaad iyaga quduus ka dhigtaa. **36** Maalin walba waa inaad dibiga qurbaanka dembiga u bixisaa kafaaraggud aawadiis, oo meesha allabarigana waa inaad daahirisaa markaad u kafaaro gudaysid, oo waa inaad subagtaa inaad quduus ka dhigtid. **37** Oo toddoba maalmood waa inaad meesha allabariga u kafaaro guddaa oo quduus ka dhigtaa, oo meesha allabarigu waa inay ugu wada quduusnaataa, oo wax kasta oo meesha allabariga taabtaa quduus wuu noqon doonaa. **38** Haddaba waxanu waa wixii aad meesha allabariga ku dul bixin lahayd; maalin walba had iyo goor waa inaad laba wan oo sannad jira ku bixisaa. **39** Wan waa inaad subaxda bixisaa, wanka kalena waa inaad makhribka bixisaa. **40** Oo bur wanaagsan oo hiin rubuceed oo saliid saafi ah lagu daray toban meelood oo meel waa inaad wanka la bixisaa, iyo weliba hiin rubuceed oo khamri ah oo ah qurbaankii cabniinka. **41** Oo wanka kalena waa inaad makhribka bixisaa, oo waxaad u bixisaa sida qurbaanka hadhuudhka ah oo subaxda, iyo qurbaanka cabniinka oo subaxda, caraf udgoon ha lahaado hana ahaado qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo. **42** Oo wuxuu ka ab ka ab ahaan doonaa qurbaan joogto ah oo Rabbiga hortiisa lagu gubo xagga iridda taambuugga shirka, oo ah meesha aan kugula kulmi doono inaan kula hadlo aawadeed. **43** Oo halkaas reer binu Israa'iil ayaan kula kulmi doonaa; oo taambuugguna wuxuu quduus ku noqon doonaa ammaantayda. **44** Oo waxaan quduus ka dhigi doonaa taambuugga shirka iyo meesha allabariga; oo Haaruun iyo wiilashiisana quduus baan ka dhigi doonaa, inay hawsha wadaadnimada iiga adeegaan. **45** Oo anigu waxaan dhex joogi doonaa reer binu Israa'iil, oo waxaan ahaan doonaa Ilaahood. **46** Oo iyagu waxay ogaan doonaan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahood ah oo iyaga dalkii Masar ka soo bixiyey inaan iyaga dhex joogo. Anigu waxaan ahay Rabbiga ah Ilaahood.

30 Oo waxaad samaysaa meel allabari oo foox lagu shido; waxaadna ka samaysaa qori qudhac ah. **2** Oo dhererkeeduna ha ahaado dhudhun, ballaadhkeeduna ha ahaado dhudhun, afar geesoodna waa inay lahaataa, sarajooggeeduna ha ahaado laba dhudhun, oo geesaheeduna waa inay isku waslad la ahaadaan. **3** Oo waa inaad dahab saafi ah ku dahaadhaa dusheeda iyo dhinacyadeeda ku wareegsan iyo geesaheedaba; oo waxaad u samaysaa wax taaj oo kale ah oo dahab ah oo ku wareegsan. **4** Oo qarkeeda hoostiisa waa inaad laba siddo oo dahab ah ugu yeeshaa labada rukun; labada dhinac waa inaad sidaas u yeeshaa, oo waxay u noqon doonaan meelihii ulaha lagu qaado laga gelin lahaa. **5** Oo waxaad ulaha ka samaysaa qori qudhac ah, waana inaad dahab ku dahaadhaa. **6** Oo waxaad hor dhigtaa ilxidhka u dhow sanduuqa maragga oo hor yaal daboolka ka sarreeya maragga, halkaas oo ah meesha aan kugula kulmi doono. **7** Oo Haaruun waa inuu ku shido foox udgoon; subax walba markuu laambadaha hagaajinayo waa inuu foox shido. **8** Oo makhribka Haaruun markuu laambadaha shidayo waa inuu foox shido, kaasoo ah foox joogto u ah Rabbiga hortiisa, ka ab ka ab. **9** Oo waa inaydnaan dusheeda ku bixin foox qalaad, ama qurbaan la gubo, ama qurbaan hadhuudh ah, oo dusheedana ha ku daadinina qurbaan cabniin ah. **10** Geesaheedana sannaddiiba mar Haaruun waa inuu ku dul kafaaro gudo; oo dhiigga allabariga dembiga oo kafaaraggud ah sannaddiiba mar waa inuu ku kafaaro gudo tan iyo ka ab ka ab. Waa kan ugu wada quduusan Rabbiga. **11** Markaasuu Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, **12** Markaad reer binu Israa'iil tirinaysid, intii ay tiradoodu noqoto oo dhan, nin waluba waa inuu Rabbiga siiyo madaxfurashadiisa, markaad tirisid; si aan belaayo ugu dhicin markaad iyaga tirisid. **13** Oo waxan waa inay bixiyaan, nin walba oo u gudba kuwa la tiriyey waa inuu bixiyaa nus sheqel le'eg sheqelkii meesha quduuska ah: (sheqelku waa labaatan geeraah:) nus sheqel waa in Rabbiga loo bixiyaa. **14** Oo mid kasta oo u gudba kuwa la tiriyey oo ah inta jirta labaatan sannadood iyo wixii ka sii weyn, waa inuu bixiyaa Rabbiga wixiisa.

15 Markay Rabbiga wixiisa u bixinayaan inay nafihiinna u
kafaaro gudaan, kii taajir ahu waa inaanu bixin wax nus
sheqel ka badan, kii miskiin ahuna waa inaanu bixin wax nus
sheqel ka yar. **16** Oo waa inaad reer binu Israa'iil ka qaaddaa
lacagta kafaaraggudka ah, oo aad wax kaga qabataa hawsha
taambuugga shirka, inay reer binu Israa'iil u noqoto xusuus
Rabbiga hortiisa, si aad nafihiinna ugu kafaaro guddaan. **17**
Markaasuu Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **18**
Waxaad samaysaa berked weyso oo naxaas ah, salkeedana
waxaad ka samaysaa naxaas, oo waxaad dhigtaa meel u
dhexaysa taambuugga shirka iyo meesha allabariga; oo waa
inaad biyo ku shubtaa, ha lagu maydho e. **19** Haaruun iyo
wiilashiisu waa inay gacmaha iyo cagaha ku dhaqdaan:
20 oo markay gelayaan taambuugga shirka waa inay biyo
ku maydhaan, yaanay dhimanine, ama markay meesha
allabariga ag yimaadaan inay ka adeegaan oo ay gubaan
qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo, **21** waa inay gacmaha
iyo cagahaba dhaqdaan, yaanay dhimanine; oo wuxuu iyaga
u noqon doonaa qaynuun weligiis ah, xataa xagga isaga iyo
farcankiisa ka dambeeyaba ka ab ka ab. **22** Oo markaasuu
haddana Rabbigu Muuse la hadlay oo ku yidhi, **23** Waxaad
qaadataa dhir udgoon oo wacan, oo ah shan boqol oo sheqel
oo ah malmal asli ah, iyo badhkiis oo qorfe macaan ah, oo
ah laba boqol iyo konton sheqel, iyo laba boqol iyo konton
sheqel oo ah kalamus, **24** iyo shan boqol oo sheqel oo ah
kasiya, oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, iyo hiin
muggeed oo saliid saytuun ah. **25** Oo waxaad ka samaysaa
saliid lagu subkado oo quduus ah, taas oo ah cadar laysku
daray sidii kan cadarsameeyaha oo kale; oo waxay noqon
doontaa saliid lagu subkado oo quduus ah. **26** Oo waxaad ku
subagtaa taambuugga shirka iyo sanduuqa maragga, **27** iyo
miiska iyo alaabtiisa oo dhan, iyo laambadda iyo alaabteeda,
iyo meesha allabariga ee fooxa, **28** iyo meesha allabariga
lagu gubo iyo alaabteeda oo dhan, iyo berkedda weysada
iyo salkeedaba. **29** Oo waa inaad iyaga quduus ka dhigtaa,
inay noqdaan kuwa ugu wada quduusan; oo wax kasta oo
iyaga taabtaaba waxay noqon doonaan quduus. **30** Oo
Haaruun iyo wiilashiisaba waa inaad u subagtaa oo quduus
ka dhigtaa, inay iiga adeegaan hawsha wadaadnimada. **31**
Oo waa inaad la hadashaa reer binu Israa'iil oo waxaad ku
tidhaahdaa, Tanu waxay ka ab ka ab ii noqon doontaa saliid
lagu subkado oo quduus ah. **32** Haddaba waa inaan dad
jidhkiisa lagu shubin, ama waa inaydnaan samayn mid la mid
ah, oo sideeda oo kale loo sameeyey, waayo, iyadu waa
quduus, oo waxay idiin noqon doontaa quduus. **33** Oo ku alla
kii taas oo kale sameeya, ama ku alla kii qof qalaad mariya,
dadkiisa waa laga gooyn doonaa. **34** Markaasaa Rabbigu
wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad qaadataa uunsi udgoon oo
ah istakte iyo onika iyo galbanum, iyagoo ah uunsi ay ku jirto
beeyo saafi ah, oo miisaankooduna ha iswada le'ekaado.
35 Oo waxaad ka samaysaa foox, kaas oo loo sameeyey
sida cadarsameeyuhu uu u sameeyo oo kale, oo cusbo lagu
daray, oo saafi ah, quduusna ah. **36** Oo qaarkiis waa inaad
tuntaa oo yaryaraysaa, oo waxaad hor dhigtaa maragga
ku jira taambuugga shirka, taasoo ah meesha aan kugula
kulmi doono; oo waxay idiin noqon doontaa kan ugu wada
quduusan. **37** Oo fooxa aad samayn doontaan sidiisa ha
u samaysanina; waayo, wuxuu kuu noqon doonaa quduus
Rabbiga aawadiis. **38** Oo ku alla kii kaas oo kale sameeya,
inuu ku udgoonsado, kaas dadkiisa waa laga gooyn doonaa.

31 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku
yidhi, **2** Bal eeg, magac baan ugu yeedhay Besaleel
ina Uurii, oo ah ina Xuur, qabiilkiisuna yahay Yahuudah; **3** oo
waxaan isaga ka buuxiyey Ruuxa Ilaah, xagga xigmadda, iyo
waxgarashada, iyo aqoonta, iyo sancada cayn kasta ah, **4**
inuu shuqullo yaab leh hindiso, oo uu ka shaqeeyo dahabka,
iyo lacagta, iyo naxaasta, **5** iyo inuu qoro dhagaxyada
saldhigyo lagu dhejiyo oo uu looxyada xardho, iyo inuu ka
shaqeeyo sanco cayn kasta ah. **6** Oo bal eeg, waxaan
isaga la doortay Aaholii'aab oo ah ina Axiisaamaag, oo
qabiilkiisu yahay Daan; oo inta xigmadda leh oo dhan
waxaan qalbigooda geliyey xigmad, inay sameeyaan wixii
aan kugu amray oo dhan; **7** kuwaasoo ah taambuugga
shirka, iyo sanduuqa maragga, iyo daboolka dul saaran, iyo
alaabta Taambuugga oo dhan, **8** iyo miiska iyo alaabtiisa,
iyo laambadaha saafiga ah, iyo alaabtooda oo dhan, iyo
meesha allabariga oo fooxa, **9** iyo meesha allabariga lagu
gubo, iyo alaabteeda oo dhan, iyo berkedda weysada iyo
salkeeda, **10** iyo dharka adeegidda, iyo dharka quduuska
ah oo wadaadka Haaruun ah, iyo dharka wiilashiisaba,
inay ka adeegaan hawsha wadaadnimada, **11** iyo saliidda
lagu subkado, iyo fooxa uunsiga udgoon ah oo meesha
quduuska ah, oo wax walba sidii aan kugu amray waa inay u
sameeyaan. **12** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo
wuxuu ku yidhi, **13** Waxaad la hadashaa reer binu Israa'iil, oo
waxaad ku tidhaahdaa, Sida runta ah waa inaad dhawrtaan
ayaamahayga sabtiyaasha ah: waayo, waa calaamo ina dhex
taal aniga iyo idinka ka ab ka ab; si aad u ogaataan inaan
anigu ahay Rabbiga quduus idinka dhigaya. **14** Haddaba
waa inaad dhawrtaan sabtida, waayo, waa idiin quduus, oo
mid kasta oo ka dhiga wax aan quduus ahayn hubaal waa in
la dilaa, waayo, ku alla kii maalintaas shaqeeya, de qofkaas
waa in laga gooyaa dadkiisa. **15** Lix maalmood waa in shuqul
la qabtaa, laakiinse maalinta toddobaad waa sabti nasasho
ah oo Rabbiga quduus u ah; oo ku alla kii maalinta sabtidaa
shuqul qabta hubaal waa in la dilaa. **16** Sidaas daraaddeed
reer binu Israa'iil waa inay sabtida dhawraan, iyagoo ka ab
ka ab sabtida u dhawra axdi weligiis ah aawadiis. **17** Waa
calaamo weligeed ina dhex taal aniga iyo reer binu Israa'iil;
waayo, Rabbigu lix maalmood buu ku sameeyey samada
iyo dhulka, oo maalintii toddobaadna wuu nastay, wuuna
qabowsaday. **18** Oo markii uu dhammeeyey hadalkii uu kula
hadlayay Buur Siinay dusheeda, ayuu Muuse siiyey labadii
loox ee maragga iyagoo ah looxyo dhagaxyo ah, oo fartii
Ilaah lagu qoray.

32 Oo markii dadkii arkay in Muuse raagay oo uusan
buurtii ka soo degin, ayaa dadkii iyagoo ururSan
Haaruun u yimaadeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Kac, oo
inoo samee ilaahyo ina hor socda; waayo, Muusahan oo ah
ninkii inaga soo bixiyey dalkii Masar, garan mayno wax ku
dhacay. **2** Markaasaa Haaruun wuxuu iyagii ku yidhi, Soo
bixiya hilqadaha dahabka ah oo dhegaha ugu jira naagihiinna,
iyo wiilashiinna, iyo gabdhihiinna, oo ii keena. **3** Markaasaa
dadkii oo dhammu waxay soo bixiyeen hilqadihii dahabka
ahaa oo dhegaha ugu jiray oo waxay u keeneen Haaruun.

4 Kolkaasuu gacmahooda ka guddoomay, oo wuxuu ku
xardhay alaabta wax lagu xardho, wuxuuna ka sameeyey
weyl dahab la shubay ah; oo waxay yidhaahdeen, Reer
binu Israa'iilow, kanu waa ilaahiinnii dalka Masar idinka soo
waday. **5** Oo Haaruun markuu arkay ayuu meel allabari ka
hor dhisay, markaasaa Haaruun ogeysiis ku dhawaaqay, oo
wuxuu yidhi, Berri waa iiddii Rabbiga. **6** Markaasay subaxdii
dambe aroor hore keceen, oo waxay bixiyeen qurbaanno la
gubo, oo waxay keeneen qurbaanno nabaadiino, markaasay
dadkii u fadhiisteen inay wax cunaan oo wax cabbaan, oo
ay u keceen inay cayaaraan. **7** Markaasaa Rabbigu wuxuu
Muuse ku yidhi, Kac oo hoos u deg, waayo, dadkaagii
aad dalkii Masar ka soo bixisay, way iskharribeen, **8** oo
haddiiba way ka leexdeen jidkii aan ku amray, oo waxay
samaysteen weyl dahab la shubay ah, wayna caabudeen, oo
allabarina way u bixiyeen, oo waxayna yidhaahdeen, Reer
binu Israa'iilow, kanu waa ilaahiinnii dalka Masar idinka soo
waday. **9** Kolkaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Anigu
dadkan waan arkay oo waa dad madax adag, **10** haddaba
iska kay daa, aan aad ugu cadhoodee, oo aan kulligood
baabbi'iyee, oo waxaan adiga kaa dhigi doonaa quruun weyn.
11 Markaasaa Muuse baryay Rabbiga Ilaahiis ah oo wuxuu ku
yidhi, Rabbiyow, maxaad aad ugu cadhoonaysaa dadkaaga
aad dalkii Masar kaga soo bixisay itaal weyn iyo gacan xoog
leh? **12** Bal Masriyiintu maxay u odhan doonaan, Wuxuu
iyaga u saaray xumaan inuu buuraha ku laayo iyo inuu
dhulka iyaga ka baabbi'iyo? Rabbiyow, ka leexo cadhadaada
kulul oo ka noqo xumaantan aad damacsan tahay inaad
dadkaaga ku samaysid. **13** Bal xusuuso addoommadaadii
ahaa Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Israa'iil, oo aad naftaada ugu
dhaaratay, oo aad ku tidhi, Farcankiinna waxaan u badin
doonaa sida xiddigaha cirka, oo dalkan aan ka hadlay oo
dhan waxaan siin doonaa farcankiinna, wayna dhaxli doonaan
weligood. **14** Markaasaa Rabbigu ka noqday xumaantii uu
damacsanaa inuu dadkiisa ku sameeyo. **15** Markaasuu
Muuse jeestay, oo buurtii hoos uga degay, isagoo labadii loox
oo maragga ahaa gacanta ku sita, looxyadana wax baa kaga
qornaa labadooda dhinacba; oo dhankan iyo dhankaasba
wax qoran baa kaga yiil. **16** Oo looxyadu waxay ahaayeen
shuqulkii Ilaah, oo farta ku qoranuna waxay ahayd fartii Ilaah
oo looxyada ku xardhan. **17** Oo markii Yashuuca maqlay
qayladii ay dadku ku qaylinayeen ayuu Muuse ku yidhi, War
xeradii qaylo colaadeed baa ka yeedhaysa. **18** Markaasuu
ku yidhi, Kaasu ma aha codka kuwa guulaysta, mana aha
codka kuwa laga adkaado, laakiinse waxaan maqlayaa kuwa
gabyaya codkood. **19** Oo markuu xeradii ku soo dhowaaday
wuxuu arkay weyshii iyo cayaartii; markaasaa Muuse aad u
cadhooday, looxyadiina gacmihiisa wuu ka tuuray, oo wuxuu
ku jejebiyey buurta hoosteedii. **20** Markaasuu weyshii ay
samaysteen qaaday, dab buuna ku gubay oo daqiijiyey, oo
intuu biyaha ku dul daadiyey ayuu reer binu Israa'iil cabsiiyey.
21 Markaasaa Muuse wuxuu Haaruun ku yidhi, War maxaa
dadkanu kugu sameeyey oo aad dembi weyn ugu keentay?
22 Markaasaa Haaruun wuxuu yidhi, Sayidkaygiiyow, bal ha
ii cadhoon; waayo, adiguba waad og tahay inay dadkanu
sharka jecel yihiin. **23** Waayo, waxay igu yidhaahdeen, Inoo
samee ilaahyo ina hor socda, waayo, Muusahan oo ah ninkii
inaga soo bixiyey dalkii Masar, garan mayno wax ku dhacay.
24 Markaasaan ku idhi, Ku alla kii dahab haystaa, ha siibo.
Kolkaasay i siiyeen, anna dabkaan ku tuuray, oo waxaa ka
soo baxday weyshan. **25** Oo markii Muuse arkay in dadkii
layska sii daayay, waayo, Haaruun baa sii daayay oo ku
kashifay cadaawayaashooda hortooda, **26** ayuu Muuse
istaagay xerada iriddeedii, oo wuxuu yidhi, Ku alla kii Rabbiga
la gees ahow, ii kaalay. Markaasay reer Laawi oo dhammu
agtiisa ku soo urureen. **27** Markaasuu wuxuu iyagii ku yidhi,
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil sidan buu leeyahay, Nin
waluba seeftiisa dhinaca ha ku xidho, oo kulligiin irid ilaa
irid xerada hore iyo dib u dhex qaada, oo nin waluba ha
dilo walaalkiis, iyo saaxiibkiis, iyo deriskiisaba. **28** Oo reer
Laawi waxay yeeleen hadalkii Muuse, oo maalintaas dadkii
waxaa ka dhintay qiyaastii saddex kun oo nin. **29** Markaasaa
Muuse wuxuu ku yidhi, Inuu maanta barako idinku soo dejiyo
aawadeed, Rabbiga quduus isaga dhiga oo nin waluba ha ka
gees noqdo wiilkiisa iyo walaalkiisba. **30** Oo waxaa dhacday,
in Muuse maalintii dambe dadkii ku yidhi, Idinku dembi
weyn baad samayseen, oo haatan waxaan kor ugu tegayaa
Rabbiga; mindhaa dembigiinna aawadiis ayaan u kafaaro
gudi doonaaye. **31** Markaasaa Muuse wuxuu ku noqday
Rabbiga xaggiisa, oo wuxuu yidhi, Bal dadkanu dembi weyn
bay sameeyeen, oo waxay samaysteen ilaahyo dahab ah.
32 Laakiin hadda haddaad dembigooda cafidid; haddii kalese
waan ku baryayaaye, kitaabkaaga aad qortay iga tir. **33**
Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Ku alla kii igu
dembaabay weeye kan aan kitaabkayga ka tirayaa. **34** Ee
haddaba tag, oo meeshii aan kaala hadlay dadka u hor kac,
oo bal eeg, malaa'igtayda ayaa ku hor kici doontee; habase
yeeshee maalinta aan soo booqdo ayaan dembigooda u
ciqaabi doonaa. **35** Markaasaa Rabbigu dadkii belaayo ku
riday, waayo, waxay sameeyeen weyshii taasoo tii Haaruun
sameeyey ahayd.

33 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Tag, oo
halkan ka socda, adiga iyo dadkii aad dalkii Masar ka
soo bixisayba, oo waxaad u kacdaan dalkii aan ugu dhaartay
Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub, oo aan mid walba ku idhi,
Farcankaagaan siin doonaa. **2** Oo waxaan hortiinna ku soo
diri doonaa malaa'ig, oo waan eryi doonaa reer Kancaan,
iyo reer Amor, iyo reer Xeed, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi,
iyo reer Yebuus. **3** U kaca dalkaas caanaha iyo malabka
la barwaaqaysan. Anigu idin dhex socon maayo, waayo,
waaba intaasoo aan jidka idinku baabbi'iyaa, maxaa yeelay,
idinku waxaad tihiin dad madax adag. **4** Oo markii dadkii
warkaas xun maqlay, ayay wada calool xumaadeen, oo
midkoodna ma xidhan wixii uu isku sharrixi jiray. **5** Markaasaa
Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad reer binu Israa'iil
ku tidhaahdaa, Idinku waxaad tihiin dad madax adag, oo
haddii aan daqiiqad qudh ah dhexdiinna imaado, waan idin
baabbi'in; haddaba wixii aad isku sharrixi jirteen, iska fura,
bal inaan ogaado waxaan idinku sameeyo. **6** Markaasaa
reer binu Israa'iil waxay Buur Xoreeb ka bilaabeen inay
iska furaan wixii ay isku sharrixi jireen. **7** Haddaba Muuse
wuxuu qaadi jiray taambuugga oo uu ka dhisi jiray xerada
dibaddeeda, meel xerada ka durugsan; oo wuxuu u bixiyey
Taambuuggii shirka. Oo mid kasta oo Rabbiga doonay,
wuxuu u baxay taambuuggii shirka oo xerada dibaddeeda

ahaa. **8** Oo markii Muuse Taambuuggii u baxay, dadkii oo
dhammu way wada keceen, oo nin waluba teendhadiisa
iriddeeda ayuu istaagay, oo waxay eegayeen Muuse ilaa uu
Taambuuggii galay. **9** Oo markii Muuse Taambuuggii galay
ayaa tiirkii daruurta ahaa soo degay oo Taambuugga iriddiisii
qotonsaday, markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay. **10** Oo
dadkii oo dhammuna way wada arkeen tiirkii daruurta ahaa
oo Taambuugga iriddiisii hor qotoma; kolkaasay dadkii oo
dhammu wada kaceen oo Ilaah caabudeen, nin walba oo
teendhadiisa iriddeeda ag jooga. **11** Markaasaa Rabbigu
wuxuu Muuse ula hadlay sida nin saaxiibkiis ula hadlo,
iyagoo iska soo hor jeeda. Kolkaasuu haddana xeradii ku soo
noqday; laakiinse midiidinkiisii ahaa Yashuuca ina Nuun oo
nin dhallinyar ahaa ayaan Taambuuggii ka bixin. **12** Muusena
wuxuu Rabbiga ku yidhi, Bal eeg, waxaad i leedahay, Dadkan
kaxee, oo imana aad ogeysiin kan aad ila diraysid. Laakiin
waxaad igu tidhi, Magacaaga waan kugu aqaan, oo raalli
baan kaa ahay. **13** Haddaba waan ku baryayaaye, haddaad
raalli iga tahay, jidadkaaga i tus, inaan ku ogaado aawadeed,
oo aad raalli iga ahaato, oo bal fiiri in quruuntanu tahay
dadkaaga. **14** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Anigu waan kula
socon doonaa, oo waan ku nasin doonaa. **15** Markaasuu
isna ku yidhi, Haddaba haddaanad ila socon, halkan ha
naga kaxayn. **16** Waayo, sidee baa lagu garanayaa inaad
raalli naga tahay, aniga iyo dadkaagaba? Miyaanay ahayn
inaad nala socoto si aannu aniga iyo dadkaaguba uga
duwanaanno dadka dhulka jooga oo dhan? **17** Markaasaa
Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Weliba waxan aad ku
hadashay waan kuu samayn doonaa; waayo, raalli baan kaa
ahay, oo magacaagana waan kugu aqaan. **18** Markaasuu
yidhi, Waan ku baryayaaye, ammaantaada i tus. **19** Isna
wuxuu ku yidhi, Wanaaggayga oo dhan ayaan hortaada
soo marin, oo magaca Rabbiga ayaan hortaada ku naadin,
oo waan u roonaan kii aan doonayo inaan u roonaado,
waanan u naxariisan kii aan doonayo inaan u naxariisto. **20**
Oo wuxuu yidhi, Adigu wejigayga arki kari maysid, waayo,
dad i arkaa noolaan maayo. **21** Markaasaa Rabbigu wuxuu
yidhi, Bal eeg, meel baa agtayda ah, oo waxaad isku taagi
doontaa dhagaxa weyn, **22** oo markii ay ammaantaydu
ku ag marayso, waxaan ku gelin doonaa meel dhagaxa
ka dillaacsan, oo gacantaydaan kugu dabooli doonaa ilaa
aan ku dhaafo; **23** oo haddana waan kaa qaadi doonaa
gacantayda, oo waxaad arki doontaa dhabarkayga, laakiinse
wejigayga la arki maayo.

34 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad
soo qortaa laba loox oo dhagax ah oo kuwii hore u
eg, oo waxaan looxyada ku qori doonaa erayadii ku qornaa
looxyadii hore, oo aad jebisay. **2** Oo subaxda diyaar ahow, oo
Buur Siinay subaxda soo fuul, oo halkaas buurta dusheeda
ah iigu kaalay. **3** Oo ninna yuusan kula soo fuulin, oo buurta
dhan yaan ninna lagu arkin, oo adhi iyo lo' toona yaanay
buurta horteeda daaqin. **4** Markaasuu qoray laba loox oo
dhagax ah oo kuwii hore u eg; kolkaasuu Muuse aroor hore
kacay, oo Buur Siinay fuulay sidii Rabbigu ku amray, oo
gacantana wuxuu ku qaaday laba loox oo dhagax ah. **5**
Markaasaa Rabbigu daruurtii ku soo degay, oo halkaas isla
taagay, oo wuxuu naadiyey magicii Rabbiga. **6** Kolkaasaa
Rabbigu hortiisa maray oo naadiyey isagoo leh, Waxaan ahay
Rabbiga, Rabbiga, oo ah Ilaah raxmad iyo roonaan badan, oo
cadho u gaabiya, oo naxariis iyo run badan, **7** oo kumankun
u naxariista, oo xumaanta iyo xadgudubka iyo dembiga
dhaafa, laakiin aan sinaba u caddayn in kan dembiga galay
aanu eed lahayn; oo xumaantii awowayaasha soo gaadhsiiya
carruurtooda iyo carruurta carruurtooda tan iyo farcanka
saddexaad iyo kan afraadba. **8** Markaasaa Muuse intuu
dhaqsaday u sujuuday oo caabuday. **9** Kolkaasuu wuxuu
yidhi, Haddaba, Rabbiyow, haddii aad raalli iga tahay, waan
ku baryayaaye, Rabbiyow, bal na dhex soco oo naga cafi
xumaantayada iyo dembigayaga, waayo dadkanu waa dad
madax adag, ee annaga dhaxal ahaan noo qaado. **10**
Markaasuu ku yidhi, Bal eeg, axdi baan dhigayaa; dadkaaga
oo dhan hortiisa waxaan ku samayn doonaa cajaa'ibyo aan
weligood lagu samayn dhulka oo dhan iyo quruunnaba; oo
dadka aad dhex joogto oo dhammu waxay arki doonaan
shuqulka Rabbiga, waayo, waxaan kugu samaynayaa waa
wax cabsi badan. **11** Waxaad dhawrtaa waxaan maanta
kugu amrayo; oo bal ogow, hortaada waxaan ka eryayaa
reer Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer Feris,
iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus. **12** Haddaba iska jira, oo
axdi ha la dhiganina dadka deggan dalka aad u socotaan,
waaba intaasoo ay dabin ku noqoto dhexdiinna, **13** laakiinse
waa inaad dumisaan meelahooda allabariga, oo burburisaan
tiirarkooda, oo gooysaan geedahooda Asheeraah, **14** waayo,
idinku waa inaydnaan caabudin ilaah kale, maxaa yeelay,
Rabbiga magiciisu yahay Masayr waa Ilaah masayr ah;
15 waaba intaasoo aad axdi la dhigataan dadka dalkaas
deggan, oo ay ilaahyadooda raacaan sida naagi ninkeeda
uga dhillowdo, oo ay allabari u bixiyaan ilaahyadooda, oo
inta laydiin yeedho, aad allabarigiisa wax ka cuntaan, **16** oo
waaba intaasoo aad gabdhahooda u guurisaa wiilashaada, oo
ay gabdhahooduna ilaahyadooda raacaan sida dhillooyin oo
kale, oo ay wiilashaadana u jiitaan inay raacaan ilaahyadooda.
17 Waa inaanad samaysaan ilaahyo shub ah. **18** Waa inaad
dhawrtaan Iiddii Kibista-aan-khamiirka-lahayn. Oo toddoba
maalmood waa inaad cuntaan kibis aan khamiir lahayn, sidii
aan kugu amray wakhtigii la yidhi ee bishii Aabiib ahayd,
maxaa yeelay, bishii Aabiib ayaad Masar ka soo baxday. **19**
Kulli intii maxal furta anigaa iska leh, iyo kulli xoolahaaga
intooda lab oo ah curadyada dibida iyo wananka oo dhan.
20 Oo dameerka curadka ah waa inaad wan yar ku furataa,
oo haddaanad furanin, de waa inaad qoorta ka jebisaa.
Oo dadkaaga curadyadiisa oo dhan waa inaad furataa.
Oo hortayda midna yuusan iman isagoo faro madhan. **21**
Lix maalmood waa inaad shaqaysaan, laakiinse maalinta
toddobaad waa inaad nasataan; ha ahaatee xilliga beeraha
la falo iyo xilliga beeraha la goostoba waa inaad maalinta
toddobaad nasataan. **22** Oo waa inaad dhawrtaan Iidda
Toddobaadyada, taasoo ah marka la goosto midhaha ugu
horreeya ee sarreenka, iyo Iidda Waxurursiga ah marka
sannadda ugu dambaysa. **23** Sannaddiiba saddex goor
waa inay labkiinna oo dhammu ka hor yimaadaan Rabbiga
Ilaaha ah, Ilaaha reer binu Israa'iil. **24** Waayo, anigu
quruumaan hortiinna ka eryi doonaa, oo soohdimihiinnana
waan ballaadhin doonaa; oo ninnaba dalkiinna ma damci
doono markii aad sannaddiiba saddex goor u baxdaan inaad

Rabbiga Ilaahiinna ah ka hor tagtaan. **25** Waa inaydnaan
dhiigga allabarigayga la bixin kibis khamiir leh, oo waa inaan
allabariga Iidda Kormaridda ilaa subaxda la gaadhsiin. **26**
Dhulkiinna midhaha ugu horreeya waa inaad inta hore guriga
Rabbiga Ilaahiinna ah geeysaan. Waa inaydnaan waxar
caanaha hooyadiis ku karin. **27** Markaasaa Rabbigu wuxuu
Muuse ku yidhi, Erayadan qor, waayo, waxaan idinla dhigtay
adiga iyo reer binu Israa'iilba axdi erayadan waafaqsan. **28**
Oo halkaasuu Rabbiga la joogay afartan habeen iyo afartan
maalmood, waxbana ma uu cunin, biyona ma uu cabbin. Oo
looxyadiina wuxuu ku qoray erayadii axdiga, kuwaas oo ah
tobanka qaynuun. **29** Oo markii Muuse Buur Siinay ka soo
degay isagoo labadii loox oo maragga gacanta ku sita, intuu
buurta ka soo degayay Muuse ma uu ogayn inuu dubka
wejigiisu la dhalaalayay hadalkii uu kula hadlay aawadiis.
30 Oo markay Haaruun iyo reer binu Israa'iil oo dhammu
Muuse arkeen, bal eeg, dubka wejigiisu waa dhalaalayay,
wayna ka cabsadeen inay u dhowaadaan. **31** Markaasaa
Muuse iyagii u yeedhay; Haaruun iyo taliyayaashii shirka oo
dhammuna way ku soo noqdeen; Muusena wuu la hadlay.
32 Dabadeedna reer binu Israa'iil oo dhammu waa u soo
dhowaadeen. Markaasuu wuxuu iyagii ku amray kulli wixii
Rabbigu isaga ugu sheegay Buur Siinay. **33** Oo markuu
Muuse dhammeeyey hadalkii uu kula hadlayay ayuu indho
shareertay. **34** Laakiinse markii Muuse Rabbiga u galay
oo uu is-hor taagay inuu la hadlo ayuu indhashareertii iska
fayday ilaa uu soo baxay; kolkaasuu soo baxay, oo wuxuu
reer binu Israa'iil u sheegay wixii lagu amray, **35** oo reer
binu Israa'iilna way arkeen Muuse wejigiisii iyo inuu dubka
wejigiisu dhalaalayay, markaasaa Muuse haddana indho
shareertay ilaa uu gudaha u galay inuu la hadlo.

35 Markaasaa Muuse isu soo ururiyey shirkii reer binu
Israa'iil oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Kuwanu waa
erayadii Rabbigu idinku amray inaad yeeshaan. **2** Lix
maalmood waa in la shaqeeyaa, laakiinse maalinta toddobaad
waa inay maalin quduus ah idiin ahaataa oo waa sabti
nasasho oo Rabbiga loo nasto, oo ku alla kii maalintaas
shuqul qabta waa in nafta laga qaadaa. **3** Oo maalin
kasta oo sabti ah waa inaydnaan innaba dab ku shidin
rugihiinna oo dhan. **4** Oo Muuse wuxuu la hadlay shirkii
reer binu Israa'iil oo dhan, isagoo leh, Waxanu waa wixii
Rabbigu idinku amray, isagoo leh, **5** Idinku dhexdiinna waa
inaad wax Rabbiga isaga ururisaan. Mid kasta oo qalbigiisu
raalli ka yahay, ha keeno qurbaanka Rabbiga, kaasoo ah
dahab, iyo lacag, iyo naxaas, **6** iyo buluug, iyo guduud,
iyo casaan, iyo maro wanaagsan, iyo dhogor riyaad, **7**
iyo wanan hargahood oo la caseeyey, iyo adhidibadeed
hargahood, iyo qori qudhac ah, **8** iyo saliid laambadda
lagu shubo, iyo udgoon lagu daro saliidda lagu subkado,
iyo foox udgoon, **9** iyo dhagaxyo onika la yidhaahdo, iyo
dhagaxyo lagu dhejiyo eefodka iyo laabgashiga. **10** Oo nin
kasta oo xigmad leh oo idinku dhex jiraaba ha yimaado
oo ha sameeyo wixii Rabbigu idinku amray oo dhan; **11**
waxaas oo ah taambuugga iyo teendhadiisa, iyo dedkiisa,
iyo qabsatooyinkiisa, iyo looxyadiisa, iyo ulihiisa gudban, iyo
tiirarkiisa, iyo saldhigyadiisa, **12** iyo sanduuqa, iyo ulihiisa, iyo
daboolka, iyo ilxidhka daaha ah, **13** iyo miiska, iyo ulihiisa,
iyo alaabtiisa oo dhan, iyo kibista tusniinta, **14** iyo laambadda
iftiinka aawadiis, iyo alaabteeda, iyo laambadaheeda, iyo
saliidda iftiinka aawadiis, **15** iyo meesha allabariga ee fooxa,
iyo ulaheeda, iyo saliidda lagu subkado, iyo fooxa udgoon,
iyo daaha iridda laga soo galo taambuugga, **16** iyo meesha
allabariga lagu gubo, iyo shabaggeeda naxaasta ah, iyo
ulaheeda, iyo alaabteeda oo dhan, iyo berkedda weysada,
iyo salkeeda, **17** iyo barxadda daahyadeeda, iyo tiirarkeeda,
iyo saldhigyadooda, iyo daaha iridda barxadda, **18** iyo
musmaarradii taambuugga, iyo musmaarradii barxadda,
iyo xadhkahooda, **19** iyo dharka lagaga adeegi lahaa
meesha quduuska ah, kuwaas oo ah dharka quduuska ah
ee wadaadka Haaruun, iyo dharka wiilashiisa si ay ugaga
adeegaan hawsha wadaadnimada. **20** Markaasaa shirkii reer
binu Israa'iil oo dhammu waxay ka tageen Muuse hortiisii. **21**
Oo waxay yimaadeen iyagoo mid walba qalbigiisu kacay,
oo mid walba ruuxiisu raalli ka dhigay, oo waxay keeneen
waxay Rabbiga u bixiyeen, kuwaasoo ah wixii loo doonay
shuqulkii teendhada shirka, iyo hawsheeda oo dhan, iyo
dharkii quduuska ahaa. **22** Oo in alla intii raalliga ahayd way
yimaadeen, rag iyo dumarba, oo waxay keeneen dugaagado,
iyo hilqado, iyo kaatunno, iyo murriyado, iyo wax kasta
oo laysku sharxo oo dahab ah; oo nin kastaaba wuxuu
Rabbiga u bixiyey wax dahab ah. **23** Oo nin walba, oo laga
helay buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan,
iyo dhogor riyaad, iyo wanan hargahood oo la caseeyey,
iyo adhidibadeed hargahoodba wuu keenay. **24** Oo mid
kasta oo qurbaan lacag iyo naxaas ah bixiyey wuxuu u
bixiyey Rabbiga; oo nin kasta oo laga helay qori qudhac
ah wuxuu u keenay hawsha adeegidda aawadeed. **25** Oo
dumarkii xigmadda lahaa oo dhammu waxay gacmahooda
ku miiqeen dun, oo waxay keeneen wixii ay miiqeen oo ahaa
buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan. **26**
Oo dumarkii qalbigoodu xigmadda la kacay oo dhammu
waxay miiqeen dhogor riyaad. **27** Oo taliyayaashiina waxay
keeneen dhagaxyada onika la yidhaahdo, iyo dhagaxyada
lagu dhejiyo eefodka iyo laabgashiga. **28** Waxayna keeneen
uunsiga, iyo saliidda iftiinka, iyo saliidda lagu subkado, iyo
fooxa udgoon. **29** Oo reer binu Israa'iil waxay Rabbiga u
bixiyeen qurbaan ay raalli ka yihiin; oo waxay ahaayeen dad
rag iyo dumarba leh oo qalbigoodu raalli ka ahaa inay u
keenaan shuqulka Rabbigu Muuse ku amray in la sameeyo
oo dhan. **30** Markaasaa Muuse wuxuu reer binu Israa'iil
ku yidhi, Bal eega, Rabbigu wuxuu magac ugu yeedhay
Besaleel oo ah ina Uurii, oo ah ina Xuur, oo qabiilkiisu yahay
Yahuudah; **31** oo wuxuu isaga ka buuxiyey ruuxii Ilaah,
xagga xigmadda iyo waxgarashada, iyo aqoonta, iyo sancada
caynka kasta ah, **32** iyo inuu shuqullo yaab leh hindiso, oo
uu ka shaqeeyo dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, **33**
iyo inuu qoro dhagaxyo saldhigyo lagu dhejinayo, oo uu
looxyada xardho, iyo inuu ka shaqeeyo sanco cayn kasta
ah. **34** Oo wuxuu qalbigiisii geliyey inuu wax baro, isaga
iyo Aaholii'aab oo ah ina Axiisaamaag, oo qabiilkiisu yahay
Daan. **35** Oo iyaga wuxuu qalbigooda ka buuxiyey xigmad,
inay ka shaqeeyaan shuqul cayn kasta ah oo ay qabtaan
kuwa wax xardha iyo kuwa wax hindisa, iyo kuwa daabac ku
tola buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan,

iyo kuwa dharka sameeya, xataa ha ahaatee kuwa shuqul kasta qabta iyo kuwa shuqullo yaab leh hindisa.

36 Oo Besaleel iyo Aaholii'aab iyo nin kasta oo xigmad leh, oo Rabbigu geliyey xigmad iyo waxgarasho ay ku gartaan si loo sameeyo shuqul kasta oo ah adeegidda laga qabanayo meesha quduuska ah, waa inay u qabtaan sidii Rabbigu ku amray oo dhan. **2** Markaasaa Muuse wuxuu u yeedhay Besaleel iyo Aaholii'aab, iyo nin kasta oo xigmad leh, oo Rabbigu qalbigiisa xigmad geliyey, xataa mid kasta oo qalbigiisu kiciyey inuu yimaado oo shuqulka qabto. **3** Markaasay Muuse ka guddoomeen wixii la bixiyey oo dhan, oo ay reer binu Israa'iil u keeneen shuqulka adeegidda meesha quduuska ah, inay ka sameeyaan. Oo haddana waxay weliba subax walba u keeni jireen waxay raalli ka yihiin. **4** Oo raggii xigmadda lahaa oo dhan, oo ahaa kuwii shuqulka ka qabtay meesha quduuska ah, way wada yimaadeen, oo waxaa nin waluba ka soo kacay shuqulkii uu samaynayay. **5** Oo intay Muuse la hadleen ayay ku yidhaahdeen, Dadku waxay keeneen in ka sii badan intii ku filnayd in lagu qabto shuqulkii Rabbigu amray in la sameeyo. **6** Markaasaa Muuse amar bixiyey, oo waxaa xeradii oo dhan laga naadiyey inaan nin iyo naag toona wax dambe u bixin shuqulka meesha quduuska ah. Sidaas daraaddeed baa dadkii looga joojiyey si aanay wax kale u keenin. **7** Waayo, alaabtii ay haysteen waa ku filnayd in shuqulka oo dhan lagu sameeyo, wayna ka sii badnayd weliba. **8** Oo nin kasta oo xigmad leh oo iyaga ku dhex jiray oo shuqulkii qabtay wuxuu taambuuggii ka sameeyey toban daah, oo wuxuu ka sameeyey maro wanaagsan, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, oo keruubiim lagu daabacay. **9** Oo daah kasta dhererkiisu wuxuu ahaa siddeed iyo labaatan dhudhun, oo daah kasta ballaadhkiisuna wuxuu ahaa afar dhudhun; oo daahyada oo dhammuna isku wada qiyaas bay ahaayeen. **10** Oo shan daah ayuu mid kasta midka kale ku xidhay, oo shantii daah oo kalena ayuu mid kasta midka kale ku xidhay. **11** Oo daahyada midkii darafta ugu xigay qarkiisa ayuu wuxuu u yeelay siddooyin buluug ah; oo sidaasoo kalena wuxuu u yeelay daahii dibadda ugu xigay intii labaad. **12** Konton siddo ayuu daahba u yeelay, oo konton siddo oo kalena wuxuu u yeelay qarkii daaha dibadda u xiga ee intii labaad; oo siddooyinkuna midba mid buu ku toosnaa. **13** Oo wuxuu sameeyey konton qabsato oo dahab ah, oo daahyadiina wuxuu midba midka kale kula lammaaneeyey qabsatooyinkii; sidaasuu taambuuggu mid u noqday. **14** Markaasuu daahyo ka sameeyey dhogor riyaad, inay ahaadaan teendho ka sarrayso taambuugga, oo wuxuu iyaga ka dhigay kow iyo toban daah. **15** Oo daah kasta dhererkiisu wuxuu ahaa soddon dhudhun, oo daah kasta ballaadhkiisuna wuxuu ahaa afar dhudhun; oo kow iyo tobanka daah isku wada qiyaas bay ahaayeen. **16** Markaasuu shan daah gooni-ahaantooda isugu xidhay, lix daahna gooni-ahaan. **17** Markaasuu qarkii daahii dibadda u xigay intii kowaad u yeelay konton siddo, oo konton siddo oo kalena wuxuu u yeelay qarkii daahii dibadda u xigay intii labaad. **18** Oo haddana wuxuu sameeyey konton qabsato oo naxaas ah inuu teendhada iskula dhejiyo oo ay mid noqoto. **19** Oo teendhadana wuxuu ded uga sameeyey wanan hargahood oo la caseeyey, iyo ded ah adhidibadeed hargahood oo ka sarreeya. **20** Oo taambuugga looxyadiisii taagtaagnaana wuxuu ka sameeyey qori qudhac ah. **21** Oo loox kasta dhererkiisu wuxuu ahaa toban dhudhun, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa dhudhun iyo badh. **22** Oo loox kastaaba wuxuu lahaa laba caaro, oo looxyaduna dhinacyaday isku hayeen, oo looxyadii taambuugga oo dhan sidaasuu u sameeyey. **23** Oo looxyada ayuu Taambuugga u sameeyey, oo waxay ahaayeen labaatan loox dhinaca koonfureed. **24** Oo wuxuu sameeyey afartan saldhig oo lacag ah oo ka hooseeya labaatan loox, oo laba saldhigba waxay ka hooseeyeen loox, oo waxay saldhig u ahaayeen labadiisii caaro, oo laba kale oo saldhigna waxay saldhig u ahaayeen loox kale labadiisii caaro. **25** Oo taambuugga dhankiisa labaadna oo woqooyi xiga, wuxuu u sameeyey labaatan loox, **26** iyo afartankoodii saldhig oo lacagta ahayd. Laba saldhigba loox bay ka hooseeyeen, oo laba saldhig oo kalena waxay ka hooseeyeen loox kale. **27** Oo taambuugga xaggiisa dambe oo galbeed xigtana wuxuu u sameeyey lix loox. **28** Oo labada geesood oo taambuugga xaggiisa dambena wuxuu u sameeyey laba loox. **29** Oo hoosta bay labanlaab ka noqdeen, oo sidaas oo kalena way dhammaadeen ilaa siddada kowaad dusheeda, oo sidaasuu ka dhigay labadoodii ku jiray labada geesood. **30** Waxaana jiray siddeed loox, iyo saldhigyadoodii lacagta ahaa. Kuwaasu waxay ahaayeen lix iyo toban saldhig, oo lababa loox ka hoosayso. **31** Oo wuxuu ulo gudban ka sameeyey qori qudhac ah, oo shan buu u sameeyey looxyada taambuugga dhinac kaga jira, **32** oo shan ulood oo kalena wuxuu u sameeyey looxyada dhinaca kale kaga jira taambuugga, oo shan ulood oo kalena wuxuu u sameeyey looxyada taambuugga kaga jira xaggiisa dambe oo galbeed xigta. **33** Oo uldhexaaddii ayuu looxyadii ku gudbay gees ilaa gees. **34** Oo looxyadii wuxuu ku dahaadhay dahab, oo siddooyinkoodana wuxuu ka sameeyey dahab inay ahaadaan meelihii ay ulaha gudban ka geli lahaayeen, oo ulihiina wuxuu ku dahaadhay dahab. **35** Oo ilxidhkiina wuxuu ka sameeyey buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan, oo keruubiim buu ku daabacay. **36** Oo wuxuu u sameeyey afar tiir oo qori qudhac ah, wuxuuna ku dahaadhay dahab; oo qabsatooyinkooduna waxay ahaayeen dahab; oo wuxuuna u yeelay afar saldhig oo lacag ah. **37** Oo iridda Teendhada wuxuu u sameeyey daah ah buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan oo daabac leh. **38** Wuxuuna sameeyey shantiisii tiir iyo qabsatooyinkoodiiba, oo dahab buu ku dahaadhay tiirarka madaxyadoodii iyo waxyaalihii laysugu wada xidhayba; oo shantoodii saldhigna waxay ahaayeen naxaas.

37 Oo Besaleel wuxuu sanduuqii ka sameeyey qori qudhac ah, oo dhererkiisuna wuxuu ahaa laba dhudhun iyo badh, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa dhudhun iyo badh, sarajooggiisuna wuxuu ahaa dhudhun iyo badh. **2** Markaasuu gudaha iyo dibaddaba kaga dahaadhay dahab saafi ah, oo wuxuu u yeelay wax taaj oo kale ah oo dahab ah oo ku wareegsan. **3** Kolkaasuu wuxuu u yeelay afar siddo oo dahab ah oo afartiisa rukun ee hoose ku yaal; oo laba siddoba dhinac buu kaga dhejiyey, dhinaca kalena laba siddo buu kaga dhejiyey. **4** Wuxuuna ulo ka sameeyey qori qudhac ah, dahab buuna ku dahaadhay. **5** Markaasuu

ulihii wuxuu geliyey siddooyinkii sanduuqa dhinacyadiisa
ku yiil, si sanduuqa loogu qaado. **6** Markaasuu wuxuu
dahab saafi ah ka sameeyey dabool, oo dhererkiisuna wuxuu
ahaa laba dhudhun iyo badh, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa
dhudhun iyo badh. **7** Markaasuu laba keruub ka sameeyey
dahab la tumay, oo daboolkii labadiisa madax ayuu ka
taagay. **8** Keruub wuxuu ka sameeyey madax, keruubkii
kalena wuxuu ka sameeyey madaxa kale; oo labada keruub
oo labada madax ka kala taagan iyo daboolkii wuxuu ka
wada sameeyey isku waslad. **9** Oo keruubiimtuna meel
sare ayay baalashooda ka soo kala bixiyeen, oo daboolkay
baalashooda ku qariyeen, wejiyadooduna way iska soo hor
jeedeen; oo keruubiimta wejiyadoodu waxay ku soo jeedeen
daboolka. **10** Miiskana qori qudhac ah ayuu ka sameeyey,
oo dhererkiisu wuxuu ahaa laba dhudhun, ballaadhkiisuna
dhudhun, sarajooggiisuna dhudhun iyo badh, **11** oo wuxuu
ku dahaadhay dahab saafi ah, oo wuxuuna u yeelay wax taaj
oo kale ah oo dahab ah oo ku wareegsan. **12** Oo wuxuu u
yeelay qar le'eg calaacal ballaadhkeed oo ku wareegsan,
oo qarkiina wuxuu u yeelay wax taaj oo kale ah oo dahab
ah oo ku wada wareegsan. **13** Oo wuxuu u yeelay afar
siddo oo dahab ah, oo wuxuu siddooyinkii ku dhejiyey afarta
gees oo afarta rukun oo hoose kaga yiil. **14** Oo siddooyinku
waxay ku dhowaayeen qarka, iyagoo ah meelaha laga
geliyo ulaha miiska lagu qaado. **15** Oo wuxuu ulihii ka
sameeyey qori qudhac ah oo ku dahaadhay dahab, si miiska
loogu qaado. **16** Oo wuxuu dahab saafi ah ka sameeyey
alaabtii miiska saarnayd oo dhan oo ahayd suxuuntiisii,
iyo malqacadihiisii, iyo maddiibadihiisii, iyo kidhliyadiisii
wax laga shubo. **17** Oo wuxuu laambadda ka sameeyey
dahab saafi ah, oo laambaddii waxay ahayd mid tuman,
xataa salkeeda iyo usheeda dhexe iyo koobabkeeda, iyo
burooyinkeeda iyo ubaxeeduba isku waslad bay la wada
ahaayeen. **18** Oo dhinacyadeeda waxaa ka baxayay lix
laamood, oo saddex laamood dhinac bay kaga yiilleen,
saddex laamoodna dhinaca kale ayay kaga yiilleen. **19** Oo
saddex koob oo yicib ubaxeed u eg, iyo buro, iyo ubax baa
isku laan ku yiil, laanta kalena waxaa ku yiil saddex koob oo
yicib ubaxeed u eg, iyo buro, iyo ubax, oo lixdii laamood
oo ka baxday laambaddii sidaasay wada ahaayeen. **20** Oo
laambaddii waxaa ku yiil afar koob oo yicib ubaxeed u eg,
iyo burooyinkoodii iyo ubaxoodii, **21** oo buro waxay ku tiil
laba laamood hoostood, isku waslad bayna la ahayd, buro
kalena waxay ku tiil laba laamood hoostood, isku waslad
bayna la ahayd, burona waxay ku tiil laba laamood hoostood,
isku waslad bayna la ahayd, oo lixda laamoodba sidaasay
wada ahaayeen. **22** Oo burooyinkooda iyo laamahooduba
isku waslad bay la ahaayeen: oo kulligeedna waxay ahayd
isku waslad dahab la tumay oo saafi ah. **23** Oo dahab saafi
ah wuxuu ka sameeyey toddobadeedii laambadood, iyo
birqaabyadeedii iyo alaabteedii lagu safayn jirayba. **24** Oo
iyada iyo alaabteeda oo dhanba wuxuu ka sameeyey talanti
dahab saafi ah. **25** Oo meeshii allabariga ee fooxana wuxuu
ka sameeyey qori qudhac ah, oo dhererkeeduna wuxuu ahaa
dhudhun, ballaadhkeeduna wuxuu ahaa dhudhun, oo afar
geesood bay ahayd, sarajooggeeduna wuxuu ahaa laba
dhudhun, oo geesaheeduna isku waslad bay la ahaayeen. **26**
Oo wuxuu dahab ku dahaadhay dusheedii iyo dhinacyadeedii
ku wareegsanaa, iyo geesaheedii, oo wuxuu u sameeyey
wax taaj oo kale ah oo dahab ah oo ku wareegsan. **27** Oo
qarka hoostiisa laba siddo oo dahab ah ayuu ugu yeelay
labadeeda rukun inay labadeeda dhinac ugu ahaadaan
meelaha ulaha lagu qaado laga gelin lahaa. **28** Oo ulihii
wuxuu ka sameeyey qori qudhac ah, dahab buuna ku
dahaadhay. **29** Oo saliiddii quduuska ahayd oo lagu subkado
iyo fooxii saafiga ahaa ee uunsiga udgoon wuxuu u sameeyey
sidii shuqulka cadarsameeyaha oo kale.

38 Oo meeshii allabariga lagu gubi lahaana wuxuu ka
sameeyey qori qudhac ah, oo dhererkeedu wuxuu
ahaa shan dhudhun, ballaadhkeeduna wuxuu ahaa shan
dhudhun, afargeesood bay ahayd, sarajooggeeduna wuxuu
ahaa saddex dhudhun. **2** Oo geesaheediina wuxuu ugu
sameeyey afarteeda rukun; oo geesaheeduna isku waslad
bay la ahaayeen, naxaas buuna ku dahaadhay. **3** Oo
wuxuu kaloo sameeyey alaabtii meesha allabariga oo dhan,
kuwaasoo ah dheryihii, iyo majarafadihii, iyo maddiibadihii,
iyo mudacyadii, iyo dabqaadayaashii; oo alaabteeda oo dhan
wuxuu ka sameeyey naxaas. **4** Oo wuxuu meeshii allabariga
u sameeyey shabag naxaas ah oo gaadha qarka hoostiisa
ilaa kalabadhka. **5** Afarta daraf oo shabaggii naxaasta ahaa
ayuu u yeelay afar siddo si ay u ahaadaan meelihii ulaha
laga gelin lahaa. **6** Oo ulihiina wuxuu ka sameeyey qori
qudhac ah, naxaas buuna ku dahaadhay. **7** Oo ulihiina
wuxuu ka geliyey siddooyinkii meesha allabariga si loogu
qaado; oo wuxuu meeshii allabariga ka sameeyey looxyo
sida sanduuq madhan oo kale. **8** Oo berkeddii weysada iyo
salkeedii wuxuu ka sameeyey naxaas, taasoo laga helay
muraayadihii dumarka ka adeegi jiray teendhada shirka
iriddeeda. **9** Oo wuxuu sameeyey barxaddii; oo barxadda
xaggeeda koonfureed waxaa ka lushay daahyo dhererkoodu
yahay boqol dhudhun oo ah maro wanaagsan. **10** Oo
tiirarkoodu waxay ahaayeen labaatan, saldhigyadooduna
labaatan, naxaas laga sameeyey; tiirarka qabsatooyinkooda
iyo waxyaalihii laysugu xidhi jirayna waxaa laga sameeyey
lacag. **11** Oo xaggeeda woqooyina waxaa ka lushay daahyo
boqol dhudhun ah, oo tiirarkoodu waxay ahaayeen labaatan,
saldhigyadooduna labaatan, naxaas laga sameeyey; tiirarka
qabsatooyinkooda iyo waxyaalihii laysugu xidhi jirayna
waxaa laga sameeyey lacag. **12** Oo dhinaca galbeed
daahyadiisu waxay ahaayeen konton dhudhun, tiirarkoodu
waxay ahaayeen toban, saldhigyadooduna toban, oo tiirarka
qabsatooyinkooda iyo waxyaalihii laysugu xidhi jirayna waxay
ahaayeen lacag. **13** Oo xagga bari daahyadiisuna waxay
ahaayeen konton dhudhun. **14** Oo iridda daahyadeedu
dhinac waxay ka ahaayeen shan iyo toban dhudhun,
tiirarkooduna saddex bay ahaayeen, saldhigyadooduna
saddex, **15** oo dhinaca kalena sidaas oo kalay ahaayeen,
oo barxadda iriddeeda xaggan iyo xaggaasba waxaa ka
lushay daahyo dhererkoodu yahay shan iyo toban dhudhun,
tiirarkooduna waxay ahaayeen saddex, saldhigyadooduna
saddex. **16** Daahyadii barxadda ku wareegsanaa oo
dhammu waxay ahaayeen maro wanaagsan. **17** Oo tiirarka
saldhigyadoodu waxay ahaayeen naxaas; qabsatooyinkooda
iyo waxyaalihii laysugu xidhi jirayna waxay ahaayeen lacag;
tiirarka madaxyadooda waxaa lagu dahaadhay lacag, oo
tiirarka barxadda oo dhanna waxaa laysugu wada xidhay

lacag. **18** Oo daaha barxadda iriddeeda wuxuu ahaa
wax daabacan oo ah buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo
maro wanaagsan, oo dhererkiisuna wuxuu ahaa labaatan
dhudhun, sarajooggiisuna wuxuu ahaa shan dhudhun oo u
dhigma barxadda daahyadeeda. **19** Tiirarkooduna waxay
ahaayeen afar, saldhigyadoodii naxaasta ahaana afar;
qabsatooyinkooduna waxay ahaayeen lacag, oo tiirarka
madaxyadoodii waxaa ku dahaadhnaa lacag, waxyaalihii
laysugu xidhayna waxay wada ahaayeen lacag. **20** Oo
musmaarrada taambuugga iyo barxadda ku wareegsanba
kulligood waxay ahaayeen naxaas. **21** Waa tan tiradii alaabtii
taambuugga, kaas oo ah taambuuggii maragga, markii la
tiriyey sidii Muuse ku amray adeegidda reer Laawi, oo uu
tilmaamay Iitaamaar kii wadaadkii Haaruun ahaa dhalay. **22**
Oo kulli wixii Rabbigu ku amray Muuse waxaa sameeyey
Besaleel oo ahaa ina Uurii oo ahaa ina Xuur, oo qabiilkiisu
ahaa Yahuudah. **23** Oo waxaa isaga la jiray Aaholii'aab oo
ahaa ina Axiisaamaag, oo qabiilkiisu ahaa Daan, oo wuxuu
ahaa mid wax xardha, oo aad iyo aad u farsamo badan,
iyo mid yaqaan sida loo daabaco buluug, iyo guduud, iyo
casaan, iyo maro wanaagsan. **24** Oo dahabkii la bixiyey oo
loogu isticmaalay hawshii meesha quduuskaa oo dhammu
wuxuu ahaa sagaal iyo labaatan talanti, iyo toddoba boqol
iyo soddon sheqel, oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah.
25 Oo shirka intiisii la tiriyey lacagtoodii waxay ahayd boqol
talanti, iyo kun iyo toddoba boqol iyo shan iyo toddobaatan
sheqel, oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah. **26** Waxaa
nin kastaa bixiyey beqac, kaas oo ah nus sheqel, oo le'eg
sheqelka meesha quduuska ah, oo kulli intii u gudubtay kuwii
la tiriyey, intii jirtay labaatan sanadood iyo wixii ka sii weyn,
waxay ahaayeen lix boqol iyo saddex kun, iyo shan boqol
iyo konton nin. **27** Oo saldhigyada meesha quduuska ah
iyo saldhigyada ilxidhku waxay ka samaysmeen boqolkii
talanti oo lacagta ahaa, boqol saldhig baa laga sameeyey
boqolkii talanti, saldhigba talanti baa laga sameeyey. **28**
Kun iyo toddoba boqol iyo shan iyo toddobaatanka sheqel
ayuu tiirarka qabsatooyinkoodii ka sameeyey, oo wuxuuna ku
dahaadhay tiirarka madaxyadoodii, wuxuuna ka sameeyey
waxyaalihii tiirarka laysugu wada xidhay. **29** Naxaastii la
bixiyey waxay ahayd toddobaatan talanti, iyo laba kun iyo
afar boqol oo sheqel. **30** Oo wuxuu naxaastii ka sameeyey
iriddii teendhada shirka saldhigyadeedii, iyo meeshii naxaasta
ahayd oo allabariga, iyo shabaggeedii naxaasta ahaa, iyo
alaabtii meesha allabariga oo dhan, **31** iyo saldhigyadii
barxadda ku wareegsanaa, iyo saldhigyadii iridda barxadda,
iyo musmaarradii taambuugga oo dhan, iyo musmaarradii
barxadda ku wareegsanaa oo dhan.

39 Oo waxay buluuggii, iyo guduudkii, iyo casaankii
ka sameeyeen dhar aad u wanaagsan in meesha
quduuskaa lagaga adeego, oo waxay kaloo sameeyeen
dharkii quduuska ahaa oo Haaruun, sidii Rabbigu Muuse
ku amray. **2** Oo eefodkiina wuxuu ka sameeyey dahab,
iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan.
3 Oo waxay dahabkii u tumeen sidii caleemo khafiif ah
oo kale, markaasay googooyeen oo silig ka dhigeen, in
looga shaqeeyo buluuggii, iyo guduudkii, iyo casaankii, iyo
maradii wanaagsanayd, oo la daabacay. **4** Oo waxay u
sameeyeen garbo is-haystay, oo waxay iska haysteen labada
daraf. **5** Oo dhex-xidhkii daabaca lahaa oo dusha kaga
yiil in lagu xidho, isku waslad buu la ahaa eefodka, isku
sina waa loo sameeyey, waxaana laga sameeyey dahab,
iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan,
sidii Rabbigu Muuse ku amray. **6** Oo waxay diyaariyeen
dhagaxyadii onika la odhan jiray, oo ku jira saldhigyo dahab
ah, oo lagu xardhay xaradhkii shaabadda oo ah sida ay
magacyadii reer binu Israa'iil ahaayeen. **7** Oo wuxuu ku
dhejiyey eefodka garbihiisa, inay dhagaxyo xusuus ah u
noqdaan reer binu Israa'iil, sidii Rabbigu Muuse ku amray. **8**
Oo wuxuu sameeyey laabgashigii, oo la daabacay, oo u eg
sida samaynta eefodka oo kale, oo ahayd dahab, iyo buluug,
iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan. **9** Wuxuu
ahaa afargeesood, oo laabgashiga waxay u sameeyeen
labanlaab, oo dhererkiisu wuxuu ahaa taako, ballaadhkiisuna
wuxuu ahaa taako isagoo labanlaaban. **10** Oo waxay ku dul
dhejiyeen afar saf oo dhagaxyo ah; oo safka kowaad wuxuu
ahaa sardiyos, iyo tobasiyos, iyo mid birqaya. **11** Safka
labaadna wuxuu ahaa sumurud, iyo safayr, iyo dheemman.
12 Safka saddexaadna wuxuu ahaa yakintos, iyo agate,
iyo ametustos. **13** Safka afraadna wuxuu ahaa berullos,
iyo onika, iyo yasbid; oo waxaa lagu dhejiyey saldhigyo
dahab ah oo meeshooda ku yaal. **14** Oo dhagaxyaduna
waxay tiro le'ekaayeen magacyadii reer binu Israa'iil, oo
waxay ahaayeen laba iyo toban sidii magacyadoodii; oo
laba iyo tobankii qabiil, mid kasta waxaa magiciisa loogu
xardhay sidii xaradhkii shaabadda. **15** Oo laabgashiga
waxay ku sameeyeen silsilado xadhko u eg, oo laga tidcay
dahab saafi ah. **16** Oo waxay sameeyeen laba saldhig oo
dahab ah, iyo laba siddo oo dahab ah, oo waxay labadii
siddo sudheen laabgashiga labadiisa daraf. **17** Oo labadii
silsiladood oo dahabka ahayd oo tidcanaydna waxay ku
xidheen labadii siddo oo ku yiil darfaha laabgashiga. **18** Oo
labadii silsiladood oo tidcanayd labadoodii madax oo kalena
waxay ku xidheen labadii saldhig, oo waxay ku xidheen
eefodka garbihiisa xaggooda hore. **19** Oo waxay sameeyeen
laba siddo oo dahab ah, oo waxay soo sudheen laabgashiga
labadiisa daraf oo gudaha ah oo eefodka xiga. **20** Oo waxay
kaloo sameeyeen laba siddo oo dahab ah, oo waxay soo
sudheen eefodka garbihiisa xaggooda hoose, oo dhanka
hore ku yaal, oo ku dhow meeshay iskaga xidhmaan, oo ka
sarreeya suunka eefodka dhex-xidhkiisa daabaca ah. **21** Oo
laabgashigii waxay siddooyinkiisii ku xidheen siddooyinkii
eefodka, waxayna kula xidheen shalash buluug ah, inuu
ku dul xidhnaado dhex-xidhka daabaca ah oo eefodka,
iyo inuusan laabgashigu ka debcin eefodka, sidii Rabbigu
Muuse ku amray. **22** Oo khamiiskii eefodkana wuxuu ahaa
dhar samaysan, oo kulligiis buluug ah. **23** Oo daloolkii
khamiiska ku yiil wuxuu ahaa sida daloolka dhar afkiisa rigrig
ku wareegsan yahay, si uusan u dillaacin. **24** Oo khamiiska
darafkiisa hoose waxay ku sameeyeen rummaanno buluug,
iyo guduud, iyo casaan ah, iyo maro wanaagsan. **25** Oo
waxay sameeyeen dawanno dahab saafi ah, oo dawannadii
waxay kala dhex geliyeen rummaannadii ku yiil khamiiska
darafkiisa ku wareegsan, oo u dhexeeya rummaannadii;
26 oo dawan iyo rummaan, haddana dawan iyo rummaan,
ayuu ku wareejiyey khamiiska dharafkiisa, in lagu adeego

aawadeed, sidii Rabbigu Muuse ku amray. **27** Waxay
Haaruun iyo wiilashiisii u sameeyeen jubbadihii marada
wanaagsan ahaa oo si fiican loo sameeyey, **28** oo waxay
kaloo sameeyeen duubkii Haaruun oo marada wanaagsan
ahaa, iyo wiilashiisii duubabkoodii wacanaa oo marada
wanaagsan ahaa, iyo sirwaalladii marada wanaagsan ahaa,
29 iyo dhex-xidhkii ahaa marada wanaagsan, iyo buluug, iyo
guduud, iyo casaan, oo daabacnaa, sidii Rabbigu Muuse
ku amray. **30** Oo waxay kaloo sameeyeen taajkii quduuska
ahaa ee ahaa wasladdii khafiifka oo dahabka saafiga ahayd,
oo waxay dushiisii ku qoreen far u eg xaradhkii shaabadda
oo leh, WAA U QUDUUS RABBIGA. **31** Oo waxay ku
xidheen shalash buluug ah, in lagula dhejiyo duubka sare,
sidii Rabbigu Muuse ku amray. **32** Oo sidaasay hawshii
taambuugga teendhadii shirka oo dhammu ku dhammaatay;
oo reer binu Israa'iil way wada sameeyeen wixii Rabbigu
Muuse ku amray oo dhan, sidii bayna u sameeyeen. **33** Oo
waxay Muuse u keeneen taambuuggii, oo ahaa teendhadii
iyo alaabteedii oo dhan, qabsatooyinkeedii iyo looxyadeedii
iyo ulaheedii gudbanaa, iyo tiirarkeedii, iyo saldhigyadeedii,
34 iyo dedkii ahaa wananka hargahooda oo la caseeyey,
iyo dedkii ahaa hargaha adhidibadeedka, iyo ilxidhkii daaha
ahaa, **35** iyo sanduuqii maragga, iyo ulihiisii, iyo daboolkii,
36 iyo miiskii, iyo alaabtiisii oo dhan, iyo kibistii tusniinta, **37**
iyo laambaddii saafiga ahayd, iyo laambadaheedii, kuwaasoo
ah laambadihii la diyaarin lahaa, iyo alaabtoodii oo dhan,
iyo saliiddii lagu shidi lahaa, **38** iyo meeshii allabariga oo
dahabka ahayd, iyo saliiddii lagu subkan lahaa, iyo fooxii
udgoonaa, iyo daahii iridda teendhada, **39** iyo meeshii
allabariga oo naxaasta ahayd, iyo shabaggeedii naxaasta
ahaa, iyo ulaheedii, iyo alaabteedii oo dhan, iyo berkeddii
weysada, iyo salkeedii, **40** iyo barxadda daahyadeedii, iyo
tiirarkeedii, iyo saldhigyadeedii, iyo daahii iridda barxadda, iyo
xadhkihiisii, iyo musmaarradiisii, iyo alaabtii lagu qaban lahaa
hawsha taambuugga oo dhan, teendhada shirka aawadeed,
41 iyo dharkii loo sameeyey in lagaga adeego meesha
quduuska ah, iyo dharkii quduuska ahaa oo wadaadka
Haaruun ah, iyo dharkii wiilashiisa, ee loogu sameeyey inay
kaga adeegaan hawsha wadaadnimada. **42** Oo kulli wixii
Rabbigu Muuse ku amray oo dhan reer binu Israa'iil sidii bay
hawshii u wada qabteen. **43** Markaasaa Muuse wuxuu arkay
shuqulkii oo dhan, oo bal eeg way wada sameeyeen; sidii
Rabbigu ku amray ayay u sameeyeen; markaasaa Muuse
iyagii u duceeyey.

40 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo ku yidhi,
2 Bisha kowaad maalinteeda kowaad waa inaad
taambuugga teendhada shirka qotomisaa. **3** Oo waa inaad
sanduuqa maragga gudaheeda gelisaa, oo sanduuqa waa
inaad ilxidhka ku qarisaa. **4** Oo miiskana waa inaad
gudaha soo gelisaa, oo aad alaabta saaran hagaajisaa,
oo laambaddana waa inaad gudaha soo gelisaa, oo
laambadaheeda waa inaad shiddaa. **5** Oo meesha allabariga
oo dahabka ah oo fooxa waxaad dhigtaa sanduuqa maragga
hortiisa, oo iridda taambuuggana daaheeda sudh. **6** Oo
meesha allabariga lagu gubona waxaad hor dhigtaa iridda
taambuugga teendhada shirka. **7** Oo berkedda weysadana
waxaad dhigtaa teendhada shirka iyo meesha allabariga
dhexdooda, waana inaad biyo ku shubtaa. **8** Oo waa inaad
dayrka barxadda ku wareegsan qotomisaa, oo barxadda
iriddeedana waxaad soo sudhaa daaha. **9** Oo markaas
waxaad qaadataa saliidda lagu subkado, oo waxaad ku
subagtaa taambuugga, iyo waxa gudihiisa ku jira oo dhan, oo
waa inaad quduus ka dhigtaa isaga iyo alaabtiisa oo dhanba;
oo kolkaasuu quduus noqon doonaa. **10** Oo waxaad kaloo
subagtaa meesha allabariga lagu gubo, iyo alaabteeda oo
dhan, oo meesha allabariga quduus ka dhig, oo markaasay
meesha allabarigu waxay noqon doontaa tan ugu wada
quduusan. **11** Oo waxaad kaloo subagtaa berkedda weysada
iyo salkeeda, oo waa inaad quduus ka dhigtaa. **12** Oo
Haaruun iyo wiilashiisa waxaad keentaa iridda teendhada
shirka, oo waa inaad biyo ugu maydhaa iyaga. **13** Oo
Haaruun waa inaad u gelisaa dharkii quduuska ahaa; oo
waa inaad isaga u subagtaa oo quduus ka dhigtaa, inuu
iiga adeego hawsha wadaadnimada. **14** Oo wiilashiisana
waa inaad keentaa oo jubbado u gelisaa, **15** oo waa inaad
iyana u subagtaa sidii aad aabbahood ugu subagtay oo kale,
inay iiga adeegaan hawsha wadaadnimada, oo subkiddoodu
waxay iyaga u noqon doontaa wadaadnimo iyaga u jiraysa
weligood iyo tan iyo ka ab ka ab. **16** Sidaasuu Muuse yeelay,
oo sidii Rabbigu ku amray oo dhan wuu wada sameeyey.
17 Oo sannaddii labaad, bisheedii kowaad, maalinteedii
kowaad ayaa taambuuggii la qotomiyey. **18** Oo Muuse
wuxuu qotomiyey taambuuggii, saldhigyadiisiina wuu dhigay,
oo wuxuu taagay looxyadiisii, ulahoodiina wuu ku gudbay,
tiirarkiisiina wuu taagay. **19** Oo taambuuggii buu ku deday
teendhada, oo teendhada dedkeediina wuu ka sii dul mariyey,
sidii Rabbigu Muuse ku amray. **20** Markaasuu qaaday
maraggii oo ku riday sanduuqii, oo ulihiina sanduuqii sudhay,
daboolkiina wuxuu saaray sanduuqa dushiisii; **21** markaasuu
sanduuqiina taambuuggii soo geliyey, oo haddana sudhay
ilxidhkii daaha, oo wuxuu ku qariyey sanduuqii maragga, sidii
Rabbigu Muuse ku amray. **22** Oo miiskiina wuxuu geliyey
teendhadii shirka, oo wuxuu dhigay ilxidhka dibaddiisa oo
ah taambuugga dhankiisa woqooyi. **23** Oo intuu Rabbiga
hor dhigay ayuu kibistii hagaajiyey, sidii Rabbigu Muuse ku
amray. **24** Oo laambaddiina wuxuu geliyey teendhadii shirka,
oo wuxuu dhigay meel miiska ku toosan, oo ah taambuugga
dhankiisa koonfureed. **25** Markaasuu laambadihii Rabbiga
hortiisa ku shiday, sidii Rabbigu Muuse ku amray. **26** Oo
meeshii allabariga oo dahabka ahaydna wuu soo geliyey
teendhadii shirka, oo wuxuu dhigay ilxidhka hortiisa, **27** oo
markaasuu ku shiday foox uunsi udgoon ah, sidii Rabbigu
Muuse ku amray. **28** Oo taambuugga iriddiisiina wuxuu
sudhay daahii. **29** Oo meeshii allabariga lagu gubi jirayna
wuxuu ag dhigay iridda taambuugga ee teendhada shirka,
oo wuxuu dusheeda ku bixiyey qurbaankii la gubayay iyo
qurbaankii hadhuudhka ahaa, sidii Rabbigu Muuse ku amray.
30 Oo berkeddii weysadana wuxuu dhigay teendhadii shirka
iyo meeshii allabariga dhexdooda, oo wuxuu ku shubay biyo
in lagu maydho. **31** Oo Muuse iyo Haaruun iyo wiilashiisiiba
gacmaha iyo cagaha ayay ku maydheen; **32** oo markay
teendhada shirka galeen iyo markay meesha allabariga
u soo dhowaadeenba way ku maydheen, sidii Rabbigu
Muuse ku amray. **33** Markaasuu qotomiyey dayrkii barxadda
taambuuggii iyo meeshii allabariga ku wareegsanaa, oo

barxadda iriddeediina wuxuu sudhay daahii. Sidaasuu Muuse
shuqulkii u dhammeeyey. **34** Markaasaa daruurtii teendhadii
shirka qarisay, ammaantii Rabbiguna taambuuggay ka
buuxsantay. **35** Oo Muusena inuu teendhadii shirka galo
wuu kari waayay, maxaa yeelay, daruurtii baa dul joogtay,
oo ammaantii Rabbiguna taambuuggay ka buuxday. **36** Oo
markii daruurtii taambuuggii kor ahayd laga qaaday ayaa
reer binu Israa'iil hore u sii wadeen sodcaalladoodii oo dhan,
37 laakiinse haddii aan daruurtii kor loo qaadin, ma ay socon
jirin ilaa maalinta kor loo qaado. **38** Waayo, daruurtii Rabbigu
maalintii taambuuggay dul joogi jirtay, habeenkiina waxaa
daruurtii ku jiri jiray dab, reer binu Israa'iil oo dhammuna
waxyaalahaas ayay arki jireen sodcaalladoodii oo dhan.

Laawiyiintii

1 Rabbigu wuxuu Muuse uga yeedhay teendhadii shirka
oo intuu la hadlay ayuu ku yidhi, **2** Reer binu Israa'iil la
hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Markii nin idinka mid ahu
uu Rabbiga qurbaan u bixinayo, qurbaankiinna waxaad ka
bixisaan xoolaha, kuwaasoo ah lo'da iyo idaha. **3** Oo haddii
qurbaankiisu yahay qurbaan la gubo oo lo' ah, waa inuu
bixiyaa neef lab oo aan iin lahayn, oo waa inuu ku bixiyaa
teendhada shirka iriddeeda, si isaga Rabbiga hortiisa loogu
aqbalo. **4** Oo waa inuu gacanta saaraa madaxa neefka
qurbaanka la gubayo, oo waxaa loo aqbali doonaa inuu isaga
u ahaado kafaaraggud. **5** Oo dibiga waa inuu Rabbiga hortiisa
ku gowraco, oo wiilasha Haaruun oo wadaaddada ahu waa
inay dhiigga keenaan, oo ay dhiigga ku dul rusheeyaan
hareeraha meesha allabariga ee teendhada shirka horteeda
taal. **6** Oo neefka qurbaanka la gubayo waa inuu haragga ka
bixiyaa, oo haddana waa inuu xubin xubin u googooyaa. **7**
Oo wiilasha Haaruun oo wadaaddada ahu waa inay meesha
allabariga dab ku shubaan oo haddana waa inay qoryo ku
dul hagaajiyaan dabka, **8** oo markaas wiilasha Haaruun oo
wadaaddada ahu xubnaha iyo madaxa iyo baruurta ha ku
dul hagaajiyeen qoryaha dabka meesha allabariga saaran,
9 laakiinse neefka uurkujirtiisa iyo addimmadiisa biyo ha
ku maydho, oo wadaadku meesha allabariga dusheeda
dhammaantiis ha ugu gubo qurbaan la gubo oo ah qurbaan
dab lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon u ah. **10** Oo
haddii qurbaankiisu yahay neef adhi ah, ha ahaado wan
ama orgi oo qurbaan la gubo loo keenay, ha bixiyo neef
lab oo aan iin lahayn. **11** Oo neefka waa inuu Rabbiga ku
hor gowraco meesha allabariga dhinaceeda woqooyi, oo
wiilasha Haaruun oo wadaaddada ahu dhiiggiisa ha ku dul
rusheeyeen hareeraha meesha allabariga. **12** Oo haddana
isagu xubin xubin ha u kala googooyo, iyo madaxiisa iyo
baruurtiisa, oo markaas wadaadku waa inuu ku dul hagaajiyo
qoryaha dabka meesha allabariga saaran, **13** laakiinse
neefka uurkujirtiisa iyo addimmadiisa biyo ha ku maydho, oo
wadaadku dhammaantiis ha bixiyo, oo meesha allabariga
dusheeda ha ku gubo, waayo, waa qurbaan la gubo oo ah
qurbaan dab lagu sameeyo, oo Rabbiga caraf udgoon u
ah. **14** Oo haddii qurbaankiisa uu Rabbiga u bixinayo uu
yahay haad qurbaan la gubo ah, markaas qurbaankiisa ha
u bixiyo qoolleyo ama xamaam yaryar. **15** Oo wadaadku
ha keeno meesha allabariga agteeda, oo madaxa ha ka
maroojiyo, oo meesha allabariga dusheeda ha ku gubo, oo
dhiiggana ha lagaga miiro meesha allabariga agteeda. **16**
Oo waa inuu ka soo bixiyaa gulgulada iyo baalasheeda oo
ha ku tuuro meesha allabariga dhinaceeda bari, kaasoo ah
meeshii dambaska. **17** Oo garbaha ha ka jeexo, laakiinse
yuusan kala dillaacin dhammaanteed, oo wadaadku ha ku
dul gubo qoryaha dabka meesha allabariga saaran, waayo,
waa qurbaan la gubo oo ah qurbaan dab lagu sameeyo, oo
Rabbiga caraf udgoon u ah.

2 Oo markii qof qurbaan hadhuudh ah Rabbiga u bixinayo,
qurbaankiisu ha ahaado bur, oo waa inuu saliid ku shubaa,
oo fooxna saaraa. **2** Oo isagu ha u keeno wadaaddada
wiilasha Haaruun ah, oo cantoobo muggeed ha ka qaato
burka, iyo saliidda, iyo fooxa oo dhan, oo wadaadku xusuus
ahaan meesha allabariga dusheeda ha ugu gubo, waayo,
waa qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon u
ah. **3** Oo wixii qurbaanka hadhuudhka ah ka hadhana waxaa
iska leh Haaruun iyo wiilashiisa; oo waa wax ugu wada
quduusan qurbaannada Rabbiga ee dab lagu sameeyo. **4**
Oo markaad bixinaysid qurbaan hadhuudh ah oo foorno
lagu dubay, ha ahaado moofo aan khamiir lahayn oo laga
sameeyo bur saliid lagu daray, ama canjeero aan khamiir
lahayn oo saliidu marsan tahay. **5** Oo haddii qurbaankaagu
yahay qurbaan hadhuudh ah oo digsi lagu dubay, ha ahaado
bur aan khamiir lahayn oo saliid lagu daray. **6** Waa inaad
cad cad u kala jejebisid oo aad saliid ku shubtid, waayo, waa
qurbaan hadhuudh ah. **7** Oo haddii qurbaankaagu yahay
qurbaan hadhuudh ah oo birdaawe lagu dubay, markaas
ha laga sameeyo bur saliid lagu daray. **8** Oo qurbaanka
hadhuudhka ah oo waxyaalahaas laga sameeyey waa inaad
Rabbiga u keentaa, oo waa in wadaadka loo dhiibaa, oo isna
meesha allabariga ha keeno. **9** Oo wadaadku qurbaanka
hadhuudhka ah waa inuu ka qaadaa intii xusuusta ahayd,
oo meesha allabariga dusheeda ha ku gubo, waayo, waa
qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon u ah.
10 Oo wixii qurbaanka hadhuudhka ah ka hadho waa in
Haaruun iyo wiilashiisu iska lahaadaan, oo waa wax ugu
wada quduusan qurbaannada Rabbiga ee dab lagu sameeyo.
11 Qurbaan hadhuudh ah oo aad Rabbiga u bixinaysaan waa
inaan khamiir lagu samayn, waayo, waa inaydaan khamiir
iyo malab toona sidii qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo
u gubin. **12** Iyaga waa inaad Rabbiga ugu bixisaan sidii
qurbaan midhaha ugu horreeya ah, laakiinse waa inaan
meesha allabariga loogu dul gubin caraf udgoon aawadeed.
13 Oo qurbaan kasta oo ah qurbaankaaga hadhuudhka ah
waa inaad cusbaysaa, oo waa inaadan innaba u oggolaan in
cusbadii axdiga Ilaahaaga ay ka maqnaato qurbaankaaga
hadhuudhka ah. Qurbaannadaada oo dhan waa inaad cusbo
la bixisaa. **14** Oo haddaad Rabbiga u bixinaysid qurbaan
hadhuudh ah oo midhaha ugu horreeya ah, qurbaankaaga
hadhuudhka ah oo midhaha ugu horreeya ah waxaad u
bixisaa sabuul qoyan oo la dubay oo la tumay. **15** Oo waa
inaad saliid ku shubtaa, fooxna saartaa, waayo, taasu waa
qurbaan hadhuudh ah. **16** Oo wadaadku waa inuu gubaa intii
xusuusta ahayd, oo qaarkeed ha ahaado hadhuudhka tuman,
qaarkeedna ha ahaado saliiddeeda, iyo fooxeeda oo dhan,
waayo, taasu waa qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo.

3 Oo haddii qurbaankiisu yahay allabari qurbaanno
nabaadiino ah, oo uu lo'da ka bixinayo, lab ama dhaddig
midduu yahayba, waa inuu Rabbiga hortiisa ku bixiyaa neef
aan iin lahayn. **2** Oo waa inuu gacanta saaraa madaxa
neefka qurbaanka ah, oo waa inuu ku ag gowracaa iridda
teendhada shirka, oo wiilasha Haaruun oo wadaaddada ahu
waa inay dhiigga ku dul rusheeyaan hareeraha meesha
allabariga. **3** Oo allabariga qurbaannada nabaadiinada ah
waa inuu Rabbiga qurbaan dab loogu sameeyo uga bixiyaa
xaydha gudaha ku duuban, iyo xaydha neefka uurkiisa ku
jirta oo dhan, **4** iyo labada kelyood iyo xaydha dushooda
ku taal, oo xanjaadka u dhow, iyo xuubka beerka ku dul
yaal, dhammaantood kelyaha ha la qaado. **5** Oo wiilasha

Haaruun waa inay ku dul gubaan meesha allabariga iyo
qurbaanka la gubayo oo kor saaran qoryaha dabka, waayo,
taasu waa qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga caraf
udgoon u ah. **6** Oo haddii qurbaankiisu yahay allabari
qurbaanno nabaadiino ah oo uu adhiga ka bixinayo, lab
iyo dhaddig miduu yahayba, waa inuu bixiyaa neef aan iin
lahayn. **7** Oo hadduu qurbaankiisa wan yar ku bixinayo,
Rabbiga hortiisa ha ku bixiyo. **8** Oo waa inuu gacanta saaraa
madaxa neefka qurbaanka ah, oo waa inuu teendhada shirka
horteeda ku gowracaa, oo wiilashii Haaruun waa inay neefka
dhiiggiisa ku dul rusheeyaan hareeraha meesha allabariga.
9 Oo allabariga qurbaannada nabaadiinada ah waa inuu
Rabbiga qurbaan dab loogu sameeyo uga bixiyaa xaydhiisa
iyo badhidiisa oo dhan, taasoo uu ka gooyo meesha ay
lafta dhabarka ka haysato, iyo xaydha gudaha ku duuban,
iyo xaydha neefka uurkiisa ku jirta oo dhan, **10** iyo labada
kelyood, iyo xaydha dushooda ku taal, oo xanjaadka u dhow,
iyo xuubka beerka ku dul yaal, dhammaantood kelyaha
ha la qaado. **11** Oo wadaadku ha ku dul gubo meesha
allabariga, waayo, waxaasu waa cuntadii qurbaanka Rabbiga
dabka loogu sameeyo. **12** Oo haddii qurbaankiisu neef riyo
ah yahayna, Rabbiga hortiisa ha ku bixiyo. **13** Oo waa
inuu gacanta saaraa madaxa neefka, oo teendhada shirka
horteeda waa inuu ku gowracaa, oo wiilasha Haaruunna
neefka dhiiggiisa waa inay ku dul rusheeyaan hareeraha
meesha allabariga. **14** Oo isagu ha bixiyo qurbaankiisii,
kaasoo ah qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo oo ah
xaydha gudaha ku duuban, iyo xaydha neefka uurkiisa ku
jirta oo dhan, **15** iyo labada kelyood, iyo xaydha ku dul
taal oo xanjaadka u dhow, iyo xuubka beerka ku dul yaal,
dhammaantood kelyaha ha la qaado. **16** Oo wadaadku ha ku
dul gubo meesha allabariga, waayo, waxaasu waa cuntadii
qurbaankii dabka loogu sameeyo caraf udgoon. Xaydha oo
dhan Rabbigaa iska leh. **17** Tan iyo ab ka ab waa inuu
qaynuun joogto ah ku ahaadaa meel kastoo aad deggan
tihiinba inaydaan cunin xaydh iyo dhiig midnaba.

4 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo ku yidhi, **2** Dadka
reer binu Israa'iil la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Haddii mid kama' ugu dembaabo waxyaalihii Rabbigu amray
inaan la samayn, oo uu sameeyo waxyaalahaas qaarkood, **3**
iyo haddii wadaadka subkanu uu dembaabo oo uu sidaas
dadka dembi ugu keeno, markaas waa inuu dembigiisa uu
dembaabay aawadiis Rabbiga qurbaan dembi ugu bixiyaa
dibi yar oo aan iin lahayn. **4** Oo dibiga waa inuu Rabbiga
ugu hor keenaa iridda teendhada, oo waa inuu gacanta
saaraa madaxa dibiga, oo uu dibiga Rabbiga hortiisa ku
gowracaa. **5** Oo wadaadka subkanu waa inuu dhiigga dibiga
qaarkiis qaadaa oo uu teendhada shirka keenaa, **6** oo
markaas wadaadku fartiisa dhiigga ha geliyo, oo dhiigga
toddoba jeer waa inuu Rabbiga ugu hor saydhaa ilxidhka
meesha quduuska ah. **7** Oo wadaadku waa inuu dhiigga
qaarkiis mariyaa geesaha meesha allabariga ee fooxa oo
Rabbiga hortiisa taal oo teendhada shirka ku dhex taal, oo
dibiga dhiiggiisa oo dhanna waa inuu ku ag shubaa salka
meesha allabariga ee qurbaanka la gubo, taasoo iridda
teendhada shirka taal. **8** Oo dibiga qurbaanka dembiga loo
bixinayo xaydhiisa oo dhan waa inuu ka bixiyaa, waana
xaydha gudaha ku duuban, iyo xaydha neefka uurkiisa
ku jirta oo dhan, **9** iyo labada kelyood, iyo xaydha ku
dul taal, oo xanjaadka u dhow, iyo xuubka beerka ku dul
yaal, dhammaantood kelyaha ha la qaado, **10** sida dibiga
allabariga qurbaannada nabaadiinada ah looga qaado oo
kale, oo wadaadku ha ku dul gubo meesha allabariga ee
qurbaanka la gubo. **11** Oo dibiga haraggiisa iyo hilibkiisa
oo dhan, iyo madaxiisa, iyo addimmadiisa, iyo uurkujirtiisa,
iyo uuskiisa, **12** iyo xataa dibiga oo dhan waa inuu xerada
dibadda uga bixiyaa oo uu geeyaa meel daahirsan, taasoo
ah meesha dambaska lagu soo daadiyo, oo intuu qoryo
saaro waa inuu dab ku gubaa. Meesha dambaska lagu soo
daadiyo waa in lagu gubaa. **13** Oo ururka reer binu Israa'iil oo
dhammu hadduu qaldamo, oo ay waxaasu indhaha shirka ka
qarsoon yihiin, oo ay sameeyaan wax ka mid ah waxyaalihii
uu Rabbigu amray inaan la samayn, oo ay saas eed ku
leeyihiin, **14** dembigii ay dembaabeen markii la ogaado,
shirku waa inuu dibi yar qurbaan dembi u bixiyaa, oo uu
dibiga keenaa teendhada shirka horteeda. **15** Oo odayaasha
ururku waa inay Rabbiga hortiisa gacmahooda ku saaraan
madaxa dibiga, oo dibiga Rabbiga hortiisa ha lagu gowraco.
16 Oo wadaadka subkanu waa inuu dibiga dhiiggiisa keenaa
teendhada shirka, **17** oo markaas wadaadku fartiisa dhiigga
ha geliyo, oo toddoba jeer waa inuu Rabbiga ugu hor
saydhaa ilxidhka. **18** Oo isagu waa inuu dhiigga qaarkiis
mariyaa geesaha meesha allabariga oo Rabbiga hortiisa taal
oo teendhada shirka ku dhex taal, oo dibiga dhiiggiisa oo
dhanna waa inuu ku ag shubaa salka meesha allabariga
ee qurbaanka la gubo, taasoo iridda teendhada shirka taal.
19 Oo dibiga xaydhiisa oo dhanna waa inuu ka bixiyaa,
oo meesha allabariga ku dul gubaa. **20** Oo dibiga ha ku
sameeyo siduu ku sameeyey dibigii qurbaanka dembiga oo
kale, oo kanna sidaas oo kale ha ku sameeyo; oo wadaadku
iyaga kafaaraggud ha u sameeyo, oo iyana waa la cafiyi
doonaa. **21** Oo dibiga waa inuu xerada dibadda uga bixiyaa
oo uu gubaa siduu dibigii hore u gubay oo kale, waayo,
kaasu wuxuu shirka u yahay qurbaanka dembiga. **22** Markii
qof madax ahu dembaabo oo uu kama' u sameeyo mid ka
mid ah waxyaalihii Rabbiga Ilaahiisa ahu uu amray inaan la
samayn, oo uu saas eed ku leeyahay, **23** haddii la ogeysiiyo
dembigiisii uu dembaabay, waa inuu qurbaankiisa aawadiis u
keenaa neef riyo ah, waana inuu ahaadaa mid lab oo aan iin
lahayn. **24** Oo waa inuu gacanta saaraa madaxa orgiga,
oo uu ku gowracaa meesha lagu gowraco qurbaanka la
gubo oo Rabbiga hortiisa ah, waayo, kaasu waa qurbaan
dembi. **25** Oo wadaadku waa inuu dhiigga qaarkiis ku
qaadaa fartiisa oo uu mariyaa geesaha meesha allabariga
qurbaanka la gubo, oo dhiiggana waa inuu ku ag shubaa
salka meesha allabariga qurbaanka la gubo. **26** Oo xaydhiisa
oo dhanna waa inuu ku dul gubaa meesha allabariga, sidii
xaydhii allabariga qurbaannada nabaadiinada ah oo kale, oo
wadaadku waa inuu kafaaraggud u sameeyaa dembigiisii, oo
isna waa la cafiyi doonaa. **27** Oo dadka dhulka mid ka mid
ahu hadduu kama' ku dembaabo, oo uu sameeyo wax ka
mid ah waxyaalihii uu Rabbigu amray inaan la samayn, oo
uu saas eed ku leeyahay, **28** haddii la ogeysiiyo dembigiisii
uu dembaabay, waa inuu qurbaankiisa aawadiis u keenaa
neef riyo ah, waana inuu ahaadaa mid dhaddig oo aan iin
lahayn, dembigiisii uu dembaabay aawadiis. **29** Oo waa inuu

gacanta saaraa madaxa neefka ah qurbaanka dembiga,
oo waa inuu neefka ah qurbaanka dembiga ku gowracaa
meesha lagu gowraco qurbaanka la gubo. **30** Oo wadaadku
waa inuu dhiigga qaarkiis fartiisa ku qaadaa oo uu mariyaa
geesaha meesha allabariga qurbaanka la gubo, oo dhiigga
oo dhanna waa inuu ku ag shubaa salka meesha allabariga.
31 Oo xaydhiisa oo dhanna waa in laga bixiyaa sidii xaydha
looga bixiyo allabarigii qurbaannada nabaadiinada ah, oo
wadaadku waa inuu meesha allabariga ku dul gubaa, si ay
Rabbiga ugu ahaato caraf udgoon; oo wadaadku waa inuu
isaga kafaaraggud u sameeyaa, oo isna waa la cafiyi doonaa.
32 Oo hadduu neef ido yar ah u keeno qurbaanka dembigana
waa inuu neef dhaddig oo aan iin lahayn keenaa. **33** Oo waa
inuu gacanta saaraa madaxa neefka qurbaanka dembiga ah,
oo waa inuu qurbaanka dembiga ugu gowracaa meesha lagu
gowraco qurbaanka la gubo. **34** Oo wadaadku waa inuu
qurbaanka dembiga dhiiggiisa qaarkiis fartiisa ku qaadaa oo
uu mariyaa geesaha meesha allabariga qurbaanka la gubo
lagu baxsho, oo dhiigga oo dhanna waa inuu ku ag shubaa
salka meesha allabariga. **35** Oo xaydhiisa oo dhanna waa
inuu ka bixiyaa sidii xaydhii laga qaado wanka yara oo ahaa
allabarigii qurbaannada nabaadiinada ah, oo wadaadku waa
inuu ku dul gubaa meesha allabariga, sidii qurbaannadii
Rabbiga dabka loogu sameeyo, oo wadaadku waa inuu
kafaaraggud u sameeyaa dembigiisii uu dembaabay, oo isna
waa la cafiyi doonaa.

5 Haddii qof ku dembaabo cod dhaar ah oo uu maqlay,
ee uu isagu marag ka yahay, hadduu arkay iyo hadduu
gartayba, hadduusan sheegin waa inuu dembigiisa qaataa.
2 Ama haddii qof taabto wax nijaas ah, hadduu yahay
bahal nijaas ah baqtigiis, ama neef xoolo ah oo nijaas ah
baqtigiis, ama waxyaalo gurguurta oo nijaas ah baqtigood,
haddii taasu ay isaga ka qarsoon tahay, oo uu saas ku
nijaasoobo, markaas isagu wuxuu ahaan doonaa mid eed
leh. **3** Ama hadduu taabto qof nijaastiis, nijaasta uu ku
nijaasoobay wax kastoo ay tahayba, haddii taasu ay isaga
ka qarsoon tahay, markuu ogaado wuxuu ahaan doonaa
mid eed leh. **4** Ama haddii mid uu bushimihiisa degdeg
ugaga dhaarto inuu samaynayo xumaan ama samaan, wax
kasta ha ahaadeene wixii qof degdeg ugu dhaarto, hadday
waxaasu isaga ka qarsoon yihiin, markuu waxaas ogaado
wuxuu ahaan doonaa mid waxyaalahan midkood eed ku leh.
5 Oo markuu ahaado mid waxyaalahan midkood eed ku leh
waa inuu qirtaa wixii uu ku dembaabay, **6** oo markaas waa
inuu dembigii uu dembaabay aawadiis Rabbiga ugu keenaa
qurbaankii xadgudubkiisa, oo waa inuu adhiga ka soo qabto
neef dhaddig ah, oo ah nayl ama waxar oo qurbaan dembi
ah, oo wadaadku waa inuu kafaaraggud uga sameeyaa
dembigiisii. **7** Oo haddii lacagtiisu ayan ugu filnayn inuu neef
baraar ah keeno, markaas dembigii uu dembaabay aawadiis
waa inuu qurbaankii xadgudubkiisa Rabbiga ugu keenaa
laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar, oo mid qurbaan
dembi ha ka dhigo, midda kalena qurbaan la gubo. **8** Iyaga
waa inuu wadaadka u keenaa, oo isna marka hore ha bixiyo
tan qurbaanka dembiga ah, oo madaxa ha ka maroojiyo,
laakiinse waa inuusan kala dillaacin. **9** Oo qurbaanka
dembiga dhiiggiisa qaarkiis waa inuu ku rusheeyaa meesha
allabariga dhinaceeda, oo dhiigga intiisa kalena ha lagaga
miiro salka meesha allabariga, waayo, taasu waa qurbaan
dembi. **10** Oo tan labaadna waa inuu qurbaan la gubo ugu
bixiyo si qaynuunka waafaqsan, oo wadaadku waa inuu
kafaaraggud u sameeyaa dembigiisii uu dembaabay, oo isna
waa la cafiyi doonaa. **11** Laakiinse haddii lacagtiisu ayan ugu
filnayn laba qoolley amase laba xamaam oo yaryar, markaas
wixii uu ku dembaabay aawadood qurbaankiisa ha u keeno
eefaah toban meelood loo dhigay meeshiis oo bur ah, kaasoo
qurbaan dembi ah, oo waa inuusan saliid ku shubin, waana
inuusan waxba foox saarin, waayo, waa qurbaan dembi.
12 Oo waa inuu wadaadka u keenaa, oo wadaadkuna waa
inuu cantoobo muggeed uga qaataa xususs, oo meesha
allabariga ha ku dul gubo, sidii qurbaannada Rabbiga
dabka loogu sameeyo, waayo, waa qurbaan dembi. **13** Oo
wadaadku waa inuu kafaaraggud u sameeya dembigiisii
uu ku dembaabay wax kasta oo waxyaalahan ka mid ah,
oo isna waa la cafiyi doonaa, oo inta kalena waxaa iska
leh wadaadka, sidii qurbaankii hadhuudhka. **14** Markaasaa
Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **15** Haddii
qof xadgudbo oo uu si kama' ah ugu dembaabo Rabbiga
waxyaalihiisa quduuska ah, markaas waa inuu Rabbiga u
keenaa qurbaankii xadgudubkiisii aawadiis, kaasoo ah wan
aan iin lahayn oo idaha laga soo bixiyey, oo aad ku qiimaysay
lacag intuu sheqel yahay, iyadoo lagu miisaamay sheqelka
meesha quduuska ah, oo kaas qurbaan xadgudub ha u
bixiyo. **16** Oo alaabtii quduuska ahayd oo uu ku dembaabay
waa inuu magdhabaa, oo weliba iyadoo shan meelood loo
dhigay meesheed waa inuu ku daraa, oo waa inuu wadaadka
u dhiibaa, oo wadaadkuna waa inuu isaga kafaaraggud
uga dhigaa wankii ahaa qurbaanka xadgudubka oo isna
waa la cafiyi doonaa. **17** Oo haddii qof dembaabo oo uu
sameeyo wax ka mid ah waxyaalihii uu Rabbigu amray inaan
la samayn, in kastoo uusan ogayn, weli eed buu leeyahay,
oo waa inuu dembigiisa qaataa. **18** Oo isagu waa inuu idaha
ka soo bixiyaa wan aan iin lahayn oo aad adigu qiimaysay,
oo waa inuu wadaadka ugu dhiibaa qurbaan xadgudub, oo
wadaadkuna waa inuu kafaaraggud u sameeyaa wixii uu
kama' ugu qaldamay isagoo aan ogayn, oo isna waa la cafiyi
doonaa. **19** Waa qurbaan xadgudub, maxaa yeelay, sida
xaqiiqada ah isagu Rabbiga hortiisa eed buu ku leeyahay.

6 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi,
2 Haddii qof dembaabo oo uu Rabbiga ku xadgudbo,
oo uu si aan daacad ahayn deriskiisa kula macaamiloodo
wax ku saabsan carbuun, ama rahmad, ama dhicid, amase
hadduu deriskiisa dulmo, **3** amase hadduu helo wax lumay
oo uu waxaas qarsado oo uu been ku dhaarto, hadduu
waxyaalahaas midkood sameeyo oo uu saas ku dembaabo,
4 markaas hadduu dembaabay oo uu eedaysan yahay waa
inuu soo celiyaa wixii uu dhacay, ama wixii uu dulmi ku
qaatay, ama carbuunkii isaga loo dhiibtay, ama wixii lumay
oo uu helay, **5** amase wixii uu beenta ugu dhaartay, waa inuu
celiyaa iyagoo kaamil ah, oo weliba waa inuu ku daraa iyada
oo shan meelood loo dhigay meesheed. Oo waa inuu siiyaa
kii waxaas lahaa maalintii la ogaado inuu isagu eedaysan
yahay. **6** Oo isagu qurbaanka xadgudubkiisa aawadiis waa
inuu Rabbiga ugu keenaa wan aan iin lahayn oo uu idaha
ka soo bixiyey ee aad qiimaysay, oo qurbaan xadgudub

aawadiis wadaadka ha ugu keeno. **7** Oo wadaadkuna waa
inuu isaga kafaaraggud ugu sameeyaa Rabbiga hortiisa, oo
isna waa laga cafiyi doonaa wixii uu sameeyey oo uu ku
eedaysan yahay oo dhanba. **8** Markaasaa Rabbigu Muuse
la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **9** Haaruun iyo wiilashiisa amar
oo waxaad ku tidhaahdaa, Kanu waa sharciga qurbaanka la
gubo ku saabsan: qurbaanka la gubo waa inuu habeenkii oo
dhan saarnaadaa qoryaha meesha allabariga saaran tan iyo
ilaa waagu ka baryo; oo dabka meesha allabarigana waa
in laga sii ololiyaa. **10** Oo wadaadkuna waa inuu xidhaa
dharkiisa wanaagsan, oo sirwaalkiisa marada wanaagsan
laga sameeyeyna waa inuu gashadaa, oo waa inuu qaadaa
dambaskii qurbaanka la gubayay oo dabku meesha allabariga
dusheeda ku baabba'saday, oo waa inuu meesha allabariga
ku ag shubaa. **11** Oo markaas waa inuu dharkiisii iska
furaa oo uu dhar kale xidhaa, oo dambaska waa inuu meel
daahirsan oo xerada dibaddeeda ah u qaadaa. **12** Oo dabka
meesha allabarigana waa in had iyo goor la sii ololiyaa oo
waa inuusan marna demin; oo wadaadku waa inuu subax
kasta qoryo saaraa, oo uu qurbaanka la gubona ku dul
hagaajiyaa, oo xaydha qurbaanka nabaadiinadana waa inuu
ku dul gubaa. **13** Oo dab joogto ah waa in meesha allabariga
dusheeda laga sii ololiyaa had iyo goorba, oo waa inuusan
marna demin. **14** Oo kanuna waa sharciga qurbaanka
hadhuudhka ku saabsan: Wiilashii Haaruun waa inay ku hor
bixiyaan meesha allabariga ee Rabbiga hortiisa ah. **15** Oo
isagu waa inuu cantoobadiisa muggeed ka qaadaa burka
wanaagsan ee qurbaanka hadhuudhka ah iyo saliiddiisa,
iyo kulli fooxa saaran qurbaanka hadhuudhka oo dhan, oo
waa inuu meesha allabariga ugu dul gubaa caraf udgoon ee
xusuus u ah Rabbiga. **16** Oo wixii qurbaankaas ka hadhayna
Haaruun iyo wiilashiisu ha cuneen. Iyadoo aan khamiir lahayn
waa in meel quduus ah lagu cunaa; oo iyagu waa inay ku
cunaan barxadda teendhada shirka. **17** Waa inaan khamiir
lagu dubin. Anigu taas waxaan iyaga u siiyey qaybtoodii ay
ka heli lahaayeen qurbaannadayda dabka lagu sameeyo.
Iyadu waa ugu quduusan tahay oo waa sidii qurbaankii
dembiga iyo sidii qurbaankii xadgudubka. **18** Oo qof kasta oo
lab ah oo reer Haaruun ka mid ahu waa inuu wax ka cunaa,
oo tan iyo ab ka ab intaasaa looga amray qurbaannada
Rabbiga oo dabka lagu sameeyo; oo ku alla kii taabtaana
quduus buu ahaan doonaa. **19** Markaasaa Rabbigu Muuse la
hadlay oo wuxuu ku yidhi, **20** Kanu waa qurbaanka Haaruun
iyo wiilashiisu ay Rabbiga u bixin doonaan maalintii isaga la
subko, waana eefaah bur ah oo toban meelood loo dhigay
meeshiis, oo ah qurbaan hadhuudh oo joogto ah, oo intaas
badhkeed subaxdii ha la bixiyo, badhka kalena fiidkii ha
la bixiyo. **21** Oo waa in lagu sameeyo digsi oo saliid lagu
sameeyo, oo markii la isku qooshay waa inaad gudaha
soo gelisaa. Xabbad xabbad la dubay waa inaad u bixisaa
qurbaanka hadhuudhka oo Rabbiga caraf udgoon u ah. **22**
Oo waxaa bixin doona wadaadka subkan oo reer Haaruun oo
isaga meeshiisa joogi doono, oo qaynuun weligiis ah waa in
dhammaan Rabbiga loogu gubaa. **23** Oo qurbaan kasta oo
hadhuudh ah oo wadaadku bixiyoba waa in dhammaantiis la
wada guba, oo waa inaan la cunin. **24** Markaasaa Rabbigu
Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **25** La hadal Haaruun
iyo wiilashiisa, oo waxaad ku tidhaahdaa, Kanu waa sharciga
ku saabsan qurbaanka dembiga: meesha qurbaanka la gubo
lagu gowraco waa in qurbaanka dembigana lagu gowracaa
Rabbiga hortiisa, waayo, kaasu waa kan ugu wada quduusan.
26 Oo wadaadka dembiga aawadiis u bixiyaa waa inuu
cunaa, waana in lagu cunaa meel quduus ah oo ah barxadda
teendhada shirka. **27** Oo wax alla wixii hilibkiisa taabtaana
quduus bay ahaan doonaan, oo dhiiggiisana haddii dhar lagu
saydho, wixii uu kaga saydhmay waa inaad ku maydhaa
meel quduus ah. **28** Laakiinse weelka dhoobada ah oo lagu
kariyey waa in la burburiyaa, oo haddii weel naxaas ah lagu
kariyana waa in la xaquuqaa oo biyo lagu dhaqaa. **29** Oo
wadaaddada intooda laboodka ah oo dhammu waa inay wax
ka cunaan, waayo, waa kan ugu wada quduusan. **30** Oo
qurbaankii dembiga oo dhiiggiisa la soo geliyo teendhada
shirka si meesha quduuska ah kafaaraggud loogu sameeyo
innaba waa inaan la cunin, waase in dab lagu gubaa.

7 Oo kanuna waa sharciga ku saabsan qurbaanka
xadgudubka. Kaasu waa kan ugu wada quduusan. **2**
Meesha qurbaanka la gubo lagu gowraco waa in qurbaanka
xadgudubkana lagu gowracaa, oo dhiiggiisana waa inuu ku
dul rusheeyaa hareeraha meesha allabariga. **3** Oo isagu
waa inuu bixiyaa baruurta taasoo ah badhida, iyo xaydha
gudaha ku duuban, **4** iyo labada kelyood iyo xaydha ku dul
taal oo xanjaadka u dhow, iyo xuubka beerka ku dul yaal,
waa inuu kelyaha la qaadaa. **5** Oo wadaadku waa inuu
meesha allabariga ugu dul gubaa qurbaan Rabbiga dab
loogu sameeyo, waayo, kaasu waa qurbaankii xadgudubka.
6 Oo wadaaddada intooda laboodka ah oo dhammu waa
inay wax ka cunaan, oo waa in lagu cunaa meel quduus ah,
waayo, kaasu waa kan ugu wada quduusan. **7** Oo qurbaanka
xadgudubku waa sidii qurbaanka dembiga oo kale. Oo iyagu
isku sharci ayay leeyihiin, oo wadaadkii kafaaraggudka ku
sameeyaa ha lahaado. **8** Oo wadaadkii qof qurbaan la gubo
u bixiyaa ha iska qaato haragga qurbaanka la gubo oo uu
bixiyey. **9** Oo qurbaan kasta oo hadhuudh ah oo foorno lagu
dubo, iyo wax alla wixii birdaawe ama digsi lagu sameeyo
waxaa iska leh wadaadka bixiya. **10** Oo qurbaan kasta oo
hadhuudh ah oo saliid lagu daray amase engeg ah waa inay
wiilasha Haaruun oo dhammu lahaadaan, oo sidii mid u
cuno kan kalena ha u cuno. **11** Oo kanuna waa sharciga
ku saabsan allabariga qurbaannada nabaadiinada ah oo
Rabbiga loo bixiyo. **12** Oo hadduu mahadnaqid aawadeed
u bixinayo, waa inuu allabariga mahadnaqidda la bixiyaa
moofo aan khamiir lahayn oo saliid lagu daray, iyo canjeero
aan khamiir lahayn oo saliidu marsan tahay, iyo moofo
saliid lagu daray oo bur la qoyay laga sameeyey. **13** Kibis
khamiir leh waa inuu la bixiyaa qurbaankiisa iyo allabariga
qurbaannadiisa nabaadiinada ah mahadnaqid aawadeed.
14 Oo qurbaan kastana waa inuu ka bixiyaa xabbad ah
qurbaanka sare loo qaado oo Rabbiga loo bixiyo, oo waxaa
iska lahaanaya wadaadka saydhsaydha dhiigga qurbaannada
nabaadiinada. **15** Oo hilibka allabarigiisa qurbaannadiisa
nabaadiinada ah oo uu mahadnaqidda u bixiyo waa in
dhammaantiis la cunaa maalinta uu qurbaankiisa bixiyo, oo
waa inuusan waxba ka gaadhsiin tan iyo subaxda dambe.
16 Laakiinse haddii allabariga qurbaankiisu uu yahay nidar
amase qurbaan uu ikhtiyaar u bixiyo, waa in la cunaa

maalinta uu bixiyo allabarigiisa, oo wixii ka hadhana maalinta ku xigta ha la cuno. **17** Laakiinse hilibka allabariga wixii ka hadha oo maalinta saddexaad gaadha waa in dab lagu gubaa. **18** Oo haddii hilibka allabarigiisa qurbaannada nabaadiinada ah la cuno maalinta saddexaad, markaas la aqbali maayo, oo kii bixiyeyna loo xisaabi maayo, laakiin taasu waxay ahaan doontaa karaahiyo, oo qofkii cunaana isagaa dembigiisa qaadanaya. **19** Oo hilibkii taabta wax nijaas ahna waa inaan la cunin; waase in dab lagu gubaa. Oo hilibkana qof kasta oo daahir ahu wax ha ka cuno. **20** Laakiinse hilibka allabariga qurbaannada nabaadiinada ah oo Rabbigu iska leeyahay qofkii cuna isagoo nijaastiisii ku taal waa in dadkiisii laga gooyaa. **21** Oo qof hadduu taabto wax nijaas ah, hadday tahay qof nijaastiis ama bahal nijaas ah amase karaahiyo nijaas ah, oo uu wax ka cuno hilibka allabariga qurbaannada nabaadiinada ah oo Rabbigu iska leeyahay, qofkaas waa in dadkiisa laga gooyaa. **22** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **23** Reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Idinku waa inaydaan cunin baruur lo'aad ama mid idaad amase mid riyood. **24** Oo neefkii iska dhinta baruurtiisa iyo neefkii dugaaggu bakhtiisto baruurtiisa toona waa inaydaan sinaba u cunin, laakiinse siyaalo kale waa loogu isticmaali karaa. **25** Waayo, qofkii cuna baruurtii neefka dadku u bixiyo qurbaan dab loogu sameeyo Rabbiga, qofka kaas cuna waa in dadkiisa laga gooyaa. **26** Oo waa inaydaan degmooyinkiinna oo dhan ku dhex cunin dhiig cayn kasta ha ahaadee, hadduu yahay mid haad ama mid xayawaan toona. **27** Ku kasta ha ahaadee qofkii dhiig cuna waa in dadkiisa laga gooyaa. **28** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **29** Reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Kii Rabbiga u bixiyaa allabarigiisa qurbaannada nabaadiinada ah waa inuu Rabbiga qurbaankiisa uga keenaa allabariga qurbaannadiisa nabaadiinada ah. **30** Waa inuu gacmihiisa ku keenaa qurbaannada Rabbiga oo dabka lagu sameeyo; waa inuu keenaa baruurta iyo sakaarka in sakaarka Rabbiga hortiisa lagu ruxruxo sidii qurbaanka la ruxruxo. **31** Oo wadaadku waa inuu baruurta ku dul gubaa meesha allabariga, laakiinse sakaarka waxaa iska leh Haaruun iyo wiilashiisa. **32** Oo allabariga ah qurbaannadiinna nabaadiinada waxaad ka soo bixisaan bowdada midig oo waa inaad wadaadka siisaan, ha ahaatee qurbaan sare loo qaado. **33** Kii reer Haaruun ka mid ah oo bixiya dhiigga qurbaannada nabaadiinada iyo baruurta ayaa qayb ahaan u leh bowdada midig. **34** Waayo, anigu reer binu Israa'iil ayaan allabariga ah qurbaannadooda nabaadiinada kala baxay sakaarka la ruxruxo iyo bowdada sare loo qaado, oo waxaan reer binu Israa'iil amar kaga siiyey wadaadka Haaruun iyo wiilashiisa weligoodba. **35** Taasu waa qaybtii subkidda oo Haaruun iyo qaybtii subkidda oo wiilashiisa oo la kala baxayo qurbaannada Rabbiga oo dabka lagu sameeyo, maalintii iyaga loo keenay Rabbiga inay isaga uga adeegaan jagada wadaadnimada, **36** kuwaasoo maalintii la subkay uu Rabbigu amray in reer binu Israa'iil iyaga siiyaan, oo taasna ab ka ab baa loo amray. **37** Haddaba kanu waa sharciga ku saabsan qurbaanka la gubo, iyo qurbaanka hadhuudhka, iyo qurbaanka dembiga, iyo qurbaanka xadgudubka, iyo kan quduuskadhigidda, iyo kan allabariga qurbaannada nabaadiinada ah, **38** ee uu Rabbigu Muuse kaga amray Buur Siinay maalintii uu reer binu Israa'iil ku amray inay Rabbiga u bixiyaan qurbaannadooda iyagoo jooga cidladii Siinay.

8 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **2** Waxaad keentaa Haaruun iyo wiilashiisa oo isaga la jira, iyo dharka, iyo saliidda lagu subkado, iyo dibiga ah qurbaanka dembiga, iyo labada wan, iyo dambiisha ay kibista aan khamiirka lahaynu ku jirto. **3** Oo ururka oo dhanna waxaad ku soo shirisaa iridda teendhada shirka. **4** Oo Muusena waa yeelay wixii Rabbigu isaga ku amray, oo ururkiina waa lagu soo shiriyey iridda teendhadii shirka. **5** Kolkaasaa Muuse ururkii oo dhan ku yidhi, Waxanu waa waxa Rabbigu amray in la sameeyo. **6** Markaasaa Muuse wuxuu soo kexeeyey Haaruun iyo wiilashiisii, oo biyuu iyagii ku maydhay. **7** Oo wuxuu isagii u geliyey jubbaddii, oo dhexdana wuxuu ugu xidhay dhex-xidhka, oo wuxuu u geliyey khamiiskii, eefodkiina wuu u geliyey, oo dhexdana wuxuu ugu xidhay dhex-xidhkii eefodka oo daabaca lahaa, oo kaasuu isagii ku xidhay. **8** Oo haddana wuxuu isagii saaray laabgashigii, oo laabgashigiina wuxuu geliyey Uuriimkii iyo Tummiimkii. **9** Oo madaxana wuxuu u saaray duub, oo duubka dhankiisa horena wuxuu ku dhejiyey waslad khafiif ah oo dahab ah oo ah taajka quduuska ah sidii Rabbigu Muuse ku amray. **10** Markaasaa Muuse soo qaaday saliidda lagu subkado, oo wuxuu ku subkay taambuuggii iyo waxyaalihii gudihiisa ku jiray oo dhan, oo dhammaantoodna quduus buu ka dhigay. **11** Oo qaarkeedna wuxuu toddoba jeer ku saydhsaydhay meeshii allabariga, oo wuxuu subkay meeshii allabariga iyo weelasheedii oo dhan iyo berkeddii weysada iyo salkeedii, si uu dhammaantood quduus uga dhigo. **12** Oo saliidda lagu subkado qaarkeedna wuxuu ku shubay Haaruun madaxiisa, oo isagii wuu subkay si uu quduus uga dhigo. **13** Oo haddana Muuse wuxuu soo kexeeyey wiilashii Haaruun, oo wuxuu iyagii u geliyey jubbado, wuxuuna ugu xidhay dhex-xidho, duubabna wuu u duubay sidii Rabbigu Muuse ku amray. **14** Oo haddana wuxuu keenay dibigii ahaa qurbaanka dembiga, oo Haaruun iyo wiilashiisiina gacmahooday madaxa ka saareen dibigii qurbaankii dembiga ahaa. **15** Markaasuu dibigii gowracay, oo Muuse wuxuu soo qaaday dhiiggii, oo farta ku mariyey geesihii meesha allabariga, oo meesha allabarigana sidaasuu ku daahiriyey, kolkaasuu dhiigga ku ag shubay salkii meesha allabariga, quduus buuna ka dhigay, si uu kafaaraggud ugu sameeyo. **16** Oo wuxuu qaaday kulli xaydhii uurka ku jirtay oo dhan, iyo xuubkii beerka ku dul yiil, iyo labada kelyood iyo xaydhooda, oo Muuse intaasuu ku dul gubay meesha allabariga. **17** Laakiinse dibigii iyo haraggiisii, iyo hilibkiisii, iyo uuskiisiiba wuxuu ku gubay meel xerada dibaddeeda ah sidii Rabbigu Muuse ku amray. **18** Oo haddana wuxuu keenay wankii ahaa qurbaanka la gubo, oo Haaruun iyo wiilashiisiina gacmahooday madaxa ka saareen wankii. **19** Oo isna wankii wuu gowracay, markaasaa Muuse dhiiggii ku dul rusheeyey hareeraha meesha allabariga. **20** Oo wankii xubin xubin buu u kala googooyay, markaasaa Muuse wuxuu gubay madaxii iyo xubnihii iyo xaydhii, **21** oo isna uurkujirtii iyo addimmadii ayuu biyo ku maydhay, markaasaa Muuse wankii oo dhan ku dul gubay meesha allabariga, waayo, kaasu wuxuu ahaa qurbaan la gubo oo caraf udgoon loo bixiyo, wuxuuna ahaa

qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo, sidii Rabbigu Muuse
ku amray. **22** Oo haddana wuxuu keenay wankii kale, kaasoo
ahaa wankii quduuskadhigidda, oo Haaruun iyo wiilashiisiina
gacmahooday madaxa ka saareen wankii. **23** Markaasuu
wankii gowracay, oo Muuse wuxuu soo qaaday dhiiggii oo
wuxuu mariyey Haaruun caaradda dhegtiisa midig, iyo suulka
gacantiisa midig, iyo suulka cagtiisa midig. **24** Oo haddana
wuxuu keenay Haaruun wiilashiisii, kolkaasaa Muuse dhiiggii
mariyey caaradda dhegahooda midig, iyo suulka gacantooda
midig, iyo suulka cagtooda midig, oo Muusena wuxuu
dhiiggii ku dul rusheeyey hareeraha meesha allabariga. **25**
Markaasuu soo qaaday baruurtii, iyo badhidii, iyo xaydhii
uurka ku jirtay oo dhan, iyo xuubkii beerka ku yiil, iyo labadii
kelyood, iyo xaydhoodii, iyo bowdadii midig. **26** Oo dambiishii
ay kibista aan khamiirka lahaynu ku jirtay oo Rabbiga hortiisa
tiilna wuxuu ka soo bixiyey xabbad ah kibis aan khamiir
lahayn, iyo xabbad ah moofo saliid leh, iyo xabbad canjeero
ah, oo wuxuu saaray baruurtii iyo bowdadii midig, **27** oo
intaas oo dhan ayuu saaray Haaruun gacantiisii, iyo gacantii
wiilashiisa, oo sida qurbaanka la ruxruxo ayaa Rabbiga
hortiisa lagu ruxruxay. **28** Kolkaasaa Muuse gacmahoodii
ka qaaday oo wuxuu qurbaankii la gubayay kula dul gubay
meesha allabariga, oo waxay ahaayeen quduuskadhigidda
oo caraf udgoon loo bixiyo. Taasu waxay ahayd qurbaan
Rabbiga dab loogu sameeyo. **29** Kolkaasaa Muuse qaaday
sakaarkii, oo Rabbiga hortiisa ayuu ugu ruxruxay qurbaan
la ruxruxo aawadiis, oo kaasu wuxuu ahaa qaybtii Muuse
ku lahaa wankii quduuskadhigidda sidii Rabbigu Muuse ku
amray. **30** Markaasaa Muuse qaaday saliiddii lagu subkado
qaarkeed iyo dhiiggii meesha allabariga ku kor yiil, oo wuxuu
ku kor saydhsaydhay Haaruun, iyo dharkiisii, iyo wiilashiisii,
iyo dharkii wiilashiisa, oo wuxuu quduus ka dhigay Haaruun
iyo dharkiisii iyo wiilashiisii iyo dharkii wiilashiisaba. **31**
Markaasaa Muuse Haaruun iyo wiilashiisii ku yidhi, Hilibka
waxaad ku ag karisaan iridda teendhada shirka, oo halkaas
ku cuna hilibka iyo kibista dambiisha quduuskadhigidda ku
jirta, sidaan u amray, oo aan u idhi, Haaruun iyo wiilashiisu
waa inay cunaan. **32** Oo hilibka iyo kibista wixii ka hadhana
waa inaad dab ku gubtaan. **33** Oo idinkuna waa inaydaan ka
bixin iridda teendhada shirka intii toddoba maalmood ah, ilaa
maalmaha quduus laydinka dhigay ay dhammaystirmaan,
waayo, isagu wuxuu quduus idinka dhigayaa intii toddoba
maalmood ah. **34** Oo Rabbigu wuxuu amray in la yeelo sida
maantadan la yeelay, in kafaaraggud laydiin sameeyo. **35** Oo
intii toddoba maalmood ah habeen iyo maalinba waa inaad
ag joogtaan iridda teendhada shirka, oo Rabbiga amarkiisa
xajiya yeydnan dhimanine, waayo, sidaasaa laygu amray. **36**
Oo Haaruun iyo wiilashiisiina way wada yeeleen waxyaalihii
Rabbigu amray oo uu gacanta Muuse u soo dhiibay oo dhan.

9 Oo maalintii siddeedaad ayaa Muuse u yeedhay Haaruun
iyo wiilashiisii, iyo odayaashii reer binu Israa'iil, **2** oo
wuxuu Haaruun ku yidhi, Waxaad keentaa dibi yar oo
ah qurbaan dembi, iyo wan ah qurbaan la gubo oo aan
innaba iin lahayn, oo iyaga Rabbiga hortiisa ku bixi. **3** Oo
reer binu Israa'iilna la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa,
Waxaad keentaan orgi ah qurbaan dembi, iyo weyl iyo
wan oo labadooduba gu jiraan oo aan innaba iin lahayn
oo qurbaan la gubo ah. **4** Oo dibi iyo wanna waxaad u
keentaan qurbaanno nabaadiino in Rabbiga hortiisa allabari
ahaan loogu bixiyo, iyo qurbaan hadhuudh ah oo saliid
lagu daray, waayo, maanta ayaa Rabbigu idiin muuqan
doonaa. **5** Oo iyana waxay teendhadii shirka horteeda
keeneen wixii Muuse amray, markaasay dadkii ururkii oo
dhammu soo dhowaadeen oo Rabbiga hortiisa istaageen. **6**
Markaasaa Muuse wuxuu yidhi, Waxanu waa wixii Rabbigu
idinku amray inaad samaysaan, oo waxaa idiin muuqan
doona Rabbiga ammaantiisa. **7** Kolkaasaa Muuse wuxuu
Haaruun ku yidhi, Meesha allabariga u dhowow, oo waxaad
bixisaa qurbaankaaga dembiga iyo qurbaankaaga la gubo,
oo nafsaddaada kafaaraggud u samee, iyo weliba dadka
aawadiis, oo waxaad bixisaa dadka qurbaankiisii oo iyaga
kafaaraggud ugu samee sidii Rabbigu amray. **8** Sidaas
daraaddeed ayuu Haaruun u soo dhowaaday meeshii
allabariga, oo wuxuu gowracay weylkii isaga nafsaddiisa u
ahaa qurbaanka dembiga. **9** Oo wiilashii Haaruun ayaa isagii
u keeneen dhiiggii, oo isna fartiisii ayuu dhiiggii daray oo
wuxuu mariyey geesihii meesha allabariga, oo dhiigga intiisii
kalena wuxuu ku ag shubay salkii meesha allabariga. **10**
Laakiinse xaydhii, iyo kelyihii, iyo xuubkii laga soo gooyay
beerkii qurbaanka dembiga wuxuu ku dul gubay meesha
allabariga sidii Rabbigu Muuse ku amray. **11** Oo hilibkii iyo
haraggiina wuxuu ku gubay meel xerada dibaddeeda ah. **12**
Oo haddana wuxuu gowracay neefkii qurbaanka la gubo
ahaa, markaasaa wiilashii Haaruun waxay isagii u keeneen
dhiiggii, oo isna wuxuu ku dul rusheeyey hareeraha meesha
allabariga. **13** Oo haddana waxay isagii u keeneen neefkii
qurbaankii la gubo oo cad cad ah iyo madaxii neefka, oo
isna wuxuu ku dul gubay meesha allabariga. **14** Markaasuu
biyo ku maydhay uurkujirtii iyo addimmadii, oo wuxuu ku dul
gubay qurbaankii la gubayay oo meesha allabariga saarnaa.
15 Oo haddana wuxuu keenay qurbaankii dadka, oo wuxuu
soo waday ridii dadka u ahayd qurbaankii dembiga, wuuna
gowracay oo u bixiyey dembi aawadiis, siduu kan hore
yeelay. **16** Oo haddana wuxuu keenay neefkii qurbankii la
gubo ahaa, oo si qaynuunka waafaqsan ayuu u bixiyey.
17 Oo haddana wuxuu keenay qurbaankii hadhuudhka,
markaasuu cantoobo muggeed ka qaaday oo ku dul gubay
meesha allabariga, kaasoo ka gooni ah qurbaankii la gubayay
oo subaxnimada. **18** Oo weliba wuxuu gowracay dibigii
iyo wankii ahaa allabariga qurbaannada nabaadiinada ah
oo dadka aawadiis loo bixinayay; oo markaasay wiilashii
Haaruun isagii u keeneen dhiiggii, oo isna wuxuu ku dul
rusheeyey hareeraha meesha allabariga. **19** Markaasay
keeneen baruurtii dibiga iyo tii wanka, iyo badhidii, iyo xaydhii
gudaha ku duubnayd, iyo kelyihii, iyo xuubkii beerka. **20**
Markaasay baruurtii saareen sakaarradii, oo isna baruurtii
buu ku dul gubay meeshii allabariga. **21** Kolkaasaa Haaruun
Rabbiga hortiisa qurbaan la ruxruxo ugu ruxruxay sakaarradii
iyo bowdadii midig, sidii Muuse amray. **22** Markaasaa
Haaruun gacmihiisii ku soo taagay dadka xaggiisii, oo wuu
u duceeyey iyagii; markaasuu ka soo degtay bixintii uu
bixinayay qurbaankii dembiga, iyo qurbaankii la gubayay,
iyo qurbaannadii nabaadiinada. **23** Markaasay Muuse iyo
Haaruun teendhadii shirka galeen, oo haddana way ka
soo bexeen oo dadkii u duceeyeen; kolkaasaa ammaantii
Rabbigu dadkii oo dhan u muuqatay. **24** Oo Rabbiga hortiisa

waxaa ka yimid dab, oo meesha allabariga dusheedii ayuu
ku baabba'saday qurbaankii la gubayay iyo baruurtii, oo
dadkii oo dhammuna markay taas arkeen ayay qayliyeen oo
wejigooda u dheceen.

10 Oo Naadaab iyo Abiihuu oo ahaa wiilashii Haaruun
ayaa midkood waluba qaatay idankiisii, oo dab bay ku
rideen, fooxna way dul saareen, oo waxay Rabbiga hortiisa
ku bixiyeen dab qalaad oo uusan ku amrin. **2** Oo dab baa
Rabbiga hortiisa ka yimid, oo iyagii baabba'saday, oo Rabbiga
hortiisa ayay ku dhinteen. **3** Markaasaa Muuse Haaruun ku
yidhi, Tanu waa wixii Rabbigu ka hadlay, oo uu yidhi, Aniga
waa in quduus laygaga dhex dhigaa kuwa ii soo dhowaada,
oo waa in laygu ammaanaa dadka oo dhan hortiisa. Oo
Haaruunna wuu iska aamusay. **4** Markaasaa Muuse u
yeedhay Miishaa'eel iyo Elsaafaan, oo ahaa wiilashii Cusii'eel
kaasoo ahaa Haaruun adeerkiis, oo wuxuu ku yidhi, Soo
dhowaada, oo walaalihiin ka soo qaada meesha quduuska
ah horteeda oo waxaad geeysaan xerada dibaddeeda. **5**
Sidaas daraaddeed way u dhowaadeen, oo wayna qaadeen
iyagoo jubbadahoodii gashan, waxayna geeyeen xerada
dibaddeedii sidii Muuse yidhi. **6** Markaasaa Muuse ku
yidhi Haaruun iyo wiilashiisii ahaa Elecaasaar iyo Iitaamaar,
Timaha madaxiinnu yaanay arbushnaan, dharkiinnana ha
dildillaacinina yeydnan dhimane, si aan Rabbigu ugu cadhoon
ururka oo dhan, laakiinse walaalihiin ah reer binu Israa'iil
oo dhammu ha ka ooyeen gubashadii Rabbigu huriyey. **7**
Oo idinku waa inaydaan ka bixin iridda teendhada shirka
yeydnan dhimane, waayo, waxaa korkiinna ku taal saliiddii
subkidda oo Rabbiga, oo iyana waxay yeeleen si waafaqsan
eraygii Muuse. **8** Markaasaa Rabbigu Haaruun la hadlay,
oo wuxuu ku yidhi, **9** Ha cabbina khamri amase wax lagu
sakhraamo, adiga iyo wiilashaada kula jira toona, markaad
teendhada shirka gashaan yeydnan dhimane, oo taasu
weligiin iyo ab ka ab qaynuun bay idiin ahaan doontaa, **10**
oo waa inaad kala dudaan waxa quduuska ah iyo waxa aan
quduuska ahayn, iyo waxa nijaasta ah iyo waxa daahirka
ah; **11** iyo inaad reer binu Israa'iil bartaan kulli qaynuunnadii
Rabbigu iyaga kula hadlay oo uu gacanta Muuse ugu soo
dhiibay oo dhan. **12** Kolkaasaa Muuse la hadlay Haaruun,
iyo wiilashiisii hadhay oo ahaa Elecaasaar iyo Iitaamaar, oo
wuxuu ku yidhi, Qurbaanka hadhuudhka ah oo ka hadhay
qurbaannadii Rabbiga dabka loogu sameeyey qaata oo
isagoo aan khamiir lahayn ku cuna meesha allabariga
dhinaceeda, waayo, kaasu waa kan ugu wada quduusan. **13**
Oo waa inaad ku cuntaan meel quduus ah, maxaa yeelay,
waa intii adiga iyo wiilashaadaba looga amray qurbaannada
Rabbiga oo dabka lagu sameeyo, waayo, aniga sidaasaa
laygu amray. **14** Oo sakaarka la ruxruxo iyo bowdada sare
loo qaado waa inaad meel daahirsan ku cuntaan adiga iyo
wiilashaada iyo gabdhahaaga kula jiraaba, waayo, kuwaasu
waa intii adiga iyo wiilashaada looga amray allabaryada
qurbaannada nabaadiinada ah oo reer binu Israa'iil ay
bixiyaan. **15** Oo iyagu bowdada sare loo qaado iyo sakaarka
la ruxruxo waa inay la keenaan qurbaannada xaydha oo
dabka lagu sameeyo, in iyaga Rabbiga hortiisa lagu ruxruxo
sidii qurbaanka la ruxruxo, oo markaasay ahaan doonaan
inta weligiin laydiin amray adiga iyo wiilashaadaba, sidii
Rabbigu amray. **16** Oo Muuse aad buu u doondoonay ridii
ahayd qurbaanka dembiga, markaasuu ogaaday in la gubay,
kolkaasuu ku xanaaqay Elecaasaar iyo Iitaamaar oo ahaa
Haaruun wiilashiisii hadhay, oo wuxuu iyagii ku yidhi. **17**
War maxaad qurbaanka dembiga ugu cuni weydeen meesha
quduuska ah gudaheeda, maxaa yeelay, kaasu waa kan
ugu wada quduusan, oo isagu wuxuu kaas idiin siiyey inaad
qaaddaan xumaantii ururka oo aad iyaga Rabbiga hortiisa
kafaaraggud ugu samaysaan? **18** Bal eega, orgiga dhiiggiisii
lama soo gelin meesha quduuska ah gudaheeda. Sida
xaqiiqada ah waxaa idiin ekayd inaad meesha quduuska ah
gudaheeda ku cuntaan, sidaan idinku amray. **19** Markaasaa
Haaruun la hadlay Muuse, oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg,
maantadan ayay Rabbiga hortiisa ku bixiyeen qurbaankoodii
dembiga iyo qurbaankoodii la gubayay, oo aniga waxaa
igu dhacay wax sidan oo kale ah, oo maanta haddaan
cuno qurbaankii dembiga, taasu Rabbiga hortiisa ma ku
wanaagsanaan lahayd? **20** Muusena markuu taas maqlay
raalli buu ka noqday.

11 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun,
oo wuxuu ku yidhi. **2** Reer binu Israa'iil la hadla, oo
waxaad ku tidhaahdaan, Kuwanu waa waxyaalaha noolnool
oo aad ka cunaysaan xayawaanka dhulka jooga oo dhan,
3 Wax alla wixii xayawaan ah oo raafkoodu kala jeexan
yahay, oo qanjaafilo leeyahay, oo calyanaqsiga raamsado
waa inaad cuntaan. **4** Habase yeeshee, kuwan oo ka
mid ah kuwa calyanaqsiga raamsado oo raafka jeexan leh
waa inaydaan cunin, kuwaasoo ah geela, maxaa yeelay,
calyanaqsiga wuu raamsadaa, laakiinse raafkiisu ma kala
jeexna, haddaba isagu waa idinka nijaas. **5** Oo waladana ha
cunina, maxaa yeelay, iyadu calyanaqsiga way raamsataa,
laakiinse raafkeedu ma kala jeexna, haddaba iyadu waa
idinka nijaas. **6** Oo bakaylahana ha cunina, maxaa yeelay,
isagu calyanaqsiga wuu raamsadaa, laakiinse raafkiisu
ma kala jeexna, haddaba isagu waa idinka nijaas. **7**
Oo doofaarkana ha cunina, maxaa yeelay, isaga raafkiisu
waa kala jeexan yahay, oo qanjaafiluu leeyahay, laakiinse
calyanaqsiga ma raamsado, sidaas daraaddeed isagu waa
idinka nijaas. **8** Haddaba kuwaas hilibkooda waa inaydaan
cunin, oo baqtigoodana waa inaydaan taaban, maxaa yeelay,
iyagu waa idinka nijaas. **9** Waxa biyaha ku dhex jira oo
dhan kuwan ka cuna: wax alla wixii baalal iyo qolfo leh
oo ku dhex jira biyaha iyo badaha iyo webiyada cuna. **10**
Laakiinse wax alla wixii aan baalal iyo qolfo lahayn oo ku
dhex jira badaha iyo webiyada, iyo waxa biyaha ku dhex
dhaqdhaqaaqa oo dhan, iyo kulli waxyaalaha noolnool oo
biyaha ku dhex jira oo dhammu waa idinka karaahiyo. **11**
Haddaba iyagu waa inay karaahiyo idinka ahaadaan; idinku
waa inaydaan hilibkooda cunin, oo baqtigoodana waa inuu
karaahiyo idinka ahaadaa. **12** Wax alla wixii biyaha ku dhex
jira oo aan lahayn baalal iyo qolfo waa idinka karaahiyo.
13 Oo haaddana waxaa idinka karaahiyo ah kuwan, oo
iyaga waa inaan la cunin, waayo, iyagu waa karaahiyo,
waana baqalyada, iyo babawga, iyo saratoosiyaha, **14** iyo
xuunshada, iyo shimbirlaayaha, iyo faragooysta caynkeeda,
15 iyo cayn kasta oo tuke ah, **16** iyo gorayada, iyo aboodiga,
iyo shimbirbadeedda, iyo cayn kasta oo haadka adag, **17** iyo

guumaysta yar, iyo xeebajoogta iyo guumaysta weyn, **18** iyo guumaysgeesaleyda, iyo cantalyaaga, iyo gorgorka, **19** iyo xuurta, iyo haadbiyoodda iyo caynteeda, iyo ceelajoogjoogta, iyo fiidmeerta. **20** Oo wax baalal leh oo gurguurta oo afarta addinba ku socda dhammaantood waa idinka karaahiyo. **21** Laakiinse wax baalal leh oo gurguurta oo afarta addinba ku socda dhammaantood waxaad ka cuni kartaan kuwa addimmada ku leh cagahooda ka kor, oo dhulka ku kor boodbooda, **22** iyaga waxaad ka cuntaan kuwa caynkan ah oo ah ayaxa iyo caynkiisa, iyo kabajaanka iyo caynkiisa, iyo jiriqsiga iyo caynkiisa, iyo koronkorrada iyo caynkeeda. **23** Laakiinse wax baalal leh oo gurguurta oo afarta cagood lahu, waa idinka karaahiyo. **24** Oo kuwaas idinku waad ku nijaasoobaysaan, oo ku alla kii baqtigooda taabtaa nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii, **25** oo ku alla kii baqtigooda wax ka qaadaa waa inuu dharkiisa maydhaa, oo nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii. **26** Xayawaan kasta oo raafkiisu kala jeexan yahay, oo aan qanjaafilo lahayn ama aan calyanaqsiga raamsan waa idinka nijaas, oo ku alla kii iyaga taabtaana wuu nijaasoobayaa. **27** Oo xayawaanka afarta addinba ku socda, wax alla wixii baabacooyinka ku socdaa waa idinka nijaas, oo ku alla kii baqtigooda taabtaa nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii. **28** Oo kii baqtigooda qaadaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa, waayo, iyagu waa idinka nijaas. **29** Oo waxa dhulka ku gurguurta oo dhan kuwanu waa kuwa idinka nijaas ah, waana fadhanfadhka, iyo jiirka, iyo amuurka iyo caynkiisa oo dhan, **30** iyo ilweynta iyo maansalugaleyda, iyo qorratada, iyo mulaca, iyo jirjirroolaha. **31** Oo waxa gurguurta oo dhan kuwaasu waa kuwa idinka nijaas ah, oo ku alla kii taabtaa markay dhintaan nijaas buu ahaan doonaa tan iyo fiidkii. **32** Oo wax alla wixii ay ku dhacaan markay dhintaan, nijaas bay ahaan doonaan, hadday yihiin weel qori ah, ama dhar, ama harag, ama joonyad, weelkaasu wax kasta ha ahaadee haddii wax loogu isticmaalo waa in biyo la dhex geliyaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa, oo markaas dabadeedna daahir buu ahaanayaa. **33** Oo weelkii dhoobo ah oo mid iyaga ka mid ahu gudihiisa ku dhaco, wax alla wixii weelkaas gudihiisa ku jiraaba way nijaasoobi doonaan, oo weelkiina waa inaad jebisaan. **34** Oo waxa la cuno oo ku jira oo biyo gaadhaanba way nijaasoobi doonaan, oo weelka caynkaas ah waxa la cabbo oo ku jira oo dhammuna way nijaasoobi doonaan. **35** Oo wax alla wixii wax baqtigooda ahu ku dhacaanba way nijaasoobi doonaan, hadday yihiin foorno ama sholad, waa in la burburiyaa, waayo, iyagu waa nijaas, waana inay nijaas idinka ahaadaan. **36** Habase yeeshee il amase god ay biyo badanu ku jiraan daahir bay ahaanayaan, laakiinse wixii baqtigooda taabtaa way nijaasoobayaan. **37** Oo wax baqtigooda ahu hadday ku dhacaan abuur la abuurayo, kaasu waa daahir. **38** Laakiinse abuurka haddii biyo lagu shubo oo wax baqtigooda ahu ay ku dhacaan markaas waa idinka nijaas. **39** Oo xayawaanka aad cuni kartaan midkood hadduu dhinto, kii baqtigiisa taabtaa nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii. **40** Oo neefkaas baqtigiisa qofkii cunaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii, oo kii neefka baqtigiisa qaadaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii. **41** Oo wax kasta oo dhulka ku gurguurtaaba waa karaahiyo, oo waa inaan la cunin. **42** Wax alla wixii bogga ku socda, iyo wax alla wixii afar addin ku socda, amase wax alla wixii addimmo badan leh, kuwaas oo ah waxyaalaha dhulka ku gurguurta oo dhan, waa inaydaan cunin, waayo, iyagu waa karaahiyo. **43** Idinku waa inaydaan karaahiyo iskaga dhigin waxa dhulka ku gurguurta oo dhan, oo waa inaydaan iyaga isku nijaasayn si aydaan iyaga ugu nijaasoobin. **44** Waayo, anigu waxaan ahay Rabbiga llaahiinna ah, haddaba isdaahiriya oo quduus ahaada, maxaa yeelay, anigu quduus baan ahay. Oo waa inaydaan isku nijaasayn cayn kasta oo ah waxa gurguurta oo dhulka ku kor dhaqdhaqaaqa. **45** Waayo, anigu waxaan ahay Rabbigii dalkii Masar idinka soo bixiyey inuu llaah idiin ahaado, haddaba sidaas daraaddeed waa inaad quduus ahaataan, waayo, anba quduus baan ahay. **46** Haddaba intaasu waa sharciga ku saabsan xayawaanka, iyo haadda, iyo wax kasta oo nool oo biyaha ku dhex dhaqdhaqaaqa, iyo wax kasta oo dhulka ku gurguurta; **47** si loo kala duwo waxa nijaasta ah iyo waxa daahirka ah, iyo waxa nool oo la cuni karo iyo waxa nool ee aan la cuni karin.

12 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **2** Reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii naagu ilmo uuraysato oo ay wiil dhasho, markaas intii toddoba maalmood ah waa inay nijaas ahaataa, oo waxay u nijaasoobaysaa siday nijaasta u ahayd maalmihii dhiiggeeda. **3** Oo maalinta siddeedaadna wiilka buuryadiisa ha la gudo. **4** Oo iyadu waa inay ku sii jirtaa dhiigga isdaahirinteeda saddex iyo soddon maalmood oo kale, oo waa inayan taaban wax quduus ah, waana inayan meesha quduuska ah gelin ilamaa maalmaha isdaahirinteedu ay dhammaystirmaan. **5** Laakiinse hadday gabadh dhasho, markaas intii laba toddobaad ah waa inay nijaas ahaataa sidii markay xagga dhiigga nijaas ka tahay, oo waa inay ku sii jirtaa dhiigga isdaahirinteeda lix iyo lixdan maalmood oo kale. **6** Oo markii maalmaha isdaahirinteedu ay dhammaystirmaan wiilkeeda aawadiis ama gabadheeda aawadeed waa inay keentaa wan gu jira oo qurbaan la gubo aawadiis loo bixiyo, iyo xamaam yar ama qoolley oo qurbaan dembi aawadiis loo bixiyo oo waa inay wadaadka ugu keentaa teendhada shirka iriddeeda. **7** Oo isna qurbaankaas waa inuu ku bixiyaa Rabbiga hortiisa, oo waa inuu iyada kafaaraggud u sameeyaa, oo iyana dhiigbixiddeeda way ka daahirsanaan doontaa. Kanu waa sharciga ku saabsan tii dhasha ama wiil ha ahaado ama gabadhe. **8** Oo haddii lacagteedu ayan wan ugu filnaynna waa inay keentaa laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar, oo midkood waa in loo bixiyaa qurbaan la gubo aawadiis, kan kalena waa in loo bixiyaa qurbaan dembi aawadiis, oo wadaadkuna waa inuu iyada kafaaraggud u sameeyaa, oo iyana daahir bay ahaan doontaa.

13 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun oo wuxuu ku yidhi, **2** Haddii qof jidhkiisa lagu arko barar, ama qolof, ama bar dhalaalaysa, oo ay jidhkiisa ku noqoto cudurkii baraska, markaas waa in loo keenaa wadaadka Haaruun ah, amase wiilashiisa wadaaddada ah midkood, **3** oo wadaadku waa inuu fiiriyaa cudurka jidhka ku yaal, oo haddii meesha cudurka leh timaheedu ay caddaadeen, oo cudurka muuqashadiisu ay dubka sare hoos

u sii dhaafsiisan tahay, markaas waa cudurkii baraska, oo wadaadku waa inuu fiiriyaa oo yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay. **4** Laakiinse haddii barta dhalaalaysaa ay jidhka sare ka cad dahay, oo muuqashadeeduna ayan dubka sare hoos u sii dhaafsiisnayn, oo meeshaas timaheeduna ayan caddaan, markaas waa in wadaadku qofkaas cudurka qaba karantiilaa intii toddoba maalmood ah. **5** Oo haddana wadaadku maalinta toddobaad waa inuu isaga fiiriyaa, oo bal eeg, hadduu indhihiisa ku arko in cudurku joogsaday oo uusan dubka sare ku sii faafin, markaas waa in wadaadku qofkaas sii karantiilaa toddoba maalmood oo kale. **6** Oo haddana maalinta toddobaad waa in wadaadku fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cudurkii yaraaday oo uusan dubka sare ku sii faafin, markaas wadaadku ha yidhaahdo, Ninkanu waa daahir, oo meeshu waa qolof keliya, oo isna dharkiisa ha maydho oo daahir ha ahaado. **7** Laakiinse qoloftu hadday jidhka ku sii faafto markii u daahirintiisa aawadeed wadaadka isu tuso dabadeed, waa inuu wadaadka mar kale istusaa. **8** Oo wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, haddii qoloftu ay jidhka ku faafto, markaas wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, kaasu waa baras. **9** Oo haddii nin cudurka baraska qabo waa in wadaadka loo keenaa, **10** oo wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, haddii dubka sare barar cadu ku yaal, oo meeshaas timaheeduna ay caddaadeen, oo bararkana haddii boog xun ku dhex taal, **11** kaasu waa baras gaboobay oo dubka jidhka ku dhex jira, oo wadaadku kaas waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, oo isaga waa inuusan karantiilin, waayo, isagu waa nijaas. **12** Oo haddii barasku dubka ku faafo, oo uu barasku kan cudurka qaba dubkiisa oo dhan qariyo tan iyo madaxiisa iyo ilaa cagihiisa, in alla intii wadaadka u muuqata, **13** markaas wadaadku waa inuu qofkaas fiiriyaa, oo bal eeg, haddii barasku jidhkiisa oo dhan ku faafay, markaas isagu kan cudurka qaba waa inuu ku yidhaahdaa, Ninkanu waa daahir, waayo, isagu wuu wada caddaaday oo waa daahir. **14** Laakiinse mar alla markii boog xumu isaga ka muuqdo, waa inuu nijaas ahaadaa. **15** Oo wadaadku waa inuu boogtii xumayd fiiriyaa oo waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, boogta xumu waa nijaas oo waa baras. **16** Oo boogta xumu hadday mar kale beddelanto oo caddaato, markaas isagu waa inuu wadaadka u yimaadaa, **17** oo wadaadkuna waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cudurkii caddaaday, markaas wadaadku kan cudurka qabi jiray ha ku yidhaahdo, Waa daahir, isagu waa daahir. **18** Oo haddii jidhku kasoobax ku leeyahay dubka sare oo uu bogsaday, **19** oo kasoobaxa meeshuu ku yaal haddii lagu arko barar cad ama bar dhalaalaysa oo ah guduud caddaan ku jiro, markaas waa in wadaadka la tusaa. **20** Oo wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, haddii muuqashadeedu hoos u sii dhaafsiisan tahay dubka sare oo meeshaas timaheeduna ay caddaadeen, markaas wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, taasu waa cudurkii baraska oo soo baxay. **21** Laakiinse haddii wadaadku fiiriyo, oo meeshaas timo cad laga waayo, oo nabarkuna uusan dubka sare hoos u sii dhaafsiisnayn, illowse uu sii yaraaday, markaas waa in wadaadku karantiilaa intii toddoba maalmood ah, **22** oo haddii cudurku dubka sare ku sii faafo, markaas wadaadku ha yidhaahdo, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, kaasu waa cudur. **23** Laakiinse bartii dhalaalaysay hadday meesheedii ku joogsatay oo ayan sii faafin, markaas waa astaantii kasoobaxii ka hadhay, oo wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa daahir. **24** Amase haddii dubka jidhku dab ku gubto oo jidhkii gubtay uu noqdo bar dhalaalaysa oo ah guduud caddaan ku jiro, amase caddaan, **25** markaas wadaadku waa inuu meeshaas fiiriyaa, oo bal eeg, barta dhalaalaysa timaheedu hadday caddaadeen oo nabarka muuqashadiisuna ay dubka sare hoos u sii dhaafsiisan tahay, waa baras kaasu, oo wuxuu ka soo dhex baxay meeshii gubatay, oo wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, kaasu waa cudurkii baraska. **26** Laakiinse haddii wadaadku fiiriyo, oo barta dhalaalaysa laga waayo timo cad, oo nabarkuna uusan dubka sare hoos u sii dhaafsiisnayn laakiinse uu yaraaday, markaas wadaadku waa inuu qofkaas karantiilaa intii toddoba maalmood ah. **27** Oo maalinta toddobaad waa in wadaadku qofkaas fiiriyaa, oo haddii nabarku dubka sare ku faafay, markaas wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, kaasu waa cudurkii baraska. **28** Laakiinse bartii dhalaalaysay hadday meesheedii ku joogsatay, oo ayan dubka sare ku sii faafin, illowse ay yaraatay, markaas waa bararkii meeshii gubatay, oo wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa daahir, waayo, taasu waa astaantii gubashada. **29** Haddii nin ama naagu ay cudur ku yeeshaan madaxa amase gadhka, **30** markaas wadaadku waa inuu cudurka fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cudurka muuqashadiisu ay dubka sare hoos u sii dhaafsiisan tahay, oo meeshaasna ay ku yaalliin timo casuur ah oo khafiif ah, markaas wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, taasu waa cambaar oo waa baraskii madaxa iyo gadhka. **31** Oo wadaadku hadduu fiiriyo cudurka cambaarta ah, oo bal eeg, haddii muuqashadeedu ayan dubka sare hoos u sii dhaafsiisnayn, oo aan timo madoobu meeshaas ku oollin, markaas wadaadku waa inuu karantiilaa kan cudurka cambaarta ah qaba intii toddoba maalmood ah. **32** Oo maalinta toddobaad wadaadku waa inuu cudurka fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cambaartii ayan sii faafin, oo aan lagu arag timo casuur ah, oo cambaarta muuqashadeedu ayan dubka sare ka sii dhaafsiisnayn, **33** markaas isagu waa inuu xiirto, laakiinse meesha cambaarta leh yuusan xiirin, oo wadaadku waa inuu qofkaas karantiilaa toddoba maalmood oo kale. **34** Oo haddana maalinta toddobaad wadaadku waa inuu cambaartii fiiriyaa, oo bal eeg, cambaartu haddii ayan dubka sare ku sii faafin, oo muuqashadeeduna ayan dubka sare hoos u sii dhaafsiisnayn, markaas wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa daahir, oo isna waa inuu dharkiisa maydhaa oo uu daahir ahaadaa. **35** Laakiinse cambaartii haddii ay dubka sare ku sii faafto daahirintiisa dabadeed, **36** markaas wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cambaartu ay dubka sare ku sii faaftay wadaadku yuusan sii doondoonin timo casuur ah, waayo, ninkanu waa nijaasaysan yahay. **37** Laakiinse cambaartu hadday indhihiisa la ahaato inay joogsatay oo timo madoobuna ay ka bexeen, markaas cambaartu waa bogsatay, oo ninkaasuna waa daahir, oo wadaadkuna waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa daahir. **38** Oo haddii nin ama naagu ay dubka jidhkooda ku yeeshaan

baro dhaldhalaalaya, oo ah baro cadcad oo dhaldhalaalaya, **39** markaas wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, haddii baraha dhaldhalaalaya oo dubka jidhkooda ku yaallaa ay yihiin caddaan khafiif ah, taasu waa xaajiin jidhka ka soo baxday, oo qofkaasu waa daahir. **40** Oo haddii nin madaxiisa ay timahu ka dhammaadaan, isagu wuxuu leeyahay bidaar, hase ahaatee waa daahir. **41** Oo haddii timihiisu ay foodda hore ka dhammaadaanna, isagu foodda horuu bidaar ku leeyahay, hase ahaatee waa daahir. **42** Laakiinse madaxa bidaarta leh ama foodda bidaarta leh haddii lagu arko cudur guduudan oo caddaan ku jiro, markaas waa baras ka soo baxay madaxiisii bidaarta lahaa ama fooddiisii bidaarta lahayd. **43** Markaas wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, cudurka bararkiisu hadduu yahay mid guduudan oo caddaan ku jiro, oo ku yaal madaxiisa bidaarta leh, ama fooddiisa bidaarta leh, sidii ay tahay muuqashada baraska oo dubka jidhkiisa ku taal, **44** isagu waa nin baras qaba, oo waa nijaasaysan yahay, oo sida xaqiiqada ah wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay; oo cudur buu madaxa ka qabaa. **45** Oo qofkii cudurka baraska qaba dharkiisu wax jeexjeexan ha ahaadeen, oo timaha madaxiisuna ha bannaanaadeen, oo bushintiisa sarena ha daboolo, oo ha ku qayliyo, Waan nijaasaysnahay, waan nijaasaysnahay! **46** Oo in alla intuu cudurkaas qabo oo dhan isagu waa inuu nijaasaysnaadaa, waayo, isagu waa nijaasaysan yahay, oo waa inuu keligiis meel ku hoydaa, oo hoygiisuna waa inuu ahaadaa xerada dibaddeeda. **47** Oo dharkii uu cudurka barasku ku yaal, hadduu yahay dhar dhogor idaad ah amase dhar wanaagsan oo linen ah, **48** hadduu ku jiro dunta fidsan amase tan gudubsan ee dharka wanaagsan oo linenka ah, ama kan dhogorta idaad ah, iyo hadduu ku jiro haragga ama wax alla wixii harag laga sameeyo, **49** haddii cudurku ka cagaaran yahay ama ka guduudan yahay dharka ama haragga ama dunta fidsan ama tan gudubsan ama waxa alla wixii harag laga sameeyo, kaasu waa cudurkii baraska oo waa in wadaadka la tusaa. **50** Oo wadaadkuna waa inuu fiiriyaa cudurkaas, oo waxaas cudurka qabana waa inuu meel ku xereeyaa intii toddoba maalmood ah. **51** Oo haddana maalinta toddobaad waa inuu cudurka fiiriyaa, oo haddii cudurku dharka kaga sii faafay dunta fidsan ama tan gudubsan, ama haragga dhexdiisa, haraggaas hawl kasta oo loogu isticmaalaba, markaas cudurku waa baras wax xaganaya oo waxaasu waa nijaasaysan yahay. **52** Oo isna waa inuu gubaa dharkaas cudurku ku jiro, hadduu yahay dunta fidsan ama tan gudubsan oo ku jirta dharka dhogorta idaad ah ama kan wanaagsan oo linenka ah, ama wax kasta oo harag laga sameeyey, waayo, kaasu waa baras wax xaganaya, ee waa in dab lagu gubaa. **53** Oo haddii wadaadku fiiriyo, oo markaa cudurkii uusan dharka kaga sii faafin dunta fidsan ama tan gudubsan toona, ama wax harag laga sameeyey, **54** markaas wadaadku waa inuu ku amraa in la maydhaa waxaas cudurka qaba, oo isagu haddana waa inuu waxaas meel ku xereeyaa intii toddoba maalmood oo kale ah. **55** Oo wadaadku waa inuu fiiriyaa, markii cudurka laga maydho dabadeed, oo bal eeg, cudurka midabkiisu hadduusan beddelmin, iyo haddii cudurku uusan faafinba, waxaasu waa nijaas, oo waa inaad dab ku gubtaa, oo haddii meeshii xumayd kaga taal hoosta ama dushaba, taasu waa wax xaganaya. **56** Oo haddii wadaadku fiiriyo, oo bal eeg, cudurku hadduu yaraaday markii la maydhay dabadeed, markaas isagu waa inuu intaas ka dillaaciyaa dharka ama haragga ama dunta fidsan ama tan gudubsan. **57** Oo haddii cudurkii weli dharkii kaga sii muuqdo dunta fidsan ama tan gudubsan ama wax kasta oo harag laga sameeyey markaas waa inaad dab ku gubtaa waxa cudurku ku yaal, maxaa yeelay, cudurku waa soo faafayaa. **58** Oo dharkii ha ahaado dunta fidsan ama tan gudubsan ama wax alla wixii harag laga sameeyey oo aad maydho, haddii cudurku iyaga ka baxo, haddana waa in mar labaad la maydhaa, oo kolkaasay daahir ahaan doonaan. **59** Kanu waa sharciga ku saabsan cudurka baraska ahu markuu dharka dhogorta idaad ah ama dharka wanaagsan oo linenka ah kaga dhaco dunta fidsan ama tan gudubsan, ama waxa kasta oo harag laga sameeyo, in la yidhaahdo, Waxaasu waa daahir, ama in la yidhaahdo, Waa nijaas.

14 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **2** Kanu waa inuu ahaadaa sharciga ku saabsan qofkii baras qaba maalinta la daahirinayo: Waa in isaga wadaadka loo keenaa. **3** Oo wadaadku waa inuu xerada dibadda uga baxaa, oo waa inuu qofkaa fiiriyaa, oo bal eeg, cudurkii barasku hadduu ka bogsaday qofkii baraska qabay, **4** markaas wadaadku waa inuu amraa in kan la daahirinayo aawadiis loo keeno laba shimbirrood oo noolnool oo daahir ah, iyo qori kedar ah, iyo wax casaan ah, iyo geed husob la yidhaahdo. **5** Oo wadaadku waa inuu amraa in shimbirraha middood lagu dhex gowraco weel dhoobo ah oo biyo socda korkooda ah. **6** Oo shimbirta nool iyo qoriga kedarka ah, iyo waxa casaanta ah iyo geedka husobka ahba waa inuu soo qaadaa oo iyaga iyo shimbirta noolba waa inuu dhex geliyaa dhiigga shimbirtii biyaha socda lagu kor gowracay. **7** Oo wadaadkuna kan baraska laga daahirinayo toddoba jeer waa inuu dhiigga ku saydhaa oo waa inuu yidhaahdaa, Kanu waa daahir. Oo shimbirta noolna berrin bannaan ha ku sii daayo. **8** Oo kan la daahirinayaana waa inuu dharkiisa maydhaa oo timihiisa oo dhanna iska xiiraa, oo isna biyo ku maydhaa, kolkaasuu daahir noqon doonaaye, oo markaas dabadeedna waa inuu xerada soo galaa, laakiinse intii toddoba maalmood ah waa inuu teendhadiisa dibaddeeda ku hoydaa. **9** Oo maalinta toddobaad waa inuu timaha ka wada xiiraa madaxa iyo gadhka iyo suunniyadaba. Xataa timihiisa oo dhan waa inuu iska wada xiiraa, oo waa inuu dharkiisana maydhaa, jidhkiisana biyo ku maydhaa, kolkaasuu daahir noqon doonaaye. **10** Oo maalinta siddeedaadna isagu waa inuu keenaa laba wan oo yaryar oo aan innaba iin lahayn, iyo nayl gu jira oo aan iin lahayn, iyo eefaah toban meelood loo dhigay saddexdiis meelood oo bur ah oo saliid lagu daray, kaasoo ah qurbaan hadhuudh, iyo qiyaas log la yidhaahdo oo saliid ah. **11** Oo wadaadka isaga daahirinayaa waa inuu kan la daahirinayo iyo alaabtiiba keenaa Rabbiga hortiisa, meel iridda teendhada shirka agteeda ah. **12** Oo wadaadku waa inuu soo qaadaa wananka midkood oo waa inuu u bixiyaa qurbaan xadgudub aawadiis, oo weliba waa inuu logga saliidda ah qaadaa oo uu iyaga Rabbiga hortiisa ugu ruxruxaa qurbaan la ruxruxo. **13** Oo wanka waa inuu ku gowracaa meesha lagu gowraco qurbaanka dembiga

iyo qurbaanka la gubo oo ku dhex taal meesha quduuska ah, waayo, sida qurbaanka dembigu uu kii wadaadka u yahay ayaa qurbaanka xadgudubkuna kiisii u yahay. Waa kan ugu quduusan. **14** Oo wadaadku waa inuu qaadaa dhiigga qurbaanka xadgudubka qaarkiis, oo waa inuu dhiigga taabsiiyaa kan la daahirinayo caaradda dhegtiisa midig, iyo suulka gacantiisa midig, iyo suulka cagtiisa midigba. **15** Oo wadaadku waa inuu qaadaa loggii saliidda ahaa qaarkiis oo waa inuu calaacasha gacantiisa bidix ku shubaa. **16** Oo wadaadku waa inuu fartiisa midig daraa saliidda ku jirta calaacashiisa bidix, oo waa inuu toddoba jeer saliidda fartiisa kula saydhaa Rabbiga hortiisa. **17** Oo saliidda inteeda kale oo gacantiisa ku hadhayna waa in wadaadku taabsiiyaa kan la daahirinayo caaradda dhegtiisa midig, iyo suulka gacantiisa midig, iyo suulka cagtiisa midig, oo ha ka kor mariyo dhiiggii qurbaanka xadgudubka. **18** Oo saliidda inteeda kale oo ku jirta wadaadka calaacashiisana waa inuu taabsiiyaa kan la daahirinayo madaxiisa, oo wadaadku waa inuu isaga Rabbiga hortiisa kafaaraggud ugu sameeyaa. **19** Oo wadaadku waa inuu bixiyaa qurbaanka dembiga, oo waa inuu nejisnimadiisii daraaddeed kan la daahirinayo aawadiis kafaaraggud u sameeyaa, oo dabadeedna waa inuu gowracaa neefkii ahaa qurbaanka la gubo, **20** oo wadaadku waa inuu meesha allabariga ku dul bixiyaa qurbaanka la gubo iyo qurbaanka hadhuudhka, oo wadaadku waa inuu isaga kafaaraggud u sameeyaa, oo isna daahir buu ahaan doonaa. **21** Laakiinse isagu hadduu miskiin yahay oo uusan intaas oo dhan wada heli karin, markaas waa inuu keenaa wan yar oo qurbaankii xadgudubka aawadiis loo ruxruxo si uu kafaaraggud ugu sameeyo, iyo eefaah toban meelood loo dhigay meeshiis oo bur ah oo saliid lagu daray oo qurbaan hadhuudh ah loo bixiyo, iyo log saliid ah, **22** iyo laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar, kuwaas oo ah wax uu heli karo, oo middood waa inay ahaato qurbaan dembi, midda kalena qurbaan la gubo. **23** Oo waa inuu maalinta siddeedaad daahirintiisa aawadeed wadaadka ugu keenaa iridda teendhada shirka agteeda oo Rabbiga hortiisa ah. **24** Oo wadaadku markaas waa inuu soo qaadaa wanka qurbaanka xadgudubka ah, iyo logga saliidda ah, oo wadaadku waa inuu iyaga Rabbiga hortiisa ugu ruxruxaa qurbaan la ruxruxo. **25** Oo waa inuu gowracaa wanka qurbaanka xadgudubka ah, oo wadaadku waa inuu dhiigga qurbaanka xadgudubka qaarkiis soo qaadaa, oo taabsiiyaa kan la daahirinayo caaradda dhegtiisa midig, iyo suulka gacantiisa midig, iyo suulka cagtiisa midigba. **26** Oo waa in wadaadku saliidda ku shubaa calaacasha gacantiisa bidix. **27** Oo waa inuu saliidda calaacashiisa bidix ku jirta qaarkeed toddoba jeer fartiisa midig kula saydhaa Rabbiga hortiisa. **28** Oo waa in wadaadku saliidda calaacashiisa ku jirta qaarkeed taabsiiyaa kan la daahirinayo caaradda dhegtiisa midig, iyo suulka gacantiisa midig, iyo suulka cagtiisa midig, oo ha ka kor mariyo meeshii uu ku yiil dhiiggii qurbaanka xadgudubku. **29** Oo saliidda wadaadka gacantiisa ku jirta inteeda kalena waa inuu mariyaa kan la daahirinayo madaxiisa, si uu isaga kafaaraggud ugu sameeyo Rabbiga hortiisa. **30** Oo markaas waa inuu bixiyaa mid ka mid ah qoolleyaha ama xamaamka yaryar, kuwaas oo ah wax uu heli karo. **31** Oo xataa waxaas uu heli karo middood ha u bixiyo qurbaan dembi, midda kalena qurbaan la gubo, oo qurbaankii hadhuudhka la socda, oo wadaadku waa inuu kan la daahirinayo kafaaraggud ugu sameeyaa Rabbiga hortiisa. **32** Kaasu waa sharciga ku saabsan qofkii cudurka baraska ah qaba, oo aan awoodin inuu keeno wixii daahirintiisa waajibka ku ahaa. **33** Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun oo wuxuu ku yidhi, **34** Idinku markaad gashaan dalka reer Kancaan oo aan hantida idiin siinayo, haddaan cudurka baraska ah ku rido guri ku yaal dalka hantidiinna ah, **35** markaas qofka guriga lahu waa inuu wadaadka u yimaadaa oo u sheegaa isagoo leh, Waxay ila tahay in cuduru guriga ku jiro. **36** Oo wadaadku waa inuu amraa in guriga mid madhan laga dhigo, intaan wadaadku soo gelin markuu cudurka fiirinayo, si aan waxa guriga ku jira oo dhan nijaas looga dhigin, oo dabadeedna wadaadku waa inuu galaa si uu guriga u fiiriyo. **37** Oo waa inuu cudurka fiiriyaa, oo bal eeg, cudurku hadduu ku yaal guriga derbiyadiisa oo ay leeyihiin meelo godgodan oo ah cagaar iyo guduud, iyo haddii muuqashadiisu ay derbiga sare hoos u sii dhaafsiisan tahay, **38** markaas waa in wadaadku gurigaas ka baxo oo albaabka istaagaa, oo waa inuu gurigaas intii toddoba maalmood ah xidhaa. **39** Oo haddana maalinta toddobaad waa in wadaadku soo noqdaa oo fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cudurku ku sii faafay guriga derbiyadiisa, **40** markaas wadaadku waa inuu amraa in guriga laga bixiyo dhagaxyada cudurka qaba, oo lagu xooraa meel nijaas ah oo magaalada dibaddeeda ah. **41** Oo markaas waa inuu ka dhigaa in guriga gudihiisa oo dhan la wada xoqo, oo malaasta guriga laga xoqayna waa in lagu soo daadiyaa meel nijaas ah oo magaalada dibaddeeda ah. **42** Oo waa in dhagaxyo kale la soo qaadaa, oo la geliyaa meeshii ay dhagaxyadaas laga bixiyey, oo malaas kale waa inuu keenaa oo guriga ku malaasaa. **43** Oo haddii cudurku mar kale guriga ku soo noqdo oo uu ka soo dhex baxo, markii dhagaxyada laga bixiyey oo guriga oo dhan la xoqay oo la malaasay dabadeed, **44** markaas wadaadku waa inuu soo galaa, oo fiiriyaa, oo bal eeg, cudurku hadduu guriga ku faafay, waa baras wax xagta oo guriga ku jira, oo markaas gurigu waa nijaasaysan yahay. **45** Oo isagu waa inuu guriga dumiyaa kulli dhagxantiisa, iyo alwaaxdiisa, iyo malaastiisa oo dhanba, oo waa inuu magaalada dibaddeeda u bixiyaa, oo meel nijaas ah ku daadiyaa. **46** Oo weliba gurigu intuu xidhan yahay oo dhan ku alla kii galaaba, nijaas buu ahaan doonaa tan iyo fiidkii. **47** Oo qofkii guriga seexdaaba waa inuu dharkiisa maydhaa, oo kii guriga wax ku cunaana waa inuu dharkiisa maydhaa. **48** Oo haddii wadaadku guriga soo galo, oo uu fiiriyo, oo uu arko inaan cudurkii guriga ku dhex faafin markii guriga la malaasay dabadeed, markaas wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Gurigu waa daahir, maxaa yeelay, cudurkii wuu ka bogsaday. **49** Oo isna si uu guriga u daahiriyo aawadeed waa inuu qaadaa laba shimbirrood, iyo qori kedar ah, iyo wax casaan ah, iyo geed husob la yidhaahdo. **50** Oo shimbirraha middood waa inuu ku dhex gowracaa weel dhoobo ah oo biyo socda korkooda ah. **51** Oo isagu markaas waa inuu soo qaadaa qoriga kedarka ah, iyo geedka husobka ah, iyo waxa casaanta ah iyo shimbirta nool, oo iyaga waa inuu dhex geliyaa dhiigga shimbirtii la gowracay iyo biyaha socdaba, oo markaas waa inuu toddoba jeer guriga ku saydhsaydhaa. **52** Oo waa inuu guriga ku daahiriyaa dhiigga shimbirta, iyo biyaha socda, iyo shimbirta

nool, iyo qoriga kedarka ah, iyo geedka husobka ah, iyo waxa casaanta ah. **53** Laakiinse waa inuu shimbirta nool ku sii daayaa berrin bannaan oo magaalada dibaddeeda ah, oo sidaas waa inuu guriga kafaaraggud ugu sameeyaa, oo markaasuu daahir ahaan doonaa. **54** Kanu waa sharciga ku saabsan cayn kasta oo ah cudurka baraska ah, waana cambaarta, **55** iyo weliba baraska dharka gala iyo kan guriga galaba, **56** iyo bararka iyo qolofta, iyo barta dhalaalaysa. **57** Kanu waa sharciga baraska ku saabsan, oo idinkala baraya markay wax nijaas yihiin iyo markay daahir yihiin.

15 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun oo wuxuu ku yidhi, **2** Dadka reer binu Israa'iil la hadla oo waxaad ku tidhaahdaan, Haddii qof leeyahay dheecaan jidhkiisa ka soo dareero, dheecaankiisa aawadiis isagu waa nijaas. **3** Oo nijaastiisuna sidanay ahaanaysaa inta dheecaankiisu ka daadanayo. Haddii dheecaanku jidhkiisa ka daadanayo iyo haddii dheecaanku jidhkiisa ka joogsadayba, waa nijaastiisa. **4** Oo kan dheecaanku ka daadanayo sariir alla sariirtii uu ku jiifsadaaba way nijaasoobaysaa, oo wax alla wixii uu ku fadhiistaaba way nijaasoobayaan. **5** Oo ku alla kii sariirtiisa taabtaaba waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa. **6** Oo ku alla kii ku fadhiisto wixii uu qofkii dheecaanku ka daadanaya ku fadhiistay waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa. **7** Oo kan dheecaanku ka daadanayo jidhkiisa qofkii taabtaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa. **8** Oo kan dheecaanku ka daadanayaana hadduu ku candhuufo qof daahir ah, markaas ninkaasu waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. **9** Oo kan dheecaanku ka daadanayo koore alla koorihii uu fuulaaba nijaas buu ahaanayaa. **10** Oo ku alla kii taabtaa wixii isaga hoostiisa ku jirayna, tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa, oo waxyaalahaas qofkii qaadaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. **11** Oo kan dheecaanku ka daadanayo isagoo aan gacmihiisa biyo ku maydhin ku alla kii uu taabtaaba waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. **12** Oo kan dheecaanku ka daadanayo weelkii dhoobo ah oo uu taabtona waa in la burburiyaa, oo weel kasta oo qori ahna waa in biyo lagu xalaa. **13** Oo kii dheecaanka daadanayaa markuu daahir ka noqdo, waa inuu toddoba maalmood nafsaddiisa u tirsadaa daahirintiisa aawadeed, oo dharkiisana waa inuu maydhaa, oo isna ku maydhaa biyo socda, oo markaasuu daahir ahaanayaa. **14** Oo maalinta siddeedaadna isagu waa inuu laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar qaataa oo uu Rabbiga ugu hor yimaadaa iridda teendhada shirka, oo uu iyaga wadaadka u dhiibaa. **15** Oo wadaadku waa inuu middood u bixiyaa qurbaan dembi, midda kalena qurbaan la gubo, oo wadaadku waa inuu Rabbiga hortiisa kafaaraggud isaga ugu sameeyaa dheecaankiisa aawadiis. **16** Haddii nin shahwaddiisu ka timaada waa inuu jidhkiisa oo dhan biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. **17** Oo dhar kasta iyo harag kasta oo ay shahwaddiisu ku taalba, waa in biyo lagu maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas bay ahaanayaan. **18** Oo weliba nin hadduu naag la seexdo, labadooduba waa inay biyo ku maydhaan, oo tan iyo fiidkii nijaas bay ahaanayaan. **19** Oo haddii dheecaan naag ka daadanayo, oo dheecaanka jidhkeeda ku yaal uu xayl yahay, iyadu waa inay intii toddoba maalmood ah nijaasteeda ku sii jirtaa. **20** Oo intay nijaasaysan tahay wax alla wixii ay ku jiifsataaba way nijaasoobayaan, oo wax alla wixii ay ku fadhiisataaba way nijaasoobayaan. **21** Oo ku alla kii sariirteeda taabtaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa. **22** Oo wax alla wixii ay ku fadhiisato kii taabtaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa. **23** Oo sariirteeda ama waxay ku fadhiisato haddii xayl ku yaal, markuu taabto, tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. **24** Oo nin hadduu iyada la jiifsado oo xaylkeedu taabto intii toddoba maalmood ah nijaas buu ahaanayaa, oo sariir alla sariirtii uu ku jiifsadaaba way nijaasoobaysaa. **25** Haddii naag uu ka daato dheecaan dhiiggeeda ah maalmo badan oo aan ahayn wakhtigii xaylkeeda, ama hadduu iyada ka daato dheecaan ka badan oo dhaafsiisan wakhtigii xaylkeeda, inta iyada dheecaanku ka daadanayo oo ay nijaasaysan tahay oo dhan waa inay ahaataa sidii maalmihii ay xaylka qabtay oo kale, waayo, way nijaasaysan tahay. **26** Oo inta dheecaanku iyada ka daadanayo oo dhan, sariir alla sariirtii ay ku jiifsataaba, waxay iyada u ahaan doontaa sida sariirta ay ku jiifsato markay xaylka qabto, oo wax alla wixii ay ku fadhiisataaba waxay u nijaasoobayaan sida nijaasta xaylkeeda. **27** Oo waxyaalahaas ku alla kii taabtaa wuu nijaasoobayaa, oo waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. **28** Laakiinse hadday dheecaankeedii ka daahirsanaato, markaas waa inay toddoba maalmood nafsaddeeda u tirsataa, oo markaas dabadeedna daahir bay ahaanaysaa. **29** Oo maalinta siddeedaadna waa inay laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar qaadataa oo ay wadaadka ugu keentaa iridda teendhada shirka. **30** Oo wadaadku waa inuu middood u bixiyaa qurbaan dembi, oo midda kalena qurbaan la gubo, oo wadaadku waa inuu iyada kafaaraggud ugu sameeyaa Rabbiga hortiisa dheecaankii nijaasteeda aawadiis. **31** Oo sidaas waa inaad reer binu Israa'iil nijaastooda uga soocdaan, si ayan nijaastooda ugu dhex dhiman markay nijaaseeyaan taambuuggayga dhexdooda ku yaal. **32** Kanu waa sharciga ku saabsan kii dheecaan ka daadanayo iyo kii shahwaddiisu ka timaado, oo uu sidaas ku nijaasoobay, **33** iyo naagtii xayl qabta, iyo qofkii dheecaan ka daadanayo nin iyo naag miduu yahayba, iyo kii la seexda tii nijaasaysan.

16 Oo markii Haaruun labadiisii wiil ay Rabbiga hortiisa u soo dhowaadeen oo ay dhinteen dabadeed ayaa Rabbigu Muuse la hadlay, **2** oo wuxuu Muuse ku yidhi, Walaalkaa Haaruun la hadal si uusan goor walba u soo gelin meesha quduuska ah oo ilxidhka ka shishaysa gudaheeda, oo ka soo hor jeedda daboolka sanduuqa kor saaran, yuusan dhimane, waayo, anigu waxaan ka dhex muuqan doonaa daruurta kor saaran daboolka. **3** Haddaba Haaruun meesha quduuska ah waa inuu la soo galo dibi yar oo qurbaan dembi ah, iyo wan qurbaan la gubo ah. **4** Waa inuu gashadaa jubbadda quduuska ah oo dhar linen ah

laga sameeyey, oo waa inuu jidhkiisa u lebbisaa sirwaalka
linenka ah, oo dhexdana waa inuu ku xidhaa dhex-xidhka
linenka ah, oo duubka linenka ahna waa inuu madaxa ku
duubtaa, waayo, iyagu waa dharka quduuska ah oo intuu
jidhkiisa biyo ku maydho waa inuu dharkaas lebbistaa. **5**
Oo ururka reer binu Israa'iilna waa inuu laba orgi uga soo
qaadaa qurbaan dembi, wanna qurbaan la gubo. **6** Oo
Haaruun waa inuu keenaa dibiga qurbaanka dembiga ah
oo uu nafsaddiisa u bixinayo, oo waa inuu nafsaddiisa iyo
reerkiisaba kafaaraggud u sameeyaa. **7** Oo waa inuu labada
orgi soo kexeeyaa, oo uu soo taagaa meel Rabbiga hortiisa
ah oo iridda teendhada shirka u dhow. **8** Oo markaas
Haaruun waa inuu labada orgi saami u kala ridaa, oo saami
kan Rabbiga ha ahaado, saamiga kalena kan Casaaseel
ha ahaado. **9** Oo orgigii saamigu ugu dhacay Rabbiga,
Haaruun waa inuu keenaa, oo qurbaan dembi u bixiyaa.
10 Laakiinse orgigii saamigu ugu dhacay Casaaseel waa in
isagoo nool Rabbiga hortiisa la taagaa si kafaaraggud looga
kor sameeyo, oo Casaaseel aawadiis cidlada loogu eryo. **11**
Oo Haaruun waa inuu keenaa dibiga qurbaanka dembiga ah
oo uu nafsaddiisa u bixinayo, oo waa inuu nafsaddiisa iyo
reerkiisaba kafaaraggud u sameeyaa, oo uu gowracaa dibiga
qurbaanka dembiga ah oo uu nafsaddiisa u bixinayo. **12**
Oo waa inuu meesha allabariga ee Rabbiga hortiisa taal ka
qaadaa idan ay dhuxulo noolu ka buuxaan, oo waa inuu
sacabbadiisana ka buuxsadaa foox udgoon oo tuman, oo uu
ilxidhka la galaa. **13** Oo waa inuu fooxa ku shubaa dabka
Rabbiga hortiisa yaal, si fooxa qiiqiisu u qariyo daboolka
sanduuqa markhaatiga kor saaran, yuusan dhimane. **14** Oo
isagu waa inuu qaadaa dhiiggii dibiga qaarkiis, oo fartiisa
ha kula saydhsaydho daboolka dhankiisa bari, oo daboolka
hortiisana waa inuu dhiigga fartiisa kula saydhsaydhaa
toddoba jeer. **15** Markaas waa inuu gowracaa orgigii dadka
loogu bixinayo qurbaan dembi, oo uu dhiiggiisana ilxidhka
soo geliyaa, oo orgiga dhiiggiisana waa inuu ku sameeyaa
siduu ku sameeyey dhiiggii dibiga oo kale, oo uu ku
saydhsaydhaa daboolka dushiisa iyo hortiisaba. **16** Oo isagu
waa inuu meesha quduuska ah daraaddeed kafaaraggud ugu
sameeyaa dadka reer binu Israa'iil waxyaalahooda nijaasta
ah iyo xadgudubyadooda oo ah xataa dembiyadooda oo
dhan aawadood, oo sidaasoo kalena waa inuu u sameeyaa
teendhada shirka oo iyaga la deggan waxyaalahooda nijaasta
ah dhexdooda. **17** Oo waa inaan ninna teendhada shirka
joogin markii uu isagu u galo inuu kafaaraggud ku sameeyo
meesha quduuska ah gudaheeda ilaa uu ka soo baxo,
isagoo kafaaraggud u sameeyey nafsaddiisa, iyo reerkiisa,
iyo shirka reer binu Israa'iil oo dhan. **18** Oo waa inuu
meesha allabariga ee Rabbiga hortiisa taal u baxaa, oo
uu kafaaraggud u sameeyaa, oo uu soo qaadaa dhiigga
dibiga qaarkiis, iyo dhiigga orgiga qaarkiis, oo uu mariyaa
meesha allabariga geesaheeda. **19** Oo waa inuu toddoba
jeer dhiigga fartiisa kula saydhaa meesha allabariga, oo
waa inuu daahiriyaa, oo quduus ka dhigaa waxyaalaha
nijaasta ah ee reer binu Israa'iil. **20** Oo markuu dhammaystiro
kafaaraggudka uu u samaynayo meesha quduuska ah, iyo
teendhada shirka, iyo meesha allabarigaba waa inuu orgiga
nool keenaa. **21** Oo markaas Haaruun waa inuu labadiisa
gacmoodba kor saaraa madaxa orgiga nool, oo waa inuu
korkiisa ku qirtaa xumaatooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan
iyo xadgudubyadoodii oo dhan, oo ah xataa dembiyadoodii
oo dhan, oo waxaas oo dhan waa inuu kor saaraa orgiga
madaxiisa, dabadeedna waa inuu cidlada ugu diraa nin
diyaarsan. **22** Oo orgiguna xumaatooyinkoodii oo dhan
wuxuu u qaadayaa dhul cidla ah, oo markaas waa inuu orgiga
ku sii daayaa cidlada dhexdeeda. **23** Markaas Haaruun
waa inuu teendhada shirka galaa, oo waa inuu iska furaa
dharka wanaagsan oo linenka ah, oo uu gashaday markuu
galay meesha quduuska ah, oo waa inuu dharka halkaas
kaga tagaa, **24** oo waa inuu meel quduus ah ku maydhaa,
oo uu dharkiisii soo gashadaa, oo dibadda u soo baxaa,
oo bixiyaa qurbaankiisii la gubayo iyo qurbaankii dadka
oo la gubayoba, oo kafaaraggudna waa inuu u sameeyaa
nafsaddiisa iyo dadka daraaddiisba. **25** Oo xaydha qurbaanka
dembigana waa inuu meesha allabariga ku dul gubaa. **26**
Oo kii Casaaseel orgiga u sii daayayna waa inuu dharkiisa
maydhaa, oo jidhkiisana biyo ku maydhaa, oo dabadeedna
xerada galaa. **27** Oo dibigii qurbaanka dembiga ahaa, iyo
orgigii qurbaanka dembiga ahaa oo dhiiggooda loo soo
geliyey meesha quduuska ah in kafaaraggud lagu sameeyo,
waa in xerada dibadda looga bixiyaa, oo haraggooda iyo
hilibkooda iyo uuskoodaba dabka lagu gubaa. **28** Oo qofkii
iyaga gubaana dharkiisa waa inuu maydhaa, oo jidhkiisana
biyo ku maydhaa, oo dabadeedna xerada soo galaa. **29** Oo
waxaa weligiinba qaynuun idiin ahaan doona inaad bisha
toddobaad maalinteeda tobnaad nafihiinna dhibtaan, oo waa
inaydaan waxba shuqul qaban cayn kasta ha ahaadee,
kiinna waddaniga ah iyo shisheeyaha dhexdiinna degganuba,
30 waayo, maalintaas kafaaraggud baa laydiin samayn
doonaa in laydin daahiriyo aawadeed, oo dembiyadiinna
oo dhanna daahir baad kaga noqon doontaan Rabbiga
hortiisa. **31** Maalintaasu waxay idiin tahay sabti nasasho
weyn leh, oo waa inaad nafihiinna dhibtaan. Taasu waa
qaynuun weligiis jira. **32** Oo wadaadka la subki doono oo
quduus looga dhigi doono inuu wadaad ka ahaado meeshii
aabbihiis ayaa kafaaraggudka samayn doona, oo isagaa
xidhan doona dharka wanaagsan oo linenka ah, oo ah
dharka quduuska ah. **33** Oo isagu waa inuu kafaaraggud u
sameeyaa meesha quduuska ah, waana inuu kafaaraggud u
sameeyaa teendhada shirka iyo meesha allabariga, oo waa
inuu kafaaraggud u sameeyaa wadaaddada iyo dadka shirka
oo dhan. **34** Oo kaasu qaynuun weligiis ah buu idiin ahaan
doonaa inaad reer binu Israa'iil sannaddiiba mar kafaaraggud
ugu samaysaan dembiyadooda oo dhan. Oo isna wuxuu
sameeyey sidii Rabbigu Muuse ku amray.

17 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** Waxaad la hadashaa Haaruun, iyo wiilashiisa,
iyo dadka reer binu Israa'iil oo dhan, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Waxanu waa wixii Rabbigu amray, oo uu yidhi, **3** Nin kasta
oo reer binu Israa'iil ka mid ah, oo xerada gudaheeda ama
dibaddeeda ku gowraca dibi ama wan yar ama orgi, **4**
isagoo aan iridda teendhada shirka keenin inuu Rabbiga
qurbaan ahaan ugu bixiyo taambuugga Rabbiga hortiisa,
ninkaas waxaa lagu xisaabi doonaa mid uu dhiig saaran
yahay, waayo, isagu dhiig buu daadiyey, oo qofkaas waa in
dadkiisa dhexdooda laga gooyaa, **5** oo sidaas daraaddeed

reer binu Israa'iil waa inay keenaan allabaryadooda ay berrinka bannaan ku bixiyaan, oo iyagu waa inay Rabbiga ugu keenaan iridda teendhada shirka, waana inay wadaadka guddoonsiiyaan, oo ay Rabbiga ugu bixiyaan allabaryo qurbaanno nabaadiino ah. **6** Oo wadaadkuna waa inuu dhiigga ku saydhsaydhaa meesha allabariga ee Rabbiga oo ag yaal iridda teendhada shirka, oo xaydhana waa inuu gubaa si ay Rabbiga u ahaato caraf udgoon. **7** Oo iyagu waa inayan mar dambe allabaryadooda u bixin orgiyada ay caabudaan sida naagu ninkeeda uga dhillowdo. Kaasu qaynuun weligiis ah buu ab ka ab u ahaan doonaa iyaga. **8** Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Nin kasta oo ka mid ah reer binu Israa'iil ama shisheeyayaasha dhexdooda deggan, oo bixiya qurbaan la gubo ama allabari, **9** isagoo aan keenin iridda teendhada shirka inuu Rabbiga u bixiyo daraaddeed, ninkaas waa in dadkiisa laga gooyaa. **10** Oo nin alla ninkii ka mid ah reer binu Israa'iil ama shisheeyayaasha dhexdooda deggan oo cuna cayn kasta oo dhiig ah, aniga ayaa ka gees noqon doonaa qofkaas dhiigga cuna, oo dadkiisaan isaga ka gooyn doonaa. **11** Waayo, jiidhka noloshiisii waxay ku dhex jirtaa dhiigga; oo anna waxaan meesha allabariga dusheeda idiinku siiyey in nafihiinna loogu kafaaro gudo, waayo, waa dhiigga waxa loogu kafaaro gudaa nolosha daraaddeed. **12** Haddaba sidaas daraaddeed waxaan reer binu Israa'iil ku idhi, Qof idinka mid ahu waa inuusan dhiig cunin, oo shisheeyaha idin dhex degganuna waa inuusan dhiig cunin. **13** Oo nin alla ninkii ka mid ah reer binu Israa'iil ama shisheeyayaasha dhexdooda deggan hadduu ugaadhsasho ku helo neef amase haad ugaadh ah oo la cuno, waa inuu dhiiggiisa daadiyaa oo ciid ku daboolaa. **14** Waayo, jiidh kastaba naftiisa iyo dhiiggiisu waa isku mid qudha, oo sidaas daraaddeed ayaan reer binu Israa'iil ku idhi, Waa inaydaan jiidhnaba dhiiggiisa cunin cayn kastoo uu yahayba, waayo, jiidh kastaba noloshiisu waa dhiiggiisa, oo qof alla qofkii dhiig cunaba waa la gooyn doonaa. **15** Oo qof kasta oo cuna neef iska bakhtiyey amase neef dugaagu bakhtiistay, hadduu yahay waddani iyo hadduu shisheeye yahayba waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkana nijaas buu ahaanayaa, oo dabadeedna daahir buu ahaan doonaa. **16** Laakiinse hadduusan dharkiisa maydhin ama uusan jidhkiisa maydhin, markaasuu dembigiisa qaadan doonaa.

18 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **2** Reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah. **3** Falimaha dalka Masar ee aad degganaan jirteen waa inaydaan samayn, oo falimaha dalka Kancaan oo aan idiin geeynayana waa inaydaan samayn, oo qaynuunnadoodana waa inaydaan ku socon. **4** Waxaad samaysaan xukummadayda, oo waxaad dhawrtaan qaynuunnadayda si aad iyaga ugu dhex socotaan, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **5** Haddaba sidaas daraaddeed idinku waa inaad dhawrtaan qaynuunnadayda iyo xukummadayda, oo ninkii sameeyaana iyaguu ku noolaan doonaa, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **6** Waa inaan midkiinna u dhowaan qof ka mid ah xigaalkiisa u dhow inuu cawradiisa qaawiyo, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **7** Cawrada aabbahaa taasoo ah cawrada hooyadaa waa inaadan qaawin, iyadu waa hooyadaa, ee waa inaadan cawradeeda qaawin. **8** Oo waa inaadan qaawin cawrada naagta aabbahaa, ee waa cawradii aabbahaa. **9** Waa inaadan qaawin cawrada walaashaa oo ah aabbahaa gabadhiisa ama hooyadaa gabadheeda, hadday guriga ku dhalatay iyo hadday meel kale ku dhalatayba. **10** Waa inaadan qaawin cawrada gabadha wiilkaaga, ama cawrada gabadha gabadhaada, waayo, toodu waa cawradaadii. **11** Waa inaadan qaawin cawrada naagta aabbahaa gabadheeda ay aabbahaa u dhashay, waayo, iyadu waa walaashaa, ee waa inaadan cawradeeda qaawin. **12** Waa inaadan qaawin cawrada eeddadaa, waayo, iyadu waa aabbahaa qaraabadiis u dhow. **13** Waa inaadan qaawin cawrada habaryartaa, waayo, iyadu waa hooyadaa qaraabadeed u dhow. **14** Waa inaadan adeerkaa cawradiisa qaawin. Waa inaadan naagtiisa u dhowaan, waayo, iyadu waa aayadaa. **15** Waa inaadan qaawin cawrada gabadha aad soddogga u tahay, waayo, iyadu waa naagtii wiilkaaga, ee waa inaadan cawradeeda qaawin. **16** Waa inaadan qaawin cawrada naagta walaalkaa, waayo, taasu waa cawradii walaalkaa. **17** Waa inaadan naag iyo gabadheedaba cawradooda wada qaawin, oo waa inaadan kaxaysan gabadha wiilkeeda ama gabadha gabadheeda si aad cawradeeda u qaawisid; waayo, iyagu waa naago qaraabo kuu dhow ah, oo taasu waa shar. **18** Waa inaadan naagtaada walaasheed la guursan oo aadan cawradeeda qaawin intay naagtaadu nooshahay. **19** Waa inaadan naag u dhowaan si aad cawradeeda u qaawisid, in alla intay xaylka ku nijaasaysan tahay. **20** Waa inaadan la jiifsan naagta deriskaaga, si aadan iyada ugu nijaasoobin. **21** Waa inaadan carruurtaada Moleg siin oo aadan iyaga innaba dab u dhex marsiin, oo weliba waa inaadan magaca Ilaahaaga hadal nijaas ah ka sheegin, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **22** Waa inaadan ragga ula seexan sida dumarka loola seexdo oo kale, waayo, taasu waa karaahiyo. **23** Waa inaadan neef xayawaan ah kudin si aadan ugu nijaasoobin, oo naaguna waa inayan neef xayawaan ah is-hor taagin si ay isaga ugu jiifsato, waayo, taasu waa qasnaan. **24** Idinku waxyaalahaas midkoodna nafsaddiinna ha ku nijaasaynina, waayo, quruumihii aan hortiinna ka eryay oo dhammu waxyaalahaas bay ku nijaasoobeen, **25** oo dalkii wuu nijaasoobay, haddaba sidaas daraaddeed ayaan xumaantiisii soo gaadhsiinayaa, oo dalku waa mantagayaa dadka deggan. **26** Haddaba idinku waa inaad dhawrtaan qaynuunnadayda iyo xukummadayda, oo waa inaydaan waxyaalahaas karaahiyada ah innaba samayn, kiinnii waddani ah, iyo kii shisheeye ah oo idin dhex degganuba, **27** (waayo, dadkii dalka degganaan jiray oo idinka horreeyey waxyaalahaas karaahiyada ah oo dhan ayay wada samayn jireen, oo dalkuna wuu nijaasoobay;) **28** si markaad nijaasaysaan dalku uusan idinkana idiin mantagin, siduu quruuntii idinka horraysay u mantagay oo kale. **29** Waayo, ku alla kii sameeya waxyaalahaas karaahiyada ah, xataa nafihii waxyaalahaas sameeya dadkooda waa laga gooyn doonaa. **30** Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad amarkayga xajisaan si aydaan u samayn oo aydaan ugu nijaasoobin caadooyinkaas karaahiyada ah oo dadkii idinka horreeyey ay samayn jireen, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah.

19 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** La hadal ururka reer binu Israa'iil oo dhan, oo
waxaad ku tidhaahdaa, Waa inaad quduus ahaataan, waayo,
anigoo ah Rabbiga Ilaahiinna ahuba quduus baan ahay. **3** Oo
idinka midkiin kastaaba waa inuu ka cabsadaa aabbihiis iyo
hooyadiis, oo waa inaad dhawrtaan maalmahayga sabtida ah,
waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **4** Sanamyo ha
u jeesanina, oo hana samaysanina ilaahyo la tumay, waayo,
aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **5** Oo markaad allabari
qurbaanno nabaadiino ah Rabbiga u bixinaysaan waa inaad
bixisaan si laydiin aqbalo. **6** Oo waa in dhammaantiis la
wada cunaa maalinta aad bixisaan iyo maalinta ku xigta, oo
haddii wax ka hadhaan oo ay gaadhaan maalinta saddexaad
waa in dab lagu gubaa. **7** Oo innaba haddii maalinta
saddexaad la cuno waa karaahiyo, oo la aqbali maayo, **8** ku
alla kii cunaase dembigiisuu qaadanayaa, maxaa yeelay,
nijaas buu ka dhigay Rabbiga wixiisii quduuska ahaa, oo
qofkaasna dadkiisa waa laga gooyn doonaa. **9** Oo markaad
goosataan waxa dhulkiinna ka soo baxa waa inaydaan
midhaha ka wada goosan rukummada beertiinna, oo weliba
waa inaydaan soo urursan xaaxaabka beergoosadkiinna. **10**
Oo beertiinna canabka ahna waa inaydaan xaaxaabin, oo
midhaha beertiinna canabka ah oo dhacayna waa inaydaan
soo urursan, laakiinse waa inaad u daysaan miskiinka iyo
shisheeyaha, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah.
11 Waa inaydaan waxba xadin, oo aydaan daacadla'aan
ku isticmaalin, waana inaan midkiinna midka kale been u
sheegin. **12** Oo waa inaydaan magacayga been ugu dhaaran,
yeydnan hadal nijaas ah ka sheegin magaca Ilaahiinna,
waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **13** Waa inaadan deriskaaga
dulmin, waana inaadan waxba ka dhicin. Oo shaqaale aad
soo kiraysatay mushahaaradiisu yaanay habeenkii kugu
baryin oo kugu gaadhin tan iyo subaxda dambe. **14** Waa
inaadan caayin qofkii dhega la', oo kii indha la'na waa
inaadan hortiisa dhigin wax lagu turunturoodo, laakiinse waa
inaad Ilaahaaga ka cabsataa, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah.
15 Waa inaydaan garsooridda caddaaladdarro ku samayn,
oo waa inaadan miskiinka u eexan, ama aadan cisayn
qofka weyn, laakiinse deriskaaga waxaad ugu garsoortaa si
caddaalad ah. **16** Waa inaadan dadkaaga xan kula dhex
wareegin, oo waa inaadan deriskaaga dhiiggiisa hor joogsan,
waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **17** Waa inaadan walaalkaa
qalbiga ka nebcaan, oo sida xaqiiqada ah waa inaad
deriskaaga canaanataa, yaadan isaga daraaddiis dembi u
qaadane. **18** Waa inaadan ninna ka aarsan, waana inaadan
dadkaaga u ciil qabin, laakiinse waa inaad deriskaaga u
jeclaataa sidaad naftaada u jeceshahay oo kale, waayo,
aniga ayaa Rabbiga ah. **19** Waa inaad qaynuunnadayda
dhawrtaan. Waa inaadan xoolahaaga u dayn inay cayn kale
ku beermaan, oo waa inaadan beertaada ku beeran midho
laba cayn ah, oo waa inaadan xidhan dhar laga sameeyey
laba cayn oo isku darsan. **20** Oo ku alla kii la seexda naag
addoon ah oo nin u doonan, oo aan la madax furin ama aan
la xorayn, markaas waa in iyaga la ciqaabaa, laakiinse waa
inaan iyaga la dilin, maxaa yeelay, iyadu xor ma ay ahayn. **21**
Oo isagu waa inuu qurbaankiisii xadgudubka, kaasoo ah wan
ah qurbaan xadgudub, Rabbiga ugu keenaa iridda teendhada
shirka. **22** Oo wadaadku waa inuu isaga kafaaraggud uga
dhigaa wanka qurbaanka xadgudubka ah, oo waa inuu
Rabbiga hortiisa ugu bixiyaa dembiguu dembaabay aawadiis,
oo isagana waa laga cafiyi doonaa dembigii uu dembaabay.
23 Oo markaad dalka gashaan, oo aad cunto u beerataan
dhir cayn kasta ah, markaas waa inaad midhahooda ku
tirisaan sidii wax buuryoqab ah, oo intii saddex sannadood ah
waxay idiin ahaan doonaan sidii wax buuryoqab ah, oo waa
inaan midhahaas la cunin. **24** Laakiinse sannadda afraad
midhahooda oo dhammu quduus bay ahaan doonaan, si
Rabbiga loo ammaano aawadeed. **25** Oo midhahoodana
waxaad cuni doontaan sannadda shanaad, si ay midhahoodu
idiinku soo baxaan, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna
ah. **26** Waa inaydaan wax dhiiggoodu ku jiro cunin, oo
waa inaydaan u tegin falanfallowyo ama aydaan faalna
ku noqnoqon. **27** Waa inaydaan timaha madaxa ka jaran
dhinacyada, gadhkiinnana waa inaydaan jarin. **28** Waa
inaydaan jidhkiinna u gooyn qof dhintay daraaddiis, ama waa
inaydaan waxba ku daabicin, waayo, aniga ayaa Rabbiga
ah. **29** Waa inaadan gabadhaada nijaasayn oo aadan dhillo
ka dhigin, waaba intaasoo uu dalku noqdaa sino miidhan
oo uu shar ka buuxsamaa. **30** Waa inaad maalmahayga
sabtida ah dhawrtaan, oo aad meeshayda quduuska ah
maamuustaan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **31** Ha u
jeesanina xagga kuwa ruuxaanta leh, iyo saaxiriinta, oo iyaga
ha doondoonina yeydnan nijaasoobine, waayo, aniga ayaa
ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **32** Waa inaad qofkii cirro leh u
istaagtaa, oo waa inaad ninkii oday ah cisaysaa, waana
inaad Ilaahaa ka cabsataa, waayo, aniga ayaa Rabbiga
ah. **33** Oo haddii mid shisheeye ahu idinla deggan yahay
dhulkiinna, waa inaydaan xumayn. **34** Shisheeyaha idinla
degganu waa inuu idiinla mid ahaadaa sida waddaniga idin
dhex jooga, oo waa inaad isaga u jeclaataan sidaad naftiinna
u jeceshihiin oo kale, maxaa yeelay, idinkuba shisheeyayaal
baad ku ahaan jirteen dalkii Masar, waayo, aniga ayaa
ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **35** Waa inaydaan xaqdarro ka
samayn garsooridda, iyo cabbiridda, iyo miisaamidda iyo
beegiddaba. **36** Waa inaad haysataan kafado qumman iyo
miisaan qumman, iyo eefaah qumman iyo hiin qumman,
waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah oo dalkii Masar
idinka soo bixiyey. **37** Oo waa inaad wada dhawrtaan oo
yeeshaan qaynuunnadayda oo dhan iyo xukummadayda oo
dhan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah.

20 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** Weliba waxaad ku tidhaahdaa reer binu Israa'iil,
Ku alla kii reer binu Israa'iil ka mid ah, ama shisheeyayaasha
idin dhex deggan ka mid ah, oo carruurtiisa Moleg siiya, sida
xaqiiqada ah kaas waa in la dilaa, oo dadka dalka degganu
waa inay dhagax la dhacaan. **3** Oo anna qofkaas ayaan ka
gees noqon doonaa, oo isagaan dadkiisa ka dhex gooyn
doonaa, maxaa yeelay, wuxuu carruurtiisii siiyey Moleg, oo
sidaasuu meeshayda quduuska ah ku nijaaseeyey oo uu
magacayga quduuska ahna wax nijaas ah kaga sheegay. **4**
Oo haddii dadka dalka degganu ay ninkaas indhahooda ka
qarsadaan oo ayan isaga dilin markuu carruurtiisa Moleg
siiyo, **5** markaas aniga ayaa ninkaas iyo reerkiisaba ka gees
noqon doonaa, oo isaga iyo in alla intii raacda inay Moleg u
daba galaan sida naagu ninkeeda uga dhillowdo, waxaan ka

dhex gooyn doonaa dadkooda. **6** Oo qof alla qofkii u jeesta
xagga kuwa ruuxaanta leh iyo saaxiriinta, oo iyaga u daba
gala sida naagu ninkeeda uga dhillowdo, sida xaqiiqada ah
anigu qofkaas ayaan ka gees noqon doonaa oo isagaan
dadkiisa ka dhex gooyn doonaa. **7** Haddaba isdaahiriya oo
quduus ahaada, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah.
8 Oo waa inaad qaynuunnadayda dhawrtaan oo yeeshaan,
waayo, anigu waxaan ahay Rabbiga quduus idinka dhiga. **9**
Oo ku alla kii caaya aabbihiis ama hooyadiis, sida xaqiiqada
ah waa in la dilaa, waayo, wuxuu caayay aabbihiis ama
hooyadiis, oo dhiiggiisuna isaguu dul saarnaan doonaa. **10**
Oo nin alla ninkii ka sinaysta nin kale naagtiis, kaasoo ah kii
ka sinaysta naagta deriskiisa, sida xaqiiqada ah dhillayga
iyo dhilladaba waa in la dilaa. **11** Oo ninkii naagta aabbihiis
la seexdaana wuxuu qaawiyey cawradii aabbihiis, oo sida
xaqiiqada ah labadoodaba waa in la dilaa; oo dhiiggooduna
iyaguu dul saarnaan doonaa. **12** Oo haddii nin la seexdo
gabadh uu soddog u yahay, sida xaqiiqada ah labadoodaba
waa in la dilaa; iyagu waxay sameeyeen wax qas ah, oo
dhiiggooduna iyaguu dul saarnaan doonaa. **13** Oo haddii
nin nin kaleeto ula seexdo sida dumarka loola seexdo oo
kale, labadooduba waxay sameeyeen karaahiyo oo sida
xaqiiqada ah waa in iyaga la dilaa, oo dhiiggooduna iyaguu
dul saarnaan doonaa. **14** Oo haddii nin wada guursado naag
iyo hooyadeed, taasu waa shar, oo isaga iyo labadoodaba
waa in dhammaantood dab lagu gubaa, si aan sharu idiinku
dhex jirin. **15** Oo haddii nin neef xayawaan ah kudo, sida
xaqiiqada ah waa in ninkaas la dilaa, oo neefkana waa
inaad gowracdaan. **16** Oo naaguna hadday u dhowaato
neef xayawaan ah, oo ay u jiifsato, naagta iyo neefkaba
waa inaad dishaan, sida xaqiiqada ah waa in labadoodaba
la dilaa; oo dhiiggooduna iyaguu dul saarnaan doonaa.
17 Oo haddii nin kaxaysto walaashiis oo ah ina aabbihiis
ama ina hooyadiis, oo uu cawradeeda arko, oo iyana ay
cawradiisa aragto, taasu waa wax ceeb ah, oo iyaga waa
in dadkooda hortiisa laga gooyaa, waayo, isagu wuxuu
qaawiyey cawradii walaashiis, oo dembigiisana wuu qaadan
doonaa. **18** Oo haddii nin la seexdo naag xayl qabta, oo
uu cawradeeda qaawiyo, wuxuu qaawiyey ishii dhiiggeeda
oo iyana waxay qaawisay ishii dhiiggeeda, oo markaas
labadoodaba waa in laga gooyaa dadkooda. **19** Oo waa
inaadan qaawin habaryartaa, ama eeddadaa, waayo, kii
saas yeelaa wuxuu qaawiyey xigaalkiisa u dhow, oo iyagu
waxay qaadan doonaan dembigooda. **20** Oo haddii nin la
seexdo naagta adeerkiis, kaasu wuxuu qaawiyey cawradii
adeerkiis; iyagu waxay qaadan doonaan dembigooda, oo
waxay dhiman doonaan iyagoo gablan ah. **21** Oo haddii nin
kaxaysto naagta walaalkiis, taasu waa nijaas, waayo, wuxuu
qaawiyey cawradii walaalkiis, oo iyagu waxay ahaan doonaan
gablan. **22** Haddaba waa inaad wada xajisaan oo yeeshaan
qaynuunnadayda oo dhan iyo xukummadayda oo dhan, si
dalka aan idin geeynayo inaad degtaan uusan idiin mantagin.
23 Oo waa inaydaan ku socon caadooyinkii quruuntii aan
hortiinna ka eryayo, waayo, iyagu waxyaalahaas oo dhan
ayay samayn jireen, oo sidaas daraaddeed ayaan u karhay.
24 Laakiinse waxaan idinku idhi, Idinka ayaa dalkoodii dhaxli
doona, oo hanti ahaan ayaan idiin siinayaa, kaasoo ah
dal caano iyo malab la barwaaqaysan, waayo, aniga ayaa
ah Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka soocay dadyowga. **25**
Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad kala soocdaan
xayawaanka daahirka ah iyo kan nijaasta ah, iyo haadda
daahirka ah iyo tan nijaasta ah, oo waa inaydaan nafihiinna
wax karaahiyo ah kaga dhigin xayawaan ama haad ama
waxa dhulka ku gurguurta oo aan idinka soocay oo aan
idhi, Waa nijaas. **26** Waa inaad quduus ii ahaataan, waayo,
anigoo Rabbiga ahuba quduus baan ahay, oo dadyowgii
baan idinka soocay, si aad kuwaygii u ahaataan. **27** Oo
weliba sida xaqiiqada ah waa in la dilaa ninkii ama naagtii
ruuxaan leh, ama ku alla kii saaxir ah, oo iyaga waa in
dhagax la dhacaa, oo dhiiggooduna iyaguu dul saarnaan
doonaa.

21 Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, La hadal
wadaaddada ah wiilashii Haaruun, oo waxaad ku
tidhaahdaa, Ninkiinna yuusan isu nijaasayn mid dadkiisa ah
oo dhintay, **2** xigaalkiisa u dhow mooyaane, kuwaasoo ah
hooyadiis, ama aabbihiis, ama wiilkiisa, ama gabadhiisa, ama
walaalkiis, **3** ama walaashiisa bikradda ah oo isaga u dhow,
oo aan weli nin guursan; taas wuu isu nijaasayn karaa. **4** Waa
inuusan isnijaasayn isagoo dadkiisa madax u ah, yuusan
nijaas iska dhigin. **5** Oo waa inaan ninkoodna madaxa
xiiran, oo waa inayan gadhkooda xiirin, ama ayan jidhkooda
gooyn. **6** Iyagu waa inay Ilaahooda quduus u ahaadaan, oo
ayan wax nijaas ah ka sheegin magaca Ilaahooda, waayo,
iyagu waxay bixiyaan qurbaannadii Rabbiga ee dabka lagu
sameeyo oo ah cuntada Ilaahooda, oo sidaas daraaddeed
waa inay quduus ahaadaan. **7** Waa inayan guursan naag
dhillo ah ama mid la nijaaseeyey, oo waa inayan guursan
naag la furay, waayo, wadaadku quduus buu Ilaahiis u yahay.
8 Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad isaga quduus ka
dhigtaa, waayo, isagu wuxuu bixiyaa cuntada Ilaahaaga, oo
isagu waa inuu quduus kuu ahaadaa, waayo, anba quduus
baan ahay, anigoo ah Rabbiga quduus idinka dhiga. **9**
Oo wadaad kasta haddii ay gabadhiisu isnijaasayso oo ay
dhillowdo, iyadu nijaas bay ka dhigaysaa aabbaheed, oo
waa in dab lagu gubaa. **10** Oo kii wadaadka sare walaalihiis
ka dhex ah, oo madaxiisa lagu shubay saliiddii subkidda, oo
ah kan loo daahiriyey inuu xidho dharka quduuska ah waa
inaanay timaha madaxiisu arbushnaan ama uusan dharkiisa
dildillaacin. **11** Oo weliba waa inuusan meyd gudaha ugu
gelin, oo xataa waa inuusan isu nijaasayn aabbihiis iyo
hooyadiis toona. **12** Oo waa inuusan dibadda uga bixin
meesha quduuska ah, waana inuusan nijaasayn meesha
quduuska ah ee Ilaahiisa, waayo, isaga waxaa kor saaran
taajkii saliidda subkidda ee Ilaahiisa, waayo, aniga ayaa
Rabbiga ah. **13** Oo isagu waa inuu guursadaa gabadh bikrad
ah. **14** Waa inuusan marnaba guursan carmal, ama naag la
furay, ama naag nijaasowday oo dhillo ah, laakiinse waa
inuu guursadaa gabadh bikrad ah oo dadkiisa ka dhalatay.
15 Oo waa inuusan dhashiisa ku dhex nijaasayn dadkiisa,
waayo, aniga ayaa ah Rabbiga isaga quduus ka dhiga. **16**
Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi,
17 Haaruun la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Tan iyo ab
ka ab ku alla kii farcankaaga ahu, isagoo iin leh, yuusan u
dhowaan inuu cuntada Ilaahiisa bixiyo. **18** Waayo, nin alla
ninkuu yahayba, kii iin lahu waa inuusan u soo dhowaan,

kaasoo ah ninkii indha la' ama curyaan ah, ama kii sankiisu
faruuran yahay, ama jidhkiisu leeyahay wax dheeraad ah, **19**
ama ninkii cag jaban, ama gacan jaban, **20** ama kii tuur leh,
ama kii cilin ah, ama kii ishiisu iin leedahay, ama kii cambaar
qaba, ama kii cadho qaba, ama kii xiniinyihiisu burbureen.
21 Wadaadka Haaruun ah nin alla ninkii farcankiisa ka mid
ahu isagoo iin leh waa inuusan u soo dhowaan inuu bixiyo
qurbaannada Rabbiga oo dabka lagu sameeyo, waayo,
isagu iin buu leeyahay, oo waa inuusan u soo dhowaan inuu
cuntada Ilaahiisa bixiyo. **22** Isagu waa inuu cunaa cuntada
Ilaahiisa, tan quduuska ah iyo tan ugu wada quduusanba.
23 Laakiinse waa inuusan meesha daaha leh gelin, ama
uusan meesha allabariga u dhowaan, si uusan u nijaasayn
meelahayga quduuska ah, maxaa yeelay, isagu iin buu
leeyahay, oo aniga ayaa ah Rabbiga iyaga quduus ka dhiga.
24 Muuse sidaasuu kula hadlay Haaruun iyo wiilashiisii, iyo
dadkii reer binu Israa'iil oo dhanba.

22 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** La hadal Haaruun iyo wiilashiisa, oo waxaad
iyaga u sheegtaa inay iska soocaan waxyaalaha quduuska
ah oo reer binu Israa'iil, oo ay ii daahiriyaan, iyo inayan wax
nijaas ah ka sheegin magacayga quduuska ah, waayo, aniga
ayaa Rabbiga ah. **3** Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Ku alla
kii ka mid ah farcankiinna oo dhan tan iyo ab ka ab, hadduu
isagoo nijaas qaba u soo dhowaado waxyaalaha quduuska
ah oo reer binu Israa'iil ay Rabbiga u daahiriyeen, qofkaas
hortayda waa in laga gooyaa, waayo, aniga ayaa Rabbiga
ah. **4** Oo ku alla kii farcanka Haaruun ka mid ah oo baras
qaba, ama dheecaan ka daadanayaa, waa inuusan wax ka
cunin waxyaalaha quduuska ah jeeruu daahir noqdo. Oo
ku alla kii taabta wax meyd ku nijaasoobay, ama uu taabta
nin shahwaddiisu ka daadatay, **5** ama ku alla kii taabta
wax gurguurta oo uu isagu ku nijaasoobo, amase qof isaga
nijaaso qabadsiin kara, wax kastoo ay nijaastiisu tahayba, **6**
qof alla qofkii waxyaalaha caynkaas ah taabtaa wuxuu nijaas
ahaan doonaa tan iyo fiidkii, oo waa inuusan wax ka cunin
waxyaalaha quduuska ah, inuu jidhkiisa biyo ku maydho
mooyaane. **7** Oo isna markii qorraxdu dhacdo ayuu daahir
noqon doonaa, oo markaas dabadeedna isagu wax ha ka
cuno waxyaalaha quduuska ah, maxaa yeelay, taasu waa
cuntadiisii. **8** Oo isagu si uusan ugu nijaasoobin waa inuusan
innaba cunin wax iska bakhtiyey amase dugaagu bakhtiistay,
waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **9** Oo sidaas daraaddeed
iyagu waa inay amarkayga xajiyaan, waaba intaasoo ay
dembi u qaataan taas aawadeed oo ay ku dhintaan haddii ay
nijaaseeyaan, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga iyaga quduus
ka dhiga. **10** Oo qof qalaadu waa inuusan waxba ka cunin
waxa quduuska ah, oo qofkii wadaadka la deggan, amase
shaqaalihii la soo kiraystay waa inuusan waxba ka cunin
waxa quduuska ah. **11** Laakiinse haddii wadaad qof soo
iibsado, kii uu lacagtiisa ku soo iibsaday wax ha ka cuno,
oo intii isaga gurigiisa ku dhalatayna cuntadiisa wax ha
ka cuneen. **12** Oo wadaad gabadhiis hadday nin qalaad
guursato, iyadu waa inayan wax ka cunin qurbaanka sare loo
qaado ee waxyaalaha quduuska ah. **13** Laakiinse wadaad
gabadhiis hadday carmal tahay, ama la soo furay, oo ayan
carruur lahayn, oo ay ku soo noqoto gurigii aabbaheed, oo ay
halkaas u joogto sidii waagii ay yarayd, markaas iyadu wax ha
ka cunto cuntada aabbaheed, laakiinse qof qalaadu yuusan
wax ka cunin. **14** Oo waxa quduuska ah haddii nin kama' ku
cuno, intii uu cunay oo shan meelood loo dhigay meesheed
ha ku sii daro, oo waxa quduuska ah wadaadka ha u dhiibo.
15 Oo iyagu waa inayan nijaasayn waxyaalaha quduuska ah
ee reer binu Israa'iil oo ay Rabbiga u bixiyaan, **16** si ayan uga
dhigin inay iyagu qaataan xumaanta eedda keenta, markay
cunaan waxyaalahooda quduuska ah, waayo, aniga ayaa ah
Rabbiga iyaga quduus ka dhiga. **17** Markaasaa Rabbigu
Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **18** Waxaad la hadashaa
Haaruun iyo wiilashiisa iyo dadka reer binu Israa'iil oo dhan,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Ku alla kii reer binu Israa'iil ka mid
ah, ama dadka shisheeyayaasha ah ee reer binu Israa'iil
dhex deggan, markay keenaan qurbaankooda ay Rabbiga
ugu bixinayaan qurbaan la gubo aawadiis, hadduu yahay
nidarradooda midkood amase qurbaannadooda ikhtiyaarka
ah, **19** si laydiinka aqbalo aawadeed waa inaad bixisaan
neef lab oo aan iin lahayn, kaasoo ka mid ah lo'da, ama
idaha, ama orgida. **20** Laakiinse waa inaydaan bixin wax alla
wixii iin leh, waayo, waxaas laydinka aqbali maayo. **21** Oo ku
alla kii Rabbiga u bixiyo allabari qurbaanno nabaadiino ah,
si uu ku oofiyo nidar amase qurbaan ikhtiyaar ah, si looga
aqbalo aawadeed waa inuu ka bixiyaa lo'da ama idaha neef
dhan oo aan innaba iin lahayn. **22** Waa inaydaan Rabbiga u
bixin ama aydaan ka dhigin qurbaan dab lagu sameeyo oo
meesha allabariga loo saaro Rabbiga aawadiis neef indha la',
ama mid jaban, ama mid naafo ah, ama mid qoon leh, ama
mid cambaar qaba, ama mid cadho qaba. **23** Oo dibi yar
ama wan yar miduu yahayba neefkii jidhkiisu wax dheeraad
ah leeyahay ama xubnihiisa wax ka dhiman yihiin, kaas
qurbaan ikhtiyaar ah waad u bixin kartaa, laakiinse nidar
daraaddiis loo aqbali maayo. **24** Waa inaydaan Rabbiga
u bixin neef xiniinyihiisa la burburiyey, ama la tumay, ama
la jejebiyey, ama laga gooyay, oo waa inaydaan dalkiinna
sidaasoo kale ku dhex samayn. **25** Oo kuwaas waa inaydaan
ka guddoomin qof shisheeye ah gacantiis oo aydaan ku
bixin cuntada Ilaahiinna, maxaa yeelay, iyagu wax kharriban
bay leeyihiin, oo iin baa ku taal. Sidaas daraaddeed iyaga
innaba laydinka aqbali maayo. **26** Markaasaa Rabbigu
Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, **27** Markii uu dhasho
dibi ama wan ama orgi intii toddoba maalmood ah waa inuu
hooyadiis ku hoos jiraa, oo maalinta siddeedaad iyo intii
ka dambaysana waa loo aqbali doonaa in Rabbiga loogu
bixiyo qurbaan dab lagu sameeyo. **28** Oo sac iyo lax toona
waa inaydaan ilmaheeda iyo iyada isku maalin gowracin. **29**
Oo markaad Rabbiga u bixinaysaan allabari mahadnaqid
ah, waa inaad kaas u bixisaan si laydiinka aqbalo. **30** Oo
isla maalintaas waa in la wada cunaa, oo waa inaydaan
waxba ka reebin tan iyo subaxda dambe, waayo, aniga ayaa
Rabbiga ah. **31** Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad
xajisaan oo yeeshaan amarradayda, waayo, aniga ayaa
Rabbiga ah. **32** Waa inaydaan wax nijaas ah ka sheegin
magacayga quduuska ah, laakiinse quduus baan ku dhex
ahaan doonaa dadka reer binu Israa'iil, waayo, anigu waxaan
ahay Rabbiga quduus idinka dhiga, **33** oo dalkii Masar idiinka
soo bixiyey inuu Ilaah idiin ahaado aawadeed, waayo, aniga
ayaa Rabbiga ah.

23 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** Dadka reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad
ku tidhaahdaa, Kuwanu waa Rabbiga iidihiisa la amray, oo
aad naadin doontaan inay ahaadaan shirar quduus ah. Xataa
kuwanu waa iidahayga la amray. **3** Lix maalmood waa in
shuqul la qabtaa, laakiinse maalinta toddobaad waa sabti
nasasho weyn leh oo ah shir quduus ah. Waa inaydaan innaba
shuqul qaban cayn kastoo uu yahayba, waayo, waa sabti ay
tahay in Rabbiga looga dhawro meel kastoo aad deggan
tihiinba. **4** Kuwanu waa Rabbiga iidihiisa la amray, oo ah
shirar quduus ah, oo ay tahay inaad naadisaan wakhtigooda
la amray. **5** Bisha kowaad, maalinteeda afar iyo tobnaad,
markay fiidkii tahay, waa Rabbiga iiddiisii Kormaridda. **6**
Oo isla bishaas maalinteeda shan iyo tobnaadna waa Iidda
Kibista-aan-khamiirka-lahayn oo Rabbiga loo qabto, oo
intii toddoba maalmood ah waa inaad kibis aan khamiir
lahayn cuntaan. **7** Oo maalinta kowaad waa inaad shir
quduus ah yeelataan. Waa inaydaan innaba shuqul adag
qaban. **8** Laakiinse intii toddoba maalmood ah waa inaad
Rabbiga u bixisaan qurbaan dab lagu sameeyo, oo maalinta
toddobaad waa shir quduus ah, oo waa inaydaan innaba
shuqul adag qaban. **9** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay,
oo wuxuu ku yidhi. **10** Dadka reer binu Israa'iil la hadal,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Dalka aan idin siinaya markaad
gashaan oo aad midhaha goosataan, markaas waxaad
wadaadka u keentaan xidhmo ah beergooyska midhihiisa
ugu horreeya. **11** Oo isna xidhmada waa inuu ku ruxruxaa
Rabbiga hortiisa si laydiin aqbalo, oo maalinta sabtida ka
dambaysa wadaadku waa inuu ruxruxaa. **12** Oo maalinta
aad xidhmada ruxruxdaan, wan yar oo aan iin lahayn oo
gu jira waa inaad Rabbiga ugu bixisaan qurbaan la gubo
aawadiis. **13** Oo qurbaankiisa hadhuudhka ahuna waa
inuu ahaadaa eefaah toban meelood loo dhigay labadiis
meelood oo bur wanaagsan ah oo saliid lagu daray, kaasoo
ah qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon
u ah, oo qurbaankiisa cabniinka ahuna waa inuu ahaadaa
khamri, kaasoo ah hiin afar meelood loo dhigay meesheed.
14 Oo waa inaydaan cunin kibis, ama hadhuudh duban,
ama sabuullo cusub ilaa isla maalintaas, jeeraad keentaan
qurbaankii Ilaahiinna. Kaasu weligiinba waa idiin qaynuun
tan iyo ab ka ab meel kastoo aad deggan tihiinba. **15** Oo
maalintii aad keenteen xidhmada qurbaanka la ruxruxo, oo ah
maalinta ka dambaysa sabtida, waxaad ka tirsataan toddoba
toddobaad oo kaamil ah. **16** Oo waxaad tirsataan konton
maalmood ilaa maalinta ka dambaysa sabtida toddobaad, oo
dabadeedna waxaad Rabbiga u bixisaan qurbaan hadhuudh
cusub ah. **17** Oo waa inaad rugihiinna ka keentaan laba
kibsood oo ah qurbaan la ruxruxo, oo ah eefaah toban
meelood loo dhigay labadiis meelood, oo waa inay bur
ahaadaan, oo waa in khamiir lagu dubaa oo Rabbiga loogu
keenaa qurbaan midhaha ugu horreeya. **18** Oo waxaad
kibista la keentaan toddoba wan oo yaryar oo aan iin lahayn
oo wada gu jira, iyo dibi yar, iyo laba wan oo waaweyn,
oo waa inay Rabbiga u ahaadaan qurbaan la gubo, oo
waxaad iyaga la keentaan qurbaankooda hadhuudhka ah
iyo qurbaannadooda cabniinka ahba, kuwaasoo wada ah
qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga u ah caraf udgoon.
19 Oo waa inaad bixisaan orgi qurbaan dembi ah iyo laba
wan oo yaryar oo gu jira oo ah allabari qurbaanno nabaadiino
ah. **20** Oo wadaadku waa inuu Rabbiga hortiisa qurbaan la
ruxruxo iyaga ugula ruxruxaa kibista midhaha ugu horreeya
oo raacda labada wan oo yaryar, oo iyagu quduus bay
Rabbiga u ahaan doonaan wadaadka aawadiis. **21** Oo isla
maalintaas waa inaad naadisaan inuu shir quduus ah idiin jiri
doono, oo waa inaydaan dharaartaas shuqul adag qaban,
waayo, kaasu weligiinba waa idiin qaynuun tan iyo ab ka ab
meel kastoo aad deggan tihiinba. **22** Oo markaad beeraha
dhulkiinna goosataan waa inaydaan dhammaan wada goosan
midhaha ku yaal beertiinna geesaheeda, oo weliba waa
inaydaan wada urursan xaaxaabka beergoosadkiinna; waa
inaad u daysaan miskiinka iyo shisheeyaha, waayo, aniga
ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **23** Markaasaa Rabbigu
Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **24** Dadka reer binu
Israa'iil la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Bisha toddobaad
maalinteeda kowaad waxay idiin ahaan doontaa nasasho
weyn oo ah buunafuufid xusuus ah, iyo shir quduus ah.
25 Oo innaba waa inaydaan shuqul adag qaban, oo waa
inaad Rabbiga u bixisaan qurbaan dab lagu sameeyo. **26**
Markaasa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **27**
Habase yeeshee bishan toddobaad maalinteeda tobnaad
waa maalinta kafaaraggudka. Oo waa inay idiin ahaataa shir
quduus ah, oo waa inaad nafihiinna dhibtaan; oo waa inaad
Rabbiga u bixisaan qurbaan dab lagu sameeyo. **28** Oo isla
maalintaas waa inaydaan waxba shuqul qaban cayn kasta
ha ahaadee, waayo, taasu waa maalintii kafaaraggudka
in kafaaraggud laydiinku sameeyo Rabbiga Ilaahiinna ah
hortiisa. **29** Oo qof kasta ha ahaadee kii aan maalintaas la
dhibin, dadkiisa waa in laga gooyaa. **30** Oo qof kasta ha
ahaadee kii maalintaas wax shuqul ah qabtaa cayn kastoo uu
yahayba, qofkaas ayaan ka dhex baabbi'in doonaa dadkiisa.
31 Waa inaydaan innaba shuqul qaban cayn kastoo uu
yahayba, oo kaasu weligiinba waa idiin qaynuun tan iyo ab
ka ab meel kastoo aad deggan tihiinba. **32** Oo dharaartaasu
waxay idiin ahaan doontaa sabti nasasho weyn leh, oo waa
inaad nafihiinna dhibtaan. Oo bisha maalinteeda sagaalaad
waa inaad dhawrtaan sabtidiinna tan iyo fiid ilaa ka fiid. **33**
Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **34**
La hadal dadka reer binu Israa'iil, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Bishan toddobaad maalinteeda shan iyo tobnaad waa Iiddii
Waababka oo waa in toddoba maalmood Rabbiga loo iidaa.
35 Maalinta kowaad waa inay shir quduus ah ahaataa, oo
waa inaydaan innaba shuqul adag qaban. **36** Oo intii toddoba
maalmood ah waxaad Rabbiga u bixisaan qurbaan dab lagu
sameeyo, oo maalinta siddeedaadna waa inay idiin ahaataa
shir quduus ah, oo waa inaad Rabbiga u bixisaan qurbaan
dab lagu sameeyo, oo waa inaydaan innaba shuqul adag
qaban, waayo, dharaartaasu waa shir quduus ah. **37** Kuwanu
waa Rabbiga iidihiisa la amray, oo ay tahay inaad naadisaan
inay ahaadaan shirar quduus ah, oo waa inaad Rabbiga u
bixisaan qurbaan dab lagu sameeyo, kaasoo ah qurbaan la
gubo, iyo qurbaan hadhuudh ah, iyo allabari, iyo qurbaanno
cabniin ah, oo mid kastana maalintiisa ha la bixiyo. **38** Oo
kuwaasu waa ka gooni sabtiyadii Rabbiga iyo hadiyadihiinna
oo waa ka gooni nidarradiinna oo dhan, oo waa ka gooni
qurbaannadiinna ikhtiyaarka ah oo dhan ee aad Rabbiga
siisaan. **39** Habase yeeshee bisha toddobaad maalinteeda

shan iyo tobnaad, markaad midhaha dhulka soo urursataan,
waa inaad intii toddoba maalmood ah Rabbiga iiddiisa
dhawrtaan. Maalinta kowaad waa inay ahaataa nasasho
weyn, oo maalinta siddeedaadna waa inay ahaataa nasasho
weyn. **40** Oo maalinta kowaad waxaad soo qaadataan
midhaha dhirta wanaagsan, iyo laamo cawbaar ah, iyo dhir
waaweyn laamaheed, iyo safsaafka durdurka, oo waa inaad
Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa ku rayraysaan intii toddoba
maalmood ah. **41** Oo sannaddiiba toddoba maalmood waa
inaad Rabbiga iid u qabataan, oo kaasu waa qaynuun
weligiisba idiin jira tan iyo ab ka ab; oo iiddaas waa inaad
bisha toddobaad dhawrtaan. **42** Intii toddoba maalmood ah
waa inaad waabab ku hoyataan, oo kulli reer binu Israa'iilka
waddaniga ah oo dhammu waa inay waabab ku hoydaan,
43 si farcankiinna dambe u ogaado inaan reer binu Israa'iil
waabab ku hoyiyey markaan iyaga ka soo bixiyey dalkii
Masar, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **44** Oo
Muusena wuxuu reer binu Israa'iil u sheegay iidihii Rabbiga
oo la amray.

24 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** Waxaad reer binu Israa'iil ku amartaa inay
kuu keenaan saliid saafiya oo saytuun ah oo loo tumay
laambadda, in laambad lagu shido had iyo goorba. **3**
Oo daaha markhaatiga dibaddiisa oo teendhada shirka
gudaheeda ah Haaruun waa inuu Rabbiga hortiisa had iyo
goorba ku hagaajiyaa tan iyo fiidkii iyo ilaa subaxdii, oo
kaasu waa inuu ahaadaa qaynuun weligiis idiin jiri doona
tan iyo ab ka ab. **4** Oo isagu waa inuu had iyo goorba
laambadaha ku kor hagaajiyaa laambadda saafiga ah oo
Rabbiga hortiisa taal. **5** Oo waa inaad bur soo qaadataa,
oo aad ka dubtaa laba iyo toban xabbadood oo kibis ah,
oo xabbaddiiba waa inuu eefaah toban meelood loo dhigo
labadiis meelood ku jiraa. **6** Oo waa inaad laba saf u dhigtaa
oo safkiiba waxaad ka dhigtaa lix xabbadood, oo waxaad
saartaa miiska saafiga ah oo Rabbiga hortiisa yaal. **7** Oo
saf kastaba waxaad ku shubtaa foox saafi ah, si uu kibista
ugu noqdo xusuus, kaasoo ah qurbaan Rabbiga dab loogu
sameeyo. **8** Oo isagu had iyo goorba sabti kasta waa inuu
Rabbiga hortiisa ku hagaajiyaa; waayo, kaasu wuxuu reer
binu Israa'iil u yahay axdi weligiis ah. **9** Oo kibistaas waxaa
iska yeelan doona Haaruun iyo wiilashiisa, oo waa inay
meel daahir ah ku cunaan, waayo, taasu isaga waa ugu
wada quduusan tahay qurbaannada Rabbiga ee dabka lagu
sameeyo oo qaynuun weligiis ah loo amray. **10** Oo naag
reer binu Israa'iil ah wiilkeed, oo aabbihiis uu Masri ahaa
ayaa reer binu Israa'iil dhex galay, oo wiilkii naagta reer binu
Israa'iil iyo nin reer binu Israa'iil ah ayaa xerada dhexdeedii
ku diriray. **11** Markaasaa naagtii reer binu Israa'iil wiilkeedii
magicii Rabbiga caayay oo habaaray, oo isagii waxaa loo
keenay Muuse. Oo wiilkaas hooyadiis magaceedu wuxuu
ahaa Shelomiid ina Dibrii, waxayna ahayd qabiilka Daan.
12 Oo isagiina way xidheen ilaa xukunkiisu ka soo baxo
afka Rabbiga. **13** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo
wuxuu ku yidhi, **14** Kii caytamay xerada ka soo bixi, oo intii
isaga maqashay oo dhammu gacmahooda madaxiisa ha kor
saareen, oo dabadeedna ururka oo dhammu ha dhagxiyeen.
15 Oo waa inaad reer binu Israa'iil la hadashaa oo waxaad ku
tidhaahdaa, Ku alla kii Ilaahiisa caayaa waa inuu dembigiisa
qaadaa. **16** Kii magaca Rabbiga caaya sida xaqiiqada ah
waa in la dilaa. Ururka oo dhammu hubaal waa inay isaga
dhagxiyaan, oo hadduu shisheeye yahay iyo hadduu waddani
yahayba, markuu magaca Rabbiga caayo waa in la dilaa. **17**
Oo ku alla kii qof kale dila, sida xaqiiqada ah waa in la dilaa.
18 Oo ku alla kii neef xoolo ah dilaana waa inuu magaa, oo
neef neef ku gudaa. **19** Oo haddii nin deriskiisa wax yeelo,
wax alla wixii uu yeelay oo kale waa in isagana la yeelaa. **20**
Jabniin jabniin ha ku mago, ilna il ha ku mago, iligna ilig ha
ku mago, oo isagu siduu qofka wax u yeelay, saasoo kale
isagana ha loo yeelo. **21** Oo kii neef xoolo ah dilaa waa
inuu isagu magaa, kii qof dilase waa in isagana la dilaa.
22 Oo waa inaad sharci qudha u haysataan shisheeyaha
iyo waddanigaba, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna
ah. **23** Markaasaa Muuse la hadlay reer binu Israa'iil, oo
iyana waxay xerada ka soo bixiyeen kii caytamay, oo way
dhagxiyeen. Oo reer binu Israa'iil waxay sameeyeen sidii
Rabbigu Muuse ku amray.

25 Markaasa Rabbigu Muuse kula hadlay Buur Siinay oo
wuxuu ku yidhi, **2** Reer binu Israa'iil la hadal, oo waxaad
ku tidhaahdaa, Markaad gashaan dalka aan idin siinayo, waa
in dalku sabti Rabbiga u dhawraa. **3** Lix sannadood waa
inaad beertaada beerataa, oo lix sannadoodna waa inaad
beertaada canabka ah baarka ka jartaa, oo midhaheedana
waa inaad soo xeraysataa. **4** Laakiinse sannadda toddobaad
waa inay dhulka u ahaataa sabti nasasho weyn ah, oo taasu
waa sabti Rabbiga loo dhawro, oo waa inaadan beertaada
beeran, ama aadan beertaada canabka ah baarka ka jarin. **5**
Oo sannaddaas wixii beertaada ka baxa iyagoo aan la beerin
waa inaadan guran, oo canabkaaga aan la hagaajin midhiihii
ka baxana waa inaadan urursan, waayo, sannaddaasu waa
inay dhulka u ahaataa nasasho weyn. **6** Oo dhulka sabtidiisu
cunto bay idiin ahaan doontaa. Adiga, iyo addoonkaaga,
iyo addoontaada, iyo midiidinkaaga aad kiraysatay, iyo kan
shisheeye kuu ah oo kula degganba, **7** iyo xoolahaaga,
iyo xayawaanka dalkaaga jooga oo dhan waxaa cunto u
ahaan doona midhaha dalka iska baxa oo idil. **8** Oo waa
inaad tirsataa toddoba sabtiyood oo sannado ah, taasu waxa
weeyaan toddoba meelood oo toddoba sannadood ah; oo
toddoba sabtiyood oo toddoba sannadood ah wakhtigoodu
wuxuu kuu ahaan doonaa sagaal iyo afartan sannadood. **9**
Oo dabadeedna waa inaad bisha toddobaad maalinteeda
tobnaad buun dhawaajisaa, oo maalinta kafaaraggudka
waa inaad dalkiinna oo dhan buun ka dhawaajisaan. **10**
Oo waa inaad sannadda kontonaad quduus ka dhigtaan,
oo dhammaan dadka dalka deggan oo dhan waxaad u
naadisaan xorriyad, oo sannaddaasu waxay idiin ahaan
doontaa wakhti yubilii ah; oo midkiin kastaa waa inuu ku
noqdaa hantidiisii, oo midkiin kastaa waa inuu ku noqdaa
qoladiisii. **11** Oo sannaddaas kontonaad wuxuu idiin ahaan
doonaa wakhti yubilii ah, oo waa inaydaan waxba beeran,
ama aydaan goosan wixii beertiinna iskood uga baxa, ama
aydaan soo urursan canabka ka baxa geedcanabka oo aan
la hagaajin. **12** Waayo, sannaddaasu waa wakhti yubilii
ah, oo waa inay idiin ahaataa mid quduus ah; oo waxaad
cuni doontaan midhaha berrinka iskood uga baxa. **13** Oo

sannaddaas yubilii ah midkiin kastaa waa inuu ku noqdaa hantidiisii. **14** Oo haddaad deriskaaga wax ka iibisid, ama haddaad gacanta deriskaaga wax ka iibsatid, waa inaan midkiinna midka kale dulmin. **15** Oo sannadaha wakhtiga yubilii ah ka dambeeya siday tiradoodu tahay waa inaad deriskaaga wax uga iibsataa, oo isna wax ha kaaga iibiyo siday tahay sannadaha wax la goosto. **16** Oo waa inaad qiimaha u kordhisaa sida sannaduhu u badan yihiin, oo waa inaad qiimaha u dhintaa sida sannaduhu u yar yihiin, waayo, isagu wuxuu wax kaaga iibin doonaa sida ay tahay tirada sannadaha wax la goosanayo. **17** Waa inaan midkiinna midka kale dulmin; laakiinse waxaad ka cabsataan Ilaahiinna, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **18** Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad qaynuunnadayda yeeshaan, oo aad xukummadaydana dhawrtaan oo yeeshaan, oo markaasaad dalka ammaan ku degganaan doontaan. **19** Oo dhulkuna wuxuu dhali doonaa midhihiisa, oo waxaad cuni doontaan wax aad ka dheregtaan, oo dalkana ammaan baad ku degganaan doontaan. **20** Oo haddaad istidhaahdaan, Bal maxaynu sannadda toddobaad cuni doonnaa? Waayo, waxba ma aynu beeran doonno, oo soomana urursan doonno midhaheenna, **21** markaas anigu sannadda lixaad ayaan barakadayda idiin amri doonaa, oo waxaa dhulka idiinka soo bixi doona midho saddex sannadood ku filan. **22** Oo sannadda siddeedaadna wax baad beeran doontaan, oo waxaad cuni doontaan midhihii hore, oo tan iyo ilaa aad midhaha sannadda sagaalaad soo xeraysataan waxaad iska cuni doontaan midhihii hore. **23** Oo dalkana waa inaydaan hanti weligeed ah u iibin, waayo, dalka anigaa iska leh, oo idinna waxaad tihiin shisheeyayaal iyo socoto ila jooga. **24** Oo dalka aad hantida u leedihiin oo dhan waxaad dhulka uga oggolaataan furasho. **25** Oo haddii walaalkaa miskiin noqdo oo uu hantidiisa qaar iibiyo, markaas xigaalkiisa ugu dhow ha yimaado, oo ha u furto wixii walaalkiis iibiyey. **26** Oo nin hadduusan lahayn qof isaga u furta, laakiinse uu mar dambe helo wax ku filan inuu dhulkiisii ku soo furto, **27** markaas ha tiriyo sannadaha la iibiyey, oo waxa dheeraadka ah ha u celiyo ninkii uu ka iibiyey; oo hantidiisii ha ku noqdo. **28** Laakiinse hadduusan soo ceshan karin, markaas wixii uu iibiyey waxay ku sii jiri doonaan kii ka iibsaday gacantiisa tan iyo sannadda yubilii ah, oo sannadda yubiliiga ah ayaa waxaasu gacantiisa ka bixi doonaan, oo isna markaasuu hantidiisii ku noqon doonaa. **29** Oo qof hadduu iibiyo guri lagu hoydo oo magaalo deyr leh ku yaal, markaas intii sannad dhan ah wuu soo furan karaa gurigiisii uu iibiyey, waayo, sannad dhan ah wuxuu xaq u leeyahay inuu soo furto. **30** Oo haddaan la soo furan intii sannad dhan ah, markaas gurigii magaalada deyran ku yiil waa inuu weligii hanti u ahaadaa qofkii iibsaday, oo tan iyo ab ka ab isagaa iska leh, oo sannadda yubilii ahna gacantiisa ka bixi maayo. **31** Laakiinse guryaha ku dhex yaal tuulooyinka aan lahayn deyr ku wareegsan ha lagu tiriyo beeraha duurka ku yaal, oo iyaga waa la soo furan karaa, oo sannadda yubilii ahna gacanta kii iibsaday way ka bixi doonaan. **32** Habase yeeshee magaalooyinka reer Laawi saas ma aha, oo reer Laawi mar kasta way soo furan karaan guryaha ku dhex yaal magaalooyinka ay iyagu hantida u leeyihiin. **33** Oo mid reer Laawi ahu hadduu soo furto, markaas gurigii la iibiyey iyo magaaladii hantidiisa ahaydba waxay bixi doonaan wakhtiga yubilii ah, waayo, guryaha ku dhex yaal magaalooyinka reer Laawi waa hantidooda oo ku dhex jirta reer binu Israa'iil. **34** Laakiinse waa inaan la iibin beertii ku taal agagaarka magaalooyinkooda, waayo, taasu waa hantidooda weligeed ah. **35** Oo haddii walaalkaa miskiin noqdo, oo intuu ku ag joogo masruufkiisa waayo, adigu waa inaad taageertaa, oo isagu waa inuu kuula degganaado sidii shisheeye iyo nin socoto ah. **36** Oo waa inaadan isaga ka qaadan korsocod ama wax dheeraad ah toona, laakiinse Ilaahaaga ka cabso, oo walaalkaa ha kula degganaado. **37** Oo waa inaadan lacagtaada korsocod ku deymin, ama aadan quudkaaga u siin si aad wax dheeraad ah kaga qaadatid. **38** Aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah oo dalkii Masar idiinka soo bixiyey inaan idin siiyo dalka Kancaan oo aan Ilaah idiin noqdo aawadeed. **39** Oo haddii walaalkaa miskiin noqdo isagoo kula jooga oo uu iska kaa iibiyo, waa inaadan isaga ka dhigin inuu kuugu adeego sidii addoon oo kale, **40** laakiinse waa inuu kuula joogaa sidii midiidin la kiraysto iyo sidii mid socoto ah, oo waa inuu kuu adeegaa tan iyo sannadda yubilii ah, **41** oo dabadeedna ha kaa tago, isaga iyo carruurtiisaba, oo ha ku noqdo reerkiisii iyo hantidii awowayaashiis. **42** Waayo, iyagu waa addoommadaydii aan dalkii Masar ka soo bixiyey, oo waa inaan loo iibin sidii addoommo. **43** Waa inaadan cadaadis ugu talin, laakiinse Ilaahaaga ka cabso. **44** Oo ragga iyo dumarka addoommada ah oo aad lahaanaysaan waxaad ka iibsan doontaan quruumaha hareerahiinna ku wareegsan. Iyaga waa inaad ka iibsataan rag iyo dumar addoommo ah. **45** Oo weliba waxaad ka iibsataan shisheeyayaasha idin dhex deggan iyo reerahooda idinla joogaba, kuwaasoo ay dalkiinna ku dhaleen, oo waxay ahaan doonaan hantidiin. **46** Oo iyaga waa inaad dhaxal uga dhigtaan carruurtiinna idinka dambaysa, si ay iyana hanti ahaan ugu haystaan; oo iyagu waa kuwa aad weligiin addoommo ka dhiganaysaan, laakiinse walaalihiinna reer binu Israa'iil waa inaan midkiinna midka kale cadaadis ugu talin. **47** Oo haddii shisheeye ama socoto kula joogo uu taajir noqdo, oo walaalkaana uu agtiisa miskiin ku noqdo oo uu markaas iska iibiyo shisheeyaha ama socotada kula jooga amase shisheeyaha qoladiisii, **48** markii la iibiyo dabadeed waa la soo furan karaa. Walaalihiis mid ka mid ahu waa soo furan karaa, **49** ama adeerkiis ama ina-adeerkiis way soo furan karaan, amase midkii xigaal u dhow ah oo qoladiisa ahu waa soo furan karaa, amase isaga qudhiisu hadduu taajir noqdo waa isfuran karaa. **50** Isaga iyo kan isaga iibsaday waa inay tiriyaan sannadihii u dhexeeyey sannaddii uu iibsaday iyo sannadda yubilii ah, oo qiimihii iibka waa inuu ahaadaa si waafaqsan tiradii sannadaha, oo wakhtiguu la joogay waa inuu ahaadaa sida wakhtiga shaqaale la kiraysto. **51** Oo haddii sannado badanu ay weli dhiman yihiin, inta ay yihiin oo kale iyaga ha uga celiyo qiimihii furashadiisa oo ha uga bixiyo lacagtii lagu iibsaday. **52** Laakiinse haddii sannado yaru ay ka dhiman yihiin sannadda yubilii ah, markaas waa inuu isaga la xisaabtamo, oo inta sannadihiisu ay yihiin oo kale waa inuu ka celiyaa qiimihii furashadiisa. **53** Oo waa inuu isaga ula joogaa sida shaqaale la kiraysto sannad ka sannad, oo isagu waa inuusan cadaadis hortaada ugaga talin. **54** Oo isaga haddaan sidan lagu soo furan, markaasuu

sannadda yubilii ah bixi doonaa, isaga iyo carruurtiisaba. **55** Waayo, reer binu Israa'iil anigay addoommo ii yihiin, oo iyagu waa addoommadaydii aan ka soo bixiyey dalkii Masar. Aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah.

26 Waa inaydaan sanamyo samaysan, ama aydaan qotonsan ekaan la qoray amase tiir, oo waa inaydaan dalkiinna dhagax la qoray u dhex dhigin inaad u sujuuddaan, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **2** Waa inaad iidahayga dhawrtaan, oo aad meeshayda quduuska ah maamuustaan, aniga ayaa Rabbiga ah. **3** Haddaad qaynuunnadayda ku socotaan, oo aad amarradayda dhawrtaan oo yeeshaan, **4** markaasaan roobkiinna idin siinayaa xilligiisa, oo dhulkuna wuxuu dhali doonaa midhihiisa, dhirta duurkuna midhahooday dhali doonaan. **5** Tumidda hadhuudhkiinnu waxay gaadhi doontaa guridda canabkiinna, guridda canabkuna waxay gaadhi doontaa ilaa wakhtiga beeridda, oo cuntadiinna ayaad cuni doontaan ilaa aad dheregtaan, oo dalkiinnana ammaan baad ku degganaan doontaan. **6** Oo anigu waxaan dalka idinku siin doonaa nabaadiino, oo idinna waad iska jiifsan doontaan, oo waxba idinma cabsiin doonaan, oo anna dugaagga xun dalkiinna waan ka baabbi'in doonaa, oo seefuna dalkiinna innaba ma dhex mari doonto. **7** Oo idinku cadaawayaashiinnaad eryan doontaan, oo iyana hortiinnay seef kaga baabbi'i doonaan. **8** Oo shan idinka ahu boqol nin bay eryan doonaan, oo boqol idinka ahuna toban kun oo nin bay eryan doonaan, oo cadaawayaashiinnuna hortiinnay seef kaga baabbi'i doonaan. **9** Oo anigu waan idiin soo jeesan doonaa, waanan idin badin doonaa oo idin tarmin doonaa, oo axdigaygii aan idinla dhigtayna waan sii adkayn doonaa. **10** Oo waxaad cuni doontaan midhihii hore oo aad wakhti dheer kaydsateen, oo waxaad soo bixin doontaan midhihii hore si aad kuwa cusub meel ugu heshaan. **11** Oo anna taambuuggaygaan idinka dhex dhisan doonaa, oo naftayduna idinma karhi doonto. **12** Oo dhexdiinnaan ku socon doonaa, oo Ilaahiinnaan ahaan doonaa, oo idinkuna dadkaygaad ahaan doontaan. **13** Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah, oo idiinka soo bixiyey dalkii Masar si aydaan u sii ahaan addoommadoodii. Qataarradii harqoodkiinna waan idinka jebiyey, oo waxaan idinka dhigay inaad madaxfurnaan ku socotaan. **14** Laakiinse haddaad i dhegaysan weydaan, oo aydaan amarradan oo dhan wada yeelin, **15** iyo haddaad qaynuunnadayda diiddaan, iyo haddii naftiinnu xukummadayda karahdo, oo aad amarradayda oo dhan wada yeeli weydaan, illowse aad igu axdi furtaan, **16** markaasaan aniguna waxyaalahan idinku samayn doonaa. Naxdin baan idinku soo dejin doonaa, taasoo ah baabbi'id iyo qandho indhaha idinka ridda oo naftana idinka dullaysa, oo abuurkiinnana waxtarla'aan baad u beeran doontaan, waayo, waxaa iska cuni doona cadaawayaashiinna. **17** Oo anna gees baan idinka noqon doonaa, oo cadaawayaashiinna hortooda baa laydinku layn doonaa, oo waxaa idiin talin doona kuwo idin neceb, waadna iska carari doontaan iyadoo aan ninna idin eryanayn. **18** Oo weliba haddaydnan waxyaalahaas daraaddood ii dhegaysan, haddana toddoba jeer oo kale ayaan dembiyadiinna aawadood idiin edbin doonaa. **19** Waanan jebin doonaa kibirka xooggiinna, oo samadiinnana waxaan ka dhigi doonaa sida bir oo kale, dhulkiinnana sida naxaas oo kale. **20** Oo xooggiinnuna waxtarla'aan buu idinkaga dhammaan doonaa, waayo, dhulkiinnu midho ma dhali doono, oo dhirta dalka ku taalna midho kama soo bixin doonaan. **21** Oo haddaad i sii caasisaan oo aydaan i dhegaysan, toddoba jeer oo kale ayaan belaayo idiinku soo dejin doonaa siday dembiyadiinnu yihiin. **22** Oo waxaan dhexdiinna ku soo dayn doonaa dugaagga duurka, kuwaasoo carruurtiinna idinka dhifan doona, oo xoolihiinna baabbi'in doona, oo idin kala yarayn doona, oo jidadkiinnuna cidla bay noqon doonaan. **23** Oo weliba waxyaalahaas daraaddood haddaad edeb ku soo yeelan weydaan, laakiinse aad i sii caasisaan, **24** markaas aniguna gees baan idinka ahaan doonaa oo waan idin layn doonaa, xataa toddoba jeer ayaan dembiyadiinna aawadood idiin layn doonaa. **25** Oo waxaan idinku soo dejin doonaa seef idinka aargudda aanadii axdiga, oo magaalooyinkiinna waad ku soo wada ururi doontaan, oo anna belaayo waan idinku dhex ridi doonaa, markaasaad cadowga u gacangeli doontaan. **26** Oo markaan usha kibistiinna jebiyo, toban naagood ayaa kibistiinna isku foorno ku dubi doonta, oo haddana waxay kibistiina idinku siin doonaan miisaan, oo kolkaad cuntaanna kama dhergi doontaan. **27** Oo haddaad waxyaalahaas oo dhan igu dhegaysan weydaan, illowse aad i sii caasisaan, **28** markaasaan aniguna gees idinka ahaan doonaa, waanan xanaaqi doonaa, oo dembiyadiinna aawadoodna ayaan toddoba jeer oo kale idiin edbin doonaa. **29** Oo waxaad cuni doontaan hilibka wiilaashiinna, oo waxaad cuni doontaan hilibka gabdhihiinna. **30** Oo anigu meelihiinna sarsare waan dumin doonaa, oo sanamyadiinna qorraxdana waan wada baabbi'in doonaa, oo meydadkiinnana waxaan ku dul xoori doonaa meydka sanamyadiinna; oo naftayduna way idin karhi doontaa. **31** Oo magaalooyinkiinna baabba' waan ka dhigi doonaa, oo meeshiinna quduuska ahna cidla waan ka dhigi doonaa, oo weliba carafta fooxiinna udgoon ma aan ursan doono. **32** Oo weliba dalkana cidla baan ka dhigi doonaa, oo cadaawayaashiinna dalka dhex degganuna taas way la yaabi doonaan. **33** Oo waxaan idinku kala dhex firdhin doonaa quruumaha, oo seef gal la' waan idinla daba geli doonaa, dalkiinnuna cidla buu noqon doonaa, oo magaalooyinkiinnuna baabba' bay noqon doonaan. **34** Oo markaasaa dalku sabtiyadiisa ku raaxaysan doonaa intuu cidla yahay oo idinku aad joogtaan dalka cadaawayaashiinna oo dhan; oo wakhtigaas oo dhan dalku wuu iska nasan doonaa, oo wuxuu ku raaxaysan doonaa sabtiyadiisa. **35** Oo dalku intuu cidla yahay oo dhan wuu iska nasan doonaa, nasashadaas oo ah mid uusan sabtiyadiinna helin markaad degganaydeen. **36** Oo intii idinka hadhana waxaan qalbigooda ku ridi doonaa fulanimo, iyagoo dalalka cadaawayaashooda dhex jooga, oo sanqadha caleen dabaylu kaxaynayso ayaa iyaga eryan doonta, oo waxay uga carari doonaan sida qof seef uga cararo, oo iyadoo aan ninna eryanayn ayay iska daadan doonaan. **37** Oo iyagoo aan ninna eryanayn ayaa midkoodba midka kale ku turunturoon doonaa sidii iyagoo seef ka baqanaya. Oo innaba ma aad yeelan doontaan itaal aad cadaawayaashiinna isku hor taagtaan. **38** Waxaad ku dhex baabbi'i doontaan quruumaha, oo dalka cadaawayaashiinnuna waa idin dhammaysan doonaa. **39**

Oo intii idinka hadhana iyagoo dalka cadaawayaashiinna jooga ayay xumaatadooda u dulloobi doonaan, oo weliba xumaatooyinkii awowayaashoodna ayay u dulloobi doonaan. **40** Wayna qiran doonaan xumaatadoodii iyo xumaatadii awowayaashood, iyo xadgudubkii ay igu xadgudbeen, iyo weliba caasinimadii ay igu caasiyeen **41** oo aan aawadeed iyaga gees uga noqday, oo aan dalkii cadaawayaashooda u geeyey. Markaas hadday qalbigooda buuryoqabka ah hoosaysiiyaan, oo ay aqbalaan taqsiirta xumaatadooda, **42** ayaan soo xusuusan doonaa axdigaygii aan Yacquub la dhigtay, iyo weliba axdigaygii aan Isxaaq la dhigtay, oo weliba waxaan kaloo soo xusuusan doonaa axdigaygii aan Ibraahim la dhigtay, oo dalkana waan soo xusuusan doonaa. **43** Oo iyagu dalka way ka tegi doonaan, oo wuxuu ku raaxaysan doonaa sabtiyadiisa intuu cidla yahay oo iyagu ay ka maqan yihiin oo dhan; oo iyaguna way aqbali doonaan taqsiirta xumaatadooda, maxaa yeelay, way diideen xukummadaydii, oo naftooduna qaynuunnadayday karahday. **44** Laakiinse in kastoo ay saas sameeyeen anigu intay dalka cadaawayaashooda joogaan oo dhan iyaga diidi maayo, karhina maayo, wada baabbi'inna maayo, oo axdigaygii aan la dhigtay jebin maayo, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahooda ah. **45** Laakiinse iyaga daraaddood ayaan u xusuusan doonaa axdigii aan la dhigtay awowayaashood, kuwaasoo aan, iyadoo ay quruumuhu u jeedaan, dalkii Masar uga soo bixiyey si aan iyaga Ilaah ugu ahaado, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **46** Kuwaasu waa qaynuunnadii iyo xukummadii iyo sharciyadii uu Rabbigu u dhexaysiiyey isaga qudhiisa iyo reer binu Israa'iil oo uu Muuse ugu soo dejiyey Buur Siinay.

27 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **2** Dadka reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii nin nidar galo, qofafka waa inay Rabbiga ugu ahaadaan sidaad ugu qiimaysa. **3** Oo inta labka ah oo jirta labaatan sannadood iyo ilaa lixdan sannadood qiimayntooda aad qiimayso waa inay ahaataa konton sheqel oo lacag ah oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah. **4** Oo qofku hadduu dhaddig yahayna markaas qiimayntaadu ha ahaato soddon sheqel. **5** Oo qofku hadduu shan sannadood jiro iyo ilaa labaatan sannadood, markaas kii lab waxaad ku qiimaysaa labaatan sheqel, oo tii dhaddigna waxaad ku qiimaysaa toban sheqel. **6** Oo haddii qofku jiro bil iyo ilaa shan sannadood, markaas qofkii lab waxaad ku qiimaysaa shan sheqel oo lacag ah, tii dhaddigna waxaad ku qiimaysaa saddex sheqel oo lacag ah. **7** Oo haddii qofku lixdan jir yahay amase ka sii weyn yahay, hadduu lab yahay waxaad ku qiimaysaa shan iyo toban sheqel, hadduu dhaddig yahayna waxaad ku qiimaysaa toban sheqel. **8** Laakiinse qofku hadduu ka miskiinsan yahay intaad ku qiimaysay, markaas waa in la soo taagaa wadaadka hortiisa, oo wadaadku waa inuu qiimeeyaa, oo qofkii nidarka galay intuu awoodo waa in wadaadku ku qiimeeyaa. **9** Oo neef Rabbiga qurbaan loogu bixiyo hadduu yahayna, wax alla wixii qofi Rabbiga saas ugu bixiyaa quduus bay ahaan doonaan. **10** Oo isagu waa inuusan doorin, ama waa inuusan neef fiican mid xun ku beddelin, ama neef xun mid fiican ku beddelin, oo hadduu neef neef kale ku beddelo, markaas neefkii hore iyo kii lagu beddelayba waa inay quduus wada ahaadaan. **11** Oo neefku hadduu yahay neef nijaas ah oo aan Rabbiga qurbaan loogu bixin, markaas isagu neefka ha soo taago wadaadka hortiisa, **12** oo wadaadku ha qiimeeyo, hadduu xun yahay iyo hadduu fiican yahayba, oo adiga wadaadka ahu intii aad ku qiimayso waa inay ahaataa. **13** Laakiinse isagu hadduu doonayo inuu furto, waa inuu ku sii daraa intii aad ku qiimaysay oo shan meelood loo dhigay meesheed. **14** Oo haddii qof doonayo inuu gurigiisa quduus uga dhigo Rabbiga, markaas wadaadku waa inuu qiimeeyaa hadduu xun yahay iyo hadduu fiican yahayba, oo sidii wadaadku ku qiimeeyo ha ahaato. **15** Oo kii quduus ka dhigay hadduu doonayo inuu gurigiisii soo furto, markaas ha ku sii daro lacagtii aad ku qiimaysay oo shan meelood loo dhigay meesheed, markaas isagaa lahaan doona. **16** Oo haddii nin doonayo inuu Rabbiga quduus uga dhigo qaar ka mid ah beertuu leeyahay, markaas waxaad ku qiimaysaa inta abuurkeedu dhan yahay; xomeer muggiis oo shaciir abuur ah waa in lagu qiimeeyaa konton sheqel oo lacag ah. **17** Oo beertiisa hadduu quduus ka dhigo oo uu ka bilaabo sannadda yubilii ah, markaas intaad ku qiimaysay ha ahaato. **18** Laakiinse hadduu beertiisa quduus ka dhigo sannadda yubilii ah dabadeed, markaas wadaadku waa inuu lacagta u xisaabaa intay yihiin sannadaha ka dhiman sannadda yubilii ah, oo intaad ku qiimaysayna waa in wax laga sii dhimaa. **19** Oo kii beerta quduus ka dhigay hadduu doonayo inuu soo furto markaas waa inuu ku sii daraa lacagtii aad ku qiimaysay oo shan meelood loo dhigay meesheed, oo dabadeedna mar labaad buu mulkin doonaa. **20** Laakiinse hadduusan doonayn inuu beerta soo furto, ama hadduu beerta nin kale ka iibiyey, markaas mar dambe waa inaan la soo furan, **21** laakiin beertu markay wareegto sannadda yubilii ah, waxay quduus u ahaan doontaa Rabbiga sidii beer isaga loo soocay, hantideedana waxaa yeelan doona wadaadka. **22** Oo hadduu Rabbiga quduus uga dhigo beer uu soo iibsaday oo aan ahayn beerta hantidiisa ah, **23** markaas wadaadku waa inuu xisaabaa qiimihii aad ku qiimaysay tan iyo sannadda yubilii ah, oo isla maalintaas isagu waa inuu wixii aad beerta ku qiimaysay u bixiyaa sida wax Rabbiga quduus u ah. **24** Oo sannadda yubilii ahna beertu waxay u noqon doontaa kii laga soo iibsaday, kaasoo ah kii dhulka hanti u leh. **25** Oo waxa aad wax ku qiimayso oo dhammu waa inay waafaqsanaadaan sheqelka meesha quduuska ah, oo sheqelku waa inuu ahaadaa labaatan geeraah. **26** Laakiinse xayawaanka curadkooda Rabbiga gooni ahaanta loogu soocay ninna waa inuusan quduus ka dhigin, hadduu dibi yahay iyo hadduu ido yahayba, waayo, waxaa iska leh Rabbiga. **27** Oo hadduu yahay neef nijaas ah markaas isagu waa inuu ku furtaa intii aad ku qiimayso, oo weliba waa inuu ku sii daraa intaas oo shan meelood loo dhigay meesheed, oo haddaan la soo furanna waa in lagu iibiyaa intii aad ku qiimayso. **28** Habase yeeshee wixii gooni loo sooco, oo qof waxyaalihiisa oo dhan Rabbiga uga sooco, hadday waxaasu yihiin qof, ama neef, ama beerta hantidiisa ah, waa inaan innaba la iibin ama la furan, waayo, wax kasta oo gooni loo sooco waa wax Rabbiga ugu wada quduusan. **29** Oo qof alla qofkii gooni loo sooco oo dadka laga sooco oo dhan waa inaan innaba la soo furan, laakiinse hubaal waa in la dilaa. **30** Oo meeltobnaadka waxa dalka ka baxa oo dhan

hadday yihiin dhulka iniinihiisa ama hadday yihiin midhaha dhirtaba, Rabbigaa iska leh, oo waa wax Rabbiga quduus u ah. **31** Oo haddii qof doonayo inuu wax meeltobnaadkiisii ah furto waa inuu ku daraa waxaas oo shan meelood loo dhigay meeshood. **32** Oo kulli meeltobnaadka lo'da ah ama kan adhiga ah oo dhan, wax alla wixii lagu tiriyo ee hoos maro usha adhijirka, meeltobnaadku waa inuu Rabbiga quduus u ahaadaa. **33** Oo neefkaasu inuu xun yahay iyo inuu fiican yahay, isagu waa inuusan kala hubsan, waana inuusan beddelin, oo kolnaba hadduu beddelo, markaas isagii iyo kii lagu beddelayba waa inay quduus wada ahaadaan ee aan la soo furan. **34** Kuwanu waa amarradii Rabbigu Muuse kaga amray Buur Siinay oo uu reer binu Israa'iil ugu soo dhiibay.

Tirintii

1 Rabbigu wuxuu Muuse kula hadlay cidladii Siinay, isagoo
ku jira teendhadii shirka, bishii labaad maalinteedii
kowaad, oo ah sannaddii labaad oo ay dalkii Masar ka soo
bexeen dabadeed, oo wuxuu ku yidhi, **2** Shirka reer binu
Israa'iil oo dhan u soo tiriya qolo qolo iyo reer reer, sida
ay tirada magacyadoodu tahay, nin kasta madax madax u
tiriya. **3** Oo waxaad tirisaa intii labaatan sannadood jirta
iyo intii ka sii weyn. Inta reer binu Israa'iil oo dagaal u bixi
karta oo dhan adiga iyo Haaruun waa inaad koox koox u
tirisaan. **4** Oo waa inuu idinla jiraa qabiil kasta nin ka mid ah
oo reerka aabbihiis madax u ah. **5** Oo nimanka isla kiin taagi
doona magacyadooduna waa kuwan: reer Ruubeen waxaa
ka iman Eliisuur ina Shedeeyuur. **6** Reer Simecoonna waxaa
ka iman Shelumii'eel ina Suuriishadday. **7** Reer Yahuudahna
waxaa ka iman Naxshoon ina Cammiinaadaab. **8** Reer
Isaakaarna waxaa ka iman Netaneel ina Suucaar. **9** Reer
Sebulunna waxaa ka iman Elii'aab ina Xeelon. **10** Oo kuwa
reer Yuusufna waxaa reer Efrayim ka iman Eliishaamaac ina
Cammiihuud: oo waxaa reer Manaseh ka iman Gamalii'eel
ina Fedaahsuur. **11** Oo reer Benyaamiinna waxaa ka iman
Abiidaan ina Gidconii. **12** Oo reer Daanna waxaa ka iman
Axiiceser ina Cammiishadday. **13** Oo reer Aasheerna waxaa
ka iman Fagcii'eel ina Cokraan. **14** Oo reer Gaadna waxaa
ka iman Eliyaasaaf ina Decuu'eel. **15** Oo reer Naftaalina
waxaa ka iman Axiirac ina Ceynaan. **16** Kuwanu waa
kuwa shirka looga yeedhay oo amiirro u ahaa qabiilooyinka
aabbayaashood, oo waxay ahaayeen madaxdii kumanyaalka
reer binu Israa'iil. **17** Markaasaa Muuse iyo Haaruun waxay
kaxaysteen nimankaas la magacaabay, **18** oo shirkii oo dhan
ayay isu soo ururiyeen bishii labaad maalinteedii kowaad,
oo waxay u soo abtirsadeen qolo qolo iyo reer reer, oo ay
madax madax u tiriyeen sida tirada magacyadoodu ay ahayd
intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba. **19**
Oo Muusena wuxuu iyagii cidlada Siinay ugu tiriyey sidii
Rabbigu ku amray. **20** Oo reer Ruubeen oo ahaa curadkii
Israa'iil farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada
magacyadoodu ahayd markii madax madax loo tiriyey, nin
kasta oo labaatan sannadood jiray iyo intii ka sii weynaydba,
in alla intii dagaal u bixi kartay oo dhan, **21** intii iyaga laga
tiriyey oo ahayd qabiilka reer Ruubeen waxay ahaayeen
lix iyo afartan kun iyo shan boqol. **22** Oo reer Simecoon
farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, kuwii iyaga laga tiriyey
sidii ay tirada magacyadoodu ahayd markii madax madax loo
tiriyey, nin kasta oo labaatan sannadood jiray iyo intii ka sii
weynaydba, in alla intii dagaal u bixi kartay oo dhan, **23** intii
iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Simecoon waxay
ahaayeen sagaal iyo konton kun iyo saddex boqol. **24** Oo
reer Gaadna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay
tirada magacyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay
iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal u bixi kartay
oo dhan, **25** intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer
Gaad waxay ahaayeen shan iyo afartan kun iyo lix boqol iyo
konton. **26** Oo reer Yahuudahna farcankoodii, qolo qolo iyo
reer reer, sidii ay tirada magacyadoodu ahayd, intii labaatan
sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal
u bixi kartay oo dhan, **27** intii iyaga laga tiriyey oo ahayd
qabiilka reer Yahuudah waxay ahaayeen afar iyo toddobaatan
kun iyo lix boqol. **28** Oo reer Isaakaarna farcankoodii, qolo
qolo iyo reer reer, sidii ay tirada magacyadoodu ahayd, intii
labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla
intii dagaal u bixi kartay oo dhan, **29** intii iyaga laga tiriyey oo
ahayd qabiilka reer Isaakaar waxay ahaayeen afar iyo konton
kun iyo afar boqol. **30** Oo reer Sebulunna farcankoodii, qolo
qolo iyo reer reer, sidii ay tirada magacyadoodu ahayd, intii
labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla
intii dagaal u bixi kartay oo dhan, **31** intii iyaga laga tiriyey oo
ahayd qabiilka reer Sebulun waxay ahaayeen toddoba iyo
konton kun iyo afar boqol. **32** Oo kuwa reer Yuusuf oo ahaa
reer Efrayim farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay
tirada magacyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay
iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal u bixi kartay
oo dhan, **33** intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilkii reer
Efrayim waxay ahaayeen afartan kun iyo shan boqol. **34** Oo
reer Manasehna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay
tirada magacyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay
iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal u bixi kartay
oo dhan, **35** intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer
Manaseh waxay ahaayeen laba iyo soddon kun iyo laba
boqol. **36** Oo reer Benyaamiinna farcankoodii, qolo qolo iyo
reer reer, sidii ay tirada magacyadoodu ahayd, intii labaatan
sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal
u bixi kartay oo dhan, **37** intii iyaga laga tiriyey oo ahayd
qabiilka reer Benyaamiin waxay ahaayeen shan iyo soddon
kun iyo afar boqol. **38** Oo reer Daanna farcankoodii, qolo
qolo iyo reer reer, sidii ay tirada magacyadoodu ahayd, intii
labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla
intii dagaal u bixi kartay oo dhan, **39** intii iyaga laga tiriyey oo
ahayd qabiilka reer Daan waxay ahaayeen laba iyo lixdan kun
iyo toddoba boqol. **40** Oo reer Aasheerna farcankoodii, qolo
qolo iyo reer reer, sidii ay tirada magacyadoodu ahayd, intii
labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla
intii dagaal u bixi kartay oo dhan, **41** intii iyaga laga tiriyey oo
ahayd qabiilka reer Aasheer waxay ahaayeen kow iyo afartan
kun iyo shan boqol. **42** Oo reer Naftaalina farcankoodii, qolo
qolo iyo reer reer, sidii ay tirada magacyadoodu ahayd, intii
labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla
intii dagaal u bixi kartay oo dhan, **43** intii iyaga laga tiriyey oo
ahayd qabiilka reer Naftaali waxay ahaayeen saddex iyo
konton kun iyo afar boqol. **44** Kuwaasu waa kuwii la tiriyey,
oo ay tiriyeen Muuse iyo Haaruun iyo amiirradii reer binu
Israa'iil oo laba iyo toban nin ahaa oo midkood kastaba loo
soocay reerkii aabbihiis. **45** Haddaba intii reer binu Israa'iil
oo dhan ee reerihii aabbayaashood laga tiriyey, intii labaatan
sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal
u bixi kartay oo dhan oo reer binu Israa'iil dhex joogtay, **46**
xataa intii la tiriyey oo dhammu waxay ahaayeen lix boqol
iyo saddex kun, iyo shan boqol iyo konton. **47** Laakiinse
qabiilkii reer Laawi reer reer looma tirin. **48** Waayo, Rabbigu
waa la hadlay Muuse oo wuxuu ku yidhi, **49** Qabiilka reer
Laawi oo keliya waa inaadan tirin, oo reer binu Israa'iilna waa
inaadan tiradooda ku dhex darin, **50** laakiinse reer Laawi
waxaad u doorataa inay u taliyaan taambuugga maragga, iyo
alaabtiisa oo dhan, iyo waxa uu isagu leeyahay oo dhan.

Iyagu waa inay taambuugga iyo alaabtiisa oo dhan sidaan, oo ay u adeegaan, oo ay taambuugga hareerihiisa degaan. **51** Oo markii taambuuggu hor u dhaqaaqayo reer Laawi waa inay furaan, markii taambuugga la dhisayona reer Laawi waa inay dhisaan, oo shisheeyihii u soo dhowaadana waa in la dilaa. **52** Oo reer binu Israa'iilna markay teendhooyinkooda dhistaan, nin waluba tiisa xeradiisa ha ka dhisto, oo nin waluba calankiisa ha uga ag dhisto sida ciidammadoodu yihiin. **53** Laakiinse reer Laawi waa inay teendhooyinkooda ka dhistaan taambuugga maragga hareerihiisa, si aan cadho ugu soo degin shirka reer binu Israa'iil; oo reer Laawi waa inay u taliyaan taambuugga maragga. **54** Oo reer binu Israa'iil sidaasay yeeleen; oo sidii Rabbigu Muuse ku amray oo dhan ayay wada yeeleen.

2 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, **2** Reer binu Israa'iil waa in nin waluba teendhadiisa ka ag dhistaa calankiisa, iyagoo ag jooga bandiiradihii reerka aabbahood, oo waa inay teendhooyinkooda ka dhistaan meel teendhada shirka ka hor jeedda oo hareeraheeda ah. **3** Oo kuwa ka dhistaa xagga bari dhanka qorrax ka soo baxa waa inay ahaadaan kuwa calanka xerada reer Yahuudah sida ciidammadoodu yihiin, oo amiirka reer Yahuudahna waa inuu ahaadaa Naxshoon ina Cammiinaadaab. **4** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen afar iyo toddobaatan kun iyo lix boqol. **5** Oo kuwa ku xiga oo agtiisa ka dhistaana waa inay ahaadaan qabiilka reer Isaakaar, oo amiirka reer Isaakaarna waa inuu ahaadaa Netaneel ina Suucaar. **6** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen afar iyo konton kun iyo afar boqol. **7** Qabiilka reer Sebulunna, oo amiirka reer Sebulunna waa inuu ahaadaa Elii'aab ina Xeelon. **8** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyeyna waxay ahaayeen toddoba iyo konton kun iyo afar boqol. **9** Oo kulli intii xerada reer Yahuudah laga tiriyey oo dhammu waxay ahaayeen boqol iyo lix iyo siddeetan kun iyo afar boqol, siday ciidammadoodu yihiin, oo iyagu waa inay marka hore baxaan. **10** Oo xagga koonfureedna waa inuu ahaadaa calanka xerada reer Ruubeen, siday ciidammadoodu yihiin, oo amiirka reer Ruubeenna waa inuu ahaadaa Eliisuur ina Shedeeyuur. **11** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen lix iyo afartan kun iyo shan boqol. **12** Oo kuwa ku xigaana waa inay ahaadaan qabiilka reer Simecoon. Oo amiirka reer Simecoonna waa inuu ahaadaa Shelumii'eel ina Suuriishadday. **13** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen sagaal iyo konton kun iyo saddex boqol. **14** Qabiilka reer Gaadna, oo amiirka reer Gaadna waa inuu ahaadaa Eliyaasaaf ina Recuu'eel. **15** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen shan iyo afartan kun iyo lix boqol iyo konton. **16** Oo kulli intii xeradii reer Ruubeen laga tiriyey waxay ahaayeen boqol iyo kow iyo konton kun iyo afar boqol iyo konton, siday ciidammadoodu ahaayeen. Oo iyana waa inay marka labaad baxaan. **17** Dabadeedna teendhada shirku waa inay baxdaa, iyadoo kooxda reer Laawi ku dhex jirta kooxaha kale, oo siday u degaan waa inay u baxaan, nin kasta oo meeshiis ku jira oo calankooda ag jooga. **18** Oo dhanka galbeedna waa inuu ahaadaa calanka xerada reer Efrayim siday ciidammadoodu yihiin, oo amiirka reer Efrayimna waa inuu ahaadaa Eliishaamaac ina Cammiihuud. **19** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen afartan kun iyo shan boqol. **20** Oo qabiilka reer Manaseh waa inuu ku xigaa; oo amiirka reer Manasehna waa inuu ahaadaa Gamalii'eel ina Fedaahsuur. **21** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen laba iyo soddon kun iyo laba boqol. **22** Qabiilkii reer Benyaamiinna, oo amiirka reer Benyaamiinna waa inuu ahaadaa Abiidaan ina Gidconii. **23** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen shan iyo soddon kun iyo afar boqol. **24** Oo kulli intii xerada reer Efrayim laga tiriyey waxay ahaayeen boqol iyo siddeed kun iyo boqol, siday ciidammadoodii ahaayeen. Oo iyana waa inay marka saddexaad baxaan. **25** Oo dhanka woqooyina waa inuu ahaadaa calanka xerada reer Daan siday ciidammadoodu yihiin, oo amiirka reer Daanna waa inuu ahaadaa Axiiceser ina Cammiishadday. **26** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen laba iyo lixdan kun iyo toddoba boqol. **27** Oo qabiilka reer Aasheer waa inuu ku xigaa, oo amiirka reer Aasheerna waa inuu ahaadaa Fagcii'eel ina Cokraan. **28** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen kow iyo afartan kun iyo shan boqol. **29** Qabiilkii reer Naftaalina, oo amiirka reer Naftaalina waa inuu ahaadaa Axiirac ina Ceynaan. **30** Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen saddex iyo konton kun iyo afar boqol. **31** Oo kulli intii xerada reer Daan laga tiriyey waxay ahaayeen boqol iyo toddoba iyo konton kun iyo lix boqol. Oo iyagu waa inay baxaan marka ugu dambaysa, iyagoo calammadooda ag jooga. **32** Kuwaasu waa intii laga tiriyey reer binu Israa'iil siday reerahoodu ahaayeen. Kulli intii xerooyinka laga tiriyey sidii ciidammadoodii ahaayeen waxay ahaayeen lix boqol iyo saddex kun iyo shan boqol iyo konton. **33** Laakiinse reer Laawi laguma tirin reer binu Israa'iil, waayo, sidaas ayaa Rabbigu Muuse ku amray. **34** Sidaasay reer binu Israa'iil yeeleen, oo kulli wixii Rabbigu Muuse ku amray, sidaasay dhammaan uga ag dhisteen calammadoodii, oo sidaasay ugu bexeen siday qoladoodii iyo reerahoodii ahaayeen.

3 Haddaba kuwanu waxa weeye farcammadii Haaruun iyo Muuse waagii Rabbigu Muuse kula hadlay Buur Siinay. **2** Oo kuwanu waa wiilashii Haaruun magacyadoodii, Naadaab oo curadkii ahaa, iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Itaamaar. **3** Kuwaasu waa wiilashii Haaruun magacyadoodii, oo waa wadaaddadii la subkay oo uu gooni uga dhigay inay adeegaan shuqulka wadaadnimada. **4** Naadaab iyo Abiihuu waxay ku dhinteen Rabbiga hortiisa, markay dab qalaad ku bixiyeen Rabbiga hortiisa iyagoo cidlada Siinay jooga, oo iyagu carruurna ma ay lahayn. Markaasay Elecaasaar iyo Itaamaar shuqulkii wadaadnimada kaga adeegi jireen aabbahood Haaruun hortiisa. **5** Kolkaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **6** Qabiilka reer Laawi soo dhowee oo wadaadka Haaruun hortiisa keen inay isaga u adeegaan. **7** Oo iyagu waa inay amarkiisa iyo amarka shirka oo dhan ku yeelaan teendhada shirka horteeda si ay hawsha taambuugga u sameeyaan. **8** Oo waa inay dhawraan alaabta teendhada shirka oo dhan, iyo amarka reer binu Israa'iil, si ay hawsha taambuugga u sameeyaan. **9** Oo adigu waa inaad reer Laawi siisaa Haaruun iyo wiilashiisaba, oo iyaga dhammaantood waa la siiyey reer binu Israa'iil aawadood. **10** Oo waa inaad Haaruun iyo wiilashiisa doorataa, oo iyagu waa inay dhawraan wadaadnimadooda, oo shisheeyihii u soo

dhowaadana waa in la dilaa. **11** Markaasaa Rabbigu Muuse
la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **12** Oo bal eeg, anna waxaan
reer Laawi kala dhex baxay reer binu Israa'iil intii aan ka
qaadan lahaa curadyada reer binu Israa'iil ee maxalka furta
oo dhan, oo reer Laawi waxay ahaanayaan kuwaygii, **13**
waayo, curadyada oo dhan anigaa iska leh. Maalintii aan
curadyadii Masar oo dhan wada laayay ayaan quduus ka
wada dhigtay curadyada reer binu Israa'iil, dad iyo duunyoba,
oo iyagu kuwaygay ahaanayaan, waayo, aniga ayaa Rabbiga
ah. **14** Oo haddana Rabbigu wuxuu Muuse kula hadlay
cidlada Siinay, oo wuxuu ku yidhi, **15** Reer Laawi oo dhan u
soo wada tiri reer reer iyo qolo qolo. Nin kasta oo bil jira ama
ka sii weyn waa inaad tirisaa. **16** Markaasaa Muuse iyagii u
tiriyey sidii eraygii Rabbigu ahaa oo uu isaga ugu amray. **17**
Kuwanu waxay ahaayeen wiilashii Laawi magacyadoodii:
Gershoon, iyo Qohaad, iyo Meraarii. **18** Oo kuwanuna waa
magacyadii wiilashii Gershoon siday qolooyinkoodu yihiin,
Libnii iyo Shimcii. **19** Oo wiilashii Qohaad siday qolooyinkoodu
yihiin waa Camraam, iyo Isehaar, iyo Xebroon, iyo Cusii'eel.
20 Oo wiilashii Meraariina siday qolooyinkoodu yihiin waa
Maxlii iyo Mushii, kuwanu waa qolooyinkii reer Laawi siday
reerahoodu yihiin. **21** Oo Gershoon waxaa ka soo farcamay
reer Libnii iyo reer Shimcii, kuwaasu waa qolooyinkii reer
Gershoon. **22** Oo kuwii iyaga laga tiriyey siday ahayd tiradii
kuwii lab ahaa oo dhan, intii bil jirtay ama ka sii weynayd,
kulli intoodii la tiriyey waxay ahaayeen toddoba kun iyo
shan boqol. **23** Oo reer Gershoon qolooyinkoodii waa inay
taambuugga dabadiisa xagga galbeedka teendhooyinkooda
ka dhistaan. **24** Oo amiirka reer Gershoonna waa inuu
ahaadaa Eliyaasaaf ina Laa'eel. **25** Oo reer Gershoonna
waa inay teendhada shirka ugu taliyaan taambuuga, iyo
Teendhada, iyo dedkeeda, iyo daaha iridda teendhada shirka,
26 iyo barxadda daahyadeeda, iyo daaha iridda barxadda
oo taambuugga iyo meesha allabariga ku wareegsan iyo
xadhkihii hawsha lagu qabto oo dhan. **27** Oo Qohaadna
waxaa ka soo farcamay reer Camraam, iyo reer Isehaar, iyo
reer Xebroon, iyo reer Cusii'eel; kuwaasu waa qolooyinkii
reer Qohaad. **28** Siday ahayd tiradii kuwii lab ahaa oo dhan
intii bil jirtay ama ka sii weynayd waxay ahaayeen siddeed
kun iyo lix boqol, oo waxay u taliyeen meesha quduuska
ah. **29** Oo qolooyinka reer Qohaad waa inay taambuugga
dhankiisa koonfureed teendhooyinkooda ka dhistaan. **30** Oo
amiirka reer Qohaadna waa inuu ahaadaa Eliisaafaan ina
Cusii'eel. **31** Oo iyana waxay u talin doonaan sanduuqa, iyo
miiska, iyo laambadda, iyo meelaha allabariga, iyo weelasha
meesha quduuska ah oo ay ku adeegaan, iyo daaha, iyo
hawsha oo dhan. **32** Oo Elecaasaar ina wadaadka Haaruun
waa inuu ahaadaa amiirka amiirrada reer Laawi, oo wuxuu
korka ka ilaalin doonaa kuwa u taliya meesha quduuska
ah. **33** Oo Meraariina waxaa ka soo farcamay reer Maxlii
iyo reer Mushii, kuwaasu waa qolooyinkii reer Meraarii.
34 Oo kuwoodii loo tiriyey siday ahayd tiradii kuwii labka
ahaa oo dhan, intii bil jirtay ama ka sii weynayd, waxay
ahaayeen lix kun iyo laba boqol. **35** Oo qabiilka reer Meraarii
amiirkoodii wuxuu ahaa Surii'eel ina Abiixayil, oo iyana waa
inay taambuugga dhankiisa woqooyi teendhooyinkooda ka
dhistaan. **36** Oo reer Meraarii waxaa loo amray inay u
taliyaan taambuugga looxyadiisa, iyo ulihiisa gudban, iyo
tiirarkiisa, iyo saldhigyadiisa, iyo alaabtiisa oo dhan, iyo
hawshiisa oo dhan, **37** iyo tiirarka barxadda ku wareegsanna,
iyo saldhigyadooda, iyo musaamiirtooda iyo xadhkahooda. **38**
Oo kuwa teendhooyinkooda ka dhistaa taambuugga xaggiisa
bari iyo teendhada shirka horteeda xagga qorrax ka soo
baxa waa inay ahaadaan Muuse iyo Haaruun iyo wiilashiisa,
oo waxay reer binu Israa'iil ugu talinayaan meesha quduuska
ah; oo shisheeyaha u soo dhowaadana waa in la dilaa. **39**
Oo kulli intii reer Laawi ah ee la tiriyey, oo Muuse iyo Haaruun
ay qolo qolo ugu tiriyeen amarkii Rabbiga, kuwii lab ahaa
oo dhan oo bil jiray ama ka sii weynaa, waxay ahaayeen
laba iyo labaatan kun. **40** Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse
ku yidhi, Tiri curadyada labka ah oo reer binu Israa'iil oo
dhan, intii bil jirta ama ka sii weyn, oo magacyadooda ku
soo xisaab. **41** Oo waa inaad ii qaaddaa reer Laawi intii
aad ii qaadi lahayd curadyada reer binu Israa'iil oo dhan,
oo waa inaad xoolaha reer Laawina ii qaaddaa intii aad
ii qaadi lahayd curadyada xoolaha reer binu Israa'iil oo
dhan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **42** Markaasaa Muuse
curadyadii reer binu Israa'iil oo dhan u tiriyey sidii Rabbigu
ugu amray. **43** Oo curadyadii labka ahaa oo dhammu,
sidii tirada magacyadoodu ahayd, intii bil jirtay ama ka sii
weynayd, kuwii iyaga laga soo tiriyey waxay ahaayeen laba
iyo labaatan kun iyo laba boqol iyo saddex iyo toddobaatan.
44 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi,
45 Reer Laawi ii qaad intii aad ii qaadi lahayd curadyada reer
binu Israa'iil oo dhan, oo xoolaha reer Laawina ii qaad intii
aad ii qaadi lahayd xoolaha reer binu Israa'iil, oo reer Laawi
kuwaygay ahaanayaan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. **46**
Oo labada boqol iyo saddex iyo toddobaatanka curad oo reer
binu Israa'iil oo ka sii badan reer Laawi, **47** madaxtiriskiiba
waxaad iigu madax furataa shan sheqel oo le'eg sheqelka
meesha quduuska ah. (Sheqelku waa labaatan geeraah.) **48**
Oo tiradooda dheeraadka ah lacagta lagu madax furtay waa
inaad Haaruun iyo wiilashiisa siisaa. **49** Markaasaa Muuse
lacagtii ka qaaday kuwii ka sii badnaa kuwii lagu madax
furtay reer Laawi. **50** Oo curadyadii reer binu Israa'iil ayuu ka
qaaday lacagtii, oo ahayd kun iyo saddex boqol iyo shan iyo
lixdan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah. **51**
Oo Muuse lacagtii madaxfurashada ahayd wuxuu u dhiibay
Haaruun iyo wiilashiisii, siduu ahaa eraygii Rabbigu Muuse
ku amray.

4 Markaasaa Rabbigu Muuse iyo Haaruun la hadlay oo
wuxuu ku yidhi, **2** Reer Qohaad qolo qolo iyo reer reer
uga soo tiri reer Laawi, **3** intii soddon sannadood jirta iyo intii
ka sii weyn ilaa tan iyo konton jir dhammaan intii hawsha
gasha si ay shuqulka teendhada shirka u sameeyaan. **4**
Tanu waa hawshii reer Qohaad ee ku jirtay teendhada shirka.
Waa inay waxyaalaha ugu wada quduusan ka adeegaan. **5**
Markii dadkii xeradu ay guurayaan Haaruun iyo wiilashiisu
waa inay galaan oo iyagu waa inay daaha ilxidhka ah soo
dejiyaan oo ku daboolaan sanduuqa maragga. **6** Oo markaas
dushooda waa inay ded ah harag adhidibadeed saaraan,
oo ay ku kala dul bixiyaan maro kulligeed buluug ah, oo
waa inay ulaha lagu qaado sudhaan. **7** Oo miiska kibista
tusniintana waa inay ku kala bixiyaan maro buluug ah, oo
ay dusheedana saaraan suxuunta, iyo malqacadaha, iyo

maddiibadaha, iyo koobabka wax lagaga shubo, oo kibista
joogtada ahuna waa inay saarnaataa, **8** oo markaas waa inay
dushooda maro cas ku kala bixiyaan oo ay isla taasna dedka
ah haragga adhidibadeedka ku daboolaan, oo ay markaas
ulaha lagu qaado sudhaan. **9** Oo markaas waa inay maro
buluug ah qaadaan oo ay ku daboolaan laambadda iftiinka,
iyo laambadaheeda, iyo birqaabyadeeda, iyo alaabteeda
lagu safeeyo, iyo weelasha saliidda oo dhan oo ay kaga
adeegaan. **10** Oo iyada iyo alaabteeda oo dhanba waa inay
dhex geliyaan harag adhidibadeed oo markaas waa inay
usha lagu qaado sudhaan. **11** Oo meesha allabariga oo
dahabka ahna waa inay maro buluug ah ku daboolaan, oo
ay ku dedaan ded harag adhidibadeed ah, oo markaas waa
inay ulaha lagu qaado sudhaan. **12** Oo waa inay qaadaan
alaabta lagu adeego oo dhan oo ay kaga adeegaan meesha
quduuska ah, waana inay maro buluug ah ku wada dhex
ridaan oo ay ded ah harag adhidibadeed ku dedaan, oo
ay usha lagu qaado sudhaan. **13** Oo waa inay meesha
allabariga dambaska ka daadiyaan, oo ay maro guduudan
ku kala dul bixiyaan. **14** Waana inay saaraan alaabteeda
oo dhan oo ay kaga adeegaan, kuwaas oo ah idammada,
iyo mudacyada, iyo majarafadaha, iyo maddiibadaha, iyo
weelashii meesha allabariga oo dhan, oo markaas waa inay
ku kala dul bixiyaan ded ah harag adhidibadeed, oo ay
ulaha lagu qaado sudhaan. **15** Oo Haaruun iyo wiilashiisu
markay dhammeeyaan inay dedaan meesha quduuska ah iyo
alaabta meesha quduuska ah oo dhan, oo ay dadkii xeradu
guurayaan, reer Qohaad ha yimaadeen oo ha qaadeen;
laakiinse iyagu waa inaanay taaban waxyaalaha quduuska
ah si aanay u dhiman. Waxyaalahaasu waa waxa teendhada
shirka ku jira oo ay tahay in reer Qohaad qaadaan. **16** Oo
wadaadka Haaruun ah wiilkiisa Elecaasaar ahuna waa inuu u
taliyaa saliidda laambadda, iyo fooxa udgoon, iyo qurbaanka
hadhuudhka oo joogtada ah, iyo saliidda lagu subkado, iyo
shuqulka taambuugga oo dhan, iyo waxa ku jira oo dhan,
kuwaasoo ah meesha quduuska ah iyo alaabteedaba. **17**
Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun oo wuxuu
ku yidhi, **18** Reer Qohaad qolooyinkooda ha ka gooynina
reer Laawi dhexdooda, **19** laakiinse sidan ku sameeya si ay
u noolaadaan oo aanay u dhiman markay u soo dhowaadaan
waxyaalaha ugu wada quduusan. Haaruun iyo wiilashiisu
waa inay gudaha galaan, oo ay iyaga u amraan hawshooda
iyo waxqaadkooda, **20** laakiinse iyagu waa inaanay xataa
daqiiqad u gelin inay waxyaalaha quduuska ah arkaan,
yaanay dhimane. **21** Oo haddana Rabbigu Muusuu la hadlay
oo wuxuu ku yidhi, **22** Reer Gershoonna qolo qolo iyo reer
reer u soo tiri. **23** Intii soddon sannadood jirta iyo intii ka
sii weyn ilaa tan iyo konton jirka waa inaad soo tirisaa,
kulli inta hawsha gasha si ay shuqulka teendhada shirka u
sameeyaan. **24** Tanu waa hawshii qolooyinka reer Gershoon
oo ah adeegidda iyo waxqaadkaba. **25** Iyagu waa inay
qaadaan daahyada taambuugga, iyo teendhada shirka, iyo
dedkeeda, iyo dedka ah haragga adhidibadeedka oo kor
saaran, iyo ilxidhka iridda teendhada shirka, **26** iyo daahyada
barxadda, iyo ilxidhka iridda barxadda ku ag taal taambuugga
iyo meesha allabariga ee ku wareegsan, iyo xadhkahooda,
iyo alaabta hawshooda oo dhan, oo wax alla wixii iyaga lagu
sameeyo oo dhan, xaggooda waa inay kaga adeegaan. **27**
Oo reer Gershoon waa inay amarka Haaruun iyo wiilashiisa
ku qabtaan waxa ay qaadaan iyo shuqulka ay qabtaan oo
dhan; oo idinku waa inaad ku amartaan waxay qaadayaan.
28 Oo tanuna waa qolooyinka reer Gershoon hawshooda ku
saabsan teendhada shirka; oo shuqulkooduna waa inuu ka
hooseeyaa gacanta Iitaamaar ina Haaruun ee wadaadka ah.
29 Oo reer Meraariina waa inaad qolo qolo iyo reer reer u soo
tirisaa. **30** Intii soddon sannadood jirta iyo intii ka sii weyn
ilaa tan iyo konton jirka waa inaad soo tirisaa, mid kasta oo
hawsha gala si uu shuqulka teendhada shirka u sameeyo.
31 Oo tanuna waa hawsha ay teendhada shirka ku leeyihiin
ee ah waxa loo amray inay qaadaan: looxyada taambuugga,
iyo ulihiisa gudban, iyo tiirarkiisa, iyo saldhigyadiisa, **32**
iyo tiirarka barxadda ku wareegsan, iyo saldhigyadooda,
iyo musaamiirtooda, iyo xadhkahooda, iyo alaabtooda oo
dhan, iyo hawshooda oo dhan. Oo magac magac waa
inaad ugu amartaan alaabta ay qaadayaan. **33** Taasu waa
hawshii qolooyinka reer Meraarii, sida ay tahay dhammaan
hawshooda ku saabsan teendhada shirka, oo waxay ka
hoosaysaa gacantii Iitaamaar ina Haaruun ee wadaadka
ah. **34** Markaasaa Muuse iyo Haaruun iyo amiirradii shirku
waxay reer Qohaad u tiriyeen qolo qolo iyo reer reer, **35**
intii soddon sannadood jirtay iyo intii ka sii weynayd, ilaa
tan iyo konton jirka, mid kasta oo hawsha geli jiray si uu
shuqulka teendhada shirka u sameeyo. **36** Oo kuwoodii qolo
qolo loo tiriyey waxay ahaayeen laba kun iyo toddoba boqol
iyo konton. **37** Kuwanu waa kuwii qolooyinkii reer Qohaad
ee la tiriyey, kulli intii ka adeegi jirtay teendhadii shirka, oo
Muuse iyo Haaruun ay ku tiriyeen amarkii Rabbiga ee uu
gacanta Muuse u dhiibay. **38** Oo kuwii reer Gershoon ee qolo
qolo iyo reer reer loo soo tiriyey, **39** intii soddon sannadood
jirtay iyo intii ka sii weynayd ilaa tan iyo konton jirka, mid
kasta oo hawsha geli jiray si uu shuqulka teendhada shirka
u sameeyo, **40** xataa kuwoodii qolo qolo iyo reer reer loo
tiriyey waxay ahaayeen laba kun iyo lix boqol iyo soddon. **41**
Oo kuwanuna waa kuwii qolooyinkii reer Gershoon, ee la
tiriyey, kulli intii ka adeegi jirtay teendhadii shirka, oo Muuse
iyo Haaruun ay amarkii Rabbiga ku tiriyeen. **42** Oo kuwii
qolooyinka reer Meraarii ee qolo qolo iyo reer reer loo tiriyey,
43 intii soddon sannadood jirtay iyo intii ka sii weynayd ilaa
tan iyo konton jirka, mid kasta oo hawsha geli jiray si uu
shuqulka teendhada shirka u sameeyo, **44** xataa kuwii qolo
qolo loo tiriyey waxay ahaayeen saddex kun iyo laba boqol.
45 Kuwanu waa kuwii qolooyinka reer Meraarii oo la tiriyey,
oo Muuse iyo Haaruun ay ku tiriyeen amarkii Rabbiga ee
uu gacanta Muuse u dhiibay. **46** Oo kulli intii reer Laawi ah
oo la soo tiriyey, oo Muuse iyo Haaruun iyo amiirradii reer
binu Israa'iil ay qolo qolo iyo reer reer u soo tiriyeen, **47**
intii soddon sannadood jirtay iyo intii ka sii weynayd xataa
ilaa tan iyo konton jirka, mid kasta oo u geli jiray si uu
shuqulka hawsha u sameeyo, iyo si uu alaabta teendhada
shirka u qaado, **48** xataa kuwoodii la tiriyey waxay ahaayeen
siddeed kun iyo shan boqol iyo siddeetan. **49** Oo sidii amarka
Rabbigu ahaa ayaa loogu tiriyey gacantii Muuse, mid walba
sidii hawshiisu ahayd iyo sidii waxqaadkiisu ahaa, oo isagii
sidaasuu iyagii u tiriyey sidii Rabbigu Muuse ugu amray.

5 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi,
2 Waxaad reer binu Israa'iil amar ku tidhaahdaa, Xerada
ka saara mid kasta oo baras qaba, iyo mid kasta oo dheecaan
ka dareera, iyo mid kasta oo meyd ku nijaasoobay. **3** Oo waa
inaad rag iyo dumarba bixisaan, oo aad xerada dibaddeeda
geeysaan si aanay u nijaasayn xeradooda aan anigu dhex
deggan ahay. **4** Oo reer binu Israa'iilna sidaasay yeeleen, oo
iyagii xerada dibaddeeday geeyeen, oo sidii Rabbigu Muuse
kula hadlay ayaa reer binu Israa'iil yeeleen. **5** Oo haddana
ayaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **6** Reer
binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii nin
ama naagu ay galaan dembi ay dadku galaan, oo ay Rabbiga
ku xadgudbaan, oo ay naftaasu sidaas eed ku lahaato, **7**
markaas waa inay qirtaan dembigoodii ay sameeyeen. Oo
wixii uu ku xadgudbay waa inuu dhammaan u magdhabaa,
oo weliba ku sii daraa shan meelood meesheed, oo siiyaa kii
uu ku xadgudbay. **8** Laakiinse ninku hadduusan lahayn xigto
xadgudubkii mag laga siiyo, markaas magta xadgudubka ee
Rabbiga loo bixiyo waxaa lahaan doona wadaadka; oo weliba
waxaa wehliya wanka kafaaraggudka oo isaga aawadiis
loogu kafaaro gudo. **9** Oo qurbaan kasta oo sare loo qaado
oo ah waxyaalaha quduuska ah oo dhan ee ay reer binu
Israa'iil wadaadka u keenaan waa in isagu lahaadaa. **10**
Oo nin walba waxyaalihiisa quduuska ah waa in wadaadku
lahaadaa, oo wax alla wixii nin wadaadka siiyana isagu waa
inuu lahaadaa. **11** Oo haddana ayaa Rabbigu Muuse la
hadlay oo wuxuu ku yidhi, **12** Reer binu Israa'iil la hadal oo
waxaad ku tidhaahdaa, Haddii nin naagtiis isaga ka tagto
oo ay ku xadgudubto, **13** oo haddii nin kale la jiifsado oo
waxaas ninkeedii laga qariyo oo qarsoodi loo haysto, oo ay
naagtaasu sidaas ku nijaasowdo, laakiinse markhaati loo
waayo iyada, amase aan iyada lagu qaban samayntii, **14** oo
markaas haddii masayr ku soo dego ninka oo uu naagtiisa
ka masayro oo ay iyadu nijaasowday, amase haddii masayr
ku soo dego oo uu naagtiisa ka masayro oo ayan iyadu
nijaasoobin, **15** markaas ninku waa inuu naagtiisa wadaadka
u keenaa, oo iyada aawadeed qurbaan ugu keenaa eefaah
toban meelood loo qaybiyey meeshiis bur shaciir ah. Isagu
waa inuusan saliidna ku shubin amase foox saarin, waayo,
taasu waxa weeye qurbaankii masayrka, waana qurbaan
xusuuseed oo dembiga lagu soo xusuusto. **16** Markaas
wadaadku waa inuu iyada soo dhoweeyaa oo Rabbiga
hortiisa keenaa. **17** Oo markaas wadaadku waa inuu biyo
quduus ah weel dhoobo ah ku qaadaa, oo ciidda taambuugga
dhulkiisa taalna waa in wadaadku qaadaa oo biyaha ku
shubaa, **18** oo markaas waa in wadaadku naagta keenaa
Rabbiga hortiisa, oo naagta timaheeduna ha furfurnaadaan,
oo qurbaankii xusuuseedna gacmaheeda ha ku rido, kaasoo
ah qurbaankii masayrka. Wadaadkuna gacanta ha ku haysto
biyaha qadhaadhka ah oo habaarka kiciyo. **19** Oo markaas
wadaadku iyada ha dhaariyo, oo ha ku yidhaahdo naagta,
Hadduusan nin kale kula jiifsan, oo aadan nijaaso ku
leexan, adoo ninkaaga ka dambayn lahaa, ka xorow biyahan
qadhaadhka ah oo habaarka kiciyo, **20** laakiinse haddaad
gees u leexatay adigoo ninkaaga ka dambayn lahaa, oo
aad markaas nijaasowday, oo haddii nin kale kula jiifsaday
ninkaaga mooyaane, **21** markaas wadaadku waa inuu naagta
ku dhaariyaa dhaar habaar ah, oo wadaadku naagta ha ku
yidhaahdo, Markuu Rabbigu bowdadaada hilib beeliyo oo
uu calooshaada barariyo, dadkaaga dhexdiisa ha kaaga
dhigo habaar iyo dhaar, **22** oo biyahan habaarka kiciyaa
way ku geli doonaan, oo calooshaaday bararin doonaan,
bowdadaadana way hilib beelin doonaan. Oo naagtuna waa
inay tidhaahdaa, Aamiin, Aamiin. **23** Oo wadaadkiina waa
inuu habaarradaas buug ku qoraa, oo uu biyaha qadhaadhka
ah ku baabbi'iyaa. **24** Oo waa inuu naagta cabsiiyaa biyaha
qadhaadhka ah oo habaarka kiciya, oo biyaha habaarka
kiciyaa ayaa iyada geli doona oo qadhaadh bay noqon
doonaan. **25** Oo markaas wadaadku waa inuu qurbaankii
masayrka naagta gacanteeda ka qaadaa oo Rabbiga hortiisa
ku ruxruxaa, oo markaas waa inuu meesha allabariga
keenaa. **26** Oo markaas wadaadku waa inuu qaadaa
cantoobo muggeed oo qurbaanka xusuuseed ah, oo waa inuu
meesha allabariga ku dul gubaa, oo haddana naagta biyaha
cabsiiyaa. **27** Oo markuu iyada biyaha cabsiiyo markaas
hadday iyadu nijaasowday, oo ay ninkeeda ku xadgudubtay,
biyaha habaarka kiciya iyaday geli doonaan oo qadhaadh
bay noqon doonaan, oo calooshеedu way barari doontaa oo
bowdadeeduna way hilib beeli doontaa; oo naagtu waxay
dadkeeda ku dhex ahaan doontaa habaar. **28** Laakiinse
naagtu haddaanay nijaasoobin illowse ay daahir tahay,
markaas iyadu xor bay ahaanaysaa, wayna uuraysanaysaa.
29 Kanu waa sharciga ku saabsan masayrka haddii naagu
iyadoo ninkeeda ka dambayn lahayd ka leexato oo ay
nijaasowdo, **30** ama haddii masayr ku soo dego nin, oo uu
naagtiisa ka masayro, de markaas waa inuu naagta Rabbiga
hor keenaa, oo wadaadku waa inuu iyada sharcigaas oo
dhan ku oofiyaa. **31** Oo markaas ninku dembi xor buu
ka ahaanayaa, oo naagtaasuna dembigeeda way qaadan
doontaa.

6 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi,
2 Reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa,
Haddii nin ama naagu galo nidar khaas ah, kaasoo ah
nidarka Nadiirka, inuu Rabbiga gooni isugu sooco, **3** waa
inuu ka fogaadaa khamri iyo wax lagu sakhraamoba. Waa
inuusan cabbin khamri khalkiis ama wax lagu sakhraamo
khalkood, oo waa inuusan cabbin dheecaanka canabka,
uusanna cunin canab cusub ama sabiib toona. **4** Maalmaha
isa-soociddiisa oo dhan waa inuusan cunin innaba wax
laga sameeyey canab tan iyo inta hoose iyo diirka sare. **5**
Maalmaha uu nidarka isa-soociddiisa qabo oo dhan waa
inaan mandiil madaxiisa la marin. Ilamaa uu dhammaystiro
maalmihii uu Rabbiga goonida isugu soocay waa inuu
quduus ahaadaa oo timaha madaxiisana waa inuu daystaa.
6 Oo maalmaha uu Rabbiga gooni isugu sooco oo dhan
waa inuusan meyd u soo dhowaan. **7** Oo waa inuusan
isu nijaasayn aabbihiis ama hooyadiis ama walaalkiis ama
walaashiis markay dhintaan; waayo, waxaa isaga saaran
soociddii uu Ilaah isu soocay. **8** Oo maalmaha isa-soociddiisa
oo dhan ayuu quduus u yahay Rabbiga. **9** Oo haddii nin
agtiisa kedis ugu dhinto oo uu isagu nijaaseeyo madaxiisii
uu gooni u soocay, markaas waa inuu madaxiisa xiiraa
maalinta daahirintiisa; maalinta toddobaad waa inuu xiiraa.
10 Oo maalinta siddeedaad waa inuu laba qoolley ama laba
xamaam oo yaryar wadaadka ugu keenaa iridda teendhada
shirka. **11** Oo markaas wadaadku waa inuu mid u bixiyaa

qurbaan dembi, midka kalena qurbaan la gubo, oo waa inuu isaga u kafaaro gudaa, waayo, wuu ku dembaabay meyd, oo isla maalintaas waa inuu madaxiisa quduus ka dhigaa. **12** Oo waa inuu Rabbiga gooni isugu soocaa maalmaha isa-soociddiisa oo dhan, oo waa inuu qurbaan xadgudub u keenaa wan gu jir ah, laakiinse waa inaan maalmihii hore loo tirin, maxaa yeelay, isa-soociddiisii way nijaasowday. **13** Oo kanu waa sharciga Nadiirka ku saabsan; markii maalmihii isa-soociddiisu ay dhammaystirmaan waa in isaga la keenaa iridda teendhada shirka, **14** oo waa inuu qurbaankiisa Rabbiga u bixiyaa. Wan yar oo gu jir ah oo aan iin lahayn waa inuu qurbaan la gubo u bixiyaa, oo uu sabeen gu jir ah oo aan iin lahaynna qurbaan dembi u bixiyaa, oo wan weyn oo aan iin lahaynna qurbaanno nabaadiino u bixiyaa, **15** iyo dambiil ah kibis aan khamiir lahayn taasoo ah moofo ah bur saliid lagu daray iyo canjeero aan khamiir lahayn oo saliidu marsan tahay, iyo qurbaankooda hadhuudhka ah iyo qurbaankooda cabniinka ah. **16** Oo markaas wadaadku waa inuu iyaga Rabbiga hortiisa keenaa, oo waa inuu bixiyaa qurbaankiisa dembiga iyo qurbaankiisa la gubo. **17** Oo waa inuu Rabbiga allabari ah qurbaanno nabaadiino ugu bixiyaa wanka iyo dambiisha kibista aan khamiirka lahayn. Oo weliba wadaadku waa inuu bixiyaa qurbaankooda hadhuudhka ah iyo qurbaankooda cabniinka ah. **18** Oo Nadiirku waa inuu madaxii isa-soociddiisa ku xiiraa iridda teendhada shirka agteeda oo markaas waa inuu qaadaa timihii madaxii isa-soociddiisa, oo waa inuu ku shubaa dabka ka hooseeya allabariga qurbaannada nabaadiinada ah. **19** Oo markaas wadaadku waa inuu qaadaa wanka garabkiisa karsan, oo dambiishana ha ka soo bixiyo xabbad moofo ah oo aan khamiir lahayn iyo xabbad canjeero ah oo aan khamiir lahayn, oo iyaga ha saaro gacanta Nadiirka markuu madaxii isa-soociddiisa xiiro dabadeed. **20** Oo wadaadku waa inuu ruxruxaa iyaga inay ahaadaan qurbaan lagu ruxruxo Rabbiga hortiisa. Intaasu waa u quduus wadaadka oo sakaarka la ruxruxo iyo bowdada sare loo qaadona way raacaan, oo markaas dabadeed Nadiirku khamri wuu cabbi karaa. **21** Kaasu waa sharciga Nadiirkii nidar gala, iyo qurbaankiisa uu Rabbiga ugu bixiyo isa-soociddiisa, iyo weliba wixii uu isagu heli karo; oo isagu siduu nidarkiisa u nidray waa inuu u sameeyaa, sidii sharciga isa-soociddiisa. **22** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, **23** Haaruun iyo wiilashiisa la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Idinku waa inaad sidan reer binu Israa'iil ugu ducaysaan, oo waxaad midkood kasta ku tidhaahdaan, **24** Rabbigu ha ku barakeeyo, oo ha ku dhawro. **25** Rabbigu wejigiisa ha kugu iftiimiyo, oo ha kuu roonaado. **26** Rabbigu jaahiisa kor ha kuugu qaado, oo nabadna ha ku siiyo. **27** Oo sidaas waa inay magacayga u saaraan reer binu Israa'iil, oo anna iyaga waan barakayn doonaa.

7 Maalintii Muuse dhammeeyey dhisiddii taambuugga, oo uu subkay oo quduus ka dhigay isagii iyo alaabtiisii oo dhan iyo meeshii allabariga iyo weelasheedii oo dhan, oo uu subkay oo quduus ka dhigay iyagii, **2** ayay amiirradii reer binu Israa'iil oo madaxda u ahaa reerahood wax bixiyeen. Kuwanu waxay ahaayeen amiirradii qabiilooyinka, oo iyagu waa kuwii ka sarreeyey kuwii la tiriyey. **3** Oo waxay Rabbiga hortiisa keeneen qurbaankoodii oo ah lix gaadhi oo dedan, iyo laba iyo toban dibi. Labadii amiirba waxay keeneen gaadhi, amiir kastaana dibi, oo waxay geeyeen taambuugga hortiisii. **4** Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse oo wuxuu ku yidhi, **5** Ka qaad iyaga inay u ahaadaan wax hawsha teendhada shirka lagu sameeyo, oo waxaad siisaa reer Laawi, nin walba sidii hawshiisu tahay. **6** Markaasaa Muuse gaadhiyaashii iyo dibidii qaaday oo reer Laawi siiyey. **7** Laba gaadhi iyo afar dibi wuxuu siiyey reer Gershoon, sidii hawshoodu ahayd. **8** Oo afar gaadhi iyo siddeed dibina wuxuu siiyey reer Meraarii, sidii hawshoodu ahayd, oo wuxuu ugu dhiibay gacantii wadaadkii Haaruun ahaa wiilkiisii litaamaar. **9** Laakiinse reer Qohaad waxba kama uu siin, maxaa yeelay, iyagaa lahaa hawshii meesha quduuska ah, oo waxay ku qaadi jireen garbahooda. **10** Oo maalintii meesha allabariga la subkay ayay amiirradii bixiyeen qurbaankii daahirinta, oo waxay qurbaankoodii ku bixiyeen meesha allabariga horteeda. **11** Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Iyagu qurbaankooda waa inay u bixiyaan meesha allabariga daahirinteeda, oo amiir kastaaba maalintiisa ha bixiyo. **12** Oo kii maalintii kowaad qurbaankiisii bixiyey wuxuu ahaa Naxshoon oo ahaa ina Cammiinaadaab oo reer Yahuudah ah. **13** Oo qurbaankiisuna wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **14** iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **15** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **16** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **17** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Naxshoon ina Cammiinaadaab. **18** Oo maalintii labaadna waxaa bixiyey Netaneel ina Suucaar oo amiir u ahaa reer Isaakaar. **19** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **20** iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **21** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **22** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **23** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Netaneel ina Suucaar. **24** Oo maalintii saddexaadna waxaa bixiyey Elii'aab ina Xeelon, oo amiir u ahaa reer Sebulun. **25** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **26** iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **27** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir

ah, **28** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **29** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Elii'aab ina Xeelon. **30** Oo maalintii afraadna waxaa bixiyey Eliisuur ina Shedeeyuur oo amiir u ahaa reer Ruubeen. **31** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **32** iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel oo foox ka buuxo. **33** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **34** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **35** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Eliisuur ina Shedeeyuur. **36** Oo maalintii shanaad waxaa bixiyey Shelumii'eel ina Suuriishadday, oo amiir u ahaa reer Simecoon. **37** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **38** iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **39** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **40** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **41** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Shelumii'eel ina Suuriishadday. **42** Oo maalintii lixaadna waxaa bixiyey Eliyaasaaf ina Decuu'eel, oo amiir u ahaa reer Gaad. **43** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaankii hadhuudhka aawadiis, **44** iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **45** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **46** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **47** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Eliyaasaaf ina Decuu'eel. **48** Oo maalintii toddobaadna waxaa bixiyey Eliishaamaac ina Cammiihuud oo amiir u ahaa reer Efrayim. **49** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **50** iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **51** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **52** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **53** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Eliishaamaac ina Cammiihuud. **54** Oo maalintii siddeedaadna waxaa bixiyey Gamalii'eel ina Fedaahsuur oo amiir u ahaa reer Manaseh. **55** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **56** iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **57** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **58** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **59** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Gamalii'eel ina Fedaahsuur. **60** Oo maalintii sagaalaadna waxaa bixiyey Abiidaan ina Gidconii, oo amiir u ahaa reer Benyaamiin. **61** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **62** iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **63** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **64** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **65** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Abiidaan ina Gidconii. **66** Oo maalintii tobnaadna waxaa bixiyey Axiiceser ina Cammiishadday oo amiir u ahaa reer Daan. **67** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **68** iyo malqacad dahab ah oo miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **69** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **70** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **71** Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Axiiceser ina Cammiishadday. **72** Oo maalintii kow iyo tobnaadna waxaa bixiyey Fagcii'eel ina Cokraan oo amiir u ahaa reer Aasheer. **73** Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, **74** iyo malqacad dahab ah oo miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. **75** Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi

yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, **76** oo qurbaan
dembina wuxuu u keenay orgi. **77** Oo allabarigii qurbaannadii
nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo
waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada
gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Fagcii'eel ina
Cokraan. **78** Oo maalintii laba iyo tobnaadna waxaa bixiyey
Axiirac ina Ceynaan oo amiir u ahaa reer Naftaali. **79** Oo
qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo
miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad
lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo
le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa
ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka
aawadiis, **80** iyo malqacad dahab ah oo miisaankeedu yahay
toban sheqel, oo foox ka buuxo. **81** Oo qurbaan la gubona
wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir
ah, **82** oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. **83** Oo
allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay
laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan
wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd
qurbaankii Axiirac ina Ceynaan. **84** Intaasu waxay ahayd wixii
amiirradii reer binu Israa'iil ay maalintii meesha allabariga la
subkay daahirinteeda u bixiyeen, waxayna ahaayeen laba
iyo toban saxan oo waaweyn oo lacag ah, iyo laba iyo toban
maddiibadood oo lacag ah, iyo laba iyo toban malqacadood
oo dahab ah. **85** Oo miisaanka saxan kastaa oo lacag ah
wuxuu ahaa boqol iyo soddon sheqel, oo kan maddiibad
kastaana wuxuu ahaa toddobaatan sheqel, oo weelasha oo
dhan lacagtoodu waxay ahayd laba kun iyo afar boqol oo
sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah. **86** Oo laba
iyo tobanka malqacadood oo dahabka ahna waxaa ka wada
buuxay foox, oo mid kastaaba waxay ahayd toban sheqel oo
le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo malqacadaha oo
dhan dahabkoodu wuxuu ahaa boqol iyo labaatan sheqel. **87**
Oo dibidii qurbaanka la gubo loo bixiyey oo dhammu waxay
ahaayeen laba iyo toban dibi, wanankuna waxay ahaayeen
laba iyo toban wan oo waaweyn, iyo laba iyo toban wan oo
yaryar oo wada gu jir ah, waxaana la keenay qurbaankoodii
hadhuudhka ahaa. Oo qurbaankii dembigana orgidii loo
bixiyey waxay ahaayeen laba iyo toban, **88** oo allabarigii
qurbaannadii nabaadiinada dibidii loo bixiyey oo dhammu
waxay ahaayeen afar iyo labaatan, wananka waaweynuna
waxay ahaayeen lixdan, orgiduna waxay ahaayeen lixdan,
wananka yaryar oo wada gu jirka ahuna waxay ahaayeen
lixdan. Intaasu waa wixii daahirinta meesha allabariga loo
bixiyey markii la subkay dabadeed. **89** Oo markii Muuse
u galay teendhadii shirka inuu Rabbiga la hadlo, wuxuu
maqlay Codka isaga la hadlaya oo ka yeedhaya daboolkii
saarnaa sanduuqii maragga iyo labadii keruub dhexdooda,
oo isaguna wuu la hadlay isagii.

8 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo ku yidhi, **2**
Haaruun la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markaad
laambadaha shiddid, toddobada laambadood oo yaryar waa
inay ka iftiimaan laambadda horteeda. **3** Oo Haaruunna
sidaasuu yeelay, oo wuxuu wada shiday laambadaheedii si
ay uga iftiimaan laambadda horteeda, sidii Rabbigu Muuse
ku amray. **4** Oo shuqulkii laambaddu wuxuu ahaa dahab
la tumay. Tan iyo salkeeda ilaa ubaxeeda waxay wada
ahayd dahab la tumay. Sidii Rabbigu Muuse u tusay ayuu
laambaddii u sameeyey. **5** Markaasaa Rabbigu Muuse la
hadlay oo wuxuu ku yidhi, **6** Reer Laawi ka dhex sooc reer
binu Israa'iil oo iyaga daahiri. **7** Oo markaad daahirinaysid
sidan iyaga ku samee: dushooda waxaad ku rushaysaa
biyaha daahirinta, oo iyaguna timaha ha ka xiireen jidhkooda
oo dhan, oo dharkoodana ha maydheen, hana isdaahiriyeen.
8 Oo markaas iyagu ha kaxaysteen dibi yar iyo qurbaankiisii
hadhuudhka oo ah bur saliid lagu daray, oo dibi kale oo
yarna waxaad u kaxaysaa qurbaan dembi. **9** Oo reer Laawi
waa inaad hor taagtaa teendhada shirka, oo waa inaad soo
shirisaa dadka reer binu Israa'iil oo dhan. **10** Oo reer Laawi
waa inaad keentaa Rabbiga hortiisa, oo reer binu Israa'iilna
waa inay gacmaha saaraan reer Laawi. **11** Haaruunna
waa inuu reer Laawi Rabbiga hortiisa ugu bixiyaa qurbaan
la ruxruxo ahaan reer binu Israa'iil daraaddood, si ay u
sameeyaan Rabbiga hawshiisa. **12** Oo reer Laawina waa
inay gacmaha saaraan madaxa dibida, oo mid waxaad u
bixisaa qurbaan dembi, kan kalena waxaad Rabbiga ugu
bixisaa qurbaan la gubo, si aad reer Laawi ugu kafaaro
guddid. **13** Oo reer Laawi waa inaad Haaruun iyo wiilashiisa
soo hor taagtaa, oo aad Rabbiga ugu bixisaa qurbaan la
ruxruxo ahaan. **14** Oo waa inaad reer Laawi sidaas uga
soocdaa reer binu Israa'iil, oo reer Laawina kuwaygay ahaan
doonaan. **15** Oo markaas dabadeedna reer Laawi ha u
galeen inay ka adeegaan teendhada shirka, oo waa inaad
iyaga daahirisaa oo qurbaan la ruxruxo ahaan u bixisaa.
16 Waayo, iyaga dhammaantood ayaa la iiga soocay reer
binu Israa'iil. Intii lay siin lahaa intii maxal furta oo dhan,
kuwaasoo ah curadyada reer binu Israa'iil oo dhan, ayaan
iyaga qaatay. **17** Waayo, dad iyo duunyaba curadyada reer
binu Israa'iil oo dhan anigaa iska leh. Waxaan iyaga quduus
ka dhigtay maalintii aan wada laayay curadyadii dalka Masar
oo dhan. **18** Oo waxaan qaatay reer Laawi intii aan qaadan
lahaa curadyada reer binu Israa'iil oo dhan. **19** Oo reer Laawi
ayaan reer binu Israa'iil ka soocay oo hadiyad ahaan u siiyey
Haaruun iyo wiilashiisa inay reer binu Israa'iil uga adeegaan
teendhada shirka iyo inay reer binu Israa'iil u kafaaro gudaan,
si aan belaayo ugu dhicin reer binu Israa'iil markii reer binu
Israa'iil ay u soo dhowaadaan meesha quduuska ah. **20** Oo
Muuse iyo Haaruun iyo shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu
sidaasay ku sameeyeen reer Laawi. Wixii reer Laawi ku
saabsanaa ee uu Rabbigu Muuse ku amray oo dhan ayay
reer binu Israa'iil wada yeeleen. **21** Oo reer Laawina dembi
way iska daahiriyeen, oo dharkoodiina way maydheen,
markaasaa Haaruun qurbaan la ruxruxo ahaan Rabbiga
hortiisa iyaga ugu bixiyey, oo inuu iyaga daahiriyo aawadeed
ayaa Haaruun u kafaaro guday. **22** Oo markaas dabadeed
ayaa reer Laawi gudaha u galeen inay teendhada shirka kaga
adeegaan Haaruun iyo wiilashiisa hortooda, oo wixii reer
Laawi ku saabsanaa ee uu Rabbigu Muuse ku amray ayay
ku sameeyeen. **23** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo
wuxuu ku yidhi, **24** Tanu waa waxa reer Laawi intii shan iyo
labaatan sannadood jirta ama ka sii weyn ay leeyihiin inay
sameeyaan. Iyagu ha galeen oo ha ka adeegeen hawsha
teendhada shirka. **25** Oo markii ay konton jir gaadhaan waa
inay ka joogsadaan hawsha ka-adeegiddeeda oo aanay mar
dambe adeegin, **26** laakiinse walaalahood teendhada shirka
ha kala adeegeen si ay amarka u hayaan laakiinse yaanay

hawl dambe qaban. Sidaas waa inaad ka yeeshaa amarrada ku saabsan reer Laawi hawshooda.

9 Markaasaa Rabbigu Muuse kula hadlay cidladii Siinay, bishii kowaad ee sannaddii labaad oo ka dambaysay wakhtigii ay dalkii Masar ka soo bexeen, oo wuxuu ku yidhi, **2** Weliba reer binu Israa'iil ha dhawreen Iidda Kormaridda xilligeedii la amray. **3** Bishan maalinteeda afar iyo tobnaad markay fiidkii tahay waa inaad dhawrtaan xilligeedii la amray. Waxaad u dhawrtaan sida qaynuunnadeedii iyo amarradeedii oo dhammu ay yihiin. **4** Markaasaa Muuse la hadlay reer binu Israa'iil oo wuxuu u sheegay inay Iidda Kormaridda dhawraan. **5** Oo bishii kowaad maalinteedii afar iyo tobnaad markay fiidkii ahayd ayay Iiddii Kormaridda ku dhawreen cidladii Siinay; oo sidii Rabbigu Muuse ku amray oo dhan ayay reer binu Israa'iil wada yeeleen. **6** Oo waxaa jiray niman ku nijaasoobay nin dhintay meydkiis oo aanay sidaas aawadeed karin inay maalintaas Iiddii Kormaridda dhawraan, oo maalintaasay yimaadeen Muuse iyo Haaruun hortooda. **7** Oo nimankaasu waxay isagii ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu ku nijaasownay nin dhintay meydkiis. Haddaba maxaa nalooga celiyey inaannu reer binu Israa'iil la bixinno qurbaankii Rabbiga xilligii la amray? **8** Markaasaa Muuse ku yidhi, I suga intaan soo maqlayo waxa Rabbigu amri doono oo idinku saabsan. **9** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **10** Reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii nin idinka mid ah amase farcankiinna ka mid ahu uu ku nijaasoobo sabab meyd ka timid, amase hadduu sodcaal dheer ku jiro, weli waa inuu Rabbiga u dhawraa Iidda Kormaridda. **11** Bishii labaad maalinteeda afar iyo tobnaad markay fiidka tahay waa inay dhawraan oo ay kibis aan khamiir lahayn iyo caleemo qadhaadh cunaan. **12** Waa inayan waxba ka reebin ilaa subaxda, oo ayan lafahana mid ka jebin. Waa inay u dhawraan sida qaynuunka Iidda Kormaridda yahay oo dhan. **13** Laakiinse ninkii daahir ah oo aan sodcaal ku jirin oo ka hadha inuu dhawro Iidda Kormaridda, qofkaasu waa ka go'i doonaa dadkiisa, maxaa yeelay, wuxuusan bixin qurbaankii Rabbiga xilligiisii la amray, oo ninkaasu dembigiisuu qaadan doonaa. **14** Oo haddii nin qalaad dhexdiinna deggan yahay, oo uu doonayo inuu Rabbiga u dhawro Iidda Kormaridda, waa inuu u sameeyaa sida ay Iidda Kormaridda qaynuunkeeda iyo amarkeedu yihiin, oo kii qalaad iyo kii dalka ku dhashayba waa inaad isku qaynuun u lahaataan. **15** Oo maalintii taambuugga la dhisay ayaa daruurtu qarisay taambuuggii, kaasoo ah teendhadii maragga, oo fiidkii waxay taambuuggii korkiisa uga muuqatay sida wax dab u eg ilaa subaxdii. **16** Oo sidaasay mar kasta ahayd. Maalintii daruurtii baa qarisay, habeenkiina wax dab u eg. **17** Oo mar alla markii daruurta Teendhada korkeeda laga qaado, dabadeed ayaa reer binu Israa'iil guuri jireen, oo meeshii daruurtu degto ayay reer binu Israa'iil degi jireen. **18** Oo reer binu Israa'iil waxay ku guuri jireen amarka Rabbiga, waxayna ku degi jireen amarka Rabbiga; oo in alla inta daruurtu taambuugga kor joogto halkaasay iska sii degganaan jireen. **19** Oo haddii daruurtu taambuugga kor joogto maalmo badan, markaas reer binu Israa'iil way xajin jireen amarka Rabbiga oo mana ay guuri jirin. **20** Oo marmarna daruurtu taambuugga waxay kor joogi jirtay dhawr maalmood, oo markaas sidii amarka Rabbigu ahaa way iska sii degganaan jireen, oo waxay ku guuri jireen sidii amarka Rabbigu ahaa. **21** Oo marmarna daruurtu waxay joogtay fiidkii ilamaa subaxdii; oo markii daruurta subaxdii la qaado ayay guuri jireen; oo hadday habeen iyo maalin sii joogtana, markii daruurta la qaado ayay guuri jireen. **22** Oo hadday tahay laba maalmood ama bil ama sannad, in alla intii daruurtu taambuugga dul joogto, oo ay kor deggan tahay, reer binu Israa'iil way iska sii degganaan jireen, oo mana ay guuri jirin; laakiinse markii daruurta kor loo qaado way guuri jireen. **23** Waxay ku degi jireen amarka Rabbiga, oo waxay ku guuri jireen amarka Rabbiga. Iyagu xukunkii Rabbiga ayay ku dhawri jireen amarkii Rabbigu ugu soo dhiibay Muuse.

10 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **2** Laba turumbo oo lacag ah samayso, oo waxaad iyaga ka samaysaa lacag la tumay, oo waa inaad u isticmaashaa ururka markaad isugu yeedhayso iyo markay xerooyinkii guurayaan. **3** Oo markii iyaga laga dhawaajiyo, ururka oo dhammu waa inay kuugu soo shiraan iridda teendhada shirka. **4** Oo haddii mid keliya la afuufo markaas waxaa kuu soo shiraya amiirrada ah utaliyayaasha kumanyaalka reer binu Israa'iil. **5** Oo markaad turumbada digtoonaanta afuuftaan, xerooyinka xagga bari degganu waa inay guuraan. **6** Oo haddana markaad turumbada digtoonaanta afuuftaan mar labaad, xerooyinka xagga koonfureed degganu ha guureen; oo waa inay afuufaan turumbo digtoonaaneed guuriddooda aawadeed. **7** Laakiinse markii shirka laysu soo ururinayo waa inaad turumbada afuuftaan, laakiinse tan digtoonaanta ha ka dhawaajinina. **8** Oo wadaaddada ah wiilasha Haaruun waa inay turumbooyinka afuufaan, oo iyagu waa inay idiin ahaadaan qaynuun tan iyo qarniyadiinna oo dhan. **9** Oo markaad waddankiinna dhexdiisa dagaal ugu baxaysaan cadowgiinna idin cadaadiya waa inaad digtoonaan kaga dhawaajisaan turumbooyinka, oo markaasuu Rabbiga Ilaahiinna ahu idin xusuusan doonaa, oo cadaawayaashiinna ayaa laydinka badbaadin doonaa. **10** Oo weliba maalintii aad faraxdaan, iyo markaad iidihiinna la amray dhawrtaan, iyo markay bilaha idiin dhashaan, waa inaad turumbooyinka ku dul dhawaajisaan qurbaannadiinna la gubo, iyo allabaryada qurbaannadiina nabaadiinada ah, oo iyana xusuus bay idiinku noqon doonaan Ilaahiinna hortiisa, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. **11** Sannaddii labaad, bisheedii labaad, maalinteedii labaatanaad ayaa daruurtii laga qaaday taambuuggii maragga korkiisa. **12** Oo markaasay reer binu Israa'iil cidlada Siinay uga guureen sida sodcaalkoodii loo amray, oo daruurtiina waxay degtay cidladii Faaraan. **13** Oo iyana markii hore waxay sodcaalkoodii ku bilaabeen amarkii Rabbigu u soo dhiibay Muuse. **14** Oo horta waxaa baxay calankii xeradii reer Yahuudah siday ciidammadoodu ahaayeen. Oo ciidankiisana waxaa u sarreeyey Naxshoon ina Cammiinaadaab. **15** Oo qabiilka reer Isaakaar ciidankoodana waxaa u sarreeyey Netaneel ina Suucaar. **16** Oo qabiilka reer Sebulun ciidankoodana waxaa u sarreeyey Elii'aab ina Xeelon. **17** Markaasaa taambuuggii la furay oo reer Gershoon iyo reer Meraarii oo taambuugga qaadi jiray ayaa baxay. **18** Oo haddana waxaa baxay calankii xeradii reer Ruubeen siday ciidammadoodu ahaayeen, oo

ciidankiisana waxaa u sarreeyey Eliisuur ina Shedeeyuur. **19** Oo qabiilkii reer Simecoon ciidankoodana waxaa u sarreeyey Shelumii'eel ina Suuriishadday. **20** Oo qabiilkii reer Gaad ciidankoodana waxaa u sarreeyey Eliyaasaaf ina Decuu'eel. **21** Oo haddana waxaa baxay reer Qohaad oo teendhadii quduuska ahayd sida, oo kuwii kalena taambuuggay dhiseen intay iyagu soo socdeen. **22** Oo haddana waxaa baxay calankii xeradii reer Efrayim siday ciidammadoodu ahaayeen, oo ciidankiisana waxaa u sarreeyey Eliishaamaac ina Cammiihuud. **23** Oo qabiilka reer Manaseh ciidankoodana waxaa u sarreeyey Gamalii'eel ina Fedaahsuur. **24** Oo qabiilka reer Benyaamiin ciidankoodana waxaa u sarreeyey Abiidaan ina Gidconii. **25** Oo haddana calankii xeradii reer Daan oo ugu wada dambeeyey xerooyinka oo dhan ayaa baxay siday ciidammadoodu ahaayeen, oo ciidankiisana waxaa u sarreeyey Axiiceser ina Cammiishadday. **26** Oo qabiilka reer Aasheer ciidankoodana waxaa u sarreeyey Fagcii'eel ina Cokraan. **27** Oo qabiilkii reer Naftaali ciidankoodana waxaa u sarreeyey Axiirac ina Ceynaan. **28** Sidaasay reer binu Israa'iil u sodcaaleen siday ciidammadoodu ahaayeen, oo hore bay u bexeen. **29** Markaasaa Muuse wuxuu ku yidhi Xoobaab ina Recuu'eel oo reer Midyaan ahaa, oo Muuse soddog u ahaa, Annagu waxaannu u sodcaalaynaa meeshii Rabbigu yidhi, Waan idin siinayaa. Haddaba na soo raac, oo annana wanaag waannu kuu samaynaynaa, maxaa yeelay, Rabbigu wanaag ayuu ugu ballanqaaday reer binu Israa'iil. **30** Oo isna wuxuu isagii ku yidhi, Anigu tegi maayo, laakiinse waxaan u kacayaa dalkaygii iyo dadkaygii. **31** Oo isna wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye ha naga tegin, waayo, adigu waad garanaysaa sida roon ee aannu cidlada u degno, oo waxaad noo ahaanaysaa indho oo kale. **32** Oo weliba haddaad na raacdo, wax kasta oo wanaagsan oo Rabbigu noo sameeyo annana waannu kuu samaynaynaa. **33** Oo iyaguna buurtii Rabbiga ayay saddex maalmood socodkood ka sii sodcaaleen, sanduuqii axdiga Rabbiguna iyaguu hor kacay intii saddex maalmood socodkood ah, inuu iyaga u sii doondoono meel ay ku nastaan. **34** Markay xerada ka bexeen ayaa daruurtii Rabbigu maalinnimada oo dhan dul joogtay. **35** Oo kolkii sanduuqii hore u baxay ayaa Muuse yidhi, Rabbiyow, sara joogso, oo cadaawayaashaadu ha kala firdheen, oo kuwa ku necebuna hortaada ha ka carareen. **36** Oo markuu joogsadayna wuxuu yidhi, Rabbiyow, ku soo noqo kumanyaalka kun ee reer binu Israa'iil.

11 Oo dadkuna waxay ahaayeen sidii kuwo gunuunac badan, oo wax shar ah ayay Rabbiga dhegihiisa maqashiiyeen. Oo markii Rabbigu maqlay ayaa cadhadiisii kululaatay, oo dabkii Rabbiguna dhexdooduu ka qaxmay, oo xerada meesheedii ugu dambaysay ayuu baabbi'iyey. **2** Markaasaa dadkii waxay u qayliyeen Muuse, kolkaasaa Muuse Rabbiga baryay, oo dabkiina wuu damay. **3** Oo meeshaas magaceediina waxaa loo baxshay Tabceeraah, maxaa yeelay, dabkii Rabbiga ayaa dhexdooda ka qaxmay. **4** Oo dadkii badnaa oo isku darsanaa oo iyaga ku dhex jirayna aad bay wax ugu jeeleen. Oo reer binu Israa'iilna mar kalay ooyeen, oo waxay yidhaahdeen, Bal yaa hilib aannu cunno na siinaya? **5** Annagu waxaannu xusuusan nahay kalluunkii aannu Masar lacagla'aan uga cuni jirnay, iyo khajaarkii, iyo batiikhii, iyo basashii cagaarka ahayd, iyo basashii guduudnayd, iyo toontii. **6** Laakiinse haatan naftayadii way cunta nacday, oo waxba ma jiraan, oo maannadan ma ahaane wax kaloo aan fiirsanno ma haysanno. **7** Oo maannaduna waxay u ekayd midhaha koryander la yidhaahdo, oo midabkeeduna wuxuu u ekaa midabka xabagta beduliyum la yidhaahdo. **8** Dadku way warwareegi jireen oo soo urursan jireen, markaasay mixdin ku daqiijin jireen, amase mooye ku tumi jireen, oo dheryay ku karsan jireen, oo moofo bay ka samaysan jireen; oo dhadhankeeduna wuxuu ahaa sida dhadhanka wax saliid lagu sameeyey. **9** Oo habeennimada markii sayaxu xerada ku soo dego ayaa maannaduna la soo dhici jirtay. **10** Haddana Muuse wuxuu maqlay dadkii oo ka dhex ooyaya qabiilooyinkoodii oo dhan, oo nin waluba teendhadiisa iriddeeduu taagnaa, markaasaa cadhadii Rabbigu aad u kululaatay, oo Muusena wuu ka xumaaday. **11** Oo Muuse wuxuu Rabbiga ku yidhi, Maxaad anoo addoonkaaga ah sida xun iigu gashay? Oo maxaan raallinimadaada u heli waayay, oo maxaad ii kor saaraysaa dadkan oo dhan culaabtiisa? **12** Dadkan oo dhan ma anigaa uuraystay? Oo ma anigaa dhalay markaad igu leedahay, Iyaga laabtaada ku qaad sida aabbe u qaado ilmo caanonuug ah, tan iyo dalkii aad awowayaashood ugu dhaaratay? **13** Bal xaggee baan ka helayaa hilib aan siiyo dadkan oo dhan? Waayo, iyagu way igu ooyaan oo waxay igu yidhaahdaan, Hilib aannu cunno na si. **14** Anigu ma aan qaadi karo dadkan oo dhan, maxaa yeelay, rarkan aad buu iigu culus yahay. **15** Haddaad sidaas ii gashid, waan ku baryayaaye, i dil, haddaad raalli iga tahay, oo yaanan dandarradayda arkin. **16** Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Waxaad ii soo ururisaa toddobaatan nin oo ah waayeelladii reer binu Israa'iil oo aad garanaysid inay dadka waayeello u yihiin iyo saraakiil u talisa, oo waxaad iyaga keentaa teendhada shirka inay halkaas kula istaagaan. **17** Oo anna waan soo degan doonaa, oo halkaasaan kugula hadli doonaa, oo waxaan qaadi doonaa ruuxa ku kor jooga, markaasaan iyaga saari doonaa, oo waxay kula qaadi doonaan culaabta dadka, si aanad keligaa u qaadin. **18** Oo dadkana waxaad ku tidhaahdaa, Hilib baad cunaysaane berri quduus isaga dhiga, waayo, waxaad ku ooydeen Rabbiga dhegihiisii, oo waxaad tidhaahdeen, Bal yaa hilib aannu cunno na siinaya? Waayo, markaannu Masar joogi jirnay baa noo dhaantay. Haddaba Rabbigu hilib buu idin siin doonaa oo idinna waad cuni doontaan. **19** Oo idinku ma cuni doontaan maalin keliya, ama laba maalmood, amase shan maalmood, amase toban maalmood, amase labaatan maalmood, **20** laakiinse waxaad cuni doontaan bil dhan, jeer aad sanka dulalkiisa ka keentaan, oo aad ka diiqootaan, maxaa yeelay, Rabbiga idin dhex jooga ayaad diiddeen oo aad ku hor ooydeen, oo waxaad tidhaahdeen, Bal maxaannu Masar uga soo baxnay? **21** Markaasaa Muuse yidhi, Dadka aan dhex joogaa waa lix boqol oo kun oo nin oo lug ah, oo adna waxaad tidhi, Waxaan iyaga siinayaa hilib ay bil dhan cunaan. **22** Ma waxaa loo qalaa ido iyo lo' si ay uga dhergaan? Mase kalluunka badda ku jira oo dhan baa loo soo ururiyaa si ay uga dhergaan? **23** Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, War ma gacantii Rabbigaa gaabatay? Haddaba waad arki doontaa bal in eraygaygu rumoobayo iyo in kale. **24** Markaasaa Muuse baxay oo dadkii u soo sheegay ereygii

Rabbiga, oo wuxuu soo ururiyey toddobaatan nin oo reer
binu Israa'iil waayeello u ah, oo Teendhada hareeraheedii
ayuu isugu keenay. **25** Markaasaa Rabbigu ku soo degtay
daruurtii oo isagii la hadlay, wuxuuna qaaday ruuxii isaga
saarnaa, markaasuu toddobaatankii waayeel saaray, oo
markii ruxuu korkooda ku degay ayay wax sii sheegeen,
laakiinse sidaas mar dambe ma ay yeelin. **26** Laakiinse laba
nin baa xeradii ku dhex hadhay. Mid magiciisa waxaa la
odhan jiray Eldaad, kan kalena magiciisa waxaa la odhan
jiray Meedaad, oo iyagana ruuxii baa ku soo degay, oo
waxay ka mid ahaayeen kuwii la qoray, laakiinse uma ay
bixin Teendhadii; oo iyagu xerada dhexdeedii ayay wax ku sii
sheegeen. **27** Markaasaa nin dhallinyaro ah soo orday oo
Muuse u soo sheegay oo yidhi, Eldaad iyo Meedaad xeradii
bay wax ku sii sheegayaan. **28** Markaasaa Yashuuca ina
Nuun oo Muuse midiidinkiisa ahaa oo raggiisii uu doortay ka
mid ahaa ayaa ku yidhi, Sayidkaygii Muusow, u diid iyaga.
29 Markaasaa Muuse wuxuu isagii ku yidhi, War ma aniga
baad ii xinaasaysaa? Bal may dadka Rabbiga oo dhammu
nebiyo ahaadaan, oo Rabbigu muu iyaga ruuxiisa ku soo
dejiyo! **30** Markaasaa Muuse iyo waayeelladii reer binu
Israa'iilba xerada ku noqdeen. **31** Markaasaa dabayl Rabbiga
ka timid, oo waxay badda ka keentay digaagduur, oo xerada
hareeraheedii ayay ku soo daadisay intii maalin socodkeed
ah oo dhankan ah iyo intii maalin socodkeed ah oo dhanka
kale ah oo xerada ku wareegsan, oo dalka korkiisana waxay
u jireen intii laba dhudhun ah. **32** Markaasaa dadkii kacay oo
maalintaas oo dhan, iyo habeenkii oo dhan, iyo maalintii
dambe oo dhan waxay soo urursadeen digaagduurkii; oo kii
ugu wax yaraa wuxuu soo urursaday toban xomeer, oo waxay
ku kala bixiyeen xerada hareeraheedii. **33** Oo intii hilibkii
ilkahoodii ku dhex jiray, oo aanay weli calalin, ayaa cadhadii
Rabbigu dadkii aad ugu kululaatay, markaasaa Rabbigu
wuxuu dadkii ku dhuftay belaayo weyn. **34** Oo meeshaas
magaceedii waxaa loo bixiyey Qibrood Xatawaah, maxaa
yeelay, halkaasaa lagu aasay dadkii hunguri xumaaday. **35**
Markaasay dadkii Qibrood Xatawaah ka guureen, oo waxay
u sodcaaleen Xaseerood, Xaseeroodna way degeen.

12 Oo Maryan iyo Haaruunna waxay Muuse u xanteen
naagtii reer Kuush oo uu guursaday, maxaa yeelay,
isagu wuxuu guursaday naag reer Kuush. **2** Oo iyagu waxay
yidhaahdeen, War Rabbigu ma Muuse keliyuhuu la hadlay?
Miyuusan annagana nala hadlin? Oo Rabbigu taas wuu
maqlay. **3** Haddaba Muuse wuxuu ahaa ninka ugu wada
qalbi qaboobaa dadkii dunida joogay oo dhan. **4** Markaasaa
Rabbigu dhaqso ula hadlay Muuse iyo Haaruun iyo Maryan,
oo wuxuu ku yidhi, Saddexdiinnuba kaalaya teendhada
shirka. Oo saddexdoodiiba way soo bexeen. **5** Markaasaa
Rabbigu ku soo degtay tiir daruur ah oo istaagay iriddii
teendhadii shirka, oo wuxuu u yeedhay Haaruun iyo Maryan,
kolkaasaa labadoodiiba soo bexeen. **6** Oo wuxuu iyagii ku
yidhi, Haddaba bal hadalladayda maqla. Haddii nebi idinku
dhex jiro, anigoo Rabbiga ah ayaa muujin isku tusi doona,
oo riyo baan kula hadli doonaa. **7** Addoonkayga Muuse
sidaas ma aha, oo isagu aamin buu ku yahay gurigayga oo
dhan. **8** Isaga bayaan baan afkayga ugula hadlayaa, oo
hadal gudcur ah kula hadli maayo, oo wuxuu arki doonaa
Rabbiga qaabkiisa. Haddaba maxaad uga cabsan weydeen
inaad addoonkayga Muuse wax ka sheegtaan? **9** Markaasaa
Rabbigu iyagii aad ugu cadhooday, wuuna ka tegey. **10** Oo
daruurtiina way ka tagtay teendhada korkeedii; oo Maryanna
waxaa ku dhacay baras, oo waxay u caddaatay sida barafka
cad oo kale. Markaasaa Haaruun fiiriyey Maryan oo wuxuu
arkay inay baras qabto. **11** Markaasaa Haaruun Muuse ku
yidhi, Sayidkaygiiyow, waan ku baryayaaye, wixii aannu
nacasnimada u samaynay iyo wixii aannu ku dembaabnay
aawadood dembi ha noo saarin. **12** Waan ku baryayaaye,
yaanay ahaan sidii mid dhintay oo kale oo jidhkiisii badh
baabba'san yahay markuu uurkii hooyadiis ka soo baxay. **13**
Markaasaa Muuse Rabbiga u qayliyey, oo wuxuu ku yidhi,
Ilaahow, waan ku baryayaaye, iyada bogsii. **14** Oo Rabbigu
wuxuu Muuse ku yidhi, Haddii aabbeheed wejiga kaga
candhuufo sow ma ay ceebowdeen intii toddoba maalmood
ah? Haddaba xerada ha laga saaro intii toddoba maalmood
ah, oo markaas dabadeedna ha la soo celiyo. **15** Kolkaasaa
Maryan xerada dibadda looga xidhay, oo dadkiina ma guurin
ilamaa Maryan mar kale la soo celiyey. **16** Oo dabadeedna
dadkii Xaseerood way ka guureen, oo waxay degeen cidladii
Faaraan.

13 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** War waxaad dirtaa niman soo basaasa dalka
reer Kancaan oo aan reer binu Israa'iil siinayo, oo qabiil
walba waa inaad nin ka dirtaan, oo mid kastaaba ha ahaado
amiir iyaga ku jira. **3** Markaasaa Muuse iyagii ka diray
cidladii Faaraan sidii amarkii Rabbigu ahaa, oo kulligood
waxay ahaayeen rag reer binu Israa'iil madax u ahaa. **4**
Oo magacyadoodiina kuwan bay ahaayeen: qabiilkii reer
Ruubeen waxaa ka tegey Shammuuca ina Sakuur. **5** Oo
qabiilkii reer Simecoonna Shaafaad ina Xori. **6** Oo qabiilkii
reer Yahuudahna Kaaleeb ina Yefunneh. **7** Oo qabiilkii reer
Isaakaarna Yigaal ina Yuusuf. **8** Oo qabiilka reer Efrayimna
Hoosheeca ina Nuun. **9** Oo qabiilkii reer Benyaamiinna Faltii
ina Raafuu. **10** Oo qabiilkii reer Sebulunna Gaddii'eel ina
Soodii. **11** Oo qabiilkii reer Yuusuf oo ah reer Manasehna
Gaddii ina Suusii. **12** Oo qabiilkii reer Daanna Cammii'eel
ina Gemallii. **13** Oo qabiilkii reer Aasheerna Setuur ina
Miikaa'eel. **14** Oo qabiilkii reer Naftaalina Naxbii ina Waafsii.
15 Oo qabiilkii reer Gaadna Ge'uu'eel ina Maakii. **16** Intaasu
waa magacyadii nimankii Muuse u diray inay dalka soo
basaasaan. Markaasaa Muuse wuxuu Hoosheeca ina Nuun
u bixiyey Yashuuca. **17** Markaasaa Muuse iyagii u diray inay
dalkii reer Kancaan soo basaasaan, oo wuxuu iyagii ku yidhi,
Jidkan koonfureed xaggiisa u kaca oo buuraha fuula. **18** Oo
waxaad soo fiirisaan dalku siduu yahay, iyo dadka degganu
inay xoog badan yihiin iyo inay itaal yar yihiin, iyo inay tiro yar
yihiin iyo inay tiro badan yihiin, **19** iyo dalka ay deggan yihiin
siduu yahay inuu wanaagsan yahay iyo inuu xun yahay, iyo
magaalooyinka ay deggan yihiin siday yihiin, inay xerooyin
deggan yihiin iyo inay qalcado xoog badan ku jiraan, **20** iyo
siduu dalku yahay inuu barwaaqaysan yahay iyo in kale,
iyo inuu dhir leeyahay iyo in kale. Haddaba dhiirranaada
oo dalka midhihiisa keena. Oo wakhtiguna wuxuu ahaa
xilliga uu canabka hore bislaado. **21** Haddaba iyagii way
tageen oo waxay soo basaaseen dalkii tan iyo cidlada Sin

iyo ilaa Rexob oo ku taal meesha Xamaad laga galo. **22** Oo waxay tageen xagga koonfureed, oo yimaadeen Xebroon; oo Axiiman iyo Sheeshay iyo Talmay oo reer Canaaq ahaa ayaa halkaas degganaa. (Oo Xebroon waxaa la dhisay goor toddoba sannadood ka horraysa intaan la dhisin Socan oo Masar ku taal.) **23** Oo haddana waxay yimaadeen dooxadii Eshkol, oo halkaasay ka goosteen laan rucub canab ahu ku yaal, oo waxay ku qaadeen ul laba nin u dhexaysa, waxayna keeneen midho rummaan iyo berde ah. **24** Oo meeshaas magaceeda waxaa la odhan jiray Eshkol, rucubkii canabka ahaa oo ay reer binu Israa'iil halkaas ka goosteen aawadiis. **25** Oo markay afartan maalmood dalkii soo basaaseen dabadeed ayay ka soo noqdeen. **26** Markaasay tageen oo Muuse iyo Haaruun iyo shirkii reer binu Israa'iil oo dhan ugu yimaadeen cidladii Faaraan iyo tan iyo Qaadeesh, oo iyagii iyo ururkii oo dhan war bay u keeneen, oo waxay soo tuseen midhihii dalka. **27** Oo Muuse bay u warrameen oo waxay ku yidhaahdeen, Annagu dalkii aad noo dirtay waan gaadhnay, oo hubaal wuxuu la barwaaqaysan yahay caano iyo malab, oo midhihiisiina waa kuwan. **28** Habase yeeshee dadka dalka degganu waa xoog badan yihiin, oo magaalooyinkuna deyrar bay leeyihiin, waana waaweyn yihiin, oo weliba waxaannu halkaas ku soo aragnay reer Canaaq. **29** Oo reer Camaaleq waxay deggan yihiin dalka xaggiisa koonfureed, oo reer Xeed iyo reer Yebuus iyo reer Amorna waxay deggan yihiin buuraha, oo reer Kancaanna waxay deggan yihiin badda agteeda iyo Webi Urdun dhinaciisa. **30** Markaasaa Kaaleeb dadkii ku aamusiiyey Muuse hortiisa, oo wuxuu ku yidhi, War haddiiba ina keena, aynu dalka qabsannee, waayo, innagu waynu karaynaa inaynu ka adkaanno. **31** Laakiinse nimankii isaga raacay waxay yidhaahdeen, War innagu dadkaas kuma kici karno, waayo, way inaga xoog badan yihiin. **32** Oo iyagu dalkii ay soo basaaseen ayay reer binu Israa'iil war xun uga keeneen, oo waxay yidhaahdeen, Dalka aannu dhex marnay oo soo basaasnay waa dal cuna dadka deggan, oo dadkii aannu ku aragnay oo dhammuna waa dad aad u dhaadheer. **33** Oo waxaannu halkaas ku aragnay dad waaweyn oo xoog badan oo ah reer Canaaq oo ka yimid dadkii waaweynaa oo xoogga badnaa. Waxaannu isula yaraannay sida kabajaan oo kale, oo hortoodana sidaas oo kalaannu ku ahayn.

14 Oo shirkii oo dhammuna codkoodii bay kor u qaadeen oo qayliyeen, oo dadkiina habeenkaas way ooyeen. **2** Oo reer binu Israa'iil oo dhammuna waxay u gunuuseen Muuse iyo Haaruun, oo shirkii oo dhammu waxay iyagii ku yidhaahdeen, Waxaa inoo roonayd inaynu dalkii Masar ku dhimanno! Amase inaynu cidladan ku dhimanno! **3** Bal Rabbigu muxuu inoogu soo kexeeyey dalkan aynu seefta ku le'anayna? Naagaheenna iyo dhallaankeennu dhac bay noqonayaan. Sow inaynu Masar ku noqonno inooma roona? **4** Oo markaasaa midba midkii kale ku yidhi, Kaalaya aynu madax doorannee oo aynu Masar isaga noqonnee. **5** Markaasaa Muuse iyo Haaruun waxay ku hor dheceen ururkii shirka reer binu Israa'iil oo dhan. **6** Oo Yashuuca ina Nuun iyo Kaaleeb ina Yefunneh oo kuwii dalka soo basaasay ka mid ahaa ayaa dharkoodii iska jeexjeexay, **7** oo waxay la hadleen shirkii reer binu Israa'iil oo dhan oo ku yidhaahdeen, War dalkii aannu dhex marnay oo aan soo basaasnay waa dal aad iyo aad u wanaagsan. **8** Oo haddii Rabbigu inagu farxo, ayuu dalkaas ina geeyn doonaa, oo wuu ina siin doonaa dalkaas caanaha iyo malabka la barwaaqaysan. **9** Laakiinse Rabbiga ha ku caasiyoobina, oo ha ka cabsanina dadka dalka deggan, waayo, waxay inoo yihiin sida kibis oo kale. Daafacoodii korkooda waa laga qaaday, oo Rabbigu innaguu inala jiraaye; iyaga ha ka cabsanina. **10** Laakiinse shirkii oo dhammu waxay yidhaahdeen, Iyaga ha la dhagxiyo. Markaasaa ammaantii Rabbigu waxay reer binu Israa'iil oo dhan uga muuqatay teendhadii shirka. **11** Oo Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Dadkanu ilaa goormay i quudhsanayaan? Oo ilaa goormay i rumaysan waayayaan in kastoo aan dhexdooda calaamooyinka oo dhan ku sameeyey? **12** Haddaba iyagaan belaayo ku dhufan doonaa, oo waan dhaxal tiri doonaa, oo waxaan kaa samayn doonaa quruun iyaga ka weyn oo ka sii xoog badan. **13** Markaasaa Muuse wuxuu Rabbiga ku yidhi, De taas waxaa maqli doona Masriyiintii, waayo, dadka itaalkaagaad iyaga kaga soo dhex bixisay. **14** Oo iyana waxay u sheegi doonaan dadka dalkan deggan. Iyagu waxay maqleen inaad dadkan dhex joogto, Rabbiyow, waayo, Rabbiyow, fool ka fool baa laguu arkay oo daruurtaadii baa iyaga kor taagan, oo maalintii waad ku hor kacdaa tiir daruur ah, habeenkiina tiir dab ah. **15** Haddaba haddaad dadkan sidii nin keliya u disho, quruumihii warkaaga maqlay way hadli doonaan, oo waxay odhan doonaan, **16** Rabbigu ma uu karin inuu dadkan keeno dalkii uu ugu dhaartay, sidaas daraaddeed ayuu cidladii ku laayay. **17** Haddaba waan ku baryayaaye, Sayidow, xooggaagu wax weyn ha ahaado, sidaad u hadashay oo aad tidhi, **18** Rabbigu cadho waa u gaabiyaa, oo waa naxariis badan yahay, oo xumaanta iyo xadgudubka wuu dhaafaa, oo sinaba uma caddeeyo in kan dembiga galay aanu eed lahayn, oo xumaantii awowayaashana wuxuu gaadhsiiyaa carruurtooda tan iyo farcanka saddexaad iyo kan afraad. **19** Haddaba waan ku baryayaaye, sida ay naxariistaadu u weyn tahay oo aad dadkan u cafiyi jirtay tan iyo dalkii Masar iyo ilaa haddeer dadkan xumaantooda saamax. **20** Markaasaa Rabbigu yidhi, Sidaad u tidhi, waan u saamaxay, **21** laakiinse sida runta ah anigu waan noolahay, oo dunida oo dhammuna waxay ka buuxsami doontaa ammaanta Rabbiga. **22** Kulli dadkii ammaantayda arkay, oo arkay calaamooyinkii aan ku sameeyey Masar iyo cidladii, oo weliba tobankan jeer i jirrabay oo aanay codkaygiina dhegaysan, **23** hubaal ma ay arki doonaan dalkii aan awowayaashood ugu dhaartay, oo intoodii i quudhsatayna midna ma arki doono. **24** Laakiinse addoonkayga Kaaleeb wuxuu lahaa ruux kaleeto oo dhammaan ahaan buu ii raacay, oo sidaas daraaddeed isaga waan geeynayaa dalkii uu tegey, oo farcankiisuna way lahaan doonaan. **25** Haddaba dooxada waxaa deggan reer Camaaleq iyo reer Kancaan. Idinku berrito dib u noqda, oo waxaad tagtaan cidladii ku taal jidka loo maro Badda Cas. **26** Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, **27** Ilaa goormaan u adkaysanayaa shirkan sharka ah oo ii gunuusa? Waxaan maqlay gunuuskii ay reer binu Israa'iil ii gunuuseen. **28** Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaaye, hubaal sidaad dhegahayga ugu hadasheen ayaan idinku samaynayaa. **29** Meydadkiinnu

waxay ku dhici doonaan cidladan, oo kulli kuwiinna la tiriyey
sidii tiradiinnu ahayd oo ah intii labaatan sannadood jirtay
ama ka sii weynayd oo aniga ii gunuusay, **30** hubaal idinku
geli maysaan dalkii aan ku dhaartay inaan idin dejinayo,
Kaaleeb ina Yefunneh iyo Yashuuca ina Nuun mooyaane. **31**
Laakiinse yaryarkiinna aad tidhaahdeen, Waa la dhacayaa,
iyagaan keeni doonaa, oo iyagu way baran doonaan dalkii
aad diiddeen. **32** Laakiinse idinka meydadkiinnu way ku
dhici doonaan cidladan. **33** Oo carruurtiinnuna afartan
sannadood ayay cidlada ku warwareegi doonaan, oo ilaa
meydadkiinnu ay cidlada ku baabba'aan iyagu waxay sidi
doonaan daacadnimola'aantiinna. **34** Oo maalmihii aad dalka
ku soo basaasteen oo afartan maalmood ahaa, maalintiiba
sannad ayaad dembiyadiinna u qaadanaysaan, oo idinku
xumaantiinna waad qaadanaysaan xataa afartan sannadood,
oo waxaad ogaan doontaan diidniintayda. **35** Anigoo Rabbiga
ah ayaa sidaas ku hadlay, oo hubaal waxan oo dhan ayaan
ku samaynayaa shirkan sharka ah ee iiga wada ururay oo
dhan. Cidladan ayay ku baabbi'i doonaan oo ku wada dhiman
doonaan. **36** Oo nimankii Muuse u diray inay dalka soo
basaasaan oo soo noqday oo shirka oo dhan ka dhigay inay
isaga u gunuusaan markay dalkii war xun ka keeneen, **37**
nimankaas oo war xun dalkii ka keenay ayaa belaayadii ku
dhintay Rabbiga hortiisa. **38** Laakiinse Yashuuca ina Nuun
iyo Kaaleeb ina Yefunneh ayaa nolol kaga hadhay nimankii
tegey inay dalka soo basaasaan. **39** Markaasaa Muuse
hadalkaas reer binu Israa'iil oo dhan u sheegay, kolkaasaa
dadkii aad u baroorteen. **40** Markaasaa aroor hore kaceen,
oo buurta dhaladeeday fuuleen, oo waxay yidhaahdeen,
Bal eeg, waa na kan, waanan u kacaynaa meeshii Rabbigu
noo ballanqaaday, maxaa yeelay, waannu dembaabnay. **41**
Kolkaasaa Muuse yidhi, War Rabbiga amarkiisa maxaad
ugu xadgudbaysaan, waayo, taasu faa'iido idiinma lahaan
doonto? **42** Halkaas ha u kicina, waayo, Rabbigu idinma
dhex joogo ee yaan cadaawayaashiinnu idin layn. **43** Waayo,
halkaas waxaa idinka horreeya reer Camaaleq iyo reer
Kancaan, oo seeftaad ku le'an doontaan, maxaa yeelay,
Rabbiga lasocodkiisii dib baad uga noqoteen, oo sidaas
daraaddeed Rabbigu idinla jiri maayo. **44** Laakiinse iyagii
waxay ku sii adkaysteen inay buurta dhaladeedii fuulaan,
habase yeeshee Muuse iyo sanduuqii axdiga Rabbigu xeradii
kama ay bixin. **45** Kolkaasay reer Camaaleq iyo reer Kancaan
oo buurta degganaa hoos u degeen, oo intay laayeen ayay
tan iyo Xormaah eryadeen.

15 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** Reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku
tidhaahdaa, Markaad gaadhaan dalka rugtiinna ah oo aan
idin siinayo, **3** haddaad doonaysaan inaad Rabbiga qurbaan
dab ugu bixisaan, kaasoo ah qurbaan la gubo, amase
allabari aad nidar ku samaynaysaan, amase qurbaan aad
ikhtiyaar ku bixisaan, amase iidihiinna joogtada ah inaad
caraf udgoon Rabbiga uga bixisaan lo'da ama idaha, **4**
haddaba kii wax bixinayaa qurbaankiisa ha ku bixiyo Rabbiga
aawadiis qurbaan hadhuudh ah eefaah toban meelood loo
qaybiyey meeshiis oo bur wanaagsan ah oo lagu daray hiin
rubuceed oo saliid ah; **5** oo khamri ah qurbaanka cabniinka
hiin rubuceed waa inaad qurbaanka la gubo ama allabariga
ula diyaarisaan wan kasta. **6** Oo wankii weynna waxaad
qurbaan hadhuudh ah u diyaarisaan eefaah toban meelood
loo qaybiyo labadiis meelood oo bur wanaagsan ah oo hiin
saddex meelood meel saliid ah lagu daray. **7** Oo qurbaanka
cabniinkana waxaad u bixisaan hiin saddex meelood meel
khamri ah oo Rabbiga u ah caraf udgoon. **8** Oo markaad
dibi u bixinaysid allabariga la gubo amase allabari aad nidar
ku samaynaysid, amase qurbaanno nabaadiino oo aad
Rabbiga u bixinayso, **9** markaas eefaah toban meelood
loo qaybiyey saddexdiis meelood oo bur wanaagsan ah oo
lagu daray hiin nuskeed saliid ah qurbaan hadhuudh ha
ula bixiyo dibiga. **10** Qurbaanka cabniinkana waa inaad
u bixisaa hiin nuskeed khamri ah, kaas oo ah qurbaan
dab lagu sameeyo oo caraf udgoon Rabbiga u ah. **11** Oo
sidaas ha loo sameeyo dibi kasta, ama wan kasta oo weyn,
ama wan kasta oo yar, ama orgi kasta oo yar. **12** Intaad
diyaarisaan sida tiradu tahay mid kasta u sameeya. **13**
Inta waddaniga ah oo dhammu waxyaalahan sidaas ha u
sameeyeen markay bixinayaan qurbaan dab lagu sameeyo
oo caraf udgoon Rabbiga u ah. **14** Oo haddii shisheeye
idinla deggan yahay ama mid kasta oo idin dhex jooga
qarniyadiinna oo dhan, hadduu doonayo inuu qurbaan dab
lagu sameeyo Rabbiga ugu bixiyo caraf udgoon, sidaad
idinku yeeshaan isna waa inuu yeelaa. **15** Oo ururkiinna oo
dhammu waa inaad idinka iyo shisheeyaha idinla degganu
lahaataan qaynuun keliya, kaas oo ahaanaya qaynuun ab ka
ab. Waayo, sidaad idinku tihiin, shisheeyuhuna waa inuu
Rabbiga hortiisa sidaas oo kale ku ahaadaa. **16** Oo idinka
iyo shisheeyihii idinla degganuba waa inaad lahaataan isku
sharci iyo isku qaynuun. **17** Markaasaa Rabbigu haddana
Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **18** Reer binu Israa'iil la
hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Dalka aan idin geeynayo
markaad gaadhaan, **19** oo aad dalka cuntadiisa cuntaan
waa inaad Rabbiga u bixisaan qurbaan sare loo qaado. **20**
Cajiinkiinna ugu horreeya waa inaad ka bixisaan moofo ah
qurbaan sare loo qaado, oo waa inaad taas sare u qaaddaan
sidaad sare ugu qaaddaan qurbaanka hadhuudhka ee laga
qaado meesha hadhuudhka lagu tumo. **21** Oo cajiinkiinna
ugu horreeya waa inaad Rabbiga uga bixisaan qurbaan sare
loo qaado tan iyo ab ka ab. **22** Oo markaad qaldantaan oo
aydaan wada xajin amarradan oo dhan oo uu Rabbigu Muuse
kula hadlay, **23** xataa wixii uu Rabbigu Muuse idinkaga
amray oo dhan tan iyo maalintii Rabbigu amarka bixiyey
ilaa tan iyo ab ka ab, **24** markaas haddii qaladkii kama'
loo sameeyey iyadoo aan shirku ogayn, shirka oo dhammu
waa inay qurbaan la gubo aawadiis dibi yar Rabbiga ugu
bixiyaan caraf udgoon, isaga iyo qurbaankiisii hadhuudhka,
iyo qurbaankiisii cabniinka, iyo orgi ah qurbaanka dembiga,
oo ha loo bixiyo sida qaynuunku leeyahay. **25** Oo shirka reer
binu Israa'iil oo dhan waa in wadaadku u kafaaro gudaa, oo
markaas iyaga waa la cafiyayaa, maxaa yeelay, waxay ahayd
qalad kama' loo sameeyey, oo iyana waxay qaladkoodii u
keeneen qurbaankoodii kaas oo ahaa qurbaan dab loogu
sameeyey Rabbiga, iyo qurbaankii dembigooda Rabbiga
hortiisa loogu bixiyey. **26** Oo shirka reer binu Israa'iil oo
dhan iyo shisheeyaha iyaga dhex degganba waa la cafiyi
doonaa, waayo, qaladkaas dadka oo dhammu kama' bay u
sameeyeen. **27** Oo haddii qof keliya kama' u dembaabo,

isagu waa inuu qurbaanka dembiga u bixiyaa ceesaan gu jir
ah. **28** Oo qofkii qaldamay waa in wadaadku u kafaaro gudaa
naftiisa markuu qofkaas kama' ugu dembaabo Rabbiga
hortiisa, si uu isaga u kafaaro gudo, oo markaas isaga
waa la cafiyi doonaa. **29** Waa inaad isku sharci keliya
u yeeshaan kii kama' u qaldama ha ahaadee waddanigii
reer binu Israa'iil ku dhex dhashay ama shisheeyihii iyaga
dhex degganba. **30** Laakiinse qofkii gacan kibir leh gaf ku
sameeyaa hadduu waddani yahay iyo hadduu shisheeye
yahayba kaasu wuxuu caayay Rabbiga, oo qofkaas waa in
dadkiisa laga gooyaa. **31** Qofkaas dhammaantiis waa in
laga gooyaa, oo dembigiisuna waa inuu korkiisa saarnaadaa,
maxaa yeelay, isagu Rabbiga ereygiisuu quudhsaday, oo
amarkiisiina wuu jebiyey. **32** Oo intii reer binu Israa'iil cidladii
joogeen, waxay heleen nin maalintii sabtida qoryo guranaya.
33 Oo kuwii helay isagoo qoryo guranaya waxay u keeneen
Muuse iyo Haaruun iyo shirkii oo dhan. **34** Oo markaasay
xidheen, maxaa yeelay, waxa isaga lagu samayn lahaa
ayaan weli la caddayn. **35** Markaasaa Rabbigu Muuse ku
yidhi, Ninka hubaal waa in la dilaa, oo shirka oo dhammu waa
inay isaga xerada dibaddeeda ku dhagxiyaan. **36** Markaasaa
shirkii oo dhammu waxay isagii keeneen xerada dibaddeedii,
kolkaasay dhagxiyeen oo wuu dhintay, sidii Rabbigu Muuse
ku amray. **37** Kolkaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo
wuxuu ku yidhi, **38** Reer binu Israa'iil la hadal, oo waxaad
iyaga ku amartaa inay iyagu ab ka ab farqiyaan darfaha
dharkooda, iyo inay faraqa daraf kasta u yeelaan xadhig
buluug ah. **39** Oo wuxuu idiin noqonayaa faraq aad fiirsataan
oo aad Rabbiga amarradiisii oo dhan ku xusuusataan inaad
samaysaan, si aydaan u raacin qalbigiinna iyo indhihiinna
aad daacadnimola'aan ku raaci jirteen, **40** laakiinse aad
xusuusataan oo aad samaysaan amarradayda oo dhan, oo
aad quduus uu ahaataan Ilaahiinna. **41** Anigu waxaan ahay
Rabbiga Ilaahiinna ah oo dalkii Masar idiinka soo bixiyey inuu
Ilaah idiin ahaado. Aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah.

16 Haddaba Qorax ina Isehaar oo ahaa ina Qohaad,
oo ka sii ahaa reer Laawi, isaga iyo Daataan iyo
Abiiraam oo ahaa ilma Elii'aab, iyo Oon oo ahaa ina Feled
oo reer Ruubeen ahaa ayaa rag watay, **2** oo waxay ku
hor kaceen Muuse iyaga iyo reer binu Israa'iil qaarkood
oo ahaa laba boqol iyo konton amiir oo shirka loo doortay
oo wada caan ahaa. **3** Oo iyana way wada urureen oo
gees ka noqdeen Muuse iyo Haaruun, oo waxay iyagii ku
yidhaahdeen, Idinku filan, maxaa yeelay, shirka oo dhan qof
kastaaba waa quduus, oo Rabbiguna waa dhex joogaa iyaga.
Haddaba maxaad Rabbiga ururkiisa isaga sara marisaan?
4 Oo Muusena markuu taas maqlay ayuu wejiga dhulka
dhigay. **5** Markaasuu la hadlay Qorax iyo guutadiisii oo dhan
oo wuxuu ku yidhi, Berri subax ayaa Rabbigu muujin doonaa
kuwa ah kuwiisa iyo kii quduus ah, wuuna soo dhowayn
doonaa; oo kii uu isagu dooranayana wuu isu soo dhowayn
doonaa. **6** Haddaba Qorax iyo guutadiisa oo dhammay, sidan
yeela, oo waxaad qaadataan idammo, **7** oo berrito Rabbiga
hortiisa iyaga dab ku shuba oo foox ku shida, oo kolkaas
ninkii Rabbigu doorto, wuxuu ahaan doonaa quduus. Idinku
filan reer Laawiyow. **8** Markaasaa Muuse wuxuu Qorax ku
yidhi, Haddaba maqla reer Laawiyow. **9** Ma idinla yar tahay
in Ilaaha reer binu Israa'iil idiinka soocay shirka reer binu
Israa'iil inuu idin soo dhowaysto si aad u samaysaan hawsha
taambuugga Rabbiga oo aad shirka hortiisa istaagtaan oo
u adeegtaan, **10** iyo inuu weliba idinka iyo walaalihiinna
reer Laawi oo dhanba soo dhowaystay? Oo haddana ma
waxaad doonaysaan wadaadnimada? **11** Haddaba adiga
iyo guutadaada oo dhammu waxaad isu soo urursateen oo
aad gees ka tihiin Rabbiga. Balse maxaa dhacay oo aad
Haaruun ugu gunuustaan? **12** Markaasaa Muuse u cid diray
Daataan iyo Abiiraam oo ahaa ilma Elii'aab, oo iyana waxay
yidhaahdeen, Iman mayno. **13** Ma wax yar baa inaad naga
soo kaxaysay dal caano iyo malab la barwaaqaysan, si aad
noogu dishid cidlada dhexdeeda, oo aad weliba annaga amiir
isaga kaayo dhigtid? **14** Oo weliba nama aadan geeyn dal
caano iyo malab la barwaaqaysan, oo namana aadan siin
dhul iyo beero canab ah oo aan dhaxalno. War ma waxaad
doonaysaa inaad dadkan indhaha ka riddo? Annagu iman
mayno. **15** Markaasaa Muuse aad u cadhooday, oo wuxuu
Rabbiga ku yidhi, Adigu qurbaankooda ha aqbalin. Anigu
iyaga dameerna kama qaadan, midkoodna waxba ma yeelin.
16 Markaasaa Muuse wuxuu Qorax ku yidhi, Berrito adiga iyo
guutadaaduba Rabbiga hortiisa kaalaya, adiga iyo iyaga iyo
Haaruunba. **17** Oo idinka nin waluba idankiisa ha qaato oo
foox ha ku shubo, oo ninkiin kastaaba idankiisa Rabbiga ha
hor keeno, kuwaasoo wada ah laba boqol iyo konton idan,
oo weliba adiga iyo Haaruunna idammadiinna soo qaata. **18**
Oo iyana nin waluba idankiisii buu soo qaatay, oo dab bay ku
shubeen, fooxna way saareen, kolkaasay Muuse iyo Haaruun
la istaageen iridda teendhadii shirka. **19** Markaasaa Qorax
soo shirsaday shirkii oo dhan oo iyaga ka gees ah, oo wuxuu
soo tubay iridda teendhadii shirka. Oo shirkii oo dhan waxaa
u muuqatay ammaantii Rabbiga. **20** Markaasaa Rabbigu
Muuse iyo Haaruun la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **21** Idinku
shirkan dhan isaga sooca aan iyaga daqiiqad ku baabbi'iyee.
22 Markaasay wejiga dhulka dhigeen, oo waxay yidhaahdeen,
Ilaahow, adigoo ah Ilaaha binu-aadmiga oo dhan ruuxoodow,
haddaba nin keliyahaa dembaabaye ma dadka shirka oo
dhan baad u cadhoonaysaa? **23** Markaasaa Rabbigu Muuse
la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **24** Shirka la hadal, oo waxaad
ku tidhaahdaa, War, ka ag kaca taambuugyada Qorax,
iyo Daataan iyo Abiiraam. **25** Markaasaa Muuse wuxuu
u kacay Daataan iyo Abiiraam, oo waayeelladii reer binu
Israa'iilna isagay soo raaceen. **26** Markaasuu shirkii la hadlay,
oo wuxuu ku yidhi, Waan idin baryayaaye, Isaga fogaada
nimankan sharka ah teendhooyinkooda, oo waxay iyagu
leeyihiinna ha taabanina, yaan dembiyadooda aawadood
laydiin baabbi'ine. **27** Haddaba waxay ka kaceen dhinac
kasta ee taambuugyadii Qorax iyo Daataan iyo Abiiraam.
Markaasay Daataan iyo Abiiraam soo bexeen, oo waxay
istaageen iridda teendhooyinkoodii, iyaga iyo naagahoodii,
iyo wiilashoodii, iyo dhallaankoodiiba. **28** Markaasaa Muuse
wuxuu yidhi, Tanaad ku ogaanaysaan in Rabbigu ii soo
diray inaan waxyaalahan oo dhan sameeyo, waayo, anigu
maankayga uun kama samayn. **29** Haddii nimankanu ay
u dhintaan sida caadiga u ah dadka oo dhan, ama iyaga
loo booqdo sida dadka oo dhan loo soo booqdo, markaas
Rabbigu ima uu soo dirin. **30** Laakiinse haddii Rabbigu
wax cusub sameeyo, oo dhulku afka kala qaado oo uu

iyaga iyo waxay leeyihiin oo dhan liqo, oo haddii iyagoo
noolnool ay She'ool ku dhaadhacaan, de markaas waxaad
garan doontaan in nimankanu Rabbiga quudhsadeen. **(Sheol**
h7585) **31** Oo kolkuu dhammeeyey waxyaalahaas uu ku
hadlay oo dhan, ayaa dhulkii iyaga ka hooseeyey kala
dillaacay, **32** oo dhulku afka kala qaaday oo liqay iyagii
iyo reerahoodii, iyo dadkii Qorax oo dhan, iyo alaabtoodii
oo dhan. **33** Haddaba iyagii iyo wixii ay lahaayeen oo
dhammuba iyagoo noolnool ayay She'ool ku dhaadhaceen,
markaasaa dhulkii ku dul xidhmay, oo iyana shirkii way ka
halligmeen. **(Sheol h7585)** **34** Markaasaa reer binu Israa'iilkii
hareerahooda joogay waxay ka carareen qayladoodii, waayo,
waxay isyidhaahdeen, War aarmaa dhulku innagana ina
liqaa. **35** Markaasaa dab Rabbiga xaggiisa ka yimid oo
baabbi'iyey laba boqol iyo kontonkii nin oo fooxa bixiyey. **36**
Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **37**
La hadal Elecaasaar ina Haaruun wadaadka ah, oo u sheeg
inuu idammada dabka ka bixiyo, adna dabka xagga shishe
ku kala firdhi, waayo, iyagu waa quduus. **38** Oo idammada
nimankan naftooda ku dembaabay ha laga dhigo dahaadh
tuman oo meesha allabariga lagu dahaadho; waayo, Rabbiga
hortiisay ku bixiyeen, oo sidaas daraaddeed iyagu waa
quduus; oo calaamo bay reer binu Israa'iil u noqon doonaan.
39 Markaasaa wadaadkii Elecaasaar wuxuu soo qaaday
idammadii naxaasta ahaa oo ay kuwii gubtay bixiyeen, oo
inta la tumay ayaa meesha allabariga dahaadh looga dhigay,
40 inay taasu reer binu Israa'iil xusuus u noqoto, si uusan
shisheeye aan Haaruun farcankiisa ahaynu Rabbiga hortiisa
ugu soo dhowaan inuu foox u bixiyo, si uusan u noqon
sidii Qorax iyo guutadiisa, sidii Rabbigu isaga ugula hadlay
Muuse. **41** Laakiinse subaxdii dambe shirkii reer binu Israa'iil
oo dhammu way u gunuuseen Muuse iyo Haaruun, oo waxay
ku yidhaahdeen, Idinku dadkii Rabbiga waad layseen. **42** Oo
kolkii shirkii oo dhammu ay soo ururreen oo ay Muuse iyo
Haaruun gees ka noqdeen, waxay soo fiiriyeen teendhadii
shirka xaggeedii, oo bal eeg, daruurtii baa qarisay, oo waxaa
muuqatay Rabbiga ammaantiisii. **43** Markaasaa Muuse iyo
Haaruun waxay yimaadeen teendhadii shirka horteeda. **44**
Oo Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **45** Adigu
shirkan ka soo kac, aan iyaga daqiiqad ku baabbi'iyee. Oo
iyana markaasay wejiga dhulka dhigeen. **46** Kolkaasaa
Muuse wuxuu Haaruun ku yidhi, War idankaaga qaad oo
meesha allabariga dab kaga soo shubo, oo foox ku rid, oo
haddiiba shirka u qaad, oo iyaga u kafaaro gud, waayo,
cadho ayaa Rabbiga ka soo baxday, oo belaayadii way
bilaabatay. **47** Markaasaa Haaruun qaaday sidii Muuse ku
hadlay, oo shirkuu ku dhex orday, oo bal eeg, belaayadiina
dadka way ku dhex bilaabatay; oo fooxii wuu shiday, dadkiina
buu u kafaaro guday. **48** Markaasuu isdhex taagay kuwii
dhintay iyo kuwii noolaa; oo belaayadiina way joogsatay.
49 Haddaba kuwii belaayada ku dhintay waxay ahaayeen
afar iyo toban kun iyo toddoba boqol, oo aan lagu tirin kuwii
ku dhintay xaalkii Qorax. **50** Markaasaa Haaruun Muuse
ugu noqday iriddii teendhadii shirka; oo belaayadiina way
joogsatay.

17 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku
yidhi, **2** Reer binu Israa'iil la hadal, oo iyaga ulo ka
qaad. Qabiil kastaba ul ka qaad; amiirradooda oo dhan sida
ay qabiilooyinkoodu kala yihiin laba iyo toban ulood ka kala
qaad. Oo nin walba magiciisa ushiisa ku qor. **3** Usha reer
Laawi waxaad ku qortaa magaca Haaruun. Qabiilooyinkooda
madaxdooda mid kastaaba waa inuu ul lahaadaa. **4** Oo waa
inaad iyaga hor dhigtaa maragga teendhada shirka ku yaal,
taasoo ah meesha aan idinkula kulmo. **5** Oo markaas ninkii
aan doorto ushiisu way magooli doontaa, oo anna hortayda
waan ka joojin doonaa gunuuska ay reer binu Israa'iil adiga
kuu gunuusaan. **6** Markaasaa Muuse reer binu Israa'iil la
hadlay, oo amiirradoodii oo dhammu waxay isagii siiyeen
ulo, oo amiir kastaaba mid buu siiyey siday qabiilooyinkoodu
ahaayeen, intaasu waxay ahayd laba iyo toban ulood; oo
ushii Haaruunna ulahooday ku dhex jirtay. **7** Markaasaa
Muuse ulihii dhigay Rabbiga hortiisa teendhadii maragga
gudaheeda. **8** Maalintii dambe waxaa noqotay in Muuse
galay teendhadii maragga, oo bal eeg, wuxuu arkay ushii
Haaruun oo reer Laawi oo magooshay; way magooshay,
wayna ubxisay, oo waxay dhashay yicib bisil. **9** Markaasaa
Muuse ulihii ka soo qaaday Rabbiga hortiisa oo wuxuu u
keenay reer binu Israa'iil oo dhan, oo way fiiriyeen oo nin
waluba ushiisii buu qaatay. **10** Markaasaa Rabbigu Muuse
ku yidhi, Usha Haaruun dib ugu celi maragga hortiisa in
iyada loo haysto calaamo ka gees ah dadka caasiya, inaad
iga joojisid gunuuskooda ay ii gunuusaan, yaanay iyagu
dhimane. **11** Oo sidaasaa Muuse yeelay. Sidii Rabbigu
isaga ugu amray ayuu u sameeyey. **12** Markaasay reer binu
Israa'iil Muuse la hadleen, oo waxay ku yidhaahdeen, War
bal eeg, waannu baabba'aynaa, oo waannu halligmaynaa,
kulligayo waannu wada halligmaynaaye. **13** Mid kasta oo
soo dhowaada oo u soo dhowaadaa taambuugga Rabbiga
wuu dhiman doonaa. Haddaba kulligayo miyaannu wada
baabba'aynaa?

18 Markaasaa Rabbigu Haaruun ku yidhi, Adiga iyo
wiilashaada iyo qabiilkaagu waxaad qaadi doontaan
dembiga meesha quduuska ah, oo adiga iyo wiilashaada kula
jiraa waxaad qaadi doontaan dembiga wadaadnimadiinna. **2**
Oo walaalahaa oo ah qabiilka reer Laawi, qabiilkaas oo ah
kan aabbahaa, la soo dhowow si ay kuugu darmadaan, oo
ay kuugu adeegaan, laakiinse adiga iyo wiilashaada kula
jiraa waa inaad teendhada maragga hor joogtaan. **3** Oo
iyagu waa inay dhawraan amarkaaga iyo hawsha teendhada
oo dhan, laakiinse waa inaanay u soo dhowaan alaabta
meesha quduuska ah iyo meesha allabariga, yaanay iyaga
iyo idinka toona dhimanine. **4** Oo iyagu ha idinku darmadeen
oo ha dhawreen teendhada shirka, iyo hawsha teendhada
loo sameeyo oo dhan; oo shisheeyena yaanu idiin soo
dhowaan. **5** Oo inaan mar dambe cadho ku dhicin reer
binu Israa'iil idiinku waa inaad dhawrtaan hawsha meesha
quduuska ah iyo hawsha meesha allabariga. **6** Oo bal eeg,
anna walaalihiin reer Laawi ayaan kala dhex baxay reer binu
Israa'iil, oo waxay idiin yihiin hadiyad Rabbiga loo siiyey inay
teendhada shirka ka adeegaan. **7** Oo adiga iyo wiilashaada
kula joogaaba waa inaad wadaadnimadiinna u dhawrtaan
waxyaalaha meesha allabariga oo dhan, iyo waxyaalaha
daaha ka shisheeya oo dhan, oo waa inaad adeegtaan.
Wadaadnimada ayaan idiin siiyey sida hawl hadiyad ah; oo

shisheeyihii soo dhowaada waa in la dilaa. **8** Markaasaa
Rabbigu Haaruun ku yidhi, Bal eeg, anna adigaan ku siiyey
amarka qurbaannadayda sare loo qaado, kuwaas oo ah
waxyaalaha quduuska ah oo reer binu Israa'iil oo dhan.
Subkidda aawadeed ayaan adiga iyo wiilashaada u siiyey
qayb joogto ah weligeed. **9** Kulli waxyaalaha aad u quduuska
ah oo dabka laga reebay oo aad lahaan doonto waa kuwan:
mid kasta oo qurbaankooda ah, xataa qurbaankooda kasta
ee hadhuudhka ah, iyo qurbaankooda kasta ee dembiga, iyo
qurbaankooda kasta ee xadgudubka, oo ay ii bixinayaan,
adiga iyo wiilashaadaba ayay aad u quduus idiin ahaan
doonaan. **10** Oo sida waxyaalaha aad u quduuska ah waa
inaad u cuntaa, oo mid kasta oo lab ahu wax ha ka cuno.
Taasu waa inay quduus kuu ahaataa. **11** Oo adigaa iska
leh qurbaanka sare loo qaado oo hadiyaddooda ah, oo
ah qurbaannada la ruxruxo ee reer binu Israa'iil oo dhan.
Kuwaas adiga iyo wiilashaada iyo gabdhahaaga kula jooga
ayaan u siiyey qayb joogto ah weligeed. Oo mid kasta oo
daahir ah oo gurigaaga joogaaba wax ha ka cuno. **12** Oo
saliidda inteeda ugu wanaagsan oo dhan iyo canabka iyo
hadhuudhka intooda ugu wanaagsan oo dhan kuwaasoo
ah midhaha ugu horreeya oo ay Rabbiga siiyaanba, ayaan
adiga ku siiyey. **13** Midhaha ugu horreeya oo dalkooda
oo dhan, oo ay Rabbiga u keenaan, adigaa iska lahaan
doonta; oo mid kasta oo daahir ah oo gurigaaga joogaaba
wax ha ka cuno. **14** Oo wax kasta oo ay reer binu Israa'iil
gooni u soocaan waa inay kuwaaga ahaadaan. **15** Oo
wax kasta oo maxal furo oo Rabbiga loo bixiyo, dad iyo
duunyoba, waa inay kuwaaga ahaadaan, habase yeeshee
dadka curadkiisa kolleyba waa inaad madax furtaa, oo
xoolaha aan daahirka ahayn curadyadoodana waa inaad
madax furtaa. **16** Oo kuwa la madax furayo, markay bil jiraan
waa inaad ku madax furtaa, sidaad u qiimayso, lacag ah shan
sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah (kaasu waa
labaatan geeraah). **17** Laakiinse dibigii curad ah, iyo curadka
idaha, iyo curadka riyaha midnaba yaan la madax furin,
iyagu waa quduus; haddaba dhiiggooda waa inaad meesha
allabariga ku rushaysaa, oo baruurtoodana waa inaad u
gubtaa qurbaan dab lagu gubo oo Rabbiga caraf udgoon
u ah. **18** Oo hilibkoodana waa inuu kaaga ahaadaa, oo
sidii sakaarkii la ruxruxo iyo bowdadii midig adigaa iska leh.
19 Oo waxyaalaha quduuska ah oo dhan qurbaannadooda
sare loo qaado oo ay reer binu Israa'iil Rabbiga u bixiyaan
ayaan adiga iyo wiilashaada iyo gabdhahaaga kula jooga u
siiyey qayb joogto ah weligeed. Oo taasu waa axdi cusbo
ah oo weligiis Rabbiga ku hor yaal, oo uu idinla dhigtay
adiga iyo farcankaaga kula jiraba. **20** Markaasaa Rabbigu
Haaruun ku yidhi, Adigu dalkooda dhaxal kuma lahaan
doonto, oo dhexdoodana innaba qayb kuma yeelan doonto.
Aniga ayaa reer binu Israa'iil dhexdooda ku ah qaybtaadii
iyo dhaxalkaagiiba. **21** Oo bal eeg, reer Laawina waxaan
dhaxal u siiyey meeltobnaadka ay reer binu Israa'iil oo dhan
bixiyaan; taasu waa hawshooda ay qabtaan abaalgudkeedii,
taasoo ah hawsha teendhada shirka. **22** Oo hadda ka dib
waa inaan reer binu Israa'iil u soo dhowaan teendhada shirka
yaanay dembi qaadine oo dhimane. **23** Laakiinse reer Laawi
waa inay teendhada shirka ka adeegaan, oo ay dembigooda
qaadaan: oo taasu waa inay idiin ahaataa qaynuun weligiin
ab ka ab ah, oo iyagu reer binu Israa'iil dhexdooda dhaxal
kuma yeelan doonaan. **24** Waayo, waxaan reer Laawi dhaxal
u siiyey meeltobnaadka ay reer binu Israa'iil Rabbiga ugu
bixiyaan qurbaan sare loo qaado, oo sidaas daraaddeed
waxaan iyaga ku idhi, Reer binu Israa'iil dhexdooda dhaxal
kuma lahaan doontaan. **25** Markaasaa Rabbigu Muuse la
hadlay oo wuxuu ku yidhi, **26** Weliba waxaad la hadashaa
reer Laawi oo ku tidhaahdaa, Markaad reer binu Israa'iil
dhaxal uga qaadataan meeltobnaadka aan idinka siiyey,
markaas waa inaad Rabbiga uga bixisaan qurbaan sare
loo qaado, oo ah meeltobnaadka meeltobnaadkiisa. **27** Oo
qurbaankiinna sare loo qaado wuxuu idiin tirsanaan doonaa
sidii isagoo ah hadhuudhka meesha lagu tumo, iyo sida
buuxsanaanta macsaradda canabka. **28** Oo sidaas waa
inaad idinku qurbaan sare loo qaado Rabbiga uga bixisaan
meeltobnaadyadiinna oo dhan oo aad ka qaadataan reer
binu Israa'iil, oo waa inaad Rabbiga qurbaankiisii sare loo
qaado ka siisaan wadaadka Haaruun ah. **29** Oo hadiyadaha
aad heshaan oo dhanba waa inaad ka bixisaan qurbaan
kasta oo Rabbiga oo sare loo qaado intooda ugu wanaagsan
oo ah inta ugu wada quduusan. **30** Oo sidaas daraaddeed
waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Markii aad sare uga qaaddaan
inta ugu wanaagsan, waxaa reer Laawi loogu tirinayaa sida
hadhuudhka meesha wax lagu tumo yaal iyo sida midhaha
canabka oo macsaradda yaal. **31** Oo meel kastaad ku
cuni doontaan idinka iyo reerihiinnuba, waayo, iyadu waa
abaalgudkiinna aad ka heshaan hawsha aad ka qabataan
teendhada shirka. **32** Oo idinku taas aawadeed dembi
u qaadi maysaan, markaad sare uga qaaddaan inteeda
ugu wanaagsan; oo waa inaydaan nijaasayn waxyaalaha
quduuska ah oo reer binu Israa'iil.

19 Markaasaa Rabbigu Muuse iyo Haaruun la hadlay
oo wuxuu ku yidhi, **2** Kanu waa qaynuunkii sharciga
Rabbigu idinku amray oo uu idinku yidhi, Reer binu Israa'iil la
hadla, oo waxaad ku tidhaahdaan, Noo keena qaalin lo'aad
oo cas oo aan bar iyo iin lahayn oo aan weligeed harqood la
saarin. **3** Oo waxaad iyada siisaan wadaadka Elecaasaar
ah, oo isagu iyada ha geeyo xerada dibaddeeda, oo hortiisa
waa in lagu gowracaa. **4** Oo markaas wadaadka Elecaasaar
ahu waa inuu dhiiggeeda farta ku qaadaa, oo uu dhiiggeeda
toddoba jeer ku rusheeya xagga teendhada shirka horteeda.
5 Oo waa in qaalinta hortiisa lagu gubaa. Haraggeeda, iyo
hilibkeeda, iyo dhiiggeeda, iyo uuskeedaba waa in la wada
gubaa. **6** Oo markaas waa in wadaadku soo qaadaa qoryo
ah geed kedar la yidhaahdo, iyo husob, iyo wax guduud ah,
oo waa inuu ku dhex tuuro dabka qaalintu ku gubanayso. **7**
Oo markaas wadaadku dharkiisa ha maydho, oo jidhkiisana
biyo ha ku maydho, oo markaas ka dib xerada ha soo galo,
oo tan iyo fiidkii wadaadku nijaas buu ahaan doonaa. **8** Oo
kii qaalinta gubona dharkiisa biyo ha ku maydho, jidhkiisana
biyo ha ku maydho, oo isna tan iyo fiidkii nijaas buu ahaan
doonaa. **9** Oo markaas nin daahir ahu ha soo ururiyo qaalinta
dambaskeedii, oo meel xerada dibaddeeda oo nadiif ah
ha dhigo, oo shirka reer binu Israa'iil ha lagu dhigo biyaha
nijaasta daahiriya; waayo, iyadu waa dembi qurbaankiis.
10 Oo kii dambaska qaalinta soo ururiyaana dharkiisa ha
maydho, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaan doonaa, oo

taasu waa inay reer binu Israa'iil iyo shisheeyaha la degganba
u ahaataa qaynuun weligiis jira. **11** Oo kii qof meyd ah taabta
intii toddoba maalmood ah ayuu nijaas ahaan doonaa. **12**
Oo kaasu waa inuu maalinta saddexaad isku daahiriyaa,
oo maalinta toddobaad isagu daahir buu ahaan doonaa;
laakiinse haddaanu maalinta saddexaad isdaahirin, markaas
maalinta toddobaad daahir ma uu ahaan doono. **13** Oo ku
alla kii qof dhintay meydkiis taabta oo aan isdaahirin, kaasu
wuxuu nijaaseeyaa Rabbiga taambuuggiisa, oo qofkaasu
wuu ka go'i doonaa reer binu Israa'iil, maxaa yeelay, isaga
laguma rushayn biyaha nijaasta daahiriya, oo isagu nijaas
buu ahaan doonaa, oo nijaasnimadiisa ayaa weli saaran. **14**
Oo tanu waa sharciga markii nin teendho ku dhex dhinto. Mid
kasta oo teendhada soo gala, iyo mid kasta oo teendhada
ku jirayba, intii toddoba maalmood ah ayay nijaas ahaan
doonaan. **15** Oo weel kasta oo furan oo aan lahayn dabool
ku xidhan waa nijaas. **16** Oo ku alla kii berrin bannaan ku
soo taabta qof seef lagu dilay, ama meyd, ama laf dad, ama
qabri, intii toddoba maalmood ah ayuu nijaas ahaan doonaa.
17 Oo nijaasta aawadeed waa in loo qaadaa dambaska
qurbaankii dembiga oo la gubay, oo biyo socda waa in weel
lagula shubaa, **18** oo markaas waa in qof daahir ahu geed
husob ah soo qaadaa, oo uu biyaha daraa, oo kolkaas ha
ku rusheeyo teendhada, iyo weelasha oo dhan, iyo dadkii
halkaas joogay, iyo kii taabtay lafta, ama qofka la dilay, ama
meydka, ama qabriga. **19** Oo qofka daahirka ahu waa inuu
maalinta saddexaad iyo maalinta toddobaad ku rusheeyaa kii
nijaas ah, oo maalinta toddobaad waa inuu isaga daahiriyaa,
markaas dharkiisana ha maydho, jidhkiisana biyo ha ku
maydho, oo markaas fiidkii daahir buu ahaan doonaa. **20**
Laakiinse qofka nijaasta ah, oo aan isdaahirin, qofkaasu
shirka dhexdiisa waa in laga gooyaa, maxaa yeelay, wuxuu
nijaaseeyey Rabbiga meeshiisii quduuska ahayd, oo waa
nijaas oo laguma rushayn biyaha nijaasta daahiriya. **21**
Kaasu wuxuu iyaga u ahaanayaa qaynuun weligiis jira, oo kii
rusheeyo biyaha nijaasta daahiriyana waa inuu dharkiisa
maydhaa, oo kii biyaha nijaasta daahiriya taabtaana nijaas
buu ahaan doonaa tan iyo fiidkii. **22** Oo wax alla wixii uu
qofka nijaasta ahu taabtana nijaas bay ahaan doonaan, oo
qofkii taabtaana tan iyo fiidkii nijaas buu ahaan doonaa.

20 Oo reer binu Israa'iil, xataa shirkii oo dhammu waxay
cidladii Sin yimaadeen bishii kowaad. Markaasaa
dadkii waxay degeen Qaadeesh, oo Maryanna halkaasay
ku dhimatay, oo halkaasaa lagu aasay. **2** Oo shirkiina biyo
ma haysan, oo markaasay Muuse iyo Haaruun u wada
shireen. **3** Kolkaasaa dadkii Muuse la dirireen, wayna la
hadleen oo ku yidhaahdeen, Waxaa noo roonayd inaannu
walaalahayo iskala dhimanno markay Rabbiga hortiisa ku
dhinteen! **4** Bal maxaad shirka Rabbiga cidladan u keenteen
si aan annaga iyo lo'dayaduba halkan ugu wada dhimanno?
5 Oo maxaadse dalkii Masar nooga soo bixiseen, oo aad
meeshan sharka ah noo keenteen? Waayo, meeshanu ma
aha meel laga helo midho, ama berde, ama geedcanab,
amase rummaanno; oo biyo la cabbona laguma arko. **6**
Markaasay Muuse iyo Haaruun ururka hortiisii uga tageen
iriddii teendhadii shirka, kolkaasay wejiga dhulka dhigeen, oo
waxaa iyagii u muuqatay ammaantii Rabbiga. **7** Markaasaa
Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, **8** Usha qaado,
oo adiga iyo walaalkaa Haaruun dadka shirka ah oo dhan
soo shiriya, oo iyagoo arkaya dhagaxa la hadla, biyo ha soo
daayee; oo waa inaad iyaga dhagaxa biyo uga keentaa, si
aad u wada waraabisid shirka iyo lo'doodaba. **9** Markaasaa
Muuse ushii ka qaatay Rabbiga hortiisa, siduu isaga ugu
amray. **10** Kolkaasay Muuse iyo Haaruun ururkii oo dhan ku
soo ururiyeen dhagaxa hortiisii, oo wuxuu iyagii ku yidhi,
War bal maqla, caasiyiin yahay. Dhagaxan biyo ma idiinka
soo daynaa? **11** Kolkaasaa Muuse gacanta kor u qaaday,
oo dhagaxii ayuu ushiisii laba jeer ku dhuftay; oo waxaa ka
soo baxay biyo aad u badan, oo shirkii iyo lo'doodiiba way
wada cabbeen. **12** Markaasaa Rabbigu Muuse iyo Haaruun
ku yidhi, Idinku ima aydaan rumaysan, oo quduusna igama
aydaan dhigin reer binu Israa'iil hortooda, haddaba sidaas
daraaddeed idinku shirkan geeyn maysaan dalkii aan iyaga
siiyey. **13** Kuwanu waa biyihii Meriibaah, maxaa yeelay,
reer binu Israa'iil way la dirireen Rabbiga, oo wuxuu iyaga
tusay inuu quduus yahay. **14** Markaasaa Muuse kuwa farriin
wada Qaadeesh uga diray boqorkii reer Edom, oo wuxuu ku
yidhi, Annagoo ah walaalahaa ilma Israa'iil waxaannu kugu
leennahay, Waad garanaysaa dhibkii nagu soo dhacay oo
dhan, **15** iyo sida awowayaashayo dalkii Masar u tageen, iyo
inaannu Masar wakhti dheer degganayn. Masriyiintu aad iyo
aad bay noo xumeeyeen annaga iyo awowayaashayoba.
16 Oo markaannu Rabbiga u qayshannay, codkayagii wuu
maqlay, oo wuxuu noo soo diray malaa'ig, oo Masarna
wuu naga soo bixiyey, oo haddana waxaannu joognaa
Qaadeesh oo ah magaalo ku taal soohdintaada darafkeeda.
17 Waan ku baryayaaye, na daa aan dalkaaga dhex marnee.
Kaa dhex mari mayno berrin ama beercanab, oo ceelasha
biyahoodana ka cabbi mayno. Waxaannu iska maraynaa
boqorka waddadiisa oo ugu leexan mayno xagga midigta
ama xagga bidixda jeeraannu soohdintaada ka baxno. **18**
Markaasaa boqorkii Edom wuxuu ku yidhi, Dalkayga waa
inaanad soo dhex marin yaanan seef kuula soo bixine.
19 Markaasaa reer binu Israa'iil waxay ku yidhaahdeen,
Annagu waddada weyn baannu iska maraynaa, oo annaga
iyo lo'dayaduba haddaannu biyo kaa cabno qiimahooda
waannu ku siinaynaa, haddaba annagoo aan innaba wax kale
samayn aan dalkaaga cagaha ku dhex marno. **20** Oo isna
wuxuu yidhi, Dalkayga soo dhex mari maysaan. Markaasaa
boqorkii Edom wuxuu u soo baxay reer binu Israa'iil isagoo
gacan xoog leh dad badan ku wata. **21** Oo sidaasuu boqorkii
Edom ugu diiday reer binu Israa'iil inay soohdintiisa soo dhex
maraan, oo saas aawadeed reer binu Israa'iil isagii way ka
leexdeen. **22** Oo Qaadeesh way ka guureen, oo reer binu
Israa'iil xataa shirkii oo dhammu waxay yimaadeen Buur Xor.
23 Markaasaa Rabbigu Muuse iyo Haaruun kula hadlay Buur
Xor oo ku ag taal soohdinta dalka Edom oo wuxuu ku yidhi,
24 Haaruun wuxuu ku darman doonaa dadkiisii, waayo, isagu
geli maayo dalkii aan siiyey reer binu Israa'iil, maxaa yeelay,
hadalkaygii waad ku caasideen markaad biyihii Meriibaah ag
joogteen. **25** Haddaba Haaruun iyo wiilkiisa Elecaasaar soo
wad, oo waxaad iyaga keentaa Buur Xor. **26** Oo markaas
Haaruun dharkiisa ka bixi oo waxaad u gelisaa wiilkiisa
Elecaasaar, oo Haaruun dadkiisa wuu ku darman doonaa,
oo halkaasuu ku dhiman doonaa. **27** Markaasaa Muuse

sameeyey sidii Rabbigu ku amray, oo waxay fuuleen Buur
Xor iyadoo shirkii oo dhammu ay u jeedaan. **28** Markaasaa
Muuse Haaruun ka bixiyey dharkiisii, oo wuxuu u geliyey
wiilkiisii Elecaasaar, markaasaa Haaruun ku dhintay halkaas
oo ahaa buurtii dhaladeeda; kolkaasay Muuse iyo Elecaasaar
buurtii ka soo degeen. **29** Oo markii shirkii oo dhammu ay
arkeen in Haaruun dhintay ayaa reer binu Israa'iil oo dhammu
waxay Haaruun u ooyeen intii soddon maalmood ah.

21 Oo boqorkii Caraad, oo reer Kancaan, oo xagga
koonfureed degganaa ayaa maqlay in reer binu Israa'iil
ka yimaadeen xagga jidka Ataariim, markaasuu la diriray
reer binu Israa'iil oo qaarkood qabsaday. **2** Markaasay reer
binu Israa'iil Rabbiga nidar u nidreen oo waxay yidhaahdeen,
Hubaal haddaad dadkan gacantayada soo gelisid markaas
magaalooyinkooda oo dhan waannu wada baabbi'inaynaa.
3 Oo Rabbigu wuu dhegaystay codkii reer binu Israa'iil,
oo gacantooda buu soo geliyey reer Kancaan, oo iyana
iyagii iyo magaalooyinkoodiiba way wada baabbi'iyeen, oo
meeshaas magaceediina waxaa loo bixiyey Xormaah. **4** Oo
Buur Xor waxay uga guureen xagga jidka loo maro Badda
Cas inay hareer ka maraan dalka reer Edom. Markaasay
dadku aad u qalbi jabeen jidkii daraaddiis. **5** Oo dadkii
waxay ku hadleen wax ka gees ah Ilaah iyo Muuseba,
oo waxay yidhaahdeen, War dalkii Masar maxaad nooga
soo bixiseen si aannu cidladan ugu dhimanno? Waayo,
kibis ma jirto, biyona ma jiraan, oo naftayaduna kibistan
khafiifka ah way ku yaqyaqsataa. **6** Markaasaa Rabbigu
wuxuu dadka dhexdiisii ku soo daayay abeesooyin qaniinyo
kulul oo ay dadkii qanqaniineen, oo dad badan oo reer
binu Israa'iil ah ayaa dhintay. **7** Markaasay dadkii Muuse
u yimaadeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Annagu waannu
dembaabnay, maxaa yeelay, waxaannu ku hadalnay wax
ka gees ah Rabbiga iyo adiga, haddaba Rabbiga noo bari
inuu abeesooyinka naga fogeeyo. Markaasaa Muuse dadkii
u baryay Rabbiga. **8** Oo Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi,
Abeeso samee, oo tiircalan kor saar, oo mid kasta oo la
qaniinoba, markuu arko wuu noolaanayaa. **9** Oo Muuse baa
abeeso naxaas ah sameeyey oo wuxuu kor saaray tiirkii
calanka, oo haddii abeeso qof qaniinto oo qofku soo eego
abeesadii naxaasta ahayd wuu noolaan jiray. **10** Markaasaa
reer binu Israa'iil soo guureen, oo waxay degeen Obod.
11 Oo Obodna way ka guureen, oo waxay degeen Ciyee
Hacabaariim oo cidlada ku dhex taal oo ah Moo'aab horteeda
oo xagga qorrax ka soo baxa ah. **12** Oo halkaasna way ka
guureen, oo waxay degeen dooxadii Sered, **13** Halkaasna
way ka guureen, oo waxay deggeen Webi Arnoon dhankiisa
kale, kaasoo cidlada ku yaal oo soohdinta reer Amor ka soo
baxa, waayo, Webi Arnoon waa soohdinta reer Moo'aab
oo wuxuu u dhexeeyaa reer Moo'aab iyo reer Amor. **14**
Haddaba kitaabkii dagaalladii Rabbiga waxaa ku qoran,
Waaheeb oo Suufaah ku taal, Iyo dooxooyinka Arnoon,
15 Iyo dhaadhaca dooxooyinka Oo u dadban xagga rugta
Caar, Oo u dhow soohdinta reer Moo'aab. **16** Oo halkaasna
waxay uga guureen xagga Bi'ir, kaasoo ah ceelkii Rabbigu
Muuse kaga yidhi, Dadka oo dhan soo ururi, oo anna biyo
waan siinayaa. **17** Markaasay reer binu Israa'iil gabaygan
ku gabyeen, Ceel yahow, soo durdur. War idinku u gabya
18 Ceelkii ay amiirradii qodeen, Oo ay dadkii gobta ahu ku
qodeen Ushii dowladnimada iyo ulahoodii. Oo cidladiina
waxay uga guureen xagga Mataanaah. **19** Oo Mataanaahna
waxay uga guureen xagga Naxalii'eel; Naxalii'eelna waxay
uga guureen xagga Baamood. **20** Oo Baamoodna waxay
uga guureen xagga dooxadii ku taal bannaanka Moo'aab, iyo
Buur Fisgaah dhaladeeda oo cidlada hoos u soo fiirisa. **21**
Markaasay reer binu Israa'iil wargeeyayaal u direen Siixon
oo ahaa boqorkii reer Amor, oo waxay ku yidhaahdeen,
22 Na daa aan dalkaaga dhex marnee. Annagu gees ugu
leexan mayno berrin ama beercanab, oo ceelashana biyo ka
cabbi mayno. Waxaannu iska maraynaa boqorka waddadiisa
jeeraannu soohdintaada ka baxno. **23** Siixonse uma uu
oggolaan in reer binu Israa'iil soohdintiisa soo dhex maraan;
laakiinse Siixon dadkiisii oo dhan ayuu soo ururSaday oo
ku soo baxay reer binu Israa'iil oo cidlada jooga, oo wuxuu
yimid Yahas, oo uu reer binu Israa'iil la diriray. **24** Markaasay
reer binu Israa'iil seef ku dileen, oo waxay qabsadeen
dalkiisii tan iyo Arnoon iyo ilaa Yabboq, iyo xataa tan iyo
reer Cammoon, waayo, soohdintii reer Cammoon wuu
xoog badnaa. **25** Oo reer binu Israa'iil magaalooyinkan oo
dhan ayay qabsadeen, oo reer binu Israa'iil waxay degeen
magaalooyinkii reer Amor oo dhan, xataa Xeshboon iyo
magaalooyinkeedii oo dhan. **26** Waayo, Xeshboon waxay
ahayd magaaladii Siixon oo ahaa boqorkii reer Amor, oo la
diriray boqorkii hore oo reer Moo'aab, oo dalkiisii oo dhan ka
qabsaday, xataa tan iyo Arnoon. **27** Oo sidaas daraaddeed
kuwa maahmaahyo ku hadlaa waxay yidhaahdaan, War
Xeshboon kaalaya, Magaaladii Siixon ha la dhiso oo ha
la xoojiyo, **28** Waayo, dab baa ka soo baxay Xeshboon,
Taasoo ah magaaladii Siixon oo olol ka soo baxay. Wuxuu
baabbi'iyey Caartii reer Moo'aab, Iyo sayidyadii meelaha sare
oo Arnoon. **29** Moo'aabay, waa kuu hoog! Waad baabba'day,
dadka reer Khemooshow. Wiilashiisii wuxuu u sii daayay
sida laajiyo, Gabdhihiisiina wuxuu maxaabiis ahaan ugu
sii daayay Boqorka reer Amor oo Siixon ahaa. **30** Iyaga
waannu toogannay; oo Xeshboon waa baabba'day tan iyo
Diibon, Oo annagu waxaannu baabbi'innay tan iyo Nofax,
Taasoo gaadha tan iyo Meedebaa. **31** Oo sidaasay reer binu
Israa'iil u degeen dalkii reer Amor. **32** Markaasaa Muuse
diray rag soo basaasa Yacser, oo iyana way qabsadeen
magaalooyinkeedii, oo reer Amorkii halkaas degganaana
way ka eryeen. **33** Oo intay leexdeen ayay waxay tageen
xagga jidka Baashaan loo maro. Markaasaa waxaa ku soo
baxay Coog oo ahaa boqorkii Baashaan, isagii iyo dadkiisii
oo dhanba, inay kula diriraan Edrecii. **34** Markaasaa Rabbigu
Muuse ku yidhi, Ha ka cabsan, waayo, gacantaadaan geliyey
isaga iyo dadkiisa oo dhan iyo dalkiisa, oo waxaad isaga
ku samayn doontaa sidii aad ku samaysay Siixon oo ahaa
boqorkii reer Amor oo Xeshboon degganaa. **35** Oo iyana
waxay dileen isagii, iyo wiilashiisii, iyo dadkiisii oo dhan ilaa
ayan isagii waxba u hadhin, oo dalkiisiina way qabsadeen.

22 Markaasaa reer binu Israa'iil guureen, oo waxay
degeen bannaanka Moo'aab oo Webi Urdun ka
shisheeya oo Yerixoo ka soo hor jeeda. **2** Oo Baalaaq
ina Sifoor wuxuu arkay kulli wixii ay reer binu Israa'iil ku
sameeyeen reer Amor. **3** Oo reer Moo'aab dadka bay ka

cabsadeen, maxaa yeelay, iyagu aad bay u badnaayeen, oo reer Moo'aab aad iyo aad bay u welweleen reer binu Israa'iil aawadood. **4** Markaasaa reer Moo'aab waxay ku yidhaahdeen odayaashii reer Midyaan, Sida dibi u dhammaysto cawska berrinka ayaa dadkan faraha badanu waxa hareerahayaga ku wareegsan oo dhan u dhammaysanayaan. Oo wakhtigaas waxaa reer Moo'aab boqor u ahaa Baalaaq ina Sifoor. **5** Oo wargeeyayaal buu u diray Balcaam ina Becoor oo joogay Fetoor oo Webiga ku ag taal oo ah dalkii dadkiisa si ay ugu yeedhaan oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, halkan waxaa jooga dad Masar ka yimid, oo dhulkii oo dhan way qarinayaan, oo waxay deggan yihiin hortayda. **6** Haddaba waan ku baryayaaye kaalay oo dadkan ii habaar, waayo, way iga xoog badan yihiin, oo mindhaa waan ka adkaanayaa si aannu ugu layno, oo dalka uga erinno, waayo, waan ogahay in kii aad u ducaysaa wuu ducaysan yahay, kii aad habaartaana wuu habaaran yahay. **7** Markaasaa odayaashii reer Moo'aab iyo odayaashii reer Midyaan waxay gacantooda ku qaadeen abaalgudkii habaaridda, oo waxay u tageen Balcaam, oo isagay kula hadleen erayadii Baalaaq. **8** Oo isna wuxuu ku yidhi iyagii, Caawa halkan ku barya oo anna war dambaan idiinka keenayaa wixii Rabbigu igula hadlo. Markaasay amiirradii reer Moo'aab la hoydeen Balcaam. **9** Markaasaa Ilaah Balcaam u yimid, oo wuxuu ku yidhi, War nimanka kula joogaa yay yihiin? **10** Markaasaa Balcaam wuxuu Ilaah ku yidhi, Baalaaq ina Sifoor oo ah boqorkii reer Moo'aab ayaa ii soo diray oo yidhi, **11** Bal eeg, dadka Masar ka yimid waxay qarinayaan dhulka oo dhan, haddaba kaalay oo ii habaar, oo mindhaa waan karayaa inaan iyaga la diriro oo aan eryado. **12** Markaasaa Rabbigu wuxuu Balcaam ku yidhi, Waa inaanad iyaga raacin, oo waa inaanad dadka habaarin, waayo, iyagu waa barakaysan yihiin. **13** Aroortii dambe ayaa Balcaam kacay, oo wuxuu amiirradii Baalaaq ku yidhi, Dalkiinnii taga, waayo, Rabbigu fasax buu ii diidaa inaan idin raaco. **14** Markaasaa amiirradii reer Moo'aab kaceen, oo Baalaaq u tageen, oo waxay ku yidhaahdeen, Balcaam waa diiday inuu na soo raaco. **15** Oo Baalaaq haddana wuxuu diray amiirro kale oo kuwii hore ka sii badan oo ka sii derejo weyn. **16** Oo iyana Balcaam bay u tageen, oo waxay ku yidhaahdeen, Baalaaq ina Sifoor wuxuu kugu leeyahay, Waan ku baryayaaye inaad ii timaado yaanay waxba kaa hor joogsan. **17** Waxaan ku siinayaa derejo sharaf ah, oo wax alla wixii aad igu tidhaahdona waan samaynayaa. Haddaba waan ku baryayaaye kaalay oo dadkan ii habaar. **18** Markaasaa Balcaam jawaabay, oo wuxuu addoommadii Baalaaq ku yidhi, Haddii Baalaaq i siiyo gurigiisa oo lacag iyo dahab ka buuxo, anigu kama tallaabsan karo erayga Rabbiga Ilaahayga ah inaan sameeyo wax ka yar iyo wax ka badan toona. **19** Haddaba waan idin baryayaaye, Bal caawa halkan isaga hoyda, bal aan soo ogaado waxa kaloo Rabbigu igula hadlee. **20** Oo habeennimadii ayaa Ilaah Balcaam u yimid, oo wuxuu ku yidhi, Haddii nimanku u yimaadeen inay kuu yeedhaan, kac oo iyaga raac; laakiinse waxaad yeeshaa aan kugula hadlo oo keliya. **21** Oo subaxdii dambe ayaa Balcaam kacay oo dameertiisii kooraystay, kolkaasuu raacay amiirradii reer Moo'aab. **22** Oo Ilaah cadhadiisiina way kululaatay, maxaa yeelay, Balcaam baa tegey. Markaasaa malaa'igtii Rabbigu jidka istaagtay iyadoo cadow ku ah isaga. Haddaba isagu wuxuu iska fuushanaa dameertiisii, oo labadiisii addoonna way la socdeen. **23** Markaasaa dameertii waxay aragtay malaa'igtii Rabbiga oo jidka taagan oo seefteedii oo galka ka baxsan gacanta ku haysata. Kolkaasay dameertii jidka ka leexatay oo berrinka gashay. Oo Balcaamna dameertii wax buu ku dhuftay si uu jidka ugu soo celiyo. **24** Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay istaagtay surun beercanabyada ku dhex yaal oo dhankan deyr ka yahay, dhanka kalena deyr ka yahay. **25** Oo haddana dameertii waxay aragtay malaa'igtii Rabbiga, markaasay derbiga isku jiidday, oo Balcaam cagtiisii ayay derbigii kula qabatay, oo isna haddana wax buu ku dhuftay. **26** Markaasaa malaa'igtii Rabbigu hore u sii socotay oo waxay istaagtay meel cidhiidhi ah oo aan meel looga leexdo lahayn midig iyo bidix toona. **27** Oo haddana dameertii waxay aragtay malaa'igtii Rabbiga, markaasay iska jiifsatay Balcaam hoostiisa, Balcaamna wuu cadhooday, oo dameertii usha ku dhuftay. **28** Markaasaa Rabbigu afka dameerta furay oo waxay Balcaam ku tidhi, War maxaan kugu sameeyey oo aad saddexdan jeer ii dishay? **29** Markaasaa Balcaam dameertii ku yidhi, Maxaa yeelay, adigu waad igu majaajilootay. Oo weliba waxaan jeclaan lahaa in seefu gacantayda ku jirto, waayo, waan ku dili lahaa hadda. **30** Markaasaa dameertii Balcaam ku tidhi, War sow ma ahi dameertaadii aad cimrigaaga oo dhan fuuli jirtay ilaa maantadan? Oo miyaan hore sidan oo kale weligay kugu sameeyey? Oo isna wuxuu ku yidhi, Maya. **31** Kolkaasaa Rabbigu Balcaam indhaha u furay oo wuxuu arkay malaa'igtii Rabbiga oo jidka dhex taagan oo seefteedii oo galka ka baxsan gacanta ku haysata. Markaasuu madaxa foororiyey oo sujuuday. **32** Kolkaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay isagii ku tidhi, War maxaad dameertaada u dishay saddexdan jeer? Bal eeg, anigu waxaan u soo baxay cadow ahaan, maxaa yeelay, jidkaagu hortayda waa ku qalloocan yahay. **33** Oo dameertuna anay i aragtay oo saddexdan jeerba hortayday ka leexatay. Oo haddaanay iga leexan, hubaal waan ku dili lahaa, iyadase waan badbaadin lahaa. **34** Oo Balcaam wuxuu malaa'igtii Rabbiga ku yidhi, Waan dembaabay, waayo, ma aan ogayn inaad jidka taagan tahay adigoo iga gees ah. Haddaba haddii sidaasu ku xumayso, dib baan u noqonayaa. **35** Markaasaa malaa'igtii Rabbigu Balcaam ku tidhi, Orod oo nimanka raac; laakiinse hadalkii aan kula hadlo oo keliya waa inaad ku hadashaa. Sidaas daraaddeed Balcaam wuxuu raacay amiirradii Baalaaq soo diray. **36** Oo Baalaaq markuu maqlay in Balcaam yimid ayuu u baxay inuu isaga ku qaabbilo magaaladii Moo'aab oo ku taal soohdinta Arnoon oo ah soohdinta darafkeeda. **37** Markaasaa Baalaaq wuxuu Balcaam ku yidhi, War sow degdeg dad kuuguma soo dirin inay kuu yeedhaan? Maxaad iigu iman weyday? Miyaanan awoodin inaan derejo weyn ku siiyo? **38** Kolkaasaa Balcaam wuxuu Baalaaq ku yidhi, Haddaba waa i kan oo waan kuu imid. War anigu ma waxaan leeyahay awood aan wax kaga hadlo innaba ha ahaatee? Ereygii Ilaah afkayga geliyo ayaan ku hadli doonaa. **39** Markaasaa Balcaam raacay Baalaaq, oo waxay yimaadeen Qiryad Xusood. **40** Markaasaa Baalaaq allabari u bixiyey dibi iyo ido, oo wax buu u diray Balcaam iyo amiirradii isaga la joogay. **41** Oo subaxdii dambe ayaa Baalaaq kaxaystay

Balcaam, oo wuxuu keenay meelihii sare oo Bacal, oo
halkaas wuxuu ka arkay dadka darafkii ugu shisheeya.

23 Oo Balcaam wuxuu Baalaaq ku yidhi, Halkan iiga
dhis toddoba meelood oo allabari, oo halkan iigu soo
diyaari toddoba dibi iyo toddoba wan. **2** Markaasaa Baalaaq
sameeyey sidii Balcaam ku hadlay, oo Baalaaq iyo Balcaam
meel kasta oo allabariba waxay ku dul bixiyeen dibi iyo wan.
3 Kolkaasaa Balcaam Baalaaq ku yidhi, Allabarigaaga la
gubo ah istaag, oo anna waan tegayaa, mindhaa Rabbigu
waa iga hor iman doonaa, oo wax alla wixii uu i tuso waan
kuu sheegi doonaa. Markaasuu meel sare oo bannaan
tegey. **4** Kolkaasaa Ilaah Balcaam ka hor yimid, oo wuxuu ku
yidhi, Waxaan diyaariyey toddobada meelood oo allabari,
oo meel kastaba waxaan ku dul bixiyey dibi iyo wan. **5**
Markaasaa Rabbigu eray Balcaam afka u geliyey, oo wuxuu
ku yidhi, Baalaaq ku noqo oo sidatan ula hadal. **6** Oo isna
markaasuu ku noqday, oo wuxuu arkay isagoo ag taagan
allabarigiisii la gubo, isagii iyo amiirradii reer Moo'aab oo
dhan. **7** Markaasuu hadalkiisii bilaabay oo wuxuu yidhi,
Baalaaq oo ah boqorkii reer Moo'aab oo ka yimid xagga
buuraha bariga Ayaa iga keenay Araam, oo yidhi, Kaalay
oo reer Yacquub ii habaar, Oo kaalay, cadhadaadu reer
binu Israa'iil ha ku dhacdo. **8** Bal sidee baan u habaaraa
mid aan Ilaah habaarin? Oo sidee baan ugu cadhoodaa
mid aan Rabbigu ka cadhaysnayn? **9** Waayo, dhagaxyada
dushooda ayaan ka arkaa, Oo xagga buuraha ayaan uga
jeedaa, Oo bal eeg, waa dad gooni u deggan, Iyagana
quruumaha kale laguma tirin doono. **10** Bal yaa qiyaasi kara
reer Yacquub oo sida boodhka ah? Amase yaa tirin kara reer
binu Israa'iil rubuciis? Anigu aan u dhinto sida kuwa xaqa
ahu u dhintaan, Oo ugu dambaystayduna ha ahaato sida
tooda oo kale. **11** Kolkaasaa Baalaaq wuxuu Balcaam ku
yidhi, War waa maxay waxa aad igu samaysay? Waxaan ku
soo watay inaad cadaawayaashayda habaartid, laakiinse
bal eeg, waad u wada ducaysay. **12** Kolkaasuu u jawaabay
oo wuxuu ku yidhi, Sow waajib iguma aha inaan isjiro si
aan ugu hadlo wixii Rabbigu afkayga geliyo? **13** Markaasaa
Baalaaq isagii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, Kaalay, oo
meel kale ii raac inaad halkaas iyaga ka aragtid. Waxaad arki
doontaa darafkooda, oo kulligood ma arki doontid; haddaba
halkaas iiga habaar. **14** Markaasuu isagii geeyey berrinkii
Sofiim xagga Buur Fisgaah dhaladeeda, oo halkaasuu ka
dhisay toddoba meelood oo allabari, oo meel kasta wuxuu
ku dul bixiyey dibi iyo wan. **15** Oo markaasuu Baalaaq ku
yidhi, Halkan allabarigaaga la gubo ag istaag intaan Rabbiga
xaggaas shishe kaga hor tegayo. **16** Markaasaa Rabbigu ka
hor yimid Balcaam, oo eray buu afka u geliyey, oo wuxuu ku
yidhi, Baalaaq ku noqo, oo sidatan ula hadal. **17** Markaasuu
isagii u yimid, oo wuxuu arkay isagoo ag taagan allabarigiisii
la gubo, oo waxaa isaga la jiray amiirradii reer Moo'aab.
Kolkaasaa Baalaaq isagii ku yidhi, War Rabbigu muxuu ku
hadlay? **18** Markaasuu hadalkiisii sii watay, oo wuxuu yidhi,
Baalaaq, kac oo maqal, Bal aniga i dhegayso, ina Sifoorow.
19 Ilaah ma aha nin been sheego; Mana aha binu-aadmi
qoomameeyo. Ma wuxuu yidhi buusan samaynayn? Ama
ma wuxuu ku hadlay buusan yeelayn? **20** Bal eeg, waxaa
laygu amray inaan u duceeyo. Isagaa barakeeyey, anna
barakadaas ma aan beddeli karo. **21** Isagu reer Yacquub
dembi kuma uu arag, Oo reer binu Israa'iil qalloocsanaan
ugama uu jeedin. Rabbiga Ilaahood ah ayaa iyaga la jira,
Oo waxaa dhexdooda ka yeedhaysa boqor qayladiis. **22**
Ilaah baa iyaga Masar ka soo bixiyey, Iyagu waxay leeyihiin
xoog gisiyeed oo kale, **23** Hubaal sixir reer Yacquub kuma
dhaco, Oo reer binu Israa'iil innaba fal ma qabto, Haddaba
Yacquub iyo Israa'iil waxaa laga sheegi doonaa, Bal fiiri waxa
Ilaah sameeyey! **24** Bal eeg, dadku wuxuu u kacaa sidii
gool oo kale, Oo sidii aar oo kale ayuu isu qaadaa: Oo isagu
jiifsan maayo jeeruu ugaadh cuno, Oo uu dhiigga ka cabbo
waxa uu dishay. **25** Markaasaa Baalaaq wuxuu Balcaam ku
yidhi, War iyaga hana habaarin, hana u ducayn innaba. **26**
Laakiinse Balcaam ayaa jawaabay oo wuxuu Baalaaq ku
yidhi, Sow kuuma sheegin oo kuguma odhan, Wixii Rabbigu
ku hadlo oo dhan waa inaan sameeyaa? **27** Markaasaa
Baalaaq wuxuu Balcaam ku yidhi, Haddaba kaalay, meel
kalaan ku geeynayaaye, mindhaa Ilaah waa ku farxi doonaa
inaad iyaga halkaas iiga habaartid. **28** Markaasaa Baalaaq
wuxuu Balcaam geeyey Buur Fecoor dhaladeeda taasoo
lamadegaanka hoos u soo fiirisa. **29** Oo Balcaam wuxuu
Baalaaq ku yidhi, Halkan iiga dhis toddoba meelood oo
allabari, oo halkan iigu soo diyaari toddoba dibi iyo toddoba
wan. **30** Markaasaa Baalaaq sameeyey sidii Balcaam ku
yidhi, oo meel kasta oo allabariba wuxuu ku dul bixiyey dibi
iyo wan.

24 Oo Balcaamna markuu arkay in Rabbigu ku farxay
inuu reer binu Israa'iil barakeeyo, ma uu tegin sidii
mararkii kale inuu sixir doondoono, laakiinse wuxuu wejigiisii
u jeediyey xagga cidlada. **2** Markaasaa Balcaam indhaha kor
u qaaday, oo wuxuu arkay reer binu Israa'iil oo qabiil qabiil u
deggan, kolkaasaa waxaa isagii ku soo degay ruuxii Ilaah. **3**
Markaasuu hadalkiisii watay oo wuxuu yidhi, Balcaam ina
Becoor wuxuu leeyahay, Oo ninkii ishiisu daboolnaan jirtay
wuxuu leeyahay, **4** Wuxuu leeyahay kii erayadii Ilaah maqla
Oo tusniintii Ilaaha Qaadirka ah arka, Oo dhaca isagoo
indhihiisu furan yihiin, **5** Teendhooyinkiinnu wanaagsanaa,
Reer Yacquubow, Oo taambuugyadiinnu qurxoonaa, Reer
binu Israa'iilow! **6** Waxay u fidsan yihiin sidii dooxooyin,
Iyo sidii beero webiga barbarkiisa ku yaal, Iyo sidii geedo
dacar ah oo Rabbigu beeray, Iyo sidii geedo kedar ah
oo biyo ku ag yaal. **7** Baaldiyadooda waxaa ka daadan
doona biyo, Oo farcankoodu wuxuu ku jiri doonaa biyo
badan, Oo boqorkooduna wuu ka sarrayn doonaa Agag,
Oo boqortooyadoodana waa la sarraysiin doonaa. **8** Ilaah
baa iyaga Masar ka soo bixiyey, Oo iyagu waxay leeyihiin
xoog gisiyeed oo kale, Oo waxay cuni doonaan quruumaha
cadaawayaashooda ah, Oo lafahooda way jejebin doonaan,
Oo waxay iyaga ka mudhbixin doonaan fallaadhahooda. **9**
Iyagu hoos bay isu gaabiyeen, oo sida aar bay u jiifsadeen,
Iyo sida gool libaax; haddaba bal yaa kicin doona? Duco
ha ku dhacdo ku alla kii idiin duceeya, Oo habaarna ha ku
dhaco ku alla kii idin habaara. **10** Markaasaa Baalaaq aad
ugu cadhooday Balcaam, oo gacmihiisuu isku dhuftay. Oo
Baalaaq wuxuu Balcaam ku yidhi, Waxaan kuugu yeedhay
inaad cadaawayaashayda ii habaartid, oo bal eeg, saddexdan
jeer baad u wada ducaysay. **11** Haddaba meeshaadii ku

carar. Anigu waxaan damacsanaa inaan derejo weyn ku siiyo, laakiinse Rabbigu dib buu kaaga celiyey derejadii. **12** Kolkaasaa Balcaam wuxuu Baalaaq ku yidhi, War kuwii farriin kaa waday miyaanan u sheegin oo aanan ku odhan, **13** Haddii Baalaaq i siiyo gurigiisa oo lacag iyo dahab ka buuxo, anigu kama tallaabsan karo erayga Rabbiga inaan maankayga ka sameeyo xumaan iyo samaan toona. Wixii Rabbigu ku hadlo, kaas uun baan ku hadli doonaa. **14** Haddaba waxaan u tegayaa dadkaygii, oo bal kaalay aan kuu sheego waxay dadkanu dadkaaga ku samayn doonaan maalmaha ugu dambaysta. **15** Markaasuu hadalkiisii sii watay oo wuxuu yidhi, Balcaam ina Becoor wuxuu leeyahay, Oo ninkii ishiisu daboolnaan jirtay wuxuu leeyahay, **16** Wuxuu leeyahay kii erayadii Ilaah maqla, Oo yaqaan aqoonta Kan ugu sarreeya, Oo tusniintii Ilaaha Qaadirka ah arka, Oo dhaca, isagoo indhihiisu furan yihiin, **17** Isagaan arkaa, haddase ma aha, Waan u jeedaa, mase dhowa, Reer Yacquub xiddig baa ka soo bixi doonta, Reer binu Israa'iil waxaa ka soo kici doonta ul boqortooyo, Oo waxay burburin doontaa rukummada Moo'aab, Oo waxay baabbi'in doontaa dadka Sheed oo dhan. **18** Oo dalka Edom wuxuu noqonayaa hantidooda, Oo Seciir oo isna cadowgooda ahaa hantidooduu noqonayaa. Oo reer binu Israa'iil way xoogaysan doonaan. **19** Oo mid reer Yacquub ka soo farcamay ayaa xukun yeelan doona, Oo wuxuu baabbi'in doonaa kuwa magaalada ka hadha. **20** Markaasuu Camaaleq eegay, oo hadalkiisii sii watay oo yidhi, Camaaleq wuxuu ahaa kan quruumaha ugu horreeya, Laakiinse ugudambaysta wuu halligmi doonaa. **21** Oo haddana wuxuu eegay reer Qeyn, markaasuu hadalkiisii sii watay oo yidhi, Meeshaad deggan tihiin waa adag tahay, Oo buulkiinnana dhagaxaa laga dhisay. **22** Habase yeeshee waa laydin baabbi'in doonaa, reer Qeynow, Jeer ay reer Ashuur maxaabiis ahaan idiin kaxaystaan. **23** Markaasuu hadalkiisii sii watay oo wuxuu yidhi, Hoogay, ee bal yaa sii noolaan doona markii Ilaah waxan sameeyo? **24** Laakiinse doonniyo waxay ka iman doonaan xeebta Kitiim, Oo waxay dhibi doonaan Ashuur, oo waxay dhibi doonaan Ceeber, Oo isna wuu halligmi doonaa. **25** Markaasaa Balcaam kacay oo ku noqday meeshiisii; Baalaaqna wuu iska tegey.

25 Oo reer binu Israa'iilna waxay iska degeen Shitiim, markaasay dadkii bilaabeen inay ka dhillaystaan gabdhihii reer Moo'aab, **2** waayo, dadkii bay ugu yeedheen allabaryadii ilaahyadooda, markaasay dadkii wax cuneen, oo waxay u sujuudeen ilaahyadoodii. **3** Oo reer binu Israa'iil waxay isku dareen Bacal Fecoor. Markaasaa Rabbiga cadhadiisii aad ugu kululaatay reer binu Israa'iil. **4** Kolkaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Dadka madaxdiisa oo dhan soo wado oo maalin cad ku deldel Rabbiga hortiisa in cadhadii kululayd oo Rabbigu ay ka soo noqoto reer binu Israa'iil. **5** Kolkaasaa Muuse wuxuu xaakinnadii reer binu Israa'iil ku yidhi, Idinka mid waluba ha dilo nimankiisii Bacal Fecoor isku daray. **6** Oo bal eeg, mid reer binu Israa'iil ah ayaa walaalihiis ula yimid naag reer Midyaan ah Muuse hortiisa iyo shirkii reer binu Israa'iil oo dhan hortooda iyagoo ku ooyaya iriddii teendhadii shirka horteeda. **7** Oo Fiinexaas ina Elecaasaar oo ahaa wadaadkii Haaruun wiilkiisii markuu taas arkay ayuu shirka dhexdiisii ka kacay oo wuxuu gacanta ku qaatay waran. **8** Oo teendhadii ayuu uga daba galay ninkii reer binu Israa'iil, oo ninkii reer binu Israa'iil iyo naagtii labadiiba calooshuu ka wareemay. Markaasaa belaayadii laga joojiyey reer binu Israa'iil. **9** Oo intii belaayadii u dhimatay waxay ahaayeen afar iyo labaatan kun. **10** Kolkaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, **11** Waxaa cadhadaydii reer binu Israa'iil ka celiyey Fiinexaas ina Elecaasaar oo ah wiilkii wadaadka Haaruun ah, waayo, dhexdooda ayuu iiga qiirooday, oo sidaas daraaddeed anigu qiiradaydii kuma aan baabbi'in reer binu Israa'iil. **12** Haddaba sidaas daraaddeed waxaad tidhaahdaa, Bal eeg, anigu waxaan isaga la dhiganayaa axdigaygii nabadda. **13** Oo isaga iyo farcankiisa ka dambeeyaba buu u ahaan doonaa axdiga wadaadnimo weligeed ah, maxaa yeelay, Ilaahiis buu qiiro u qabay, oo reer binu Israa'iil ayuu u kafaaro guday. **14** Haddaba ninkii reer binu Israa'iil oo la dilay, oo naagtii reer Midyaan lala dilay, magiciisu wuxuu ahaa Simrii ina Saaluu oo amiir u ahaa qoladiisa reer Simecoon. **15** Oo naagtii reer Midyaan oo la dilay magaceedu wuxuu ahaa Kaasbii ina Suur, oo aabbeheed wuxuu madax u ahaa qolo ka mid ah reer Midyaan. **16** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **17** Reer Midyaan dhib oo laa iyaga, **18** waayo, waxay idinku dhibeen khiyaanadooda ay idinku khiyaaneeyeen xagga xaalkii Fecoor iyo xaalkii Kaasbii oo ahayd gabadhii amiirka reer Midyaan oo walaashood ahayd, taasoo maalintii belaayada la dilay xaalkii Fecoor aawadiis.

26 Oo belaayadii dabadeed ayaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Elecaasaar oo ahaa wadaadkii Haaruun wiilkiisii, oo wuxuu ku yidhi, **2** Shirka reer binu Israa'iil oo dhan u soo tiriya reer reer, intii labaatan sannadood jirta iyo intii ka sii weyn, kuwaas oo ah inta reer binu Israa'iil ee dagaal u bixi karta oo dhan. **3** Markaasaa Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa iyagii kula hadleen bannaankii Moo'aab oo Webi Urdun ku ag yaal oo Yerixoo ka soo hor jeeda. **4** Oo waxay ku yidhaahdeen, Dadka inta labaatan sannadood jirta iyo inta ka sii weyn soo tiriya, sidii Rabbigu ku amray Muuse iyo dadkii reer binu Israa'iil oo dalkii Masar ka soo baxay. **5** Ruubeen wuxuu ahaa curadkii Israa'iil, oo waxaa reer Ruubeen ka soo farcamay Xanoog oo dhalay qabiilka reer Xanoog, iyo Falluu oo dhalay qabiilka reer Falluu, **6** iyo Xesroon oo dhalay qabiilkii reer Xesroon, iyo Karmii oo dhalay qabiilkii reer Karmii. **7** Intaasu waa qabiilooyinkii reer Ruubeen, oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen saddex iyo afartan kun iyo toddoba boqol iyo soddon. **8** Reer Falluu waxaa ka dhashay Elii'aab. **9** Wiilashii Elii'aabna waxay ahaayeen Nemuu'eel iyo Daataan iyo Abiiraam. Daataankan iyo Abiiraamkanu waa kuwii shirka ururin jiray oo la diriray Muuse iyo Haaruun oo ku jiray kooxdii Qorax markii ay Rabbiga la dirireen, **10** oo uu dhulku afka kala qaaday oo liqay iyagii iyo Qorax markii kooxdaasu ay dhinteen, kolkii dabku baabbi'iyey labada boqol iyo kontonka nin oo ay calaamad noqdeen. **11** Habase yeeshee Qorax wiilashiisii ma ay dhiman. **12** Wiilashii Simecoon iyo qabiilooyinkoodii ka soo farcamay waa kuwan: Nemuu'eel oo dhalay qabiilka reer Nemuu'eel, iyo Yaamiin oo dhalay qabiilka reer Yaamiin, iyo Yaakiin oo dhalay qabiilkii reer Yaakiin, **13** iyo Serax oo dhalay qabiilkii reer Serax, iyo Shaa'uul oo dhalay qabiilkii

reer Shaa'uul. **14** Intaasu waa qabiilooyinkii reer Simecoon, oo waxay ahaayeen laba iyo labaatan kun iyo laba boqol. **15** Wiilashii Gaad iyo qabiilooyinkii ka soo farcamay waa kuwan: Sefoon oo dhalay qabiilka reer Sefoon, iyo Xaggii oo dhalay qabiilka reer Xaggii, iyo Shuunii oo dhalay qabiilka reer Shuunii, **16** iyo Aasnii oo dhalay qabiilka reer Aasnii, iyo Ceerii oo dhalay qabiilka reer Ceerii, **17** iyo Arood oo dhalay qabiilka reer Arood, iyo Areelii oo dhalay qabiilka reer Areelii. **18** Intaasu waa qabiilooyinkii reer Gaad, oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen afartan kun iyo shan boqol. **19** Oo wiilashii Yahuudahna waxay ahaayeen Ceer iyo Oonaan; oo Ceer iyo Oonaanna waxay ku dhinteen dalkii Kancaan. **20** Oo wiilashii Yahuudah iyo qabiilooyinkoodiina waxay ahaayeen: Sheelaah oo dhalay qabiilka reer Sheelaah, iyo Feres oo dhalay qabiilka reer Feres, iyo Serax oo dhalay qabiilka reer Serax. **21** Feres wiilashiisiina waxay ahaayeen: Xesroon oo dhalay qabiilka reer Xesroon, iyo Xaamuul oo dhalay qabiilka reer Xaamuul. **22** Intaasu waa qabiilooyinkii reer Yahuudah oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen lix iyo toddobaatan kun iyo shan boqol. **23** Oo wiilashii Isaakaar iyo qabiilooyinkoodii waa kuwan: Toolac oo dhalay qabiilka reer Toolac, iyo Fuwaah oo dhalay qabiilka reer Fuwaah, **24** iyo Yaashuub oo dhalay qabiilka reer Yaashuub, iyo Shimroon oo dhalay qabiilka reer Shimroon. **25** Intaasu waa qabiilooyinkii reer Isaakaar, oo intii iyaga laga tiriyeyna waxay ahaayeen afar iyo lixdan kun iyo saddex boqol. **26** Oo wiilashii Sebulun iyo qabiilooyinkoodiina waa kuwan: Sered oo dhalay qabiilka reer Sered, iyo Eeloon oo dhalay qabiilka reer Eeloon, iyo Yaxle'eel oo dhalay qabiilka reer Yaxle'eel. **27** Intaasu waa qabiilooyinkii reer Sebulun, oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen lixdan kun iyo shan boqol. **28** Oo wiilashii Yuusuf iyo qabiilooyinkoodii waxay ahaayeen Manaseh iyo Efrayim. **29** Oo wiilashii Manaseh waa kuwan: Maakiir oo dhalay qabiilka reer Maakiir, oo Maakiirna wuxuu dhalay Gilecaad, Gilecaadna waxaa ka soo farcamay qabiilka reer Gilecaad. **30** Wiilashii Gilecaad waa kuwan: Iiceser oo dhalay qabiilka reer Iiceser, iyo Xeeleq oo dhalay qabiilka reer Xeeleq, **31** iyo Asrii'eel oo dhalay qabiilka reer Asrii'eel, iyo Shekem oo dhalay qabiilka reer Shekem, **32** iyo Shemiidaac oo dhalay qabiilka reer Shemiidaac, iyo Heefer oo dhalay qabiilka reer Heefer. **33** Oo Selaafexaad oo ahaa ina Heefer wiilal ma uu lahayn gabdho mooyaane. Oo Selaafexaad gabdhihiisa magacyadoodu waxay ahaayeen Maxlaah iyo Nocaah iyo Xoglaah iyo Milkaah iyo Tirsaah. **34** Intaasu waa qabiilooyinkii reer Manaseh, oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen laba iyo konton kun iyo toddoba boqol. **35** Oo wiilashii Efrayim iyo qabiilooyinkoodii waa kuwan: Shuutelax oo dhalay qabiilka reer Shuutelax, iyo Beker oo dhalay qabiilka reer Beker, iyo Tahan oo dhalay qabiilka reer Tahan. **36** Intanuna waa wiilashii Shuutelax: Ceeraan oo dhalay qabiilka reer Ceeraan. **37** Intaasu waa qabiilooyinkii wiilashii Efrayim, oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen laba iyo soddon kun iyo shan boqol. Kuwaasu waxay ahaayeen wiilashii Yuusuf iyo qabiilooyinkoodii. **38** Oo wiilashii Benyaamiin iyo qabiilooyinkoodiina waa kuwan: Belac oo dhalay qabiilka reer Belac, iyo Ashbeel oo dhalay qabiilka reer Ashbeel, iyo Axiiraam oo dhalay qabiilka reer Axiiraam, **39** iyo Shefuufaan oo dhalay qabiilka reer Shefuufaan, iyo Xuufaam oo dhalay qabiilka reer Xuufaam. **40** Oo wiilashii Belac waxay ahaayeen Ared iyo Nacamaan. Oo Ared wuxuu dhalay qabiilka reer Ared, Nacamaanna wuxuu dhalay qabiilka reer Nacamaan. **41** Intaasu waa wiilashii Benyaamiin iyo qabiilooyinkoodii, oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen shan iyo afartan kun iyo lix boqol. **42** Oo wiilashii Daan iyo qabiilooyinkoodiina waa kuwan: Shuuxaam oo dhalay qabiilka reer Shuuxaam. Intaasu waa qabiilooyinkii reer Daan, siday qabiilooyinkoodii ahaayeen. **43** Oo qabiilooyinkii reer Shuuxaam oo dhan intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen afar iyo lixdan kun iyo afar boqol. **44** Oo wiilashii Aasheer iyo qabiilooyinkoodiina waa kuwan: Yimnaah oo dhalay qabiilka reer Yimnaah, iyo Yishwii oo dhalay qabiilka reer Yishwii, iyo Beriicaah oo dhalay reer Beriicaah. **45** Oo wiilashii Beriicaah waxaa ka soo farcamay: Xeber oo dhalay qabiilka reer Xeber, iyo Malkii'eel oo dhalay qabiilka reer Malkii'eel. **46** Oo Aasheer gabadhiisii magaceediina wuxuu ahaa Serax. **47** Oo intaasu waa qabiilooyinkii reer Aasheer, oo intii iyaga laga tiriyeyna waxay ahaayeen saddex iyo konton kun iyo afar boqol. **48** Oo wiilashii Naftaali iyo qabiilooyinkoodii waa kuwan: Yaxse'eel oo dhalay qabiilka reer Yaxse'eel, iyo Guunii oo dhalay qabiilka reer Guunii; **49** iyo Yeser oo dhalay qabiilka reer Yeser, iyo Shilleem oo dhalay qabiilka reer Shilleem. **50** Intaasu waa qabiilooyinkii reer Naftaali sidii ay qabiilooyinkoodu ahaayeen. Oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen shan iyo afartan kun iyo afar boqol. **51** Intaasu waa intii laga tiriyey reer binu Israa'iil, oo waxay kulligood ahaayeen lix boqol oo kun iyo toddoba boqol iyo soddon. **52** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, **53** Kuwan ayaa dalka dhaxal ahaan loogu qaybin doonaa sida ay tahay tirada magacyadoodu. **54** Kuwii badan waa inaad siisaa dhaxal badan oo kuwii yarna waa inaad siisaa dhaxal yar. Oo mid kasta sida kuwii laga tiriyey ay ahaayeen dhaxalka ha loo siiyo. **55** Habase yeeshee dhulka waa in saami loo ritaa marka la qaybsanayo. Sida magacyada qabiilooyinka awowayaashoodu ahaayeen ha u dhaxleen. **56** Oo kuwa badan iyo kuwa yarba dhaxalkooda saami ha lagu kala qaybiyo. **57** Kuwii laga tiriyey reer Laawi iyo qolooyinkoodii waa kuwan: Gershoon oo dhalay qabiilka reer Gershoon, iyo Qohaad oo dhalay qabiilka reer Qohaad, iyo Meraarii oo dhalay qabiilka reer Meraarii. **58** Intanu waa qabiilooyinkii reer Laawi: qabiilkii reer Libnii, iyo qabiilkii reer Xebroon, iyo qabiilkii reer Maxlii, iyo qabiilkii reer Mushii, iyo qabiilkii reer Qorax. Oo Qohaadna wuxuu dhalay Camraam. **59** Oo Camraam naagtiisu waxay ahayd Yookebed ina Laawi, taasoo Laawi ugu dhalatay dalkii Masar. Oo iyana waxay Camraam u dhashay Haaruun iyo Muuse iyo walaashood Maryan. **60** Oo Haaruun waxaa u dhashay Naadaab iyo Abiihuu iyo Elecaasaar iyo Iitaamaar. **61** Oo Naadaab iyo Abiihuu way dhinteen markay Rabbiga hortiisa ku bixiyeen dab qalaad. **62** Oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen saddex iyo labaatan kun, mid kasta oo lab ah oo bil jira iyo intii ka sii weyn, waayo, iyaga laguma tirin reer binu Israa'iil, maxaa yeelay, dhaxal laguma siin reer binu Israa'iil dhexdooda. **63** Kuwaasu waa kuwii ay tiriyeen Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa oo ku tiriyey reer binu Israa'iil bannaankii Moo'aab oo webi Urdun ku ag yaal oo Yerixoo ka soo hor jeeda. **64** Laakiinse kuwaas nin keliyuhu

kagama jirin kuwii ay Muuse iyo wadaadkii Haaruun ahaa
tiriyeen markay reer binu Israa'iil ku tiriyeen cidladii Siinay.
65 Waayo, Rabbigu wuxuu iyaga ka yidhi, Hubaal cidlada bay
ku dhiman doonaan. Oo nin qudhuhu kama hadhin, Kaaleeb
ina Yefunneh iyo Yashuuca ina Nuun mooyaane.

27 Markaas waxaa soo dhowaaday gabdhihii Selaafexaad
ina Heefer ina Gilecaad oo ahaa ina Maakiir ina
Manaseh, oo ahaa reer Manaseh ina Yuusuf; oo magacyadii
gabdhihiisiina waa kuwan: Maxlaah iyo Nocaah iyo Xoglaah
iyo Milkaah iyo Tirsaah. **2** Oo iyana markaasay is-hor taageen
Muuse, iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa, iyo amiirradii iyo
shirka oo dhan, xagga iriddii teendhada shirka, oo waxay
yidhaahdeen, **3** Aabbahayo wuxuu ku dhintay cidladii,
laakiinse isagu kuma uu jirin kooxdii is-urursatay oo Rabbiga
geesta ka ahayd, oo kooxdii Qorax ahayd, illowse isagu
wuxuu u dhintay dembi uu isagu lahaa, oo isagu wiilalna
ma uu lahayn. **4** In kastoo uusan wiilal lahayn magicii
aabbahayo maxaa qabiilkiisa looga dhex baabbi'inayaa?
Haddaba aabbahayo walaalihiis dhul dhaxal ah nagu dhex
sii. **5** Markaasaa Muuse arrintoodii keenay Rabbiga hortiisa.
6 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi,
7 Gabdhaha Selaafexaad wax qumman bay ku hadleen.
Haddaba hubaal waa inaad dhul dhaxal ah aabbahood
walaalihiis ka dhex siisaa, oo waa inaad iyaga aabbahood ka
dhaxalsiisaa. **8** Oo waa inaad reer binu Israa'iil la hadashaa,
oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Haddii nin dhinto oo uusan
wiil lahayn, markaas waa inaad gabadhiisa dhaxalsiisaan.
9 Oo hadduusan gabadhna lahayn, markaas waa inaad
dhaxalsiisaan walaalihiis. **10** Oo hadduusan walaalo lahaynna
markaas waa inaad adeerradiis dhaxalsiisaan. **11** Oo
hadduusan aabbihiis walaalo lahaynna markaas waa inaad
dhaxalsiisaan mid xigtadiisa ah oo isagu ha lahaado. Oo
taasu qaynuun xukun ah bay u ahaan doontaa reer binu
Israa'iil, sida Rabbigu Muuse ku amray. **12** Kolkaasaa
Rabbigu Muuse ku yidhi, Buurtan Cabaariim soo fuul, oo bal
fiiri dalka aan reer binu Israa'iil siiyey. **13** Oo markaad aragtid
dabadeed dadkaagii dhintay waad ku darman doontaa, sidii
walaalkaa Haaruunba ugu darmaday, **14** maxaa yeelay,
eraygayga baad kaga caasideen cidladii Sin markay dadka
shirku dirireen ee aad aniga quduus igaga dhigi weydeen
biyaha agtooda, iyagoo u jeeda. (Kuwaasu waa biyihii
Meriibaah oo ku yaal Qaadeesh oo ah cidlada Sin.) **15**
Markaasaa Muuse Rabbiga la hadlay, oo wuxuu ku yidhi,
16 Rabbiga ah Ilaaha ruuxyada binu-aadmiga oo dhan, ha
doorto nin u taliya shirka, **17** oo hortooda dibadda ugu
baxa, oo hortooda gudaha soo gala, oo iyaga dibadda u
hoggaamiya, oo gudaha soo geliya inaan shirka Rabbigu
ahaan sidii ido aan idojir lahayn. **18** Markaasaa Rabbigu
Muuse ku yidhi, Waxaad soo waddaa Yashuuca ina Nuun
oo ah nin Ruuxu ku jiro, oo gacanta dul saar isaga. **19** Oo
waxaad isaga soo hor taagtaa wadaadka Elecaasaar ah iyo
shirka oo dhan, oo hortooda amar ku sii. **20** Oo waxaad
isaga dul saartaa sharaftaadii, si shirka reer binu Israa'iil oo
dhammu ay isaga u addeecaan. **21** Oo isagu waa inuu is-hor
taagaa wadaadka Elecaasaar ah oo isaga wax ugu weyddiin
doona xukunka Uuriimka Rabbiga hortiisa. Iyagu eraygiisay
dibadda ugu bixi doonaan, oo eraygiisay gudaha ku soo
geli doonaan, isaga iyo reer binu Israa'iilka isaga la jiraaba,
kuwaas oo ah shirka oo dhan. **22** Markaasaa Muuse yeelay
sidii Rabbigu ku amray, oo wuxuu soo waday Yashuuca,
kolkaasuu soo hor taagay wadaadkii Elecaasaar ahaa iyo
shirkii oo dhan. **23** Oo gacmuhuu dul saaray, oo amar buu
siiyey, sidii Rabbigu Muuse kula hadlay.

28 Kolkaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku
yidhi, **2** Reer binu Israa'iil amar, oo waxaad ku
tidhaahdaa, Qurbaankayga oo ah cuntada qurbaannada
dabka la iigu sameeyo oo carafta udgoon ii ah waa inaad
dhawrtaan inaad wakhtigoodii bixisaan. **3** Oo waxaad iyaga
ku tidhaahdaa, Kanu waa qurbaanka dabka lagu sameeyo
oo aad Rabbiga u bixisaan laba wan oo gu jir ah oo aan iin
lahayn oo aad maalin kasta qurbaan la gubo oo joogto ah u
bixisaan. **4** Waa inaad wan bixisaa aroortii, wanka kalena
makhribkii. **5** Oo waxaad la bixisaa oo qurbaan hadhuudh ka
dhigtaa eefaah bur ah oo toban meelood loo dhigay meeshiis
oo lagu daray hiin rubuceed oo ah saliid saafi ah. **6** Kaasu
waa qurbaan la gubo oo joogto ah oo Buur Siinay laga
amray inuu ahaado qurbaan dab loogu sameeyo Rabbiga oo
caraf udgoon u ah. **7** Oo wan qurbaankiisa cabniinku waa
inuu ahaadaa hiin rubuceed, oo meesha quduuska ah waa
inaad Rabbiga ugu shubtaa qurbaan cabniin oo ah khamri
culus. **8** Oo wanka kalena waa inaad makhribka bixisaa, oo
qurbaankiisii hadhuudhka iyo qurbaankiisii cabniinka waa
inaad isaga la bixisaa sida kii aroortii oo kale, waayo, waa
qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga u ah caraf udgoon. **9**
Oo maalinta sabtidana waxaad bixisaa laba wan oo wada gu
jir ah oo aan iin lahayn, iyo eefaah bur ah oo toban meelood
loo dhigay labadiis meelood ee qurbaan hadhuudh ah oo
saliid lagu daray iyo qurbaankiisii cabniinka. **10** Kaasu waa
qurbaanka la gubo oo sabtida, oo ayan qurbaanka la gubo
oo joogtada ah iyo qurbaankiisa cabniinku ku jirin. **11** Oo
bilowga bilihiinnana waa inaad Rabbiga qurbaan la gubo ugu
bixisaan laba dibi oo yaryar, iyo wan weyn, iyo toddoba wan
oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn, **12** oo eefaah
bur ah toban meelood loo dhigay saddexdiis meelood oo
saliid lagu daray waa inaad qurbaan hadhuudh ula bixisaan
dibi kasta, oo eefaah bur ah oo toban meelood loo dhigay
labadiis meelood oo saliid lagu daray waa inaad qurbaan
hadhuudh ula bixisaan wanka weyn. **13** Oo wan kasta oo
yarna waxaad qurbaan hadhuudh ula bixisaan eefaah bur
ah oo toban meelood loo dhigay meeshiis oo saliid lagu
daray, kaasoo wada ah qurbaan la gubo oo caraf udgoon ah
oo Rabbiga dab loogu sameeyo. **14** Oo qurbaannadooda
cabniinkuna waa inay ahaadaan hiin nuskeed khamri ah
dibigiiba, iyo hiin saddex daloolkeed oo wanka weyn la
socdaa, iyo hiin rubuceed oo wanka yar la socdaa. Intaasu
waa qurbaanka la gubo oo ay tahay inaad bixisaan bil kasta
bilaha sannaddii oo dhan. **15** Oo waa inaad orgi Rabbiga
ugu bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka la gubo
oo joogtada ah iyo qurbaankiisa cabniinku ku jirin. **16** Oo
bisha kowaad maalinteeda afar iyo tobnaadna waa wakhtiga
Kormaridda Rabbiga. **17** Oo bishaas maalinteeda shan iyo
tobnaadna waa in iidi jirtaa. Toddoba maalmood waa in kibis
aan khamiir lahayn la cunaa. **18** Oo maalinta kowaadna
waa in la yeesho shir quduus ah. Idinku waa inaydaan
innaba shuqul caadi ah samayn, **19** laakiinse waa inaad
bixisaan qurbaan dab lagu sameeyo, kaas oo ah qurbaan

loo gubo Rabbiga, oo ah laba dibi oo yaryar, iyo wan weyn,
iyo toddoba wan oo yaryar oo wada gu jir ah. Waa inay
idiin ahaadaan kuwa aan iin lahayn. **20** Oo qurbaankooda
hadhuudhkuna wuxuu ahaan doonaa bur saliid lagu daray.
Burka toban meelood loo dhigay saddexdiis meelood waa
inaad dibiba la bixisaan, labadiis meeloodna wanka weyn,
21 iyo meeshiisna toddobada wan oo yaryar midkood kasta.
22 Oo waa inaad orgi qurbaan dembi u bixisaan si laydiinku
kafaaro gudo. **23** Kuwaas waa inaad bixisaan iyadoo uusan
ku jirin qurbaanka la gubo oo subaxnimada, kaasoo ah
qurbaan la gubo oo joogto ah. **24** Sidan waa inaad maalin
kasta intii toddoba maalmood ah u bixisaan cuntada ah
qurbaanka dabka lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon
u ah. Taas waa in la bixiyaa iyadoo ayan qurbaanka la
gubo oo joogtada ah iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku
jirin. **25** Oo maalinta toddobaadna waa inaad yeelataan
shir quduus ah, oo waa inaydaan innaba shuqul caadi ah
samayn. **26** Oo weliba maalinta midhaha hore la goosto,
markaad qurbaan hadhuudh oo cusub Rabbiga ugu bixisaan
iidda toddobaadyada waa inaad shir quduus ah yeelataan; oo
waa inaydaan innaba shuqul caadi ah samayn. **27** Laakiinse
waa inaad qurbaan la gubo oo caraf udgoon ah Rabbiga
ugu bixisaan laba dibi oo yaryar, iyo wan weyn, iyo toddoba
wan oo yaryar oo wada gu jir ah, **28** oo waxaad la bixisaan
qurbaankooda hadhuudhka ah oo ah bur saliid lagu daray,
oo burkii tobankii meelood dibigii kasta saddex meelood la
bixi, oo wankana laba meelood la bixi, **29** oo toddobada
wan oo yaryarna midkood kasta meel la bixi. **30** Oo waa
inaad bixisaan orgi laydiinku kafaaro gudo. **31** Oo iyaga
iyo qurbaannadooda cabniinka waa inaad bixisaan iyadoo
ayan qurbaanka la gubo oo joogtada ah iyo qurbaankiisa
hadhuudhka ahu ku jirin (oo waa inay idiin ahaadaan kuwa
aan iin lahayn).

29 Oo bisha toddobaad, maalinteeda kowaad, waa inaad
yeelataan shir quduus ah; oo waa inaydaan innaba
shuqul caadi ah samayn, waayo, waa maalin buunan laydiin
afuufo. **2** Oo waa inaad qurbaan la gubo oo caraf udgoon ah
Rabbiga ugu bixisaan dibi yar iyo wan weyn iyo toddoba
wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn, **3** oo
waxaad la bixisaan qurbaankoodii hadhuudhka ah oo ah
bur saliid lagu daray, oo burkii tobankii meelood saddex
meelood dibiga la bixi, wankana laba meelood, **4** oo
toddobada wan oo yaryarna wankiiba meel la bixi. **5** Oo waa
inaad orgi qurbaan dembi u bixisaan si laydiinku kafaaro
gudo, **6** oo ayan ku jirin qurbaanka la gubo ee bisha
cusub, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaanka la
gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo
qurbaannadooda cabniinka ah, sidii qaynuunkoodu ahaa,
kuwaasoo wada ah caraf udgoon ee ah qurbaan Rabbiga
dab loogu sameeyo. **7** Oo bishaas toddobaad, maalinteeda
tobnaad, waxaad yeeshaan shir quduus ah, oo waa inaad
nafihiinna dhibtaan, oo waa inaydaan innaba shuqul samayn
cayn kasta ha ahaadee, **8** laakiinse waa inaad Rabbiga
qurbaan la gubo oo caraf udgoon ah ugu bixisaan dibi yar
iyo wan weyn iyo toddoba wan oo yaryar oo wada gu jir
ah, oo waa inay idiin ahaadaan kuwa aan iin lahayn, **9** oo
waxaad la bixisaan qurbaankoodii hadhuudhka ah oo ah bur
saliid lagu daray, oo burka tobankii meelood saddex meelood
dibiga la bixi, wankana laba meelood, **10** oo toddobada wan
oo yaryarna wankiiba meel la bixi. **11** Oo waa inaad orgi
qurbaan dembi u bixisaan, oo ayan qurbaanka dembiga
oo kafaaraggudka ah, iyo qurbaanka la gubo oo joogtada
ah, iyo qurbaankiisii hadhuudhka ah iyo qurbaannadooda
cabniinka ahu ku jirin. **12** Oo bisha toddobaad maalinteeda
shan iyo tobnaad waa inaad yeelataan shir quduus ah, oo
waa inaydaan innaba shuqul caadi ah samayn, oo waa inaad
inta toddoba maalmood ah Rabbiga iid u samaysaan. **13**
Oo waa inaad bixisaan qurbaan la gubo oo ah qurbaan dab
lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon u ah, oo ah saddex
iyo toban dibi oo yaryar, iyo laba wan oo waaweyn, iyo afar
iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo waa inay
ahaadaan kuwo aan iin lahayn, **14** oo waxaad la bixisaan
qurbaankooda hadhuudhka ah oo ah bur saliid lagu daray,
oo burkii tobankii meelood saddex meelood saddex iyo
tobanka dibi midkiiba la bixi, oo labada wan oo waaweynna
midkiiba laba meelood la bixi, **15** oo saddex iyo tobanka
wan oo yaryarna mid kasta meel la bixi. **16** Oo weliba orgi
waa inaad u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka
la gubo oo joogtada ah iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah,
iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku jirin. **17** Oo maalinta
labaadna waxaad bixisaan laba iyo toban dibi oo yaryar, iyo
laba wan oo waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo
wada gu jir ah oo aan iin lahayn. **18** Oo dibida iyo wananka
waaweyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka
ah iyo qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan
sida tiradoodu tahay oo qaynuunka waafaqsan. **19** Oo waa
inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka
la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah,
iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku jirin. **20** Oo maalinta
saddexaadna waxaad bixisaan kow iyo toban dibi, iyo laba
wan oo waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada
gu jir ah oo aan iin lahayn. **21** Oo dibida iyo wananka
waaweyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka
ah iyo qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan
sida tiradoodu tahay oo qaynuunka waafaqsan. **22** Oo waa
inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka
la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah,
iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku jirin. **23** Oo maalinta
afraadna waxaad bixisaan toban dibi, iyo laba wan oo
waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir
ah oo aan iin lahayn. **24** Oo dibida iyo wananka waaweyn
iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka ah iyo
qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida
tiradoodu tahay oo qaynuunka waafaqsan. **25** Oo waa
inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka
la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah
iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku jirin. **26** Oo maalinta
shanaadna waxaad bixisaan sagaal dibi, iyo laba wan oo
waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir
ah oo aan iin lahayn. **27** Oo dibida iyo wananka waaweyn
iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka ah, iyo
qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida
tiradoodu tahay oo qaynuunka waafaqsan. **28** Oo waa
inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka
la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah,

iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku jirin. **29** Oo maalinta
lixaadna waxaad bixisaan siddeed dibi, iyo laba wan oo
waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir
ah oo aan iin lahayn. **30** Oo dibida iyo wananka waaweyn
iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka ah iyo
qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida
tiradoodu tahay oo qaynuunka waafaqsan. **31** Oo waa
inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka
la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah,
iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku jirin. **32** Oo maalinta
toddobaadna waxaad bixisaan toddoba dibi, iyo laba wan
oo waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada
gu jir ah oo aan iin lahayn. **33** Oo dibida iyo wananka
waaweyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka
ah iyo qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan
sida tiradoodu tahay oo qaynuunka waafaqsan. **34** Oo waa
inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka
la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah,
iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku jirin. **35** Oo maalinta
siddeedaadna waa inaad yeelataan shir quduus ah, oo waa
inaydaan innaba shuqul caadi ah samayn, **36** laakiinse
waxaad bixisaan qurbaan la gubo, kaasoo ah qurbaan dab
lagu sameeyo oo Rabbiga u ah caraf udgoon, oo waa
dibi iyo wan weyn iyo toddoba wan oo yaryar oo wada gu
jir ah oo aan iin lahayn. **37** Oo dibiga iyo wanka weyn
iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka ah iyo
qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida
tiradoodu tahay oo qaynuunka waafaqsan. **38** Oo waa
inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka la
gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo
qurbaankiisa cabniinka ahu ku jirin. **39** Kuwaas waa inaad
Rabbiga u bixisaan iidihiinna xilligooda, kuwaasoo ayan
ku jirin nidarradiinna iyo qurbaannadiinna ikhtiyaarka ah,
kuwaasu waa qurbaannadiinna la gubo, iyo qurbaannadiinna
hadhuudhka ah, iyo qurbaannadiinna cabniinka ah, iyo
qurbaannadiinna nabaadiinada. **40** Oo Muuse wuxuu reer
binu Israa'iil u sheegay kulli wixii Rabbigu Muuse ku amray
oo dhan.

30 Kolkaasaa Muuse madaxdii qabiilooyinka reer binu
Israa'iil la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, Intanu waa
wixii Rabbigu amray. **2** Markii nin Rabbiga nidar u nidro,
amase uu dhaar ugu dhaarto oo uu naftiisa sidaas ugu
xidho, waa inuusan eraygiisa jebin. Waa inuu sameeyaa
kulli wixii afkiisa ka soo baxay oo dhan. **3** Qof dumar ahuna
markay Rabbiga nidar u nidarto oo ay sidaas nafteeda ugu
xidho, oo ay gurigii aabbaheed joogto iyadoo dhallinyaro
ah, **4** haddii aabbaheed maqlo nidarkeeda iyo dhaarteedii
ay nafteeda ku xidhay, oo uu markaas iska aamuso, de
markaas nidarradeedii oo dhammu way taagnaan doonaan,
oo dhaar kastoo ay nafteeda ku xidhayna waa taagnaan
doontaa. **5** Laakiinse haddii aabbaheed u diido maalintii uu
maqlo, nidarradeedii iyo dhaaraheedii ay nafteeda ku xidhay
midkoodna taagnaan maayo, oo Rabbiguna wuu cafiyayaa
iyada, maxaa yeelay, aabbaheed baa u diiday. **6** Oo hadday
nin leedahay iyadoo ay kor saaran yihiin nidarradeedii iyo
hadalkii degdegga ahaa oo bushimaheeda ka baxay oo ay
nafteeda ku xidhay, **7** haddii ninkeedu maqlo oo uu iska
aamuso maalintii uu maqlo, markaas nidarradeedii way
taagnaan doonaan, oo dhaaraheedii ay nafteeda ku xidhayna
way taagnaan doonaan. **8** Laakiinse haddii ninkeedu u
diido maalintii uu maqlo, markaasuu burin doonaa nidarkii
saarnaa iyo hadalkii degdegga ahaa oo bushimaheeda ka
baxay oo ay nafteeda ku xidhay; oo Rabbiguna iyada wuu
cafiyi doonaa. **9** Laakiinse carmal laga dhintay, amase tii
la furay, nidarkeeda iyo xataa waxa kastoo ay nafteeda ku
xidhayba way taagnaan doonaan. **10** Oo hadday nidar gasho
ama ay nafteeda dhaar ku xidho iyadoo guriga ninkeeda
joogta, **11** oo haddii ninkeedu maqlo oo uu iska aamuso ee
uusan iyada u diidin, markaas nidarradeedii oo dhammu way
taagnaan doonaan, oo dhaar kastoo ay nafteeda ku xidhayna
way taagnaan doontaa. **12** Laakiinse haddii ninkeedu uu
iyaga buriyo maalintii uu maqlay, markaas wax alla wixii
bushimaheeda ka soo baxay oo nidarradeeda ku saabsan
amase ku saabsan dhaartii ay nafteeda ku xidhay ma
ay taagnaan doonaan, waayo, ninkeedii baa buriyey, oo
Rabbiguna wuu cafiyi doonaa iyada. **13** Nidar kasta iyo dhaar
kasta oo nafta lagu xidho in lagu dhibo aawadeed, ninkeedaa
adkayn kara ama ninkeedaa burin kara. **14** Laakiinse haddii
ninkeedu maalin ka maalin ka aamuso iyada, markaas wuu
adkeeyaa nidarradeedii oo dhan iyo dhaaraheedii iyada
saarnaa oo dhan. Wuu adkeeyey, maxaa yeelay, wuu isaga
aamusay maalintii uu maqlay. **15** Laakiinse hadduu buriyo
markuu maqlay dabadeed, de markaas isagaa qaadaya
dembigeedii. **16** Kuwanu waa qaynuunnadii Rabbigu ku
amray Muuse, ee u dhexeeya nin iyo naagtiis, oo u dhexeeya
aabbe iyo gabadhiis dhallinyaro ah oo guriga aabbaheed
joogta.

31 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku
yidhi, **2** Reer binu Israa'iil uga aargud reer Midyaan,
oo taas dabadeedna dadkaagaad ku darman doontaa. **3**
Markaasaa Muuse dadkii la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, War
idinku dhexdiinna rag dagaal uga diyaariya, oo hub siiya,
inay reer Midyaan ku kacaan, oo ay Rabbiga reer Midyaan
uga aargudaan. **4** Oo qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan
waa inaad qabiil kastaba kun ka soo bixisaan oo dagaal
u dirtaan. **5** Sidaas daraaddeed kumanyaalkii reer binu
Israa'iil qabiil kasta waxaa laga soo bixiyey kun nin, oo waxay
ahaayeen laba iyo toban kun oo nin oo dagaal hub u sita. **6**
Markaasaa Muuse qabiilba kun dagaalka uga diray, iyagii iyo
Fiinexaas wadaadkii Elecaasaar wiilkiisii ahaa isagoo wada
alaabtii meesha quduuska ah iyo turumbooyinkii dhawaaqa
digtoonaanta oo gacanta ugu jira. **7** Oo waxay la dirireen
reer Midyaan sidii Rabbigu Muuse ugu amray, oo waxay
dileen mid kasta oo lab ahaa. **8** Oo boqorradii reer Midyaan
ayay la dileen kuwii kaloo la laayay, oo shantii boqor oo reer
Midyaan waxay ahaayeen Ewii, iyo Reqem, iyo Suur, iyo
Xuur, iyo Rebac; oo Balcaam oo ahaa ina Becoorna seef bay
ku dileen. **9** Oo reer binu Israa'iil waxay maxaabiis ahaan
u wateen dumarkii reer Midyaan iyo dhallaankoodiiba; oo
lo'doodii oo dhan, iyo idahoodii oo dhan, iyo alaabtoodii oo
dhanna way wada dheceen. **10** Oo magaalooyinkoodii ku yiil
meelihii ay degganaayeen iyo xerooyinkoodii oo dhan way
wada gubeen. **11** Oo dad iyo duunyaba way dheceen oo booli
bay u qaateen. **12** Oo maxaabiistii iyo boolidii iyo wixii la soo

dhacay waxay u keeneen Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa iyo shirkii reer binu Israa'iil oo dhan oo joogay xeradii ku tiil bannaankii Moo'aab oo Webi Urdun u dhowaa oo Yerixoo ka soo hor jeeday. **13** Markaasaa Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa iyo shirka amiirradiisii oo dhammu waxay u bexeen inay kaga hor tagaan xerada dibaddeeda. **14** Markaasaa Muuse u cadhooday saraakiishii ciidanka, kuwaas oo ahaa kun-u-taliyayaashii iyo boqol-u-taliyayaashii ka yimid hawshii dagaalka. **15** Oo Muuse wuxuu iyagii ku yidhi, War dumarkii oo dhan miyaad badbaadiseen? **16** Bal eeg, taladii Balcaam aawadeed kuwanu waxay reer Israa'iil ka dhigeen inay Rabbiga kaga xadgudbaan xaalkii Fecoor, oo sidaas daraaddeed belaayadaa uga dhex dhacday shirkii Rabbiga. **17** Haddaba sidaas daraaddeed dila dhallaanka mid kastoo lab ah, oo dila naag kastoo nin la seexatay. **18** Laakiinse carruurta dhaddig oo aan rag la seexan daysta. **19** Oo idinna xerada dibaddeeda dega intii toddoba maalmood ah. Oo ku alla kii qof dilay, iyo ku alla kii qof la dilay taabtayba, maalinta saddexaad iyo maalinta toddobaad ha isdaahiriyo, idinka iyo maxaabiistiinnuba. **20** Oo waxaad kaloo daahirsataan dhar kasta iyo inta haragga laga sameeyey oo dhan, iyo wax kasta oo dhogor riyaad ah, iyo alaab kasta oo qoryo laga sameeyeyba. **21** Oo wadaadkii Elecaasaar ahaana wuxuu ku yidhi raggii dagaalka u baxay, Kanu waa qaynuunkii sharciga oo Rabbigu Muuse ku amray. **22** Habase yeeshee dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, iyo birta, iyo waxa daasadda ah, iyo waxa rasaasta ah, **23** iyo wax kasta oo dab u adkaysta waa inaad dab dhex marisaan, oo markaas nadiif bay ahaan doonaan; hase ahaatee waa in lagu daahiriyaa biyaha nijaasta daahiriya, oo wixii aan dabka u adkaysanna waa inaad biyaha dhex marisaan. **24** Oo dharkiinnana waa inaad maalinta toddobaad maydhaan, oo markaas daahir baad ahaanaysaan oo kolkaas dabadeed waa inaad xerada soo gashaan. **25** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, **26** Soo tiriya boolida la soo dhacay, dad iyo duunyaba, adiga iyo wadaadka Elecaasaar ah iyo madaxda qabiilooyinka shirka, **27** oo boolida laba meelood u kala qaybi, oo kala sii ragga dagaalyahanka ah ee dagaalka u baxay, iyo intii kale ee shirka oo dhan; **28** oo Rabbiga canshuur uga qaad raggii dagaalka u baxay; oo shantii boqolba mid ka soo bixi dadka, iyo lo'da, iyo dameerrada, iyo idaha, **29** badhkooda intaas ka qaad, oo waxaad wadaadka Elecaasaar ah u siisaa Rabbiga qurbaankiisa sare loo qaado. **30** Oo reer binu Israa'iil badhkoodana kontonkiiba mid ka soo bixi dadka, iyo lo'da, iyo dameerrada, iyo idaha, iyo xataa xoolaha oo dhan, oo waxaad siisaa reer Laawi oo haya shuqulka taambuugga Rabbiga. **31** Markaasaa Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa waxay sameeyeen sidii Rabbigu Muuse ku amray. **32** Haddaba boolidii aan lagu tirin wixii nimankii dagaalyahannada ahaa soo dhaceen waxay ahayd lix boqol iyo shan iyo toddobaatan kun oo ido ah, **33** iyo laba iyo toddobaatan kun oo lo' ah, **34** iyo kow iyo lixdan kun oo dameer, **35** oo dadkuna kulligiis wuxuu ahaa laba iyo soddon kun oo ah dumarkii aan rag la seexan. **36** Oo badhkii ahaa kuwii dagaalka u baxay qaybtoodii waxay ahayd saddex boqol iyo toddoba iyo soddon kun iyo shan boqol oo ido ah. **37** Oo Rabbiga canshuurtiisii idaha ka go'day waxay ahayd lix boqol iyo shan iyo toddobaatan neef. **38** Oo lo'duna waxay ahayd lix iyo soddon kun, oo Rabbiga canshuurtiisii ka go'dayna waxay ahayd laba iyo toddobaatan neef. **39** Oo dameerraduna waxay ahaayeen soddon kun iyo shan boqol, oo Rabbiga canshuurtiisii ka go'dayna waxay ahayd kow iyo lixdan neef. **40** Oo dadkuna wuxuu ahaa lix iyo toban kun, oo Rabbiga canshuurtiisii ka go'dayna waxay ahayd laba iyo soddon qof. **41** Oo canshuurtii ahayd Rabbiga qurbaankiisii sare loo qaado Muuse wuxuu siiyey wadaadkii Elecaasaar ahaa, sidii Rabbigu Muuse ku amray. **42** Oo reer binu Israa'iil badhkoodii wuxuu Muuse gooni uga dhigay qaybtii raggii dagaallamay. **43** (Haddaba shirka badhkiisii wuxuu ahaa saddex boqol iyo toddoba iyo soddon kun iyo shan boqol oo ido ah, **44** iyo lix iyo soddon kun oo lo' ah, **45** iyo soddon kun iyo shan boqol oo dameerro ah, **46** iyo lix iyo toban kun oo qof.) **47** Oo xataa reer binu Israa'iil badhkoodii Muuse kontonkiiba mid buu ka soo saaray dad iyo duunyaba, oo wuxuu siiyey reer Laawi oo haya shuqulkii taambuuggii Rabbiga, sidii Rabbigu Muuse ku amray. **48** Markaas waxaa Muuse u yimid saraakiishii ahayd kun-u-taliyayaashii iyo boqol-u-taliyayaashii oo u sarreeyey kumanyaalkii ciidanka ahaa, **49** oo waxay Muuse ku yidhaahdeen, Annagoo addoommadaada ah waan soo tirinnay ragga dagaalyahannada ah oo aannu u talinno, oo nin qudhuhu nagama dhinna. **50** Oo annagu waannu keennay qurbaankii Rabbiga, kaas oo ah wixii dahab ah oo nin waluba helay, kuwaasoo ah silsilado, iyo dugaagado, iyo kaatunno, iyo hilqado, iyo murriyado, inaannu naftayada Rabbiga hortiisa u kafaaro gudno. **51** Oo Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa iyagay ka qaadeen dahabkii oo ahaa wax kasta oo laysku sharxo oo dahab laga sameeyey. **52** Oo dahabkii qurbaanka sare loo qaado oo dhan oo ay kun-u-taliyayaasha iyo boqol-u-taliyayaashu Rabbiga u bixiyeen wuxuu ahaa lix iyo toban kun iyo toddoba boqol iyo konton sheqel. **53** (Waayo, raggii dagaalyahannada ahaa nin waluba wuxuu qaatay wixii uu soo dhacay.) **54** Markaasaa Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa dahabkii ka qaadeen kun-u-taliyayaashii iyo boqol-u-taliyayaashii, oo waxay soo geliyeen teendhadii shirka inuu reer binu Israa'iil Rabbiga hortiisa xusuus ugu ahaado.

32 Haddaba reer Ruubeen iyo reer Gaad waxay lahaayeen xoolo faro badan, oo markay arkeen dalkii Yacser iyo dalkii Gilecaad inay meeshaasu xoolo u wanaagsan tahay, **2** ayay reer Gaad iyo reer Ruubeen u yimaadeen Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa iyo amiirradii shirka, oo waxay ku yidhaahdeen, **3** Cataarood, iyo Diboon, iyo Yacser, iyo Nimraah, iyo Xeshboon, iyo Elecaaleeh, iyo Sebaam, iyo Neboo, iyo Becon, **4** oo ah dalkii Rabbigu wax kaga dhuftay reer binu Israa'iil hortooda waa dal xoolo u wanaagsan, oo annagoo addoommadaada ahuna xoolo baannu leennahay. **5** Oo weliba waxay yidhaahdeen, Haddaad raalli naga tihiin, annagoo addoommadaada ah dalkan inaannu hantinno noo sii, oo Webi Urdun ha naga gudbin. **6** Markaasaa Muuse wuxuu reer Gaad iyo reer Ruubeen ku yidhi, War, walaalihiin ma dagaalkay galayaan oo idinku aad iska fadhiisanaysaan? **7** Oo maxaad reer binu Israa'iil uga qalbi jebinaysaan inay u gudbaan oo galaan dalkii Rabbigu iyaga siiyey? **8** Aabbayaashiinna sidaasay

yeeleen markaan iyaga ka diray Qaadeesh Barneeca inay
dalka soo arkaan aawadeed. **9** Waayo, markay tageen
dooxadii Eshkol oo ay dalkii arkeen ayay reer binu Israa'iil
qalbi jebiyeen si ayan u gelin dalkii Rabbigu iyaga siiyey.
10 Maalintaas Rabbigu aad buu u cadhooday, oo intuu
dhaartay ayuu yidhi, **11** Hubaal dadkii Masar ka soo baxay
intii labaatan sannadood jirta ama ka sii weyn, midkoodna
ma arki doono dalkii aan ugu dhaartay Ibraahim, iyo Isxaaq,
iyo Yacquub, maxaa yeelay, qalbiga igama ay wada raacin,
12 Kaaleeb ina Yefunneh oo ahaa reer Qenes, iyo Yashuuca
ina Nuun mooyaane; maxaa yeelay, iyagu qalbigay Rabbiga
ka wada raaceen. **13** Markaasaa Rabbigu reer binu Israa'iil
u cadhooday, oo wuxuu iyagii ka dhigay inay intii afartan
sannadood ah cidlada hor iyo dib ugu warwareegaan, ilamaa
qarnigii Rabbiga hortiisa xumaanta ku sameeyey oo dhan
la wada baabbi'iyey. **14** Haddaba bal eega, idinku meeshii
aabbayaashiin baad ka kacdeen, oo waxaad tihiin niman
dembi miidhan ah oo soo kordhay inaad Rabbiga kaga sii
cadhaysiisaan reer binu Israa'iil. **15** Waayo, haddaad Rabbiga
ka noqotaan, cidlada dhexdeeda ayuu haddana iyaga kaga
tegi doonaa, oo dadkan oo dhan waad wada baabbi'in
doontaan. **16** Markaasay isagii u soo dhowaadeen, oo waxay
ku yidhaahdeen, Annagu halkanaannu xoolahayaga xeryo
uga oodaynaa, dhallaankayagana magaalooyin waannu uga
dhisaynaa, **17** laakiinse annaga qudhayadu diyaar baannu
ahaanaynaa annagoo hub leh, oo reer binu Israa'iil baannu
hor kacaynaa ilamaa aannu iyaga geeyno meeshoodii, oo
kuwa dhulka deggan aawadood dhallaankayagu waxay
deganaanayaan magaalooyinka deyrarka leh. **18** Oo annagu
guryahayaga ku soo noqon mayno ilamaa reer binu Israa'iil
nin waluba dhaxalkiisa dhaxlo. **19** Waayo, annagu iyaga la
dhaxli mayno Webi Urdun dhankiisa kale iyo xaggaas hore
toona, maxaa yeelay, dhaxalkayagii wuxuu noogu dhacay
Webi Urdun dhankiisan bari. **20** Kolkaasaa Muuse wuxuu
iyagii ku yidhi, Haddaad waxan samaynaysaan, oo aad
Rabbiga hortiisa hub ugu qaadanaysaan dagaalka, **21** oo aad
raggiinna hubka leh oo dhammu Webi Urdun ku dhaafaysaan
Rabbiga hortiisa ilamaa uu isagu cadaawayaashiisa ka wada
eryo hortiisa, **22** oo dalkana Rabbiga hortiisa lagaga adkaado,
markaas dabadeed idinku waad soo noqonaysaan, oo xagga
Rabbiga iyo reer binu Israa'iilba waad ka eedla'aanaysaan, oo
dalkanuna Rabbiga hortiisa hanti buu idiinku ahaan doonaa.
23 Laakiinse haddaydnan sidaas yeelin, bal eega, Rabbigaad
ku dembaabteen, oo bal ogaada, dembigiinnuna wuu idinku
soo bixi doonaa. **24** Haddaba dhallaankiinna magaalooyin u
dhista, idihiinnana xeryo u oota, oo sameeya wixii afkiinna
ka soo baxay. **25** Markaasaa reer Gaad iyo reer Ruubeen
la hadleen Muuse, oo waxay ku yidhaahdeen, Annagoo
addoommadaada ah waannu samaynaynaa wixii aad nagu
amartay, sayidkayagiiyow. **26** Haddaba dhallaankayaga, iyo
afooyinkayaga, iyo idahayaga, iyo xoolahayaga oo dhammu
halkaasay wada joogi doonaan xagga magaalooyinka
Gilecaad; **27** laakiinse annagoo addoommadaada ah kulli
intayada dagaalka hub u leh oo dhammu Webi Urdun waannu
gudbaynaa, oo Rabbiga hortiisa ayaannu ku dagaal galaynaa
sidaad tidhi, sayidkayagiiyow. **28** Sidaas daraaddeed ayaa
Muuse amar iyaga ku saabsan siiyey wadaadkii Elecaasaar
iyo Yashuuca ina Nuun iyo madaxdii reeraha qabiilooyinka
reer binu Israa'iil. **29** Oo Muuse wuxuu iyagii ku yidhi, Haddii
reer Gaad iyo reer Ruubeen Webi Urdun idinla gudbaan,
intooda Rabbiga hortiisa dagaalka hub u leh oo dhammu, oo
dalka lagaga adkaado hortiinna, markaas waa inaad iyaga
hanti u siisaan dalka Gilecaad. **30** Laakiinse haddayan idinla
gudbin iyagoo hub leh, waxay hanti ku yeelan doonaan
dhexdiinna dalka reer Kancaan. **31** Markaasaa reer Gaad iyo
reer Ruubeen u jawaabeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Sidii
Rabbigu nagu yidhi, annagoo addoommadaada ah, ayaannu
yeelaynaa. **32** Annagoo hub leh ayaannu gudbaynaa oo
Rabbiga hortiisa waxaannu galaynaa dalka reer Kancaan, oo
hantidii aan dhaxalka u helnayna waxay noogu hadhaysaa
Webi Urdun dhinacan. **33** Markaasaa Muuse reer Gaad
iyo reer Ruubeen iyo qabiilkii reer Manaseh oo ahaa wiilkii
Yuusuf badhkood wuxuu siiyey boqorkii reer Amor oo ahaa
Siixon boqortooyadiisii, iyo boqorkii Baashaan oo ahaa
Coog boqortooyadiisii, oo wuxuu waddankii ugu qaybshay
sidii ay ahaayeen magaalooyinka iyo soohdintoodii, xataa
magaalooyinkii dalka iyaga ku wareegsan oo dhan. **34**
Markaasaa reer Gaad waxay dhisteen Diboon, iyo Cataarood,
iyo Carooceer, **35** iyo Catrood Shoofaan, iyo Yacser, iyo
Yaagbehaah, **36** iyo Beytnimraah, iyo Beyd Haaraan,
kuwaasoo ah magaalooyin deyrar leh, iyo xeryo idaad. **37** Oo
reer Ruubeenna waxay dhisteen Xeshboon, iyo Elecaaleeh,
iyo Qiryaatayim, **38** iyo Neboo, iyo Bacal Mecoon, (kuwaasoo
magacyadoodii la beddelay,) iyo Sibmaah; oo magacyo kalay
u bixiyeen magaalooyinkii ay dhisteen. **39** Oo reer Maakiir oo
ahaa Manaseh wiilkiisiina waxay tageen dalkii Gilecaad, oo
way qabsadeen, oo dadkii reer Amor oo halkaas degganaa
ayay hanti tireen. **40** Oo Muuse wuxuu Gilecaad siiyey reer
Maakiir oo ahaa wiilkii Manaseh, oo iyana halkaasay degeen.
41 Oo reer Yaa'iir ina Manasehna wuu tegey Gilecaad,
oo magaalooyinkeedii qabsaday, oo wuxuu magacyadoodii
u bixiyey Hawood Yaa'iir. **42** Oo Nobaxna wuu tegey oo
wuxuu qabsaday Qenaad iyo tuulooyinkeediiba, markaasuu
u bixiyey magiciisa Nobax.

33 Reer binu Israa'iil sodcaalladoodii waa kuwan markay
gacanta Muuse iyo Haaruun koox koox ugaga soo
bexeen dalkii Masar. **2** Oo Muuse wuxuu amarka Rabbiga
ugu qoray bixitimmadoodii sidii sodcaalladoodu ahaayeen,
oo sodcaalladoodii sidii bixitimmadoodu ahaayeen waa
kuwan. **3** Oo bishii kowaad maalinteedii shan iyo tobnaad
ayay Racmeses ka guureen. Habeenkii Kormaridda maalintii
ka dambaysay ayay reer binu Israa'iil gacan sarraysa ku
bexeen iyadoo Masriyiintii oo dhammu ay u jeedaan, **4** intii
Masriyiintu ay aasayeen curadyadoodii uu Rabbigu ku dhex
laayay oo dhan. Oo ilaahyadoodiina Rabbigu xukummo buu
ku soo dejiyey. **5** Oo reer binu Israa'iil Racmeses bay ka
guureen, oo waxay degeen Sukod. **6** Oo Sukodna way
ka guureen, oo waxay degeen Eetaam oo ku taal cidlada
darafkeeda. **7** Oo haddana Eetaam bay ka guureen, oo
waxay dib ugu noqdeen Fiihaahiirod oo ku hor taal Bacal
Sefoon; kolkaasay degeen Migdol horteeda. **8** Oo Haxiirod
horteedana way ka guureen, oo badday dhex mareen oo
waxay gaadheen cidlada, oo cidladii Eetaam ayay saddex
maalmood socodkood ku dhex socdeen, kolkaasay Maaraah
degeen. **9** Oo Maaraahna way ka guureen, oo waxay
yimaadeen Eelim, oo Eelim waxaa ku yiil laba iyo toban ilood

oo biyo ah iyo toddobaatan geed oo timir ah, kolkaasay
halkaas degeen. **10** Oo haddana Eelim way ka guureen,
oo waxay degeen Badda Cas agteeda. **11** Oo Badda Cas
way ka guureen, oo waxay dhex degeen cidlada Siin la
yidhaahdo. **12** Oo cidladii Siinna way ka guureen, kolkaasay
degeen Daafqaah. **13** Oo Daafqaahna way ka guureen, oo
waxay degeen Aaluush. **14** Oo Aaluushna way ka guureen,
oo waxay degeen Refiidiim, meeshaas oo aan lahayn biyo
ay dadku cabbaan. **15** Oo Refiidiimna way ka guureen, oo
waxay dhex degeen cidladii Siinay. **16** Oo cidladii Siinayna
way ka guureen, kolkaasay degeen Qibrood Xatawaah. **17**
Oo Qibrood Xatawaahna way ka guureen, kolkaasay degeen
Xaseerood. **18** Oo Xaseeroodna way ka guureen, oo waxay
degeen Ritmaah. **19** Oo Ritmaahna way ka guureen, oo
waxay degeen Rimmon Feres. **20** Oo Rimmon Feresna way
ka guureen, oo waxay degeen Libnaah. **21** Oo Libnaahna
way ka guureen, oo waxay degeen Risaah. **22** Oo Risaahna
way ka guureen, oo waxay degeen Qeheelaataah. **23** Oo
Qeheelaataahna way ka guureen, oo waxay degeen Buur
Shefer. **24** Oo haddana Buur Shefer way ka guureen, oo
waxay degeen Xaraadaah. **25** Oo Xaraadaahna way ka
guureen, oo waxay degeen Maqheelod. **26** Oo Maqheelodna
way ka guureen, oo waxay degeen Taxad. **27** Oo Taxadna
way ka guureen, oo waxay degeen Terax. **28** Oo Teraxna way
ka guureen, oo waxay degeen Mitqaah. **29** Oo Mitqaahna
way ka guureen, oo waxay degeen Xashmonaah. **30**
Oo Xashmonaahna way ka guureen, oo waxay degeen
Mooseerood. **31** Oo Mooseeroodna way ka guureen, oo
waxay degeen Bini Yacaqaan. **32** Oo Bini Yacaqaanna
way ka guureen, oo waxay degeen Xor Haggidgaad. **33**
Oo Xor Haggidgaadna way ka guureen, oo waxay degeen
Yaatbaataah. **34** Oo haddana Yaatbaataah way ka guureen,
oo waxay degeen Cabronaah. **35** Oo Cabronaahna way
ka guureen, oo waxay degeen Cesyoon Geber. **36** Oo
Cesyoon Geberna way ka guureen, oo waxay degeen cidladii
Sin (taasoo ah Qaadeesh). **37** Oo Qaadeeshna way ka
guureen, oo waxay degeen Buur Xor oo ku taal dalka reer
Edom darafkiisa. **38** Markaasaa wadaadkii Haaruun ahaa
wuxuu Buur Xor ku fuulay amarka Rabbiga, oo halkaasuu ku
dhintay sannaddii afartanaad bishii shanaad maalinteedii
kowaad markay reer binu Israa'iil dalkii Masar ka soo bexeen
dabadeed. **39** Haaruunna markuu Buur Xor ku dhintay
wuxuu jiray boqol iyo saddex iyo labaatan sannadood. **40** Oo
boqorkii Caraad oo reer Kancaan ahaa oo degganaa xagga
koonfureed ee dalka reer Kancaan wuxuu maqlay in reer binu
Israa'iil soo socdaan. **41** Oo waxay ka guureen Buur Xor,
kolkaasay degeen Salmonaah. **42** Oo Salmonaahna way ka
guureen, oo waxay degeen Fuunon. **43** Oo Fuunonna way
ka guureen, oo waxay degeen Obod. **44** Oo Obodna way ka
guureen, oo waxay degeen Ciyee Hacabaariim, oo ku taal
soohdinta dalka Moo'aab. **45** Oo Ciyiimna way ka guureen,
oo waxay degeen Diibon Gaad. **46** Oo Diibon Gaadna way
ka guureen, oo waxay degeen Calmoon Diblaatayimaah. **47**
Oo Calmoon Diblaatayimaahna way ka guureen, oo waxay
degeen buuraha Cabaariim oo Neboo ku hor yaal. **48** Oo
haddana buurihii Cabaariim way ka guureen, oo waxay
degeen bannaanka dalka Moo'aab oo Webi Urdun u dhow
ee Yerixoo ka soo hor jeeda. **49** Oo haddana waxay degeen
Webi Urdun agtiisa tan iyo Beytyeshimood iyo xataa tan iyo
Aabeel Shitiim oo ku yaal bannaanka dalka Moo'aab. **50**
Markaasaa Rabbigu Muuse kula hadlay bannaankii dalka
Moo'aab oo Webi Urdun u dhowaa ee Yerixoo ka soo
hor jeeday, oo wuxuu ku yidhi, **51** Reer binu Israa'iil la
hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markaad Webi Urdun
gudubtaan oo aad dalka Kancaan gashaan, **52** waa inaad
dadka dalka deggan oo dhan hortiinna ka eridaan, oo aad
dhagaxyadooda sawirrada ah oo dhan wada baabbi'isaan,
oo aad sanamyadooda la shubay oo dhan wada burburisaan,
oo aad meelahooda sarsare oo dhan wada dumisaan. **53**
Markaas waa inaad dalka hanti ahaan u qaadataan oo aad
iska dhex degtaan; waayo, dalka idinkaan idin siiyey inaad
lahaataan. **54** Oo dalka waa inaad qabiil qabiil saami ugu
dhaxashaan. Inta badan waxaad siisaan dhaxalka badan,
oo inta yarna waxaad siisaan dhaxalka yar. Oo meel alla
meeshii nin saami ugu dhaco halkaas isagaa iska lahaanaya,
oo sida qabiilooyinkii awowayaashiin yihiin waa inaad u
dhaxashaan. **55** Laakiinse haddaydnan dadka dalka deggan
hortiinna ka eryin, markaas kuwii aad daysaan waxay idinku
noqon doonaan sidii wax indhihiinna muda, iyo sidii qodxan
dhinacyada idinkaga jira, oo waxay idinku dhibi doonaan
dalka aad deggan tihiin. **56** Oo sidii aan ku talaggalay inaan
iyaga ku sameeyo ayaan idinka idinku samayn doonaa.

34 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu
ku yidhi, **2** Reer binu Israa'iil waxaad ku amartaa
oo ku tidhaahdaa, Markaad gashaan dalka Kancaan,
(kaas oo ah dalka dhaxal idiinku dhici doona oo ah
dalka Kancaan siday soohdimihiisu yihiin,) **3** waaxdiinna
koonfureed waxay ahaan doontaa cidlada Sin iyo tan iyo
dhinaca Edom, oo soohdintiinna koonfureedna waxay ka
bilaaban doontaa Badda Cusbada leh darafkeeda bari, **4**
oo soohdintiinnuna waxay la soo wareegi doontaa xagga
koonfureed oo jiirtii Caqrabbiim, oo waxay u gudbi doontaa
ilamaa Sin, oo dhammaadkeeduna wuxuu ahaan doonaa
Qaadeesh Barneeca xaggeeda koonfureed, oo waxay u sii
bixi doontaa xagga Hasar Addaar, oo waxay u sii dhaafi
doontaa ilaa Casmoon. **5** Oo soohdintu waxay la soo
wareegi doontaa Casmoon ilaa tan iyo durdurka Masar, oo
dhammaadkeeduna wuxuu ahaan doonaa xagga badda. **6**
Oo soohdinta galbeedna waxaad yeelan doontaan badda
weyn iyo soohdinteedaba. Intaasu waxay ahaan doontaa
soohdintiinna galbeed. **7** Oo intanuna waxay ahaan doontaa
soohdintiinna woqooyi, waxaad ka tilmaansataan badda
weyn ilaa tan iyo Buur Xor. **8** Oo Buur Xorna waxaad
ka tilmaansataan ilaa tan iyo meesha Hamaad laga galo,
oo soohdinta dhammaadkeeduna wuxuu ahaan doonaa
Sedaad. **9** Oo soohdintu waxay u bixi doontaa xagga Sifron,
oo dhammaadkeeduna wuxuu ahaan doonaa Hasar Eenaan.
Taasu waxay ahaan doontaa soohdintiinna woqooyi. **10** Oo
soohdintiinna barina waxaad ka tilmaansataan Hasar Eenaan
ilamaa tan iyo Shefaam. **11** Oo soohdintu waxay hoos uga
dhaadhici doontaa Shefaam iyo ilamaa Riblaah oo ah Cayn
xaggeeda bari, oo soohdintu waxay hoos ugu dhaadhici
doontaa oo gaadhi doontaa badda Kinnered dhinaceeda
bari. **12** Oo soohdintu waxay hoos ugu dhaadhici doontaa
Webi Urdun oo dhammaadkeeduna wuxuu ahaan doonaa

Badda Cusbada leh. Intaasu waxay ahaan doontaa dalkiinna
siday soohdimihiisu u wareegsan yihiin. **13** Markaasaa
Muuse amray reer binu Israa'iil, oo wuxuu ku yidhi, Waa
kan dalka aad saamiga ku dhaxli doontaan oo Rabbigu
amray in la siiyo sagaalka qabiil iyo qabiilka badhkiis,
14 waayo, qabiilkii Ruubeen sida reerahoodu yihiin, iyo
qabiilkii Gaad sida reerahoodu yihiin, iyo qabiilkii Manaseh
badhkiis horay u heleen dhaxalkoodii. **15** Labadaas qabiil
iyo qabiilka badhkiis waxay dhaxalkoodii u heleen Webi
Urdun shishadiisa, ee Yerixoo barigeeda ah, xagga qorrax
ka soo baxa. **16** Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo
wuxuu ku yidhi, **17** Nimanka dalka dhaxal idiinku qaybin
doonaa magacyadoodii waa kuwan: wadaadka Elecaasaar
ah iyo Yashuuca ina Nuun. **18** Oo qabiil kastana waa inaad
amiir kala soo baxdaan inay dalka dhaxal u kala qaybiyaan.
19 Oo nimankaas magacyadoodiina waa kuwan: qabiilka
reer Yahuudah kala soo baxa Kaaleeb ina Yefunneh. **20**
Qabiilka reer Simecoonna, Shemuu'eel ina Cammiihuud.
21 Qabiilka reer Benyaamiinna, Eliidaad ina Kisloon. **22**
Qabiilka reer Daanna waxaad kala baxdaan amiir, kaas oo ah
Buqii ina Yaaglii. **23** Reer Yuusufna, qabiilka reer Manaseh
waxaad kala soo baxdaan amiir, kaas oo ah Xannii'eel ina
Eefod. **24** Qabiilka reer Efrayimna waxaad kala soo baxdaan
amiir, kaas oo ah Qemuu'eel ina Shiftaan. **25** Qabiilka
reer Sebulunna waxaad kala baxdaan amiir, kaas oo ah
Eliisaafaan ina Farnaag. **26** Qabiilka reer Isaakaarna waxaad
kala soo baxdaan amiir, kaas oo ah Faltii'eel ina Casaan. **27**
Qabiilka reer Aasheerna waxaad kala soo baxdaan amiir,
kaas oo ah Axiihuud ina Shelomii. **28** Qabiilka Naftaalina
waxaad kala soo baxdaan amiir, kaas oo ah Fedaheel ina
Cammiihuud. **29** Kuwaasu waa inta Rabbigu ku amray inay
reer binu Israa'iil dhaxalka ugu qaybiyaan dalka Kancaan.

35 Markaasaa Rabbigu Muuse kula hadlay bannaankii
Moo'aab oo Webi Urdun u dhowaa ee Yerixoo ka soo
hor jeeday, oo wuxuu ku yidhi, **2** Waxaad reer binu Israa'iil ku
amartaa inay dhaxalkooda hantida ah reer Laawi ka siiyaan
magaalooyin ay degaan, oo magaalooyinkaas agagaarkooda
ku wareegsanna reer Laawi siiya. **3** Oo magaalooyinka
iyagaa lahaanayaan inay degaan, agagaarkooduna waxay u
ahaan doonaan lo'dooda, iyo alaabtooda, iyo xoolahooda oo
dhan. **4** Oo magaalooyinka aad reer Laawi siin doontaan
agagaarkooda ha laga bilaabo magaalo kasta derbigeeda,
oo dibadda ha uga baxo kun dhudhun oo hareeraheeda
ku wareegsan ah. **5** Oo magaalada dibaddeeda waa
inaad ka qiyaastaan xagga bari laba kun oo dhudhun,
dhanka koonfureedna waa inaad ka qiyaastaan laba kun
oo dhudhun, dhanka galbeedna waa inaad ka qiyaastaan
laba kun oo dhudhun, dhanka woqooyina waa inaad ka
qiyaastaan laba kun oo dhudhun, oo magaaladuna dhexda
ha ahaato. Oo intaasaa iyaga u ahaan doonta agagaarka
magaalooyinka. **6** Oo magaalooyinka aad reer Laawi
siin doontaan waxay ahaan doonaan lixda magaalo oo
magangalka ah oo aad siin doontaan si uu gacankudhiigluhu
ugu cararo, oo kuwaas mooyaane waxaad kaloo iyaga
siisaan laba iyo afartan magaalo. **7** Oo magaalooyinka
aad reer Laawi siin doontaan oo dhammu waxay ahaan
doonaan siddeed iyo afartan magaalo, oo waxaad siin
doontaan iyaga iyo agagaarkoodaba. **8** Oo waxa ku saabsan
magaalooyinka aad reer Laawi hantida uga siin doontaan reer
binu Israa'iil waa sidan, waa inaad kuwii badan magaalooyin
badan ka qaaddaan, kuwii yarna waa inaad magaalooyin
yar ka qaaddaan, oo mid waluba dhaxalkiisii uu dhaxlay
magaalooyinkiisa reer Laawi wax ha ka siiyo. **9** Markaasaa
Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, **10** Reer binu
Israa'iil la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markaad Webi
Urdun dhaaftaan oo aad gashaan dalka Kancaan, **11** waa
inaad doorataan magaalooyin idiin ahaada magaalooyin aad
magan gashaan, si uu gacankudhiigluhu qof kama' u dilaa
halkaas ugu cararo. **12** Oo magaalooyinkaasu waxay idiin
ahaan doonaan meel aad ka magan gashaan kan aardoonka
ah, si uusan gacankudhiigluhu u dhiman intuusan shirka
hortiisa xukun isu soo taagin. **13** Oo magaalooyinka aad
bixin doontaan waxay idiin ahaan doonaan lix magaalo oo
magangal ah. **14** Oo Webi Urdun shishadiisa waa inaad
ka bixisaan saddex magaalo, dalka Kancaanna waa inaad
ka bixisaan saddex magaalo, oo iyagu waa inay ahaadaan
magaalooyin magangal ah. **15** Oo lixdaas magaalo waxaa
magangeli doona reer binu Israa'iil iyo shisheeyaha iyo
qariibka iyaga dhex deggan, si uu ku alla kii qof kama' u dilaa
ugu cararo. **16** Laakiinse hadduu wax bir ah ku dhufto, oo uu
sidaas ku dhinto, markaas isagu waa gacankudhiigle, oo
gacankudhiiglaha hubaal waa in la dilaa. **17** Oo hadduu ku
dhufto dhagax uu gacanta ku haysto oo qof u dhiman karo,
oo uu sidaas ku dhinto, markaas isagu waa gacankudhiigle,
oo gacankudhiiglaha hubaal waa in la dilaa. **18** Amase
hadduu ku dhufto hub qori ah oo uu gacanta ku haysto oo
qof u dhiman karo, oo uu sidaas ku dhinto, markaas isagu
waa gacankudhiigle, oo gacankudhiiglaha hubaal waa in
la dilaa. **19** Oo aardoonka dhiigga doonayaa qudhiisu ha
dilo gacankudhiiglaha. Markuu isaga helo ha dilo. **20** Oo
hadduu nacayb aawadiis u riixdo, ama intuu u gabbado uu
wax ku tuuro, oo uu markaas dhinto, **21** amase hadduu
cadownimo aawadeed gacanta ugu dhufto, oo uu sidaas ku
dhinto, kii wax ku dhuftay hubaal waa in la dilaa, waayo,
isagu waa gacankudhiigle, oo aardoonka dhiigga doonayaa
gacankudhiiglaha ha dilo markuu helo. **22** Laakiinse hadduu
kama' u riixo isagoo aan cadownimo ku jirin, amase uu
wax ku tuuro isagoo aan u gabban, **23** amase hadduu ku
dhufto dhagax qof u dhiman karo, oo isagoo aan arkayn uu
ku tuuro, oo uu sidaas ku dhinto, oo hadduusan cadowgiis
ahayn ama uusan waxyeelladiisa doondoonayn, **24** markaas
kii wax dilay iyo kan ah aardoonka dhiigga doonayo, shirku
waa inuu ugu kala garsooraa sida xukummadanu yihiin. **25**
Oo shirku waa inuu gacankudhiiglaha ka samatabbixiyaa
gacanta kan ah aardoonka dhiigga doonayo, oo shirku
waa inuu isaga ku celiyaa magaaladiisii uu magangalay,
oo uu ku cararay, oo isagu waa inuu halkaas degganaado
jeer uu dhinto wadaadka sare oo lagu subkay saliiddii
quduuska ahayd. **26** Laakiinse gacankudhiigluhu mar kasta
ha ahaatee hadduu ka gudbo soohdinta magaaladiisii uu
magangalay oo uu ku cararay, **27** oo markaas kii ahaa
aardoonka dhiigga doonayo uu ka helo meel dibadda ka ah
soohdinta magaaladiisii uu magangalay, kolkaas kii ahaa
aardoonka dhiigga doonayo hadduu gacankudhiiglaha dilo,
isagu ma ahaan doono mid dhiig qaba, **28** waayo, waxaa
isaga waajib ku ahaa inuu iska joogo magaaladiisii uu

magangalay ilamaa uu wadaadka sare dhinto, laakiinse
markuu wadaadka sare dhinto gacankudhiigluhu waa inuu
markaas dabadeed ku noqdo dalkiisii hantida u ahaa. **29** Oo
waxyaalahanu waa inay qaynuun xukun ah degmooyinkiinna
oo dhan idiinku ahaadaan ab ka abkiin. **30** Ku alla kii qof
dila, gacankudhiiglaha waa in la dilaa markii lagu marag
furo, laakiinse qofnaba yaan lagu dilin markhaati keliya
maragfurkiis. **31** Oo weliba waa inaydaan innaba furan nafta
gacankudhiigle dhimasho lagu xukumay, laakiinse hubaal
waa in la dilaa. **32** Oo weliba waa inaydaan furan kii ku
cararay magaaladiisa magangalka ah, si uu ugu noqdo oo
uu u dego dalkiisa ilamaa uu wadaadka sare dhinto. **33**
Dalka aad deggan tihiin waa inaydaan nijaasayn, waayo,
dhiigu dalka waa nijaaseeyaa, oo dalka dhiiggii lagu dhex
daadshay wax loogu kafaaro gudi karo lama arko, dhiigga kii
daadshay mooyaane. **34** Oo waa inaydaan nijaasayn dalka
aad dhex deggan tihiin, oo anna aan dhexdiisa degganahay,
waayo, aniga Rabbiga ahu waxaan dhex degganahay reer
binu Israa'iil.

36 Markaas madaxdii qabiilka reer Gilecaad oo ahaa ina
Maakiir, ina Manaseh oo ka mid ahaa qabiilooyinkii
ilma Yuusuf way soo dhowaadeen, oo waxay ku hor hadleen
Muuse iyo amiirradii ahaa madaxdii qolooyinka reer binu
Israa'iil, **2** oo waxay yidhaahdeen, Sayidkayagiiyow, Rabbigu
wuxuu kugu amray inaad reer binu Israa'iil dalka dhaxal
ahaan saami ugu kala qaybiso, oo weliba, sayidkayagiiyow,
waxaa Rabbigu kugu amray inaad walaalkayo Selaafexaad
gabdhihiisa dhaxalka siiso. **3** Oo hadday guursadaan wiilasha
qabiilooyinka kale oo reer binu Israa'iil, markaas dhaxalkoodii
waa laga gooynayaa dhaxalka awowayaashayo, oo waxaa
lagu dari doonaa dhaxalka qabiilka ay ka guursadeen, oo
sidaasaa looga qaadan doonaa qaybtii dhaxalkayaga. **4**
Oo markii reer binu Israa'iil ay gaadhaan sannaddii Yubilii,
ayaa dhaxalkooda lagu dari doonaa dhaxalka qabiilka ay ka
guursadeen, oo sidaasaa dhaxalkooda looga qaadi doonaa
dhaxalka qabiilka awowayaashayo. **5** Markaasaa Muuse
reer binu Israa'iil ku amray sidii uu eraygii Rabbigu ahaa,
oo wuxuu ku yidhi, Qabiilka ilma Yuusuf wax qumman
bay ku hadleen. **6** Waxyaalaha ku saabsan Selaafexaad
gabdhihiisa oo Rabbigu amray waa kuwan, oo wuxuu yidhi,
Iyagu ha guursadeen kii la wanaagsan iyaga, laakiinse
qabiilka aabbahood uun ha ka guursadeen. **7** Sidaasaanu
dhaxalka reer binu Israa'iil qabiil uga tagayn oo qabiil kale
ugu dhaafayn, waayo, reer binu Israa'iil nin waluba waa
inuu sii xajiyaa dhaxalkii qabiilka awowayaashiis. **8** Oo
gabadh kasta oo dhaxal ku leh qabiilooyinka reer binu Israa'iil
middood waa inay afo u ahaato mid ka mid ah qolada
qabiilka aabbaheed, si reer binu Israa'iil nin waluba u lahaado
dhaxalkii awowayaashiis. **9** Sidaasaanu dhaxalna qabiil uga
tagayn oo qabiil kale ugu dhaafayn, waayo, qabiilooyinka
reer binu Israa'iil mid waluba waa inuu dhaxalkiisa sii xajiyaa.
10 Oo sidii Rabbigu Muuse ku amray ayay Selaafexaad
gabdhihiisu yeeleen, **11** waayo, Maxlaah, iyo Tirsaah, iyo
Xoglaah, iyo Milkaah, iyo Nocaah, oo ahaa Selaafexaad
gabdhihiisii, waxay wada guursadeen ilma-adeerradood. **12**
Oo waxay ka guursadeen qabiilooyinkii ilma Manaseh oo
ahaa ina Yuusuf, oo dhaxalkoodii wuxuu ku hadhay qabiilkii
reerka aabbahood. **13** Intaasu waa amarradii iyo xukummadii
uu Rabbigu u soo dhiibay Muuse oo uu ku amray reer binu
Israa'iil oo jooga bannaankii Moo'aab oo Webi Urdun u
dhowaa ee Yerixoo ka soo hor jeeday.

Sharciga Kunoqoshadiisa

1 Kuwanu waa erayadii Muuse kula hadlay reer binu Israa'iil markay joogeen Webi Urdun shishadiisa cidlada dhexdeeda, oo ah Caraabaah oo ka soo hor jeedda Suuf, meel u dhexaysa Faaraan, iyo Tofel, iyo Laabaan, iyo Xaseerood, iyo Diisaahaab. **2** Oo koob iyo toban maalmood ayaa looga socdaa Xoreeb xagga Buur Seciir ilaa tan iyo Qaadeesh Barneeca. **3** Oo sannaddii afartanaad bisheedii koob iyo tobnaad, maalinteedii kowaad ayaa Muuse reer binu Israa'iil kula hadlay kulli amarradii Rabbigu ugu soo dhiibay oo dhan. **4** Taasuna waa ka dambaysay diliddii uu dilay Siixon oo ahaa boqorkii reer Amor oo degganaa Xeshboon, iyo Coog oo ahaa boqorkii reer Baashaan oo degganaa Cashtarod ee Edrecii ku taal. **5** Oo meeshaas ee Webi Urdun ka shishaysa oo ku taal dalka reer Moo'aab ayaa Muuse ka bilaabay inuu caddeeyo sharcigan, oo wuxuu yidhi, **6** Rabbiga Ilaaheenna ahu wuxuu inala hadlay intaan Xoreeb joognay oo wuxuu inagu yidhi, Buurtan in idinku filan waad degganaydeen, **7** haddaba noqda oo guura oo waxaad tagtaan dalka buuraha leh oo reer Amor, iyo meelaha halkaas u dhow oo dhan oo ah Caraabaah, iyo dalka buuraha leh, iyo dooxooyinka, iyo xagga koonfureed, iyo badda xeebteeda, kuwaasoo ah dalka reer Kancaan, iyo Lubnaan, iyo tan iyo webiga weyn oo Yufraad. **8** Bal eega, dalka waan idin hor dhigay, haddaba gala oo hantiya dalkii Rabbigu ugu dhaartay awowayaashiin oo ahaa Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub inuu siinayo iyaga iyo farcankooda ka dambeeyaba **9** Oo anna markaas waan idinla hadlay oo waxaan idhi, Anigu idinma aan qaadi karo keli ahaantay. **10** Rabbiga Ilaahiinna ahu wuu idin tarmiyey, oo bal eega, maanta waxaad u faro badan tihiin sida xiddigaha samada oo kale. **11** Oo weliba Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin ha idinka dhigo kun jeer in ka sii badan intaad haatan tihiin, oo ha idiin barakeeyo siduu idin ballanqaaday! **12** Oo bal anigoo keligay ah sidee baan u qaadi karaa culayskiinna iyo rarkiinna iyo rabshaddiinna? **13** Haddaba siday qabiilooyinkiinnu yihiin waxaad kala soo baxdaan rag xigmad leh oo waxgarad ah oo caan ah, oo anna waxaan iyaga ka dhigayaa madax idiin talisa. **14** Oo idinna waad ii jawaabteen oo waxaad igu tidhaahdeen, Waxaad ku hadashay waa noo wanaagsan yihiin inaannu samayno. **15** Sidaas daraaddeed waxaan soo kaxaystay madaxdii qabiilooyinkiinna oo ah rag xigmad leh oo caan ah, oo waxaan ka dhigay madax idiin talisa, oo ah kun u taliyayaal, iyo boqol-u-taliyayaal, iyo konton-u-taliyayaal, iyo toban u taliyayaal, iyo saraakiil, siday qabiilooyinkiinnu ahaayeen. **16** Oo waagaas ayaan xaakinnadiinna amray, oo waxaan ku idhi, Maqla dacwadaha walaalihiin dhex yaal, oo caddaalad ugu kala garsoora nin iyo walaalkiis iyo shisheeyaha isaga la jira. **17** Oo xagga garsooridda dadka ha u kala eexanina. Kii yar iyo kii weynba waa inaad isku si u maqashaan, oo ninna wejigiisa ha ka cabsanina, waayo, garsooridda Ilaah baa iska leh, oo dacwaddii idinku adagna ii keena, oo anna taas waan maqli doonaa. **18** Oo waagaas waxaan idinku amray wixii aad samayn lahaydeen oo dhan. **19** Markaasaynu ka soo guurnay Xoreeb oo waxaynu dhex marnay cidladaas weyn oo aad looga cabsado ee aad soo aragteen ee ku taal jidka loo maro dalka buuraha leh oo reer Amor, siduu inagu amray Rabbiga Ilaaheenna ahu, oo waxaynu nimid Qaadeesh Barneeca. **20** Oo anna markaas waxaan idinku idhi, War waxaad timaadeen dalka buuraha leh oo reer Amor ee Rabbiga Ilaaheenna ahu ina siinayo. **21** Bal eega, Rabbiga Ilaahiinna ahu dalkii buu idin hor dhigay. Haddaba u kaca, oo hanti u qaata sidii Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin uu idiin sheegay, oo ha cabsanina, hana qalbi jabina. **22** Oo mid kastoo idinka mid ahuba wuu ii soo dhowaaday oo wuxuu igu yidhi, War aynu niman iska hor marinno, si ay dalka inoogu soo baadhaan, oo ay inoogu soo sheegaan jidka aan marayno iyo magaalooyinka aan tegayno. **23** Oo anna taas aad baan ugu farxay, markaasaan idinkala soo baxay laba iyo toban nin, oo qabiil kastaba nin baan ka soocay. **24** Kolkaasay noqdeen oo buurtii u kaceen, oo waxay gaadheen dooxadii Eshkol, wayna soo basaaseen. **25** Oo waxay gacmahooda ku soo qaadeen dalka midhihiisii, oo innagay inoo keeneen, oo haddana intay inoo war keeneen ayay yidhaahdeen, Dalku waa dal wanaagsan oo Rabbiga Ilaaheenna ahu ina siinayo. **26** Laakiinse idinku waad diiddeen inaad u kacdaan, oo waxaad ku caasiyowdeen amarkii Rabbiga Ilaahiinna ah. **27** Oo teendhooyinkiinna ayaad ku dhex gunuunacdeen, oo waxaad tidhaahdeen, Rabbigu nacaybka uu inoo qabo aawadiis ayuu dalkii Masar inooga soo bixiyey inuu ina geliyo gacanta reer Amor oo ay ina baabbi'iyaan. **28** Bal xaggee baynu u sii kacnaa? Waayo, walaalaheen ayaa qalbigeennii aad u cabsiiyey, oo waxay yidhaahdeen, Dadku waa inaga badan yahay, wayna inaga dhaadheer yihiin, oo magaalooyinkuna way waaweyn yihiin oo deyr samada ku tolan ayaa ku wareegsan, oo weliba waxaan kaloo halkaas ku soo aragnay reer Canaaq. **29** Oo markaasaan idinku idhi, Ha cabsanina, hana ka baqina. **30** Waayo, waxaa idiin dagaallami doona Rabbiga Ilaahiinna ah ee idin hor socda, si waafaqsan kulli wixii uu indhihiinna hortooda idiinku sameeyey dalkii Masar, **31** iyo cidladii oo aad ku soo aragteen sidii Rabbiga Ilaahiinna ahu, sida nin wiilkiisa u sido, uu idiinku siday jidkii aad soo marteen oo dhan ilamaa aad meeshan timaadeen. **32** Oo weliba waxyaalahaas kuma aydaan rumaysan Rabbiga Ilaahiinna ah **33** oo jidkii aad soo marteen idinku soo hor kacay si uu idiinku doondoono meel aad teendhooyinkiinna ka dhisataan, isagoo habeenkii dab ku dhex jira, maalintiina daruur, si uu idiin tuso jidka aad mari lahaydeen. **34** Oo Rabbigu wuu maqlay codkii erayadiinna, markaasuu cadhooday oo intuu dhaartay ayuu yidhi, **35** Hubaal dadka qarnigan sharka ah midkoodna ma arki doono dalka wanaagsan oo aan ku dhaartay inaan awowayaashiin siinayo, **36** Kaaleeb ina Yefunneh mooyaane; isagu wuu arki doonaa, oo waxaan dhulkii uu cag mariyey siin doonaa isaga iyo carruurtiisaba, maxaa yeelay, isagu dhammaan ahaanba ayuu Rabbiga u raacay. **37** Oo weliba Rabbigu wuu ii cadhooday idinka aawadiin oo wuxuu yidhi, Adiguna halkaas geli maysid. **38** Yashuuca ina Nuun oo hortaada taagan ayaa halkaas geli doona. Isaga dhiirrigeli, waayo, reer binu Israa'iil ayuu dalkaas dhaxalsiin doonaa. **39** Oo weliba yaryarkiinna, oo aad tidhaahdeen, Waa la dhacayaa, iyo carruurtiinna maanta aan khayr iyo shar kala

aqoon, iyagu dalkaas way geli doonaan, oo iyagaan siin
doonaa, iyana way hantiyi doonaan. **40** Laakiinse idinku
noqda oo u guura cidladii xagga jidka Badda Cas loo maro.
41 Markaasaad jawaabteen oo waxaad igu tidhaahdeen,
Rabbiga waannu ku dembaabnay, haddaba waannu tegaynaa
oo waxaannu u dagaallamaynaa sidii Rabbiga Ilaahayaga
ahu nagu amray. Oo midkiin waluba wuxuu dhexda ku
xidhay hubkiisii dagaalka, oo waxaad mooddeen inay fudud
dahay inaad buurta u kacdaan. **42** Markaasaa Rabbigu igu
yidhi, Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Kor ha u kicina, hana
dagaallamina, waayo, anigu idinkuma dhex jiro, haddii kalese
waxaa laydinku layn doonaa cadaawayaashiinna hortooda.
43 Oo sidaasaan idinkula hadlay, laakiinse ima aydaan
maqlin, illowse amarkii Rabbiga ayaad ku caasiyowdeen,
waadna kibirteen oo buurtaad u kacdeen. **44** Oo reer Amorkii
buurta degganaa ayaa idinku soo baxay oo idiin soo eryaday
sida shinnida, oo waxay idinku jebiyeen Seciir iyo tan iyo
Xormaah. **45** Markaasaad soo noqoteen oo Rabbiga hortiisa
ku ooydeen, laakiinse Rabbigu codkiinnii ma uu maqlin,
dhegna idiinma uu dhigin. **46** Sidaas daraaddeed Qaadeesh
ayaad maalmo badan degganaydeen intii ay ahaayeen
maalmihii aad halkaas degganaydeen.

2 Markaasaynu noqonnay, oo waxaynu u guurnay cidladii
ku tiil jidka Badda Cas loo maro, sidii Rabbigu igu amray,
oo in maalmo badan ah baynu ku wareegaynay Buur Seciir.
2 Markaasaa Rabbigu ila hadlay oo wuxuu igu yidhi, **3** Idinku
buurtan wakhti dheer baad ku wareegayseen, haddaba
xagga woqooyi u leexda. **4** Oo adigu waxaad dadka ku
amartaa oo ku tidhaahdaa, Idinku waxaad dhex martaan
soohdinta walaalihiin reer Ceesaw oo Seciir deggan, oo
iyana way idinka cabsan doonaan, haddaba si wanaagsan u
digtoonaada, **5** hana la diririna, waayo, dalkooda idinka siin
maayo xataa intii cagta la saaro, maxaa yeelay, Buur Seciir
hanti baan u siiyey reer Ceesaw. **6** Wax aad cuntaan lacag
kaga iibsada, oo weliba biyo aad cabtaanna lacag kaga
iibsada. **7** Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa idinku wada
barakeeyey shuqulkii gacantiinna oo dhan, oo isagu wuu
yiqiin socodkiinnii aad cidladan soo dhex marteen. Afartankan
sannadood ayaa Rabbiga Ilaahinna ahu idinla jiray, oo waxba
uma aydaan baahan. **8** Oo sidaas daraaddeed ayaynu
walaalaheen reer Ceesaw oo Buur Seciir degganaa ku soo
dhaafnay jidka Caraabaah ee ka soo baxa Eelad iyo Cesyoon
Geber. Markaasaynu leexannay oo waxaynu soo marnay
jidka cidlada Moo'aab. **9** Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Reer
Moo'aab ha dhibin, dagaalna ha kula diririn, waayo, dalkooda
waxba hanti idiinka siin maayo, maxaa yeelay, Caar waxaan
hanti u siiyey reer Luud. **10** (Waagii hore waxaa halkaas
degganaan jiray reer Eymiim oo ahaa dad waaweyn oo
badan oo dhaadheer sida reer Canaaq. **11** Oo kuwaasna
sida reer Canaaq ayaa waxaa la odhan jiray Refaa'iim,
laakiinse reer Moo'aab waxay iyaga ku magacaabaan reer
Eymiim. **12** Oo reer Xorna waagii hore waxay degganaan
jireen Seciir, laakiinse reer Ceesaw ayaa daba hantiyey oo
hortooda ka baabbi'iyey, oo meeshoodii degay, sida reer binu
Israa'iil ay ku sameeyeen dalkii ay hantiyeen oo Rabbigu
iyaga siiyey.) **13** Haddaba kaca oo ka gudba durdurka Sered.
Oo markaasaynu ka gudubnay durdurkii Sered. **14** Oo
wakhtigii u dhexeeyey waagii aan Qaadeesh Barneeca ka
soo kacnay iyo markii aan durdurka Sered ka soo gudubnay
wuxuu ahaa siddeed iyo soddon sannadood, ilamaa qarnigii
dagaalyahannada ahaa oo dhan laga wada baabbi'iyey
xerada dhexdeedii, sidii Rabbigu iyaga ugu dhaartay. **15**
Oo weliba gacantii Rabbigu iyaga gees bay ka ahayd, si
iyaga looga wada baabbi'iyo xerada dhexdeeda jeeray wada
baabba'aan. **16** Markii dadkii dagaalyahannada ahaa oo
dhammu ay wada baabbe'een oo ay dadka dhexdiisii ka
wada le'deen, **17** ayuu Rabbigu ila hadlay oo igu yidhi, **18**
Maanta waa inaad ka gudubtaa Caar oo ah soohdinta dalka
Moo'aab, **19** oo markaad u soo dhowaato reer Cammoon,
iyaga ha dhibin hana la diririn, waayo, waxba hanti idiinka siin
maayo dalka reer Cammoon, maxaa yeelay, halkaas waxaan
hanti u siiyey reer Luud. **20** (Weliba dalkaasna waxaa lagu
tiriyaa inuu yahay dalkii reer Refaa'iim, maxaa yeelay, waagii
hore waxaa halkaas degganaan jiray reer Refaa'iim, laakiinse
reer Cammoon waxay iyaga ku magacaabaan Samsummiim,
21 oo ahaa dad waaweyn oo badan oo dhaadheer sida reer
Canaaq, laakiinse Rabbiga ayaa hortooda ka baabbi'iyey,
kolkaasay daba hantiyeen oo meeshoodii degeen, **22** siduu
reer Ceesaw oo Buur Seciir deggan u sameeyey markuu
hortooda ka baabbi'iyey reer Xor oo ay daba hantiyeen oo
ay meeshoodii degeen ilaa maantadan la joogo. **23** Oo
reer Caw oo degganaa tuulooyin tan iyo Gaasa yiil waxaa
wada baabbi'iyey oo meeshoodii degay reer Kaftoriim oo
ka soo baxay Kaftoor.) **24** Haddaba kaca oo guura, oo
waxaad ka gudubtaan dooxada Arnoon. Bal eeg, waxaan
gacantaada soo geliyey boqorka Xeshboon oo Siixon ah oo
reer Amor iyo dalkiisaba. Haddaba waxaad bilowdaa inaad
dalka hantidid oo aad isaga la dagaallantaa. **25** Maanta
waxaan bilaabayaa inaan cabsidaada iyo baqdintaada ku
soo dejiyo dadyowga samada ka hooseeya oo dhan, oo
waxay maqli doonaan warkaaga, kolkaasay gariiri doonaan
oo kaa nixi doonaan. **26** Oo anigu waxaan cidladii Qedemood
uga diray boqorkii Xeshboon oo Siixon ahaa wargeeyayaal
hadallo nabdeed sida, oo waxaan ku idhi, **27** Dalkaaga
aan dhex maree. Waxaan iska marayaa jidka weyn, oo u
leexan maayo xagga midigta iyo xagga bidixda toona. **28**
Wax aan cuno lacag igaga iibso, oo biyo aan cabbana lacag
iga siiso, haddaba waxaa keliyahoo aad ii yeeshaa inaan
dalka cagahayga ku dhex maro, **29** oo ii yeel siday ii yeeleen
reer Ceesaw oo deggan Buur Seciir iyo reer Moo'aab oo
deggan Caar, ilamaa aan Webi Urdun uga gudbo dalkii
Rabbiga Ilaahayaga ahu na siinayo. **30** Laakiinse Siixon
oo ahaa boqorkii Xeshboon inooma dayn inaan dalkiisa
marno, waayo, Rabbiga Ilaahaaga ah ayaa ruuxiisa qallafiyey
oo qalbigiisana wuxuu ka dhigay wax adag, si uu isaga u
soo geliyo gacantaada siday maanta tahay. **31** Markaasaa
Rabbigu wuxuu igu yidhi, Bal eeg, waxaan bilaabay inaan
Siixon iyo dalkiisaba gacantaada soo geliyo, haddaba
waxaad bilowdaa inaad hantidid aad dalkiisa dhaxashide. **32**
Markaasaa Siixon iyo dadkiisii oo dhammu inagu soo kaceen
oo waxay inagula dirireen Yahas. **33** Oo Rabbiga Ilaaheenna
ahu isaguu soo geliyey gacanteenna, oo innana waynu
dilnay isagii iyo wiilashiisii iyo dadkiisii oo dhanba. **34** Oo
waagaasaynu wada qabsannay magaalooyinkiisii oo dhan,
oo magaalooyinkii la degganaa oo dhanna waynu wada

baabbi'innay, iyo dumarkii iyo dhallaankiiba, cidna kama aynu reebin. **35** Laakiin waxaynu booli ahaan u qaadannay xoolihii iyo alaabtii magaalooyinka aynu qabsannay. **36** Oo magaalo inagu adag laguma arag tan iyo Carooceer oo ku taal dooxada Arnoon qarkeeda, iyo tan iyo magaalada dooxada ku dhex taal iyo tan iyo Gilecaad, maxaa yeelay, Rabbiga Ilaaheenna ah ayaa kulligood gacanta inoo geliyey. **37** Laakiinse waxaa keliyahoo aadan u soo dhowaan dalkii reer Cammoon, iyo Webi Yabboq dhinaciisa oo dhan, iyo magaalooyinka dalka buuraha leh, iyo meel alla meeshii uu Rabbiga Ilaaheenna ahu inoo diiday.

3 Markaasaynu leexannay oo waxaynu fuulnay jidka Baashaan u baxa, kolkaasaa waxaa inagu soo baxay Coog oo ahaa boqorkii Baashaan iyo dadkiisii oo dhan inay inagula diriraan Edrecii. **2** Markaasuu Rabbigu igu yidhi, Isaga ha ka cabsan, waayo, gacantaan kuu geliyey isaga iyo dadkiisa oo dhan iyo dalkiisaba, oo waxaad isaga ku samaysaa wixii aad ku samaysay Siixon oo ahaa boqorkii reer Amor oo Xeshboon degganaa. **3** Oo sidaasuu Rabbiga Ilaaheenna ahu Coogna oo ahaa boqorkii Baashaan iyo dadkiisii oo dhanba gacanteenna u soo geliyey, oo waynu wada laynay ilaa aan isagii midna u hadhin. **4** Oo waagaasaynu magaalooyinkiisii oo dhan wada qabsannay, oo magaalo aynaan isaga ka qabsan lama arag, oo waxaynu qabsannay lixdan magaalo oo ahayd gobolkii Argob oo dhan, kaasoo ahaa boqortooyadii Coog ee Baashaan ku tiil. **5** Oo intaas oo dhammu waxay ahaayeen magaalooyin ay ku wada deyran yihiin derbiyo dhaadheer iyo irdo iyo qataarro, oo aanay ku jirin magaalooyin faro badan oo aan deyrnayn. **6** Oo dhammaantood waynu wada duminnay, oo waxaynu ku samaynay sidii aynu Siixon oo boqorkii Xeshboon ahaa ku samaynay oo kale, waynu wada baabbi'innay magaalo kasta oo la degganaa, iyo dumarkii iyo dhallaankiiba. **7** Laakiinse waxaynu booli ahaan u qaadannay xoolihii iyo alaabtii magaalooyinka. **8** Oo waagaas ayaynu dalka kala baxnay farihii labadii boqor oo reer Amor oo degganaa Webi Urdun shishadiisa tan iyo dooxada Arnoon iyo ilaa Buur Xermoon. **9** (Reer Siidoon waxay Xermoon ku magacaabaan Siryon, reer Amorna waxay ku magacaabaan Seniir.) **10** Waxaynu wada qaadannay magaalooyinkii bannaanka ku yiil oo dhan, iyo dalkii Gilecaad oo dhan, iyo Baashaan oo dhan, iyo tan iyo Salkaah iyo Edrecii kuwaasoo ahaa magaalooyinkii boqortooyadii Coog oo Baashaan ku yiil oo dhan. **11** (Waayo, boqorkii Baashaan oo ahaa Coog keligiis ayaa ka hadhay dadkii reer Refaa'iim, oo bal eeg, sariirtiisu waxay ahayd sariir bir ah, oo dhererkeedu wuxuu ahaa sagaal dhudhun, ballaadhkeeduna wuxuu ahaa afar dhudhun, markii nin dhudhunkiis lagu qiyaaso. Sariirtaas sow ma oollin Rabbaah oo ku taal dalka reer Cammoon?) **12** Oo dalkan waagaas ayaan hanti u qaadannay. Oo tan iyo Carooceer oo ku taal dooxada Arnoon agtiisa, iyo dalka buuraha leh oo reer Gilecaad badhkiis iyo magaalooyinkiisaba waxaan siiyey reer Ruubeen iyo reer Gaad. **13** Oo waxaan qabiilka reer Manaseh badhkiis siiyey Gilecaad inteeda kale iyo Baashaan oo dhan oo ah boqortooyadii Coog, intaasoo ah gobolka Argob oo dhan iyo xataa Baashaan oo dhan. (Oo intaas waxaa lagu magacaabaa dalkii reer Refaa'iim. **14** Reer Yaa'iir oo ahaa ina Manasehna wuxuu qabsaday gobolka Argob oo dhan iyo tan iyo soohdinta reer Geshuur iyo reer Macakaah, oo Baashaanna wuu isugu magacaabay oo u bixiyey Hawood Yaa'iir, oo ilaa maantadanna waa loo yaqaan.) **15** Oo Gilecaadna waxaan siiyey reer Maakiir. **16** Oo reer Ruubeen iyo reer Gaadna waxaan Gilecaad ka siiyey tan iyo dooxada Arnoon taas oo ah dooxada badhtankeeda oo ah soohdinta, iyo xataa ilaa Webi Yabboq kaasoo ah soohdinta reer Cammoon, **17** iyo Caraabaah, iyo Webi Urdun oo soohdinta ah, tan iyo Kinnered iyo xataa ilaa badda Caraabaah oo ah Badda Cusbada oo ka hoosaysa dalcadaha Buur Fisgaah xaggeeda bari. **18** Oo waagaas waxaan idinku amray oo idinku idhi, Rabbiga Ilaahiinna ahu dalkan buu idiin siiyey inaad hantidaan. Raggiinna dagaalyahanka ah oo dhammu idinkoo hub wata walaalihiinna reer binu Israa'iil hor mara oo gudba. **19** Laakiinse afooyinkiinna iyo yaryarkiinna iyo xoolihiinnu ha iska joogeen magaalooyinkiinna aan idin siiyey, (waayo, waan ogahay inaad xoolo badan leedihiin,) **20** ilaa uu Rabbigu nasiyo walaalihiin siduu idiin nasiyey oo kale, oo iyana ay hantiyaan dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu iyaga ka siinayo Webi Urdun shishadiisa, markaas ninkiin waluba ha ku soo noqdo hantidiisa aan siiyey. **21** Oo waagaas ayaan Yashuuca amray oo waxaan ku idhi, Indhahaagu way arkeen kulli wixii Rabbiga Ilaahaaga ahu uu ku sameeyey labadan boqor. Oo boqortooyooyinka aad u gudbaysid oo dhan Rabbigu saasuu u gelayaa. **22** Haddaba ha ka cabsanina, waayo, waxaa idiin dagaallamaya Rabbiga Ilaahiinna ah. **23** Markaasaan Rabbiga baryay oo waxaan idhi, **24** Sayidow, Ilaahow, waxaad bilowday inaad anoo addoonkaaga ah i tusto weynaantaada iyo gacantaada xoogga badan, waayo, waa kee ilaaha ku jiraa samada amase dhulka oo samayn kara shuqulladaada oo kale iyo falimahaaga waaweyn oo kale? **25** Haddaba waan ku baryayaaye, aan u gudbo oo aan arko dalka wanaagsan oo ka shisheeya Webi Urdun, kaasoo ah buurtaas wanaagsan iyo Lubnaan. **26** Laakiinse Rabbigu idinka daraaddiin buu igu cadhooday, imana uu maqlin. Markaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi, Intaasu ha kugu filnaato, oo mar dambe xaalkaas ha igala hadlin. **27** Haddaba u kac Buur Fisgaah dusheeda, oo indhaha ku taag xagga galbeed iyo xagga woqooyi iyo xagga koonfureed iyo xagga bari, maxaa yeelay, adigu ka gudbi maysid Webigan Urdun. **28** Laakiinse Yashuuca amar, oo dhiirrigeli, oo xoogee, waayo, isagu wuu gudbi doonaa oo dadkan hor kici doonaa, oo wuxuu dhaxalsiin doonaa dalka aad arki doontid. **29** Sidaas daraaddeed waxaan degnay dooxada ka soo hor jeedda Beytfecoor.

4 Haddaba reer binu Israa'iilow, maqla qaynuunnada iyo xukummada aan idin barayo oo yeela si aad u noolaataan, oo aad u gashaan oo aad u hantidaan dalkii Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin uu idin siinayo. **2** Oo erayga aan idinku amrayo wax ha ku darina, waxna ha ka dhimina, si aad u dhawrtaan amarrada Rabbiga Ilaahiinna ah oo aan idinku amrayo. **3** Indhihiinnaad ku aragteen wixii Rabbigu sameeyey Bacal Fecoor aawadiis, maxaa yeelay, nimankii Bacal Fecoor raacay oo dhan Rabbiga Ilaahiinna ahu dhexdiinna wuu ka wada baabbi'iyey. **4** Laakiinse intiinnii ku hadhay Rabbiga Ilaahiinna ah midkiin kastaaba maanta waa nool yahay. **5**

Bal eega, qaynuunno iyo xukummo ayaan idiin baray sidii
Rabbiga Ilaahayga ahu igu amray, inaad saas ku dhex
samaysaan dalka aad u gelaysaan inaad hantidaan. **6**
Haddaba iyaga dhawra oo sameeya, maxaa yeelay, taasu
waa xigmaddiinna iyo waxgarashadiinna aad ummadaha
hortooda ku yeelanaysaan, kuwaasoo markay qaynuunnadan
oo dhan maqlaan odhan doona, Hubaal quruuntan weynu
waa dad xigmad leh oo waxgarad ah. **7** Waayo, bal waa
tee quruunta weyn oo leh ilaaha saas iyada ugu dhow,
siduu inoogu dhow yahay Rabbiga Ilaaheenna ahu mar alla
markaynu barinno? **8** Oo bal waa tee quruunta weyn oo
haysataa qaynuunno iyo xukummo xaq u ah siduu yahay
sharcigan oo dhammu ee aan maanta idin hor dhigayo? **9**
Laakiin digtoonaada oo naftiinna aad u dhawra, si aydaan
u illoobin wixii indhihiinnu arkeen oo ayan cimrigiinna oo
dhan qalbigiinna uga bixin, iyagase ogeysiiya carruurtiinna
iyo carruurtiinna carruurtooda. **10** Xusuusta maalintii aad
Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa istaagteen oo aad Xoreeb
joogteen, markii Rabbigu igu yidhi, Dadka ii soo shiri, oo
anna waxaan maqashiinayaa erayadayda inay bartaan inay
iga cabsadaan intay dhulka ku nool yihiin oo dhan, oo ay
carruurtoodana saas baraan. **11** Oo idinkuna waad soo
dhowaateen oo waxaad istaagteen buurta hoosteedii, oo
buurtiina waxaa ka qaxmayay dab samada ku tolan, oo
waxaa jiray madow, iyo daruur, iyo gudcur qaro weyn. **12**
Markaasaa Rabbigu idinkala hadlay dabka dhexdiisii, oo
idinku waxaad maqasheen erayada codkoodii, laakiinse
wax qaab leh ma aydaan arkin, waxaase keliyahoo aad
maqasheen cod. **13** Oo wuxuu idiin caddeeyey axdigii uu
idinku amray inaad samaysaan, kaasoo ah tobanka amar,
oo wuxuu iyaga ku qoray laba loox oo dhagax ah. **14**
Oo markaas Rabbigu wuxuu igu amray inaan idin baro
qaynuunno iyo xukummo, inaad ku dhex samaysaan dalka
aad ugu gudbaysaan inaad hantidaan. **15** Haddaba aad u
digtoonaada, waayo, wax qaab leh ma aydaan arkin cayn
kasta ha ahaadee maalintii Rabbigu dabka dhexdiisa idinkala
hadlay oo aad joogteen Buur Xoreeb, **16** waaba intaasoo
aad iskharribtaan, oo aad samaysaan sanam xardhan qaab
kasta ha lahaadee, oo u eg lab ama dhaddig, **17** ama u
eg dugaagga dhulka jooga, ama u eg haadda cirka dhex
duusha, **18** ama u eg wax dhulka gurguurta, ama u eg wax
kalluun ah oo ku jira biyaha dhulka ka hooseeya. **19** Ama
waa intaasoo aad indhaha samada kor ugu taagtaan, oo
markaad aragtaan qorraxda iyo dayaxa iyo xiddigaha oo ah
ciidanka samada oo dhan, laydin jiitaa oo aad caabuddaan
iyaga, oo aad u adeegtaan, kuwaasoo Rabbiga Ilaahiinna
ahu u qaybiyey dadyowga samada ka hooseeya oo dhan. **20**
Laakiinse Rabbigu wuu idin qaatay, oo wuxuu idinka soo
bixiyey foornadii birta ee dalkii Masar, inaad isaga u noqotaan
dad isaga keliyahu leeyahay, siday maantadan tahay. **21**
Oo weliba Rabbigu wuu iigu cadhooday idinka daraaddiin,
oo wuxuu ku dhaartay inaanan Webi Urdun ka gudbin, iyo
inaanan gelayn dalka wanaagsan oo Rabbiga Ilaahiinna ahu
dhaxal idiin siinayo, **22** laakiinse anigu waa inaan dalkan ku
dhintaa, oo waa inaanan Webi Urdun ka gudbayn, laakiinse
idinku waad gudbi doontaan, waanad hantiyi doontaan
dalkaas wanaagsan. **23** Digtoonaada, waaba intaasoo aad
illowdaan axdigii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinla dhigtay, oo
aad samaysaan sanam xardhan oo u eg waxyaalihii Rabbiga
Ilaahiinna ahu idiin diiday. **24** Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu
waa dab wax baabbi'iya oo waa Ilaah masayr ah. **25** Markaad
carruur dhashaan oo carruurtiinnuna carruur sii dhasho, oo
aad dalka wakhti dheer sii joogtaan, oo aad iskharribtaan,
oo aad samaysataan sanam qaab kasta ha lahaadee,
oo aad samaysaan wax shar ku ah Rabbiga Ilaahiinna
ah hortiisa, oo aad isaga ka cadhaysiisaan, **26** waxaan
samada iyo dhulka maanta ugu yeedhayaa inay idinku
marag furaan, inaad dhaqso uga wada baabbi'i doontaan
dalka aad Webi Urdun uga gudbaysaan inaad hantidaan.
Dalkaas cimrigiinnu kuma raagi doono, laakiinse kulligiin
waad wada baabbi'i doontaan. **27** Oo Rabbigu wuxuu idinku
kala firdhin doonaa dadyowga dhexdooda, oo quruumaha
Rabbigu xaggooda idiin hoggaamin doono idinkoo yar ayaad
ku dhex hadhi doontaan. **28** Oo halkaas waxaad u adeegi
doontaan sanamyo gacma dad lagu sameeyey oo ah qoryo
iyo dhagax, oo aan waxba arag, waxna maqal, oo aan wax
cunin, waxna urin. **29** Laakiinse haddaad halkaas Rabbiga
Ilaahiinna ah ka doondoontaan, waad heli doontaan, haddaad
qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo dhan ku doondoontaan.
30 Markaad dhib ku dhex jirtaan, oo waxyaalahan oo dhammu
ay idinku dhacaan, marka u dambaysa waxaad ku soo noqon
doontaan Rabbiga Ilaahiinna ah, codkiisana waad dhegaysan
doontaan, **31** maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa
Ilaah naxariis badan, oo isagu idin gabi maayo, idinna
baabbi'in maayo, illoobina maayo axdigii uu awowayaashiin
ugu dhaartay. **32** Bal haatan weyddii waayihii tegey oo idinka
horreeyey, ilamaa maalintii Ilaah dadka ku abuuray dhulka,
iyo samada geesteed ilaa geesteeda kale, inay jireen ama
la maqlay wax sidan oo kale u weyn. **33** War weligeed
dad ma maqlay codkii Ilaah oo ka hadlaya dab dhexdiisa
sidaad u maqasheen oo kale, oo ma sii noolaaday? **34** Oo
weligiis Ilaah maysku dayay inuu quruun dhexdeed kala
soo baxo quruun kale, oo ma kaga soo bixiyey jirrabaadyo,
iyo calaamooyin, iyo yaabab, iyo dagaal, iyo gacan xoog
badan, iyo cudud fidsan, sidii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinkoo
u jeeda uu idiinku sameeyey dalkii Masar? **35** Oo taas
waxaa laydiin tusay inaad ogaataan in Rabbigu yahay
Ilaah, oo isaga mooyaane mid kale ma jiro. **36** Oo isagu
samaduu codkiisa idinka maqashiiyey si uu wax idiin baro,
oo dhulka dushiisana wuxuu idinka tusay dabkiisii weynaa,
oo erayadiisiina waad ka maqashay dabka dhexdiisa. **37**
Wuxuu jeclaa awowayaashiin, oo sidaas daraaddeed ayuu
doortay farcankoodii iyaga ka dambeeyey, oo wuxuu dalkii
Masar idinkaga soo bixiyey lajiriddiisa iyo xooggiisa weyn, **38**
iyo inuu hortiinna ka eryo quruumo idinka waaweyn oo idinka
xoog badan, oo uu dalkooda idin geliyo oo uu dhaxal idiin
siiyo siday maanta tahay. **39** Haddaba maanta ogaada oo
qalbiga geliya in Rabbigu yahay Ilaah jooga xagga samada
sare iyo xagga dhulka hooseba, oo isaga mooyaane uusan
mid kale jirin. **40** Oo waa inaad dhawrtaan qaynuunnadiisa
iyo amarradiisa aan maanta idinku amrayo, inaad idinka iyo
carruurtiinna idinka dambaysaaba nabdoonaataan, oo uu
cimrigiinnu ku dheeraado dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu idin
siinayo inaad weligiin lahaataan. **41** Markaasaa Muuse wuxuu
gooni ka dhigay saddex magaalo oo ku taal Webi Urdun
shishadiisa xagga qorrax ka soo baxa, **42** in gacankudhiiglihii

deriskiisa kama' u dilo, isagoo aan wakhti hore nebcayn, uu halkaas ku cararo, iyo in hadduu magaalooyinkan middood ku cararo uu noolaado. **43** Saddexdaas magaalona waxay ahaayeen Beser oo ku taal cidlada ah waddanka bannaan oo uu u doortay reer Ruubeen, iyo Raamod oo Gilecaad ku taal oo uu u doortay reer Gaad, iyo Goolaan oo Baashaan ku taal oo uu u doortay reer Manaseh. **44** Oo kanu waa sharcigii Muuse hor dhigay reer binu Israa'iil, **45** kuwanuna waa markhaatifurkii iyo qaynuunnadii iyo xukummadii uu Muuse kula hadlay reer binu Israa'iil markay dalkii Masar ka soo baxeen, **46** iyagoo jooga dooxada Webi Urdun ka shishaysa oo ka soo hor jeedda Beytfecoor oo ku taal dalkii boqorkii reer Amor oo Siixon ahaa oo Xeshboon degganaa oo Muuse iyo reer binu Israa'iil ay dileen waagii ay dalka Masar ka soo baxeen. **47** Oo dalkiisii bay hanti u qaateen iyo dalkii boqorkii Baashaan oo Coog ahaa, kuwaasoo ahaa labadii boqor oo reer Amor oo joogay Webi Urdun shishadiisa xagga qorrax ka soo baxa. **48** Waxay qabsadeen tan iyo Carooceer oo ku taal Dooxada Arnoon qarkiisa iyo xataa Buur Sii'oon (taasu waa Buur Xermoon), **49** iyo Caraabaah Webi Urdun ka shishaysa oo dhan oo xagga bari ka xigta, iyo tan iyo badda Caraabaah oo ka hoosaysa dalcadaha Buur Fisgaah.

5 Markaasaa Muuse u wada yeedhay dadkii reer binu Israa'iil oo dhan oo wuxuu ku yidhi, Reer binu Israa'iilow, maqla qaynuunnada iyo xukummada aan maanta dhegahiinna kula hadlayo inaad iyaga barataan oo aad dhawrtaan si aad u samaysaan. **2** Rabbiga Ilaaheenna ahu innagoo Xoreeb joogna ayuu axdi inala dhigtay. **3** Oo Rabbigu axdigaas lama uu dhigan awowayaasheen, laakiinse wuxuu la dhigtay innagoo ah inteenna maanta nool oo halkan wada joogta oo dhan. **4** Oo Rabbigu isagoo buurta jooga fool ka fool ayuu dabka dhexdiisa idiinkala hadlay, **5** (oo anna markaas waxaan istaagay Rabbiga iyo idinka dhexdiinna si aan idiin tuso Eraygii Rabbiga, waayo, waxaad ka cabsanayseen dabka, oo buurtana ma aydaan fuulin,) oo isaguna wuxuu yidhi, **6** Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahaaga ah, oo kaa soo bixiyey dalkii Masar, iyo gurigii addoonsiga. **7** Aniga mooyaane ilaahyo kale waa inaanad lahaan. **8** Waa inaanad samaysan sanam xardhan, oo u eg waxa samada sare jira, ama waxa dhulka hoose jira, ama waxa biyaha dhulka ka hooseeya ku jira. **9** Waa inaanad iyaga u sujuudin, ama u adeegin, waayo, aniga oo ah Rabbiga Ilaahaaga ah waxaan ahay Ilaah masayr ah, oo xumaantii awowayaasha waxaan soo gaadhsiinayaa carruurtooda, iyo tan iyo farcanka saddexaad iyo kan afraad oo kuwa i neceb, **10** oo waxaan u naxariistaa kumanyaal ah kuwa i jecel oo amarradayda xajiya. **11** Waa inaanad magaca Rabbiga Ilaahaaga ah si been ah ugu hadal qaadin, waayo, Rabbigu eedlaawe u haysan maayo kii magiciisa si been ah ugu hadal qaada. **12** Dhawr maalinta sabtida inaad quduus ka dhigto sidii Rabbiga Ilaahaaga ahu kuugu amray. **13** Lix maalmood waa inaad hawshootaa, oo aad shuqulkaaga oo dhan qabsataa, **14** laakiinse maalinta toddobaad waa maalin sabti u ah Rabbiga Ilaahaaga ah, oo waa inaanad shuqul qaban, adiga, ama wiilkaaga, ama gabadhaada, ama addoonkaaga, ama addoontaada, ama dibigaaga, ama dameerkaaga, ama mid kasta oo xoolahaaga ah, ama qariibka irdahaaga ku jira, si addoonkaaga iyo addoontaaduba ay u nastaan sidaada oo kale. **15** Oo waa inaad xusuusataa inaad addoon ku ahaan jirtay dalka Masar, oo Rabbiga Ilaahaaga ahu uu halkaas kaaga soo bixiyey gacan xoog badan iyo cudud fidsan, oo sidaas daraaddeed Rabbiga Ilaahaaga ahu wuxuu kugu amray inaad dhawrto maalinta sabtida. **16** Aabbahaa iyo hooyadaa u maamuus sidii Rabbiga Ilaahaaga ahu kugu amray, in cimrigaagu dheeraado, oo aad ku nabdoonaatid dalka Rabbiga Ilaahaaga ahu ku siiyo. **17** Waa inaadan qudh gooyn. **18** Oo waa inaadan sinaysan. **19** Oo waa inaadan waxba xadin. **20** Oo waa inaadan deriskaaga marag been ah ku furin. **21** Oo waa inaadan damcin naagta deriskaaga, oo waa inaanad damcin guriga deriskaaga, ama beertiisa, ama addoonkiisa, ama addoontiisa, ama dibigiisa, ama dameerkiisa, ama waxa deriskaagu leeyahay oo dhan. **22** Erayadaas wuxuu Rabbigu, isagoo buurta jooga, dab iyo daruur iyo gudcur qaro weyn dhexdooda shirkiinna oo dhan kagala hadlay cod weyn, wax kalena kuma uu darin. Oo wuxuu ku qoray laba loox oo dhagax ah, markaasuu i siiyey. **23** Markaad codka ka dhex maqasheen gudcurka, iyadoo buurta dab ka qaxmayo, ayaad ii soo dhowaateen idinkoo ah madaxdii qabiilooyinkiinna iyo duqowdiinnii oo dhanba, **24** oo waxaad tidhaahdeen, Bal eega, Rabbiga Ilaaheenna ahu wuxuu ina tusay ammaantiisa iyo weynaantiisa, codkiisiina waynu ka maqalnay dabka dhexdiisa, oo maanta waxaan ogaannay in Rabbigu dadka la hadlo oo uu isagu nool yahay. **25** Haddaba bal maxaynu u leennahay inaynu dhimanno? Waayo, dabkan weyn baa ina baabbi'inaya, oo haddaynu sii maqalno codka Rabbiga Ilaaheenna ah waynu dhimanaynaa. **26** Waayo, binu-aadmiga oo dhan bal yaa weligiis codka Ilaaha nool oo dabka dhexdiisa ka hadlaya maqlay, sidaan u maqalnay oo kale, oo sii noolaaday? **27** Haddaba adigu u dhowow oo soo maqal kulli waxa Rabbiga Ilaaheenna ahu odhan doono oo dhan, oo noo soo sheeg kulli waxa Rabbiga Ilaaheenna ahu kuu sheegi doono oo dhan, oo annana markaasaannu maqlaynaa oo yelaynaa. **28** Markaasaa Rabbigu maqlay codkii erayadiinna markaad ila hadasheen, oo Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waan maqlay codkii erayada dadkan, oo ay kugula hadleen, oo wixii ay ku hadleen oo dhan si wanaagsan bay u yidhaahdeen. **29** Waxaan jeclaan lahaa in qalbi sidaas ahu uu iyaga ku jiro si ay iiga cabsadaan oo ay had iyo goorba u dhawraan amarradayda inay iyaga iyo carruurtooduba weligood nabdoonaadaan! **30** Haddaba u tag oo waxaad ku tidhaahdaa, Teendhooyinkiinnii ku noqda. **31** Laakiinse adigu waxaad soo istaagtaa halkan agtayda ah, oo anaa kuu sheegaya amarka, iyo qaynuunnada, iyo xukummada aad iyaga bari doontid oo dhan inay ku sameeyaan dalka aan hantida u siinayo. **32** Haddaba waa inaad dhawrtaan oo u samaysaan sida Rabbiga Ilaahiinna ahu idiinku amray. Waa inaydaan u leexan xagga midigta iyo xagga bidixda toona. **33** Waa inaad ku socotaan jidkii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinku amray oo dhan aad noolaataane inaad nabdoonaataan oo uu cimrigiinnu ku dheeraado dalka aad hantiyi doontaan.

6 Haddaba waxanu waa amarkii, iyo qaynuunnadii, iyo xukummadii uu Rabbiga Ilaahiinna ahu amray inaan idin baro, inaad ku dhex samaysaan dalka aad ugu gudbaysaan inaad hantidaan, **2** oo aad Rabbiga Ilaahiinna ah ka

cabsataan, oo aad wada xajisaan qaynuunnadiisa iyo
amarradiisa aan idinku amrayo oo dhan. Waa inaad idinka iyo
wiilashiinna iyo wiilashiinna wiilashooduba wada dhawrtaan
intaad nooshihiin oo dhan in cimrigiinnu dheeraado. **3**
Haddaba reer binu Israa'iilow, maqla oo yeela si aad u
nabdoonaataan oo aad ugu badataan dal caano iyo malab la
barwaaqaysan sidii Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin uu
idiin ballanqaaday. **4** Maqal, Israa'iilow, Rabbiga Ilaaheenna
ahu waa Rabbi keliya. **5** Waa inaad Rabbiga Ilaahaaga
ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan iyo naftaada oo dhan
iyo xooggaaga oo dhan. **6** Oo erayadan aan maanta
kugu amrayo ha ku sii jireen qalbigaaga. **7** Oo waa inaad
carruurtaada aad u bartaa oo aad kula hadashaa markaad
gurigaaga fadhido, iyo markaad jid marto, iyo markaad jiifto,
iyo markaad sara joogtaba. **8** Waa inaad iyaga calaamad ka
dhigtaa oo gacantaada ku xidhaa, oo iyagu ha kuu ahaadeen
qardhaas indhaha dhexdooda kuugu xidhan. **9** Oo waa inaad
ku qortaa tiirarka albaabka gurigaaga iyo irdahaagaba. **10**
Oo markii Rabbiga Ilaahiinna ahu idin geeyo dalkii uu ugu
dhaartay inuu siiyo awowayaashiin oo ahaa Ibraahim iyo
Isxaaq iyo Yacquub, oo uu idin siiyo magaalooyin waaweyn
oo wanwanaagsan oo aydaan dhisan, **11** iyo guryo waxyaalo
wanwanaagsanu ay ka buuxaan oo aydaan buuxin, iyo ceelal
qodan oo aydaan qodan, iyo beero canab ah iyo geedo
saytuun ah oo aydaan beeran, oo intaad wax ka cuntaan aad
dheregtaan, **12** de markaas iska jira oo ha illoobina Rabbigii
idinka soo bixiyey dalkii Masar iyo gurigii addoonsiga. **13** Oo
waa inaad Rabbiga Ilaahaaga ah ka cabsataa, oo u adeegtaa
oo magiciisa ku dhaarataa. **14** Oo idinku waa inaydaan daba
gelin ilaahyo kale oo ah ilaahyada dadyowga hareerihiinna
ku wareegsan, **15** maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ah oo
dhexdiinna joogaa waa Ilaah masayr ah, waaba intaasoo
Rabbiga Ilaahiinna ahu intuu aad idiinku cadhoodo uu
dhulka idinka wada baabbi'iyaa. **16** Waa inaydaan Rabbiga
Ilaahiinna ah u jirrabin sidaad Masaah ugu jirrabteen oo
kale. **17** Oo waa inaad aad u xajisaan Rabbiga Ilaahiinna
ah amarradiisa iyo markhaatifurkiisa iyo qaynuunnadiisa uu
idinku amray. **18** Waa inaad samaysaan wixii Rabbiga hortiisa
ku qumman oo ku wanaagsan inaad nabdoonaataan oo aad
intaad gashaan hantidaan dalka wanaagsan oo Rabbigu ugu
dhaartay awowayaashiin, **19** oo aad cadaawayaashiinna oo
dhan hortiinna ka eridaan sidii Rabbigu idiin sheegay. **20**
Wakhtiga iman doona markii wiilkaagu wax ku weyddiiyo
oo kugu yidhaahdo, Markhaatifurka iyo qaynuunnada iyo
xukummada uu Rabbiga Ilaaheenna ahu idinku amray
micnahoodu waa maxay? **21** Markaas waxaad wiilkaaga ku
tidhaahdaa, Annagu Fircoon baannu addoommo ugu ahaan
jirnay dalka Masar, markaasaa Rabbigu Masar nagaga soo
bixiyey gacan xoog badan, **22** oo Rabbigu annagoo u jeedna
ayuu Masar iyo Fircoon iyo reerkiisii oo dhan ku sameeyey
calaamooyin iyo yaabab waaweyn oo adadag. **23** Oo halkaas
wuu naga soo bixiyey inuu na keeno oo na siiyo dalkii uu
ugu dhaartay awowayaasheen. **24** Oo Rabbigu waa nagu
amray inaannu samayno qaynuunnadan oo dhan oo aannu
wanaaggayaga aawadiis weligayo uga cabsanno Rabbiga
Ilaahayaga ah, inuu nolosha noogu daayo siday maanta
tahay. **25** Oo waxay inoo ahaanaysaa xaqnimo haddaynu
dhawrno oo aynu amarkan oo dhan ku samayno Rabbiga
Ilaaheenna ah hortiisa, siduu inoogu amray.

7 Markii Rabbiga Ilaahiinna ahu idin geeyo dalka aad
ugu socotaan inaad hantidaan, oo uu hortiinna ka eryo
quruumo badan oo ah reer Xeed, iyo reer Girgaash, iyo
reer Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi,
iyo reer Yebuus, kuwaasoo ah toddoba quruumood oo
idinka weyn oo idinka xoog badan, **2** oo markii Rabbiga
Ilaahiinna ahu iyaga gacanta idiin soo geliyo, oo aad iyaga
laysaan, markaas waa inaad iyaga dhammaantood wada
baabbi'isaan. Waa inaydaan axdi la dhigan, oo aydaan u
naxariisan innaba. **3** Oo idinka iyo iyaga yuusan guur idin
dhex marin, oo gabadhiinna wiilkiisa ha siinina, wiilkiinna
gabadhiisana ha u guurinina. **4** Waayo, isagu wuxuu
wiilkiinna ka leexin doonaa aniga lasocodkayga inay iyagu
u adeegaan ilaahyo kale, sidaas daraaddeed Rabbiga
cadhadiisu aad bay idiinku kululaan doontaa, markaasuu
haddiiba idin baabbi'in doonaa. **5** Laakiinse iyaga waa inaad
sidan kula macaamilootaan, meelahooda allabariga waa
inaad dumisaan, oo aad tiirarkoodana burburisaan, oo aad
geedahooda Asheeraahna gooysaan, oo aad sanamyadooda
xardhanna gubtaan. **6** Waayo, waxaad Rabbiga Ilaahiinna ah
u tihiin dad quduus ah, oo Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu idiin
doortay inaad ahaataan dad hanti isaga uga ah dadyowga
dhulka jooga oo dhan. **7** Badnaan aad dadadka kale ka
badan tihiin Rabbigu idiinma jeclaan oo idiinma dooran saas
aawadeed, waayo, idinku dadyowga oo dhan waad ugu
wada yaraydeen, **8** laakiinse Rabbigu wuu idin jecel yahay,
oo wuxuu doonayaa inuu oofiyo dhaartii uu awowayaashiin
ugu dhaartay, oo sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu idinku
soo bixiyey gacan xoog badan, oo wuxuu idinka soo furtay
gurigii addoonsiga iyo boqorkii Masar oo Fircoon ahaa
gacantiisii. **9** Haddaba bal ogaada in Rabbiga Ilaahiinna ahu
Ilaah yahay, oo isagu yahay Ilaaha aaminka ah oo axdiga
dhawra, oo tan iyo kun qarni u naxariista kuwa isaga jecel
oo amarkiisa xajiya. **10** Oo kuwa isaga necebna si uu u
baabbi'iyo ayuu abaalgudkooda toos u mariyaa; ka raajin
maayo kii isaga neceb ee abaalgudkiisa haddiiba toos buu u
marinayaa. **11** Haddaba waa inaad dhawrtaan amarka iyo
qaynuunnada iyo xukummada aan maanta idinku amrayo
inaad yeeshaan. **12** Xukummadaas haddaad maqashaan oo
aad xajisaan oo aad samaysaan ayaa Rabbiga Ilaahiinna
ahu idiin xajin doonaa axdigii iyo naxariistii uu awowayaashiin
ugu dhaartay, **13** wuuna idin jeclaan doonaa oo idin barakayn
doonaa oo idin tarmin doonaa, oo weliba wuxuu kaloo
barakayn doonaa midhaha jidhkiinna iyo midhaha dhulkiinna
oo ah hadhuudhkiinna iyo khamrigiinna iyo saliiddiinna iyo
taranka lo'diinna iyo ubadka idihiinna, dhammaan wuxuuna
ku barakayn doonaa dalkii uu awowayaashiin ugu dhaartay
inuu idin siinayo. **14** Oo dadyowga oo dhan waad ka barako
badnaan doontaan, oo idinka iyo xoolihiinna toona lab iyo
dhaddigba laguma arki doono madhalays. **15** Oo Rabbigu
wuxuu idinka qaadi doonaa cudur kasta, oo isagu idinku
ridi maayo cudurradii Masar oo xunxumaa oo aad tiqiin
midnaba, laakiinse kulligood wuxuu ku wada ridi doonaa kuwa
idin neceb oo dhan. **16** Oo waa inaad wada baabbi'isaan
dadyowga Rabbiga Ilaahiinna ahu gacanta idiin soo gelin

doono, oo waa inaydaan iyaga u nixin, oo ilaahyadoodana
waa inaydaan u adeegin, maxaa yeelay, taasu dabin bay
idiin noqonaysaa. **17** Oo haddaad qalbiga iska tidhaahdaan,
Quruumahanu way naga badan yihiin haddaba bal sidee
baannu iyaga u hanti tiri karnaa? **18** waa inaydaan ka cabsan,
oo waa inaad aad u xusuusataan wixii Rabbiga Ilaahiinna ahu
ku sameeyey Fircoon iyo dalkii Masar oo dhan. **19** Xusuusta
jirrabyadii waaweynaa oo aad aragteen, iyo calaamooyinkii,
iyo yaababkii, iyo gacantii xoogga badnayd, iyo cududdii
fidsanayd ee uu Rabbiga Ilaahiinna ahu idinku soo bixiyey,
oo sidaasoo kalaa Rabbiga Ilaahiinna ahu ku wada samayn
doonaa dadyowga aad ka cabsanaysaan oo dhan. **20** Oo
weliba Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu iyaga dhexdooda u
soo diri doonaa xoon ilamaa inta ka hadhay oo dhuumatay
ay hortiinna ka wada baabba'aan. **21** Waa inaydaan iyaga ka
baqin, waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu dhexdiinnuu joogaa,
oo isagu waa Ilaah weyn oo laga cabsado aad iyo aad.
22 Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu quruumahaas aayar aayar
ayuu hortiinna uga eryi doonaa. Oo waa inaydaan iyaga mar
qudha baabbi'in si aan dugaagga duurku idiinku badan. **23**
Laakiinse Rabbiga Ilaahiinna ahu gacantiinnuu soo gelin
doonaa, oo jeeray wada baabba'aan wuxuu idiinkaga nixin
doonaa naxdin weyn. **24** Oo boqorradooda wuxuu soo
gelin doonaa gacantiinna, oo magacooda waa inaad ka
baabbi'isaan inta samada ka hoosaysa, oo ninnaba ma
awoodi doono inuu hortiinna istaago jeeraad iyaga wada
baabbi'isaan. **25** Oo sanamyada xardhan oo ilaahyadooda
waa inaad gubtaan, oo aydaan damcin lacagta iyo dahabka
korkooda saaran, hana qaadanina, yeydnan siriq ku dhicine,
waayo, taasu waxay Rabbiga Ilaahiinna ah u tahay karaahiyo.
26 Gurigiinnana waa inaydaan soo gelin wax karaahiyo ah,
si aydaan sideeda oo kale wax xaaraan ah u noqon. Waa
inaad kulligood ka yaqyaqsataan oo aad iyo aad u nacdaan,
maxaa yeelay, waxaasu waa xaaraan.

8 Oo amarka aan maanta idinku amrayo oo dhan waa inaad
wada samaysaan si aad u noolaataan oo u tarantaan oo
aad u gashaan oo u hantidaan dalkii Rabbigu ugu dhaartay
awowayaashiin. **2** Oo waa inaad xusuusataan jidkii uu
Rabbiga Ilaahiinna ahu afartankan sannadood idinku soo
dhex mariyey cidladii, si uu idiin hoosaysiiyo oo idiin tijaabiyo
si uu u ogaado wixii qalbigiinna ku jiray, bal inaad amarradiisa
xajinaysaan iyo in kale. **3** Wuu idin hoosaysiiyey, oo gaajuu
idinku riday, oo wuxuu idinku quudiyey maanna aydaan
aqoon oo awowayaashiinna ayan aqoon, inuu idin ogeysiiyo
inaan dadku kibis oo keliya ku noolaan, laakiinse uu dadku
eray walba oo afka Rabbiga ka soo baxa ku noolaado. **4**
Oo afartankan sannadood dharkiinnii aad qabteen idinkama
duugoobin oo cagihiinnuna marna ma bararin. **5** Oo waa
inaad qalbigiinna kaga fikirtaan in Rabbigu idin edbiyo sida
nin wiilkiisa u edbiyo. **6** Oo waa inaad xajisaan amarrada
Rabbiga Ilaahiinna ah inaad jidadkiisa ku socotaan oo aad
isaga ka cabsataan. **7** Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu
idin keenayaa dal wanaagsan oo ah dal ay ka buuxaan
durdurro biyo ah, iyo ilo, iyo biyo mool dheer oo ka soo baxaya
dooxooyin iyo buuro. **8** Waa dal ay ka buuxaan sarreen
iyo shaciir, iyo geedo canab ah iyo geedo berde ah, iyo
rummaan, oo waa dal ay ka buuxaan saliidsaytuun iyo malab,
9 oo waa dal aad waayitaanla'aan kibis kaga cunaysaan oo
aydaan waxba uga baahnayn, waa dal dhagaxyadiisu ay
bir yihiin, oo aad buurihiisana naxaas ka qodan doontaan.
10 Oo intaad wax cuntaan ayaad dhergi doontaan, oo
markaasaad Rabbiga Ilaahiinna ah ugu mahadnaqi doontaan
dalka wanaagsan oo uu idin siiyey. **11** Digtoonaada, waaba
intaasoo aad Rabbiga Ilaahiinna ah illowdaan markaad xajin
weydaan amarradiisa iyo xukummadiisa iyo qaynuunnadiisa,
oo aan maanta idinku amrayo, **12** oo markaad wax cuntaan
oo aad dheregtaan, oo aad guryo wanaagsan dhisataan
oo aad degtaan, **13** oo lo'diinna iyo idihiinnu ay tarmaan,
oo lacagtiinna iyo dahabkiinnuna ay bataan, oo waxaad
haysataan oo dhammuna ay tarmaan, **14** uu qalbigiinnu
kor u kacaa oo aad illowdaan Rabbiga Ilaahiinna ah oo
idinka soo bixiyey dalkii Masar iyo gurigii addoonsiga. **15**
Isagaa idin soo dhex mariyey cidladii weynayd oo cabsida
badnayd oo ay ka buuxeen abeesooyin qaniinyo kulul
iyo hangarallayaal, oo ahaa dhul oommane ah oo aan
biyo lahayn, oo dhagaxmadowgii ayuu biyo idiinka soo
bixiyey. **16** Oo intaad cidladii joogtay ayuu idinku quudiyey
maanna aan awowayaashiinna aqoon. Waxaas oo dhan
wuxuu u sameeyey si uu idiin hoosaysiiyo oo idiin tijaabiyo,
si uu ugu dambaystiinna wanaag idiinku sameeyo, **17**
waaba intaasoo aad qalbiga iska tidhaahdaan, Xooggayaga
iyo itaalka gacantayada ayaannu maalkan ku helnay. **18**
Laakiinse waa inaad xusuusataan Rabbiga Ilaahiinna ah,
waayo, kan xoogga aad maalka ku heshaan idin siiyaa
waa isaga, inuu adkeeyo axdigii uu awowayaashiin ugu
dhaartay, siday maanta tahay. **19** Oo haddaad Rabbiga
Ilaahiinna ah illowdaan oo aad ilaahyo kale raacdaan oo
u adeegtaan oo caabuddaan, hubaal waxaan maanta idiin
markhaati furayaa inaad baabba'aysaan. **20** Sidii quruumihii
Rabbigu hortiinna ka baabbi'iyey oo kale ayaad idinkuna
baabba'aysaan, maxaa yeelay, waad diiddeen inaad codkii
Rabbiga Ilaahiinna ah maqashaan.

9 Reer binu Israa'iilow, maqla, maanta waa inaad Webi
Urdun ka gudubtaan inaad gashaan oo hantidaan
quruumo idinka waaweyn oo idinka sii xoog badan iyo
magaalooyin waaweyn oo deyrkoodu samada ku tolan yahay,
2 oo dadkoodu yihiin dad waaweyn oo dhaadheer oo ah reer
Canaaq, oo aad taqaanaan oo aad maqasheen in la yidhi,
Bal yaa reer Canaaq hor istaagi kara? **3** Haddaba bal maanta
ogaada in Rabbiga Ilaahiinna ahu yahay kan hortiin gudbaya
isagoo ah sida dab wax baabbi'iya. Iyaga wuu baabbi'in
doonaa oo hortiinnuu ku soo ridi doonaa, oo sidaasaad u
eryi doontaan oo aad haddiiba baabbi'in doontaan, siduu
Rabbigu idiin sheegay. **4** Markii Rabbiga Ilaahiinna ahu
iyaga idinka hor eryo ka dib, qalbiga ha iska odhanina,
Xaqnimadayada aawadeed ayaa Rabbigu dalkan noo keenay
inaannu hantinno, waayo, Rabbigu wuxuu quruumahaas
idiinka hor erya waa sharkoodii aawadiis. **5** Oo xaqnimadiinna
iyo qummanaanta qalbigiinna midna kuma aydaan hantiyin
dalkooda, laakiinse Rabbiga Ilaahiinna ahu quruumahaas
sharkoodii aawadiis ayuu idinka hor eryayaa, iyo in Rabbigu
sii adkeeyo eraygii uu ugu dhaartay awowayaashiin oo ahaa
Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub. **6** Haddaba ogaada inuusan
Rabbiga Ilaahiinna ahu dalkan wanaagsan idiin siinayn inaad

hantidaan xaqnimadiinna aawadeed, waayo, waxaad tihiin
dad madax adag. **7** Bal xusuusta oo ha illoobina sidaad
Rabbiga Ilaahiinna ah uga xanaajiseen markaad cidladii
joogteen. Oo tan iyo maalintii aad dalkii Masar ka soo
baxdeen iyo ilamaa aad halkan timaadeen Rabbigaad ku
caasiyoobayseen. **8** Oo weliba markaad Xoreeb joogteenna
Rabbiga waad ka xanaajiseen, markaasaa Rabbigu idiin
cadhooday oo wuxuu damcay inuu idin baabbi'iyo. **9** Oo
markaan buurta fuulay inaan soo helo looxyadii dhagaxa
ahaa, kuwaasoo ahaa looxyadii uu ku qornaa axdigii Rabbigu
idinla dhigtay, markaasaan buurta joogay afartan maalmood
iyo afartan habeen, oo intaasna baadna ma cunin biyana
ma cabbin. **10** Markaasaa Rabbigu wuxuu ii soo dhiibay
labadii loox oo dhagaxa ahayd oo lagu qoray fartii Ilaah, oo
waxaa ku qornaa kulli erayadii uu Rabbigu maalintii shirka
idinkagala hadlay dabka dhexdiisa isagoo buurta jooga. **11**
Afartan maalmood iyo afartan habeen ka dib ayaa Rabbigu i
soo siiyey labadii loox oo dhagaxa ahayd, kuwaasoo ahaa
looxyadii axdiga. **12** Markaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi,
Kac oo halkan dhaqso uga deg, waayo, dadkii aad dalkii
Masar ka soo bixisay way iskharribeen, oo haddiiba way ka
leexdeen jidkii aan ku amray, oo waxay samaysteen sanam
la shubay. **13** Oo weliba waxaa kaloo Rabbigu igula hadlay
oo igu yidhi, Anigu dadkan waan arkay oo bal eeg waa dad
madax adag, **14** haddaba iska kay daa, aan baabbi'iyee, oo
aan magacooda samada hoosteeda ka tiree, oo waxaan
adiga kaa dhigi doonaa quruun iyaga ka xoog badan oo
ka sii weyn. **15** Markaasaan jeestay oo buurtii hoos uga
degay, oo buurtiina dab baa ka qaxmayay, oo labadii loox oo
axdiguna waxay ku jireen labadayda gacmood. **16** Oo anna
wax baan fiiriyey oo waxaan arkay inaad ku dembaabteen
Rabbiga Ilaahiinna ah, oo waxaad samaysateen weyl dahab
la shubay ah, oo haddiiba gees baad uga leexateen jidkii
Rabbigu idinku amray. **17** Markaasaan qaaday labadii loox,
oo labadaydii gacmood ayaan ka tuuray oo indhihiinna
hortooda ku jejebiyey. **18** Markaasaan Rabbiga hortiisa ku
dhacay oo joogay afartan maalmood iyo afartan habeen sidii
markii hore, oo anigu baadna ma cunin, biyana ma cabbin,
maxaa yeelay, sababtu waa dembigiinnii aad dembaabteen
oo dhan, markaad samayseen wax Rabbiga hortiisa shar ku
ahaa, oo aad isaga kaga xanaajiseen. **19** Maxaa yeelay,
waan ka cabsaday cadhadii iyo xanaaqii kululaa oo Rabbigu
dhirfay oo uu damcay inuu idinku baabbi'iyo. Laakiinse
Rabbigu markaasna wuu i maqlay. **20** Oo Rabbigu Haaruunna
aad buu ugu cadhooday, oo wuxuu damcay inuu isaga
baabbi'iyo, laakiinse anigu Haaruunna isla markaasaan
Rabbiga u baryay. **21** Markaasaan qaaday dembigiinnii
ahaa weyshii aad samaysateen, waanan gubay oo ku dul
joogjoogsaday oo daqiijiyey, ilaa ay sida boodhka oo kale
noqotay, oo boodhkeediina waxaan ku shubay durdurka
buurta ka soo dega. **22** Oo waxaad kaloo Rabbiga ka
cadhaysiiseen markaad Tabceeraah joogteen, iyo markaad
Masaah joogteen, iyo markaad Qibrood Xatawaah joogteen.
23 Oo markii Rabbigu Qaadeesh Barneeca idinka diray
oo uu idinku yidhi, Taga oo hantiya dalkaan idin siiyey,
waad ku caasiyowdeen amarkii Rabbiga Ilaahiinna ah, mana
aydaan rumaysan, codkiisiina ma aydaan dhegaysan. **24**
Tan iyo maalintii aan idin bartay caasiyiin baad Rabbiga
ku ahaydeen. **25** Oo sidaas daraaddeed ayaan Rabbiga
hortiisa ku dhacay, oo afartan maalmood iyo afartan habeen
ayaan hortiisa joogay, maxaa yeelay, Rabbigaa yidhi, Iyagaan
baabbi'inayaa. **26** Markaasaan Rabbiga baryay oo waxaan
ku idhi, Sayidow, Ilaahow, ha baabbi'in dadka dhaxalkaaga
ah oo aad weynaantaada ku soo furatay, oo aad gacantaada
xoogga badan dalkii Masar kaga soo bixisay. **27** Bal xusuuso
addoommadaadii Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub, oo ha
fiirin dadkan madax adkaantooda ama xumaantooda amase
dembigooda, **28** waaba intaasoo dadkii aad dalkoodii naga
soo bixisay yidhaahdaa, Rabbigu ma u awoodin inuu iyaga
geeyo dalkii uu u ballanqaaday, oo nacaybkii uu iyaga u
qabay aawadiis ayuu u bixiyey si uu cidlada ugu laayo. **29**
Laakiin iyagu waa dadkaagii iyo dhaxalkaagii aad xooggaaga
weyn iyo cududdaada fidsan ku soo bixisay.

10 Markaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waxaad soo
qortaa laba loox oo dhagax ah oo kuwii hore u eg, oo
buurta iigu kaalay, oo waxaad kaloo samaysataa sanduuq
qori ah. **2** Oo looxyada waxaan ku qori doonaa erayadii ku
yiil looxyadii hore oo aad jebisay, oo markaas waa inaad
sanduuqa ku dhex riddaa. **3** Sidaas daraaddeed waxaan
sanduuq ka sameeyey qori qudhac, oo waxaan soo qoray
laba loox oo dhagax ah oo u eg kuwii hore, markaasaan
buurta fuulay anigoo labadii loox gacmaha ku sida. **4** Oo
isna wuxuu looxyadii ku qoray qorniinkii kuwii hore ku yiil oo
kale, kaasoo ahaa tobankii qaynuun oo Rabbigu maalintii
shirka idinkagala hadlay dabka dhexdiisa isagoo buurta
jooga, markaasaa Rabbigu iyagii i siiyey. **5** Oo markaasaan
jeestay oo buurtii ka soo degay, oo looxyadiina waxaan
ku dhex riday sanduuqii aan sameeyey, oo halkaasay ku
jiraan, sidii Rabbigu igu amray. **6** (Markaasay reer binu
Israa'iil Bi'irod Bini Yacaqaan ka guureen, oo waxay u kaceen
Mooseeraah, oo halkaasaa Haaruun ku dhintay, oo halkaasaa
lagu aasay, oo meeshiisii shuqulkii wadaadnimada waxaa ka
adeegay wiilkiisii Elecaasaar. **7** Oo halkaasna waxay uga
guureen Gudgodaah, oo waxay Gudgodaahna uga guureen
Yaatbaataah oo ah dal leh durdurro biyo ah. **8** Oo waagaas
ayaa Rabbigu qabiilka reer Laawi u soocay inay sanduuqa
axdiga Rabbiga qaadaan, iyo inay Rabbiga hortiisa istaagaan
oo ay isaga u adeegaan, iyo inay magiciisa ku duceeyaan,
ilaa maantadan la joogo. **9** Oo sidaas daraaddeed Laawi
walaalihiis lama laha qayb iyo dhaxal toona, dhaxalkiisa
waxaa ah Rabbiga sidii Rabbiga Ilaahaaga ahu ku yidhi.)
10 Oo anna sidii markii hore ayaan buurta joogay afartan
maalmood iyo afartan habeen, oo Rabbigu markaasna wuu i
maqlay, oo Rabbiguna inuu idin baabbi'iyo ma uu jeclayn. **11**
Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Kac, oo dadka hor mar, oo
iyana way geli doonaan oo hantiyi doonaan dalkii aan ugu
dhaartay awowayaashood inaan iyaga siinayo. **12** Hadda
reer binu Israa'iilow, bal maxaa Rabbiga Ilaahiinna ahu idinka
doonayaa, inaad Rabbiga Ilaahiinna ah ka cabsataan, oo
aad jidadkiisa oo dhan ku socotaan, oo aad isaga jeclaataan,
oo aad Rabbiga Ilaahiinna ah ugu adeegtaan qalbigiinna oo
dhan iyo naftiinna oo dhan, **13** oo aad xajisaan Rabbiga
amarradiisa iyo qaynuunnadiisa aan maanta idiinku amrayo
wanaaggiinna aawadiis mooyaane? **14** Bal eega, Rabbiga
Ilaahiinna ah ayaa iska leh samada, iyo samada samooyinka,

iyo dhulka, iyo waxa ku jira oo dhanba. **15** Oo waxaa
keliyahoo Rabbigu ku farxay inuu awowayaashiin jeclaado, oo
farcankoodii iyaga ka dambeeyeyna wuu doortay, kuwaasoo
ah idinka ee uu dadyowga oo dhan ka dhex doortay siday
maantadan tahay. **16** Haddaba sida jidhka loo gudo isaga
jara xumaanta qalbigiinna, oo mar dambe ha sii madax
adkaanina. **17** Maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa
Ilaahii ilaahyada, iyo Sayidkii sayidyada, oo isagu waa Ilaaha
weyn oo xoogga badan oo laga cabsado oo aan dadka u kala
eexan, laaluushna qaadan. **18** Wuxuu u garsooraa agoonta
iyo carmalka, shisheeyahana wuu jecel yahay, wuxuuna
siiyaa dhar iyo dhuuni. **19** Haddaba sidaas daraaddeed idinku
shisheeyaha jeclaada, maxaa yeelay, idinba shisheeyayaal
baad ku ahaydeen dalkii Masar. **20** Oo waa inaad Rabbiga
Ilaahiinna ah ka cabsataan, oo aad u adeegtaan, waana
inaad ku dhegtaan oo aad magiciisana ku dhaarataan.
21 Isagu waa ammaantiinnii, oo isagu waa Ilaahiinnii idiin
sameeyey waxyaalihii waaweynaa oo cabsida lahaa oo aad
indhaha ku aragteen. **22** Awowayaashiin markay Masar u
dhaadhaceen waxay ahaayeen toddobaatan qof, haatanse
Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu tiradiinna ka dhigay sida
xiddigaha samada oo kale.

11 Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad jeclaataan
Rabbiga Ilaahiinna ah, oo waa inaad had iyo goor
dhawrtaan waxa loo dhawri lahaa, iyo qaynuunnadiisa, iyo
xukummadiisa iyo amarradiisaba. **2** Oo bal idinku maanta
ogaada, waayo, la hadli maayo carruurtiinnii aan aqoon oo
aan arkin Rabbiga Ilaahiinna ah edbintiisa, iyo weynaantiisa,
iyo gacantiisa xoogga badan, iyo cududdiisa fidsan, **3** iyo
calaamooyinkiisa, iyo shuqulladiisii uu ku dhex sameeyey
Masar oo uu ku sameeyey boqorkii Masar oo Fircoon ahaa iyo
dalkiisii oo dhan, **4** iyo wixii uu ku sameeyey ciidankii Masar,
iyo fardahoodii, iyo gaadhifardoodkoodii, iyo siduu iyaga ugu
qarqiyey biyihii Badda Cas markay idin eryadeen, iyo siduu
Rabbigu iyagii u baabbi'iyey ilamaa maantadan la joogo,
5 iyo wixii uu idinku sameeyey, markaad cidladii joogtay
jeeraad meeshan timaadeen, **6** iyo wixii uu reer binu Israa'iil
oo dhan dhexdooda kaga sameeyey Daataan iyo Abiiraam
oo ahaa ilma Elii'aab oo ahaa reer Ruubeen, iyo sidii ciiddu
afkeeda u kala qaadday oo ay u liqday iyagii, iyo reerahoodii,
iyo teendhooyinkoodii, iyo wax alla wixii noolaa oo iyaga
raacay, **7** laakiinse idinka indhihiinnu way arkeen shuqulkii
weynaa oo Rabbigu sameeyey oo dhan. **8** Haddaba sidaas
daraaddeed waa inaad xajisaan amarkan aan maanta idinku
amrayo oo dhan si aad u xoogaysataan oo aad u gashaan oo
u hantidaan dalka aad ugu gudbaysaan inaad hantidaan, **9**
iyo in cimrigiinnu ku dheeraado dalkii Rabbigu ugu dhaartay
awowayaashiin inuu siinayo iyaga iyo farcankooda, kaasoo
ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan. **10** Maxaa yeelay,
dalka aad ugu gudbaysaan inaad hantidaan ma aha sidii
dalkii Masar oo aad ka soo baxdeen ee aad abuurkiinna
ku abuurteen oo aad cagihiinna ku waraabiseen sidii beer
khudaareed, **11** laakiinse dalka aad ugu gudbaysaan inaad
hantidaan waa dal leh buuro iyo dooxooyin, oo wuxuu
biyaha ka cabbaa roobka samada, **12** oo waa dal Rabbiga
Ilaahiinna ahu uu xannaaneeyo, waayo, Rabbiga Ilaahiinna
ah indhihiisa ayaa fiiriya tan iyo sannadda bilowgeeda iyo
xataa sannadda dabaadigeeda. **13** Oo haddaad aad u
dhegaysataan amarrada aan maanta idinku amrayo oo ah
inaad Rabbiga Ilaahiinna ah jeclaataan oo aad isaga ugu
adeegtaan qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo dhan, **14**
de markaas dalkiinna roobka waxaan siin doonaa xilligiisa
kaas oo ah roobka hore iyo roobka dambe, inaad soo
urursataan hadhuudhkiinna, iyo khamrigiinna, iyo saliiddiinna.
15 Oo berrimmadiinnana waxaan ka buuxin doonaa doog ay
xoolihiinnu daaqaan, oo idinkuna wax baad cuni doontaan,
waadna dhergi doontaan. **16** Haddaba digtoonaada, waaba
intaasoo uu qalbigiinnu idin khiyaaneeyaa, oo aad gees u
leexataan oo ilaahyo kale u adeegtaan oo caabuddaan,
17 oo markaas cadhada Rabbigu idinku kululaataa, oo
uu samada idinka xidhaa, si aad roob u weydaan, oo
uu dhulku midho soo bixin waayo, oo aad haddiiba uga
baabba'daan dalka wanaagsan oo Rabbigu idin siinayo.
18 Haddaba erayadaydan waa inaad gelisaan qalbigiinna
iyo naftiinna, oo waa inaad calaamad ahaan gacanta ugu
xidhataan, waxayna idiin ahaan doonaan wax indhihiinna
dhexdooda ka laalaada. **19** Oo waa inaad iyaga carruurtiinna
bartaan, idinkoo ku sheekaysta markaad gurigiinna dhex
fadhidaan, iyo markaad jidka martaan, iyo markaad jiiftaan,
iyo markaad sara joogtaanba. **20** Oo waa inaad iyaga ku
qortaan tiirarka albaabka gurigiinna iyo irdihiinnaba, **21** in
cimrigiinna iyo cimriga carruurtiinnuba uu dalkii Rabbigu
ugu dhaartay awowayaashiin ugu dheeraado sida cimriga
samooyinka dhulka ka sarreeya. **22** Maxaa yeelay, haddaad
aad u xajisaan kulli amarkan aan idinku amrayo oo dhan
inaad yeeshaan, kaasoo ah inaad Rabbiga Ilaahiinna ah
jeclaataan, oo aad jidadkiisa oo dhan ku socotaan, oo aad
isaga ku hadhaan, **23** markaasuu Rabbigu hortiinna ka
wada eryi doonaa quruumahaas oo dhan, oo waxaad hantiyi
doontaan quruumo idinka badan oo idinka xoog weyn. **24** Oo
meel kasta oo aad cagta dhigtaanba idinkaa iska yeelan
doona, tan iyo cidlada iyo ilaa Lubnaan iyo ilaa webiga,
kaasoo ah Webi Yufraad, iyo xataa ilaa badda galbeed.
25 Oo ninnaba ma awoodi doono inuu idin hor istaago,
oo Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu dalkii aad cag marin
doontaan oo dhan saari doonaa cabsidiinna iyo naxdintiinna,
siduu idiin sheegay. **26** Bal eega, maanta waxaan idin hor
dhigayaa barako iyo habaar, **27** barakada waxaad helaysaan
haddaad dhegaysataan amarrada Rabbiga Ilaahiinna ah
oo aan maanta idinku amrayo, **28** habaarkuna wuxuu
idinku dhacayaa haddaydnan dhegaysan amarrada Rabbiga
Ilaahiinna ah, laakiin aad gees uga leexataan jidka aan
maanta idinku amrayo, oo aad ilaahyo kale oo aydnan aqoon
raacdaan. **29** Oo markii Rabbiga Ilaahiinna ahu idin geeyo
dalka aad ugu gudbaysaan inaad hantidaan, barakada waa
inaad kaga dhawaaqdaan Buur Gerisiim, habaarkana waa
inaad kaga dhawaaqdaan Buur Ceebaal. **30** War sow iyagu
kama shisheeyaan Webi Urdun xagga jidka dambe oo qorrax-
u-dhaca, oo ah dalka reer Kancaanka Caraabaah deggan,
oo ka soo hor jeedda Gilgaal, oo ku dhinac yaal geedaha
Moreh? **31** Waayo, waxaad ka gudubtaan Webi Urdun inaad
gashaan oo hantidaan dalkii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin
siinayo, waadna hantiyi doontaan oo dhex degi doontaan. **32**
Oo waa inaad dhawrtaan oo wada yeeshaan qaynuunnada
iyo xukummada aan maanta idin hor dhigayo oo dhan.

12 Kuwanu waa qaynuunnada iyo xukummada ay tahay
inaad dhawrtaan oo aad ku dhex yeeshaan dalkii
Rabbiga Ilaaha awowayaashiin ahu uu idiin siinayo inaad
hantidaan intaad dhulka ku nooshihiin oo dhan. **2** Oo idinku
hubaal waa inaad wada baabbi'isaan meelaha ay quruumaha
aad hantiyi doontaan ilaahyadooda ugu adeegi jireen oo
dhan, meelahaas oo ah kuwa buuraha dhaadheer ku kor yaal,
iyo kuwa kuraha ku yaal, iyo kuwa geed kastoo dheer oo doog
ah ku hoos yaal. **3** Oo waa inaad meelahooda allabariga
dumisaan, oo aad tiirarkoodana wada burburisaan, oo aad
geedahooda Asheeraahna gubtaan, oo sanamyada xardhan
oo ilaahyadoodana waa inaad jartaan, oo magacoodana
waa inaad meeshaas ka baabbi'isaan. **4** Waa inaydaan
Rabbiga Ilaahiinna ah saas ku samayn. **5** Laakiinse meesha
Rabbiga Ilaahiinna ahu uu qabiilooyinkiinna oo dhan ka
dooranayo inuu magiciisa halkaas dhigo, taasoo ah rugtiisa,
waa inaad doontaan, oo halkaas waa inaad timaadaan. **6** Oo
waa inaad halkaas keentaan qurbaannadiinna la gubo, iyo
allabaryadiinna, iyo meel tobnaadyadiinna, iyo qurbaanka aad
gacanta sare ugu qaaddaan, iyo waxyaalaha aad nidartaan,
iyo qurbaannada aad ikhtiyaarka u bixisaan, iyo curadyada
lo'diinna iyo adhigiinna. **7** Oo waxyaalahaas waa inaad
halkaas ku cuntaan Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa, oo wax
alla wixii aad gacanta ku qabataan oo uu Rabbiga Ilaahiinna
ahu idinku barakeeyey waa inaad ku faraxdaan idinka iyo
reerihiinnuba. **8** Oo waa inaydaan samayn waxyaalaha aynu
maanta halkan ku samaynayno oo dhan kuwaas oo ah waxa
nin walba la qumman, **9** waayo, idinku weli ma aydaan
gaadhin nasashada iyo dhaxalka uu Rabbiga Ilaahiinna
ahu idin siinayo. **10** Laakiinse markaad Webi Urdun ka
gudubtaan oo aad degtaan dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu idin
dhaxalsiinayo, oo uu idinka nasiyo cadaawayaashiinna idinku
wareegsan oo dhan, si aad ammaan ugu degganaataan, **11**
de markaas meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu uu u dooranayo
in magiciisu ku jiro waa inaad wada keentaan wixii aan
idinku amrayo oo dhan, kuwaas oo ah qurbaannadiinna
la gubo, iyo allabaryadiinna, iyo meeltobnaadyadiinna, iyo
qurbaanka aad gacanta sare ugu qaaddaan, iyo wax walba
oo wanaagsan oo aad Rabbiga u nidartaan. **12** Oo Rabbiga
Ilaahiinna ah hortiisa waa inaad ku faraxdaan, idinka iyo
wiilashiinna, iyo gabdhihiinna, iyo addoommadiinna lab,
iyo addoommihiinna dhaddig, iyo ka reer Laawi oo ku jira
irdihiinna, maxaa yeelay, isagu idinlama laha qayb iyo dhaxal
toona. **13** Digtoonaada, oo qurbaannadiinna la gubo ha ku
bixinina meel alla meeshii aad aragtaanba, **14** laakiinse
qurbaannadiinna la gubo waa inaad ku bixisaan meesha
Rabbigu ka dhex dooranayo qabiilooyinkiinna middood, oo
halkaas waa inaad ku wada yeeshaan waxaan idinku amrayo
oo dhan. **15** Laakiinse waa idiin bannaan tahay inaad wax
qalataan oo aad irdihiinna gudahooda hilib ku cuntaan in alla
intii naftiinnu doonayso sida ay tahay barakadii uu Rabbiga
Ilaahiinna ahu idin siiyey, oo qofkii daahir ah iyo qofkii
aan daahir ahaynuba way u cuni karaan, sida cawsha iyo
deerada loo cuno. **16** Laakiinse waa inaydaan dhiigga cunin,
waxaadse dhulka ugu daadisaan sida biyo oo kale. **17** Laakiin
idiinma bannaana inaad irdihiinna gudahooda ku cuntaan
meeltobnaadka hadhuudhkiinna, ama kan khamrigiinna, ama
kan saliiddiinna, ama curadyada lo'diinna iyo adhigiinna,
ama wax alla wixii aad nidartaan, amase qurbaannada aad
ikhtiyaarkiinna u bixisaan, amase qurbaanka aad gacanta
sare ugu qaaddaan, **18** laakiinse iyaga waa inaad ku cuntaan
Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa taasoo ah meesha Rabbiga
Ilaahiinna ahu dooranayo. Midkiin kasta iyo wiilkiisa iyo
gabadhiisa, iyo addoonkiisa iyo addoontiisa, iyo ka reer
Laawi oo irdihiisa ku jira, meeshaas ha ku cuneen, oo idinkoo
Rabbiga hor jooga waa inaad ku faraxdaan wax alla wixii
aad gacanta ku qabataanba. **19** Haddaba digtoonaada,
oo reer Laawi ha dayrinina in alla intaad dalkiinna ku
nooshihiin oo dhan. **20** Markii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu
soohdintiinna u ballaadhiyo siduu idiin ballanqaaday, oo
aad tidhaahdaan, Waxaannu doonaynaa inaan hilib cuno,
sababtoo ah nafsaddiinna oo doonaysa inay hilib cunto,
markaas way idiin bannaan tahay inaad hilib cuntaan in alla
inta nafsaddiinnu doonayso. **21** Haddii meesha Rabbiga
Ilaahiinna ahu uu u dooranayo inuu magiciisa dhigo ay idinka
fog tahay, markaas waa inaad lo'diinna iyo adhigiinna uu
Rabbigu idin siiyey wax uga qalataan sida aan idinku amray,
oo waa inaad irdihiinna gudahooda ku cuntaan in alla inta
nafsaddiinnu doonayso. **22** Oo waxaad iyaga u cuntaan sida
loo cuno cawsha iyo deerada, oo qofkii daahir ah iyo qofkii
aan daahir ahaynuba isku si ha u cuneen. **23** Laakiinse
waxaa keliyahood hubsataan inaydaan dhiigga cunin, waayo,
dhiiggu waa nolosha, haddaba waa inaydaan cunin hilibka
noloshiisu la jirto. **24** Waa inaydaan dhiigga cunin, waxaadse
dhulka ugu daadisaan sida biyo oo kale. **25** Waa inaydaan
cunin, si aad u nabdoonaataan idinka iyo carruurtiinna
idinka dambaysaba, markaad yeeshaan waxa ku qumman
Rabbiga hortiisa. **26** Laakiinse waxyaalihiinna quduuska ah
oo aad haysataan iyo waxyaalihii aad nidartaanba waa inaad
qaaddaan oo aad geeysaan meesha Rabbigu dooranayo, **27**
oo waa inaad qurbaannadiinna la gubo, hilibka iyo dhiiggaba
ku kor bixisaan meesha allabariga oo Rabbiga Ilaahiinna ah,
oo allabarigiinna dhiiggiisana waa in lagu shubo meesha
allabariga oo Rabbiga Ilaahiinna ah, hilibkase waa inaad
cuntaan. **28** Dhawra oo dhegaysta erayadan aan idinku
amrayo oo dhan, si aad idinka iyo carruurtiinna idinka
dambaysaba weligiin u nabdoonaataan, markaad yeeshaan
waxa wanaagsan oo ku qumman Rabbiga Ilaahiinna ah
hortiisa. **29** Markii Rabbiga Ilaahiinna ahu hortiinna ka wada
gooyo quruumaha aad ugu socotaan inaad hantidaan, oo aad
hantidaan ee aad dalkooda iska degtaan, **30** digtoonaada,
yaan dabin laydinku qabsan si aad iyaga u raacdaan, markii
iyaga hortiinna laga baabbi'iyo ka dib, oo ha haybsanina
ilaahyadooda oo ha odhanina, War quruumahanu sidee bay
ugu adeegaan ilaahyadooda? Annana sidaas oo kalaannu
yeelaynaaye. **31** Waa inaydaan Rabbiga Ilaahiinna ah
saas ku samayn, maxaa yeelay, wax kasta oo Rabbigu
karahsado oo uu neceb yahay ayay iyagu ilaahyadooda ku
sameeyaan, oo xataa wiilashooda iyo gabdhahooda bay
u gubaan ilaahyadooda. **32** Oo wax alla wixii aan idinku
amrayo waa inaad dhawrtaan oo yeeshaan, waxna ha ku
darina, waxna ha ka dhimina.

13 Hadduu dhexdiinna ka kaco nebi ama mid riyooyin
ku riyooda, oo uu idin tuso calaamad ama yaab,
2 oo calaamadda amase yaabku haddu rumoobo oo la
arko wixii uu idinkula hadlay isagoo leh, Ina keena aynu

ilaahyo kale raacnee oo aynu iyaga u adeegnee kuwaas
oo aydaan aqoonin, **3** waa inaydaan dhegaysan erayada
nebigaas ama riyaalowgaas, waayo, Rabbiga Ilaahiinna
ahu wuu idin tijaabinayaa inuu ogaado bal inaad Rabbiga
Ilaahiinna ah ka jeceshihiin qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna
oo dhan iyo in kale. **4** Waa inaad Rabbiga Ilaahiinna
ah raacdaan oo ka cabsataan, oo waa inaad amarradiisa
xajisaan oo codkiisa addeecdaan, waana inaad isaga u
adeegtaan oo ku hadhaan. **5** Oo nebigaas ama riyaalowgaas
waa in la dilaa, maxaa yeelay, wuxuu ku hadlay wax ku
caasinimo ah Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka soo bixiyey
dalkii Masar oo idinka soo furtay gurigii addoonsiga, si uu
idiinka leexiyo jidkii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinku amray
inaad ku socotaan. Oo sidaas waa inaad shar dhexdiinna
uga saartaan. **6** Oo haddii walaalkaa oo ah wiilkii hooyadaa,
ama wiilkaaga, ama gabadhaada, ama naagtaada laabta
kaaga jiifta, ama saaxiibkaaga sida naftaada kula mid ahu uu
si qarsoodi ah kugu sasabo oo uu ku yidhaahdo, Ina keen
aynu u adeegno ilaahyo kale kuwaasoo aadan aqoon, adiga
iyo awowayaashaa toona, **7** ee ah ilaahyada dadyowga
hareerihiinna ku wareegsan ha ahaadeen kuwa kuu dhow
ama kuwa kaa fog ee jooga dunida geesteed iyo xataa
tan iyo geesteeda kale, **8** kaas waa inaadan la heshiin,
oo isaga ha dhegaysan, hana u nixin, hana u tudhin, hana
qarin isaga, **9** laakiinse kaas hubaal waa inaad dishaa, oo
gacantaadu ha ahaato tan ugu horraysa oo isaga disha,
dabadeedna dadka oo dhammu ha u gacan qaadeen. **10** Oo
waa inaad dhagxisaa si uu u dhinto, maxaa yeelay, wuxuu
damcay inuu kaa fogeeyo Rabbiga Ilaahaaga ah oo idinka
soo bixiyey dalkii Masar iyo gurigii addoonsiga. **11** Oo reer
binu Israa'iil oo dhammu way maqli doonaan, wayna cabsan
doonaan, oo mar dambe ma ay samayn doonaan shar la
mid ah sida kan idinku dhex jira oo kale. **12** Oo haddaad
wax ka maqashaan mid ka mid ah magaalooyinka Rabbiga
Ilaahiinna ahu idiin siinayo inaad degtaan, **13** iyadoo la
leeyahay, Dad waxmatarayaal ah baa dhexdiinna ka baxay
oo waxay jiiteen dadkii magaaladooda degganaa, iyagoo
leh, Ina keena oo aynu u adeegno ilaahyo kale, kuwaasoo
aydaan aqoon, **14** markaas waa inaad weyddiisaan oo
baadhaan, oo aad iyo aad u haybisaan, oo bal eeg, haddii
taasu run tahay, oo ay tahay wax hubaal ah, in karaahiyada
caynkaas ah dhexdiinna lagu sameeyey, **15** markaas dadka
magaaladaas deggan hubaal waa inaad seef ku laysaan,
oo dhammaanteed waa inaad wada baabbi'isaan, oo kulli
waxa magaaladaas ku jira iyo xoolaheedaba seef ku laaya.
16 Oo alaabteeda dhaca ah oo dhanna waxaad ku soo
ururisaan jidka dhexdiisa, oo waa inaad Rabbiga Ilaahiinna
ah dhammaan u gubtaan magaalada iyo alaabteeda oo
dhanba, oo weligeed waxay ahaan doontaa tuulmo, oo mar
dambena lama dhisi doono. **17** Oo gacantiinna yaanay
waxba kaga hadhin alaabta xaaraanta ah, in Rabbigu ka
soo noqdo cadhadiisii kululayd, oo uu siduu awowayaashiin
ugu dhaartay idiinku naxariisto, oo idiinku naxo, oo idiin
tarmiyo, **18** markaad dhegaysataan Rabbiga Ilaahiinna ah
codkiisa, inaad xajisaan amarradiisa aan maanta idinku
amrayo oo dhan, oo aad samaysaan waxa ku qumman
Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa.

14 Idinku waxaad tihiin Rabbiga Ilaahiinna ah carruurtiisii,
haddaba qof dhintay aawadiis jidhkiinna ha u goynina,
oo indhihiinna dhexdoodana ha u xiirina. **2** Waayo, waxaad
Rabbiga Ilaahiinna ah u tihiin dad quduus ah, oo Rabbigu
wuxuu idiin doortay inaad ahaataan dad hanti isaga uga ah
dadyowga dhulka jooga oo dhan. **3** Waa inaydaan cunin
innaba wax karaahiyo ah. **4** Kuwanu waa xayawaanka aad
hilibkooda cunaysaan, oo waa lo'da, iyo idaha, iyo riyaha, **5**
iyo deerada, iyo cawsha, iyo dibtaagta, iyo garannuugta, iyo
goodirka, iyo biciidka, iyo adhidibadeedka. **6** Xayawaan kasta
oo raafkiisu kala jeexan yahay, oo calyanaqsiga raamsado oo
xayawaanka ka mid ah kaas waa inaad cuntaan. **7** Habase
yeeshee kuwa caynkan ah oo calyanaqsiga raamsado oo
raafka jeexan leh waa inaydaan cunin, kuwaasoo ah geela
iyo bakaylaha iyo walada, maxaa yeelay, calyanaqsiga way
raamsadaan laakiinse raafkoodu ma kala jeexna, oo iyagu
waa idinka nijaas, **8** oo doofaarkana ha cunina, maxaa
yeelay, isaga raafkiisu waa kala jeexan yahay, calyanaqsigase
ma raamsado, sidaas daraaddeed waa idinka nijaas, oo
kuwaas hilibkooda waa inaydaan cunin, bakhtigoodana waa
inaydaan taaban. **9** Waxa biyaha ku dhex jira oo dhan
kuwan ka cuna: wax alla wixii baalal iyo qolfo leh cuna,
10 laakiinse wax alla wixii aan baalal iyo qolfo lahayn waa
inaydaan cunin, maxaa yeelay, waa idinka nijaas. **11** Haadda
daahirka ah oo dhan waad cuni kartaan. **12** Laakiinse ha
cunina haadda caynkan ah: baqalyada, iyo babawga, iyo
saratoosiyaha, **13** iyo xuunshada, iyo shimbirlaayaha, iyo
faragooysta caynkeeda, **14** iyo cayn kasta oo tuke ah, **15** iyo
gorayada, iyo aboodiga, iyo shimbirbadeedda, iyo cayn kasta
oo haadka adag ah, **16** iyo guumaysta yar, iyo guumaysta
weyn, iyo guumaysgeesaleyda, **17** iyo cantalyaaga, iyo
gorgorka, iyo xeebajoogta, **18** iyo xuurta, iyo haadbiyoodda
iyo caynteeda, iyo ceelaljoogta, iyo fiidmeerta. **19** Oo wax
baalal leh oo gurguurta oo dhammu waa idinka nijaas, oo
iyaga waa inaan la cunin. **20** Laakiinse haadda daahirka ah
oo dhan waad cuni kartaan. **21** Oo wax alla wixii iska dhinta
waa inaydaan cunin, laakiinse shisheeyihii irdihiinna ku jira
waad siin kartaan isagu ha cunee, amase ajnabiga waad ka
iibsan karaysaan, waayo, waxaad Rabbiga Ilaahiinna ah u
tihiin dad quduus ah. Oo waxar waa inaydaan ku karsan
caanihii hooyadeed. **22** Oo waa inaad toban meelood meel
ka bixisaa midhaha abuurkaaga oo ah waxa sannad kasta
beerta kaaga baxa oo dhan. **23** Oo Rabbiga Ilaahaaga ah
meesha uu u dooranayo inuu magiciisa dhigo hortiisa waa
inaad ku cuntaa meel tobnaadka hadhuudhkaaga, iyo kan
khamrigaaga, iyo kan saliiddaada, iyo curadyada lo'daada
iyo kuwa adhigaaga, inaad barato inaad Rabbiga Ilaahaaga
ah ka cabsato had iyo goorba. **24** Oo haddii jidku kugu
dheer yahay, oo aad u qaadi kari weydo, meesha kaa fog
aawadeed oo uu Rabbiga Ilaahaaga ahu u dooranayo inuu
magiciisa dhigo, markii Rabbiga Ilaahaaga ahu ku barakeeyo,
25 markaas waa inaad lacag u beddeshaa, oo aad lacagta
gacanta ku qabsataa, oo markaas waa inaad tagtaa meesha
Rabbiga Ilaahaaga ahu dooranayo, **26** oo markaas waxaad
lacagta ku soo iibsataa wax alla wixii naftaadu doonayso oo
ah dibi, ama ido, ama khamri, ama wax lagu sakhraamo,
ama wax alla wixii nafsaddaadu ku weyddiisato, oo waxaad
ku cuntaa Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa, oo waa inaad adiga

iyo reerkaaguba faraxdaan. **27** Oo waa inaadan dayrin kan
reer Laawi oo irdahaaga ku jira, maxaa yeelay, isagu qayb
iyo dhaxal midna idinlama laha. **28** Oo saddex sannadood
oo kasta markay dhammaadaanba waa inaad soo bixisaa
meeltobnaadka waxa sannaddaas kuu baxay, oo waxaad ku
kaydsataa irdahaaga gudahooda. **29** Oo markaas waxaa
iman oo ka cuni oo ka dhergi doona kan reer Laawi, waayo,
isagu idinlama laha qayb iyo dhaxal toona, iyo qariibka, iyo
agoonta, iyo carmalka inuu Rabbiga Ilaahaaga ahu kugu
barakeeyo shuqulka aad gacantaada ku qabato oo dhan.

15 Oo toddoba sannadood oo kastaa markay
dhammaadaan waa inaad saamaxaad samaysaan.
2 Oo sidaad saamaxaad u samaynaysaan waa sidatan:
mid kasta oo deyn baxshayba ha saamaxo wixii uu
deriskiisa deynshay, oo waa inuusan ka qaadan deriskiisa iyo
walaalkiis toona, maxaa yeelay, waxaa la naadiyey Rabbiga
saamaxaaddiisii. **3** Kii shisheeye ah waad ka qaadan
karaysaan, laakiinse wax alla wixii aad leedihiin oo gacanta
walaalkiin ku jira waa inaad saamaxdaan. **4** Si kastaba ha
ahaatee mid miskiin ah waa inaan dhexdiinna laga helin,
(maxaa yeelay, hubaal Rabbigu waa idinku barakayn doonaa
dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dhaxalka idiin siinayo inaad
hantidaan,) **5** haddii keliyahoo aad aad u dhegaysataan
codka Rabbiga Ilaahiinna ah, oo aad dhawrtaan oo yeeshaan
amarkiisa aan maanta idinku amrayo oo dhan. **6** Maxaa
yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa idiin barakayn doonaa
siduu idiin ballanqaaday, oo wax baad deymin doontaan
quruumo badan, laakiinse waxba kama amaahan doontaan,
oo quruumo badan baad u talin doontaan, laakiinse iyagu
idiinma ay talin doonaan. **7** Hadduu kula joogo nin miskiin ah
oo walaalahaa midkood ah ee ku jira irdahaaga middood ee
dalka Rabbiga Ilaahaaga ahu ku siinayo, waa inaadan qalbiga
ka qallafin, gacantana ka xidhin walaalkaaga miskiinka
ah. **8** Laakiinse hubaal waa inaad gacanta u furtaa oo
hubaal waa inaad deymisaa intii baahidiisa ku filan. **9**
Digtoonow, oo yaan fikir xun qalbigaaga gelin adoo isku
leh, Sannaddii toddobaad ee saamaxaaddu waa soo dhow
dahay. Walaalkaaga miskiinka ah si aan naxariis lahayn ha u
eegin inaadan waxba siin. Haddii kalese Rabbiguu kaaga
caban doonaa, oo taasuna dembi bay kugu noqon doontaa.
10 Hubaal waa inaad isaga wax siisaa, oo markaad wax
siisona qalbigaagu yuusan xumaan, maxaa yeelay, taas
daraaddeed ayaa Rabbiga Ilaahaaga ahu kugu barakayn
doonaa shuqulkaaga oo dhan iyo wax alla wixii aad gacanta
ku qabatoba. **11** Waayo, masaakiintu weligood dalka kama
ay dhammaan doonaan, haddaba waxaan kugu amrayaa oo
kugu leeyahay, Hubaal waa inaad gacanta u furtaa walaalkaa
iyo kaaga baahan iyo masaakiintaada dalkaaga joogta. **12** Oo
haddii qof walaalkaa ah oo ah nin Cibraani ah amase naag
Cibraaniyad ah lagaa iibiyo oo uu lix sannadood kuu adeego,
sannadda toddobaad waa inaad xoraysaa. **13** Oo markaad
xorayso waa inaadan dirin isagoo faro madhan. **14** Waa
inaad si deeqsinimo ah isaga uga xoolagooysaa idahaaga
iyo hadhuudhka goobtaada lagu tumo iyo waxa macsarada
canabkaaga ku jira, oo sidii Rabbiga Ilaahaaga ahu uu kuu
barakeeyey waa inaad isaga wax u siisid. **15** Oo waa inaad
xusuusataa inaad dalkii Masar addoon ku ahaan jirtay oo
Rabbiga Ilaahaaga ahu ku soo furtay, oo sidaas daraaddeed
baan maanta waxan kuugu amrayaa. **16** Oo hadduu kugu
yidhaahdo, Dooni maayo inaan kaa baxo, oo sababtuna ay
tahay jacayl uu u qabo adiga iyo reerkaaga, iyo nabdoonaan
uu kugu qabo, **17** kolkaas waa inaad mudac qaaddaa oo aad
dhegtiisa albaabka kula daloolisaa, oo isna weligiis addoon
buu kuu ahaan doonaa. Oo weliba addoontaadana sidaas
oo kale ku samee. **18** Oo markaad xoraysid yaanay kula
ahaan wax adag, waayo, isagu lixdaas sannadood wuxuu
kuugu adeegay sidii shaqaale la kiraysto laba jibbaarkiis. Oo
Rabbiga Ilaahaaga ahuna wuu kugu barakayn doonaa wax
alla wixii aad samaysidba. **19** Kulli curadyada labka ah oo ka
dhasho lo'daada iyo adhigaagaba waa inaad quduus uga
dhigtid Rabbiga Ilaahaaga ah, oo waa inaadan ku shaqaysan
curadka lo'daada, oo aadan dhogortana ka xiirin curadka
idahaaga. **20** Sannad kasta adiga iyo reerkaaguba waa inaad
kuwaas ku cuntaan Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa taasoo ah
meesha Rabbigu dooranayo. **21** Oo haddii curadku leeyahay
iin ah addinla'aan ama indhala'aan, ama hadduu leeyahay iin
xun wax kasta ha ahaatee, waa inaadan Rabbiga Ilaahaaga
ah allabari ugu bixin. **22** Waa inaad irdahaaga gudahooda
ku cuntaa, oo qofkii daahir ah iyo kii aan daahir ahaynuba
isku si ha u cuneen sida cawsha iyo deerada oo kale. **23**
Laakiinse waa inaadan dhiiggiisa cunin, waxaadse dhulka
ugu daadisaa sida biyo oo kale.

16 Bisha Aabiib dhawra, oo Rabbiga Ilaahiinna ah liddii
Kormaridda u sameeya, waayo, bisha Aabiib ayaa
Rabbiga Ilaahiinna ahu habeennimo idinka soo bixiyey dalkii
Masar. **2** Oo lidda Kormaridda waa inaad Rabbiga Ilaahiinna
ah u bixisaan neef aad ka qaaddaan idaha iyo lo'da, uguna
bixiya meesha uu Rabbiga u dooranayo inuu magiciisa dhigo.
3 Oo allabariga waa inaydaan kibis khamiir leh ku cunin,
toddoba maalmoodse waa inaad ku cuntaan kibis aan khamiir
lahayn oo ah kibistii dhibka, waayo, dalkii Masar degdeg
baad kaga soo baxdeen. Waa inaad cimrigiinna oo dhan
xusuusnaataan maalintii aad dalkii Masar ka soo baxdeen. **4**
Oo intii toddoba maalmood ah soohdimihiinna gudahooda
oo dhan waa inaan khamiir lagu arag, oo allabariga aad
fiidka maalinta kowaad bixisaan hilibkiisu waa inuusan
habeenkii oo dhan oollin oo subaxdii gaadhin. **5** Idiinma
bannaana inaad allabariga lidda Kormaridda ku bixisaan
irdihiinna gudahooda oo Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin
siinayo, **6** laakiinse meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu uu
u dooranayo inuu magiciisa dhigo waa inaad allabariga
Kormaridda ku bixisaan markay fiidka tahay, oo qorraxdu
dhacdo, oo ah xilligii aad Masar ka soo baxdeen. **7** Hilibka
waa inaad dubtaan oo ku cuntaan meesha Rabbiga Ilaahiinna
ahu uu dooranayo, oo subaxdii waa inaad noqotaan oo
teendhooyinkiinna tagtaan. **8** Lix maalmood waa inaad
cuntaan kibis aan khamiir lahayn, oo maalinta toddobaadna
shir quduus ah waa inaad u qabataan Rabbiga Ilaahiinna
ah, oo maalintaas waa inaydaan waxba shuqul qaban.
9 Waxaad tirsataan toddoba toddobaad, oo hadhuudhka
taagan markaad manjada ku bilowdaan kolkaas waa inaad
bilowdaan inaad tirsataan toddoba toddobaad. **10** Oo liddii
Toddobaadyada ee Rabbiga Ilaahiinna ah waa inaad ugu
samaysaan waxyaalaha aad ikhtiyaarkiinna gacmaha ugu

bixisaan, oo taas waxaad u bixisaan sida Rabbiga Ilaahiinna ahu idiin barakeeyo. **11** Midkiin kasta iyo wiilkiisa, iyo gabadhiisa, iyo addoonkiisa, iyo addoontiisa, iyo kii reer Laawi oo irdihiisa ku jira, iyo qariibka, iyo agoonta iyo carmalka idin dhex joogaaba waa inay ku wada farxaan Rabbiga Ilaahooda ah hortiisa taasoo ah meesha Rabbiga Ilaahooda ahu uu u dooranayo inuu magiciisa dhigo. **12** Oo waa inaad xusuusnaataan inaad addoommo ku ahaydeen dalkii Masar, oo waa inaad dhawrtaan oo samaysaan qaynuunnadan. **13** Oo markaad wax ka soo urursataan goobihiinna hadhuudhka lagu tumo iyo macsarooyinkiinna canabka, dabadeed waa inaad dhawrtaan Iidda Waababka intii toddoba maalmood ah. **14** Oo midkiin kasta iyo wiilkiisa, iyo gabadhiisa, iyo addoonkiisa, iyo addoontiisa, iyo ka reer Laawi, iyo qariibka, iyo agoonta, iyo carmalka irdahooda ku jiraaba waa inay ku wada farxaan iiddiinna. **15** Oo intii toddoba maalmood ah waa inaad iid Rabbiga Ilaahiinna ah ugu qabataan meesha Rabbigu dooranayo, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu idinku barakayn doonaa waxa idiin kordha oo dhan iyo shuqulka gacmihiinna oo dhan, oo dhammaantiin waxaad ahaan doontaan farax miidhan. **16** Oo sannaddiiba saddex jeer raggiinna oo dhammu waa inay Rabbiga Ilaahiinna ah kaga hor muuqdaan meeshuu dooranayo, oo saddexdaas jeer waa Iidda Kibista-aan-khamiirka-lahayn, iyo Iidda Toddobaadyada, iyo Iidda Waababka, oo waa inaanay iyagoo fara madhan Rabbiga hortiisa ka muuqan. **17** Nin waluba waa inuu bixiyo wixii uu awoodo sida ay tahay barakada Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siiyey. **18** Oo dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo irdihiinna oo dhan siday qabiilooyinkiinnu yihiin u samee xaakinno iyo saraakiil, oo iyana dadka ha ugu garsooreen garsoor xaq ah. **19** Waa inaydaan garta qalloocin, oo dadkana waa inaydaan u kala eexan, oo laaluushna waa inaydaan qaadan, waayo, laaluushku wuu indhatiraa kuwa xigmadda leh, oo erayada kuwa xaqa ahna wuu qalloociyaa. **20** Oo wixii dhammaan xaq ah waa inaad raacdaan, inaad noolaataan, oo aad dhaxashaan dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo. **21** Oo meesha allabariga ee Rabbiga Ilaahiinna ah oo aad samayn doontaan agtiisa ha ka beeran geed Asheeraah cayn kastoo uu yahay toona. **22** Oo hana qotonsan tiir uu Rabbiga Ilaahiinna ahu neceb yahay.

17 Rabbiga Ilaahiinna ah waa inaydaan allabari ugu bixin dibi ama wan ay ku yaallaan iin ama wax xun oo kale, waayo, taasu waxay Rabbiga Ilaahiinna ah u tahay karaahiyo. **2** Oo magaalooyinkiinna Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo haddii laga dhex helo nin ama naag sameeya wax Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa shar ku ah isagoo axdigiisa ka gudba, **3** oo intuu taga u adeega ilaahyo kale, oo caabuda iyaga, ha ahaadeen qorraxda, ama dayaxa, amase ciidanka samada midkood, taasoo aanan anigu ku amrin, **4** haddii laydiin soo sheego oo aad maqashaan, markaas waa inaad dadka aad u haybisaan, oo bal eega, haddii ay run tahay iyo wax xaqiiqa ah in reer binu Israa'iil lagu sameeyey wax karaahiyo oo caynkaas ah, **5** kolkaas waa inaad irdihiinna keentaan ninkaa ama naagtaa waxan sharka ah sameeyey, oo qofkaasu nin ama naag ha ahaadee waa inaad dhagxisaan si ay u dhintaan. **6** Oo kii la dilayo, markii laba ama saddex qof ku markhaati furaan waa in la dilo, laakiinse qof keliya markhaatigiisa waa inaan lagu dilin. **7** Oo markhaatiyaashu waa inay marka hore u gacan qaadaan qofkaas, dabadeedna dadka oo dhammu waa inay u gacan qaadaan. Oo sidaas waa inaad sharka dhexdiinna uga saartaan. **8** Oo haddii dhexdiinna ka kaco xaal garsoorid ah oo idinku adag oo ku saabsan dhiig, ama gar, ama dhaawac, oo xaalalkaas irdihiinna gudahooda lagaga murmo, kolkaas waa inaad kacdaan oo tagtaan meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu dooranayo. **9** Oo waa inaad u tagtaan wadaaddada reer Laawi iyo xaakinka wakhtigaas joogi doono, oo waa inaad xaalkaas haybisaan oo iyana waxay idiin sheegi doonaan xukunkaas garsooriddiisa. **10** Oo waa inaad u samaysaan sida xukunka garsooriddiisu tahay, taasoo ay idiinka sheegi doonaan meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dooranayo, oo waa inaad dhawrtaan oo wada samaysaan waxa ay idin bari doonaan oo dhan. **11** Oo siduu yahay sharciga ay idin bari doonaan, iyo siduu yahay xukunka ay idiin sheegi doonaan waa inaad u samaysaan. Xukunka ay idiin sheegi doonaan waa inaydaan uga leexan xagga midigta ama xagga bidixda toona. **12** Oo ninkii kibra oo diidaa inuu maqlo wadaadka Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa u taagan inuu u adeego, amase xaakinka, ninkaas waa in la dilaa, oo sharka waa inaad reer binu Israa'iil ka saartaan. **13** Markaasay dadka oo dhammu maqli doonaan, oo cabsan doonaan, oo kibir dambena ma samayn doonaan. **14** Oo markaad gashaan dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo, oo intaad hantidaan aad dhex degtaan, haddaad istidhaahdaan, Waxaannu doonaynaa inaannu boqor u boqranno sida quruumaha hareerahayaga ku wareegsan oo kale, **15** si kastaba ha ahaatee waa inaad boqrataan kii Rabbiga Ilaahiinna ahu doorto. Oo mid aad walaalihiinna kala soo dhex baxdaan waa inaad boqrataan. Waa inaydaan shisheeye aan walaalkiin ahayn boqor ka dhigan. **16** Laakiinse isagu waa inuusan fardo badsan, oo dadkana uusan Masar dib ugu celin si uu fardo u badsado, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu idinku yidhi, Hadda ka dib jidkaas waa inaydaan dib ugu noqon. **17** Oo naagona waa inuusan badsan si aan qalbigiisu Rabbiga uga leexan, oo lacag iyo dahabna waa inuusan aad u badsan. **18** Oo markuu carshiga boqortooyadiisa ku fadhiisto waa inuu naqil ah sharcigan kitaab kaga qoro waxa wadaaddada reer Laawi hortooda yaal, **19** oo naqilkaas waa inuu haystaa, oo waxa ku qoran waa inuu cimrigiisa oo dhan akhristaa inuu barto si uu uga cabsado Rabbiga Ilaahiisa ah inuu wada xajiyo oo yeelo erayada sharcigan iyo qaynuunnadan oo dhan, **20** si uusan qalbigiisu kor ugaga kicin walaalihiis, oo uusan amarka uga leexan xagga midigta ama xagga bidixda toona, in isaga iyo carruurtiisuba ay boqortooyada ku cimridheeraadaan reer binu Israa'iil dhexdooda.

18 Wadaaddada reer Laawi iyo xataa qabiilka reer Laawi oo dhan waa inayan reer binu Israa'iil qayb iyo dhaxal toona la yeelan, laakiinse waa inay cunaan qurbaannada Rabbiga oo dabka lagu sameeyo iyo isaga dhaxalkiisa. **2** Oo iyagu waa inayan walaalahood dhaxal ku dhex yeelan. Dhaxalkooda waxaa ah Rabbiga siduu u sheegay. **3** Oo dadka allabariga bixiya waxaa ku waajib ah inay wadaadka siiyaan, hadday dibi bixiyaan iyo hadday wan bixiyaanba, garabka iyo labada daan iyo caloosha. **4** Oo isaga waa inaad

siisaan waxa ugu horreeya hadhuudhkiinna iyo khamrigiinna,
iyo saliiddiinna, iyo dhogorta ugu horraysa idihiinna. **5**
Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ah ayaa isaga ka dhex doortay
qabiilooyinkiinna oo dhan inuu isagu istaago oo ku adeego
magaca Rabbiga, isaga iyo carruurtiisuba weligood. **6** Oo
haddii mid reer Laawi ahu uu ka soo baxo magaalooyinkiinna
middood, taasoo ah meeshuu dalka Israa'iil ka degganaa,
oo isagoo aad u doonaya inuu yimaado meesha Rabbigu
uu dooranayo, **7** markaas waa inuu ku adeegaa magaca
Rabbiga Ilaahiisa ah siday wada yeelaan walaalihiisa reer
Laawi oo Rabbiga hortiisa taagan oo dhammu. **8** Oo iyagu
waa inay cunaan qayb isle'eg, oo aanay ku jirin waxa laga
helo xoolaha aabbahood oo la iibiyo. **9** Oo markaad gashaan
dalkii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo waa inaydaan
baran inaad samaysaan waxyaalaha karaahiyo ah oo ay
quruumahaasu sameeyaan. **10** Oo dhexdiinna waa inaan
laga helin mid wiilkiisa ama gabadhiisa dab dhex mariya,
ama mid faal ku isticmaala, ama mid xiddigaha ku faaliya,
ama qumay, ama mid wax fala, **11** ama falanfallow, ama mid
qof ruuxaan leh la hadla, ama sixirow, ama mid kuwa dhintay
la hadla. **12** Waayo, ku alla kii waxyaalahaas sameeyaa
waa u karaahiyo Rabbiga, oo waxyaalahan karaahiyada ah
daraaddood ayaa Rabbiga Ilaahiinna ahu iyaga hortiinna uga
eryayaa. **13** Waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah dhammaan u
qummanaataan. **14** Maxaa yeelay, quruumahaas aad hantiyi
doontaan waxay dhegaystaan kuwa xiddigaha ku faaliya
iyo faalshowyada kale, laakiinse idinka Rabbiga Ilaahiinna
ahu idiinma uu oggolaan inaad saasoo kale yeeshaan.
15 Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu dhexdiinna idiinka
kicin doonaa nebi sidayda oo kale oo walaalihiinna ka mid
ah, oo idinku waa inaad isaga dhegaysataan, **16** sidaad
Rabbiga Ilaahiinna ah uga doonayseen maalintii shirka
markaad Xoreeb joogteen oo aad tidhaahdeen, Rabbiga
Ilaahayaga ah codkiisa yaannan mar dambe maqlin, oo
dabkan weynna yaannan mar dambe arkin, si aannan u
dhiman. **17** Oo markaas Rabbigu wuxuu igu yidhi, Wixii ay
ku hadleen si wanaagsan bay u yidhaahdeen. **18** Waxaan
iyaga walaalahood uga dhex kicin doonaa nebi sidaada oo
kale ah, oo markaasaan afkiisa gelin doonaa erayadayda, oo
isna wuxuu iyaga kula hadli doonaa wax alla waxaan isaga
ku amri doono oo dhan. **19** Oo waxay noqon doontaa in ku
alla kii aan maqlin erayadayda uu magacayga ku sheegi
doono, isagaan weyddiin doonaa. **20** Laakiinse nebigii wax
aanan ku amrin leh oo si kibir ah magacayga ugu hadla, ama
kii ilaahyo kale magacood ku hadlaa, nebigaasu waa inuu
dhintaa. **21** Oo haddaad qalbigiinna iska tidhaahdaan, Sidee
baannu u garanaynaa eraygii aan Rabbigu ku hadlin? **22**
Markii nebi ku hadlo magaca Rabbiga, haddii wixii uu ku
hadlay ayan ahaan oo ayan noqon, waxaas ayaa ah waxa
aanu Rabbigu ku hadlin. Nebigu si kibir ah buu u hadlay ee
waa inaydaan ka cabsan innaba.

19 Oo markii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu wada gooyo
quruumaha Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dalkooda
idin siinayo oo aad meeshooda gashaan ee aad degtaan
magaalooyinkooda iyo guryahooda, **2** markaas waa inaad
saddex magaalo gaar kaga dhex dhigataan dalkiinna uu
Rabbiga Ilaahiina ahu idiin siinayo inaad hantidaan. **3** Oo waa
inaad jidka hagaagsataan oo dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu
uu idin dhaxalsiinayona soohdimihiisa waxaad u qaybisaan
saddex meelood in gacankudhiigle kastaaba halkaas ku
cararo. **4** Oo gacankudhiiglaha halkaas ku cararayo oo
noolaanayo waa caynkan: oo waa kii deriskiisa kama' ku
dilay isagoo aan hore u necbayn, **5** sida markii nin deriskiis
duurka ugu raaco inay qoryo soo jaraan, oo gacantiisu ay
faaska qaadato inuu geedka ku jaro, oo markaas birtu intay
daabka ka siibato ku dhacdo kii deriskiisa ahaa ee uu saas ku
dhinto, markaas isagu waa inuu ku cararaa magaalooyinkaas
middood si uu ku noolaado, **6** waaba intaasoo ka aardoonka
ahu uu gacankudhiiglaha raacdaystaa intuu qalbigiisu kulul
yahay, oo uu gaadhaa jidka fog aawadiis, oo uu markaas
dilaa isagoo aan dhimasho istaahilin, maxaa yeelay, isagu
hore uma uu necbayn. **7** Oo sidaas daraaddeed waxaan
idinku amrayaa oo idinku leeyahay, Waa inaad saddex
magaalo gaar ka dhigataan. **8** Haddii Rabbiga Ilaahiinna
ahu u ballaadhiyo soohdimihiinna, siduu awowayaashiin ugu
dhaartay, oo uu idin wada siiyo dalkii uu awowayaashiin u
ballanqaaday inuu iyaga siinayo oo dhan, **9** oo haddaad
xajisaan oo wada yeeshaan amarkan aan maanta idinku
amrayo oo dhan, inaad Rabbiga Ilaahiinna ah jeclaataan oo
aad weligiin jidadkiisa ku socotaan, kolkaas saddex magaalo
oo kale oo aan saddexdan ahayn waa inaad ku darsataan, **10**
si aan dhiig aan xaq qabinu loogu dhex daadin dalkii Rabbiga
Ilaahiinna ahu uu idin siinayo, waaba intaasoo dhiig idin
saarnaadaa. **11** Laakiinse haddii nin deriskiisa neceb yahay
ee uu isaga meel ugu gabbado oo uu markaas ku soo boodo
oo uu ku dhufto nabar uu u dhinto, kolkaas hadduu u cararo
magaalooyinkaas middood, **12** waayeellada magaaladiisu
waa inay cid u soo diraan, oo halkaas ka soo wadaan, oo
waa inay kii aardoonka ahaa gacantiisa ku ridaan isagu
ha dhintee. **13** Oo isaga ishiinnu yaanay u nixin, laakiinse
dhiigga aan xaqa qabin reer binu Israa'iil dhexdooda waa
inaad ka fogaysaan, si aad u nabdoonaataan. **14** Midkiinna
waa inuusan innaba durkin soohdinta deriskiisa oo hore loo
dhex qotomiyey dhaxalkiinna aad dhaxli doontaan ee dalka
Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idiin siinayo inaad hantidaan.
15 Qof keliyahu yuusan nin ugu marag furin xumaan ama
dembi uu dembaabay toona, laakiinse wax kastaba ha lagu
adkeeyo afka laba markhaati ama saddex markhaati. **16**
Haddii markhaati aan xaq ahaynu uu nin ku kaco oo uu ku
marag furo inuu xumaan sameeyey, **17** markaas labada
nin oo muranku ka dhexeeyaa waa inay soo istaagaan
Rabbiga hortiisa iyo wadaaddada iyo xaakinnada waagaas
jiri doono hortooda, **18** oo xaakinnadu waa inay xaalkaas
aad u baadhaan, oo bal eeg, haddii markhaatigu yahay
markhaati been ah, oo uu walaalkiis si been ah ugu marag
furay, **19** markaas waa inaad ku samaysaan siduu damcay
inuu walaalkiis ku sameeyo, oo sidaas waa inaad dhexdiinna
sharka uga saartaan. **20** Oo kuwa hadhay xaalkaas way
maqli doonaan oo cabsan doonaan, oo markaas ka dibna
innaba dhexdiinna shar dambe oo caynkaas ah kuma samayn
doonaan. **21** Oo ishiinnu yaanay ninna u nixin, nafu naf ha u
baxdo, ilna il ha loo rido, iligna ilig, gacanna gacan ha loo
gooyo, cagna cag.

20 Markaad dagaal ugu baxdaan cadaawayaashiinna, oo
aad aragtaan fardo iyo gaadhifardood iyo dad idinka
sii badan, waa inaydaan ka cabsan, waayo, waxaa idinla jira
Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka soo bixiyey dalkii Masar. **2**
Oo markaad dagaalka ku soo dhowaataan, wadaadku waa
inuu dadka u soo dhowaadaa oo la hadlaa, **3** oo ha ku
yidhaahdo, Reer binu Israa'iilow, maqla, maanta waxaad ku
soo dhowaanaysaan dagaal aad cadaawayaashiinna kula
diriraysaan, haddaba qalbigiinnu yuusan itaal darnaan, oo ha
cabsanina, hana gariirina, iyagana ha ka baqina, **4** maxaa
yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ah ayaa ah kan idinla socda inuu
idiin dagaallamo oo cadaawayaashiinna idiinka hiiliyo si uu
idiin badbaadiyo. **5** Oo saraakiishu dadka ha la hadleen
oo ha ku yidhaahdeen, Ninkee baa guri cusub dhistay oo
aan weli u ducaysan? Kaasu ha tago oo gurigiisii ha ku
noqdo, waaba intaasoo intuu dagaalka ku dhinto uu nin kale
u ducaystaaye. **6** Oo ninkee baa beer canab ah beertay oo
aan weli midhihiisii ku isticmaalin? Kaasu ha tago oo gurigiisii
ha ku noqdo, waaba intaasoo intuu dagaalka ku dhinto uu
nin kale midhihiisa ku isticmaalaaye. **7** Oo ninkee bay naagu
u doonan tahay, oo aan weli guursan? Kaasu ha tago oo
gurigiisii ha ku noqdo, waaba intaasoo intuu dagaalka ku
dhinto uu nin kale guursadaaye. **8** Oo saraakiishu weliba
dadka ha la sii hadleen oo ha ku yidhaahdeen, Ninkee baa
cabsanaya oo qalbigiisu itaal daranyahay? Kaasu ha tago oo
gurigiisii ha ku noqdo, waaba intaasoo qalbiga walaalihiis uu u
baqaa sida qalbigiisoo kale. **9** Oo markay saraakiishu dadka
lahadliddiisa dhammeeyaan waa inay doortaan saraakiil
ciidameed inay dadka madax u noqdaan. **10** Markaad
magaalo ugu soo dhowaataan inaad la dirirtaan, waxaad u
naadisaan war nabdeed. **11** Oo hadday jawaab nabdeed
idin siiyaan oo ay albaabka idinka furaan, waa inay dadka
magaaladaas dhexdeeda laga helo oo dhammu addoommo
idiin noqdaan oo ay idiin wada adeegaan. **12** Oo hadday
idinla nabdi waayaan, laakiinse ay doonayaan inay idinla
diriraan, markaas waa inaad hareeraysaan, **13** oo markii
Rabbiga Ilaahiinna ahu uu magaalada idiin soo gacangeliyo,
dadkeeda labka ah oo dhan waa inaad seef ku wada laysaan,
14 laakiinse dumarka iyo dhallaanka iyo xoolaha iyo waxa
magaalada ku jira oo dhan, xataa wax kasta oo laga dhacaba
waa inaad booli ahaan u qaadataan, oo waa inaad cuntaan
xoolihii aad cadaawayaashiinna ka dhacdeen oo Rabbiga
Ilaahiinna ahu uu idin siiyey. **15** Oo sidaas waa inaad u
wada gashaan magaalooyinka idinka fog oo aan ahayn
magaalooyinka quruumahan. **16** Laakiinse magaalooyinka
dadyowga Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dhaxalka idiin siiyey
waa inaydaan wax nool oo neefsada dhexdooda ku reebin,
17 illowse waa inaad dhammaantood u wada baabbi'isaan,
kuwaasoo ah reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Kancaan,
iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuusba, siduu
Rabbiga Ilaahiinna ahu idiinku amray, **18** si ayan idiin barin
inaad samaysaan waxyaalahooda karaahiyada ah oo ay
ilaahyadooda ku sameeyeen oo dhan, oo aydaan idinku
saas ugu dembaabin Rabbiga Ilaahiinna ah. **19** Oo markaad
wakhti dheer magaalo dagaal ku hareeraynaysaan si aad u
qabsataan, waa inaydaan dhirteeda faas ku baabbi'in, waayo,
wax baad ka cuni karaysaan, saas aawadeed waa inaydaan
jarin. Waayo, bal geedka duurka ma nin baa oo aad saas
darteed u weerartaan? **20** Waxaad keliyahoo baabbi'isaan oo
jartaan dhirta aad garanaysaan inayan ahayn dhir la cuno,
oo magaalada idinla dirirayso waa inaad hareeraheeda ka
dhisataan dhufaysyo ilaa ay dhacdo.

21 Oo dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idiin siinayo
inaad hantidaan haddii laga dhex helo mid la dilay oo
berrinka dhex yaal, oo la aqoon waayo kii isaga dilay, **2**
markaas waa inay wadaaddadiinna iyo xaakinnadiinnu soo
baxaan, oo waa inay qiyaasaan ilaa magaalooyinka kan la
dilay hareerahiisa ku wareegsan, **3** oo magaaladii ugu dhow
ninka la dilay waa in odayaasha magaaladaasu ay lo'da ka
soo wataan qaalin aan lagu shaqaysan oo aan harqood wax
ku jiidin, **4** oo odayaasha magaaladaasu waa inay qaalinta u
wadaan dooxo biyaheedu ordayaan oo aan la jeexin, waxna
lagu beerin, oo halkaas dooxada dhexdeeda ah qaalinta
qoorta ha kaga jebiyeen. **5** Oo markaas wadaaddada ah
ilma Laawi waa inay soo dhowaadaan, waayo, Rabbiga
Ilaahiinna ahu iyaguu u doortay inay isaga u adeegaan iyo
inay ku duceeyaan magaca Rabbiga, oo muran kasta iyo
dhaawac kastaba siday iyagu yidhaahdaan ha laga yeelo.
6 Oo magaalada ninka la dilay magaalo ahaan ugu dhow
odayaasheeda oo dhammu waa inay ku kor faraxashaan
qaalintii qoorta lagaga jebiyey dooxada dhexdeeda, **7** oo
iyagu markaas ha jawaabeen oo ha yidhaahdeen, Dhiiggan
gacmahayagu ma daadin, indhahayaguna ma arag. **8**
Haddaba Rabbiyow, cafi dadkaaga reer binu Israa'iil oo aad
soo furatay, oo hana u oggolaan in dhiig aan xaq qabinu
uu saarnaado dadkaaga reer binu Israa'iil. Oo markaas
iyaga waa loo kafaaro gudi doonaa dhiiggaas. **9** Oo sidaas
waa inaad dhexdiinna uga saartaan dhiigga aan xaqa qabin
markaad samaysaan waxa ku qumman Rabbiga hortiisa. **10**
Oo markaad dagaal ugu baxdaan cadaawayaashiinna, oo uu
Rabbiga Ilaahiinna ahu iyaga gacmihiinna soo geliyo, oo aad
maxaabiis ahaan iyaga u kaxaysataan, **11** oo haddii midkiin
maxaabiista dhexdooda ku arko qof dumar ah oo qurux
badan, oo uu iyada jeclaado oo uu doonayo inuu naagaysto,
12 markaas waa inuu gurigiisii geeystaa, oo iyadu waa inay
timaha iska xiirtaa oo ciddiyahana iska jartaa, **13** oo dharkii
maxaabiista waa inay iska furtaa, oo gurigiisa ha joogto,
oo bil dhan ha u baroorato aabbaheed iyo hooyadeed, oo
taas dabadeed waa inuu u tagaa oo ninkeedii ahaadaa,
oo iyana naagtiisii ha ahaato. **14** Oo markaas hadduusan
iyada u bogin, waa inuu iska sii daayaa, meeshay doonayso
ha tagtee, laakiinse iyada waa inuusan marnaba lacag ku
iibin, oo waa inuusan iyada sidii addoon ula macaamiloon,
maxaa yeelay, ceeb buu ku hoosaysiiyey. **15** Haddii nin laba
naagood qabo, oo uu mid jecel yahay, tan kalena neceb
yahay, oo tan uu jecel yahay iyo tan uu neceb yahay labaduba
ay isaga carruur u dhaleen, oo haddii wiilkiisa curadka ah tan
uu neceb yahay ay dhashay, **16** maalinta uu isagu wiilashiisa
dhaxalsiiyo xoolihiisa waa inuusan naagtii uu jeclaa wiilkeeda
ka dhigin curadka ka horreeyey tii uu nebcaa wiilkeedii ee
curadka ahaa, **17** laakiinse naagtii uu nebcaa wiilkeedu inuu
curadkiisii yahay waa inuu ku caddeeyaa qaybta labanlaabka
ah ee uu ka siiyo waxa uu haysto oo dhan, maxaa yeelay,
isagu waa bilowgii xooggiisa, oo xaqa curadnimada isagaa
leh. **18** Haddii nin leeyahay wiil madax adag oo caasi ah

oo aan addeecin hadalka aabbihiis ama hadalka hooyadiis,
oo in kastoo ay edbiyaan aan iyaga dhegaysan innaba, **19**
markaas aabbihiis iyo hooyadiis waa inay isaga soo qabtaan,
oo intay odayaasha magaaladiisa u soo bixiyaan ay iridda
magaalada keenaan, **20** oo iyagu odayaasha magaaladiisa
ha ku yidhaahdeen, Wiilkayaganu waa madax adag yahay,
oo waa caasi, oo isagu dooni maayo inuu hadalkayaga
addeeco. Isagu waa rabshaalow oo waa khamriyacab. **21** Oo
markaas nimanka magaaladiisa oo dhammu waa inay isaga
dhagxiyaan si uu u dhinto. Oo sidaas waa inaad sharka
dhexdiinna uga saartaan, oo reer binu Israa'iil oo dhammu
taas way maqli doonaan, markaasay cabsan doonaan. **22**
Oo haddii nin galo dembi dhimasho istaahila, oo isaga la dilo
oo aad geed ka soo deldeshaan, **23** jidhkiisa meydka ahu
waa inaan habeenka oo dhan geedka lagu dayn, laakiinse
hubaal waa inaad isla maalintaas aastaan si aydaan ku
nijaasayn dalka uu Rabbiga Ilaahiinna ahu dhaxal idiin siiyey,
maxaa yeelay, mid kasta oo geed ka soo deldelanu wuu ka
inkaaran yahay xagga Ilaah.

22 Walaalkaa dibigiisa ama laxdiisa oo baxsi ah intaad
aragtid waa inaadan ka dhuuman, laakiinse hubaal
waa inaad walaalkaa u soo celisaa. **2** Oo walaalkaagii lahaa
hadduusan kuu dhowayn, ama haddaadan isaga aqoon,
markaas waa inaad neefka baxsiga ah gurigaaga keentaa
oo waa inaad haysaa ilaa uu kuu yimaado walaalkaa oo
doondoonaya, oo markaas waa inaad isaga u celisaa. **3**
Oo waa inaad sidaas oo kale u gashaa dameerkiisa, iyo
dharkiisaba, oo waa inaad sidaas oo kale u gashaa wax alla
wixii walaalkaa ka lumay ee aad adigu heshid. Waa inaadan
ka dhuuman. **4** Haddaad aragtid walaalkaa dameerkiisa
ama dibigiisa oo jidka ku dhacay, waa inaadan ka dhuuman,
laakiinse hubaal waa inaad isaga caawisaa oo la istaajisaa.
5 Naagu waa inayan xidhan waxa nin leeyahay, oo ninna
waa inuusan guntan dhar naageed, waayo, ku alla kii waxaa
sameeyaa waa u karaahiyo Rabbiga Ilaahaaga ah. **6** Jidka
hortaadaa haddaad ka heshid shimbir buulkeed oo geed
ama dhulka ku yaal, oo ay buulka ku jiraan dhal ama ugxan
iyo hooyadood oo ku fadhida dhashii ama ugxantii waa
inaadan hooyada la qaadan dhasha. **7** Si kasta ha ahaatee
waa inaad hooyada sii daysaa, laakiinse dhasha waad
qaadan kartaa, inaad nabdoonaatid oo uu cimrigaagu ku
dheeraado. **8** Markaad dhisatid guri cusub, saqafkiisa waa
inaad derbi ku wareejisaa si aadan reerkaaga dhiig ugu
soo jiidin haddii nin halkaas ka soo dhaco. **9** Beertaada
canabka ah waa inaadan ku wada beeran iniino laba cayn
oo kala duwan ah, waaba intaasoo ay midhaha oo dhammu
quduus kaa noqdaan, kuwaasoo ah iniinihii aad beeratay iyo
midhihii beerta canabka ah kaaga baxayba. **10** Waa inaadan
beer ku jeexin dibi iyo dameer wada jira. **11** Waa inaadan
guntan dhar isku darsan oo laga sameeyey dhogor idaad
iyo geed linen la yidhaahdo oo isku jira. **12** Oo dharka aad
guntato afartiisa darafba waa inaad faraq u yeeshaa. **13**
Oo haddii nin naag guursado oo uu u tago, dabadeedna
uu necbaado, **14** oo uu waxyaalo ceeb ah ka sheego ee
uu magac ceeb ah u soo jiido isagoo leh, Naagtan waan
guursaday oo markaan u soo dhowaaday kama aanan
helin calaamadihii bikradnimada, **15** markaas gabadha
aabbaheed iyo hooyadeed ha soo qaadeen calaamadihii
bikradnimada gabadhooda, oo odayaasha magaalada ha
ugu keeneen iridda magaalada, **16** oo markaas gabadha
aabbaheed odayaasha ha ku yidhaahdo, Anigu gabadhayda
ayaan ninkan siiyey inuu guursado, oo imminkana wuu
neceb yahay, **17** oo bal eega, wuxuu ka soo sheegay
waxyaalo ceeb ah, oo wuxuu yidhi, Gabadhaada kama
aanan helin calaamadihii bikradnimada, iyadoo calaamadihii
bikradnimadeedu ay kuwan yihiin. Oo iyana dharka ha ku kala
bixiyeen odayaasha magaalada hortooda. **18** Oo markaas
odayaasha magaaladaasu waa inay ninka qabtaan oo ay
edbiyaan, **19** oo weliba waa inay ku ganaaxaan boqol sheqel
oo lacag ah oo ay siiyaan gabadha aabbaheed, maxaa
yeelay, isagu magac ceeb ah buu u soo jiiday bikrad reer binu
Israa'iil ah. Iyana naagtiisii ha ahaato, oo isna cimrigiisa oo
dhan waa inuusan furin. **20** Laakiinse haddii waxyaalahaasu
run yihiin oo gabadha laga waayo calaamadihii bikradnimada,
21 markaas gabadha dibadda ha u soo bixiyeen oo ha
keeneen guriga aabbaheed iriddiisa, oo dadka magaaladaas
jooga oo dhammu iyada ha dhagxiyeen si ay u dhimato,
maxaa yeelay, iyadu nacasnimo bay ku dhex samaysay
reer binu Israa'iil oo waxay ku dhillowday gurigii aabbaheed,
oo sidaas waa inaad sharka dhexdiinna uga saartaan. **22**
Oo haddii la helo nin la jiifa naag nin kale qabo, markaas
labadooduba waa inay dhintaan, ninkii naagta la jiifsaday
iyo naagtaba, oo sidaas waa inaad sharka reer binu Israa'iil
dhexdooda uga saartaan. **23** Oo haddii nin magaalada
dhexdeeda ka helo gabadh bikrad ah oo nin kale u doonan,
oo uu iyada la jiifsado, **24** markaas labadoodaba waa inaad
soo bixisaan oo keentaan magaaladaas iriddeeda, oo waa
inaad dhagxisaan si ay u dhintaan, maxaa yeelay, gabadhu
magaaladay joogtay, mana ay qaylin, ninkuna ceeb buu ku
hoosaysiiyey tii deriskiisa u doonanayd, oo sidaas waa inaad
sharka dhexdiinna uga saartaan. **25** Laakiinse haddii nin
duurka ka helo gabadh nin u doonan, oo uu ninku gabadhaas
xoogo oo la jiifsado, markaas ninka iyada la jiifsaday keliyahu
waa inuu dhintaa, **26** laakiinse gabadha waxba ha yeelin,
maxaa yeelay, gabadha dembi dhimasho istaahilaa kuma jiro,
waayo, xaalkanu wuxuu la mid yahay markii nin deriskiisa
ku kaco oo dilo, **27** waayo, iyada wuxuu ka helay duurka,
oo gabadha ninka u doonanuna way qaylisay oo cid iyada
badbaadisana la ma arag. **28** Haddii nin helo gabadh bikrad
ah oo aan ninna u doonanayn, oo intuu qabsado uu iyada la
jiifsado, oo markaas iyaga la helo, **29** markaas ninkii gabadha
la jiifsaday waa inuu gabadha aabbaheed siiyaa konton
sheqel oo lacag ah. Iyana naagtiisa ha ahaato, maxaa yeelay,
isagu ceeb buu ku hoosaysiiyey, oo isna waa inuusan furin
cimrigiisa oo dhan. **30** Ninna waa inuusan qaadan naagtii
aabbihiis, oo waa inuusan aabbihiis marada ka bannayn.

23 Oo kii xiniinyaha ka tuman ama guska ka jaran waa
inuusan shirka Rabbiga gelin. **2** Oo garacna waa
inuusan shirka Rabbiga gelin, oo xataa hadduu toban qarni
joogo farcankiisu waa inuusan shirka Rabbiga gelin. **3** Oo mid
reer Cammoon ah ama mid reer Moo'aab ahu waa inuusan
shirka Rabbiga gelin, xataa hadday toban qarni joogaan wax
ay farcankoodu leeyihiin waa inayan weligood shirka Rabbiga
gelin, **4** maxaa yeelay, markaad jidka soo socoteen, idinkama
ay hor keenin kibis iyo biyo toona markaad Masar ka soo

baxdeen, oo weliba waxay idiin soo kiraysteen Balcaam ina
Becoor oo ka yimid Fetoor oo ku taal Mesobotamiya inuu idin
habaaro aawadeed. **5** Habase yeeshee Rabbiga Ilaahiinna
ahu wuu diiday inuu Balcaam dhegaysto, laakiinse Rabbiga
Ilaahiinna ahu wuxuu habaarkii idiinku beddelay duco, maxaa
yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu wuu idin jeclaa. **6** Cimrigiinna
oo dhan waa inaydaan weligiinba iyaga u doonin nabad iyo
barwaaqo toona. **7** Waa inaydaan karhin mid reer Edom
ah, maxaa yeelay, waa walaalkiin. Waana inaydaan karhin
mid Masri ah, maxaa yeelay, dalkiisaad qariib ku ahaan
jirteen. **8** Oo carruurta qarnigooda saddexaad u dhalataa ha
soo galeen shirka Rabbiga. **9** Markaad cadaawayaashiinna
kula baxdaan ciidanka waa inaad wax kasta oo shar ah
iska jirtaan. **10** Oo hadduu idinku jiro nin aan nadiif ahayn
oo habeenkii isku januubay, xerada dibadda ha uga baxo,
oo waa inuusan xerada soo gelin. **11** Laakiinse markay
casar gaabadkii tahay, biyo ha ku maydho, oo kolkii qorraxdu
dhacdo, xerada ha soo galo. **12** Oo xerada dibaddeeda
waxaad ka yeelataan meel aad u baxdaan, **13** oo hubkiinna
waxaad la qaadataan taki, oo kolkaad dibadda saxaro u
fadhiisataan waa inaad takida god ku qoddaan oo intaad dib
u soo jeesataan wixii idinka soo baxay waa inaad ciid ku
aastaan. **14** Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu xeradiinnuu dhex
socdaa inuu idin samatabbixiyo oo uu cadaawayaashiinnana
gacantiinna soo geliyo, oo sidaas daraaddeed xeradiinnu
waa inay quduus ahaataa si uusan dhexdiinna ugu arag wax
nijaas ah oo uusan idiinka sii jeesan. **15** Haddii addoon
sayidkiisii ka soo cararo oo uu idiin yimaado waa inaydaan
isaga sayidkiisii dib ugu celin. **16** Isagu ha idinla joogo, oo
dhexdiinna ha joogo meeshuu irdihiinna middood ka doorto
oo uu jecel yahay. Waa inaydaan isaga dulmin. **17** Dumarka
reer binu Israa'iil waa inaan laga helin dhillo, nimanka reer
binu Israa'iilna waa inaan laga helin mid khaniis ah. **18**
Dhillo kiradeed iyo eey kiradiis toona waa inaydaan guriga
Rabbiga Ilaahiinna ah u soo gelin nidar aawadiis, waayo,
labadaasuba waa u karaahiyo Rabbiga Ilaahiinna ah. **19**
Waa inaydaan walaalkiin intaad wax deymisaan korsaar
ka qaadan, ha ahaadeen lacag korsaar ah, ama cunto
korsaar ah, ama wax kale oo korsaar laysku deymiyo toona.
20 Kii shisheeye ah korsaar wax baad ku deymi kartaan,
laakiinse walaalkiin waa inaydaan korsaar wax ku deymin,
in Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idinku barakeeyo wax alla
wixii aad gacanta ku qabataanba intaad joogtaan dalka aad
u gelaysaan inaad hantidaan. **21** Oo markaad Rabbiga
Ilaahiinna ah nidar u nidartaan waa inaydaan ka raagin inaad
waxaas bixisaan, waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu hubaal
kaas wuu idin weyddiin doonaa, oo dembi buu idinku noqon
lahaa. **22** Laakiinse haddaydnan nidar gelin taasu dembi
idinkuma ahaan doonto. **23** Wax alla wixii afkiinna ka soo
baxay waa inaad dhawrtaan oo yeeshaan sidaad Rabbiga
Ilaahiinna ah ugu nidarteen, oo wixii aad ikhtiyaarkiinna afka
ugu ballanqaaddeen waa inaad bixisaan. **24** Markaad soo
gashaan beerta canabka ah ee deriskiinna, canabka uga
dherga si alla saad doonaysaan, laakiinse waa inaydaan
weelkiinna waxba kaga qaadan. **25** Oo markaad timaadaan
hadhuudhka taagan ee deriskiinna, sabuulka gacanta waad
ku goosan kartaan, laakiinse waa inaydaan hadhuudhka
taagan ee deriskiinna manjo ku gooyn.

24 Haddii nin naag qaato oo uu guursado, oo dabadeed
uusan raalli ka ahayn, sababtuna ay tahay ceeb uu
iyada ka dhex helay, markaas isagu ha u qoro warqaddii
furniinka oo iyada gacanta ha u geliyo, gurigiisana ha ka
eryo. **2** Oo iyadu markay gurigiisa ka tagto way tegi kartaa
oo nin kale naagtiis way noqon kartaa. **3** Oo ninka dambena
hadduu iyada nebcaado, oo uu qoro warqaddii furniinta,
oo uu iyada gacanta u geliyo, oo uu gurigiisana ka eryo,
amase haddii ninka dambe oo iyada guursaday uu dhinto, **4**
ninkeedii hore oo iyada eryay yuusan mar dambe naagnimo
u qaadan, kolkii iyadu ay nijaasowday dabadeed, maxaa
yeelay, taasu Rabbiga hortiisa karaahiyo bay ku tahay, oo
waa inaydaan dembi keenin dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu
dhaxalka idiin siinayo. **5** Markii nin naag dhowaan guursado
waa inuusan dagaalka gelin, hawl kalena waa inaan loo
dirin, laakiinse intii sannad ah waa inuu gurigiisa ikhtiyaar
ku joogaa oo waa inuu ka farxiyaa naagtii uu guursaday. **6**
Ninna waa inuusan rahaamad u qaadan dhagaxa hoose ama
dhagaxa sare oo wax lagu shiido, waayo, taasu waxay la
mid tahay isagoo rahaamad u qaatay waxa lagu noolyahay.
7 Haddii nin la helo isagoo mid ka mid ah walaalihiisa reer
binu Israa'iil intuu xaday uu ugu macaamiloodo sidii addoon
oo kale, amase uu isaga iibiyo, markaas tuuggaas waa in la
dilaa, oo sidaas waa inaad sharka dhexdiinna uga saartaan.
8 Xagga cudurka baraska ah waa inaad isjirtaan, oo waa
inaad dhawrtaan oo yeeshaan wax alla wixii wadaaddada
reer Laawi ay idin baraan oo dhan, oo sidaan iyaga ugu
amray, idinku waa inaad saas u dhawrtaan oo u yeeshaan. **9**
Bal xusuusta wixii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu ku sameeyey
Maryan, markaad jidka soo socoteen oo aad Masar ka soo
baxdeen. **10** Markaad deriskaaga wax amaahiso, deyn
kasta ha ahaadee, waa inaadan gurigiisa gelin si aad
rahaamadda uga soo qaadato. **11** Waa inaad dibadda
istaagtaa, oo ninkii aad wax deymisay waa inuu dibadda
kuugu keenaa rahaamadda. **12** Oo isagu hadduu yahay nin
miskiin ah waa inaadan seexan adigoo rahaamaddiisa sii
haysta, **13** laakiinse hubaal waa inaad rahaamaddiisa u
celisaa markii qorraxdu dhacdo inuu dharkiisa ku seexdo
oo uu kuu duceeyo, oo taasuna waxay Rabbiga Ilaahaaga
ah hortiisa kuugu ahaanaysaa xaqnimo. **14** Waa inaadan
dulmin shaqaale la kiraystay oo miskiin ah oo baahan,
hadduu yahay walaalahaaga midkood ama hadduu yahay
shisheeyaha dalkaaga deggan oo irdahaaga ku jira. **15** Waa
inaad maalintiisa mushahaaradiisa siisaa, oo qorraxduna yay
ka dhicin adoo aan siin, maxaa yeelay, isagu waa miskiin, oo
mushahaaradiisa qalbiguu ku hayaa, waaba intaasoo uu
Rabbiga kaaga cawdaa oo ay taasu dembi kugu noqotaaye.
16 Aabbayaasha waa inaan loo dilin carruurtooda, carruurtana
waa inaan loo dilin aabbayaashood, laakiinse nin kasta waa
in loo dilaa dembigiisa uu isagu falay. **17** Waa inaydaan
qalloocin garta qariibka iyo agoonta, oo naag carmal ah
dharkeedna waa inaydaan rahaamad u qaadan, **18** laakiinse
waa inaad xusuusataan inaad dalkii Masar addoommo ku
ahaan jirteen oo Rabbiga Ilaahiinna ahu halkaas idinka
soo furtay, haddaba waan idinku amrayaa inaad waxan
samaysaan. **19** Oo markaad beertaada goosatid haddaad
xidhmo sabuullo ah beerta ku soo dhex illowdo waa inaadan
dib ugu noqon si aad u soo qaadato. Waxaa lahaan doona

qariibka iyo agoonta iyo carmalka, si uu Rabbiga Ilaahaaga
ahu kuugu barakeeyo wixii ay gacmahaagu qabtaan oo
dhan. **20** Oo markaad geedkaaga saytuunka ah midhaha ka
garaacdid, mar dambe laamaha ha ku noqon. Waxaa lahaan
doona qariibka iyo agoonta iyo carmalka. **21** Oo markaad
midhaha ka soo ururSatid beertaada canabka ah waa inaadan
dib u soo xaaxaabin. Waxaa lahaan doona qariibka iyo
agoonta iyo carmalka. **22** Waa inaad xusuusataan inaad
dalkii Masar addoommo ku ahaan jirteen, haddaba waan
idinku amrayaa inaad waxan samaysaan.

25 Haddii niman muran dhex maro, oo ay garsoorid u
yimaadaan, oo loo garsooro, markaas kii gar leh,
gartiisa ha la siiyo, kii gardaranna ciqaab ha lagu xukumo.
2 Oo haddii ninkii gardarnaa karbaash istaahilo xaakinku
waa inuu hortiisa jiifiyaa si isaga loogu hor karbaasho, oo
intii gardarradiisu ahayd ha loo tiriyo. **3** Wuxuu ku xukumi
karaa afartan karbaash, laakiinse yuusan uga sii badin,
waaba intaasoo hadduu intaas uga sii badiyo oo karbaash
badan la dhaco aad walaalkaa fududaysataa. **4** Waa inaadan
dibiga af xidhin markuu sarreenka burburinayo. **5** Haddii
walaalo wada deggan yihiin, oo midkood dhinto, laakiinse
uusan wiil lahayn, kan dhintay naagtiisu yaanay dibadda ka
guursan mid shisheeye ah. Ninkeedii walaalkiis waa inuu u
guri galo oo dumaalo, oo uu ku sameeyo wixii ku habboon
ninkeedii walaalkiis inuu ku sameeyo. **6** Si uusan ku dhintay
magiciisu reer binu Israa'iil uga dhex baabbi'in ninkeedu
wiilka ugu horreeya oo ay dhali doonto ha u bixiyo magicii
walaalkiisii dhintay. **7** Laakiinse hadduusan ninku doonaynin
inuu dumaalo naagtii walaalkiis, markaas naagta walaalkiis
waa inay odayaasha ugu tagtaa iridda magaalada oo ay ku
tidhaahdaa, Ninkaygii walaalkiis wuu diiday inuu walaalkiis
magac uga dhex kiciyo reer binu Israa'iil, oo dooni maayo
inuu igu sameeyo waxa ku habboon in dumaashigay igu
sameeyo. **8** Oo markaas odayaasha magaaladiisu waa inay
isaga u yeedhaan oo la hadlaan, oo markaas hadduu ka
soo istaago oo yidhaahdo, Dooni maayo inaan dumaalo, **9**
markaas naagta walaalkiis waa inay ugu timaadaa odayaasha
hortooda, oo ay kabtiisa ka siibtaa, oo ay wejigana candhuuf
uga tuftaa, oo iyadu waa inay jawaabtaa oo tidhaahdaa,
Saas ha lagu sameeyo ninkii aan dhisin reerka walaalkiis. **10**
Oo magiciisa reer binu Israa'iil dhexdooda ha loogu yeedho,
Reerkii kan kabtiisii laga siibay. **11** Oo markii niman isdiriraan,
haddii mid naagtiisu u soo dhowaato si ay ninkeeda uga
samatabbixiso gacanta kan isaga dilaya, hadday gacanta
soo fidiso oo ay isaga xiniinyaha ku dhegto, **12** markaas
waa inaad iyada gacanta ka gooysaa oo aadan innaba u
nixin. **13** Waa inaadan kolaygaaga ku haysan miisaanno kala
cayn ah oo ah mid weyn iyo mid yar. **14** Oo waa inaadan
gurigaaga ku haysan weelal qiyaaseed oo kala cayn ah oo
ah mid weyn iyo mid yar. **15** Waa inaad haysataa miisaan
qumman oo xaq ah, oo waa inaad haysataa weel qiyaaseed
oo qumman oo xaq ah, in cimrigaagu ku dheeraado dalka
Rabbiga Ilaahaaga ahu uu ku siinayo. **16** Waayo, kuwa
waxyaalahaas oo kale sameeya oo ah kuwa si aan xaq
ahayn wax u sameeya oo dhan waa u karaahiyo Rabbiga
Ilaahaaga ah. **17** Bal xusuusta wixii ay reer Camaaleq idinku
sameeyeen markaad jidka soo socoteen oo aad Masar ka
soo baxdeen, **18** iyo siday jidka idiinkaga hor yimaadeen oo
ay u laayeen dabaadigiinnii, kuwaas oo ahaa kulli intiinnii
taagta darnayd oo dambaysay, markaad tabarta darnaydeen
oo daallanaydeen. Iyaguse Ilaah kama ay cabsan. **19**
Sidaas daraaddeed markii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinka
nasiyo cadaawayaashiinna hareerahiinna ku wareegsan oo
dhan, idinkoo jooga dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dhaxal
idiin siinayo inaad hantidaan aawadeed, waa inaad reer
Camaaleq ka baabbi'isaan inta samada ka hoosaysa, oo
taas ha illoobina.

26 Oo markaad gashid dalkii Rabbiga Ilaahaaga ahu
uu dhaxalka kuu siinayo, oo aad hantido ee aad
dhex degto, **2** waa inaad keentaa midhaha dhulka kuwa
ugu horreeya oo dhan, kuwaasoo aad ka guran doonto
dalka Rabbiga Ilaahaaga ahu uu ku siinayo, oo waa inaad
dambiil ku riddaa oo kolkaas waxaad tagtaa meesha Rabbiga
Ilaahaaga ahu uu u dooranayo inuu magiciisa halkaas
dhigo. **3** Oo waa inaad u timaadaa wadaadka waagaas
joogi doono, oo waxaad ku tidhaahdaa, Waxaan maanta
u qirayaa Rabbiga Ilaahaaga ah inaan imid dalkii Rabbigu
ugu dhaartay awowayaasheen inuu ina siinayo. **4** Oo
markaas wadaadku waa inuu dambiisha gacantaada ka
qaadaa oo uu hor dhigaa meesha allabariga oo Rabbiga
Ilaahaaga ah. **5** Oo markaas waa inaad jawaabtaa oo
Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa ka tidhaahdaa, Aabbahay
wuxuu ahaa mid reer Suuriya ah oo warwareega. Wuxuu ku
dhaadhacay Masar, oo halkaasuu degay, isagoo reerkiisu
yar yahay, oo halkaas wuxuu ku noqday quruun weyn oo
xoog badan oo tiro badan. **6** Markaas Masriyiintii wax
xun bay nagu sameeyeen oo na dhibeen, oo waxay na
saareen addoonnimo culus. **7** Oo annana markaasaannu
Rabbiga ah Ilaahii awowayaashayo u qayshannay, kolkaasaa
Rabbigu codkayagii maqlay oo dhibkayagii iyo hawshayadii
iyo dulmigayagii arkay. **8** Markaasaa Rabbigu dalkii Masar
nagaga soo baxshay gacan xoog badan, iyo cudud fidsan,
iyo cabsi weyn, iyo calaamooyin iyo yaabab, **9** oo meeshan
buu na keenay, oo wuxuu na siiyey dalkan oo ah dal caano
iyo malab la barwaaqaysan. **10** Oo haatan Rabbiyow,
waxaan keenay dhulkii aad i siisay midhihiisii u horreeyey.
Kolkaas waa inaad midhaha hor dhigtaa Rabbiga Ilaahaaga
ah, oo aad ku sujuuddaa Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa.
11 Waa inaad adiga iyo kan reer Laawi ah iyo qariibka
idin dhex joogaaba ku faraxdaan kulli wanaagga Rabbiga
Ilaahiinna ahu idin siiyey adiga iyo reerkaagaba. **12** Oo
markaad wada dhammaysid bixintii meeltobnaadyada aad ka
bixinaysid midhaha kuu baxa sannadda saddexaad taasoo
ah sannaddii bixinta meeltobnaadyada, waa inaad siisaa
kan reer Laawi, iyo qariibka, iyo agoonta, iyo carmalka
inay irdahaaga gudahooda ku cunaan oo dhergaan. **13**
Oo Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa waxaad ka tidhaahdaa,
Anigu gurigaygii waan ka soo bixiyey waxyaalihii quduuska
ahaa, oo sidaad iigu amartay oo dhan ayaan u siiyey
kan reer Laawi, iyo qariibka, iyo agoonta, iyo carmalka.
Amarradaadii midna kuma xadgudbin, mana aanan illoobin
iyagii. **14** Oo iyaga wax kama cunin anoo barooranaya,
waxna kama qaadan anigoo nijaas ah, qof dhintayna wax
ugama siin. Waan dhegaystay codkii Rabbiga Ilaahayga

ah, oo waxaan sameeyey wixii aad igu amartay oo dhan.
15 Rabbiyow, hoygaaga quduuska ah oo samada ah hoos
ka soo fiiri oo barakee dadkaaga reer binu Israa'iil, iyo
dhulkii aad na siisay oo aad ugu dhaaratay awowayaashayo
oo ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan. **16** Maanta
Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu idinku amrayaa inaad
qaynuunnadan iyo amarradan yeeshaan, haddaba sidaas
daraaddeed waa inaad xajisaan oo aad qalbigiinna oo dhan
iyo naftiinna oo dhan ka yeeshaan. **17** Oo maanta waxaad
Rabbiga u ballanqaaddeen inuu isagu Ilaah idiin yahay, iyo
inaad jidkiisa ku soconaysaan, oo aad qaynuunnadiisa iyo
amarradiisa iyo xukummadiisa xajinaysaan, oo aad codkiisa
dhegaysanaysaan. **18** Oo Rabbiguna wuxuu maanta idiin
ballanqaaday inaad ahaanaysaan dad hanti isaga u ah
siduu idiin ballanqaaday, iyo inaad xajinaysaan amarradiisa
oo dhan, **19** iyo inuu idinka sare mariyo quruumaha uu
sameeyey oo dhan xagga ammaanta iyo xagga magaca
iyo xagga sharaftaba, iyo inaad Rabbiga Ilaahiinna ah u
ahaanaysaan dad quduus ah siduu yidhi.

27 Markaasaa Muuse iyo odayaashii reer binu Israa'iil
waxay dadkii ku amreen oo ku yidhaahdeen, Amarka
aan maanta idinku amrayo oo dhan wada xajiya. **2** Oo
maalintii aad Webi Urdun uga gudubtaan dalkii Rabbiga
Ilaahiinna ahu uu idin siinayo waa inaad dhagaxyo waaweyn
qotomisaan oo aad nuurad ku malaastaan, **3** oo waxaad ku
qortaan erayada sharcigan oo dhan markaad gudubtaan
inaad gashaan dalkii Rabbiga Ilaahiinna ahu idin siinayo oo
ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan, sidii Rabbiga ah
Ilaahii awowayaashiin uu idiin ballanqaaday. **4** Oo markaad
Webi Urdun ka gudubtaan, waa inaad Buur Ceebaal ku
qotomisaan dhagaxyada aan maanta idinkaga amrayo, oo
iyaga waa inaad nuurad ku malaastaan. **5** Oo halkaas waa
inaad Rabbiga Ilaahiinna ah meel allabari uga dhistaan, ha
ahaato meel allabari oo dhagax ah, oo dhagaxyadeeda waa
inaydaan alaab bir ah u qaadan. **6** Oo Rabbiga Ilaahiinna ah
meeshiisa allabariga waa inaad ku dhistaan dhagaxyo aan la
qorin, oo meeshaas dusheeda waxaad Rabbiga Ilaahiinna ah
ugu bixisaan qurbaanno la gubo. **7** Oo waa inaad qurbaanno
nabaadiino sadqaysaan, oo aad halkaas ku cuntaan, oo
aad Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa ku faraxdaan. **8** Oo waa
inaad dhagaxyada si bayaan ah ugu qortaan sharcigan
erayadiisa oo dhan. **9** Markaasaa Muuse iyo wadaaddadii
reer Laawi waxay la hadleen reer binu Israa'iil, oo waxay ku
yidhaahdeen, Reer binu Israa'iilow, aamusa oo dhegaysta.
Maanta waxaad noqoteen dadkii Rabbiga Ilaahiinna ah. **10**
Haddaba waa inaad addeecdaan codka Rabbiga Ilaahiinna
ah, oo aad yeeshaan amarradiisa iyo qaynuunnadiisa aan
maanta idinku amrayo. **11** Oo isla maalintaas Muuse wuxuu
dadkii ku amray oo ku yidhi, **12** Reer Simecoon, iyo reer
Laawi, iyo reer Yahuudah, iyo reer Isaakaar, iyo reer Yuusuf,
iyo reer Benyaamiin waa inay kor istaagaan Buur Gerisiim
inay dadka u duceeyaan markaad Webi Urdun ka gudubtaan.
13 Oo reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Aasheer, iyo reer
Sebulun, iyo reer Daan, iyo reer Naftaalina waa inay Buur
Ceebaal habaar isla taagaan. **14** Oo markaas reer Laawi
waa inay jawaabaan oo dadka reer binu Israa'iil oo dhan
cod weyn ku yidhaahdaan, **15** Inkaaru ha ku dhacdo ninkii
sameeya oo meel qarsoon qotonsada sanam xardhan ama
la shubay oo Rabbiga karaahiyo u ah oo ah wax nin saanac
ahu gacantiisa ku sameeyey. Oo dadka oo dhammuna
ha u jawaabeen oo ha yidhaahdeen, Aamiin. **16** Inkaaru
ha ku dhacdo kii aabbihiis ama hooyadiis fududaysta. Oo
dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin. **17** Inkaaru
ha ku dhacdo kii soohdinta deriskiisa durkiya. Oo dadka
oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin. **18** Inkaaru ha
ku dhacdo kii qof indha la' jidka ka habaabiya. Oo dadka
oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin. **19** Inkaaru ha
ku dhacdo kii qalloociya garta qariibka iyo agoonta iyo
carmalka. Oo dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin.
20 Inkaaru ha ku dhacdo kii la seexda naagtii aabbihiis,
maxaa yeelay, aabbihiis buu maradii ka banneeyey. Oo
dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin. **21** Inkaaru ha
ku dhacdo kii neef u galmooda, cayn kasta ha ahaadee. Oo
dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin. **22** Inkaaru ha
ku dhacdo kii la seexda walaashiis oo ah ina aabbihiis ama
ina hooyadiis. Oo dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen,
Aamiin. **23** Inkaaru ha ku dhacdo kii soddohdiis la seexda. Oo
dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin. **24** Inkaaru
ha ku dhacdo kii deriskiisa qarsoodi ku dila. Oo dadka oo
dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin. **25** Inkaaru ha ku
dhacdo kii laaluush u qaata inuu qof aan xaq qabin dilo. Oo
dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin. **26** Inkaaru ha
ku dhacdo ku kasta oo aan adkayn sharcigan erayadiisa inuu
sameeyo. Oo dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin.

28 Oo haddaad aad u dhegaysataan codka Rabbiga
Ilaahiinna ah, oo intaad xajisaan aad yeeshaan
amarradiisa aan maanta idinku amrayo oo dhan, Rabbiga
Ilaahiinna ahu wuxuu idinka wada sare marin doonaa
quruumaha dunida oo dhan. **2** Oo barakooyinkan oo
dhammuna way idinku soo degi doonaan, wayna idin
soo gaadhi doonaan, haddaad codka Rabbiga Ilaahiinna
ah dhegaysataan. **3** Waxaad ku barakaysnaan doontaan
magaalada, oo waxaad ku barakaysnaan doontaan duurka.
4 Oo waxaa barakaysnaan doona midhaha jidhkiinna, iyo
midhaha dhulkiinna, iyo midhaha xoolihiinna oo ah dhasha
lo'diinna iyo tan idihiinna. **5** Waxaa barakaysnaan doona
dambiishiinna iyo weelkiinna aad wax ku cajiintaan. **6**
Oo waad barakaysnaan doontaan markaad gudaha soo
gashaan, oo waad barakaysnaan doontaan markaad dibadda
u baxdaan. **7** Oo cadaawayaashiinna idinku kaca Rabbigu
wuxuu ka dhigi doonaa in hortiinna lagu laayo. Jid qudha
ayay idinkaga iman doonaan, oo hortiinna ayay toddoba jid
ku kala carari doonaan. **8** Oo Rabbigu wuxuu ku amri doonaa
inay barakadu idinku soo degto idinka, iyo maqsinnadiinna,
iyo wax alla wixii aad gacanta ku qabataanba, oo wuxuu
idinku barakayn doonaa dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu
uu idin siinayo. **9** Rabbigu wuxuu idinka dhigan doonaa
dad isaga qudhiisa quduus u ah, siduu idiinku dhaartay,
haddaad amarrada Rabbiga Ilaahiinna ah xajisaan oo aad
jidadkiisana ku socotaan. **10** Oo dadka dunida oo dhammu
waxay arki doonaan in laydiinku yeedhay magicii Rabbiga,
wayna idinka cabsan doonaan. **11** Oo Rabbigu wanaag
buu idiinku badin doonaa midhaha jidhkiinna, iyo midhaha
xoolihiinna, iyo midhaha dhulkiinna idinkoo jooga dalka
Rabbigu awowayaashiin ugu dhaartay inuu idin siinayo. **12**

Oo Rabbigu wuxuu idiin furi doonaa khasnaddiisa wanaagsan
ee samada inuu dalkiinna roob siiyo xilligiisa, iyo inuu wada
barakeeyo shuqulka aad gacanta ku qabataan oo dhan,
oo idinku quruumo badan baad wax deymin doontaan,
waxbase ma amaahan doontaan. **13** Oo Rabbigu wuxuu
idinka dhigayaa madaxa, idinkana dhigi maayo dabada, oo
weligiin waxaad ahaanaysaan kuwa sarreeya, oo noqon
maysaan kuwa hooseeya, haddaad dhegaysataan amarrada
Rabbiga Ilaahiinna ah oo aan maanta idinku amrayo, oo
intaad xajisaan aad yeeshaan, **14** oo aydaan erayada aan
maanta idinku amrayo gees uga leexan xagga midigta iyo
xagga bidixda toona, inaad ilaahyo kale daba gashaan oo
aad u adeegtaan. **15** Laakiinse haddaydnan dhegaysan
codka Rabbiga Ilaahiinna ah, inaad xajisaan oo aad wada
yeeshaan amarradiisa iyo qaynuunnadiisa aan maanta idinku
amrayo, markaas inkaarahan oo dhammu way idinku soo
degi doonaan oo idin soo gaadhi doonaan. **16** Waxaad ku
inkaarnaan doontaan magaalada oo waxaad ku inkaarnaan
doontaan duurka. **17** Waxaa inkaarnaan doona dambiishiinna
iyo weelkiinna aad wax ku cajiintaan. **18** Oo waxaa inkaarnaan
doona midhaha jidhkiinna iyo midhaha dhulkiinna, iyo dhasha
lo'diinna iyo tan idihiinna. **19** Oo waad inkaarnaan doontaan
markaad gudaha soo gashaan, oo waad inkaarnaan doontaan
markaad dibadda u baxdaan. **20** Rabbigu wuxuu idinku soo
dejin doonaa inkaar iyo dhibaato, oo wuu idinku canaanan
doonaa wax alla wixii aad gacanta ku qabataan oo dhan
jeeraad baabba'daan oo aad haddiiba halligantaan, waana
sharka falimihiinna, oo aad iiga tagteen aawadiis. **21** Oo
Rabbigu wuxuu idinku dhejin doonaa balaayada, jeeruu
idinka baabbi'iyo dalka aad u gelaysaan inaad hantidaan.
22 Rabbiguna wuxuu idinku dhufan doonaa taagdarro, iyo
qandho, iyo gubasho, iyo kulayl daran, iyo seef, iyo beera-
engeeg, iyo caariyaysi, oo iyana way idin eryan doonaan ilaa
aad halligantaan. **23** Oo samada idinka korraysaa waxay
noqon doontaa naxaas, oo dhulka idinka hooseeyaana wuxuu
noqon doonaa bir. **24** Oo Rabbigu roobka dalkiinna wuxuu ka
dhigi doonaa budo iyo boodh, oo waxaasu samaday idinkaga
soo degi doonaan ilaa aad baabba'daan. **25** Oo Rabbigu
wuxuu ka dhigi doonaa in laydinku laayo cadaawayaashiinna
hortooda, oo iyaga jid qudha baad kaga iman doontaan,
oo hortooda ayaad toddoba jid ku kala carari doontaan, oo
boqortooyooyinka dunida oo dhammu waad ku dhex rogrogmi
doontaan hore iyo dib. **26** Oo meydkiinnu wuxuu cunto u
noqon doonaa haadka hawada oo dhan iyo dugaagga dhulka,
oo mid iyaga ka eryana lama arki doono. **27** Oo Rabbigu
wuxuu idinku ridi doonaa boogtii Masar, iyo kasoobaxyo,
iyo cadho, iyo xajiin aydaan ka bogsan karin. **28** Oo weliba
Rabbigu wuxuu idinku ridi doonaa waalli iyo indhabbeel iyo
naxdin. **29** Oo hadhkii baad u haabhaaban doontaan sida
indhooluhu gudcurka u haabhaabto, oo jidadkiinna kuma
liibaani doontaan, laakiinse had iyo goorba waa laydin dulmi
doonaa oo waa laydin dhici doonaa, oo mid idin badbaadiyana
lama arki doono. **30** Naag baad guursan doontaa, laakiinse
nin kalaa la seexan doona, guri baad dhisan doontaa,
laakiinse degi maysid, beercanab baad beeran doontaa,
laakiinse midhihiisa ku isticmaali maysid. **31** Dibigaaga ayaa
hortaada lagu gowrici doono, idahaagana waxaa la siin
doonaa cadaawayaashaada, oo mid ku badbaadiyana lama
arki doono. **32** Wiilashiinna iyo gabdhihiinna waxaa la siin
doonaa dad kale, oo indhihiinnuna way eegi doonaan, oo
maalinta oo dhan waxaad la taag darnaan doontaan xiiso
aad iyaga u qabtaan, oo gacantiinnuna xoog ma yeelan
doonto innaba. **33** Oo midhaha dhulkiinna iyo hawshiinna oo
dhan waxaa cuni doona quruun aydaan aqoon, oo weligiin
waxaad ahaan doontaan dad la dulmo oo la burburiyo,
34 oo taas daraaddeed waxaad la waalan doontaan waxa
indhihiinnu arki doonaan. **35** Oo Rabbigu lowyaha iyo
lugaha tan iyo tin iyo cedhib wuxuu idinka gelin doonaa
boogo aydaan ka bogsan karin. **36** Oo Rabbigu wuxuu
idinka iyo boqorkiinna aad boqran doontaanba u geeyn
doonaa quruun idinka iyo awowayaashiinba aydaan aqoon,
oo halkaas waxaad ugu adeegi doontaan ilaahyo kale oo
qoryo iyo dhagax ah. **37** Oo dadyowga Rabbigu idiin geeyn
doono oo dhan dhexdooda waxaad ku ahaan doontaan
yaab iyo maahmaah iyo halqabsi. **38** Waxaad beerta u
qaadan doontaan abuur badan, wax yar baadse ka soo
urursan doontaan, maxaa yeelay, waxaa cuni doona ayax.
39 Waxaad beeran doontaan beero canab ah, waanad fali
doontaan, laakiinse khamrina ma cabbi doontaan, canabna
kama guran doontaan, waayo, waxaa cuni doona dixiri.
40 Oo soohdimihiinna oo dhan dhexdooda waxaa idiinku
oolli doona geedo saytuun ah, laakiinse saliid kuma subkan
doontaan, waayo, saytuunkiinna midhuhu way ka daadan
doonaan. **41** Waxaad dhali doontaan wiilal iyo gabdho,
laakiinse iyagu kuwiinna ma ahaan doonaan, maxaa yeelay,
maxaabiis ahaan bay idiinka tegi doonaan. **42** Dhirtiinna
oo dhan iyo midhaha dhulkiinnaba waxaa lahaan doona
ayax. **43** Oo qariibka dhexdiinna ku jira ayaa idinka sare mari
doona, oo idinkuna hoos baad u sii degi doontaan. **44** Oo
isagu wax buu idin deymin doonaa, idinkuse wax ma deymin
doontaan, madaxa buu noqon doonaa, idinkuse dabada
baad noqon doontaan. **45** Inkaarahan oo dhammu idinkay
idinku soo degi doonaan, wayna idin eryan doonaan oo idin
soo gaadhi doonaan ilaa aad baabba'daan, maxaa yeelay,
ma aydaan dhegaysan codka Rabbiga Ilaahiinna ah, inaad
xajisaan amarradiisa iyo qaynuunnadiisa uu idinku amray. **46**
Oo waxay calaamad iyo yaab ku dul ahaan doonaan idinka
iyo farcankiinnaba weligiin, **47** maxaa yeelay, idinku Rabbiga
Ilaahiinna ah wax kasta oo uu idinku badiyey aawadood
uguguma aydaan adeegin faraxsanaan iyo qalbi reyreeya.
48 Haddaba sidaas daraaddeed cadaawayaashiinna Rabbigu
idiin soo diri doono ayaad ugu adeegi doontaan gaajo iyo
harraad iyo qaawanaan, idinkoo wax kasta u baahan, oo
wuxuu qoorta idinka saari doonaa harqood bir ah, ilaa uu
idin baabbi'iyo. **49** Rabbigu wuxuu meel fog oo dhulka
darafkiisa ah idinkaga keeni doonaa quruun sida gorgorka u
duulaysa oo aydaan afkeeda garanayn, **50** oo ah quruun
weji cabsi badan, oo aan dadka waayeelka ah maamuusin,
aan dhallaankana u nixin. **51** Oo dadkaasu wuxuu cuni
doonaa midhaha xoolihiinna iyo midhaha dhulkiinna, ilaa aad
baabba'daan, oo weliba idiinkama tegi doono hadhuudh,
iyo khamri, iyo saliid, iyo dhasha lo'diinna, iyo tan idihiinna,
ilaa uu idin halligo. **52** Oo meel kasta oo dhulkiinna ah
ayuu dhammaan irdihiinna idinku hareerayn doonaa ilaa
derbiyadiinna deyrka dheer ee aad isku hallayseen ay soo
wada dhacaan, oo wuxuu idinku hareerayn doonaa irdihiinna

oo dhan ee dhulka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siiyey oo dhan. **53** Oo waxaad cuni doontaan midhaha jidhkiinna, kaasoo ah hilibka wiilashiinna iyo gabdhihiinna Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siiyey, waana markaad gashaan hareeraynta iyo cidhiidhiga ay cadaawayaashiinnu idinku cidhiidhin doonaan. **54** Ninka idinku dhex jira oo idiinku jilicsan, oo qabow ku noolaan jiray, wuxuu il shar ah ku dayi doonaa walaalkiis, iyo naagtiisa laabta kaga jiifta, iyo kuwa carruurtiisa ka hadhay, **55** si uusan midkoodna wax uga siin hilibka carruurtiisa oo uu cuni doono, maxaa yeelay, isaga waxba uma hadhi doonaan intii uu ku jiro hareeraynta iyo cidhiidhiga ay cadaawayaashiinnu irdihiinna oo dhan idinkaga cidhiidhin doonaan. **56** Oo naagta jilicsan, oo idinku dhex jirta oo qabow ku noolaan jirtay oo aan u quudhin inay cagteeda cad dhulka dhigto nolosheedii qaboobayd oo jilicsanayd aawadeed, waxay il shar ah ku dayi doontaa ninkeeda laabta kaga jiifa, iyo wiilkeeda iyo gabadheeda. **57** Wayna ka qarsan doontaa mandheerta ka soo dhex baxdo labadeeda lugood, iyo carruurteeda ay dhasho, waayo, qarsoodi bay iyaga u cuni doontaa iyadoo wax kasta u baahan, intay ku jirto hareeraynta iyo cidhiidhiga ay cadaawayaashiinnu irdihiinna oo dhan idinkaga cidhiidhin doonaan. **58** Haddeydnan dhawrin oo wada yeelin erayada sharcigan ee kitaabkan ku qoran oo dhan inaad ka cabsataan magacan ammaanta badan oo cabsida badan oo ah RABBIGA ILAAHIINNA AH, **59** markaas Rabbigu wuxuu idinka iyo farcankiinnaba ku ridi doonaa belaayooyin yaab leh oo waaweyn oo wakhti dheer idinku raaga, iyo cudurro xunxun oo wakhti dheer idinku raaga, iyo cudurro xunxun oo wakhti dheer idinku raaga. **60** Oo haddana wuxuu idinku soo dejin doonaa cudurradii Masar oo dhan oo aad ka cabsan jirteen, oo way idinku dhegi doonaan. **61** Oo weliba Rabbigu wuxuu kaloo idinku soo dejin doonaa ilaa aad wada baabba'daan cudur kasta iyo belaayo kasta oo aan ku qornayn kitaabka sharcigan. **62** Oo in kastoo aad u faro badnaydeen sida xiddigaha samada oo kale waxaa uun idinka hadhi doona in yar oo dhawr ah, maxaa yeelay, codkii Rabbiga Ilaahiinna ah ayaad dhegaysan weydeen. **63** Oo sidii Rabbigu idiinku farxay inuu wanaag idiin sameeyo oo uu idin badiyo, ayuu sidaas oo kale ugu farxi doonaa inuu idin halligo oo idin baabbi'iyo, oo idinka waa laydinka rujin doonaa dalka aad ugu socotaan inaad hantidaan. **64** Oo Rabbigu wuxuu idinku kala dhex firdhin doonaa dadyowga oo dhan, iyo tan iyo dunida geesteed iyo ilaa geesteeda kale, oo halkaas waxaad ugu adeegi doontaan ilaahyo kale oo qoryo iyo dhagax ah oo aydaan aqoon idinka iyo awowayaashiin toona. **65** Oo quruumahaas dhexdooda istareex kama heli doontaan, oo cagtiinnuna ma nasan doonto, laakiinse Rabbigu wuxuu halkaas idinku siin doonaa qalbigariir, iyo indhabbeel, iyo naf dulloobid. **66** Oo naftiinnana waad u shakiyi doontaan, oo habeen iyo maalinba waad cabsan doontaan, oo noloshiinnana ma aad hubi doontaan innaba. **67** Oo waaberigii waxaad odhan doontaan, Bal may fiid noqoto! Sababtuna waa cabsida aad qalbiga ka cabsan doontaan iyo xumaanta aad indhaha ku arki doontaan. **68** Oo Rabbigu mar dambe wuxuu Masar idinku celin doonaa idinkoo doonniyo ku jira, oo waxaad mari doontaan jidkii aan idinku idhi, Mar dambe ma aad arki doontaan, oo halkaasaad cadaawayaashiinna isugu iibin doontaan, inaad rag iyo dumarba addoommo u ahaataan, oo weliba ninna idinma iibsan doono.

29 Kuwanu waa erayadii axdigii Rabbigu Muuse ku amray, oo uu reer binu Israa'iil kula dhigtay dalkii reer Moo'aab, oo aan ahayn axdigii uu iyaga kula dhigtay Buur Xoreeb. **2** Markaasaa Muuse u wada yeedhay reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Idinku waad wada aragteen wixii Rabbigu markaad Masar joogteen hortiinna ku sameeyey Fircoon iyo addoommadiisii oo dhan iyo dalkiisii oo dhan, **3** kuwaas oo ahaa jirrabyadii waaweynaa oo indhihiinnu arkeen, iyo calaamooyinkii iyo yaababkii waaweynaa, **4** laakiinse Rabbigu ilaa maantadan la joogo idinma siin qalbi wax garta iyo indho wax arka iyo dhego wax maqla toona. **5** Oo anigu intii afartan sannadood ah ayaan cidlada idinku dhex kexeeyey, oo dharkiinnii korkiinna kuma duugoobin, kabihiinniina cagihiinna kuma dhammaanin. **6** Idinku ma aydaan cunin kibis, mana aydaan cabbin khamri ama wax lagu sakhraamo toona si aad u garataan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahiinna ah. **7** Oo markaad meeshan timaadeen waxaa inagu soo baxay Siixon oo ahaa boqorkii Xeshboon iyo Coog oo ahaa boqorkii Baashaan, oo innana waynu laynay. **8** Oo dalkoodiina intaan qaadannay ayaan dhaxal u siinnay reer Ruubeen iyo reer Gaad iyo qabiilkii reer Manaseh badhkood. **9** Haddaba erayada axdigan xajiya oo yeela inaad ku liibaantaan wax alla wixii aad samaysaan. **10** Maanta dhammaantiin waxaad hor taagan tihiin Rabbiga Ilaahiinna ah. Waxaa wada jooga madaxdiinnii, iyo qabiilooyinkiinnii, iyo odayaashiinnii, iyo saraakiishiinnii, iyo xataa nimankii reer binu Israa'iil oo dhan, **11** iyo dhallaankiinnii, iyo naagihiinnii, iyo qariibkiinnii xeryihiinna ku dhex jira, xataa kan geedaha idiin jara iyo kan biyaha idiin dhaansha, **12** inaad gashaan axdiga Rabbiga Ilaahiinna ah iyo dhaarta Rabbiga Ilaahiinna ahu uu maanta idinla dhiganayo, **13** inuu maanta dad idinka dhigto iyo inuu Ilaah idiin noqdo, siduu idiin sheegay oo uu ugu dhaartay awowayaashiin oo ahaa Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub. **14** Oo idinka keligiinna idinla dhigan maayo axdigan iyo dhaartan, **15** laakiinse waxaan la dhiganayaa ka maanta inala taagan halkan Rabbiga Ilaaheenna ah hortiisa, iyo ka aan maanta halkan inala taagnaynba, **16** (waayo, waad ogtihiin sidaan Masar ku dhex degganaan jirnay iyo sidaan u soo dhex marnay quruumihii aad ka soo dhex gudubteen, **17** waanad aragteen waxyaalahoodii karaahiyada ahaa iyo sanamyadoodii ahaa qoryaha, iyo dhagaxa, iyo lacagta, iyo dahabka, oo iyaga dhex yiil,) **18** waaba intaasoo uu dhexdiinna ku jiraa nin, ama naag, ama reer, ama qabiil, qalbigiisu maanta uga sii jeestay Rabbiga Ilaaheenna ah inuu u adeego quruumahaas ilaahyadooda, oo waaba intaasoo uu idinku dhex jiraa xidid dhalaa xammeeti iyo dacar, **19** oo ay noqon doontaa markuu maqlo habaarkan erayadiisa inuu isagu qalbigiisa ka ducaysto oo isyidhaahdo, Nabad baan heli doonaa, in kastoo aan ku socday madaxadayggayga inaan sakhraannimo ku harraadbeelo. **20** Rabbigu ninkaas saamixi maayo, laakiinse Rabbiga cadhadiisa iyo masayrkiisa ayaa ninkaas ku kululaan doona, oo inkaarta kitaabkan ku qoran oo dhammuna isagay saarnaan doontaa, oo Rabbiguna magiciisa wuu ka tirtiri doonaa inta samada ka hoosaysa oo dhan. **21** Oo Rabbigu

wuxuu isaga qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan uga dhex sooci doonaa inuu belaayo ugu dejiyo siday yihiin dhammaan inkaaraha axdiga ee ku qoran kitaabkan sharciga. **22** Oo qarniga soo socda oo ah carruurtiinna dabadiin kici doonta, iyo shisheeyaha dal fog ka iman doonaaba markay arkaan dalkaas belaayadiisa iyo cudurrada Rabbigu ku riday, **23** iyo in dalka oo dhammu yahay baaruud, iyo cusbo, iyo meel guban, oo aan waxba lagu beerin, aanna dhalin, oo aan cawsna ka bixin innaba sidii markii la afgembiyey Sodom iyo Gomora, iyo Admaah iyo Seboyim oo Rabbigu ku afgembiyey cadhadiisa iyo xanaaqiisa, **24** markaasay quruumaha oo dhammu odhan doonaan, Rabbigu muxuu dalkan sidaas ugu galay? Oo kulaylka xanaaqan weyn micnihiisu waa maxay? **25** Markaasaa dadku waxay odhan doonaan, Maxaa yeelay, iyagu waxay ka tageen axdigii uu Rabbiga ah Ilaaha awowayaashood la dhigtay markuu ka soo bixiyey dalkii Masar, **26** oo intay tageen ayay u adeegeen oo caabudeen ilaahyo kale oo ayan aqoon, isaguna uusan siin, **27** oo sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu ugu xanaaqay dalkan, inuu ku soo dejiyo kulli inkaarta kitaabkan ku qoran oo dhan. **28** Oo Rabbigu dhulkoodii ayuu kaga rujiyey cadho iyo xanaaq iyo dhirif weyn, oo wuxuu ku dhex tuuray dal kaleeto siday maantadan tahay. **29** Waxyaalaha qarsoon waxaa iska leh Rabbiga Ilaaheenna ah, laakiinse waxyaalaha la muujiyey waxaa iska leh innaga iyo carruurteenna weligeenba inaan sharcigan erayadiisa oo dhan yeelno.

30 Oo markii waxyaalahan oo dhammu ay idinku dhacaan, kuwaas oo ah barakada iyo inkaarta aan idin hor dhigay, oo aad ku xusuusataan quruumaha Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idinku kexeeyey dhexdooda oo dhan, **2** oo aad Rabbiga Ilaahiinna ah u soo noqotaan oo aad idinka iyo carruurtiinnuba qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo dhan ku addeecdaan codkiisa iyo waxyaalahan aan maanta idinku amrayo oo dhan, **3** markaasaa Rabbiga Ilaahiinna ahu idinka celin doonaa maxaabiisnimadiinna, wuuna idiin naxariisan doonaa, oo mar kaluu idinka soo ururin doonaa quruumihii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dhexdooda idinku kala firdhiyey oo dhan. **4** Oo haddii masaafirradiinna qaarkoodu joogaan meesha samada ugu shishaysa, Rabbiga Ilaahiinna ahu halkaasuu idinka soo ururin doonaa, oo halkaasuu idinka soo kaxayn doonaa, **5** markaasaa Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu idin keeni doonaa dalkii awowayaashiin mar hore hantiyeen, oo idinna waad hantiyi doontaan, oo wanaag buu idiin samayn doonaa, wuuna idinka sii badin doonaa intii awowayaashiin ahaan jireen. **6** Oo markaas Rabbiga Ilaahiinna ahu sida jidhka loo gudo ayuu idinka jari doonaa xumaanta qalbigiinna iyo tan qalbiga farcankiinna inaad Rabbiga Ilaahiinna ah ka jeclaataan qalbiga oo dhan iyo nafta oo dhan si aad u noolaataan. **7** Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu inkaarahan oo dhan wuxuu ku ridi doonaa cadaawayaashiinna iyo kuwa idin neceb oo idin silcin jiray. **8** Oo idinna waa inaad soo noqotaan, oo aad addeecdaan codka Rabbiga, oo aad yeeshaan amarradiisa aan maanta idinku amrayo oo dhan. **9** Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu idinku barwaaqayn doonaa shuqulka aad gacanta ku qabataan oo dhan iyo midhaha jidhkiinna iyo midhaha xoolahiinna, iyo midhaha dhulkiinnaba, waayo, Rabbigu mar kaluu ku farxi doonaa inuu wanaag idiin sameeyo siduu awowayaashiin ugu farxay oo kale, **10** haddaad addeecdaan codka Rabbiga Ilaahiinna ah oo aad xajisaan amarradiisa iyo qaynuunnadiisa ku qoran kitaabkan sharciga, iyo haddaad Rabbiga Ilaahiinna ah ugu soo noqotaan qalbiga oo dhan iyo nafta oo dhan. **11** Waayo, amarkan aan maanta idinku amrayo ma aha mid aad idiinku adag, mana aha mid idinka fog. **12** Oo samadana kuma uu jiro si aad u tidhaahdaan, Bal yaa samada noo kori doona oo noo keeni doona, oo na maqashiin doona aannu amarkaas yeelnee? **13** Oo baddana kama uu shisheeyo si aad u tidhaahdaan, Bal yaa badda nooga gudbi doona oo noo keeni doona, oo na maqashiin doona, aannu amarkaas yeelnee? **14** Laakiinse eraygii waa idiin dhow yahay, wuxuuna ku jiraa afkiinna iyo qalbigiinna inaad yeeshaan. **15** Bal eega, maanta waxaan idin hor dhigay nolol iyo wanaag, iyo geeri iyo shar, **16** oo waxaan maanta idinku amrayaa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah jeclaataan, oo aad jidadkiisa ku socotaan, oo aad wada xajisaan amarradiisa iyo qaynuunnadiisa iyo xukummadiisa inaad noolaataan oo badataan iyo in Rabbiga Ilaahiinna ahu idinku barakeeyo dalka aad ugu socotaan inaad hantidaan. **17** Laakiinse haddii qalbigiinnu sii jeesto, oo aad dhegaysan weydaan, laakiinse laydiin jiito inaad ilaahyo kale caabuddaan oo u adeegtaan, **18** waxaan maanta idiin caddaynayaa inaad hubaal halligmaysaan, oo cimrigiinnu ku dheeraan maayo dalka aad Webi Urdun uga gudbaysaan inaad gashaan oo aad hantidaan. **19** Maanta waxaan u yeedhayaa samada iyo dhulka inay idiinku markhaati furaan, inaan idin hor dhigay nolol iyo geeri, iyo barako iyo inkaar, haddaba sidaas daraaddeed nolosha doorta idinka iyo farcankiinnuba aad noolaateene, **20** idinkoo Rabbiga Ilaahiinna ah jecel, oo codkiisa addeecaya, oo isaga sii xajista, waayo, isagu waa noloshiinna iyo dhererka cimrigiinna inaad degganaataan dalkii Rabbigu ugu dhaartay inuu siinayo awowayaashiin oo ahaa Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub.

31 Markaasaa Muuse tegey oo erayadan kula hadlay reer binu Israa'iil oo dhan. **2** Oo wuxuu iyagii ku yidhi, Maanta waxaan jiraa boqol iyo labaatan sannadood, oo mar dambe ma bixi karo, mana soo geli karo, oo Rabbiguna wuxuu igu yidhi, Webigan Urdun ka gudbi maysid. **3** Haddaba waxaa idin hor gudbaya Rabbiga Ilaahiinna ah, oo hortiinna buu ka baabbi'in doonaa quruumahaas, oo idinna iyaga waad hantiyi doontaan, oo sidii Rabbigu yidhi, waxaa idin hor kici doona Yashuuca. **4** Oo Rabbigu wuxuu quruumahaas ku samayn doonaa siduu ugu sameeyey Siixon iyo Coog iyo dalkoodiiba, kuwaas oo ahaa boqorradii reer Amor ee uu baabbi'iyey. **5** Oo Rabbigu iyaga gacantiinna buu soo gelin doonaa, oo waa inaad ku samaysaan siduu yahay amarkii aan idinku amray oo dhan. **6** Haddaba xoog yeesha oo aad u dhiirranaada, ha baqina, hana ka cabsanina, waayo, waxaa idinla socda Rabbigii Ilaahiinna ahaa. Idinma gabi doono, idinmana dayrin doono. **7** Markaasaa Muuse Yashuuca u yeedhay, oo wuxuu reer binu Israa'iil oo dhan hortooda ku yidhi, Xoog yeelo oo aad u dhiirranow, waayo, waxaad dadkan ula gudbaysaa dalkii Rabbigu awowayaashood ugu dhaartay inuu iyaga siinayo, oo dalkaas ayaad dhaxalsiin doontaa. **8** Waxaa ku hor socda Rabbiga, wuuna kula jiri

doonaa, kuma gabi doono, kumana dhayrin doono, haddaba ha baqin, hana qalbi jabin. **9** Markaasaa Muuse sharcigan qoray, oo wuxuu u dhiibay wadaaddadii reer Laawi oo qaadi jiray sanduuqii axdiga Rabbiga, iyo odayaashii reer binu Israa'iil oo dhan. **10** Markaasaa Muuse iyagii ku amray oo ku yidhi, Haddaba markii toddoba sannadood dhammaatoba wakhtiga la amray oo sannadda saamaxaadda, oo ah Iidda Waababka, **11** markii reer binu Israa'iil oo dhammu ay u yimaadaan inay Rabbiga Ilaahiinna ah kaga hor muuqdaan meesha uu dooranayo, waa inaad sharcigan ku akhridaan reer binu Israa'iil oo dhan hortooda iyagoo maqlaya. **12** Oo soo wada shiriya dadka oo dhan, ragga, iyo dumarka, iyo dhallaanka, iyo qariibka irdihiinna ku jiraba, inay maqlaan, oo ay bartaan, oo ay Rabbiga Ilaahiinna ah ka cabsadaan, iyo inay xajiyaan oo wada yeelaan erayada sharcigan oo dhan, **13** iyo in carruurtooda aan hore u aqoonu ay maqlaan, oo ay bartaan inay Rabbiga Ilaahiinna ah ka cabsadaan, in alla intaad deggan tihiin dalka aad Webi Urdun uga gudbaysaan inaad hantidaan. **14** Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Bal eeg, wakhtigii aad dhiman lahayd waa soo dhow yahay, haddaba Yashuuca u yeedh oo isdhex taaga teendhada shirka, aan isaga amar siiyee. Markaasaa Muuse iyo Yashuuca tageen oo teendhadii shirka isdhex taageen. **15** Kolkaasaa Rabbigu teendhada kaga dhex muuqday tiir daruur ah, oo tiirkii daruurta ahaa wuxuu ku kor istaagay iriddii teendhada. **16** Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Bal eeg, waad dhiman doontaa oo awowayaashaa la seexan doontaa, oo dadkanuna way kici doonaan oo sida naagi ninkeeda ka dhillowday ayay u raaci doonaan ilaahyada qalaad ee dalka, kuwaasoo ay dhex joogayaan, oo aniga way iga tegi doonaan oo axdigaygii aan iyaga la dhigtayna way jebin doonaan. **17** Oo kolkaasaa cadhadaydu ku kululaan doontaa iyaga, waanan ka tegi doonaa, oo wejigaygana waan ka qarin doonaa, oo iyaga waa la baabbi'in doonaa, oo waxaa ku soo degi doona masiibo iyo dhibaatooyin badan, oo waxay maalintaas odhan doonaan, Ilaaheenna aan ina dhex joogin aawadiis sow masiibadanu inooguma soo degin? **18** Oo anna hubaal maalintaas wejigayga ayaan ka qarin doonaa sharka badan oo ay sameeyeen aawadiis, maxaa yeelay, iyagu waxay u jeesteen ilaahyo kale. **19** Haddaba gabaygan qorta, adiguna reer binu Israa'iil bar, oo iyaga afkooda geli, in gabaygaasu ii noqdo markhaati reer binu Israa'iil ka gees ah. **20** Waayo, markaan iyaga geeyo dalkii aan awowayaashood ugu dhaartay, dalkaasoo caano iyo malab la barwaaqaysan, oo ay wax cunaan oo wada dhergaan oo cayilaan, kolkaasay u jeesan doonaan ilaahyo kale, wayna u adeegi doonaan, anna way i quudhsan doonaan, axdigaygana way jebin doonaan. **21** Oo markii masiibo iyo dhibaatooyin badanu ku soo degaan ayaa gabayganu hortooda ku markhaati furayaa, waayo, afka farcankoodu ma illoobi doono, maxaa yeelay, waan ogahay fikirkooda ay ku fikirayaan haddeertan intaanan iyaga geeyn dalkii aan ugu dhaartay ka hor. **22** Sidaas daraaddeed Muuse ayaa gabaygan isla maalintaas qoray oo reer binu Israa'iil baray. **23** Oo Rabbigaa Yashuuca ina Nuun amar siiyey oo ku yidhi, Xoog yeelo oo aad u dhiirranow, waayo, reer binu Israa'iil ayaad geeyn doontaa dalkii aan iyaga ugu dhaartay, oo anna waan kula jiri doonaa. **24** Oo markii Muuse dhammaystiray sharcigan erayadiisii oo uu kitaab ku qoray ilaa ay wada dhammaadeen, **25** ayaa Muuse amray reer Laawi oo qaadi jiray sanduuqii axdiga Rabbiga, oo wuxuu ku yidhi iyagii, **26** Kitaabkan sharciga qaada, oo waxaad ag dhigtaan sanduuqa axdiga Rabbiga Ilaahiinna ah inuu halkaas ku ahaado markhaati idinka gees ah. **27** Waayo, caasinimadiinna iyo madax adkaantiinna waan aqaan. Bal eeg, intaan weli noolahay oo aan maantadan idinla joogo caasiyiin baad ku ahaydeen Rabbiga, haddaba intee baad ka sii darnaan doontaan markaan dhinto dabadeed? **28** Haddaba bal ii soo shiriya odayaasha qabiilooyinkiinna oo dhan iyo saraakiishiinna aan erayadan dhegahooda kula hadlee, oo aan samada iyo dhulkana u yeedha iyaga ha ku marag fureene. **29** Waayo, waan ogahay in markaan dhinto dabadeed aad iskharribi doontaan, oo aad jidkii aan idinku amrayna gees uga leexan doontaan, oo ugu dambaystana masiibo baa idinku dhici doonta, maxaa yeelay, waxaad samayn doontaan wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, inaad isaga kaga xanaajisaan shuqulka aad gacmihiinna ku samaysaan. **30** Kolkaasaa Muuse shirkii reer binu Israa'iil oo dhan dhegahoodii kula hadlay erayadii gabaygan ilaa ay wada dhammaadeen.

32 Samooyinkow, dhegaysta waan hadlayaaye, Oo dhulkuna ha maqlo erayada afkayga. **2** Cilmigaygu wuxuu u soo da'ayaa sida roobka, Hadalkayguna wuxuu u soo degayaa sida sayaxa, Sida roob yaru doogga ugu da'o, iyo sida tiixu biqilka ugu tiixo, **3** Waayo, anigu waxaan naadinayaa magicii Rabbiga. Idinku weyneeya Ilaaheenna. **4** Isagu waa dhagaxa, shuqulkiisuna waa kaamil, Waayo, jidadkiisa oo dhammu waa caddaalad, Isagu waa Ilaah aamin ah, oo aan xumaan lahayn, Isagu waa xaq, waana caaddil. **5** Way iskharribeen, oo carruurtiisii iyagu ma aha, waa ceebtooda, Iyagu waa qarni qalloocan oo maroorsan. **6** Dadyahow nacaska ah oo aan xigmadda lahaynu Ma saasaad Rabbiga ugu abaalguddaan? War isagu sow ma aha Aabbihiinnii idin soo iibsaday? Isagaa idin uumay oo idin xoogeeyey. **7** Bal xusuuso waagii hore, Oo soo garwaaqso qarniyo badan sannadahood, Aabbahaa weyddii oo wuu ku ogeysiin doonaa, Odayaashaadana weyddii oo way kuu sheegi doonaan. **8** Markii Ilaaha ugu wada sarreeyaa uu quruumaha dhaxalkooda siiyey, Oo uu kala soocay binu-aadmiga, Intii tirada reer binu Israa'iil ahayd Ayuu dadka soohdimaha u dhigay, **9** Waayo, Rabbiga qaybtiisu waa dadkiisa, Reer Yacquubna waa saamigii dhaxalkiisa. **10** Wuxuu isaga ka dhex helay dhul lamadegaan ah, Iyo cidlada baabba'a ah oo ay dugaaggu ka dhex ciyaan. Hareerihiisuu isku wareejiyey, wuuna xannaaneeyey, Oo wuxuu isaga u dhawray sida ishiisa inankeeda, **11** Sida gorgorku buulkiisii u lulo, Oo dhashiisa ugu kor ruxmo, Oo baalashiisa u kala bixiyo, oo uu u qaado, Oo garbihiisa ugu xambaaro, **12** Ayaa Rabbiga oo keliya isaga hoggaamiyey, Oo ilaah qalaadna lama joogin. **13** Wuuna fuuliyey meelaha sarsare ee dhulka, Oo wuxuu cunay wixii beerta ka baxay, Wuxuuna ka dhigay inuu nuugo malab dhagaxii ka soo baxay, Iyo saliid dhagax madow ka soo baxday. **14** Wuxuuna quutay subag lo'aad, iyo caano idaad, Iyo baraarro baruurtood, Iyo wananka Baashaan, iyo riyaha, Iyo sarreenka ugu wanaagsan. Oo dhiiggii canabkana waxaad ka cabtay khamri.

15 Laakiinse Yeshuruun wuu cayilay, oo wax buu harraatiyey.
Adigu waad cayishay, waanad buurnaatay, oo xaydhaysatay.
Markaasuu ka tegey Ilaahii uumay, Oo quudhsaday Dhagaxii
badbaadadiisa. **16** Waxay isaga kaga hinaasiyeen ilaahyo
qalaad, Oo waxay kaga xanaajiyeen waxyaalo karaahiyo ah.
17 Waxay wax u sadaqeeyeen jinniyo aan Ilaah ahayn, Iyo
ilaahyo ayan iyagu aqoon Oo ah kuwo cusub oo dhowaan
soo baxay, Oo awowayaashiin ayan ka cabsan jirin. **18**
Adigu Dhagaxii ku dhalay ma aad xusuusnid, Oo waad
iska illowday Ilaahii ku dhalay. **19** Rabbiguna wuu arkay,
oo wuu nacay, Maxaa yeelay, wiilashiisii iyo gabdhihiisii
ayaa isaga ka xanaajiyey. **20** Oo wuxuu yidhi, Wejigayga
waan ka qarin doonaa, Oo waxaan arki doonaa bal wixii
ugu dambaystoodu noqon doonto. Waayo, iyagu waa qarni
aad u qalloocan Iyo carruur aan iimaan lahayn. **21** Wax
aan Ilaah ahayn bay igaga hinaasiyeen, Oo waxay igaga
cadhaysiiyeen waxyaalahoodii aan waxtarka lahayn, Oo
anna waxaan iyaga kaga hinaasin doonaa kuwo aan dad
ahayn, Oo waxaan kaga cadhaysiin doonaa quruun nacas
ah. **22** Waayo, dab baa ka qaxmay cadhadaydii, Oo wuxuu
gubaa ilaa meesha ugu hoosaysa ee She'ool, Dhulkana wuu
baabbi'iyaa iyo waxa ka baxaba. Oo wuxuu dab ku dhejiyaa
aasaaska buuraha. **(Sheol h7585)** **23** Waxaan korkooda ku
tuuli doonaa belaayooyin, Oo fallaadhahaygana iyagaan ku
gani doonaa. **24** Waxay ku baabbi'i doonaan gaajo, oo waxay
ku guban doonaan kulayl qaxmaya Iyo halligaad qadhaadh,
Oo waxaan ku diri doonaa ilkaha dugaagga, Iyo waabayda
waxyaalaha ciidda ku gurguurta. **25** Dibadda waxaa ku
layn doona seef, guryaha gudahoodana cabsi, Oo barbaar
iyo bikrad iyo naasnuug iyo oday cirro lehba way wada
baabbi'i doonaan. **26** Waxaan idhi, Iyaga meel fog baan
ku kala firdhin lahaa, Oo xusuustoodana dadka dhexdiisa
waan ka joojin lahaa, **27** Haddaanan ka cabsanin cadowga
cadhadiisa, Waaba intaasoo ay cadaawayaashoodu si xun u
macaamiloodaan, Oo ay yidhaahdaan, Gacantayadii waa
sarraysaa, Oo waxyaalahan oo dhan Rabbigu ma uu samayn.
28 Waayo, iyagu waa quruun aan talo lahayn, Oo innaba
waxgarasho kuma jirto. **29** Bal may caqli yeeshaan, oo ay
waxan gartaan, Oo bal may ka fikiraan ugu dambaystooda!
30 Haddaan Dhagaxoodii iyaga iibin, Oo aan Rabbigu iyaga
gacanta u gelin, Sidee baa nin keliya kun u eryi karaa? Labase
sidee bay toban kun u didin karaan? **31** Dhagaxoodu ma aha
sida Dhagaxayaga. Oo xataa cadaawayaashayada qudhoodu
waxaas way kala gartaan. **32** Waayo, geedcanabkoodu
wuxuu ka yimid geedcanabkii Sodom, Iyo kii ku yiil beerihii
Gomora. Canabkoodu waa midho sumeed, Rucubyadooduna
waa qadhaadh. **33** Khamrigoodu waa jebiso waabaydeed,
Iyo mariidka xun ee jilbiska. **34** Tanu sow ilama kaydsana,
Iyadoo shaabadaysan oo khasnadahayga ku dhex jirta? **35**
Aarsasho iyo abaalmarinba anigaa iska leh, Markay cagtoodu
simbiriirixan doonto, Waayo, maalintii masiibadoodu waa
dhow dahay, Oo waxyaalaha iyaga ku soo kor degi doona
ayaa deddejin doona. **36** Maxaa yeelay, Rabbigu dadkiisa wuu
xukumi doonaa, Oo addoommadiisana wuu ka nixi doonaa,
Markuu arko in xooggoodii dhammaaday, Oo aan midna
ku hadhin, mid xidhan iyo mid furan toona. **37** Oo wuxuu
odhan doonaa, Bal meeye ilaahyadoodii, Iyo dhagaxii ay isku
halleeyeen, **38** Oo cunay baruurtii allabaryadooda, Oo cabbay
khamrigii qurbaankoodii cabniinka ahaa? Haddaba ha soo
kaceen, oo ha idin caawiyeen, Oo iyagu ha idin daafaceen. **39**
Haddaba bal eega inaan aniga qudhuhu ahay isagii, Oo aniga
mooyaane aan ilaah kale jirin. Wax baan dilaa, waanan soo
nooleeyaa. Wax baan dhaawacaa, waanan bogsiiyaa. Mana
jiro mid gacantayda wax ka samatabbixin karaa. **40** Waayo,
gacantayda ayaan xagga samada kor ugu qaadaa, Oo
waxaan leeyahay, Weligay waan noolahay. **41** Haddaan listo
seeftayda dhalaalaysa, Oo gacantayduna xukun qabsato,
Cadaawayaashayda waan ka aarsan doonaa, Oo kuwa i
necebna waan u abaalgudi doonaa. **42** Fallaadhahayga
waan ku sakhraamin doonaa Kuwa la dilay iyo maxaabiista
dhiiggooda, Oo seeftayduna waxay hilib ka cuni doontaa
Madaxa hoggaamiyayaasha cadowga. **43** Quruumahow,
dadkiisa la reyreeya, Waayo, isagu wuu aaran doonaa
dhiiggii addoommadiisa, Oo cadaawayaashiisana wuu ka
aarsan doonaa, Oo dalkiisa iyo dadkiisana buu u kafaaro
gudi doonaa. **44** Markaasaa Muuse yimid oo gabaygan
erayadiisii oo dhan kula hadlay dhegihii dadka, isaga iyo
Yashuuca ina Nuunba. **45** Markaasaa Muuse dhammeeyey
hadalkii uu erayadan oo dhan kula hadlayay reer binu Israa'iil
oo dhan, **46** oo wuxuu ku yidhi, Qalbigiinna ku qabsada kulli
erayadan aan maanta idiin sheegay oo dhan, kuwaasoo aad
carruurtiinna ku amri doontaan si ay u dhawraan oo u wada
yeelaan sharcigan erayadiisa oo dhan. **47** Waayo, taasu
idiinma aha wax aan waxtar lahayn, maxaa yeelay, waaba
naftiinnii, oo waxyaalahaas daraaddood ayaa cimrigiinnu ugu
dheeraan doonaa dalka aad Webi Urdun uga gudbaysaan
inaad hantidaan. **48** Oo Rabbigu isla maalintaas qudheeda
wuu la hadlay Muuse oo wuxuu ku yidhi, **49** Waxaad fuushaa
buurtan Cabaariim, oo ah Buur Nebo oo ku dhex taal dalka
reer Moo'aab, oo ka soo hor jeeda Yerixoo, oo bal waxaad
fiirisaa dalka reer Kancaan oo aan reer binu Israa'iil hantida
u siinayo, **50** oo kolkaas ku dhimo buurta aad fuulaysid, oo
dadkaagii la urur, sidii walaalkaa Haaruunba ugu dhintay Buur
Xor, oo uu dadkiisii ula ururay, **51** maxaa yeelay, waad igu
xadgudubteen idinkoo reer binu Israa'iil dhex jooga markaad
joogteen biyihii Meriibaah oo ku taal Qaadeesh, oo cidladii
Sin ku dhex taal, waayo, reer binu Israa'iil dhexdooda quduus
igagama aydaan dhigin. **52** Haddaba dalka hortaadaad
ka arki doontaa, laakiinse geli maysid dalka aan reer binu
Israa'iil siinayo.

33 Tanu waa Muuse oo ahaa ninkii Ilaah ducadiisii uu
reer binu Israa'iil ugu duceeyey intuusan dhiman.
2 Isagoo leh, Rabbigu wuxuu ka yimid Siinay, Oo Seciir
ayuu uga soo kacay iyaga, Wuxuu ka soo iftiimay Buur
Faaraan, Oo ka yimid tobanka kun oo quduuska ah, Oo
gacantiisa midigtana waxaa iyaga ugu jiray sharci dab
ah. **3** Haah, isagu dadyowga wuu jecel yahay. Kuwiisa
quduuska ah oo dhammuna gacantaaday ku jiraan, Oo
iyagu waxay fadhiisteen cagahaaga, Oo waxay qaadanayaan
erayadaada. **4** Muuse wuxuu inagu amray sharci, Dhaxal
u ah shirka reer Yacquub. **5** Oo waxaa Yeshuruun ku
jiray boqor. Markii madaxda dadka qabiilooyinka reer binu
Israa'iil oo dhammu Ay soo wada ururee. **6** Ruubeen ha
noolaado oo yuusan dhiman, Oo raggiisu yuusan yaraan. **7**
Tanuna waa ducadii uu Yahuudah ugu duceeyey, isagoo leh,

Rabbiyow, codka Yahuudah maqal, Oo isaga dadkiisa soo
dhex geli, Gacmihiisu ha ku filnaadeen, Oo adiguna ka caawi
cadaawayaashiisa. **8** Oo markuu Laawi u ducaynayayna
wuxuu yidhi, Tummiimkaagii iyo Uuriimkaagii waxay la jiraan
kaaga aad jeceshahay, Oo aad Masaah ku tijaabisay, Oo
aad biyihii Meriibaah agtooda kula dirirtay, **9** Kii aabbihiis
iyo hooyadiis yidhi, Anigu ma arag, Oo walaalihiisna aan
aqoonsan, Oo carruurtiisiina aan aqoon, Waayo, iyagu
erayadaadii way xajiyeen, Oo axdigaagiina way dhawreen.
10 Waxay reer Yacquub bari doonaan xukummadaada,
Reer binu Israa'iilna sharcigaaga. Hortaada waxay soo dhigi
doonaan foox, Oo meeshaada allabarigana waxay saari
doonaan allabari dhan oo la gubo. **11** Haddaba Rabbiyow
xoolihiisa barakee, Oo shuqulka gacmihiisana aqbal, Oo
kuwii isaga ku kaca iyo kuwa necebna Dhexda ku dhufo
si ayan mar dambe u kicin. **12** Oo markuu Benyaamiin u
ducaynayayna wuxuu yidhi, Kan Rabbigu jecel yahay wuxuu
ammaan u fadhiyi doonaa meel cagtiisa ah, Oo maalintii oo
dhanna gaashaan buu u yahay, Oo wuxuu deggan yahay
garbihiisa dhexdooda. **13** Oo markuu Yuusuf u ducaynayayna
wuxuu yidhi, Dalkiisu ha ahaado mid Rabbigu ku barakeeyo
Waxyaalaha qaaliga ah oo samada, iyo sayaxa, Iyo moolka
hoos fidsan, **14** Iyo waxyaalaha qaaliga ah oo ah midhaha
qorraxda, Iyo waxyaalaha qaaliga ah oo ah waxyaalaha bilaha
soo baxa, **15** Iyo waxyaalaha ugu wanaagsan ee buuraha
gaboobay, Iyo waxyaalaha qaaliga ah oo kuraha daa'imiska
ah, **16** Iyo dhulka waxyaalihiisa qaaliga ah iyo buuxnaantiisa,
Iyo kii duurka degganaa raallinimadiisa. Barakadaasu ha ku
soo degto madaxa Yuusuf, Isagoo ahaa kii walaalihiis laga
soocay. **17** Sida dibigiisa curadka ah weynaan buu leeyahay,
Oo geesihiisuna waa sidii geeso gisi, Oo wuxuu ku hardiyi
doonaa dadka dunida dhinacyadeeda jooga oo dhan, Oo
iyagu waa tobanka kun oo reer Efrayim, Iyo kumaanyaalka
reer Manaseh. **18** Oo markuu Sebulun u ducaynayayna
wuxuu yidhi, Sebulunow, ku farax baxniintaada, Adiguna
Isaakaarow, ku farax teendhooyinkaaga. **19** Iyagu waxay
dadka ugu yeedhi doonaan buurta, Oo halkaasay ku bixin
doonaan allabaryada xaqnimada, Waayo, waxay nuugi
doonaan hodantinimada badaha Iyo bacaadka qasnadihiisa
qarsoon. **20** Oo markuu Gaad u ducaynayayna wuxuu yidhi,
Barako ha ku dhacdo kii reer Gaad ballaadhiya, Isagu wuxuu
u jiifaa sida gool libaax, Oo wuxuu dillaacsadaa gacanta
iyo madaxa dhaladiisa. **21** Isagaa doortay qaybtii kowaad,
Waayo, halkaas qaybtii taliyaha baa lagu kaydiyey, Wuxuu
soo raacay madaxdii dadka, Oo wuxuu reer binu Israa'iil la
sameeyey caddaaladdii Rabbiga iyo xukummadiisiiba. **22** Oo
markuu Daan u ducaynayayna wuxuu yidhi, Daan waa dhal
libaax, Oo ka soo booda Baashaan. **23** Oo markuu Naftaali u
ducaynayayna wuxuu yidhi, Naftaaliyow, kaaga raallinimo ka
dhergayow, Oo barakadii Rabbiga ka buuxsantayow, Adigu
hanti galbeedka iyo koonfurta. **24** Oo markuu Aasheer u
ducaynayayna wuxuu yidhi, Aasheer ku wiilasha ku dhex
barakaysan ha ahaado, Oo hana ahaado kan walaalihiis u
bogaan, Oo cagtiisana saliid ha daro. **25** Kabahaagu waxay
ahaan doonaan bir iyo naxaas, Oo intay maalmahaagu yihiin
xooggaaguna ha ahaado. **26** Yeshuruunow, wax Ilaah la
mid ah ma jiro, Kaasoo samada u fuula, inuu ku caawiyo,
Cirkana sharaftiisa u fuula. **27** Ilaaha daa'imka ahu waa
hoygaaga, Oo waxaa kaa hooseeya gacmo weligood jira.
Oo cadowgana hortaaduu ka tuuray, Oo yidhi, Baabbi'i. **28**
Oo Israa'iil oo ah isha Yacquub oo keliya Ammaan buu
ku deggan yahay dal sarreen iyo khamri leh, Oo waxaa
samada uga soo da'a sayax. **29** Reer binu Israa'iilow, waad
faraxsan tihiin. Bal yaa idinla mid ah, oo ah dad uu Rabbigu
badbaadiyey, Kaasoo ah gaashaanka caawimaaddiinna,
Iyo seefta sharaftiinna. Cadaawayaashiinnu way isu kiin
dhiibi doonaan, Oo waxaad cag marin doontaan meelahooda
sarsare.

34 Markaasaa Muuse bannaankii Moo'aab ka tegey
oo wuxuu aaday Buur Nebo, oo fuulay dhaladii
Buur Fisgaah oo Yerixoo ka soo hor jeedda. Kolkaasaa
Rabbigu isagii tusay dalkii Gilecaad oo dhan iyo tan iyo
Daan, **2** iyo dalkii reer Naftaali oo dhan, iyo dalkii reer
Efrayim iyo reer Manaseh, iyo dalkii reer Yahuudah oo
dhan, tan iyo badda galbeed, **3** iyo xagga koonfureed, iyo
bannaanka dooxada Yerixoo oo ah magaalada geedaha
timireed, iyo tan iyo Socar. **4** Oo Rabbigu wuxuu isagii
ku yidhi, Waa kaas dalkii aan ugu dhaartay Ibraahim iyo
Isxaaq iyo Yacquub oo aan midkood kasta ku idhi, Dalkaas
waxaan siinayaa farcankaaga. Haddaba waxaan ka dhigay
inaad indhahaaga ku aragto, laakiinse xaggaas u gudbi
maysid. **5** Sidaas daraaddeed Muuse oo ahaa addoonkii
Rabbigu meeshaasoo ahayd dalkii reer Moo'aab ayuu ku
dhintay, sida erayga Rabbigu ahaa. **6** Oo wuxuu isagii ku
aasay dooxada ku taal dalka Moo'aab oo ka soo hor jeeda
Beytfecoor, laakiinse ilaa maantadan la joogo ma jiro nin
qabrigiisii yaqaan. **7** Oo Muuse markuu dhintay wuxuu jiray
boqol iyo labaatan sannadood, oo haddana indhihiisu ma
aragdarnaan, xooggiisiina kama yaraan. **8** Oo reer binu
Israa'iilna soddon maalmood ayay Muuse ugu ooyayeen
bannaankii Moo'aab, haddaba maalmihii loo barooranayay
Muuse way dhammaadeen. **9** Oo Yashuuca ina Nuunna
waxaa ka buuxay ruuxa xigmadda, maxaa yeelay, Muusaa
gacmihiisa mar hore saaray, oo reer binu Israa'iil isagii way
maqleen, oo sidii Rabbigu Muuse ku amray ayay sameeyeen.
10 Oo tan iyo waagaasna reer binu Israa'iil kama dhex kicin
nebi Muuse la mid ah oo Rabbigu fool ka fool u yaqaan.
11 Oo ma jirin mid sameeyey calaamooyinkii iyo yaababkii
uu Rabbigu isaga dalkii Masar ugu diray inuu ku sameeyo
Fircoon, iyo addoommadiisii oo dhan, iyo dalkiisii oo dhan,
12 waxyaalahaasoo uu Muuse gacantii xoogga badnayd oo
dhan iyo cabsidii weynayd oo dhan kaga sameeyey reer binu
Israa'iil oo dhan hortooda.

Yashuuca

1 Addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa markuu dhintay
dabadeed, Rabbigu wuxuu la hadlay Yashuuca ina Nuun,
oo Muuse midiidin u ahaa, oo wuxuu ku yidhi, **2** Addoonkaygii
Muuse ahaa waa dhintay, haddaba kac, oo webigan Urdun
ka tallaaba, adiga iyo dadkan oo dhammuba, oo waxaad
u gudubtaan dalka aan siinayo iyaga, kuwaasoo ah reer
binu Israa'iil. **3** Meel kasta oo aad cagta dhigtaanba waan
idin siiyey, sidaan Muuse ugu sheegay. **4** Oo soohdintiinnu
waxay noqon doontaa marka laga bilaabo cidlada, iyo
Lubnaantan, iyo xataa tan iyo webiga weyn oo ah Webi
Yufraad, iyo dalka reer Xeed oo dhan, iyo tan iyo badda
weyn ee xagga qorraxdu u dhacdo. **5** Cimrigaaga oo dhan
ninna isma kaa hor taagi kari doono. Sidaan Muuse ula jiray
ayaan adigana kuula jiri doonaa. Kuma aan gabi doono,
kumana aan dayrin doono. **6** Haddaba xoog yeelo, oo aad
u dhiirranow, waayo, dadkan waxaad dhaxalsiisaa dalkii
aan ugu dhaartay awowayaashood inaan iyaga siiyo. **7**
Xoog uun yeelo, oo aad u dhiirranow inaad dhawrtid oo
aad yeeshid si waafaqsan sharcigii addoonkaygii Muuse
kugu amray oo dhan. Si aad ugu liibaantid meel kastoo aad
tagtidba, sharcigaas ha uga leexan midigta iyo bidixda toona.
8 Kitaabkan sharcigu waa inaanu afkaaga ka tegin, laakiinse
waa inaad u fiirsataa habeen iyo maalinba, si aad u dhawrtid
wax alla waxa ku qoran oo dhan, waayo, markaasaad
jidkaaga ku barwaaqoobi doontaa, waanad liibaani doontaa.
9 Miyaanan kugu amrin? Xoog yeelo, oo aad u dhiirranow.
Ha cabsan, hana qalbi jabin, waayo, Rabbiga Ilaahaaga ahu
wuu kula jiraa meel kastoo aad tagtidba. **10** Markaasaa
Yashuuca wuxuu amray saraakiishii dadka, oo ku yidhi, **11**
Bal xerada dhex mara, oo waxaad dadka ku amartaan, oo
ku tidhaahdaan, Saadkiinna diyaarsada, waayo, saddex
maalmood waa inaad kaga gudubtaan webigan Urdun inaad
gashaan oo hantidaan dalkii Rabbiga Ilaahiinna ahu hanti
ahaan idiin siinayo. **12** Oo Yashuuca wuxuu la hadlay reer
Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilka reer Manaseh badhkiis,
oo wuxuu ku yidhi, **13** Bal xusuusta eraygii addoonkii
Rabbiga oo Muuse ahaa idinku amray isagoo leh, Rabbiga
Ilaahiinna ahu waa idin nasinayaa, oo wuxuu idin siin doonaa
dalkan. **14** Dumarkiinna, iyo dhallaankiinna, iyo xoolihiinnuba
waxay joogi doonaan dalkii Muuse idinka siiyey Webi Urdun
shishadiisa, laakiinse raggiinna xoogga leh oo hubka sita
oo dhammu waa inay walaalahood ka hor gudbaan, oo ay
caawiyaan iyaga, **15** ilaa Rabbigu walaalihiin nasiyo, siduu
idinkaba idiin nasiyey, oo ay iyana hantiyaan dalkii Rabbiga
Ilaahiinna ahu iyaga siinayo; oo markaasaad ku soo noqon
doontaan dalkii hantidiinna, oo waad hantiyi doontaan dalkii
addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa idinka siiyey Webi Urdun
shishadiisa oo ah xagga qorrax ka soo baxa. **16** Markaasay
Yashuuca ugu jawaabeen, Kulli wixii aad nagu amartay oo
dhan waannu yeeli doonnaa, oo meel alla meeshii aad noo
dirtoba waannu tegi doonnaa. **17** Oo sidii aannu Muuse
wax walba uga dhegaysan jirnay ayaannu adigana kaaga
dhegaysan doonnaa. Rabbiga Ilaahaaga ahu uun ha kula jiro
siduu Muuse ula jiray oo kale. **18** Oo ku alla kii amarkaaga
caasiya oo aan dhegaysan erayadaada iyo wax alla wixii aad
ku amartid oo dhanba, kaas waa in la dilaa; laakiinse xoog
yeelo oo aad u dhiirranow.

2 Markaasaa Yashuuca ina Nuun wuxuu Shitiim si qarsoon
uga diray laba nin oo basaasyo ah, oo wuxuu ku yidhi,
Bal taga oo soo ilaaleeya dalka iyo magaalada Yerixoo.
Markaasay tageen, oo waxay galeen guri naag dhillo ah oo
magaceeda la odhan jiray Raxab, oo halkaasay jiifsadeen. **2**
Oo markaasaa boqorkii Yerixoo loo sheegay oo lagu yidhi,
Niman reer binu Israa'iil ah ayaa caawa magaalada yimid si
ay dalka u ilaaleeyaan. **3** Markaasaa boqorkii Yerixoo cid
u diray Raxab, oo ku yidhi, Soo bixi nimankii kuu yimid oo
gurigaaga galay, waayo, waxay u yimaadeen si ay dalka oo
dhan u ilaaleeyaan. **4** Laakiin naagtii mar horay kaxaysay
labadii nin, wayna qarisay; oo waxay tidhi, Haah, nimankii
waa ii yimaadeen, laakiinse ma aan garanaynin meel ay
ka yimaadeen, **5** oo markii iridda la xidhi lahaa oo ay
gudcur noqotay ayay nimankii baxeen. Meeshii nimankii
tageenna anigu garan maayo; haddaba dhaqso u raacdeeya,
waayo, waad gaadhi karaysaan. **6** Laakiinse waxay iyagii
keentay saqafkii dushiisa, oo waxay ku qarisay caws linen la
yidhaahdo oo ay qummaati ugu dhigtay saqafka dushiisa. **7**
Nimankiina markaasay u raacdaysteen xagga Webi Urdun
ilaa meeshii laga gudbi jiray; oo isla markii kuwii iyaga
raacdaynayay baxeen ayaa iriddii la xidhay. **8** Oo intaanay
seexan ka hor ayaa naagtii saqafkii ugu timid iyagii, **9** oo
waxay nimankii ku tidhi, Anigu waan ogahay in Rabbigu
dalka idin siiyey, oo cabsidiinnii baa nagu dhacday, iyo in
kuwa dalka deggan oo dhammu ay hortiinna ku dhalaaleen.
10 Waayo, waxaannu maqalnay sidii Rabbigu hortiinna
uga engejiyey biyihii Badda Cas, markii aad Masar ka soo
baxdeen, iyo wixii aad ku samayseen labadii boqor oo
Siixon iyo Coog oo ahaa reer Amor, ee joogay Webi Urdun
shishadiisa, oo aad wada baabbi'iseen. **11** Oo isla markii
aannu maqalnay ayaannu dhalaalnay, oo idinka daraaddiin
ninna xoog kuma hadhin; maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna
ahu waa Ilaaha samada sare iyo dhulka hooseba jooga. **12**
Haddaba sidaas daraaddeed waan idin baryayaaye, Rabbiga
iigu dhaarta inaad reerka aabbahay ugu roonaanaysaan
sidaan idiinku roonaaday oo kale, oo i siiya calaamo run
ah; **13** iyo inaad badbaadinaysaan aabbahay, iyo hooyaday,
iyo walaalahay, iyo waxay haystaan oo dhan, iyo inaad
naftayada dhimasho ka samatabbixinaysaan. **14** Markaasaa
nimankii waxay naagtii ku yidhaahdeen, Naftayadu waxay
u bixi doontaa tiinna, haddaydnan sheegin xaalkayaga, oo
markii Rabbigu dalka na siiyo roonaan iyo daacadnimo
ayaannu kugula macaamiloon doonnaa. **15** Kolkaasay xadhig
daaqadda kaga dhex dejisay, waayo, gurigeedu wuxuu ku
yiil magaalada derbigeeda, oo waxay degganayd derbiga
dushiisa. **16** Oo waxay iyagii ku tidhi, Buurta xaggeeda taga,
yaan raacdadu idin heline, oo intii saddex maalmood ah
halkaas ku dhuunta, ilaa ay raacdadu ka soo noqonayso;
dabadeedna jidkiinna iska mara. **17** Kolkaasaa nimankii
waxay iyadii ku yidhaahdeen, Bal ogow, annagu eed kuma
yeelan doonno dhaartaadan aad nagu dhaarisay. **18** Markii
aannu dalka nimaadno, xadhiggan dunta guduudan ah waa
inaad ku xidhaa daaqaddii aad naga dejisay. Oo waa inaad
guriga gudihiisa ku soo ururSataa aabbahaa, iyo hooyadaa,

iyo walaalahaa, iyo reerka aabbahaa oo dhan. **19** Oo waxay
ahaan doontaa, in ku alla kii ka baxa albaabbada gurigaaga
oo jidka maraba, uu dhiiggiisu ahaan doono dushiisa, oo
annana aannan eed ku yeelanaynin, iyo in ku alla kii guriga
kugula jira haddii far la saaro, uu dhiiggiisu dushayada
ahaan doono. **20** Laakiinse haddaad xaalkayaga sheegto,
de markaas eed kuma yeelan doonno dhaartaadii aad nagu
dhaarisay. **21** Kolkaasay waxay ku tidhi, Sidaad tidhaahdeen
ha ahaato. Kolkaasay iska dirtay, oo iyana way ka tageen;
markaasay xadhiggii guduudnaa daaqaddii ku xidhay. **22**
Kolkaasay tageen, oo waxay yimaadeen buurtii, oo halkaasay
saddex maalmood joogeen, ilaa ay raacdadii ka soo noqotay;
oo raacdadiina jidka oo dhan bay ka doondooneen, laakiinse
ma ay helin. **23** Markaasaa labadii nin noqdeen; buurtii bay
ka degeen, oo intay webigii gudbeen ayay u yimaadeen
Yashuuca ina Nuun; kolkaasay u sheegeen wixii ku dhacay
oo dhan. **24** Oo waxay Yashuuca ku yidhaahdeen, Sida runta
Rabbigu dalka oo dhan gacmaheennuu geliyey, oo weliba,
kuwa dalka deggan oo dhammu horteenay ku dhalaalayaan
kulligood.

3 Markaasaa Yashuuca wuxuu kacay aroor hore, oo Shitiim
way ka guureen, oo Webi Urdun yimaadeen, isagii iyo
reer binu Israa'iil oo dhan, oo halkaasay degeen intaanay
gudbin ka hor. **2** Oo saddex maalmood dabadeed saraakiishii
xeraday dhex mareen, **3** oo waxay dadkii ku amreen oo ku
yidhaahdeen, Markaad aragtaan sanduuqii axdiga Rabbiga
Ilaahiinna ah, iyo wadaaddada reer Laawi oo isaga sida
waa inaad meeshiinna ka guurtaan, oo daba gashaan isaga.
4 Oo weliba waa in meel bannaan oo qiyaasteedu dhan
tahay laba kun oo dhudhun idiin dhexaysaa idinka iyo
sanduuqa. Ha u soo dhowaanina isaga, si aad u ogaataan
jidkii aad mari lahaydeen; waayo, idinku hadda ka hor
ma aydaan marin jidkan. **5** Markaasaa Yashuuca wuxuu
dadkii ku yidhi, Quduus iska dhiga, waayo, berri Rabbigu
wuxuu dhexdiinna ku samayn doonaa waxyaalo yaab leh.
6 Oo Yashuuca wadaaddadii buu la hadlay, oo ku yidhi,
Sanduuqa axdiga qaada, oo dadka ka hor gudba. Kolkaasay
waxay qaadeen sanduuqii axdiga, oo dadkiina way ka hor
mareen. **7** Markaasaa Rabbigu Yashuuca ku yidhi, Maantaan
bilaabayaa inaan kugu weyneeyo reer binu Israa'iil hortooda,
inay ogaadaan in sidii aan Muuse ula jiray, aan adigana kuula
jiri doono. **8** Oo waa inaad amartaa wadaaddada sanduuqa
axdiga sida, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markii aad gaadhaan
biyaha Webi Urdun qarkooda waa inaad Webi Urdun isdhex
taagtaan. **9** Markaasaa Yashuuca wuxuu reer binu Israa'iil ku
yidhi, Kaalaya halkan, oo maqla erayada Rabbiga Ilaahiinna
ah. **10** Oo Yashuuca wuxuu yidhi, Sidan baad ku ogaan
doontaan in Ilaaha nool idin dhex joogo, iyo inuu shakila'aan
hortiinna ka eryi doono reer Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer
Xiwi, iyo reer Feris, iyo reer Girgaash, iyo reer Amor, iyo reer
Yebuus. **11** Bal eega, Rabbiga dhulka oo dhan sanduuqiisii
axdiga ayaa idin hor maraya xagga Webi Urdun dhexdiisa.
12 Haddaba sidaas daraaddeed laba iyo toban nin ka soo
bixiya qabiilooyinka reer binu Israa'iil, qabiil walba nin. **13**
Oo markii wadaaddada sida sanduuqa Rabbiga ah Rabbiga
dhulka oo dhan ay calaacalaha cagahoodu taabtaan biyaha
Webi Urdun, ayaa biyaha Webi Urdun kala go'i doonaan,
kuwaasoo ah biyaha kor ka imanaya, oo markaasay meel
istaagi doonaan iyagoo tuulan. **14** Oo markii dadku ka tegey
teendhooyinkooda si ay Webi Urdun uga gudbaan aawadeed,
iyadoo ay ka horreeyaan wadaaddada sida sanduuqii axdiga,
15 oo markii kuwa sanduuqa sida ay soo gaadheen Webi
Urdun, oo wadaaddada sida sanduuqa ay cagahoodu galeen
biyaha qarkooda, (waayo, xilliga waxgoosashada oo dhan
Webi Urdun qararkiisa oo dhan buu buuxdhaafaa) **16** ayay
biyaha kor ka imanayay istaageen, iyagoo tuulan, oo meel
aad u fog bay istaageen oo u dhow magaalada la yidhaahdo
Aadaam oo ku ag taal Saaretaan. Kuwii hoos u kacay xagga
badda Caraabaah, taasoo ah Badda Cusbada leh, iyana
kulligood waa go'een; oo dadkii wuxuu u gudbay meel ku
toosan Yerixoo. **17** Oo wadaaddadii siday sanduuqii axdiga
Rabbiga waxay istaageen dhul engegan oo Webi Urdun
dhexdiisa ah, oo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ku
gudbeen dhul engegan, ilaa ay quruuntii oo dhammu ka
wada gudubtay Webi Urdun.

4 Oo markii quruuntii oo dhammu ay ka wada gudubtay
Webi Urdun, ayaa Rabbigu Yashuuca la hadlay, oo ku
yidhi, **2** Dadka kala bax laba iyo toban nin, qabiil walba nin, **3**
oo waxaad iyaga ku amartaa oo ku tidhaahdaa, Webi Urdun
dhexdiisa oo ah meeshii cagaha wadaaddadu istaageen,
waxaad ka qaaddaan laba iyo toban dhagax, oo waxaad
ula gudubtaan dhanka kale, oo waxaad dhigtaan meeshaad
caawa ku dhaxaysaan. **4** Markaasaa Yashuuca u yeedhay
laba iyo tobankii nin, oo uu ka diyaariyey reer binu Israa'iil,
oo qabiil walbana nin buu ka soo soocay. **5** Oo Yashuuca
wuxuu ku yidhi iyagii, Ka hor gudba sanduuqa Rabbiga
Ilaahiinna ah, oo waxaad tagtaan Webi Urdun dhexdiisa,
oo midkiin waluba dhagax garabka ha ku qaado, inta reer
binu Israa'iil qabiilooyinkooda tiradoodu tahay, **6** in taasu
idiin ahaato calaamo idin dhex taal, oo wakhtiga soo socda
markii carruurtiinnu idin weyddiiyaan, oo idinku yidhaahdaan,
Maxaad ula jeeddaan dhagaxyadan? **7** Waxaad ku odhan
doontaan, Sababtu waxa weeye, biyihii Webi Urdun baa
ku hor kala go'ay sanduuqa axdiga Ilaah; oo markii uu ka
gudbayay Webi Urdun ayay biyihii Webi Urdun kala go'een;
oo dhagaxyadanu xusuus bay u ahaan doonaan reer binu
Israa'iil weligood. **8** Oo reer binu Israa'iil waxay yeeleen sidii
Yashuuca ku amray, oo waxay Webi Urdun dhexdiisa ka
qaadeen laba iyo toban dhagax, oo ah intii qabiilooyinka
reer binu Israa'iil tiradoodu ahayd sidii Rabbigu u sheegay
Yashuuca, oo waxay u gudbiyeen meeshii ay ku dhaxeen,
oo halkaasay dhigeen. **9** Oo Yashuuca wuxuu laba iyo
toban dhagax qotomiyey Webi Urdun dhexdiisa, taasoo ah
meeshii wadaaddada sida sanduuqa axdiga ay cagahoodu
istaageen; oo ilaa maantadan weli meeshii bay jiraan. **10**
Waayo, wadaaddadii siday sanduuqa waxay istaageen Webi
Urdun dhexdiisa, ilaa ay dhammaadeen wax waluba wixii
Rabbigu ku amray Yashuuca inuu dadka kula hadlo, sidii
wixii Muuse ku amray Yashuuca oo dhan, oo dadkiina way
degdegeen oo gudbeen. **11** Oo waxaa dhacday markii ay
dadkii oo dhammu wada gudbeen inuu sanduuqii Rabbiguna
gudbay, isaga iyo wadaaddadiiba, dadkii oo arka. **12** Oo
reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilkii reer Manaseh
badhkiis ayaa reer binu Israa'iil ka hor gudbay, iyagoo hub
leh, sidii Muuse kula hadlay iyaga. **13** Qiyaas afar kun oo nin

oo hub leh oo dagaal diyaar u ah ayaa Rabbiga hortiisa ka
gudubtay oo dagaal ugu kacday xagga bannaanka Yerixoo.
14 Oo maalintaas Rabbigu wuxuu Yashuuca ku weyneeyey
reer binu Israa'iil oo dhan hortooda; oo cimrigiisii oo dhanba
way ka cabsadeen isagii, sidii ay Muuse uga baqi jireen
oo kale. **15** Markaasaa Rabbigu Yashuuca la hadlay, oo
ku yidhi, **16** Wadaaddada sanduuqa maragga sida waxaad
ku amartaa inay ka soo baxaan Webi Urdun. **17** Oo sidaas
daraaddeed Yashuuca baa amray wadaaddadii, oo ku yidhi,
Ka soo baxa Webi Urdun. **18** Oo markii wadaaddadii siday
sanduuqa axdigii Rabbiga ay ka soo dhex bexeen Webi
Urdun, oo ay cagaha u qaadeen dhul engegan, ayay biyihii
Webi Urdun meeshoodii ku soo noqdeen, oo ay qararkiisii oo
dhan ka daateen sidii markii hore. **19** Oo dadku waxay Webi
Urdun ka soo bexeen maalintii tobnaad oo bishii kowaad, oo
waxay degeen Gilgaal oo xagga bari ka xigta Yerixoo. **20** Oo
laba iyo tobankii dhagax oo ay ka soo qaadeen Webi Urdun
dhexdiisa ayuu Yashuuca qotomiyey Gilgaal. **21** Markaasuu
ka hadlay reer binu Israa'iil, oo wuxuu ku yidhi, Wakhtiga
soo socda markii carruurtiinnu aabbayaashood weyddiiyaan,
oo yidhaahdaan, Maxaad ula jeeddaan dhagaxyadan? **22**
Waxaad carruurtiinna ogeysiisaan, oo ku tidhaahdaan, Reer
binu Israa'iil Webigan Urdun waxay kaga soo gudbeen dhul
engegan. **23** Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ah baa hortiinna ka
engejiyey biyihii Webi Urdun, ilaa aad ka soo gudubteen,
sidii Rabbiga Ilaahiinna ahu u galay Badda Cas oo kale,
tii uu hortayada ka engejiyey ilaa aannu ka gudubnay,
24 si ay dadka dhulka jooga oo dhammu u ogaadaan
gacanta Rabbigu inay xoog badan tahay; oo ay weligood uga
cabsadaan Rabbiga Ilaahiinna ah.

5 Oo boqorradii reer Amor oo dhan oo joogay Webi Urdun
xaggiisa shishe oo galbeed, iyo boqorradii reer Kancaan
oo dhan oo badda dhinaceeda degganaa, markay maqleen
sida Rabbigu biyihii Webi Urdun u engejiyey reer binu
Israa'iil hortooda ilaa aannu soo wada gudubnay, ayay wada
dhalaaleen, oo xoog dambena kuma jirin, reer binu Israa'iil
aawadood. **2** Oo markaasuu Rabbigu wuxuu Yashuuca ku
yidhi, Waxaad samaysaa mindiyo dhagax adag ah, oo reer
binu Israa'iil haddana ku gud mar labaad. **3** Markaasaa
Yashuuca wuxuu samaystay mindiyo dhagax adag ah, oo
wuxuu reer binu Israa'iil ku guday meel la yidhi Buurta
Buuryada. **4** Oo Yashuuca sababtii uu u gudayna waxay
ahayd sidan: dadkii dalkii Masar ka soo baxay oo dhammu,
intii labka ahayd, xataa raggii dagaalyahannada ahaa oo
dhammuba waxay ku dhinteen cidlada intay jidka ku jireen
markay Masar ka soo bexeen dabadeed. **5** Oo dadkii soo
baxay oo dhammu way gudnaayeen; laakiinse kulli dadkii
cidlada ku dhashay intay jidka ku jireen markay Masar
ka soo bexeen dabadeed, kuwaas lama gudin. **6** Waayo,
reer binu Israa'iil waxay cidlada dhex socdeen afartan
sannadood, ilaa quruuntii oo dhan ay ka dhammaadeen
xataa raggii dagaalyahannada ahaa oo Masar ka soo baxay
oo dhammu, waayo, waxay maqli waayeen codkii Rabbiga;
kuwaas oo Rabbigu ugu dhaartay inaanu u oggolaanayn
inay arkaan dalkii Rabbigu ugu dhaartay awowayaashood
inuu annagana siin doono, dalkaas oo ah dal caano iyo
malab la barwaaqaysan. **7** Oo carruurtoodii oo uu Rabbigu
meeshoodii ka kiciyey, ayaa Yashuuca guday; maxaa yeelay,
waxay ahaayeen buuryoqab, waayo, jidka laguma soo
gudin. **8** Oo markay quruuntii oo dhan wada gudeen, waxay
iska joogeen meelahoodii ahaa xerada dhexdeeda ilaa ay
ka bogsadeen. **9** Oo Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi,
Maantaan idinka rogay ceebtii Masar, oo sidaas daraaddeed
meeshaas ilaa maantadan la joogo waxaa lagu magacaabaa
Gilgaal. **10** Oo reer binu Israa'iil waxay degeen Gilgaal; oo
bisha maalinteedii afar iyo tobnaad markay fiidkii ahayd ayay
bannaankii Yerixoo ku sameeyeen Iiddii Kormaridda. **11** Oo
maalintii Iidda Kormaridda ka dambaysay waxay cuneen
hadhuudhkii dalkii ka baxay, kaas oo ahaa kibis aan khamiir
lahayn, iyo hadhuudh la dubay, maalintaas qudheeda. **12** Oo
maannadiina maalintii dambe ayay ka joogsatay, markay
cuneen hadhuudhkii dalkii ka baxay dabadeed, oo reer binu
Israa'iilna ma ay helin maanna dambe, laakiinse sannaddaas
waxay cuneen midhihii dalkii Kancaan ka baxay. **13** Oo
markii Yashuuca joogay Yerixoo agteeda ayuu indhihiisa kor
u taagay oo wax fiiriyey, oo wuxuu arkay nin isaga ka soo hor
jeeda oo seeftiisii oo gal la' gacanta ku haysta. Markaasaa
Yashuuca intuu u tegey ku yidhi, War ma annagaad nala
gees tahay mise colkayagaad la gees tahay? **14** Markaasuu
isna wuxuu ku yidhi, Maya; laakiinse waxaan haatan u imid
inaan madax u ahaado ciidanka Ilaah. Markaasaa Yashuuca
wejigiisii dhulka saaray, wuuna sujuuday, oo wuxuu isagii ku
yidhi, Sayidkaygiiyow, maxaad anoo addoonkaaga ah igu
odhan lahayd? **15** Markaasaa kii ciidanka Rabbiga madax u
ahaa wuxuu Yashuuca ku yidhi, Kabtaada iska siib, waayo,
meeshaad ku taagan tahay waa quduus. Oo Yashuucana
sidaasuu yeelay.

6 (Haddaba Yerixoo waxaa loo xidhay reer binu Israa'iil
aawadood; oo lamana geli jirin, lagamana bixi jirin.) **2**
Markaasaa Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi, Bal eeg,
adigaan gacanta kuu geliyey Yerixoo, iyo boqorkeeda, iyo
ragga xoogga leh. **3** Oo waa inaad magaalada hareeraysaan,
oo raggiinna dagaalyahannada ah oo dhammu magaalada
mar ku soo wareega. Oo sidaas waxaad yeeshaan lix
maalmood. **4** Oo toddoba wadaad waa inay sanduuqa
hortiisa socdaan iyagoo wata toddoba buun oo wanan
geesahood ah, oo maalinta toddobaad waa inaad magaalada
ku soo wareegtaan toddoba jeer, oo wadaaddaduna waa inay
buunanka afuufaan. **5** Oo markay aad u afuufaan buunanka
wananka geesahooda ah, oo idinku aad maqashaan
dhawaaqa buunka, dadka oo dhammu qaylo dheer waa inay
ku qayliyaan, oo markaasaa derbiga magaaladu meeshiisa
ku dhici doonaa, dadkuna waa inuu nin waluba hortiisa
qummaati ugu socdaa. **6** Markaasaa Yashuuca ina Nuun
wadaaddadii u yeedhay, oo ku yidhi, Sanduuqa axdiga kor
u qaada, oo sanduuqa Rabbiga toddoba wadaad ha la
hor socdeen toddoba buun oo wanan geesahood ah. **7**
Oo waxay dadkii ku yidhaahdeen, Socda oo magaalada
hareereeya, oo ragga hubka sitaana ha ka hor mareen
sanduuqa Rabbiga. **8** Oo sidii bay noqotay. Markii Yashuuca
la hadlay dadkii waxaa socday oo Rabbiga hortiisa maray
toddobadii wadaad oo sidda toddobadii buun oo wanan
geesahood ah; oo waxay afuufeen buunankii; oo sanduuqii
axdiga Rabbiguna waa lala daba socday. **9** Oo raggii

hubka sitayna waxay hor socdeen wadaaddadii buunanka afuufayay, oo ururkii intiisii kalena waxay daba socdeen sanduuqa, oo wadaaddaduna buunankay afuufayeen intay socdeen. **10** Oo Yashuuca wuxuu dadkii ku amray oo ku yidhi, Waa inaydnaan qaylin, codkiinnana waa inaan la maqlin, afkiinnana eray qudh ah yaanu ka soo bixin, ilaa maalintii aan idinku amro inaad qaylisaan; oo markaas waa inaad qaylisaan. **11** Oo sidaasuu sanduuqii Rabbiga ugu soo wareejiyey magaaladii, oo mar bay ku soo wareegeen hareeraheeda; oo markaasay ku noqdeen xeradii, waxayna u hoydeen xeradii. **12** Markaasaa Yashuuca wuxuu kacay aroor hore, oo wadaaddadiina waxay kor u qaadeen sanduuqii Rabbiga. **13** Toddobadii wadaad oo sidday toddobadii buun oo wanan geesahood ahna, waxay had iyo goorba hor socdeen sanduuqii Rabbiga, oo waxay afuufeen buunankii; oo raggii hubka sitayna iyagay ka horreeyeen; ururkii intiisii kalena waxay daba socdeen sanduuqii Rabbiga, wadaaddaduna waxay afuufayeen buunankii intay socdeen. **14** Oo maalintii labaadna mar bay ku soo wareegeen magaaladii, oo waxay ku noqdeen xeradii; oo sidaasay intii lix maalmood ah yeeleen. **15** Oo maalintii toddobaad aroor horay keceen markii waagu beryay, oo sidii oo kale ayay magaaladii toddoba jeer ugu soo wareegeen; laakiin maalintaas ayay magaalada toddoba jeer ku soo wareegeen. **16** Oo markii toddobaad, markii wadaaddadii afuufeen buunankii ayaa Yashuuca dadkii ku yidhi, Qayliya, waayo, Rabbigu waa idin siiyey magaalada. **17** Oo magaalada waa inay xaaraan ka noqoto cid kale Rabbiga mooyaane, iyada iyo waxa gudaheeda ku jiraba; waxaa keliyahoo ka noolaanaya dhillada la yidhaahdo Raxab iyo inta guriga kula jirta oo dhan, maxaa yeelay, waxay qarisay basaasyadii aannu dirnay. **18** Oo idinku waa inaad si walba isaga dhawrtaan waxa la xarrimay, waayo, waaba intaasoo markii aad xarrintaan, aad haddana wax ka qaadataan alaabtii la xarrimay. Sidaas haddaad yeeshaan waxaad xaaraan ka dhigi doontaan oo aad dhibi doontaan xerada reer binu Israa'iil. **19** Laakiinse lacagta, iyo dahabka, iyo alaabta naxaasta iyo birta ah oo dhammu waxay quduus u yihiin Rabbiga, oo iyaga waa in la soo geliyaa khasnadda Rabbiga. **20** Sidaas daraaddeed dadkii way qayliyeen, oo wadaaddadiina buunankii bay afuufeen, oo markii dadkii maqleen dhawaaqii buunka ayaa dadkii ku qayliyey qaylo dheer, oo markaasaa derbigii meeshiisii ku dhacay, oo sidaasay dadkiina ku galeen magaaladii, oo nin waluba hortiisuu qummaati ugu socday, oo magaaladii bay qaateen. **21** Markaasay wax alla wixii magaalada ku jiray wada baabbi'iyeen, raggii iyo dumarkii, iyo dhallinyaradii iyo kuwii da'da weynaaba, iyo dibidii iyo idihii, iyo dameerradiiba, kulli waxay ku laayeen seef. **22** Oo Yashuuca wuxuu ku yidhi labadii nin oo dalka soo basaastay, Gurigii dhillada gala, oo ka soo bixiya naagtii, iyo wax alla waxa ay haysato sidii aad iyada ugu dhaarateen. **23** Oo markaasay dhallinyaradii basaasyada ahaa gurigii galeen oo soo bixiyeen Raxab, iyo aabbeheed iyo hooyadeed, iyo walaalaheed, iyo wixii ay haysatay oo dhan, oo qaraabadeedii oo dhanna way soo bixiyeen, oo waxay geeyeen xeradii reer binu Israa'iil dibaddeeda. **24** Markaasay magaaladii iyo wixii ku jirayba dab ku gubeen, oo waxay keliyahoo khasnaddii Rabbiga geliyeen lacagtii iyo dahabkii, iyo alaabtii naxaasta iyo birta ahayd. **25** Laakiinse wuxuu Yashuuca badbaadiyey dhilladii Raxab, iyo reerkii aabbeheed, iyo wixii ay haysatay oo dhan, oo ilaa maantadan la joogo waxay dhex deggan tahay reer binu Israa'iil, waayo, waxay qarisay basaasyadii Yashuuca u diray inay Yerixoo soo basaasaan. **26** Markaasaa Yashuuca dhaariyey, oo wuxuu iyagii ku amray, oo ku yidhi, Kii kaca oo dhisa magaalada Yerixoo Rabbiga hortiisa inkaaru ha ku dhacdo. Markuu aasaaskeeda dhigo curadkiisuu waayi doonaa, markuu irdaheeda dhisona wiilkiisa ugu yar. **27** Haddaba Rabbigu wuxuu la jiray Yashuuca, oo warkiisiina wuxuu gaadhay dalkii oo dhan.

7 Laakiinse reer binu Israa'iil waxay ku xadgudbeen alaabtii la xarrimay, waayo, waxaa alaabtii la xarrimay qaar qaatay Caakaan ina Karmii, ina Sabdii, oo ahaa ina Serax, oo ahaa qabiilka Yahuudah; oo markaasaa Rabbigu aad ugu cadhooday reer binu Israa'iil. **2** Oo Yashuuca wuxuu niman ka diray Yerixoo oo u diray Aacii, taasoo ku tiil Beytaawen dhinaceeda, oo xagga bari ka jirtay Beytel. Oo intuu la hadlay wuxuu iyagii ku yidhi, Bal taga oo dalka soo basaasa. Oo nimankii intay tageen ayay Aacii soo basaaseen. **3** Oo markaasay Yashuuca ku soo noqdeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Dadka oo dhammu yaanay wada tegin; laakiinse laba ama saddex kun oo nin ha tageen, oo ha baabbi'iyeen Aacii; oo dadka oo dhan halkaas ha ku daalin, maxaa yeelay, iyagu way yar yihiin. **4** Sidaas daraaddeed waxaa dadkii ka tegey oo halkaas u kacay in saddex kun oo nin ku dhow, oo waxay ka hor baqdeen dadkii reer Aacii. **5** Oo markaasaa dadkii reer Aacii waxay iyagii ka laayeen lix iyo soddon nin; oo magaalada iriddeedii ayay ka eryadeen tan iyo Shebaariim, oo waxay ku laayeen meesha dhaadhaca ah, markaasaa dadkii qalbigiisii dhalaalay, oo biyo oo kale noqday. **6** Markaasaa Yashuuca intuu dharkiisii jeexjeexay ayuu wejiga dhulka saaray oo wuxuu ku hor sujuuday sanduuqii Rabbiga tan iyo fiidkii, isaga iyo waayeellada reer binu Israa'iilba; oo waxay madaxa iska mariyeen boodh. **7** Markaasaa Yashuuca wuxuu yidhi, Way, Sayidow, Rabbiyow, ma waxaad dadkan Webi Urdun uga soo gudbisay inaad nagu riddo gacmaha reer Amor iyo inaad na halligto? Waxaa noo wanaagsanaan lahaa inaannu degno Webi Urdun shishadiisa oo halkaas raalli ku ahaanno. **8** Sayidow, maxaan idhaahdaa mar hadday reer binu Israa'iil cadaawayaashoodii dhabarka u jeediyeen? **9** Maxaa yeelay, reer Kancaan iyo kuwa dalka deggan oo dhammu waxay maqli doonaan warkaas, oo markaasay na hareerayn doonaan oo ay magacayaga dhulka ka tiri doonaan; oo markaas maxaad u samaynaysaa magacaaga weyn? **10** Markaasaa Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi, Sara joogso, maxaad sidaas wejigaaga isugu tuurtay? **11** Reer binu Israa'iil way dembaabeen; xataa weliba waxay ku xadgudbeen axdigaygii aan iyaga ku amray; xataa waxay wax ka qaadeen alaabtii la xarrimay, oo wax bay xadeen, khiyaanana way sameeyeen, oo waxay weliba ku dhex darsadeen alaabtoodii. **12** Oo sidaas daraaddeed reer binu Israa'iil cadaawayaashooda isma hor taagi karaan, oo cadaawayaashooday dhabarka u jeediyeen, maxaa yeelay, waxay noqdeen wax la xarrimay. Anigu mar dambe idinla jiri maayo, inaad alaabtii la xarrimay dhexdiinna ka baabbi'isaan mooyaane. **13** Kac, oo dadka quduus ka dhig, oo waxaad

ku tidhaahdaa, Berri quduus iska dhiga, waayo, Rabbiga
ah Ilaaha Israa'iil wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iilow,
waxaa idinku dhex jira alaab la xarrimay, oo isma aad hor
taagi kartaan cadaawayaashiinna, ilaa aad dhexdiinna ka
fogaysaan alaabtii la xarrimay. **14** Haddaba aroorta waxaa
laydiin soo dhowayn doonaa qabiil qabiil, oo qabiilkii Rabbigu
soo sooco ha ii soo dhowaado iyagoo reer reer ah; oo
haddana reerkii Rabbigu soo sooco, ha iigu soo dhowaadeen
xaas xaas; oo haddana xaaskii Rabbigu soo sooco nin nin
ha iigu soo dhowaadeen. **15** Oo kii laga helo alaabtii la
xarrimay dab baa lagu gubi doonaa isaga iyo wuxuu haysto
oo dhanba; maxaa yeelay, wuxuu ku xadgudbay axdigii
Rabbiga, oo wuxuu reer binu Israa'iilna ku dhex sameeyey
xumaan. **16** Markaasaa Yashuuca wuxuu kacay aroor hore,
oo wuxuu reer binu Israa'iil u soo dhoweeyey qabiil qabiil,
oo markaasaa waxaa la soocay qabiilkii Yahuudah. **17**
Markaasuu hadda wuxuu soo dhoweeyey qabiilkii Yahuudah;
oo wuxuu ka soocay reerkii Serax. Markaasuu xaaskii Serax
u soo dhoweeyey nin nin, oo waxaa lala baxay Sabdii. **18**
Markaasuu reerkiisii nin nin u soo dhoweeyey, kolkaasaa
waxaa la soocay Caakaan ina Karmii, ina Sabdii, oo ahaa
ina Serax ee qabiilkiisuna ahaa Yahuudah. **19** Markaasaa
Yashuuca wuxuu Caakaan ku yidhi, Wiilkaygiiyow, waan ku
baryayaaye, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil ammaan, oo
isaga wax u qiro; oo anna hadda ii sheeg waxaad samaysay,
oo ha iga qarinin. **20** Markaasaa Caakaan wuxuu Yashuuca
ugu jawaabay, Sida runta ah waan ku dembaabay Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil, oo waxaan sameeyey sidaas iyo
sidaas: **21** markaan alaabtii boolida ahayd ku dhex arkay
dhar wanaagsan oo Baabuloon laga keenay, iyo laba boqol
oo sheqel oo lacag ah, iyo waslad dahab ah oo miisaankeedu
yahay konton sheqel ayaan damcay, oo qaatay, oo bal eeg
waxay haatan ku qarsoon yihiin dhulka meel teendhadayda
dhexdeeda ah, lacagtuna way ka hoosaysaa. **22** Markaasaa
Yashuuca cid u diray, oo teendhaday ku ordeen, oo bal eeg,
alaabtii waxay ku qarsoonayd teendhadiisii, oo waxaa ka
hoosaysay lacagtii. **23** Oo markaasay ka bixiyeen teendhadii
dhexdeedii, oo waxay u keeneen Yashuuca, iyo reer binu
Israa'iil oo dhan, oo waxay hor dhigeen Rabbiga. **24**
Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhan oo isaga
la jira waxay qaadeen Caakaan ina Serax, iyo lacagtii, iyo
dharkii, iyo wasladdii dahabka ahayd, iyo Caakaan wiilashiisii,
iyo gabdhihiisii, iyo dibidiisii, iyo dameerradiisii, iyo idihiisii,
iyo teendhadiisii, iyo wixii uu haystay oo dhan; oo waxay
keeneen dooxadii Caakoor. **25** Markaasaa Yashuuca wuxuu
yidhi, War maxaad noo dhibtay? Rabbiguna maantuu ku
dhibi doonaaye. Markaasaa reer binu Israa'iil oo dhammu
waxay isaga la dheceen dhagaxyo; oo haddana waxay iyaga
ku gubeen dab, oo dhagaxyona way la dheceen. **26** Oo
waxay ku kor tuuleen dhagaxyo badan oo jira ilaa maantadan
la joogo. Markaasaa Rabbigu ka soo noqday cadhadiisii
kululayd. Sidaas daraaddeed meeshaas magaceedii waxaa
loo bixiyey Dooxadii Caakoor, oo waa loo yaqaanna ilaa
maantadan la joogo.

8 Markaasaa Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi, Ha
cabsan, hana qalbi jabin. Ragga dagaalyahannada ah
oo dhan kaxayso, oo kac oo waxaad tagtaa xagga Aacii,
oo bal eeg, adigaan gacanta ku geliyey boqorka Aacii, iyo
dadkiisa, iyo magaaladiisa, iyo dalkiisaba; **2** oo Aacii iyo
boqorkeedaba waxaad ku samaysaa wixii aad ku samaysay
Yerixoo iyo boqorkeedii; alaabteeda iyo xoolaheedase waa
inaad dhacdaan oo qaadataan. Oo magaalada xagga dambe
ka gaad. **3** Sidaas daraaddeed Yashuuca waa kacay,
isagii iyo raggii dagaalyahannada ahaa oo dhammu, si
ay Aacii u tagaan, oo Yashuuca wuxuu dooray soddon
kun oo nin oo ah rag xoog leh, oo wuxuu diray goor
habeennimo ah. **4** Oo wuxuu ku amray oo ku yidhi, Bal
maqla, waxaad gaaddaan magaalada xaggeeda dambe, oo
ha ka fogaanina magaalada, laakiinse kulligiin diyaar ahaada;
5 oo aniga iyo dadka ila jira oo dhammuba waxaannu u
dhowaan doonnaa magaalada, oo markay dibadda noogu
soo baxaan sida kolkii ugu horraysay, waannu ka carari
doonnaa hortooda. **6** Markaasay na soo eryan doonaan
ilaa aannu iyaga magaalada ka fogayno; waayo, waxay
is-odhan doonaan, Sidii markii ugu horraysay bay naga
cararayaan, oo sidaasaannu uga hor carari doonnaa iyaga.
7 Oo markaas waa inaad gaadmada ka timaadaan, oo aad
magaalada qabsataan, waayo, Rabbiga Ilaahiinna ah ayaa
gacanta idiin gelin doona iyada. **8** Oo markii aad magaalada
qabsataan, waa inaad dab qabadsiisaan magaalada, oo
waxaad yeeshaan si waafaqsan ereyga Rabbiga; bal eega,
sidaasaan idinku amraye. **9** Markaasaa Yashuuca iyagii
diray; oo waxay tageen meeshii gaadmada, oo waxay
joogeen meel u dhaxaysa Beytel iyo Aacii, oo galbeed ka
xigta Aacii; laakiinse habeenkaas Yashuuca dadkii buu ku
dhex baryay. **10** Kolkaasaa Yashuuca aroor hore kacay,
oo dadkii isu ururiyey, oo isagii iyo waayeelladii reer binu
Israa'iil waxay dadkii u hor kaceen xaggii Aacii. **11** Oo dadkii
dagaalyahannada ahaa oo dhan oo ah kuwii isaga la jiray
way wada tageen oo intay soo dhowaadeen ayay magaaladii
hor yimaadeen, oo waxay degeen dhinaca woqooyi oo Aacii;
oo dooxo baa u dhexaysay isaga iyo Aacii. **12** Markaasuu
wuxuu kaxaystay rag shan kun ku dhow, oo wuxuu gaadmo
u diray meel u dhexaysa Beytel iyo Aacii, oo magaalada ka
xigta xagga galbeed. **13** Markaasay diyaariyeen dadkii oo
dhan, xataa ciidankii magaalada xagga woqooyi ka xigay oo
dhan, iyo kuwoodii gaadmada ugu qarsoonaa magaalada
xaggeeda galbeed, oo Yashuucana habeenkaas wuxuu
dhaxay dooxadii dhexdeeda. **14** Oo markii boqorkii Aacii
taas arkay, ayay isaga iyo dadkiisa oo dhammu aroor hore
keceen oo dhaqsadeen, oo markaasay dadkii magaaladu
dagaal ugu bexeen reer binu Israa'iil wakhtigii la yidhi, oo
waxay wada tageen meel ka horraysa Caraabaah, laakiinse
ma uu ogayn in rag gaadmo ugu qarsoon yahay magaalada
dabadeeda. **15** Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo
dhammu waxay iska dhigeen sidii iyagoo laga adkaaday, oo
waxay ku carareen xaggii jidka cidlada. **16** Markaasaa dadkii
magaalada joogay oo dhan waxaa loogu wada yeedhay inay
eryadaan reer binu Israa'iil, oo intay Yashuuca eryanayeen
ayaa iyagii laga fogeeyey magaaladii. **17** Oo nin keliyahu
kuma hadhin Aacii iyo Beytel toona, oo aan daba gelin reer
binu Israa'iil; oo magaaladii oo furan bay ka tageen, oo waxay
eryadeen reer binu Israa'iil. **18** Markaasaa Rabbigu wuxuu
Yashuuca ku yidhi, Waranka gacantaada ku jira xagga Aacii
ku taag, waayo, adigaan gacanta kuu gelin doonaa Aacii.
Markaasaa Yashuuca warankii gacantiisa ku jiray wuxuu ku

taagay xaggii magaalada. **19** Markaasaa haddiiba raggii gaadmada u qarsoonaa ka soo bexeen meeshoodii ay ku jireen, oo markuu gacanta taagay ayay haddiiba soo ordeen, oo waxay galeen magaaladii, wayna qabsadeen; oo intay dhaqsadeen ayay magaaladii dab qabadsiiyeen. **20** Oo dadkii reer Aacii markay dib u eegeen ayay waxay arkeen qiiqii magaalada oo samada kor ugu baxaya, oo mana ay lahayn xoog ay ugu cararaan xaggan ama xaggaa; oo dadkii u cararay xagga cidlada waxay dib ugu soo jeesteen raacdadii daba joogtay. **21** Oo markii Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhammu arkeen in raggii gaadmada ahaa ay magaaladii qabsadeen, iyo in magaalada qiiqeedii kor u baxay, ayay dib u soo noqdeen, oo waxay laayeen dadkii reer Aacii. **22** Oo kuwii kalena waxay iyaga kaga soo bexeen magaaladii, sidaas daraaddeed waxay ku dhex jireen reer binu Israa'iil, iyadoo qaarna dhinacan ka xigo, qaarna dhinacaas ka xigo; oo way wada laayeen, oo midna kama reebin, qofna kama baxsan. **23** Oo boqorkii Aacii isagoo nool bay qabteen, oo waxay u keeneen Yashuuca. **24** Oo markii reer binu Israa'iil dhammeeyeen oo ay dadkii Aacii degganaan jiray ku wada laayeen duurkii, iyo cidladii ay u eryadeen, oo ay seef ku wada le'deen ilaa ay wada baabbe'een, ayaa reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ku soo noqdeen Aacii xaggeedii, oo waxay ku laayeen seef. **25** Oo intii maalintaas le'atay rag iyo dumarba waxay ahaayeen laba iyo toban kun, oo intaasuna waxay ahayd dadkii reer Aacii oo dhan. **26** Waayo, Yashuuca gacantii uu waranka ku taagay dib uma celin ilaa uu wada baabbi'iyey dadkii Aacii degganaa oo dhan. **27** Oo reer binu Israa'iil waxay keliyahoo dheceen xoolihii iyo alaabtii magaalada, sidii erayga Rabbiga uu Yashuuca ku amray ahaa. **28** Sidaasaa Yashuuca u gubay Aacii, oo wuxuu ka dhigay tuulmo cidla weligeed ah ilaa maantadan la joogo. **29** Oo boqorkii Aaciina geed buu ka soo deldelay, oo wuxuu sudhnaa ilaa makhribkii, oo qorraxdhicii ayaa Yashuuca amray, markaasay meydkiisii geedkii ka soo dejiyeen, oo waxay ku tuureen iridda magaalada laga soo galo, oo waxay ku tuuleen dhagaxyo badan oo jira ilaa maantadan. **30** Markaasaa Yashuuca wuxuu Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil Buur Ceebaal uga dhisay meel allabari, **31** sidii addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa reer binu Israa'iil ugu amray, iyo sida ku qoran kitaabkii sharciga Muuse, oo waxay ahayd meel allabari oo ah dhagaxyo aan la qorin oo aan ninna bir u qaadin; oo waxay Rabbiga ugu kor bixiyeen qurbaanno la gubo, iyo qurbaanno nabaadiino. **32** Oo wuxuu dhagaxyadii ku qoray naqil sharcigii Muuse ah oo uu ku qoray reer binu Israa'iil hortooda. **33** Oo reer binu Israa'iil oo dhan iyo waayeelladoodii, iyo saraakiishoodii, iyo xaakinnadoodiiba, waxay istaageen sanduuqii dhankiisa shishe iyo dhankiisa soke oo ka horreeya wadaaddada reer Laawi oo siday sanduuqii axdiga Rabbiga, qariibka iyo kii waddanka ku dhashayba, oo badhkood wuxuu is-hor taagay Buur Gerisiim, badhkoodii kalena wuxuu is-hor taagay Buur Ceebaal sidii addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa ku amray inay marka hore u duceeyaan reer binu Israa'iil. **34** Oo dabadeedna wuxuu akhriyey erayadii sharciga oo dhan, ducadii iyo habaarkiiba, siday ahaayeen wixii ku qornaa kitaabkii sharciga oo dhan. **35** Oo ma jirin eray Muuse amray oo aan Yashuuca ku hor akhriyin shirkii reer binu Israa'iil oo dhan, iyo dumarkii, iyo dhallaankii, iyo kuwii qariibka ahaa oo iyaga dhex socdayba.

9 Oo Webi Urdun shishadiisa, iyo dhulka buuraha, iyo dhulka dooxada ah, iyo badda weyn xeebteeda oo ka horraysa Lubnaan boqorradii degganaa oo dhammu markay maqleen, waxaa dhacday inay reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuusba **2** iswada urursadeen inay isku si ula diriraan Yashuuca iyo reer binu Israa'iil. **3** Laakiinse dadkii Gibecoon degganaa markay maqleen wixii Yashuuca ku sameeyey Yerixoo iyo Aacii, **4** iyana markaasay khiyaano sameeyeen, oo intay tageen bay iska dhigeen sidii iyagoo ah wakiillo dalal kale, oo waxay dameerradoodii ku qaateen joonyado gaboobay, iyo sibraarro khamri oo khamri oo gaboobay oo dildillaacay oo la xidhxidhay. **5** Oo waxay gashadeen kabo duugoobay oo la karkaray, oo waxay xidheen dhar gaboobay, oo kibistii ay soo sahaydeen oo dhammuna waxay ahayd mid engegan oo caaryaysatay. **6** Oo waxay u tageen Yashuuca oo jooga xeradii ku tiil Gilgaal, oo waxay ku yidhaahdeen isagii iyo raggii reer binu Israa'iilba, Annagu waxaannu ka nimid dal fog; haddaba sidaas daraaddeed axdi nala dhigta. **7** Oo raggii reer binu Israa'iil waxay ku yidhaahdeen kuwii reer Xiwi, War mindhaa annagaad na dhex deggan tihiin, oo haddaba sidee baannu axdi idiinla dhiganaynaa? **8** Oo waxay Yashuuca ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu nahay addoommadaada. Markaasaa Yashuuca wuxuu ku yidhi, Yaad tihiin? Oo xaggee baad ka timaadeen? **9** Kolkaasay waxay isagii ku yidhaahdeen, Magaca Rabbiga Ilaahaaga ah aawadiis ayaannu annagoo addoommadaada ah waddan aad u fog uga nimid, waayo, waxaannu maqalnay warkiisii, iyo kulli wixii uu Masar ku dhex sameeyey oo dhan, **10** iyo kulli wixii uu ku sameeyey labadii boqor oo reer Amor oo ka shisheeyey Webi Urdun, kuwaas oo ahaa Siixon oo boqor ka ahaa Xeshboon, iyo Coog oo boqor ka ahaa Baashaan, oo degganaa Cashtarod. **11** Oo odayaashayadii iyo dadkii waddankayaga degganaa oo dhammu waxay nagu soo yidhaahdeen, Sodcaalka aawadiis sahay u qaata, oo taga si aad ula kulantaan iyaga, oo waxaad ku tidhaahdaan, Annagu waxaannu nahay addoommadiinna, ee haddaba axdi nala dhigta. **12** Oo kibistan iyadoo kulul baan guryahayagii sahay uga soo qaadannay maalintii aan idiin soo kacnay; laakiinse bal hadda eega, way engegtay, wayna caaryaysatay: **13** oo sibraarradan khamriga oo aannu soo buuxsannay way cusbaayeen, oo bal eega haatan waa dildillaacsan yihiin, oo dharkayaga iyo kabahayagu waxay ku duugoobeen sodcaalkii aad u dheeraa aawadiis. **14** Oo markaasay nimankii wax ka qaateen sahaydoodii, oo Rabbigana talo ma ay weyddiisan. **15** Oo Yashuucana wuu la nabday iyagii, oo axdina wuu la dhigtay inuu naftooda u daayo; oo amiirradii shirkuna way u dhaarteen iyagii. **16** Oo markay axdigii la dhigteen saddex maalmood dabadeed waxay maqleen inay yihiin deriskooda, oo ay dhexdooda deggan yihiin. **17** Oo reer binu Israa'iil way sodcaaleen, oo maalintii saddexaad waxay yimaadeen magaalooyinkoodii. Oo magaalooyinkooduna waxay ahaayeen Gibecoon, iyo Kefiiraah, iyo Bi'irod, iyo Qiryad Yecaariim. **18** Oo reer binu Israa'iilna ma ay layn, waayo, amiirradii shirku waxay

iyagii ugu dhaarteen Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil.
Oo markaasaa shirkii oo dhammu waxay ka gunuunaceen
amiirradii. **19** Laakiinse amiirradii oo dhammu waxay shirkii
oo dhan ku yidhaahdeen, Waxaannu iyaga ugu dhaarannay
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil; oo haddaba sidaas
daraaddeed waa inaynaan taaban iyaga. **20** Oo sidan
baan u yeelaynaa, oo naftooda ayaan u daynaynaa waaba
intaas oo dhaartii aannu ugu dhaarannay daraaddeed cadho
inoogu dhacdaaye. **21** Oo amiirradii waxay ku yidhaahdeen,
Naftooda u daaya, ha noolaadeene. Sidaas daraaddeed
waxay shirkii oo dhan u noqdeen kuwo xaabada gura oo
biyaha dhaansha, sidii amiirradii kula hadleen iyagii. **22**
Markaasaa Yashuuca u yeedhay iyagii, oo intuu la hadlay
buu ku yidhi, War maxaad noo khiyaanayseen oo noogu
tidhaahdeen, Waannu idinka fog nahay, idinkoo na dhex
deggan? **23** Sidaas daraaddeed waad habaaran tihiin, oo
weligiin laydinka waayi maayo addoommo ah kuwa xaabada
u gura, biyahana u dhaamiya guriga Ilaahayga. **24** Oo waxay
Yashuuca ugu jawaabeen, Maxaa yeelay, hubaal waxaa
annagoo addoommadaada ah lanoo sheegay sida Rabbiga
Ilaahaaga ahu addoonkiisii Muuse ahaa ugu amray inuu idin
siiyo dalka oo dhan, iyo in dadka dalka deggan oo dhan
hortiinna laga baabbi'iyo; oo sidaas aawadeed naftayada aad
baannu ugu cabsannay idinka daraaddiin, oo waxanna sidaas
baannu u yeelnay. **25** Oo haddaba bal eeg gacantaadaannu
ku jirnaa. Sidii kula wanaagsan oo kula qumman inaad
nagu samaysid yeel. **26** Oo sidaas buu u yeelay, oo ka
samatabbixiyey gacantii reer binu Israa'iil inaanay dilin. **27**
Oo maalintaasuu Yashuuca iyagii ka dhigay kuwo xaabada u
gura, biyahana u dhaamiya shirka iyo meesha allabariga
Rabbiga, taas oo ku taal meel alla meeshuu doortoba, ilaa
maantadan la joogo.

10 Oo boqorkii Yeruusaalem oo Adonii Sedeq ahaa
markuu maqlay siduu Yashuuca Aacii u qabsaday,
oo uu dhammaanteed u baabbi'iyey, iyo siduu Yerixoo
iyo boqorkeediiba ku sameeyey, oo uu haddana sidaas
oo kale ku sameeyey Aacii iyo boqorkeediiba, iyo siday
dadkii Gibecoon degganaa oo ku dhex jiray ula nabdeen
reer binu Israa'iil, **2** ayuu aad u cabsaday, maxaa yeelay,
Gibecoon waxay ahayd magaalo weyn sida mid ka mid ah
magaalooyinka boqorrada, waayo, way ka sii weynayd Aacii,
oo dadkeeda oo dhammuna waa xoog badnaayeen. **3** Sidaas
daraaddeed boqorkii Yeruusaalem oo ahaa Adonii Sedeq
wuxuu u cid diray boqorkii Xebroon oo ahaa Hoohaam, iyo
boqorkii Yarmuud oo ahaa Firaam, iyo boqorkii Laakiish
oo ahaa Yaafiica, iyo boqorkii Cegloon oo ahaa Debiir, oo
wuxuu ku yidhi, **4** Ii kaalaya, oo i caawiya, oo ina keena
aynu Gibecoon baabbi'innee; waayo, waxay la nabadday
Yashuuca iyo reer binu Israa'iil. **5** Sidaas daraaddeed
shantii boqor oo reer Amor waa iswada urursadeen, oo
kuwaasu waxay ahaayeen boqorkii Yeruusaalem, iyo boqorkii
Xebroon, iyo boqorkii Yarmuud, iyo boqorkii Laakiish, iyo
boqorkii Cegloon; iyaga iyo ciidammadooda oo dhammu
kor bay u bixiyeen oo waxay hor degeen Gibecoon oo
dagaal ku qaadeen. **6** Oo dadkii reer Gibecoon waxay u cid
dirteen Yashuuca oo joogay xeradii Gilgaal, oo waxay ku
yidhaahdeen, Gacantaadu yay ka raagin addoommadaada,
noo soo dhaqso, oo na badbaadi, oo na caawi: maxaa
yeelay, boqorradii reer Amor oo buuraha degganaa oo
dhammu way isu kaayo urursadeen. **7** Sidaas daraaddeed
Yashuuca wuxuu ka tegey Gilgaal isagoo ay la socdaan dadkii
dagaalyahannada ahaa oo dhan iyo raggii xoogga lahaa oo
dhammuba. **8** Oo markaasaa Rabbigu wuxuu Yashuuca ku
yidhi, Iyaga ha ka cabsan, waayo, iyaga gacmahaagaan
kuu soo geliyey. Midkoodna isma kaa hor taagi doono.
9 Oo sidaas daraaddeed Yashuuca ayaa ku soo kediyey
iyagii, waayo, habeenkii oo dhan buu ka soo guuraynayay
Gilgaal. **10** Oo markaasaa Rabbigu cabsi ku riday iyagii
reer binu Israa'iil hortooda, oo Gibecoon agteeda ayuu aad
ugu laayay, oo wuxuu u eryaday xagga jidkii kor loo baxo
Beytxooroon, oo wuxuu ku laynayay ilaa Caseeqaah iyo tan
iyo Maqeedaah. **11** Oo markay ka carareen reer binu Israa'iil,
intay ku sii jireen dhaadhaca Beytxooroon, ayaa Rabbigu
wuxuu iyaga samada kaga soo daayay roob dhagaxyo leh oo
waaweyn ilaa Caseeqaah, oo way dhinteen; oo intii roobkii
dhagaxyada lahaa ku dhimatay baa ka sii badnayd intoodii
reer binu Israa'iil seefta ku laayeen. **12** Markaasaa Yashuuca
Rabbiga la hadlay maalintii Rabbigu reer Amor u dhiibay
reer binu Israa'iil, oo wuxuu reer binu Israa'iil hortooda
ka yidhi, Qorraxday, istaag Gibecoon korkeeda, Adiguna,
Dayaxow, waxaad kor istaagtaa dooxada Ayaaloon. **13** Oo
markaasaa qorraxdii istaagtay; dayaxiina waa joogsaday,
Ilaa ay quruuntii ka aarsatay cadaawayaashoodii. Tanu
miyaanay ku qornayn kitaabkii Yaashaar? Oo qorraxdii waxay
ku joogsatay samada dhexdeeda, umana ay degdegin inay
hoos u dhacdo maalin dhan. **14** Oo maalintaas maalin la
mid ahu kamana horrayn, kamana dambayn, ee uu Rabbigu
maqlay nin codkiis: waayo, Rabbigu wuxuu u diriray reer
binu Israa'iil. **15** Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay ku noqdeen xeradii ku tiil Gilgaal. **16**
Kolkaasaa shantii boqor carartay, oo waxay ku dhuunteen
godkii ku yiil Maqeedaah. **17** Oo markaasaa Yashuuca loo
sheegay, oo waxaa lagu yidhi, Shantii boqor waxaa la helay
iyagoo ku qarsoon god ku yaal Maqeedaah. **18** Markaasuu
Yashuuca yidhi, Dhagaxyo waaweyn ku giringiriya godka
afiisa, oo rag dhawrana ag taaga; **19** laakiinse intiinna kale
ha joogsanina; ee cadaawayaashiinna eryada, oo laaya
intooda ugu dambaysa, oo ha u oggolaanina inay galaan
magaalooyinkooda; waayo, Rabbiga Ilaahiinna ah ayaa
iyaga gacanta idiin geliyey. **20** Oo markii Yashuuca iyo
reer binu Israa'iil ay dhammeeyeen layntii weynayd ee ay
raggii laayeen, ilaa ay wada baabbi'iyeen oo firxadkii ka soo
hadhayna ay galeen magaalooyinkii deyrarka lahaa, **21** ayaa
dadkii oo dhammu nabdoonaan ku soo noqdeen Yashuuca oo
joogay xeradii ku tiil Maqeedaah, oo mid qudh ahu afka uma
kala qaadin reer binu Israa'iil. **22** Oo markaasuu Yashuuca
yidhi, Godka afkiisa banneeya oo shantii boqor ka soo bixiya
godkii oo ii keena. **23** Kolkaasay sidii yeeleen, oo waxay
isagii u keeneen shantii boqor oo ay ka soo bixiyeen godkii,
kuwaas oo ahaa boqorkii Yeruusaalem, iyo boqorkii Xebroon,
iyo boqorkii Yarmuud, iyo boqorkii Laakiish, iyo boqorkii
Cegloon. **24** Oo markay boqorradii u keeneen Yashuuca ayuu
u yeedhay raggii reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu raggii
dagaalyahannada ahaa oo isaga raacay madaxdoodii ku
yidhi, Soo dhowaada, oo boqorradan qoorta kaga joogsada.
Oo kolkaasay soo dhowaadeen, oo boqorradii qoorta kaga

joogsadeen. **25** Markaasaa Yashuuca wuxuu iyagii ku yidhi,
Ha cabsanina, hana qalbi jabina; xoog yeesha oo aad
u dhiirranaada; waayo, Rabbigu sidaasuu u geli doonaa
cadaawayaashiinna aad la diriraysaan oo dhan. **26** Oo
markaas dabadeed ayuu Yashuuca wada laayay, oo uu shan
geed ka soo deldelay, oo waxay geedihii ka soo laalaadeen
ilaa fiidkii. **27** Oo kolkay qorraxdu dhacday ayaa Yashuuca
amray in laga soo dejiyo geedihii, oo kolkaasay ku tuureen
godkii ay markii hore ku dhuunteen, oo markaasay dhagaxyo
waaweyn godkii afkiisii saareen, oo waa sidii ilaa maantadan.
28 Oo Yashuuca maalintaasuu qabsaday Maqeedaah, oo
wuxuu dadkeedii ku laayay seef, iyo xataa boqorkeedii; oo
dadkii ku jiray oo dhan wuu wada baabbi'iyey, oo waxba
kama uu reebin, oo boqorkii Maqeedaah wuxuu ku sameeyey
sidii uu ku sameeyey boqorkii Yerixoo. **29** Oo Yashuuca iyo
reer binu Israa'iil oo dhammu way dhaafeen Maqeedaah oo
waxay tageen Libnaah, oo la dirireen reer Libnaah; **30** oo
Rabbigu iyada iyo boqorkeediiba wuxuu gacanta u geliyey
reer binu Israa'iil, oo wuxuu seef ku laayay iyada iyo dadkii ku
jiray oo dhan, oo waxba kama uu reebin, oo boqorkeediina
wuxuu ku sameeyey sidii uu ku sameeyey boqorkii Yerixoo.
31 Oo Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhammu way
dhaafeen Libnaah, oo waxay tageen Laakiish, kolkaasay
degeen meel ka soo hor jeedda oo dagaal ku qaadeen; **32**
oo Rabbigu wuxuu Laakiish geliyey gacantii reer binu Israa'iil,
oo wuxuu iyana qabsaday maalintii labaad, oo dadkii ku jiray
oo dhan wuxuu ku laayay seef, oo wuxuu u galay sidii uu
Libnaah u galay oo kale. **33** Markaasaa Laakiish waxaa
u soo hiiliyey boqorkii Geser oo ahaa Horaam, kolkaasaa
Yashuuca laayay isagii iyo dadkiisiiba, ilaa uusan waxba
ka reebin. **34** Markaasay Yashuuca iyo reer binu Israa'iil
oo dhammu dhaafeen Laakiish oo waxay tageen Cegloon;
kolkaasay degeen meel ka soo hor jeedda, oo dagaal ku
qaadeen; **35** oo maalintaasay iyana qabsadeen oo dadkii ku
jiray oo dhan waxay ku laayeen seef, oo maalintaasuu wada
baabbi'iyey, oo wuxuu ku sameeyey sidii uu ku sameeyey
Laakiish oo kale. **36** Markaasaa Yashuuca iyo reer binu
Israa'iil oo dhammu way dhaafeen Cegloon oo waxay tageen
Xebroon, wayna la dirireen, **37** oo iyana way qabsadeen, oo
waxay ku wada laayeen seef dadkeedii iyo boqorkeedii iyo
magaalooyinkeedii oo dhan iyo dadkii ku jiray oo dhanba;
waxba kama reebin, sidii uu Cegloon ku sameeyey oo kale,
laakiinse wuu wada baabbi'iyey iyadii iyo dadkii ku jiray
oo dhanba. **38** Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay ku noqdeen Debiir, oo dagaal bay ku
qaadeen. **39** Oo iyana wuu qabsaday, iyo boqorkeedii, iyo
magaalooyinkeediiba, oo waxay ku laayeen seef, oo dadkii
ku jiray oo dhanba way wada baabbi'iyeen oo waxba kama
uu reebin; oo wuxuu Debiir iyo boqorkeediiba ku sameeyey
siduu ku sameeyey Xebroon iyo weliba siduu markii hore ku
sameeyey Libnaah iyo boqorkeediiba. **40** Sidaasuu Yashuuca
u wada laayay dadkii dalkii oo dhan, kaas oo ahaa waddankii
buuraha ahaa, iyo xaggii Koonfureed, iyo dooxooyinkii,
iyo dhaadhacyadii, iyo xataa boqorradoodii oo dhan, oo
waxba kama uu reebin; laakiinse wuu wada baabbi'iyey intii
neefsanaysay oo dhan, sidii uu Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil ku amray. **41** Oo Yashuuca wuxuu laayay iyagii ilaa
Qaadeesh Barneeca iyo tan iyo Gaasa, iyo dalkii reer Goshen
oo dhan, iyo xataa tan iyo Gibecoon. **42** Oo boqorradaas iyo
dalkoodii oo dhan Yashuuca isku mar buu wada qabsaday,
maxaa yeelay, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil baa u
diriray reer binu Israa'iil. **43** Markaasaa Yashuuca iyo reer
binu Israa'iil oo dhammu waxay ku noqdeen xeradii ku tiil
Gilgaal.

11 Oo markuu boqorkii Xaasoor oo ahaa Yaabiin waxaas
maqlay ayuu u cid diray boqorkii Maadoon oo ahaa
Yoobaab, iyo boqorkii Akshaaf, **2** iyo boqorradii jiray xagga
woqooyi, kaas oo ahaa dalka buuraha leh, iyo kuwii joogay
xagga ban Caraabaah oo koonfur ka xigta Kinnered, iyo
xagga dooxooyinka, iyo dalka sare oo Door ee xagga
galbeed jira, **3** iyo kuwii reer Kancaan oo jiray bari iyo
galbeedba, iyo reer Amor, iyo reer Xeed, iyo reer Feris, iyo
reer Yebuus oo degganaa dalka buuraha leh, iyo reer Xiwi
oo degganaa dalkii Misfaah oo ka hooseeyey Xermoon. **4**
Kolkaasay baxeen, iyagii iyo ciidammadoodii oo la jirayba,
oo waxay ahaayeen dad badan, oo tiradoodu waxay ahayd
sida cammuudda taal badda xeebteeda, waxayna wateen
fardo iyo gaadhifardood aad u badan. **5** Oo boqorradaas oo
dhammu way isu yimaadeen, oo waxay wada degeen biyihii
Meeroom agtooda si ay reer binu Israa'iil ula diriraan. **6**
Markaasaa Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi, Ha ka cabsan
iyaga, waayo, berri hadda oo kale ayaan reer binu Israa'iil
gacanta u gelin doonaa, iyagoo la wada laayay. Oo waa
inaad fardahooda boqno gooysaa, oo gaadhifardoodkoodana
waa inaad dab ku gubtaa. **7** Markaasay Yashuuca iyo raggii
dagaalyahannada ahaa oo dhammu biyihii Meeroom agtooda
kaga soo kediyeen oo weerareen iyagii. **8** Oo Rabbigu wuxuu
iyagii geliyey gacantii reer binu Israa'iil, oo way laayeen,
oo waxay u eryadeen xagga Siidoonta weyn, iyo xagga
Misrefood Mayim, iyo xagga dooxadii Misfaah oo bari xigta,
oo way laayeen ilaa aanay waxba ka reebin. **9** Oo Yashuuca
wuxuu ku sameeyey iyagii wixii Rabbigu u sheegay; oo
fardahoodii wuu boqno gooyay, oo gaadhifardoodkoodiina
dab buu ku wada gubay. **10** Oo markaasaa Yashuuca dib
u noqday, oo wuxuu qabsaday Xaasoor, oo boqorkeediina
wuxuu ku dilay seef; waayo, markaas ka hor Xaasoor madax
bay u ahaan jirtay boqortooyooyinkaas oo dhan. **11** Oo
dadkii ku jiray oo dhan waxay ku laayeen seef, wayna wada
baabbi'iyeen; oo wax neefsadaa kuma hadhin, Xaasoorna
dab buu ku gubay. **12** Oo Yashuuca wuxuu wada qabsaday
boqorradaas magaalooyinkoodii oo dhan, iyo boqorradoodii
oo dhan, oo wuxuu ku wada laayay seef, oo wuu wada
baabbi'iyey; sidii uu addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa ku
amray. **13** Laakiinse reer binu Israa'iil waxba kama gubin
magaalooyinkii buurahoodii ku yiil, Xaasoor mooyaane,
taasna waxaa gubay Yashuuca. **14** Oo magaalooyinkaas
alaabtoodii oo dhan iyo xoolahoodii oo dhanba reer binu
Israa'iil way dhaceen, laakiinse nin kasta waxay ku dileen
seef ilaa ay wada baabbi'iyeen, oo waxba kama ay reebin
intii neefsatay oo dhan. **15** Wixii Rabbigu addoonkiisii Muuse
ahaa ku amray ayuu Muusena Yashuuca ku amray, oo
Yashuucana sidaasuu yeelay, oo kulli wixii Rabbigu Muuse
ku amray wax aanu samayn ma jirin. **16** Oo Yashuuca
wuxuu qabsaday dalkaas oo dhan, kaas oo ahaa dalkii
buuraha lahaa, iyo Koonfur oo dhan, iyo dalkii Goshen oo

dhan, iyo dalkii dooxada ahaa, iyo bankii Caraabaah, iyo
dalkii reer binu Israa'iil oo buuraha lahaa, iyo intiisii dooxada
ahayd, **17** haddii laga bilaabo Buur Haalaaq, taasoo kor
u kacsan ilaa Seciir, iyo xataa tan iyo Bacal Gaad oo ku
taal dooxadii Lubnaan oo ka hoosaysa Buur Xermoon; oo
wuxuu wada qabsaday boqorradoodii oo dhan, oo intuu dilay
buu wada laayay. **18** Oo Yashuuca wakhti dheer buu la
dirirayay boqorradaas oo dhan. **19** Oo lama arag magaalo la
nabadday reer binu Israa'iil, reer Xiwi oo Gibecoon degganaa
mooyaane: oo dagaal bay kulligood ku wada qabsadeen.
20 Waayo, xagga Rabbiga ayay ka timid inuu qalbigooda
adkeeyo, si ay dagaal ugu soo baxaan reer binu Israa'iil,
oo uu dhammaantood u baabbi'iyo, oo aanay waxba inna
raallinimo ka helin, laakiinse uu u wada baabbi'iyo sidii
Rabbigu Muuse ku amray. **21** Oo markaasaa Yashuuca yimid,
oo wuxuu reer Canaaq ka tiray dalkii buuraha lahaa, kaas oo
ahaa Xebroon, iyo Debiir, iyo Canaab, iyo xaggii dalkii reer
Yahuudah oo buuraha lahaa oo dhan, iyo dalkii reer binu
Israa'iil oo buuraha lahaa oo dhan; oo Yashuuca dhammaan
iyagii iyo magaalooyinkoodiiba wuu wada baabbi'iyey. **22** Oo
dalkii reer binu Israa'iil mid reer Canaaq ahu kuma hadhin,
laakiinse waxaa wuxoogaa ku hadhay Gaasa, iyo Gad, iyo
Ashdood oo keliya. **23** Sidaasuu Yashuuca u wada qabsaday
dalkii oo dhan, oo wuxuu wada yeelay sidii Rabbigu kula
hadlay Muuse; oo Yashuuca wuxuu dalkii dhaxal u siiyey reer
binu Israa'iil, oo wuxuu ugu qaybiyey sidii qabiilooyinkoodu
ahaayeen. Oo dalkiina dagaal wuu ka nastay.

12 Haddaba kuwanu waa boqorradii dalka, oo ay reer
binu Israa'iil laayeen oo ay dalkoodii ka qaateen
meel Webi Urdun ka shishaysa oo qorrax ka soo baxa ka
xigta, markii laga bilaabo dooxadii Arnoon iyo tan iyo Buur
Xermoon, iyo inta banka Caraabaah xagga bari ka xigta oo
dhan: **2** oo waxay ahaayeen boqorkii reer Amor oo ahaa
Siixon, oo degganaa Xeshboon, oo xukumi jiray Carooceer
oo ku tiil dooxadii Arnoon darafteeda, iyo magaaladii ku tiil
dooxadii dhexdeeda, iyo Gilecaad badhkeed, iyo tan iyo Webi
Yabboq, kaasoo ku yiil soohdintii reer Cammoon, **3** iyo bankii
Caraabaah iyo tan iyo baddii Kinnered, iyo xagga bari, iyo
tan iyo baddii Caraabaah, taas oo ah Badda Cusbada leh, oo
bari, ee ku taal jidkii Beytyeshimood, ee xagga koonfureed,
ee ka hoosaysay dhaadhacyadii Fisgaah: **4** iyo xuduudkii
Coog oo ahaa boqorkii Baashaan, oo ka hadhay reer Rafaa
ee Cashtarod agteeda joogay, Edrecii agteedana joogay. **5**
Kaasu wuxuu xukumi jiray Buur Xermoon, iyo Salkaah, iyo
Baashaan oo dhan, iyo tan iyo soohdinta reer Geshuur iyo
kan reer Macakaad iyo Gilecaad badhkeed, iyo xuduudka
Siixon oo boqor u ahaa Xeshboon. **6** Addoonkii Rabbiga
oo Muuse ahaa iyo reer binu Israa'iil baa laayay iyagii, oo
addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa ayaa reer Ruubeen
iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkood hanti ahaan u
siiyey. **7** Oo kuwanu waa boqorradii Yashuuca iyo reer binu
Israa'iil ka laayeen Webi Urdun shishadiisa xagga galbeed
ka xigta, markii laga bilaaba Bacal Gaad oo ku tiil dooxadii
Lubnaan iyo tan iyo Buur Xaalaaq oo kor u kacsan Seciir;
oo Yashuuca wuxuu siiyey qabiilooyinkii reer binu Israa'iil,
oo hanti ahaan buu ugu qaybiyey, **8** xagga dalkii buuraha
lahaa, iyo dalkii dooxooyinka ahaa, iyo bankii Caraabaah, iyo
dhaadhacyadii, iyo cidladii, iyo xagga Koonfureed, iyo reer
Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer Feris, iyo reer
Xiwi, iyo reer Yebuus. **9** Oo waa kuwan boqorradii, boqorkii
Yerixoo, iyo boqorkii Aacii tii u dhowayd Beytel, **10** iyo
boqorkii Yeruusaalem, iyo boqorkii Xebroon, **11** iyo boqorkii
Yarmuud, iyo boqorkii Laakiish, **12** iyo boqorkii Cegloon, iyo
boqorkii Geser, **13** iyo boqorkii Debiir, iyo boqorkii Geder, **14**
iyo boqorkii Xormaah, iyo boqorkii Caraad, **15** iyo boqorkii
Libnaah, iyo boqorkii Cadullaam, **16** iyo boqorkii Maqeedaah,
iyo boqorkii Beytel, **17** iyo boqorkii Tafuu'ax iyo boqorkii
Heefer, **18** iyo boqorkii Afeeq, iyo boqorkii Lashaaroon, **19**
iyo boqorkii Maadoon, iyo boqorkii Xaasoor, **20** iyo boqorkii
Shimroon Meroon, iyo boqorkii Akshaaf, **21** iyo boqorkii
Tacanaag, iyo boqorkii Megiddoo, **22** iyo boqorkii Qedesh,
iyo boqorkii Yoqnecaam oo Karmel tiil, **23** iyo boqorkii Door
oo ku tiil meesha ugu dheer Door, iyo boqorkii quruumaha
degganaa Gilgaal, **24** iyo boqorkii Tirsaah. Oo boqorradii oo
dhammuna waxay ahaayeen kow iyo soddon.

13 Yashuuca waa da' weynaa, gaboowna wuu la dhacay,
oo kolkaasaa Rabbigu wuxuu isagii ku yidhi, Adigu
waad da' weyn tahay oo gaboowna waad la dhacday,
laakiinse weliba waxaa hadhay dal badan in la hantiyo. **2** Oo
dalka weli hadhay waxa weeye kan: gobollada reer Falastiin
oo dhan iyo reer Geshuur oo dhan, **3** tan iyo Shiixoorta ku
taal Masar horteeda, iyo xataa tan iyo soohdinta Ceqroon ee
xagga woqooyi, ee loo tiriyo reer Kancaan, iyo shanta amiir
ee reer Falastiin oo u taliya reer Gaasa, iyo reer Ashdood, iyo
reer Ashqeloon, iyo reer Gad, iyo reer Ceqroon, **4** iyo xataa
reer Caw oo xagga koonfureed xiga, iyo dalka reer Kancaan
oo dhan, iyo Mecaaraah tan ay reer Siidoon leeyihiin, iyo ilaa
Afeeq, iyo tan iyo soohdinta reer Amor, **5** iyo dalka reer Gebal
iyo Lubnaan oo dhan, xagga qorrax ka soo baxa, inta laga
bilaabo Bacal Gaad tan ku taal Buur Xermoon hoosteeda, iyo
tan iyo meesha laga galo Xamaad. **6** Dadka deggan dalka
buuraha leh oo dhan, tan iyo Lubnaan iyo ilaa Misrefood
Mayim, iyo xataa reer Siidoon oo dhan kulligood waxaan ka
eryi doonaa reer binu Israa'iil hortooda; laakiinse waa inaad
dhaxal ahaan ugu qori riddaa reer binu Israa'iil sidaan kugu
amray. **7** Haddaba dalkan dhaxal ahaan ugu qaybi sagaalka
qabiil iyo qabiilka reer Manaseh badhkiis, **8** Kuwaasoo ay
reer Ruubeen iyo reer Gaadba la heleen dhaxalkoodii uu
Muuse ka siiyey xagga bari oo Webi Urdun ka shishaysa,
xataa sidii addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa uu u siiyey
iyaga, **9** tan iyo Carooceer oo ku taal dooxadii Arnoon
darafkeeda, iyo magaalada ku taal dooxada dhexdeeda,
iyo banka Meedebaa oo dhan iyo xataa tan iyo Diibon, **10**
iyo dhammaan magaalooyinkii Siixon oo boqor u ahaa reer
Amor uu ku xukumi jiray Xeshboon, tan iyo soohdinta reer
Cammoon, **11** iyo Gilecaad, iyo soohdinta reer Geshuur, iyo
reer Macakaad, iyo Buur Xermoon oo dhan, iyo Baashaan oo
dhan iyo ilaa Salkaah, **12** iyo boqortooyadii Baashaan ku tiil
oo dhan oo Coog ka xukumi jiray Cashtarod iyo Edrecii (Isagu
wuxuu ka hadhay reer Rafaa), waayo, kuwaas waxaa laayay
Muuse, wuuna eryay. **13** Habase yeeshee reer binu Israa'iil
ma ay eryin reer Geshuur iyo reer Macakaad toona; laakiinse
reer Geshuur iyo reer Macakaad waxay dhex deggan yihiin
reer binu Israa'iil ilaa maantadan la joogo. **14** Oo waxaanu
dhaxal siin qabiilkii reer Laawi oo keliya. Sidii Rabbigu kula

hadlay isaga, waxaa dhaxal u ahaa qurbaannada loo bixiyo
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. **15** Oo Muuse wuxuu
reer Ruubeen qabiilkoodii wax u siiyey sidii reerahoodu
ahaayeen. **16** Oo xuduudkoodu wuxuu ka bilaaban jiray
Carooceer taas oo ku taal dooxada Arnoon darafkeeda,
iyo magaalada ku taal dooxada dhexdeeda, iyo kulli banka
Meedebaa u dhow oo dhan, **17** iyo Xeshboon, iyo kulli
magaalooyinkeeda banka ku yaal oo dhan, kuwaasoo ah,
Diibon iyo Baamood Bacal, iyo Beyd Bacal Mecoon, **18** iyo
Yahas, iyo Qedemood, iyo Mefacad, **19** iyo Qiryatayim, iyo
Sibmaah, iyo Sered Shahar oo ku taal buurta dooxada, **20** iyo
Beytfecoor, iyo dhaadhacyadii Fisgaah, iyo Beytyeshimood,
21 iyo kulli magaalooyinkii banka oo dhan, iyo boqorkii reer
Amor oo Siixon ahaa boqortooyadiisii oo dhan, kaas oo
xukumi jiray Xeshboon, oo Muuse la dilay madaxdii reer
Midyaan, kuwaasoo ahaa Ewii, iyo Reqem, iyo Suur, iyo Xuur,
iyo Rebac, oo ahaa amiirradii Siixon oo dalkaas degganaa.
22 Weliba faaliyaha Balcaam oo ahaa ina Becoor ayay reer
binu Israa'iil seef kula dileen dadkii kaloo ay laayeen. **23**
Reer Ruubeen dalkooduna wuxuu ahaa Urdun, iyo inta
soohdintiisa ah oo dhan. Kanu waa dhaxalkii reer Ruubeen
iyo sidii reerahoodu ahaayeen, iyo magaalooyinkoodii iyo
tuulooyinkoodiiba. **24** Oo Muuse wax buu siiyey qabiilkii reer
Gaad, oo wuxuu wax u siiyey reer Gaad sidii reerahoodu
ahaayeen. **25** Oo xuduudkooduna wuxuu ka koobnaa
Yacser, iyo magaalooyinkii Gilecaad oo dhan, iyo dalkii
reer Cammoon badhkiis, iyo tan iyo Carooceer oo ku hor
taal Rabbaah, **26** iyo ilaa Xeshboon iyo tan iyo Raamad-
misfaah, iyo Betoniim, iyo tan iyo Maxanayim iyo ilaa
soohdinta Debiir, **27** iyo kuwii dooxadii ku dhex yiil oo ahaa
Beytaaraam, iyo Beytnimraah, iyo Sukod, iyo Saafoon oo
ahaa boqorkii Xeshboon oo Siixon ahaa boqortooyadiisii
intii ka hadhay, iyo Urdun iyo soohdintiisii, iyo meesha
ugu fog badda Kinnered ee ka shishaysa Webi Urdun ee
xagga bari ka xigta. **28** Kanu waa dhaxalkii ay reer Gaad u
heleen sidii reerahoodu ahaayeen iyo magaalooyinkoodii iyo
tuulooyinkoodii. **29** Oo Muusena wuxuu dhaxal siiyey qabiilkii
reer Manaseh badhkiis. Wuxuu u ahaa qabiilkii reer Manaseh
badhkiis sidii reerahoodu ahaayeen. **30** Oo xuduudkoodu
wuxuu ka koobnaa Maxanayim, iyo Baashaan oo dhan,
iyo boqorkii Baashaan oo Coog ahaa boqortooyadiisii oo
dhan, iyo magaalooyinkii Yaa'iir oo Baashaan ku yiil oo dhan,
kuwaasoo ahaa lixdan magaalo; **31** iyo Gilecaad badhkeed,
iyo Cashtarod, iyo Edrecii, kuwaas oo ahaa magaalooyinkii
boqortooyadii Coog oo Baashaan ku yiil, waxaa la siiyey reer
Maakiir kaasoo ahaa ina Manaseh, oo waxaa loo siiyey reer
Maakiir badhkood sidii reerahoodu ahaayeen. **32** Kuwanu
waa dhaxalkii Muuse ku qaybiyey banaankii Moo'aab, oo
ka shisheeya Webi Urdun, meel u dhow Yerixoo, oo xagga
bari ka xigta. **33** Laakiinse qabiilkii reer Laawi Muuse dhaxal
ma uu siin. Waxaa dhaxal u ah Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil, sidii uu kula hadlay iyaga.

14 Kuwanu waa dhaxalkii ay reer binu Israa'iil ka qaateen
dalkii reer Kancaan, oo wadaadkii Elecaasaar ahaa,
iyo Yashuuca ina Nuun, iyo madaxdii qabiilooyinkii reer
binu Israa'iil ay u qaybiyeen. **2** Oo sidii Rabbigu ku amray
Muuse sagaal qabiil iyo qabiil badhkiis saami bay ku heleen
dhaxalkoodii. **3** Waayo, Muuse wuxuu laba qabiil iyo qabiil
badhkiis dhaxal ka siiyey Webi Urdun shishadiisa: laakiinse
reer Laawi innaba dhaxal ma uu siin. **4** Maxaa yeelay,
reer Yuusuf waxay ahaayeen laba qabiil, oo kala ah reer
Manaseh iyo reer Efrayim; oo dhulkii qayb lagama siin
reer Laawi magaalooyinkii ay degganaayeen mooyaane,
iyo agagaarkoodii ay xoolahoodii iyo alaabtoodii ku hayn
jireen. **5** Oo sidii Rabbigu Muuse ku amray ayay reer binu
Israa'iil yeeleen, oo dalkiina way qaybsadeen. **6** Markaasaa
reer Yahuudah waxay u soo dhowaadeen Yashuuca oo
Gilgaal joogay; oo Kaaleeb ina Yefunneh, oo ahaa reer
Qenes, wuxuu isagii ku yidhi, Waad garanaysaa wixii aniga
iyo adiga inagu saabsanaa oo Rabbigu u sheegay Muuse
oo ahaa nin Ilaah, markaynu Qaadeesh Barneeca joognay.
7 Afartan sannadood baan jiray markii addoonkii Ilaah oo
Muuse ahaa iga diray Qaadeesh Barneeca inaan dalka soo
basaaso; oo sidii qalbigayga ku jirtay ayaan ugu soo war
celiyey. **8** Habase yeeshee walaalahaygii i raacay ayaa
dadka qalbi dhalaaliyey, laakiinse anigu daacad baan u
raacay Rabbiga Ilaahayga ah. **9** Oo maalintaas ayuu Muuse
dhaartay, oo yidhi, Hubaal dhulkii cagtaadu ku joogsatay
wuxuu dhaxal u ahaan doonaa adiga iyo carruurtaada
weligiin, maxaa yeelay, daacad baad u raacday Rabbiga
Ilaahayga ah. **10** Oo haddaba bal eeg, Rabbigu waa i soo
gaadhsiiyey ilaa haatan, anoo nool, siduu ku hadlay, oo shan
iyo afartankan sannadood baa ka dambaysay markii Rabbigu
Muuse eraygan kula hadlay, oo waxay ahayd intii ay reer
binu Israa'iil cidlada dhex socdeen; oo haatanna maanta
waxaan jiraa shan iyo siddeetan sannadood. **11** Oo weliba
maanta iyo maalintii Muuse i diray isku xoog baan ahay; oo
intii itaalkaygu waagaas ahaa ayuu haatanna yahay inaan
dagaal galo, iyo inaan baxo, soona galo. **12** Haddaba sidaas
daraaddeed i sii buurtan Rabbigu maalintaas ka hadlay,
waayo, waad maqashay maalintaas in reer Canaaq halkaas
joogay, oo ay magaalooyinkoodu waaweynaayeen, deyrarna
lahaayeen. Mindhaa Rabbigaa ila jiri doona, waanan eryi
doonaa sidii Rabbigu ku hadlay. **13** Markaasaa Yashuuca u
duceeyey isagii, oo Kaaleeb ina Yefunneh dhaxal u siiyey
Xebroon. **14** Sidaas daraaddeed ilaa maantadan la joogo
Xebroon waxay dhaxal u noqotay Kaaleeb ina Yefunneh
oo ahaa reer Qenes, maxaa yeelay, daacad buu u raacay
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. **15** Oo waagii hore
Xebroon magaceeda waxaa la odhan jiray Qiryad Arbac; oo
Arbacna wuxuu ahaa ninkii ugu weynaa reer Canaaq. Oo
dalkiina dagaal wuu ka xasillay.

15 Oo reer Yahuudah qabiilkoodii waxay qayb u heleen
sidii ay reerahoodu ahaayeen ilaa soohdinta Edom,
iyo tan iyo xataa cidlada Sin ee xagga koonfureed ka xigta,
iyo xagga koonfureed ee ugu shishaysa. **2** Oo soohdintooda
koonfureedna waxay gaadhsiisnayd xagga ugu shishaysa ee
Badda Cusbada leh, iyo tan iyo gacanka koonfur u jeeda, **3**
oo waxay u baxday xagga koonfureed ee jiirta Caqrabbiim,
oo waxay u dhaaftay xagga Sin, oo haddana waxay martay
xagga koonfureed oo Qaadeesh Barneeca, oo ay martay
xagga Xesroon, oo waxay kor ugu baxday xagga Addaar, oo u
laabatay xagga Qarqaacaa; **4** oo waxay u sii dhaaftay xagga
Casmoon, oo haddana waxay u baxday xagga durdurka
Masar, oo soohdinta waxaa dhammaadkeedu ahaa badda;

taasu waxay ahaan doontaa soohdintiinna koonfureed. **5** Oo soohdinta barina waxay ahayd ilaa Badda Cusbada leh, iyo tan iyo meesha uu Webi Urdun ku dhammaado. Oo waaxda woqooyi soohdinteeduna waxay ahayd badda gacankeeda u dhow meesha uu Webi Urdun ku dhammaado; **6** oo soohdintu waxay martay ilaa Beytxoglaah, oo waxay sii martay xagga woqooyi oo u dhow Beytcaraabaah; oo soohdintu waxay martay dhagaxii Bohan ina Ruubeen; **7** oo soohdintu waxay sii martay Debiir, marka laga tago dooxadii Caakoor, iyo xagga woqooyi ee ku soo jeedda Gilgaal, taasu waxa weeyaan meel ku toosan jiirta Adummiim, taasoo ku taal webiga dhiniciisa koonfureed; oo soohdintu waxay sii martay biyaha Ceyn Shemesh, oo dhammaadkeedu wuxuu ahaa Ceyn Rogeel agteeda; **8** oo soohdintu waxay sii martay dooxadii ina Xinnom iyo ilaa xagga koonfureed ee Yebuus. Taasu waa Yeruusaalem. Oo soohdintu waxay kor ugu baxday buurta ku taal dooxadii Xinnom horteeda ee xaggeeda galbeed, taasoo ku taal dooxada xagga woqooyi oo ugu fog ee reer Rafaa. **9** Oo soohdintu waxay ka soo baxday buurta dhaladeeda ilaa isha biyaha ee Neftoo'ax, oo ay u baxday xagga magaalooyinkii ku yiil Buur Cefroon; oo soohdintu waxay sii martay xagga Bacalaah, (taasu waxa weeyaan Qiryad Yecaariim), **10** markaasay soohdintu ka laabatay Bacalaah galbeedkeeda ilaa Buur Seciir, oo waxay sii martay Buur Yecaariim dhinaceeda woqooyi (taasuna waxa weeyaan Kesaaloon), oo waxay hoos ugu dhaadhacday xagga Beytshemesh, oo waxay sii martay Timneh; **11** markaasay soohdintu u baxday dhinaca woqooyi oo Ceqroon; oo haddana soohdintu waxay u baxday Shikeroon, oo waxay sii martay Buur Bacalaah, oo waxay u baxday Yabne'eel agteeda; oo soohdinta dhammaadkeedu wuxuu ahaa badda. **12** Oo soohdinta xagga galbeedna waxay ahayd tan iyo badda weyn iyo xeebteeda. Intaasu waa soohdintii ku soo wareegi jirtay reer Yahuudah sida reerahoodu ahaayeen. **13** Oo wuxuu Kaaleeb ina Yefunneh qayb ka siiyey reer Yahuudah dhexdooda, sidii Rabbigu Yashuuca ugu amray, oo qaybtaas wuxuu ahaa Qiryad Arbac, kaas oo ahaa Canaaq aabbihiis (taasuna waxa weeyaan Xebroon). **14** Oo Kaaleebna halkaas wuxuu ka eryay saddexdii wiil oo Canaaq, kuwaasoo ahaa Sheeshay, iyo Axiiman, iyo Talmay, oo ahaa ilma Canaaq. **15** Oo halkaasuu ka tegey oo la diriray dadkii Debiir degganaa; oo waagii hore Debiir magaceeda waxaa la odhan jiray Qiryad Sefer. **16** Oo Kaaleeb wuxuu yidhi, Kii Qiryad Sefer intuu wax ku dhufta qabsada, waxaan u guurin doonaa gabadhayda Caksaah. **17** Markaasaa magaaladii waxaa qabsaday Cotnii'eel oo ahaa ina Qenas kii Kaaleeb walaal u ahaa, markaasuu Caksaah u guuriyey. **18** Oo markay isagii u timid waxay ku deddejisay inuu aabbeheed beer weyddiisto: oo markay dameerkeedii ka soo degtay ayaa Kaaleeb ku yidhi, Maxaad doonaysaa? **19** Kolkaasay ku tidhi, Hadiyad i sii, waayo, waxaad i siisay dalka Koonfureed, weliba i sii ilo biyo ah. Markaasuu siiyey ilihii sare iyo ilihii hoose. **20** Intanu waa dhaxalkii ay reer Yahuudah heleen sidii ay reerahoodu ahaayeen. **21** Oo qabiilkii reer Yahuudah magaalooyinkoodii ugu fogaa xagga soohdinta koonfureed oo Edom waxay ahaayeen Qabse'eel, iyo Ceeder, iyo Yaaguur, **22** iyo Qiinaah, iyo Diimoonaah, iyo Cadcaadaah, **23** iyo Qedesh, iyo Xaasoor, iyo Itnaan, **24** iyo Siif, iyo Telem, iyo Becaalood, **25** iyo Xaasoor Xadataah, iyo Qiryood Xesroon (oo taasuna waa Xaasoor qudheeda), **26** iyo Amaam, iyo Shemac, iyo Molaadaah, **27** iyo Xasar Gaddaah, iyo Xeshmoon, iyo Beytfeled, **28** iyo Xasar Shuucaal, iyo Bi'ir Shebac, iyo Bisyootiyaah, **29** iyo Bacalaah, iyo Ciyiim, iyo Cesem, **30** iyo Eltoolad, iyo Kesiil, iyo Xormaah, **31** iyo Siiqlag, iyo Madmannaah, iyo Sansannaah, **32** iyo Lebaa'ood, iyo Shilxiim, iyo Cayn, iyo Rimmon, oo magaalooyinka oo dhan iyo tuulooyinkooduba waa sagaal iyo labaatan. **33** Oo dalka dooxadana waxay ku lahaayeen Eshtaa'ool, iyo Sorcaah, iyo Ashnaah, **34** iyo Saanoo'ax, iyo Ceyn Ganniim, iyo Tafuu'ax, iyo Ceynaam, **35** iyo Yarmuud, iyo Cadullaam, iyo Sokoh, iyo Caseeqaah, **36** iyo Shacarayim, iyo Cadiitayim, iyo Gedeeraah, iyo Gedeerootayim, oo iyana waa afar iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii. **37** Iyo Senaan, iyo Xadaashaah, iyo Migdal Gaad, **38** iyo Dilcaan, iyo Misfaah, iyo Yoqte'eel, **39** iyo Laakiish, iyo Bosqad, iyo Cegloon, **40** iyo Kabboon, iyo Laxmaam, iyo Kitliish, **41** iyo Gedeerood, iyo Beytdagoon, iyo Nacamaah, iyo Maqeedaah, iyana waa lix iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii. **42** Libnaah, iyo Ceter, iyo Caashaan, **43** iyo Yiftaax, iyo Ashnaah, iyo Nesiib, **44** iyo Qeciilaah, iyo Aksiib, iyo Maareeshaah, oo iyana waa sagaal magaalo iyo tuulooyinkoodii. **45** Ceqroon, iyo magaalooyinkeedii iyo tuulooyinkeedii, **46** iyo Ceqroon iyo ilaa badda, iyo kulli intii u dhowayd Ashdood iyo tuulooyinkoodii. **47** Ashdood iyo magaalooyinkeedii iyo tuulooyinkeedii, iyo Gaasa iyo magaalooyinkeedii, iyo tuulooyinkeedii, iyo ilaa durdurkii Masar, iyo ilaa badda weyn, iyo soohdinteeda. **48** Iyo dalkii buuraha lahaa oo dhan, iyo Shamiir, iyo Yatiir, iyo Sokoh, **49** iyo Dannaah, iyo Qiryad Sannaah (taasoo Debiir ah), **50** iyo Canaab, iyo Eshtemoh, iyo Caaniim, **51** iyo Goshen, iyo Xolon, iyo Giloh, iyana waa koob iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii. **52** Araab, iyo Duumah, iyo Eshecaan, **53** iyo Yaaniim iyo Beyd Tafuu'ax, iyo Afeeqaah, **54** Xumtaah, iyo Qiryad Arbac (taasoo ah Xebroon), iyo Siicor, iyana waa sagaal magaalo iyo tuulooyinkoodii. **55** Iyo Maacoon, iyo Karmel, iyo Siif, iyo Yutaah, **56** iyo Yesreceel, iyo Yokdecaam, iyo Saanoo'ax, **57** Kayn, iyo Gibecaah, iyo Timneh, iyana waa toban magaalo iyo tuulooyinkoodii. **58** Xalxuul, iyo Beytsuur, iyo Gedoor, **59** iyo Macaraad, iyo Beytcanood, iyo Elteqon, iyana waa lix magaalo iyo tuulooyinkoodii. **60** Qiryad Bacal (taasoo ah Qiryad Yecaariim), iyo Rabbaah, iyana waa laba magaalo iyo tuulooyinkoodii. **61** Xagga cidladana waxay ku lahaayeen Beytcaraabaah, iyo Middiin, iyo Sekaakaah, **62** iyo Nibshaan iyo Magaalada Cusbada leh iyo Ceyn Gedii, iyana waa lix magaalo iyo tuulooyinkoodii. **63** Xagga reer Yebuus, kuwaasoo Yeruusaalem degganaa, reer Yahuudah way eryi kari waayeen; laakiinse reer Yebuus Yeruusaalem bay la degganaayeen reer Yahuudah ilaa maantadan la joogo.

16 Oo reer Yuusuf qaybtoodiina wuxuu ka bilaabmay Webi Urdun oo Yerixoo ku ag yaal, biyaha Yerixoo dhankooda bari, taasoo ah xagga cidlada, iyo markii laga tago Yerixoo oo la dhex maro dalka buuraha leh ilaa Beytel, **2** oo wuxuu ka baxay Beytel ilaa Luus, oo wuxuu sii maray ilaa soohdinta reer Arkii iyo ilaa Cataarood; **3** oo wuxuu dhanka galbeed ka maray soohdinta reer Yaafleetii iyo ilaa soohdinta Beytxooroonta hoose iyo tan iyo xataa Geser; oo

soohdinta dhammaadkeedu wuxuu ahaa xagga badda. **4** Oo reer Yuusuf, oo ahaa reer Manaseh iyo reer Efrayim, dhaxalkoodii way qaateen. **5** Oo reer Efrayim sidii ay reerahoodu ahaayeen soohdintoodii sidan bay ahayd; dalkii ay dhaxalka u heleen dhinaca bari waxaa u xigay Cataarood Addaar, iyo Beytxooroonta sare; **6** oo soohdintu waxay galbeed ka mari jirtay Mikmetaah tan ku taal xagga woqooyi, oo soohdintu waxay ka soo wareegtay oo bari ka martay Ta'anad Shiloh, oo waxay bari ka martay Yaanooxaah; **7** oo intay Yaanooxaah ka tagto ayay sii martay Cataarood, iyo ilaa Nacaraah, oo waxay gaadhay Yerixoo, markaasay ka sii baxday Webi Urdun. **8** Oo xagga Tafuu'axna soohdintu waxay galbeed ka sii martay durdurka reer Qaanaah; oo waxaa dhammaadkeedu ahaa xagga badda. Intaasu waa dhaxalkii reer Efrayim qabiilkoodii u heleen sidii reerahoodii ay ahaayeen, **9** iyo xataa kulli magaalooyinkii loo soocay reer Efrayim ee ku dhex yiil dhaxalkii reer Manaseh, kuwaas oo ahaa magaalooyinkii oo dhan iyo tuulooyinkoodii. **10** Oo ma ay eryin reer Kancaankii degganaa Geser; laakiinse reer Kancaan waxay dhex degganaayeen reer Efrayim ilaa maantadan la joogo, oo waxay u noqdeen addoommo u hawshooda.

17 Oo intanuna waxay ahayd qaybtii qabiilka reer Manaseh, waayo, isagu wuxuu ahaa curadkii Yuusuf. Maakiir oo ahaa curadkii Manaseh oo aabbe u ahaa Gilecaad, wuxuu helay Gilecaad iyo Baashaan, maxaa yeelay, isagu wuxuu ahaa dagaalyahan. **2** Oo reer Manaseh iyo reerahoodii intii hadhay iyana qayb bay heleen; kuwaas oo ahaa reer Abiiceser, iyo reer Xeeleq, iyo reer Asrii'eel, iyo reer Shekem, iyo reer Heefer, iyo reer Shemiidaac; intaasu waxay ahaayeen ilmihii labka ahaa ee Manaseh ina Yuusuf sidii reerahoodii ahaayeen. **3** Laakiinse Seloofexaad ina Heefer, ina Gilecaad, ina Maakiir, ina Manaseh wiilal ma uu lahayn gabdho mooyaane, oo magacyadii gabdhihiisu waa kuwan: Maxlaah, Nocaah, Xoglaah, Milkaah, iyo Tirsaah. **4** Oo waxay u dhowaadeen wadaadkii la odhan jiray Elecaasaar, iyo Yashuuca ina Nuun, iyo amiirradii, oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbigu wuxuu Muuse ku amray inuu walaalahayo dhexdooda dhaxal naga siiyo. Oo sidaas daraaddeed amarkii Rabbiga aawadiis ayuu Yashuuca dhaxal ku siiyey walaalihii aabbahood dhexdooda. **5** Oo reer Manaseh waxaa ku soo hagaagay toban meelood oo aan ahayn dalkii Gilecaad iyo Baashaan oo Webi Urdun ka shishaysa; **6** maxaa yeelay, gabdhihii Manaseh waxay dhaxal ka dhex heleen wiilashiisii; oo dalkii Gilecaadna waxaa lahaa wiilashii Manaseh intoodii hadhay. **7** Oo soohdintii reer Manasehna waxay ahayd ilaa Aasheer iyo tan iyo Mikmetaah, taasoo ku hor taal Shekem, oo soohdintu waxay ka baxday xagga midigta, iyo ilaa dadkii degganaa Ceyn Tafuu'ax. **8** Oo dalkii Tafuu'axna waxaa iska lahaa reer Manaseh; laakiinse Tafuu'ax tii ku tiil soohdinta waxaa iska lahaa reer Efrayim. **9** Oo soohdintu waxay u baxday durdurkii Qaanaah, oo durdurka xagga koonfureed ka ahaa. Magaalooyinkaas ku dhex yiil magaalooyinkii reer Manaseh waxaa lahaa reer Efrayim. Soohdintii Efrayimna waxay ahayd durdurka xaggiisa woqooyi, oo waxaa soohdintii dhammaadkeedu ahaa badda. **10** Dhanka koonfureed waxaa lahaa reer Efrayim, dhanka woqooyina waxaa lahaa reer Manaseh, oo badduna waxay ahayd soohdintiisa, oo waxay gaadheen ilaa reer Aasheer oo woqooyi jira, iyo tan iyo reer Isaakaar oo ku yaal xagga bari. **11** Oo reer Manaseh waxay reer Isaakaar iyo reer Aasheer ku dhex lahaayeen Beytshe'aan, iyo magaalooyinkeedii oo dhan, iyo Yiblecaam iyo magaalooyinkeedii, iyo dadkii degganaa Door iyo magaalooyinkeedii, iyo dadkii degganaa Ceyn Door iyo magaalooyinkeedii, iyo dadkii degganaa Tacanaag, iyo magaalooyinkeedii, iyo dadkii degganaa Megiddoo iyo magaalooyinkeedii, iyo xataa saddexdii meelood ee dhaadheerayd. **12** Laakiin reer Manaseh ma ay eryi karin dadkii degganaa magaalooyinkaas; reer Kancaanse waxay doonayeen inay dalkaas sii degganaadaan. **13** Oo markii reer binu Israa'iil aad u xoogaysteen ayay hawl saareen reer Kancaan, oo ma ay wada eryin. **14** Oo reerkii Yuusuf Yashuuca bay la hadleen, oo ku yidhaahdeen, Maxaad qayb keliya dhaxal noogu siisay? Maxaa yeelay, annagu waxaannu nahay dad badan, oo Rabbigu waa na barakeeyey ilaa haatan. **15** Markaasaa Yashuuca wuxuu iyagii ku yidhi, Haddaad dad badan tihiin, haddaba kaca oo duudda taga, oo waxaad soo goosataan dalka reer Feris iyo kan reer Rafaa; maxaa yeelay, dalka buuraha leh oo reer Efrayim waa idinku cidhiidhi. **16** Markaasaa reerkii Yuusuf waxay yidhaahdeen, Dalka buuraha lahu naguma filna; oo reer Kancaanka deggan dalka dooxada leh oo dhammu waxay leeyihiin gaadhifardood bir ah, kuwooda deggan Beytshe'aan iyo magaalooyinkeeda, iyo kuwooda deggan dooxadii Yesreceelba. **17** Markaasaa Yashuuca wuxuu la hadlay reer Yuusuf, kuwaasoo ahaa reer Efrayim iyo reer Manaseh, oo wuxuu ku yidhi, Idinku waxaad tihiin dad badan, oo waxaad leedihiin xoog badan; haddaba qayb keliya heli maysaan; **18** laakiinse dalka buuraha leh idinkaa yeelan doona; waayo, in kastoo uu duud yahay, waad jari doontaan, oo meelaha laga baxona idinkaa yeelan doona, maxaa yeelay, waxaad eryi doontaan reer Kancaan in kastay leeyihiin gaadhifardood bir ah, oo ay xoog badan yihiin.

18 Oo shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu Shiiloh bay dhammaantood isugu soo urureen, oo waxay halkaas ka dhiseen teendhadii shirka; oo dadkii waddankana waa laga adkaaday. **2** Oo reer binu Israa'iil dhexdooda waxaa ku hadhay toddoba qabiil oo aan weli helin qaybtii ay dhaxalka u lahaayeen. **3** Markaasaa Yashuuca wuxuu reer binu Israa'iil ku yidhi, Dalkii uu Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin idin siiyey ilaa goormaad ka raagaysaan inaad gashaan si aad dalka u hantidaan? **4** Haddaba qabiil walba saddex nin kala soo baxa; oo anigu iyaga waan diri doonaa, markaas waa inay kacaan, oo dalka dhex maraan, oo soo kala tilmaamaan siday u kala dhaxlayaan, oo markaas waa inay ii yimaadaan. **5** Oo waa inay dalka u kala qaybiyaan toddoba meelood. Reer Yahuudah waa inay degganaadaan soohdintooda ah xagga koonfureed, oo reer Yuusufna waa inay degganaadaan soohdintooda ah xagga woqooyi. **6** Oo waa inaad dalka u soo kala tilmaantaan toddoba meelood, oo aad tilmaanta ii keentaan, oo markaasaan halkan idiinku saami ridi doonaa Rabbiga Ilaaheenna ah hortiisa. **7** Maxaa yeelay, reer Laawi dhexdiinna qayb dhaxal ah kuma laha; waayo wadaadnimada Rabbiga ayaa dhaxal u ah. Oo reer Gaad iyo reer Ruubeen iyo qabiilkii reer Manaseh badhkood waxay dhaxal u qaateen

meel Webi Urdun ka shishaysa oo xagga bari ka xigta,
oo Muuse oo addoonkii Rabbiga ahaa uu iyaga siiyey. **8**
Markaasaa raggii kaceen oo tageen; oo kuwii tegey inay dalka
soo tilmaamaan Yashuuca ayaa ku amray, oo ku yidhi, Taga
oo dalka dhex mara, oo soo tilmaama, oo haddana aniga
ii kaalaya, oo markaasaan halkan Shiiloh ah idiinku saami
ridi doonaa Rabbiga hortiisa. **9** Markaasay raggii tageen
oo dalkii soo dhex mareen, oo waxay soo kala tilmaameen
magaalooyinkii oo toddoba meelood u kala qaybsan, oo
waxayna ku soo qoreen buug, oo markaasay u yimaadeen
Yashuuca oo joogay xerada Shiiloh ku taal. **10** Markaasaa
Yashuuca Shiiloh ugu saami riday iyagii Rabbiga hortiisa;
oo halkaasaa Yashuuca reer binu Israa'iil ugu qaybshay
dalkii sidii ay u kala qaybsanaayeen. **11** Oo qabiilkii reer
Benyaamiin saamigoodii ay u heleen sidii ay reerahoodii kala
ahaayeen ayaa u soo hor baxay; oo soohdintoodii ay saamiga
u heleen waxay kala dhex mari jirtay reer Yahuudah iyo reer
Yuusuf. **12** Oo soohdintoodu xagga waaxda woqooyi waxay
ka bilaabatay Webi Urdun; oo soohdintu waxay u baxday
Yerixoo dhinaceeda woqooyi, oo waxay dhex martay dalka
buuraha leh xaggiisa galbeed; oo dhammaadkeedii wuxuu u
baxay cidladii Beytaawen. **13** Oo soohdintu waxay halkaas
uga gudubtay Luus (taasoo ah Beytel), iyo ilaa dhinaceeda
koonfureed, oo soohdintu waxay ku dhaadhacday Cataarood
Addaar, taasoo u dhow buurta ku taal Beytxooroonta hoose
xaggeeda koonfureed. **14** Oo soohdintu waxay u baxday
oo ka laabatay waaxda galbeed xaggeeda koonfureed, iyo
xagga buurta ku hor taal Beytxooroon xaggeeda koonfureed;
oo soohdinta dhammaadkeedu wuxuu u baxay Qiryad Bacal
taasoo ah Qiryad Yecaariim ee ahayd magaalo ay reer
Yahuudah leeyihiin, intaasu waxay ahayd waaxdii galbeed.
15 Oo waaxdii koonfureedna waxay ka bilaabatay meesha
ugu fog Qiryad Yecaariim, oo soohdintu waxay martay
xagga galbeed, oo waxay u baxday ishii biyaha ahayd
oo Neftoo'ax; **16** oo soohdintu waxay ku dhaadhacday
meesha ugu fog buurta ku hor taal dooxadii ina Xinnom,
taasoo ku taal xagga woqooyi oo dooxada reer Rafaa,
oo waxay ku dhaadhacday ilaa dooxadii Xinnom, iyo ilaa
dhinaca reer Yebuus xaggooda koonfureed, oo waxay kaloo
sii martay Ceyn Rogeel, **17** oo waxay u leexatay xagga
woqooyi, oo waxay martay Ceyn Shemesh agteeda; oo
waxay u baxday Geliilood, taasoo ka soo hor jeedda jiirta
Adummiim; oo haddana waxay u baxday dhagaxii Bohan ina
Ruubeen; **18** oo waxay sii martay dhinaca ka soo hor jeeda
Caraabaah xaggeeda woqooyi, oo waxay ku dhaadhacday
Caraabaah; **19** oo soohdintu waxay sii martay Beytxoglaah
dhinaceeda woqooyi; oo soohdinta dhammaadkeedu wuxuu
ahaa xagga gacanka woqooyi oo Badda Cusbada leh, ee ku
yaal Webi Urdun dhammaadkiisa koonfureed meesha uu ku
dhammaado; intaasu waa soohdintii koonfureed. **20** Waaxda
bari soohdinteeduna waxay ahayd Webi Urdun. Intaasu
waxay ahayd dhaxalkii reer Benyaamiin iyo soohdimihii ku
wareegsanaa, ee ay u heleen sidii reerahoodu ahaayeen. **21**
Haddaba magaalooyinkii reer Benyaamiin siday reerahoodu
ahaayeen waxay ahaayeen Yerixoo, iyo Beytxoglaah, iyo
Dooxadii Qesiis, **22** iyo Beytcaraabaah, iyo Semaarayim,
iyo Beytel, **23** iyo Cawiim, iyo Faaraah, iyo Cofraah, **24** iyo
Kefar reer Cammoon, iyo Cofnii, iyo Gebac, oo intaasu waa
laba iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii, **25** iyo Gibecoon,
iyo Raamaah, iyo Bi'irod, **26** iyo Misfaah, iyo Kefiiraah, iyo
Mosaah, **27** iyo Reqem, iyo Yirfe'eel, iyo Taralaah, **28** iyo
Seelac, iyo Elef, iyo Yebuus (taasoo ah Yeruusaalem), iyo
Gibecaad, iyo Qiryad, oo intaasu waa afar iyo toban magaalo
iyo tuulooyinkoodii. Intaasu waa dhaxalkii reer Benyaamiin
siday reerahoodii ahaayeen.

19 Oo saamigii labaadna wuxuu u soo baxay reer
Simecoon, oo waa dhaxalkii ay qabiilkii reer Simecoon
u heleen siday reerahoodu ahaayeen. Oo dhaxalkooduna
wuxuu ku dhex jiray dhaxalkii reer Yahuudah. **2** Oo waxay
dhaxal u heleen: Bi'ir Shebac, ama Shebac, iyo Molaadaah,
3 iyo Hasar Shuucaal, iyo Baalaah, iyo Cesem, **4** iyo
Eltoolad, iyo Betuul, iyo Hormaah, **5** iyo Siiqlag, iyo
Beytmarkaabod, iyo Hasar Suusaah, **6** iyo Beytlebaa'ood,
iyo Shaaruuhen, oo intaasu waa saddex iyo toban magaalo
iyo tuulooyinkoodii, **7** Cayn, iyo Rimmon, iyo Ceter, iyo
Caashaan, oo intaasu waa afar magaalo iyo tuulooyinkoodii,
8 iyo tuulooyinkii ku wareegsanaa magaalooyinkaas oo
dhan ee ku yiil tan iyo Bacalad Bi'ir, iyo Raamaahda
Koonfureed. Intaasu waa dhaxalkii qabiilkii reer Simecoon
sidii ay reerahoodii ahaayeen. **9** Oo qaybtii reer Yahuudah
waxaa ku jiray dhaxalkii reer Simecoon, maxaa yeelay, reer
Yahuudah qaybtoodu waa ku badnaa; sidaas daraaddeed
reer Simecoon waxay dhaxal ka heleen dhaxalkii reer
Yahuudah dhexdiisa. **10** Oo saamigii saddexaadna wuxuu u
soo baxay reer Sebulun siday reerahoodu ahaayeen, oo
dhaxalkoodii soohdintiisuna waxay ahayd ilaa Saariid. **11** Oo
soohdintoodu waxay u baxday xagga galbeed, iyo xataa
ilaa Marcalaah, oo waxay gaadhay tan iyo Dabbaashed,
oo haddana waxay gaadhay tan iyo durdurka ku yaal
Yoqnecaam horteeda; **12** oo waxay Saariid uga leexatay
xagga bari ee qorraxdu ka soo baxdo, ilaa soohdinta Kislod
Taabor, kolkaasay waxay u baxday xagga Daberad, oo
haddana kor ugu baxday Yaafiica, **13** oo halkaasna waxay
uga gudubtay xagga bari oo martay Gad Heefer iyo tan
iyo Citaah Qaasiin, oo waxay u baxday xagga Rimmon oo
gaadhaa ilaa Neecaah, **14** soohdintu waxay xagga woqooyi
ugu laabatay Xannaatoon, oo soohdinta dhammaadkeedu
wuxuu ahaa dooxadii Yiftax'eel, **15** iyo Qataad, iyo Nahalaal,
iyo Shimroon, iyo Idalaah, iyo Beytlaxam, intaasu waa
laba iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii. **16** Intaasu
waa dhaxalkii ay reer Sebulun u heleen sidii reerahoodii
ahaayeen, iyo xataa magaalooyinkan iyo tuulooyinkooduba.
17 Oo saamigii afraadna reer Isaakaar buu u soo baxay
sidii reerahoodu ahaayeen. **18** Oo soohdintooduna waxay
ahayd ilaa Yesreceel, iyo Kesullood, iyo Shuuneem, **19** iyo
Xafaarayim, iyo Shii'oon, iyo Anaaxaraad, **20** iyo Rabbiid,
iyo Qiishyoon, iyo Ebes, **21** iyo Remed, iyo Ceyn Ganniim,
iyo Ceyn Xaddaah, iyo Beytfasees, **22** oo soohdintu waxay
gaadhay ilaa Taaboor, iyo Shaxasimaah, iyo Beytshemesh,
oo soohdintooda dhammaadkeedu wuxuu ahaa xagga
Webi Urdun, oo intaasuna waa lix iyo toban magaalo iyo
tuulooyinkoodii. **23** Oo intaasu waa dhaxalkii ay qabiilkii
reer Isaakaar u heleen sidii reerahoodii ahaayeen, iyo xataa
magaalooyinkan iyo tuulooyinkooduba. **24** Oo saamigii
shanaadna wuxuu u soo baxay reer Aasheer sidii reerahoodii

ahaayeen. **25** Oo soohdintooduna waxay ahayd Xelqad,
iyo Xali, iyo Beten, iyo Akshaaf, **26** iyo Allammeleg, iyo
Camcaad, iyo Mishaal; oo wuxuu gaadhay Karmel xaggeeda
galbeed, iyo ilaa Shiihoor Libnaad, **27** oo waxay u leexatay
xagga qorraxdu ka soo baxdo, ee ah Beytdaagoon, oo waxay
gaadhay tan iyo Sebulun, iyo dooxadii Yiftax'eel xaggeeda
woqooyi iyo ilaa Beytcemeq iyo Necii'eel, oo waxay u baxday
xagga bidix ee ah Kabuul, **28** iyo Cebroon, iyo Rexob, iyo
Xammoon, iyo Qaanaah, iyo xataa Siidoonta weyn; **29** oo
soohdintii waxay u leexatay xagga Raamaah, iyo xagga
magaaladii deyrka lahayd oo Turos, oo haddana soohdintu
waxay u leexatay xagga Xosaah, oo dhammaadkeedu
wuxuu ahaa xagga badda ee Aksiib dhinaceeda ah, **30** iyo
Cummaah, iyo Afeeq, iyo Rexob, oo intaasu waa laba iyo
labaatan magaalo iyo tuulooyinkoodii. **31** Oo intaasu waa
dhaxalkii ay qabiilkii reer Aasheer u heleen sidii reerahoodii
ahaayeen, iyo xataa magaalooyinkan iyo tuulooyinkooduba
32 Oo saamigii lixaadna reer Naftaali buu u soo baxay
sidii reerahoodii ahaayeen. **33** Oo soohdintoodu waxay
ka bilaabatay Xelef, tan iyo geedka ku yaal Sacananniim,
iyo Adaamii Neqeb, iyo Yabne'eel, iyo ilaa Laquum; oo
dhammaadkeedu wuxuu ahaa xagga Webi Urdun. **34** Oo
soohdintu waxay u leexatay xagga galbeed tan iyo Asnood
Taaboor, oo halkaasna waxay ugu baxday xagga Xuqoq;
oo waxay gaadhay ilaa xagga koonfureed oo Sebulun, oo
haddana waxay gaadhay xagga galbeed oo Aasheer, iyo tan
iyo reer Yahuudah oo Webi Urdun xagga qorraxdu ka soo
baxdo ka xiga. **35** Oo magaalooyinkii deyrka lahaa waxay
ahaayeen Siddiim, iyo Seer, iyo Xammad, iyo Raqad, iyo
Kinnered, **36** iyo Adaamaah, iyo Raamaah, iyo Xaasoor,
37 iyo Qedesh, iyo Edrecii, iyo Ceyn Xaasoor, **38** iyo
Yiroon, iyo Migdal Eel, iyo Xoreem, iyo Beytcanaad iyo
Beytshemesh, waxay ahaayeen sagaal iyo toban magaalo
iyo tuulooyinkoodii. **39** Oo intaasu waa dhaxalkii ay qabiilkii
reer Naftaali u heleen sidii reerahoodii ahaayeen, iyo
xataa magaalooyinka iyo tuulooyinkooduba **40** Oo saamigii
toddobaadna wuxuu u soo baxay qabiilkii reer Daan sidii
reerahoodii ahaayeen. **41** Oo soohdintii ay dhaxalka u
heleenna waxay ahayd Sorcaah, iyo Eshtaa'ool, iyo Ciir
Shemesh, **42** iyo Shacalabbiin, iyo Ayaaloon, iyo Yitlaah, **43**
iyo Eeloon, iyo Timnaataah, iyo Ceqroon, **44** iyo Elteqeeh,
iyo Gibbetoon, iyo Bacalad, **45** iyo Yehud, iyo Bini Beraaq,
iyo Gad Rimmoon, **46** iyo Meey Yarqoon, iyo Raqoon, iyo
soohdinta ka soo hor jeedda Yaafaa. **47** Oo soohdintii reer
Daan iyagay ka baxday, oo intay reer Daan tageen ayay la
dirireen Leshem, oo way qabsadeen, oo dadkii degganaana
waxay ku laayeen seef markaasay Leshem hantiyeen oo
iska degeen, oo waxay u bixiyeen Daan, kaas oo ahaa
magicii awowgood Daan. **48** Oo intaasu waa dhaxalkii ay
qabiilkii reer Daan u heleen sidii reerahoodii ahaayeen, iyo
xataa magaalooyinkan iyo tuulooyinkooduba. **49** Sidaasay ku
dhammeeyeen qaybintii dhulkii ay dhaxalka u qaybsanayeen
siday soohdimihiisu ahaayeen, oo reer binu Israa'iil dhaxal
bay Yashuuca ina Nuun dhexdooda ka siiyeen, **50** oo
sidii Rabbigu ku amray waxay isagii siiyeen magaaladii uu
weyddiistay taasoo ahayd Timnad Serah oo ku tiil dalka
buuraha leh oo reer Efrayim; markaasuu magaaladii dhistay
oo dhex degay. **51** Kuwanu waa qaybihii dhaxalka ahaa ee
wadaadkii Elecaasaar ahaa, iyo Yashuuca ina Nuun, iyo
madaxdii reer binu Israa'iil qabiilooyinkoodii, ay saamiga ugu
qaybiyeen Rabbiga hortiisa, iyagoo jooga Shiiloh, oo fadhiya
teendhadii shirka iriddeeda. Wayna dhammeeyeen qaybintii
dhulka.

20 Markaasaa Rabbigu Yashuuca la hadlay, oo ku yidhi,
2 La hadal reer binu Israa'iil, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Sooca magaalooyinkii magangalka oo aan idiinku sheegay
Muuse, **3** in gacankudhiiglihii qof dilaa, isagoo aan u kasayn
oo aan badheedh u samayn, uu halkaas u cararo; oo waxay
idiin noqonayaan meeshaad ka magangeli lahaydeen kan
dhiigga ka aarsada. **4** Oo magaalooyinkaas middood waa
inuu u cararaa, oo waa inuu istaagaa iridda magaalada laga
soo galo, oo xaalkiisa waa inuu u caddeeyaa odayaasha
magaalada, oo iyana waa inay magaalada soo geliyaan,
oo meel siiyaan inuu la degganaado. **5** Oo haddii kan
dhiigga ka aarsadaa uu soo eryado, markaas waa inaanay
gacankudhiiglihii gacantiisa gelin, maxaa yeelay, kaasu
wuxuu deriskiisa ku dilay kama' oo horena ma uu nebcaan
jirin. **6** Oo magaaladaas waa inuu degganaadaa ilaa uu xukun
isu hor taago shirka, iyo ilaa uu ka dhinto wadaadka sare oo
jiri doona waayahaas, oo markaas ka dib gacankudhiigluhu
waa inuu noqdaa, oo waa inuu magaaladiisii yimaadaa,
iyo gurigiisii, ilaa magaaladii uu markii hore ka cararay. **7**
Oo waxay sooceen Qedesh oo ku tiil Galili oo ah dalka
buuraha leh oo reer Naftaali, iyo Shekem oo iyana ku tiil
dalka buuraha leh oo reer Efrayim, iyo Qiryad Arbac (oo ah
Xebroon) ee ku tiil dalka buuraha leh oo reer Yahuudah. **8**
Oo Webi Urdun shishadiisa meel Yerixoo u dhow oo bari
ka xigta waxay ka sooceen Beser oo ku tiil cidladii ku tiil
bannaankii qabiilka reer Ruubeen, iyo Raamod oo ku tiil
Gilecaad oo ay qabiilkii reer Gaad lahaayeen, iyo Goolaan
oo ku tiil Baashaan oo ay qabiilkii reer Manaseh lahaayeen.
9 Intaasu waa magaalooyinkii loo doortay reer binu Israa'iil
oo dhan, iyo qariibkii dhexdooda degganaa, in ku alla kii
qof dilaa, isagoo aan u kasayn, uu halkaas ku carari karo
inaanu ku dhiman gacanta kan dhiigga ka aarsada, ilaa uu
hor istaago shirka.

21 Markaasaa madaxdii reer Laawi waxay u soo
dhowaadeen wadaadkii Elecaasaar ahaa, iyo Yashuuca
ina Nuun, iyo madaxdii reer binu Israa'iil qabiilooyinkoodii. **2**
Wayna kula hadleen, iyagoo jooga Shiiloh oo ku taal dalkii
reer Kancaan, oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbigu wuxuu
noogu amray Muuse in nala siiyo magaalooyin aan degno
iyo agagaarkoodii ay xoolahayagu daaqaan. **3** Markaasaa
reer binu Israa'iil waxay dhaxalkoodii reer Laawi ka siiyeen
magaalooyinkaas iyo agagaarkooda sidii amarka Rabbigu
ahaa. **4** Markaasaa saami u soo baxay qolooyinkii reer
Qohaad; oo reerkii wadaadkii Haaruun ahaa, kuwaasoo reer
Laawi ka mid ahaa, waxay saami kaga heleen reer Yahuudah
iyo reer Simecoon, iyo reer Benyaamiin saddex iyo toban
magaalo. **5** Oo reer Qohaad intoodii hadhay waxay saami
kaga heleen qolooyinkii reer Efrayim, iyo reer Daan, iyo reer
Manaseh badhkood toban magaalo. **6** Oo reer Gershoonna
waxay saami kaga heleen qolooyinkii reer Isaakaar, iyo reer
Aasheer, iyo reer Naftaali, iyo reer Manaseh badhkoodii
degganaa Baashaan saddex iyo toban magaalo. **7** Oo reer

Meraariina sidii ay reerahoodii ahaayeen waxay ka heleen reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Sebulun laba iyo toban magaalo. **8** Oo reer binu Israa'iil magaalooyinkaas iyo agagaarkoodiiba waxay saami ku siiyeen reer Laawi sidii Rabbigu ku amray Muuse. **9** Oo waxaa laga siiyey qabiilkii reer Yahuudah iyo qabiilkii reer Simecoon magaalooyinkan magacooda halkan lagu sheegayo. **10** Oo waxaa iska lahaa reerkii Haaruun ee ahaa qolooyinkii reer Qohaad, kuwaasoo ka mid ahaa reer Laawi; maxaa yeelay, iyagaa saamiga hore lahaa. **11** Oo waxaa la siiyey Qiryad Arbac, oo Arbacna wuxuu ahaa Canaaq aabbihiis (oo taasuna waa Xebroon), oo waxay ku tiil dalka buuraha leh ee reer Yahuudah, iyada iyo agagaarkeeda ku wareegsanba. **12** Laakiinse magaalada beeraheedii iyo tuulooyinkeediiba waxay siiyeen Kaaleeb ina Yefunneh inuu hanti ahaan u qaato. **13** Oo wadaadkii Haaruun ahaa reerkiisii waxay siiyeen Xebroon iyo agagaarkeedii, oo taasu waxay ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha, iyo Libnaah iyo agagaarkeedii, **14** iyo Yatiir iyo agagaarkeedii, iyo Eshtemooca iyo agagaarkeedii, **15** iyo Xolon iyo agagaarkeedii, iyo Debiir iyo agagaarkeedii, **16** iyo Cayn iyo agagaarkeedii, iyo Yutaah iyo agagaarkeedii, iyo Beytshemesh iyo agagaarkeedii, oo labadaas qabiil waxay ka heleen sagaal magaalo. **17** Oo qabiilkii reer Benyaamiinna waxay ka heleen Gibecoon iyo agagaarkeedii, iyo Geeraa iyo agagaarkeedii, **18** iyo Canaatood iyo agagaarkeedii, intaasu waxay ahayd afar magaalo. **19** Oo wadaadkii Haaruun ahaa reerkiisii magaalooyinkoodii oo dhammu waxay ahaayeen saddex iyo toban magaalo iyo agagaarkoodii. **20** Oo qolooyinkii reer Qohaad oo ahaa reer Laawi, xataa reer Qohaad intoodii hadhay, waxay magaalooyin saami uga heleen qabiilkii reer Efrayim. **21** Oo waxay iyagii siiyeen Shekem iyo agagaarkeedii, oo waxay ku tiil dalka reer Efrayim oo buuraha leh, oo waxayna ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha, iyo Geser iyo agagaarkeedii, **22** iyo Qibsayim iyo agagaarkeedii, iyo Beytxooroon iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd afar magaalo. **23** Oo qabiilkii reer Daanna waxay ka heleen Elteqaah iyo agagaarkeedii, iyo Gibbetoon iyo agagaarkeedii, **24** iyo Ayaaloon iyo agagaarkeedii, iyo Gad Rimmoon iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd afar magaalo. **25** Oo qabiilkii reer Manaseh badhkiisna waxay ka heleen Tacanaag iyo agagaarkeedii, iyo Gad Rimmoon iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd laba magaalo. **26** Oo qolooyinkii reer Qohaad intoodii hadhay magaalooyinkoodii oo dhammu waxay ahaayeen toban iyo agagaarkoodii. **27** Oo reer Gershoon oo ahaa reer Laawi waxaa qabiilkii reer Manaseh badhkiis laga siiyey Goolaan, oo Baashaan ku dhex taal iyo agagaarkeedii, oo taasu waxay ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha, iyo weliba Beceshteraah iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd laba magaalo. **28** Oo waxay qabiilkii reer Isaakaarna ka heleen Qiishyoon iyo agagaarkeedii, iyo Daaberad iyo agagaarkeedii, **29** iyo Yarmuud iyo agagaarkeedii, iyo Ceyn Ganniim iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd afar magaalo. **30** Oo waxay qabiilkii reer Aasheerna ka heleen Mishaal iyo agagaarkeedii, iyo Cabdoon iyo agagaarkeedii, **31** iyo Xelqad iyo agagaarkeedii, iyo Rexob iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd afar magaalo. **32** Oo waxay qabiilkii reer Naftaalina ka heleen Qedesh oo ku taal Galili iyo agagaarkeedii, oo taasu waxay ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha, iyo Xammod Door iyo agagaarkeedii, iyo Qartaan iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd saddex magaalo. **33** Oo magaalooyinkii reer Gershoon oo dhan, sidii qolooyinkoodu ahaayeen, saddex iyo toban magaalo iyo agagaarkoodii bay ahaayeen. **34** Oo qolooyinkii reer Meraarii oo ahaa intii ka hadhay reer Laawi waxay qabiilkii reer Sebulun ka heleen Yoqnecaam iyo agagaarkeedii, iyo Qartaah iyo agagaarkeedii, **35** iyo Dimnaah iyo agagaarkeedii, iyo Nahalaal iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd afar magaalo. **36** Oo waxay qabiilkii reer Ruubeenna ka heleen Beser iyo agagaarkeedii, iyo Yahas iyo agagaarkeedii, **37** iyo Qedemood iyo agagaarkeedii, iyo Mefacad iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd afar magaalo. **38** Oo waxay qabiilkii reer Gaadna ka heleen Raamod oo ku dhex taal Gilecaad iyo agagaarkeedii, oo taasu waxay ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha, iyo Maxanayim iyo agagaarkeedii, **39** iyo Xeshboon iyo agagaarkeedii, iyo Yaser iyo agagaarkeedii, oo intaasu dhammaantood waxay ahaayeen afar magaalo. **40** Oo kulli intaas oo dhammu waxay ahaayeen magaalooyinkii qolooyinkii reer Meraarii iyo xataa reer Laawi intoodii hadhay, oo qaybtoodii waxay ahayd laba iyo toban magaalo. **41** Oo reer Laawi magaalooyinkoodii ay qaybta u heleen ee ku dhex yiil dalkii hantida u ahaa reer binu Israa'iil kulligood waxay ahaayeen siddeed iyo afartan magaalo iyo agagaarkoodii. **42** Magaalooyinkaas mid waluba waxay lahayd agagaarkeedii ku wareegsanaa; oo magaalooyinku dhammaantood sidaasay ahaayeen. **43** Sidaasuu Rabbigu reer binu Israa'iil u siiyey dhulkii u awowayaashood ugu dhaartay inuu siiyo oo dhan, oo iyana way hantiyeen, wayna iska degeen. **44** Oo Rabbigu wuxuu iyagii ka nasiyey dadkii ku wareegsanaa, siduu awowayaashood ugu dhaartay oo dhan: oo nin cadaawayaashoodii oo dhan ka mid ihi hortooda isma taagin, oo Rabbigu cadaawayaashoodii oo dhan gacantuu u soo geliyey. **45** Oo waxba kama baaqan innaba wixii wanaagsanaa oo Rabbigu u sheegay reer binu Israa'iil; laakiinse kulli way wada ahaadeen.

22 Markaasaa Yashuuca u yeedhay reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis, **2** oo wuxuu ku yidhi, Waad xajiseen kulli wixii uu addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa idinku amray, oo codkaygana waad dhegaysateen oo waad yeesheen kulli wixii aan idinku amray. **3** Oo waagaas ilaa maantadan la joogo walaalihiin kama aydnaan tegin, laakiinse waad xajiseen amarkii Rabbiga Ilaahiinna ah. **4** Oo haatan Rabbiga Ilaahiinna ahu walaalihiin buu nasiyey, siduu markii hore kula hadlay; haddaba noqda, oo taga teendhooyinkiinnii, iyo dalkii hantida idiin ahaa, oo addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa idinka siiyey Webi Urdun shishadiisa. **5** Laakiinse aad iyo aad u dadaala inaad yeeshaan amarkii iyo sharcigii uu addoonkii Rabbiga ee Muuse ahaa idinku amray, kuwaasoo ah inaad Rabbiga Ilaahiinna ah jeclaataan, oo aad ku socotaan jidadkiisa oo dhan, oo aad amarradiisa xajisaan, oo aad isaga aad u sii xajisataan, oo aad qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo dhan ugu adeegtaan. **6** Markaasuu Yashuuca u duceeyey oo

iska diray, oo iyana waxay tageen teendhooyinkoodii. **7** Oo reer Manaseh badhkiis Muuse wuxuu dhaxal ka siiyey Baashaan dhexdeeda; laakiinse badhkii kale Yashuuca ayaa dal ka siiyey walaalahood dhexdooda meel Webi Urdun ka shishaysa oo xagga galbeed ka xigta. Oo weliba Yashuuca markuu iyagii iska diray, oo ay teendhooyinkoodii tageen, ayuu u duceeyey iyaga, **8** oo intuu la hadlay ayuu ku yidhi, Teendhooyinkiinnii kula noqda maal badan, iyo lo' aad u tiro badan, iyo lacag, iyo dahab, iyo naxaas, iyo bir, iyo dhar aad u badan; oo boolidii cadaawayaashiinna laga helay walaalihiin la qaybsada. **9** Markaasaa reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis ayaa noqday, oo ka tegey reer binu Israa'iil oo joogay Shiiloh taasoo ku taal dalkii Kancaan, inay u kacaan dalkii Gilecaad, kaasoo ahaa dalkii hantidooda ahaa, ee ay ku hantiyeen amarkii Rabbigu Muuse u soo dhiibay. **10** Oo markay yimaadeen gobolkii u dhowaa Webi Urdun oo ku yaalay dalkii Kancaan ayay reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis Webi Urdun agtiisa ka dhiseen meel allabari oo muuq weyn. **11** Markaasaa reer binu Israa'iil waxay maqleen in la yidhi, Reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis ayaa meel allabari ka dhisay darafka dalka Kancaan, meeshaas oo ah gobolka u dhow Webi Urdun oo ah dinaca ay leeyihiin reer binu Israa'iil. **12** Oo markii reer binu Israa'iil ay taas maqleen ayaa shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu ku ururay Shiiloh inay dagaal ugu baxaan iyaga. **13** Oo reer binu Israa'iil waxay xagga reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis oo joogay dalkii Gilecaad u direen Fiinexaas oo ahaa wiilkii wadaadkii ahaa Elecaasaar. **14** Oo waxay isagii ku dareen toban amiir, oo amiirba wuxuu ka socday qabiilooyinka reer binu Israa'iil midkood, oo mid waluba wuxuu ahaa kii madaxda u ahaa reerahooda ku jira kumanyaalka reer binu Israa'iil. **15** Markaasay u yimaadeen reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis oo joogay dalkii Gilecaad, oo intay la hadleen ayay ku yidhaahdeen, **16** Shirkii Rabbiga oo dhammu sidan bay leeyihiin, Waa maxay xadgudubkan aad ku samayseen Ilaaha reer binu Israa'iil, idinkoo ka leexday inaad Rabbiga la socotaan, oo meel allabari dhistay, si aad maanta Rabbiga ugu caasiyowdaan? **17** Miyuu nagu yar yahay dembigii Fecoor oo aannan iska nadiifin ilaa maantadan la joogo in kastoo ay belaayo ku soo degtay shirka Rabbiga, **18** inaad maanta ka leexataan inaad Rabbiga la socotaan? Oo caasinimadii aad maanta Rabbiga ku caasiyowdeen aawadeed ayuu berrito ugu cadhoon doonaa shirka reer binu Israa'iil oo dhan. **19** Habase yeeshee, haddii dalkii hantidiinna ahaa aanu nadiif ahayn, de markaas u soo gudba dalka Rabbiga hantidiisa ah, oo uu taambuuggii Rabbigu ku dhex jiro, oo nala qayb qaata; laakiinse Rabbiga ha ku caasiyoobina, oo annagana ha nagu caasiyoobina, oo ha dhisina meel allabari oo aan ahayn tii Rabbiga Ilaaheenna ah. **20** Caakaan ina Serax miyaanu ku xadgudbin alaabtii la nidray, oo taas daraaddeed miyaan cadho ugu dhicin shirkii reer binu Israa'iil oo dhan? Oo ninkaasu keligiis kuma uu dhiman dembigiisii. **21** Markaasaa reer Ruubeen iyo reer Gaad iyo reer Manaseh badhkiis waxay u jawaabeen oo la hadleen kuwii madaxda u ahaa kumanyaalka reer binu Israa'iil, oo ku yidhaahdeen, **22** Rabbiga ah Ilaaha ilaahyada, Rabbiga ah Ilaaha ilaahyadu wuu og yahay, oo reer binu Israa'iilna waa inuu ogaadaa, haddii taasu caasinimo tahay, ama xadgudub Rabbiga ka gees ah (maanta ha na badbaadin), **23** iyo haddii aan meel allabari u dhisannay inaannu Rabbiga kaga leexanno, ama haddii aannu u dhisnay in lagu dul bixiyo qurbaan la gubo, ama qurbaan hadhuudh ah, ama in lagu dul bixiyo allabari ah qurbaanno nabaadiino, sidaas hadday tahay, Rabbiga qudhiisu ha na weyddiiyo; **24** oo haddii aannan taas u samaynin feejignaan iyo sabab aawadood, annagoo leh, Waa dambe carruurtiinnu waxay la hadli doonaan carruurtayada, oo waxay ku odhan doonaan, Maxaa idinka galay Rabbiga Ilaaha u ah reer binu Israa'iil? **25** Waayo, Rabbigu wuxuu Webi Urdun ka dhigay soohdin inoo dhexaysa annaga iyo idinka, reer Ruubeen iyo reer Gaadow. Qayb kuma lihidin Rabbiga. Oo sidaasay carruurtiinnu carruurtayada uga joojin doonaan cabsida Rabbiga. **26** Oo sidaas daraaddeed waxaannu isnidhi, Haddaba aynu isu diyaarinno inaynu dhisanno meel allabari, oo aan lagu bixin qurbaan la gubo ama allabari, **27** laakiinse waxay noqon doontaa markhaati inoo dhexeeya annaga iyo idinka, iyo farcankeenna inaga dambeeya, si aannu Rabbiga hortiisa ugu adeegno annagoo wadna qurbaannadayada la gubo, iyo allabaryadayada, iyo qurbaannadayada nabaadiinada, inaan carruurtiinnu waa dambe ku odhan carruurtayada, Qayb kuma lihidin Rabbiga. **28** Sidaas daraaddeed waxaannu isnidhi, Markay sidaas waa dambe inagu yidhaahdaan innaga ama farcankeenna, waxay noqon doontaa oo aannu ku odhan doonnaa, Bal eega, hannaankii meeshii allabariga oo Rabbiga, ee ay awowayaasheen dhiseen oo aan lagu bixin qurbaanno la gubo ama allabari, laakiinse waa markhaati inoo dhexeeya annaga iyo idinka. **29** Ilaah ha naga fogeeyo inaannu Rabbiga ku caasiyowno, oo aannu ka leexanno lasocodkii Rabbiga, oo aannu meel allabari u dhisno qurbaan la gubo, iyo qurbaan hadhuudh ah, ama allabari, taasoo aan ahayn meeshii allabariga Rabbiga Ilaaheen ah ee ku hor taal taambuuggiisa. **30** Oo wadaadkii Fiinexaas ahaa iyo amiirradii shirka, oo ahaa madaxdii kumanyaalka reer binu Israa'iil oo isaga la socday, kolkay maqleen warkii ay reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis ku hadleen ayay aad ugu farxeen. **31** Markaasaa wadaadkii ahaa Fiinexaas ina Elecaasaar wuxuu ku yidhi reer Ruubeen iyo reer Gaad iyo reer Manaseh, Maanta waannu og nahay in Rabbigu ina dhex joogo, maxaa yeelay, idinku xadgudubkan kuma aydnaan samayn Rabbiga. Haddaba idinku waxaad reer binu Israa'iil ka samatabbixiseen gacantii Rabbiga. **32** Markaasaa wadaadkii ahaa Fiinexaas ina Elecaasaar, iyo amiirradii waxay ka noqdeen reer Ruubeen iyo reer Gaad oo joogay dalkii Gilecaad, oo waxay tageen dalkii reer Kancaan, oo reer binu Israa'iil ayay warkii u sheegeen. **33** Oo reer binu Israa'iilna waa ku farxeen warkaas. Markaasaa reer binu Israa'iil Ilaah ammaaneen, oo mar dambena kuma ay hadlin inay dagaal ugu kacaan, oo ay baabbi'iyaan dalka ay reer Ruubeen iyo reer Gaad deggan yihiin. **34** Markaasaa reer Ruubeen iyo reer Gaad waxay meeshii allabariga u bixiyeen Markhaati; waayo, waxay yidhaahdeen, Waa markhaati na dhex yaal in Rabbigu Ilaah yahay.

23 Maalmo badan dabadood, markii Rabbigu reer
binu Israa'iil ka nasiyey cadaawayaashoodii ku
wareegsanaa, Yashuucana da' weynaa, gabowna la dhacay,
2 ayaa Yashuuca u yeedhay reer binu Israa'iil oo dhan, iyo
waayeelladoodii, iyo madaxdoodii, iyo xaakinnadoodii, iyo
saraakiishoodii, oo wuxuu ku yidhi, Anigu waan da' weynahay
oo gabow baan la dhacay; **3** oo idinkuna waad aragteen
kulli wixii Rabbigu quruumahan oo dhan ku sameeyey idinka
aawadiin; waayo, kan idiin diriray waa Rabbiga Ilaahiinna ah.
4 Bal eega waan idiin qaybiyey quruumahan hadhay inay
qabiilooyinkiinna dhaxal u ahaadaan, tan iyo Webi Urdun iyo
kulli quruumihii aan gooyay, iyo xataa tan iyo xagga gabbalku
u dhaco ee badda weyn. **5** Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu
iyaga hortiinnuu ka tuuri doonaa, oo idinka hor eryi doonaa,
oo markaasaad dalkooda hantiyi doontaan, sidii Rabbiga
Ilaahiinna ahu idinkula hadlay. **6** Sidaas daraaddeed aad
u dhiirranaada inaad xajisaan oo yeeshaan kulli waxa ku
qoran kitaabkii sharcigii Muuse, iyo inaydnaan sharcigaas
uga leexan xagga midigta iyo xagga bidixda toona. **7** Oo iska
jira inaydnaan quruumahaas dhex iman, kuwaasoo ah kuwa
idinku dhex hadhay, oo magacyada ilaahyadoodana marnaba
ha soo hadalqaadina, ninnana ha ku dhaaranina, hana u
adeegina, hana u sujuudina kolnaba, **8** laakiin Rabbiga
Ilaahiinna ah aad u sii xajista sidaad ilaa maantadan la joogo
yeesheen. **9** Waayo, Rabbigu wuxuu hortiinna ka eryay
quruumo waaweyn oo xoog badan; oo weliba idinka ninna
idinma hor istaagin ilaa maantadan la joogo. **10** Nin keliya
oo idinka mid ahu kun buu eryi doonaa; waayo, kan idiin
diriraa waa Rabbiga Ilaahiinna ah siduu idinkula hadlay.
11 Haddaba isjira oo jeclaada Rabbiga Ilaahiinna ah. **12**
Haddaadse dib ugu noqotaan oo aad u xajisataan kuwa
ka hadhay quruumahan, kuwaas oo ah kuwa idinku dhex
hadhay, haddaad guursataan oo aad isdhex gashaan, oo
iyana ay idin dhex galaan, **13** markaas xaqiiq ahaan u ogaada
inuusan Rabbiga Ilaahiinna ahu mar dambe quruumahaas
hortiinna ka eryayn, laakiinse waxay idinku noqon doonaan
siriq iyo dabin, oo markaasay dhinacyada idinka karbaashi
doonaan, oo indhahana qodxan idinkaga mudi doonaan,
ilaa aad ka baabba'daan dalkan wanaagsan oo Rabbiga
Ilaahiinna ahu idin siiyey. **14** Bal eega, maanta waxaan
mari doonaa jidka dadka dhulka jooga oo dhan; idinkuna
waad ku og tihiin qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo dhan,
inaan wax keliyuhu ka baaqan kulli wixii wanaagsanaa oo
Rabbiga Ilaahiinna ahu xaggiinna kaga hadlay; laakiinse
kulligood way idiin wada ahaadeen oo mid keliyuhu kama
baaqan. **15** Oo siday waxyaalihii wanaagsanaa idiinku soo
wada degeen, kuwaasoo ahaa kuwii Rabbiga Ilaahiinna
ahu idinkula hadlay, ayaa Rabbigu idiinku soo dejin doonaa
waxyaalaha sharka ah oo dhan, ilaa uu idinka baabbi'iyo
dalkan wanaagsan oo Rabbiga Ilaahiinna ahu idin siiyey. **16**
Markaad ku xadgudubtaan axdigii Rabbiga Ilaahiinna ahu
idinku amray, oo aad ka tagtaan, ee aad u adeegtaan ilaahyo
kale, oo aad iyaga u sujuuddaan, de markaasaa cadhada
Rabbigu idinku kululaan doontaa, oo aad haddiiba ka baabbi'i
doontaan dalka wanaagsan oo uu idin siiyey.

24 Markaasaa Yashuuca qabiilooyinkii reer binu Israa'iil
oo dhan ku soo ururshay Shekem, oo wuxuu u
yeedhay waayeelladii reer binu Israa'iil, iyo madaxdoodii, iyo
xaakinnadoodii, iyo saraakiishoodii, oo waxay kulligood ku
soo ururreen Ilaah hortiisa. **2** Oo Yashuuca wuxuu dadkii
oo dhan ku yidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Awowayaashiin waxay waa hore degganaan
jireen Webigii shishadiisa, oo waxaa ka mid ahaa Terax
oo ahaa aabbihii Ibraahim iyo Naaxoor; waxayna u adeegi
jireen ilaahyo kale. **3** Markaasaan awowgiin Ibraahim ka
soo kexeeyey Webiga shishadiisa, oo aan dhex mariyey
dalka Kancaan oo dhan, oo farcankiisiina waan badiyey, oo
waxaan siiyey Isxaaq. **4** Isxaaqna waxaan siiyey Yacquub iyo
Ceesaw; Ceesawna waxaan Buur Seciir u siiyey inuu hantiyo,
oo Yacquub iyo carruurtiisiina waxay ku dhaadhaceen xagga
dalka Masar. **5** Oo markaasaan soo diray Muuse iyo
Haaruun, oo Masarna belaayaan ku riday, sidii wixii aan
dhexdooda ku sameeyey; oo dabadeedna waan idinka
soo saaray. **6** Oo awowayaashiin waxaan ka soo saaray
Masar, oo markaasaad timaadeen badda; oo Masriyiintiina
awowayaashiin ayay ku sii eryadeen gaadhifardood, iyo
fardooley, ilaa ay yimaadeen Badda Cas. **7** Oo markay
Rabbiga u qayshadeen ayuu gudcur kala dhex dhigay idinka
iyo Masriyiintii, oo badduu ku soo daayay oo ku daboolay; oo
indhihiinnaad ku aragteen wixii aan ku sameeyey Masar;
oo idinna maalmo badan ayaad cidlada degganaydeen. **8**
Oo markaasaan idin keenay dalkii reer Amor, kuwaasoo
degganaa Webi Urdun shishadiisa, oo iyana way idinla
dirireen; kolkaasaan gacanta idiin geliyey, oo dalkoodiina
waad hantideen, iyagiina hortiinna waan ka baabbi'iyey.
9 Dabadeedna waxaa kacay boqorkii Moo'aab oo ahaa
Baalaaq ina Sifoor, oo wuxuu la diriray reer binu Israa'iil,
markaasuu u yeedhay oo idiinku soo diray inuu idin habaaro
Balcaam ina Becoor. **10** Laakiinse anigu Balcaam ma aanan
dhegaysan; sidaas daraaddeed weliba wuu idiin sii duceeyey;
oo sidaasaan gacantiisii idiinka samatabbixiyey. **11** Oo idinku
waxaad ka soo gudubteen Webi Urdun oo aad timaadeen
Yerixoo, oo dadkii reer Yerixoo way idinla dagaallameen,
kuwaasu waxay ahaayeen reer Amor, iyo reer Feris, iyo reer
Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer Girgaash, iyo reer Xiwi,
iyo reer Yebuus, oo anna dhammaantood gacantaan idiin
geliyey. **12** Oo waxaan idinka hor mariyey xoonkii hortiinna
ka eryay iyagii oo ahaa xataa labadii boqor oo reer Amor, oo
kuwaas kuma aadan eryin seeftaada iyo qaansadaada toona.
13 Oo waxaan idin siiyey dal aydnaan u hawshoon, iyo
magaalooyin aydnaan dhisan, oo waad iska dhex degtaan,
oo waxaad ka cuntaan canab iyo saytuun aydnaan beeran.
14 Haddaba Rabbiga ka cabsada, oo daacad iyo run ugu
adeega; oo iska fogeeya ilaahyadii awowayaashiin ugu
adeegi jireen Webiga shishadiisa, iyo dalka Masar dhexdiisa,
oo idinku waxaad u adeegtaan Rabbiga. **15** Oo hadday shar
idinla tahay inaad Rabbiga u adeegtaan, haddaba maanta
doorta kii aad u adeegi doontaan, ama ha noqoto ilaahyadii
awowayaashiin ugu adeegi jireen Webiga shishadiisa, ama
ilaahyada reer Amor, kuwaas oo aad dalkoodii deggan tihiin;
laakiinse aniga iyo reerkayguba waxaannu u adeegi doonaa
Rabbiga. **16** Kolkaasaa dadkii waxay ugu jawaabeen, Ilaah
ha naga fogeeyo inaannu Rabbiga ka tagno oo aannu u
adeegno ilaahyo kale; **17** waayo, Rabbiga Ilaaheenna ahu
waa kii innaga iyo awowayaasheenba inaga soo saaray

dalkii Masar oo ahaa gurigii addoonsiga, oo isagu waa
kii calaamooyinkaas waaweyn ku sameeyey horteenna oo
inagu dhawrayay jidkii aan soo marnay oo dhan, oo inaga
samatabbixiyey dadkii aynu soo dhex soconnay oo dhan. **18**
Oo Rabbigu wuxuu horteenna ka eryay dadkii oo dhan, iyo
xataa reer Amor oo dalka degganaa; oo sidaas daraaddeed
annaguna waxaannu u adeegi doonnaa Rabbiga, maxaa
yeelay, isagu waa Ilaahayo. **19** Markaasaa Yashuuca wuxuu
dadkii ku yidhi, Rabbiga uma aad adeegi kartaan; waayo,
isagu waa Ilaah quduus ah; oo waa Ilaah masayr ah, oo isagu
idinkama cafiyi doono xadgudubkiinna iyo dembiyadiinna
toona. **20** Oo markuu wax wanaagsan idiin sameeyo
dabadeed, haddaad Rabbiga ka tagtaan, oo aad u adeegtaan
ilaahyo qalaad, de markaas wuu soo jeesan doonaa oo wax
xun buu idinku samayn doonaa, oo wuu idin baabbi'in doonaa.
21 Markaasaa dadkii waxay Yashuuca ku yidhaahdeen,
Maya; laakiinse annagu Rabbiga waannu u adeegi doonnaa.
22 Yashuucana wuxuu dadkii ku yidhi, Idinka qudhiinnaa
isku marag furaya inaad doorateen Rabbiga oo aad isaga u
adeegaysaan. Kolkaasay yidhaahdeen, Annagaa ka marag
ah. **23** Kolkaasuu yidhi, Haddaba iska fogeeya ilaahyada
qalaad oo idinku dhex jira, oo qalbigiinna u jeediya Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil. **24** Markaasaa dadkii waxay
Yashuuca ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu u adeegi
doonnaa Rabbiga Ilaahayaga ah, oo weliba codkiisaannu
maqli doonnaa. **25** Taas daraaddeed maalintaas ayaa
Yashuuca dadkii axdi la dhigtay, oo Shekem buu ugu dejiyey
qaynuun iyo amar. **26** Markaasaa Yashuuca erayadan ku
qoray kitaabkii sharcigii Ilaah; oo dhagax weyn buu qaaday,
oo wuxuu hoos qotonshay geedkii ku ag yiil taambuugga
quduuskaa oo Rabbiga. **27** Yashuucana wuxuu dadkii
oo dhan ku yidhi, Bal ogaada, dhagaxanaa inagu marag
furi doonee; waayo, wuxuu maqlay erayadii Rabbiga oo
uu inagula hadlay oo dhan; sidaas daraaddeed wuxuu
idinku noqon doonaa marag, si aydnaan Ilaahiinna u inkirin.
28 Markaasaa Yashuuca dadkii kala diray oo nin waluba
wuxuu tegey dalkii dhaxalkiisa ahaa. **29** Oo taas dabadeed
addoonkii Rabbiga oo ahaa Yashuuca ina Nuun ayaa dhintay,
isagoo jira boqol iyo toban sannadood. **30** Oo waxay ku
aaseen dalkii uu dhaxalka u helay oo ahaa Timnad Serah
oo ku tiil dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim, oo xagga
woqooyi ka xigta buurta Gacash. **31** Reer binu Israa'iilna
Rabbigay u adeegi jireen waagii Yashuuca oo dhan, iyo
waagii odayaashii ka nolol dambeeyey Yashuuca oo dhan,
kuwaas oo ogaa kulli shuqulkii Rabbigu u sameeyey reer
binu Israa'iil. **32** Oo lafihii Yuusuf oo reer binu Israa'iil ka
soo saareen Masar, waxay ku aaseen Shekem taasoo ah
dhulkii yaraa oo Yacquub ka iibsaday reer Xamoor oo ahaa
Shekem aabbihiis oo uu ka siistay boqol gogo' oo lacag ah;
oo meeshaasu waxay dhaxal u noqotay reer Yuusuf. **33** Oo
Elecaasaar ina Haaruunna wuu dhintay, oo waxay isna ku
aaseen buurtii wiilkiisa Fiinexaas oo isaga laga siiyey dalkii
buuraha lahaa oo reer Efrayim.

Xaakinnada

1 Markii Yashuuca dhintay dabadeed ayay reer binu
Israa'iil Rabbiga weyddiiyeen, oo yidhaahdeen, Yaa
marka hore xagga reer Kancaan noo hor kici doona oo noo
dagaal geli doona? **2** Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi,
Reer Yahuudah ha baxeen, oo anna dalka gacantoodaan
geliyey. **3** Markaasaa reer Yahuudah waxay ku yidhaahdeen
walaalahood reer Simecoon, Kaalaya oo markayaga na
raaca aynu la dagaallanno reer Kancaane; oo annana sidaas
oo kale markiinnaan idin raaci doonnaaye. Markaasay reer
Simecoon raaceen. **4** Kolkaasay reer Yahuudah tageen,
oo Rabbiguna wuxuu gacantoodii geliyey reer Kancaan iyo
reer Feris, oo waxay Beseq kaga laayeen toban kun oo
nin. **5** Oo waxay Beseq ka heleen Adonii Beseq, oo way
la dagaallameen, oo waxay laayeen reer Kancaan iyo reer
Feris. **6** Laakiinse Adonii Beseq waa cararay, oo iyana way
eryoodeen, wayna qabteen isagii, oo waxay ka gooyeen
suulashiisii gacmaha iyo kuwiisii lugaha. **7** Markaasaa Adonii
Beseq wuxuu yidhi, Toddobaatan boqor oo suulashoodii
gacmaha iyo kuwoodii lugahu ka go'an yihiin ayaa cuntadooda
ka urursan jiray miiskayga hoostiisa; oo sidii aan yeelay
ayaa Rabbigu ii abaalmariyey. Markaasay isagii keeneen
Yeruusaalem, oo halkaasuu ku dhintay. **8** Oo Reer Yahuudah
waxay la dirireen reer Yeruusaalem, oo intay magaaladii
qabsadeen ayay dadkeedii ku laayeen seef, magaaladiina
dab bay qabadsiiyeen. **9** Oo dabadeedna reer Yahuudah
waxay u kaceen inay la diriraan reer Kancaankii degganaa
dalkii buuraha lahaa, iyo kuwii xagga koonfureed, iyo kuwii
degganaa dalkii dooxada ahaa. **10** Oo reer Yahuudah waxay
ku duuleen dadkii reer Kancaan oo degganaa Xebroon,
(oo waagii hore Xebroon magaceeda waxaa la odhan jiray
Qiryad Arbac), oo waxay laayeen Sheeshay iyo Axiiman iyo
Talmay. **11** Oo intay halkaas ka tageen ayay dadkii degganaa
Debiir ku duuleen. (Oo waagii hore Debiir magaceedu wuxuu
ahaa Qiryad Sefer). **12** Markaasaa Kaaleeb wuxuu yidhi, Kii
la dirira Qiryad Sefer oo qabsada, kaas waxaan u guurin
doonaa gabadhayda Caksaah. **13** Markaasaa Cotnii'eel ina
Qenas, kaasoo ahaa Kaaleeb walaalkiisii yaraa, magaaladii
qabsaday; markaasuu wuxuu u guuriyey gabadhiisii Caksaah.
14 Oo markay u timid ayay kula talisay inuu aabbeheed
berrin ka baryo; markaasay dameerkeedii ka soo degtay,
oo Kaaleeb wuxuu ku yidhi iyadii, Maxaad doonaysaa? **15**
Markaasay ku tidhi, Ii ducee, oo waxaad i siisaa ilo biyo ah,
maxaa yeelay, waxaad i siisay dalkii koonfureed. Kolkaasaa
Kaaleeb wuxuu siiyey ilihii sare iyo kuwii hooseba. **16**
Markaasay kii reer Qeyn oo ahaa Muuse seeddigiis reerkiisii
ka tageen magaaladii lahayd geedaha timirta ah, oo waxay
reer Yahuudah u raaceen xagga cidladii reer Yahuudah
taasoo ku taal Caraad xaggeeda koonfureed; oo intay tageen
ayay dadkii la degeen. **17** Oo reer Yahuudahna waxay
raaceen walaalahood reer Simecoon, oo waxay laayeen
reer Kancaan oo Sefad degganaa, oo dhammaanteedna
way baabbi'iyeen. Oo magaaladii magaceediina waxaa
la odhan jiray Xormaah. **18** Oo reer Yahuudah waxay
qabsadeen haddana Gaasa iyo xuduudkeedii, iyo Ashqeloon
iyo xuduudkeedii, iyo Ceqroon iyo xuduudkeedii. **19** Oo
Rabbigu waa la jiray reer Yahuudah, oo wuxuu hortooda ka
eryay dadkii degganaa dalkii buuraha lahaa; maxaa yeelay,
ma ay eryi karin dadkii dooxadii degganaa, waayo, waxay
lahaayeen gaadhifardood bir ah. **20** Oo markaasay Xebroon
siiyeen Kaaleeb, sidii Muuse markii hore u sheegay; oo
halkaas wuxuu ka eryay Canaaq saddexdiisii wiil. **21** Oo reer
Benyaamiin ma ay eryin dadkii reer Yebuus oo Yeruusaalem
degganaa; laakiinse reer Yebuus waxay Yeruusaalem la
degganaayeen reer Benyaamiin ilaa maantadan la joogo. **22**
Oo reer Yuusufna waxay ku kaceen Beytel; oo Rabbiguna
wuu la jiray iyagii. **23** Oo reer Yuusufna waxay Beytel
u direen ilaallo soo basaasta. (Magaaladaas markii hore
waxaa magaceeda la odhan jiray Luus.) **24** Markaasaa
ilaaladii waxay arkeen nin magaalada ka soo baxaya, oo
waxay ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye, na tus
iridda magaalada laga galo, oo annaguna wanaag baannu
kuu falaynaa. **25** Markaasuu iyagii tusay iriddii magaalada
laga geli jiray, oo waxay dadkii magaalada ku laayeen
seef, laakiinse ninkii iyo xaaskiisii oo dhanba way iska sii
daayeen. **26** Markaasaa ninkii wuxuu tegey dalkii reer Xeed,
oo halkaasuu magaalo ka dhisay, oo magaceediina wuxuu
u bixiyey Luus, kaasoo ah magaceeda ilaa maantadan la
joogo. **27** Oo reer Manasehna ma ay eryin dadkii degganaa
Beytshe'aan iyo magaalooyinkeedii, ama kuwii Tacanaag
iyo magaalooyinkeedii, ama dadkii degganaa Door iyo
magaalooyinkeedii, ama dadkii degganaa Yiblecaam iyo
magaalooyinkeedii, ama dadkii degganaa Megiddoo iyo
magaalooyinkeedii, laakiinse reer Kancaan waxay doonayeen
inay dalkaas degganaadaan. **28** Oo markii ay reer binu
Israa'iil xoogaysteen ayay reer Kancaan addoonsadeen oo
mana ay wada eryin. **29** Oo reer Efrayimna ma ay eryin dadkii
reer Kancaan oo degganaa Geser; laakiinse reer Kancaan
iyagay la degganaayeen Geser. **30** Oo reer Sebulunna
ma ay eryin dadkii degganaa Qitroon, iyo dadkii degganaa
Nahalaal, laakiinse reer Kancaan waxay degganaayeen iyaga
dhexdooda, oo addoommo ayay u noqdeen. **31** Oo reer
Aasheerna ma ay eryin dadkii degganaa Cakoo, ama dadkii
degganaa Siidoon, ama kuwii Axlaab, ama kuwii Aksiib, ama
kuwii Xelbaah, ama kuwii Afiiq, ama kuwii Rexob. **32** Laakiinse
reer Aasheer waxay dhex degganaayeen reer Kancaan oo
ahaa dadkii dalka degganaa, maxaa yeelay, iyagu ma ay
eryin. **33** Oo reer Naftaalina ma ay eryin dadkii degganaa
Beytshemesh ama dadkii degganaa Beytcanaad; laakiinse
wuxuu degganaa reer Kancaan dhexdooda, kuwaasoo ahaa
dadkii dalka degganaa; habase yeeshee dadkii degganaa
Beytshemesh iyo Beytcanaad addoommo ayaa u noqdeen
iyaga. **34** Markaasaa reer Amor waxay ku dirqiyeen reer
Daan dalkii buuraha ahaa, maxaa yeelay, ma ay u oggolaan
inay u soo degaan xagga dooxada. **35** Laakiinse reer Amor
waxay doonayeen inay degganaadaan Buur Xeres oo ku
taal Ayaaloon iyo Shacalbiim; laakiinse waxaa ka adkaatay
gacantii reer Yuusuf, oo sidaas daraaddeed addoommo
ayay u noqdeen. **36** Oo xuduudkii reer Amorna wuxuu ka
bilaabmayay meesha laga koro Caqrabbiim marka laga
bilaabo Selac iyo inta ka sarraysa.

2 Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay ka soo kacday
Gilgaal oo Bokiim timid, oo waxay tidhi, Anigaa idinka

soo bixiyey dalkii Masar, oo waxaan idin keenay dalkii aan
ugu dhaartay awowayaashiin, oo waxaan idhi, Anigu weligay
jebin maayo axdigayga aan idinla dhigtay. **2** Idinkuna waa
inaydnaan axdi la dhigan dadka dalkan deggan; oo waa
inaad jejebisaan meelahooda allabariga. Laakiinse idinku
ma aydnaan dhegaysan codkaygii. De haddaba maxaad
sidan u yeesheen? **3** Sidaas daraaddeed waxaa kaloo aan
idhi, Hortiinna kama eryi doono iyaga, laakiinse waxay idinku
noqon doonaan sida qodxan dhinacyada idinkaga jirta, oo
ilaahyadooduna waxay idinku noqon doonaan dabin. **4** Oo
markay malaa'igtii Rabbigu erayadan kula hadashay reer
binu Israa'iil oo dhan ayay dadkii codkoodii kor u qaadeen
oo ooyeen. **5** Oo meeshaas magaceedii waxay u bixiyeen
Bokiim; oo halkaasay allabari Rabbiga ugu bixiyeen. **6**
Haddaba markii Yashuuca dadkii diray ayaa reer binu Israa'iil
mid waluba u kacay dhaxalkiisii inuu hantiyo dalka. **7** Oo
dadkuna Rabbigay u adeegeen wakhtigii Yashuuca noolaa oo
dhan, iyo wakhtigii odayaashii Yashuuca ka nolol dambeeyey
oo dhan, kuwaasoo wada arkay kulli shuqulkii weynaa oo
Rabbigu u sameeyey reer binu Israa'iil. **8** Yashuuca oo ahaa
ina Nuun oo addoonkii Rabbiga ahaa wuxuu dhintay isagoo
boqol iyo toban sannadood jira. **9** Oo waxay ku aaseen
dalkii uu dhaxalka u helay oo ahaa Timnad Xeres, oo ku
tiil dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim, oo xagga woqooyi
ka xigta buurta Gacash. **10** Oo weliba dadkii qarnigaas
oo dhammu waxay ku darmadeen awowayaashood; oo
waxaa ka daba kacay kuwo qarni kale ah oo aan aqoon
Rabbiga, ama shuqulkii uu u sameeyey reer binu Israa'iil.
11 Oo reer binu Israa'iil waxay sameeyeen wax Rabbiga
hortiisa ku xun, oo waxay u adeegeen Bacaliimka. **12**
Wayna ka tageen Rabbigii ahaa Ilaahii awowayaashood
oo iyaga ka soo bixiyey dalkii Masar, oo waxay raaceen
ilaahyo kale, kuwaasoo ahaa ilaahyadii dadkii iyaga ku
wareegsanaa, wayna u sujuudeen; oo Rabbigana way
ka xanaajiyeen. **13** Oo intay Rabbiga ka tageen ayay u
adeegeen Bacal iyo Cashtarod. **14** Markaasaa cadhadii
Rabbigu aad ugu kululaatay reer binu Israa'iil, oo wuxuu
iyagii ku riday kuwii iyaga dhacay gacmahoodii, oo wuxuu
ka iibiyey gacmihii cadaawayaashoodii ku wareegsanaa,
sidaas daraaddeed mar dambe ma ay hor istaagi karin
cadaawayaashooda. **15** Oo meel kasta oo ay tageenba
gacanta Rabbigu dhib bay u ahayd, sidii Rabbigu ku hadlay,
iyo sidii Rabbigu iyaga ugu dhaartay; oo iyana aad bay u
dhibaataysnaayeen. **16** Markaasaa Rabbigu wuxuu kiciyey
xaakinno iyaga ka badbaadiyey gacantii kuwii dhacayay. **17**
Oo weliba xaakinnadoodiina ma ay dhegaysan, maxaa yeelay,
ilaahyo kalay raaceen sidii naag ninkeedii ka dhillowday,
wayna u sujuudeen; oo haddiiba gees bay uga leexdeen jidkii
ay awowayaashood mareen iyagoo addeecaya amarradii
Rabbiga; laakiinse iyagu sidaas ma ay yeelin. **18** Oo
markii Rabbigu iyaga u kiciyey xaakinno ayuu Rabbigu
la jiray xaakinkii, oo wakhtigii xaakinkii noolaa oo dhan
wuxuu iyagii ka badbaadiyey gacantii cadaawayaashooda;
waayo, Rabbigu wuxuu ka qoomamooday taahiddii ay ka
taahayeen kuwii iyaga dulmay oo caddibay. **19** Oo haddana
markii xaakinkii dhintay ayay dib u noqdeen, oo waxay ku
kaceen wax ka sii xun wixii awowayaashood ay ku kici
jireen, oo waxay raaceen ilaahyo kale inay u adeegaan
oo ay u sujuudaan. Kama ay joogsan falimahoodii, iyo
madax adkaantoodii. **20** Oo cadhadii Rabbigu aad bay ugu
kululaatay reer binu Israa'iil, oo wuxuu yidhi, Quruuntanu way
ku xadgudbeen axdigii aan ku amray awowayaashood, oo
codkaygiina ma ay dhegaysan; **21** sidaas daraaddeed hadda
ka dib ka eryi maayo hortooda mid ka mid ah quruumihii
Yashuuca ka tegey markuu dhintay; **22** si aan iyaga ugu
tijaabiyo reer binu Israa'iil bal inay xajiyaan oo ku socdaan
jidka Rabbiga, sidii ay awowayaashood u xajiyeen iyo in kale.
23 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuu daayay quruumahaas,
oo degdegna uma eryin; oo weliba iyagii sooma uu gelin
gacantii Yashuuca.

3 Haddaba kuwanu waa quruumihii Rabbigu u daayay inuu
reer binu Israa'iil ku tijaabiyo, oo waxay ahaayeen in alla
intii aan ogayn dagaalladii reer Kancaan oo dhan; **2** inay reer
binu Israa'iil ogaadaan oo uu iyaga baro dagaal ayan waxba
ka aqoon jirin. **3** Oo kuwaasu waxay ahaayeen shantii amiir
oo reer Falastiin, iyo reer Kancaan oo dhan, iyo reer Siidoon,
iyo reer Xiwi, oo degganaa Buur Lubnaan, iyo tan iyo Buur
Bacal Xermoon, iyo tan iyo meesha laga galo Xamaad. **4** Oo
kuwaas waxaa loo daayay in reer binu Israa'iil lagu tijaabiyo,
in la ogaado bal inay dhegaysanayaan amarradii Rabbiga oo
uu ku amray awowayaashood oo uu Muuse soo faray iyo
in kale. **5** Oo reer binu Israa'iil waxay dhex degeen reer
Kancaan, kuwaas oo ahaa reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer
Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus. **6** Oo gabdhahoodiina
way ka guursadeen, oo kuwoodiina wiilashoodii bay u
guuriyeen, oo waxay u adeegeen ilaahyadoodii. **7** Oo reer
binu Israa'iilna waxay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa ku
xun, oo Rabbiga Ilaahooda ahna way illoobeen, wayna u
adeegeen Bacaliimkii iyo geedihii Asheeraah. **8** Sidaas
daraaddeed cadhadii Rabbigu aad bay ugu kululaatay reer
binu Israa'iil, oo wuxuu iyagii ka iibiyey boqorkii Mesobotamiya
oo ahaa Kuushan Rishcaatayim; oo reer binu Israa'iil waxay
Kuushan Rishcaatayim u adeegayeen siddeed sannadood.
9 Oo markii reer binu Israa'iil ay Rabbiga u qayshadeen,
Rabbigu wuxuu reer binu Israa'iil u kiciyey badbaadiye,
kaasoo badbaadiyey, oo wuxuu ahaa Cotnii'eel ina Qenas
oo ahaa Kaaleeb walaalkiisii yaraa. **10** Oo kaas waxaa
ku soo degay Ruuxa Rabbiga, oo wuxuu xukumi jiray reer
binu Israa'iil. Dagaal buuna u baxay, oo Rabbiguna wuxuu
gacantiisii u geliyey boqorkii Mesobotamiya oo ahaa Kuushan
Rishcaatayim, oo isna wuu ka gacan sarreeyey Kuushan
Rishcaatayim. **11** Markaasaa dalkii xasilloonaa afartan
sannadood. Oo Cotnii'eel ina Qenas wuu dhintay. **12** Oo reer
binu Israa'iil mar kalay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa ku
xun; markaasaa Rabbigu wuxuu xoog u yeelay oo reer binu
Israa'iil ku diray boqorkii reer Moo'aab oo ahaa Cegloon,
maxaa yeelay, waxay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa
ku xun. **13** Oo isna wuxuu soo urursaday reer Cammoon
iyo reer Camaaleq; kolkaasuu intuu tegey laayay reer binu
Israa'iil, oo waxay qabsadeen magaaladii lahayd geedo
timireedka. **14** Oo reer binu Israa'iil waxay boqorkii reer
Moo'aab oo Cegloon ahaa u adeegayeen siddeed iyo toban
sannadood. **15** Laakiinse markii reer binu Israa'iil ay Rabbiga
u qayshadeen, Rabbigu wuxuu u kiciyey badbaadiye, kaasoo
ahaa Eehuud ina Geeraa, oo reer Benyaamiin, oo ahaa nin

gurran. Isaga ayay reer binu Israa'iil hadiyad ugu soo dhiibeen
Cegloon kii ahaa boqorkii reer Moo'aab. **16** Oo Eehuudna
wuxuu samaystay seef laba af leh, oo dhererkeedu yahay
dhudhun, oo wuxuu ku xidhay meel dharkiisa ka hoosaysa
oo ah bowdadiisa midig. **17** Oo wuxuu hadiyaddii u dhiibay
boqorkii reer Moo'aab oo ahaa Cegloon; Cegloonna wuxuu
ahaa nin aad u buuran. **18** Oo markuu dhammeeyey bixintii
hadiyadda ayuu diray dadkii hadiyadda siday. **19** Laakiinse
Eehuud wuxuu ka soo noqday dhagaxyadii qorqornaa Gilgaal
agteeda, oo wuxuu yidhi, Boqorow, anigu waxaan kuu wadaa
farriin qarsoon. Markaasuu yidhi, Iska aamus. Oo dadkii
hareerihiisa taagnaa oo dhammuna dibadday uga baxeen
isagii. **20** Markaasaa Eehuud u yimid isagii; oo isna wuxuu
keligiis fadhiyey qowladdii uu ku laydhsan jiray, markaasaa
Eehuud wuxuu ku yidhi, Waxaan farriin kaaga wadaa Ilaah.
Markaasuu ka soo kacay kursigiisii. **21** Oo Eehuudna wuxuu
soo bixiyey gacantiisii bidix, oo wuxuu seeftii kala soo baxay
dhinaca bowdadiisii midig, markaasuu Cegloon caloosha
kaga muday, **22** oo xataa daabkiina waa galay afkii dabadiis,
oo seefta afkeediina waxaa qariyey xaydhii, waayo, seeftii
kama uu soo bixin calooshiisii; oo uus baa ka yimid. **23**
Markaasaa Eehuud wuxuu u baxay xagga qolqolka, oo uu
soo xidhay qowladda albaabbadeedii, wuuna qufulay. **24**
Haddaba markuu tegey waxaa yimid addoommadii Cegloon,
markaasay intay wax fiiriyeen arkeen albaabbadii qowladda
oo qufulan; kolkaasay waxay isyidhaahdeen, Hubaal wuu isku
deday qowladdiisa uu ku laydhsado. **25** Oo way sugeen ilaa
ay isla yaabeen; oo bal eeg isna albaabbadii qowladda ma uu
furin, sidaas daraaddeed furahay qaadeen oo albaabbaday
fureen, oo markaasay arkeen sayidkoodii oo dhulka ku
dhacay oo meyd ah. **26** Eehuudna waa baxsaday intay
sugayeen, oo wuxuu dhaafay dhagaxyadii qorqornaa, oo
wuxuu u fakaday xagga Seciiraah. **27** Oo markuu yimid
dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim ayuu afuufay buun, oo
reer binu Israa'iilna isagay kala dhaadhaceen dalkii buuraha
lahaa, oo isna wuu hor socday. **28** Oo wuxuu ku yidhi, I
soo raaca, waayo, Rabbigu gacantiinnuu soo geliyey reer
Moo'aab oo cadaawayaashiinnii ah. Oo iyana isagay ka
daba dhaadhaceen, oo waxay reer Moo'aab ka qabsadeen
meeshii webiga Urdun laga gudbi jiray, oo ninna uma ay
oggolaan inuu ka gudbo. **29** Oo markaasay reer Moo'aab ka
laayeen rag toban kun ku dhow, kuwaas oo ahaa kuwo xoog
wada leh, oo xataa nin keliyuhu kama baxsan. **30** Sidaasay
reer Moo'aab ku hoos galeen reer binu Israa'iil; dalkiina wuu
xasilloonaa siddeetan sannadood. **31** Oo isagii ka dibna
waxaa kacay Shamgar ina Canaad, kaasoo reer Falastiin lix
boqol oo nin kaga laayay usha dibida lagu shuqeeyo, oo
isaguna reer Israa'iil wuu badbaadiyey.

4 Oo reer binu Israa'iil waxay haddana sameeyeen wax
Rabbiga hortiisa ku xun, markii uu Eehuud dhintay
dabadeed. **2** Oo Rabbigu wuxuu iyagii ka iibiyey boqorkii
reer Kancaan oo ahaa Yaabiin oo xukumi jiray Xaasoor; oo
sirkaalkii ciidankiisu wuxuu ahaa Siiseraa kaas oo degganaa
Xaroshed tii Quruumaha. **3** Oo reer binu Israa'iilna waxay
u qayshadeen Rabbiga, waayo, ninkaasu wuxuu lahaa
sagaal boqol oo gaadhifardood oo bir ah, oo kaasu labaatan
sannadood buu reer binu Israa'iil aad u cadaadinayay. **4**
Oo waagaas waxaa reer binu Israa'iil xaakimad u ahayd
Debooraah, naagtii Lafiidood, taasoo nebiyad ahayd. **5** Oo
waxay hoos fadhiyi jirtay geedkii timirta ahaa oo Debooraah,
oo u dhexeeyey Raamaah iyo Beytel, oo ku yiil dalkii buuraha
lahaa oo reer Efrayim; oo reer binu Israa'iilna iyaday ugu
iman jireen inay u gar naqdo. **6** Oo iyana cid bay u dirtay,
oo Baaraaq ina Abiinocam ayay uga yeedhay Qedesh
Naftaali, oo waxay ku tidhi, Miyaan Rabbiga Ilaaha reer binu
Israa'iil ahu kugu amrin, oo kugu odhan, Tag oo u dhowow
Buur Taaboor, oo waxaad kaxaysataa toban kun oo nin
oo ah reer Naftaali iyo reer Sebulun? **7** Oo anna waxaan
Webi Qiishoon kuugu soo dhowayn doonaa Siiseraa oo
ah sirkaalka ciidanka Yaabiin, isaga iyo gaadhifardoodkiisa
iyo dadkiisa badanba oo gacantaadaan gelin doonaa. **8**
Markaasaa Baaraaq wuxuu ku yidhi, Haddaad i raacdid,
waan tegi doonaa, laakiinse haddaanad i raacin, tegi maayo.
9 Kolkaasay ku tidhi, Hubaal waan ku raacayaa; habase
yeeshee socdaalka aad tegaysaa ahaan maayo mid adiga
sharaf kuu leh, waayo, Rabbigu wuxuu Siiseraa ka iibin
doonaa naag gacanteed. Kolkaasay Debooraah kacday oo
Baaraaq u raacday xagga Qedesh. **10** Markaasaa Baaraaq
wuxuu Qedesh isugu yeedhay reer Sebulun iyo reer Naftaali;
oo waxaa isaga raacay toban kun oo nin; oo Debooraahna
isagay raacday. **11** Haddaba Xeber oo ahaa reer Qeyn
ayaa hore isaga soocay reer Qeyn, kuwaas oo ahaa reer
Xoobaab, Muuse seeddigiis, oo wuxuu meel iyaga ka fog
teendhadiisii ka dhistay xagga geedkii ku yiil Sacananniim oo
u dhow Qedesh. **12** Oo waxay Siiseraa u sheegeen, inuu
Baaraaq ina Abiinocam koray Buur Taaboor. **13** Markaasaa
Siiseraa wuxuu gaadhifardoodkiisii oo dhan, kuwaasoo ahaa
sagaal boqol oo gaadhifardood oo bir ah, iyo kulli dadkii
isaga la joogay oo dhan, ka soo wada urursaday Xaroshed tii
Quruumaha, oo wuxuu ku soo urursaday Webi Qiishoon.
14 Oo Debooraahna waxay Baaraaq ku tidhi, Kac, waayo,
maanta waa maalintii Rabbigu Siiseraa gacantaada soo
geliyey. Rabbigu miyaanu ku hor socon? Sidaas daraaddeed
Baaraaq wuxuu ka dhaadhacay Buur Taaboor, isagoo ay
toban kun oo nin daba socdaan. **15** Oo Rabbigu wuxuu
seef ku dhibay Siiseraa, iyo gaadhifardoodkiisii oo dhan,
iyo ciidankiisii oo dhan Baaraaq hortiisa; oo Siiseraa intuu
ka degay gaadhifaraskiisii ayuu cagihiisii ku cararay. **16**
Laakiinse Baaraaq wuxuu eryooday gaadhifardoodkii iyo
ciidankii ilaa Xaroshed tii Quruumaha; oo Siiseraa ciidankiisii
oo dhan waxaa lagu laayay seef, oo xataa nin keliyuhu
kama hadhin. **17** Laakiinse Siiseraa cagihiisuu ugu cararay
teendhadii Yaaceel taasoo ahayd naagtii Xeber kii reer Qeyn,
waayo, nabad baa ka dhexaysay boqorkii Xaasoor oo ahaa
Yaabiin iyo reerkii Xeber kii reer Qeyn. **18** Oo Yaaceelna
intay dibadda u soo baxday inay ka hor tagto Siiseraa, waxay
isagii ku tidhi, Soo leexo, sayidkaygiiyow, ii soo leexo, oo ha
cabsan. Oo isna intuu ku leexday ayuu galay teendhada,
oo markaasay buste ku dedday. **19** Markaasuu wuxuu
iyadii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, i sii in yar oo biyo ah
oo aan cabbo, waayo, waan harraadsanahay. Kolkaasay
u soo furtay sibraar caano ah, oo intay dhansiisay ayay
haddana dedday isagii. **20** Markaasuu wuxuu iyadii ku yidhi,
Teendhada iriddeeda istaag, oo haddii dad kuu yimaado oo
ay i kaa weyddiiyaan, oo ku yidhaahdaan, Halkan nin ma

jooga? waxaad ku tidhaahdaa, Maya. **21** Markaasaa naagtii
Xeber oo ahayd Yaaceel ayaa qaadatay qori dhidib ah, oo
gacantana waxay ku qabsatay dubbe, oo intay tartiib ugu
dhowaatay ayay dhidibkii kaga dhufatay dhafoorka, oo intuu
dhidibkii ka dusay ayuu dhulka muday, maxaa yeelay, isagu
hurdo weyn buu ku jiray oo aad buu u daalay, oo sidaasuu
u dhintay. **22** Oo bal eeg, Baaraaq intuu raacdaynayay
Siiseraa, ayay Yaaceel u soo baxday inay isagii ka hor
timaado, oo waxay ku tidhi, Bal kaalay oo waan ku tusi
ninkaad doonaysid. Markaasuu u yimid, oo wuxuu arkay
Siiseraa oo jiifa oo meyd ah, oo dhafoorkiisa dhidib ka taagan
yahay. **23** Sidaasaa Ilaah maalintaas boqorkii reer Kancaan
oo ahaa Yaabiin ugu hoosaysiiyey reer binu Israa'iil hortooda.
24 Oo gacantii reer binu Israa'iil aad iyo aad bay uga sii
adkaanaysay boqorkii reer Kancaan oo Yaabiin ahaa, ilaa ay
baabbi'iyeen boqorkii reer Kancaan oo Yaabiin ahaa.

5 Deedna maalintaas waxaa gabyay Debooraah iyo
Baaraaq ina Abiinocam, oo waxay yidhaahdeen, **2**
Madaxdii baa reer binu Israa'iil hoggaamisay, Dadkiina iyagoo
oggol ayay isbixiyeen, Taas aawadeed Rabbiga ammaana. **3**
Bal maqla, Boqorradow; oo dhegaysta, Amiirradow, Anigu
anaa u gabyi doona Rabbiga; Ammaan baan ugu gabyi
doonaa Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. **4** Rabbiyow,
markaad Seciir ka baxday, Iyo markaad ku socotay berrinkii
Edom, Ayaa dhulku gariiray, oo samadiina waa soo da'day,
Daruurihiina biyay soo daadsheen. **5** Buurihiina way u
gariireen Rabbiga aawadiis, Xataa Siinaydaasu way u
gariirtay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil aawadiis.
6 Wakhtigii Shamgar ina Canaad, Iyo wakhtigii Yaaceel,
jidadka waaweynu cidlay ahaayeen, Oo socotooyinkuna
waxay mari jireen waddooyin qalqalloocan. **7** Taliyayaashu
way ka joogsadeen reer binu Israa'iil, Way joogsadeen ilaa
aan anigoo Debooraah ahu kacay, Ilaa aan kacay anigoo
reer binu Israa'iil hooyo u ah. **8** Waxay doorteen ilaahyo
cusub; Oo markaasaa dagaal irdaha ka dhacay. Afartan
kun oo reer binu Israa'iil Ma lagu arkay gaashaan ama
waran? **9** Qalbigaygu wuxuu la jiraa taliyayaasha reer
binu Israa'iil, Kuwaasoo iyagoo oggol isku bixiyey dadka
dhexdiisa. Rabbiga ammaana. **10** Bal taas ka warama
kuwiinna dameerraha cadcad fuushan, Iyo kuwiinna ku
fadhiya gogosha wanaagsan, Iyo kuwiinna jidka marow.
11 Meelaha biyaha laga dhaansado, oo ka fog qaylada
qaansoleyda, Halkaasay ka maqashiin doonaan falimihii
Rabbiga oo xaqa ahaa, Kuwaas oo ahaa falimihii xaqa
ahaa oo uu ku xukumay reer binu Israa'iil. Taas ka dibna
dadkii Rabbigu waxay tageen xagga irdaha. **12** Toos, toos,
Debooraahoy; Toos, toos, oo gabay ku gabay; Baaraaqow,
kac, oo kaxayso maxaabiistaada, ina Abiinocamow. **13**
Markaasay raggii gobta ahaa intiisii hadhay iyo dadkii soo
degeen; Rabbigu waa ii yimid oo wuxuu iiga hiiliyey kuwii
xoogga badnaa. **14** Reer Efrayim waxaa ka soo baxay
kuwo xididkoodii yahay Camaaleq; Dabadeedna, adiga
reer Benyaamiinow, iyo dadkaaga kugu dhex jira, Oo reer
Maakiirna waxaa ka soo baxay taliyayaal, Reer Sebulunna
waxaa ka yimid kuwo haya usha sirkaalka wax qora. **15**
Oo amiirradii reer Isaakaarna waxay la jireen Debooraah;
Oo sidii reer Isaakaar ahaa ayaa Baaraaqna ahaa; Oo
xagga dooxada ayay u ordeen iyagoo daba socda. Oo biyo
mareenka reer Ruubeen agtiisa Wax weyn baa lagu goostay.
16 Maxaad xeryaha idaha u fadhiday, Inaad maqasho
biilbiilaha idaha u yeedhaya? Biyo mareenka reer Ruubeen
agtiisa Aad baa qalbiyo loogu baadhay. **17** Gilecaad wuxuu
joogay Urdun shishadiisa; Reer Daanna muxuu doonniyaha
ugu hadhay? Reer Aasheer wuxuu weli fadhiyey xeebta
badda, Oo wuxuu ag joogay durdurradiisa. **18** Reer Sebulun
wuxuu ahaa dad geerida isku biimeeyey, Reer Naftaalina
wuxuu isku biimeeyey meelaha dhaadheer oo duurka.
19 Boqorradii waa yimaadeen oo dirireen, Dabadeedna
boqorradii reer Kancaanna waxay ku dirireen Tacanaag taas
oo u dhow biyaha Megiddoo: Oo lacag faa'iido ah ma ay
qaadan. **20** Waxay kala dirireen xagga samada, Xiddiguhuna
meeshooday Siiseraa kala dirireen. **21** Oo waxaa qaaday
Webi Qiishoon, Webiga duqa ah oo Qiishoon la yidhaahdo.
Naftaydoy, adigoo xoog leh hore u soco. **22** Markaasay
farduhu qoobabkoodii dhulka ku garaacayeen, Maxaa yeelay,
kuwoodii xoogga badnaa ayaa socod doonayay. **23** Oo
malaa'igtii Rabbigu waxay tidhi, Meeroos habaara, Oo aad
u habaara dadka deggan, Maxaa yeelay, uma ay iman
inay Rabbiga caawiyaan Oo ay uga hiiliyaan kuwa xoogga
badan. **24** Waxaa dumarka oo dhan ka barako badnaan
doonta Yaaceel Oo ah Heberkii reer Qeyn naagtiisa, Way ka
barako badnaan doontaa naagaha teendhooyinka deggan.
25 Biyuu weyddiistay, oo waxay siisay caano; Oo saxan
wanaagsan ayay subag ugu keentay. **26** Oo waxay gacan ku
qabsatay dhidibkii, Oo gacanteedii midigna dubbihii ragga
shaqeeya; Oo waxay dubbihii ku dhufatay Siiseraa, oo
dhidibkii madaxiisay ka dusisay, Haah, waxay ku mudday oo
ka mudhbixisay dhafoorradiisa. **27** Oo cagaheeda agtooda
ayuu ku foororsaday oo dhacay oo jiifsaday: Cagaheeda
agtooda ayuu ku foororsaday oo dhacay: Oo meeshuu ku
foororsaday ayuu ku dhacay isagoo meyd ah. **28** Siiseraa
hooyadiis daaqadday wax ka eegtay oo qaylisay, Shabaggay
ka qaylisay oo tidhi, Maxaa gaadhifaraskiisii u raagay?
Oo maxaa dib u riday giringirihii gaadhifardoodkiisa? **29**
Dumarkeedii caqliga lahaa way jawaabeen, Oo iyana way
isu jawaabtay. **30** Oo waxay tidhi, Miyaanay wax helin oo
boolidii qaybsan? Oo nin kastaaba miyaanu helin gabadh
ama laba gabdhood; Oo Siiseraana sow ma helin dhar booli
ah oo kala midab ah, Oo miyaanu helin daabac kala midab
ah, Oo miyaanu helin daabac kala midab ah oo labada
dhan ku yaal, oo boolida qoortooda sudhan? **31** Rabbiyow,
cadaawayaashaada oo dhammu sidaas ha u halligmeen;
Laakiinse kuwa Rabbiga jecel oo dhammu ha noqdeen
sida qorraxda markay xooggeeda la soo baxdo. Oo dalkiina
afartan sannadood wuu xasilloonaa.

6 Oo reer binu Israa'iilna waxay sameeyeen wax Rabbiga
hortiisa ku xun; markaasaa Rabbigu wuxuu intii toddoba
sannadood ah gacanta u geliyey reer Midyaan. **2** Oo
gacantii Midyaanna waa ka adkaatay reer binu Israa'iil;
markaasaa reer binu Israa'iil waxay reer Midyaan aawadood
u samaysteen boholo buuraha ku yaal, iyo godad, iyo
dhufaysyo xoog leh. **3** Oo markii reer binu Israa'iil ay
wax beeri jireen, waxaa iman jiray reer Midyaan iyo reer
Camaaleq, iyo reer bariga, wayna ku kici jireen; **4** oo intay ag

degaan ayay ka baabbi'in jireen wixii dhulka uga baxay, ilaa
la soo gaadho Gaasa, oo reer binu Israa'iil ugama ay tegin
wax la quuto, iyo ido, iyo dibi, iyo dameerro toona. **5** Waayo,
waxay la iman jireen xoolahooda iyo teendhooyinkooda, oo
waxay u faro badnaayeen sida ayaxa oo kale. Iyaga iyo
geeloodu midna tiro ma lahayn; oo waxay dalka u iman jireen
inay baabbi'iyaan. **6** Oo reer Midyaan aawadood ayay reer
binu Israa'iil aad iyo aad ugu caydhoobeen; markaasaa reer
binu Israa'iil Rabbiga u qayshadeen. **7** Oo markii reer binu
Israa'iil Rabbiga ugu qayshadeen reer Midyaan aawadood **8**
ayaa Rabbigu reer binu Israa'iil u soo diray nebi; oo wuxuu
ku yidhi iyagii, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil sidan buu
leeyahay, Anaa idinka soo bixiyey dalkii Masar, oo waxaan
idinka soo saaray gurigii addoonsiga; **9** waanan idinka soo
samatabbixiyey gacantii Masriyiinta, iyo gacantii kuwii idin
dulmi jiray oo dhan, oo kulligood intaan hortiinna ka eryay
ayaan dalkoodii idin siiyey; **10** oo waxaan idinku idhi, Anigu
waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah, oo waa inaydnaan
ka baqin ilaahyada reer Amor oo aad dalkooda deggan
tihiin; laakiinse idinku ma aydnaan dhegaysan codkaygii. **11**
Markaasaa waxaa yimid malaggii Rabbiga, oo wuxuu hoos
fadhiistay geedkii ku yiil Cofraah, oo uu lahaa Yoo'aash kii
reer Abiiceser; oo wiilkiisii Gidcoon ahaa ayaa sarreen ku
tumayay meeshii macsaradda inuu ka qariyo reer Midyaan.
12 Markaasaa malaggii Rabbigu u muuqday, oo wuxuu ku
yidhi, Rabbigu waa kula jiraa, nin yahow xoogga lahu. **13** Oo
markaasaa Gidcoon malaggii ku yidhi, Sayidkaygiiyow, haddii
Rabbigu nala jiro, de maxaa waxyaalahan oo dhammu noogu
dhaceen? Oo meeye kulli shuqulladiisii yaabka lahaa oo ay
awowayaashayo noo sheegeen, oo ay nagu yidhaahdeen,
Miyaanu Rabbigu naga soo bixin dalkii Masar? Laakiinse
haatan Rabbigu waa na xooray, oo wuxuu gacanta noo
geliyey reer Midyaan. **14** Markaasaa Rabbigu isagii eegay,
oo wuxuu ku yidhi, Xooggaagan ku tag, oo reer binu Israa'iil
ka badbaadi gacanta reer Midyaan. Sow kuma aanan dirin?
15 Markaasuu isna wuxuu ku yidhi, Sayidow, maxaan reer
binu Israa'iil ku badbaadiyaa? Bal eeg, reerkaygu waa kan
ugu liita reer Manaseh, oo anna waxaan ahay kan ugu yar
reerka aabbahay. **16** Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi,
Hubaal waan kula jirayaa, oo waxaad reer Midyaan u layn
doontaa sida nin keliya. **17** Oo markaasuu wuxuu ku yidhi,
Haddaba haddaad raalli iga tahay, de calaamo i tus inaad
tahay kan ila hadlaya. **18** Waan ku baryayaaye, halkaas
ha ka tegin ilaa aan kuu imaado, oo aan qurbaankayga
kuu keeno, oo aan ku hor dhigo. Isagu wuxuu yidhi, Waan
ku sugayaa ilaa aad soo noqotid. **19** Markaasaa Gidcoon
gudaha galay, oo wuxuu diyaariyey orgi yar, iyo qiyaas
eefaah bur ah oo uu ka sameeyey kibis aan khamiir lahayn.
Hilibkii wuxuu ku riday dambiil, maraqiina dheri buu ku
shubay, oo wuxuu ugu keenay oo ku siiyey geedkii hoostiisa.
20 Markaasaa malaggii Ilaah wuxuu ku yidhi isagii, Hilibka
iyo kibista aan khamiirka lahayn qaad, oo waxaad saartaa
dhagaxan, oo maraqana ku qub. Oo isna sidaasuu yeelay.
21 Markaasaa malaggii Rabbigu wuxuu soo taagay ushii
gacantiisa ku jirtay dabadeedii, oo wuxuu ku taabtay hilibkii
iyo kibistii aan khamiirka lahayn, markaasaa dab ka soo
baxay dhagaxii, oo wuxuu laastay hilibkii iyo kibistii aan
khamiirka lahayn; oo markaasaa malaggii Rabbigu ka libdhay
araggiisii. **22** Markaasaa Gidcoon arkay inuu yahay malaggii
Rabbiga, oo Gidcoon wuxuu yidhi, Waa ii hoog, Sayidow,
Rabbiyow, waayo, malaggii Rabbiga ayaan fool ka fool
u arkay. **23** Kolkaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi isagii,
Nabad ahow, oo ha cabsan, adigu dhiman mayside. **24**
Markaasaa Gidcoon halkaas wuxuu Rabbiga uga dhisay
meel allabari, oo wuxuu magaceedii u bixiyey Rabbigu waa
nabad, oo taasu xataa maantadan la joogo waxay ku taal
Cofraah tii reer Abiiceser. **25** Oo isla habeenkaas ayaa
Rabbigu ku yidhi isagii, Kaxayso dibiga aabbahaa, kaasoo
ah dibiga labaad oo toddoba jirka ah, oo waxaad dumisaa
meeshaa allabariga loogu bixiyo Bacal oo aabbahaa haysto,
oo geedaha Asheeraah ku ag yaalna jar; **26** oo Rabbiga
Ilaahaaga ah meel allabari uga dul dhis dhufayskan, oo
hagaaji, oo kexee dibiga labaad, oo geedihii Asheeraah oo
aad gooysay qoryihiisa ku bixi allabari la gubo. **27** Markaasaa
Gidcoon wuxuu soo kaxaystay toban nin oo addoommadiisii
ahaa, oo wuxuu sameeyey wixii Rabbigu u sheegay, oo
shuqulkii habeennimuu sameeyey, maxaa yeelay, wuxuu
ka cabsanayay reerkii aabbihiis iyo dadkii magaalada, oo
taas darteed maalinnimo ma uu samayn karin. **28** Oo dadkii
magaaladu markay aroor hore soo tooseen ayay arkeen in
meeshii allabariga Bacal loogu bixin jiray ay dunsan tahay iyo
in geedihii Asheeraah oo agteeda ku yiil ay salka ka go'an
yihiin, iyo in dibigii labaad lagu dul bixiyey meeshii allabariga
oo loo dhisay. **29** Markaasaa midkoodba wuxuu kii kale ku
yidhi, Yaa waxakan sameeyey? Oo markay haybiyeen oo
dadkii weyddiiyeen ayaa la yidhi, Waxakan waxaa sameeyey
Gidcoon ina Yoo'aash. **30** Markaasaa dadkii magaaladu
waxay Yoo'aash ku yidhaahdeen, Soo bixi wiilkaaga aan
dilnee, waayo, wuxuu dumiyey meeshii allabariga Bacal
loogu bixin jiray, oo geedihii Asheeraah oo ku ag yiilna
salkuu ka gooyay. **31** Markaasaa Yoo'aash wuxuu ku yidhi
dadkii ku kacay oo dhan, Ma idinkaa u dagaallamaya Bacal?
Oo ma isagaad badbaadinaysaan? Kii u dagaallama ha la
dilo subaxda, waayo, hadduu isagu ilaah yahay, de ha isu
dagaallamo, maxaa yeelay, waxaa laga jebiyey meeshiisii
allabariga. **32** Sidaas daraaddeed wuxuu maalintaas Gidcoon
u bixiyey Yerubbacal, oo wuxuu yidhi, Bacal ha la dagaallamo
isaga, maxaa yeelay, wuxuu ka dumiyey meeshiisii allabariga.
33 Markaasaa waxaa is-urursaday reer Midyaan, iyo reer
Camaaleq, iyo reer barigii oo dhan, oo intay Webi Urdun
ka gudbeen ayay dooxadii Yesreceel degeen. **34** Laakiinse
Ruuxii Rabbigu wuxuu ku soo degay Gidcoon, markaasuu
buun ku dhuftay, oo waxaa ku soo ururay reer Abiiceser. **35**
Oo wuxuu wargeeyayaal u diray reer Manaseh oo dhan,
oo iyana markaasay ku soo ururreen; oo haddana wuxuu
wargeeyayaal u diray reer Aasheer, iyo reer Sebulun, iyo reer
Naftaali, oo iyana way u yimaadeen inay la kulmaan iyagii. **36**
Markaasaa Gidcoon wuxuu Ilaah ku yidhi, Sidaad ii sheegtay,
haddaad reer binu Israa'iil gacantayda ku badbaadinaysid,
37 bal eeg, meesha sarreenka lagu tumo ayaan dhigayaa
dhogor idaad, haddaba haddii dharab qoyo dhogorta keliya
oo dhulka kale oo dhammuna uu engegnaado, markaasaan
ogaanayaa inaad gacantayda ku badbaadinaysid reer binu
Israa'iil, sidaad ku hadashay. **38** Oo sidii bay noqotay, waayo,
markuu toosay subaxdii dambe, oo tuujiyey dhogorta, wuxuu
ka maroojiyey koob muuggiis oo biyo ah. **39** Markaasaa

Gidcoon wuxuu Ilaah ku yidhi, Cadhadaadu yaanay igu kululaan oo markan keliya ayaan hadlayaa. Markan keliya aan dhogorta wax ku hubsado, waan ku baryayaaye. Bal markan dhogorta keliya engeg ha noqoto, laakiinse dhulka kale oo dhammu dharab ha lahaado. **40** Oo Ilaahna sidii buu yeelay habeenkaas; waayo, waxaa engegnaa dhogortii keliya, oo dhulka kale oo dhammuna dharab buu lahaa.

7 Markaasay Yerubbacal oo ah Gidcoon iyo dadkii isaga la jiray oo dhan aroor hore kaceen, oo waxay degeen ishii Xarod dhinaceeda; oo xeradii reer Midyaanna waxay iyaga ka xigtay xagga woqooyi oo u dhow buurta Moreh, oo dooxadii ku dhex tiil. **2** Markaasaa Rabbigu wuxuu Gidcoon ku yidhi, Dadka kula socdaa way igu badan yihiin inaan reer Midyaan gacanta u soo geliyo, waayo, waaba intaasoo ay reer binu Israa'iil ii faanaan, oo ay isyidhaahdaan, Gacantaydaa i badbaadisay. **3** Haddaba tag oo dadka dhegahooda ku naadi, oo waxaad ku tidhaahdaa, Ku alla kii baqaya oo gariirayaa, ha iska noqdo oo ha ka tago Buur Gilecaad. Markaasaa dadkii waxaa dib uga noqday laba iyo labaatan kun oo nin, oo waxaa soo hadhay toban kun. **4** Markaasaa Rabbigu wuxuu Gidcoon ku yidhi, Dadku weli aad buu u badan yahay; bal waxaad geeysaa biyaha, oo halkaasaan iyaga kuugu tijaabinayaa, oo waxay noqon doontaa, kii aan kugu idhaahdo, Kanu ha ku raaco, kaasaa ku raaci doonaa, oo ku alla kii aan kugu idhaahdo, Kanu ku raaci maayo, kaasu waa inaanu ku raacin. **5** Sidaas daraaddeed dadkii wuxuu keenay biyihii; markaasaa Rabbigu Gidcoon ku yidhi, Ku alla kii biyaha carrabkiisa ku leefleefa sida eey oo kale, kaas gooni ahaantiisa u sooc, sidaas oo kalena ku alla kii u jilba joogsada inuu biyaha cabbo isna gooni ahaantiisa u sooc. **6** Oo kuwii leefleefay oo calaacalahooda afka saaray tiradoodii waxay noqotay saddex boqol oo nin; laakiinse dadka intiisii kale way wada jilba joogsadeen inay biyihii cabbaan. **7** Markaasaa Rabbigu wuxuu Gidcoon ku yidhi, Saddexda boqol oo nin oo calaacalahooda biyo ka leefleefay ayaan idinku badbaadinayaa, oo reer Midyaanna gacantaadaan soo gelinayaa; laakiinse dadka intiisa kale oo dhammu ha iska tageen, oo nin waluba ha ku noqdo meeshiisii. **8** Sidaas daraaddeed dadkii waxay gacmahoodii ku qaateen sahay iyo buunankoodii, oo kulli dadkii reer binu Israa'iil wuu iska diray, oo nin waluba wuxuu tegey teendhadiisii, laakiin wuxuu la hadhay saddexdii boqol oo nin. Oo xeradii reer Midyaanna waxay ku tiil dooxadii isaga ka hoosaysay. **9** Oo isla habeenkaas Rabbigu wuxuu Gidcoon ku yidhi, Kac, oo xerada ku dhaadhac, waayo, iyada gacantaan kuu geliyey. **10** Laakiinse haddaad ka baqaysid inaad ku dhaadhacdo, waxaad xerada kula dhaadhacdaa addoonkaaga Furaah, **11** oo waxaad maqli doontaa waxay isku leeyihiin; oo markaasay gacmahaagu u xoogaysan doonaan inaad xerada ku dhaadhacdo. Markaasuu hoos u dhaadhacay isagoo kaxaystay addoonkiisii Furaah ilaa meeshii ku wareegsanayd xerada oo raggii hubka lahaa degganaa. **12** Oo reer Midyaan iyo reer Camaaleq iyo reer barigii oo dhammu waxay ku jireen dooxadii, iyagoo u faro badan sida ayax oo kale, oo geelooduna tiro ma lahayn, oo waxay la faro le'ekaayeen cammuudda badda xeebteeda taal. **13** Oo markuu Gidcoon yimid waxaa jiray nin saaxiibkiis riyo u sheegayay, oo wuxuu yidhi, War riyaan ku riyooday, oo waxaan arkay kibis shaciir laga sameeyey oo ku soo giringiratay xerada reer Midyaan, oo waxay soo gaadhay teendhada, oo intay ku dhacday ayay dumisay, oo markaasay gembiday, oo teendhadiina way dhacday. **14** Markaasaa saaxiibkiis u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Taasu wax kale ma aha, seeftii Gidcoon ina Yoo'aash mooyaane, kaasoo ah nin reer Israa'iil ah. Ilaah baa kaas gacantiisa geliyey reer Midyaan iyo ciidanka oo dhanba. **15** Oo markii Gidcoon maqlay sheegistii riyada iyo micnaynteediiba ayuu Rabbiga caabuday, oo kolkaasuu xeradii reer binu Israa'iil ku noqday, oo wuxuu ku yidhi, Kaca, waayo, Rabbigu gacantuu idiin soo geliyey ciidanka reer Midyaan. **16** Markaasuu saddexdii boqol oo nin u kala qaybiyey saddex guuto, oo kulligoodba gacmahuu u geliyey buunan, iyo jalxado madhan oo ay qoryo ololayaa ku dhex jiraan. **17** Oo wuxuu ku yidhi iyagii, Ii fiirsada, oo yeela sidaan yeelo oo kale; oo bal eega, markii aan gaadho meesha xerada ku wareegsan waa inaad yeeshaan sidaan yeelo oo kale. **18** Markaan buunka afuufo, aniga iyo inta ila jirta oo dhammu, idinkuna buunanka dhinac walba kaga afuufa xerada, oo waxaad tidhaahdaan, Rabbiga aawadiis iyo Gidcoon aawadiis. **19** Haddaba Gidcoon iyo boqolkii nin oo la jiray waxay yimaadeen meeshii xerada ku wareegsanayd, dhankii ugu fogaa, oo markaasna waxay ahayd habeenbadhkii goorta waardiyaha cusub la saaro; oo waxay afuufeen buunankii, jalxadihii gacmahooda ku jirayna way burburiyeen. **20** Markaasay saddexdii guutoba buunankii afuufeen, oo jalxadihiina way burburiyeen, oo qoryihii ololayayna waxay ku wada qabsadeen gacanta bidix, buunankiina gacanta midig inay afuufaan, oo waxay ku wada qayliyeen, Seeftii Rabbiga iyo Gidcoon. **21** Oo iyana nin waluba wuxuu istaagay meeshiisii iyagoo xerada ku wareegsan; markaasaa ciidankii oo dhammu wada yaacay; wayna qayliyeen oo carareen. **22** Oo iyana waxay afuufeen saddexdii boqol oo buun, markaasaa Rabbigu wuxuu nin walba ku kiciyey saaxiibkiis iyo ciidankii oo dhan; oo ciidankiina wuxuu sii cararayay ilaa Beytshitah oo ah xagga Sereeraad, iyo tan iyo xuduudka Aabeel Mehoolaah oo u dhow Tabbaad. **23** Oo raggii reer binu Israa'iilna waxay isaga soo ururreen reer Naftaali, iyo reer Aasheer, iyo reer Manaseh oo dhan, oo waxay eryoodeen reer Midyaan. **24** Markaasaa Gidcoon wargeeyayaal u diray dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Dhaadhaca, oo ka hor taga reer Midyaan, oo waxaad ka hor qabsataan biyaha ku jira tan iyo Beytbaaraah, iyo xataa Webi Urdun. Markaasay raggii reer Efrayim oo dhammu soo ururreen oo waxay qabsadeen biyihii ku jiray tan iyo Beytbaaraah, iyo xataa Webi Urdun. **25** Oo waxay gacanta ku dhigeen labadii amiir oo reer Midyaan, oo ahaa Cooreeb iyo Se'eeb; oo markaasay Cooreeb ku dileen dhagaxii Cooreeb, oo Se'eebna waxay ku dileen macsaraddii Se'eeb, wayna sii eryoodeen reer Midyaan; markaasay madaxyadii Cooreeb iyo Se'eeb Gidcoon ugu keeneen Webi Urdun shishadiisa.

8 Oo raggii reer Efrayim waxay Gidcoon ku yidhaahdeen, War maxaad waxan noogu samaysay, oo aad noogu yeedhi weyday, markaad u soo kacday inaad reer Midyaan la dagaallanto? Oo aad iyo aad bay u canaanteen isagii. **2**

Oo isna wuxuu ku yidhi, Haddaba maxaan sameeyey oo u qalma waxaad samayseen? Ururinta dambe oo canabka reer Efrayim sow kama wanaagsana ururinta hore oo canabka reer Abiiceser? **3** Ilaah wuxuu gacanta idiin geliyey amiirradii reer Midyaan oo ahaa Cooreeb iyo Se'eeb; haddaba maxaan samayn karay oo u qalma waxaad samayseen? Oo markuu sidaas ku yidhi ayaa ciilkay u qabeen ka baxay. **4** Markaasay Gidcoon iyo saddexdii boqol oo nin ee la socotay isaga yimaadeen Webi Urdun, wayna ka gudbeen, oo in kastoo ay daalanaayeen weliba wax bay eryoonayeen. **5** Markaasuu dadkii reer Sukod ku yidhi, Waan idin baryayaaye, dadka ila socda kibis siiya, waayo, way daalan yihiin, oo anna waxaan eryoonayaa boqorrada reer Midyaan oo ah Sebah iyo Salmunnac. **6** Markaasaa amiirradii reer Sukod waxay ku yidhaahdeen, Sebah iyo Salmunnac miyey haatan gacantaada ku jiraan aannu colkaaga cunto siinnee? **7** Markaasaa Gidcoon wuxuu yidhi, Waa hagaag ee markii Rabbigu ii soo gacangeliyo Sebah iyo Salmunnac ayaan hilibkiinna ku jeexjeexi doonaa qodxanta cidlada iyo gocondhada. **8** Markaasuu intuu halkaas ka tegey ayuu u kacay xagga reer Fenuu'eel, sidii oo kaluu ku yidhi; oo raggii reer Fenuu'eel waxay ugu jawaabeen sidii ay reer Sukod ugu jawaabeen oo kale. **9** Kolkaasuu haddana wuxuu la hadlay raggii reer Fenuu'eel oo wuxuu ku yidhi, Markaan soo nabad noqdo ayaan dumin doonaa munaaraddan. **10** Haddaba Sebah iyo Salmunnac waxay joogeen Qarqor, iyaga iyo ciidammadoodii, oo waxay ku dhowaayeen shan iyo toban kun oo nin, oo intaasuna waxay ahayd intii ka hadhay ciidankii reer bariga oo dhan; waayo, waxaa ka la'day boqol iyo labaatan kun oo nin oo seefqaad ah. **11** Kolkaasaa Gidcoon u kacay xagga kuwii teendhooyinka degganaa oo ku jiray meel bari ka xigta Nobax iyo Yaagbehaah, oo wuxuu laayay ciidankii, maxaa yeelay, ciidanku nabad buu u fadhiyey. **12** Oo Sebah iyo Salmunnac way carareen, oo isna wuu eryooday, wuuna soo qabsaday labadii boqor oo reer Midyaan oo ahaa Sebah iyo Salmunnac, oo ciidankii oo dhanna wuu ka nixiyey. **13** Oo Gidcoon ina Yoo'aash wuxuu dagaalkii kaga soo noqday jiirtii Xeres. **14** Markaasuu wuxuu qabtay nin dhallinyar oo reer Sukod ah, oo wax weyddiiyey; oo isna wuxuu u tilmaamay amiirradii reer Sukod iyo odayaashoodii, oo waxayna ahaayeen toddoba iyo toddobaatan nin. **15** Markaasuu wuxuu u yimid raggii reer Sukod, oo wuxuuna ku yidhi, Bal eega Sebah iyo Salmunnac, kuwii aad daraaddood iigu majaajilooteen oo aad igu tidhaahdeen, Sebah iyo Salmunnac miyey haatan gacantaada ku jiraan, aannu raggaaga daalan cunto siinnee? **16** Markaasuu kaxaystay odayaashii magaalada, oo wuxuu qaaday qodxantii cidlada iyo gocondho, wuuna ku edbiyey dadkii reer Sukod. **17** Oo munaaraddii Fenuu'eelna wuu dumiyey, dadkii magaaladana wuu laayay. **18** Kolkaasuu Sebah iyo Salmunnac ku yidhi, Raggii aad Taaboor ku layseen siday ahaayeen? Oo iyana waxay ugu jawaabeen, Waxay ahaayeen sidaadoo kale; oo mid waluba wuxuu u ekaa ilmo boqor oo kale. **19** Isna wuxuu yidhi, Waxay ahaayeen walaalahay oo ah wiilashii hooyaday; oo haddii aad iyagoo nool bixin lahaydeen, Rabbiga nool baan ku dhaartaye, idinma aan laayeen. **20** Markaasuu curadkiisii Yeter ku yidhi, Kac oo laa iyaga. Laakiinse wiilkii seeftiisii lama uu soo bixin; maxaa yeelay, wuu baqay, waayo, weli wuu yaraa. **21** Markaasaa Sebah iyo Salmunnac waxay ku yidhaahdeen, War adigu kac oo na laa; waayo, nin waluba siduu yahay ayaa xooggiisuna yahay. Markaasaa Gidcoon kacay oo laayay Sebah iyo Salmunnac, oo wuxuu qaatay bilihii ku xidhnaa qoorta awrtooda. **22** Markaasaa dadkii reer binu Israa'iil waxay Gidcoon ku yidhaahdeen, Haddaba noo tali, adiga iyo wiilkaaga, iyo wiilkaaga wiilkiisuba; maxaa yeelay, waad naga badbaadisay gacantii reer Midyaan. **23** Kolkaasaa Gidcoon wuxuu ku yidhi, Anigu idiinma talin doono, wiilkayguna idiinma talin doono; laakiinse Rabbigaa idiin talin doona. **24** Oo haddana Gidcoon wuxuu ku yidhi, Waxaan idin weyddiisan lahaa in ninkiin waluba i siiyo hilqadihii uu boolida u helay. (Waxay haysteen hilqado dahab ah, maxaa yeelay, waxay ahaayeen reer Ismaaciil). **25** Oo waxay ugu jawaabeen, Annagoo raalli ka ah ayaannu ku siinaynaa. Kolkaasay maro gogleen, oo nin kastaaba wuxuu ku tuuray hilqadihii uu boolida u helay. **26** Oo hilqadihii dahabka ahaa oo uu weyddiistay miisaankoodii wuxuu noqday kun iyo toddoba boqol oo sheqel oo dahab ah, intaasoo aanay ku jirin bilihii, iyo murriyadihii, iyo dharkii guduudnaa oo ay boqorradii reer Midyaan xidhnaayeen, iyo silsiladihii sudhnaa qoorta awrtooda. **27** Markaasaa Gidcoon wuxuu dahabkii ka sameeyey eefod, oo wuxuu dhigay magaaladiisii taasoo ahayd Coofraah; oo reer binu Israa'iil oo dhammuna way wada raaceen sidii naag ninkeedii ka dhillowday, markaasuu dabin ku noqday Gidcoon iyo reerkiisiiba. **28** Sidaasaa reer Midyaan loo hoosaysiiyey reer binu Israa'iil hortooda, oo mar dambena madaxooda kor uma ay qaadin. Oo wakhtigii Gidcoon dalku wuxuu nastay afartan sannadood. **29** Markaasaa wiilkii Yoo'aash, oo Yerubbacal ahaa intuu tegey ayuu iska degay gurigiisii. **30** Oo Gidcoon wuxuu lahaa toddobaatan wiil oo uu isagu dhalay, waayo, wuxuu qabay naago badan. **31** Oo naagtiisii addoonta ahayd oo degganayd Shekem, iyana wiil bay u dhashay, oo wuxuu magiciisii u bixiyey Abiimeleg. **32** Oo Gidcoon ina Yoo'aash ayaa dhintay isagoo da' weyn, oo waxaa lagu aasay xabaashii aabbihiis Yoo'aash, oo ku tiil Coofraah tii reer Abiiceser. **33** Oo isla markii Gidcoon dhintay ayay reer binu Israa'iil haddana noqdeen, oo Bacaliimkii raaceen sidii naag ninkeedii ka dhillowday, oo Bacal Beriidna ilaahoodii bay ka dhigteen. **34** Oo reer binu Israa'iilna ma ay xusuusan Rabbiga Ilaahood ahaa, oo ka samatabbixiyey cadaawayaashoodii dhan kasta ka xigay oo dhan; **35** raxmadna ma ay tusin reerkii Yerubbacal, kaasoo ahaa Gidcoon, siduu wanaagga oo dhan ugu sameeyey reer binu Israa'iil.

9 Markaasaa Abiimeleg ina Yerubbacal tegey xagga Shekem iyo abtiyaashiis, oo wuu la hadlay iyagii iyo reerka awowgiis oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, **2** Waan idin baryayaaye, La hadla dadka Shekem oo dhan, oo bal weyddiiya, Kee baa idiin wanaagsan, in wiilasha Yerubbacal oo ah toddobaatan ay idiin wada taliyaan, mise in mid keliyahu idiin taliyo? Oo waxaad kaloo xusuusataan inaan ahay laftiinnii iyo hilibkiinnii. **3** Markaasay abtiyaashiis ula hadleen dadkii Shekem oo dhan, oo waxay u sheegeen erayadiisii oo dhan; kolkaasay qalbiyadoodii u leexdeen inay Abiimeleg raacaan; waayo, waxay yidhaahdeen, Isagu waa walaalkeen.

4 Markaasay waxay isagii gurigii Bacal Beriid ka siiyeen
toddobaatan xabbadood oo lacag ah, oo Abiimeleg wuxuu ku
kiraystay ciyaalasuuq iyo waxmatarayaal isaga raacay. **5**
Markaasuu reerkii aabbihiis ugu tegey Coofraah, oo wuxuu
isku dhagax dushiis ku laayay walaalihiis ilmo Yerubbacal oo
ahaa toddobaatan qof; laakiinse garuddambayskii Yerubbacal
oo ahaa Yootam ayaa hadhay, waayo, wuu dhuuntay. **6**
Markaasaa waxaa soo shiray oo isku soo ururay dadkii
Shekem oo dhan iyo reer Millo oo dhan, oo intay tageen
ayay Abiimeleg boqor ka dhigteen, oo waxay ku ag boqreen
geedkii tiirkii ku yiil Shekem. **7** Oo markii taas loo sheegay
Yootam ayuu tegey oo wuxuu isku taagay Buur Gerisiim
dusheedii, oo intuu qayliyey ayuu codkiisii kor u qaaday
oo yidhi, Bal i maqla, dadka reer Shekemow, in Ilaah idin
maqlo. **8** Waa baa dhirtu damacday inay boqor subkaan,
markaasay geedsaytuun ku yidhaahdeen, Kaalay oo boqor
noo noqo. **9** Laakiinse geedsaytuunkii wuxuu ku yidhi
iyagii, Miyaan barwaaqadayda ka tagaa, tan lagu sharfa
Ilaah iyo dadkaba, oo miyaan u kacaa inaan hore iyo dib
uga lulmado geedaha dushooda? **10** Markaasay dhirtii ku
yidhaahdeen geedberde, Kaalay oo boqor noo noqo. **11**
Laakiinse geedberdihii wuxuu ku yidhi, Miyaan ka tagaa
macaankayga iyo midhahayga wanaagsan, oo miyaan u
kacaa inaan hore iyo dib uga lulmado geedaha dushooda?
12 Markaasay dhirtii ku yidhaahdeen geedcanab, Kaalay
oo boqor noo noqo. **13** Markaasaa geedcanabkii wuxuu
ku yidhi iyagii, Miyaan ka tagaa khamrigayga ka farxiya
Ilaah iyo dadkaba, oo miyaan u kacaa inaan hore iyo dib
uga lulmado geedaha dushooda? **14** Markaasaa dhirtii
oo dhammu waxay ku yidhaahdeen gocondho, Kaalay oo
boqor noo noqo. **15** Markaasaa gocondhadii waxay dhirtii
ku tidhi, Haddaad daacad ii boqranaysaan, kaalaya oo
hooskayga hadhsada; haddii kalese, dab ha ka soo baxo
gocondhada oo ha laasto geedaha kedar la yidhaahdo oo
Lubnaan. **16** Haddaba haddaad daacad iyo si qumman ku
socoteen, markii aad boqrateen Abiimeleg, iyo haddaad
daacad kula macaamilooteen Yerubbacal iyo reerkiisii, oo aad
u samayseen wixii uu idinka istaahilay; **17** (waayo, aabbahay
idinkuu idiin diriray oo aawadiin buu naftiisii u biimeeyey, oo
wuxuu idinka soo samatabbixiyey gacantii reer Midyaan; **18**
oo idinku maanta waxaad ku kacdeen reerkii aabbahay, oo
waxaad isku dhagax ku layseen wiilashiisii oo ah toddobaatan
qof, oo waxaad dadkii Shekem boqor uga dhigteen Abiimeleg
oo ah wiilkii addoontiisa, maxaa yeelay, isagu waa walaalkiin;
) **19** haddaba haddaad maanta daacad iyo si qumman
ula macaamilooteen Yerubbacal iyo reerkiisii, de markaas
Abiimeleg ku reyreeya oo isna ha idinku reyreeyo; **20** haddii
kalese, dab ha ka soo baxo Abiimeleg, oo ha laasto dadka
Shekem iyo reer Millo; oo dadka Shekem iyo reer Millona
dab ha ka soo baxo, oo ha laasto Abiimeleg. **21** Markaasaa
Yootam orday oo cararay, oo wuxuu tegey Bi'ir, oo halkaasuu
joogay cabsidii uu walaalkiis Abiimeleg ka qabay aawadeed.
22 Oo Abiimelegna saddex sannadood buu amiir u ahaa reer
binu Israa'iil. **23** Oo Ilaahna dadkii Shekem iyo Abiimeleg
dhexdooda wuxuu u soo diray jinni; oo dadkii Shekemna way
khiyaaneeyeen Abiimeleg, **24** in dulmigii lagu sameeyey
toddobaatankii wiil oo Yerubbacal uu yimaado, oo dhiiggoodii
la saaro walaalkood Abiimeleg oo iyaga dilay, iyo dadkii reer
Shekem oo gacmihiisa xoojiyey inuu laayo walaalihiis. **25**
Oo dadkii reer Shekemna waxay isagii buuraha dushooda
u saareen rag gaadmo ah, oo iyana waxay dhaceen wax
alla wixii jidkaas agtooda ah soo maray; oo taas waxaa loo
sheegay Abiimeleg. **26** Markaasaa Gacal ina Cebed ayaa
yimid isagoo la socda walaalihiis, oo wuxuu tegey Shekem;
oo dadkii reer Shekemna way isku halleeyeen isagii. **27**
Markaasay beeraha tageen, oo canabkoodii soo gurteen, oo
waxay ku tunteen midhihii canabka, wayna iideen, oo waxay
galeen gurigii ilaahood, oo wax bay cuneen oo cabbeen,
oo waxay caayeen Abiimeleg. **28** Markaasaa Gacal ina
Cebed yidhi, Abiimeleg waa ayo? Shekemna waa ayo?
Maxaynu ugu adeegna? Sow isagu ma aha ina Yerubbacal?
Sirkaalkiisuna sow ma aha Sebul? U adeega dadkii reer
Xamoor oo ahaa Shekem aabbihiis; laakiinse maxaynu ugu
adeegnaa isaga? **29** Haddii Ilaah dadkan gacantayda hoos
gelin lahaa, ogaada, Abiimeleg waan eryi lahaaye. Kolkaasuu
ku yidhi Abiimeleg, Ciidankaaga soo badso oo soo bax. **30**
Markii Sebul oo ahaa taliyihii magaaladu maqlay erayadii
Gacal ina Cebed ayuu aad u cadhooday. **31** Markaasuu
hoos ahaan wargeeyayaal ugu diray Abiimeleg, oo wuxuu ku
yidhi, Bal eeg, Gacal ina Cebed iyo walaalihiis ayaa Shekem
yimid, oo magaaladiina wuu kugu diray. **32** Haddaba adiga
iyo dadka kula jiraaba habeennimo soo kaca oo duurka
ku soo dhuunta. **33** Oo subaxda markay qorraxdu soo
baxdo waa inaad aroor hore soo kacdaa oo magaalada
weerartaa; oo bal eeg, markii isaga iyo dadka la jiraa ay
dagaal kuugu soo baxaan, markaasaad ku samayn doontaa
sida kuu suurtowda. **34** Markaasaa Abiimeleg iyo dadkii
la jiray oo dhammu habeennimo kaceen, oo waxay soo
gaadeen Shekem, iyagoo afar guuto ah. **35** Markaasaa
Gacal ina Cebed baxay, oo wuxuu istaagay iridda magaalada
laga soo galo; oo Abiimeleg iyo dadkii la jirayna waxay ka
soo kaceen gaadmadii. **36** Oo Gacalna markuu arkay dadkii
wuxuu Sebul ku yidhi, Bal eeg, dad baa buuraha dushooda
ka soo degaya. Sebulna wuxuu ku yidhi isagii, War waxaad
arkaysaa oo dad moodaysaa buuraha hooskooda. **37** Oo
Gacal haddana wuu hadlay oo wuxuu yidhi, Bal day, dad
baa dhulka dhexdiisa soo socda, oo guutona waxay soo ag
socotaa geedkii Mecooneniim. **38** Markaasaa Sebul wuxuu
ku yidhi isagii, Meeh afkaagii aad ku tidhi, Waa ayo Abiimeleg
oo maxaynu ugu adeegnaa? Sow kanu ma aha dadkii aad
quudhsatay? Haddaba waan ku baryayaaye, u bax oo la
dirir. **39** Oo Gacalna intuu baxay ayuu hor maray dadkii reer
Shekem, oo wuxuu la diriray Abiimeleg. **40** Oo Abiimelegna
wuu eryooday Gacal, oo isna wuu cararay, oo dad badan oo
dhaawac ah ayaa kaga dhacay tan iyo iridda magaalada laga
galo. **41** Oo Abiimelegna wuxuu degay Aruumaah, Sebulna
wuu eryay Gacal iyo walaalihiisba, oo wuu u diiday inay
Shekem degganaadaan. **42** Oo subaxdii dambe ayaa dadkii
duurka tegey oo ay Abiimeleg u sheegeen wixii dhacay.
43 Markaasuu dadkii kaxaystay, oo intuu u kala qaybiyey
saddex guuto ayuu duurka ku gaaday; markaasuu intuu wax
fiiriyey ayuu arkay dadkii magaalada ka soo baxayay oo
intuu ku kacay ayuu laayay. **44** Markaasay Abiimeleg iyo
guutooyinkii la jiray hore u soo rooreen, oo waxay istaageen
iriddii magaalada laga soo geli jiray; oo labadii guutona
waxay ku yaaceen dadkii duurka joogay oo dhan, wayna

wada laayeen. **45** Oo Abiimelegna maalintaas oo dhan
wuxuu la dirirayay magaaladii; oo wuu qabsaday magaaladii,
oo dadkii ku jirayna wuu wada laayay; oo magaaladiina wuu
dumiyey, wuxuuna ku daadiyey cusbo. **46** Oo dadkii ku jiray
munaaraddii Shekem markay taas maqleen, ayay galeen
qalcaddii ku tiil gurigii ilaahooda Beriid la odhan jiray. **47**
Markaasaa Abiimeleg waxaa loo sheegay in dadkii ku jiray
munaaraddii Shekem oo dhammu ay isku urursan yihiin. **48**
Markaasaa Abiimeleg wuxuu fuulay Buur Salmoon, isagii iyo
dadkii la jiray oo dhammuba; kolkaasaa Abiimeleg wuxuu
gacanta ku qabsaday faas, oo wuxuu dhirtii ka soo jaray
laan, oo intuu kor u qaatay ayuu garbaha soo saaray, oo
dadkii la jirayna wuxuu ku yidhi, Dhaqsada, oo wixii aad igu
aragteen anoo samaynaya u sameeya sidii aan u sameeyey.
49 Markaasaa dadkii nin waluba wuxuu soo jaray laantiisii, oo
waxay soo raaceen Abiimeleg, oo intay laamihii qalcaddii ku
ag tuuleen ayay haddana dab sudheen, oo sidaasay dadkii
munaaraddii Shekem joogay oo dhammu u wada le'deen; oo
waxay ahaayeen in ku dhow kun qof oo rag iyo dumarba
leh. **50** Oo haddana Abiimeleg wuxuu tegey Teebees, oo
wuxuu degay meel ka soo hor jeedda, markaasuu qabsaday.
51 Laakiinse magaalada waxaa ku dhex tiil munaarad xoog
badan. Markaasay halkaas ku carareen rag iyo dumarba,
iyo kulli wixii magaalada joogay oo dhan, oo intay isku soo
xidheen ayay kor u fuuleen munaaradda saqafkeedii. **52**
Markaasaa Abiimeleg munaaraddii yimid, wuuna la diriray, oo
wuxuu u dhowaaday iridda munaaradda inuu dab ku gubo.
53 Naag baa kor dhagaxshiid kaga soo tuurtay Abiimeleg
madaxiisii, oo burburisay dhakadiisii. **54** Markaasuu haddiiba
u yeedhay ninkii dhallinyarada ahaa, oo hubka u siday,
oo wuxuu ku yidhi, War dadku yaanu i odhan, Naag baa
dishaye, seeftaada la soo bax oo i dil. Markaasaa ninkiisii
dhallinyarada ahaa seef ka mudhbixiyey, kolkaasuu dhintay.
55 Dadkii reer binu Israa'iilna markay arkeen inuu Abiimeleg
dhintay ayaa nin waluba meeshiisii tegey. **56** Oo sidaasaa
Ilaah Abiimeleg xumaantii uu aabbihiis ku sameeyey uga
jeebay, waayo, wuxuu laayay toddobaatan walaalihiis ah:
57 oo dadkii reer Shekem xumaantoodii oo dhan Ilaah baa
ka jeebay madaxoodii, oo waxaa ku soo degay habaarkii
Yootam ina Yerubbacal.

10 Markaasaa Abiimeleg dabadiis waxaa u kacay inuu
reer binu Israa'iil badbaadiyo Toolac ina Fuwaah oo
ahaa ina Doodoo, oo reer Isaakaar ahaa, oo wuxuu degganaa
Shaamiir oo ku tiil dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim.
2 Kaasu wuxuu reer binu Israa'iil xukumayay saddex iyo
labaatan sannadood, dabadeedna wuu dhintay, oo waxaa
lagu aasay Shaamiir. **3** Oo kaas dabadiisna waxaa kacay
Yaa'iir oo reer Gilecaad ahaa, oo isna wuxuu reer binu
Israa'iil xukumayay laba iyo labaatan sannadood. **4** Oo
isna wuxuu lahaa soddon wiil oo soddon qayl dameer fuuli
jirtay, oo iyana waxay lahaayeen soddon magaalo, oo ilaa
maantadan la joogo la yidhaahdo Hawood Yaa'iir, oo waxay
ku yaalliin dalka Gilecaad. **5** Markaasaa Yaa'iir dhintay,
oo waxaa lagu aasay Qaamoon. **6** Markaasaa reer binu
Israa'iil waxay haddana sameeyeen wax Rabbiga hortiisa
ku xun, oo waxay u adeegeen Bacaliim, iyo Cashtarod,
iyo ilaahyadii Suuriya, iyo ilaahyadii Siidoon, iyo ilaahyadii
Moo'aab, iyo ilaahyadii reer Cammoon, iyo ilaahyadii reer
Falastiin, oo Rabbiga way ka tageen, umana ay adeegin. **7**
Oo Rabbiguna aad buu ugu cadhooday reer binu Israa'iil,
markaasuu iyagii ka iibiyey gacantii reer Falastiin, iyo gacantii
reer Cammoon. **8** Oo sannaddaas way dhibeen oo dulmeen
reer binu Israa'iil; oo siddeed iyo toban sannadood ayay
dulmayeen kulli reer binu Israa'iilkii degganaa dalka reer
Amor oo ku yaal Gilecaad Webi Urdun shishadiisa. **9**
Markaasay reer Cammoon ka soo gudbeen Webi Urdun
inay la diriraan reer Yahuudah, iyo reer Benyaamiin, iyo reer
Efrayim; sidaas daraaddeed reer binu Israa'iil waxay ku jireen
cidhiidhi weyn. **10** Markaasay reer binu Israa'iil Rabbiga u
qayshadeen, oo yidhaahdeen, Waannu kugu dembaabnay,
maxaa yeelay, waxaannu ka tagnay Ilaahayo, oo Bacaliimkii
baannu u adeegnay. **11** Markaasaa Rabbigu wuxuu reer
binu Israa'iil ku yidhi, Miyaanan idinka badbaadin Masriyiintii,
iyo reer Amor, iyo reer Cammoon, iyo reer Falastiin? **12** Oo
weliba reer Siidoon, iyo reer Camaaleq, iyo reer Maacoonba
way idin dulmeen, oo waad ii qayshateen, oo markaasaan
idinka badbaadiyey gacantoodii. **13** Oo weliba waad iga
tagteen, oo waxaad u adeegteen ilaahyo kale; sidaas darteed
anigu mar dambe idinma badbaadin doono. **14** Haddaba
taga oo u qayshada ilaahyadii aad doorateen; oo iyagu ha
idin badbaadiyeen wakhtiga aad cidhiidhi ku jirtaan. **15**
Markaasaa reer binu Israa'iil waxay Rabbiga ku yidhaahdeen,
Waannu dembaabnay; haddaba nagu samee wax alla wixii
kula wanaagsan; laakiinse waannu ku baryaynaaye, bal
maanta na samatabbixi. **16** Markaasay iska wada fogeeyeen
ilaahyadii qalaad oo dhexdooda yiil, oo waxay u adeegeen
Rabbiga; oo naftiisuna way ka xumaatay hooggii haystay
reer binu Israa'iil. **17** Markaasaa waxaa soo wada ururay
reer Cammoon oo waxay soo degeen Gilecaad. Oo reer
binu Israa'iilna way isa soo urursadeen oo iyana waxay soo
degeen Misfaah. **18** Markaasaa dadkii iyo amiirradii reer
Gilecaad ayaa midba midka kale wuxuu ku yidhi, Car, ninkee
baa bilaabaya inuu la diriro reer Cammoon? Kaasu wuxuu
ahaan doonaa madaxda dadka Gilecaad deggan oo dhan.

11 Haddaba Yeftaah oo reer Gilecaad ahaa wuxuu
ahaa nin xoog leh, oo wuxuuna ahaa dhillo wiilkeed.
Yeftaahna waxaa dhalay Gilecaad. **2** Oo Gilecaad naagtiisiina
wiilal bay u dhashay, oo wiilashii naagtiisuna markay koreen
ayay Yeftaah iska eryeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Reerka
aabbeheen adigu nala dhaxli maysid; maxaa yeelay, naag
kalaa ku dhashay. **3** Markaasuu Yeftaah walaalihiis ka
cararay, oo wuxuu degay dalkii Toob: markaasaa waxaa isku
soo ururay ciyaalasuuq, oo iyana waxay raaceen Yeftaah. **4**
Oo intii wakhti ah dabadeed ayay reer Cammoon la dirireen
reer binu Israa'iil. **5** Oo markii reer Cammoon ay la dirireen
reer binu Israa'iil ayaa odayaashii reer Gilecaad Yeftaah ka
dooneen dalkii Toob; **6** oo waxay Yeftaah ku yidhaahdeen,
Kaalay oo madax noo noqo, aynu reer Cammoon la dirirnee.
7 Markaasuu Yeftaah odayaashii reer Gilecaad ku yidhi,
War sow ima aydnaan nebcayn oo igama aydnaan eryin
reerkii aabbahay? Maxaad haatan iigu timaadeen idinkoo
cidhiidhi ku jira? **8** Oo odayaashii reer Gilecaadna waxay ku
yidhaahdeen Yeftaah, War haatan waannu kuu soo noqonnay
si aad noo raacdid oo aad ula dirirtid reer Cammoon, oo

madax ayaad noo noqonaysaa oo waxaad ugu sarraynaysaa
dadka deggan dalka Gilecaad oo dhan. **9** Markaasuu
Yeftaah ku yidhi odayaashii reer Gilecaad, Haddaad mar
kale dalkii iigu celisaan inaan reer Cammoon la diriro, oo
Rabbigu iyaga gacanta ii soo geliyo, de markaas madax
ma idiin noqonayaa? **10** Oo odayaashii reer Gilecaadna
waxay Yeftaah ku yidhaahdeen, Taas Rabbigu ha ka noqdo
marag inoo dhexaya; oo hubaal waxaannu yeelaynaa siduu
eraygaagu yahay. **11** Markaasuu Yeftaah raacay odayaashii
reer Gilecaad oo dadkiina waxay isagii ka dhigteen madax
iyo ugaas iyaga ka sarreeya; oo Yeftaah wuxuu hadalkiisii oo
dhan Rabbiga ugu sheegay Misfaah. **12** Markaasuu Yeftaah
wargeeyayaal u diray boqorkii reer Cammoon, oo wuxuu
ku yidhi, War maxaa inaga dhexeeya, oo maxaad iigu timid
oo aad dalkayga iigu la diriraysaa? **13** Markaasuu boqorkii
reer Cammoon ku yidhi wargeeyayaashii Yeftaah ka yimid,
Maxaa yeelay, reer binu Israa'iil markii ay ka yimaadeen
Masar, waxay iga dhaceen dalkaygii ilaa Arnoon iyo tan iyo
xataa Yabboq, iyo ilaa Urdun; haddaba dalalkaas oo dhan
nabad iigu soo celi. **14** Oo Yeftaah haddana wargeeyayaal
buu u diray boqorkii reer Cammoon; **15** oo wuxuu ku yidhi,
Yeftaah wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iil ma dhicin dalkii
reer Moo'aab iyo dalkii reer Cammoon toona: **16** laakiinse
markii ay ka yimaadeen Masar, reer binu Israa'iil waxay
soo mareen cidlada ilaa xagga Badda Cas, oo dabadeedna
waxay yimaadeen Qaadeesh; **17** markaasaa reer binu
Israa'iil waxay wargeeyayaal u direen boqorkii reer Edom, oo
waxay ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye, aannu
dalkaaga dhex marno; laakiinse boqorkii reer Edom ma uu
dhegaysan. Sidaas oo kalena waxay cid u direen boqorkii reer
Moo'aab; laakiinse isna wuu diiday; oo reer binu Israa'iilna
waxay iska joogeen Qaadeesh. **18** Markaasay dhex mareen
cidladii, oo waxay hareereeyeen dalkii reer Edom, iyo dalkii
reer Moo'aab, oo waxay yimaadeen geesta bari oo dalka
reer Moo'aab, oo waxay degeen Arnoon geesteeda kale;
laakiinse soohdintii reer Moo'aab sooma ay gelin, waayo,
Arnoon waxay ahayd soohdintii dalka reer Moo'aab. **19**
Markaasay reer binu Israa'iil wargeeyayaal u direen boqorkii
reer Amor oo Siixon ahaa oo boqor u ahaa Xeshboon; oo
reer binu Israa'iil waxay ku yidhaahdeen Siixon, Waannu ku
baryaynaaye, aannu dalkaaga dhex marno si aannu ugu
gudubno meeshayadii. **20** Laakiinse Siixon ma aaminin
reer binu Israa'iil inay dhex maraan dalkiisii; laakiinse Siixon
wuxuu soo ururSaday dadkiisii oo dhan, oo intuu Yahas
soo degay ayuu reer binu Israa'iil la diriray. **21** Markaasuu
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil Siixon iyo dadkiisii oo
dhanba ku riday gacantii reer binu Israa'iil oo iyana way
laayeen iyagii; oo sidaasay reer binu Israa'iil ku hantiyeen
dalkii reer Amor oo dhan iyo dadkii waddankaasba. **22** Oo
waxay hantiyeen dalkii reer Amor oo dhan tan iyo Arnoon
iyo ilaa Yabboq, iyo tan iyo cidlada iyo ilaa Webi Urdun. **23**
Haddaba haatan inta Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil reer
Amor dalka kaga qaaday dadkiisa reer binu Israa'iil hortooda,
miyaad adigu qabsanaysaa iyaga? **24** Sow lahaan maysid
wuxuu ilaahaaga Kemoosh ahu ku siiyo inaad lahaatid?
Taas aawadeed kuwa Rabbiga Ilaahayaga ahu hortayada
ka eryo waannu qabsan doonnaa. **25** Haddaba miyaad ka
wanaagsan tahay boqorkii reer Moo'aab oo ahaa Baalaaq ina
Sifoor? Miyuu weligiis la diriray reer binu Israa'iil, oo miyuu
weligiis la dagaallamay reer binu Israa'iil? **26** Oo intii reer binu
Israa'iil ay degganaayeen Xeshboon iyo magaalooyinkeedii,
iyo Carooceer iyo magaalooyinkeedii, iyo magaalooyinkii
Arnoon dhinaceeda ku yiil oo dhan, intaasu waxay ahayd
saddex boqol oo sannadood ee maxaad wakhtigaas u soo
qabsan weydeen? **27** Sidaas daraaddeed anigu kuguma aan
dembaabin, laakiinse adigu qalad baad igu samaynaysaa
inaad ila dirirto. Rabbiga xaakinka ahu maanta ha noqdo
xaakin u dhexeeya reer binu Israa'iil iyo reer Cammoon. **28**
Habase yeeshee, boqorkii reer Cammoon ma uu dhegaysan
erayadii Yeftaah u soo diray. **29** Markaasaa Ruuxii Rabbigu
wuxuu ku soo degay Yeftaah, oo wuxuu soo dhaafay reer
Gilecaad iyo reer Manaseh, oo wuxuu soo dhaafay Misfaah
tii reer Gilecaad, oo markaasuu Misfaah tii reer Gilecaadna
wuxuu uga sii gudbay xagga reer Cammoon. **30** Markaasaa
Yeftaah wuxuu Rabbiga u nidray nidar, oo wuxuu yidhi,
Hubaal haddaad reer Cammoon gacantayda soo geliso, **31**
markaasaa wax alla wixii irdaha gurigayga ka soo baxo inuu
ila kulmo markaan reer Cammoon nabad kaga soo noqdo,
waxaa lahaan doona Rabbiga, oo waxaan u bixin doonaa
allabari la gubo. **32** Markaasuu Yeftaah u gudbay xagga reer
Cammoon inuu la dagaallamo, oo Rabbiguna gacantiisuu
soo geliyey. **33** Oo wuxuu iyagii laayay ilaa Carooceer
iyo tan iyo ilaa aad Minniid timaadid, oo intaasu waxay
ahaayeen labaatan magaalo, oo ilaa Aabeel Keraamiimna
wuxuu ku laayay dad badan. Sidaasaa reer Cammoon loogu
hoosaysiiyey reer binu Israa'iil hortooda. **34** Markaasuu
Yeftaah yimid Misfaah xagga gurigiisii, oo bal eeg, gabadhiisii
baa ka soo baxday inay la kulanto, iyadoo daf tumaysa oo
cayaaraysa. Madi bay u ahayd oo iyada mooyaane wiil iyo
gabadh midna ma uu lahayn. **35** Oo markuu arkay iyadii
ayuu dharkiisii iska jeexjeexay, oo wuxuu yidhi, Hoogay
gabadhaydiiyey! Hoos baad ii dhigtay, oo waxaad tahay
kuwa i dhiba middood; waayo, Rabbigaan afkayga u furay,
oo dibna uma aan noqon karo. **36** Oo waxay ku tidhi,
Aabbahayow, Rabbigaad afkaaga u furtay, haddaba igu
samee wixii afkaaga ka soo baxay, waayo, Rabbigu waa
kaaga aarguday cadaawayaashaadii, kuwaasoo ahaa reer
Cammoon. **37** Oo waxay aabbaheed ku tidhi, Bal waxan ha
la ii sameeyo, intii laba bilood ah i daa, oo intaan buuraha
tago, aniga iyo saaxiibadahay, aan bikradnimadayda u
baroortee. **38** Markaasuu yidhi, Tag. Oo intii laba bilood ah
ayuu iska diray; oo iyadii iyo saaxiibadaheedba way tageen,
oo bikradnimadeedii ayay buuraha ugu soo baroorteen. **39**
Oo labadii bilood dabadeed ayay ku soo noqotay aabbaheed,
oo isna wuxuu ku sameeyey sidii uu nidarka ku galay; oo
iyana nin ma ay aqoon. Oo reer binu Israa'iilna waxaa caado
u ahaa, **40** inay gabdhaha reer binu Israa'iil sannad walba
afar maalmood baxaan oo u baroortaan gabadhii Yeftaah kii
reer Gilecaad.

12 Oo raggii reer Efrayimna way is-ururSadeen, oo waxay
u gudbeen xagga woqooyi, oo waxay Yeftaah ku
yidhaahdeen, Reer Cammoon inaad la dirirto intaad u soo
gudubtay, maxaad noogu yeedhi weyday aannu ku raacnee?
Gurigaagaannu kugu dul gubi doonnaa. **2** Yeftaahna wuxuu
ku yidhi, Aniga iyo dadkayguba dagaal weyn baannu kula

jirnay reer Cammoon, oo markaan idiin yeedhay igama
aydnaan badbaadin gacantoodii. **3** Oo markaan arkay
inaydnaan i badbaadinayn ayaan naftayda biimeeyey, oo
waxaan u gudbay reer Cammoon, oo Rabbigu gacantayduu
soo geliyey. Haddaba maxaad maanta iigu timaadeen inaad
ila dirirtaan? **4** Markaasuu Yeftaah soo urursaday raggii
reer Gilecaad oo dhan, oo wuxuu la diriray reer Efrayim; oo
reer Gilecaadna way laayeen reer Efrayim, maxaa yeelay,
waxay yidhaahdeen, Idinku fakad baad tihiin kuwiinnan reer
Gilecaad oo ku dhex jira reer Efrayim iyo reer Manaseh. **5**
Oo reer Gilecaadna waxay qabsadeen meelihii Webi Urdun
laga gudbi jiray oo xagga reer Efrayim ahaa; oo markuu mid
reer Efrayim ah oo cararay yidhaahdo, I daaya aan gudbee,
waxaa dhici jirtay inay reer Gilecaad ku odhan jireen, Ma
reer Efrayim baad tahay? Oo hadduu yidhaahdo, Maya, **6**
waxay ku odhan jireen, Bal waxaad tidhaahdaa Shibboled,
markaasuu odhan jiray, Sibboled, waayo, taas odhaahdeeda
qummaati uma uu odhan karin; markaasay intay qabsadaan
ku dili jireen meelihii Webi Urdun laga gudbi jiray; oo
wakhtigaas waxaa reer Efrayim ka dhintay laba iyo afartan
kun. **7** Oo Yeftaahna wuxuu reer binu Israa'iil xukumayay
lix sannadood. Markaasuu Yeftaah oo ahaa reer Gilecaad
dhintay, oo waxaa lagu aasay magaalooyinkii reer Gilecaad
middood. **8** Isaga dabadiisna waxaa reer binu Israa'iil xukumi
jiray Ibsaan oo ahaa reer Beytlaxam. **9** Oo wuxuu lahaa
soddon wiil, oo soddon gabdhoodna wuu bixiyey, soddon
gabdhoodna wiilashiisuu dibadda uga keenay. Oo isna reer
binu Israa'iil wuxuu xukumayay toddoba sannadood. **10**
Markaasuu Ibsaan dhintay, oo waxaa lagu aasay Beytlaxam.
11 Dabadiisna waxaa reer binu Israa'iil xukumi jiray Eeloon oo
ahaa reer Sebulun; oo isna wuxuu reer Israa'iil xukumayay
toban sannadood. **12** Oo Eeloon oo reer Sebulun ahaana
wuu dhintay, oo waxaa lagu aasay Ayaaloon oo ku taal dalka
reer Sebulun. **13** Isaga dabadiisna waxaa reer binu Israa'iil
xukumi jiray Cabdoon ina Hilleel oo ahaa reer Fircaatoon.
14 Oo isna wuxuu lahaa afartan wiil iyo soddon uu awowe
u ahaa, oo fuuli jiray toddobaatan qayl dameer. Oo wuxuu
reer binu Israa'iil xukumayay siddeed sannadood. **15** Oo
Cabdoon ina Hilleel oo ahaa reer Fircaatoon wuu dhintay, oo
waxaa lagu aasay Fircaatoon oo ku taal dalka reer Efrayim,
kaasoo ahaa dalka buuraha leh oo reer Camaaleq.

13 Reer binu Israa'iilna waxay haddana sameeyeen wax
Rabbiga hortiisa ku xun, markaasaa Rabbigu gacanta
u geliyey reer Falastiin intii afartan sannadood ah. **2** Oo
waxaa jiray nin reer Sorcaah ah, oo jilibkiisuna ahaa reer
Daan, magiciisana waxaa la odhan jiray Maanoo'ax, oo
naagtiisuna madhalays bay ahayd, oo ma ay dhali jirin. **3**
Markaasay malaa'igtii Rabbigu naagtii u muuqatay, oo ku
tidhi, Bal eeg, haatan waxaad tahay madhalays, oo waxba ma
aad dhashid; laakiinse waad uuraysan doontaa, oo waxaad
dhali doontaa wiil. **4** Haddaba sidaas daraaddeed iska jir, oo
waan ku baryayaaye ha cabbin khamri ama wax kale oo lagu
sakhraamo, oo wax aan nadiif ahaynna ha cunin; **5** waayo,
bal eeg, waad uuraysan doontaa, oo waxaad dhali doontaa
wiil, oo madaxiisana waa inaan mandiil la marin; waayo
ilmuhu markuu dhasho iyo inta ka dambaysaba wuxuu noqon
doonaa Nadiir Ilaah loo soocay; oo isagu wuxuu bilaabi
doonaa inuu reer binu Israa'iil ka badbaadiyo gacanta reer
Falastiin. **6** Markaasaa naagtii timid oo ninkeedii u sheegtay,
oo ku tidhi, Nin Ilaah baa ii yimid, jaahiisuna wuxuu u ekaa
jaahii malaa'igta Ilaah oo aad looga cabsado. Anna ma aan
weyddiin meeshuu ka yimid, isna iima uu sheegin magiciisa;
7 laakiinse wuxuu igu yidhi, Bal eeg, waad uuraysan doontaa,
oo waxaad dhali doontaa wiil; oo haddaba ha cabbin khamri
ama wax kale oo lagu sakhraamo; wax aan nadiif ahaynna
ha cunin; waayo, ilmuhu markuu dhasho iyo ilaa maalinta
dhimashadiisa wuxuu noqon doonaa Nadiir Ilaah loo soocay.
8 Markaasuu Maanoo'ax Rabbiga baryay oo yidhi, Sayidow,
waan ku baryayaaye, ninkii Ilaah oo aad soo dirtay, mar kale
ha noo yimaado, oo ha na baro waxa aannu ku samayn
lahayn wiilka dhalan doona. **9** Ilaahna codkii Maanoo'ax
wuu maqlay, oo malaa'igtii Ilaahna naagtii bay mar kale
u timid iyadoo berrinka fadhida; laakiinse Maanoo'ax oo
ahaa ninkeedii lama uu joogin iyada. **10** Markaasay naagtii
dhaqsatay oo orodday, oo ninkeeday u sheegtay, oo waxay
ku tidhi, Bal eeg, waxaa ii muuqday ninkii maalintii ii yimid.
11 Markaasuu Maanoo'ax kacay, oo naagtiisii raacay, oo
wuxuu u yimid ninkii, kolkaasuu ku yidhi, Ma waxaad tahay
ninkii la hadlay naagta? Oo isna wuxuu yidhi, Waan ahay. **12**
Markaasuu Maanoo'ax yidhi, Haddaba markii sidaad tidhi ay
rumowdo, wiilku caynkee buu noqon doonaa, shuqulkiisuna
muxuu ahaan doonaa? **13** Markaasay malaa'igtii Rabbigu
Maanoo'ax ku tidhi, Kulli wixii aan u sheegay oo dhan naagtu
ha iska jirto. **14** Iyadu waa inaanay cunin wax ka soo baxa
geedcanab, oo yaanay cabbin khamri ama wax kale oo lagu
sakhraamo, oo wax aan nadiif ahaynna yaanay cunin; oo kulli
wixii aan ku amray oo dhan ha dhawrto. **15** Maanoo'axna
wuxuu malaa'igtii Rabbiga ku yidhi, Waan ku baryayaaye,
aan ku raajinno intii aannu orgi yar kuu diyaarinayno. **16** Oo
malaa'igtii Rabbiguna waxay Maanoo'ax ku tidhi, In kastoo
aad i raajiso, anigu cuni maayo cuntadaada; oo haddaad
diyaarisid allabari la gubo, waa inaad Rabbiga u bixisid.
Waayo, Maanoo'ax ma uu ogayn inay malaa'igtii Rabbiga
tahay. **17** Markaasuu Maanoo'ax malaa'igtii Rabbiga ku
yidhi, Magacaa, si markay erayadaadu ahaadaan, aannu kuu
murwayno? **18** Malaa'igtii Rabbiguna waxay ku tidhi, Maxaad
magacayga u haybsanaysaa, waaba yaabe? **19** Sidaas
daraaddeed Maanoo'ax wuxuu qaaday orgigii yaraa iyo
qurbaankii hadhuudhka ahaa, oo dhagax dushiis buu Rabbiga
ugu bixiyey; oo malaa'igtiina yaab bay samaysay, Maanoo'ax
iyo afadiisiina way fiiriyeen. **20** Waayo, markii ololkii meesha
allabariga ka kacay xagga samada, ayay malaa'igtii Rabbigu
kor u raacday ololkii meesha allabariga; Maanoo'ax iyo
afadiisiina way fiiriyeen; oo intay dhaceen ayay wejigoodii
dhulka saareen. **21** Laakiinse malaa'igtii Rabbigu mar
dambe uma ay muuqan Maanoo'ax iyo afadiisii. Markaasaa
Maanoo'ax ogaaday inay ahayd malaa'igtii Rabbiga. **22**
Oo Maanoo'axna wuxuu afadiisii ku yidhi, Hubaal waynu
dhimanaynaa, maxaa yeelay, waxaynu aragnay Ilaah. **23**
Laakiinse afadiisii waxay ku tidhi, Hadduu Rabbigu doonayo
inuu ina dilo, inagama uu aqbaleen qurbaan la gubo iyo
qurbaan hadhuudh ah, oo waxyaalahan oo dhanna inama
uu tuseen, oo haatanna inooma uu sheegeen waxyaalo
caynkan ah. **24** Oo naagtiina wiil bay dhashay, oo magiciisiina
waxay u bixisay Samsoon; wiilkiina wuu koray, Ilaahna wuu
barakeeyey isagii. **25** Oo Ruuxii Rabbiguna wuxuu bilaabay

inuu ku dhaqaajiyo Maxaneh Daan, oo u dhexaysa Sorcaah iyo Eshtaa'ool.

14 Markaasuu Samsoon tegey Timnaad, oo wuxuu ku arkay naag ka mid ah gabdhaha reer Falastiin. **2** Oo intuu soo noqday ayuu aabbihiis iyo hooyadiis u sheegay; oo wuxuu ku yidhi, Waxaan Timnaad ku arkay naag gabdhaha reer Falastiin ka mid ah, haddaba sidaas daraaddeed taas ii doona aan guursadee. **3** Markaasay aabbihiis iyo hooyadiis ku yidhaahdeen, War miyaan naagu ku jirin gabdhaha tolkaa, amase dadkayga oo dhan, oo maxaa kugu wata inaad ka guursato reer Falastiinka buuryoqabka ah? Markaasuu Samsoon aabbihiis ku yidhi, Iyada ii doon, waayo, aad bay iila wanaagsan tahay. **4** Laakiinse aabbihiis iyo hooyadiis ma ay ogayn in taasu ahayd wax Rabbiga ka yimid; waayo, wuxuu doonayay sabab uu ku qabsado reer Falastiin. Oo wakhtigaas reer Falastiin ayaa xukumay reer binu Israa'iil. **5** Markaasaa Samsoon, iyo aabbihiis iyo hooyadiis, waxay tageen Timnaad, oo waxay yimaadeen beerihii canabka ahaa oo Timnaad. Oo bal eeg, waxaa isagii ku soo ciyey libaax yar. **6** Markaasaa Ruuxii Rabbigu aad ugu soo degay isagii, oo Samsoon wuxuu u jeexjeexay libaaxii sidii uu orgi yar u kala jeexjeexi lahaa oo kale, oo gacmihiisana waxba kuma uu haysan; laakiinse wixii uu sameeyey uma uu sheegin aabbihiis iyo hooyadiis toona. **7** Markaasuu dhaadhacay oo naagtii la hadlay; oo iyana Samsoon aad bay ula wanaagsanayd. **8** Oo wakhti yar dabadeed ayuu u soo noqday inuu kaxaysto iyadii, markaasuu ku leexday inuu arko bakhtigii libaaxa; oo bal eeg, bakhtigii libaaxa waxaa ku jiray shinni badan iyo malab. **9** Oo markaasuu gacmihiisii ku qaaday, oo iska tegey, isagoo cunaya intuu sii socday, markaasuu u yimid aabbihiis iyo hooyadiis, oo iyagiina wuu siiyey, wayna cuneen; laakiinse iyagii uma uu sheegin inuu malabka ka soo qaaday bakhtigii libaaxa. **10** Markaasuu aabbihiis dhaadhacay oo u yimid naagtii; oo Samsoon halkaasuu diyaafad ku sameeyey; waayo, ragga dhallinyarada ahu sidaasay yeeli jireen. **11** Oo markay isagii arkeen ayay u keeneen soddon nin si ay ula joogaan. **12** Kolkaasuu Samsoon iyagii ku yidhi, Bal aan idin halxidho. Toddobada maalmood oo diyaafadda ah haddaad ii sheegi kartaan oo aad furi kartaan, waxaan idin siinayaa soddon maro, iyo soddon isku joog oo dhar ah; **13** laakiinse haddaad ii sheegi weydaan, idinku waa inaad i siisaan soddon maro iyo soddon isku joog oo dhar ah. Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Bal sheeg halxidhkaaga, aannu maqalnee. **14** Markaasuu ku yidhi iyagii, Kii wax cuni jiray ayaa cunto ka soo baxday, Kii xoogga badnaana waxaa ka soo baxay macaan. Oo iyana intii saddex maalmood ah ayay halxidhkii furi waayeen. **15** Oo maalintii toddobaad waxay Samsoon naagtiisii ku yidhaahdeen, Soo sasab ninkaaga si uu noogu sheego halxidhkii, yaannan adiga iyo reerka aabbahaaba dab ku gubine. Ma waxaad noogu yeedheen inaad na caydhaysaan? Sow sidaas ma aha? **16** Markaasay Samsoon naagtiisu ku hor ooyday, oo waxay isagii ku tidhi, Waxba iima aad samayn nacayb maahee, oo ima aad jeclid innaba. Dadkaygii waad halxidhay, oo iima aad sheegin. Markaasuu ku yidhi, Aabbahay iyo hooyaday toona uma aan sheegine, ma adaan kuu sheegayaa? **17** Oo toddobadii maalmoodba way ku hor ooyaysay isaga, intii ay diyaafaddoodii ka dhammaanaysay; oo waxaa dhacay maalintii toddobaad inuu iyadii u sheegay, maxaa yeelay, aad bay ugu cadaadisay; markaasay halxidhkii micnihiisii dadkeedii u sheegtay. **18** Markaasay dadkii magaaladu isagii ku yidhaahdeen maalintii toddobaad intaan qorraxdu dhicin, Maxaa malab ka macaan? Maxaase libaax ka xoog badan? Markaasuu iyagii ku yidhi, Haddaydnan qaalintayda beerta ku falin, Halxidhkayga ma aydnaan furteen. **19** Markaasuu Ruuxii Rabbigu aad ugu soo degay isaga, oo wuxuu tegey Ashqeloon, wuxuuna ka laayay soddon nin, oo intuu soo furtay ayuu dharkii siiyey kuwii halxidhkii furay. Oo markaasuu intuu aad u cadhooday ayuu reerkii aabbihiis tegey. **20** Laakiinse naagtii Samsoon waxaa la siiyey wehelkiis oo uu saaxiib ka dhigan jiray.

15 Laakiinse wakhti yar dabadeed ayuu Samsoon xilligii sarreenka la goosan jiray soo booqday naagtiisii, isagoo orgi yar wada. Markaasuu yidhi, Naagtayda waxaan ugu tegayaa qowladda. Laakiinse aabbeheed uma uu oggolaanin inuu u tago. **2** Oo aabbeheedna wuxuu yidhi, Sida runta ah waxaan mooday inaad nacday iyada, sidaas daraaddeed waxaan siiyey saaxiibkaa. Walaasheeda ka yari sow kama qurux badna? Haddaba waan ku baryayaaye, meesheedii ka qaado iyada. **3** Markaasuu Samsoon iyagii ku yidhi, Markan anigu eed kuma lahaan doono markaan belaayo ku sameeyo reer Falastiin. **4** Markaasuu Samsoon tegey, oo wuxuu soo qabsaday saddex boqol oo dawaco, oo intuu qoryo soo qaaday ayuu dabooyinka isugu xidhay, oo qoryihiina wuxuu ku dhex xidhay laba dabo oo kasta. **5** Oo markuu qoryihii dab ku dhejiyey dabadeed ayuu dawacooyinkii ku sii dhex daayay beerihii sarreenka ahaa oo reer Falastiin, markaasaa waxaa gubtay sarreenkii beeraha dhex tuulnaa iyo kii weli taagnaa, iyo weliba beerihii saytuunka ahaa. **6** Markaasay reer Falastiin yidhaahdeen, Yaa waxakan sameeyey? Kolkaasay yidhaahdeen, Waxaa sameeyey Samsoon oo ah wiilka uu kan reer Timnaad soddogga u yahay, maxaa yeelay, isagu wuxuu ka qaaday naagtiisii, oo wuxuu siiyey saaxiibkiis. Kolkaasay reer Falastiin yimaadeen oo iyadii iyo aabbeheedba dab bay ku gubeen. **7** Kolkaasuu Samsoon iyagii ku yidhi, Haddaad sidatan yeeshaan, hubaal waan idinka aargudan doonaa, oo dabadeedna waan joogsan doonaa. **8** Markaasuu aad iyo aad u laayay, dabadeedna intuu dhaadhacay ayuu degay dillaacii dhagaxa weyn oo Ceetaam. **9** Markaasay reer Falastiin intay tageen degeen dhulka Yahuudah, oo waxay ku dhex firdheen Lexii. **10** Oo markaasay raggii reer Yahuudah ku yidhaahdeen, War maxaad noogu soo duusheen? Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Waxaannu u nimid inaannu Samsoon soo xidhno oo ku samayno wixii uu nagu sameeyey oo kale. **11** Markaasaa dillaacii dhagaxa weyn oo Ceetaam waxaa ku dhaadhacay saddex kun oo nin oo reer Yahuudah ah, oo waxay Samsoon ku yidhaahdeen, War miyaanad ogayn inay reer Falastiin inoo taliyaan? Oo haddaba waa maxay waxakan aad nagu samaysay? Oo isna wuxuu ku yidhi, Wixii ay igu sameeyeen oo kale ayaan anna ku sameeyey iyaga. **12** Markaasay isagii ku yidhaahdeen, Waxaannu u nimid inaannu ku xidhno, si aannu gacanta kuugu gelinno reer Falastiin. Kolkaasuu Samsoon ku yidhi iyagii, Ii dhaarta inaydnaan idinku i dilayn. **13** Oo intay la hadleen ayay ku

yidhaahdeen, Maya; laakiinse aad baannu kuu xidhaynaa oo gacantoodaannu ku gelinaynaa; laakiinse hubaal annagu ku dili mayno. Markaasay laba xadhig oo cusub ku soo xidheen, oo intay dhagaxii weynaa ka soo bixiyeen ayay kor u kexeeyeen. **14** Oo markuu Lexii yimid ayay reer Falastiin qayliyeen intay ka hor yimaadeen. Markaasuu Ruuxii Rabbigu aad ugu soo degay isagii, oo xadhkihii gacmihiisa ku xidhnaa waxay noqdeen sidii geed linen ah oo dab lagu gubay, birihiina way ka dhaceen gacmihiisii. **15** Markaasuu helay daan dameer oo cusub, oo intuu gacantiisii fidiyey ayuu ku qaatay, oo wuxuu daankii ku laayay kun nin. **16** Oo Samsoonna wuxuu yidhi, Dameer daankiis ayaan taallo taallo ku dul dhigay, Oo dameer daankiis ayaan kun nin ku laayay. **17** Oo markuu hadalkii dhammeeyey ayuu daankii iska xooray, oo meeshaasna waxaa loo bixiyey Raamad Lexii. **18** Oo markaasuu aad u oomay, oo Rabbiguu baryay, oo wuxuu yidhi, Adaa samatabbixintan weyn gacantayda siiyey, anoo addoonkaaga ah, de haddaba ma waxaan u dhimanayaa oon, oo ma waxaan gelayaa gacanta kuwa buuryoqabka ah? **19** Markaasaa Ilaah wuxuu kala dillaaciyey meeshii qodnayd oo Lexii ku tiil, oo waxaa ka soo baxay biyo, oo markuu cabbay ayaa naftiisii soo noqotay, wuuna noolaaday. Taas aawadeed meeshaas magaceedii waxaa loo bixiyey Ceyn Haqooree, oo xataa maanta waxay ku taal Lexii. **20** Oo isna wakhtigii reer Falastiin wuxuu reer binu Israa'iil xukumayay labaatan sannadood.

16 Markaasuu Samsoon tegey Gaasa, oo halkaas wuxuu ku arkay dhillo, wuuna u galay. **2** Oo waxaa dadkii reer Gaasa lagu yidhi, Samsoon halkanuu yimid. Oo intay hareereeyeen ayay habeenkii oo dhan magaalada iriddeeda ku gaadayeen, oo habeenkaas oo dhanna way aamusnaayeen, oo waxay yidhaahdeen, Markuu waagu beryo ayaynu dili doonnaa. **3** Oo Samsoonna ilaa habeenbadhkii ayuu jiifay, oo wuxuu kacay habeenbadhkii, oo gacanta ku qabsaday albaabbadii magaalada iriddeeda iyo labadii tiir, markaasuu fujiyey dhammaantood iyo qataarkiiba, oo garbahuu saaray, oo wuxuu la tegey buurta Xebroon ku hor taal dusheeda. **4** Dabadeedna wuxuu jeclaaday naag joogta dooxadii Soreq, oo magaceedana la odhan jiray Deliilaah. **5** Oo amiirradii reer Falastiin ayaa u yimid iyadii, oo waxay ku yidhaahdeen, Bal sasab isaga oo soo ogow meesha xooggiisa weynu kaga jiro, iyo sida aannu kaga adkaan karno, oo aannu intaannu xidhno u saxariirin karno; oo midkayo kastaaba wuxuu ku siin doonaa kun iyo boqol xabbadood oo lacag ah. **6** Markaasay Deliilaah Samsoon ku tidhi, Waan ku baryayaaye ii sheeg meesha xooggaaga weynu kaaga jiro, oo maxaa lagugu xidhi karaa si laguu saxariiriyo. **7** Oo Samsoonna wuxuu iyadii ku yidhi, Haddii laygu xidho toddoba xadhig oo qoyan oo aan weligood engegin, markaasaan taag yaraanayaa, oo waxaan noqonayaa sida dadka kale. **8** Markaasay amiirradii reer Falastiin iyadii u keeneen toddoba xadhig oo qoyan oo aan engegin, oo iyana isagii bay ku xidhay xadhkihii. **9** Haddaba waxay haysatay niman gaadmo ah oo joogay qolka hoose. Oo waxay isagii ku tidhi, Samsoonow, reer Falastiin way ku hayaan. Oo xadhkihiina wuxuu u jaray sidii shootali dab la saaray u go'o oo kale. Taas darteed xooggiisii meeluu ku jiro lama ogaan. **10** Markaasay Deliilaah Samsoon ku tidhi, Bal eeg, waad igu majaajilootaye. Oo been baad ii sheegtay, haddaba waan ku baryayaaye, ii sheeg waxa lagugu xidhi karo. **11** Oo isna wuxuu ku yidhi, Haddii laygu xidho xadhko cuscusub oo aan lagu shaqayn, markaas waan taag yaraanayaa, oo waxaan noqonayaa sida dadka kale. **12** Markaasay Deliilaah qaadday xadhko cuscusub oo ku xidhay isagii, oo waxay ku tidhi, Samsoonow, reer Falastiin way ku hayaan. Nimankii gaadmadii ahaana waxay ku jireen qolka hoose. Markaasuu xadhkihii gacmihiisa uga jaray sida dunta oo kale. **13** Markaasay Deliilaah Samsoon ku tidhi, Haddaba tan iyo markii hore waad igu majaajilootay, oo been baad ii sheegtay. Ii sheeg waxa lagugu xidhi karo. Kolkaasuu ku yidhi, Toddobada raamood ee madaxayga haddaad dharsameeye duntiis kula tidicdid waan taag yaraanayaa. **14** Markaasay qodob ku qodobtay oo ku tidhi, Samsoonow, reer Falastiin waa ku hayaan. Oo intuu hurdadii ka soo toosay ayuu rujiyey qodobkii iyo looxii dunta, iyo duntii dharsameeyaha. **15** Markaasay isagii ku tidhi, Sidee baad u odhan kartaa, Waan ku jeclahay, adigoo aanu qalbigaagu ila jirin? Bal eeg, saddex jeer baad igu majaajilootay oo iimana aad sheegin meesha xooggaaga weynu ku jiro. **16** Oo markay maalin walba hadalkeedii ku sii cadaadisay, oo ay ku adkaysay, ayaa naftiisii cidhiidhi gashay ilaa dhimasho. **17** Oo markaasuu u sheegay wixii qalbigiisa ku jiray oo dhan oo ku yidhi, Madaxayga mandiil lama marin, waayo, tan iyo markaan dhashay waxaan ahaa Nadiir Ilaah loo soocay. Haddii la ii xiiro, xooggaygu waa iga tegayaa, oo waan taag yaraanayaa, oo waxaan noqonayaa sida dadka kale. **18** Deliilaahna markay ogaatay inuu u wada sheegay wixii qalbigiisa ku jiray oo dhan ayay u cid dirtay oo u yeedhay amiirradii reer Falastiin, oo waxay ku tidhi, Bal markan ii kaalaya, waayo, wixii qalbigiisa ku jiray oo dhan wuu ii sheegay. Markaasay amiirradii reer Falastiin iyadii u yimaadeen oo lacagtiina gacantooday ugu soo qaadeen. **19** Markaasay intay isagii ku seexisay jilbaheedii, ayay nin u yeedhatay, oo waxay ka xiirtay toddobadii raamood ee madaxiisa, dabadeedna waxay bilowday inay saxariiriso, oo xooggiisiina waa ka tegey. **20** Markaasay ku tidhi, Samsoonow, reer Falastiin waa ku hayaan. Kolkaasuu hurdadiisii ka soo toosay, oo wuxuu yidhi, Sidii mararkii kale ayaan bixi doonaa oo isgilgili doonaa. Laakiinse isma uu ogayn in Rabbigu ka tegey isaga. **21** Markaasay reer Falastiin isagii qabteen, indhihiisiina way ka rideen, kolkaasay isagii keeneen Gaasa, oo waxay ku xidheen silsilado naxaas ah; oo isna wax buu ku ridqi jiray xabsiga. **22** Habase yeeshee timihii madaxiisu waxay bilaabeen inay soo baxaan kolkii la xiiray dabadeed. **23** Markaasay amiirradii reer Falastiin isu soo ururadeen inay allabari weyn u bixiyaan ilaahood oo ahaa Daagoon, iyo inay reyreeyaan; waayo, waxay isku yidhaahdeen, Cadowgeennii Samsoon ahaa waxaa gacanteenna soo geliyey ilaaheen. **24** Oo dadkiina markay isagii arkeen ayay ilaahood ammaaneen; waayo, waxay yidhaahdeen, Ilaaheen wuxuu gacanteenna soo geliyey kii ahaa cadowgeennii iyo kii dalkeenna baabbi'in jiray oo layn jiray kuwo badan oo inaga mid ah. **25** Oo markii qalbigoodii farxay ayay yidhaahdeen, Samsoon u yeedha ha noo cayaaree. Markaasay Samsoon xabsigii uga yeedheen, oo hortooduu ku cayaaray. Kolkaasay waxay

isagii taageen tiirarkii dhexdooda. **26** Markaasuu Samsoon ku yidhi yarkii hagayay, Bal i daa aan taabtee tiirarka gurigu ku taagan yahaye, oo aan ku tiirsadee. **27** Oo gurigana waxaa ka buuxay rag iyo dumarba, oo amiirradii reer Falastiin oo dhammuna halkaasay wada joogeen; saqafkana waxaa dul joogay dad ku dhow saddex kun oo rag iyo dumarba leh, oo daawanayay intuu Samsoon cayaarayay. **28** Markaasuu Samsoon Rabbiga baryay, oo yidhi, Sayidow, Rabbiyow, waan ku baryayaaye, i xusuuso, oo waan ku tuugayaaye, markan keliya xoog ii yeel, Ilaahow, si aan reer Falastiin haddiiba uga magdhowdo labadaydii indhood. **29** Markaasuu Samsoon qabsaday labadii tiirdhexaad oo gurigu ku taagnaa, wuuna ku tiirsaday, oo mid wuxuu ku qabsaday gacantiisii midig, kii kalena wuxuu ku qabsaday bidixdiisii. **30** Markaasuu Samsoon yidhi, Aan reer Falastiin la dhinto. Oo wuxuu la foororsaday itaalkiisii oo dhan, gurigiina wuxuu ku dhacay amiirradii iyo dadkii ku jiray oo dhan. Sidaasay kuwuu markuu dhintay laayay uga sii badnaayeen kuwuu laayay markuu noolaa. **31** Markaasay walaalihiis iyo reer aabbihiis oo dhammu soo dhaadhaceen, oo intay qaadeen isagii ayay keeneen oo ku aaseen meel u dhexaysa Sorcaah iyo Eshtaa'ool, taasoo ahayd xabaashii aabbihiis Maanoo'ax. Oo isna wuxuu reer binu Israa'iil xukumayay labaatan sannadood.

17 Oo waxaa jiray nin degganaa dalka buuraha leh oo reer Efrayim; magiciisana waxaa la odhan jiray Miikaah. **2** Oo isna wuxuu hooyadiis ku yidhi, Kun iyo boqolkii xabbadood oo lacagta ahaa ee lagaa qaaday, ee aad ku habaartamaysay ee aad igu dhego hadlaysay, lacagtii anigaa haya; oo anaa qaaday. Markaasay hooyadiis tidhi, Wiilkaygiiyow, Rabbigu ha ku barakeeyo. **3** Oo kun iyo boqolkii xabbadood oo lacagta ahaa ayuu u soo celiyey hooyadiis, markaasay hooyadiis tidhi, Sida runta ah waxaan lacagta u soocay Rabbiga, oo gacantaydaan ka bixiyey wiilkayga aawadiis in laga sameeyo sanam xardhan iyo sanam la shubay; taas aawadeed adigaan kuu soo celin doonaa. **4** Oo markuu lacagtii hooyadiis u soo celiyey ayay hooyadiis qaadatay laba boqol oo xabbadood oo lacag ah, oo waxay u dhiibtay lacagtume, oo isna wuxuu ka sameeyey sanam xardhan iyo sanam la shubay; waxayna yaalleen gurigii Miikaah. **5** Oo ninkii Miikaah ahaana wuxuu lahaa guri ilaahyood, oo wuxuu sameeyey eefod iyo teraafiim, oo wuxuuna quduus ka dhigay wiilashiisii midkood, oo isna wuxuu u noqday wadaadkiisii. **6** Waagaasna reer binu Israa'iil boqor ma ay lahayn; oo nin walubana wuxuu samayn jiray wixii isaga la qumman. **7** Oo waxaa jiray nin dhallinyaro ahaa oo ka soo baxay Beytlaxam Yahuudah oo reer Yahuudah ahaa, ee qoladiisu ahayd reer Laawi, oo halkaasuu degganaan jiray. **8** Markaasuu ninkii ka baxay magaaladii ahayd Beytlaxam Yahuudah, inuu dego meel uu heli karo; oo intuu socday ayuu yimid gurigii Miikaah oo ku yiil dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim. **9** Markaasuu Miikaah ku yidhi isagii, Xaggee baad ka timid? Isna wuxuu yidhi, Anigu waxaan ahay reer Laawi, oo Beytlaxam Yahuudah ayaan ka imid, oo waxaan u socdaa inaan dego meel aan heli karo. **10** Markaasuu Miikaah ku yidhi isagii, Aniga ila joog, oo ii noqo aabbe iyo wadaad, anna sannaddiiba waxaan ku siinayaa toban xabbadood oo lacag ah, iyo isku joog dhar ah, iyo cuntadaada. Sidaas daraaddeed kii reer Laawi guduhuu galay. **11** Oo kii reer Laawina raalli buu ka ahaa inuu ninkii la joogo; oo ninkii dhallinyarada ahaana wuxuu Miikaah u ahaa sida wiilashiisa midkood oo kale. **12** Markaasuu Miikaah quduus ka dhigay kii reer Laawi, oo ninkii dhallinyarada ahaana wuxuu Miikaah u noqday wadaadkiisii, oo gurigii Miikaah ayuu joogay. **13** Markaasuu Miikaah yidhi, Haatan waan ogsoo nahay in Rabbigu wanaag ii samaynayo, maxaa yeelay, waxaa wadaad ii noqday nin reer Laawi ah.

18 Waagaas reer binu Israa'iil boqor ma ay lahayn; oo qabiilkii reer Daan waxay wakhtigaas doonayeen dal dhaxal u ah oo ay degaan; waayo, ilaa maalintaas dhaxal kama ay helin qabiilooyinka reer binu Israa'iil. **2** Markaasay reer Daan qabiilkoodii oo dhan ka direen shan nin oo xoog leh, oo waxay ka direen Sorcaah iyo Eshtaa'ool, inay dalka soo basaasaan oo ay soo baadhaan; oo waxay ku yidhaahdeen, Taga oo dalka soo baadha. Markaasay yimaadeen gurigii Miikaah oo ku yiil dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim, oo meeshaasay u hoydeen. **3** Oo markay gurigii Miikaah ag joogeen ayay garteen codkii ninkii dhallinyarada ahaa oo reer Laawi. Markaasay halkaas ku leexdeen, oo waxay ku yidhaahdeen, War yaa halkan ku keenay? Oo maxaad ka samaysaa meeshan? Maxaadse ku haysataa halkan? **4** Oo isna wuxuu ku yidhi iyagii, Sidan iyo sidaas ayaa Miikaah ii sameeyey, wuuna i kiraystay, oo anna waxaan noqday wadaadkiisii. **5** Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye, bal Ilaah talo noo weyddii, inaannu ogaanno bal inaannu jidkayaga aan ku soconno ku soo liibaanayno iyo in kale. **6** Markaasuu wadaadkii ku yidhi, Nabad ku taga; waayo, jidka aad ku socotaan wuxuu hor yaallaa Rabbiga. **7** Markaasay shantii nin tageen, oo yimaadeen Layish oo waxay arkeen dadkii halkaa joogay oo ammaan ku deggan siday reer Siidoon u xasilloonaayeen oo ammaan u ahaayeen oo kale; waayo, dalka laguma arag wax amar haysta, oo ka xishoodsiinaya, oo reer Siidoonna way ka fogaayeen, oo ninnaba lama ay macaamiloon jirin. **8** Markaasay nimankii walaalahood ugu yimaadeen Sorcaah iyo Eshtaa'ool. Kolkaasaa walaalahood waxay ku yidhaahdeen, War bal warrama. **9** Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, War kaca oo ina keena aynu ku duullee, waayo, waannu soo aragnay dalkii, oo aad buu u wanaagsan yahay. Miyaad iska aamusnaanaysaan? War ha ka caajisina inaad tagtaan oo aad dalka gashaan oo dhaxashaan. **10** Markaad tagtaan waxaad u tegi doontaan dad ammaan ah, oo dalkuna waa ballaadhan yahay; waayo, Ilaah gacantuu idiin geliyey, oo waa meel aan waxba looga baahnayn waxa dhulka laga helo oo dhan. **11** Markaas reer Daan waxaa halkaas kaga bixitimay oo Sorcaah iyo Eshtaa'ool ka tegey lix boqol oo nin oo hubkii dagaalka xidhan. **12** Markaasay baxeen oo degeen Qiryad Yecaariim oo ku taal Yahuudah; sidaas daraaddeed meeshaas waxay u bixiyeen Maxaneh Daan, oo ilaa maanta waa la yidhaahdaa; oo waxay ka dambaysaa Qiryad Yecaariim. **13** Oo halkaasna way ka tageen oo waxay u kaceen dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim, markaasay yimaadeen gurigii Miikaah. **14** Kolkaasaa shantii nin oo waddanka Layish soo basaastay waxay ku jawaabeen

oo walaalahood ku yidhaahdeen, War ma og tihiin inay guryahan ku jiraan eefod iyo teraafiim, iyo sanam xardhan iyo sanam la shubay? Haddaba sidaas daraaddeed ka fiirsada waxaad samayn lahaydeen. **15** Oo intay halkaas ku soo leexdeen ayay yimaadeen gurigii ninkii dhallinyarada ahaa oo reer Laawi, kaasoo ahaa gurigii Miikaah, wayna nabdaadiyeen. **16** Markaasay lixdii boqol oo nin ee hubka dagaalka xidhnayd ee ahaa reer Daan ag istaageen iridda laga soo galo. **17** Markaasay shantii nin oo dalka soo basaastay yimaadeen oo gudaha galeen, oo waxay soo qaateen sanamkii xardhanaa, iyo eefodkii, iyo teraafiimkii, iyo sanamkii la shubay; oo wadaadkiina wuxuu iridda laga soo galo isla taagay lixdii boqol oo nin ee xidhnayd hubka dagaalka. **18** Oo kuwaasu markay galeen gurigii Miikaah, oo ay soo qaateen sanamkii xardhanaa, iyo eefodkii, iyo teraafiimkii, iyo sanamkii la shubay, ayuu wadaadkii ku yidhi, War maxaad samaynaysaan? **19** Oo iyana waxay isagii ku yidhaahdeen, Iska aamus, oo gacanta afka saar, ee haddaba na soo raac, oo noo noqo aabbe iyo wadaad; bal kee baa kuu roon, inaad nin keliya reerkiis wadaad u ahaatid, iyo inaad wadaad u ahaatid qabiil iyo jilib reer binu Israa'iil ka mid ah? **20** Markaasuu wadaadkii qalbiga ka farxay, oo qaaday eefodkii iyo teraafiimkii, iyo sanamkii xardhanaa, oo wuxuu dhex galay dadka. **21** Markaasay noqdeen oo tageen, oo waxay iska horraysiiyeen dhallaankii, iyo xoolihii iyo alaabtii. **22** Oo markay ka fogaadeen gurigii Miikaah ayaa raggii joogay guryihii u dhowaa gurigii Miikaah soo wada ururay, oo waxay gaadheen reer Daan. **23** Oo waxay u dhawaaqeen reer Daan. Iyana intay ku soo jeesteen ayay Miikaah ku yidhaahdeen, War maxaa kaa qaylisiinaya oo aad guutada caynkan ah u soo kaxaysatay? **24** Isna wuxuu yidhi, Waxaad iga qaadateen ilaahyadaydii aan sameeyey, iyo wadaadkaygii, oo waad tagteen, haddaba maxaan kaloo haystaa? Haddaba sidee baad ii leedihiin, War maxaa kaa qaylisiinaya? **25** Markaasay reer Daan ku yidhaahdeen, War hoy, codkaaga yaan dhexdayada laga maqlin, waaba intaasoo ay ragga cadhaysanu ku dilaan, oo aad weydaa naftaada iyo nafta reerkaagaba. **26** Markaasay reer Daan iska tageen. Oo Miikaahna markuu arkay inay aad uga xoog badan yihiin ayuu iska noqday oo gurigiisii tegey. **27** Oo iyana waxay la tageen wixii Miikaah sameeyey, iyo wadaadkiisii, markaasay yimaadeen Layish, iyo dad xasilloon oo ammaan u fadhiya, oo waxay ku laayeen seef; oo magaaladiina dab bay ku gubeen. **28** Oo badbaadiyena ma ay lahayn, maxaa yeelay, Siidoon way ka fogayd, oo ninnaba lama ay macaamiloon jirin; oo waxay ku tiil dooxada u dhow Beytrexob. Oo iyana intay magaaladi dhiseen ayay degeen. **29** Oo magaaladii magaceediina waxay u bixiyeen Daan, oo waxay ku sammiyeen magicii awowgood Daan, kii u dhashay Israa'iil; habase yeeshee magaalada magaceedu wuxuu markii hore ahaa Layish. **30** Markaasay reer Daan qotonsadeen sanamkii xardhanaa; oo Yoonaataan oo ahaa ina Gershoom oo ina Muuse ahaa iyo wiilashiisiiba waxay wadaaddo u ahaayeen qabiilkii reer Daan ilaa wakhtigii dalka la qabsaday. **31** Oo waxay qotonsadeen sanamkii xardhanaa oo Miikaah sameeyey, oo intii guriga llaah Shiiloh ku yiil oo dhan ayuu oolli jiray.

19 Oo waagaas markii aanay reer binu Israa'iil boqor lahayn, waxaa jiray nin reer Laawi ah oo degganaa dhanka shishe oo dalka buuraha leh oo reer Efrayim, oo kaasuna addoon buu ka guursaday Beytlaxam Yahuudah. **2** Markaasay naagtiisii addoonta ahayd ka dhillowday, oo intay isagii ka tagtay ayay aadday gurigii aabbeheed oo ku yiil Beytlaxam Yahuudah, oo halkaasay joogtay intii afar bilood ah. **3** Markaasuu ninkeedii kacay oo iyadii doonay, inuu si raxmad leh ula hadlo oo soo celiyo; oo wuxuu u tegey iyadii, isagoo wata midiidinkiisii iyo laba dameer. Markaasay isagii soo gelisay gurigii aabbeheed; oo gabadha aabbeheedna markuu isagii arkay ayuu ku farxay inuu la kulmo. **4** Markaasaa soddoggiis oo gabadha aabbeheed ahaa ayaa raajiyey isagii, oo saddex maalmood ayuu la joogay; markaasay wax cuneen oo cabbeen oo halkaasay ku hoydeen. **5** Oo maalintii afraad aroor hore ayay tooseen, oo wuxuuna u kacay inuu tago. Markaasaa gabadha aabbeheed wuxuu ku yidhi wiilkii uu soddogga u ahaa, Bal nafta ugu raaxee wuxoogaa cunto ah, dabadeedna waad tegaysaaye. **6** Sidaas daraaddeed way fadhiisteen, oo labadoodiiba wax bay wada cuneen oo cabbeen, markaasaa gabadha aabbeheed wuxuu ninkii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, raalli ahow, caawa oo dhanna iska joog, oo qalbigaaguna ha faraxsanaado. **7** Markaasuu ninkii u kacay inuu tago; laakiinse soddoggiis baa ku sii adkeeyey, oo halkaasuu ku hoyday haddana. **8** Oo haddana maalintii shanaad ayuu aroor hore u kacay inuu tago; markaasaa gabadha aabbeheed ku yidhi, Waan ku baryayaaye iska raaxayso, oo iska joog ilaa gelinka dambe, oo labadoodiiba wax bay wada cuneen. **9** Oo markii ninkii u kacay inuu tago, isagii iyo naagtiisii addoonta ahayd, iyo midiidinkiisiiba, ayaa soddoggiis oo ahaa gabadha aabbeheed ku yidhi, Bal eeg haatan qorraxdu waa sii dhacaysaaye, haddaba waan ku baryayaaye, bal caawa oo dhanna iska joog; bal eeg haatan waa gabbaldhac, de halkan isaga hoyo, in qalbigaagu iska faraxsanaado; oo haddana berri aroorta hore iska tag oo gurigaagii aad. **10** Laakiinse ninkii ma doonaynin inuu habeenkaas joogo, wuuse kacay oo tegey, oo wuxuu yimid meel ku toosan Yebuus, (taas oo ah Yeruusaalem); oo wuxuu watay laba dameer oo kooraysan, oo naagtiisii addoonta ahaydna way la socotay. **11** Oo markay Yebuus ku soo dhowaadeenna maalintii horay u badatay; markaasaa midiidinkii wuxuu sayidkiisii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, kaalay oo aynu ku leexanno magaaladan reer Yebuus oo aynu u hoyanno. **12** Kolkaasaa sayidkiisii ku yidhi, Dad shisheeye ah oo aan reer binu Israa'iil ahayn magaaladiis ku leexan mayno; laakiinse waxaynu u gudbaynaa xagga Gibecaah. **13** Oo wuxuu midiidinkiisii ku yidhi, Kaalay oo aynu ku dhowaanno meelahan middood; oo waxaynu u hoyanaynaa Gibecaah, ama Raamaah. **14** Kolkaasay iska sii socdeen oo jidkoodii qaadeen; oo waxaa qorraxdu ugu dhacday iyagoo ag jooga Gibecaah oo ay reer Benyaamiin lahaayeen. **15** Markaasay halkaas ku leexdeen inay u hoydaan Gibecaah. Kolkaasuu galay, oo wuxuu fadhiistay jidkii magaalada; waayo, ninna gurigiisii ma gelin inay u hoydaan. **16** Oo fiidkii oday baa shuqulkiisii beerta ka yimid. Haddaba ninku wuxuu ahaa reer Efrayimkii dalka buuraha leh degganaa, oo Gibecaahna qariib buu ku ahaa; laakiinse dadkii meesha degganaa

waxay ahaayeen reer Benyaamiin. **17** Markaasuu indhihiisii kor u qaaday, oo wuxuu jidkii magaalada ku arkay ninkii socotada ahaa. Markaasaa odaygii yidhi, Xaggee baad u socotaa? Oo xaggee baad ka timid? **18** Oo isna wuxuu ku yidhi, Waxaannu ka gudbaynaa Beytlaxam Yahuudah; oo dhanka shishe oo dalka buuraha leh oo reer Efrayim ayaannu tegaynaa. Anigu xaggaas baan ka imid, oo waxaan tegey Beytlaxam Yahuudah; oo haatan waxaan u socdaa guriga Rabbiga, oo nin gurigiisa i geliyeyna ma jiro. **19** Weliba dameerahayaga waa loo hayaa caws iyo cuntoba; oo kibis iyo khamrina waa u diyaar aniga iyo gabadhaada addoonta ah, iyo weliba ninka dhallinyarada ah ee nala socda annagoo addoommadaada ah, haddaba wax loo baahan yahay ma jiraan. **20** Oo markaasaa odaygii yidhi, Nabadu ha kula jirto; habase yeeshee waxaad u baahan tahay oo dhammu ha i saarnaadeen; laakiin jidka ha u hoyan. **21** Markaasuu gurigiisii geliyey, oo dameerihii cuntuu siiyey; oo iyana intay cago maydheen ayay wax cuneen oo cabbeen. **22** Oo intay farxayeen waxaa yimid raggii magaalada oo niman xunxun ah, oo intay guriga hareereeyeen ayay albaabkii garaaceen, markaasay la hadleen odaygii guriga lahaa, oo ku yidhaahdeen, Noo soo bixi ninkii gurigaaga soo galay, aannu u tagnee. **23** Markaasaa ninkii guriga lahaa dibadda ugu baxay oo ku yidhi, Maya, walaalahayow, waan idin baryayaaye, ha samaynina wax sidaas u shar ah, maxaa yeelay, ninkanu gurigayguu galay ee ha ku samaynina xumaantan. **24** Bal eega, waxaa jooga gabadhaydii oo bikrad ah iyo naagtiisii addoonta ahayd; haddaba iyagaan idiin soo bixinayaaye, iyaga kufsada oo sidaad doonaysaan ka yeela; laakiinse ninkan ha ku samaynina xumaan caynkan ah. **25** Laakiinse raggii ma ay doonaynin inay dhegaystaan, sidaas daraaddeed ninkii wuxuu qabtay naagtiisii addoonta ahayd, dibadduuna ugu soo saaray; kolkaasay iyadii kufsadeen, oo si xun bay u galeen habeenkii oo dhan ilaa subaxdii; oo markii waagu baryayay ayay iska sii daayeen. **26** Markaasaa naagtii timid markii waagu soo kaahay, oo waxay ku dhacday albaabkii ninkii gurigiisa oo uu sayidkeedii joogay, ilaa ay iftiin noqotay. **27** Markaasaa sayidkeedii kacay aroortii, oo albaabbadii guriga furay, oo inuu tago ayuu dibadda ugu soo baxay; oo bal eeg, naagtiisii addoonta ahayd waxay ku dhacday guriga iriddiisa, oo gacmaheeduna waxay saarnaayeen marinka. **28** Markaasuu iyadii ku yidhi, Naa bal kac, oo ina keen aan tagnee; laakiinse cidna uma ay jawaabin; markaasuu dameerkiisii saaray, oo meeshiisii u kacay. **29** Oo markuu gurigiisii galay ayuu mindi qaaday, oo intuu naagtiisii addoonta ahayd qabtay ayuu xubin xubin u kala gooyay, oo wuxuu ka dhigay laba iyo toban cad, oo wuxuu u diray xuduudka reer binu Israa'iil oo dhan inta ka dhex leh. **30** Oo kulli wax alla wixii arkayba waxay yidhaahdeen, Maalintii ay dalka Masar ka soo baxeen ilaa maantadan la joogo reer binu Israa'iil laguma samayn, lagumana arag, shuqul caynkan ah; haddaba bal ka fiirsada, oo ka tashada, oo ka hadla.

20 Markaasay reer binu Israa'iil oo dhammu soo wada baxeen, oo shirkiina wuxuu u soo ururay sidii nin qudha, oo waxay ka soo shireen tan iyo Daan iyo xataa Bi'ir Shebac, iyo weliba dalka reer Gilecaad, oo waxay Rabbiga ugu soo shireen Misfaah. **2** Markaasaa dadka madaxdiisii oo dhan ee ka socda qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan ayaa isa soo dhex taagay dadka Ilaah shirkiisii, kuwaasoo ahaa afar boqol oo kun oo nin oo lug ah oo wada seefqaad ah. **3** (Markaasaa reer Benyaamiin waxay maqleen in reer binu Israa'iil Misfaah tageen.) Oo reer binu Israa'iilna waxay yidhaahdeen, War bal noo sheeg siday xumaantanu u dhacday. **4** Markaasuu kii reer Laawi oo ahaa ninkii qabay naagtii la dilay jawaabay oo yidhi, Waxaan imid magaalada Gibecaah oo reer Benyaamiin ay leeyihiin, oo waxaannu doonaynay inaannu ku hoyanno aniga iyo naagtaydii addoonta ahayd. **5** Markaasay raggii reer Gibecaah igu kaceen, oo habeennimo ayay gurigii igu hareereeyeen, oo waxay damceen inay i dilaan, naagtaydii addoonta ahaydna way kufsadeen, wayna dhimatay. **6** Oo anna intaan naagtaydii addoonta ahayd qaaday ayaan cadcad u kala googooyay, oo waxaan u diray dalkii ay reer binu Israa'iil dhaxalka u heleen oo dhan; waayo, waxay reer binu Israa'iil ku dhex sameeyeen wasakhnimo iyo xumaan. **7** Hadda kulligiin reer binu Israa'iilow, bal ka tashada oo ka arrinsada. **8** Markaasaa dadkii oo dhammu isku mar isla kacay sidii nin qudha, oo waxay yidhaahdeen, Annaga midkayana tegi maayo teendhadiisii, oo midkayana ku leexan maayo gurigiisii. **9** Laakiinse waxa aannu Gibecaah ku samaynaynaa waa kan; saami baannu ku weeraraynaa. **10** Qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan boqolkiiba toban nin baannu kala baxaynaa, kunkiina waxaannu kala baxaynaa boqol nin, tobankii kunna waxaannu kala baxaynaa kun nin, inay dadka sahay u keenaan si markii ay tagaan Gibecaahda reer Benyaamiin ay wax ugu sameeyaan xumaantii ay ku dhex sameeyeen reer binu Israa'iil aawadeed. **11** Oo sidaasay raggii reer binu Israa'iil oo dhammu isugu soo urursadeen magaaladii, iyagoo u midoobay sidii nin qudha. **12** Markaasay qabiilooyinkii reer binu Israa'iil rag u direen qabiilkii reer Benyaamiin oo dhan, oo waxay ku yidhaahdeen, War xumaantan dhexdiinna ka dhacday waa maxay? **13** Haddaba sidaas daraaddeed nimanka xunxun ee Gibecaah jooga noo soo bixiya, aannu dilnee, oo aannu reer binu Israa'iil sharka ka dhex fogaynee. Laakiinse reer Benyaamiin ma ay doonaynin inay dhegaystaan codkii reer binu Israa'iil oo walaalahood ahaa. **14** Oo reer Benyaamiinna waxay iska soo urursadeen magaalooyinkii, oo waxay ku soo shireen Gibecaah, inay ku duulaan reer binu Israa'iil. **15** Oo maalintaas waa la tiriyey reer Benyaamiinkii magaalooyinka ka baxay, oo waxay noqdeen lix iyo labaatan kun oo seefqaad ah, iyo weliba kuwii Gibecaah degganaa oo tiradoodii ahayd toddoba boqol oo nin oo la soo xulay. **16** Oo dadkaas oo dhanna waxaa ka mid ahaa toddoba boqol oo nin oo la soo xulay oo wada gurran, oo mid waluba ka dhaadhacay wadhafka tuuristiisa oo xataa uusan la waayayn tin. **17** Oo raggii reer binu Israa'iil oo reer Benyaamiin aanay ku jirinna tiradoodii waxay ahayd afar boqol oo kun oo nin oo wada seefqaad ah; oo kulligoodna waxay ahaayeen rag dagaalgal ah. **18** Markaasay reer binu Israa'iil kaceen, oo waxay tageen Beytel, oo Ilaah bay talo weyddiisteen. Oo waxay yidhaahdeen, Yaa reer Benyaamiin marka hore noogu duulaya? Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Reer Yahuudah ha u horreeyeen. **19** Subaxdii dambe ayay reer

binu Israa'iil kaceen, oo ag degeen Gibecaah. **20** Oo raggii reer binu Israa'iil waxay u soo baxeen inay reer Benyaamiin ku duulaan; oo reer binu Israa'iilna Gibecaah bay isugu diyaariyeen inay reer Benyaamiin la dagaallamaan. **21** Markaasay reer Benyaamiin ka soo baxeen Gibecaah, oo baabbi'iyeen reer binu Israa'iil, oo maalintaas waxay ka laayeen laba iyo labaatan kun oo nin. **22** Markaasay raggii reer binu Israa'iil isdhiirrigeliyeen, oo mar kalay dagaal isugu soo diyaariyeen meeshii ay maalintii hore isku soo diyaariyeen. **23** (Markaasay reer binu Israa'iil tageen oo ilaa fiidkii ku hor ooyeen Rabbiga, oo Rabbigay weyddiisteen iyagoo leh, Miyaannu haddana u dhowaannaa inaannu walaalahayo reer Benyaamiin la dirirno? Markaasuu Rabbigu ku yidhi, Taga oo la dirira.) **24** Oo haddana maalintii labaad ayaa reer binu Israa'iil u soo dhowaadeen reer Benyaamiin. **25** Kolkaasay reer Benyaamiin maalintii labaad kaga soo baxeen Gibecaah, oo haddana waxay baabbi'iyeen reer binu Israa'iil, oo waxay ka laayeen siddeed iyo toban kun oo nin oo wada seefqaad ah. **26** Markaasay reer binu Israa'iil oo dhan iyo dadkii oo dhammu wada tageen oo waxay yimaadeen Beytel, oo intay Rabbiga hor fadhiisteen ayay ooyeen, oo maalintaasna ilaa fiidkii way soomanaayeen; oo waxay Rabbiga hortiisa ku bixiyeen qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiino. **27** Markaasay reer binu Israa'iil haddana Rabbiga wax weyddiisteen, (waayo, wakhtigaas waxaa halkaas oolli jiray sanduuqii axdiga Ilaah, **28** oo wakhtigaas waxaa is-hor taagi jiray Fiinexaas ina Elecaasaar oo ina Haaruun ahaa), oo waxay yidhaahdeen, Miyaannu mar kale haddana ku duulnaa walaalahayo reer Benyaamiin, mise waannu ka joogsannaa? Markaasuu Rabbigu ku yidhi, Taga, waayo, berri baan gacanta idiin soo gelin doonaa. **29** Markaasay reer binu Israa'iil Gibecaah hareeraheeda dhigeen rag gaadmo ah. **30** Oo haddana maalintii saddexaad reer binu Israa'iil waxay ku soo kaceen reer Benyaamiin, oo waxay dagaal isugu diyaariyeen Gibecaah sidii mararkii hore. **31** Oo reer Benyaamiinna waxay ku soo baxeen dadkii, oo magaaladiina waa laga fogeeyey, oo waxay bilaabeen inay dadkii laayaan oo dilaan sidii mararkii hore, oo waxay ku laayeen waddooyinkii waaweynaa kuwaasoo middood Beytel loo maro, tan kalena Gibecaah loo maro, iyo duurka, oo waxay dileen in ku dhow soddon nin oo reer binu Israa'iil ah. **32** Markaasay reer Benyaamiin isku yidhaahdeen, Sidii mararkii hore ayay hortayada ugu le'deen. Laakiinse reer binu Israa'iil waxay yidhaahdeen, War aynu cararno, oo iyaga magaalada ka fogayno oo geeyno xagga waddooyinka waaweyn. **33** Markaasay raggii reer binu Israa'iil oo dhammu ka kaceen meeshoodii, oo waxay dagaal isugu diyaariyeen Bacal Taamaar; oo raggii gaadmada ahaa oo reer binu Israa'iilna waxay ka soo yaaceen meeshoodii, taasoo ahayd duurka Gibecaah. **34** Oo waxaa Gibecaah hor yimid toban kun oo nin oo laga soo doortay reer binu Israa'iil oo dhan, oo dagaalkiina aad iyo aad buu u sii kululaaday; laakiinse ma ay ogayn in belaayo ku soo dhow dahay. **35** Markaasuu Rabbigu reer Benyaamiin ku laayay reer binu Israa'iil hortooda; oo maalintaas reer binu Israa'iil waxay reer Benyaamiin ka baabbi'iyeen shan iyo labaatan kun iyo boqol nin oo wada seefqaad ah. **36** Sidaas daraaddeed reer Benyaamiin waxay arkeen in la jebiyey, waayo, reer binu Israa'iil waxay meel u banneeyeen reer Benyaamiin, maxaa yeelay, waxay isku halleeyeen raggii qarsoonaa ee ay Gibecaah gaadmada u geliyeen. **37** Markaasay raggii gaadmada ahaa soo dhaqsadeen oo haddiiba ku soo yaaceen Gibecaah, oo kuwii gaadmada ahaana intay soo baxeen ayay magaaladii oo dhan ku laayeen seef. **38** Haddaba reer binu Israa'iil iyo raggii gaadmada ahaa waxaa calaamad u ahaa inay qiiq weyn ka kiciyaan magaalada. **39** Markaasay raggii reer binu Israa'iil dagaalkii ka jeesteen, oo reer Benyaamiinna waxay bilaabeen inay laayaan oo dilaan, oo waxay raggii reer binu Israa'iil ka dileen in ku dhow soddon qof; waayo, waxay isyidhaahdeen, Hubaal sidii dagaalkii horay ku le'deen hortayada. **40** Laakiinse markii daruurtii ka kacday magaaladii iyadoo tiir qiiq ah ayaa reer Benyaamiin dib u fiiriyeen, oo waxay arkeen magaaladii oo dhammaanteed qiiq samada uga baxay. **41** Markaasay raggii reer binu Israa'iil soo jeesteen, oo raggii reer Benyaamiinna way yaabeen; waayo, waxay arkeen in belaayo ku dhacday iyaga. **42** Sidaas daraaddeed waxay dhabarka u jeediyeen raggii reer binu Israa'iil, oo waxay u carareen xagga cidlada; laakiinse dagaalkii si adag baa loola sii raacay, oo kuwii magaalooyinka ka soo baxay ayaa labadhexaadkii ku laayay. **43** Oo intay hareereeyeen ayay reer Benyaamiin sii eryadeen, oo waxay ku gaadheen meeshii ay ku nasteen taasoo ka horraysa oo xagga qorrax ka soo baxa ka xigta Gibecaah. **44** Oo waxaa reer Benyaamiin haddana ka le'day siddeed iyo toban kun oo nin, oo kulligoodna waxay wada ahaayeen rag xoog badan. **45** Oo intay jeesteen ayay u carareen xagga cidlada iyo ilaa dhagaxii weynaa oo Rimmon; oo waxaa jidadka waaweyn lagu sii laayay shan kun oo nin; oo waxaa loo sii raacdaystay xagga Gidcom, oo laga laayay laba kun oo nin. **46** Sidaas daraaddeed maalintaas wixii reer Benyaamiin ka le'day kulligood waxay ahaayeen shan iyo labaatan kun oo nin oo seefqaad ah, oo kulligoodna waxay wada ahaayeen rag xoog badan. **47** Laakiinse lix boqol oo nin ayaa jeesatay oo waxay u carareen xagga cidlada iyo ilaa dhagaxii weynaa oo Rimmon oo waxay dhagaxii weynaa oo Rimmon joogeen afar bilood. **48** Oo raggii reer binu Israa'iil haddana way ku soo noqdeen reer Benyaamiin, oo waxay ku laayeen seef magaaladii oo dhan, iyo xoolihii, iyo wixii ay heleen oo dhanba; oo weliba magaalooyinkii ay heleen oo dhanna dab bay qabadsiiyeen.

21 Haddaba raggii reer binu Israa'iil waxay ku dhaarteen, iyagoo Misfaah jooga, oo waxay isku yidhaahdeen, Midkeenna waa inaanu gabadhiisa u guurin reer Benyaamiin. **2** Markaasaa dadkii waxay yimaadeen Beytel, oo halkaasay Ilaah hor fadhiyeen ilaa fiidkii, oo intay codkoodii kor u qaadeen ayay aad u ooyeen. **3** Oo waxay yidhaahdeen, Rabbiyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, maxaa waxanu uga dhex dhaceen reer binu Israa'iil in maanta qabiil ka dhimanaado reer binu Israa'iil? **4** Oo waxay noqotay maalintii dambe inay dadkii aroor hore kaceen oo ay halkaas ka dhiseen meel allabari, oo waxay bixiyeen qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiino. **5** Oo reer binu Israa'iilna waxay yidhaahdeen, Qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan yaa ka maqan oo aan iman shirka Ilaah? Waayo, waxay ku dhaarteen dhaar weyn oo ku saabsan kii aan

Misfaah Rabbiga ugu soo shirin, oo waxay yidhaahdeen,
Hubaal kaas waa in la dilaa. **6** Oo reer binu Israa'iilna
waxay u qoomamoodeen walaalahood reer Benyaamiin,
oo waxay yidhaahdeen, Maanta waxaa jira qabiil ka go'ay
reer binu Israa'iil. **7** Sidee baynu inta ka hadhay naago ugu
yeelnaa, maxaa yeelay, waxaynu ku dhaarannay Rabbiga
inaynaan gabdhaheenna u guurin iyaga? **8** Oo waxay isku
yidhaahdeen, Qabiilooyinka reer binu Israa'iil qabiilkee baan
Rabbiga Misfaah ugu iman? Oo bal eeg, midnaba xeradii
shirka ugama iman reer Yaabeesh Gilecaad oo dhan. **9**
Waayo, markii dadka la tiriyey bal eeg, halkaas ma joogin ka
mid ah dadkii Yaabeesh Gilecaad degganaa. **10** Markaasaa
shirkii wuxuu halkaas u diray laba iyo toban kun oo nin
oo xoog leh, oo waxayna ku amreen oo ku yidhaahdeen,
Taga oo seef ku laaya dadka Yaabeesh Gilecaad deggan,
iyo dumarka iyo yaryarkaba. **11** Oo waa inaad sidatan
yeeshaan, oo aad inta lab oo dhan wada baabbi'isaan,
iyo naag kasta oo nin la seexdayba. **12** Markaasay dadkii
Yaabeesh Gilecaad degganaa ka soo heleen afar boqol
oo gabdhood oo dhallinyar oo wada bikrado ah, oo aan
weligood ninna la seexan; oo waxay iyagii keeneen xeradii
Shiiloh, taasoo ku tiil dalka reer Kancaan. **13** Markaasaa
shirkii oo dhammu wuxuu u cid diray oo la hadlay reer
Benyaamiinkii joogay dhagaxii weynaa oo Rimmon, oo
waxay ugu bishaareeyeen nabad. **14** Oo markaasay reer
Benyaamiin soo noqdeen, oo waxaa la siiyey naagihii iyagoo
nool Yabeesh Gilecaad laga keenay ee ka hadhay naagihii
dalkaas; oo weliba kuma ay filnaan. **15** Oo dadkii waxay u
qoomamoodeen reer Benyaamiin, maxaa yeelay, Rabbigu
dillaac buu u yeelay qabiilooyinkii reer binu Israa'iil. **16**
Markaasaa odayaashii shirku waxay yidhaahdeen, Bal inta
hadhay sidee baynu naago ugu yeelnaa, maxaa yeelay,
naagihii waa laga baabbi'iyey reer Benyaamiin? **17** Oo waxay
isku yidhaahdeen, Intii reer Benyaamiin ka baxsatay waa inay
dhaxal helaan, si aan qabiil uga baabbi'in reer binu Israa'iil.
18 Habase ahaatee waa inaynaan gabdhaheenna iyaga u
guurin; waayo, reer binu Israa'iil waxay ku dhaarteen, oo
yidhaahdeen, Inkaaru ha ku dhacdo kii gabadh u guuriya reer
Benyaamiin. **19** Oo haddana waxay yidhaahdeen, Bal eeg,
sannad ka sannad waxaa jirta iidda Rabbiga ee lagu sameeyo
Shiiloh, taasoo woqooyi ka xigta Beytel, oo ah dhanka
bari oo waddada weyn oo Shekem aadda oo Beytel ka
tagta, iyo Leboonaah xaggeeda koonfureed. **20** Markaasay
waxay reer Benyaamiin ku amreen oo ku yidhaahdeen, Taga
oo ku gaada beeraha canabka ah dhexdooda; **21** oo bal
eega, haddii ay gabdhaha reer Shiiloh u soo baxaan inay
cayaaraan, de markaas ka soo baxa beeraha canabka ah, oo
nin kastaaba naag ha ka qabsado gabdhaha reer Shiiloh, oo
markaas waxaad la tagtaan dalka reer Benyaamiin. **22** Oo
markay aabbayaashood ama walaalahood noo soo cawdaan,
waxaannu iyaga ku odhan doonnaa, Warroy raalli nooga
ahaada iyaga; maxaa yeelay, annagu ninna dagaalkii naag
ugama aannan reebin. Idinna ma aydnaan siin iyaga, haddii
kalese haatan eed baad lahaan lahaydeen. **23** Oo reer
Benyaamiinna sidii bay yeeleen, oo waxay intii tiradoodu
ahaydba naago ka qaateen kuwii cayaarayay, oo way la
tageen; oo waxay tageen oo ku noqdeen dalkoodii ay
dhaxalka u heleen, oo magaalooyinkiina way dhiseen oo
degeen. **24** Oo reer binu Israa'iilna markaasay halkaas ka
tageen. Oo nin waluba wuxuu tegey qabiilkiisii iyo xaaskiisii,
oo halkaas intay ka tageen ayaa nin waluba wuxuu u kacay
dalkiisii dhaxalka ahaa. **25** Waagaasna reer binu Israa'iil
boqor ma ay lahayn; oo nin walubana wuxuu samayn jiray
wixii isaga la qumman.

Ruud

1 Waagii xaakinnadu wax xukumi jireen abaar baa dalkii
ka dhacday. Markaasaa nin Beytlaxam Yahuudah ka
tegey, oo wuxuu qariib ahaan u degay waddankii Moo'aab,
isagii iyo naagtiisii, iyo labadiisii wiilba. **2** Oo ninkaas
magiciisu wuxuu ahaa Eliimeleg, naagtiisana waxaa la
odhan jiray Nimco, labadiisa wiil magacyadooduna waxay
ahaayeen Maxloon iyo Kilyoon, oo qoladooduna waxay
ahayd reer Efraad oo Beytlaxam Yahuudah ka yimid. Oo
waxay soo galeen waddankii Moo'aab, oo halkaasay iska
degeen. **3** Markaasaa waxaa dhintay Eliimeleg oo ahaa
Nimco ninkeedii, oo waxaa hadhay iyadii iyo labadeedii
wiil. **4** Oo iyana waxay naago ka guursadeen dumarkii reer
Moo'aab; oo naagahoodii mid magaceedii waxaa la odhan
jiray Corfah, tan kale magaceeduna wuxuu ahaa Ruud; oo
waxay halkaas degganaayeen intii toban sannadood ku
dhow. **5** Oo haddana Maxloon iyo Kilyoon labadiiba way
dhinteen; oo naagtii waxaa ka dhintay labadeedii carruur
ahayd iyo ninkeedii. **6** Markaasay kacday iyadoo wadata
labadii gabdhood ee ay soddohda u ahayd inay ka noqoto
waddankii Moo'aab; waayo, waxay waddankii Moo'aab ku
maqashay in Rabbigu dadkiisii soo booqday oo uu cunto
siiyey. **7** Oo markaasay meeshii ay joogtay ka tagtay, oo
labadii gabdhood oo ay soddohda u ahaydna way la socdeen;
oo jidkay qaadeen inay ku noqdaan dalkii reer Yahuudah. **8**
Markaasaa Nimco waxay ku tidhi labadii gabdhood ee ay
soddohda u ahayd, Taga oo middiin kastaaba ha ku noqoto
gurigii hooyadeed; oo Rabbigu si raxmad leh ha idiin yeelo
taasoo ah sidii aad ula macaamilooteen kuwii dhintay iyo
anigaba. **9** Rabbigu middiin kastaba nasasho ha ku siiyo
guriga ninkeeda. Oo markaasay iyagii dhunkatay; oo iyana
codkoodii bay kor u qaadeen oo ooyeen. **10** Oo waxay iyadii
ku yidhaahdeen, Maya, laakiinse adigaannu kula noqonaynaa
xaggii dadkaaga. **11** Markaasay Nimco waxay tidhi, Iska
noqda, gabdhahaygiiyow, bal maxaad ii raacaysaan? Ma
wiilal kalaa uurkayga ku hadhay oo niman idiin noqonaya?
12 Iska noqda, gabdhahaygiiyow, oo iska taga, waayo, waan
ka gaboobay inaan nin guursado. Haddii aan odhan lahaa,
Weli rajaan qabaa, iyo haddii xataa aan caawa nin guursado,
ee haddana wiilal dhalo, **13** haddaba ma waxaad sugaysaan
ilaa ay ka koraan? Oo ma sidaas baad isaga daynaysaan
inaad niman guursataan? Gabdhahaygiiyow, maya, waayo,
taasaan aad uga xumaanayaa idinka aawadiin, waayo,
waxaa igu soo baxday gacanta Rabbiga. **14** Markaasay
codkoodii kor u qaadeen oo haddana way ooyeen; Corfahna
soddohdeed bay dhunkatay; Ruudse way ku soo dhegtay. **15**
Oo Nimco waxay ku tidhi, Bal eeg, dumaashidaa waxay ku
noqotay dadkeedii iyo ilaaheedii; haddaba adna dumaashidaa
daba gal. **16** Kolkaasaa Ruud waxay ku tidhi, Ha iga
baryin inaan kaa tago, oo aan kaa noqdo, oo aanan ku
raacin; maxaa yeelay, meeshii aad tagtid waan tegi doonaa;
meeshaad degtidna waan degi doonaa, dadkaaguna wuxuu
noqon doonaa dadkayga, Ilaahaaguna wuxuu noqon doonaa
Ilaahayga. **17** Meeshaad ku dhimatid ayaan ku dhiman
doonaa, oo halkaasaa laygu aasi doonaa. Rabbigu sidaas
ha igu sameeyo iyo ka sii badanba, haddii aniga iyo adiga,
dhimasho mooyaane, wax kaleto ina kala kexeeyaan. **18** Oo
Nimco, markay aragtay inay aad iyo aad ugu adkaysatay
inay raacdo ayay hadalkii ka daysay. **19** Sidaas daraaddeed
labadoodiiba way israaceen ilaa ay yimaadeen Beytlaxam.
Oo markay Beytlaxam yimaadeen, magaaladii oo dhammu
waa ku soo ururtay, oo dumarkiina waxay yidhaahdeen, Tanu
ma Nimco baa? **20** Oo iyana waxay iyagii ku tidhi, Ha iigu
yeedhina Nimco, laakiinse waxaad iigu yeedhaan Maara;
waayo, Qaadirku wuxuu iila macaamilooday si qadhaadh.
21 Anigoo buuxaan tegey, oo Rabbigu wuxuu i soo celiyey
anigoo madhan. Haddaba maxaad iigu yeedhaysaan Nimco?
Maxaa yeelay, Rabbigu waa igu marag furay, oo Qaadirku
waa i dhibay. **22** Sidaasay Nimco iyo Ruud tii reer Moo'aab
ee ay soddohda u ahaydba u noqdeen, oo waxay ka
soo laabteen waddankii Moo'aab oo Beytlaxam yimaadeen
markay goosashada shaciirku bilaabatay.

2 Oo Nimco waxaa ninkeedii qaraabo u ahaan jiray nin
xoog badan oo xoolo leh oo reer Eliimeleg ah, oo
magiciisana waxaa la odhan jiray Bocas. **2** Markaasaa
Ruud tii reer Moo'aab waxay Nimco ku tidhi, Bal i daa aan
beerta tagee, oo kii iga raalli noqda, intaan raaco, aan
hadhuudh ka soo xaabxaabee. Oo iyana waxay ku tidhi,
Gabadhaydiiyey, tag. **3** Markaasay tagtay, oo markay timid,
kuwii beerta gooynayay ayay dabadood beertii xaabxaabtay.
Oo nasiibkeeduna waxaa weeye inay timaado beertii uu
lahaa Bocas oo ahaa reer Eliimeleg. **4** Oo bal eeg, Bocas
baa wuxuu ka yimid Beytlaxam, oo wuxuu ku yidhi kuwii
beerta gooynayay, Rabbigu ha idinla jiro. Oo iyana waxay
ugu jawaabeen, Rabbigu ha ku barakeeyo. **5** Markaasaa
Bocas wuxuu ku yidhi midiidinkiisii madaxda u ahaa kuwii
beerta gooynayay, Gabadhanu waa ina ayo? **6** Markaasaa
midiidinkii kuwii beerta gooynayay madaxda u ahaa wuxuu
Bocas ugu jawaabay, Waa gabadhii reer Moo'aab ee Nimco
kala soo noqotay waddankii reer Moo'aab. **7** Oo waxay
igu tidhi, Waan ku baryayaaye aan beerta xaabxaabo, oo
aan kuwa beerta gooynaya dabadood xidmooyinka wax
ka dhex urursado. Taas aawadeed way timid, oo wax bay
urursanaysay subaxdii ilaa haatan, in yar oo ay guriga ku
maqnayd mooyaane. **8** Markaasaa Bocas wuxuu Ruud ku
yidhi, Sow maqli maysid, gabadhaydiiyey? Ha tegin oo ha
xaabxaabin beer kale, oo halkanna ha sii dhaafin, laakiinse
halkan gabdhahayga u dhow iska joog. **9** Oo waxaad fiirisaa
beerta ay gooynayaan, oo iyaga iska daba gal. Miyaanan
ragga dhallinyarada ah ku amrin inaanay ku taaban? Oo
markaad oontidna xagga weelasha tag oo ka soo cab biyaha
ragga dhallinyarada ahu soo dhaamiyeen. **10** Markaasay
wejiga u dhacday, oo dhulka ugu foororsatay, oo waxay isagii
ku tidhi, Maxaad raalli iigu noqotay, oo aad ii garatay, anoo
ah mid qalaad? **11** Markaasaa Bocas u jawaabay oo wuxuu
ku yidhi, Dhammaan waa lay wada tusay, kulli wixii aad u
samaysay soddohdaa ilaa markii ninkaagii dhintay, iyo sidii
aad uga soo kacday aabbahaa iyo hooyadaa, iyo dalkii aad
ku dhalatay, oo aad u timid dad aadan hadda ka hor aqoon.
12 Haddaba Rabbigu shuqulkaaga ha kaaga abaalgudo,
oo Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil oo aad baalashiisa
hoostooda magan gashay ha ku siiyo abaalgud dhan. **13**
Kolkaasay tidhi, Sayidow, haddaba raalli iga ahow; waayo,

waad i qalbi qaboojisay, oo si raxmad leh ayaad iila hadashay
anigoo ah addoontaada, in kastoo aanan addoommahaaga
ka mid ahayn. **14** Oo wakhtigii qadada ayaa Bocas wuxuu ku
yidhi, Kaalay halkan, oo kibista wax ka cun, oo cuntadaada
ku qoyso khalka. Oo waxay dhinac fadhiisatay kuwii beerta
gooynayay, oo waxay siiyeen hadhuudh la saloolay, oo way
cuntay, wayna dheregtay, oo wax bayna hambaysay. **15**
Oo markay u kacday inay beerta soo xaabxaabto ayaa
Bocas wuxuu ku amray raggiisii dhallinyarada ahaa, Xataa
xidhmooyinka ha ka dhex xaabxaabto, oo hana canaananina.
16 Oo weliba xidhmooyinkana qaar uga soo siiba oo u
daaya, ha xaabxaabtee, oo hana dagaalina. **17** Sidaas
daraaddeed waxay beertii xaabxaabaysay ilaa fiidkii, oo way
tuntay wixii ay soo xaabxaabtay, oo waxay u noqotay in
ku dhow eefaah shaciir ah. **18** Markaasay kor u qaadatay
oo magaaladii gashay; oo soddohdeedna way aragtay wixii
ay soo xaabxaabtay; oo waxay u soo bixisay oo siisay
wixii ay hambaysay markay dheregtay. **19** Markaasaa
soddohdeed waxay ku tidhi, Xaggee baad maanta wax ka
soo xaabxaabtay? Oo xaggee baad ka shaqaysay? Ha
barakaysnaado kii ku gartay. Oo iyana waxay soddohdeed u
sheegtay kii ay la shaqaysay, oo waxay ku tidhi, Ninkii aan
maanta la shaqeeyey magiciisa waxaa la yidhaahdaa Bocas.
20 Markaasaa Nimco waxay ku tidhi gabadhii ay soddohda
u ahayd, Rabbigu ha barakeeyo kan aan roonaantiisa ka
dayn kuwa nool iyo kuwa dhintayba. Oo Nimco waxay ku
tidhi iyadii, Ninku waa noo dhow yahay oo waa xigaalkayo,
oo waa qaraabadayada noo dhow midkood. **21** Markaasaa
Ruud tii reer Moo'aab waxay tidhi, Oo weliba wuxuu igu
yidhi, Waa inaad la joogtaa raggayga dhallinyarada ah ilaa
ay dhammeeyaan beertayda ay gooynayaan. **22** Markaasaa
Nimco waxay ku tidhi gabadhii Ruud oo ay soddohda
u ahayd, Gabadhaydiiyey, waa wanaagsan tahay inaad
gabdhihiisa raacdid oo aan lagugula kulmin beer kaleto. **23**
Sidaas daraaddeed waxay la sii joogtay gabdhihii Bocas
inay xaabxaabto beerta ilaa gooyntii shaciirka iyo gooyntii
sarreenkuba dhammaadeen, oo waxayna la degganayd
soddohdeed.

3 Oo markaasaa Nimco oo ahayd soddohdeed ayaa waxay
ku tidhi, Gabadhaydiiyey, miyaanan nasasho kuu doonayn
inay ku wanaagsanaato? **2** Haddaba sow Bocas oo ka
mid ah xigaalkayaga ma joogo kaasoo aad addoommihiisii
la joogtay? Bal eeg, caawa wuxuu shaciir ku haadinayaa
meesha wax lagu tumo. **3** Haddaba maydho, oo subko, oo
dharkaagana xidho, oo waxaad tagtaa meesha wax lagu
tumayo; laakiinse ninka ha istusin ilaa uu dhammaysto waxa
uu cunayo oo cabbayo. **4** Oo markuu seexdo, meeshuu
jiifsado fiirso, oo markaas u gal, oo cagihiisa bannee, oo iska
jiifso, oo isna wuxuu kuu sheegi doonaa waxaad samayn
lahayd. **5** Oo iyana waxay Nimco ku tidhi, Waxaad tidhi oo
dhan waan yeeli doonaa. **6** Markaasay tagtay meeshii wax
lagu tumi jiray, oo waxay samaysay kulli wixii soddohdeed
ku amartay. **7** Oo Bocasna markuu wax cunay oo wax
cabbay qalbigiisu waa faraxsanaa, oo wuxuu aaday inuu
jiifsado meel tuulmo hadhuudh ah ka dambaysa. Markaasay
aayar u timid oo cagihiisii bannaysay, oo way jiifsatay. **8** Oo
habeenbadhkii ayaa ninkii argaggaxay, oo wuu isrogay, oo
bal eeg, naag baa cagihiisa jiiftay. **9** Markaasuu ku yidhi,
Tumaad tahay? Oo iyana waxay ugu jawaabtay, Waxaan
ahay addoontaadii Ruud; haddaba macawistaada ku kor
kala bixi addoontaada, waayo, waxaad tahay xigaal ii dhow.
10 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Gabadhaydiiyey, Rabbigu
ha ku barakeeyo, waayo, roonaan weyn baad i tustay ugu
dambaystii, oo ka sii weyn tii markii hore, maxaa yeelay,
ma aad raacin rag dhallinyaro ah, faqiir iyo taajir toona. **11**
Haddaba, gabadhaydiiyey, ha cabsan; waayo, waan kuu
samayn doonaa wixii aad sheegtay oo dhan, maxaa yeelay,
dadka magaaladayda oo dhammu way wada og yihiin inaad
tahay naag wanaagsan. **12** Haddaba inaan anigu ahay
xigaal kuu dhow waa run, habase yeeshee waxaa jira nin
xigaal ah oo iiga kaa sii dhow. **13** Haddaba bal caawa
iska joog, oo subaxdana hadduu isagu kuu sameeyo waxa
xigaalka waajibka ku ah waa hagaag, ha sameeyo, laakiinse
haddaanu kuu yeelin waajibka xigaalka, de markaas Rabbiga
noloshiisaan kuugu dhaartaye, anaa kuu samaynaya. **14** Oo
iyana cagihiisay jiifsatay ilaa subaxdii, markaasay waxay
kacday intaan qof qof kale laga garan karin. Waayo, wuxuu
yidhi, Yaan la ogaanin in naagu timid meesha hadhuudhka
lagu tumo. **15** Oo wuxuu ku yidhi, Garbasaarta korkaaga
saaran bal keen, oo hoori, kolkaasay hoorisay; markaasuu
wuxuu ugu miisay lix koombo oo shaciir ah, wuuna u saaray;
oo isna magaaladuu galay. **16** Oo markay soddohdeed u
timid, Nimco waxay ku tidhi, Gabadhaydiiyey, tumaad tahay?
Markaasay waxay u sheegtay wixii ninku u sameeyey oo
dhan. **17** Oo waxay tidhi, Lixdatan koombo oo shaciirka ah
isagii baa i soo siiyey, waayo, wuxuu igu yidhi, Adoo faro
madhan soddohdaa ha u tegin. **18** Oo iyana markaasay tidhi,
Gabadhaydiiyey, iska fadhiiso ilaa aad ogaatid sida arrintu
u dhacayso, waayo, ninku nasan maayo ilaa uu maanta
xaalkaas dhammeeyo.

4 Markaasaa Bocas wuxuu tegey iriddii magaalada, oo
halkaasuu fadhiistay; oo bal eeg waxaa ag yimid ninkii
Bocas ka hadlay ee ahaa xigaalka uga dhow. Markaasuu
wuxuu ku yidhi, War, hebelow, soo leexo, oo bal kaalay,
halkan fadhiiso. Kolkaasuu soo leexday oo fadhiistay. **2**
Markaasuu wuxuu soo kaxaystay toban nin oo odayaashii
magaalada ah, oo wuxuu ku yidhi, Bal halkan fadhiista,
oo iyana way fadhiisteen. **3** Markaasuu wuxuu ku yidhi
ninkii xigaalka u dhow ahaa, Nimco oo ka soo noqotay
waddankii reer Moo'aab ayaa iibinaysa jagadii dhulka ahayd
ee uu lahaa walaalkeen Eliimeleg. **4** Oo waxay ila noqotay
inaan ku ogeysiiyo inaad ku iibsato kuwa halkan fadhiya
iyo odayaasha dadkayga hortooda. Haddaad doonaysid
inaad iibsatid, iibso, laakiinse haddaanad doonaynin inaad
iibsatid ii sheeg aan ogaadee, waayo, nin kaaga dhow
oo iibsanaya ma jiro, oo anna adigaan kaa dambeeyaa.
Isna wuxuu yidhi, Waan iibsanayaa. **5** Markaasaa Bocas
wuxuu yidhi, Maalintii aad Nimco gacanteeda beerta ka
iibsatid, waa inaad Ruud tii reer Moo'aabna ka iibsataa,
taasoo ah naagtii kii dhintay, inaad kii dhintay magiciisii ku
soo celisid dhulkii dhaxalkiisa ahaa. **6** Markaasaa ninkii
xigaalka u dhow ahaa wuxuu yidhi, Anigu taas ma iibsan
karo, waayo, waaba intaasoo aan dhaxalkayga halleeyaa;
haddaba adigu qaado xaqii aan iibsashada u lahaa, maxaa

yeelay, anigu ma aan iibsan karo. **7** Oo haddaba waagii
hore reer binu Israa'iil dhexdooda caadadii ku saabsanayd
kala iibsashada iyo kala beddelashada waxay ahayd in nin
kabtiisa iska siibo oo uu deriskiisa u dhiibo in wax walba
la sii adkeeyo aawadeed. Taasu waxay reer binu Israa'iil
u ahayd sida loo markhaati furo. **8** Sidaas daraaddeed
ninkii xigaalka u dhow ahaa wuxuu Bocas ku yidhi, Adigu
soo iibso. Markaasuu kabtiisii iska siibay. **9** Markaasaa
Bocas wuxuu ku yidhi odayaashii iyo dadkii oo dhanba, Bal
idinku maanta markhaatiyaal baad ka tihiin inaan Nimco
gacanteeda ka iibsaday kulli wixii Eliimeleg lahaa oo dhan,
iyo kulli wixii Kilyoon iyo Maxloon lahaayeen oo dhan. **10** Oo
weliba Ruud tii reer Moo'aab oo ahayd naagtii Maxloonna
waxaan u iibsaday inay naagtaydii ahaato ee aan kii dhintay
magiciisii u soo celiyo dhulkii uu dhaxalka u lahaa, si uusan
kii dhintay magiciisii uga go'in walaalihiis dhexdooda iyo
iriddii meeshiisa; idinku markhaatiyaal baad ka tihiin. **11**
Markaasaa dadkii iridda joogay oo dhan iyo odayaashiiba
waxay yidhaahdeen, Markhaatiyaal baannu ka nahay. Naagta
gurigaaga soo gashay Rabbigu ha ka dhigo sidii Raaxeel
iyo Lee'ah, labadaas oo ahaa kuwii dhisay reerkii Israa'iil;
oo adna Efraataah ku barwaaqow, Beytlaxamna caan ku
ahow. **12** Oo farcanka Rabbigu kaa siin doono naagtan
dhallintayar reerkaagu ha ku noqdo sidii reerkii Feres, kaasoo
ahaa kii Taamaar u dhashay Yahuudah. **13** Markaasuu
Bocas kaxaystay Ruud, oo iyana waxay noqotay naagtiisii;
kolkaasuu iyadii u tegey, oo Rabbiguna wuxuu iyadii siiyey uur
oo waxay dhashay wiil. **14** Markaasaa dumarkii waxay Nimco
ku yidhaahdeen, Mahad waxaa leh Rabbiga aan maanta
xigaalla'aan ku dhigin, oo magiciisuna reer binu Israa'iil caan
ha ku dhex ahaado. **15** Oo isna wuxuu kuu noqon doonaa
naf-sooceliye iyo ku markaad gabowdo ku quudiya. Waayo,
waxaa isaga kuu dhashay gabadhii aad soddohda u ahayd
ee ku jeclayd, ee kaaga sii wanaagsan toddoba wiil. **16**
Markaasaa Nimco wiilkii qaadday oo laabta ku jiifisay, oo
waxay u noqotay tu xannaanaysa. **17** Markaasaa dumarkii
deriska u ahaa magac u bixiyeen, oo waxay yidhaahdeen,
Wiil baa u dhashay Nimco, oo magiciisiina waxay u bixiyeen
Coobeed; oo isagu waa Yesay aabbihiis, kii Daa'uud dhalay.
18 Haddaba kuwanu waa abtirsiinyadii Feres. Feres wuxuu
dhalay Xesroon; **19** Xesroonna wuxuu dhalay Raam, Raamna
wuxuu dhalay Cammiinaadaab; **20** Cammiinaadaabna wuxuu
dhalay Naxshoon, Naxshoonna wuxuu dhalay Salmoon; **21**
Salmoonna wuxuu dhalay Bocas, Bocasna wuxuu dhalay
Coobeed; **22** Coobeedna wuxuu dhalay Yesay, Yesayna
wuxuu dhalay Daa'uud.

Samuu'Eel Kowaad

1 Waxaa jiray nin reer Raamaatayim Soofiim ahaa
oo degganaa dalkii buuraha lahaa ee reer Efrayim,
magiciisana waxaa la odhan jiray Elqaanaah, oo wuxuu
ahaa ina Yeroxaam, ina Eliihuu, ina Toohuu, ina Suuf,
wuxuuna ahaa reer Efraad; **2** oo wuxuu lahaa laba naagood,
middood magaceeda waxaa la odhan jiray Xannaah, tan kale
magaceeduna wuxuu ahaa Feninnaah. Feninnaah carruur
bay lahayd, laakiinse Xannaah carruur ma lahayn. **3** Oo
ninkaasu sannad ka sannad wuxuu ka bixi jiray magaaladiisa,
oo wuxuu u tegi jiray inuu Rabbiga Ciidammada Shiiloh
ku caabudo oo allabari u bixiyo. Oo Ceelii labadiisii wiil oo
ahaa Hofnii iyo Fiinexaas, ee Rabbiga wadaaddo u ahaana
halkaasay joogeen. **4** Oo Elqaanaah maalintii uu allabariga
bixiyey ayuu qayb siiyey naagtiisii Feninnaah iyo wiilasheedii
iyo gabdhaheedii oo dhan, **5** laakiinse Xannaah wuxuu siiyey
qayb labanlaab ah; maxaa yeelay, Xannaah wuu jeclaa,
laakiinse Rabbigaa maxalkeedii xidhay. **6** Tii dhibi jirtay ayaa
aad uga cadhaysiisay, si ay uga xanaajiso, maxaa yeelay,
Rabbigaa maxalkeedii xidhay. **7** Oo intuu saas yeelayay
sannad ka sannad, markii ay gurigii Rabbiga tagtay, ayay ka
xanaajisay iyadii, taas daraaddeed way ooyday, oo waxba
ma ay cunin. **8** Markaasaa ninkeedii Elqaanaah wuxuu iyadii
ku yidhi, Xannaah, maxaad u ooyaysaa? Oo maxaad wax u
cuni weyday? Oo maxaa qalbigaagu u xumaaday? Miyaanan
anigu toban wiil kaaga wanaagsanayn? **9** Saas aawadeed
Xannaah way kacday markii ay Shiiloh wax ku cuneen oo ay
wax cabbeen dabadeed. Haddaba wadaadkii Ceelii ahaa
wuxuu ku fadhiistay kursigiisii oo ag yiil macbudka Ilaah
tiirkiisa. **10** Iyadu aad bay u murugootay, oo intay ooyday
ayay Rabbiga bariday. **11** Markaasay nidar nidartay, oo
waxay tidhi, Rabbiga Ciidammadow, haddaad fiirisid dhibta
aan anoo addoontaada ah qabo, oo aad i soo xusuusatid,
ee aadan i illoobin anoo addoontaada ah, laakiinse aad i
siiso wiil, de markaas cimrigiisa oo dhan waan ku siinayaa,
Rabbiyow, oo madaxiisana mandiil lama marin doono. **12**
Oo intii ay Rabbiga hortiisa ku baryootamaysay ayuu Ceelii
fiiriyey afkeedii. **13** Haddaba Xannaah waxay ka hadlaysay
qalbigeeda, oo bushimaheeda keliya ayaa dhaqdhaqaaqayay,
laakiinse codkeedii lama maqlin; sidaas daraaddeed Ceelii
wuxuu mooday inay sakhraantay. **14** Markaasaa Ceelii wuxuu
iyadii ku yidhi, Ilaa gormaad sakhraamaysaa? Khamrigaaga
iska fogee. **15** Markaasaa Xannaah u jawaabtay oo ku
tidhi, Maya, sayidkaygiiyow, ee waxaan ahay naag ruuxeedu
murugaysan yahay, oo ma aanan cabbin khamri iyo wax
lagu sakhraamo toona, laakiinse naftaydaan Rabbiga ku
baryayaa. **16** Anoo addoontaada ah ha igu tirin gabadh
xun; waayo, welwelkayga iyo xanaaqayga batay aawadood
ayaan ilaa haatan u hadlayay. **17** Markaasaa Ceelii u
jawaabay oo yidhi, Nabad ku tag, oo Ilaaha reer binu Israa'iil
ha ku siiyo baryadaadii aad weyddiisatay. **18** Markaasay
tidhi, Anoo addoontaada ah naxariis aan kaa helo. Sidaas
daraaddeed naagtii way iska tagtay, oo wax bay cuntay, oo
wejigeeduna mar dambe ma murugsanayn. **19** Markaasay
aroor hore kaceen, oo Rabbiga caabudeen, dabadeedna
way noqdeen, oo yimaadeen gurigoodii Raamaah ku yiil;
markaasaa Elqaanaah u tegey naagtiisii Xannaah; oo
Rabbiguna iyadii wuu xusuustay. **20** Oo markii wakhtigii
la gaadhay ayay Xannaah uuraysatay, oo ay wiil dhashay;
oo magiciisiina waxay u bixisay Samuu'eel, oo waxay tidhi,
Maxaa yeelay, isagaan Rabbiga weyddiistay. **21** Markaasaa
ninkii Elqaanaah ahaa, iyo reerkiisii oo dhammuba waxay u
tageen inay Rabbiga u bixiyaan allabarigii sannad walba
joogtada u ahaa iyo nidarkiisii. **22** Laakiinse Xannaah ma ay
tegin, waayo, waxay ninkeedii ku tidhi, Anigu tegi maayo
ilaa wiilka naaska laga gudhiyo, dabadeedna waan keeni
doonaa inuu Rabbiga hortiisa ka muuqdo, oo uu halkaas
joogo weligiisba. **23** Markaasaa ninkeedii Elqaanaah ku
yidhi, Wixii kula wanaagsan yeel; oo iska joog ilaa aad
naaska ka gudhisid, laakiinse Rabbigu eraygiisa ha adkeeyo.
Sidaas aawadeed naagtii way iska joogtay oo wiilkii bay
nuujisay ilaa ay naaskii ka gudhisay. **24** Oo markay isagii
naaska ka gudhisay ayay qaadatay oo la tagtay isagii, iyo
saddex dibi, iyo eefaah bur ah, iyo qarbed khamri ah, oo
waxay isagii keentay gurigii Rabbiga ee Shiiloh ku yiil, oo
wiilkuna wuu yaraa. **25** Markaasay dibi qaleen, oo wiilkiina
waxay u keeneen Ceelii. **26** Kolkaasay tidhi, Sayidkaygiiyow,
waxaan ku dhaaranayaa naftaada nool, Sayidkaygiiyow,
waxaan ahay naagtii halkan ku soo ag istaagtay, iyadoo
Rabbiga baryaysa. **27** Waxaan ka baryay wiilkan, oo Rabbigu
waa i siiyey baryadaydii aan weyddiistay isaga, **28** sidaas
daraaddeed waxaan isaga siiyey Rabbiga, oo intuu nool
yahay oo dhan waxaa leh oo la siiyey Rabbiga. Oo isna
halkaasuu Rabbiga ku caabuday.

2 Markaasaa Xannaah tukatay oo waxay tidhi: Qalbigaygu
Ilaah buu ku faraxsan yahay, Geeskaygana Rabbigu
kor buu u qaaday. Afkayguna wuxuu u faanaa
cadaawayaashayda, Maxaa yeelay, waxaan ku reyreeyaa
badbaadintaada. **2** Mid quduus ahu sida Rabbiga ma jiro,
Waayo, adiga mooyee mid kale ma jiro, Oo dhagax weyn
oo Ilaahayaga la mid ahuna ma jiro. **3** Hadal dambe oo
saas u kibir badan ha ku hadlina; Afkiinna yaanu kibir ka
soo bixin; Waayo, Rabbigu waa Ilaah wax walba yaqaan,
Falimahana isagaa miisaama. **4** Raggii xoogga badnaa
qaansooyinkoodii waa jajaban yihiin, Oo kuwii kufkufayayna
itaal bay guntan yihiin. **5** Kuwii dhergi jiray waxay naftooda u
kiraysteen kibis aawadeed. Kuwii gaajaysnaana way gaajo
baxeen, Oo madhashadiina waxay dhashay toddoba, Oo tii
carruur badan lahaydna way taag gabtay. **6** Rabbigu wax
buu dilaa, wuuna soo nooleeyaa; Qabriguu wax geliyaa,
wuuna ka soo bixiyaa. **(Sheol h7585)** **7** Rabbigu isagaa
wax masaakiin ka dhiga, isagaana taajir ka dhiga. Wuu
hoosaysiiyaa, wuuna sarraysiiyaa haddana. **8** Oo miskiinka
ciidduu ka kiciyaa, Oo ka baahanna tuulmada digada ayuu
kor uga qaadaa, Si uu amiirrada ula fadhiisiyo, Oo ay carshiga
ammaanta u dhaxlaan; Waayo, tiirarka dhulka Rabbigaa
leh, Oo dunidana iyaguu saaray. **9** Kuwiisa quduuska ah
cagahooda isagaa dhawri doona, Laakiinse kuwa sharka
leh waxaa lagu aamusiin doonaa gudcur dhexdiis; Waayo,
ninna xoog kuma adkaan doono. **10** Kuwa Rabbiga la dirira
waa la kala jejebin doonaa; Oo iyaga samaduu kaga soo
onkodi doonaa, Rabbigu wuxuu xukumi doonaa darfaha
dunida; Oo wuxuu xoog u yeeli doonaa boqorkiisa, Oo

wuxuu sarraysiin doonaa geeska kiisa subkan. **11** Markaasaa
Elqaanaah wuxuu tegey Raamaah iyo xaggii gurigiisii. Oo
wiilkiina wuxuu Rabbiga uga adeegi jiray wadaadkii Ceelii
hortiisa. **12** Haddaba Ceelii wiilashiisii waxay ahaayeen wiilal
waxmatarayaal ah, oo Rabbiga ma ay aqoon. **13** Haddaba
caadadii wadaaddadu dadka la lahaayeen waxay ahayd,
in markii nin uun allabari bixiyo uu midiidinka wadaadku
iman jiray, inta hilibka la karinayo, isagoo gacanta ku sita
hilibqabato saddex farood leh, **14** oo wuxuu ku dhex mudi
jiray daawihii, ama kidhligii, ama digsigii, ama dherigii, oo
kulli wixii qabatadu ay soo qaaddoba wadaadku wuu qaadan
jiray. Oo saasay reer binu Israa'iilkii Shiiloh yimid oo dhan
ku sameeyeen. **15** Oo weliba intaan baruurta la gubin
ayaa midiidinkii wadaadku iman jiray, oo wuxuu ku odhan
jiray ninkii alla baryayay, Hilib wadaadka loo dubo keen,
waayo, isagu kaa dooni maayo hilib karsan, mid ceedhin
ah mooyaane. **16** Oo haddii ninku ku yidhaahdo, Marka
hore baruurta hubaal waa la gubayaa, dabadeedse intii
naftaadu jeceshahay qaado; markaas wuxuu ku odhan jiray,
Maya, saas ma aha, laakiinse haatan i sii, haddii kalese,
xoog baan ku qaadan doonaa. **17** Oo raggii dhallinyarada
ahaa dembigoodii aad buu ugu weynaa Rabbiga hortiisa;
waayo, raggii waxay quudhsan jireen qurbaankii Rabbiga. **18**
Laakiinse Samuu'eel wuxuu ka adeegi jiray Rabbiga hortiisa,
isagoo wiil yar ah, ee guntan eefod dhar wanaagsan laga
sameeyey. **19** Oo weliba hooyadiisna waxay u samayn jirtay
khamiis yar, oo sannad ka sannad ayay u keeni jirtay, markay
ninkeeda soo raacdo inay bixiyaan allabarigii sannadda. **20**
Oo Ceeliina waa u duceeyey Elqaanaah iyo afadiisiiba, oo
wuxuu ku yidhi, Daynkii Rabbiga la siiyey aawadiis Rabbigu
naagtan farcan ha kaa siiyo. Oo iyana waxay tageen xaggii
gurigoodii. **21** Oo Rabbigu waa soo booqday Xannaah, oo
way uuraysatay, oo waxay dhashay saddex wiil iyo laba
gabdhood. Oo yarkii Samuu'eel ahaana wuxuu ku koray
Rabbiga hortiisa. **22** Oo Ceeliina aad buu u gaboobay;
oo wuxuuna maqlay wixii ay wiilashiisu reer binu Israa'iil
oo dhan ku sameeyeen, iyo inay la seexdeen dumarkii ka
adeegi jiray iridda teendhada shirka. **23** Markaasuu wuxuu
ku yidhi iyagii, War maxaad waxyaalaha caynkaas ah u
samaysaan? Waayo, waxaan dadkan oo dhan ka maqlay
macaamilooyinkiinna xunxun. **24** Maya, wiilashaydiiyow,
waayo, warkaan maqlay ma wanaagsana, maxaa yeelay,
idinku dadka Rabbiga waad xadgudbisaan. **25** Haddii nin
mid kale ku dembaabo, Ilaah baa isaga xukumi doona,
laakiinse nin hadduu Rabbiga ku dembaabo, bal yaa isaga
u baryootami doona? Laakiinse iyagu ma ay dhegaysan
codkii aabbahood, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu doonayay
inuu dilo iyaga. **26** Oo yarkii Samuu'eel ahaana wuu sii
koray, oo Rabbiga iyo dadkuba raalli bay ka ahaayeen. **27**
Markaasaa Ceelii waxaa u yimid nin Ilaah, oo wuxuu ku
yidhi isagii, Sidanaa Rabbigu leeyahay, Reerkii aabbahaa
miyaan isu muujiyey markay Masar joogeen oo ay ku hoos
jireen addoonsigii reerkii Fircoon? **28** Oo miyaan isaga
ka doortay qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan inuu
wadaad ii noqdo, iyo inuu ku allabaryo meeshayda allabariga,
iyo inuu uunsi shido, iyo inuu hortayda eefod ku xidho?
Oo miyaan reerkii aabbahaa siiyey qurbaannadii reer binu
Israa'iil oo dhan ee dab lagu sameeyo? **29** War maxaad
u quudhsataan allabarigayga iyo qurbaankayga aan ku
dhex amray rugtayda; oo maxaad wiilashaada iiga murwad
badisaa, ee aad naftiinna ugu cayilisaan dadkayga reer binu
Israa'iil qurbaannadooda oo dhan inta ugu wanaagsan? **30**
Sidaas daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Anigu waxaan idhi, Hubaal reerkaaga iyo
reerka aabbahaaba hortayday ku socon doonaan weligood.
Laakiinse haatan Rabbigu wuxuu leeyahay, Taasu ha iga
fogaato, waayo, kuwa i murweeya waan murwayn doonaa, oo
kuwa i quudhsadana waa la fududaysan doonaa. **31** Bal eeg,
waxaa iman doona wakhtigii aan gooyn lahaa gacantaada iyo
gacanta reerka aabbahaaba si aan reerkaaga nin da' weyn
looga helin. **32** Oo waxaad arki doontaa dhibaatada rugtayda
markii Ilaah reer binu Israa'iil maal siiyo, oo reerkaaguna nin
da' weyn ma yeelan doono weligiisba. **33** Oo haddii la helo
nin kaa ah ee aanan meeshayda allabariga ka gooyn, kaasu
indhahaaguu gubi doonaa oo qalbigaaguu murugayn doonaa,
oo dadkii reerkaaga ka dhashaana dhallinyaronimada ayay
ku dhiman doonaan dhammaantood. **34** Oo tanu waxay
kuu ahaan doontaa calaamo, waana waxa ku dhici doona
labadaada wiil ee ah Hofnii iyo Fiinexaas, oo labadooduba
isku maalin bay dhiman doonaan. **35** Oo anigu waxaan kicin
doonaa wadaad aamin ah kaasoo samayn doona waxa ku
jira qalbigayga iyo maankayga; oo anna waxaan isaga u
dhisi doonaa reer ammaan ah, oo isna weligiis wuxuu ku hor
socon doonaa kayga subkan. **36** Oo waxaa dhici doona in
kuwa reerkaaga ka hadha oo dhammu ay u iman doonaan
oo ku hor dhici doonaan isaga, iyagoo ka tuugaya gogo'
lacag ah iyo xabbad kibis ah, oo waxay ku odhan doonaan,
Waan ku baryayaaye, hawsha wadaaddada middood i sii si
aan u cuno xabbad kibis ah.

3 Oo yarkii Samuu'eel ahaana wuxuu Rabbiga uga adeegi
jiray Ceelii hortiisa. Oo wakhtigaasna erayga Rabbigu wax
aan marar badan la helin buu ahaa, oo muuqasho bayaan
ahna lama muujin. **2** Oo wakhtigaas markii Ceelii jiifsaday
meeshiisii, (haddaba indhihiisii way arag darnaayeen oo
waxba ma uu arki karin) **3** oo laambaddii Ilaahna aan weli la
demin, oo Samuu'eelna jiifsaday macbudkii Rabbiga, kaasoo
ah meeshii sanduuqa Ilaah yiil, **4** ayaa Rabbigu Samuu'eel
u yeedhay, oo isna wuxuu yidhi, Waa i kan. **5** Markaasuu
Ceelii ku orday, oo wuxuu ku yidhi, Waa i kan, waayo, waad ii
yeedhay. Kolkaasuu yidhi, Anigu kuuma aan yeedhin, ee iska
jiifso. Markaasuu tegey oo jiifsaday. **6** Markaasaa Rabbigu
haddana u yeedhay oo yidhi, Samuu'eelow. Kolkaasaa
Samuu'eel kacay oo Ceelii u tegey, oo wuxuu ku yidhi,
Waa i kan, waayo, waad ii yeedhay. Oo isna wuxuu ugu
jawaabay, Wiilkaygiiyow, kuuma aan yeedhin ee iska jiifso. **7**
Haddaba Samuu'eel weli ma uu aqoon Rabbiga, oo welina
erayga Rabbiga looma muujin isaga. **8** Oo haddana Rabbigu
wuxuu Samuu'eel u yeedhay mar saddexaad. Oo isna wuu
kacay oo u tegey Ceelii, wuxuuna ku yidhi, Waa i kan;
waayo, waad ii yeedhay. Oo Ceeliina markaasuu gartay
in Rabbigu u yeedhay yarka. **9** Sidaas daraaddeed Ceelii
wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Tag oo iska jiifso, oo waxay
ahaan doontaa, hadduu kuu yeedho inaad ku tidhaahdid,
Rabbiyow ila hadal, waayo anoo addoonkaaga ah waan ku
maqlayaaye. Sidaas aawadeed Samuu'eel waa tegey oo

meeshiisuu jiifsaday. **10** Markaasaa Rabbigu u yimid, oo
ag istaagay, oo sidii mararkii kale ayuu u yeedhay oo ku
yidhi, Samuu'eelow, Samuu'eelow. Markaasaa Samuu'eel
wuxuu yidhi, Ila hadal, waayo, anoo addoonkaaga ah waan
ku maqlayaaye. **11** Markaasaa Rabbigu Samuu'eel ku yidhi,
Bal eeg, waxaan reer binu Israa'iil ku dhex samaynayaa wax
ku alla kii maqlaaba uu ka nixi doono. **12** Oo maalintaas
waxaan Ceelii ku samayn doonaa kulli wixii aan reerkiisa
kaga hadlay oo dhan, ilaa bilowgii iyo xataa dhammaadka.
13 Waayo, waxaan isaga u sheegay inaan reerkiisa weligiis
u xukumayo dembigii uu ogaa, maxaa yeelay, wiilashiisii
inkaar bay isku rideen, oo isna kama uu joojin iyagii. **14**
Sidaas daraaddeed waxaan reerka Ceelii ugu dhaartay inaan
reerka Ceelii weligiis dembigiisa lagu nadiifin doonin allabari
amase qurbaan. **15** Markaasaa Samuu'eel iska jiifsaday
ilaa subaxdii, oo dabadeedna wuxuu furay gurigii Rabbiga
albaabbadiisii. Oo Samuu'eelna waa ka cabsaday inuu
Ceelii muujintii u sheego. **16** Markaasaa Ceelii Samuu'eel
u yeedhay, oo ku yidhi, Wiilkaygii Samuu'eelow, oo isna
wuxuu yidhi, Waa i kan. **17** Markaasuu ku yidhi, Waxa
Rabbigu kuu sheegay waa maxay? Waan ku baryayaaye,
ha iga qarin. Ilaah ha kugu sameeyo waxaas iyo wax ka sii
daranba, haddii aad iga qarisid innaba wixii uu kuu sheegay
oo dhan. **18** Oo Samuu'eelna wuu u sheegay wax kasta, oo
waxba kama uu qarin innaba. Markaasuu yidhi, Isagu waa
Rabbiga, ee ha sameeyo wixii la wanaagsan isaga. **19** Oo
Samuu'eelna wuu koray, Rabbiguna waa la jiray isaga, oo
uma oggolaan in erayadiisii midna dhulka ku dhaco. **20** Oo
reer binu Israa'iil oo dhammuna tan iyo Daan iyo ilaa Bi'ir
Shebac way wada ogaayeen in Samuu'eel loo adkeeyey inuu
ahaado Rabbiga nebigiis. **21** Oo Rabbigu haddana mar kale
ayuu ka muuqday Shiiloh, waayo, Rabbiga ayaa eraygiisii
isugu muujiyey Samuu'eel oo Shiiloh jooga.

4 Oo hadalkii Samuu'eelna wuxuu soo gaadhay reer binu
Israa'iil oo dhan. Oo reer binu Israa'iilna waxay u soo
baxeen inay reer Falastiin la diriraan, oo waxay soo ag
degeen Ebenceser; reer Falastiinna waxay soo degeen
Afeeq. **2** Oo reer Falastiinna waxay weerar isugu soo
diyaariyeen reer binu Israa'iil; oo markii ay dagaalkii isugu
yimaadeenna reer binu Israa'iil waa la jebiyey reer Falastiin
hortooda; oo waxay ciidankii berrinka joogay ka laayeen afar
kun oo nin. **3** Oo markay dadkii xeradii yimaadeen ayay
odayaashii reer binu Israa'iil yidhaahdeen, Maanta maxaa
Rabbigu inoogu laayay reer Falastiin hortooda? Haddaba
sanduuqii axdiga Rabbiga aynu Shiiloh ka soo qaadanno oo
dhexdeenna ha yimaado, inuu inaga badbaadiyo gacanta
cadaawayaasheenna. **4** Sidaas daraaddeed dadkii waxay u
cid direen Shiiloh, oo waxay halkaas ka keeneen sanduuqii
axdiga Rabbiga Ciidammada oo ku fadhiya Keruubiimta
dushooda, oo Ceelii labadiisii wiil oo ahaa Hofnii iyo Fiinexaas
iyana halkaasay la joogeen sanduuqa axdiga Ilaah. **5** Oo
markii sanduuqii axdiga Rabbigu soo galay xeradii ayaa reer
binu Israa'iil oo dhammu waxay ku qayliyeen qaylo weyn ee
dhulku la gariiray. **6** Oo reer Falastiinna markay maqleen
dhawaaqii qaylada ayay yidhaahdeen, Dhawaaqa qaylada
weyn ee xeradii Cibraaniyadii ka baxaya micnihiisu waa
maxay? Markaasay garteen inuu sanduuqii Rabbigu xeradii
dhex yimid. **7** Oo reer Falastiinna way cabsadeen, oo waxay
yidhaahdeen, Ilaah baa xeradii soo galay. Oo haddana waxay
yidhaahdeen, Hoog baa inagu dhacay! Waayo, hadda ka
hor waxan oo kale lama arag. **8** Hoog baa inagu dhacaye!
Bal yaa inaga samatabbixin doona ilaahyadan xoogga weyn
gacantooda? Kuwanu waa ilaahyadii Masriyiinta ku laayay
cidlada ee ku soo daayay belaayooyin cayn kasta ah. **9** Reer
Falastiinow, xoog yeesha, oo raganimo isgeliya, yeydnan
Cibraaniyada addoommo u noqone, sidii ay idiinku ahaayeen
oo kale. Haddaba raganimo isgeliya oo dirira. **10** Markaasay
reer Falastiin dirireen, reer binu Israa'iilna waa la jebiyey,
oo midkood waliba wuxuu ku cararay teendhadiisii. Oo
maalintaas waxaa la laayay dad aad u badan; waayo, reer
binu Israa'iil waxaa ka le'day soddon kun oo nin oo lug ah. **11**
Oo sanduuqii Ilaahna waa la qaatay; oo Ceelii labadiisii wiil
oo ahaa Hofnii iyo Fiinexaasna waa la dilay. **12** Oo ciidankii
waxaa ka orday nin reer Benyaamiin ah, oo isla maalintiiba
wuxuu yimid Shiiloh isagoo dharkiisu jeexjeexan yahay, oo
madaxana ciid ku leh. **13** Oo markuu yimid, bal eeg, Ceelii
wuxuu ku fadhiyey kursigiisii waddada dhankeeda yiil, isagoo
wax fiirinaya; waayo, qalbigiisu wuxuu u dhibbanaa sanduuqii
Ilaah aawadiis. Oo markii ninkii soo galay magaaladii, oo
uu u warramay, ayaa magaaladii oo dhammu qaylisay. **14**
Oo Ceeliina markuu maqlay dhawaaqii qaylada ayuu yidhi,
Buuqan sawaxankiisu waa maxay micnihiisu? Markaasaa
ninkii intuu soo dhaqsaday ayuu Ceelii u yimid oo u warramay.
15 Ceeliina wuxuu jiray siddeed iyo sagaashan sannadood,
oo indhihiisuna dem bay ahaayeen oo waxba ma uu arki
karin. **16** Oo ninkii wuxuu Ceelii ku yidhi, Anigu waxaan
ahay kii ciidankii ka soo baxay, oo maantaan ciidankii ka soo
cararay. Markaasuu yidhi, Wiilkaygiiyow, sidee bay xaaladdu
u dhacday? **17** Oo kii warka keenay waa jawaabay oo
yidhi, Reer binu Israa'iil way ka carareen reer Falastiin, oo
dad badan baa la laayay, oo labadaadii wiil oo ahaa Hofnii
iyo Fiinexaas iyana way dhinteen, oo sanduuqii Ilaahna
waa la qaatay. **18** Oo markuu sanduuqii Ilaah wax uga
sheegay, ayuu Ceelii dib uga dhacay kursigiisii iridda ag yiil,
markaasuu qoorta ka jabay oo dhintay, waayo, wuxuu ahaa
nin da' weyn oo culus. Oo wuxuu reer binu Israa'iil xukumi
jiray afartan sannadood. **19** Oo gabadhii uu soddogga u ahaa
ee Fiinexaas qabay, uur bay lahayd oo fool bay ku dhowayd;
oo markay maqashay warkii ahaa in sanduuqii Ilaah la
qaatay, oo ay soddoggeed iyo ninkeediiba dhinteen ayay
foororsatay oo umushay; waayo, haddiiba fool baa qabatay.
20 Oo markay sakaraadaysay ayay naagihii agteeda taagnaa
ku yidhaahdeen, Ha baqin, waayo, waxaad dhashay wiil.
Laakiinse uma ay jawaabin, oo danna kama gelin. **21** Oo
iyana waxay wiilkii u bixisay Iikabood, oo tidhi, Reer binu
Israa'iil ammaantii way ka tagtay; maxaa yeelay, sanduuqii
Ilaah waa la qaatay, oo weliba soddoggeed iyo ninkeediiba
way dhinteen. **22** Oo waxay tidhi, Reer binu Israa'iil ammaantii
way ka tagtay; maxaa yeelay, sanduuqii Ilaah waa la qaatay.

5 Haddaba reer Falastiin way qaateen sanduuqii Ilaah, oo
waxay ka keeneen Ebenceser, oo geeyeen Ashdood. **2**
Markaasay reer Falastiin sanduuqii Ilaah qaateen, oo intay
geliyeen gurigii Daagoon ayay ag qotomiyeen Daagoon. **3** Oo
maalintii dambe markii kuwii reer Ashdood aroor hore kaceen

waxay arkeen Daagoon oo wejiga ugu dhacay sanduuqii
Rabbiga hortiisa. Markaasay Daagoon qaadeen oo meeshiisii
qotomiyeen. **4** Oo haddana markay subaxdii dambe aroor
hore kaceen, waxay arkeen Daagoon oo wejiga ugu dhacay
sanduuqii Rabbiga hortiisa; oo Daagoon madaxiisii iyo
labadiisii gacmoodba way ka go'naayeen oo waxay ku
dhaceen marinka, oo Daagoon waxaa u hadhay gumudkii
oo keliya. **5** Taas aawadeed Daagoon wadaaddadiisii, ama
dad kaleto oo Daagoon gurigiisa soo galaba, midna kuma
joogsado marinkii guriga Daagoon oo Ashdood ku yiil ilaa
maantadan la joogo. **6** Laakiinse gacantii Rabbigu way ku
cuslayd reer Ashdood, wuuna baabbi'iyey iyagii, oo wuxuu
kasoobaxyo ku soo daayay Ashdood iyo xuduudkeeda oo
dhanba. **7** Oo dadkii reer Ashdood markay arkeen inay saas
tahay ayay yidhaahdeen, Sanduuqa Ilaaha reer binu Israa'iil
waa inaanu ina dhex oollin; waayo, gacantiisii aad bay inoogu
adag tahay, innaga iyo ilaaheenna Daagoonba. **8** Sidaas
daraaddeed waxay u cid dirteen oo soo urursadeen madaxdii
reer Falastiin oo dhan, oo waxay yidhaahdeen, War maxaynu
ku samaynaa sanduuqa Ilaaha reer binu Israa'iil? Oo iyana
waxay ugu jawaabeen, Sanduuqii Ilaaha reer binu Israa'iil
ha lagu soo wareejiyo Gad. Oo iyana sanduuqii Ilaaha reer
binu Israa'iil halkaasay ku soo wareejiyeen. **9** Oo sidaasay
ahaatay markii ay qaadeen dabadeed inay gacantii Rabbigu
gees ka ahayd magaaladii, oo wuxuu ku riday naxdin weyn;
oo dadkii magaaladana wax buu ku dhuftay yar iyo weynba,
oo kulligoodna kasoobaxyo ayaa ka soo wada baxay. **10**
Sidaas daraaddeed waxay sanduuqii Ilaah u direen xagga
Ceqroon. Oo markii sanduuqii Ilaah Ceqroon yimid ayay
reer Ceqroon wada qayliyeen, oo yidhaahdeen, Sanduuqa
Ilaaha reer binu Israa'iil waxay inoogu keeneen inay ina
laayaan innaga iyo dadkeennaba. **11** Sidaas daraaddeed
way u cid dirteen oo soo wada urursadeen madaxdii reer
Falastiin oo dhan, oo waxay ku yidhaahdeen, Sanduuqa
Ilaaha reer binu Israa'iil inaga fogeeya, oo iska daaya,
meeshiisii haddana ha tagee, oo innaga iyo dadkeennaba
yuu ina layne; waayo, magaalada waxaa kulligeed ku dhex
jiray naxdinta dhimashada, oo halkaasna gacanta Ilaah waa
ku cuslayd. **12** Oo dadkii aan dhimanna waxaa lagu dhuftay
kasoobaxyo, oo magaalada qayladeediina waxay u baxday
xagga samada.

6 Oo sanduuqii Rabbiguna wuxuu waddankii reer Falastiin
yiil toddoba bilood. **2** Markaas reer Falastiin waxay
u yeedheen wadaaddadii iyo kuwii wax sheegi jiray, oo
waxay ku yidhaahdeen, Sanduuqa Rabbiga maxaannu ku
samaynaa? Bal noo sheega waxaannu ugu dirno meeshiisii.
3 Kolkaasay iyana waxay yidhaahdeen, Haddaad diraysaan
sanduuqa Ilaaha reer binu Israa'iil, isagoo madhan ha
dirina; laakiinse si walba qurbaan xadgudub u celiya; oo
dabadeedna waad bogsan doontaan, oo waxaad ogaan
doontaan sababta gacantiisu idinkaga dhaqaaqi weyday.
4 Oo markaasay yidhaahdeen, Qurbaanka xadgudubka
ee aannu u celin doonaa muxuu noqon doonaa? Oo
iyana waxay yidhaahdeen, Madaxda reer Falastiin inta
tiradoodu tahay oo dhammu ha bixiyeen shan kasoobax
oo dahab ah, iyo shan jiir oo dahab ah; waayo, idinka
iyo madaxdiinnaba isku belaayaa idinku wada dhacday.
5 Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad samaysaan
kasoobaxyadiinnii taswiirtooda, iyo jiirarkii dalkiinna kharribay
taswiirtood; oo waa inaad ammaantaan Ilaaha reer binu
Israa'iil; waayo, waxaa suurtowda inuu gacantiisa idinka
qaado, idinka, iyo ilaahyadiinna, iyo dalkiinnaba. **6** Haddaba
maxaad qalbiyadiinna ugu adkaynaysaan sidii Masriyiintii iyo
Fircoon qalbiyadooda u adkeeyeen oo kale? Oo markii uu
cajaa'ibka weyn dhexdooda ku sameeyey, miyaanay dadkii
sii dayn inay tagaan oo miyaanay ambabbixin? **7** Haddaba
sidaas daraaddeed qaata oo diyaariya gaadhi cusub, iyo
laba sac oo irmaan ee aan weligood harqood la saarin, oo
sacaha gaadhiga ku xidha, weylahoodana ka soo celiya
oo guriga keena; **8** markaas qaada sanduuqa Rabbiga oo
saara gaadhiga, oo dahabka aad ugu celinaysaan qurbaankii
xadgudubka aawadiisna intaad sanduuq ku riddaan dhinaciisa
saara, oo markaas iska dira ha tagee. **9** Oo bal eega,
haddii uu aado xagga xuduudkiisa iyo ilaa Beytshemesh, de
markaas isagaa xumaantan weyn inagu sameeyey; haddii
kalese waxaannu ogaanaynaa inaanay gacantiisii ahayn
waxa ina laayay, ee uu ahaa wax iskaga keen dhacay.
10 Oo dadkiina sidii bay yeeleen, oo waxay soo wateen
laba sac oo irmaan, oo waxay ku xidheen gaadhigii, oo
weylahoodiina waxay ku xereeyeen guriga; **11** oo sanduuqii
Rabbiga iyo sanduuqii ay ku jireen jiirarkii dahabka ahaa
iyo taswiirtii kasoobaxyada waxay saareen gaadhigii. **12**
Sacihiina waxay qaadeen jidkii toosnaa oo Beytshemesh, oo
waxay tageen xagga jidkii weynaa iyagoo sii bunaaxinaya intii
ay sii socdeen, oo midig iyo bidix toona uma ay leexan, oo
madaxdii reer Falastiinna way daba socdeen ilaa soohdintii
Beytshemesh. **13** Oo kuwii reer Beytshemeshna waxay
dooxada ka goosanayeen sarreenkoodii; oo intay indhahoodii
kor u qaadeen ayay arkeen sanduuqii, oo way ku reyreeyeen
inay arkaan. **14** Oo gaadhigiina wuxuu soo galay beertii
Yashuuca kii reer Beytshemesh, oo wuxuu istaagay meel
dhagax weynu ku yiil; oo intay qoryihii gaadhiga jeexjeexeen
ayay sacihiina Rabbiga ugu bixiyeen qurbaan la gubo
aawadiis. **15** Markaasay kuwii reer Laawi soo dejiyeen
sanduuqii Rabbiga, iyo sanduuqii isaga la jirayba ee alaabta
dahabka ahu ku jirtay, oo waxay kor saareen dhagaxii
weynaa; oo isla maalintaas ayaa dadkii reer Beytshemesh
Rabbiga u bixiyeen qurbaanno la gubo iyo allabaryo. **16**
Oo shantii madaxda ahayd oo reer Falastiinna markay
arkeen ayay isla maalintaas Ceqroon ku noqdeen. **17** Oo
kuwanu waa kasoobaxyadii dahabka ahaa ee reer Falastiin
Rabbiga ugu celiyeen qurbaan xadgudub aawadiis; Ashdood
aawadeed mid baa loo celiyey, Gaasa aawadeedna mid,
Ashqeloon aawadeedna mid, Gad aawadeedna mid, Ceqroon
aawadeedna mid; **18** oo jiirarkii dahabka ahaana waxay
tiro le'ekaayeen magaalooyinkii reer Falastiin oo shantii
madaxda ahayd lahaayeen oo dhan, oo waa laga wada
bixiyey magaalooyinkii deyrka lahaa iyo tuulooyinkii duurka
ku yiilba iyo ilaa xataa dhagaxii weynaa ee ay dul saareen
sanduuqii Rabbiga, kaasoo xataa ilaa maantadan la joogo
dhex yaal beertii Yashuuca kii reer Beytshemesh. **19** Oo
isna wuu laayay dadkii Beytshemesh, maxaa yeelay, waxay
dhugteen sanduuqii Rabbiga gudihiisa, oo wuxuu dadkii
ka laayay konton kun iyo toddobaatan nin, oo dadkiina
way baroorteen, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu laayay dad
aad u badan. **20** Markaasaa dadkii Beytshemesh waxay

yidhaahdeen, Bal yaa awooda inuu hor istaago Rabbiga
ah Ilaahan quduuska ah? Oo bal yuu nooga tegayaa? **21**
Oo waxay wargeeysyo u direen dadkii degganaa Qiryad
Yecaariim, oo waxayna ku yidhaahdeen, Reer Falastiin
haddana way soo celiyeen sanduuqii Rabbiga, haddaba
idinku kaalaya oo qaata.

7 Markaasaa waxaa yimid dadkii reer Qiryad Yecaariim,
oo waxay qaateen sanduuqii Rabbiga, oo waxay soo
geliyeen gurigii Abiinaadaab ee buurta ku yiil, oo waxay
quduus ka dhigeen wiilkiisii Elecaasaar inuu hayo sanduuqii
Rabbiga. **2** Oo ilaa maalintii sanduuqu yiil Qiryad Yecaariim
wakhtigu waa dheeraa, maxaa yeelay, waxay ahayd labaatan
sannadood, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna Rabbiga ayay
ka daba barooran jireen. **3** Markaasaa Samuu'eel wuxuu la
hadlay reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Haddaad
qalbigiinna oo dhan Rabbiga ugu soo noqotaan, de haddaba
dhexdiinna ka fogeeya ilaahyada qalaad iyo Cashtarod, oo
qalbiyadiinna u diyaariya Rabbiga oo keligiis u adeega; oo
isna wuu idinka samatabbixin doonaa gacanta reer Falastiin.
4 Markaasaa reer binu Israa'iil iska fogeeyeen Bacaliim
iyo Cashtarod, oo waxay u adeegeen Rabbiga keliya. **5**
Markaasaa Samuu'eel wuxuu yidhi, Reer binu Israa'iil oo
dhan Misfaah ku soo wada ururiya, oo anna Rabbigaan idiin
baryayaa. **6** Markaasay dhammaantood Misfaah ku soo wada
urureen, oo intay biyo soo dhaamiyeen ayay Rabbiga hortiisa
ku shubeen, oo maalintaasna way soomeen, oo waxay
halkaas ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu ku dembaabnay
Rabbiga. Oo Samuu'eelna wuxuu reer binu Israa'iil ku xukumi
jiray Misfaah. **7** Oo reer Falastiinna markay maqleen in reer
binu Israa'iil Misfaah ku urursan yihiin ayaa madaxdii reer
Falastiin u kaceen inay ku soo duulaan reer binu Israa'iil.
Oo reer binu Israa'iilna markay taas maqleen ayay aad uga
cabsadeen reer Falastiin. **8** Oo reer binu Israa'iilna waxay
Samuu'eel ku yidhaahdeen, Ha joojin inaad noo baridid
Rabbiga Ilaaheenna ahu inuu naga badbaadiyo gacanta reer
Falastiin. **9** Markaasaa Samuu'eel soo kaxaystay wan yar
oo caanonuug ah oo wuxuu Rabbiga ugu bixiyey allabari
la gubo dhammaantiis; markaasaa Samuu'eel Rabbiga u
baryay reer binu Israa'iil aawadood; oo Rabbiguna wuu ka
aqbalay Samuu'eel. **10** Oo intii Samuu'eel allabariga la
gubo bixinayay ayaa reer Falastiin soo dhowaadeen inay
la diriraan reer binu Israa'iil; laakiinse Rabbigu maalintaas
wuxuu reer Falastiin ku soo daayay onkod weyn, wuuna
baabbi'iyey, oo reer binu Israa'iil hortooday ku jabeen. **11**
Kolkaasay raggii reer binu Israa'iil intay Misfaah ka soo
baxeen reer Falastiin eryadeen, wayna laynayeen ilaa ay
Beytkaar hoosteeda yimaadeen. **12** Markaasaa Samuu'eel
dhagax qaaday oo qotomiyey Misfaah iyo Sheen dhexdooda,
oo wuxuu magiciisiina u bixiyey Ebenceser, oo yidhi, Ilaa
haatan Rabbigu waa ina caawiyey. **13** Sidaas daraaddeed
reer Falastiin waa la hoosaysiiyey, oo mar dambena sooma
ay gelin xuduudkii reer binu Israa'iil; oo intii Samuu'eel noolaa
oo dhan gacanta Rabbigu gees bay ka ahayd reer Falastiin.
14 Oo magaalooyinkii reer Falastiin ay ka qabsadeen reer
binu Israa'iil waa loo soo celiyey reer binu Israa'iil, oo waxay
ahaayeen Ceqroon iyo xataa tan iyo Gad; oo xuduudkeedii
reer binu Israa'iil waa kala soo baxeen gacantii reer Falastiin.
Oo reer binu Israa'iil iyo reer Amorna nabad baa u dhexaysay.
15 Oo Samuu'eelna wuxuu reer binu Israa'iil xukumi jiray
intuu noolaa oo dhan. **16** Oo sannad kastaba wuxuu ku soo
wareegi jiray Beytel, iyo Gilgaal, iyo Misfaah, oo meelahaas
oo dhanna reer binu Israa'iil buu ku xukumi jiray. **17** Oo
wuxuu ku noqon jiray Raamaah, waayo, halkaasuu gurigiisu
ahaa, oo halkaasna reer binu Israa'iil buu ku xukumi jiray; oo
halkaasna wuxuu Rabbiga uga dhisay meel allabari.

8 Oo markii Samuu'eel gaboobay ayuu wiilashiisii xaakinno
uga dhigay reer binu Israa'iil. **2** Oo wiilkiisa curadka ahaa
magiciisu wuxuu ahaa Yoo'eel, wiilkiisii labaadna magiciisu
wuxuu ahaa Abiiyaah; oo waxay xaakinno ka ahaayeen
Bi'ir Shebac. **3** Oo wiilashiisiina kuma ay socon jidadkiisii,
laakiinse waxay u leexdeen si ay faa'iido u helaan, oo intay
laaluush qaateen ayay gartii qallooiyeen. **4** Markaasaa
odayaashii reer binu Israa'iil oo dhammu isa soo urursadeen,
oo Samuu'eel ugu yimaadeen Raamaah; **5** oo waxay ku
yidhaahdeen, Bal eeg, waad gabowday, oo wiilashaaduna
kuma socdaan jidadkaagii; haddaba noo yeel boqor na
xukuma sida quruumaha kale oo dhan. **6** Laakiinse waxaasu
Samuu'eel way la xumaayeen, markii ay ku yidhaahdeen,
Na sii boqor na xukuma. Markaasaa Samuu'eel Rabbiga
baryay. **7** Oo Rabbiguna wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Bal
dhegayso codka dadka iyo kulli waxa ay ku leeyihiin oo
dhan, waayo, adiga kuma ay diidin, laakiinse anay i diideen,
inaanan iyaga u ahaan boqor. **8** Siday hore u yeeleen tan
iyo maalintii aan ka soo bixiyey Masar iyo ilaa maantadan,
taasoo ahayd inay iga tageen, oo ilaahyo kale u adeegeen,
saasay adigana kugu samaynayaan. **9** Haddaba sidaas
daraaddeed bal codkooda dhegayso, habase yeeshee
waa inaad aad ugu markhaati furtaa, oo waa inaad u
sheegtaa boqorka xukumi doona siduu ahaan doono. **10** Oo
Samuu'eelna wuxuu erayadii Rabbiga oo dhan u sheegay
dadkii boqorka weyddiistay. **11** Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Boqorka idin xukumayaa wuxuu ahaanayaa sidan: wuxuu
idinka qaadan doonaa wiilashiinna, oo wuxuu ka dhigan
doonaa kuwa gaadhifardoodka u wada, iyo fardooleydiisa,
oo iyana waxay hor ordi doonaan gaadhifardoodkiisa. **12**
Haddana wuxuu iyaga ka dhigan doonaa saraakiil kun
kun u sarreeya iyo saraakiil konton konton u sarreeya, oo
qaarna beerihiisay u fali doonaan, oo u gooyn doonaan, oo
waxay u samayn doonaan alaabta dagaalka, iyo alaabta
gaadhifardoodkiisa. **13** Oo gabdhihiinnana wuu idinka qaadan
doonaa oo wuxuu ka dhigan doonaa kuwo uunsiga sameeya,
iyo kuwo cuntada kariya, iyo kuwo kibista duba. **14** Oo wuxuu
idinka qaadan doonaa beerihiinna, iyo beerihiinna canabka
ah, iyo beerihiinna saytuunka ah, iyo xataa meelaha ugu
wada wanaagsan, oo wuxuu siin doonaa midiidinnadiisa. **15**
Oo wuxuu idinka qaadan doonaa iniinihiinna toban meelood
oo meel iyo beerihiinna canabka ah, markaasuu siin doonaa
saraakiishiisa, iyo midiidinnadiisa. **16** Oo haddana wuxuu
idinka qaadan doonaa raggiinna addoommada idiin ah,
iyo gabdhaha addoommaha idiin ah, iyo dhallinyaradiinna
ragga ugu wanaagsan, iyo dameerihiinna, markaasuu ku
shaqaysan doonaa. **17** Oo wuxuu idinka qaadan doonaa
adhigiinna toban meelood oo meel, oo idinna waxaad
noqon doontaan addoommadiisa. **18** Oo maalintaas waxaad

ka qaylin doontaan boqorkiinna aad idinku doorateen oo Rabbiguna idiin jawaabi maayo maalintaas. **19** Laakiinse dadkii way diideen inay dhegaystaan Samuu'eel codkiisii, oo waxay yidhaahdeen, Maya, laakiinse waxaannu yeelanaynaa boqor noo taliya; **20** si aannu ula mid noqonno quruumaha kale oo dhan; oo uu boqorkayagu noogu taliyo, oo uu noo hor kaco oo noo dagaallamo wakhtiga dirirta. **21** Oo Samuu'eelna wuu maqlay erayadii dadka oo dhan, oo haddana wuxuu maqashiiyey dhegihii Rabbiga. **22** Markaasaa Rabbigu wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Codkooda maqal oo boqor u yeel iyaga. Markaasaa Samuu'eel wuxuu dadkii reer binu Israa'iil ku yidhi, Taga oo ninkiin waluba magaaladiisii ha tago.

9 Haddaba waxaa jiray nin reer Benyaamiin ah, oo magiciisana waxaa la odhan jiray Qiish, oo wuxuu ahaa ina Abii'eel, ina Seroor, ina Bekoorad, ina Afiyax, oo reer Benyaamiin ah, kaasoo ahaa nin xoog leh oo geesi ah. **2** Oo isna wuxuu lahaa wiil la yidhaahdo Saa'uul, oo ahaa nin dhallinyar oo wanaagsan. Oo reer binu Israa'iilna kuma jirin qof isaga ka wanaagsan. Garbihiisa iyo waxa ka sarreeyaaba way ka dheeraayeen dadka kale oo dhan. **3** Qiish oo ahaa Saa'uul aabbihiis ayaa dameerihiisii ka lumeen. Markaasaa Qiish wuxuu wiilkiisii Saa'uul ku yidhi, midiidinnada midkood kaxee, oo kac, oo dameerihii doondoon. **4** Markaasuu dhex maray dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim, oo haddana wuxuu dhex maray dalkii reer Shaalishaah, laakiinse dameerihii ma ay helin. Markaasay haddana dhex mareen dalkii reer Shacaliim, oo halkaasna ma ay joogin. Oo haddana wuxuu dhex maray dalkii reer Benyaamiin, laakiinse halkaasna kama ay helin. **5** Oo markay yimaadeen dalkii reer Suuf, Saa'uul wuxuu midiidinkiisii la socday ku yidhi, Ina keen aan noqonnee, waayo, waaba intaasoo aabbahay dameerihii ka hawo go'aa oo innaga inaga fikiraaye. **6** Oo isna wuxuu ku yidhi, Bal eeg, magaaladan waxaa jooga nin Ilaah, oo isna waxaa weeyaan nin aad loo ciseeyo, oo wax alla wixii uu yidhaahdaaba run bay noqdaan, haddaba bal ina keen aynu u tagnee; mindhaa wax waa inooga sheegi karaa jidka aan mari doonno. **7** Markaasaa Saa'uul wuxuu midiidinkiisii ku yidhi, War haddaynu u tagno maxaan u geeynaa ninka? Waayo, kibistii weelasheenna waa ka dhammaatay, oo ma hayno hadiyad aan u geeyno ninka Ilaah. Bal maxaynu haysannaa? **8** Markaasaa midiidinkii mar kale u jawaabay Saa'uul, oo ku yidhi, Bal eeg, gacanta waxaan ku hayaa rubuc sheqel lacag ah, haddaba kaasaan ninka Ilaah siinayaa inuu jidkeenna inoo sheego aawadeed. **9** (Waagii hore reer binu Israa'iil dhexdooda markii nin Ilaah wax weyddiisanayo, sidan buu odhan jiray, Ina keena aan wax arkaha u tagnee, waayo, haatan kan la yidhaahdo, Nebi, waagii hore waxaa la odhan jiray, Wax arke.) **10** Markaasaa Saa'uul wuxuu midiidinkiisii ku yidhi, Wax wanaagsan baad tidhi, haddaba ina keen aan tagnee. Sidaas daraaddeed waxay galeen magaaladii ninka Ilaah joogay. **11** Oo markay soo fuulayeen jiirtii magaalada waxay la kulmeen gabdho aroor u soo baxaya, kolkaasay ku yidhaahdeen, Wax arkihii halkan ma joogaa? **12** Oo markaasay ugu jawaabeen, Wuu joogaa, oo wuu idinka horreeyaa, haddaba dhaqsada, waayo, isagu maantuu magaalada yimid, maxaa yeelay, dadku maantay allabari ku bixinayaan meesha sare. **13** Oo markaad magaalada gashaan, isla markaasba waad helaysaan isaga intuusan meesha sare tegin inuu wax ku cuno, waayo, dadku wax cuni maayaan ilaa uu yimaado, maxaa yeelay, isagaa allabariga ku duceeya; dabadeedna kuwii loo yeedhay way cunaan. Haddaba sidaas daraaddeed kaca, waayo, hadda waad helaysaan isagii. **14** Markaasay magaaladii u kaceen, oo markay magaaladii soo galeen, bal eeg, waxaa iyagii ka soo hor baxay Samuu'eel oo u socda meeshii sare. **15** Haddaba Rabbigu wax buu Samuu'eel u muujiyey maalin ka horraysay intaan Saa'uul iman, oo wuxuu ku yidhi, **16** Berri haddaa oo kale waxaan kuu soo dirayaa nin ka yimid dalka reer Benyaamiin, haddaba waa inaad isaga subagtaa inuu amiir u ahaado dadkayga reer binu Israa'iil, oo isna wuxuu dadkayga ka badbaadin doonaa gacanta reer Falastiin, waayo, anigu waxaan soo dhugtay dadkayga, maxaa yeelay, oohintoodii baa i soo gaadhay. **17** Oo Samuu'eelna wuxuu arkay Saa'uul, Rabbiguna wuxuu isaga ku yidhi, Bal eeg, waa kaas ninkii aan kuu sheegay! Kan qudhiisa ayaa dadkayga u talin doona. **18** Markaasaa Saa'uul u soo dhowaaday Samuu'eel oo iridda jooga, oo wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ii sheeg wax arkaha gurigiisu meeshuu yahay. **19** Oo Samuu'eelna wuu u jawaabay Saa'uul oo ku yidhi, Wax arkuhu waa aniga, meesha sare hortay taga, waayo, idinku maanta anigaad wax ila cunaysaan, oo subaxdiina waan ku dirayaa, oo kulli waxa qalbigaaga ku jira oo dhanna waan kuu sheegi doonaa. **20** Oo dameerahaaga saddex maalmood hortood kaa lumayna ha ka fikirin innaba, waayo, waa la helay. Bal yaa reer binu Israa'iil dhexdooda laga wada jeclaadaa? Sow ma aha adiga iyo reerka aabbahaa oo dhanba? **21** Markaasaa Saa'uul u jawaabay oo ku yidhi, War sow anigu ma ahi reer Benyaamiin oo u wada yar qabiilooyinka reer binu Israa'iil? Oo weliba jilibkaygu sow ugama sii yara qabiilka reer Benyaamiin jilibyadiisa? Haddaba maxaad sidan iigula hadlaysaa? **22** Markaasaa Samuu'eel wuxuu kexeeyey Saa'uul iyo midiidinkiisii, oo wuxuu keenay qolkii martida, wuxuuna fadhiisiyey kuwii loo yeedhay dhexdooda meeshii ugu wacnayd, oo kuwii loo yeedhayna waxay ahaayeen in soddon qof ku dhow. **23** Markaasaa Samuu'eel wuxuu cuntokariyihii ku yidhi, Qaybtii aan kuu dhiibay ee aan kugu idhi, Adigu ii hay, bal la kaalay. **24** Markaasaa cuntokariyihii wuxuu soo qaaday garabkii iyo wixii ku yiilba, oo wuxuu hor dhigay Saa'uul. Oo Samuu'eelna wuxuu yidhi, Bal eeg wixii laguu kaydiyey, haddaba hortaada dhigo oo cun, waayo, waa laguu hayay ilaa wakhtigii la qawimay, oo anigu waxaan idhi, Dadka waan marti qaaday. Markaasuu Saa'uul maalintaas wax la cunay Samuu'eel. **25** Oo markay ka soo degeen meeshii sare, oo ay magaaladii soo galeen, wuxuu Saa'uul kula sheekaystay guri dushiis. **26** Oo waxay kaceen aroor hore, oo markii waagu soo kaahay, Samuu'eel ayaa Saa'uul gurigii dushiisa uga yeedhay, oo ku yidhi, Kac aan ku diree. Markaasaa Saa'uul kacay, oo isaga iyo Samuu'eelba dibadday u baxeen. **27** Oo markay ka sii dhaadhacayeen magaalada darafkeeda, Samuu'eel ayaa Saa'uul ku yidhi, Midiidinka u sheeg inuu inaga sii hor maro, (markaasuu isna ka hor maray,) laakiinse adigu istaag haatan, aan erayga Ilaah ku maqashiiyee.

10 Markaasaa Samuu'eel wuxuu qaaday weel saliid ah, kolkaasuu madaxiisii ku shubay, oo intuu dhunkaday ayuu yidhi, Sow Rabbigu kuuma subkin inaad amiir u ahaatid dhaxalkiisa? **2** Maanta markaad iga tagto, waxaad laba nin ka heli doontaa qabriga Raaxeel agtiisa, kaasoo ku yaal soohdinta reer Benyaamiinka Selsax ku jira, oo waxay kugu odhan doonaan, Dameerihii aad soo doontay waa la helay, oo bal eeg, aabbahaa dameerihii wuu ka dan baxay, oo adiga aawadaa buu ka fikirayaa, oo wuxuu yidhi, Maxaan wiilkaygii u sameeyaa? **3** Oo halkaasna waad ka sii socon doontaa oo waxaad iman doontaa geedka Taaboor, oo halkaasna waxaad kula kulmi doontaa saddex nin oo u socota xagga Ilaah iyo ilaa Beytel; mid wuxuu sidaa saddex orgi oo yaryar, mid kalena wuxuu sidaa saddex xabbadood oo kibis ah, kan kalena wuxuu sidaa sibraar khamri ah. **4** Way ku salaami doonaan, oo waxay ku siin doonaan laba xabbadood oo kibis ah, oo aad gacantooda ka guddoomi doonto. **5** Oo taas dabadeedna waxaad iman doontaa buurta Ilaah, meeshaasoo ay joogaan ciidankii Falastiin, oo waxay noqon doontaa markaad magaalada timaadid inaad la kulmi doonto guuto nebiyo ah ee ka soo degaysa meesha sare iyagoo horta ku sita shareerad, iyo daf, iyo biibiile, iyo kataarad, oo iyana wax bay sii sheegi doonaan. **6** Markaasaa Ruuxa Ilaah si xoog leh kuugu soo degi doonaa, oo markaasaad iyaga wax la sii sheegi doontaa, oo waxaad u beddelmi doontaa nin kale. **7** Haddaba markii calaamooyinkaasu ku soo gaadhaan, waxaad samaysaa wixii ku soo gaadha oo dhanba, maxaa yeelay, Ilaah baa kula jira. **8** Oo waxaad ku dhaadhacdaa, oo iga hor martaa xagga Gilgaal; oo bal eeg, anna waan kuu iman doonaa, inaan bixiyo qurbaanno la gubo, iyo inaan bixiyo qurbaanno nabaadiino. Toddoba maalmood waa inaad i sugtaa, ilaa aan kuu imaado oo aan ku tuso waxaad samayn doonto. **9** Oo waxaa dhacday markuu dhabarka u jeediyey Samuu'eel, inuu Ilaah siiyey qalbi kale, oo calaamooyinkaasi oo dhammuna maalintaasay wada ahaadeen. **10** Oo markay buurtii yimaadeen waxaa la kulmay guuto nebiyo ah, oo Ruuxii Ilaahna si xoog leh ayuu ugu soo degay isagii, markaasuu dhexdoodii wax ka sii sheegay. **11** Oo kuwii mar hore isaga yiqiin oo dhammu, markay arkeen inuu nebiyada wax la sii sheegayo, ayaa dadkii midba kan kale ku yidhi, War waa maxay waxan ku dhacay wiilkii Qiish? Saa'uulna ma nebiyaduu ka mid yahay? **12** Oo mid halkaas joogay ayaa isna yidhi, Oo aabbahoodna waa kuma? Sidaas daraaddeed taasu waxay noqotay maahmaah; Saa'uulna ma nebiyaduu ka mid yahay? **13** Oo markuu dhammeeyey waxsheegiddii ayuu yimid meeshii sare. **14** Markaasaa Saa'uul adeerkiis wuxuu ku yidhi isagii iyo midiidinkiisiiba, War xaggee baad tagteen? Markaasuu yidhi, Dameerihii baannu doonnay, oo markaannu ogaannay inaan la helin ayaannu Samuu'eel u nimid. **15** Markaasaa Saa'uul adeerkiis wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ii sheeg wixii Samuu'eel idinku yidhi. **16** Kolkaasaa Saa'uul wuxuu adeerkiis ku yidhi, Bayaan buu noogu sheegay in dameerihii la helay. Laakiinse xagga waxa boqortooyadii ku saabsan Samuu'eel ka hadlay uma uu sheegin. **17** Oo Samuu'eelna dadkii buu dhammaan isugu yeedhay xagga Rabbiga ilaa Misfaah; **18** oo wuxuu reer binu Israa'iil ku yidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil sidaasuu leeyahay, Reer binu Israa'iilow, anaa Masar idinka soo bixiyey oo anaa idinka soo samatabbixiyey gacantii Masriyiinta, iyo kulli boqortooyooyinkii idin dulmay gacantoodii oo dhan. **19** Laakiinse idinku maanta waad diiddeen Ilaahiinnii idinka badbaadshay belaayooyinkiinnii iyo dhibaatooyinkiinnii oo dhan, oo waxaad isagii ku tidhaahdeen, Maya, laakiinse boqor noo yeel. Haddaba Rabbiga hortiisa ku soo ururiya qabiilooyinkiinna, iyo kumanyaalkiinna. **20** Sidaas aawadeed Samuu'eel wuxuu soo dhoweeyey qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan, oo waxaa lala baxay qabiilkii reer Benyaamiin. **21** Oo haddana wuxuu soo dhoweeyey qabiilkii reer Benyaamiin oo qoys qoys ah, oo waxaa lala baxay qoyskii reer Matrii, oo waxaa kaloo lala baxay Saa'uul oo ahaa ina Qiish; laakiinse markay doondooneen waa la waayay. **22** Sidaas daraaddeed Rabbiga wax kalay sii weyddiiyeen, Weli ma waxaa jira nin kaloo halkan imanaya? Oo Rabbiguna wuxuu ugu jawaabay, Bal eega, alaabta dhexdeeda ayuu ku dhuuntaye. **23** Oo intay ordeen ayay halkaas ka soo kexeeyeen, oo markuu dadkii soo dhex joogsaday, wuu ka dheeraa dadkii oo dhan garbihiisa iyo waxa ka sarreeyaba. **24** Markaasaa Samuu'eel wuxuu dadkii oo dhan ku yidhi, Ma aragtaan kan Rabbigu doortay inaan mid la mid ahu dadka ku jirin? Kolkaasaa dadkii oo dhammu dhawaaqeen oo waxay yidhaahdeen, Boqorku ha noolaado. **25** Kolkaasaa Samuu'eel wuxuu dadkii u sheegay sida boqortooyada xaalkeedu noqon doono, oo buug buuna ku qoray, oo Rabbiga hortiisa dhigay. Samuu'eelna markaasuu dadkii oo dhan iska diray, oo nin waluba gurigiisii buu tegey. **26** Oo Saa'uulna wuxuu tegey gurigiisii oo Gibecaah ku yiil; oo waxaa raacay isagii rag geesiyo ah, oo qalbigooda Ilaah taabtay. **27** Laakiinse kuwo waxmatarayaal ah ayaa waxay yidhaahdeen, Ninkanu sidee buu noo badbaadin doonaa? Oo isagiina way quudhsadeen, oo hadiyadna uma ay keenin. Laakiinse isagu wuu iska aamusay.

11 Markaasaa waxaa soo kacay Naaxaash oo ahaa reer Cammoon, oo wuxuu soo ag degay Yaabeesh Gilecaad. Oo dadkii Yaabeesh oo dhammu waxay Naaxaash ku yidhaahdeen, Axdi nala dhigo oo annana waannu kuu adeegaynaa. **2** Markaasaa Naaxaash oo ahaa reer Cammoon wuxuu iyagii ku yidhi, Sabab keliya ayaan axdi idinkula samaysanayaa, taasuna waa anigoo isha midigta idinka wada bixiya si aan u ceebeeyo reer binu Israa'iil oo dhan. **3** Markaasaa duqowdii reer Yaabeesh waxay isagii ku yidhaahdeen, Bal toddoba maalmood na sug, aannu xuduudka reer binu Israa'iil oo dhan wargeeyayaal u dirnee, oo dabadeedna haddii aannu wayno mid na badbaadiya, waannu kuu imanaynaa. **4** Markaasaa wargeeyayaashii waxay yimaadeen Gibecaahdii Saa'uul, oo erayadan ayay dadkii u sheegeen. Kolkaasaa dadkii oo dhammu codkoodii kor u qaadeen oo wada ooyeen. **5** Oo bal eeg, waxaa yimid Saa'uul oo dibiyadii duurka ka keenay, oo Saa'uulna wuxuu yidhi, Maxaa ku dhacay dadka oo ay la ooyayaan? Markaasay u sheegeen hadalladii nimankii reer Yaabeesh. **6** Oo Saa'uulna markuu maqlay hadalladaas ayaa Ruuxa Ilaah si xoog leh ugu soo degay, oo xanaaqiisiina aad iyo aad buu u kululaaday. **7** Markaasuu wuxuu qaatay laba dibi oo intuu qalay ayuu cad cad u kala jaray, oo intuu wargeeyayaal gacantood u dhiibay ayuu wada gaadhsiiyey

xuduudka reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu yidhi, Ku
alla kii aan Saa'uul iyo Samuu'eel soo raacin, sidaas oo
kalaa dibidiisa loo geli doonaa. Markaasaa waxaa dadkii
ku soo dhacday cabsidii Rabbiga, oo waxay u soo baxeen
sidii nin qudha. **8** Markaasuu iyagii ku tiriyey Beseq, oo
reer binu Israa'iil waxay ahaayeen saddex boqol oo kun, oo
raggii reer Yahuudahna waxay ahaayeen soddon kun. **9**
Markaasay waxay ku yidhaahdeen wargeeyayaashii yimid,
Dadkii reer Yaabeesh Gilecaad waxaad ku tidhaahdaan,
Berrito markii qorraxdu kulushahay ayaad samatabbixin heli
doontaan. Markaasaa wargeeyayaashii u yimaadeen oo u
warrameen dadkii reer Yaabeesh Gilecaad, oo iyana way
farxeen. **10** Sidaas daraaddeed dadkii reer Yaabeesh waxay
yidhaahdeen, Berrito ayaannu idiin soo bixi doonnaa, oo
waxaad nagu samayn doontaan kulli wax alla wixii idinla
wanaagsan. **11** Oo maalintii dambe Saa'uul wuxuu dadkii
ka dhigay saddex guuto; oo subaxdii hore ayay xeradii soo
dhex galeen, oo waxay reer Cammoon laynayeen tan iyo
hadhkii, oo waxay ahaatay in intii hadhayna kala firidhay, oo
xataa laba iyagii ka mid ahu isma haysan. **12** Markaasaa
dadkii waxay Samuu'eel ku yidhaahdeen, Waa ayo kii yidhi,
Ma Saa'uul baa na xukumaya? Nimankaas soo bixi aannu
dilnee. **13** Kolkaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Ninnaba maanta
la dili maayo, waayo, maanta Rabbigu wuxuu samatabbixiyey
reer binu Israa'iil. **14** Markaasaa Samuu'eel wuxuu dadkii
ku yidhi, Ina keena aynu Gilgaal tagnee oo aynu halkaas
boqortooyada ku cusboonaysiinnee. **15** Markaasaa dadkii oo
dhammu waxay tageen Gilgaal, oo Gilgaal ayay Saa'uul ku
boqreen Rabbiga hortiisa, oo waxay halkaas Rabbiga hortiisa
ku bixiyeen qurbaanno nabaadiino, oo halkaasaa Saa'uul iyo
dadkii reer binu Israa'iil oo dhammu aad ugu farxeen.

12 Samuu'eel wuxuu reer binu Israa'iil oo dhan ku yidhi,
Bal eega, anigu waan maqlay codkiinnii iyo wixii aad
igu tidhaahdeen oo dhan, oo waxaan idiin yeelay boqor
idiin taliya. **2** Oo haatan, bal eega, boqorkii wuu idin hor
socdaaye, oo anigu waan gaboobay, waanan cirroobay; oo
bal eega, wiilashaydiina way idinla joogaan, oo aniguna
waxaan idin hor socday tan iyo yaraantaydii. **3** Bal waa
i kan. Rabbiga hortiisa igu markhaati fura, iyo kan uu
subkaday hortiisaba. Bal yaan dibigiisii ka qaatay? Amase
bal yaan dameerkiisii ka qaatay? Amase yaan dulmay?
Amase yaan cadaadiyey? Kumaanse gacantiisa laaluush ka
qaatay si aan isu indhatiro daraaddeed? Hadday saas tahay
waan idiin celin. **4** Oo iyana waxay yidhaahdeen, Nama
aad dulmin, namana aad cadaadin, oo ninnaba gacantiisa
waxba kama aad qaadan. **5** Markaasuu isna wuxuu ku
yidhi iyaga, Maanta Rabbigaa idinku marag ah, iyo kan
uu subkaday, inaydnaan waxba gacantayda ku helin. Oo
iyana waxay yidhaahdeen, Haah, isagu waa ka marag. **6**
Markaasaa Samuu'eel wuxuu dadkii ku yidhi, Muuse iyo
Haaruun waxaa doortay Rabbiga, oo isagaa awowayaashiin
ka soo saaray dalkii Masar. **7** Haddaba bal joogsada inaan
Rabbiga hortiisa idinkula hadlo wax ku saabsan falimihii
Rabbiga oo xaqa ahaa oo dhan, oo uu idiin sameeyey idinka
iyo awowayaashiinba. **8** Markii Yacquub Masar yimid, oo
awowayaashiin Rabbiga u qayshadeen, kolkaasaa Rabbigu
soo diray Muuse iyo Haaruun, kuwaasoo awowayaashiin ka
soo bixiyey Masar oo halkan soo dejiyey. **9** Laakiinse way
illoobeen Rabbigii Ilaahooda ahaa, markaasuu wuxuu ka
iibsaday oo gacanta u geliyey Siiseraa, oo ahaa sirkaalkii
ciidanka Xaasoor, oo wuxuu geliyey gacantii reer Falastiin,
iyo gacantii boqorkii reer Moo'aab, wayna la dirireen iyaga. **10**
Markaasay Rabbiga u qayshadeen, oo yidhaahdeen, Waannu
dembaabnay, maxaa yeelay, waannu kaa tagnay, Rabbiyow,
oo u adeegnay Bacaliim iyo Cashtarod, laakiinse haatan
naga samatabbixi gacanta cadaawayaashayada, oo waannu
kuu adeegi doonnaa. **11** Dabadeedna Rabbigu wuxuu soo
diray Yerubbacal, iyo Bedaan, iyo Yeftaah, iyo Samuu'eel,
oo idinka samatabbixiyey gacantii cadaawayaashiinnii dhan
walba idinka jiray, oo ammaan baad ku degganaateen. **12**
Oo markii aad aragteen boqorkii Naaxaash ahaa oo reer
Cammoon inuu idinku soo duulay, waxaad igu tidhaahdeen,
Maya, laakiinse waa inuu boqor noo taliyaa; markaasna
waxaa boqor idiin ahaa Rabbiga Ilaahiinna ah. **13** Haddaba
bal eega boqorkii aad doorateen oo aad i weyddiisateen,
oo hadda bal eega, Rabbigu wuxuu idiin yeelay boqor idiin
taliya. **14** Waa hagaag, haddii aad Rabbiga ka cabsataan
oo aad u adeegtaan, oo aad codkiisa maqashaan, oo
aydnaan ku caasiyoobin amarka Rabbiga, oo aad idinka iyo
boqorka idiin taliyaaba ahaataan kuwo raacaya Rabbiga
Ilaahiinna ah. **15** Laakiinse haddii aydnaan dhegaysan codka
Rabbiga, illowse aad ku caasiyowdaan amarka Rabbiga, de
markaas gacanta Rabbigu gees bay idinka ahaanaysaa, siday
awowayaashiinba uga ahayd. **16** Haddaba bal joogsada oo
eega waxan weyn oo uu Rabbigu ku samayn doono hortiinna.
17 Sow maanta ma aha maalintii sarreenka la gooynayay?
Anigu Rabbigaan baryayaa inuu soo diro onkod iyo roob; oo
idinna markaasaad ogaan doontaan oo arki doontaan inuu
weyn yahay sharkiinna aad Rabbiga hortiisa ku samayseen
markaad boqor weyddiisateen. **18** Saas aawadeed Samuu'eel
Rabbiguu baryay, oo Rabbiguna maalintaasuu onkod iyo
roob soo diray, oo dadkii oo dhammuna aad iyo aad bay
uga cabsadeen Rabbiga iyo Samuu'eelba. **19** Markaasaa
dadkii oo dhammu waxay Samuu'eel ku yidhaahdeen,
Addoommadaada u bari Rabbiga Ilaahaaga ah, yaannan
dhimanne, waayo, dembiyadayadii oo dhan waxaan ku
darsannay sharkan markaannu boqor weyddiisannay. **20** Oo
Samuu'eelna wuxuu dadkii ku yidhi, Ha cabsanina; xaqiiqa,
waxaad samayseen sharkan oo dhan, laakiinse gees ha uga
leexanina Rabbiga lasocodkiisa, waxaadse ugu adeegtaan
qalbigiinna oo dhan; **21** oo gees ha uga leexanina, waayo,
markaas waxaad raaci lahaydeen waxyaalo aan micne
lahayn ee aan waxba tari karin, waxna badbaadin karin,
waayo, iyagu micne ma leh. **22** Maxaa yeelay, Rabbigu
ka tegi maayo dadkiisa, magiciisa weyn aawadiis; maxaa
yeelay, Rabbiga way ka farxisay inuu dad idinka dhigto. **23**
Oo haddana aniga xaggayga, Ilaah ha iga fogeeyo inaan
Rabbiga ku dembaabo, taasoo ah anoo joojinaya inaan idiin
duceeyo; laakiinse waxaan idin barayaa jidka wanaagsan oo
qumman. **24** Laakiinse idinku Rabbiga ka cabsada, oo si run
ah qalbigiinna oo dhan ugu adeega; waayo, bal ka fiirsada
waxyaalaha waaweyn oo uu idiin sameeyey. **25** Laakiinse
haddaad shar sii samaysaan waa laydin baabbi'in doonaa
idinka iyo boqorkiinnaba.

13 Saa'uul markuu reer binu Israa'iil boqorka u noqday
wuxuu jiray soddon sannadood, oo wuxuu reer binu
Israa'iil xukumayay laba sannadood. **2** Markaasaa Saa'uul
wuxuu reer binu Israa'iil ka dhex doortay saddex kun oo nin;
oo laba kun waxay Saa'uul la joogeen Mikmaash iyo buurtii
Beytel, oo kunna wuxuu Yoonaataan la joogay Gibecaahdii
reer Benyaamiin; oo dadka intiisii kalena nin walba wuxuu
u diray inuu teendhadiisii tago. **3** Oo Yoonaataan wuxuu
ku dhuftay xeradii ciidankii reer Falastiin oo Gebac joogay,
oo reer Falastiinna taas way maqleen. Oo Saa'uulna dalkii
oo dhan buu buun ugu dhuftay oo yidhi, Cibraaniyadu ha
maqleen. **4** Oo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay maqleen
in Saa'uul wax ku dhuftay xeradii ciidanka reer Falastiin,
iyo weliba in reer Falastiin ay karheen reer binu Israa'iil. Oo
dadkiina dhammaantood waxay Saa'uul ugu soo ururеen
Gilgaal. **5** Oo reer Falastiinna waxay isu soo urursadeen
inay reer binu Israa'iil la diriraan, oo waxayna ahaayeen
soddon kun oo gaadhifardood, iyo lix kun oo fardooley
ah, iyo dad ah sida cammuudda taal badda xeebteeda.
Oo intay soo dhowaadeen ayay degeen Mikmaash, oo
bari ka xigta Beytaawen. **6** Oo dadkii reer binu Israa'iilna
markay arkeen inay cidhiidhi ku jiraan, (waayo, dadku way
dhibaataysnaayeen) markaasaa dadkii waxay ku dhuunteen
godad, iyo kayn, iyo dhagaxyo dhexdooda, iyo boholo, iyo
hogag. **7** Oo haddaba Cibraaniyadii qaarkood waxay ka
gudbeen Webi Urdun oo tageen ilaa dalkii reer Gaad iyo
Gilecaad; laakiinse Saa'uul weli wuxuu iska joogay Gilgaal, oo
dadkii oo dhammuna isagay daba galeen iyagoo gariiraya. **8**
Oo toddoba maalmood buu sugayay, sidii wakhtigii Samuu'eel
u qabtay uu ahaa, laakiinse Samuu'eel ma iman Gilgaal,
oo dadkiina way ka kala firdheen Saa'uul. **9** Markaasaa
Saa'uul wuxuu yidhi, Halkan iigu keena qurbaanka la
gubo, iyo qurbaannada nabaadiinadaba. Markaasuu bixiyey
qurbaankii la gubayay. **10** Oo markuu dhammeeyey bixintii
uu bixinayay allabariga la gubo, waxaa yimid Samuu'eel;
markaasaa Saa'uul u baxay inuu ka hor tago oo soo
salaamo. **11** Markaasaa Samuu'eel wuxuu ku yidhi, War
maxaad samaysay? Oo Saa'uulna wuxuu yidhi, Maxaa
yeelay, waxaan arkay in dadkii iga kala firdhay, iyo inaad
adiguna ku iman weyday maalmihii aan ku ballannay, iyo
in reer Falastiinna dhammaantood isku soo urursadeen
Mikmaash agteeda; **12** sidaas daraaddeed waxaan is-idhi,
Haatan reer Falastiin waxay igu soo weerari doonaan Gilgaal,
anigoo aan Rabbiga raallinimo ka baryin. Taas aawadeed
ayaan isugu qasbay oo waan bixiyey allabariga la gubo. **13**
Markaasaa Samuu'eel wuxuu Saa'uul ku yidhi, Nacasnimo
baad samaysay oo amarkii Rabbiga Ilaahaaga ahu kugu
amray ma aad xajin. Haatan Rabbigu boqortooyadaaduu ku
adkayn lahaa reer binu Israa'iil weligeedba. **14** Laakiinse
imminka boqortooyadaadu sii jiri mayso. Rabbigu wuxuu
doontay nin ah siduu qalbigiisu doonayo, oo Rabbiguna
isaguu u doortay inuu ahaado amiir dadkiisa u taliya, maxaa
yeelay, adigu ma aadan xajin wixii Rabbigu kugu amray. **15**
Markaasaa Samuu'eel kacay, wuuna ka baxay Gilgaal, oo
xagga Gibecaahda reer Benyaamiin buu tegey. Oo Saa'uulna
markaasuu tiriyey dadkii isaga la jiray, oo waxay noqdeen
in ku dhow lix boqol oo nin. **16** Kolkaasaa Saa'uul iyo
wiilkiisii Yoonaataan, iyo dadkii iyaga la jirayba waxay iska
joogeen Gebacdii reer Benyaamiin, laakiinse reer Falastiin
waxay degganaayeen Mikmaash. **17** Markaasaa xeradii reer
Falastiin waxaa ka soo baxay kuwo wax dhaca oo saddex
guuto ah, oo guuto waxay u leexatay xagga waddada Cofraah
iyo xagga dalka reer Shuucaal; **18** oo guuto kalena waxay u
leexatay xagga waddada Beytxooroon, oo guutadii hadhayna
waxay u leexatay xagga waddada soohdinta kor ka soo
dhawrta dooxada Seboyim iyo xagga cidlada. **19** Haddaba
tumaal laguma arag dalka reer binu Israa'iil oo dhan; waayo,
reer Falastiin waxay isyidhaahdeen, Cibraaniyadu yaanay
samaysan seefo iyo warmo. **20** Laakiinse reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay xagga reer Falastiin u tageen in nin
waluba soo afaysto marashidiisii, iyo manjadiisii, iyo faaskiisii,
iyo sabaraddiisii; **21** oo weliba waxay lahaayeen wax lagu
soofeeyo sabaradaha, iyo manjooyinka, iyo faraleyada,
iyo faasaska, iyo inay hagaajiyaan takiyadaba. **22** Sidaas
daraaddeed maalintii dagaalka dadkii la jiray Saa'uul iyo
wiilkiisii Yoonaataanba midkoodna gacantiisa lagama helin
seef iyo waran toona, Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataan
mooyaane. **23** Oo ciidankii reer Falastiinna waxay u soo
baxeen marinkii Mikmaash.

14 Haddaba waxaa maalin dhacay inuu Yoonaataan ina
Saa'uul ku yidhi ninkii dhallinyarada ahaa oo hubkiisa
u siday, Bal ina keen aan ciidanka reer Falastiin oo xaggaas
jooga u gudubnee. Laakiinse taas uma uu sheegin aabbihiis.
2 Oo Saa'uulna wuxuu joogay Gibecaah darafkeeda, oo
wuxuu hoos fadhiyey geed rummaanka ah oo Migroon ku
yaal; oo dadkii isaga la joogayna waxay ahaayeen in ku
dhow lix boqol oo nin, **3** iyo Axiiyaah oo ahaa ina Axiituub,
oo Iikaboodna walaalkiis ahaa, ee ahaa reer Fiinexaas
ina Ceelii oo ahaa wadaadkii Rabbiga oo Shiiloh joogay,
isagoo eefod qaba. Oo dadkuna ma ogayn inuu Yoonaataan
tegey. **4** Oo Yoonaataan marinkii uu doonayay inuu uga
gudbo ciidanka reer Falastiin waxaa dhinac kaga yiil buur
dhagax ah, dinaca kalena waxaa kaga yiil buur dhagax
ah, oo middood magaceedu wuxuu ahaa Boosees, oo tan
kale magaceedana waxaa la odhan jiray Seneh. **5** Oo buur
waxay ku tiil xagga woqooyi oo Mikmaash ka horraysa,
oo tan kalena waxay ku tiil xagga koonfureed oo Gebacda
horraysa. **6** Markaasaa Yoonaataan wuxuu ku yidhi ninkii
dhallinyarada ahaa oo hubkiisa u siday, Kaalay, oo ina keen
aan xagga ciidanka buuryoqabka ah u gudubnee, waayo,
waxaa suurtowda in Rabbigu inoo shaqeeyo, maxaa yeelay,
Rabbiga waxba kama hor joogsan karaan inuu ku badbaadiyo
kuwo badan ama kuwo yarba. **7** Oo kii hubka u sidayna
wuxuu ku yidhi, Wax alla waxa qalbigaaga ku jira yeel, oo bal
eeg, waan kula socdaa, oo sida qalbigaagu yahay weeye
kayguna. **8** Markaasaa Yoonaataan wuxuu yidhi, Bal eeg,
nimanka xaggooda ayaynu u gudbaynaa, oo isu muujinaynaa
iyaga. **9** Oo haddii ay inagu yidhaahdaan, Jooga halkiinna
ilaa aannu idiin nimaadno, markaas waxaynu iska joogaynaa
meesheenna, oo una tegi mayno. **10** Laakiinse haddii ay
inagu yidhaahdaan, Kaalaya oo soo fuula, markaasaynu
fuulaynaa, waayo, Rabbigu iyaga gacanteennuu soo geliyey,
oo taasaa calaamadii inoo ahaan doonta. **11** Oo labadoodiiba
waxay isu muujiyeen ciidankii reer Falastiin; markaasay kuwii
reer Falastiin waxay yidhaahdeen, Bal eega Cibraaniyadii

waxay ka soo baxayaan godadkii ay ku dhuunteene. **12** Oo
raggii ciidanku waxay Yoonaataan iyo kii hubkiisa u siday
ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Soo fuula, wax baannu
idin tusaynaaye. Markaasaa Yoonaataan wuxuu ku yidhi
kii hubkiisa u siday, Iga soo daba fuul, waayo, Rabbigu
wuxuu iyaga soo geliyey gacanta reer binu Israa'iil. **13**
Markaasaa Yoonaataan buurtii fantay, kii hubkiisa u sidayna
wuu daba socday, oo kuwii reer Falastiinna way ku hor
dhaceen Yoonaataan, kii hubkiisa u sidayna wuu ka daba
laayay. **14** Yoonaataan iyo kii hubkiisa u siday intii ugu
horraysay oo ay laayeen waxay ahayd in ku dhow labaatan
nin oo ay ku laayeen goob nus tacab ah. **15** Oo cabsi
weyn bay la qadhqadheen kuwii xerada ku jiray, iyo kuwii
duurka joogay iyo dadkii oo dhanba; oo xataa ciidankii, iyo
waxdhacayaashuna way wada gariireen, oo dhulkuna waa
gariiray, haddana waxaa jiray gariir aad iyo aad u weyn.
16 Markaasaa Saa'uul waardiyayaashiisii Gibecaahdii reer
Benyaamiin joogay wax fiiriyeen, oo waxay arkeen dadkii
badnaa oo kala firdhay oo xaggan iyo xaggaa u kala yaacay.
17 Kolkaasaa Saa'uul wuxuu dadkii isaga la jiray ku yidhi,
Bal tiriya, oo eega kii inaga tegey kuu yahay. Oo markay
tiriyeen waxay arkeen inayan Yoonaataan iyo kii hubkiisa u
siday halkaas joogin. **18** Markaasaa Saa'uul wuxuu Axiiyaah
ku yidhi, Sanduuqii Ilaah halkan keen. Waayo, waagaas
sanduuqa Ilaah wuxuu la jiray reer binu Israa'iil. **19** Oo
markuu Saa'uul la hadlayay wadaadkii, rabshaddii ku jirtay
xerada reer Falastiin ayaa sii adkaatay oo sii badatay;
kolkaasaa Saa'uul wuxuu wadaadkii ku yidhi, Gacanta laab.
20 Markaasaa Saa'uul iyo dadkii la jiray oo dhammuba
isa soo wada urursadeen, oo waxay yimaadeen goobtii
dagaalka. Oo bal eeg, nin walba seeftiisii waxay ku dhacday
saaxiibkiis, oo waxaa jiray baabba' aad u weyn. **21** Oo
Cibraaniyadii markii hore la jiray reer Falastiin, oo intay
raaceen xerada la galay, iyagoo dalka ku wareegsan ka
yimid, xataa iyana way soo jeesteen, oo waxay ku darmadeen
reer binu Israa'iilkii la jiray Saa'uul iyo Yoonaataan. **22** Oo
sidaas oo kalena kulli raggii reer binu Israa'iil oo mar hore ku
dhuuntay dalka buuraha leh oo reer Efrayim, iyana markii ay
maqleen in reer Falastiin carareen ayay soo raacdaysteen
oo dagaalkii soo galeen. **23** Sidaasuu Rabbigu maalintaas u
badbaadiyey reer binu Israa'iil; oo dagaalkiina wuxuu u sii
gudbay xagga Beytaawen. **24** Oo maalintaas dadka reer
binu Israa'iil way dhibaataysnaayeen; laakiinse Saa'uul baa
dadkii dhaariyey oo ku yidhi, Ilaa ay fiidkii noqoto, oo aan
cadaawayaashayda ka aarsado ninkii wax cuna inkaaru ha
ku dhacdo. Haddaba dadkii cunto ma dhadhamin innaba. **25**
Oo dadkii oo dhammu waxay soo galeen duurkii, dhulkana
waxaa yiil malab. **26** Oo markii dadkii soo galay duurkii
ayaa malabkii soo dareeray, laakiinse ninna gacanta afka
ma saarin, waayo, dadku waxay ka cabsadeen dhaartii. **27**
Laakiinse Yoonaataan ma uu maqlin markii aabbihiis dadka
dhaarta ku amray, sidaas aawadeed wuxuu soo fidiyey ushii
gacanta ugu jirtay caaraddeedii, oo wuxuu daray malabkii,
markaasuu gacantii afka saaray; oo indhihiisiina aad bay u
iftiimeen. **28** Markaasaa dadkii mid ka mid ahu u jawaabay,
oo ku yidhi, Aabbahaa dadka dhaar buu aad ugu amray oo
yidhi, Maanta ninkii wax cuna inkaaru ha ku dhacdo. Oo
dadkiina way itaal darnaayeen. **29** Markaasaa Yoonaataan
wuxuu yidhi, Aabbahay isagaa dalka dhibay, waan idin
baryayaaye, bal eega sida indhahaygu u iftiimeen, maxaa
yeelay, in yar baan ka dhadhamiyey malabkan. **30** Haddaba
intee bay ka sii fiicnaan lahayd haddii dadku maanta ikhtiyaar
wax uga cuni lahaayeen wixii ay cadaawayaashooda ka
dhaceen ee ay heleen? Waayo, hadday sidaas ahaan lahayd
reer Falastiin dhexdooda layn tan ka weyn baa ku dhici
lahayd. **31** Oo maalintaas waxay reer Falastiin ku laayeen
ilaa Mikmaash iyo tan iyo Ayaaloon; oo dadkuna aad bay u
itaal darnaayeen. **32** Oo dadkiina wixii ay dhaceen ayay
ku boodeen, oo waxay qaateen ido iyo dibi iyo weylo, oo
dhulkay ku qasheen, markaasaa dadkii waxay cuneen hilibkii
oo dhiig leh. **33** Dabadeedna waxaa loo sheegay Saa'uul,
oo lagu yidhi, Bal eeg, dadku Rabbigay ku dembaabaan,
markay cunaan hilib dhiig leh. Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Aad baad u xadgudubteen, haddaba maanta ii soo giringiriya
dhagax weyn. **34** Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Dadka
dhex gala, oo waxaad ku tidhaahdaan, Nin waluba halkan
ha iigu keeno dibigiisa, nin walubana laxdiisa, oo halkan ku
gowraca oo cuna; oo Rabbiga ha ku dembaabina intaad hilib
dhiig leh cuntaan. Habeenkaas dadkii oo dhammu nin waluba
wuxuu keenay dibigiisii, kolkaasay halkaas ku gowraceen. **35**
Markaasaa Saa'uul wuxuu Rabbiga u dhisay meel allabari, oo
taasuna waxay ahayd meeshii allabariga ee ugu horraysay
uu Rabbiga u dhiso. **36** Saa'uulna wuxuu yidhi, Ina keena
aynu reer Falastiin raacdaysannee oo habeennimo mirnee,
oo tan iyo aroortii dhacnee, oo ninkoodna yeynan ka sii
dayn. Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Wax alla wixii kula
wanaagsan samee. Markaasaa wadaadkii wuxuu yidhi, Ina
keena aynu Rabbiga u dhowaannee. **37** Markaasaa Saa'uul
Ilaah talo weyddiistay, oo wuxuu yidhi, Miyaan reer Falastiin
raacdaystaa? Oo ma doonaysaa inaad iyaga soo geliso
gacanta reer binu Israa'iil? Laakiinse maalintaas Ilaah uma
uu jawaabin. **38** Kolkaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Madaxda
reer binu Israa'iil oo dhammay, soo dhowaada, oo maanta
dembiganu wuxuu ku jiray bal soo ogaada oo soo eega. **39**
Waayo, Rabbiga reer binu Israa'iil badbaadiya noloshiisaan
ku dhaartaye, xataa hadduu ku jiray wiilkayga Yoonaataan,
hubaal kaasu wuu dhiman doonaa. Laakiinse dadkii oo dhan
laguma arag nin u jawaabay. **40** Markaasuu reer binu Israa'iil
oo dhan ku yidhi, Idinku dhan joogsada, aniga iyo wiilkayga
Yoonaataanna dhanka kale ayaannu joogsanaynaa. Dadkiina
waxay Saa'uul ku yidhaahdeen, Wixii kula wanaagsan samee.
41 Sidaas daraaddeed Saa'uul wuxuu ku yidhi Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil, Saamiga runta ah na tus. Oo wuxuu
saamigii ku dhacay Yoonaataan iyo Saa'uul, laakiinse dadkii
way baxeen. **42** Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Noo saami
rida aniga iyo wiilkayga Yoonaataan. Dabadeedna saamigii
wuxuu ku dhacay Yoonaataan. **43** Kolkaasaa Saa'uul wuxuu
Yoonaataan ku yidhi, Bal ii sheeg waxaad samaysay. Oo
Yoonaataan wuu u sheegay oo ku yidhi, Xaqiiqa in yar oo
malab ah ayaan ku dhadhamiyey ushii gacanta iigu jirtay
caaraddeedii; haddaba waa inaan dhintaa. **44** Markaasaa
Saa'uul wuxuu ku yidhi, Ilaah saas iyo si ka sii daran ha
sameeyo, waayo, Yoonaataan, hubaal waa inaad dhimataa.
45 Oo dadkii waxay Saa'uul ku yidhaahdeen, Yoonaataan oo
badbaadadan weyn ku dhex sameeyey reer binu Israa'iil,
ma inuu dhintaa? Yaanay noqon; Rabbiga noloshiisaan ku

dhaarannay ee waa inaan tin keliya oo madaxiisu dhulka
ku dhicin; waayo, isagu wuxuu maanta la shaqeeyey Ilaah.
Sidaasay dadkii u samatabbixiyeen Yoonaataan inuusan
dhiman. **46** Markaasaa Saa'uul wuxuu ka hadhay reer
Falastiin raacdaysigoodii; oo reer Falastiinna meeshoodii
bay tageen. **47** Oo markii Saa'uul qabsaday boqortooyada
reer binu Israa'iil wuxuu la diriray kulli cadaawayaashiisii
dhan kasta ka jiray, kuwaasoo ahaa reer Moo'aab, iyo reer
Cammoon, iyo reer Edom, iyo boqorradii reer Soobaah,
iyo reer Falastiin; oo meel kasta oo uu u jeestayba si
xun buu ugu galay. **48** Oo isagu si xoog leh ayuu wax
ku sameeyey, oo wuxuu laayay reer Siiqlag oo reer binu
Israa'iilna wuxuu ka samatabbixiyey gacantii kuwii dhici jiray.
49 Haddaba Saa'uul wiilashiisii waxay ahaayeen Yoonaataan
iyo Yishwii, iyo Melkiishuuca; oo labadiisii gabdhoodna
magacyadoodii waxay ahaayeen Meerab iyo Miikaal; tii
curadda ahayd magaceedu wuxuu ahaa Meerab, tii yaraydna
magaceeda waxaa la odhan jiray Miikaal. **50** Oo naagtii
Saa'uul magaceeduna wuxuu ahaa Axiino'am, oo waxay
ahayd ina Axiimacas; oo sirkaalkii ciidankiisana magiciisu
wuxuu ahaa Abneer, wuxuuna ahaa ina Neer, kaasoo ahaa
Saa'uul adeerkiis. **51** Oo Qiishna wuxuu ahaa Saa'uul
aabbihiis; oo Neer oo ahaa Abneer aabbihiis isna wuxuu
ahaa ina Abii'eel. **52** Oo intii Saa'uul noolaa oo dhan dagaal
kulul oo reer Falastiin ka gees ah ayaa jiray. Oo Saa'uulna
markuu arko nin xoog leh, amase nin daran wuu qaadan
jiray.

15 Markaasaa Samuu'eel wuxuu Saa'uul ku yidhi, Rabbigu
wuxuu ii soo diray inaan kuu subko inaad boqor u
ahaatid dadkiisa reer binu Israa'iil; haddaba bal maqal codka
erayada Rabbiga. **2** Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Reer binu Israa'iil markay Masar ka soo baxeen, Camaaleq
wuxuu ku sameeyey iyo siduu jidka ugu hor joogsaday waan
ogaaday. **3** Haddaba tag oo reer Camaaleq laa, oo waxay
haystaan oo dhan wada baabbi'i, oo iyaga innaba ha u
tudhin, laakiinse wada laa nin iyo naag, iyo dhallaan iyo
caanonuugba, iyo dibi iyo ido, iyo geel iyo dameerroba. **4**
Markaasaa Saa'uul dadkii u yeedhay, oo Tela'iim buu ku
tiriyey, oo waxay noqdeen laba boqol oo kun oo nin oo lug
ah, iyo toban kun oo nin ee reer Yahuudah ah. **5** Kolkaasuu
Saa'uul yimid magaaladii reer Camaaleq, oo dooxadii buu
ugu soo dhuuntay. **6** Markaasaa Saa'uul wuxuu reer Qeyn
ku yidhi, Taga oo ka dhex baxa reer Camaaleq, yaanan
idinku dhex baabbi'ine; waayo, markii ay reer binu Israa'iil oo
dhammu Masar ka soo baxeen waad u wada roonaateen.
Sidaas aawadeed reer Qeyn way ka dhex baxeen reer
Camaaleq. **7** Oo Saa'uul wuxuu reer Camaaleq ku laayay
xagga Xawiilaah ilaa xagga Shuur, taasoo ku taal Masar
horteeda. **8** Oo boqorkii reer Camaaleq oo Agag ahaa isagoo
nool buu qabsaday, laakiinse dadkii kale oo dhan seef buu
ku wada baabbi'iyey. **9** Laakiinse Saa'uul iyo dadkiiba way
reebeen Agag, iyo intii ugu wanaagsanayd oo dhan oo idihii,
iyo dibidii, iyo xoolihii shishislaa, iyo wanankii yaryaraa,
iyo wixii wanaagsanaa oo dhan; oo ma ay doonayn inay
wada baabbi'iyaan; laakiinse waxay wada baabbi'iyeen wixii
la quudhsaday iyo intii liidatay oo dhan. **10** Markaasaa
Samuu'eel waxaa u yimid Eraygii Rabbiga oo ku leh, **11**
Waxaan ka qoomamoonayaa inaan Saa'uul boqor ka dhigay;
waayo, lasocodkaygii dib buu uga noqday, oo mana uu
oofin amarradaydii. Oo Samuu'eelna wuu cadhooday oo
habeenkii oo dhan Rabbiguu u qaylinayay. **12** Markaasaa
Samuu'eel aroor hore kacay, oo wuxuu damcay inuu Saa'uul
ka hor tago; oo waxaa Samuu'eel loo sheegay oo lagu
yidhi, Saa'uul baa yimid Karmel, oo bal eeg, halkaas tiir
xusuus ah ayuu ka taagtay, oo intuu wareegay ayuu gudbay,
oo Gilgaal ku dhaadhacay. **13** Oo Samuu'eelna Saa'uul
buu u yimid; markaasaa Saa'uul ku yidhi isagii, Rabbigu
ha ku barakeeyo; anigu amarkii Rabbiga waan oofiyey. **14**
Markaasaa Samuu'eel wuxuu yidhi, Haddaba waa maxay
micneheedu cidan idaha ee aan dhegahayga ku maqlayaa,
iyo cida dibida ee aan maqlayaa? **15** Oo Saa'uulna wuxuu
yidhi, Reer Camaaleq bay ka keeneen; waayo, dadku
waxay u reebeen intii ugu wanaagsanayd ee idihii iyo
dibidii inay allabari ugu bixiyaan Rabbiga Ilaahaaga ah; intii
kalese dhammaantood waannu baabbi'innay. **16** Markaasaa
Samuu'eel wuxuu Saa'uul ku yidhi, Bal sug, oo anna waxaan
kuu sheegayaa wixii Rabbigu xalay igu yidhi. Markaasuu
yidhi, Bal ii sheeg. **17** Markaasaa Samuu'eel wuxuu yidhi,
In kastoo aad isla yarayd, sow madax lagaagama dhigin
qabiilooyinka reer binu Israa'iil? Oo Rabbigu waa kuu subkay
inaad ahaato boqor u taliya reer binu Israa'iil; **18** oo Rabbigu
sodcaal buu kuu diray, oo kugu yidhi, Tag oo wada baabbi'i
dembilayaasha reer Camaaleq, oo la dirir ilaa ay baabba'aan.
19 Haddaba maxaad Rabbiga codkiisa u addeeci weyday, oo
aadse ugu boodday wixii la dhacay, oo maxaad u samaysay
wixii Rabbiga hortiisa sharka ku ahaa? **20** Markaasaa
Saa'uul wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Waan addeecay Rabbiga
codkiisii, oo waxaan maray jidkii Rabbigu igu diray, oo
Agag oo ah boqorkii reer Camaaleq ayaan keenay, oo
reer Camaaleqna dhammaan waan wada baabbi'iyey. **21**
Laakiinse dadkii wax bay ka qaateen xoolihii la dhacay ee
ahaa ido iyo dibi, iyo waxyaalihii khaaska ahaa ee la nidray
inay Gilgaal allabari ugu bixiyaan Rabbiga Ilaahaaga ah.
22 Markaasaa Samuu'eel yidhi, Rabbigu miyuu aad ugu
farxaa qurbaanno la gubo iyo allabaryo, siduu ugu farxo in
codka Rabbiga la addeeco? Bal eeg, addeeciddu waa ka
wanaagsan tahay allabariga, maqlidduna waa ka wanaagsan
tahay baruurta wananka. **23** Waayo, caasinimadu waxay la
mid tahay dembiga sixirka, madaxadaygguna wuxuu la mid
yahay shar iyo sanam caabudidda. Waxaad diidday Eraygii
Rabbiga, oo sidaas daraaddeed isna wuxuu kuu diiday inaad
boqor sii ahaatid. **24** Markaasaa Saa'uul wuxuu Samuu'eel
ku yidhi, Waan dembaabay, waayo, amarkii Rabbiga, iyo
erayadaadiiba waan ku xadgudbay, maxaa yeelay, dadkii baan
ka cabsaday, codkoodiina waan addeecay. **25** Haddaba waan
ku baryayaaye dembigayga iga cafi, oo mar kale ila noqo, aan
Rabbiga soo caabudee. **26** Oo Samuu'eelna wuxuu Saa'uul
ku yidhi, Kula noqon maayo, waayo, Eraygii Rabbigaad
diidday, oo Rabbigaana kuu diiday inaad sii ahaatid boqor
reer binu Israa'iil u taliya. **27** Oo markii Samuu'eel ka
jeestay oo uu damcay inuu tago, ayuu qabsaday darafkii
khamiiskiisa, wuuna dillaacay. **28** Markaasaa Samuu'eel
isagii ku yidhi, Maanta Rabbigu boqortooyadii reer binu
Israa'iil buu kaa dillaaciyey, wuxuuna siiyey mid deriskaaga
ah oo kaa sii wanaagsan. **29** Kan xoogga reer binu Israa'iil
ahna been sheegi maayo, qoomamaynna maayo; waayo,

isagu ma aha nin qoomamooda. **30** Markaasuu yidhi,
Waan dembaabay; haddaba waan ku baryayaaye, igu
murwee duqowda dadkayga hortooda, iyo reer binu Israa'iil
hortooda, oo mar kale ila noqo aan Rabbiga Ilaahaaga ah
soo caabudee. **31** Haddaba Samuu'eel mar kaluu Saa'uul la
noqday, oo Saa'uulna Rabbiguu soo caabuday. **32** Markaasaa
Samuu'eel wuxuu yidhi, Halkan iigu keena boqorka reer
Camaaleq ee Agag ah. Kolkaasaa Agag u yimid isagoo
qalbi san. Oo wuxuu yidhi, Hubaal geerida qadhaadhkeedii
waa i dhaafay. **33** Oo Samuu'eelna wuxuu ku yidhi, Sida
seeftaadu dumarka u ilmo tirtay, saasoo kalay hooyadaana
dumarka dhexdiisa ugu ilmola'aan doontaa. Oo Samuu'eelna
Agag ayuu cad cad ugu jarjaray Gilgaal dhexdeeda Rabbiga
hortiisa. **34** Markaasaa Samuu'eel Raamaah tegey; oo
Saa'uulna wuxuu tegey xaggii gurigiisii oo ku yiil Gibecaahdii
Saa'uul. **35** Samuu'eelna mar dambe uma iman inuu Saa'uul
soo arko ilaa maalintii uu dhintay; laakiin Samuu'eel baa
Saa'uul u ooyay; oo Rabbiguna wuxuu ka qoomamooday
inuu Saa'uul ka dhigay boqor u taliya reer binu Israa'iil.

16 Markaasaa Rabbigu wuxuu Samuu'eel ku yidhi, War
ilaa goormaad Saa'uul u ooyaysaa, adigoo og inaan
u diiday inuu reer binu Israa'iil boqor u ahaado? Haddaba
geeskaaga saliid ka buuxso oo tag, waxaan kuu dirayaa
Yesay oo ah reer Beytlaxam; waayo, boqor baan wiilashiisa
ka dhex doortay. **2** Oo Samuu'eelna wuxuu yidhi, Sidee
baan u tegi karaa? Waayo, haddii Saa'uul taas maqlo
wuu i dili doonaa. Oo Rabbiguna wuxuu ku yidhi, Waxaad
kaxaysataa qaalin lo' ah, oo waxaad tidhaahdaa, Waxaan u
imid inaan Rabbiga allabari u bixiyo. **3** Oo Yesay allabariga
ugu yeedh, waanan ku tusi doonaa waxaad samayn doonto;
oo waxaad ii subagtaa kii aan kuu magacaabo. **4** Oo
Samuu'eelna wuxuu Rabbigu kala hadlay ayuu sameeyey,
wuxuuna yimid Beytlaxam. Oo odayaashii magaaladuna way
ka hor tageen, iyagoo gariiraya, oo waxay ku yidhaahdeen,
Nabad ma u timid? **5** Markaasuu yidhi, Haah, nabad baan
u imid, waxaanan u imid inaan Rabbiga allabari u bixiyo.
Haddaba isa soo daahiriya, oo kaalaya, meesha allabariga ii
raaca. Markaasuu wuxuu daahirshay Yesay iyo wiilashiisii,
dabadeedna meeshii allabariga buu ugu yeedhay. **6** Oo
markay yimaadeen wuxuu fiiriyey Elii'aab, oo yidhi, Hubaal
kii Rabbigu subkaday ayaa hortiisa jooga. **7** Markaasaa
Rabbigu wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Ha fiirin soojeedkiisa,
ama dhererkiisa, maxaa yeelay, waan diiday isaga. Rabbigu
wax uma arko sida dadku wax u arko, waayo, dadku wuxuu
fiiriyaa muuqashada dusha, Rabbiguse qalbiguu fiiriyaa. **8**
Markaasaa Yesay u yeedhay Abiinaadaab, oo soo mariyey
Samuu'eel hortiisa, Samuu'eelna wuxuu yidhi, Rabbigu kanna
ma uu dooran. **9** Oo haddana Yesay wuu soo hor mariyey
Shammaah. Oo wuxuu yidhi, Rabbigu kanna ma dooran.
10 Yesayna wuxuu Samuu'eel soo hor mariyey toddoba
wiilashiisii ka mid ah. Markaasaa Samuu'eel wuxuu Yesay ku
yidhi, Rabbigu kuwan ma dooran. **11** Samuu'eelna wuxuu
Yesay ku yidhi, War carruurtaadii halkan ma wada joogaan?
Markaasuu yidhi, Weli waxaa hadhay kii ugu yaraa, oo idahuu
ilaalinayaa. Oo haddana Samuu'eel wuxuu Yesay ku yidhi,
Cid u dir oo keen; waayo, innagu fadhiisan mayno jeeruu
halkan yimaado. **12** Markaasuu u cid diray, oo soo geliyey.
Oo isna wuxuu ahaa mid cas, oo soojeed qurxoon, oo
midabkiisuna aad u wanaagsan yahay. Markaasaa Rabbigu
wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Kac, oo subag, waayo, kanu waa
isagii. **13** Markaasaa Samuu'eel qaaday geeskii saliiddu ku
jirtay, wuuna ku subkay isagoo walaalihiis dhex jooga; oo
maalintaas intii ka dambaysay Ruuxii Rabbigu aad buu ugu
soo degay Daa'uud. Dabadeedna Samuu'eel wuu kacay, oo
Raamaah buu tegey. **14** Haddaba Ruuxii Rabbigu Saa'uul
wuu ka tegey, oo ruux shar leh oo xagga Rabbiga ka yimid
ayaa dhibay isagii. **15** Markaasaa Saa'uul addoommadiisii
waxay ku yidhaahdeen, Bal eeg, haatan waxaa ku dhibaya
ruux shar leh oo xagga Ilaah ka yimid. **16** Sayidkayagow,
nagu amar annagoo ah addoommadaada ku hor jooga
inaannu kuu doondoonno nin aad kataaradda u yaqaan; oo
markuu ruuxa sharka leh ee xagga Ilaah ka yimid kugu soo
dego, ayuu kataaradda garaaci doonaa, waanad bogsan
doontaa. **17** Markaasaa Saa'uul wuxuu addoommadiisii ku
yidhi, Ii doona nin aad u yaqaan, oo ii keena. **18** Dabadeedna
raggii dhallinyarada ahaa midkood ayaa ku jawaabay oo yidhi,
Waxaan arkay Yesayga reer Beytlaxam wiil uu dhalay oo aad
u yaqaan sida kataaradda lagu dhufto oo ah nin xoog leh oo
dagaalyahan ah, codkarna ah, oo suurad qurxoon, oo weliba
Rabbiguna wuu la jiraa. **19** Sidaas daraaddeed Saa'uul
wargeeyayaal buu u diray Yesay oo ku yidhi, Wiilkaaga
Daa'uud oo idaha ilaalinaya ii soo dir. **20** Markaasaa Yesay
wuxuu soo kexeeyey dameer ku raran kibis iyo sibraar khamri
ah, iyo orgi yar, oo Saa'uul buu u diray. Wuxuuna ugu sii
dhiibay wiilkiisii Daa'uud. **21** Markaasaa Daa'uud Saa'uul u
yimid, oo hortiisuu soo istaagay, oo isna aad buu u jeclaaday
Daa'uud, oo wuxuu Saa'uul u noqday kii hubka u siday. **22**
Kolkaasaa Saa'uul farriin u diray Yesay oo ku yidhi, Waan ku
baryayaaye, ii daa Daa'uud, hortayda ha joogee, waayo,
isagu aad buu iiga farxiyey. **23** Oo markuu ruuxii sharka
lahaa ee xagga Ilaah ka yimid Saa'uul ku soo degay ayaa
Daa'uud qaatay kataaraddiisii, oo garaacay, dabadeedna
Saa'uul wuu qaboobay, wuuna bogsaday, oo ruuxii sharka
lahaana waa ka tegey.

17 Haddaba reer Falastiin waxay soo wada ururiyeen
ciidammadoodii oo dagaal isu diyaariyey, oo waxay
dhammaantood ku soo wada urureen Sokoh, oo ay reer
Yahuudah leeyihiin, oo waxay soo degeen Efes Dammiim oo
u dhexaysa Sokoh iyo Caseeqaah. **2** Markaasay Saa'uul
iyo raggii reer binu Israa'iilna isa soo wada urursadeen, oo
waxay soo degeen dooxada Eelaah, oo isu diyaariyeen inay
la dagaallamaan reer Falastiin. **3** Oo reer Falastiin waxay
soo istaageen buur dhinac ah, reer binu Israa'iilna waxay
soo istaageen buur dhinacii kale ah; oo waxaana labada qolo
u dhexaysay dooxo. **4** Oo waxaa xeradii reer Falastiin ka
soo baxay nin tiirri ah oo magiciisa la yidhaahdo Goli'ad, oo
reer Gad ah oo dhererkiisuna wuxuu ahaa lix dhudhun iyo
taako. **5** Oo waxaa madaxiisa u saarnaa koofiyad naxaas
ah, dhar bir ahna wuu huwanaa, oo dharka miisaankiisuna
wuxuu ahaa shan kun oo sheqel oo naxaas ah. **6** Oo
lugahana waxaa ugu xidhnaa naxaas, garbaha dhexdoodana
naxaas kale. **7** Oo samayda warankiisuna waxay le'ekayd
dharsameeyaha looxiisa, oo miisaanka afka warankiisuna
wuxuu ahaa lix boqol oo sheqel oo bir ah; oo waxaana

hor socday gaashaansidihiisii. **8** Oo intuu soo istaagay
ayuu ku qayliyey ciidammadii reer binu Israa'iil, oo ku yidhi,
War maxaad ugu soo baxdeen oo aad dagaal isugu soo
diyaariseen? Sow anigu ma ihi reer Falastiin, idinna ma ihidin
addoommadii Saa'uul? Haddaba nin iska soo doorta, oo isna
ha ii soo dhaadhaco. **9** Oo hadduu awoodo inuu ila diriro oo
i dilo, markaas waxaan idiin noqonaynaa addoommadiinnii;
laakiinse haddaan ka adkaado oo dilo isaga, markaas waxaad
noo noqonaysaan addoommo oo waad noo adeegaysaan.
10 Oo kii reer Falastiin wuxuu yidhi, Ciidammada reer binu
Israa'iilow, car, maanta ii soo dira nin ila dirira. **11** Oo Saa'uul
iyo reer binu Israa'iil oo dhammu markay maqleen erayadii
reer Falastiin way nexeen, aad bayna u cabsadeen. **12**
Haddaba Daa'uud wuxuu ahaa wiil uu dhalay nin reer Efraad
ah oo deggan Beytlaxamta reer Yahuudah, oo magiciisana
la yidhaahdo Yesay; oo isna wuxuu lahaa siddeed wiil; oo
ninkaasuna wuxuu ahaa nin duq ah oo joogay wakhtigii
Saa'uul, oo dadkana aad buu ugu dhex gaboobay. **13** Oo
Yesay saddexdiisii wiil oo waaweynayd waxay Saa'uul u
raaceen xagga dagaalka; oo saddexdiisii wiil oo dagaalka
tagtay magacyadoodii waxay ahaayeen Elii'aab kii curadka
ahaa, iyo Abiinaadaab oo ku xigay, iyo kan saddexaad oo
Shammaah ahaa. **14** Oo Daa'uudna wuxuu ahaa kii ugu
yaraa; saddexdii ugu waaweynaydna waxay raaceen Saa'uul.
15 Daa'uudna hadba Saa'uul wuu ka tegi jiray, wuuna ku
soo noqon jiray, inuu idaha aabbihiis Beytlaxam ku daajiyo
aawadeed. **16** Oo kii reer Falastiinna wuu soo dhowaan jiray
subax iyo fiidba, oo wuxuu ismuujiyey afartan maalmood. **17**
Markaasaa Yesay wuxuu wiilkiisii Daa'uud ku yidhi, Waxaad
walaalahaa u qaaddaa eefaah hadhuudhkan duban ah, iyo
tobankan xabbadood ee kibista ah, oo haddiiba xeradii u
qaad oo walaalahaa u gee, **18** oo tobankan xabbadood ee
burcadka ahna waxaad u geeysaa kun-u-taliyahooda, oo
soo eeg sida walaalahaa xaalkoodu yahay, warkooda oo
xaqiiqa ahna ii keen. **19** Haddaba Saa'uul, iyo iyagii, iyo
raggii reer binu Israa'iil oo dhammu, waxay joogeen dooxadii
Eelaah, iyagoo reer Falastiin la diriraya. **20** Markaasaa
Daa'uud aroor hore kacay, oo wuxuu idihii kaga tegey
mid dhawra; dabadeedna intuu tegey ayuu qaaday wixii
Yesay ku amray. Markaasuu yimid meeshii gaadhifardoodku
tubnaa, intii ciidankii goobta dagaalka u baxayay ay dirirta u
qaylinayeen. **21** Oo reer binu Israa'iil iyo reer Falastiin dagaal
bay isugu soo diyaariyeen, iyadoo ciidanba ciidanka kale ka
gees yahay. **22** Oo Daa'uud wuxuu alaabtiisii kaga tegey
kii alaabta dhawrayay gacantiisii, wuuna ku orday ciidankii,
oo intuu walaalihiis u tegey ayuu salaamay. **23** Oo intuu
walaalihiis la hadlayay, bal eeg, waxaa soo baxay tiirrigii reer
Falastiin ee Gad ka yimid, ee magiciisa Goli'ad la odhan jiray,
isagoo ka soo dhex baxay safafkii reer Falastiin, oo wuxuu ku
hadlay erayadiisii hore oo kale; Daa'uudna taas wuu maqlay.
24 Oo raggii reer binu Israa'iil oo dhammu markii ay ninkii
arkeen ayay ka carareen, aad bayna uga cabsadeen. **25**
Oo raggii reer binu Israa'iilna waxay yidhaahdeen, War ma
aragteen ninkan soo baxay? Hubaal wuxuu u soo baxay inuu
reer binu Israa'iil careeyo; oo waxay noqon doontaa in ninkii
isaga dila uu boqorku taajir ka dhigi doono oo maal badan
siin doono; gabadhiisuuna siin doonaa, oo reerka aabbihiisna
ku dhex xorayn doonaa reer binu Israa'iil. **26** Markaasaa
Daa'uud raggii dhinaciisa taagnaa la hadlay, oo ku yidhi,
Ninkii dila midkan reer Falastiin, oo ceebta ka qaada reer
binu Israa'iil, maxaa lagu samayn doonaa? Oo bal yuu yahay
buuryoqabkan reer Falastiin ee Ilaaha nool ciidammadiisa
caraysan karaa? **27** Oo dadkiina waxay ugu jawaabeen,
oo ku yidhaahdeen, Sidan baa lagu samayn doonaa ninkii
dila. **28** Oo markuu ragga la hadlayay Elii'aab oo ahaa
walaalkiisii ugu weynaa ayaa maqlay, oo Elii'aabna aad buu
ugu cadhooday Daa'uud oo wuxuu ku yidhi, War maxaad u
soo dhaadhacday? Oo bal yaad uga soo kacday xayntii idaha
ahayd oo cidlada joogtay? Anigu waan aqaan kibirkaaga,
iyo xumaanta qalbigaaga ku jirta, waayo, waxaad u timid
inaad dagaalka fiirsato. **29** Markaasaa Daa'uud ku yidhi,
Bal maxaan haatan sameeyey? Sow hadal uun ma aha?
30 Markaasuu isagii uga jeestay mid kale, oo sidii oo kaluu
kula hadlay; oo dadkiina sidii hore oo kalay ugu jawaabeen.
31 Oo erayadii Daa'uud ku hadlay markii la maqlay ayaa
Saa'uul loo warramay, oo isna wuu u soo cid diray. **32** Oo
Daa'uudna wuxuu Saa'uul ku yidhi, Ninna yuusan u cabsan
isaga aawadiis; anoo addoonkaaga ah ayaan u tegi doonaa
oo la diriri doonaa midkan reer Falastiin. **33** Oo Saa'uulna
wuxuu Daa'uud ku yidhi, Adigu ma awoodid inaad la dirirto
midkan reer Falastiin, waayo, waxaad tahay wiil yar, isna
dagaalyahan buu ahaa tan iyo yaraantiisii. **34** Oo Daa'uudna
wuxuu Saa'uul ku yidhi, Anoo addoonkaaga ah waxaan hayn
jiray idaha aabbahay, oo haddii libaax ama orso yimaado,
oo idaha nayl yar ka qaato, **35** waan ka daba ordi jiray, oo
intaan wax ku dhufto ayaan afkiisa ka soo bixin jiray; oo
hadduu igu soo boodana intaan gadhka ku dhego ayaan dili
jiray. **36** Anoo addoonkaaga ah libaaxii iyo orsadiiba waan
dilay; oo midkan reer Falastiin oo buuryoqabka ahuna iyagoo
kaluu noqon doonaa, waayo, wuxuu careeyey ciidammadii
Ilaaha nool. **37** Oo Daa'uud wuxuu haddana yidhi, Rabbiga
iga samatabbixiyey ciddiyihii libaaxa iyo ciddiyihii orsada
ayaa haddana iga samatabbixin doona gacanta midkan reer
Falastiin. Markaasaa Saa'uul wuxuu Daa'uud ku yidhi, Tag,
Rabbigu ha kula jiree. **38** Markaasaa Saa'uul Daa'uud u
xidhay dharkiisii, oo madaxiisana u saaray koofiyad naxaas
ah, oo wuxuu kaloo huwiyey dhar bir ah. **39** Oo Daa'uudna
seeftii buu ku kor xidhay dharkiisii, oo wuxuu isku dayay
inuu socdo, waayo, ma uu tijaabin. Markaasaa Daa'uud
wuxuu Saa'uul ku yidhi, Kuwan kuma socon karo; waayo, ma
aanan tijaabin. Markaasaa Daa'uud iska dhigay. **40** Wuxuuse
gacanta ku qaatay ushiisii, oo biyo mareenkuu ka sii doortay
shan dhagax oo siman, oo wuxuu ku ritay kolaygii adhijirka
ee uu haystay, kaasoo ahaa qandigiisii, oo wadhafkiisiina
gacantuu ugu jiray; markaasuu u soo dhowaaday ninkii
reer Falastiin. **41** Oo ninkii reer Falastiinna Daa'uud buu
u soo dhowaaday; ninkii gaashaanka u sidayna wuu hor
socday. **42** Oo markii kii reer Falastiin wax fiiriyey, wuxuu
arkay Daa'uud, wuuna quudhsaday; waayo, wuxuu ahaa
wiil yar uun, oo cas, oo soojeed qurxoon. **43** Markaasaa
kii reer Falastiin wuxuu Daa'uud ku yidhi, War anigu ma
eey baan ahay waadiga ulo ii soo qaataye? Oo kii reer
Falastiin Daa'uud buu ku habaaray magacyadii ilaahyadiisii.
44 Kii reer Falastiinna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Ii kaalay
oo hilibkaagaan siin doonaa haadka hawada iyo dugaagga
duurka. **45** Markaasuu Daa'uud kii reer Falastiin ku yidhi,

Adigu waxaad ii soo qaadatay seef iyo waran iyo hoto;
aniguse waxaan kuula imid magaca Rabbiga ciidammada,
kaasoo ah Ilaaha ciidammada reer binu Israa'iil ee aad
caraysiisay. **46** Maanta Rabbigu gacantayduu ii soo kaa
gelin doonaa; waanan ku dili doonaa, oo madaxaanan kaa
gooyn doonaa; oo maanta meydka reer Falastiin ciidankooda
waxaan siin doonaa haadka hawada, iyo dugaagga dhulka,
si dunida oo dhammu ay u ogaato in Ilaah ku dhex jiro reer
binu Israa'iil; **47** iyo si uu shirkan oo dhammu u ogaado inaan
Rabbigu wax ku badbaadin seef iyo waran; waayo, dagaalka
Rabbigaa leh, oo gacantayaduu idinku soo ridi doonaa. **48**
Oo markii kii reer Falastiin soo kacay oo uu u soo dhowaaday
inuu Daa'uud ka hor tago, ayaa Daa'uud soo dhaqsaday
oo ku soo orday xaggii ciidanka inuu ka hor tago kii reer
Falastiin. **49** Markaasaa Daa'uud gacanta geliyey kolaygiisii,
oo dhagax kala soo baxay, oo intuu wadhfiyey ayuu kii reer
Falastiin wejiga kaga dhuftay, oo dhagaxiina wejigiisuu dalaq
yidhi, markaasuu dhulka afgembi ugu dhacay. **50** Sidaasuu
Daa'uud kii reer Falastiin kaga adkaaday wadhaf iyo dhagax,
oo wuu ku dhuftay, wuuna dilay; laakiinse Daa'uud gacanta
seefu uguma jirin. **51** Markaasaa Daa'uud orday oo ag
istaagay kii reer Falastiin, oo wuxuu ka qaatay seeftiisii, oo
galkii ka soo bixiyey, oo intuu ku bireeyey ayuu madaxiina
kaga gooyay. Oo kuwii reer Falastiinna markay arkeen in
tiirrigoodii dhintay ayay carareen. **52** Markaasay raggii reer
binu Israa'iil iyo raggii reer Yahuudah kaceen oo qayliyeen
oo waxay eryadeen reer Falastiin, tan iyo dooxadii iyo
ilaa irdaha Ceqroon. Oo dhaawicii reer Falastiinna waxay
ku dhaceen jidka Shacarayim, iyo tan iyo Gad iyo ilaa
Ceqroon. **53** Oo reer binu Israa'iilna way ka noqdeen reer
Falastiinkii ay eryanayeen, oo xeradoodiina way dhaceen.
54 Markaasaa Daa'uud madaxii kii reer Falastiin qaaday,
oo Yeruusaalem keenay, laakiinse hubkiisii teendhadiisuu
dhigay. **55** Oo Saa'uulna markuu arkay Daa'uud oo u baxaya
kii reer Falastiin ayuu Abneer oo ahaa sirkaalkii ciidanka ku
yidhi, Abneer, yarkanu waa ina ayo? Oo Abneerna wuxuu ku
yidhi, Boqorow, noloshaadaan ku dhaartaye, kuuma sheegi
karo. **56** Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi, Soo haybso
yarka ina ayihiisa. **57** Oo markii Daa'uud ka soo noqday
diliddii kii reer Falastiin ayaa Abneer kexeeyey oo Saa'uul
hor keenay isagoo gacanta ku wata madaxii kii reer Falastiin.
58 Markaasaa Saa'uul ku yidhi, Inanyahow, ina ayaad tahay?
Oo Daa'uudna wuxuu ugu jawaabay, Waxaan ahay wiilkii
addoonkaaga Yesay ee reer Beytlaxam.

18 Oo markii uu dhammeeyey lahadliddii uu Saa'uul
la hadlayay ayay naftii Yoonaataan ku xidhantay
naftii Daa'uud, oo Yoonaataan wuxuu isaga u jeclaaday
sidii naftiisa. **2** Oo maalintaasaa Saa'uul qaatay oo mar
dambena uma uu oggolaan inuu gurigii aabbihiis tago. **3**
Markaasaa Yoonaataan iyo Daa'uud axdi dhigteen, maxaa
yeelay, wuxuu isaga u jeclaaday sidii naftiisii. **4** Markaasaa
Yoonaataan iska bixiyey khamiiskiisii uu huwanaa, oo Daa'uud
siiyey, iyo dharkiisii, iyo xataa seeftiisii, iyo qaansadiisii,
iyo suundhabarkiisii. **5** Oo Daa'uudna meel alla meeshii
Saa'uul u diro ayuu tegi jiray, wuuna ku guulaysan jiray;
oo Saa'uulna wuxuu madax uga dhigay raggii dagaalka,
oo taasuna way la wanaagsanayd dadkii oo dhan iyo
addoommadii Saa'uul oo dhanba. **6** Oo markay yimaadeen,
markii Daa'uud ka soo noqday layntii reer Falastiin, dumarkii
baa waxay ka yimaadeen magaalooyinkii reer binu Israa'iil
oo dhan si ay Boqor Saa'uul uga hor tagaan iyagoo gabyaya
oo cayaaraya, oo faraxsan oo daf iyo alaabtii muusikada
tumaya. **7** Oo dumarkiina midba midda kalay gabay u
celisay, iyagoo cayaaraya, oo waxay yidhaahdeen, Saa'uul
wuxuu laayay kumanyaalkiisii, Daa'uudna wuxuu laayay
tobanyaalkiisii kun. **8** Saa'uulna aad buu u cadhooday,
oo hadalkaas ayuu ka xumaaday, wuxuuna yidhi, Waxay
Daa'uud ku sheegeen tobanyaal kun, laakiinse aniga waxay
igu sheegeen kumanyaal; oo maxaa intaas ka badan oo
uu heli lahaa boqortooyada mooyaane? **9** Oo Saa'uulna
maalintaas dabadeed Daa'uud si xun buu u fiirin jiray. **10**
Oo subaxdii dambe ruux xun oo xag Ilaah ka yimid ayaa ku
soo degay Saa'uul, oo sidii nebi ayuu wax ugu sii sheegay
guriga dhexdiisa. Markaasaa Daa'uud wuxuu gacanta ku
dhuftay kataarad siduu maalin walba yeeli jiray; oo Saa'uulna
gacantuu ku haystay warankiisii. **11** Oo wuxuu yidhi, Daa'uud
derbigaan ku qodbi doonaa. Markaasaa Saa'uul warankii
ku soo ganay. Daa'uudna laba jeer buu ka gabbaday. **12**
Oo Saa'uulna Daa'uud buu ka cabsanayay, maxaa yeelay,
Rabbigaa isaga la jiray, wuuna ka tegey Saa'uul. **13** Sidaas
daraaddeed Saa'uul wuu iska fogeeyey isagii, oo wuxuu ka
dhigay sirkaal kun u taliya; isaguna dadka hortiisuu ka bixi
jiray, soona geli jiray. **14** Oo Daa'uudna wuu ku guulaysan
jiray socodkiisa oo dhan, Rabbiguna wuu la jiray. **15** Oo
Saa'uulna markuu arkay in Daa'uud aad u guulaystay ayuu
la yaabay. **16** Laakiinse reer binu Israa'iil iyo reer Yahuudah
oo dhanba Daa'uud aad bay u jeclaayeen; waayo, isagu
hortooduu ka bixi jiray, soona geli jiray. **17** Oo Saa'uulna
wuxuu Daa'uud ku yidhi, Bal eeg, gabadhayda weyn oo
Meerab ah ayaan kuu siinayaa inaad guursato; laakiinse
waa inaad ii xoog badnaato oo aad dagaallada Rabbigana
dirirto. Waayo, Saa'uul wuxuu isyidhi, Yuusan gacantayda
ku bixin, laakiinse gacanta reer Falastiin ha ku baxo. **18**
Markaasaa Daa'uudna wuxuu Saa'uul ku yidhi, War yaan
ahay, oo noloshaydu waa maxay, amase reer aabbahay
xaggay ka joogaan reer binu Israa'iil, inaan ahaado wiilkii
boqorku soddogga u ahaa? **19** Laakiinse wakhtigii Saa'uul
gabadhiisii Meerab ahayd Daa'uud loo guurin lahaa, waxaa
la siiyey oo loo guuriyey Cadrii'eel oo reer Mexolaad ahaa.
20 Oo gabadhii Saa'uul oo Miikaal ahayd ayaa Daa'uud
jeclaatay. Markaasaa Saa'uul loo sheegay, oo taasuna isagii
way ka farxisay. **21** Markaasaa Saa'uul wuxuu isyidhi, Dabin
ha ku noqotee, isaga waan siin iyada, si ay gacanta reer
Falastiin isaga gees uga ahaato. Sidaas aawadeed Saa'uul
wuxuu Daa'uud ku yidhi, Adigu maanta waxaad mar labaad
noqonaysaa wiilkii aan soddogga u ahaa. **22** Markaasaa
Saa'uul wuxuu addoommadiisii ku amray oo ku yidhi, Daa'uud
hoos ahaan ula hadla, oo waxaad ku tidhaahdaan, Bal eeg,
boqorku wuu kugu farxay, oo addoommadiisa oo dhammuna
way ku jecel yihiin; haddaba sidaas daraaddeed boqorku
soddog ha kuu noqdo. **23** Oo addoommadii Saa'uulna
erayadaas waxay u sheegeen Daa'uud. Oo Daa'uudna wuxuu
yidhi, Ma waxay idinla tahay inay fudud dahay inaan ahaado
wiilkii boqorku soddogga u ahaa, anigoo ah nin miskiin ah oo
weliba derejo yar? **24** Oo Saa'uul addoommadiisiina way

u soo sheegeen oo ku yidhaahdeen, Daa'uud sidaasuu u
hadlay. **25** Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Sidan Daa'uud ku
dhaha, Boqorku waxba yarad kaa dooni maayo, boqol buuryo
oo reer Falastiin oo boqorka cadaawayaashiisa looga aarguto
mooyaane. Haddaba Saa'uul wuxuu damcay inuu Daa'uud u
gacangeliyo reer Falastiin. **26** Oo addoommadiisiina markay
Daa'uud erayadaas u soo sheegeen ayaa Daa'uud aad
ugu farxay inuu ahaado wiilkii boqorku soddogga u ahaa.
Maalmahaasuna ma ay dhammaan; **27** markaasaa Daa'uud
kacay oo tegey isagii iyo raggiisiiba, oo waxay reer Falastiin
ka soo laayeen laba boqol oo nin; markaasaa Daa'uud
buuryadoodii keenay, oo boqorkii bay siiyeen tiradoodii oo
dhan, si Daa'uud u noqdo wiilkii boqorku soddogga u ahaa.
Saa'uulna wuu siiyey gabadhiisii Miikaal inay naag u noqoto.
28 Oo Saa'uulna wuu arkay wuuna ogaa in Rabbigu Daa'uud
la jiro; oo Saa'uul gabadhiisii Miikaal ahaydna Daa'uud bay
caashaqday. **29** Saa'uulna aad buu uga sii cabsanayay
Daa'uud; oo Saa'uulna had iyo goorba Daa'uud cadow buu
u ahaa. **30** Markaasaa waxaa soo baxay amiirradii reer
Falastiin; oo sidii ay marar badan u soo bixi jireen, ayaa
Daa'uud ka sii guul badnaa addoommadii Saa'uul oo dhan;
oo sidaas aawadeed magiciisii aad iyo aad buu caan u
noqday.

19 Markaasaa Saa'uul la hadlay wiilkiisii Yoonaataan iyo
addoommadiisii oo dhan, oo wuxuu ku amray inay
Daa'uud dilaan. **2** Laakiinse Saa'uul wiilkiisii Yoonaataan
ahaa Daa'uud aad buu ugu farxay. Markaasaa Yoonaataan
wuxuu Daa'uud u sheegay oo ku yidhi, Aabbahay Saa'uul
wuxuu doonayaa inuu ku dilo. Haddaba waan ku baryayaaye,
subaxdii digtoonow, oo intaad meel qarsoon gashid dhuumo;
3 oo anigu waan tegayaa, oo beerta aad ku jirto dhexdeeda
ayaan aabbahay ag istaagayaa, oo xaggaagaan aabbahay
kala hadlayaa, oo hadday wax jiraanna waan kuu soo
sheegayaa. **4** Oo Yoonaataanna wax wanaagsan ayuu
aabbihiis Saa'uul uga sheegay Daa'uud, oo ku yidhi,
Addoonkaaga Daa'uud ha ku dembaabin, maxaa yeelay,
isagu kuguma uu dembaabin, oo shuqulladiisuna xaggaaga
aad bay ugu wanaagsanaayeen, **5** waayo, intuu isku
biimeeyey ayuu kii reer Falastiin dilay, oo Rabbiguna guul
weyn buu u sameeyey reer binu Israa'iil oo dhan. Waad
aragtay, waanad ku faraxday, haddaba maxaad dhiig aan
xaq qabin ugu dembaabaysaa inaad sababla'aan Daa'uud u
disho? **6** Markaasaa Saa'uul maqlay codkii Yoonaataan,
oo wuxuu ku dhaartay nolosha Rabbiga inaan Daa'uud la
dilayn. **7** Dabadeedna Yoonaataan Daa'uud buu u yeedhay,
oo u sheegay waxyaalahan oo dhan. Markaasaa Yoonaataan
Daa'uud u keenay Saa'uul, oo uu hor joogay sidii waagii hore.
8 Oo haddana mar kale waxaa dhacay dagaal. Markaasaa
Daa'uud baxay oo la diriray reer Falastiin, oo intuu aad
u laayay ayay ka hor carareen. **9** Oo haddana ruux xun
oo xagga Rabbiga ka yimid ayaa ku soo degay Saa'uul
isagoo gurigiisa dhex fadhiya oo warankiisii gacanta ugu
jiro; markaasaa Daa'uud gacanta ku dhuftay kataaraddii. **10**
Oo Saa'uulna wuxuu damcay inuu Daa'uud wareemo oo uu
derbiga ku qodbo; laakiinse wuu ka cararay Saa'uul hortiisii
oo Saa'uul wuxuu warankii ka taagay derbigii. Daa'uudna wuu
cararay, oo habeenkaasuu baxsaday. **11** Markaasaa Saa'uul
rag u diray Daa'uud gurigiisii, oo wuxuu ku yidhi, Dhawra oo
subaxdii isaga dila. Markaasaa Miikaal oo Daa'uud naagtiisii
ahayd ayaa warkii u sheegtay, oo ku tidhi, Haddaadan caawa
naftaada la baxsan, berri waa lagu dilayaa. **12** Haddaba
Miikaal waxay Daa'uud ka dejisay daaqaddii; oo isna intuu
tegey ayuu cararay, waana baxsaday. **13** Markaasaa Miikaal
waxay soo qaadday sanam oo sariirtay saartay, oo waxay
madaxa u dhigtay barkin dhogor riyood ah, waxayna ku
dedday dhar. **14** Oo markii Saa'uul rag u soo diray inay
Daa'uud soo kexeeyaan ayay ku tidhi, Wuu bukaa. **15**
Markaasaa Saa'uul raggii soo diray inay Daa'uud soo arkaan,
oo wuxuu ku yidhi, Isagoo sariirta ku jiifa ii keena aan dilee.
16 Oo raggiina markay gurigiisii soo galeen ayay arkeen
sanamkii oo sariirta saaran oo barkin dhogor riyood ahu
madaxa u taal. **17** Kolkaasaa Saa'uul wuxuu Miikaal ku
yidhi, Naa maxaad saas iigu khiyaanaysay oo cadowgayga
u sii daysay inuu baxsado? Miikaalna waxay Saa'uul ugu
jawaabtay, Wuxuu igu yidhi, I sii daa, yaanan ku diline.
18 Haddaba Daa'uud wuu cararay oo wuu baxsaday, oo
wuxuu Samuu'eel ugu yimid Raamaah, oo u sheegay kulli
wixii Saa'uul ku sameeyey oo dhan. Markaasaa isaga iyo
Samuu'eel waxay tageen oo degeen Naayood. **19** Saa'uulna
waa loo soo sheegay, oo lagu yidhi, Daa'uud wuxuu joogaa
Naayood oo Raamaah ku taal. **20** Markaasaa Saa'uul rag u
soo diray inay Daa'uud soo qabtaan; oo iyana markay arkeen
guutadii nebiyada ahayd oo wax sheegaya, iyo Samuu'eel
oo dhex taagan oo madax u ah ayaa ruuxii Rabbigu ku
soo degay raggii Saa'uul soo diray, oo iyana wax bay sii
sheegeen. **21** Oo taas markii Saa'uul loo sheegay ayuu
haddana soo diray rag kale, oo iyana wax bay sii sheegeen.
Oo haddana mar saddexaad ayaa Saa'uul rag kale soo
diray, oo iyana wax bay sii sheegeen. **22** Markaasaa isagiina
Raamaah tegey, oo wuxuu yimid ceelka weyn oo ku yaal
Sekuu, dabadeedna dadkii buu wax weyddiiyey oo ku yidhi,
Samuu'eel iyo Daa'uud xaggee bay joogaan? Oo waxaa
lagu yidhi, Waxay joogaan Naayood oo Raamaah ku taal.
23 Markaasuu wuxuu tegey Naayood oo Raamaah ku taal;
markaasaa isagiina waxaa ku soo degay ruuxii Ilaah, oo
wuu sii socday, oo sidii nebi buu wax u sheegay tan iyo
ilaa uu yimid Naayood oo Raamaah ku taal. **24** Oo isna
dharkii buu iska siibay, oo Samuu'eel hortiisuu wax ku sii
sheegay, oo halkaasuu jiifay isagoo qaawan maalintii oo
dhan iyo habeenkii oo dhan. Oo sidaas daraaddeed waxay
yidhaahdaan, Saa'uulna ma nebiyaduu ka mid yahay?

20 Markaasaa Daa'uud wuxuu ka cararay Naayood oo
Raamaah ku taal, oo intuu Yoonaataan u yimid ayuu
ku yidhi, War maxaan sameeyey? Oo dembigaygu waa
maxay? Oo dembiga aan aabbahaa ku sameeyey ee uu
naftayda u doonayaa waa maxay? **2** Oo isna wuxuu ku yidhi,
Yaanay noqon, adigu dhiman maysid. Aabbahay wax yar iyo
wax weyn toona ma sameeyo wixii uu daaha iiga qaaday
mooyaane. Maxaa aabbahay waxaas oo kale iiga qarinaya?
Saas ma aha. **3** Oo haddana Daa'uud wuu dhaartay oo yidhi,
Aabbahaa aad buu u og yahay inaad raalli iga tahay; oo
wuxuu isyidhaahdaa, Yuusan Yoonaataan tan ogaanin waaba
intaasoo uu ka caool xumaadaaye; laakiinse sida runta ah,
waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa iyo adiga naftaada
inaan aniga iyo dhimasho waxba noo dhaxayn tallaabo

mooyaane. **4** Markaasaa Yoonaataan wuxuu Daa'uud ku
yidhi, Wax alla wixii naftaadu jeceshahayba waan kuu samayn
doonaa. **5** Oo Daa'uudna Yoonaataan buu ku yidhi, Bal eeg,
berrito bil baa dhalanaysa, oo waa inaanan ka baaqan inaan
boqorka cunto ula fadhiisto, laakiinse i sii daa, aan tagee, oo
aan ilaa maalinta saddexaad duurka ku dhuuntee. **6** Oo haddii
aabbahaa i waayo, waxaad ku tidhaahdaa, Daa'uud aad buu
fasax ii weyddiistay inuu magaaladiisii Beytlaxam ku ordo;
waayo, ehelkiisii oo dhan ayaa halkaas ku bixinaya allabarigii
sannadka. **7** Hadduu kugu yidhaahdo, Waa hagaag, anoo
addoonkaaga ah nabad baan helayaa. Laakiinse hadduu
cadhoodo, bal ogow inuu shar maaggan yahay. **8** Sidaas
daraaddeed anoo addoonkaaga ah ii roonow; waayo, adigu
waxaad ila dhigatay axdi xagga Rabbiga ah. Laakiinse
haddaan dembi galay, adiguba i dil; bal maxaad aabbahaa
iigu geeynaysaa? **9** Markaasaa Yoonaataan wuxuu yidhi,
Taasu ha kaa fogaato, waayo, haddaan ogahay in aabbahay
maaggan yahay inuu shar kugu sameeyo, sow kuuma soo
sheegeen? **10** Kolkaasaa Daa'uud wuxuu Yoonaataan ku
yidhi, Haddii aabbahaa si xun ugu jawaabo bal yaa ii soo
sheegaya? **11** Oo Yoonaataanna wuxuu Daa'uud ku yidhi,
Kaalay oo ina keen aan duurka tagnee. Oo labadoodiiba
waxay tageen duurka. **12** Markaasaa Yoonaataan wuxuu
Daa'uud ku yidhi, Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil ahu,
markhaati ha ka ahaado; berrito ama saa dambe haddaa
oo kale, markii aan aabbahay soo calool baadho, hadduu
wanaag kuu qabo, sow kuu soo cid diri maayo, oo daaha
kaaga qaadi maayo wuxuu maaggan yahay oo dhan? **13**
Hadday aabbahay ka farxin lahayd inuu shar kugu sameeyo
oo aanan daaha kaaga qaadin, oo aanan weliba ku dirin si
aad nabdoonaan ugu tagtid, Rabbigu saas iyo ka sii daran
ha igu sameeyo; Rabbiguna ha kuula jiro siduu aabbahay ula
jiray oo kale. **14** Waa inaanad raxmadda Rabbiga i tusin
intaan noolahay oo keliya, si aanan u dhiman, **15** laakiinse
raxmaddaada waa inaanad ka gooyn reerkayga weligaa,
oo xataa ma aha markii Rabbigu cadaawayaashaada ka
dhammeeyo dhulka. **16** Sidaasuu Yoonaataan axdi ula
dhigtay reerkii Daa'uud, oo yidhi, Taas wuxuu Rabbigu ka
doonayaa cadaawayaasha Daa'uud gacantooda. **17** Oo
Yoonaataan mar kaluu Daa'uud dhaariyey, jacaylkii uu u
qabay aawadiis, waayo, wuxuu isaga u jeclaa siduu naftiisa
u jeclaa oo kale. **18** Markaasaa Yoonaataan wuxuu isagii
ku yidhi, Berrito bil baa dhalanaysa oo waa lagu waayi
doonaa, maxaa yeelay, kursigaagu wuu madhnaan doonaa.
19 Markaad saddex maalmood joogto dabadeed waa inaad
dhaqsataa oo aad tagtaa halkaad ku dhuumatay markii
xaalkanu dhacay, oo waa inaad sii ag joogtaa dhagixii
Kalategidda. **20** Oo anna waxaan meeshaas dhinaceeda ku
soo gani doonaa saddex fallaadhood, sidii anigoo calaamad
ku ganaya. **21** Oo bal eeg, wiil yar baan u soo diri doonaa, oo
waxaan ku odhan doonaa, Tag oo fallaadhihii soo doondoon.
Haddaba haddaan yarka ku idhaahdo, War fallaadhihii waa
kaa sokeeyaan, soo qaad oo kaalay; waayo, nabad baa
kuu jirta oo waxyeello lama arko, Rabbiga noloshiisaan ku
dhaartaye. **22** Laakiinse haddaan wiilka ku idhaahdo, War
fallaadhihii waa kaa shisheeyaan; markaas iska tag, waayo,
Rabbigu wuu ku diray. **23** Oo xagga xaalkii aynu ka hadalnay,
bal eeg, aniga iyo adiga waxaa inoo dhexeeya Rabbiga
weligiisba. **24** Sidaasaa Daa'uud duurka ugu dhex dhuuntay,
oo markii bishii dhalatay ayaa boqorkii u fadhiistay inuu wax
cuno. **25** Markaasaa boqorkii wuxuu ku fadhiistay kursigiisii,
sidii mararkii hore oo kale, kaasuna wuxuu ahaa kursigii
derbiga ag yiil; oo Yoonaataanna wuu istaagay, Abneerna
wuxuu dhinac fadhiistay Saa'uul, laakiinse meeshii Daa'uud
way madhnayd. **26** Habase yeeshee Saa'uul maalintaas
waxba kuma uu hadlin, waayo, wuxuu u maleeyey in wax ku
dhaceen, oo wuxuu isyidhi, Ma uu nadiifsana, hubaal isagu
ma uu nadiifsana. **27** Oo maalintii ka dambaysay galabtii
bishu dhalatay, taasoo ahayd maalintii labaad, Daa'uud
meeshiisii way madhnayd, markaasaa Saa'uul wuxuu wiilkiisii
Yoonaataan ku yidhi, War wiilka Yesay muxuu cuntada
ugu iman waayay shalay iyo maantaba? **28** Markaasaa
Yoonaataan wuxuu Saa'uul ugu jawaabay, Daa'uud aad
buu fasax ii weyddiistay inuu Beytlaxam tago, **29** oo wuxuu
yidhi, Waan ku baryayaaye, i sii daa, aan tagee, waayo,
ehelkayagii baa magaalada allabari ku leh, oo walaalkay
baa igu amray inaan halkaas joogo, haddaba haddii aad
raalli iiga tahay i sii daa aan tagee oo walaalahay soo arkee,
waan ku baryayaaye. Oo sidaas daraaddeed buu u iman
waayay miiska boqorka. **30** Markaasaa Saa'uul aad ugu
cadhooday Yoonaataan, oo wuxuu ku yidhi, Kaagan naag
qalloocan oo caasiyad ah inankeed ahow, war sow ma aan
ogi inaad wiilka Yesay dooratay adoo ceeb u soo jiidaya
naftaada iyo cawrada hooyadaa? **31** Waayo, inta wiilka
Yesay dhulka ku nool yahay, adiga iyo boqortooyadaada
midna dhismi maayo. Sidaas daraaddeed u cid dir oo soo
kexee, waayo, hubaal wuu dhimanayaa. **32** Markaasaa
Yoonaataan wuxuu u jawaabay aabbihiis Saa'uul oo ku yidhi,
Maxaa loo dilayaa? Oo bal muxuu sameeyey? **33** Kolkaasaa
Saa'uul warankiisii ku soo gantaalay si uu u dilo. Sidaasaa
Yoonaataan taas ku ogaaday in aabbihiis maagganaa inuu
Daa'uud dilo. **34** Oo Yoonaataanna miiskuu kala kacay
cadho kulul, oo bisha maalinteedii labaadna waxba ma cunin,
waayo, wuxuu u calool xumaaday Daa'uud aawadiis, maxaa
yeelay, aabbihiis baa ceeb ku sameeyey. **35** Oo subaxdii
dambe ayuu Yoonaataan duurka tegey wakhtigii uu Daa'uud
la ballamay isagoo wata wiil yar. **36** Markaasuu wiilkii yaraa
ku yidhi, Orod hadda oo soo doondoon fallaadhaha aan
ganayo. Oo intii yarkii sii ordayay ayuu fallaadh shishadiisa
ku ganay. **37** Oo yarkii markuu yimid meeshii Yoonaataan
fallaadhii ku soo ganay ayaa Yoonaataan ka soo daba
qayliyey yarkii, oo ku yidhi, War sow fallaadhii kaama sii
shishayso? **38** Oo haddana Yoonaataan wuxuu ka soo daba
dhawaaqay wiilkii oo ku yidhi, War dheeree oo dhaqso oo
ha joogsan. Markaasaa Yoonaataan yarkiisii soo ururiyey
fallaadhihii oo sayidkiisii u yimid. **39** Laakiin yarku waxba ma
ogayn, Yoonaataan iyo Daa'uud keliya ayaase xaalka ogaa.
40 Markaasaa Yoonaataan hubkiisii yarkii u dhiibay, oo ku
yidhi, Tag, oo magaaladii gee. **41** Oo isla markiiba kolkii
yarkii tegey ayaa Daa'uud ka soo baxay meel Yoonaataan
xagga koonfureed ka ahayd, markaasuu wejiga dhulka ku
dhuftay oo saddex jeer sujuuday, wayna isdhunkadeen oo isla
ooyeen ilaa Daa'uud sii badiyey. **42** Markaasaa Yoonaataan
wuxuu Daa'uud ku yidhi, Nabad ku tag, maxaa yeelay,
labadeennuba waxaynu isugu dhaarannay magaca Rabbiga,
innagoo leh, Rabbigu ha inoo dhexeeyo aniga iyo adiga, iyo

farcankayga iyo farcankaaga weligiisba. Markaasaa Daa'uud kacay oo tegey, oo Yoonaataanna magaaladuu galay.

21 Oo markaas dabadeedna Daa'uud wuxuu Nob ugu yimid wadaadkii Axiimeleg ahaa, oo Axiimelegna Daa'uud buu ka hor yimid isagoo gariiraya, oo wuxuu isagii ku yidhi, War maxaa keligaa kaa dhigay oo ninna kuula socon waayay? **2** Oo Daa'uudna wuxuu wadaadkii Axiimeleg ku yidhi, Boqorkii baa i amray oo muraad ii soo diray, wuxuuna igu yidhi, Ninna yuusan waxba ka ogaan muraadka aan kuu diray, iyo waxa aan kugu amray toona, oo raggii dhallinyarada ahaana meel baan kula ballamay. **3** Haddaba bal maxaa gacantaada ku jira? Bal i sii shan xabbadood oo kibis ah amase wax alla waxa yaal. **4** Markaasaa wadaadkii wuxuu Daa'uud ugu jawaabay, Kibis la wada cuno gacantayda kuma jirto, laakiinse waxaa taal kibis quduus ah haddii ragga dhallinyarada ahu naago ayan taaban. **5** Kolkaasaa Daa'uud wuxuu wadaadkii ugu jawaabay, Sida runta ah intii saddex maalmood ah naago waa nalaga dhawray, oo markii aan soo baxay ragga dhallinyarada ah weelalkoodu quduus bay ahaayeen, laakiinse in kastoo uu sodcaalku mid caadi ah yahay, bal maanta intee bay weelalkoodu quduus sii yihiin? **6** Sidaas daraaddeed wadaadkii wuxuu Daa'uud siiyey kibis quduus ah, waayo, halkaas kibis ma oollin, kibistii tusniinta mooyaane, taas oo Rabbiga hortiisa laga soo qaaday si kibis kulul loo dhigo maalinta tii hore laga soo qaado. **7** Oo maalintaas waxaa halkaas joogay nin ka mid ah Saa'uul addoommadiisii, oo kaasna Rabbiga hortiisaa lagu hayay, magiciisuna wuxuu ahaa Do'eeg kii reer Edom, oo wuxuuna ahaa kii madaxda u ahaa xoolojirrada Saa'uul. **8** Markaasaa Daa'uud wuxuu Axiimeleg ku yidhi, Waxba miyaanad haynin waran amase seef? Waayo, sooma aan qaadan seeftaydii iyo hubkaygii toona, maxaa yeelay, waxaa i soo deddejiyey muraadkii boqorku ii soo diray. **9** Oo wadaadkiina wuxuu yidhi, Bal eeg, waxaa halkan eefodka dabadiisa taal iyadoo maro ku duudduuban seeftii Goli'adkii reer Falastiin, oo aad dooxii Eelaah ku dishay, oo haddaad doonaysid inaad taas qaadatid, iska qaado, maxaa yeelay, taas mooyaane mid kale halkan ma taal. Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Taasoo kaleba ma jirto; ee bal i soo sii. **10** Markaasaa Daa'uud kacay, oo maalintaas wuxuu u cararay cabsi uu Saa'uul ka qabay aawadeed, oo wuxuu u tegey Aakiish oo boqorkii Gad ahaa. **11** Kolkaasaa addoommadii Aakiish waxay isagii ku yidhaahdeen, War sow kanu ma aha Daa'uud boqorkii dalka? Oo sow midkoodba midka kale gabay uguma celin iyagoo cayaaraya oo leh, Saa'uul wuxuu laayay kumanyaalkiisii, Daa'uudna wuxuu laayay tobanyaalkiisii kun? **12** Oo Daa'uudna erayadaas qalbiguu ku haystay, oo aad buuna uga cabsanayay Aakiish oo ahaa boqorkii Gad. **13** Oo markaasuu dabicaddiisii hortooda ku beddelay, oo wuxuu iska dhigay mid waalan markuu gacmahooda soo galay, oo wuxuu xagxagtay albaabbadii iridda, oo gadhkana dhareer buu iskaga daadiyey. **14** Markaasaa Aakiish wuxuu addoommadiisii ku yidhi, War waad aragtaan inuu ninku waalan yahay, haddaba bal maxaad iigu keenteen? **15** War ma waxaan u baahanahay niman waalan, oo ma taas aawadeed baad ninkan u keenteen inuu hortayda isku waalo? War ma ninkan oo kalaa gurigayga soo gala?

22 Sidaas daraaddeed Daa'uud halkaas wuu ka tegey oo wuxuu u baxsaday xagga bohoshii Cadullaam, oo markii walaalihiis iyo reerkii aabbihiis oo dhammu ay taas maqleen ayay halkaas isagii ugu tageen. **2** Oo mid kasta oo cidhiidhi ku jira, iyo mid kasta oo deyn qaba, iyo mid kasta oo aan raalli ahaynba isagay isu soo urursadeen, oo isna wuxuu u noqday madax u taliya, oo waxaa isaga la joogay in ku dhow afar boqol oo nin. **3** Markaasaa Daa'uud halkaas ka tegey oo Misfaahdii reer Moo'aab u kacay; oo wuxuu boqorkii reer Moo'aab ku yidhi, Waan ku baryayaaye, aabbahay iyo hooyaday ha soo baxeen oo ha kula joogeen, ilaa aan ogaado waxa Ilaah ii samaynayo. **4** Oo wuxuu iyagii hor keenay boqorkii reer Moo'aab, oo isagay la joogeen intii Daa'uud dhufayska ku jiray oo dhan. **5** Markaasaa Nebi Gaad wuxuu Daa'uud ku yidhi, Dhufayska ha ku sii jirine bax oo waxaad tagtaa dalka Yahuudah. Markaasaa Daa'uud tegey, oo wuxuu yimid kayntii Xaared. **6** Markaasaa Saa'uul wuxuu maqlay in Daa'uud iyo raggii la jirayba la soo arkay; oo Saa'uulna wuxuu joogay Gibecaah, isagoo hoos fadhiya geed Raamaah ku yaal, oo warankiisiina gacanta ugu jiro, addoommadiisii oo dhammuna hareero taagan yihiin. **7** Kolkaasaa Saa'uul wuxuu ku yidhi addoommadiisii hareerahiisa taagnaa, Bal maqla hadda, kuwiinnan reer Benyaamiinow, wiilka Yesay miyuu midkiin kastaba siinayaa beero iyo beero canab ah, oo miyuu kulligiin idinka wada dhigi doonaa kuwo kun kun u taliya, iyo kuwo boqol boqol u taliya? **8** Ma saasaad kulligiin iigu heshiiseen, oo uu midkiinna iigu soo sheegi waayay markii wiilkaygu axdi la dhiganayay wiilka Yesay, oo uu midkiinna ii nixi waayay, wuuna iigu soo sheegi waayay in wiilkaygu igu kiciyey addoonkayga inuu i gaado sida maanta oo kale? **9** Markaasaa waxaa jawaabay Do'eeggii reer Edom oo ag taagnaa Saa'uul addoommadiisa, oo wuxuu yidhi, Waxaan arkay wiilkii Yesay oo Nob ku soo socda oo u yimid Axiimeleg ina Axiituub. **10** Oo isna Rabbiguu wax u weyddiiyey, oo saadna wuu siiyey, oo seeftii Goli'adkii reer Falastiinna wuu siiyey. **11** Kolkaasaa boqorku u cid diray in loo yeedho wadaadkii Axiimeleg ee ahaa ina Axiituub, isagii iyo reerkii aabbihiis oo dhanba, kuwaas oo ahaa wadaaddadii Nob joogay; oo iyana kulligood boqorkii bay u yimaadeen. **12** Markaasaa Saa'uul ku yidhi, Bal hadda maqal, ina Axiituubow. Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Sayidkaygiiyow, waa i kan. **13** Kolkaasaa Saa'uul ku yidhi, Maxaad iigu heshiiseen, adiga iyo ina Yesay, oo maxaad u siisay kibista iyo seefta, oo Ilaahna wax ugu weyddiisay si uu iigu kaco inuu i gaado sida maanta oo kale? **14** Markaasaa Axiimeleg wuxuu boqorkii ugu jawaabay, Bal yaa addoommadaada ka mid ah oo sida Daa'uud aamin u ah, kaasoo boqorku soddog u yahay, oo weliba shirkaaga ka qayb gala, oo reerkaagana sharaf ku leh? **15** Anigu ma maantaan bilaabay inaan isaga Ilaah wax u weyddiiyo? Taasu ha iga fogaato. Anigu waxan oo dhan waxba kama ogi wax yar iyo wax badan toona, haddaba, boqorow, anigoo addoonkaaga ah iyo reerka aabbahay oo dhanba waxba ha na saarin. **16** Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Axiimelegow, hubaal waad dhimanaysaa adiga iyo reerka aabbahaa oo dhammuba. **17** Dabadeedna boqorkii wuxuu waardiyayaashii hareerihiisa taagnaa ku yidhi, Ku jeesta oo wadaaddada Rabbiga laaya, maxaa yeelay, gacantoodu

Daa'uud bay la jirtaa, oo iyagoo og inuu baxsaday ayayan
ii soo sheegin, laakiinse boqorka addoommadiisii way
diideen inay gacantooda ku fidiyaan oo laayaan wadaaddadii
Rabbiga. **18** Markaasaa boqorkii Do'eeg ku yidhi, Adigu
ku jeeso oo wadaaddada laa. Do'eeggii reer Edomna wuu
ku jeestay oo wadaaddadii laayay, oo maalintaas wuxuu
laayay shan iyo siddeetan qof oo wada qaba eefod dhar
wanaagsan laga sameeyey. **19** Oo magaaladii wadaaddada
oo Nob ahaydna wixii joogay ayuu seef ku laayay. Rag
iyo dumarba, iyo carruur iyo caanonuugba, iyo dibi iyo
dameerro iyo idoba wuxuu ku wada laayay seef. **20** Oo
waxaa ka baxsaday oo Daa'uud ka daba cararay mid ka
mid ah wiilashii Axiimeleg ina Axiituub, magiciisana la odhan
jiray Aabyaataar. **21** Markaasaa Aabyaataar wuxuu Daa'uud
u sheegay in Saa'uul laayay wadaaddadii Rabbiga. **22**
Kolkaasaa Daa'uud Aabyaataar ku yidhi, Maalintii Do'eeggii
reer Edom halkaas joogay, waan garanayay inuu Saa'uul
u sheegi doono. Dadkii reerka aabbahaa oo dhan anigaa
dhimashada u soo jiiday. **23** Haddaba aniga ila joog oo ha
cabsan, maxaa yeelay, kii naftayda doona ayaa naftaadana
doonaya, waayo, ammaan waad igula joogi doontaa.

23 Markaasaa Daa'uud loo sheegay oo lagu yidhi, Reer
Falastiin waxay la dirirayaan reer Qeciilaah iyagoo
ka dhacaya meelihii hadhuudhka lagu tumi jiray. **2** Sidaas
daraaddeed Daa'uud Rabbiguu wax weyddiistay oo yidhi,
Miyaan tagaa oo kuwan reer Falastiin soo laayaa? Oo
Rabbiguna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Tag, oo reer Falastiin soo
laa, oo reer Qeciilaah soo badbaadi. **3** Markaasaa Daa'uud
raggiisii waxay ku yidhaahdeen, Bal eeg, annagu halkan oo
ah dalka Yahuudah ayaan ku cabsanaynaa, haddaba intee in
le'eg bay nooga sii daran tahay haddaannu Qeciilaah tagno
oo ciidanka reer Falastiin ku duulno? **4** Oo haddana mar
kale ayaa Daa'uud Rabbiga wax weyddiistay. Markaasaa
Rabbigu ugu jawaabay, Kac, oo ku dhaadhac Qeciilaah,
waayo, reer Falastiin gacantaadaan soo gelin doonaa. **5**
Markaasaa Daa'uud iyo raggiisiiba Qeciilaah tageen, oo reer
Falastiin la dirireen, oo waxay ka soo dhaceen lo'doodii,
dad faro badanna way laayeen. Sidaasuu Daa'uud dadkii
Qeciilaah degganaa u badbaadiyey. **6** Oo markii Aabyaataar
oo ina Axiimeleg ahaa Daa'uud ugu soo cararay xagga
Qeciilaah, wuxuu yimid isagoo eefod gacanta ku sita. **7**
Oo Saa'uul baa loo soo sheegay in Daa'uud Qeciilaah
yimid. Markaasaa Saa'uul yidhi, Haddaa llaah gacanta ii soo
geliyey; waayo, wuxuu ku xidhmay markuu galay magaalo
leh irdo iyo qataarro. **8** Markaasaa Saa'uul dadkiisii oo dhan
dagaal ugu yeedhay inay Qeciilaah ku dhaadhacaan, oo ay
Daa'uud iyo raggiisaba hareereeyaan. **9** Oo Daa'uudna wuu
ogaa in Saa'uul belaayo la damacsan yahay; markaasuu
wadaadkii Aabyaataar ahaa ku yidhi, Halkan eefodka keen.
10 Markaasaa Daa'uud yidhi, Rabbiyow, llaaha reer binu
Israa'iilow, hubaal anoo addoonkaaga ah waxaan maqlay in
Saa'uul doonayo inuu Qeciilaah yimaado, oo uu magaaladana
daraadday u baabbi'iyo. **11** Haddaba dadka reer Qeciilaah
miyey isaga ii gacangelin doonaan? Oo Saa'uul miyuu soo
dhaadhacayaa sidii anoo addoonkaaga ah aan u maqlay?
Rabbiyow, llaaha reer binu Israa'iilow, waan ku baryayaaye,
anigoo addoonkaaga ah taas ii sheeg. Markaasaa Rabbigu
ku yidhi, Haah, wuu soo dhaadhici doonaa. **12** Kolkaasuu
Daa'uud yidhi, Haddaba miyey dadka reer Qeciilaah aniga iyo
raggaygaba Saa'uul gacanta noo gelin doonaan? Rabbigu
wuxuu yidhi, Haah, way kuu gacangelin doonaan. **13**
Markaasaa Daa'uud iyo raggiisii oo lix boqol ku dhowaa
kaceen oo Qeciilaah ka baxeen, oo waxay tageen meel
alla meeshii ay tegi kareen. Oo Saa'uulna waxaa loo soo
sheegay in Daa'uud Qeciilaah ka baxsaday, markaasuu
iska daayay inuu u soo baxo. **14** Oo Daa'uudna wuxuu
degganaa dhufaysyada cidlada ku yiil, oo wuxuu iska joogay
dalka buuraha leh ee cidlada ah ee Siif. Oo Saa'uul baa
doondooni jiray maalin kasta, laakiinse llaah gacanta uma
soo gelin. **15** Oo Daa'uudna wuxuu arkay in Saa'uul u
soo baxay si uu naftiisa u deydeyo. Daa'uudna cidlada
Siif buu ku jiray, duurka dhexdiisa. **16** Markaasaa Saa'uul
wiilkiisii Yoonaataan ahaa kacay, oo Daa'uud ugu tegey
duurka dhexdiisa, oo gacantiisuu ku xoogeeyey llaah. **17** Oo
wuxuu isagii ku yidhi, Ha cabsan, waayo, aabbahay Saa'uul
gacantiisu kuma heli doonto; oo adna reer binu Israa'iil boqor
baad u noqon doontaa, oo anna waan kugu xigi doonaa;
taasna aabbahay Saa'uul waa og yahay. **18** Oo labadoodii
axdi bay Rabbiga hortiisa ku dhigteen. Oo Daa'uud wuxuu
iska joogay duurkii, Yoonaataanna gurigiisii buu tegey. **19**
Markaasaa Saa'uul waxaa Gibecaah ugu yimid reer Siif,
waxayna ku yidhaahdeen, Daa'uud miyaanu ku dhuuman
dhufaysyada dalkayaga duurka ku yaal, oo ku dhex yaal
buurta Xakiilaah, oo lamadegaanka xaggiisa koonfureed
ku taal? **20** Haddaba, boqorow, soo dhaadhac adigoo aad
u doonaya inaad timaadid; oo annana qaybtayadu wuxuu
ahaan doonaa inaan gacantaada ku soo ridno, boqorow. **21**
Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Kuwo xagga Rabbiga ka
barakaysan noqda; waayo, idinku waad ii naxariisateen. **22**
Haddaba waan idin baryayaaye weliba taga oo sii hubsada,
oo waxaad soo ogaataan oo soo aragtaan meeshuu u caado
leeyahay, iyo kii isaga halkaas ku soo arkay, waayo, waxaa
la ii soo sheegay inuu aad xeelad ugu macaamiloodo. **23**
Sidaas daraaddeed soo arka oo soo wada ogaada meelaha
uu ku gabbado ee uu ku dhuunto oo dhanba, oo mar kale
igu soo noqda idinkoo aad u huba, markaasaan idin raaci
doonaa, oo haddii uu dhulka dhex joogo, waxaan isaga ka
dhex baadhi doonaa kumanyaalka reer Yahuudah oo dhan.
24 Markaasay Saa'uul hor mareen, oo ay u kaceen xagga
Siif, laakiinse Daa'uud iyo raggiisiiba waxay joogeen cidlada
reer Maacoon ku dhex taal Caraabaah ee lamadegaanka
xaggiisa koonfureed ku taal. **25** Markaasaa Saa'uul iyo
raggiisiiba waxay u soo baxeen inay Daa'uud doondoonaan.
Oo iyana taas bay u sheegeen Daa'uud, sidaas daraaddeed
ayuu u dhaadhacay xagga dhagaxii weynaa, oo cidladii
Maacoon ayuu iska joogay. Oo Saa'uulna markuu taas
maqlay ayuu Daa'uud u eryaday xagga cidladii Maacoon.
26 Oo Saa'uulna wuxuu maray buurta dhankeedii soke,
Daa'uud iyo raggiisiina waxay mareen buurta dhankeedii
shishe, oo Daa'uudna wuu dhaqsaday inuu u cararo cabsi
uu Saa'uul ka qabo aawadeed, waayo, Saa'uul iyo raggiisii
waxay u hareereeyeen Daa'uud iyo raggiisii inay qabtaan.
27 Laakiinse wargeeys baa Saa'uul u yimid oo ku yidhi, Soo
dhaqso oo kaalay; waayo, reer Falastiin weerar bay ku soo
kacsheen dalkii. **28** Oo sidaas daraaddeed Saa'uul wuu ka

noqday Daa'uud kii uu eryanayay, oo wuxuu u kacay kuwii
reer Falastiin, sidaas aawadeed waxay meeshaas u bixiyeen
Selac Hammaxleqood. **29** Oo Daa'uudna halkaas wuu ka
tegey, oo iska joogay Ceyn Gedii dhufaysyadeedii.

24 Kolkii Saa'uul ka soo noqday kuwii reer Falastiin oo
uu raacdaysanayay ayaa loo soo sheegay oo lagu
yidhi, Daa'uud cidlada Ceyn Gedii buu joogaa. **2** Markaasaa
Saa'uul reer binu Israa'iil oo dhan kala baxay saddex kun oo
nin oo la doortay, oo wuxuu Daa'uud iyo raggiisii ka xulayay
dhagaxyadii ay riyodibadeedku joogeen. **3** Markaasuu wuxuu
yimid xeryihii idaha oo jidka ku ag yiil, oo halkaasna waxaa ku
tiil bohol; markaasaa Saa'uul halkaas u galay inuu cagihiisa
qariyo aawadeed. Haddaba Daa'uud iyo raggiisiiba waxay ku
jireen bohosha meelaha ugu sii hooseeya. **4** Oo Daa'uudna
raggiisii waxay ku yidhaahdeen, Bal eeg, maanta waa
maalintii Rabbigu kugu yidhi, Cadowgaaga gacantaadaan
ku soo ridi doonaa, oo waxaad ku samayn doontaa wixii
kula wanaagsan. Markaasaa Daa'uud kacay, oo hoos ahaan
ayuu aayar u gooyay Saa'uul darafkii khamiiskiisa. **5** Oo
waxay hadhow noqotay in Daa'uud qalbigiisii naxdini ku
dhacday, maxaa yeelay, wuxuu gooyay darafkii khamiiskii
Saa'uul. **6** Markaasuu wuxuu raggiisii ku yidhi, Rabbigu ha
iga fogeeyo inaan waxan ku sameeyo sayidkayga kaasoo
ah Rabbiga kiisa subkan, iyo inaan isaga gacanta u qaada,
maxaa yeelay, wuxuu yahay Rabbiga kiisa subkan. **7**
Sidaasaa Daa'uud raggiisii ugu diiday erayadaas, oo umana
uu oggolaan inay Saa'uul ku kacaan. Markaasaa Saa'uul ka
soo baxay bohoshii, oo iska tegey. **8** Oo Daa'uudna mar
dambuu kacay oo bohoshii ka soo baxay, oo wuxuu ka daba
qayliyey Saa'uul, oo ku yidhi, Sayidkaygiiyow, boqorow. Oo
Saa'uulna markuu dib dhugtay ayaa Daa'uud wejiga dhulka
saaray, wuuna sujuuday. **9** Oo Daa'uudna wuxuu Saa'uul ku
yidhi, War maxaad u maqashaa dadka warkiisa intay kugu
yidhaahdaan, Daa'uud wuxuu doonayaa inuu wax ku yeelo?
10 Bal eeg, maanta indhahaagu way arkeen sida Rabbigu iigu
soo kaa gacangeliyey annagoo godka ku jirna, oo qaarna, Dil,
bay igu yidhaahdeen, laakiinse waan kuu naxay; oo waxaan
idhi, Anigu sayidkayga gacanta u qaadi maayo, maxaa
yeelay, isagu waa Rabbiga kiisa subkan. **11** Bal eeg, aabbow,
bal eeg haddana darafkii khamiiskaaga oo gacantayda ku
jira, waayo, waxaan gooyay darafkii khamiiskaaga, kumana
diline, haddaba ogow inayan gacantayda ku jirin shar iyo
xadgudub toona, oo anna kuguma aanan dembaabin, in
kastoo aad naftayda u gaadaysid inaad iga qaaddid. **12**
Rabbigu aniga iyo adiga ha ina kala xukumo, oo Rabbigu
ha iiga kaa aar gudo, gacantayduse ku taaban mayso. **13**
Sida ay leedahay maahmaahdii dadkii hore, Kii shar ah
waxaa ka soo baxda sharnimo, gacantayduse ku taaban
mayso. **14** Bal boqorkii reer binu Israa'iilow, yaad ka soo
daba baxaysaa? Oo bal yaad eryanaysaa? Ma eey bakhti
ah, mase tagfi? **15** Haddaba Rabbigu aniga iyo adiga
dhexdeenna xaakin ha ka ahaado oo ha inoo garnaqo, oo ha
arko gartayda, gacantaadana ha iga samatabbixiyo. **16** Markii
Daa'uud hadalkaas Saa'uul u dhammeeyey ayaa Saa'uulna
wuxuu yidhi, Wiilkaygii Daa'uudow, kaasu ma codkaagii
baa? Saa'uulna codkiisii kor buu u qaaday oo ooyay. **17**
Kolkaasuu Daa'uud ku yidhi, Aad baad iiga qumman tahay,
waayo, wanaag baad ii fashay, anse xumaan baan kuugu
beddelay. **18** Oo adna maanta waxaad caddaysay sidii aad
si wanaagsan iigula macaamilootay, waayo, markii Rabbigu
gacantaada igu soo riday ima aadan dilin. **19** Waayo, haddii
nin cadowgiisa helo miyuu wanaag ku sii dayn lahaa? Sidaas
daraaddeed tan aad maanta ii samaysay aawadeed Rabbigu
wanaag ha kuugu abaalgudo. **20** Oo hadda bal eeg, hubaal
waan ogahay inaad boqor noqonaysid, iyo in boqortooyada
reer binu Israa'iil gacantaada ku dhismi doonto. **21** Haddaba
bal Rabbiga iigu dhaaro, inaadan gooynayn farcankayga iga
dambeeya, iyo inaadan magacayga reer aabbahay ka dhex
baabbi'inayn. **22** Markaasaa Daa'uud u dhaartay Saa'uul.
Oo Saa'uulna gurigiisii buu tegey, laakiinse Daa'uud iyo
raggiisiiba waxay galeen dhufayskii.

25 Markaasaa waxaa dhintay Samuu'eel, reer binu
Israa'iil oo dhammuna way isu soo wada urureen oo
u baroorteen, oo waxay isagii ku dhex aaseen gurigiisii
Raamaah ku yiil. Daa'uudna wuu kacay oo ku dhaadhacay
cidladii Faaraan. **2** Oo waxaa jiray nin reer Maacoon ahaa
oo ay xoolihiisu Karmel joogeen, oo ninkaasuna aad buu
u weynaa, oo wuxuu lahaa saddex kun oo ido ah iyo
kun riyo ah, oo isna idihiisii ayuu Karmel ku xiirayay. **3**
Haddaba ninkaas magiciisu wuxuu ahaa Naabaal, naagtiisa
magaceeduna Abiigayil, oo naagtuna waxay ahayd mid
caqli wanaagsan, aadna u suurad qurxoon, laakiinse ninku
wuxuu ahaa nin qallafsan oo shar sameeya; oo wuxuuna
ahaa reer Kaaleeb. **4** Oo Daa'uud oo cidlada joogay ayaa
maqlay in Naabaal idihiisii xiirayo. **5** Daa'uudna toban nin
oo dhallinyaro ah ayuu diray, oo Daa'uud wuxuu raggii
dhallinyarada ahaa ku yidhi, Orda oo Naabaal ugu taga
Karmel, oo magacayga ku salaama; **6** oo waxaad kaas
barwaaqaysan ku tidhaahdaan, Nabadu ha kuu ahaato,
reerkaagana nabadu ha u ahaato, oo waxaad haysatid oo
dhanna nabadu ha u ahaato. **7** Oo haatan waxaan maqlay
inaad haysatid kuwo ido xiira; adhijirradaadiina way nala
joogayeen, oo annana waxba ma aannu yeelin, oo innaba
wax kama dhinnayn intii ay Karmel joogeen oo dhan. **8** Oo
taas bal raggaaga dhallinyarada ah weyddii, oo way kuu
sheegi doonaan. Taas aawadeed ragga dhallinyarada ah
raalli ka ahow, waayo, maalin wanaagsan baannu kuu nimid,
haddaba waan ku baryayaaye wax alla wixii gacantaada
ku jira soo sii addoommadaada iyo anoo ah inankaaga
Daa'uud. **9** Oo markay Daa'uud raggiisii dhallinyarada ahaa
yimaadeen ayay erayadan oo dhan Naabaal kula hadleen
iyagoo magaca Daa'uud ku hadlaya, dabadeedna way
aamuseen. **10** Markaasaa Naabaal ugu jawaabay Daa'uud
addoommadiisii, Waa ayo Daa'uud? Wiilka Yesayse waa
kuma? Maalmahan waxaa jira addoommo badan oo nin
kastaa ku caasiyooba sayidkiisa. **11** Haddaba miyaan qaadaa
kibistayda, iyo biyahayga, iyo hilibkayga aan u qalay kuwa
idaha ii xiiraya, oo miyaan siiyaa niman aanan aqoon meel
ay ka yimaadeen? **12** Sidaas daraaddeed Daa'uud raggiisii
dhallinyarada ahaa way jeesteen oo dib bay u noqdeen,
oo intay Daa'uud u yimaadeen ayay erayadan oo dhan u
sheegeen. **13** Markaasaa Daa'uud wuxuu raggiisii ku yidhi,
Nin walowba seeftaada xidho. Oo nin waluba seeftiisii buu
xidhay, oo Daa'uudna seeftiisii buu xidhay. Kolkaasaa waxaa
Daa'uud raacay in ku dhow afar boqol oo nin; oo laba boqolna

alaabtii bay la joogeen. **14** Laakiinse raggii dhallinyarada
ahaa midkood ayaa u warramay Naabaal naagtiisii Abiigayil
ahayd oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, Daa'uud ayaa wargeeys
ka soo diray cidlada inay soo salaamaan sayidkayaga,
laakiinse wuu caayay. **15** Laakiinse nimankaasu way noo
wanaagsanaayeen aad iyo aad, oo waxba nalama yeelin, oo
innaba wax nagama dhinnayn intii aannu la soconnay oo
dhan markii aannu duurka joognay. **16** Iyagu habeen iyo
maalinba derbi bay noo ahaayeen intaannu iyaga la joognay
oo idaha haynay oo dhan. **17** Haddaba bal garo oo ka fiirso
wixii aad samayn doonto, waayo, sayidkayaga iyo reerkiisa
oo dhanba belaayaa lala damacsan yahay, waayo, isagu
waa waxmatare, oo ninnaba lama hadli karo. **18** Markaasaa
Abiigayil dhaqsatay, oo waxay soo qaadatay laba boqol
oo xabbadood oo kibis ah, iyo laba sibraar oo khamri ah,
iyo shan neef oo ido ah oo la qalay, iyo shan koombo oo
hadhuudh la dubay ah, iyo boqol rucubood oo sabiib ah, iyo
laba boqol oo fud oo berde ah, oo waxay ku raratay dameerro.
19 Markaasay waxay raggeedii dhallinyarada ahaa ku tidhi,
Taga oo iga hor mara, oo anna waan idinka daba imanayaa.
Laakiinse waxba uma ay sheegin ninkeedii Naabaal. **20** Oo
siday dameerkeedii u soo fuushanayd ayay soo dhaadacday
oo ag martay buurta meesheedii qarsoonayd, oo waxaa
ka hor yimid Daa'uud iyo raggiisii, markaasay la kulantay.
21 Haddaba Daa'uud wuxuu markaa ka hor yidhi, Hubaal
waxtarla'aan baan u dhawrayay waxa ninkanu cidlada ku
haysto oo dhan, si aan waxba uga maqnaan waxa uu
leeyahay oo dhan, oo wanaaggii aan u falay shar buu iigu
beddelay. **22** Ilaah saas iyo si ka sii daranba ha ku sameeyo
cadaawayaashayda, haddii waxa uu leeyahay oo dhan
xataa wiil yarna ha noqotee aan ka tago tan iyo waaberiga.
23 Oo Abiigayilna markay Daa'uud aragtay ayay haddiiba
dameerkeedii ka soo degtay, oo Daa'uud isku hor tuurtay,
wayna sujuudday. **24** Oo intay cagihiisa isku tuurtay ayay tidhi,
Dembiganu dushayda ha ahaado, sayidkaygiiyow, dushayda
ha ahaado, oo waan ku baryayaaye, anoo addoontaada
ahu dhegahaaga aan ku hadlo, oo adiguna bal maqal
erayadayda anoo addoontaada ah. **25** Waan ku baryayaaye,
sayidkaygiiyow, ha ka fikirin ninkan waxmataraha ah ee
Naabaal la yidhaahdo, waayo, sida magiciisu u yahay
weeye isaguna; magiciisu waa Naabaal oo waxaa isaga
ku jirta nacasnimo, laakiinse anigoo ah addoontaada ma
aanan arkin nimankii dhallinyarada ahaa oo aad soo dirtay,
sayidkaygiiyow. **26** Sidaas daraaddeed, sayidkaygiiyow,
waxaan ku dhaartay nolosha Rabbiga, iyo adiga naftaada,
maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu kaa hor joogsaday inaad
dhiig gasho, iyo inaad gacantaada ku aarsatid, haddaba
cadaawayaashaada iyo kuwa xumaanta kula doonaya,
sayidkaygiiyow, ha noqdeen sida Naabaal oo kale. **27**
Haddaba sayidkaygiiyow, hadiyaddan anoo addoontaada
ah aan kuu keenay, ha la siiyo ragga dhallinyarada ah oo
kula socda. **28** Waan ku baryayaaye, anoo addoontaada ah
xadgudubkayga iga cafi, sayidkaygiiyow, waayo, Rabbigu
hubaal wuxuu kuu samayn doonaa guri ammaan ah,
maxaa yeelay, waxaad dirirtaa dagaallada Rabbiga; oo
cimrigaaga oo dhanna shar lagaama heli doono. **29** Oo
in kastoo dadku kugu kaco oo kuu eryado inuu nafta kaa
qaado, weliba, sayidkaygiiyow, naftaadu waxay xidhmada
nolosha kula xidhnaan doontaa Rabbiga Ilaahaaga ah, oo
cadaawayaashaada naftoodana wuu tuuri doonaa sidii isagoo
ka tuuraya wadhafka meeshiisa godan. **30** Oo markii Rabbigu
kuu sameeyo wanaaggii uu kaaga hadlay oo dhan ee uu amiir
kaaga dhigo reer binu Israa'iil oo dhan, sayidkaygiiyow, **31**
markaas ma nixi doontid, qalbigaaguna kuuma xumaan doono
dhiig aad sababla'aan u daadisay, iyo aarsasho; oo markii
Rabbigu si wanaagsan kuula macaamiloodo, sayidkaygiiyow,
bal markaas i soo xusuuso, anoo addoontaada ah. **32**
Markaasaa Daa'uud wuxuu Abiigayil ku yidhi, Waxaa mahad
leh Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil oo maanta kuu
soo diray inaad iga hor timaadid. **33** Waxaa barakaysan
xigmaddaada, oo adna waad barakaysan tahay, waayo,
waxaad maanta iga celisay inaan dhiig galo iyo inaan
gacantayda ku aarsado. **34** Waxaan ku dhaartay Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil oo nool oo iga joojiyey inaan wax ku
yeelo, waayo, hubaal haddii aadan degdegin oo iga hor iman,
waaberiga Naabaal xataa wiil yaru uma uu hadheen. **35**
Sidaas daraaddeed Daa'uud gacanteedii buu ka guddoomay
wixii ay u keentay, markaasuu ku yidhi, Haddaba gurigaagii
nabad ku tag, oo bal eeg, codkaagii waan maqlay, waanan
ku aqbalay. **36** Markaasaa Abiigayil u timid Naabaal, oo bal
eeg, gurigiisuu ku qabtay diyaafad u eg boqor diyaaddiis,
oo Naabaalna qalbigiisu aad buu u faraxsanaa, waayo,
aad buu u sakhraansanaa; sidaas daraaddeed waxba uma
ay sheegin yar iyo badnaan toona ilaa waaberigii. **37** Oo
subaxdii markii Naabaal sakhraankii ka ba'ay ayay naagtiisii
waxyaalahan u sheegtay, markaasaa qalbigii ku dhex dhintay,
oo sidii dhagax oo kale ayuu noqday. **38** Oo haddana
toban maalmood dabadeed Rabbigaa Naabaal dilay, wuuna
iska dhintay. **39** Oo Daa'uudna markuu maqlay in Naabaal
dhintay ayuu yidhi, Waxaa mahad leh Rabbigii Naabaal
caydii uu i caayay iiga soo aarguday, oo anoo addoonkiisa
ah shar iga celiyey; Naabaalna xumaantii uu samaynayay
Rabbigu isaguu ku celiyey. Markaasuu Daa'uud cid u diray
Abiigayil oo kala hadlay siduu u guursan lahaa. **40** Oo
addoommadii Daa'uudna markay Abiigayil ugu yimaadeen
Karmel, intay la hadleen ayay ku yidhaahdeen, Daa'uud
baa noogu kaa soo diray inuu ku guursado. **41** Markaasay
kacday oo intay sujuudday ayay wejigeeda dhulka saartay,
oo waxay tidhi, Bal eeg, anoo addoontaada ah waxaan
ahay midiidin cagaha u maydha addoommada sayidkayga.
42 Markaasaa Abiigayil dhaqsatay, oo kacday, oo waxay
fuushay dameer, iyadoo wadata shan gabdhood oo kuweed
ah oo la socda; oo iyana wargeeyayaashii Daa'uud bay daba
gashay, waxayna noqotay naagtiisii. **43** Oo Daa'uud haddana
Axiinocamtii reer Yesreceel buu guursaday, oo labadoodiiba
waxay noqdeen naagihiisii. **44** Haddaba Saa'uul gabadhiisii
Miikaal ee Daa'uud naagtiisa ahayd wuxuu siiyey Faltii oo
ahaa ina Layish, kaasoo ahaa reer Galliim.

26 Oo waxaa Saa'uul Gibecaah ugu yimid kuwii reer Siif,
iyagoo leh, Miyuusan Daa'uud ku dhuuman buurta
Xakiilaah, oo lamadegaanka ku hor taal? **2** Markaasaa
Saa'uul kacay, oo wuxuu ku dhaadacay cidladii Siif, isagoo
wata saddex kun oo nin oo reer binu Israa'iil laga soo doortay,
inuu Daa'uud ka soo doondoono cidlada Siif. **3** Kolkaasaa
Saa'uul soo degay buurtii Xakiilaah, taasoo lamadegaanka
ku hor taal, waddadana ku dhinac taal. Laakiinse Daa'uud

cidladuu joogay, oo wuxuuna arkay in Saa'uul cidlada uga
soo daba galay. **4** Sidaas daraaddeed Daa'uud basaasyuu
soo diray, wuxuuna ogaaday in Saa'uul xaqiiqa ahaan yimid.
5 Markaasaa Daa'uud soo kacay oo yimid meeshii Saa'uul
degay, oo Daa'uud wuxuu arkay meeshii Saa'uul jiifay,
isaga iyo Abneer ina Neer oo ahaa sirkaalkii ciidankiisa,
oo Saa'uulna wuxuu jiifay meeshii gaadhifardoodku joogay
dhexdeeda, oo dadkuna hareerihiisay degeen. **6** Markaasaa
Daa'uud jawaabay oo ku yidhi kii reer Xeed oo Axiimeleg
ahaa iyo Abiishay oo ay Seruuyaah dhashay, oo Yoo'aabna
walaalkiis ahaa, oo wuxuu ku yidhi, Yaa ii raacaya Saa'uul
xeraduu joogo? Kolkaasaa Abiishay ku yidhi, anaa ku
raacaya. **7** Sidaasay Daa'uud iyo Abiishay dadkii ugu
yimaadeen habeennimo, oo waxay arkeen Saa'uul oo
hurda meeshii gaadhifardoodka dhexdeeda, oo warankiisiina
dhulkuu ku mudnaa meel madaxiisa u dhow; oo Abneer iyo
dadkiina hareerihiisay jiifeen. **8** Markaasaa Abiishay wuxuu
Daa'uud ku yidhi, Maanta Ilaah wuxuu kuu soo gacangeliyey
cadowgaagii. Haddaba waan ku baryayaaye i daa aan
wareemee oo aan mar keliya dhulka ku qodbee, oo mar
labaad ku dhufan maayo. **9** Markaasaa Daa'uud wuxuu
Abiishay ku yidhi, Ha dilin, waayo, bal yaa gacan u qaadi kara
Rabbiga kiisa subkan, oo haddana eedla'aan doona? **10** Oo
Daa'uudna wuxuu yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye,
waxaa isaga dili doona Rabbiga, ama maalintiisii baa iska
iman doonta, amase dagaal buu geli doonaa markaasaa la
dili doonaa. **11** Rabbiga ha iga fogeeyo inaan gacanta u
qaado Rabbiga kiisa subkan. Haddaba waan ku baryayaaye
inoo qaad waranka madaxiisa ag yaal iyo kusadda biyaha,
oo ina keen aannu tagnee. **12** Sidaas aawadeed Daa'uud
wuxuu Saa'uul madaxiisii ka ag qaatay warankii iyo kusaddii
biyaha; kolkaasay tageen, oo ninnaba ma arkin, lamana
ogayn, oo midna ma toosin, waayo, kulligood way wada
hurdeen, maxaa yeelay, waxaa xagga Rabbiga kaga soo
degtay hurdo weyn. **13** Markaasaa Daa'uud dhankii kale u
gudbay oo wuxuu ku dul istaagay buur iyaga in yar ka fog,
oo waxaana u dhexeeyey bannaan weyn. **14** Kolkaasaa
Daa'uud u dhawaaqay dadkii iyo Abneer oo ahaa ina Neer,
oo yidhi, Abneerow, war miyaadan jawaabayn? Markaasaa
Abneer jawaabay oo yidhi, Kaaga boqorka u dhawaaqayaa,
kumaad tahay? **15** Markaasaa Daa'uud wuxuu Abneer ku
yidhi, War sow ma tihid nin rag ah? Yaana kula mid ah
oo reer binu Israa'iil ku jira? Haddaba maxaad u dhawri
weyday sayidkaaga boqorka ah? Waayo, mid dadka ka mid
ah ayaa xerada u galay inuu boqorka sayidkaaga ah dilo.
16 War waxan aad samaysay ma wanaagsana. Rabbiga
noloshiisaan ku dhaartaye waxaad istaahishaan dhimasho,
maxaa yeelay, ma aydaan dhawrin sayidkiinna ah Rabbiga
kiisa subkan. Haddaba bal fiiriya boqorka warankiisii iyo
kusaddiisii biyaha oo madaxiisa ag yiil. **17** Markaasaa Saa'uul
gartay Daa'uud codkiisii oo yidhi, Wiilkaygii Daa'uudow,
kaasu ma codkaagii baa? Oo Daa'uudna wuxuu yidhi,
Haah, kanu waa codkaygii, boqorow sayidkaygiiyow. **18** Oo
haddana wuxuu yidhi, Sayidkaygiiyow, maxaad ii eryanaysaa,
anoo addoonkaaga ah? Waayo, maxaan sameeyey? Waase
maxay xumaanta gacantayda ku jirtaa? **19** Haddaba waan ku
baryayaaye, boqorow sayidkaygiiyow, bal maqal erayadayda
anoo addoonkaaga ah. Oo haddii Rabbigu igu kaa diray
qurbaan ha aqbalo, laakiinse haddii waxa igu kaa diray ay
binu-aadmi yihiin, Rabbiga hortiisa ha ku inkaarnaadeen,
waayo, maanta way i eryeen si aanan u sii joogin dhaxalkii
Rabbiga, oo waxay igu yidhaahdeen, Tag oo ilaahyo kale u
adeeg. **20** Haddaba sidaas daraaddeed dhiiggaygu yuusan
ku daadan meel Rabbiga hortiisa ka fog, waayo, boqorkii
reer binu Israa'iilow, waxaad u soo baxday si aad tagfi
u doondoonto, oo waa sidii mid buuraha digaagduur ka
ugaadhsanaya. **21** Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Waan
dembaabay, wiilkaygii Daa'uudow, iska noqo, waayo, anigu
mar dambe wax ku yeeli maayo, maxaa yeelay, maanta
naftaydu qaali bay kula noqotay. Bal eeg, waan nacasoobay
oo aad iyo aad baan u qaldamay. **22** Markaasaa Daa'uud ugu
jawaabay, Boqorow, waa kan warankaagii! Haddaba ragga
dhallinyarada ah midkood ha u yimaado oo ha kuu qaado.
23 Oo Rabbiguna nin walba wuu ka abaalmarin doonaa
xaqnimadiisa iyo aaminnimadiisa, waayo, Rabbigu maanta
gacantayduu kugu soo riday, aniguse ma aan doonaynin
inaan gacantayda u qaado Rabbiga kiisa subkan. **24** Oo bal
eeg, sida maanta naftaadu iigu dheeraatay, sidaas oo kale
naftaydu ha ku dheeraato Rabbiga hortiisa, oo dhibaato oo
dhanna ha iga samatabbixiyo. **25** Markaasaa Saa'uul wuxuu
Daa'uud ku yidhi, Wiilkaygii Daa'uudow, waad barakaysan
tahay. Hubaal xoog baad yeelan doontaa, waadna guulaysan
doontaa. Dabadeedna Daa'uud waa iska tegey, Saa'uulna
meeshiisuu ku noqday.

27 Markaasaa Daa'uud wuxuu isyidhi, Maalin uun baan
gacanta Saa'uul ku dhiman doonaa; haddaba wax iiga
wanaagsan ma jiro inaan dalka reer Falastiin u baxsado
mooyaane; oo Saa'uulna wuu iga quusan doonaa, oo mar
dambe xuduudka reer binu Israa'iil oo dhan igama doondooni
doono; oo saas ayaan gacantiisa kaga baxsan doonaa. **2**
Markaasaa Daa'uud kacay oo gudbay, isagii iyo lixdii boqol
oo nin ee isaga la joogay, oo waxay u yimaadeen Aakiish
oo ahaa ina Maacoog, kaasoo ahaa boqorkii Gad. **3** Oo
Daa'uudna Aakiish buu la joogi jiray Gad, isagii iyo raggiisiiba,
oo nin waluba reerkiisii wuu watay, oo xataa Daa'uud wuu
watay labadiisii naagood, kuwaasoo ahaa Axiinocam tii
reer Yesreceel iyo Abiigayil tii reer Karmel oo Naabaal u
dhaxday. **4** Markaasaa Saa'uul waxaa loo soo sheegay
in Daa'uud u cararay xagga Gad, oo isna mar dambe ma
uusan doondoonin. **5** Kolkaasaa Daa'uud wuxuu Aakiish
ku yidhi, Haddaba haddaad raalli iga tahay, magaalooyinka
duurka ku yaal meel ha iga siiyeen, aan halkaas iska degee,
waayo, bal anoo addoonkaaga ah maxaan magaalada reer
boqor kuula degganahay? **6** Maalintaasaa Aakiish siiyey
Siiqlag, oo sidaas aawadeed Siiqlag ilaa maanta waxaa iska
leh boqorrada dalka Yahuudah. **7** Oo maalmihii Daa'uud
joogay duurka reer Falastiin tiradoodu waxay ahayd sannad
dhan iyo afar bilood. **8** Markaasaa Daa'uud iyo raggiisii u
keceen inay weeraraan reer Geshuur, iyo reer Geser, iyo
reer Camaaleq, waayo, quruumahaas ayaa waagii hore
dalka degganaa, oo waxay degganaayeen ilaa Shuur iyo
xataa tan iyo dalka Masar. **9** Markaasaa Daa'uud dalkii
weeraray, oo nololna kuma uu dayn nin iyo naag toona,
wuxuuna la tegey idihii, iyo dibidii, iyo dameerrihii, iyo geelii,
iyo dharkii, dabadeedna wuu soo noqday, oo Aakiish u yimid.

10 Markaasaa Aakiish wuxuu ku yidhi, Yaad maanta soo
dhacdeen? Oo Daa'uudna wuxuu yidhi, Waxaannu weerarnay
xagga koonfureed oo dalka Yahuudah, iyo xagga koonfureed
oo reer Yeraxme'eel iyo xagga koonfureed oo reer Qeyn.
11 Oo Daa'uudna nolol kuma uu dayn nin iyo naag toona,
inuu Gad keeno aawadeed, waayo, wuxuu isyidhi, Waaba
intaasoo ay inagu sheekaystaan oo yidhaahdaan, Daa'uud
saasuu yeelay, caadadiisuna saasay ahayd intuu duurka
reer Falastiin degganaa oo dhan. 12 Aakiishna Daa'uud buu
aaminay, oo wuxuu isyidhi, Isagu dadkiisii reer binu Israa'iil
oo dhan wuu isku diray oo aad bay u karahsadeen isaga;
sidaas daraaddeed isagu wuxuu ii ahaan doonaa addoon
weligiisba.

28 Oo wakhtigaas reer Falastiin ciidammadoodii oo
dhan dagaal bay u soo urursadeen inay reer binu
Israa'iil la diriraan. Aakiishna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Ogow
inaad adiga iyo raggaaguba dagaalka ii raacaysaan. 2 Oo
Daa'uudna wuxuu Aakiish ku yidhi, Hubaal waad ogaan
doontaa waxa anoo addoonkaaga ah aan samayn doono.
Oo Aakiishna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Taas aawadeed
mid madaxayga weligii ilaaliya ayaan kaa dhigayaa. 3 Oo
Samuu'eelna mar hore wuu dhintay, oo reer binu Israa'iil oo
dhammuna way u baroorteen, waxayna ku aaseen Raamaah
taasoo ahayd magaaladiisii. Saa'uulna wuu wada eryay
kuwii ruuxaanta lahaa iyo saaxiriintii oo dhan, oo dalka
wuu ka wada saaray. 4 Oo reer Falastiinna way isa soo
wada urursadeen, oo Shuuneem soo degeen; Saa'uulna
wuxuu soo wada urursaday reer binu Israa'iil oo dhan, oo
iyana waxay soo degeen Gilboca. 5 Saa'uulna markuu
ciidankii reer Falastiin arkay ayuu baqay, aad buuna u
gariiray. 6 Oo Saa'uulna markuu Rabbiga wax weyddiiyey,
Rabbigu uma uu jawaabin, oo riyooyin iyo Uuriim iyo nebiyo
midnaba uguma uu jawaabin. 7 Markaasaa Saa'uul wuxuu
addoommadiisii ku yidhi, War ii doona naag ruuxaan leh,
aan u tago oo wax weyddiiyee. Markaasaa addoommadiisii
waxay ku yidhaahdeen, Naag ruuxaan leh baa Ceyn Door
joogta. 8 Kolkaasaa Saa'uul si kale iska dhigay, dhar kalena
wuu qaatay, wuuna tegey, isagoo laba nin la socda, oo waxay
naagtii u yimaadeen goor habeennimo ah. Markaasuu ku
yidhi, Waan ku baryayaaye, ruuxaanta iila hadal, oo ii soo
kici ku alla kii aan kuu magacaabo. 9 Naagtiina waxay ku
tidhi, Bal eeg, waad og tahay Saa'uul wuxuu sameeyey, iyo
siduu dalka uga saaray kuwii ruuxaanta lahaa, iyo saaxiriintii
oo dhanba. Haddaba bal maxaad dabin iigu dhigaysaa si
aan u dhinto? 10 Markaasaa Saa'uul Rabbiga ugu dhaartay,
oo ku yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye inaan waxan
innaba lagugu ciqaabayn. 11 Dabadeedna naagtii waxay
tidhi, Haddaba yaan kuu soo kiciyaa? Wuxuu isna ku yidhi,
Samuu'eel ii soo kici. 12 Oo naagtii markay Samuu'eel
aragtay ayay cod weyn ku qaylisay, oo Saa'uul la hadashay
oo tidhi, War maxaad ii khiyaanaysay? Waayo, Saa'uul baad
tahay. 13 Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi, Ha cabsan ee
maxaad aragtaa? Naagtiina waxay Saa'uul ku tidhi, Waxaan
arkaa ilaahyo dhulka ka soo baxaya. 14 Isna wuxuu ku
yidhi, Muxuu u eg yahay? Markaasay tidhi, Waxaa soo
baxaya nin oday ah oo huwis huwan. Kolkaasaa Saa'uul
wuxuu ogaaday inuu kaasu Samuu'eel yahay, wejiguuna
dhulka saaray, wuuna u sujuuday. 15 Markaasaa Samuu'eel
Saa'uul ku yidhi, War maxaad ii soo dhibtay oo ii soo kicisay?
Markaasaa Saa'uul wuxuu ugu jawaabay, Anigu aad baan
u dhibbanahay; waayo, reer Falastiin baa ila dagaallama,
oo Ilaahna waa iga tegey, oo marna iima jawaabo, oo
nebiyo iyo riyooyin midna igulama hadlo, sidaas daraaddeed
ayaan kuugu yeedhay, inaad i ogeysiisid waxaan sameeyo.
16 Markaasaa Samuu'eel wuxuu yidhi, War adoo og in
Rabbigu kaa tegey oo uu col kuu noqday, maxaad wax ii
weyddiinaysaa? 17 Oo Rabbiguna wuxuu samaystay wixii uu
iga hadlay, oo Rabbiguna boqortooyadii gacantaada wuu ka
dillaaciyey, oo wuxuu siiyey deriskaaga kaaso ah Daa'uud.
18 Maxaa yeelay, waad addeeci weyday Rabbiga codkiisii,
cadhadiisii weynaydna Camaaleq waad ku dili weyday, oo
sidaas daraaddeed baa Rabbigu maanta waxan kuugu
sameeyey. 19 Oo weliba Rabbigu wuxuu adiga iyo reer binu
Israa'iilba u gacangelin doonaa reer Falastiin. Berrito adiga
iyo wiilashaaduba anigaad ila joogi doontaan. Oo Rabbiguna
wuxuu ciidanka reer binu Israa'iil ku ridi doonaa gacanta reer
Falastiin. 20 Markaasaa Saa'uul haddiiba kulligiis dhulka
ku dhacay, oo aad buu u cabsaday erayadii Samuu'eel
aawadood, oo itaalna kuma jirin, waayo, waxba ma uu cunin
maalintii oo dhan iyo habeenkii oo dhanba. 21 Markaasaa
naagtii u timid Saa'uul oo aragtay inuu aad u naxsanaa, oo
waxay ku tidhi, Bal eeg, anoo addoontaada ah codkaagii baan
maqlay, oo anna naftaydii baan biimeeyey, erayadii aad igula
hadashayna waan maqlay. 22 Haddaba waan ku baryayaaye,
bal adna codkayga maqal anoo addoontaada ah, oo in yar oo
kibis ah aan hortaada dhigo, oo adna cun si markaad tagtid
aad xoog u yeelatid. 23 Laakiinse wuu diiday, oo wuxuu
yidhi, Anigu waxba cuni maayo. Laakiinse addoommadiisii
ayaa naagtii kula qasbay; markaasuu codkoodii yeelay. Oo
intuu dhulkii ka kacay ayuu sariirtii ku fadhiistay. 24 Oo
naagtuna waxay guriga ku haysatay weyl shilis, kolkaasay
haddiiba degdegtay, oo soo qashay, oo haddana bur soo
qaadatay oo cajiintay, oo waxay ka dubtay kibis aan khamiir
lahayn. 25 Dabadeedna waxay soo hor dhigtay Saa'uul iyo
addoommadiisii, wayna cuneen. Kolkaasay kaceen, oo isla
habeenkii bay tageen.

29 Haddaba reer Falastiin waxay ciidammadoodii oo
dhan ku soo ururiyeen Afeeq, oo reer binu Israa'iilna
waxay soo ag degeen ishii ku tiil Yesreceel. 2 Oo saraakiishii
reer Falastiinna way soo gudbeen iyagoo ah boqol boqol
iyo kun kun, oo Daa'uud iyo raggiisiina iyagoo Aakiish la
socda ayay soo daba galeen. 3 Markaasaa amiirradii reer
Falastiin waxay yidhaahdeen, Kuwan Cibraaniyada ahu
maxay halkan ka samaynayaan? Aakiishna wuxuu amiirradii
reer Falastiin ku yidhi, War kanu sow ma aha Daa'uud oo
ahaa addoonkii boqorka reer binu Israa'iil ee Saa'uul ah,
oo ila joogay maalmahan iyo sannadahanba, oo aanan
innaba xumaan ka helin tan iyo maalintii uu ii yimid ilaa
maantadan? 4 Laakiinse amiirradii reer Falastiin aad bay
ugu cadhoodeen, markaasay amiirradii reer Falastiin ku
yidhaahdeen, War ninkan celi, si uu ugu noqdo meeshiisii
aad u dooratay, oo yuusan dagaalka noo raacin, waaba
intaasoo intaannu dagaalka ku jirno uu col noo noqdaa,
waayo, ninkanu bal muxuu sayidkiisii kula heshiin karaa?

Sow ma aha nimankan madaxyadooda? **5** Kanu sow ma aha
Daa'uud kii ay gabay isugu celceliyeen, iyagoo cayaaraya,
oo leh, Saa'uul wuxuu laayay kumanyaalkiisii, Daa'uudna
wuxuu laayay tobanyaalkiisii kun? **6** Markaasaa Aakiish
Daa'uud u yeedhay, oo ku yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku
dhaartaye, adigu waad qummanayd, oo markaynu ciidanka
dhex soconnay siibixiddaada iyo soogeliddaaduba hortayda
way ku wanaagsanaayeen, waayo, ilaa maalintii aad ii timid
iyo maantadan la joogo innaba xumaan kuguma aanan
arkin; habase yeeshee saraakiishu raalli kaama aha. **7**
Sidaas daraaddeed iska noqo, oo nabad ku tag, yaadan
saraakiisha reer Falastiin calool xumayne. **8** Markaasaa
Daa'uud wuxuu Aakiish ku yidhi, War maxaan sameeyey?
Oo xumaanmaad igu aragtay anoo addoonkaaga ah intii
aan kula joogay iyo ilaa maantadan, oo maxaa laygu diiday
si aanan u tegin oo aanan ula diririn cadaawayaashaada,
boqorow sayidkaygiiyow? **9** Markaasaa Aakiish Daa'uud ugu
jawaabay, Anigu waan ogahay inaad hortayda ku wanaagsan
tahay, oo waxaad iila mid tahay malaa'ig Ilaah, habase
yeeshee amiirradii reer Falastiin waxay yidhaahdeen, Isagu
dagaalka noo raaci maayo. **10** Haddaba aroor hore adiga
iyo sayidkaaga addoommadiisii oo kula socdaaba kaca; oo
aroortii markaad kacdaan oo waagu idiin baryo, taga. **11**
Markaasaa Daa'uud iyo raggiisiiba aroor hore keceen, si ay
subaxdii u tagaan, oo ay ugu noqdaan dalkii reer Falastiin.
Oo kuwii reer Falastiinna kor bay ugu sii baxeen xagga
Yesreceel.

30 Oo maalintii saddexaad intaanay Daa'uud iyo raggiisii
Siiqlag iman ayaa reer Camaaleq soo dhaceen
xagga koonfureed, iyo Siiqlag, oo waxay weerareen Siiqlag,
wayna gubeen; **2** oo waxay la tageen dumarkii iyo kuwii
magaalada ku jiray oo dhan yar iyo weynba. Waxba kama
ay layn, laakiinse way la tageen oo iska baxeen. **3** Oo
Daa'uud iyo raggiisiina markay magaaladii yimaadeen, waxay
arkeen iyadoo la gubay, oo naagahoodii iyo wiilashoodii
iyo gabdhahoodiiba loola wada tegey maxaabiis ahaan. **4**
Markaasaa Daa'uud iyo dadkii la jirayba codkoodii kor u
qaadeen oo ooyeen, ilaa ay waayeen itaal ay ku sii ooyaan.
5 Oo Daa'uud labadiisii naagood ee ahaa Axiinocam tii reer
Yesreceel, iyo Abiigayil oo ahayd reer Karmel oo Naabaalna
u dhaxdayba, waa lala tegey iyagoo maxaabiis ah. **6** Oo
Daa'uudna aad buu u dhibtooday, waayo, dadku waxay ku
wada hadleen inay dhagxiyaan, maxaa yeelay, dadkii wuxuu u
wada calool xumaaday nin waluba wiilashiisii iyo gabdhihiisii,
laakiinse Daa'uud wuxuu isku sii dhiirriyey Rabbiga Ilaahiisa
ah. **7** Markaasaa Daa'uud wuxuu wadaadkii ahaa Aabyaataar
ina Axiimeleg ku yidhi, Waan ku baryayaaye eefodka halkan
iigu keen. Aabyaataarna eefodkii buu Daa'uud u keenay.
8 Markaasaa Daa'uud Rabbiga wax weyddiiyey, oo wuxuu
yidhi, Miyaan eryadaa colkan, oo miyaan gaadhayaa? Oo
Rabbiguna wuxuu ugu jawaabay, Haah, eryo, waayo, hubaal
waad gaadhaysaa, oo intii lala tegey oo dhan waad soo
celinaysaa. **9** Sidaas daraaddeed Daa'uud wuu tegey, isagii
iyo lixdii boqol oo nin ee la jirtayba, oo waxay yimaadeen
durdurkii Besoor, oo intii laga tegeyna halkaasay ku hadheen.
10 Laakiinse Daa'uud wuu eryaday, isagoo afar boqol oo
nin wata; waayo, laba boqol ayaa dib u hadhay, kuwaasoo
aad u daalay oo dhaafi kari waayay durdurkii Besoor. **11** Oo
mid Masri ah ayay duurka ka heleen, oo waxay u keeneen
Daa'uud, oo kibisna way siiyeen, wuuna cunay, oo biyo uu
cabbona way siiyeen. **12** Oo waxay kaloo siiyeen fud yar oo
berde ah, iyo laba rucubood oo sabiib ah; oo markuu cunay
ayaa naftii ku soo noqotay, waayo, saddex maalmood iyo
saddex habeen kibisna ma uu cunin, biyona ma uu cabbin.
13 Markaasaa Daa'uud wuxuu ku yidhi, War yaa ku leh? Oo
xaggee baad ka timid? Isna wuxuu yidhi, Waxaan ahay nin
dhallinyar oo Masri ah, oo addoon baan u ahay mid reer
Camaaleq ah. Sayidkaygii baa iga tegey, maxaa yeelay,
saddex maalmood ka hor ayaan bukooday. **14** Oo waxaannu
soo dhacnay reer Kereetiim xaggooda Koonfureed, iyo dalka
ay leeyihiin reer Yahuudah, iyo xagga Koonfureed oo reer
Kaaleeb; oo Siiqlagna waan gubnay. **15** Markaasaa Daa'uud
wuxuu ku yidhi, Colkaas ma ii geeynaysaa? Isna wuxuu
yidhi, Ilaah iigu dhaaro inaadan i dilayn, sayidkaygiina ii
gacangelinayn, oo anna colkaas waan kuu geeynayaa. **16**
Oo markuu keenay waxay ku kala firidhsanaayeen dhulka oo
dhan, iyagoo wax cabbaya, oo wax cunaya, oo cayaaraya,
maxaa yeelay, maal badan bay ka soo dhaceen dalkii reer
Falastiin iyo dalkii Yahuudahba. **17** Oo Daa'uudna wuxuu
laynayay iyagii fiidkii ilaa fiidkiisii kale, oo nin iyagii ahuna
ma baxsan, afar boqol oo dhallinyaro ah oo intay awr
fuuleen ku carartay mooyaane. **18** Oo Daa'uudna wuu soo
wada dhiciyey waxay reer Camaaleq la tageen oo dhan;
oo labadiisii naagoodna Daa'uud waa soo badbaadiyey. **19**
Oo waxba kama maqnayn iyagii, wax yar iyo wax weyn
toona, ama wiilal iyo gabdho toona, ama booli iyo wixii ay
la tageen oo dhan toona; oo Daa'uudna wuu soo wada
celiyey kulligood. **20** Markaasaa Daa'uud kaxaystay idihii
iyo lo'dii oo dhan, oo waxay ku hor kexeeyeen xoolihii
kale, oo yidhaahdeen, Intanu waa boolidii Daa'uud. **21** Oo
Daa'uudna wuxuu u yimid labadii boqol oo nin oo intay
daaleen Daa'uud raaci kari weyday, oo ay durdurkii Besoor
agtiisa kaga tageen, oo iyana waxay u soo baxeen inay ka
hor tagaan Daa'uud iyo dadkii la jiray; oo Daa'uudna markuu
dadkii u soo dhowaaday ayuu nabdaadiyey. **22** Markaasay
raggii sharka lahaa ee waxmatarayaasha ahaa oo Daa'uud
raacay oo dhammuba waxay ugu jawaabeen, Maalkii aannu
soo dhacsannay iyaga waxba ka siin mayno, maxaa yeelay,
nama ay raacin, laakiinse nin kasta waxaannu siinaynaa
naagtiisii iyo carruurtiisii, ee ha kaxaysteen oo ha iska tageen.
23 Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Walaalahayow, waa
inaydnaan saas ku samayn wixii Rabbigu ina siiyey, kaasoo
ah kii ina badbaadiyey, oo weliba inoo soo gacangeliyey
colkii ina soo weeraray. **24** Haddaba bal yaa waxaa idinka
maqlaya? Ka dagaalka u baxaa siduu qayb u helo ayuu
ka alaabta ku hadhaana qayb u helayaa; isku si waa inay
u qaybsadaan. **25** Maalintaas intay ka bilaabanto ilaa
maantadan la joogo, wuxuu taas uga dhigay reer binu Israa'iil,
qaynuun iyo amar. **26** Oo Daa'uudna markuu Siiqlag yimid
ayuu boolidii qaarkeed odayaashii dalkii Yahuudah u diray,
iyo xataa saaxiibbadiis, oo wuxuu ku yidhi, Bal eega, tanu
waa hadiyad ka mid ah boolidii aan cadaawayaashii Rabbiga
ka soo dhacay, **27** oo wuxuu u wada diray kuwii Beytel
joogay, iyo kuwii Raamod tii koonfureed joogay, iyo xataa
kuwii Yatiir joogay, **28** iyo kuwii Carooceer joogay, iyo kuwii
Sifmood joogay, iyo kuwii Eshtemooca joogay, **29** iyo kuwii

Raakaal joogay, iyo kuwii magaalooyinka reer Yeraxme'eel
joogay, iyo kuwii magaalooyinka reer Qeyn joogay, **30** iyo
kuwii Xormaah joogay, iyo kuwii Koor Caashaan joogay, iyo
kuwii Cataag joogay, **31** iyo kuwii Xebroon joogay, oo xataa
wuu u wada diray kuwii joogay meelihii Daa'uud iyo raggiisu
ku noqnoqon jireen oo dhan.

31 Haddaba reer Falastiin waxay la dirireen reer binu
Israa'iil, oo raggii reer binu Israa'iilna way ka carareen
reer Falastiin, oo Buur Gilboca ayay ku daateen iyagoo
la laayay. **2** Oo reer Falastiinna aad bay u eryadeen
Saa'uul iyo wiilashiisii, markaasaa reer Falastiin waxay
dileen Yoonaataan, iyo Abiinaadaab, iyo Melkiishuuca oo
ahaa Saa'uul wiilashiisii. **3** Oo dagaalkiina aad buu ugu sii
kululaaday Saa'uul, oo waxaa isagii gaadhay qaansoleydii,
oo isna qaansoleydii aawadeed ayuu dhib badan ula
kulmay. **4** Markaasaa Saa'uul wuxuu kii hubka u siday ku
yidhi, War seeftaada la soo bax oo iga mudhbixi, waaba
intaasoo buuryoqabyadanu yimaadaan oo ay intay seef iga
mudhbixiyaan i caayaane. Laakiinse kii hubka u siday wuu
diiday, waayo, aad buu u cabsaday. Sidaas daraaddeed
Saa'uul wuxuu qaatay seeftiisii, markaasuu ku dul dhacay. **5**
Oo kii hubka u sidayna markuu arkay in Saa'uul dhintay, isna
wuxuu ku dul dhacay seeftiisii, wuuna la dhintay. **6** Sidaas
daraaddeed maalintaas waxaa wada dhintay Saa'uul, iyo
saddexdiisii wiil, iyo kii hubka u siday, iyo raggiisii oo dhan.
7 Oo raggii reer binu Israa'iil oo dooxadii dhankeeda kale
joogay, iyo kuwii Webi Urdun shishadiisa joogay, markay
arkeen in raggii reer binu Israa'iil carareen oo Saa'uul iyo
wiilashiisii ay dhinteen ayay magaalooyinkii ka tageen oo
carareen; markaasaa reer Falastiin yimaadeen oo iska
degeen. **8** Oo maalintii dambe markay reer Falastiin u
yimaadeen inay dharka ka furtaan kuwii la dilay waxay heleen
Saa'uul iyo saddexdiisii wiil oo Buur Gilboca ku dhintay.
9 Markaasay madaxii ka gooyeen, oo hubkiisiina way ka
furteen, oo waxay u cid direen dalkii reer Falastiin oo ku
wareegsanaa inay u wargeeyaan gurigii sanamyadooda
iyo dadkiiba. **10** Oo hubkiisiina gurigii Cashtarod ayay
dhigeen, meydkiisiina derbigii Beytshaan bay ku xidheen. **11**
Oo dadkii Yaabeesh Gilecaad degganaa markay maqleen
waxyaalihii ay reer Falastiin Saa'uul ku sameeyeen, **12**
waxaa kacay raggii xoogga lahaa oo dhan, oo habeenkii
oo dhan ayay sii guuraynayeen, markaasay Beytshaan
derbigiisii ka soo qaadeen Saa'uul meydkiisii iyo meydadkii
wiilashiisa, kolkaasay yimaadeen Yaabeesh, oo halkaasay
ku gubeen. **13** Markaasay lafahoodii qaadeen oo ku aaseen
geed Yaabeesh ku yiil hoostiisa, toddoba maalmoodna way
soomeen.

Samuu'Eel Labaad

1 Dhimashadii Saa'uul dabadeed, markii Daa'uud ka soo
noqday layntii reer Camaaleq oo uu Daa'uud laba
maalmood Siiqlag sii joogay **2** ayaa xataa maalintii saddexaad
nin ka yimid xeradii Saa'uul isagoo maryo jeexjeexan,
madaxana ciidu kaga taal, oo markuu Daa'uud u yimid
ayuu dhulka ku dhacay oo sujuuday. **3** Markaasaa Daa'uud
ku yidhi, Xaggee baad ka timid? Markaasuu isna wuxuu
yidhi, Waxaan ka soo baxsaday xeradii reer binu Israa'iil. **4**
Daa'uudna wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, sidee baa
wax u dhaceen? Bal ii sheeg. Oo isna wuxuu ugu jawaabay,
Dadkii dagaalkii way ka carareen, oo dadkii badidiisiina
way le'deen; oo Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataanba waa
dhinteen. **5** Markaasaa Daa'uud wuxuu ku yidhi ninkii
dhallinyarada ahaa, oo u soo warramay, War sidee baad u
ogaatay in Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataanba ay dhinteen? **6**
Markaasaa ninkii dhallinyarada ahaa oo u soo warramay,
wuxuu ku yidhi, Markaan si lamafilaan ah Buur Gilboca u soo
gaadhay, waxaan arkay Saa'uul oo ku tiirsan warankiisii,
gaadhifardoodkii iyo fardooleydiina aad bay u eryanayeen. **7**
Oo markuu gadaashiisa dhugtay ayuu i arkay, oo ii yeedhay.
Oo anna waxaan ugu jawaabay, Waa i kan. **8** Markaasuu
igu yidhi, Yaad tahay? Oo anna waxaan ugu jawaabay, Nin
reer Camaaleq ah baan ahay. **9** Oo isna wuxuu igu yidhi,
Waan ku baryayaaye, bal i soo ag joogso, oo i dil, waayo,
wareer baa i haya; waayo, weli naftii waa igu jirtaa. **10**
Saas aawadeed waan ag joogsaday oo waan dilay, maxaa
yeelay, waan hubay markuu dhacay dabadeed inuusan
noolaanayn; oo markaasaan ka soo qaaday taajkii madaxa u
saarnaa, iyo dugaagaddii gacanta ugu jirtay, waanan kuu
keenay, sayidkaygiiyow. **11** Markaasaa Daa'uud dharkiisii
jeexjeexay; oo raggii isaga la jiray oo dhammuna saasoo
kalay wada yeeleen, **12** wayna u baroorteen, oo u ooyeen,
oo u soomeen ilaa fiidkii Saa'uul, iyo wiilkiisii Yoonaataan,
iyo dadkii Rabbiga, iyo reer binu Israa'iil aawadood; maxaa
yeelay, seef bay ku le'deen. **13** Kolkaasaa Daa'uud ku
yidhi ninkii dhallinyarada ahaa oo u soo warramay, Xaggee
baad ka timid? Isna wuxuu ugu jawaabay, Waxaan ahay
nin qalaad wiilkiis oo reer Camaaleq ah. **14** Daa'uudna
wuxuu ku yidhi isagii, Sidee baad uga cabsan weyday
inaad gacantaada u qaaddo Rabbiga kiisa subkan? **15**
Dabadeedna Daa'uud wuxuu u yeedhay raggii dhallinyarada
ahaa midkood, oo ku yidhi, U dhowow oo dil. Markaasuu
dilay, isna wuu dhintay. **16** Daa'uudna wuxuu ku yidhi,
Dhiiggaagu madaxaaga ha saarnaado; waayo, afkaagaa
kugu marag furay, oo waxaad tidhi, Rabbiga kiisa subkan
ayaan dilay. **17** Markaasaa Daa'uud baroortan ugu baroortay
Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataan, **18** oo wuxuu ku amray inay
carruurta dalka Yahuudah baraan gabayga qaansada; oo
bal eeg, kaasu wuxuu ku qoran yahay kitaabka Yaashaar.
19 Reer binu Israa'iilow, Ammaantiinnii waxaa lagu dilay
meelihiinna sarsare! Bal eega kuwa xoogga leh siday u
dhaceen! **20** Haddaba taas Gad ha ku sheegina, Oo jidadka
Ashqeloonna ha ku caddaynina; Waaba intaasoo ay naagaha
reer Falastiin ku farxaane, Waaba intaasoo ay buuryoqabyada
naagahoodu ku guulaystaane. **21** Buuraha Gilbocow, Dharab
iyo roob midna yaan laydinku arkin, beerihii qurbaanyadu
ka bixi jireenna yaanay jirin, Waayo, kuwii xoogga lahaa
gaashaankoodii ayaa halkaas lagu tuuray, Xataa gaashaankii
Saa'uul oo ahaa sida mid aan saliid lagu subkin. **22** Kuwii
la laayay dhiiggoodii, iyo kuwii xoogga lahaa xaydhoodii,
Yoonaataan qaansadiisii dib ugama ay soo noqon, Oo
Saa'uul seeftiisiina madhnaan kuma ay soo noqon. **23** Intay
noolaayeen Saa'uul iyo Yoonaataan waxay ahaayeen kuwo
la jecel yahay, oo macaan, Markay dhinteenna, lama kala
geeyn, Gorgorrada way ka dheereeyeen, Libaaxyadana way
ka xoog badnaayeen. **24** Gabdhaha reer binu Israa'iilow,
Saa'uul u ooya, Kii dhar cas si raaxa leh idiin huwiyey, Oo
dharkiinnana dahab ku sharraxay. **25** Kuwii xoogga badnaa
siday dagaalka ugu dhex dhaceen! Yoonaataan waxaa lagu
dilay meelihiinna sarsare. **26** Anigu daraaddaa baan u
dhibtooday, walaalkay Yoonaataanow; Adigu aad baad iigu
macaanayd, Oo jacaylkaad ii qabtay wuxuu ahaa mid yaab
leh, Oo xataa caashaqa naagaha dhaafaya. **27** Bal eeg kuwii
xoogga badnaa siday u dhaceen, Hubkii dagaalkuna siduu u
hallaabay!

2 Markaas dabadeed Daa'uud baa Rabbiga wax weyddiiyey,
oo yidhi, Magaalooyinka dalka Yahuudah middood ma u
kacaa? Rabbiguna wuxuu ku yidhi, Haah, u kac. Markaasaa
Daa'uud yidhi, Xaggee baan u kacaa? Isna wuxuu yidhi,
Xebroon tag. **2** Saas daraaddeed Daa'uud halkaasuu u
kacay, oo labadiisii naagoodna way raaceen, kuwaas oo
ahaa Axiinocam tii reer Yesreceel, iyo Abiigayil oo u dhaxday
Naabaal kii reer Karmel. **3** Oo raggiisii isaga la jirayna
Daa'uud wuu kaxaystay, iyadoo nin waluba reerkiisii wato;
oo waxay degeen magaalooyinkii Xebroon. **4** Markaasaa
dadkii dalka Yahuudah yimid, oo halkaasay Daa'uud ugu
subkeen inuu ahaado boqor u taliya dalka Yahuudah.
Waxaana Daa'uud loo sheegay, oo lagu yidhi, Kuwii Saa'uul
aasay waxay ahaayeen dadka reer Yaabeesh Gilecaad.
5 Markaasaa Daa'uud wargeeyayaal u diray dadkii reer
Yaabeesh Gilecaad, oo ku yidhi, Rabbigu ha idin barakeeyo,
waayo, waad u roonaateen oo aasteen sayidkiinnii Saa'uul
ahaa. **6** Haddaba Rabbigu ha idiin roonaado oo runtana
ha idin tuso; oo anna waan idiinka abaalgudi doonaa
roonaantaas, maxaa yeelay, idinku waxaas baad samayseen.
7 Haddaba gacmihiinnu ha xoogaysteen, oo idinna xoog
yeesha, waayo, sayidkiinnii Saa'uul waa dhintay, oo reer
Yahuudahna anigay ii subkeen inaan u ahaado boqor u
taliya. **8** Haddaba Abneer oo ahaa ina Neer, oo Saa'uul
ciidankiisa sirkaal u ahaa ayaa soo kaxaystay Iishboshed
oo ahaa ina Saa'uul, oo wuxuu u soo gudbiyey xagga
Maxanayim; **9** oo wuxuu boqor uga dhigay reer Gilecaad, iyo
reer Ashuur, iyo Yesreceel, iyo reer Efrayim, iyo Benyaamiin,
iyo reer binu Israa'iil oo dhan. **10** (Oo Iishboshed oo ahaa ina
Saa'uul afartan sannadood buu jiray markii uu bilaabay inuu
boqor u noqdo reer binu Israa'iil, oo wuxuuna boqor u ahaa
laba sannadood.) Laakiinse reer Yahuudah waxay raaceen
Daa'uud. **11** Oo wakhtigii Daa'uud Xebroon boqorka ugu ahaa
reer Yahuudah wuxuu ahaa toddoba sannadood iyo lix bilood.
12 Markaasaa Abneer oo ahaa ina Neer, iyo addoommadii
Iishboshed ina Saa'uul, Maxanayim ka soo baxeen, oo
waxay tageen Gibecoon. **13** Kolkaasaa Yoo'aab oo ay

Seruuyaah dhashay, iyo addoommadii Daa'uud soo baxeen, oo waxay ku wada kulmeen balligii Gibecoon agtiisa; oo iyana qolo waxay balliga ka fadhiisatay dhinac, qoladii kalena waxay balliga ka fadhiisteen dhinacii kale. **14** Markaasaa Abneer wuxuu Yoo'aab ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ragga dhallinyarada ahu ha kaceen oo horteenna ha ku cayaareen. Yoo'aabna wuxuu yidhi, Waa yahay ee ha kaceen. **15** Markaasay kaceen oo tiro ku gudbeen; oo waxay ahaayeen laba iyo toban reer Benyaamiin ah, oo ka socda xaggii Iishboshed oo ahaa ina Saa'uul, iyo laba iyo toban ka socda addoommadii Daa'uud. **16** Oo mid waluba ninkiisii ayuu madaxa qabsaday, oo seeftiisii ayuu dhinaca ka daray midkii uu haystay. Sidaasay dhammaantood u wada dhaceen. Saas aawadeed meeshaas oo Gibecoon ku taal waxaa loo baxshay Xelqad Hasuriim. **17** Oo dagaalkiina aad buu u kululaaday maalintaas; oo waxaa laga adkaaday Abneer, iyo raggii reer binu Israa'iil, waxaana ka reeyey addoommadii Daa'uud. **18** Oo saddexdii wiil ee ay Seruuyaah dhashay halkaas ayay wada joogeen, kuwaasoo ahaa Yoo'aab iyo Abiishay iyo Casaaheel. Casaaheelna wuxuu u cago fududaa sida cawsha duurka. **19** Markaasaa Casaaheel wuxuu eryaday Abneer, oo intuu Abneer eryanayayna uma uu leexan midig iyo bidix toona. **20** Markaasaa Abneer gadaashiisa dhugtay, oo wuxuu yidhi, War ma adigii baa, Casaaheelow? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Haah, waa anigii. **21** Markaasaa Abneer wuxuu ku yidhi, War midigta ama bidixda u leexo, oo ragga dhallinyarada ah midkood qabso, oo ka soo qaado hubkiisa dagaalka. Laakiinse Casaaheel wuu diiday inuu isaga ka leexdo. **22** Markaasaa Abneer haddana Casaaheel ku yidhi, War ha i eryane, gees iiga leexo; maxaan dhulka kuugu dhufanayaa? Haddaba sidee baan wejiga u siin karayaa walaalkaa Yoo'aab? **23** Habase yeeshee wuu diiday inuu gees uga leexdo; sidaas daraaddeed Abneer waranka dabadiisii ayuu caloosha kaga dhuftay, warankiina dib buu uga mudhbaxay; markaasuu halkaas ku dhacay, oo isla meeshaasuu ku dhintay; oo in alla intii soo gaadhay meeshii Casaaheel ku dhacay oo ku dhintay way wada istaageen. **24** Laakiinse Yoo'aab iyo Abiishay waxay eryadeen Abneer; oo qorraxdiina way dhacday markii ay yimaadeen buurtii Ammaah oo ku hor taal Giyax ee ku ag taal waddada cidlada Gibecoon. **25** Markaasaa reer Benyaamiin dhammaantood soo wada urureen oo Abneer soo daba galeen, oo waxay noqdeen guuto keliya, markaasay buur isku dul taageen. **26** Dabadeedna Abneer wuxuu u dhawaaqay Yoo'aab, oo ku yidhi, War seeftu miyey weligeed baabbi'inaysaa? Ugudambaystase inay qadhaadh noqonayso sow ma ogid? Haddaba ilaa goormay noqonaysaa markaad dadka kala hadlayso inay ka hadhaan walaalahooda ay eryanayaan? **27** Markaasaa Yoo'aab wuxuu yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye, haddaadan hadlin, hubaal dadku subaxda waa iska tegi lahaa oo ninnaba walaalkiis ma eryadeen. **28** Sidaas daraaddeed Yoo'aab buunkii buu afuufay, oo dadkii oo dhammu way wada istaageen, oo mar dambe reer binu Israa'iilna ma ayan eryan, kol kalena ma ay diririn. **29** Oo Abneer iyo raggiisiina habeenkii oo dhan ayay sii dhex guuraynayeen Caraabaah; wayna ka gudbeen Webi Urdun, oo Bitroon oo dhanna way dhex mareen, oo waxay yimaadeen Maxanayim. **30** Oo Yoo'aabna wuu ka noqday eryadkii uu Abneer eryanayay; oo markuu dadkii oo dhan soo ururaday, waxaa addoommadii Daa'uud ka dhinnaaday sagaal iyo toban nin iyo Casaaheel. **31** Laakiinse addoommadii Daa'uud wax bay reer Benyaamiin iyo raggii Abneer ka laayeen, oo waxaa ka dhintay saddex boqol iyo lixdan nin. **32** Markaasay Casaaheel qaadeen oo ku aaseen qabrigii aabbihiis, oo ku yiil Beytlaxam. Oo Yoo'aab iyo raggiisiina habeenkii oo dhan ayay guureeyeen oo waxaa waagu ugu beryay Xebroon.

3 Haddaba waxaa jiray dagaal dheer oo dhex maray reer Saa'uul iyo reer Daa'uud; oo Daa'uudna waa sii xoog badnaanayay, laakiinse reer Saa'uul way sii xoog yaraanayeen. **2** Oo Daa'uudna wiilal baa ugu dhashay Xebroon. Curadkiisu wuxuu ahaa Amnoon, oo waxaa dhashay Axiinocam tii reer Yesreceel. **3** Wiilkiisii labaadna wuxuu ahaa Kile'aab, oo waxaa dhashay Abiigayil oo u dhaxday Naabaal kii reer Karmel. Kan saddexaadna wuxuu ahaa Absaaloom oo waxaa dhashay Macakaah oo ahayd boqorkii Geshuur oo Talmay ahaa gabadhiisii. **4** Kan afraadna wuxuu ahaa Adoniiyaah oo waxaa dhashay Xaggiid. Kan shanaadna wuxuu ahaa Shefatyaah oo waxaa dhashay Abiital. **5** Kan lixaadna wuxuu ahaa Yitrecaam, oo waxaa dhashay Ceglaah oo Daa'uud u dhaxday. Intaasu waxay Daa'uud ugu dhasheen Xebroon. **6** Intii ay reer Saa'uul iyo reer Daa'uud dagaallamayeen ayaa Abneer aad ugu xoogaystay reerkii Saa'uul. **7** Haddaba Saa'uul wuxuu lahaa naag addoon ah oo magaceedana la odhan jiray Risfaah, waxayna ahayd ina Ayah; oo Iishboshed wuxuu Abneer ku yidhi, War maxaad ugu tagtay addoontii aabbahay? **8** Markaasaa Abneer aad ugu cadhooday erayadii Iishboshed, oo wuxuu yidhi, Anigu ma waxaan ahay madax eey oo reer Yahuudah leeyihiin? Bal maanta raxmad baan tusayaa reerkii aabbahaa Saa'uul, iyo walaalihiis, iyo saaxiibbadiis, oo adigana kuuma aan gacangelin Daa'uud, oo weliba maanta waxaad igu eedaynaysaa wax ku saabsan naagtan. **9** Haddaba sidii Rabbigu ugu dhaartay Daa'uud, Ilaah saas iyo si ka sii badanba anoo Abneer ah, ha igu sameeyo haddaanan saas oo kale isaga ku samayn, **10** taasoo ah inaan boqortooyada ka wareejiyo reer Saa'uul, iyo inaan carshiga Daa'uud u qotomiyo reer binu Israa'iil iyo reer binu Yahuudah, iyo tan iyo Daan iyo ilaa Bi'ir Shebac. **11** Oo isna eray dambe wuu ugu jawaabi waayay Abneer, maxaa yeelay, wuu ka cabsanayay. **12** Markaasaa Abneer wuxuu Daa'uud u soo diray wargeeyayaal magiciisa ku hadlaya, oo leh, War dhulka yaa leh? Oo wuxuu kaloo ku yidhi, Heshiis ila dhigo, anna gacan baan ku siinayaa, inaan kuu soo wada jeediyo reer binu Israa'iil oo dhan. **13** Markaasuu yidhi, Waa hagaag; heshiis baan kula dhiganayaa, laakiinse wax baan kaa doonayaa, taasuna waxaa weeyaan, markaad ii timaadid waa inaadan i hor iman adoo marka hore Miikaal oo ah ina Saa'uul i soo hor taaga mooyaane. **14** Oo Daa'uudna wargeeyayaal buu u diray Iishboshed oo ahaa ina Saa'uul, isagoo leh, Ii keen naagtaydii Miikaal, oo aan ku guursaday boqol buuryo oo reer Falastiin. **15** Markaasaa Iishboshed rag u diray oo iyadii ka soo kexeeyey ninkeedii, kaasoo ahaa Faltii'eel ina Layish. **16** Markaasaa ninkeedii soo raacay iyadii, isagoo ooyaya intuu socday oo dhan, oo wuxuu iyadii daba socday tan iyo Baxuuriim. Markaasaa

Abneer ku yidhi, War orod, oo iska noqo. Kolkaasuu iska noqday. **17** Oo Abneerna wuxuu la arrinsaday odayaashii reer binu Israa'iil, oo ku yidhi, Waa hore waxaad doonayseen in Daa'uud boqor idiin noqdo. **18** Haddaba haatan sidii yeela, waayo, Rabbigu Daa'uud buu ka hadlay, oo yidhi, Addoonkayga Daa'uud gacantiisa ayaan dadkayga reer binu Israa'iil kaga badbaadin doonaa gacanta reer Falastiin iyo gacanta cadaawayaashooda oo dhanba. **19** Oo Abneer wuxuu kaloo la hadlay reer Benyaamiin; oo weliba Abneer wuxuu Daa'uud ugu yimid Xebroon si uu ugu sheego waxa la wanaagsan reer binu Israa'iil oo dhan, iyo reer Benyaamiin oo dhanba. **20** Saas aawadeed Abneer wuxuu Daa'uud ugu yimid Xebroon, labaatan nin baana la socday. Oo Daa'uudna diyaafad ayuu Abneer iyo raggii la socdayba u sameeyey. **21** Markaasaa Abneer Daa'uud ku yidhi, Anigu waan kacayaa, waanan tegayaa, oo reer binu Israa'iil oo dhanna waan kuu soo wada ururin doonaa, boqorow, sayidkaygiiyow, inay axdi kula dhigtaan oo adna aad xukuntid in alla intii naftaadu doonayso. Markaasaa Daa'uud Abneer iska diray; oo isna nabad buu ku tegey. **22** Oo bal eeg, Daa'uud addoommadiisii iyo Yoo'aabba waxay ka yimaadeen duulaan, iyagoo dhac badan wada, laakiinse Abneer Daa'uud lama joogin Xebroon, waayo, wuu iska diray, oo isna nabad buu ku tegey. **23** Oo markii Yoo'aab iyo ciidankii la jiray oo dhammu ay yimaadeen waxaa Yoo'aab loo sheegay, oo lagu yidhi, Waxaa boqorka u yimid Abneer ina Neer, oo isna wuu iska diray, markaasuu nabad ku tegey. **24** Markaasaa Yoo'aab boqorkii u yimid, oo ku yidhi, Maxaad samaysay? Bal eeg, Abneer baa kuu yimid, maxaad u dirtay oo uu u tegey? **25** Abneer oo ah ina Neer waad garanaysaa inuu kuugu yimid inuu ku khiyaaneeyo, iyo inuu ogaado bixiddaada iyo soo geliddaada, iyo weliba inuu sii ogaado waxaad samaysid oo dhanba. **26** Yoo'aabna markuu Daa'uud ka soo baxay ayuu rag ka daba diray Abneer, oo waxay ka soo celiyeen ceelkii Siraah, laakiinse taas Daa'uud ma ogayn. **27** Oo markuu Abneer ku soo noqday Xebroon ayaa Yoo'aab gees ula baxay oo iridda la dhex galay si uu ula faqo, markaasuu caloosha ka dooxay si uu u dhinto, maxaa yeelay, dhiiggii walaalkiis Casaaheel ayuu daadshay. **28** Dabadeedna markuu Daa'uud taas maqlay ayuu yidhi, Aniga iyo boqortooyadayda midna eed kuma lahayn Rabbiga hortiisa xagga dhiigga Abneer ina Neer. **29** Yoo'aab madaxiisa ha saarnaado, iyo reerka aabbihiis, oo reer Yoo'aabna yaan laga waayin mid cudur dheecaan leh qaba, iyo mid baras qaba, iyo mid ul ku tukubaya, iyo mid seef lagu dilo, ama mid cunto la'. **30** Sidaasay Yoo'aab iyo walaalkiis Abiishay u dileen Abneer, maxaa yeelay, wuxuu walaalkood Casaaheel ku dilay dagaalkii Gibecoon. **31** Markaasaa Daa'uud wuxuu ku yidhi Yoo'aab iyo dadkii isaga la jiray oo dhan, Dharkiinna jeexjeexa oo dhar joonyad ah guntada, oo Abneer hortiisa ku baroorta. Oo Boqor Daa'uudna wuxuu raacay naxashkii. **32** Oo Abneer waxaa lagu aasay Xebroon, boqorkiina codkiisii kor buu u qaaday, oo qabrigii Abneer ku dul ooyay; oo dadkii oo dhammuna way wada ooyeen. **33** Oo boqorkiina wuxuu u baroortay Abneer, oo yidhi, Miyey habboon tahay in Abneer u dhinto sida nacas u dhinto oo kale? **34** Gacmahaagu ma xidhnayn, cagahaaguna ma dabranayn, Sida nin ugu dhaco dad dembi leh hortooda ayaad u dhacday. Markaasaa dadkii oo dhammu mar kale u ooyay isagii. **35** Markaasay dadkii oo dhammu yimaadeen oo damceen inay Daa'uud wax cunsiiyaan intii ay maalinnimada ahayd; laakiinse Daa'uud wuu dhaartay, oo yidhi, Ilaah taasoo kale ha igu sameeyo, iyo weliba tu ka sii badan, haddaan kibis dhadhansho, iyo wax kale toona, ilaa ay qorraxdu dhacdo. **36** Markaasaa dadkii oo dhammu taas u fiirsadeen, wayna la wanaagsanayd, oo wax alla wixii boqorku sameeyey ayaa la wanaagsanaa dadkii oo dhan. **37** Sidaasay dadkii oo dhan iyo reer binu Israa'iil oo dhammu maalintaas u garteen inuusan boqorku doonaynin in Abneer oo ahaa ina Neer la dilo. **38** Oo boqorkii wuxuu addoommadiisii ku yidhi, War miyeydnaan ogayn maanta inuu reer binu Israa'iil ku dhex dhintay amiir iyo nin weyn? **39** Oo anigu maanta in kastoo lay boqray, waan taag yarahay; oo nimankan ay Seruuyaah dhashay ayaa iga xoog badan. Kii shar sameeya Rabbigu ha ugu abaalgudo sida sharkiisu yahay.

4 Oo Saa'uul wiilkiisii Iishboshed ahaa markuu maqlay in Abneer Xebroon ku dhintay ayaa gacmihiisii taag beeleen, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna way nexeen. **2** Oo Saa'uul wiilkiisii Iishboshed ahaana wuxuu lahaa laba nin oo askartiisa saraakiil u ahaa. Mid magiciisu wuxuu ahaa Bacanaah, oo kan kale magiciisuna wuxuu ahaa Reekaab, oo waxayna ahaayeen ilmo Rimmon kii reer Bi'irod, oo waxayna ahaayeen reer Benyaamiin (waayo, Bi'irod waxaa lagu tiriyey reer Benyaamiin, **3** oo reer Bi'irodna waxay u carareen xagga Gitayim, oo halkaasay degganaayeen ilaa maantadan). **4** Yoonaataan ina Saa'uul wuxuu lahaa wiil curyaan ah. Oo isagu shan jir buu ahaa markii war ku saabsan Saa'uul iyo Yoonaataan Yesreceel laga keenay, ee ay naagtii isaga dhawraysay kor u qaadatay, oo carartay. Oo intay ku degdegaysay inay cararto ayuu ka dhacay, oo markaasuu curyaan noqday. Oo magiciisuna wuxuu ahaa Mefiiboshed. **5** Oo Rimmonkii reer Bi'irod wiilashiisii oo ahaa Reekaab iyo Bacanaah way tageen, oo wakhti kulul ayay gurigii Iishboshed yimaadeen, isagoo hadhkii nasanaya. **6** Oo gurigay soo galeen, sidii iyagoo sarreen qaadanaya; markaasay caloosha ka dooxeen. Markaasaa Reekaab iyo walaalkiis Bacanaah baxsadeen. **7** Markay guriga soo galeen, isagoo sariirta ku jiifa oo qolka la seexdo ku jira, ayay garaaceen oo dileen, oo madaxiina way ka gooyeen oo la tageen, markaasay jidkii Caraabaah habeenkii oo dhan sii guuraynayeen. **8** Oo Iishboshed madaxiisii ayay Daa'uud ugu keeneen Xebroon, oo waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Bal eeg madaxii Iishboshed ee uu dhalay Saa'uul kii cadowgaaga ahaa oo doonayay inuu nafta kaa qaado; haddaba sayidkaygiiyow, boqorow, Rabbigu maanta waa kaaga aar guday Saa'uul iyo farcankiisiiba. **9** Markaasaa Daa'uud ugu jawaabay Reekaab iyo walaalkiis Bacanaah, oo ahaa ilma Rimmonkii reer Bi'irod, Waxaan ku dhaartay nolosha Rabbigii naftayda ka badbaadshay cidhiidhi oo dhan, **10** markii mid ii soo sheegay inuu Saa'uul dhintay, isagoo u malaynaya inuu war wanaagsan ii sido, waan qabtay oo Siiqlag baan ku dilay, taasuna waxay ahayd abaalgudkii aan warkiisii ka siiyey. **11** Haddaba idinkoo ah niman shar leh, markaad disheen qof xaq ah oo sariirtii gurigiisa ku jiifa, miyaanan in ka sii badan dhiiggiisii gacmihiinna

weyddiinayn, oo miyaanan dhulka idinka qaadayn? **12** Markaasaa Daa'uud amray raggiisii dhallinyarada ahaa, wayna dileen iyagii, oo waxay ka jareen gacmihii iyo cagihii, oo ka soo lalmiyeen balliga Xebroon ku yaal agtiisa. Laakiinse Iishboshed madaxiisii intay qaadeen ayay ku aaseen qabrigii Abneer oo Xebroon ku yiil.

5 Markaasaa qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhammu waxay Daa'uud ugu yimaadeen Xebroon, oo intay la hadleen ayay ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu nahay laftaada iyo jidhkaaga. **2** Waagii hore oo Saa'uul boqorka noo ahaa, adiguu ahaa kii reer binu Israa'iil dibadda u bixin jiray oo gudaha soo gelin jiray; oo Rabbiguna wuxuu kugu yidhi, Adigu waxaad quudin doontaa dadkayga reer binu Israa'iil, oo amiir baanad u ahaan doontaa reer binu Israa'iil. **3** Sidaas aawadeed odayaashii reer binu Israa'iil oo dhammu waxay boqorkii ugu yimaadeen Xebroon; oo Boqor Daa'uudna wuxuu iyagii axdi kula dhigtay Xebroon Rabbiga hortiisa, oo iyana waxay Daa'uud u boqreen inuu ahaado boqor reer binu Israa'iil u taliya. **4** Oo Daa'uudna soddon sannadood buu jiray markuu bilaabay inuu boqor noqdo, oo wuxuuna boqor ahaa afartan sannadood. **5** Oo reer Yahuudahna wuxuu Xebroon ugu talinayay toddoba sannadood iyo lix bilood, oo reer Israa'iil oo dhan iyo reer Yahuudahna wuxuu Yeruusaalem ugu talinayay saddex iyo soddon sannadood. **6** Oo boqorkii iyo raggiisiiba waxay tageen Yeruusaalem, inay ku duulaan reer Yebuus oo ahaa dadkii dalka degganaa, kuwaasoo la hadlay Daa'uud oo ku yidhi, Adoo kuwa indhaha la' iyo curyaannada qaada mooyaane halkan iman maysid, waayo, waxay u maleeyeen inuusan Daa'uud halkaas iman karin. **7** Habase yeeshee Daa'uud waa qabsaday qalcaddii Siyoon, oo taasuna waa magaaladii Daa'uud. **8** Markaasaa Daa'uud maalintaas wuxuu yidhi, Ku alla kii reer Yebuus laayaa, ha tago meesha biyomareenka ah, oo ha ku laayo curyaannada iyo indhoolayaasha oo neceb Daa'uud naftiisa. Sidaas daraaddeed waxay leeyihiin, Indhoolayaasha iyo curyaannadu yaanay guriga soo gelin. **9** Oo Daa'uudna qalcaddii ayuu degay, wuxuuna u bixiyey magaaladii Daa'uud. Oo Daa'uudna wuxuu dhisay hareeraheedii iyo tan iyo Millo ilaa gudaha. **10** Oo Daa'uudna aad iyo aad buu u sii xoogaystay; waayo, waxaa isaga la jiray Rabbiga ah Ilaaha ciidammada. **11** Markaasaa Xiiraam oo ahaa boqorkii Turos ayaa Daa'uud wargeeyayaal u soo diray, iyo geedo kedar la yidhaahdo, iyo nijaarro iyo wastaadyo, oo iyana guri bay Daa'uud u dhiseen. **12** Oo Daa'uudna wuxuu ogaaday in Rabbigu isaga u taagay inuu ahaado boqor u taliya reer binu Israa'iil, iyo inuu boqortooyadiisa u sarraysiiyey dadkiisa reer binu Israa'iil aawadood. **13** Oo Daa'uudna weliba Yeruusaalem ayuu ka guursaday addoommo iyo naago kale markuu Xebroon ka yimid dabadeed, oo weliba waxaa Daa'uud u dhashay wiilal iyo gabdho. **14** Oo kuwanuna waa kuwii isaga Yeruusaalem ugu dhashay magacyadoodii: Shammuuca, iyo Shoobaab, iyo Naataan, iyo Sulaymaan, **15** iyo Yibxaar, iyo Eliishuuca, iyo Nefeg, iyo Yaafiica, **16** iyo Eliishaamaac, iyo Elyaadaac, iyo Eliifeled. **17** Oo reer Falastiinna markay maqleen in Daa'uud loo subkay inuu boqor u ahaado reer binu Israa'iil ayay reer Falastiin oo dhammu u soo baxeen inay Daa'uud doondoonaan; oo Daa'uudna taas wuu maqlay, markaasuu dhufayskii hoos ugu dhaadhacay. **18** Haddaba reer Falastiin way yimaadeen, oo waxay ku firdheen dooxadii Refaa'iim. **19** Markaasaa Daa'uud Rabbiga wax weyddiiyey, oo yidhi, Miyaan reer Falastiin ku kacaa? Miyaad ii soo gacangelinaysaa? Markaasaa Rabbigu wuxuu Daa'uud ku yidhi, Haah, ku kac, waayo, hubaal reer Falastiin waan kuu soo gacangelinayaa. **20** Markaasaa Daa'uud yimid Bacal Feraasiim, oo halkaasaa Daa'uud iyagii ku laayay, oo yidhi, Rabbigu cadaawayaashaydii ayuu hortayda degdeg ugu qabtay, sida biyaha butaacayaa u degdegaan oo kale. Sidaas daraaddeed meeshaas magaceedii wuxuu u bixiyey Bacal Feraasiim. **21** Iyana halkaasay sanamyadoodii kaga tageen, waxaana qaaday Daa'uud iyo raggiisii. **22** Haddana reer Falastiin mar kalay soo kaceen oo dooxadii Refaa'iim ku firdheen. **23** Oo Daa'uudna markuu Rabbiga wax weyddiiyey ayaa Rabbigu ku yidhi, Waa inaadan ku kicin, laakiinse xagga dambe ka mar oo waxaad ku weerartaa meel ka soo hor jeedda geedaha bukaa la yidhaahdo. **24** Oo markaad sanqadha askarta socodkeeda ka maqashid geedaha bukaa dushooda, kolkaas waa inaad dhaqsataa, waayo, Rabbigu waa kaaga hor baxay inuu ciidanka reer Falastiin laayo. **25** Oo Daa'uudna sidii buu yeelay sidii Rabbigu ku amray, oo wuxuu reer Falastiin ku laynayay ilaa Gebac iyo tan iyo Geser.

6 Markaasaa Daa'uud haddana soo ururiyey raggii reer binu Israa'iil oo la doortay oo dhan, waxayna ahaayeen soddon kun. **2** Dabadeedna Daa'uud baa kacay, oo la tegey dadkii isaga la jiray ee ka yimid Bacale Yahuudah oo dhan, inay xaggaas ka soo qaadaan sanduuqii Ilaah, kaasoo lagu magacaabo Magaca, waxa weeye Magaca Rabbiga ciidanka ee dhex fadhiya keruubiimta. **3** Oo sanduuqii Ilaah gaadhi cusub bay saareen, iyagoo ka soo bixiyey gurigii Abiinaadaab oo buurta ku yiil; markaasaa gaadhigii cusbaa waxaa waday Abiinaadaab wiilashiisii oo ahaa Cuusaah iyo Axiyoo. **4** Oo sidaasay uga soo bixiyeen gurigii Abiinaadaab, oo buurta ku yiil, iyagoo wada sanduuqii Ilaah; oo Axiyoo ayaa sanduuqii hor maray. **5** Daa'uud iyo reer binu Israa'iil oo dhammuna Rabbiga hortiisay ku cayaareen iyagoo haysta cayn kasta oo alaabta muusikada ah oo ah qori beroosh la yidhaahdo, oo alaabtaasu waxay ahaayeen kataarado, iyo shareerado, iyo dafaf, iyo shuguxshugux iyo suxuun laysku garaaco. **6** Oo markay yimaadeen meeshii hadhuudhka lagu tumi jiray oo Naakoon ayaa Cuusaah gacanta ku fidiyey sanduuqii Ilaah, wuuna qabtay; maxaa yeelay, dibidii sidday ayaa turunturootay. **7** Markaasaa Rabbigu aad ugu cadhooday Cuusaah; oo Ilaahna halkaasuu ku dilay qaladkiisii aawadiis, oo sanduuqii Ilaah agtiisa ayuu ku dhintay. **8** Oo Daa'uudna taas buu ka xumaaday, maxaa yeelay, Rabbigu degdeg buu u qabtay Cuusaah, oo meeshaas magaceediina wuxuu u bixiyey Feres Cuusaah, oo ilaa maantadanna waa la yidhaahdaa. **9** Oo Daa'uudna Rabbiga wuu ka baqay maalintaas, oo wuxuu isyidhi, Sanduuqa Rabbigu sidee buu iigu imanayaa? **10** Sidaas daraaddeed Daa'uud wuu diiday inuu wado sanduuqii Rabbiga oo uu geeyo magaaladii Daa'uud; laakiinse Daa'uud sanduuqii buu gees ugu leexshay gurigii Cobeed Edoom kii reer Gad. **11** Oo saddex bilood ayaa sanduuqii Rabbigu gurigii Cobeed Edoom yiil; oo

Rabbiguna wuu barakeeyey Cobeed Edoom iyo reerkiisii oo
dhanba. **12** Markaasaa Daa'uud loo soo sheegay oo lagu
yidhi, Rabbigu waa barakeeyey Cobeed Edoom reerkiisii,
iyo wixii uu lahaa oo dhan, taasuna waa sanduuqa Ilaah
aawadiis. Markaasaa Daa'uud tegey oo sanduuqii Ilaah ka
soo qaaday gurigii Cobeed Edoom oo farax ku soo geliyey
magaaladii Daa'uud. **13** Oo markii kuwii sanduuqa Rabbiga
siday ay lix tallaabo socdeen wuxuu allabari u qalay dibi
iyo nef kale oo shilis. **14** Oo Daa'uudna Rabbiga hortiisuu
xooggiisii oo dhan ugu cayaaray, wuxuuna guntanaa eefod
dhar wanaagsan laga sameeyey. **15** Sidaasay Daa'uud iyo
reer binu Israa'iil oo dhammu u soo qaadeen sanduuqii
Rabbiga, iyagoo qaylinaya oo buunna ka dhawaajinaya.
16 Oo markuu sanduuqii Rabbigu soo galay magaaladii
Daa'uud ayaa Miikaal oo ahayd ina Saa'uul dariishadda wax
ka fiirisay, oo waxay aragtay Boqor Daa'uud oo boodboodaya
oo Rabbiga hortiisa ku cayaaraya; markaasay quudhsatay.
17 Sanduuqii Rabbigana gudahay soo geliyeen oo meeshiisii
bay dhigeen, taasoo ahayd teendhadii Daa'uud u dhisay
badhtankeeda; kolkaasaa Daa'uud Rabbiga hortiisa ku
bixiyey qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiino. **18**
Oo Daa'uudna markuu dhammeeyey qurbaankii la gubayay
iyo qurbaannadii nabaadiinada ee uu bixinayay ayuu dadkii
ugu duceeyey magicii Rabbiga ciidammada. **19** Markaasuu
wuxuu dadkii oo dhan, iyo xataa dadkii badnaa oo reer binu
Israa'iil oo dhan, rag iyo dumarba, mid kasta siiyey xabbad
kibis ah, iyo cad hilib ah, iyo fud sabiib ah. Markaasaa
dadkii oo dhan mid waluba gurigiisii tegey. **20** Markaasaa
Daa'uud u noqday inuu reerkiisii u duceeyo. Oo Miikaal
oo ahayd ina Saa'uul ayaa u soo baxday inay Daa'uud ka
hor timaado, oo waxay ku tidhi, Boqorka reer binu Israa'iil
qurux badnaa maanta, kaasoo maanta isku hor qaawiyey
gabdhihii addoommadiisa sida waxmatarayaasha midkood
isugu qaawiyo oo kale! **21** Markaasaa Daa'uud Miikaal
ku yidhi, Waxay ahayd Rabbiga hortiisa, kii iga doortay
aabbahaa iyo reerkiisii oo dhan, oo iga dhigay amiir u
taliya dadka Rabbiga, kuwaas oo ah reer binu Israa'iil; oo
sidaas daraaddeed ayaan Rabbiga hortiisa ugu cayaarayaa.
22 Oo weliba intaas waan ka sii liidanayaa, oo waan isla
xumaanayaa, laakiinse gabdhihii aad ka hadashay xaggooda
derejaan ka lahaan doonaa. **23** Oo Miikaal oo ahayd ina
Saa'uulna ilaa maalintii ay dhimatay ilmo ma dhalin.

7 Oo waxay noqotay markii boqorkii gurigiisii degay oo
uu Rabbigu nasasho ka siiyey cadaawayaashiisii ku
wareegsanaa oo dhan, **2** in boqorkii Nebi Naataan ku yidhi,
Bal eeg haatan, anigu waxaan degganahay guri qori kedar
ah laga sameeyey, laakiinse sanduuqii Ilaah wuxuu dhex yaal
daahyo. **3** Markaasaa Naataan wuxuu boqorkii ku yidhi, Tag,
oo wax alla wixii qalbigaaga ku jira samee, waayo, Rabbiga
ayaa kula jira. **4** Oo isla habeenkaas Rabbiga eraygiisii baa
Naataan u yimid oo ku yidhi, **5** Tag, oo waxaad addoonkayga
Daa'uud ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu ku leeyahay, War
guri aan dego ma ii dhisaysaa? **6** Waayo, guri ma degin
ilaa maalintii aan reer binu Israa'iil ka soo bixiyey dalkii
Masar iyo tan iyo maantadan, laakiinse waxaan ku dhex
socday teendho iyo taambuug. **7** Oo meel kasta oo aan kula
socday reer binu Israa'iil oo dhan, qabiilooyinka reer binu
Israa'iil oo aan ku amray inay quudiyaan dadkayga reer binu
Israa'iil ma midkood baan eray kula hadlay oo miyaan ku idhi,
War maxaad iigu dhisi weydeen guri kedar ah? **8** Haddaba
waxaad addoonkayga Daa'uud ku tidhaahdaa, Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Anaa kaa soo kexeeyey xeradii
idaha iyo idihii aad raacaysay, inaad ahaatid amiir u taliya
dadkayga reer binu Israa'iil, **9** waanan kula jiray meel
kastoo aad tagtayba, oo cadaawayaashaadii oo dhanna
hortaadaan ka baabbi'iyey. Oo waxaan kuu bixin doonaa
magac weyn, oo la mid ah magacyada kuwa waaweyn oo
dhulka jooga. **10** Oo dadkayga reer binu Israa'iilna meel baan
u dooran doonaa, oo waan ku beeri doonaa inay meeshooda
degganaadaan oo ayan mar dambe dhaqdhaqaaqin, ama
ayan ilmaha sharku mar dambe dhibin sidii markii hore, **11**
iyo tan iyo maalintii aan xaakinno ku amray inay dadkayga
reer binu Israa'iil u taliyaan. Oo adiga waan kaa nasin doonaa
cadaawayaashaada oo dhan. Oo weliba Rabbigu wuxuu
kuu sheegayaa inuu reer kuu yeeli doono. **12** Oo markii
cimrigaagu dhammaado, oo aad la seexato awowayaashaa,
farcankaaga kaa dambeeya oo kaa soo bixi doona ayaan
sara kicin doonaa, oo boqortooyadiisana waan dhisi doonaa.
13 Oo isna guri buu magacayga u dhisi doonaa, oo xoog baan
u yeeli doonaa carshiga boqortooyadiisa weligiis. **14** Oo anigu
aabbaan u ahaan doonaa, isna wiil buu ii ahaan doonaa, oo
hadduu dembi galona, waxaan ku edbin doonaa usha dadka
iyo garaacidda binu-aadmiga, **15** laakiinse naxariistaydu ka
dhammaan mayso isaga, sidii aan Saa'uul uga dhammeeyey
oo kale, kaasoo ahaa kii aan hortaa fogeeyey. **16** Oo
reerkaaga iyo boqortooyadaadaba waxaa laga dhigi doonaa
kuwo weligood hortaada ku raaga, oo carshigaaguna weligiis
wuu dhisnaan doonaa. **17** Haddaba siday erayadaas oo
dhan iyo tusniintaas oo dhammu ahaayeen ayaa Naataan
kula hadlay Daa'uud. **18** Markaasaa Boqor Daa'uud gudaha
galay oo Rabbiga hor fadhiistay, oo wuxuu yidhi, Sayidow,
Rabbow, bal yaan ahay? Reerkayguna waa maxay oo aad
halkan ii soo gaadhsiisay? **19** Oo weliba waxanu hortaada
wuu ku yaraa, Sayidow, Rabbow, laakiinse waxaad kaloo ka
sii hadashay reerkaygu wuxuu wakhti dheer noqon doono,
oo Sayidow, Rabbow, taasu ma caadada dadkaa? **20**
Sayidow, Rabbow! Bal maxaan kaloo kugu odhan karaa?
Waayo, waad i garanaysaa anoo addoonkaaga ah, Rabbow
Ilaahow. **21** Eraygaaga aawadiis iyo qalbigaagu siduu yahay
ayaad waxyaalahan waaweyn oo dhan u samaysay, inaad i
ogeysiisid anoo addoonkaaga ah. **22** Haddaba, Rabbow
Ilaahow, waad weyn tahay, waayo, mid kula mid ahu ma jiro,
oo adiga mooyaane Ilaah kale ma jiro, siday ahaayeen kulli
wixii aannu dhegahayaga ku maqalnay oo dhammu. **23** Bal
quruuntee baa dunida joogta oo la mid ah dadkaaga reer
binu Israa'iil, kuwaasoo adiga qudhaadu aad soo furatay
inay dad kuu ahaadaan, iyo inaad magac isu yeesho, oo
aad waxyaalo waaweyn isu samayso, iyo inaad dalkaaga
aawadiis waxyaalo cabsi leh ugu samayso dadkaaga hortiisa,
kuwaasoo aad ka soo furatay dalkii Masar, iyo quruumaha iyo
ilaahyadooda? **24** Oo waxaad dhisatay dadkaagii reer binu
Israa'iil inay dad kuu ahaadaan weligood, oo Ilaahood baad
noqotay, Rabbiyow. **25** Haddaba, Rabbow Ilaahow, eraygii
aad ku hadashay oo igu saabsanaa anoo addoonkaaga
ah oo ku saabsanaa reerkayga weligaa adkee oo sidaad

ugu hadashay yeel. **26** Oo magacaaguna ha weynaado
weligiis, hana la yidhaahdo, Rabbiga ciidammadu waa Ilaaha
u taliya reer binu Israa'iil, oo anoo addoonkaaga Daa'uud ah
reerkayguna wuu ku dhismi doonaa hortaada. **27** Waayo,
Rabbiga ciidammadow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, anoo
addoonkaaga ah wax baad ii muujisay, oo waxaad igu tidhi,
Reer baan kuu dhisi doonaa, sidaas daraaddeed waan
ku dhiirranahay inaan baryadan ku baryo. **28** Haddaba,
Sayidow, Rabbow, waxaad tahay Ilaah, oo erayadaaduna
waa run, oo waxan wanaagsanna waad ii ballanqaadday
anoo addoonkaaga ah. **29** Haddaba, Sayidow, Rabbow, waan
ku baryayaaye, anoo addoonkaaga ah, barakee reerkayga
inuu weligiisba hortaada ku sii raago, waayo, adigaa taas ku
hadlay, oo reerkayguna weligiis ha barakaysnaado.

8 Oo taas dabadeed ayaa Daa'uud reer Falastiin laayay,
oo jebiyey, oo Daa'uudna wuxuu gacantii reer Falastiin
ka qaaday magaalada la yidhaahdo Meteg Ammaah. **2** Oo
wuxuu kaloo laayay reer Moo'aab, oo intuu dhulka jiifiyey
ayuu xadhig ku qiyaasay, oo markaasuu laba xadhig wuxuu
u qiyaasay in la dilo, xadhig buuxana wuu la hadhay iyagoo
nool. Oo reer Moo'aabna addoommay Daa'uud u noqdeen, oo
baad bay u keeneen. **3** Daa'uudna wuxuu kaloo dilay boqorkii
Soobaah, oo ahaa Hadadceser ina Rexob, intuu ku socday
inuu dowladnimadiisii ku soo ceshado Webiga agtiisa. **4** Oo
Daa'uud wuxuu isagii ka qabsaday kun iyo toddoba boqol oo
fardooley ah, iyo labaatan kun oo nin oo lug ah; oo Daa'uudna
wuxuu boqno jaray fardihii gaadhiyada waday oo dhan,
laakiinse iyagii boqol gaadhifaras buu uga reebay. **5** Oo reer
Suuriyihii Dimishaqna markay u yimaadeen inay u hiiliyaan
boqorkii Soobaah oo ahaa Hadadceser, Daa'uud wuxuu reer
Suuriya ka laayay laba iyo labaatan kun oo nin. **6** Daa'uudna
wuxuu reer Dimishaq oo Suuriya jooga dhex dhigay rugo
askareed, oo reer Suuriyana Daa'uud bay addoommo u
noqdeen oo baad u keeneen. Oo Rabbiguna Daa'uud guul
buu siiyey meel kastoo uu tegeyba. **7** Markaasaa Daa'uud
soo qaaday gaashaammadii dahabka ahaa oo ay wateen
addoommadii Hadadceser, wuxuuna keenay Yeruusaalem. **8**
Oo magaalooyinkii Hadadceser oo ahaa Betax, iyo Beerootay
Boqor Daa'uud wuxuu ka soo qaaday naxaas aad iyo aad u
badan. **9** Oo Tocii oo ahaa boqorkii Xamaad markuu maqlay
in Daa'uud laayay ciidankii Hadadceser oo dhan, **10** ayaa
Tocii wiilkiisii Yooraam u soo diray inuu soo salaamo Boqor
Daa'uud oo uu u soo duceeyo, maxaa yeelay, wuxuu la diriray
oo dilay Hadadceser; waayo, Hadadceser wuxuu la diriri jiray
Tocii. Oo Yooraamna wuxuu keenay weelal lacag ah, iyo
weelal dahab ah iyo weelal naxaas ah, **11** oo kuwaasna
Boqor Daa'uud wuxuu quduus uga dhigay Rabbiga, oo
wuxuu ku daray lacagtii iyo dahabkii uu quduuska ka dhigay
oo uu ka soo dhacay quruumihii uu jebiyey oo dhan; **12**
kuwaas oo ahaa reer Suuriya, iyo reer Moo'aab, iyo reer
Cammoon, iyo reer Falastiin, iyo reer Camaaleq, iyo dhicii
uu boqorkii Soobaah oo ahaa Hadadceser ina Rexob ka
helay. **13** Oo Daa'uudna magac buu isu yeelay markuu ka
soo noqday layntii uu reer Suuriya Dooxadii Cusbada kaga
laayay siddeed iyo tobanka kun oo nin. **14** Oo wuxuu Edom
dhex dhigay rugo askareed; oo Edom oo dhanna wuxuu
dhex dhigay rugo askareed, oo reer Edom oo dhammuna
Daa'uud bay addoommo u noqdeen. Oo Rabbiguna Daa'uud
guul buu siiyey meel kastoo uu tegeyba. **15** Oo Daa'uudna
reer binu Israa'iil oo dhan buu u taliyey; oo Daa'uud wuxuu
dadkiisii oo dhan ugu gar qaybshay xukun iyo caddaalad. **16**
Oo waxaa ciidanka u sarrayn jiray Yoo'aab oo ay Seruuyaah
dhashay; oo taariikhdana waxaa qori jiray Yehooshaafaad
ina Axiiluud, **17** oo wadaaddona waxaa ahaa Saadooq ina
Axiituub, iyo Axiimeleg ina Aabyaataar, oo Seraayaahna
wuxuu ahaa karraani; **18** Benaayaah ina Yehooyaadaacna
wuxuu u taliyey reer Kereetiim iyo reer Feleetii, oo Daa'uud
wiilashiisuna waxay ahaayeen wasiiro.

9 Markaasaa Daa'uud yidhi, War reerkii Saa'uul wax
ka hadhay ma jiraan, aan Yoonaataan aawadiis ugu
roonaadee? **2** Reerkii Saa'uulna waxaa halkaas ka joogay
addoon magiciisa la yidhaahdo Siibaa, oo isagii bay Daa'uud
ugu yeedheen. Boqorkiina wuxuu ku yidhi, Ma Siibaad baad
tahay? Oo isna ku yidhi, Haah, waan ahay anoo addoonkaaga
ah. **3** Markaasaa boqorkii yidhi, Miyaan reerkii Saa'uul wax
ka hadhin aan Ilaah aawadiis ugu roonaadee? Siibaana
wuxuu boqorkii ku yidhi, Waxaa ka hadhay wiil Yoonaataan
dhalay, oo curyaan ah. **4** Kolkaasaa boqorkii isagii ku yidhi,
Xaggee buu joogaa? Siibaana wuxuu boqorkii ku yidhi,
Wuxuu joogaa guriga Maakiir oo ah ina Cammii'eel ee
deggan Loo Debaar. **5** Markaasaa Boqor Daa'uud u cid diray,
oo ka soo kexeeyey gurigii Maakiir oo ahaa ina Cammii'eel,
oo ku yiil Loo Debaar. **6** Dabadeedna waxaa Daa'uud u
yimid Mefiiboshed, oo ahaa ina Yoonaataan, ina Saa'uul, oo
intuu wejiga u dhacay ayuu u sujuuday. Kolkaasaa Daa'uud
yidhi, War Mefiiboshedow. Oo isna wuxuu ugu jawaabay,
Way kan anoo addoonkaaga ah. **7** Markaasaa Daa'uud
isagii ku yidhi, Ha cabsan, waayo, xaqiiqa waxaan kuugu
roonaan doonaa aabbahaa Yoonaataan aawadiis, oo weliba
waxaan kuu celin doonaa dhulkii awowgaa Saa'uul oo dhan;
oo miiskaygana had iyo goor wax baad ka cuni doontaa.
8 Oo isna intuu u sujuuday ayuu ku yidhi, Bal maxaad igu
aragtay anigoo u eg eey dhintay, anoo addoonkaaga ahna
maxaan ahay? **9** Markaasaa boqorkii wuxuu u yeedhay
Siibaa, oo ahaa Saa'uul midiidinkiisii, oo wuxuu ku yidhi,
Kulli wixii Saa'uul lahaa iyo wax alla wixii reerkiisu lahaa
oo dhan waxaan siiyey wiilkii sayidkaaga. **10** Haddaba
waa inaad dhulka u fashaan isaga, adiga iyo wiilashaada
iyo addoommadaaduba, oo midhahana waa inaad gudaha
soo gelisaa si uu sayidkaaga wiilkiisu u helo wax uu cuno,
laakiinse sayidkaaga wiilkiisa Mefiiboshed ahu mar kasta
wax buu ka cuni doonaa miiskayga. Haddaba Siibaa wuxuu
lahaa shan iyo toban wiil iyo labaatan addoon. **11** Markaasaa
Siibaa wuxuu boqorkii ku yidhi, Wax alla wixii adoo ah
boqorka sayidkayga aad igu amarto anoo addoonkaaga ah,
ayaan u yeelayaa. Oo boqorkiina wuxuu yidhi, Mefiiboshed
wuxuu wax ka cuni doonaa miiskayga sidii mid boqorka
wiilashiisa ka mid ah. **12** Oo Mefiiboshedna wuxuu lahaa wiil
yar, oo magiciisuna wuxuu ahaa Miikaa. Intii Siibaa gurigiisa
joogtay oo dhammu addoommay Mefiiboshed u ahaayeen.
13 Mefiiboshedna wuxuu degganaa Yeruusaalem, waayo,
wuxuu had iyo goor wax ka cuni jiray miiskii boqorka, oo
labada cagoodna curyaan buu ka ahaa.

10 Taas dabadeedna boqorkii reer Cammoon ayaa
dhintay, meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii

Xaanuun ahaa. **2** Markaasaa Daa'uud yidhi, Anigu Xaanuun ina Naaxaash, waxaan ugu roonaan doonaa sidii aabbihiis iigu roonaaday oo kale. Sidaas daraaddeed Daa'uud wuxuu u diray addoommadiisii inay ka soo tacsiyeeyaan aabbihiis. Oo addoommadii Daa'uudna waxay yimaadeen dalkii reer Cammoon. **3** Laakiinse amiirradii reer Cammoon waxay ku yidhaahdeen sayidkoodii Xaanuun, Ma waxaad u malaynaysaa in Daa'uud aabbahaa cisaynayo oo uu sidaas daraaddeed kuugu soo diray kuwa tacsiyada wada? Daa'uud sow uma soo dirin addoommadiisii inay magaalada baadhaan, oo ay soo basaasaan, oo ay dabadeedna afgembiyaan? **4** Sidaas daraaddeed Xaanuun wuxuu qabsaday Daa'uud addoommadiisii, oo intuu gadhkoodii badh ka xiiray ayuu dharkoodiina dhexda ka kala gooyay xataa ilaa dabada, markaasuu iska eryay. **5** Oo taas markii Daa'uud loo soo sheegay wuxuu iyagii u diray dad ka hor taga, waayo, nimankii aad bay u ceeboobeen. Boqorkiina wuxuu iyagii ku yidhi, Yerixoo iska jooga ilaa gadhku idiin soo baxo, dabadeedna soo noqda. **6** Oo reer Cammoonna markay ogaadeen inay Daa'uud isnacsiiyeen ayay u cid direen oo ka soo kiraysteen reer Suuriyihii Beytrexob degganaa, iyo reer Suuriyihii Soobaah degganaa labaatan kun oo nin oo lug ah, iyo boqorkii Macakaah oo isna wata kun nin, iyo raggii reer Toob oo iyana ahaa laba iyo toban kun oo nin. **7** Oo Daa'uudna markuu taas maqlay ayuu diray Yoo'aab, iyo ciidankii raggii xoogga lahaa oo dhan. **8** Oo reer Cammoonna way soo baxeen, oo waxay dagaal isugu soo diyaariyeen iridda horteeda; oo reer Suuriyihii Soobaah ka yimid, iyo kuwii Rexob ka yimid, iyo raggii reer Toob iyo reer Macakaahna, duurkay keli ahaantood joogeen. **9** Haddaba Yoo'aab markuu arkay in dagaal looga soo kacshay hore iyo dibba ayuu raggii reer binu Israa'iil ka xushay kuwii xuladka ahaa oo dhan, oo wuxuu u soo diyaariyey inay reer Suuriya la dagaallamaan. **10** Oo dadkii intiisii kalena wuxuu u dhiibay walaalkiis Abiishay, oo isna wuxuu u soo diyaariyey inay reer Cammoon la dagaallamaan. **11** Oo wuxuu yidhi, Haddii reer Suuriya iga xoog bataan, waa inaad i soo caawisaa, laakiinse haddii reer Cammoon kaa xoog bataan, markaasaan kuu iman doonaa oo waan ku soo caawin doonaa. **12** Haddaba si fiican u dhiirranow, oo aynu rag u ahaanno dadkeenna, iyo magaalooyinka Ilaaheen aawadood; oo Rabbiguna ha sameeyo wixii la wanaagsan. **13** Sidaas daraaddeed Yoo'aab iyo dadkii la jirayba waxay ugu soo dhowaadeen inay la dagaallamaan reer Suuriya, oo iyana markaasay hortiisa ka carareen. **14** Oo reer Cammoonna markay arkeen in reer Suuriya carareen, ayay Abiishay iyana hortiisa saasoo kale uga carareen, oo waxay galeen magaaladii. Markaasaa Yoo'aab ka soo noqday reer Cammoon, oo Yeruusaalem yimid. **15** Oo reer Suuriyana markay arkeen in iyaga looga adkaaday reer binu Israa'iil hortooda ayay dhammaantood isa soo wada urursadeen. **16** Markaasaa Hadarceser u cid diray oo soo wada kexeeyey reer Suuriyihii Webiga ka shisheeyey; oo waxay yimaadeen Xeelaam, iyagoo uu madax u yahay Shoobag oo ahaa sirkaalkii ciidanka Hadarceser. **17** Taas waxaa loo soo sheegay Daa'uud, kolkaasuu reer binu Israa'iil oo dhan soo wada ururiyey, oo intuu ka soo gudbay Webi Urdun ayuu Xeelaam yimid. Markaasaa reer Suuriya isugu soo diyaariyeen inay Daa'uud la dagaallamaan, wayna la dirireen. **18** Oo reer Suuriyana way ka carareen reer binu Israa'iil. Daa'uudna wuxuu reer Suuriya ka laayay toddoba boqol oo gaadhifaras raggoodii iyo afartan kun oo fardooley ah, oo wuxuu dilay Shoobag oo ahaa sirkaalkii ciidankooda, halkaasuuna ku dhintay. **19** Oo markii boqorradii Hadarceser addoommada u ahaa oo dhammu ay arkeen in iyaga reer binu Israa'iil hortooda looga adkaaday ayay la nabdeen reer binu Israa'iil, wayna u adeegeen. Oo saas aawadeed reer Suuriya way ka cabsadeen inay mar dambe reer Cammoon caawiyaan.

11 Oo isla xilligii sannaddii dambe, markay boqorradu dagaalka u soo bixi jireen ayaa Daa'uud Yoo'aab diray isagoo wata addoommadiisii, iyo reer binu Israa'iil oo dhan, oo waxay baabbi'iyeen reer Cammoon, oo Rabbaahna way hareereeyeen, laakiinse Daa'uud baa Yeruusaalem iska joogay. **2** Oo makhribkii ayaa Daa'uud ka kacay sariirtiisii, oo wuxuu dul socday gurigii boqorka saqafkiisa, oo wuxuu saqafka ka arkay naag maydhanaysa, naagtuna aragga aad bay u qurux badnayd. **3** Markaasaa Daa'uud cid naagtii soo haybsata diray. Oo waxaa la yidhi, War sow tanu ma aha Batshebac ina Eliicaam, oo uu Uuriyaah kii reer Xeed qabo? **4** Markaasaa Daa'uud wargeeyayaal u diray, wuuna soo kaxaystay; markaasay u soo gashay, wuuna la seexday, (waayo, waxay iska daahirisay nijaasteedii); dabadeedna gurigeedii bay ku noqotay. **5** Oo naagtiina way uuraysatay; markaasay Daa'uud u soo cid dirtay oo u sheegtay, waxayna ku tidhi, Uur baan yeeshay. **6** Daa'uudna cid buu u diray Yoo'aab, oo ku yidhi, Ii soo dir Uuriyaah kii reer Xeed. Markaasaa Yoo'aab Uuriyaah u soo diray Daa'uud. **7** Oo markii Uuriyaah u yimid ayaa Daa'uud weyddiiyey Yoo'aab siduu ahaa, iyo sidii dadku u nabdoonaa, iyo dagaalkii sida loogu guulaystay. **8** Daa'uudna wuxuu Uuriyaah ku yidhi, Bal orod gurigaaga tag oo cagomaydho. Markaasaa Uuriyaah gurigii boqorka ka baxay oo waxaana lala daba galay cunto ka tagtay xagga boqorka. **9** Laakiinse Uuriyaah guriga boqorka iriddiisa ayuu la seexday addoommadii sayidkiisa oo dhan, oo gurigiisiina ma uu tegin. **10** Daa'uudna waa loo soo sheegay oo lagu yidhi, Uuriyaah gurigiisii ma tegin. Markaasaa Daa'uud wuxuu Uuriyaah ku yidhi, War miyaadan sodcaal ka iman? Maxaadse gurigaaga u tegi weyday? **11** Markaasaa Uuriyaah wuxuu Daa'uud ku yidhi, Sanduuqa Ilaah, iyo reer binu Israa'iil, iyo reer Yahuudahba waxay ku jiraan waabab; oo sayidkaygii Yoo'aab iyo addoommadii sayidkayguba waxay ku hoydaan berrin bannaan; haddaba miyaan u galaa gurigayga inaan wax cuno, oo wax cabbo, oo naagtayda la seexdo? Haddaba waxaan ku dhaartay noloshaada iyo naftaada inaanan waxan samaynayn. **12** Markaasaa Daa'uud Uuriyaah ku yidhi, Haddaba bal maantana iska joog oo berrina waan ku dirayaa. Saas aawadeed Uuriyaah maalintaas iyo maalintii dambeba Yeruusaalem buu joogay. **13** Markii Daa'uud u yeedhay ayuu hortiisa wax ku cunay oo wax ku cabbay; markaasuu sakhraamiyey, oo fiidkii buu tegey inuu sariirtiisii jiifsado isagoo la socda addoommadii sayidkiisa, laakiinse gurigiisii ma uu tegin. **14** Oo subaxdii dambe Daa'uud warqad buu Yoo'aab u qoray, wuxuuna ugu sii dhiibay Uuriyaah. **15** Oo wuxuu warqaddiisii ku qoray oo yidhi, Uuriyaah waxaad ugu

hor marisaan dagaalka ugu kulul, oo idinkuna dib uga noqda,
si loo dilo, uuna u dhinto. **16** Oo markuu Yoo'aab magaaladii
arkay ayuu Uuriyaah ku hagaajiyey meeshii uu ku ogaa inay
nimankii xoogga badnaa joogaan. **17** Oo raggii magaaladuna
way soo baxeen, oo Yoo'aab la dirireen, oo dadkiina qaar baa
ka dhintay, kuwaas oo ahaa addoommadii Daa'uud; Uuriyaah
kii reer Xeedna wuu dhintay. **18** Markaasaa Yoo'aab Daa'uud
cid u diray, oo wixii dagaalkii ku saabsanaa oo dhan ayuu uga
warramay, **19** oo kii farriinta wadayna wuxuu ku amray oo ku
yidhi, Markaad boqorka uga warrantid waxa dagaalka ku
saabsan oo dhan, **20** markaas hadduu boqorku cadhoodo, oo
kugu yidhaahdo, War maxaad magaalada ugu dhowaateen
inaad la dirirtaan? Miyeydaan ogayn inay derbiga idinka
soo tooganayaan? **21** Bal yaa dilay Abiimeleg oo ahaa
ina Yerubbeshed? Sow naagu dhagax wax lagu shiido
derbi kagama soo tuurin oo sow kuma uu dhiman Tebes?
Haddaba maxaad idinku derbiga ugu dhowaateen? Markaas
waxaad ku tidhaahdaa, Addoonkaagii Uuriyaah ahaa ee reer
Xeed isna waa dhintay. **22** Haddaba wargeeyihii waa tegey,
Daa'uudna wuu u yimid oo u sheegay wixii Yoo'aab u soo
diray oo dhan. **23** Oo wargeeyihii wuxuu Daa'uud ku yidhi,
Nimankii way naga xoog badnaadeen, markaasay dibadda
noogu soo baxeen, oo annana waxaannu eryannay iyagii ilaa
ay iriddii magaalada galeen. **24** Markaasay kuwii wax toogan
jiray addoommadaadii derbiga ka soo toogteen, oo boqorow,
addoommadaadiina qaar baa dhintay, oo addoonkaagii
Uuriyaah ahaa ee reer Xeed isna wuu dhintay. **25** Markaasaa
Daa'uud wuxuu wargeeyihii ku yidhi, Waxaad Yoo'aab ku
tidhaahdaa, Waxanu yay kula xumaan, waayo, seeftu mar
mid bay baabbi'isaa, marna midka kale, haddaba magaalada
dagaalka aad ugu sii adkee, oo afgembi; oo adna isaga
dhiirrigeli. **26** Oo Uuriyaah bilcaantiisiina markay maqashay
in ninkeedii Uuriyaah dhintay, way u barooratay ninkeedii.
27 Oo markii baroortii dhammaatay ayaa Daa'uud u soo
cid diray iyadii oo gurigiisii soo gashaday, oo iyana waxay
noqotay naagtiisii, wiilna way u dhashay. Laakiinse wixii
Daa'uud sameeyey ayaa Rabbigu ka xumaaday.

12 Dabadeedna Rabbigu wuxuu Daa'uud u soo diray
Naataan. Isna waa u yimid oo ku yidhi, Waxaa jiray
laba nin oo isku magaalo degganaa; midkood wuxuu ahaa
taajir, midka kalena miskiin. **2** Ninkii taajirka ahaa wuxuu
lahaa ido iyo lo' aad u badan, **3** laakiinse ninkii miskiinka
ahaa waxba ma lahayn, nayl yar mooyaane, taasoo uu
mar hore soo iibsaday oo uu korsaday; waxayna la kortay
isagii iyo carruurtiisii, oo wax bay ka cuntay cuntadiisii, oo
koobkiisay wax kula cabtay, oo laabtiisay ku jiifsatay, waxayna
u ahayd sidii gabadhiisii oo kale. **4** Waxaa ninkii taajirka
ahaa u yimid nin socoto ah, markaasuu ka lexejeclaystay
idihiisii iyo lo'diisii inuu uga loogo ninkii socotada ahaa ee u
yimid, laakiinse wuxuu soo qabtay nayshii ninka miskiinka
ahaa, wuuna u qalay ninkii u yimid. **5** Markaasaa Daa'uud
aad ugu cadhooday ninkii; oo wuxuu Naataan ku yidhi,
Rabbiga noloshiisaan ku dhaartay, ninkii waxakan sameeyey
wuxuu istaahilaa dhimasho, **6** oo nayshiina waa inuu afar
jibbaar u gudaa, maxaa yeelay, waxan buu sameeyey wuuna
naxariisan waayay. **7** Kolkaasaa Naataan wuxuu Daa'uud
ku yidhi, Ninkaasu waa adiga. Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu leeyahay, Waxaan kuu subkay inaad ahaatid
boqor reer binu Israa'iil u taliya, gacantii Saa'uulna waan
kaa samatabbixiyey, **8** gurigii sayidkaagana waan ku siiyey,
naagihii sayidkaagana laabtaadaan ku jiifiyey; dalkii Israa'iil
iyo dalkii Yahuudahna waan ku siiyey; oo haddii intaasu kugu
yaraydna waxaan kuugu dari lahaa waxyaalo kaloo ka sii
badan. **9** Haddaba erayga Rabbiga maxaad u quudhsatay, oo
aad u samaysay waxa hortiisa ku xun? Seef baad ku dishay
Uuriyaah kii reer Xeed, oo naagtiisiina waad u kaxaysatay
inay naag kuu noqoto, oo isagiina waxaad ku dishay seeftii
reer Cammoon. **10** Sidaas daraaddeed seeftu reerkaaga ka
tegi mayso; maxaa yeelay, waad i quudhsatay, oo waxaad
kaxaysatay naagtii Uuriyaah kii reer Xeed inay naag kuu
noqoto. **11** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogow, shar
baan gurigaaga kaaga kicin doonaa, oo adoo u jeeda ayaan
naagahaaga kaa kaxaysan doonaa, oo waxaan siin doonaa
deriskaaga, oo isna intay qorraxdanu soo jeeddo ayuu
naagahaaga la seexan doonaa. **12** Waayo, waxan qarsoodi
baad u samaysay, laakiinse anigu bayaan baan ugu hor
samaynayaa reer binu Israa'iil oo dhan iyo qorraxdaba. **13**
Markaasaa Daa'uud wuxuu Naataan ku yidhi, Anigu Rabbiga
waan ku dembaabay. Oo Naataanna wuxuu Daa'uud ku
yidhi, Rabbigu dembigaagii wuu kaa fogeeyey; dhimanna
maysid. **14** Habase yeeshee waxaas aad samaysay aawadiis
ayaad meel siisay cadaawayaashii Rabbiga inay caytamaan,
taas aawadeed wiilka kuu dhashay hubaal wuu dhiman
doonaa. **15** Markaasaa Naataan gurigiisii tegey. Markaasaa
Rabbigu wax ku riday wiilkii naagta Uuriyaah Daa'uud
u dhashay, aad buuna u bukay. **16** Sidaas daraaddeed
Daa'uud ayaa wiilkiisii Ilaah u baryay, kolkaasaa Daa'uud
soomay, oo intuu gudaha galay ayuu habeenkii oo dhan
dhulka jiifay. **17** Markaasaa waxaa soo kacay odayaashii
reerkiisa, oo intay agtiisa soo istaageen ayay damceen
inay dhulka ka kiciyaan, laakiinse wuu diiday, oo waxbana
lama uu cunin. **18** Oo maalintii toddobaad ayaa yarkii
dhintay. Oo Daa'uud addoommadiisiina way ka cabsadeen
inay Daa'uud u sheegaan in yarkii dhintay, waayo, waxay
isyidhaahdeen, War intii yarku weli noolaa ayaynu isaga
la hadalnay, oo isna codkeennii ma uu maqlin; haddaba
haddaynu u sheegno in yarkii dhintay, intee in ka badan buu
isdhibi doonaa? **19** Laakiinse Daa'uud markuu arkay inay
addoommadiisii faqayaan ayuu ogaaday inuu yarkii dhintay;
kolkaasaa Daa'uud addoommadiisii ku yidhi, War yarkii ma
dhintay? Iyana waxay ku yidhaahdeen, Haah, wuu dhintay.
20 Kolkaasaa Daa'uud dhulkii ka kacay, oo maydhay, oo
intuu subkaday ayuu dharkiisii beddeshay; wuxuuna galay
gurigii Rabbiga, wuuna caabuday; oo dabadeedna gurigiisii
buu yimid, oo intuu cunto weyddiistay ayaa wax la soo
hor dhigay, wuuna cunay. **21** Markaasaa addoommadiisii
waxay ku yidhaahdeen, War waxan aad samaysay waa
maxay? Wiilku intuu noolaa ayaad soontay, oo u ooyday
aawadiis; laakiinse yarkii markuu dhintay, waad kacday,
wax baanad cuntay. **22** Markaasuu ku yidhi, Intii yarku
noolaa ayaan soomay oo ooyay, waayo, waxaan is-idhi,
Bal yaa og in Rabbigu ii roonaan doono iyo in kale si uu
yarku iigu sii noolaado? **23** Laakiinse haatan wuu dhintay,
haddaba bal maxaan u soomaa? Miyaan isagii soo celin
karaa? Anigaa u tegi doona, laakiinse isagu iima soo noqon

doono. **24** Markaasaa Daa'uud qalbi qabowjiiyey naagtiisii
Batshebac, oo intuu u tegey ayuu la seexday, markaasay
wiil u dhashay, oo wuxuu magiciisii u bixiyey Sulaymaan.
Kolkaasaa Rabbigu isagii jeclaaday, **25** oo wuxuu u diray
Nebi Naataan, magiciisiina wuxuu u bixiyey Yediidyaah,
Rabbiga aawadiis. **26** Markaasaa Yoo'aab la diriray Rabbaah
oo ahayd magaaladii reer Cammoon, wuuna qabsaday
magaaladii reer boqor. **27** Yoo'aabna wuxuu Daa'uud u
diray wargeeyayaal, oo ku yidhi, Waxaan la diriray Rabbaah,
waanan qabsaday magaaladii biyaha. **28** Haddaba dadka
intiisa kale soo ururso, oo magaalada horteeda deg, oo
qabso, waayo, waaba intaasoo intaan magaalada qabsado,
laygu magacaabaaye. **29** Markaasaa Daa'uud dadkii oo
dhan soo urursaday, wuxuuna tegey ilaa Rabbaah, wuuna la
diriray, oo qabsaday. **30** Boqorkoodii madaxiisii ayuu taajkii
ka qaaday, oo miisaankiisuna wuxuu ahaa talanti dahab
ah, dhagxan qaali ahna wuu lahaa; markaasaa Daa'uud
madaxa loo saaray. Oo wuxuu dibadda u soo bixiyey dhacii
magaalada oo aad iyo aad u badnaa. **31** Dibadduu u soo
bixiyey dadkii magaalada ku jiray, oo wuxuu hoos dhigay
miinshaaro, iyo biro wax lagu qodo, iyo faasas biro ah,
oo wuxuu ka dhex dusiyey meesha lebenka lagu dubo;
saasuuna u wada galay magaalooyinkii reer Cammoon oo
dhan. Markaasaa Daa'uud iyo dadkii oo dhammu ku noqdeen
Yeruusaalem.

13 Markaasaa Absaaloom ina Daa'uud wuxuu lahaa
gabadh walaashiis ah oo suurad qurxoon, oo
magaceedana waxaa la odhan jiray Taamaar; oo Amnoon
oo ahaa ina Daa'uud ayaa caashaqay. **2** Oo Amnoon ayaa
u dhibtooday oo u bukooday walaashiis Taamaar, waayo,
iyadu bikrad bay ahayd; Amnoonna dhib bay la noqotay inuu
wax ku sameeyo. **3** Laakiinse Amnoon wuxuu lahaa saaxiib,
magiciisa la odhan jiray Yoonaadaab, oo uu dhalay Shimcaah
oo ahaa Daa'uud walaalkiis; oo Yoonaadaabna nin sir badan
buu ahaa. **4** Markaasuu ku yidhi, Ina boqorow, maxaad
maalinba maalinta ka dambaysa sidan ugu caatoobaysaa?
War maad ii sheegtid? Kolkaasaa Amnoon wuxuu ku yidhi,
Waxaan caashaqay Taamaar oo ah walaalkay Absaaloom
walaashiis. **5** Markaasaa Yoonaadaab ku yidhi, Sariirtaada
ku jiifso oo iska dhig sidii mid buka, oo markii aabbahaa
kuu yimaado, waxaad ku tidhaahdaa, Waan ku baryayaaye
walaashay Taamaar ha ii timaado, oo cunto ha i siiso, oo
cuntadana hortayda ha ku samayso, aan iska fiirsadee,
oo aan gacanteedana ku cunee. **6** Sidaas daraaddeed
Amnoon wuu jiifay, oo wuxuu iska dhigay sidii mid buka,
oo markii boqorkii u yimid ayaa Amnoon boqorkii ku yidhi,
Waan ku baryayaaye walaashay Taamaar ha ii timaado,
oo hortayda ha iigu samayso laba xabbadood oo moofa
ah, oo aan gacanteeda ku cunee. **7** Markaasaa Daa'uud
Taamaar gurigii ugu cid diray, oo ku yidhi, Orod oo waxaad
tagtaa gurigii walaalkaa Amnoon, oo isaga cunto u samee. **8**
Sidaas daraaddeed Taamaar gurigii walaalkeed Amnoon
ayay tagtay; oo isna wuu iska jiifay. Markaasay qaadday
cajiin, wayna cajiintay, oo hortiisay moofa ku samaysay,
markaasay moofadiina dubtay. **9** Oo intay digsigii qaadday
ayay hortiisa ku soo shubtay; laakiinse wuu diiday inuu cuno.
Markaasaa Amnoon yidhi, Dadka oo dhan dibadda iiga bixiya.
Iyana dibadday uga wada baxeen. **10** Kolkaasaa Amnoon
wuxuu Taamaar ku yidhi, Cuntada qolka iigu keen, aan
gacantaada ku cunee. Markaasay Taamaar qaadday moofadii
ay samaysay, oo walaalkeed Amnoon qolka ugu keentay. **11**
Oo markay u soo dhowaysay inuu cuno ayuu iyadii qabsaday,
oo wuxuu ku yidhi, Walaalay, kaalay ila seexo! **12** Oo waxay
ugu jawaabtay, Maya, walaalkayow, ha i xoogin; waayo,
waxan oo kale in reer binu Israa'iil lagu dhex sameeyo ma
habboona, haddaba nacasnimadan ha samayn. **13** Waayo,
bal xaggee baan geeynayaa ceebtayda? Oo adiguna waxaad
noqonaysaa nacasyada reer binu Israa'iil midkood. Haddaba
waan ku baryayaaye, bal boqorka la hadal, waayo, isagu
ii kaa diidi maayo. **14** Habase yeeshee wuu diiday inuu
codkeedii maqlo, laakiinse wuu xoogay oo la seexday, waayo,
wuu ka xoog badnaa. **15** Markaasaa Amnoon iyadii si aad iyo
aad u weyn u nebcaaday, waayo, nacaybkuu u qabay wuu
ka sii weynaa caashaquu caashaqay. Markaasaa Amnoon ku
yidhi, Kac, oo iga tag. **16** Kolkaasay ku tidhi, Maya, saas ma
aha, maxaa yeelay, xumaantan weyn ee aad igu bixinayso
ayaa ka sii liidata tii kale ee aad igu samaysay. Laakiinse
ma uu dhegaysan. **17** Markaasuu u yeedhay midiidinkiisii u
adeegayay, oo ku yidhi, Naagtan hadda dibadda iiga saar, oo
albaabkana ka soo daba xidh. **18** Oo iyana waxay qabtay
dhar midabyo kala duwan leh, waayo, dhar caynkaas ah ayay
gabdhaha boqorka ee bikradaha ahu qabi jireen. Markaasaa
addoonkiisii dibadda u soo saaray, oo albaabkiina ka soo
daba xidhay. **19** Markaasaa Taamaar waxay madaxa ku
shubatay dambas, oo ay jeexjeexday dharkii midabyada
kala duwan lahaa oo ay qabtay; madaxayna gacmaha
saartay, wayna iska tagtay iyadoo aad u ooyaysa. **20**
Markaasaa walaalkeed Absaaloom wuxuu ku yidhi, Ma waxaa
kula jiray walaalkaa Amnoon? Haddaba walaalay, bal iska
aamus, oo waxan qalbiga ha ku qabsan, waayo, isagu waa
walaalkaa. Sidaas daraaddeed Taamaar waxay ku hadhay
oo ku cidlowday gurigii walaalkeed Absaaloom. **21** Laakiinse
Boqor Daa'uud markuu waxyaalahan oo dhan maqlay, ayuu
aad u cadhooday. **22** Oo Absaaloomna Amnoon kulama
hadlin xumaan iyo samaan toona, waayo, Absaaloom wuu
nebcaaday Amnoon, maxaa yeelay, walaashiis Taamaar
buu xoogay. **23** Oo laba sannadood markay buuxsameen
dabadood Absaaloom wuxuu lahaa kuwo idaha dhogorta uga
xiira oo jooga Bacal Xasoor, oo ku taal Efrayim dhinaciisa, oo
Absaaloomna martiqaad buu ugu yeedhay wiilashii boqorka
oo dhan. **24** Oo Absaaloom boqorkii buu u yimid, oo ku yidhi,
Bal eeg, idihii ayaan dhogorta ka xiiranayaa, haddaba waan
ku baryayaaye, boqorow, adiga iyo addoommadaaduba i
soo raaca anoo addoonkaaga ah. **25** Markaasaa boqorkii
wuxuu Absaaloom ku yidhi, Wiilkaygiiyow saas ma aha, ee
yaannan kulligayo wada tegin, waaba intaasoo aannu culaab
kugu noqonnaaye. Oo isna wuu ku sii adkeeyey, habase
yeeshee wuu diiday inuu raaco, laakiinse wuu u duceeyey.
26 Markaasaa Absaaloom wuxuu yidhi, Haddaba haddaanay
saas ahayn, ii daa walaalkay Amnoon ha i raacee. Kolkaasaa
boqorkii wuxuu ku yidhi, Muxuu kuu raacayaa? **27** Laakiinse
Absaaloom wuu ku sii adkeeyey inuu u daayo Amnoon iyo
wiilashii boqorka oo dhammuba inay raacaan. **28** Markaasaa
Absaaloom midiidinnadiisii amray, oo ku yidhi, Haddaba
ogaada markii Amnoon intuu khamriga cabbo ku farxo, oo aan

idinku idhaahdo, Amnoon dila, markaas waa inaad dishaan,
hana baqina, waayo, sow anigu idinkuma amrin? Saas
aawadeed dhiirranaada oo xoog yeesha. **29** Oo midiidinnadii
Absaaloomna waxay Amnoon ku sameeyeen wixii Absaaloom
ku amray. Markaasaa wiilashii boqorka oo dhammu wada
kaceen, oo nin waluba wuxuu fuulay baqalkiisii, wayna
wada carareen. **30** Oo intay sii socdeen ayaa war u yimid
Daa'uud, oo waxaa lagu yidhi, Absaaloom wuxuu laayay
wiilashii boqorka oo dhan, oo mid qudhuhuna kama hadhin.
31 Markaasaa boqorkii kacay, oo dharkiisii jeexjeexay, oo
dhulkuu ku jiifsaday, oo addoommadiisii oo dhammuna agtiisa
soo istaageen iyagoo dharkoodii jeexjeexay. **32** Markaasaa
Yoonaadaab, oo ahaa ina Shime'aah Daa'uud walaalkiisii
ayaa ugu jawaabay, Sayidkaygiiyow, ha moodin in la wada
laayay wiilashii boqorka oo dhan, laakiinse waxaa dhintay
Amnoon oo keliya, waayo, Absaaloom taas wuu goostay,
wuuna ku talo jiray tan iyo maalintii uu Amnoon xoogay
walaashiis Taamaar. **33** Haddaba, boqorow, sayidkaygiiyow,
waxan qalbiga ha ku qabsan, oo ha moodin in wiilashaadii
ay wada dhinteen, laakiinse waxaa dhintay Amnoon oo
keliya. **34** Laakiinse Absaaloom wuu cararay. Markaasaa
ninkii dhallinyarada ahaa ee gaadhka hayay indhaha kor
u qaaday, oo wax fiiriyey, oo wuxuu arkay dad badan oo
ka soo socda jidka mara buurta dhinaceeda meel isaga ka
dambaysa. **35** Markaasaa Yoonaadaab wuxuu boqorkii ku
yidhi, Bal eeg, boqorow, wiilashaadii waa yimaadeen, oo
sidii anoo addoonkaaga ahu aan kugu idhi, way noqotay.
36 Oo isla haddiiba markuu hadalkii dhammeeyey ayay
wiilashii boqorku yimaadeen, codkoodiina kor bay u qaadeen,
oo ooyeen, oo boqorkii iyo addoommadiisiina aad bay u
ooyeen. **37** Laakiinse Absaaloom wuu cararay, oo u tegey
boqorkii Geshuur oo ahaa Talmay ina Cammiixuur. Oo
maalin kastaba Daa'uud wiilkiisii ayuu u barooranayay. **38**
Sidaasuu Absaaloom u cararay, oo Geshuur u tegey, oo
saddex sannadood buu halkaas joogay. **39** Boqor Daa'uudna
aad buu ugu xiisooday inuu u tago Absaaloom; waayo, wuu
ka samray Amnoon, maxaa yeelay, wuu dhintay.

14 Markaasaa Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay ayaa
ogaaday in boqorka qalbigiisii Absaaloom la jiro. **2**
Markaasaa Yoo'aab u cid diray Teqooca, oo wuxuu halkaas
uga yeedhay naag caqli badan, oo ku yidhi, Waan ku
baryayaaye, waxaad iska dhigtaa sidii mid barooranaysa,
oo waan ku baryayaaye, waxaad xidhataa dharkii baroorta,
saliidna ha ku subkan, laakiinse waxaad noqotaa sidii naag
wakhti dheer ku ka dhintay u barooranaysay; **3** oo waxaad
u gashaa boqorka, oo sidan ula hadal. Sidaasuu Yoo'aab
erayadii afka ugu riday. **4** Oo naagtii reer Teqooca markay
boqorkii la hadashay ayay dhulka wejiga saartay oo u
sujuudday, oo waxay ku tidhi, Boqorow, i caawi. **5** Markaasaa
boqorkii wuxuu ku yidhi, Naa maxaa kugu dhacay? Oo
iyana waxay ugu jawaabtay, Sida runta ah waxaan ahay
naag carmal ah, oo ninkaygiina waa dhintay. **6** Oo anoo
addoontaadii ahuna waxaan lahaa laba wiil, oo labadoodii
ayaa ku diriray duurka, oo wax kala qabtaana lama jirin;
markaasaa midkood kii kale wax ku dhuftay, wuuna dilay. **7**
Oo bal eeg, anoo addoontaada ah waxaa igu kacay reerkii
oo dhan, oo waxay igu yidhaahdeen, Noo keen kii walaalkiis
dilay, aannu walaalkiis oo uu nafta ka qaaday daraaddiis u
dilnee, oo aannu kan dhaxalka lehna dilnee; oo saasna waxay
u bakhtiin doonaan dhuxushii ii hadhay, oo ninkaygana dhulka
uguma ay reebi doonaan magac iyo wax u hadha toona. **8**
Markaasaa boqorkii naagtii ku yidhi, Orod oo gurigaagii tag,
oo amar kugu saabsan baan bixin doonaa. **9** Naagtii reer
Teqoocana waxay boqorkii ku tidhi, Boqorow, Sayidkaygiiyow,
dembigu ha saarnaado aniga iyo reerka aabbahayba; oo
adiga iyo carshigaaguna ka eed la'aada, boqorow. **10**
Boqorkiina wuxuu yidhi, Ku alla kii kula hadla, ii keen oo isna
mar dambe ku taaban maayo. **11** Markaasay tidhi, Waan
ku baryayaaye, Boqorow, xusuuso Rabbiga Ilaahaaga ah,
si kan dhiig u aaraa uusan mar dambe wax u dilin, waaba
intaasoo ay wiilkayga dilaane. Oo isna wuxuu ku yidhi,
Nolosha Rabbigaan ku dhaartaye inaan wiilkaaga tin keli ahi
dhulka kaga dhacayn. **12** Markaasaa naagtii tidhi, Waan ku
baryayaaye, anoo addoontaada ah, aan eray kugula hadlo,
boqorow sayidkaygiiyow. Isna wuxuu yidhi, Bal ku hadal. **13**
Naagtiina waxay tidhi, Maxaad ugu fikirtay wax sidaas ah oo
dadka Ilaah ka gees ah? Waayo, waxan aad ku hadlaysay
daraaddii, boqorow, waxaad tahay sida mid gardaran, maxaa
yeelay, mar dambe reerkii kuma aad soo celin kaagii aad
eriday, boqorow. **14** Waayo, kolleyba dhammaanteen waan
dhimanaynaa, oo waxaannu la mid nahay sidii biyo dhulka
ku daatay, oo aan mar dambe la soo ururin karin; oo
Ilaahna nafta ma qaado, laakiinse si fiican buu u talaggalaa,
si uusan kii xaggiisa laga eryay u noqonin ku isaga ka
go'ay. **15** Sidaas daraaddeed ayaan kuugu imid, boqorow,
sayidkaygiiyow, inaan eraygan kugula hadlo; maxaa yeelay,
dadkaa i cabsiiyey, markaasaan anoo addoontaada ah is-idhi,
Haatan waxaan la hadlayaa boqorka, waayo, waaba intaasoo
uu boqorku ii yeelaa waxaan weyddiisto anoo addoontiisa
ah. **16** Waayo, boqorku wuu i maqli doonaa, inuu anoo
addoontiisa ah iga samatabbixiyo gacantii ninkii doonayay
inuu na baabbi'iyo oo dhaxalka Ilaahna naga saaro aniga iyo
wiilkaygaba. **17** Haddaba anoo addoontaada ah waxaan idhi,
Boqorka sayidkayga ah hadalkiisu ha ahaado mid i nasiya,
waayo, boqorka sayidkayga ahu sida malaa'igta Ilaah ayuu
u kala gartaa xumaanta iyo samaanta. Rabbiga Ilaahaaga
ahuna ha kula jiro. **18** Markaasaa boqorkii naagtii ugu
jawaabay, Waan ku baryayaaye waxa aan ku weyddiin doono,
waxba ha iga qarin. Oo naagtiina waxay tidhi, Boqorow,
sayidkaygiiyow, bal iska hadal. **19** Boqorkiina wuxuu yidhi,
Waxyaalahan oo dhan ma Yoo'aab baa kugu weheliya?
Kolkaasaa naagtii ugu jawaabtay, Boqorow, sayidkaygiiyow,
naftaada nool baan ku dhaartaye inaan ninna xagga midigta
ama xagga bidixda uga leexan karin waxaad tidhi, boqorow,
sayidkaygiiyow, waayo, addoonkaaga Yoo'aab ah ayaa igu
amray waxan, oo erayadan oo dhanna isagaa afka iigu
riday, anoo addoontaada ah. **20** Addoonkaaga Yoo'aab ahu
wuxuu waxan u sameeyey inuu xaalka si kale u beddelo
aawadeed. Sayidkaygiiyow, caqli baad leedahay, waxaanad
leedahay xigmad sida tan malaa'igta Ilaah oo kale ah, oo
waxaad garan kartaa waxyaalaha dhulka ku jira oo dhan.
21 Markaasaa boqorkii wuxuu Yoo'aab ku yidhi, Bal eeg,
waxan baan sameeyey; haddaba tag, oo soo celi ninkii
dhallinyarada ahaa ee ahaa Absaaloom. **22** Kolkaasaa
Yoo'aab dhulka wejiga saaray, oo sujuuday, oo boqorkii u

duceeyey; wuxuuna Yoo'aab yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, maanta anoo addoonkaaga ah waan ogahay inaan raallinimo kaa helay, waayo, boqorow, waad ii yeeshay wixii aan ku weyddiistay, anoo addoonkaaga ah. **23** Sidaas daraaddeed Yoo'aab wuu kacay, oo Geshuur tegey, oo Absaaloomna Yeruusaalem buu keenay. **24** Markaasaa boqorkii yidhi, Gurigiisii ha ku noqdo, laakiinse yuusan wejigayga arkin. Saas aawadeed Absaaloom wuxuu ku noqday gurigiisii, mana uu arkin boqorka wejigiisii. **25** Haddaba reer binu Israa'iil oo dhan laguma arag nin Absaaloom la mid ah oo quruxdiisa aad loogu ammaano, waayo, cagtiisa cad ilaa dhaladiisa innaba iin laguma arag. **26** Haddaba timihiisu way ku cuslaayeen, oo sannad kasta dhammaadkeeda ayuu iska jari jiray, oo markuu timaha madaxiisa jaro wuu miisaami jiray oo miisaankoodu wuxuu ahaa laba boqol oo sheqel ee ah miisaanka boqorka. **27** Oo Absaaloom waxaa u dhashay saddex wiil, iyo gabadh magaceeda la odhan jiray Taamaar, oo iyana waxay ahayd naag suurad qurxoon. **28** Oo Absaaloomna Yeruusaalem laba sannadood oo dhan ayuu degganaa, mana uu arag wejigii boqorka. **29** Markaasaa Absaaloom u cid dirtay Yoo'aab inuu boqorka u diro; laakiinse wuu diiday inuu u yimaado; oo haddana mar labaad buu u cid dirtay, laakiinse wuu diiday inuu yimaado. **30** Sidaas daraaddeed Absaaloom wuxuu addoommadiisii ku yidhi, Bal eega, Yoo'aab beertiisu waxay u dhow dahay tayda, oo waxaa ugu taal shaciir; haddaba taga oo dab qabadsiiya. Markaasaa Absaaloom addoommadiisii beertii dab qabadsiiyeen. **31** Dabadeedna Yoo'aab baa soo kacay oo Absaaloom gurigiisii ugu yimid, oo ku yidhi, War addoommadaadu maxay beertayda dab u qabadsiiyeen? **32** Absaaloomna wuxuu Yoo'aab ugu jawaabay, Bal eeg waan kuu soo cid dirtay inaad ii timaadid, waayo, waxaan doonayay inaan boqorka kuu dirto oo aan ku idhaahdo, Bal maxaan Geshuur uga imid? Waayo, waxaa ii roonayd inaan halkaas sii joogo, haddaba sidaas daraaddeed i daa aan boqorka wejigiisa soo arkee; oo haddaan dembi leeyahayna, isagu ha i dilo. **33** Sidaas daraaddeed Yoo'aab baa boqorkii u yimid, wuuna u sheegay, oo markuu Absaaloom u yeedhay ayuu isna boqorkii u yimid, oo intuu u sujuuday ayuu wejigiisa dhulka saaray boqorka hortiisa; oo boqorkiina Absaaloom buu dhunkaday.

15 Oo taas dabadeedna Absaaloom ayaa diyaarsaday gaadhifardood iyo fardo, iyo konton nin oo hortiisa orodda. **2** Markaasaa Absaaloom aroortii kacay, oo ag istaagay jidkii iridda, oo markuu nin dacwo qaba boqorka xukun ugu imanayo ayuu Absaaloom u yeedhi jiray, oo wuxuu ku odhan jiray, Magaaladee baad ka timid? Oo isna wuxuu odhan jiray, Anoo addoonkaaga ah waxaan ka mid ahay qabiilooyinka reer binu Israa'iil midkood. **3** Markaasaa Absaaloom wuxuu ku odhan jiray, Xaalalkaagu waa wanaagsan yihiin, waana qumman yihiin; laakiinse nin boqorku amray oo ku maqlayaa ma jiro. **4** Oo Absaaloom wuxuu kaloo yidhi, Way, bal maa aniga dalka xaakin la iiga dhigo, si nin alla ninkii dacwo ama muraad lihi iigu yimaado oo aan caddaalad ugu xukumo! **5** Oo waxay ahaatay in ninkii inuu sujuudo ugu soo dhowaadaba, uu Absaaloom intuu gacanta soo fidiyo oo qabto dhunkan jiray. **6** Oo reer binu Israa'iil kii boqorka xukun ugu yimid oo dhan Absaaloom sidaasuu ku samayn jiray dhammaantood; oo sidaasuu Absaaloom qalbiga uga xaday dadkii reer binu Israa'iil. **7** Oo markay afartan sannadood dhammaadeen ayaa Absaaloom boqorkii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, i sii daa aan Xebroon tagee, waayo, waxaan doonayaa inaan halkaas ku bixiyo nidar aan Rabbiga u galay. **8** Waayo, anoo addoonkaaga ah nidar baan galay intii aan joogay Geshuur oo ku taal Suuriya, oo waxaan idhi, Haddii Rabbigu Yeruusaalem mar kale igu celiyo, markaasaan Rabbiga allabari u bixin doonaa. **9** Boqorkiina wuxuu ku yidhi, Nabad ku tag. Kolkaasuu kacay oo tegey Xebroon. **10** Laakiinse Absaaloom jaajusiin buu u diray qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Markaad buunka dhawaaqiisa maqashaan, waxaad tidhaahdaan, Absaaloom waa ku boqramay Xebroon. **11** Oo Absaaloomna Yeruusaalem waxaa ka raacay laba boqol oo nin, oo la marti qaaday, oo waxay tageen iyagoo xog la', oo aan waxba ogayn. **12** Oo Absaaloomna wuxuu magaaladii Giloh ahayd ugu cid dirsaday Axiitofel kii reer Giloh, oo ahaa Daa'uud taliyihiisa, intuu allabarigii bixinayay. Oo sirqoolkiina aad buu u xoog badnaa; waayo, dadkii Absaaloom la jiray way soo kordhayeen had iyo goorba. **13** Oo markaasaa Daa'uud waxaa u yimid wargeeye; isagoo leh, Dadkii reer binu Israa'iil qalbigoodii wuxuu raacay Absaaloom. **14** Daa'uudna wuxuu addoommadiisii Yeruusaalem la joogay oo dhan ku yidhi, War ina kiciya aynu cararnee; haddii kalese midkeenna Absaaloom ka baxsan maayo; haddaba dhaqsada oo baxa, waaba intaasoo uu haddiiba ina soo qabtaaye, oo belaayo inagu ridaaye, oo uu magaaladana seef ku laayaaye! **15** Markaasaa boqorka addoommadiisii boqorkii ku yidhaahdeen, Bal eeg, annagoo ah addoommadaadu diyaar baannu u nahay inaannu samayno wax kasta oo aad doorato, boqorow, sayidkayagiiyow. **16** Markaasaa boqorkii baxay, isagoo reerkiisii oo dhammu daba socdaan. Oo boqorkii toban naagood oo addoommo ahaa ayuu uga tegey inay gurigii dhawraan. **17** Boqorkiina wuu baxay, oo dadkii oo dhammuna isagay daba socdeen; oo meel fog bay joogsadeen. **18** Oo addoommadiisii oo dhammuna way dhinac mareen, iyaga iyo reer Kereetiim oo dhan, iyo reer Feleetii oo dhan, iyo reer Gad oo dhan, kuwaasoo ahaa lix boqol oo nin oo Gad ka soo raacday, dhammaantood boqorkii way hor mareen. **19** Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi Itay oo ahaa reer Gad, War adiguna maxaad noola socotaa? Noqo, oo boqorka la joog; waayo, adigu waxaad tahay qariib, iyo weliba mid waddankiisii laga soo masaafuriyey. **20** Waxaad timid shalayto, haddaba sidee baan maanta noola kaa warwareejiyaa? Maxaa yeelay, anigu waxaan tegayaa meel alla meeshaan doonayoba, haddaba naga noqo, oo walaalahaana dib u celi; oo naxariis iyo runuba ha kula jireen. **21** Markaasaa Itay wuxuu boqorkii ugu jawaabay, Waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa, iyo noloshaada, boqorow, sayidkaygiiyow, sida runtaa meel alla meeshii aad joogtid, ama aan noolaado ama aan dhintee, anoo addoonkaaga ahuna halkaasaan joogayaa. **22** Kolkaasaa Daa'uud wuxuu Itay ku yidhi, Haddaba tag oo gudub. Markaasaa Itay kii reer Gadna gudbay, isagii iyo raggiisii oo dhan, iyo yaryarkii la socday oo dhan. **23** Oo waddankii oo dhanna waxaa lagaga ooyay cod weyn, oo dadkii oo dhammuna webigii way ka gudbeen; oo boqorka qudhiisii wuu ka gudbay toggii

Qidroon, oo dadkii oo dhammuna waxay u gudbeen xagga
cidlada. **24** Oo bal eeg, Saadooqna waa yimid, isagoo ay
la socdaan reer Laawi oo dhan, oo sida sanduuqii axdiga
Ilaah, markaasay sanduuqii Ilaah dhigeen, oo Aabyaataarna
kor buu tegey, ilaa dadkii oo dhammu ay magaaladii ka
soo gudbeen. **25** Markaasaa boqorkii wuxuu Saadooq ku
yidhi, Sanduuqa Ilaah qaad oo magaaladii ku celi. Hadduu
Rabbigu raalli iga yahay, mar kaluu i soo celin doonaa, oo
wuu i tusi doonaa isaga iyo rugta Ilaahba. **26** Laakiinse
hadduu igu yidhaahdo, Kuguma faraxsani; bal eeg, haddaba
waa i kane, ha igu sameeyo sidii isaga la wanaagsan. **27** Oo
haddana boqorkii wuxuu wadaadkii Saadooq ahaa ku yidhi,
Sow adigu wax arke ma tihid? Haddaba magaaladii ku nabad
noqda, idinka iyo labadiinna wiil ee idinla jirta, kuwaas oo ah
wiilkaaga Axiimacas iyo Yoonaataan oo ah ina Aabyaataar.
28 Oo anna waxaan sii joogayaa meesha mareenka ah ee
cidlada loogu sii gudbo, jeeruu war iiga kiin yimaado. **29**
Sidaas daraaddeed Saadooq iyo Aabyaataar sanduuqii Ilaah
bay qaadeen, waxayna mar kale ku celiyeen Yeruusaalem,
oo iyana halkaasay iska sii joogeen. **30** Oo Daa'uudna
wuxuu fuulay jiirtii Buur Saytuun oo intuu sii socdayna wuu
ooyayay, isagoo hagoogan, oo caga cad, oo dadkii la jiray
oo dhammuna midkood waluba wuu hagoogtay, oo kor bay
tageen, iyagoo ooyaya intay kor u sii socdeen. **31** Oo Daa'uud
waxaa loo soo sheegay inuu Axiitofelna Absaaloom kula
jiro shirqoolkii. Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Rabbiyow,
waan ku baryayaaye, Axiitofel taladiisa nacasnimo u beddel.
32 Oo markii Daa'uud yimid jiirta dusheedii, meeshii Ilaah
lagu caabudi jiray, waxaa u yimid Xuushay kii reer Arkii oo
jubbaddiisii jeexjeexay, oo madaxana ciid ku shubtay. **33**
Markaasaa Daa'uud ku yidhi, Haddaad i raacdo oo aad
ila gudubto, culays baad igu noqonaysaa; **34** laakiinse
haddaad magaaladii ku noqotid, oo aad Absaaloom ku
tidhaahdid, Boqorow, addoonkaagii baan noqonayaa; oo
sidaan hore aabbahaa addoonka ugu ahaan jiray, ayaan
haddana adiga addoon kuugu ahaanayaa; markaas waxaad
iiga adkaanaysaa talada Axiitofel. **35** Oo halkaasna sow
kulama joogaan wadaaddadii ahaa Saadooq iyo Aabyaataar?
Sidaas daraaddeed wax alla wixii aad guriga boqorka ka
maqashoba, waxaad u soo sheegtaa wadaaddadii ahaa
Saadooq iyo Aabyaataar. **36** Oo iyana waxay halkaas ku
haystaan labadoodii wiil oo ahaa Axiimacas ina Saadooq,
iyo Yoonaataan ina Aabyaataar; oo iyaga waxaad iigu soo
dhiibtaan wax alla wixii aad maqashaanba. **37** Sidaas
daraaddeed Xuushay oo ahaa Daa'uud saaxiibkiis magaaladii
buu soo galay; oo Absaaloomna Yeruusaalem buu soo galay.

16 Oo Daa'uud markuu in yar dhaafay jiirta dusheedii
waxaa u yimid Siibaa oo ahaa midiidinkii Mefiiboshed,
isagoo wada laba dameer oo kooraysan, oo dushoodana
waxaa u saarnaa laba boqol oo xabbadood oo kibis ah, iyo
boqol rucubood oo sabiib ah, iyo boqol rucubood oo midho
xagaa ah, iyo sibraar khamri ah. **2** Markaasaa boqorkii wuxuu
Siibaa ku yidhi, War waxyaalahan maxaad ula jeeddaa?
Oo Siibaana wuxuu yidhi, Dameeraha waxaan u keenay in
boqorka reerkiisu fuulaan; kibista iyo midhahana waxaan
u keenay in ragga dhallinyarada ahu cunaan; khamrigana
waxaan u keenay in ku alla kii cidlada ku itaal darnaadaa
uu cabbo. **3** Markaasaa boqorkii ku yidhi, Meeh wiilkii
sayidkaagu? Siibaana boqorkii buu ku yidhi, Yeruusaalem
buu ku hadhay, oo wuxuu yidhi, Reer binu Israa'iil maantay ii
soo celin doonaan boqortooyadii aabbahay. **4** Markaasaa
boqorkii wuxuu Siibaa ku yidhi, Bal eeg, Mefiiboshed wixiisa
oo dhan adigaa iska leh. Oo Siibaana wuxuu yidhi, Boqorow,
sayidkaygiiyow, waan ku sujuudayaa hortaada; aan raallinimo
kaa helo. **5** Oo Boqor Daa'uudna markuu Baxuuriim yimid,
waxaa ku soo baxay nin ay Saa'uul isku cid ahaayeen, oo
magiciisa la odhan jiray Shimcii ina Geeraa. Wuu soo baxay,
isagoo habaartamaya intuu soo socday. **6** Oo dhagxan
buuna ku tuuray Daa'uud iyo addoommadii Boqor Daa'uud
oo dhanba, oo dadkii oo dhan iyo raggii xoogga lahaa oo
dhammuna waxay joogeen midigtiisa iyo bidixdiisaba. **7** Oo
Shimcii markuu habaartamayay wuxuu lahaa, Naga tag, nin
yahow dhiigga qabaa, oo naga tag, nin yahow waxmataraha
ihi! **8** Rabbigu waa ku kor saaray reer Saa'uul dhiiggoodii oo
dhan, Saa'uulkaasoo aad meeshiisii xukumayso; oo Rabbigu
boqortooyadii gacantuu u geliyey wiilkaaga Absaaloom; oo
bal eeg, adiga belaayadaadii baa kula tagtaye, maxaa yeelay,
waxaad tahay nin dhiig qaba. **9** Markaasaa Abiishay oo ay
Seruuyaah dhashay wuxuu boqorkii ku yidhi, War eeygan
dhintay muxuu kuu habaarayaa, boqorow, sayidkaygiiyow?
Waan ku baryayaaye, i daa intaan u tago aan madaxa ka
gooyee. **10** Kolkaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Kuwiinna ay
Seruuyaah dhashayow, bal maxaa inoo dhexeeya? Hadduu
habaartamay, oo Rabbigu ku yidhi, Daa'uud soo habaar, bal
yaa ninkan ku odhan kara, War maxaad saas u yeeshay? **11**
Daa'uudna wuxuu ku yidhi Abiishay, iyo addoommadiisii oo
dhanba, Bal eega, wiilkaygii iga soo baxay ayaa doonaya inuu
nafta iga qaado; haddaba intee in ka badan ayaa ninkan reer
Benyaamiin igu samaynayaa? Haddaba ninkan iska daaya,
ha iska habaartamee; waayo, Rabbigaa saas ku amray. **12**
Mindhaa Rabbigu intuu dhibaatadayda eego ayuu wanaag
iigu beddeli doonaa habaarkuu maanta igu habaaray. **13**
Sidaas daraaddeed Daa'uud iyo raggiisiiba jidkii bay mareen,
Shimciina wuxuu maray buurtii agtiisa ahayd dhinaceeda, oo
intuu sii socdayna Daa'uud buu habaarayay, oo dhagxan ku
tuurayay, ciidna wuu ku soo saydhayay. **14** Oo boqorkii iyo
dadkii isaga la jiray oo dhammu waxay yimaadeen iyagoo
daalay; halkaasuuna ku nastay. **15** Markaasaa Absaaloom iyo
dadkii reer binu Israa'iil oo dhammu Yeruusaalem yimaadeen,
iyagoo uu Axiitofel la socdo. **16** Oo kolkii Xuushay kii reer
Arkii oo Daa'uud saaxiibkiis ahaa uu Absaaloom u yimid ayaa
Xuushay Absaaloom ku yidhi, Boqorku ha noolaado, boqorku
ha noolaado. **17** Markaasaa Absaaloom wuxuu Xuushay
ku yidhi, Ma sidatanaad ugu roonaanaysaa saaxiibka?
Maxaadse saaxiibkaa u raaci weyday? **18** Xuushayna wuxuu
Absaaloom ku yidhi, Saas ma aha; laakiinse kii Rabbiga, iyo
dadkan, iyo reer binu Israa'iil oo dhammu doorteen ayaa i
lahaanaya, oo isagaan la joogayaa. **19** Oo haddana, bal
yaan u adeegaa? Sow wiilkiisa ma aha? Sidaan aabbahaa
ugu adeegi jiray oo kale ayaan haatanna adiga kuugu
adeegayaa. **20** Markaasaa Absaaloom wuxuu Axiitofel ku
yidhi, Bal ka tali waxaan samayn lahayn. **21** Oo Axiitofelna
wuxuu Absaaloom ku yidhi, Waxaad u tagtaa naagaha
addoommaha ah ee aabbahaa, ee uu uga tegey inay guriga
dhawraan; oo reer binu Israa'iil oo dhammuna waxay maqli

doonaan in aabbahaa ku karahsaday; dabadeedna inta
kula jirta oo dhan gacmahoodu way xoogaysan doonaan.
22 Sidaas daraaddeed Absaaloom teendhay uga dhiseen
guriga dushiisa, oo Absaaloomna wuxuu u tegey naagihii
addoommaha ahaa ee aabbihiis, iyadoo ay reer binu Israa'iil
oo dhammu u jeedeen. 23 Oo waayahaasna taladii Axiitofel
ku talin jiray waxay ahayd sidii Ilaah hadalkiisa markii Ilaah
wax la weyddiisto oo kale; oo Axiitofel taladiisuna saasay la
ahayd Daa'uud iyo Absaaloomba.

17 Oo weliba Axiitofel wuxuu Absaaloom ku yidhi, I
daa aan laba iyo toban kun oo nin doortee oo aan
caawa Daa'uud eryadee, 2 oo waxaan u imanayaa intuu
daallan yahay oo gacmihiisu taag daranyihiin, markaasaan
cabsiinayaa, oo dadka isaga la jira oo dhammuna way
carari doonaan. Markaasaan dili doonaa boqorka oo keliya.
3 Oo dadka oo dhanna waan kuu soo celin doonaa, oo
ninka aad doonaysaa waa sidii iyadoo ay dhammaan soo
wada noqdeen; markaasay dadka oo dhammu nabad ku
noolaan doonaan. 4 Oo hadalkaasuna aad buu uga farxiyey
Absaaloom iyo odayaashii reer binu Israa'iil oo dhan. 5
Markaasaa Absaaloom wuxuu yidhi, Bal haddana iigu yeedh
Xuushay kii reer Arkii, oo bal aan maqalno wuxuu isagu
leeyahay. 6 Markaasaa Xuushay u yimid Absaaloom, oo
Absaaloomna intuu la hadlay ayuu ku yidhi, Axiitofel sidan
buu ku hadlay. Haddaba siduu nagu yidhi ma yeelnaa?
Haddii kale, adigu hadal. 7 Kolkaasaa Xuushay wuxuu
Absaaloom ku yidhi, Axiitofel talada uu markan ku taliyey
ma fiicna. 8 Oo weliba Xuushay wuxuu yidhi oo kale, Waad
taqaannaa aabbahaa iyo raggiisaba inay rag xoog leh yihiin,
iyo in maankoodu u kulul yahay sidii orso ilmaheedii duurka
laga xaday, oo aabbahaana waa nin dagaalyahan ah, oo
dadkana meel la baryi maayo. 9 Oo bal eeg, hadda wuxuu
ku dhuumanayaa bohol, ama meel kale; oo markii qaarkood
la dilo marka hore, ku alla kii maqla ayaa odhan doona,
Ciidammadii Absaaloom raacay waa la laayay. 10 Oo xataa
kan xoog badan, ee qalbigiisu yahay sida qalbiga libaaxa,
wuu dhalaali doonaa dhammaantiis; waayo, reer binu Israa'iil
oo dhammu way og yihiin in aabbahaa yahay nin xoog badan,
iyo in kuwa isaga la jira ay yihiin rag daran. 11 Laakiinse
anigu waxaan ku talinayaa in reer binu Israa'iil oo dhammu
adiga kuu soo shiraan oo ay ka yimaadaan tan iyo Daan iyo
ilaa Bi'ir Shebac, oo ay u soo bataan sida cammuudda badda
agteeda taal; oo aad adiga qudhaadu dagaalka gashid. 12
Sidaasaynu isaga ugu iman doonnaa meesha laga helo, oo
waxaynu ugu soo degi doonnaa sida dharabku dhulka ugu
soo dego oo kale; oo isaga iyo dadka la socda oo dhanba
xataa mid qudha ka reebi mayno. 13 Oo weliba hadduu
magaalo galo, markaasay reer binu Israa'iil oo dhammu
xadhko soo qaadan doonaan, oo waxaynu magaalada u
jiidaynaa xagga webiga oo waan ku ridaynaa, ilaa halkaas
laga waayo xataa dhagax yar. 14 Markaasaa Absaaloom iyo
raggii reer binu Israa'iil oo dhammu waxay yidhaahdeen,
Xuushay kii reer Arkii taladiisu way ka wanaagsan tahay
taladii Axiitofel. Waayo, Rabbigu wuxuu ka dhigay in laga
adkaado taladii wanaagsanayd oo Axiitofel, si Rabbigu
Absaaloom shar ugu soo dejiyo. 15 Markaasaa Xuushay
wuxuu ku yidhi wadaaddadii ahaa Saadooq iyo Aabyaataar,
Axiitofel saas iyo saas buu ula taliyey Absaaloom iyo
odayaashii reer binu Israa'iil, oo anna saas iyo saas baan
ula taliyey. 16 Sidaas daraaddeed haddiiba u cid dira, oo
Daa'uud u war geeya, oo waxaad ku tidhaahdaan, Caawa ha
ku baryin meelaha loogu gudbo cidlada, laakiinse si alla si
aad yeeshaba ka gudub; yaan adiga iyo dadka kula socda
oo dhanba la wada liqine, boqorow. 17 Haddaba Yoonaataan
iyo Axiimacas ma ay karin inay magaalada bayaan u soo
galaan, sidaas daraaddeed waxay joogeen Ceyn Rogeel, oo
gabadh addoon ah ayaa intay u tagtay wax u sheegtay; oo
iyana intay tageen ayay boqor Daa'uud u soo warrameen.
18 Laakiinse wiil baa arkay iyagii, oo wuxuu u soo sheegay
Absaaloom, oo iyana labadoodiiba haddiiba way carareen, oo
waxay yimaadeen nin Baxuuriim deggan gurigiis oo barxadda
ceel ku leh; oo iyana halkaasay ku dhaadhaceen. 19 Oo
naagtiina ceelka afkiisii bay wax ku gogoshay, oo waxay ku
dul firdhisay hadhuudh la tumay; oo waxbana lagama ogaan.
20 Oo addoommadii Absaaloom naagtii bay gurigii ugu
yimaadeen; oo waxay ku yidhaahdeen, Awaye Axiimacas iyo
Yoonaataan? Markaasaa naagtii waxay ku tidhi, War waxay
ka gudbeen togga biyaha. Oo iyana markay doondooneen
oo ay heli waayeen ayay ku noqdeen Yeruusaalem. 21
Oo markay tageen dabadeed ayay ceelkii ka soo baxeen,
oo ay tageen, oo ay Boqor Daa'uud u soo warrameen; oo
waxay Daa'uud ku yidhaahdeen, War ka kaca, oo haddiiba
biyaha gudba, waayo, Axiitofel sidaasuu talo kaa gees ah
ugu taliyey. 22 Markaasaa Daa'uud iyo dadkii isaga la jiray
oo dhammu kaceen, oo waxay ka gudbeen Webi Urdun; oo
markii waagii baryay ma jirin mid iyagii ah oo aan Webi Urdun
ka gudbin. 23 Oo Axiitofelna markuu arkay inaan taladiisii
la raacin ayuu dameerkii kooraystay, oo magaaladiisuu
tegey, oo intuu reerkiisii la dardaarmay, ayuu isdeldelay;
wuuna dhintay, oo waxaa lagu aasay qabrigii aabbihiis.
24 Oo Daa'uudna wuxuu yimid Maxanayim. Absaaloomna
wuxuu ka soo gudbay Webi Urdun, isagoo wata raggii reer
binu Israa'iil oo dhan. 25 Oo Absaaloomna wuxuu ciidankii
madax uga dhigay Camaasaa, oo Yoo'aab wuu ka beddelay.
Haddaba Camaasaa waxaa dhalay nin reer binu Israa'iil ah
oo magiciisa la odhan jiray Yitraa, oo wuxuu qabay Abiigayil
oo ay Naaxaash dhashay, oo waxay la dhalatay Seruuyaah
oo ahayd Yoo'aab hooyadiis. 26 Markaasaa Absaaloom iyo
reer binu Israa'iil waxay soo degeen dalkii Gilecaad. 27 Markii
Daa'uud yimid Maxanayim waxaa u yimid Shobii oo ahaa ina
Naaxaash ee ahaa reer Cammoonkii degganaa Rabbaah, iyo
Maakiir oo ahaa ina Cammii'eel ee ahaa reer Loo Debaar, iyo
Barsillay oo ahaa reer Gilecaadkii degganaa Rogeliim, 28 oo
waxay u keeneen gogol, iyo fijaanno, iyo weelal dhoobo ah,
iyo sarreen, iyo shaciir, iyo bur, iyo salool, iyo atar, iyo misir,
iyo digir, 29 iyo malab, iyo subag, iyo ido, iyo faar lo'aad, oo
waxay waxaas oo dhan u keeneen Daa'uud iyo dadkii la
socday inay cunaan, waayo, waxay isyidhaahdeen, Dadku
cidladay ku gaajoodeen, oo ku daaleen, oo ku harraadeen.

18 Markaasaa Daa'uud wuxuu tiriyey dadkii isaga la
jiray, oo wuxuu u yeelay saraakiil kun kun u taliya iyo
saraakiil boqol boqol u taliya. 2 Markaasaa Daa'uud dadkii
diray, oo wuxuu u qaybiyey saddex meelood, kolkaasuu meel
wuxuu u dhiibay Yoo'aab, meelna wuxuu u dhiibay Abiishay
oo ay Seruuyaah dhashay ee ahaa Yoo'aab walaalkiis, oo

meeshii kalena wuxuu u dhiibay Itay kii reer Gad. Markaasaa boqorkii wuxuu dadkii ku yidhi, Sida xaqiiqada ah aniga qudhayduna waan idin raacayaa. **3** Laakiinse dadkii waxay yidhaahdeen, Waa inaanad bixin, waayo, annagu haddaannu cararno dan nagama ay lahaan doonaan; oo xataa haddii nuskayo dhintona dan nagama ay lahaan doonaan; laakiinse adigu waad ka qiimo weyn tahay toban kun oo naga mid ah; sidaas daraaddeed haatan waxaa wanaagsan inaad adoo diyaar ah iska joogtid oo aad xagga magaalada naga caawidid. **4** Boqorkiina wuxuu iyagii ku yidhi, Wax alla wixii idinla wanaagsan ayaan samaynayaa. Kolkaasaa boqorkii wuxuu istaagay iridda dhinaceeda, oo dadkii oo dhammuna dibadday u baxeen iyagoo ah boqol boqol iyo kun kun. **5** Markaasaa boqorkii wuxuu amray Yoo'aab iyo Abiishay iyo Itay, oo ku yidhi, Ninka dhallinyarada oo ah Absaaloom aniga aawaday ugu naxariista. Oo dadka oo dhammuna way maqleen markii boqorku saraakiisha oo dhan ku amray wax Absaaloom ku saabsan. **6** Saas daraaddeed dadkii dibadday u baxeen oo waxay reer binu Israa'iil kaga hor tageen duurka, oo dagaalkiina wuxuu ka dhacay kayntii reer Efrayim. **7** Oo dadkii reer binu Israa'iilna waxaa meeshaas ku laayay addoommadii Daa'uud, oo maalintaas waxaa la laayay dad badan, oo waxaa ka dhintay labaatan kun oo nin. **8** Oo dagaalkiina wuxuu ku faafay waddankii oo dhan, oo maalintaas waxaa kayntii cuntay dad ka sii badan intii seeftu cuntay. **9** Absaaloomna si kedis ah ayuu uga hor yimid addoommadii Daa'uud. Absaaloomna baqashiisii ayuu fuushanaa, oo baqashiisii waxay hoos martay geed weyn laamihiis, kolkaasaa geedkii madaxiisii qabsaday, oo wuxuu ka lalmaday meel cirka iyo dhulka u dhaxaysa; oo baqashii ku hoos jirtayna way iska socotay. **10** Markaasaa nin arkay, oo Yoo'aab u soo sheegay, oo wuxuu ku yidhi, War, waxaan soo arkay Absaaloom oo geed ka lalmada. **11** Yoo'aabna wuxuu ninkii u soo warramay ku yidhi, Oo haddaad aragtay maxaad isaga halkaas ugu dili weyday? Oo anna waxaan ku siin lahaa toban gogo' oo lacag ah iyo dhex-xidh. **12** Markaasaa ninkii Yoo'aab ku yidhi, In kastoo aan heli lahaa kun gogo' oo lacag ah, weliba ma aanan yeeleen inaan gacantayda wiilka boqorka u qaado, waayo, annagoo maqlayna ayaa boqorku idinku amray, adiga iyo Abiishay iyo Itay, oo idinku yidhi, Iska jira oo yaan ninna taaban ninka dhallinyarada ah ee Absaaloom ah. **13** Ama haddaan saas samayn lahaa naftaydaan been kula macaamiloon lahaa, waayo, boqorka waxba kama qarsoona, adiga qudhaaduna waad igu kici lahayd. **14** Yoo'aabna wuxuu yidhi, Anigu saas kugula sii joogi maayo. Markaasuu qaatay saddex gantaal, oo Absaaloom wadnaha juq ka siiyey, isagoo weli nool oo geedkii ku dhex jira. **15** Kolkaasaa waxaa Absaaloom hareereeyey toban nin oo dhallinyaro ahaa oo Yoo'aab hub u siday, oo intay dileen ayay gowraceen. **16** Markaasaa Yoo'aab buunkii afuufay, oo dadkiina waxay ka soo noqdeen eryadkii ay reer binu Israa'iil eryanayeen, waayo, Yoo'aab baa u diiday. **17** Oo Absaaloom bay qaadeen oo ku tuureen yamays dheer oo kaynta ku dhex yiil, oo waxay dusha kaga tuuleen dhagaxyo faro badan, oo reer binu Israa'iilna dhammaantood mid waluba teendhadiisii buu ku cararay. **18** Oo Absaaloomna intuu noolaa ayuu yidhi, Wiil magacayga lagu soo xusuusto ma aan lihi. Sidaas daraaddeed wuxuu qaaday tiir oo dhex qotomiyey dooxadii boqorka; oo tiirkiina wuxuu ku magacaabay magiciisii, oo ilaa maantadan la joogo waxaa lagu magacaabaa taalladii Absaaloom. **19** Markaasaa Axiimacas oo ahaa ina Saadooq yidhi, Haddaba i daaya aan ordee, oo aan boqorkii u soo warramee, sida Rabbigu uga aarguday cadaawayaashiisii. **20** Kolkaasaa Yoo'aab wuxuu ku yidhi, Adigu maanta ahaan maysid kan warka qaadaya, laakiinse maalin kalaad qaadi doontaa, illowse adigu maanta waxba war qaadi maysid, maxaa yeelay, boqorka wiilkiisii baa dhintay. **21** Markaasaa Yoo'aab wuxuu kii reer Kuush ku yidhi, Tag oo boqorkii u sheeg wixii aad aragtay. Oo kii reer Kuushna intuu Yoo'aab u sujuuday ayuu orday. **22** Markaasaa Axiimacas oo ahaa ina Saadooq ayaa mar kale Yoo'aab ku yidhi, Wax kastaba ha dhaceene, waan ku baryayaaye, i daa aan kii reer Kuush ka daba ordee. Oo Yoo'aabna wuxuu ku yidhi, Wiilkaygiiyow, adigoon waxba ku helayn warkan, bal maxaad u ordaysaa? **23** Wuxuuse yidhi, Wax kastaa ha dhacee, waan ordayaa. Kolkaasuu ku yidhi, Orod. Markaasaa Axiimacas wuxuu qaaday waddadii Bannaanka, oo kii reer Kuushna wuu ka dheereeyey. **24** Oo Daa'uudna wuxuu fadhiyey labada irdood dhexdooda, waardiyihiina wuxuu fuulay iridda saqafkeeda ilaa derbigii, markaasuu wax fiiriyey, oo arkay nin keligiis soo ordaya. **25** Kolkaasaa waardiyihii dhawaaqay, oo boqorkii buu u sheegay. Boqorkiina wuxuu yidhi, Hadduu keligiis yahay, war buu sidaa. Oo isna wuu soo orday, wuuna soo dhowaaday. **26** Markaasaa waardiyihii arkay nin kale oo soo ordaya; kolkaasaa waardiyihii u dhawaaqay iridjoogihii oo ku yidhi, Bal eeg, nin kalaa keligiis soo ordaya. Oo boqorkiina wuxuu yidhi, Isna war buu sidaa. **27** Markaasaa waardiyihii wuxuu yidhi, Waxaan u malaynayaa inuu ninka hore orodkiisu u eg yahay orodkii Axiimacas ina Saadooq. Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Isagu waa nin wanaagsan, wuxuu soo wadaa war wanaagsan. **28** Markaasaa Axiimacas dhawaaqay, oo boqorkii ku yidhi, Wax waluba waa hagaagsan yihiin. Oo intuu boqorka hortiisii ku sujuuday ayuu wejiga dhulka saaray, oo yidhi, Waxaa ammaan leh Rabbiga Ilaahaaga ah, oo inoo soo gacangeliyey raggii gacanta kuu qaaday, boqorow, sayidkaygiiyow. **29** Boqorkiina wuxuu yidhi, Ninkii dhallintayaraa ee Absaaloom ahaa ma nabdoon yahay? Axiimacasna wuxuu ku jawaabay, Boqorow, markii Yoo'aab i soo diray, anigoo addoonkaaga ah, waxaan arkay buuq weyn laakiinse wax alla wuxuu ahaa ma aqaan. **30** Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Bal gees u leexo, oo halkan istaag. Markaasuu gees u leexday oo istaagay. **31** Markaasaa kii reer Kuush yimid, oo yidhi, War baan kuu wadaa, boqorow, sayidkaygiiyow, waayo, Rabbigu maantuu kaaga soo aarguday kuwii kugu kacay oo dhan. **32** Markaasaa boqorkii wuxuu kii reer Kuush ku yidhi, Ninkii dhallintayaraa ee Absaaloom ahaa ma nabdoon yahay? Oo kii reer Kuushna wuxuu ku jawaabay, Boqorow, sayidkaygiiyow, cadaawayaashaada iyo intii inay wax ku yeelaan kuugu kacda oo dhanba, Ilaah ha ka yeelo sida ninkaas dhallinyarada ahu yahay. **33** Oo boqorkiina aad buu u naxay, oo wuxuu kor ugu baxay qolkii iridda ka koreeyey, wuuna ooyay; oo intuu sii socdayna, wuxuu lahaa, Wiilkaygii Absaaloomow, wiilkaygiiyow, wiilkaygii Absaaloomow! Hooggaygee, waan ku dhiman lahaa, Absaaloomow, wiilkaygiiyow, wiilkaygiiyow!

19 Markaasaa Yoo'aab waxaa loo soo sheegay oo
lagu yidhi, Bal eeg, boqorkii wuu u ooyayaa oo u
barooranayaa Absaaloom. **2** Oo maalintaas guushii waxay
dadkii oo dhan ugu rogmatay baroor, waayo, maalintaas
waxaa dadku maqlay in la yidhi, Boqorkii wiilkiisii buu u
murugoonayaa. **3** Oo dadkiina maalintaas qarsoodi bay ku
soo galeen magaaladii, sidii dad ceebaysanu ay u dhuuntaan
markii ay dagaalka ka cararaan. **4** Markaasaa boqorkii
hagoogtay, oo cod weyn buu ku qayliyey oo yidhi, Wiilkaygii
Absaaloomow, Absaaloomow, wiilkaygiiyow, wiilkaygiiyow! **5**
Markaasaa Yoo'aab boqorkii ugu yimid gurigiisii, oo ku yidhi,
Maanta waxaad ceebaysay wejiyadii addoommadaada oo
dhan, kuwaasoo maanta naftaada badbaadshay, iyo nafta
wiilashaada iyo gabdhahaaga, iyo nafta naagahaaga, iyo
nafta naagahaaga addoommaha ah; **6** oo weliba waxaad
jeceshahay kuwa ku neceb, kuwa ku jecelna waad neceb
tahay. Waayo, maanta waxaad caddaysay inaanay amiirro
iyo addoommoba waxba kula ahayn, maxaa yeelay, maanta
waxaan ogaaday, haddii Absaaloom noolaan lahaa, oo aan
annagu kulligayo dhiman lahayn, inaad taas aad ugu farxi
lahayd. **7** Haddaba saas daraaddeed kac, oo dibadda u
bax, oo addoommadaada intaad la hadashid dhiiro geli;
waayo, Rabbigaan ku dhaartaye, haddaadan dibadda u
bixin, inaan ninna caawa kula joogayn; oo taasuna way
kaaga sii xumaanaysaa kulli sharkii kugu dhacay tan iyo
yaraantaadii. **8** Markaasaa boqorkii sara joogsaday, oo iriddii
buu fadhiistay. Oo taasaa loo sheegay dadkii oo dhan, oo
lagu yidhi, Bal eega, boqorkii iridduu fadhiyaaye, markaasaa
dadkii oo dhammu boqorkii hor yimaadeen. Markii hore reer
binu Israa'iil nin waluba wuxuu u cararay teendhadiisii. **9**
Oo dadkii oo dhan iyo qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo
dhammu way isla doodayeen, oo waxay islahaayeen, War
boqorku wuxuu inaga samatabbixiyey cadaawayaasheenna,
reer Falastiinna wuu inaga badbaadshay, oo haatanna wuxuu
dalka uga cararay Absaaloom aawadiis. **10** Oo Absaaloomkii
aynu u subkannay inuu inoo taliyana dagaalkii buu ku dhintay.
Haddaba maxaad uga hadli weydeen si boqorka loo soo
celiyo? **11** Markaasaa boqorkii u cid diray wadaaddadii ahaa
Saadooq iyo Aabyaataar, oo wuxuu ku yidhi, Odayaasha
dalka Yahuudah la hadla oo ku dhaha, Waxaa boqorka u
yimid hadalkii reer binu Israa'iil oo dhan oo leh, Boqorka
gurigiisa ha lagu soo celiyo, laakiinse maxaad idinku dadka
uga hadheen si aad boqorka gurigiisii ugu soo celisaan? **12**
War idinku walaalahay baad tihiin, oo waxaad kaloo tihiin
laftayda iyo luddayda; haddaba maxaad idinku dadka uga
hadheen si aad boqorka gurigiisii ugu soo celisaan? **13**
Oo Camaasaana waxaad ku tidhaahdaan, War miyaadan
ahayn laftayda iyo luddayda? Ilaah saas iyo si ka sii daran ha
igu sameeyo, haddaan ciidanka sirkaal kaaga dhigi waayo,
oo aadan had iyo goorba hortayda joogin meeshii Yoo'aab!
14 Markaasuu soo jeediyey qalbigii dadkii dalka Yahuudah
oo dhan, oo wuxuu ka dhigay sidii nin keliya qalbigiis;
saas aawadeed waxay u soo cid direen boqorkii, oo ku
yidhaahdeen, Adiga iyo addoommadaada oo dhammuba soo
noqda. **15** Haddaba boqorkii wuu noqday, oo wuxuu yimid
Webi Urdun. Oo dadkii dalka Yahuudahna waxay yimaadeen
Gilgaal inay boqorka ka hor tagaan, oo ay boqorka ka
gudbiyaan Webi Urdun. **16** Oo Shimcii ina Geeraa oo ahaa
reer Benyaamiin oo ka yimid Baxuuriim ayaa soo dhaqsaday
oo ula soo dhaadhacay raggii reer Yahuudah inay Boqor
Daa'uud ka hor tagaan. **17** Oo waxaa isaga la socday kun nin
oo reer Benyaamiin ah, iyo Siibaa oo ahaa midiidinkii reerkii
Saa'uul, iyo shan iyo tobankiisii wiil iyo labaatankiisii addoon;
oo Webi Urdun bay dhex mareen isagoo boqorku arko. **18**
Markaasaa waxaa gudubtay sixiimad in lagu soo tallaabiyo
reer boqor iyo inuu sameeyo wixii isaga la wanaagsan.
Oo Shimcii oo ahaa ina Geeraa ayaa ku dhacay boqorka
hortiisii markuu Webi Urdun ka soo gudbay. **19** Oo wuxuu
boqorkii ku yidhi, Sayidkaygiiyow, dembi ha igu tirin, oo ha
xusuusan wixii aan anoo addoonkaaga ah si qalloocan kuugu
sameeyey maalintii aad Yeruusaalem ka baxday, oo boqorow,
sayidkaygiiyow, taas qalbiga ha ku qabsan. **20** Waayo, anigoo
addoonkaaga ah haatan waan ogahay inaan dembaabay,
oo sidaas daraaddeed ayaan maanta reer Yuusuf oo dhan
ugu soo hor maray inaan soo dhaadhaco oo aan kaa hor
imaado, boqorow, sayidkaygiiyow. **21** Laakiinse waxaa u
jawaabay Abiishay oo ay Seruuyaah dhashay, oo wuxuu ku
yidhi, Shimcii miyuusan u dhimanayn waxan uu sameeyey,
maxaa yeelay, wuxuu habaaray Rabbiga kiisii subkanaa? **22**
Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Kuwiinna ay Seruuyaah
dhashayow, maxaa inaga dhexeeya? Oo maxaadse maanta
cadaawayaal iigu noqoteen? Maanta reer binu Israa'iil ma nin
baa laga dilayaa? Oo miyaanan anigu maanta ogayn inaan
ahay boqor reer binu Israa'iil u taliya? **23** Markaasaa boqorkii
wuxuu Shimcii ku yidhi, Adigu dhiman maysid. Boqorkiina
wuu u dhaartay. **24** Kolkaasaa waxaa yimid inuu boqorka ka
hor tago Mefiiboshed oo ahaa ina Saa'uul; oo kaasu maalintii
boqorku tegey iyo ilaa maalintii uu soo nabad noqday inta
ka dhex leh cagihiisa ma uu hagaajin, gadhkiisiina ma uu
jarin, dharkiisiina ma uu maydhin. **25** Markuu Yeruusaalem
u yimid inuu boqorka ka hor tago ayaa boqorkii ku yidhi,
Mefiiboshedow, maxaad ii raaci weyday? **26** Oo isna wuxuu
ku jawaabay, Boqorow, sayidkaygiiyow, waxaa i khiyaaneeyey
addoonkaygii, waayo, anoo addoonkaagii ah waxaan is-
idhi, Waxaan kooraysan dameer inaan fuulo aawadeed,
markaasaan boqorka raaci doonaa, waayo, curyaan baan
ahay. **27** Oo anigoo addoonkaagii ah ayuu igu kaa hor
xantay boqorow, sayidkaygiiyow, laakiinse waxaad tahay sidii
malaa'ig Ilaah oo kale; haddaba wixii kula wanaagsan samee.
28 Waayo, reerka aabbahay oo dhammu waxay ahaayeen
sida dad dhintay oo kale xaggaaga boqorow, sayidkaygiiyow,
laakiinse anoo addoonkaaga ah waxaad i dhex fadhiisisay
kuwa wax ka cuna miiskaaga. Haddaba weli xaqee baan
u leeyahay inaan mar dambe kuu qayshado, boqorow?
29 Boqorkiina wuxuu ku yidhi, War maxaad weli uga sii
hadlaysaa axwaalahaaga? Waxaan ku leeyahay, Adiga iyo
Siibaa dhulka qaybsada. **30** Markaasaa Mefiiboshed wuxuu
boqorkii ku yidhi, Isagu ha iska wada qaato, mar haddaad
gurigaaga ku soo nabad noqotay, boqorow, sayidkaygiiyow.
31 Oo Barsillay oo ahaa reer Gilecaad ayaa Rogeliim ka
yimid; oo wuxuu boqorka kala gudbay Webi Urdun, si uu u sii
sagootiyo. **32** Barsillayna nin aad u da' weyn buu ahaa, oo
wuxuu jiray siddeetan sannadood, oo boqorkana sooryuu u
keeni jiray intuu Maxanayim joogay, maxaa yeelay, nin aad
u weyn buu ahaa. **33** Markaasaa boqorkii wuxuu Barsillay
ku yidhi, Kaalay oo ila gudub, oo anna Yeruusaalem baan

kugu quudin doonaa. **34** Barsillayna wuxuu boqorkii ku yidhi,
Bal cimrigaygu waa intee, markaan boqorka Yeruusaalem u
raacayo? **35** Maanta waxaan jiraa siddeetan sannadood,
haddaba miyaan kala garan karaa xumaanta iyo samaanta?
Oo anigoo addoonkaaga ah miyaan dhadhamin karaa waxaan
cuno iyo waxaan cabbo toona? Oo miyaan in dambe maqli
karaa codka ragga gabyaya iyo dumarka heesaya? Haddaba
anoo addoonkaaga ah maxaan culays kuugu noqonayaa,
boqorow, sayidkaygiiyow? **36** Anoo addoonkaaga ah waxaan
doonayay inaan Webi Urdun kaala gudbo oo keliya; haddaba
maxaad abaalgudkan weyn iigu soo celinaysaa, boqorow?
37 Haddaba anoo addoonkaaga ah, waan ku baryayaaye, i
daa aan dib u noqdee, si aan ugu dhinto magaaladaydii iyo
meel u dhow qabrigii aabbahay iyo hooyaday. Laakiinse bal
eeg addoonkaagii Kimhaam; isagu ha kula gudbo, boqorow,
sayidkaygiiyow, oo isaga ku samee wax alla wixii kula
wanaagsan. **38** Markaasaa boqorkii wuxuu ku jawaabay,
Kimhaam aniguu ila gudbayaa, oo waxaan u samaynayaa
wixii kula wanaagsan; oo wax alla wixii aad i weyddiisato,
waan kuu samaynayaa. **39** Oo dadkii oo dhammu Webi
Urdun bay ka gudbeen, oo boqorkiina wuu gudbay; boqorkiina
Barsillay wuu dhunkaday, wuuna u duceeyey; oo isna wuxuu
ku noqday meeshiisii. **40** Sidaasuu boqorkii ugu gudbay
Gilgaal, oo Kimhaamna isaguu la gudbay, oo reer Yahuudah
oo dhammuna boqorkii bay soo gudbiyeen, iyo reer binu
Israa'iil badhkood. **41** Dabadeedna dadkii reer binu Israa'iil
oo dhammu boqorkii bay u yimaadeen, oo waxay boqorkii
ku yidhaahdeen, Walaalaheen oo ah ragga reer Yahuudah
maxay kuu xadeen, oo ay adiga iyo reerkaagaba Webi
Urdun idiinku tallaabiyeen iyo weliba raggaagii kula jirayba,
boqorow? **42** Markaasaa raggii reer Yahuudah waxay ugu
jawaabeen raggii reer binu Israa'iil, War boqorku annaguu na
hilib xigaa, ee maxaad xaaladdan ugu cadhoonaysaan? War
ma annagaa boqorka wax ka cunnay? Mase hadiyad buu
na siiyey? **43** Oo raggii reer binu Israa'iilna waxay raggii
reer Yahuudah ugu jawaabeen, War boqorka toban meelood
baannu ku leennahay, oo weliba Daa'uud annagaa idinkaga
xaq leh, haddaba maxaad noo quudhsateen oo aad hore
noo weyddiin weydeen talo ku saabsan boqorkeenna soo
celintiisa? Oo raggii reer Yahuudah erayadoodii way ka sii
adkaayeen erayadii raggii reer binu Israa'iil.

20 Oo halkaasna waxaa joogay nin waxmatare ah, oo
magiciisa la odhan jiray Shebac, oo ahaa ina Bikrii, oo
qoladiisu ahayd reer Benyaamiin, oo buunkii buu afuufay,
oo yidhi, Annagu Daa'uud qayb kuma lihin, dhaxalna kuma
lihin ina Yesay, haddaba reer binu Israa'iilow, nin walowba
teendhadaadii tag. **2** Sidaas daraaddeed raggii reer binu
Israa'iil oo dhammu way ka hadheen Daa'uud la socodkiisii,
oo waxay daba galeen Shebac oo ahaa ina Bikrii, laakiinse
raggii reer Yahuudah waxay ku hadheen boqorkoodii, oo
ay la socdeen tan iyo Webi Urdun xataa ilaa Yeruusaalem.
3 Daa'uudna waa yimid gurigiisii Yeruusaalem ku yiil,
markaasaa boqorkii soo kaxaystay tobankiisii naagood oo
addoommaha ahaa, ee uu kaga tegey inay guriga dhawraan,
oo intuu meel gaadh leh geliyey ayuu masruufayay, laakiinse
uma uu tegin. Sidaas daraaddeed ilamaa maalintii ay
dhinteen bay xidhnaayeen, iyagoo carmallo ah. **4** Markaasaa
boqorkii wuxuu Camaasaa ku yidhi, Ragga reer Yahuudah
muddo saddex maalmood ah isugu kay yeedh, oo adiguna
markaas halkan joog. **5** Markaasaa Camaasaa u tegey
inuu reer Yahuudah isugu yeedho, laakiinse wuu ka daba
maray wakhtigii loo qabtay ee lala ballamay. **6** Markaasaa
Daa'uud Abiishay ku yidhi, Hadda Shebac oo ah ina Bikrii
wuxuu inagu samayn doonaa waxyeello ka sii daran tii
Absaaloom, haddaba addoommada sayidkaaga kexee, oo
eryo, waaba intaasoo ay magaalo deyr leh helaan, oo
ay inaga baxsadaane. **7** Markaasaa waxaa isagii raacay
Yoo'aab raggiisii, iyo reer Kereetiim iyo reer Feleetii, iyo raggii
xoogga lahaa oo dhan, oo Yeruusaalem bay uga baxeen
inay eryadaan Shebac ina Bikrii. **8** Oo markay gaadheen
dhagaxii weynaa oo Gibecoon ku yiil ayaa waxaa ka hor
yimid Camaasaa. Oo Yoo'aabna wuxuu guntanaa dharkiisii
dagaalka ee uu xidhay, oo wuxuu kaloo ka kor dhex-xidhay
seef gal lihi ku xidhnayd, oo markuu horay u soo baxay
ayay ka dhacday. **9** Markaasaa Yoo'aab Camaasaa ku
yidhi, Walaalkayow, ma nabdoon tahay? Yoo'aabna gacanta
midig ayuu Camaasaa gadhka ku qabtay inuu dhunkado.
10 Laakiinse Camaasaa iskama uu jirin seefta Yoo'aab
gacanta ugu jirtay, sidaasuu caloosha seeftii ugaga dhuftay,
oo xiidmihiisiina dhulkuu ugu soo daadiyey, oo mar kalena
kuma uu dhufan; wuuna dhintay. Dabadeedna Yoo'aab iyo
walaalkiis Abiishay waxay eryadeen Shebac oo ahaa ina
Bikrii. **11** Markaasaa waxaa ag istaagay mid ka mid ah
Yoo'aab raggiisii dhallinyarada ahaa, oo wuxuu yidhi, Kii
Yoo'aab jecel iyo kii Daa'uud la dhinac ahu Yoo'aab ha
raaceen. **12** Oo Camaasaa wuxuu yiil jidka dhexdiisa isagoo
dhiiggiisii dhex jiifa. Oo ninkiina markuu arkay in dadkii oo
dhammu weli taagan yihiin ayuu Camaasaa jidkii ka qaaday
oo meel ku jiiday, markaasuu marona kor saaray kolkuu
arkay in dadkii yimid oo dhammu ay is-ag taageen. **13** Oo
markii jidka laga durkiyey ayaa dadkii oo dhammu tageen
oo Yoo'aab raaceen inay eryadaan Shebac oo ahaa ina
Bikrii. **14** Isna wuxuu dhex maray qabiilooyinkii reer binu
Israa'iil oo dhan iyo tan iyo Aabeel, iyo Beytmacakaah, iyo
reer Beerii oo dhan, oo dhammaantood intay soo urureen
ayay eryadeen. **15** Oo intay yimaadeen ayay isagii ku
hareereeyeen Aabeel oo ku taal Beytmacakaah, oo taallo
ciid ah ayay derbigii magaalada ag tuuleen, ilaa ay qarkii
ugu sarreeyey gaadhsiiyeen; oo dadkii Yoo'aab la socday oo
dhammuna aad bay u garaacayeen derbigii magaalada si ay
u dumiyaan. **16** Markaasaa naag caqli badanu magaaladii
ka dhawaaqday, oo waxay tidhi, Waan idin baryayaaye, I
maqla, oo i dhegaysta; oo waxaad Yoo'aab ku tidhaahdaan,
Halkan iigu kaalay, aan kula hadlee. **17** Markaasuu u soo
dhowaaday, oo naagtii waxay ku tidhi, Ma Yoo'aab baad
tahay? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Haah, waan ahay.
Kolkaasay ku tidhi, Bal erayadayda maqal, anoo addoontaada
ah, oo isna wuxuu ugu jawaabay, Waan ku maqlayaa. **18**
Markaasay la hadashay oo ku tidhi, Waxaa waa hore la
odhan jiray, Hubaal Aabeel talo ha laga doonto, oo saasay
xaalkii ku dhammeeyeen. **19** Anigu waxaan ka mid ahay
kuwa reer binu Israa'iil ee nabadda jecel ee aaminka ah,
adiguse waxaad doonaysaa inaad dumiso magaalo iyo
hooyo reer binu Israa'iil ah. Rabbiga dhaxalkiisase maxaad u
liqaysaa? **20** Markaasaa Yoo'aab wuxuu ugu jawaabay, Inaan
wax liqo oo dumiyo ha iga fogaato, oo ha iga dheeraato.

21 Laakiinse xaaladdu saas ma aha. Nin ka yimid dalka
buuraha leh oo reer Efrayim, oo magiciisa la yidhaahdo
Shebac ina Bikrii ayaa gacanta u qaaday boqorka Daa'uud
ah. Haddaba isaga keliya ii soo gacangeliya, oo anna
magaalada waan ka tegayaa. Markaasaa naagtii waxay
Yoo'aab ku tidhi, Bal eeg, madaxiisii ayaa derbiga lagaaga
soo tuurayaa. **22** Markaasaa naagtii waxay caqligeedii ula
tagtay dadkii oo dhan. Shebac oo ina Bikrii ahaana intay
madaxii ka soo gooyeen ayay Yoo'aab dibadda ugu soo
tuureen. Markaasuu buunkii afuufay, oo ay magaaladii ka
kala dareereen, oo nin waluba wuxuu tegey teendhadiisii.
Oo Yoo'aabna Yeruusaalem iyo boqorkii buu ku noqday. **23**
Haddaba Yoo'aab wuxuu u sarreeyey ciidanka reer binu
Israa'iil oo dhan; Benaayaah oo ahaa ina Yehooyaadaacna
wuxuu u sarreeyey reer Kereetiim iyo reer Feleetii. **24** Oo
Adoraamna wuxuu ahaa kan baad qaada, Yehooshaafaad
oo ahaa ina Axiiluudna wuxuu ahaa kan taariikhda dhiga, **25**
oo Shewaana karraani buu ahaa, Saadooq iyo Aabyaataarna
wadaaddo bay ahaayeen, **26** oo Ciiraa oo reer Yaa'iir ahaa
isna Daa'uud buu wadaad u ahaa.

21 Oo wakhtigii Daa'uud abaar baa dhacday intii saddex
sannadood ah, oo sannadba sannadda ka dambayso,
markaasaa Daa'uud Rabbiga baryay. Rabbiguna wuxuu
yidhi, Tanu waxay ku timid Saa'uul iyo reerkiisa dhiigga qaba,
maxaa yeelay, wuxuu laayay reer Gibecoon. **2** Markaasaa
boqorkii reer Gibecoon u yeedhay, oo ku yidhi; (haddaba
reer Gibecoon ma ay ahayn reer binu Israa'iil, laakiinse
waxay ahaayeen dad ka hadhay reer Amor; oo reer binu
Israa'iilna way u dhaarteen iyaga; oo Saa'uul baa wuxuu
damcay inuu laayo iyaga qiiradii uu u qabay reer binu
Israa'iil iyo reer Yahuudah aawadeed;) **3** oo Daa'uud wuxuu
reer Gibecoon ku yidhi, War maxaan idiin sameeyaa? Oo
maxaan kafaaraggud u bixiyaa si aad dhaxalka Rabbiga ugu
ducaysaan? **4** Oo reer Gibecoonna waxay ku yidhaahdeen,
Annaga iyo Saa'uul, iyo reerkiisa waxa na dhex yaallaa ma
aha xaal ku eg lacag iyo dahab; oo annana dooni mayno
inaannu reer binu Israa'iil nin ka dilno. Markaasuu ku yidhi,
Haddaba wixii aad tidhaahdaan waan idiin samaynayaa. **5**
Iyana waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Ninkii na baabbi'iyey,
oo ku fikiray in nala laayo, oo aannan dhex degganaan
waddanka reer binu Israa'iil oo dhan, **6** ha naloo keeno
toddoba nin oo wiilashiisii ah, oo Rabbiga ayaannu ugu
deldelaynaa Gibecaahdii Saa'uul, kii Rabbigu doortay. **7**
Laakiinse boqorkii wuu badbaadiyey Mefiiboshed, oo ahaa
ina Yoonaataan ina Saa'uul, maxaa yeelay, dhaartii Rabbiga
ayaa u dhexaysay Daa'uud iyo Yoonaataan ina Saa'uul. **8**
Laakiinse boqorkii wuxuu soo qabtay labadii wiil ee Risfaah
ina Ayah, oo ay u dhashay Saa'uul, kuwaas oo ahaa Armonii
iyo Mefiiboshed, iyo shantii wiil ee Miikaal ina Saa'uul, oo
ay u dhashay Cadrii'eel ina Barsillay kii reer Mexolaad; **9**
oo wuxuu u gacangeliyey reer Gibecoon, oo buurtay ku
deldeleen Rabbiga hortiisa, oo toddobadoodiiba way wada
dhinteen; oo waxaana la dilay xilligii beergooyska maalmaha
ugu horreeya, marka shaciirka la gooyo. **10** Markaasaa
Risfaah oo ahayd ina Ayah ayaa soo qaadatay dhar joonyad
ah oo waxay ku goglatay dhagaxa, halkaasna waxay joogtay
wakhtigii beergooyska iyo ilaa roob cirka ka soo daatay; oo
maalintiina uma ay oggolaan in haadka hawadu ku dego,
habeenkiina waxay ka dhawri jirtay dugaagga duurka. **11**
Oo waxaa Daa'uud loo soo sheegay wixii ay samaysay
Risfaah ina Ayah oo ahayd Saa'uul naagtiisii addoonta ahayd.
12 Oo Daa'uud intuu tegey ayuu lafihii Saa'uul iyo lafihii
wiilkiisii Yoonaataan ka soo qaaday dadkii reer Yaabeesh
Gilecaad oo ka xaday jidkii Beytshaan, kaasoo ah meeshii ay
reer Falastiin ku deldeleen iyaga, maalintii ay reer Falastiin
Saa'uul ku dileen Gilboca, **13** oo halkaasuu ka soo qaaday
lafihii Saa'uul iyo lafihii wiilkiisii Yoonaataan; oo waxaa la soo
ururiyey kuwii la deldelay lafahoodii. **14** Oo lafihii Saa'uul
iyo lafihii wiilkiisii Yoonaataan waxaa lagu aasay dalka reer
Benyaamiin meel ku taal oo la yidhaahdo Seelac, oo waxaa
la geliyey qabrigii aabbihiis Qiish; oo waxaa la sameeyey kulli
wixii boqorku ku amray oo dhan. Oo taas dabadeedna Ilaah
baa dalkii loo baryay. **15** Oo haddana reer Falastiin waxay la
dirireen reer binu Israa'iil, markaasaa Daa'uud dhaadhacay
isaga iyo addoommadiisii la socdayba, oo waxay la dirireen
reer Falastiin; laakiinse Daa'uud wuu taag gabay. **16** Oo
Yiishbii Benob, oo ka mid ahaa wiilashii Rafaa, oo miisaanka
warankiisu ahaa saddex boqol oo sheqel oo naxaas ah,
oo seef cusubuna dhexday ugu xidhnayd, ayaa damcay
inuu Daa'uud dilo. **17** Laakiinse Daa'uud waxaa caawiyey
Abiishay oo ay Seruuyaah dhashay, oo intuu kii reer Falastiin
wax ku dhuftay ayuu dilay. Markaasaa Daa'uud raggiisii
dhaar u mareen, oo ku yidhaahdeen, Adigu mar dambe
dagaal noola bixi maysid, yaadan laambadda reer binu
Israa'iil bakhtiine. **18** Oo taas dabadeed waxay noqotay in
reer Falastiin haddana Goob lagula diriray, oo Sibbekay oo
reer Xushaad ahaa wuxuu dilay Saf oo ahaa mid ka mid
ah wiilashii Rafaa. **19** Oo haddana reer Falastiin waxaa
lagula diriray Goob; oo Elxaanaan ina Yacaray Oregiim oo
reer Beytlaxam ahaa wuxuu dilay Goli'ad oo reer Gad ahaa,
oo samayda warankiisuna waxay le'ekayd dharsameeyaha
looxiisa. **20** Oo haddana waxaa dagaal ka dhacay Gad,
halkaasna waxaa joogay nin aad u dheer, oo gacmahana
mid kasta wuxuu ku lahaa lix farood, cagahana mid kasta
wuxuu ku lahaa lix farood, oo farihiisuna kulligood waxay
ahaayeen afar iyo labaatan, oo isna wuxuu u dhashay Rafaa.
21 Oo markuu reer binu Israa'iil caayay, waxaa isagii dilay
Yoonaataan oo uu Daa'uud walaalkiisii Shimcii ahaa dhalay.
22 Afartaasu waxay Rafaa ugu dhasheen Gad; oo waxay ku
dhinteen Daa'uud gacantiisii, iyo gacantii addoommadiisa.

22 Daa'uud wuxuu Rabbiga kula hadlay erayadii
gabaygan maalintii Rabbigu ka samatabbixiyey
gacantii cadaawayaashiisa oo dhan, iyo gacantii Saa'uulba:
2 oo wuxuu yidhi, Rabbigu waa dhagax weyn oo ii
gabbaad ah, iyo qalcaddayda iyo samatabbixiyahayga,
xataa waa kayga; **3** Iyo Ilaaha ah gabbaadkayga,
isagaan isku hallayn doonaa; Isagu waa gaashaankayga,
iyo geeska badbaadadayda, iyo munaaraddayda dheer,
iyo magangalkayga, Iyo badbaadshahayga, waxaad iga
badbaadisaa dulmiga. **4** Waxaan baryayaa Rabbiga istaahila
in la ammaano, Oo sidaasaan cadaawayaashayda kaga
badbaadi doonaa. **5** Waayo, waxaa i hareereeyey hirarkii
dhimashada, Oo waxaa i cabsiiyey daadkii cibaadola'aanta.
6 Waxaa igu wareegsanaa xadhkihii She'ool; Oo waxaa i

qabsaday dabinnadii dhimashada. **(Sheol h7585)** **7** Anigoo cidhiidhi ku jira ayaan Rabbiga baryay, Haah, waxaan u qayshaday Ilaahay; Oo isna codkayguu macbudkiisa ka maqlay, Oo qayladayduna dhegihiisay gashay. **8** Markaasaa dhulku ruxmay oo gariiray, Oo samada aasaaskeediina wuu dhaqdhaqaaqay, Oo wuu ruxmay, maxaa yeelay, Ilaah waa cadhaysnaa. **9** Oo dulalka sankiisa waxaa ka soo baxay qiiq, Afkiisana waxaa ka soo baxay dab wax gubaya; Oo dhuxulaa ka shidmay isaga. **10** Oo samooyinkiina wuu soo foororshay, oo hoos buu u soo degay, Oo cagihiisana waxaa hoos yiil gudcur weyn. **11** Wuxuuna fuulay Keruub, wuuna duulay; Haah, oo waxaa lagu arkay isagoo fuushan dabaysha baalasheeda. **12** Oo gudcurkii wuxuu ka dhigay taambuug hareerihiisa ku wareegsan, Iyo biyo urursan, iyo daruuraha qarada waaweyn oo cirka. **13** Oo nuurka hortiisa yaal aawadiisna Dhuxulo dab ah ayaa shidmay. **14** Rabbiguna wuxuu ka onkoday samada, Sarreeyuhuna wuxuu ku hadlay codkiisii. **15** Markaasuu fallaadho soo ganay, oo kala firdhiyey iyagii, Oo wuxuu soo diray hillaac, wuuna baabbi'iyey iyagii. **16** Oo canaantii Rabbiga aawadeed, iyo dulalka sankiisa neefta ka soo baxaysa aawadeed Ayaa durdurradii baddu la muuqdeen, Oo aasaaskii duniduna wuu soo bannaan baxay. **17** Xagga sare ayuu cid ka soo diray, oo wuu i qaaday; Oo wuxuu iga soo dhex bixiyey biyo badan. **18** Wuxuu iga samatabbixiyey cadowgaygii xoogga badnaa, Iyo kuwii i necbaaba; waayo, iyagu way iga xoog badnaayeen. **19** Waxay igu soo kediyeen maalintii aan belaayaysnaa; Laakiinse Rabbigu wuxuu ii ahaa tiir. **20** Weliba wuxuu i keenay meel ballaadhan; Wuu i samatabbixiyey, maxaa yeelay, wuu igu farxay. **21** Rabbigu wuxuu iigu abaalguday sidii ay xaqnimadaydii ahayd; Oo sida ay nadiifsanaantii gacmahaygu ahayd ayuu iigu abaalguday. **22** Waayo, anigu waan xajiyey jidadkii Rabbiga, Oo Ilaahayna sii caasinimo ah ugama tegin. **23** Waayo, xukummadiisii oo dhammu hortayday yiilleen, Oo qaynuunnadiisana anigu kama aan tegin. **24** Oo weliba xaggiisana waan ku qummanaa, Oo waan iska dhawray xumaantaydii. **25** Sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu iigu abaalguday sidii ay xaqnimadaydii ahayd; Iyo sidii nadiifsanaantaydii ay ku ahayd indhihiisa hortooda. **26** Kii naxariis leh waad u naxariisanaysaa, Oo ninkii qummanna waad u qummanaanaysaa. **27** Kii daahir ahna daahir baad u ahaanaysaa. Oo kii qalloocanna mid maroorsan baad u ahaanaysaa. **28** Oo dadka dhibaataysanna waad badbaadinaysaa; Laakiinse indhahaagu way arkaan kuwa kibirsan inaad hoos u dejiso. **29** Waayo, Rabbiyow, waxaad tahay laambaddayda; Oo Rabbiga ayaa gudcurkayga iftiiminaya. **30** Oo adaan col kuugu dhex ordaa, Oo Ilaahay caawimaaddiisa ayaan derbi kaga boodaa. **31** Ilaah jidkiisu waa qumman yahay; Rabbiga eraygiisuna waa mid la tijaabiyey; Oo isagu wuxuu gaashaan u yahay kuwa isku halleeya oo dhan. **32** Bal yaa Ilaah ah, Rabbiga mooyaane? Oo bal yaa dhagax weyn ah, Ilaahayaga mooyaane? **33** Ilaah waa qalcaddayda xoogga badan; Oo isagu wuxuu hoggaamiyaa kuwa jidkiisa ku qumman. **34** Isagu cagahayga wuxuu ka dhigaa sida cagaha deerada, Oo wuxuu igu fadhiisiyaa meelahayga sarsare. **35** Gacmahaygana wuxuu baraa dagaalka; Oo sidaas daraaddeed gacmahaygu waxay xoodaan qaanso naxaas ah. **36** Weliba waxaad kaloo i siisay gaashaankii badbaadadaada; Oo roonaantaada ayaa i weynaysay; **37** Adigu tallaabooyinkayga ayaad ku ballaadhisay hoostayda, Oo cagahayguna ma ay simbiriirixan. **38** Anigu waxaan eryaday cadaawayaashaydii, oo waan baabbi'iyey; Dibna ugama soo noqon jeeray wada baabbe'een. **39** Oo iyagaan baabbi'iyey, waanan wada laayay, si aanay mar dambe u awoodin inay soo sara kacaan, Oo cagahaygay ku soo hoos dhaceen. **40** Waayo, xoog baad iigu guntisay dagaalka aawadiis; Oo kuwii igu kacayna hoostaydaad ku soo tuurtay. **41** Oo cadaawayaashaydiina waxaad ka dhigtay inay dhabarka ii jeediyaan, Si aan u kala gooyo kuwa i neceb. **42** Wax bay fiirsadeen, laakiinse way waayeen mid iyaga badbaadiya; Oo xataa Rabbiga way baryeen, laakiinse uma uu jawaabin. **43** Markaasaan iyagii u duqeeyey sida boodhka dhulka, Waan ku tuntay sidii dhoobada jidadka taal oo kale, markaasaan kala firdhiyey. **44** Oo waxaad kaloo iga samatabbixisay murankii dadkayga; Oo waxaad iga sii dhigtay quruumaha madaxdoodii; Oo dad aanan aqoon ayaa ii adeegi doona. **45** Oo shisheeyayaashu way isu kay dhiibi doonaan, Oo mar alla markay warkayga maqlaan way i addeeci doonaan. **46** Shisheeyayaashu way libdhi doonaan, Oo iyagoo gariiraya ayay qolalkooda ka soo bixi doonaan. **47** Rabbigu waa nool yahay; oo mahad waxaa leh dhagaxayga weyn; Oo ha sarreeyo Ilaaha ah dhagaxa weyn ee badbaadintayda; **48** Kaasoo ah Ilaaha aniga ii aarguda, Oo dadkana hoostayda ku soo tuura, **49** Oo wuxuu iga soo bixiyaa cadaawayaashayda; Haah, waxaad iga sara marisaa kuwa igu kaca; Oo waxaad iga samatabbixisaa ninka dulmiga badan. **50** Sidaas daraaddeed, Rabbiyow, anigu waxaan kuugu mahadnaqi doonaa quruumaha dhexdooda, Oo magacaaga ammaan baan ugu gabyi doonaa. **51** Rabbigu si weyn buu boqorkiisa u samatabbixiyaa, Oo wuxuu weligiis raxmad u sameeyaa kii uu subkaday, Kaasoo ah Daa'uud iyo farcankiisaba weligiis iyo weligiis.

23 Haddaba erayadanu waa kuwii ugu dambeeyey oo Daa'uud. Daa'uud ina Yesay wuxuu leeyahay, Ninkii kor loo qaadayna wuxuu leeyahay, Kaasoo ah kii Ilaaha Yacquub subkay, Ee ugu sabuur macaan reer binu Israa'iil oo dhan: **2** Rabbiga ruuxiisii baa iga dhex hadlay, Oo eraygiisiina carrabkayguu saarnaa. **3** Ilaaha reer binu Israa'iil baa yidhi, Oo Dhagaxii weynaa ee reer binu Israa'iil ayaa ila hadlay, isagoo leh, Waxaa jiri doona mid dadka si xaq ah ugu taliya, Oo Ilaah cabsidiisa wax ku xukuma, **4** Kaasu wuxuu ahaan doonaa sida iftiinka subaxdii, marka qorraxdu soo baxdo, Iyo sida aroor aan cadar ahayn; Markuu doog jilicsanu dhulka ka soo baxo, Oo uu bayaan u dhalaalayo roobka dabadiis. **5** Sida runta ah reerkaygu xagga Ilaah saas kuma aha; Laakiinse axdi aan weligiis dhammaanayn ayuu ila dhigtay, Oo wax kastaba wuu hagaajiyey, wuuna adkeeyey; Oo in kastoo uusan soo bixin weliba waa badbaadadayda oo dhan iyo doonistayda oo dhanba. **6** Laakiinse kuwa waxmatarayaasha ah dhammaantood waxay noqonayaan sidii qodxanta layska tuuro, Waayo, iyaga gacanta laguma qaadi karo; **7** Laakiinse ninkii iyaga taabta Waa in hub looga dhigaa bir iyo waran samaydiisa; Oo iyana dhammaantood meeshoodaa lagu gubi doonaa. **8** Kuwanu waa magacyadii nimankii xoogga

badnaa oo Daa'uud haystay: Yoshebbashebed oo ahaa reer Taxkemon, oo saraakiisha madax u ahaa, kaasoo ahaa Cadiinoo kii reer Cesen, oo warankiisa u qaaday siddeedda boqol oo isku mar qudha dilay. **9** Oo kaas dabadiisna waxaa jiray Elecaasaar ina Dooday, oo ahaa reer Axoo'ax, oo kaasu wuxuu ahaa saddexdii nin oo Daa'uud la jirtay midkood, markay caayeen reer Falastiin oo halkaas isugu urursaday inay la diriraan, oo ay dadkii reer binu Israa'iilna mar hore sii tageen. **10** Wuu kacay, oo laayay reer Falastiin ilaa ay gacantii daashay, oo gacantii seeftii ku dhegtay; oo Rabbiguna maalintaas aad buu u guuleeyey, markaasaa dadkiina u soo noqdeen inay wax dhacaan oo keliya. **11** Oo isaga dabadiisna waxaa jiray Shammaah oo ahaa ina Agee oo qoladiisuna ahayd reer Haraarii. Oo reer Falastiinna waxay isu soo wada urursadeen inay soo dhacaan meel misir ka buuxo, oo dadkiina waxay ka carareen reer Falastiin. **12** Laakiinse isagu beertuu isdhex taagay oo daafacay, wuuna laayay reer Falastiin; oo Rabbiguna aad buu u guuleeyey. **13** Oo soddonkii madaxda ahaa saddex ka mid ah ayaa tegey, oo Daa'uud ugu yimid godkii Cadullaam xilligii beergooyska; oo colkii reer Falastiinna waxay soo degeen dooxadii Refaa'iim. **14** Oo markaas Daa'uud wuxuu ku jiray dhufayska, oo ciidankii reer Falastiin xeradooduna waxay ahayd Beytlaxam. **15** Oo Daa'uud intuu biyo u xiisooday ayuu yidhi, Waxaan jeclaan lahaa in biyo layga siiyo ceelka Beytlaxam ee iridda ku ag yaal! **16** Markaasaa saddexdii nin ee xoogga badnaa ayaa dhex maray ciidankii reer Falastiin, oo waxay biyo ka soo dhaamiyeen ceelkii Beytlaxam ee iridda ku ag yiil, oo intay soo qaadeen ayay Daa'uud u keeneen, laakiinse wuu diiday inuu ka cabbo biyahaas, Rabbiguuse u daadshay. **17** Oo wuxuu yidhi, Rabbiyow, Ha iga fogaato inaan saas yeelo; ma waxaan cabbaa dhiiggii raggii naftooda biimeeyey? Sidaas daraaddeed wuu diiday inuu cabbo. Oo saddexdii nin oo xoogga badnaana saasay yeeleen. **18** Oo saddexdoodana waxaa madax u ahaa Abiishay oo ahaa Yoo'aab walaalkiis, oo ay Seruuyaah dhashay. Oo kaasu wuxuu waran u qaatay saddex boqol oo nin, wuuna wada laayay, saddexdiina magac buu ku lahaa. **19** Isagu miyaanu saddexdooda ugu ciso badnayn? Sidaas daraaddeed waxaa looga dhigay sirkaal, habase yeeshee saddexdii hore ma uu gaadhin. **20** Oo Benaayaah ina Yehooyaadaac, oo uu dhalay nin xoog weyn oo reer Qabse'eel ahu, kaasoo sameeyey falimo waaweyn, wuxuu dilay labadii wiil oo Arii'eel kii reer Moo'aab, oo haddana wuu tegey oo libaax buu god ku dhex dilay wakhtiga barafka, **21** oo wuxuu kaloo dilay nin Masri ah oo dheer, oo Masriguna wuxuu gacanta ku haystay waran, laakiinse isagu wuxuu ula tegey ul, oo warankii ka dhufsaday gacantii Masriga, oo isagii ku dilay warankiisii. **22** Oo waxyaalahan waxaa sameeyey Benaayaah ina Yehooyaadaac, oo isna saddexdii nin ee xoogga badnaa magac buu ku lahaa. **23** Oo weliba isagu wuu ka ciso badnaa soddonka, laakiinse ma uu gaadhin saddexdii hore. Oo Daa'uudna wuxuu isaga madax uga dhigay lataliyayaashiisii. **24** Oo soddonka waxaa ka mid ahaa Casaaheel oo Yoo'aab walaalkiis ahaa, iyo Elxaanaan oo ahaa ina Doodoo oo reer Beytlaxam ahaa, **25** iyo Shammaah oo ahaa reer Xarod, iyo Eliiqaa oo ahaa reer Xarod, **26** iyo Xeles oo ahaa reer Faltii, iyo Ciiraa ina Ciqeesh oo ahaa reer Teqooca, **27** iyo Abiiceser oo ahaa reer Canaatood, iyo Mebunnay oo ahaa reer Xushaad; **28** iyo Salmoon oo ahaa reer Axoo'ax, iyo Maharay oo ahaa reer Netofaah, **29** iyo Xeeleb ina Bacanaah oo ahaa reer Netofaah, iyo Itay ina Riibay oo ahaa reer Gibecaah oo qoladiisu ahayd reer Benyaamiin; **30** iyo Benaayaah oo ahaa reer Fircaatoon, iyo Xidday oo ka yimid durdurradii Gacash; **31** iyo Abiicalboon oo ahaa reer Caraabaah, iyo Casmaawed oo ahaa reer Barxum; **32** iyo Elyaxbaa oo ahaa reer Shacalbiim, iyo wiilashii Yaasheen, Yoonaataan, **33** iyo Shammaah oo ahaa reer Haraarii, iyo Axiyaam ina Shaaraar oo ahaa reer Araarii; **34** iyo Eliifeled ina Axasbay, oo ahaa wiilkii kii reer Macakaah, iyo Eliicaam ina Axiitofel oo ahaa reer Giloh; **35** iyo Xesroo oo ahaa reer Karmel, iyo Facaray oo ahaa reer Araab; **36** iyo Yigaal ina Naataan oo ahaa reer Soobaah, iyo Baanii oo ahaa reer Gaad; **37** iyo Seleq oo ahaa reer Cammoon, iyo Naxaray oo ahaa reer Bi'irod, iyo kuwii gaashaanka u qaadi jiray Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay; **38** iyo Ciiraa oo ahaa reer Yeter, iyo Gaareeb oo ahaa reer Yeter, **39** iyo Uuriyaah oo ahaa reer Xeed; oo kulligoodna waxay ahaayeen toddoba iyo soddon.

24 Oo haddana Rabbiga cadhadiisii aad bay ugu kululaatay reer binu Israa'iil, oo Daa'uud buu iyagii ku soo kiciyey, oo wuxuu yidhi, Tag oo soo tiri reer Israa'iil iyo reer Yahuudah. **2** Markaasaa boqorkii ku yidhi Yoo'aab oo ahaa sirkaalkii ciidanka oo isaga la joogay, Horay iyo dib u dhex mar qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan, tan iyo Daan iyo ilaa Bi'ir Shebac, oo dadka soo tiriya si aan u ogaado dadka tiradiisa. **3** Markaasaa Yoo'aab boqorkii ku yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ahu ha badiyo dadka, oo in kastoo ay yihiinba, ha ku daro boqol jibbaar, oo indhahaagu, boqorow, sayidkaygiiyow, taas ha arkeen; laakiinse maxaad taas ugu farxaysaa, boqorow, sayidkaygiiyow? **4** Habase yeeshee boqorka hadalkiisii waa ka adkaaday hadalladii Yoo'aab iyo saraakiishii ciidankaba. Markaasaa Yoo'aab iyo saraakiishii ciidankuba boqorka hortiisii ka tageen inay dadkii soo tiriyaan. **5** Oo waxay ka gudbeen Webi Urdun, oo degeen Carooceer, oo ku taal xagga midigta oo magaalada ku dhex taal dooxadii Gaad, iyo tan iyo Yacser, **6** oo haddana waxay yimaadeen Gilecaad, iyo ilaa dalkii Taxtiim Xodshii; oo waxay yimaadeen Daan Yacan, iyo Siidoon hareeraheeda, **7** oo waxay yimaadeen dhufayskii Turos, iyo magaalooyinkii reer Xiwi iyo reer Kancaan oo dhan; oo waxay tageen xagga koonfureed oo dalka Yahuudah ilaa Bi'ir Shebac. **8** Haddaba markay dalkii oo dhan horay iyo dib u dhex mareen ayay Yeruusaalem ku soo noqdeen sagaal bilood iyo labaatan maalmood dabadood. **9** Markaasaa Yoo'aab boqorkii siiyey tiradii dadka; oo waxaa dalka Israa'iil ku jiray siddeed boqol oo kun oo nin oo seefqaad ah oo xoog leh; oo waxaa dalka Yahuudahna ku jiray shan boqol oo kun oo nin. **10** Oo Daa'uudna qalbigiisii ayaa naxay markuu dadka tiriyey dabadeed. Markaasaa Daa'uud Rabbiga ku yidhi, Waxaan sameeyey aad baan ugu dembaabay; haddaba Rabbiyow, waan ku baryayaaye, iga fogee dembigayga anoo addoonkaaga ah, waayo, nacasnimo weyn baan sameeyey. **11** Oo markii Daa'uud subixii toosay ayaa eraygii Rabbigu u yimid Nebi Gaad, oo ahaa Daa'uud wax arkihiisa, oo wuxuu

yidhi, **12** Tag oo Daa'uud la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa,
Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Saddexdan waxyaalood baan
ku siinayaa, ee ka dooro mid aan kugu sameeyo. **13** Sidaas
daraaddeed Gaad baa Daa'uud u yimid, oo intuu u warramay
ayuu ku yidhi, Toddoba sannadood dalkaaga abaari ma kuugu
soo degtaa? Mase saddex bilood baad cadaawayaashaada
ka cararaysaa iyagoo ku eryanaya? Mase saddex maalmood
baa belaayo dalkaaga lagu soo dejiyaa? Haddaba tasho, oo
ka fiirso jawaabta aan u celiyo kii i soo diray. **14** Markaasaa
Daa'uud wuxuu Gaad ku yidhi, Cidhiidhi weyn baan ku
jiraa; haddaba Rabbiga gacantiisa aan ku dhacno; waayo,
naxariistiisu waa badan tahay; laakiinse yaanan dad gacantiis
ku dhicin. **15** Saas aawadeed Rabbigu belaayo ayuu ku
soo dejiyey reer binu Israa'iil, taasoo timid subaxdii iyo ilaa
wakhtigii loo qabtay; oo ilaa Daan iyo tan iyo Bi'ir Shebac
waxaa dadkii ka dhintay toddobaatan kun oo nin. **16** Markii
malaggii gacanta u fidiyey inuu baabbi'iyo Yeruusaalem
ayaa Rabbigu belaayadii ka qoomamooday, oo wuxuu ku
yidhi malaggii dadka baabbi'inayay, Bes weeye, haddaba
gacanta soo celi. Oo malaggii Rabbiguna wuxuu ag joogay
meeshii hadhuudhka lagu tumi jiray oo uu Arawnaah kii
reer Yebuus lahaa. **17** Markaasaa Daa'uud wuxuu la hadlay
Rabbiga kolkuu arkay malaggii dadka laayay, oo yidhi, Bal
eeg, waan dembaabay, oo wax qalloocan baan sameeyey,
laakiinse idahanu maxay sameeyeen? Haddaba waan ku
baryayaaye, gacantaadu ha ka gees noqoto aniga iyo reerka
aabbahay. **18** Oo Gaadna maalintaas ayuu Daa'uud u
yimid, oo ku yidhi, Tag, oo Rabbiga meel allabari uga dhis
meeshii hadhuudhka lagu tumi jiray ee Arawnaahkii reer
Yebuus. **19** Oo Daa'uud baa ku tegey wixii uu Gaad ku
yidhi iyo sidii Rabbigu ku amray. **20** Oo Arawnaah ayaa
arkay boqorkii iyo addoommadiisii oo xaggiisa u soo socda;
markaasaa Arawnaah soo baxay, oo boqorka hortiisii ayuu
ku sujuuday, wejigana dhulkuu saaray. **21** Oo Arawnaah
wuxuu yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, maxaad iigu timid
anoo addoonkaaga ah? Oo Daa'uudna wuxuu yidhi, Waxaan
kuugu imid inaan kaa iibsado meesha wax lagu tumo, si
aan Rabbiga uga dhiso meel allabari inay belaayadu dadka
ka joogsato. **22** Oo Arawnaahna wuxuu Daa'uud ku yidhi,
Boqorow, sayidkaygiiyow, qaado oo Ilaah u bixi wax alla wixii
kula wanaagsan; bal eeg, waa kuwan dibidii qurbaanka la
gubo, waana kuwan alaabtii wax lagu tumayay iyo alaabtii
dibidu si ay qoryihii u noqdaan. **23** Boqorow, waxan oo
dhan anoo Arawnaah ah ayaan ku siinayaa. Oo Arawnaah
wuxuu boqorkii ku yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ahu ha ku
aqbalo. **24** Markaasaa boqorkii wuxuu Arawnaah ku yidhi,
Maya, laakiinse sida runta ah qiimaan kaaga iibsanayaa,
oo Rabbiga Ilaahayga ahna qurbaanno la gubo ugu bixin
maayo wax aanan waxba ka bixin. Haddaba Daa'uud wuxuu
meeshii wax lagu tumi jiray iyo dibidiiba ku iibsaday konton
sheqel oo lacag ah. **25** Markaasaa Daa'uud halkaas Rabbiga
uga dhisay meel allabari, oo wuxuu u bixiyey qurbaanno
la gubo iyo qurbaanno nabaadiino. Haddaba Rabbigu waa
aqbalay baryadii dalkii loo baryay, oo belaayadiina dalkii way
ka joogsatay.

Boqorradii Kowaad

1 Haddaba Boqor Daa'uud wuu gaboobay, da' buuna la dhacay, oo waxay huwiyeen dhar, laakiinse kulayl ma uu helin. **2** Sidaas daraaddeed addoommadiisii waxay ku yidhaahdeen, Boqorow, Sayidkayagiiyow, ha laguu doono gabadh dhallinyar oo bikrad ah, oo taasu ha istaagto hortaada, waxna ha kuu tarto, oo laabtaadana ha ku jiifto, si aad kulayl u hesho, Boqorow, Sayidkayagiiyow. **3** Sidaas daraaddeed gabadh qurxoon ayay ka doondooneen dalkii Israa'iil oo dhan, oo waxay soo heleen Abiishag oo ahayd reer Shuuneem, oo taas bay boqorkii u keeneen. **4** Oo gabadhuna aad bay u qurxoonayd, oo boqorkiina wax bay u tari jirtay, oo u adeegi jirtay, laakiinse boqorku iyadii ma uu taaban. **5** Markaasaa Adoniiyaah oo ay Haggiid dhashay isweyneeyey, oo yidhi, Anigaa boqor noqon doona; oo wuxuu diyaarsaday gaadhifardood iyo rag fardooley ah, iyo konton nin oo hortiisa orodda. **6** Oo aabbihiisna marna kama calool xumayn isagii oo kuma odhan, War maxaad saas u yeeshay? Wuxuuna ahaa nin qurux badan, oo Absaaloom dabadiis dhashay. **7** Oo isna wuxuu la hadlay Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay, iyo wadaadkii Aabyaataar; oo iyana intay Adoniiyaah raaceen ayay caawiyeen. **8** Laakiinse Saadooq oo ahaa wadaad, iyo Benaayaah ina Yehooyaadaac, iyo Nebi Naataan, iyo Shimcii iyo Reecii, iyo raggii xoogga badnaa oo Daa'uud lahaa midkoodna Adoniiyaah lama jirin. **9** Markaasaa Adoniiyaah wuxuu ido iyo dibi iyo neefaf shishilis ku qalay meel u dhow dhagaxa Soxeled oo ku dhinac yaal Ceyn Rogeel, oo wuxuu u wada yeedhay walaalihiis ilmo boqor, iyo raggii reer Yahuudah oo boqorka addoommadiisa ahaa oo dhan. **10** Laakiinse uma uu yeedhin Nebi Naataan, iyo Benaayaah, iyo raggii xoogga badnaa, iyo walaalkiis Sulaymaan. **11** Markaasaa Naataan la hadlay Batshebac oo Sulaymaan hooyadiis ahayd, oo ku yidhi, Naa miyaadan maqlin inuu boqor noqday Adoniiyaah kii ay Haggiid dhashay, oo sayidkeenna Daa'uudna uusan taas ogayn? **12** Haddaba sidaas daraaddeed waan ku baryayaaye, Bal kaalay aan kula taliyee, si aad u badbaadiso naftaada iyo nafta wiilkaaga Sulaymaanba. **13** Haddaba tag oo u gal Boqor Daa'uud, oo waxaad ku tidhaahdaa, Boqorow, sayidkaygiiyow, miyaadan anoo addoontaada ah iigu dhaaran oo odhan, Hubaal dabaday waxaa boqor ahaan doona wiilkaaga Sulaymaan, carshigayguuna ku fadhiisan doonaa? Haddaba Adoniiyaah muxuu boqor u noqday? **14** Oo bal eeg, intaad boqorka la hadlayso ayaan anna kaa daba iman doonaa, oo waxaan sii adkayn doonaa erayadaada. **15** Markaasaa Batshebac waxay boqorkii ugu gashay qolkii, oo boqorkuna aad buu u gaboobay; oo waxaa boqorka u adeegaysay Abiishag tii reer Shuuneem. **16** Oo Batshebacna intay foororsatay ayay boqorkii u sujuudday. Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi, Naa maxaad doonaysaa? **17** Markaasay ku tidhi, Sayidow, anoo addoontaada ah waxaad iigu dhaaratay magaca Rabbiga Ilaahaaga ah, adoo leh, Hubaal dabaday waxaa boqor ahaan doona wiilkaaga Sulaymaan, carshigayguuna ku fadhiisan doonaa. **18** Oo haddaba bal eeg, waxaa boqor ah Adoniiyaah, oo adna, sayidow, boqorkaygiiyow, taas ma ogid! **19** Oo isagu wuxuu qalay dibi iyo neefaf shishilis iyo ido badan, oo wuxuu u yeedhay ilmo boqor oo dhan, iyo wadaadka Aabyaataar ah, iyo Yoo'aab oo ah sirkaalkii ciidanka; laakiinse uma uu yeedhin addoonkaaga Sulaymaan. **20** Oo adna, sayidow, boqorkaygiiyow, indhihii dadka dalka Israa'iil oo dhammu adigay ku soo fiirinayaan, inaad u sheegtid qofka ku fadhiisan doona carshigaaga dabadaa, boqorow, sayidkaygiiyow. **21** Haddii kalese, boqorow, sayidkaygiiyow, markaad dhimatid oo aad awowayaashaa la seexatid, aniga iyo wiilkayga Sulaymaanba waxaa lagu tirin doonaa kuwa dembaabay. **22** Oo bal eeg, intii ay weli boqorkii la hadlaysay ayaa Nebi Naataan soo galay. **23** Oo waxaa boqorkii loo soo sheegay, oo lagu yidhi, Waa kan Nebi Naataan. Oo isna markuu soo galay, oo uu boqorkii hor yimid, ayuu ku sujuuday boqorka hortiisa, oo wejigiisuu dhulka saaray. **24** Markaasaa Naataan wuxuu yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, ma waxaad tidhi, Aniga dabaday waxaa boqor ahaan doona Adoniiyaah, carshigayguuna ku fadhiisan doonaa? **25** Waayo, isagu maantuu tegey, oo qalay dibi iyo neefaf shishilis, iyo ido badan, oo wuxuu u yeedhay ilma boqor oo dhan, iyo saraakiishii ciidanka, iyo wadaadka Aabyaataar ah, oo bal eeg, iyana hortiisay wax ku cunayaan, oo wax ku cabbayaan, oo waxay leeyihiin, Boqor Adoniiyaah ha noolaado. **26** Laakiinse anigoo addoonkaaga ah, iyo wadaadka Saadooq ah, iyo Benaayaah ina Yehooyaadaac, iyo addoonkaaga Sulaymaan ah midna uma uu yeedhin. **27** Ma adaa waxan sameeyey, boqorow, sayidkaygiiyow, adoo aan weli addoommadaada ogeysiin kii carshiga ku fadhiisan lahaa dabadaa, boqorow, sayidkaygiiyow? **28** Markaasaa Boqor Daa'uud wuxuu ugu jawaabay, Iigu yeedha Batshebac. Oo iyana way timid, wayna soo gashay meeshii boqorku joogay, oo soo hor istaagtay boqorkii. **29** Markaasaa boqorkii dhaartay oo yidhi, Waxaan ku dhaartay Rabbigii naftayda cidhiidhi oo dhan ka samatabbixiyey, **30** oo sida runta ah waxaan kuugu dhaartay Rabbiga ah Ilaaha dadka dalka Israa'iil, oo aan kugu idhi, Hubaal aniga dabaday waxaa boqor ahaan doona wiilkaaga Sulaymaan, carshigayguuna ku fadhiisan doonaa dabaday, haddaba sida runta ah taas maantaan samaynayaa. **31** Markaasaa Batshebac foororsatay oo wejigeedii dhulka saartay, oo waxay u sujuudday boqorkii oo tidhi, Boqor Daa'uudow, sayidkaygiiyow, weligaaba noolow. **32** Oo Boqor Daa'uudna wuxuu yidhi, Iigu yeedha wadaadka Saadooq ah, iyo Nebi Naataan, iyo Benaayaah ina Yehooyaadaac. Oo iyana boqorkay hor yimaadeen. **33** Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi iyagii, Addoommadayda kaxaysta, oo wiilkayga Sulaymaanna waxaad fuushiisaan baqalkayga oo waxaad geeysaan Giixoon. **34** Oo wadaadka Saadooq ah iyo Nebi Naataan isaga halkaas ha ku subkeen, oo ha ka dhigeen boqorkii dalka Israa'iil; oo markaas waxaad afuuftaan buunka oo waxaad tidhaahdaan, Boqor Sulaymaan ha noolaado. **35** Dabadeedna waa inaad soo raacdaan isaga, oo isna waa inuu yimaado, oo carshigayga ku fadhiisto; waayo, meeshaydii isagaa boqor ka noqon doona, oo waxaan ka dhigay amiir u taliya dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah. **36** Markaasaa Benaayaah ina Yehooyaadaac boqorkii ugu jawaabay, Aamiin, oo saas ha yidhaahdo Ilaahaagu, Boqorow, sayidkaygiiyow. **37** Oo sidii Rabbigu uu kuula jiray, Boqorow, sayidkaygiiyow, saas oo kale ha ula jiro Sulaymaanna, oo carshigiisana ha ka dhigo mid ka sii weyn

carshigaagii, Boqor Daa'uudow, sayidkaygiiyow. **38** Sidaas
daraaddeed wadaadkii Saadooq ahaa, iyo Nebi Naataan, iyo
Benaayaah ina Yehooyaadaac, iyo reer Kereetiim, iyo kuwii
reer Feleetiiba way wada tageen, oo Sulaymaanna waxay
fuushiiyeen baqalkii Boqor Daa'uud, oo waxay isagii geeyeen
Giixoon. **39** Markaasaa wadaadkii Saadooq ahaa wuxuu
Teendhada kala soo baxay geeskii saliidda ahaa, oo wuxuu
ugu subkay Sulaymaan. Kolkaasay buunkii afuufeen, oo
dadkii oo dhammuna waxay yidhaahdeen, Boqor Sulaymaan
ha noolaado. **40** Oo dadkii oo dhammuna isagii bay soo
raaceen, oo dadkii waxay ka dhawaajiyeen biibiilayaal, oo
aad iyo aadna way u farxeen, sidaas daraaddeed dhulkii
wuxuu la dillaacay dhawaaqoodii. **41** Oo Adoniiyaah iyo
martidiisii isaga la joogtay oo dhammuna taasay maqleen
markay cunitaankii dhammeeyeen. Oo Yoo'aabna markuu
maqlay dhawaaqii buunka ayuu yidhi, War waa maxay
qaylada iyo buuqa magaaladii ka dhacay? **42** Oo intuu weli
hadlayay ayaa waxaa yimid Yoonaataan wiilkii wadaadkii
Aabyaataar ahaa. Kolkaasaa Adoniiyaah ku yidhi, Soo gal,
waayo, nin ragaad tahay, oo war wanaagsan baad waddaaye.
43 Markaasaa Yoonaataan ugu jawaabay Adoniiyaah, Sida
runta ah Sayidkeenna Boqor Daa'uud wuxuu boqor ka
dhigay Sulaymaan. **44** Oo boqorkiina wuxuu raaciyey isagii
wadaadkii Saadooq ahaa iyo Nebi Naataan, iyo Benaayaah
ina Yehooyaadaac, iyo kuwii reer Kereetiim, iyo kuwii reer
Feleetii, oo iyana waxay isagii fuushiiyeen baqalkii boqorka!
45 Markaasaa wadaadkii Saadooq ahaa iyo Nebi Naataan
isagii u subkeen oo Giixoon ku boqreen, oo halkaasay ka
yimaadeen iyagoo faraxsan, saas aawadeed ayay magaaladii
haddana u buuqday. Oo qayladii aad maqasheen waa taas.
46 Oo haddana Sulaymaan wuxuu ku fadhiistay carshigii
boqortooyada. **47** Oo weliba addoommadii boqorku waxay u
yimaadeen inay u duceeyaan sayidkeenna Boqor Daa'uud,
oo waxay yidhaahdeen, Ilaahaagu magaca Sulaymaan ha ka
dhigo mid ka sii wanaagsan magacaaga, oo carshigiisana
ha ka sii weyneeyo carshigaaga, oo boqorkiina wuxuu ku
kor foororsaday sariirtiisii. **48** Oo weliba boqorkii wuxuu
yidhi, Waxaa mahad leh Rabbiga ah Ilaaha dadka Israa'iil,
oo maanta siiyey mid carshigaygii ku fadhiista iyadoo
ay indhahaygu arkaan. **49** Oo Adoniiyaah martidiisii oo
dhammuna way wada cabsadeen, oo intay kaceen ayaa
nin waluba meeshiisii tegey. **50** Oo Adoniiyaahna wuxuu
ka cabsaday Sulaymaan, markaasuu tegey oo qabsaday
geesihii meeshii allabariga. **51** Oo waxaa taas loo soo
sheegay Sulaymaan oo lagu yidhi, Bal eeg, Adoniiyaah ayaa
kaa cabsaday, Boqor Sulaymaanow, oo wuxuu qabsaday
geesihii meeshii allabariga, oo yidhi, Boqor Sulaymaan
maanta ha ii dhaarto inuusan anoo addoonkiisa ah seef igu
dilayn. **52** Markaasaa Sulaymaan wuxuu yidhi, Hadduu isu
muujiyo sida nin qumman, xataa tin keliyuhu dhulka kaga
dhici maayo, laakiinse haddii xumaan laga helo, wuu dhiman
doonaa. **53** Sidaas daraaddeed Boqor Sulaymaan wuu u
cid diray, oo waxaa laga soo kaxeeyey meeshii allabariga.
Oo isna wuu yimid oo u sujuuday Boqor Sulaymaan, oo
Sulaymaanna wuxuu ku yidhi, Orod, gurigaagii tag.

2 Haddaba waxaa soo dhowaaday wakhtigii Daa'uud
dhiman lahaa; oo wuxuu amray wiilkiisii Sulaymaan oo
ku yidhi, **2** Anigu waxaan marayaa jidka dadka dhulka oo
dhan; haddaba xoog yeelo, oo raganimadaada muuji, **3** oo
Rabbiga Ilaahaaga ahna amarkiisa xaji, si aad jidadkiisa ugu
socoto, oo aad u dhawrto qaynuunnadiisa, iyo amarradiisa,
iyo xukummadiisa, iyo markhaatifurkiisa, si waafaqsan waxa
ku qoran sharciga Muuse inaad ku liibaantid waxa aad
samaynaysid oo dhan, iyo meel kastoo aad u jeesatoba; **4**
inuu Rabbigu oofiyo eraygiisii uu igaga hadlay, isagoo leh,
Carruurtaadu hadday jidkooda dhawraan, oo ay qalbigooda
oo dhan iyo naftooda oo dhanba si run ah hortayda ugu
socdaan, waayi maysid nin carshiga dalka Israa'iil ku
fadhiista. **5** Oo weliba waad og tahay wixii uu Yoo'aab oo
ay Seruuyaah dhashay igu sameeyey, ee uu ku sameeyey
labadii sirkaal oo ciidanka dalka Israa'iil, kuwaasoo ahaa
Abneer ina Neer, iyo Camaasaa ina Yeter, ee uu labadaba
dilay, iyo inuu wakhtiga nabadda dhiiggii dagaalka daadiyey,
oo uu dhiiggii dagaalkana mariyey dhex-xidhkiisa dhexda ugu
xidhnaa, iyo kabahiisa cagaha ugu jiray. **6** Haddaba wixii kula
wanaagsan samee, oo cirrada madaxiisu yaanay nabad ku
gelin xabaasha. **(Sheol h7585)** **7** Laakiinse u roonow wiilasha
Barsillay kan reer Gilecaad, oo iyagu ha noqdeen kuwa ka
mid ah kuwa miiskaaga wax ka cuna, waayo, saasay iigu
yimaadeen markaan walaalkaa Absaaloom ka cararay. **8** Oo
bal eeg, waxaa kula jooga Shimcii ina Geeraa, oo ah reer
Benyaamiinka deggan Baxuuriim, kaasoo habaar xun igu
habaaray maalintii aan Maxanayim tegey; laakiinse wuu igaga
hor yimid Webi Urdun, oo i soo dhoweeyey, oo anna waxaan
isaga ugu dhaartay oo ku idhi, Seef kugu dili maayo. **9** Sidaas
daraaddeed inuu eedlaawe yahay ha u qaadan, waayo,
waxaad tahay nin xigmad leh, oo waad garan doontaa waxa
kuu eg inaad ku samayso, oo waa inaad cirrada madaxiisa
dhiig xabaasha la gelisaa. **(Sheol h7585)** **10** Oo Daa'uudna
wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu
aasay magaaladii Daa'uud. **11** Oo Daa'uudna wuxuu reer binu
Israa'iil boqor u ahaa afartan sannadood; toddoba sannadood
ayuu Xebroon ka taliyey, saddex iyo soddon sannadoodna
ayuu Yeruusaalem ka taliyey. **12** Oo Sulaymaanna wuxuu ku
fadhiistay carshigii aabbihiis Daa'uud, oo boqortooyadiisiina
way sii dhisnaatay. **13** Markaasaa Adoniiyaah oo ay Haggiid
dhashay u yimid Batshebac oo ahayd Sulaymaan hooyadiis.
Oo iyana waxay ku tidhi, War ma nabad baad ku timid?
Isna wuxuu yidhi, Haah, nabad baan ku imid. **14** Oo weliba
wuxuu iyadii ku yidhi, Muraad baan kaa leeyahay, iyana
waxay tidhi, Bal ii sheeg. **15** Markaasuu ku yidhi, Waad
og tahay inaan boqortooyada lahaa, oo ay dadkii dalka
Israa'iil oo dhammu fiiro ii lahaayeen inaan boqor u noqdo,
habase yeeshee boqortooyadii way rogmatay, oo waxaa
yeeshay walaalkay, waayo, xagga Rabbiga buu ka helay. **16**
Haddaba wax baan ku weyddiisanayaa, hana ii diidin. Iyana
waxay tidhi, Bal ii sheeg. **17** Markaasuu yidhi, Waan ku
baryayaaye, iila hadal Boqor Sulaymaan inuu i siiyo Abiishag
tan reer Shuuneem aan guursadee, (waayo, Maya, ku odhan
maayo.) **18** Markaasaa Batshebac waxay tidhi, Waa hagaag,
boqorka waan kuula hadli doonaa. **19** Sidaas daraaddeed
Batshebac waxay u tagtay Boqor Sulaymaan inay ula
hadasho Adoniiyaah. Boqorkiina wuu u sara joogsaday inuu
iyada soo dhoweeyo, wuuna u foororsaday iyadii, markaasuu
carshigiisii ku fadhiistay, oo wuxuu amray in carshi loo dhigo

hooyadiis, markaasay midigtiisa fadhiisatay. **20** Kolkaasay tidhi, Wax yar baan kaa baryayaaye, hana ii diidin. Boqorkiina wuxuu ku yidhi, Hooyoy, ii sheeg, waayo, kuu diidi maayo. **21** Markaasay tidhi, Abiishag tan reer Shuuneem ha la siiyo walaalkaa Adoniiyaah ha guursadee. **22** Kolkaasaa Boqor Sulaymaan hooyadiis ugu jawaabay, Abiishag tan reer Shuuneem maxaad Adoniiyaah ugu doonaysaa? Haddaba boqortooyadana u doon, waayo, isagu waa walaalkay iga weyn, u doon isaga, iyo wadaadka Aabyaataar, iyo Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay. **23** Markaasaa Boqor Sulaymaan Rabbiga ku dhaartay, oo yidhi, Hadalkan uu Adoniiyaah ku hadlay hadduusan naftiisa ka gees noqon, Ilaah ha igu sameeyo saas iyo si ka sii badanba. **24** Haddaba waxaan ku dhaartay nolosha Rabbigii xoogga ii yeelay, oo igu fadhiisiyey carshigii aabbahay Daa'uud, oo reerka iigu yeelay siduu iigu ballanqaaday, hubaal Adoniiyaah maanta waa la dilayaa. **25** Markaasaa Boqor Sulaymaan u diray Benaayaah ina Yehooyaadaac, oo isna wuu dilay, Adoniiyaahna waa dhintay. **26** Oo boqorkiina wuxuu wadaadkii Aabyaataar ahaa ku yidhi, Waxaad tagtaa Canaatood iyo ilaa beerahaagii, waayo, waxaad istaahishaa in lagu dilo, laakiinse haatan ku dili maayo, waayo, aabbahay Daa'uud waad ku hor sidi jirtay sanduuqii Sayidka Rabbiga ah, oo waxaa lagugu dhibi jiray wax kasta oo aabbahay lagu dhibi jiray. **27** Sidaasuu Sulaymaan Aabyaataar uga eryay wadaadnimadii Rabbiga inuu oofiyo Eraygii Rabbiga ee uu kaga hadlay reerka Ceelii xagga Shiiloh. **28** Markaasaa warkii u yimid Yoo'aab, waayo, Yoo'aab wuxuu raacay Adoniiyaah in kastoo uusan raacin Absaaloom. Kolkaasaa Yoo'aab u cararay Teendhadii Rabbiga, oo qabsaday geesihii meeshii allabariga. **29** Markaasaa taas loo soo sheegay Boqor Sulaymaan, oo lagu yidhi, Yoo'aab Teendhadii Rabbiga ayuu u cararay, oo wuxuu ag jooga meeshii allabariga. Dabadeedna Sulaymaan wuxuu diray Benaayaah ina Yehooyaadaac oo wuxuu ku yidhi, Tag oo soo dil. **30** Markaasaa Benaayaah Teendhadii Rabbiga soo galay oo ku yidhi, Boqorkii wuxuu leeyahay, Soo bax. Isna wuxuu yidhi, Maya, laakiinse halkanaan ku dhimanayaa. Oo Benaayaah haddana boqorkii buu u war keenay oo ku yidhi, Yoo'aab saasuu yidhi, oo saasuu iigu jawaabay. **31** Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi, Siduu kugu yidhi yeel, oo dil isaga, oo soo xabaal, inaad aniga iyo reerka aabbahayba naga dul qaaddid dhiiggii Yoo'aab sababla'aanta ku daadiyey. **32** Oo Rabbiguna dhiiggiisa wuxuu ku celin doonaa madaxiisa, maxaa yeelay, wuxuu dilay laba nin oo isaga ka xaq badan oo ka wanaagsan, seef buuna ku dilay, aabbahay Daa'uudna taas waxba kama ogayn, oo kuwaasuna waxay ahaayeen Abneer ina Neer oo sirkaal u ahaa ciidanka dalka Israa'iil, iyo Camaasaa ina Yeter oo sirkaal u ahaa ciidanka dalka Yahuudah. **33** Saas aawadeed dhiiggoodii wuxuu ku noqon doonaa madaxa Yoo'aab, iyo madaxa farcankiisa weligiis, laakiinse Daa'uud, iyo farcankiisa, iyo reerkiisa, iyo carshigiisaba nabad baa xagga Rabbiga uga ahaan doonta weligeed. **34** Markaasaa Benaayaah ina Yehooyaadaac tegey, oo intuu ku kor dhacay ayuu dilay, oo waxaa lagu aasay gurigiisii cidlada ku yiil. **35** Markaasaa boqorkii wuxuu meeshiisii ku beddelay oo ciidankii madax uga dhigay Benaayaah ina Yehooyaadaac. Oo meeshii Aabyaataarna wuxuu ku beddelay wadaadkii Saadooq ahaa. **36** Markaasaa boqorkii u cid diray oo u yeedhay Shimcii, oo wuxuu ku yidhi, Yeruusaalem guri ka dhiso, oo halkaas iska deg, oo mar dambe meella ha uga bixin. **37** Waayo, maalintii aad baxdo oo aad durdurka Qidroon ka gudubto, bal ogow hubaal inaad dhimanayso; dhiiggaaguna madaxaaguu ku oolli doonaa. **38** Markaasaa Shimcii boqorkii ku yidhi, Hadalkaasu waa wanaagsan yahay, oo sidaad tidhi, boqorow, sayidkaygiiyow, waan yeeli doonaa, anigoo addoonkaaga ah. Oo Shimciina wakhti dheer ayuu Yeruusaalem degganaa. **39** Oo saddex sannadood dabadood, laba addoon oo Shimcii kuwiis ah ayaa u cararay xagga Aakiish ina Macakaah oo ahaa boqorkii Gad. **40** Markaasaa Shimcii kacay, oo dameerkiisii kooraystay, oo wuxuu u tegey Aakiish oo Gad jooga inuu addoommadiisii ka doonto; oo Shimcii wuu tegey oo addoommadiisii ka soo kaxaystay Gad. **41** Markaasaa Sulaymaan waxaa loo soo sheegay in Shimcii Yeruusaalem ka kacay, oo uu Gad tegey, oo uu haddana soo noqday. **42** Markaasaa boqorkii u cid diray oo Shimcii u yeedhay, oo wuxuu ku yidhi, War miyaanan Rabbiga kugu dhaarin, oo aanan hore kuugu sii sheegin, oo aanan kugu odhan, Ogow oo hubso, inaad xaqiiqa dhimanaysid maalintii aad baxdid oo aad meel kale u kacdid? Oo adna sow iguma aadan odhan, Hadalkaan maqlay waa wanaagsan yahay? **43** Haddaba maxaad u dhawri weyday dhaartii Rabbiga iyo amarkii aan kugu amray? **44** Weliba boqorkii wuxuu Shimcii ku yidhi, Waad wada og tahay sharka qalbigaaga ku jira oo aad aabbahay Daa'uud ku samaysay. Sidaas daraaddeed Rabbigu sharkaagii wuxuu ku soo celin doonaa madaxaaga. **45** Laakiinse anoo Boqor Sulaymaan ahu waan barakaysnaan doonaa, oo carshiga Daa'uudna weligiis wuu ku sii dhisnaan doonaa Rabbiga hortiisa. **46** Sidaas daraaddeed ayaa boqorkii amray Benaayaah ina Yehooyaadaac; kolkaasuu isna tegey oo dilay Shimcii, wuuna dhintay. Oo boqortooyadiina waxay ku sii dhisnaatay gacantii Sulaymaan.

3 Markaasaa Sulaymaan xidhiidh la yeeshay boqorkii Masar oo Fircoon ahaa, oo soo kaxaystay Fircoon gabadhiisii, wuxuuna keenay magaaladii Daa'uud ilaa uu dhammeeyey dhismihii gurigiisa, iyo gurigii Ilaah, iyo derbigii Yeruusaalem ku wareegsanaa. **2** Oo dadka ayaa ku allabaryi jiray meelaha sarsare oo keliya, maxaa yeelay, ilaa wakhtigaas ma uu jirin guri magaca Ilaah loo dhisay. **3** Oo Sulaymaanna Rabbiga wuu jeclaa, oo wuxuu ku socday qaynuunnadii aabbihiis Daa'uud; laakiin meelaha sarsare ayuu ku allabaryi jiray, fooxna ku shidi jiray. **4** Markaasaa boqorkii Gibecoon tegey inuu ku soo allabaryo; waayo, halkaasaa ahayd meesha sare ee weyn; oo meeshaas allabariga Sulaymaan wuxuu ku bixiyey kun qurbaan oo la gubo. **5** Oo Gibecoon buu Rabbigu Sulaymaan habeennimo riyo ugu muuqday, markaasaa Ilaah ku yidhi, I weyddiiso wax aan ku siiyo. **6** Markaasaa Sulaymaan wuxuu yidhi, Addoonkaagii Daa'uud oo aabbahay ahaa aad baad ugu roonaatay, sidii uu hortaada ugu socday daacadnimo iyo xaqnimo, iyo qalbi kula qumman; oo roonaantan weyn ayaad u sii dhawrtay, waayo, waxaad isagii siisay wiil carshigiisii ku fadhiista, sida ay maanta tahay. **7** Haddaba Rabbigayow, Ilaahow, anoo addoonkaaga ah, boqor baad iiga dhigtay meeshii aabbahay Daa'uud; laakiinse

waxaan ahay wiil yar, oo garan maayo si loo baxo iyo si loo
soo galo toona. **8** Oo anoo addoonkaaga ahuna waxaan
dhex joogaa dadkaagii aad dooratay, oo ah dad badan oo
aan la tirin karin, lana xisaabi karin faro badnaantooda. **9**
Sidaas daraaddeed anoo addoonkaaga ah i sii qalbi wax
garanaya oo aan dadkaaga ku xukumo, si aan ku kala
garto xumaanta iyo samaanta, waayo, bal yaa kara inuu
dadkaagan badan xukumo? **10** Oo hadalkaasuna Sayidka
wuu ka farxiyey markii Sulaymaan waxaas weyddiistay.
11 Markaasaa Ilaah wuxuu ku yidhi, Weyddiisashada aad
waxaas i weyddiisatay aawadeed, oo aadan cimri dheer i
weyddiisan, oo aadan maal i weyddiisan, ama xataa aadan
i weyddiisan nolosha cadaawayaashaada, laakiinse aad i
weyddiisatay waxgarasho aad ku garatid xukunka, **12** ayaan
kuugu yeelay wixii aad i weyddiisatay, oo bal eeg, waxaan ku
siiyey qalbi caqli iyo waxgarasho leh, sidaas daraaddeed
mid kula mid ahu hortaa ma jirin, dabadaana mid kula mid
ahu ma jiri doono. **13** Oo weliba wixii aadan i weyddiisanna
waan ku siiyey oo ah maal iyo derejoba, sidaas daraaddeed
boqor kula mid ahu ma jiri doono cimrigaaga oo dhan. **14**
Oo haddaad ku socoto jidadkayga sidii aabbahaa Daa'uud
ugu socday oo kale oo aad dhawrtid qaynuunnadayda iyo
amarradayda markaas cimrigaaga waan dheerayn doonaa.
15 Markaasaa Sulaymaan toosay, oo bal eeg waxay ahayd
riyo; oo intuu Yeruusaalem yimid ayuu hor istaagay sanduuqii
axdiga Rabbiga, oo wuxuu bixiyey qurbaanno la gubo iyo
qurbaanno nabaadiino, oo addoommadiisii oo dhan ayuu
diyaafad u sameeyey. **16** Markaasaa waxaa boqorkii u yimid
oo is-hor taagay laba naagood oo dhillooyin ah. **17** Oo
naagihii middood baa waxay ku tidhi, Sayidow, aniga iyo
naagtanu isku guri baannu deggan nahay, oo anigu gurigaan
ku umulay iyadoo joogta. **18** Oo maalintii aan umulay tii
ka saddex ahayd ayay naagtanuna umushay, waannuna
wada joognay, oo labadayada mooyaane cid qalaadi guriga
nagulama jirin. **19** Oo naagtan ilmaheediina habeenkii buu
dhintay, maxaa yeelay, iyadaa ku dul seexatay. **20** Markaasay
habeenbadhkii kacday, intii anoo addoontaada ahu aan
hurday, oo ilmahaygii dhinacayga ka qaadatay, oo laabta
gashatay, keedii dhintayna anigay laabta ii gelisay. **21** Oo
markaan subaxdii toosay oo aan damcay inaan ilmahayga
nuujiyo ayaan arkay inuu dhintay, laakiinse subaxdiiba
markaan u fiirsaday ayaan ogaaday inuusan ahayn wiilkaygii
aan dhalay. **22** Oo naagtii kalena waxay tidhi, Saas ma
aha, laakiinse kan noolu waa wiilkaygii, kan dhintayna
waa wiilkaagii. Iyaduna waxay tidhi, Maya ee kan dhintay
waa wiilkaagii, kan nooluna waa wiilkaygii. Oo sidaasay
boqorka hortiisii ugu hadleen. **23** Markaasaa boqorkii wuxuu
yidhi, Midu waxay leedahay, Kan noolu waa wiilkaygii, kan
dhintayna waa wiilkaagii; tan kalena waxay leedahay, Maya,
laakiinse wiilkaagii waa kan dhintay, wiilkaygiise waa kan
nool. **24** Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Bal seef ii keena.
Kolkaasay boqorkii seef u keeneen. **25** Oo haddana boqorkii
wuxuu yidhi, Ilmaha nool laba u kala qaybiya, oo middood
badh siiya, badhka kalena tan kale siiya. **26** Markaasaa
naagtii wiilka nool lahayd boqorkii la hadashay oo ku tidhi,
Sayidow, wiilka nool iyada sii, laakiinse sinaba ha u dilin,
waayo, waxay u calool jilicsanaatay wiilkeeda. Laakiinse tii
kale waxay tidhi, Anigu yeelan maayo, adna yeelan maysid
ee qaybi. **27** Markaasaa boqorkii wuxuu ku jawaabay, Wiilka
nool iyada siiya oo hana dilina, maxaa yeelay, iyadu waa
hooyadiis. **28** Oo dadkii dalka Israa'iil oo dhammuna way
wada maqleen xukunkii boqorku wax ku xukumay, wayna ka
baqeen boqorkii; maxaa yeelay, waxay arkeen in xigmaddii
Ilaah ku jirto si uu wax u xukumo.

4 Oo Boqor Sulaymaanna boqor buu u ahaa dadkii Israa'iil
oo dhan. **2** Oo kuwanuna amiirradiisii bay ahaayeen,
Casaryaah oo uu dhalay wadaadkii Saadooq ahaa, **3**
Eliixoref iyo Axiiyaah oo ahaa ilma Shiisha waxay ahaayeen
karraaniyo, Yehooshaafaad ina Axiiluudna wuxuu ahaa
taariikhdhige; **4** Benaayaah ina Yehooyaadaacna wuxuu u
sarreeyey ciidanka; oo Saadooq iyo Aabyaataarna waxay
ahaayeen wadaaddo; **5** oo Casaryaah ina Naataanna
wuxuu u sarreeyey saraakiisha; oo Saabuud ina Naataanna
wuxuu ahaa wadaad, boqorkana saaxiib buu la ahaa; **6**
oo Axiishaarna wuxuu u sarreeyey shuqulka guriga; oo
Adoniiraam ina Cabdaana wuxuu ahaa gabbaroqaade. **7**
Oo Sulaymaan wuxuu lahaa laba iyo toban wakiil oo dalka
Israa'iil oo dhan u sarreeya, oo cunto u keena boqorka
iyo reerkiisaba; oo nin kasta sannaddiiba bil buu masruufi
jiray reer boqor. **8** Haddaba waa kuwan magacyadoodii:
Benxuur oo wakiil ka ahaa dalka buuraha leh oo Efrayim;
9 Bendeqer oo wakiil ka ahaa Maqas, iyo Shacalbiim, iyo
Beytshemesh iyo Eeloon Beytxaanaan; **10** Benxesed oo
wakiil ka ahaa Arubood oo lahaa Sokoh iyo dalka Heefer
oo dhan; **11** Benabiinaadaab oo wakiil ka ahaa meelaha
dhaadheer ee Door oo dhan, oo wuxuu qabay Taafad oo
ahayd ina Sulaymaan, **12** iyo Bacanaa ina Axiiluud oo
wakiil ka ahaa Tacanaag iyo Megiddoo, iyo Beytshe'aan oo
dhan oo ku ag taal Saaretaan, Yesreceel hoosteeda, laga
soo bilaabo Beytshe'aan ilaa Aabeel Mehoolaah, iyo tan
iyo Yoqmecaam shishadeeda; **13** Bengeber oo wakiil ka
ahaa Raamod Gilecaad, oo lahaa magaalooyinka Yaa'iir
ina Manaseh oo Gilecaad ku yaal oo dhan; oo isagu xataa
wuxuu wakiil ka ahaa gobolka Argob oo ku yaal Baashaan,
oo lahaa lixdan magaalo oo waaweyn oo derbi ku wareegsan
yahay iyo biro naxaas ah. **14** Axiinaadaab ina Iddo oo
Maxanayim wakiil ka ahaa; **15** iyo Axiimacas oo wakiil ka
ahaa Naftaali oo isna qabay Sulaymaan gabadhiisii Basemad
ahayd; **16** iyo Bacanaa ina Xuushay oo wakiil ka ahaa
Aasheer iyo Becaalood; **17** iyo Yehooshaafaad ina Faaruu'ax
oo Isaakaar wakiil ka ahaa; **18** iyo Shimcii ina Eelaa, oo
reer Benyaamiin wakiil ka ahaa: **19** iyo Geber ina Uurii
oo wakiil ka ahaa dalka Gilecaad oo ah waddankii Siixon
oo ahaa boqorkii reer Amor, iyo waddankii Coog boqorkii
Baashaan. Oo dalkaas oo dhan keligii baa wakiil ka ahaa.
20 Oo dadkii Yahuudah iyo dadkii Israa'iilna waxay u faro
badnaayeen sida cammuudda badda xeebteeda taal, oo wax
bay cunayeen, wax bayna cabbayeen, wayna farxayeen. **21**
Oo Sulaymaanna wuxuu xukumi jiray boqortooyooyinkii oo
dhan tan iyo Webiga iyo ilaa dalka reer Falastiin, iyo tan
iyo soohdinta Masar, oo waxay Sulaymaan u keeni jireen
hadiyado, wayna u adeegi jireen intuu noolaa oo dhan. **22**
Oo Sulaymaan maalintiiba wuxuu masruufan jiray soddon
kor oo bur ah, iyo lixdan kor oo jidhiidh ah, **23** iyo toban dibi
oo buurbuuran, iyo labaatan dibi oo daaqa laga soo bixiyey,

iyo boqol neef oo ido ah, oo ayan ku jirin deerooyin, cawl, iyo dibtaago, iyo digaag la cayiliyey. **24** Waayo, isagaa xukumay Webiga dhankiisan oo dhan, marka laga bilaabo Tifsax iyo ilaa Gaasa, iyo kulli boqorradii webiga dhankiisan joogay oo dhan; oo hareerihiisa oo dhanna nabad buu la ahaa. **25** Oo wakhtigii Sulaymaan oo dhan dadkii Yahuudah iyo dadkii Israa'iilna ammaan bay ku degganaayeen, oo nin waluba wuxuu hoos fadhiyey geedkiisii canabka ahaa iyo geedkiisii berdaha ahaa marka laga bilaabo Daan iyo xataa ilaa Bi'ir Shebac. **26** Oo Sulaymaanna wuxuu gaadhifardoodkiisii u haystay afartan kun oo xero oo fardo ah iyo laba iyo toban kun oo fardooley ah. **27** Oo wakiilladaasuna waxay masruuf u keeni jireen Boqor Sulaymaan, iyo intii Boqor Sulaymaan miiskiisii timid oo dhan, wakiil waluba bishiisii, oo ma ay oggolaanin in wax ka dhinmo. **28** Oo meesha wakiilladu joogaan ayay fardaha iyo rakuubbada ugu keeni jireen shaciir iyo caws, nin waluba intii lagu amray. **29** Oo Ilaahna wuxuu Sulaymaan siiyey xigmad iyo waxgarasho aad iyo aad u badan, iyo qalbi ballaadhan, kuwaasoo badan sida cammuudda badda xeebteeda taal. **30** Oo Sulaymaan xigmaddiisiina waxay ka fiicnaatay xigmaddii dadka bari oo dhan, iyo xigmaddii Masar oo dhan, **31** maxaa yeelay, isagu wuu ka xigmad badnaa dadka oo dhan, oo xataa wuu ka xigmad badnaa Eetaankii reer Esraax, iyo Heemaan, iyo Kalkol, iyo Dardaac, kuwaasoo ahaa ilma Maaxool; oo warkiisiina wuxuu gaadhay quruumihii hareerihiisa ku wareegsanaa oo dhan. **32** Oo wuxuu ku hadlay saddex kun oo maahmaahood; oo gabayadiisuna waxay ahaayeen kun iyo shan. **33** Oo wuxuu ka hadlay geedaha, intuu ka bilaabay Kedarka Lubnaan ku yaal, ilaa uu gaadhay husobka derbiga ka soo baxa; oo dugaaggana wuu ka hadlay, iyo haadka, iyo waxyaalaha gurguurta, iyo kalluunka. **34** Oo qaar baa ka yimid dadyowga oo dhan, inay maqlaan xigmadda Sulaymaan kuwaasoo ka yimid boqorradii dunida oo dhan ee xigmaddiisa maqlay.

5 Oo Xiiraam oo ahaa boqorkii Turos wuxuu Sulaymaan u soo diray addoommadiisii, waayo, wuxuu maqlay inay meeshii aabbihiis isaga boqradeen; waayo, Xiiraam weligiisba wuxuu jeclaa Daa'uud. **2** Oo Sulaymaanna Xiiraam buu u cid diray oo ku yidhi, **3** Waad og tahay in aabbahay Daa'uud guri u dhisi kari waayay magaca Rabbiga Ilaahiisa ah, dagaalladii dhinac kasta kaga wareegsanaa aawadood, ilaa Rabbigu u wada geliyey cagihiisa hoostooda. **4** Laakiinse haatan Rabbigu waa iga nasiyey dhinac kastaba, oo lama arko cadow iyo wax xun toona. **5** Oo waxaan damacsanahay inaan guri u dhiso magaca Rabbiga Ilaahayga ah, sidii Rabbigu u sheegay aabbahay Daa'uud, isagoo leh, Wiilkaaga oo aan dabadaa carshigaaga ku fadhiisin doono ayaa magacayga guri u dhisi doona. **6** Haddaba sidaas daraaddeed amar in Lubnaan layga soo jaro geedo kedar ah, oo addoommadayduna waxay la jiri doonaan addoommadaada, oo addoommadaadana in alla intii aad tidhaahdid ayaan kaaga kiraysan; waayo, waad garanaysaa inaan dhexdayada lagu arag wax dhirta u jari kara sida reer Siidoon. **7** Oo markii Xiiraam maqlay hadalkii Sulaymaan ayuu aad u farxay oo yidhi, Maanta waxaa mahad leh Rabbiga Daa'uud siiyey wiil xigmad leh oo u taliya dadkan badan. **8** Markaasaa Xiiraam Sulaymaan u cid diray oo wuxuu ku yidhi, Waan maqlay farriintii aad ii soo dirtay; oo waan yeelayaa waxaad doonayso oo ku saabsan qoryaha kedarka ah iyo qoryaha berooshka la yidhaahdo. **9** Oo addoommadayda ayaa Lubnaan ka soo qaadi doona, oo keeni doona ilaa badda; oo xidhmooyin baan ka dhigayaa si ay badda u raacaan ilaa meeshii aad igula ballantay, oo waxaan ka dhigi doonaa in halkaas lagu kala furfuro, oo waad qaadan doontaa; oo adna waxaan doonayo ayaad ii dhammayn doontaa, adoo reerkayga cunto ii siinaya. **10** Sidaasuu Xiiraam u siiyey Sulaymaan qoryo kedar ah iyo qoryo beroosh ah, intuu doonayay oo dhan. **11** Sulaymaanna wuxuu Xiiraam siiyey labaatan kun oo kor oo sarreen ah oo reerkiisu quuto, iyo labaatan kor oo saliid saafiya ah; oo Sulaymaan intaasuu sannad kasta siin jiray Xiiraam. **12** Oo Rabbiguna wuxuu Sulaymaan siiyey xigmad siduu ugu ballanqaaday; oo Xiiraam iyo Sulaymaanna nabad baa u dhexaysay, oo labadoodu axdi bay dhigteen. **13** Oo Boqor Sulaymaanna wuxuu dadkii Israa'iil oo dhan ka dhex doortay niman shaqaalayaal ah, oo shaqaalayaashuna waxay ahaayeen soddon kun oo nin. **14** Oo bishiiba toban kun ayuu Lubnaan u diri jiray; markaasay intii bil ah Lubnaan joogi jireen, laba biloodna reerahooday joogi jireen; oo shaqaalayaasha waxaa u sarreeyey Adoniiraam. **15** Oo Sulaymaanna wuxuu lahaa toddobaatan kun oo xammaal iyo siddeetan kun oo nin oo buuraha geedo ka jari jiray. **16** Oo laguma tirin Sulaymaan saraakiishiisii sarsare oo hawsha u taliyey, kuwaasoo ahaa saddex kun iyo saddex boqol oo u talin jiray dadkii shuqulka qaban jiray. **17** Markaasaa boqorkii amray, oo iyana waxay soo jareen dhagxan waaweyn oo qaali ah, inay dhagxan la qoray ka dhigaan aasaaskii guriga. **18** Oo Sulaymaan waxdhisayaashiisii iyo Xiiraam waxdhisayaashiisii iyo reer Gebal ayaa qoray, oo waxay hagaajiyeen alwaaxdii iyo dhagxantii guriga lagu dhisi lahaa.

6 Oo Sulaymaan wuxuu bilaabay inuu gurigii Rabbiga dhiso markay ahayd afar boqol iyo siddeetan sannadood, kolkii reer binu Israa'iil dalka Masar ka soo baxeen dabadeed, taasoo ahayd sannaddii afraad oo Sulaymaan boqorka u noqday dadkii Israa'iil, bisheedii labaad taasoo ah bisha Sif. **2** Oo gurigii Sulaymaan Rabbiga u dhisay dhererkiisu wuxuu ahaa lixdan dhudhun, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa labaatan dhudhun, sarajooggiisuna wuxuu ahaa soddon dhudhun. **3** Oo guriga meeshiisa quduuska ah horteedana waxaa ku tiil balbalo, oo dhererkeedu wuxuu ahaa labaatan dhudhun sida guriga ballaadhkiisa; oo xagga guriga hortiisana ballaadhkeedu wuxuu ahaa toban dhudhun. **4** Oo gurigana wuxuu u yeelay daaqado shabag leh. **5** Oo guriga derbigiisa wuxuu ku xijisiiyey dabaqado ku wareegsan derbiyada guriga kaasoo ah macbudka iyo meesha ugu quduusanba; oo dhinacyadana wuxuu u yeelay qolal ku wareegsan. **6** Oo dabaqadda ugu hoosaysa ballaadhkeedu wuxuu ahaa shan dhudhun, tan dhexena ballaadhkeedu wuxuu ahaa lix dhudhun, tan saddexaadna ballaadhkeedu wuxuu ahaa toddoba dhudhun; oo inaan dogobbada sarsare ee guriga haya guriga gudihiisa soo gelin aawadeed ayuu guriga dibaddiisa ugu yeelay meelo la saaro. **7** Oo markii guriga la dhisayay waxaa lagu dhisay dhagxan lagu soo diyaariyey meeshii laga soo qoday; oo intii guriga la dhisayay guriga

dhexdiisa laguma maqlin dubbe ama faas ama alaab kale oo
bir ah. **8** Oo qolalka dabaqadda hoose albaabkoodu wuxuu
ku yiil guriga dhankiisa midigta ah; dabaqadda dhexena
waxaa kor loogu fuuli jiray jaranjaro warwareegta iyo weliba
marka laga baxo tan dhexe ilaa laga galo tan saddexaad. **9**
Sidaasuu gurigii u dhisay oo u dhammeeyey, oo wuxuu ku
deday dogobbo iyo safaf alwaax kedar ah. **10** Oo dabaqadihii
wuxuu ka wada dhisay guriga wareeggiisa oo dhan, oo mid
kastaba sarajooggiisu wuxuu ahaa shan dhudhun; oo waxay
kor saarnaayeen alwaax kedar ah. **11** Oo Sulaymaanna
waxaa u yimid Eraygii Rabbiga, oo wuxuu ku yidhi, **12**
Gurigan aad dhisayso waxaan kaa leeyahay, Haddaad
qaynuunnadayda ku socotid, oo aad xukummadayda yeeshid,
oo aad amarradayda oo dhan dhawrtid inaad ku socotid
aawadeed, markaasaan kugu xoojin doonaa eraygaygii aan
aabbahaa Daa'uud kula hadlay. **13** Oo waxaan dhex joogi
doonaa reer binu Israa'iil, oo kama tegi doono dadkayga reer
binu Israa'iil. **14** Sidaasaa Sulaymaan gurigii u dhisay oo
u dhammeeyey. **15** Oo guriga derbiyadiisii gudaha ahaa
wuxuu ka dhisay looxyo kedar ah; oo xagga gudaha salka
iyo baarka inta ka dhex leh alwaax buu ku deday; oo dhulkii
guriga dhexdiisa ahaana wuxuu ku deday looxyo beroosh
ah. **16** Oo guriga xaggiisa dambe, salka iyo ilaa derbiyada
labaatan dhudhun buu ku dhisay looxyo kedar ah, oo weliba
wuxuu gudaha ka dhisay meel quduus ah, taasoo ah meesha
ugu wada quduusan. **17** Oo guriga macbudka ah ee ka
horreeyey dhererkiisu wuxuu ahaa afartan dhudhun. **18**
Oo guriga gudihiisa waxaa ku jiray qori kedar ah oo la
xardhay oo ubbooyin iyo ubax furan loo yeelay; oo kulli
wuxuu ahaa qori kedar ah, oo dhagax laguma arag. **19**
Oo gurigii dhexe badhtankiisa wuxuu ka diyaariyey meel
quduus ah inuu dhigo sanduuqii axdiga Rabbiga. **20** Oo
meesha ugu quduusan waxay lahayd meel dhererkeedu
ahaa labaatan dhudhun, ballaadhkeeduna ahaa labaatan
dhudhun, sarejooggeeduna ahaa labaatan dhudhun; oo
wuxuu ku wada dahaadhay dahab saafi ah; oo meeshii
allabarigana wuxuu ku deday qori kedar ah. **21** Sidaasuu
Sulaymaan gurigii gudaha ku yiil ugu dahaadhay dahab saafi
ah; oo silsilado dahab ah ayuu ku xidhay meeshii quduuska
ahayd horteeda, wuxuuna ku wada dahaadhay dahab. **22**
Oo guriga oo dhanna wuxuu ku dahaadhay dahab jeer uu
gurigii oo dhammu dhammaaday. Oo meesha ugu quduusan
meesheedii allabarigana wuu ku dahaadhay dahab. **23** Oo
meeshii ugu quduusnaydna wuxuu u yeelay laba keruub oo
qoryo saytuun ah, oo mid walbana dhererkiisu wuxuu ahaa
toban dhudhun. **24** Oo keruubka baalkiisu wuxuu ahaa shan
dhudhun, baalkiisa kalena shan dhudhun; oo baal caaraddiis
iyo kan kale caaraddiisu waxay isu jireen toban dhudhun.
25 Oo keruubka kalena wuxuu ahaa toban dhudhun, oo
labada keruubna waxay ahaayeen isku qiyaas iyo isku
qaab. **26** Oo keruubiimta midkood sarajooggiisu wuxuu
ahaa toban dhudhun, oo kan kalena saasoo kaluu ahaa. **27**
Oo keruubiimtiina wuxuu dhigay gurigii dhexe gudihiisa, oo
keruubiimta baalashooduna way kala baxsanaayeen oo mid
baalkiisu wuxuu taabtay derbiga, oo keruubka kale baalkiisuna
wuxuu taabtay derbiga kale; oo baalashooduna waxay isku
taabteen guriga dhexbadhtankiisa. **28** Oo keruubiimtana
wuxuu ku dahaadhay dahab. **29** Oo gurigii derbiyadiisii oo
dhan, gudaha iyo dibaddaba wuxuu ku xardhay sawirro
keruubiim, iyo geedo timireed, iyo ubaxyo wada furan. **30**
Oo guriga dhulkiisana ayuu dahab ku dahaadhay gudaha
iyo dibaddaba. **31** Oo meesha ugu quduusan iriddeedana
wuxuu u yeelay albaabbo ah qoryo saytuun; fayaaraddu
labadeeda dhinac iyo meesheeda sare waxay ahaayeen
derbiga meeshiisii shanaad. **32** Sidaasuu u sameeyey laba
albaab oo qoryo saytuun ah, oo wuxuu ku xardhay sawirro
keruubiim, iyo geedo timireed, iyo ubaxyo furan, oo wuxuu ku
dahaadhay dahab, oo dahabkiina wuxuu mariyey keruubiimtii
iyo geedihii timirta ahaa. **33** Oo sidaas oo kaluu albaabkii
macbudkana ugu yeelay fayaarad qoryo saytuun ah, kaasoo
ku yiil derbiga meeshiisa afraad; **34** iyo laba albaab oo
qoryo beroosh ah; oo albaabbada midkood wuxuu lahaa laba
qaybood oo laabma, kan kalena wuxuu lahaa laba qaybood
oo laabma. **35** Oo wuxuu ku xardhay keruubiim iyo geedo
timireed, iyo ubaxyo furan; oo wuxuu ku dahaadhay dahab la
mariyey xaradhkii. **36** Oo barxaddii dhexena wuxuu u yeelay
saddex saf oo dhagax la qoray ah iyo saf alwaax kedar ah.
37 Oo gurigii Rabbiga aasaaskiisii waxaa la dhigay bishii Sif
oo sannaddii afraad. **38** Oo gurigii waxaa dhammaantiis la
dhammeeyey isagoo wax waluba u dhan yahay sannaddii
kow iyo tobnaad, bisheedii siddeedaad, taasoo ah bisha Bul,
oo wuxuu dhisayay toddoba sannadood.

7 Oo Sulaymaan gurigiisana wuxuu dhisayay saddex
iyo toban sannadood, oo gurigiisii oo dhanna wuu
dhammeeyey. **2** Waayo, guriga wuxuu ka dhisay geedihii
Lubnaan, oo dhererkiisu wuxuu ahaa boqol dhudhun,
ballaadhkiisuna wuxuu ahaa konton dhudhun, sarajooggiisuna
wuxuu ahaa soddon dhudhun, oo wuxuu ku dul taagnaa
afar saf oo tiirar kedar ah, oo tiirarkana waxaa dul saarnaa
alwaax waaweyn oo kedar ah. **3** Oo waxaa ku dednaa
qoryo kedar ah oo ka sarreeya shan iyo afartanka loox oo
tiirarka dul saarnaa, ee shan iyo tobanba saf ahaayeen. **4**
Oo wuxuu lahaa saddex saf oo dariishado ah, oo saddexda
saf iftiinkooduna midba mid buu ka soo hor jeeday. **5** Oo
albaabbada oo dhan iyo dariishadaha oo dhammu waxay
wada ahaayeen afargees, oo saddexda saf iftiinkooduna
midba mid buu ka soo hor jeeday. **6** Oo wuxuu sameeyey
balbalo tiirar ah; oo dhererkeedu wuxuu ahaa konton
dhudhun, ballaadhkeeduna wuxuu ahaa soddon dhudhun,
oo balbalona waa ka horraysay, iyadoo leh tiirar iyo looxyo
balballaadhan. **7** Oo wuxuu kaloo sameeyey balbaladii
carshiga oo ahayd meeshii uu wax ku xukumi lahaa, oo
taasu waxay ahayd balbaladii xukunka; oo dhulkeedana
waxaa ku dednaa alwaax kedar ah. **8** Oo gurigiisii uu degi
lahaana wuxuu ku yiil balbalada barxaddeeda kale, oo isku si
baana loo dhisay. Oo guri balbaladan u eg ayuu u dhisay
gabadhii Fircoon (oo Sulaymaan guursaday). **9** Oo kuwanu
dhammaantood waxay ahaayeen dhagxan qaali ah oo qiyaas
loo qoray, oo kor iyo hoosba miinshaaro lagu gooyay tan
iyo salka iyo baarka, oo dibadduna saasay ahayd tan iyo
barxadda weyn. **10** Oo aasaaskuna wuxuu ahaa dhagxan
qaali ah oo waaweyn, oo qaarna waxay ahaayeen toban
dhudhun, qaarna waxay ahaayeen siddeed dhudhun. **11**
Oo korkana waxaa jiray dhagxan qaali ah oo qiyaas loo
qoray, iyo alwaax kedar ah. **12** Oo barxadda weyn ee ku

wareegsanna waxay lahayd saddex saf oo dhagxan qoran
ah, iyo saf ah looxyo waaweyn oo kedar ah, oo waxay
la mid ahayd guriga Rabbiga barxaddiisa hoose iyo sida
balbalada guriga. **13** Oo Boqor Sulaymaanna Xiiraam cid
buu u diray oo Turos ka soo kexeeyey. **14** Oo Xiiraam waxaa
dhashay naag carmal ah oo qabiilkeedu yahay reer Naftaali,
aabbihiisna wuxuu ahaa nin reer Turos ah, oo naxaasta
ka shaqayn jiray, Xiiraamna waxaa ka buuxay xigmad, iyo
waxgarasho, iyo sanco uu ku sameeyo shuqul kasta oo
naxaas laga qabto. Oo Boqor Sulaymaan buu u yimid oo
shuqulkiisii oo dhan u sameeyey. **15** Wuxuu sameeyey
labada tiir oo naxaasta ah, oo midkiiba sarajooggiisu yahay
siddeed iyo toban dhudhun; meeriskiisuna yahay laba iyo
toban dhudhun markii xadhig lagu qiyaaso. **16** Wuxuuna
sameeyey laba taaj oo naxaas la shubay ah in la saaro
tiirarkii dhaladooda. Oo taaj sarajooggiisu wuxuu ahaa
shan dhudhun, oo taajka kale sarajooggiisuna wuxuu ahaa
shan dhudhun. **17** Oo taajajka tiirarka dhaladooda saarnaa
waxay lahaayeen shabagyo isa sudhsudhan, iyo silsilado
tidcan, oo taaj wuxuu lahaa toddoba, taajka kalena wuxuu
lahaa toddoba. **18** Oo saasuu u sameeyey tiirarkii; oo
shabaggiiba waxaa kor saarnaa laba saf oo ku wareegsan
inay dedaan taajajka tiirarka kor saaran; oo taajkii kalena
saasoo kaluu u galay. **19** Oo balbalada tiirarkeedii taajajkoodii
saarnaa waxay u ekaayeen ubax, afar dhudhun bayna
ahaayeen. **20** Oo taajajkii labadii tiir saarnaa dushooda
oo shabagga u dhowaana waxay lahaayeen rummaanno.
Oo rummaannadu waxay ahaayeen laba boqol oo taajkiiba
safaf ugu wareegsan. **21** Oo tiirarkiina wuxuu qotomiyey
balbaladii macbudka; oo tiirkii midigta ahaa intuu qotomiyey
ayuu magiciisii u bixiyey Yaakiin, tiirkii bidixda ahaana intuu
qotomiyey ayuu u bixiyey Bocas. **22** Oo tiirarka korkoodana
waxaa saarnaa wax ubax u eg, oo tiirarka hawshoodiina
saasay ku dhammaatay. **23** Oo wuxuu sameeyey berkedda
naxaasta ah, oo labadeeda qar isu jiraan toban dhudhun,
oo ku wada wareegsan, oo sarajooggeeduna wuxuu ahaa
shan dhudhun, oo meeriskeeduna wuxuu ahaa soddon
dhudhun. **24** Oo berkedda qarkeedii wareegsanaa waxaa
ku hoos yiil ubbooyin ku wareegsan berkedda, dhudhunba
toban; oo ubbooyinku waxay ahaayeen laba saf, oo markii
berkeddii la shubay ayaa iyana la shubay. **25** Oo berkeddu
waxay dul saarnayd laba iyo toban dibi, oo saddex waxay u
jeedday xagga woqooyi, saddexna waxay u jeedday xagga
galbeed, saddexna waxay u jeedday xagga koonfureed,
saddexna waxay u jeedday xagga bari; berkeddiina way dul
saarnayd, oo dibidii kulligoodna qarkooda dambe wuxuu
ku jiray gudaha. **26** Oo berkeddii dhumucdeedu waxay
ahayd taako; qarkeedana waxaa loo sameeyey sidii koob
qarkiis oo kale oo ubax u ekaa; oo waxay qaadday laba
kun oo qiyaasood oo bad la yidhaahdo. **27** Oo wuxuu
sameeyey toban saldhig oo naxaas ah, oo saldhig kasta
dhererkiisu wuxuu ahaa afar dhudhun, ballaadhkiisuna
wuxuu ahaa afar dhudhun, sarajooggiisuna wuxuu ahaa
saddex dhudhun. **28** Oo saldhigyadana sidan baa loo
sameeyey; darfaha dhexdooda waxay ku lahaayeen meelo
dhexe. **29** Oo darfaha meelaha u dhexeeyeyna waxaa ku yiil
libaaxyo, iyo dibiyo, iyo keruubiim, oo darfaha korkoodana
waxaa ku yiil meel la saaro; oo libaaxyada iyo dibiyada
hoostoodana waxaa ku yiil ubaxyo ka soo laalaada. **30**
Oo saldhig kastaaba wuxuu lahaa afar giraangirood oo
naxaas ah, iyo ulo naxaas ah oo giraangiraha wareejiya;
oo afarta rukunna waxay ku lahaayeen meelo haya; oo
berkeddii hoosteeda ayaa meelihii hayay oo shubanu ku
yiilleen iyagoo dhinac kasta ku leh ubaxyo ka laalaada. **31**
Oo afkeeda oo qarka ku dhex jira wuxuu ahaa dhudhun;
oo afkeeduna wuu wareegsanaa, oo wuxuu u ekaa sida
meesha haysa, wuxuuna ahaa dhudhun iyo badh; oo weliba
afkeedu waa xardhanaa oo darfahooduna afargees bay
ahaayeen oo ma wareegsanayn. **32** Oo afarta giraangiroodna
waxay ku yiilleen darfaha hoostooda, oo ulaha giraangiraha
wareejiyaana waxay ku yiilleen salka hoose; oo giraangir
kastana sarajooggeedu wuxuu ahaa dhudhun iyo badh.
33 Oo giraangiruhuna waxay u ekaayeen sidii gaadhifaras
giraangirihiis; oo ulahooda wareejiya, iyo qararkooda, iyo
birahooda gudban, iyo dhexbadhtanadoodaba kulligood shub
bay ahaayeen. **34** Oo afarta geesna waxay ku lahaayeen
afar meelood oo haya, oo afarta meelood oo hayaana waxay
ka mid ahaayeen saldhigga qudhiisii. **35** Oo saldhigga
dushiisana waxaa tiil meel wareegsan oo sarajooggeedu
yahay dhudhun badhkiis; oo saldhigga korkiisa siddooyinkiisa
iyo darfihiisuba isagay ku yiilleen. **36** Oo siddooyinkiisa
iyo darfihiisa dushooda wuxuu ku xardhay keruubiim, iyo
libaaxyo, iyo geedo timireed sidii mid kasta meeshiisii
bannaanayd ahayd, iyagoo mid kasta ubaxyo laalaada
ku wareegsan yihiin. **37** Oo tobankii saldhigna saasuu u
sameeyey; oo kulligoodna isku si baa loo shubay, oo isku
qiyaas bay ahaayeen iyo isku qaab. **38** Oo wuxuu sameeyey
toban berkedood oo naxaas ah; oo berkedba waxay qaadday
afartan bad; oo berked kastaaba waxay ahayd afar dhudhun;
oo tobankii saldhigna mid kasta berked baa saarnayd. **39**
Oo saldhigyadii shanna wuxuu dhigay guriga dhankiisa
midig, shantii kalena wuxuu dhigay guriga dhankiisa bidix;
oo berkeddii weynaydna wuxuu dhigay guriga dhankiisa
midig ee xagga bari ee dhinaca koonfureed. **40** Oo Xiiraam
wuxuu wada sameeyey berkedihii, iyo majarafadihii, iyo
maddiibadihii. Oo sidaasuu Xiiraam u dhammeeyey shuqulkii
uu Boqor Sulaymaan ugu sameeyey guriga Rabbiga, **41**
kaasoo ahaa labadii tiir, iyo labadii fijaan oo taajajkii tiirarka
kor saarnaa, iyo labadii shabag oo ku dednaa labada
fijaan oo taajajkii tiirarka kor saarnaa, **42** iyo afartii boqol
oo rummaan ee labadii shabag lahaayeen, oo shabag
kastaa wuxuu lahaa laba saf oo rummaan ah si ay u
dedaan labadii fijaan ee taajajkii tiirarka kor saarnaa; **43** iyo
tobankii saldhig, iyo tobankii berkedood ee saldhigyada dul
saarnaa, **44** iyo berkeddii weynayd, iyo laba iyo tobankii
dibi ee berkedda weyn ka hooseeyey, **45** iyo dheryihii, iyo
majarafadihii, iyo maddiibadihii; oo dhammaan weelashan
gurigii Rabbiga yiil ee uu Xiiraam Boqor Sulaymaan u
sameeyey waxay ahaayeen naxaas dhalaasha. **46** Oo
boqorku wuxuu alaabtaas ku shubay Bannaankii Webi Urdun
oo dhoobada lahaa ee u dhexeeyey Sukod iyo Saaretaan.
47 Oo Sulaymaanna weelashii oo dhan ma uu miisaamin,
maxaa yeelay, aad iyo aad bay u badnaayeen; oo naxaasta
miisaankeeda lama hubin. **48** Oo Sulaymaan baa sameeyey
alaabtii guriga Rabbiga tiil oo dhan, kuwaasoo ahaa girgirihii
dahabka ahaa, iyo miiskii ay kibistii tusniinta saarnayd oo

dahabka ahaa; **49** iyo laambadihii ahaa dahabka saafiga ah
oo meesha ugu quduusan horteeda yiil, ee shanu midigta
ka tiil, shanuna bidixda, iyo ubaxyadii iyo laambadihii, iyo
birqaabyadii ee dahabka wada ahaa; **50** iyo koobabkii,
iyo alaabta laambadihii lagu safeeya, iyo maddiibadihii, iyo
malgacadihii, iyo idammadii ee dahabka saafiga ah wada
ahaa, iyo birihii albaabbada guriga hoose ee ah meesha
ugu wada quduusan iyo guriga macbudka ah albaabbadiisa
oo dhan ee dahabka wada ah. **51** Oo saasuu ku wada
dhammaaday shuqulkii uu Boqor Sulaymaan ku sameeyey
guriga Rabbiga. Oo Sulaymaanna wuxuu soo geliyey alaabtii
aabbihiis Daa'uud quduuska ka dhigay ee ahayd lacagtii, iyo
dahabkii, iyo weelashii, oo wuxuu ku riday khasnadihii guriga
Rabbiga.

8 Markaasaa Boqor Sulaymaan wuxuu Yeruusaalem isugu
soo shiriyey odayaashii reer binu Israa'iil, iyo qabiilooyinka
madaxdoodii oo dhan, oo ahaa amiirradii jilibyadii reer binu
Israa'iil inay sanduuqii axdiga Rabbiga ka soo qaadaan
magaaladii Daa'uud oo Siyoon ahayd. **2** Oo raggii reer
binu Israa'iil oo dhammu waxay u soo shireen Boqor
Sulaymaan wakhtigii iidda ah bisha toddobaad ee Eetaaniim
la yidhaahdo. **3** Oo odayaashii reer binu Israa'iil oo dhammu
way yimaadeen, markaasay wadaaddadii sanduuqii soo
qaadeen. **4** Oo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi waxay soo
qaadeen sanduuqii Rabbiga, iyo teendhadii shirka, iyo kulli
weelashii quduuska ahaa oo teendhada ku jiray oo dhan. **5**
Oo Boqor Sulaymaan iyo shirkii reer binu Israa'iil oo isaga
u soo ururay oo dhammu waxay wada joogeen sanduuqii
hortiisa, iyagoo ku allabaryaya ido iyo dibi aan la sheegi
karin ama aan farahooda la tirin karin. **6** Oo wadaaddadiina
sanduuqii axdiga Rabbiga ayay meeshiisii keeneen, oo waxay
soo geliyeen guriga qolkiisii quduuska ahaa oo ahaa meeshii
ugu wada quduusnayd, taasoo ah keruubiimta baalashooda
hoostooda. **7** Waayo, keruubiimtu baalashoodii way ku kor
fidiyeen meeshii sanduuqa, oo ku qariyeen sanduuqii iyo
ulihiisiiba. **8** Oo uluhuna aad bay u dhaadheeraayeen, sidaas
daraaddeed dabadooda waxaa laga arkay meesha quduuska
ah oo ka horraysa meesha ugu wada quduusan, laakiinse
dibadda kama ay muuqan; oo halkaasay yaallaan ilaa
maantadan. **9** Oo sanduuqiina waxba kuma jirin labadii loox
ee dhagaxa ahayd oo Muuse isagoo Xoreeb jooga ku riday,
markii Rabbigu axdiga la dhigtay reer binu Israa'iil ee ay dalkii
Masar ka soo baxeen mooyaane. **10** Oo kolkii wadaaddadii
ka soo baxeen meeshii quduuska ahayd ayaa daruurtii
ka buuxsantay gurigii Rabbiga, **11** oo sidaas daraaddeed
wadaaddadii way taagnaan kari waayeen inay adeegaan
daruurtii aawadeed; waayo, Rabbiga ammaantiisii ayaa ka
buuxsantay gurigii Rabbiga. **12** Markaasaa Sulaymaan hadlay
oo yidhi, Rabbiyow, waxaad sheegtay inaad gudcurka qarada
weyn dhex degganaanayso. **13** Hubaal waxaan kuu dhisay
guri rug kuu ah, oo ah meel aad weligaa degganaanayso. **14**
Markaasaa boqorkii soo jeestay, oo shirkii reer binu Israa'iil
oo dhan u duceeyey, shirkii reer binu Israa'iilna way wada
istaageen. **15** Markaasuu yidhi, Mahad waxaa leh Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil, oo afkiisa kula hadlay aabbahay
Daa'uud, oo gacantiisa ku oofiyey isagoo leh, **16** Tan iyo
maalintii aan dadkayga reer binu Israa'iil ka soo bixiyey dalkii
Masar, qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan kama aan
dooran magaalo guri la iiga dhiso si magacaygu halkaas
ugu jiro, laakiinse Daa'uud baan u doortay inuu dadkayga
reer binu Israa'iil u taliyo. **17** Haddaba aabbahay waxaa
qalbigiisa ku jiray inuu guri u dhiso magaca Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil. **18** Laakiinse Rabbigu wuxuu aabbahay
Daa'uud ku yidhi, Qalbigaaga waxaa ku jiray inaad guri u
dhisto magacayga aawadiis, oo taasu hadday qalbigaaga ku
jirtay waad ku hagaagsanayd. **19** Habase yeeshee adigu
guri ii dhisi maysid, laakiinse wiilkaaga kaa soo bixi doona
ayaa magacayga gurigii u dhisi doona. **20** Oo Rabbigu wuu
adkeeyey eraygiisii uu ku hadlay; waayo, meeshii aabbahay
Daa'uud anigaa fuulay, oo waxaan ku fadhiistay carshigii reer
binu Israa'iil, sidii Rabbigu ballanqaaday; oo gurigii baan u
dhisay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil magiciisa. **21** Oo
halkaasna meel baan uga sameeyey sanduuqii uu ku jiray
axdigii Rabbiga ee uu awowayaasheen la dhigtay markuu
ka soo bixiyey dalkii Masar. **22** Markaasaa Sulaymaan hor
istaagay meeshii allabariga ee Rabbiga iyadoo ay wada
joogaan shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu, oo intuu
gacmihiisii xagga samada u kala bixiyey, **23** ayuu yidhi,
Rabbiyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, Ilaah kula mid ahu
kuma jiro samada sare ama dhulka hoose toona, adoo axdiga
xajiyaa oo u naxariistaa addoommadaada hortaada ku socda
oo kugu aamina qalbigooda oo dhan. **24** Waad xajisay wixii
aad u ballanqaadday aabbahay Daa'uud oo addoonkaagii
ahaa; run ahaan afkaagaad kaga hadashay oo gacantaadana
waad ku oofisay siday maantadan tahay. **25** Haddaba sidaas
daraaddeed, Rabbiyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, xaji wixii
aad u ballanqaadday aabbahay Daa'uud oo addoonkaagii
ahaa, adoo ku leh, Hortayda laga waayi maayo nin carshiga
reer binu Israa'iil ku fadhiista, hadday carruurtaadu isjiraan,
oo ay hortayda ugu socdaan sidaad hortayda ugu socotay
oo kale. **26** Haddaba sidaas daraaddeed, Ilaaha reer binu
Israa'iilow, waan ku baryayaaye eraygaagii aad kula hadashay
aabbahay Daa'uud oo addoonkaagii ahaa ha rumoobo. **27**
Haddaba ma dhab baa in Ilaah dhulka degganaan doono?
Xataa samada iyo samada samooyinku kuma qaadi karaan,
haddaba bal gurigan aan dhisay sidee buu kuu qaadi karaa!
28 Oo weliba Rabbiyow, Ilaahayow, aqbal tukashadayda iyo
baryootankayga anoo addoonkaaga ah, oo maqal qaylada
iyo tukashada anoo addoonkaaga ahu aan maanta hortaada
ku tukanayo, **29** in indhahaagu ay habeen iyo maalinba la
jiraan gurigan oo ah meeshii aad tidhi, Magacaygu halkaasuu
ku jiri doonaa, si aad u maqashid tukashadayda anoo
addoonkaaga ah oo aan meeshan xaggeeda u soo tukanayo.
30 Bal maqal baryootankayga anoo addoonkaaga ah, iyo kan
dadkaaga reer binu Israa'iil markaannu meeshan xaggeeda
u soo tukanayno, kaas ka maqal samada oo ah meeshaad
deggan tahay, oo markaad maqashid na cafi. **31** Haddii nin
deriskiisa ku dembaabo, oo dhaar la saaro oo la dhaariyo,
oo intuu yimaado uu ku hor dhaarto meeshaada allabariga
ee gurigan taal, **32** de markaa samada ka maqal oo yeel, oo
addoommadaada xukun adigoo kii shar leh ciqaabaya si aad
xumaantii jidkiisa madaxa ugu saartid, oo aad kii xaq ahna
xaq uga dhigtid, oo aad ugu abaalguddid sida xaqnimadiisu
tahay. **33** Oo haddii dadkaaga reer binu Israa'iil cadowgoodu
uu u laayo dembigii ay kugu dembaabeen aawadiis, oo
ay soo noqdaan, oo magacaaga qirtaan, oo tukadaan, oo

gurigan kugu baryaan, **34** de markaas samada ka maqal oo dembiga dadkaaga reer binu Israa'iil ka cafi, oo iyaga ku soo celi dalkii aad awowayaashood siisay. **35** Oo hadday kugu dembaabaan, oo aad sidaas aawadeed samada uga xidho, oo roob la waayo, oo ay meeshan xaggeeda u soo tukadaan, oo magacaaga qirtaan, oo dembigoodii ka soo noqdaan markaad dhibtid, **36** de markaas samada ka maqal, oo dembiga ka cafi addoommadaada iyo dadkaaga reer binu Israa'iil, markaad bartid jidka wanaagsan ee waajibka ku ah inay ku socdaan, oo roob u soo dir dalkaaga aad dadkaaga dhaxal ahaan u siisay. **37** Oo hadday dalka ka dhacaan abaar, ama belaayo cudur ah, ama beera-engeeg, ama caariyaysi, ama ayax, ama diir, ama haddii cadowgoodu ku hareereeyo dalkooda magaalooyinkiisa, belaayo kasta iyo cudur kastaba ha ahaadee, **38** kolkaas haddii nin kastaaba amase dadka reer binu Israa'iil oo dhammu ay tukadaan oo baryootamaan oo nin kastaaba ogaado belaayada qalbigiisa ku jirta, oo uu gacmaha u soo fidiyo gurigan xaggiisa, **39** de markaas samada oo ah meeshaad deggan tahay ka maqal, oo iyaga cafi, oo yeel, oo nin walba ugu abaalgud siday jidadkiisa oo dhammu yihiin, adoo qalbigiisa og, (maxaa yeelay, adigoo keliya ayaa garta waxa binu-aadmiga oo dhan qalbiyadooda ku jira;) **40** inay kaa cabsadaan cimrigooda oo dhan intay ku nool yihiin dalkii aad awowayaashayo siisay. **41** Oo weliba shisheeyaha aan dadkaaga reer binu Israa'iil ahaynna, hadduu dal fog uga yimaado magacaaga aawadiis, **42** (waayo, waxay maqli doonaan magacaaga weyn, iyo gacantaada xoogga badan, iyo cududdaada fidsan) markuu yimaado oo uu u soo tukado gurigan xaggiisa, **43** de markaas samada oo ah meeshaad deggan tahay ka maqal, oo shisheeyaha u yeel wixii uu ku weyddiisto oo dhan, in dadka dunida jooga oo dhammu ay magacaaga ogaadaan, oo ay kaa cabsadaan sida dadkaaga reer binu Israa'iil oo kale, iyo inay ogaadaan in gurigan aan dhisay magacaaga loogu yeedho. **44** Oo hadday dadkaagu dagaal u baxaan inay la diriraan cadowgooda, oo ay maraan jidkii aad ku soo dirtay, oo ay ku baryaan oo u soo tukadaan xagga magaaladii aad dooratay iyo xagga gurigii aan magacaaga u dhisay, **45** de markaas samada ka maqal tukashadooda iyo baryootankooda, dacwaddoodana u yeel. **46** Haddii ay kugu dembaabaan, waayo, nin aan dembaabinu ma jiro, oo aad u cadhootid, oo aad markaas cadowga u gacangelisid inay la tagaan oo maxaabiis ahaan ugu kaxaystaan cadowga dalkiisii, ama ha dhowaado ama ha dheeraadee; **47** oo weliba hadday ku fikiraan dalkii maxaabiis ahaanta loogu kaxaystay, oo ay kuu soo noqdaan, oo ay kugu baryaan dalkii kuwii maxaabiisahaanta u kaxaystay, ee ay yidhaahdaan, Waannu dembaabnay, oo wax qalloocan baannu samaynay, oo si shar ah ayaannu u macaamiloonnay, **48** oo hadday kuugu soo noqdaan qalbigooda oo dhan iyo naftooda oo dhan intay joogaan dalka cadaawayaashoodii maxaabiis ahaanta u kaxaystay, oo ay ku baryaan oo u soo tukadaan xagga dalkoodii aad mar hore awowayaashood siisay, iyo xagga magaaladii aad dooratay, iyo xagga gurigii aan magacaaga u dhisay, **49** markaas tukashadooda iyo baryootankooda ka maqal samada oo ah meeshaad deggan tahay, dacwaddoodana u yeel; **50** oo cafi dadkaaga kugu dembaabay, oo ka saamax xadgudubyadooda ay kugu xadgudbeen oo dhan; oo kuwii maxaabiis ahaanta u kaxaystay raxmad geli si ay ugu naxariistaan, **51** maxaa yeelay, iyagu waa dadkaagii iyo dhaxalkaagii aad ka soo bixisay dalkii Masar iyo foornadii birta dhexdeeda; **52** oo dhegahaagu ha maqleen baryootanka addoonkaaga iyo baryootanka dadkaaga reer binu Israa'iil si aad u maqashid mar alla markay kuu qayshadaanba, **53** waayo, Sayidow, Rabbiyow, iyagaad uga soocatay dadkii dunida oo dhan inay ahaadaan dhaxalkaagii, siduu ahaa eraygaagii aad u soo dhiibtay addoonkaagii Muuse, markaad awowayaashayo ka soo bixisay dalkii Masar. **54** Oo markii Sulaymaan dhammeeyey tukashadan iyo baryootankan uu Rabbiga baryay oo dhan ayuu ka kacay meeshii Rabbiga allabariga loogu bixin jiray horteeda iyo jilbajooggii uu jilbo joogay isagoo gacmaha xagga samada u fidinaya. **55** Markaasuu istaagay oo shirkii reer binu Israa'iil oo dhan cod weyn ugu duceeyey, oo yidhi, **56** Waxaa mahad leh Rabbiga nasiyey dadkiisa reer binu Israa'iil siduu ugu ballanqaaday oo dhan, oo wixii uu u ballanqaaday oo dhan eray keliya kama baaqan ballankiisii wanaagsanaa oo dhan, ee uu ugu ballanqaaday addoonkiisii Muuse. **57** Rabbiga Ilaaheenna ahu ha inoola jiro, siduu ula jiray awowayaasheen oo kale; oo yuusan inaga tegin, oo ina dayrin; **58** si uu qalbiyadeenna xaggiisa ugu jeediyo inaynu ku soconno jidadkiisa oo dhan, oo aynu xajinno amarradiisa iyo qaynuunnadiisa iyo xukummadiisa uu awowayaasheen ku amray. **59** Oo erayadaydan aan Rabbiga hortiisa ku baryay, habeen iyo maalinba ha gaadheen Rabbiga Ilaaheenna ah, si uu u yeelo dacwaddayda anoo addoonkiisa ah iyo dacwadda dadkiisa reer binu Israa'iil, sida maalin walba laga doonayo, **60** si ay dadka dunida jooga oo dhammu u ogaadaan in Rabbigu Ilaah yahay oo aan mid kale jirin. **61** Sidaas daraaddeed qalbigiinnu ha u qummanaado Rabbiga Ilaaheenna ah, inaad qaynuunnadiisa ku socotaan oo aad amarradiisa xajisaan sida maanta oo kale. **62** Markaas boqorkii iyo reer binu Israa'iil oo dhammaantood la jira ayaa allabari Rabbiga hortiisa ku bixiyey. **63** Oo Sulaymaan qurbaannada nabaadiinada ee uu Rabbiga u bixiyey waxay ahaayeen laba iyo labaatan kun oo dibi, iyo boqol iyo labaatan kun oo ido ah. Oo sidaasay boqorkii iyo reer binu Israa'iil oo dhammuba gooni uga dhigeen gurigii Rabbiga. **64** Oo isla maalintaasuu boqorku quduus ka dhigay barxaddii ka horraysay guriga Rabbiga dhexdeeda, waayo, halkaas wuxuu ku bixiyey qurbaanka la gubo, iyo qurbaanka hadhuudhka, iyo baruurtii qurbaannada nabaadiinada; maxaa yeelay, meeshii allabariga oo naxaasta ahayd ee Rabbiga hor tiil way ku yarayd oo ma wada qaadin qurbaanka la gubo iyo qurbaanka hadhuudhka iyo baruurtii qurbaannada nabaadiinada. **65** Oo wakhtigaas Sulaymaan sidaasuu iiddii u sameeyey iyadoo ay la joogaan reer binu Israa'iil oo dhammu kuwaasoo ahaa shir weyn, oo waxay ka yimaadeen meesha Xamaad laga soo galo iyo ilaa durdurka Masar, oo Rabbiga Ilaaheenna ah hortiisa waxay ku iidayeen toddoba maalmood iyo toddoba maalmood oo isku ah afar iyo toban beri. **66** Oo maalintii siddeedaad ayuu dadkii diray, oo iyana intay boqorkii u duceeyeen ayay teendhooyinkoodii tageen iyagoo faraxsan oo qalbigoodu kaga rayraynaya wanaaggii oo dhan oo uu Rabbigu u sameeyey addoonkiisii Daa'uud iyo dadkiisii reer binu Israa'iilba.

9 Oo Sulaymaan markuu dhammeeyey dhismihii guriga
Rabbiga, iyo gurigii boqorka, iyo kulli wixii uu damacsanaa
oo uu ku faraxsanaa inuu sameeyo oo dhan, **2** ayaa
Rabbigu Sulaymaan mar labaad u muuqday, siduu markii
hore Gibecoon ugu muuqday oo kale. **3** Oo Rabbigu wuxuu
ku yidhi, Waan maqlay tukashadaadii iyo baryootankaagii
aad hortayda ku samaysay; oo quduus baan ka dhigay
gurigan aad dhistay si magacayga weligiisba halkaas loogu
daayo, oo indhahayga iyo qalbigayguna halkaasay joogi
doonaan weligood iyo weligoodba. **4** Oo adiguna haddaad
sidii aabbahaa Daa'uud oo kale hortayda ugu socotid qalbi
daacad ah iyo qummanaan, si aad u yeeshid wax alla
wixii aan kugu amray oo aad u xajisid qaynuunnadayda
iyo xukummadayda, **5** de markaasaan dhisi doonaa oo
aan weligiis waarin doonaa carshiga boqortooyadaada
ee reer binu Israa'iil u taliya sidaan ugu ballanqaaday
aabbahaa Daa'uud, markaan ku idhi, Nin carshiga dalka
Israa'iil ku fadhiista lagaa waayi maayo. **6** Laakiinse idinka
ama carruurtiinnu haddaad lasocodkayga ka leexataan oo
aydnaan dhawrin amarradayda iyo qaynuunnadayda aan
idin hor dhigay, laakiinse aad intaad tagtaan ilaahyo kale
u adeegtaan oo caabuddaan, **7** de markaasaan reer binu
Israa'iil ka gooyn doonaa dalkii aan siiyey; oo gurigan aan
magacayga aawadiis quduus uga dhigayna hortaydaan
ka tuuri doonaa, oo reer binu Israa'iilna markaas waxay
dadyowga oo dhan ku dhex noqon doonaan maahmaah iyo
halqabsi. **8** Oo in kastoo guriganu dheer yahay, haddana
mid walba oo ag maraaba wuu la yaabi doonaa, oo wuu ku
foodhyi doonaa, oo wuxuu odhan doonaa, Rabbigu muxuu
sidan uga dhigay dalkan iyo gurigan? **9** Oo waxaa lagu
jawaabi doonaa, Waxay ka tageen Rabbigii Ilaahood ahaa
oo awowayaashood ka soo bixiyey dalkii Masar, oo waxay
raaceen ilaahyo kale, wayna caabudeen oo u adeegeen, oo
sidaas daraaddeed baa Rabbigu xumaantan oo dhan ugu soo
dejiyey. **10** Oo markay dhammaadeen labaatankii sannadood
ee uu Sulaymaan labadii guri dhisayay, kuwaasoo ahaa
gurigii Rabbiga iyo gurigii boqorka, **11** ayuu Boqor Sulaymaan
Xiiraam siiyey labaatan magaalo oo ku tiil dalkii Galili. (Maxaa
yeelay, Xiiraam oo ahaa boqorkii Turos wuxuu Sulaymaan
siiyey qoryo kedar ah, iyo qoryo beroosh ah, iyo dahab, in
alla intuu doonayay.) **12** Oo Xiiraamna wuxuu Turos uga soo
kacay inuu arko magaalooyinkii Sulaymaan siiyey, kumana
uu farxin. **13** Markaasuu yidhi, Walaalkayow, magaalooyinkan
aad i siisay waa maxay? Kolkaasuu magaalooyinkii u bixiyey
dalkii Kabuul oo ilaa maantadanna waa la yidhaahdaa. **14**
Xiiraamna wuxuu boqorkii u diray boqol iyo labaatan talanti oo
dahab ah. **15** Oo sababtii uu Sulaymaan shaqaalayaashii u
doortay waxay ahayd inuu dhiso gurigii Rabbiga, iyo gurigii uu
isagu lahaa, iyo Millo, iyo derbigii Yeruusaalem, iyo Xaasoor,
iyo Megiddoo, iyo Geser. **16** Waayo, Fircoon oo ahaa boqorkii
Masar mar horuu tegey oo Geser qabsaday oo gubay, oo
wuxuu laayay dadkii reer Kancaan oo magaalada degganaa,
oo qayb ahaan ayuu u siiyey gabadhiisii Sulaymaan u
dhaxday. **17** Markaasaa Sulaymaan dhisay Geser, iyo
Beytxooroontii hoose, **18** iyo Bacalad, iyo Taamaar oo ku
dhex tiil cidladii dalka, **19** iyo magaalooyinkii wax lagu kaydin
jiray ee uu Sulaymaan lahaa oo dhan, iyo magaalooyinkii
gaadhifardoodkiisa, iyo magaalooyinkii fardooleydiisa, iyo
wixii uu Sulaymaan jeclaaday inuu ka dhisto Yeruusaalem
iyo Lubnaan, iyo dalkii uu boqorka ka ahaa oo dhan. **20** Oo
weliba dadkii ka hadhay reer Amor, iyo reer Xeed, iyo reer
Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus, oo aan reer binu Israa'iil
ahayn, **21** kuwaas farcankoodii dalka ku hadhay oo anay
reer binu Israa'iil karin inay wada baabbi'iyaan, Sulaymaan
wuxuu ka dhigtay addoommo ilaa maantadan la joogo. **22**
Laakiinse reer binu Israa'iil Sulaymaan addoommo kama
dhigan, waxayse ahaayeen raggii dagaalyahannada ahaa,
iyo midiidinnadiisii, iyo amiirradiisii, iyo saraakiishiisii, iyo
taliyayaashii gaadhifardoodkiisa, iyo fardooleydiisaba. **23**
Kuwanu waxay ahaayeen saraakiishii Sulaymaan hawshiisa
u talin jiray oo ahaa shan boqol iyo konton nin oo u taliya
dadka hawsha qabta. **24** Laakiinse gabadhii Fircoon waxay
ka soo baxday magaaladii Daa'uud, oo gashay gurigeedii
uu Sulaymaan iyada u dhisay; markaasuu haddana wuxuu
dhisay Millo. **25** Oo sannaddiiba saddex jeer ayuu Sulaymaan
meeshii allabariga oo uu Rabbiga u dhisay ku bixin jiray
qurbaanno la gubo, iyo qurbaanno nabaadiino, oo girgirihii
Rabbiga hor yiilna wuxuu ku gubi jiray foox, oo saasuu
gurigii ku dhammeeyey. **26** Markaasaa Boqor Sulaymaan
doonniyo ku sameeyey Cesyoon Geber taasoo ku taal
Eelood dhinaceeda ee ah xeebta Badda Cas ee ku taal
dalka Edom. **27** Oo Xiiraamna wuxuu doonniyihii raaciyey
addoommadiisii baxriyiinta ahaa oo badda aqoonta u lahaa,
oo waxaa wada jiray iyaga iyo addoommadii Sulaymaan. **28**
Waxayna yimaadeen Oofir, oo halkaasay Boqor Sulaymaan
uga keeneen afar boqol iyo labaatan talanti oo dahab ah.

10 Boqoraddii Shebaa markay maqashay Sulaymaan
warkiisii ku saabsanaa xagga magaca Rabbiga ayay
ugu timid inay ku imtixaanto su'aalo adadag. **2** Oo waxay
Yeruusaalem la timid dad aad u badan, iyo awr badan oo ay
ku raran yihiin uunsi, iyo dahab aad u badan, iyo dhagaxyo
qaali ah; oo markay Sulaymaan u timid wixii qalbigeeda
ku jiray oo dhan ayay kala hadashay. **3** Sulaymaanna
wuxuu uga jawaabay su'aalaheedii oo dhan; oo wax boqorka
ka qarsoonaa oo uusan u sheegin ma jirin. **4** Boqoraddii
Shebaana markay aragtay xigmaddii Sulaymaan oo dhan,
iyo gurigii uu dhisay, **5** iyo cuntadii miiskiisa, iyo fadhigii
addoommadiisa, iyo hawshii adeegayaashiisa, iyo dharkoodii,
iyo kuwiisii cabniinka siin jiray, iyo wixii uu guriga Rabbiga
ku fuuli jiray, naf dambe iyadii kuma hadhin. **6** Markaasay
boqorkii ku tidhi, Warkii aan dalkaygii ku maqlay ee ku
saabsanaa falimahaaga iyo xigmaddaadu run buu ahaa.
7 Habase yeeshee erayadaas ma aan rumaysan jeeraan
imid oo ay indhahaygu arkeen; oo weliba badhna la iima
sheegin. Xigmaddaada iyo barwaaqadaadu way ka sii badan
yihiin warkii aan maqlay. **8** Waxaa faraxsan raggaaga, oo
waxaa faraxsan addoommadaadan had iyo goorba hortaada
taagan oo xigmaddaadana maqla. **9** Waxaa mahad leh
Rabbiga Ilaahaaga ah oo kugu farxay inuu kugu fadhiisiyo
carshiga reer binu Israa'iil. Rabbigu weligiisba wuu jeclaaday
reer binu Israa'iil, oo sidaas aawadeed ayuu boqor kaaga
dhigay inaad samaysid xukun iyo caddaalad. **10** Markaasay
boqorkii siisay boqol iyo labaatan talanti oo dahab ah, iyo
uunsi faro badan, iyo dhagaxyo qaali ah; uma iman uunsi
dambe oo u badan sidii kii boqoradda Shebaa ay siisay

Boqor Sulaymaan. **11** Oo Xiiraam doonniyihiisii Oofir dahab
ka keenay, waxay kaloo Oofir ka keeneen geedo almuug ah
oo badan, iyo dhagaxyo qaali ah. **12** Oo boqorkiina geedihii
almuugga ahaa ayuu tiirar uga dhigay gurigii Rabbiga, iyo
gurigii boqorka, oo wuxuu kaloo nimankii gabayaaga ahaa
uga sameeyey kataarado iyo shareerado; oo ilaa maantadan
la joogo geedo almuug ah oo kuwaas oo kale ah ma iman,
lamana arkin. **13** Oo Boqor Sulaymaanna wuxuu boqoraddii
Shebaa siiyey wax alla wixii ay doonaysay oo dhan oo ay
weyddiisatay, oo ayan ku jirin wixii uu Sulaymaan u siiyey
sharafta boqornimadiisa, markaasay noqotay oo dalkeedii
tagtay iyadii iyo addoommadeediiba. **14** Haddaba dahabkii
sannad kasta Sulaymaan u iman jiray miisaankiisu wuxuu
ahaa lix boqol iyo lix iyo lixdan talanti oo dahab ah, **15**
oo intaasuna kuma jirin wixii ay keeni jireen geddisleyda
iyo baayacmushtariyaasha, iyo boqorradii dalka Carabta
oo dhan, iyo taliyayaashii waddanka. **16** Markaasaa Boqor
Sulaymaan wuxuu sameeyey laba boqol oo gaashaan
waaweyn oo dahab la tumay ah; oo gaashaan weynba waxaa
galay lix boqol oo sheqel oo dahab ah. **17** Oo haddana
wuxuu kaloo sameeyey saddex boqol oo gaashaan oo yaryar
oo dahab la tumay ah, oo gaashaan yarba waxaa galay
saddex mina oo dahab ah, markaasaa boqorku iyagii dhigay
gurigii ku yiil kaynta Lubnaan. **18** Oo weliba boqorku wuxuu
kaloo sameeyey carshi weyn oo foolmaroodi ah, oo wuxuu
ku dahaadhay dahabkii ugu fiicnaa. **19** Carshigu wuxuu
lahaa jaranjaro lix tallaabo ah, oo carshiga xaggiisa sare ee
dambena way wareegsanayd; oo kursiga meeshiisa lagu
fadhiisto labadeeda dhinacba waxay lahayd meelo xusullada
la saarto, oo meelaha xusullada la saartana dhinacooda
waxaa taagnaa laba libaax. **20** Oo jaranjaradii lixdeedii
tallaabo labadooda dhinac waxaa ka taagnaa laba iyo toban
libaax; oo boqortooyana saas oo kale looguma samayn.
21 Oo Boqor Sulaymaan weelashiisii wax lagu cabbi jiray
oo dhammu waxay wada ahaayeen dahab; gurigii kaynta
Lubnaan weelashiisii oo dhammuna waxay wada ahaayeen
dahab saafi ah, oo midna lagama samayn lacag, waayo,
wakhtigii Sulaymaan lacag waxba qiimo ma lahayn. **22** Maxaa
yeelay, boqorku wuxuu badda ku lahaa doonniyo Tarshiish u
dhoofa oo ay la jiraan Xiiraam doonniyihiisa; oo saddexdii
sannadoodba mar bay doonniyihii Tarshiish iman jireen, oo
waxay keeni jireen dahab, iyo lacag, iyo foolmaroodi, iyo
daayeerro, iyo daa'uusyo. **23** Sidaasuu Boqor Sulaymaan
xagga maalka iyo xagga xigmaddaba ugaga hor maray
boqorradii dunida oo dhan. **24** Oo dunida oo dhammuna
waxay doondooneen Sulaymaan inay arkaan oo ay maqlaan
xigmaddii Ilaah qalbigiisa geliyey. **25** Oo nin waluba wuxuu
sannad kasta u keeni jiray hadiyaddiis oo ay ka mid yihiin
weelal lacag ah, iyo weelal dahab ah, iyo dhar, iyo hub, iyo
uunsi, iyo fardo, iyo baqlo. **26** Sulaymaanna wuxuu ururs aday
gaadhifardood iyo rag fardooley ah; oo wuxuu lahaa kun
iyo afar boqol oo gaadhifaras, iyo laba iyo toban kun oo
nin oo fardooley ah, oo wuxuu fadhiisiyey magaalooyinkii
gaadhifardoodka, oo qaarna boqorkay Yeruusaalem la
joogeen. **27** Oo boqorku wuxuu lacag Yeruusaalem kaga
dhigay sida dhagaxyo oo kale, oo geedo kedar ahna wuxuu
u soo badiyey oo ka dhigay sida geedaha darayga ah oo
dhulka hoose ka baxa oo kale. **28** Fardihii Sulaymaan
haystayna waxaa laga keenay dalka Masar, oo boqorka
baayacmushtariyaashiisii ayaa raxan raxan u soo kaxeeyey,
iyagoo raxanba iib gaar ah siiyey. **29** Oo gaadhifaras wuxuu
Masar kaga soo bixi jiray lix boqol oo sheqel oo lacag ah,
farasna boqol iyo konton sheqel; oo saasoo kalay ugu wada
keeni jireen boqorradii reer Xeed oo dhan iyo boqorradii reer
Suuriyaba.

11 Oo Boqor Sulaymaan wuxuu jeclaaday naago badan
oo qalaad, oo aan gabadhii Fircoon ahayn, naagahaas
oo ahaa reer Moo'aab, iyo reer Cammoon, iyo reer Edom, iyo
reer Siidoon, iyo reer Xeed. **2** Oo quruumahaasuna waxay
ahaayeen kuwii Rabbigu reer binu Israa'iil ku yidhi, Idinku ha
dhex gelina, iyana yaanay idin soo dhex gelin, waayo, hubaal
qalbiyadiinna waxay u jeedinayaan xagga ilaahyadooda;
oo Sulaymaan kuwaasuu caashaq u qabtay. **3** Oo wuxuu
lahaa toddoba boqol oo naagood oo marwooyin ah, iyo
saddex boqol oo naagood oo addoommo ah; oo naagihiisiina
qalbigiisii way sii jeediyeen. **4** Oo markii Sulaymaan gaboobay
ayaa naagihiisii qalbigiisii u jeediyeen ilaahyo kale xaggood;
oo qalbigiisuna kuma qummanayn xagga Rabbiga Ilaahiisa
ahaa sidii qalbigii aabbihiis Daa'uud ahaa oo kale. **5** Waayo,
Sulaymaan wuxuu raacay Cashtored oo ahayd ilaahaddii reer
Siidoon, iyo Milkom oo ahaa karaahiyadii ay reer Cammoon
caabudi jireen. **6** Oo Sulaymaan wuxuu sameeyey wax
Rabbiga hortiisa shar ku ah, oo dhammaantiis ma uu raacin
Rabbiga sidii aabbihii Daa'uud. **7** Markaasaa Sulaymaan
wuxuu meel sare uga dhisay buurtii Yeruusaalem ku hor tiil
Kemoosh oo ahaa karaahiyadii reer Moo'aab, iyo Molokh
oo ahaa karaahiyadii reer Cammoon. **8** Oo sidaasuu ugu
wada sameeyey naagihiisii qalaadaa oo dhan kuwaasoo
uunsi u shidi jiray, allabarina u bixin jiray ilaahyadooda. **9**
Oo Rabbigu Sulaymaan buu u cadhooday, maxaa yeelay,
qalbigiisii ayaa ka jeestay Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil
ah, oo isaga labada jeer u muuqday, **10** oo ku amray wax
ku saabsan waxan kuwaasoo ah inuusan raacin ilaahyo
kale; laakiinse isagu ma uu xajin wixii Rabbigu ku amray. **11**
Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu Sulaymaan ku yidhi,
Waxan aad samaysay aawadiis ayaan boqortooyada kaaga
xoogayaa, oo waxaan siinayaa addoonkaaga, maxaa yeelay,
ma aadan xajin axdigaygii iyo qaynuunnadaydii aan kugu
amray. **12** Habase yeeshee, intaad nooshahay saas yeeli
maayo, aabbahaa Daa'uud aawadiis; laakiinse waxaan ka
xoogayaa wiilkaaga. **13** Oo weliba boqortooyada oo dhan
ka wada xoogi maayo, laakiinse qabiil ayaan wiilkaaga
siinayaa, addoonkayga Daa'uud aawadiis iyo Yeruusaalem
oo aan doortay aawadeed. **14** Markaasaa Rabbigu wuxuu
Sulaymaan ku kiciyey cadow, kaasoo ahaa Hadad oo
reer Edom ahaa, oo ka soo farcamay boqorka Edom. **15**
Markii Daa'uud Edom joogay, oo Yoo'aab oo ahaa sirkaalkii
ciidankuna halkaas u tegey inuu soo aaso dadkii la laayay,
kuwaasoo ahaa wixii lab ahaa ee uu Edom ku wada laayay oo
dhan; **16** (waayo, Yoo'aab iyo reer binu Israa'iil oo dhammu
halkaasay iska joogeen intii lix bilood ah, ilaa uu wada jaray
wixii lab ahaa ee Edom joogay oo dhan;) **17** waxaa cararay
Hadad iyo dhawr reer Edom ah oo ahaa addoommadii
aabbihiis inay tagaan dalka Masar, oo Hadadna kolkaas
weli inan yar buu ahaa. **18** Oo waxay ka ambabbexeen

Midyaan, oo Faaraan tageen; oo rag bay Faaraan ka sii
kaxaysteen, oo waxay yimaadeen dalkii Masar, kolkaasay
u tageen Fircoon oo ahaa boqorkii Masar, oo isna wuxuu
siiyey guri, cuntona joogtuu uga dhigay, dhulna wuu siiyey.
19 Hadadna raallinimo weyn buu ka helay Fircoon, oo xataa
wuxuu u guuriyey naagtiisii walaasheed, taasoo la dhalatay
boqoraddii Taxfenees. **20** Oo Taxfenees walaasheed waxay
isagii u dhashay wiilkiisii Genubad, kaasoo ay Taxfenees
guriga Fircoon kaga gudhisay, oo Genubad guriga Fircoon
ayuu joogi jiray, isagoo la jooga Fircoon wiilashiisa. **21**
Oo markii Hadad Masar ku maqlay in Daa'uud dhintay oo
la seexday awowayaashiis, Yoo'aab oo sirkaalkii ciidanka
ahaana dhintay ayuu Fircoon ku yidhi, I sii daa aan dalkaygii
tagee. **22** Markaasaa Fircoon ku yidhi, War intaad ila joogtay
maxaad iga weyday oo aad u doonaysaa inaad dalkaagii
tagto? Isna wuxuu ugu jawaabay, Waxba; laakiinse i sii daa
aan tagee. **23** Oo Ilaah haddana wuxuu ku kiciyey cadow
kale, oo kaasuna wuxuu ahaa Resoon ina Elyaadaac kaasoo
ka cararay sayidkiisii Hadadceser oo boqorkii Soobaah ahaa.
24 Oo rag buu soo urursaday, guutona sirkaal buu u noqday
markii Daa'uud kuwii Soobaah laayay; oo Dimishaq bay
tageen oo halkaasay iska degeen oo Dimishaq wax ku
xukumeen. **25** Oo wakhtigii Sulaymaan noolaa oo dhan
cadow buu u ahaa reer binu Israa'iil, oo waxaa kaloo
wehliyey belaayadii Hadad ku sameeyey; oo intuu reer binu
Israa'iil u karaahsaday ayuu Suuriya boqor u noqday. **26**
Oo waxaa kaloo jiray Yaaraabcaam ina Nebaad oo ahaa
reer Efraad oo Sereedaah degganaa, kaasu wuxuu ahaa
Sulaymaan addoonkiisa, oo hooyadiis magaceeda waxaa
la odhan jiray Seruucaah, waxayna ahayd naag carmal
ah, oo isna gacantuu boqorka u qaaday. **27** Tanu waxa
weeye sababtii uu boqorkii gacanta ugu qaaday: Sulaymaan
wuxuu dhisay Millo, oo uu hagaajiyey dildillaacii magaaladii
aabbihiis Daa'uud. **28** Oo ninkii Yaaraabcaamna wuxuu
ahaa nin xoog leh; markaasaa Sulaymaan wuxuu arkay in
ninka dhallintayaru yahay nin aad u shaqeeya, kolkaasuu
madax uga dhigay hawshii reer Yuusuf oo dhan. **29** Oo
waagaas waxay noqotay, markii Yaaraabcaam Yeruusaalem
ka tegey, inuu Nebi Axiiyaah oo ahaa reer Shiiloh isagii jidka
ka helay, oo Axiiyaahna dhar cusub buu qabay, oo labadooda
keliya ayaa berrin joogay. **30** Markaasaa Axiiyaah qabsaday
dharkii cusbaa oo uu qabay, oo wuxuu u kala jeexjeexay laba
iyo toban meelood. **31** Kolkaasuu Yaaraabcaam ku yidhi,
Toban meelood qaado, waayo, Rabbiga Ilaaha reer binu
Israa'iil ah wuxuu leeyahay, Boqortooyada waan ka xoogayaa
Sulaymaan, oo toban qabiil ayaan ku siinayaa, **32** (laakiinse
qabiil isagaa u haysanaya addoonkaygii Daa'uud aawadiis,
iyo Yeruusaalem oo ah magaaladii aan qabiilooyinka reer
binu Israa'iil oo dhan ka doortay aawadeed;) **33** maxaa
yeelay, way i dayriyeen, oo waxay caabudeen Cashtored
oo ilaahaddii reer Siidoon ah, iyo Kemoosh oo ah ilaahii
reer Moo'aab, iyo Milkom oo ah ilaahii reer Cammoon;
oo jidadkaygiina kuma ay socon, inay sameeyaan waxa
hortayda ku qumman, iyo inay dhawraan qaynuunnadayda
iyo xukummadayda, sidii aabbihiis Daa'uud yeeli jiray oo kale.
34 Habase yeeshee boqortooyada oo dhan ka wada qaadi
maayo; laakiinse cimrigiisa oo dhan amiir baan ka dhigayaa
addoonkaygii Daa'uud oo aan doortay aawadiis, maxaa
yeelay, wuxuu dhawray amarradaydii iyo qaynuunnadaydii.
35 Laakiinse boqortooyada waxaan ka qaadayaa wiilkiisa
oo adigaan ku siinayaa toban qabiil. **36** Oo wiilkiisana
waxaan siinayaa qabiil keliya in addoonkaygii Daa'uud
had iyo goorba hortayda laambad ku haysto Yeruusaalem
dhexdeeda, taasoo ah magaaladii aan u doortay inaan
magacayga halkaas dhigo. **37** Oo waan ku qaadan doonaa,
oo waxaad boqor u ahaan doontaa siday naftaadu doonayso,
oo dalka Israa'iilna boqor baad ka noqon doontaa. **38**
Oo haddaad maqasho waxa aan kugu amro oo dhan,
oo aad jidadkaygana ku socotid, oo aad samaysid waxa
hortayda ku qumman, oo aad dhawrtid qaynuunnadayda
iyo amarradayda, sidii addoonkaygii Daa'uud yeeli jiray
oo kale, ayaan kula jiri doonaa, oo waxaan kuu dhisi
doonaa reer ammaan ah, sidii aan Daa'uud ugu dhisay
oo kale, oo weliba dalka Israa'iilna adigaan ku siinayaa.
39 Oo taas aawadeed Daa'uud farcankiisa waan dhibayaa
laakiinse dhibka ku waarin maayo. **40** Sidaas daraaddeed
Sulaymaan wuxuu damcay inuu Yaaraabcaam dilo; laakiinse
Yaaraabcaam wuu kacay, oo wuxuu u cararay dalka Masar,
oo u tegey Shiishaq oo ahaa boqorkii Masar, oo tan iyo markii
Sulaymaan geeriyooday ayuu dalka Masar iska joogay. **41**
Haddaba Sulaymaan falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo
dhan, iyo xigmaddiisiiba, sow kuma qorna kitaabkii falimaha
Sulaymaan? **42** Oo wakhtigii Sulaymaan reer binu Israa'iil oo
dhan Yeruusaalem boqorka ugu ahaa wuxuu ahaa afartan
sannadood. **43** Markaasaa Sulaymaan dhintay oo la seexday
awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay magaaladii aabbihiis
Daa'uud; oo wiilkiisii Rexabcaam ayaa meeshiisii boqor ka
noqday.

12 Markaasaa Rexabcaam wuxuu tegey Shekem, maxaa
yeelay, reer binu Israa'iil oo dhammu waxay yimaadeen
Shekem inay isaga ku soo boqraan. **2** Oo markii Yaaraabcaam
ina Nebaad taas maqlay ayaa Yaaraabcaam iyo shirkii
reer binu Israa'iil oo dhammu u yimaadeen, **3** (waayo,
Yaaraabcaam wuxuu weli joogay dalkii Masar oo uu Boqor
Sulaymaan kaga cararay, oo Yaaraabcaamna wuxuu iska
joogay dalka Masar, laakiinse waa loo cid diray oo loo
yeedhay;) markaasay Rexabcaam la hadleen oo waxay
ku yidhaahdeen, **4** War aabbahaa harqood daran buu na
saaray; haddaba noo fududee hawshii aabbahaa oo adkayd
iyo harqoodkiisii cuslaa oo uu na saaray, annana waannu
kuu adeegaynaa. **5** Markaasuu ku yidhi, Bal intii saddex
maalmood ah iga maqnaada, dabadeedna igu soo noqda.
Markaasaa dadkii ka tegey. **6** Markaasaa Boqor Rexabcaam
la tashaday odayaashii aabbihiis Sulaymaan intuu noolaa hor
joogi jiray, oo wuxuu ku yidhi, War maxaad igula talinaysaan
oo aan dadkan jawaab ugu celiyaa? **7** Oo intay la hadleen
ayay ku yidhaahdeen, Maanta haddaad doonayso inaad
dadkan addoon u ahaatid oo aad u adeegtid, haddaba
u jawaab oo waxaad kula hadashaa erayo wanaagsan,
oo markaasay weligood addoommo kuu ahaanayaan. **8**
Laakiinse wuu ka tegey taladii odayaashu kula taliyeen, oo
haddana wuxuu la arrinsaday raggii dhallinyarada ahaa oo
isaga la koray ee hortiisa joogay. **9** Oo wuxuu iyagii ku yidhi,
War maxaad igula talinaysaan oo aan jawaab ugu celinnaa
dadkan ila hadlay oo igu yidhi, War harqoodkii aabbahaa na

saaray noo fududee? **10** Markaasay raggii dhallintayaraa oo
isaga la koray la hadleen, oo waxay ku yidhaahdeen, La
hadal dadkii kula hadlay oo kugu yidhi, Aabbahaa harqood
daran buu na saaray ee adigu noo fududee. Oo waxaad ku
tidhaahdaa, Faryaradaydu waa ka sii dhumuc weyn tahay
aabbahay dhexdiisa. **11** Haddaba meeshii aabbahay harqood
culus idinka saaray, anna culays baan idiinku sii darayaa; oo
aabbahay wuxuu idinku edbin jiray shaabuugyo, laakiinse
anigu waxaan idinku edbinayaa hangarallayaal. **12** Sidaas
daraaddeed Yaaraabcaam iyo dadkii oo dhammuba maalintii
saddexaad ayay Rexabcaam u yimaadeen siduu boqorku
hore ugu amray markuu ku yidhi, Maalinta saddexaad igu
soo noqda. **13** Markaasaa boqorkii ka tegey taladii ragga
odayaasha ahaa, oo dadkiina si qallafsan ayuu ugu jawaabay,
14 oo wuxuu kula hadlay taladii raggii dhallintayaraa, oo ku
yidhi, Aabbahay harqood culus buu idin saaray, laakiinse
anna culays kalaan idiinku sii darayaa; aabbahay wuxuu
idinku edbin jiray shaabuugyo, laakiinse anigu waxaan
idinku edbinayaa hangarallayaal. **15** Sidaas daraaddeed
boqorkii dadkii ma uu dhegaysan; waayo, taasu waxay ahayd
wax Rabbiga xaggiisa ka yimid, si uu u adkeeyo eraygiisii
Rabbigu kula hadlay Yaaraabcaam ina Nebaad oo uu ugu
soo dhiibay Axiiyaah kii reer Shiiloh. **16** Oo dadkii Israa'iil oo
dhammuna markay arkeen inaan boqorku dhegaysan ayaa
dadkii waxay boqorkii ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen,
Bal maxaan qayb ku leennahay Daa'uud? Dhaxalna kuma
lihin ina Yesay. Haddaba dadkii Israa'iilow, teendhooyinkiinnii
taga. Oo Daa'uudow, bal eeg, reerkaagii waa kuu kaas.
Markaasay dadkii Israa'iil tageen teendhooyinkoodii. **17**
Laakiinse Rexabcaam wuxuu boqor u ahaa intii reer binu
Israa'iil ahayd ee degganayd magaalooyinka reer Yahuudah.
18 Markaasaa Boqor Rexabcaam wuxuu diray Adoraam
oo cashuurta u sarreeyey, oo dadkii Israa'iil oo dhammu
dhagax bay la dhaceen, wuuna dhintay. Markaasaa Boqor
Rexabcaam ku degdegay inuu fuulo gaadhifaraskiisii si uu
Yeruusaalem ugu cararo. **19** Sidaasay dadkii Israa'iil ugu
caasiyoobeen Daa'uud reerkiisii ilaa maantadan la joogo.
20 Oo markii dadkii Israa'iil maqleen in Yaaraabcaam soo
noqday ayay u cid direen oo shirkii ugu yeedheen, oo waxay
ka dhigteen boqor u taliya dadkii Israa'iil oo dhan; oo reerkii
Daa'uudna nin qudha ma raacin, qabiilkii reer Yahuudah
mooyaane. **21** Oo Rexabcaamna markuu Yeruusaalem
tegey wuxuu reer Yahuudah oo dhan iyo qabiilkii reer
Benyaamiin ka soo shiriyey boqol iyo siddeetan kun oo
rag la doortay oo dagaalyahan ahaa, si ay dadkii Israa'iil
ula diriraan oo ay boqortooyadii mar kale ugu soo celiyaan
Rexabcaam ina Sulaymaan. **22** Laakiinse Shemacyaah
oo nin Ilaah ahaa waxaa u yimid eraygii Ilaah oo leh, **23**
La hadal Rexabcaam ina Sulaymaan oo reer Yahuudah
boqorka u ah, iyo reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin, iyo
dadka intiisa kale oo dhanba, oo waxaad ku tidhaahdaa, **24**
Rabbigu wuxuu leeyahay, Waa inaydnaan kor u bixin oo
aydnaan walaalihiin dadka Israa'iilna la diririn. Nin waluba
gurigiisii ha ku noqdo, waayo, waxanu aniguu iga yimid.
Sidaas aawadeed way maqleen Eraygii Rabbiga, oo intay
noqdeen ayay iska tageen sidii erayga Rabbigu ahaa. **25**
Markaasaa Yaaraabcaam wuxuu dhisay Shekem oo ku
taal dalka buuraha leh oo reer Efrayim, halkaasuuna iska
degay, oo haddana halkaas wuu ka tegey oo wuxuu dhisay
Fenuu'eel. **26** Markaasaa Yaaraabcaam wuxuu qalbiga iska
yidhi, Haddaba boqortooyadu waxay u noqon doontaa reerkii
Daa'uud; **27** oo haddii dadkanu Yeruusaalem tagaan inay
Rabbiga allabaryo ugu bixiyaan, de markaas qalbigoodu
wuxuu u noqon doonaa sayidkoodii, kaasoo ah Rexabcaam
ee boqor u ah reer Yahuudah, oo markaasay i dili doonaan,
waxayna u noqon doonaan Rexabcaam ee ah boqorka reer
Yahuudah. **28** Markaasaa boqorkii tashaday, oo wuxuu
sameeyey laba weylood oo dahab ah, oo wuxuu dadkii ku
yidhi, Dadkii Israa'iilow, aad bay idiinku dhib badan tahay
inaad Yeruusaalem tagtaan, haddaba bal eega ilaahyadiinnii
idinka keenay dalkii Masar. **29** Oo labadii weylood middood
wuxuu dhigay Beytel, tii kalena wuxuu dhigay Daan. **30**
Haddaba taasu waxay noqotay dembi, maxaa yeelay, dadkii
waxay u tegi jireen inay middood caabudaan xataa ilaa
Daan. **31** Oo wuxuu kaloo sameeyey guryo meelo sarsare
ah, oo wuxuu wadaaddo ka dhex doortay dadkii aan reer
Laawi ahayn oo dhan. **32** Oo haddana Yaaraabcaam
wuxuu sameeyey iid u eg tii reer Yahuudah oo ahayd bisha
siddeedaad maalinteeda shan iyo tobnaad, oo wuxuu u baxay
meeshii allabariga; sidaasuu Beytel ku sameeyey isagoo
allabari u bixinaya weylihii uu sameeyey; oo wadaaddadii
meelaha sarsare ee uu doortayna wuxuu geeyey Beytel. **33**
Oo meeshii allabariga ee uu Beytel ka sameeyeyna wuxuu u
baxay bishii siddeedaad maalinteedii shan iyo tobnaad oo
taasuna waxay ahayd bishii uu qalbigiisa ka tashaday; oo iid
buu u sameeyey dadkii Israa'iil, oo meeshii allabariguu ugu
baxay inuu foox shido.

13 Markaasaa waxaa Yahuudah ka yimid nin Ilaah oo
Eraygii Rabbiga ku yimid Beytel; oo Yaaraabcaamna
wuxuu ag taagnaa meeshii allabariga inuu foox shido
aawadeed. **2** Markaasuu wax ka gees ah meeshii allabariga
ku qayliyey sidii Rabbigu ku amray, oo wuxuu yidhi, Meeshii
allabarigay, meeshii allabarigay, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Reer Daa'uud waxaa u dhalan doona wiil magiciisa la
yidhaahdo Yoosiyaah, oo isna dushaada wuxuu ku qali
doonaa wadaaddada meelaha sarsare ee dushaada fooxa
ku shida, oo waxaa dushaada lagu gubi doonaa dad lafihiis.
3 Oo isla maalintaasba calaamad buu tusay oo wuxuu yidhi,
Tanu waa calaamaddii Rabbigu ku hadlay: Bal ogaada,
meesha allabarigu way kala dillaaci doontaa oo dambaska
saaranuna wuu soo daadan doonaa. **4** Oo markii boqorkii
maqlay hadalkii ninka Ilaah uu ku qayliyey ee ka geesta
ahaa meeshii allabariga oo Beytel ku tiil ayuu Yaaraabcaam
gacanta ka soo fidiyey meeshii allabariga oo wuxuu yidhi, War
ninka qabta. Oo gacantii uu isaga ku fidiyeyna way qallashay,
mar dambena wuu soo laabi kari waayay. **5** Oo meeshii
allabariguna way kala dillaacday, oo dambaskiina wuu ka
soo daatay meeshii allabariga, sidii calaamaddii uu ninka
Ilaah bixiyey ee Rabbigu ku amray. **6** Markaasaa boqorkii
ugu jawaabay ninkii Ilaah, Haddaba Rabbiga Ilaahaaga
ah raallinimo iiga bari, oo ii ducee in gacantaydu ii soo
noqoto aawadeed. Markaasaa ninkii Ilaah Rabbiga baryay, oo
boqorkiina gacantiisii way u soo noqotay, oo waxay u noqotay
sidii ay markii hore ahayd. **7** Dabadeedna boqorkii wuxuu
ninkii Ilaah ku yidhi, Kaalay, guriga ii raac, oo isqabooji, oo

anna waan kuu abaalgudayaa. **8** Kolkaasaa ninkii Ilaah
wuxuu boqorkii ku yidhi, Xataa haddaad gurigaaga badhkiis i
siinayso ku raaci maayo, oo innaba kibisna ku cuni maayo,
biyona ka cabbi maayo meeshan; **9** waayo, Erayga Rabbiga
ayaa saas igu amray, oo yidhi, Waa inaadan kibis cunin,
biyona cabbin, waana inaadan dib u sii qaadin jidkii aad soo
martay. **10** Oo sidaas daraaddeed jid kaluu maray, dib umana
uu sii qaadin jidkii uu Beytel u soo maray. **11** Waagaas
waxaa Beytel degganaa nebi duq ah, oo wiilashiisii midkood
baa u yimid oo u soo sheegay kulli shuqulladii ninka Ilaah
maalintaas Beytel ku sameeyey; oo erayadii uu boqorka kula
hadlayna aabbahood way u soo sheegeen. **12** Markaasaa
aabbahood ku yidhi, Jidkee buu qaaday? Oo wiilashiisuna
way arkeen jidkii ninkii Ilaah oo Yahuudah ka yimid qaaday.
13 Markaasuu wiilashiisii ku yidhi, War dameerka ii kooreeya.
Dameerkiina way u kooreeyeen oo isna wuu fuulay. **14** Oo
ninkii Ilaah wuu daba galay, oo helay isagoo geed hoos
fadhiya; kolkaasuu ku yidhi, War ma waxaad tahay ninkii
Ilaah oo Yahuudah ka yimid? Isna wuxuu yidhi, Haah, waan
ahay. **15** Markaasuu ku yidhi, Kaalay oo gurigaygii ii raac aad
kibis soo cuntide. **16** Isna wuxuu yidhi, Kari maayo inaan kula
noqdo iyo inaan gurigaaga galo toona. Halkan innaba kibis
kugula cuni maayo, biyona kugula cabbi maayo. **17** Waayo,
erayga Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waa inaadan meeshaas
kibis ku cunin, biyona ka cabbin, jidkii aad soo martayna dib
ha u sii qaadin. **18** Isna wuxuu ku yidhi, War anba waxaan
ahay nebi kula mid ah, oo malaa'ig baa Eraygii Rabbiga
igula hadashay oo igu tidhi, Isaga soo celi oo gurigaaga
keen inuu kibis cuno oo biyo cabbo. Laakiinse been buu u
sheegay. **19** Sidaas daraaddeed wuu la noqday, oo gurigiisii
buu kibis ka cunay, biyona ka cabbay. **20** Markaasaa intay
miiska wada fadhiyeen uu eraygii Rabbigu u yimid nebigii
soo celiyey. **21** Wuuna ku qayliyey ninkii Ilaah oo Yahuudah
ka yimid, oo ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Caasi baad
ku noqotay Rabbiga, mana aadan xajin amarkii Rabbiga
Ilaahaaga ahu kugu amray, **22** laakiinse waad soo noqotay
oo kibis baad ku cuntay, biyona waad ku cabtay meeshii
uu kugu yidhi, Kibis ha ku cunin, biyona ha ku cabbin.
Sidaas daraaddeed meydkaagu gaadhi maayo xabaashii
awowayaashaa. **23** Oo markuu kibis cunay oo biyo cabbay
dabadeed ayuu dameerkiisii u kooreeyey nebigii uu soo
celiyey. **24** Oo markuu ka tegey ayaa libaax jidkii kaga hor
yimid, wuuna dilay isagii; oo meydkiisiina waxaa lagu tuuray
jidka dhexdiisa, oo dameerkiina wuu ag taagnaa; libaaxiina
wuxuu dhinac taagnaa meydka. **25** Oo bal eeg, dad baa
soo ag maray, oo waxay arkeen meydka jidka lagu tuuray
iyo libaaxa meydka agtiisa taagan; oo waxay yimaadeen
magaaladii nebiga duqa ahu degganaa, markaasay dadkii
u sheegeen. **26** Oo nebigii isaga jidka ka soo celiyey
markuu taas maqlay ayuu yidhi, Waa ninkii Ilaah oo ku
caasiyoobay Rabbiga; oo sidaas daraaddeed ayuu Rabbigu
isaga ugu gacan gashay libaaxa dildillaacsaday oo dilay,
taasuna waa sidii uu ahaa erayguu Rabbigu kula hadlay. **27**
Markaasuu wiilashiisii la hadlay oo ku yidhi, War dameerka ii
kooreeya. Oo iyana way u kooreeyeen. **28** Kolkaasuu tegey
oo wuxuu helay meydkiisii oo jidka dhex yaal, iyo dameerkii
iyo libaaxii oo meydka ag taagan; libaaxiina meydkii ma
cunin, dameerkiina ma dildillaacsan. **29** Oo nebigiina wuxuu
qaaday meydkii ninkii Ilaah, oo kor saaray dameerkii, wuuna
soo celiyey. Markaasuu yimid magaaladii nebigii duqa ahaa
inuu halkaas ku aaso oo ugu baroorto. **30** Oo xabaashiisii uu
isagu lahaa ayuu meydkiisii geliyey, wayna u baroorteen, oo
yidhaahdeen, Hoognay, walaalkayow! **31** Oo markuu aasay
dabadeed ayuu wiilashiisii la hadlay oo ku yidhi, Markaan
dhinto igu xabaala xabaashii ninkii Ilaah lagu xabaalay, oo
lafahayga lafihiisa ag dhiga. **32** Waayo, hadalkii uu amarkii
Rabbiga ku qayliyey ee ka geesta ahaa meesha allabariga
oo Beytel ku taal, iyo kulli guryaha meelaha sarsare oo ku
yaal magaalooyinka reer Samaariya, hubaal wuu ahaan
doonaa. **33** Oo waxyaalahaas dabadood Yaaraabcaam
kama uu noqon jidkiisii sharka ahaa, laakiinse wuxuu dadkii
oo dhan ka doortay wadaaddo meelaha sarsare; oo mid
kasta oo doonayayba wuu daahiriyey inay jiraan wadaaddo
meelaha sarsare. **34** Oo taasuna dembi bay u noqotay reer
Yaaraabcaam iyo xataa inay gooyso oo dhulka ka baabbi'iso.

14 Oo waagaas ayaa Abiiyaah oo ahaa ina Yaaraabcaam
bukooday. **2** Markaasaa Yaaraabcaam wuxuu
bilcantiisii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, kac oo isbeddel,
oo yaan lagu aqoon inaad tahay bilcantii Yaaraabcaam; oo
waxaad tagtaa Shiiloh, waayo, halkaas waxaa jooga Nebi
Axiiyaah oo ii sheegay inaan dadkan boqor u ahaanayo. **3** Oo
waxaad qaaddaa toban xabbadood oo kibis ah, iyo buskuddo,
iyo ubbo malab ah, oo isaga u tag; oo wuxuu kuu sheegi
doonaa waxa wiilka ku dhici doona. **4** Oo Yaaraabcaam
bilcantiisiina sidaasay yeeshay, oo waxay u kacday Shiiloh
oo gurigii Axiiyaah bay timid. Haddaba Axiiyaah waxba
ma arki karin, waayo, indhihiisii waxay la dhaceen dugow
aawadiis. **5** Markaasaa Rabbigu wuxuu Axiiyaah ku yidhi,
Bal eeg, Yaaraabcaam bilcantiisii ayaa kuugu imanaysa inay
ku weyddiiso wax ku saabsan wiilkeeda, maxaa yeelay, isagu
wuu bukaa; haddaba iyada saas iyo saas ku dheh; waayo,
markay kuu timaado waxay iska dhigaysaa naag kale. **6**
Oo markii Axiiyaah maqlay sanqadhii cagaheeda, markii ay
albaabka soo gashay ayuu ku yidhi, Soo gal, Yaaraabcaam
bilcantiisay, maxaadse isaga dhigaysaa mid kale? Waayo,
waxaa la iigu soo kaa dhiibay war xun. **7** Haddaba tag, oo
Yaaraabcaam waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Anigu dadka oo dhan waan
kaa sara mariyey, oo waxaan amiir kaaga dhigay dadkaygii
Israa'iil, **8** oo boqortooyadiina intaan reerkii Daa'uud ka
soo xoogay ayaan ku siiyey, oo weliba ma aadan ahaan
sidii addoonkaygii Daa'uud, kii amarradaydii xajiyey, oo
qalbigiisa oo dhanna igu raacay inuu sameeyo wixii hortayda
ku qummanaa oo keliya, **9** laakiinse waxaad samaysay
shar ka sii badan kii intii kaa horraysay oo dhan, oo waxaad
samaysatay ilaahyo kale iyo sanamyo la shubay, waanad iga
xanaajisay, oo waxaad igu tuurtay gadaashaada. **10** Sidaas
daraaddeed, bal ogow, shar baan ku soo dejin doonaa reer
Yaaraabcaam, oo Yaaraabcaam waxaan ka baabbi'in doonaa
wiil kasta, ha ahaado mid kasta oo dalka Israa'iil ku dhex
xidhan ama mid kasta oo ku dhex furan, oo reer Yaaraabcaam
oo dhanna waan xaaqi doonaa ilaa uu wada baabbo'o sida
digo dibadda loogu xaaqo. **11** Oo Yaaraabcaam dadkiisa kii
magaalada kaga dhinta waxaa cuni doona eeyaha, oo kii
duurka kaga dhintana waxaa cuni doona haadka samada,

waayo, Rabbigu saasuu ku hadlay. **12** Haddaba kac, oo gurigaaga tag, oo mar alla markay cagahaagu magaalada galaan ayuu wiilkii dhiman doonaa. **13** Oo dadka dalka Israa'iil oo dhan ayaa u barooran doona oo aasi doona, waayo, dadka Yaaraabcaam oo dhan isaga keliya ayaa xabaasha gelaya, maxaa yeelay, reer Yaaraabcaam isaga keliya ayaa laga helay wax ku wanaagsan xagga Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. **14** Oo weliba Rabbigu wuxuu sara kicin doonaa boqor u taliya dadkii Israa'iil, oo kaasuna maalintaas wuxuu baabbi'in doonaa reer Yaaraabcaam, laakiinse taasu waa goorma? Waa haddeer. **15** Waayo, Rabbigu wuxuu dadkii Israa'iil u layn doonaa sida cawsduur biyo ugu ruxmado, oo dadkii Israa'iil wuu ka rujin doonaa dalkan wanaagsan oo uu siiyey awowayaashood, oo wuxuu ku firdhin doonaa Webiga shishadiisa, maxaa yeelay, waxay samaysteen geedihii Asheeraah, oo Rabbigana saasay uga xanaajiyeen. **16** Oo Rabbigu wuxuu dadka dalka Israa'iil u sii daynayaa dembiyadii Yaaraabcaam dembaabay oo uu dadka dalka Israa'iilna dembaajiyey aawadood. **17** Markaasay Yaaraabcaam bilcantiisii kacday oo tagtay, oo waxay timid Tirsaah; oo markay guriga iriddiisii soo gaadhay ayaa wiilkii dhintay. **18** Oo dadkii dalka Israa'iil oo dhammu way aaseen, wayna u wada baroorteen siduu ahaa eraygii Rabbigu ku hadlay ee uu nebigii ahaa addoonkiisii Axiiyaah u soo dhiibay. **19** Oo Yaaraabcaam falimihiisii kale ee ku saabsanaa siduu u diriray, iyo siduu u talin jiray, waxay ku qoran yihiin kitaabka taariikhda boqorradii dalka Israa'iil. **20** Oo Yaaraabcaamna wuxuu talinayay laba iyo labaatan sannadood; markaasuu dhintay oo awowayaashiis la seexday, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii Naadaab. **21** Oo Rexabcaam ina Sulaymaanna boqor buu ka ahaa dalka Yahuudah. Oo markuu Rexabcaam boqor noqday wuxuu jiray kow iyo afartan sannadood, oo toddoba iyo toban sannadood ayuu boqor ku ahaa Yeruusaalem oo ahayd magaaladii Rabbigu ka doortay qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan inuu magiciisa halkaas dhigo. Oo hooyadiis magaceeduna wuxuu ahaa Nacamaah tii reer Cammoon. **22** Oo reer Yahuudahna waxay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, oo waxay Rabbiga kaga hinaasiyeen dembiyadoodii ay galeen oo ka badnaa kuwii ay awowayaashood galeen. **23** Waayo, waxay buur kasta oo dheer dusheed iyo geed kasta oo dheer oo doog ah hoostiis ka dhisteen meelo sarsare, iyo tiirar, iyo geedo Asheeraah. **24** Oo weliba dalka waxaa joogay makhnuudyo, oo waxay u wada sameeyeen sidii kulli karaahiyadii ay samayn jireen quruumihii Rabbigu ka eryay reer binu Israa'iil hortooda. **25** Oo sannaddii shanaad oo Boqor Rexabcaam ayaa Shiishaq oo boqorkii Masar ahaa Yeruusaalem ku kacay, **26** oo wuxuu qaatay khasnadihii guriga Rabbiga iyo khasnadihii guriga boqorka, oo dhammaantood wuu wada qaatay; oo wuxuu kaloo wada qaatay gaashaammadii dahabka ahaa oo Sulaymaan sameeyey. **27** Oo Boqor Rexabcaam ayaa meeshoodii ka sameeyey gaashaammo naxaas ah, oo wuxuu u dhiibay saraakiishii waardiyayaashii albaabkii guriga boqorka dhawri jiray. **28** Oo mar alla markii boqorku gurigii Rabbiga galo ayay waardiyayaashu gaashaammada qaadi jireen, oo haddana waxay ku soo celin jireen qolkii waardiyayaasha. **29** Haddaba Rexabcaam falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? **30** Oo Rexabcaam iyo Yaaraabcaamna dagaal baa ka dhexayn jiray had iyo goorba. **31** Oo Rexabcaamna wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagula aasay awowayaashiis magaaladii Daa'uud; oo hooyadiis magaceeduna wuxuu ahaa Nacamaah tii reer Cammoon. Oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Abiiyaam.

15 Haddaba sannaddii siddeed iyo tobnaad ee Boqor Yaaraabcaam ina Nebaad ayaa Abiiyaam boqor ka noqday dalka Yahuudah. **2** Oo saddex sannadood ayuu boqor ku ahaa Yeruusaalem, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Macakaah ina Abiishaaloom. **3** Oo isna wuxuu sameeyey dembiyadii uu aabbihiis samayn jiray isaga hortiis oo dhan, oo qalbigiisuna Rabbiga Ilaahiisa ah uguma qummanayn sidii qalbigii awowgiis Daa'uud oo kale. **4** Habase yeeshee Daa'uud daraaddiis ayaa Rabbiga Ilaahiis ahu Yeruusaalem ka dhex siiyey laambad inuu isaga dabadiis wiilkiisa dhiso iyo inuu Yeruusaalem adkeeyo aawadeed, **5** maxaa yeelay, Daa'uud wuxuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa, oo cimrigiisii oo dhanna kama uu leexan wax kasta oo uu ku amray, xaalkii Uuriyaah kii reer Xeed oo keliya mooyaane. **6** Oo Rexabcaam iyo Yaaraabcaamna dagaal baa ka dhexeeyey cimrigiisii oo dhanba. **7** Oo Abiiyaam falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? Oo Abiiyaam iyo Yaaraabcaamna dagaal baa ka dhexeeyey. **8** Oo Abiiyaam wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay magaaladii Daa'uud; oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Aasaa. **9** Oo boqorkii dalka Israa'iil oo Yaaraabcaam ahaa sannaddiisii labaatanaad ayaa Aasaa boqor ka noqday dalka Yahuudah. **10** Oo wuxuu Yeruusaalem boqor ka ahaa kow iyo afartan sannadood; oo hooyadiisna magaceedu wuxuu ahaa Macakaah ina Abiishaaloom. **11** Oo Aasaa wuxuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa sidii uu awowgiis Daa'uud yeelay oo kale. **12** Oo makhnuudyadiina dalka wuu ka eryay, sanamyadii aabbihiis sameeyey oo dhanna wuu wada fogeeyey. **13** Macakaah oo hooyadiis ahaydna boqoradnimadii wuu ka dejiyey, maxaa yeelay, waxay sanam karaahiya ah u samaysay geed Asheeraah, oo Aasaa sanamkeedii wuu jebiyey, wuxuuna ku gubay durdurka Qidroon agtiisa. **14** Laakiinse meelihii sarsare lama baabbi'in; habase yeeshee Aasaa qalbigiisu waa ku qummanaa Rabbiga hortiisa cimrigiisii oo dhanba. **15** Oo gurigii Rabbigana wuxuu soo geliyey alaabtii aabbihiis quduuska ka dhigay iyo alaabtii uu isaga qudhiisu quduuska ka dhigay, waxayna ahayd lacag iyo dahab iyo weelal. **16** Oo cimrigoodii oo dhanna dagaal baa ka dhexeeyey Aasaa iyo Bacshaa oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil. **17** Oo Bacshaa oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil ayaa dalka Yahuudah ku kacay, oo wuxuu dhisay Raamaah, inuusan qofna u oggolaan inuu ka baxo ama u galo Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah. **18** Markaasaa Aasaa qaaday kulli lacagtii iyo dahabkii ku hadhay khasnadihii guriga Rabbiga iyo khasnadihii guriga boqorka oo dhan, oo wuxuu u dhiibay addoommadiisa, oo Boqor Aasaa wuxuu iyagii u diray Benhadad ina Tabrimmoon oo ahaa ina Xesyoon, oo dalka Suuriya boqorka u ahaa oo

Dimishaq degganaa, oo wuxuu ku yidhi, **19** Aniga iyo adiga
axdi baa inoo dhexeeya, oo aabbahay iyo aabbahaana wuu
u dhexayn jiray; haddaba bal eeg, waxaan kuu soo diray
hadiyad lacag iyo dahab ah, saas aawadeed tag oo jebi
axdiga aad la leedahay boqorka dalka Israa'iil oo Bacshaa
ah, ha iga tagee. **20** Markaasaa Benhadad dhegaystay
hadalkii Boqor Aasaa, oo saraakiishii ciidammadiisa ayuu
u diray magaalooyinkii dalka Israa'iil, oo waxay dagaal ku
dhufteen Ciyoon, iyo Daan, iyo Aabeel Beytmacakaah, iyo
Kinnered oo dhan, iyo dalkii reer Naftaali oo dhan. **21** Kolkii
Bacshaa taas maqlay wuu ka tegey Raamaah dhisiddeedii,
oo wuxuu degay Tirsaah. **22** Markaasaa Boqor Aasaa wuxuu
dalka Yahuudah oo dhan gaadhsiiyey naado ogeysiis ah, oo
ninna lagama reebin; oo waxay wada qaadeen dhagxantii iyo
alwaaxdii Raamaah ee uu Bacshaa ku dhisayay, kolkaasaa
Boqor Aasaa wuxuu ku dhisay Gebac oo ku taal dalka reer
Benyaamiin iyo Misfaah. **23** Haddaba Aasaa falimihiisa
kale, iyo xooggiisii oo dhan, iyo wixii uu sameeyey oo
dhan, iyo magaalooyinkii uu dhisay oo dhammuba sow
kuma qorna kitaabka taariikhda boqorradii dalka Yahuudah?
Laakiinse markuu gaboobay wuxuu ka bukooday cagaha. **24**
Markaasaa Aasaa dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo
waxaa awowayaashiis lagula aasay magaaladii awowgiis
Daa'uud; oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii
Yehooshaafaad **25** Oo Naadaab oo ahaa ina Yaaraabcaam
boqor buu ka noqday dalka Israa'iil sannaddii labaad oo
Aasaa boqorkii dalka Yahuudah; oo wuxuu dalka Israa'iil
boqor ka ahaa laba sannadood. **26** Oo isna wuxuu sameeyey
wixii Rabbiga hortiisa shar ku ahaa, oo wuxuu ku socday
jidkii aabbihiis, iyo dembigiisa uu dadkii Israa'iil dembaajiyey.
27 Oo waxaa shirqoolay Bacshaa ina Axiiyaah oo ahaa
reer Isaakaar, oo Bacshaa isaguu ku dilay Gibbetoon tan
ay reer Falastiin lahaayeen, waayo, Naadaab iyo dadkii
dalka Israa'iil oo dhammuba waxay weerarayeen Gibbetoon.
28 Oo isaga Bacshaa wuxuu dilay oo meeshiisii boqor ka
noqday sannaddii saddexaad ee Aasaa oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah. **29** Oo haddiiba markuu boqor noqday ayuu
wada laayay reerkii Yaaraabcaam oo dhan, oo Yaaraabcaam
uma uu dayn qof keliya oo neefsada, laakiinse wuu wada
baabbi'iyey, sidii uu ahaa eraygii Rabbigu u soo dhiibay
addoonkiisii Axiiyaah kii reer Shiiloh; **30** waayo, waxay saas
u noqotay Yaaraabcaam dembiyadiisii uu dembaabay, oo uu
dadkii Israa'iilna dembaajiyey, iyo xanaaqii uu ka xanaajiyey
Rabbiga ah Ilaaha dalka Israa'iil. **31** Haddaba Naadaab
falimihiisii kale, iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba sow
kuma qorna kitaabka taariikhda boqorrada dalka Israa'iil? **32**
Cimrigood oo dhan dagaal baa ka dhexeeyey Aasaa iyo
Bacshaa oo boqor ka ahaa dalka Israa'iil. **33** Oo boqorkii
dalka Yahuudah oo Aasaa ahaa sannaddiisii saddexaad
ayaa Bacshaa ina Axiiyaah boqor dalka Israa'iil ugu noqday
Tirsaah, oo wuxuu boqor ahaa afar iyo labaatan sannadood.
34 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku
ah, oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis Yaaraabcaam, iyo
dembigiisii uu dadkii Israa'iilna dembaajiyey.

16 Markaas waxaa Yeehuu ina Xanaanii u yimid Eraygii
Rabbiga oo ka gees ah Bacshaa, oo leh, **2** Ciiddaan kaa
sara mariyey, oo waxaan kaa dhigay amiir u taliya dadkayga
Israa'iil, oo adna waxaad ku socotay jidkii Yaaraabcaam,
oo dadkaygii Israa'iilna waad dembaajisay, oo waxaad ka
dhigtay inay dembiyadoodii igaga xanaajiyaan, **3** sidaas
daraaddeed bal eeg, Bacshaa iyo reerkiisa oo dhanba
waan wada baabbi'inayaa, oo reerkaagana waxaan ka
dhigayaa sidii reerkii Yaaraabcaam ina Nebaad oo kale. **4**
Oo dadka Bacshaa kii magaalada kaga dhinta waxaa cuni
doona eeyaha, oo kii duurka kaga dhintana waxaa cuni
doona haadka samada. **5** Haddaba Bacshaa falimihiisii
kale, iyo wixii uu sameeyey, iyo xooggiisii oo dhammu sow
kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? **6**
Markaasaa Bacshaa dhintay oo la seexday awowayaashiis,
oo waxaa lagu aasay Tirsaah, oo meeshiisiina waxaa
boqor ka noqday wiilkiisii Eelaah. **7** Haddana waxaa Nebi
Yeehuu ina Xanaanii u yimid Eraygii Rabbiga oo ka gees ah
Bacshaa iyo reerkiisaba, sababtuna waxay ahayd sharkii uu
Rabbiga hortiisa ku sameeyey oo dhan ee uu Rabbiga kaga
xanaajiyey shuqulkii gacmihiisa, markuu la mid noqday reer
Yaaraabcaam, iyo diliddii uu dilay aawadeed. **8** Oo Aasaa oo
ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii lix iyo labaatanaad
ayaa Eelaah oo ahaa ina Bacshaa dalka Israa'iil boqor ugu
noqday Tirsaah, oo wuxuu boqor ahaa laba sannadood. **9**
Oo addoonkiisii Simrii oo sirkaal u ahaa gaadhifardoodkiisa
badhkood ayaa isaga shirqoolay. Haddaba wuxuu joogay
Tirsaah isagoo khamri ku cabbaya guriga Arsaa oo madax u
ahaa reerkiisii Tirsaah ku yiil; **10** oo waxaa u soo galay Simrii,
markaasuu wax ku dhuftay, oo dilay isagii, waxayna ahayd
Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii toddoba
iyo labaatanaad, oo meeshiisiina isagaa boqor ka noqday.
11 Isla markuu boqor noqday ee uu carshigiisii ku fadhiistay
wuxuu wada laayay reerkii Bacshaa oo dhan; oo ugama uu
reebin dadkii qaraabadiisa ahaa ama saaxiibbadiis toona
xataa wiil yar oo keliya. **12** Oo Simrii saasuu u baabbi'iyey
reerkii Bacshaa oo dhan, oo waxay noqotay sidii Eraygii
Rabbiga ee Bacshaa ka geesta ahaa ee Nebi Yeehuu ku
hadlay, **13** sababtuna waxay ahayd dembiyadii Bacshaa iyo
dembiyadii wiilkiisii Eelaah oo dhan ee ay dembaabeen ee ay
dadkii Israa'iilna dembaajiyeen ee ay Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil kaga xanaajiyeen falimahoodii aan waxtarka
lahayn. **14** Haddaba Eelaah falimihiisii kale, iyo wixii uu
sameeyey oo dhammuba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda
boqorradii dalka Israa'iil? **15** Oo Aasaa oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudah sannaddiisii toddoba iyo labaatanaad ayaa Simrii
intii toddoba maalmood ah boqor ku ahaa Tirsaah. Haddaba
dadkii waxay iyagoo ka gees ah ag degeen Gibbetoon oo
ay reer Falastiin lahaayeen. **16** Oo dadkii magaalada ag
degay waxay maqleen oo lagu yidhi, Simrii shirqool buu
sameeyey oo boqorkiina wuu dilay. Sidaas daraaddeed
dadkii dalka Israa'iil oo dhammu waxay maalintaas xerada
dhexdeeda dalka Israa'iil boqor uga dhigeen Coomrii oo ahaa
sirkaalkii ciidanka. **17** Oo Coomrii wuxuu ka kacay Gibbetoon
isagoo ay dadkii Israa'iil oo dhammu la socdaan, markaasay
Tirsaah hareereeyeen. **18** Markii Simrii arkay in magaaladii
la qabsaday ayuu galay qalcaddii gurigii boqorka, kolkaasuu
gurigii boqorka isku gubay, wuuna u dhintay **19** dembiyadiisii
uu dembaabay markuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa shar
ku ahaa, oo uu ku socday jidkii Yaaraabcaam, iyo dembigii uu
sameeyey ee uu dadkii Israa'iilna dembaajiyey. **20** Haddaba
Simrii falimihiisii kale iyo fallaagowgiisii uu sameeyeyba sow

kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil?
21 Markaasaa dadkii dalka Israa'iil laba meelood u kala
qaybsamay; dadkii badhkiis wuxuu raacay Tibnii oo ahaa ina
Giinad, oo boqor bay ka dhigteen; badhkii kalena wuxuu
raacay Coomrii. **22** Laakiinse dadkii Coomrii raacay waxay ka
adkaadeen dadkii raacay Tibnii ina Giinad. Markaasaa Tibnii
dhintay, Coomriina boqor buu noqday. **23** Oo Aasaa oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii kow iyo soddonaad
ayaa Coomrii dalka Israa'iil boqor ka noqday, oo wuxuu
boqor ahaa laba iyo toban sannadood oo Tirsaah wuxuu
boqor ka ahaa lix sannadood. **24** Oo Shemer ayuu buurtii
Samaariya kaga iibsaday laba talanti oo lacag ah; markaasuu
buurta dusheedii magaalo ka dhisay, oo magaaladii uu dhisay
magaceediina wuxuu u bixiyey Samaariya, oo wuxuu ku
magacaabay ninkii Shemer ahaa ee buurta lahaa. **25** Oo
Coomriina wuxuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa shar ku
ahaa, oo wuxuu ku kacay shar ka sii daran sharkii kuwii
isaga ka horreeyey oo dhan. **26** Oo wuxuu ku socday jidkii
Yaaraabcaam ina Nebaad oo dhan, iyo dembiyadii uu dadkii
Israa'iil dembaajiyey ee ay Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil kaga xanaajiyeen falimahoodii aan waxtarka lahayn.
27 Haddaba Coomrii falimihiisii kale ee uu sameeyey, iyo
xooggiisii uu muujiyeyba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda
boqorradii dalka Israa'iil? **28** Markaasaa Coomrii dhintay oo
la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay Samaariya;
oo wiilkiisii Axaab ayaa meeshiisii boqor ka noqday. **29**
Oo Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii
siddeed iyo soddonaad ayaa Axaab oo ahaa ina Coomrii
dalka Israa'iil boqor ka noqday, oo wuxuu dalka Israa'iil
Samaariya boqor ugu ahaa laba iyo labaatan sannadood. **30**
Oo Axaab oo ahaa ina Coomrii wuxuu sameeyey wixii shar
ku ahaa Rabbiga hortiisa oo ka sii daran sharkii kuwii isaga
ka horreeyey oo dhan. **31** Markaas sidii iyadoo la sahlan
isaga inuu sameeyo dembiyadii Yaaraabcaam ina Nebaad,
wuxuu guursaday Yesebeel oo ahayd ina Etbacal boqorkii
reer Siidoon, wuuna tegey oo u adeegay oo caabuday
Bacal. **32** Oo Bacal aawadiis wuxuu meel allabari uga dhisay
gurigii Bacal ee uu hore uga dhex dhisay Samaariya. **33**
Oo haddana Axaab wuxuu sameeyey geed Asheeraah, oo
Axaab haddana wuu ka sii xanaajiyey Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil si ka sii daran boqorradii dalka Israa'iil ee
isaga ka horreeyey oo dhan. **34** Oo wakhtigiisii Yerixoo
waxaa dhisay nin reer Beytel ah oo magiciisa la odhan jiray
Xii'eel; oo markuu aasaaskeedii dhigay waxaa ka dhintay
wiilkiisii curadka ahaa oo Abiiraam ahaa, markuu irdaheedii
taagayna waxaa ka dhintay wiilkiisii yaraa oo Seguub ahaa,
oo waxay noqotay sidii eraygii Rabbigu kula hadlay Yashuuca
ina Nuun.

17 Oo Eliiyaah oo ahaa reer Tishbii, oo ka mid ahaa
kuwii Gilecaad degganaa ayaa Axaab ku yidhi,
Waxaan Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil ee aan hortiisa
taaganahay noloshiisa ugu dhaartay inaan dharab iyo
roob midna sannadahan la arki doonin, sidaan leeyahay
mooyaane. **2** Markaasaa haddana waxaa isagii u yimid
Eraygii Rabbiga oo leh, **3** Halkan ka tag, oo u leexo xagga
bari, oo waxaad ku ag dhuumataa durdurka Keriid ee ku
hor yaal Webi Urdun. **4** Oo waxaad ka cabbi doontaa
durdurka, oo tukayaashana waan ku amray inay halkaas
kugu quudiyaan. **5** Sidaas daraaddeed wuu tegey, oo wuxuu
yeelay sidii erayga Rabbigu ku yidhi, waayo, wuu tegey oo
ag joogi jiray durdurka Keriid ee ku hor yaal Webi Urdun. **6**
Oo tukayaasha ayaa subaxdii u keeni jiray kibis iyo hilib,
fiidkiina kibis iyo hilib, oo biyona durdurkuu ka cabbi jiray. **7**
Oo in yar dabadeed ayaa durdurkii iska engegay, maxaa
yeelay, dalku roob ma lahayn. **8** Markaasaa waxaa isagii
u yimid Eraygii Rabbiga oo leh, **9** Kac oo waxaad tagtaa
Sarefta oo ay reer Siidoon leeyihiin, oo halkaas iska deg;
oo bal eeg, naag carmal ah oo halkaas joogta waxaan ku
amray inay ku quudiso. **10** Sidaas daraaddeed wuu kacay,
oo wuxuu tegey Sarefta, oo markuu magaaladii iriddeedii
yimid waxaa halkaas joogtay naag carmal ah oo xaabo
guranaysa; oo intuu u yeedhay ayuu ku yidhi iyadii, Waan ku
baryayaaye, wuxoogaa biyo ah weel iigu keen aan cabbee.
11 Oo markay u sii socotay inay u keento ayuu u yeedhay
oo ku yidhi, Waan ku baryayaaye waxaad gacanta iigu soo
qaaddaa in yar oo kibis ah. **12** Iyana waxay tidhi, Waxaan
Rabbiga Ilaahaaga ah noloshiisa ugu dhaartay inaanan kibis
haysan innaba, laakiinse waxaan haystaa sacab muggiis
oo jidhiidh ah oo weel ku jira, iyo in yar oo saliid ah oo
kusad ku jirta, oo bal eeg, laba qori baan u guranayaa si
aan intaan gurigayga galo ugu diyaariyo aniga iyo wiilkayga,
dabadeedna aan cunno oo aan dhimannee. **13** Markaasaa
Eliiyaah ku yidhi iyadii, Ha cabsane tag oo yeel sidaad tidhi,
laakiinse marka hore ii soo samee in yar oo kibis ah oo ii
keen, dabadeedna u samee adiga iyo wiilkaaga. **14** Waayo,
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Weelka
jidhiidha ahu idlaan maayo, kusadda saliidda ahuna idin gabi
mayso ilaa maalinta Rabbigu dhulka roob ku soo daayo.
15 Markaasay tagtay oo waxay yeeshay sidii Eliiyaah ku
yidhi, oo iyadii iyo isagii iyo reerkeediiba maalmo badan
bay wax cunayeen. **16** Oo weelkii jidhiidha ahaa ma uu
idlaan, kusaddii saliidda ahaydna ma ay gabin, oo waxay
ahaatay siduu ahaa eraygii Rabbigu u soo dhiibay Eliiyaah.
17 Oo waxyaalahaas dabadood ayaa naagtii guriga lahayd
wiilkeedii bukooday, oo xataa neef keliyahu kuma hadhin,
maxaa yeelay, bukaankiisu aad buu u xumaa. **18** Markaasay
Eliiyaah ku tidhi, War nin yahow Ilaah, maxaa inoo dhexeeya?
War ma waxaad iigu timid inaad dembigayga i soo xusuusisid
oo aad wiilkayga dishid? **19** Markaasuu ku yidhi, Naa bal
wiilkaaga ii keen. Oo intuu isagii ka qaaday xabadkeedii
ayuu kor ula baxay qowladdii uu isagu degganaa, oo wuxuu
saaray sariirtiisii. **20** Markaasuu Rabbiga u qayshaday, oo ku
yidhi, Rabbiyow, Ilaahayow, naagta carmalka ah oo aan la
degganahay ma shar baad ku soo dejisay intaad wiilkeedii
dishay? **21** Oo saddex jeer ayuu wiilka korkiisii isku kala
bixiyey, oo intuu Rabbiga u qayshaday ayuu yidhi, Rabbiyow,
Ilaahayow, waan ku baryayaaye, wiilkan naftiisii mar kale
ha ku soo noqoto. **22** Markaasaa Rabbigu dhegaystay
Eliiyaah codkiisii, oo yarka naftiisii mar kalay ku soo noqotay,
wuuna soo noolaaday. **23** Dabadeedna Eliiyaah yarkii buu
soo qaaday, oo intuu qowladdii ka soo dejiyey ayuu gurigii
keenay, oo u dhiibay hooyadiis; wuxuuna Eliiyaah iyadii ku
yidhi, Bal eeg, wiilkaagii waa nool yahaye. **24** Markaasaa
naagtii waxay Eliiyaah ku tidhi, Haatan waan garanayaa

inaad tahay nin Ilaah, iyo inuu run yahay erayga Ilaah oo afkaaga ku jira.

18 Oo wakhti dheer dabadiis waxay noqotay in sannaddii saddexaad eraygii Rabbigu Eliiyaah u yimid oo uu ku yidhi, Tag oo Axaab istus, oo anna roob baan dhulka ku soo daynayaa. **2** Markaasaa Eliiyaah wuxuu u tegey inuu Axaab istuso. Oo abaartuna aad bay ugu xumayd Samaariya. **3** Markaasaa Axaab wuxuu u yeedhay Cobadyaah oo shuqulkii guriga u sarreeyey. (Haddaba Cobadyaah Rabbiga aad buu uga cabsan jiray, **4** waayo, markay Yesebeel baabbi'isay nebiyadii Rabbiga ayaa Cobadyaah kaxeeyey boqol nebi, oo kontonba god buu ku qariyey, oo wuxuu ku quudin jiray kibis iyo biyo.) **5** Markaasaa Axaab wuxuu Cobadyaah ku yidhi, Bal tag, oo dalka oo dhan dhex mar, ilaa ilaha biyaha oo dhan, iyo durdurrada oo dhan, waaba intaasoo aynu daaq helnaa, si aynu fardaha iyo baqlaha u noolayno, oo ayan cuudka oo dhammu nooga dhammaan. **6** Sidaas daraaddeed dhulkii way qaybsadeen inay soo wada dhex maraan; Axaab keligiis dhan buu u sahamiyey, Cobadyaahna dhankii kaluu keligiis u sahamiyey. **7** Oo bal eeg, Cobadyaah intuu jidkii sii socday ayaa waxaa ka hor yimid Eliiyaah; oo wuu aqooday, markaasuu wejiga dhulka saaray, oo wuxuu yidhi, Eliiyaahow sayidkaygiiyow, ma adigii baa? **8** Markaasuu ugu jawaabay, Haah, waa anigii; haddaba tag oo sayidkaagii waxaad ku tidhaahdaa, War Eliiyaah halkanuu joogaa. **9** Markaasuu wuxuu ku yidhi isagii, War maxaan ku dembaabay, oo aad u doonaysaa anoo addoonkaaga ah inaad Axaab ii gacangeliso inuu i dilo aawadeed? **10** Rabbiga Ilaahaaga ah noloshiisaan ku dhaartaye inaan la arag quruun iyo boqortooyo uusan sayidkaygu cid u dirin si uu kaaga goobo; oo markay yidhaahdeen, Halkan ma joogo, ayuu boqortooyo kasta iyo quruun kastaba dhaariyey inay ku waayeen. **11** Oo imminka waxaad leedahay, Tag, oo sayidkaagii u sheeg in Eliiyaah halkan joogo. **12** Oo bal eeg waxay noqon doontaa markaan kaa tago in Ruuxa Rabbigu kuu qaadi doona meel aanan aqoon, oo sidaas daraaddeed markaan Axaab u tago oo kuu soo sheego, oo uu ku waayo aniguu i dilayaa; laakiinse anigoo addoonkaaga ah Rabbiga waan ka cabsan jiray tan iyo dhallinyaranimadaydii. **13** Oo sayidkaygiiyow, miyaan laguu sheegin wixii aan sameeyey markii Yesebeel laysay nebiyadii Rabbiga, iyo sidaan u qariyey boqol nin oo Rabbiga nebiyadiisii ah, oo aan kontonba god geliyey, oo aan kibis iyo biyo ku quudiyey? **14** Oo hadda waxaad igu leedahay, Tag oo sayidkaagii u sheeg in Eliiyaah halkan joogo; oo isna wuu i dilayaa. **15** Markaasaa Eliiyaah wuxuu ku yidhi isagii, Waxaan ku dhaartay Rabbiga ciidammada ee aan hor taagnahay noloshiisa inaan xaqiiqa maanta isaga isu muujinayo. **16** Sidaas daraaddeed Cobadyaah wuxuu u tegey inuu Axaab la kulmo, wuuna u soo sheegay; markaasaa Axaab u tegey inuu Eliiyaah la kulmo. **17** Oo markuu Axaab arkay Eliiyaah ayuu ku yidhi, War ma adigii baa kii dadkii Israa'iil dhibayayow? **18** Markaasuu u jawaabay, oo ku yidhi, Anigu dadkii Israa'iil ma aanan dhibin, laakiinse waxaa dhibay adiga iyo reerka aabbahaa, waayo, waxaad ka tagteen amarradii Rabbiga, oo weliba waxaad raacday Bacaliim. **19** Haddaba sidaas daraaddeed u cid dir, oo dadkii Israa'iil oo dhan, iyo Bacal nebiyadiisa ah afarta boqol iyo konton, iyo geedihii Asheeraah nebiyadooda ah afar boqol oo miiska Yesebeel wax ka cuna, kulli ku soo wada ururi Buur Karmel. **20** Sidaas daraaddeed Axaab wuxuu u cid diray dadkii Israa'iil oo dhan, oo nebiyadiina wuxuu ku soo wada ururiyey Buur Karmel. **21** Markaasaa Eliiyaah u soo dhowaaday dadkii oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, War ilaa goormaad laba ra'yi u dhexaynaysaan? War haddii Rabbigu Ilaah yahay isaga raaca, laakiinse haddii Bacal Ilaah yahay isaga raaca. Oo dadkiina isagii xataa eray keliya uguma jawaabin. **22** Markaasaa Eliiyaah wuxuu haddana dadkii ku yidhi, Anigoo keliya ayaa ka hadhay nebiyadii Rabbiga, laakiinse Bacal nebiyadiisu waa afar boqol iyo konton nin. **23** Haddaba bal laba dibi ha naloo keeno, oo iyagu dibi ha doorteen, oo ha jarjareen, oo qoryaha ha dul saareen, oo innaba dab yay hoosta ka gelin; oo anna dibiga kalaan qalayaa, oo qoryahaan dul saarayaa, oo innaba dab hoosta ka gelin maayo. **24** Oo markaas idinku u yeedha magaca ilaahiinna, oo anna waxaan u yeedhanayaa magaca Rabbiga; oo markaas Ilaahii dab ku soo jawaabaa ha ahaado Ilaah. Markaasaa dadkii oo dhammu jawaabeen oo waxay yidhaahdeen, Kaasu waa hadal wanaagsan. **25** Markaasaa Eliiyaah wuxuu nebiyadii Bacal ku yidhi, Bal idinku dibi doorta oo marka hore qala, dabse hoosta ha ka gelinina, oo idinku waad badan tihiine marka hore u yeedha magaca ilaahiinna. **26** Markaasay qaateen dibigii la siiyey, wayna qaleen, oo aroortii ilaa duhurkii ayay u yeedhanayeen magicii Bacal, oo waxay lahaayeen, Bacalow, na maqal! Laakiinse cod iyo wax iyaga u jawaabay toona ma jirin. Oo meeshii allabariga oo la dhisay hareeraheeda ayay boodboodayeen. **27** Oo waxay duhurkii noqotay inuu Eliiyaah iyagii ku majaajilooday oo ku yidhi, War aad u qayliya; waayo, waa ilaah, oo mindhaa wuu isla tashanayaa, ama gees buu u leexday, ama socdaal buu ku maqan yahay, ama mindhaa wuu iska hurdaa oo waa in la toosiyaa. **28** Markaasay aad u qayliyeen, oo sidii caadadoodu ahayd waxay isku jareen mindiyo iyo eebooyin ilamaa dhiig ka soo burqaday. **29** Oo markii hadhkii la dhaafay ayay sidii nebi wax sii sheegayeen ilaa wakhtigii la bixin jiray allabarigii fiidnimada, laakiinse cod iyo wax u jawaaba iyo wax ka dan leh midna ma jirin. **30** Markaasaa Eliiyaah wuxuu dadkii oo dhan ku yidhi, Haddaba ii soo dhowaada; kolkaasaa dadkii oo dhammu u soo dhowaadeen, dabadeedna meeshii allabariga ee Rabbiga ee la dumiyey ayuu hagaajiyey. **31** Oo wuxuu Eliiyaah soo qaaday laba iyo toban dhagax oo ka dhigan intii qabiilooyinkii wiilashii Yacquub tiradoodu ahayd, kaasoo eraygii Rabbigu u yimid oo ku yidhi, Magacaagu wuxuu ahaan doonaa Israa'iil. **32** Oo dhagxantii wuxuu meel allabari ugu dhisay magaca Rabbiga, oo meeshii allabariga hareeraheeda wuxuu ka qoday meel ku wareegsan oo qaadi karta laba qiyaas oo midho ah. **33** Oo qoryihiina si hagaagsan buu u saaray, oo dibigiina intuu jarjaray ayuu qoryihii dul saaray. Markaasuu yidhi, Afar barmiil biyo ka soo buuxiya oo ku dul shuba qurbaanka la gubo iyo qoryahaba. **34** Oo haddana wuxuu ku yidhi, Sidii oo kale mar labaad yeela, iyana way yeeleen mar labaad. Oo haddana wuxuu ku yidhi, Sidii oo kale mar saddexaad yeela, oo iyana way yeeleen mar saddexaad. **35** Oo biyihii waxay qulquleen meeshii allabariga hareeraheeda, oo xataa meeshii la qodayna wuxuu ka buuxshay biyo. **36** Oo markii

la gaadhay wakhtigii la bixin jiray allabarigii fiidnimada, Nebi
Eliiyaah waa soo dhowaaday, oo wuxuu yidhi, Rabbiyow,
Ibraahim iyo Isxaaq iyo Israa'iil Ilaahoodiiyow, maanta dalka
Israa'iil ha lagu dhex ogaado inaad adigu Ilaah tahay, oo
aan anna ahay addoonkaaga, iyo inaan waxyaalahan oo
dhan eraygaaga ku sameeyey. **37** Rabbiyow, i maqal oo
i maqal, inay dadkanu ogaadaan inaad adigu Ilaah tahay
Rabbiyow, iyo inaad qalbigooda soo celisay. **38** Markaasaa
Rabbiga dabkiisii soo dhacay oo wuxuu gubay allabariga
la gubo, iyo qoryihii, iyo dhagxantii, iyo boodhkii, oo xataa
biyihii godka ku jirayna ololkii baa leefay. **39** Oo markii
dadkii taas arkay ayay wejiga u wada dhaceen; oo waxay
yidhaahdeen, Rabbigu isagu waa Ilaah, Rabbigu isagu
waa Ilaah. **40** Markaasaa Eliiyaah wuxuu ku yidhi iyagii,
Nebiyada Bacal qabta oo midna yuusan ka baxsan. Oo iyana
way soo qabteen; markaasaa Eliiyaah wuxuu iyagii keenay
durdurka Qiishoon agtiisa, oo halkaasuu iyagii ku laayay. **41**
Markaasaa Eliiyaah wuxuu Axaab ku yidhi, War kac oo wax
cun, oo wax cab, waayo, waxaa sanqadhaya roob badan! **42**
Markaasaa Axaab u kacay inuu wax cuno oo wax cabbo. Oo
Eliiyaahna wuxuu fuulay Buur Karmel dusheeda, oo intuu
foorsaday ayuu dhulka ku sujuuday oo wejigiisiina wuxuu
geliyey lowyihiisa dhexdooda. **43** Markaasuu midiidinkiisii ku
yidhi, Bal tag oo badda xaggeeda fiiri. Kolkaasuu tegey oo
wax fiiriyey, oo wuxuu yidhi, Waxba lama arko. Oo haddana
wuxuu ku yidhi, Ku noqo toddoba jeer. **44** Oo waxaa dhacday
inuu markii toddobaad yidhi, Waxaa badda ka kacday daruur
yar oo nin gacantiis le'eg. Isna wuxuu yidhi, Orod oo waxaad
Axaab ku tidhaahdaa, War, gaadhifaraskaaga diyaarso oo
dhaadhac, yaan roobku ku joojine. **45** Oo wakhti yar dabadiis
cirkii ayaa daruuro iyo dabayl la madoobaaday, oo waxaa
jiray roob weyn. Oo Axaabna gaadhifaraskiisii buu fuulay,
oo wuxuu tegey Yesreceel. **46** Oo Eliiyaah waxaa la jiray
gacantii Rabbiga, oo intuu guntigiisii dhexda ku giigsaday
ayuu Axaab hor ordayay ilaa meeshii Yesreceel laga galo.

19 Oo markaasaa Axaab wuxuu Yesebeel u sheegay kulli
wixii Eliiyaah sameeyey oo dhan, iyo siduu nebiyadii
oo dhan seef ugu laayay. **2** Markaasaa Yesebeel farriin
u dirtay Eliiyaah oo ku tidhi, Sidaas iyo si ka sii daranba
ilaahyadu ha igu sameeyeen haddaanan berrito hadda oo
kale naftaada ka dhigin sidii mid iyaga ka mid ah naftiisii.
3 Oo isna markuu saas ogaaday ayuu kacay oo naftiisii la
cararay, oo wuxuu yimid Bi'ir Shebac oo dalka Yahuudah
ka mid ahaa, markaasuu midiidinkiisii halkaas kaga tegey.
4 Laakiinse isagii intii maalin socodkeed ah ayuu cidlada
sii dhex maray, oo intuu meel yimid ayuu hoos fadhiistay
geed rotem la yidhaahdo; oo wuxuu weyddiistay inuu dhinto,
oo yidhi, Rabbiyow, haatan waabase naftayda iga qaad,
waayo, anigu kama aan fiicni awowayaashay. **5** Markaasuu
jiifsaday, oo hoos seexday geed rotem ah, kolkaasaa waxaa
taabtay malaa'ig, oo waxay ku tidhi, Toos oo wax cun. **6**
Kolkaasuu wax fiiriyey oo wuxuu arkay kibis dhuxul lagu
dubay iyo kusad biyo ah oo madaxiisa yaal. Markaasuu wax
cunay oo wax cabbay oo haddana wuu iska jiifsaday. **7**
Markaasaa malaa'igtii Rabbiga mar labaad u timid, oo intay
taabatay ayay ku tidhi, Toos oo wax cun, maxaa yeelay,
sodcaalku waa kugu dheer yahay. **8** Markaasuu toosay, oo
wax cunay, oo wax cabbay, oo cuntadaas itaalkeedii ayuu
ku socday afartan maalmood iyo afartan habeen ilaa uu
gaadhay Xoreeb oo ahayd buurtii Ilaah. **9** Oo intuu halkaas
yimid ayuu god iska galay, oo halkaasuu baryay, oo bal
eeg, waxaa isagii u yimid Eraygii Rabbiga, oo wuxuu ku
yidhi, Eliiyaah, maxaad halkan ka samaynaysaa? **10** Isna
wuxuu yidhi, Anigu Rabbiga ah Ilaaha ciidammada aawadiis
ayaan aad ugu hinaasay; waayo, dadkii Israa'iil axdigaagii
way ka tageen, oo meelahaagii allabarigana way dumiyeen,
oo nebiyadaadiina seef bay ku laayeen; oo aniga keligay
ayaa ka hadhay, oo waxay doonayaan inay naftayda iga
qaadaan. **11** Oo isna wuxuu ku yidhi, Ka bax, oo buurta fuul
oo Rabbiga hortiisa istaag. Oo bal eeg, waxaa meeshaas soo
maray Rabbiga, oo hortiisa ayaa dabayl weyn oo xoog badan
buurihii kala jejebisay, dhagxantiina burburisay; laakiinse
Rabbigu kuma jirin dabaysha; oo dabayshii dabadeedna
waxaa jiray dhulgariir, oo Rabbiguna kuma jirin dhulgariirka.
12 Oo dhulgariirkii dabadiisna waxaa jiray dab, laakiinse
Rabbigu kuma jirin dabka, oo dabkii dabadiisna waxaa jiray
cod yar oo gaaban. **13** Oo markuu Eliiyaah taas maqlay,
ayuu go'iisii wejiga ku duudduubtay oo dibadda u baxay,
oo wuxuu istaagay meeshii godka laga soo geliyey. Oo
bal eeg, markaasaa waxaa isagii u yimid cod leh, Eliiyaah,
maxaad halkan ka samaynaysaa? **14** Isna wuxuu yidhi,
Anigu Rabbiga ah Ilaaha ciidammada aawadiis ayaan aad
ugu hinaasay, waayo, dadkii Israa'iil axdigaagii way ka
tageen, oo meelahaagii allabarigana way dumiyeen, oo
nebiyadaadiina seef bay ku laayeen; oo aniga keligay ayaa
ka hadhay, oo waxay doonayaan inay naftayda iga qaadaan.
15 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Tag, oo ku noqo
jidkaagii cidlada Dimishaq; oo markaad Dimishaq gaadhid
waa inaad Xasaa'eel u boqortaa dalka Suuriya. **16** Oo
Yeehuu ina Nimshiina waxaad u boqortaa dalka Israa'iil; oo
Eliishaa ina Shaafaad oo ah reer Aabeel Mehoolaahna waa
inaad u subagtaa inuu meeshaadii nebi ka ahaado. **17** Oo
markaasay waxay noqon doontaa in ninkii ka baxsada seefta
Xasaa'eel uu Yeehuu dili doono; oo kii Yeehuu seeftiisa ka
baxsadana waxaa dili doona Eliishaa. **18** Laakiinse weliba
waxaan daynayaa toddoba kun oo qof oo dalka Israa'iil ku
jirta oo aan kulligood Bacal u jilbo joogsan oo aan midkoodna
afkiisu Bacal dhunkan. **19** Sidaas daraaddeed halkaas wuu
ka tegey, oo wuxuu helay Eliishaa ina Shaafaad oo beer
ku qodaya laba iyo toban qindi oo dibi ah ee ka horreeya
isaga, oo isna wuxuu la jiray kii laba iyo tobnaad; markaasaa
Eliiyaah isagii u soo gudbay oo go'iisii ayuu ku dul tuuray.
20 Oo isna dibidii wuu ka tegey, markaasuu ka daba orday
Eliiyaah oo ku yidhi, Waan ku baryayaaye aan soo dhunkado
aabbahay iyo hooyaday, oo dabadeedna waan ku raacayaa.
Isna wuxuu ku yidhi, Haddana noqo, waayo, maxaan kugu
sameeyey? **21** Markaasuu ka noqday isagii, oo wuxuu
kaxeeyey qindigii dibida ahaa, wuuna qalay oo hilibkoodiina
ku karshay alaabtii dibida, oo wuxuu siiyey dadkii, oo iyana
way cuneen. Markaasuu kacay oo wuxuu raacay Eliiyaah,
wuuna u adeegay isagii.

20 Oo Benhadad oo ahaa boqorkii Suuriya wuxuu soo
ururs aday ciidankiisii oo dhan, waxaana isaga la jiray
laba iyo soddon boqor, iyo fardo iyo gaadhifardood; oo intuu
soo kacay ayuu Samaariya hareereeyey, wuuna la diriray.

2 Markaasuu magaaladii farriin u diray oo wuxuu boqorkii
dalka Israa'iil oo Axaab ahaa ku yidhi, Anigoo Benhadad
ah, waxaan kugu leeyahay, **3** Lacagtaada iyo dahabkaaga
anigaa iska leh, oo naagahaaga, iyo carruurtaada, xataa
kuwa ugu fiican anigaa iska leh. **4** Markaasaa boqorkii dalka
Israa'iil ugu jawaabay, Boqorow, sayidkaygiiyow, waa sidaad
u tidhi, oo aniga iyo waxayga oo dhanba adigaa iska leh. **5**
Oo wargeeyayaashii haddana way soo noqdeen oo waxay
yidhaahdeen, Benhadad wuxuu kugu leeyahay, Xaqiiqa waan
kuu soo cid diray oo waxaan kugu idhi, Waa inaad ii soo
dhiibto lacagtaada, iyo dahabkaaga, iyo naagahaaga, iyo
carruurtaadaba, **6** laakiinse berrito hadda oo kale waxaan
kuu soo diri doonaa addoommadayda, oo waxay soo baadhi
doonaan gurigaaga iyo guryaha addoommadaadaba, oo wax
alla wixii kula wanaagsan gacantooday ku dhigi doonaan,
wayna kaa soo qaadi doonaan. **7** Markaasaa boqorkii dalka
Israa'iil u soo yeedhay odayaashii dalka oo dhan, oo wuxuu
ku yidhi, Waan idin baryayaaye, bal eega oo ogaada sida
ninkanu iiga belaayo doonayo, waayo, wuxuu u soo cid
dirsaday naagahayga iyo carruurtayda, iyo lacagtayda, iyo
dahabkayga, oo anna uma aanan diidin. **8** Markaasaa
odayaashii oo dhan iyo dadkii oo dhammu waxay isagii ku
yidhaahdeen, Ha dhegaysan, hana oggolaan. **9** Sidaas
daraaddeed wuxuu ku yidhi kuwii Benhadad warka ka
keenay, Boqorka sayidkayga ah u sheega oo waxaad ku
tidhaahdaan, Dhammaan wixii aad markii hore ii soo dirsatay
anoo addoonkaaga ah, waan yeelayaa, laakiinse waxan
yeeli kari maayo. Oo wargeeyayaashiina way ka tageen,
oo haddana war kalay u keeneen isagii. **10** Benhadad baa
u soo cid diray oo ku yidhi, Sidaas iyo si ka sii daranba
ilaahyadu ha igu sameeyeen haddii ciidda Samaariya sacab
sacab u gaadho dadka ila socda oo dhan. **11** Markaasaa
boqorkii dalka Israa'iil wuxuu ugu jawaabay, U sheega
oo waxaad ku tidhaahdaan, Ka hubka dagaalka xidhaa
yuusan u faanin sidii midka iska fura. **12** Markii Benhadad
farriintii maqlay, isagoo khamri teendhooyinka kula cabbaya
boqorradii ayuu addoommadiisii ku yidhi, War weerar isu
diyaariya. Oo iyana markaasay magaaladii weerar isugu
diyaariyeen. **13** Oo bal eeg, nebi baa u soo dhowaaday
boqorkii dalka Israa'iil oo Axaab ahaa, oo wuxuu ku yidhi,
War Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadkan faraha badan oo
dhan ma aragtay? Bal ogow, kulligood adigaan maanta kuu
soo gacangelinayaa, oo markaasaad ogaan doontaa inaan
anigu ahay Rabbiga. **14** Markaasaa Axaab wuxuu yidhi, Oo
yuu iigu soo gacangelinayaa? Isna wuxuu yidhi, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Amiirradii gobollada addoommadooda
ayaan kuugu soo gacangelinayaa. Oo haddana wuxuu
yidhi, Oo dagaalka yaa bilaabaya? Wuxuu yidhi, Adiga. **15**
Markaasuu tiriyey amiirradii gobollada addoommadooda,
oo waxay ahaayeen laba boqol iyo laba iyo soddon; oo
dabadoodna wuxuu tiriyey dadkii oo dhan, oo dadkii dalka
Israa'iil oo dhammu waxay noqdeen toddoba kun. **16** Oo
duhurkii ayay baxeen. Laakiinse Benhadad khamri buu
cabbayay oo teendhooyinkii ku sakhraamayay, isaga iyo
boqorradii la jirayba, kuwaasoo ahaa laba iyo soddonkii boqor
oo isaga caawinayay. **17** Oo waxaa markii hore soo baxay
amiirradii gobollada addoommadoodii; oo Benhadadna cid
buu diray, oo waxaa loo soo sheegay oo lagu yidhi, Rag baa
Samaariya ka soo baxay. **18** Isna wuxuu yidhi, Hadday nabad
u soo baxeen iyo hadday dagaal u soo baxeenba iyagoo
nool qabqabta. **19** Sidaas daraaddeed kuwanu magaaladii
way ka soo baxeen, waxayna ahaayeen amiirradii gobollada
addoommadoodii iyo ciidankii iyaga daba socday. **20** Oo
kulligood mid waluba ninkiisii ayuu dilay; markaasaa ciidanka
Suuriya cararay, oo ciidankii Israa'iilna way eryadeen; oo
Benhadad oo ahaa boqorkii Suuriya faras buu fuulay oo
rag fardooley ah la baxsaday. **21** Markaasaa boqorkii dalka
Israa'iil baxay oo baabbi'iyey fardihii iyo gaadhifardoodkii,
oo ciidankii Suuriyana aad buu u laayay. **22** Markaasaa
nebigii u soo dhowaaday boqorkii dalka Israa'iil oo wuxuu ku
yidhi, Tag oo soo xoogayso, oo bal ogow, oo eeg waxaad
samaynaysid, waayo, markii sannaddu soo wareegto ayaa
boqorka Suuriya kugu soo duuli doonaa. **23** Oo boqorkii
Suuriya addoommadiisii waxay isagii ku yidhaahdeen, War
ilaahoodu waa ilaahii buuraha oo sidaas daraaddeed ayay
inooga xoog bateen. Haddaba aynu bannaanka kula dirirno
oo markaas hubaal waynu ka xoog badnaanaynaa. **24** Oo
waxaad yeeshaa, boqorrada nin walba meeshiisii ka saar, oo
meeshoodii waxaad gelisaa taliyayaal. **25** Oo waxaad tirsataa
ciidan le'eg ciidankii kaa le'day, oo faras kasta meeshiisii
faras geli, gaadhifaras kastana meeshiisii gaadhifaras geli;
oo markaasaynu iyaga bannaanka kula diriraynaa, oo hubaal
waynu ka adkaanaynaa, oo isna codkoodii buu maqlay oo
saasuu yeelay. **26** Oo markii sannaddii soo wareegtay ayaa
Benhadad tiriyey ciidankii Suuriya, oo intuu Afeeq tegey ayuu
la diriray ciidankii Israa'iil. **27** Oo ciidankii Israa'iilna waa la
tiriyey, oo saadkoodiina waa la siiyey, markaasay iyagii ka hor
tageen; oo ciidankii Israa'iilna hortooday degeen iyagoo la
moodo sidii laba xaymood oo yaryar oo waxarro ah, laakiinse
ciidankii Suuriya dalkoo dhan bay buuxiyeen. **28** Markaasaa
boqorkii dalka Israa'iil waxaa u yimid oo la hadlay nin Ilaah, oo
wuxuu ku yidhi, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Reer Suuriya
waxay yidhaahdeen, Rabbigu waa Ilaahii buuraha, laakiinse
ma aha Ilaahii dooxooyinka, oo sidaas daraaddeed dadkan
faraha badan oo dhan adigaan kuu soo gacangelinayaa, oo
markaasaad ogaan doontaan inaan anigu ahay Rabbiga. **29**
Oo intii toddoba maalmood ah ayay is-hor degganaayeen. Oo
waxay noqotay in maalintii toddobaad dagaalkii bilaabmay,
oo maalin keliya ayaa ciidankii Israa'iil waxay dadkii Suuriya
ka laayeen boqol kun oo nin oo lug ah. **30** Laakiinse intoodii
kale Afeeq ayay u carareen oo magaaladay galeen, oo
toddoba iyo labaatan kun oo nin oo ka hadhayna waxaa
ku soo dhacay derbigii. Markaasaa Benhadad cararay oo
magaaladuu galay isagoo ugu gudbaya qol ilaa qol. **31** Oo
addoommadiisii waxay ku yidhaahdeen, Bal eeg, waxaannu
maqalnay in boqorrada dalka Israa'iil yihiin boqorro naxariis
badan, haddaba waannu ku baryaynaaye aannu joonyado
guntanno, oo madaxana aannu xadhko ku duudduubanno,
oo aannu boqorka dalka Israa'iil u baxno, waxaa laga yaabaa
inuu naftaada badbaadiyee. **32** Sidaas daraaddeed waxay
guntadeen joonyado, madaxyadana waxay ku duudduubteen
xadhko, oo waxay u yimaadeen boqorkii dalka Israa'iil,
oo ku yidhaahdeen, Addoonkaagii Benhadad wuxuu kugu
leeyahay, Waan ku baryayaaye maanta i bixi. Oo isna wuxuu
ku yidhi, War miyuu weli nool yahay? Isagu waa walaalkay.
33 Oo nimankiina aad bay ugu dadaaleen inay calaamad

wanaagsan ka maqlaan, oo waxay ku dhaqsadeen inay
qabsadaan in taasu maankiisa ku jirto iyo in kale, kolkaasay
waxay ku yidhaahdeen, Benhadad waa walaalkaa. Isna
wuxuu yidhi, Taga oo ii keena. Markaasaa Benhadad isagii u
soo baxay, oo isna gaadhifaraskiisii ayuu soo fuushiyey. **34**
Markaasaa Benhadad wuxuu ku yidhi, Waan kuu celinayaa
magaalooyinkii aabbahay aabbahaa ka dhacay, oo waxaad
Dimishaq ka samaysataa jidad sidii aabbahay Samaariya uga
samaystay oo kale. Axaabna wuxuu ku yidhi, Axdiganaan
kugu sii daynayaa. Sidaasuu axdi ula dhigtay, wuuna iska
sii daayay. **35** Oo nin qoonkii nebiyada ka mid ah ayaa
saaxiibkiis ku yidhi, War i dil, waan ku baryayaaye, taasuna
waxay ahayd eray xagga Rabbiga ka yimid, laakiinse ninkii
waa diiday inuu dilo. **36** Kolkaasuu ku yidhi, Adigu ma
aadan addeecin Eraygii Rabbiga oo sidaas daraaddeed bal
ogow haddiiba markii aad iga tagto waxaa ku dili doona
libaax. Oo haddiiba markuu isagii ka tegey ayaa waxaa helay
libaax, wuuna dilay isagii. **37** Oo haddana wuxuu helay
nin kale, markaasuu ku yidhi, War waan ku baryayaaye i
dil. Markaasaa ninkii intuu wax ku dhuftay dhaawacay. **38**
Markaasaa nebigii tegey oo boqorkii ku sugay jidka agtiisa,
wuuna isku beddelay calalkiisii madaxa oo uu indhaha ku
qariyey. **39** Oo markii boqorkii soo ag maray ayuu boqorkii
u qayliyey, oo wuxuu ku yidhi, Anigoo addoonkaaga ahu
waxaan dhex galay dagaalkii, oo bal eeg nin baa igu soo
leexday, nin buuna ii keenay, oo wuxuu igu yidhi, Ninkan
dhawr; oo si kastaba ha noqotee haddii hadhow la waayo,
naftaadaa loo qisaasayaa, ama haddii kaleto waxaad bixin
doontaa talanti lacag ah. **40** Oo anigoo addoonkaaga ah intii
aan mashquul ku ahaa halkan iyo halkaas ayaa ninkii iska
tegey. Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi, Xukunkaagu
saasuu ahaanayaa, waayo, adaa goostay. **41** Markaasuu
dhaqsaday oo calalkiina indhihii ka qaaday, boqorkiina
wuu gartay inuu isagu qoonkii nebiyada ka mid ahaa. **42**
Markaasuu isagii ku yidhi, Rabbigu wuxuu ku leeyahay, Ninkii
aan baabba'a ku xukumay ayaad gacantaada ka sii daysay,
oo sidaas daraaddeed naftaadu waxay u dhiman doontaa
naftiisa, dadkaaguna dadkiisa. **43** Markaasaa boqorkii dalka
Israa'iil wuxuu u kacay gurigiisii isagoo calool xun, oo
xanaaqsan, oo Samaariya buu yimid.

21 Oo waxyaalahaas dabadood waxay noqotay in
Naabood oo ahaa reer Yesreceel uu lahaa beer canab
ah oo Yesreceel ku tiil ee uu dhowayd gurigii Axaab oo ahaa
boqorkii Samaariya. **2** Oo Axaab baa Naabood la hadlay, oo
ku yidhi, Beertaada canabka ah i sii aan beer khudrad ah ka
dhigtee, maxaa yeelay, waxay u dhow dahay gurigayga, oo
adigana waxaan ku siinayaa beer canab ah oo iyada ka sii
wanaagsan, amase haddii ay kula wanaagsan tahay, waxaan
ku siinayaa qiimeheeda oo lacag ah. **3** Markaasaa Naabood
wuxuu Axaab ku yidhi, Ilaah ha iga hayo inaan dhaxalkii
awowayaashay ku siiyo. **4** Markaasaa Axaab wuxuu yimid
gurigiisii isagoo calool xun oo ka xanaaqsan eraygii Naabood
kii reer Yesreceel isaga kula hadlay; maxaa yeelay, wuxuu
isaga ku yidhi, Ku siin maayo dhaxalkii awowayaashay.
Markaasuu sariirtiisii jiifsaday, wuuna sii jeestay, oo diiday
inuu wax cuno. **5** Laakiinse naagtiisii Yesebeel ayaa u timid
oo waxay ku tidhi, War maxaa naftaadu u qulubsan tahay oo
aad kibis la cuni weyday? **6** Markaasuu iyadii ku yidhi, Naa
waxaan la hadlay Naabood kii reer Yesreceel, oo aan ku idhi,
Beertaada canabka ah lacag iga siiso, ama haddii kale oo ay
kula wanaagsan tahay waxaan kaa siisanayaa beer kale oo
canab ah, oo isna wuxuu iigu jawaabay, Beertayda ku siin
maayo. **7** Markaasaa naagtiisii Yesebeel waxay ku tidhi, War
miyaadan haatan u talin boqortooyada Israa'iil? Haddaba kac
oo wax cun, oo qalbigaagana ka farxi; anigaa ku siinaya
Naabood ka reer Yesreceel beertiisa canabka ah. **8** Sidaas
daraaddeed warqado ayay ku qortay Axaab magiciisii oo
waxay ku shaabadaysay shaabaddiisii. Oo waxay warqadihii
u dirtay odayaashii iyo kuwii gobta ahaa ee magaaladiisii
Naabood la degganaa. **9** Oo waxay warqadaha ku qortay
oo ku tidhi, War waxaad naadisaan oo tidhaahdaan, Ha la
soomo; oo Naaboodna dadka ka sarraysiiya. **10** Oo hortiisana
waxaad fadhiisisaan laba nin oo waxmatarayaal ah, oo iyana
isaga ha ku marag fureen, oo ha ku yidhaahdeen, Adigu
waxaad cayday Ilaah iyo boqorka. Markaas isaga dibadda u
bixiya oo dhagaxyo la dhaca si uu u dhinto. **11** Oo dadkii
magaaladiisii la degganaa ee ahaa odayaashii iyo kuwii
gobta ahaa waxay yeeleen sidii Yesebeel u soo fartay oo
ahayd sidii ku qornayd warqadihii ay iyaga u dirtay. **12** Waxay
naadiyeen oo yidhaahdeen, Ha la soomo, oo Naaboodna
ayay dadka ka sarraysiiyeen. **13** Oo waxaa yimid oo
hortiisa fadhiistay laba nin oo waxmatarayaal ah, markaasaa
waxmatarayaashii Naabood ku marag fureen dadka hortiisii,
oo waxay yidhaahdeen, Naabood wuxuu caayay Ilaah iyo
boqorkaba. Markaasay isagii magaaladii ka saareen, oo
waxay la dhaceen dhagaxyo, wuuna dhintay. **14** Markaasay
Yesebeel farriin u direen oo waxay ku yidhaahdeen, Naabood
waa la dhagxiyey, wuuna dhintay. **15** Markii Yesebeel ay
maqashay in Naabood la dhagxiyey oo uu dhintay, ayay
Yesebeel Axaab ku tidhi, War kac oo iska qaado beertii
canabka ahayd oo Naabood kii reer Yesreceel ee uu hore
inuu lacag kaa siisto kuugu diiday; waayo, haatan Naabood
ma noola, wuuse dhintay. **16** Oo markii Axaab maqlay
in Naabood dhintay ayaa Axaab wuxuu u kacay inuu u
dhaadhaco oo iska qaato beertii Naabood kii reer Yesreceel.
17 Oo Eraygii Rabbiga ayaa u yimid Eliiyaah kii reer Tishbii,
isagoo leh, **18** War sara joogso, oo u dhaadhac boqorka
dalka Israa'iil oo Axaab ah oo Samaariya deggan; oo bal
eeg, wuxuu ku dhex jiraa beertii canabka ahayd oo Naabood,
halkaasoo uu ugu dhaadhacay inuu iska qaato. **19** Waa
inaad isaga la hadashaa, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu
wuxuu kugu leeyahay, War ma wax baad dishay, oo haddana
ma wax baad qaadatay? Oo haddana isaga waxaad ku
tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Meeshii eeyuhu
ka leefleefeen dhiiggii Naabood ayaa adiga dhiiggaagana
eeyo ka leefleefi doonaan. **20** Markaasaa Axaab wuxuu ku
yidhi Eliiyaah, Cadowgaygiiyow, haddana ma i heshay? Oo
isna wuxuu ugu jawaabay, Haah, waan ku helay, maxaa
yeelay, waxaad isu iibisay inaad Rabbiga hortiisa wax shar
ah ku samayso. **21** Oo bal ogow, Axaabow, belaayo baan
kugu soo dejin doonaa, oo farcankaaga waan kaa qaadi
doonaa, oo waxaan kaa baabbi'in doonaa wiil kasta, ha
ahaado mid kasta oo dalka Israa'iil ku dhex xidhan ama mid
kasta oo ku dhex furan. **22** Oo reerkaagana waxaan ka dhigi
doonaa sidii reerkii Yaaraabcaam ina Nebaad iyo sidii reerkii

Bacshaa ina Axiiyaah, sababtuna waxa weeye xanaaqii aad
iga xanaajisay oo aad dadkii Israa'iilna dembaajisay aawadiis.
23 Oo Yesebeelna Rabbigu wuu ka hadlay oo yidhi, Yesebeel
eeyuhu waa ku cuni doonaan derbiga Yesreceel agtiisa.
24 Oo Axaab dadkiisa kii magaalada kaga dhinta waxaa
cuni doona eeyaha; oo kii duurka kaga dhintana waxaa cuni
doona haadka samada. **25** (Laakiinse lama arag qof Axaab
la mid ah oo isu iibiyey inuu sameeyo wax Rabbiga hortiisa
shar ku ah, kaasoo ay kicisay naagtiisii Yesebeel. **26** Oo wax
aad karaahiyo u ah ayuu sameeyey markuu sanamyo raacay
oo uu u wada sameeyey siday sameeyeen reer Amor kii
Rabbigu ka tuuray dadka Israa'iil hortooda.) **27** Kolkii Axaab
erayadaas maqlay ayuu dharkiisii jeexjeexay, oo joonyado
guntaday, wuuna soomay, oo joonyado ku dhex seexday, oo
aayar u socday. **28** Oo haddana eraygii Rabbigu wuxuu u
yimid Eliiyaah kii reer Tishbii oo ku yidhi, **29** War sow uma
jeeddid siduu Axaab hortayda isugu hoosaysiiyey? Sharka
ku soo dejin maayo intuu isagu nool yahay, maxaa yeelay,
isagu hortayduu isku hoosaysiiyey; laakiinse sharka waxaan
reerkiisa ku soo dejin doonaa wakhtiga wiilkiisa.

22 Oo intii saddex sannadood ah ayaanu dagaal dhex
marin dadka Suuriya iyo dadka Israa'iil. **2** Oo
waxay noqotay sannaddii saddexaad in Yehooshaafaad
oo dalka Yahuudah boqor ka ahaa u yimid boqorkii dalka
Israa'iil. **3** Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil addoommadiisii
ku yidhi, War miyeydnaan ogayn inaan iska leennahay
Raamod Gilecaad? Oo annana waannu iska fadhinnaa, oo
kalama aannu bixin gacantii boqorka Suuriya! **4** Oo wuxuu
Yehooshaafaad ku yidhi, Dagaal baan Raamod Gilecaad u
tegayaaye ma i raacaysaa? Oo Yehooshaafaadna wuxuu
boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi, Anigu kula mid baan ahay,
oo dadkayguna waa dadkaagoo kale, fardahayguna waa
fardahaagoo kale. **5** Markaasaa Yehooshaafaad boqorkii
dalka Israa'iil ku yidhi, Waan ku baryayaaye bal maanta
erayga Rabbiga wax weyddii. **6** Markaasaa boqorkii dalka
Israa'iil soo wada ururiyey nebiyadii oo ahaa in ku dhow afar
boqol oo nin, oo wuxuu ku yidhi, Raamod Gilecaad dagaal
ma u tagaa mise waan iska daayaa? Oo iyana waxay ku
yidhaahdeen, Tag, waayo, Sayidku wuxuu iyada soo gelin
doonaa gacantaada, boqorow. **7** Laakiinse Yehooshaafaad
wuxuu ku yidhi, Kuwan mooyaane miyaanu nebi Rabbigu jirin
aan wax weyddiinnee? **8** Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil
wuxuu Yehooshaafaad ku yidhi, Weli waxaa jira nin kale oo
aan Rabbiga wax ka weyddiin karno, kaasuna waa Miikayhuu
ina Yimlaah, laakiinse waan nebcahay, maxaa yeelay, isagu
wax wanaagsan igama sheego wax xun mooyaane, oo
Yehooshaafaadna wuxuu ku yidhi, Boqorow, saas ha odhan.
9 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil u yeedhay mid sirkaal ah,
oo wuxuu ku yidhi, Haddiiba ii keen Miikayhuu ina Yimlaah.
10 Haddaba boqorkii dalka Israa'iil iyo Yehooshaafaad oo
ahaa boqorkii dalka Yahuudah mid kastaaba wuxuu ku
fadhiyey carshigiisii, isagoo dharkii boqornimada qaba, oo
waxay fadhiyeen meel bannaan oo ku taal iridda Samaariya
laga soo galo, oo nebiyadii oo dhammuna hortooday wax
ku sii sheegayeen. **11** Oo Sidqiyaah ina Kenacanaah ayaa
samaystay geeso bir ah, oo wuxuu yidhi, Waxaa Rabbigu
leeyahay, Kuwan waad ku hardiyi doontaa reer Suuriya ilaa
ay wada baabba'aan. **12** Oo nebiyadii oo dhammuna saasay
sii wada sheegeen, iyagoo leh, Raamod Gilecaad tag oo
guulayso, maxaa yeelay, Rabbigu wuu soo gelin doonaa
gacantaada, boqorow. **13** Oo wargeeyskii Miikayhuu loo
diray inuu u soo yeedho wuu la hadlay oo ku yidhi, Bal
eeg, nebiyadii war wanaagsan bay u sheegeen boqorkii,
oo isku af bay ku wada hadleen. Haddaba waxaan kaa
baryayaa in eraygaagu la mid noqdo eraygooda, oo adigu
wax wanaagsan ku hadal. **14** Markaasaa Miikayhuu yidhi,
Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye waxaan sheegayaa wax
alla wixii Rabbigu igu yidhaahdo. **15** Oo markuu boqorkii
u yimid ayaa boqorkii ku yidhi, Miikayhuuyow, Raamod
Gilecaad dagaal ma u tagnaa mase waannu iska daynaa?
Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Tag, oo ku soo guulayso; oo
Rabbiguna iyaduu soo gelin doonaa gacantaada, boqorow.
16 Markaasaa boqorkii isagii ku yidhi, Runta mooyaane wax
kale inaadan magaca Rabbiga iigu sheegayn intee jeer baan
ku dhaariyaa? **17** Oo isna wuxuu yidhi, Waxaan arkay dadka
Israa'iil oo dhan oo buuraha ku kala firdhay sidii ido aan
adhijir lahayn, oo Rabbigu wuxuu yidhi, Kuwanu sayid ma leh
ee nin waluba gurigiisii ha ku nabad noqdo. **18** Markaasaa
boqorkii dalka Israa'iil Yehooshaafaad ku yidhi, Miyaanan kuu
sheegin inuusan wax wanaagsan iga sii sheegayn wax shar
ah mooyaane? **19** Markaasuu Miikayhuu yidhi, Haddaba
erayga Rabbiga maqal, Waxaan arkay Rabbiga oo carshigiisa
ku fadhiya oo ciidankii samada oo dhammuna taagan yihiin
midigtiisa iyo bidixdiisa. **20** Markaasaa Rabbigu yidhi, Kumaa
Axaab soo sasabaya inuu Raamod Gilecaad tago oo halkaas
ku dhinto? Oo mid sidanuu yidhi, mid kalena sidaasuu
yidhi. **21** Markaasaa ruux soo baxay, oo Rabbiga hortiisa
istaagay oo yidhi, Anigaa soo sasabaya. **22** Kolkaasaa
Rabbigu ku yidhi, Sidee baad u soo sasabaysaa? Isna wuxuu
yidhi, Anigu waan tegayaa oo waxaan noqonayaa ruux
beenlow ah oo afka nebiyadiisa oo dhan ku jira. Oo Rabbigu
wuxuu yidhi, Adigu waad sasabi doontaa oo weliba waad ka
adkaan doontaa, haddaba tag oo saas yeel. **23** Haddaba bal
eeg, Rabbigu afka nebiyadaadan oo dhan wuxuu geliyey
ruux beenlow ah, oo Rabbigu wuxuu kaa sheegay wax
belaayo ah. **24** Markaasaa Sidqiyaah ina Kenacanaah intuu
Miikayhuu u soo dhowaaday dhabanka ku dhuftay, oo wuxuu
ku yidhi, War ruuxii Rabbigu xaggee buu iga maray inuu kula
hadlo? **25** Kolkaasaa Miikayhuu ku yidhi, Waad arki doontaa
maalinta aad qol hoose u geli doonto inaad ku dhuumato. **26**
Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil yidhi, Miikayhuu qabta oo
u celiya Aamoon oo ah taliyaha magaalada, iyo Yoo'aash oo
ah ina boqor; **27** oo waxaad ku tidhaahdaan, Boqorkii wuxuu
leeyahay, Ninkan xabsiga geliya, oo waxaad ku quudisaan
kibis dhib ah, oo waxaad ka waraabisaan biyo dhib ah, ilaa
aan soo nabad noqdo. **28** Markaasaa Miikayhuu ku yidhi,
Sinaba haddaad ku soo nabad noqotid, Rabbigu igama dhex
hadlin. Oo wuxuu kaloo yidhi, Dadkoo dhammow, maqla.
29 Markaasay boqorkii dalka Israa'iil iyo Yehooshaafaad oo
ahaa boqorkii dalka Yahuudah Raamod Gilecaad u kaceen.
30 Oo boqorkii dalka Israa'iil wuxuu Yehooshaafaad ku yidhi,
Anigu waan ismidab qarinayaa, oo dagaalkaan dhex gelayaa;
laakiinse adigu dharkaaga xidho. Oo boqorkii dalka Israa'iil
wuu ismidab qariyey oo dagaalkuu dhex galay. **31** Haddaba
boqorkii dalka Suuriya wuxuu amray laba iyo soddonkii

sirkaal oo u taliyey gaadhifardoodkiisa, oo ku yidhi, Mid weyn iyo mid yar toona ha la diririna boqorka dalka Israa'iil oo keliya mooyaane. **32** Oo markii saraakiishii gaadhifardoodku ay Yehooshaafaad arkeen ayay isyidhaahdeen, Hubaal kanu waa boqorkii dalka Israa'iil, markaasay ku leexdeen inay la diriraan aawadeed; kolkaasaa Yehooshaafaad qayliyey. **33** Oo markii saraakiishii gaadhifardoodku ay arkeen inuusan ahayn boqorkii dalka Israa'iil ayay dib uga noqdeen. **34** Oo nin baa intuu qaansadiisii xooday kama' ahaan fallaadh u ganay, oo wuxuu boqorkii dalka Israa'iil kaga dhuftay meesha dharkiisa dagaalku isaga yimaadeen. Markaasuu boqorku kii gaadhifaraskiisa kaxaynayay ku yidhi, Gacantaada leexi, oo ciidanka iga dhex bixi, waayo, aad baan u dhaawacmay. **35** Oo maalintaas dagaalkii waa sii kordhay, oo boqorkiina gaadhifaraskiisii ayaa la dhex taagay, isagoo ka hor jeeda dadkii Suuriya, oo wuxuu dhintay makhribkii, oo dhiiggii dhaawaca ka baxay wuxuu iska dareerayay gaadhifaraska salkiisa. **36** Oo markii qorraxdu sii dhacaysay ayaa qaylo ka dhex baxday ciidankii oo dhan, oo waxay lahaayeen, War nin waluba ha tago magaaladiisii iyo waddankiisiiba. **37** Oo sidaasuu boqorkii u dhintay, oo waxaa la keenay Samaariya, oo waxaana boqorkii lagu aasay Samaariya. **38** Oo gaadhifaraskii waxaa lagu maydhay balligii Samaariya agtiisa, oo dhiiggiisiina eeyahaa leefleefay, oo waxay noqotay siduu ahaa eraygii Rabbigu ku hadlay. (Haddaba dhillooyinkii halkaasay isku maydheen.) **39** Haddaba Axaab falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhan, iyo gurigii uu dhisay oo foolka maroodiga ahaa, iyo magaalooyinkii uu dhisay oo dhammuba sow kuma wada qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? **40** Markaasuu Axaab dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo wiilkiisii Axasyaah ayaa meeshiisii boqor ka noqday. **41** Oo Yehooshaafaad ina Aasaa wuxuu boqor ka noqday dalka Yahuudah boqorkii dalka Israa'iil oo Axaab ahaa sannaddiisii afraad. **42** Oo Yehooshaafaad markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo soddon sannadood. Oo Yeruusaalemna shan iyo labaatan sannadood boqor buu ku ahaa, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Casuubaah ina Shilxii. **43** Oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis Aasaa ku socday oo dhan, oo geesna ugama uu leexan, oo wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa ayuu sameeyey. Habase yeeshee meelihii sarsare lama baabbi'in, oo dadkuna weli way ku allabaryi jireen, fooxna way ku shidi jireen meelihii sare. **44** Oo Yehooshaafaadna nabad buu la dhigtay boqorkii dalka Israa'iil. **45** Haddaba Yehooshaafaad falimihiisii kale, iyo xooggiisii uu muujiyey, iyo sidii uu u dagaallamayba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? **46** Oo makhnuudyadii intii wakhtigii aabbihiis Aasaa ka hadhayna dalka wuu ka wada eryay. **47** Oo Edomna boqor ma lahayn, laakiinse waxaa u talin jiray boqor-ku-xigeen. **48** Oo Yehooshaafaadna wuxuu samaystay doonniyo Tarshiish inay Oofir tagaan oo dahab u doonaan aawadeed, laakiinse halkaas ma ay tegin, maxaa yeelay, doonniyihii waxay ku burbureen Cesyoon Geber agteeda. **49** Markaasaa Axasyaah oo ahaa ina Axaab ayaa Yehooshaafaad ku yidhi, Addoommadaydu addoommadaada doonniyaha ha la raaceen, laakiinse Yehooshaafaad wuu diiday taas. **50** Oo Yehooshaafaadna wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa awowayaashiis lagula aasay magaaladii awowgiis Daa'uud; oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Yehooraam. **51** Oo Axasyaah oo ahaa ina Axaab wuxuu dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday sannaddii toddoba iyo tobnaad oo Yehooshaafaad boqorkii dalka Yahuudah, oo laba sannadood buu dalka Israa'iil boqor ka ahaa. **52** Oo isna wuxuu sameeyey waxa Rabbiga hortiisa shar ku ah, oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis maray, iyo jidkii hooyadiis martay, iyo jidkii Yaaraabcaam ina Nebaad maray, ee uu dadkii Israa'iil dembaajiyey. **53** Oo isna wuxuu u adeegay Bacal, wuuna caabuday isagii, oo weliba Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iilna wuu ka xanaajiyey, sidii aabbihiis sameeyey oo kale.

Boqorradii Labaad

1 Oo markii Axaab dhintay dabadeed ayaa reer Moo'aab ku caasiyoobeen dalka Israa'iil. **2** Oo Axasyaahna wuxuu ka dhacay daaqaddii qolkiisii sare oo Samaariya ku yiil, wuuna bukooday, markaasuu wargeeyayaal diray, oo wuxuu ku yidhi, Taga oo Bacal Sebuub oo ah ilaaha reer Ceqroon waxaad ii soo weyddiisaan bal inaan buktadan ka bogsanayo iyo in kale. **3** Laakiinse malaa'igtii Rabbigu waxay ku tidhi Eliiyaah kii reer Tishbii, Kac oo ka hor tag wargeeyayaasha boqorka Samaariya, oo waxaad ku tidhaahdaa, War ma Ilaah baan joogin dalka Israa'iil, oo saas aawadeed baad Bacal Sebuub wax u soo weyddiinaysaan? **4** Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Sariirta aad fuushay ka soo degan maysid, laakiinse hubaal waad dhimanaysaa. Dabadeedna Eliiyaah waa iska tegey. **5** Kolkaasaa wargeeyayaashii isagii ku soo noqdeen, oo isna wuxuu ku yidhi, War maxaad u soo noqoteen? **6** Oo iyana waxay isagii ku yidhaahdeen, War nin baa naga hor yimid, oo wuxuu nagu yidhi, Taga, oo boqorkii idin soo diray ku noqda, oo waxaad ku tidhaahdaan, Rabbigu wuxuu leeyahay, War ma Ilaah baan joogin dalka Israa'iil, oo saas aawadeed baad u cid diranaysaa in wax la soo weyddiiyo Bacal Sebuub oo ah ilaaha reer Ceqroon? Haddaba sariirta aad fuushay ka soo degan maysid, laakiinse hubaal waad dhimanaysaa. **7** Oo isna wuxuu iyagii ku yidhi, Ninkii idinka hor yimid oo waxakan idiin sheegay nin caynkee ah buu ahaa? **8** Oo iyana waxay isagii ugu jawaabeen, Wuxuu ahaa nin xaad badan, oo suun meged ahna dhexduu ku xidhnaa. Markaasuu yidhi, Kaasu waa Eliiyaah kii reer Tishbii. **9** Markaasaa boqorkii wuxuu u diray sirkaal konton xukuma oo wata kontonkiisii ninba. Isna kor buu ugu baxay, oo bal eeg, buur korkeed buu fadhiyey, oo intuu la hadlay buu ku yidhi, War nin yahow Ilaah, boqorkii wuxuu kugu soo yidhi, Soo deg oo kaalay. **10** Oo Eliiyaahna wuxuu ugu jawaabay sirkaalkii kontonka nin xukumay, Haddaan nin Ilaah ahay, samada dab ha ka soo dego, oo ha baabbi'iyo adiga iyo kontonkaaga ninba. Kolkaasaa waxaa samada ka soo degay dab, oo wuxuu wada baabbi'iyey isagii iyo kontonkiisii ninba. **11** Oo haddana wuxuu isagii u diray sirkaal kale oo konton nin xukuma ee isna wata kontonkiisii. Oo isna intuu u jawaabay buu ku yidhi, War nin yahow Ilaah, waxaa boqorkii kugu soo yidhi, Soo deg oo haddiiba kaalay. **12** Markaasaa Eliiyaah ugu jawaabay, Haddaan nin Ilaah ahay, samada dab ha ka soo dego, oo ha baabbi'iyo adiga iyo kontonkaaga ninba. Kolkaasaa waxaa samada ka soo degay dabkii Ilaah, oo wuxuu wada baabbi'iyey isagii iyo kontonkiisii ninba. **13** Oo haddana boqorkii wuxuu isagii u diray sirkaal saddexaad oo konton nin xukuma ee kontonkiisii nin wata. Oo sirkaalkii saddexaad oo kontonka nin xukumayna kor buu ugu baxay, oo intuu u yimid ayuu Eliiyaah hortiisa jilbo u dhacay oo baryay, oo wuxuu ku yidhi, War nin yahow Ilaah, waan ku baryayaaye naftayda iyo kontonkan nin oo addoommadaada ah naftooda hortaada qaali ha ku noqdeen. **14** Waayo, bal eeg, dab baa samada ka soo degay oo wada baabbi'iyey labadii sirkaal oo iga soo horreeyey iyo kontomadoodiiba, laakiinse haatan naftaydu hortaada qaali ha ku noqoto. **15** Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay Eliiyaah ku tidhi, Tag oo isaga raac; hana ka cabsan. Kolkaasuu kacay oo intuu isagii la dhaadhacay ayuu boqorkii u tegey. **16** Oo wuxuu isagii ku yidhi, Rabbigu wuxuu ku leeyahay, Waxaad wargeeyayaal u soo dirtay inaad Bacal Sebuub oo ah ilaaha reer Ceqroon wax soo weyddiiso ee sababtu ma waxay tahay inaan dalka Israa'iil jirin Ilaah aad hadalkiisa wax weyddiiso? Haddaba sidaas daraaddeed sariirtii aad fuushay ka soo degan maysid, laakiinse hubaal waad dhimanaysaa. **17** Markaasuu u dhintay sidii Eraygii Rabbiga oo Eliiyaah ku hadlay ahaa. Oo Yehooraam ayaa boqor ka noqday meeshiisii, oo taasuna waxay dhacday Yehooraam ina Yehooshaafaad oo boqor ka ahaa dalka Yahuudah sannaddiisii labaad, maxaa yeelay, isagu wiil ma uu lahayn. **18** Haddaba Axasyaah falimihiisii kale ee uu sameeyey sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil?

2 Oo markii Rabbigu doonayay inuu Eliiyaah samada dabayl cirwareen ah ugu qaado ayaa Eliiyaah wuxuu Gilgaal ka raacay Eliishaa. **2** Markaasaa Eliiyaah wuxuu Eliishaa ku yidhi, Waan ku baryayaaye halkan iska joog, waayo, Rabbigu wuxuu ii diray tan iyo Beytel. Oo Eliishaana wuxuu yidhi, Waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa iyo adiga naftaadee inaanan kaa tagayn. Sidaas daraaddeed waxay ku wada dhaadhaceen Beytel. **3** Oo qoonkii nebiyada ahaa oo Beytel joogay ayaa Eliishaa u soo baxay, oo waxay ku yidhaahdeen, War ma og tahay in Rabbigu maanta sayidkaaga kaa qaadi doono? Oo isna wuxuu ku yidhi, Haah, waan ogahaye iska aamusa. **4** Markaasaa Eliiyaah wuxuu ku yidhi isagii, Eliishaa, waan ku baryayaaye halkan iska joog, waayo, Rabbigu haddana wuxuu ii diray Yerixoo. Oo isna wuxuu yidhi, Waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa iyo adiga naftaadee inaanan kaa tagayn. Sidaas daraaddeed waxay yimaadeen Yerixoo. **5** Oo haddana qoonkii nebiyada ahaa oo Yerixoo joogay ayaa Eliishaa u soo dhowaaday, oo waxay ku yidhaahdeen, War ma og tahay in Rabbigu maanta sayidkaaga kaa qaadi doono? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Haah, waan ogahaye iska aamusa. **6** Markaasaa Eliiyaah wuxuu ku yidhi isagii, Waan ku baryayaaye halkan iska joog, waayo, Rabbigu wuxuu ii diray Webi Urdun. Oo isna wuxuu ku yidhi, Waxaan ku dhaartay nolosha Rabbiga iyo adiga naftaadee inaanan kaa tagayn. Markaasay labadiiba israaceen. **7** Oo waxaa tegey konton nin oo qoonkii nebiyada ahaa ah, oo waxay istaageen meel hortooda ah oo cabbaar ka fog; oo labadoodiina waxay istaageen Webi Urdun agtiisa. **8** Markaasaa Eliiyaah go'iisii qaaday oo duudduubay, oo biyihii ku dhuftay, iyana xagga iyo xagga ayay u kala qaybsameen, sidaas daraaddeed labadoodiiba waxay mareen dhul engegan. **9** Oo haddana markii ay ka gudbeen, Eliiyaah wuxuu Eliishaa ku yidhi, War intaan layga kaa qaadin ka hor i weyddiiso wax aan kuu sameeyo. Markaasaa Eliishaa yidhi, Waan ku baryayaaye ruuxaaga labanlaabkiis ha igu soo dego. **10** Isna wuxuu yidhi, Wax aad u adag baad i weyddiisatay; habase yeeshee haddaad i aragtid markii layga kaa qaado, sidaasay kuu ahaanaysaa, haddii kalese saas ahaan mayso. **11** Oo intii ay sii socdeen, oo ay sheekaysanayeen ayaa waxaa u muuqday gaadhifaras dab ah iyo fardo dab ah, oo labadoodii bay kala dhex mareen,

markaasaa Eliiyaah wuxuu kor u raacay dabayl cirwareen ah oo wuxuu galay samada. **12** Oo Eliishaana taas wuu arkay, oo wuxuu ku qayliyey, Aabbow, Aabbow, gaadhifardoodkii dadkii Israa'iil iyo raggoodii fardooleyda ahaa! Oo isna mar dambe uma uu jeedin; oo dharkiisii buu intuu ku dhegay laba inood u kala jeexay. **13** Markaasuu qaaday Eliiyaah go'iisii ka dhacay, oo dib buu u noqday oo soo istaagay Webi Urdun qarkiisa. **14** Oo wuxuu qaaday Eliiyaah go'iisii ka dhacay, oo intuu biyihii ku dhuftay ayuu yidhi, Meeh Rabbiga ah Ilaaha Eliiyaah? Oo markuu biyihii ku dhuftay ayay xagga iyo xagga u kala qaybsameen; markaasaa Eliishaa ka gudbay. **15** Oo qoonkii nebiyada ahaa oo Yerixoo joogay ee isaga ka soo hor jeeday markay arkeen waxay yidhaahdeen, Eliiyaah ruuxiisii wuxuu ku dul hadhay Eliishaa. Oo intay isagii ka hor yimaadeen ayay hortiisa ku sujuudeen. **16** Oo iyana waxay isagii ku yidhaahdeen, War waannu ku baryaynaaye annagoo addoommadaada ah waxaa nala jira konton nin oo xoog leh, haddaba iyagu ha tageen oo sayidkaagii ha dooneen, waayo, waaba intaasoo Ruuxa Rabbigu isagii qaaday, oo uu ku xooray buur dusheed ama dooxo. Oo isna wuxuu yidhi, Waa inaydaan cid dirin. **17** Oo way ku sii adkeeyeen ilaa uu xishooday, kolkaasuu yidhi, Dira. Sidaas daraaddeed waxay direen konton nin; oo waxay isagii doondoonayeen saddex maalmood, laakiinse sooma ay helin. **18** Markaasay u soo noqdeen isagoo weli Yerixoo iska jooga; oo wuxuu ku yidhi, Sow idinkuma odhan, Ha tegina? **19** Markaasaa dadkii magaaladu waxay Eliishaa ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye bal eeg, meeshay magaaladanu taal way wanaagsan tahay sidaad aragto, sayidkayagow, laakiinse biyuhu way xun yihiin, oo dhulkuna si wanaagsan wax uma bixiyo. **20** Isna wuxuu yidhi, Waxaad ii keentaan weel cusub oo cusbo ku soo shuba. Oo iyana way u keeneen. **21** Oo isna wuxuu tegey ishii biyaha, oo intuu cusbadii ku tuuray ayuu yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Biyahan waan bogsiiyey. Oo hadda ka dib ma yeelan doonaan dhimasho iyo waxbixinla'aan toona. **22** Sidaas daraaddeed biyihii way bogsadeen ilaa maantadan la joogo, oo way noqotay sidii eraygii Eliishaa ku hadlay. **23** Markaasuu halkaas uga kacay Beytel, oo intuu jidka sii socday ayaa carruur yaryaru magaaladii ka soo baxday oo ku majaajiloodeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Bidaar weyne bax, bidaar weyne bax. **24** Oo isna markaasuu gadaashiisa dhugtay oo arkay iyagii, oo magicii Rabbiga ayuu ku habaaray. Markaasaa dhirtii waxaa ka soo baxay laba orso oo dhaddig oo waxay dildillaacsadeen laba iyo afartan carruurtii ka mid ahaa. **25** Oo isna halkaasuu uga kacay Buur Karmel, markaasuu meeshaas uga noqday Samaariya.

3 Haddaba Yehooraam ina Axaab ayaa dadka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday, taasuna waxay ahayd sannaddii siddeed iyo tobnaad ee Yehooshaafaad boqorkii dalka Yahuudah, oo wuxuuna boqor ahaa laba iyo toban sannadood. **2** Oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, laakiinse uma samayn sidii aabbihiis iyo sidii hooyadiis u sameeyeen oo kale, waayo, wuu riday tiirkii Bacal oo aabbihiis sameeyey. **3** Habase yeeshee wuxuu ku dhegay dembigii Yaaraabcaam ina Nebaad, ee uu dadkii Israa'iil dembaajiyey, kaas kama uu tegin. **4** Haddaba boqorkii reer Moo'aab oo Meeshaac ahaa ido buu lahaa, oo wuxuu boqorkii dalka Israa'iil baad u siin jiray boqol kun oo baraar ah, iyo boqol kun oo wan dhogortood. **5** Laakiinse markii Axaab dhintay ayaa boqorkii Moo'aab ku caasiyoobay boqorkii dalka Israa'iil. **6** Oo markaasaa Boqor Yehooraam ka baxay Samaariya, oo wuxuu soo safay dadkii Israa'iil oo dhan. **7** Oo intuu tegey ayuu u cid dirtay Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi, Waxaa igu caasiyoobay boqorkii Moo'aab, haddaba ma i raacaysaa aan Moo'aab la dirirnee? Isna wuxuu yidhi, Haah, waan ku raacayaa, waayo, waxaan ahay adigoo kale, dadkayguna waa sida dadkaaga oo kale, fardahayguna waa sida fardahaaga oo kale. **8** Oo isna wuxuu yidhi, War jidkee baynu maraynaa? Markaasuu ugu jawaabay, Jidka cidlada Edom. **9** Sidaas daraaddeed waxaa israacay boqorkii dalka Israa'iil, iyo boqorkii dalka Yahuudah, iyo boqorkii dalka Edom; oo waxay wareegeen meel toddoba maalmood loo socdo; oo ciidankii iyo xayawaankii la socday toona biyo ma helin. **10** Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil wuxuu yidhi, Hoogay! waayo, Rabbigu wuxuu saddexdayadan boqor isugu yeedhay inuu gacanta reer Moo'aab na geliyo. **11** Laakiinse Yehooshaafaadba wuxuu yidhi, War sow ma joogo nin ah Rabbiga nebigiis aan Rabbiga wax ka weyddiinnee? Oo mid ka mid ah boqorkii dalka Israa'iil addoommadiisii ayaa ugu jawaabay, Waxaa jooga Eliishaa ina Shaafaad oo biyo ku shubi jiray Eliiyaah gacmihiisii. **12** Markaasaa Yehooshaafaad wuxuu yidhi, Isaga Eraygii Rabbigaa la jira. Kolkaasay boqorkii dalka Israa'iil, iyo Yehooshaafaad, iyo boqorkii Edomba isagii u tageen. **13** Markaasaa Eliishaa wuxuu boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi, War maxaa inaga dhexeeya? Nebiyadii aabbahaa iyo nebiyadii hooyadaa u tag. Oo boqorkii dalka Israa'iilna wuxuu ku yidhi, Maya, waayo, Rabbigu wuxuu saddexdayadan boqor isugu yeedhay inuu gacanta reer Moo'aab na geliyo. **14** Oo Eliishaana wuxuu yidhi, Waxaan ku dhaartay Rabbiga ciidammada oo aan hor taagnahay noloshiisa ee hubaal haddii aanan xurmaynayn horjoogidda Yehooshaafaad oo ah boqorka dalka Yahuudah, xaggaaga ma aanan fiiriyeen kuna arkeen. **15** Haddaba waxaad ii keentaan nin kataarad wada. Oo markii ninkii kataaraddii ka dhawaajiyey ayaa gacantii Rabbigu ku soo degtay isagii. **16** Oo wuxuu yidhi, Rabbigu wuxuu idinku leeyahay, Dooxadan boholo miidhan ka dhiga. **17** Waayo, waxaa Rabbigu leeyahay, Dabayl ma arki doontaan, roobna ma arki doontaan, laakiin dooxadaas waxaa ka buuxsami doona biyo, oo idinna waad cabbi doontaan idinka, iyo lo'diinna, iyo xoolihiinnuba. **18** Oo taasu Rabbiga hortiisa waa ku fudud dahay; oo weliba isagu reer Moo'aabna gacantiinnuu soo gelin doonaa. **19** Oo waa inaad dumisaan magaalo kasta oo deyr leh, iyo magaalo kasta oo la doortay, oo geed kasta oo wanaagsan waa inaad jartaan, oo waxaad xidhaan ilo walba oo biyo ah, oo waxaad dhul kasta oo wanaagsan ku hallaysaan dhagaxyo. **20** Oo subaxdii dambe markii allabariga la bixin jiray goor ku dhow ayaa biyo ka yimaadeen xagga Edom, oo waddankiina biyaa ka buuxsamay. **21** Haddaba markay reer Moo'aab maqleen in boqorradii ay yimaadeen inay la dagaallamaan ayaa waxaa is-urursaday dhammaan kuwii hub qaadi karay iyo kuwii ka weynaa, oo waxay istaageen soohdinta. **22** Oo iyana waxay kaceen aroor hore, oo qorraxdiina biyihii bay

dhalaalisay, oo reer Moo'aabna waxay arkeen biyihii hortooda
ka muuqday oo guduudan sida dhiig oo kale. **23** Markaasay
yidhaahdeen, War waxanu waa dhiig, hubaal boqorradii waa
islaayeen oo nin waluba saaxiibkiis buu dilay; haddaba, reer
Moo'aabow, xagga dhaca u kaca. **24** Oo markay yimaadeen
xeradii dadka Israa'iil ayaa dadka Israa'iil ku kaceen oo
laayeen reer Moo'aab; iyana way ka carareen hortooda,
oo dadka Israa'iilna dhulkii bay hore u galeen iyagoo reer
Moo'aab laynaya. **25** Oo magaalooyinkii way burburiyeen, oo
dhul kasta oo fiicanna nin waluba dhagaxiisii buu ku tuuray,
oo way buuxiyeen; oo ilihii biyaha ahaa oo dhanna way
wada xidheen, oo geedihii wanaagsanaa oo dhanna way
wada jareen, ilaa ay Qiir Xaresed oo keliya dhagxanteedii u
daayeen, habase yeeshee wadhafleydii ayaa isku wareejisay
oo ku dhufatay. **26** Oo boqorkii reer Moo'aab markuu arkay
in dagaalku ku kulul yahay ayuu kaxaystay toddoba boqol oo
nin ee seefqaad wada ah si uu ugu gudbo xagga boqorka
Edom, laakiinse way kari waayeen. **27** Markaasuu kaxaystay
wiilkiisii curadka ahaa oo meeshiisa boqor ka noqon lahaa,
oo derbiga korkiisa ayuu sida allabari la gubo ugu bixiyey.
Oo dadka Israa'iilna cadho weyn baa loo qabay, oo iyana
way ka tageen isagii, oo waxay ku noqdeen dalkoodii.

4 Haddaba waxaa Eliishaa u qaylisay naag u dhaxday
qoonkii nebiyada ahaa midkood, oo waxay ku tidhi,
Ninkaygii oo addoonkaaga ahaa waa dhintay, oo adna waad
og tahay inuu addoonkaagu Rabbiga ka cabsan jiray. Oo nin
deyn nagu lahaa ayaa u yimid inuu labadayda carruurta ah
iga qaato oo addoommo ka dhigto. **2** Markaasaa Eliishaa
wuxuu iyadii ku yidhi, Bal ii sheeg, maxaan kuu sameeyaa?
Oo maxaad guriga ku haysataa? Iyana waxay tidhi, Anigoo
addoontaada ah guriga waxba iima yaalliin dheri saliid ah
mooyaane. **3** Oo isna wuxuu ku yidhi, Tag, oo weelal
weyddiiso derisyadaada oo dhan, oo ha ahaadeen weelal
madhan, wax yarna ha soo weyddiisan. **4** Oo waa inaad
gurigaaga gashaa oo adiga iyo wiilashaadu albaabka isku
soo xidha, oo markaas weelashaas saliidda ku shub, oo
intii buuxsanta oo dhan gees u dhig. **5** Sidaas daraaddeed
isagii way ka tagtay, oo iyadii iyo wiilasheedii albaabkii bay
isku soo xidheen, oo iyaguna weelashii bay u keenkeeneen,
iyana way ku shubtay. **6** Oo markii weelashii ay wada
buuxsameen ayay wiilkeedii ku tidhi, Weliba weel kale ii keen.
Markaasuu ku yidhi, Weel dambe ma hadhin. Dabadeedna
saliiddii way joogsatay. **7** Markaasay soo kacday, oo waxay
u soo sheegtay ninkii Ilaah, oo isna wuxuu ku yidhi, Tag oo
saliidda iibi, oo deynkaagii ku bixi, oo adiga iyo wiilashaaduna
inta hadha ku noolaada. **8** Oo waxaa maalin dhacday in
Eliishaa Shuuneem tegey, oo halkaasna waxaa joogtay naag
weyn, oo iyana waxay isagii yeelsiisay inuu wax cuno. Oo
haddana mar alla markuu soo ag maray ayuu xaggeeda
u leexday inuu wax ka cuno. **9** Markaasay ninkeedii ku
tidhi, Bal eeg, waxaan gartay in ninkan oo had iyo goor
ina soo ag maraa uu yahay nin Ilaah oo quduus ah. **10**
Haddaba waan ku baryayaaye aynu isaga derbiga uga
samayno qol yar, oo halkaas u dhigno sariir, iyo miis, iyo
kursi, iyo laambad; oo waxay ahaan doontaa markuu inoo
yimaadoba inuu halkaas ku leexdo. **11** Oo waxaa maalin
dhacday inuu halkaas yimid oo intuu qolkii ku leexday ayuu
halkaas jiifsaday. **12** Oo markaasuu midiidinkiisii Geexasii
ku yidhi, U yeedh naagtan reer Shuuneem. Oo markuu
u yeedhay ayay hortiisii soo istaagtay. **13** Markaasuu ku
yidhi isagii, Hadda waxaad iyada ku tidhaahdaa, Adigu aad
baad noo xannaanaysay, haddaba maxaa laguu sameeyaa?
Ma doonaysaa in laguula hadlo boqorka ama sirkaalka
ciidanka? Markaasay ku jawaabtay, Anigu waxaan dhex
degganahay dadkaygii. **14** Oo isna wuxuu yidhi, Haddaba
maxaa loo sameeyaa iyada? Kolkaasaa Geexasii wuxuu ku
jawaabay, Runtii iyadu wiil ma leh, oo ninkeeduna waa oday.
15 Markaasuu ku yidhi, Bal iyada u yeedh. Oo markuu u
yeedhay ayay albaabka soo istaagtay. **16** Oo isna wuxuu
yidhi, Markii wakhtigu soo wareego xilligan oo kale wiil baad
laabta ku qabsan doontaa, oo iyana waxay tidhi, Maya
sayidkaygiiyow, oo adigu nin yahow Ilaah anoo addoontaada
ah been ha ii sheegin. **17** Oo naagtiina way uuraysatay, oo
wiil bay dhashay markii wakhtigii soo wareegay, oo waxay
noqotay sidii Eliishaa iyada ku yidhi. **18** Oo wiilkii markuu
koray waxaa maalin dhacay inuu aabbihiis u tegey meeshii
kuwa beeraha gooyaa ay joogeen. **19** Oo wuxuu aabbihiis
ku yidhi, Madaxa madaxa! Oo isna wuxuu addoonkiisii ku
yidhi, War qaad, oo hooyadiis u gee. **20** Oo markuu soo
qaaday oo hooyadiis u keenay, tan iyo duhurkii ayuu jilbaha
hooyadiis ku fadhiyey, dabadeedna wuu dhintay. **21** Oo
iyana kor bay u baxday, oo waxay isagii ku jiifisay sariirtii
ninkii Ilaah, oo intay albaabkii ku xidhay ayay ka baxday. **22**
Markaasay ninkeedii u dhawaaqday oo ku tidhi, Waan ku
baryayaaye iigu cid dir midiidinnadii midkood iyo dameerihii
midkood, si aan ninkii Ilaah ugu ordo oo aan haddana u soo
noqdo. **23** Oo isna wuxuu ku yidhi, Naa maxaad maanta ugu
tegaysaa? Maanta bil cusub ma aha, sabtina ma aha. Oo
iyana waxay tidhi, War way hagaagi doontaa. **24** Markaasay
dameer kooraysatay, oo midiidinkeedii waxay ku tidhi, Igu
kaxee oo hore u soco, oo anigoo kugu amra mooyaane ha
i raajin. **25** Saas daraaddeed way tagtay, oo waxay ninkii
Ilaah ugu timid Buur Karmel. Oo markii ninkii Ilaah iyadii
meel fog ka arkay ayuu midiidinkii Geexasii ku yidhi, Bal
eeg waxaa soo socota tii reer Shuuneem. **26** Haddaba
waan ku baryayaaye ku orod oo ka hor tag, oo waxaad
ku tidhaahdaa, Ma nabad qabtaa? Ninkaagiina ma nabad
qabaa? Wiilkaagiina ma nabad qabaa? Oo iyana waxay
ugu jawaabtay, Waa nabad. **27** Oo markay ninkii Ilaah
buurta ugu timid ayay cagihiisii qabsatay. Oo Geexasii baa u
soo dhowaaday inuu ka durkiyo, laakiinse ninkii Ilaah baa
yidhi, War iska daa, waayo, nafteedu way welwelsan tahay,
oo Rabbiguna taas wuu iga qariyey, iimana sheegin. **28**
Markaasay tidhi, War ma Rabbigaan wiil ka doonay? Sow
kuma aan odhan, War hay khiyaanayn? **29** Oo isna wuxuu
Geexasii ku yidhi, War guntiga isku giiji, oo ushayda gacanta
ku qabso oo tag, oo haddaad qof la kulantid, ha salaamin, oo
haddii qof ku salaamana, ha u jawaabin, oo ushayda waxaad
saartaa wiilka wejigiisa. **30** Oo wiilkii hooyadiis waxay tidhi,
Waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa iyo adiga naftaadee
inaanan kaa tagayn. Markaasuu kacay oo raacay. **31** Oo
Geexasiina wuu ka sii hor maray, oo ushii saaray wiilka
wejigiisii, laakiinse cod iyo wax maqlid toona laguma arag.
Sidaas daraaddeed wuu noqday oo intuu ka hor yimid ayuu
u warramay, oo ku yidhi, Yarkii ma uu toosin. **32** Oo Eliishaa

markuu gurigii soo galay ayuu arkay in yarku meyd yahay, oo
uu sariirtiisii ku jiifo. **33** Sidaas daraaddeed guduhuu galay oo
intuu labadoodiiba albaabkii ku xidhay ayuu Rabbiga baryay.
34 Markaasuu intuu kacay ayuu yarkii ku kor jiifsaday, oo
afkuu afka u saaray, indhihiina indhuhuu u saaray, gacmihiina
gacmuhuu u saaray; oo korkiisuu isku fidiyey; markaasaa
yarka jidhkiisii soo diiray. **35** Markaasuu noqday oo guriga
dhexdiisii mar ayuu hore iyo dib ugu socday, oo intuu tegey
ayuu haddana yarkii isku fidiyey, markaasaa yarkii toddoba
goor hindhisay oo indhaha kala qaaday. **36** Markaasuu
Geexasii u yeedhay, oo wuxuu ku yidhi, Tii reer Shuuneem u
yeedh. Oo isna wuu u soo yeedhay. Oo markay gudaha ugu
soo gashay ayuu ku yidhi, Wiilkaaga qaado. **37** Markaasay
gudaha soo gashay, oo cagihiisii ku dhacday, oo dhulkay
ku sujuudday, markaasay wiilkeedii qaadatay oo dibadda
u baxday. **38** Oo Eliishaa haddana wuxuu yimid Gilgaal;
oo wakhtigaasna dalku abaar buu ahaa, oo isagana waxaa
hortiisa fadhiyey qoonkii nebiyada ahaa; oo isna midiidinkiisii
ayuu ku yidhi, Dheriga weyn dabka saar oo qoonka nebiyada
ah maraq u kari. **39** Oo midba berrinka u baxay inuu khudaar
soo guro aawadeed, oo wuxuu helay geed duureed, oo
ubbodibadeedyona faraquu ka soo buuxsaday, oo intuu soo
noqday ayuu dherigii maraqa ku googooyay, waayo, ma ay
garanayn. **40** Sidaas daraaddeed raggii bay u soo gureen
inay cunaan aawadeed. Oo intay maraqii cunayeen ayay
qayliyeen, oo yidhaahdeen, War nin yahow Ilaah, dheriga
geeri baa ku jirta! Maraqiina way cuni kari waayeen. **41**
Laakiinse isagii wuxuu yidhi, War bal jidhiidh ii keena. Oo
kolkay u keeneen ayuu dherigii ku dhex riday, oo wuxuu ku
yidhi, War maraqa dadka u shub ha cuneene. Oo dherigiina
waxba waxyeello laguma arag. **42** Oo nin baa xagga Bacal
Shalishaah ka yimid, oo wuxuu ninkii Ilaah kolaygiisii ugu
keenay cunto midhihii hore ah, taas oo ah labaatan kibsood
oo shaciir ah iyo sabuullo arabikhi oo qoyan. Oo wuxuu
ku yidhi, War kuwan dadku ha cuneene sii. **43** Markaasaa
midiidinkiisii wuxuu ku yidhi, War waa sidee, ma intanaan
boqol nin hor dhigaa? Laakiinse isagii wuxuu yidhi, Dadku
ha cuneene sii; waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Way cuni
doonaan, oo weliba wax bay reebi doonaan. **44** Sidaas
daraaddeed hortoodii buu dhigay, oo iyana way cuneen oo
weliba wax bay u reebeen sidii erayga Rabbigu ahaa.

5 Haddaba Nacamaan oo ahaa sirkaalkii ciidanka boqorka
Suuriya wuxuu ahaa nin xagga sayidkiisa ku weyn oo
ciso leh, maxaa yeelay, isaga ayaa Rabbigu reer Suuriya
lib ku siiyey; oo weliba wuxuu ahaa nin xoog leh, laakiinse
baras buu qabay. **2** Oo reer Suuriyana guutooyin bay ku
baxeen, oo waxay dalkii Israa'iil ka soo dhaceen gabadh yar,
oo iyana Nacamaan bilcantiisa ayay u adeegi jirtay. **3** Oo
waxay sayidaddeedii ku tidhi, Hoogay, haddii sayidkaygu hor
tegi lahaa nebiga Samaariya jooga wuu ka bogsiin lahaa
baraskan. **4** Oo mid baa sayidkiisii u galay oo ku yidhi,
Gabadhii dalka Israa'iil ka timid saas iyo saas bay tidhi.
5 Markaasaa boqorkii Suuriya wuxuu Nacamaan ku yidhi,
War orod oo tag, oo anna warqad baan kuugu sii dhiibayaa
boqorka dalka Israa'iil. Oo isna wuu tegey, oo wuxuu qaaday
toban talanti oo lacag ah, iyo lix kun oo sheqel oo dahab
ah, iyo toban iskujoog oo dhar ah. **6** Oo wuxuu u keenay
boqorkii dalka Israa'iil warqaddii lahayd, Haddaba markii
warqaddanu kuu timaado, bal eeg, addoonkayga Nacamaan
ah ayaan kugu soo diray si aad baraska uga bogsiisid. **7**
Oo markii boqorkii dalka Israa'iil warqaddii akhriyey ayuu
dharkiisii iska jeexjeexay oo wuxuu yidhi, War ma anigaa ah
Ilaah wax dili kara, waxna noolayn kara? Oo ninkanu ma
saasuu nin iigu soo diray si aan baraska uga bogsiiyo? Waan
idin baryayaaye bal u fiirsada siduu ii daandaansanayo. **8** Oo
markii Eliishaa oo ahaa nin Ilaah uu maqlay in boqorkii dalka
Israa'iil dharkiisii iska jeexjeexay ayuu u cid diray boqorkii oo
ku yidhi, War maxaad dharkaagii isaga jeexjeexday? Bal
isagu ha ii yimaado, oo wuxuu ogaan doonaa in dalka Israa'iil
nebi dhex joogo. **9** Markaasaa Nacamaan yimid, isagoo
wata fardihiisii iyo gaadhifardoodkiisii, oo wuxuu soo hor
istaagay albaabkii gurigii Eliishaa. **10** Oo Eliishaa wargeeyuu
u diray oo wuxuu ku yidhi, Tag oo Webi Urdun toddoba jeer
ku maydho, oo jiidhkaagu mar kaluu kuu soo noqon doonaa,
oo nadiif baad ahaan doontaa. **11** Laakiinse Nacamaan wuu
cadhooday oo tegey, oo wuxuu yidhi, Bal eega, waxaan
mooday inuu isaga qudhiisu ii soo baxayo oo istaagayo,
oo uu magaca Rabbiga Ilaahiisa ah iigu ducaynayo, oo
uu gacantiisa meesha bukta dul marmarinayo, oo uu saas
baraska ku bogsiinayo. **12** War Abaanaah iyo Farfar oo ah
webiyadii Dimishaq sow kama wanaagsana biyaha dalka
Israa'iil oo dhan? Bal miyaanan iyaga ku maydhan karin oo
nadiif ahaan karin? Sidaas daraaddeed wuu noqday, oo
wuxuu tegey isagoo cadhaysan. **13** Laakiinse addoommadiisii
ayaa u yimid oo la hadlay, oo waxay ku yidhaahdeen,
Aabbow, haddii nebigu wax weyn kugu amro sow ma aadan
samayseen? Haddaba bal maxaa ka sahlan hadduu kugu
yidhaahdo, Maydho, oo nadiif noqo? **14** Markaasuu tegey, oo
sidii ninkii Ilaah isaga ku yidhi ayuu yeelay, oo Webi Urdun
ayuu toddoba jeer liimbaday; oo jiidhkiisiina mar kaluu u soo
noqday isagoo u eg ilmo yar jiidhkiis, nadiif buuna noqday. **15**
Markaasuu ninkii Ilaah ku noqday, oo isagii iyo kooxdiisii oo
dhammuba, intay yimaadeen ayay hortiisii soo istaageen; oo
isna wuxuu yidhi, Bal eeg, haatan waan ogahay inaan dunida
oo dhan Ilaah lagu arag dalka Israa'iil mooyaane, haddaba
sidaas daraaddeed waxaan kaa baryayaa inaad qaadato
hadiyaddayda anoo addoonkaaga ah. **16** Laakiinse Eliishaa
wuxuu yidhi, Waxaan ku dhaartay nolosha Rabbiga aan hor
taagnahaye inaanan waxba kaa qaadanayn. Oo isna wuu ku
sii cadaadiyey inuu qaato, laakiinse Eliishaa wuu diiday. **17**
Markaasaa Nacamaan wuxuu yidhi, Haddii ayan saas ahayn
weliba waxaan kaa baryayaa in anigoo addoonkaaga ah lay
siiyo ciid intii ay laba baqal qaadi karaan, waayo, anigoo
addoonkaaga ah, hadda ka dib Rabbiga mooyaane ilaahyo
kale u bixin maayo qurbaan la gubo iyo allabari toona. **18** Oo
waxakanna Rabbigu ha iga cafiyo anigoo addoonkaaga ah,
markii sayidkaygu guriga Rimmon u tago inuu ku tukado, oo
uu ku tiirsada gacantayda ee aan anna ku sujuudo guriga
Rimmon gudihiisa, oo markaan ku sujuudo guriga Rimmon
gudihiisa Rabbigu anigoo addoonkaaga ah ha iga cafiyo
waxakan. **19** Oo isna wuxuu isagii ku yidhi, Orod oo nabad ku
tag. Sidaas daraaddeed in yar buu ka socday. **20** Laakiinse
Geexasii oo ahaa midiidinkii Eliishaa oo ahaa ninkii Ilaah
wuxuu yidhi, Bal eega, sayidkaygu wuu u tudhay Nacamaan
kii reer Suuriya, oo wixii uu u keenayna waxba kama uu
qaadan. Waxaan Rabbiga noloshiisa ugu dhaartay inaan

intaan isagii ka daba ordo wax ka soo qaato. **21** Sidaas
daraaddeed Geexasii wuxuu daba galay Nacamaan. Oo
Nacamaanna markuu arkay mid soo daba ordaya ayuu
gaadhifaraskiisii ka soo degtay inuu ka hor tago, oo wuxuu
ku yidhi, War ma nabad baa? **22** Oo isna wuxuu ku yidhi,
Waa nabad. Oo sayidkaygii baa i soo diray oo wuxuu kugu
soo yidhi, Haddeerba waxaa ii yimid laba nin oo dhallinyar oo
qoonkii nebiyada ah oo ka yimid dalka buuraha leh oo reer
Efrayim; haddaba waxaan kaa baryayaa inaad iyaga siiso
talanti lacag ah iyo laba iskujoog oo dhar ah. **23** Markaasaa
Nacamaan yidhi, Oggolow oo qaad laba talanti oo lacag ah.
Wuuna ku sii adkeeyey, oo labadii talanti wuxuu ugu xidhay
laba kiish, oo wuxuu ugu sii daray laba iskujoog oo dhar ah,
oo weliba wuxuu u saaray laba midiidinnadiisii ah, oo iyana
intay u qaadeen ayay hortiisa socdeen. **24** Oo markuu buurtii
yimid ayuu gacmahoodii ka qaaday, oo guriguu dhigtay;
nimankiina wuu iska diray oo way tageen. **25** Oo isagiina
intuu gudaha galay ayuu sayidkiisii hor istaagay. Markaasaa
Eliishaa ku yidhi, Geexasiiyow, xaggee baad ka timid? Isna
wuxuu yidhi, Anigoo addoonkaaga ahu meella ma tegin. **26**
Oo isna wuxuu isagii ku yidhi, War sow qalbigaygu kulama
socon markii ninku gaadhifaraskiisii ka soo noqday inuu kaa
hor yimaado? War haatan ma wakhti lacag la qaataa oo ma
wakhti la qaataa dhar, iyo beero saytuun ah, iyo beero canab
ah, iyo ido, iyo dibi, iyo niman addoommo ah, iyo naago
addoommo ah? **27** Haddaba waxaa adiga iyo farcankaagaba
idinku dhegi doona weligiin Nacamaan baraskiisii. Oo wuxuu
hortiisii ka tegey isagoo baras qaba oo u cad sida baraf cad
oo kale.

6 Oo qoonkii nebiyada ahaana waxay Eliishaa ku
yidhaahdeen, Bal eeg, meesha hortaada ah ee aannu
deggan nahay waa nagu cidhiidhi. **2** Haddaba waannu
ku baryaynaaye aannu tagno xagga Urdun oo halkaas nin
waluba dogob ha ka qaado, oo aannu halkaas ka dhisanno
meel aan degno. Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Orda oo taga.
3 Oo midba wuxuu yidhi, Waan ku baryayaaye raalli ahow
oo na raac annagoo addoommadaada ah. Oo isna wuxuu
ugu jawaabay, Waan idin raacayaa. **4** Sidaas daraaddeed
wuu raacay. Oo iyana markay Urdun yimaadeen ayay geedo
jareen. **5** Laakiinse midba intuu qori jarayay ayaa faaskii
intii birta ahayd biyihii ku dhex dhacday, oo isna intuu
qayliyey ayuu yidhi, Sayidkaygiiyow, hoogay! Waayo, deyn
buu igu ahaa. **6** Markaasaa ninkii Ilaah wuxuu yidhi, War
xaggee bay ku dhacday? Oo isna markaasuu meeshii tusay.
Markaasuu ul soo goostay oo meeshii ku riday, birtiina waa
soo dabaalatay. **7** Wuxuuna yidhi, War haddaba soo qaado.
Sidaas daraaddeed gacantii buu fidiyey oo soo qaatay. **8**
Haddaba boqorkii Suuriya wuxuu la diriray dadkii Israa'iil, oo
intuu addoommadiisii la tashaday ayuu ku yidhi, Meesha saa
iyo saa ah ayaa xeradaydu ahaan doonta. **9** Markaasaa
ninkii Ilaah u cid diray boqorkii dalka Israa'iil oo wuxuu ku
yidhi, War iska jir oo ha soo marin meesha saas ah, waayo,
reer Suuriya meeshaasay ku dhaadhacayaan. **10** Oo boqorkii
dalka Israa'iilna cid buu u diray meeshii ninkii Ilaah isaga
u sheegay oo uu uga digay, oo isna intuu halkaas iska
nabadgeliyey mar iyo laba toona ma aha. **11** Oo boqorkii
Suuriyana qalbigiisu waxyaalahan aad buu uga welwelsanaa;
oo wuxuu isugu yeedhay addoommadiisii, oo ku yidhi, War
maad ii sheegtaan midkeenna la jira boqorkii dalka Israa'iil?
12 Markaasaa mid addoommadiisii ka mid ahu wuxuu ku
yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, saas ma aha; laakiinse
Eliishaa oo ah nebi dalka Israa'iil dhex jooga ayaa boqorka
dadka Israa'iil u sheega erayada aad kaga hadasho qolkaaga
aad seexato. **13** Oo isna wuxuu ku yidhi, Tag oo soo arag
meeshuu joogo si aan isaga ugu cid diro ha la soo qabtee.
Oo waxaa loo sheegay oo lagu yidhi, War wuxuu joogaa
Dotaan. **14** Sidaas daraaddeed wuxuu halkaas u diray fardo,
iyo gaadhifardood, iyo ciidan faro badan; oo iyana intay
habeennimo yimaadeen ayay magaaladii hareereeyeen. **15**
Oo ninkii Ilaah shaqeeyihiisii markuu aroortii soo toosay
oo uu baxay, bal eeg, waxaa la arkay ciidan fardo iyo
gaadhifardood wata oo magaaladii ku wareegsan. Markaasaa
midiidinkiisii wuxuu isagii ku yidhi, Sayidow, hoogaye! sidee
baynu yeeli doonnaa? **16** Oo isna wuxuu ugu jawaabay,
Ha cabsan, waayo, kuwa inala jiraa way ka sii badan yihiin
kuwa iyaga la jira. **17** Markaasaa Eliishaa baryootamay
oo yidhi, Rabbiyow, waxaan kaa baryayaa inaad ninkan
indhaha u furtid wax ha arkee. Markaasaa Rabbigu ninkii
dhallinyarada ahaa indhihii u furay, wax buuna arkay; oo
wuxuu u jeeday fardo iyo gaadhifardood dab ah oo buurta
ka buuxa ee Eliishaa ku wareegsan. **18** Oo iyana markay
isagii u soo dhaadhaceen ayaa Eliishaa Rabbiga baryay
oo yidhi, Rabbiyow, waxaan kaa baryayaa inaad dadkan
indhabbeel ku riddid. Oo isna indhabbeel ayuu ugu riday
sidii eraygii Eliishaa u ahaa. **19** Markaasaa Eliishaa wuxuu
iyagii ku yidhi, War jidkanu ma aha jidkii, magaaladanuna
ma aha magaaladii. Haddaba i soo raaca oo waxaan idiin
geeynayaa ninkaad doonaysaan. Oo isna wuxuu u hor kacay
xagga Samaariya. **20** Oo markay Samaariya soo galeen
ayaa Eliishaa yidhi, Rabbiyow, nimankan indhaha u fur, wax
ha arkeene. Kolkaasaa Rabbigu indhaha u furay, wax bayna
arkeen, oo waxay u jeedeen inay Samaariya dhex joogaan.
21 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil wuxuu Eliishaa ku
yidhi markuu nimankii arkay, Aabbahayow, miyaan laayaa?
Miyaan laayaa? **22** Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Maya,
waa inaadan layn. Ma layn lahayd kuwaad ku soo qabsatay
seeftaada iyo qaansadaada? Waxaad soo hor dhigtaa kibis
iyo biyo ay cunaan oo ay cabbaan, oo dabadeedna ha u
tageen sayidkoodii. **23** Markaasuu wuxuu iyagii u diyaariyey
cunto badan, oo markay wax cuneen oo wax cabbeen ayuu
iska diray, oo sayidkoodii bay u tageen. Oo guutooyinkii reer
Suuriyana mar dambe ma soo gelin dalkii Israa'iil. **24** Oo
taas dabadeed Benhadad oo ahaa boqorkii Suuriya wuxuu
soo wada ururSaday ciidankiisii oo dhan, oo intuu soo kacay
ayuu Samaariya hareereeyey. **25** Oo Samaariyana abaar
weyn baa ku dhacday, oo bal eeg iyana waxay hareeraha ka
joogeen ilaa madax dameer lagu iibiyey siddeetan sheqel
oo lacag ah, oo qab rubuciis digo qolley ahna lagu iibiyey
shan sheqel oo lacag ah. **26** Oo boqorkii dalka Israa'iil oo
derbiga dul maraya ayaa naagu u qayshatay oo ku tidhi,
Boqorow, sayidkaygiiyow, i caawi. **27** Oo isna wuxuu ku
yidhi, Naa haddii uusan Rabbigu ku caawin, anigu xaggee
baan kaa caawinayaa? Naa ma waxaan kaa caawinayaa
meesha hadhuudhka lagu tumo; mase meesha canabka
lagu tuujiyo? **28** Markaasaa boqorkii wuxuu iyadii ku yidhi,

Naa maxaa ku helay? Oo iyana waxay ugu jawaabtay,
Naagtan waxay igu tidhi, Naa wiilkaaga na sii aan maanta
cunnee oo wiilkaygana berri baannu wada cuni doonnaa. **29**
Sidaas daraaddeed wiilkaygii waan karsannay oo waannu
cunnay; markaasaan maalintii dambe iyadii ku idhi, Naa
wiilkaagii na sii aan cunnee; laakiinse iyadu way qarisay
wiilkeedii. **30** Oo markii boqorkii naagtii hadalkeedii maqlay
ayuu dharkiisii dildillaaciyey; (oo markaas wuxuu dul marayay
derbiga), oo dadkiina way wada arkayeen inuu jidhkiisii ku
guntaday joonyado. **31** Oo markaasuu yidhi, Ilaah saas
iyo si ka sii daranba ha igu sameeyo, haddii Eliishaa ina
Shaafaad madaxiisu maanta ku sii yaallo. **32** Oo Eliishaana
markaas wuxuu dhex fadhiyey gurigiisii, oo odayaashiina way
la fadhiyeen; oo boqorkiina nin buu iska soo hor mariyey;
laakiinse ninkii wargeeyska ahaa intuusan isagii u iman
ayuu Eliishaa odayaashii ku yidhi, War bal eega siduu kan
gacankudhiigluhu dhalay cid ugu soo diray in madaxa layga
gooyo? War markii wargeeysku yimaado albaabka xidha,
oo dib ugu celiya albaabka. War waxa ka dambeeya sow
ma aha sanqadhii cagihii sayidkiisa? **33** Oo intuu iyagii
weli la hadlayay ayaa wargeeyskii u soo dhaadhacay; oo
isna wuxuu yidhi, Belaayadanu xagga Rabbigay ka timid;
haddaba maxaan Rabbiga weli u sii sugaa?

7 Markaasaa Eliishaa yidhi, War maqla erayga Rabbiga.
Rabbigu wuxuu leeyahay, Berrito hadda oo kale
Samaariya iriddeeda koombo bur ah waxaa lagaga iibin
doonaa sheqel, oo laba koombo oo shaciir ahna waxaa
lagaga iibin doonaa sheqel. **2** Oo sirkaalkii gacantiisa
boqorku ku tiirsanaa wuxuu ninkii Ilaah ugu jawaabay,
Rabbiga oo samada daaqado ka fura mooyaane, ee sidee
baa waxanu ku noqon karaan? Oo isna wuxuu ku yidhi,
Bal ogow, indhahaaga ayaad ku arki doontaa, laakiinse
waxba kama cuni doontid. **3** Haddaba iridda magaalada
laga soo galo waxaa joogay afar nin oo baras qabay; oo
iyana midba kii kaluu ku yidhi, War maxaynu halkan u
fadhinnaa ilaa aynu ka dhimanno? **4** Haddaynu nidhaahno,
Aan magaalada galno, de markaasna magaaladii waa abaar,
oo kolleyba halkaasaynu ku dhimanaynaa. Oo haddaynu
halkan iska fadhinnona waynu dhimanaynaa. Haddaba ina
keena oo aynu ciidanka Suuriya u baxno; oo hadday na
bixiyaan, waynu noolaan, hadday na dilaanna kolleyba waynu
dhiman lahayn. **5** Oo markaasay fiidkii kaceen inay tagaan
xeradii ciidanka Suuriya, oo markay yimaadeen dibadda
sare oo xeradii ciidankii Suuriya waxay arkeen inaan ciduna
halkaas joogin. **6** Maxaa yeelay, Sayidku wuxuu ciidankii
Suuriya maqashiiyey gaadhifardood sanqadhood, iyo fardo
sanqadhood, iyo xataa ciidan weyn sanqadhiis; oo waxay
isku yidhaahdeen, War boqorkii dalka Israa'iil wuxuu inoo soo
kiraystay boqorradii reer Xeed, iyo boqorradii Masar inay inagu
soo duulaan. **7** Sidaas daraaddeed way kaceen oo carareen
intay fiidkii ahayd. Waxayna ka tageen teendhooyinkoodii,
iyo fardahoodii, iyo dameerahoodii, iyo xataa xeradiina siday
ahayd; naftoodiina way la carareen. **8** Oo kuwii baraska
qabayna markay yimaadeen xeradii dibaddeeda sare ayay
teendho galeen, oo wax bay cuneen, waxna way cabbeen,
markaasay halkaas ka qaateen lacag, iyo dahab, iyo dhar,
oo intay tageen ayay soo qarsadeen; oo haddana way soo
noqdeen oo waxay galeen teendho kale, oo halkaasna wax
kalay ka qaateen, oo intay tageen ayay soo qarsadeen.
9 Markaasay isku yidhaahdeen, War wax wanaagsan ma
samaynayno, waayo, maanta waa maalin war wanaagsan,
oo annana waynu iska aamusan nahay. Haddaynu sugno
ilaa waagu ka beryo hubaal belaayo baa inagu dhici doonta;
haddaba ina keena oo aynu xaalkan reerkii boqorka u soo
sheegno. **10** Sidaas daraaddeed way yimaadeen, oo waxay
u dhawaaqeen magaalada iridjoogayaasheedii; oo way u
warrameen oo waxay ku yidhaahdeen, Waxaannu galnay
xeradii ciidanka Suuriya, oo halkaas ninna ma joogin, codna
laguma maqal, laakiinse waxaa joogay fardihii xidhxidhnaa,
iyo dameerihii xidhxidhnaa, iyo teendhooyinkii oo sidoodii
iska ahaa. **11** Oo isna wuxuu u yeedhay iridjoogayaashii, oo
iyana waxay saas u soo sheegeen reerkii boqorka ee gudaha
joogay. **12** Markaasaa boqorkii habeennimadii toosay oo
addoommadiisii ku yidhi, Haatan waxaan idin tusayaa wixii
ay reer Suuriya nagu sameeyeen. Iyagu way og yihiin inaynu
gaajaysan nahay, oo sidaas daraaddeed xeradii way ka
baxeen oo duurka ku dhuunteen, oo waxay isyidhaahdeen,
Markay magaalada ka soo baxaan ayaynu iyagoo noolnool
qabqabanaynaa, oo magaalada ayaynu galaynaa. **13** Oo mid
addoommadiisii ka mid ahaa ayaa ugu jawaabay, Waxaan
kaa baryayaa in qaar wado shan faras oo kuwa magaalada
ku hadhay ah, (maxaa yeelay, iyagu waxay la mid yihiin
sida dadkii Israa'iil ka hadhay oo dhan, oo waxay la mid
yihiin sida dadkii Israa'iil ee le'day oo dhan,) oo aynu dirno
iyagu ha soo arkeene. **14** Oo sidaas daraaddeed waxay
wadeen laba gaadhifaras iyo fardahoodii; oo boqorkii baa
wuxuu ka daba diray ciidankii Suuriya, oo wuxuu ku yidhi,
Ordoo soo arka. **15** Oo iyana waxay daba socdeen ilaa Webi
Urdun; oo bal eeg jidka oo dhan waxaa ka buuxay dhar iyo
weelal ay reer Suuriya iska xooreen intay degdegayeen. Oo
wargeeyayaashiina intay soo noqdeen ayay saas boqorkii
u soo sheegeen. **16** Markaasaa dadkii baxay oo waxay
dhaceen xeradii reer Suuriya. Haddaba koombo bur ah
waxaa lagu iibiyey sheqel, laba koombo oo shaciir ahna
waxaa lagu iibiyey sheqel, oo waxay noqotay sidii erayga
Rabbigu ahaa. **17** Markaasaa boqorkii sirkaalkii uu gacantiisa
ku tiirsanaa ku amray inuu iridda u taliyo; laakiinse dadkii
baa ku tuntay isagoo iridda jooga, oo wuu dhintay sidii ninkii
Ilaah sheegay kolkii boqorku isaga u soo dhaadhacay. **18** Oo
waxay noqotay sidii ninkii Ilaah boqorkii ula hadlay isagoo
leh, Berrito hadda oo kale Samaariya iriddeeda laba koombo
oo shaciir ah waxaa lagaga iibin doonaa sheqel, koombo bur
ahna waxaa lagaga iibin doonaa sheqel; **19** oo sirkaalkii
baa wuxuu ugu jawaabay ninkii Ilaah, Rabbiga oo samada
daaqado ka fura mooyaane, ee sidee baa waxanu ku noqon
karaan? Oo isna wuxuu ku yidhi, Bal ogow, indhahaaga
waad ku arki doontaa, laakiinse waxba kama cuni doontid.
20 Haddaba isagii sidii baa ku dhacday; maxaa yeelay, isagii
dadkii baa ku tuntay isagoo iridda jooga oo wuu dhintay.

8 Markaasaa Eliishaa la hadlay naagtii uu wiilkeeda soo
noolaysiiyey oo wuxuu ku yidhi, Sara joogso oo tag,
adiga iyo reerkaagiiba, oo waxaad degtaa meel alla meeshii
aad degi karto, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu amray in
dalka abaaru ku dhacdo, oo waxay dalka joogi doontaa
toddoba sannadood. **2** Markaasaa naagtii sara joogsatay

oo yeeshay sidii eraygii ninkii Ilaah ahaa; oo way tagtay
iyada iyo reerkeediiba oo intii toddoba sannadood ah ayay
degganayd dalkii reer Falastiin. **3** Oo markii toddobadii
sannadood ay dhammaadeen ayay naagtii ka soo noqotay
dalkii reer Falastiin; oo waxay u tagtay boqorkii inay ugu
qayshato gurigeedii iyo dhulkeedii. **4** Markaasna boqorku
wuxuu la hadlayay Geexasii oo ahaa midiidinkii ninkii Ilaah,
oo wuxuu ku lahaa, Waxaan kaa baryayaa inaad ii sheegto
waxyaalihii waaweynaa oo Eliishaa sameeyey oo dhan. **5**
Intuu boqorkii uga warramayay sidii uu u soo noolaysiiyey mid
meyd ahaa, bal eeg, naagtii uu wiilkeeda soo noolaysiiyey
ayaa boqorkii ugu qayshatay gurigeedii iyo dhulkeedii. Oo
Geexasiina wuxuu yidhi, Sayidkaygiiyow, boqorow, tanu waa
naagtii, kanuna waa wiilkeedii Eliishaa soo noolaysiiyey. **6**
Oo boqorkiina markuu naagtii saas weyddiiyey ayay iyana
u sheegtay. Markaasaa boqorkii iyadii u amray sirkaal oo
ku yidhi, U wada celi wax alla wixii ay lahayd oo dhan, iyo
weliba midhihii beerteeda ka baxay tan iyo maalintii ay dalka
ka tagtay iyo ilaa haddeer. **7** Oo Benhadad oo ahaa boqorkii
Suuriya isagoo buka ayaa Eliishaa Dimishaq yimid, oo waa
loo sheegay oo waxaa lagu yidhi, War ninkii Ilaah waa yimid.
8 Markaasaa boqorkii Xasaa'eel ku yidhi, Hadiyad qaad, oo
waxaad ka hor tagtaa ninka Ilaah, oo Rabbiga wax iiga soo
weyddii, oo waxaad ku tidhaahdaa, Boqorku ma cudurkuu ka
bogsanayaa? **9** Markaasaa Xasaa'eel tegey inuu isagii ka
hor tago oo wuxuu qaaday hadiyad ah Dimishaq wax alla
waxeedii wanaagsanaa oo dhan oo afartan rati ku raran, oo
intuu u yimid ayuu soo hor istaagay oo yidhi, Waxaa ii soo kaa
diray wiilkaagii Benhadad oo ah boqorkii Suuriya, oo wuxuu
leeyahay, Miyaan cudurkan ka bogsanayaa? **10** Markaasaa
Eliishaa wuxuu isagii ku yidhi, Tag, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Hubaal waad bogsanaysaa; habase yeeshee Rabbigu wuxuu
i tusay inuu hubaal dhimanayo. **11** Oo isna wuu ku dhaygagay
ilaa uu isku yaxyaxay; markaasaa ninkii Ilaah ooyay. **12**
Markaasaa Xasaa'eel ku yidhi, Sayidkaygiiyow, maxaad u
ooyaysaa? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Maxaa yeelay,
waxaan ogahay xumaanta aad dadka Israa'iil ku samayn
doonto; waayo, qalcadahooda dab baad ku dhejin doontaa,
oo raggooda dhallinyarada ahna seef baad ku wada layn
doontaa, oo dhallaankoodana dhulkaad ku tuuri doontaa, oo
naagahooda uurka lehna waad dooxi doontaa. **13** Markaasaa
Xasaa'eel yidhi, War sidee baan anigoo addoonkaaga ah oo
aan eey waxba dhaamin waxyaalahan waaweyn u samayn
doonaa? Markaasaa Eliishaa wuxuu ugu jawaabay, Rabbigu
wuxuu i tusay inaad noqon doontid boqor Suuriya u taliya.
14 Markaasuu Eliishaa ka tegey oo wuxuu u yimid sayidkiisii
isaga ku yidhi, War maxaa Eliishaa kugu soo yidhi? Oo
isna wuxuu ugu jawaabay, Wuxuu ii sheegay inaad hubaal
bogsanaysid. **15** Oo maalintii ku xigtay ayuu maro qaaday
oo biyo dhex geliyey, markaasuu wejiga boqorka ku deday
wuuna dhintay; oo meeshiisiina Xasaa'eel ayaa boqor ka
noqday. **16** Yooraam oo ahaa ina Axaab boqorkii dalka Israa'iil
sannaddiisii shanaad, oo Yehooshaafaadna dalka Yahuudah
boqorka ka ahaa, ayaa Yehooraam ina Yehooshaafaad
dalka Yahuudah boqor ka noqday. **17** Oo markuu boqor
noqday wuxuu jiray laba iyo soddon sannadood, siddeed
sannadoodna boqor buu ku ahaa Yeruusaalem. **18** Oo wuxuu
ku socday jidkii ay boqorradii dalka Israa'iil mareen, sidii
reerkii Axaab yeelay oo kale, waayo, wuxuu qabay Axaab
gabadhiisii; oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku
ah. **19** Habase yeeshee Rabbigu ma uu doonaynin inuu dalka
Yahuudah baabbi'iyo, sababtuna waa addoonkiisii Daa'uud
aawadiis, waayo, wuxuu u ballanqaaday inuu isaga iyo
carruurtiisa had iyo goorba laambad siiyo. **20** Oo wakhtigiisii
ayaa reer Edom ka fallaagoobay dadka Yahuudah, oo iyana
waxay yeesheen boqor u taliya. **21** Markaasaa Yooraam u
gudbay xagga Saaciir, isagoo wata gaadhifardoodkiisii oo
dhan; oo intuu habeennimo kacay ayuu laayay reer Edom oo
hareereeyey isaga iyo saraakiishii gaadhifardoodka, dadkiina
waxay ku carareen teendhooyinkoodii. **22** Reer Edomna
way ka fallaagoobeen oo way ka hoos baxeen gacantii
dadka Yahuudah ilaa maantadan la joogo. Oo haddana
isla markaasba waxaa kaloo ka fallaagoobay reer Libnaah.
23 Oo Yooraam falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo
dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii
dalka Yahuudah? **24** Markaasaa Yooraam dhintay oo la
seexday awowayaashiis, oo waxaa awowayaashiis lagula
aasay magaaladii Daa'uud; oo waxaa meeshiisii boqor ka
noqday wiilkiisii Axasyaah. **25** Oo boqorkii dalka Israa'iil oo
ahaa Yooraam ina Axaab sannaddiisii laba iyo tobnaad ayaa
Axasyaah ina Yehooraam dalka Yahuudah boqor ka noqday.
26 Oo Axasyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo
labaatan sannadood, oo sannad ayuu Yeruusaalem boqor
ka ahaa. Hooyadiisna magaceeda waxaa la odhan jiray
Catalyaah, oo waxay ahayd ina Coomrii oo ahaa boqorkii
dalka Israa'iil. **27** Oo wuxuu ku socday jidkii reerkii Axaab
maray, oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku
ah sidii reerkii Axaab yeelay oo kale, waayo, isaga waxaa
soddog u ahaa Axaab. **28** Oo wuxuu raacay Yooraam oo
ahaa ina Axaab inay Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya kula
diriraan Raamod Gilecaad; oo reer Suuriyana Yooraam bay
dhaawaceen. **29** Oo Boqor Yooraamna wuxuu ku noqday
Yesreceel in laga soo daweeyo nabrihii ay reer Suuriya
Raamaah kaga dhufteen markuu la diriray Xasaa'eel oo ahaa
boqorkii Suuriya. Markaasaa Axasyaah ina Yehooraam oo
ahaa boqorkii dalka Yahuudah Yesreceel tegey inuu soo arko
Yooraam ina Axaab, maxaa yeelay, dhaawac buu ahaa.

9 Markaasaa Eliishaa u yeedhay mid qoonkii nebiyada ka
mid ahaa, oo wuxuu ku yidhi, War guntiga isku giiji, oo
weelkan saliidda ahna gacanta ku sii qaado, oo waxaad
tagtaa Raamod Gilecaad. **2** Oo markaad halkaas tagto
waxaad doondoontaa Yeehuu ina Yehooshaafaad oo ahaa
ina Nimshii, oo u tag oo walaalihiis ka dhex kici, oo intaad
kaxaysid qol hoose la gal. **3** Oo markaas waxaad qaadataa
weelka saliidda ah oo madaxiisa ku shub, oo waxaad
ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Waxaan
kuu subkay inaad ahaato boqor u taliya dalka Israa'iil. Oo
markaas intaad albaabka furtid carar oo innaba ha raagin. **4**
Sidaas daraaddeed ninkii dhallinyarada ahaa oo nebiga ahaa
wuxuu tegey Raamod Gilecaad. **5** Oo markuu yimid ayuu
arkay saraakiishii ciidanka oo fadhida; oo wuxuu ku yidhi,
Sirkaalow, farriin baan kuu wadaa. Markaasaa Yeehuu yidhi,
Kayagee baad u waddaa? Isna wuxuu yidhi, Adigaan kuu
wadaa, sirkaalow. **6** Oo markaasuu intuu kacay ayuu gurigii
galay, dabadeedna saliiddii buu madaxiisa ku shubay, oo

wuxuu ku yidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
kugu leeyahay, Waxaan kuu subkay inaad ahaato boqor u
taliya dadka Ilaah oo ah dadka Israa'iil. **7** Oo adna waa inaad
laysaa reerka Axaab ee sayidkaaga, inaan ka aargudo dhiiggii
addoommadaydii nebiyada ahaa, iyo addoommadii Rabbiga
oo dhan ee ay Yesebeel daadisay. **8** Waayo, Axaab reerkiisa
oo dhammu waa halligmayaa; oo Axaab waan ka baabbi'in
doonaa wiil kasta ha ahaado mid kasta oo dalka Israa'iil ku
dhex xidhan ama mid kasta oo ku dhex furan. **9** Oo reerka
Axaab waxaan ka dhigayaa sidii reerkii Yaaraabcaam ina
Nebaad iyo sidii reerkii Bacshaa ina Axiiyaah oo kale. **10** Oo
Yesebeel ayaa eeydu ku cuni doonaan dhulka Yesreceel, oo
ninna iyada ma xabaali doono, oo markaasuu albaabkii furay
oo cararay. **11** Markaasaa Yeehuu u soo baxay addoommadii
sayidkiisii; oo midkood baa wuxuu isagii ku yidhi, War wax
waluba ma hagaagsan yihiin? Ninkan waalanu muxuu kuugu
yimid? Oo isna wuxuu ku yidhi, Idinku waad garanaysaan
ninka iyo hadalkiisu wuxuu ahaaba. **12** Oo iyana waxay
yidhaahdeen, Taasu waa been; ee bal hadda noo sheeg.
Markaasuu yidhi, Saas iyo saas buu igula hadlay, oo igu
yidhi, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Waxaan kuu subkay
inaad ahaato boqor u taliya dalka Israa'iil. **13** Markaasay
dhaqsadeen oo nin waliba wuxuu qaatay dharkiisii, oo
hoostiisay dhigeen jaranjarada dusheeda, buun bayna ku
dhufteen, oo waxay yidhaahdeen, Yeehuu waa boqor. **14**
Sidaasuu Yeehuu ina Yehooshaafaad oo ahaa ina Nimshii u
shirqoolay Yooraam. (Haddaba Yooraam iyo dadka Israa'iil oo
dhammu waxay u sii haysteen Raamod Gilecaad Xasaa'eel
oo ahaa boqorkii Suuriya daraaddiis, **15** laakiinse Boqor
Yooraam wuxuu ku noqday Yesreceel in laga soo daweeyo
nabrihii reer Suuriya ku dhufteen markuu la diriray boqorkii
reer Suuriya oo Xasaa'eel ahaa). Markaasaa Yeehuu wuxuu
yidhi, Hadday idinla wanaagsan tahay yaan ninna baxsan oo
magaalada ka bixin si uu intuu Yesreceel tago xaalkan u
sheego. **16** Markaasuu Yeehuu gaadhifaras fuulay, oo wuxuu
tegey xagga Yesreceel, waayo, Yooraam baa halkaas jiifay,
oo Axasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudahna wuxuu u
yimid inuu Yooraam arko. **17** Haddaba waardiyihii wuxuu
kor taagnaa noobiyaddii Yesreceel, oo wuxuu arkay kooxdii
Yeehuu oo soo socota; markaasuu yidhi, Waxaan u jeedaa
koox. Yooraamna wuxuu yidhi, Nin faras wata u dir, oo ha
ka hor tago, oo ha ku yidhaahdo, War ma nabad baa? **18**
Sidaas daraaddeed waxaa tegey mid faras ku jooga inuu
isaga ka hor tago, oo wuxuu ku yidhi, Boqorkii wuxuu ku
leeyahay, Ma nabad baa? Oo Yeehuu baa wuxuu ku yidhi,
War maxaa nabad kaa galay? I soo daba gal. Markaasaa
ninkii waardiyaha ahaa wuxuu yidhi, Ninkii wargeeyska
ahaa wuu u tegey iyagii, laakiinse soo noqon maayo. **19**
Markaasuu haddana diray mid labaad oo faras ku jooga, oo
isna intuu u tegey ayuu ku yidhi, Boqorkii wuxuu ku leeyahay,
Ma nabad baa? Oo Yeehuu baa ugu jawaabay, War maxaa
nabad kaa galay? I soo daba gal. **20** Markaasaa ninkii
waardiyaha ahaa yidhi, Isna wuu u tegey iyagii, laakiinse
soo noqon maayo, oo socodkuna wuxuu u eg yahay sidii
socodkii Yeehuu ina Nimshii; waayo, wuxuu gaadhifaraskiisa
u kaxeeyaa sidii isagoo waalan. **21** Markaasaa Yooraam
yidhi, Gaadhifaras diyaariya. Oo iyana gaadhifaraskiisii ayay
diyaariyeen. Kolkaasaa Yooraam oo ahaa boqorkii dalka
Israa'iil iyo Axasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudahba
waxay baxeen isagoo mid waliba gaadhifaraskiisii ku jiro,
oo waxay u baxeen inay Yeehuu ka hor tagaan, oo waxay
ka heleen beertii Naabood kii reer Yesreceel. **22** Oo markii
Yooraam Yeehuu arkay ayuu ku yidhi, War Yeehuu, ma
nabad baa? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, War xaggee
nabadu joogtaa inta hooyadaa Yesebeel dhillanimadeedii
iyo sixirnimadeediiba ay aad u badan yihiin? **23** Markaasaa
Yooraam intuu faraskii dib u ceshaday ayuu cararay oo
wuxuu Axasyaah ku yidhi, War Axasyaah, tanu waa khiyaano.
24 Markaasaa Yeehuu qaansadiisii ku xooday xooggiisii oo
dhan, oo Yooraam ku dhuftay labada garab dhexdooda, oo
fallaadhiina waxay ka mudhbaxday wadnaha, markaasuu
ku dhex dhacay gaadhifaraskiisii. **25** Kolkaasaa Yeehuu
wuxuu ku yidhi Bidqar oo sirkaalkiisii ahaa, Isaga kor u
qaad oo ku dhex tuur beerta Naabood kii reer Yesreceel;
waayo, bal xusuuso sidii Rabbigu isaga hadalkan culus uga
sheegay markaynu aniga iyo adiguba innagoo fardo fuushan
aabbihiis Axaab daba soconnay; **26** Rabbigu wuxuu yidhi,
Hubaal shalayto waxaan arkay Naabood dhiiggiisii iyo dhiiggii
wiilashiisii, haddaba adiga beertan baan abaalkaaga kugu
siinayaa. Sidaas daraaddeed isaga qaad oo beerta ku dhex
tuur sidii erayga Rabbigu ahaa. **27** Laakiinse Axasyaah oo
ahaa boqorkii dalka Yahuudah markuu taas arkay ayuu u
cararay xagga gurigii beerta. Oo Yeehuuna wuu eryaday
oo wuxuu yidhi, War isagana gaadhifaraskiisa ku dhex dila.
Markaasay isagii ku dileen jiirtii Guur oo Yiblecaam ku
ag taal. Wuuna u cararay xagga Megiddoo oo halkaasuu
ku dhintay. **28** Addoommadiisii ayaa gaadhifaras xagga
Yeruusaalem ugu qaaday, oo qabrigiisii ayay awowayaashiis
kula aaseen magaaladii Daa'uud dhexdeeda. **29** Oo Axasyaah
wuxuu dalka Yahuudah boqor ka noqday sannaddii kow iyo
tobnaad oo Yooraam ina Axaab. **30** Oo Yeehuu markuu
Yesreceel yimid ayaa Yesebeel maqashay, markaasay intay
indhakuulatay oo gambaysatay daaqaddii ka fiirisay. **31**
Oo markii Yeehuu iriddii ka soo galay ayay tidhi, Simriigii
sayidkiisii dilayow, ma nabad baa? **32** Oo isna intuu kor
u eegay xagga daaqaddii ayuu yidhi, War yaa ila gees
ah? Yaa ila gees ah? Markaasaa waxaa soo fiiriyey laba
ama saddex nin oo bohon ah. **33** Kolkaasuu ku yidhi, Soo
tuura iyada. Iyana way soo tuureen, oo dhiiggeedii waxaa
qaar ku saydhmay derbigii iyo fardihii; oo isna kolkaasuu
iyadii ku tuntay. **34** Oo markuu meeshii galay ayuu wax
cunay oo wax cabbay, dabadeedna wuxuu yidhi, Bal naagtan
habaaran u jeesta oo aasa, waayo, iyadu waa ina boqor. **35**
Oo iyana waxay u tageen inay iyadii soo aasaan, laakiinse
waxba kama ay helin dhaladii iyo cagihii iyo calaacalihii
gacmaheeda mooyaane. **36** Sidaas daraaddeed way soo
noqdeen, oo isagii bay u soo sheegeen. Wuxuuna yidhi,
Kanu waa eraygii Rabbigu kaga hadlay addoonkiisii Eliiyaah
kii reer Tishbii isagoo leh, Beerta Yesreceel dhexdeeda
ayaa eeydu ku cuni doonaan Yesebeel hilibkeeda. **37** Oo
Yesebeel meydkeedu wuxuu ahaan doonaa sida digo taal
beerta Yesreceel dhexdeeda, si aan loo odhan, Tanu waa
Yesebeel.

10 Haddaba Axaab wuxuu Samaariya ku lahaa
toddobaatan wiil. Yeehuuna warqaduu qoray oo wuxuu

u diray Samaariya iyo taliyayaashii Yesreceel oo ahaa
odayaashii, iyo kuwii soo koriyey wiilashii Axaab, oo wuxuu
ku yidhi, **2** Waxaa idinla jooga wiilashii sayidkiinna, oo
waxaad haysataan gaadhifardood iyo fardo, oo weliba
waxaad ku jirtaan magaalo deyr leh, hubna waad haysataan;
haddaba markii warqaddanu idiin timaado, **3** doorta kan
ugu wanaagsan oo ugu wada fiican wiilasha sayidkiinna
oo ku fadhiisiya carshigii aabbihiis, oo u dirira sayidkiinna
aawadiis. **4** Laakiinse aad iyo aad bay u baqeen, oo waxay
yidhaahdeen, Labadii boqorba way hor joogsan waayeene
bal innagu sidee baynu u taagnaanaynaa? **5** Oo kii reerka
u sarreeyey, iyo kii magaalada u sarreeyey, iyo weliba
odayaashii, iyo kuwii carruurta soo koriyeyba Yeehuu bay u
cid direen, oo ku yidhaahdeen, Annagu addoommadaadii
baannu nahay, oo wax alla wixii aad nagu amartana waannu
yeelaynaa; oo annagu ninnaba boqor ka dhigan mayno;
haddaba wax alla wixii kula wanaagsan samee. **6** Oo isna
mar labaad buu warqad u qoray isagoo leh, Haddaad ila
jirtaan, oo aad codkayga maqlaysaan, berrito hadda oo kale
wiilasha sayidkiinna madaxyadooda Yesreceel iigu keena.
Haddaba boqorka wiilashiisii oo toddobaatan qof ahaa waxay
la joogeen raggii magaalada ugu waaweynaa oo iyaga
soo koriyey. **7** Oo markii warqaddii u timid ayay wiilashii
boqorka soo kaxeeyeen oo laayeen iyagoo toddobaatan qof
ah, oo madaxyadoodii ayay dambiilo ku gureen, oo isagii
bay Yesreceel ugu direen. **8** Oo waxaa isagii u yimid mid
wargeeys ah, oo intuu u warramay ayuu ku yidhi, Wiilashii
boqorka madaxyadoodii waa la keenay. Oo isna wuxuu ku
yidhi, Iridda laga soo galo albaabka laba tuulmo u kala dhiga,
oo ilaa berri subax ha yaalleen. **9** Oo markii subaxdii la
gaadhay ayuu soo baxay oo dibadda istaagay, oo wuxuu
dadkii oo dhan ku yidhi, Idinku xaq baad tihiin! Bal eega, anigu
sayidkaygii baan shirqoolay, oo waan dilay, laakiinse bal yaa
kuwan oo dhan laayay? **10** Haddaba bal ogaada in Eraygii
Rabbiga ee uu Rabbigu reer Axaab kaga hadlay aan waxba
dhulka kaga dhacayn, maxaa yeelay, Rabbigu waa sameeyey
wixii uu kaga hadlay addoonkiisii Eliiyaah. **11** Sidaasuu
Yeehuu Yesreceel ugu laayay reerkii Axaab intii ka hadhay
oo dhan, iyo raggiisii waaweynaa oo dhan, iyo saaxiibbadiisii
oo dhan, iyo wadaaddadiisii, ilaa uusan waxba u reebin. **12**
Markaasuu kacay oo baxay, oo wuxuu tegey Samaariya. Oo
markuu gaadhay gurigii adhijirrada ee jidka ku yiil **13** ayaa
Yeehuu la kulmay boqorkii dalka Yahuudah oo Axasyaah
ahaa walaalihiis, oo wuxuu ku yidhi, War yaad tihiin? Oo
iyana waxay ugu jawaabeen, Annagu waxaannu nahay
Axasyaah walaalihiis, oo waxaannu u soconnaa inaannu soo
salaanno carruurtii boqorka iyo carruurtii boqoradda. **14** Oo
isna wuxuu yidhi, iyagoo nool nool qabqabta. Markaasaa
la qabtay iyagoo nool nool, oo waxaa iyagoo ah laba iyo
afartan nin lagu ag laayay godkii guriga adhijirrada, oo
midkoodna kama uu tegin. **15** Oo markuu halkaas ka tegey
ayuu la kulmay Yehoonaadaab ina Reekaab oo soo socda
inuu ka hor tago, oo intuu salaamay ayuu ku yidhi, War
sidaan kuugu qalbi fayoobahay oo kale ma iigu qalbi fayow
dahay? Markaasaa Yehoonaadaab ugu jawaabay, Haah,
oo waan kuu qalbi fayoobahay. Isna wuxuu yidhi, Hadday
saas tahay gacanta ii dhiib. Markaasuu gacanta u dhiibay, oo
isna gaadhifaraskiisii ayuu soo saartay. **16** Markaasuu ku
yidhi, Kaalay, i raac, oo fiiri qiirada aan Rabbiga u qabo.
Sidaasaa loo fuushiyey gaadhifaraskiisii. **17** Oo haddana
markuu Samaariya gaadhay ayuu wada laayay intii Axaab
Samaariya ugu hadhay oo dhan ilaa uu u baabbi'iyey sidii uu
ahaa eraygii Rabbigu kula hadlay Eliiyaah. **18** Markaasaa
Yeehuu soo wada ururiyey dadkii oo dhan, oo wuxuu ku yidhi,
Axaab in yar buu Bacal u adeegi jiray, laakiinse anoo Yeehuu
ah si weyn baan ugu adeegi doonaa. **19** Haddaba sidaas
daraaddeed iigu soo wada yeedha nebiyadii Bacal oo dhan,
iyo intii isaga caabudi jirtay oo dhan, iyo wadaaddadiisii oo
dhan; oo midna yuusan ka maqnaan, waayo, allabari weyn
baan Bacal u bixinayaa; oo ku alla ka maqnaadaa noolaan
maayo. Laakiinse Yeehuu saas khiyaanuu u sameeyey,
waayo, wuxuu damacsanaa inuu wada baabbi'iyo inta Bacal
caabudda oo dhan. **20** Yeehuuna wuxuu yidhi, Shir weyn
Bacal quduus uga dhiga. Oo taas waa la naadiyey. **21**
Oo Yeehuuna wuxuu u cid diray dalka Israa'iil oo dhan,
markaasaa waxaa yimid intii Bacal caabudi jirtay oo dhan,
sidaas daraaddeed nin aan iman ma jirin. Oo waxay soo
galeen gurigii Bacal; oo gurigii Bacalna waa buuxsamay
gees ilaa gees. **22** Markaasuu wuxuu ku yidhi kii meeshii
dharka u sarreeyey, Inta Bacal caabudda oo dhan dhar u
keen. Kolkaasuu dhar u keenay. **23** Markaasaa Yeehuu iyo
Yehoonaadaab ina Reekaab waxay galeen gurigii Bacal,
Yeehuuna wuxuu ku yidhi kuwii Bacal caabudayay, Baadha
oo iska fiiriya inaan halkan addoommadii Rabbiga waxba
idinkala joogin, laakiinse aad tihiin kuwa Bacal caabuda oo
keliya. **24** Markaasay gudaha u galeen inay allabaryo iyo
qurbaanno la gubo bixiyaan. Haddaba Yeehuu wuxuu mar
hore soo doortay siddeetan nin inay dibadda joogaan, oo
wuxuu ku yidhi, Nimanka aan gacantiinna soo geliyo hadduu
midna baxsado, kii sii daaya ayaa naftiisa loo qisaasayaa.
25 Oo haddiiba markuu dhammeeyey allabarigii gubnaa oo
uu bixinayay ayaa Yeehuu ku yidhi askartii iyo saraakiishii,
Gala oo wada laaya, oo yaan midna ka soo bixin. Markaasay
seef ku laayeen, oo askartii ordi jirtay iyo saraakiishii ayaa
iyagii dibadda u soo tuuray oo waxay tageen magaaladii
guriga Bacal. **26** Oo waxay soo bixiyeen tiirarkii guriga Bacal
ku jiray, wayna gubeen. **27** Wayna jebiyeen tiirkii Bacal, oo
dumiyeen gurigii Bacal oo ilaa maantadan waxay ka dhigeen
meel lagu saxaroodo. **28** Oo Yeehuu sidaasuu Bacal uga
baabbi'iyey dalka Israa'iil. **29** Habase yeeshee dembiyadii
Yaaraabcaam ina Nebaad kii dadka Israa'iil dembaajiyey
Yeehuu kama hadhin, kuwaasoo ahaa weylihii dahabka
ahaa ee dhex yiil Beytel iyo Daan. **30** Markaasaa Rabbigu
wuxuu Yeehuu ku yidhi, Si wanaagsan baad u yeeshay wax
hortayda ku toosan, oo reerkii Axaabna waad ku samaysay
wax alla wixii qalbigayga ku jiray oo dhan, haddaba sidaas
daraaddeed farcankaaga qarniga afraad ah ayaa ku fadhiisan
doona carshiga dalka Israa'iil. **31** Laakiinse Yeehuu iskama
uu jirin oo kuma socon sharcigii Rabbiga ah llaaha reer binu
Israa'iil, kumana raacin qalbigiisa oo dhan, oo kama tegin
dembiyadii Yaaraabcaam uu dadka Israa'iil dembaajiyey.
32 Oo waagaas ayaa Rabbigu bilaabay inuu dalka Israa'iil
yareeyo, oo Xasaa'eel ayaa iyaga ku laayay dalka Israa'iil
oo dhan, **33** oo laga bilaaba Webi Urdun ilaa barigiisa,
intaas oo ah dalka Gilecaad oo dhan, iyo reer Gaad, iyo
reer Ruubeen, iyo reer Manaseh, iyo tan iyo Carooceerta

ku ag taal Webi Arnoon, iyo xataa Gilecaad iyo Baashaan.
34 Haddaba Yeehuu falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey
oo dhan, iyo xooggiisii oo dhammuba sow kuma qorna
kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? 35 Markaasaa
Yeehuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa
lagu aasay Samaariya. Oo meeshiisiina waxaa boqor ka
noqday wiilkiisii Yehoo'aaxaas. 36 Oo wakhtigii Yeehuu dalka
Israa'iil Samaariya boqorka ugu ahaa wuxuu ahaa siddeed
iyo labaatan sannadood.

11 Catalyaah oo ahayd Axasyaah hooyadiis markay
aragtay in wiilkeedii dhintay ayay kacday oo wada
baabbi'isay farcankii reer boqor oo dhan. 2 Laakiinse
Yehooshebac oo ahayd Boqor Yooraam gabadhiisii, oo
Axasyaahna walaashiis ahayd, waxay la tagtay Axasyaah
wiilkiisii Yoo'aash, oo ay ka dhex xadday wiilashii boqorka
ee la laayay, isagii iyo tii xannaanayn jirtayba, oo waxay
gelisay qolka la seexdo, oo iyana Catalyaah way ka qariyeen,
sidaas daraaddeed isagii lama dilin. 3 Oo isna iyadii buu
la joogay, oo wuxuu kula qarsoonaa gurigii Rabbiga intii lix
sannadood ah; oo dalkiina waxaa u talisay Catalyaah. 4
Oo sannaddii toddobaad ayaa Yehooyaadaac u cid diray
oo isugu yeedhay boqol u taliyayaashii u taliyey reer Kaarii
iyo askartii ordi jirtay, oo gurigii Rabbiga ayuu keensaday;
markaasuu axdi la dhigtay oo iyagii gurigii Rabbiga gudihiisa
ku dhaariyey, dabadeedna wuxuu tusay wiilkii boqorka. 5
Wuuna amray oo ku yidhi, Idinku sidan yeela: meeshiinna
saddexaad ee sabtida gashaa waa inay guriga boqorka
ilaaliyaan; 6 oo meel saddexaadna iridda Suur ha joogeen;
meel saddexaadna ha joogeen iridda askartii ordi jirtay ka
dambaysa; sidaas waa inaad guriga u ilaalisaan oo aad wax
uga celisaan. 7 Oo labadiinna guuto oo ah kulli inta sabtida
baxda oo dhanba waa inay guriga Rabbiga ilaaliyaan iyagoo
boqorka ku wareegsan. 8 Oo idinku waxaad isku wareejisaan
boqorka idinkoo nin waluba hubkiisa gacanta ku haysto, oo
midkii safafka soo dhex gala ha la dilo, oo boqorkana la jira
markuu baxayo iyo markuu soo gelayoba. 9 Oo boqol u
taliyayaashiina way yeeleen wixii wadaadkii Yehooyaadaac
ahaa ku amray oo dhan; oo nin waluba wuxuu kaxeeyey
raggiisii sabtida geli lahaa iyo kuwii sabtida bixi lahaa, oo
waxay u yimaadeen wadaadkii Yehooyaadaac ahaa. 10
Markaasaa wadaadkii wuxuu boqol u taliyayaashii siiyey
warmihii iyo gaashaammadii Boqor Daa'uud lahaa oo guriga
Rabbiga yiil. 11 Markaasay askartii isagoo nin waluba hubkiisii
gacanta ku haysto istaageen guriga dhankiisii midig iyo ilaa
dhankiisii bidix iyo meeshii allabariga agteeda iyo guriga
agtiisa, oo boqorkii bayna isku wareejiyeen. 12 Markaasuu
wiilkii boqorka soo bixiyey, oo wuxuu madaxa u saaray
taajkii, markhaatifurkiina wuu siiyey; oo waxay ka dhigeen
boqor, wayna subkeen, kolkaasay u sacbiyeen, oo waxay
yidhaahdeen, Boqorku ha noolaado. 13 Oo Catalyaahna
markay qayladii askarta iyo dadka maqashay ayay dadkii ugu
timid gurigii Rabbiga. 14 Oo bal eeg, boqorku wuxuu taagnaa
tiirka agtiisa siday caadadu ahayd, oo saraakiishii iyo kuwii
turumbada watayna boqorkay ag taagnaayeen; oo dadkii
waddanka oo dhammuna way reyreeyeen oo turumbooyin
afuufeen. Markaasaa Catalyaah dharkeedii iska jeexjeexday
oo waxay ku qaylisay, Waa fallaagow, waa fallaagow! 15
Markaasaa wadaadkii Yehooyaadaac ahaa amray boqol
u taliyayaashii ciidanka u sarreeyey, oo wuxuu ku yidhi,
Iyada soo bixiya oo safafka soo dhex mariya, oo kii soo
raacana seef ku dila, waayo, wadaadku wuxuu yidhi, Iyada
yaan lagu dhex dilin guriga Rabbiga. 16 Sidaas daraaddeed
iyadii meel bay u banneeyeen, markaasay tagtay marinkii
ay farduhu gurigii boqorka u mari jireen, oo halkaasaa
lagu dilay. 17 Markaasaa Yehooyaadaac sameeyey axdi
u dhexeeya Rabbiga iyo boqorka iyo dadkaba inay iyagu
ahaadaan Rabbiga dadkiisa, oo haddana wuxuu dhex dhigay
boqorkii iyo dadkii. 18 Dabadeedna dadkii waddanka oo
dhammu waxay tageen gurigii Bacal, oo way dumiyeen,
oo meelihiisii allabariga iyo sanamyadiisii oo dhanna way
wada burburiyeen, oo Mataan oo ahaa Bacal wadaadkiisiina
waxay ku dileen meelihii allabariga hortooda. Oo wadaadkii
wuxuu doortay kuwa gurigii Rabbiga u taliya. 19 Oo haddana
wuxuu kaxeeyey boqol u taliyayaashii iyo kuwii reer Kaarii,
iyo askartii ordi jirtay, iyo dadkii waddanka oo dhanba, oo
waxay boqorkii ka soo dejiyeen gurigii Rabbiga, oo intay jidkii
iridda waardiyayaasha soo mariyeen ayay keeneen gurigii
boqorka. Oo isna wuxuu ku fadhiistay carshigii boqorrada.
20 Sidaas daraaddeed dadkii waddanka oo dhammu way
wada reyreeyeen, oo magaaladiina way xasilloonayd, oo
Catalyaahna gurigii boqorka agtiisa ayay seef ku dileen.
21 Oo Yehoo'aashna toddoba sannadood buu jiray markuu
boqor noqday.

12 Oo Yehoo'aash wuxuu boqor noqday sannaddii
toddobaad oo Yeehuu; oo afartan sannadood ayuu
Yeruusaalem boqor ku ahaa; oo hooyadiis magaceeduna
wuxuu ahaa Sibyaah tii reer Bi'ir Shebac. 2 Oo Yehoo'aashna
wuxuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa
wakhtigii uu wadaadkii Yehooyaadaac isaga baray oo dhan. 3
Habase yeeshee meelihii sarsare lama baabbi'in; oo dadkuna
meelihii sarsare weli way ku allabaryi jireen, fooxna way ku
shidi jireen. 4 Oo Yehoo'aash wuxuu ku yidhi wadaaddadii,
Alaabta quduuska laga dhigay ee guriga Rabbiga la keenay
lacagteeda oo dhan, taas oo ah lacagta nin waluba bixiyey
markuu u gudbay kuwa la tiriyo, iyo lacagta kuwii lagu
qiimeeyey, iyo lacagta nin kastaba qalbigiisa ka damcay
inuu guriga Rabbiga keeno, 5 wadaaddada nin waluba ha
ka qaado kii uu yaqaan, oo ha ku dhiso meelaha guriga
ka jajaban meel kasta oo meel jaban laga heloba. 6
Laakiinse sannaddii saddex iyo labaatanaad oo Yehoo'aash
wadaaddadii weli ma ay dhisin guriga meelihiisii jajabnaa. 7
Markaasaa Boqor Yehoo'aash wuxuu u yeedhay wadaadkii
Yehooyaadaac ahaa, iyo wadaaddadii kaleba, oo wuxuu
ku yidhi, War maxaad guriga meelihiisa jajaban u dhisi
weydeen? Haddaba lacag dambe ha ka qaadanina dadka
aad taqaaniin, laakiinse meelaha jajaban ee guriga aawadood
ku bixiya. 8 Oo wadaaddadiina waxay oggolaadeen inayan
dadka lacag dambe ka qaadin, oo guriga meelihiisa jajabanna
ayan dhisin. 9 Laakiinse wadaadkii Yehooyaadaac ahaa
ayaa intuu sanduuq qaaday daboolka ka dalooliyey oo wuxuu
ag qotomiyey meeshii allabariga xagga midigta markii guriga
Rabbiga la soo gelayo; oo wadaaddadii albaabka dhawri jiray
ayaa ku riday lacagtii guriga Rabbiga la keenay oo dhan.
10 Oo markay arkeen in lacag badanu sanduuqii ku jirto
ayaa waxaa yimid karraanigii boqorka iyo wadaadkii sare, oo

kiishash bay ku gureen markay tiriyeen lacagtii laga helay gurigii Rabbiga. **11** Oo lacagtii la miisaamay ayay u dhiibeen kuwii shuqulka sameeyey, kuwaas oo guriga Rabbiga u talin jiray; oo waxay siiyeen nijaarradii iyo waxdhisayaashii ka shaqeeyey gurigii Rabbiga, **12** iyo wastaadyadii, iyo kuwii dhagaxyada qori jiray, waxayna u bixiyeen in lagu iibiyo alwaax iyo dhagaxyo la qoray si loogu dhiso meelihii guriga Rabbiga ka jajabnaa, iyo wax kasta oo loo bixiyey in guriga lagu dhiso. **13** Laakiinse lacagtii guriga Rabbiga la soo geliyey guriga Rabbiga looguma samayn koobab lacag ah, iyo alaab laambado lagu safeeyo, iyo maddiibado, iyo turumbooyin, iyo innaba weelal dahab ah amase weelal lacag ah, **14** waayo, waxay lacagtii siiyeen kuwii shuqulka sameeyey, oo waxay ku dhiseen gurigii Rabbiga. **15** Oo weliba lama ay xisaabtamin raggii ay lacagta u dhiibeen inay iyagu siiyaan nimankii shuqulka sameeyey, maxaa yeelay, waxay ku shaqeeyeen aaminnimo. **16** Oo lacagtii qurbaannada xadgudubka iyo lacagtii qurbaannada dembiga toona lama soo gelin gurigii Rabbiga; oo waxaa iska lahaa wadaaddada. **17** Markaasaa Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya kacay oo wuxuu la diriray Gad, wuuna qabsaday. Kolkaasaa Xasaa'eel wuxuu u jeestay oo u kacay Yeruusaalem. **18** Markaasaa Yehoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah wada qaaday alaabtii quduuska ahayd oo dhan, taasoo ay boqorradii dalka Yahuudah quduus ka dhigeen, iyagoo ahaa awowayaashiis Yehooshaafaad, iyo Yehooraam, iyo Axasyaah, iyo weliba isaga alaabtiisii quduuska ahayd, iyo kulli dahabkii laga helay khasnadihii guriga Rabbiga iyo gurigii boqorkaba, oo wuxuu u diray boqorkii Suuriya oo Xasaa'eel ahaa; oo isna Yeruusaalem wuu ka tegey. **19** Haddaba Yoo'aash falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? **20** Oo addoommadiisii intay ku kaceen ayay sirqooleen, oo waxay Yoo'aash ku dileen guriga Millo agtiisa oo ku ag yiil jidka u kaca xagga Sillaa. **21** Oo kuwii isagii dilay waxay ahaayeen addoommadiisii oo ahaa Yooskar oo ay Shimcaad dhashay iyo Yehoosaabaad oo ay Shomeer dhashay; wuuna dhintay, oo waxaa awowayaashiis lagula aasay magaaladii Daa'uud; oo meeshiiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Amasyaah.

13 Yoo'aash ina Axasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii saddex iyo labaatanaad ayaa Yehoo'aaxaas ina Yeehuu dalka Israa'iil boqor ugu noqday Samaariya, oo wuxuuna boqor ahaa toddoba iyo toban sannadood. **2** Oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, wuuna raacay dembiyadii Yaaraabcaam ina Nebaad uu dadkii Israa'iil dembaajiyey, kamana uu tegin. **3** Oo Rabbiga cadhadiisiina aad bay ugu kululaatay dadkii Israa'iil, oo wuxuu had iyo goorba gacanta u gelin jiray Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya, iyo Benhadad ina Xasaa'eel. **4** Oo Yehoo'aaxaas ayaa Rabbiga baryay, Rabbiguna wuu maqlay, waayo, wuxuu arkay dulmigii uu boqorkii Suuriya dadka Israa'iil ku hayay. **5** (Markaasaa Rabbigu wuxuu dadkii Israa'iil siiyey badbaadiye, wayna ka hoos baxeen gacantii reer Suuriya; kolkaasay dadkii Israa'iil teendhooyinkoodii iska degeen sidii hore. **6** Habase yeeshee kama ay tegin dembiyadii reerkii Yaaraabcaam uu dadkii Israa'iil dembaajiyey, laakiinse way ku socdeen, oo Samaariyana waxaa ku hadhay geedihii Asheeraah.) **7** Waayo, Rabbigu waxba dadkii ugama uu reebin Yehoo'aaxaas konton nin oo fardooley ah, iyo toban gaadhifaras, iyo toban kun oo nin oo lug ah mooyaane; waayo, boqorkii Suuriya wuu wada baabbi'iyey, oo wuxuu ka dhigay sida boodhka lagu tunto oo kale. **8** Haddaba Yehoo'aaxaas falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhan, iyo xooggiisiiba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? **9** Markaasaa Yehoo'aaxaas dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay Samaariya; oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Yoo'aash. **10** Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii toddoba iyo soddonaad ayaa Yehoo'aash ina Yehoo'aaxaas dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday, wuxuuna boqor ahaa lix iyo toban sannadood. **11** Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, kamana uu tegin dembiyadii Yaaraabcaam ina Nebaad oo dhan kuwaasoo uu dadkii Israa'iil dembaajiyey; laakiinse wuu ku socday. **12** Haddaba Yoo'aash falimihiisii kale, iyo wixii uu sameeyey oo dhan, iyo xooggiisii uu kula diriray Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? **13** Markaasaa Yoo'aash dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo carshigiisiina waxaa ku fadhiistay Yaaraabcaam; Yoo'aashna waxaa Samaariya lagula aasay boqorradii dalka Israa'iil. **14** Haddaba Eliishaa wuxuu la bukooday cudurkii uu u dhintay, oo waxaa isagii u yimid Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil, oo intuu ku dul ooyay ayuu ku yidhi, Aabbow, aabbow, bal eeg, gaadhifardoodkii dalka Israa'iil iyo raggoodii fardooleyda ahaa! **15** Markaasaa Eliishaa ku yidhi, Bal qaado qaanso iyo fallaadho, kolkaasuu qaanso iyo fallaadho soo qaatay. **16** Oo isna wuxuu boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi, Bal qaansada gacanta kor saar, markaasuu gacantii kor saaray. Kolkaasaa Eliishaa gacmihiisii kor saaray gacmihii boqorka. **17** Oo wuxuu ku yidhi, Bal daaqadda xagga bari fur; oo isna wuu furay. Kolkaasaa Eliishaa ku yidhi, Fallaadha gan, oo isna wuu ganay. Oo wuxuu yidhi, Tanu waa fallaadhii Rabbiga ee badbaadada, oo waxa weeye fallaadha badbaadada laga heli doona reer Suuriya; waayo, waa inaad reer Suuriya Afeeq ku laysaa ilaa aad wada baabbi'iso. **18** Markaasuu yidhi, War fallaadhaha qaado, oo isna wuu qaatay. Markaasuu boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi, Bal dhulka ku dhufo; kolkaasuu saddex jeer dhulka ku dhuftay, oo joogsaday. **19** Markaasaa ninkii Ilaah dhirfay oo wuxuu ku yidhi, War waxaa ku ekayd inaad ku dhufatid shan ama lix jeer; oo markaas reer Suuriya waad wada layn lahayd ilaa aad wada baabbi'iso; laakiinse haatan reer Suuriya waxaad laynaysaa saddex jeer oo keliya. **20** Markaasaa Eliishaa dhintay, waana la aasay. Oo sannad kasta bilowgeeda waxaa dalka dhici jiray guutooyinkii reer Moo'aab. **21** Markii nin la aasayay ayay kuwii aasayay u jeedeen guuto soo socota; markaasay waxay ninkii ku dhex tuureen qabrigii Eliishaa; oo haddiiba ninkii markuu taabtay Eliishaa lafihiisii ayuu soo noolaaday, oo sara joogsaday. **22** Oo Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya ayaa dadkii Israa'iil dulmi jiray wakhtigii Yehoo'aaxaas oo dhan. **23** Laakiinse Rabbigu iyaga wuu u roonaaday, oo u naxariistay, wuxuuna ugu jeestay iyaga axdigii uu la dhigtay Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub aawadiis, oo mana uu doonayn inuu baabbi'iyo oo weli hortiisa kama uu tuurin. **24** Markaasaa Xasaa'eel oo

ahaa boqorkii Suuriya dhintay, oo meeshiisiina waxaa boqor
ka noqday wiilkiisii Benhadad. **25** Markaasaa Yehoo'aash ina
Yehoo'aaxaas ayaa Benhadad ina Xasaa'eel mar kale ka
qaatay magaalooyinkii uu dagaalka kaga qaatay aabbihiis
Yehoo'aaxaas. Oo Yoo'aash saddex jeer buu isagii dagaal ku
dhuftay oo ka soo dhacsaday magaalooyinkii dalka Israa'iil.

14 Yoo'aash ina Yoo'aaxaas ee ahaa boqorkii dalka Israa'iil
sannaddiisii labaad ayaa Amasyaah ina Yoo'aash dalka
Yahuudah boqor ka noqday. **2** Oo markuu boqor noqday
wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalem
ayuu boqor ku ahaa sagaal iyo labaatan sannadood, oo
hooyadiisna magaceeda waxaa la odhan jiray Yehoocaddiin
tii reer Yeruusaalem. **3** Oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga
hortiisa ku qumman, laakiinse ma uu samayn sidii awowgiis
Daa'uud sameeyey oo kale; wuxuuse sameeyey kulli wixii
aabbihiis Yoo'aash sameeyey oo kale. **4** Habase yeeshee
meelihii sarsare lama baabbi'in; oo dadku weli way ku
allabaryi jireen, fooxna way ku shidi jireen meelihii sarsare. **5**
Oo haddiiba markii boqortooyadiisii xoogaysatay ayuu laayay
addoommadiisii dilay boqorkii aabbihiis ahaa. **6** Laakiinse
gacankudhiiglayaasha carruurtoodii ma uu dilin; oo wuxuu
yeelay sida ku qoran kitaabkii sharcigii Muuse sidii Rabbigu
amray, isagoo leh, Aabbayaasha yaan loo dilin carruurtooda,
carruurtana yaan loo dilin aabbayaashood; laakiinse nin
waluba dembigiisa ha u dhinto. **7** Oo Dooxadii Cusbada
wuxuu reer Edom kaga laayay toban kun oo nin, oo Selacna
dagaal buu ku qabsaday, oo wuxuu magaceedii u bixiyey
Yoqte'eel, ilaa maantadanna waa loo yaqaan. **8** Markaasaa
Amasyaah wargeeyayaal u diray Yehoo'aash oo ahaa ina
Yehoo'aaxaas ina Yeehuu oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil, oo
wuxuu ku yidhi, Car kaalay aynu iska hor nimaadnee. **9**
Kolkaasaa Yehoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil u cid
diray Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, oo wuxuu
ku yidhi, Yamaaruggii Lubnaan ku yiil wuxuu u cid diray
geedkii kedarka ah oo Lubnaan ku yiil, oo wuxuu ku yidhi,
Gabadhaada sii wiilkaygu ha guursadee; oo waxaa halkaas
soo maray bahal Lubnaan joogay, markaasuu yamaaruggii ku
joogsaday. **10** Hubaal reer Edom baad laysay, waanad isla
weynaatay, haddaba faan oo dalkaaga iska joog, waayo, bal
maxaad belaayo isugu soo jiidaysaa oo aad adiga iyo dadka
Yahuudahba u wada dhacaysaan? **11** Laakiinse Amasyaah
taas wuu maqli waayay. Markaasuu Yehoo'aash oo ahaa
boqorkii dalka Israa'iil soo kacay, oo isagii iyo Amasyaah oo
ahaa boqorkii dalka Yahuudah waxay iskaga hor yimaadeen
Beytshemesh oo uu dadka Yahuudah leeyahay. **12** Oo
dadka Israa'iil way ka adkaadeen dadka Yahuudah, oo nin
waluba wuxuu u cararay teendhadiisii. **13** Oo Yehoo'aash
oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil ayaa Amasyaah oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah kaasoo ahaa ina Yehoo'aash oo
ahaa ina Axasyaah, ku qabtay Beytshemesh, oo intuu
Yeruusaalem yimid ayuu dumiyey derbigii Yeruusaalem tan
iyo iriddii Efrayim iyo ilaa iriddii geeska ahayd, intaasoo
ahayd afar boqol oo dhudhun. **14** Oo wuxuu qaatay dahabkii
iyo lacagtii oo dhan iyo weelashii laga helay guriga Rabbiga
iyo khasnadihii guriga boqorka oo dhan, oo dadna cudhaadh
ahaan buu u kaxaystay, markaasuu Samaariya ku noqday.
15 Haddaba Yehoo'aash falimihiisii kale ee uu sameeyey, iyo
xooggiisii, iyo siduu ula diriray Amasyaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudahba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda
boqorradii dalka Israa'iil? **16** Markaasaa Yehoo'aash dhintay
oo la seexday awowayaashiis, oo Samaariya ayaa lagula
aasay boqorradii dalka Israa'iil, oo meeshiisiina waxaa
boqor ka noqday wiilkiisii Yaaraabcaam. **17** Oo Amasyaah
ina Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah shan iyo
toban sannadood buu sii noolaa markii Yehoo'aash ina
Yehoo'aaxaas oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil uu dhintay
dabadeed. **18** Haddaba Amasyaah falimihiisii kale sow
kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah?
19 Oo isagii shirqool bay Yeruusaalem ugu sameeyeen,
markaasuu Laakiish u cararay, laakiinse Laakiish bay cid
uga daba direen, oo halkaasay ku dileen. **20** Markaasay
isagii fardo ku keeneen, oo awowayaashiis ayaa lagula
aasay Yeruusaalem oo ah magaaladii Daa'uud. **21** Oo dadkii
Yahuudah oo dhammu waxay soo kaxaysteen Casaryaah oo
lix iyo toban sannadood jiray, oo isagay boqor uga dhigeen
meeshii aabbihiis Amasyaah. **22** Oo isna Eelad wuu dhisay
oo dalka Yahuudah u soo celiyey markii boqorkii dhintay oo
la seexday awowayaashiis dabadeed. **23** Amasyaah ina
Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii shan
iyo tobnaad ayaa Yaaraabcaam ina Yoo'aash dalka Israa'iil
Samaariya boqor ugu noqday, wuxuuna boqor ahaa kow
iyo afartan sannadood. **24** Oo isna wuxuu sameeyey wax
Rabbiga hortiisa shar ku ah, kamana uu tegin dembiyadii uu
Yaaraabcaam ina Nebaad dadkii Israa'iil dembaajiyey oo
dhan. **25** Oo wuxuu soo celiyey soohdintii dalka Israa'iil tan
iyo meesha laga galo Xamaad iyo tan iyo badda Caraabaah,
taasuna waa siduu ahaa Eraygii Rabbiga ah Ilaaha dadka
Israa'iil ee uu kaga hadlay addoonkiisii ahaa Nebi Yoonis
ina Amitay oo ahaa reer Gad Heefer. **26** Waayo, Rabbigu
wuxuu arkay dhibaatadii ay dadkii Israa'iil ku jireen inay
aad u qadhaadhayd, waayo, ma jirin mid xidhan iyo mid
furan toona, mana jirin mid dadkii Israa'iil u kaalmeeya. **27**
Rabbigu ma uu odhan, Magaca dadka Israa'iil waan ka
baabbi'inayaa samada hoosteeda. Laakiinse iyagii wuxuu
ku badbaadiyey Yaaraabcaam ina Yoo'aash. **28** Haddaba
Yaaraabcaam falimihiisii kale, iyo wixii uu sameeyey oo dhan,
iyo xooggiisii, iyo siduu u dagaallamay, iyo siduu dalka Israa'iil
ugu soo celiyey Dimishaq iyo Xamaad oo ay dadkii Yahuudah
lahaayeen sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii
dalka Israa'iil? **29** Markaasaa Yaaraabcaam dhintay oo la
seexday awowayaashiis kuwaasoo ahaa boqorradii dalka
Israa'iil, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii
Sekaryaah.

15 Yaaraabcaam oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil
sannaddiisii toddoba iyo labaatanaad ayaa Casaryaah
ina Amasyaah dalka Yahuudah boqor ka noqday. **2** Oo
markuu boqor noqday wuxuu jiray lix iyo toban sannadood,
oo wuxuu Yeruusaalem boqor ku ahaa laba iyo konton
sannadood, oo hooyadiisna magaceeda waxaa la odhan
jiray Yekaalyaah tii reer Yeruusaalem. **3** Oo isna wuxuu
sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman, oo wuxuu wada
yeelay sidii aabbihiis Amasyaah yeelay oo kale. **4** Habase
yeeshee meelihii sarsare lama baabbi'in; oo dadkuna weli
way ku allabaryi jireen, fooxna way ku shidi jireen meelihii

sarsare. **5** Oo boqorkiina Rabbigaa wax ku dhuftay, haddaba
tan iyo maalintii uu dhintay wuxuu ahaa barasle, oo guri gaar
ah buu degay. Oo Yootam oo ahaa ina boqor ayaa reerka u
talin jiray, isagoo dadkii dalka degganaa u gar qaybinaya. **6**
Haddaba Casaryaah falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey
oo dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii
dalka Yahuudah? **7** Markaasaa Casaryaah dhintay oo la
seexday awowayaashiis; oo waxaa awowayaashiis lagula
aasay magaaladii Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor ka
noqday wiilkiisii Yootam. **8** Oo Casaryaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah sannaddiisii siddeed iyo soddonaad ayaa
Sekaryaah ina Yaaraabcaam dalka Israa'iil Samaariya boqor
ugu ahaa intii lix bilood ah. **9** Oo isna wuxuu sameeyey wax
Rabbiga hortiisa shar ku ah, siday awowayaashiis yeeli jireen
oo kale; oo kamana uu tegin dembiyadii uu Yaaraabcaam
ina Nebaad dadkii Israa'iil dembaajiyey. **10** Oo waxaa isagii
shirqoolay Shalluum ina Yaabeesh, oo wax buu ku dhuftay
dadka hortiisii, wuuna dilay, markaasuu meeshiisiina boqor
ka noqday. **11** Haddaba Sekaryaah falimihiisii kale waxay
ku qoran yihiin kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil.
12 Kanu wuxuu ahaa eraygii Rabbigu kula hadlay Yeehuu,
ee uu ku yidhi, Farcankaaga qarniga afraad ah ayaa ku
fadhiisan doona carshiga dalka Israa'iil. Oo saasay noqotay.
13 Oo Shalluum ina Yaabeesh wuxuu boqor noqday Cusiyaah
oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii sagaal iyo
soddonaad, oo muddo bil ah ayuu Samaariya boqor ku
ahaa. **14** Markaasaa Menaxeem ina Gaadii ayaa ka kacay
Tirsaah, oo wuxuu tegey Samaariya, markaasuu Shalluum
ina Yaabeesh ku dilay Samaariya oo meeshiisii boqor ka
noqday. **15** Haddaba Shalluum falimihiisii kale iyo shirqoolkii
uu sameeyeyba waxay ku qoran yihiin kitaabkii taariikhda
boqorradii dalka Israa'iil. **16** Haddaba Menaxeem wuu wada
laayay Tifsax iyo wixii ku jiray oo dhan, iyo soohdimaheedii
marka Tirsaah laga bilaabo, maxaa yeelay, way ka furi
waayeen, sidaas daraaddeed buuna u laayay; oo naagihii
uurka lahaa oo magaalada ku jiray oo dhan wuu wada
dooxay. **17** Casaryaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah
sannaddiisii sagaal iyo soddonaad ayaa Menaxeem ina
Gaadii dalka Israa'iil boqor ka noqday, oo Samaariya ayuu
toban sannadood boqor ku ahaa. **18** Oo wuxuu sameeyey
wax Rabbiga hortiisa shar ku ah; oo isagu wakhtigiisii oo
dhan kama uu tegin dembiyadii uu Yaaraabcaam ina Nebaad
dadka Israa'iil dembaajiyey. **19** Markaasaa waxaa waddankii
ku kacay Fuul oo ahaa boqorkii Ashuur; oo Menaxeem ayaa
Fuul kun talanti oo lacag ah siiyey inuu gacan ku siiyo si ay
boqortooyadu ugu xoogaysato. **20** Oo Menaxeem wuxuu
lacagtii saaray dadkii taajiriinta ahaa oo dalka Israa'iil oo dhan,
oo wuxuu ku amray in nin waluba konton sheqel oo lacag
ah bixiyo si loo siiyo boqorka Ashuur, sidaas daraaddeed
boqorkii Ashuur dib buu u noqday oo dalkiina siima uu joogin.
21 Haddaba Menaxeem falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey
oo dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii
dalka Israa'iil? **22** Markaasaa Menaxeem dhintay oo la
seexday awowayaashiis, oo meeshiisiina waxaa boqor ka
noqday wiilkiisii Fiqaxyaah. **23** Casaryaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah sannaddiisii kontonaad ayaa Fiqaxyaah
ina Menaxeem dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday,
oo wuxuu boqor ahaa laba sannadood. **24** Oo isna wuxuu
sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, oo kama uu
tegin dembiyadii uu Yaaraabcaam ina Nebaad dadka Israa'iil
dembaajiyey. **25** Oo waxaa isagii shirqoolay sirkaalkiisii
Feqax ina Remalyaah ahaa oo wuxuu isagii qalcaddii guriga
boqorka kula dilay Argob iyo Aryaah; oo waxaa isaga la
jiray konton nin oo reer Gilecaad ah; oo markuu isagii dilay
ayuu meeshiisii boqor ka noqday. **26** Haddaba Fiqaxyaah
falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba waxay
ku wada qoran yihiin kitaabkii taariikhda boqorradii dalka
Israa'iil. **27** Casaryaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah
sannaddiisii laba iyo kontonaad ayaa Feqax ina Remalyaah
dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday, oo wuxuu boqor
ahaa labaatan sannadood. **28** Oo isaguna wuxuu sameeyey
wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, kamana uu tegin dembiyadii
uu Yaaraabcaam ina Nebaad dadka Israa'iil dembaajiyey. **29**
Oo wakhtigii Feqax boqorka ka ahaa dalka Israa'iil waxaa
yimid Tiglad Fileser oo ahaa boqorka Ashuur, oo wuxuu
qabsaday Ciyoon, iyo Aabeel Beytmacakaah, iyo Yaanoo'ax,
iyo Qedesh, iyo Xaasoor, iyo Gilecaad, iyo Galili, iyo dalkii
reer Naftaali oo dhan, oo dadkiina maxaabiis ahaan ayuu
Ashuur ugu kaxaystay. **30** Hoosheeca ina Eelaah ayaa Feqax
ina Remalyaah shirqoolay, oo intuu wax ku dhuftay ayuu dilay,
oo meeshiisiina boqor buu ka noqday sannaddii labaatanaad
oo Yootam ina Cusiyaah. **31** Haddaba Feqax falimihiisii kale
iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba waxay ku wada qoran
yihiin kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil. **32** Feqax
ina Remalyaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil sannaddiisii
labaad ayaa Yootam ina Cusiyaah dalka Yahuudah boqor
ka noqday. **33** Oo markuu boqor noqday wuxuu jiray shan
iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalem ayuu boqor ku
ahaa lix iyo toban sannadood, oo hooyadiis magaceedana
waxaa la odhan jiray Yeruushaah ina Saadooq. **34** Oo
isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman,
oo wuxuu wada yeelay sidii aabbihiis Cusiyaah yeelay oo
kale. **35** Habase yeeshee meelihii sarsare lama baabbi'in, oo
dadkuna weli way ku allabaryi jireen, fooxna bay ku shidi
jireen meelihii sarsare. Oo isagu wuxuu dhisay iriddii sare
oo gurigii Rabbiga. **36** Haddaba Yootam falimihiisii kale iyo
wixii uu sameeyey oo dhammuba sow kuma qorna kitaabkii
taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? **37** Oo waagaas
Rabbigu wuxuu bilaabay inuu dalka Yahuudah ku soo diro
Resiin oo ahaa boqorkii Suuriya iyo Feqax ina Remalyaah.
38 Markaasaa Yootam dhintay oo la seexday awowayaashiis,
oo waxaa awowayaashiis lagula aasay magaaladii awowgiis
Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii
Aaxaas.

16 Feqax ina Remalyaah sannaddiisii toddoba iyo tobnaad
ayaa Aaxaas ina Yootam boqor ka noqday dalka
Yahuudah. **2** Aaxaas markuu boqor noqday wuxuu jiray
labaatan sannadood; oo lix iyo toban sannadood ayuu
Yeruusaalem boqor ku ahaa; oo isagu ma uu samayn sidii
awowgiis Daa'uud oo kale wax Rabbiga Ilaahiisa ah hortiisa
ku qumman. **3** Laakiinse wuxuu ku socday jidkii boqorrada
dalka Israa'iil; oo weliba wiilkiisii ayuu dab dhex mariyey
sidii ay ahayd karaahiyadii quruumihii Rabbigu ka eryay
reer binu Israa'iil hortooda. **4** Oo isna wuxuu ku allabaryi
jiray, fooxna ku shidi jiray meelihii sarsare, iyo buuraha

dushooda, iyo geed kastoo dheer oo doog ah hoostiisaba. **5** Markaasaa waxaa Yeruusaalem ku soo kacay Resiin oo ahaa boqorkii Suuriya iyo Feqax ina Remalyaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil inay la diriraan; wayna hareereeyeen Aaxaas, laakiinse way ka adkaan kari waayeen. **6** Oo waagaas Resiin oo ahaa boqorkii reer Suuriya wuxuu Suuriya u soo celiyey Eelad, oo Yuhuuddiina wuu ka eryay Eelad, markaasay reer Suuriya Eelad yimaadeen, oo ilaa maantana way deggan yihiin. **7** Sidaas daraaddeed Aaxaas wuxuu farriin u diray Tiglad Fileser oo ahaa boqorkii Ashuur, oo wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay addoonkaagii iyo wiilkaagiiba, haddaba ii kaalay oo iga badbaadi boqorka Suuriya iyo boqorka dalka Israa'iil kuwaas oo igu kacay. **8** Oo Aaxaas wuxuu qaaday lacagtii iyo dahabkii laga helay gurigii Rabbiga iyo khasnadihii gurigii boqorkaba, oo wuxuu hadiyad ahaan ugu diray boqorkii Ashuur. **9** Oo boqorkii Ashuurna wuu maqlay; markaasaa boqorkii Ashuur Dimishaq ku kacay oo qabsaday, oo dadkiina maxaabiis ahaan buu Qiir ugu kaxaystay, oo Resiinna wuu dilay. **10** Oo Boqor Aaxaasna wuxuu Dimishaq u tegey inuu Tiglad Fileser oo ahaa boqorkii Ashuur la kulmo, oo wuxuu arkay meeshii allabariga ee Dimishaq ku tiil; markaasaa Boqor Aaxaas wuxuu wadaadkii Uuriyaah ahaa u diray tilmaantii meeshii allabariga siday u ekayd iyo siduu hanaankeedu ahaa iyo sidii loo sameeyey oo dhan. **11** Markaasaa wadaadkii Uuriyaah ahaa u dhisay meel allabari sidii Boqor Aaxaas Dimishaq ka soo diray oo kale, oo wadaadkii Uuriyaah ahaa taas buu sameeyey intuusan Boqor Aaxaas Dimishaq ka iman. **12** Oo markuu boqorkii Dimishaq ka yimid wuxuu arkay meeshii allabariga, markaasuu u dhowaaday meeshii allabariga oo wax buu ku dul bixiyey. **13** Oo wuxuu meeshii allabariga ku dul gubay qurbaankiisii la gubi jiray iyo qurbaankiisii hadhuudhka ahaa, oo qurbaankiisii cabniinka wuu ku dul shubay, oo wuxuu ku saydhsaydhay dhiiggii qurbaannadiisii nabaadiinada. **14** Oo meeshii allabariga ee naxaasta ahayd oo Rabbiga hor tiilna wuu ka soo qaaday guriga hortiisii iyo meeshii u dhexaysay meeshiisa allabariga iyo gurigii Rabbiga, oo wuxuu dhigay meeshiisii allabariga dhinaceeda woqooyi. **15** Oo Boqor Aaxaas wuxuu amray wadaadkii Uuriyaah ahaa, oo ku yidhi, Meesha allabariga oo weyn waxaad dusheeda ku gubtaa qurbaanka la gubo oo subaxda, iyo qurbaanka hadhuudhka ah oo fiidnimada, iyo qurbaanka la gubo ee boqorka, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaanka la gubo oo dadka dalka deggan oo dhan, iyo qurbaankooda hadhuudhka ah, iyo qurbaannadooda cabniinka; oo dhiigga qurbaanka la gubo oo dhanna dusheeda ku saydhsaydh, iyo dhiigga allabariga; laakiinse meesha allabariga ee naxaasta ahu ha ahaato mid aan wax ku weyddiisto. **16** Haddaba wadaadkii Uuriyaah ahaa sidaasuu u wada yeelay wixii Boqor Aaxaas ku amray oo dhan. **17** Oo Boqor Aaxaasna wuxuu jaray saldhigyadii darfahoodii, oo berkeddii weysadana wuu ka kor qaaday, oo berkeddii naxaasta ahaydna wuu ka dejiyey dibidii hoosteeda ku jirtay, oo wuxuu saaray meel sallax ah. **18** Oo boqorkii Ashuur aawadiis ayuu gurigii Rabbiga ugu soo beddelay meeshii daboolnayd ee sabtida ee guriga looga dhex dhisay iyo meeshii boqorku ka soo geli jirayba. **19** Haddaba Aaxaas falimihiisii kale ee uu sameeyey sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? **20** Markaasaa Aaxaas dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa awowayaashiis lagula aasay magaaladii Daa'uud; meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Xisqiyaah.

17 Aaxaas oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii laba iyo tobnaad ayaa Hoosheeca ina Eelaah dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday, oo wuxuu boqor ahaa sagaal sannadood. **2** Oo wuxuu sameeyey wax shar ku ah Rabbiga hortiisa, laakiinse uma uu samayn sidii boqorradii dalka Israa'iil oo isaga ka horreeyey. **3** Oo waxaa isagii ku kacay Shalmaneser oo ahaa boqorkii Ashuur; oo Hoosheeca addoon buu u noqday isagii, oo wuxuu u keenay gabbaro. **4** Markaasaa boqorkii Ashuur wuxuu Hoosheeca ka gartay shirqool, waayo, wuxuu wargeeyayaal u dirtay Soowa oo boqorkii Masar ahaa, oo boqorkii Ashuurna gabbaro ma uu siin siduu sannad kasta yeeli jiray; sidaas daraaddeed boqorkii Ashuur wuu xidhay oo xabsi ku riday. **5** Markaasaa boqorkii Ashuur dalkii oo dhan dhex maray, oo wuxuu yimid Samaariya, oo intii saddex sannadood ah ayuu hareereeyey. **6** Oo Hoosheeca sannaddiisii sagaalaad ayaa boqorkii Ashuur qabsaday Samaariya, oo dadkii Israa'iilna wuxuu u kaxaystay Ashuur, oo wuxuu dejiyey Xalax, iyo Xaaboor oo webigii Goosaan ag ahaa, iyo magaalooyinkii reer Maaday. **7** Oo taasu way dhacday, maxaa yeelay, dadkii Israa'iil waxay ku dembaabi jireen Rabbiga Ilaahooda ah oo iyaga ka soo bixiyey dalkii Masar oo ka soo hoos bixiyey gacantii Fircoon oo ahaa boqorkii Masar, oo waxay ka cabsan jireen ilaahyo kale, **8** wayna ku socon jireen qaynuunnadii quruumaha kale, kuwaasoo Rabbigu ka eryay dadka Israa'iil hortooda, iyo kuwii ay boqorradii dadkii Israa'iil samaysteenba. **9** Oo dadkii Israa'iil waxay Rabbiga Ilaahooda ah si qarsoon ugu samayn jireen waxyaalo aan qummanayn, oo magaalooyinkooda oo dhan waxay ka dhisan jireen meelo sarsare tan iyo munaaraddii waardiyayaasha iyo ilaa magaaladii deyrka lahayd. **10** Oo buur kasta oo dheer korkeeda iyo geed kastoo dheer oo doog ah hoostiisaba waxay qotonsan jireen tiirar iyo geedihii Asheeraah. **11** Oo meelihii sarsare oo dhan waxay ku shidi jireen foox sidii ay yeeli jireen quruumihii kale oo Rabbigu uu hortooda ka eryay; oo waxay samayn jireen waxyaalo shar ah oo ay Rabbiga kaga xanaajiyeen. **12** Oo waxay u adeegi jireen sanamyadii uu Rabbigu ku yidhi, Idinku waxan ha samaynina. **13** Oo weliba Rabbigu dadkii Israa'iil iyo dadkii Yahuudahba wuxuu ugu digi jiray nebiyadii oo dhan iyo kuwii wax arki jiray oo dhan, isagoo leh, War jidadkiinna sharka ah ka soo noqda, oo amarradayda iyo qaynuunnadayda u dhawra siduu ahaa sharcigii aan awowayaashiin ku amray oo dhan oo aan idinkugu soo dhiibay addoommadaydii nebiyada ahaa. **14** Habase yeeshee iyagu way diidi jireen inay taas maqlaan, laakiinse waxay u madax adkaan jireen sidii awowayaashood oo kale, kuwaasoo aan rumaysan Rabbiga Ilaahooda ah. **15** Oo iyagu way diidi jireen qaynuunnadiisii iyo axdigiisii uu awowayaashood la dhigtay, iyo markhaatifurkiisii uu iyaga ugu marag furay, oo intay waxtarla'aan raaceen ayay wax aan waxba tarin noqdeen, oo waxay ku dayan jireen quruumihii hareerahooda ku wareegsanaa oo Rabbigu ku amray inayan sidooda oo kale yeelin. **16** Oo iyagu way ka tegi jireen amarradii Rabbiga Ilaahooda ah oo dhan, oo

waxay samaysteen sanamyo la shubay, kuwaasoo ahaa laba weylood, oo waxay kaloo samaysteen geedihii Asheeraah, oo waxay caabudi jireen ciidanka samada oo dhan, Bacalna way u adeegi jireen. **17** Oo wiilashoodii iyo gabdhahoodii ayay dab dhex marin jireen, oo waxay u tegi jireen waxsheegyo iyo falanfallowyo, oo waxay nafsaddoodii u iibin jireen inay sameeyaan wax shar ku ah Rabbiga hortiisa, oo ay kaga xanaajiyeen. **18** Sidaas daraaddeed Rabbigu aad buu ugu cadhooday reer binu Israa'iil, markaasuu hortiisa ka fogeeyey; oo iyagii waxba kama hadhin qabiilkii Yahuudah oo keliya mooyaane. **19** Oo xataa reer Yahuudahna ma ayan dhawrin amarradii Rabbiga Ilaahooda ah, laakiinse waxay ku socdeen qaynuunnadii ay dadkii Israa'iil sameeyeen. **20** Oo Rabbigu wuxuu nacay farcankii reer binu Israa'iil oo dhan, oo intuu dhibay ayuu gacanta u geliyey kuwii dhacay ilaa uu hortiisa ka tuuray. **21** Waayo, isagu reer binu Israa'iil wuu ka soocay Daa'uud reerkiisii, oo waxay boqor ka dhigteen Yaaraabcaam ina Nebaad, oo Yaaraabcaamna dadkii Israa'iil wuu ka kaxeeyey Rabbiga lasocodkiisii, oo wuxuu iyagii dembaajiyey dembi weyn. **22** Oo dadkii Israa'iil waxay ku socdeen kulli dembiyadii Yaaraabcaam sameeyey oo dhan, oo kuwaasna kama ay tegin **23** ilaa uu Rabbigu dadkii Israa'iil hortiisa ka fogeeyey, siduu kaga hadli jiray addoommadiisii nebiyada ahaa oo dhan. Oo sidaas daraaddeed dadkii Israa'iil waa laga kaxaystay dalkoodii, oo waxaa lala tegey dalka Ashuur, halkaasoo ay ilaa maantadan joogaan. **24** Markaasaa boqorkii Ashuur dad ka keenay xagga Baabuloon, iyo Kuutaah, iyo Cawaa, iyo Xamaad, iyo Sefarwayiim, oo wuxuu dejiyey magaalooyinkii Samaariya, meeshay dadkii Israa'iil ka degganaan jireen, oo waxay hantiyeen Samaariya, magaalooyinkeediina way degeen. **25** Oo markay bilaabeen inay meeshaas degaan Rabbiga kama ay cabsan jirin, oo sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu dhexdooda u soo diray libaaxyo, kuwaasoo iyagii qaar ka laayay. **26** Sidaas daraaddeed boqorkii Ashuur ayaa lala hadlay oo lagu yidhi, War quruumihii aad kaxaysay oo aad magaalooyinka Samaariya dejisay ma ay yaqaaniin camalka Ilaaha dalkaas, oo sidaas daraaddeed wuxuu dhexdooda u soo diray libaaxyo, oo bal eeg, libaaxyadu way laayaan, maxaa yeelay, iyagu ma ay yaqaaniin camalka Ilaaha dalkaas. **27** Markaasaa boqorkii Ashuur wuxuu bixiyey amar, oo yidhi, Wadaaddadii aad ka soo kaxayseen midkood halkaas ku celiya, oo halkaas ha tago oo ha dego, dadkana ha baro camalka Ilaaha dalkaas. **28** Haddaba wadaaddadii ay Samaariya ka soo kaxeeyeen midkood ayaa yimid, oo wuxuu degay Beytel, oo wuxuu dadkii baray siday Rabbiga uga cabsan lahaayeen. **29** Habase yeeshee quruun waluba waxay samaysatay ilaahyo ay iyagu leeyihiin, oo waxay dhex dhigteen guryihii meelaha sarsare oo ay reer Samaariya samaysteen, oo quruun waluba waxay dhex dhigteen magaalooyinkii ay iyagu degganaayeen. **30** Oo dadkii reer Baabuloon waxay samaysteen Sukood Benood, dadkii reer Kuudna waxay samaysteen Neergal, dadkii reer Xamaadna waxay samaysteen Ashiimaa, **31** oo reer Cawaana waxay samaysteen Nibxas iyo Tartaq, oo reer Sefarwayiimna waxay carruurtoodii dab ugu gubeen Adrammeleg iyo Canammeleg oo ahaa ilaahyadii reer Sefarwayiim. **32** Rabbiga way ka cabsan jireen oo waxay dadkooda ka dooran jireen wadaaddadii meelaha sarsare, kuwaasoo ugu allabaryi jiray guryihii meelaha sarsare. **33** Rabbiga way ka cabsan jireen, isla markaasna waxay u adeegi jireen ilaahyadoodii sidii quruumihii iyaga laga soo dhex kaxeeyey ay yeeli jireen. **34** Oo ilaa maantadan waxay sameeyaan sidii caadooyinkoodii hore ay ahaayeen, oo Rabbiga kama cabsadaan, mana ay sameeyaan qaynuunnadoodii, iyo xukummadoodii, iyo sharcigii iyo amarkii uu Rabbigu amray reer Yacquub, kii uu Israa'iil u bixiyey, **35** kuwaasoo uu Rabbigu axdi la dhigtay, oo uu ku amray, isagoo leh, Idinku ilaahyo kale ha ka cabsanina, hana u sujuudina, hana u adeegina, allabarina ha u bixinina; **36** laakiinse waxaad ka cabsataan Rabbigii dalkii Masar idinkaga soo bixiyey xoogga weyn iyo cudud fidsan, isagana u sujuuda oo allabari u bixiya; **37** oo qaynuunnadii, iyo xukummadii, iyo sharcigii, iyo amarkii uu idiin qoray waa inaad dhawrtaan oo aad weligiinba samaysaan, oo waa inaydnaan ka cabsan ilaahyo kale. **38** Oo axdigii aan idinla dhigtayna waa inaydnaan illoobin, oo aydnaan ilaahyo kale ka cabsan; **39** laakiinse waxaad ka cabsataan Rabbiga Ilaahiinna ah, oo isna wuxuu idinka samatabbixin doonaa gacanta cadaawayaashiinna oo dhan. **40** Habase yeeshee iyagu ma ayan dhegaysan, laakiinse waxay sameeyeen sidii caadadoodii hore ay ahayd. **41** Quruumahaasu waxay ka cabsan jireen Rabbiga, isla markaasna waxay u adeegi jireen sanamyadoodii xardhanaa, oo carruurtoodiina saasoo kalay yeeleen, oo carruurtii carruurtooduna saasoo kalay yeeleen, oo sidii awowayaashood samayn jireen ayay iyaguna sameeyaan ilaa maantadan la joogo.

18 Haddaba Hoosheeca ina Eelaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil sannaddiisii saddexaad ayaa Xisqiyaah ina Aaxaas dalka Yahuudah boqor ka noqday. **2** Oo markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalem boqor buu ka ahaa sagaal iyo labaatan sannadood, oo hooyadiisna magaceeda waxaa la odhan jiray Abii ina Sekaryaah. **3** Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman, sidii dhammaan awowgiis Daa'uud sameeyey oo kale. **4** Wuxuu dumiyey meelihii sarsare, tiirarkiina wuu jejebiyey, geedihii Asheeraahna wuu jaray; oo wuxuu kaloo burburiyey abeesadii naxaasta ahayd oo Muuse sameeyey, waayo, ilaa wakhtigaas dadkii Israa'iil foox bay u shidi jireen, oo isna wuxuu magaceedii u bixiyey Nexushtaan. **5** Oo wuxuu isku halleeyey Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil; oo dabadiis boqorradii dalka Yahuudah oo dhan laguma arag mid isagii la mid ah, hortiisna ma jirin. **6** Waayo, Rabbiguu xajistay, oo lasocodkiisiina kama uu tegin, laakiinse wuxuu dhawray amarradiisii uu Rabbigu Muuse ku amray. **7** Oo Rabbigu isaga wuu la jiray, oo meel alla meeshuu tegeyba wuu ku liibaanay, oo wuxuu ka fallaagoobay boqorkii Ashuur oo umana adeegin. **8** Oo reer Falastiinna wuxuu ku laayay Gaasa iyo soohdimaheeda, iyo tan iyo munaaraddii waardiyayaasha iyo ilaa magaaladii deyrka lahayd. **9** Oo sannaddii afraad ee Boqor Xisqiyaah, taasoo ahayd sannaddii toddobaad ee Hoosheeca ina Eelaah oo boqorkii dalka Israa'iil ahaa ayuu Shalmaneser oo ahaa boqorkii Ashuur Samaariya ku kacay oo hareereeyey. **10** Oo saddex sannadood dabadeedna way qabsadeen, taasuna waxay ahayd Xisqiyaah sannaddiisii

lixaad, oo ahayd Hoosheeca oo boqorkii dalka Israa'iil ahaa
sannaddiisii sagaalaad markii Samaariya la qabsaday. **11**
Markaasaa boqorkii Ashuur kaxaystay dadkii Israa'iil oo
wuxuu dejiyey Xalax iyo Xaaboor oo webiga Goosaan ag
ahaa, iyo magaalooyinkii reer Maaday, **12** maxaa yeelay, ma
ay addeecin codkii Rabbiga Ilaahooda ahaa, laakiinse way
ku xadgudbeen axdigiisii iyo dhammaan wixii uu midiidinkii
Rabbiga oo Muuse ahaa ku amray; ma ay maqlin, mana
ay samayn. **13** Haddaba Boqor Xisqiyaah sannaddiisii afar
iyo tobnaad ayaa Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur ku
kacay magaalooyinkii deyrka lahaa oo dalka Yahuudah oo
dhan, wuuna qabsaday. **14** Markaasaa Xisqiyaah oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah ayaa boqorkii Ashuur ugu cid diray
Laakiish, oo wuxuu yidhi, Xumaan baan sameeyey, haddaba
iga noqo, oo anna wixii aad i saarto waan aqbalayaa.
Markaasaa boqorkii Ashuur wuxuu boqorkii dalka Yahuudah
saaray saddex boqol oo talanti oo lacag ah iyo soddon
talanti oo dahab ah. **15** Markaasaa Xisqiyaah wuxuu isagii
siiyey kulli lacagtii laga helay gurigii Rabbiga iyo khasnadihii
gurigii boqorka oo dhanba. **16** Oo waagaasaa Xisqiyaah
dahabkii ka jaray albaabbadii gurigii Rabbiga iyo tiirarkiiba,
kuwaasoo uu Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah ku
dahaadhay, oo wuxuu siiyey boqorkii Ashuur. **17** Markaasaa
boqorkii Ashuur wuxuu Laakiish ka diray Tartaan iyo Rab
Saariis iyo Rabshaaqeeh oo ciidan faro badan wata, oo
wuxuu iyaga Boqor Xisqiyaah ugu diray Yeruusaalem. Oo
iyana intay kaceen ayay Yeruusaalem tageen. Oo markay
yimaadeen waxay is-ag taageen biyomareenkii balliga sare
kaasoo ku dhex yiil waddada berrinkii dharmaydhaha. **18**
Oo markay boqorkii u yeedheen waxaa iyagii u yimid
Elyaaqiim ina Xilqiyaah oo u sarreeyey reerkii boqorka, iyo
Shebnaa oo karraanigii ahaa, iyo Yoo'aax ina Aasaaf oo
ahaa taariikhqorihii. **19** Markaasaa Rabshaaqeeh wuxuu
iyagii ku yidhi, Waxaad Xisqiyaah haddeer ku tidhaahdaan,
Boqorka weyn ee boqorka Ashuur ah wuxuu kugu leeyahay,
War waxaad ku kalsoon tahay oo aad isku hallaynaysaa waa
maxay? **20** Adigu waxaad leedahay, Dagaalka waxaa loo
hayaa talo iyo xoog, laakiinse afka uun baad ka tidhi. Haddaba
waadiga iga fallaagoobaye bal yaad isku hallaynaysaa?
21 Bal ogow, waxaad isku hallaynaysaa oo ul ahaan u
qaadanaysaa cawsduurkan burburay, kaasoo ah Masar,
oo isna haddii nin ku tiirsado gacantuu ka galaa oo ka
mudaa; oo boqorka Masar oo Fircoon ahu saasoo kaluu
u yahay kuwa isaga isku halleeya oo dhan. **22** Laakiinse
haddaad igu tidhaahdaan, Waxaannu isku hallaynaynaa
Rabbiga Ilaahayaga ah, miyuusan isagu ahayn kii meelihiisii
sarsare iyo meelihiisii allabarigaba uu Xisqiyaah wada
dumiyey isagoo dadka Yahuudah iyo dadka Yeruusaalemba
ku leh, Meeshan allabariga ee Yeruusaalem ku taal horteeda
waa inaad Ilaah ku caabuddaan? **23** Haddaba waan ku
baryayaaye bal sharad la dhigo sayidkayga oo ah boqorka
Ashuur, haddaba waxaan ku siin doonaa laba kun oo faras,
haddaad rag fuula u heli kartid. **24** Bal sidee baad u celin
kartaa sirkaal ka mid ah kuwa ugu yaryar ee addoommada
sayidkayga ah, oo sidee baad Masar isugu hallaynaysaa
inay ku siinayso gaadhifardood iyo rag fardooley ah? **25**
Haddaba miyaan Rabbiga la'aantiis ugu kacay meeshan
inaan baabbi'iyo? Rabbigu wuxuu igu yidhi, Dalkaas ku kac
oo soo baabbi'i. **26** Markaasaa Elyaaqiim ina Xilqiyaah iyo
Shebnaa iyo Yoo'aax waxay Rabshaaqeeh ku yidhaahdeen,
Waan ku baryaynaaye nagula hadal afka reer Suuriya,
annagoo addoommadaada ah, isagaannu garanaynaa; oo
ha nagula hadlin afka Yuhuudda iyadoo dadka derbiga dul
jooga ay na maqlayaan. **27** Laakiinse Rabshaaqeeh wuxuu
iyagii ku yidhi, Sayidkaygu ma wuxuu ii soo diray inaan
sayidkiinna iyo idinka eryadan kula hadlo? Sow iima uu
soo dirin nimanka derbiga dul joogaa inay saxaradooda
cunaan oo ay kaadidooda idinla cabbaan? **28** Markaasuu
Rabshaaqeeh istaagay, oo intuu cod weyn ku qayliyey ayuu
afka Yuhuudda ku hadlay oo yidhi, War maqla eraygii boqorka
weyn ee ah boqorka Ashuur. **29** Boqorkii wuxuu idinku
leeyahay, Xisqiyaah yuusan idin khiyaanayn, waayo, isagu
ma uu awoodi doono inuu gacantiisa idinka samatabbixiyo.
30 Oo weliba Xisqiyaah yuusan Rabbiga idin aaminsiin
isagoo leh, Hubaal Rabbigu waa ina samatabbixin doonaa,
oo magaaladan laguma ridi doono gacanta boqorka Ashuur.
31 Haddaba Xisqiyaah ha maqlina, waayo, boqorkii Ashuur
wuxuu leeyahay, Nabad ila dhigta, oo ii soo baxa, oo midkiin
waluba wax ha ka cuno canabkiisa iyo geedkiisa berde,
oo midkiin waluba ha cabbo biyaha ceelkiisa, **32** intaanan
iman oo idiin kaxayn dal dalkiinna la mid ah, oo ah dal
hadhuudh iyo khamri leh, oo ah dal cunto iyo beerocanab
leh, oo ah dal saliid saytuun iyo malab leh inaad noolaataan
oo aydnaan dhiman. Oo Xisqiyaah ha maqlina markuu idinku
sasabayo oo idin leeyahay, Rabbigu waa ina samatabbixin
doonaa. **33** Bal quruumaha ilaahyadoodii midkoodna miyuu
weligiis dalkiisa ka samatabbixiyey gacanta boqorka Ashuur?
34 Bal meeye ilaahyadii Xamaad iyo Arfaad? Oo meeye
ilaahyadii Sefarwayiim iyo Xeenac iyo Ciwaah? Iyagu miyey
Samaariya ka samatabbixiyeen gacantayda? **35** Bal waa
kuwee kuwa ku jira ilaahyada dalalka oo dhan oo dalkooda
ka samatabbixiyey gacantayda? Haddaba Rabbigu sidee
buu Yeruusaalem gacantayda uga samatabbixin karaa? **36**
Laakiinse dadkii way iska aamuseen oo xataa eray keliya
uguma ay jawaabin, waayo, boqorku wuxuu ku amray oo
yidhi, Ha u jawaabina. **37** Markaasaa waxaa Xisqiyaah u
yimid Elyaaqiim ina Xilqiyaah oo reerka boqorka u sarreeyey,
iyo Shebnaa oo karraanigii ahaa, iyo Yoo'aax ina Aasaaf oo
taariikhqorihii ahaa, iyagoo dhar jeexjeexan, oo waxay isagii
u sheegeen Rabshaaqeeh erayadiisii.

19 Oo markii Xisqiyaah taas maqlay intuu dharkiisii
jeexjeexay oo joonyad guntaday ayuu gurigii Rabbiga
galay. **2** Markaasuu Elyaaqiim oo reerka boqorka u sarreeyey,
iyo Shebnaa oo karraanigii ahaa, iyo duqowdii wadaaddada,
iyagoo joonyado qaba u diray Nebi Ishacyaah oo ahaa ina
Aamoos. **3** Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Xisqiyaah
wuxuu kugu leeyahay, Maanta waa maalin dhibaato, iyo
canaan, iyo cay, waayo, carruurtii way dhalan lahayd laakiinse
xoog lagu dhalaa ma jiro. **4** Waxaa laga yaabaa in Rabbiga
Ilaahaaga ahu uu wada maqlo erayadii Rabshaaqeeh
oo dhan, kaasoo sayidkiisii ahaa boqorka Ashuur uu u
soo diray inuu caayo Ilaaha nool; waana suurtowdaa
inuu Rabbiga Ilaahaaga ahu canaanto kan uu erayadiisii
maqlay; haddaba sidaas daraaddeed u ducee kuwa hadhay.
5 Sidaas daraaddeed Boqor Xisqiyaah addoommadiisii

waxay u yimaadeen Ishacyaah. **6** Oo Ishacyaah wuxuu
ku yidhi, Waxaad sayidkiinnii ku tidhaahdaan, Rabbigu
wuxuu ku leeyahay, Ha ka cabsan erayadii aad maqashay
oo midiidinnadii boqorka Ashuur ay igu caayeen. **7** Bal
ogow, jinni baan gelin doonaa, oo belef buu maqli doonaa,
markaasuu ku noqon doonaa dalkiisii, oo waxaan ka dhigi
doonaa in isaga seef lagu dilo, isagoo dalkiisii jooga. **8**
Markaasaa Rabshaaqeeh intuu noqday wuxuu helay boqorkii
Ashuur oo la diriraya Libnaah, waayo, wuxuu maqlay
inuu Laakiish ka tegey. **9** Oo markuu maqlay iyadoo la
leeyahay, Boqorka Itoobiya oo Tirhaaqaah ah ayaa kugu
soo baxay si uu kuula diriro ayuu haddana wargeeyayaal u
diray Xisqiyaah, isagoo leh, **10** Xisqiyaah oo ah boqorka
dalka Yahuudah waxaad ku tidhaahdaan, Ilaahaaga aad
isku hallaysaa yuusan ku khiyaanayn, isagoo kugu leh,
Yeruusaalem gacanta loo gelin maayo boqorka Ashuur. **11**
Bal eeg, waad maqashay wixii ay boqorrada Ashuur dalalka
oo dhan ku sameeyeen, iyo sidii ay dhammaantood u wada
baabbi'iyeen; haddaba adiga ma lagu samatabbixinayaa? **12**
Quruumihii ay awowayaashay baabbi'iyeen ilaahyadoodii
miyey samatabbixiyeen, kuwaasoo ahaa Goosaan, iyo
Xaaraan, iyo Resef, iyo reer Ceeden oo Telasaar degganaa?
13 Oo bal meeye boqorkii Xamaad, iyo boqorkii Arfaad,
iyo boqorkii magaalada Sefarwayiim, iyo kii Xeenac, iyo
kii Ciwaah? **14** Markaasaa Xisqiyaah warqaddii ka qaatay
gacantii wargeeyayaashii oo akhriyey, dabadeedna wuxuu
tegey gurigii Rabbiga oo warqaddii ku kala bixiyey Rabbiga
hortiisa. **15** Oo Xisqiyaah wuxuu ku baryootamay Rabbiga
hortiisa oo yidhi, Rabbiyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, kan
keruubiimta ku dul fadhiyow, waxaad tahay Ilaah, oo adiga
keligaa ayaa ah Ilaaha boqortooyooyinka dunida oo dhan,
oo cirka iyo dhulkana adigaa sameeyey. **16** Rabbiyow,
dhegta u dhig oo maqal, oo Rabbiyow, indhahaaga fur oo
arag; bal maqal Seenxeeriib erayadii uu u soo diray inuu
Ilaaha nool ku caayo. **17** Rabbiyow, sida runta ah boqorrada
Ashuur waxay baabbi'iyeen quruumihii iyo dalalkoodii, **18**
oo ilaahyadoodiina dab bay ku dhex tuureen, waayo, iyagu
ilaahyo ma ay ahayn, laakiinse waxay ahaayeen wax gacanta
lagu sameeyey, oo ahaa qoryo iyo dhagaxyo, oo sidaas
daraaddeed iyagu way baabbi'iyeen. **19** Haddaba sidaas
daraaddeed Rabbiyow Ilaahayagow, waan ku baryayaaye
gacantiisa naga badbaadi, in boqortooyooyinka dunida oo
dhammu ay ogaadaan inaad adiga keliyahu tahay Rabbiga
Ilaaha ah. **20** Markaasaa Ishacyaah ina Aamoos u soo cid
diray Xisqiyaah, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga Ilaaha reer binu
Israa'iil ahu wuxuu leeyahay, Seenxeeriib oo ah boqorka
Ashuur waad iga bariday, taas aawadeed waan ku maqlay.
21 Oo kanu waa erayguu Rabbigu isaga kaga hadlay:
Gabadha bikradda ah oo Siyoon Way ku fududaysatay,
oo intay kugu qososhay ayay ku quudhsatay; Gabadhii
Yeruusaalem madaxay kaa ruxatay. **22** Bal adigu kumaad
yaraysatay oo aad cayday? Oo bal yaad codkaaga kor ugu
qaadday Oo aad indhahaaga ku taagtay? Waa kan quduuska
ah oo reer binu Israa'iil. **23** Wargeeyayaashaadii ayaad
Sayidka ku cayday Oo waxaad tidhi, Gaadhifardoodkayga
badan Ayaan ku soo fuulay buuraha meesha ugu dheer,
Iyo meelaha ugu hooseeya ee Lubnaan gudaheeda; Oo
waxaan jari doonaa geedaheeda dhaadheer oo kedarka ah,
iyo geedaheeda la doortay oo berooshka ah, Oo waxaan geli
doonaa meesha ugu fog hoygeeda, iyo kaynta berrinkeeda
oo midhaha badan. **24** Anigu waxaan qoday oo cabbay
biyo qalaad, Oo calaacalaha cagahayga baan ku wada
qallajin doonaa Webiyaasha Masar oo dhan. **25** War sow
ma aad maqal Sidaan waa hore u sameeyey Oo aan
wakhtiyadii hore u qabanqaabiyey? Haddaba anigaa saas
kaa yeelay Inaad magaalooyin deyr leh baabbi'isid oo aad
ka dhigtid taallooyin burbur ah. **26** Oo sidaas daraaddeed
dadkii degganaa way xoog yaraayeen, Wayna naxeen oo
wareereen; Oo waxay ahaayeen sida cawska berrinka, iyo
sida doogga, Iyo sida cawska guryaha korkooda ka soo
baxa, iyo sida hadhuudh gubtay intaanu korin. **27** Laakiinse
waan aqaan fadhigaaga, Iyo bixiddaada, iyo soo geliddaada,
Iyo cadhadaadii aad ii cadhootayba. **28** Cadhadaadii aad
ii cadhootay, Iyo islaweynaantaadii waxay soo gaadheen
dhegahayga, Oo sidaas daraaddeed sanka waxaan kaa sudhi
doonaa qabatadayda, Bushimahaagana waxaan gelin doonaa
xakamahayga, Oo waxaan kugu celin doonaa jidkii aad ku
timid. **29** Oo tanu waxay kuu ahaan doontaa calaamad;
sannaddan waxaad cuni doontaan waxa iska soo baxa, oo
sannadda labaadna waxaad cuni doontaan wax kii hore uun
ka soo baxa; oo sannadda labaadna waxaad cuni doontaan
wax kii hore uun ka soo baxay; sannadda saddexaadna
idinku wax beerta, oo haddana goosta, oo beera canab ah
tabcada, oo midhahooda cuna. **30** Markaasaa kuwii hadhay
oo reer Yahuudah ah oo baxsaday mar kalay xididdo hoos u
bixin doonaan, midhona kor bay u dhali doonaan. **31** Waayo,
Yeruusaalem waxaa ka soo bixi doona kuwa hadhi doona, oo
Buur Siyoonna waxaa ka soo bixi doona kuwa baxsan doona.
Oo qiirada Rabbiga ayaa taas samayn doonta. **32** Haddaba
Rabbigu saasuu uga hadlay boqorka Ashuur oo yidhi, Isagu
magaaladan iman maayo, fallaadhna ku soo gani maayo,
horteedana gaashaan la iman maayo, taallo ciid ahna ag
tuuli maayo. **33** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Jidkuu ku
yimid ayuu ku noqon doonaa, oo magaaladan iman maayo.
34 Waayo, anigu magaaladan waxaan u daafici doonaa oo
u badbaadin doonaa aniga daraadday iyo addoonkaygii
Daa'uud daraaddiis. **35** Oo isla habeenkaas ayaa malaa'igtii
Rabbigu baxday oo waxay xeradii reer Ashuur ka laysay
boqol iyo shan iyo siddeetan kun oo nin; oo aroor hore
markii la toosay waxay wada ahaayeen meyd. **36** Markaasaa
Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur intuu tegey Nineweh ku
noqday oo degay. **37** Oo markuu wax ku caabudayay gurigii
ilaahiis Nisrog ayay Adrammeleg iyo Shareser isagii seef ku
dileen; markaasay u carareen dalkii Araarad. Oo meeshiisiina
waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Eesar Xaddoon.

20 Oo waagaas ayaa Xisqiyaah bukooday, oo geeri buu
u dhowaaday. Markaasaa Nebi Ishacyaah oo ahaa ina
Aamoos u yimid oo wuxuu ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Reerkaaga la dardaaran, waayo, waad dhimanaysaa oo sii
noolaan maysid. **2** Oo isna markaasuu wejigiisii derbiga ku
sii jeediyey, oo Rabbiga baryay, oo yidhi, **3** Rabbiyow, waan
ku baryayaaye, bal haatan xusuuso sidaan hortaada ugu
socday runta iyo qalbi qumman, iyo sidaan u sameeyey waxa
hortaada ku wanaagsan. Xisqiyaahna aad buu u ooyay. **4** Oo
intaanu Ishacyaah weli magaalada dhexe u bixin ayaa eraygii

Rabbigu isagii u yimid oo ku yidhi, **5** Dib u noqo, oo Xisqiyaah
oo ah amiirka dadkayga waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga ah
Ilaaha awowgaa Daa'uud wuxuu leeyahay, Baryootankaagii
waan maqlay, ilmadaadiina waan arkay, haddaba waan
ku bogsiinayaa, oo maalinta saddexaad waxaad u bixi
doontaa guriga Rabbiga. **6** Oo cimrigaagiina waxaan kuugu
dari doonaa shan iyo toban sannadood, oo adiga iyo
magaaladanba waan ka samatabbixin doonaa gacanta
boqorka Ashuur, oo waxaan magaaladan u daafici doonaa
aniga daraadday iyo addoonkaygii Daa'uud daraaddiis. **7**
Markaasaa Ishacyaah yidhi, Waxaad qaaddaan fud berde
ah, oo iyana way qaadeen, oo waxay saareen kasoobixii,
wuuna bogsaday. **8** Markaasaa Xisqiyaah wuxuu Ishacyaah
ku yidhi, Maxaa calaamad ii noqon doona in Rabbigu i
bogsiinayo oo aan maalinta saddexaad guriga Rabbiga u
baxayo? **9** Kolkaasaa Ishacyaah ku yidhi, Calaamadda
xagga Rabbiga kaaga imanaysa in Rabbigu samaynayo
wixii uu ballanqaaday waxay ahaan doontaa tan: hoosku
ma inuu hore u socdaa toban derejo mase waa inuu dib
u socdaa toban derejo? **10** Markaasaa Xisqiyaah wuxuu
ugu jawaabay, Waa wax fudud in hoosku toban derejo
hore u socdo; hase ahaatee, hoosku dib ha u soo noqdo
toban derejo, **11** Markaasaa Nebi Ishacyaah u qayliyey
Rabbiga; oo isna markaasuu hooskii toban derejo dib uga
soo celiyey intuu hore uga socday derejooyinkii Aaxaas.
12 Waagaas Berodag Baladaan, oo ahaa ina Baladaan
oo boqorkii Baabuloon ahaa ayaa warqado iyo hadiyad
Xisqiyaah u soo diray, waayo, wuxuu maqlay in Xisqiyaah
bukay. **13** Oo markaasuu Xisqiyaah iyagii maqlay oo wuxuu
tusay dhammaan gurigii ay yiilleen waxyaalihiisii qaaliga
ahaa, kuwaasoo ahaa lacagtii iyo dahabkii, iyo uunsigii iyo
saliiddii qaaliga ahayd, iyo gurigiisii hubka, iyo kulli waxyaalihii
khasnadihiisa ku jiray oo dhan. Oo Xisqiyaah wax uusan
iyaga tusin laguma arag gurigiisa iyo dowladdiisa oo dhan.
14 Markaasaa Nebi Ishacyaah u yimid Boqor Xisqiyaah,
oo wuxuu ku yidhi, War nimankanu maxay yidhaahdeen?
Xaggee bayse kaaga yimaadeen? Kolkaasaa Xisqiyaah
yidhi, Waxay ka yimaadeen dal fog, kaasoo ah Baabuloon.
15 Markaasuu ku yidhi, Maxay gurigaaga ku arkeen? Oo
Xisqiyaah wuxuu ugu jawaabay, Way wada arkeen waxa
gurigayga yaal oo dhan; oo khasnadahayga kuma jiraan wax
aanan tusin. **16** Kolkaasaa Ishacyaah wuxuu Xisqiyaah ku
yidhi, Haddaba bal maqal erayga Rabbiga. **17** Bal eeg, waxaa
iman doona maalmaha waxa gurigaaga yaal oo dhan iyo wixii
ay awowayaashaa ilaa maantadan kaydiyeen Baabuloon loo
qaadan doono. Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxba ma hadhi
doonaan. **18** Wiilashaada kaa soo bixi doona oo aad dhali
doontana waa la kaxaysan doonaa; oo iyana waxay ahaan
doonaan bohommo jooga daarta boqorka Baabuloon. **19**
Markaasaa Xisqiyaah wuxuu Ishacyaah ku yidhi, Erayga
Rabbiga oo aad ku hadashay waa wanaagsan yahay. Oo
weliba wuxuu kaloo yidhi, Mar haddii nabad iyo rumu ay
jirayaan intaan noolahay, sow ma wanaagsana? **20** Haddaba
Xisqiyaah falimihiisii kale, iyo xooggiisii oo dhan, iyo siduu u
sameeyey balliga iyo biyomareenka, iyo siduu magaalada
biyo ugu keenay, sow kuma qorna kitaabkii taariikhda
boqorradii dalka Yahuudah? **21** Markaasaa Xisqiyaah dhintay
oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa meeshiisii boqor ka
noqday wiilkiisii Manaseh.

21 Oo Manaseh markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo
toban sannadood; oo Yeruusaalemna wuxuu boqor ka
ahaa shan iyo konton sannadood, oo hooyadiis magaceeduna
wuxuu ahaa Xefsiibaah. **2** Oo isna wuxuu sameeyey wax
Rabbiga hortiisa shar ku ahaa, sidii karaahiyadii quruumihii
Rabbigu ka eryay reer binu Israa'iil hortooda. **3** Waayo, wuxuu
mar kale dhisay meelihii sarsare ee aabbihiis Xisqiyaah
baabbi'iyey, oo Bacalna meelo allabari buu u dhisay, oo
geedo Asheeraahna wuu sameeyey siduu yeelay Axaab
oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil, oo wuxuu caabuday oo u
wada adeegay ciidanka samada oo dhan. **4** Oo wuxuu
meelo allabari ka dhex dhisay gurigii Rabbiga, kaasoo
Rabbigu ka hadlay oo yidhi, Magacayga waxaan dhigayaa
Yeruusaalem dhexdeeda. **5** Oo wuxuu ciidanka samada oo
dhan meelo allabari uga dhisay labadii barxadood oo gurigii
Rabbiga. **6** Oo wiilkiisiina dab buu dhex mariyey, faalna wuu
ku noqnoqday, wuxuuna u tegey falanfallowyo, wuuna la
macaamilooday kuwii ruuxaanta lahaa iyo saaxiriintii, oo
wuxuu Rabbiga hortiisa ku sameeyey shar badan oo uu
isaga kaga xanaajiyey. **7** Oo sanamkii xardhanaa ee geedihii
Asheeraah ee uu sameeyey ayuu dhex qotomiyey gurigii
Rabbigu ka hadlay oo Daa'uud iyo wiilkiisii Sulaymaanba ku
yidhi, Gurigan iyo Yeruusaalem dhexdeeda oo aan ka doortay
qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan ayaan magacayga
weligiisba ku dayn doonaa. **8** Oo cagaha reer binu Israa'iilna
mar dambe ka dhigi maayo kuwo ka wareega dalkii aan
awowayaashood siiyey, hadday dhawraan uun wixii aan ku
amray oo dhan, iyo sharcigii addoonkaygii Muuse ku amray
oo dhan. **9** Laakiinse way dhegaysan waayeen, oo Manaseh
ayaa iyagii ku sasabay inay sameeyaan shar ka sii badan
kii ay sameeyeen quruumihii Rabbigu ku hor baabbi'iyey
reer binu Israa'iil. **10** Markaasaa Rabbigu ka dhex hadlay
nebiyadii addoommadiisa ahaa, oo yidhi, **11** Manaseh oo
ah boqorka dalka Yahuudah ayaa sameeyey karaahiyadan,
wuuna sameeyey shar ka sii badan kii reer Amorkii isaga ka
horreeyey ay sameeyeen, oo dadka Yahuudahna wuxuu
ku dembaajiyey sanamyadiisii, **12** oo sidaas daraaddeed
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal
ogaada, belaayo weyn baan ku soo ridi doonaa Yeruusaalem
iyo dalka Yahuudahba, si ku alla kii maqlaaba uu u argaggaxo.
13 Oo Yeruusaalem korkeeda waxaan ku soo fidin doonaa
xadhiggii Samaariya iyo xadhiggii miisaanka lahaa ee gurigii
Axaab; oo Yeruusaalem waxaan u tirtiri doonaa siduu nin
saxan u tirtiro oo kale, isagoo tirtira oo gembiya. **14** Oo
waan xoorayaa kuwa dhaxalkayga ka hadha, oo waxaan
u gacangelinayaa cadaawayaashooda, oo iyana waxay
cadaawayaashooda oo dhan u noqon doonaan dhac iyo wax
la boobo; **15** maxaa yeelay, wax shar ah ayay hortayda ku
samayn jireen oo way iga xanaajin jireen tan iyo maalintii
awowayaashood ay Masar ka soo baxeen ilaa maantadan. **16**
Oo weliba Manaseh wuxuu daadiyey dhiig badan oo aan xaq
qabin ilaa uu ka buuxiyey Yeruusaalem dhinac ilaa dhinac,
wuxuu kaloo sameeyey dembigiisii uu dadka Yahuudah
dembaajiyey, markuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa sharka
ku ahaa. **17** Haddaba Manaseh falimihiisii kale iyo wixii

uu sameeyey oo dhan, iyo dembigiisii uu dembaabay oo
dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka
Yahuudah? **18** Kolkaasaa Manaseh dhintay oo la seexday
awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay beertii gurigiisa, taasoo
ahayd beertii Cuusaah, oo meeshiisiina waxaa boqor ka
noqday wiilkiisii Aamoon. **19** Oo Aamoon markuu boqor
noqday wuxuu jiray laba iyo labaatan sannadood, oo laba
sannadoodna Yeruusaalem buu boqor ka ahaa, oo hooyadiis
magaceedana waxaa la odhan jiray Meshullemed ina Xaaruus
oo reer Yotbaah ahaa. **20** Oo isna wuxuu sameeyey wax
shar ku ah Rabbiga hortiisa, sidii aabbihiis Manaseh u
yeelay oo kale. **21** Oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis ku
socday oo dhan, oo wuxuu u adeegay sanamyadii aabbihiis
u adeegay oo dhan, wuuna caabuday. **22** Rabbiga ah Ilaahii
awowayaashiisna wuu ka tegey oo kuma uu socon jidkii
Rabbiga. **23** Markaasaa Aamoon addoommadiisii sirqooleen,
oo waxay boqorkii ku dhex dileen gurigiisii. **24** Laakiinse
dadkii dalka degganaa ayaa wada laayeen kuwii Boqor
Aamoon sirqooleen oo dhan, markaasaa dadkii dalku waxay
meeshiisii boqor ka dhigeen wiilkiisii Yoosiyaah. **25** Haddaba
Aamoon falimihiisii kale ee uu sameeyey sow kuma qorna
kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? **26** Oo isagii
waxaa lagu aasay qabrigiisii ku dhex yiil beertii Cuusaah, oo
waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii Yoosiyaah.

22 Yoosiyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray siddeed
sannadood, oo Yeruusaalemna boqor buu ka ahaa kow
iyo soddon sannadood. Oo hooyadiis magaceeduna wuxuu
ahaa Yediidaah ina Cadaayaah oo reer Bosqad ahaa. **2** Oo
isagu wuxuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa,
wuuna ku socday jidkii awowgiis Daa'uud maray oo dhan,
ugamana uu leexan xagga midigta iyo xagga bidixda toona.
3 Oo Boqor Yoosiyaah sannaddiisii siddeed iyo tobnaad
wuxuu Shaafaan ina Asalyaah oo ahaa ina Meshullaam
oo karraanigii ahaa u diray gurigii Rabbiga, oo wuxuu ku
yidhi, **4** Orod oo waxaad u tagtaa Xilqiyaah oo ah wadaadka
sare, oo isagu ha xisaabo lacagta guriga Rabbiga la soo
geliyey oo irid-dhawrayaashu ay dadka ka soo ururiyeen.
5 Oo iyagu ha u dhiibeen shaqaalaha guriga Rabbiga u
taliya, oo si meelaha guriga ka jajabay loo dhiso iyana ha u
dhiibeen shaqaalaha guriga Rabbiga ku jira, **6** kuwaasoo ah
nijaarrada, iyo waxdhisayaasha, iyo wastaadyada, oo ha ku
soo iibiyeen alwaax iyo dhagaxyo la qoray oo guriga lagu
dhiso. **7** Habase yeeshee lama xisaabin lacagtii iyaga loo
dhiibay, maxaa yeelay, waxay ahaayeen kuwa la aaminay. **8**
Markaasaa Xilqiyaah oo ahaa wadaadkii sare wuxuu ku yidhi
Shaafaan oo karraanigii ahaa, Waxaan guriga Rabbiga ka
dhex helay Kitaabkii Sharciga. Oo Xilqiyaah kitaabkii buu
u dhiibay Shaafaan, oo isna wuu akhriyey. **9** Markaasaa
Shaafaan oo karraanigii ahaa boqorkii u yimid, wuuna u
soo warramay oo ku yidhi, Addoommadaadii lacagtii guriga
Rabbiga laga dhex helay way soo ururiyeen, oo waxay
u dhiibeen shaqaalaha guriga Rabbiga u taliya. **10** Oo
Shaafaan oo karraanigii ahaa ayaa boqorkii u sheegay oo
ku yidhi, Wadaadkii Xilqiyaah ahaa wuxuu ii dhiibay kitaab.
Markaasaa Shaafaan kitaabkii ku akhriyey boqorka hortiisii.
11 Oo markii boqorkii maqlay erayadii kitaabkii sharciga
ayuu dharkiisii jeexjeexay. **12** Markaasaa boqorkii amray
wadaadkii Xilqiyaah ahaa, iyo Axiiqaam ina Shaafaan, iyo
Cakhboor ina Miikaayaah, iyo Shaafaan oo ahaa karraanigii,
iyo Casaayaah oo ahaa midiidinkii boqorka, oo wuxuu ku
yidhi, **13** War taga oo aniga iyo dadka iyo reer Yahuudah oo
dhan Rabbiga inoo soo weyddiiya waxa ku saabsan erayada
kitaabkan la helay, waayo, cadhada Rabbiga oo uu inoo
cadhooday way weyn tahay, maxaa yeelay, awowayaasheen
ma ay dhegaysan erayada kitaabkan inay yeelaan kulli
waxyaalaha inagu saabsan ee ku qoran. **14** Markaasaa
wadaadkii Xilqiyaah ahaa, iyo Axiiqaam, iyo Cakhboor,
iyo Shaafaan, iyo Casaayaah waxay u tageen nebiyaddii
Xuldaah ahayd oo u dhaxday Shalluum ina Tiqwaah oo ahaa
ina Xarxas, kaasoo ahaa kii dharka dhawri jiray. (Haddaba
iyadu waxay degganayd Yeruusaalem xaafaddeeda labaad.)
Markaasay iyadii la hadleen, **15** oo waxay ku tidhi, Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Waxaad ninkii ii
soo kiin diray ku tidhaahdaan, **16** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal eeg, belaayaan ku soo dejin doonaa meeshan iyo dadka
degganba, taasoo ah kulli erayadii ku yiil kitaabkii boqorka
dalka Yahuudah akhriyey oo dhan, **17** maxaa yeelay, iyagu
way iga tageen, oo waxay foox u shideen ilaahyo kale
inay igaga xanaajiyaan shuqulka gacmahooda oo dhan; oo
sidaas daraaddeed cadhadaydu waxay ku kululaanaysaa
meeshan, mana qaboobi doonto. **18** Laakiinse boqorkii
dalka Yahuudah oo idiin soo diray inaad Rabbiga wax soo
weyddiisaan waxaad ku tidhaahdaan, Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil wuxuu ka leeyahay waxa ku saabsan erayadii
aad maqashay: **19** Qalbigaagu wuu jilicsanaa oo Rabbiga
hortiisa ayaad isku hoosaysiisay markaad maqashay wixii aan
kaga hadlay meeshan iyo dadka degganba, iyo inay iyagu
noqon doonaan cidla iyo inkaar, oo waad igu hor ooyday,
dharkaagiina waad jeexjeexday, oo sidaas daraaddeed waan
ku maqlay, ayaa Rabbigu leeyahay. **20** Haddaba waxaan kula
ururin doonaa awowayaashaa, oo qabrigaaga nabad baad
ugu ururi doontaa, oo indhahaaguna ma ay arki doonaan
kulli belaayada aan meeshan ku soo dejin doono. Oo iyana
boqorkii ayay mar kale u war keeneen.

23 Markaasaa boqorkii cid diray, oo waxaa loo soo ururiyey
odayaashii dalka Yahuudah iyo kuwii Yeruusaalem oo
dhan. **2** Oo boqorkiina wuxuu u kacay gurigii Rabbiga, oo
waxaa isagii la socday raggii dalka Yahuudah oo dhan, iyo
dadkii Yeruusaalem degganaa oo dhan, iyo wadaaddadii, iyo
nebiyadii, iyo dadkii oo dhan yar iyo weynba; oo isna wuxuu
hortooda ku akhriyey dhammaan erayadii kitaabkii axdiga
oo gurigii Rabbiga laga dhex helay. **3** Markaasaa boqorkii
istaagay tiirka agtiisii, oo wuxuu Rabbiga hortiisa axdi ugu
maray inuu Rabbiga raaco oo uu qalbigiisa oo dhan iyo
naftiisa oo dhan ku dhawro amarradiisa, iyo markhaatiyadiisa,
iyo qaynuunnadiisa, iyo inuu sii adkeeyo erayadii axdigan
oo kitaabkan ku qornaa, oo dadkii oo dhammuna axdigii
bay aqbaleen oo u istaageen. **4** Markaasaa boqorkii ku
amray wadaadkii sare oo ahaa Xilqiyaah, iyo wadaaddadii
lahaa derejada labaad, iyo iridjoogayaashii, inay macbudka
Rabbiga ka soo bixiyaan kulli weelashii loo sameeyey Bacal,
iyo geedihii Asheeraah, iyo ciidanka samada oo dhan; oo isna
wuxuu ku gubay Yeruusaalem dibaddeeda oo ah berrimmadii
Qidroon, oo dambaskoodiina Beytel buu u qaaday. **5** Oo

wuxuu casilay wadaaddadii sanamyada caabudi jiray oo ay boqorradii dalka Yahuudah u doorteen inay foox ku shidaan meelaha sarsare oo ku yaal magaalooyinka dalka Yahuudah iyo meelaha ku wareegsan Yeruusaalem, iyo weliba kuwii fooxa u shidi jiray Bacal, iyo qorraxda, iyo dayaxa, iyo xiddigaha, iyo ciidanka samada oo dhan. **6** Oo geedihii Asheeraahna gurigii Rabbiga wuu ka soo bixiyey oo wuxuu geeyey Yeruusaalem dibaddeeda ilaa durdurka Qidroon, oo wuxuu ku gubay durdurkii Qidroon agtiisa, oo intuu ku tuntay ayuu budo ka dhigay, oo budadiina ku daadshay qabuurihii dadka. **7** Oo wuxuu dumiyey guryihii makhnuudyada oo ku dhex yiil guriga Rabbiga meeshay naaguhu ku samayn jireen daahyadii geedihii Asheeraah. **8** Oo wadaaddadii oo dhanna wuxuu ka soo kaxeeyey magaalooyinkii dalka Yahuudah, wuuna nijaaseeyey meelihii sarsare oo wadaaddadu fooxa ku shidi jireen, tan iyo Gebac ilaa Bi'ir Shebac; oo haddana wuxuu dumiyey meelihii sarsare oo irdaha, kuwaas oo ku yiil meesha laga soo galo iridda Yashuuca oo ahaa taliyihii magaalada, oo ku yiil xagga bidix ee iridda magaalada. **9** Habase yeeshee wadaaddadii meelaha sarsare ma ay iman meeshii allabariga oo Rabbiga ee Yeruusaalem ku tiil, laakiinse walaalahood way ku dhex cuni jireen kibis aan khamiir lahayn. **10** Oo wuxuu nijaaseeyey Tofed oo ku taal dooxadii reer Xinnom, si uusan ninna wiilkiisa ama gabadhiisa dabkii u dhex marin Moleg. **11** Oo wuxuu fogeeyey fardihii boqorradii dalka Yahuudah ay qorraxda ku siiyeen iridda laga soo galo guriga Rabbiga ee u dhow qolkii Naataan Meleg oo bohon ahaa uu degganaa, oo gaadhifardoodkii qorraxdana buu gubay. **12** Oo meelihii allabariga oo ku yiil qowladda sare ee Aaxaas saqafkeeda oo boqorradii dalka Yahuudah ay sameeyeen, iyo meelihii allabariga oo Manaseh ka sameeyey labada barxadood oo guriga Rabbiga ayuu boqorkii wada dumiyey, oo halkaas intuu ka orday ayuu boodhkoodii ku shubay durdurkii Qidroon. **13** Oo boqorkii wuxuu kaloo nijaaseeyey meelihii sarsare oo Yeruusaalem horteeda ku yiil, kuwaas oo ku yiil midigta buurta baabba'a, kuwaas oo Sulaymaan oo ahaa boqorkii reer binu Israa'iil uu u dhisay Cashtored oo ahayd karaahiyadii reer Siidoon, iyo Kemoosh oo ahaa karaahiyadii reer Moo'aab, iyo Milkom oo ahaa karaahiyadii reer Cammoon. **14** Oo wuxuu burburiyey tiirarkii, geedihii Asheeraahna wuu jaray, oo meelahoodiina wuxuu ka buuxiyey dad lafahood. **15** Oo weliba wuxuu kaloo dumiyey meeshii allabariga ee Beytel ku tiil, iyo meeshii sare oo Yaaraabcaam ina Nebaad oo dadkii Israa'iil dembaajiyey uu sameeyey, oo isla meeshii sare wuu gubay oo intuu ku tuntay ayuu budo ka dhigay, oo geedihii Asheeraahna wuu gubay. **16** Oo Yoosiyaah markuu soo jeestay ayuu arkay qabuurihii buurta ku yiil, oo intuu cid diray oo qabuurihii lafihii ka soo bixiyey ayuu meeshii allabariga ku dul gubay, wuuna nijaaseeyey, sidii uu ahaa erayga Rabbiga oo ninkii Ilaah naadiyey, kaasoo ahaa kii waxyaalahan naadiyey. **17** Markaasuu yidhi, Taalladaas aan arkaa waa maxay? Oo dadkii magaaladu waxay ku yidhaahdeen, Waa qabrigii ninkii Ilaah oo dalka Yahuudah ka yimid oo naadiyey waxyaalahan aad ku samaysay meeshii allabariga ee Beytel. **18** Markaasuu yidhi, Iska daaya oo yaan ninna lafihiisa dhaqaajin. Sidaas daraaddeed way iska daayeen lafihiisii iyo lafihii nebigii Samaariya ka yimid. **19** Oo guryihii meelaha sarsare oo dhan ee ku yiil magaalooyinka Samaariya ee ay boqorradii dalka Israa'iil u dhiseen inay Rabbiga kaga xanaajiyaan ayuu Yoosiyaah wada dumiyey, oo wuxuu ku sameeyey falimihii uu Beytel ku sameeyey oo kale. **20** Oo wadaaddadii meelaha sarsare oo halkaas joogay oo dhanna wuxuu ku wada laayay meelihii allabariga dushooda, dushoodiina wuxuu ku gubay lafo dad, dabadeedna Yeruusaalem buu ku noqday. **21** Markaasaa boqorkii dadkii oo dhan amray oo ku yidhi, Rabbiga Ilaahiinna ah u dhawra Iidda Kormaridda, siday ugu qoran tahay kitaabkan axdiga. **22** Hubaal liddaas Kormaridda oo kale lama dhawrin tan iyo wakhtiyadii xaakinnadu reer binu Israa'iil xukumi jireen, iyo wakhtiyadii boqorradii dalka Israa'iil oo dhan, iyo wakhtiyadii boqorradii dalka Yahuudah toona. **23** Laakiinse sannaddii siddeed iyo tobnaad oo Boqor Yoosiyaah ayaa liddaas Kormaridda Rabbiga loogu dhawray Yeruusaalem. **24** Oo weliba Yoosiyaah wuxuu baabbi'iyey kuwii ruuxaanta lahaa, iyo saaxiriintii, iyo teraafiimtii, iyo sanamyadii, iyo dhammaan karaahiyadii lagu arkay dalka Yahuudah iyo Yeruusaalemba, si uu u adkeeyo erayadii sharcigii ku qornaa kitaabkii wadaadkii Xilqiyaah ka dhex helay gurigii Rabbiga. **25** Oo isaga hortiis ma jirin boqor la mid ah oo Rabbiga ugu soo jeestay qalbigiisa oo dhan iyo naftiisa oo dhan iyo xooggiisa oo dhan siduu ahaa sharcigii Muuse oo dhan, oo isagii dabadiisna ma uu kicin boqor la mid ahu. **26** Laakiinse Rabbigu kama uu soo noqon cadhadiisii kululayd ee weynayd oo uu dadka Yahuudah ugu cadhooday xanaaqii uu Manaseh isaga ka xanaajiyey aawadiis. **27** Markaasaa Rabbigu yidhi, Anigu dadkii Yahuudahna hortayda waan ka fogaynayaa, sidaan dadkii Israa'iilba u fogeeyey oo kale, oo waan duminayaa magaaladan aan doortay oo ah Yeruusaalem, iyo gurigii aan idhi, Magacaygu halkaas ha yaallo. **28** Haddaba Yoosiyaah falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? **29** Oo isaga wakhtigiisii ayaa Fircoon Nekoo oo boqorka Masar ahaa ku kacay boqorkii Ashuur ilaa Webi Yufraad, oo waxaa isagii ku soo baxay Boqor Yoosiyaah, markaasaa Fircoon Nekoo isagii ku dilay Megiddoo agteeda markuu arkay. **30** Oo addoommadiisii intay gaadhifaras Megiddoo kaga qaadeen isagoo meyd ah ayay Yeruusaalem keeneen oo qabrigiisii ku aaseen. Markaasay dadkii waddanku soo wateen Yehoo'aaxaas ina Yoosiyaah, oo intay subkeen ayay boqor uga dhigeen meeshii aabbihiis. **31** Oo Yehoo'aaxaas markuu boqor noqday wuxuu jiray saddex iyo labaatan sannadood, oo intii saddex bilood ah ayuu Yeruusaalem boqor ka ahaa; oo hooyadiis magaceeduna wuxuu ahaa Xamuutal ina Yeremyaah, oo reer Libnaah ahayd. **32** Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah sidii wixii ay awowayaashiis sameeyeen oo dhan. **33** Fircoon Nekoo ayaa isagii ku xidhay Riblaah oo ku taal dalka Xamaad si uusan Yeruusaalem boqor ugu sii ahaan; oo dalkiina wuxuu saaray baad ah boqol talanti oo lacag ah iyo talanti dahab ah. **34** Markaasaa Fircoon Nekoo ayaa Eliyaaqiim ina Yoosiyaah boqor uga dhigay meeshii aabbihiis Yoosiyaah, oo magiciisiina wuxuu u beddelay Yehooyaaqiim, laakiinse isagu Yehoo'aaxaas buu kaxeeyey, oo markuu Masar keenay ayuu halkaas ku dhintay. **35** Markaasaa Yehooyaaqiim lacagtii iyo dahabkii Fircoon siiyey; laakiinse wuxuu cashuuray dalka inuu lacagtii

u bixiyo sidii Fircoon ugu amray; oo lacagtii iyo dahabkii
wuxuu ka soo guray dadkii dalka degganaa, intii mid kastaba
cashuurtiisu ahayd, si uu Fircoon Nekoo u siiyo. **36** Oo
Yehooyaaqiimna markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo
labaatan sannadood, oo Yeruusaalemna wuxuu boqor ka
ahaa kow iyo toban sannadood, oo hooyadiis magaceedana
waxaa la odhan jiray Sebuudaah ina Fedaayaah, oo reer
Ruumaah ahayd. **37** Oo isna wuxuu sameeyey wax shar ku
ah Rabbiga hortiisa, sidii wixii ay awowayaashiis sameeyeen
oo dhan.

24 Oo wakhtigiisii ayaa Nebukadnesar oo ahaa boqorkii
Baabuloon ku soo kacay, markaasaa Yehooyaaqiim
isagii addoon u noqday intii saddex sannadood ah,
dabadeedna wuu ka jeestay, oo ka fallaagoobay. **2** Markaasaa
Rabbigu u soo diray guutooyin reer Kaldayiin ah, iyo
guutooyin reer Suuriya ah, iyo guutooyin reer Moo'aab ah,
iyo guutooyin reer Cammoon ah, oo wuxuu iyaga u soo diray
inay dalka Yahuudah baabbi'iyaan sidii Rabbigu uga hadlay
nebiyadii addoommadiisa ahaa. **3** Hubaal amarkii Rabbiga
aawadiis ayaa tanu ugu soo degtay dadkii Yahuudah, inuu
iyaga ka dhaqaajiyo hortiisa dembigii Manaseh sameeyey
aawadiis, sidii ay ahaayeen kulli waxyaalihii uu sameeyey
oo dhan, **4** iyo dhiiggii aan xaq qabin oo uu daadshay,
waayo, Yeruusaalem wuxuu ku nijaaseeyey dhiig aan
xaq qabin; oo Rabbiguna ma uu cafiyeen. **5** Haddaba
Yehooyaaqiim falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo
dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii
dalka Yahuudah? **6** Markaasaa Yehooyaaqiim dhintay oo
la seexday awowayaashiis, oo meeshiisiina waxaa boqor
ka noqday wiilkiisii Yehooyaakiin. **7** Oo boqorkii Masarna
mar dambe dalkiisii kama uu soo bixin, waayo, boqorkii
Baabuloon baa wada qaatay ilaa durdurkii Masar iyo tan iyo
Webi Yufraad ee uu dhammaan boqorka Masar lahaa. **8** Oo
Yehooyaakiinna markuu boqor noqday wuxuu jiray siddeed
iyo toban sannadood, wuxuuna Yeruusaalem boqor ka ahaa
intii saddex bilood ah; oo hooyadiis magaceedana waxaa la
odhan jiray Nexushtaa ina Elnaataan, oo reer Yeruusaalem
ahayd. **9** Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa
shar ku ah sidii wixii uu aabbihiis sameeyey oo dhan.
10 Markaasaa waxaa Yeruusaalem yimid oo magaaladii
hareereeyey addoommadii Nebukadnesar oo ahaa boqorkii
Baabuloon. **11** Oo Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon
ayaa soo gaadhay magaaladii intay addoommadiisii hareera
joogeen. **12** Markaasaa Yehooyaakiin oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah u soo baxay boqorkii Baabuloon, isagii,
iyo hooyadiis, iyo addoommadiisii, iyo amiirradiisii, iyo
saraakiishiisiiba, oo boqorkii Baabuloon ayaa isagii kaxeeyey
sannaddii siddeedaad oo boqornimadiisa. **13** Oo isna
halkaasuu ka qaatay khasnadihii guriga Rabbiga oo dhan
iyo khasnadihii guriga boqorka, oo wuxuu kala jejebiyey
weelashii dahabka ahaa oo boqorkii reer binu Israa'iil oo
Sulaymaan ahaa uu ku dhex sameeyey macbudkii Rabbiga,
siduu Rabbigu yidhi. **14** Oo haddana wuxuu kaxaystay reer
Yeruusaalem oo dhan, iyo amiirradii oo dhan, iyo raggii xoog
lahaa oo dhan, oo wada ahaa toban kun oo maxaabiis ah,
iyo saanacyadii oo dhan, iyo tumaalladii, oo ninna ma hadhin
dadkii dalka ugu liitay mooyaane. **15** Oo wuxuu Baabuloon u
kaxaystay Yehooyaakiin; oo boqorka hooyadiis, iyo boqorka
naagihiisii, iyo saraakiishiisii, iyo raggii dalka madaxda u
ahaa maxaabiis ahaan ayuu Yeruusaalem uga kaxaystay oo
Baabuloon la tegey. **16** Oo boqorkii Baabuloon maxaabiis
ahaan ayuu Baabuloon u keenay raggii xoogga lahaa oo
dhan oo tiradoodu ahayd toddoba kun, iyo saanacyadii iyo
tumaalladii oo iyana kun ah, oo kulligood way wada xoog
badnaayeen, oo dagaalyahan bay ahaayeen. **17** Markaasaa
boqorkii Baabuloon wuxuu Yehooyaakiin meeshiisii boqor uga
dhigay adeerkiis Matanyaah oo magiciisiina wuxuu u beddelay
Sidqiyaah. **18** Oo Sidqiyaahna markuu boqor noqday wuxuu
jiray kow iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalemna wuxuu
boqor ka ahaa kow iyo toban sannadood, oo hooyadiis
magaceeduna wuxuu ahaa Xamuutal ina Yeremyaah oo reer
Libnaah ahayd. **19** Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga
hortiisa shar ku ah, sidii wixii Yehooyaaqiim sameeyey oo
dhan. **20** Oo tanu waxay Yeruusaalem iyo Yahuudah ugu
dhacday cadhadii Rabbiga aawadeed ilaa uu hortiisa iyaga
ka tuuray; kolkaasaa Sidqiyaah ka fallaagoobay boqorkii
Baabuloon.

25 Oo sannaddii sagaalaad oo boqornimadiisa bishii
tobnaad maalinteedii tobnaad ayaa Nebukadnesar
oo ahaa boqorkii Baabuloon iyo ciidankiisii Yeruusaalem ku
kaceen, oo intay hor degeen ayay qalcado hareereheeda
ka dhisteen. **2** Oo sidaasay magaaladii u hareeraysnayd
tan iyo sannaddii kow iyo tobnaad oo Boqor Sidqiyaah.
3 Oo maalintii sagaalaad oo bishii afraad ayaa abaartii
magaaladii aad iyo aad ugu xumaatay, oo sidaas daraaddeed
dadkii dalka degganaa cunto ma haysan. **4** Markaasaa
meel magaalada ahayd la jebiyey, oo raggii dagaalka oo
dhammu intay habeennimo carareen ayay mareen jidkii
iriddii u dhexaysay labada derbi oo ku ag tiil beertii boqorka;
oo boqorkiina wuxuu maray jidkii Caraabaah. (Haddaba
reer Kaldayiin waxay ku wareegsanaayeen magaalada.) **5**
Laakiinse ciidankii reer Kaldayiin ayaa boqorkii eryaday, oo
waxay ku gaadheen bannaannadii Yerixoo; oo ciidankiisii
oo dhammuna way ka kala firdheen. **6** Oo markaasay
boqorkii qabsadeen oo boqorkii Baabuloon ugu geeyeen
Riblaah, wayna xukumeen. **7** Oo Sidqiyaah wiilashiisiina
hortiisay ku laayeen, dabadeedna Sidqiyaah indhihii bay
ka soo bixiyeen, silsiladona bay ku xidheen, oo waxay
u kaxeeyeen Baabuloon. **8** Haddaba bishii shanaad,
maalinteedii toddobaad oo ahayd sannaddii sagaal iyo
tobnaad oo Nebukadnesar boqorkii Baabuloon ayaa waxaa
Yeruusaalem yimid Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askarta
oo ahaa addoonkii boqorkii Baabuloon. **9** Markaasuu gubay
gurigii Rabbiga iyo gurigii boqorka; oo wuxuu kaloo gubay
guryihii Yeruusaalem oo dhan, kuwaasoo ahaa guri kasta oo
weyn. **10** Markaasaa ciidankii reer Kaldayiin oo dhan oo la
socday sirkaalkii askarta waxay wada dumiyeen derbiyadii
Yeruusaalem ku wareegsanaa. **11** Oo Nebuusaradaan
wuxuu maxaabiis ahaan u kaxaystay dadkii magaalada ku
hadhay, iyo kuwii cararay oo u galay boqorkii Baabuloon,
iyo intii dadkii faraha badnaa ka hadhay. **12** Laakiinse
sirkaalkii askartu wuxuu ka tegey dadkii waddanka ugu
liitay inay ahaadaan kuwa canabka iyo beeraha kale ka
shaqeeya. **13** Markaasaa reer Kaldayiin jejebiyeen tiirarkii

naxaasta ahaa oo guriga Rabbiga ku jiray, iyo saldhigyadii
iyo berkeddii naxaasta ahayd oo guriga Rabbiga ku jiray,
oo naxaastoodiina waxay u qaadeen Baabuloon. **14** Oo
waxay kaloo qaadeen dheryihii, iyo majarafadihii, iyo alaabta
laambadaha lagu safayn jiray, iyo malgacadihii, iyo weelashii
naxaasta ahaa oo lagu adeegi jiray oo dhan. **15** Oo sirkaalkii
askartu wuxuu la tegey dabqaadayaashii, iyo maddiibadihii;
intii dahabka ahayd, dahab ahaan buu u qaaday, intii lacagta
ahaydna lacag ahaan. **16** Labadii tiir, iyo berkeddii, iyo
saldhigyadii uu Sulaymaan u sameeyey gurigii Rabbiga,
dhammaan weelashaas naxaastoodu miisaan ma lahayn. **17**
Oo tiirarka midkood sarajooggiisu wuxuu ahaa siddeed iyo
toban dhudhun, oo korkiisana waxaa sarnaa taaj naxaas ah;
oo taajka sarajooggiisuna wuxuu ahaa saddex dhudhun,
wuxuuna lahaa shabag iyo rummaanno taajka ku wareegsan,
oo kulligoodna waxay ahaayeen naxaas; tiirkii labaadna
waxan oo kaluu lahaa iyo shabag. **18** Oo sirkaalkii askartu
wuxuu kaloo kaxaystay Seraayaah oo ahaa wadaadkii sare,
iyo Sefanyaah oo ahaa wadaadkii labaad, iyo saddexdii
iridjoog; **19** oo wuxuu magaaladii kala soo baxay sirkaal
u sarreeyey raggii dagaalyahanka ahaa, iyo shan nin oo
ka mid ahaa kuwii boqorka hor joogi jiray oo magaaladii
laga dhex helay, iyo karraanigii sirkaalka ciidanka ee ururin
jiray dadkii waddanka, iyo lixdan nin oo ahaa dadkii dalka
degganaa oo magaaladii laga dhex helay. **20** Markaasaa
Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askartu iyagii kaxeeyey,
oo Riblaah ugu geeyey boqorkii Baabuloon. **21** Markaasaa
boqorkii Baabuloon iyagii ku laayay Riblaah oo ku taal dalka
Xamaad. Oo sidaasaa dadkii Yahuudah dalkoodii looga
kaxaystay iyagoo maxaabiis ah. **22** Oo dadkii dalka Yahuudah
lagaga tegey oo Nebukadnesar oo boqorkii Baabuloon ahaa
uu uga tegey, kuwaas wuxuu taliye uga dhigay Gedalyaah
ina Axiiqaam oo ahaa ina Shaafaan. **23** Haddaba saraakiishii
ciidammada oo dhammu iyaga iyo raggoodii markay maqleen
in boqorkii Baabuloon uu Gedalyaah ka dhigay taliye ayay
Gedalyaah ugu yimaadeen Misfaah, oo kuwaasu waxay
ahaayeen Ismaaciil ina Netanyaah, iyo Yooxaanaan ina
Qaaree'ax, iyo Seraayaah ina Tanhumed oo reer Netofaah
ahaa, iyo Ya'asanyaah oo uu dhalay kii reer Macakaad, iyagii
iyo raggoodiiba. **24** Markaasaa Gedalyaah u dhaartay iyagii
iyo raggoodiiba, oo ku yidhi, Ha ka cabsanina addoommada
reer Kaldayiin; haddaba dalka degganaada oo boqorka
Baabuloon u adeega, oo waad nabdoonaan doontaan. **25**
Laakiinse bishii toddobaad Ismaaciil ina Netanyaah oo ahaa
ina Eliishaamaac oo farcankii reer boqor ahaa ayaa yimid,
isagoo toban nin wata, markaasuu dilay Gedalyaah oo uu
dhintay, isaga iyo Yuhuuddii iyo reer Kaldayiin oo isaga
Misfaah la joogayba. **26** Markaasaa dadkii oo dhan yar iyo
weynba iyo saraakiishii ciidammada way kaceen oo waxay
tageen Masar, waayo, waxay ka cabsadeen reer Kaldayiin.
27 Oo sannaddii toddoba iyo soddonaad intii boqorkii dalkii
Yahuudah oo Yehooyaakiin ahaa uu xidhnaa, bishii laba
iyo tobnaad, maalinteedii toddoba iyo labaatanaad, Ewiil
Merodag oo ahaa boqorkii Baabuloon sannaddii uu boqor
noqday ayuu xabsigii ka soo bixiyey Yehooyaakiin oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah. **28** Oo si roon buu ula hadlay, oo
wuxuu carshigiisii ka kor mariyey carshiyadii boqorradii isagii
Baabuloon la joogay. **29** Oo dharkiisii xabsiga ayuu beddelay
oo hortiisuu wax ku cuni jiray had iyo jeerba cimrigiisii oo
dhanba. **30** Oo xagga masruufkiisana boqorka xaggiisa
waxaa laga siin jiray masruuf joogta ah, oo maalin kasta
qayb buu heli jiray cimrigiisii oo dhan.

Taariikhdii Kowaad

1 Aadan, Seed, Enoos, **2** Qiinaan, Mahalaleel, Yaared, **3** Enoog, Metushelax, Lameg, **4** Nuux, Sheem, Xaam, iyo. **5** Wiilashii Yaafed waxay ahaayeen Gomer, iyo Maajuuj, iyo Maaday, iyo Yaawaan, iyo Tubal, iyo Mesheg, iyo Tiiraas. **6** Wiilashii Gomerna waxay ahaayeen Ashkenas, iyo Diifad, iyo Togarmaah. **7** Wiilashii Yaawaanna waxay ahaayeen Eliishaah, iyo Tarshiish, iyo Kitiim, iyo Rodaaniim. **8** Wiilashii Xaamna waxay ahaayeen Kuush, iyo Misrayim, iyo Fuud iyo Kancaan. **9** Wiilashii Kuushna waxay ahaayeen Sebaa, iyo Xawiilaah, iyo Sabtaa, iyo Racmaah, iyo Sabteka. Wiilashii Racmaahna waxay ahaayeen Shebaa iyo Dedaan. **10** Kuushna wuxuu dhalay Nimrod, wuxuuna noqday mid dhulka xoog weyn ku leh. **11** Misrayimna wuxuu dhalay Luudiim, iyo Canaamiim, iyo Lehaabiim, iyo Naftuxiim, **12** iyo Fatrusiim, iyo Kasluxiim oo ay reer Falastiin ka soo farcamay, iyo Kaftoriim. **13** Kancaanna wuxuu dhalay Siidoon oo curadkiisii ahaa, iyo Xeed, **14** iyo reer Yebuus, iyo reer Amor, iyo reer Girgaash, **15** iyo reer Xiwi, iyo reer Carqi, iyo reer Siini, **16** iyo reer Arwaad, iyo reer Semaar, iyo reer Xamaad. **17** Wiilashii Sheemna waxay ahaayeen Ceelaam, iyo Ashuur, iyo Arfaksad, iyo Luud, iyo Araam, iyo Cuus, iyo Xuul, iyo Geter, iyo Mesheg. **18** Oo Arfaksad wuxuu dhalay Sheelaah, Sheelaahna wuxuu dhalay Ceeber. **19** Oo Ceeberna waxaa u dhashay laba wiil, mid magiciisu wuxuu ahaa Feleg, waayo, waagiisii ayaa dhulku qaybsamay, magaca walaalkiisna wuxuu ahaa Yoqtaan. **20** Yoqtaanna wuxuu dhalay Almoodaad, iyo Shelef, iyo Xasarmaawed, iyo Yerah, **21** iyo Hadooraam, iyo Uusaal, iyo Diqlah, **22** iyo Ceebaal, iyo Abiimaa'el, iyo Shebaa, **23** iyo Oofir, iyo Xawiilaah, iyo Yoobaab. Kuwaasu kulli waxay ahaayeen wiilashii Yoqtaan. **24** Sheem, Arfaksad, Sheelaah, **25** Ceeber, Feleg, Recu, **26** Seruug, Naaxoor, Terax, **27** Aabraam (kaasoo ah Ibraahim). **28** Wiilashii Ibraahimna waxay ahaayeen Isxaaq iyo Ismaaciil. **29** Oo intanu waa qarniyadoodii, Ismaaciil curadkiisii wuxuu ahaa, Nebayod, dabadeedna wuxuu dhalay Qedaar, iyo Adbe'el, iyo Mibsam, **30** iyo Mishmaac, iyo Duumah, iyo Masa, **31** iyo Hadad, iyo Teemaa, iyo Yetuur, iyo Naafiish, iyo Qedemah. Kuwanu waa wiilashii Ismaaciil. **32** Oo kuwanuna waa wiilashii Qetuurah, taas oo ahayd Ibraahim naagtiisii addoonta ahayd. Iyadu waxay dhashay Simraan, iyo Yoqshaan, iyo Medaan, iyo Midyaan, iyo Yishbaaq, iyo Shuu'ah. Yoqshaan wiilashiisiina waxay ahaayeen Shebaa iyo Dedaan. **33** Wiilashii Midyaanna waxay ahaayeen Ceefah, iyo Ceefer, iyo Xanoog, iyo Abiidac, iyo Eldacah. Kuwanu waxay wada ahaayeen Qetuurah wiilasheedii. **34** Ibraahimna wuxuu dhalay Isxaaq. Wiilashii Isxaaqna waxay ahaayeen Ceesaw iyo Israa'iil. **35** Wiilashii Ceesawna waxay ahaayeen Eliifas, iyo Recuu'eel, iyo Yecuush, iyo Yaclaam, iyo Qorax. **36** Wiilashii Eliifasna waxay ahaayeen Teemaan, iyo Oomaar, iyo Sefii, iyo Gactaam, iyo Qenas, iyo Timnac, iyo Camaaleq. **37** Wiilashii Recuu'eelna waxay ahaayeen Nahad, iyo Serax, iyo Shammah, iyo Misaah. **38** Wiilashii Seciirna waxay ahaayeen Lootaan, iyo Shoobaal, iyo Sibecoon, iyo Canah, iyo Dishon, iyo Eeser, iyo Diishaan. **39** Wiilashii Lootaanna waxay ahaayeen Xori iyo Hoomaam, oo Timnacna waxay ahayd Lootaan walaashiis. **40** Wiilashii Shoobaalna waxay ahaayeen Calyaan, iyo Maanahad, iyo Ceebaal, iyo Shefii, iyo Oonaam. Wiilashii Sibecoonna waxay ahaayeen Ayah, iyo Canah. **41** Wiilashii Canahna waxay ahaayeen Dishon. Wiilashii Dishonna waxay ahaayeen Xamraan, iyo Eshbaan, iyo Yitraan, iyo Keraan. **42** Wiilashii Eeserna waxay ahaayeen Bilhaan, iyo Sacwaan, iyo Yacaqaan. Wiilashii Diishaanna waxay ahaayeen Cuus iyo Araan. **43** Haddaba kuwanu waa boqorradii u talin jiray dalka reer Edom, intaan boqorna u talin reer binu Israa'iil, Belac ina Becoor, oo magaaladiisana magaceeda waxaa la odhan jiray Dinhaabah. **44** Markaasaa Belac dhintay oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Yoobaab ina Serax oo reer Bosraah ahaa. **45** Markaasaa Yoobaab dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Xushaam oo ka yimid dalka reer Teemaan. **46** Markaasaa Xushaam dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Hadad ina Bedad, kaasoo Midyaan ku dilay beertii Moo'aab dhexdeeda, oo magaaladiisa magaceedana waxaa la odhan jiray Cawiid. **47** Markaasaa Hadad dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Samlah oo ahaa reer Masreqah. **48** Markaasaa Samlah dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Shaa'uul oo ka yimid Rexobod oo Webiga ku ag tiil. **49** Markaasaa Shaa'uul dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Bacal Xaanaan ina Caqboor. **50** Markaasaa Bacal Xaanaan dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Hadad, oo isna magaaladiisu waxay ahayd Faacuu, oo naagtiisa magaceedana waxaa la odhan jiray Meheetabeel oo ay dhashay Matreed, iyana waxay ahayd ina Meesaahaab. **51** Hadadna wuu dhintay. Oo ugaasyadii reer Edomna waxay ahaayeen ugaas Timnac, iyo ugaas Calwah, iyo ugaas Yeteed, **52** iyo ugaas Aaholiibaamah, iyo ugaas Eelaah, iyo ugaas Fiinon, **53** iyo ugaas Qenas, iyo ugaas Teemaan, iyo ugaas Mibsaar, **54** iyo ugaas Magdii'eel, iyo ugaas Ciiraam. Intaasu waa ugaasyadii reer Edom.

2 Kuwanu waa Israa'iil wiilashiisii, oo waxay ahaayeen Ruubeen, iyo Simecoon, iyo Laawi, iyo Yahuudah, iyo Isaakaar, iyo Sebulun, **2** iyo Daan, iyo Yuusuf, iyo Benyaamiin, iyo Naftaali, iyo Gaad, iyo Aasheer. **3** Wiilashii Yahuudahna waxay ahaayeen Ceer, iyo Oonaan, iyo Sheelaah, oo saddexdaas waxaa isaga u dhashay Batshuuca oo reer Kancaan ahayd. Oo Ceer oo ahaa curadkii Yahuudah wuxuu ahaa mid Rabbiga hortiisa shar ku ah, oo isna Rabbigu wuu dilay. **4** Oo Taamaar oo uu soddog u ahaa ayaa isaga u dhashay Feres iyo Serax. Wiilashii Yahuudah oo dhammuna waxay ahaayeen shan. **5** Wiilashii Feresna waxay ahaayeen Xesroon, iyo Xaamuul. **6** Wiilashii Seraxna waxay ahaayeen Simrii, iyo Eetaan, iyo Heemaan, iyo Kalkol, iyo Daarac, oo dhammaantoodna waxay ahaayeen shan. **7** Ina Karmiina wuxuu ahaa Caakaar oo ahaa kii reer binu Israa'iil dhibay, oo ku xadgudbay alaabtii la xaaraameeyey. **8** Ina Eetaanna wuxuu ahaa Casaryaah. **9** Oo weliba Xesroon wiilashiisii u dhashay waxay ahaayeen Yeraxme'eel, iyo Raam, iyo Keluubay. **10** Oo Raam wuxuu dhalay Cammiinaadaab, Cammiinaadaabna wuxuu dhalay Naxshoon, oo reer Yahuudah amiir u ahaan jiray. **11** Oo Naxshoon wuxuu dhalay Salmaa, Salmaana wuxuu dhalay Bocas, **12** Bocasna wuxuu dhalay Coobeed, Coobeedna

wuxuu dhalay Yesay, **13** Yesayna wuxuu dhalay curadkiisii
oo ahaa Elii'aab, iyo Abiinaadaab oo ahaa wiilkiisii labaad,
iyo Shimcaa oo ahaa wiilkiisii saddexaad, **14** iyo Netaneel oo
ahaa kii afraad, iyo Radday oo ahaa kii shanaad, **15** iyo
Osem oo ahaa kii lixaad, iyo Daa'uud oo ahaa kii toddobaad,
16 oo walaalahoodii gabdhaha ahaana waxay ahaayeen
Seruuyaah iyo Abiigayil, oo Seruuyaah wiilasheediina waxay
ahaayeen saddex, Abishay iyo Yoo'aab iyo Casaaheel.
17 Abiigayilna waxay dhashay Camaasaa, oo Camaasaa
aabbihiisna wuxuu ahaa Yeter oo reer Ismaaciil ahaa. **18**
Kaaleeb ina Xesroonna wuxuu carruur ka dhalay naagtiisii
Casuubaah, iyo Yeriicood, oo kuwanuna waxay ahaayeen
wiilasheedii, waana Yeesher, iyo Shoobaab, iyo Ardoon.
19 Oo Casuubaahna way dhimatay, oo Kaaleeb wuxuu
guursaday Efraad, oo iyana isagay u dhashay Xuur. **20**
Xuurna wuxuu dhalay Uurii, Uuriina wuxuu dhalay Besaleel.
21 Oo taas dabadeedna Xesroon wuxuu u tegey inantii
Maakiir oo ahaa Gilecaad aabbihiis, oo taas wuxuu guursaday
isagoo lixdan sannadood jira, oo waxayna isaga u dhashay
Seguub. **22** Seguubna wuxuu dhalay Yaa'iir, oo dalka reer
Gilecaad ku lahaa saddex iyo labaatan magaalo. **23** Oo
Geshuur iyo Araam ayaa waxay qaateen magaalooyinkii
reer Yaa'iir, iyo Qenaad, iyo tuulooyinkeedii, waxayna wada
ahaayeen lixdan magaalo. Oo kulli intaasu waxay wada
ahaayeen wiilashii Maakiir oo ahaa Gilecaad aabbihiis. **24**
Oo Xesroon markuu Kaaleeb Efraataah ku dhintay dabadeed
ayaa Abiiyaah oo ahayd Xesroon naagtiisii waxay isagii
u dhashay Ashxuur oo ahaa Teqooca aabbihiis. **25** Oo
Yeraxme'eel oo ahaa curadkii Xesroon wiilashiisiina waxay
ahaayeen Raam oo curadkiisii ahaa, iyo Buunaah, iyo Oren,
iyo Osem, iyo Axiiyaah. **26** Oo Yeraxme'eelna wuxuu qabay
naag kale, oo magaceeda la odhan jiray Cataaraah, oo iyana
waxay ahayd Oonaam hooyadiis. **27** Oo Raam oo ahaa
curadkii Yeraxme'eel wiilashiisii waxay ahaayeen Macas,
iyo Yaamiin, iyo Ceeqer. **28** Wiilashii Oonaamna waxay
ahaayeen Shammay, iyo Yaadaac, wiilashii Shammayna
waxay ahaayeen Naadaab iyo Abiishuur. **29** Oo naagtii
Abiishuur magaceedana waxaa la odhan jiray Abiixayil, iyana
waxay isagii u dhashay Axbaan iyo Mooliid. **30** Wiilashii
Naadaabna waxay ahaayeen Seled, iyo Afayim, laakiinse
Seled wiilalla'aan buu ku dhintay. **31** Ina Afayimna wuxuu
ahaa Yishcii. Ina Yishciina wuxuu ahaa Sheeshaan. Ina
Sheeshaanna wuxuu ahaa Axlay. **32** Shammay walaalkiisii
oo Yaadaac ahaa wiilashiisiina waxay ahaayeen Yeter,
iyo Yoonaataan, Yeterna wiilalla'aan buu ku dhintay. **33**
Wiilashii Yoonaataanna waxay ahaayeen Feled, iyo Saasaa.
Kuwaasu waxay wada ahaayeen wiilashii Yeraxme'eel. **34**
Haddaba Sheeshaan wiilal ma lahayn, gabdho mooyaane. Oo
Sheeshaan wuxuu lahaa addoon Masri ah, oo magiciisana
waxaa la odhan jiray Yarxaac. **35** Markaasaa Sheeshaan
gabadhiisii u guuriyey addoonkiisii Yarxaac la odhan jiray,
oo iyana waxay isagii u dhashay Catay. **36** Catayna wuxuu
dhalay Naataan, Naataanna wuxuu dhalay Saabaad, **37**
Saabaadna wuxuu dhalay Eflaal, Eflaalna wuxuu dhalay
Coobeed, **38** Coobeedna wuxuu dhalay Yeehuu, Yeehuuna
wuxuu dhalay Casaryaah, **39** Casaryaahna wuxuu dhalay
Xeles, Xelesna wuxuu dhalay Elecaasaah, **40** Elecaasaahna
wuxuu dhalay Sismay, Sismayna wuxuu dhalay Shalluum, **41**
Shalluumna wuxuu dhalay Yeqamyaah, Yeqamyaahna wuxuu
dhalay Eliishaamaac. **42** Yeraxme'eel walaalkiis Kaaleeb
wiilashiisiina waxay ahaayeen curadkiisii Meeshaac, oo Siif
aabbihiis ahaa, iyo wiilashii Maareeshaah oo ahaa Xebroon
aabbihiis. **43** Wiilashii Xebroonna waxay ahaayeen Qorax,
iyo Tafuu'ax, iyo Reqem, iyo Shemac. **44** Shemacna wuxuu
dhalay Raxam, oo ahaa Yorqecaam aabbihiis, Reqemna
wuxuu dhalay Shammay. **45** Shammay wiilkiisiina wuxuu
ahaa Maacoon, Maacoonna wuxuu ahaa Beytsuur aabbihiis.
46 Ceefah oo ahayd Kaaleeb naagtiisii addoonta ahaydna
waxay dhashay Xaaraan, iyo Moosaa, iyo Gaasees, oo
Xaaraanna wuxuu dhalay Gaasees. **47** Wiilashii Yaahdayna
waxay ahaayeen Regem, iyo Yootam, iyo Geeshaan, iyo
Feled, iyo Ceefah, iyo Shacaf. **48** Macakaah oo ahayd
Kaaleeb naagtiisii addoonta ahaydna waxay dhashay Sheber
iyo Tirxanaah. **49** Oo waxay kaloo dhashay Shacaf oo ahaa
Madmannaah aabbihiis, iyo Shewaa oo ahaa Makbeenaa
aabbihiis, iyo Gibecaa aabbihiis, oo Kaaleeb gabadhiisana
waxaa la odhan jiray Caksaah. **50** Oo kuwanu waxay wada
ahaayeen ilmaha Kaaleeb, kaasoo ahaa ina Xuur, oo ahaa
curadkii Efraataah, iyo Shoobaal oo ahaa Qiryad Yecaariim
aabbihiis, **51** iyo Salmaa oo ahaa Beytlaxam aabbihiis,
iyo Xaareef oo ahaa Beytgaadeer aabbihiis. **52** Shoobaal
oo ahaa Qiryad Yecaariim aabbihiisna wuxuu lahaa wiilal,
Haaro'eh iyo reer Menuxood badhkiis. **53** Oo reer Qiryad
Yecaariim qolooyinkoodiina waxay ahaayeen reer Yeter, iyo
reer Fuutii, iyo reer Shumaatii, iyo reer Mishraacii, oo kuwaas
waxaa ka soo farcamay reer Sorcaah, iyo reer Eshtaa'ool.
54 Wiilashii Salmaana waxay ahaayeen Beytlaxam, iyo reer
Netofaah, iyo Cataarood Beytyoo'aab, iyo reer Maanahad
badhkiis, iyo reer Sorcii. **55** Oo karraaniyadii Yacbees
degganaa qolooyinkoodiina waxay ahaayeen reer Tircaatii,
iyo reer Shimcaatiim, iyo reer Suukaatiim. Intaasu waa reer
Qeynkii ka soo farcamay Xammad oo ahaa reer Reekaab
aabbahood.

3 Haddaba kuwanu waxay ahaayeen wiilashii Daa'uud,
oo isaga ugu dhashay Xebroon, oo curadkiisu wuxuu
ahaa Amnoon, oo ay dhashay Axiinocam tii reer Yesreceel,
oo kii labaadna wuxuu ahaa Daanyeel, oo ay dhashay
Abiigayil tii reer Karmel, **2** oo kii saddexaadna wuxuu ahaa
Absaaloom oo ay dhashay Macakaah oo ahayd boqorkii
Geshuur oo Talmay ahaa gabadhiisii, oo kii afraadna wuxuu
ahaa Adoniiyaah oo ay Haggiid dhashay, **3** kii shanaadna
wuxuu ahaa Shefatyaah oo ay Abiital dhashay, kii lixaadna,
wuxuu ahaa Yitrecaam oo uu ka dhalay naagtiisii Ceglaah. **4**
Lix waxay ugu dhasheen Xebroon, oo Xebroon wuxuu boqor
ka ahaa toddoba sannadood iyo lix bilood, oo Yeruusaalemna
wuxuu boqor ku ahaa saddex iyo soddon sannadood. **5**
Oo kuwanuna waxay isaga ugu dhasheen Yeruusaalem:
Shimcaa, iyo Shoobaab, iyo Naataan, iyo Sulaymaan,
afartaas oo ay dhashay Batshuuca oo ahayd ina Cammii'eel,
6 iyo Yibxaar, iyo Eliishaamaac, iyo Eliifeled, **7** iyo Nogah,
iyo Nefeg, iyo Yaafiica, **8** iyo Eliishaamaac, iyo Elyaadaac,
iyo Eliifeled, oo iyana waxay ahaayeen sagaal. **9** Oo
kuwaas oo dhammu waxay ahaayeen ilmaha Daa'uud, oo
wiilashiisii uu addoommaha ka dhalayna kuma ay jirin, oo
Taamaarna waxay ahayd walaashood. **10** Oo Sulaymaan

wiilkiisiina wuxuu ahaa Rexabcaam, Rexabcaam wiilkiisiina wuxuu ahaa Abiiyaah, Abiiyaah wiilkiisiina wuxuu ahaa Aasaa, wiilkiisiina wuxuu ahaa Yehooshaafaad, **11** wiilkiisiina wuxuu ahaa Yooraam, wiilkiisiina wuxuu ahaa Axasyaah, wiilkiisiina wuxuu ahaa Yoo'aash, **12** wiilkiisiina wuxuu ahaa Amasyaah, wiilkiisiina wuxuu ahaa Casaryaah, wiilkiisiina wuxuu ahaa Yootam, **13** wiilkiisiina wuxuu ahaa Aaxaas, wiilkiisiina wuxuu ahaa Xisqiyaah, wiilkiisiina wuxuu ahaa Manaseh, **14** wiilkiisiina wuxuu ahaa Aamoon, wiilkiisiina wuxuu ahaa Yoosiyaah. **15** Wiilashii Yoosiyaahna waa kuwan: curadkiisii Yooxaanaan, kii labaadna Yehooyaaqiim, kii saddexaadna Sidqiyaah, kii afraadna Shalluum. **16** Wiilashii Yehooyaaqiimna waxay ahaayeen: wiilkiisii Yekonyaah, iyo wiilkiisii Sidqiyaah. **17** Oo maxbuuskii Yekonyaah ahaa wiilashiisii waxay ahaayeen: **18** wiilkiisii Salaatii'eel, iyo Malkiiraam, iyo Fedaayaah, iyo Shen'asar, iyo Yeqamyaah, iyo Hooshaamaac, iyo Nedabyaah. **19** Wiilashii Fedaayaahna waxay ahaayeen Serubaabel, iyo Shimcii, oo wiilashii Serubaabelna waxay ahaayeen Meshullaam, iyo Xananyaah, oo Shelomiidna waxay ahayd walaashood, **20** iyo Xashubaah, iyo Ohel, iyo Berekyaah, iyo Xasadyaah, iyo Yuushabxesed, oo iyana waxay ahaayeen shan. **21** Wiilashii Xananyaahna waxay ahaayeen Felatyaah, iyo Yeshaacyaah, oo waxaa kaloo jiray wiilashii Refaayaah, iyo wiilashii Arnaan, iyo wiilashii Cobadyaah, iyo wiilashii Shekaanyaah. **22** Wiilashii Shekaanyaahna waxay ahaayeen Shemacyaah, wiilashii Shemacyaahna waxay ahaayeen Xatuush, iyo Yigaal, iyo Baarii'ax, iyo Necaryaah, iyo Shaafaad, oo waxay ahaayeen lix. **23** Wiilashii Necaryaahna waxay ahaayeen Eliyooceenay, iyo Xisqiyaah, iyo Casriiqaam, oo waxay ahaayeen saddex. **24** Wiilashii Eliyooceenayna waxay ahaayeen, Hoodawyaah, iyo Eliyaashiib, iyo Felaayaah, iyo Caquub, iyo Yooxaanaan, iyo Delaayaah, iyo Canaanii, waxayna ahaayeen toddoba.

4 Wiilashii Yahuudahna waxay ahaayeen Feres, iyo Xesroon, iyo Karmii, iyo Xuur, iyo Shoobaal. **2** Oo Re'aayaah oo ahaa ina Shoobaalna wuxuu dhalay Yaaxad, Yaaxadna wuxuu dhalay Axuumay iyo Lahad. Kuwanu waa qolooyinkii reer Sorcaah. **3** Oo kuwanuna waxay ahaayeen wiilashii uu dhalay Ceetaam aabbihiis, oo waa Yesreceel, iyo Yishmaa, iyo Yidbaash, oo walaashood magaceedana waxaa la odhan jiray Haselelfoonii, **4** iyo Fenuu'eel oo ahaa Gedoor aabbihiis, iyo Ceser oo ahaa Xuushaah aabbihiis. Kuwanu waa wiilashii Xuur, kaasoo ahaa curadkii Efraataah, oo ahaa Beytlaxam aabbihiis. **5** Oo Ashxuur oo ahaa Teqooca aabbihiisna wuxuu qabay laba naagood, oo waxay ahaayeen Xelaah iyo Nacaraah. **6** Oo Nacaraah waxay isagii u dhashay Axuusaam, iyo Heefer, iyo Teemnii, iyo Haa'axashtaarii. Intaasu waxay ahaayeen Nacaraah wiilasheedii. **7** Xelaah wiilasheediina waxay ahaayeen Sered, iyo Isehaar, iyo Etnaan. **8** Haqoosna wuxuu dhalay Caanuub, iyo Sobeebaah, iyo qolooyinka reer Axarxeel oo ahaa ina Haaruum. **9** Yacbeesna wuu ka ciso badnaa walaalihiis oo dhan, oo hooyadiis ayaa isagii ku magacawday Yacbees, oo waxay tidhi, Maxaa yeelay, isaga waxaan ku dhalay tiiraanyo. **10** Oo Yacbeesna wuxuu baryay Ilaahii reer binu Israa'iil, oo ku yidhi, Waxaan jeclaan lahaa inaad i barakaysid, oo aad soohdintayda ii ballaadhisid, iyo in gacantaadu ila jirto, oo aad sharka iga dhawrtid, si aanan u tiiraanyoon! Oo Ilaahna wuu siiyey wixii uu weyddiistay. **11** Keluub oo ahaa Shuuxah walaalkiisna wuxuu dhalay Mexiir, oo ahaa Eshtoon aabbihiis. **12** Eshtoonna wuxuu dhalay Beytraafaa, iyo Faasee'ax, iyo Texinnaah oo ahaa Ciirnaaxaash aabbihiis. Oo kuwanu waa nimankii Reekaah. **13** Wiilashii Qenasna waxay ahaayeen, Cotnii'eel, iyo Seraayaah, oo Cotnii'eelna wuxuu dhalay Xatad. **14** Mecoonotayna wuxuu dhalay Cofraah, oo Seraayaahna wuxuu dhalay Yoo'aab oo ahaa Geharashiim aabbihiis, waayo, iyagu waxay ahaayeen rag saaniciin ah. **15** Kaaleeb ina Yefunneh wiilashiisiina waxay ahaayeen Iiruu, iyo Eelaah, iyo Nacam, ina Eelaahna wuxuu ahaa Qenas. **16** Wiilashii Yehaleleelna waxay ahaayeen Siif iyo Siifaah, iyo Tiiryaa, iyo Asareel. **17** Ilmaha Cesraahna waxay ahaayeen Yeter, iyo Mered, iyo Ceefer, iyo Yaaloon, oo iyana waxay dhashay Maryan, iyo Shammay, iyo Yishbax oo ahaa Eshtemooca aabbihiis. **18** Naagtiisii Yahuudiyadda ahaydna waxay dhashay Yered oo ahaa Gedoor aabbihiis, iyo Xeber oo ahaa Sookoo aabbihiis, iyo Yequutii'eel oo ahaa Saanoo'ax aabbihiis. Oo kuwanuna waa wiilashii Bityaah oo ahayd ina Fircoon oo uu Mered guursaday. **19** Oo Hoodiyaah naagtiisii oo ahayd Naxam walaashiis wiilasheediina waxay ahaayeen Qeciilaah kii reer Garmii aabbihiis, iyo Eshtemooca oo ahaa reer Macakaad. **20** Wiilashii Shiimoonna waxay ahaayeen Cammoon, iyo Rinnaah, iyo Benxaanaan, iyo Tiiloon. Wiilashii Yishciina waxay ahaayeen Sooxeed iyo Bensooxeed. **21** Sheelaah ina Yahuudah wiilashiisiina waxay ahaayeen Ceer oo ahaa Leekaah aabbihiis, iyo Lacadaah oo ahaa Maareeshaah aabbihiis, iyo qolooyinka reerka kuwa dhar wanaagsan samayn jiray oo ka soo farcamay reer Ashbeeca, **22** iyo Yooqiim, iyo dadka reer Kosebaa, iyo Yoo'aash, iyo Saaraaf oo u talin jiray Moo'aab, iyo Yaashubilexem. Oo taariikhduna waa wax aad u gaboobay. **23** Oo kuwanuna waxay ahaayeen dheryodhoobyadii, oo waxay degganaan jireen Netaa'iim iyo Gedeeraah, oo halkaas ayay la degganaan jireen boqorka si ay shuqulkiisa u sameeyaan. **24** Wiilashii Simecoonna waxay ahaayeen Nemuu'eel, iyo Yaamiin, iyo Yaariib, iyo Serax, iyo Shaa'uul **25** oo dhalay Shalluum, oo isna dhalay Mibsam, oo isna dhalay Mishmaac. **26** Mishmaac farcankiisuna wuxuu ahaa Xamuu'eel oo dhalay Sakuur, oo isna dhalay Shimcii. **27** Shimciina wuxuu lahaa lix iyo toban wiil iyo lix gabdhood, laakiinse walaalihiis carruur badan ma ay lahayn, oo qoladooda oo dhammuna uma ay tarmin, sida reer Yahuudah oo kale. **28** Oo iyagu waxay degganaayeen Bi'ir Shebac, iyo Molaadaah, iyo Xasar Shuucaal, **29** iyo Bilhah, iyo Cesem, iyo Toolad, **30** iyo Betuu'eel, iyo Xormaah, iyo Siiqlag, **31** iyo Beytmarkabood, iyo Xasar Suusiim, iyo Beytbirii, iyo Shacarayim. Intaasu waxay ahaayeen magaalooyinkoodii ay degganaayeen tan iyo waagii Daa'uud boqortooyada haystay. **32** Oo tuulooyinkoodiina waxay ahaayeen Ceetaam, iyo Cayn, iyo Rimmon, iyo Token, iyo Caashaan, oo waxay ahaayeen shan magaalo, **33** iyo kulli tuulooyinkoodii ku wareegsanaa isla magaalooyinkaas ilaa tan iyo Bacal. Kuwaasu waxay ahaayeen rugahoodii ay degganaayeen, oo iyagu abtirisna way leeyihiin. **34** Oo Meshoobaab, iyo Yamleeg, iyo Yooshaah oo ahaa ina Amasyaah, **35** iyo Yoo'eel, iyo Yeehuu oo ahaa ina Yooshibyaah ina Seraayaah, ina Casii'eel, **36**

iyo Eliyooceenay, iyo Yacaqobaah, iyo Yeshooxaayaah, iyo Casaayaah, iyo Cadii'eel, iyo Yesiimi'eel, iyo Benaayaah, **37** iyo Siisaa oo ahaa ina Shifcii ina Alloon oo ahaa reer Yedacyaah oo ka ahaa reer Shimrii oo ka sii ahaa reer Shemacyaah, **38** intaas magacyadooda la sheegay waxay ahaayeen amiirradii qolooyinkooda, oo reerahooduna aad bay si weyn ugu kordheen. **39** Oo waxay tageen meesha Gedoor laga galo iyo xataa tan iyo dooxadii dhankeeda bari si ay idahooda daaq ugu doondoonaan. **40** Oo waxay halkaas ka heleen daaq cosob ah oo wanaagsan, oo dhulkuna wuu ballaadhnaa, wuxuuna ahaa dal xasilloon oo nabdoon, waayo, kuwii halkaas waagii hore degganaan jiray waxay ahaayeen reer Xaam. **41** Oo kuwan magacyadooda la qoray waxay dalka soo galeen waagii boqorkii reer Yahuudah, oo Xisqiyaah ahaa, oo waxay dumiyeen teendhooyinkoodii oo laayeen reer Mecuuniimkii halkaas laga helay, dhammaantoodna way wada baabbi'iyeen, ilaa maantadan la joogo, oo meeshoodii bay degeen, maxaa yeelay, meeshaasu waxay lahayd daaq ay idahoodu daaqaan. **42** Oo iyaga qaarkood oo ahaa reer Simecoon oo tiradoodu ahayd shan boqol oo nin waxay tageen Buur Seciir, oo waxaa saraakiil u ahaa Felatyaah, iyo Necaryaah, iyo Refaayaah, iyo Cusii'eel oo wada ahaa wiilashii Yishcii. **43** Oo waxay soo laayeen kuwii reer Camaaleq ka hadhay oo baxsaday, oo halkaasay deggan yihiin ilaa maantadan la joogo.

5 Oo kuwanuna waa wiilashii Ruubeen kaasoo ahaa curadkii Israa'iil, (laakiinse isagu wuxuu nijaaseeyey gogoshii aabbihiis oo sidaas daraaddeed curadnimadiisii waxaa la siiyey wiilashii Yuusuf ina Israa'iil, oo abtiriskiisiina laguma tirin xagga curadnimadiisii. **2** Yahuudah walaalihiis wuu ka xoog badnaa, oo isaga xaggiisuu amiirku ka yimid, laakiinse curadnimada waxaa iska lahaa Yuusuf:) **3** oo wiilashii Ruubeen oo ahaa curadkii Israa'iil waxay ahaayeen Xanoog, iyo Falluu, iyo Xesroon, iyo Karmii. **4** Farcankii Yoo'eelna wuxuu ahaa Shemacyaah oo dhalay Juuj, oo isna dhalay Shimcii, oo isna dhalay Miikaah, **5** oo isna dhalay Re'aayaah, oo isna dhalay Bacal, **6** oo isna dhalay Be'eeraah, oo ahaa kii boqorkii Ashuur oo Tilgad Filneser la odhan jiray uu maxaabiis ahaanta u kaxaystay, oo isna wuxuu ahaa amiirkii reer Ruubeen. **7** Oo qolooyiinkii walaalihiis ahaa markii abtiriskii dhalashadooda la tiriyey waxay ahaayeen duqii Yecii'eel iyo Sekaryaah, **8** iyo Belac oo ahaa ina Caasaas ina Shemac oo ahaa ina Yoo'eel oo degganaan jiray Carooceer, iyo xataa tan iyo Nebo iyo Bacal Mecoon, **9** oo xagga barina wuxuu degganaan jiray tan iyo xataa meesha laga galo cidlada markii laga soo bilaabo Webi Yufraad, maxaa yeelay, xoolahoodii ayaa ku tarmay dalkii Gilecaad. **10** Oo wakhtigii Saa'uul ayay la dagaallameen reer Hagrii'iim, oo iyaga gacantooda ku baabba'ay, oo iyana waxay degeen teendhooyinkoodii ku dhex yiil dalkii Gilecaad bari ka xigay oo dhan. **11** Oo waxaa meel iyaga ka soo hor jeedda, oo ah dalka Baashaan iyo tan iyo Salkaah degganaa wiilashii Gaad **12** kuwaasoo ahaa Yoo'eel oo madax ahaa, iyo Shaafaam oo ahaa kii labaad, iyo Yacnay, iyo Shaafaad, waxay wada joogeen Baashaan, **13** oo walaalahood oo ay isku reer ahaayeen waxay ahaayeen Miikaa'eel, iyo Meshullaam, iyo Shebac, iyo Yooray, iyo Yackaam, iyo Siica, iyo Ceeber, oo waxay ahaayeen toddoba. **14** Oo kuwanuna waxay ahaayeen wiilashii Abiixayil ina Xuurii, oo ahaa ina Yaaroo'ax, oo ahaa ina Gilecaad, oo ahaa ina Miikaa'eel, oo ahaa ina Yeshiishay, oo ahaa ina Yaxdoo, oo ahaa ina Buus; **15** Axii ina Cabdii'eel oo ahaa ina Guunii madax buu u ahaa reerahoodii. **16** Oo waxay degganaayeen Gilecaad oo Baashaan ku tiil iyo magaalooyinkeedii, iyo Shaaroon agagaarkeedii oo dhan, iyo tan iyo soohdintooda meesha ugu fog. **17** Oo kuwan oo dhan abtiriskooda waxaa la tiriyey wakhtigii Yootam oo boqorkii dalka Yahuudah ahaa iyo wakhtigii Yaaraabcaam oo boqorkii dalka Israa'iil ahaa. **18** Oo reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilkii reer Manaseh badhkiis raggoodii xoogga lahaa oo awoodda u lahaa inay gaashaan iyo seef qaadaan, iyo inay qaansooyin ganaan, oo dagaalyahannada ahaa waxay ahaayeen afar iyo afartan kun iyo toddoba boqol iyo lixdan nin oo wada awooda inay dagaal u baxaan. **19** Oo iyagu waxay la dagaallameen reer Hagrii'iim iyo reer Yetuur, iyo reer Naafiish, iyo reer Naadaab. **20** Oo iyagiina waa looga hiiliyey, markaasaa reer Hagrii'iim waxaa la soo geliyey gacantoodii, iyagii iyo kuwii kale oo la jiray oo dhanba, waayo, intay dagaalka ku jireen ayay Ilaah u qayshadeen, wuuna aqbalay, maxaa yeelay, isagay isku halleeyeen. **21** Oo waxay iyagii ka dhaceen xoolahoodii kuwaasoo ahaa geel ah konton kun, iyo ido ah laba boqol iyo konton kun, iyo dameerro ah laba kun, iyo dad tiradiisu tahay boqol qof. **22** Oo qaar badan baa laga laayay, maxaa yeelay, dagaalku wuxuu ka yimid xag Ilaah. Oo meeshoodii bayna degeen tan iyo waagii maxaabiisnimada. **23** Oo qabiilkii reer Manaseh badhkoodna dalkay degeen, oo waxay ku kordheen tan iyo Baashaan, iyo ilaa Bacal Xermoon, iyo tan iyo Seniir, iyo ilaa Buur Xermoon. **24** Oo kuwii reerahooda madaxda u ahaana waxay ahaayeen Ceefer, iyo Yishcii, iyo Elii'eel, iyo Casrii'eel, iyo Yeremyaah, iyo Hoodawyaah, iyo Yaxdii'eel, oo intaasu waxay wada ahaayeen rag xoog badan oo magac leh oo reerahooda madax u ah. **25** Oo iyagu waxay ku xadgudbeen Ilaahii awowayaashood, oo sidii naag ninkeedii ka dhillowday ayay raaceen ilaahyadii dadkii dalka degganaa, oo Ilaah hortooda ku baabbi'iyey. **26** Oo markaasaa Ilaah wuxuu kiciyey boqorkii Ashuur ee Fuul ahaa, kaasoo ahaa boqorkii Ashuur oo Tilgad Filneser ahaa, oo isna iyagii buu kaxaystay xataa reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilkii reer Manaseh badhkiis, oo wuxuu iyagii geeyey Xalax, iyo Xaaboor, iyo Haaraa, iyo tan iyo webiga Goosaan, oo halkaasay joogaan ilaa maantadan.

6 Wiilashii Laawina waxay ahaayeen Gershoon, iyo Qohaad, iyo Meraarii. **2** Wiilashii Qohaadna waxay ahaayeen Camraam, iyo Isehaar, iyo Xebroon, iyo Cusii'eel. **3** Ilmaha Camraamna waxay ahaayeen Haaruun, iyo Muuse, iyo Maryan. Wiilashii Haaruunna waxay ahaayeen Naadaab, iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Iitaamaar. **4** Elecaasaar wuxuu dhalay Fiinexaas, Fiinexaasna wuxuu dhalay Abiishuuca, **5** Abiishuucana wuxuu dhalay Buqii, Buqiina wuxuu dhalay Cusii, **6** Cusiina wuxuu dhalay Seraxyaah, Seraxyaahna wuxuu dhalay Meraayood, **7** Meraayoodna wuxuu dhalay Amaryaah, Amaryaahna wuxuu dhalay Axiituub, **8** Axiituubna wuxuu dhalay Saadooq, Saadooqna wuxuu dhalay Axiimacas, **9** Axiimacasna wuxuu dhalay Casaryaah, Casaryaahna

wuxuu dhalay Yooxaanaan, **10** Yooxaanaanna wuxuu dhalay Casaryaah, (isagu wuxuu ahaa kii hawsha wadaadnimada ka qaban jiray gurigii Sulaymaan Yeruusaalem ka dhisay,) **11** Casaryaahna wuxuu dhalay Amaryaah, Amaryaahna wuxuu dhalay Axiituub, **12** Axiituubna wuxuu dhalay Saadooq, Saadooqna wuxuu dhalay Shalluum, **13** Shalluumna wuxuu dhalay Xilqiyaah, Xilqiyaahna wuxuu dhalay Casaryaah, **14** Casaryaahna wuxuu dhalay Seraayaah, Seraayaahna wuxuu dhalay Yehoosaadaaq, **15** Yehoosaadaaqna maxaabiis ahaan buu tegey waagii Rabbigu dadkii Yahuudah iyo Yeruusaalem uu gacantii Nebukadnesar ku kaxeeyey. **16** Wiilashii Laawina waxay ahaayeen Gershoom, iyo Qohaad, iyo Meraarii. **17** Kuwanuna waa magacyadii wiilashii Gershoom, Libnii iyo Shimcii. **18** Wiilashii Qohaadna waxay ahaayeen Camraam, iyo Isehaar, iyo Xebroon, iyo Cusii'eel. **19** Wiilashii Meraariina waxay ahaayeen Maxlii iyo Mushii. Oo intaasu waa qolooyinkii reer Laawi iyo sidii ay reerahoodu ahaayeen. **20** Gershoom waxaa ka soo farcamay wiilkiisii Libnii oo dhalay Yaaxad, oo isna dhalay Simmaah, **21** oo isna dhalay Yoo'aax, oo isna dhalay Iddo, oo isna dhalay Serax, oo isna dhalay Ye'ateray. **22** Qohaadna waxaa ka soo farcamay wiilkiisii Cammiinaadaab, oo dhalay Qorax, oo isna dhalay Asiir, **23** oo isna dhalay Elqaanaah, oo isna dhalay Ebiyaasaaf, oo isna dhalay Asiir, **24** oo isna dhalay Taxad, oo isna dhalay Uurii'eel, oo isna dhalay Cusiyaah, oo isna dhalay Shaa'uul. **25** Wiilashii Elqaanaahna waxay ahaayeen Camaasay iyo Axiimood. **26** Oo xagga Elqaanaahna waxaa ka soo farcamay Soofay, oo dhalay Nahad, **27** oo isna dhalay Elii'aab, oo isna dhalay Yeroxaam, oo isna dhalay Elqaanaah. **28** Wiilashii Samuu'eelna waxay ahaayeen curadkiisii oo ahaa Yoo'eel, iyo kii labaad oo ahaa Abiiyaah. **29** Farcankii Meraariina wuxuu ahaa Maxlii, oo dhalay Libnii, oo isna dhalay Shimcii, oo isna dhalay Cuusaah, **30** oo isna dhalay Shimcaa, oo isna dhalay Xaggiyaah, oo isna dhalay Casaayaah. **31** Kuwanuna waa kuwii Daa'uud u sarraysiiyey hawshii gabayga oo gurigii Rabbiga ku dhex jirtay markii sanduuqii axdiga meeshaas la dhigay dabadeed. **32** Oo iyagu taambuugga teendhadii shirka horteeda ayay gabay kaga adeegi jireen, ilaa Sulaymaan uu Yeruusaalem ka dhex dhisay gurigii Rabbiga, oo iyana hawshooda waxay u qaban jireen siday u kala horhorreeyeen. **33** Oo intanu waa kuwii adeegi jiray iyo wiilashoodii. Kuwii ka mid ahaa reer Qohaad waxay ahaayeen Heemaan oo gabayaa ahaa, ina Yoo'eel, ina Samuu'eel, **34** ina Elqaanaah, ina Yeroxaam, ina Elii'eel, ina Too'ax, **35** ina Suuf, ina Elqaanaah, ina Maxad, ina Camaasay, **36** ina Elqaanaah, ina Yoo'eel, ina Casaryaah, ina Sefanyaah, **37** ina Taxad, ina Asiir, ina Ebiyaasaaf, ina Qorax, **38** ina Isehaar, ina Qohaad, ina Laawi, ina Israa'iil. **39** Walaalkiis Aasaaf oo gacantiisii midig istaagi jiray wuxuu ahaa Aasaaf ina Berekyaah, ina Shimcaa, **40** ina Miikaa'eel, ina Bacaseeyaah, ina Malkiiyaah, **41** ina Etnii, ina Serax, ina Cadaayaah, **42** ina Eetaan, ina Simmaah, ina Shimcii, **43** ina Yaxad, ina Gershoom, ina Laawi. **44** Oo iyaga gacantooda midigtana waxaa istaagi jiray walaalahood oo ahaa reer Meraarii, Eetaan oo ahaa ina Qiishii, ina Cabdii, ina Malluug, **45** ina Xashabyaah, ina Amasyaah, ina Xilqiyaah, **46** ina Amsii, ina Baanii, ina Shemer, **47** ina Maxlii, ina Mushii, ina Meraarii, ina Laawi. **48** Oo walaalahood oo ahaa reer Laawina waxaa loo doortay inay ka adeegaan taambuuggii guriga Ilaah oo dhan. **49** Laakiinse Haaruun iyo wiilashiisu waxay meesha allabariga la gubo iyo girgiraha fooxa wax ugu bixin jireen shuqulkii meesha ugu quduuska ah oo dhan iyo inay reer binu Israa'iil kafaaraggud ugu sameeyaan, sidii dhammaan addoonkii Ilaah ee Muuse ahaa amray. **50** Oo kuwanuna waa farcankii Haaruun, wiilkiisii Elecaasaar, oo dhalay Fiinexaas, oo isna dhalay Abiishuuca, **51** oo isna dhalay Buqii, oo isna dhalay Cusii, oo isna dhalay Seraxyaah, **52** oo isna dhalay Meraayood, oo isna dhalay Amaryaah, oo isna dhalay Axiituub, **53** oo isna dhalay Saadooq, oo isna dhalay Axiimacas. **54** Haddaba kuwanu waa meelahoodii ay degi jireen iyo sidii degmooyinkoodu ahaayeen kuwaasoo ku dhex yiil soohdimahooda. Reer Haaruun oo ah qolooyinka reer Qohaad, oo saamiga kowaad lahaa, **55** waxaa la siiyey Xebroon oo ku dhex tiil dalka reer Yahuudah, iyo agagaarkeedii ku wareegsanaa oo dhanba. **56** Laakiinse magaalada beeraheedii iyo tuulooyinkeediiba waxaa la siiyey Kaaleeb oo ahaa ina Yefunneh. **57** Reer Haaruunna waxaa la siiyey magaalooyinkii magangalka oo ah Xebroon, iyo Libnaah iyo weliba agagaarkeed, iyo Yatiir, iyo Eshtemooca iyo agagaarkeedii, **58** iyo Xiileen iyo agagaarkeedii, iyo Debiir iyo agagaarkeedii, **59** iyo Caashaan iyo agagaarkeedii, iyo Beytshemesh iyo agagaarkeedii. **60** Oo dalkii qabiilka reer Benyaamiinna waxaa laga siiyey Gebac iyo agagaarkeedii, iyo Calemed iyo agagaarkeedii, iyo Canaatood iyo agagaarkeedii. Oo kulli magaalooyinkoodii oo qolooyinkooda oo dhan ku dhex yiil waxay ahaayeen saddex iyo toban magaalo. **61** Oo reer Qohaad intiisii hadhayna waxaa saami loo siiyey toban magaalo oo ay ka dhex heleen reerka qabiilka iyo qabiilka badhkiisii, kaasoo ah qabiilkii reer Manaseh badhkiis. **62** Oo reer Gershoomna sidii ay reerahoodu ahaayeen ayay saddex iyo toban magaalo uga heleen qabiilka reer Isaakaar, iyo qabiilka reer Aasheer, iyo qabiilka reer Naftaali, iyo qabiilka reer Manaseh oo Baashaan dhex deggan. **63** Oo reer Meraarii waxaa saami loogu siiyey siday reerahoodu ahaayeen laba iyo toban magaalo oo ay ka dhex heleen qabiilka reer Ruubeen, iyo qabiilka reer Gaad, iyo qabiilka reer Sebulun. **64** Oo reer binu Israa'iilna waxay reer Laawi siiyeen magaalooyinkii iyo agagaarkoodii oo dhan. **65** Oo saami ahaan ayay magaalooyinkan la magacaabay uga siiyeen qabiilka reer Yahuudah, iyo qabiilka reer Simecoon, iyo qabiilka reer Benyaamiin. **66** Reerihii Qohaad qaarkoodna waxay magaalooyin ku lahaayeen meelo soohdintooda ah oo ay ka heleen qabiilka reer Efrayim. **67** Oo iyaga waxaa la siiyey magaalooyinkii magangalka, oo waxayna ahaayeen Shekem oo ku dhex tiil dalka buuraha leh oo reer Efrayim iyo agagaarkeedii, iyo weliba Geser iyo agagaarkeedii, **68** iyo Yoqmecaam iyo agagaarkeedii, iyo Beytxooroon iyo agagaarkeedii, **69** iyo Ayaaloon iyo agagaarkeedii, iyo Gad Rimmoon iyo agagaarkeedii. **70** Oo qabiilkii reer Manaseh badhkiisna waxaa laga dhex siiyey Caaneer iyo agagaarkeedii, iyo Bilcaam iyo agagaarkeedii, reer Qohaad intooda hadhay aawadood. **71** Oo reer Gershoomna waxaa qabiilka reer Manaseh badhkiisii laga siiyey Goolaan oo Baashaan ku taal iyo agagaarkeedii, iyo Cashtarod iyo agagaarkeedii. **72** Oo qabiilka reer Isaakaarna waxaa laga siiyey Qedesh

iyo agagaarkeedii, iyo Daaberad iyo agagaarkeedii, **73** iyo Raamod iyo agagaarkeedii, iyo Caaneem iyo agagaarkeedii. **74** Oo qabiilkii reer Aasheerna waxaa laga siiyey Maashaal iyo agagaarkeedii, iyo Cabdoon iyo agagaarkeedii, **75** iyo Xuuqoq iyo agagaarkeedii, iyo Rexob iyo agagaarkeedii. **76** Oo qabiilkii reer Naftaalina waxaa laga siiyey Qedesh oo Galili ku taal iyo agagaarkeedii, iyo Xammoon iyo agagaarkeedii, iyo Qiryaatayim iyo agagaarkeedii. **77** Oo reer Laawi intoodii hadhay oo ahayd reer Meraarii waxaa qabiilka reer Sebulun laga siiyey Rimmoonoo iyo agagaarkeedii, iyo Taaboor iyo agagaarkeedii. **78** Oo Webi Urdun shishadiisa oo ah Yerixoo agteeda oo ah Webi Urdun xaggiisa bari waxaa qabiilka reer Ruubeenna laga siiyey Beser oo cidlada ku taal iyo agagaarkeedii, iyo Yahsaah iyo agagaarkeedii, **79** iyo Qedemood iyo agagaarkeedii, iyo Mefacad iyo agagaarkeedii. **80** Oo qabiilka reer Gaadna waxaa laga siiyey Raamod oo Gilecaad ku taal iyo agagaarkeedii, iyo Maxanayim iyo agagaarkeedii, **81** iyo Xeshboon iyo agagaarkeedii, iyo Yacser iyo agagaarkeedii.

7 Wiilashii Isaakaarna waxay ahaayeen Toolac, iyo Fuwaah, iyo Yaashuub, iyo Shimroon, afar bay ahaayeen. **2** Wiilashii Toolacna waxay ahaayeen Cusii, iyo Refaayaah, iyo Yerii'eel, iyo Yahmay, iyo Yibsaam, iyo Shemuu'eel, oo waxay ahaayeen madaxdii reerahoodii oo ahaa reer Toolac, oo qarnigoodiina rag xoog badan bay ku ahaayeen. Wakhtigii Daa'uud joogayna tiradoodu waxay ahayd laba iyo labaatan kun iyo lix boqol. **3** Farcankii Cusiina waxay ahaayeen Yisraxyaah, iyo wiilashii Yisraxyaah oo ahaa Miikaa'eel, iyo Cobadyaah, iyo Yoo'eel, iyo Yishiyaah, oo waxay isku ahaayeen shan, dhammaantoodna waxay ahaayeen rag madax ah. **4** Oo iyaga waxaa la jiray guutooyin ah ciidankii dagaalka sidii ay u kala dhasheen iyo sidii reerahoodu ahaayeen, waxayna ahaayeen lix iyo soddon kun oo nin, waayo, waxay lahaayeen naago iyo wiilal badan. **5** Oo walaalahoodii qolooyinka reer Isaakaar ku dhex jiray oo dhammu waxay ahaayeen rag xoog badan, oo kulligoodna abtiriskooda la tiriyey, oo waxayna ahaayeen toddoba iyo siddeetan kun oo qof. **6** Wiilashii Benyaamiinna waxay ahaayeen Belac, iyo Beker, iyo Yediica'eel, oo ahaa saddex. **7** Wiilashii Belacna waxay ahaayeen Esboon, iyo Cusii, iyo Cusii'eel, iyo Yeriimood, iyo Ciirii, oo ahaa shan, oo reerahoodana madax bay u ahaayeen, rag xoog badan bayna ahaayeen, oo abtiriskoodana waa la tiriyey, oo waxay ahaayeen laba iyo labaatan kun iyo afar iyo soddon nin. **8** Wiilashii Bekerna waxay ahaayeen Semiiraah, iyo Yoo'aash, iyo Eliiceser, iyo Eliyooceenay, iyo Comrii, iyo Yereemood, iyo Abiiyaah, iyo Canaatood, iyo Calemed. Oo intaas oo dhammu waxay wada ahaayeen wiilashii Beker. **9** Oo iyaga sidii abtiriskoodii ahaa waa loo tiriyey iyo sidii ay u kala dhasheen, oo waxay ahaayeen madaxdii reerahooda oo ah rag xoog badan, tiradooduna waxay ahayd labaatan kun iyo laba boqol. **10** Farcankii Yediica'eelna waxay ahaayeen Bilhaan, iyo wiilashii Bilhaan oo ahaa Yecuush iyo Benyaamiin, iyo Eehuud, iyo Kenacanaah, iyo Seetaan, iyo Tarshiish, iyo Axiishaxar. **11** Oo intaas oo dhammu waxay ahaayeen farcankii Yediica'eel sidii ay ahaayeen madaxdii reerahoodu, rag xoog badan bayna ahaayeen, oo intoodii dagaal aawadiis ciidanka u geli kartay waxay ahaayeen toddoba iyo toban kun iyo laba boqol, **12** iyo weliba Shufiim iyo Xufiim oo ahaa wiilashii Ciir, iyo Xushiim oo ahaa ina Axeer. **13** Wiilashii Naftaalina waxay ahaayeen Yaxsii'eel, iyo Guunii, iyo Yeser, iyo Shalluum, oo intaasu waxay ahaayeen wiilashii Bilhah. **14** Wiilashii Manasehna waxay ahaayeen Casrii'eel, oo ay naagtiisii dhashay: (oo naagtiisii addoonta ahaydna waxay u dhashay Maakiir oo ahaa Gilecaad aabbihiis, **15** Maakiirna wuxuu guursaday walaashii Xufiim iyo Shufiim, oo magaceedana waxaa la odhan jiray Macakaah,) oo wiilkii labaad magiciisana waxaa la odhan jiray Selaafexaad, oo Selaafexaadna wuxuu lahaa gabdho. **16** Oo Macakaah oo ahayd Maakiir naagtiisiina waxay dhashay wiil, oo magiciisiina waxay u bixisay Feresh, oo walaalkiis magiciisana waxaa la odhan jiray Shereesh, wiilashiisiina waxay ahaayeen Uulaam iyo Raaqem. **17** Ina Uulaamna wuxuu ahaa Bedaan. Kuwaasu waxay ahaayeen wiilashii Gilecaad oo ahaa ina Maakiir, oo ka sii ahaa ina Manaseh. **18** Oo walaashiis Hammolekedna waxay dhashay Iishood, iyo Abiiceser, iyo Maxlaah. **19** Wiilashii Shemiidaacna waxay ahaayeen Axyaan, iyo Shekem, iyo Liqxii, iyo Aniicaam. **20** Farcankii Efrayimna waxay ahaayeen Shuutelax oo dhalay Bered, oo isna dhalay Taxad, oo isna dhalay Elcaadaah, oo isna dhalay Taxad, **21** oo isna dhalay Saabaad, oo isna dhalay Shuutelax, iyo weliba Ceser, iyo Elcaad oo ay dileen dadkii reer Gad oo dalka ku dhashay, maxaa yeelay, iyagu waxay u soo degeen inay xoolahooda dhacaan. **22** Oo aabbahood Efrayimna maalmo badan ayuu aawadood u barooranayay, laakiinse waxaa isaga u yimid walaalihiis inay tacsiyeeyaan. **23** Oo isna markaasuu naagtiisii u tegey, kolkaasay uuraysatay oo waxay dhashay wiil. Markaasuu magiciisii u bixiyey Beriicaah, maxaa yeelay, belaayaa reerkiisii ku dhacday. **24** Oo gabadhiisana waxaa la odhan jiray She'eraah, oo iyadu waxay dhistay Beytxooroon tan hoose iyo tan sareba, iyo weliba Useen She'eraah. **25** Oo wuxuu dhalay Refax, oo isna dhalay Reshef, iyo wiilkiisii Telax, oo isna dhalay Tahan, **26** oo isna dhalay Lacdaan, oo isna dhalay Cammiihuud, oo isna dhalay Eliishaamaa, **27** oo isna dhalay Nuun, oo isna dhalay Yashuuca. **28** Oo hantidoodii iyo hoygoodiiba waxay ahaayeen Beytel iyo magaalooyinkeeda, iyo xagga bari Nacaraan, iyo xagga galbeed Geser, iyo magaalooyinkeeda, iyo weliba Shekem iyo magaalooyinkeedii, iyo Casaah iyo magaalooyinkeedii, **29** iyo xagga reer Manasehna Beytshe'aan iyo magaalooyinkeedii, iyo Tacanaag iyo magaalooyinkeedii, iyo Megiddoo iyo magaalooyinkeedii, iyo Door iyo magaalooyinkeedii. Magaalooyinkaas waxaa degganaa reer Yuusuf ina Israa'iil. **30** Ilma Aasheerna waxay ahaayeen Yimnaah, iyo Yishwaah, iyo Yishwii, iyo Beriicaah, iyo Serax oo ahayd walaashood. **31** Wiilashii Beriicaahna waxay ahaayeen Xeber, iyo Malkii'eel oo ahaa Birsaawid aabbihiis. **32** Oo Xeber wuxuu dhalay Yafleed, iyo Shomeer, iyo Xootaam, iyo walaashood Shuucaa. **33** Wiilashii Yafleedna waxay ahaayeen Faasag, iyo Bimhaal, iyo Cashwaad. Intaasu waa ilma Yafleed. **34** Wiilashii Shemerna waxay ahaayeen Axii, iyo Raahgaah, iyo Yehubbaah, iyo Araam. **35** Oo walaalkiisii Xeelem wiilashiisiina waxay ahaayeen Soofax, iyo Yimnaac, iyo Sheelesh iyo Caamaal. **36** Wiilashii Soofaxna waxay ahaayeen Suu'ax, iyo Xarnefer,

iyo Shuucaal, iyo Beerii, iyo Yimraah, **37** iyo Beser, iyo Xood, iyo Shammaa, iyo Shilshaah, iyo Yitraan, iyo Be'eeraa. **38** Wiilashii Yeterna waxay ahaayeen Yefunneh, iyo Fisfaah, iyo Araa. **39** Wiilashii Cullaana waxay ahaayeen Aarax, iyo Xannii'eel, iyo Risyaa. **40** Oo kulli intaas oo dhammuna waxay wada ahaayeen ilma Aasheer oo ah madaxdii reerahooda, oo waxay ahaayeen rag xoog badan oo la doortay, oo weliba waxay ahaayeen madaxdii amiirrada. Oo tiradoodii abtiriska loogu tiriyey hawsha dagaalka waxay ahayd lix iyo labaatan kun oo nin.

8 Oo Benyaamiinna wuxuu dhalay Belac oo ahaa curadkiisii, iyo Ashbeel oo ahaa kii labaad, iyo Axrax oo ahaa kii saddexaad, **2** iyo Nooxaah oo ahaa kii afraad, iyo Rafaa oo ahaa kii shanaad. **3** Oo Belacna wiilal buu lahaa, oo waxay ahaayeen Addaar, iyo Geeraa, iyo Abiihuud, **4** iyo Abiishuuca, iyo Nacaman, iyo Axoo'ax, **5** iyo Geeraa, iyo Shefuufaan, iyo Xuuraam. **6** Kuwanuna waa wiilashii Eehuud, oo waxay ahaayeen madaxdii reerahooda oo ahaa dadkii Gebac degganaa, oo iyaga maxaabiis ahaan waa loogu kaxaystay Maanahad. **7** Oo weliba wuxuu maxaabiis ahaan u kaxaystay Nacaman, iyo Axiiyaah, iyo Geeraa, oo wuxuu dhalay Cuusaah iyo Axiixud. **8** Oo Shaxarayimna wuxuu carruur ku dhalay dalkii Moo'aab markuu iska diray naagihiisii ahaa Xushiim iyo Bacaraa dabadeed. **9** Oo naagtiisii Xodeshna wuxuu ka dhalay Yoobaab, iyo Sibyaa, iyo Meeshaa, iyo Malkaam, **10** iyo Yecuus, iyo Shaakyaah, iyo Mirmaah. Intaasu waa wiilashiisii oo waxay ahaayeen madaxdii reerahooda. **11** Oo Xushiimna wuxuu ka dhalay Abiituub iyo Elfacal. **12** Wiilashii Elfacalna waxay ahaayeen Ceeber iyo Mishcaam iyo Shemed oo ahaa kii dhisay Oonoo iyo Lod iyo magaalooyinkooda oo dhan, **13** iyo Beriicaah, iyo Shemac, oo ahaa madaxdii reeraha dadkii Ayaaloon degganaa oo ahaa kuwii eryay dadkii Gad degganaa, **14** iyo Axiyoo, iyo Shaashaq, iyo Yereemood, **15** iyo Sebadyaah, iyo Caraad, iyo Ceeder, **16** iyo Miikaa'eel, iyo Yishfaah, iyo Yooxaa, oo ahaa wiilashii Beriicaah, **17** iyo Sebadyaah, iyo Meshullaam, iyo Xisqii, iyo Xeber, **18** iyo Yishmeray, iyo Isliyaah, iyo Yoobaab, oo ahaa wiilashii Elfacal, **19** iyo Yaaqiim, iyo Sikrii, iyo Sabdii, **20** iyo Eliiceenay, iyo Silletay, iyo Elii'eel, **21** iyo Cadaayaah, iyo Beraayaah, iyo Shimraad, oo wada ahaa wiilashii Shimcii, **22** iyo Yishfaan, iyo Ceeber, iyo Elii'eel, **23** iyo Cabdoon, iyo Sikrii iyo Xaanaan, **24** iyo Xananyaah, iyo Ceelaam, iyo Cantotiyaah, **25** iyo Yifdeyaah, iyo Fenuu'eel, oo wada ahaa wiilashii Shaashaq, **26** iyo Shamsheray, iyo Shexaryaah, iyo Catalyaah, **27** iyo Yacareshyaah, iyo Eliiyaah, iyo Sikrii, oo wada ahaa wiilashii Yeroxaam. **28** Oo kuwaasu qarniyadoodii oo dhan waxay ahaayeen madaxdii reerahooda, oo waxay degganaayeen Yeruusaalem. **29** Oo Gibecoonna waxaa degganaa Gibecoon aabbihiis Yecii'eel, oo naagtiisa magaceedana waxaa la odhan jiray Macakaah, **30** iyo curadkiisii Cabdoon ahaa, iyo Suur, iyo Qiish, iyo Bacal, **31** iyo Naadaab, iyo Gedoor, iyo Axiyoo, iyo Seker. **32** Miqloodna wuxuu dhalay Shime'aah. Iyana walaalahood ayay la degganaayeen Yeruusaalem meel walaalahood ka soo hor jeedda. **33** Neerna wuxuu dhalay Qiish, Qiishna wuxuu dhalay Saa'uul, Saa'uulna wuxuu dhalay Yoonaataan, iyo Melkiishuuca, iyo Abiinaadaab, iyo Eshbacal. **34** Wiilkii Yoonaataanna wuxuu ahaa Meriibacal, Meriibacalna wuxuu dhalay Miikaah. **35** Wiilashii Miikaahna waxay ahaayeen Fiitoon, iyo Meleg, iyo Tareeca, iyo Aaxaas. **36** Aaxaasna wuxuu dhalay Yehoocaddaah, Yehoocaddaahna wuxuu dhalay Calemed, iyo Casmaawed, iyo Simrii, Simriina wuxuu dhalay Moosaa. **37** Moosaana wuxuu dhalay Bincaa, oo wiilkiisiina wuxuu ahaa Rafaah, oo dhalay Elecaasaah, oo isna dhalay Aaseel. **38** Aaseelna wuxuu lahaa lix wiil, oo magacyadoodiina waa kuwan: Casriiqaam, iyo Bokeruu, iyo Ismaaciil, iyo Shecaryaah, iyo Cobadyaah, iyo Xaanaan. Oo kulli intaas oo dhammu waxay ahaayeen wiilashii Aaseel. **39** Ceesheq oo ahaa walaalkiis wiilashiisiina waa kuwan, Uulaam oo curadkiisii ahaa, iyo Yecuush oo ahaa kii labaad, iyo Eliifeled oo ahaa kii saddexaad. **40** Wiilashii Uulaamna waxay ahaayeen rag xoog badan, iyo qaansoley, oo waxay lahaayeen wiilal badan iyo wiilal ay wiilashoodu sii dhaleen, oo isku ah boqol iyo konton nin. Oo intaas oo dhammuna waxay ka yimaadeen wiilashii Benyaamiin.

9 Sidaasaa reer binu Israa'iil oo dhan loogu abtiriyey, oo bal eeg, iyagu waxay ku qoran yihiin kitaabkii boqorrada reer binu Israa'iil. Oo dadkii Yahuudahna xadgudubkoodii aawadiis ayaa maxaabiis ahaan loogu kaxaystay Baabuloon. **2** Haddaba kuwii ugu horreeyey oo degay dalkii ay hantiyeen iyo magaalooyinkoodii waxay ahaayeen reer binu Israa'iil, wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo reer Netiiniim. **3** Oo Yeruusaalem waxaa ka degganaa reer Yahuudah, iyo reer Benyaamiin, iyo reer Efrayim, iyo reer Manaseh: **4** Cuutay oo ahaa ina Cammiihuud, ina Coomrii, ina Imrii, ina Baanii oo ahaa reer Feres oo ahaa wiilkii Yahuudah. **5** Oo reer Shiilohna waxaa ka degganaa Casaayaah oo ahaa curadkii iyo wiilashiisii. **6** Reer Seraxna waxaa ka joogay Yecuu'eel iyo walaalahood, oo waxay ahaayeen lix boqol iyo sagaashan. **7** Oo reer Benyaamiinna waxaa ka joogay Sallu oo ahaa ina Meshullaam, ina Hoodawyaah, ina Hasenu'aah, **8** iyo Yibneyaah oo ahaa ina Yeroxaam, iyo Eelaah oo ahaa ina Cusii, ina Mikrii, iyo Meshullaam oo ahaa ina Shefatyaah, ina Recuu'eel, ina Yibniyaah, **9** iyo walaalahood oo ahaa sidii dhalashadoodu ahayd, oo waxayna ahaayeen sagaal boqol iyo lix iyo konton. Oo nimankaas oo dhammu waxay ahaayeen madaxdii reerahooda siday kala reer u ahaayeen. **10** Oo wadaaddadiina waxaa ka joogay Yedacyaah, iyo Yehooyaariib, iyo Yaakiin, **11** iyo Casaryaah oo ahaa ina Xilqiyaah, ina Meshullaam, ina Saadooq, ina Meraayood, ina Axiituub oo ahaa taliyihii guriga Ilaah, **12** iyo Cadaayaah oo ahaa ina Yeroxaam, ina Fashxuur, ina Malkiiyaah, iyo Macsay oo ahaa ina Cadii'eel, ina Yaxseraah, ina Meshullaam, ina Meshilleemiid, ina Immeer, **13** iyo walaalahood oo ahaa madaxdii reerahooda, oo tiradooduna ahayd kun iyo toddoba boqol iyo lixdan, oo waxayna ahaayeen rag aad karti ugu leh shuqulka adeegidda guriga Ilaah. **14** Oo reer Laawina waxaa ka joogay Shemacyaah oo ahaa ina Xashuub, ina Casriiqaam, ina Xashabyaah oo ahaa reer Meraarii, **15** iyo Baqbaqar, iyo Xeresh, iyo Gaalaal, iyo Matanyaah oo ahaa ina Miikaa, ina Sikrii, ina Aasaaf, **16** iyo Cobadyaah oo ahaa ina Shemacyaah, ina Gaalaal, ina Yeduutuun, iyo Berekyaah oo ahaa ina Aasaa, ina Elqaanaah, kaasoo degganaan jiray tuulooyinkii reer Netofaah. **17** Oo iridjoogayaashiina waxaa ka joogay Shalluum, iyo Caquub, iyo Talmon, iyo Axiiman,

iyo walaalahood, oo waxaa iyaga madax u ahaa Shalluum, **18** oo ilaa maantadan la joogo boqorka iriddiisa xaggeeda bari joogi jiray, oo iyagu waxay iridjoogayaal u ahaayeen xeradii reer Laawi. **19** Oo Shalluum ina Qore oo ahaa ina Ebiyaasaaf, ina Qorax, iyo walaalihiis oo ahaa reer Qorax, waxay u talin jireen shuqulkii adeegidda, oo waxay ahaayeen waardiyayaashii irdaha taambuugga, oo awowayaashoodna waxay u talin jireen xeradii Rabbiga, oo waxay ahaayeen waardiyayaashii iridda. **20** Oo waagii hore waxaa iyaga madax u ahaan jiray Fiinexaas oo ahaa ina Elecaasaar, oo Rabbiguna isaga wuu la jiri jiray. **21** Oo Sekaryaah ina Meshelemyaahna wuxuu ahaan jiray iridjoogihii iridda teendhadii shirka. **22** Oo kulligood intaas loo doortay inay iridjoogayaal ahaadaan waxay dhammaantood ahaayeen laba boqol iyo laba iyo toban. Oo kuwaas abtiriskooda waxaa lagu tiriyey tuulooyinkoodii, kuwaasoo Daa'uud iyo Samuu'eel oo ahaa waxarkihii ay u doorteen shuqulkoodii lagu aaminay. **23** Haddaba iyaga iyo carruurtooduba waxay u sarrayn jireen irdaha guriga Rabbiga, kaasoo ahaa gurigii taambuugga iyagoo waardiyayaal ah. **24** Oo afarta dhinacba waxaa joogay iridjoogayaashii xagga bari, iyo xagga galbeed, iyo xagga woqooyi, iyo xagga koonfureedba. **25** Oo walaalahoodii tuulooyinkooda joogayna had iyo goor toddobadii maalmoodba way u iman jireen inay iyaga la joogaan, **26** waayo, afarta iridjooge oo sare oo ahaa reer Laawi waxay ku jireen jagooyin joogto ah, oo waxay u talin jireen qolalka, iyo khasnadihii guriga Ilaah. **27** Oo iyagu waxay u hoyan jireen guriga Ilaah hareerihiisa, maxaa yeelay, ilaalinta gurigu iyagay saarnayd, oo waxaa iyaga joogto u ahaa inay subax kasta furaan. **28** Oo iyaga qaarkoodna waxay u talin jireen weelasha lagu adeego, waayo, weelasha tiraa lagu soo gelin jiray, oo tiraa lagu bixin jiray. **29** Oo iyaga qaarkood kalena waxaa loo doortay inay u taliyaan alaabta guriga iyo weelasha meesha quduuska ah oo dhan, iyo burka, iyo khamriga, iyo saliidda, iyo fooxa, iyo uunsiga. **30** Oo wiilashii wadaaddada qaarkoodna waxay hagaajin jireen cadarkii uunsiga lahaa. **31** Oo Matityaah oo ka mid ahaa reer Laawi, oo ahaa curadkii Shalluum oo ahaa reer Qorax shuqulkiisii joogtada ahaa wuxuu ahaa inuu ilaaliyo waxyaalaha digsiyada lagu dubo. **32** Oo walaalahood qaarkood oo reer Qohaad ahaana waxay u talin jireen kibistii tusniinta, si ay sabti kasta u diyaariyaan. **33** Oo kuwanuna waa nimankii gabayaaga ahaa oo ahaa madaxdii qolooyinka reer Laawi, oo waxay joogi jireen qolalka oo hawl kalena ma ay hayn, waayo, iyagu habeen iyo maalinba waxay qabanayeen shuqulkoodii. **34** Kuwaasu waxay ahaayeen madaxdii qolooyinka reer Laawi, oo qarniyadoodii oo dhan waxay ahaayeen rag madax ah, oo waxay degganaan jireen Yeruusaalem. **35** Oo Gibecoonna waxaa degganaa Gibecoon aabbihiis oo la odhan jiray Yecii'eel, oo naagtiisa magaceedana waxaa la odhan jiray Macakaah, **36** iyo curadkiisii Cabdoon ahaa, iyo Suur, iyo Qiish, iyo Bacal, iyo Neer, iyo Naadaab, **37** iyo Gedoor, iyo Axiyoo, iyo Sekaryaah, iyo Miqlood. **38** Miqloodna wuxuu dhalay Shime'aam. Iyana walaalahood ayay la degganaayeen Yeruusaalem meel walaalahood ka soo hor jeedda. **39** Neerna wuxuu dhalay Qiish, Qiishna wuxuu dhalay Saa'uul, Saa'uulna wuxuu dhalay Yoonaataan, iyo Malkiishuuca, iyo Abiinaadaab, iyo Eshbacal. **40** Wiilkii Yoonaataanna wuxuu ahaa Meriibacal, Meriibacalna wuxuu dhalay Miikaah. **41** Wiilashii Miikaahna waxay ahaayeen Fiitoon, iyo Meleg, iyo Taxreeca iyo Aaxaas. **42** Aaxaasna wuxuu dhalay Yacraah, Yacraahna wuxuu dhalay Calemed, iyo Casmaawed, iyo Simrii, Simriina wuxuu dhalay Moosaa. **43** Moosaana wuxuu dhalay Bincaa, oo wiilkiisiina wuxuu ahaa Refaayaah, oo dhalay Elecaasaah, oo isna dhalay Aaseel, **44** Aaseelna wuxuu lahaa lix wiil, oo magacyadoodiina waa kuwan: Casriiqaam, iyo Bokeruu, iyo Ismaaciil, iyo Shecaryaah, iyo Cobadyaah, iyo Xaanaan. Intaasu waxay ahaayeen wiilashii Aaseel.

10 Haddaba reer Falastiin waxay la dirireen reer binu Israa'iil, oo raggii reer binu Israa'iilna way ka carareen reer Falastiin, oo Buur Gilboca ayay ku daateen iyagoo la laayay. **2** Oo reer Falastiin aad bay u eryadeen Saa'uul iyo wiilashiisii, markaasaa reer Falastiin waxay dileen Yoonaataan, iyo Abiinaadaab, iyo Malkiishuuca oo ahaa Saa'uul wiilashiisii. **3** Oo dagaalkiina aad buu ugu sii kululaaday Saa'uul, oo waxaa isagii gaadhay qaansoleydii, oo isna qaansoleydii aawadeed ayuu dhib badan ula kulmay. **4** Markaasaa Saa'uul wuxuu kii hubka u siday ku yidhi, War seeftaada la soo bax oo iga mudhbixi, waaba intaasoo buuryoqabyadanu yimaadaan oo ay i caayaane. Laakiinse kii hubka u siday wuu diiday, waayo, aad buu u cabsaday. Sidaas daraaddeed Saa'uul wuxuu qaatay seeftiisii, markaasuu ku dul dhacay. **5** Oo kii hubka u sidayna markuu arkay in Saa'uul dhintay isna wuxuu ku dul dhacay seeftiisii, wuuna dhintay. **6** Sidaas daraaddeed waxaa wada dhintay Saa'uul iyo saddexdiisii wiil, oo reerkiisii oo dhammu way wada dhinteen. **7** Oo raggii reer binu Israa'iil oo dooxada joogay oo dhammu markay arkeen inay iyagu carareen, oo Saa'uul iyo wiilashiisii ay dhinteen ayay magaalooyinkoodii ka tageen, oo carareen, markaasaa reer Falastiin yimaadeen oo iska degeen. **8** Oo maalintii dambe markay reer Falastiin u yimaadeen inay dharka ka furtaan kuwii la dilay waxay heleen Saa'uul iyo wiilashiisii oo Buur Gilboca ku dhintay. **9** Markaasay furteen oo waxay qaateen madaxiisii iyo hubkiisii, oo waxay u cid direen dalkii reer Falastiin oo ku wareegsanaa inay u wargeeyaan sanamyadooda iyo dadkiiba. **10** Oo hubkiisiina gurigii ilaahyadooda ayay dhigeen, oo madaxiisiina waxay ku dhejiyeen gurigii Daagoon. **11** Oo dadkii Yaabeesh Gilecaad oo dhammu markay maqleen waxyaalihii ay reer Falastiin Saa'uul ku sameeyeen oo dhan, **12** waxaa kacay raggii xoogga lahaa oo dhan, oo waxay soo qaadeen Saa'uul meydkiisii iyo meydadkii wiilashiisa, kolkaasay keeneen Yaabeesh, oo lafahoodii waxay ku aaseen geedkii Yaabeesh ku yiil hoostiisa, toddoba maalmoodna way soomeen. **13** Haddaba Saa'uul wuxuu u dhintay xadgudubkiisii uu isagu Rabbiga ku xadgudbay, maxaa yeelay, isagu Eraygii Rabbiga ma uu dhawrin, oo weliba isagu wuxuu talo weyddiistay mid ruuxaan lahayd, si uu iyada wax u weyddiisto, **14** oo Rabbiga wax ma uu weyddiisan, oo sidaas aawadeed ayaa Rabbigu isaga u dilay, oo boqortooyadiina wuxuu u wareejiyey Daa'uud oo ahaa ina Yesay.

11 Markaasaa reer binu Israa'iil oo dhammu waxay Daa'uud ugu soo shireen Xebroon, oo waxay ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu nahay laftaada iyo

jidhkaaga. **2** Waagii hore markii Saa'uul boqorka ahaa adiguu
ahaa kii reer binu Israa'iil dibadda u bixin jiray oo gudaha
soo gelin jiray, oo Rabbiga Ilaahaaga ahuna wuxuu kugu
yidhi, Adigu waxaad quudin doontaa dadkayga reer binu
Israa'iil, oo amiir baanad u ahaan doontaa dadkayga reer
binu Israa'iil. **3** Sidaas aawadeed odayaashii reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay boqorkii ugu yimaadeen Xebroon, oo
Daa'uudna wuxuu iyagii axdi kula dhigtay Xebroon Rabbiga
hortiisa; oo iyana waxay Daa'uud u boqreen inuu ahaado
boqor reer binu Israa'iil u taliya, siduu ahaa Eraygii Rabbiga
oo uu u soo dhiibay Samuu'eel. **4** Markaasaa Daa'uud iyo
reer binu Israa'iil oo dhammu waxay tageen Yeruusaalem
(taasoo ah Yebuus), oo halkaasna waxaa joogay dadkii dalka
degganaa oo ahaa reer Yebuus. **5** Markaasaa dadkii Yebuus
degganaa waxay Daa'uud ku yidhaahdeen, Adigu halkan
soo geli maysid. Habase yeeshee Daa'uud waa qabsaday
qalcaddii Siyoon, oo taasuna waa magaaladii Daa'uud. **6**
Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Ku alla kii marka hore
reer Yebuus laayaa wuxuu noqon doonaa madax iyo sirkaal.
Oo waxaa markii hore baxay Yoo'aab oo ay Seruuyaah
dhashay, oo isagii ayaa waxaa laga dhigay madax. **7** Oo
Daa'uudna qalcaddii ayuu degay, oo sidaas daraaddeed
waxaa loo bixiyey magaaladii Daa'uud. **8** Oo wuxuu dhisay
magaalada hareeraheedii, iyo tan iyo Millo wareeggeeda. Oo
Yoo'aabna wuxuu cusboonaysiiyey magaalada inteedii kale.
9 Oo Daa'uudna aad iyo aad buu u sii xoogaystay, waayo,
waxaa isaga la jiray Rabbigii ciidammada. **10** Haddaba
kuwanu waa kuwii u horreeyey ee nimankii xoogga badnaa
oo Daa'uud haystay, kuwaasoo ismuujiyey inay isaga iyo
boqortooyadiisa aad iyo aad ula jiraan si ay boqor uga
dhigtaan iyadoo reer binu Israa'iil oo dhammu ay la wada
jiraan, siduu ahaa Eraygii Rabbiga oo reer binu Israa'iil ku
saabsanaa. **11** Oo tanuna waa tiradii raggii xoogga badnaa
oo Daa'uud haystay: Yaashaabcaam oo ahaa reer Xakmoonii
oo ahaa ka ugu horreeya soddonka, isagu wuxuu warankiisa
u qaaday saddex boqol oo nin, oo isku mar buuna laayay. **12**
Oo isaga dabadiisna waxaa jiray Elecaasaar ina Doodoo,
oo ahaa reer Axoo'ax, oo isna wuxuu ahaa saddexdii nin
oo xoogga badnaa midkood. **13** Oo isagu wuxuu Daa'uud
la joogay Fasdammiim, oo halkaasna waxaa dagaal ugu
soo ururay reer Falastiin, meeshaas oo ahayd dhul beero
ah oo shaciir ka buuxo, oo dadkiina way ka carareen reer
Falastiin hortooda. **14** Oo beertii bay isdhex taageen oo
daafaceen, wayna laayeen reer Falastiin, oo Rabbiguna
wuxuu iyagii ku badbaadiyey guul weyn. **15** Oo soddonkii
ugu horreeyey saddex ka mid ah ayaa hoos ugu dhaadhacay
dhagixii weynaa ee Daa'uud joogay, oo waxay galeen godkii
Cadullaam, oo ciidankii reer Falastiinna waxay soo degeen
dooxadii Refaa'iim. **16** Oo markaas Daa'uud wuxuu ku jiray
dhufayskii, oo ciidankii reer Falastiin xeradooduna waxay
ahayd Beytlaxam. **17** Oo Daa'uudna intuu biyo u xiisooday
ayuu yidhi, Waxaan jeclaan lahaa in biyo layga siiyo ceelka
Beytlaxam, ee iridda ku ag yaal! **18** Markaasaa saddexdii
ayaa dhex maray ciidankii reer Falastiin, oo waxay biyo ka
soo dhaamiyeen ceelkii Beytlaxam ee iridda ku ag yiil, oo intay
soo qaadeen ayay Daa'uud u keeneen, laakiinse Daa'uud
wuu diiday inuu cabbo biyahaas, Rabbiguuse u daadshay. **19**
Oo wuxuu yidhi, Anigu inaan saas yeelo Ilaahaygu ha ii diido,
ma waxaan cabbaa dhiiggii nimankan naftooda biimeeyey?
Waayo, iyagu biyahan waxay ku keeneen naftoodii oo halis
ku jirta. Sidaas daraaddeed wuu diiday inuu cabbo. Oo
saddexdii nin oo xoogga badnaana saasay yeeleen. **20** Oo
saddexdoodana waxaa madax u ahaa Abiishay oo ahaa
Yoo'aab walaalkiis, waayo, isagu wuxuu warankiisa u qaaday
saddex boqol oo nin, wuuna laayay, saddexdiina magac buu
ku lahaa. **21** Oo isagu labada kaleba wuu ka ciso badnaa,
oo waxaa looga dhigay sirkaal, habase yeeshee saddexdii
hore ma uu gaadhin. **22** Benaayaah ina Yehooyaadaac, oo
uu dhalay nin xoog weyn oo reer Qabse'eel ahu, kaasoo
sameeyey falimo waaweyn wuxuu dilay labadii wiil oo Arii'eel
kii reer Moo'aab, oo haddana wuu tegay oo libaax buu god
ku dhex dilay wakhtiga barafka, **23** oo wuxuu kaloo dilay
nin Masri ah oo ahaa nin aad u dheer, oo dhererkiisuna
wuxuu ahaa shan dhudhun, oo Masriguna wuxuu gacanta ku
haystay waran le'eg dharsameeyaha looxiisa, oo isna wuxuu
ula tegey ul, oo warankii ka dhufsaday gacantii Masriga,
oo isagii ku dilay warankiisii. **24** Oo waxyaalahan waxaa
sameeyey Benaayaah oo ahaa ina Yehooyaadaac, oo isna
saddexdii nin ee xoogga badnaa magac buu ku lahaa. **25** Oo
bal eeg, isagu wuu ka ciso badnaa soddonka, laakiinse ma uu
gaadhin saddexdii hore, oo Daa'uudna wuxuu isaga madax
uga dhigay lataliyayaashiisii. **26** Oo weliba raggii ciidammada
ku jiray oo xoogga badnaa waxay ahaayeen Casaaheel oo
Yoo'aab walaalkiis ahaa, iyo Elxaanaan oo ahaa ina Doodoo
oo reer Beytlaxam ahaa, **27** iyo Shammood oo ahaa reer
Xarod, iyo Xeles oo ahaa reer Feloonii, **28** iyo Ciiraa ina
Ciqeesh oo ahaa reer Teqooca, iyo Abiiceser oo ahaa reer
Canaatood, **29** iyo Sibbekay oo ahaa reer Xushaad, iyo Ciilay
oo ahaa reer Axoo'ax, **30** iyo Maharay oo ahaa reer Netofaah,
iyo Xeeled ina Bacanaah oo ahaa reer Netofaah, **31** iyo
Iitay ina Riibay oo ahaa reer Gibecaah oo qoladiisu ahayd
reer Benyaamiin, iyo Benaayaah oo ahaa reer Fircaatoon,
32 iyo Xuuray oo ka yimid durdurradii Gacash, iyo Abii'eel
oo ahaa reer Caraabaah, **33** iyo Casmaawed oo ahaa reer
Baxuuriim, iyo Elyaxbaa oo ahaa reer Shacalbiim, **34** iyo
ina Haasheem oo ahaa reer Gisonii, iyo Yoonaataan ina
Shaagee oo ahaa reer Haraarii, **35** iyo Axiyaam oo ahaa
ina Saakaar oo ahaa reer Haraarii, iyo Eliifaal oo ahaa ina
Uur, **36** iyo Heefer oo ahaa reer Mekeeraatii, iyo Axiiyaah oo
ahaa reer Feloonii, **37** iyo Xesroo oo ahaa reer Karmel, iyo
Nacaray oo ahaa ina Esbay, **38** iyo Yoo'eel oo ahaa Naataan
walaalkiis, iyo Mibxaar oo ahaa ina Hagrii, **39** iyo Seleq oo
ahaa reer Cammoon, iyo Naxaray oo ahaa reer Beerod, oo
ahaa kii gaashaanka u qaadi jiray Yoo'aab oo ay Seruuyaah
dhashay, **40** iyo Ciiraa oo ahaa reer Yeter, iyo Gaareeb oo
ahaa reer Yeter, **41** iyo Uuriyaah oo ahaa reer Xeed, iyo
Soobaad oo ahaa ina Axlay, **42** iyo Cadiinaa oo ahaa ina
Shiisaa oo ahaa reer Ruubeen, oo weliba madax u ahaa
reer Ruubeen iyo soddon isaga la jirtay, **43** iyo Xaanaan oo
ahaa ina Macakaah, iyo Yooshaafaad oo ahaa reer Mitnii,
44 iyo Cusiyaa oo ahaa reer Cashteraatii, iyo Shamac, iyo
Yecii'eel oo ahaa wiilashii Xootaam oo ahaa reer Carooceer,
45 iyo Yediica'eel oo ahaa ina Shimrii, iyo Yooxaa oo ahaa
isaga walaalkiis oo qoladoodu ahayd reer Tiisii, **46** iyo Elii'eel
oo ahaa reer Maxawiim, iyo Yeriibay, iyo Yooshawiyaah oo
ahaa wiilashii Elnacam, iyo Yitmaah oo ahaa reer Moo'aab,

47 iyo Elii'eel, iyo Coobeed, iyo Yacasii'eel oo ahaa reer
Mesobaayaah.

12 Haddaba intanu waa kuwii Daa'uud ugu yimid Siiqlag,
intuu weli ka dhumanayay Saa'uul ina Qiish, oo iyagu
waxay ku jireen ragga xoogga badan oo la dagaal galay. 2
Oo iyagu qaansooyin bay siteen, oo gacanta midigta iyo tan
bidixdaba dhagaxyo way ku wadhfin kareen, fallaadhona
qaansooyin way kaga gani kareen, oo iyagu waxay ahaayeen
reer Benyaamiin oo Saa'uul walaalihiis ah. 3 Oo waxaa
madax ahaa Axiiceser, dabadeedna Yoo'aash, oo ahaa ina
Shemaacaah oo ahaa reer Gibecaad, iyo Yesii'eel iyo Feled
oo ahaa wiilashii Casmaawed, iyo Beraakaah, iyo Yeehuu
oo ahaa reer Canaatood, 4 iyo Yishmacyaah oo ahaa reer
Gibecoon oo ahaa nin xoog badan oo soddonka ka mid ahaa,
oo weliba soddonka ka wada sarreeyey, iyo Yeremyaah, iyo
Yaxasii'eel, iyo Yooxaanaan, iyo Yoosaabaad oo ahaa reer
Gedeeraad, 5 iyo Elcuusay, iyo Yeriimood, iyo Becalyaah,
iyo Shemaryaah, iyo Shefatyaah oo ahaa reer Xaruuf, 6
iyo Elqaanaah, iyo Yishiyaah, iyo Casareel, iyo Yooceser,
iyo Yaashaabcaam oo ahaa reer Qorax, 7 iyo Yooceelaah
iyo Sebadyaah oo ahaa wiilashii Yeroxaam oo ahaa reer
Gedoor. 8 Oo waxaa reer Gaad Daa'uud isaga soocay oo
ugu tegey dhufayskii cidlada ku yiil rag xoog badan oo ah
rag dagaal loo tababbaray, oo gaashaan iyo waran qaadan
karay, oo wejigooduna wuxuu ahaa sida weji libaax oo kale,
oo waxay u dheereeyeen sida cawsha buuraha joogta. 9 Oo
iyaga waxaa madax ahaa Ceser, Cobadyaahna wuxuu ahaa
kii labaad, Elii'aabna kii saddexaad, 10 Mishmannaahna kii
afraad, Yeremyaahna kii shanaad, 11 Catayna kii lixaad,
Elii'eelna kii toddobaad, 12 Yooxaanaanna kii siddeedaad,
Elsaabaadna kii sagaalaad, 13 Yeremyaahna kii tobnaad,
Makbannayna kii kow iyo tobnaad. 14 Kuwaas oo ahaa reer
Gaad waxay ahaayeen saraakiishii ciidanka, oo kii iyaga ugu
yaraa wuxuu u dhigmaa boqol nin, kii ugu weynaana kun
nin. 15 Oo kuwaasu waxay ahaayeen kuwii bishii kowaad ka
gudbay Webi Urdun oo buuxdhaafay oo qararka oo dhan
ka daatay, oo iyagu waxay kala eryeen dadkii dooxooyinka
degganaa oo dhan, xagga bari, iyo xagga galbeedba. 16 Oo
waxaa dhufayska Daa'uud ugu yimid reer Benyaamiin iyo reer
Yahuudah qaarkooda. 17 Markaasaa Daa'uud u baxay inuu
iyaga ka hor tago, oo intuu jawaabay ayuu ku yidhi, Haddaad
nabdoon iigu timaadeen inaad i caawisaan qalbigaygu wuu
idinla jiri doonaa, laakiinse haddaad iigu timaadeen inaad
cadaawayaashayda ii gacangelisaan, llaahii awowayaasheen
taas ha fiiriyo oo ha canaanto, maxaa yeelay, gacmahayga
wax xumaan ahu kuma jiraan. 18 Markaasaa ruuxii ku soo
degay Camaasay oo soddonkii nin madax u ahaa, oo wuxuu
yidhi, Daa'uudow, ina Yesayow, annagu waxaannu nahay
kuwaagii, waannuna ku garab taagan nahay. Nabad. Nabad
ha kula jirto, oo kaalmeeyayaashaadana nabad ha la jirto,
waayo, waxaa ku caawiya llaahaaga. Markaasaa Daa'uud
iyagii soo dhoweeyey oo wuxuu ka dhigay saraakiishii
guutada. 19 Oo weliba reer Manasehna qaar baa Daa'uud
geestiisa soo maray markuu raacay reer Falastiin oo Saa'uul
dagaal ugu yimid, laakiinse iyagii ma ay caawiyin, waayo,
saraakiishii reer Falastiin talay isagii ku eryeen, oo waxay
isyidhaahdeen, Isagu intuu madaxyadeenna khatar geliyo
ayuu sayidkiisii Saa'uul garab geli doonaa. 20 Oo markuu
Siiqlag tegey waxaa geestiisa reer Manaseh ka soo maray
Cadnaah, iyo Yoosaabaad, iyo Yediica'eel, iyo Miikaa'eel,
iyo Yoosaabaad, iyo Eliihuu, iyo Silletay, oo dhammaantood
ahaa saraakiil u taliya kun kun reer Manaseh ah. 21 Oo
waxay Daa'uud ka caawiyeen guutadii wax dhacaysay,
waayo, waxay ahaayeen rag xoog badan oo ahaa saraakiishii
ciidanka. 22 Waayo, maalin ka maalin waxaa Daa'uud u iman
jiray kuwo isaga caawiya, ilamaa ay noqdeen ciidan weyn,
oo ah sidii ciidanka llaah. 23 Oo tanuna waa tiradii kuwii
madaxda u ahaa kuwii dagaalka hubka u lahaa, oo Daa'uud
ugu yimid Xebroon inay boqortooyada Saa'uul isaga u rogaan
sidii uu eraygii Rabbigu ahaa. 24 Kuwii reer Yahuudah ee
gaashaan iyo waran qaadayay waxay ahaayeen lix kun iyo
siddeed boqol oo nin, oo dagaal hub u leh. 25 Oo kuwii reer
Simecoon ee xoogga badnaa, dagaalkana u darbanaa waxay
ahaayeen toddoba kun iyo boqol. 26 Reer Laawina waxaa
ka joogay afar kun iyo lix boqol. 27 Oo Yehooyaadaacna
wuxuu ahaa madaxdii reer Haaruun, oo isagana waxaa la
socday saddex kun iyo toddoba boqol oo nin. 28 Saadooqna
wuxuu ahaa nin dhallinyar oo xoog badan, oo waxaa la
jiray laba iyo labaatan sirkaal oo reerkiisii wada ah. 29 Oo
reer Benyaamiin oo ahaa Saa'uul walaalihiisna waxaa ka
joogay saddex kun oo nin, waayo, ilaa waagaas iyaga intoodii
badnayd waxay daacad u sii ahaayeen reerkii Saa'uul. 30 Oo
reer Efrayimna waxaa ka joogay labaatan kun iyo siddeed
boqol oo nin, oo ah rag xoog badan oo dhammaantood
reerahooda caan ku ah. 31 Oo reer Manaseh badhkiisiina
waxaa ka joogay siddeed iyo toban kun oo nin, oo loo
magacaabay inay yimaadaan oo ay Daa'uud boqraan. 32
Oo reer Isaakaarna waxaa ka joogay rag garasho u leh
wakhtiyada iyo waxa reer binu Israa'iil waajibka ku ah inay
sameeyaan, oo iyaga madaxdoodu waxay ahaayeen laba
boqol oo nin oo walaalahood oo dhanna iyagaa xukumay. 33
Oo reer Sebulunna waxaa ka joogay kuwo ciidanka geli kara
oo dagaalka isu safi kara, iyagoo wata cayn kasta oo ah
alaabta dagaalka, oo isdiyaarin kara, oo aan labaqalbiilayaal
ahayn, oo tiradooduna waxay ahayd konton kun oo nin.
34 Oo reer Naftaalina waxaa ka joogay kun sirkaal oo ay
la socdaan toddoba iyo soddon kun oo nin oo waran iyo
gaashaan wada sita. 35 Oo reer Daanna waxaa ka joogay
siddeed iyo labaatan kun iyo lix boqol oo nin oo dagaalka isu
safi kara. 36 Oo reer Aasheerna waxaa ka joogay afartan
kun oo nin oo ciidanka geli kara oo dagaalka isu safi kara.
37 Oo Webi Urdun dhankiisa kalena waxaa ka yimid boqol
iyo labaatan kun oo nin oo wata cayn kasta oo ah alaabta
dagaalka, oo waxayna ahaayeen reer Ruubeen, iyo reer
Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis. 38 Intaas oo dhan oo
wada ahaa rag dagaalyahan ah oo dagaalka isu safi kara
waxay Xebroon ula yimaadeen qalbi qumman inay Daa'uud
reer binu Israa'iil oo dhan u boqraan, oo reer binu Israa'iil
intooda hadhay oo dhammuna isku qalbi bay ku ahaayeen
inay Daa'uud boqraan. 39 Oo iyana halkaasay Daa'uud la
joogeen intii saddex maalmood ah, iyagoo wax cunaya oo
wax cabbaya, waayo, walaalahood baa sooryo u diyaariyey.
40 Oo weliba dadkii iyaga u dhowaa ee ahaa ilaa reer
Isaakaar iyo reer Sebulun iyo reer Naftaali waxay cunto ku
soo rareen dameerro, iyo awr, iyo baqlo, iyo dibi, oo waxay

keeneen bur, iyo fudad berde ah, iyo rucubo sabiib ah, iyo khamri, iyo saliid, iyo dibi, iyo ido, dhammaanna aad iyo aad bay u badnaayeen, maxaa yeelay, reer binu Israa'iil dhexdooda farxad baa jirtay.

13 Markaasaa Daa'uud wuxuu la arrinsaday saraakiishii kun kun u taliyey iyo kuwii boqol boqol u taliyey iyo xataa hoggaamiye kasta. **2** Markaasaa Daa'uud wuxuu shirkii reer binu Israa'iil oo dhan ku yidhi, Hadday idinla wanaagsan tahay iyo hadday tahay tan Rabbiga Ilaaheenna ah aynu meel kasta ugu cid dirno walaalaheenna ku hadhay dalka Israa'iil oo dhan, kuwaasoo ah kuwa wadaaddada iyo reer Laawi ay la dhex joogaan magaalooyinkooda agagaarka leh, si ay iyaguna inoogu soo ururaan. **3** Oo weliba aynu sanduuqii Ilaaheenna mar kale soo ceshanno, waayo, isagii waynu iska daynay wakhtigii Saa'uul noolaa. **4** Markaasaa shirkii oo dhammu waxay yidhaahdeen, Haah, oo sidaasaynu yeelaynaa, maxaa yeelay, taasu dadkii oo dhan ayay la qummanayd. **5** Markaasuu Daa'uud soo wada shiriyey reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu ka soo ururiyey tan iyo Shiixoor oo ah durdurka Masar iyo xataa tan iyo meesha Xamaad laga galo in sanduuqii Ilaah Qiryad Yecaariim laga soo qaado. **6** Markaasaa Daa'uud iyo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay tageen Bacalaah, oo ah Qiryad Yecaariim, oo ay reer Yahuudah iska leeyihiin, inay halkaas ka soo qaadaan sanduuqii Ilaah oo ah meesha Rabbiga Keruubiimta kala dhex fadhiya magiciisa lagu baryo. **7** Oo sanduuqii Ilaah gaadhi cusub bay saareen, markay ka soo bixiyeen gurigii Abiinaadaab, oo gaadhigiina waxaa waday Cuusaa iyo Axiyoo. **8** Oo Daa'uud iyo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay Ilaah hortiis ku cayaareen xooggooda oo dhan, oo gabayo, iyo kataarado, iyo shareerado, iyo dafaf, iyo suxuun laysku garaaco, iyo turumbooyin ayay ku cayaareen. **9** Oo markay yimaadeen meeshii hadhuudhka lagu tumi jiray oo Kiidon ayaa Cuusaa gacanta fidiyey si uu u qabto sanduuqii, waayo, dibidii sidday ayaa turunturootay. **10** Markaasaa Rabbigu aad ugu cadhooday Cuusaa, wuuna dilay, maxaa yeelay, isagu wuxuu gacanta ku fidiyey sanduuqa, oo halkaasuu ku dhintay Ilaah hortiisa. **11** Oo Daa'uudna taas buu ka xumaaday, maxaa yeelay, Rabbigu degdeg buu u qabtay Cuusaa, oo meeshaas magaceedii wuxuu u bixiyey Feres Cuusaa, oo ilaa maantadanna waa la yidhaahdaa. **12** Oo Daa'uudna maalintaas wuu ka baqay Ilaah, oo wuxuu isyidhi, Sanduuqa Ilaah bal sidee baan magaaladayda u geeysanayaa? **13** Sidaas daraaddeed Daa'uud sanduuqii ma geeyn magaaladiisii, laakiinse gees buu ugu leexshay gurigii Cobeed Edoom kii reer Gad. **14** Oo saddex bilood ayaa sanduuqii Ilaah gurigii Cobeed Edoom xaaskiisa la yiil, oo Rabbiguna wuu barakeeyey Cobeed Edoom reerkiisii iyo wixii uu haystay oo dhan.

14 Markaasaa Xiiraam oo ahaa boqorkii Turos ayaa Daa'uud wargeeyayaal u soo diray, iyo geedo kedar la yidhaahdo, iyo wastaadyo, iyo nijaarro, inay guri u dhisaan. **2** Oo Daa'uud wuxuu ogaaday in Rabbigu isaga u taagay inuu ahaado boqor u taliya reer binu Israa'iil, waayo, boqortooyadiisii waa la sarraysiiyey dadkiisa reer binu Israa'iil aawadood. **3** Oo Daa'uudna naago kale buu Yeruusaalem ku guursaday, oo wuxuu dhalay wiilal iyo gabdho kale. **4** Oo carruurtii Yeruusaalem ugu dhalatay magacyadoodiina waa kuwan: Shammuuca, iyo Shoobaab, iyo Naataan, iyo Sulaymaan, **5** iyo Yibxaar, iyo Eliishuuca, iyo Elfaaled, **6** iyo Nogah, iyo Nefeg, iyo Yaafiica, **7** iyo Eliishaamaac, iyo Becelyaadaac, iyo Eliifeled. **8** Oo reer Falastiinna markay maqleen in Daa'uud loo subkay inuu boqor u ahaado reer binu Israa'iil oo dhan ayay reer Falastiin oo dhammu u soo baxeen inay Daa'uud doondoonaan, oo Daa'uudna taas wuu maqlay, oo isna iyagii ayuu ku baxay. **9** Haddaba reer Falastiin way yimaadeen, oo waxay ku firdheen dooxadii Refaa'iim. **10** Markaasaa Daa'uud Rabbiga wax weyddiiyey oo yidhi, Miyaan reer Falastiin ku kacaa? Miyaad ii soo gacangelinaysaa? Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Haah, ku kac, waayo, iyaga waan kuu soo gacangelinayaa. **11** Hadda waxay yimaadeen Bacal Feraasiim, oo halkaasaa Daa'uud iyagii ku laayay, oo Daa'uud wuxuu yidhi, Rabbigu cadaawayaashaydii ayuu gacantayda degdeg ugu qabtay, sida biyaha butaacayaa u degdegaan oo kale. Sidaas daraaddeed meeshaas magaceedii waxaa loo bixiyey Bacal Feraasiim. **12** Iyana halkaasay ilaahyadoodii kaga tageen, markaasaa Daa'uud amar ku bixiyey in la gubo. **13** Haddana reer Falastiin mar kalay dooxadii ku soo firdheen. **14** Oo Daa'uudna mar kaluu Rabbiga wax weyddiiyey, oo Ilaahna wuxuu ku yidhi, Waa inaanad ka daba kicin, laakiinse iyaga ka leexo, oo waxaad ku weerartaa meel ka soo hor jeedda geedaha bukaa la yidhaahdo. **15** Oo markaad sanqadha askarta socodkeeda ka maqashid geedaha bukaa dushooda, markaas dagaalka hore ugu bax, waayo, Ilaah waa kaaga hor baxay inuu ciidanka reer Falastiin laayo. **16** Oo Daa'uudna wuxuu yeelay sidii Ilaah ku amray, oo waxay ciidankii reer Falastiin ku laynayeen ilaa Gibecoon iyo tan iyo Geser. **17** Oo Daa'uud warkiisiina wuxuu gaadhay dalalka oo dhan, oo Rabbiguna cabsi isaga ka timid ayuu ku riday quruumihii kale oo dhan.

15 Markaasaa Daa'uud wuxuu magaaladii Daa'uud ka dhistay guryo, oo sanduuqii Ilaahna meel buu u hagaajiyey, teendhona buu u dhisay. **2** Markaasaa Daa'uud yidhi, Waa inaan ninna qaadin sanduuqa Ilaah reer Laawi mooyaane, waayo, Rabbigu iyaguu u doortay inay qaadaan sanduuqa Ilaah, iyo inay isaga u adeegaan weligood. **3** Oo Daa'uud reer binu Israa'iil oo dhan wuxuu ku soo wada ururiyey Yeruusaalem in sanduuqii Rabbiga la keeno meeshiisii uu u hagaajiyey. **4** Oo haddana Daa'uud wuxuu soo wada ururiyey reer Haaruun iyo reer Laawi. **5** Kuwii reer Qohaad waxay ahaayeen Uurii'eel oo madax ahaa, iyo walaalihiis oo ahaa boqol iyo labaatan nin, **6** kuwii reer Meraariina, Casaayaah oo madax ahaa, iyo laba boqol iyo labaatan nin oo walaalihiis ahaa, **7** kuwii reer Gershoomna, Yoo'eel oo madax ahaa, iyo boqol iyo soddon nin oo walaalihiis ahaa, **8** kuwii reer Eliisaafaanna, Shemacyaah oo madax ahaa, iyo laba boqol oo nin oo walaalihiis ahaa, **9** kuwii reer Xebroonna, Elii'eel oo madax ahaa, iyo siddeetan nin oo walaalihiis ahaa, **10** kuwii reer Cusii'eelna, Cammiinaadaab oo madax ahaa, iyo boqol iyo laba iyo toban nin oo walaalihiis ahaa. **11** Markaasaa Daa'uud u yeedhay Saadooq iyo Aabyaataar oo wadaaddada ahaa, iyo kuwii reer Laawi oo ahaa Uurii'eel, iyo Casaayaah, iyo Yoo'eel, iyo

Shemacyaah, iyo Elii'eel, iyo Cammiinaadaab, **12** oo wuxuu
ku yidhi, Idinku waxaad tihiin madaxdii qolooyinka reer Laawi,
haddaba idinka iyo walaalihiinba isdaahiriya si aad sanduuqii
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil ugu soo qaaddaan
meeshii aan u hagaajiyey. **13** Maxaa yeelay, indinku markii
hore ma aydnaan qaadin, oo sidaas daraaddeed ayaa
Rabbiga Ilaaheenna ahu degdeg inoogu qabtay, waayo, sidii
qaynuunku ahaa wax kuma aynan weyddiin. **14** Haddaba
sidaas daraaddeed ayaa wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi
isdaahiriyeen inay soo qaadaan sanduuqii Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil. **15** Markaasaa reer Laawi garbaha
ku qaadeen sanduuqii Ilaah iyagoo ulihiisii ku sida, sidii
Muuse amray oo uu eraygii Rabbigu ahaa. **16** Markaasaa
Daa'uud madaxdii reer Laawi ku yidhi, Walaalihiin rag ka
dhex doorta inay ahaadaan niman gabayaa ah oo sita alaabtii
muusikada, oo ah shareerado, iyo kataarado, iyo suxuun
laysku garaaco, oo aad ha uga dhawaajiyeen oo farxad
aawadeed codka kor ha u qaadeen. **17** Sidaas daraaddeed
reer Laawi waxay doorteen Heemaan oo ahaa ina Yoo'eel iyo
walaalihiis oo ahaa Aasaaf ina Berekyaah, oo walaalahood
reer Meraariina waxay ka doorteen Eetaan ina Quushaayaah,
18 oo iyaga waxaa la jiray walaalahood oo ahaa darajadii
labaad, waxayna ahaayeen Sekaryaah, iyo Been, iyo
Yacasii'eel, iyo Shemiiraamood, iyo Yexii'eel, iyo Cunnii, iyo
Elii'aab, iyo Benaayaah, iyo Macaseeyaah, iyo Matityaah, iyo
Eliifeleehuu, iyo Miqneeyaah, iyo Cobeed Edoom, iyo Yecii'eel
oo dhammaantood wada ahaa iridjoogayaal. **19** Sidaas
daraaddeed kuwii gabayaagii ahaa oo ahaa Heemaan, iyo
Aasaaf, iyo Eetaan waxay siteen suxuun naxaas ah oo laysku
garaaco si ay aad ugaga dhawaajiyaan, **20** oo Sekaryaah,
iyo Casii'eel, iyo Shemiiraamood iyo Yexii'eel, iyo Cunnii, iyo
Elii'aab, iyo Macaseeyaah, iyo Benaayaahna waxay siteen
shareerado si ay ugu dhuftaan wax Calaamood lagu luuqeeyo,
21 oo Matityaah, iyo Eliifeleehuu, iyo Miqneeyaah, iyo
Cobeed Edoom, iyo Yecii'eel, iyo Casasyaahna waxay siteen
kataarado ay ku hoggaamiyaan wax Shemiiniid lagu luuqeeyo.
22 Oo Kenanyaah oo madax u ahaa reer Laawina wuxuu u
sarreeyey gabaygii, oo isagu wuxuu dadkii wax ka baray
gabaygii, maxaa yeelay, aad buu u yiqiin. **23** Oo Berekyaah
iyo Elqaanaahna waxay iridjoogayaal u ahaayeen sanduuqii.
24 Oo wadaaddadii ahaa Shebanyaah, iyo Yehooshaafaad,
iyo Netaneel, iyo Camaasay, iyo Sekaryaah, iyo Benaayaah,
iyo Eliiceserna turumbooyin ayay ku hor afuufayeen sanduuqii
Ilaah, oo Cobeed Edoom iyo Yexiyaahna iridjoogayaal ayay
sanduuqii u ahaayeen. **25** Sidaas daraaddeed Daa'uud iyo
odayaashii reer binu Israa'iil iyo kuwii kun kun u taliyeyba
waxay u tageen inay sanduuqii axdiga Rabbiga ka soo
qaadaan gurigii Cobeed Edoom iyagoo faraxsan. **26** Oo
markii Ilaah caawiyey kuwii reer Laawi oo qaaday sanduuqii
axdiga Rabbiga ayay toddoba dibi iyo toddoba wan ku
allabaryeen. **27** Oo Daa'uudna wuxuu xidhnaa dhar aad u
wanaagsan, isaga iyo kuwii reer Laawi oo sanduuqa qaaday
oo dhan, iyo nimankii gabayaaga ahaa, iyo Kenanyaah oo
ahaa madaxdii gabayga oo la jiray nimankii gabayaaga ahaa,
oo Daa'uudna wuxuu qabay eefod maro wanaagsan ah.
28 Haddaba reer binu Israa'iil oo dhammu saasay u soo
qaadeen sanduuqii axdiga Rabbiga iyagoo dhawaaqaya, oo
afuufaya buun iyo turumbooyin, oo ka dhawaajinaya suxuun
laysku garaaco, iyo shareerado iyo kataarado. **29** Oo markii
sanduuqii axdiga Rabbigu uu magaaladii Daa'uud imanayay
ayay Miikaal oo ahayd ina Saa'uul daaqadda ka eegtay, oo
kolkay aragtay Boqor Daa'uud oo cayaaraya ayay qalbiga ka
quudhsatay.

16 Oo iyana sanduuqii Ilaah gudahay soo geliyeen, oo
dhex dhigeen teendhadii Daa'uud u dhisay, oo waxay
Ilaah hortiisa ku bixiyeen qurbaanno la gubo iyo qurbaanno
nabaadiino. **2** Oo Daa'uudna markuu dhammeeyey qurbaankii
la gubayay iyo qurbaannadii nabaadiinada ee uu bixinayay
ayuu dadkii ugu duceeyey magicii Rabbiga. **3** Oo markaasuu
reer binu Israa'iil oo dhan, nin iyo naagba, mid kasta
siiyey xabbad kibis ah, iyo cad hilib ah, iyo fud sabiib
ah. **4** Oo kuwii reer Laawi qaarkoodna wuxuu u doortay
inay ka adeegaan sanduuqa Rabbiga hortiisa, iyo inay
xusuustaan oo ku mahadnaqaan oo ammaanaan Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil, **5** kuwaasoo ahaa Aasaaf oo
kii kowaad ahaa, iyo Sekaryaah oo ahaa kii labaad, iyo
Yecii'eel, iyo Shemiiraamood, iyo Yexii'eel, iyo Matityaah, iyo
Elii'aab, iyo Benaayaah, iyo Cobeed Edoom, iyo Yecii'eel
oo haysan jiray shareerado iyo kataarado, oo Aasaafna
wuxuu aad uga dhawaajin jiray suxuun laysku garaaco. **6** Oo
Benaayaah iyo Yaxasii'eel oo wadaaddo ahaana turumbooyin
ayay had iyo goorba ku haysan jireen sanduuqii axdiga
Ilaah hortiisa. **7** Oo maalintaas ayaa Daa'uud markii ugu
horraysay ku amray inay Aasaaf iyo walaalihiis Rabbiga ku
mahadnaqaan. **8** Rabbiga ku mahadnaqa, oo magiciisa ku
barya, Falimihiisana dadyowga ka dhex sheega. **9** Isaga
u gabya, oo ammaan ugu gabya, Shuqulladiisa yaabka
badan oo dhanna ka hadla. **10** Ku faana magiciisa quduuska
ah, Kuwa Rabbiga doondoona qalbigoodu ha reyreeyo. **11**
Rabbiga iyo xooggiisa doondoona, Oo weligiinba wejigiisa
doondoona. **12** Xusuusta shuqulladiisii yaabka badnaa oo
uu sameeyey, Iyo cajaa'ibyadiisii iyo xukummadii afkiisa,
13 Kuwiinna farcanka addoonkiisii Israa'iilow, Kuwiisa uu
doortay oo reer Yacquub ahow. **14** Isagu waa Rabbiga
Ilaaheenna ah, Xukummadiisiina waxay ku jiraan dhulka oo
dhan. **15** Bal idinku weligiin xusuusta axdigiisa, Kaasoo ah
hadalkiisii uu dadkii kun qarni ku amray; **16** Kaasu waa
axdigii uu Ibraahim la dhigtay, Oo uu Isxaaq ugu dhaartay,
17 Oo isla kaas wuxuu u adkeeyey oo qaynuun uga dhigay
Yacquub, Oo Israa'iilna wuxuu uga dhigay axdi weligiis jiraya,
18 Oo wuxuu ku yidhi, Dalka Kancaan waxaan kuu siinayaa
Inuu ahaado qaybtii dhaxalkiinna, **19** Markaad dad tiro yar
ahaydeen, Oo aad aad u yaraydeen, qariibna dalka ku
ahaydeen. **20** Oo iyaguna quruunba quruun bay uga baxeen.
Oo intay boqortooyo ka tageen ayay dad kale u gudbeen.
21 Isagu ninna uma oggolaanin inuu wax yeelo, Haah, oo
daraaddood ayuu boqorro u canaantay, **22** Oo wuxuu ku
yidhi, Ha taabanina kuwayga subkan, Oo nebiyadaydana
waxba ha yeelina. **23** Dadka dhulka oo dhammow, Rabbiga
u gabya, Oo badbaadintiisana muujiya maalin ka maalin.
24 Ammaantiisana quruumaha dhexdooda ka sheega, Oo
shuqulladiisa yaabka badanna dadyowga oo dhan ka dhex
sheega. **25** Waayo, Rabbigu waa weyn yahay, waana mudan
yahay in aad loo ammaano, Isaga waa in laga cabsado
in ka sii badan ilaahyada oo dhan. **26** Waayo, dadyowga
ilaahyadooda oo dhammu waa sanamyo, Laakiinse Rabbigu

isagaa sameeyey samooyinka. **27** Sharaf iyo haybaduba hortiisay yaalliin, Xoog iyo farxaduna meeshiisay ku jiraan. **28** Dadka qolooyinkiisow, Rabbiga ammaana, Waxaad Rabbiga ka sheegtaan ammaan iyo xoog. **29** Waxaad Rabbiga ka sheegtaan ammaanta magiciisu mudan yahay, Qurbaan u keena, oo hortiisa kaalaya, Rabbiga ku caabuda quruxda quduusnimada, **30** Dadka dhulka oo dhammow, hortiisa ku gariira. Duniduna waxay u dhisan tahay si aan la dhaqaajin karin. **31** Haddaba samooyinku ha farxeen, dhulkuna ha reyreeyo, Oo quruumaha dhexdooda ha laga yidhaahdo, Rabbigu waa boqor. **32** Badda iyo waxa ka buuxaba ha guuxeen, Berriga iyo waxa ku jira oo dhammuna ha farxeen, **33** Oo markaasay dhirta duurka Rabbiga hortiisa ku gabyi doonaan farxad daraaddeed, Waayo, isagu waa u imanayaa inuu dhulka xukumo. **34** Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, isagu waa wanaagsan yahay, Oo naxariistiisuna way sii waartaa weligeedba. **35** Oo waxaad tidhaahdaan, Ilaaha badbaadadayadow, Na badbaadi, Oo na soo wada ururi oo quruumahana naga samatabbixi, Si aannu magacaaga quduuska ah ugu mahadnaqno, Oo aannu ammaantaada ugu guulaysanno. **36** Waxaa mahad leh Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, Tan iyo weligiis iyo weligiisba. Markaasaa dadkii oo dhammu waxay yidhaahdeen, Aamiin, oo Rabbigay ammaaneen. **37** Kolkaasuu halkaas sanduuqii axdiga Rabbiga hortiisa kaga tegey Aasaaf iyo walaalihiis inay had iyo goor ka adeegaan sanduuqa hortiisa sidii maalin walba shuqulkeeda loo doonayay, **38** isaga iyo Cobeed Edoom oo ay la jiraan siddeed iyo lixdan nin oo walaalahood ah, oo weliba Cobeed Edoom oo ahaa ina Yeduutuun iyo Xosaahna wuxuu uga tegey inay ahaadaan iridjoogayaal. **39** Oo wadaadkii Saadooq iyo wadaaddadii walaalihiis ahaana wuxuu kaga hor tegey taambuuggii Rabbiga oo ku yiil meeshii sare oo Gibecoon, **40** in had iyo goor subax iyo habeenba meeshii qurbaanka la gubo ay Rabbiga ugu dul bixiyaan qurbaanno la gubo kuwaasoo ahaa sidii dhammaan waxa ku qoran sharciga Rabbiga, oo uu reer binu Israa'iil ku amray. **41** Oo wuxuu kaloo la reebay Heemaan iyo Yeduutuun iyo kuwii kaloo la doortay oo loo magacaabay inay Rabbiga ku mahadnaqaan, maxaa yeelay, naxariistiisu weligeedba way waartaa. **42** Oo waxaa iyaga la jiray Heemaan iyo Yeduutuun oo haystay turumbooyin iyo suxuun laysku garaaco oo ay leeyihiin kuwa aad wax uga dhawaajiya, iyo alaabtii lagu qaadi jiray gabayadii Ilaah, oo ilma Yeduutuunna wuxuu kaga tegey inay iridda joogaan. **43** Markaasaa dadkii oo dhan qof waluba gurigiisii tegey, oo Daa'uudna wuxuu u noqday inuu reerkiisii u duceeyo aawadeed.

17 Oo waxay noqotay markii Daa'uud gurigiisii degay, in Daa'uud Nebi Naataan ku yidhi, Bal eeg, anigu waxaan degganahay guri qori kedar ah laga sameeyey, laakiinse sanduuqii axdiga Rabbigu wuxuu yaal daahyo hoostood. **2** Markaasaa Naataan wuxuu Daa'uud ku yidhi, Wax alla wixii qalbigaaga ku jira oo dhan samee, waayo, Ilaah baa kula jira. **3** Oo isla habeenkaas eraygii Ilaah baa u yimid Naataan oo ku yidhi, **4** Tag, oo waxaad addoonkayga Daa'uud ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu ku leeyahay, Waxba guri aan dego ha ii dhisin, **5** waayo, guri ma degin ilaa maalintii aan reer binu Israa'iil soo bixiyey iyo tan iyo maantadan, laakiinse teendhaba teendho kalaan uga bixi jiray oo taambuugna mid kalaan uga bixi jiray. **6** Oo meel kasta oo aan kula socday reer binu Israa'iil oo dhan, xaakinnadii reer binu Israa'iil oo aan ku amray inay quudiyaan dadkayga ma midkood baan eray kula hadlay, oo miyaan ku idhi, War maxaad iigu dhisi weydeen guri kedar ah? **7** Haddaba waxaad addoonkayga Daa'uud ku tidhaahdaa, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anaa kaa soo kaxeeyey xeradii idaha iyo idihii aad raacaysay, inaad ahaatid amiir u taliya dadkayga reer binu Israa'iil, **8** waanan kula jiray meel kastoo aad tagtayba, oo cadaawayaashaadii oo dhanna hortaadaan ka baabbi'iyey. Oo waxaan kuu bixin doonaa magac la mid ah magacyada kuwa waaweyn oo dhulka jooga. **9** Oo dadkayga reer binu Israa'iilna meel baan u dooran doonaa, oo waan ku beeri doonaa, inay meeshooda degganaadaan oo ayan mar dambe dhaqdhaqaaqin, ama ayan ilmaha sharku mar dambe dhibin sidii markii hore, **10** iyo tan iyo maalintii aan xaakinno ku amray inay dadkayga reer binu Israa'iil u taliyaan. Cadaawayaashaada oo dhanna waan jebin doonaa. Oo weliba waxaan kaloo kuu sheegayaa inuu Rabbigu reer kuu yeeli doono. **11** Oo markii cimrigaagu dhammaado, oo aad awowayaashaa la jiri doonto sida waajibka ah, ayaan sara kicin doonaa farcankaaga kaa dambeeya oo wiilashaada midkood ahaan doona, oo boqortooyadiisana waan dhisi doonaa. **12** Oo isna guri buu ii dhisi doonaa, oo xoog baan u yeeli doonaa carshigiisa weligiis. **13** Oo anigu aabbaan u ahaan doonaa, isna wiil buu ii ahaan doonaa, oo anna naxariistayda kama fogayn doono, sidii aan uga fogeeyey kii kaa horreeyey, **14** laakiinse waxaan isaga dhex taagi doonaa weligiisba gurigayga iyo boqortooyadayda, oo carshigiisuna weligiis wuu dhisnaan doonaa. **15** Haddaba siday erayadaas oo dhan iyo tusniintaas oo dhammu ahaayeen ayaa Naataan kula hadlay Daa'uud. **16** Markaasaa Boqor Daa'uud gudaha galay oo Rabbiga hor fadhiistay, oo wuxuu yidhi, Rabbow Ilaahow, bal yaan ahay? Reerkayguna waa maxay oo aad halkan ii soo gaadhsiisay? **17** Oo waxanu hortaada wuu ku yaraa, Ilaahow, laakiinse waxaad kaloo ka sii hadashay reerkaygu wuxuu wakhti dheer noqon doono, anoo addoonkaaga ah, oo weliba Rabbow Ilaahow, waxaad iiga fikirtay sidii nin darajo weyn leh. **18** Bal maxaan kaloo kugu odhan karaa taasoo ku saabsan cisadii aad ii samaysay anoo addoonkaaga ah? Waayo, waad i garanaysaa. **19** Rabbow, aniga daraadday, iyo qalbigaaga siduu yahay, ayaad waxyaalahan waaweyn oo dhan u samaysay, inaad waxyaalahan waaweyn oo dhan wada muujiso. **20** Rabbiyow, mid kula mid ahu ma jiro, oo adiga mooyaane Ilaah kale ma jiro, siday ahaayeen kulli wixii aannu dhegahayaga ku maqalnay oo dhammu. **21** Bal quruuntee baa dunida joogta oo la mid ah dadkaaga reer binu Israa'iil, kuwaasoo adiga qudhaadu aad soo furatay inay dad kuu ahaadaan iyo inaad magac isugu yeesho waxyaalo waaweyn oo cabsi badan, markaad quruumaha ka eriday dadkaaga hortiisa, kuwaasoo aad ka soo furatay dalkii Masar? **22** Waayo, dadkaaga reer binu Israa'iil waxaad ka dhigtay inay dadkaaga ahaadaan weligood, oo Ilaahood baad noqotay, Rabbiyow. **23** Haddaba Rabbow, eraygii aad ku hadashay oo igu saabsanaa anoo addoonkaaga ah, oo ku saabsanaa reerkayga, weligaa adkee oo sidaad ku hadashay yeel. **24** Oo magacaaguna

ha xoogaysto oo ha weynaado weligiis, hana la yidhaahdo,
Rabbiga ciidammadu waa Ilaaha reer binu Israa'iil, isagu
wuxuu Ilaah u yahay reer binu Israa'iil, oo anoo addoonkaaga
Daa'uud ah reerkaygu hortaaduu ku dhisan yahay. **25** Waayo,
Ilaahayow, anoo addoonkaaga ah wax baad ii muujisay,
oo waxaad igu tidhi, Reer baan kuu dhisi doonaa, sidaas
daraaddeed waan ku dhiirranahay inaan baryadan hortaada
kugu baryo. **26** Haddaba Rabbiyow, adigu waxaad tahay
Ilaah, oo waxan wanaagsan baad ii ballanqaadday, anoo
addoonkaaga ah, **27** oo waxaad ku faraxday inaad barakaysid
reerkayga anoo addoonkaaga ah, inuu weligiisba hortaada
ku sii raago, waayo, Rabbiyow, adigu waad barakaysay, oo
wuu barakaysan yahay weligiis.

18 Oo taas dabadeed ayaa Daa'uud reer Falastiin laayay
oo jebiyey, oo Gad iyo magaalooyinkeediiba gacantii
reer Falastiin wuu ka qaaday. **2** Oo wuxuu kaloo laayay
reer Moo'aab, oo reer Moo'aabna addoommay Daa'uud u
noqdeen, oo baad bay u keeneen. **3** Oo ilaa Xamaad Daa'uud
wuxuu dilayay boqorkii Soobaah oo ahaa Hadarceser, intuu
ku socday inuu dowladnimadiisa ku ag dhiso Webi Yufraad.
4 Oo Daa'uud wuxuu isagii ka qabsaday kun gaadhifaras, iyo
toddoba kun oo fardooley ah, iyo labaatan kun oo nin oo lug
ah, oo Daa'uudna wuxuu boqno jaray fardihii gaadhiyada
waday oo dhan, laakiinse boqol gaadhifaras buu uga reebay.
5 Oo reer Suuriyihii Dimishaqna markay u yimaadeen inay u
hiiliyaan boqorkii Soobaah oo ahaa Hadarceser, Daa'uud
wuxuu iyagii ka laayay laba iyo labaatan kun oo nin. **6**
Daa'uudna wuxuu reer Dimishaq oo Suuriya jooga dhex
dhigay rugo askareed, oo reer Suuriyana Daa'uud bay
addoommo u noqdeen oo baad u keeneen. Oo Rabbiguna
Daa'uud buu siiyey meel kastoo uu tegeyba. **7** Markaasaa
Daa'uud soo qaaday gaashaammadii dahabka ahaa oo
ay wateen addoommadii Hadarceser, wuxuuna keenay
Yeruusaalem. **8** Oo magaalooyinkii Hadarceser oo ahaa
Tibxad iyo Kuun Daa'uud wuxuu ka soo qaaday naxaas
aad u badan, taasoo uu Sulaymaan ka sameeyey berkeddii
naxaasta ahayd iyo tiirarkii iyo weelashii naxaasta ahaa. **9** Oo
Tocuu oo ahaa boqorkii Xamaad markuu maqlay in Daa'uud
laayay Hadarceser oo ahaa boqorkii Soobaah ciidankiisii oo
dhan **10** ayuu Daa'uud wiilkiisii Hadooraam u soo diray inuu
soo salaamo oo uu u soo duceeyo, maxaa yeelay, wuxuu la
diriray oo dilay Hadarceser, waayo, Hadarceser wuxuu la
diriri jiray Tocuu, oo wuxuu keenay weelal cayn kasta ah oo
ah dahab iyo lacag iyo naxaasba. **11** Oo kuwaasna Boqor
Daa'uud wuxuu quduus uga dhigay Rabbiga, oo wuxuu ku
daray lacagtii iyo dahabkii uu ka soo dhacay quruumihii oo
dhan, kuwaasoo ahaa reer Edom, iyo reer Moo'aab, iyo reer
Cammoon, iyo reer Falastiin, iyo reer Camaaleq. **12** Oo
weliba Abiishay oo ay Seruuyaah dhashayna wuxuu reer
Edom Dooxadii Cusbada kaga laayay siddeed iyo toban kun
oo nin. **13** Oo isna wuxuu Edom dhex dhigay rugo askareed,
oo reer Edom oo dhammuna Daa'uud bay addoommo u
noqdeen. Oo Rabbiguna Daa'uud guul buu siiyey meel kastoo
uu tegeyba. **14** Oo Daa'uudna reer binu Israa'iil oo dhan buu
u taliyey, oo wuxuu dadkiisa oo dhan ugu gar qaybshay xukun
iyo caddaalad. **15** Oo waxaa ciidanka u sarrayn jiray Yoo'aab
oo ay Seruuyaah dhashay, oo taariikhdana waxaa qori jiray
Yehooshaafaad ina Axiiluud, **16** oo wadaaddona waxaa
ahaa Saadooq ina Axiituub, iyo Abiimeleg ina Aabyaataar,
Shawshaana wuxuu ahaa karraani. **17** Oo Benaayaah ina
Yehooyaadaacna wuxuu u taliyey reer Kereetiim iyo reer
Feleetii, oo Daa'uud wiilashiisuna waxay ahaayeen madaxda
boqorka u dhow.

19 Taas dabadeedna Naaxaash oo boqor u ahaa reer
Cammoon ayaa dhintay, meeshiisiina waxaa boqor
ka noqday wiilkiisii. **2** Markaasaa Daa'uud yidhi, Anigu
waxaan u roonaan doonaa Xaanuun ina Naaxaash, maxaa
yeelay, aabbihiis baa ii roonaaday. Sidaas daraaddeed
Daa'uud wuxuu u diray wargeeyayaal inay u tacsiyeeyaan
aabbihiis. Markaasaa Daa'uud addoommadiisii waxay dalkii
reer Cammoon ugu yimaadeen Xaanuun inay isaga u
tacsiyeeyaan. **3** Laakiinse amiirradii reer Cammoon waxay
Xaanuun ku yidhaahdeen, Ma waxaad u malaynaysaa in
Daa'uud aabbahaa cisaynayo oo uu sidaas daraaddeed
kuugu soo diray kuwa tacsiyada wada? Addoommadiisu
sow kuuguma iman inay dalka baadhaan oo basaasaan
oo afgembiyaan? **4** Sidaas daraaddeed Xaanuun wuxuu
qabsaday Daa'uud addoommadiisii, oo intuu iyagii u xiiray
ayuu dharkoodiina dhexda ka kala gooyay xataa ilaa dabada,
markaasuu iska eryay. **5** Markaasaa la tegey oo Daa'uud
loo soo sheegay sidii nimankii loo galay. Oo isna wuxuu
iyagii u diray dad ka hor taga, waayo, nimankii aad bay
u ceeboobeen. Boqorkiina wuxuu iyagii ku yidhi, Yerixoo
iska jooga ilaa gadhku idiin soo baxo, dabadeedna soo
noqda. **6** Oo reer Cammoonna markay ogaadeen inay
Daa'uud isnacsiiyeen ayaa Xaanuun iyo reer Cammoon sii
dhiibeen kun talanti oo lacag ah inay gaadhifardood iyo rag
fardooley ah kaga soo kiraystaan Mesobotamiya, iyo Aram
Macakaah, iyo Soobaah. **7** Sidaasay u soo kiraysteen laba
iyo soddon kun oo gaadhifaras, iyo boqorkii Macakaah iyo
dadkiisii, kuwaasoo yimid oo Meedebaa horteeda degay.
Oo reer Cammoonna waxay iska soo wada urursadeen
magaalooyinkoodii, oo dagaal bay u soo baxeen. **8** Oo
Daa'uudna markuu taas maqlay ayuu diray Yoo'aab iyo
ciidankii raggii xoogga lahaa oo dhan. **9** Oo reer Cammoonna
way soo baxeen, oo waxay dagaal isugu soo diyaariyeen
magaalada iriddeeda, oo boqorradii yimidna duurkay keli
ahaantood joogeen. **10** Haddaba Yoo'aab markuu arkay in
dagaal looga soo kacshay hore iyo dibba, ayuu raggii reer
binu Israa'iil ka xushay kuwii xuladka ahaa oo dhan, oo wuxuu
u soo diyaariyey inay reer Suuriya la dagaallamaan. **11** Oo
dadkii intiisii kalena wuxuu u dhiibay walaalkiis Abiishay,
oo iyana waxay isu soo diyaariyeen inay reer Cammoon la
dagaallamaan. **12** Oo wuxuu walaalkiis ku yidhi, Haddii reer
Suuriya iga xoog bataan waa inaad i soo caawisaa, laakiinse
haddii reer Cammoon kaa xoog bataan, markaasaan ku
soo caawin doonaa. **13** Haddaba si fiican u dhiirranow,
oo aynu rag u ahaanno dadkeenna iyo magaalooyinka
Ilaaheen aawadood, oo Rabbiguna ha sameeyo wixii la
wanaagsan. **14** Sidaas daraaddeed Yoo'aab iyo dadkii la
jirayba waxay ugu soo dhowaadeen inay la dagaallamaan
reer Suuriya, oo iyana markaasay hortiisa ka carareen. **15**
Oo reer Cammoonna markay arkeen in reer Suuriya carareen
ayay iyana walaalkiis Abiishay hortiisa saasoo kale uga

carareen, oo waxay galeen magaaladii. Markaasaa Yoo'aab
Yeruusaalem yimid. **16** Oo reer Suuriya markay arkeen
in iyaga looga adkaaday reer binu Israa'iil hortooda ayay
wargeeyayaal u direen oo soo kaxeeyeen reer Suuriyihii
Webiga ka shisheeyey, iyagoo uu madax u yahay Shoofag
oo ahaa sirkaalkii ciidanka Hadarceser. **17** Taas waxaa loo
soo sheegay Daa'uud, kolkaasuu reer binu Israa'iil oo dhan
soo wada ururiyey, oo intuu Webi Urdun ka soo gudbay ayuu
reer Suuriya u yimid, oo ciidankiisii ayuu weerar ugu soo
diyaariyey, haddaba Daa'uud markuu raggiisii u diyaariyey
inay reer Suuriya la dagaallamaan ayay iyana la dirireen.
18 Oo reer Suuriyana way ka carareen reer binu Israa'iil
hortooda. Daa'uudna wuxuu reer Suuriya ka laayay toddoba
kun oo gaadhifaras raggoodii, iyo afartan kun oo nin oo lug
ah, oo wuxuu dilay Shoofag oo ahaa sirkaalkii ciidanka. **19**
Oo markii Hadarceser addoommadiisii arkeen in reer binu
Israa'iil hortooda looga adkaaday ayay la nabdeen Daa'uud,
wayna u adeegeen, oo reer Suuriyana way diideen inay mar
dambe reer Cammoon caawiyaan.

20 Oo isla xilligii sannaddii dambe, markay boqorradu
dagaalka u soo bixi jireen ayaa Yoo'aab kaxaystay
xooggii ciidanka oo dhan oo baabbi'iyey dalkii reer
Cammoon, oo haddana intuu soo kacay ayuu Rabbaah
hareereeyey. Yoo'aab wuxuu dagaal ku dhiftay Rabbaah,
wuuna afgembiyey, laakiinse Daa'uud baa Yeruusaalem
iska joogay. **2** Markaasaa Daa'uud boqorkoodii madaxiisii
taajkii ka qaaday, oo wuxuu ogaaday in miisaankiisu yahay
talanti dahab ah, dhagxan qaali ahna wuu lahaa, markaasaa
Daa'uud madaxa loo saaray. Oo wuxuu dibadda u soo bixiyey
dhacii magaalada oo aad iyo aad u badnaa. **3** Dibadduu
u soo bixiyey dadkii magaalada ku jiray, oo wuxuu hoos
dhigay miinshaaro iyo biro wax lagu qodo, iyo faasas. Oo
magaalooyinkii reer Cammoon oo dhan Daa'uud saasuu
u wada galay. Markaasaa Daa'uud iyo dadkii oo dhammu
ku noqdeen Yeruusaalem. **4** Oo taas dabadeed waxay
noqotay in reer Falastiin haddana Geser lagula diriray, oo
Sibbekay oo reer Xushaad ahaa wuxuu dilay Sifay, oo ahaa
mid ka mid ah wiilashii Rafaa, oo iyagiina waa la jebiyey. **5**
Oo haddana reer Falastiin waa lala diriray, oo Elxaanaan
ina Yaaciir wuxuu dilay Laxmii oo ahaa Goli'ad kii reer
Gad walaalkiis, oo samayda warankiisuna waxay le'ekayd
dharsameeyaha looxiisa. **6** Oo haddana waxaa dagaal ka
dhacay Gad, halkaasna waxaa joogay nin aad u dheer, oo
farihiisa gacmeed iyo farihiisa lugeedna waxay ahaayeen
afar iyo labaatan, oo gacan kasta wuxuu ku lahaa lix, cag
kastana wuxuu ku lahaa lix, oo isna wuxuu u dhashay Rafaa.
7 Oo isna markuu reer binu Israa'iil caayay waxaa isagii dilay
Yoonaataan oo uu Daa'uud walaalkiisii Shimcaa ahaa dhalay.
8 Kuwanu waxay Rafaa ugu dhasheen Gad, oo waxay ku
dhinteen Daa'uud gacantiisii iyo gacantii addoommadiisa.

21 Haddaba Shayddaan baa ku kacay reer binu Israa'iil
oo wuxuu Daa'uud ku dhaqaajiyey inuu reer binu
Israa'iil tiriyo. **2** Markaasaa Daa'uud ku yidhi Yoo'aab iyo
amiirradii, Taga oo reer binu Israa'iil soo tiriya tan iyo Bi'ir
Shebac iyo ilaa Daan, oo war ii keena si aan u ogaado dadka
tiradiisa. **3** Markaasaa Yoo'aab yidhi, Rabbigu dadkiisa ha
ka dhigo boqol jeer in ka sii badan inta ay haatan yihiin,
laakiinse boqorow sayidkaygiiyow, iyagu kulligood sow ma
aha addoommadaada? Maxaadse waxan u doonaysaa,
sayidkaygiiyow? Oo maxaadse reer binu Israa'iil sabab ay ku
dembaabaan ugu noqonaysaa? **4** Habase yeeshee boqorka
hadalkiisii waa ka adkaaday hadalkii Yoo'aab. Haddaba
sidaas daraaddeed Yoo'aab wuu tegey, oo wuxuu dhex
maray reer binu Israa'iil oo dhan, dabadeedna Yeruusaalem
buu yimid. **5** Markaasaa Yoo'aab Daa'uud siiyey tiradii
dadka, oo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ahaayeen
kun kun iyo boqol kun oo nin oo seefqaad ah, oo reer
Yahuudahna waxay ahaayeen afar boqol iyo toddobaatan
kun oo nin oo seefqaad ah. **6** Laakiinse isagu sooma uu
tirin reer Laawi iyo reer Benyaamiin, maxaa yeelay, Yoo'aab
waa karaahiyeystay boqorka hadalkiisii. **7** Haddaba taas
ayaa Ilaah ugu cadhooday, markaasuu laayay reer binu
Israa'iil. **8** Markaasaa Daa'uud Ilaah ku yidhi, Waxaan
sameeyey aad baan ugu dembaabay, haddaba waan ku
baryayaaye, iga fogee dembigayga anoo addoonkaaga ah,
waayo, nacasnimo weyn baan sameeyey. **9** Markaasaa
Rabbigu la hadlay Gaad oo ahaa Daa'uud waxarkihiisa,
oo wuxuu yidhi, **10** Tag oo Daa'uud la hadal oo waxaad
ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Saddexdan
waxyaalood baan ku siinayaa, ee ka dooro mid aan kugu
sameeyo. **11** Sidaas daraaddeed Gaad baa Daa'uud u yimid
oo ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Midkaad doonaysid
dooro, **12** saddex sannadood oo abaar ah, ama saddex
bilood oo aad ku baabba'did cadaawayaashaada hortooda
iyadoo seefta cadaawayaashaadu ay ku gaadhayso, amase
haddii kale saddex maalmood oo seefta Rabbigu iyadoo
belaayo ah ay dalka dhex marayso, oo ay malaa'igtii Rabbiga
dadka baabbi'inayso kulli dalka reer binu Israa'iil oo dhan.
Haddaba bal ka fiirso jawaabta aan u celiyo kii i soo diray.
13 Markaasaa Daa'uud wuxuu Gaad ku yidhi, Cidhiidhi weyn
baan ku jiraa, Rabbiga gacantiisa aan ku dhaco, waayo,
naxariistiisu waa badan tahay, laakiinse yaanan dad gacantiis
ku dhicin. **14** Saas aawadeed Rabbigu belaayo ayuu ku
soo dejiyey reer binu Israa'iil, oo waxaa reer binu Israa'iil ka
dhintay toddobaatan kun oo nin. **15** Oo haddana Rabbigu
wuxuu Yeruusaalem u soo diray malag wax baabbi'iya, oo
markuu u dhowaaday inuu baabbi'iyo ayaa Rabbigu fiiriyey,
oo belaayadii ka qoomamooday, oo wuxuu malaggii wax
baabbi'inayay ku yidhi, Bes weeye, haddaba gacanta soo celi.
Oo malaggii Rabbigu wuxuu ag joogay meeshii hadhuudhka
lagu tumi jiray oo uu Aarnaankii reer Yebuus lahaa. **16**
Markaasaa Daa'uud indhihii kor u taagay oo wuxuu arkay
malaggii Rabbiga oo taagan dhulka iyo samada dhexdooda oo
gacanta ku haysta seef gal la' oo Yeruusaalem ku kor fidsan.
Markaasay Daa'uud iyo odayaashiiba, iyagoo dhar joonyad
ah qaba, wejiga dhulka saareen. **17** Markaasaa Daa'uud
wuxuu Ilaah ku yidhi, Kii amray in dadka la soo tiriyo sow
aniga ma aha? Kii dembaabay oo waxa aad u xun sameeyey
waa aniga, laakiinse idahanu maxay sameeyeen? Haddaba
Rabbiyow Ilaahayow, waan ku baryayaaye, gacantaadu
ha ka gees noqoto aniga iyo reerka aabbahay, laakiinse
dadkaaga yaanay ka gees noqon oo aanay belaayo ku
dhicin. **18** Markaasaa malaggii Rabbigu Gaad ku amray inuu
Daa'uud ku yidhaahdo, Tag oo Rabbiga meel allabari ugu
dhis meeshii wax lagu tumi jiray ee Aarnaankii reer Yebuus

leeyahay. **19** Oo Daa'uud baa ku tegey wixii uu Gaad yidhi, oo uu ku hadlay magicii Rabbiga. **20** Markaasaa Aarnaan soo jeestay oo arkay malaggii, oo afartiisii wiil oo isaga la joogayna way dhuunteen. Haddaba Aarnaan wuxuu tumayay sarreen. **21** Oo markii Daa'uud u yimid Aarnaan ayaa Aarnaan arkay Daa'uud, oo intuu meeshii ka baxay ayuu u sujuuday Daa'uud, wejigana dhulkuu saaray. **22** Markaasaa Daa'uud wuxuu Aarnaan ku yidhi, Meeshan wax lagu tumo i sii, aan meel allabari Rabbiga uga dhisee. Waxaad igu siinaysaa qiima buuxa in belaayadu ay dadka ka joogsato. **23** Markaasaa Aarnaan wuxuu Daa'uud ku yidhi, Boqorow sayidkaygiiyow, qaado oo samee wixii kula wanaagsan, bal eeg, dibida waxaan kuu siinayaa qurbaanno la gubo aawadiis, oo alaabta wax lagu tumona qoryo aawadood, sarreenkana qurbaan aawadiis, anigu kulli waan ku wada siinayaa. **24** Markaasaa Boqor Daa'uud wuxuu Aarnaan ku yidhi, Maya, laakiinse sida runta ah qiima buuxa ayaan kaaga iibsanayaa, waayo, Rabbiga u qaadi maayo wax aad adigu leedahay, oo qurbaan la gubo oo aanan waxba ka bixin anigu Ilaah ugu bixin maayo. **25** Haddaba Daa'uud wuxuu Aarnaan meeshii ka siiyey dahab miisaankiisu yahay lix boqol oo sheqel. **26** Markaasaa Daa'uud halkaas Rabbiga uga dhisay meel allabari, oo wuxuu u bixiyey qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiino, oo Rabbiguu baryay, oo isna wuxuu isagii samada ugaga jawaabay dab ku soo kor dhacay meeshii qurbaanka la gubo. **27** Markaasaa Rabbigu amray malaggii, isna seeftiisuu ku celiyey galkeedii. **28** Oo isla markaasba Daa'uud markuu arkay in Rabbigu isaga uga jawaabay meeshii wax lagu tumi jiray oo uu lahaa Aarnaan oo ahaa reer Yebuus ayuu halkaas ku allabaryay. **29** Waayo, taambuuggii Rabbiga ee Muuse cidlada ku dhex sameeyey iyo meeshii qurbaanka la guboba markaas waxay dhex yiilleen meesha sare ee Gibecoon ku taal. **30** Laakiinse Daa'uud meeshaas ma uu hor tegi karin inuu Ilaah wax soo weyddiisto, maxaa yeelay, wuxuu ka baqayay seeftii malagga Rabbiga.

22 Markaasaa Daa'uud yidhi, Kanu waa gurigii Rabbiga Ilaaha ah, oo tanuna waa meeshii qurbaanka la gubo oo reer binu Israa'iil. **2** Markaasaa Daa'uud amray in la soo wada ururiyo shisheeyayaashii dalka reer binu Israa'iil degganaa oo dhan, oo wuxuu kaloo amray in wastaadyo dhagxan soo qoraan in la dhiso gurigii Ilaah aawadeed. **3** Oo Daa'uud wuxuu diyaariyey bir faro badan in musmaarro looga dhigo albaabbada irdaha iyo qabsatooyinka, oo wuxuu kaloo diyaariyey naxaas tiro badan oo aan miisaan lahayn, **4** iyo geedo kedar ah oo aan tiro lahayn, waayo, reer Siidoon iyo reer Turos waxay Daa'uud u keeneen geedo kedar ah oo tiro badan. **5** Markaasaa Daa'uud yidhi, Wiilkayga Sulaymaan waa yar yahay, waana tabar daranyahay, oo guriga Rabbiga loo dhisayaana waa inuu ahaado mid aad iyo aad u weyn, oo magac iyo ammaan ku leh kulli waddammada oo dhan, haddaba wax baan u sii diyaarin doonaa. Sidaas daraaddeed Daa'uud waxyaalo faro badan ayuu diyaariyey intuusan dhiman ka hor. **6** Markaasuu wiilkiisii Sulaymaan u yeedhay oo wuxuu ku amray inuu guri u dhiso Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. **7** Oo haddana Daa'uud wuxuu wiilkiisii Sulaymaan ku yidhi, Waxaa qalbigayga ku jiray inaan guri u dhiso magaca Rabbiga Ilaahayga ah. **8** Laakiinse waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga oo leh, Adigu waxaad daadisay dhiig badan, oo aad baad u dagaallantay. Waa inaadan guri u dhisin magacayga, maxaa yeelay, dhiig badan ayaad dhulka ku daadisay anigoo u jeeda. **9** Oo bal eeg, waxaa kuu dhalan doona wiil, kaasoo ahaan doona nin nasasho, oo waxaan ka nasin doonaa cadaawayaashiisa ku wareegsan oo dhan, oo isaga magiciisu wuxuu ahaan doonaa Sulaymaan, oo wakhtigiisa waxaan reer binu Israa'iil siin doonaa nabad iyo xasilloonaan. **10** Oo guri buu magacayga u dhisi doonaa, oo wuxuu ahaan doonaa wiilkaygii, oo anna waxaan u ahaan doonaa aabbihiis, oo waxaan carshiga boqortooyadiisa u xoogayn doonaa inuu weligiis u taliyo reer binu Israa'iil. **11** Haddaba wiilkaygiiyow, Rabbigu ha kula jiro, oo u barwaaqow, oo gurigii Rabbiga Ilaahaaga ah u dhis siduu kaaga hadlay. **12** Oo Rabbigu ha ku siiyo xigmad iyo waxgarasho, oo amarka reer binu Israa'iilna ha kuu dhiibo si aad u dhawrtid sharciga Rabbiga Ilaahaaga ah. **13** Markaas waad barwaaqoobi doontaa haddaad dhawrto oo yeesho qaynuunnadii iyo xukummadii Rabbigu Muuse ku amray oo uu reer binu Israa'iil ugu soo dhiibay; xoog yeelo, oo aad u dhiirranow, ha cabsan, hana qalbi jabin. **14** Haddaba bal eeg, anoo dhibaataysan waxaan guriga Rabbiga u diyaarshay boqol kun oo talanti oo dahab ah, iyo kun kun oo talanti oo lacag ah, iyo naxaas iyo bir aan miisaan lahayn, waayo, aad bay u badan yihiin, oo weliba waxaan kaloo diyaariyey alwaax iyo dhagxan, oo adiguna intaas wax baad ku sii dari karaysaa. **15** Oo weliba waxaa kula jira rag shaqaale ah oo faro badan, kuwaasoo ah kuwa qora oo ka shaqeeya dhagxanta iyo alwaaxdaba, iyo rag kasta oo yaqaan sanco kasta, **16** oo ah tan dahabka, iyo tan lacagta, iyo tan naxaasta, iyo tan birta, iyagu tiro ma leh, haddaba kac oo shaqee, oo Rabbiguna ha kula jiro. **17** Oo haddana Daa'uud wuxuu amiirradii reer binu Israa'iil oo dhan ku amray inay caawiyaan wiilkiisa Sulaymaan. **18** Oo wuxuu iyagii ku yidhi, War sow Rabbiga Ilaahiinna ahu idinlama jiro? Oo sow dhan kastaba nasasho idinkama siin? Waayo, dadyowgii dalka degganaa oo dhan ayuu soo geliyey gacantayda, oo dalkiina waxaa lagu jebshay Rabbiga iyo dadkiisa hortooda. **19** Haddaba qalbigiinna iyo naftiinna u jeediya inaad Rabbiga Ilaahiinna ah doondoontaan, oo sidaas daraaddeed kaca oo dhisa meesha quduuska ah oo Rabbiga Ilaahiinna ah, in sanduuqii axdiga Rabbiga iyo weelashii Ilaah oo quduuska ahaa la soo geliyo guriga loo dhisayo magaca Rabbiga.

23 Haddaba Daa'uud wuu gaboobay, wuuna da' weynaa, markaasuu reer binu Israa'iil boqor uga dhigay wiilkiisii Sulaymaan. **2** Oo wuxuu soo wada ururiyey amiirradii reer binu Israa'iil oo dhan, iyo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawiba. **3** Markaasaa la tiriyey reer Laawi intoodii soddon sannadood jirtay ama ka sii weynayd, oo markii nin nin loo tiriyey, dhammaantood tiradoodii waxay noqotay siddeed iyo soddon kun oo nin. **4** Oo kuwaas afar iyo labaatan kun oo ka mid ahu waxay ahaayeen kuwo ilaaliya hawsha guriga Rabbiga, oo lix kunna waxay ahaayeen saraakiil iyo xaakinno, **5** oo afar kunna waxay ahaayeen iridjoogayaal, oo afar kunna waxay Rabbiga ku ammaani jireen alaabtii aan u sameeyey in isaga lagu ammaano ayuu Daa'uud yidhi. **6** Oo Daa'uud wuxuu iyagii u kala qaybiyey koox koox sidii

ay ahaayeen wiilashii Laawi, kuwaas oo ahaa: Gershoon, iyo Qohaad, iyo Meraarii. **7** Reer Gershoon waxaa ahaa Lacdaan iyo Shimcii. **8** Wiilashii Lacdaan waxay ahaayeen saddex, waana Yexii'eel oo madax ahaa, iyo Seetaam, iyo Yoo'eel. **9** Wiilashii Shimciina waxay ahaayeen saddex, waana Shelomood, iyo Xasii'eel, iyo Xaaraan, kuwaasu waxay ahaayeen madaxdii qolooyinkii reer Lacdaan. **10** Oo waxaa wiilashii Shimcii ahaa Yaaxad, iyo Siinaa, iyo Yecuush, iyo Beriicaah. Afartaasuba waxay ahaayeen wiilashii Shimcii. **11** Oo waxaa madax ahaa Yaaxad, Siisaahna wuxuu ahaa kii labaad, laakiinse Yecuush iyo Beriicaah wiilal badan ma ay lahayn, oo sidaas daraaddeed iyaga waxaa loo tiriyey isku reer. **12** Wiilashii Qohaadna waxay ahaayeen afar, waana Camraam, iyo Isehaar, iyo Xebroon iyo Cusii'eel. **13** Wiilashii Camraamna waxay ahaayeen Haaruun iyo Muuse, oo Haaruun waxaa gooni looga dhigay inay isagii iyo wiilashiisuba weligood quduus ka dhigaan waxyaalaha ugu wada quduusan iyo inay Rabbiga hortiisa foox ku shidaan, oo ay u adeegaan oo ay weligoodba magiciisa ku duceeyaan. **14** Laakiinse Muuse oo ahaa nin Ilaah wiilashiisii waxaa lagu tiriyey qabiilka reer Laawi. **15** Wiilashii Muusena waxay ahaayeen Gershoom iyo Eliiceser. **16** Ina Gershoomna wuxuu ahaa Shebuu'eel oo madax ahaa. **17** Ina Eliiceserna wuxuu ahaa Rexabyaah oo madax ahaa. Oo Eliiceser innaba wiilal kale ma lahayn, laakiinse Rexabyaah wiilashiisu aad bay u badnaayeen. **18** Ina Isehaarna wuxuu ahaa Shelomiid oo madax ahaa. **19** Wiilashii Xebroonna waxay ahaayeen Yeriyaah oo madax ahaa, iyo Amaryaah oo ahaa kii labaad, iyo Yaxasii'eel oo ahaa kii saddexaad, iyo Yeqamcaam oo ahaa kii afraad. **20** Wiilashii Cusii'eelna waxay ahaayeen Miikaah oo madax ahaa, iyo Yishiyaah oo ahaa kii labaad. **21** Wiilashii Meraariina waxay ahaayeen Maxlii iyo Mushii. Wiilashii Maxliina waxay ahaayeen Elecaasaar iyo Qiish. **22** Oo Elecaasaarna wuxuu dhintay isagoo gabdho keliya mooyaane aan wiilal lahayn, oo waxaa gabdhihiisii guursaday reer Qiish oo ahaa ilma-adeerradood. **23** Wiilashii Mushiina waxay ahaayeen saddex, waana Maxlii iyo Ceeder iyo Yereemood. **24** Kuwaasu waxay ahaayeen reer Laawi sidii qolooyinkoodu kala ahaayeen, waana kuwii ahaa madaxdii reeraha kuwii la tiriyey, oo magacyadooda nin nin loo tiriyey, kuwaasoo samayn jiray shuqulkii hawsha guriga Rabbiga, waana intii labaatan sannadood jirtay ama ka sii weynayd. **25** Waayo, Daa'uud wuxuu yidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil dadkiisuu nasiyey, oo weligiis wuxuu deggan yahay Yeruusaalem. **26** Weliba reer Laawina mar dambe uma baahan doonaan inay qaadaan taambuugga iyo weelashiisa lagaga adeego oo dhan. **27** Oo Daa'uud dardaarankiisii ayaa reer Laawi lagu tiriyey, intoodii labaatan sannadood jirtay ama ka sii weynayd. **28** Waayo, shuqulkoodu wuxuu ahaa inay reer Haaruun amarkooda ku adeegaan oo ay qabtaan hawshii guriga Rabbiga, iyo inay ka adeegaan barxadaha iyo qowladaha, iyo inay daahiriyaan waxyaalaha quduuska ah oo dhan, kaasu wuxuu ahaa shuqulka hawsha guriga Rabbiga. **29** Oo weliba waxay kala hagaajin jireen kibistii tusniinta iyo burkii laga dhigi jiray qurbaan jidhiidh ah, hadduu ahaa kibis aan khamiir lahayn ama tii digsiga lagu dubi jiray, amase tii la qoyn jiray, iyo cayn kasta oo ah qiyaas iyo miisaan, **30** iyo inay subax kasta u istaagaan inay Rabbiga ku mahadnaqaan oo ammaanaan, oo haddana habeenkiina saasoo kalay yeeli jireen. **31** Oo haddana waxay had iyo goor Rabbiga hortiisa ku bixin jireen qurbaanno la gubo oo dhan, waxayna bixin jireen sabtiyada, iyo markay bilaha cusubu dhashaan, iyo iidaha, waxayna u bixin jireen si waafaqsan tiradoodii qaynuunka ku qornayd, **32** wayna ilaalin jireen teendhada shirka, iyo meesha quduuska ah, iyo reer Haaruun oo iyaga walaalahood ah, oo saasay uga adeegi jireen guriga Rabbiga.

24 Oo kooxihii reer Haaruunna waa kuwan. Wiilashii Haaruun waxay ahaayeen Naadaab, iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Iitaamaar. **2** Laakiinse Naadaab iyo Abiihuuba aabbahood way ka hor dhinteen, oo carruurna ma ay lahayn, haddaba sidaas daraaddeed hawshii wadaadnimada waxaa samayn jiray Elecaasaar iyo Iitaamaar. **3** Oo Daa'uud oo ay la jiraan Saadooq oo ahaa reer Elecaasaar iyo Axiimeleg oo ahaa reer Iitaamaar ayaa iyagii u kala qaybiyey sidii hawshoodu kala ahayd. **4** Oo reer Elecaasaar waxaa laga dhex helay niman madax ah oo ka badan intii reer Iitaamaar laga helay, oo iyagii sidanaa loo kala qaybiyey, reer Elecaasaar waxaa ku jiray lix iyo toban nin, oo qolooyin madax u ah, oo reer Iitaamaarna waxaa ku jiray siddeed, sidii qolooyinkoodu kala ahaayeen. **5** Oo sidanaa iyagii saami loogu kala qaybiyey, oo caynba caynkii kale waa lagu daray, waayo, waxaa jiray amiirro meesha quduuska ah, iyo amiirro Ilaah oo ahaa reer Elecaasaar iyo reer Iitaamaar labadaba. **6** Oo Shemacyaah ina Netaneel oo karraanigii ahaa, oo ahaa reer Laawi ayaa iyagii ku hor qoray boqorkii, iyo amiirradii, iyo wadaadkii Saadooq, iyo Axiimeleg ina Aabyaataar, iyo madaxdii qolooyinkii wadaaddada iyo reer Laawi ahaa, in reer loo qaado reer Elecaasaar, reerna loo qaado reer Iitaamaar. **7** Haddaba saamigii kowaad wuxuu u soo baxay Yehooyaariib, kii labaadna Yedacyaah, **8** kii saddexaadna Haarim, kii afraadna Secoriim, **9** kii shanaadna Malkiiyaah, kii lixaadna Miyaamin, **10** kii toddobaadna Haqoos, kii siddeedaadna Abiiyaah, **11** kii sagaalaadna Yeeshuuca, kii tobnaadna Shekaanyaah, **12** kii kow iyo tobnaadna Eliyaashiib, kii laba iyo tobnaadna Yaaqiim, **13** kii saddex iyo tobnaadna Xufaah, kii afar iyo tobnaadna Yeshebe'aab, **14** kii shan iyo tobnaadna Bilgaah, kii lix iyo tobnaadna Immeer, **15** kii toddoba iyo tobnaadna Xeesiir, kii siddeed iyo tobnaadna Hafisees, **16** kii sagaal iyo tobnaadna Fetaxyaah, kii labaatanaadna Yexesqeel, **17** kii kow iyo labaatanaadna Yaakiin, kii laba iyo labaatanaadna Gaamuul, **18** kii saddex iyo labaatanaadna Dalaayaah, kii afar iyo labaatanaadna Macasyaah. **19** Kaasu wuxuu ahaa qaynuunkii ay u kala qaybsanaayeen oo ay hawshooda ku qaban jireen, inay gurigii Rabbiga ku soo galaan qaynuunkii iyaga lagu soo dhiibay awowgood Haaruun, sidii Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil uu isaga ku amray. **20** Oo reer Laawi intii hadhayna waxaa ka mid ahaa kuwan, wiilashii Camraam waxaa ka joogay Shuubaa'eel, wiilashii Shuubaa'eelna waxaa ka joogay Yexdeyaah. **21** Reer Rexabyaahna waxaa wiilashii Rexabyaah ka joogay Yishyaah oo madax ahaa. **22** Reer Isehaarna waxaa ka joogay Shelomoo, wiilashii Shelomoodna waxaa ka joogay Yaaxad. **23** Wiilashii Xebroonna waxaa ka joogay Yeriyaah oo madax ahaa, iyo Amaryaah oo ahaa kii labaad, iyo Yaxasii'eel oo ahaa kii saddexaad, iyo

Yeqamcaam oo ahaa kii afraad. **24** Wiilashii Cusii'eelna waxaa ka joogay Miikaah, wiilashii Miikaahna waxaa ka joogay Shaamiir. **25** Oo Miikaah walaalkiisna wuxuu ahaa Yishyaah, wiilashii Yishyaahna waxaa ka joogay Sekaryaah. **26** Wiilashii Meraariina waxaa ka joogay Maxlii iyo Mushii, wiilashii Yacasiyaahna waxaa ka joogay Benoo. **27** Wiilashii Meraariina, waxaa reer Yacasiyaah ka joogay Benoo, iyo Shoham, iyo Sakuur, iyo Cibrii. **28** Reer Maxliina waxaa ka joogay Elecaasaar, oo aan waxba wiilal lahayn. **29** Reer Qiishna waxaa ka joogay ina Qiish, oo ahaa Yeraxme'eel. **30** Reer Mushii waxaa ka joogay Maxlii, iyo Ceeder, iyo Yeriimood. Kuwaasu waxay ahaayeen reer Laawi siday qolooyinkoodu kala ahaayeen. **31** Oo kuwanu iyana waxay riteen saami sidii walaalahood reer Haaruun ay yeeleen oo kale, oo waxay ku hor riteen Boqor Daa'uud, iyo Saadooq, iyo Axiimeleg, iyo kuwii madaxda u ahaa qolooyinkii wadaaddada iyo reer Laawi. Kan qolooyinkii madaxda u ahaa waxaa lagala mid dhigay sida kuwa walaalkiisa yar.

25 Oo weliba Daa'uud iyo saraakiishii ciidanku waxay adeegiddii u sooceen kuwa ah reer Aasaaf, iyo reer Heemaan, iyo reer Yeduutuun, kuwaasoo wax ku sii sheega kataarado iyo shareerado iyo suxuun laysku garaaco, oo kuwa shuqulka qabta sidii adeegiddoodu kala ahayd tiradoodii waxay ahayd: **2** reer Aasaaf oo ahaa Sakuur, iyo Yuusuf, iyo Netanyaah, iyo Asareelaah, intaasu waxay ahaayeen reer Aasaaf oo ka hooseeya Aasaaf kaasoo markii boqorku amro wax sii sheegi jiray, **3** iyo reer Yeduutuun, oo wiilashii Yeduutuunna waxay ahaayeen lix, oo ahaa Gedalyaah, iyo Serii, iyo Yeshacyaah, iyo Xashabyaah, iyo Matityaah, oo waxay ka wada hooseeyeen aabbahood Yeduutuun oo kataaradda lahaa oo wax sii sheegi jiray markuu Rabbiga u mahadnaqayo oo ammaanayo, **4** iyo reer Heemaan: oo wiilashii Heemaanna waxay ahaayeen Buqiyaah, iyo Matanyaah, iyo Cusii'eel, iyo Shebuu'eel, iyo Yeriimood, iyo Xananyaah, iyo Xanaanii, iyo Elii'aataah, iyo Giddaltii, iyo Romamtii Ceser, iyo Yaashbeqaashaah, iyo Mallootii, iyo Hootiir, iyo Maxasii'ood. **5** Oo kuwaas oo dhammuna waxay ahaayeen wiilashii Heemaan kaasoo ahaa waxarkihii boqorka u sheegi jiray erayadii Ilaah, oo geeska kor u qaadi jiray. Oo Ilaahna wuxuu Heemaan siiyey afar iyo toban wiil iyo saddex gabdhood. **6** Oo intaas oo dhammu waxay ka hooseeyeen aabbahood inay gurigii Rabbiga ku dhex gabyaan iyagoo haysta suxuun laysku garaaco, iyo shareerado, iyo kataarado, inay ka adeegaan guriga Ilaah, oo boqorku wuxuu saas ku amray Aasaaf iyo Yeduutuun iyo Heemaan. **7** Oo iyagii iyo walaalahood la jiray ee la baray inay Rabbiga u gabyaan kuwaasoo dhammaan farsamada yiqiin tiradoodu waxay ahayd laba boqol iyo siddeed iyo siddeetan nin. **8** Oo iyana hawshoodii waxay u riteen saami iswada le'eg, oo way isle'ekaysteen, kan ugu yar iyo kan ugu weyn, iyo xataa macallin iyo ardayba, waxba isma dheeraysan. **9** Haddaba saamigii kowaad wuxuu u soo baxay reer Aasaaf oo waxaa helay Yuusuf. Kii labaadna wuxuu u soo baxay Gedalyaah, oo isaga iyo walaalihiis iyo wiilashiisiiba waxay isku ahaayeen laba iyo toban. **10** Kii saddexaadna wuxuu u soo baxay Sakuur, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban nin. **11** Kii afraadna wuxuu u soo baxay Yisrii, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **12** Kii shanaadna wuxuu u soo baxay Netanyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **13** Kii lixaadna wuxuu u soo baxay Buqiyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **14** Kii toddobaadna wuxuu u soo baxay Yeshareelaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **15** Kii siddeedaadna wuxuu u soo baxay Yeshacyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **16** Kii sagaalaadna wuxuu u soo baxay Matanyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **17** Kii tobnaadna wuxuu u soo baxay Shimcii, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **18** Kii kow iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Casareel, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **19** Kii laba iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Xashabyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **20** Kii saddex iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Shuubaa'eel, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **21** Kii afar iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Matityaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **22** Kii shan iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Yereemood, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **23** Kii lix iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Xananyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **24** Kii toddoba iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Yaashbeqaashaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **25** Kii siddeed iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Xanaanii, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **26** Kii sagaal iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Mallootii, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **27** Kii labaatanaadna wuxuu u soo baxay Elii'aataah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **28** Kii kow iyo labaatanaadna wuxuu u soo baxay Hootiir, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **29** Kii laba iyo labaatanaadna wuxuu u soo baxay Giddaltii, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **30** Kii saddex iyo labaatanaadna wuxuu u soo baxay Maxasii'ood, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. **31** Kii afar iyo labaatanaadna wuxuu u soo baxay Romamtii Ceser, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban.

26 Oo kooxihii iridjoogayaashiina waa kuwan: reer Qorax waxaa laga doortay Meshelemyaah ina Qore oo ahaa reer Aasaaf. **2** Oo Meshelemyaahna wuxuu lahaa wiilal, oo curadkiisii wuxuu ahaa Sekaryaah, kii labaadna Yediica'eel, kii saddexaadna Sebadyaah, kii afraadna Yatnii'eel, **3** kii shanaadna Ceelaam, kii lixaadna Yehooxaanaan, kii toddobaadna Eliihooceenay. **4** Oo Cobeed Edoomna wuxuu lahaa wiilal, oo curadkiisii wuxuu ahaa Shemacyaah, kii labaadna Yehoosaabaad, kii saddexaadna Yoo'aax, kii afraadna Saakaar, kii shanaadna Netaneel, **5** kii lixaadna Ammii'eel, kii toddobaadna Isaakaar, kii siddeedaadna Fecultay, waayo, Ilaah baa isaga barakeeyey. **6** Oo weliba wiilkiisii Shemacyaahna wiilal baa u dhashay, oo iyagaa u talin jiray reerkii aabbahood, waayo, waxay ahaayeen rag xoog badan. **7** Wiilashii Shemacyaahna waxay ahaayeen Cotnii, iyo Refa'eel, iyo Coobeed, iyo Elsaabaad, walaalahoodna oo ah Eliihuu iyo Semakiyaah waxay ahaayeen rag xoog badan. **8** Oo kulli intaasoo dhammu waxay ahaayeen reer

Cobeed Edoom, oo iyaga iyo wiilashoodii iyo walaalahoodba waxay ahaayeen rag xoog iyo karti adeegidda u leh, waxayna ahaayeen laba iyo lixdan nin oo reer Cobeed Edoom wada ah. **9** Oo Meshelemyaahna wuxuu lahaa siddeed iyo toban nin oo ahaa rag xoog badan, waxayna wada ahaayeen wiilashiisii iyo walaalihiis. **10** Oo weliba Xosaah oo ahaa reer Meraariina wuxuu lahaa wiilal, waxaana ugu weynaa Shimrii (waayo, in kastoo uusan curadkii ahayn haddana aabbihiis ayaa madax ka dhigay), **11** kii labaadna wuxuu ahaa Xilqiyaah, kii saddexaadna Tebalyaah, kii afraadna Sekaryaah. Oo Xosaah wiilashiisii iyo walaalihiis oo dhammu waxay ahaayeen saddex iyo toban. **12** Oo iridjoogayaasha kooxahooduna intaasay ka koobnaayeen, waxayna ahaayeen rag madax ah, oo sida walaalahood hawl madax ka ah inay guriga Rabbiga ka dhex adeegaan. **13** Oo iyana midkooda ugu yar iyo midka ugu weynba, sidii ay qolooyinkoodu kala ahaayeen ayay irid kasta saami ugu riteen. **14** Oo saamigii dhanka bari wuxuu u soo baxay Shelemyaah. Oo haddana waxay saami u rideen wiilkiisii Sekaryaah, oo ahaa lataliye xigmad badan, oo saamigiisiina wuxuu ku helay dhankii woqooyi. **15** Cobeed Edoomna waxaa u soo baxay dhankii koonfureed, oo wiilashiisiina waxaa u soo baxay guryihii wax lagu kaydin jiray. **16** Shufiim iyo Xosaahna waxaa u soo baxay dhankii galbeed oo u dhowaa iriddii Shalleked la odhan jiray, oo ku ag tiil jidka kor u baxa, oo waardiyeba waardiyaha kaluu ka soo hor jeeday. **17** Dhanka bari waxaa joogi jiray lix reer Laawi ah, dhanka woqooyina maalintiiba waxaa dhawri jiray afar nin, dhanka koonfureedna maalintiiba waxaa dhawri jiray afar nin, oo guryaha wax lagu kaydiyana waxaa dhawri jiray laba laba nin. **18** Oo Farbaar dhankeedii galbeed, oo u dhow jidkiina waxaa dhawri jiray afar, oo Farbaarna waxaa dhawri jiray laba. **19** Intaasu waxay ahaayeen kooxihii iridjoogayaasha, oo waxayna ahaayeen reer Qorax iyo reer Meraarii. **20** Oo mid ka mid ahaa reer Laawi oo Axiiyaah ahaana wuxuu u talin jiray khasnadihii guriga Ilaah, iyo khasnadihii ay alaabta quduuska ahu tiil. **21** Kuwii reer Lacdaan ee reer Gershoon oo uu lahaa Lacdaan, oo ahaa madaxdii reerahooda oo uu lahaa Lacdaan oo ahaa reer Gershoon, waxay ahaayeen Yexii'eelii, **22** iyo wiilashii Yexii'eelii oo ahaa Seetaam, iyo Yoo'eel oo walaalkiis ahaa, waxayna u talin jireen khasnadihii guriga Rabbiga. **23** Oo waxaana jiray reer Camraam, iyo reer Isehaar, iyo reer Xebroon, iyo reer Cusii'eel. **24** Oo Shebuu'eel oo ahaa ina Gershoom, oo ahaa reer Muusena wuxuu ahaa taliye xukuma khasnadihii. **25** Waxaana la jiray walaalihiis ahaa reer Eliiceser, kuwaasoo ahaa wiilkiisii Rexabyaah, iyo isagii wiilkiisii Yeshacyaah, iyo isagii wiilkiisii Yooraam, iyo isagii wiilkiisii Sikrii, iyo isagii wiilkiisii Shelomood. **26** Oo kuwan oo ah Shelomood iyo walaalihiis waxay u talin jireen khasnadihii alaabta quduuska ah, kuwaasoo ay quduus ka dhigeen Boqor Daa'uud, iyo madaxdii qolooyinka, iyo kuwii kun kun u taliyey iyo kuwii boqol boqol u taliyey, iyo saraakiishii ciidanku. **27** Maalkii boolida ahaa oo dagaalka lagu soo dhacay waxay quduus uga dhigeen si loogu cusboonaysiiyo gurigii Rabbiga. **28** Oo kulli waxyaalihii ay quduus ka dhigeen Samuu'eel oo wax arke ahaa, iyo Saa'uul ina Qiish, iyo Abneer ina Neer, iyo Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay, iyo wax alla wixii quduus laga dhigay oo dhammu waxay ku jireen gacantii Shelomood iyo tii walaalihiis. **29** Oo Kenanyaah iyo wiilashiisii oo ahaa reer Isehaarna waxay saraakiil iyo xaakinno u ahaayeen hawlaha dibadda oo reer binu Israa'iil. **30** Oo Xashabyaah iyo walaalihiis oo ahaa reer Xebroon, oo weliba ahaa rag xoog badan, oo tiradoodu ahayd kun iyo toddoba boqol oo nin, waxay u talin jireen reer binu Israa'iilkii dhanka galbeed oo Webi Urdun ka shisheeyey, iyo shuqulkii Rabbiga oo dhan, iyo adeegiddii boqorkaba. **31** Oo reer Xebroonna Yeriyaah madax buu ahaa, intaasu waa reer Xebroon sidii dadka reerahoodu u kala dhasheen. Oo waxaa iyaga la doondoonay sannaddii afartanaad oo boqortooyadii Daa'uud, oo waxaa iyaga dhexdoodii laga helay rag xoog badan oo jooga Yacser tii reer Gilecaad. **32** Oo walaalihiis oo ahaa rag xoog badanuna waxay ahaayeen laba kun iyo toddoba boqol oo nin, oo ah madaxdii qolooyinka kuwaasoo boqor Daa'uud uu ka dhigay inay taliyayaal ugu ahaadaan reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilkii reer Manaseh badhkiis, xagga wax kasta oo xag Ilaah ku saabsan, iyo xagga danaha boqorkaba.

27 Haddaba waa tan reer binu Israa'iil sidii tiradoodu ay ahayd, waxayna ahaayeen madaxdii qolooyinka, iyo kuwii kun kun u taliyey, iyo kuwii boqol boqol u taliyey, iyo saraakiishoodii boqorka uga adeegi jiray wax kasta oo ku saabsan kooxihii soo geli jiray oo bixi jiray bil kasta oo ah bilaha sannadda oo dhan; koox kasta tiradeedu waxay ahayd afar iyo labaatan kun oo nin. **2** Oo kooxdii kowaad ee bixi jirtay bishii kowaad waxaa madax u ahaa Yaashaabcaam ina Sabdii'eel, oo kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **3** Oo isagu wuxuu ahaa reer Feres, wuxuuna ugu wada sarreeyey saraakiishii ciidanka oo bishii kowaad bixi jiray oo dhan. **4** Oo kooxdii bishii labaadna waxaa madax u ahaa Doday oo ahaa reer Axoo'ax, oo kooxdiisa waxaa ku jiray Miqlood oo taliye ahaa, oo kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **5** Oo sirkaalkii saddexaad ee ciidanka oo bishii saddexaad bixi jirayna wuxuu ahaa Benaayaah oo madax ahaa oo ahaa ina wadaadkii ahaa Yehooyaadaac, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **6** Oo kaasu waa Benaayaah oo ahaa kii ugu xoog badnaa soddonkii, oo weliba soddonka madax u ahaa, oo kooxdiisana waxaa ku jiray wiilkiisii Cammiisaabaad. **7** Oo sirkaalkii afraad ee bishii afraad bixi jirayna wuxuu ahaa Casaaheel oo ahaa Yoo'aab walaalkiis, wiilkiisii Sebadyaahna wuu ku xigay, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **8** Oo sirkaalkii shanaad ee bishii shanaad bixi jirayna wuxuu ahaa Shamhuud oo ahaa reer Yisraax, oo kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **9** Oo sirkaalkii lixaad oo bishii lixaad bixi jirayna wuxuu ahaa Ciiraa ina Ciqeesh oo ahaa reer Teqooca, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **10** Oo sirkaalkii toddobaad ee bishii toddobaad bixi jirayna wuxuu ahaa Xeles oo ahaa reer Feloonii, oo ka ahaa reer Efrayim, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **11** Oo sirkaalkii siddeedaad oo bishii siddeedaad bixi jirayna wuxuu ahaa Sibbekay oo ahaa reer Xushaad, oo ka ahaa reer Serax, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **12** Oo sirkaalkii sagaalaad ee bishii sagaalaad bixi

jirayna wuxuu ahaa Abiiceser oo ahaa reer Canaatood, oo ka
ahaa reer Benyaamiin, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray
afar iyo labaatan kun oo nin. **13** Oo sirkaalkii tobnaad ee
bishii tobnaad bixi jirayna wuxuu ahaa Maharay oo ahaa reer
Netofaah oo ka ahaa reer Serax, oo isaga kooxdiisana waxaa
ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **14** Oo sirkaalkii kow iyo
tobnaad ee bishii kow iyo tobnaad bixi jirayna wuxuu ahaa
Benaayaah oo ahaa reer Fircaatoon, oo ka ahaa reer Efrayim,
oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun
oo nin. **15** Oo sirkaalkii laba iyo tobnaad ee bishii laba
iyo tobnaad bixi jirayna wuxuu ahaa Xelday oo ahaa reer
Netofaah, oo ka ahaa reer Cotnii'eel, oo isaga kooxdiisana
waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. **16** Oo weliba
waxaa qabiilooyinkii reer binu Israa'iil u talinayay kuwan:
reer Ruubeen waxaa u talinayay Eliiceser ina Sikrii oo taliye
ahaa, reer Simecoonna waxaa u talinayay Shefatyaah ina
Macakaah, **17** reer Laawina waxaa u talinayay Hashabyaah
ina Qemuu'eel, reer Haaruunna waxaa u talinayay Saadooq,
18 reer Yahuudahna waxaa u talinayay Eliihuu, oo Daa'uud
walaalihiis ka mid ahaa, reer Isaakaarna waxaa u talinayay
Coomrii ina Miikaa'eel, **19** reer Sebulunna waxaa u talinayay
Yishmacyaah ina Cobadyaah, reer Naftaalina waxaa u
talinayay Yereemood ina Casrii'eel, **20** reer Efrayimna waxaa
u talinayay Hoosheeca ina Casasyaah, oo reer Manaseh
badhkiisna waxaa u talinayay Yoo'eel ina Fedaayaah, **21** reer
Manaseh badhkiisii kale oo joogay dalka Gilecaadna waxaa
u talinayay Iddo ina Sekaryaah, reer Benyaamiinna waxaa
u talinayay Yacasii'eel ina Abneer, **22** reer Daanna waxaa
u talinayay Casareel ina Yeroxaam. Oo kuwaasu waxay
ahaayeen saraakiishii qabiilooyinka reer binu Israa'iil. **23**
Laakiinse Daa'uud ma uu tirinin intoodii labaatan sannadood
ka yarayd, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu yidhi inuu reer
binu Israa'iil u badinayo sida xiddigaha samada oo kale.
24 Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay ayaa bilaabay inuu
dadka tirsho, laakiinse ma uusan dhammayn, oo tirintaas
aawadeed ayaa reer binu Israa'iil cadho ugu soo degtay, oo
tiradiina laguma darin xisaabtii kitaabkii taariikhda oo Boqor
Daa'uud. **25** Oo boqorka khasnadihiisana waxaa u talinayay
Casmaawed ina Cadii'eel, oo guryihii wax lagu kaydiyey
ee beeraha ku yiil, iyo kuwii ku yiil magaalooyinka, iyo
tuulooyinka, iyo qalcadahaba waxaa u talinayay Yoonaataan
ina Cusiyaah. **26** Oo kuwii samayn jiray shuqulka beeraha
inay dhulka qodaanna waxaa u talinayay Cesrii ina Keluub.
27 Oo beeraha canabka ahna waxaa u talinayay Shimcii
oo ahaa reer Raamad, oo guryihii lagu kaydiyey khamrigii
laga helay beeraha canabka ahna waxaa u talinayay Sabdii
oo ahaa reer Shifmii. **28** Oo dhirtii saytuunka ahayd iyo
dhirtii darayga ahayd oo dalkii dooxada ahaa ku yiilna waxaa
u talinayay Bacal Xaanaan oo ahaa reer Geder, guryihii
saliidda lagu kaydiyeyna waxaa u talinayay Yoo'aash. **29** Oo
lo'dii Shaaroon daaqi jirtayna waxaa u talinayay Shitray oo
ahaa reer Shaaroon, oo lo'dii dooxooyinka joogtayna waxaa
u talinayay Shaafaad ina Adlay. **30** Oo geelashana waxaa u
talinayay Oobiil oo ahaa reer Ismaaciil, oo dameerahana
waxaa u talinayay Yexdeyaah oo ahaa reer Meeronotii, **31**
oo adhyahana waxaa u talinayay Yaasiis oo ahaa reer Hagrii.
Oo kulli intaas oo dhammu waxay ahaayeen taliyayaashii
maalkii Boqor Daa'uud. **32** Oo weliba Yoonaataan oo ahaa
Daa'uud adeerkiis wuxuu ahaa lataliye waxgarasho weyn
leh, iyo karraaniba, oo Yexii'eel ina Xakmooniina wuxuu
la jiray boqorka wiilashiisa. **33** Oo Axiitofelna wuxuu ahaa
boqorka lataliyihiisa, oo Xuushay oo ahaa reer Arkiina wuxuu
ahaa boqorka saaxiibkiis. **34** Oo Axiitofelna waxaa ku xigay
Yehooyaadaac ina Benaayaah, iyo Aabyaataar, oo boqorka
ciidankiisana waxaa sirkaal u ahaa Yoo'aab.

28 Markaasaa Daa'uud wuxuu Yeruusaalem ku soo wada
shiriyey amiirradii reer binu Israa'iil oo dhan, iyo
amiirradii qabiilooyinka, iyo saraakiishii kooxihii boqorka mile
milaha ugu adeegi jiray, iyo kuwii kun kun u talin jiray iyo kuwii
boqol boqol u talin jiray, iyo taliyayaashii xukumi jiray maalka
iyo hantidii boqorka iyo tii wiilashiisaba, iyo saraakiishii iyo
raggii xoogga badnaa, xataa kulli raggii xoogga badnaa oo
dhanba. **2** Markaasaa Boqor Daa'uud cagaha isku taagay,
oo wuxuu yidhi, Walaalahay iyo dadkaygiiyow, i maqla.
Aniga waxaa qalbigayga ku jirtay inaan guri nasasho u dhiso
sanduuqa axdiga Rabbiga iyo meel uu Ilaaheennu cago
saaro, oo dhismihiina alaab baan u diyaariyey. **3** Laakiinse
Ilaah baa igu yidhi, Waa inaadan guri u dhisin magacayga
aawadiis, maxaa yeelay, waxaad tahay nin dagaal, oo dhiig
baad daadisay. **4** Habase yeeshee Rabbiga Ilaaha reer binu
Israa'iil ahu wuxuu iga doortay reerkii aabbahay oo dhan
inaan weligay ahaado boqor reer binu Israa'iil u taliya, waayo,
isagu wuxuu Yahuudah u doortay inuu amiir ahaado, oo reer
Yahuudahna wuxuu ka doortay reerkii aabbahay, oo wiilashii
aabbahayna aniguu igala dhex baxay oo igu farxay inuu iga
dhigo boqor u taliya reer binu Israa'iil oo dhan. **5** Rabbigu wiilal
badan buu i siiyey oo wuxuu wiilashaydii oo dhan ka doortay
wiilkayga Sulaymaan inuu carshiga boqortooyada Rabbiga
ku fadhiisto oo uu reer binu Israa'iil u taliyo. **6** Oo wuxuu
igu yidhi, Wiilkaaga Sulaymaan ayaa dhisi doona gurigayga
iyo barxadahaygaba, waayo, waxaan isaga u doortay inuu
ahaado wiilkaygii, oo anna waxaan isaga u ahaan doonaa
aabbihiis. **7** Oo anigu boqortooyadiisaan xoogayn doonaa
weligeed, hadduu ku sii adkaado inuu sameeyo amarradayda
iyo xukummadayda, siday maantadan tahay. **8** Haddaba
sidaas daraaddeed reer binu Israa'iil oo dhan oo ah shirkii
Rabbiga hortooda, iyo iyadoo uu Ilaaheennu ina maqlayo,
dhawra oo doondoona amarrada Rabbiga Ilaaheenna ah
oo dhan inaad idinku hantidaan dalkan wanaagsan oo aad
weliba carruurtiinna idinka dambaysana uga tagtaan dhaxal
weligiis raagaya. **9** Haddaba Sulaymaanow, wiilkaygiiyow,
Ilaahii aabbahaa garo, oo ugu adeeg qalbi qumman iyo
maan raalli ah, waayo, Rabbigu wuxuu baadhaa qalbiyada
oo dhan, wuuna wada gartaa malayaasha fikirrada oo dhan,
oo haddaad isaga doondoontid waad heli doontaa, laakiinse
haddaad isaga ka tagtid wuu ku xoori doonaa weligaaba.
10 Haddaba iska jir, waayo, Rabbigu wuxuu kuu doortay
inaad meesha quduuska ah guri u dhistid. Xoog yeelo
oo samee. **11** Markaasaa Daa'uud wiilkiisii Sulaymaan
siiyey tilmaantii balbaladii macbudka, iyo tii guryihiisa, iyo
tii khasnadihiisa, iyo tii qowladihiisa sare, iyo tii qolalkiisa
hoose, iyo tii meeshii daboolka kafaaraggudka. **12** Oo wuxuu
kaloo siiyey kulli wixii uu ruuxii ku hayay tilmaantoodii oo
dhan, kuwaasoo ah barxadihii guriga Rabbiga, iyo qolalkii
ku wareegsanaa oo dhan, iyo khasnadihii guriga Ilaah, iyo

khasnadihii alaabta quduuska ah la dhigi lahaa, **13** iyo weliba tilmaantii kooxihii ahaa wadaaddada iyo reer Laawi, iyo shuqulkii laga qaban lahaa guriga Rabbiga oo dhan, iyo weelashii guriga lagaga adeegi lahaa oo dhan, **14** iyo tilmaantii dahabkii loo miisaami lahaa weelasha dahabka ah, oo ah kulli weelasha lagu adeegi lahaa cayn kasta oo adeegid ah, iyo tii lacagtii loo miisaami lahaa kulli weelasha lacagta ah oo ah kulli weelasha lagu adeegi lahaa cayn kasta oo adeegid ah, **15** iyo weliba tii dahabkii loo miisaami lahaa laambadaha dahabka ah, iyo laambadahooda yaryar ee dahabka ah oo dhan, laambad kasta iyo laambadaheeda yaryarba miisaankooda, iyo tii lacagtii loo miisaami lahaa laambadaha lacagta ah, laambad kasta iyo laambadaheeda yaryarba miisaankooda, si waafaqsan wixii laambad kasta lagu qaban lahaa, **16** iyo tii dahabkii loo miisaami lahaa miisaska kibista tusniinta, miis kasta miisaankiisa, iyo tii lacagtii miisaska lacagta ah, **17** iyo tilmaantii mudacyada, iyo maddiibadaha, iyo koobabka laga samayn lahaa dahab saafi ah, oo baaquliyada dahabka ahna baaquli kasta dahabkiisii miisaankiisa, oo baquliyada lacagta ahna baquli kasta lacagtiisii miisaankeeda, **18** iyo tilmaantii girgiraha fooxa dahabkiisa la safeeyey miisaankiisa, iyo tilmaantii dahabka loo miisaami lahaa naqshadda gaadhifaraska, iyo keruubiimtii baalashooda kala bixisay oo ku qarisay sanduuqii axdiga Rabbiga. **19** Oo Daa'uud wuxuu yidhi, Waxan oo dhan waxaa laygu garansiiyey qorniin laga helay gacantii Rabbiga, si aan ku garto tilmaantan shuqulkeeda oo dhan. **20** Markaasaa Daa'uud wuxuu wiilkiisii Sulaymaan ku yidhi, Xoog yeelo oo aad u dhiirranow, oo hawshan samee, oo ha cabsan, hana qalbi jabin, waayo, Rabbiga Ilaaha ah oo ah Ilaahayga ayaa kula jira, oo isagu kuma gabi doono, kumana dayrin doono, jeer la wada dhammeeyo kulli shuqulka adeegidda guriga Rabbiga oo dhan. **21** Oo bal eeg, waxaa jooga kooxaha ah wadaaddada iyo reer Laawi, inay dhammaan qabtaan adeegidda guriga Ilaah, oo waxaa kula jiri doona oo hawl kasta qaban doona nin kasta oo adeegid kasta sanco u yaqaan oo raalli ah, oo weliba saraakiisha iyo dadka oo dhammuna amarkaaga way oggolaan doonaan.

29 Markaasaa Boqor Daa'uud shirkii oo dhan ku yidhi, Wiilkayga Sulaymaan oo Ilaahu keligiis doortay, weli wuu yar yahay, waana tabar daranyahay, oo shuqulkuna waa weyn yahay, waayo, guriga nin loo dhisi maayo, laakiinse waxaa loo dhisayaa Rabbiga Ilaaha ah. **2** Haddaba xooggaygii oo dhan ayaan gurigii Ilaahayga u diyaarshay dahabka laga sameeyo alaabta dahabka, iyo lacagta laga sameeyo alaabta lacagta ah, iyo naxaasta laga sameeyo alaabta naxaasta ah, iyo birta laga sameeyo alaabta birta ah, iyo qoriga laga sameeyo alaabta qoriga ah, iyo dhagaxyo onika la yidhaahdo, iyo dhagaxyada la dejiyo oo wax lagu qurxiyo oo midabyo kala cayncayn ah, iyo cayn kasta oo dhagaxyo qaaliya ah, iyo dhagaxyo badan oo marmar ah. **3** Oo weliba anigu aad baan u jeclahay guriga Ilaahayga, oo taas daraaddeed waxaan guriga Ilaahayga siinayaa khasnad mulkigayga ah oo dahab iyo lacag ah, taasoo aan ku jirin wixii aan u diyaariyey gurigii quduuska ah, **4** waxa weeye saddex kun oo talanti oo dahab ah oo weliba ah dahabkii Oofir, iyo toddoba kun oo talanti oo ah lacag la safeeyey, in lagu dahaadho guryaha derbiyadoodii oo dhan, **5** iyo in dahab laga sameeyo alaab dahab ah, iyo in lacag laga sameeyo alaab lacag ah, iyo shuqul kasta oo ay kuwa sancada yaqaan gacmahooda ku qabtaan. Haddaba yaa raalli ka ah oo maantadan nafsaddiisa Rabbiga u bixinaya? **6** Markaas amiirradii reeraha iyo amiirradii qabiilooyinka reer binu Israa'iil iyo kuwii kun kun u taliyey, iyo kuwii boqol boqol u taliyey, iyo taliyayaashii boqorka hawshiisa xukumi jirayba waxay bixiyeen wax ay raalli ka yihiin. **7** Oo adeegidda guriga Ilaah daraaddeed waxay u bixiyeen shan kun oo talanti iyo toban kun oo dirham oo dahab ah, iyo toban kun oo talanti oo lacag ah, iyo siddeed iyo toban kun oo talanti oo naxaas ah, iyo boqol kun oo talanti oo bir ah. **8** Oo kuwii dhagxanta qaaliga ah laga helayna waxay siiyeen khasnaddii guriga Rabbiga, waxaana loo dhiibay gacantii Yexii'eel oo ahaa reer Gershoon. **9** Markaasaa dadkii aad ugu farxay raallinimadii ay raalligooda wax ku bixiyeen aawadeed, maxaa yeelay, iyagu qalbi qumman ayay Rabbiga wax ugu bixiyeen iyagoo raalli ka ah, oo Boqor Daa'uudna farxad weyn buu farxay. **10** Haddaba sidaas daraaddeed ayaa Daa'uud Rabbiga ku ammaanay shirkii oo dhan hortiisa, oo yidhi, Rabbiyow, awowgayo Israa'iil Ilaahiisiiyow, weligaa iyo weligaaba ammaanu ha kuu ahaato. **11** Rabbiyow, weynaanta, iyo xoogga, iyo ammaanta, iyo guusha, iyo haybaddaba adigaa iska leh, waayo, waxa samada ku jira oo dhan iyo waxa dhulka saaranba adigaa iska leh. Rabbiyow, boqortooyada adigaa iska leh, oo adiga waxaa laguu sarraysiiyaa sidii madax wax kasta ka sarreeya. **12** Oo maal iyo sharafuba xaggaagay ka yimaadaan, oo wax kasta adigaa u taliya, oo gacantaadana waxaa ku jira xoog iyo itaal, oo gacantaada weeye midda wax weynayn karta oo qof kastaba xoog siin karta. **13** Haddaba sidaas daraaddeed, Ilaahayagiiyow, waannu kugu mahadnaqaynaa, oo magacaaga haybadda badanna waannu ammaanaynaa. **14** Laakiinse bal anigu yaan ahay, dadkayguse waa ayo, inaan annagu awoodno inaan sidan wax u bixinno annagoo raalli ka ah? Waayo, wax kastaaba xaggaagay ka yimaadeen, oo annana waxaagii baan wax ka siinnay. **15** Waayo, annagu hortaada waxaannu ku nahay shisheeyayaal sodcaal ah, sidii awowayaashayo oo dhammu ay ahaan jireen, oo cimrigayaga aan dhulka joognaana waa sida hoos oo kale, oo wax la filayaana ma jiro. **16** Rabbiyow Ilaahayagiiyow, kaydkan aannu u diyaarinnay inaan guri ugu dhisno magacaaga quduuska ah dhammaantiis wuxuu ka yimid gacantaada oo kulligiisna adigaa iska leh. **17** Weliba waan ogahay, Ilaahayow, inaad qalbiga imtixaantid, oo aad qummanaanta ku faraxdid. Oo aniguna iyadoo qalbigaygu qumman yahay ayaan waxyaalahan oo dhan bixiyey anigoo raalli ah, oo haddana farxad baan ku arkay dadkaaga halkan jooga oo wax bixinaya iyagoo raalli ah. **18** Rabbiyow, awowayaashayo Ibraahim iyo Isxaaq iyo Israa'iil Ilaahoodiiyow, weligaaba saas ka yeel malayaasha fikirrada qalbiga dadkaaga, oo qalbigoodana xaggaaga u soo toosi. **19** Oo wiilkayga Sulaymaanna waxaad siisaa qalbi qumman oo uu ku dhawro amarradaada iyo markhaatigaaga iyo qaynuunnadaada, inuu waxyaalahan oo dhan sameeyo, iyo inuu dhiso gurigii aan wax u sii diyaarshay. **20** Markaasaa Daa'uud wuxuu shirkii oo dhan ku yidhi, Haddaba Rabbiga Ilaahiinna ah ammaana.

Kolkaasay shirkii oo dhammu ammaaneen Rabbiga ah
Ilaaha awowayaashood, oo intay madaxa foororiyeen ayay
u sujuudeen Rabbiga iyo boqorkaba. **21** Oo subaxdii
maalintaas ka dambaysay ayay Rabbiga u bixiyeen allabaryo
iyo qurbaanno la gubo oo ah kun dibi, iyo kun wan, iyo kun
baraar ah, iyo qurbaannadooda cabniinka ah, iyo allabaryo
tiro badan oo reer binu Israa'iil oo dhan loo bixiyey. **22** Oo
maalintaas iyagoo aad u faraxsan ayay Rabbiga hortiisa wax
ku cuneen oo wax ku cabbeen. Oo Sulaymaan ina Daa'uud
ayay mar labaad boqreen, oo isaga Rabbiga ugu subkeen
inuu madax ahaado, Saadooqna inuu wadaad ahaado. **23**
Markaasaa Sulaymaan carshigii Rabbiga ku fadhiistay isagoo
jagadii aabbihiis Daa'uud boqor ka ah, wuuna barwaaqoobay,
oo reer binu Israa'iil oo dhammuna isagay addeeceen. **24**
Oo amiirradii oo dhan iyo raggii xoogga badnaa iyo Boqor
Daa'uud wiilashiisii kale oo dhammuba Boqor Sulaymaan
ayay addeeceen oo ka wada dambeeyeen. **25** Oo Rabbiguna
Sulaymaan aad iyo aad buu ugu weyneeyey reer binu Israa'iil
oo dhan hortooda, oo wuxuu isaga siiyey boqortooyo haybad
leh oo ayan lahaan jirin boqorradii reer binu Israa'iil oo isaga
ka horreeyey oo dhammu. **26** Haddaba Daa'uud ina Yesay
wuxuu boqor u ahaan jiray reer binu Israa'iil oo dhan. **27**
Oo wakhtigii uu reer binu Israa'iil boqor u ahaana wuxuu
ahaa afartan sannadood; toddoba sannadood ayuu Xebroon
boqor ka ahaa, saddex iyo soddon sannadoodna wuxuu
boqor ka ahaa Yeruusaalem. **28** Oo wuxuu dhintay isagoo
oday ah oo ka dhergay cimri, iyo maal, iyo sharafba, oo
waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii Sulaymaan.
29 Haddaba Boqor Daa'uud falimihiisii, intii hore iyo intii
dambeba, waxay ku qoran yihiin taariikhdii Samuu'eel oo
wax arke ahaa, iyo taariikhdii Nebi Naataan, iyo taariikhdii
Gaad oo isna wax arke ahaa. **30** Oo waxaa halkaas ku
qoran kulli wakhtiyadii ay soo mareen boqortooyadiisii iyo
xooggiisii, iyo wakhtiyadii ay isaga iyo reer binu Israa'iil, iyo
boqortooyooyinkii waddammada oo dhammuba soo mareen.

Taariikhdii Labaad

1 Oo Sulaymaan ina Daa'uud boqortooyadiisuu ku
xoogaystay, oo Rabbigii Ilaahiisa ahaa waa la jiray oo
aad iyo aad buuna u weyneeyey. **2** Oo Sulaymaan baa la
hadlay reer binu Israa'iil oo dhan oo ahaa kuwii kun kun u
talin jiray, iyo kuwii boqol boqol u talin jiray, iyo xaakinnadii,
iyo amiir kasta oo dalka reer binu Israa'iil joogay kuwaasoo
ahaa madaxdii reeraha. **3** Markaasaa Sulaymaan iyo shirkii
isaga la jiray oo dhammu waxay tageen meeshii sare oo
Gibecoon ku tiil, waayo, halkaas waxaa tiil teendhadii shirka
oo Rabbiga, taasoo Muuse oo ahaa Rabbiga addoonkiisii
uu cidlada ku sameeyey. **4** Laakiinse sanduuqii axdiga
Ilaah Daa'uud baa ka soo qaaday Qiryad Yecaariim oo
wuxuu keenay meeshii Daa'uud u diyaariyey, waayo, isagu
Yeruusaalem ayuu teendho uga dhisay. **5** Oo weliba meeshii
allabariga ee naxaasta ahayd oo uu Besaleel ina Uurii oo
ahaa reer Xuur sameeyey halkaasay tiil taambuugga Rabbiga
hortiisa. Oo halkaasay Sulaymaan iyo shirkiiba Rabbiga ka
doonayeen. **6** Markaasaa Sulaymaan kor ugu baxay meeshii
allabariga ee naxaasta ahayd oo Rabbiga hor tiil, taasoo
teendhadii shirka hor qotontay, oo wuxuu ku dul bixiyey kun
qurbaan oo la gubo. **7** Oo habeenkaas ayaa Ilaah Sulaymaan
u muuqday oo ku yidhi, I bari waxaad doonaysid aan ku
siiyee. **8** Markaasaa Sulaymaan Ilaah ku yidhi, Aabbahay
Daa'uud si weyn baad ugu naxariisatay, anigana boqor baad
igaga dhigtay meeshiisii. **9** Haddaba Rabbiyow Ilaahow,
ballankaagii aad aabbahay Daa'uud u ballanqaadday ha
dhismo, waayo, waxaad boqor iiga dhigtay dad tiradiisu tahay
sida ciidda dhulka. **10** Haddaba waxaad i siisaa xigmad iyo
aqoon si aan dadkan hortooda ugu baxo oo ugu soo galo,
waayo, dadkaagan tirada badan bal yaa xukumi kara? **11**
Markaasaa Ilaah wuxuu Sulaymaan ku yidhi, Waxyaalaha
qalbigaaga ku jiray aawadood oo ah adigoo aan i weyddiisan
maal, iyo hodan, amase sharaf, amase kuwa adiga ku neceb
noloshooda, ama aadan i weyddiisan cimri dheer, laakiinse
aad i weyddiisatay xigmad iyo aqoon aad ku xukuntid
dadkayga aan boqorka kaaga dhigay, **12** ayaa xigmad iyo
aqoonba lagu siiyey, oo anna waxaan ku siinayaa maal, iyo
hodan, iyo sharaf ayan lahaan jirin boqorradii kaa horreeyey
oo dhammu, oo ayan kuwa kaa dambeeya oo dhammuna
taasoo kale lahaan doonin. **13** Markaasaa Sulaymaan ka
soo noqday meeshii sare oo Gibecoon ku tiil iyo teendhadii
shirka, oo yimid Yeruusaalem, reer binu Israa'iil buuna boqor
u noqday. **14** Sulaymaanna wuxuu urursaday gaadhifardood
iyo rag fardooley ah, oo wuxuu lahaa kun iyo afar boqol
oo gaadhifaras, iyo laba iyo toban kun oo nin oo fardooley
ah, oo wuxuu fadhiisiyey magaalooyinkii gaadhifardoodka,
oo qaarna boqorkay Yeruusaalem la joogeen. **15** Oo
boqorku wuxuu lacag iyo dahabba Yeruusaalem kaga dhigay
sida dhagaxyo oo kale. Oo geedo kedar ahna wuxuu u
soo badiyey oo ka dhigay sida geedaha darayga ah oo
dhulka hoose ka baxa oo kale. **16** Oo Sulaymaan farduhuu
haystayna waxaa laga keenay dalka Masar, oo boqorka
baayacmushtariyaashiisii ayaa raxan raxan u soo kaxeeyey
iyagoo raxanba iib gaar ah siiyey. **17** Oo gaadhifaras wuxuu
Masar kaga soo bixi jiray lix boqol oo sheqel oo lacag ah,
farasna boqol iyo konton sheqel; oo saasoo kalay ugu wada
keeni jireen boqorradii reer Xeed oo dhan iyo boqorradii reer
Suuriyaba.

2 Haddaba Sulaymaan wuxuu u qasdiyey inuu guri u dhiso
Rabbiga magiciisa, iyo guri kale oo boqortooyadiisu
leedahay. **2** Markaasaa Sulaymaan wuxuu qortay
toddobaatan kun oo xammaal, iyo siddeetan kun oo nin
oo buuraha dhagax ka jari jiray, iyo saddex kun iyo lix
boqol oo nin oo iyaga u taliya. **3** Oo Sulaymaanna wuxuu
u cid diray Xuuraam oo ahaa boqorkii Turos oo ku yidhi,
Sidaad u yeeshay aabbahay Daa'uud markaad isaga u
soo dirtay alwaax kedar ah oo uu ku dhisto guri uu ku
hoydo, anigana sidii oo kale ii yeel. **4** Bal eeg, waxaan
guri u dhisayaa magaca Rabbiga Ilaahayga ah, inaan isaga
quduus uga dhigo, oo hortiisa lagu shido foox udgoon, oo
la hor dhigo kibista tusniinta oo joogtada ah, oo la bixiyo
qurbaannada la gubo subaxda iyo fiidka, iyo Sabtiyada,
iyo markay bilaha cusubu dhashaan, iyo ciidaha Rabbiga
Ilaahayaga ah. Kaasuna waa amar reer binu Israa'iil weligiis
la amray. **5** Oo guriga aan dhisayaana waa weyn yahay,
maxaa yeelay, Ilaahayagu waa weyn yahay oo waa ka
wada sarreeyaa ilaahyada oo dhan. **6** Laakiinse bal yaa
isaga guri u dhisi kara, maxaa yeelay, samada iyo samada
samooyinkuba isaga ma qaadi karaan? Bal markaan guri
u dhisayo, yaan ahay anigu, inaan hortiisa foox ku shido
oo keliya mooyaane? **7** Haddaba waxaad ii soo dirtaa nin
yaqaan sancada dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, iyo birta,
iyo guduudka, iyo casaanka, iyo buluugga, kaasoo si wacan
u yaqaan sancada xaradhka, inuu la jiro ragga saanacyada
ah oo ila jooga dalka Yahuudah iyo Yeruusaalem, kuwaasoo
uu aabbahay Daa'uud diyaariyey. **8** Oo weliba waxaad
dalka Lubnaan iiga soo dirtaa geedo kedar ah iyo geedo
beroosh ah iyo geedo almuug ah, waayo, waan ogahay in
addoommadaadu sanco u leeyihiin inay Lubnaan alwaax
ka soo jaraan, oo bal eeg addoommadayduna waxay la
jiri doonaan addoommadaada, **9** si ay iigu diyaariyaan
alwaax faro badan, waayo, guriga aan dhowaan dhisi doonaa
wuxuu ahaan doonaa mid yaab weyn oo badan. **10** Oo bal
eeg, anigu addoommadaada alwaaxda jaraya waxaan siin
doonaa labaatan kun oo kor oo ah sarreen la tumay, iyo
labaatan kun oo kor oo ah shaciir, iyo labaatan kun oo bad
oo khamri ah, iyo labaatan kun oo bad oo saliid ah. **11**
Markaasaa Xuuraam oo ahaa boqorkii Turos wuxuu ku soo
jawaabay warqad uu u soo qoray Sulaymaan oo wuxuu ku
yidhi, Rabbigu dadkiisa waa jecel yahay, sidaas daraaddeed
buu boqor kaaga dhigay. **12** Oo weliba Xuuraam wuxuu
kaloo yidhi, Ammaan waxaa leh Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil oo sameeyey samada iyo dhulkaba, oo Boqor
Daa'uudna siiyey wiil xigmad leh oo ay ka buuxaan caqli iyo
waxgarasho oo doonaya inuu Rabbiga guri u dhiso iyo guri
ay boqortooyadiisu leedahay. **13** Oo haddaba waxaan kuu
soo diray nin saanac ah oo waxgarad miidhan ah kaasoo ah
Xuuraamaabbii. **14** Oo isaga waxaa dhashay naag reer Daan
ah oo aabbihiisna wuxuu ahaa nin reer Turos ah. Isagu wuxuu
yaqaan sancada dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, iyo
birta, iyo dhagaxa, iyo alwaaxda, iyo guduudka, iyo buluugga,
iyo dharka wanaagsan, iyo casaanka, oo weliba wuxuu

yaqaan inuu xaradh cayn kasta ah xardho iyo inuu wax kasta hindiso; haddaba isaga meel ha laga dhex siiyo raggaaga saanacyada ah iyo sayidkayga Daa'uud oo aabbahaa ah raggiisa saanacyada ah. **15** Haddaba sarreenkii iyo shaciirkii, iyo saliiddii iyo khamrigii aad ka hadashay noo soo dir, sayidkaygiiyow. **16** Oo annana in alla intaad u baahan tahay oo alwaax ah ayaannu Lubnaan kaaga soo jaraynaa; oo Yaafaa xaggeeda ayaannu badda kuu soo sabbaysiinaynaa, markaasaad Yeruusaalem u qaadan doontaa. **17** Markaasaa Sulaymaan wada tiriyey shisheeyayaashii dalka Israa'iil degganaa oo dhan, oo wuxuu u tiriyey sidii aabbihiis Daa'uud u tiriyey oo kale, oo waxay noqdeen boqol iyo saddex iyo konton kun iyo lix boqol oo qof. **18** Oo wuxuu iyagii ka dhigay toddobaatan kun oo xammaal, iyo siddeetan kun oo nin oo buuraha geedo ka jara, iyo saddex kun iyo lix boqol oo nin oo dadka u taliya oo shuqulka u dira.

3 Markaasaa Sulaymaan bilaabay inuu gurigii Rabbiga Yeruusaalem ka dhiso oo ka dul dhiso Buur Moriyaah oo ahayd meeshii Rabbigu ugu muuqday aabbihiis Daa'uud, oo wuxuu wax ku diyaarshay meeshii Daa'uud doortay oo ahayd meeshii wax lagu tumi jiray oo uu Aarnaankii reer Yebuus lahaa. **2** Oo wuxuu dhismihii bilaabay sannaddii afraad oo boqortooyadiisa, bisheedii labaad, maalinteedii labaad. **3** Haddaba kanu waa aasaaskii Sulaymaan u dhigay dhismihii guriga Ilaah. Oo dhererku markii cabbirkii hore lagu xisaabo wuxuu ahaa lixdan dhudhun, oo ballaadhkiisuna wuxuu ahaa labaatan dhudhun. **4** Oo balbaladii guriga ka horraysayna dhererkeedu wuxuu le'ekaa guriga ballaadhkiisu oo labaatan dhudhun ahaa, oo sarajooggeeduna wuxuu ahaa boqol iyo labaatan dhudhun, oo wuxuu gudaha hoose kaga dahaadhay dahab saafiya. **5** Oo gurigii weynaa wuxuu saqaf hoose uga dhigay qoryo beroosh ah oo uu dahab wanaagsan ku dahaadhay, oo wuxuuna ku xardhay geedo timireed iyo silsilado. **6** Oo gurigiina wuxuu ku qurxiyey dhagaxyo qaali ah, dahabkuna wuxuu ahaa dahabkii Farwaayim. **7** Oo gurigiina iyo alwaaxdii saqafka haysay, iyo fayaaradihiisii, iyo derbiyadiisii, iyo albaabbadiisiiba wuxuu ku dahaadhay dahab, oo derbiyadana Keruubiim buu ku xardhay. **8** Oo wuxuu sameeyey gurigii ugu wada quduusnaa, dhererkiisuna wuxuu le'ekaa guriga ballaadhkiisa oo labaatan dhudhun ahaa, oo ballaadhkiisuna wuxuu ahaa labaatan dhudhun, oo isagana wuxuu ku dahaadhay dahab wanaagsan oo gaadhaya lix boqol oo talanti. **9** Oo musmaarrada miisaankooduna wuxuu ahaa konton sheqel oo dahab ah, oo qolalkii sarena wuxuu ku dahaadhay dahab. **10** Oo guriga ugu wada quduusan gudihiisana wuxuu ku sameeyey laba keruub oo wax xardhan ah, oo iyagana dahab baa lagu dahaadhay. **11** Keruubiimta baalashooda dhererkooduna wuxuu ahaa labaatan dhudhun; mid baalkiisu wuxuu ahaa shan dhudhun oo wuxuu gaadhi karay guriga derbigiisa, oo kan kalena wuxuu ahaa shan dhudhun sidaasoo kale oo wuxuu gaadhi karay baalka keruubka kale. **12** Oo keruubka kale baalkiisuna wuxuu ahaa shan dhudhun, oo wuxuu gaadhi karay guriga derbigiisa kale; oo baalka kalena sidaasoo kale wuxuu ahaa shan dhudhun oo wuxuu gaadhi karay baalka keruubka kale. **13** Oo keruubiimtaas baalashoodu way kala baxsanaayeen intii labaatan dhudhun ah; oo cagahooday ku taagnaayeen, wejiyadooduna waxay u jeedeen guriga gudihiisa. **14** Oo haddana wuxuu ilxidhka ka dhigay buluug, iyo guduud, iyo casaan, oo maro wanaagsan laga sameeyey, oo keruubiim lagu daabacay. **15** Oo weliba guriga hortiisana wuxuu ku sameeyey laba tiir oo mid kasta dhererkiisu yahay shan iyo soddon dhudhun, oo mid kastana taajkii saarnaa wuxuu ahaa shan dhudhun. **16** Oo wuxuu kaloo sameeyey silsilado u eg kuwii guriga quduuska ah markaasuu saaray tiirarka dushoodii; oo wuxuu kaloo sameeyey boqol rummaan oo silsiladihii buu ku dhejiyey. **17** Markaasuu tiirarkii qotomiyey macbudka hortiisa, mid dhanka midigta, kii kalena dhanka bidixda, oo kii dhanka midigta ahaa magiciisii wuxuu u bixiyey Yaakiin, kii dhanka bidixda ahaana wuxuu u bixiyey Bocas.

4 Oo weliba wuxuu kaloo sameeyey meel allabari oo naxaas ah oo dhererkeedu labaatan dhudhun yahay, ballaadhkeeduna labaatan dhudhun yahay, sarajooggeeduna labaatan dhudhun yahay. **2** Oo wuxuu kaloo sameeyey berkeddii naxaasta ahayd, oo qarkeedu gees ilaa ka gees wuxuu isu jiray toban dhudhun, wayna wareegsanayd, oo sarajooggeeduna wuxuu ahaa shan dhudhun, wareeggeeduna wuxuu ahaa soddon dhudhun. **3** Oo hoosteedana waxaa ku yiil wax dibiyo u eg oo ku wareegsanaa, dhudhunba toban, oo berkedda oo dhan hareeraheeda ku wareegsanaa. Oo dibiyadu waxay ahaayeen laba saf, oo markii berkeddii la shubay ayaa iyana la shubay. **4** Oo berkeddu waxay dul saarnayd laba iyo toban dibi, oo saddex waxay u jeedday xagga woqooyi, saddexna waxay u jeedday xagga galbeed, saddexna waxay u jeedday xagga koonfureed, saddexna waxay u jeedday xagga bari; berkeddiina way dul saarnayd, oo dibidii kulligood qaarkooda dambe wuxuu ku jiray gudaha. **5** Oo berkeddii dhumucdeedu waxay ahayd taako; qarkeedana waxaa loo sameeyey sidii koob qarkiis oo kale oo ubax u ekaa; oo waxay qaadday saddex kun oo qiyaasood oo bad la yidhaahdo. **6** Oo haddana wuxuu kaloo sameeyey toban berkedood oo yaryar oo wax lagu maydho, oo shan wuxuu dhigay dhanka midigta, shantii kalena wuxuu dhigay dhanka bidixda, oo wixii allabari la gubo daraaddiis loo bixinayoba iyagaa lagu dhex maydhi jiray; laakiinse berkeddii weysada ahayd waxaa ku maydhan jiray wadaaddada oo qudha. **7** Oo wuxuu kaloo sameeyey tobankii laambadood oo dahabka ahaa, wuxuuna u sameeyey si waafaqsan amarkii iyaga ku saabsanaa, oo iyagii wuxuu dhex qotomiyey macbudka. Shan wuxuu dhigay dhanka midigta, shanna wuxuu dhigay dhanka bidixda. **8** Oo haddana wuxuu kaloo sameeyey toban miis, oo iyagiina wuxuu dhex dhigay macbudka. Shan wuxuu dhigay dhanka midigta, shanna wuxuu dhigay dhanka bidixda. Oo wuxuu kaloo sameeyey boqol maddiibadood oo dahab ah. **9** Oo weliba wuxuu kaloo sii sameeyey barxaddii wadaaddada, iyo barxaddii weynayd, iyo albaabbadii barxadda, oo albaabbadoodiina wuxuu ku dahaadhay naxaas. **10** Oo berkeddii weysada ahayd wuxuu dhigay guriga dhankiisa midigta oo ah xagga bari-koonfureed. **11** Oo Xuuraamna wuxuu sameeyey dheryihii iyo majarafadihii iyo maddiibadihii. Oo Xuuraamna sidaasuu u dhammeeyey shuqulkii uu Boqor Sulaymaan ugu sameeyey guriga Ilaah, **12** kaasoo ahaa labadii tiir, iyo fijaannadii, iyo labadii taaj oo tiirarkii kor saarnayd, iyo

labadii shabag oo ku dednaa labada fijaan oo taajajkii tiirarka
kor saarnaa; **13** iyo afartii boqol oo rummaan ee labadii
shabag lahaayeen, oo shabag kastaa wuxuu lahaa laba saf
oo rummaan ah si ay u dedaan labadii fijaan ee taajajkii
tiirarka kor saarnaa. **14** Oo isagu wuxuu kaloo sameeyey
saldhigyadii, iyo berkedihii saldhigyadii dul saarnaa, **15**
oo wuxuu kaloo sameeyey berkeddii weynayd iyo laba iyo
tobankii dibi ee iyada ka hooseeyey. **16** Oo weliba dheryihii,
iyo majarafadihii, iyo mudacyadii, iyo weelashooda oo dhanba
ayaa Xuuraamaabbii Boqor Sulaymaan ugu sameeyey guriga
Rabbiga aawadiis oo wuxuu ka wada sameeyey naxaas
dhalaasha. **17** Oo boqorku wuxuu alaabtaas ku shubay
Bannaankii Webi Urdun oo dhoobada lahaa ee u dhexeeyey
Sukod iyo Sereedaataah. **18** Oo Sulaymaanna weelashaas
oo dhan wuxuu u sameeyey si faro badan, waayo, naxaasta
miisaankeedii lama hubin. **19** Oo Sulaymaan baa sameeyey
weelashii guriga Ilaah tiil oo dhan, iyo weliba girgirihii dahabka
ahaa, iyo miisaskii ay kibistii tusniintu saarnayd, **20** iyo
laambadihii, iyo laambadahoodii yaryaraa oo wada ahaa
dahab saafi ah in meesha ugu quduusan horteeda lagu
shido sida waafaqsan amarkii iyaga ku saabsanaa, **21** iyo
ubaxyadii, iyo laambadihii, iyo birqaabyadii dahabka ahaa, oo
dhammaantood wuxuu ka sameeyey dahab aad saafi u ah.
22 Oo alaabtii laambadihii lagu safeeya, iyo maddiibadihii, iyo
malgacadihii, iyo idammadiiba wuxuu ka wada sameeyey
dahab saafi ah; oo meeshii guriga laga soo geli jirayna, taas
oo ahayd meesha quduuska ah albaabbadeedii hoose, iyo
albaabbadii guriga macbudka ahba waxay wada ahaayeen
dahab.

5 Oo saasuu ku wada dhammaaday shuqulkii uu Boqor
Sulaymaan u sameeyey guriga Rabbiga. Oo Sulaymaanna
wuxuu soo geliyey alaabtii aabbihiis Daa'uud quduuska
ka dhigay ee ahayd lacagtii, iyo dahabkii, iyo weelashii,
oo wuxuu ku riday khasnadihii guriga Ilaah. **2** Markaasaa
Boqor Sulaymaan wuxuu Yeruusaalem isugu soo shiriyey
odayaashii reer binu Israa'iil, iyo qabiilooyinka madaxdoodii
oo dhan, oo ahaa amiirradii jilibyadii reer binu Israa'iil inay
sanduuqii axdiga Rabbiga ka soo qaadaan magaaladii
Daa'uud oo Siyoon ahayd. **3** Oo raggii reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay u soo shireen boqorkii wakhtigii iidda
ah bisha toddobaad. **4** Oo odayaashii reer binu Israa'iil
oo dhammu way yimaadeen, markaasay kuwii reer Laawi
sanduuqii axdiga soo qaadeen. **5** Oo way keeneen sanduuqii
axdiga, iyo teendhadii shirka, iyo kulli weelashii quduuska
ahaa oo teendhada ku jiray oo dhan; oo intaas oo dhan
waxaa soo qaaday wadaaddadii reer Laawi. **6** Oo Boqor
Sulaymaan iyo shirkii reer binu Israa'iil oo isaga u soo ururay
oo dhammu waxay wada joogeen sanduuqii hortiisa, iyagoo
ku allabaryaya ido iyo dibi aan la sheegi karin ama aan
farahooda la tirin karin. **7** Oo wadaaddadiina sanduuqii
axdiga Rabbiga ayay meeshiisii keeneen, oo waxay soo
geliyeen guriga qolkiisii quduuska ahaa oo ahaa meeshii
ugu wada quduusnayd, taasoo ah keruubiimta baalashooda
hoostooda. **8** Waayo, keruubiimtu baalashoodii way ku kor
fidiyeen meeshii sanduuqa, oo ku qariyeen sanduuqii iyo
ulihiisiiba. **9** Oo uluhuna aad bay u dhaadheeraayeen, sidaas
daraaddeed dabadooda waxaa laga arki jiray sanduuqii ka
horreeya meesha ugu wada quduusan, laakiinse dibadda
kama ay muuqan; oo halkaasuu yaal ilaa maantadan. **10** Oo
sanduuqiina waxba kuma jirin labadii loox ee dhagaxa ahayd
oo Muuse isagoo Xoreeb jooga ku riday markii Rabbigu
axdiga la dhigtay reer binu Israa'iil ee ay dhulkii Masar ka
soo baxeen mooyaane. **11** Oo kolkii wadaaddadii ka soo
baxeen meeshii quduuska ahayd, (waayo, kulli wadaaddadii
joogay oo dhammu way isdaahiriyeen oo milahoodiina ma ay
dhawrin, **12** oo weliba waxaa kaloo joogay kuwii reer Laawi
oo gabayaaga ahaa oo dhan, xataa Aasaaf, iyo Heemaan, iyo
Yeduutuun, iyo wiilashoodii iyo walaalahood, oo waxay soo
xidheen dhar wanaagsan, waxayna wateen suxuun laysku
garaaco, iyo shareerado, iyo kataarado, oo waxay istaageen
meeshii allabariga dhankeedii bari, oo iyaga waxaa la jiray
boqol iyo labaatan wadaad oo turumbooyin ka dhawaajinaya,
) **13** oo haddana markii kuwii turumbada afuufayay iyo kuwii
gabayaaga ahaaba ay luuqdii isla heleen sidii iyagoo ah isku
nin, si ay u sameeyaan cod keliya oo laga maqlo Rabbiga
ammaaniddiisa iyo ku-mahadnaqiddiisa, oo markay codkoodii
kor u qaadeen oo ay ka dhawaajiyeen turumbooyinkii iyo
suxuuntii laysku garaacayay iyo alaabtii muusikada, oo ay
Rabbiga ammaaneen iyagoo leh, Wuu wanaagsan yahay,
waayo, naxariistiisu way raagtaa weligeedba, ayaa daruuri
ka buuxsantay gurigii Rabbiga, **14** oo sidaas daraaddeed
wadaaddadii way taagnaan kari waayeen inay adeegaan
daruurtii aawadeed, waayo, Rabbiga ammaantiisa ayaa ka
buuxsantay gurigii Ilaah.

6 Markaasaa Sulaymaan hadlay oo yidhi, Rabbiyow,
waxaad sheegtay inaad gudcurka qarada weyn dhex
degganaanayso. **2** Laakiinse waxaan kuu dhisay guri rug kuu
ah oo ah meel aad weligaa degganaanayso. **3** Markaasaa
boqorkii soo jeestay, oo shirkii reer binu Israa'iil oo dhan u
duceeyey, shirkii reer binu Israa'iilna way wada istaageen.
4 Markaasaa Sulaymaan wuxuu yidhi, Mahad waxaa leh
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil oo afkiisa kula hadlay
aabbahay Daa'uud oo gacmihiisa ku oofiyey isagoo leh, **5**
Tan iyo maalintii aan dadkayga ka soo bixiyey dalkii Masar,
qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan kama aan dooran
magaalo guri la iiga dhiso si magacaygu halkaas ugu jiro, oo
weliba ninna uma aan dooran inuu ahaado amiir u taliya
dadkayga reer binu Israa'iil. **6** Laakiinse Yeruusaalem baan u
doortay si magacaygu halkaas ugu jiro, oo Daa'uudna baan u
doortay inuu dadkayga reer binu Israa'iil u taliyo. **7** Haddaba
aabbahay Daa'uud waxaa qalbigiisa ku jiray inuu guri u dhiso
magaca Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. **8** Laakiinse
Rabbigu wuxuu aabbahay Daa'uud ku yidhi, Qalbigaaga
waxaa ku jiray inaad guri u dhisto magacayga aawadiis, oo
taasu hadday qalbigaaga ku jirtay waad ku hagaagsanayd.
9 Habase yeeshee adigu gurigii ii dhisi maysid, laakiinse
wiilkaaga kaa soo bixi doona ayaa magacayga gurigii u dhisi
doona. **10** Haddaba Rabbigu wuu oofiyey eraygiisii uu ku
hadlay, waayo, meeshii aabbahay Daa'uud anigaa fuulay,
oo waxaan ku fadhiistay carshigii reer binu Israa'iil, sidii
Rabbigu ballanqaaday, oo gurigii baan u dhisay Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil magiciisa. **11** Oo halkaasna waxaan
dhigay sanduuqii uu ku jiray axdigii Rabbiga ee uu reer
binu Israa'iil la dhigtay. **12** Markaasuu hor istaagay meeshii
allabariga ee Rabbiga, iyadoo ay wada joogaan shirkii reer

binu Israa'iil oo dhammu, kolkaasuu gacmihiisii kala bixiyey
13 (waayo, Sulaymaan wuxuu sameeyey mambar naxaas
ah oo dhererkiisu ahaa shan dhudhun, ballaadhkiisuna
shan dhudhun, sarajooggiisuna saddex dhudhun, oo wuxuu
qotomiyey barxadda dhexdeedii, oo intuu ku kor istaagay
ayuu shirkii reer binu Israa'iil oo dhan hortooda ku jilba
joogsaday, oo gacmihiisuu xagga samada u kala bixiyey).
14 Oo wuxuu yidhi, Rabbiyow Ilaaha reer binu Israa'iilow,
samada iyo dhulka toona Ilaah kula mid ahu kuma jiro, adoo
axdiga xajiya oo u naxariista addoommadaada hortaada
ku socda oo kugu aamina qalbigooda oo dhan. **15** Waad
xajisay wixii aad u ballanqaadday aabbahay Daa'uud oo
addoonkaagii ahaa; run ahaan afkaagaad kaga hadashay
oo gacantaadana waad ku oofisay, siday maantadan tahay.
16 Haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiyow Ilaaha reer
binu Israa'iilow, xaji wixii aad u ballanqaadday aabbahay
Daa'uud oo addoonkaagii ahaa, adoo ku leh, Hortayda
laga waayi maayo nin kaa dhasho oo carshiga reer binu
Israa'iil ku fadhiista, hadday carruurtaadu isjiraan oo ay
sharcigayga ugu socdaan sidaad hortayda ugu socotay oo
kale. **17** Haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiyow Ilaaha
reer binu Israa'iilow, eraygaagii aad addoonkaagii Daa'uud
kula hadashay ha rumoobo. **18** Haddaba ma dhab baa in
Ilaah dadka la degganaan doono dhulka? Xataa samada
iyo samada samooyinku kuma qaadi karaan, haddaba
bal gurigan aan dhisay sidee buu kuu qaadi karaa? **19**
Oo weliba Rabbiyow Ilaahayow, aqbal tukashadayda iyo
baryootankayga, anoo addoonkaaga ah, oo maqal qaylada
iyo tukashada anoo addoonkaaga ahu aan hortaada ku
tukanayo, **20** in indhahaagu ay habeen iyo maalinba la jiraan
gurigan oo ah meeshii aad tidhi, Magacayga halkaasaan dhigi
doonaa, si aad u maqashid tukashadayda anoo addoonkaaga
ah oo aan meeshan xaggeeda u soo tukanayo. **21** Bal maqal
baryootankayga, anoo addoonkaaga ah, iyo kan dadkaaga
reer binu Israa'iil markaannu meeshan xaggeeda u soo
tukanayno. Kaas ka maqal meeshaad deggan tahay oo
ah samada, oo markaad maqashid na cafi. **22** Haddii nin
deriskiisa ku dembaabo, oo dhaar la saaro oo la dhaariyo, oo
intuu yimaado uu ku hor dhaarto meeshaada allabariga ee
gurigan taal, **23** de markaas samada ka maqal oo yeel, oo
addoommadaada xukun, adigoo kii shar leh ciqaabaya si aad
xumaantii jidkiisa madaxa ugu saartid, oo aad kii xaq ahna
xaq uga dhigtid, oo aad ugu abaalguddid sida xaqnimadiisu
tahay. **24** Oo haddii dadkaaga reer binu Israa'iil cadowgoodu
uu u laayo dembigii ay kugu dembaabeen aawadiis, oo
ay soo noqdaan oo magacaaga qiraan, oo hortaada ku
tukadaan, oo gurigan kugu baryaan, **25** markaas samada ka
maqal, oo dembiga dadkaaga reer binu Israa'iil ka cafi, oo
iyaga ku soo celi dalkii aad iyaga iyo awowayaashoodba
siisay. **26** Oo hadday kugu dembaabaan, oo aad sidaas
daraaddeed samada uga xidho, oo roob la waayo, oo
ay meeshan xaggeeda u soo tukadaan, oo magacaaga
qiraan, oo dembigoodii ka soo noqdaan markaad dhibtid,
27 de markaas samada ka maqal, oo dembiga ka cafi
addoommadaada iyo dadkaaga reer binu Israa'iil, markaad
bartid jidka wanaagsan ee waajibka ku ah inay ku socdaan,
oo roob u soo dir dalkaaga aad dadkaaga dhaxal ahaan u
siisay. **28** Hadday dalka ka dhacaan abaar, ama belaayo
cudur ah, ama beera-engeeg, ama caariyaysi, ama ayax,
ama diir, ama haddii cadaawayaashoodu ay ku hareereeyaan
dalkooda magaalooyinkiisa, belaayo kasta iyo cudur kastaba
ha ahaadee, **29** kolkaas haddii nin kastaaba amase dadkaaga
reer binu Israa'iil oo dhammu ay tukadaan oo baryootamaan,
oo nin kastaba ogaado belaayadiisa iyo murugtiisa, oo uu
gacmaha u soo fidiyo gurigan xaggiisa, **30** de markaas
samada oo ah meeshaad deggan tahay ka maqal, oo
iyaga cafi, oo nin walba ugu abaalgud siday jidadkiisa oo
dhammu yihiin, adoo qalbigiisa og, (maxaa yeelay, adigoo
keliya ayaa garta waxa binu-aadmiga oo dhan qalbiyadooda
ku jira,) **31** inay kaa cabsadaan oo ay jidkaaga maraan
intay ku nool yihiin dalkii aad awowayaashayo siisay. **32**
Oo weliba shisheeyaha aan dadkaaga reer binu Israa'iil
ahaynna, hadduu dal fog uga yimaado magacaaga aawadiis,
iyo gacantaada xoogga badan aawadeed, iyo cududdaada
fidsan aawadeed, markay yimaadaan oo ay gurigan xaggiisa
u soo tukadaan, **33** de markaas samada oo ah meeshaad
deggan tahay ka maqal, oo shisheeyaha u yeel wixii uu ku
weyddiisto oo dhan, in dadka dunida jooga oo dhammu ay
magacaaga ogaadaan, oo ay kaa cabsadaan sida dadkaaga
reer binu Israa'iil oo kale, iyo inay ogaadaan in gurigan aan
dhisay magacaaga loogu yeedho. **34** Oo hadday dadkaagu
dagaal u baxaan inay la diriraan cadaawayaashooda oo ay
maraan jidkii aad ku soo dirtay, oo ay ku baryaan oo u soo
tukadaan xagga magaaladan aad dooratay iyo xagga gurigii
aan magacaaga u dhisay, **35** de markaas samada ka maqal
tukashadooda iyo baryootankooda, dacwaddoodana u yeel.
36 Haddii ay kugu dembaabaan, (waayo, nin aan dembaabinu
ma jiro,) oo aad u cadhootid oo aad markaas cadowga
u gacangelisid inay la tagaan oo maxaabiis ahaan ugu
kaxaystaan dal kale, ama ha dhowaado, ama ha dheeraadee,
37 oo weliba hadday ku fikiraan dalkii maxaabiis ahaanta
loogu kaxaystay, oo ay kuu soo noqdaan, oo ay kugu baryaan
dalkii ay maxaabiista ku yihiin, oo ay yidhaahdaan, Waannu
dembaabnay, oo wax qalloocan baannu samaynay, oo si
shar ah ayaannu u macaamiloonnay, **38** oo hadday kuugu
soo noqdaan qalbigooda oo dhan iyo naftooda oo dhan intay
joogaan dalka ay maxaabiista ku yihiin oo maxaabiis ahaanta
loogu kaxaystay, oo ay u soo tukadaan xagga dalkoodii aad
mar hore awowayaashood siisay, iyo xagga magaaladii aad
dooratay, iyo xagga gurigii aan magacaaga u dhisay, **39**
de markaas tukashadooda iyo baryootankooda ka maqal
samada oo ah meeshaad deggan tahay, dacwaddoodana
u yeel, oo cafi dadkaaga kugu dembaabay. **40** Haddaba
Ilaahayow waan ku baryayaaye indhahaagu ha furmeen
oo dhegahaaguna ha maqleen baryootanka meeshan lagu
baryootamo. **41** Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiyow,
Ilaahow, sara joogso oo gal meeshaada nasashada, adiga iyo
sanduuqa xooggaaguba. Rabbiyow, Ilaahow, wadaaddadaadu
badbaado ha huwaadeen, oo quduusiintaaduna wanaag ha
ku farxeen. **42** Rabbiyow, Ilaahow, ha iga jeesan anoo ah
kan aad subkatay, oo bal xusuuso raxmaddii aad u samaysay
addoonkaagii Daa'uud.

7 Haddaba Sulaymaan markuu tukashadiisii dhammeeyey,
dab baa samada ka yimid oo wada gubay qurbaankii la
gubayay iyo allabaryadiiba, oo gurigana waxaa ka buuxsantay
ammaantii Rabbiga. **2** Oo wadaaddadiina ma ay geli karin

gurigii Rabbiga, maxaa yeelay, gurigii Rabbiga waxaa ka
buuxsantay ammaantii Rabbiga. **3** Oo reer binu Israa'iil
oo dhammuna way wada eegeen markii dabku samada
ka yimid, oo ammaantii Rabbiguna ay guriga kor joogtay,
markaasay wada sujuudeen oo wejigooda dhulka sallaxa
ah saareen, oo Rabbigay caabudeen oo ku mahadnaqeen,
waxayna yidhaahdeen, Isagu wuu wanaagsan yahay, waayo,
naxariistiisu weligeedba way raagtaa. **4** Markaasay boqorkii
iyo dadkii oo dhammuba allabari Rabbiga hortiisa ku bixiyeen.
5 Oo Boqor Sulaymaan wuxuu allabari ahaan u bixiyey
laba iyo labaatan kun oo dibi iyo boqol iyo labaatan kun
oo ido ah. Sidaasay boqorkii iyo dadkii kale oo dhammuba
gooni uga dhigeen gurigii Ilaah. **6** Markaasaa wadaaddadii
waxay u istaageen sidii shuqulkoodu kala ahaa, kuwii reer
Laawina way istaageen iyagoo haysta alaabtii muusikada
ee Rabbiga, taasoo uu Boqor Daa'uud u sameeyey in
Rabbiga lagu mahadnaqo markii Daa'uud Rabbiga ku
ammaanay hawshooda, waayo, naxariistiisu weligeedba
way raagtaa, oo wadaaddadiina hortooday turumbooyin
kaga dhawaajiyeen, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna way
wada istaageen. **7** Oo weliba Sulaymaan wuxuu quduus ka
dhigay barxaddii ka horraysay guriga Rabbiga dhexdeeda,
waayo, halkaas wuxuu ku bixiyey qurbaannada la gubo, iyo
baruurtii qurbaannada nabaadiinada, maxaa yeelay, meeshii
allabariga oo naxaasta ahayd ee uu Sulaymaan sameeyey
ma ay wada qaadi karin qurbaanka la gubo iyo qurbaanka
hadhuudhka iyo baruurtaba. **8** Oo wakhtigaas Sulaymaan
sidaasuu iiddii u sameeyey toddoba maalmood, iyadoo ay
la joogaan reer binu Israa'iil oo dhammu, kuwaasoo ahaa
shir aad u weyn, oo waxay ka yimaadeen meesha Xamaad
laga soo galo iyo ilaa durdurka Masar. **9** Oo maalintii
siddeedaadna waxay sameeyeen shir quduus ah, waayo,
iyagu meesha allabariga gooni-ka-dhigiddeedii waxay ku
jireen toddoba maalmood, toddoba maalmoodna waxay ku
jireen iiddii. **10** Oo bishii toddobaad maalinteedii saddex
iyo labaatanaad ayuu dadkii u kala diray teendhooyinkoodii
iyagoo faraxsan oo qalbiga kaga rayraynaya wanaaggii uu
Rabbigu u sameeyey Daa'uud iyo Sulaymaan iyo dadkiisii
reer binu Israa'iilba. **11** Haddaba Sulaymaan sidaasuu
u dhammeeyey gurigii Rabbiga iyo gurigii boqorkaba, oo
wax alla wixii galay Sulaymaan qalbigiisa inuu u sameeyo
gurigii Rabbiga iyo isaga gurigiisiiba dhammaan wuu ku
liibaanay. **12** Oo Rabbiga wuxuu Sulaymaan u muuqday
goor habeennimo ah, oo ku yidhi, Baryadaadii waan maqlay
oo meeshanna waan u doortay inay guri lagu allabaryo ii
ahaato. **13** Haddaba haddaan samada xidho oo roob laga
waayo, ama haddaan ayaxa ku amro inuu dalka cuno, ama
haddaan dadkayga belaayo ku soo dhex daayo, **14** haddii
dadkayga oo ah kuwa magacayga lagu yeedhay ay is-
hoosaysiiyaan, oo i baryaan, oo wejigayga doondoonaan,
oo jidadkoodii xumaa ka soo noqdaan, de markaasaan
samada ka maqli doonaa, oo dembigoodana waan ka cafiyi
doonaa, oo dalkoodana waan bogsiin doonaa. **15** Oo weliba
indhahaygu way furmi doonaan oo dhegahayguna way
maqli doonaan baryootanka meeshan lagu baryootamo.
16 Maxaa yeelay, hadda waxaan gurigan u doortay oo
quduus uga dhigay si magacayga weligiisba halkaas loogu
daayo, oo indhahayga iyo qalbigayguba halkaasay joogi
doonaan weligood iyo weligoodba. **17** Oo adiguna haddaad
sidii aabbahaa Daa'uud oo kale hortayda ugu socotid, si
aad u yeeshid wax alla wixii aan kugu amray oo dhan,
oo aad u xajisid qaynuunnadayda iyo xukummadayda, **18**
markaasaan dhisi doonaa carshiga boqortooyadaada, sidaan
axdi kula dhigtay aabbahaa Daa'uud markaan ku idhi, Lagaa
waayi maayo nin reer binu Israa'iil u taliya. **19** Laakiinse
haddaad iga leexataan oo aad ka tagtaan qaynuunnadayda
iyo amarradayda aan idin hor dhigay, oo aad intaad tagtaan
ilaahyo kale u adeegtaan oo caabuddaan, **20** de markaasaan
xididdadooda ka rujin doonaa dalkayga aan iyaga siiyey,
oo gurigan aan magacayga aawadiis quduus uga dhigayna
hortaydaan ka tuuri doonaa, oo waxaan isaga dadyowga
oo dhan kaga dhex dhigi doonaa maahmaah iyo halqabsi.
21 Oo gurigan aad u dheerna ku alla kii soo ag maraaba
wuu la yaabi doonaa, oo wuxuu odhan doonaa, Rabbigu
muxuu sidan uga dhigay dalkan iyo gurigan? **22** Oo waxaa
lagu jawaabi doonaa, Waxay ka tageen Rabbigii ahaa Ilaaha
awowayaashood oo iyaga ka soo bixiyey dalkii Masar,
oo waxay raaceen ilaahyo kale, wayna caabudeen oo u
adeegeen, oo sidaas daraaddeed ayuu xumaantan oo dhan
ugu soo dejiyey.

8 Oo markay dhammaadeen labaatankii sannadood ee
uu Sulaymaan guriga Rabbiga iyo gurigiisiiba dhisayay,
2 ayuu Sulaymaan dhisay magaalooyinkii Xuuraam isaga
siiyey, oo wuxuu halkaas dejiyey reer binu Israa'iil. **3** Oo
haddana Sulaymaan wuxuu tegey Xamad Soobaah, wuuna
ka adkaaday. **4** Oo cidladiina ayuu Tadmor ka dhisay, oo
weliba wuxuu Xamaad ka dhisay magaalooyinkii wax lagu
kaydin jiray oo dhan. **5** Oo weliba wuxuu kaloo dhisay
Beytxooroontii sare iyo Beytxooroontii hooseba, wuxuuna ka
dhigay magaalooyin deyr leh oo ay derbiyo ku wareegsan
yihiin oo irdo iyo qataarroba leh, **6** iyo weliba Bacalad, iyo
magaalooyinkii wax lagu kaydin jiray oo uu Sulaymaan lahaa
oo dhan, iyo magaalooyinkii gaadhifardoodkiisa oo dhan,
iyo magaalooyinkii fardooleydiisa, iyo wixii uu Sulaymaan
jeclaaday inuu ka dhisto Yeruusaalem, iyo Lubnaan, iyo dalkii
uu boqorka ka ahaa oo dhan. **7** Oo weliba dadkii ka hadhay
reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer
Yebuus oo aan reer binu Israa'iil ahayn, **8** kuwaas farcankoodii
dalka ku hadhay, oo aanay reer binu Israa'iil baabbi'in,
Sulaymaan wuxuu ka dhigtay addoommo ilaa maantadan la
joogo. **9** Laakiinse reer binu Israa'iil Sulaymaan shuqulkiisii
addoommo ugama uu dhigan, waxayse ahaayeen rag
dagaalyahan ah iyo madaxdii saraakiishiisa, iyo taliyayaashii
gaadhifardoodkiisa iyo fardooleydiisaba. **10** Oo kuwanu
waxay ahaayeen saraakiishii Boqor Sulaymaan oo ahaa
laba boqol iyo konton nin oo dadka u taliya. **11** Markaasaa
Sulaymaan gabadhii Fircoon ka soo kaxeeyey magaaladii
Daa'uud oo wuxuu keenay gurigii uu iyada u dhisay, waayo,
wuxuu yidhi, Naagtaydu degganaan mayso gurigii Daa'uud
oo ahaa boqorkii reer binu Israa'iil, maxaa yeelay, meelihii
sanduuqa Rabbigu yimid waa wada quduus. **12** Oo haddana
Sulaymaan wuxuu Rabbiga qurbaanno la gubo ugu bixiyey
meeshii allabariga ee Rabbiga oo uu isagu ka dhisay
balbalada horteedii. **13** Wuxuu bixiyey wixii Muuse amray
in la bixiyo maalin kasta, iyo Sabtiyada, iyo markay bilaha

cusubu dhashaan, iyo iidaha sannaddiiba saddex jeer loo amray, kuwaasoo ahaa Iiddii Kibista-aan-khamiirka-lahayn, iyo Iiddii Toddobaadyada, iyo Iiddii Taambuugyada. **14** Oo kooxihii wadaaddadu ku adeegi jireen iyo kuwii reer Laawi shuqulkooda loo amray ku samayn jireenba wuxuu ka dhigay si waafaqsan amarkii aabbihiis Daa'uud inay Rabbiga ammaanaan oo ay wadaaddada hortooda ka adeegaan sidii maalin kasta hawsheedii loo doonayay, oo weliba iridjoogayaashii ayuu kooxahoodii irid kasta ku taagay, waayo, sidaas waxaa amray Daa'uud oo ahaa ninkii Ilaah. **15** Oo iyana kama ay tegin amarkii boqorku ku amray wadaaddada iyo reer Laawi oo ku saabsanaa xaal kasta iyo xaggii khasnadahaba. **16** Haddaba Sulaymaan shuqulkiisa oo dhammu diyaar buu u ahaa maalintii guriga Rabbiga aasaaskiisa la dhigay iyo ilaa maalintii la dhammeeyey. Oo sidaasaa guriga Rabbiga loo ebyey. **17** Markaasaa Sulaymaan wuxuu tegey xagga Cesyoon Geber iyo Eelood oo ku yaal xeebta badda ee dalka Edom. **18** Oo Xuuraamna wuxuu gacanta addoommadiisii ugu sii dhiibay doonniyo iyo addoommo badda aqoon u leh, oo iyagu waxay addoommadii Sulaymaan u soo raaceen Oofir, oo halkaasayna Boqor Sulaymaan uga keeneen afar boqol iyo konton talanti oo dahab ah.

9 Boqoraddii Shebaa markay maqashay Sulaymaan warkiisii ayay Sulaymaan ugu timid Yeruusaalem inay ku imtixaanto su'aalo adadag, oo waxay wadatay dad aad u badan, iyo awr badan oo ay ku raran yihiin uunsi, iyo dahab aad u badan, iyo dhagaxyo qaali ah; oo markay Sulaymaan u timid wixii qalbigeeda ku jiray oo dhan ayay kala hadashay. **2** Sulaymaanna wuxuu uga jawaabay su'aalaheedii oo dhan, oo wax Sulaymaan ka qarsoonaa oo uusan u sheegin ma jirin. **3** Boqoraddii Shebaana markay aragtay xigmaddii Sulaymaan iyo gurigii uu dhisay, **4** iyo cuntadii miiskiisa, iyo fadhigii addoommadiisa, iyo hawshii adeegayaashiisa iyo dharkoodii, iyo kuwiisii cabniinka siin jiray iyo dharkoodii, iyo wixii uu guriga Rabbiga ku fuuli jiray, naf dambe iyadii kuma hadhin. **5** Markaasay boqorkii ku tidhi, Warkii aan dalkaygii ku maqlay ee ku saabsanaa falimahaaga iyo xigmaddaada run buu ahaa. **6** Habase yeeshee erayadoodii ma aan rumaysan jeeraan imid oo ay indhahaygu arkeen, oo weliba xigmaddaada weynaanteedii badhna la iima sheegin, haddaba waad ka sii weyn tahay warkii aan maqlay. **7** Waxaa faraxsan raggaaga oo waxaa faraxsan addoommadaadan had iyo goorba hortaada taagan oo xigmaddaadana maqla. **8** Waxaa mahad leh Rabbiga Ilaahaaga ah oo kugu farxay inuu kugu fadhiisiyo carshigiisa inaad boqor ahaatid Rabbiga Ilaahaaga ah aawadiis. Ilaahaagu wuu jeclaaday reer binu Israa'iil inuu xoogeeyo weligood, oo sidaas aawadeed ayuu kaaga dhigay boqor iyaga u taliya inaad samaysid xukun iyo caddaalad. **9** Markaasay boqorkii siisay boqol iyo labaatan talanti oo dahab ah, iyo uunsi faro badan, iyo dhagaxyo qaali ah; oo boqoraddii Shebaa uunsigii ay Boqor Sulaymaan siisay oo kale ma jirin. **10** Oo Xuuraam addoommadiisii iyo Sulaymaan addoommadiisii oo Oofir dahab ka keenay, waxay kaloo keeneen geedo almuug ah iyo dhagaxyo qaali ah. **11** Oo boqorkiina geedihii almuugga ahaa ayuu gurigii Rabbiga iyo gurigii boqorkaba uga dhigay jaranjarooyin, oo wuxuu kaloo nimankii gabayaaga ahaa uga sameeyey kataarado iyo shareerado, oo waxaasoo kalena hore looguma arag dalka Yahuudah. **12** Oo Boqor Sulaymaanna wuxuu boqoraddii Shebaa siiyey wax alla wixii ay doonaysay oo dhan oo ay weyddiisatay, iyo weliba wax ka sii badan wixii ay boqorka u keentay. Markaasay noqotay oo dalkeedii tagtay iyada iyo addoommadeediiba. **13** Haddaba dahabkii sannad kasta Sulaymaan u iman jiray miisaankiisu wuxuu ahaa lix boqol iyo lix iyo lixdan talanti oo dahab ah, **14** oo intaasu kuma jirin wixii ay keeni jireen geddisleyda iyo baayacmushtariyaashu, oo boqorradii dalka Carabta iyo taliyayaashii waddanka oo dhammuna waxay Sulaymaan u keeni jireen dahab iyo lacag. **15** Markaasaa Boqor Sulaymaan wuxuu sameeyey laba boqol oo gaashaan oo waaweyn oo dahab la tumay ah, oo gaashaan weynba waxaa galay lix boqol oo sheqel oo dahab la tumay ah. **16** Oo haddana wuxuu kaloo sameeyey saddex boqol oo gaashaan oo yaryar oo dahab la tumay ah, oo gaashaan yarba waxaa galay saddex boqol oo sheqel oo dahab ah; markaasaa boqorku iyagii dhigay gurigii ku yiil kaynta Lubnaan. **17** Oo weliba boqorku wuxuu kaloo sameeyey carshi weyn oo foolmaroodi ah, oo wuxuu ku dahaadhay dahab saafi ah. **18** Carshigu wuxuu lahaa jaranjaro lix tallaabo ah; oo waxaa la jiray cagodhig dahab ah oo carshiga ku xidhan, oo kursiga meeshii lagu fadhiisto labadeeda dhinacba waxay lahayd meelo xusullada la saarto, oo meelaha xusullada la saartana dhinacooda waxaa taagnaa laba libaax. **19** Oo jaranjaradii lixdeedii tallaabo labadooda dhinac waxaa ka taagnaa laba iyo toban libaax, oo boqortooyona saas oo kale looguma samayn. **20** Oo Boqor Sulaymaan weelashiisii wax lagu cabbi jiray oo dhammu waxay wada ahaayeen dahab, gurigii kaynta Lubnaan weelashiisii oo dhammuna waxay wada ahaayeen dahab saafi ah; wakhtigii Sulaymaan lacag waxba qiimo ma lahayn. **21** Maxaa yeelay, boqorku wuxuu lahaa doonniyo Tarshiish u dhoofa oo waxay raaceen addoommadii Xuuraam, oo saddexdii sannadoodba mar bay doonniyihii Tarshiish iman jireen, oo waxay keeni jireen dahab, iyo lacag, iyo foolmaroodi, iyo daayeerro, iyo daa'uusyo. **22** Sidaasuu Boqor Sulaymaan xagga maalka iyo xagga xigmaddaba ugaga hor maray boqorradii dunida oo dhan. **23** Oo boqorradii dunida oo dhammuna waxay doondooneen Sulaymaan inay arkaan oo ay maqlaan xigmaddii Ilaah qalbigiisa geliyey. **24** Oo nin waluba wuxuu sannad kasta u keeni jiray hadiyaddiis oo ay ka mid yihiin weelal lacag ah, iyo weelal dahab ah, iyo dhar, iyo hub, iyo uunsi, iyo fardo, iyo baqlo. **25** Sulaymaanna wuxuu lahaa afar kun oo xero oo fardaha iyo gaadhifardoodka lagu xereeyo, iyo laba iyo toban kun oo nin oo fardooley ah, oo wuxuu fadhiisiyey magaalooyinkii gaadhifardoodka, oo qaarna boqorkay Yeruusaalem la joogeen. **26** Oo wuxuu u wada talin jiray kulli boqorradii joogay Webiga ilaa dalka reer Falastiin iyo ilaa soohdinta Masar. **27** Oo boqorku wuxuu lacag Yeruusaalem kaga dhigay sida dhagaxyo oo kale, oo geedo kedar ahna wuxuu u soo badiyey oo ka dhigay sida geedaha darayga ah oo dhulka hoose ka baxa oo kale. **28** Oo Sulaymaanna fardo waxaa looga keeni jiray Masar iyo dalalka kale oo dhanba. **29** Haddaba Sulaymaan falimihiisii kale intii hore iyo intii dambeba sow kuma qorna taariikhdii Nebi Naataan, iyo wax sii sheegiddii Axiiyaah kii reer Shiiloh, iyo waxyaalihii la tusay Iddo oo wax arke

ahaa oo ku saabsanaa Yaaraabcaam ina Nebaad? **30** Oo
Sulaymaan afartan sannadood ayuu reer binu Israa'iil oo
dhan Yeruusaalem boqor ugu ahaa. **31** Sulaymaanna wuu
dhintay oo la seexday awowayaashiis oo waxaa lagu aasay
magaaladii aabbihiis Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor
ka noqday wiilkiisii Rexabcaam.

10 Markaasaa Rexabcaam wuxuu tegey Shekem, maxaa
yeelay, reer binu Israa'iil oo dhammu waxay yimaadeen
Shekem inay isaga ku soo boqraan. **2** Oo markii Yaaraabcaam
ina Nebaad taas maqlay ayuu ka soo noqday dalkii Masar
(waayo, wuxuu joogay dalkii Masar oo uu Boqor Sulaymaan
kaga cararay). **3** Waa loo cid diray oo loo yeedhay, oo
Yaaraabcaam iyo reer binu Israa'iil oo dhammuna way
yimaadeen, markaasay Rexabcaam la hadleen, oo waxay
ku yidhaahdeen, **4** War aabbahaa harqood daran buu
na saaray, haddaba noo fududee hawshii aabbahaa oo
adkayd iyo harqoodkiisii cuslaa oo uu na saaray, annana
waannu kuu adeegaynaa. **5** Markaasuu ku yidhi, Saddex
maalmood dabadood igu soo noqda. Markaasaa dadkii
ka tegey. **6** Markaasaa Boqor Rexabcaam la tashaday
odayaashii aabbihiis Sulaymaan intuu noolaa hor joogi jiray,
oo wuxuu ku yidhi, War maxaad igula talinaysaan oo aan
dadkan jawaab ugu celiyaa? **7** Oo intay la hadleen ayay
ku yidhaahdeen, Haddaad dadkan u roonaatid, oo aad ka
farxisid, oo aad erayo wanaagsan kula hadashid, markaasay
weligood addoommo kuu ahaanayaan. **8** Laakiinse wuu ka
tegey taladii odayaashu kula taliyeen, oo haddana wuxuu la
arrinsaday raggii dhallinyarada ahaa oo isaga la koray ee
hortiisa joogay. **9** Oo wuxuu iyagii ku yidhi, War maxaad
igula talinaysaan oo aan jawaab ugu celinnaa dadkan ila
hadlay oo igu yidhi, War harqoodkii aabbahaa na saaray noo
fududee? **10** Markaasay raggii dhallintayaraa oo isaga la
koray la hadleen, oo waxay ku yidhaahdeen, La hadal dadkii
kula hadlay oo kugu yidhi, Aabbahaa harqood daran buu na
saaray ee adigu noo fududee. Oo waxaad ku tidhaahdaa,
Faryaradaydu waa ka sii dhumuc weyn tahay aabbahay
dhexdiisa. **11** Haddaba meeshii aabbahay harqood culus
idinka saaray, anna culays baan idiinku sii darayaa, oo
aabbahay wuxuu idinku edbin jiray shaabuugyo, laakiinse
anigu waxaan idinku edbinayaa hangarallayaal. **12** Sidaas
daraaddeed Yaaraabcaam iyo dadkii oo dhammuba maalintii
saddexaad ayay Rexabcaam u yimaadeen siduu boqorku
hore ugu amray markuu ku yidhi, Maalinta saddexaad igu
soo noqda. **13** Markaasaa Boqor Rexabcaam ka tegey taladii
raggii odayaasha ahaa, oo si qallafsan ayuu ugu jawaabay,
14 oo wuxuu kula hadlay taladii raggii dhallintayaraa, oo ku
yidhi, Aabbahay harqood culus buu idin saaray, laakiinse
anna culays kalaan idiinku sii darayaa, aabbahay wuxuu
idinku edbin jiray shaabuugyo, laakiinse anigu waxaan idinku
edbinayaa hangarallayaal. **15** Sidaas daraaddeed boqorkii
dadkii ma uu dhegaysan, waayo, taasu xagga Ilaah bay ka
timid, si uu Rabbigu u adkeeyo eraygiisii uu Yaaraabcaam
ina Nebaad kula hadlay oo uu u soo dhiibay Axiiyaah kii
reer Shiiloh. **16** Oo dadkii Israa'iil oo dhammuna markay
arkeen inaan boqorku dhegaysan ayaa dadkii waxay boqorkii
ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Bal maxaan qayb
ku leennahay Daa'uud? Dhaxalna kuma lihin ina Yesay.
Haddaba dadkii Israa'iilow, nin kastow, teendhadaadii tag. Oo
Daa'uudow, bal eeg, reerkaagii waa kuu kaas. Markaasay
dadkii Israa'iil oo dhammu teendhooyinkoodii tageen. **17**
Laakiinse Rexabcaam wuxuu boqor u ahaa intii reer binu
Israa'iil ahayd ee degganayd magaalooyinka reer Yahuudah.
18 Markaasaa Boqor Rexabcaam wuxuu diray Hadooraam
oo cashuurta u sarreeyey, oo dadkii Israa'iil dhagax bay la
dhaceen, wuuna dhintay. Markaasaa Boqor Rexabcaam ku
degdegay inuu fuulo gaadhifaraskiisii si uu Yeruusaalem
ugu cararo. **19** Sidaasay dadkii Israa'iil ugu caasiyoobeen
Daa'uud reerkiisii ilaa maantadan la joogo.

11 Oo Rexabcaam markuu Yeruusaalem tegey wuxuu
reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin ka soo shiriyey
boqol iyo siddeetan kun oo rag la doortay oo dagaalyahan
ahaa si ay dadkii Israa'iil ula diriraan oo ay boqortooyadii mar
kale ugu soo celiyaan Rexabcaam. **2** Laakiinse Shemacyaah
oo nin Ilaah ahaa waxaa u yimid eraygii Ilaah oo leh, **3**
La hadal Rexabcaam ina Sulaymaan oo reer Yahuudah
boqor u ah, iyo reer binu Israa'iilka dalka reer Yahuudah
iyo kan reer Benyaamiin deggan oo dhan, oo waxaad ku
tidhaahdaa, **4** Rabbigu wuxuu leeyahay, Waa inaydnaan
kor u bixin oo aydnaan walaalihiin la diririn. Nin waluba
gurigiisii ha ku noqdo, waayo, waxanu aniguu iga yimid.
Sidaas aawadeed way maqleen Eraygii Rabbiga, wayna ka
noqdeen Yaaraabcaam kii ay ku kaceen. **5** Oo Rexabcaamna
wuxuu iska degganaa Yeruusaalem oo dalka Yahuudah ayuu
magaalooyin qalcado leh ka dhisay. **6** Oo kuwuu dhisay
waxay ahaayeen Beytlaxam, iyo Ceetaam, iyo Teqooca, **7**
iyo Beytsuur, iyo Sookoo, iyo Cadullaam, **8** iyo Gad, iyo
Maareeshaah, iyo Siif, **9** iyo Adoorayim, iyo Laakiish, iyo
Caseeqaah, **10** iyo Sorcaah, iyo Ayaaloon, iyo Xebroon, oo
dhammaantood ku yaal dalka reer Yahuudah iyo kan reer
Benyaamiin, waxayna wada ahaayeen magaalooyin deyr leh.
11 Oo isagu qalcadihii ayuu xoogeeyey oo wuxuu halkaas
fadhiisiyey saraakiil, wuxuuna ku kaydiyey cunto iyo saliid iyo
khamri. **12** Oo magaalo kasta wuxuu dhigay gaashaammo
iyo warmo, kulligoodna aad buu u xoogeeyey. Oo dalka
Yahuudah iyo dalka Benyaamiinna isagaa iska lahaa. **13** Oo
wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi oo reer binu Israa'iil dhex
joogay oo dhammuna isagay uga yimaadeen meelahoodii
oo dhan. **14** Waayo, reer Laawi way ka soo kaceen
degmooyinkoodii iyo hantidoodiiba oo waxay yimaadeen
dalkii Yahuudah iyo Yeruusaalem, waayo, Yaaraabcaam iyo
wiilashiisii ayaa iyaga eryay si ayan Rabbiga ugu samayn
shuqulkii wadaadnimada. **15** Oo isagu wuxuu wadaaddo u
doortay meelihii sarsare iyo orgiyadii iyo weylihii uu isagii
sameeyey. **16** Oo dabadoodna qabiilooyinka reer binu
Israa'iil oo dhan in alla intii qalbigooda ku qabata inay
doondoonaan Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil waxay
iman jireen Yeruusaalem inay allabari u bixiyaan Rabbiga
ah Ilaaha awowayaashood. **17** Markaasay xoogeeyeen
boqortooyadii dalka Yahuudah, oo intii saddex sannadood
ah ayay xoogeeyeen Rexabcaam ina Sulaymaan, waayo,
saddex sannadood ayay ku socdeen jidkii Daa'uud iyo kii
Sulaymaanba. **18** Oo Rexabcaam wuxuu guursaday Maxalad
oo ay dhaleen Yeriimood ina Daa'uud iyo Abiixayil oo ahayd
ina Elii'aab ina Yesay, **19** oo iyana waxay isagii u dhashay

wiilal, waana Yecuush, iyo Shemaryaah, iyo Saham. **20** Oo iyada dabadeedna wuxuu guursaday Macakaah oo ahayd ina Absaaloom, oo waxay isagii u dhashay Abiiyaah, iyo Catay, iyo Siisaa, iyo Shelomiid. **21** Oo Rexabcaamna wuxuu naagihiisii iyo addoommihiisaba ka sii jeclaaday Macakaah oo ahayd ina Absaaloom, (waayo, wuxuu guursaday siddeed iyo toban naagood iyo lixdan addoommo ah, oo wuxuuna dhalay siddeed iyo labaatan wiil iyo lixdan gabdhood.) **22** Oo Rexabcaamna wuxuu madax ka dhigay Abiiyaah oo ay dhashay Macakaah, kaasoo walaalihiis amiir ka dhex ahaa, waayo, wuxuu damacsanaa inuu isaga boqor ka dhigo. **23** Oo wuxuu u macaamilooday si caqli ah, oo wiilashiisii oo dhanna wuu ku kala firdhiyey magaalooyinkii deyrka lahaa ee dalkii reer Yahuudah iyo kii reer Benyaamiin oo dhan, oo iyagii wuxuu siiyey cunto badan. Wuxuuna u doondoonay naago badan.

12 Markii boqortooyadii Rexabcaam ay dhisantay oo uu xoogaystay ayuu ka tegey sharcigii Rabbiga, iyadoo ay reer binu Israa'iil oo dhammuba la jiraan. **2** Oo sannaddii shanaad oo Boqor Rexabcaam ayaa Shiishaq oo boqorkii Masar ahaa Yeruusaalem ku kacay, maxaa yeelay, iyagu waxay ku xadgudbeen Rabbiga, **3** oo wuxuu kaxaystay kun iyo laba boqol oo gaadhifaras iyo lixdan kun oo fardooley ah, oo dadkii isaga Masar kala soo baxayna tiro ma ay lahayn, waxayna ahaayeen reer Luubiim iyo reer Sukiyiim iyo reer Itoobiya. **4** Oo isagu wuxuu qabsaday magaalooyinkii deyrka lahaa ee dalka Yahuudah, oo haddana wuxuu yimid Yeruusaalem. **5** Haddaba Nebi Shemacyaah ayaa u yimid Rexabcaam iyo amiirradii dalka Yahuudah oo Yeruusaalem ugu urursanaa Shiishaq daraaddiis, oo wuxuu iyagii ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Idinku waad i dayriseen oo sidaas daraaddeed ayaan gacanta Shiishaq idinkaga tegey. **6** Markaasaa amiirradii dadka Israa'iil iyo boqorkiiba is-hoosaysiiyeen, oo waxay yidhaahdeen, Rabbigu waa xaq. **7** Oo Rabbiguna markuu arkay inay is-hoosaysiiyeen ayaa eraygii Rabbigu u yimid Shemacyaah, wuxuuna ku yidhi, Iyagu way is-hoosaysiiyeen oo taas aawadeed anigu baabbi'in maayo, laakiinse waan samatabbixin doonaa, oo cadhadayduna Yeruusaalem kuma degi doonto iyadoo gacanta Shiishaq ku timid. **8** Habase ahaatee waxay ahaan doonaan addoommadiisa, si ay u ogaadaan adeegiddayda iyo adeegidda boqortooyooyinka waddammadaba. **9** Haddaba sidaas daraaddeed Shiishaq oo ahaa boqorkii Masar wuxuu ku kacay Yeruusaalem oo wuxuu qaatay khasnadihii guriga Rabbiga iyo khasnadihii guriga boqorkaba, oo dhammaantood wuu wada qaatay, oo wuxuu kaloo wada qaatay gaashaammadii dahabka ahaa oo Sulaymaan sameeyey. **10** Oo Boqor Rexabcaam ayaa meeshoodii ka sameeyey gaashaammo naxaas ah, oo wuxuu u dhiibay saraakiishii waardiyayaashii albaabka guriga boqorka dhawri jiray. **11** Oo mar alla markuu boqorku gurigii Rabbiga galo ayay waardiyayaashu iman jireen oo ay gaashaammada soo qaadi jireen, oo haddana waxay ku soo celin jireen qolkii waardiyayaasha. **12** Oo markuu isagu is-hoosaysiiyey ayaa cadhadii Rabbigu ka noqotay si aan Rabbigu isaga dhammaantiisba u baabbi'in, oo weliba dalka Yahuudah waxyaalo wanwanaagsan baa laga heli jiray. **13** Haddaba Boqor Rexabcaam wuxuu ku xoogaystay Yeruusaalem oo xukumay, oo Rexabcaam markuu boqor noqday wuxuu jiray kow iyo afartan sannadood, oo toddoba iyo toban sannadood ayuu boqor ku ahaa Yeruusaalem oo ahayd magaaladii Rabbigu ka doortay qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan inuu magiciisa halkaas dhigo; oo hooyadiis magaceedu wuxuu ahaa Nacamaah tii reer Cammoon. **14** Oo isagu wuxuu sameeyey wax shar ah, maxaa yeelay, qalbigiisa uma uu diyaarin inuu Rabbiga doondoono. **15** Haddaba Rexabcaam falimihiisii, intii hore iyo intii dambeba, sow kuma qorna taariikhdii Nebi Shemacyaah iyo tii Iddo oo ahaa waxarkihii, siday ahaayeen abtirsiinyadii? Oo had iyo goorna dagaal baa ka dhaxayn jiray Rexabcaam iyo Yaaraabcaam. **16** Oo Rexabcaamna wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay magaaladii Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Abiiyaah.

13 Haddaba sannaddii siddeed iyo tobnaad ee Boqor Yaaraabcaam ayaa Abiiyaah boqor ka noqday dalka Yahuudah. **2** Oo saddex sannadood ayuu boqor ku ahaa Yeruusaalem, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Miikaayaah ina Uurii'eel oo reer Gibecaah ah. Oo Abiiyaah iyo Yaaraabcaamna dagaal baa ka dhexayn jiray. **3** Oo Abiiyaah dagaal buu u baxay isagoo wata ciidan dagaalyahan ah oo xoog badan, oo waxayna ahaayeen afar boqol oo kun oo ah rag la xushay; oo Yaaraabcaamna wuxuu dagaal isaga ka gees ah u diyaariyey siddeed boqol oo kun oo nin oo ah rag la xushay oo dhammaantoodna rag xoog badan ah. **4** Markaasaa Abiiyaah wuxuu kor fuulay Buur Semaarayim oo ku taal dalka buuraha leh oo reer Efrayim, oo wuxuu yidhi, Yaaraabcaam iyo dadkii Israa'iil dhammaantiin i maqla. **5** War, miyeydnaan ogayn in Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil ahu Daa'uud weligiis siiyey boqortooyada reer binu Israa'iil u talisa oo wuxuu isaga iyo wiilashiisana ku siiyey axdi cusbo leh? **6** Laakiin Yaaraabcaam ina Nebaad oo ahaa addoonkii Sulaymaan ina Daa'uud ayaa kacay oo ka fallaagoobay sayidkiisii. **7** Oo waxaa isagii u soo shiray rag xunxun oo waxmatarayaal ah, wayna xoogaysteen iyagoo ka gees ah Rexabcaam oo ahaa ina Sulaymaan, oo taasuna waxay ahayd intii Rexabcaam uu dhallintayaraa oo uu qalbigiisu nuglaa, oo uusan iyaga hor joogsan karin. **8** Oo hadda idinku waxaad ku fikiraysaan inaad boqortooyada Rabbiga ka hor joogsataan gacanta ilma Daa'uud, oo weliba idinku waxaad tihiin dad faro badan, oo waxaadna wadataan weylihii dahabka ahaa oo Yaaraabcaam idiinku sameeyey Ilaah ahaan. **9** Oo weliba idinku sow ma aydaan eryin wadaaddadii Rabbiga oo ilma Haaruun ahaa iyo kuwii reer Laawiba? Oo wadaaddo sow uma aydaan samaysan sidii ay ahaan jirtay caadadii dadyowga dalalka kale deggan? Oo sidaas daraaddeed ku alla kii u yimaadaa inuu quduus iska dhigo isagoo wata dibi yar iyo toddoba wan, kaasu wuxuu wadaad u noqon karaa waxyaalo aan ilaahyo ahayn. **10** Laakiinse Rabbigu waa Ilaahayaga, oo kama aannu tegin, oo waxaannu haysannaa wadaaddo Rabbiga u adeega, kuwaasoo ah ilma Haaruun, iyo kuwii reer Laawi oo shuqulkoodii ku jira. **11** Oo iyagu subax kasta iyo fiid kasta waxay Rabbiga u gubaan qurbaan la

gubo iyo foox udgoon, oo kibistii tusniintana waxay ku
hagaajiyaan miiska daahirka ah korkiisa, oo laambadda
dahabka ah iyo laambadaheedii waxay shidaan fiid kasta,
waayo, annagu waan xajinnaa amarkii Rabbiga Ilaahaya ah,
laakiinse idinku waad ka tagteen. **12** Oo bal eega waxaa
nala jira Ilaah isagoo madax noo ah, iyo wadaaddadiisii oo
wata turumbooyinkii lagu dhawaajiya, oo waxay idinku afuufi
doonaan dhawaaq, haddaba dadka Israa'iilow, ha la diririna
Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin, waayo, liibaani maysaan.
13 Laakiinse Yaaraabcaam wuxuu iyaga gadaal ka dhigay
ciidan gaadmo ah, haddaba iyagu waxay hor joogeen dadkii
Yahuudah oo ciidankii gaadmada ahaana wuxuu joogay
gadaashooda. **14** Oo dadkii Yahuudah markay gadaashooda
eegeen waxay arkeen in hore iyo gadaalba laga soo weeraray,
markaasay Rabbiga u qayshadeen, oo wadaaddadiina waxay
ka dhawaajiyeen turumbooyinkii. **15** Markaasay dadkii
Yahuudah qayliyeen oo markay dadkii Yahuudah qayliyeen
ayaa Rabbigu wax ku dhuftay Yaaraabcaam iyo dadkii
Israa'iil oo dhan Abiiyaah iyo dadkii Yahuudah hortooda.
16 Markaasaa dadkii Israa'iil ka carareen dadkii Yahuudah
hortooda, oo Rabbiguna wuxuu ku riday gacantoodii. **17** Oo
Abiiyaah iyo dadkiisiina aad bay u laayeen, oo waxaa dadkii
Israa'iil ka le'day shan boqol oo kun oo ah rag la xushay. **18**
Haddaba dadkii Israa'iil sidaasaa wakhtigaas loo jebiyey oo
waxaa ka adkaaday dadkii Yahuudah, maxaa yeelay, iyagu
waxay isku halleeyeen Rabbiga ah Ilaaha awowayaashood.
19 Oo Abiiyaah baa eryaday Yaaraabcaam oo wuxuu ka
qabsaday magaalooyin badan kuwaasoo ahaa Beytel iyo
tuulooyinkeedii, iyo Yeshaanaah iyo tuulooyinkeedii, iyo
Cefroon iyo tuulooyinkeedii. **20** Oo Yaaraabcaamna xoog
dambe ma uu helin wakhtigii Abiiyaah noolaa, oo Rabbiga
ayaa wax ku riday, wuuna dhintay. **21** Laakiinse Abiiyaah
wuu sii xoogaystay, oo wuxuu guursaday afar iyo toban
naagood, oo wuxuuna dhalay laba iyo labaatan wiil iyo lix iyo
toban gabdhood. **22** Haddaba Abiiyaah falimihiisii kale, iyo
socodkiisii, iyo hadalladiisiiba waxay ku qoran yihiin kitaabkii
Nebi Iddo.

14 Markaasaa Abiiyaah dhintay oo la seexday
awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay magaaladii
Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii
Aasaa, oo wakhtigiisiina dalku wuu xasilloonaa intii toban
sannadood ah. **2** Oo Aasaana wuxuu sameeyey wixii Rabbiga
Ilaahiisa ah hortiisa ku wanaagsanaa oo ku qummanaa, **3**
maxaa yeelay, isagu wuxuu baabbi'iyey meelihii allabariga
ee qalaadaa iyo meelihii sarsare, oo tiirarkiina wuu wada
jejebiyey, geedihii Asheeraahna wuu wada jaray, **4** oo
dadkii Yahuudahna wuxuu ku amray inay doondoonaan
Rabbiga ah Ilaaha awowayaashood, iyo inay yeelaan
sharciga iyo amarka. **5** Oo haddana magaalooyinkii dalka
Yahuudah oo dhan wuxuu ka baabbi'iyey meelihii sarsare
iyo sanamyadii qorraxda, oo boqortooyaduna isaga hortiisa
way ku xasilloonayd. **6** Oo isagu dalka Yahuudahna wuxuu
ka dhisay magaalooyin deyr leh, maxaa yeelay, dalku wuu
xasilloonaa oo isaguna dagaal ma gelin sannadahaas, waayo,
Ilaah baa isaga nasiyey. **7** Oo wuxuu dadkii Yahuudah ku
yidhi, Kaalaya aan magaalooyinkan dhisnee oo aan u yeelno
derbiyo, iyo munaarado, iyo irdo, iyo qataarro; dalku weli
waa ina hor yaal, maxaa yeelay, waxaynu doondoonnay
Rabbiga Ilaaheenna ah; isagaynu doondoonnay, oo isna
dhan kasta ayuu inaga nasiyey. Markaasay magaalooyinkii
dhiseen, wayna liibaaneen. **8** Oo Aasaana wuxuu lahaa
ciidan gaashaammo iyo warmo sita, oo waxaa reer Yahuudah
ka soo baxay saddex boqol oo kun, reer Benyaamiinna
waxaa ka soo baxay kuwo gaashaammo sita oo qaansooyin
xoota oo ah laba boqol iyo siddeetan kun, oo kulligoodna
waxay wada ahaayeen rag xoog badan. **9** Oo waxaa iyagii
ku soo kacay Serax oo ahaa reer Itoobiya isagoo wata ciidan
tiradiisu tahay malyuun, iyo saddex boqol oo gaadhifaras,
oo isagu wuxuu yimid Maareeshaah. **10** Markaasaa Aasaa
u baxay inuu isaga ka hor tago, oo waxay dagaal isugu
diyaariyeen Dooxadii Sefaataah oo Maareeshaah u dhow.
11 Markaasaa Aasaa u qayshaday Rabbiga Ilaahiisa ah
oo yidhi, Rabbiyow, adiga mooyaane ma jiro mid u kala
hiilin kara kan itaalka badan iyo kan aan xoogga lahayn.
Rabbiyow Ilaahayagow, na caawi, waayo, waannu isku kaa
hallaynaynaa, oo magacaaga ayaannu dadkan badan ugu
soo baxnay. Rabbiyow, waxaad tahay Ilaahayaga, haddaba
ninna yuusan kaa adkaan. **12** Oo sidaas daraaddeed Aasaa
iyo dadkii Yahuudah hortooda ayaa Rabbigu ku jebiyey
kuwii reer Itoobiya, kuwii reer Itoobiyana way carareen. **13**
Markaasaa Aasaa iyo dadkii la socday u eryadeen xagga
Geraar, oo waxaa kuwii reer Itoobiya ka dhintay dad faro
badan oo iyaga ayan ka soo kaban karin, maxaa yeelay,
iyagu waxay ku hor baabbe'een Rabbiga iyo ciidankiisaba,
oo weliba waxay kala tageen maal booli ah oo aad u
badan. **14** Oo waxay kaloo wax ku dhufteen magaalooyinkii
Geraar ku wareegsanaa oo dhan, waayo, iyaga waxaa ku
dhacday Rabbiga cabsidiisii, oo magaalooyinkii oo dhanna
way dhaceen, maxaa yeelay, waxaa iyaga ku jiray maal
badan. **15** Oo haddana waxay burburiyeen teendhooyinkii
xoolodhaqatada, waxayna dhaceen ido faro badan iyo geel.
Dabadeedna Yeruusaalem bay ku noqdeen.

15 Markaasaa Ruuxii Ilaah wuxuu ku soo degay
Casaryaah oo ahaa ina Codeed, **2** oo intuu u soo
baxay inuu Aasaa ka hor tago ayuu ku yidhi, Aasaa, iyo dadkii
Yahuudah iyo Benyaamiin oo dhammow, i maqla. Rabbigu
wuu idinla jiraa intaad isaga la jirtaan, oo haddaad isaga
doondoontaanna waad heli doontaan, laakiinse haddaad
isaga ka tagtaan, isna wuu idinka tegi doonaa. **3** Haddaba
intii wakhti dheer ah dadka Israa'iil ma ay haysan Ilaaha
runta ah, iyo wadaad iyaga wax bara, iyo sharci toona, **4**
laakiinse markay cidhiidhi galeen ayay u soo jeesteen oo
doondooneen Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, wayna
heleen. **5** Oo waayahaas oo dhanna nabadu uma jirin kii
dibadda u baxa iyo kii gudaha soo gala toona, laakiinse dadka
dalalka deggan oo dhan waxaa kor saarnaa dhibaatooyin
waaweyn. **6** Oo iyagii way kala burbureen, oo quruumuba
quruun bay ka gees noqotay, magaalona magaalay ka gees
noqotay, waayo, Ilaah baa ku dhibay cidhiidhi oo dhan.
7 Laakiinse idinku xoogaysta oo gacmihiinnu yay debcin,
waayo, shuqulkiinna waa laydiinka abaalgudi doonaa. **8** Oo
Aasaana markuu maqlay erayadaas iyo waxsheegiddii Nebi
Codeed ayuu sii dhiirranaaday, oo dalka Yahuudah iyo kan
Benyaamiin oo dhan iyo magaalooyinkii uu ka qabsaday

dalka buuraha leh oo reer Efrayim wuu ka wada fogeeyey
karaahiyadii, oo weliba wuxuu cusboonaysiiyey meeshii
allabariga ee Rabbiga oo ku hor tiil balbalada Rabbiga. **9**
Markaasuu soo wada shiriyey dadkii Yahuudah iyo dadkii
Benyaamiin iyo kuwii iyaga la degganaa oo ka yimid reer
Efrayim iyo reer Manaseh iyo reer Simecoonba, waayo,
isagay ku soo darmeen iyagoo tiro badan, markay arkeen in
Rabbiga Ilaahiisa ahu uu isaga la jiro. **10** Sidaas daraaddeed
waxay ku soo urureen Yeruusaalem sannaddii shan iyo
tobnaad oo boqortooyadii Aasaa bisheedii saddexaad. **11**
Oo maalintaas waxay Rabbiga ugu allabaryeen toddoba
boqol oo dibi iyo toddoba kun oo neef oo ido ah oo ka
mid ah dhicii ay keeneen. **12** Oo waxay axdi ku galeen
inay Rabbiga Ilaaha awowayaashooda ah ku doondoonaan
qalbigooda oo dhan iyo naftooda oo dhan, **13** iyo in la dilo
ku alla kii aan doondoonin Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil, hadduu yar yahay iyo hadduu weyn yahay, ama
hadduu nin yahay iyo hadday naag tahayba. **14** Oo waxay
Rabbiga ugu dhaarteen cod weyn iyo qaylo iyo turumbooyin
iyo buunan. **15** Oo dadkii Yahuudah oo dhammu way ku
reyreeyeen dhaartii, maxaa yeelay, qalbigooda oo dhan ayay
ku dhaarteen, oo waxay isaga ku doondooneen xiisahooda
oo dhan, wayna heleen, oo Rabbiguna hareerahooda oo
dhan wuu ka nasiyey. **16** Oo weliba Macakaah oo ahayd
Boqor Aasaa hooyadiis boqoradnimadii wuu ka dejiyey,
maxaa yeelay, waxay sanam karaahiya ah u samaysay geed
Asheeraah, oo Aasaa sanamkeedii wuu jebiyey oo wuxuu ka
dhigay boodh, wuxuuna ku gubay durdurka Qidroon agtiisa.
17 Laakiinse meelihii sarsare dalka Israa'iil lagama baabbi'in,
habase yeeshee Aasaa qalbigiisu wuu qummanaa cimrigiisii
oo dhan. **18** Oo gurigii Ilaah wuxuu soo geliyey alaabtii
aabbihiis quduuska ka dhigay iyo alaabtii uu isaga qudhiisu
quduuska ka dhigay, waxayna ahayd lacag iyo dahab iyo
weelal. **19** Oo dagaal dambena ma jirin ilaa sannaddii shan
iyo soddonaad ee Aasaa boqornimadiisii.

16 Oo boqornimadii Aasaa sannaddeedii lix iyo soddonaad
ayaa Bacshaa oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil dalka
Yahuudah ku kacay oo wuxuu dhisay Raamaah, inuusan
qofna u oggolaan inuu ka baxo ama u galo Aasaa oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah. **2** Markaasaa Aasaa lacag iyo
dahab ka soo bixiyey khasnadihii guriga Ilaah iyo kuwii
guriga boqorkaba, oo wuxuu u sii dhiibay Benhadad oo ahaa
boqorkii Suuriya oo Dimishaq degganaa, oo wuxuu ku yidhi,
3 Axdi baa inoo dhexeeya aniga iyo adiga, oo aabbahay iyo
aabbahaana wuu u dhexayn jiray, haddaba bal eeg waxaan
kuu soo diray lacag iyo dahab, saas aawadeed tag oo jebi
axdiga aad la leedahay boqorka dalka Israa'iil oo Bacshaa ah,
ha iga tagee. **4** Markaasaa Benhadad dhegaystay hadalkii
Boqor Aasaa, oo saraakiishii ciidammadiisa ayuu u diray
magaalooyinkii dalka Israa'iil, oo waxay dagaal ku dhufteen
Ciyoon, iyo Daan, iyo Aabeel Mayim, iyo magaalooyinkii
wax lagu kaydin jiray oo reer Naftaali oo dhan. **5** Kolkii
Bacshaa taas maqlay wuu ka tegey Raamaah dhisiddeedii,
oo shuqulkiisiina wuu joojiyey. **6** Markaasaa Boqor Aasaa
soo kaxaystay dadkii Yahuudah oo dhan, oo waxay wada
qaadeen dhagxantii iyo alwaaxdii Raamaah oo uu Bacshaa
ku dhisayay, kolkaasuu ku dhisay Gebac iyo Misfaah. **7**
Oo wakhtigaas ayaa Xanaanii oo waxarkihii ahaa u yimid
Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi,
Waxaad isku hallaysay boqorka Suuriya, oo iskuma aadan
hallayn Rabbiga Ilaahaaga ah, haddaba sidaas daraaddeed
ciidanka boqorka Suuriya gacantaada wuu ka baxsaday. **8**
War kuwii reer Itoobiya iyo reer Luubiim sow ma ay ahayn
ciidan weyn oo wata gaadhifardood iyo ciidan fardooley
ah oo aad iyo aad u badan? Oo weliba Rabbigu wuxuu
soo geliyey gacantaada, maxaa yeelay, Rabbiga waad isku
hallaysay. **9** Waayo, Rabbiga indhihiisu waxay hor iyo dib u
fiirinayaan dunida oo dhan inuu isu adkeeyo kuwa qalbigoodu
isaga xaggiisa ku qumman yahay. Taas ayaad nacasnimo ku
samaysay, oo hadda ka dib dagaallo baad ku jiri doontaa.
10 Markaasaa Aasaa waxarkihii u cadhooday oo wuxuu ku
riday xabsi, maxaa yeelay, aad buu ugu xanaaqay xaalkan
daraaddiis. Oo isla markaasna Aasaa baa dadkii qaarkiis
dulmay. **11** Oo bal eeg Aasaa falimihiisii, intii hore iyo
intii dambeba, waxay ku qoran yihiin kitaabkii boqorrada
dalka Yahuudah iyo dalka Israa'iil. **12** Oo sannaddii sagaal
iyo soddonaad oo boqornimadiisa ayaa Aasaa cagaha ka
bukooday, oo cudurkiisiina aad iyo aad buu u weynaa, oo
weliba isagu cudurkiisii Rabbiga uma uu doonin laakiinse
wuxuu u doondoonay dhakhtarrada. **13** Oo sannaddii kow
iyo afartanaad oo boqornimadiisa ayaa Aasaa dhintay oo la
seexday awowayaashiis. **14** Oo waa lagu aasay qabriyadiisii
uu ka qotay magaaladii Daa'uud, oo waxaa lagu jiifiyey sariir
ay ka buuxaan cadar udgoon iyo uunsi kala cayn cayn ah oo
lagu hagaajiyey sancada kuwa cadarka sameeya, oo waxaa
loo sameeyey dabshid aad u weyn.

17 Oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii
Yehooshaafaad, oo wuxuu u xoogaystay si uu dadka
Israa'iil isaga daafaco. **2** Oo wuxuu ciidan fadhiisiyey
magaalooyinkii deyrka lahaa oo dalka Yahuudah oo dhan,
oo rugo askareedna ayuu dhex dhigay dalkii Yahuudah iyo
weliba magaalooyinkii reer Efrayim oo aabbihiis Aasaa uu
mar hore qabsaday. **3** Oo Rabbiguna Yehooshaafaad wuu la
jiray, maxaa yeelay, wuxuu ku socday jidkii hore oo awowgiis
Daa'uud, oo Bacaliimna ma uu doonin, **4** laakiinse wuxuu
doonay Ilaahii awowgiis, oo wuxuu ku socday amarradiisii,
mana uu yeelin falimihii dadka Israa'iil. **5** Oo sidaas
daraaddeed Rabbigu boqortooyadii gacantiisuu ku xoogeeyey,
oo dadkii Yahuudah oo dhammuna Yehooshaafaad ayay
hadiyado u keeni jireen, oo isagu wuxuu lahaa maal iyo
sharaf badan. **6** Oo qalbigiisuna wuxuu u sara kacay inuu
qaado jidadka Rabbiga, oo weliba wuxuu dalka Yahuudah
ka baabbi'iyey meelihii sarsare iyo geedihii Asheeraah. **7**
Oo haddana sannaddii saddexaad oo boqortooyadiisa ayuu
diray amiirradiisii oo ahaa Benxayl, iyo Cobadyaah, iyo
Sekaryaah, iyo Netaneel, iyo Miikaayaah inay magaalooyinka
dalka Yahuudah dadka wax ku baraan, **8** oo wuxuu la diray
kuwii reer Laawi oo ahaa Shemacyaah, iyo Netanyaah,
iyo Sebadyaah, iyo Casaaheel, iyo Shemiiraamood, iyo
Yehoonaataan, iyo Adoniiyaah, iyo Toobiyaah, iyo Toob
Adooniyaah, oo waxaa kaloo iyaga la jiray wadaaddadii ahaa
Eliishaamaac iyo Yehooraam. **9** Oo iyana dalka Yahuudah
ayay dadka wax ku bareen iyagoo wata kitaabkii sharciga
Rabbiga, oo waxay ku dhex wareegeen magaalooyinkii dalka

Yahuudah oo dhan, oo dadkiina wax bay bareen. **10** Oo boqortooyooyinkii dalalkii ku wareegsanaa dalka Yahuudah oo dhan waxaa ku dhacday Rabbiga cabsidiisii, oo sidaas daraaddeed iyagu Yehooshaafaad lama ayan diririn. **11** Oo reer Falastiin qaarkood ayaa Yehooshaafaad u keenay gabbaro iyo lacag baad ah, oo weliba Carabtiina waxay u keeneen adhi badan oo ah toddoba kun iyo toddoba boqol oo wan iyo toddoba kun iyo toddoba boqol oo orgi. **12** Oo Yehooshaafaadna aad iyo aad buu u sii weynaaday, oo wuxuu dalka Yahuudah ka dhex dhisay qalcado iyo magaalooyin wax lagu kaydiyo. **13** Oo magaalooyinka dalka Yahuudah waxaa loogu dhex sameeyey shuqullo badan, oo Yeruusaalemna waxaa u joogay rag dagaalyahan ah oo xoog badan. **14** Oo tanuna waa tiradoodii iyo sidii ay reerahoodu kala ahaayeen, saraakiishii kun kun u talin jiray ee dadkii Yahuudah waxaa ka joogay Cadnaah oo sirkaal ahaa, oo waxaa isaga la jiray rag xoog badan oo ah saddex boqol oo kun, **15** oo waxaa isaga ku xigay Yehooxaanaan oo sirkaal ahaa, oo waxaa isaga la jiray laba boqol iyo siddeetan kun oo nin, **16** oo isna waxaa ku xigay Camasyaah ina Sikrii oo Rabbiga ikhtiyaarkiisa isugu bixiyey, oo isna waxaa la jiray laba boqol oo kun oo ah rag xoog badan. **17** Oo reer Benyaamiinna waxaa ka joogay Elyaadaac oo ahaa nin xoog badan, oo isna waxaa la jiray laba boqol oo kun oo nin oo sita qaanso iyo gaashaan, **18** oo isna waxaa ku xigay Yehoosaabaad, waxaana isaga la jiray boqol iyo siddeetan kun oo nin oo dagaal loo diyaariyey. **19** Oo kuwanu waxay ahaayeen intii boqorka u adeegi jirtay, oo ayan ku jirin kuwii uu boqorku fadhiisiyey magaalooyinkii deyrka lahaa oo dalka Yahuudah ku yiil oo dhan.

18 Haddaba Yehooshaafaad wuxuu lahaa maal iyo sharaf badan, xidhiidh buuna la yeeshay Axaab. **2** Oo dhawr sannadood dabadood isagu wuxuu Axaab ugu tegey Samaariya. Oo Axaabna isagii iyo dadkiisii la socdayba wuxuu u qalay ido iyo dibi faro badan, oo wuxuuna isagii oggolaysiiyey inuu ula kaco Raamod Gilecaad. **3** Markaasaa Axaab oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah ku yidhi, Ma ii raacaysaa Raamod Gilecaad? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Anigu kula mid baan ahay, oo dadkayguna waa dadkaagoo kale, oo annaguna dagaalka waan idinla gelaynaa. **4** Markaasaa Yehooshaafaad boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi, Waan ku baryayaaye bal maanta erayga Rabbiga wax weyddii. **5** Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil soo wada ururiyey nebiyadii oo ahaa afar boqol oo nin, oo wuxuu ku yidhi, Raamod Gilecaad dagaal ma u tagnaa mise waan iska daaya? Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Tag, waayo, Ilaah wuxuu iyada soo gelin doonaa gacantaada, boqorow. **6** Laakiinse Yehooshaafaad wuxuu ku yidhi, Kuwan mooyaane miyaanu nebiga Rabbiga jirin aan wax weyddiinnee? **7** Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil wuxuu Yehooshaafaad ku yidhi, Weli waxaa jira nin kale oo aan Rabbiga wax ka weyddiin karno, laakiinse isaga waan nebcahay, waayo, isagu marnaba wax wanaagsan igama sheego, illowse had iyo goorba wax xun buu iga sheegaa. Kaasu waa Miikayhuu ina Yimlaah. Markaasaa Yehooshaafaad wuxuu yidhi, Boqorow, saas ha odhan. **8** Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil u yeedhay mid sirkaal ah, oo wuxuu ku yidhi, Haddiiba ii keen Miikayhuu ina Yimlaah. **9** Haddaba boqorkii dalka Israa'iil iyo Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah mid kastaaba wuxuu ku fadhiyey carshigiisii, isagoo dharkii boqornimada qaba, oo waxay fadhiyeen meel bannaan oo ku taal iridda Samaariya laga soo galo, oo nebiyadii oo dhammuna hortooday wax ku sii sheegayeen. **10** Oo Sidqiyaah ina Kenacanaah ayaa samaystay geeso bir ah, oo wuxuu yidhi, Waxaa Rabbigu leeyahay, Kuwan waad ku hardiyi doontaa reer Suuriya ilaa ay wada baabba'aan. **11** Oo nebiyadii oo dhammuna saasay sii wada sheegeen, iyagoo leh, Raamod Gilecaad tag oo guulayso, maxaa yeelay, Rabbigu wuu soo gelin doonaa gacantaada, boqorow. **12** Oo wargeeyskii Miikayhuu loo diray inuu u soo yeedho wuu la hadlay oo ku yidhi, Bal eeg, nebiyadii war wanaagsan bay u sheegeen boqorkii, oo isku af bay ku wada hadleen. Haddaba waxaan kaa baryayaa in eraygaagu la mid noqdo eraygooda, oo adigu wax wanaagsan ku hadal. **13** Markaasaa Miikayhuu yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye waxaan sheegayaa wax alla wixii Rabbigu yidhaahdo. **14** Oo markuu boqorkii u yimid ayaa boqorkii ku yidhi, Miikayhuuyow, Raamod Gilecaad dagaal ma u tagnaa mise waan iska daayaa? Oo isna wuxuu ku yidhi, Taga oo ku soo guulaysta, oo iyagana gacantiinnaa la soo gelin doonaa. **15** Markaasaa boqorkii isagii ku yidhi, Runta mooyaane wax kale inaadan magaca Rabbiga iigu sheegayn intee jeer baan ku dhaariyaa? **16** Oo isna wuxuu yidhi, Waxaan arkay dadka Israa'iil oo dhan oo buuraha ku kala firdhay sidii ido aan adhijir lahayn. Oo Rabbigu wuxuu yidhi, Kuwanu sayid ma leh ee nin waluba gurigiisii ha ku nabad noqdo. **17** Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil Yehooshaafaad ku yidhi, Miyaanan kuu sheegin inuusan wax wanaagsan iga sii sheegayn wax shar ah mooyaane? **18** Markaasuu Miikayhuu yidhi, Haddaba erayga Rabbiga maqla, Waxaan arkay Rabbiga oo carshigiisa ku fadhiya oo ciidankii samada oo dhammuna taagan yihiin midigtiisa iyo bidixdiisa. **19** Markaasaa Rabbigu yidhi, Kumaa Axaab oo ah boqorka dalka Israa'iil soo sasabaya inuu Raamod Gilecaad tago oo halkaas ku dhinto? Oo mid sidanuu ku hadlay, mid kalena sidaasuu ku hadlay. **20** Markaasaa ruux soo baxay oo Rabbiga hortiisa istaagay, oo yidhi, Anigaa soo sasabaya. Kolkaasaa Rabbigu ku yidhi, Sidee baad u soo sasabaysaa? **21** Isna wuxuu yidhi, Anigu waan tegayaa oo waxaan noqonayaa ruux beenlow ah oo afka nebiyadiisa oo dhan ku jira. Oo Rabbigu wuxuu yidhi, Adigu waad sasabi doontaa oo weliba waad ka adkaan doontaa, haddaba tag oo saas yeel. **22** Haddaba bal eeg, Rabbigu afka nebiyadaadan wuxuu geliyey ruux beenlow ah, oo Rabbigu wuxuu kaa sheegay wax belaayo ah. **23** Markaasaa Sidqiyaah ina Kenacanaah intuu Miikayhuu u soo dhowaaday dhabanka ku dhuftay, oo wuxuu ku yidhi, War ruuxii Rabbigu xaggee buu iga maray inuu kula hadlo? **24** Kolkaasaa Miikayhuu ku yidhi, Waad arki doontaa maalinta aad qol hoose u geli doonto inaad ku dhuumato. **25** Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil yidhi, Miikayhuu qabta oo u celiya Aamoon oo ah taliyaha magaalada, iyo Yoo'aash oo ah ina boqor, **26** oo waxaad ku tidhaahdaan, Boqorkii wuxuu leeyahay, Ninkan xabsiga geliya, oo waxaad ku quudisaan kibis dhib ah, oo waxaad ka waraabisaan biyo dhib ah, ilaa

aan soo nabad noqdo. **27** Markaasaa Miikayhuu ku yidhi, Sinaba haddaad ku soo nabad noqotid, Rabbigu igama dhex hadlin. Oo wuxuu kaloo yidhi, Dadkoo dhammow, maqla. **28** Markaasay boqorkii dalka Israa'iil iyo Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah Raamod Gilecaad u kaceen. **29** Oo boqorkii dalka Israa'iil wuxuu Yehooshaafaad ku yidhi, Anigu waan ismidab qarinayaa oo dagaalkaan dhex gelayaa, laakiinse adigu dharkaaga xidho. Oo boqorkii dalka Israa'iil wuu ismidab qariyey oo dagaalkuu dhex galay. **30** Haddaba boqorkii dalka Suuriya wuxuu amray saraakiishii u taliyey gaadhifardoodkiisa, oo ku yidhi, Mid weyn iyo mid yar toona ha la diririna boqorka dalka Israa'iil oo keliya mooyaane. **31** Oo markii saraakiishii gaadhifardoodku ay Yehooshaafaad arkeen ayay isku yidhaahdeen, Kanu waa boqorkii dalka Israa'iil. Markaasay ku leexdeen inay la diriraan aawadeed, laakiinse Yehooshaafaad wuu qayliyey, oo Rabbiguna wuu caawiyey, oo Ilaah baa iyagii ka ceshay. **32** Oo markii saraakiishii gaadhifardoodku ay arkeen inuusan ahayn boqorkii dalka Israa'iil ayay dib uga noqdeen. **33** Oo nin baa intuu qaansadiisii xooday kama' ahaan fallaadh u ganay, oo wuxuu boqorkii dalka Israa'iil kaga dhuftay meesha dharkiisa dagaalku isaga yimaadaan. Markaasuu boqorku kii gaadhifaraskiisa kaxaynayay ku yidhi, Gacantaada leexi oo ciidanka iga dhex bixi, waayo, aad baan u dhaawacmay. **34** Oo maalintaas dagaalkii waa sii kordhay, habase yeeshee tan iyo makhribkii boqorkii dalka Israa'iil ayaa gaadhifaraskiisa isdhex taagay isagoo ka hor jeeda dadkii Suuriya, oo goor qorraxdhicii ku dhow ayuu dhintay.

19 Markaasaa Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah nabad ugu noqday gurigiisa Yeruusaalem ku yaal. **2** Oo waxaa baxay oo isagii ka hor tegey Yeehuu ina Xanaanii oo wax arkihii ahaa, oo wuxuu Boqor Yehooshaafaad ku yidhi, War ma waxaa kuu ekayd inaad caawiso kuwa sharka ah iyo inaad jeclaato kuwo Rabbiga neceb? Waxan daraaddiis waxaa kugu soo degtay cadho Rabbiga hortiisa ka timid. **3** Habase ahaatee waxyaalo wanaagsan baa lagaa helay, maxaa yeelay, waxaad dalka ka saartay geedihii Asheeraah, oo qalbigaagana waxaad u diyaarisay inaad Rabbiga doondoonto. **4** Yehooshaafaad wuxuu degganaan jiray Yeruusaalem, oo haddana wuxuu dhex maray dadkii tan iyo Bi'ir Shebac iyo ilaa dalka buuraha leh oo reer Efrayim, oo iyagii wuxuu u soo celiyey Rabbiga ah Ilaahii awowayaashood. **5** Oo dalkii oo dhan iyo magaalooyinkii deyrka lahaa oo dadka Yahuudah wuxuu magaalo ka magaalo fadhiisiyey xaakinno. **6** Oo xaakinnadiina wuxuu ku yidhi, Waxa aad samaynaysaan ka fiirsada, waayo, idinku garsoorid dad u samayn maysaan, laakiinse waxaad u samaynaysaan Rabbiga, oo weliba isaguna garsooridda wuu idinla weheliyaa. **7** Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiga ka cabsada, iska jira, oo saas yeela, waayo, xagga Rabbiga Ilaaheenna ah dembi ma jiro, dadkana looma kala eexdo, laaluushna lama qaato. **8** Oo markay Yeruusaalem ku noqdeen ayaa Yehooshaafaad weliba Yeruusaalemna fadhiisiyey kuwii reer Laawi iyo wadaaddadii iyo madaxdii reeraha dadka Israa'iil inay sameeyaan Rabbiga garsooriddiisa iyo inay kuwii murma u garsooraan. **9** Oo wuxuu iyagii amray oo ku yidhi, Saas yeela idinkoo Rabbiga ka cabsanaya oo aamin ah oo qalbigiinnu qumman yahay. **10** Oo mar alla markii dacwo idiinka timaado walaalihiinna magaalooyinkooda deggan, taasoo u dhexaysa oo ah dhiig iyo dhiig, iyo sharci iyo amar, iyo qaynuun iyo xukummo, de markaas waa inaad u digtaan si aanay Rabbiga ugu dembaabin, oo aan taas aawadeed cadhada Rabbigu ugu soo degin idinka iyo walaalihiinba. Saas yeela oo eed lahaan maysaan. **11** Oo bal eega, axwaasha Rabbiga oo dhan waxaa idiinku sarrayn doona Amaryaah ah wadaadka sare, oo axwaasha boqorka oo dhanna waxaa idiinku sarrayn doona Sebadyaah ina Ismaaciil oo ah taliyaha reer Yahuudah, oo weliba reer Laawina hortiinnay saraakiil ku ahaan doonaan. Haddaba dhiirranaada oo Rabbiguna ha la jiro kuwii wanaagga sameeya.

20 Oo taas dabadeedna waxaa Yehooshaafaad ku soo kacay inay la diriraan reer Moo'aab iyo reer Cammoon iyo qaar kale oo reer Cammoon ahaa. **2** Markaasaa qaar yimid oo waxay Yehooshaafaad u soo sheegeen oo ku yidhaahdeen, Waxaa kugu soo socda col faro badan oo ka imanaya badda shishadeeda iyo dalka Suuriya, oo bal eeg haatan waxay joogaan Xasason Taamaar oo ah Ceyn Gedii. **3** Kolkaasaa Yehooshaafaad cabsaday, oo wuxuu isu diyaariyey inuu Rabbiga doondoono, oo dalkii Yahuudah oo dhanna soon buu ku naadiyey. **4** Markaasay dadkii Yahuudah oo dhammu iswada urursadeen inay Rabbiga caawimaad ka weyddiistaan, oo xataa magaalooyinkii dalka Yahuudah oo dhan way uga soo baxeen inay Rabbiga doondoonaan. **5** Markaasa Yehooshaafaad isdhex taagay shirkii dadka Yahuudah iyo Yeruusaalem iyagoo jooga guriga Rabbiga iyo barxadda cusub horteeda, **6** oo wuxuu yidhi, Rabbiyow Ilaahii awowayaashayow, sow ma ahid Ilaaha samada ku jira? Oo sow ma ahid kan u taliya kulli boqortooyooyinka quruumaha oo dhan? Oo gacantaadana waxaa ku jira xoog iyo itaal oo sidaas daraaddeed ninna kuma hor istaagi karo. **7** Ilaahayagow, dadkii dalkan degganaa sow kama aad eryin dadkaaga reer binu Israa'iil hortooda, oo weligiisba sow ma aadan siin saaxiibkaagii Ibraahim farcankiisii? **8** Haddaba iyagu way dhex degganaan jireen, oo waxay magacaaga aawadiis uga dhex dhiseen meel quduus ah, oo waxay yidhaahdeen, **9** Markii wax shar ahu ay nagu dhacaan hadday yihiin seef ama xukun ama belaayo ama abaar, annagu waxaan soo hor istaagi doonnaa gurigan iyo adiga, (waayo, magacaagu wuxuu ku jiraa gurigan), markaasaannu kuu qayshan doonnaa annagoo dhib ku jirna, oo adna waad na maqli doontaa oo waad na badbaadin doontaa. **10** Haddaba bal eeg reer Cammoon iyo reer Moo'aab iyo reer Buur Seciir oo aad reer binu Israa'iil markay dalka Masar ka soo baxeen u diidday inay dalkooda galaan, laakiinse gees bay uga leexdeen oo mana ay baabbi'in. **11** Bal eeg siday noogu abaalgudeen oo ay noogu soo baxeen iyagoo doonaya inay naga tuuraan hantidaadii aad dhaxal ahaan noo siisay. **12** Ilaahayagow, miyaadan iyaga xukumi doonayn? Waayo, annagu itaal uma hayno guutadan weyn oo nagu soo socota, oo weliba wax aannu samaynona ma naqaan, laakiinse indhahayagu adigay kuu soo jeedaan. **13** Oo weliba dadka Yahuudah oo dhammu Rabbigay hor taagnaayeen iyaga iyo dhallaankoodii iyo naagahoodii iyo carruurtoodiiba. **14** Markaasaa ruuxii Rabbigu wuxuu ku

soo degay Yaxasii'eel ina Sekaryaah, kaasoo ahaa ina Benaayaah, oo ahaa ina Yecii'eel, oo ahaa ina Matanyaah, oo reer Aasaaf ahaa, oo reer Laawi ka sii ahaa, isagoo shirka ku dhex jira. **15** Markaasuu yidhi, Kulligiin dadka Yahuudah, iyo kuwiinna Yeruusaalem deggan, iyo adiga Boqor Yehooshaafaad ahowba, wada maqla. Rabbigu wuxuu idinku leeyahay, Dadkan faraha badan daraaddiis ha u cabsanina, hana u qalbi jabina, waayo, dagaalka ma lihidin, laakiinse Ilaah baa iska leh. **16** Haddaba idinku berrito u dhaadhaca iyaga, oo bal eeg, waxay soo korayaan jiirta Siis, oo waxaad ka heli doontaan meesha dooxadu ku dhammaato oo ka horraysa cidlada Yeruu'eel. **17** Idinku uma baahnaan doontaan inaad dagaalkan gashaan, haddaba dadkii Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalemow, joogsada, oo iska taagnaada, oo eega badbaadada Rabbigu idin badbaadinayo; berrito iyaga u baxa, oo ha cabsanina, hana qalbi jabina, maxaa yeelay, Rabbiga ayaa idinla jira. **18** Markaasaa Yehooshaafaad madaxa foororshay oo wejiga dhulka saaray, oo dadkii Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalem degganaa oo dhammuna Rabbiga hortiisay isku tuureen oo u sujuudeen. **19** Kolkaasaa kuwii reer Laawi oo ahaa reer Qohaad iyo reer Qorax waxay u istaageen inay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil cod aad iyo aad u weyn ku ammaanaan. **20** Markaasay aroor hore kaceen oo waxay u ambabbaxeen xagga cidladii Teqooca, oo intay baxayeen ayaa Yehooshaafaad istaagay oo yidhi, Dadka Yahuudah iyo kuwiinna Yeruusaalem degganow, i maqla, rumaysta Rabbiga Ilaahiinna ah oo waad xoogaysan doontaan, oo rumaysta nebiyadiisa oo waad liibaani doontaan. **21** Oo markuu dadkii la tashaday ayuu doortay kuwii Rabbiga u gabyi lahaa oo ammaani lahaa iyagoo dhar quduus ah qaba oo ciidanka hor socda oo leh, Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, naxariistiisu weligeedba way waartaa. **22** Oo markay bilaabeen inay gabyaan oo Ilaah ammaanaan ayaa Rabbigu rag gaadmo ah ku soo kiciyey reer Cammoon iyo reer Moo'aab iyo reer Buur Seciir oo ku soo kacay dadkii Yahuudah, oo iyagii waa la laayay. **23** Waayo, reer Cammoon iyo reer Moo'aab ayaa is hortaageen dadkii degganaa Buur Seciir inay dhammaantood laayaan oo wada baabbi'iyaan, oo markay wada baabbi'iyeen dadkii Buur Seciir degganaa ayaa mid kastaaba kan kale ku caawiyey inuu nin kale dilo. **24** Oo dadkii Yahuudah markay yimaadeen meeshii dheerayd ee cidlada ee wax laga dhawro ayay fiiriyeen dadkii faraha badnaa, oo waxay arkeen inay yihiin meydad dhulka ku dhacay, oo midna ma baxsan. **25** Oo Yehooshaafaad iyo dadkiisii markay u yimaadeen inay iyaga furtaan waxay dhexdoodii ka heleen maal badan oo meydadka la yaal iyo alaab qaali ah oo ay nafsaddooda u furteen, oo waxaasuna waxay qaadan karaan waa ka badnaayeen, oo intii saddex maalmood ah ayay dhicii guranayeen, maxaa yeelay, aad iyo aad buu u badnaa. **26** Oo maalintii afraad ayay ku shireen dooxada Barako, waayo, halkaasay Rabbiga ku ammaaneen, sidaas daraaddeed meeshaas magaceedii waxaa loo bixiyey Dooxadii Barako, oo ilaa maantadanna waa loo yaqaan. **27** Markaasaa dadkii Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalem oo dhammu iyagoo Yehooshaafaad u horreeyo waxay ku noqdeen Yeruusaalem iyagoo faraxsan, waayo, Rabbigu wuxuu kaga farxiyey libtii ay cadaawayaashoodii ka heleen. **28** Oo Yeruusaalem iyo gurigii Rabbiga ayay soo galeen iyagoo ka dhawaajinaya shareerado, iyo kataarado, iyo turumbooyin. **29** Oo boqortooyooyinkii dalalka oo dhan waxaa ku soo degtay Ilaah cabsidiis markay maqleen in Rabbigu la diriray cadaawayaashii dadkii Israa'iil. **30** Sidaas daraaddeed Yehooshaafaad boqortooyadiisii way xasilloonayd, waayo, Ilaahiis ayaa ka nasiyey hareerihiisa oo dhan. **31** Yehooshaafaad boqor buu ka ahaa dalka Yahuudah, oo markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo soddon sannadood, oo Yeruusaalemna shan iyo labaatan sannadood buu boqor ku ahaa, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Casuubaah ina Shilxii. **32** Oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis Aasaa oo geesna ugama uu leexan, oo wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa ayuu sameeyey. **33** Habase yeeshee meelihii sarsare lama baabbi'in, oo dadkuna weli qalbigooda oo dhan ulama ay jeesan Ilaahii awowayaashood. **34** Haddaba Yehooshaafaad falimihiisii kale, intii hore iyo intii dambeba, waxay ku qoran yihiin taariikhdii Yeehuu ina Xanaanii taasoo ku qoran kitaabkii boqorrada dalka Israa'iil. **35** Oo taas dabadeedna Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah xidhiidh buu la yeeshay Axasyaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil kaasoo shuqulkiisii aad iyo aad u xumaa, **36** oo wuxuu isagii kula heshiiyey inay samaystaan doonniyo Tarshiish u dhoofa, oo doonniyihii waxay ku samaysteen Cesyoon Geber. **37** Markaasaa Eliiceser ina Dodaawaahuu oo ahaa reer Maareeshaah ayaa Yehooshaafaad wax ka sii sheegay oo yidhi, Heshiiska aad Axasyaah la heshiisay aawadiis ayaa Rabbigu u burburiyey shuqulkaagii. Oo doonniyihiina way wada jajabeen, oo way kari waayeen inay Tarshiish u dhoofaan.

21 Oo Yehooshaafaadna wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa awowayaashiis lagula aasay magaaladii Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Yehooraam. **2** Oo isna wuxuu lahaa walaalo oo ahaa ilma Yehooshaafaad, waana Casaryaah, iyo Yexii'eel, iyo Sekaryaah, iyo Casaryaah, iyo Miikaa'eel, iyo Shefatyaah, oo intaas oo dhammu waxay ahaayeen ilma Yehooshaafaad kii ahaa boqorkii dalka Israa'iil. **3** Oo aabbahoodna wuxuu iyagii siiyey hadiyado waaweyn oo ah lacag, iyo dahab, iyo waxyaalo qaali ah, oo weliba wuxuu ugu daray magaalooyin deyr leh oo dalka Yahuudah ku yaal, laakiinse boqortooyadii wuxuu siiyey Yehooraam, maxaa yeelay, wuxuu ahaa curadkiisii. **4** Haddaba Yehooraam markuu boqortooyadii aabbihiis fuulay oo uu aad u xoogaystay ayuu walaalihiis oo dhan seef ku laayay, iyaga iyo kuwo kale oo ah amiirradii dadka Israa'iil. **5** Oo Yehooraam markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo soddon sannadood, siddeed sannadoodna boqor buu ku ahaa Yeruusaalem. **6** Oo wuxuu ku socday jidkii ay boqorradii dalka Israa'iil mareen, sidii reerkii Axaab yeelay oo kale, waayo, wuxuu qabay Axaab gabadhiisii, oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah. **7** Habase yeeshee Rabbigu ma uu doonaynin inuu baabbi'iyo reerkii Daa'uud, maxaa yeelay, axdi wuu la dhigtay, oo wuxuu u ballanqaaday inuu isaga iyo carruurtiisa had iyo goorba laambad siiyo. **8** Oo wakhtigiisii ayaa reer Edom ka fallaagoobay dadka Yahuudah, oo iyana waxay yeesheen boqor u taliya. **9** Markaasaa Yehooraam

soo gudbay isagoo wata saraakiishiisii iyo gaadhifardoodkiisii
oo dhan, oo intuu habeennimo kacay ayuu laayay reer Edom
oo hareereeyey isaga iyo saraakiishiisii gaadhifardoodka.
10 Reer Edomna way ka fallaagoobeen oo way ka hoos
baxeen gacantii dadka Yahuudah ilaa maantadan la joogo.
Oo haddana isla markaasba waxaa kaloo ka fallaagoobay oo
gacantiisii ka hoos baxay reer Libnaah, maxaa yeelay, isagu
wuxuu ka tegey Rabbigii ahaa Ilaaha awowayaashiis. **11**
Oo weliba wuxuu buuraha dalka Yahuudah ka sameeyey
meelo sarsare, oo dadkii Yeruusaalem degganaana wuxuu
ka dhigay inay sanamyo raacaan, oo dadkii Yahuudahna
wuu habaabiyey. **12** Oo waxaa isagii u timid qorniin laga
keenay Nebi Eliiyaah, oo leh, Rabbiga aabbahaa Daa'uud
Ilaahiisa ahu wuxuu leeyahay, Adigu kuma aadan socon
jidadkii aabbahaa Yehooshaafaad maray iyo jidadkii Aasaa
oo boqorka dalka Yahuudah ahaa uu maray toona, **13**
laakiinse waxaad ku socotay jidkii boqorrada dalka Israa'iil,
oo dadkii Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalem degganaaba
waxaad ka dhigtay inay sanamyo raacaan sidii reerkii Axaab
yeelay oo kale, oo weliba waxaad laysay walaalahaa oo
reerka aabbahaa ka mid ahaa oo kaa wanaagsanaa, **14**
haddaba sidaas daraaddeed bal eeg, Rabbigu belaayo weyn
ayuu ku dhufan doonaa dadkaaga, iyo carruurtaada, iyo
naagahaaga, iyo xoolahaaga oo dhanba. **15** Oo adigana
waxaa kugu dhici doona cudur weyn oo xiidmahaaga ayaa
bukan doona, ilaa xiidmahaagu ay kaa soo dhacaan maalin
ka maalin cudurka aad qabto daraaddiis. **16** Markaasaa
Rabbigu wuxuu Yehooraam ku soo kiciyey reer Falastiin iyo
reer Carabta oo ag joogay reer Itoobiya. **17** Oo waxay ku
soo kaceen dalka Yahuudah, oo way burburiyeen, waxayna
wada qaateen maalkii guriga boqorka yiil oo dhan, iyo weliba
wiilashiisii iyo naagihiisii, sidaas daraaddeed wiilna uma
hadhin isagii kii wiilashiisa ugu yaraa oo Yehoo'aaxaas la
odhan jiray mooyaane. **18** Oo waxaas oo dhan dabadood
Rabbigu wuxuu isaga xiidmihiisii ku dhuftay cudur aan la
bogsiin karin. **19** Oo wakhtigii waa iska socday, oo laba
sannadood dabadood waxay noqotay in xiidmihiisii la soo
dhacay cudurkii uu qabay daraaddiis, oo wuxuu u dhintay
cudurro xunxun. Oo dadkiisiina isaga dab uguma ay shidin
siday awowayaashiis dab ugu sharfi jireen oo kale. **20**
Oo markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo soddon
sannadood, oo Yeruusaalemna boqor buu ku ahaa siddeed
sannadood, oo wuxuu tegey oo dhintay isagoo aan la jeclayn,
oo waxaa lagu aasay magaalada Daa'uud, laakiinse laguma
aasin qabuurihii boqorrada.

22 Markaasaa dadkii Yeruusaalem degganaa waxay
meeshiisii boqor kaga dhigteen Axasyaah oo ahaa
wiilkiisii ugu wada yaraa, maxaa yeelay, guutadii ragga
ahayd oo reer Carbeed xerada la timid way wada laayeen
kuwii waaweynaa oo dhan. Sidaas daraaddeed waxaa boqor
noqday Axasyaah ina Yehooraam oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudah. **2** Axasyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray
laba iyo afartan sannadood, oo Yeruusaalemna sannad ayuu
boqor ku ahaa, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan
jiray Catalyaah ina Coomrii. **3** Oo isaguna wuxuu ku socday
jidadkii reerka Axaab maray, waayo, hooyadiis waxay kula
talin jirtay inuu shar sameeyo. **4** Oo wuxuu sameeyey wax
Rabbiga hortiisa shar ku ah, sidii reerka Axaab yeeli jiray oo
kale, waayo, markii aabbihiis dhintay ka dib iyagaa ahaan
jiray lataliyayaashiisii ilaa uu baabba'ay. **5** Oo weliba wuxuu
ku socon jiray taladoodii, wuuna raacay Yehooraam ina
Axaab oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil inay Xasaa'eel oo
ahaa boqorkii Suuriya kula diriraan Raamod Gilecaad, oo
reer Suuriyana Yooraam bay dhaawaceen. **6** Markaasuu ku
noqday Yesreceel in lagu soo daweeyo nabrihii ay Raamaah
kaga dhufteen markuu la diriray Xasaa'eel oo ahaa boqorkii
Suuriya. Markaasaa Axasyaah ina Yehooraam oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah tegey inuu soo arko Yehooraam
ina Axaab oo joogay Yesreceel, maxaa yeelay, dhaawac
buu ahaa. **7** Haddaba Axasyaah baabbi'iisii wuxuu ka
yimid xag Ilaah, markuu Yooraam u tegey, maxaa yeelay,
markuu yimid ayuu Yehooraam kula kacay Yeehuu ina
Nimshii kaasoo Rabbigu u subkay inuu baabbi'iyo reerka
Axaab. **8** Oo kolkii Yeehuu xukunka ku soo dejinayay reerkii
Axaab wuxuu helay amiirradii dalka Yahuudah iyo Axasyaah
walaalihiis wiilashii ay dhaleen oo Axasyaah u adeegaya,
markaasuu iyagii laayay. **9** Kolkaasuu doondoonay Axasyaah
(oo Samaariya ku dhex dhuumanayay), waana la soo qabtay
oo waxaa loo keenay Yeehuu, waana la dilay, oo isagii waa
la aasay, waayo, waxay isyidhaahdeen, Isaga waxaa dhalay
Yehooshaafaad oo Rabbiga ku doondooni jiray qalbigiisa
oo dhan. Oo Axasyaah reerkiisiina ma uu lahayn xoog uu
boqortooyada ku sii haysto. **10** Haddaba Catalyaah oo ahayd
Axasyaah hooyadiis markay aragtay in wiilkeedii dhintay ayay
kacday oo wada baabbi'isay farcankii reer boqor ee Yahuudah
oo dhan. **11** Laakiinse Yehooshabecad oo ahayd boqorka
gabadhiisii waxay la tagtay Yoo'aash oo ahaa ina Axasyaah,
oo ka dhex xadday wiilashii boqorka ee la laayay isagii iyo
tii xannaanayn jirtayba, oo waxay gelisay qolka la seexdo.
Haddaba Yehooshabecad oo ahayd Boqor Yehooraam
gabadhiis, oo u dhaxday wadaadkii Yehooyaadaac la odhan
jiray waxay isagii ka qarisay Catalyaah si ayan isaga u dilin
(maxaa yeelay, iyadu waxay ahayd Axasyaah walaashiis).
12 Oo intii lix sannadood ah ayuu kula qarsoonaa guriga
Ilaah, oo dalkiina waxaa u talisay Catalyaah.

23 Haddaba sannaddii toddobaad ayaa Yehooyaadaac
xoog isgeliyey oo wuxuu soo kaxaystay oo axdi la
dhigtay boqol-u-taliyayaashii ahaa Casaryaah ina Yeroxaam,
iyo Ismaaciil ina Yehooxaanaan, iyo Casaryaah ina Coobeed,
iyo Macaseeyaah ina Cadaayaah, iyo Eliishaafaad ina Sikrii.
2 Oo iyana waxay ku soo wada wareegeen dalkii Yahuudah,
oo magaalooyinkii dalka Yahuudah oo dhan waxay ka soo
wada urursadeen kuwii reer Laawi iyo madaxdii qolooyinka
dadka Israa'iil oo waxay wada yimaadeen Yeruusaalem. **3**
Markaasaa shirkii oo dhammu axdi boqorkii kula dhigtay
guriga Ilaah, oo wuxuu iyagii ku yidhi, Bal eega, boqorka
wiilkiisu isagaa boqor noqon doonee, sidii Rabbigu uu kaga
hadlay farcanka Daa'uud. **4** Haddaba idinku sidan yeela:
qaybtiinna saddexaad ee sabtida gasha oo ah reer Laawi iyo
wadaaddadu, waa inay ahaadaan iridjoogayaal albaabbada
jooga, **5** oo meel saddexaadna waa inay guriga boqorka
joogaan, meel saddexaadna ha joogeen iridda aasaaska
agteeda, oo dadka oo dhammuna waa inay ku wada jiraan
guriga Rabbiga barxadihiisa. **6** Laakiinse guriga Rabbiga
gudihiisa yuusan ninna soo gelin wadaaddada iyo kuwa

reer Laawi oo adeegaya mooyaane, iyagu ha soo galeen,
waayo, iyagu waa quduus, laakiinse dadka oo dhammu
waa inay Rabbiga amarkiisa dhawraan. **7** Oo reer Laawi
boqorka ha isku wareejiyeen iyadoo nin waluba hubkiisa
gacanta ku haysto, oo ku alla kii guriga gudihiisa soo gala
ha la dilo, oo idinku boqorkana la jira markuu baxayo iyo
markuu soo gelayoba. **8** Sidaas daraaddeed reer Laawi iyo
dadkii Yahuudah oo dhammuba way wada yeeleen wixii uu
wadaadkii Yehooyaadaac ahaa ku amray oo dhan, oo nin
waluba wuxuu kaxeeyey raggiisii sabtida geli lahaa iyo kuwii
sabtida bixi lahaaba, maxaa yeelay, wadaadkii Yehooyaadaac
ahaa ma uu kala dirin guutooyinkii. **9** Markaasaa wadaadkii
Yehooyaadaac ahaa boqol-u-taliyayaashii siiyey warmihii iyo
gaashaammadii waaweynaa iyo gaashaammadii yaryaraa oo
Boqor Daa'uud lahaa oo guriga Ilaah yiil. **10** Oo dadkii oo
dhanna wuxuu ka dhigay in nin waluba hubkiisa gacanta
ku haysto oo ay istaagaan guriga dhankiisa midig ilaa
dhankiisa bidix iyo tan iyo meesha allabariga agteeda
iyo guriga agtiisa, oo boqorkii bayna isku wareejiyeen.
11 Markaasay wiilka boqorka soo bixiyeen, oo waxay u
saareen taajkii, markhaatifurkiina way siiyeen, oo waxay
ka dhigeen boqor, oo Yehooyaadaac iyo wiilashiisiina intay
isagii subkeen ayay yidhaahdeen, Boqorku ha noolaado.
12 Oo Catalyaahna markay maqashay qayladii dadka iyo
iyagoo ordaya oo boqorka ammaanaya ayay dadkii ugu timid
gurigii Rabbiga. **13** Oo bal eeg, boqorku wuxuu ag taagnaa
tiirkiisii iridda u dhowaa, oo saraakiishii iyo kuwii turumbada
watayna boqorkay ag taagnaayeen, oo dadkii waddanka oo
dhammuna way reyreeyeen oo turumbooyin afuufeen, oo
kuwii gabayaaga ahaana waxay ka dhawaajiyeen alaabtii
muusikada oo waxay hoggaamiyeen kuwii qaaday gabaygii
ammaanta ahaa. Kolkaasaa Catalyaah dharkeedii iska
jeexjeexday oo waxay tidhi, Waa fallaagow! Waa fallaagow!
14 Markaasaa wadaadkii Yehooyaadaac ahaa soo bixiyey
boqol-u-taliyayaasha ciidanka u sarreeyey, oo wuxuu ku yidhi,
Iyada soo bixiya oo safafka dhex mariya, oo kii soo raacana
seef ha lagu dilo, waayo, wadaadku wuxuu yidhi, Iyada ha ku
dhex dilina guriga Rabbiga. **15** Sidaas daraaddeed iyadii meel
bay u banneeyeen, markaasay tagtay marinkii ay farduhu
guriga boqorka u mari jireen; oo halkaasay ku dileen. **16**
Markaasaa Yehooyaadaac sameeyey axdi u dhexeeya isaga
qudhiisa iyo dadka oo dhan iyo boqorkaba inay ahaadaan
Rabbiga dadkiisa. **17** Dabadeedna dadkii oo dhammu
waxay tageen gurigii Bacal, oo way dumiyeen, oo meelihiisii
allabariga iyo sanamyadiisiiba way wada burburiyeen, oo
Mataan oo ahaa Bacal wadaadkiisiina waxay ku dileen
meelihii allabariga hortooda. **18** Markaasaa Yehooyaadaac
hawshii guriga Rabbiga u doortay wadaaddadii reer Laawi
ahaa oo Daa'uud ku dhex qaybiyey guriga Rabbiga, inay
qurbaannada la gubo oo Rabbiga u bixiyaan siday ugu qoran
tahay sharcigii Muuse, iyagoo faraxsan oo gabyaya siduu
ahaa amarkii Daa'uud. **19** Oo iridjoogayaashiina wuxuu
joojiyey irdihii guriga Rabbiga si uusan u soo gelin mid wax
ku nijaasoobay wax kasta ha ahaadee. **20** Oo haddana
wuxuu kaxeeyey boqol-u-taliyayaashii, iyo kuwii gobta ahaa,
iyo taliyayaashii dadka, iyo dadkii waddanka oo dhanba,
oo waxay boqorkii ka soo kaxeeyeen gurigii Rabbiga, oo
intay iriddii sare soo mariyeen ayay keeneen gurigii boqorka,
kolkaasay boqorkii ku fadhiisiyeen carshigii boqortooyada.
21 Sidaas daraaddeed dadkii waddanka oo dhammu way
wada reyreeyeen, oo magaaladiina way xasilloonayd, oo
Catalyaahna ayay seef ku dileen.

24 Yoo'aashna toddoba sannadood buu jiray markuu
boqor noqday, oo afartan sannadoodna Yeruusaalem
buu boqor ku ahaa, oo hooyadiis magaceeduna wuxuu
ahaa Sibyaah tii reer Bi'ir Shebac. **2** Oo Yoo'aashna
wuxuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa
wakhtigii wadaadkii Yehooyaadaac ahaa noolaa oo dhan.
3 Oo Yehooyaadaacna wuxuu isagii u guuriyey laba
naagood, oo wuxuu dhalay wiilal iyo gabdhoba. **4** Oo
waxyaalahaas dabadoodna Yoo'aash wuxuu ku fikiray inuu
gurigii Rabbiga cusboonaysiiyo. **5** Markaasuu soo wada
ururiyey wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi, oo wuxuu ku
yidhi, Baxa oo magaalooyinka dalka Yahuudah taga, oo
reer binu Israa'iil oo dhan waxaad ka soo ururisaan lacag
guriga Ilaahiinna lagu cusboonaysiiyo sannad ilaa sannad,
oo xaalkaas dhaqso u sameeya. Habase yeeshee kuwii
reer Laawi xaalkaas kuma ayan dhaqsan. **6** Markaasaa
boqorkii wuxuu u yeedhay Yehooyaadaac oo madax ahaa,
oo wuxuu ku yidhi, Maxaad u weyddiin weyday reer Laawi
inay dadkii Yahuudah iyo Yeruusaalem ka soo ururiyaan
cashuurtii Muuse oo ahaa addoonkii Rabbiga iyo tii shirka
reer binu Israa'iil teendhadii maragga aawadeed? **7** Waayo,
Catalyaah oo ahayd tu shar ah wiilasheedii ayaa gurigii Ilaah
burburiyeen, oo weliba alaabtii guriga Rabbiga oo quduuska
laga dhigay oo dhan waxay wada siiyeen Bacaliim. **8** Sidaas
daraaddeed boqorkii wuu amray oo iyana waxay sameeyeen
sanduuq, oo waxay ag qotomiyeen guriga Rabbiga iriddiisa
dibaddeeda. **9** Markaasay dalka Yahuudah iyo Yeruusaalem
oo dhan ku naadiyeen in Rabbiga loo keeno cashuurtii Muuse
oo ahaa addoonkii Ilaah uu reer binu Israa'iil kor saaray
markay cidlada dhex joogeen. **10** Markaasaa amiirradii iyo
dadkii oo dhammu reyreeyeen oo intay wax keeneen ayay ku
rideen sanduuqii ilaa ay ka buuxiyeen. **11** Oo waxay noqotay
in markii sanduuqii la geeyey xafiiskii boqorka iyadoo ay
reer Laawi sidaan, oo la arkay in lacag badanu ku jirto ayaa
waxaa yimid oo sanduuqii ka shubay karraanigii boqorka iyo
sirkaalkii wadaadka sare, oo haddana sanduuqii bay qaadeen
oo meeshiisii ku celiyeen. Oo saasay maalin kasta yeeli jireen,
oo waxay soo ururiyeen lacag faro badan. **12** Oo boqorkii
iyo Yehooyaadaac waxay lacagtii siin jireen kuwii samayn
jiray hawshii adeegidda guriga Rabbiga, oo waxay soo
kiraysteen wastaadyo iyo nijaarro si ay u cusboonaysiiyaan
gurigii Rabbiga, oo waxay kaloo siin jireen kuwii bir iyo
naxaas wax uga samayn jiray si ay gurigii Rabbiga ugu
hagaajiyaan. **13** Markaasay shaqaalihii shaqeeyeen, oo
shuqulkiina gacantoodii buu ku hagaagay, oo gurigii Ilaahna
waxay ka dhigeen siduu ahaan jiray, wayna adkeeyeen. **14**
Oo markay hawshii dhammeeyeen waxay lacagtii hadhay
keeneen boqorkii iyo Yehooyaadaac hortooda, oo taasna
waxaa gurigii Rabbiga looga sameeyey weelal, kuwaasoo
ahaa weelal lagu adeegi jiray iyo kuwa wax lagu bixin jiray,
iyo malgacadihii, iyo weelashii ahaa dahabka iyo lacagta. Oo
Yehooyaadaac cimrigiisii oo dhanna guriga Rabbiga waxaa
had iyo goor lagu bixin jiray qurbaanno la gubo. **15** Laakiinse

Yehooyaadaac wuu da' weynaa, gabow buuna la dhacay,
wuuna dhintay, oo markuu dhintay wuxuu jiray boqol iyo
soddon sannadood. **16** Oo waxaa lagu aasay magaaladii
Daa'uud, iyo meel qabuurihii boqorrada dhexdooda ah,
maxaa yeelay, wax wanaagsan buu ku dhex sameeyey
reer binu Israa'iil, iyo xagga Ilaah iyo xagga gurigiisba. **17**
Haddaba markii Yehooyaadaac dhintay dabadeed waxaa
yimid amiirradii dalkii Yahuudah oo boqorkay u sujuudeen.
Markaasaa boqorkii iyagii maqlay. **18** Oo iyana waxay ka
tageen gurigii Rabbiga ah Ilaahii awowayaashood, oo waxay
u adeegeen geedihii Asheeraah iyo sanamyadii. Markaasaa
dadkii dalka Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalem degganaa
waxaa ku soo degtay cadho xadgudubkoodan aawadiis. **19**
Oo weliba wuxuu u soo diray nebiyo si ay iyaga ugu soo
celiyaan Rabbiga xaggiisa, iyana way ku marag fureen iyagii,
laakiin ma ay maqlin. **20** Markaasaa Ruuxii Ilaah wuxuu ku
soo degay Sekaryaah oo uu dhalay wadaadkii Yehooyaadaac
ahaa, oo isna intuu meel dadka ka korraysaa istaagay ayuu
ku yidhi, Ilaah wuxuu idinku leeyahay, War maxaad ugu
xadgudbaysaan Rabbiga amarradiisa? Idinku ma liibaani
karaysaan, maxaa yeelay, Rabbiga waad ka tagteen, isna
wuu idinka tegey. **21** Oo iyana intay isagii shirqool u dhigeen,
ayay iyagoo boqorka amar ka wata isagii ku dhagxiyeen
barxadda guriga Rabbiga. **22** Sidaasuusan Boqor Yoo'aash
u xusuusan roonaantii uu Yehooyaadaac oo isaga aabbihiis
ahaa u sameeyey, laakiinse wuxuu dilay wiilkiisii. Oo markuu
dhimanayay ayuu yidhi, Rabbigu xaalkan ha fiiriyo oo ha
idin weyddiiyo. **23** Oo isla sannaddaas dhammaadkeedii
waxaa isagii ku soo kacay ciidankii reer Suuriya, oo intay
dalkii Yahuudah iyo Yeruusaalem yimaadeen ayay amiirradii
dadka oo dhan ka baabbi'iyeen dadka dhexdiisii, oo wixii ay
dhaceen oo dhan ayay u direen boqorkii Dimishaq degganaa.
24 Ciidankii reer Suuriya waxay yimaadeen iyagoo ah guuto
yar, markaasaa Rabbigu wuxuu gacanta u geliyey ciidan
aad u faro badan, maxaa yeelay, waxay ka tageen Rabbigii
ahaa Ilaahii awowayaashood. Oo sidaasaa xukun loogu
soo dejiyey Yoo'aash. **25** Oo markay isagii ka tageen,
(waayo, waxay ka tageen isagoo aad iyo aad u buka) ayaa
isaga addoommadiisii u sirqooleen dhiiggii uu qabay oo
ilma Yehooyaadaac, kii wadaadka ahaa, oo waxay dileen
isagoo sariirtiisii ku jiifa, wuuna dhintay. Oo waxaa lagu
aasay magaaladii Daa'uud, laakiinse isagii laguma dhex
aasin qabuurihii boqorrada. **26** Oo kuwii isaga sirqoolka
u dhigayna waxay ahaayeen Saabaad oo ay dhashay
Shimcaad oo ahayd reer Cammoon, iyo Yehoosaabaad oo
ay dhashay Shimriid oo ahayd reer Moo'aab. **27** Haddaba
xaalkii wiilashiisa, iyo culaabtii weynayd ee korkiisa saarnayd,
iyo siduu gurigii Ilaah mar dambe u dhisayba, bal eeg waxay
ku wada qoran yihiin kitaabkii boqorrada. Oo meeshiisiina
waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Amasyaah.

25 Oo Amasyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray
shan iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalem ayuu
boqor ku ahaa sagaal iyo labaatan sannadood, oo hooyadiis
magaceedana waxaa la odhan jiray Yehoocaddaan tii reer
Yeruusaalem. **2** Oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa
ku qumman, laakiinse qalbi daacad ah kuma uu samayn.
3 Oo markii boqortooyadii u xoogaysatay ayuu laayay
addoommadiisii dilay boqorkii aabbihiis ahaa. **4** Laakiinse
carruurtoodii ma uu dilin, wuxuuse yeelay sida ku qoran
sharcigii kitaabkii Muuse ku yiil, sidii Rabbigu amray isagoo
leh, Aabbayaashu yaanay u dhiman carruurtooda, carruurtuna
yaanay u dhiman aabbayaashood, laakiinse nin waluba
dembigiisa ha u dhinto. **5** Oo weliba Amasyaah wuxuu
soo wada ururiyey dadkii Yahuudah oo dhan, oo wuxuu u
kala hagaajiyey siday reerahoodu kala ahaayeen, oo reer
Yahuudah iyo reer Benyaamiin oo dhanna wuxuu taladoodii
u dhiibay saraakiil kun kun u taliya iyo kuwa boqor boqol u
taliya, oo weliba wuxuu tiriyey intoodii labaatan sannadood
jirtay ama ka sii weynayd, waxayna ahaayeen saddex boqol
oo kun oo ah rag la doortay, oo dagaalka u bixi kara, oo wada
qaadan kara waran iyo gaashaan. **6** Oo weliba boqol kun
oo nin oo ah rag xoog badan ayuu dalkii Israa'iil kaga soo
kiraystay boqol talanti oo lacag ah. **7** Laakiinse nin Ilaah baa
isagii u yimid, oo wuxuu ku yidhi, Boqorow, ciidanka Israa'iil
yaanay ku raacin, maxaa yeelay, Rabbigu dadka Israa'iil
oo reer Efrayim ah oo dhanba lama uu jiro. **8** Laakiinse
haddaad doonayso inaad tagto, yeel, oo dagaalka ku adkow,
Ilaahse wuxuu kugu tuuri doonaa cadowgaaga hortiisa,
maxaa yeelay, Ilaah baa leh xoog uu wax ku caawiyo iyo mid
uu wax ku tuuraba. **9** Markaasaa Amasyaah wuxuu ku yidhi
ninkii Ilaah, Haddaba sidee baannu ka yeelaynaa boqolkii
talanti oo aan siiyey ciidanka Israa'iil? Kolkaasaa ninkii Ilaah
u jawaabay oo ku yidhi, Rabbigu wuu awoodaa inuu ku siiyo
wax intaas ka sii badan. **10** Kolkaasaa Amasyaah soocay
ciidankii isaga dalka reer Efrayim uga yimid, si ay dalkoodii
ugu noqdaan; sidaas daraaddeed aad bay dadkii Yahuudah
ugu cadhoodeen, oo waxay dib ugu noqdeen dalkoodii iyagoo
aad u xanaaqsan. **11** Markaasaa Amasyaah isdhiirrigeliyey,
oo wuxuu hor kacay dadkiisii, oo tegey xagga Dooxadii
Cusbada, oo reer Seciir ayuu ka laayay toban kun oo qof. **12**
Oo dadkii Yahuudah toban kun oo kale oo noolnool ayay
soo kaxaysteen oo keeneen Selac dusheedii, markaasay
Selac dusheeda hoos uga tuureen, oo dhammaantoodna
way burbureen. **13** Laakiinse raggii ciidankii ee Amasyaah
dib u diray oo u diiday inay isaga dagaalka u raacaan, waxay
weerar ku dhufteen magaalooyinkii dalka Yahuudah, tan
iyo Samaariya iyo ilaa Beytxooroon, oo waxay ka laayeen
saddex kun oo qof, oo maal badanna way ka dhaceen.
14 Haddaba markii Amasyaah ka soo noqday layntii reer
Edom dabadeed ayuu keensaday ilaahyadii reer Seciir,
oo wuxuu u qotonsaday inay isaga ilaahyo u ahaadaan,
oo iyagii buu u sujuuday oo foox u shiday. **15** Oo sidaas
daraaddeed ayaa Rabbiga cadhadiisii Amasyaah aad ugu
kululaatay, markaasuu nebi u soo diray, kaasoo ku yidhi, War
maxaad u doonatay dadyowga ilaahyadooda, kuwaasoo aan
dadkoodii gacantaada ka samatabbixin? **16** Oo intuu isaga la
hadlayay, ayaa boqorkii ku yidhi, War ma annagaa boqorka
lataliyihiisii kaa dhignay? Bes, bal maxaadse u doonaysaa
in lagu garaaco? Markaasaa nebigii iska daayay oo wuxuu
yidhi, Waxaan ogahay in Ilaah ku talo jiro inuu ku halligo,
maxaa yeelay, waxan baad samaysay, oo taladaydiina ma
aadan maqlin. **17** Markaasaa Amasyaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah tashaday, oo wuxuu u cid diray Yoo'aash
oo ahaa ina Yehoo'aaxaas ina Yeehuu oo ahaa boqorkii
dalka Israa'iil, oo wuxuu ku yidhi, Car kaalay aynu iska
hor nimaadnee. **18** Kolkaasaa Yoo'aash oo ahaa boqorkii

dalka Israa'iil u cid diray Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi, Yamaaruggii Lubnaan ku yiil wuxuu u cid diray geedkii kedarka ah oo Lubnaan ku yiil, oo wuxuu ku yidhi, Gabadhaada sii wiilkaygu ha guursadee, oo waxaa halkaas soo maray bahal Lubnaan joogay, markaasuu yamaaruggii ku joogsaday. **19** Waxaad leedahay, Bal eeg, waxaan laayay reer Edom, oo sidaas daraaddeed waad isla weynaatay, waadna faanaysaa, haddaba gurigaaga iska joog. Bal maxaad belaayo isugu soo jiidaysaa oo aad adiga iyo dadka Yahuudahba u wada dhacaysaan? **20** Laakiinse Amasyaah taas wuu maqli waayay, maxaa yeelay, waxay ka timid xagga Ilaah inuu iyaga cadowgooda gacanta u geliyo, waayo, iyagu waxay doonteen ilaahyadii reer Edom. **21** Markaasuu Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil soo kacay, oo isagii iyo Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah waxay iskaga hor yimaadeen Beytshemesh oo uu dadka Yahuudah leeyahay. **22** Oo dadka Israa'iil way ka adkaadeen dadka Yahuudah, oo nin waluba wuxuu u cararay teendhadiisii. **23** Oo Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil ayaa Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, kaasoo ahaa ina Yoo'aash ina Yehoo'aaxaas, ku qabtay Beytshemesh, oo intuu Yeruusaalem u soo kaxeeyey ayuu dumiyey derbigii Yeruusaalem tan iyo iriddii Efrayim iyo ilaa iriddii geeska ahayd, intaasoo ahayd afar boqol oo dhudhun. **24** Oo wuxuu qaatay dahabkii iyo lacagtii oo dhan, iyo weelashii guriga Ilaah laga helay oo Cobeed Edoom la yiil oo dhan, iyo khasnadiihii guriga boqorka, oo dadna cudhaadh ahaan buu u kaxaystay, markaasuu Samaariya ku noqday. **25** Oo Amasyaah ina Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah wuxuu noolaa shan iyo toban sannadood oo ka dambaysay dhimashadii Yoo'aash ina Yehoo'aaxaas oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil. **26** Haddaba Amasyaah falimihiisii kale, kuwii hore iyo kuwii dambeba, sow kuma qorna kitaabkii boqorradii dalka Yahuudah iyo dalka Israa'iil? **27** Haddaba Amasyaah markuu gees uga leexday Rabbiga lasocodkiisii dabadeed shirqool bay Yeruusaalem ugu sameeyeen, markaasuu Laakiish u cararay, laakiinse Laakiish bay cid uga daba direen, oo halkaasay ku dileen. **28** Markaasay isagii fardo ku keeneen, oo awowayaashiis ayaa lagula aasay magaaladii dalka Yahuudah.

26 Markaasaa dadkii Yahuudah oo dhammu waxay soo kaxaysteen Cusiyaah oo lix iyo toban sannadood jiray, oo isagay boqor uga dhigeen meeshii aabbihiis Amasyaah. **2** Oo isna Eelood wuu dhisay oo dalka Yahuudah u soo celiyey markii boqorkii dhintay oo la seexday awowayaashiis dabadeed. **3** Cusiyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray lix iyo toban sannadood, oo laba iyo konton sannadoodna Yeruusaalem buu boqor ku ahaa, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Yekaalyaah tii reer Yeruusaalem. **4** Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman, oo wuxuu wada yeelay sidii aabbihiis Amasyaah yeelay oo kale. **5** Oo wakhtigii Sekaryaah, oo waxgarasho u lahaa waxa la arko ee Ilaah, ayuu isu diyaariyey inuu Ilaah doondoonto, oo intuu Rabbiga doonayayna Ilaah baa isaga liibaaniyey. **6** Markaasuu baxay oo reer Falastiin la dagaallamay, oo wuxuu dumiyey derbigii Gad, iyo derbigii Yabneh, iyo derbigii Ashdood, oo wuxuu magaalooyin ka dhisay waddankii reer Ashdood iyo reer Falastiin dhexdoodaba. **7** Oo Ilaah baa isaga uga hiiliyey reer Falastiin, iyo kuwii reer Carbeed ee Guur Bacal degganaa, iyo reer Mecuuniimba. **8** Oo reer Cammoonna waxay Cusiyaah siin jireen gabbaro, oo magiciisiina wuxuu ku faafay oo gaadhay xataa meesha Masar laga galo, maxaa yeelay, aad iyo aad buu u xoogaystay. **9** Oo weliba Cusiyaah wuxuu Yeruusaalem ka dhisay oo xoogeeyey munaarado, oo waxay ku yiilleen iriddii geeska, iyo iriddii dooxada, iyo meesha derbigu ka leexdo. **10** Oo haddana wuxuu munaarado ka dhisay cidlada, oo ceelal badanna wuu qotay, maxaa yeelay, xoolo badan buu lahaa, oo waxayna u joogeen dhulka dooxada iyo dhulka bannaanka ahba, oo buuraha iyo beeraha barwaaqaysanba wuxuu ku lahaa rag beeraley ah iyo kuwa canabka xannaaneeya, maxaa yeelay, wuxuu jeclaa beeraha. **11** Oo weliba Cusiyaah wuxuu lahaa ciidan dagaalyahan ah oo dagaalka koox koox ugu baxa sidii ay ahayd tiradooda ay sameeyeen Yecii'eel oo ahaa karraanigii iyo Macaseeyaah oo sirkaalkii ahaa, sidii uu ku amray Xananyaah oo ahaa boqorka saraakiishiisa midkood. **12** Oo raggii xoogga badnaa, oo ahaa madaxdii qolooyinka oo dhan tiradoodu waxay ahayd laba kun iyo lix boqol oo nin. **13** Oo waxaa gacantooda ku jiray ciidan ah saddex boqol iyo toddoba kun iyo shan boqol oo nin, kuwaasoo xoog badan ku dagaallama, si ay boqorka uga caawiyaan cadowga. **14** Oo Cusiyaah wuxuu ciidankii oo dhan u diyaariyey gaashaammo iyo warmo, iyo koofiyado bir ah, iyo jubbado bir ah, iyo qaansooyin, iyo dhagaxyada la wadhfiyo. **15** Oo Yeruusaalemna wuxuu ku sameeyey makiinado ay soo hindiseen rag saanacyo ahu, oo alaabtaas waxaa la saari jiray munaaradaha iyo geesaska derbiyada, in iyaga laga gano fallaadho iyo dhagxan waaweynba. Oo weliba magiciisii aad iyo aad buu u sii faafay oo meel fog gaadhay, maxaa yeelay, ilaa uu xoogaystay si yaab leh ayaa loo caawiyey. **16** Laakiinse markuu xoogaystay ayuu isla weynaaday ilaa uu halligmay, oo wuxuu ku xadgudbay Rabbiga Ilaahiisa ah, waayo, macbudkii Rabbiga ayuu u galay inuu foox ku shido girgirihii fooxa. **17** Markaasaa waxaa isagii ka daba galay wadaadkii Casaryaah oo ay la socdaan siddeetan ah Rabbiga wadaaddadiisa, oo ah rag xoog badan. **18** Markaasay Boqor Cusiyaah hor istaageen, oo waxay ku yidhaahdeen, Cusiyaahow, adigu ma lihid inaad Rabbiga foox u shiddid, laakiinse waxaa leh wadaaddada reer Haaruun oo quduus looga dhigay inay foox shidaan; haddaba meesha quduuska ah ka bax, waayo, waad xadgudubtay, oo tanuna kuuma ahaan doonto sharaf Rabbiga Ilaaha ah xaggiisa kaaga timaada. **19** Markaasaa Cusiyaah cadhooday, oo gacantana waxaa ugu jiray idan uu doonayay inuu foox ku shido; oo markuu wadaaddadii u cadhooday ayaa baras wejiga ka soo baxay, isagoo wadaaddadii hor jooga oo guriga Rabbiga ku jira oo girgirihii fooxa dhiniciisa taagan. **20** Markaasaa Casaryaah oo ahaa wadaadka sare iyo wadaaddadii oo dhammu isagay fiiriyeen, oo waxay arkeen inuu wejigiisa baras ku leeyahay, markaasay haddiiba halkaas ka saareen, oo isaga qudhiisiina wuu isdedejiyey inuu baxo, maxaa yeelay, Rabbigaa wax ku dhuftay. **21** Oo Boqor Cusiyaahna tan iyo maalintii uu dhintay wuxuu ahaa barasle, oo isagoo baras qaba ayuu joogi jiray guri gaar ah, waayo, wuu ka go'ay gurigii Rabbiga, oo wiilkiisii Yootam ayaa reerka

boqorka u talin jiray, isagoo dadkii dalka degganaa u gar
qaybinaya. **22** Haddaba Cusiyaah falimihiisii kale, intii hore
iyo intii dambeba, waxaa qoray Nebi Ishacyaah oo ahaa
ina Aamoos. **23** Oo Cusiyaah wuu dhintay oo la seexday
awowayaashiis, oo waxaa awowayaashiis lagula aasay
berrinkii xabaalaha oo ay boqorradu lahaayeen, waayo,
waxay isyidhaahdeen, Isagu waa barasle, oo meeshiisiina
waxaa boqor ka noqday wiilkiis Yootam.

27 Yootamna markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo
labaatan sannadood, oo Yeruusaalem ayuu boqor ku
ahaa lix iyo toban sannadood, oo hooyadiis magaceedana
waxaa la odhan jiray Yeruushaah ina Saadooq. **2** Oo isna
wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman, oo
wuxuu wada yeelay sidii aabbihiis Cusiyaah yeelay oo kale.
Habase yeeshee ma uu gelin macbudkii Rabbiga, oo dadkiina
weliba way sii xumaadeen. **3** Oo isagu wuxuu dhisay iriddii
sare oo guriga Rabbiga, oo derbigii Cofel dushiisana wax
badan buu ka dhisay. **4** Oo haddana wuxuu magaalooyin
ka dhisay dalka Yahuudah oo buuraha leh, oo kaynta
dhexdeedana wuxuu ka dhisay qalcado iyo munaarado. **5**
Oo weliba wuxuu la diriray oo ka adkaaday boqorkii reer
Cammoon. Oo reer Cammoonna isla sannaddaasba waxay
isagii siiyeen boqol talanti oo lacag ah, iyo toban kun oo kor
oo sarreen ah, iyo toban kun oo kor oo shaciir ah. Oo reer
Cammoon intaas ayay siiyeen sannaddii labaad iyo sannaddii
saddexaadba. **6** Oo sidaasuu Yootam u xoogaystay, maxaa
yeelay, jidadkiisa ayuu ku hor toosiyey Rabbiga Ilaahiisa ah.
7 Haddaba Yootam falimihiisii kale iyo dagaalladiisii oo dhan
iyo jidadkiisii oo dhammu waxay ku qoran yihiin kitaabkii
boqorrada dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah. **8** Markuu
boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo
Yeruusaalemna lix iyo toban sannadood buu boqor ku ahaa.
9 Markaasaa Yootam dhintay oo la seexday awowayaashiis
oo waxaa lagu aasay magaaladii Daa'uud, oo meeshiisiina
waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Aaxaas.

28 Aaxaas markuu boqor noqday wuxuu jiray labaatan
sannadood, oo lix iyo toban sannadood ayuu
Yeruusaalem boqor ku ahaa, oo isagu ma uu samayn sidii
awowgiis Daa'uud oo kale wax Rabbiga hortiisa ku qumman,
2 laakiinse wuxuu ku socday jidadkii boqorrada dalka Israa'iil,
oo weliba wuxuu Bacaliim u sameeyey sanamyo la shubay.
3 Oo haddana foox buu ku shiday dooxadii ina Hinnom,
oo carruurtiisiina dab buu ku dhex gubay, sidii ay ahayd
karaahiyadii quruumihii Rabbigu ka eryay reer binu Israa'iil
hortooda. **4** Oo haddana wuxuu ku allabaryi jiray oo fooxna
ku shidi jiray meelihii sarsare, iyo buuraha dushooda, iyo
geed kasta oo dheer oo doog ah hoostiisaba. **5** Oo sidaas
daraaddeed ayaa Rabbiga Ilaahiisa ahu isagii ku riday
gacantii boqorkii Suuriya, oo intay isagii wax ku dhufteen ayay
dadkiisii tirada badnaana maxaabiis ahaan ugu kaxaysteen
Dimishaq. Oo haddana isagii waxaa gacanta loo geliyey
boqorkii dalka Israa'iil kaasoo wax badan ka laayay. **6** Oo
Feqax ina Remalyaah ayaa dalka Yahuudah isku maalin ku
laayay boqol iyo labaatan kun oo nin oo dhammaantood
wada xoog badan, maxaa yeelay, iyagu waxay ka tageen
Rabbigii ahaa Ilaahii awowayaashood. **7** Oo Sikrii oo ahaa
nin xoog badan oo reer Efrayim ayaa dilay Macaseeyaah
oo ahaa boqorka wiilkiisii, iyo Casriiqaam oo reerka u
talin jiray, iyo Elqaanaah oo ahaa kii boqorka ku xigay. **8**
Oo dadkii Israa'iilna waxay walaalahood maxaabiis ahaan
uga soo kaxaysteen laba boqol oo kun oo qof, oo ahaa
naago iyo wiilal iyo gabdhoba, oo waxay kaloo ka dhaceen
maal badan, oo maalkiina waxay keeneen Samaariya. **9**
Laakiinse halkaas waxaa joogay nebi Rabbigu soo dirtay, oo
magiciisana waxaa la odhan jiray Codeed, wuuna u baxay
inuu ka hor tago ciidankii Samaariya ku soo socday oo wuxuu
ku yidhi, Bal eega, Rabbiga ah Ilaahii awowayaashiin ayaa u
cadhooday dadka Yahuudah, oo sidaas daraaddeed ayuu
iyaga gacantiinna u soo geliyey, oo idinna waxaad iyagii ku
layseen cadho kulul oo tan iyo samada gaadhay. **10** Oo
imminka waxaad ku talo jirtaan inaad hoosaysiisaan dadka
Yahuudah iyo dadka Yeruusaalem si ay idiinku ahaadaan
niman addoommo ah iyo naago addoommo ah, laakiinse
miyaanay jirin xadgudubyo aad idinkuba ku xadgudubteen
Rabbiga Ilaahiinna ah? **11** Haddaba i maqla, oo celiya
maxaabiistii aad walaalihiin ka soo kaxaysateen, maxaa
yeelay, waxaa idin kor saaran Rabbiga cadhadiisa kulul. **12**
Markaasay madaxdii reer Efrayim qaarkood hor istaageen
kuwii dagaalka ka soo noqday, oo madaxdaasuna waxay
ahaayeen Casaryaah ina Yooxaanaan, iyo Berekyaah ina
Meshilleemood, iyo Yexisqiyaah ina Shalluum, iyo Camaasaa
ina Xadlay. **13** Oo waxay iyagii ku yidhaahdeen, Idinku waa
inaydnaan maxaabiista halkan soo gelin, waayo, waxaad ku
talo jirtaan inaad ina kor saartaan xadgudub Rabbiga ka
gees ah, oo waxaad inoo sii kordhinaysaan dembiyadeennii
iyo xadgudubkeennii, maxaa yeelay, xadgudubkeennu aad
buu u weyn yahay, oo dadka Israa'iilna aad baa loogu
cadhooday. **14** Sidaas daraaddeed raggii hubka sitay waxay
maxaabiistii iyo boolidiiba kaga tageen amiirrada iyo shirkii oo
dhan hortooda. **15** Markaasay nimankii la magacaabay soo
kaceen, oo waxay qabteen maxaabiistii, oo kuwii dhexdooda
ku jiray oo qaawanaana dhar bay uga xidheen boolidii, wax
bay huwiyeen, oo kabana way u geliyeen, oo waxay siiyeen
wax ay cunaan iyo wax ay cabbaanba, wayna u subkeen,
oo kuwii itaalka yaraa oo dhanna dameeray ku qaadeen,
markaasay Yerixoo oo ahayd magaaladii geedatimireedka
lahayd walaalahood ugu geeyeen, dabadeedna Samaariya
ayay ku noqdeen. **16** Oo wakhtigaas ayaa Boqor Aaxaas
u cid dirsaday boqorradii reer Ashuur inay caawiyaan. **17**
Waayo, waxaa haddana yimid reer Edom oo intay dalka
Yahuudah wax ku dhufteen ayay dadkoodii maxaabiis
ahaan u kaxaysteen. **18** Oo weliba reer Falastiinna waxay
weerareen magaalooyinkii dooxada iyo kuwii dalka Yahuudah
ee Koonfureed, oo waxay qabsadeen Beytshemesh, iyo
Ayaaloon, iyo Gedeerood, iyo Sookoo iyo tuulooyinkeedii,
iyo Timnaah iyo tuulooyinkeedii, iyo weliba Gimsoo iyo
tuulooyinkeedii, oo intaas oo dhanna way iska degeen. **19**
Rabbigu wuxuu dadka Yahuudah hoos ugu dejiyey boqorkii
dalka Israa'iil oo Aaxaas ahaa daraaddiis, maxaa yeelay,
si xun buu dalka Yahuudah ugu dhex macaamilooday, oo
Rabbigana aad buu ugu xadgudbay. **20** Markaasaa waxaa
isagii u yimid Tilgad Filneser oo ahaa boqorkii Ashuur,
oo isna aad buu u dhibay, mana uu caawin isagii. **21**
Markaasaa Aaxaas qayb ka soo qaaday gurigii Rabbiga
iyo gurigii boqorka iyo kii amiirradaba, oo wuxuu siiyey

boqorkii Ashuur, laakiinse taasu isagii waxba uma tarin. **22** Oo Boqor Aaxaas kaas qudhiisu intuu dhibaataysnaa ayuu weliba Rabbiga si weyn ugu sii xadgudbay. **23** Waayo, isagu wuxuu allabari u bixiyey ilaahyadii Dimishaq oo isaga wax ku dhuftay, oo wuxuu isyidhi, Ilaahyada boqorrada reer Suuriya way caawiyaan iyaga, sidaas daraaddeed allabari ayaan u bixinayaa si ay anigana ii caawiyaan. Laakiinse waxay isaga iyo reer binu Israa'iil oo dhanba u noqdeen wax ay ku dhacaan. **24** Markaasaa Aaxaas wuxuu soo wada urursaday weelashii guriga Ilaah oo wuu wada burburiyey weelashii guriga Ilaah, oo albaabbadii guriga Rabbigana wuu wada xidhay, oo isna wuxuu meelo allabari ka samaystay gees kasta oo Yeruusaalem. **25** Oo magaaloo kasta oo dalka Yahuudahna wuxuu ka dhisay meelo sarsare in foox loogu shido ilaahyo qalaad, oo wuxuu aad uga xanaajiyey Rabbigii ahaa Ilaahii awowayaashiis. **26** Haddaba falimihiisii kale iyo jidadkiisii oo dhammu intii hore iyo intii dambeba waxay ku wada qoran yihiin kitaabkii boqorrada dalka Yahuudah iyo dalka Israa'iil. **27** Markaasaa Aaxaas dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay magaalada Yeruusaalem, waayo, isagii lama gelin qabuurihii boqorrada dalka Israa'iil; oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Xisqiyaah.

29 Xisqiyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalemna boqor buu ku ahaa sagaal iyo labaatan sannadood, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Abiiyaah ina Sekaryaah. **2** Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman, sidii dhammaan awowgiis Daa'uud sameeyey oo kale. **3** Oo sannaddii kowaad oo boqornimadiisa bisheedii kowaad ayuu albaabbadii gurigii Rabbiga furay, wuuna cusboonaysiiyey. **4** Oo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawina wuu soo geliyey, oo wuxuu iyagii ku soo wada ururshay meesha bannaan oo dhinaca bari ku taal. **5** Oo wuxuu iyagii ku yidhi, Reer Laawiyow, i maqla, oo haddeer isdaahiriya, oo waxaad kaloo daahirisaan guriga Rabbiga ah Ilaahii awowayaashiin, oo nijaastana ka bixiya meesha quduuska ah. **6** Waayo, awowayaasheen way xadgudbeen, oo waxay sameeyeen wax shar ah Rabbiga Ilaaheenna ah hortiisa, oo isagii way ka tageen, oo wejigoodiina way ka sii jeediyeen rugtii Rabbiga, oo waxay u jeediyeen dhabarkooda. **7** Oo weliba waxay xidheen albaabbadii balbalada, oo laambadihiina way demiyeen, oo Ilaaha reer binu Israa'iilna meeshii quduuska ahayd foox uguma ay shidin, oo qurbaanno la gubona uguma ay bixin. **8** Oo taas daraaddeed ayaa cadhada Rabbigu ugu soo degtay dadka Yahuudah iyo Yeruusaalemba, oo Rabbiguna wuxuu iyagii geliyey rabshad iyo in laga yaabo oo lagu foodhyo, sida aad idinkuba indhihiinna ugu aragtaan. **9** Waayo, bal eega, awowayaasheen seef bay ku le'deen, oo wiilasheennii iyo gabdhaheennii iyo dumarkeenniiba waxaa loo haystaa maxaabiis, waana taas daraaddeed. **10** Haddaba waxaa qalbigayga ku jirta inaan axdi la dhigto Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, si ay cadhadiisa kululu inooga noqoto. **11** Wiilashaydiiyow, haddaba adeegiddiinna ha dayacina, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu idiin doortay inaad hortiisa istaagtaan oo aad isaga u adeegtaan, oo aad midiidinno u ahaataan, oo aad foox u shiddaan. **12** Markaasaa kuwii reer Laawi waxaa ka dhex kacay Maxad ina Camaasay, iyo Yoo'eel ina Casaryaah oo ahaa reer Qohaad, oo reer Meraariina waxaa ka kacay Qiish ina Cabdii, iyo Casaryaah ina Yehaleleel, oo reer Gershoonna waxaa ka kacay Yoo'aax ina Simmaah, iyo Ceeden ina Yoo'aax. **13** Oo reer Eliisaafaanna waxaa ka kacay Shimrii iyo Yecuu'eel, oo reer Aasaafna waxaa ka kacay Sekaryaah iyo Matanyaah. **14** Oo reer Heemaanna waxaa ka kacay Yexii'eel iyo Shimcii, oo reer Yeduutuunna waxaa ka kacay Shemacyaah iyo Cusii'eel. **15** Oo waxay soo wada ururiyeen walaalahood, oo intay isdaahiriyeen ayay guriga Rabbiga u galeen inay nadiifiyaan si waafaqsan amarkii boqorka ee ahaa erayadii Rabbiga. **16** Oo wadaaddadiina waxay galeen meeshii guriga Rabbiga ugu hoosaysay inay nadiifiyaan, oo wasakhdii ay macbudka Rabbiga gudihiisa ka heleen oo dhan waxay isugu wada keeneen barxaddii guriga Rabbiga. Markaasaa kuwii reer Laawi qaadeen oo waxay geeyeen durdurka Qidroon. **17** Haddaba iyagu waxay isdaahirinta bilaabeen bishii kowaad maalinteedii kowaad, oo isla bishaas maalinteedii siddeedaad ayay yimaadeen balbaladii Rabbiga, oo guriga Rabbigana waxay ku daahiriyeen siddeed maalmood, oo hawshaas waxay dhammeeyeen bishii kowaad maalinteedii lix iyo tobnaad. **18** Markaasay Boqor Xisqiyaah ugu galeen gurigiisii boqornimada oo waxay ku yidhaahdeen, Waannu wada nadiifinnay gurigii Rabbiga oo dhan, iyo meeshii qurbaanka la gubo, iyo weelasheedii oo dhan, iyo miiskii la saari jiray kibistii tusniinta iyo weelashiisii oo dhanba. **19** Oo weliba Boqor Aaxaas intuu boqor ahaa weelashii uu xoorxooray markuu xadgudbay dhammaantood waannu wada diyaarinnay oo waannu daahirinnay, oo bal eeg, waxay hor yaalliin meesha allabariga ee Rabbiga. **20** Markaasaa Boqor Xisqiyaah wakhti hore kacay oo intuu soo wada urursaday amiirradii magaalada ayuu kor ugu baxay gurigii Rabbiga. **21** Oo waxay keeneen toddoba dibi, iyo toddoba wan, iyo toddoba baraar ah, iyo toddoba orgi, inay qurbaan dembi u ahaadaan boqortooyada aawadeed iyo meesha quduuska ah aawadeed iyo dadka Yahuudah aawadood. Oo wuxuu wadaaddadii reer Haaruun ku amray inay xoolahaas ku bixiyaan meesha Rabbiga lagu baryo. **22** Markaasay dibidii gowraceen oo intay wadaaddadii dhiiggii soo qaadeen ayay meesha allabariga ku rusheeyeen, oo haddana waxay gowraceen wanankii, oo dhiiggoodiina way ku rusheeyeen meesha allabariga, baraarkiina way gowraceen, oo dhiiggoodiina meesha allabariga ayay ku rusheeyeen. **23** Oo orgidii qurbaanka dembiga ahaydna boqorkii iyo shirkii hortooda ayay u soo dhoweeyeen, oo gacmahoodii ayay korka ka saareen, **24** markaasaa wadaaddadii orgidii gowraceen oo waxay dhiiggoodii dembi qurbaankiis kaga dhigeen meesha allabariga korkeeda si ay dadka Israa'iil oo dhan kafaaraggud ugu sameeyaan aawadeed, waayo, boqorka ayaa amray in qurbaanka la gubo iyo qurbaanka dembigaba loo wada sameeyo dadka Israa'iil oo dhan. **25** Oo kuwii reer Laawina wuxuu soo taagay gurigii Rabbiga gudihiisa iyagoo haysta suxuun laysku garaaco iyo shareerado iyo kataarado, siduu ahaa amarkii Daa'uud iyo amarkii Gaad oo ahaa waxarkihii boqorka, iyo amarkii Nebi Naataan, waayo, amarku wuxuu ka yimid Rabbiga xaggiisa, oo nebiyadiisii buu u soo dhiibay. **26** Markaasaa reer Laawi waxay istaageen iyagoo haysta alaabtii muusikada oo Daa'uud, oo wadaaddadiina waxay

istaageen iyagoo haysta turumbooyin. **27** Xisqiyaahna wuxuu
amray in qurbaanka la gubo meesha allabariga lagu dul
bixiyo. Oo markii qurbaanka la gubo bixintiisa la bilaabay
waxaa kaloo la bilaabay gabaygii ahaa ammaanta Rabbiga,
iyo turumbooyinkii, iyo alaabtii muusikada oo Daa'uud oo
ahaa boqorkii dalka Israa'iil. **28** Oo shirkii oo dhammuna Ilaah
bay caabudeen, oo raggii gabayaaga ahaana way gabyeen,
oo kuwii turumbada watayna way ka dhawaajiyeen; oo
waxaas oo dhammuna way sii socdeen tan iyo ilaa qurbaankii
la gubayay ka dhammaaday. **29** Oo markay dhammeeyeen
qurbaanka bixintiisii ayaa boqorkii iyo kuwii isaga la joogay
oo dhammu wada foororsadeen oo Ilaah caabudeen. **30** Oo
weliba Boqor Xisqiyaah iyo amiirradii ayaa reer Laawi ku
amreen inay Rabbiga ammaan ugu gabyaan erayadii Daa'uud
iyo kuwii Aasaaf kii wax arkaha ahaa. Oo waxay ammaan ku
gabyeen iyagoo faraxsan, oo intay madaxa foororiyeen ayay
Ilaah caabudeen. **31** Markaasaa Xisqiyaah jawaabay oo
yidhi, Hadda idinku waxaad quduus isaga dhigteen Rabbiga,
haddaba soo dhowaada oo guriga Rabbiga waxaad soo
gelisaan allabaryo iyo qurbaanno mahadnaqid ah. Kolkaasaa
shirkii soo gesheen allabaryo iyo qurbaanno mahadnaqid
ah, oo in alla intii qalbigoodu raalli ahaana waxay keeneen
qurbaanno la gubo. **32** Oo qurbaannadii la gubayay oo
shirku keenayna tiradoodu waxay ahayd toddobaatan dibi,
iyo boqol wan, iyo laba boqol oo baraar ah, oo intaasoo
dhanna waxaa Rabbiga loogu keenay qurbaanno la gubo. **33**
Oo xoolihii la daahiriyeyna waxay ahaayeen lix boqol oo dibi
iyo saddex kun oo ido ah. **34** Laakiinse wadaaddadu aad
bay u yaraayeen oo ma ay wada qali karin qurbaannadii la
gubayay oo dhan, sidaas daraaddeed waxaa iyagii caawiyey
walaalahoodii reer Laawi ilaa uu shuqulkii dhammaaday oo
ay wadaaddadiina isdaahiriyeen, waayo, reer Laawi way ka
qalbi toosnaayeen wadaaddada inay isdaahiriyaan. **35** Oo
weliba qurbaannadii la gubayay iyo baruurtii qurbaannadii
nabaadiinada, iyo qurbaannadii cabniinka oo la socday
qurbaan kastoo la guboba aad bay u badnaayeen. Sidaasay
hawshii guriga Rabbiga loo hagaajiyey. **36** Oo Xisqiyaah iyo
dadkii oo dhammuba aad bay ugu reyreeyeen wixii Ilaah
dadka u diyaariyey aawadood, waayo, xaalkaas waxaa lagu
sameeyey si kedis ah.

30 Markaasaa Xisqiyaah u cid diray dadka Israa'iil oo dhan
iyo dadka Yahuudah, oo haddana wuxuu warqado u
qoray reer Efrayim iyo reer Manaseh, inay dhammaantood
wada yimaadaan guriga Rabbiga oo Yeruusaalem ku yaal, si
ay liddii Kormaridda ugu sameeyaan Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil. **2** Waayo, boqorka, iyo amiirradiisii, iyo shirkii
Yeruusaalem joogay oo dhammu waxay ku arrinsadeen
inay liddii Kormaridda sameeyaan bishii labaad. **3** Maxaa
yeelay, iyagu wakhtigaas ma ay samayn karin, waayo,
wadaaddadii tiro hawsha ku filanu isma ay daahirin, oo
dadkiina Yeruusaalem kuma ay soo wada ururin. **4** Oo
waxaasuna wuu la qummanaa boqorkii iyo shirkii oo dhanba.
5 Sidaas daraaddeed waxay amar ku soo saareen in lagu
naadiyo dalka reer binu Israa'iil oo dhan, tan iyo Bi'ir Shebac
iyo ilaa Daan, inay wada yimaadaan oo ay Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil Iidda Kormaridda Yeruusaalem ugu
sameeyaan, waayo, wakhti dheer looma samayn sida qoran.
6 Sidaas daraaddeed niman wargeeys ah ayaa boqorkii iyo
amiirradiisii ka qaadeen warqadihii, waxayna dhex marsiiyeen
dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah oo dhan, waxayna ku
socdeen si waafaqsan boqorka amarkiisii, iyagoo leh, Reer
binu Israa'iilow, mar kale ku soo noqda Rabbiga ah Ilaaha
Ibraahim iyo Isxaaq iyo Israa'iil, inuu isagu ku soo jeedsado
kuwiinna ka baxsaday gacantii boqorradii Ashuur. **7** Oo
idinku ha noqonina sidii awowayaashiin oo kale, iyo sidii
walaalihiin oo kale, kuwaasoo ku xadgudbay Rabbiga ah
Ilaahii awowayaashood, oo uu isna taas aawadeed iyagii
ka dhigay wax laga yaabo, sida aad idinkuba u aragtaan.
8 Haddaba sidii awowayaashiin ahaan jireen, idinkuna ha
noqonina dad madax adag, laakiinse idinku Rabbiga isu
dhiiba, oo gala meeshiisa quduuska ah oo uu weligiisba
quduus ka dhigay, oo u adeega Rabbiga Ilaahiinna ah, si
cadhadiisa kululi ay idiinka noqoto. **9** Waayo, haddaad
Rabbiga u soo noqotaan, walaalihiin iyo carruurtiinniiba
waxay naxariis ka heli doonaan kuwii iyaga maxaabiis
ahaanta u kaxaystay, oo iyana mar kalay dalkan ku soo
noqon doonaan, maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu
waa roonaan badan yahay, waana naxariis miidhan, oo
wejigiisana idinka sii jeedin maayo haddaad isaga u soo
noqotaan. **10** Sidaas daraaddeed nimankii wargeeyska ahaa
magaaloba magaalay u sii dhex mareen dalkii reer Efrayim
iyo kii reer Manaseh oo dhan, iyo xataa ilaa kii reer Sebulun,
laakiinse iyaga waa lagu qoslay, waana lagu majaajilooday.
11 Habase yeeshee qaar ah reer Aasheer iyo reer Manaseh
iyo reer Sebulun ayaa is-hoosaysiiyey oo Yeruusaalem yimid.
12 Oo weliba dadka Yahuudahna waxaa la jirtay Rabbiga
gacantiisii inay isku qalbi ahaadaan oo ay sameeyaan amarkii
boqorka iyo kii amiirradiisa oo ahaa Eraygii Rabbiga. **13**
Haddaba bishii labaad waxaa Yeruusaalem ku soo shiray
oo Iiddii Kibista-aan-khamiirka-lahayn sameeyey dad badan
oo ah shir aad iyo aad u weyn. **14** Markaasay kaceen
oo waxay fogeeyeen meelihii allabariga oo Yeruusaalem
dhex yiil iyo girgirayaashii fooxa lagu shidi jiray oo dhan, oo
dhammaantood waxay ku dhex tuureen durdurkii Qidroon.
15 Markaasay neefafkii liddii Kormaridda qaleen bishii labaad
maalinteedii afar iyo tobnaad, oo wadaaddadii iyo kuwii
reer Laawina way yaxyaxeen, oo intay isdaahiriyeen ayay
qurbaanno la gubo keeneen gurigii Rabbiga. **16** Markaasay
meeshoodii istaageen sidii loogu amray sharcigii Muuse oo
ahaa ninkii Ilaah, oo wadaaddadu waxay saydhsaydhi jireen
dhiiggii ay ka guddoomeen gacantii reer Laawi. **17** Oo waxaa
jiray kuwo badan oo shirka ka mid ahaa oo aan isdaahirin,
sidaas daraaddeed reer Laawi shuqulkoodu wuxuu ahaa
inay neefafka Kormaridda u gowracaan mid alla midkii aan
nadiif ahayn, si ay iyaga Rabbiga ugu daahiriyaan. **18**
Maxaa yeelay, dad badan, xataa kuwa badan oo ahaa reer
Efrayim iyo reer Manaseh iyo reer Isaakaar iyo reer Sebulun
ayan isnadiifin oo weliba waxay wax uga cuneen neefafka
Kormaridda si ka duwan sidii qornayd. Waayo, Xisqiyaah ayaa
iyaga u duceeyey oo yidhi, Rabbiga wanaagsanu ha cafiyo
ku alla kii **19** qalbigiisa u diyaariya inuu doondoono Ilaaha
ah Rabbiga oo ah Ilaahii awowayaashiis in kastoo uusan
isu nadiifin sidii ay ahayd isdaahirintii meesha quduuska
ah. **20** Oo Rabbiguna wuu maqlay Xisqiyaah, dadkiina
wuu bogsiiyey. **21** Oo reer binu Israa'iil ee Yeruusaalem

joogayna intii toddoba maalmood ah ayay iidayeen Iiddii Kibista-aan-khamiirka-lahayn, iyagoo aad u faraxsan, oo kuwii reer Laawi iyo wadaaddadiina maalin kasta ayay Rabbiga ammaani jireen, iyagoo Rabbiga ugu gabyaya alaab muusiko oo dhawaaq dheer. **22** Oo Xisqiyaahna wuxuu dhiirrigeliyey kuwii reer Laawi oo hawsha Rabbiga aad u yiqiin. Oo toddobadii maalmood ee iiddu socotayba wax bay cunayeen, iyagoo qurbaanno nabaadiino bixinaya, oo Rabbiga ah Ilaahii awowayaashood u mahadnaqaya. **23** Oo shirkii oo dhammuna waxay ku tashadeen inay toddoba maalmood oo kale sii iidaan, oo haddana toddoba maalmood oo kale ayay sii iidayeen iyagoo faraxsan. **24** Waayo, Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah wuxuu shirkii u siiyey inay qurbaan ka dhigtaan kun dibi iyo toddoba kun oo ido ah, oo amiirradiina waxay shirkii siiyeen kun dibi iyo toban kun oo ido ah, oo wadaaddo tiro badanuna way isdaahiriyeen. **25** Oo shirkii dadkii Yahuudah oo dhan iyo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi, iyo shirkii dalka Israa'iil ka yimid oo dhan, iyo shisheeyayaashii dalka Israa'iil ka yimid oo dalka Yahuudah degganaaba way wada reyreeyeen. **26** Oo Yeruusaalem waxaa jirtay farxad weyn, waayo, taasoo kale kama ay dhicin Yeruusaalem tan iyo wakhtigii Sulaymaan ina Daa'uud uu boqor dalka Israa'iil ka ahaa. **27** Markaasaa wadaaddadii reer Laawi ahaa kaceen oo dadkii u duceeyeen, oo codkoodiina waa la maqlay, oo baryootankoodii wuxuu soo gaadhay samada ee ah Rabbiga rugtiisa quduuska ah.

31 Haddaba markii waxyaalahaasu wada dhammaadeen ayaa reer binu Israa'iilkii joogay oo dhammu tegey magaalooyinkii dalka Yahuudah, oo waxay burburiyeen tiirarkii, geedihii Asheeraahna way jareen, oo meelihii sarsare iyo meelihii allabarigaba way ka dundumiyeen kulli dalkii reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin iyo reer Efrayim iyo xataa kii reer Manasehba, ilaa ay wada baabbi'iyeen dhammaantood. Markaasaa reer binu Israa'iil oo dhammu wada noqdeen oo nin kastaaba wuxuu ku laabtay hantidiisii, waxayna galeen magaalooyinkoodii. **2** Oo Xisqiyaahna kooxihii wadaaddada iyo kuwii reer Laawiba wuxuu u doortay siday nin walba adeegiddiisu ahayd, oo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawiba nin kastaba hawshiisii buu amray inay bixiyaan qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiinada, iyo inay adeegaan, oo ay mahadnaqaan, oo ay Ilaah ku ammaanaan xerada Rabbiga irdaheeda. **3** Oo wuxuu kaloo amray qaybtii boqorka maalkiisa kaga bixi lahayd qurbaannada la gubo, kuwaasoo ah qurbaannada la gubi lahaa subaxda iyo fiidka, iyo qurbaannada la gubi lahaa sabtiyada, iyo kuwii la gubi lahaa markay bilaha cusubu dhashaan iyo kuwii iidaha joogtada ah siday ugu qoran tahay sharciga Rabbiga. **4** Oo weliba dadkii Yeruusaalem degganaana wuxuu ku amray inay wadaaddada iyo kuwa reer Laawiba siiyaan qaybtoodii, si ay ugu xoogaystaan sharciga Rabbiga. **5** Oo haddiiba mar alla markii amarkii soo baxay ayaa dadkii Israa'iil bixiyeen wax faro badan oo ah midhihii dhulka ugu horreeyey, oo ah hadhuudh, iyo khamri, iyo saliid, iyo malab, iyo wixii dhulka ka baxay oo dhan, oo wax kasta toban meelood meel ayay si badan u keeneen. **6** Oo dadkii Israa'iil iyo dadkii Yahuudah oo degganaa magaalooyinkii dalka Yahuudah, iyaguna waxay toban meelood meel ka keeneen lo'da iyo idaha, iyo weliba alaabtii la soocay oo quduuska looga dhigay Rabbiga Ilaahooda ah, wayna iskor tuuleen. **7** Oo tuulmooyinka aasaaskoodii waxay bilaabeen bishii saddexaad, waxayna iyaga dhammeeyeen bishii toddobaad. **8** Oo Xisqiyaah iyo amiirradiiba markay yimaadeen oo arkeen tuulmooyinkii, ayay Rabbiga ku mahadnaqeen, dadkiisii reer binu Israa'iilna way u duceeyeen. **9** Markaasaa Xisqiyaah wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi wax ka weyddiiyey tuulmooyinkii. **10** Oo Casaryaah oo ahaa wadaadkii sare oo ahaa reer Saadooq ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Tan iyo markii dadku bilaabay inay qurbaannadii keenaan guriga Rabbiga, waannu cunnay oo dheregnay, oo waxaa naga hadhay wax faro badan, waayo, Rabbigu dadkiisuu barakeeyey, oo wixii hadhayna waa waxan badan. **11** Markaasaa Xisqiyaah amray in guriga Rabbiga qolal laga diyaariyo, waana la diyaariyey. **12** Oo si aaminnimo ah ayaa loo soo keenay qurbaannadii, iyo meeltobnaadyadii, iyo alaabtii quduuska laga dhigay, oo waxaa iyaga u talin jiray Kaananyaah oo ahaa reer Laawi, oo walaalkiis Shimciina wuxuu ahaa kan labaad. **13** Oo Yexii'eel, iyo Casasyaah, iyo Nahad, iyo Casaaheel, iyo Yeriimood, iyo Yoosaabaad, iyo Elii'eel, iyo Yismakyaah, iyo Maxad, iyo Benaayaahna waxay ahaayeen kuwii wax u talin jiray oo ka hooseeyey Kaananyaah iyo walaalkiis Shimcii, oo waxaa doortay Boqor Xisqiyaah iyo Casaryaah oo ahaa taliyihii guriga Ilaah. **14** Oo Qore ina Yimnaah oo ahaa reer Laawi, oo ahaa iridjoogihii joogay iridda bari, isna wuxuu u talin jiray qurbaannada ikhtiyaarka loogu bixiyo Ilaah inuu qaybiyo qurbaannada Rabbiga iyo waxyaalaha ugu wada quduusan. **15** Oo isagana waxaa ka hooseeyey Ceeden, iyo Minyaamin, iyo Yeeshuuca, iyo Shemacyaah, iyo Amaryaah, iyo Shekaanyaah, oo joogay magaalooyinkii wadaaddada iyagoo kala haysta jagooyinkoodii lagu aaminay, inay walaalahood qayb u kala siiyaan siday kooxahoodu ahaayeen, kan ugu weyn iyo kan ugu yaru ayan waxba isdheeraysan, **16** oo weliba waxaa qayb la siiyey kuwii lagu tiriyey abtiriskii laboodka, intii saddex sannadood jirtay ama ka sii weynaydba, iyo xataa mid kasta oo guriga Rabbiga sidii maalin kasta hawsheeda loo doonayay u geli jiray adeegidda loo amray iyaga sidii kooxahoodii ay kala ahaayeen, **17** oo waxaa qayb la siiyey kuwii abtiriskooda lagu tiriyey reerihii wadaaddada ahaa, iyo kuwii reer Laawi oo jiray labaatan sannadood ama ka sii weynaa sidii shuqulkooda loo amray iyo kooxahoodii ay kala ahaayeen, **18** iyo weliba kuwii abtiriskooda lagu tiriyey oo ahaa dhallaankoodii yaryaraa, iyo naagahoodii, iyo wiilashoodii, iyo gabdhahoodiiba oo shirka oo dhan ku dhex jiray, waayo, iyagu jagadoodii lagu aaminay ayay quduus iskaga dhigeen. **19** Oo weliba wadaaddadii ahaa farcanka Haaruun oo joogay beeraha magaalooyinkooda agagaarkoodii, magaalo kasta waxaa ugu jiray niman loo magacaabay inay qayb siiyaan wadaaddada inta lab ku jira oo dhan iyo kuwii reer Laawi oo abtiriskooda lagu tiriyey oo dhan. **20** Oo Xisqiyaah sidaasuu ku dhex yeelay dalkii Yahuudah oo dhan, oo wuxuu sameeyey wax wanaagsan oo ku qumman, daacadna ku ah Rabbiga Ilaahiisa ah hortiisa. **21** Oo shuqul kasta oo uu ku bilaabay hawshii gurigii Rabbiga, iyo sharciga, iyo amarrada, si uu u doondoono Ilaahiisa, wuxuu ku samayn jiray qalbigiisa oo dhan, wuuna ku liibaani jiray.

32 Oo waxyaalahaas iyo aaminnimadaas dabadood
waxaa yimid oo dalka Yahuudah soo galay Seenxeeriib
oo ahaa boqorkii Ashuur; magaalooyinkii deyrka lahaana ayuu
weeraray, wuuna ku talo jiray inuu iyaga qaato. **2** Xisqiyaahna
markuu arkay in Seenxeeriib yimid oo uu ku talo jiro inuu
Yeruusaalem la diriro, **3** ayuu amiirradiisii iyo raggiisii xoogga
badnaa kula tashaday in la wada awdo ilaha biyaha ah oo
magaalada dibaddeeda ku yaal, oo iyana way caawiyeen.
4 Sidaas aawadeed waxaa isu soo ururay dad badan,
wayna wada awdeen ilihii biyaha ahaa oo dhan iyo durdurkii
waddanka dhex mari jiray, oo waxay isyidhaahdeen, Bal
boqorrada dalka Ashuur intay yimaadaan maxay biyo badan
u helayaan? **5** Markaasuu isdhiirrigeliyey, oo dhisay derbigii
dunsanaa oo dhan, oo kor u gaadhsiiyey tan iyo munaaradihii,
wuxuuna dhisay derbi kaloo dibadda ah, oo xoogeeyey Millo
oo ku dhex tiil magaaladii Daa'uud, oo sameeyey hub dagaal
iyo gaashaammo faro badan. **6** Oo taladii dadkana wuu u
dhiibay saraakiil dagaalka yaqaan, oo dhammaantoodna
wuxuu ku soo wada ururSaday meeshii bannaanayd oo
magaalada iriddeeda u dhowayd, wuuna dhiirrigeliyey oo ku
yidhi, **7** Xoog yeesha oo aad u dhiirranaada, ha ka cabsanina,
hana ka qalbi jabina boqorka Ashuur ama ciidanka faraha
badan oo isaga la socda, maxaa yeelay, waxaa inala jira
kuwa ka badan kuwa isaga la jira. **8** Isaga waxaa la jira
binu-aadmi, laakiinse innaga waxaa inala jira oo ina caawiya
oo dagaalladeenna inoo dirira Rabbiga Ilaaheenna ah. Oo
dadkiina waxay isku halleeyeen erayadii Xisqiyaah oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah. **9** Oo waxyaalahaas dabadood
ayaa Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur joogay Laakiish
horteeda oo xooggiisii oo dhammuna wuu la jiray, oo wuxuu
addoommadiisii u soo diray Yeruusaalem ilaa Xisqiyaah oo
ahaa boqorkii dalka Yahuudah, iyo ilaa dadkii Yahuudah
oo Yeruusaalem joogay oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, **10**
Anoo ah Seenxeeriib oo ah boqorkii Ashuur waxaan idinku
leeyahay, Qalcadda Yeruusaalem waa idinka ku sii jiree bal
yaad isku hallaynaysaan? **11** War sow Xisqiyaah idinma
sasabin si aad gaajo iyo harraad ugu dhimataan, isagoo
leh, Rabbiga Ilaaheenna ah ayaa inaga samatabbixin doona
gacanta boqorka Ashuur? **12** War Xisqiyaahaasu sow ma
ahaa kii wada baabbi'iyey meelihiisii sarsare iyo meelihiisii
allabarigaba, oo dadkii Yahuudah iyo Yeruusaalemna sow
kuma uu amrin oo kuma odhan, Idinku waa inaad meel
allabari oo keliya horteeda Ilaah ku caabuddaan, oo isla
taas korkeedana waa inaad fooxa ku shiddaan? **13** War
miyeydaan ka war qabin aniga iyo awowayaashayba wixii
aan ku samaynay dadyowga dalalka deggan oo dhan? War
quruumaha dalalka deggan ilaahyadoodu miyey sinaba u
awoodeen inay dalkooda gacantayda ka samatabbixiyaan?
14 Oo quruumihii awowayaashay ay wada baabbi'iyeen
ilaahyadoodii oo dhan kee baa awooday inuu dadkiisii
gacantayda ka samatabbixiyo? Haddaba Ilaahiinnu sidee
buu u awoodaa inuu gacantayda idinka samatabbixiyo?
15 Haddaba sidaas daraaddeed Xisqiyaah yuusan idin
khiyaanayn oo yuusan sidan idiin sasabin, hana rumaysanina,
waayo, innaba ma jirin quruun ama boqortooyo ilaaheedu
awooday inuu dadkiisa ka samatabbixiyo gacantayda iyo
gacantii awowayaashay toona, haddaba ilaahiinna sidee
buu gacantayda idiinka samatabbixin doonaa? **16** Oo
addoommadiisiina waxay ku sii hadleen war badan oo ka
gees ah Rabbiga Ilaaha ah iyo addoonkiisa Xisqiyaah ahba.
17 Oo weliba wuxuu kaloo qoray warqado uu ku caayayo oo
wax kaga sheegayo Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil,
oo wuxuu yidhi, Dalalka quruumaha deggan ilaahyadoodii
oo dadkoodii gacantayda ka samatabbixin waayay sidoodii
oo kalaa Ilaaha Xisqiyaahna dadkiisa gacantayda uga
samatabbixin waayi doonaa. **18** Oo iyagoo afkii Yuhuudda
ku hadlaya ayay cod weyn ugu dhawaaqeen dadkii reer
Yeruusaalem oo derbiga kor joogay inay iyaga cabsiiyaan
oo ay wareeriyaan si ay iyagu magaalada u qabsadaan.
19 Oo waxay Ilaahii Yeruusaalem uga hadleen siday uga
hadleen ilaahyadii dadadka dunida, kuwaasoo ah wax dad
gacanta ku sameeyey. **20** Markaasaa Boqor Xisqiyaah
iyo Nebi Ishacyaah oo ahaa ina Aamoos u tukadeen
xaalkan aawadiis, oo waxay qaylo gaadhsiyeen samada.
21 Markaasaa Rabbigu malag soo diray, kaasoo xeradii
boqorkii Ashuur ku wada laayay raggii xoogga badnaa,
iyo hoggaamiyayaashii, iyo saraakiishii oo dhanba. Sidaas
daraaddeed isagoo ceebaysan ayuu dalkiisii ku noqday. Oo
markuu gurigii ilaahiisa galay waxaa halkaas seef kaga dilay
wiilashii uu dhalay. **22** Sidaasuu Rabbigu Xisqiyaah iyo dadkii
Yeruusaalem degganaaba uga badbaadiyey Seenxeeriib oo
ahaa boqorkii Ashuur gacantiisii iyo gacantii kuwii kale oo
dhanba, oo iyagiina dhinac kasta wuu ka ilaaliyey. **23** Oo dad
badan ayaa Rabbiga Yeruusaalem ugu keeneen hadiyado,
oo Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudahna waxay u
keeneen waxyaalo qaali ah, sidaas aawadeed markaas intii
ka dambaysay ayaa isaga loogu sarraysiiyey quruumaha oo
dhan hortooda. **24** Oo waagaas ayaa Xisqiyaah bukooday,
oo geeri buu u dhowaaday, markaasuu Rabbiga baryay,
oo isna intuu la hadlay ayuu calaamad u sameeyey. **25**
Laakiinse Xisqiyaah wanaaggii isaga loo sameeyey mahad
kama celin, waayo, qalbigiisa ayaa kibray, sidaas daraaddeed
isagii iyo dalka Yahuudah iyo Yeruusaalemba cadho baa
ku soo degtay. **26** Habase ahaatee Xisqiyaah wuu is-
hoosaysiiyey oo kibirkii qalbigiisa wuu ka soo noqday isaga
iyo dadkii Yeruusaalem degganaa oo dhammuba, sidaa
daraaddeed cadhadii Rabbigu iyaga kuma ay soo degin
wakhtigii Xisqiyaah. **27** Haddaba Xisqiyaah wuxuu lahaa maal
aad iyo aad u faro badan iyo sharaf, oo wuxuu samaystay
khasnado lagu xereeyo lacag, iyo dahab, iyo dhagaxyo qaali
ah, iyo uunsi, iyo gaashaammo, iyo cayn kasta oo weelal
wanaagsan ah. **28** Oo guryo wax lagu kaydiyona buu u
samaystay wixii badnaa ee ahaa hadhuudh iyo khamri iyo
saliid, wuxuuna samaystay xeryo lagu xereeyo xayawaan
cayn kasta ah, iyo xeryo adhi. **29** Oo weliba wuxuu dhistay
magaalooyin, oo wuxuu ururSaday ido iyo lo' faro badan,
waayo, Rabbigu wuxuu isaga siiyey maal aad u badan. **30**
Oo Xisqiyaahaas qudhiisa ayaa awday biyihii Giixoon ishoodii
sare, oo wuxuu hoos ugu soo toosiyey magaaladii Daa'uud
dhankeedii galbeed. Oo Xisqiyaahna wuu ku liibaanay
shuqulladiisii uu sameeyey oo dhan. **31** Habase ahaatee
markay amiirradii dalka Baabuloon isaga cid ugu soo direen
inay soo haybiyaan waxa uu yahay yaabka dalkiisa lagu dhex
sameeyo ayaa Ilaah isagii uga tegey inuu tijaabiyo oo ogaado
waxa qalbigiisa ku jira oo dhan. **32** Haddaba Xisqiyaah
falimihiisii kale iyo camalladiisii wanaagsanaa oo dhammu

waxay ku qoran yihiin waxyaalihii la tusay Nebi Ishacyaah oo
ahaa ina Aamoos, kuwaasoo ku yaal kitaabkii boqorrada
dalka Yahuudah iyo dalka Israa'iil. **33** Oo Xisqiyaah wuu
dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa isagii
lagu aasay meesha laga fuulo qabuurihii farcanka Daa'uud;
oo dadkii Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalem degganaa oo
dhammuba isagii bay sharfeen markuu geeriyooday. Oo
meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Manaseh.

33 Oo Manaseh markuu boqor noqday wuxuu jiray laba
iyo toban sannadood, oo Yeruusaalemna wuxuu
boqor ku ahaa shan iyo konton sannadood. **2** Oo isna
wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ahaa, sidii
karaahiyadii quruumihii Rabbigu ka eryay reer binu Israa'iil
hortooda. **3** Waayo, wuxuu mar kale dhisay meelihii sarsare
ee aabbihiis Xisqiyaah baabbi'iyey, oo Bacaliimna meelo
allabari buu u dhisay, oo geedo Asheeraahna wuu sameeyey,
oo wuxuu caabuday oo u wada adeegay ciidanka samada oo
dhan. **4** Oo wuxuu meelo allabari uga dhex dhisay gurigii
Rabbiga, kaasoo Rabbigu ka hadlay oo yidhi, Magacaygu
wuxuu weligiisba joogi doonaa Yeruusaalem. **5** Oo wuxuu
ciidankii samada oo dhanna meelo allabari uga dhisay labadii
barxadood oo gurigii Rabbiga. **6** Oo weliba carruurtiisiina
dab buu ku dhex mariyey dooxadii ina Xinnom dhexdiisa,
faalna wuu ku noqnoqday, wuxuuna u tegey falanfallowyo,
sixirna wuu ku noqnoqday, oo wuxuu la macaamilooday kuwii
ruuxaanta lahaa iyo saaxiriintii, oo wuxuu Rabbiga hortiisa
ku sameeyey shar badan oo uu isaga kaga xanaajiyey.
7 Oo sanamkii xardhanaa ee uu sameeyey ayuu dhex
qotomiyey gurigii Ilaah ee uu Ilaah ka hadlay oo Daa'uud iyo
wiilkiisii Sulaymaanba ku yidhi, Gurigan iyo Yeruusaalem
dhexdeeda oo aan ka doortay qabiilooyinka reer binu Israa'iil
oo dhan ayaan magacayga weligiisba ku dayn doonaa. **8** Oo
cagta reer binu Israa'iilna mar dambe ka dhaqaajin maayo
dalkii aan u doortay awowayaashood, hadday dhawraan
uun wixii aan ku amray oo dhan, kuwaasoo ah sharcigii
iyo qaynuunnadii iyo xukummadii aan gacanta Muuse u
soo dhiibay oo dhan. **9** Oo Manasehna dadkii Yahuudah
iyo dadkii Yeruusaalem degganaaba wuu qalday, sidaas
daraaddeed iyagu waxay sameeyeen shar ka sii badan kii
ay sameeyeen quruumihii Rabbigu ku hor baabbi'iyey reer
binu Israa'iil. **10** Markaasaa Rabbigu la hadlay Manaseh
iyo dadkiisiiba, laakiinse dheg uma ay dhigin. **11** Sidaas
daraaddeed Rabbigu wuxuu ku diray saraakiishii ciidanka
oo boqorkii Ashuur, oo waxay la tageen Manaseh isagoo
silsilado iyo bircago ku xidhan yihiin, kolkaasay Baabuloon u
kaxaysteen. **12** Oo intuu dhibaataysnaa ayuu baryay Rabbigii
Ilaahiisa ahaa, oo si weyn buu isugu hor hoosaysiiyey
Ilaahii awowayaashiis. **13** Oo isagii buuna baryay, oo isna
wuu aqbalay oo baryootankiisiina wuu maqlay, oo mar kale
ayuu dib ugu soo celiyey Yeruusaalem iyo boqortooyadiisii.
Markaasaa Manaseh ogaaday in Rabbigu Ilaah yahay.
14 Haddaba waxyaalahaas ka dib magaaladii Daa'uud
dibaddeeda ayuu ka dhisay derbi xagga Giixoon dhankeedii
galbeed iyo dooxada dhexdeedii iyo xataa meesha laga galo
Iriddii Kalluunka, oo wuxuu ka soo wareejiyey Cofel, oo aad
iyo aad buu kor ugu dheereeyey, oo magaalooyinkii deyrka
lahaa oo dalka Yahuudah oo dhanna wuxuu fadhiisiyey
saraakiishii ciidanka. **15** Markaasuu ilaahyadii qalaad iyo
sanamkiiba ka bixiyey gurigii Rabbiga, oo meelihii allabariga
ee uu ka dhisay buurtii guriga Rabbiga iyo Yeruusaalem
gudaheedaba dhammaantood wuu dumiyey, oo magaaladii
wuu ka wada tuuray. **16** Markaasuu hagaajiyey meeshii
allabariga ee Rabbiga, oo wuxuu ku dul bixiyey qurbaanno
nabaadiino iyo qurbaanno mahadnaqid ah, oo wuxuu dadkii
Yahuudah ku amray inay u adeegaan Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil. **17** Habase yeeshee dadkii weli waxay
allabaryo ku bixin jireen meelihii sarsare, laakiinse waxay ula
niyoon jireen Rabbiga ah Ilaahooda oo keliya. **18** Haddaba
Manaseh falimihiisii kale iyo baryadii uu Ilaahiis baryay, iyo
erayadii wax arkayaashii ay isaga kula hadleen magaca
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, bal eeg, waxay ku
qoran yihiin kitaabkii falimihii boqorradii dalka Israa'iil. **19** Oo
baryootankiisii, iyo siduu Ilaah isaga u aqbalay, iyo dembigiisii
iyo xadgududkiisii oo dhan, iyo meelihii uu meelo sarsare ka
dhisay ee uu qotomiyey geedihii Asheeraah iyo sanamyadii
xardhanaa intuusan is-hoosaysiin, bal eeg, waxay ku qoran
yihiin taariikhdii Xoosay. **20** Markaasaa Manaseh dhintay oo
la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay gurigiisii,
oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Aamoon.
21 Oo Aamoonna markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo
labaatan sannadood, Yeruusaalemna boqor buu ku ahaa
laba sannadood. **22** Oo isna wuxuu sameeyey wax shar
ku ah Rabbiga hortiisa sidii aabbihiis Manaseh u yeelay
oo kale. Oo Aamoon wuxuu allabari u bixiyey sanamyadii
xardhanaa ee uu aabbihiis Manaseh sameeyey oo dhan,
wuuna u adeegay. **23** Oo isagu sidii aabbihiis Manaseh uu
isu hoosaysiiyey oo kale isuguma uu hoosaysiin Rabbiga
hortiisa, laakiinse Aamoonkaas qudhiisu aad iyo aad buu u
sii xadgudbay. **24** Oo addoommadiisii ayaa shirqool u dhigay,
oo gurigiisay ku dileen. **25** Laakiinse dadkii dalka degganaa
ayaa wada laayay kuwii Boqor Aamoon sirqoolka u dhigay
oo dhan, oo dadkii dalka degganaa waxay meeshiisii boqor
uga dhigeen wiilkiisii Yoosiyaah.

34 Yoosiyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray siddeed
sannadood, oo Yeruusaalemna boqor buu ku ahaa
kow iyo soddon sannadood. **2** Oo wuxuu sameeyey wixii
Rabbiga hortiisa ku qummanaa, wuuna ku socday jidkii
awowgiis Daa'uud maray, ugamana uu leexan xagga midigta
iyo xagga bidixda toona. **3** Waayo, sannaddii siddeedaad
oo boqornimadiisa intuu weli dhallinyaraa ayuu bilaabay
inuu doondoono Ilaahii awowgiis Daa'uud, oo sannaddii
laba iyo tobnaad ayuu bilaabay inuu reer Yahuudah iyo
reer Yeruusaalem ka nadiifiyo meelihii sarsare, iyo geedihii
Asheeraah, iyo sanamyadii xardhanaa, iyo sanamyadii
shubka ahaaba. **4** Oo meelihii Bacaliim allabariga loogu bixin
jiray oo dhanna hortiisay ku dumiyeen, sanamyadii qorraxda
ee iyaga ka sarreeyeyna wuu wada jaray, oo geedihii
Asheeraah iyo sanamyadii xardhanaa, iyo sanamyadii shubka
ahaana dhammaantood wuu wada burburiyey oo boodh ka
dhigay, oo wuxuu ku dul firdhiyey qabuurihii kuwii allabariga
u bixin jiray. **5** Oo meelahoodii allabarigana wuxuu ku
kor gubay lafihii wadaaddadii, oo dalka Yahuudah iyo
Yeruusaalemba wuu wada nadiifiyey. **6** Oo sidaasoo kaluu
ka wada yeelay magaalooyinkii reer Manaseh iyo reer
Efrayim iyo reer Simecoon iyo xataa kuwii reer Naftaali, iyo

meelahoodii burbursanaa oo ku wareegsanaa oo dhan. **7** Oo meelihii allabariga wuu wada dumiyey, geedihii Asheeraah iyo sanamyadii xardhanaana wuu wada budeeyey, oo sanamyadii qorraxda ee dalka Israa'iil oo dhan ku yiilna wuu wada jaray, markaasuu Yeruusaalem ku noqday. **8** Oo sannaddii siddeed iyo tobnaad oo boqornimadiisa, markuu nadiifiyey dalkii iyo gurigiiba ayuu diray Shaafaan ina Asalyaah, iyo Macaseeyaah oo ahaa taliyihii magaalada, iyo Yoo'aax ina Yoo'aaxaas oo ahaa taariikhqore inay cusboonaysiiyaan gurigii Rabbiga Ilaahiisa ah. **9** Markaasay u yimaadeen Xilqiyaah oo ahaa wadaadkii sare, oo waxay u dhiibeen lacagtii guriga Ilaah la geliyey, oo irid-dhawrayaasha reer Laawi ay ka soo ururiyeen reer Manaseh iyo reer Efrayim, iyo kuwii kale oo reer binu Israa'iil ah oo dhan, iyo reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin oo dhan, iyo dadkii Yeruusaalem degganaaba. **10** Oo lacagtii waxay u dhiibeen shaqaalaha guriga Rabbiga u talin jiray, oo raggii guriga Rabbiga ka dhex shaqayn jirayna waxay u bixiyeen in guriga lagu hagaajiyo oo lagu cusboonaysiiyo. **11** Waxay siiyeen nijaarradii iyo waxdhisayaashii inay ku soo iibiyaan dhagaxyo la qoray iyo alwaax wax laysku xidho, iyo inay alwaax saqafka haya u sameeyaan guryihii ay boqorradii reer Yahuudah dumiyeen. **12** Oo raggiina shuqulkii waxay u sameeyeen si daacadnimo ah; kuwii u talin jiray oo shuqulka hore u wadi jirayna waxay ahaayeen Yaaxad iyo Cobadyaah oo ahaa reer Laawi oo ka ahaa reer Meraarii, iyo Sekaryaah iyo Meshullaam oo ahaa reer Qohaad, oo waxaa kaloo la jiray kuwa kale oo reer Laawi ah oo alaabta muusikada karay oo dhan. **13** Oo weliba waxay kaloo u talin jireen xammaalladii, hore bayna u wadi jireen shuqulkii kuwii shaqayn jiray oo dhan, cayn kastoo hawshoodu ahaydba, oo reer Laawina waxaa ka joogay karraaniyo iyo saraakiil iyo iridjoogayaal. **14** Oo markay soo bixiyeen lacagtii guriga Rabbiga la geliyey ayaa wadaadkii Xilqiyaah ahaa helay kitaabkii sharcigii Rabbiga oo Muuse loo sii dhiibay. **15** Markaasaa Xilqiyaah jawaabay oo wuxuu karraanigii Shaafaan ku yidhi, Waxaan gurigii Rabbiga ka dhex helay Kitaabkii Sharciga. Oo Xilqiyaah kitaabkii buu u dhiibay Shaafaan. **16** Markaasaa Shaafaan kitaabkii u geeyey boqorkii, oo weliba boqorkii buu u soo warramay oo ku yidhi, Addoommadaadii way wada samaynayaan wixii loo dhiibay oo dhan. **17** Oo iyagu lacagtii guriga Rabbiga laga dhex helay way soo ururiyeen oo waxay u dhiibeen kuwa shuqulka u taliya iyo ragga shaqaalaha ah. **18** Oo Shaafaan oo karraanigii ahaa ayaa boqorkii u sheegay oo ku yidhi, Wadaadkii Xilqiyaah ahaa wuxuu ii dhiibay kitaab. Markaasaa Shaafaan kitaabkii ku akhriyey boqorka hortiisii. **19** Oo markii boqorkii maqlay erayadii sharciga ayuu dharkiisii jeexjeexay. **20** Markaasaa boqorkii amray Xilqiyaah, iyo Axiiqaam ina Shaafaan, iyo Cabdoon ina Miikaah, iyo Shaafaan oo ahaa karraanigii, iyo Casaayaah oo ahaa addoonkii boqorka, oo wuxuu ku yidhi, **21** War taga, oo aniga iyo kuwa dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah ku hadhayba Rabbiga wax inoo soo weyddiiya waxa ku saabsan erayada kitaabkii la helay, waayo, cadhada Rabbiga oo inagu soo degtay way weyn tahay, maxaa yeelay, awowayaasheen ma ay xajin inay wada yeelaan waxa kitaabkan ku qoran oo dhan. **22** Markaasaa Xilqiyaah iyo kuwii boqorku amrayba waxay u tageen nebiyaddii Xuldaah ahayd oo u dhaxday Shalluum ina Tawqhad, oo ahaa ina Xasraah, kaasoo ahaa kii dharka dhawri jiray. (Haddaba iyadu waxay degganayd Yeruusaalem xaafaddeeda labaad.) Markaasay iyadii kala hadleen xaalkaas. **23** Oo waxay ku tidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Waxaad ninkii ii soo kiin diray u sheegtaan, **24** Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eeg, belaayaan ku soo dejin doonaa meeshan iyo dadka degganba, taasoo ah kulli habaarrada ku qoran kitaabkii boqorka Yahuudah hortiisa lagu akhriyey oo dhan, **25** maxaa yeelay, iyagu way iga tageen, oo waxay foox u shideen ilaahyo kale inay igaga xanaajiyaan shuqulka gacmahooda oo dhan; oo sidaas daraaddeed cadhadaydu waxay ku kor degtay meeshan, mana qaboobi doonto. **26** Laakiinse boqorkii dalka Yahuudah oo idiin soo diray inaad Rabbiga wax soo weyddiisaan waxaad ku tidhaahdaan, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu ka leeyahay erayadii aad maqashay: **27** Qalbigaagu wuu jilicsanaa oo Ilaah hortiisa ayaad isku hoosaysiisay markaad maqashay erayadiisii uu kaga hadlay meeshan iyo dadka degganba, oo hortayda ayaad isku hoosaysiisay, oo dharkaagii waad jeexjeexday, oo waad igu hor ooyday, oo sidaas daraaddeed waan ku maqlay, ayaa Rabbigu leeyahay. **28** Haddaba waxaan kula ururin doonaa awowayaashaa, oo qabrigaaga nabad baad ugu ururi doontaa, oo indhahaaguna ma ay arki doonaan kulli belaayada aan ku soo dejin doono meeshan iyo dadka degganba. Oo iyana boqorkii ayay mar kale u war keeneen. **29** Markaasaa boqorkii cid diray oo waxaa loo soo ururiyey odayaashii dalka Yahuudah iyo kuwii Yeruusaalem oo dhan. **30** Oo boqorkii wuxuu u kacay gurigii Rabbiga oo waxaa isagii la socday raggii dalka Yahuudah oo dhan, iyo dadkii Yeruusaalem degganaa, iyo wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo dadkii oo dhan yar iyo weynba, oo isna wuxuu hortooda ku akhriyey dhammaan erayadii kitaabkii axdiga oo guriga Rabbiga laga dhex helay. **31** Markaasaa boqorkii istaagay meeshiisii, oo wuxuu Rabbiga hortiisa axdi ugu maray inuu Rabbiga raaco oo uu qalbigiisa oo dhan iyo naftiisa oo dhan ku dhawro amarradiisa, iyo markhaatiyadiisa, iyo qaynuunnadiisa, iyo inuu sii adkeeyo erayadii axdiga oo kitaabkan ku qornaa. **32** Oo wuxuu ka dhigay in intii Yeruusaalem iyo dalka reer Benyaamiin laga helay oo dhanba ay axdiga aqbalaan oo u istaagaan. Oo dadkii Yeruusaalem degganaana waxay yeeleen si waafaqsan axdigii Ilaah, kaasoo ahaa Ilaahii awowayaashood. **33** Markaasaa Yoosiyaah karaahiyadii oo dhan ka fogeeyey dalalka ay dadka Israa'iil lahaayeen oo dhan, oo dadkii dalka Israa'iil laga dhex helay oo dhanna wuxuu ka dhigay inay u adeegaan Rabbiga Ilaahooda ah. Oo intuu noolaa oo dhanna kama ay tegin lasocodka Rabbiga ah Ilaaha awowayaashood.

35 Oo Yoosiyaah Yeruusaalem ayuu Rabbiga ugu dhawray liddii Kormaridda, oo neefafkii Kormariddana waxaa la gowracay bishii kowaad maalinteedii afar iyo tobnaad. **2** Oo wadaaddadiina ayuu shuqulkoodii loo amray u kala qaybiyey, oo adeegiddii gurigii Rabbiga ayuu ku dhiirrigeliyey. **3** Oo kuwii reer Laawi oo dadka Israa'iil oo dhan wax bari jiray ee Rabbiga aawadiis quduus u ahaa wuxuu ku yidhi, Sanduuqa quduuska ah waxaad gelisaan gurigii uu dhisay Sulaymaan oo uu dhalay boqorkii reer binu Israa'iil oo Daa'uud ahaa,

hadda ka dib culaab dambe garbihiinna saarnaan mayso, haddaba Rabbiga Ilaahiinna ah iyo dadkiisa reer binu Israa'iil u adeega. **4** Isu diyaariya sida reerihiinna iyo kooxihiinnu yihiin si waafaqsan qorniinkii uu qoray Daa'uud oo ahaa boqorkii reer binu Israa'iil, iyo si waafaqsan qorniinkii wiilkiisa Sulaymaan. **5** Oo waxaad isu taagtaan meesha quduuska ah sida qaybaha reerihii walaalihiin oo ah dadka dalka ay kala yihiin, oo reerihii qaar reer Laawi ahi ha isu qaybiyeen. **6** Oo neefafka Kormaridda gowraca, oo quduus iska dhiga, oo walaalihiinna u diyaariya, si aad u samaysaan si waafaqsan Eraygii Rabbiga oo Muuse loo soo dhiibay. **7** Markaasaa Yoosiyaah wuxuu dadkii intii joogtay oo dhan adhigii ka siiyey baraar iyo waxarro si ay qurbaannada Kormaridda u bixiyaan, oo tiradooduna waxay isku ahayd soddon kun, iyo saddex kun oo dibi, intaasu waxay ahaayeen intii boqorku maalkiisa ka baxshay. **8** Oo amiirradiisii iyagoo raalli ka ah ayay wax siiyeen dadkii iyo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi. Oo Xilqiyaah iyo Sekaryaah iyo Yexii'eel oo ahaa taliyayaashii guriga Ilaahna waxay wadaaddadii qurbaannadii Kormaridda u siiyeen laba kun iyo lix boqol oo neef oo yaryar, iyo saddex boqol oo dibi. **9** Oo weliba Kaananyaah iyo walaalihiis oo ahaa Shemacyaah iyo Netaneel, iyo Xashabyaah iyo Yecii'eel iyo Yoosaabaad oo ahaa madaxdii reer Laawi waxay reer Laawi qurbaannadii Kormaridda u siiyeen shan kun oo neef oo yaryar, iyo shan boqol oo dibi. **10** Sidaasaa hawshii loo hagaajiyey, oo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawina waxay kala istaageen meelahoodii siday kooxahoodii kala ahaayeen, taasoo waafaqsan boqorka amarkiisii. **11** Markaasay gowraceen neefafkii Kormaridda, oo wadaaddadiina way saydhsaydheen dhiiggii ay gacantooda ka guddoomeen, oo kuwii reer Laawina harag bay ka bixiyeen. **12** Oo iyana meel bay dhigeen qurbaannadii la gubayay inay sidii qaybihii reerihii dadku ay kala ahaayeen Rabbiga wax ugu bixiyaan si waafaqsan waxa ku qoran kitaabkii Muuse. Oo dibidiina sidaasoo kalay u galeen. **13** Oo sidii qaynuunku ahaa ayay neefafkii Kormaridda dab ugu dubeen, oo qurbaannadii quduuska ahaana waxay ku kariyeen dheryo iyo digsiyo iyo weelal kale oo waaweyn, oo intay qaadeen ayay haddiiba u geeyeen dadkii oo dhan. **14** Oo dabadeedna wax bay u diyaariyeen nafsaddoodii iyo wadaaddadii, maxaa yeelay, wadaaddadii reer Haaruun waxay ilaa habeenkii bixinayeen qurbaannada la gubo iyo baruurtaba, sidaas daraaddeed kuwii reer Laawi wax bay u diyaariyeen nafsaddoodii iyo wadaaddadii reer Haaruunba. **15** Oo nimankii gabayaaga ahaa oo reer Aasaafna waxay joogeen meeshoodii sidii uu ahaa amarkii Daa'uud, iyo Aasaaf, iyo Heemaan, iyo Yeduutuun oo ahaa boqorka wax arkihiisii, oo iridjoogayaashiina waxay joogeen irid kasta, oo iyagu uma ay baahnayn inay hawshooda ka tagaan, waayo, iyaga waxaa wax u diyaarin jiray walaalahoodii reer Laawi. **16** Sidaasaa hawshii Rabbiga loo diyaariyey isku maalintaas in Iidda Kormaridda la dhawro iyo in qurbaannada la gubo lagu bixiyo meeshii allabariga ee Rabbiga, sidii uu ahaa amarkii Boqor Yoosiyaah. **17** Reer binu Israa'iil oo markaas joogayna wakhtigaasay dhawrayeen Iiddii Kormaridda iyo Iiddii Kibista-aan-khamiirka-lahaynba intii toddoba maalmood ah. **18** Oo Iiddaas Kormaridda mid la mid ah dalka Israa'iil laguma iidin tan iyo wakhtigii Nebi Samuu'eel, oo boqorradii reer binu Israa'iilna midkoodna ma uu iidin Iiddii Kormaridda siday u iideen Yoosiyaah, iyo wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo kulli dadka Yahuudah iyo dadka Israa'iil ee joogay oo dhan, iyo dadkii Yeruusaalem degganaaba. **19** Oo Iiddaas Kormaridda waxaa la iiday sannaddii siddeed iyo tobnaad oo boqornimadii Yoosiyaah. **20** Oo waxyaalahaas oo dhan dabadood markuu Yoosiyaah macbudkii diyaariyey ayaa boqorkii Masar oo Nekoo la odhan jiray u soo baxay inuu la diriro Karkemiish oo u dhowayd Webi Yufraad, oo Yoosiyaahna isagii buu ku soo baxay. **21** Laakiinse ergooyin buu u diray, oo wuxuu ku yidhi, Boqorka dalka Yahuudahow, maxaan kaa qabaa? Maanta adiga kuguma aan soo bixin, laakiinse waxaan ku soo baxay reerka aan colka la ahay; oo Ilaahna wuxuu igu amray inaan dhaqsado, haddaba Ilaaha ila jira ka joogso yuu ku baabbi'ine. **22** Habase yeeshee Yoosiyaah wuu diiday inuu wejigiisii ka jeediyo, laakiinse wuu ismidab rogay si uu ula diriro, oo ma uu maqlin erayadii Nekoo ee afka Ilaah ka soo baxay, wuuse yimid inuu kula diriro dooxadii Megiddoo. **23** Markaasay qaansaleydii fallaadh ku ganeen Boqor Yoosiyaah, dabadeedna boqorkii wuxuu addoommadiisii ku yidhi, War si xun baan u dhaawacmaye i fogeeya. **24** Sidaas daraaddeed addoommadiisii gaadhifaraskii way ka dejiyeen oo waxay saareen gaadhifaraskii labaad ee uu lahaa, oo waxay isagii keeneen Yeruusaalem, halkaasuuna ku dhintay, oo waxaa lagu aasay qabuurihii awowayaashiis. Oo dadkii Yahuudah iyo Yeruusaalem oo dhan Yoosiyaah way u baroorteen. **25** Oo Yeremyaahna waa u baroortay Yoosiyaah, oo ilaa maantadan la joogo ragga gabya iyo naagaha gabya oo dhanba waxay baroortoodii kaga sheekeeyeen Yoosiyaah, oo taasna dalka Israa'iil qaynuun baa lagaga dhigay, oo bal eeg, waxay ku qoran tahay kitaabka baroorta. **26** Haddaba Yoosiyaah falimihiisii kale iyo camalladiisii wanwanaagsanaa, sida ku qoran sharciga Rabbiga, **27** iyo falimihiisii intii hore iyo intii dambeba waxay ku qoran yihiin kitaabkii boqorrada dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah.

36 Markaasaa dadkii waddanku soo wateen Yehoo'aaxaas ina Yoosiyaah, oo waxay meeshii aabbihiis boqor ugaga dhigeen Yeruusaalem. **2** Oo Yoo'aaxaasna markuu boqor noqday wuxuu jiray saddex iyo labaatan sannadood, oo intii saddex bilood ah ayuu Yeruusaalem boqor ku ahaa. **3** Markaasaa boqorkii Masar Yeruusaalem kaga dejiyey carshigiisii, oo dalkiina wuxuu saaray baad ah boqol talanti oo lacag ah iyo talanti dahab ah. **4** Kolkaasaa boqorkii Masar wuxuu dalkii Yahuudah iyo Yeruusaalemba boqor uga dhigay walaalkiis Elyaaqiim, oo magiciisiina wuxuu u beddelay Yehooyaaqiim. Oo walaalkiis Yoo'aaxaasna Nekoo wuxuu u kaxaystay dalkii Masar. **5** Oo Yehooyaaqiimna markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalemna wuxuu boqor ku ahaa kow iyo toban sannadood, oo isna wuxuu sameeyey wax shar ku ah Rabbiga Ilaahiisa ah hortiisa. **6** Oo waxaa isagii ku soo kacay Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon, silsilado buuna ku xidhay oo Baabuloon u kaxaystay. **7** Oo Nebukadnesar weliba wuxuu kaloo Baabuloon u qaatay weelashii guriga Rabbiga, oo wuxuu dhigtay macbudkiisii Baabuloon ku yiil. **8** Haddaba Yehooyaaqiim falimihiisii kale, iyo karaahiyadiisii uu sameeyey, iyo wixii isaga laga helayba, bal eeg,

dhammaantood waxay ku qoran yihiin kitaabkii boqorrada
dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah, oo meeshiisiina waxaa
boqor ka noqday wiilkiisii Yehooyaakiin. **9** Oo Yehooyaakiinna
markuu boqor noqday wuxuu jiray siddeed sannadood, oo
Yeruusaalem boqor buu ku ahaa saddex bilood iyo toban
maalmood, oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa
shar ku ah. **10** Oo markii sannaddii soo wareegtay ayaa
Boqor Nebukadnesar soo cid diray, oo wuxuu Baabuloon
keenay isagii iyo weelashii wanaagsanaa oo gurigii Rabbiga,
oo walaalkiis Sidqiyaahna ayuu boqor uga dhigay dalkii
Yahuudah iyo Yeruusaalem. **11** Oo Sidqiyaahna markuu
boqor noqday wuxuu jiray kow iyo labaatan sannadood,
oo Yeruusaalemna wuxuu boqor ku ahaa kow iyo toban
sannadood. **12** Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga
Ilaahiisa ah hortiisa shar ku ah, oo iskuma uu hoosaysiin
Nebi Yeremyaah oo afka Rabbiga ku hadlayay hortiisa. **13**
Oo weliba wuxuu ka fallaagoobay Boqor Nebukadnesar oo
isaga Ilaah ku dhaariyey, laakiinse wuu madax adkaaday oo
qalbigiisana wuu qallafiyey si uusan ugu soo noqon Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil. **14** Oo weliba kuwii wadaaddada
sarsare ahaa iyo dadkiiba si weyn bay u xadgudbeen oo
waxay wada sameeyeen karaahiyadii quruumuhu samayn
jireen oo dhan, oo waxay nijaaseeyeen gurigii Rabbiga, ee
uu isagu Yeruusaalem quduus kaga dhigay. **15** Oo Rabbiga
ah Ilaaha awowayaashood goor wanaagsan ayuu iyagii u
soo diray wargeeyayaashiisii, maxaa yeelay, dadkiisa iyo
meesha rugtiisa ah ayuu u naxay. **16** Laakiinse way ku
majaajiloodeen Ilaah wargeeyayaashiisii, oo eraygiisiina
way quudhsadeen, nebiyadiisiina way fududaysteen, ilaa
ay cadhadii Rabbigu ku dhacday dadkiisii oo dawo loo
waayay. **17** Sidaas daraaddeed wuxuu iyagii ku soo kiciyey
boqorkii reer Kaldayiin, kaasoo raggoodii dhallinyarada ahaa
seef ku laayay iyagoo ku jira gurigii meeshoodii quduuska
ahayd, oo isaguna uma uu nixin wiil ama gabadh, ama
oday ama cirroole, dhammaantoodna wuu u gacangeliyey.
18 Oo weelashii guriga Ilaah oo dhan yar iyo weynba, iyo
khasnadihii guriga Rabbiga, iyo khasnadihii boqorka iyo kuwii
amiirradiisaba dhammaantood wuxuu geeyey Baabuloon. **19**
Oo gurigii Ilaah waa la gubay, oo derbiyadii Yeruusaalem
waa la dumiyey, oo guryaheedii waaweynaa oo dhanna waa
la gubay, oo weelasheedii wanaagsanaa oo dhanna waa la
wada baabbi'iyey. **20** Oo kuwii seefta ka baxsadayna wuxuu
u kaxaystay Baabuloon, oo waxay addoommo u ahaan jireen
isaga iyo wiilashiisii ilaa la gaadhay boqortooyadii Faaris,
21 si uu ku rumoobo Eraygii Rabbiga ee ka baxay afkii
Yeremyaah, ilaa dalkii ku istareexay sabtiyadiisii, waayo,
in alla intii uu baabba'sanaa ayuu sabti dhawrayay, si ay
u dhammaadaan toddobaatan sannadood. **22** In Eraygii
Rabbiga ee Yeremyaah afkiisa ka soo baxay uu ahaado
aawadeed, sannaddii kowaad oo Kuuros oo ahaa boqorkii
Faaris ayaa Rabbigu kiciyey ruuxii Kuuros oo ahaa boqorkii
Faaris, oo isna boqortooyadiisii oo dhan ayuu ogeysiis ugu
dhawaaqay, oo weliba qoray, oo wuxuu yidhi, **23** Kuuros oo
ah boqorka Faaris wuxuu leeyahay, Boqortooyooyinka dhulka
oo dhan waxaa i siiyey Rabbiga ah Ilaaha samada, oo wuxuu
igu amray inaan isaga guri uga dhiso Yeruusaalem oo ku
taal dalka Yahuudah. Haddaba ku alla kii idinku dhex jira oo
dadkiisa ah Rabbiga Ilaahiisa ahu ha la jiro oo isna ha tago.

Cesraa

1 In Eraygii Rabbiga ee Yeremyaah afkiisa ka soo baxay
uu ahaado aawadeed, sannaddii kowaad oo Kuuros oo
ahaa boqorkii Faaris ayaa Rabbigu kiciyey ruuxii Kuuros
oo ahaa boqorkii Faaris, oo isna boqortooyadiisii oo dhan
ayuu ogeysiis ugu dhawaaqay oo weliba qoray, oo wuxuu
yidhi, **2** Kuuros oo ah boqorka Faaris wuxuu leeyahay,
Boqortooyooyinka dhulka oo dhan waxaa i siiyey Rabbiga ah
Ilaaha samada; oo wuxuu igu amray inaan isaga guri uga
dhiso Yeruusaalem oo ku taal dalka Yahuudah. **3** Haddaba
ku alla kii idinku dhex jira oo dadkiisa ah Ilaahiisu ha la jiro,
oo isna ha tago Yeruusaalem oo dalka Yahuudah ku taal, oo
ha dhiso guriga Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil oo ku
yaal Yeruusaalem. (Isagu waa Ilaah.) **4** Oo ku alla kii ku
hadha meesha uu deggan yahay, dadka ay isku degmada
yihiin ha ku caawiyaan lacag iyo dahab, iyo xoolo mood iyo
noolba ah, oo ayan ku jirin qurbaanka ay ikhtiyaarkooda ugu
bixiyaan guriga Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal. **5** Markaasaa
waxaa kacay madaxdii qolooyinka reer Yahuudah iyo reer
Benyaamiin, iyo wadaaddadii, iyo reer Laawi, iyo xataa
dhammaan intii kale ee Ilaah ruuxooda kiciyey si ay u tagaan
oo ay u dhisaan guriga Rabbiga oo Yeruusaalem ku yaal. **6**
Oo kulli intii hareerahooda ku wareegsanayd oo dhammu
waxay gacmahooda ku xoogeeyeen weelal lacag ah iyo
dahab, iyo xoolo mood iyo noolba ah, iyo waxyaalo qaali ah,
oo wixii ikhtiyaarka loo bixiyey ayan ku jirin. **7** Oo weliba
Kuurosna wuxuu soo bixiyey weelashii guriga Rabbiga,
oo Nebukadnesar uu Yeruusaalem ka soo bixiyey oo uu
dhigay gurigii ilaahyadiisa. **8** Oo Kuuros oo ahaa boqorkii
Faaris ayaa alaabtaas soo bixiyey oo u dhiibay qasnajigii
Mitredaad ahaa, oo isna wuxuu u tiriyey Sheeshbasar, oo
reer Yahuudah amiir u ahaa. **9** Oo tiradoodiina waa tan,
soddon saxan oo dahab ah, iyo kun saxan oo lacag ah, iyo
sagaal iyo labaatan mindiyood, **10** iyo soddon maddiibadood
oo dahab ah, iyo afar boqol iyo toban maddiibadood oo
ah lacagta caynka labaad ah, iyo kun weel oo kale. **11**
Oo kulligood weelashii dahabka iyo lacagta ahaa waxay
isku ahaayeen shan kun iyo afar boqol. Oo intaas oo dhan
Sheeshbasar wuu wada keenay, markii Yeruusaalem la
keenay maxaabiistii Baabuloon laga soo celiyey.

2 Haddaba kuwanu waa dadkii gobolka ee ka soo
noqday maxaabiisnimadii, oo ku jiray kuwii la kaxaystay,
oo Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon uu u
kaxaystay Baabuloon, oo ku soo noqday Yeruusaalem
iyo dalkii Yahuudah, mid waluba magaaladiisii, **2** oo
waxay la yimaadeen Serubaabel, Yeeshuuca, Nexemyaah,
Seraayaah, Receelaayaah, Mordekay, Bilshaan, Misfaar,
Bigway, Rexuum, iyo Bacanaah. Haddaba waa tan tiradii
dadkii reer binu Israa'iil: **3** Reer Farcosh waxaa ka soo
noqday laba kun iyo boqol iyo laba iyo toddobaatan, **4**
reer Shefatyaahna saddex boqol iyo laba iyo toddobaatan,
5 reer Aaraxna toddoba boqol iyo shan iyo toddobaatan,
6 reer Fahad Moo'aab oo ahaa reer Yeeshuuca iyo reer
Yoo'aabna laba kun iyo siddeed boqol iyo laba iyo toban, **7**
reer Ceelaamna kun iyo laba boqol iyo afar iyo konton, **8** reer
Satuuna sagaal boqol iyo shan iyo afartan, **9** reer Sakayna
toddoba boqol iyo lixdan, **10** reer Baaniina lix boqol iyo
laba iyo afartan, **11** reer Beebayna lix boqol iyo saddex iyo
labaatan, **12** reer Casgaadna kun iyo laba boqol iyo laba iyo
labaatan, **13** reer Adoniiqaamna lix boqol iyo lix iyo lixdan, **14**
reer Bigwayna laba kun iyo lix iyo konton, **15** reer Caadiinna
afar boqol iyo afar iyo konton, **16** reer Aateer oo ahaa reer
Xisqiyaahna siddeed iyo sagaashan, **17** reer Beesayna
saddex boqol iyo saddex iyo labaatan, **18** reer Yooraahna
boqol iyo laba iyo toban, **19** reer Xaashumna laba boqol iyo
saddex iyo labaatan, **20** reer Gibbaarna shan iyo sagaashan,
21 reer Beytlaxamna boqol iyo saddex iyo labaatan, **22** reer
Netofaahna lix iyo konton, **23** reer Canaatoodna boqol iyo
siddeed iyo labaatan, **24** reer Casmaawedna laba iyo afartan,
25 reer Qiryad Caariim, iyo reer Kefiiraah, iyo reer Bi'irodna
toddoba boqol iyo saddex iyo afartan, **26** reer Raamaah
iyo reer Gebacna lix boqol iyo kow iyo labaatan, **27** reer
Mikmaasna boqol iyo laba iyo labaatan, **28** reer Beytel iyo
reer Aaciina laba boqol iyo saddex iyo labaatan, **29** reer
Nebona laba iyo konton, **30** reer Magbiishna boqol iyo lix iyo
konton, **31** reer Ceelaamtii kalena kun iyo laba boqol iyo afar
iyo konton, **32** reer Haarimna saddex boqol iyo labaatan, **33**
reer Lod, iyo reer Xaadiid, iyo reer Oonoona toddoba boqol
iyo shan iyo labaatan, **34** reer Yerixoona saddex boqol iyo
shan iyo afartan, **35** reer Senaacaahna saddex kun iyo lix
boqol iyo soddon. **36** Oo wadaaddadiina waxay ahaayeen
reer Yedacyaah oo ahaa reer Yeeshuuca oo ahaa sagaal
boqol iyo saddex iyo toddobaatan, **37** reer Immeerna kun
iyo laba iyo konton, **38** reer Fashxuurna kun iyo laba boqol
iyo toddoba iyo afartan, **39** reer Haarimna kun iyo toddoba
iyo toban. **40** Kuwii reer Laawina waxay ahaayeen reer
Yeeshuuca iyo reer Qadmii'eel, oo reer Hoodawyaah ka soo
farcamay oo ahaa afar iyo toddobaatan. **41** Oo nimankii
gabayaaga ahaa oo reer Aasaaf ahaana waxay ahaayeen
boqol iyo siddeed iyo labaatan. **42** Oo kuwii irdaha dhawri
jiray oo ahaa reer Shalluum, iyo reer Aateer, iyo reer Talmon,
iyo reer Caquub, iyo reer Xatiitaa, iyo reer Shobay, kulligood
waxay isku ahaayeen boqol iyo sagaal iyo soddon. **43**
Oo reer Netiiniimna waxay ahaayeen reer Siixaa iyo reer
Xasufaa, iyo reer Tabbaacood, **44** iyo reer Qeeros, iyo reer
Siicahaa, iyo reer Faadoon, **45** iyo reer Lebaanaah, iyo
reer Xagaabaah, iyo reer Caquub, **46** iyo reer Xagaab, iyo
reer Shalmay, iyo reer Xaanaan, **47** iyo reer Giddeel, iyo
reer Gaxar, iyo reer Re'aayaah, **48** iyo reer Resiin, iyo reer
Neqoodaa, iyo reer Gasaam, **49** iyo reer Cuusaa, iyo reer
Faasee'ax, iyo reer Beesay, **50** iyo reer Asnaah, iyo reer
Mecuuniim, iyo reer Nefuusiim, **51** iyo reer Baqbuuq, iyo
reer Xaquufaa, iyo reer Xarxuur, **52** iyo reer Basluud, iyo
reer Mexiidaa, iyo reer Xarshaa, **53** iyo reer Barqoos, iyo
reer Siiseraa, iyo reer Temax, **54** iyo reer Nesiyax, iyo reer
Xatiifaa. **55** Oo ilmihii addoommadii Sulaymaanna waxay
ahaayeen reer Sotay, iyo reer Hasofered, iyo reer Feruudaa,
56 iyo reer Yacalaa, iyo reer Darqoon, iyo reer Giddeel,
57 iyo reer Shefatyaah, iyo reer Xatiil, iyo reer Fokered
Hasebaayiim iyo reer Aamii. **58** Reer Netiiniim oo dhan
iyo ilmihii addoommadii Sulaymaan waxay isku ahaayeen
saddex boqol iyo laba iyo sagaashan. **59** Oo kuwanuna
waxay ahaayeen kuwii ka tegey Teel Melax, iyo Teel Xarshaa,
iyo Keruub, iyo Addaan, iyo Immeer, laakiinse iyagu ma ay

sheegi karin qabiilkoodii iyo jilibkoodii, iyo inay reer binu Israa'iil ahaayeen iyo in kale toona, **60** oo reer Delaayaah, iyo reer Toobiyaah, iyo reer Neqoodaa waxay isku ahaayeen lix boqol iyo laba iyo konton. **61** Oo kuwii wadaaddada ahaa, waxay ahaayeen reer Xabayaah, iyo reer Xaqoos, iyo reer Barsillay oo naag ka guursaday gabdhaha Barsillay oo ahaa reer Gilecaad, oo iyaga lagu magacaabay. **62** Kuwanu magacyadoodii waxay ka doondooneen buuggii abtiriska, laakiinse lagama helin, sidaas aawadeed wadaadnimadii waa laga saaray sidii iyagoo nijaas ah. **63** Oo taliyihii baa iyagii ku amray inayan waxyaalaha quduuska ah wax ka cunin jeer wadaad Uuriim iyo Tummiim leh kaco. **64** Oo ururka oo dhammu wuxuu giddigiis isku ahaa laba iyo afartan kun iyo saddex boqol iyo lixdan, **65** oo intaas waxaa gooni ka ahaa raggii addoommadooda ahaa iyo naagihii addoommahooda ahaa, oo iyana waxay ahaayeen toddoba kun iyo saddex boqol iyo toddoba iyo soddon, oo waxay lahaayeen laba boqol oo ah rag iyo naago gabya. **66** Fardahoodu waxay ahaayeen toddoba boqol iyo lix iyo soddon; baqlahooduna laba boqol iyo shan iyo afartan, **67** geelooduna afar boqol iyo shan iyo soddon, dameerahooduna lix kun iyo toddoba boqol iyo labaatan. **68** Oo qaar ah madaxdii qabiilooyinka ayaa markay yimaadeen gurigii Rabbiga oo Yeruusaalem ku yaal ikhtiyaarkood wax ugu bixiyey in gurigii Rabbiga meeshiis laga dhiso. **69** Iyagu intay awoodeen ayay khasnaddii shuqulka siiyeen kow iyo lixdan kun oo dirham oo dahab ah, iyo shan kun oo mina oo lacag ah, iyo boqol khamiis oo ah dhar wadaadood. **70** Sidaas daraaddeed wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo dadkii qaarkiis, iyo nimankii gabayaaga ahaa, iyo irid-dhawryadii, iyo reer Netiiniimba waxay degeen magaalooyinkoodii, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna waxay degeen magaalooyinkoodii.

3 Oo markii bishii toddobaad la gaadhay, oo ay reer binu Israa'iilna iska degganaayeen magaalooyinkoodii, ayaa dadkii oo dhammu ugu soo wada urureen Yeruusaalem sidii nin keliya. **2** Markaasaa waxaa istaagay Yeeshuuca oo ahaa ina Yoosaadaaq, iyo walaalihiisii wadaaddada ahaa, iyo Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo walaalihiis, oo waxay dhiseen meeshii allabariga Ilaaha reer binu Israa'iil inay ku dul bixiyaan qurbaanno la gubo, sida ay ugu qoran tahay sharcigii Muuse oo ahaa ninka Ilaah. **3** Oo meeshii allabariga waxay saareen saldhiggeedii, waayo, iyagu waxay ka cabsanayeen dadkii dalalka degganaa, oo waxay Rabbiga ugu dul bixiyeen qurbaanno la gubo oo ahaa kuwii subaxnimada iyo kuwii habeennimada. **4** Oo iiddii taambuugyadana waxay u iideen sidii ay u qornayd, oo maalin kastana waxay tiro ku bixinayeen qurbaannada la gubo, sidii amarku ahaa, iyo intii maalin kasta layska doonayay; **5** dabadeedna qurbaankii joogtada ahaa, iyo kuwii bilaha cusub, iyo iidihii Rabbiga oo quduuska ahaa, iyo kii qof waluba Rabbiga ikhtiyaarkiisa ugu bixiyey. **6** Oo maalintii kowaad oo bishii toddobaad ayay bilaabeen inay Rabbiga u bixiyaan qurbaanno la gubo, laakiinse macbudka aasaaskiisii weli lama dhigin. **7** Oo waxay wastaadyadii iyo nijaarradii siiyeen lacag; oo kuwii reer Siidoon iyo kuwii reer Turosna waxay siiyeen cunto, iyo cabniin, iyo saliid si ay geedaha kedarka la yidhaahdo Lubnaan uga keenaan oo ay badda u soo marsiiyaan ilaa Yaafaa, sidii uu Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris ugu oggolaaday. **8** Haddaba markay yimaadeen guriga Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal sannaddii labaad bisheedii labaad ayay Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo Yeeshuuca oo ahaa ina Yoosaadaaq, shuqulkii bilaabeen, iyaga iyo intii kale oo ahayd wadaaddadii walaalahood ahaa, iyo kuwii reer Laawi, iyo kulli intii maxaabiista ka soo baxday oo Yeruusaalem timid, oo kuwii reer Laawi intii labaatan sannadood jirtay ama ka sii weyn ayay u doorteen inay shuqulkii guriga Rabbiga u sarreeyaan. **9** Markaasaa waxaa dhammaan istaagay Yeeshuuca, iyo wiilashiisii iyo walaalihiis, iyo Qadmii'eel iyo wiilashiisii oo ahaa reer Yahuudah, inay u sarreeyaan shaqaalaha ku jira guriga Rabbiga, iyo weliba wiilashii Xeenaadaad iyo wiilashoodii iyo walaalahood oo ahaa reer Laawi. **10** Oo kuwii gurigii dhisayay markay aasaaskii macbudka Rabbiga dhigeen waxaa istaagay wadaaddadii iyagoo dharkoodii xidhan oo turumbooyin wata, iyo kuwii reer Laawi oo ahaa ilma Aasaaf oo haysta suxuun laysku garaaco, inay Rabbiga ammaanaan sidii uu ahaa amarkii Daa'uud oo ahaa boqorkii reer binu Israa'iil. **11** Oo markaasay darandoorri u gabyeen iyagoo Rabbiga ammaanaya oo u mahadnaqaya, oo leh, Isagu wuu wanaagsan yahay, reer binu Israa'iilna weligiisba wuu u naxariistaa. Oo markay Rabbiga ammaaneen ayaa dadkii oo dhammu dhawaaq weyn ku dhawaaqay, maxaa yeelay, waxaa la dhigay aasaaskii gurigii Rabbiga. **12** Oo wadaaddadii badidood, iyo kuwii reer Laawi, iyo madaxdii qabiilooyinka oo ahaa odayaashii arkay gurigii hore ayaa aad u ooyay markay arkeen gurigan aasaaskiisii oo hortooda lagu dhigay, oo kuwo badanuna farxad bay la qayliyeen, **13** oo sidaas daraaddeed dadkii wuu kala sooci kari waayay dhawaaqii farxadda iyo qayladii oohinta, oo buuqiina waxaa laga maqlay meel fog.

4 Haddaba cadaawayaashii reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin markay maqleen inay kuwii maxaabiistii ahaan jiray macbud u dhisayeen Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, **2** ayay u soo dhowaadeen Serubaabel, iyo madaxdii qabiilooyinka, oo waxay ku yidhaahdeen, Annana aan idinla dhisno, waayo, Ilaahiinna waan u doonnaa sidiinnoo kale, oo isaga allabari baan u bixin jirnay tan iyo waagii uu Eesar Xaddoon oo boqorkii Ashuur ahaa halkan na keenay. **3** Laakiinse Serubaabel iyo Yeeshuuca, iyo madaxdii qabiilooyinka reer Israa'iil intoodii kaleba waxay ku yidhaahdeen, Idinka waxba idinkama gelin inaad Ilaahayaga guri noola dhistaan, laakiinse annagaa dhammaantayo guri u dhisayna Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, sidii uu Boqor Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris nagu amray. **4** Markaasaa dadkii dalka degganaa waxay daaliyeen gacmihii dadkii reer Yahuudah, oo waxdhisiddiina way ka cabsiiyeen, **5** oo waxay u soo kiraysteen taliyayaal si ay qasdigoodii uga xumeeyaan, Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris wakhtigiisii oo dhan, iyo tan iyo xataa dowladnimadii Daariyus oo ahaa boqorkii Faaris. **6** Oo waagii Ahashwerus boqortooyada qabsaday markii dowladnimadiisu bilaabatay ayay ashtako ka soo qoreen dadkii degganaa Yahuudah iyo Yeruusaalem. **7** Oo wakhtigii Artaxshasta ayaa Bishlaam, Mitredaad, Taabeel, iyo saaxiibbadiisii kale arji u soo qoray Artaxshasta oo ahaa boqorkii Faaris, oo warqadda farteedu waxay ahayd tan Suuriya, waxaana lagu micneeyey afka Suuriya. **8** Taliyihii

Rexuum ahaa iyo karraanigii Shimshay ahaa ayaa sidan
warqad Yeruusaalem ka gees ah ugu soo qoray Boqor
Artaxshasta. **9** Markaasaa waxaa qoray taliyihii Rexuum
ahaa iyo karraanigii Shimshay ahaa, iyo saaxiibbadoodii kale
oo ahaa reer Diinaayee, iyo reer Afarsatkaayee, iyo reer
Tarfelaayee, iyo reer Afaarsaayee, iyo reer Arkewaayee,
iyo reer Baabuloon, iyo reer Shuushankaayee, iyo reer
Dehaayee, iyo reer Ceelaam, **10** iyo quruumaha intoodii kale
oo boqorkii weynaa oo gobta ahaa Aasnafar u soo gudbiyey
oo dejiyey magaalada Samaariya iyo dalka intiisa kaloo
webiga ka shishaysa iyo wixii la mid ah. **11** Kanu waa naqilkii
warqaddii ay Boqor Artaxshasta u direen: Dadka webiga
ka shisheeya, oo addoommadaada ahu waxay leeyihiin,
12 Boqorow, bal ogow, in Yuhuuddii kaa soo kacday ay
Yeruusaalem noogu yimaadeen, oo ay dhisayaan magaaladii
caasiga ahayd oo xumayd, oo derbiyadii way dhammeeyeen,
aasaaskiina way hagaajiyeen. **13** Haddaba boqorow bal
ogow, in haddii magaaladan la dhiso, oo derbiyadeeda la
dhammeeyo, ayan iyagu markaas bixin doonin gabbaro,
canshuur, amase baad, ugudambaystana boqorraday wax
yeeli doontaa. **14** Haddaba annagu waxaannu cunnaa
cusbada hoygaaga, boqorow, oo naguma habboona inaannu
aragno adigoo lagu ciso jebiyey, oo sidaas daraaddeed
ayaan kuugu soo cid dirnay oo kuu ogeysiinnay, boqorow,
15 si loo baadho buugaggii taariikhda oo awowayaashaa, oo
sidaasaad buugagga taariikhda uga heli doontaa oo u ogaan
doontaa in magaaladanu tahay magaalo caasi ah, oo ay
u waxyeello badan tahay boqorrada iyo gobolladaba, iyo
in iyada waagii hore fallaagada laga kiciyey, oo sababtaas
aawadeed baa magaaladan loo dumiyey. **16** Boqorow,
waxaannu ku ogeysiinaynaa in haddii magaaladan la dhiso,
oo derbiyadeeda la dhammeeyo, aadan sababtaas aawadeed
waxba qayb ku yeelan doonin inta webiga ka shishaysa. **17**
Markaasaa boqorkii wuxuu warqad jawaab ah u soo diray
taliyihii Rexuum ahaa, iyo karraanigii Shimshay ahaa, iyo
intii kaloo saaxiibbadooda ahayd oo Samaariya degganaa,
iyo dadkii kaloo webiga shishadiisa degganaa, oo wuxuu
yidhi, Nabad iyo wax la mid ahu korkiinna ha ahaadeen.
18 Warqaddii aad noo soo dirteen bayaan ayaa hortayda
loogu akhriyey. **19** Oo anna amar baan bixiyey, oo buugaggii
baa la baadhay, oo waxaa la helay in magaaladanu waagii
hore boqorro ku kici jirtay, iyo in dhexdeeda lagu caasiyoobi
jiray oo lagu fallaagoobi jiray. **20** Oo weliba Yeruusaalem
waxaa xukumi jiray boqorro xoog badan, oo waxay u talin
jireen inta webiga ka shishaysa oo dhan, oo gabbaro, iyo
canshuur, iyo baadba waa la siin jiray. **21** Haddaba idinku
waxaad amar ku bixisaan in nimankaasu shuqulka joojiyaan
iyo inaan magaaladaas la dhisin ilaa aan amar bixiyo. **22** Oo
idinku iska jira inaydnaan xaalkaas daynin, waayo, bal maxaa
khasaare ugu sii kordhaya in waxyeello boqorrada gaadho?
23 Oo markii Boqor Artaxshasta warqaddiisii naqilkeedii
lagu hor akhriyey Rexuum iyo karraanigii Shimshay ahaa,
iyo saaxiibbadood, haddiiba waxay degdeg ugu tageen
Yuhuuddii Yeruusaalem joogtay, oo waxay ku joojiyeen qasab
iyo xoog. **24** Oo markaasuu joogsaday shuqulkii guriga Ilaah
Yeruusaalem ku yaal; oo wuxuu joogsaday ilaa sannaddii
labaad oo dowladnimadii Daariyus oo boqorkii Faaris ahaa.

5 Haddaba nebiyadii ahaa Nebi Xaggay, iyo Sekaryaah
ina Iddo ayaa wax u sii sheegay Yuhuuddii degganayd
Yahuudah iyo Yeruusaalem, oo magaca Ilaaha reer binu
Israa'iil ayay wax ugu sii sheegeen. **2** Markaasaa waxaa
kacay Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo Yeeshuuca oo
ahaa ina Yoosaadaaq, oo waxay bilaabeen inay dhisaan
gurigii Ilaah oo ku yaal Yeruusaalem; oo waxaa iyaga la
jiray oo caawinayay nebiyadii Ilaah. **3** Oo isla markaasba
waxaa u yimid Tatenay oo ahaa taliyihii dalka webiga
ka shisheeya, iyo Shetar Boosnay iyo saaxiibbadood, oo
waxay ku yidhaahdeen, War yaa amar idin siiyey inaad
gurigan dhistaan, iyo inaad derbigan dhammaysaan? **4**
Markaasaannu sidan kula hadalnay, oo ku nidhi, Nimanka
dhismahan dhisaya magacyadooda maxaa la yidhaahdaa?
5 Laakiinse duqowdii Yuhuudda waxaa isha ku hayay
Ilaahooda, oo iyana shuqulkii ma ay joojin ilaa xaalku soo
gaadho Daariyus, oo warqad jawaab ah ee taas ku saabsan
loo soo celiyo. **6** Tanu waa naqilkii warqaddii Tatenay oo
ahaa taliyihii dalka webiga ka shisheeya, iyo Shetar Boosnay,
iyo saaxiibbadiis oo ahaa reer Afarsekaayee oo webiga
shishadiisa joogay ay u soo direen boqorkii Daariyus. **7**
Warqad bay u direen, oo waxaa ku qornaa wax sidan
ah: Boqor Daariyusow, nabadi korkaaga ha ahaato. **8**
Boqorow, bal ogow inaannu tagnay gobolka Yahuudah, oo
soo aragnay gurigii Ilaaha weyn, oo dhagaxyo waaweyn
lagu dhisay, oo derbiyadiisana alwaax la dhex geliyey, oo
shuqulkaasuna dadaal buu ku socdaa oo gacmahooduu ku
liibaanaa. **9** Oo waxaannu duqowdaas weyddiinnay oo ku
nidhi, Yaa idin siiyey amar aad gurigan ku dhistaan, oo aad
derbigan ku dhammaysaan? **10** Oo haddana waxaannu
kaloo weyddiinnay magacyadoodii, si aan kuu ogeysiinno,
iyo si aan kuugu soo qorno nimanka madaxdooda ah
magacyadooda. **11** Oo iyana sidanay jawaab noogu soo
celiyeen oo yidhaahdeen, Waxaannu nahay addoommadii
Ilaaha samada iyo dhulka, oo waxaannu dhisaynaa gurigan
oo sannado badan oo hore la dhisay, oo boqor weyn oo reer
binu Israa'iil ahu uu dhisay oo dhammeeyey. **12** Laakiinse
awowayaashayadii waxay ka xanaajiyeen Ilaaha samada,
oo taas daraaddeed ayuu ugu riday gacantii Nebukadnesar
oo ahaa boqorkii Baabuloon, kii reer Kaldayiin oo gurigan
dumiyey oo dadkiina Baabuloon u kaxaystay. **13** Laakiinse
Kuuros oo ahaa boqorkii Baabuloon sannaddiisii kowaad
ayaa Boqor Kuuros bixiyey amar lagu dhiso gurigan Ilaah. **14**
Oo weliba weelashii dahabka iyo lacagta ahaa ee gurigii Ilaah
oo uu Nebukadnesar ka qaaday macbudkii Yeruusaalem
ku yiil oo uu geeyey macbudkii Baabuloon, kuwaas boqor
Kuuros wuu ka soo bixiyey macbudkii Baabuloon, oo waxaa
loo soo dhiibay mid magiciisa la odhan jiray Sheeshbasar, oo
uu isagu taliye ka dhigay; **15** oo wuxuu isagii ku yidhi, Tag oo
weelashan qaad, oo waxaad gelisaa macbudka Yeruusaalem
ku yaal, oo gurigii Ilaahna ha laga dhiso meeshiisii. **16**
Markaasaa Sheeshbasarkii yimid, oo wuxuu dhigay aasaaskii
guriga Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal, oo tan iyo waagaas
waa la dhisayay, laakiinse weli lama dhammaystirin. **17**
Haddaba sidaas daraaddeed, haddii ay kula wanaagsan
tahay, boqorow, bal ha la baadho gurigaaga khasnadda ah
oo Baabuloon ku yaal, bal inay saas tahay in Boqor Kuuros

amar ku bixiyey in la dhiso gurigan Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal, oo noo soo dir wixii aad xaalkan ka damacsan tahay.

6 Markaasaa Boqor Daariyus amar bixiyey, oo waa la baadhay gurigii buugagga taariikhda oo khasnadaha la dhigi jiray ee Baabuloon ku dhex yiil. **2** Markaasaa magaalada Axmetaa la yidhaahdo oo ku tiil gobolka Maadi ayaa hoygii boqorka laga helay qorniin duudduuban, oo waxaa xusuus ugu qornaa wax sidan ah. **3** Sannaddii kowaad oo Boqor Kuuros ayaa Boqor Kuuros bixiyey amar ku saabsan guriga Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal, oo wuxuu yidhi, Guriga ha la dhiso, kaasoo ah meeshii allabaryo lagu bixiyo, oo aasaaskiisana si adag ha loo dhigo, oo sarajooggiisu ha ahaado lixdan dhudhun, ballaadhkiisuna lixdan dhudhun; **4** oo ha lagu dhiso saddex saf oo dhagaxyo waaweyn ah iyo saf alwaax cusub ah; kharashkiisana ha laga bixiyo guriga boqorka. **5** Oo weliba weelashii guriga Ilaah oo ahaa dahabka iyo lacagta oo Nebukadnesar uu ka soo qaaday macbudka Yeruusaalem ku yaal, oo uu keenay Baabuloon, ha la celiyo, oo mar dambe ha la geeyo macbudka Yeruusaalem ku yaal, mid kastaba meeshiisii ha la dhigo, oo waxaad gelisaa guriga Ilaah. **6** Haddaba sidaas daraaddeed Tatenay, oo ah taliyaha dalka webiga ka shisheeya, iyo Shetar Boosnay, iyo saaxiibbadiinna reer Afarsekaayee oo webiga shishadiisa joogow, idinku halkaas iskaga fogaada, **7** oo gurigan Ilaah shuqulkiisa faraha ka qaada, oo taliyaha Yuhuudda iyo odayaasha Yuhuuddu gurigan Ilaah meeshiisii ha ka dhiseen. **8** Oo weliba waxaan amar ku bixiyey wixii aad u samayn lahaydeen odayaashan Yuhuudda oo dhisaya gurigan Ilaah. Waa in alaabta boqorka iyo xataa gabbarada laga qaado inta webiga ka shishaysa nimankan kharash loo siiyo iyadoo aad loogu dadaalayo, si aan iyaga loo hor joogsan innaba. **9** Oo wax alla wixii ay u baahan yihiin oo ay wadaaddada Yeruusaalem jooga idin weyddiistaan oo ah dibi yaryar, iyo wanan, iyo baraar, oo ay Ilaaha samada qurbaanno la gubo ugu bixiyaan, iyo sarreen, iyo cusbo, iyo khamri, iyo saliidba ha la siiyo maalin kasta, oo yaan laga baajin, **10** inay iyagu Ilaaha samada u bixiyaan allabaryo caraf udgoon, oo ay u duceeyaan boqorka naftiisa iyo tan wiilashiisaba. **11** Oo weliba waxaan kaloo amar ku bixiyey in ku alla kii eraygan beddela gurigiisa loox weyn laga bixiyo, oo inta la qotomiyo, isaga lagu deldelo, oo gurigiisana taas aawadeed ha laga dhigo taallo digo ah, **12** oo Ilaahii magiciisa halkaas dejiyey ha afgembiyo boqorradii iyo dadkii gacantooda u soo fidiya inay amarkaas beddelaan si ay u dumiyaan gurigaas Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal. Anigoo Daariyus ah amar baan bixiyey, ee haddaba dadaal ha loo sameeyo. **13** Wixii Boqor Daariyus u soo diray aawadiis ayay Tatenay oo ahaa taliyihii dalka webiga ka shisheeya, iyo Shetar Boosnay, iyo saaxiibbadoodba dadaal ku wada sameeyeen. **14** Oo duqowdii Yuhuudduna waxay wax ku dhiseen oo ku liibaaneen wax sii sheegiddii Nebi Xaggay iyo Sekaryaah oo ahaa ina Iddo. Oo iyagu macbudkii way dhiseen oo dhammeeyeen, sidii uu ahaa amarkii Ilaaha reer binu Israa'iil, iyo sidii uu ahaa amarkii Kuuros, iyo Daariyus, iyo Artaxshasta oo ahaa boqorkii Faaris. **15** Oo gurigaas dhismihiisii waxaa la dhammeeyey sannaddii lixaad oo dowladnimadii Boqor Daariyus bishii Adaar maalinteedii saddexaad. **16** Oo reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadii, iyo reer Laawi, iyo dadkii maxaabiista ka soo noqday intoodii kaleba gurigan Ilaah gaar bay uga dhigeen iyagoo faraxsan. **17** Oo markay gurigan Ilaah gaar uga dhigayeen waxay u bixiyeen boqol dibi, iyo laba boqol oo wan, iyo afar boqol oo baraar ah; oo qurbaan dembina waxay reer binu Israa'iil oo dhan ugu bixiyeen laba iyo toban orgi intii ay ahaayeen tirada qabiilooyinkii reer binu Israa'iil. **18** Oo sida kitaabkii Muuse ku qoran waxay wadaaddadii u qaybiyeen qaybahoodii, kuwii reer Laawina jagooyinkoodii, adeegidda Ilaah oo Yeruusaalem laga adeegayo aawadeed. **19** Oo bishii kowaad maalinteedii afar iyo tobnaad ayaa dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday waxay dhawreen Iiddii Kormaridda. **20** Waayo, wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi way iswada daahirsheen dhammaantood; oo giddigood daahir bay ahaayeen, markaasay neefkii Kormaridda u bireeyeen dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday oo dhan, iyo wadaaddadii walaalahood ahaa, iyo naftoodiiba. **21** Oo waxaa cunay reer binu Israa'iil oo maxaabiisnimada ka soo noqday, iyo in alla intii naftooda gooni uga soocday nijaastii dadkii dalka degganaa inay doondoonaan Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, **22** oo waxay toddoba maalmood farxad ku dhawreen Iiddii Kibista-aan-khamiirka-lahayn, waayo, Rabbigu aad buu uga farxiyey, oo wuxuu iyaga u soo jeediyey qalbigii boqorkii Ashuur inuu gacmahooda xoogeeyo intay ka shaqaynayeen gurigii Ilaah, kaasoo ah Ilaaha reer binu Israa'iil.

7 Haddaba waxyaalahaas dabadeed intii Artaxshasta oo boqorkii Faaris ahaa dowladnimada haystay ayaa Baabuloon waxaa ka soo kacay Cesraa ina Seraayaah, oo ahaa ina Casaryaah, ina Xilqiyaah, **2** ina Shalluum, ina Saadooq, ina Axiituub, **3** ina Amaryaah, ina Casaryaah, ina Meraayood, **4** ina Seraxyaah, ina Cusii, ina Buqii, **5** ina Abiishuuca, ina Fiinexaas, ina Elecaasaar, ina Haaruun kii ahaa wadaadka sare; **6** oo Cesraahan ayaa ka tegey Baabuloon, oo wuxuu ahaa karraani aad u yaqaan sharcigii Muuse uu Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil siiyey; oo boqorkuna wuxuu siiyey wixii uu weyddiistay oo dhan sidii ay gacantii Rabbiga Ilaahiis ahu u saarnayd. **7** Oo sannaddii toddobaad oo dowladnimadii Boqor Artaxshasta waxaa Yeruusaalem tegey qaar ah reer binu Israa'iil, iyo wadaaddada, iyo reer Laawi, iyo nimankii gabayaaga ahaa, iyo irid-dhawryadii, iyo reer Netiiniim. **8** Oo wuxuu Yeruusaalem yimid boqorka sannaddiisii toddobaad, bisheedii shanaad. **9** Baabuloon ayuu ka soo baxay bishii kowaad maalinteedii kowaad, oo wuxuu Yeruusaalem yimid bishii shanaad maalinteedii kowaad, sidii ay gacantii Ilaahiisa oo wanaagsanayd u saarnayd. **10** Waayo, Cesraa wuxuu qalbigiisa u diyaariyey inuu doondoono oo sameeyo Rabbiga sharcigiisa iyo inuu reer binu Israa'iil baro qaynuunno iyo xukummo. **11** Haddaba kanu waa naqilkii warqaddii uu Boqor Artaxshasta siiyey Cesraa oo ahaa wadaadkii iyo karraanigii kaasoo ahaa karraanigii erayadii amarrada Rabbiga iyo qaynuunnadiisii uu reer binu Israa'iil siiyey. **12** Anigoo ah Artaxshasta boqorkii boqorrada, waxaan u qorayaa wadaadkii Cesraa oo ah karraanigii sharciga Ilaaha samada ee kaamil ah, iyo wax la mid ah. Salaan **13** Waxaan amar ku bixinayaa in dadka reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadooda, iyo reer

Laawi, inta boqortooyadayda ku jirta, ee ikhtiyaarkooda
u doonaya inay Yeruusaalem tagaan, ay dhammaan ku
raacaan. **14** Waxaa ku soo diray boqorkii iyo toddobadiisii
lataliye inaad soo warsatid Yahuudah iyo Yeruusaalem,
sida waafaqsan sharciga Ilaahaaga oo gacantaada ku jira,
15 iyo inaad qaaddid lacagta iyo dahabka ay boqorka iyo
lataliyayaashiisu ikhtiyaarkooda ugu bixiyeen Ilaaha reer
binu Israa'iil oo rugtiisu tahay Yeruusaalem, **16** iyo kulli
lacagta iyo dahabka aad ka heli doonto gobolka Baabuloon
oo dhan, iyo qurbaanka dadku ikhtiyaarka u bixiyo, iyo kan
wadaaddadu ay ikhtiyaarkooda ugu bixiyaan guriga Ilaahooda
oo Yeruusaalem ku yaal aawadiis, **17** haddaba sidaas
daraaddeed waa inaad aad ugu dadaashaa inaad lacagtan
ku iibiso dibi, iyo wanan, iyo baraar, iyo qurbaannadooda
hadhuudhka ah, iyo qurbaannadooda cabniinka ah, oo aad
ku dul bixisaa meesha allabariga ee guriga Ilaahaaga oo
Yeruusaalem ku yaal. **18** Oo lacagta iyo dahabka intooda
kale ku sameeya wax alla wixii adiga iyo walaalahaa idinla
wanaagsan oo sida Ilaahiin doonayo ah. **19** Oo weelasha
laguugu dhiibay in lagu qabto adeegidda guriga Ilaahaaga
waxaad hor geeysaa Ilaaha Yeruusaalem. **20** Oo wax alla
wixii kaloo loogu baahan yahay guriga Ilaahaaga aawadiis,
ee kugu habboon inaad bixiso, ka bixi boqorka gurigiisa
khasnadda ah. **21** Oo weliba anigoo ah Boqor Artaxshasta
waxaan amar ku siinayaa khasnajiyada webiga shishadiisa
jooga oo dhan, in dadaal lagu sameeyo wax alla wixii uu
idin weyddiisto wadaadka Cesraa oo ah karraaniga sharciga
Ilaaha samada, **22** intii ku siman boqol talanti oo lacag ah, iyo
boqol kor oo sarreen ah, iyo boqol bad oo khamri ah, iyo boqol
bad oo saliid ah, iyo cusbo aan la xisaabin intay tahay. **23**
Haddaba wax alla wixii Ilaaha samadu uu amro saas dadaal
ha loogu sameeyo guriga Ilaaha samada aawadiis, waayo,
bal maxay cadho ugu dhacaysaa boqortooyada boqorka
iyo wiilashiisa? **24** Oo weliba waxaannu ku ogeysiinaynaa
inaanay xalaal ahaan doonin in gabbaro, canshuur, amase
baad toona la saaro wadaaddada, iyo kuwa reer Laawi,
iyo nimanka gabayaaga ah, iyo irid-dhawryada, iyo reer
Netiiniim, iyo addoommada gurigan Ilaah midkoodna. **25**
Oo adigoo Cesraa ahu xigmadda Ilaahaagu ku siiyey ku
dooro xaakinno iyo qaadiyo u garsoora dadka webiga ka
shisheeya oo dhan, in alla inta taqaan sharciyada Ilaahaaga,
oo kii aan aqoonna bara. **26** Oo ku alla kii aan addeecin
sharciga Ilaahaaga iyo sharciga boqorka, xukun ha lagu
soo dejiyo, iyadoo aad loogu dadaalayo, hadday tahay in
la dilo, ama in la masaafuriyo, ama in xoolihiisa lagala
wareego, amase in la xidho. **27** Waxaa ammaan leh Rabbiga
ah Ilaaha awowayaashayo, oo boqorka qalbigiisa geliyey
wax sidanoo kale ah, inuu ku qurxiyo guriga Rabbiga oo
Yeruusaalem ku yaal, **28** oo naxariis iga siiyey boqorkii, iyo
lataliyayaashiisa, iyo amiirradiisa xoogga badan hortooda
oo dhan. Oo waxaan u xoogaystay sidii gacanta Rabbiga
Ilaahayga ahu ii saarnayd, markaasaan reer binu Israa'iil ka
dhex ururSaday rag madax ah inay i raacaan.

8 Haddaba madaxdii qabiilooyinka waa kuwan, oo kanu
waa abtirkii kuwii Baabuloon iga raacay waagii Boqor
Artaxshasta dowladnimada haystay. **2** Wiilashii Fiinexaas
waxaa ka socday Gershoom, wiilashii Iitaamaarna Daanyeel;
wiilashii Daa'uudna Xatuush, **3** oo reer Shekaanyaah ka
ahaa; wiilashii Farcoshna Sekaryaah, oo waxaa isaga la
abtirsaday boqol iyo konton nin. **4** Wiilashii Faxad Moo'aabna
waxaa ka socday Elihooceenay oo ahaa ina Seraxyaah;
oo waxaa isaga la jiray laba boqol oo nin. **5** Wiilashii
Shekaanyaahna waxaa ka socday ina Yaxasii'eel, oo waxaa
isaga la jiray saddex boqol oo nin. **6** Wiilashii Caadiinna
waxaa ka socday Cebed oo ahaa ina Yoonaataan, oo waxaa
isaga la jiray konton nin. **7** Wiilashii Ceelaamna waxaa ka
socday Yeshacyaah oo ahaa ina Catalyaah, oo waxaa isaga
la jiray toddobaatan nin. **8** Wiilashii Shefatyaahna waxaa ka
socday Sebadyaah oo ahaa ina Miikaa'eel, oo isaga waxaa
la jiray siddeetan nin. **9** Wiilashii Yoo'aabna waxaa ka socday
Cobadyaah oo ahaa ina Yexii'eel; oo waxaa isaga la jiray laba
boqol iyo siddeed iyo toban nin. **10** Wiilashii Shelomiidna
waxaa ka socday ina Yoosifyaah, oo waxaa isaga la jiray
boqol iyo lixdan nin. **11** Wiilashii Beebayna waxaa ka socday
Sekaryaah oo ahaa ina Beebay, oo waxaa isaga la jiray
siddeed iyo labaatan nin. **12** Wiilashii Casgaadna waxaa
ka socday Yooxaanaan oo ahaa ina Haqaataan, oo waxaa
isaga la jiray boqol iyo toban nin. **13** Wiilashii Adoniiqaam oo
ugu wada dambeeyeyna waxaa ka socday saddex nin, oo
waa kuwan saddexdoodii magac, Eliifeled, iyo Yecuu'eel,
iyo Shemacyaah, oo waxaa iyaga la jiray lixdan nin. **14**
Wiilashii Bigwayna waxaa ka socday Cuutay iyo Sabbuud, oo
waxaa iyaga la jiray toddobaatan nin. **15** Oo iyaga waxaan
ku soo wada ururiyey webiga u socda xagga Ahawaa, oo
halkaasaannu degganayn saddex maalmood; markaasaan
dadkii iyo wadaaddadii u fiirsaday, oo halkaasna kama
aan helin mid reer Laawi ah. **16** Oo markaasaan u cid
diray Eliiceser, iyo Arii'eel, iyo Shemacyaah, iyo Elnaataan,
iyo Yaariib, iyo Elnaataan, iyo Naataan, iyo Sekaryaah,
iyo Meshullaam, oo wada ahaa rag madax ah, iyo weliba
Yooyaariib iyo Elnaataan, oo iyana ahaa macallimiin. **17**
Oo waxaan iyagii u diray Iddo oo madax ka ahaa meesha
Kaasifiyaa la yidhaahdo; oo waxaan iyagii u sheegay wixii ay
ku odhan lahaayeen Iddo iyo walaalihiis oo reer Netiiniim
ah oo jooga meesha la yidhaahdo Kaasifiyaa, inay noo
keenaan midiidinno ka dhex adeega guriga Ilaahayaga. **18**
Oo sidii ay gacanta wanaagsan oo Ilaahayagu noo saarnayd,
waxay noo keeneen nin waxgarad ah oo ah reer Maxlii,
oo ka ah reer Laawi, oo ka sii ah reer binu Israa'iil, iyo
Sheereebyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiis oo siddeed
iyo toban isku ahaa, **19** iyo Xashabyaah, iyo Yeshacyaah
oo ahaa reer Meraarii, iyo walaalihiis iyo wiilashoodii oo
labaatan isku ahaa, **20** iyo reer Netiiniim oo ay Daa'uud iyo
amiirradiisii u dhiibeen adeegiddii reer Laawi oo laba boqol
iyo labaatan ahaa, oo dhammaantoodna ninba magiciisii baa
loogu yeedhi jiray. **21** Oo markaasaan, intii aannu joognay
Webi Ahawaa, halkaas kaga dhawaaqay in la soomo, inaannu
isku hoosaysiinno Ilaahayaga hortiisa, inaannu ka barinno jid
toosan oo annaga iyo dhallaankayaga iyo xoolahayaga oo
dhammuba aannu marno. **22** Waayo, waxaan ka xishooday
inaan boqorka weyddiisto koox askar iyo fardooley ah inay
naga caawiyaan cadowga jidka noo jooga, maxaa yeelay,
boqorka baannu la hadallay oo ku nidhi, Gacanta Ilaahayagu
waxay saaran tahay intii isaga doondoonta oo dhan, wayna
u wanaagsan tahay; laakiinse xooggiisa iyo cadhadiisu

waxay ka gees yihiin in alla intii isaga ka tagta oo dhan.
23 Sidaas daraaddeed waannu soonnay, oo waxaannu
ka barinnay Ilaahayo wax taas ku saabsan, wuuna naga
aqbalay. **24** Markaasaan gooni u soocay laba iyo toban
nin oo wadaaddada madaxdoodii ah, oo waxay ahaayeen
Sheereebyaah iyo Xashabyaah, iyo toban iyaga la jiray oo
walaalahood ah, **25** oo waxaan u miisaamay lacagtii iyo
dahabkii iyo weelashii ahaa qurbaankii loo bixiyey guriga
Ilaah oo ay wada bixiyeen boqorkii iyo lataliyayaashiisii iyo
amiirradiisii, iyo reer binu Israa'iilkii halkaas joogay oo dhan.
26 Waxaan iyaga u miisaamay oo gacanta u geliyey lix
boqol iyo konton talanti oo lacag ah, iyo weelal lacag ah oo
iyana boqol talanti ah, iyo boqol talanti oo dahab ah, **27** iyo
labaatan maddiibadood oo dahab ah oo iyana kun dirham
ah, iyo laba weel oo ah naxaas dhalaalaysa oo sida dahab
qaali u ah. **28** Oo markaasaan ku idhi, Idinku Rabbigaad
quduus u tihiin oo weelashuna waa quduus, oo lacagta iyo
dahabka waa qurbaan ikhtiyaar loogu bixiyey Rabbiga ah
Ilaaha awowayaashiin. **29** Haddaba idinku dhawra oo xajiya
ilaa aad ku hor miisaantaan wadaaddada sare, iyo kuwa reer
Laawi, iyo amiirrada qolooyinka reer binu Israa'iil, idinkoo
jooga qolladaha guriga Ilaah ee Yeruusaalem. **30** Sidaasay
wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi u aqbaleen miisaankii
lacagtii iyo dahabkii iyo weelashii inay geeyaan Yeruusaalem
iyo ilaa guriga Ilaahayo. **31** Markaasaannu Webi Ahawaa
ka tagnay, oo Yeruusaalem u ambabbaxnay bishii kowaad
maalinteedii laba iyo tobnaad; oo waxaa na saarnayd gacantii
Ilaahayo, wuuna naga samatabbixiyey gacantii cadowga
iyo kuwii jidka noogu gabbanayay. **32** Oo waxaannu nimid
Yeruusaalem oo halkaasaannu intii saddex maalmood ah
iska joognay. **33** Oo maalintii afraad ayaa lacagtii iyo dahabkii
iyo weelashii lagu dhex miisaamay gurigii Ilaahayo oo waxaa
gacanta loo geliyey wadaadkii Mereemood oo ahaa ina
Uuriyaah, oo waxaa isaga la jiray Elecaasaar oo ahaa ina
Fiinexaas; oo waxaa kaloo iyaga la jiray Yoosaabaad oo
ahaa ina Yeeshuuca, iyo Noocadyaah oo ahaa ina Binnuwii
oo iyana ahaa reer Laawi; **34** oo alaabtii oo dhan waxay ku
wada guddoomeen tiro iyo miisaan, oo miisaankii oo dhanna
waagaas ayaa la wada qoray. **35** Oo dadkii maxaabiista
ahaan jiray ee masaafuriska ka soo noqday, waxay Ilaaha
reer binu Israa'iil allabaryo la gubo ugu bixiyeen laba iyo
toban dibi reer binu Israa'iil oo dhan aawadiis, iyo lix iyo
sagaashan wan, iyo toddoba iyo toddobaatan baraar ah,
iyo laba iyo toban orgi oo qurbaan dembi loo bixiyey; oo
kulli intaas oo dhammu waxay ahaayeen allabaryo la gubo
oo Rabbiga loo bixiyey. **36** Oo waxay amarkii boqorka u
geeyeen saraakiishii boqorka iyo taliyayaashii webiga ka
shisheeyey; oo iyana way taageereen dadkii iyo gurigii Ilaah.

9 Oo markii waxyaalahaas la sameeyey dabadeed waxaa
ii yimid amiirradii oo igu yidhi, Dadka reer binu
Israa'iil, iyo wadaaddadii iyo reer Laawi, gooni isagama ay
soocin dadyowgii dalka degganaa, ee waxay sameeyaan
waxyaalahooda karaahiyada ah ee ay reer Kancaan,
iyo reer Xeed, iyo reer Feris, iyo reer Yebuus, iyo reer
Cammoon, iyo reer Moo'aab, iyo Masriyiintii, iyo reer
Amor sameeyaan. **2** Waayo, iyaga iyo wiilashoodiiba
waxay guursadeen gabdhahoodii, oo sidaasuu farcankii
quduuska ahaa ugu qasmay dadyowgii dalka degganaa; oo
weliba xadgudubkaas waxaa madax u ahaa amiirrada iyo
taliyayaasha. **3** Oo kolkaan waxaas maqlay ayaan dharkaygii
iyo go'aygii jeexjeexay, oo timihii ku yiil madaxayga iyo
gadhkaygana waan iska rifay, oo waxaan fadhiistay anigoo
wareersan. **4** Markaasaa waxaa igu soo shiray in alla intii
ka cabsan jirtay erayga Ilaaha reer binu Israa'iil, dadkii
maxaabiista ka soo noqday xadgudubkoodii aawadiis; oo
anna halkaasaan iska fadhiyey tan iyo qurbaankii makhribka
anigoo wareersan. **5** Oo markii qurbaankii makhribka
la gaadhay ayaan ka kacay is-hoosaysiintaydii, iyadoo
dharkaygii iyo go'aygiiba jeexjeexan yihiin, markaasaan
jilbajoogsaday oo gacmaha u horsaday Rabbiga Ilaahayga ah;
6 kolkaasaan idhi, Ilaahayow, waan ka xishoonayaa oo waan
ka yaxyaxayaa inaan wejigayga xaggaaga u soo jeedsho,
waayo, Ilaahayow, xumaatooyinkayagii ayaa nagu batay, oo
dembilahaanshahayagiina wuxuu kor ugu baxay samooyinka.
7 Tan iyo waagii awowayaashayo iyo ilaa maantadan xujo
badan baannu lahayn, oo xumaatooyinkayagii aawadood
ayaa annaga iyo boqorradayadii iyo wadaaddadayadiiba
loogu gacangeliyey boqorradii dalalka degganaa inay seef
nala dhacaan, oo ay maxaabiis naga dhigtaan, oo ay
na dhacaan, iyo inay na wareeriyaan, siday maantadan
tahay. **8** Oo hadda intii wakhti yar ah ayaa Rabbiga
Ilaahayaga ahu raalli naga noqday si qaar nooga hadhaan
oo ay u baxsadaan, iyo si uu dhidib noogu siiyo meeshiisa
quduuska ah, in Ilaahayagu indhahayaga iftiimiyo, oo uu
wakhti yar nagu soo nooleeyo addoonnimadayada. **9**
Waayo, waxaannu nahay dad addoommo ah, laakiinse
Ilaahayagu naguma dayrin addoonnimadayadii, illowse
naxariis buu nagu siiyey boqorradii Faaris hortooda,
inuu na nooleeyo aawadeed, si aannu u taagno guriga
Ilaahayo, oo aannu u hagaajinno burburkiisii hore, iyo
inuu derbi naga dhex siiyo Yahuudah iyo Yeruusaalemba.
10 Haddaba Ilaahayagow, bal maxaan nidhaahnaa tan
dabadeed? Waayo, waxaannu ka tagnay amarradaadii,
11 aad noogu soo dhiibtay nebiyadii addoommadaada
ahaa, oo aad ku tidhi, Dalka aad inaad hantidaan ugu
socotaan waa dal aan nadiif ahayn, oo wuxuu ku nijaasoobay
dadyowga deggan nijaastooda, iyo karaahiyadooda, iyo
wasakhnimadooda dhammaan ka buuxsantay gees ilaa ka
gees. **12** Haddaba gabdhihiinna wiilashooda ha u guurinina,
wiilashiinnana gabdhahooda ha u guurinina, weligiinna ha
doonina nabaddooda ama barwaaqadooda, si aad xoog u
yeelataan, oo aad u cuntaan dalka wixiisa wanaagsan, oo
aad carruurtiinnana dhaxal ahaan ugaga tagtaan weligiin.
13 Oo tanu waxay noogu soo degtay falimahayagii sharka
ahaa aawadood, iyo xujadayadii weynayd aawadeed, maxaa
yeelay, Ilaahayagiiyow, waxaad nagu taqsiirtay wax ka yar
intii xumaatooyinkayagu mudnaayeen, oo weliba waxaad na
siisay dad caynkan ah oo noo hadha, **14** haddaba waxaas oo
dhan dabadeed ma mar kalaannu amarradaada jebinnaa, oo
aannu la xididnaa dadyowga karaahiyadan sameeya? Sow
noo cadhoon maysid jeeraad na wada baabbi'isid oo aadan
innaba naga reebin dad hadha iyo mid naga baxsada toona?
15 Rabbiyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, xaq baad tahay,
waayo, waxaannu nahay dad hadhay oo baxsaday, sida
ay maantadan tahay; bal eeg, waxaannu kula hor joognaa

xujadayada, waayo, taas aawadeed ninna hortaada ma
istaagi karo.

10 Haddaba intii Cesraa tukanayay oo uu wax qiranayay
isagoo ooyaya oo isku tuuraya guriga Ilaah hortiisa,
waxaa isagii reer binu Israa'iil uga soo ururay shir aad u
weyn oo rag iyo dumar iyo carruurba leh, waayo, dadkii aad
bay u ooyeen. **2** Oo Shekaanyaah oo ahaa ina Yexii'eel
oo ahaa reer Ceelaam wuxuu u jawaabay Cesraa, oo ku
yidhi, Annagu waxaannu ku xadgudubnay Ilaahayo, oo
naago qalaad ayaannu ka guursannay dadyowgii dalka;
laakiinse reer binu Israa'iil weli waxay leeyihiin rajo xaalkan ku
saabsan. **3** Haddaba sidaas daraaddeed aannu Ilaahayo axdi
la dhiganno innaannu iska erinno naagahaas oo dhan, iyo intii
ay dhaleenba, sidii ay tahay talada sayidkayga, iyo ta kuwa
ka gariira amarka Ilaahayo, oo sidii sharciga waafaqsan ha
loo sameeyo. **4** Haddaba kac, waayo, xaalkan adiguu ku dul
saaran yahay, oo annana waannu kula jirnaa; si wanaagsan
u dhiirranow, oo samee. **5** Markaasaa Cesraa kacay oo
wuxuu wadaaddadii sare iyo reer Laawi iyo reer binu Israa'iil
oo dhan ku wada dhaariyey inay sameeyaan sida eraygaasu
leeyahay. Oo iyana saasay ku wada dhaarteen. **6** Markaasaa
Cesraa ka kacay gurigii Ilaah hortiisa, oo wuxuu galay
qolkii Yehooxaanaan oo ahaa ina Eliyaashiib, oo markuu
halkaas yimid waxba kibis ma uu cunin, biyona ma uu cabbin,
waayo, wuxuu u baroortay xadgudubkii ay sameeyeen
dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday. **7** Markaasay ka
dhex naadiyeen dalka reer Yahuudah iyo Yeruusaalem
oo ogeysiis gaadhsiiyeen dadkii maxaabiisnimada ka soo
noqday oo dhan inay dhammaantood Yeruusaalem ku soo
wada ururaan. **8** Oo waxay yidhaahdeen, Ku alla kii aan intii
saddex maalmood ah iman, sida ay ku taliyeen amiirrada iyo
odayaashu, maalkiisa oo dhan waa laga xaaraamayn doonaa,
oo isaga qudhiisana gooni baa looga sooci doonaa ururka
dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday. **9** Markaasaa raggii
reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin oo dhammu intii saddex
maalmood ah ku soo wada urureen Yeruusaalem, oo taasu
waxay ahayd bishii sagaalaad maalinteedii labaatanaad,
kolkaasaa dadkii oo dhammu wuxuu fadhiistay bannaankii
guriga Ilaah hortiisa ahaa, iyagoo gariiraya xaalkan aawadiis
iyo roobkii weynaa daraaddiis. **10** Markaasaa waxaa istaagay
wadaadkii Cesraa ahaa oo wuxuu dadkii ku yidhi, Idinku
waad xadgudubteen oo waxaad guursateen naago qalaad,
oo sidaasaad reer binu Israa'iil xujada ugu sii kordhiseen. **11**
Haddaba sidaas daraaddeed dembigiinna u qirta Rabbiga ah
Ilaahii awowayaashiin, oo sameeya wax isaga ka farxiya; oo
gooni isaga sooca dadyowga dalka deggan, iyo naagaha
qalaadba. **12** Markaasaa ururkii oo dhammu isku mar
jawaabeen oo cod dheer ku yidhaahdeen, Waa inaannu
samaynaa sidaad xaalkayaga ka tidhi. **13** Laakiinse dadku
wuu badan yahay, oo wakhtiganna waxaa jira roob badan,
oo annana dibadda ma taagnaan karno, tanuna ma aha
shuqul lagu qaban karo maalin iyo laba toona, waayo,
annagu xaalkan aad baannu ugu xadgudubnay. **14** Haddaba
amiirradayadu ururka oo dhan ha isu taageen oo kulli inta
naagaha qalaad guursatay oo magaalooyinkayaga jooga oo
dhammu wakhti la ballamay ha yimaadeen, oo iyaga ha soo
raaceen magaalo kasta odayaasheeda iyo xaakinnadeedu,
jeeray cadhada kulul oo Ilaahayo ee xaalkan ku saabsan naga
rogmato. **15** Laakiinse xaalkan waxaa keliyahu hor istaagay
Yoonaataan ina Casaaheel iyo Yaxaasyaah ina Tiqwaah;
waxaana caawiyey Meshullaam iyo Shabbetay oo ahaa reer
Laawi. **16** Oo dadkii maxaabiisnimada ka soo noqdayna
saasay yeeleen. Oo waxaa gooni ahaan loo soocay wadaadkii
Cesraa ahaa, iyo kuwo madax ah oo ka socda qolooyinkoodii,
oo kulligoodna magacyadooda loogu wada yeedhay, oo iyana
bishii tobnaad maalinteedii kowaad ayay u fadhiisteen inay
xaalkan soo baadhaan. **17** Oo waxay xaalka ku saabsan raggii
naagaha qalaad guursaday oo dhan dhammeeyeen bishii
kowaad maalinteedii kowaad. **18** Oo wiilashii wadaaddada
waxaa laga dhex helay kuwo naago qalaad guursaday;
waxayna ahaayeen wiilashii Yeeshuuca, ina Yoosaadaaq iyo
walaalihiis oo ahaa Macaseeyaah, iyo Eliiceser, iyo Yaariib
iyo Gedalyaah. **19** Oo iyana waxay gacantooda ku dhiibeen
oo ku ballanqaadeen inay naagahooda eryaan, oo iyagoo
xujo leh waxay xujadooda ugu bixiyeen wan idaha laga soo
qabtay. **20** Wiilashii Immeerna waxaa laga helay Xanaanii
iyo Sebadyaah. **21** Wiilashii Xaarimna, Macaseeyaah, iyo
Eliiyaah, iyo Shemacyaah, iyo Yexii'eel, iyo Cusiyaah. **22**
Wiilashii Fashxuurna, Eliyooceenay, iyo Macaseeyaah, iyo
Ismaaciil, iyo Netaneel, iyo Yoosaabaad, iyo Elcaasaah. **23**
Oo reer Laawina, Yoosaabaad, iyo Shimcii, iyo Qeelaayaah
(kaasu waa Qeliitaa), iyo Fetaxyaah, iyo Yahuudah, iyo
Eliiceser. **24** Raggii gabayaaga ahaana waxaa laga helay
Eliyaashiib; irid-dhawryadiina waxaa laga helay Shalluum,
iyo Telem, iyo Uurii. **25** Oo reer binu Israa'iilna waxaa laga
helay wiilashii Farcosh oo ahaa Ramyaah, iyo Yisyaah, iyo
Malkiiyaah, iyo Miyaamin, iyo Elecaasaar, iyo Malkiiyaah,
iyo Benaayaah. **26** Wiilashii Ceelaamna, Matanyaah, iyo
Sekaryaah, iyo Yexii'eel, iyo Cabdii, iyo Yereemood, iyo
Eliiyaah. **27** Wiilashii Satuuna, Eliyooceenay, iyo Eliyaashiib,
iyo Matanyaah, iyo Yereemood, iyo Saabaad, iyo Casiisaa.
28 Wiilashii Beebayna, Yehooxaanaan, iyo Xananyaah, iyo
Sabbay, iyo Catlay. **29** Wiilashii Baaniina, Meshullaam, iyo
Malluug, iyo Cadaayaah, iyo Yaashuub, iyo She'aal, iyo
Yereemood. **30** Wiilashii Faxad Moo'aabna, Cadnaa, iyo
Kelaal, iyo Benaayaah, iyo Macaseeyaah, iyo Matanyaah, iyo
Besaleel, iyo Binnuwii, iyo Manaseh. **31** Wiilashii Haarimna,
Eliiceser, iyo Yishiyaah, iyo Malkiiyaah, iyo Shemacyaah, iyo
Shimcoon, **32** Benyaamiin, iyo Malluug, iyo Shemaryaah. **33**
Wiilashii Xaashumna, Matenay, iyo Matataah, iyo Saabaad,
iyo Eliifeled, iyo Yereemay, iyo Manaseh, iyo Shimcii. **34**
Wiilashii Baaniina, Macaday, iyo Camraam, iyo Uu'eel, **35** iyo
Benaayaah, iyo Beedyaah, iyo Keluux, **36** iyo Wanyaah, iyo
Mereemood, iyo Eliyaashiib, **37** iyo Matanyaah, iyo Matenay,
iyo Yacasay, **38** iyo Baanii, iyo Binnuwii, iyo Shimcii, **39** iyo
Shelemyaah, iyo Naataan, iyo Cadaayaah, **40** Maknadbay,
iyo Shaashay, iyo Shaaray, **41** iyo Casareel, iyo Shelemyaah,
iyo Shemaryaah, **42** iyo Shalluum, iyo Amaryaah, iyo Yuusuf.
43 Wiilashii Nebona, Yecii'eel, iyo Matityaah, iyo Saabaad, iyo
Sebiinaa, iyo Iddo, iyo Yoo'eel, iyo Benaayaah. **44** Oo kulli
intaasoo dhammu waxay wada guursadeen naago qalaad,
oo qaarkood waxay qabeen naago ay carruur ka dhaleen.

Nexemyaah

1 Kanu waa hadalkii Nexemyaah oo ahaa ina Xakalyaah.
Hadda intaan joogay Shuushan oo ah hoygii boqorka,
sannaddii labaatanaad bisheedii Kislee'u, **2** waxaa yimid
Xanaanii oo walaalahayga midkood ahaa, isaga iyo niman
kale oo dalka Yahuudah ka yimid; oo markaasaan weyddiiyey
wax ku saabsan Yuhuuddii baxsatay, oo maxaabiistii ka
hadhay, iyo wax ku saabsan Yeruusaalem. **3** Oo iyana waxay
igu yidhaahdeen, Kuwii maxaabiista ka hadhay oo gobolkii
jira waxay ku jiraan dhibaato weyn iyo ceeb; oo derbigii
Yeruusaalemna waa la dumiyey, oo irdaheediina dab baa
lagu gubay. **4** Oo markaan erayadaas maqlay ayaan meel
fadhiistay oo ooyay, oo intii ayaamo ah ayaan baroortay;
waanan soomay, oo waxaan ku tukaday Ilaaha samada
hortiisa, **5** oo idhi, Rabbiyow, Ilaaha samadow, Ilaaha weyn
oo laga cabsadow, oo axdiga xajiya, oo u naxariista kuwa
isaga jecel oo amarradiisa xajiyow, waan ku baryayaaye, **6**
Dhegahaagu ha maqleen, indhahaagana fur, inaad maqashid
baryadayda anoo addoonkaaga ah. Wakhtigan habeen
iyo maalinba waxaan kuu baryayaa reer binu Israa'iil oo
addoommadaada ah, anigoo qiraya dembiyadii aan aniga
iyo reer binu Israa'iil kugu dembaabnay; haah, aniga iyo
reerka aabbahayba waannu dembaabnay. **7** Oo si aad u
xun ayaannu kula macaamiloonnay, oo ma aannan xajin
amarradii, iyo qaynuunnadii, iyo xukummadii aad ku amartay
addoonkaagii Muuse ahaa. **8** Waan ku baryayaaye, bal
xusuuso eraygii aad ku amartay addoonkaagii Muuse ahaa,
oo aad ku tidhi, Haddaad xadgudubtaan, waxaan idinku kala
dhex firdhin doonaa dadyowga, **9** laakiinse haddaad ii soo
noqotaan oo aad amarradayda xajisaan oo aad yeeshaan, in
kastoo kuwiinna la tuuray ay joogaan meesha samada ugu
fog, halkaasaan ka soo ururin doonaa, oo waxaan keeni
doonaa meeshii aan u doortay inaan ka dhigo in magacaygu
joogo. **10** Haddaba kuwanu waa addoommadaada iyo
dadkaaga aad ku soo furtay xooggaagii iyo gacantaadii
xoogga badnayd. **11** Sayidow, waan ku baryayaaye, hadda
dhegahaagu ha maqleen baryadayda anoo addoonkaaga ah,
iyo baryada addoommadaada ku farxa inay ka cabsadaan
magacaaga; waan ku baryayaaye, maanta i guulee, anoo
addoonkaaga ah, oo ka dhig inaan ninkan hortiisa naxariis
ka helo. (Anigu waxaan ahaa koobsidaha boqorka.)

2 Bishii Niisaan oo ahayd sannaddii labaatanaad oo boqor
Artaxshasta, iyadoo khamri hor yaal isaga ayaan khamrigii
qaaday oo boqorkii siiyey. Hadda ka hor anigu boqorka
hortiisa caloolxumo kuma joogi jirin. **2** Oo boqorkii wuxuu igu
yidhi, War maxaa wejigaagu u murugaysan yahay adigoo
aan bukayn? Tanu wax kale ma aha waase tiiraanyo qalbiga
ku jirta. Markaasaan aad u baqay, **3** oo waxaan boqorkii
ku idhi, Boqorow, weligaaba noolow. Bal maxaa wejigaygu
la murugaysnaan waayay, iyadoo magaalada ah meeshii
awowayaashay xabaalahoodu ahaayeen ay baabba' tahay,
oo irdaheediina dab lagu gubay? **4** Markaasaa boqorkii
wuxuu igu yidhi, Hadda maxaad iga baryaysaa? Kolkaasaan
Ilaaha samada baryay. **5** Oo waxaan boqorkii ku idhi,
Boqorow, hadday ku farxiso, oo haddaad raalli iga tahay
anoo addoonkaaga ah, waxaan doonayaa inaad ii dirtid
dalka Yahuudah oo ay ku taal magaalada awowayaashay
xabaalahoodu yihiin, inaan dhiso. **6** Kolkaasaa boqorkii
wuxuu igu yidhi, (iyadoo boqoraddiina agtiisa fadhido)
Sodcaalkaagu tan iyo goormuu ahaanayaa? Goormaadse
soo noqonaysaa? Markaasuu boqorku ku farxay inuu i diro;
oo waxaan u qabtay wakhti. **7** Oo weliba waxaan boqorkii ku
idhi, Boqorow, haddaad raalli ka tahay, ha lay siiyo warqado
aan u geeyo taliyayaasha webiga ka shisheeya, si ay igu
oggolaadaan inaan dhex maro dalkooda ilaa aan gaadho
dalka Yahuudah; **8** iyo warqad kaloo aan siiyo Aasaaf oo
ah kan dhawra dhirta boqorka, si uu ii siiyo alwaax aan ku
sameeyo waxa haya saqafka irdaha qalcadda ee guriga u
dhow, iyo derbiga magaalada iyo guriga aan geli doono.
Oo boqorkiina wuu ii wada oggolaaday sidii ay gacantii
wanaagsanayd ee Ilaahay ii saarnayd. **9** Markaasaan u imid
taliyayaashii webiga ka shisheeyey, oo iyagii siiyey warqadihii
boqorka. Oo weliba waxaa boqorku igu daray saraakiil
ciidanka ka tirsan iyo fardooley. **10** Oo Sanballad oo ahaa reer
Xoron, iyo addoonkii ahaa Toobiyaah oo ahaa reer Cammoon
markay maqleen inuu yimid nin doonaya wanaagga reer binu
Israa'iil ayay aad iyo aad u murugoodeen. **11** Markaasaan
Yeruusaalem imid, oo halkaasaan saddex maalmood iska
joogay. **12** Oo habeennimadii ayaan kacay, anigoo ay
dhawr nin ila socdaan, oo ninna uma aan sheegin waxa
Ilaahay qalbigayga geliyey inaan Yeruusaalem u sameeyo.
Oo neefna ilama jirin neefkii aan fuushanaa mooyaane. **13**
Oo habeennimo ayaan ka baxay Iriddii Dooxada, oo ku
tiil xagga Ceelkii Maska, oo waxaan maray xagga Iriddii
Digada, waanan fiiriyey derbiyadii Yeruusaalem oo wada
dunsanaa, iyo irdaheedii dabka lagu gubay. **14** Oo haddana
waxaan tegey Iriddii Isha biyaha iyo xaggii Balligii Boqorka;
laakiinse neefkii aan fuushanaa meeluu maro ma jirin. **15**
Oo haddana waxaan habeennimo tegey xaggii durdurka, oo
derbigii baan fiiriyey, kolkaasaan dib u noqday, oo magaaladii
ka soo galay xaggii Iriddii Dooxada, oo saasaan u soo
noqday. **16** Oo taliyayaashiina ma ay ogayn meel aan
tegey iyo wixii aan sameeyey toona; oo weli waxba uma
aan sheegin Yuhuuddii, iyo wadaaddadii, iyo kuwii gobta
ahaa, iyo taliyayaashii, iyo intii kaloo shuqulka samaysay
toona. **17** Markaasaan ku idhi, War waad aragtaan xaalka
xun oo aan ku jirno, iyo sida Yeruusaalem u baabba'day,
iyo in irdaheedii dab lagu gubay. Haddaba kaalaya oo aan
dhisno derbiga Yeruusaalem, si aynaan mar dambe u sii
ceebaysnaan. **18** Oo waxaan iyagii wax uga sheegay gacantii
Ilaahay oo korkayga ku wanaagsanayd, iyo weliba erayadii
uu boqorku igula hadlay. Oo iyana waxay yidhaahdeen,
Ina kiciya aan dhisnee. Sidaasay gacmahoodii shuqulkii
wanaagsanaa ugu xoogeeyeen. **19** Laakiinse Sanballad oo
ahaa reer Xoron, iyo addoonkii ahaa Toobiyaah oo ahaa
reer Cammoon, iyo Geshem oo ahaa Carab, markay taas
maqleen ayay nagu qosleen, oo na quudhsadeen, oo waxay
yidhaahdeen, War waxaad samaynaysaan waa maxay? Ma
boqorkaad ku caasiyoobaysaan? **20** Markaasaan jawaabay
oo ku idhi, Ilaaha samadu wuu na liibaanin doonnaa, oo
sidaas daraaddeed annagoo addoommadiisa ah waannu
kici doonnaa, wax baannuna dhisi doonnaa, laakiinse idinku
Yeruusaalem kuma lihidin qayb, ama xaq, amase xusuus
toona.

3 Markaasaa Eliyaashiib oo ahaa wadaadkii sare ayaa la
kacay wadaaddadii walaalihiis ahaa, oo waxay dhiseen
Iriddii Idaha, oo intay quduus ka dhigeen ayay albaabbadeedii
qotomiyeen, oo waxay quduus ka dhigeen tan iyo Munaaraddii
Mee'aah iyo ilaa Munaaraddii Xananeel. **2** Oo intii isaga
ku xigtayna waxaa dhisay dadkii Yerixoo, oo intii iyaga ku
xigtayna waxaa dhisay Sakuur ina Imrii. **3** Iriddii Kalluunkana
waxaa dhisay reer Hasenaa'aah, oo waxay saareen
alwaaxdii saqafka haysay, wayna taageen albaabbadeedii
oo geliyeen handarraabbadeedii iyo qataarradeedii. **4** Oo
intii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Mereemood
ina Uuriyaah, oo ahaa reer Xaqoos. Oo intii iyaga ku
xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Meshullaam ina Berekyaah
oo ahaa ina Mesheysabeel. Oo intii iyaga ku xigtayna
waxaa cusboonaysiiyey Saadooq ina Bacanaa. **5** Oo
meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey reer
Teqooca, laakiinse kuwoodii gobta ahaa waxba kama
qaban shuqulkii sayidkooda. **6** Iriddii Gabowdayna waxaa
cusboonaysiiyey Yooyaadaac oo ahaa ina Faasee'ax iyo
Meshullaam oo ahaa ina Besoodyaah, oo waxay saareen
alwaaxdii saqafka haysay, wayna taageen albaabbadeedii
oo geliyeen handarraabbadeedii iyo qataarradeedii. **7** Oo
meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Melatyaah
oo ahaa reer Gibecoon, iyo Yaadoon oo ahaa reer Meeronotii,
iyo dadkii reer Gibecoon, iyo kuwii reer Misfaah, oo ku hoos
jiray carshiga taliyaha webiga ka shisheeya. **8** Oo meeshii
isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Cusii'eel oo ahaa
ina Xarhayaah oo ka mid ahaa dahabtumayaashii. Oo meeshii
isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Xananyaah oo
ka mid ahaa dawosameeyayaashii, oo waxay Yeruusaalem
adkeeyeen tan iyo derbiga ballaadhan. **9** Oo meeshii iyaga
ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Refaayaah oo ahaa
ina Xuur oo ahaa taliyihii degmada Yeruu saalem badhkiis.
10 Oo meeshii iyaga ku xigtay oo ka soo hor jeedday
gurigiisa waxaa cusboonaysiiyey Yedacyaah oo ahaa ina
Xaruumaf. Meeshii isaga ku xigtayna waxaa dhisay Xatuush
oo ahaa ina Xashabneyaah. **11** Malkiiyaah ina Xaarim iyo
Xashuub ina Faxad Moo'aabna waxay cusboonaysiiyeen
meel kale iyo Munaaraddii Foornooyinka. **12** Oo meeshii
isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Shalluum ina
Hallooxeesh oo ahaa taliyihii dhistariga Yeruusaalem
badhkiis, isagii iyo gabdhihiisii. **13** Iriddii Dooxadana waxaa
cusboonaysiiyey Xaanuun iyo dadkii Saanoo'ax degganaa.
Iyagu way dhiseen, oo waxay qotomiyeen albaabbadeedii oo
geliyeen handarraabbadeedii iyo qataarradeedii, oo waxay
dhiseen kun dhudhun oo derbigii ah tan iyo Iriddii Digada.
14 Iriddii Digadana waxaa cusboonaysiiyey Malkiiyaah
ina Reekaab oo ahaa taliyihii degmada Beyd Hakerem;
wuu dhisay, wuuna qotomiyey albaabbadeedii oo geliyey
handarraabbadeedii iyo qataarradeedii. **15** Iriddii Isha biyaha
ahna waxaa cusboonaysiiyey Shalluun ina Kaalxoseh oo ahaa
taliyihii degmada Misfaah, wuu dhisay oo deday, oo wuxuu
qotomiyey albaabbadeedii oo geliyey handarraabbadeedii iyo
qataarradeedii, oo derbigii Warta Shelax oo beerta boqorka
u dhowaana wuu dhisay, oo wuxuu gaadhsiiyey tan iyo
jaranjarada hoos uga degata magaalada Daa'uud. **16** Meeshii
isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Nexemyaah ina
Casbuuq oo ahaa taliyihii degmada Beytsuur badhkiis, oo
isagu wuxuu dhisay tan iyo meesha ka soo hor jeedda
xabaalihii Daa'uud, iyo tan iyo balligii la sameeyey, iyo tan iyo
gurigii ragga xoogga badan. **17** Meeshii isaga ku xigtayna
waxaa cusboonaysiiyey reer Laawi oo Rexuum ina Baanii ka
mid ahaa. Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey
Xashabyaah oo ahaa taliyihii degmada Qeciilaah badhkiis
oo degmadiisa aawadiis ayuu u dhisay. **18** Meeshii isaga
ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey walaalahood oo uu
ka mid ahaa Baway ina Xeenaadaad oo ahaa taliyihii
degmada Qeciilaah badhkiis. **19** Meel kale oo isaga ku
xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Ceser ina Yeeshuuca oo
ahaa taliyihii Misfaah, taas oo ahayd meel ka soo hor
jeedda meesha loo fuulo maqsinka hubka oo ku ag yiil
meeshuu derbigu ka leexdo. **20** Meel kale oo isaga ku
xigtayna waxaa dadaal ku cusboonaysiiyey Baaruug ina
Sabbay, tan iyo leexashada derbiga iyo ilaa albaabkii guriga
Eliyaashiib oo ahaa wadaadka sare. **21** Meel kale oo
isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Mereemood ina
Uuriyaah oo ahaa reer Xaqoos, tan iyo guriga Eliyaashiib
albaabkiisa iyo ilaa guriga Eliyaashiib dabadiisa. **22** Meeshii
isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey wadaaddadii
ahaa dadkii Bannaanka. **23** Meeshii iyaga ku xigtayna
waxaa cusboonaysiiyey Benyaamiin iyo Xashuub taas
oo ahayd meel guryahooda ka soo hor jeedday. Meeshii
iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Casaryaah ina
Macaseeyaah oo ahaa reer Cananyaah, taas oo ahayd
gurigiisa dhinaciisa. **24** Meel kale oo isaga ku xigtayna
waxaa cusboonaysiiyey Binnuwii ina Xeenaadaad, taas oo
ka bilaabmaysay gurigii Casaryaah ilaa meeshuu derbigu ka
leexdo iyo tan iyo derbiga geeskiisii. **25** Faalaal ina Uusayna
wuxuu cusboonaysiiyey meel leexashadii derbiga ka soo
hor jeedday iyo munaaraddii ka taagnayd gurigii boqorka oo
sare ee u dhowaa barxaddii waardiyayaasha, oo meeshii
isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Fedaayaah ina
Farcosh. **26** (Haddaba reer Netiiniim waxay degganaayeen
Cofel iyo tan iyo meel ka soo hor jeedday Iridda Biyaha
oo xagga bari, iyo ilaa munaaraddii kor u taagnayd.) **27**
Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey reer
Teqooca, taasoo ka soo hor jeedday munaaraddii weynayd
oo kor u taagnayd, iyo tan iyo derbigii Cofel. **28** Iriddii
Faraska korkeedana waxaa cusboonaysiiyey wadaaddadii,
oo mid waluba wuxuu sameeyey meeshii gurigiisa ka
soo hor jeedday. **29** Meeshii isaga ku xigtayna waxaa
cusboonaysiiyey Saadooq ina Immeer, taasoo ahayd meel
gurigiisa ka soo hor jeedday. Meel kale oo isaga ku xigtayna
waxaa cusboonaysiiyey Shemacyaah ina Shekaanyaah oo
ahaa kii dhawri jiray Iridda Bari. **30** Meel kale oo isaga ku
xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Xananyaah ina Shelemyaah
iyo Xaanuun oo ahaa Saalaaf wiilkiisii lixaad. Meeshii isaga ku
xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Meshullaam ina Berekyaah,
taasoo ahayd meel qolkiisii ka soo hor jeedday. **31** Meeshii
isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Malkiiyaah oo
ahaa dahabtumayaasha midkood oo wuxuu dhisay tan iyo
gurigii reer Netiiniim iyo baayacmushtariyada oo ka soo
hor jeedday Iridda Mifqaad iyo ilaa meeshii geeska laga
fuulo. **32** Oo meeshii geeska laga fuulo iyo Iriddii Idaha intii u
dhaxaysayna waxaa cusboonaysiiyey dahabtumayaashii iyo
baayacmushtariyadii.

4 Laakiinse markii Sanballad maqlay inaannu derbigii
dhisaynay ayuu cadhooday, oo aad u dhirfay, oo
Yuhuuddiina wuu ku majaajilooday. **2** Markaasuu ka hor
hadlay walaalihiis iyo ciidankii Samaariya, oo wuxuu yidhi,
War Yuhuuddan itaalka daranu waxay samaynayaan waa
maxay? Iyaga ma la daynayaa? Oo miyey allabaryayaan? Oo
ma maalin bay hawshaas ku dhammaynayaan? Oo dhagxantii
miyey ka soo noolaynayaan tuulmooyinkii waxyaalaha
baabba'ay oo gubtay? **3** Oo haddana Toobiyaah oo ahaa
reer Cammoon oo agtiisa taagnaa wuxuu yidhi, Waxa ay
dhisayaan oo dhan xataa haddii dawaco fuusho way kala
burburinaysaa derbigooda dhagaxa ah. **4** Ilaahayagow,
bal maqal, waayo, waa nala quudhsadaye; caydooda dib
ugu celi madaxooda, oo iyaga u gacangeli dal dhaca oo
maxaabiis ahaan u kaxaysta. **5** Oo xumaantoodana ha
dedin, oo dembigoodana yaan hortaada laga tirtirin, waayo,
kuwii wax dhisayay hortooda ayay kaaga xanaajiyeen. **6**
Haddaba derbigii waannu dhisnay; oo derbigii oo dhan waa
lays qabadsiiyey ilaa qotonkiisii badhkiis la gaadhsiiyey,
waayo dadku waxay maanka ku hayeen inay shaqeeyaan. **7**
Laakiinse markii Sanballad, iyo Toobiyaah, iyo kuwii Carbeed,
iyo reer Cammoon, iyo reer Ashdood ay maqleen in derbiyadii
Yeruusaalem cusboonaysiintoodii ay hore u socotay iyo in la
bilaabay in daldaloolladii la fureeyo ayay aad u cadhoodeen.
8 Markaasay dhammaantood shirqool ku wada arrinsadeen
inay soo kacaan oo Yeruusaalem la diriraan, iyo inay
dhexdeeda qas ka ridaan. **9** Laakiinse waxaannu barinnay
Ilaahayo, oo iyaga aawadood ayaannu yeelnay waardiyayaal
naga ilaaliya habeen iyo maalinba. **10** Markaasaa dadkii
dalka Yahuudah waxay yidhaahdeen, Kuwa culaysyada
qaada xooggoodii waa yaraaday, oo waxaa jira waxyaalo
dundumay oo badan, sidaa daraaddeed derbiga ma dhisi
karno. **11** Oo cadaawayaashayadiina waxay yidhaahdeen,
Iyagu ma ay ogaan doonaan, mana ay arki doonaan jeeraan
dhex tagno oo aan iyaga layno, oo shuqulkana aan joojinno.
12 Oo markii Yuhuuddii iyaga ag degganayd ay yimaadeen,
waxay toban jeer nagu yidhaahdeen, Idinku waa inaad meel
walba nooga soo noqotaan. **13** Haddaba sidaas daraaddeed
meeshii ugu hoosaysay oo derbiga ka dambaysay oo
meelaha bannaan ku yiil ayaan taagay dadkii qoloqolo u
safan oo wada haysta seefahoodii, iyo warmahoodii, iyo
qaansooyinkoodiiba. **14** Oo intaan wax fiiriyey ayaan kacay
oo waxaan ku idhi kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo
dadka intiisii kaleba, Iyaga ha ka cabsanina, ee waxaad
xusuusataan Sayidka weyn oo laga cabsado, oo waxaad
u dirirtaan walaalihiin, iyo wiilashiinna, iyo gabdhihiinna,
iyo naagihiinna, iyo guryihiinnaba. **15** Haddaba markii
cadaawayaashayadii ay maqleen inaannu taas ogaannay,
oo uu Ilaah taladoodii kala riday, ayaannu kulligayo ku
noqonnay derbigii oo mid waluba wuxuu qabtay shuqulkiisii.
16 Oo intii markaas ka dambaysay midiidinnadaydii badhkood
shuqulkii bay sameeyeen, oo badhkoodii kalena waxay
hayeen warmihii, iyo gaashaammadii, iyo qaansooyinkii, iyo
jubbado bir ah, oo taliyayaashii oo dhammuna way daba
taagnaayeen dadkii dalka Yahuudah oo dhan. **17** Oo kuwii
derbiga dhisayay iyo kuwii wax culus isa saarayba mid
waluba gacmihiisa middood wuxuu ku sameeyey shuqulkii,
midda kale wuxuu ku haystay hubkiisii dagaalka. **18** Oo
kuwii wax dhisayayna mid walba seeftiisu dhinaca ayay ugu
xidhnayd, oo sidaasayna wax u dhisayeen. Oo kii buunka
yeedhin jirayna aniguu i ag joogay. **19** Oo waxaan ku idhi
kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo dadka intiisii kaleba,
Shuqulku waa weyn yahay, wuuna ballaadhan yahay, annana
derbiga dushiisa waannu ku kala firidhsan nahay, oo midba
midka kale wuu ka fog yahay. **20** Meel alla meeshii aad ka
maqashaan dhawaaqa buunka, halkaas noogu soo ururaa;
waxaa inoo diriri doona Ilaaheenna. **21** Sidaasaannu shuqulkii
u qabannay; oo dadka badhkiisna waxay warmaha haysteen
markii waagu beryay iyo tan iyo jeeray xiddiguhu muuqdeen.
22 Oo sidaas oo kale isla markaas waxaan dadkii ku idhi,
Mid kasta iyo midiidinkiisu ha ku soo hoydeen Yeruusaalem,
si ay habeenkii waardiyayaal noogu noqdaan, maalintiina ay
u hawshoodaan. **23** Haddaba sidaas daraaddeed aniga iyo
walaalahay, iyo midiidinnadaydii, iyo raggii waardiyaha ahaa
oo i daba socday toona midkayana dharkiisii iskama furin, oo
mid kastaaba isagoo hubkiisii u xidhan yahay ayaa biyaha
xaggooda tegey.

5 Markaasaa waxaa dadkii iyo afooyinkooda ka kacay
qaylo weyn oo ay kaga cabanayeen walaalahooda
Yuhuudda ah. **2** Oo waxaa jiray dad yidhi, Annaga iyo
wiilashayada iyo gabdhahayagu waannu badan nahay,
haddaba aan hadhuudh helno si aannu u cunno oo ugu
noolaanno. **3** Oo weliba waxaa kaloo jiray qaar yidhi,
Annagu waxaannu rahaamad u dhiibaynaa beerahayaga
iyo beerahayaga canabka ah iyo guryahayaga, si aannu
u helno hadhuudh abaarta aawadeed. **4** Oo waxaa kaloo
jiray kuwo yidhi, Gabbaradii uu boqorku ka doonayay
beerahayagii iyo beerahayagii canabka ahaa ayaannu lacag
u amaahannay. **5** Haddaba jiidhkayagu waa sida jiidhka
walaalahayo, oo carruurtayaduna waa sida carruurtooda oo
kale, oo bal eeg, wiilashayadii iyo gabdhahayagii ayaannu
u bixinaynaa inay addoommo noqdaan, oo gabdhahayagii
qaarkood mar horaa la addoonsaday; oo annana ma lihin
itaal aan wax kaga tarno, waayo, dad kalaa wada haysta
beerahayagii iyo beerahayagii canabka ahaa oo dhan. **6** Oo
anna aad baan u cadhooday markii aan maqlay qayladoodii
iyo erayadan. **7** Markaasaan isla arrinsaday, waanan la
diriray kuwii gobta ahaa iyo taliyayaashii, oo waxaan ku idhi,
Idinka mid waluba wuxuu walaalkiis ka qaataa korsocod.
Oo anigu waxaan qabtay shir weyn oo iyaga ka gees ah. **8**
Oo waxaan ku idhi, Innagu walaalaheennii Yuhuudda ahaa
oo quruumaha laga iibiyey, waan soo furannay intii aan
awoodnay oo dhan, haddaba idinku ma waxaad doonaysaan
inaad walaalihiin iibisaan? Oo ma annagaa nalaga iibinayaa?
Markaasay shib iska yidhaahdeen oo eray ay ku hadlaan
way garan waayeen. **9** Oo weliba waxaan idhi, War waxaad
samaysaan ma wanaagsana. Sow waajib idinkuma aha inaad
ku socotaan ka cabsashada Ilaaheenna cayda quruumaha
cadaawayaasheenna ah aawadeed? **10** Oo sidaasoo kale
aniga iyo walaalahay iyo midiidinnadayda lacag iyo hadhuudh
baan korsocod ku amaahinnaa. Waan idin baryayaaye
aan iska dayno korsocodkan. **11** Haddaba waxaan idinka
baryayaa inaad maantadan u celisaan beerahoodii, iyo
beerahoodii canabka ahaa, iyo beerahoodii saytuunka ahaa,
iyo guryahoodii, oo lacagtii, iyo hadhuudhkii, iyo khamrigii,

iyo saliiddii aad korsocodka uga qaadateenna boqolkii
meelood meel u celiya. **12** Markaasay yidhaahdeen, Waxoodii
waan u celinaynaa, oo wax dambena weyddiisan mayno
innaba. Waxaannu yeelaynaa sidaad tidhaahdo. Markaasaan
u yeedhay wadaaddadii, oo waxaan ku dhaariyey inay
ballankan siduu yahay oofiyaan. **13** Markaasaan maradii
dhabtayda hurgufay oo waxaan idhi, Ilaahay sidaas ha
uga hurgufo gurigiisa iyo hawshiisa nin alla ninkii aan
oofin ballankan; sidaas oo kale isaga ha loo hurgufo oo
ha loo madhiyo. Markaasaa ururkii oo dhammu waxay
yidhaahdeen, Aamiin, Rabbigana way ammaaneen. Oo
dadkiina way sameeyeen sidii ballankaasu ahaa. **14** Oo
weliba tan iyo waagii la ii doortay inaan taliye u ahaado dalka
Yahuudah waagaasoo ahaa boqorkii Artaxshasta sannaddiisii
labaatanaad ilaa tan iyo sannaddiisii laba iyo soddonaad
inta u dhex leh intaasoo ahayd laba iyo toban sannadood,
aniga iyo walaalahay midna ma cunin cuntadii taliyaha.
15 Laakiinse taliyayaashii hore oo iga sii horreeyey dadka
culays bay ku hayeen, oo waxay ka qaadan jireen cunto
iyo khamri iyo weliba afartan sheqel oo lacag ah, oo xataa
midiidinnadoodu dadka way xukumi jireen. Laakiinse anigu
saas ma aan yeelin, maxaa yeelay, waxaan ka cabsadaa
Ilaah. **16** Oo weliba waxaan hore u sii waday shuqulkii
derbigan, oo annagu waxba dhul ma aannu iibsan. Oo
midiidinnadaydii oo dhammuna halkaasay shuqulka aawadiis
ku soo wada ururein. **17** Oo weliba waxaa miiskayga wax ka
cuni jiray boqol iyo konton nin oo ah Yuhuud iyo taliyayaal oo
ayan ku jirin kuwii nooga yimid quruumihii hareerahayaga ku
wareegsanaa. **18** Haddaba maalintiiba waxaa naloo diyaarin
jiray dibi iyo lix neef oo wanaagsan oo ido ah; oo weliba
waxaa la ii diyaarin jiray digaag, oo tobankii maalmoodba
mar baa naloo keeni jiray cayn kasta oo khamri ah; oo weliba
intaas oo dhan anigu marna ma weyddiisan cuntadii taliyaha,
maxaa yeelay, addoonnimada dadkan saarnayd aad bay
u cuslayd. **19** Ilaahayow, wanaag igu xusuuso wixii aan
dadkan u sameeyey oo dhan aawadiis.

6 Haddaba markii Sanballad iyo Toobiyaah iyo Geshem kii
Carabka ahaa, iyo cadaawayaashayadii kale loo sheegay
inaan derbigii dhisay iyo inaan innaba daldalool lagu arag (in
kastoo wakhtigaas aanan weli qotomin albaabbadii irdaha),
2 ayay Sanballad iyo Geshem ii soo cid direen oo waxay
yidhaahdeen, Kaalay oo aan ku wada kulanno tuulooyinka
bannaanka Oonoo ku yaal middood. Laakiinse waxay ku
fikireen inay belaayo igu sameeyaan. **3** Oo waxaan u diray
wargeeyayaal, oo ku idhi, Waxaan samaynayaa shuqul weyn
oo sidaas daraaddeed ma iman karo. Bal maxaa shuqulku u
joogsanayaa markaan ka tago oo aan idiin imaado? **4** Oo
fartiin caynkaas ah ayay afar jeer ii soo direen; oo anna isla
sidii baan ugu jawaabay. **5** Oo haddana isla sidaas oo kale
Sanballad wuxuu markii shanaad ii soo diray midiidinkiisii
oo gacanta ku sida warqad furan. **6** Oo waxaa ku qornaa,
Waxaa quruumaha dhexdooda laga sheegay, Gashmuuna uu
leeyahay, in adiga iyo Yuhuudduba aad ku talo jirtaan inaad
fallaagowdaan, oo waa taas daraaddeed waxaad derbiga u
dhisaysaa, oo sida waafaqsan erayadan la soo sheegay
waxaad doonaysaa inaad boqor u ahaatid. **7** Oo weliba
waxaad dooratay nebiyo si ay wax kugu saabsan dadka
Yeruusaalem ugu wacdiyaan, iyagoo leh, Dalka Yahuudah
waxaa jooga boqor. Haddaba erayadan waxaa loo sheegi
doonaa boqorka. Haddaba sidaas daraaddeed kaalay, oo
aan tashannee. **8** Markaasaan u cid diray oo ku idhi,
Waxaad leedahay oo kale halkan innaba laguma samayn,
laakiinse adigaa qalbigaaga ka soo hindisay. **9** Waayo,
dhammaantood waxay doonayeen inay na cabsiiyaan, oo
waxay isyidhaahdeen, Shuqulkay ka daali doonaan, mana
dhammayn doonaan. Laakiinse, Ilaahow, xoog ii yeel. **10**
Markaasaan tegey gurigii Shemacyaah ina Delaayaah oo
ahaa ina Meheetabeel oo xidhnaa; oo wuxuu igu yidhi, Guriga
Rabbiga oo ah macbudka dhexdiisa aan ku kulanno, oo aan
xidhanno albaabbada macbudka, waayo, iyagu waxay u iman
doonaan inay ku dilaan. Haah, oo habeennimada ayay u soo
iman doonaan inay ku dilaan. **11** Aniguse waxaan ku idhi, Nin
anigoo kale ahu miyuu cararaa? Bal waase kee, kan aniga ila
mid ah oo macbudka u geli lahaa inuu naftiisa ku badbaadiyo?
Geli maayo. **12** Markaasaan gartay inaan Ilaah isaga soo
dirin, laakiinse hadal iga gees ah ayuu ugu hadlay sidii nebi oo
kale, waayo, waxaa soo kiraystay Toobiyaah iyo Sanballad.
13 Oo taas aawadeed baa isaga loo soo kiraystay inaan
cabsado oo saas yeelo oo aan dembaabo, iyo inay iyagu
sabab u helaan war xun si ay iigu ceebeeyaan. **14** Haddaba
Ilaahayow, sida shuqulladoodu yihiin u xusuuso Toobiyaah
iyo Sanballad iyo weliba nebiyaddii Noocadyaah iyo nebiyadii
kale oo damcay inay i cabsigeliyaan. **15** Oo sidaasaa
derbigii laba iyo konton maalmood loogu dhammeeyey bishii
Eluul maalinteedii shan iyo labaatanaad. **16** Oo markii
cadaawayaashayadii oo dhammu ay taas maqleen ayay
kulli quruumihii hareerahayaga ku wareegsanaa oo dhammu
wada cabsadeen, oo aad bay u ceeboobeen, waayo, waxay
garteen in shuqulkan laga sameeyey Ilaahayaga xaggiisa.
17 Oo weliba waagaas kuwii gobta ahaa oo dalka Yahuudah
warqado badan bay u direen Toobiyaah, oo iyagana waxaa
u yimid warqadihii Toobiyaah. **18** Waayo, dalka Yahuudah
waxaa joogay kuwo badan oo isaga u dhaartay, maxaa
yeelay, isaga waxaa soddog u ahaa Shekaanyaah ina Aarax;
oo wiilkiisii Yehooxaanaanna wuxuu guursaday Meshullaam
ina Berekyaah gabadhiisii. **19** Oo weliba waxay hortayda
kaga hadleen falimihiisii wanaagsanaa, oo hadalkaygana
isagay u sheegeen. Toobiyaahna warqaduu iigu soo diray
inuu i cabsiiyo.

7 Haddaba markii derbigii la dhisay, oo aan taagay
albaabbadii, oo irid-dhawryadii iyo kuwii gabayaaga ahaa
iyo kuwii reer Laawi la doortay, **2** ayaan Yeruusaalem madax
uga dhigay walaalkay Xanaanii, iyo Xananyaah oo ahaa
taliyihii qalcadda, waayo, wuxuu ahaa nin aamin ah, oo
cabsida Ilaahna dad badan buu kaga horreeyey. **3** Oo
waxaan iyagii ku idhi, Jeer ay qorraxdu kululaato yaan la
furin irdaha Yeruusaalem, oo intay waardiyayaashu taagan
yihiin albaabbada ha la xidho, oo idinku qataara, dadka
Yeruusaalem degganna waardiyayaal ka doorta, oo mid
waluba ha dhawro meel gurigiisa ka soo hor jeedda. **4**
Haddaba magaaladu way ballaadhnayd, wayna weynayd,
laakiinse dadku way ku yaraayeen, oo guryihiina ma ay
dhisnayn. **5** Markaasaa Rabbigu wuxuu qalbigayga geliyey
inaan soo wada ururiyo kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo
dadkii oo dhanba in abtiriskooda la tiriyo. Oo waxaan helay
buuggii uu ku qornaa abtiriskii kuwii markii hore yimid, oo

waxaan ka helay oo gudihiisa ku qornaa: **6** Haddaba kuwanu
waa dadkii gobolka ee ka soo noqday maxaabiisnimadii, oo
ku jiray kuwii la kaxaystay, oo Nebukadnesar oo ahaa boqorkii
Baabuloon uu u kaxaystay Baabuloon, oo ku soo noqday
Yeruusaalem iyo dalkii Yahuudah, mid waluba magaaladiisii, **7**
oo waxay la yimaadeen Serubaabel, Yeeshuuca, Nexemyaah,
Casaryaah, Racamyaah, Naxamaanii, Mordekay, Bilshaan,
Misfered, Bigway, Nexuum, iyo Bacanaah. Haddaba waa tan
tiradii dadkii reer binu Israa'iil: **8** Reer Farcosh waxaa ka soo
noqday laba kun iyo boqol iyo laba iyo toddobaatan, **9** reer
Shefatyaahna saddex boqol iyo laba iyo toddobaatan, **10** reer
Aaraxna lix boqol iyo laba iyo konton, **11** reer Fahad Moo'aab
oo ahaa reer Yeeshuuca iyo reer Yoo'aabna laba kun iyo
siddeed boqol iyo siddeed iyo toban, **12** reer Ceelaamna kun
iyo laba boqol iyo afar iyo konton, **13** reer Satuuna siddeed
boqol iyo shan iyo afartan, **14** reer Sakayna toddoba boqol iyo
lixdan, **15** reer Binnuwiina lix boqol iyo siddeed iyo afartan,
16 reer Beebayna lix boqol iyo siddeed iyo labaatan, **17** reer
Casgaadna laba kun iyo saddex boqol iyo laba iyo labaatan,
18 reer Adoniiqaamna lix boqol iyo toddoba iyo lixdan, **19** reer
Bigwayna laba kun iyo toddoba iyo lixdan, **20** reer Caadiinna
lix boqol iyo shan iyo konton, **21** reer Aateer oo ahaa reer
Xisqiyaahna siddeed iyo sagaashan, **22** reer Xaashumna
saddex boqol iyo siddeed iyo labaatan, **23** reer Beesayna
saddex boqol iyo afar iyo labaatan, **24** reer Xaariifna boqol
iyo laba iyo toban, **25** reer Gibecoonna shan iyo sagaashan,
26 raggii reer Beytlaxam iyo reer Netofaahna boqol iyo
siddeed iyo siddeetan, **27** raggii reer Canaatoodna boqol
iyo siddeed iyo labaatan, **28** raggii reer Beytasmaawedna
laba iyo afartan, **29** raggii reer Qiryad Yecaariim, iyo reer
Kefiiraah, iyo reer Bi'iroodna toddoba boqol iyo saddex iyo
afartan, **30** raggii reer Raamaah iyo reer Gebacna lix boqol
iyo kow iyo labaatan, **31** raggii reer Mikmaasna boqol iyo
laba iyo labaatan, **32** raggii reer Beytel iyo reer Aaciina boqol
iyo saddex iyo labaatan, **33** raggii reer Nebona laba iyo
konton, **34** reerkii Ceelaamtii kalena kun iyo laba boqol iyo
afar iyo konton, **35** reer Haarimna saddex boqol iyo labaatan,
36 reer Yerixoona saddex boqol iyo shan iyo afartan, **37**
reer Lod, iyo reer Xaadiid, iyo reer Oonoona toddoba boqol
iyo kow iyo labaatan, **38** reer Senaacaahna saddex kun
iyo sagaal boqol iyo soddon. **39** Oo wadaaddadiina waxay
ahaayeen reer Yedacyaah oo ahaa reer Yeeshuuca oo ahaa
sagaal boqol iyo saddex iyo toddobaatan, **40** reer Immeerna
kun iyo laba iyo konton, **41** reer Fashxuurna kun iyo laba
boqol iyo toddoba iyo afartan, **42** reer Haarimna kun iyo
toddoba iyo toban. **43** Kuwii reer Laawina waxay ahaayeen
reer Yeeshuuca kii reer Qadmii'eel oo ahaa reer Xoodawyaah
afar iyo toddobaatan. **44** Oo nimankii gabayaaga ahaa oo
reer Aasaaf ahaana waxay ahaayeen boqol iyo siddeed
iyo afartan. **45** Oo kuwii irdaha dhawri jiray oo ahaa reer
Shalluum, iyo reer Aateer, iyo reer Talmon, iyo reer Caquub,
iyo reer Xatiitaa, iyo reer Shobay waxay isku ahaayeen
boqol iyo siddeed iyo soddon. **46** Oo reer Netiiniimna waxay
ahaayeen reer Siixaa, iyo reer Xasufaa, iyo reer Tabbaacood,
47 iyo reer Qeeros, iyo reer Siicaa, iyo reer Faadoon, **48** iyo
reer Lebaanaa, iyo reer Xagaabaah, iyo reer Shalmay, **49**
iyo reer Xaanaan, iyo reer Giddeel, iyo reer Gaxar, **50** iyo
reer Re'aayaah, iyo reer Resiin, iyo reer Neqoodaa, **51** iyo
reer Gasaam, iyo reer Cuusaa, iyo reer Faasee'ax, **52** iyo
reer Beesay, iyo reer Mecuuniim, iyo reer Nefiishesiim, **53**
iyo reer Baquuq, iyo reer Xaquufaa, iyo reer Xarxuur, **54**
iyo reer Basliid, iyo reer Mexiidaa, iyo reer Xarshaa, **55**
iyo reer Barqoos, iyo reer Siiseraa, iyo reer Temax, **56** iyo
reer Nesiyax, iyo reer Xatiifaa. **57** Oo ilmihii addoommadii
Sulaymaanna waxay ahaayeen reer Sotay, iyo reer Sofered,
iyo reer Feriidaa, **58** iyo reer Yacalaa, iyo reer Darqoon,
iyo reer Giddeel, **59** iyo reer Shefatyaah, iyo reer Xatiil, iyo
reer Fokered Hasebaayiim, iyo reer Aamoon. **60** Oo reer
Netiiniim oo dhan iyo ilmihii addoommadii Sulaymaan waxay
isku ahaayeen saddex boqol iyo laba iyo sagaashan. **61** Oo
kuwanuna waxay ahaayeen kuwii ka tegey Teel Melax, iyo
Teel Xarshaa, iyo Keruub, iyo Addoon, iyo Immeer, laakiinse
iyagu ma ay sheegi karin qabiilkoodii ama jilibkoodii, iyo
inay reer binu Israa'iil ahaayeen iyo in kale toona, **62** oo
reer Delaayaah, iyo reer Toobiyaah, iyo reer Neqoodaa
waxay isku ahaayeen lix boqol iyo laba iyo afartan. **63** Oo
kuwii wadaaddada ahaa waxay ahaayeen reer Xaabaayaah,
iyo reer Xaqoos, iyo reer Barsillay oo naag ka guursaday
gabdhaha Gilecaad oo iyaga lagu magacaabay. **64** Kuwanu
waxay magacyadoodii ka doondooneen buuggii abtiriska,
laakiinse lagama helin, sidaas aawadeed wadaadnimadii waa
laga saaray sidii iyagoo nijaas ah. **65** Oo taliyihii baa iyagii
ku amray inayan waxyaalaha ugu quduusan wax ka cunin
jeer wadaad Uuriim iyo Tummiim leh kaco. **66** Oo ururka oo
dhammu wuxuu giddigiis isku ahaa laba iyo afartan kun iyo
saddex boqol iyo lixdan, **67** oo intaas waxaa gooni ka ahaa
raggii addoommadooda ahaa iyo naagihii addoommahooda
ahaa, oo iyana waxay ahaayeen toddoba kun iyo saddex
boqol iyo toddoba iyo soddon, oo waxay lahaayeen laba
boqol iyo shan iyo afartan oo ah rag iyo naago gabya.
68 Fardahoodu waxay ahaayeen toddoba boqol iyo lix iyo
soddon, baqlahooduna laba boqol iyo shan iyo afartan, **69**
geelooduna afar boqol iyo shan iyo soddon, dameerahooduna
lix kun iyo toddoba boqol iyo labaatan. **70** Oo madaxdii
qabiilooyinka qaarkood ayaa shuqulkii wax u bixiyey. Taliyuhu
wuxuu khasnadda siiyey kun dirham oo dahab ah, iyo konton
maddiibadood, iyo shan boqol iyo soddon khamiis oo ah
dhar wadaadood. **71** Oo madaxdii qabiilooyinka qaarkood
ayaa khasnaddii shuqulka geliyey labaatan kun oo dirham oo
dahab ah, iyo laba kun iyo laba boqol oo mina oo lacag ah.
72 Oo dadka intiisii kale wixii ay bixiyeen waxay ahaayeen
labaatan kun oo dirham oo dahab ah, iyo laba kun oo
mina oo lacag ah, iyo toddoba iyo lixdan khamiis oo ah
dhar wadaadood. **73** Haddaba wadaaddadii, iyo kuwii reer
Laawi, iyo irid-dhawryadii, iyo nimankii gabayaaga ahaa,
iyo dadkii qaarkiis, iyo reer Netiiniim, iyo reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay degeen magaalooyinkoodii. Oo markii
bishii toddobaad la gaadhay reer binu Israa'iil waxay joogeen
magaalooyinkoodii.

8 Oo dadkii oo dhammu iyagoo ah sidii nin keliya ayay
dhammaantood ku soo wada ururee meesha bannaan
oo iridda biyaha ka horraysa; oo karraanigii Cesraa ahaa
ayay kula hadleen oo u sheegeen inuu keeno kitaabkii
sharciga Muuse oo Rabbigu ku amray reer binu Israa'iil. **2**
Markaasaa wadaadkii Cesraa sharcigii hor keenay ururkii

ahaa rag iyo dumar iyo in alla intii waxgarasho ku maqli kartay
oo dhan, oo waxayna ahayd bishii toddobaad maalinteedii
kowaad. **3** Oo isna wixii kitaabkii ku qornaa ayuu ku akhriyey
meeshii bannaanayd oo iridda biyaha ka horraysay, oo wuxuu
akhriyeyey aroortii ilaa hadhkii, wuxuuna ku hor akhriyey
raggii iyo dumarkii iyo kuwii garan karayay; oo dadkii oo
dhammuna aad bay u dhegaysanayeen kitaabkii sharciga.
4 Oo karraanigii Cesraa ahaa wuxuu kor taagnaa meel
sare oo alwaax laga sameeyey oo sababtaas aawadeed
loo dhisay; oo dhankiisa midigta waxaa taagnaa Matityaah,
iyo Shemac, iyo Canaayaah, iyo Uuriyaah, iyo Xilqiyaah,
iyo Macaseeyaah; oo dhankiisa bidixdana waxaa taagnaa
Fedaayaah, iyo Miishaa'eel, iyo Malkiyaah, iyo Xaashum,
iyo Xashbaddaanaah, iyo Sekaryaah, iyo Meshullaam. **5**
Markaasaa Cesraa kitaabkii furay iyadoo dadkii oo dhammu
wada arkaan, (waayo, wuu ka wada korreeyey dadka oo
dhan;) oo markuu furay ayaa dadkii oo dhammu wada
istaagay. **6** Kolkaasaa Cesraa ammaanay Rabbiga ah
Ilaaha weyn, oo dadkii oo dhammuna intay gacmaha kor
u qaadeen ayay ku jawaabeen, Aamiin, Aamiin; oo intay
madaxa foororiyeen ayay Rabbiga u sujuudeen oo wejiga
dhulka saareen. **7** Oo weliba waxaa kaloo dadkii sharciga
garansiiyey Yeeshuuca, iyo Baanii, iyo Sheereebyaah, iyo
Yaamiin, iyo Caquub, iyo Shabbetay, iyo Hoodiyaah, iyo
Macaseeyaah, iyo Qeliitaa, iyo Casaryaah, iyo Yoosaabaad,
iyo Xaanaan, iyo Felaayaah, iyo kuwii reer Laawi, oo dadkiina
meeshoodii ayay istaageen. **8** Oo kitaabkii sharciga Ilaah si
bayaan ah ayaa loo akhriyey, waana la micneeyey si dadku u
garto waxa la akhriyey. **9** Markaasaa Nexemyaah oo taliyaha
ahaa, iyo wadaadkii Cesraa oo karraaniga ahaa, iyo kuwii
reer Laawi oo dadka wax bari jiray, waxay dadkii oo dhan
ku wada yidhaahdeen, Maanta waxay Rabbiga Ilaahiinna
ah u tahay maalin quduus ah, haddaba ha barooranina,
hana ooyina, maxaa yeelay, dadkii oo dhammu way wada
ooyeen markay maqleen erayadii sharciga. **10** Oo haddana
wuxuu iyagii ku yidhi, Taga, oo baruurta cuna, oo wax
macaan cabba, oo kii aan wax u diyaarsanaynna qayb u
dira, waayo, maanta waxay Rabbigeenna u tahay maalin
quduus ah, hana murugoonina, waayo, idinka waxaa xoog
idiin ah farxadda Rabbiga. **11** Haddaba kuwii reer Laawi
ayaa dadkii oo dhan aamusiiyey, oo waxay ku yidhaahdeen,
War maanta waa quduuse iska aamusa oo ha murugoonina.
12 Markaasay dadkii oo dhammu iska tageen inay wax
cunaan, oo wax cabbaan, oo ay qaybo diraan, oo ay
aad u farxaan, maxaa yeelay, waxay garteen erayadii loo
caddeeyey. **13** Oo madaxdii qabiilooyinka dadka oo dhan,
iyo wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi ayaa maalintii labaad
karraanigii Cesraa ugu soo wada ururein inay erayada
sharciga aad u dhegaystaan. **14** Oo waxaa sharcigii ku
qornaa oo ay ka dhex heleen in Rabbigu Muuse ku amray in
reer binu Israa'iil ay waabab ku hoydaan inta lagu jiro iidda
bisha toddobaad, **15** iyo inay iyaga waajib ku tahay inay kaga
dhawaaqaan oo ka naadiyaan magaalooyinkooda oo dhan iyo
xataa Yeruusaalem gudaheeda, oo ay yidhaahdaan, Buurta
taga oo ka soo gura laamo saytuun ah, iyo kuwo saytuun
dibadeed ah, iyo laamo ah geedo hadaas la yidhaahdo,
iyo laamo cawbaar ah, iyo geedo waaweyn laamahood in
laga sameeyo waabab sida qoran. **16** Sidaas daraaddeed
dadkii way bexeen, oo laamihii keeneen, oo waxay dhisteen
waabab, oo mid waluba wuxuu ka dhistay saqafka gurigiisa,
iyo barxadahooda, iyo barxadihii guriga Ilaah, iyo meeshii
bannaanayd oo Iridda Biyaha, iyo meeshii bannaanayd oo
Iridda Efrayim. **17** Oo kulli intii maxaabiisnimada ka soo
noqotay ururkoodii oo dhammu waxay dhisteen waabab oo
waxay degeen waababkii; waayo, reer binu Israa'iil saas
ma ay yeelin tan iyo wakhtigii Yashuuca ina Nuun iyo ilaa
maalintaas. Oo ayaantaas waxaa jirtay farxad aad u weyn.
18 Oo maalintii ugu horraysay ilaa maalintii ugu dambaysay
ayuu maalin kasta kitaabkii sharciga Ilaah akhriyi jiray. Oo
toddoba maalmood way iidayeen, oo maalintii siddeedaadna
waxaa jiray shir iidda lagu dhammaynayay sida qaynuunka
waafaqsanayd.

9 Haddaba bisha afar iyo labaatankeedii ayaa reer binu
Israa'iil soo shireen iyagoo sooman oo dhar joonyad ah
guntan oo ciid isku shubay. **2** Markaasaa farcankii reer binu
Israa'iil waxay iska sooceen dad qalaad oo dhan, oo intay
istaageen ayay qirteen dembiyadoodii iyo xumaatooyinkii
awowayaashood. **3** Kolkaasay meeshoodii istaageen oo
akhriyeen kitaabkii sharciga Rabbiga Ilaahooda ah intii maalin
rubuceed ah; oo haddana rubuc kale ayay wax qirteen,
wayna u sujuudeen Rabbiga Ilaahooda ah. **4** Markaasaa
darajadii reer Laawi waxaa ku kor istaagay Yeeshuuca,
iyo Baanii, iyo Qadmii'eel, iyo Shebanyaah, iyo Bunnii, iyo
Sheereebyaah, iyo Baanii, iyo Kenaanii, oo cod weyn ayay
ugu qayshadeen Rabbiga Ilaahooda ah. **5** Markaasaa kuwii
reer Laawi oo ahaa Yeeshuuca, iyo Qadmii'eel, iyo Baanii,
iyo Xashabneyaah, iyo Sheereebyaah, iyo Hoodiyaah, iyo
Shebanyaah, iyo Fetaxyaah, waxay dadkii ku yidhaahdeen,
War istaaga oo Rabbiga Ilaahiinna ah ammaana weligiis
iyo weligiis, oo waxay yidhaahdeen, Magacaaga ammaanta
badan ha la ammaano, kaasoo ka wada sarreeya kulli mahad
iyo ammaan oo dhan. **6** Adigaa Rabbiga ah oo keligaa
baa ah. Waxaad samaysay samada, taasoo ah samada
samooyinka, iyo ciidankooda oo dhan, iyo dhulka iyo waxa
kor jooga oo dhan, iyo badaha iyo waxa ku jira oo dhan,
dhammaantood adigaa sii nooleeya, oo ciidanka samaduna
adigay kuu sujuudaan. **7** Adigaa ah Rabbiga Ilaaha ah
oo Aabraam doortay, oo isaga ka soo bixiyey Uur tii reer
Kaldayiin, oo u bixiyey magaca Ibraahim la yidhaahdo, **8**
oo dabadeedna ogaaday in qalbigiisu hortaada aamin ku
yahay, oo isagii axdi kula dhigtay inaad isaga siinaysid dalka
reer Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Feris,
iyo reer Yebuus, iyo reer Girgaash, xataa inaad dalkaas
siinaysid farcankiisa; oo erayadaadiina waad oofisay, maxaa
yeelay, xaq baad tahay. **9** Adigu waxaad aragtay dhibkii
awowayaashayo dalka Masar ku qabeen, waanad maqashay
qayladoodii ay Badda Cas agteeda ka qaysheen; **10** oo
weliba Fircoon iyo addoommadiisii oo dhan, iyo kulli dadkii
dalkiisa oo dhan waxaad tustay calaamooyin iyo yaabab,
waayo, waad ogayd inay iyaga ku kibreen, oo halkaas
magac baad ku heeshay siday maanta tahay. **11** Oo iyagii
hortood ayaad baddii kala qaybisay, oo waxay mareen badda
dhexdeedii, oo dhul engegan bay ku socdeen, oo kuwii iyaga
eryanayayna sidii dhagax biyo xoog badan lagu dhex riday
ayaad moolka ugu tuurtay. **12** Oo weliba maalintii waxaad ku
hoggaamisay tiir daruur ah, habeenkiina tiir dab ah, si aad

ugu iftiimiso jidkii ay marayeen. **13** Waxaad weliba ku soo kor degtay Buur Siinay, oo iyagaad kala hadashay xagga samada, oo waxaad siisay xukummo qumman, iyo sharciyaal xaq ah, iyo qaynuunno wanwanaagsan, iyo amarro, **14** oo waxaad ogeysiisay Sabtidaada quduuska ah, oo ku amartay amarro, iyo qaynuunno, iyo sharci aad ugu soo dhiibtay addoonkaagii Muuse. **15** Oo kibis ay ku gaajo baxaan baad samada ka siisay, biyo ay ku oon baxaanna dhagax baad uga soo daysay, oo waxaad ku amartay inay galaan oo hantiyaan dalkii aad ku dhaaratay inaad siinaysid. **16** Laakiinse iyagii iyo awowayaashayaba way kibreen, oo luquntay adkeeyeen, oo amarradaadiina ma ay maqlin, **17** wayna diideen inay addeecaan, kamana ay fiirsan yaababkaagii aad dhexdooda ku samaysay, laakiinse luquntay adkeeyeen, oo iyagoo caasi ah ayay sirkaal doorteen inay addoonnimadoodii ku noqdaan; laakiinse adigu waxaad tahay Ilaah diyaar u ah inuu wax cafiyo, waxaanad tahay nimco miidhan, oo waxaa kaa buuxda raxmad, cadho waad u gaabisaa, naxariisna hodan baad ka tahay, oo iyagiina ma aadan dayrin. **18** Oo xataa markay samaysteen weyl dahab la shubay ah, oo ay isku yidhaahdeen, Kanu waa Ilaahaagii kaa soo bixiyey dalkii Masar; oo ay aad kaaga dhirfiyeen, **19** de weliba naxariistaada badan aawadeed iyagii kuma aadan dayrin cidladii. Maalinnimadii tiirkii daruurta ahaa kama uu tegin iyagii si uu jidka ugu hoggaamiyo, oo tiirkii dabka ahaana habeennimadii kama uu tegin si uu iftiin ugu noqdo oo uu jidkii ay mari lahaayeen ugu muujiyo. **20** Oo weliba waxaad siisay ruuxaagii wanaagsanaa inuu iyagii wax baro, oo afkoodana kama aadan joojin maannadaadii, biyo ay ka oon baxaanna waad siisay. **21** Haah, afartan sannadood ayaad iyaga cidlada ku xannaanaynaysay, oo waxba uma ayan baahan, dharkoodiina kama uusan duugoobin, cagahoodiina ma ayan bararin. **22** Oo weliba waxaad iyaga siisay oo saami ugu qaybisay boqortooyooyin iyo dadyow kale, oo sidaasay u hantiyeen dalkii Siixon oo ahaa boqorkii Xeshboon, iyo dalkii Coog oo ahaa boqorkii Baashaan. **23** Oo carruurtoodiina waxaad u badisay sida xiddigaha samada oo kale, oo iyagii waxaad keentay dalkii aad awowayaashood ku tidhi, Iyagu waa inay galaan si ay u hantiyaan. **24** Markaasay carruurtii dalkii galeen oo hantiyeen, oo waxaad ka hoosaysiisay dadkii dalka degganaa oo ahaa reer Kancaan, waanad gelisay gacmahoodii, iyagii iyo boqorradoodii iyo dadyowgii dalka degganaaba, inay iyaga ku sameeyaan wax alla waxay doonayaan. **25** Oo waxay qabsadeen magaalooyin deyr leh iyo dal barwaaqo leh, oo waxay hantiyeen guryo ay ka buuxaan wax kasta oo wanaagsanu, iyo berkedo qodan, iyo beero canab ah, iyo beero saytuun ah, iyo geedo midho leh oo faro badan. Haddaba wax bay cuneen oo dhergeen, wayna cayileen, oo waxay ku farxeen wanaaggaaga weyn. **26** Habase yeeshee way dhega adkaadeen oo kaa caasiyoobeen; sharcigaagiina gadaashooday ku tuureen, oo waxay dileen nebiyadaadii iyaga ku markhaati furay oo doonayay inay mar kale kuu soo celiyaan, oo aad bay kaaga dhirfiyeen. **27** Sidaas daraaddeed waxaad gacanta u gelisay cadaawayaashoodii, oo iyana way dhibeen; oo markii ay dhibtoodeen oo ay kuu qayshadeen, samadaad ka maqashay; oo naxariistaada badan aawadeed waxaad siisay badbaadshayaal cadaawayaashooda ka badbaadshay. **28** Laakiin markay nasteen ayay wax shar ah hortaada ku sameeyeen, oo sidaas daraaddeed waxaad u daysay gacantii cadaawayaashooda, oo iyana way addoonsadeen iyagii; illowse markay kuu soo noqdeen oo ay kuu qayshadeen, samadaad ka maqashay; oo marar badan ayaad naxariistaada aawadeed ku samatabbixisay; **29** oo aad ku markhaati furtay, si aad mar kale sharcigaaga ugu soo celiso; laakiinse way kugu kibreen oo amarradaadiina ma ay maqlin, illowse xukummadaadii way ku dembaabeen, (kaasoo haddii nin sameeyo uu ku dhex noolaan lahaa,) oo intay kaa jeesteen ayay luqunta adkeeyeen, wayna diideen inay maqlaan. **30** Oo weliba sannado badan baad u dulqaadatay, oo Ruuxaaga ayaad ugu markhaati furtay adigoo nebiyadaadii ka dhex hadlaya; laakiinse dheg uma ayan dhigin, oo sidaas daraaddeed waxaad gelisay gacantii dadyowgii dalka degganaa. **31** Habase yeeshee naxariistaada badan aawadeed dhammaantood ma aadan wada baabbi'in, mana aadan dayrin, maxaa yeelay, waxaad tahay Ilaah raxmad iyo naxariis badan. **32** Haddaba sidaas daraaddeed Ilaahayaga weyn, oo Qaadirka ah, oo laga cabsado, oo xajiya axdiga iyo naxariistow, dhibkan oo dhammu yuusan wax yar kula ekaan, kaasoo ku soo kor degay annaga, iyo boqorradayadii, iyo amiirradayadii, iyo wadaaddadayadii, iyo nebiyadayadii, iyo awowayaashayadii, iyo dadkaagii oo dhan, tan iyo wakhtigii boqorradii Ashuur iyo ilaa maantadan la joogo. **33** Si kastaba ha ahaatee xaq baad ku tahay waxa nagu dhacay oo dhan, maxaa yeelay, run baad ku socotay, annaguse shar baannu samaynay, **34** oo boqorradayadii, iyo amiirradayadii, iyo wadaaddadayadii, iyo awowayaashayadii toona ma ay dhawrin sharcigaagii, mana ay dhegaysan amarradaadii iyo markhaatifurkaagii aad ugu marag furtay. **35** Waayo, boqortooyadoodii kuuguma ay adeegin wanaaggaagii weynaa oo aad siisay aawadiis, iyo dalka ballaadhan oo barwaaqaysan oo aad hortooda dhigtay aawadiis, oo kamana ay soo noqon shuqulladoodii sharka ahaa. **36** Bal eeg, annagu maanta waxaannu nahay addoommo, oo dalkii aad awowayaashayo u siisay inay midhihiisa iyo wanaaggiisa cunaan, bal eeg, annagu dhexdiisaannu addoommo ku nahaye. **37** Oo bal eeg, wuxuu midho badan u dhalaa boqorradii aad korkayaga ka yeeshay dembigayaga aawadiis; oo weliba waxay ugu taliyaan jidhkayaga iyo xoolahayagaba siday doonayaan, oo annana cidhiidhi weyn baannu ku jirnaa. **38** Oo weliba waxaas oo dhan aawadood waxaannu kula dhiganaynaa axdi daacad ah, waannuna qoraynaa, oo waxaa shaabad ku dhammaynaya amiirradayada, iyo kuwayaga reer Laawi, iyo wadaaddadayada.

10 Haddaba kuwii shaabad ku dhammeeyey waxay ahaayeen Nexemyaah oo ahaa taliyaha oo ahaa ina Xakalyaah, iyo Sidqiyaah, **2** iyo Seraayaah, iyo Casaryaah, iyo Yeremyaah, **3** iyo Fashxuur, iyo Amaryaah, iyo Malkiiyaah, **4** iyo Xatuush, iyo Shebanyaah, iyo Malluug, **5** iyo Haarim, iyo Mereemood, iyo Cobadyaah, **6** iyo Daanyeel, iyo Ginnetoon, iyo Baaruug, **7** iyo Meshullaam, iyo Abiiyaah, iyo Miyaamin, **8** iyo Macasyaah, iyo Bilgay, iyo Shemacyaah. Oo intaasu waxay ahaayeen wadaaddadii. **9** Oo kuwii reer Laawina waxay ahaayeen Yeeshuuca ina Asanyaah, iyo Binnuwii oo ahaa reer Xeenaadaad, iyo Qadmii'eel, **10**

iyo walaalahood oo ahaa Shebanyaah, iyo Hoodiyaah, iyo
Qeliitaa, iyo Felaayaah, iyo Xaanaan, **11** iyo Miikaa, iyo
Rexob, iyo Xashabyaah, **12** iyo Sakuur, iyo Sheereebyaah,
iyo Shebanyaah, **13** iyo Hoodiyaah, iyo Baanii, iyo Beniinuu.
14 Oo madaxdii dadkuna waxay ahaayeen: Farcosh, iyo
Faxad Moo'aab, iyo Ceelaam, iyo Satuu, iyo Baanii, **15**
iyo Bunnii, iyo Casgaad, iyo Beebay, **16** iyo Adoniiyaah,
iyo Bigway, iyo Caadiin, **17** iyo Aateer, iyo Xisqiyaah, iyo
Casuur, **18** iyo Hoodiyaah, iyo Xaashum, iyo Beesay, **19**
iyo Xaariif, iyo Canaatood, iyo Noobay, **20** iyo Magfiicaash,
iyo Meshullaam, iyo Xeesiir, **21** iyo Mesheysabeel, iyo
Saadooq, iyo Yadduuca, **22** iyo Felatyaah, iyo Xaanaan,
iyo Canaayaah, **23** iyo Hoosheeca, iyo Xananyaah, iyo
Xashuub, **24** iyo Hallooxeesh, iyo Filxaa, iyo Shoobeeq,
25 iyo Rexuum, iyo Xashabnaah, iyo Macaseeyaah, **26**
iyo Axiiyaah, iyo Xaanaan, iyo Caanaan, **27** iyo Malluug,
iyo Haarim, iyo Bacanaah. **28** Oo dadka intiisii kale oo
dhan oo ahaa wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo irid-
dhawryadii, iyo kuwii gabayaaga ahaa, iyo reer Netiiniim,
iyo kulli intii iska soocday dadyowgii dalka degganaa oo
raacday sharcigii Ilaah, iyo naagahoodii, iyo wiilashoodii, iyo
gabdhahoodii, iyo mid kasta oo lahaa aqoon iyo waxgarasho,
29 waxay raaceen walaalahoodii gobtoodii ahaa, oo waxay
galeen dhaar habaar leh inay ku soconayaan sharciga Ilaah
oo loo soo dhiibay Muuse oo ahaa addoonkii Ilaah, iyo
inay dhawrayaan oo wada yeelayaan amarrada Rabbiga ah
Sayidkeenna, iyo xukummadiisa iyo qaynuunnadiisa, **30** iyo
inaynaan gabdhaheenna siinayn dadyowga dalka deggan,
oo aynaan gabdhahoodana wiilasheenna u guurinayn; **31** iyo
haddii dadyowga dalka degganu ay maalinta sabtida keenaan
waxyaalo iib ah iyo cunto uun inaynaan iibsanayn maalintii
sabtida iyo maalin quduus ah toona, iyo inaan sannadda
toddobaad beeraha dayno oo qaan kasta saamaxno. **32**
Oo weliba waxaynu samaysannay amarro inagu xukumaya
inaynu sannad kasta sheqel saddexdaloolkiis u bixinayno
adeegidda guriga Ilaaheenna, taas oo ah: **33** kibistii tusniinta,
iyo qurbaanka hadhuudhka oo joogtada ah, iyo qurbaanka la
gubo oo joogtada ah, iyo kan Sabtiyada, iyo kan bilaha cusub,
iyo kan iidaha la amray, iyo kan waxyaalaha quduuska ah, iyo
qurbaannada dembiga si kafaaraggud loogu sameeyo reer
binu Israa'iil, iyo kulli waxa loo sameeyo guriga Ilaah oo dhan.
34 Oo innagoo ah wadaaddada iyo kuwii reer Laawi iyo dadkii
kaleba saami baynu u ridannay qurbaanka qoryaha inaynu
wakhtigii sannad kasta la amray qoryo gelinayno guriga
Ilaaheenna sida qolooyinkeennu yihiin, si qoryaha loogu dul
shido meesha allabariga ee Rabbiga Ilaaheenna ah, siday
taasu sharciga ugu qoran tahay, **35** iyo inaynu sannad kasta
guriga Rabbiga keenayno midhaha ugu horreeya dhulkeenna
iyo midhaha ugu horreeya geedo cayn kasta ah, **36** iyo weliba
curadka wiilasheenna iyo curadka xoolaheenna, siday taasu
sharciga ugu qoran tahay, in curadka lo'deenna iyo idaheenna
la keeno guriga Ilaaheenna oo loo dhiibo wadaaddada ka
dhex adeega guriga Ilaaheenna; **37** iyo inaynu wadaaddada
qolalka guriga Ilaaheenna ugu keenayno inta ugu horraysa
cajiinkeenna, iyo qurbaannadeenna, iyo midhaha geedo
cayn kasta ah, iyo khamriga, iyo saliidda, iyo inaynu waxa
dhulkeenna ka baxa toban meelood meel ka siinayno kuwa
reer Laawi, waayo, reer Laawi waxay meeltobnaadyada ka
qaadan jireen beeraha magaalooyinkeenna oo dhan. **38** Oo
wadaadka oo ah reer Haaruun wuxuu la joogi doonaa kuwa
reer Laawi markay meeltobnaadyada qaadayaan; oo reer
Laawina meeltobnaadyada ay toban meelood meel ka sii
bixiyaan waxay keeni doonaan guriga Ilaaheenna ilaa qolalka
ah guriga khasnadda. **39** Waayo, reer binu Israa'iil iyo reer
Laawi waxay qurbaanka hadhuudhka, iyo kan khamriga, iyo
kan saliidda keeni doonaan qolalka ah meesha ay yaalliin
weelasha meesha quduuska ah, oo ay joogaan wadaaddada
adeega, iyo irid-dhawryada, iyo kuwa gabayaaga ah. Oo
innaguna guriga Ilaaheenna dayrin mayno.

11 Oo dadka amiirradiisii waxay degeen Yeruusaalem,
oo dadka intiisii kalena waxay saami u riteen inay
tobankii qofba mid ka soo bixiyaan inuu dego magaalada
quduuska ah oo Yeruusaalem, oo sagaalka qof oo kalena
ay degaan magaalooyinka kale. **2** Oo dadkiina waxay u
duceeyeen dadkii ikhtiyaarkooda isu bixiyey inay Yeruusaalem
degganaadaan. **3** Haddaba kuwanu waa madaxdii gobolka
oo Yeruusaalem degay, laakiinse magaalooyinkii dalka
Yahuudah mid waluba wuxuu degay meeshii hantidiisii
ahayd oo ku tiil magaalooyinkoodii, oo waxay ahaayeen
reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo
reer Netiiniim, iyo carruurtii addoommadii Sulaymaan. **4**
Oo Yeruusaalemna waxaa degay kuwo reer Yahuudah ah,
iyo kuwo reer Benyaamiin ah. Kuwii reer Yahuudah waxay
ahaayeen: Cataayaah, oo ahaa ina Cusiyaah ina Sekaryaah,
ina Amaryaah, ina Shefatyaah, ina Mahalaleel, oo ahaa
reer Feres, **5** iyo Macaseeyaah oo ahaa ina Baaruug, ina
Kaalxoseh, ina Xasaayaah, ina Cadaayaah, ina Yooyaariib,
ina Sekaryaah oo ahaa kii uu dhalay kii reer Shiilonii. **6**
Raggii reer Feres oo Yeruusaalem degganaa oo dhammu
waxay ahaayeen afar boqol iyo siddeed iyo lixdan nin oo
xoog leh. **7** Oo intanuna waa kuwii reer Benyaamiin: Sallu
oo ahaa ina Meshullaam, ina Yooceed, ina Fedaayaah, ina
Qoolaayaah, ina Macaseeyaah, ina Iitii'eel, ina Yeshacyaah.
8 Oo isaga dabadiisna waxaa jiray Gabbay, iyo Sallay, oo
waxay ahaayeen sagaal boqol iyo siddeed iyo labaatan.
9 Oo waxaa madax u ahaa Yoo'eel oo ahaa ina Sikrii; oo
Yahuudah oo ahaa ina Hasenu'aahna wuxuu ahaa kan
labaad oo magaalada u taliya. **10** Oo wadaaddadiina waxay
ahaayeen Yedacyaah oo ahaa ina Yooyaariib iyo Yaakiin,
11 iyo Seraayaah oo ahaa ina Xilqiyaah, ina Meshullaam,
ina Saadooq, ina Meraayood, ina Axiituub oo u talin jiray
guriga Ilaah, **12** iyo walaalahoodii ka shaqayn jiray guriga,
oo waxay ahaayeen siddeed boqol iyo laba iyo labaatan,
iyo Cadaayaah oo ahaa ina Yeroxaam, ina Felaliyaah, ina
Amsii, ina Sekaryaah, ina Fashxuur, ina Malkiiyaah, **13**
iyo walaalihiis oo ahaa madaxdii qabiilooyinka, oo waxay
ahaayeen laba boqol iyo laba iyo afartan, iyo Camashay
oo ahaa ina Casareel, ina Axsay, ina Meshilleemood, ina
Immeer; **14** iyo walaalahood oo ahaa rag xoog leh, oo waxay
ahaayeen boqol iyo siddeed iyo labaatan; oo madaxooduna
wuxuu ahaa Sabdii'eel oo ahaa ina Haggedooliim. **15** Kuwii
reer Laawina waxay ahaayeen Shemacyaah oo ahaa ina
Xashuub, ina Casriiqaam, ina Xashabyaah, ina Bunnii; **16**
iyo Shabbetay iyo Yoosaabaad oo ka mid ahaa madaxdii
reer Laawi, oo hawsha dibadda oo guriga Ilaah dusha ka

ilaalin jiray, **17** iyo Matanyaah oo ahaa ina Miikaa, ina Sabdii,
ina Aasaaf, oo ahaa madaxda mahadnaqidda tukashada, iyo
Baqbuqyaah oo ahaa kan labaad walaalihiis dhexdooda,
iyo Cabdaa oo ahaa ina Shammuuca, ina Gaalaal, ina
Yeduutuun. **18** Kuwii reer Laawi oo dhan oo magaalada
quduuska ah joogay waxay ahaayeen laba boqol iyo afar iyo
siddeetan. **19** Oo weliba irid-dhawryadii oo ahaa Caquub,
iyo Talmon, iyo walaalahood oo irdaha dhawri jiray waxay
ahaayeen boqol iyo laba iyo toddobaatan. **20** Oo intii ka
hadhay reer binu Israa'iil oo ahaa wadaaddadii iyo kuwii reer
Laawi waxay joogeen magaalooyinka dalka Yahuudah oo
dhan, oo mid waluba wuxuu degganaa dhulkii uu dhaxalka u
helay. **21** Laakiinse kuwii reer Netiiniim waxay degeen Cofel,
oo waxaa reer Netiiniim madax u ahaa Siixaa iyo Gishfaa.
22 Oo kuwii reer Laawi oo Yeruusaalem joogayna waxaa
madax u ahaa Cusii oo ahaa ina Baanii, ina Xashabyaah, ina
Matanyaah, ina Miikaa, oo ka mid ahaa reer Aasaaf oo ahaa
kuwii gabayaaga ahaa, oo u talin jiray hawsha guriga Ilaah.
23 Waayo, waxaa jiray amar iyaga ku saabsan oo boqorka ka
yimid, oo kuwii gabayaaga ahaa waxaa loo xukumay sooryo
rukun ah siday maalin walba ugu baahnaayeen. **24** Oo
Fetaxyaah oo ahaa ina Mesheysabeel oo ahaa reer Serax,
ina Yahuudah, boqorkuu wakiil uga ahaa wax alla wixii dadka
xaalkiisa ku saabsan. **25** Xagga tuulooyinkii iyo beerahooda
qaar reer Yahuudah ah waxay degganaayeen Qiryad Arbac
iyo magaalooyinkeedii, iyo Diibon iyo magaalooyinkeedii,
iyo Yeqabseel iyo tuulooyinkeedii, **26** iyo Yeeshuuca, iyo
Molaadaah, iyo Beytfeled, **27** iyo Xasar Shuucaal, iyo
Bi'ir Shebac iyo magaalooyinkeedii, **28** iyo Siiqlag, iyo
Mekonaah iyo magaalooyinkeedii, **29** iyo Ceyn Rimmoon, iyo
Sorcaah, iyo Yarmuud, **30** iyo Saanoo'ax, iyo Cadullaam, iyo
tuulooyinkoodii, iyo Laakiish iyo beeraheedii, iyo Caseeqaah
iyo magaalooyinkeedii. Sidaasay u degeen Bi'ir Shebac ilaa
dooxadii Xinnom. **31** Oo reer Benyaamiinna waxay degeen
inta laga bilaabo Gebac, iyo Mikmaash, iyo Cayaa, iyo Beytel
iyo magaalooyinkeeda, **32** iyo Canaatood, iyo Nob, iyo
Cananyaah, **33** iyo Xaasoor, iyo Raamaah, iyo Gitayim, **34**
iyo Xaadiid, iyo Seboyim, iyo Neballaad, **35** iyo Lod, iyo
Oonoo oo ahayd dooxadii kuwa sancada badan. **36** Oo
kuwii reer Laawi oo reer Yahuudah ku dhex jiray qaybahoodii
qaarkood ayaa ku darsamay reer Benyaamiin.

12 Haddaba kuwanu waa wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi
oo soo raacay Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo
Yeeshuuca: Seraayaah, iyo Yeremyaah, iyo Cesraa, **2** iyo
Amaryaah, iyo Malluug, iyo Xatuush, **3** iyo Shekaanyaah,
iyo Rexuum, iyo Mereemood, **4** iyo Iddo, iyo Ginnetoy,
iyo Abiiyaah, **5** iyo Miyaamin, iyo Macadyaah, iyo Bilgaah,
6 iyo Shemacyaah, iyo Yooyaariib, iyo Yedacyaah, **7** iyo
Sallu, iyo Caamooq, iyo Xilqiyaah, iyo Yedacyaah. Intaasu
waxay ahaayeen madaxdii wadaaddada iyo walaalahoodii
joogay wakhtigii Yeeshuuca. **8** Oo weliba kuwii reer Laawi
waxay ahaayeen Yeeshuuca, iyo Binnuwii, iyo Qadmii'eel,
iyo Sheereebyaah, iyo Yahuudah, iyo Matanyaah oo madax
u ahaa mahadnaqidda, isaga iyo walaalihiisba. **9** Oo weliba
Baqbuqyaah iyo Cunnii oo ahaa walaalahood waxay ku jireen
gudaha oo iyagay ka soo hor jeedeen. **10** Oo Yeeshuuca
wuxuu dhalay Yooyaaqiim, Yooyaaqiimna wuxuu dhalay
Eliyaashiib, Eliyaashiibna wuxuu dhalay Yooyaadaac, **11**
Yooyaadaacna wuxuu dhalay Yoonaataan, Yoonaataanna
wuxuu dhalay Yadduuca. **12** Oo wakhtigii Yooyaaqiim
waxaa jiray wadaaddo qabiilooyin madax u ahaa; waxaa
reer Seraayaah u ahaa Meraayaah, reer Yeremyaahna
Xananyaah, **13** reer Cesraana Meshullaam, reer Amaryaahna
Yehooxaanaan, **14** reer Meliikuuna Yoonaataan, reer
Shebanyaahna Yuusuf, **15** reer Haarimna Cadnaa, reer
Meraayoodna Xelqay, **16** reer Iddona Sekaryaah, reer
Ginnetoonna Meshullaam, **17** reer Abiiyaahna Sikrii, reer
Minyaamiinna, reer Moocadyaahna Filtay, **18** reer Bilgaahna
Shammuuca, reer Shemacyaahna Yehoonaataan, **19** reer
Yooyaariibna Matenay, reer Yedacyaahna Cusii, **20** reer
Sallayna Qallay, reer Caamooqna Ceeber, **21** reer Xilqiyaahna
Xashabyaah, reer Yedacyaahna Netaneel. **22** Oo kuwii
reer Laawi oo joogay wakhtigii Eliyaashiib, iyo Yooyaadaac,
iyo Yooxaanaan iyo Yadduuca waxay ahaayeen madaxda
qabiilooyinka oo la qoray; waxaa kaloo la qoray wadaaddadii
joogay ilaa boqornimadii Daariyus kii reer Faaris ahaa. **23**
Kuwii reer Laawi oo ahaa madaxdii qabiilooyinka waxaa lagu
qoray kitaabkii taariikhda tan iyo wakhtigii Yooxaanaan oo
ahaa ina Eliyaashiib. **24** Oo kuwii reer Laawi madaxda u
ahaa waxay ahaayeen Xashabyaah, iyo Sheereebyaah, iyo
Yeeshuuca oo ahaa ina Qadmii'eel, iyo walaalahoodii iyaga ka
soo hor jeeday inay Ilaah ammaanaan oo ay u mahadnaqaan,
siduu amray Daa'uud oo ahaa ninkii Ilaah, iyagoo iska
soo hor jeeda. **25** Oo Matanyaah, iyo Baqbuqyaah, iyo
Cobadyaah, iyo Meshullaam, iyo Talmon, iyo Caquub waxay
ahaayeen irid-dhawryadii dhawri jiray bakhaarradii u dhowaa
irdaha. **26** Kuwaasu waxay joogeen wakhtigii Yooyaaqiim
oo ahaa ina Yeeshuuca, ina Yoosaadaaq, iyo wakhtigii
taliyihii Nexemyaah ahaa iyo wakhtigii wadaadkii Cesraa oo
karraaniga ahaa. **27** Oo markii derbigii Yeruusaalem gaar
laga dhigay kuwii reer Laawi mid kasta meeshiisii baa laga
doondoonay in iyaga Yeruusaalem la keeno si gaarkadhigidda
farxad loogu sameeyo, oo mahadnaqid iyo gabay, iyo suxuun
laysku garaaco, iyo shareerado, iyo kataaradoba Ilaah loogu
ammaano. **28** Oo kuwii gabayaaga ahaana waxay iska soo
urursadeen bannaankii Yeruusaalem ku wareegsanaa iyo
tuulooyinkii reer Netofaah, **29** iyo weliba Beytgilgaal, iyo
beerihii Gebac, iyo Casmawed, waayo, kuwii gabayaaga ahaa
tuulooyin ayay ka dhisteen Yeruusaalem hareeraheeda. **30**
Markaasaa wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi isdaahiriyeen,
oo waxay kaloo daahiriyeen dadkii iyo irdihii iyo derbigii.
31 Kolkaasaan amiirradii dalka Yahuudah keenay derbiga
dushiisa, oo waxaan doortay laba kooxood oo waaweyn
oo mahadnaqa, oo kooxba raggeedu isdaba socdo. Midi
waxay tagtay xagga midig derbiga dushiisa ee Iridda Digada,
32 oo waxaa iyagii daba galay Hooshacyaah iyo amiirradii
dalka Yahuudah badhkood, **33** iyo Casaryaah, iyo Cesraa,
iyo Meshullaam, **34** iyo Yahuudah, iyo Benyaamiin, iyo
Shemacyaah, iyo Yeremyaah, **35** iyo wiilashii wadaaddada
qaarkood oo turumbooyin wata, kuwaasoo ahaa Sekaryaah
oo ahaa ina Yoonaataan, ina Shemacyaah, ina Matanyaah,
ina Miikaayaah, ina Sakuur, ina Aasaaf, **36** iyo walaalihiis oo
ahaa Shemacyaah, iyo Casareel, iyo Milalay, iyo Gilalay, iyo
Maacay, iyo Netoneel, iyo Yahuudah, iyo Xanaanii, iyagoo
wata alaabtii muusikada oo Daa'uud oo ahaa ninka Ilaah, oo
iyaga waxaa u horreeyey karraanigii Cesraa. **37** Oo xagga

Iriddii Isha Biyaha iyo hortoodii ku qummanayd ayay kor u
fuuleen jaranjaradii magaalada Daa'uud meesha derbiga laga
fuulo oo ka korraysa gurigii Daa'uud, iyo ilaa Iridda Biyaha oo
xagga bari ah. **38** Oo kooxdii kale oo kuwa mahadda naqaa
waxay u kaceen inay ka hor tagaan, oo anna iyagaan daba
socday; aniga iyo dadkii badhkiis waxaannu soconnay derbiga
korkiisa, xagga ka sarraysa Munaaradda Foornooyinka iyo
xataa tan iyo derbiga ballaadhan, **39** iyo xagga ka sarraysa
Iridda Efrayim, iyo Iridda Gabooday agteeda, iyo Iridda
Kalluunka, iyo Munaaradda Xananeel, iyo Munaaradda
Mee'aah, iyo xataa Iridda Idaha; oo waxay joogsadeen Iriddii
Waardiyaha. **40** Oo sidaasay u joogsadeen labadii kooxood
oo kuwii mahadda ku naqi jiray gurigii Ilaah, iyo aniga, iyo
taliyayaashii badhkood oo ila joogay, **41** iyo wadaaddadii
ahaa Elyaaqiim, iyo Macaseeyaah, iyo Minyaamim, iyo
Miikaayaah, iyo Eliyooceenay, iyo Sekaryaah, iyo Xananyaah,
oo wata turumbooyin; **42** iyo Macaseeyaah, iyo Shemacyaah,
iyo Elecaasaar, iyo Cusii, iyo Yehooxaanaan, iyo Malkiiyaah,
iyo Ceelaam, iyo Ceser. Oo kuwii gabayaaga ahaana cod
dheer bay kula gabyeen Yesraxyaah oo ahaa madaxoodii.
43 Oo maalintaas waxaa la bixiyey allabaryo badan, oo waa
la wada farxay, waayo, Ilaah baa farxad weyn kaga farxiyey,
oo dumarkii iyo carruurtiina way farxeen, sidaas daraaddeed
Yeruusaalem farxaddeedii waxaa laga maqlay meel fog. **44**
Oo maalintaas ayaa rag loo doortay inay u taliyaan qolalka
khasnadaha, iyo qurbaannada kor loo qaado, iyo midhaha
ugu horreeya, iyo meeltobnaadyada, si loogaga soo ururiyo
beeraha magaalooyinka oo dhan qaybihii sharcigu u amray
wadaaddada iyo kuwii reer Laawi, waayo, dadka dalka
Yahuudah way ku faraxsanaayeen wadaaddadii iyo kuwii
reer Laawi oo adeegayay. **45** Oo waxay dhawreen wixii ku
saabsanaa u adeegidda Ilaahood iyo wixii ku saabsanaa
isdaahirinta, oo kuwii gabayaaga ahaa iyo irid-dhawryadiina
saasoo kalay yeeleen, sidii uu amarkii Daa'uud iyo wiilkiisii
Sulaymaan ahaa. **46** Waayo, waagii hore oo ahaa wakhtigii
Daa'uud iyo Aasaaf waxaa jiri jiray nin madax u ahaa kuwii
gabayaaga ahaa, oo waxaa Ilaah loogu gabyi jiray gabayo
ammaan iyo mahadnaqid ah. **47** Oo wakhtigii Serubaabel
iyo wakhtigii Nexemyaah reer binu Israa'iil oo dhammu way
wada bixin jireen qaybihii kuwii gabayaaga ahaa iyo kuwii
irid-dhawryadaba intii maalin kasta loo baahnaan jiray; oo in
bay gooni uga dhigeen reer Laawi, oo reer Laawina in bay
gooni uga dhigeen reer Haaruun.

13 Oo maalintaas ayay kitaabkii Muuse akhriyeen iyadoo
dadkii maqlayo; oo waxaa laga helay oo ku qornaa
inayan shirka Ilaah weligood soo gelin mid reer Cammoon ah
iyo mid reer Moo'aab ah toona; **2** maxaa yeelay, iyagu reer
binu Israa'iil kalama ayan hor iman cunto iyo biyo toona,
laakiinse waxay u soo kiraysteen Balcaam inuu habaaro
aawadeed, habase ahaatee Ilaaheennu habaarkii wuxuu
u beddelay duco. **3** Oo waxay noqotay markay sharcigii
maqleen inay reer binu Israa'iil ka sooceen dadkii isku
qasnaa oo dhan. **4** Oo waxyaalahaas ka hor wadaadkii
Eliyaashiib oo loo doortay inuu madax u ahaado qolalka
guriga Ilaaheenna ayaa xidhiidh la yeeshay Toobiyaah, **5** oo
wuxuu isagii u hagaajiyey qowlad weyn oo waagii hore la
dhigi jiray qurbaannada hadhuudhka, iyo fooxa, iyo weelasha,
iyo meeltobnaadyada hadhuudhka iyo khamriga iyo saliidda,
oo amar lagu siin jiray kuwa reer Laawi, iyo kuwii gabayaaga
ahaa, iyo irid-dhawryada, iyo qurbaannadii kor loo qaadi
jiray oo la siin jiray wadaaddada. **6** Laakiinse waagaas oo
dhan anigu Yeruusaalem ma aanan joogin, waayo, sannaddii
soddon iyo labaad oo boqorkii Baabuloon ee Artaxshasta
ahaa ayaan u tegey boqorka, oo maalmo yar dabadood ayaan
boqorka fasax weyddiistay. **7** Markaasaan Yeruusaalem
imid oo waxaan gartay sharkii uu Eliyaashiib u sameeyey
Toobiyaah markuu qowlad uga diyaarshay barxadihii guriga
Ilaah. **8** Haddaba taasu aad bay ii murugaysay, sidaas
daraaddeed qowladdii dibaddaan uga wada tuuray alaabtii
guriga Toobiyaah oo dhan. **9** Markaasaan amar bixiyey oo
qolalkii waa la nadiifiyey; oo halkaasaan mar kale ku soo
celiyey weelashii gurigii Ilaah, iyo qurbaannadii hadhuudhka,
iyo fooxii. **10** Oo haddana waxaan kaloo gartay inaan kuwii
reer Laawi qaybahoodii la siin, oo sidaas daraaddeed kuwii
reer Laawi iyo kuwii gabayaaga ahaa oo shuqulka samayn
jirayba way carareen oo mid waluba beertiisii buu tegey. **11**
Markaasaan taliyayaashii la diriray oo waxaan ku idhi, War
maxaa guriga Ilaah looga tegey? Kolkaasaan iyagii soo wada
ururiyey oo meeshoodii ku celiyey. **12** Markaasaa dadka
dalka Yahuudah oo dhammu waxay qolalkii khasnadaha soo
geliyeen meeltobnaadyadii hadhuudhka iyo kuwii khamriga
iyo kuwii saliiddaba. **13** Oo qolalkii khasnadaha waxaan
madax uga dhigay khasnajiyo, oo waxay ahaayeen wadaadkii
Shelemyaah ahaa, iyo karraanigii Saadooq ahaa, oo reer
Laawina waxaa kaga jiray Fedaayaah, oo waxaa ku xigay
Xaanaan ina Sakuur, oo ahaa ina Matanyaah, waayo, waxaa
lagu tiriyey inay aamin yihiin, oo shaqadooduna waxay ahayd
inay walaalahood wax u qaybiyaan. **14** Ilaahayow, haddaba
bal taas daraaddeed ii xusuuso, oo ha tirtirin falimahaygii
wanaagsanaa oo aan u qabtay gurigaaga iyo waxyaalihii
la dhawri lahaa. **15** Oo waagaas waxaan dalka Yahuudah
ku arkay kuwo maalinta Sabtida macsarada canabka ku
tumanaya, oo xidhmooyin soo ururinaya, oo dameerro raraya,
iyo weliba khamri iyo canab, iyo berde iyo rar cayn kasta
ah oo Yeruusaalem la soo gelinaya maalinta sabtida; oo
anna iyagii waan uga digay maalintii ay cuntada iibiyeen.
16 Oo halkaas waxaa kaloo degganaa dad reer Turos ah
oo keeni jiray kalluun iyo alaab cayn kasta ah, oo maalinta
ayay ka iibin jireen dadka dalka Yahuudah iyo Yeruusaalem
gudaheeda. **17** Markaasaan la diriray kuwii gobta ahaa
oo dalka Yahuudah oo waxaan ku idhi, War waa maxay
waxan sharka ah oo aad samaysaan oo aad ku nijaasaysaan
maalinta sabtida ah? **18** War sow awowayaashiin saasoo kale
ma yeelin, sow Ilaah belaayadan oo dhan taas aawadeed
inooguma soo dejin innaga iyo magaaladaba? Oo weliba
markaad sabtida nijaasaysaan waxaad reer binu Israa'iil
ku soo dejisaan cadho kale oo badan. **19** Oo sabtida ka
hor markii irdihii Yeruusaalem soo madoobaanayeen, ayaan
amray in albaabbada la xidho, oo waxaan kaloo amray inaan
la furin jeeray sabtidu dhammaato; oo qaar midiidinnadaydii
ah ayaan irdihii waardiye uga dhigay inaan maalinta sabtida
waxba rar la soo gelin. **20** Haddaba baayacmushtariyaashii
iyo kuwii alaab cayn kasta iibin jiray mar iyo laba ayay
Yeruusaalem dibaddeeda u hoydeen. **21** Markaasaan iyagii
u digay oo ku idhi, War maxaad derbiga hareerihiisa ugu

hoyataan? Haddaad mar dambe saas yeeshaan gacan
baan idin saarayaa. Oo ayaantaas ka dib mar dambe ma
ay iman maalin sabti ah. **22** Oo waxaan kuwii reer Laawi
ku amray inay isdaahiriyaan iyo inay yimaadaan oo irdaha
dhawraan si ay quduus uga dhigaan maalinta sabtida.
Ilaahayow, taas aawadeedna ii xusuuso, oo iigu tudh siday
weynaanta naxariistaadu tahay. **23** Oo waagaas waxaan
kaloo arkay Yuhuuddii oo guursatay naago ah reer Ashdood,
iyo reer Cammoon, iyo reer Moo'aab. **24** Oo carruurtoodii
badhkoodna waxay ku hadli jireen afkii reer Ashdood, oo
afkii Yuhuuddana kuma ay hadli karin, laakiinse waxay ku
hadli jireen sidii afkii dadyow kasta. **25** Oo anna iyagii waan
la diriray, waanan caayay, oo qaarkoodna waan dilay, oo
timahoodiina waan ka rifay, waanan ku dhaarshay Ilaah, oo
ku idhi, Waa inaydnaan gabdhihiinna u guurin wiilashooda,
gabdhahoodana ha u guurinina wiilashiinna, idinkuna ha
guursanina. **26** War Sulaymaan oo ahaa boqorkii reer
binu Israa'iil sow isba waxyaalahan kuma dembaabin? In
kastoo aan quruumo badan dhexdooda boqor isagoo kala
ah laga heli karin, oo uu Ilaahiisuna jeclaa, oo uu Ilaah ka
dhigay boqor u taliya reer binu Israa'iil oo dhan, haddana
xataa isagii waxaa dembaajiyey naago qalaad. **27** Haddaba
miyaannu idin dhegaysannaa si aannu sharkan oo dhan
u samayno oo intaan naago qalaad guursanno miyaannu
Ilaahayaga ku xadgudubnaa? **28** Oo Eliyaashiib oo ahaa
wadaadkii sare wiilashiisii midkood oo Yooyaadaac ahaa
waxaa soddog u ahaa Sanballad oo ahaa reer Xoron; oo
sidaas daraaddeed ayaan isaga eryay. **29** Ilaahayow, iyaga
xusuuso, maxaa yeelay, waxay nijaaseeyeen wadaadnimadii,
iyo axdigii wadaadnimada iyo kii reer Laawi. **30** Haddaba
sidaasaan uga nadiifiyey dad kasta oo qalaad, oo waxaan
bixiyey amar ku saabsan wadaaddadii iyo kuwii reer Laawiba
iyo mid walba shuqulkiisii, **31** iyo amar ku saabsan qurbaankii
qoryaha oo wakhtiyada la amray la keeno, iyo midhaha ugu
horreeya. Ilaahayow, wanaag igu xusuuso.

Esteer

1 Wakhtigii Ahashwerus (Ahashweruskaasu wuxuu ahaa
kii xukumi jiray Hindiya iyo Itoobiya inta ka dhex leh, oo u
talin jiray boqol iyo toddoba iyo labaatan gobol) **2** markii
Boqor Ahashwerus uu ku fadhiistay carshigii boqortooyadiisa
oo ku yiil Shuushan oo ahayd hoygii boqorka, **3** sannaddii
saddexaad oo boqornimadiisa ayuu martiqaad u sameeyey
amiirradiisii iyo addoommadiisii oo dhan, taas oo ay hortiisa
joogeen xooggii Faaris iyo Maaday, iyo dadkii gobta ahaa
iyo amiirradii gobollada. **4** Oo wuxuu soo bannaan dhigay
maalkii boqortooyadiisa ammaanta badnayd, iyo sharaftii
haybaddiisa sarraysa, intii maalmo badan ah oo gaadha
boqol iyo siddeetan maalmood. **5** Oo markii maalmahaasu
dhammaadeen ayuu boqorku diyaafad u sameeyey dadkii
Shuushan oo hoygii boqorka ahayd joogay oo dhan, yar iyo
weynba, intii toddoba maalmood ah, oo diyaafaddiina waxaa
lagu dhigay barxaddii beerta ku dhex tiil hoygii boqorka.
6 Oo waxaa meeshaas ka laalaaday daahyo ah caddaan
iyo cagaar iyo buluug, oo waxaa ku xidhnaa xadhko laga
sameeyey maro wanaagsan iyo dhar guduudan oo sudhan
siddooyin lacag ah iyo tiirar marmar ah. Sariiruhuna waxay
ahaayeen dahab iyo lacag, oo waxaa la dhigay meel siman
oo laga sameeyey marmar ah casaan iyo caddaan iyo
huruud iyo madow. **7** Oo waxaa dadka cabniin lagu siiyey
weelal dahab ah (oo weelashana midba midka kale wuu
ka duwanaa), oo khamrigii boqorkuna wuu badnaa sidii ay
ahayd deeqsinimadii boqorku. **8** Oo cabniinkuna wuxuu
waafaqsanaa qaynuunka, dirqina ma jirin, waayo, boqorku
wuxuu madaxdii gurigiisa oo dhan ku amray inay nin kasta u
yeelaan siduu doonayo. **9** Oo weliba Boqorad Washtiina
waxay dumarkii diyaafad ugu samaysay hoygii reer boqor oo
uu Boqor Ahashwerus lahaa. **10** Oo maalintii toddobaad
boqorkii, isagoo qalbigiisu khamri ku faraxsan yahay, wuxuu
amray toddobadii midiidin oo Boqor Ahashwerus ka adeegi
jiray oo ahaa Mehuumaan, Bista, Xarboona, Bigtaa, Abagta,
Seetar, iyo Karkas, **11** oo wuxuu iyagii ku amray inay Boqorad
Washtii hortiisa keenaan, iyadoo qabta taajkii boqornimada,
si quruxdeeda loo tuso dadka iyo amiirrada, waayo, iyadu
waxay lahayd suurad wanaagsan oo in la fiirsado ku fiican.
12 Laakiinse boqoraddii Washtii ahayd way diidday inay
ku timaado amarkii boqorku ugu soo dhiibay midiidinnada.
Sidaas daraaddeed boqorkii aad buu u xanaaqay, oo
cadhadiisiina wuu la gubtay. **13** Markaasaa boqorkii wuxuu la
hadlay nimankii xigmadda lahaa oo xilliyada yiqiin, (waayo,
boqorka caadadiisu saasay ahayd xagga kulli kuwii sharcigii
yiqiin iyo xukunkaba, **14** oo waxaa isaga ku xigay Karshena,
Shetaar, Admata, Tarshiish, Meres, Marsena, iyo Memuukaan
oo ahaa toddobadii amiir oo Faaris iyo Maaday, oo arkay
boqorka wejigiisa, oo fadhiyey boqortooyada derejadeeda
kowaad), **15** oo wuxuu ku yidhi, War maxaan ku samaynaa
Boqorad Washtii sida sharciga waafaqsan? Maxaa yeelay,
iyadu ma ay yeelin yeedhiddii Boqor Ahashwerus iyada
midiidinnada ugu sii dhiibay. **16** Markaasaa Memuukaan
jawaabay, oo wuxuu boqorkii iyo amiirradii hortooda ka yidhi,
Boqorad Washtii boqorka oo keliya ma ay xumayn, laakiinse
waxay xumaysay amiirrada oo dhan, iyo dadka deggan
Boqor Ahashwerus gobolladiisa oo dhan. **17** Haddaba wixii
ay boqoraddu samaysay wuu wada gaadhi doonaa dumarka
oo dhan, kolkaasay nimankooda quudhsan doonaan markii
warkan loo sheego, oo lagu yidhaahdo, Boqorkii Ahashwerus
wuxuu amray in Boqorad Washtii hortiisa la keeno, laakiinse
ma ay iman. **18** Haddaba isla maantadan amiiradaha
Faaris iyo Maaday oo maqlay wixii ay boqoraddu samaysay,
sidaasoo kalay ku odhan doonaan boqorka amiirradiisa oo
dhan. Oo saas aawadeed waxaa kici doona quudhsasho
iyo xanaaq badan. **19** Haddaba haddii boqorku raalli ka
yahay, amar boqornimo ha bixiyo, oo amarkaasna si aan loo
beddelin ha lagu dhex qoro qaynuunnada reer Faaris iyo reer
Maaday, inaanay boqoradda Washtii mar dambe iman Boqor
Ahashwerus hortiisa. Boqorkuna boqoradnimadeedii ha siiyo
mid kale oo iyada ka wanaagsan. **20** Oo marka boqorka
amarkiisa uu bixin doono lagu faafiyo boqortooyadiisa oo
dhan (waayo, way weyn tahay) ayaa dumarka oo dhammu
nimankooda maamuusi doonaan, yar iyo weynba. **21** Oo
odhaahdaasu waxay ka farxisay boqorkii iyo amiirradii oo
dhanba, kolkaasuu boqorkii yeelay sidii uu Memuukaan yidhi.
22 Oo wuxuu warqado u diray boqorka gobolladiisii oo dhan,
oo gobol walba wuxuu ugu qoray fartiisii, oo dad kastana
wuxuu ugu qoray afkoodii, si nin kastaa ugu taliyo reerkiisa
oo uu ku sheego afka dadkiisu ku hadlo.

2 Oo waxyaalahaas dabadood markii Boqor Ahashwerus
cadho baxay ayuu soo xusuustay Washtii, iyo wixii ay
samaysay, iyo wixii iyada ka geesta ahaa oo la amray. **2**
Markaasaa boqorka midiidinnadiisii u adeegi jiray waxay
yidhaahdeen, Boqorka ha loo doondoono bikrado qurux
badan oo dhallinyaro ah; **3** oo boqorku gobol kasta oo
boqortooyadiisa ka mid ah ha ka dhex doorto wakiillo, si ay
bikradaha quruxda badan oo dhallinyarada ah oo dhan ugu
soo ururiyaan Shuushan oo ah hoyga boqorka, oo iyaga ha
keeneen guriga naagaha, oo gacanta ha u geliyeen Heegay
oo ah midiidinka boqorka naagaha u dhawra, oo iyaga ha la
siiyo alaabtoodii ay isku daahirin lahaayeen. **4** Oo gabadhii
boqorka la wanaagsanaata, meeshii Washtii boqorad ha ka
noqoto. Oo waxaasuna boqorka way ka farxiyeen; kolkaasuu
saas yeelay. **5** Oo Shuushan oo hoygii boqorka ahaa waxaa
jiray nin Yuhuud ah, oo magiciisana waxaa la odhan jiray
Mordekay ina Ya'iir, ina Shim'i, ina Qiish, oo wuxuu ahaa reer
Benyaamiin; **6** oo isaga waxaa mar hore laga soo kaxaystay
Yeruusaalem, wuxuuna la socday maxaabiistii lala soo
kaxaystay Yekonyaah oo ahaa boqorkii reer Yahuudah, oo uu
soo kaxaystay Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon.
7 Oo isagu wuxuu soo koriyey Hadasaah, taasoo ahayd ina-
adeertiis Esteer, waayo, iyadu aabbe iyo hooyo toona ma
ay lahayn; gabadhuna way suurad wacnayd, wayna qurux
badnayd; oo markii aabbeheed iyo hooyadeed dhinteen ayaa
Mordekay qaatay oo sidii gabadhiisii ka dhigtay. **8** Markii la
maqlay boqorka amarkiisii iyo naadadiisii, kolkii hablo badan
lagu soo ururiyey Shuushan oo ahayd hoygii boqorka, oo
gacanta loo geliyey Heegay, ayaa Esteer la geeyey gurigii
boqorka, oo waxaa gacanta loo geliyey Heegay oo ahaa kii
naagaha dhawri jiray. **9** Oo gabadhii way la wanaagsanaatay
isagii, wuuna u roonaaday; oo markiiba wuxuu iyadii siiyey
alaabteedii isdaahirinta, iyo intii ay qaybta u lahayd, iyo

toddoba gabdhood oo ay waajib u lahayd in laga siiyo
guriga boqorka. Markaasuu iyadii iyo gabdhaheediiba geeyey
meeshii ugu wanaagsanayd guriga naagaha. **10** Esteerna
ma ay sheegin dadkeedii iyo qoladeedii toona; waayo, waxaa
Mordekay ku amray inaanay waxba sheegin. **11** Mordekayna
wuxuu maalin kasta mari jiray barxadda guriga naagaha
horteeda si uu ku ogaado Esteer nabadqabkeeda iyo waxa
iyada ku dhici lahaa. **12** Haddaba markii gabadh walba
wakhtigeedii la gaadhay inay u gasho Boqor Ahashwerus,
oo iyada loogu sameeyo sida waafaqsan waxa sharcigu
dumarka farayo laba iyo toban bilood dabadeed, (waayo,
saasaa isdaahirintoodu ku dhammaan jirtay, inay intii lix
bilood ah ismariyaan saliidda malmalka, intii lix bilood ahna
ismariyaan uunsi udgoon iyo waxyaalaha dumarka lagu
daahiriyo) **13** ayaa sidaas gabadhii boqorkii ugu timid,
oo wax alla wixii ay doonaysay inay guriga naagaha ka
qaadato, oo ay la tagto guriga boqorka, dhammaantood
waa la siiyey iyada. **14** Oo iyadu fiidkii bay tagtay, oo
subaxdii ayay ku soo noqotay gurigii labaad oo naagaha, iyo
gacanta Shacashgas oo ahaa boqorka midiidinkiisii u dhawri
jiray naagaha addoommaha ah. Iyana mar dambe boqorkii
uma ay soo gelin, in boqorku ku farxo iyo in magaceeda
loogu yeedho mooyaane. **15** Haddaba Esteer oo ahayd ina
Abiixayil, kaasoo adeer u ahaa Mordekay oo iyada qaatay
oo ka dhigtay sidii gabadhiisii oo kale, markii wakhtigeedii
ay boqorka u geli lahayd la gaadhay, iyadu waxba ma ay
dalban wixii Heegay oo ahaa boqorka midiidinkiisii naagaha
u dhawri jiray uu u dooray mooyaane. Oo intii Esteer aragtay
oo dhammu way u bogeen. **16** Haddaba boqorka sannaddiisii
toddobaad ee boqornimadiisa, bisheedii tobnaad oo ahayd
bisha Tebed ayaa Esteer loogu geeyey Boqor Ahashwerus
gurigiisii boqornimada. **17** Haddaba boqorkii Esteer buu ka
jeclaaday naagihii kale oo dhan, oo iyana waxay isagii ka
heshay raxmad iyo roonaan ka sii badan intii ay bikradaha
kale heleen oo dhan; oo sidaas daraaddeed ayuu madaxa u
saaray taajkii boqornimada, oo meeshii Washtii ayuu iyada
boqorad uga dhigay. **18** Markaasaa boqorkii martiqaad weyn
u sameeyey amiirradiisii iyo addoommadiisii oo dhan, taasuna
waxay ahayd martiqaad Esteer loo sameeyey; oo gobolladiina
boqorku wuu nasiyey, oo hadiyadona wuxuu u bixiyey sidii
deeqsinimadiisii ahayd. **19** Oo markii bikradihii mar labaad la
soo ururiyey ayaa Mordekay soo fadhiistay boqorka iriddiisii.
20 Oo Esteerna weli ma ay sheegin qoladeedii iyo dadkeedii
toona, sidii Mordekay ku amray; waayo, Esteer amarkii
Mordekay bay u addeeci jirtay sidii markii uu korinayay oo
kale. **21** Oo waagaas mar uu Mordekay boqorka iriddiisa
fadhiistay ayaa waxaa aad u cadhooday laba nin oo boqorka
midiidinno u ahaa, waxayna ahaayeen Bigtaan iyo Teresh oo
ka mid ahaa kuwa iridda dhawra, oo waxay dooneen inay
Boqor Ahashwerus dilaan. **22** Oo xaalkaas waxaa ogaaday
Mordekay, kolkaasuu u sheegay Boqorad Esteer; Esteerna
waxay u sheegtay boqorkii, iyadoo ku hadlaysa Mordekay
magiciisa. **23** Oo markii xaalkaas la baadhay ayaa waxaa la
ogaaday inay saas tahay, oo labadoodiiba geed baa laga
soo deldelay; oo taasna waxaa lagu qoray buuggii taariikhda
boqorka hortiisa.

3 Oo waxyaalahaas dabadeed Boqor Ahashwerus wuxuu
dalliciyey oo kursigiisii ka sarraysiiyey amiirradii isaga
la joogay oo dhan Haamaan ina Hamedaata oo ahaa reer
Agag, oo isaga wuu hore mariyey. **2** Oo waxaa Haamaan u
foororsaday oo u sujuuday boqorka addoommadiisii iriddiisa
joogay oo dhan, waayo, boqorka ayaa in saas loo yeelo
amray. Laakiinse Mordekay uma uu foororsan, umana
sujuudin. **3** Markaasaa addoommadii boqorka oo joogay
boqorka iriddiisa waxay Mordekay ku yidhaahdeen, War
maxaad u jebinaysaa boqorka amarkiisa? **4** Haddaba waxaa
dhacday, markay maalin kasta saas ku lahaayeen, laakiinse
isagu uusan dheg u dhigin, inay warkaas Haamaan u
sheegeen inay arkaan bal wuxuu xaalka Mordekay noqdo,
waayo, wuxuu iyagii u sheegay inuu Yuhuud yahay. **5**
Haamaanna markuu arkay inaan Mordekay u foororsan
oo aanu u sujuudin, ayuu Haamaan aad u cadhooday.
6 Laakiinse wuu quudhsaday inuu Mordekay oo qudha
gacanta saaro, waayo, waxaa isaga loo sheegay Mordekay
qabiilkiisa; oo sidaas daraaddeed Haamaan wuxuu doonayay
inuu wada baabbi'iyo Yuhuudda boqortooyada Ahashwerus
deggan oo dhan, kuwaasoo ahaa Mordekay qabiilkiisii.
7 Oo sannaddii laba iyo tobnaad oo Boqor Ahashwerus,
bisheedii kowaad taasoo ah bisha Niisaan ayay Haamaan
hortiisa ku rideen saami magiciisa la yidhaahdo Fuur, oo
taasuna waxay socotay maalin ka maalin, iyo bil ka bil, ilaa
bishii laba iyo tobnaad oo ah bisha Adaar. **8** Markaasaa
Haamaan wuxuu Boqor Ahashwerus ku yidhi, Waxaa jira
dad ku wada dhex firidhsan dadyowga deggan gobollada
boqortooyadaada oo dhan, qaynuunnadooduna way ka
wada duwan yihiin kuwa dadyowga kale oo dhan. Iyaguna
qaynuunnada boqorka ma dhawraan. Sidaas daraaddeed,
boqorow, inaad iska daysid faa'iido kuugu ma jirto. **9**
Haddaba, boqorow, taas haddaad raalli ka tahay, ha la qoro
in iyaga la baabbi'iyo; oo anna waxaan bixin doonaa toban
kun oo talanti oo lacag ah, oo waxaan gacanta u gelin doonaa
kuwa boqorka shuqulkiisa u taliya inay iyagu maalkaas
geliyaan khasnadaha boqorka. **10** Markaasaa boqorkii wuxuu
gacantiisa ka siibay kaatunkiisii oo wuxuu siiyey Haamaan
ina Hamedaata oo ahaa reer Agag ee weliba ahaa cadowgii
Yuhuudda. **11** Kolkaasaa boqorkii wuxuu Haamaan ku yidhi,
Lacagta adigaa lagu siiyey, oo weliba dadkana waxaad ku
samaysaa wax alla wixii kula wanaagsan. **12** Oo bishii
kowaad maalinteedii saddex iyo tobnaad ayaa loo wada
yeedhay boqorka karraaniyadiisii oo dhan, oo waxaa la qoray
kulli wixii Haamaan ku amray boqorka saraakiishiisii iyo
taliyayaashii gobollada oo dhan xukumayay, iyo amiirradii
u talinayay dad kasta, oo gobol kasta waxaa loogu qoray
afkiisii. Oo waxaa lagu qoray Boqorka Ahashwerus magiciisa,
waxaana lagu shaabadeeyey boqorka kaatunkiisii. **13** Oo
warqadona waxaa loo dhiibay warqaadayaal, oo waxaa
loo diray boqorka gobolladiisii oo dhan, in Yuhuudda oo
dhan la wada baabbi'iyo, oo la wada laayo, oo la halaago
dhammaantood, yar iyo weyn, iyo dhallaanka iyo dumarkaba,
bisha Adaar oo ah bisha laba iyo tobnaad, maalinteeda
saddex iyo tobnaad, iyo in maalkoodana booli ahaan loo
dhaco. **14** Oo waxaa dadyowga oo dhan lagu dhex faafiyey
warqaddii la qoray naqilkeedii, oo leh amar ha la wada siiyo
gobollada oo dhan inay diyaar u noqdaan maalintaas. **15** Oo

warqaadayaashiina haddiiba degdeg bay ugu ambabbexeen
boqorka amarkiisii, oo Shuushan oo ahayd hoygii boqorkana
amarkii waa lagu bixiyey. Haddaba boqorkii iyo Haamaan
waxay u fadhiisteen inay wax cabbaan; laakiinse magaaladii
Shuushan oo dhammu way ka wareertay.

4 Haddaba markii Mordekay ogaaday wixii la sameeyey oo
dhan ayuu dharkiisii jeexjeexay, dhar joonyad ahna wuu
xidhay oo dambas ismariyey, markaasuu magaalada dhex
galay oo oohin dheer oo qadhaadh ku qayliyey. **2** Wuxuuna
hor yimid boqorka iriddiisa; waayo, ninna iridda boqorka ma
geli karayn isagoo dhar joonyad ah qaba. **3** Oo gobol kasta oo
qaynuunkii iyo amarkii boqorku gaadhayba waxaa Yuhuuddii
ka dhex dhacday baroor weyn, iyo soon, iyo oohin, iyo qaylo;
kuwo badanuna dambas bay ku jiifeen iyagoo dhar joonyad
ah qaba. **4** Markaasaa Esteer waxaa u yimid oo xaalkaas u
soo sheegay gabdhaheedii iyo midiidinnadeedii; kolkaasay
boqoraddii aad iyo aad u murugootay; oo Mordekay ayay u
sii dirtay dhar uu xidho, waxayna u sheegtay inuu dharkiisii
joonyadda ahaa iska furo; laakiinse dharkii ma uu qaadan.
5 Markaasaa Esteer waxay u yeedhay Hatag oo boqorka
midiidinnadiisa ka mid ahaa oo uu boqorku u doortay inuu u
adeego, oo waxay isagii ku amartay inuu Mordekay u tago
oo uu soo ogaado bal waxa xaalkanu ahaa, iyo wuxuu u
dhacayba. **6** Sidaas daraaddeed Hatag wuxuu Mordekay
ugu tegey magaalada bannaankeedii ka soo hor jeeday
boqorka iriddiisa. **7** Markaasaa Mordekay wuxuu isagii u
sheegay dhammaan wixii isaga ku dhacay, iyo lacagtii uu
Haamaan u ballanqaaday inuu siinayo boqorka khasnadihiisa
in Yuhuudda la baabbi'iyo aawadeed. **8** Oo weliba wuxuu
isagii u dhiibay naqilka warqaddii oo amarku ku qornaa oo
Shuushan lagu faafiyey si Yuhuudda loo wada baabbi'iyo,
wuxuuna taas u siiyey inuu Esteer tuso oo uu iyada u
warramo, oo wuxuu iyada ku amray inay boqorka u gasho, oo
ay barido oo ay isaga hortiisa wax ka weyddiisato dadkeeda
aawadiis. **9** Kolkaasaa Hatag yimid oo wuxuu Esteer u
sheegay erayadii Mordekay. **10** Dabadeedna Esteer baa la
hadashay Hatag oo waxay farriin ugu sii dhiibtay Mordekay
oo ku tidhi, **11** Boqorka addoommadiisa oo dhan iyo dadka
boqorka gobolladiisa deggan oo dhammu way wada og yihiin
in ku alla kii, isagoo aan loo yeedhin, boqorka ugu soo gala
barxadda dhexe, ama nin ha ahaado ama naag ha ahaatee,
qaynuun baa loo hayaa, waana in isaga la dilo, haddaan
boqorku usha dahabka ah fidin, si uu u noolaado aawadeed;
laakiinse aniga la iima yeedhin inaan boqorka u soo galo
intii soddon maalmood ah. **12** Kolkaasaa Mordekay loo soo
sheegay Esteer erayadeedii. **13** Markaasuu Mordekay iyagii
jawaab ugu sii dhiibay Esteer, oo wuxuu ku yidhi, Ha moodin
inaad adiga qudhaadu guriga boqorka ku baxsan doontid
iyadoo aanay Yuhuudda ka baxsan. **14** Waayo, haddaad
wakhtigan iska aamustid, waxaa Yuhuudda meel kale uga
kici doona furasho iyo samatabbax, laakiinse adiga iyo reerka
aabbahaaba waad halligmi doontaan. Bal yaase garanaya
inaad wakhtigan oo kale daraaddiis boqortooyada u soo
gashay? **15** Markaasaa Esteer waxay iyaga u sheegtay
inay Mordekay jawaab ku celiyaan, oo waxay ku tidhi, **16**
Tag, oo soo wada ururi Yuhuudda Shuushan joogta oo
dhan, oo ii sooma, oo intii saddex maalmood ah, habeen
iyo maalin toona, waxba ha cunina, waxna ha cabbina; oo
aniga iyo gabdhahayguna sidaas oo kalaan u soomaynaa;
oo kolkaasaan boqorka u gelayaa, taasoo aan sharciga
waafaqsanayn; oo haddii aan halligmona, waan halligmayaa.
17 Markaasuu Mordekay iska tegey oo sameeyey wax alla
wixii Esteer ku amartay oo dhan.

5 Haddaba maalintii saddexaad Esteer baa gashatay
dharkeedii boqornimada, oo waxay soo istaagtay guriga
boqorka barxaddiisa dhexe, taasoo ka soo hor jeedday
guriga boqorka; oo boqorkuna wuxuu ku fadhiyey carshigiisii
boqornimada oo ku dhex yiil guriga boqornimada, wuxuuna
ka soo hor jeeday iridda guriga laga soo galo. **2** Oo
markii boqorkii arkay Boqorad Esteer oo barxadda dhex
taagan ayuu raalli ka noqday iyada, oo boqorkiina wuxuu
Esteer ku soo fidiyey ushii dahabka ahayd oo gacantiisa ku
jirtay. Markaasaa Esteer soo dhowaatay oo taabatay usha
dusheedii. **3** Kolkaasuu boqorkii ku yidhi, Boqorad Esteeray,
maxaad doonaysaa? Oo maxaad i weyddiisanaysaa? Xataa
hadday boqortooyada badhkeed tahay waa lagu siinayaaye.
4 Kolkaasaa Esteer waxay tidhi, Boqorow, hadday kula
wanaagsan tahay, maanta adiga iyo Haamaanba kaalaya
martiqaadka aan u diyaariyey. **5** Markaasaa boqorkii wuxuu
yidhi, Haamaan haddiiba ha dhaqsado, si loo yeelo waxay
Esteer tidhi. Oo sidaas daraaddeed boqorkii iyo Haamaanba
waxay yimaadeen martiqaadkii ay Esteer u diyaarisay. **6** Oo
intii martiqaadkii khamriga la joogay ayuu boqorkii Esteer ku
yidhi, Baryadaadu waa maxay? Maxaad i weyddiisanaysaa?
Xataa hadday boqortooyada badhkeed tahay waa laguu
yeelayaaye. **7** Markaasaa Esteer jawaabtay oo tidhi,
Baryadayda iyo weyddiisashadaydu waxay tahay, **8** Boqorow,
haddaad raalli iga tahay, oo aad ku faraxdid inaad ii samaysid
waxaan kaa baryay, oo aad yeeshid waxaan ku weyddiistay,
haddaba adiga iyo Haamaan kaalaya martiqaadka aan idiin
diyaarin doono, oo aniguna berri baan yeelayaa sidaad tidhi,
boqorow. **9** Markaasaa Haamaan maalintaas wuxuu dibadda
u baxay isagoo faraxsan oo qalbiga ka rayraynaya. Laakiinse
Haamaan markuu arkay Mordekay oo jooga boqorka iriddiisa,
oo aan isaga u istaagin, una gariirin, ayuu Mordekay aad iyo
aad ugu cadhooday. **10** Habase ahaatee Haamaan wuu
isceliyey oo gurigiisuu tegey. Markaasuu u cid dirsaday oo u
yeedhay saaxiibbadiis iyo naagtiisii Seresh. **11** Markaasaa
Haamaan wuxuu iyagii uga sheekeeyey ammaanta maalkiisa,
iyo badnaanta carruurtiisa, iyo kulli derejadihii boqorku
isaga u dalliciyey oo dhan, iyo sidii boqorku ugu wada
sarraysiiyey boqorka amiirradiisa iyo addoommadiisa oo
dhan. **12** Oo Haamaan weliba wuxuu kaloo yidhi, Xataa
boqoradda Esteer ninna uma ay oggolaan inuu boqorka u
soo raaco martiqaadkii ay diyaarisay aniga mooyaane; oo
weliba berrina anigoo boqorka la jira ayay i martiqaadday. **13**
Laakiinse waxaas oo dhammu waxba ii tari maayaan intaan
arkayo Yuhuudiga Mordekay oo boqorka iriddiisa fadhiya. **14**
Markaasaa naagtiisii Seresh iyo saaxiibbadiis oo dhammu
waxay ku yidhaahdeen, Ha la sameeyo qori wax lagu deldelo
oo dhererkiisu konton dhudhun yahay, oo subaxda waxaad
boqorka ku tidhaahdaa, Mordekay meeshaas ha lagu deldelo.
Oo markaas dabadeed adigoo faraxsan boqorka martiqaadka
u raac. Kolkaasaa hadalkaasu ka farxiyey Haamaan; oo
wuxuu amray in meeshii deldelaadda la sameeyo.

6 Habeenkaasna boqorkii wuu seexan kari waayay,
kolkaasuu amray in loo keeno buuggii taariikhda
wakhtigaas, oo waxaa lagu akhriyey boqorka hortiisa. **2** Oo
waxaa laga dhex helay oo ku qornaa in Mordekay sheegay
Bigtaan iyo Teresh oo ahaa boqorka labadiisii midiidin oo ka
mid ahaa kuwii iridda dhawri jiray, kuwaas oo doonay inay
Boqor Ahashwerus dilaan. **3** Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi,
Taas aawadeed maxaa maamuus iyo derejo ah oo Mordekay
loo sameeyey? Kolkaasaa addoommadii boqorka u adeegi
jiray waxay isagii ku yidhaahdeen, Waxba looma samayn.
4 Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Yaa barxadda jooga?
Haddaba Haamaan ayaa yimid guriga boqorka barxaddiisa
dibadda ah inuu boqorka kala hadlo in Mordekay lagu deldelo
qorigii deldelaadda oo uu isaga u diyaariyey. **5** Markaasaa
boqorka addoommadiisii waxay isaga ku yidhaahdeen, Bal
eeg, Haamaan baa taagan barxadda. Kolkaasaa boqorkii
yidhi, Ha soo galo. **6** Markaasuu Haamaan soo galay,
oo boqorkii wuxuu ku yidhi, Ninkii boqorku ku farxo inuu
maamuuso maxaa loo yeelaa? Haddaba Haamaan wuxuu
qalbigiisa iska yidhi, Bal yaa boqorku ku farxi lahaa inuu
maamuuso in ka badan intuu i maamuuso? **7** Oo Haamaan
wuxuu boqorkii ku yidhi, Ninkii boqorku ku farxo inuu
maamuuso **8** ha loo keeno dharkii boqornimada oo boqorku
xidhan jiray, iyo faraska boqorku fuulo, oo madaxana ha
loo saaro taajka boqorka, **9** oo dharka iyo faraska gacanta
ha loo geliyo boqorka amiirradiisa sharafta leh midkood,
in loo lebbiso ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso. Oo
isaga inta faras la fuushiiyo, jidka magaalada dhexdeeda ha
la mariyo, oo hortiisa ha laga naadiyo, Ninkii boqorku ku
farxo inuu maamuuso sidaasaa loo yeelaa. **10** Markaasaa
boqorkii wuxuu Haamaan ku yidhi, Haddaba soo dhaqso,
oo waxaad soo qaaddaa dharkii iyo faraskii aad sheegtay,
oo wixii aad sheegtay oo dhan u samee Mordekay oo ah
Yuhuudiga fadhiya boqorka iriddiisa; oo wixii aad sheegtay
oo dhan yaan waxba ka dhinnaan. **11** Kolkaasaa Haamaan
wuxuu soo qaaday dharkii iyo faraskii oo wuxuu u lebbisay
Mordekay, oo isagoo faraskii fuushan ayuu mariyey jidka
magaalada, oo wuxuu hortiisa ka naadiyey, Sidaasaa loo
yeelaa ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso. **12** Haddaba
Mordekay wuxuu mar kale ku soo noqday boqorka iriddiisii.
Laakiinse Haamaan isagoo murugaysan oo hagoogan ayuu
gurigiisii dhaqso u tegey. **13** Markaasaa Haamaan wuxuu
naagtiisii Seresh iyo saaxiibbadiis oo dhan uga sheekeeyey
wixii isaga ku dhacay oo dhan. Kolkaasaa raggiisii xigmadda
lahaa iyo naagtiisii Seresh waxay ku yidhaahdeen, Mordekay
oo aad bilowday inaad hortiisa ku dhacdo, hadduu yahay
farcanka Yuhuudda, ka adkaan maysid, laakiinse hubaal
hortiisaad ku dhici doontaa. **14** Oo weliba intay isagii la sii
hadlayeen waxaa yimid boqorka midiidinnadiisii, oo u soo
dhaqsaday inay haddiiba Haamaan keenaan martiqaadkii
Esteer diyaarisay.

7 Haddaba boqorkii iyo Haamaan waxay u yimaadeen
inay Boqorad Esteer martiqaadkeedii ka qayb galaan. **2**
Oo haddana maalintii labaad intii la fadhiyey martiqaadkii
khamriga ayaa boqorkii Esteer ku yidhi, Boqorad Esteeray,
baryadaadu waa maxay? Waa lagu siinayaaye. Maxaad i
weyddiisanaysaa? Xataa hadday boqortooyada badhkeed
tahay, waa laguu yeelayaaye. **3** Markaasaa Boqorad Esteer
jawaabtay oo waxay tidhi, Boqorow, haddaad raalli iga tahay
oo aad ku faraxdid, baryadayda aawadeed naftayda ha la ii
bixiyo, oo weyddiisashadayda aawadeedna dadkaygu ha
ii badbaado, **4** waayo, aniga iyo dadkaygiiba waxaa loo
iibiyey in nala baabbi'iyo, oo nala laayo oo aan halaaganno.
Laakiinse haddii naloo iibiyey inaan ahaanno rag iyo dumar
addoommo ah, waan iska aamusi lahaa, in kastoo cadowgu
aanu boqorka khasaaradiisa ka xaq marin karin. **5** Markaasaa
Boqor Ahashwerus wuxuu Boqorad Esteer ku yidhi, Yuu
yahay, xaggee buuse joogaa, kan ku dhaca oo qalbigiisa
sidaas kaga fikiray inuu waxaas yeelo? **6** Markaasaa Esteer
waxay tidhi, Cadow iyo col waxaa ah Haamaankan sharka
leh. Markaasaa Haamaan boqorkii iyo boqoraddii hortooda ku
cabsaday. **7** Kolkaasaa boqorkii isagoo cadhaysan, ka kacay
martiqaadkii khamriga, oo wuxuu u baxay xagga beerta
hoyga boqorka; oo Haamaan ayaa u istaagay inuu Boqorad
Esteer naftiisa u baryo, waayo, wuxuu arkay in boqorku
belaayo la damacsan yahay. **8** Markaasaa boqorkii beertii ka
soo noqday oo galay meeshii martiqaadka khamriga lagu
dhigay, Haamaanna wuxuu ku sii dhacayay sariirtay Esteer
fuushanayd. Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Xataa ma
boqoradduu hortayda ku xoogayaa iyadoo guriga joogta? Oo
isla markii eraygaasu boqorka afkiisii ka soo baxay ayaa
Haamaan wejigiisii la deday. **9** Kolkaasaa Xarboona oo ahaa
boqorka midiidinnadiisa midkood oo boqorka hortiisa joogay
ayaa yidhi, Weliba bal eeg, waxaa Haamaan gurigiisa ag
qotoma qoriga deldelaadda oo dhererkiisu yahay konton
dhudhun, oo Haamaan u sameeyey inuu ku deldelo Mordekay
oo boqorka wax wanaagsan kaga hadlay. Markaasaa boqorkii
yidhi, Halkaas ku deldela. **10** Sidaas daraaddeed Haamaan
waxaa lagu deldelay meeshii deldelaadda oo uu u diyaarshay
inuu Mordekay ku deldelo, oo markaasaa boqorkii cadho
baxay.

8 Oo isla maalintaas ayaa Boqor Ahashwerus wuxuu gurigii
Haamaan oo ahaa cadowgii Yuhuudda siiyey Boqorad
Esteer. Mordekayna wuxuu yimid boqorka hortiisii, waayo,
Esteer ayaa boqorka u sheegtay wuxuu iyada u ahaa. **2**
Markaasaa boqorkii wuxuu iska soo bixiyey kaatunkiisii uu
Haamaan ka soo qaatay, oo wuxuu siiyey Mordekay. Esteerna
gurigii Haamaan ayay Mordekay madax uga dhigtay. **3**
Oo Esteer boqorka hortiisii ayay haddana ka hadashay,
oo intay cagihiisa ku dhacday ayay iyadoo ooyaysa ka
bariday inuu baabbi'iyo belaayadii Haamaan kii reer Agag
iyo xeeladdiisii uu Yuhuudda ku samaynayay. **4** Markaasaa
boqorkii wuxuu Esteer u soo fidiyey ushii dahabka ahayd. Oo
taas daraaddeed Esteer way kacday oo waxay istaagtay
boqorka hortiisii. **5** Oo kolkaasay tidhi, Boqorow, haddaad ku
faraxsan tahay, oo aad raalli iga tahay, oo haddii xaalkaasu
kula wanaagsan yahay, oo aad ii bogtay, ha la qoro warqado
lagu beddelo warqadihii uu xeeladda ku qoray Haamaan
ina Hamedaata oo ahaa reer Agag, kuwaasoo uu u qoray
in lagu baabbi'iyo Yuhuudda boqorka gobolladiisa deggan
oo dhan. **6** Waayo, bal sidee baan ugu adkaysan karaa
inaan arko belaayada dadkayga ku dhacaysa? Amase
sidee baan ugu adkaysan karaa inaan arko baabbi'inta
dadkayga? **7** Markaasaa Boqor Ahashwerus wuxuu Boqorad

Esteer iyo Yuhuudigii Mordekay ku yidhi, Bal eega, gurigii
Haamaan ayaan Esteer siiyey, isagiina waxaa lagu deldelay
meesha deldelaadda, maxaa yeelay, wuxuu gacan ku
fidiyey Yuhuudda. **8** Haddaba idinku sidaad doonaysaan
Yuhuudda warqado ugu qora. Magaca boqorka ku qora, oo
ku shaabadeeya kaatunka boqorka, waayo, qorniinkii lagu
qoro boqorka magiciisa, oo haddana kaatunka boqorka lagu
shaabadeeyo, ninna ma beddeli karo. **9** Oo markaasaa isla
wakhtigaasba waxaa loo yeedhay boqorka karraaniyadiisii.
Oo waxayna ahayd bisha Siwaan, oo ah bisha saddexaad,
maalinteedii saddex iyo labaatanaad. Oo waxaa la qoray wax
alla wixii Mordekay uu ku amray Yuhuuddii iyo saraakiishii
iyo taliyayaashii iyo amiirradii joogay gobolladii ku yiil Hindiya
iyo Itoobiya inta ka dhex leh, oo ahaa boqol iyo toddoba iyo
labaatan gobol, oo waxaa gobol kasta loogu qoray fartiisii,
dad kastana waxaa loogu qoray afkoodii, oo Yuhuuddiina
waxaa loogu qoray fartoodii iyo afkoodiiba. **10** Oo wuxuu
warqadihii ku qoray Boqor Ahashwerus magiciisii, oo ku
shaabadeeyey kaatunkii boqorka, markaasuu u sii dhiibay
warqaadayaal fuushan fardo iyo baqlo iyo rakuubbo. **11**
Oo boqorkii wuxuu u oggolaaday Yuhuuddii magaalo kasta
degganayd inay isa soo wada urursadaan oo ay daaficidda
naftooda isu taagaan, oo ay baabbi'iyaan, oo laayaan, oo
halaag ku ridaan kulli xooggii dadka iyo gobolkii doonayay
inay weeraraan iyaga iyo dhallaankooda iyo dumarkoodaba,
iyo inay maalkooda booli ahaan u dhacaan. **12** Oo amarkii
wuxuu ahaa in Boqor Ahashwerus gobolladiisa oo dhan
saas isku maalin laga yeelo, taas oo ah maalinta saddex iyo
tobnaad oo bisha laba iyo tobnaad ee Adaar la yidhaahdo.
13 Oo warqaddii amarku ku qornaa naqilkeedii ayaa lagu
faafiyey gobol kasta, oo waxaa loo sii dhiibay dadyowga
oo dhan, taasoo leh, Maalintaas Yuhuuddu diyaar ha u
ahaadeen inay ka aarsadaan cadaawayaashooda. **14** Oo
sidaas daraaddeed warqaadayaashii fuushanaa baqlo iyo
rakuubbo way ambabbexeen, iyagoo degdegsan oo ku
dhaqsanaya boqorka amarkiisa; oo amarkiina waxaa lagu
naadiyey Shuushan oo ahayd hoygii boqorka. **15** Markaasaa
Mordekay wuxuu ka tegey boqorka hortiisii isagoo qaba
dhar boqortooyo oo ah buluug iyo caddaan, oo madaxana
waxaa u saarnaa taaj weyn oo dahab ah, wuxuuna huwanaa
shulug laga sameeyey maro wanaagsan oo guduudan, oo
magaaladii Shuushanna waa laga qayliyey oo laga farxay. **16**
Oo Yuhuuddiina waxaa u ahaaday iftiin iyo farxad iyo rayrayn
iyo sharaf. **17** Oo gobol kasta iyo magaalo kasta oo boqorka
amarkiisii iyo naadadiisii ay gaadheen, Yuhuuddii waxaa u
ahaaday farxad iyo rayrayn, iyo iid iyo maalin wanaagsan.
Oo qaar badan oo ka mid ahaa dadyowgii dalka degganaa
waxay noqdeen Yuhuud, maxaa yeelay, waxaa iyaga ku
dhacday cabsidii ay Yuhuudda ka cabsanayeen.

9 Haddaba bishii laba iyo tobnaad, oo ahayd bisha Adaar,
maalinteedii saddex iyo tobnaad, markii boqorka amarkiisii
iyo naadadiisii ay soo dhowaadeen in la oofiyo, maalintaas oo
ahayd maalintii Yuhuudda cadaawayaashoodii ay rajaynayeen
inay Yuhuudda u taliyaan, laakiin loo beddelay oo ay noqotay
maalintii ay Yuhuuddii u taliyeen kuwii iyaga nebcaa, **2** ayaa
Yuhuuddii iska soo wada urursadeen magaalooyinkoodii
ku yiil gobolladii Boqor Ahashwerus oo dhan inay gacan u
qaadaan kuwii doonayay inay iyaga wax yeelaan; oo mana
jirin nin iyaga hor istaagi karay, maxaa yeelay, cabsidoodii
baa ku dhacday dadyowgii oo dhan. **3** Oo waxaa Yuhuuddii
caawiyey amiirradii gobollada oo dhan, iyo saraakiishii, iyo
taliyayaashii, iyo kuwii boqorka hawshiisii qaban jiray oo
dhan, maxaa yeelay, iyagu waxay ka cabsanayeen Mordekay.
4 Waayo, Mordekay wuxuu ku weynaa gurigii boqorka,
oo warkiisuna wuxuu wada gaadhay gobollada oo dhan,
maxaa yeelay, ninkii Mordekay ahaa aad iyo aad buu u sii
weynaaday. **5** Oo Yuhuuddiina cadaawayaashoodii oo dhan
waxay la dhaceen seef, wayna laayeen, oo baabbi'iyeen,
oo waxay iyagii ku sameeyeen wixii ay doonayeen inay
kuwa iyaga neceb ku sameeyaan. **6** Oo Shuushan oo ahayd
hoygii boqorka ayay Yuhuuddu shan boqol oo nin ku laayeen
oo ku baabbi'iyeen. **7** Oo waxaa kuwaas ka mid ahaa
Farshandaataa iyo Dalfoon iyo Asfaataa, **8** iyo Fooraataa
iyo Adaliyaa iyo Ariidaataa, **9** iyo Farmashtaa iyo Ariisay
iyo Ariiday iyo Waysaataa, **10** oo dhammaantood ahaa
tobankii wiil oo uu dhalay Haamaan ina Hamedaata oo ahaa
Yuhuudda cadowgoodii. Kuwaasay wada dileen, laakiinse
maalkoodii far ma ay saarin. **11** Oo maalintaas intii lagu
laayay Shuushan oo ahayd hoygii boqorka tiradoodii waxaa
la keenay boqorka hortiisa. **12** Markaasaa boqorkii wuxuu
Boqorad Esteer ku yidhi, Yuhuuddii waxay Shuushan oo ah
hoygayga ku laayeen oo ku baabbi'iyeen shan boqol oo nin,
iyo Haamaan tobankiisii wiil. Oo gobolladayda intooda kale
maxay ku sameeyeen! Haddaba baryadaadu waa maxay, waa
lagu siinayaaye? Amase maxaad kaloo weyddiisanaysaa?
Waa laguu samaynayaaye. **13** Kolkaasaa Esteer waxay tidhi,
Haddii boqorku raalli ku yahay, Yuhuudda Shuushan joogta
ha la siiyo fasax ay berrito ku sameeyaan si waafaqsan
amarkan maanta dhacay, oo Haamaan tobankiisa wiilba ha
lagu deldelo meesha deldelaadda. **14** Markaasaa boqorkii
wuxuu amray in saas la yeelo, oo amar baa Shuushan lagu
naadiyey, oo Haamaan wiilashiisiina waa la deldelay. **15** Oo
haddana Yuhuuddii Shuushan joogtay dhammaantood way
isa soo wada urursadeen bishii Adaar, maalinteedii afar iyo
tobnaad, oo waxay Shuushan ku laayeen saddex boqol oo
nin, laakiinse maalkoodii far ma ay saarin. **16** Oo Yuhuuddii
kale oo joogay boqorka gobolladiisa iyana dhammaantood
way isa soo wada urursadeen, oo ay daaficidda naftooda
isu taageen, oo way ka raysteen cadaawayaashoodii, oo
waxay kuwii iyaga nebcaa ka laayeen shan iyo toddobaatan
kun oo qof, laakiinse maalkoodii far ma ay saarin. **17** Oo
taasuna waxay dhacday bishii Adaar, maalinteedii saddex
iyo tobnaad, oo bishaas maalinteedii afar iyo tobnaadna
way nasteen, oo waxay ka dhigeen maalin iid ah oo farxad
badan. **18** Laakiinse Yuhuuddii Shuushan joogtay way isa
soo wada urursadeen bishaas, maalinteedii saddex iyo
tobnaad, iyo maalinteedii afar iyo tobnaad, oo isla bishaas,
maalinteedii shan iyo tobnaadna way nasteen, oo waxay
ka dhigeen maalin iid ah oo farxad badan. **19** Haddaba
Yuhuuddii tuulooyinka joogtay oo degganayd magaalooyinka
aan derbiga lahayn, bisha Adaar, maalinteeda afar iyo
tobnaad, waxay ka dhigaan maalin farxadeed oo iid ah, oo
maalin wanaagsan ah, iyo maalin waxyaalo wanaagsan mid
ba midka kale u diro. **20** Markaasaa Mordekay waxyaalahaas
oo dhan qoray, oo wuxuu warqado u diray kulli Yuhuuddii
joogtay Boqor Ahashwerus gobolladiisa oo dhan, kuwii

dhowaa iyo kuwii fogaaba, **21** oo wuxuu ku amray iyagii
inay sannad walba bisha Adaar, afar iyo tobankeeda iyo
shan iyo tobankeeda, dhawraan, **22** oo ay ka dhigaan
maalmihii Yuhuuddii ay cadaawayaashoodii ka raysteen iyo
bishii xaggooda ay murugtii farxad u beddelantay, baroortiina
maalin wanaagsan; inay ka dhigaan maalmo iid ah oo farxad
badan, oo mid ba midka kale waxyaalo wanwanaagsan u
diro, oo masaakiintana hadiyado la siiyo. **23** Oo Yuhuuddiina
waxay aqbaleen inay sameeyaan wixii ay bilaabeen, iyo sidii
Mordekay uu iyaga u soo qoray, **24** maxaa yeelay, Haamaan
ina Hamedaata oo ahaa reer Agag, oo Yuhuudda oo dhan
cadowgooda ahaa, xeelad buu ku sameeyey Yuhuudda inuu
iyaga baabbi'iyo, oo wuxuu riday saami Fuur la odhan jiray, si
uu u laayo oo uu u baabbi'iyo. **25** Laakiinse markuu xaalkaasu
boqorka hortiisa yimid, wuxuu amray oo warqado ku qoray in
xeeladdiisii uu Yuhuudda ku sameeyey ay madaxiisa ku soo
noqoto, iyo in isaga iyo wiilashiisiiba lagu deldelo meesha
deldelaadda. **26** Haddaba sidaas daraaddeed maalmahaas
waxay u bixiyeen FUURIIM, oo waxay ugu yeedheen saamigii
magiciisii FUUR la odhan jiray. Saas aawadeed warqaddan
erayadeedii oo dhan, iyo wixii xaalkan ku saabsanaa oo
ay arkeen, iyo wixii iyaga u yimid, **27** Yuhuuddu waxay
amreen oo dul saareen iyaga iyo farcankooda, iyo in alla
intii iyaga ku darmatay, inaanay ka baaqan, inay labadaas
maalmood u dhawraan sannad kasta sida waafaqsan waxa
laga qoray, iyo goor waafaqsan xilligii la yidhi; **28** iyo in
qarni kastaa, iyo qolo kastaa, iyo dal kastaa, iyo magaalo
kastaaba ay maalmahaas xusuustaan oo dhawraan, iyo in
maalmahaas FUURIIM la yidhaahdo aanay Yuhuuddu ka
baaqan, oo aanay xusuustooduna xataa farcankooda dambe
ka baabbi'in. **29** Markaasaa Boqorad Esteer oo ahayd ina
Abiixayil, iyo Yuhuudigii Mordekay ahaa waxay amar buuxa
ku qoreen, si ay u adkeeyaan warqaddan labaad oo ku
saabsan FUURIIM. **30** Oo waxaa warqado loo diray kulli
Yuhuuddii joogtay boqol iyo toddoba iyo labaatankii gobol
oo boqortooyadii Ahashwerus, oo waxaa loogu dhawaaqay
hadal nabaadiino iyo run ah, **31** si loo adkeeyo maalmahaas
FUURIIM la yidhaahdo wakhtigooda, sidii ay u amreen
Yuhuudigii Mordekay iyo Boqorad Esteer, iyo sidii ay iyagu
nafsaddooda iyo farcankooda ugu amreen xaalkii soonka iyo
qayladoodii. **32** Oo Esteer amarkeediina wuxuu sii adkeeyey
xaalkan ku saabsan FUURIIM; oo buug baa lagu qoray.

10 Markaasaa Boqor Ahashwerus wuxuu baad saaray
dhulkii iyo gasiiradihii baddaba. **2** Oo falimihii uu
xooggiisii iyo itaalkiisii ku sameeyey oo dhan, iyo warkii
Mordekay weynaantiisii uu boqorku isaga u sara mariyey
sow kuma wada qornayn buuggii taariikhda oo boqorradii
Maaday iyo Faaris? **3** Haddaba Yuhuudigii Mordekay ahaa
wuxuu ahaa ninkii ku xigay Boqor Ahashwerus, oo xagga
Yuhuuddana wuxuu ahaa nin weyn, oo walaalihiisa badanuna
way aqbaleen; oo wuxuuna ahaa nin doondoonaa wanaagga
dadkiisa oo nabaadiino kula hadla farcankiisa oo dhan.

Ayuub

1 Dalka Cuus la yidhaahdo waxaa joogi jiray nin magiciisa
Ayuub la odhan jiray, oo ninkaasuna wuxuu ahaa nin
qumman oo toosan, wuxuuna ahaa mid Ilaah ka cabsada oo
sharka ka fogaada. **2** Oo waxaa isaga u dhashay toddoba
wiil iyo saddex gabdhood. **3** Oo weliba xoolihiisuna waxay
ahaayeen toddoba kun oo ido ah, iyo saddex kun oo geel ah,
iyo shan boqol oo dibi oo laba laba ah, iyo shan boqol oo
dameerood oo dhaddig ah, oo weliba wuxuu kaloo lahaa
addoommo aad u badan, oo sidaas daraaddeed ninkaasu
wuxuu ahaa kan ugu wada weyn dadka bariga oo dhan. **4** Oo
wiilashiisii way tegi jireen, oo midkood kastaaba maalintiisa
ayuu gurigiisa diyaafad ku samayn jiray, oo waxay u cid
direen oo u yeedheen saddexdii gabdhood oo walaalahood
ahaa inay wax la cunaan oo wax la cabbaan aawadeed. **5** Oo
maalmihii ay diyaafaddii hayn jireen markay dhammaadaan
ayaa Ayuub carruurtiisii u cid diri jiray oo daahirin jiray, oo
intuu aroor hore kaco ayuu intay ahaayeen oo dhan u bixin
jiray qurbaanno la gubo, waayo, Ayuub wuxuu isyidhi, Waaba
intaasoo wiilashaydu ay dembaabeen, oo ay qalbigooda
Ilaah wax xun kaga sheegeen. Oo Ayuubna sidaasuu yeeli
jiray had iyo goorba. **6** Haddaba waxaa jirtay maalin ay
Ilaah wiilashiisu u yimaadeen inay Rabbiga hortiisa isa soo
taagaan, oo weliba Shayddaanna wuu soo dhex galay.
7 Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, War
xaggee baad ka timid? Oo Shayddaan wuxuu Rabbiga ugu
jawaabay, Waxaan ka imid dhulkii aan maray, oo aan hor
iyo dibba ugu dhex socday. **8** Markaasaa Rabbigu wuxuu
Shayddaan ku yidhi, Addoonkayga Ayuub ma ka fikirtay?
Maxaa yeelay, isaga oo kale dhulka ma joogo, waayo, isagu
waa nin qumman oo toosan, oo ah mid Ilaah ka cabsada oo
sharka ka fogaada. **9** Markaasaa Shayddaan Rabbiga u
jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Bal Ayuub ma waxtarla'aan
buu Ilaah uga cabsadaa? **10** Sow deyr kuma aad wareejin
isaga, iyo reerkiisa, iyo waxa uu haysto oo dhanba? Shuqulkii
gacmihiisaad barakaysay, oo xoolihiisiina dhulkay aad ugu
bateen. **11** Laakiinse haddaba bal gacantaada soo fidi, oo
wuxuu haysto oo dhan taabo, oo isna sida runta ah, hortaada
wax xun buu kaaga sheegi doonaa. **12** Markaaasaa Rabbigu
wuxuu Shayddaan ku yidhi, Bal eeg, wuxuu haysto oo
dhammu gacantaaday ku jiraan, laakiinse isaga nafsaddiisa
waa inaadan far saarin. Markaasaa Shayddaan Rabbiga
hortiisii ka tegey. **13** Oo maalin ay wiilashiisii iyo gabdhihiisii
wax ku cunayeen oo khamri ku cabbayeen gurigii walaalkoodii
ugu weynaa ayaa **14** waxaa Ayuub u yimid mid wargeeye ah
oo wuxuu ku yidhi, Iyadoo dibidii ay beerta jeexayaan oo
dameerihiina ay agtooda daaqayaan **15** ayaa waxaa na soo
weeraray reer Shebaa, oo waxay dheceen xoolihii, oo weliba
midiidinnadiina seef bay ku laayeen, oo anigoo keliya ayaa
ka soo baxsaday inaan warka kuu soo sheego. **16** Oo weli
intii kaasu sii hadlayay ayuu mid kale yimid, oo wuxuu yidhi,
Ilaah dabkiisii ayaa samada ka soo dhacay, oo wuxuu wada
gubay oo baabbi'iyey idihii iyo midiidinnadii la jirayba, oo
anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday inaan warka kuu soo
sheego. **17** Oo weli intii kaasu sii hadlayay ayuu mid kale
yimid, oo wuxuu yidhi, Reer Kaldayiin oo saddex koox ah
ayaa geelii soo weeraray, oo dhammaantiisna way dheceen,
oo weliba midiidinnadiina seef bay ku laayeen, oo anigoo
keliya ayaa ka soo baxsaday inaan warka kuu soo sheego.
18 Oo weli intii kaasu sii hadlayay ayuu mid kale yimid,
oo wuxuu yidhi, Wiilashaadii iyo gabdhahaagii waxay wax
ku cunayeen oo khamri ku cabbayeen gurigii walaalkooda
ugu weyn, **19** oo bal eeg, waxaa cidlada ka timid dabayl
weyn, oo gurigii afartiisa rukun bay ku dhufatay, kolkaasuu
ku dumay raggii dhallinyarada ahaa, oo dhammaantood way
dhinteen, oo anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday inaan
warka kuu soo sheego. **20** Markaasaa Ayuub sara joogsaday,
oo huwiskiisii jeexjeexay, oo madaxiisiina wuu xiiray, oo intuu
dhulka ku dhacay ayuu sujuuday, **21** oo wuxuu yidhi, Anigoo
qaawan baan uurkii hooyaday ka soo baxay, oo haddana
anigoo qaawan baan halkaas ku noqon doonaa. Rabbigaa
wax i siiyey, oo haddana Rabbigaa iga qaatay, ammaan
waxaa leh magaca Rabbiga. **22** Oo waxyaalahaas oo dhan
Ayuub innaba kuma uu dembaabin, oo Ilaahna eed kama uu
sheegin.

2 Haddaba waxaa kaloo jirtay maalin kale oo ay Ilaah
wiilashiisu u yimaadeen inay Rabbiga hortiisa isa soo
taagaan, oo weliba Shayddaanna wuu soo dhex galay, si
uu isna Rabbiga isu soo hor taago. **2** Markaasaa Rabbigu
wuxuu Shayddaan ku yidhi, War xaggee baad ka timid?
Oo Shayddaan wuxuu Rabbiga ugu jawaabay, Waxaan ka
imid dhulkii aan maray, oo aan hor iyo dibba ugu dhex
socday. **3** Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi,
Addoonkayga Ayuub ma ka fikirtay? Maxaa yeelay, isaga oo
kale dhulka ma joogo, waayo, isagu waa nin qumman oo
toosan, oo ah mid Ilaah ka cabsada oo sharka ka fogaada. Oo
weliba isagu daacadnimadiisii wuu sii haystaa, in kastoo aad
igu dirtay, si aan isaga sababla'aan ugu halligo. **4** Markaasaa
Shayddaan wuxuu Rabbiga ugu jawaabay, Haragba harag
baa loo baxshaa, oo nin wuxuu haysto oo dhan ayuu naftiisa
u baxshaa. **5** Laakiinse bal haatan gacantaada soo fidi, oo
lafihiisa iyo jiidhkiisa taabo, oo isna markaasuu hortaada
wax xun kaaga sheegi doonaa. **6** Markaasaa Rabbigu
wuxuu Shayddaan ku yidhi, Bal eeg, gacantaaduu ku jiraa,
waxaadse u daysaa naftiisa. **7** Markaasaa Shayddaan
Rabbiga hortiisii ka tegey, oo wuxuu Ayuub tin iyo cedhib ku
dhuftay boogo xunxun. **8** Markaasaa Ayuub wuxuu qaatay
dheri burburkiis inuu isku xoqo, oo wuxuu dhex fadhiistay
dambas. **9** Markaasaa naagtiisii waxay ku tidhi, War ma weli
baad daacadnimadaadii sii haysanaysaa? War hoy, Ilaah
wax xun ka sheeg, oo iska dhimo. **10** Laakiinse wuxuu iyadii
ku yidhi, Waxaad u hadlaysaa sida naagaha nacasyada ah
middood. Naa waa sidee? Ilaah gacantiisa intaynu samaan ka
qaadanno, miyaynan xumaanna ka qaadanayn? Oo in kastoo
waxyaalahaas oo dhammu ay ku dheceen Ayuub innaba
afkiisa kuma dembaabin. **11** Haddaba Ayuub saddexdiisii
saaxiib markay maqleen xumaantii isaga ku dhacday oo dhan
ayuu midkood kastaaba meeshiisii ka yimid. Oo kuwaasu
waxay ahaayeen Eliifas oo ahaa reer Teemaan, iyo Bildad
oo ahaa reer Shuuxii, iyo Soofar oo ahaa reer Nacamaatii,
oo iyana waxay dhammaantood ballan ku dhigteen inay
u yimaadaan si ay isaga ugu tacsiyeeyaan oo ay u qalbi
qaboojiyaan. **12** Oo markay isagii meel fog ka arkeen oo ay

aqoon waayeen ayay codkoodii kor u qaadeen oo ooyeen, oo
midkood waluba wuxuu jeexjeexay huwiskiisii, oo intay boodh
xagga samada u tuureen ayay madaxa isaga shubeen.
13 Oo toddoba maalmood iyo toddoba habeen ayay isagii
dhulka la fadhiyeen, oo midkoodna eray keliya kuma odhan,
waayo, waxay arkeen inuu aad iyo aad u xanuunsanayo.

3 Markaas dabadeed Ayuub intuu afkiisa furay ayuu
habaaray maalintii uu dhashay. **2** Oo Ayuub intuu hadal
bilaabay ayuu yidhi: **3** Dharaartii aan dhashay ha baabba'do
Iyo habeenkii la yidhi, Wiil baa calool galay. **4** Maalintaasu
gudcur ha ahaato; Oo Ilaah yuusan iyada xagga sare kaga
fiirsan, Oo nuurkuna yuusan iftiimin. **5** Gudcur iyo hooska
dhimashadu iyada mulki ha ka dhigteen. Daruuru ha ku degto,
Oo wixii maalin madoobeeya oo dhammu ha cabsiiyeen. **6**
Oo habeenkaasna gudcur weynu ha qabsado, Oo ayaamaha
sannadda yuusan ka dhex rayrayn. Oo yuusan soo dhex gelin
bilaha tiradooda. **7** Bal eeg, habeenkaasu cidla ha noqdo;
Oo cod faraxsan yaanu ka dhex yeedhin. **8** Oo isaga ha
habaareen kuwa maalinta habaaraa, Oo kicin kara bahalka
la yidhaahdo Lewiiyaataan. **9** Fiidka xiddigihiisu gudcur ha
noqdeen, Iftiin ha doondoono oo yuusan helin; Oo innaba
yuusan arkin kaaha waaberiga. **10** Maxaa yeelay, isagu ma
uu awdin irdihii maxalka hooyaday, Oo indhahaygana dhib
kama uu qarin. **11** Bal maxaan u dhiman waayay markaan
uurka ka soo baxay? Oo maxaa naftu iiga bixi weyday isla
markaan caloosha ka soo baxay? **12** Bal jilbuhu maxay
ii aqbaleen? Amase naasuhu inaan nuugo? **13** Waayo,
hadda xasilloonaan baan ku jiifi lahaa; Oo waan iska seexan
lahaa, oo waan nasan lahaa, **14** Aniga iyo boqorrada iyo
lataliyayaasha dunida Oo nafsaddooda taallooyin u dhistay,
15 Iyo amiirradii dahabka lahaan jiray, Oo guryahooda lacagta
ka buuxsaday; **16** Bal dhicis qarsoon maxaan u ahaan
waayay? Ama sida dhallaan aan innaba iftiinka arag? **17**
Halkaas kuwa sharka ahu cidna kuma sii dhibaan, Oo
kuwa daallanuna halkaasay ku nastaan. **18** Maxaabiistuna
halkaasay dhammaantood ku wada istareexaan, Mana ay
maqlaan kii dulmi jiray codkiisa. **19** Yar iyo weynba halkaasaa
la wada joogaa, Oo addoonkuna sayidkiisa waa ka xor. **20**
Bal iftiin maxaa loo siiyaa kan dhibaataysan? Maxaase loo
nooleeyaa kan naftiisu la qadhaadhaatay, **21** Oo dhimasho
u xiisooda, oo ayan u imanayn, Oo daraaddeed dhulka u
qodqoda intuu khasnado qarsoon qodi lahaa in ka sii badan,
22 Kuwaasoo aad u reyreeya, Oo farxa hadday qabriga heli
karaan? **23** Bal maxaa iftiin loo siiyaa nin jidkiisu qarsoon
yahay, Oo Ilaah deyr ku wareejiyey? **24** Waayo, intaanan wax
cunin ayaan taahaa, Oo cabaadkayguna wuxuu u shubmaa
sida biyo oo kale. **25** Waayo, hadba wixii aan ka cabsado
ayaa igu soo dega, Oo wixii aan ka baqo ayaa ii yimaada. **26**
Ma aan istareexsani, mana aan xasillooni, mana aan nasto;
Laakiinse hadba dhibaato baa ii timaada.

4 Markaasaa Eliifas kii reer Teemaan u jawaabay, oo
wuxuu ku yidhi, **2** Mid hadduu isku dayo inuu kula hadlo,
ma ka xumaanaysaa? Laakiinse bal yaa hadal iska celin
kara? **3** Bal eeg, adigu kuwa badan wax baad bartay, Oo
gacmihii itaalka darnaana waad xoogaysay. **4** Erayadaadu
way tiiriyeen kii sii dhacayay, Oo jilbihii tabarta yaraana waad
adkaysay. **5** Laakiinse haatan dhibaatadu aday kuu timid,
oo waad taag yaraanaysaa, Wayna ku soo gaadhay, oo
waad dhibaataysan tahay. **6** War kalsoonidaadu sow ma
aha cabsida aad Ilaahaaga ka cabsato, Rajadaaduse sow
ma aha daacadnimada jidadkaaga? **7** Waan ku baryayaaye
bal wax xusuuso, bal yaa weligiis halligmay isagoo aan xaq
qabin? Amase xaggee baa mid qumman lagu halaagay? **8**
Sidaan anigu arkay, weligoodba kuwii xumaan tacbadaa, Oo
belaayo beertaa, isla waxaasay goostaan. **9** Iyagu waxay ku
baabba'aan Ilaah neeftiisa, Oo waxay ku dhammaadaan
afuufidda cadhadiisa. **10** Libaaxa cidiisii, iyo aarka cadhaysan
codkiisii, Iyo libaaxyada yaryar miciyahoodiiba waa jajabaan.
11 Libaaxa duqa ahu ugaadhla'aanta buu u bakhtiyaa,
Oo goosha dhasheediina way kala firdhaan. **12** Haddaba
war baa qarsoodi la iigu keenay, Oo dhegtayduna faqiisay
qabsatay. **13** Habeenkii markay riyooyinku fikirro kiciyaan,
Oo ay dadku hurdo weyn ku fogaadaan, **14** Ayaa cabsi
iyo gariiru igu dhacay, Oo lafahayga oo dhammuna way
wada ruxruxmadeen. **15** Markaasaa ruux wejigayga soo hor
maray, Oo timihii jidhkayguna waa soo wada istaageen. **16**
Oo isagii wuu joogsaday, laakiinse muuqashadiisii waan kala
saari waayay; Muuqaal baa indhahayga hortooda joogay;
Intii mudda ah aamusnaan baa jirtay, dabadeedna waxaan
maqlay cod leh, **17** War nin dhiman karaa miyuu Ilaah ka sii
caaddilsanaan karaa? Mase nin baa ka sii daahirsanaan kara
kii isaga abuuray? **18** Bal eeg, isagu addoommadiisa iskuma
halleeyo; Oo malaa'igihiisana nacasnimuu ku eedeeyaa. **19**
Intee ka sii badan buu eedeeyaa kuwa guryaha dhoobada
ah deggan, Oo aasaaskoodii boodhka ku jiro, Oo sida
balanbaallis u burbura! **20** Subaxdii iyo fiidkii inta ka dhex
leh ayay baabba'aan; Weligoodba way halligmaan iyadoo
aan ciduna ka fikirayn. **21** Xadhkaha teendhooyinkoodii sow
lama siibo? Way dhintaan iyagoo aan xigmad lahayn.

5 Hadda bal u yeedh, mid kuu jawaabayaa ma jiraa? Balse
kuwa quduuska ah midkoodee baad u jeesanaysaa?
2 Waayo, ninkii nacas ah xanaaqiisaa dila, Oo kii doqon
ahna ciilkiisaa dila. **3** Anba waxaan arkay nacas xidid
yeeshay. Laakiinse degdeg baan u habaaray rugtiisii. **4**
Carruurtiisu nabaadiino way ka fog yihiin, Oo iridda agteeda
ayaa iyaga lagu burburiyaa, Mana jiro mid samatabbixiyaa.
5 Kuwaas beertay goostaan waxaa cuna kuwa gaajaysan,
Oo xataa qodxanta way kala soo dhex bixiyaan, Oo
maalkoodana waxaa afka u kala haya siriq. **6** Waayo,
belaayo kama soo baxdo ciidda, Dhibaatona kama soo dhex
booddo dhulka, **7** Laakiinse binu-aadmigu dhibaato buu
u dhashay, Sida dhimbiiluhu kor ugu duulaan. **8** Aniguse
Ilaah baan baryi lahaa, Oo xaalkaygana Ilaah baan u dhiibi
lahaa, **9** Kaasoo sameeya waxyaalo waaweyn oo aan
la baadhi karin, Iyo waxyaalo yaab badan oo aan la tirin
karin, **10** Oo dhulka roob ku di'iya, Beerahana biyo u soo
dira. **11** Oo kuwa hooseeyana kor buu u qaadaa, Kuwa
baroortana nabaadiinuu ku sarraysiiyaa. **12** Madhnaan
buu ka dhigaa talada khaa'innada, Si ayan gacmahoodu
u oofin karin farsamadoodii. **13** Isagu kuwa xigmadda
leh ayuu khiyaanadooda ku qabtaa; Oo kuwa qalloocan
taladoodana degdeg baa loo rogaa. **14** Oo maalinnimada
ayay gudcur helaan, Oo hadhka ayay wax haabhaabtaan
sida habeennimada oo kale. **15** Laakiinse isagu kuwa baahan
ayuu ka badbaadiyaa seefta afkooda, Iyo kuwa xoogga

badan gacantooda. **16** Sidaas daraaddeed kii miskiin ahu
rajuu leeyahay, Xumaantuse afkeeday xidhaa. **17** Bal eeg,
waxaa faraxsan ninkii Ilaah canaanto, Haddaba ha quudhsan
Qaadirka edbintiisa. **18** Waayo, isagu wax buu nabar u
yeelaa, waana duubaa; Wuu dhaawacaa, gacmihiisuna
way bogsiiyaan. **19** Wuxuu kaa samatabbixin doonaa lix
dhibaato, Oo marka toddobaadna belaayo kuma taaban
doonto innaba. **20** Wakhtiga abaarta ah dhimashuu kaa
furan doonaa, Wakhtiga dagaalkana xoogga seefta. **21**
Waad ka qarsoonaan doontaa karbaashidda carrabka; Oo
baabbi'iddu markay timaadana kama aad cabsan doontid
innaba. **22** Waad ku qosli doontaa baabbi'idda iyo abaarta,
Oo dugaagga dhulkana kama aad baqi doontid. **23** Waayo,
axdi baad la yeelan doontaa dhagaxyada berrinka, Oo
dugaagga duurkana heshiis baad la ahaan doontaa. **24** Oo
waxaad ogaan doontaa in teendhadaadu nabdoon tahay,
Oo xeradaada waad soo booqon doontaa, oo waxba kama
waayi doontid innaba. **25** Oo weliba waxaad ogaan doontaa
in farcankaagu badnaan doono, Oo dhashaaduna sida
cawska dhulka bay ahaan doontaa. **26** Oo cimri dheer baad
qabrigaaga ku geli doontaa, Sida xidhmo hadhuudh ah
xilliga loo soo xidho. **27** Bal eeg, annagu xaalkan waannu
baadhnay, oo sidaas bayna tahay, Haddaba bal maqal, oo
nafsaddaada u ogow.

6 Markaasaa Ayuub jawaabay oo wuxuu yidhi, **2** Hahe
haddii dhibkayga la miisaami lahaa, Oo masiibadayda
kafado la wada saari lahaa! **3** Wuu ka sii cuslaan lahaa
cammuudda badaha, Sidaas daraaddeed hadalkaygii degdeg
buu noqday. **4** Waayo, Ilaaha Qaadirka ah fallaadhihiisii
ayaa igu dhex jira, Oo naftayduna waabaydoodii way
cabbaysaa, Oo Ilaah cabsiintiisiina anigay igu soo kacdaa.
5 Dameerdibadeedku miyuu ciyaa markuu caws haysto?
Dibiguse miyuu ciyaa markii cunto la siiyo? **6** Wixii aan
dhadhan lahayn miyaa cusbola'aan la cuni karaa? Ukunta
xabkeeduse miyuu dhadhan leeyahay? **7** Naftaydu way
diidaa inay taabato, Waxay ii yihiin sida cunto la naco oo kale.
8 Hahe bal maan helo waxa aan u baryootamo, Oo Ilaah bal
muu i siiyo waxa aan u xiisoodo! **9** Oo xataa Ilaah bal muu
iska jeclaado inuu i burburiyo, Oo bal muu gacantiisa iga sii
daayo oo i baabbi'iyo! **10** Markaas waan istareexi lahaaye, Oo
waxaan u adkaysan lahaa xanuun aan ii tudhayn, Waayo, ma
aanan diidin Kan Quduuska ah erayadiisii. **11** Bal xooggaygu
waa maxay inaan sugo aawadeed? Aakhirkayguse waa
maxay inaan dulqaato aawadeed? **12** War xooggaygu ma
xoogga dhagaxyada baa? Mise jidhkaygu ma naxaas baa?
13 War sow ma aha inaanan iscaawiyi karayn? Sowse
xigmaddu igama fogaan? **14** Kii diyaar u ah inuu qalbi jabo
waa in saaxiibkiis u naxariisto Waaba intaasoo uu ka tago
cabsida Ilaaha Qaadirka ahe. **15** Walaalahay waa u khiyaano
badnaayeen sida durdur oo kale, Sida biyaha durdurrada
ee iska baabba'a, **16** Kuwaasoo barafka la madoobaaday,
Oo uu barafka cad isku qariyo. **17** Markay qorraxoodaan
way libdhaan, Oo markay kululaadaanna meeshooday ka
baabba'aan. **18** Kuwa safraa gees bay uga leexdaan, Waxay
u baxaan xagga cidlada oo halkaasay ku dhintaan. **19** Waxaa
fiiriyey kuwa Teemaa ka safray, Oo socotooyinkii Shebaa
ayaa fishay. **20** Way ceeboobeen, waayo, way rajeeyeen,
Halkaasay yimaadeen, oo way hungoobeen. **21** Waayo,
hadda idinku sidaasaad ii noqoteen, Waxaad aragteen
belaayo, waanad baqdeen. **22** Bal anigu miyaan idhi, Wax
i sii? Amase, Maalkaaga hadiyad iiga keen? **23** Amase,
Cadowga gacantiisa iga samatabbixi? Amase, Iga furo
gacanta kan i dulma? **24** Bal wax i bar, oo anna waan iska
aamusayaa; Oo i garansii wixii aan ku qaldamay. **25** Erayo
runu xoog badanaa! Laakiinse bal canaantiinna muranka ahu
maxay caddaysaa? **26** Ma waxaad u malaynaysaan inaad
erayo canaanataan? Maxaa yeelay, kii quustay hadalkiisu
waa sida dabayl oo kale. **27** Waxaad saami u ridan lahaydeen
maalka agoonta, Oo saaxiibkiinna waad ka faa'iidaysan
lahaydeen. **28** Haddaba raalli ahaada oo bal i fiiriya, Waayo,
sida runta ah been idiin sheegi maayo. **29** Haddaba waan
idin baryayaaye iska noqda, yaan caddaaladla'aanu dhicin,
Ee mar kale iska noqda, waayo, xaalkaygu waa xaq. **30**
War ma caddaaladla'aan baa carrabkayga saaran? Mase
carrabkaygaan waxyaalo xunxun dhadhamin karin?

7 War sow hawl diyaar uma aha binu-aadmiga dhulka
jooga? Sowse maalmihiisu ma aha sida kuwa shaqaale
oo kale? **2** Sida addoon hoos u xiisooda, Iyo sida shaqaale
mushahaaradiisa filanaya, **3** Sidaasoo kale waxaa lay siiyaa
bilo aan waxtar lahayn, Oo waxaa lay siiyaa habeenno daal
badan. **4** Haddaba markaan jiifsado waxaan idhaahdaa, Bal
goormaan kici doonaa? Laakiinse habeenku waa dheer yahay
Oo tan iyo waaberiga waan rogrogmadaa. **5** Jidhkaygii waxaa
ku dedan dirxiyo iyo qolfo ciid ah, Haddaba dubkaygu waa
isqabsadaa dabadeedna wuu sii dillaacaa. **6** Cimrigaygu waa
ka dheereeyaa dungudbiyaha dharsameeyaha, Oo rajola'aan
baan ku noolahay. **7** Bal xusuusta in noloshaydu tahay
dabayl uun, Ishayduna mar dambe samaan ma arki doonto.
8 Kii i fiiriya ishiisu mar dambe ima arki doonto, Indhahaagu
way i fiirin doonaan, laakiinse anigu ma jiri doono. **9** Sida
daruurtu ay u libidho oo ay u baabba'do, Sidaasoo kale ayaa
kii She'ool hoos u galaa uusan mar dambe kor uga soo
noqonayn. **(Sheol h7585)** **10** Isagu mar dambe gurigiisii kuma
soo noqon doono, Oo meeshiisiina mar dambe ma ay aqoon
doonto. **11** Sidaas daraaddeed anigu afkayga celin maayo;
Waxaan ku hadli doonaa cidhiidhiga qalbigayga, Oo waxaan
ku caban doonaa tiiraanyada qadhaadh oo naftayda. **12** War
anigu ma bad baan ahay, mase nibiriga badda, Bal maxaad ii
daawanaysaa? **13** Markaan idhaahdo, Sariirtaydaa ii raxayn
doonta, Oo gogoshaydaa cabatinkayga iga sahali doonta,
14 Ayaad riyooyin igu bajisaa, Oo waxaad igu cabsiisaa
muuqashooyin. **15** Sidaas daraaddeed naftaydu waxay
lafahayga ka doorataa Ceejin iyo geeri. **16** Noloshayda waan
nacsanahay, oo dooni maayo inaan weligay sii noolaado;
War iska kay daa, waayo, cimrigaygu waa neefsasho
oo kale. **17** Bal binu-aadmigu muxuu yahay oo aad u
weynaynaysaa, Balse maxaad uga fikiraysaa isaga? **18** Bal
maxaad subax kasta u soo booqanaysaa, Oo aad daqiiqad
kasta u tijaabinaysaa? **19** Bal ilaa goormaadan iga sii
jeesanayn, Oo aadan iska kay daynayn intaan candhuuftayda
liqayo? **20** Oo haddii aan dembaabay bal maxaan kuu
sameeyaa Kaaga dadka ilaaliyow? Bal maxaad iiga dhigatay
calaamad, Si aan nafsaddayda culaab ugu noqdo? **21**
Oo bal maxaad xadgudubkayga iiga saamaxi weyday? Oo
dembigaygana maxaad iiga fogayn weyday? Waayo, haatan

ciiddaan ku dhex jiifsan doonaa, Aad baadna ii doondooni doontaa, laakiinse siima aan jiri doono.

8 Markaasaa Bildad oo ahaa reer Shuuxii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi, **2** Ilaa goormaad waxyaalahan ku hadlaysaa? Oo ilaa goormaa erayada afkaagu ahaanayaan sida dabayl xoog badan? **3** War ma Ilaah baa garsooridda qalloociya? Mase Ilaaha Qaadirka ah baa caddaaladda qalloociya? **4** Haddii carruurtaadii ay isaga ku dembaabeen, Wuxuu iyagii u gacangeliyey xadgudubkoodii. **5** Haddaad aad u barido Ilaah, Oo aad baryootankaaga hor dhigto Qaadirka, **6** Haddaad daahir ahaan lahayd oo aad qummanaan lahayd, Sida xaqiiqada ah haatan wuu kuu toosi lahaa, Oo hoyga xaqnimadaadana wuu barwaaqayn lahaa. **7** Oo in kastoo bilowgaagii yaraa, Haddana ugudambaystaadu aad bay u weynaan lahayd. **8** Waan ku baryayaaye bal qarniyadii hore wax weyddii, Oo bal soo garwaaqso waxyaalihii ay awowayaashood fatasheen, **9** (Waayo, innagu waxaynu nahay qoonkii shalayto oo qudha, oo waxba garan mayno, Maxaa yeelay, cimrigeenna aan dhulka joognaa waa sida hoos oo kale.) **10** War sow iyagu wax kuma bari doonaan, oo wax kuuma sheegi doonaan, Oo sow qalbigooda kaalama hadli doonaan? **11** War miyaa cawdu ka bixi kartaa meel aan dhoobo lahayn? Cawsduurkuse miyuu bixi karaa biyola'aantood? **12** Intuu weli cagaarka yahay oo aan la gooyn, Wuu ka hor engegaa dhalatada kale oo dhan. **13** Kuwa Ilaah illooba oo dhan wadiiqooyinkoodu waa sidaas oo kale, Oo ninkii cibaadalaawe ah rajadiisuna way baabba'daa. **14** Oo kaas kalsoonaantiisu way kala jajabtaa, Oo aaminaaddiisuna waa sida xuubcaaro oo kale. **15** Wuxuu ku tiirsan doonaa gurigiisa, laakiinse gurigiisu ma taagnaan doono. Aad buu u xajin doonaa, laakiinse siima uu adkaan doono innaba. **16** Isagu waa ku cagaar qorraxda, Oo laamihiisa curdanka ahuna waxay ka soo kor baxaan beertiisa. **17** Oo xididdadiisuna waxay isku duuduubaan taallo dhagaxyo ah, Oo wuxuu fiiriyaa meesha dhagaxyada. **18** Isaga haddii meeshiisa laga baabbi'iyo, Markaasay inkiri doontaa isaga, oo waxay odhan doontaa, Anigu kumaba arag. **19** Farxadda jidkiisu waa sidaas, Oo waxaa dhulka ka soo bixi doona kuwa kaleto. **20** Ilaah marnaba xoori maayo nin qumman, Kuwa sharka falase tiirin maayo. **21** Wuxuu afkaaga ka buuxin doonaa qosol, Bushimahaagana qaylo farxad leh, **22** Kuwa ku neceb waxay xidhan doonaan ceeb, Teendhada sharrowyaduna mar dambe siima jiri doonto.

9 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, **2** Sida runta ah waan ogahay inay sidaas tahay, Laakiinse sidee baa nin xaq ugu noqon karaa Ilaah hortiisa? **3** Oo hadduu doonayo inuu la doodo isaga, Kunkii erayba mid qudha ugama jawaabi karo. **4** Qalbigiisu waa xigmad miidhan, oo xooggiisuna waa badan yahay; Bal yaa intuu isaga ka qalafsanaaday barwaaqoobay? **5** Isagu wuxuu rujiyaa buuraha, oo iyana ma ay yaqaaniin, Markuu cadhadiisa ku afgembiyo. **6** Dhulka wuu ka ruxruxaa meeshiisa, Oo tiirarkiisuna way wada gariiraan. **7** Wuxuu amraa qorraxda, oo iyana sooma ay baxdo, Xiddigahana wuu xidhaa. **8** Isagoo keliya ayaa samooyinka kala bixiya, Oo wuxuu ku dul socdaa hirarka badda. **9** Oo wuxuu sameeyey ururrada xiddigaha oo la yidhaahdo Orsada iyo Oriyon iyo Toddobaadyada, Iyo xiddigaha koonfureed. **10** Wuxuu sameeyaa waxyaalo waaweyn oo aan la baadhi karin, Oo ah waxyaalo yaab badan oo aan la tirin karin. **11** Wuu i ag maraa, aniguse uma jeedo isaga, Oo wuu iga gudbaa, aniguse waxba kama ogi. **12** Bal wax buu qabsadaa ee, yaa ka hor joogsan kara? Oo bal yaa ku odhan doona, War maxaad samaynaysaa? **13** Ilaah cadhadiisa ka soo celin maayo; Oo kalmeeyayaasha kibirka lahuna isagay hoos foororaan. **14** Haddaba bal anigu sidee baan ugu jawaabi karaa, Oo aan erayadayda kala doortaa si aan isaga kula hadlo? **15** In kastoo aan xaq ahaan lahaa, weliba uma aanan jawaabeen isaga, Illowse waxaan iska baryi lahaa Kan i xukumaya. **16** Haddaan baryi lahaa oo uu ii jawaabi lahaa, Ma aanan rumaysteen xataa inuu codkayga maqlay. **17** Waayo, isagu wuxuu igu jejebiyaa duufaan, Oo nabrahaygana sababla'aan buu u sii kordhiyaa. **18** Isagu iima oggola inaan neefsado, Laakiinse qadhaadh buu iga buuxiyaa. **19** Bal haddaan xagga xoogga ka hadalno isagu waa itaal miidhan, Balse xagga xukunka yaa wakhti ii sheegaya? **20** In kastoo aan xaq ahay, afkayga ayaa i xukumi doona, In kastoo aan qummanahay, waxaa igu caddaan doonta qalloocnaan. **21** Anigu waan qummanahay, oo nafsaddayda kama fikiro, Noloshaydana waan quudhsadaa. **22** Kulli waa isku mid, oo sidaas daraaddeed waxaan idhaahdaa, Isagu wuu wada baabbi'iyaa kan qumman iyo kan sharka ahba. **23** Haddii belaayadu haddiiba wax disho, Wuu ku majaajiloon doonaa jirrabaadda kuwa aan xaqa qabin. **24** Dhulka waxaa gacanta loo geliyey kan sharka ah; Oo isna wuxuu indhasaabaa xaakinnadii dhulka. Bal hadduusan isaga ahayn, haddaba waa ayo? **25** Haddaba cimrigaygu waa ka sii dheereeyaa nin orda, Wuu iga cararaa, oo wanaagna ma arko. **26** Wuxuu ii dhaafay sida doonniyaha dheereeya, Iyo sida gorgor raq ku soo deganaya. **27** Haddaan odhan lahaa, Cabatinkayga waan illoobi doonaa, Oo tiiraanyada jaaha iga saaran waan iska tuuri doonaa, oo waan faraxsanaan doonaa, **28** Waxaan ka baqayaa caloolxumadayda oo dhan, Waayo, waan ogahay inaadan ii haysanayn sidii mid aan xaq qabin. **29** Kolleyba waa lay xukumayaaye, Bal maxaan waxtarla'aan u hawshoodaa? **30** Haddaan biyo baraf ah ku maydho, Oo aan gacmahayga aad iyo aad u nadiifiyo, **31** Adigu waxaad igu dhex tuuri doontaa bohol, Oo xataa dharkaygu waa i nici doonaa. **32** Waayo, isagu nin ma aha, sidaydoo kale, si aan isaga ugu jawaabo, Oo aannu labadayaduba xukun u wada galno. **33** Ma jiro nin noo dhexeeya, Oo labadayadaba gacantiisa na saari kara. **34** Isagu ushiisa ha iga fogeeyo, Oo cabsidiisuna yaanay i bajin. **35** Markaas waan hadli lahaa, oo isaga kama aanan baqeen; Waayo, anigu sidaas ma ahi.

10 Naftaydu noloshadayday la daallan tahay, Oo joojinla'aan waan ku sii caban doonaa, Oo qadhaadhka naftayda waan ku hadli doonaa. **2** Waxaan Ilaah ku odhan doonaa, Ha i xukumine. Bal waxaad i tustaa waxa aad aawadood iila diriraysid. **3** Bal miyey kuu wanaagsan tahay inaad cidhiidhisid Oo aad quudhsatid shuqulkii gacantaada, Oo haddana aad iftiimisid kuwa sharka ah taladooda? **4** Ma waxaad leedahay indho binu-aadmi, Mase sida dadkaad wax u aragtaa? **5** Wakhtigaagu ma sida wakhtiga dadkoo

kalaa? Cimrigaaguse ma sida cimriga dadkoo kalaa? **6** Oo bal ma sidaas daraaddeed baad xumaantayda u daba joogtaa, Oo aad dembigayga u baadhaysaa, **7** In kastoo aad ogtahay inaanan sharrow ahayn, Oo uusan jirin mid gacantaada iga samatabbixinaya? **8** Gacmahaaga ayaa i qabanqaabiyey oo i dhisay dhammaantay, Laakiin haddana intaad igu soo jeesato ayaad i duminaysaa. **9** Bal xusuuso waan ku baryayaaye inaad ii dhoobtay sidii wax dhoobo laga sameeyey, Haddaba ma boodhkaad dib iigu celinaysaa? **10** War sow sidii caano iima aadan daadin, Oo sidii gadhoodh oo kale sow iigama aadan dhigin? **11** Waxaad i huwisay harag iyo hilib, Oo waxaad dhammaantay igu dhistay lafo iyo seedo. **12** Waxaad i siisay nolol iyo raallinimo, Oo booqashadaadiina waxay xannaanaysay ruuxayga. **13** Laakiin waxyaalahaas qalbigaaga waad ku qarisay; Oo waan ogahay in taasu ay kugu jirto. **14** Haddaan dembaabo waad iska kay fiirsataa, Oo ma aad caddaysid inaan dembi la'ahay. **15** Haddaan sharrow ahay, anaa iska hoogay, Oo haddaan xaq ahayna, innaba madaxayga kor u qaadi maayo Anigoo ceeb ka buuxa Oo dhibaatadayda fiirinaya. **16** Oo haddii madaxaygu kor isu qaadona, waxaad ii ugaadhsataa sida libaax oo kale, Oo haddana wax laga yaabo ayaad igu samaysaa. **17** Waxaad ii keensataa markhaatiyaal cusub, Oo dhirifkaagana waad igu sii kordhisaa, Oo hadba waxaad igu soo daysaa col iyo belaayo isu kay bedbeddela. **18** Bal maxaad iiga soo bixisay uurkii hooyaday? Waxaa wanaagsanaan lahayd in naftu iga baxdo iyadoo aan iluna i arag! **19** Waxaa igu habboonaan lahayd inaan ahaado sidii wax aan jirin, Oo waxaa ii roonaan lahayd in qabriga la ii qaado isla markii aan uurka hooyaday ka soo baxay. **20** War cimriga noloshaydu sow wax yar ma aha? Haddaba iska kay daa Oo i dhaaf, aan in yar nastee, **21** Intaanan tegin meesha aanan ka soo noqonayn, Oo ah dalka gudcur iyo hooska dhimashada, **22** Kaasoo ah gudcur qaro weyn oo ah sida mugdi dam ah, Dalkaas oo ah hooska dhimashada, oo aan innaba nidaam lahayn, Halkaas oo iftiinku yahay sida mugdi oo kale.

11 Markaasaa Soofar oo ahaa reer Nacamaatii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi, **2** War sow waajib ma aha in laga jawaabo erayada faraha badan? Balse ninka hadalka badan xaq ma laga dhigaa? **3** Amase faankaagu miyuu dadka aamusiin karaa? Oo markaad majaajilootid miyaan ninna ku kashifi karin? **4** Waayo, waxaad leedahay, Cilmigaygu waa daahir, Oo nadiif baan ku ahay indhahaaga hortooda. **5** Bal muu Ilaah hadlo! Oo bal muu bushimihiisa furo isagoo kaa gees ah! **6** Oo bal muu ku tuso waxyaalaha qarsoon ee xigmadda ah, Waayo, way badan yihiin. Haddaba bal ogow in Ilaah kaa jisaynayo in ka sii yar ciqaabta dembigaagu istaahilo. **7** War miyaad baadhi kartaa Ilaah axwaalkiisa moolka dheer? Miyaadse Ilaaha Qaadirka ah si kaamil ah u garan kartaa? **8** Xigmaddiisu way u sarraysaa sida samada, ee bal maxaad samayn kartaa? Oo She'oolna way ka sii mool dheer tahay, ee maxaad garan kartaa? **(Sheol h7585)** **9** Qiyaasteeduna waa ka sii dheer tahay dhulka, waana ka sii ballaadhan tahay badda oo dhan. **10** Oo isagu hadduu dhex gudbo, wax kastana xidho, Oo uu garsoorid isugu yeedho, bal yaa isaga hor joogsan kara? **11** Waayo, wuu gartaa dadka waxmatarayaasha ah, Weliba xumaantana wuu arkaa, sow kama fikirin? **12** Laakiinse ninkii waxmatare ahu waxgarasho waa ka madhan yahay, Hubaal dadku wuxuu u dhashaa sida qayl dameerdibadeed, **13** Haddaad qalbigaaga hagaajisid, Oo aad isaga gacmaha u fidsatid, **14** Haddii xumaanu gacantaada ku jirto iska fogee, Oo xaqdarrona yaanay teendhooyinkaaga degin. **15** Hubaal markaasaad wejigaaga kor u qaadi doontaa isagoo aan ceeb lahayn; Oo waad adkaan doontaa, mana aad baqi doontid, **16** Waayo, dhibaatadaada waad illoobi doontaa, Oo waxaad u xusuusan doontaa sidii biyo ku dhaafay, **17** Oo noloshaaduna way ka sii dhalaal dheeraan doontaa hadhkii, Oo in kastoo gudcur jiro, waxay ahaan doontaa sida subaxda. **18** Oo ammaan baad ahaan doontaa, maxaa yeelay, rajaa jirta, Hareerahaagaad fiirin doontaa, oo nabaadiinona waad ku nasan doontaa. **19** Weliba waad jiifsan doontaa, oo waxba kuma cabsiin doonaan; Hubaal kuwa badan ayaa raallinimo kaa baryi doona. **20** Laakiinse kuwa sharka ahu way indhabbeeli doonaan. Mana ay heli doonaan jid ay ku cararaan, Rajadooduna waxay ahaan doontaa nafta oo ka dhacda.

12 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, **2** Shakila'aan waxaad tihiin dadkii, Oo xigmad baa idinla dhiman doonta. **3** Laakiinse aniguba waxgarasho baan leeyahay sidiinna oo kale, Oo weliba idinkama aan liito. Bal waxyaalahan oo kale kan aan garanaynu waa ayo? **4** Waxaan la mid ahay sida mid saaxiibkiisu ku maadaysto, Anoo Ilaah baryay oo isna uu ii jawaabay, Ninkii xaq ah oo qumman waa lagu maadaystaa. **5** Kii istareexsan fikirkiisu waa yaraystaa nasiibdarrada, Laakiinse diyaar bay u tahay kuwa cagtoodu simbiriirixato. **6** Kuwa wax dhaca teendhooyinkoodu way barwaaqoobaan, Oo kuwa Ilaah ka cadhaysiiyaana ammaan bay ku joogaan, Oo Ilaahna gacmahooduu wax kasta uga buuxshaa. **7** Laakiinse haatan bal xayawaanka wax weyddii, oo iyana wax bay ku bari doonaan, Iyo haadka hawada, oo iyana wax bay kuu sheegi doonaan, **8** Amase bal dhulka la hadal, oo isna wax buu ku bari doonaa, Oo kalluunka badduna wax buu kuu sheegi doonaa. **9** Bal yuu yahay kan aan waxyaalahan oo dhan ka garanayn Inay gacanta Rabbigu waxan samaysay? **10** Kaasoo gacantiisa ku haya nafta wax kasta oo nool Iyo neefta binu-aadmiga oo dhan. **11** War sow dhegtu erayada ma kala soocdo, Sida dhanxanagguba cuntadiisa u dhadhamiyo? **12** Odayaashu waxay leeyihiin xigmad, Oo cimriga dheerna waxaa laga helaa waxgarasho. **13** Isagu wuxuu leeyahay xigmad iyo xoog, Oo wuxuu leeyahay talo iyo waxgarasho. **14** Bal eeg, isagu wax buu dumiyaa, Oo wuxuu dumiyana mar dambe lama dhisi karo, Nin buu xidhaa oo wax furi kara lama arko. **15** Biyuhuu celiyaa, oo way iska gudhaan, Oo haddana wuu soo daayaa, markaasay dhulka qarqiyaan. **16** Xoog iyo xigmaduba isagay la jiraan, Oo kan la khiyaaneeyey iyo kan wax khiyaaneeyaba isagaa iska leh. **17** Taliyayaasha wuxuu u kaxaystaa sida booli la dhacay, Xaakinnadana nacasyo buu ka dhigaa. **18** Wuxuu furaa boqorrada xidhan, Oo dhex-xidh buuna u xidhaa. **19** Wadaaddadana sida booli la dhacay buu u kaxaystaa, Oo kuwa xoogga badanna wuu afgembiyaa. **20** Kuwa la aaminayna wuu hadal beeliyaa, Oo odayaashana waxgarashaduu ka qaadaa. **21** Amiirrada wuxuu ku shubaa quudhsasho, Kuwa xoogga badanna suunkooduu debciyaa.

22 Wuxuu gudcurka ka soo saaraa waxyaalo mool dheer, Oo
hooska dhimashadana iftiinkuu u soo bixiyaa. **23** Quruumaha
wuu badiyaa, oo haddana wuu wada baabbi'iyaa, Oo
quruumaha wuu ballaadhiyaa, oo haddana wuu kexeeyaa,
24 Wuxuu caqliga ka qaadaa madaxda dadyowga dhulka,
Oo wuxuu iyaga ku warwareejiyaa meel cidla ah oo aan
jid lahayn. **25** Waxay wax ka haabhaabtaan gudcurka
iyagoo aan iftiin lahayn, Oo wuxuu iyaga ka dhigaa inay u
dhacdhacaan sida nin sakhraan ah.

13 Bal eega, waxan oo dhan ishaydu waa aragtay,
Dhegtayduna waa maqashay oo way garatay. **2** Wixii
aad taqaaniin, anna waan aqaan sidoo kale, Anigu idinkama
liito innaba. **3** Sida xaqiiqada ah waxaan doonayaa inaan
Ilaaha Qaadirka ah la hadlo, Oo waxaan jeclahay inaan
Ilaah la xaajoodo. **4** Laakiinse idinku waxaad tihiin kuwa
beenta hindisa, Oo dhammaantiin waxaad tihiin dhakhtarro
aan waxtar lahayn. **5** Bal maad iska aamustaan! Taasu
xigmad bay idiin ahaan lahayd. **6** Haddaba bal xaajadayda
maqla, Oo baryootanka bushimahayga dhegaysta. **7** War ma
Ilaah aawadiis baad xaqdarro wax ugu odhanaysaan, Oo
ma isaga aawadiis baad khiyaano ugu hadlaysaan? **8** War
ma isagaad u eexanaysaan? Oo ma Ilaah aawadiis baad
u diriraysaan? **9** War miyey idiin wanaagsan tahay inuu
idin baadho? Mase sida nin loo khiyaaneeyo ayaad isaga u
khiyaanaynaysaan? **10** Sida xaqiiqada ah haddaad qarsoodi
dadka ugu kala eexatan Isagu wuu idin canaanan doonaa.
11 War sow sarraysnaantiisu idin cabsiin mayso? Oo sow
baqdintiisu idinku dhici mayso? **12** Hadalkiinna xusuusta
lahu waa maahmaahyo dambas ah, Oo dhufaysyadiinnuna
waa dhufaysyo dhoobo ah. **13** Haddaba iska aamusa, oo
iska kay daaya aan iska hadlee, Oo wixii dhici lahaaba
ha igu dheceen. **14** Haddaba hilibkayga ayaan ilkahayga
ku qaadayaa, Oo noloshaydana gacantaydaan ku ridayaa.
15 Oo in kastoo uu i dilo, weli waan rajaynayaa, Habase
yeeshee hortiisaan kula xaajoonayaa. **16** Oo weliba kaasu
wuxuu ahaan doonaa badbaadadayda, Waayo, nin aan
cibaado lahaynu hortiisa iman maayo. **17** Hadalkayga aad u
dhegaysta, Oo warramiddaydu dhegihiinna ha gasho. **18**
Bal eega, hadda xaalkayga waan soo hagaajiyey, Oo waan
ogahay in xaq layga dhigayo. **19** Bal yuu yahay kan ila
doodayaa? Waayo, hadda waan iska aamusayaa oo naftuna
waa iga dhacaysaa. **20** Laba waxyaalood oo keliya ha igu
samayn, Oo anna markaas nafsaddayda wejigaaga ka qarin
maayo. **21** Gacantaada iga fogee, Oo waxyaalahaaga laga
cabsadona yaanay i bajin. **22** Oo markaas ii yeedh, oo anna
waan kuu jawaabi doonaa, Amase anigu aan hadlo oo adigu
ii jawaab. **23** Bal xumaatooyinkayga iyo dembiyadaydu waa
immisa? Bal xadgudubkayga iyo dembigayga i ogeysii. **24**
Bal maxaad wejigaaga u qarinaysaa, Oo aad iigu haysataa
sidii mid cadow kuu ah? **25** Ma waxaad dhibaysaa caleen
iska bidaysa? Oo ma waxaad eryanaysaa xaab engegay?
26 Waayo, waxyaalo qadhaadh baad iga qortaa, Oo waxaad
i dhaxalsiisaa xumaatooyinkii dhallinyaranimadayda. **27** Oo
weliba cagahayga waxaad gelisaa jeebbooyin, Oo jidadkayga
oo dhanna waad wada fiirisaa, Cagahaygana xad baad
u dhigtaa. **28** Oo waxaan la mid ahay wax qudhmay oo
baabba'aya, Iyo sida dhar aboor cunay oo kale.

14 Ninkii naagu dhashaba Cimrigiisu waa maalmo yar
iyo dhibaato miidhan. **2** Wuxuu u soo baxaa sida ubax
oo kale, oo haddana waa la gooyaa, Oo wuxuu u cararaa
sida hoos oo kale, oo innaba siima raago. **3** Haddaba ma
mid sidaas oo kalaad indhaha u kala qaadaysaa? Oo ma
anigaad xukun ila soo gelaysaa? **4** Bal yaa wax wasakh
ah wax nadiif ah ka soo bixin kara? Xataa mid qudha oo
saas yeeli karaa ma jiro. **5** Maxaa yeelay, dadka cimrigiisu
waa go'an yahay, oo inta bilood oo uu jirayo tiradoodana
adigaa haya, Oo waxaad u dhigtay soohdin uusan dhaafi
karin. **6** Bal ha nastee isaga ka sii jeeso, Ilaa uu cimrigiisa ka
dhammaysanayo sida shaqaale maalintiisa u dhammaysto. **7**
Waayo, geed dheer haddii la gooyo rajuu leeyahay inuu mar
kale soo biqlo, Iyo in laantiisa curdanka ahu ayan joogsan.
8 In kastoo xididkiisu uu ciidda ku dhex gaboobo, Oo ay
jirriddiisiina dhulka dhexdiisa ku dhimato, **9** Biyaha urkooda
ayuu ku biqli doonaa, Oo waxaa ka soo bixi doona laamo
curdan ah oo dhalato la moodo. **10** Laakiinse ninku wuu
dhintaa, wuuna iska baabba'aa, Oo ninka naftu waa ka
dhacdaa, oo bal xaggee buu joogaa isagu? **11** Biyuhu badda
way ka dhammaadaan, Oo webiguna waa gudhaa oo waa
iska engegaa, **12** Sidaas oo kalaa dadku u jiifsada oo mana
uu kaco, Oo jeeray samooyinku wada baabba'aan iyagu
sooma toosi doonaan, Oo hurdadoodana kama kici doonaan.
13 Hahe bal maad She'ool igu qarisid, Oo bal maad meel
qarsoon igu haysid ilaa cadhadaadu dhaafto, Oo bal maad
wakhti go'an ii qabatid, oo aad i soo xusuusatid! **(Sheol
h7585)** **14** Mar hadduu nin dhinto, miyuu soo noolaanayaa?
Maalmaha dadaalkayga oo dhan waan iska sugi lahaa Ilaa
uu isbeddelkaygu yimaado. **15** Waad ii yeedhi lahayd, oo
anna waan kuu jawaabi lahaa; Oo adna waxaa damac
kaa geli lahaa shuqulkii gacmahaaga. **16** Laakiinse haatan
waad tirisaa tallaabooyinkayga, Balse miyaadan dembigayga
isha ku hayn? **17** Xadgudubkaygii kolay baa lagu xidhay,
Oo xumaantaydiina meel baad ku dhuujisay. **18** Oo sida
xaqiiqada ah buurtii dhacdaa waa baabba'daa, Oo dhagaxiina
meeshiisii wuu ka dhaqaaqaa. **19** Biyuhu dhagaxyaday
lisaan, Oo daadkooduna wuxuu qaada ciidda dhulka, Oo
adna sidaasoo kalaad u baabbi'isaa binu-aadmiga rajadiisa.
20 Weligaaba waad ka adkaataa isaga, oo isna wuu iska
baxaa, Oo jaahiisa waad beddeshaa, oo waad iska dirtaa
isaga. **21** Wiilashiisa waa la sharfaa, laakiinse isagu waxba
kama oga; Oo haddana hoos baa loo ridaa, laakiinse isagu
waxba kama garto iyaga. **22** Laakiinse xanuunka jidhkiisa oo
keliya buu gartaa, Oo nafsaddiisa oo keliya ayuu u baroortaa.

15 Markaasaa Eliifas kii reer Teemaan isagii u jawaabay,
oo wuxuu ku yidhi, **2** War nin xigmad lahu miyuu ku
jawaabaa aqoon aan waxba tarayn, Oo bal miyuu calooshiisa
ka buuxiyaa dabaysha bari? **3** Miyayse ku habboon tahay
inuu ku xaajowdo hadal aan faa'iido lahayn, Amase hadallo
uusan innaba wanaag ku samayn karin? **4** Cabsida waad
baabbi'isaa, Oo cibaadadana Ilaah hortiisa waad ka joojisaa.
5 Waayo, afkaaga waxaa wax bara xumaantaada, Oo
waxaad doorataa carrabka khaa'inka. **6** Haddaba waxaa ku
xukuma afkaaga oo aniga ma aha; Hubaal bushimahaaga
qudhooda ayaa kugu marag fura. **7** War ma ninkii binu-
aadmiga ugu hor dhashaad tahay? Mase buuraha hortood
baad soo dhalatay? **8** War talada qarsoon oo Ilaah miyaad

maqashay? Oo nafsaddaada miyaad xigmad ula hadhay? **9** War maxaad og tahay, oo aannan annagu ogayn? Oo bal maxaad garanaysaa, oo aannan garanayn? **10** Waxaa nala jooga rag cirro leh iyo odayaal da' weyn, Oo aabbahaa ka sii fil weyn. **11** Ma kugu yar yihiin qalbiqabowjiska Ilaah Iyo erayga sida qabow kuula macaamiloodaa? **12** Bal maxaa qalbigaagu kuu fogeeyaa? Maxaase indhahaagu u gabgab leeyihiin? **13** Oo aad ruuxaaga Ilaah ugu soo jeedisaa, Oo erayo caynkaas ah aad afkaaga uga soo daysaa? **14** Bal binu-aadmigu muxuu yahay oo uu daahir ahaado? Kii naagu dhashayse muxuu yahay oo uu xaq ahaado? **15** Bal eeg, Ilaah ma aamino kuwiisa quduuska ah, Oo xataa samooyinku hortiisa daahir kuma aha. **16** Haddaba bal sidee buu u daahir ahaanayaa nin karaahiyo iyo wasakhaan ah, Oo dembiga sida biyo u cabbaa! **17** Bal i maqal, wax baan ku tusayaa, Oo wixii aan arkay oo dhan waan kuu sheegayaa; **18** (Kuwaasoo rag xigmad lahu ay awowayaashood ka heleen, Oo ayan qarin, **19** Kuwaasoo dalka keligood la siiyey, Oo uusan shisheeye innaba dhex mari jirin.) **20** Ninkii shar ahu sida naag u foolato oo kale ayuu u xanuunsadaa cimrigiisa oo dhan, Intaas oo ah sannadihii loo kaydiyey kuwa wax dulma. **21** Oo sanqadh cabsi leh ayaa dhegihiisa gasha, Oo wakhtiga barwaaqadana baabbi'iyuhu waa u soo iman doonaa. **22** Isagu ma rumaysto inuu gudcurka ka noqon doono, Iyo inay seeftu isaga sugayso. **23** Meel meel buu cunto u wareegaa isagoo leh, Meeday? Oo wuxuu og yahay inay maalinta gudcurku isaga u diyaar tahay. **24** Waxaa isaga bajiya dhib iyo cidhiidhi, Oo isagay uga adkaadaan sida boqor dagaal isu diyaariyey, **25** Maxaa yeelay, isagu gacantiisuu Ilaah ku taagay, Oo Ilaaha Qaadirka ah kibir buu ku caasiyaa. **26** Wuxuu kula ordaa madax adag Iyo gaashaammadiisa biro ku taagan yihiin. **27** Maxaa yeelay, wejiga ayuu ka cayilay, Oo bowdooyinkana baruur buu ku yeeshay, **28** Oo wuxuu degay magaalooyin baabba' ah, Iyo guryo aan lagu hoyan, Oo u diyaarsan inay tuulmooyin burbur ah noqdaan. **29** Isagu taajir noqon maayo, oo maalkiisuna sii raagi maayo, Oo dhulkana ku sii waari maayo. **30** Isagu marnaba gudcur ka bixi maayo, Oo laamihiisa olol baa qallajin doona, Oo neefta afkiisa ayaa qaadi doonta. **31** Yuusan wax aan waxba tarayn isku hallayn, isagoo iskhiyaaneeya, Waayo, wax aan waxba tarayn ayaa abaalgudkiisa ahaan doona. **32** Wakhtigiisii ka hor buu dhammaan doonaa, Oo laantiisuna ma cagaaroobi doonto. **33** Sida canabka ayuu midhihiisa ceedhiin iska ridi doonaa, Oo sida saytuunka ayuu ubaxiisa iska daadin doonaa. **34** Waayo, ururka cibaadalaawayaashu wuxuu ahaan doonaa wax aan waxba dhalin, Oo teendhooyinka kuwa laaluushka qaatana dab baa baabbi'in doona. **35** Iyagu waxay uuraystaan belaayo, xumaanna way dhalaan, Oo calooshooduna waxay diyaarisaa khiyaano.

16 Markaasaa Ayuub u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi, **2** Anigu waan maqlay waxyaalo badan oo caynkaas ah. Idinku dhammaantiin waxaad tihiin qalbiqabowjiyayaal qalqalloocan. **3** Hadal dabayl ahu miyuu dhammaadaa? Balse maxaa kaa dhirfinaya oo aad u jawaabaysaa? **4** Haddii naftiinnu ahaan lahayd naftayda, Anigu waan u hadli kari lahaa sidiinna oo kale, Oo hadal waan idinku kor tuuli kari lahaa, Oo madaxaygana waan idinku ruxruxi kari lahaa. **5** Laakiinse anigu afkayga waan idinku xoogayn lahaa, Oo tacsiyaynta bushimahayguna way idin qalbi qabowjin lahayd. **6** Anigu haddaan hadlo xanuunkaygu igama yaraado, Oo haddaan iska aamusona miyaan in ka yar xanuunsadaa? **7** Laakiinse haatan wuu i daaliyey, Oo guutadaydii oo dhan cidlo baad ka dhigtay. **8** Waad i qabsatay, taasuna waa marag iga gees ah, Oo waxaa igu kaca macluulkayga, oo fool ka fool ayuu igu markhaati furaa. **9** Isagoo cadhaysan ayuu i dildillaacsaday, oo wuu i silciyey, Wuuna igu ilko jirriqsaday, Oo cadowgaygii indhuhuu igu caddeeyey. **10** Iyagu afkay ii kala qaadeen, Oo quudhsasho ayay dhabanka igaga dharbaaxeen, Oo dhammaantoodna way isu kay wada urursadaan. **11** Ilaah wuxuu gacantooda i geliyaa cibaadalaawayaasha, Oo wuxuu igu dhex tuuraa gacmaha kuwa sharka ah. **12** Anigoo iska istareexsan ayuu i kala jejebiyey, Oo intuu surka i qabtay ayuu i kala burburiyey, Oo weliba intuu meel i qotomiyey ayuu goolibaadh iga dhigtay. **13** Qaansoolayaashiisii ayaa i hareereeya, Oo kelyahaygii ayuu kala googooyaa, Oo xammeetidaydiina dhulkuu ku daadshaa. **14** Isagu wuu i jejebiyaa oo nabarba nabar buu iiga kor mariyaa; Oo sidii nin xoog badan ayuu orod igula soo kacaa. **15** Korkayga waxaan ku tolay joonyad, Oo xooggaygiina ciiddaan ku riday. **16** Wejigaygii oohin buu la beddelmay, Oo indhaha daboolkoodana waxaa ii jooga hooskii dhimashada, **17** In kastoo aanay xaqdarro ku jirin gacmahayga, Oo uu baryootankayguna daahir yahay. **18** Dhulkow, dhiiggayga ha qarinin, Oo qayladayduna yaanay meelay ku nasato lahaan. **19** Oo hadda bal eeg, markhaatigaygii wuxuu joogaa samada, Oo kii ii dammiintaana xagga saruu joogaa. **20** Saaxiibbaday way igu qoslaan, Laakiinse indhahaygu ilmo bay u daadiyaan xag Ilaah. **21** Bal muu jiro mid dadka Ilaah ula hadla, Siduu nin deriskiisa ugu hadlo oo kale. **22** Waayo, markii dhawr sannadood dhaafaan, Waxaan mari doonaa jidka aanan mar kale dib uga soo noqonayn.

17 Ruuxaygii waa tabardarnaaday, cimrigaygiina waa dhammaaday, Oo qabrigu waa ii diyaar. **2** Sida xaqiiqada ah waxaa ila jooga majaajilowyo, Oo ishayduna waxay fiiro u leedahay ka cadhaysiintooda. **3** Haddaba rahaamad i sii, oo dammiin ii noqo; Bal yaa jooga oo gacanta dhaar iigu dhiibaya? **4** Waayo, qalbigooda waxgarashadii waad ka qarisay, Oo sidaas daraaddeed iyaga ma aad sarraysiin doontid. **5** Kii saaxiibbadiis u yeedha inay maal ka qaybgeliyaan, Carruurtiisu way indha beeli doonaan. **6** Oo weliba isagu wuxuu iga dhigay wax ay dadku ku halqabsadaan, Oo waxaan noqday mid ay dadku candhuuf ku tufaan. **7** Indhahaygii murug bay la arag daranyihiin, Oo xubnahaygii oo dhammuna waxay noqdeen sidii hoos oo kale. **8** Dadkii toolmoonu waxan way la yaabayaan, Oo kan aan xaqa qabinuna wuxuu ku kacayaa cibaadalaawaha. **9** Laakiinse kii xaq ahu jidkiisa wuu ku sii adkaysan doonaa, Oo kii gacmo nadiifsan lahuna aad iyo aad buu u sii xoogaysan doonaa. **10** Laakiinse idinku dhammaantiin bal soo noqda oo ii kaalaya, Oo anna nin xigmad leh idinkama heli doono. **11** Cimrigaygii waa dhammaaday, Oo qasdigaygii iyo fikirradii qalbigayguba waa baabbe'een. **12** Habeenka waxay u beddelaan maalin, Oo waxay yidhaahdaan, Iftiinku waa u dhow yahay gudcurka. **13** Haddaan She'ool u rajeeyo sida gurigaygii oo kale, Ama haddaan gogoshayda

gudcurka ku dhex fidsado, **(Sheol h7585)** **14** Oo haddaan
qudhunka ku idhaahdo, Adigu waxaad tahay aabbahay, Oo
aan dirxigana ku idhaahdo, Adigu waxaad tahay hooyaday
iyo walaashay, **15** Bal markaas meeday rajadaydu? Oo bal
yaase rajadayda arki doona? **16** Waxay hoos ugu dhaadhici
doontaa qataarrada She'ool, Markaannu ciidda wada galno.
(Sheol h7585)

18 Markaasaa Bildad oo ahaa reer Shuuxii u jawaabay,
oo wuxuu ku yidhi, **2** War ilaa goormaad hadallo
sii wadaysaan? War bal fiirsada, oo annana dabadeed
baannu hadlaynaa. **3** War bal maxaa sida xayawaan naloogu
tiriyaa? Oo bal maxaannu hortiinna ugu nijaasownay? **4**
War waa adiga xanaaq daraaddiis isla jeexjeexayaye Dhulka
ma daraaddaa baa looga tegayaa? Mase dhagaxa ayaa
meeshiisa laga rujinayaa? **5** Hubaal iftiinka sharrowgu wuu
demi doonaa, Oo ololka dabkiisuna siima iftiimi doono.
6 Iftiinka teendhadiisu wuxuu ahaan doonaa gudcur, Oo
laambaddiisa kor taalna way demi doontaa. **7** Tallaabooyinka
itaalkiisu way iscidhiidhin doonaan, Oo taladiisu isagay hoos
u ridi doontaa. **8** Waayo, isagu wuxuu cagta gashadaa
shabag, Oo wuxuu ku kor socdaa dabin. **9** Waxaa isaga
cedhibta ku dhegi doona dabin, Oo qool baana qabsan
doona. **10** Waxaa dhulka ugu qarsan siriq, Oo jidkana waxaa
u yaal dabin. **11** Dhinac kasta waxaa ka bajin doona cabsi,
Oo xataa gadaalna way ka soo eryan doontaa. **12** Xooggiisa
waxaa dili doonta gaajo, Oo belaayona agtiisay diyaar ku
tahay. **13** Oo waxay baabbi'in doontaa xubnaha jidhkiisa,
Oo curadka dhimashada ayaa xubnihiisa baabbi'in doona.
14 Oo isaga waa laga rujin doonaa teendhadiisa uu isku
halleeyo, Oo waxaa loo keeni doonaa boqorka cabsida. **15**
Teendhadiisa waxaa ku jiri doona wax aan wixiisii ahayn,
Oo hoygiisana waxaa lagu soo kor firdhin doonaa baaruud.
16 Xididdadiisa hoose way qallali doonaan, Oo laamihiisa
sarena waa la jari doonaa. **17** Dhulka laguma xusuusan
doono, Oo jidkana magac kuma uu yeelan doono. **18** Isaga
iftiin baa gudcur looga kaxayn doonaa, Oo dunidana waa
laga eryi doonaa. **19** Oo isagu dadkiisa kuma dhex lahaan
doono wiil uu dhalay iyo mid uu wiilkiisii dhalay toona, Ama
mid ku hadha meelihii uu degganaan jiray. **20** Dadka ka
dambeeyaa waxay ka yaabi doonaan wakhtigiisa, Sidii ay
kuwii horeba uga baqeen. **21** Sida xaqiiqada ah guryaha
kuwa aan xaqa ahayn waa sidaas oo kale, Oo kii aan Ilaah
aqoon meeshiisiina waa tan.

19 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu yidhi, **2**
War ilaa goormaad naftayda dhibaysaan Oo aad
erayo igu burburinaysaan? **3** Toban jeer baad i caydeen,
Haddaba miyaydaan ka xishoonayn inaad saas oo xun iila
macaamilootaan? **4** Oo sida xaqiiqada ah haddaan qaldamay,
Qaladkaygu aniguu igu hadhayaa. **5** Oo sida xaqiiqada ah
haddaad iska kay weynaynaysaan, Oo aad ceebtayda igu
caddaysaan inaan dembi leeyahay, **6** Haddaba bal ogaada
in Ilaah i afgembiyey, Oo uu shabagtiisii igu wareejiyey.
7 Bal eega, dulunka daraaddiis waan u qayliyaa, laakiin
lay maqli maayo, Oo caawimaad waan u qayshadaana,
caddaaladduse ma jirto. **8** Jidkaygii ayuu ooday si aanan u
dhaafi karin, Oo wadiiqooyinkaygiina gudcur buu ka dhigay. **9**
Ammaantaydii wuu iga xayuubiyey, Oo taajkiina madaxayga
wuu ka qaaday. **10** Xagga iyo xaggaaba wuu iga dumiyey,
oo baabba' waan noqday, Oo rajadaydiina sidii geed oo
kale ayuu u rujiyey. **11** Aad buu iigu cadhooday, Oo sida
mid cadowgiisa ah ayuu igu tiriyaa. **12** Ciidammadiisii oo
dhammu way wada yimaadaan, Oo jid bay dhistaan si ay
iigu kacaan, Oo teendhadayda hareeraheeda ayay degaan.
13 Walaalahay wuu iga fogeeyey, Oo kuwii aan iqiinna way
iga wada shisheeyoobeen. **14** Ehelkaygii way i dayriyeen,
Oo saaxiibbadaydiina way i illoobeen. **15** Kuwa reerkayga ku
hoyda, iyo gabdhaha addoommahayga ahuba waxay igu
tiriyaan shisheeye, Oo hortooda waxaan ku ahay ajanabi.
16 Waxaan u yeedhaa addoonkaygii, Oo in kastoo aan
afkayga ku baryo, iima jawaabo innaba. **17** Naagtaydu
waxay nacdaa neeftayda, Oo carruurtii hooyaday dhashayna
waxay nacaan baryootankayga. **18** Xataa dhallaanka yaryaru
way i quudhsadaan, Oo haddaan sara joogsado way i
caayaan. **19** Saaxiibbadaydii aan ku kalsoonaa oo dhammu
way i karahsadaan, Oo kuwii aan jeclaana way igu soo
jeesteen. **20** Haraggayga iyo hilibkaygu waxay ku dhegaan
lafahayga, Oo dirqi baan ku baxsaday. **21** Saaxiibbadayow, ii
naxa, oo ii naxa, Waayo, gacantii Ilaah baa i taabatay. **22**
Maxaad sidii Ilaah iigu silcisaan? Oo bal maxaad dhibaatada
jidhkayga uga dhergi weydeen? **23** Waxaan jeclaan lahaa
in erayadayda la qoro! Iyo in kitaab gudihiis lagu qoro! **24**
Iyo inay weligood dhagax kula qornaadaan Qalin bir ah iyo
rasaas! **25** Laakiinse waan ogahay in kii i soo furtay nool
yahay, Iyo inuu ugudambaysta dhulka ku istaagi doono.
26 Oo markii haraggaygu sidaas u baabba'o dabadeed,
Ayaan anigoo aan jiidh lahayn Ilaah arki doonaa, **27** Kaasoo
aan aniga qudhaydu arki doono, Oo indhahaygu ay fiirin
doonaan, oo aanay kuwa mid kale arkayn. Qalbigaygu waa
taag daranyahay. **28** Haddaad istidhaahdaan, War xaalkan
salkiisu isagaa laga helay, Bal maxaannu isaga u silcinnaa?
29 Si aad u ogaataan in xukun jiro, Waxaad ka cabsataan
seefta, Maxaa yeelay, cadhadu waxay keentaa taqsiirta
seefta.

20 Markaasaa Soofar oo ahaa reer Nacamaatii u
jawaabay, oo wuxuu yidhi, **2** Haddaba waxaa ii
jawaaba fikirradayda, Oo sababtu waxay tahay degdegga igu
jira. **3** Waxaan maqlay canaanta i ceebaysa, Oo waxaa ii
jawaabta waxgarashadayda. **4** Miyaadan ogayn in waayihii
hore iyo Tan iyo waagii binu-aadmiga dhulka la saaray **5** Ay
guulaysashada sharrowyadu gaaban tahay, Oo farxadda
cibaadalaawayaashuna ay daqiiqad qudha tahay? **6** In
kastoo sarrayntiisu ay samada korto, Oo madaxiisuna uu
daruuraha gaadho, **7** Wuxuu weligiis u baabbi'i doonaa
sida saxaradiisa oo kale. Oo kuwii isaga arki jiray waxay
odhan doonaan, War meeh isagii? **8** Sida riyo ayuu u
libdhi doonaa, oo lama heli doono, Hubaal waxaa loo eryi
doonaa sida riyada habeenka. **9** Ishii isaga aragtay mar
dambe ma ay arki doonto, Oo meeshiisiina mar dambe
uma ay jeedi doonto. **10** Carruurtiisu waxay wax ka baryi
doonaan masaakiinta, Oo gacmahooduna dib bay u celin
doonaan maalkiisa. **11** Lafihiisana waxaa ka buuxa xoogga
dhallinyaranimada, Laakiinse ciidda dhexdeeduu la jiifsan
doonaa. **12** In kastoo xumaantu afkiisa la macaan tahay,
In kastoo uu carrabkiisa ku hoos qarsado, **13** In kastoo
uu kaydsado, oo uusan iska sii dayn, Laakiinse uu afkiisa

ku sii haysto, **14** Kolleyba cuntadiisu mindhicirkiisay ku
beddelantaa, Oo waxay uurkiisa ku noqataa waabayo jilbis.
15 Isagu maal buu liqay, laakiinse mar kaluu soo mantagi
doonaa, Oo Ilaah baa calooshiisa ka soo saari doona. **16**
Wuxuu nuugi doonaa mariidka jilbisyada, Oo waxaa isaga dili
doona mas carrabkiis. **17** Oo ma uu fiirin doono webiyada,
Iyo durdurrada la barwaaqaysan malabka iyo subagga. **18**
Wixii uu ku hawshooday wuu soo celin doonaa, oo ma uu
liqi doono, Oo maalka uu faa'iidada u helayna siduu yahay
uguma uu farxi doono. **19** Waayo, wuxuu dulmay oo dayriyey
masaakiinta, Oo wuxuu xoog ku qaatay guri uusan dhisin. **20**
Uurkiisu xasilloonaan ma lahayn, Taas daraaddeed waxa uu
jecel yahay oo dhan waxba kama uu badbaadin doono. **21**
Wuxuu liqay wax ka hadhay lama arkin, Sidaas daraaddeed
barwaaqadiisu siima raagi doonto. **22** Markuu dheregsan
yahay ayuu cidhiidhi dhex geli doonaa, Oo mid kasta oo
belaayaysan gacantiisa ayaa ku soo degi doonta. **23** Markuu
ku dhow yahay inuu calooshiisa buuxsado, Ayaa Ilaah wuxuu
ku soo tuuri doonaa kulaylka cadhadiis, Oo wuu ku soo shubi
doonaa intuu wax cunayo. **24** Wuu ka carari doonaa hubka
birta ah, Oo qaansada naxaasta ahu fallaadh bay ka dhex
dusin doontaa. **25** Wuu soo jiidaa, kolkaasay jidhkiisa ka soo
baxdaa, Hubaal caaradda dhalaalaysa ayaa beerkiisa ka
soo baxda, Oo cabsi baa isaga ku dhacda. **26** Gudcurka
oo dhanna waxaa meel loogu kaydiyey khasnadihiisa; Oo
dab aan la afuufin ayaa isaga dhammayn doona, Wuuna
baabbi'in doonaa waxa teendhadiisa ku dhex hadhay. **27**
Samooyinku waxay daaha ka qaadi doonaan xumaantiisa,
Oo dhulkuna isaguu ku kici doonaa. **28** Hodanka reerkiisu
wuu ka dhammaan doonaa, Oo maalinta cadhada Ilaah ayaa
maalkiisu libdhi doonaa. **29** Intaasu waxaa weeye qaybta
ninkii shar ahu uu xagga Ilaah ka helayo, Iyo wixii Ilaah
dhaxal ahaan ugu amray.

21 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
2 Maqla oo warkayga aad u dhegaysta, Oo tanuna
ha noqoto wixii aad igu qalbiqabowjisaan. **3** Bal mar ii
oggolaada aan hadlee, Oo kolkii aan hadlo dabadeed iska sii
majaajilooda. **4** Balse anigu ma dad baan ka ashtakoonayaa?
Maxaan u ahaan waayay mid aan dulqaadan? **5** Bal i eega,
oo yaaba, Oo afkiinna gacanta saara. **6** Oo xataa markaan
soo xusuusto waan welwelaa, Oo jidhkaygana waa hoog iyo
ba'. **7** Bal maxay kuwa sharka ahu u noolaanayaan? Oo ay
u gaboobayaan? Balse maxay xoog badan u yeeshaan?
8 Farcankoodu iyagoo la jooga hortooduu ku xoogaystaa,
Oo dhashoodiina hortooday ku dhisan yihiin. **9** Reerahoodu
cabsi way ka ammaan galeen, Oo ushii Ilaahna iyaga
ma kor saarna. **10** Dibidoodu way dhalaan, oo marnaba
madhalays ma noqdaan, Sacyahooduna way dhalaan, dhicis
mana keenaan. **11** Dhallaankooda dibadday u baxshaan
sidii adhi oo kale, Oo carruurtooduna way cayaaraan.
12 Waxay ku gabyaan daf iyo kataarad, Oo dhawaaqa
biibiilaha way ku reyreeyaan. **13** Cimrigooda waxay ku
dhammaystaan barwaaqo, Oo dabadeedna daqiiqad ayay
She'ool ku dhaadhacaan. **(Sheol h7585)** **14** Laakiin waxay
Ilaah ku yidhaahdeen, War naga tag, Waayo, dooni mayno
aqoonta jidadkaaga. **15** Waa maxay Ilaaha Qaadirka ah,
oo aan u adeegayno? Balse maxaa faa'iido ah oo aannu
ka helaynaa, haddaan isaga u tukanno? **16** Bal eeg,
barwaaqadoodii gacantooda kuma jirto, Kuwa sharka ahna
taladoodu way iga fog tahay. **17** Immisa jeer baa laambadda
kuwa sharka ah la demiyaa? Oo immisa jeer baa belaayo ku
kor degtaa? Oo immisa jeer baa Ilaah isagoo cadhaysan
xanuun u qaybiyaa? **18** Oo ay sababtaas aawadeed u
noqdaan sidii xaab dabayl ka horreeya, Iyo sidii buunshe
uu duufaanu kaxeeyo? **19** Idinku waxaad tidhaahdaan,
Ilaah xumaantiisii wuxuu u kaydiyaa sharrowga carruurtiisa.
Haddaba isagu sharrowga ha ugu abaalgudo si uu laftigiisu u
ogaado aawadeed. **20** Indhihiisu ha arkeen halligaaddiisa,
Oo isagu ha cabbo Ilaaha Qaadirka ah cadhadiisa. **21**
Waayo, waa maxay farxadda uu reerkiisa ka helo, Markii
cimrigiisa dhexda laga gooyo? **22** Bal ma Ilaah baa wax
la baraa? Maxaa yeelay, isagaa xukuma xataa kuwa sare.
23 Mid baa dhinta isagoo xooggiisu ku dhan yahay, Oo
istareexsan oo xasilloon, **24** Oo aad u buuran, Oo dhuuxa
lafihiisuna qoyan yahay. **25** Oo mid kalena wuxuu ku dhintaa
naf qadhaadh, Isagoo aan weligiis wanaag dhedhemin. **26**
Habase yeeshee isku si bay ciidda u dhex jiifsadaan, Oo dirxi
baa korkooda daboola. **27** Bal eega, anigu waan ogahay
fikirradiinna, Iyo xeesha aad qaldan igu hindisaysaan. **28**
Waayo, waxaad tidhaahdaan, War meeh gurigii amiirku?
Oo meeday teendhadii sharrowgu ku dhex hoyan jiray?
29 Miyeydaan weyddiin kuwa jidka mara? Oo miyeydaan
garanayn calaamooyinkooda? **30** Iyo in ninkii sharrow ah loo
celiyey maalinta belaayada? Iyo in hore loogu sii kaxaynayo
maalinta cadhada? **31** Bal yaa jidkiisa isaga hortiisa ugu
caddayn doona? Oo bal yaa isaga ka abaalmarin doona
wixii uu sameeyey? **32** Laakiinse isaga waxaa loo qaadi
doonaa xabaasha, Oo qabrigiisa waa la ilaalin doonaa.
33 Waxaa isaga u macaanaan doonta ciidda dooxada,
Oo dadka oo dhammuna isagay soo daba kici doonaan,
Sida kuwii aan tirada lahayn oo isagii ka horreeyeyba ay u
dhinteen. **34** Haddaba bal maxaad si aan waxba tarayn iigu
qalbiqabowjinaysaan, Maxaa yeelay, jawaabihiinnii been oo
keliya ayaa ku hadhay?

22 Markaasaa Eliifas oo ahaa reer Teemaan u jawaabay,
oo wuxuu ku yidhi, **2** Ma nin baa Ilaah wax u tari
kara? Hubaal kii xigmad lahu isagaa wax isu tara. **3** Balse
ma Ilaaha Qaadirka ah baa xaqnimadaada ku farxa? Mase
faa'iido bay u tahay isaga inaad jidkaaga qummaatisid?
4 War ma cabsidaada daraaddeed buu kuu canaantaa?
Oo saas daraaddeed miyuu dacwad kuula galaa? **5** Sow
sharkaagu ma badna? Xumaatooyinkaagu dhammaad ma
laha. **6** Waayo, sababla'aan baad walaalkaa rahaamad
uga qaadatay, Oo kuwii arradnaana dharkoodii baad ka
mudhuxsatay. **7** Kii daallanaana ma aadan siin biyo uu
cabbo, Oo kii gaajaysnaana cunto baad ka hagratay. **8**
Laakiinse ninkii xoog badnaa isagaa dhulka haystay; Oo
ninkii sharaf lahaana isagaa dalka degganaa. **9** Carmallada
baad gacan madhnaan ku eriday, Oo agoonta gacmahoodiina
waa la jebiyey. **10** Sidaas daraaddeed waxaa hareerahaaga
ku wareegsan dabinno, Oo waxaa ku dhibaya cabsi kedis
ah, **11** Ama gudcur aadan waxba ku arki karin, Oo waxaa
ku qariya biyo aad u badan. **12** War sow Ilaah kuma jiro
samada sare? Oo bal eega xiddigaha dheeraantooda iyo

siday u sarreeyaan! **13** Oo adna waxaad leedahay, War
Ilaah muxuu yaqaan? Oo gudcurka qarada leh miyuu wax
ku dhex xukumi karaa? **14** Waxaa isaga ku wareegsan
daruuro qaro waaweyn, si uusan wax u arag, Oo isagu
wuxuu ku socdaa wareegga samada. **15** War ma waxaad
doonaysaa inaad sii haysatid jidkii hore Ee sharrowyadu ku
socon jireen? **16** Iyaba waxaa la dhufsaday wakhtigoodii ka
hor, Oo aasaaskoodiina daad baa baabbi'iyey. **17** Waxay
Ilaah ku yidhaahdeen, War naga tag, Bal maxaa Ilaaha
Qaadirka ahu nagu samayn karaa? **18** Laakiin isagu wuxuu
guryahooda ka buuxiyey waxyaalo wanwanaagsan; Talada
sharrowguse way iga fog tahay. **19** Kuwa xaqa ahu way
arkaan oo way farxaan, Oo kuwa aan xaqa qabinuna way ku
qoslaan oo ku majaajiloodaan, **20** Waxayna yidhaahdaan,
Sida xaqiiqada ah kuwii nagu kacay waa la baabbi'iyey,
Oo kuwoodii hadhayna dab baa liqay. **21** Haddaba isaga
la heshii, oo iska nabdoonow, Waayo, sidaasaa wanaag
kuugu iman doonaa. **22** Haddaba waan ku baryayaaye,
sharciga afkiisa ka aqbal, Oo erayadiisana qalbigaaga geli.
23 Waa lagu dhisi doonaa haddaad Ilaaha Qaadirka ah u
noqotid, Oo aad xaqdarrada teendhooyinkaaga ka fogaysid.
24 Khasnaddaada waxaad ku xoortaa ciidda, Oo dahabka
Oofirna waxaad ku dhex tuurtaa dhagaxyada durdurka,
25 Oo Ilaaha Qaadirka ahuna wuxuu kuu noqon doonaa
khasnad, Iyo lacag qiime badan. **26** Oo markaasaad Ilaaha
Qaadirka ah ku farxi doontaa, Oo wejigaagana Ilaah baad
kor ugu qaadi doontaa. **27** Oo isagaad u tukan doontaa, oo
isna wuu ku maqli doonaa, Oo adna waxaad bixin doontaa
waxyaalihii aad nidartay. **28** Adiguna wax baad amri doontaa,
oo waa laguu adkayn doonaa; Oo jidadkaaguna iftiin bay
lahaan doonaan. **29** Markii hoos laguu tuuro, waxaad odhan
doontaa, Waa lay sarraysiinayaa, Oo qofkii hooseeyana
isagaa badbaadin doona. **30** Oo wuxuu samatabbixin doonaa
kii aan xaq qabin; Hubaal isaga waxaa lagu samatabbixin
doonaa nadiifsanaanta gacmahaaga.

23 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, **2**
Xataa maantadan guryankayga cabashada ahu waa
qadhaadh yahay, Oo gacanta i saaranuna waa ka sii daran
tahay cabashadayda. **3** Waxaan jeclaan lahaa inaan ogaado
meeshaan isaga ka heli karo, Si aan kursigiisa ugu imaado! **4**
Dacwadayda ayaan hortiisa ku diyaarin lahaa, Oo afkaygana
hadallo dood ah baan ka buuxin lahaa. **5** Waxaan jeclaan
lahaa inaan ogaado erayada uu iigu jawaabayo, Oo aan garto
bal waxa uu igu odhanayo. **6** Ma wuxuu igula diriri lahaa
xooggiisa badan? Maya, laakiinse wuu i maqli lahaa. **7** Kii
qummanu halkaasuu isaga kula xaajoon kari lahaa, Oo anna
saasaan xaakinkayga uga samatabbixi lahaa weligayba.
8 Bal eega, hore baan u socdaa, laakiinse isagu halkaas
ma joogo, Oo dib baan u socdaa, laakiinse ma aan heli
karo. **9** Oo waxaan tagaa xagga bidix markuu shaqaynayo,
laakiinse uma aan jeedi karo; Oo wuxuu ku dhuuntaa xagga
midig laakiinse kama arki karo. **10** Laakiinse wuu yaqaan
jidkaan maro, Oo markuu i tijaabiyo waxaan u soo bixi
doonaa sida dahab oo kale. **11** Cagtaydu waxay ku adkaatay
tallaabooyinkiisa, Jidkiisii waan xajiyey, oo dhanna ugama
aan leexan. **12** Dib ugama noqon amarkii bushimihiisa, Oo
erayadii afkiisana waxaan u hayay wax ka qiimo badan
cuntada aanan ka maarmin. **13** Laakiinse wax qudha ayuu
goostay, bal yaa ka leexin kara? Oo wixii naftiisu doonaysaba
wuu sameeyaa. **14** Waayo, wuxuu oofiyaa wixii la ii amray,
Oo waxyaalo badan oo saasoo kale ah ayuu maankiisa ku
hayaa. **15** Sidaas daraaddeed ayaan hortiisa uga naxaa, Oo
markaan ka fikiraba waan ka baqaa isaga. **16** Waayo, Ilaah
ayaa qalbigayga itaal darreeyey, Oo Ilaaha Qaadirka ah
ayaa iga nixiyey, **17** Maxaa yeelay, gudcurka hortiis layma
baabbi'in, Oo gudcurkii qarada lahaana wejigayga kama uu
daboolin.

24 Ilaaha Qaadirka ahu muxuu wakhtiyo u kaydin waayaa?
Kuwa isaga yaqaanse maxay maalmihiisa u arki
waayaan? **2** Waxaa jira kuwa soohdinta dalka durkiya, Oo
waxay xoog ku dhacaan adhyo, kolkaasay daajiyaan. **3**
Oo waxay iska kaxaystaan dameerka agoonta, Oo waxay
rahaamad u qaataan naag carmal ah dibigeed. **4** Saboolka
baahan ayay jidka ka leexiyaan, Oo masaakiinta dhulkana
dhammaantood way wada dhuuntaan. **5** Bal eeg, sida
dameerdibadeedyo lamadegaanka jooga Ayay shuqulkooda
ugu baxaan, iyagoo cunto aad u doonaya; Cidladuna
carruurtooda cuntay u soo bixisaa. **6** Cuntadooda waxay
ka goostaan berrinka, Oo waxay xaabxaabaan canabka
kuwa sharrowyada ah. **7** Oo habeenkii oo dhan iyagoo
qaawan oo aan dhar lahayn ayay jiifsadaan, Oo dhaxanta
waxay ka huwadaanna ma leh. **8** Waxaa iyaga qoya roobka
buuraha, Oo gabbaadla'aan daraaddeed ayay dhagaxa
u dugsadaan. **9** Waxaa jira kuwa agoonta naaska ka
dhufsada, Oo masaakiintana rahaamad ka qaata, **10** Sidaas
daraaddeed waxay warwareegaan iyagoo qaawan oo aan
dhar qabin, Oo iyagoo gaajaysan ayay xidhmooyinka sidaan.
11 Waxay saliid ku sameeyaan nimankaas derbiyadooda
gudahooda, Macsarooyinkoodana way tuntaan, iyagoo
harraadsan. **12** Dadku magaalooyinka way ka cabaadaan,
Oo nafta kuwa dhaawacanuna way qaylisaa, Laakiinse
Ilaah nacasnimadaa ma fiiriyo. **13** Kuwaasu waxay ka mid
yihiin kuwa nuurka ku caasiyooba, Oo jidadkiisa ma ay
yaqaaniin, Oo dhabbayaashiisana ma ay sii hayaan. **14**
Gacankudhiigluhu kaaha waaberi wuu la soo kacaa, oo
wuxuu dilaa miskiinka iyo saboolka baahan, Oo habeenkiina
isagu waa sida tuug oo kale. **15** Oo isha dhillayguna
waxay sugtaa fiidka, Oo wuxuu isyidhaahdaa, Ninna ima
arki doono, Oo wuu hagoogtaa. **16** Oo goor gudcur ah
ayay guryaha dhacaan, Oo maalinnimadana meel bay isku
xidhaan, Oo iftiinka maba yaqaaniin. **17** Waayo, subaxnimadu
dhammaantood waxay u tahay sida hooska dhimashada,
Maxaa yeelay, waxay yaqaaniin cabsida hooska dhimashada.
18 Isagu biyaha dushooda wuu ku dheereeyaa, Qaybtoodii
dhulkaa lagu habaaray, Isagu uma leexdo xagga jidka
beeraha canabka ah. **19** Biyaha barafka waxaa dhammaysta
abaar iyo kulayl, Oo sidaasoo kalaa She'oolna u galaa kuwii
dembaabay. **(Sheol h7585)** **20** Uurkii hooyadiis waa illoobi
doonaa isaga; jidhkiisana waxaa cuni doona oo macaansan
doona dirxiga, Oo mar dambena isaga lama xusuusan doono,
Oo kii xaqdaranuna wuxuu u jabi doonaa sida geed oo
kale. **21** Isagu wuxuu baabbi'iyaa madhashada aan carruurta
dhalin; Oo carmalkana wax wanaagsan uma sameeyo. **22**
Oo weliba kii xoog badanna itaalkiisuu ku jiidaa; Oo markuu

kacana nafta waa laga rajo beelaa. **23** Ilaahna wuxuu iyaga
siiyaa meel ammaan ah, oo halkaasay isku halleeyaan,
Jidadkoodana ishuu ku hayaa. **24** Iyaga waa la sarraysiiyaa,
laakiin in yar dabadeed way wada baabba'aan; Hubaal iyaga
waa la hoosaysiiyaa, oo jidka ayaa looga tuuraa sida kuwa
kale oo dhan, Oo waxaa loo jaraa sida sabuul hadhuudh oo
kale. **25** Oo haddayan saas ahayn, yaa igu caddayn kara
inaan beenlow ahay, Oo hadalkaygase yaa ka dhigi kara wax
aan waxtar lahayn?

25 Markaasaa Bildad oo ahaa reer Shuuxii u jawaabay, oo
wuxuu ku yidhi, **2** Dowladnimo iyo cabsiba isagaa leh,
Oo meelihiisa sarena nabad buu ka dhigaa. **3** Ciidammadiisu
ma tiray leeyihiin? Oo yuu yahay kan aan iftiinkiisu ku soo
bixin? **4** Balse sidee baa nin u kari karaa inuu Ilaah hortiisa
xaq ku ahaado? Mid naagu dhashayse sidee buu u karaa
inuu nadiif ahaado? **5** Bal eeg, xataa dayuxu hortiisa nuur
kuma leh, Oo xiddiguhuna hortiisa daahir kuma aha. **6** Intee
buu ka sii liitaa nin dirxi ahu! Iyo binu-aadmiga dirxiga ahu!

26 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
2 Sidee baad u caawisay midka aan itaalka lahayn!
Oo kan ayan gacantiisu xoogga lahayn sidee baad u
badbaadisay! **3** Sidee baad ula talisay kan aan xigmadda
lahayn! Oo aad u muujisay aqoon wanaagsan! **4** Yaad
erayo kula hadashay? Oo yaa ruuxiisu xaggaaga ka soo
baxay? **5** Kuwii dhintayna way ku hoos gariiraan Biyaha iyo
waxyaalaha dhex deggan. **6** She'ool hortiisuu yaal isagoo
qaawan, Oo Halligaadduna dabool ma leh. **(Sheol h7585)**
7 Isagu woqooyiga wuxuu ku kala bixiyaa meel madhan,
Oo dhulkana wuxuu ka laalaadshaa wax aan waxba ahayn.
8 Biyaha wuxuu ku xidhaa daruurihiisa qarada waaweyn;
Oo daruurtuna hoostooda kama dillaacdo. **9** Wuxuu xidhaa
wejiga carshigiisa, Oo daruurtiisana wuu ku kala bixiyaa. **10**
Biyaha dushooda wuxuu ku wareejiyey soohdin Kala xidha
nuurka iyo gudcurka. **11** Tiirarka samadu way gariiraan, Oo
waxay ka yaabaan canaantiisa. **12** Badda ayuu xooggiisa ku
aamusiiyaa, Oo kibirkana waxgarashadiisuu ku dhuftaa. **13**
Samooyinka waxaa lagu sharraxay Ruuxiisa, Gacantiisuna
waxay mudday abeesada dheeraysa. **14** Bal eeg, waxanu
waa darafyadii jidadkiisa uun; Oo inta isaga laga maqlaana
yaraan badanaa! Laakiinse bal yaa onkodka xooggiisa garan
kara?

27 Oo haddana Ayuub ayaa hadalkiisii sii waday, oo
wuxuu yidhi, **2** Waxaan ku dhaartay Ilaaha nool
oo xaqayga iga qaaday, Kaasoo ah Ilaaha Qaadirka ah
oo naftayda dhibay; **3** (Waayo, naftaydii weli waa igu
jirtaa, Oo ruuxii Ilaahna weli wuxuu ku jiraa sankayga
labadiisa dul.) **4** Hubaal bushimahaygu xaqdarro ku hadli
maayaan, Oo carrabkayguna khiyaano sheegi maayo. **5**
Ilaah ha iga fogeeyo inaan xaq idinka dhigo, Jeeraan dhinto
daacadnimadayda iska tuuri maayo. **6** Xaqnimadayda waan
xajisanayaa, oo iska sii dayn maayo, Oo qalbigaygu i ceebayn
maayo intaan noolahay oo dhan. **7** Cadowgaygu sida sharrow
ha noqdo, Oo kii igu kacaana sida mid xaqdaran ha noqdo.
8 In kastoo uu faa'iido helo, cibaadalaawaha rajadiisu waa
maxay, Markii Ilaah naftiisa qaado? **9** Ilaah miyuu qayladiisa
maqli doonaa, Markii dhib ku yimaado? **10** Miyuu Ilaaha
Qaadirka ah ku farxi doonaa? Oo miyuu goor kasta Ilaah
baryi doonaa? **11** Waxaan idin barayaa wax gacanta Ilaah ku
saabsan, Oo waxa Ilaaha Qaadirka ah la jirana idinka qarin
maayo. **12** Bal eega, idinku kulligiin waad aragteen, Haddaba
bal maxaad dhammaantiin nacasyo u wada noqoteen? **13**
Intanu waa qaybta uu Ilaah ninkii sharrow ah u kaydiyo,
Iyo dhaxalka kuwa dadka dulma ay Ilaaha Qaadirka ah ka
helaan. **14** Carruurtiisu hadday tarmaan, kolleyba waxaa dili
doonta seef, Oo carruurtiisuna cunto kama dhergi doonaan.
15 Kuwii isaga ka hadhana dhimashaa xabaali doonta, Oo
carmalladiisuna uma ay barooran doonaan. **16** In kastoo
uu lacag u taalaysto sida ciidda oo kale, Oo uu dharna
u diyaarsado sida dhoobada oo kale, **17** Isagaa diyaarin
doona, laakiinse waxaa xidhan doona kan xaqa ah, Oo
lacagtana waxaa qaybsan doona kan aan xaqa qabin. **18**
Gurigiisa wuxuu u dhisaa sida buul caaro oo kale, Iyo sida
waab waardiye samaysto. **19** Isagoo taajir ah ayuu seexdaa,
laakiinse lama soo ururin doono, Indhihiisuu kala qaadaa,
oo waxba ma jiro. **20** Naxdin baa isaga qarqin doonta sida
biyo daad ah, Oo habeenkiina waxaa isaga la tegi doona
duufaan. **21** Waxaa isaga kaxaysa dabaysha bari, oo isna
wuu tagaa, Oo meeshiisana way ka xaaqdaa. **22** Waayo,
Ilaah baa isaga wax ku tuuri doona, umana tudhi doono; Oo
sharrowgu wuxuu jeclaan lahaa inuu gacantiisa ka cararo.
23 Dadku way ku sacbin doonaan isaga, Oo meeshiisana
foodhi bay kaga saari doonaan.

28 Hubaal lacagtu waxay leedahay god laga qodo,
Oo dahabkuna wuxuu leeyahay meel lagu safeeyo.
2 Birta waxaa laga soo bixiyaa ciidda, Oo naxaastana
waxaa laga dhalaaliyaa dhagaxa. **3** Dadku gudcurkuu
dhammeeyaa, Oo tan iyo soohdinta ugu shishaysana waxay
baadhaan Dhagaxyada ku jira gudcurka qarada leh iyo
hooska dhimashada. **4** Isagu god dheer ayuu ka qodaa meel
ka fog meesha dadku deggan yahay. Iyaga waxaa illooba
qofka ag mara; Oo waxay ka laallaadaan meel dadka ka
fog, oo hor iyo dib bay u ruxmadaan. **5** Cuntadu dhulkay
ka soo baxdaa, Oo dhankiisa hoosena wuu rogmadaa sida
wax dabku rogo oo kale. **6** Dhagaxyadiisu waa meeshii
dhagaxyo safayr ah, Wuxuuna leeyahay dahab boodh ah.
7 Wadiiqadaas haadka adagu ma yaqaan, Oo gorgorka
ishiisuna ma ay arag, **8** Bahallada kibirka lahu kuma ay
joogsan, Oo libaaxa cadhaysanina ma uu ag marin. **9** Isagu
gacantiisuu soo fidiyaa oo wuxuu saaraa dhagaxa adag,
Oo buurahana wuu afgembiyaa oo xididdaduu ku rujiyaa.
10 Dhagaxyada dhexdooda wuxuu ka jeexaa keliyo, Oo
ishiisuna wax kasta oo qaali ah way aragtaa. **11** Wuxuu
xidhaa durdurrada si ayan u dareerin, Oo waxa qarsoonna
wuxuu u soo bannaan bixiyaa iftiinka. **12** Laakiinse waa
xaggee meesha xigmadda laga helaa? Oo waxgarashada
meesheeduse waa xaggee? **13** Dadku qiimaheeda ma
yaqaan, Oo kuwa nool dalkoodana lagama helo. **14** Moolku
wuxuu leeyahay, Iguma jirto, Badduna waxay leedahay,
Aniga ilama jirto. **15** Dahab laguma heli karo, Lacagna
looma miisaamo. **16** Laguma qiimayn karo dahabka Oofir,
Ama dhagaxa qaaliga ah oo onika la yidhaahdo ama xataa
dhagaxa safayr la yidhaahdo. **17** Dahab iyo madarad
toona uma qalmi karaan, Oo beddelkeeduna ma noqon
karo jawhar laga sameeyo dahab saafi ah. **18** Waxba

lagama sheegi doono dhagax cas oo raamood la yidhaahdo,
amase madarad, Hubaal xigmadda qiimaheedu waa ka sii
sarreeyaa luul. **19** Dhagaxa tobasiyos la yidhaahdo ee
Itoobiya ka yimaadana uma qalmi doono, Oo xataa dahab
saafi ahna laguma qiimayn doono. **20** Haddaba xigmaddu
xaggee bay ka timaadaa? Oo waxgarashada meesheeduse
waa xaggee? **21** Maxaa yeelay, way ka qarsoon tahay
kuwa nool indhahooda, Oo haadka hawadana waa laga
deday. **22** Halligaadda iyo Dhimashadu waxay leeyihiin,
Dhegahayaga ayaannu warkeeda ku maqalnay. **23** Ilaah
ayaa jidkeeda garanaya, Oo isagaa meesheeda yaqaan. **24**
Waayo, isagu wuxuu fiiriyaa dunida darfaheeda, Oo wuxuu
u jeedaa inta samada ka hoosaysa oo dhan, **25** Markuu
dabaysha miisaamo, Oo uu biyahana qiyaaso. **26** Markuu
roobka qaynuun u sameeyey, Oo uu hillaaca onkodkana jid u
sameeyey, **27** Ayuu arkay, oo ka hadlay, Oo intuu adkeeyey
ayuu weliba baadhay. **28** Oo wuxuu dadka ku yidhi, Bal
eega, Sayidka ka cabsashadiisa ayaa xigmad ah, Oo in
sharka laga fogaadona waa waxgarasho.

29 Oo haddana Ayuub hadalkiisuu sii waday, oo wuxuu
yidhi, **2** Waxaan jeclaan lahaa inaan ahaado sidii
waayihii hore, Iyo sidii aan ahaan jiray markii Ilaah i dhawri
jiray, **3** Markay laambaddiisu madaxayga ku ifin jirtay, Oo
aan nuurkiisa gudcurka ku dhex mari jiray, **4** Markii aan
xoog lahaan jiray, Oo qarsoodiga Ilaahna teendhadayda
saarnaan jiray, **5** Markii Ilaaha Qaadirka ahu ila jiri jiray,
Oo carruurtayduna ay hareerahayga joogi jireen, **6** Markay
tallaabooyinkaygu subagga la barwaaqoobi jireen, Oo ay
webiyaasha saliidda ahu dhagaxa iiga soo shubmi jireen! **7**
Markaan magaalada iriddeeda u bixi jiray, Oo aan kursigayga
meel bannaan ku diyaarin jiray. **8** Dhallinyaradu intay i
arkaan ayay dhuuman jireen, Oo odayaashuna intay sara
joogsadaan ayay istaagi jireen, **9** Amiirraduna intay hadalka
joojiyaan, Ayay afka gacanta saari jireen. **10** Ragga gobta
ahuna way aamusi jireen, Oo carrabkoodiina dhabxanagguu
ku dhegi jiray. **11** Waayo, markii dhegu i maqasho, way ii
ducayn jirtay, Oo iluna markay i aragto, way ii marag furi
jirtay. **12** Maxaa yeelay, waxaan samatabbixin jiray miskiinka
qaylinaya, Iyo weliba agoonka aan wax u kaalmeeya lahayn.
13 Ka halligaadda ku dhow ducadiisa ayaa igu soo degi jirtay,
Oo ta carmalka ahna qalbigeeda waan ka farxin jiray ilaa
ay gabay la rayrayso. **14** Waxaan huwan jiray xaqnimo,
oo iyana dhar bay ii noqon jirtay, Oo caddaaladdayduna
waxay ii ahaan jirtay sida khamiis iyo cimaamad oo kale. **15**
Kuwa indhaha la' indho baan u ahaan jiray, Kuwa curyaanka
ahna cago baan u ahaan jiray. **16** Aabbaan u ahaan jiray
saboolka baahan, Oo ka aanan aqoonna xaalkiisa waan
baadhi jiray. **17** Ka xaqa daran daamankiisa waan jebin jiray,
Oo wixii uu dhufsadana ilkihiisaan ka soo bixin jiray. **18**
Markaasaan is-idhi, Buulkaygaan ku dhex dhiman doonaa,
Oo cimrigayguna wuxuu u badan doonaa sida cammuudda
oo kale. **19** Xididkaygu biyaha xaggooduu u faafayaa, Oo
laamahaygana habeenkii oo dhan waxaa saaran sayax.
20 Sharaftaydu way igu cusub tahay, Oo qaansadayduna
gacantayday ku cusboonaatay. **21** Dadku dhegtuu ii dhigi
jiray, oo i sugi jiray, Oo taladayda aawadeedna way u aamusi
jireen. **22** Weligood igama ay daba hadlin, Oo hadalkayguna
korkooduu ku soo dhibci jiray. **23** Oo waxay ii dhawri jireen
sidii roobka oo kale, Oo waxay afkooda u kala furi jireen
sidii roobka dambe loo sugo. **24** Waan u af caddayn jiray
markay qalbi jabaan, Oo nuurkii jaahaygana hoos uma ay
tuuri jirin. **25** Waxaan dooran jiray jidkooda, oo sida nin
madax ah ayaan u fadhiisan jiray, Oo waxaan u dhaqmi jiray
sidii boqor ciidan dhex fadhiya, Iyo sidii mid u tacsiyeeya
kuwa baroorta.

30 Laakiinse haatan waxaa igu majaajilooda kuwa iga da'
yar Oo aan aabbayaashood quudhsan jiray inay xataa
la fadhiistaan eeyaha adhigayga. **2** Nimanka xooggoodu
dhammaaday Itaalka gacmahoodu muxuu ii tarayaa? **3**
Waxay la weydoobeen baahi iyo abaar, Oo waxay u cararaan
dhul engegan, kaasoo ah lamadegaan gudcur iyo cidlo
ah. **4** Waxay gurtaan geed cusbeed oo kaynta ku yaal,
Oo cuntadooduna waxa weeye geed rotem la yidhaahdo
xididdadiisa. **5** Iyaga dadka waa laga dhex eryaa, Oo waxaa
looga daba qayliyaa sida tuug looga daba qayliyo oo kale.
6 Waa inay ku hoydaan haadaamaha dooxooyinka, Iyo
boholaha dhulka iyo dhagaxyada dhexdooda. **7** Waxay ka
qayliyaan kaynta dhexdeeda, Oo waxay dhammaantood ku
soo ururaan maraboob hoosteed. **8** Iyagu waa nacasyo iyo
ceebaalowyo carruurtood, Oo dhulka waxaa lagaga saaray
karbaash. **9** Oo haatan gabay cay ah baan u noqday, Oo
halqabsi baan u ahay. **10** Way i karahsadaan, oo meel fog
bay iga istaagaan, Oo inay candhuufo wejiga iiga tufaanna
iskama ay qabtaan. **11** Ilaah baa xadhiggaygii debciyey,
wuuna i dhibay, Oo taas aawadeed iyagu hortayda iskuma
celiyaan. **12** Xagga midigtayda waxaa ka kaca ciyaalasuuq,
Oo cagtaydana way iska riixaan, Oo waxay igu hor tuuraan
jidadkoodii halligaadda. **13** Jidadkayga way halleeyaan, Oo
waxay soo deddejiyaan masiibadayda; Oo mid caawiyaana
ma jiro. **14** Jabniin ballaadhan ayay ka soo dusaan, Oo
burburka dhexdiisa ayay igaga soo dhacaan. **15** Waxaa igu
soo jeesta cabsi weyn, Oo sharaftayda waxaa loo kaxeeyaa
sida dabayshu wax u kaxayso oo kale. Barwaaqadaydiina
waxay u dhammaatay sidii daruur oo kale. **16** Haddaba
naftaydaa igu dhex daadatay, Oo waxaan la kulmay wakhti
dhibaato badan. **17** Habeenkii lafahaygaa i muda, Oo
xanuunka i cunayaana ima daayo innaba. **18** Xoogga weyn
oo cudurkayga daraaddiis ayaa dharkaygii ku xumaaday, Oo
wuxuu iigu cidhiidhisan yahay sidii jubbaddayda qoorteeda.
19 Isagu wuxuu igu tuuray dhoobada dhexdeeda, Oo waxaan
noqday sidii boodh iyo dambas oo kale. **20** Anigu waan
kuu qayshadaa, adiguse iima aad jawaabtid, Waan ku soo
hor istaagaa, adiguse ima aad aragtid. **21** Calooladeeg
baad igula soo jeesatay, Oo gacantaada itaalkeeda ayaad
igu silcisaa. **22** Kor baad iigu qaaddaa dabaysha, Oo
waxaad i fuushisaa dusheeda, Oo haddana waxaad igu
baabbi'isaa duufaanka. **23** Waayo, waan ogahay inaad ii
kaxaynaysid dhimasho, Iyo guriga inta nool oo dhammu
ku wada kulmayaan. **24** Laakiinse ninkii hoos u dhacaya
sow gacantiisa sooma fidiyo? Markuu halligmayose sow ma
qayshado? **25** Oo ninka dhibaataysan anigu sow uma ooyi
jirin? Naftayduse sow masaakiinta uma murugoon jirin? **26**
Laakiinse markaan wanaagga filanayo waxaa ii iman jiray
xumaanta, Oo markaan nuurka sugana waxaa ii iman jiray

gudcurka. **27** Qalbigaygu welwel buu la kacsan yahay, mana
nasto, Oo waxaan la kulmay wakhti dhibaato badan. **28**
Anigoo barooranaya ayaan qorraxda la'aanteed socdaa,
Waxaan ka dhex istaagaa shirka, oo caawimaad waan u
qayshadaa. **29** Waxaan noqday walaalka dawacooyinka, Iyo
saaxiibka gorayada. **30** Dubkaygu intuu gubto ayuu iska
diirmaa, Oo lafahayguna kulayl bay ku gubtaan. **31** Sidaas
daraaddeed kataaradaydii waxay u rogmatay baroorasho,
Oo biibiilahaygiina wuxuu u rogmaday kuwa ooya codkooda.

31 Waxaan axdi la dhigtay indhahayga, Haddaba bal
sidee baan gabadh u fiirinayaa? **2** Waayo, waa maxay
qaybta laga helo Ilaaha xagga sare jooga, Iyo dhaxalka
laga helo Ilaaha Qaadirka ah oo sarreeya? **3** Sow belaayo
uma aha kuwa xaqa daran, Iyo masiibo kuwa xumaanta
ka shaqeeya? **4** Isagu sow uma jeedin socodkayga oo
dhan? Oo sow ma tirinin tallaabooyinkayga oo dhan? **5**
Haddaan hawo been ah ku socday, Oo ay cagtaydu khiyaano
u dheeraysay, **6** (Ha laygu miisaamo miisaan siman, Si Ilaah
ku ogaado daacadnimadayda,) **7** Haddii tallaabadaydu jidka
gees uga leexatay, Oo qalbigaygu uu indhahayga raacay,
Iyo haddii ay bar ceeb ahu gacmahayga ku dhegtay, **8**
Markaas anigu aan wax beero, oo mid kale ha cuno, Oo
xataa waxa beertayda ka soo baxa ha la wada rujiyo. **9**
Haddii qalbigayga ay naagu sasabatay, Oo aan albaabka
deriskayga ku ag dhuuntay, **10** Markaas naagtaydu nin kale
wax ha u shiiddo, Oo kuwa kale ha ku kor foororsadeen
iyada. **11** Waayo, kaasu waa dembi baas, Oo waa xumaan
ay xaakinnadu ciqaabi lahaayeen, **12** Waayo, kaasu waa
dab wax dhammeeya ilaa uu baabbi'iyo, Oo waxa ii soo baxa
oo dhan wuu wada rujin lahaa. **13** Haddaan addoonkayga
ama addoontayda dacwadooda quudhsaday, Markay ila
mudacayeen, **14** Haddaba bal maxaan samayn doonaa
markii Ilaah sara joogsado? Oo markuu i soo booqdose bal
maxaan ugu jawaabi doonaa? **15** Kii uurka dhexdiisa igu
abuuray sow isagana ma abuurin? Oo sow uurka nalaguma
dhex samayn? **16** Haddaan miskiin u diiday wax uu doonayay,
Ama aan indhaha carmalka illin ka keenay, **17** Amase
haddaan quudkayga keligay cunay, Oo ayan agoontu wax ka
cunin, **18** (Saas ma aha, laakiinse isaga tan iyo yaraantaydii
waan koriyey sidii mid aabbihiis koriyo oo kale, Oo tan iyo
markaan uurkii hooyaday ka soo baxayna waxaan iyada u
ahaan jiray horseed,) **19** Haddaan arkay qof arrad daraaddiis
u dhimanaya, Amase sabool baahan oo aan dhar haysan,
20 Hadduusan uurka iiga ducayn, Amase hadduusan isku
kululayn dhogorta idahayga, **21** Caawimaaddaydii oo aan
iridda uga jeeday daraaddeed, Haddaan agoon gacantayda
u qaaday, **22** Markaas garabkaygu ha kala fakado, Oo
gacantayduna kalagooyska ha ka jabto. **23** Waayo, masiibo
xag Ilaah ka timid ayaa i cabsiisay, Oo sarraysnaantiisa
daraaddeedna anigu waxba ma aanan samayn karin. **24**
Haddaan dahab rajo ka dhigtay, Oo aan dahabka saafiga
ah ku idhi, Kalsoonidayda baad tahay, **25** Haddaan ku
reyreeyey maalkayga badan daraaddiis, Iyo waxyaalaha
badan oo gacantaydu heshay daraaddood, **26** Haddaan
fiiriyey qorraxda oo dhalaalaysa, Ama dayaxa oo iftiin ku
socda, **27** Oo markaas qalbigayga haddii qarsoodi loo
sasabtay, Oo anoo caabudaya aan afkayga gacanta ugu
dhunkaday, **28** Kaasu weliba waa dembi ay xaakinnadii
ciqaabi lahaayeen, Waayo, waxaan daacadlaawe u ahaan
lahaa Ilaaha wax walba ka sarreeya. **29** Haddaan ku
reyreeyey kan i neceb halligaaddiisa, Ama aan aad u farxay
markii belaayadu isaga heshay, **30** (Afkayga uma aanan
oggolaan inuu ku dembaabo Naftiisa oo aan habaar u
weyddiisto;) **31** Dadka teendhadayda jooga haddayan isku
odhan, Yaa heli kara mid aan hilibkiisa ka dhergin? **32**
Shisheeyuhu jidka kuma baryi jirin, Laakiinse socotada ayaan
albaabbadayda u furi jiray, **33** Haddaan xadgudubkaygii
daboolay sidii binu-aadmiga oo kale, Anigoo xumaantayda
laabtayda ku qarinaya, **34** Maxaa yeelay, dadka badan waan
ka baqay, Oo quudhsiga qaraabaday ayaa i cabsiiyey, Oo
saas aawadeed ayaan ku aamusay, oo dibadda uma bixin.
35 Hoogaye haddaan lahaan lahaa mid i maqla! (Bal eeg,
waa tan calaamaddaydii, haddaba Ilaaha Qaadirka ahu ha ii
jawaabo;) Yaa i siinaya eedayntii uu cadowgaygu iga qoray!
36 Sida xaqiiqada ah garabkaygaan ku qaadan lahaa, Oo
weliba madaxaan ku xidhan lahaa sidii taaj oo kale. **37** Oo
waxaan isaga u sheegi lahaa tirada tallaabooyinkaygu inta ay
tahay; Oo waxaan isaga ugu soo dhowaan lahaa sidii amiir
oo kale. **38** Haddii dalkaygu uu iga qayliyo, Oo jeexjeexiisu
ay dhammaantood wada ooyaan, **39** Haddaan midhihiisa
lacagla'aan ku cunay, Ama aan sabab u noqday in kuwii
lahaa ay dhintaan, **40** Sarreenka meeshiisii yamaarug ha ka
soo baxo, Oo shiciirka meeshiisiina gocondho ha ka soo
baxdo. Ayuub erayadiisii way dhammaadeen.

32 Markaasay saddexdaas nin iska daayeen inay Ayuub
u jawaabaan, maxaa yeelay, isagu xaq buu isla ahaa.
2 Markaas waxaa cadhooday Eliihuu ina Barakeel oo ahaa
reer Buus oo qoladiisu ahayd reer Raam, oo aad buu Ayuub
ugu xanaaqay, maxaa yeelay, isagu xaq buu isu qaatay intuu
Ilaah xaq u qaadan lahaa. **3** Oo weliba wuxuu aad ugu
cadhooday saddexdiisii saaxiib, maxaa yeelay, iyagu jawaab
ma ay helin, ee weliba Ayuub way xukumeen. **4** Haddaba
Eliihuu inuu Ayuub la hadlo ayuu sugayay, maxaa yeelay,
iyagu isaga way ka waaweynaayeen. **5** Oo Eliihuu markuu
arkay inaan jawaab afka saddexdaas nin lagu arag ayuu
aad u cadhooday. **6** Oo Eliihuu ina Barakeel oo ahaa reer
Buus ayaa jawaabay oo wuxuu yidhi, Anigu waxaan ahay nin
dhallinyar, idinkuse odayaal baad tihiin, Sidaas daraaddeed
ayaan dib isugu celiyey, oo aan ugu dhici waayay inaan
ra'yigayga idiin caddeeyo. **7** Waxaan is-idhi, Waxaa roon
kuwa da'da waaweynu inay hadlaan, Kuwa cimriga dheeruna
inay xigmad na baraan. **8** Laakiinse binu-aadmiga ruux baa ku
jira, Oo Ilaaha Qaadirka ah neeftiisa ayaa iyaga waxgarasho
siisa. **9** Kuwa cimriga weynu ma aha kuwa xigmadda leh,
Odayaashuna ma aha kuwa garsooridda garta. **10** Sidaas
daraaddeed waxaan idin leeyahay, Bal i dhegaysta; Aniguna
ra'yigayga waan idiin caddaynayaa. **11** Bal eega, erayadiinnii
waan sugayay, Oo xigmaddiinniina waan dhegaysanayay,
Intaad baadhbaadhayseen wixii aad odhan lahaydeen.
12 Sida runta ah aad baan idiin dhegaysanayay, Oo bal
eega, laydinkuma arag mid Ayuub rumaysiiyey, Amase mid
erayadiisii uga jawaabay. **13** Isjira inaydaan odhan, Annagu
xigmad waannu helnay; Ilaah baa isaga ka adkaan kara,
laakiinse dadi ma kari karo. **14** Waayo, isagu erayadiisii iguma
uu soo jeedin, Oo anigu hadalladiinnii isaga ugu jawaabi

maayo. **15** Iyagii way yaabsan yihiin, oo mar dambena ma
ay jawaabaan; Oo wax ay ku yidhaahdaanna ma leh. **16**
Haddaba anigu miyaan u sii sugaa, hadalka ay waayeen
daraaddiis, Iyo istaagiddooda daraaddeed, oo ay mar dambe
jawaabi waayeen? **17** Haddaba aniguna qaybtayda waan
ka jawaabayaa, Oo ra'yigaygana waan caddaynayaa. **18**
Waayo, waxaa iga buuxa erayo; Oo ruuxa gudahayga ku jira
ayaa i qasba. **19** Bal eega, calooshaydu waa sidii khamri
sibraar ku jirta oo aan lahayn meelay ka neefsato, Xataa
sidii sibraarro ku dhow inay qarxaan. **20** Anigu waan hadli
doonaa, si aan u qalbi qabowsado; Oo bushimahayga waan
kala qaadi doonaa, waanan jawaabi doonaa. **21** Waan idin
baryayaaye, yaanan ninna u eexan, Oo weliba ninna u bixin
maayo magacyo faanid ah. **22** Waayo, anigu ma aan aqaan
si loo bixiyo magacyo faanid ah, Haddii kalese Kii i sameeyey
ayaa haddiiba i qaadi lahaa.

33 Habase ahaatee, Ayuubow, waan ku baryayaaye,
hadalkayga maqal, Oo erayadayda oo dhanna dhegta
u dhig. **2** Bal eeg haatan, afkaygaan furay, Oo carrabkaygu
wuxuu ku dhex hadlay afkayga. **3** Erayadaydu waxay sheegi
doonaan qummanaanta qalbigayga, Oo bushimahayguna
wixii ay yaqaaniin si daacad ah ayay ugu hadli doonaan.
4 Waxaa i sameeyey Ruuxa Ilaah, Oo waxaa i noolaysa
Ilaaha Qaadirka ah neeftiisa. **5** Haddaba haddaad kartid ii
jawaab, Oo hortayda erayada si hagaagsan ugu sheeg oo
istaag. **6** Bal eeg, aniguba xag Ilaah waxaan ahay sidaada
oo kale; Oo anigana waxaa layga uumay dhoobo. **7** Bal eeg,
nixintaydu kuma cabsiin doonto, Oo gacantayduna kuguma
cuslaan doonto. **8** Sida xaqiiqada ah dhegahaygaad ku
hadashay, Waanan maqlay codkii erayadaada oo leh, **9**
Anigu nadiif baan ahay, oo xadgudubna ma lihi, Xaq ma
qabo, oo xumaanuna iguma jirto innaba. **10** Bal eeg, sabab
uu igu eedeeyo ayuu iga helaa, Oo wuxuu igu tiriyaa inaan
cadowgiisa ahay; **11** Cagahayga wuxuu geliyaa jeebbooyin,
Oo jidadkayga oo dhanna wuu wada fiiriyaa. **12** Bal eeg,
waan kuu jawaabi doonaa, haddaba waxan xaq kuma tihid,
Waayo, Ilaah baa binu-aadmiga ka sii weyn. **13** Haddaba
maxaad isaga ula asaraartantaa? Waayo, isagu axwaalkiisa
midnaba jawaab kama baxsho. **14** Waayo, Ilaah wuxuu
hadlaa mar, Ama laba jeer, in kastoo aan laga fiirsanayn.
15 Riyada iyo muujinta habeennimo, Markii hurdo weynu
dadka ku soo degto, Oo sariirta lagu gam'o, **16** Markaasuu
dhegaha binu-aadmiga furaa, Oo waxa iyaga lagu waaniyey
ayuu xaqiijiyaa, **17** Si uu dadka uga soo celiyo qasdigooda
xun, Oo uu binu-aadmiga kibir uga qariyo, **18** Oo naftiisana
wuxuu dib uga hayaa yamayska, Oo noloshiisana wuxuu
ka hayaa seefta. **19** Oo weliba waxaa sariirtiisa lagu kor
edbiyaa xanuun, Iyo dagaal joogto ah oo lafihiisa ku dhex jira.
20 Sidaas daraaddeed nafsaddiisu kibista way karahsataa,
Naftiisuna cuntada macaan way nacdaa. **21** Hilibkiisu waa
ka mudhuxsan yahay, oo mar dambe lama arki karo; Oo
lafihiisii aan la arki jirinuna way soo baxaan. **22** Hubaal
naftiisu waxay ku dhow dahay yamayska, Oo noloshiisuna
waxay ku dhow dahay kuwii baabbi'in lahaa. **23** Hadday la
joogi lahayd malaa'ig dhexdhexaadeye ah Oo ah mid kun ka
mid ahu, Inay dadka tusto waxa ku qumman, **24** Markaas
Ilaah baa u naxariista, oo wuxuu leeyahay, Yamayska uu ku
sii dhacayo ka samatabbixi, Waayo, furasho baan helay.
25 Hilibkiisu waa ka sii jilicsanaan doonaa kan ilmaha; Oo
wuxuu ku noqdaa wakhtigii dhallinyaranimadiisa. **26** Isagu
Ilaah buu baryaa, oo isna raalli buu ka noqdaa, Sidaas
daraaddeed wejigiisa farxad buu ku arkaa; Oo wuxuu dadka
u soo celiyaa xaqnimadiisa. **27** Isagu dadka hortiisa buu
ku gabyaa, oo wuxuu leeyahay, Waan dembaabay, oo
waxaan qallooclyey wixii qummanaa, Oo taasuna layguma
abaalgudin. **28** Isagu naftayduu ka soo furtay yamayskii ay
ku dhacaysay, Oo noloshayduna iftiin bay arki doontaa. **29**
Bal eeg, waxyaalahan oo dhan Ilaah baa binu-aadmiga ku
sameeya, Laba ama saddex jeer, **30** Si uu naftiisa yamayska
uga soo celiyo, In isaga lagu iftiimiyo iftiinka kuwa nool. **31**
Ayuubow, i maqal oo aniga i dhegayso: Adigu iska aamus,
oo anna waan hadli doonaa. **32** Haddaad wax odhan lahayd,
ii jawaab, Oo hadal, waayo, waxaan jeclahay inaan xaq kaa
dhigo. **33** Haddii kalese, bal i dhegayso: Iska aamus, oo
anna xigmad baan ku bari doonaa.

34 Oo weliba Eliihuu wuu jawaabay oo wuxuu yidhi, **2**
Raggiinna xigmadda lahow, erayadayda maqla; Oo
kuwiinna aqoonta lahow, i dhegaysta. **3** Waayo, dhegtu
waxay hadalka u kala soocdaa Sida dhabxanaggu cuntada u
dhedhemiyo oo kale. **4** Aynu dooranno waxa qumman, Oo
aynu dhexdeenna ka ogaanno waxa wanaagsan. **5** Waayo,
Ayuub wuxuu yidhi, Anigu xaq baan ahay, Laakiinse Ilaah
baa gartaydii ii diiday. **6** Oo in kastoo aan xaq ahay haddana
waxaa laygu tiriyey inaan beenlow ahay; Oo in kastoo aanan
xadgudub lahayn, haddana nabarkaygu waa mid aan bogsan
karin. **7** Ninkee baa Ayuub la mid ah, Oo quudhsashada u
cabba sida biyaha oo kale, **8** kaasoo raaca kuwa xumaanta
ka shaqeeya, Oo dadka sharka ah la socda? **9** Waayo,
isagu wuxuu yidhi, Ninna wax uma tarto Inuu Ilaah ku
farxo. **10** Haddaba sidaas daraaddeed i dhegaysta, raggiinna
waxgaradka ahow; Ilaah inuu xaqdarro sameeyo way ka fog
tahay; Oo Ilaaha Qaadirka ahna inuu xumaan falo way ka fog
tahay. **11** Waayo, nin walba shuqulkiisuu ka abaalmariyaa,
Oo nin kastana siduu socodkiisu ahaa ayuu ugu abaalgudaa.
12 Laakiinse hubaal Ilaah xaqdarro ma uu samayn doono,
Oo Kan Qaadirka ahuna garta ma uu qalloocin doono. **13**
Bal yaa isaga ku amray inuu dhulka u taliyo? Yaase isaga
dusha ka saaray dunida oo dhan? **14** Hadduu keligiis iska
fikiri lahaa, Oo uu ruuxiisa iyo neeftiisa soo urursan lahaa,
15 Dadka oo dhammu waa wada baabbi'i lahaa, Oo binu-
aadmiguna ciidduu ku noqon lahaa. **16** Haddaba haddaad
waxgarad tahay, waxan maqal; Oo erayadayda codkooda
dhegayso. **17** War mid xaqnimada neceb miyuu wax u
talinayaa? Oo ma waxaad xukumaysaa midka xaqa ah oo
xoogga badan? **18** Ma waxaa boqor lagu yidhaahdaa, Shar
baad tahay? Amase kuwa gobta ah, Cibaadalaawayaal
baad tihiin? **19** Haddaba ma saasaad ku odhan lahayd kan
aan amiirrada u eexan, Ama aan taajirka uga roonayn kan
miskiinka ah? Waayo, iyagu dhammaantood waa shuqulkii
gacmihiisu sameeyeen. **20** Iyagu daqiiqad bay ku dhintaan,
Dadku habeenbadhkiiba way gariiraan oo naftaa ka baxda,
Kuwa xoogga badanuna way libdhaan iyadoo aan gacanna
la saarin. **21** Waayo, indhihiisu waxay fiiriyaan jidadka binu-
aadmiga, Wuxuuna wada arkaa socodkiisa oo dhan. **22** Ma
jiro gudcur ama hoosdhimasho toona Oo ay kuwa xumaanta

sameeyaa ku dhuuntaan. **23** Waayo, isagu uma baahna inuu
in kale binu-aadmiga ka sii fikiro, Inuu isagu Ilaah hortiisa
garsoorid u tago. **24** Ragga xoogga badan ayuu u kala
jejebiyaa siyaalo aan la baadhi karin, Oo meeshoodiina kuwa
kaluu ka kiciyaa. **25** Maxaa yeelay, isagu shuqulladooda wuu
yaqaan; Oo habeennimuu afgembiyaa si ay u burburaan. **26**
Sharkooda daraaddiis ayuu iyaga wax ku dhuftaa, Iyagoo
dadka kale u jeedo, **27** Maxaa yeelay, lasocodkiisii way
ka leexdeen, Oo waxay diideen inay jidadkiisa midnaba
ka fikiraan. **28** Sidaasay qaylada masaakiinta isaga soo
gaadhsiiyeen, Oo isna qaylada kuwa dhibaataysan ayuu
maqlay. **29** Haddii quruun lagu sameeyo iyo haddii qof
lagu sameeyaba, Markuu nasiyo yaa belaayo kicin kara?
Oo markuu wejigiisa qariyana bal yaa isaga fiirin kara? **30**
Inaan cibaadalaawe boqornimada qabsan, Si uusan u jirin
mid dadka shirqool u dhiga. **31** Waayo, ninna miyuu Ilaah
ku yidhi, Anigu edbintii waan qaatay, oo mar dambe ninna
xumayn maayo, **32** Haddaba waxaanan u jeedin i bar, Oo
haddaan xumaan sameeyeyna mar dambe u noqon maayo?
33 Abaalgudkiisu ma wuxuu ahaan doonaa sidaad doonaysid,
inaad diiddid aawadeed? Waayo, waa inaad adigu doorataa,
mana aha aniga; Haddaba waxaad taqaanid ku hadal. **34** Nin
kasta oo xigmad leh oo i maqla iyo dadka waxgaradka ahuba
Waxay igu odhan doonaan, **35** Ayuub aqoonla'aan buu ku
hadlaa, Oo hadalkiisana xigmadu kuma jirto. **36** Waxaan
jeclaan lahaa in Ayuub tan iyo ugudambaysta la sii imtixaamo,
Maxaa yeelay, wuxuu u jawaabaa sida dadka sharka ah. **37**
Waayo, dembigiisii wuxuu ku sii darsadaa caasinimo, Oo
dhexdeenna ayuu ka sacab tuntaa, Erayadiisana wuxuu ku
sii badiyaa Ilaah.

35 Oo weliba Eliihuu wuu sii jawaabay oo wuxuu yidhi, **2**
Ma waxaad u malaynaysaa in taasu xaq tahay, Amase
ma waxaad leedahay, Xaqnimadaydu way ka sii badan tahay
tan Ilaah? **3** Miyey kugu habboon tahay inaad tidhaahdid,
Maxay ii taraysaa? Oo waa maxay faa'iidada aan ka helayo
oo ka sii badan haddaan dembaabay? **4** Haddaba waxaan u
jawaabayaa Adiga iyo saaxiibbadaada kula jiraba. **5** Bal
indhahaaga kor u qaad oo samooyinka eeg, Oo bal daruuraha
kaa sarreeya fiiri. **6** Haddaad dembaabtay maxaa xumaan
ah oo aad yeeshaa? Oo xadgudubyadaadu hadday bataanse
maxaad isaga ku samaysaa? **7** Haddaad xaq tahayse bal
maxaad isaga siisaa? Isaguse muxuu gacantaada ka helaa?
8 Xumaantaadu waxay wax u dhintaa nin sidaadoo kale ah,
Oo xaqnimadaaduna waxay wax ku tartaa binu-aadmiga.
9 Dulmiga ku batay daraaddiis ayay u qayliyaan, Oo kan
xoogga badan gacantiisa daraaddeed ayay caawimaad ugu
qayshadaan. **10** Laakiinse ninna ma yidhaahdo, Meeh Ilaahii
i abuuray, Oo habeenkii gabayo i siiya, **11** Oo wax na bara in
ka sii badan xayawaanka dunida jooga, Oo weliba naga sii
xigmad badiya haadda samada duusha? **12** Dadka sharka
ah kibirkooda daraaddiis Ayay iyagu halkaas uga qayliyaan,
laakiinse ninna uma jawaabo. **13** Hubaal Ilaah maqli maayo
wax aan waxba ahayn, Oo Kan Qaadirka ahuna innaba ka
fiirsan maayo. **14** In kastoo aad tidhaahdaa, Isaga ma arko,
Dacwadii isagay hor taal, oo adna waa inaad isaga sugtaa.
15 Laakiinse haatan, isagu cadhadiisii kuma uu soo booqan,
Oo xumaantana si weyn ugama uu fikiro; **16** Haddaba sidaas
daraaddeed ayaa Ayuub hadalka aan waxtarka lahayn afkiisa
ugu furaa, Oo isagoo aan aqoon lahayn ayuu erayo badiyaa.

36 Oo weliba Eliihuu hadalkiisii buu watay oo wuxuu
yidhi, **2** Weliba in yar ii sii kaadi, oo anna wax baan
ku tusayaa, Waayo, weli waxaan hayaa wax aan Ilaah
daraaddiis u odhanayo. **3** Aqoontayda meel fog baan ka
keeni doonaa, Oo xaqnimana waan ka sheegi doonaa kii
i abuuray. **4** Waayo, sida runta ah erayadaydu been ma
aha; Oo mid aqoontu kaamil ku tahay ayaa kula jooga. **5**
Bal eeg, Ilaah waa xoog badan yahay, oo isagu ninna ma
quudhsado, Oo itaalka waxgarashada wuu ku xoog badan
yahay. **6** Isagu uma daayo kan sharka ahu inuu sii noolaado,
Laakiinse kuwa dhibaataysan xaqooduu siiyaa. **7** Isagu
indhihiisa kama qaado kuwa xaqa ah, Laakiinse wuxuu
weligoodba la fadhiisiyaa boqorrada carshiga ku fadhiya,
Oo iyaga waa la sarraysiiyaa. **8** Oo haddii silsilado lagu
xidho, Oo xadhkaha dhibka lagu kaxaysto, **9** Markaas wuxuu
iyaga ku caddeeyaa falimahooda, Iyo xadgudubyadoodii ay
kibirka u sameeyeen. **10** Oo dhegtoodana wuxuu u furaa
waxbaridda, Oo wuxuu ku amraa inay xumaanta ka soo
noqdaan. **11** Hadday isaga maqlaan oo ay u adeegaan,
Cimrigooda waxay ku dhammaysan doonaan barwaaqo,
Oo sannadahoodana waxay ku waari doonaan nimco. **12**
Laakiinse hadday maqli waayaan, seef bay ku baabbi'i
doonaan, Oo waxay dhiman doonaan iyagoo aan aqoon
lahayn. **13** Laakiinse kuwa cibaadalaawayaasha ah oo
qalbigoodu beloobay waxay isa soo gaadhsiiyaan cadho,
Oo markuu iyaga xidhana caawimaad uma qayshadaan.
14 Dhallinyaranimay ku dhintaan, Oo naftooduna waxay ku
halligantaa khaniisiinta dhexdooda. **15** Isagu kii dhibban
ayuu dhibaatadiisa ku samatabbixiyaa, Oo dhegahana buu
u furaa markay dhib la kulmaan. **16** Isagu dhibaato wuu
kaa bixin lahaa, Oo wuxuu ku geeyn lahaa meel ballaadhan
oo aan cidhiidhi ahayn, Oo miiskaaga waxa saaran oo
dhammuna waxay ahaan lahaayeen baruur miidhan. **17**
Laakiinse xukunka kuwa sharka ah ayaa kaa buuxa, Oo
garsoorid iyo caddaalad ayaa ku qabsada. **18** Iska jir yaanay
cadho ku sasabin si aad wax u majaajilootid, Oo furashada
weynaanteeduna yaanay ku leexin. **19** Taajirnimadaada iyo
xoogga itaalkaaga oo dhammu Miyey kugu filan yihiin inay
dhibaato kaa saaraan? **20** Habeenka ha doonin, Markay
dadyowgu meeshooda ku wada baabba'aan. **21** Iska jir oo
xumaan ha u jeedin, Waayo, taasaad ka dooratay dhibaato.
22 Bal eeg, Ilaah baa xooggiisa ku sarreeya; Waa ayo
macallinka isaga la mid ahu? **23** Jidkiisa yaa u amray? Yaase
isaga ku odhan kara, Waxaad samaysay xaqdarro? **24**
Xusuuso inaad weynaysid shuqulkiisii Ay dadku ka gabyeen.
25 Dadka oo dhammu way wada fiiriyeen, Oo binu-aadmiguna
meel fog buu ka arkaa. **26** Bal eeg, Ilaah waa weyn yahay,
oo annana isaga ma aannu naqaan; Oo cimrigiisu intuu
yahayna lama soo baadhi karo. **27** Waayo, isagu wuxuu kor
u jiitaa dhibicyaha biyaha, Oo wuxuu ka dhigaa ceeryaamo
roob noqota, **28** Oo daruuraha ka soo da'a, Oo binu-aadmiga
aad ugu dul shubma. **29** Ninna miyuu garan karaa daruuraha
kala faafintooda, Iyo onkodyada taambuuggiisa? **30** Bal eeg,
isagu hareerihiisa wuxuu ku faafiyaa nuurkiisa, Oo badda
salkeedana wuu daboolaa. **31** Waayo, isagu kuwaasuu

dadyowga ku xukumaa, Oo cunto badanna wuu siiyaa. **32** Gacmihiisuu hillaac ku daboolaa, Oo wuxuu ku amraa inuu ku dhaco calaamadda uu ku liishaamay. **33** Sanqadhiisu isagay wax ka sheegtaa, Oo weliba xayawaankuna wax bay ka sheegaan waxa soo socda.

37 Oo weliba taas aawadeed qalbigaygu wuu gariiraa, Oo meeshiisiina wuu ka dhaqaaqaa. **2** Haddaba dhegaysta qaylada codkiisa Iyo sanqadha afkiisa ka baxaysa. **3** Wuxuu taas u diraa inta samada ka hoosaysa oo dhan, Oo hillaaciisana wuxuu u diraa dhulka darfihiisa oo dhan. **4** Dabadiisna wax baa aad uga sanqadha, Isagu wuxuu ku onkodaa haybaddiisa codkeeda; Oo markii codkiisa la maqlona iyaga ma uu joojiyo. **5** Ilaah si yaab ah ayuu codkiisa ugu onkodaa, Oo wuxuu sameeyaa waxyaalo waaweyn oo aynan garan karin. **6** Waayo, wuxuu barafka cad ku yidhaahdaa, Dhulka ku da'; Oo sidaasoo kaluu ku yidhaahdaa roobka yar Iyo roobkiisa weynba. **7** Isagu wuxuu shaabadeeyaa nin kasta gacantiisa, In nin kasta oo uu sameeyeyba ogaado. **8** Markaasaa bahalladu hogag galaan, Oo waxay iska joogaan boholahooda. **9** Koonfurta waxaa ka soo baxa duufaanka, Oo qabowguna wuxuu ka yimaadaa woqooyiga. **10** Barafku wuxuu ku yimaadaa Ilaah neeftiisa, Oo biyaha ballaadhanuna way barafoobaan. **11** Daruurta qarada weyn ayuu ka buuxiyaa qoyaan, Oo wuxuu kala firdhiyaa daruurta hillaaciisa, **12** Oo waxaa lagu soo wareejiyaa hoggaamintiisa, Inay sameeyaan wax alla wixii uu kugu amro Dunida la dego dusheeda oo dhan, **13** Hadday tahay hagaajin aawadeed, ama dalkiisa aawadiis, Ama naxariis aawadeed, kolleyba wuxuu ka dhigay inay kuwaasu noqdaan. **14** Ayuubow, bal tan dhegayso, Istaag oo bal ka fiirso shuqullada Ilaah oo yaabka miidhan ah. **15** War miyaad taqaan siduu iyaga u amro, Iyo siduu hillaaca daruurtiisa u iftiimiyo? **16** Miyaad taqaan miisaaminta daruuraha, Amase kan aqoontu kaamilka ku tahay shuqulladiisa yaabka leh? **17** Miyaad taqaan wuxuu dharkaagu u kulul yahay, Markuu Ilaah dhulka ku xasilliyo dabaysha koonfureed? **18** Miyaad isaga la kala bixin kartaa cirka U xoogga badan sidii muraayad la shubay? **19** Na bar wixii aan isaga ku odhan lahayn, Waayo, annagu hadalkayagii waxaannu la odhan kari waynay gudcur aawadiis. **20** Isaga ma loo sheegi doonaa inaan hadli doono? Ninse miyuu jecel yahay in isaga la liqo? **21** Oo hadda dadku ma fiirin karo iftiinka cirka ka dhalaalaya, Laakiinse dabayshu waa soo gudubtaa, oo iyagay safaysaa. **22** Woqooyi waxaa ka soo baxa iftiin sida dahab u dhalaalaya, Ilaahna wuxuu leeyahay haybad cabsi badan. **23** Annagu ma heli karno Ilaaha Qaadirka ah, waayo, isagu wuu xoog badan yahay; Oo isagoo garsoorid iyo caddaalad ka buuxa ninna ma uu dhibi doono. **24** Sidaas daraaddeed dadku isagay ka cabsadaan; Oo isagu ma uu fiiriyo kuwa qalbigooda xigmaddu ka buuxdo.

38 Markaasaa Rabbigu Ayuub uga jawaabay dabaysha cirwareenta ah, oo wuxuu ku yidhi, **2** Waa kuma kan talada ku madoobeeya Erayada aan aqoonta lahayn? **3** Haddaba sida nin rag ah dhexda u gunto, Waayo, wax baan ku weyddiinayaa, oo adna waa inaad ii sheegtaa. **4** Markaan dunida aasaaskeeda dhigay xaggee baad joogtay? Haddaad waxgarad tahay, taas ii sheeg. **5** Haddaadse taqaanid yaa qiyaasteeda amray? Amase yaa xadhiggii lagu qiyaasay ku kor fidiyey? **6** Aasaaskeedase bal xaggee baa lagu dejiyey? Amase yaa dhigay dhagaxa geeska ah **7** Markay xiddigaha aroorya isla wada heeseen, Oo ay carruurta Ilaah oo dhammu farxad la qayliyeen? **8** Amase yaa badda albaabbo ku xidhay markay u soo faruurantay Sidii wax maxal ka soo baxay, **9** Iyo markaan daruurta dharka uga dhigay, Oo aan gudcurka maro lagu duudduubo uga dhigay, **10** Oo aan hareeraheeda xad u amray, Oo aan u yeelay qataarro iyo albaabbo, **11** Oo aan ku idhi, Ilaa halkan soo gaadh, laakiinse innaba ha soo dhaafin, Oo hirarkaaga kibirka lahu waa inay halkan ku joogsadaan? **12** Tan iyo waagii aad dhalatay marna subaxda ma amartay? Waaberigase ma meeshiisaad ogeysiisay, **13** Si uu u qabsado dhulka darfihiisa, Oo sharrowyada looga hurgufo? **14** Waa loo beddelaa sidii dhoobo shaabad ka hoosaysa, Oo wax kastaaba waxay kor uga muuqdaan sidii dhar oo kale, **15** Oo sharrowyadana iftiinkooda waa loo diiday, Oo gacantii sarraysayna waa la jebiyey. **16** Adigu miyaad badda ilaheeda dhex gashay? Miyaadse moolka salkiisa martay? **17** Geerida irdaheeda miyaa laguu muujiyey? Miyaadse aragtay irdaha hooska dhimashada? **18** Miyaad garanaysaa dhulka ballaadhkiisa? Haddaad waxaas wada taqaanid ii sheeg. **19** Rugta iftiinka jidka loo maraa waa xaggee? Gudcurkase meeshiisu waa xaggee, **20** Si aad soohdintiisa u martid, Oo aad u garatid wadiiqooyinka gurigiisa loo maro? **21** Shakila'aan waad taqaan, waayo, adigu wakhtigaas waad dhalanayd Oo cimrigaaguna wuu dheer yahay! **22** Adigu miyaad dhex gashay meesha barafka cad lagu kaydiyo? Miyaadse aragtay meesha roobdhagaxyaalaha la dhigo, **23** Kuwaasoo aan u kaydsaday wakhtiga dhibaatada, Iyo maalinta dirirta iyo dagaalka? **24** Iftiinka jidkee baa lagu kala qaybiyaa? Dabaysha barise sidee baa dhulka loogu kor firdhiyaa? **25** Bal yaa jid u sameeyey biyaha daadka ah, Amase hillaaca onkodka, **26** Si roob ugu da'o dhul aan binu-aadmina joogin, Iyo cidlada aan ninna degganayn, **27** Si uu u dherjiyo dhulka cidlo iyo baabba' ah, Oo uu doog jilicsan uga soo bixiyo? **28** Roobku ma aabbuu leeyahay? Yaase dhalay dhibicyaha sayaxa? **29** Barafkuse bal yuu maxalkiisa ka soo baxay? Yaase dhalay sayaxa barafoobay ee cirka ka yimaada? **30** Biyihii waxay u adkaadeen sidii dhagax oo kale, Oo moolka korkiisiina wuu barafoobay. **31** Adigu miyaad xidhi kartaa ururka xiddigaha ee Toddobaadyada la yidhaahdo? Miyaadse furi kartaa ururka Oriyon la yidhaahdo? **32** Miyaad kartaa inaad xiddigaha Masarood la yidhaahdo xilligooda soo saarto? Miyaadse ururka xiddigaha ee Orsada la yidhaahdo carruurtiisa la kaxayn kartaa? **33** Miyaad taqaan amarrada samooyinka? Dowladnimadoodana ma dhulkaad ku dhisi kartaa? **34** Codkaaga miyaad daruuraha kor ugu qaadi kartaa, Si biyo badanu ay kuu daboolaan daraaddeed? **35** Miyaad hillaaca diri kartaa, si ay u tagaan, Oo ay kuugu yidhaahdaan, Waa na kan? **36** Bal yaa qalbiga xigmadda geliyey? Yaase maanka waxgarashada siiyey? **37** Bal yaa daruuraha xigmad ku tirin kara? Yaase qarbeddada samada biyo ka shubi kara, **38** Markii boodhku taallooyin noqdo, Oo ciidduna ay isku dhegto? **39** Miyaad karaysaa inaad gool libaax u ugaadhid? Miyaadse dhal libaax dherjin kartaa, **40** Markay boholahooda ku dhex dhuuntaan, Oo ay hogga u joogaan inay wax gaadaan? **41** Bal yaa tukaha cunto

ku quudiya, Markii dhashiisu Ilaah u qayshadaan, Oo ay
cuntola'aan daraaddeed u warwareegaan?

39 War miyaad taqaan markay ri'dibadeedda qarka joogta
dhasho? Miyaadse arki kartaa markay deerooyinku
dhalaan? **2** Miyaad tirin kartaa bilaha sidkoodu ku buuxsamo?
Miyaadse taqaan wakhtiga ay dhalaan? **3** Intay arruntaan
ayay ubadkooda dhalaan, Oo fooshoodana way iska saaraan.
4 Oo ubadkooda yaryaruna way kobcaan, oo waxay ku
koraan berrin bannaan, Oo intay baxaan ayaanay mar
dambe soo noqon. **5** Bal yaa dameerdibadeedka xoreeyey?
Yaase dameerdibadeedka xadhkihiisii ka furay? **6** Kaas
gurigiisa waxaan ka dhigay cidlada, Oo rugtiisuna waa dalka
cusbada. **7** Magaalada buuqeeda wuu quudhsadaa, Oo
kexeeyaha qayladiisana ma maqlo. **8** Xidhiidhka buurahu
waa daaqiisa, Oo wuxuu raadiyaa wax kasta oo cagaar
ah. **9** Dibidibadeedku miyuu raalli ku noqon doonaa inuu
kuu adeego? Miyuuse qabaalka xeradaada ku ag hoyan
doonaa? **10** Dibidibadeedka miyaad xadhko ku xidhi kartaa si
uu beerta u qodo? Miyuuse dooxooyinka kaa daba hagaajin?
11 Xooggiisa badan daraaddiis miyaad isugu hallaynaysaa?
Hawshaadase ma isagaad u daynaysaa? **12** Ma waxaad
isaga ugu kalsoon tahay inuu midhahaaga guriga keeno, Oo
uu kuu soo ururso hadhuudhka goobkaaga wax lagu tumo?
13 Gorayada garabkeedu farxad buu la ruxmadaa, Laakiinse
garbaheeda iyo baalasheedu ma wax bay u roon yihiin? **14**
Waayo, iyadu ugaxdeeda waxay kaga tagtaa dhulka dushiisa,
Oo ciidday ku diirisaa, **15** Oo waxay illowdaa inay cagtu
burburinayso, Iyo inuu dugaaggu ku tumanayo. **16** Waxay ku
adkaataa dhasheeda, sidii iyagoo aan kuweedii ahayn, Oo in
kastoo ay waxtarla'aan u hawshooto haddana iyadu cabsi
ma qabto, **17** Maxaa yeelay, Ilaah baa iyada xigmad u diiday,
Oo waxgarashona ma uu siin. **18** Oo markay kor isu qaaddo
inay carartona, Waxay quudhsataa faraska iyo kii fuushanba.
19 War ma adigaa faraska xooggiisa siiyey? Surkiisase ma
adigaa guudka ruxma huwiyey? **20** War ma adigaa ka dhigay
inuu sida ayaxa u boodo? Haybadda bururufta sankiisu way
cabsi badan tahay. **21** Dooxaduu qoobka ku garaacaa, oo
xooggiisuu ku reyreeyaa, Oo intuu baxo ayuu ka hor tagaa
ragga hubka sita. **22** Cabsida wuu ku qoslaa, oo ma uu
baqo, Oo seeftana dib ugama noqdo. **23** Korkiisa waxaa ka
sanqadha gabooye, Iyo waran birbirqaya iyo hoto. **24** Isagu
dhulkuu ku liqaa gariir iyo cadho, Oo buunka codkiisa hadduu
maqlona ma istaago. **25** Oo mar alla markii buunku dhawaaqo
ayuu "Haw" yidhaahdaa, Oo meel fog ayuu dagaalka ka
uriyaa, Wuxuuna maqlaa saraakiisha qayladooda onkodaysa
iyo hugunka. **26** Haadka adagu ma xigmaddaaduu kor ugu
duulaa? Garbihiisase xagga koonfureed ma u fidiyaa? **27**
Baqalyaduse ma amarkaagay kor ugu duushaa? Oo ma
saasay buulkeeda meelaha sarsare uga dhisataa? **28** Waxay
ku hoyataa qarka dheer korkiisa, oo hoygeeduna halkaasuu
ku yaal, Xagga qarka dheer dhaladiisa, iyo meesha adag
dusheeda. **29** Oo iyadoo halkaas joogta ayay ugaadh ka
fiirsataa, Oo indhaheeduna meel fog bay wax ka arkaan.
30 Dhasheeda yaryaru dhiig bay nuugaan, Oo iyana waxay
joogtaa hadba meeshii raqu taal.

40 Oo weliba Rabbigu Ayuub buu u jawaabay oo wuxuu
ku yidhi, **2** Kii murmayaa ma Ilaaha Qaadirka ah buu
la diriri karaa? Kii Ilaah la doodayaa ha ka jawaabo taas. **3**
Markaasaa Ayuub Rabbiga u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, **4**
Bal eeg, wax yar baan ahay, haddaba bal maxaan kuugu
jawaabaa? Afkaan gacanta saarayaa. **5** Mar baan hadlay,
jawaab dambena u noqon maayo, Laba jeer oo qudha ayaan
hadlay, laakiinse hadda ka dib sii wadi maayo. **6** Markaasaa
Rabbigu Ayuub uga dhex jawaabay dabaysha cirwareenta
ah, oo wuxuu ku yidhi, **7** Haddaba sidii nin rag ah dhexda u
gunto, Waayo, wax baan ku weyddiinayaa, oo adna waa
inaad ii sheegtaa. **8** War ma xukunkaygaad burinaysaa? Oo
ma waxaad ii xukumaysaa inaad xaq noqotid? **9** Adiguse ma
waxaad leedahay Ilaah gacantiisa oo kale? Oo codkiisa oo
kale miyaad ku onkodi kartaa? **10** Haddaba waxaad isku
sharraxdaa sarraysnaan iyo derejo, Oo waxaad huwataa
sharaf iyo haybad. **11** Haddaba cadhadaada buuxdhaafkeeda
soo daadi, Oo waxaad fiirisaa mid kasta oo kibir leh, oo
isaga hoos u soo deji. **12** Mid kasta oo kibir leh soo fiiri oo
hoosaysii, Oo kuwa sharka ah meel alla meeshay istaagaan
ku joogso. **13** Dhammaantood ciidda ku qari, Oo wejigoodana
meel qarsoon ku xidh. **14** Oo anna markaas waxaan kuu
qiran doonaa In gacantaada midig ay ku badbaadin karto.
15 Haddaba bal eeg jeerta aan u sameeyey sidaan kuu
sameeyey oo kale, Cawska bay u daaqdaa sida dibi oo kale.
16 Haddaba bal eeg, xooggeedu wuxuu ugu jiraa dhexdeeda,
Oo itaalkeeduna wuxuu ku jiraa muruqyada caloosheeda. **17**
Oo dabadeedana waxay u taagtaa sida geed kedar ah oo
kale, Oo seedaha bowdooyinkeeduna way isku wada tidcan
yihiin. **18** Oo lafaheeduna waa sidii tuubbooyin naxaas ah;
Oo addimmadeeduna waa sidii wax bir ah. **19** Iyadu jidadka
Ilaah waa u madax, Oo kii abuuray oo keliya ayaa seeftiisa u
dhowayn kara. **20** Sida xaqiiqada ah waxaa iyada cunto u
soo bixiya Buuraha ay xayawaanka duurka oo dhammu ku
cayaaraan. **21** Oo waxay hoos jiifsataa dhirta hooska badan,
Iyo meesha qarsoon ee cawsduurka iyo biyagaleenka. **22**
Dhirta hooska badan ayaa hadhkooda ku qariya, Oo waxaa
iyada ku wareegsan geedaha safsaafka ah ee durdurka
ku ag yaal. **23** Bal eeg, haddii webigu buuxdhaafo iyadu
ma gariirto, In kastoo Webi Urdun afka ka galo, haddana
iyadu way isku kalsoon tahay. **24** Ninna miyuu iyada qaban
karaa iyadoo u jeedda? Miyaase sanka dabin lagaga duleelin
karaa?

41 War bahalbadeedka Lewiiyaataan la yidhaahdo miyaad
jillaab kalluun ku soo bixin kartaa? Carrabkiisase ma
hoos baad xadhig ugu adkayn kartaa? **2** Ma sankiisaad
xadhig ku xidhi kartaa? Mase daankiisaad jillaab ku duleelin
kartaa? **3** Isagu ma aad buu kuu baryi doonaa? Mase hadal
macaan buu kugula hadli doonaa? **4** Ma axdi buu kula
dhigan doonaa, Si aad addoon uga dhigatid weligiisba? **5**
Ma waxaad isaga ula cayaari doontaa sidaad shimbir ula
cayaartid oo kale? Miyaadse gabdhahaaga u xidhi doontaa?
6 Kalluumaystayaashu miyey isaga iibin doonaan? Mase
baayacmushtariyaasha bay u qaybin doonaan? **7** Haraggiisa
miyaad hotooyin ka buuxin kartaa? Madaxiisase miyaad
warmaha kalluunka lagu qabsado ka buuxin kartaa? **8**
Gacantaada isaga kor saar, Markaas dagaalka xusuuso, oo
mar dambe saas yeeli maysid! **9** Bal eeg, in isaga la qabto
rajo ma leh, Xataa haddii isaga la arko, sow hoos loo dhici
maayo? **10** Ma jiro mid ku dhaca inuu isaga kiciyo, Haddaba

waa ayo kan aniga i hor istaagi kara? **11** Bal yaa hore wax ii siiyey oo aan haatan u celiyaa? Waxa samada ka hooseeya oo dhan anigaa leh. **12** Anigu ka aamusi maayo waxa ku saabsan addimmadiisa, Ama itaalkiisa xoogga leh, ama jidhkiisa quruxda badan. **13** Haddaba bal yaa dharkiisa kore ka furan kara? Oo bal yaa gowsihiisa soo geli kara? **14** Bal yaa albaabbada wejigiisa furi kara? Ilkihiisa aad baa looga cabsadaa. **15** Qolfihiisa adag waa wuxuu ku kibro, Oo waxay isugu wada xidhan yihiin sida wax shaabad lagu adkeeyo. **16** Midba midda kale way ku dhow dahay, Oo innaba dabaylu dhexdooda kama dusi karto. **17** Middoodba midda kale way haysataa, Oo way isku wada dheggan yihiin, oo innaba lama kala fujin karo. **18** Hindhisooyinkiisa waxaa ka soo widhwidha iftiin, Oo indhihiisuna waa sidii kaaha waaberiga. **19** Afkiisa waxaa ka soo baxa wax ololaya, Oo waxaa ka soo duula dhimbiilo dab ah. **20** Dulalka sankiisa qiiq baa ka soo baxa Sida dheri karaya iyo cawsduur ololaya. **21** Neeftiisu dhuxulay shiddaa, Oo olol baa afkiisa ka soo baxa. **22** Luquntiisu xoog bay leedahay, Oo cabsina hortiisay ku booddaa. **23** Duudduubyada jidhkiisu way isku wada dheggan yihiin, Wayna ku adag yihiin oo innaba lama dhaqaajin karo. **24** Qalbigiisu wuxuu u adag yahay sida dhagax oo kale, Hubaal wuxuu u adag yahay sida dhagaxa shiidka ee hoose. **25** Markuu sara joogsado ayay kuwa xoogga badanu baqaan, Oo naxdin daraaddeed ayay la waashaan. **26** In kastoo lagula kaco seef, Iyo waran, iyo fallaadh, iyo hoto, kolleyba waxba kama tari karaan. **27** Isagu birta wuxuu ku tiriyaa sida caws engegan oo kale, Naxaastana wuxuu ku tiriyaa sida qori bololay. **28** Fallaadhu isaga ma eryi karto, Oo dhagaxyada wadhafkuna waxay isaga u noqdaan sidii xaab oo kale. **29** Budhadhkuna waxay isaga la yihiin sidii xaab oo kale, Oo hotada ruxmashadeedana wuu ku qoslaa. **30** Boggiisa hoose waa sida dheryo burburradooda afaysan, Oo wuxuu dhoobada ugu kor dhaqaaqaa sida gaadhi hadhuudh lagu tumo. **31** Isagu moolkuu u kariyaa sidii dheri oo kale, Oo baddana wuxuu ka dhigaa sida weel cadar ku jiro oo kale. **32** Xaggiisa dambe wuxuu noqdaa jid wax ka iftiimo, Oo moolkana waxaa loo maleeyaa sidii cirro oo kale. **33** Dhulka ma joogo mid sidiisa oo kale, Oo cabsila'aan la abuuray. **34** Isagu wuxuu fiiriyaa waxyaalaha sare oo dhan, Oo inta kibirsan oo dhan boqor buu u yahay.

42 Markaasaa Ayuub Rabbiga u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, **2** Waan ogahay inaad wax walba kartid, Iyo inaan qasdigaaga innaba la joojin karin. **3** Bal waa ayo kan aan aqoonta lahayn oo talada qariyaa? Haddaba anigu waxaan ku hadlay wax aanan garanayn, Oo ah waxyaalo aad iiga yaabiyey oo aanan innaba aqoon. **4** Waan ku baryayaaye i maqal aan kula hadlee, Oo wax baan ku weyddiinayaaye ii sheeg. **5** Markii hore ayaan wax kugu saabsan dhegaha ku maqlay, Laakiinse haatan indhahaan kugu arkayaa, **6** Sidaas daraaddeed waan isnacayaa, Waanan toobadkeenayaa anigoo boodh iyo dambas ku fadhiya. **7** Oo markii Rabbigu erayadaas Ayuub kula hadlay dabadeed wuxuu Eliifas oo reer Teemaan ahaa ku yidhi, Cadhadaydii baa ku kululaatay adiga iyo labadaadii saaxiibba, waayo, idinku wixii xaqa ahaa igama aydaan sheegin, sidii addoonkayga Ayuub uu yeelay oo kale. **8** Haddaba sidaas daraaddeed waxaad soo wadataan toddoba dibi iyo toddoba wan, oo waxaad u tagtaan addoonkayga Ayuub, oo waxaad nafsaddiinna daraaddeed u bixisaan qurbaan la gubo; oo addoonkayga Ayuub wuu idiin ducaynayaa, waayo, isagaan ka aqbalayaa, si aanan idinkula macaamiloon sidii nacasnimadiinnii ahayd, waayo, idinku wixii xaqa ahaa igama aydaan sheegin sidii addoonkayga Ayuub uu yeelay oo kale. **9** Sidaas daraaddeed Eliifas oo ahaa reer Teemaan, iyo Bildad oo ahaa reer Shuuxii, iyo Soofar oo ahaa reer Nacamaatii way tageen oo waxay u sameeyeen sidii Rabbigu ku amray, oo Rabbiguna Ayuub wuu aqbalay. **10** Rabbiga ayaa Ayuub axwaalkiisii beddelay markuu saaxiibbadiis u duceeyey; oo Rabbiguna Ayuub wuxuu siiyey wixii uu markii hore lahaa laba jibbaarkood. **11** Markaasaa Ayuub waxaa u yimid walaalihiis oo dhan, wiilal iyo gabdhoba, iyo kuwii isaga hore u yiqiin oo dhan, oo gurigiisii ayay kibis kula cuneen, wayna u tacsiyeeyeen, oo waxay uga qalbi qaboojiyeen masiibadii Rabbigu isaga ku soo dejiyey oo dhan. Oo nin kastaaba wuxuu isagii siiyey in lacag ah iyo hilqad dahab ah. **12** Oo sidaasuu Rabbigu Ayuub ugudambaystiisii u barakeeyey in ka sii badan bilowgiisii hore; oo wuxuu lahaa afar iyo toban kun oo ido ah, iyo lix kun oo geel ah, iyo laba kun oo dibi, iyo kun dameerood. **13** Oo weliba wuxuu lahaa toddoba wiil iyo saddex gabdhood. **14** Oo middii kowaad magaceedii wuxuu u bixiyey Yemiimaah, tii labaad magaceediina wuxuu u bixiyey Qasicaah, tii saddexaad magaceediina wuxuu u bixiyey Qeren Hafuug. **15** Oo waddankaas oo dhanna laguma arag dumar u qurxoon sida gabdhaha Ayuub, oo aabbahoodna dhaxal buu walaalahood la siiyey. **16** Oo wakhtigaas dabadeed Ayuub wuxuu noolaa boqol iyo afartan sannadood, oo wuxuu arkay wiilashiisii, iyo wiilashiisa wiilashoodiiba, tan iyo intii afar fac ah. **17** Markaasaa Ayuub dhintay isagoo duq ah oo cimri weyn.

Sabuurradii

1 Waxaa barakaysan ninkii aan ku socon talada kuwa
sharka leh, Oo aan istaagin jidka dembilayaasha, Oo
aan ku fadhiisan kursiga kuwa wax quudhsada. **2** Laakiinse
waxaa isaga ka farxiya sharciga Rabbiga, Oo habeen iyo
maalinba sharcigiisuu ka fikiraa. **3** Oo wuxuu ahaan doonaa
sida geed lagu beeray durdurrada biyaha agtooda, Oo
midhihiisa dhala xilligooda, Oo aan caleentiisuna engegin.
Oo wax alla wuxuu sameeyoba wuu ku liibaani doonaa.
4 Laakiinse kuwa sharka lahu sidaas ma aha, Iyaguse
waxay la mid yihiin buunshaha dabayshu kaxayso. **5** Sidaas
daraaddeed kuwa sharka lahu isma dhex taagi doonaan
xukunka, Dembilayaashuna sooma dhex geli doonaan kuwa
xaqa ah ururkooda. **6** Waayo, Rabbigu waa yaqaan kuwa
xaqa ah jidkooda, Laakiinse kuwa sharka ah jidkoodu waa
baabbi'i doonaa.

2 Bal quruumuhu maxay u cadhoodaan, Dadkuna maxay
ugu fikiraan wax aan waxba ahayn? **2** Boqorrada
dhulku col bay u taagan yihiin, Taliyayaashuna waxay u
wada tashadaan Rabbiga iyo Masiixiisa, iyagoo leh, **3**
Silsiladahooda aan gooyno Oo xadhkahoodana aan iska
fogayno. **4** Kan samada fadhiyaa wuu qosli doonaa, Oo
Sayidku iyaga wuu ku majaajiloon doonaa. **5** Markaasuu
isagoo cadhaysan iyaga la hadli doonaa, Oo wuxuu iyaga
ku dhibi doonaa dhirifkiisa isagoo leh, **6** Anigu boqorkaygii
waxaan fadhiisiyey Buurtayda quduuska ah oo Siyoon. **7**
Amarkii ayaan wax ka sheegi doonaa, Rabbigu wuxuu igu
yidhi, Adigu waxaad tahay wiilkayga, Maantaan ku dhalay. **8**
I bari oo waxaan dhaxal ahaan kuu siin doonaa quruumaha,
Oo dunida meelaha ugu fogfogna hanti ahaan baan kuu siin
doonaa. **9** Waxaad iyaga ku jejebin doontaa ul bir ah, Oo
waxaad u burburin doontaa sida weelka dheryasameeyaha.
10 Haddaba sidaas daraaddeed, Boqorradow, caqli yeesha,
Oo xaakinnada dhulkow, edeb yeesha. **11** Rabbiga cabsi
ugu adeega, Oo reyreeya idinkoo gariiraya. **12** Wiilka
dhunkada, waaba intaasoo uu idiin cadhoodaa oo aad jidka
ku baabba'daane. Waayo, cadhadiisu haddiiba way kululaan
doontaa. Waxaa barakaysan kuwa isaga isku halleeya oo
dhan.

3 Rabbiyow, cadaawayaashaydu fara badanaa! Kuwa igu
kacaa aad bay u badan yihiin. **2** Way badan yihiin kuwa
naftayda wax ka sheegaa, iyagoo leh, Ilaah isaga caawin
maayo. (Selaah) **3** Laakiinse, Rabbiyow, adigu waxaad
tahay gaashaan igu wareegsan, Iyo sharaftayda, iyo kan
madaxayga kor u qaada. **4** Codkayga ayaan Rabbiga
ugu qayliyaa, Oo isaguna wuxuu iiga jawaabaa buurtiisa
quduuska ah. (Selaah) **5** Anigu waan jiifsaday oo waan iska
seexday, Oo haddana waan soo toosay, waayo, Rabbiga ayaa
i xannaaneeya. **6** Ka baqi maayo dadka kumanyaalkaa, Oo
gees kasta iga hareereeyey. **7** Kac, Rabbiyow, oo i badbaadi,
Ilaahayow, Waayo, cadaawayaashaydii oo dhan waxaad ku
dhufatay dhabanka, Oo kuwa sharka leh ilkahoodiina waad
jejebisay. **8** Badbaado waxaa leh Rabbiga, Barakadaadu
dadkaaga ha ku soo degto. (Selaah)

4 Ilaaha xaqnimadaydow, markii aan ku baryo i maqal,
Markii aan cidhiidhi ku jirayba meel baad ii bannaysay,
Ii naxariiso oo baryadayda maqal. **2** Binu-aadmigow,
ilaa goormaa sharaftaydu sharafjab u rogmanaysaa? Ilaa
goormaad wax aan micne lahayn jeclaanaysaan? Oo ilaa
goormaad been doondoonaysaan? (Selaah) **3** Laakiinse
ogaada in Rabbigu gooni ahaan isugu soocay kii cibaado
leh, Rabbigu wuu maqli doonaa markii aan u yeedho
isaga. **4** Cadhooda oo ha dembaabina, Qalbigiinna la hadla
markii aad sariirtiinna ku jiiftaan, oo aamusa. (Selaah) **5**
Bixiya allabaryadii xaqnimada, Oo Rabbiga isku halleeya. **6**
Waxaa jira kuwo badan oo yidhaahda, Bal yaa wanaag na
tusaya? Rabbiyow, iftiinka wejigaaga nagu ifi. **7** Waxaad
qalbigayga gelisay farxad Ka sii badan tan ay helaan markii
hadhuudhkooda iyo khamrigoodu ay kordhaan. **8** Nabad baan
ku jiifsanayaa oo aan ku seexanayaa, Waayo, Rabbiyow,
adigoo keliya ayaa ammaan igu bariiya.

5 Rabbiyow, bal hadalladayda dhegta u dhig, Oo ka fiirso
fikirradayda. **2** Boqorkayga iyo Ilaahaygow, bal maqal
codka baryadayda, Waayo, adigaan kuu tukanayaa. **3**
Rabbiyow, codkayga aroorta baad maqli doontaa, Oo aroorta
ayaan tukashadayda kugu soo hagaajin doonaa, oo waan
soo jeedi doonaa. **4** Waayo, adigu ma ihid Ilaah xumaanta
ku farxa, Oo shar adiga kula jiri maayo. **5** Kan ismadax-
weyneeya hortaada soo istaagi maayo, Oo waxaad neceb
tahay xumaanfalayaasha oo dhan. **6** Waad wada baabbi'in
doontaa kuwa beenta ku hadla, Rabbigu aad buu u karhaa
kan dhiigyacabka ah iyo khaa'inkaba. **7** Laakiinse anigu
kalgacaylkaaga badan ayaan gurigaaga ku soo gelayaa, Oo
anigoo kaa cabsanaya ayaan xagga macbudkaaga quduuska
ah u soo tukan doonaa. **8** Rabbiyow, cadaawayaashayda
daraaddood xaqnimadaada igu hoggaami, Oo jidkaaga
hortayda ku toosi. **9** Waayo, afkooda daacadnimo kuma jirto,
Oo uurkooda hoosena waa xumaan miidhan, Hungurigooduna
waa qabri af bannaan, Oo carrabkooduna waa sasabasho
miidhan. **10** Ilaahow, iyaga kuwo eed leh ku tiri, Oo iyagu
taladooda ha ku baabbe'een, Oo xadgudubkooda batay
daraaddiis u tuur iyaga, Waayo, way kugu caasiyoobeen.
11 Laakiinse kuwa adiga isku kaa halleeya oo dhammu ha
reyreeyeen, Oo farxad ha ku qayliyeen weligoodba, maxaa
yeelay, adigaa daafaca iyaga, Kuwa magacaaga jeceluna
adiga ha kugu farxeen. **12** Waayo, Rabbiyow, kii xaq ah waad
barakayn doontaa, Oo waxaad hareerihiisa ku wareejinaysaa
raallinimo sidii gaashaan oo kale.

6 Rabbiyow, cadhadaada ha igu canaanan, Oo dhirifkaaga
kululna ha igu edbin. **2** Rabbiyow, ii naxariiso, waayo,
anigu waan taagdaranahay, Rabbiyow, i bogsii, waayo,
lafahaygu way dhib qabaan. **3** Oo weliba naftayduna aad
iyo aad bay u dhibaataysan tahay, Adiguse, Rabbiyow, ilaa
goormaad sugaysaa? **4** Rabbiyow, soo noqo oo naftayda
samatabbixi, Oo igu badbaadi raxmaddaada daraaddeed. **5**
Waayo, geeridu ma leh xusuus adiga lagugu xusuusto, Bal
yaase She'ool kaaga mahadnaqi doona? **(Sheol h7585)** **6**
Waxaan la daalay jibaadkayga, Habeen kasta sariirtayda
oohin baan ku qoyaa. Gogoshaydana waxaan ku qoyaa
ilmadayda. **7** Ishaydu waxay la gudhaysaa tiiraanyo, Oo
cadaawayaashayda daraaddood ayay la gabowdaa. **8** Iga

taga, kuwiinna xaqdarrada ka shaqeeya oo dhammow,
Waayo, Rabbigu waa maqlay codkii oohintayda. **9** Rabbigu
waa maqlay baryootankaygii, Oo Rabbigu waa aqbalayaa
tukashadayda. **10** Cadaawayaashayda oo dhammu way
wada ceeboobi doonaan, oo aad iyo aad bay u dhibtoon
doonaan, Dib bay u noqon doonaan, oo si kediso ah ayay u
ceeboobi doonaan.

7 Rabbiyow, Ilaahayow, adigaan isku kaa halleeyaa,
Haddaba iga badbaadi kuwa i eryanaya oo dhan, oo iga
samatabbixi, **2** Waaba intaasoo ay naftayda sida libaax oo
kale u kala dildillaaciyaane, Oo ay i kala jeexjeexaan intii
aanay jirin cid iga samatabbixisaa. **3** Rabbiyow, Ilaahayow,
haddii aan waxan sameeyey, Haddii xumaanu gacmahayga
ku jirto, **4** Haddii aan shar ugu abaalguday mid ila nabad ah,
(Haah, oo waxaan samatabbixiyey kii sababla'aan cadowga
iigu ahaa,) **5** De markaas cadowgu naftayda ha eryado, oo
ha qabsado, Oo isagu ha igu tunto, Oo sharaftaydana ciidda
ha ku rido. (Selaah) **6** Rabbiyow, cadhadaada la kac, Oo ku
kac dhirifka cadaawayaashayda, Aniga daraadday u sara
joogso, waayo, waxaad amartay xukun. **7** Oo dadyowga
ururradoodu ha ku hareereeyeen, Oo adna iyaga xagga
sare uga noqo. **8** Rabbigu dadyowga buu u garsooraa,
Rabbiyow, ii xukun siday xaqnimadaydu tahay, iyo siday
daacadnimadayda igu jirtaa tahay. **9** Kuwa sharka leh
sharkoodu ha dhammaado, laakiinse xoogee kuwa xaqa
ah, Waayo, Ilaaha xaqa ahu wuxuu imtixaamaa qalbiga iyo
uurka. **10** Gaashaankaygu wuxuu la jiraa Ilaaha Badbaadiya
kuwa qalbigoodu qumman yahay. **11** Ilaah waa xaakin xaq
ah, Oo waa Ilaah maalin kasta dhirifsan. **12** Haddii aan laga
noqon, isagu seeftiisuu afaysan doonaa, Qaansadiisana
wuu xootay, oo wuu diyaarsaday. **13** Oo weliba wuxuu
diyaarsaday alaabtii dhimashada, Oo fallaadhihiisana wuxuu
ka dhigtaa kuwo ololaya. **14** Bal eega, ninku wuxuu la
dhibtoodaa xumaan, Oo wuxuu wallacay belaayo, oo wuxuu
dhalay been. **15** Booraan buu sameeyey, oo uu qoday,
Oo wuxuu ku dhacay bohoshii uu isagu sameeyey. **16**
Belaayadiisu waxay dib ugu noqonaysaa madaxiisa, Oo
dulmigiisuna dhaladiisuu ku soo degayaa. **17** Rabbiga waan
ugu mahadnaqayaa sida ay xaqnimadiisu tahay, Oo waxaan
u ammaanayaa magaca Rabbiga ah Ilaaha ugu sarreeya.

8 Rabbiyow, Sayidkayagiiyow, Magacaagu dunida oo dhan
ku fiicanaa! Waayo, sharaftaadii waxaad ka sarraysiisay
samooyinka. **2** Waxaad xoog u yeeshay afka ilmaha yaryar
iyo caanonuugga, Waana cadaawayaashaada daraaddood,
Si aad u aamusiisid cadowga iyo aardoonka. **3** Markaan
ka fiirsado samooyinka farahaaga lagu sameeyey, Iyo
dayaxa iyo xiddigaha aad amartay, **4** Bal waa maxay
dadku oo aad u xusuusataa isaga? Iyo wiilka aadanaha
oo aad u soo booqataa? **5** Waayo, waxaad isaga wax yar
ka hoosaysiisay malaa'igaha, Waxaanad taaj uga dhigtay
ammaan iyo murwad. **6** Oo waxaad isaga ka dhigtay inuu u
taliyo shuqullada gacmahaaga, Oo wax walbana cagihiisaad
ka hoosaysiisay, **7** Idaha iyo lo'da oo dhan, Iyo xayawaanka
duurka joogaba, **8** Iyo haadka hawada, iyo kalluunka badda,
Iyo wax alla waxa ku dhex socda waddooyinka badaha. **9**
Rabbiyow, Sayidkayagiiyow, Magacaagu dunida oo dhan ku
fiicanaa!

9 Qalbigayga oo dhan ayaan Rabbiga ugu mahadnaqi
doonaa, Waxaan muujin doonaa shuqulladaada yaabka
leh oo dhan. **2** Waan kugu farxi doonaa oo kugu rayrayn
doonaa, Kaaga ah kan ugu sarreeyow, magacaaga ayaan
ammaan ugu gabyi doonaa. **3** Cadaawayaashaydu markii
ay dib u noqdaan, Way kufaan, oo waxay ku halligmaan
hortaada. **4** Waayo, adigu xaqaygii iyo dacwadaydiiba
waad ilaalisay, Carshigaad ku fadhiday adigoo si xaq ah
wax u xukumaya. **5** Quruumaha ayaad canaanatay, oo
kuwa sharka lehna waad baabbi'isay, Oo magacoodiina
waad tirtirtay weligiis iyo weligiis. **6** Cadaawayaashii
way dhammaadeen, oo weligoodba waa baabba', Oo
magaalooyinkii aad afgembidayna Xataa xusuustoodii waa
baabba'day. **7** Laakiinse Rabbigu wuxuu weligiis u fadhiyaa
sida boqor, Oo carshigiisiina wuxuu u diyaarsaday garsoorid.
8 Oo dunida xaqnimuu ku xukumi doonaa. Oo dadyowgana
qummanaan buu ugu garsoori doonaa. **9** Oo weliba Rabbigu
wuxuu kuwa la dulmay u noqon doonaa magangal. Oo kolkii
ay dhibaataysan yihiinna magangal buu u ahaan doonaa,
10 Oo kuwa magacaaga yaqaanna way isku kaa hallayn
doonaan, Waayo, adigu Rabbiyow, ma aad dayrisid kuwa ku
doondoona. **11** Rabbiga Siyoon deggan ammaan ugu gabya,
Oo waxyaalahuu sameeyey dadka dhexdiisa ka caddeeya.
12 Waayo, waxaa iyaga xusuusta ka dhiigga ka aarguda,
Oo isagu ma illoobo qaylada masaakiinta. **13** Rabbiyow, ii
naxariiso, Bal eeg dhibaatada ay kuwa i necebu igu hayaan.
Waxaad kor iiga qaaddaa irdaha dhimashada, **14** Si aan u
muujiyo ammaantaada oo dhan, Badbaadadaada aawadeed
ayaan ugu farxi doonaa irdaha Siyoon. **15** Quruumihii waxay
ku dheceen yamayskii ay qodeen, Oo cagtoodiina waxaa
qabsaday shabaggii ay qariyeen. **16** Rabbigu waa ismuujiyey,
oo xukun buu dejiyey, Kii shar lahaa waxaa dabay shuqulkii
gacmihiisa. (Higgayoon. (Selaah) **17** Kuwa sharka lahu
waxay ku noqonayaan She'ool, Waana quruumaha Ilaah
illoobay oo dhan. **(Sheol h7585)** **18** Waayo, kan baahan mar
walba lama illoobi doono, Oo masaakiinta waxfilashadooduna
weligeed ma baabba'sanaan doonto. **19** Rabbiyow, sara
joogso, oo dadku yaanay adkaan. Quruumaha hortaada ha
lagu xukumo. **20** Rabbiyow, iyaga cabsi geli, Oo quruumuhu
ha is-ogaadeen inay dad uun yihiin. (Selaah)

10 Rabbiyow, maxaad meesha fog u istaagtay? Oo
maxaad u dhuumataa markii dhibaato jirto? **2** Kii shar
leh oo kibir badan ayaa miskiinka si kulul u eryada, Xeeladdii
ay hindiseen iyaga ha la rogmato. **3** Waayo, kii shar lahu
wuxuu ku faanaa waxa qalbigiisu jecel yahay, Oo kii damaci
ahuna Rabbiga wuu nacaa, wuuna quudhsadaa. **4** Kii shar
lahu isagoo wejigiisa kibir ka muuqdo wuxuu yidhaahdaa,
Isagu waxba i weyddiisan maayo. Fikirradiisa oo dhammu
waxaa weeye, Ilaah ma jiro. **5** Jidadkiisuu ku adag yahay
had iyo goorba, Xukummadaaduna waa ka sarreeyaan isaga,
waana ka fog yihiin, Oo cadaawayaashiisa oo dhanna wuu
wada fudaydsadaa. **6** Oo wuxuu isyidhaahdaa, Anigu weligay
dhaqdhaqaaqi maayo, Oo tan iyo ka ab ka ab xumaanu i
heli mayso. **7** Afkiisa waxaa ka buuxa habaar iyo khiyaano
iyo dulmi, Oo carrabkiisana waxaa ku hoos jira belaayo iyo
xumaan. **8** Isagu wuxuu fadhiistaa tuulooyinka meelahooda
lagu dhuunto, Oo kan aan xaqa qabinna wuxuu ku dilaa

meelaha qarsoon, Oo indhihiisuna waxay si qarsoon hoos
uga fiiriyaan miskiinka. **9** Isagu wuxuu ku dhuuntaa meel
qarsoon sida libaax godkiisa ku jira, Oo wuxuu u gaadaa
inuu miskiinka qabsado, Oo intuu miskiinka qabsado ayuu
ku soo jiitaa shabaggiisa. **10** Wuu foororsadaa, oo hoos
isu gaabiyaa, Oo masaakiinta waxaa ridda gacanta kuwiisa
xoogga badan. **11** Oo wuxuu isyidhaahdaa, Ilaah waa i
illoobay, Oo wejigiisiina wuu qariyey, weligiisna ima arki
doono. **12** Rabbiyow, Ilaahow, sara joogso, oo gacantaada
kor u qaad, Oo masaakiinta ha illoobin. **13** Bal kii shar
lahu muxuu Ilaah u quudhsadaa? Oo muxuu qalbigiisa
uga leeyahay, Adigu waxba i weyddiisan maysid? **14**
Waxaas baad aragtay, waayo, waad u jeeddaa belaayada
iyo xanaaqa, inaad gacantaada ku aargudatid aawadeed,
Miskiinku adiguu isu kaa dhiibaa, Waayo, adigu waxaad
tahay agoonka kaalmeeyihiisa. **15** Kii shar leh gacantiisa jebi,
Oo sharrowga xumaantiisana doondoon ilaa aad mid dambe
weydid. **16** Rabbigu waa boqor weligiis iyo weligiisba, Oo
quruumaha oo dhammuna dalkiisa way ka wada baabba'aan.
17 Rabbiyow, waad maqashay waxay kuwa is-hoosaysiiyaa
doonayaan, Oo qalbigooda waad diyaarin doontaa, oo
dhegtaadana waad u dhigi doontaa, **18** Si aad gartooda u
naqdid agoonta iyo kuwa la dulmay, Si aan dadka dunidu
mar dambe u noqon kuwo laga cabsado.

11 Anigu Rabbigaan isku halleeyaa, Haddaba idinku sidee
baad naftayda ugu tidhaahdaan, Sida shimbir oo kale
buurtiinnii ku carara? **2** Waayo, bal eega, kuwa sharka
lahu waxay xoodaan qaansada, Fallaadhoodana waxay ku
diyaariyaan xadhigga, Inay kan qalbiga ka qumman goor
gudcur ah ku ganaan. **3** Haddii aasaaska la dumiyo, Kan
xaqa ahu bal muxuu samayn karaa? **4** Rabbigu wuxuu
ku jiraa macbudkiisa quduuska ah, Rabbiga carshigiisu
wuxuu yaal samada, Indhihiisu way eegaan, oo indhihiisa
daboolkooduna way imtixaamaan binu-aadmiga. **5** Rabbigu
waa tijaabiyaa kii xaq ah, Laakiinse kii shar leh iyo kii dulmi
jecelba naftiisu way neceb tahay. **6** Kuwa shar leh wuxuu ku
soo kor daadin doonaa dabinno, Oo qaybta koobkooduna
waxaa weeye dab iyo baaruud iyo dabayl hanfi ah. **7** Waayo,
Rabbigu waa xaq, oo isagu xaqnimaduu jecel yahay, Kuwa
qummanuna wejigiisay arki doonaan.

12 Rabbiyow, dadkaaga caawi, waayo, nin cibaado leh
waa la waayayaa, Waayo, binu-aadmiga intii aaminka
ahayd way ka dhammaadeen. **2** Mid walba deriskiisa
wuxuu kula hadlaa been, Oo waxay ku hadlaan bushimo
sasabasho miidhan ah iyo laba qalbi. **3** Rabbigu wuxuu wada
baabbi'in doonaa bushimaha sasabashada badan oo dhan,
Iyo carrabka waxyaalaha waaweyn ku hadlaba. **4** Kuwaasu
waxay yidhaahdeen, Annagu waxaan ku adkaan doonnaa
carrabkayaga, Oo bushimahayagana annagaa iska leh.
Haddaba bal yaa annaga sayid noo ah? **5** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Anigu haatan waxaan u kacayaa Masaakiinta la
dhacayo, iyo kuwa baahan taahiddooda daraaddood, Oo kan
ay fudaydsanayaanna waan ammaan gelinayaa. **6** Rabbiga
erayadiisu waa erayo daahir ah, Oo waa sida lacag foorno
kulul oo dhulka ku taal lagu kala miiray, Oo toddoba jeer la
safeeyey. **7** Rabbiyow, waad dhawri doontaa, Oo qarnigan
ayaad iyaga ka xannaanayn doontaa weligood. **8** Markii
nijaasta binu-aadmiga dhexdiisa lagu jecel yahay, Kuwa
sharka lahu waxay ku socdaan dhinac kasta.

13 Rabbiyow, ilaa goormaad i illoobaysaa? Ma weligaa
baa? Oo ilaa goormaad wejigaaga iga qarinaysaa? **2**
Ilaa goormaan naftayda la tashanayaa, Anigoo maalinta oo
dhan calool xun? Ilaa goormuu cadowgaygu iga sarraynayaa?
3 Rabbiyow Ilaahayow, waxaas u fiirso, oo ii jawaab,
Indhahayga iftiimi, yaanan hurdadii geerida seexanine, **4**
Waaba intaasoo cadowgaygu yidhaahdaa, Anigu isagaan
ka adkaaday, Oo ay cadaawayaashaydu farxaan markii
lay dhaqaajiyo. **5** Laakiinse anigu waxaan isku halleeyey
naxariistaada, Oo qalbigayguna wuxuu ku rayrayn doonaa
badbaadintaada. **6** Rabbigaan u gabyi doonaa, Maxaa
yeelay, wax badan oo wanaagsan buu ii sameeyey.

14 Nacasku wuxuu qalbigiisa iska yidhaahdaa, Ilaah ma
jiro. Iyagu way kharriban yihiin, oo waxay sameeyeen
shuqullo karaahiyo ah, Ma jiro mid wanaag sameeya. **2**
Rabbigu samaduu ka soo fiiriyey binu-aadmiga, Inuu arko
haddii ay jiraan kuwo wax garanaya, Oo Ilaah doondoona.
3 Dhammaantood gees bay u wada leexdeen, oo way
wada nijaasoobeen, Mid wanaag falaa ma jiro, midnaba. **4**
Xumaanfalayaasha oo dhammu miyaanay aqoon lahayn?
Iyagoo dadkayga cuna, siday kibista u cunaan, Mana ay
baryaan Rabbiga. **5** Halkaasay aad ugu cabsadeen, Maxaa
yeelay, Ilaah wuxuu la jiraa qarniga xaqa ah. **6** Idinku
waxaad ceebaysaan talada miskiinka, Laakiin Rabbigu waa
magangalkiisa. **7** Badbaadada reer binu Israa'iil bal may
Siyoon ka timaado! Marka Rabbigu dadkiisa maxaabiisnimada
ka soo celiyo, Ayaa reer Yacquub rayrayn doonaa, oo reer
binu Israa'iilna farxi doonaa.

15 Rabbiyow, bal yaa taambuuggaaga ku fadhiyaya?
Oo bal yaa buurtaada quduuska ah degganaanaya?
2 Waa kii si qumman u socda, oo xaqnimo sameeya, Oo
qalbigiisa run kaga hadla. **3** Waana kii aan carrabkiisa wax
ku xaman, Ama aan saaxiibkiis xumaan ku samayn, Ama
aan deriskiisa cay ku soo hadal qaadin, **4** Kii indhihiisu ay
nejiska quudhsadaan, Oo isagu murweeya kuwa Rabbiga ka
cabsada, Kii hadduu dhaarto oo ay waxyeello ku tahay, aan
isbeddelin, **5** Kii aan lacagtiisa u soo bixin korsocod, Ama
aan laaluush u qaadan inuu wax yeelo kuwa aan xaqa qabin.
Kii waxyaalahaas sameeya weligiis lama dhaqaajin doono.

16 Ilaahow, i dhawr, waayo, adigaan isku kaa halleeyaa.
2 Waxaan Rabbiga ku idhi, Sayidkayga baad tahay,
Oo innaba wanaag ma haysto la'aantaa. **3** Quduusiinta
dhulka joogtaa Waxaa weeye kuwa sharafta leh oo aan
aad iyo aad ula faraxsanahay. **4** Kuwa ilaaha kale u
dheereeya murugtoodu waa badnaan doontaa, Laakiinse
anigu bixin maayo qurbaankooda cabniinka oo dhiigga ah,
Oo magacyadoodana bushimahayga ku soo qaadi maayo. **5**
Rabbigu waxaa weeye qaybtii dhaxalkayga iyo koobkayga,
Adigu qaybtayda waad xannaanaysaa. **6** Dhulqaybsigii
meelo wacan baan ku helay, Haah, oo waxaan leeyahay
dhaxal wanaagsan. **7** Anigu waxaan ammaanayaa Rabbiga i
waaniyey, Habeenkiina uurkaygu wax buu i baraa. **8** Had iyo
jeerba Rabbigaan hortayda ku xusuustaa, Oo anigu innaba

dhaqdhaqaaqi maayo, Maxaa yeelay, isagu wuxuu joogaa
midigtayda. **9** Taas aawadeed qalbigaygu waa faraxsan
yahay oo naftayduna way rayraysaa, Oo weliba jidhkayguna
ammaan buu ku jiri doonaa. **10** Maxaa yeelay, naftayda
She'ool kuma dayn doontid, Kaaga quduuska ahna uma
dayn doontid inuu qudhun arko. **(Sheol h7585)** **11** Waxaad i
tusi doontaa jidka nolosha, Hortaada farxad baa ka buuxda,
Gacantaada midigna nimco baa ku jirta weligeed.

17 Rabbiyow, xaqa maqal, oo qayladayda u jeeso, Oo
baryadayda dhegta u dhig, taasoo aan ka bixin bushimo
khiyaano leh. **2** Xukunkaygu ha ka yimaado hortaada,
Oo indhahaaguna caddaalad ha fiiriyeen. **3** Qalbigayga
waad tijaabisay, oo habeennimaad i soo booqatay, Waad
i imtixaantay, oo wax shar ah igama aad helin, Waxaan u
qasdiyey inaanu afkaygu xadgudbin. **4** Shuqulladii dadkana
waan ka hadhay, Oo erayada bushimahaaga ayaan kaga
joogsaday jidadkii kuwa wax dulma oo dhan. **5** Si aanay
cagahaygu u simbiriirixan, Tallaabooyinkayga ku adkee
waddooyinkaaga. **6** Ilaahow, waan ku baryay, waayo, waad ii
jawaabi doontaa, Bal dhegta ii dhig, oo hadalkayga maqal.
7 Bal muuji raxmaddaada yaabka leh, Adigoo kuwa isku
kaa halleeya gacantaada midig kaga badbaadiya Kuwa ku
kaca iyaga. **8** Ii dhawr sida isha inankeeda, Oo igu qari
hooska baalashaada. **9** Waxaad iga qarisaa kuwa sharka leh
oo i kharriba, Kuwaas oo ah cadaawayaasha naftayda oo
hareerahayga ku wareegsan. **10** Qalbigooday xidheen, Oo
afkooduna wuxuu ku hadlaa waxyaalo kibir miidhan ah. **11** Oo
haatan waxay cidhiidhiyeen tallaabooyinkayagii, Oo waxay
noogu dhaygageen inay dhulka nagu tuuraan aawadeed. **12**
Isagu waa sida aar libaax ugaadhsi damacsan, Iyo sida aaran
libaax oo meelo qarsoon ku dhuunta. **13** Rabbiyow, kac, Oo
isaga ka hor tag, oo dhulka hoos ugu tuur, Oo naftaydana
kan sharka leh seeftaada kaga samatabbixi, **14** Rabbiyow,
waxaad dadka igaga samatabbixisaa gacantaada, Kuwaas oo
ah dadka dunida, oo qaybtoodu ku jirto nolosha adduunkan,
Oo aad calooshooda ka buuxisaa khasnaddaada, Iyagu
waxay ka dhergeen carruur, Oo maalkooda hadhayna waxay
uga tagaan dhallaankooda. **15** Laakiinse anigu xaqnimaan
wejigaaga ku fiirin doonaa, Oo waa i deeqi doonaa markii
aan ammaantaada arko, oo aan ekaantaada la soo tooso.

18 Rabbiyow, xooggaygiiyow, anigu waan ku jeclahay.
2 Rabbigu waa dhagax weyn oo ii gabbaad ah iyo
qalcaddayda, iyo samatabbixiyahayga, Iyo Ilaahay, iyo
gabbaadkayga adag, oo isagaan isku hallayn doonaa,
Isagu waa gaashaankayga, iyo geeska badbaadadayda,
iyo munaaraddayda dheer. **3** Waxaan baryayaa Rabbiga
istaahila in la ammaano, Oo sidaasaan cadaawayaashayda
kaga badbaadi doonaa. **4** Waxaa i hareereeyey xadhkihii
dhimashada, Oo waxaa i cabsiiyey daadkii cibaadala'aanta.
5 Waxaa igu wareegsanaa xadhkihii She'ool, Oo waxaa i
qabsaday dabinnadii dhimashada. **(Sheol h7585)** **6** Anigoo
cidhiidhi ku jira ayaan Rabbiga baryay, Oo waxaan u
qayshaday Ilaahay, Isna codkayguu macbudkiisa ka maqlay,
Oo qayladayda hortiisa ka yeedhaysaana dhegihiisay gashay.
7 Markaasaa dhulku ruxmay oo gariiray, Oo buuraha
aasaaskoodiina wuu dhaqdhaqaaqay, Oo wuu ruxmay,
maxaa yeelay, Ilaah waa cadhaysnaa. **8** Dulalka sankiisa
waxaa ka soo baxay qiiq, Afkiisana waxaa ka soo baxay
dab wax gubaya, oo dhuxulaa ka shidmay isaga. **9** Oo
weliba samooyinka wuu soo foorarshay, oo hoos buu u soo
degay, Oo cagihiisana waxaa hoos yiil gudcur weyn. **10** Oo
wuxuu fuulay keruub, wuuna duulay, Haah, oo wuxuu si
dheeraysa ugu duulay oo fuulay dabaysha baalasheeda. **11**
Wuxuu gudcurka ka dhigtay meeshiisii dhuumashada, iyo
taambuuggiisa hareerihiisa ku wareegsan, Iyo biyo gudcur ah,
iyo daruuraha qarada waaweyn oo cirka. **12** Nuurkii hortiisa
yiil aawadiis ayay daruurihii qarada waaweynaa tageen,
Roobkii dhagaxyada lahaa iyo dhuxulihii dabka ahaana way
carareen. **13** Rabbiguna wuxuu ka onkoday samooyinka,
Sarreeyuhuna wuxuu ku hadlay codkiisii, Oo soo daayay roob
dhagaxyaale iyo dhuxulo dab ah. **14** Markaasuu fallaadhihiisii
soo ganay oo kala firdhiyey iyagii, Haah, oo wuxuu u soo
diray hillaac badan, wuuna baabbi'iyey iyagii. **15** Rabbiyow,
canaantaadii aawadeed iyo dulalka sankaaga neefta ka soo
baxaysa aawadeed Ayaa durdurradii biyuhu la muuqdeen,
Oo aasaaskii duniduna wuu soo bannaan baxay. **16** Xagga
sare ayuu cid ka soo diray, oo wuu i qaaday, Oo wuxuu iga
soo dhex bixiyey biyo badan. **17** Wuxuu iga samatabbixiyey
cadowgaygii xoogga badnaa, Iyo kuwii i necbaaba, waayo,
iyagu way iga xoog badnaayeen. **18** Waxay igu soo kediyeen
maalintii aan belaayaysnaa, Laakiinse Rabbigu wuxuu ii ahaa
tiir. **19** Oo weliba wuxuu i keenay meel ballaadhan, Wuu i soo
samatabbixiyey, maxaa yeelay, wuu igu farxay. **20** Rabbigu
wuxuu iigu abaalguday sidii ay xaqnimadaydii ahayd, Oo sidii
ay nadiifsanaantii gacmahaygu ahayd ayuu iigu abaalguday.
21 Waayo, anigu waan xajiyey jidadkii Rabbiga, Oo Ilaahayna
si caasinimo ah ugama tegin. **22** Waayo, xukummadiisii
oo dhammu hortayday yiilleen, Oo qaynuunnadiisiina anigu
iskama tuurin. **23** Oo weliba xaggiisana waan ku qummanaa,
Oo waan iska dhawray xumaantaydii. **24** Sidaas daraaddeed
ayaa Rabbigu iigu abaalguday sidii ay xaqnimadaydii ahayd,
Iyo sidii nadiifsanaanta gacmahaygu ay ku ahayd indhihiisa
hortooda. **25** Kii naxariis leh waad u naxariisanaysaa,
Oo ninkii qummanna waad u qummanaanaysaa. **26** Kii
daahir ahna daahir baad u ahaanaysaa, Oo kii qalloocanna
mid maroorsan baad u ahaanaysaa. **27** Waayo, waxaad
badbaadinaysaa dadka dhibaataysan, Laakiinse indhaha
kibirsan waad soo dejinaysaa. **28** Waayo, waxaad daaraysaa
laambaddayda, Rabbiga Ilaahayga ah ayaa gudcurkayga
iftiiminaya. **29** Waayo, adaan col kuugu dhex ordaa, Oo
Ilaahay caawimaaddiisa ayaan derbi kaga boodaa. **30**
Ilaah jidkiisu waa qumman yahay, Rabbiga eraygiisuna waa
mid la tijaabiyey, Isagu wuxuu gaashaan u yahay kuwa
isaga isku halleeya oo dhan. **31** Waayo, bal yaa Ilaah ah,
Rabbiga mooyaane? Oo bal yaa dhagax weyn ah, Ilaahayaga
mooyaane? **32** Kaasoo ah Ilaaha ii guntiya xoog, Jidkaygana
qummaatiya. **33** Isagu cagahayga wuxuu ka dhigaa sida
cagaha deerada, Oo wuxuu igu fadhiisiyaa meelahayga
sare. **34** Gacmahaygana wuxuu baraa dagaalka, Oo sidaas
daraaddeed gacmahaygu waxay xoodaan qaanso naxaas ah.
35 Weliba waxaad kaloo i siisay gaashaankii badbaadintaada,
Oo waxaa kor ii qaadday gacantaada midig, Oo roonaantaada
ayaa i weynaysay. **36** Adigu tallaabooyinkayga waxaad ku
ballaadhisay hoostayda, Oo cagahayguna ma ay simbiriirixan.
37 Anigu waxaan eryan doonaa cadaawayaashayda, oo

waan gaadhi doonaa, Oo jeeray wada baabba'aanna dib uga soo noqon maayo. **38** Waan wada layn doonaa si aanay mar dambe u awoodin inay kacaan, Oo cagahaygay ku soo hoos dhici doonaan. **39** Waayo, xoog baad iigu guntisay dagaalka aawadiis, Oo kuwii igu kacayna hoostaydaad ku soo tuurtay. **40** Oo weliba cadaawayaashaydii waxaad ka dhigtay inay dhabarka ii jeediyaan, Si aan u kala gooyo kuwa i neceb. **41** Iyagu way qayshadeen, laakiinse way waayeen mid iyaga badbaadiya, Oo xataa Rabbiga way baryeen, laakiinse uma uu jawaabin. **42** Markaasaan iyagii u duqeeyey sida boodhka dabaysha hor kaca, Oo waxaan iyagii dibadda ugu tuuray sidii dhoobada jidadka taal oo kale. **43** Waxaad iga samatabbixisay murankii dadka, Oo waxaad iga dhigtay quruumaha madaxdoodii, Oo dad aanan aqoon ayaa ii adeegi doona. **44** Oo mar alla markii ay warkayga maqlaan way i addeeci doonaan, Oo shisheeyayaashuna way isu kay dhiibi doonaan, **45** Shisheeyayaashu way libdhi doonaan, Oo iyagoo gariiraya ayay qolalkooda ka soo bixi doonaan. **46** Rabbigu waa nool yahay, oo mahad waxaa leh dhagaxayga weyn, Oo Ilaaha i badbaadiyeyna ha sarreeyo, **47** Kaasoo ah Ilaaha aniga ii aarguda, Oo dadkana hoostayda ku soo tuura. **48** Isagu wuxuu iga badbaadiyaa cadaawayaashayda, Haah, oo adigu waxaad iga sara marisaa kuwa igu kaca, Oo waxaad iga samatabbixisaa ninka dulmiga badan. **49** Sidaas daraaddeed, Rabbiyow, anigu waxaan kuugu mahadnaqi doonaa quruumaha dhexdooda, Oo magacaaga ammaan baan ugu gabyi doonaa. **50** Rabbigu si weyn buu boqorkiisa u samatabbixiyaa, Oo wuxuu weligiis raxmad u sameeyaa kii uu subkaday, Kaasoo ah Daa'uud, iyo farcankiisaba weligiis iyo weligiis.

19 Samooyinku waxay caddeeyaan ammaanta Ilaah, Cirkuna wuxuu muujiyaa sancadii gacantiisa. **2** Maalinba maalinta ka dambaysaa waxay ku hadashaa hadal, Oo habeenba habeenka ka dambeeyaa wuxuu caddeeyaa aqoon. **3** Ma jiro hadal ama af Aan codkooda laga maqlin. **4** Codkoodii wuxuu dhex maray dhulka oo dhan, Hadalkoodiina wuxuu gaadhay dunida meesha ugu dambaysa. Oo dhexdooda wuxuu taambuug u dhigay qorraxda, **5** Taasoo la mid ah aroos qolladdiisii ka soo baxaya, Oo waxay u faraxdaa sida nin xoog leh oo baratamaya. **6** Waxay ka soo baxdaa samada darafkeeda, Oo waxay ku soo wareegtaa hareeraheeda, Oo kulaylkeedana wax ka qarsoonu ma jiraan. **7** Sharciga Rabbigu waa kaamil, oo nafta wuu soo celiyaa, Maragfurka Rabbigu waa aamin, oo garaadlaawaha ayuu u caqliyeeyaa. **8** Qaynuunnada Rabbigu waa hagaagsan yihiin, oo qalbiga ayay ka farxiyaan, Amarka Rabbigu waa daahir oo indhaha ayuu nuuriyaa. **9** Cabsida Rabbigu waa nadiif, weligeedna way raagtaa, Xukummada Rabbigu waa run, waana wada xaq dhammaantood. **10** Iyagu waa wax xataa dahab laga sii jeclaado, haah, xataa dahab badan oo saafi ah, Oo weliba way ka sii macaan yihiin malab iyo awlallada malabka. **11** Oo weliba addoonkaagana iyagaa loogu digay, Oo xajintoodana waxaa ku jira abaalgud weyn. **12** Bal yaa qaladdadiisa garan kara? Rabbow, iga nadiifi dembiyo qarsoon. **13** Anoo addoonkaaga ah iga hay waxyaalo aan ku kibro, Oo yaanay ii talin, Oo markaas kaamil baan ahaan doonaa, Oo xadgudub weynna daahir baan ka ahaan doonaa. **14** Rabbiyow, xooggayga iyo bixiyahaygiiyow, Erayada afkayga iyo fikirka qalbigaygu ha ahaadeen kuwo hortaada lagu aqbalo.

20 Rabbigu ha kuu jawaabo maalinta dhibta, Ilaaha Yacquub magiciisu meel sare ha ku taago, **2** Caawimaadna ha kaaga soo diro meesha quduuska ah, Oo Siyoonna ha kaa xoogeeyo, **3** Ha xusuusto qurbaannadaadii oo dhan, Oo ha aqbalo allabarigaagii gubnaa, (Selaah) **4** Oo ha ku siiyo waxa qalbigaagu doono, Oo ha kuu yeelo muraadkaaga oo dhan. **5** Innagu waxaynu ku guulaysanaynaa badbaadintaada, Oo calammadeennana waxaynu ku sudhaynaa magaca Ilaaheenna, Rabbigu ha ku siiyo waxaad weyddiisato oo dhan. **6** Anigu hadda waan ogahay in Rabbigu badbaadiyo kii uu isagu subkaday, Oo wuxuu isaga uga soo jawaabi doonaa samadiisa quduuska ah, Oo wuxuuna ugu jawaabi doonaa xooggiisa wax badbaadiya oo gacantiisa midig. **7** Qaar waxay isku halleeyaan gaadhifardoodyo, qaarna waxay isku halleeyaan fardo, Laakiinse innagu waxaynu xusuusanaynaa magaca Rabbiga Ilaaheenna ah. **8** Iyagu way foororsadeen, wayna dheceen, Laakiinse innagu waynu kacnay, oo waynu taagan nahay. **9** Rabbiyow, ina badbaadi, Oo Boqorku ha inoo jawaabo markii aynu u qayshanno.

21 Rabbiyow, boqorku wuxuu ku farxi doonaa xooggaaga, Oo badbaadintaadana aad buu ugu rayrayn doonaa. **2** Waxaad isaga siisay wixii qalbigiisu doonayay, Oo wixii bushimihiisu ku weyddiisteenna uma aad diidin. (Selaah) **3** Waayo, waxaad isaga hor dhigtaa barakooyinka wanaagga, Oo madaxiisana waxaad saartaa taaj dahab saafi ah. **4** Wuxuu kaa baryay nolol, oo adna waad siisay isaga, Oo waxaad siisay cimri dheer oo waaraya weligiis iyo weligiisba. **5** Ammaantiisu waxay ku weyn tahay xagga badbaadintaada, Oo waxaad isaga saartaa murwad iyo haybad. **6** Waayo, waxaad isaga ka dhigtaa mid weligiisba aad u barakaysan, Oo waxaad ka dhigtaa inuu hortaada farxad kula reyreeyo. **7** Waayo, boqorku wuxuu isku halleeyaa Rabbiga, Oo Ilaaha ugu sarreeya raxmaddiisa aawadeed isaga innaba lama dhaqaajin doono. **8** Gacantaadu waxay heli doontaa cadaawayaashaada oo dhan, Oo midigtaaduna waxay heli doontaa kuwa ku neceb. **9** Oo markii aad cadhootid waxaad iyaga ka dhigi doontaa sida foorno dab ah. Oo Rabbigu wuxuu iyaga ku liqi doonaa cadhadiisa, Oo dab baa gubi doona. **10** Midhahooda dhulkaad ka baabbi'inaysaa, Farcankoodana binu-aadmiga dhexdiisa. **11** Waayo, iyagu waxay ku talo jireen inay xumaan kugu sameeyaan, Oo waxay hindiseen xeel ayan iyagu dhammayn karin. **12** Waayo, waxaad iyaga ka dhigi doontaa inay dib u jeestaan, Oo xadhigga qaansadaadana waxaad ku diyaarin doontaa wejigooda hortiisa. **13** Rabbiyow, adigu xooggaaga ku sarree, Markaasaannu gabyi doonnaa, oo waxaannu ammaani doonnaa itaalkaaga.

22 Ilaahayow, Ilaahayow, maxaad ii dayrisay? Oo aad uga fogaatay caawimaaddayda iyo hadalka hinraaggayga? **2** Ilaahayow, maalintii waan kuu qayshadaa, adiguse iima jawaabtid, Oo habeennimadana waan qayliyaa oo ma nasto. **3** Laakiinse adigu quduus baad tahay, Oo kursigaaga waxaad

ka dhigtaa ammaanta reer binu Israa'iil. **4** Awowayaashayo
adigay isku kaa halleeyeen, Iyagu way isku kaa halleeyeen,
oo adna waad samatabbixisay. **5** Adigay kuu qayshadeen,
oo way samatabbexeen, Way isku kaa halleeyeen, oo mana
ay ceeboobin. **6** Laakiinse anigu waxaan ahay dixiri, oo dad
ma ahi, Waxaan ahay mid la caayo, oo dadku quudhsado. **7**
Oo kuwa i arka oo dhammu way igu qoslaan, Bushimahay
yuubaan, oo madaxay lulaan, iyagoo leh, **8** Rabbiguu
isku halleeyey, ha samatabbixiyo, Bal isagu waa kan ku
faraxsane hadda ha samatabbixiyo. **9** Laakiinse adigu
waxaad tahay kii uurka iga soo bixiyey, Oo intaan naasaha
hooyaday nuugayay, waxaad iga dhigtay mid ku aaminsan.
10 Aniga dushaadaa laygu soo tuuray markaan uurka ka
soo baxay, Xataa tan iyo intaan uurkii hooyaday ku jiray,
Ilaahaygaad ahayd. **11** Ha iga fogaan, waayo, dhib baa soo
dhow, Qof i caawiyaana ma jiro. **12** Waxaa i hareereeyey
dibiyo badan, Oo kuwii Baashaan oo xoogga badnaa ayaa
hareerahayga isku wareejiyey. **13** Afkooday iigu fureen,
Sidii libaax hamuunsan oo ciyaya. **14** Waxaan u shubmay
sidii biyo oo kale, Oo lafahaygii oo dhammuna xubnihii
way ka kala bexeen, Oo qalbigaygii wuxuu noqday sidii
shamac oo kale, Oo wuxuu ku dhex dhalaalay xiidmahayga.
15 Xooggaygii wuxuu u engegay sidii dheri burburkiisa oo
kale, Oo carrabkaygiina daamankayguu ku dhegay, Oo
waxaad i gelisay ciiddii dhimashada. **16** Waayo, waxaa i
hareereeyey eeyo, Oo waxaa hareerahayga isku wareejiyey
shirkii xumaanfalayaasha, Oo waxay iga mudeen gacmaha
iyo cagaha. **17** Lafahaygii oo dhan waan tirin karaa, Oo
iyagu way i fiiriyaan oo igu dhaygagaan, **18** Dharkayga
bay qaybsadaan, Oo maradaydana saami bay u ritaan.
19 Laakiinse, Rabbiyow, ha iga fogaan, Tageerehaygiiyow,
dhaqso ii caawi. **20** Naftayda ka samatabbixi seefta,
Noloshaydana ka samatabbixi xoogga eeyga. **21** Iga
badbaadi libaaxa afkiisa, Haah, xataa geesihii gisiyada
waad iiga jawaabtay. **22** Magacaaga waan u sheegi doonaa
walaalahay, Oo ururka dhexdiisa ayaan kugu ammaani
doonaa. **23** Kuwiinna Rabbiga ka cabsadow, ammaana
isaga, Farcanka Yacquubow, sharfa isaga, Oo kuwiinna
Israa'iil ka soo farcamayow, isaga ka wada cabsada. **24**
Waayo, isagu ma quudhsan, mana karhin kan la dhibay
dhibkiisa, Oo wejigiisiina kama uu qarin isagii, Laakiinse
markuu u qayshaday ayuu maqlay. **25** Xaggaaga ayaa
ammaantaydu kaga imanaysaa shirka weyn dhexdiisa, Oo
nidarradayda waxaan ku bixinayaa kuwa isaga ka cabsada
hortooda. **26** Oo waxaa wax cuni doona oo ka dhergi doona
kuwa camalka qabow, Kuwa Rabbiga doondoonaa isagay
ammaani doonaan, Qalbigiinnu weligiis ha noolaado. **27**
Dunida darafyadeeda oo dhammu waxay soo xusuusan
doonaan oo u soo jeesan doonaan Rabbiga. Oo qolooyinka
quruumaha oo dhammu waxay ku sujuudi doonaan hortaada.
28 Waayo, boqortooyada waxaa leh Rabbiga, Oo isagu waa
taliyihii quruumaha. **29** Dunida kuweeda buurbuuran oo
dhammu wax bay cuni oo Ilaah bay caabudi doonaan, Oo inta
ciidda gasha oo dhammuna hortiisay ku sujuudi doonaan,
Xataa kii aan naftiisa sii noolayn karin. **30** Farcan baa isaga
u adeegi doona, Oo Sayidka waxaa looga sheekayn doonaa
qarniga iman doona. **31** Oo iyagu way iman doonaan oo
waxay dadka dhalan doona u sheegi doonaan Xaqnimadiisa
iyo inuu sameeyeyba.

23 Rabbigu waa adhijirka i jira; waxba u baahan maayo.
2 Wuxuu i fadhiisiyaa doog qoyan dhexdiis, Oo wuxuu
ii hoggaamiyaa biyaha deggan dhinacooda. **3** Naftayda
wuu soo celiyaa. Oo magiciisa aawadiis wuxuu igu hor
kacaa waddooyinka xaqnimada. **4** In kastoo aan ku dhex
socdo dooxada hooska dhimashada, Sharna ka baqi maayo,
waayo, waad ila jirtaa, Ushaada iyo hangoolkaaga ayaa
ii raaxeeya. **5** Cadaawayaashayda hortooda waxaad iigu
diyaarisaa miis, Oo saliid baad madaxayga ku subagtaa,
koobkayguna waa buuxdhaafaa. **6** Hubaal cimrigayga oo
dhan waxaa i raaci doona wanaag iyo naxariis, Oo weligay
guriga Rabbiga ayaan degganaan doonaa.

24 Rabbigaa iska leh dhulka iyo waxa ka buuxa oo dhan,
Iyo dunida iyo kuwa degganba. **2** Waayo, isagaa
badaha dushooda ka aasaasay, Oo wuxuu ka dul dhisay
webiyaasha. **3** Bal yaa fuuli doona Rabbiga buurtiisa? Oo
bal yaa dhex istaagi doona meeshiisa quduuska ah? **4** Waa
kii gacmihiisu nadiifsan yihiin, oo qalbigiisu daahir yahay,
Oo aan naftiisa hawo been ah kor ugu qaadin, Oo aan
si khiyaano leh u dhaaran. **5** Kaasu wuxuu Rabbiga ka
heli doonaa barako, Ilaaha badbaadadiisana xaqnimo. **6**
Kanu waxaa weeye qarnigii kuwa isaga doondoona, Oo waa
kuwa wejigaaga doondoona, Ilaaha Yacquubow. (Selaah) **7**
Irdahow, madaxiinna kor u qaada, Oo albaabbada daa'imiska
ahow, kor ha laydiin qaado, Oo waxaa soo geli doona
Boqorka ammaanta. **8** Bal waa ayo Boqorka ammaantu?
Waa Rabbiga xoog iyo itaal badan, Waa Rabbiga dagaalka
ku xoog badan. **9** Irdahow, madaxiinna kor u qaada, Oo
albaabbada daa'imiska ahow, madaxiinna kor u qaada, Oo
waxaa soo geli doona Boqorka ammaanta. **10** Bal waa ayo
Boqorkan ammaantu? Waa Rabbiga ciidammada, Isaga
weeye Boqorka ammaantu. (Selaah)

25 Rabbiyow, naftayda xaggaagaan kor ugu qaadaa.
2 Ilaahayow, adigaan isku kaa halleeyey, Haddaba
yaanan ceeboobin, Oo yaan cadaawayaashaydu ii faanin.
3 Kuwa adiga ku suga midkoodna ceeboobi maayo,
Laakiinse waxaa ceeboobi doona kuwa khiyaanada ku
macaamilooda sababla'aan. **4** Rabbiyow, jidadkaaga i tus,
Oo waddooyinkaagana i bar. **5** Runtaada igu hoggaami,
oo i bar, Waayo, waxaad tahay Ilaaha badbaadadayda, Oo
maalinta oo dhan adaan ku sugaa. **6** Rabbiyow, xusuuso
naxariistaada iyo raxmaddaada, Waayo, weligoodba way
jireen. **7** Ha xusuusan dembiyadii dhallinyaranimadayda iyo
xadgudubyadaydii, Laakiinse ii xusuuso sida raxmaddaadu
tahay, Iyo wanaaggaaga aawadiis, Rabbiyow. **8** Rabbigu
waa wanaagsan yahay, waana qumman yahay, Sidaas
daraaddeed wuxuu dembilayaasha ku hanuunin doonaa
jidka. **9** Kuwa camalka qabow wuxuu ku hanuunin doonaa
xaqa, Oo kuwa camalka qabow wuxuu bari doonaa jidkiisa.
10 Rabbiga waddooyinkiisa oo dhammu waxay raxmad iyo
run u yihiin Kuwa axdigiisa iyo markhaatifurkiisa xajiya.
11 Rabbiyow, dembigayga iga cafi magacaaga daraaddiis,
Waayo, aad buu u weyn yahay. **12** Bal waa ayo ninka
Rabbiga ka cabsadaa? Kaas wuxuu ku hanuunin doonaa

jidkii uu isagu doorto. **13** Naftiisu wanaag bay ku jiri doontaa,
Oo farcankiisuna wuxuu dhaxli doonaa dalka. **14** Rabbiga
taladiisa qarsoon waxay la jirtaa kuwa isaga ka cabsada,
Oo wuxuu iyaga tusi doonaa axdigiisa. **15** Weligayba
indhahaygu waxay u jeedaan xagga Rabbiga, Waayo, wuxuu
cagahayga ka bixin doonaa dabinka. **16** Bal xaggayga
u soo jeeso, oo ii naxariiso, Waayo, waan cidloobay, oo
dhib baa i haysa. **17** Dhibaatooyinka qalbigaygu way sii
ballaadheen, Cidhiidhigayga iga bixi. **18** Bal fiiri dhibkayga
iyo qaxarkayga, Oo dembiyadayda oo dhan iga cafi. **19** Bal
fiiri cadaawayaashayda, waayo, way badan yihiin, Oo waxay
igu neceb yihiin nacayb dulmi miidhan ah. **20** Naftayda
dhawr, oo i samatabbixi, Oo yaanan ceeboobin, waayo, waan
isku kaa halleeyaa. **21** Daacadnimo iyo qummanaanu ha i
dhawreen, Waayo, adaan ku sugaa. **22** Ilaahow, reer binu
Israa'iil ka samatabbixi Dhibaatooyinkooda oo dhan.

26 Rabbiyow, i xukun, waayo, waxaan ku socday
daacadnimadayda, Oo weliba waxaan Rabbiga isugu
halleeyey rogrogmashola'aan. **2** Rabbiyow, i imtixaan,
oo i tijaabi, Oo uurkayga iyo qalbigaygana baadh. **3**
Waayo, raxmaddaadu waxay taal indhahayga hortooda,
Oo waxaan ku socday runtaada. **4** Lama aan fadhiisan
waxmatarayaal, Oo kuwa isyeelyeelana gudaha la geli
maayo. **5** Waan necbahay ururka xumaanfalayaasha, Oo
kuwa sharka lehna la fadhiisan maayo. **6** Gacmahayga
waxaan ku maydhan doonaa eedla'aanta, Markaasaan ku
wareegi doonaa meeshaada allabariga, Rabbiyow, **7** Si aan
codka mahadnaqidda dadka u maqashiiyo, Oo aan uga
sheekeeyo shuqulladaada yaabka leh oo dhan. **8** Rabbiyow,
rugta gurigaaga waan jeclahay, Iyo meesha ammaantaadu
joogto. **9** Naftayda ha la ururin dembilayaal, Noloshaydana
ha la ururin dhiigyocabyada, **10** Gacmahooda belaayadu ku
jirto, Gacantooda midigna laaluush ka buuxo. **11** Laakiinse
anigu waxaan ku socon doonaa daacadnimadayda, Haddaba
i madaxfuro, oo ii naxariiso. **12** Cagtaydu waxay ku taagan
tahay meel siman, Oo Rabbigaan ku ammaani doonaa
shirarka dhexdooda.

27 Rabbigu waa nuurkayga iyo badbaadadayda, bal yaan
ka cabsadaa? Oo Rabbigu waa xoogga noloshayda, bal
yaan ka baqaa? **2** Markii xumaanfalayaashu iigu yimaadeen
inay hilibkayga cunaan, Kuwaasoo ah cadaawayaashayda
iyo colkayga, way turunturoodeen, wayna dheceen. **3**
In kastoo ciidan col ah i ag dego, Qalbigaygu cabsan
maayo, In kastoo dagaal igu soo kaco, Xataa markaas waan
kalsoonaanayaa. **4** Wax keliya ayaan Rabbiga ka baryay,
oo taas aad baan u doonayaa, Waana inaan cimrigayga
oo dhan dhex degganaado guriga Rabbiga, Oo aan fiiriyo
Rabbiga quruxdiisa, oo aan wax ku baryo macbudkiisa.
5 Waayo, isagu maalinta dhibta wuxuu igu qarin doonaa
teendhadiisa, Oo meesha qarsoon oo taambuuggiisa ayuu
igu xasayn doonaa, Kor buu ii qaadi doonaa oo dhagax
weyn buu i saari doonaa. **6** Imminka waxaa madaxayga
laga sarraysiin doonaa cadaawayaashayda igu wareegsan,
Oo waxaan taambuugga Rabbiga ku dhex bixin doonaa
allabari dhawaaq farxadeed leh, Waan gabyi doonaa, haah,
ammaan baan Rabbiga ugu gabyi doonaa. **7** Rabbiyow,
markaan codkayga ku qayliyo, i maqal, Weliba ii naxariiso,
oo ii jawaab. **8** Markaad tidhi, Wejigayga doondoona,
ayaa qalbigaygu wuxuu kugu yidhi, Rabbiyow, wejigaaga
waan doondoonayaa. **9** Ilaaha badbaadadaydow, wejigaaga
ha iga qarin, Anoo addoonkaaga ah cadho ha igu eryin,
Caawimaad baad ii ahayde, Ha i xoorin, hana i dayrin. **10**
Waayo, aabbahay iyo hooyaday way i dayriyeen, Laakiinse
Rabbigaa i qaadan doona. **11** Rabbiyow, cadaawayaashayda
daraaddood Jidkaaga i bar, Oo igu hoggaami waddo bannaan.
12 Oo gacanta ha ii gelin cadaawayaashayda, Waayo, waxaa
igu kacay markhaatiyaal been ah iyo kuwa nacweynaanta ku
hadla. **13** Waan itaal darnaan lahaa haddaanan rumaysnayn
Inaan wanaagga Rabbiga ku arkayo dalka kuwa nool. **14**
Rabbiga sug, Adkayso, oo qalbigaagu ha dhiirranaado, Haah,
Rabbiga sug.

28 Rabbiyow, adigaan kuu qayshan doonaa, Dhagaxayga
weynow, ha iska kay dhega tirin, Waaba intaas oo
haddaad iga aamusto, Aan noqdaa sida kuwa yamayska hoos
ugu dhaadhaca. **2** Maqal codka baryootankayga markaan
kuu qayshado, Oo aan gacmahayga u soo taago xagga
meeshaada quduuska ah. **3** Ha ila jiidin kuwa sharka leh,
Iyo xumaanfalayaasha Oo deriskooda nabadda kula hadla,
Laakiinse belaayadu qalbigooda ku jirto. **4** Iyaga u abaalmari
sida shuqulkoodu yahay, iyo sida ay xumaanta falimahoodu
tahay, Iyaga u abaalmari sida shuqulka gacmahoodu yahay,
Oo waxa ay galabsadaan sii. **5** Iyaga wuu dumin doonaa,
mana uu dhisi doono mar dambe, Maxaa yeelay, kama
ay fikirin Rabbiga shuqulladiisii Iyo hawshii gacmihiisa
toona. **6** Mahad waxaa leh Rabbiga, Maxaa yeelay, codkii
baryootankayguu maqlay. **7** Rabbigu waa xooggayga iyo
gaashaankayga, Qalbigaygu isaguu isku halleeyey, oo waa
lay caawiyey, Sidaas daraaddeed qalbigaygu aad iyo aad
buu u reyreeyey, Oo gabaygaygaan isaga ku ammaani
doonaa. **8** Rabbigu wuxuu dadkiisa u yahay xoog, Oo
kiisa subkanna wuxuu u yahay qalcad lagu badbaado. **9**
Dadkaaga badbaadi, oo dhaxalkaagana barakee, Oo weliba
quudi, oo weligaaba kor u hay.

29 Kuwiinna carruurta Ilaah ahow, Rabbiga ammaana,
Rabbiga ka sheega ammaan iyo xoog. **2** Rabbiga
ku ammaana ammaanta magiciisu mudan yahay, Rabbiga
ku caabuda quruxda quduuska ah. **3** Rabbiga codkiisu
wuxuu dul joogaa biyaha, Ilaaha ammaantu wuu onkodaa,
Oo xataa Rabbigu wuxuu ka kor onkodaa biyo badan. **4**
Rabbiga codkiisu waa xoog badan yahay, Rabbiga codkiisu
waa haybad badan yahay. **5** Rabbiga codkiisu wuxuu
jebiyaa geedaha kedarka ah, Haah, oo Rabbigu wuxuu kala
jebjebiyaa geedaha kedarka ah oo Lubnaan. **6** Oo weliba
wuxuu iyaga ka dhigaa inay u boodboodaan sida weyl oo
kale, Lubnaan iyo Siryonba wuxuu ka dhigaa sida gisi yar. **7**
Rabbiga codkiisu wuxuu googooyaa ololka dabka. **8** Rabbiga
codkiisu wuxuu ruxruxaa cidlada, Rabbigu wuxuu ruxruxaa
cidlada Qaadeesh. **9** Rabbiga codkiisu wuxuu dhaliyaa
deerooyinka, Oo kayntana caleemaha wuu ka daadiyaa, Oo
wax kasta oo macbudkiisa ku jiraana waxay yidhaahdaan,
Ammaan. **10** Rabbigu wuxuu dul fadhiyaa daadka, Haah, oo
Rabbigu wuxuu weligiisba u fadhiyaa sida boqor oo kale. **11**
Rabbigu dadkiisuu xoogayn doonaa, Oo Rabbigu nabad buu
dadkiisa ku barakayn doonaa.

30 Rabbiyow, waan ku sarraysiinayaa, waayo, kor
baad iga yeeshay, Oo weliba igama aad dhigin in
cadaawayaashaydu ii faanaan. **2** Rabbiyow, Ilaahayow,
Waan kuu qayshaday oo adna waad i bogsiisay. **3** Rabbiyow,
waxaad naftaydii kor uga qaadday She'ool, Oo waad i sii
noolaysay si aanan yamayska ugu dhicin. **(Sheol h7585)** **4**
Quduusiintiisoy, Rabbiga ammaan ugu gabya, Oo mahad
ku naqa magiciisa qudduska ah. **5** Waayo, cadhadiisu
waa daqiiqad keliya, Laakiinse raallinimadiisu waa cimriga,
Habeenka waxaa jirta oohin, Laakiinse aroorta farxad baa
timaada. **6** Aniguse intaan barwaaqaysnaa waxaan idhi,
Weligay dhaqdhaqaaqi maayo. **7** Rabbiyow, raallinimadaada
aawadeed ayaad buurtayda ka dhigtay inay si adag u
taagnaato, Wejigaagaad qarisay, oo anna waan argaggaxay.
8 Rabbiyow, adigaan kuu soo qayshaday, Oo baryootankaygii
waxaan gaadhsiiyey Rabbiga. **9** Bal markaan yamayska
ku dego, maxaa faa'iido ah oo dhiiggayga ku jirta? Ma
ciiddaa ku ammaanaysa? Oo ma runtaaday sheegaysaa? **10**
Rabbiyow, i maqal oo ii naxariiso, Rabbiyow, kaalmeeyahayga
ahow. **11** Baroortaydii waxaad iigu beddeshay cayaar, Oo
dharkaygii joonyadaha ahaana waad iga furtay, oo waxaad ii
guntisay farxad, **12** Taasuna waa si nafsaddaydu ay ammaan
kuugu gabaydo, oo aanay u aamusin. Rabbiyow, Ilaahayow,
weligayba waan kugu mahadnaqayaa.

31 Rabbiyow, adigaan isku kaa halleeyaa, yaanan
weligayba ceeboobin, Oo xaqnimadaada igu
samatabbixi. **2** Dhegtaada ii soo dhig, oo dhaqso ii
samatabbixi, Dhagax weyn oo xoog leh ii ahow, iyo guri
laysku daafaco si aad ii badbaadisid. **3** Waayo, waxaad tahay
dhagax weyn oo ii gabbaad ah iyo qalcaddayda, Haddaba
magacaaga daraaddiis ii hoggaami oo ii hanuuni. **4** Oo iga
bixi shabagga dabinka ah oo ay qarsoodiga iigu dhigeen,
Waayo, waxaad tahay qalcaddayda. **5** Gacantaada ayaan
ruuxayga u dhiibayaa, Waayo, waad i soo furatay, Rabbiyow,
Ilaaha runta ahow. **6** Waan neceb ahay kuwa hawada
beenta ah ka fikira, Laakiinse Rabbigaan isku halleeyaa. **7**
Naxariistaada waan ku farxi doonaa, waanan ku rayrayn
doonaa, Waayo, dhibaatadii igu dhacday waad aragtay,
Waanad ogayd qaxarka naftaydu ku jirtay, **8** Oo weliba iguma
aad xidhin gacantii cadowga, Oo cagtayda waxaad taagtay
meel ballaadhan. **9** Rabbiyow, ii naxariiso, waayo, cidhiidhi
baan ku jiraa, Oo murug baan la il go'aa, oo naftayda iyo
jidhkayguba way taag darnaadaan. **10** Waayo, noloshaydu
waxay ku dhammaatay caloolxumo, cimrigayguna taahid, Oo
dembigayga daraaddiis ayaa xooggaygii ii gabay, lafahaygiina
way wada kharribmeen. **11** Cadaawayaashayda oo dhan
daraaddood ayaan waxaan noqday mid ceebaysan, Xataa
deriskayga aad iyo aad baan ugu hor ceeboobay, oo kuwa
i yaqaanna way iga cabsadeen, Oo xataa kuwii dibadda
igu arkay way iga carareen. **12** Sida qof dhintay oo laga
samray ayaa layska kay illoobay, Oo waxaan ahay sida
weel jabay. **13** Waayo, waxaan maqlay kuwo badan oo
caytamaya, Iyo cabsi dhan kasta igaga wareegsan, Oo intay
ii wada tashadeen, Ayay waxay ku arrinsadeen inay nafta iga
qaadaan. **14** Laakiinse Rabbiyow, adigaan isku kaa halleeyey,
Oo waxaan idhi, Waxaad tahay Ilaahay. **15** Wakhtigaygu
gacantaaduu ku jiraa, Haddaba iga samatabbixi gacanta
cadaawayaashayda, iyo weliba kuwa i silciya gacantooda.
16 Wejigaaga anoo addoonkaaga ah igu iftiimi, Oo igu
badbaadi raxmaddaada. **17** Rabbiyow, yaanan ceeboobin,
waayo, adigaan kuu qayshaday, Kuwa sharka lahu ha
ceeboobeen, oo She'ool ha ku dhex aamuseen. **(Sheol
h7585)** **18** Ha carrab beeleen kuwa beenta sheegaa, Oo
kan xaqa ah si qallafsan wax uga sheega, Iyagoo kibir iyo
quudhsasho leh. **19** Wanaaggaagu weynaan badanaa, kan
aad u kaydisay kuwa kaa cabsada, Oo weliba aad binu-
aadmiga hortiisa ugu diyaarisay kuwa isku kaa halleeya.
20 Dadka sirqoolladiisa waxaad iyaga kaga qarinaysaa
joogistaada qarsoon, Oo carrabka dirirtiisana waxaad iyaga
kaga qarinaysaa taambuug. **21** Mahad waxaa leh Rabbiga,
Waayo, wuxuu raxmaddiisa yaabka leh igu tusay magaalo
xoog weyn. **22** Laakiinse anigu waxaan degdeg ku idhi,
Indhahaaga hortooda waan ka go'ay, Habase yeeshee, codkii
baryootankayga waad maqashay markii aan kuu qayshaday.
23 Quduusiintiisa oo dhammay, Rabbiga jeclaada, Rabbigu
wuu ilaaliyaa kuwa aaminka ah, Kan waxa kibirka ah falase
aad iyo aad buu u abaalmariyaa. **24** Kuwiinna Rabbiga wax
ka rajaynaya oo dhammow, Adkaysta, oo qalbigiinnu ha
dhiirranaado.

32 Waxaa barakaysan kii xadgudubkiisa la cafiyey,
oo dembigiisa la daboolay. **2** Waxaa barakaysan
ninkii aanu Rabbigu dembi ku tirin, Oo ruuxiisa aanay
khiyaano ku jirin. **3** Markii aan iska aamusay, lafahaygii
way gaboobeen, Maxaa yeelay, maalintii oo dhan baan
cabaadayay. **4** Waayo, habeen iyo maalinba gacantaadu
way igu cuslayd, Oo qoyaankaygii wuxuu u beddelmay
sidii engegga diraacda. (Selaah) **5** Dembigaygii adigaan
kuu qirtay, oo xumaantaydiina ma aan qarin, Waxaan idhi,
Xadgudubkayga waxaan u qiranayaa Rabbiga, Oo adna
waad iga cafiday xumaanta dembigayga. (Selaah) **6** Taas
daraaddeed mid kastoo cibaado lahu ha ku soo baryo
wakhti lagu heli karo, Hubaal markii biyaha badanu dhulka
qarqiyaan, isaga sooma ay gaadhi doonaan. **7** Waxaad tahay
meeshaan ku dhuunto, oo dhib baad iga ilaalin doontaa,
Oo waxaad igu wareejin doontaa gabayadii samatabbixinta.
(Selaah) **8** Waan ku hanuunin doonaa oo waxaan ku bari
doonaa jidka aad ku socon lahayd, Oo waxaan kula talin
doonaa iyadoo ay ishaydu kula jirto. **9** Ha noqonina sida
faraska ama baqalka aan garaadka lahayn, Kuwaasoo
hoggaankoodu yahay xakame iyo birtiisa in lagu hayo, Haddii
kalese innaba kuu soo dhowaan maayaan. **10** Kii shar
leh waxaa ku dhici doona waxyaalo badan oo murug leh,
Laakiinse kii Rabbiga isku halleeya waxaa ku wareegsanaan
doona naxariis. **11** Kuwiinna xaqa ahow, Rabbiga ku farxa
oo reyreeya, Oo inta qalbigoodu qumman yahayow, kulligiin
farxad la dhawaaqa.

33 Kuwiinna xaqa ahow, Rabbiga ku reyreeya, Waayo,
kuwa qumman ammaan baa u habboon. **2** Rabbiga
ugu mahadnaqa kataarad, Oo isaga ammaan ugu heesa
idinkoo ka dhawaajinaya shareerad toban xadhig leh. **3**
Gabay cusub isaga ugu gabya, Oo si farsamo wanaagsan
ugaga dhawaajiya cod weyn. **4** Waayo, Rabbiga eraygiisu
waa toosan yahay, Oo shuqulkiisa oo dhanna waxaa lagu
sameeyey aaminnimo. **5** Wuxuu jecel yahay xaqnimo iyo

caddaalad, Dhulka waxaa ka buuxda Rabbiga raxmaddiisa.
6 Samooyinka waxaa lagu sameeyey Rabbiga eraygiisa,
Oo guutooyinkooda oo dhanna waxaa lagu uumay neefta
afkiisa. **7** Isagu biyaha badda intuu isku ururiyo ayuu wuxuu
ka dhigaa sidii taallo oo kale, Oo moolalka dhaadheerna
wuxuu dhex dhigaa maqsinno. **8** Inta dhulka joogta oo
dhammu Rabbiga ha ka cabsadeen, Inta dunida deggan
oo dhammu isaga ha ka baqeen. **9** Waayo, isagu wuu
hadlay, wayna noqotay, Oo wuu amray, wayna adkaatay.
10 Rabbigu quruumaha taladooda wuu baabbi'iyaa, Oo
dadyowga fikirradoodana wuu buriyaa. **11** Laakiinse Rabbiga
taladiisu weligeedba way adkaataa, Oo fikirrada qalbigiisuna
waxay adkaadaan tan iyo ka ab ka ab. **12** Waxaa barakaysan
quruunta Ilaaheedu Rabbiga yahay, Taasoo ah dadka uu
isagu u doortay dhaxalkiisa. **13** Rabbigu samaduu wax ka
soo fiiriyaa, Oo wuxuu arkaa binu-aadmiga oo dhan, **14** Oo
meesha isaga rugta u ah Ayuu wuxuu ka soo fiiriyaa kuwa
dhulka deggan oo dhan, **15** Waa isaga kan qalbiyadooda
oo dhan sameeya, Oo shuqulladooda oo dhan u wada
fiirsada. **16** Ma jiro boqor ku badbaada ciidan weyn, Ninkii
xoog badanuna iskuma samatabbixiyo xoog badan. **17**
Faras waa waxmatare in badbaado laysugu halleeyo, Oo
weliba ninnaba kuma samatabbixiyo xooggiisa badan. **18**
Bal eega, Rabbiga ishiisu waxay la jirtaa kuwa isaga ka
cabsada, Waana kuwa naxariistiisa rajeeya, **19** Inuu naftooda
dhimashada ka samatabbixiyo, Iyo inuu wakhtiga abaartaa
sii nooleeyo iyaga. **20** Nafteennu waxay sugtay Rabbiga,
Waayo, isagu wuxuu inoo yahay caawimaad iyo gaashaan.
21 Haddaba qalbigeennu isaguu ku rayrayn doonaa, Maxaa
yeelay, innagu waxaynu isku halleeynay magiciisa quduuska
ah. **22** Rabbiyow, naxariistaadu ha noogu soo degto, Sidii
aannu kaa rajaynay.

34 Wakhti kasta ayaan Rabbiga ammaani doonaa, Oo
had iyo goorba ammaantiisu afkaygay ku jiri doontaa.
2 Naftaydu waxay ku faani doontaa Rabbiga, Oo waxaa
maqli doona kuwa camalka qabow, oo weliba way ku farxi
doonaan. **3** Rabbiga ila weyneeya, Oo aynu magiciisa wada
sarraysiinno. **4** Rabbigaan doondoonay, oo isna wuu ii
jawaabay, Oo wuxuu iga samatabbixiyey waxyaalihii aan
ka cabsaday oo dhan. **5** Iyagu waxay fiiriyeen isaga, oo
way iftiimeen, Oo wejigooduna weligood ceeboobi maayo.
6 Ninkan miskiinka ahu wuu qayshaday, oo Rabbiguna
wuu maqlay, Oo wuxuu ka badbaadshay dhibaatooyinkiisii
oo dhan. **7** Malaa'igta Rabbigu waxay hareeraysaa kuwa
isaga ka cabsada, Oo weliba way samatabbixisaa. **8**
Bal dhadhamiya oo arka in Rabbigu wanaagsan yahay,
Waxaa barakaysan ninkii isaga isku halleeya. **9** Kuwiinna
quduusiintiisa ahow; Rabbiga ka cabsada, Waayo, kuwa
isaga ka cabsadaa waxba uma baahna. **10** Aaranka libaaxa
wax baa ka dhimman, wayna gaajoodaan, Laakiinse kuwa
Rabbiga doondoonaa wax wanaagsan uma baahnaan
doonaan. **11** Carruurtoy, kaalaya oo i dhegaysta, Oo anna
waxaan idin bari doonaa Rabbiga ka cabsashadiisa. **12**
Bal waa ayo ninka nolol jecel, Oo cimriga dheer doonayaa,
Si uu wanaag u arko? **13** Carrabkaaga shar ka jooji,
Bushimahaagana inay khiyaano ku hadlaan ka ilaali. **14**
Shar ka leexo, oo wanaag samee, Nabad doondoon, oo
raacdayso iyada. **15** Rabbiga indhihiisu waxay fiiriyaan kuwa
xaqa ah, Oo dhegihiisuna waxay u furan yihiin baryadooda.
16 Wejiga Rabbigu waa ka gees kuwa sharka sameeya Inuu
iyaga xusuustooda dhulka ka baabbi'iyo. **17** Kuwa xaqa ahu
way qayshadeen, oo Rabbigaa maqlay, Oo wuxuu iyaga ka
samatabbixiyey dhibaatooyinkoodii oo dhan. **18** Rabbigu waa
u dhow yahay kuwa dembigooda ka caloolyaysan, Oo kuwa
ruuxoodu qoomamaysan yahayna wuu badbaadiyaa. **19** Kan
xaqa ah dhibaatooyinkiisu way tiro badan yihiin, Laakiinse
Rabbigu waa ka samatabbixiyaa dhammaantoodba. **20**
Isagu wuxuu dhawraa lafihiisa oo dhan, Oo middoodna ma
jabna. **21** Xumaan baa dili doonta kuwa sharka leh, Oo kuwa
neceb kan xaqa ahna waa la eedayn doonaa. **22** Rabbigu
nafta addoommadiisa wuu soo furtaa, Oo kuwa isaga isku
halleeya, midkoodna lama eedayn doono.

35 Rabbiyow, la dirir kuwa ila dirira, Oo la dagaallan kuwa
ila dagaallama. **2** Gaashaan iyo gabbaad qaado. Oo
caawimaaddayda daraaddeed u istaag. **3** Waran la soo bax,
oo kuwa i eryanaya jidka ka goo, Oo naftayda waxaad ku
tidhaahdaa, Anigu waxaan ahay badbaadadaada. **4** Kuwa
naftayda doondoonayaa ha ceeboobeen, oo sharafdarro ha
ku soo degto, Oo kuwa waxyeelladayda u arrinsanayana
dib ha loo celiyo, oo ha wareereen. **5** Ha noqdeen sida
buunshe dabaysha hor socda, Oo malaa'igta Rabbigu
horay u sii kaxaynayso. **6** Jidkoodu ha noqdo gudcur iyo
meel simbiriirixo leh, Oo malaa'igta Rabbigu ha eryato. **7**
Waayo, iyagu sababla'aan bay dabin god iigu qarsheen,
Oo sababla'aan bay naftayda god ugu qodeen. **8** Isagoo
aan iska jirin halligaadu ha ku soo degto, Oo dabinkiisuu
qariyey isaga ha qabsado, Oo isagu halligaaddaas ha ku
dhaco. **9** Oo naftayduna Rabbigay aad ugu farxi doontaa,
Oo waxay ku rayrayn doontaa badbaadintiisa. **10** Lafahayga
oo dhammu waxay odhan doonaan, Rabbiyow, bal yaa kula
mid ah? Kaaga kii miskiin ah ka samatabbixiya kii isaga
ka xoog badan, Haah, oo kii miskiin ah iyo kan baahanba
ka samatabbixiya kii dhaca. **11** Waxaa kaca markhaatiyaal
xaqdarro ah, Oo waxay i weyddiiyaan waxyaalo aanan ogayn.
12 Wanaag xumaan bay iigaga abaalgudaan Oo naftayda
way gacal tiraan. **13** Laakiinse markay bukeen, dharkaygu
wuxuu ahaa joonyado, Oo naftaydana soon baan ku dhibay,
Oo tukashadayduna laabtayday ku soo noqotay. **14** Anigu
waxaan u qaatay sidii isagoo ah saaxiibkay ama walaalkay,
Oo waxaan la foororsaday baroorasho sida mid hooyadiis
u baroorta. **15** Laakiinse anigu markaan turunturooday
ayay reyreeyeen, oo way isa soo wada urursadeen, Oo
waxmatarayaashii ayaa dhammaantood ii wada shiray, oo
anna ma aan ogayn innaba, Way i dildillaacsadeen oo
imana ay dayn. **16** Sida labawejiilayaashu diyaafado uga
dhex majaajiloodaan Ayay igu ilko jirriqsadeen. **17** Sayidow,
ilaa goormaad sii fiirinaysaa? Naftayda halligaaddooda
ka badbaadi, Noloshaydana libaaxyada ka badbaadi. **18**
Waxaan kaaga mahadnaqi doonaa shirka weyn dhexdiisa,
Oo dad fara badan dhexdooda ayaan kugu ammaani doonaa.
19 Kuwa sida qaladka ah cadowga iigu ahi, yaanay igu
rayrayn, Oo kuwa sababla'aanta ii necebuna yaanay isu
il jebin. **20** Waayo, iyagu nabad kuma hadlaan, Laakiinse
waxay hadallo khiyaano miidhan ah ugu hindisaan kuwa
dalka ku xasilloon. **21** Afkoodii aad bay iigu fureen, Oo waxay
yidhaahdeen, Ahaa, ahaa, annagaa indhahayaga ku aragnay.

22 Rabbiyow, adigu waad aragtay, haddaba ha iska aamusin, Sayidow, ha iga fogaan. **23** Sara joogso, oo garsooriddayda u toos, Oo dacwadayda dhegayso, Ilaahayow, Sayidkayow. **24** Rabbiyow, Ilaahayow, igu xukun sida ay xaqnimadaadu tahay, Oo yaanay igu rayrayn. **25** Yaanay qalbigooda iska odhan, Ahaa, sidaasaannu doonaynaa, Yaanay odhan, Isagii waannu liqnay. **26** Kuwa waxyeelladayda ku reyreeyaa ha wada ceeboobeen oo ha isku wareereen dhammaantood, Oo iyagu ha huwadeen ceeb iyo sharafdarro kuwa iska kay weynaysiiyaa. **27** Kuwa xaqnimadayda jecelu farxad ha ku dhawaaqeen, oo ha farxeen, Oo had iyo goorba ha yidhaahdeen, Rabbiga ha la weyneeyo, Waayo, isagu wuxuu ku farxaa barwaaqada addoonkiisa. **28** Oo maalinta oo dhan carrabkaygu wuxuu ka hadli doonaa Xaqnimadaada iyo ammaantaadaba.

36 Kii shar leh xadgudubkiisu wuxuu qalbigiisa ka yidhaahdaa, Ilaah ka cabsashadiisu indhahayga ma hor taal. **2** Waayo, wuu isfaaniyaa inaan dembigiisa la garan karin Oo aan la nebcaanayn. **3** Erayada afkiisu waa xumaan iyo khiyaano, Oo inuu caqliyaysto iyo inuu wax wanaagsan sameeyoba wuu iska daayay. **4** Wuxuu sariirtiisa ku hindisaa xumaan, Oo wuxuu joogsadaa jid aan wanaagsanayn, Oo weliba sharka ma naco. **5** Rabbiyow, raxmaddaadu samooyinkay ku jirtaa, Aaminnimadaaduna daruurahay gaadhaa. **6** Xaqnimadaadu waa sida buuraha Ilaah, Oo xukummadaaduna waa mool dheer, Rabbiyow, waxaad nabad gelisaa dadka iyo duunyadaba. **7** Ilaahow, raxmaddaadu qaalisanaa! Oo binu-aadmiguna wuxuu magangalaa hooska baalashaada. **8** Aad bay uga dhergi doonaan barwaaqada gurigaaga, Oo waxaad iyaga ka waraabin doontaa webiga farxaddaada. **9** Waayo, isha noloshu aday kula jirtaa, Oo iftiinkaagaannu iftiin ku aragnaa. **10** Raxmaddaada ugu sii wad kuwa ku yaqaan, Oo xaqnimadaadana kuwa qalbigoodu qumman yahay. **11** Cagta kuwa kibirsan yaanay ii iman, Oo kuwa sharka leh gacantooduna yaanay i eryin. **12** Xumaanfalayaashu halkaasay ku dhaceen, Iyaga hoos baa loo riday, oo mana ay kari doonaan inay mar dambe soo kacaan.

37 Ha isku dhibin xumaanfalayaasha aawadood, Hana uga hinaasin kuwa xaqdarrada sameeya. **2** Waayo, iyaga haddiiba waxaa loo jari doonaa sida cawska oo kale, Oo waxay u engegi doonaan sida geedo yaryar oo qoyan. **3** Rabbiga isku hallee oo wanaag samee, Oo sidaasaad dalka ku degganaan doontaa, oo ammaan baad ku daaqi doontaa. **4** Haddaba Rabbiga ku farax, Oo wuxuu ku siin doonaa waxa qalbigaagu doonayo. **5** Jidkaaga Rabbiga ku aamin, Isagana isku hallee, wuuna samaynayaaye. **6** Xaqnimadaada wuxuu u soo bixin doonaa sida nuurka oo kale, Gartaadana sida duhurka oo kale. **7** Rabbiga ku hor xasilloonow, oo isaga samir ku sug, Oo ha isku dhibin kii jidkiisa ku barwaaqaysan Iyo ninkii hindisooyin shar ah sameeya toona. **8** Cadhada ka joogso, oo dhirifka ka tag, Hana isku dhibin inaad shar samaysid. **9** Waayo, xumaanfalayaashu way go'i doonaan, Laakiinse kuwa Rabbiga sugaa dalkay dhaxli doonaan. **10** Wakhti yar dabadeedna kan sharka lahu ma jiri doono, Bal meeshiisa aad baad ugu fiirsan doontaa, oo isna ma jiri doono. **11** Laakiinse kuwa camalka qabow dalkay dhaxli doonaan, Oo waxay ku farxi doonaan nabad badan. **12** Kan sharka lahu wuxuu shirqool u dhigaa kan xaqa ah, Oo isaga ayuu u ilko jirriqsadaa. **13** Oo Sayidku wuu ku qosli doonaa isaga, Waayo, wuxuu arkaa in maalintiisu soo dhowaanayso. **14** Kuwa sharka lahu waxay la bexeen seeftoodii, qaansadoodiina way xooteen, Si ay miskiinka iyo kan baahan hoos ugu tuuraan, Oo ay laayaan kuwa jidkooda ku qumman. **15** Seeftoodu waxay mudi doontaa wadnahooda, Oo qaansooyinkooduna way kala jebi doonaan. **16** Inta yar oo mid xaq ahu haystaa Way ka sii wanaagsan tahay kuwa sharka leh maalkooda badan. **17** Waayo, kuwa sharka leh gacmahoodu way jebi doonaan, Laakiinse Rabbigu kuwa xaqa ah wuu tiiriyaa. **18** Rabbigu wuu yaqaan kuwa kaamilka ah cimrigooda, Oo dhaxalkooduna weligiisba wuu waarayaa. **19** Iyagu ma ceeboobi doonaan wakhtiga shar jiro, Oo wakhtiga abaaru dhacdona way dhergi doonaan. **20** Laakiinse kuwa sharka lahu way halligmi doonaan, Cadaawayaasha Rabbiguna waxay ahaan doonaan sida inta wanaagsan oo doogga, Way baabbi'i doonaan, sida qiiqa oo kale way u baabbi'i doonaan. **21** Kii shar lahu wax buu amaahdaa, mana bixiyo mar dambe, Laakiinse kan xaqa ahu wuu naxariistaa, waxna wuu bixiyaa. **22** Oo kuwuu barakeeyo ayaa dalka dhaxli doona, Laakiinse kuwuu habaaraa way go'i doonaan. **23** Dadka socodkiisa waxaa hagaajiya Rabbiga, Oo jidkiisuu ku farxaa. **24** Oo in kastoo uu kufo, haddana ma wada dhici doono, Waayo, Rabbiga ayaa gacantiisa ku tiiriya. **25** Waan dhallin yaraan jiray, oo haatanna waan gaboobay, Oo weligay ma arag mid xaq ah oo la dayriyey, Ama carruurtiisa oo cunto tuugsanaysa. **26** Maalinta oo dhan wuu naxariistaa oo wax buu amaahiyaa, Oo carruurtiisuna way barakaysan yihiin. **27** Sharka ka fogow, oo wanaag samee, Oo weligaa baad degganaan doontaa. **28** Waayo, Rabbigu wuxuu jecel yahay caddaaladda, Mana uu dayrsho quduusiintiisa, Laakiinse iyaga weligoodba waa la ilaashaa, Illowse kuwa sharka leh carruurtoodu way go'i doonaan. **29** Kuwa xaqa ahu dalkay dhaxli doonaan, Oo weligoodna way dhex degganaan doonaan. **30** Kan xaqa ah afkiisu wuxuu ka hadlaa xigmadda, Carrabkiisuna wuxuu ku hadlaa caddaaladda. **31** Oo Ilaahiisa sharcigiisu waa ku jiraa qalbigiisa, Oo tallaabooyinkiisana midnaba dib uma simbiriirixan doonto. **32** Kan sharka lahu wuxuu fiiriyaa kan xaqa ah, Oo wuxuu doondoonaa inuu isaga dilo. **33** Rabbigu isaga gacantiisa ku dayn maayo, Oo eedayn maayo marka la xukumo isaga. **34** Rabbiga sug, oo jidkiisa xaji, Oo wuxuu kuu sara marin doonaa inaad dalka dhaxasho, Waad arki doontaa marka kuwa sharka lahu go'aan. **35** Waxaan arkay ku shar leh oo dulun badan, Oo isu kala bixiya sida geed cagaar ah oo dhulkiisii ka baxay. **36** Laakiin waa la ag maray, oo isagii lama arag, Oo waan doondoonay, laakiinse waa la waayay. **37** Bal fiiri ninka kaamilka ah, oo bal eeg, kan qumman, Waayo, ninkaas ugu dambaystiisu waa nabad. **38** Laakiinse kuwa xadgudbaa dhammaantood wadajir bay u baabbi'i doonaan, Oo kuwa sharka lahuna ugu dambaystooda way go'i doonaan. **39** Kuwa xaqa ahse badbaadadoodu waa xagga Rabbiga, Oo wakhtiga dhibaatada isagu waa qalcaddooda. **40** Oo Rabbigu iyaguu caawiyaa, wuuna samatabbixiyaa, Oo wuxuu iyaga ka samatabbixiyaa kuwa sharka leh, wuuna badbaadiyaa, Maxaa yeelay, isagay magangaleen.

38 Rabbiyow, cadhadaada ha igu canaanan, Oo dhirifkaaga kululna ha igu edbin. **2** Waayo, fallaadhahaagii aad bay ii mudeen, Oo gacantaaduna way igu soo degtay. **3** Jidhkaygu fayoobaan ma leh, waana xanaaqaaga daraaddiis, Oo lafahayguna caafimaad ma leh, waana dembigayga daraaddiis. **4** Waayo, xumaatooyinkaygii waxay ka sare mareen madaxayga, Sida rar culus ayay igu culus yihiin aad iyo aad. **5** Nabrahaygu way urayaan, wayna qudhmuun yihiin, Waana nacasnimadayda daraaddeed. **6** Waan xanuunsanayaa, oo aad baan hoos ugu gotay, Oo maalinta oo dhanna oohin baan la wareegaa. **7** Waayo, dhexdayda waxaa ka buuxa olol, Oo jidhkayguna fayoobaan ma leh. **8** Waan itaal daranahay, oo aad baan u burbursanahay, Oo waxaan la cabaaday buuqa qalbigayga ku jira. **9** Sayidow, waxaan jeclahay oo dhammu waxay yaalliin hortaada, Oo taahiddayduna kaama qarsoona. **10** Wadnahaa i fig leh, oo xooggaygiina waa i gabay, Oo weliba iftiinkii indhahayguna waa iga tegey. **11** Kuwa i jecel iyo saaxiibbadayba belaayadayda way ka durkaan, Oo xigaaladaydiina meel fog bay istaagaan. **12** Oo kuwa naftayda doondoonaana dabinno bay ii dhigaan, Oo kuwa inay wax i yeelaan doonayaana waxay ku hadlaan waxyaalo xun, Oo maalinta oo dhan waxay ku tashadaan khiyaano. **13** Laakiinse anigu waxba kama maqlo sida nin dhega la', Oo waxaan la mid ahay nin carrab la' oo aan afkiisa kala qaadin. **14** Haah, oo waxaan la mid ahay nin aan waxba maqlin, Oo aan afkiisa murammo ku jirin. **15** Waayo, Rabbiyow, adaan wax kaa rajaynayaa, Oo adna waad ii jawaabi doontaa, Sayidow Ilaahaygiiyow. **16** Waayo, waxaan idhi, Yaanay igu rayrayn, Oo markii cagtaydu simbiriirixato, yaanay iska kay weynayn. **17** Waayo, waxaan ku dhowahay inaan dhaco, Oo tiiraanyadayduna had iyo goorba way i hor taalaa. **18** Haddaba anigu xumaantayda waan sheegi doonaa, Oo dembigaygana waan ka qoomamoon doonaa. **19** Laakiinse cadaawayaashaydu waa dadaal badan yihiin, xoogna way leeyihiin, Oo kuwa gardarrada igu necebuna way tarmeen. **20** Oo weliba kuwa sharka wanaagga ku gudaana Waa cadaawayaashayda, maxaa yeelay, waxaan raacaa waxa wanaagsan. **21** Rabbiyow, ha i dayrin, Ilaahayow, ha iga fogaan. **22** Soo dhaqso oo i caawi, Sayidow, badbaadadaydow.

39 Waxaan idhi, Jidadkaygaan iska jiri doonaa, Si aanan carrabkayga ugu dembaabin, Oo afkayga waxaan ku qaban doonaa xakame inta kii shar lahu i hor joogo. **2** Waan carrab beelay oo shib baan iska idhi, oo waan ka aamusay xataa wixii wanaagsanaa, Tiiraanyadaydiina waa kacday. **3** Qalbigaygu uurkayguu ku kululaaday, Oo intii aan fikirayay ayaa dabkii shidmay, Markaasaan carrabkaygii ku hadlay, oo idhi, **4** Rabbiyow, i ogaysii ugu dambaystayda Iyo cimrigayga dhererkiisu intuu yahay, Oo i ogaysii inta tabardarradaydu tahay. **5** Bal eeg, maalmahayga waxaad ka dhigtay calaacal ballaadhkeed Oo cimrigayguna hortaada waxba kuma aha, Hubaal nin kastaba marka xaalkiisu ugu wanaagsan yahay dhammaantiis waa bilaash. (Selaah) **6** Hubaal nin kastaaba wuxuu ku socdaa hawo been ah, Hubaal waxay ku rabshaysan yihiin hawo been ah, Isagu maal buu tuulaa, mana uu yaqaan kii urursan doona. **7** Haddaba Sayidow, bal maxaan sugaa? Waayo, rajadaydu adigay kugu xidhan tahay. **8** Xadgudubyadayda oo dhan iga samatabbixi, Oo ha iga dhigin mid nacasyadu caayaan. **9** Anigu waan carrab la'aa, oo afkaygana ma aan kala qaadin, Maxaa yeelay, sidaasaad yeeshay. **10** Haddaba belaayadaada iga durki, Maxaa yeelay, waxaa i baabbi'iyey weerarka gacantaada. **11** Markaad dadka canaanta ku edbisid xumaanta daraaddeed, Waxaad quruxdiisa ka dhigtaa inay u baabba'do sidii balanbaallis oo kale, Hubaal nin kastaaba waa bilaash. (Selaah) **12** Rabbiyow, baryadayda maqal, oo qayladaydana dhegta u dhig, Oo ilmadaydana ha iskaga aamusin, Waayo, waxaan ahay qariib kula jooga Oo masaafir ah, sidii awowayaashay oo dhammu ay ahaan jireen. **13** Ii tudh, itaalkaygu mar ha igu soo noqdee, Intaanan meesha tegin oo aanan mar dambe ka soo noqonayn.

40 Anigu Rabbiga samir baan ku sugay, Oo isna wuu i soo jalleecay, qayladaydiina wuu maqlay, **2** Oo weliba wuxuu iga soo bixiyey yamays baabba' ah, iyo dhoobada dhiriqda ah, Oo wuxuu cagaha ii saaray dhagax weyn, oo socodkaygiina wuu xoogeeyey. **3** Oo afkaygiina wuxuu geliyey gabay cusub, kaas oo ah ammaanta Ilaaheenna. Kuwo badan baa arki doona, wayna cabsan doonaan, Rabbigayna isku hallayn doonaan. **4** Waxaa barakaysan ninkii Rabbiga isku halleeya, Oo aan u jeedin kuwa kibirsan ama kuwa beenta ku leexda. **5** Rabbiyow, Ilaahayow, shuqullada yaabka badan oo aad samaysay way badan yihiin, Oo fikirradaada aad naga qabtidna way badan yihiin, Oo iyaga lama xisaabi karo, Haddii aan sheego oo ka hadlo, Iyagu way ka sii badan yihiin wax la tirin karo. **6** Allabari iyo qurbaan kuma aad faraxsanid, Oo anna dhegahaygii waad ii furtay, Qurbaan la gubo iyo qurbaanka dembiga midna ima aad weyddiisan. **7** Oo markaasaan idhi, Bal eeg, anigu waan imid, Oo kitaabka duudduuban wax igu saabsan baa ku qoran. **8** Ilaahayow, waxaan jeclahay inaan sameeyo doonistaada, Haah, oo sharcigaagu wuxuu ku dhex jiraa qalbigayga. **9** Xaqnimo baan shirka weyn ku dhex wacdiyey, Oo bal eeg, inaanan bushimahayga ka joojin, Waad og tahay, Rabbiyow. **10** Xaqnimadaada qalbigayga kuma aan qarin, Aaminnimadaada iyo badbaadintaadana waan sheegay, Oo raxmaddaada iyo runtaadana kama aan qarin shirka weyn. **11** Rabbiyow, naxariistaada ha iga ceshan, Raxmaddaada iyo runtaaduna had iyo goorba ha i dhawreen. **12** Waayo, xumaatooyin aan la tirin karin ayaa i hareereeyey, Oo dembiyadaydii ayaa i qabsaday, sidaas daraaddeed kor ma fiirin karo, Iyagu way ka badan yihiin timaha madaxayga, oo qalbigaygiina waa i gabay. **13** Rabbiyow, waan ku baryayaaye, i samatabbixi, Rabbiyow, u soo dhaqso inaad i caawiso. **14** Kuwa doonaya inay naftayda halligaan ha ceeboobeen, Oo dhammaantood ha wareereen, Oo kuwa waxyeelladayda ku farxana Dib ha loo celiyo, oo sharafdarro ha ku soo degto. **15** Kuwa aniga, Ahaa, Ahaa, igu yidhaahda, Ceebtooda daraaddeed ha la fajeceen. **16** Kuwa adiga ku doondoona oo dhammu ha reyreeyeen oo ha kugu farxeen, Oo kuwa badbaadintaada jecelu had iyo goorba ha yidhaahdeen, Rabbiga ha la weyneeyo! **17** Laakiinse anigu waxaan ahay miskiin iyo mid baahan, Sayidkuse waa i xusuustaa. Ilaahayow, waxaad tahay caawimaaddayda iyo samatabbixiyahayga, Haddaba ha iga raagin.

41 Waxaa barakaysan kii ka fikira miskiinka, Maalinta
shar jiro Rabbigu waa samatabbixin doonaa isaga. **2**
Rabbigu wuu dhawri doonaa, wuuna sii noolayn doonaa, oo
isaguna dhulkuu ku barakaysnaan doonaa. Rabbow, isaga
ha u gacangelin sida cadaawayaashiisu rabaan. **3** Rabbigu
wuxuu isaga ku gargaari doonaa sariirta taagdarradiisa. Oo
markuu bukana sariirtiisa oo dhan waad u hagaajisaa. **4**
Anigu waxaan idhi, Rabbiyow, ii naxariiso, Oo naftayda bogsii,
waayo, waan kugu dembaabay. **5** Cadaawayaashaydu shar
bay iga sheegaan, oo waxay yidhaahdaan, War goormuu
dhiman doonaa, oo magiciisu baabbi'i doonaa? **6** Oo midkood
hadduu i soo booqdona been buu ku hadlaa, Oo qalbigiisuna
xumaatuu urursadaa; oo markuu dibadda u baxo ayuu ka
warramaa. **7** Kuwa i neceb oo dhammu anigay ii wada
faqaan, Oo waxay iigu wada tashadaan si ay wax ii yeelaan.
8 Waxay yidhaahdaan, Cudur xun baa isagii ku dhacay,
Oo haatan wuu jiifaa, mar dambena sooma uu kici doono.
9 Xataa saaxiibkaygii aan isku halleeyey, oo kibistaydii
cunay, Ayaa cedhibtiisa ii qaaday. **10** Laakiinse, Rabbiyow, ii
naxariiso, oo mar i sara jooji, Aan iyaga ka aar goostee. **11**
Tan ayaan ku garanayaa inaad igu faraxsan tahay, Maxaa
yeelay, cadowgaygu igama guulaysto. **12** Laakiinse aniga
waxaad ii tiirisaa daacadnimadayda aawadeed, Oo weligaaba
waxaad i fadhiisisaa wejigaaga hortiisa. **13** Weligiis iyo
weligiisba Waxaa mahad leh Rabbiga ah Ilaaha Israa'iil.
Aamiin iyo Aamiin.

42 Sida deeradu biyaha durdurka ugu harraaddo, Ayay
naftaydu kuugu harraaddaa, Ilaahayow. **2** Naftaydu
waxay u oomman tahay Ilaah, kaasoo ah Ilaaha nool.
Goormaan u tegi doonaa oo aan Ilaah hortiisa ka muuqan
doonaa? **3** Habeen iyo maalinba waxaa cunto ii noqday
ilmadaydii, Intay had iyo goorba i leeyihiin, Ilaahaagu
meeh? **4** Haddaba waan qarracmaa markaan soo xusuusto
waxyaalahan, Sidaan guutada u raaci jiray, oo aan iyaga ugu
hor kici jiray guriga Ilaah, Annagoo ku heesayna cod farxad
ah iyo ammaan, oo ah dad fara badan oo iidaya. **5** Naftaydoy,
bal maxaad u murugaysan tahay? Oo bal maxaad gudahayga
ugu rabshaysan tahay? Ilaah ku kalsoonow, waayo, weli
waxaan isaga u ammaanayaa caawimaadda wejigiisa. **6**
Ilaahayow, naftaydu waa igu murugaysan tahay, Oo sidaas
daraaddeed waxaan ka xusuusnahay dalkii Urdun, Iyo
fiiqfiiqyada Buur Xermoon iyo Buur Miscaar. **7** Moolba mool
buu u yeedhaa markay biya dhacu qaylinayaan, Hirarkaagii
iyo mawjadahaagii oo dhammu dushayday mareen. **8**
Laakiinse Rabbigu maalinnimada wuxuu soo diri doonaa
raxmaddiisa, Oo habeennimadana waxaa ila jiri doona
gabaygiisa, Iyo baryootanka aan Ilaaha noloshayda baryo.
9 Waxaan Ilaaha dhagaxayga weyn ah ku odhan doonaa,
Bal maxaad ii illowday? Dulmiga cadowga daraaddiis bal
maxaan ula sii cabaadaa? **10** Sida iyadoo seefu lafahayga
burburinayso, ayaa cadaawayaashaydu i caayaan, Intay had
iyo goorba i leeyihiin, Ilaahaagu meeh? **11** Naftaydoy, bal
maxaad u murugaysan tahay? Oo bal maxaad gudahayga
ugu rabshaysan tahay? Ilaah ku kalsoonow, waayo, weli
waxaan ammaanayaa Isagoo ah caawimaadda wejigayga
iyo Ilaahay.

43 Ilaahow, ii gar soor, oo dacwadayda kala muddac
quruun aan cibaado lahayn, Iga samatabbixi ninka
khiyaanada badan oo xaqa daran. **2** Waayo, waxaad tahay
Ilaaha xoogga ii ah, bal maxaad ii xoortay? Dulmiga cadowga
daraaddiis bal maxaan ula sii cabaadaa? **3** Nuurkaaga
iyo runtaada ii soo dir, oo ha i hoggaamiyeen, Oo ha i
keeneen buurtaada quduuska ah, iyo taambuugyadaada.
4 Oo markaasaan tegi doonaa meesha allabariga Ilaah,
Iyo Ilaaha ah farxaddayda weyn, Ilaahow, Ilaahaygiiyow,
kataaradda waan kugu ammaani doonaa. **5** Naftaydoy, bal
maxaad u murugaysan tahay? Oo bal maxaad gudahayga
ugu rabshaysan tahay? Ilaah ku kalsoonow, waayo, weli
waxaan ammaanayaa Isagoo ah caawimaadda wejigayga
iyo Ilaahay.

44 Ilaahow, dhegahayagaannu ku maqallay, oo waxaa
noo sheegay awowayaashayo Shuqulkii aad samaysay
wakhtigoodii oo ahaa waa hore. **2** Quruumihii gacantaadaad
ku eriday, oo meeshoodii awowayaashayo baad ku beertay,
Dadyowgii waad dhibtay, oo dibaddaad ku kala firdhisay.
3 Waayo, iyagu dalka kuma hantiyin seeftooda, Oo
cududdooduna ma ay badbaadin, Laakiinse midigtaada iyo
cududdaada iyo nuurka wejigaaga ayaa badbaadshay iyaga,
Maxaa yeelay, raalli baad ka ahayd. **4** Ilaahow, waxaad
tahay boqorkayga, Haddaba reer Yacquub samatabbixin u
amar. **5** Adiga daraaddaa ayaannu cadaawayaashayada
hoos ugu riixaynaa, Oo magacaaga daraaddiis ayaan kula
tumanaynaa kuwa nagu kaca. **6** Waayo, qaansadayda isku
hallayn maayo, Oo seeftayduna i badbaadin mayso. **7**
Laakiinse adigu cadaawayaashayadaad naga badbaadisay,
Oo kuwa na necebna waad ceebaysay. **8** Maalinta oo dhan
waxaannu ku faannaa Ilaah, Oo annana weligayo waxaannu
ku mahadnaqaynaa magacaaga. (Selaah) **9** Laakiinse haatan
waad na xoortay, oo sharafdarrona waad nagu soo dejisay, Oo
weliba ciidammadayadana ma aad hor kacdid. **10** Waxaa dib
nooga celisaa cadowgayaga hortiisa, Oo kuwa na necebuna
way na dhacaan. **11** Waxaad naga dhigtay sidii ido la qalayo,
Oo waxaad nagu kala firdhisay quruumaha dhexdooda. **12**
Dadkaaga qiimola'aan baad ku iibisaa, Oo maalkaagana
kuma aad kordhin qiimahoodii. **13** Deriskayaga waxaad
nooga dhigtaa cay, Oo kuwa hareerahayaga ku wareegsanna
waxaad nooga dhigtaa quudhsasho iyo qosol. **14** Quruumaha
dhexdooda waxaad nooga dhigtaa halqabsi, Dadyowga
dhexdoodana waxaad nooga dhigtaa kuwa madaxa laga lulo.
15 Maalinta oo dhan sharafdarradaydu way i hor taal, Oo
waxaa iga muuqatay ceebtii wejigayga, **16** Waayo, sababtu
waxaa weeye codka kan i caaya oo i af xumeeya, Iyo
cadowga iyo kan iga aarguta daraaddood. **17** Waxyaalahaas
oo dhammu way nagu dhaceen, laakiinse weli kuma aannu
illoobin, Axdigaagana khiyaano kuma aannu samayn. **18**
Qalbigayagu dib uma noqon, Oo tallaabooyinkayaguna
jidkaaga kama baydhin, **19** Adiguse waxaad si xun noogu
jebisay meeshii dawacooyinka, Oo waxaad nagu qarisay
hooskii dhimashada. **20** Haddii aannu illownay magicii
Ilaahayaga, Ama aannu gacmahayaga u kala bixinnay ilaah
qalaad, **21** Ilaah miyaanu waxaas baadhayn? Waayo, isagu
waa wada og yahay qalbiga waxyaalihiisa qarsoon. **22**
Haah, oo adiga daraaddaa ayaa naloo laayaa maalinta
oo dhan, Oo waxaannu noqonnaa sida ido la qalayo. **23**

Toos, maxaad u huruddaa, Sayidow? Sara joogso, oo ha na xoorin weligaa. **24** Bal maxaad wejiga nooga qarsanaysaa, Oo aad u illoobaysaa dhibaatada iyo dulmiga aan ku dhex jirno? **25** Waayo, naftayadu ciidday ku foororsatay, Oo calooshayaduna dhulkay ku dhegtaa. **26** Caawimaaddayada daraaddeed u sara joogso, Oo raxmaddaada daraaddeed noo furo.

45 Qalbigaygu wuxuu la buuxdhaafaa hadal wanaagsan, Oo waxaan boqorka u sheegayaa waxyaalihii aan sameeyey, Carrabkaygu waa sida karraani dhaqsiyo badan qalinkiis. **2** Adigu waad ka sii quruxsan tahay binu-aadmiga, Oo bushimahaaga waxaa ka buuxda nimco, Sidaas daraaddeed ayaa Ilaah kuu barakeeyey weligaaba. **3** Seeftaadu bowdadaada ha saarnaato, kaaga xoogga badanow, Oo quruxda iyo haybadda lahow. **4** Runta iyo camalqabowga iyo xaqnimada daraaddood, Waxaad faraskaaga ku fuushaa haybad adigoo barwaaqaysan, Oo gacantaada midigna waxay ku bari doontaa waxyaalo cabsi badan. **5** Fallaadhahaagu waa af badan yihiin, Oo waxay wadnaha ka mudaan boqorka cadaawayaashiisa, Dadyowguna hoostaaday ku soo dhacaan. **6** Carshigaagu, Ilaahow, waa weligiis iyo weligiis, Oo ul caddaaladdeedna waa usha boqortooyadaada. **7** Adigu xaqnimada waad jeclayd, oo xumaantana waad necbayd, Sidaas daraaddeed Ilaaha Ilaahaaga ahi wuxuu kuugu subkay Saliidda farxadda, oo kuwa ku weheliyana wuu kaa sarraysiiyey. **8** Dharkaaga oo dhan waxaa ka soo carfa malmal, iyo cuud, iyo qasica. Oo qasriyo fool maroodi ah ayaa kaaga farxiyey alaab muusiko xadhko leh. **9** Dumarkaaga sharafta leh waxaa ku jira gabdhaha boqorrada, Midigtaadana waxaa taagan boqoradda oo isku sharraxday dahabkii Oofir. **10** Haddaba, gabadhoy, bal i maqal, oo fiirso, oo dhegta soo dhig, Oo weliba waxaad illowdaa dadkaagii iyo gurigii aabbahaa; **11** Markaasuu boqorku quruxdaada jeclaanayaa, Waayo, isagu waa sayidkaaga, oo adna isaga u sujuud. **12** Oo waxaa halkaas joogi doonta gabadha reer Turos, iyadoo hadiyad wadda, Xataa taajiriinta dadka ku jirtaa waxay kaa baryi doonaan raallinimo. **13** Gabadha boqorka oo hoyga boqorka joogtaa waa qurux miidhan, Dharkeeda dahab baa lagu dhex sameeyey. **14** Waxaa boqorka loo geeyn doonaa iyadoo sharraxan, Bikradaha saaxiibadaheeda ah oo iyada daba socdana waa laguu keeni doonaa. **15** Waxaa iyaga lagu hoggaamin doonaa farxad iyo rayrayn, Oo waxay soo geli doonaan hoyga boqorka. **16** Meeshii awowayaashaa waxaa joogi doona wiilashaada, Kuwaas oo aad dunida oo dhan amiirro uga dhigi doonto. **17** Magacaaga waxaan ka dhigi doonaa mid ka ab ka ab la xusuusto, Sidaas daraaddeed dadyowgu mahad bay kuu naqi doonaan weligood iyo weligood.

46 Ilaah waa magangalkeenna iyo xooggeenna, Oo waa caawimaad inoo diyaar ah wakhtiga dhibaatada. **2** Sidaas daraaddeed cabsan mayno in kastoo dhulku beddelmo, Iyo in kastoo buurahu badda uurkeeda ku dhex dhaqaaqaan, **3** Iyo in kastoo biyaheedu guuxaan oo qasmaan, Iyo in kastoo ay buurahu kibirkooda la ruxruxmaan. (Selaah) **4** Waxaa jira webi durdurradiisu ay ka farxiyaan magaalada Ilaah, Taasoo ah meesha quduuska ah ee Ilaaha ugu sarreeya taambuugyadiisa. **5** Ilaah baa iyada ku dhex jira, mana ay dhaqaaqi doonto, Oo Ilaah baa iyada ku caawin doona marka waagu beryo. **6** Quruumihii way cabaadeen, oo boqortooyooyinkiina way dhaqdhaqaaqeen, Codkiisii buu ku hadlay, oo dhulkii baa dhalaalay. **7** Rabbiga ciidammadu waa inala jiraa, Oo Ilaaha Yacquub baa magangalkeenna ah. (Selaah) **8** Bal kaalaya arka shuqullada Rabbiga, Iyo halaagga uu ku sameeyey dhulka. **9** Dagaallada wuu ku joojiyaa tan iyo dunida meesha ugu dambaysa, Qaansada wuu jebiyaa, oo warankana wuu jaraa, Oo gaadhifardoodkana dab buu ku gubaa. **10** Iska daaya oo ogaada inaan anigu Ilaah ahay, Waa laygu sarraysiin doonaa quruumaha dhexdooda, dhulkana waa laygu sarraysiin doonaa. **11** Rabbiga ciidammadu waa inala jiraa, Oo Ilaaha Yacquub baa magangalkeenna ah. (Selaah)

47 Dadyowga oo dhammow, kulligiin sacabka tuma, Oo Ilaah cod guuleed ugu qayliya. **2** Waayo, Rabbiga ah Ilaaha ugu sarreeya waa cabsi miidhan, Oo isagu waa boqor weyn oo dhulka oo dhan u taliya. **3** Isagu dadyowga wuxuu gelin doonaa hoosteenna, Quruumahana wuxuu ka hoos marin doonaa cagaheenna. **4** Isagu dhaxalkeenna ayuu inoo dooran doonaa, Kaasoo ah ammaanta Yacquub uu jecel yahay. (Selaah) **5** Ilaah qaylo buu la kacay, Oo wuxuu Rabbiguna la kacay dhawaaqa buunka. **6** Ilaah ammaan ugu heesa, ammaan ugu heesa, Ammaan ugu heesa Boqorkeenna, ammaan heesa. **7** Waayo, Ilaah waa dunida oo dhan Boqorkeeda, Haddaba sabuur ammaan ah ku heesa. **8** Ilaah wuxuu u taliyaa quruumaha, Ilaahna carshigiisa quduuska ah ayuu ku fadhiistaa. **9** Dadyowga amiirradoodii oo dhammu waxay isu soo wada urursadeen Inay dadka Ilaaha Ibraahim noqdaan, Waayo, dhulka gaashaammadiisa waxaa iska leh Ilaah. Oo isaga aad iyo aad baa loo sarraysiiyey.

48 Rabbigu waa weyn yahay, waana in aad loogu ammaanaa Ilaaheenna magaaladiisa, iyo buurtiisa quduuska ah. **2** Waxaa dhererka ku quruxsan, oo farxad u ah dunida oo dhan Buur Siyoon oo dhanka woqooyi ah, Meeshaas oo ah magaalada Boqorka weyn. **3** Ilaah wuxuu daaraheeda dhaadheer isku muujiyey inuu magangal yahay. **4** Waayo, bal eeg, boqorradii way iswada urursadeen, Dhammaantood way wada dhaafeen. **5** Oo kolkay arkeen ayay yaabeen, Oo argaggexeen, markaasay haddiiba carareen. **6** Iyagii halkaasay ku gariireen, Wayna ku xanuunsadeen sida naag foolanaysa. **7** Doonniyaha Tarshiish waxaad ku jejebisaa Dabaysha bari. **8** Annagu sidaan maqalnay, ayaan ku dhex aragnay Magaalada Rabbiga ciidammada, taasoo ah magaalada Ilaaheenna, Ilaah ayaa weligeedba adkayn doona. (Selaah) **9** Ilaahow, raxmaddaada ayaan ka fikirnay Markaan macbudkaaga ku jirnay. **10** Ilaahow, sida magacaagu yahay Ayaa ammaantaaduna ku tahay dhulka darafyadiisa oo dhan, Gacantaada midigna waxaa ka buuxda xaqnimo. **11** Buur Siyoon ha faraxdo, Oo gabdhaha reer Yahuudah ha ku reyreeyeen xukummadaada daraaddood. **12** Siyoon hareeraheeda socda, oo ku soo wareega, Oo munaaradaheeda tiriya. **13** Bal aad ugu fiirsada qalcadaheeda, Oo ka fikira daaraheeda dhaadheer, Si aad ugu sheekaysaan farcanka soo socda. **14** Waayo, weligiis iyo

weligiisba Ilaahan ayaa Ilaah inoo ah, Oo isagaa hoggaamiye inoo ahaan doona xataa tan iyo dhimashada.

49 Dadyowga oo dhammow, bal tan maqla, Dunida kuwiinna degganow, kulligiin dhegta u dhiga, **2** Kuwiinna hoose iyo kuwiinna sare, Taajirrada iyo masaakiintoy, dhammaantiin wada maqla. **3** Afkaygu wuxuu ku hadli doonaa xigmad, Qalbigayguna wuxuu ka fikiri doonaa waxgarasho. **4** Dhegtayda waxaan u dhigi doonaa masaal, Xujadaydana waxaan ku muujin doonaa kataaradda. **5** Haddaba bal maxaan u cabsanayaa wakhtiga shar jiro, Markii xumaanu cedhbahayga ku wareegsanto? **6** Kuwa maalkooda isku halleeya, Oo ku faana hodantinimadooda faraha badan, **7** Midkoodna walaalkiis ma furan karo, Daraaddiisna Ilaah madaxfurasho uma siin karo, **8** (Waayo, furashada naftoodu waa qaali aad iyo aad, Kumana filna weligeedba,) **9** Inuu isagu weligiis sii noolaado, Oo aanu halligaad arkin weligiis. **10** Waayo, isagu wuxuu arkaa inay dadka xigmadda lahu wada dhintaan, Iyo in nacasyada iyo doqonnaduba ay wada baabba'aan, Oo ay maalkooda kuwa kale uga tagaan. **11** Waxay ismoodsiiyaan inay guryahoodu weligoodba sii jirayaan, Iyo in meelaha rugtooda ahu ay sii raagayaan tan iyo qarniyada oo dhan, Oo dhulalkoodana way isku magacaabaan. **12** Laakiinse binu-aadmigu sharaf kuma waaro, Wuxuu la mid yahay sida xayawaanka iska baabba'a. **13** Jidkoodanu waa kalsoonidooda nacasnimada ah, Laakiinse dadka iyaga ka dambeeya ayaa hadalkoodii u boga. (Selaah) **14** Iyagu waxaa weeye adhi She'ool loo wado, Oo waxaa sida adhijir u ahaan doona dhimasho, Oo kuwa qumman ayaa iyaga subaxda u talin doona, Oo quruxdoodana waxaa baabbi'in doona She'ool, inaanay iyagu rug yeelan innaba. **(Sheol h7585)** **15** Laakiinse Ilaah naftayda wuu ka soo furan doonaa xoogga She'ool, Waayo, wuu i aqbali doonaa. (Selaah) **(Sheol h7585)** **16** Ha baqin markii mid taajiroobo, Oo ammaanta reerkiisu aad u korodho, **17** Waayo, isagu markuu dhinto waxba sii qaadan maayo, Oo ammaantiisuna ka daba geli mayso. **18** In kastoo uu naftiisa u duceeyey markuu noolaa, Oo dad adiga ku ammaana, kolkaad wax wanaagsan isu samaysid, **19** Isagu wuxuu u tegi doonaa qarniyadii awowayaashiis, Oo iyana weligood iftiinka ma ay arki doonaan. **20** Ninkii sharaf leh oo aan garaad lahaynu Wuxuu la mid yahay sida xayawaanka iska baabba'a.

50 Ilaah, oo ah Ilaaha Rabbiga ah ayaa hadlay, Oo qorrax-soo-baxa ilaa qorraxdhaca dhulkuu u yeedhay. **2** Siyoon oo ah meesha quruxda kaamilka ah Ayaa Ilaah ka soo iftiimay. **3** Ilaaheen wuu iman doonaa, iskamana aamusi doono, Hortiisa ayaa dab wax baabbi'in doonaa, Hareerihiisana waxaa jiri doona duufaan weyn. **4** Isagu wuxuu u yeedhi doonaa samooyinka sare, Iyo dhulkaba, inuu dadkiisa xukumo aawadeed. **5** Oo wuxuu odhan doonaa, Quduusiintayda ii soo wada ururiya, Kuwii axdi igula dhigtay allabari. **6** Oo samooyinka ayaa xaqnimadiisa sheegi doona, Waayo, Ilaah qudhiisu waa xaakin. (Selaah) **7** Dadkaygiiyow, i maqla, oo anna waan hadli doonaa, Israa'iilow, i maqal oo anna waan kuu markhaati furi doonaa, Anigu waxaan ahay Ilaah, oo ah Ilaahaaga. **8** Anigu kugu canaanan maayo allabaryadaada, Oo qurbaannadaada gubanu had iyo goorba hortayday yaalliin. **9** Reerkaaga dibi ka qaadan maayo, Xerooyinkaagana orgi kala bixi maayo. **10** Waayo, xayawaanka duudda jooga oo dhan anigaa iska leh, Iyo xataa xoolaha kunka buurood jooga oo dhan. **11** Waan wada aqaan haadda buuraha joogta oo dhan, Oo dugaagga duurka jooga oo dhanna anigaa iska leh. **12** Haddaan gaajaysnahay, kuuma aan sheegeen, Waayo, dunida iyo waxa ka buuxaba anigaa iska leh. **13** Miyaan cuni doonaa hilibka dibida, Miyaanse cabbi doonaa dhiigga riyaha? **14** Ilaah u bixi allabariga mahadnaqiddaa, Oo Ilaaha ugu sarreeyana nidarradaadii u oofi, **15** Oo i bari maalinta dhibi jirto, Oo anna waan ku samatabbixin doonaa, kolkaasaad i ammaani doontaa. **16** Laakiinse Ilaah wuxuu kan sharka leh ku yidhaahdaa, Maxaad qaynuunnadayda u sheegaysaa, Oo aad axdigayga afkaaga ugu soo qaadaysaa? **17** Adigoo tacliinta neceb, Oo weliba erayadaydana dabadaada ku tuura. **18** Markaad tuug aragtay waad oggolaatay, Oo waxaad la qayb qaadatay dhillayo. **19** Afkaaga waxaad u daysaa inuu shar ku hadlo, Oo carrabkaaguna wuxuu hindisaa khiyaano. **20** Waad fadhiisataa oo wax ka sheegtaa walaalkaa, Oo weliba waxaad xamataa inahooyadaa. **21** Waxyaalahaas baad samaysay, oo anna waan iska aamusay, Waxaad moodday inaan ahay mid kula mid ah, Laakiinse waan ku canaanan doonaa, oo iyaga ayaan indhahaaga hortooda ku hagaajin doonaa. **22** Kuwiinna Ilaah illoobayow, bal waxan ka fiirsada, Waaba intaasoo aan cadcad idiin jeexjeexaaye, oo aad wax idin samatabbixiya weydaane, **23** Ku alla kii allabariga mahadnaqidda bixiyaa waa i ammaanaa, Oo kii socodkiisa si qumman u hagaajiyana Waxaan tusi doonaa badbaadinta Ilaah.

51 Ilaahow, iigu naxariiso sida raxmaddaadu tahay, Oo xadgudubyadaydana igaga tirtir sida naxariistaada badnaanteedu tahay. **2** Xumaantayda iga wada maydh, Oo iga nadiifi dembigayga. **3** Waayo, anigu waan ogahay xadgudubyadayda, Oo dembigayguna hortayduu yaallaa had iyo goorba. **4** Adiga keliya ayaan kugu dembaabay, Oo waxaan sameeyey wax hortaada ku xun, Inaad xaq ahaatid markaad hadashid, Oo aad daahir ahaatid markaad wax xukunto. **5** Bal eeg, aniga waxaa laygu qabanqaabiyey xumaan, Oo waxaa hooyaday igu uuraysatay dembi. **6** Bal eeg, waxaad uurka ka jeceshahay run, Oo meesha qarsoon waxaad iga ogeysiinaysaa xigmad. **7** Haddaba geed husob ah igu daahiri, oo anna nadiif baan ahaan doonaa, I maydh, oo anna baraf cad waan ka sii caddaan doonaa. **8** I maqashii farxad iyo rayrayn, Inay lafihii aad jejebisay farxaan. **9** Wejigaaga ka qari dembiyadayda, Oo iga tirtir xumaatooyinkayga oo dhan. **10** Ilaahow, igu dhex abuur qalbi nadiif ah, Oo igu dhex cusboonaysii ruux qumman. **11** Hortaada ha iga xoorin, Oo Ruuxaaga quduuska ah ha iga qaadin. **12** Farxaddii badbaadintaada ii soo celi, Oo ruux raalli ah igu tiiri. **13** Oo markaas kuwa xadgudba jidkaagaan bari doonaa, Oo dembilayaashuna adigay kuu soo noqon doonaan. **14** Ilaahow, Ilaaha badbaadadaydow, dhiiggelidda iga samatabbixi, Markaasaa carrabkaygu wuxuu aad uga gabyi doonaa xaqnimadaada. **15** Sayidow, bushimahayga fur, Oo afkaygu wuxuu ku hadli doonaa ammaantaada. **16** Waayo, adigu kuma faraxdid allabari, haddii kalese waan

bixin lahaa, Qurbaan gubanna kuma cajebiyo. **17** Allabaryada
Ilaah waa ruux is-hoosaysiintiisa, Ilaahow, adigu quudhsan
maysid qalbi hoosaysan oo qoomamaysan. **18** Siyoon
wanaag ugu samee sidaad doonayso, Oo Yeruusaalem
derbiyadeedana dhis. **19** Oo markaas adigu waxaad ku
farxi doontaa allabaryada xaqnimada iyo qurbaan guban, iyo
allabari wada guban dhammaantiis, Oo markaasay dibiyo ku
dul bixin doonaan meeshaada allabariga.

52 Ninka xoogga badanow, bal maxaad xumaanta ugu
faanaysaa? Naxariista Ilaah had iyo goorba way
sii waartaa. **2** Carrabkaagu wuxuu hindisaa xumaato
weyn, Oo sida mandiil afaysan ayuu ka shaqeeyaa
khiyaano. **3** Wanaagga waxaad ka jeceshahay xumaanta,
Oo inaad xaqnimo ku hadashidna waxaad ka jeceshahay
beensheegidda. (Selaah) **4** Waxaad jeceshahay erayada
wax baabbi'iya oo dhan, Iyo carrab khiyaano miidhan ah. **5**
Ilaahna sidaas oo kaluu kuu halligi doonaa weligaaba, Oo
isna kor buu kuu qaadi doonaa, oo wuxuu kaa bixin doonaa
teendhadaada, Oo wuxuu kaa saari doonaa kuwa nool
dalkooda. (Selaah) **6** Kuwa xaqa ahuna way arki doonaan,
oo way cabsan doonaan, Wayna ku qosli doonaan, oo waxay
odhan doonaan, **7** Waa kan ninkii aan Ilaah xooggiisa ka
dhiganu, Laakiinse wuxuu isku halleeyey hodantinimadiisa
badan, Oo wuxuu ku xoogaystay xumaatadiisii. **8** Laakiinse
anigu waxaan la mid ahay sida geed qoyan oo saytuun ah,
oo guriga Ilaah ku dhex yaal, Anigu weligay iyo weligayba
waxaan isku hallaynayaa naxariista Ilaah. **9** Weligayba waan
kugu mahadnaqayaa, maxaa yeelay, adigu waad samaysay,
Oo magacaaga ayaan wax ku rajaynayaa, waayo, wuu ku
wanaagsan yahay quduusiintaada hortooda.

53 Nacaskaa qalbigiisa iska yidhi, Ilaah ma jiro. Iyagu waa
qudhun, oo waxay faleen xumaan karaahiyo ah, Oo
mid wanaag falaa ma jiro. **2** Ilaah wuxuu samada hoos uga
soo fiiriyey binu-aadmiga, Bal inuu arko hadday kuwo wax
garanaya oo Ilaah doondoonaa jiraan. **3** Midkood kastaaba
dib buu u noqday, oo dhammaantood waxay wada noqdeen
dad nijaas ah, Oo mid wanaag falaa ma jiro, midnaba. **4**
Miyaanay aqoon lahayn xumaanfalayaasha dadkaygii u cuna
siday kibista u cunaan, Oo aanay Ilaah baryin? **5** Iyagu
halkaasay aad ugu cabsadeen meel aan cabsiyu jirin, Waayo,
kii ku ag degay inuu kugu soo duulo Ilaah baa lafihiisii kala
firdhiyey, Oo iyagaad ceebaysay, maxaa yeelay, Ilaah baa
iyaga diiday. **6** Badbaadada reer binu Israa'iil bal may Siyoon
ka timaado! Marka Ilaah dadkiisa maxaabiisnimada ka soo
celiyo, Ayaa reer Yacquub rayrayn doonaa oo reer binu
Israa'iilna farxi doonaa.

54 Ilaahow, magacaaga igu badbaadi, Oo xooggaaga iigu
garsoor. **2** Ilaahow, baryadayda maqal, Oo erayada
afkayga dhegta u dhig, **3** Waayo, shisheeyayaal baa igu
kacay, Oo rag dulmi badan ayaa doonayay inay nafta iga
qaadaan, Iyagu Ilaah kama fikirin. (Selaah) **4** Bal eega,
Ilaah waa gargaarahayga, Oo Sayidkuna wuxuu la jiraa
kuwa naftayda tiiriya. **5** Isagu sharka wuxuu ku celin doonaa
cadaawayaashayda, Iyaga runtaada ku baabbi'i. **6** Waxaan
kuu qali doonaa qurbaan ikhtiyaar ah, Rabbiyow, magacaaga
waan ku mahadnaqi doonaa, waayo wuu wanaagsan yahay.
7 Waayo, isagu wuxuu iga samatabbixiyey dhibaato oo dhan,
Oo ishayduna waxay cadaawayaashayda ku aragtay wixii
aan doonayay.

55 Ilaahow, tukashadayda dhegta u dhig, Oo
baryootankaygana ha iska qarin. **2** I maqal, oo ii
jawaab, Waxaan la nasan waayaa calaacalkayga, waanan
la taahaa, **3** Sababtuna waxaa weeye codka cadowga
daraaddiis, Iyo kan sharka leh cadaadintiisa daraaddeed,
Waayo, iyagu xumaan bay igu tuuraan, Maxaa yeelay, cadho
ayay igu silciyaan. **4** Wadnuhu aad buu ii xanuunayaa, Oo
waxaa igu dhacday cabsida dhimashada. **5** Baqdin iyo gariir
ayaa igu soo degay, Oo naxdin baa i dabooshay. **6** Oo
anna waxaan is-idhi, Waxaan jeclaan lahaa inaan baalal
yeesho sida qoolley oo kale! Markaasaan iska duuli lahaa oo
nasan lahaa. **7** Bal eeg, markaasaan iska warwareegi lahaa
meel fog, Oo waxaan degganaan lahaa cidlada. (Selaah) **8**
Waxaan gabbaad kaga carari lahaa Dabaysha hufada ah iyo
duufaanka. **9** Sayidow, iyaga baabbi'i, oo afafkoodana kala
duw Waayo, waxaan magaalada ku arkay dulmi iyo dirir.
10 Maalin iyo habeenba derbiyadeeday ku dul wareegaan,
Oo weliba waxaa ku dhex jira xumaan iyo belaayo. **11**
Dhexdeedana waxaa ku jira shar, Dulmi iyo khiyaanona
kama tagaan jidadkeeda. **12** Waayo, kii i caayay cadaawe
ma ahayn, Maxaa yeelay, waan u adkaysan kari lahaa, Mana
ahayn kii i necbaa oo iska kay weyneeyey, Maxaa yeelay,
waan ka dhuuman lahaa isaga, **13** Laakiinse wuxuu ahaa
adiga oo ah nin ila mid ah, Iyo jaalkay iyo saaxiibkay. **14** Si
wanaagsan baynu u wada sheekaysan jirnay, Oo waxaynu
ku dhex socon jirnay guriga Ilaah, innagoo guuto badan la
soconna. **15** Dhimasho ha ku soo kediso iyaga, Oo iyagoo
noolnool She'ool ha ku dhaceen, Waayo, xumaan baa ku
jirta hoygooda iyo dhexdooda. **(Sheol h7585)** **16** Laakiinse
anigu Ilaah baan baryi doonaa, Oo Rabbigaa i badbaadin
doona. **17** Fiidka, iyo subaxda, iyo duhurkaba, anigu waan
cataabi doonaa, oo waan taahi doonaa, Oo isna codkayguu
maqli doonaa. **18** Naftayda nabadduu kaga samatabbixiyey
dagaalkii iga geesta ahaa, Waayo, kuwii ila diriray way
badnaayeen. **19** Ilaah oo ah kan weligiis waara, Wuu
maqli doonaa oo u jawaabi doonaa iyaga, Kuwaas oo aan
beddelmin, (Selaah) Oo aan Ilaah ka cabsan. **20** Isagu wuxuu
u gacan qaaday kii isaga heshiiska la ahaa, Oo axdigiisiina
wuu buriyey. **21** Afkiisu wuxuu u nuglaa sidii subag oo kale,
Laakiinse qalbigiisu wuxuu ahaa dagaal, Erayadiisu saliid
way ka jilicsanaayeen, Laakiinse waxay ahaayeen seefo
galkii laga siibay. **22** Culaabtaada Rabbiga saar, oo isna
wuu ku xanaanayn doonaa, Waayo, isagu kan xaqa ah
marnaba u dayn maayo in la dhaqaajiyo. **23** Laakiinse,
Ilaahow, iyaga waxaad ku dhaadhicin doontaa yamayska
halligaadda, Dhiigyocabyada iyo dadka khaa'innada ahu
cimrigooda nus ma kadban doonaan, Laakiinse anigu waan
isku kaa hallayn doonaa.

56 Ilaahow, ii naxariiso, waayo dad baa waxay doonayaan
inay i liqaan; Maalinta oo dhan isagoo diriraya ayuu i
dulmaa. **2** Cadaawayaashaydu maalinta oo dhan waxay
doonayaan inay i liqaan, Waayo, kuwa kibirka igula diriraa
waa tiro badan yihiin. **3** Markaan cabsado, Waan isku kaa
hallaynayaa. **4** Ilaah caawimaaddiisa ayaan eraygiisa ku

ammaani doonaa, Waayo, Ilaah baan isku halleeyey, oo innaba baqi maayo, Haddaba bal binu-aadmigu muxuu igu samayn karaa? **5** Maalinta oo dhan erayadayda way qallooociyaan, Fikirradooda oo dhammu waa igu col si ay shar iigu sameeyaan. **6** Way isa soo wada urursadaan, oo way dhuuntaan, Oo waxay fiirsadaan tallaabooyinkayga, Markay gaadayaan naftayda. **7** Iyagu ma xumaan bay ku baxsan doonaan? Ilaahow, dadyowga adoo cadhaysan hoos u tuur. **8** Waad og tahay warwareeggayga, Bal ilmadayda qaruuraddaada ku shub, Waayo, miyaanay buuggaaga ku qorrayn? **9** Markaasaa cadaawayaashaydu dib u noqon doonaan maalinta aan kuu yeedho, Waayo, waxaan ogahay in Ilaah ila jiro. **10** Ilaah caawimaaddiisa ayaan eraygiisa ku ammaani doonaa, Oo Rabbigana caawimaaddiisa ayaan eraygiisa ku ammaani doonaa. **11** Ilaah baan isku halleeyey, oo innaba baqi maayo, Haddaba bal dad muxuu igu samayn karaa? **12** Ilaahow, nidarradaada waan qabaa, Oo waxaan kuu bixinayaa qurbaanno mahadnaqid ah. **13** Waayo, naftaydaad ka samatabbixisay dhimasho, Sow cagahayga dhicitin kama aad samatabbixin? Inaan Ilaah hortiisa ku socdo Iftiinka kuwa nool.

57 Ii naxariiso, Ilaahow, ii naxariiso, Waayo, naftaydu adigay ku magan gashaa, Haah, waxaan magangeli doonaa hooska baalashaada, Ilaa ay belaayooyinkanu gudbayaan. **2** Waxaan u qayshanayaa Ilaaha ugu sarreeya, Oo ah Ilaaha wax kasta ii sameeya. **3** Isagu samaduu caawimaad ka soo diri doonaa, wuuna i badbaadin doonaa, Markuu kan i liqi lahaa i caayo, (Selaah) Ilaah wuxuu soo diri doonaa naxariistiisa iyo runtiisa. **4** Naftaydu waxay ku dhex jirtaa libaaxyo, Oo anigu waxaan dhex jiifaa kuwo dab lagu shiday, Kuwaasoo ah binu-aadmiga oo ilkahoodu yihiin warmo iyo fallaadho, Oo carrabkooduna yahay seef af badan. **5** Ilaahow, samooyinka ka sara mar, Oo ammaantaaduna dhulka oo dhan ha ka sarrayso. **6** Dabin bay cagahayga u diyaariyeen, Oo naftaydii baa foororsatay, Oo waxay hortayda ka qodeen god, Oo iyaga qudhoodii baa ku dhex dhacay. (Selaah) **7** Qalbigaa ii fadhiya, Ilaahow, qalbigaa ii fadhiya, Haddaba waan gabyi doonaa, haah, ammaan baan ku gabyi doonaa. **8** Naftaydoy, toos, shareerad iyo kataaradoy, toosa, Aniga qudhayduna waxaan toosi doonaa aroor hore. **9** Sayidow, dadyowga dhexdooda ayaan kaaga mahadnaqi doonaa, Oo quruumaha dhexdooda ayaan ammaan kuugu gabyi doonaa. **10** Waayo, naxariistaadu waa weyn tahay oo waxay gaadhaa samooyinka, Oo runtaaduna waxay gaadhaa daruuraha. **11** Ilaahow, samooyinka ka sara mar, Oo ammaantaaduna dhulka oo dhan ha ka sarrayso.

58 Hubaal xaqnimada aamusnaan ma ku sheegtaan? Binu-aadmigow, si qumman wax ma u xukuntaan? **2** Hubaal qalbiga waxaad ka samaysaan xumaato, Oo waxaad ka fikirtaan dulmiga gacmihiinna oo aad dhulka ku samaysaan. **3** Kuwa sharka lahu waxay qalaad ku noqdaan uurkii hooyadood, Oo mar alla markii ay dhashaan ayay habaabaan iyagoo been sheegaya. **4** Suntoodu waa sida abeesada waabaydeeda oo kale, Iyagu waa sida jilbis dhega la' oo dhegihiisa fureeya, **5** Kaasoo aan maqlin codka saaxiriinta, Iyagoo si caqli ah u sixraya. **6** Ilaahow, ilkahooda afkooda ku dhex burburi, Rabbiyow, libaaxyada aaranka ah miciyahooda jejebi. **7** Ha u dhalaaleen sida biyo aad u durduraya. Markuu fallaadhihiisa wax ku liishaamo, ha noqdeen sida wax kala jabay. **8** Ha noqdeen sida alalaxayda dhalaasha oo iska baabba'da, Iyo sida dhicis naageed oo aan qorraxda arkin. **9** Intaan dheryihiinnu qodxaha taaban, Ayuu kuwa qoyan iyo kuwa ololayaba ku kala firdhin doonaa dabayl cirwareen ah. **10** Kan xaqa ahu wuu rayrayn doonaa markuu arko aargudashada, Oo wuxuu ku cago maydhan doonaa kan sharka leh dhiiggiisa. **11** Sidaas daraaddeed dadku wuxuu odhan doonaa, Hubaal kii xaq ahu abaalgud buu leeyahay, Hubaal waxaa jira Ilaah dhulka xukuma.

59 Ilaahayow, cadaawayaashayda iga samatabbixi, Oo kuwa igu kacayna meel sare iga saar. **2** Iga samatabbixi xumaanfalayaasha, Oo dadka dhiigyocabyada ahna iga badbaadi. **3** Waayo, bal eeg, waxay gaadaan naftayda, Oo kuwa xoogga badanuna way isu kay wada urursadaan, Rabbiyow, weliba ma aha xadgudubkayga aawadiis iyo dembigayga aawadiis toona. **4** Waxay u ordaan oo isu diyaariyaan wax aanan eed ku lahayn, Dartay u kac inaad i caawiso oo aad i eegto. **5** Rabbiyow, Ilaaha ciidammadow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, Sara joogso oo quruumaha oo dhan soo booqo, Oo innaba ha u naxariisan xadgudbayaasha. (Selaah) **6** Fiidkay soo noqdaan, oo waxay u ciyaan sida eey oo kale, Oo waxay ku warwareegaan magaalada hareeraheeda. **7** Afkooda waxaa ka qubmaysa cay, Bushimahoodana waxaa ku jira seefo, Waayo, waxay isyidhaahdaan, Bal yaa na maqla? **8** Laakiinse Rabbiyow, iyagaad ku qosli doontaa, Quruumaha oo dhan waad quudhsan doontaa. **9** Xooggaygiiyow, adigaan ku sugi doonaa, Waayo, Ilaah waa qalcaddayda. **10** Ilaahayga naxariista leh ayaa i hor iman doona, Oo waxaan doonayana Ilaah wuxuu iga tusi doonaa cadaawayaashayda. **11** Sayidow, gaashaankayagiiyow, Iyaga ha layn, waaba intaasoo ay dadkaygu illoobaane, Laakiinse iyaga xooggaaga ku kala firdhi, oo hoos u soo deji. **12** Kibirkoodu iyaga ha dabo Dembiga afkooda iyo erayada bushimahooda aawadood, Iyo weliba habaarka iyo beenta ay ku hadlaan aawadood. **13** Iyaga cadho ku baabbi'i, si aanay mar dambe u jirin iyaga baabbi'i, Oo ha ogaadeen in Ilaah u taliyo reer Yacquub Tan iyo dhulka darafkiisa. (Selaah) **14** Oo iyagu fiidka ha soo noqdeen, oo sida eey oo kale ha u ciyeen, Oo magaalada hareeraheeda ha ku warwareegeen. **15** Waxay u warwareegayaan inay cunto helaan, Oo haddaanay dherginna habeenkii oo dhan way sii joogayaan. **16** Laakiinse anigu waxaan ka gabyi doonaa xooggaaga, Haah, oo aroortii ayaan naxariistaada aad uga gabyi doonaa, Waayo, waxaad ahayd qalcaddaydii, Oo maalintii aan dhibaataysnaana magangal baad ii ahayd. **17** Xooggaygiiyow, adigaan ammaan kuugu gabyi doonaa, Waayo, Ilaah waa qalcaddayda, waana Ilaaha naxariistayda.

60 Ilaahow, adigu waad na xoortay, oo waad na dudumisay, Oo waad nagu cadhootay, haddaba bal mar na soo celi. **2** Dhulkii waad gariirisay, oo waad kala dildillaacisay, Haddaba dildillaaciisa bogsii, waayo, wuu ruxmadaa. **3** Dadkaagii waxaad tustay waxyaalo adag, Oo waxaad na cabsiisay khamri lala dhacdhaco. **4** Calan baad siisay kuwa kaa cabsada, In runta loo soo bandhigo aawadeed. (Selaah)

5 Si ay kuwaad jeceshahay u samatabbaxaan, Gacantaada midig ku badbaadi oo ii jawaab. **6** Ilaah wuxuu ku hadlay quduusnimadiisa oo yidhi, Anigu waan farxi doonaa, Shekem waan kala qaybin doonaa, oo waxaan qiyaasi doonaa dooxada Sukod. **7** Gilecaad anigaa iska leh, Manasehna anigaa iska leh, Oo weliba Efrayimna waa daafacaaddii madaxayga, Yahuudahna waa ushayda boqornimo. **8** Moo'aab waa weelkaygii aan ku maydhan jiray, Edomna kabahaygaan ku dul tuuri doonaa, Falastiinay, qayli aawaday. **9** Bal yaa i geeyn doona magaalada xoogga leh? Yaase xagga Edom ii kaxayn doona? **10** Ilaahow, sow nama aadan xoorin? Ilaahow, lama soo baxdid ciidammadayada. **11** Cadowga naga caawi, Waayo, binu-aadmiga caawimaaddiisu waxtar ma leh. **12** Ilaah caawimaaddiisa ayaannu wax xoog leh ku samayn doonaa, Waayo, isagaa ah kan cadaawayaashayada ku tuman doona.

61 Ilaahow, qayladayda maqal, Oo baryadaydana dhegta u dhig. **2** Markii qalbigaygu itaal darnaado, waxaan kaaga qayshan doonaa darafka dhulka ugu shisheeya, Ii hoggaami dhagaxa iga dheer. **3** Waayo, waxaad ii ahayd magangal, Iyo qalcad adag oo aan cadowga ka galo. **4** Anigu weligayba waxaan degganaan doonaa taambuuggaaga, Oo waxaan magangeli doonaa baalashaada meeshooda qarsoon. (Selaah) **5** Waayo, Ilaahow, nidarradaydii waad maqashay, Oo waxaad i siisay kuwa magacaaga ka cabsada dhaxalkooda. **6** Boqorka noloshiisa waad dheeraynaysaa, Oo cimrigiisuna wuxuu noqon doonaa sida qarniyo badan. **7** Oo weligiisba wuxuu joogi doonaa Ilaah hortiisa, Raxmad iyo run u diyaari, inay isaga dhawraan. **8** Markaasaan weligayba magacaaga ammaan ugu gabyi doonaa, Si aan maalin kasta nidarradayda u oofiyo.

62 Naftaydu waxay sugtaa Ilaah oo keliya, Oo badbaadadayduna waxay ka timaadaa xaggiisa. **2** Isaga oo qudha ayaa dhagaxayga weyn iyo badbaadadaydaba ah, Isagu waa munaaraddayda, oo aniga aad lay dhaqaajin maayo. **3** Balse idinku ilaa goormaad nin ku weeraraysaan, Inaad kulligiin isaga dumisaan, Sida derbi dhacaya, iyo deyr ligliganaya? **4** Iyagu waxay keliyahoo ku tashadaan si ay isaga sharaftiisa uga dejiyaan, Oo waxay ku farxaan beensheegidda, Afka way ka duceeyaan, laakiinse uurka way ka habaartamaan. (Selaah) **5** Naftaydoy, Ilaah oo qudha sug, Waayo, isagaan wax ka filanayaa. **6** Isaga oo qudha ayaa dhagaxayga weyn iyo badbaadadaydaba ah, Isagu waa munaaraddayda, oo aniga layma dhaqaajin doono. **7** Badbaadadayda iyo ammaantayduba waxay la jiraan Ilaah, Dhagaxii xooggayga iyo magangalkaygaba waa xagga Ilaah. **8** Dadkow, isaga isku halleeya wakhti kastaba, Oo qalbigiinna waxba ha kula hadhina Ilaah hortiisa, Waayo, Ilaah baa magangal inoo ah. (Selaah) **9** Hubaal dad gun ahu waa xumbo, Oo dad gob ahuna waa been, Markii la miisaamo way kor mari doonaan, Oo iyagu dhammaantood xumbo way ka fudud yihiin. **10** Dulmiga ha isku hallaynina, Waxdhiciddana ha ku kibrina. Maal hadduu idinku batona qalbigiinna ha raacinina. **11** Ilaah mar buu hadlay, Oo laba goor baan maqlay, In Ilaah xoogga iska leeyahay, **12** Oo weliba, Sayidow, adigu naxariis baad leedahay, Waayo, nin kasta waxaad ugu abaalguddaa sidii camalladiisu ahaayeen.

63 Ilaahow, waxaad tahay Ilaahay, oo anna goor hore ayaan ku doondooni doonaa, Naftaydu adigay kuu oomman tahay, jidhkayguna aduu kuu xiisoodaa, Anoo jooga dhul engegan oo daal miidhan ah oo aan biyo lahayn. **2** Si aan u arko xooggaaga iyo ammaantaadaba aawadeed, Ayaan kaa fiiriyey meesha quduuska ah. **3** Waayo, raxmaddaadu way ka sii wanaagsan tahay nolol, Haddaba bushimahaygu way ku ammaani doonaan. **4** Sidaas daraaddeed waan kugu mahadnaqayaa intaan noolahay, Oo gacmahaygana kor baan ugu qaadi doonaa magacaaga aawadiis. **5** Naftaydu waxay u dhergi doontaa sida mid dhuux iyo baruur uga dhergo, Oo afkayguna wuxuu kugu ammaani doonaa bushimo faraxsan **6** Kolkaan sariirtayda kugu soo xusuusto Oo aan kaa fikiro habeenka markaan soo jeedo. **7** Waayo, waxaad ii ahayd caawimaad, Oo hooska baalashaada ayaan ku rayrayn doonaa. **8** Naftaydu adigay ku raacdaa, Oo gacantaada midigna way i tiirisaa. (Selaah) **9** Laakiinse kuwa naftayda u doondoonaya inay halligaan aawadeed, Waxay geli doonaan dhulka meelaha ugu hooseeya. **10** Waxaa iyaga loo gacangelin doonaa xoogga seefta, Oo waxay qayb u noqon doonaan dawacooyinka. **11** Laakiinse boqorku wuxuu ku rayrayn doonaa Ilaah, Mid kasta oo isaga ku dhaartaa wuu faani doonaa, Waayo, kuwa beenta sheega afkooda waa la aamusiin doonaa.

64 Ilaahow, codkayga maqal markii aan kuu soo cawdo, Oo naftayda ka ilaali cadowga cabsidiisa. **2** Oo iga qari talada qarsoon oo kuwa sharka ka shaqeeya, Iyo tirabadnaanta xumaanfalayaasha, **3** Oo carrabkooda u afeeyey sidii seef oo kale, Oo fallaadhahoodii liishaamay kuwaas oo ah erayo qadhaadh, **4** Si ay meelo qarsoon kan qumman fallaadh ugaga ganaan, Haddiiba si kedis ah ayay ugu ganaan, mana cabsadaan. **5** Qasdi shar ah bay isku dhiirrigeliyaan, Waxay ku arrinsadaan inay si qarsoon dabinno u dhigaan, Oo ay isyidhaahdaan, Bal yaa arki doona? **6** Waxay baadhaan xumaatooyin, iyagoo leh, Annagu baadhid caqli ah ayaannu ebinnay, Fikirka ku jira uurka nin walba iyo qalbiguba waa mool dheer yihiin. **7** Laakiinse Ilaah waa toogan doonaa, Oo haddiiba iyaga waxaa dhaawici doonta fallaadh. **8** Sidaas daraaddeed waa la kufin doonaa, iyagoo carrabkoodu col u yahay naftooda, Wax alla wixii iyaga arka oo dhammu way carari doonaan. **9** Oo dadka oo dhammu way cabsan doonaan, Oo waxay sheegi doonaan shuqulka Ilaah, Oo si caqli ah ayay uga fikiri doonaan wuxuu sameeyey. **10** Kuwa xaqa ahu waxay ku farxi doonaan Rabbiga, oo isagay isku hallayn doonaan, Oo inta qalbigoodu toosan yahay oo dhammuna way faani doonaan.

65 Ilaahow, ammaan baa Siyoon kugu sugaysa, Oo nidarkana waa in adiga laguu oofiyo. **2** Kaaga baryootanka maqlow, Dadka oo dhammu adigay kuu iman doonaan. **3** Waxaa iga adkaada xumaatooyin, Xadgudubkayagase waad naga nadiifin doontaa. **4** Waxaa barakaysan ninkii aad dooratid, oo aad ka dhigto inuu kuu soo dhowaado, Inuu degganaado barxadahaaga. Waxaan ka dhergi doonnaa wanaagga gurigaaga, Kaas oo ah meesha quduuska ah oo macbudkaaga. **5** Ilaaha badbaadadayadow, Waxyaalo cabsi badan ayaad xaqnimo noogu jawaabi

doontaa, Waxaad tahay kalsoonida kuwa dunida darfaheeda
oo dhan, Iyo kuwa badda fogba, **6** Kaas oo xooggiisa
buuraha ku adkeeya, Isagoo dhexda xoog ku xidhay. **7**
Wuxuu aamusiiyaa guuxa badaha, iyo guuxa hirarkooda, Iyo
dadyowga buuqooda. **8** Oo weliba kuwa dhulka meelaha
ugu fog deggan waxay ka cabsadaan calaamooyinkaaga,
Oo adigu waad ka farxisaa meelaha ay subaxda iyo
fiidkaba ka baxaan. **9** Dhulka waad soo booqataa, oo
waad biyaysaa, Oo aad baad u barwaaqaysaa, Webiga
Ilaahna biyaa ka buuxa, Waxaad iyaga siisaa hadhuudh,
markii aad dhulka sidaas u diyaarisay. **10** Adigu beerta
jeexjeexeeda aad baad u waraabisaa, Oo waxaad dejisaa
jeexjeexa tuurahooda, Oo tiixtiix baad ku jilcisaa, Oo waxa
ka soo baxana waad barakaysaa. **11** Sannadda waxaad taaj
uga dhigtaa wanaaggaaga, Oo waddooyinkaagana waxaa
ka tifqa subag. **12** Waxay ku tifqaan daaqa cidlada, Oo
buuruhuna waxay guntadaan farxad. **13** Berrimmada daaqu
waxay huwadaan tirooyin adhyo ah, Dooxooyinkana waxaa
qariya hadhuudh, Markaasay farxad la qayliyaan, oo weliba
gabyaan.

66 Dadka dhulka oo dhammow, Ilaah farxad ugu qayliya,
2 Oo ammaanta magiciisa ku gabya, Ammaantiisana
qurxiya. **3** Ilaah waxaad ku tidhaahdaan, Shuqulladaadu
cabsi badanaa! Weynaanta xooggaaga aawadiis ayaa
cadaawayaashaadu isugu kaa dhiibi doonaan. **4** Dadka
dhulka oo dhammu adigay ku caabudi doonaan, Wayna kuu
gabyi doonaan, Magacaagay u gabyi doonaan. (Selaah)
5 Bal kaalaya, oo arka shuqullada Ilaah, Xagga binu-
aadmiga wuxuu ku sameeyey waa cabsi badan yihiin. **6**
Wuxuu baddii ka dhigay dhul engegan, Oo iyagu webiga
dhexdiisa waxay ku mareen lug, Oo halkaasaan isaga ku
rayraynay. **7** Isagu weligiisba wuxuu ku taliyaa xooggiisa, Oo
indhihiisuna waxay fiiriyaan quruumaha, Haddaba caasiyiintu
yaanay kor isu qaadin. (Selaah) **8** Dadyahow, Ilaaheenna
ammaana, Oo codka ammaantiisa ha la maqlo, **9** Kaasoo
nafteenna nolol ku haya, Oo cagaheennana aan u oggolayn
in la dhaqdhaqaajiyo. **10** Waayo, Ilaahow, adigu waad na
imtixaantay, Oo waxaad noo tijaabisay sida lacagta loo
tijaabiyo. **11** Waxaad na gelisay shabagga dabinka ah,
Oo waxaad simaha naga saartay culaab weyn. **12** Dad
baad madaxa naga saartay, Oo waxaannu dhex galnay
dab iyo biyo, Laakiinse ugudambaysta waxaad na keentay
meel barwaaqo ah. **13** Haddaba anigu gurigaaga waxaan
la soo geli doonaa allabaryo la gubo, Oo waxaan kuu
oofinayaa nidarradaydii **14** Bushimahaygu ay ku hadleen, Oo
afkaygu sheegay markii aan dhibaataysnaa. **15** Oo waxaan
allabaryo la gubo kuugu soo bixinayaa xoolo buurbuuran Iyo
wanan iyo fooxood, Oo waxaan kuu soo bixin doonaa dibiyo
iyo orgiyo. (Selaah) **16** Kulli intiinna Ilaah ka cabsataay,
kaalaya oo maqla, Oo waxaan sheegayaa wuxuu naftayda u
sameeyeye. **17** Isagaan afkayga ugu qayshaday, Oo waxaan
ku ammaanay carrabkayga. **18** Haddaan dembi qalbigayga
ku arkay, Sayidku ima uu maqleen, **19** Laakiinse sida runta
ah Ilaah waa i maqlay, Oo codkii baryadaydana dhegtuu u
dhigay. **20** Mahad waxaa leh Ilaaha Aan baryadayda diidin
oo aan naxariistiisana gees iga marin.

67 Ilaahow, noo naxariiso, oo na barakee, Oo wejigaaguna
ha na iftiimiyo, (Selaah) **2** In jidkaaga laga ogaado
dhulka, Quruumaha oo dhan dhexdoodana laga wada ogaado
caafimaadkaaga wax badbaadiya. **3** Ilaahow, dadyowgu ha
ku ammaaneen, Dadyowga oo dhammu ha ku ammaaneen.
4 Quruumuhu ha farxeen oo ha gabyeen farxad aawadeed,
Waayo, dadyowga waxaad ku xukumi doontaa caddaalad, Oo
quruumahana dhulkaad ugu talin doontaa. (Selaah) **5** Ilaahow,
dadyowgu ha ku ammaaneen, Dadyowga oo dhammu ha ku
ammaaneen. **6** Dhulku wuxuu soo saaray midhihiisii, Waxaa
ina barakayn doona Ilaah, oo ah Ilaaheenna qudhiisa. **7**
Ilaah waa ina barakayn doonaa, Oo dhulka darafyadiisa oo
dhammuna way ka cabsan doonaan isaga.

68 Ilaah ha sara joogsado, oo cadaawayaashiisuna ha
kala firdheen, Kuwa necebuna hortiisa ha ka carareen.
2 Sida qiiqu u kala firdho, iyagana sidaasoo kale u kala
firdhi, Sida shamacu dabka ugu dhalaalo, Sidaasoo kale
kuwa sharka lahu Ilaah hortiisa ha ku baabbe'een. **3**
Laakiinse kuwa xaqa ahu ha farxeen, oo Ilaah hortiisa
ha ku reyreeyeen, Haah, oo farxad ha ku reyreeyeen.
4 Ilaah u gabya, oo magiciisa ammaan ugu gabya, Kan
lamadegaanka dhex mara jid weyn u fala, Magiciisu waa
Yaah, ee hortiisa ku reyreeya. **5** Ilaah wuxuu rugtiisa
quduuskaa ku yahay Agoonta aabbahood iyo carmallada
xaakinkooda. **6** Kuwa cidlaysan Ilaah reero ayuu u yeelaa,
Oo maxaabiistana intuu soo bixiyo ayuu barwaaqo dhex
geeyaa, Laakiinse caasiyiintu waxay degganaadaan dhul
oommane ah. **7** Ilaahow, markaad dadkaaga hor kacday,
Markaad lamadegaanka ku dhex socotay, (Selaah) **8** Dhulku
waa gariiray, Samooyinkuna waxay ku de'een Ilaah hortiisa,
Xataa Buur Siinay nafteedu waxay ka gariirtay Ilaah hortiisa,
kaasoo ah Ilaaha Israa'iil. **9** Ilaahow, waxaad soo daysay
roob badan, Oo kuwa dhaxalkaagu markay daallanaayeenna
waad xoogaysay. **10** Ururkaagu halkaasuu dhex degganaa,
Ilaahow, wanaaggaaga aawadiis wax baad u diyaarisay
masaakiinta. **11** Sayidku wuxuu bixiyey erayga, Kuwa warka
faafiyaana waa guuto weyn. **12** Boqorrada ciidammadu way
cararaan, way cararaan, Oo tan guriga ku hadha ayaa dhaca
qaybisa. **13** Xeryaha idaha miyaad iska dhex jiifaysaan, Sidii
baadad qoolley oo lacag lagu dahaadhay, Iyo baalasheeda oo
dahab cas lagu dahaadhay? **14** Markii Qaadirku boqorrada
halkaas ku kala dhex firdhiyey, Waxay ahayd sida marka
baraf cad ku da'o Salmoon. **15** Buur Ilaah waxaa ah Buur
Baashaan. Oo buur dheer waxaa ah Buur Baashaan. **16**
Buurihiinnan dhaadheerow, bal maxaad u quudhsanaysaan
Buurta Ilaah uu jeclaaday inuu hoygiisii ka dhigto? Haah, oo
Rabbigu halkaasuu degganaan doonaa weligiisba. **17** Ilaah
gaadhifardoodyadiisu waa labaatan kun, iyo xataa kumanyaal
iyo kumaankun, Sayidku wuu ku dhex jiraa iyaga, siduu
Siinay ugu jiri jiray xagga meesha quduuska ah. **18** Adigu
kor baad u baxday, oo waxaad qabatay oo kaxaysay kuwii
maxaabiista ahaan jiray. Oo waxaad hadiyado ka qaadatay
dadka dhexdiisa, Iyo xataa caasiyiintaba, in Rabbiga Ilaah
ahu halkaas joogo aawadeed. **19** Waxaa mahad leh Sayidka
maalin kasta culaabteenna inoo qaada, Kaasoo ah Ilaaha
ina badbaadiya. (Selaah) **20** Ilaah wuxuu inoo yahay Ilaaha
samatabbixinta, Ilaaha Sayidka ah ayaa iska leh dhimashada

kabixiddeeda. **21** Laakiinse Ilaah wuxuu wax ku dhufan
doonaa madaxa cadaawayaashiisa, Iyo dhalada timaha leh
oo kan xadgudubyadiisa ku sii socdaba. **22** Sayidku wuxuu
yidhi, Waxaan iyaga ka soo celin doonaa xagga Baashaan,
Oo waxaan ka soo bixin doonaa badda moolkeeda, **23** Inaad
cagtaada dhiig darsatid, Iyo in eeyahaaga carrabkoodu uu
qayb ka helo cadaawayaashaada. **24** Ilaahow, waxay arkeen
tegiddaadii, Taas oo ah tegiddii Ilaahay oo ah Boqorkayga
oo uu galay meesha quduuska ah. **25** Gabayayaashii way
hor mareen, muusikaystayaashiina way raaceen, Dhexdana
waxaa ku jiray hablo daf ku cayaaraya. **26** Kuwiinnan isha
Israa'iil ka soo farcamayow, Shirarka ku dhex ammaana
Ilaaha Sayidka ah. **27** Waxaa jooga Benyaamiin yar oo ah
taliyahooda, Iyo amiirrada reer Yahuudah iyo guddigooda,
Iyo amiirrada reer Sebulun iyo amiirrada reer Naftaali.
28 Ilaahaagu xooggaaguu amray, Ilaahow, waxaad noo
samaysay noo xoogee. **29** Macbudkaaga Yeruusaalem ku
yaal daraaddiis Ayaa boqorro waxay kuugu keeni doonaan
hadiyado. **30** Canaano dugaagga cawsduurka ku dhex jira,
Iyo dibida tirada badan, iyo weylaha dadka Oo ku tumanaya
lacagta gogo'a ah, Isagu wuu kala firdhiyey dadyowga
dagaalka jecel. **31** Masar waxaa ka iman doona amiirro,
Itoobiyana haddiiba gacmaheeday u hoorsan doontaa Ilaah.
32 Boqortooyooyinka dhulkow, Ilaah u gabya, Ammaan ugu
gabya Sayidka, (Selaah) **33** Kaasoo kor fuushan samada
samooyinka sare, oo weligoodba jiray, Bal eega, wuxuu
ku hadlaa codkiisa, oo weliba codkiisu waa xoog badan
yahay. **34** Ilaah xoog ka sheega, Waayo, sharaftiisu waxay
dul joogtaa reer binu Israa'iil, Oo xooggiisuna wuxuu ku jiraa
samooyinka. **35** Ilaahow, meelahaaga quduuska ah waxaad
ka tahay mid laga cabsado, Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
dadkiisa siiyaa xoog iyo itaal. Mahad waxaa leh Ilaah.

69 Ilaahow, i badbaadi, Waayo, biyaa naftii ii keenay. **2**
Waxaan ku dhex Iiimbadaa dhoobo mool dheer oo
aan lahayn meel laysku taago, Waxaan ku dhacay biyo mool
dheer, oo daad baa halkaas igu qarqinaya. **3** Waxaan ku
daalay qayladaydii, oo hungurigaygu waa qallalay, Oo intii
aan Ilaahay sugayo ayay indhahaygu dem yidhaahdaan. **4**
Kuwa sababla'aanta ii nebcaadaa way ka sii badan yihiin
timaha madaxayga, Kuwa doonaya inay i baabbi'iyaan iyagoo
cadaawayaashayda gardarro igu ah waa xoog badan yihiin,
Markaasaan magdhabay wax aanan qaadan. **5** Ilaahow,
waad og tahay nacasnimadayda, Oo dembiyadayduna kaama
qarsoona. **6** Sayidow, Ilaaha ciidammadow, kuwa ku sugaya
yaanan ceeb u soo jiidin, Ilaaha reer binu Israa'iilow, kuwa ku
doondoonaya yaanan sharafjab u soo jiidin. **7** Maxaa yeelay,
adiga daraaddaa ayaan cay u qaaday, Oo waxaa wejigaygii ka
muuqatay ceeb. **8** Waxaan walaalahay u noqday shisheeye,
Oo ilma hooyadayna waxaan u noqday ajanabi. **9** Qiiradii aan
gurigaaga u qabay ayaa i gubtay, Oo caydii kuwii ku caayay
ayaa igu kor dhacday. **10** Markaan ooyay, oo aan naftayda
soon ku edbiyey, Taasu waxay igu noqotay ceeb. **11** Markaan
joonyado dhar ka dhigtayna, Waxaan iyagii u noqday masaal.
12 Kuwa iridda fadhfadhiyaa way igu sheekaystaan, Oo kuwa
sakhraanka ahuna way igu gabyaan. **13** Laakiinse adigaan
ku baryayaa wakhti la aqbali karo, Rabbiyow, Ilaahow,
naxariistaada badan Iyo runta badbaadintaada iigu jawaab.
14 Dhoobada iga samatabbixi, oo yaanan ku Iiimban, Oo
ha layga samatabbixiyo kuwa i neceb, iyo biyaha moolka
dheer. **15** Biyaha daadka ahuna yaanay i qarqin, Oo yaan
moolku i liqin, Oo yamayskuna yaanu afkiisa igu qabsan. **16**
Rabbiyow, ii jawaab, waayo, raxmaddaadu waa wanaagsan
tahay, Naxariistaada badnaanteeda aawadeed iigu soo jeeso.
17 Oo wejigaaga ha iga qarin anoo addoonkaaga ah, Waayo,
waan dhibaataysnahay, ee haddiiba ii jawaab. **18** Naftayda u
soo dhowow, oo furo, Oo cadaawayaashayda daraaddood ii
samatabbixi. **19** Waad og tahay caydayda iyo ceebtayda
iyo sharafdarradayda, Oo cadaawayaashayda oo dhammu
hortaaday joogaan. **20** Cay baa i qalbi jebisay, waanan
quusanayaa, Oo waxaan doondoonay mid ii jixinjixa, laakiinse
waan waayay, Oo waxaan doondoonay kuwo i qalbi qaboojiya,
laakiinse ma aanan helin. **21** Oo weliba waxay cunto
ahaan ii siiyeen xammeeti, Oo markaan harraadsanaana
waxay i cabsiiyeen khal. **22** Miiskoodu hortooda ha ku
noqdo dabin, Oo markay nabdoon yihiinna shirqool ha ku
noqdo. **23** Indhahoodu ha madoobaadeen si aanay waxba
u arkin, Oo simahooduna had iyo goorba ha gariireen. **24**
Xanaaqaaga iyaga ku deji, Oo cadhadaada kulaylkeeduna
ha qabsado. **25** Gurigoodu cidla ha noqdo, Ninnana yaanu
teendhooyinkooda degin, **26** Waayo, iyagu waxay silciyaan kii
aad dishay, Oo waxay ka sheekeeyaan kuwaad dhaawacday
murugtooda. **27** Xumaantooda xumaan ugu sii dar, Oo
yaanay xaqnimadaada soo gelin. **28** Magacooda ha laga
tirtiro kitaabka kuwa nool, Oo yaan iyaga lala qorin kuwa xaqa
ah. **29** Laakiinse anigu miskiin baan ahay, waanan murug
badnahay, Ilaahow, badbaadintaadu meel sare ha i saarto.
30 Rabbiga magiciisa ayaan gabay ku ammaani doonaa,
Oo waxaan isaga ku weynayn doonaa mahadnaqid. **31** Oo
taasuna Rabbiga way ka farxin doontaa in ka sii wanaagsan
intii uu ku farxi lahaa dibi, Ama dibi sange ah oo geeso iyo
qoobab leh. **32** Kuwa camal qabow way arkeen, waana
faraxsan yihiin, Kuwiinna Ilaah doondoonow, qalbigiinnu ha
noolaado. **33** Waayo, Rabbigu wuu maqlaa kuwa baahan, Oo
maxaabiistiisana ma uu quudhsado. **34** Samada, iyo dhulka,
iyo badaha, Iyo waxa ku dhex dhaqaaqa oo dhammuba isaga
ha ammaaneen. **35** Waayo, Ilaah Siyoon wuu badbaadin
doonaa, oo magaalooyinka reer Yahuudahna wuu dhisi
doonaa, Oo iyana halkaasay degi doonaan, oo hanti ahaan
bay u lahaan doonaan. **36** Oo weliba waxaa halkaas dhaxli
doona farcanka addoommadiisa, Oo kuwa magiciisa jecelna
way dhex degganaan doonaan.

70 Ilaahow, soo dhaqso oo i samatabbixi, Rabbiyow,
soo dhaqso oo i caawi. **2** Kuwa doondoonaya inay
naftayda iga qaadaan Ha ceeboobeen oo ha wareereen, Oo
kuwa waxyeelladayda ku farxaana Dib ha u noqdeen oo ha
sharaf beeleen. **3** Kuwa Ahaa, Ahaa, lahu, Ceebtooda dib ha
ula noqdeen. **4** Kuwa adiga ku doondoona oo dhammu ha
reyreeyeen oo ha kugu farxeen, Oo kuwa badbaadintaada
jeceluna had iyo goorba ha yidhaahdeen, Ilaah ha la
weyneeyo. **5** Laakiinse miskiin iyo mid baahan baan ahay,
Ilaahow, ii soo dhaqso, Waxaad tahay caawimaaddayda iyo
samatabbixiyahayga. Rabbiyow, ha iga raagin.

71 Rabbiyow, adigaan isku kaa halleeyaa, Yaanan weligay
wareerin. **2** Xaqnimadaada igu samatabbixi oo i nabad
geli, Dhegta ii dhig, oo i badbaadi. **3** Ii noqo dhagax weyn

oo rug ah, oo aan had iyo goorba ku noqnoqdo, Waxaad
amar ku bixisay in lay badbaadsho, Waayo, adigu waxaad
tahay dhagax weyn oo ii gabbaad ah iyo qalcaddayda.
4 Ilaahayow, iga badbaadi kan sharka leh gacantiisa, Iyo
gacanta xaqlaawaha iyo ninka nacabkaa. **5** Waayo, Sayidow
Ilaahow, waxaad tahay rajadayda, Oo waxaad tahay kii
aan isku hallaynayay tan iyo yaraantaydii. **6** Tan iyo uurkii
hooyaday adigaa i tiirinayay, Waxaad tahay kii iga soo
bixiyey uurkii hooyaday, Had iyo goorba adigaan ku ammaani
doonaa. **7** Anigu kuwo badan baan u ahay sidii wax yaab leh,
Laakiinse adigu waxaad ii tahay magangal xoog leh. **8** Maalin
kasta waxaa afkayga ka buuxi doona Ammaantaada iyo
sharaftaada. **9** Ha i tuurin markaan gaboobo, Oo ha i dayrin
markaan itaal darnaado. **10** Waayo, cadaawayaashaydu
waxay ka hadlaan wax igu saabsan, Oo kuwa naftayda inay
iga qaadaan doonayaana way wada arrinsadaan, **11** Oo
waxay isyidhaahdaan, Ilaah baa dayriyey, Haddaba ka daba
taga oo qabta, waayo, ma jiro mid samatabbixinayaa. **12**
Ilaahow, ha iga fogaan, Ilaahayow, soo dhaqso oo i caawi.
13 Kuwa naftayda cadaawayaal ku ahu ha ceeboobeen oo
ha baabba'een, Oo kuwa waxyeelladayda doondoonayana
ceeb iyo sharafdarro ha ku bateen. **14** Laakiinse anigu
had iyo goorba wax baan rajaynayaa, Oo weliba waan
kuu sii ammaanayaa aad iyo aad. **15** Afkaygu wuxuu
maalinta oo dhan ka sheekayn doonaa xaqnimadaada, iyo
badbaadintaada, Waayo, anigu ma aqaan intay tiro le'eg
yihiin. **16** Waxaan la imanayaa Sayidka Ilaahaa shuqulladiisa
xoogga leh, Oo waxaan ka hadli doonaa xaqnimadaada,
taasoo ah taada oo keliya. **17** Ilaahow, wax baad i bari jirtay
tan iyo yaraantaydii, Oo ilaa haatanna waxaan caddayn
jiray shuqulladaada yaabka badan. **18** Ilaahow, ha i dayrin,
xataa markaan gaboobo oo madaxaygu cirroobo, Jeeraan
xooggaaga uga warramo farcanka dambe Oo aan itaalkaaga
uga sheekeeyo mid kasta oo hadda ka dib imanaya. **19**
Ilaahow, xaqnimadaadu aad iyo aad bay u sarraysaa, Ilaahow,
adiga oo waxyaalaha waaweyn sameeyey, Bal yaa kula mid
ah? **20** Adiga oo na tusay dhibaatooyin badan oo aad u
xun, Ayaa haddana na noolayn doona, Oo haddana waxaad
naga soo saari doontaa dhulka moolkiisa. **21** Weynaantayda
ii sii kordhi, Oo intaad soo jeesatid i qalbi qabooji. **22**
Ilaahow, waxaan kugu ammaani doonaa alaab muusiko ah,
Oo runtaadaan ammaani doonaa, Israa'iil kiisa Quduuska
ahow, Waxaan ammaan kuugula gabyi doonaa kataarad.
23 Bushimahaygu aad bay ugu farxi doonaan, markaan
ammaan kuugu gabyo, Oo xataa naftaydii aad soo furatayna
way rayrayn doonta. **24** Oo weliba carrabkayguna maalinta
oo dhan wuxuu ka sheekayn doonaa xaqnimadaada, Waayo,
kuwa waxyeelladayda doondoonayaa way ceeboobaan, oo
way isku wareeraan.

72 Ilaahow, boqorka xukummadaada sii, Oo wiilka
boqorkana xaqnimadaada sii. **2** Isagu dadkaaga
wuxuu ku xukumi doonaa xaqnimo, Oo masaakiintaadana
caddaalad. **3** Buuruhu waxay dadka u keeni doonaan nabad,
Kuruhuna waxay nabad ugu keeni doonaan xaqnimada. **4**
Isagu wuxuu u garsoori doonaa dadka masaakiintiisa, Oo
wuxuu badbaadin doonaa ka baahan carruurtiisa, Oo kan
wax dulmana cadcad buu u kala jejebin doonaa. **5** Way
kaa cabsan doonaan inta qorraxdu jirto, Iyo inta dayaxu
jiro tan iyo ka ab ka ab. **6** Isagu wuxuu u soo degi doonaa
sida roob caws la jaray ku dul hoora, Iyo sida tiixyo dhulka
biyeeya. **7** Wakhtigiisa ayaa kan xaqa ahu barwaaqoobi
doonaa, Oo nabadduna way badan doontaa tan iyo inta
dayaxu aanu mar dambe jiri doonin. **8** Oo isagu wuxuu u talin
doonaa bad ilaa ka bad, Iyo tan iyo Webiga iyo ilaa dhulka
darfihiisa. **9** Kuwa cidlada degganu hortiisay ku sujuudi
doonaan; Oo cadaawayaashiisuna ciidday leefleefi doonaan.
10 Boqorrada Tarshiish iyo kuwa gasiiraduhuba waxay isaga
u keeni doonaan gabbaro, Boqorrada Shebaa iyo kuwa
Sebaana waxay isaga siin doonaan hadiyado. **11** Haah, oo
boqorrada oo dhammu hortiisay ku wada sujuudi doonaan,
Oo quruumaha oo dhammuna isagay u adeegi doonaan.
12 Waayo, isagu wuxuu samatabbixin doonaa kan baahan
markuu qayliyo, Iyo miskiinka aan mid caawiya lahayn. **13**
Wuxuu u nixi doonaa miskiinka iyo kan baahan, Oo kuwa
baahan naftoodana wuu badbaadin doonaa. **14** Naftooduu ka
furan doonaa khiyaano iyo dulmi, Oo dhiiggooduna hortiisuu
qaali ku ahaan doonaa, **15** Oo isagu wuu noolaan doonaa,
oo waxaa la siin doonaa dahabka Shebaa; Had iyo goorba
dadku way u ducayn doonaan, Oo weliba maalinta oo dhan
isagay ammaani doonaan. **16** Oo dhulka waxaa jiri doona
hadhuudh badan xagga buuraha dushooda, Oo midhihiisuna
waxay u soo ruxmi doonaan sida Lubnaan oo kale, Oo kuwa
magaalada joogaana waxay u barwaaqoobi doonaan sida
doogga dhulka. **17** Magiciisu weligiis buu waari doonaa,
Magiciisu waa sii jiri doonaa in alla intay qorraxdu jirto; Oo
dadku way ku barakoobi doonaan isaga, Quruumaha oo
dhammuna waxay ugu yeedhi doonaan farxaan. **18** Mahad
waxaa leh Rabbiga Ilaahaa oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil,
Oo keligiis sameeya waxyaalo yaab badan, **19** Magiciisa
ammaanta badanu mahad ha lahaado weligiisba, Oo dhulka
oo dhanna ammaantiisu ha ka buuxsanto. Aamiin iyo Aamiin.
20 Daa'uud ina Yesay baryootannadiisii way dhammaadeen.

73 Hubaal Ilaah waa u roon yahay reer binu Israa'iil, Iyo
xataa kuwa qalbigoodu daahirka yahay. **2** Laakiinse
anigu waan turunturoon gaadhay, Oo tallaabooyinkayguna
waxay u dhowaadeen inay simbiriirixdaan. **3** Waayo, waxaan
ka hinaasay kuwa qabka weyn, Markaan arkay barwaaqada
ay kuwa sharka lahu haystaan. **4** Waayo, geeridoodu xanuun
ma leh, Laakiinse xooggoodu waa adag yahay. **5** Iyagu
dhib kuma jiraan sida dadka kale, Oo sida dadka kalena
uma belaayaysna. **6** Sidaas daraaddeed kibir wuxuu yahay
sida silsilad qoorta u sudhan, Oo dulmi bay sida maro u
huwan yihiin. **7** Indhahoodu baruur bay la bararsan yihiin, Oo
waxay haystaan in ka sii badan waxa qalbigoodu doonayo. **8**
Wax bay ku qoslaan, oo xumaan daraaddeed dulmi bay ku
hadlaan, Waxay hadlaan iyagoo kor isu qaadaya. **9** Afkoodii
waxay gaadhsiiyeen samooyinka, Oo carrabkooduna wuxuu
dhex maraa dhulka oo dhan. **10** Sidaas daraaddeed dadkiisii
halkanay ku soo noqdaan, Oo koob biyo ka buuxa ayay
madhsadeen. **11** Oo waxay yidhaahdaan, Ilaah sidee buu
wax u yaqaan? Kan ugu sarreeyana aqoonu ma ku jirtaa?
12 Bal eeg, kuwanu waa kuwa sharka leh, Oo mar kasta
iyagoo istareexsan ayay hodantinimadoodu sii korodhaa.
13 Hubaal wax aan micne lahayn ayaan qalbigaygii ku
nadiifshay, Oo aan ku faraxashay anigoo aan eed lahayn,

14 Waayo, maalintii oo dhan waa lay dhibayay, Oo subax kastana waa lay edbinayay. **15** Haddaan odhan lahaa, Sidaasaan ku hadli doonaa, Bal eeg, waan khiyaanayn lahaa farcanka carruurtaada. **16** Markaan ku fikiray si aan tan ku ogaado, Aad bay iigu xanuun badnayd, **17** Ilaa aan galay meesha quduuska ah ee Ilaah, Oo aan ka fiirsaday ugudambaystooda. **18** Hubaal waxaad iyaga ku taagtaa meelo sibiibix ah, Oo waxaad hoos ugu tuurtaa si ay u baabba'aan. **19** Sidee bay daqiiqad ugu noqdeen meel cidla ah! Dhammaantood waxay ku baabba'een cabsi. **20** Sayidow, sidii mid riyo ka toosay Markaad toostid, waxaad quudhsan doontaa ekaantooda. **21** Waayo, qalbigaygu wuu murugooday, Oo waxaa layga muday kelyaha, **22** Waxaan ahaa doqon iyo jaahil, Oo hortaada waxaan ku ahaa sidii xoolo oo kale. **23** Habase yeeshee had iyo goorba waan kula joogaa, Oo waxaad i qabatay gacanta midig. **24** Waxaad igu hoggaamin doontaa taladaada, Oo dabadeedna waxaad igu dhowayn doontaa ammaanta. **25** Bal, yaan samada ku leeyahay adiga mooyaane? Oo dhulkana laguma arko mid aan kaa jeclahay. **26** Jiidhkayga iyo qalbigayguba waa itaal darnaadeen, Laakiinse Ilaah wuxuu weligiis ii yahay xooggii qalbigayga iyo qaybtayda. **27** Waayo, bal eeg, kuwa kaa fogu way halligmi doonaan, Oo waad wada baabbi'isay kuwii kaa caasiyoobay oo dhan. **28** Laakiinse aniga waxaa ii roon inaan Ilaah u soo dhowaado, Waayo, Sayidka Ilaahaa waxaan ka dhigtay magangalkayga, Inaan ka sheekeeyo shuqulladaada oo dhan.

74 Ilaahow, bal maxaad weligaaba noo xoortay? Oo bal maxaa cadhadaadu ugu kululaataa idaha daaqsintaada? **2** Bal soo xusuuso ururkaaga aad waa hore soo iibsatay, Oo aad u soo furatay inay ahaadaan qabiilkaad dhaxashay, Oo weliba Buur Siyoon oo aad degganaatana soo xusuuso. **3** Tallaabooyinkaaga u soo qaad xagga baabba'a weligiis ah, Iyo xagga xumaanta uu cadowgu meesha quduuska ah ku sameeyey oo dhan. **4** Cadaawayaashaadii waxay ka qayliyeen shirkaaga dhexdiisa, Oo waxay calaamad ahaan u qotonsadeen calammadoodii. **5** Waxay u ekaadeen sidii niman faasas u qaatay hawd jiq ah. **6** Haddaba shuqulkiisii la qoray oo dhan Waxay ku wada dumiyaan gudmo iyo dubbayaal. **7** Meeshaada quduuska ah dab bay ku dhejiyeen, Oo waxay wada nijaaseeyeen meeshii magacaaga hoyga u ahayd. **8** Waxay qalbigooda iska yidhaahdeen, Kaalaya aan dhammaantood baabbi'innee, Waxay wada gubeen sunagogyadii Ilaah oo dalka ku dhex yiil oo dhan. **9** Annagu calaamadahayagii ma aragno, Oo innaba mar dambe nebi ma jiro, Dhexdayadana ma joogo mid garanaya ilaa goorma. **10** Ilaahow, ilaa goormaa cadowgu caytamayaa? Cadowgu miyuu magacaaga caayayaa weligiisba? **11** Bal maxaad gacantaada midig dib ugu celisaa? Laabtaada ka soo bixi oo iyaga baabbi'i. **12** Laakiinse Ilaah waa boqorkayga tan iyo waa hore, Isagoo badbaadin ka dhex samaynaya dhulka. **13** Xooggaagaad badda ku kala qaybisay, Oo masbadeedyada ku dhex jirana madaxaad ka jebisaa. **14** Waxaad kala burburisay madaxyada bahalbadeedyada oo Lewiiyaataan la odhan jiray, Oo cunto ahaan ayaad u siisay dadkii cidlada degganaa. **15** Waxaad kala furtay ilo iyo durdurro, Oo waxaad qallajisay webiyo waaweyn. **16** Maalinta adigaa iska leh, habeenkana adigaa iska leh, Oo adigaa diyaariyey iftiinka iyo qorraxdaba. **17** Adigu waxaad samaysay dhulka soohdimihiisa oo dhan, Oo adigaa sameeyey diraac iyo xagaaba. **18** Rabbiyow, xusuuso in cadowgu caytamay, Iyo in dad nacas ahu magacaaga caayay. **19** Qoolleydaada nafteeda ha u gacangelin dugaagga, Weligaaba ha illoobin nafta masaakiintaada, **20** Bal soo fiiri axdigaaga, Dhulka meelihiisa gudcurka ah waxaa ka buuxa hoyaalka dulmiga. **21** Kuwa la dulmay yaanay dib u noqon iyagoo ceeboobay, Miskiinka iyo kan baahanu magacaaga ha ammaaneen. **22** Ilaahow, sara joogso, oo dacwadaada u muddac. Bal xusuuso siday dadka nacaska ahu maalinta oo dhan kuu caayaan. **23** Ha illoobin codka cadaawayaashaada, Kuwa kugu kaca buuqoodu had iyo goorba wuu soo kacaa.

75 Ilaahow, adaan kuu mahadnaqnaa, Waannu kuu mahadnaqnaa, waayo, magacaagu waa noo dhow yahay, Dadku waxay ka sheekeeyaan shuqulladaada yaabka badan. **2** Wakhtiga aan qawimay, Ayaan si qumman wax u xukumi doonaa. **3** Dhulka iyo waxa kor deggan oo dhammuba way wada dhalaaleen, Tiirarkiisa anigaa qotomiyey. (Selaah) **4** Kuwa kibirka leh waxaan ku idhi, Ha kibrina, Kuwa sharka lehna waxaan ku idhi, Geeskiinna kor ha u taagina, **5** Geeskiinna kor ha u taagina, Oo madaxadayg ha ku hadlina. **6** Waayo, sarrayntu kama timaado xagga bari ama xagga galbeed, Ama xataa xagga koonfureed toona. **7** Laakiinse Ilaah baa xaakin ah, Isagu mid buu dejiyaa, ku kalena wuu sarraysiiyaa. **8** Waayo, Rabbiga gacantiisa waxaa ku jira koob, oo waxaa ka xumbaynaysa khamri, Oo waxaa ka buuxa wax laysku qooshay, oo kaasuu wax ka shubaa, Hubaal huubadiisa waxaa heenheensan doona oo cabbi doona dunida kuweeda sharka leh oo dhan. **9** Laakiinse anigu weligayba waan rayrayn doonaa, Oo waxaan ammaan ugu gabyi doonaa Ilaaha Yacquub. **10** Oo weliba kuwa sharka leh geesahooda oo dhan waan wada jejebin doonaa, Laakiinse kuwa xaqa ah geesahooda waa la sarraysiin doonaa.

76 Ilaah baa reer Yahuudah lagu dhex yaqaan, Oo magiciisuna reer binu Israa'iil dhexdooda waa ku weyn yahay. **2** Oo taambuuggiisu wuxuu ku yaal Saalem, Hoygiisuna wuxuu ku yaal Siyoon. **3** Oo halkaas wuxuu ku jejebiyey fallaadhihii qaansada, Iyo gaashaankii, iyo seeftii, iyo dagaalkiiba. (Selaah) **4** Adigu waxaad ka ammaan iyo haybad badan tahay buuraha ugaadha leh. **5** Kuwii qalbiga adkaa waa la dhacay, oo hurdadoodii ayay wada gam'een, Oo raggii xoogga badnaana midkoodna gacmihiisii waxba kuma samayn. **6** Ilaaha Yacquubow, canaantaadii aawadeed Ayaa gaadhifardood iyo fardoba waxay kula dhex dheceen hurdo weyn. **7** Adigase waa in lagaa cabsadaa, Bal yaa hortaada istaagi kara mar haddaad cadhootid? **8** Waxaad ka dhigtay in xukun samada laga maqlo, Oo dhulkiina waa baqay, oo wuu aamusay, **9** Markuu Ilaah xukunka u sara kacay Inuu badbaadsho kuwa camalka qabow oo dhulka jooga oo dhan. (Selaah) **10** Hubaal waxaa ku ammaani doonta dadka cadhadiisa, Oo waxaad dhexda ku xidhan doontaa cadhada inteeda hadhay. **11** Rabbiga Ilaahiin ah wax u nidra, oo u oofiya, Inta hareerihiisa ku wareegsan oo dhammu isaga hadiyado ha u keeneen kan ay waajibka tahay in laga cabsado. **12** Isagu wuxuu gooyn doonaa amiirrada ruuxooda, Boqorrada dunidana wuu u cabsi badan yahay.

77 Anigu codkaygaan Ilaah ugu qayshan doonaa, Xataa
Ilaah ayaan codkayga ugu qayshan doonaa, oo isaguna
wuu i dhegaysan doonaa. **2** Maalintii aan dhibaataysnaa
waxaan doondoonay Sayidka, Gacantaydu way fidsanayd
habeennimadii, mana ay nasan, Oo naftaydiina way
diidday in la qaboojiyo. **3** Waxaan soo xusuustaa Ilaah,
markaasaan welwelaa, Waan cawdaa, markaasay naftaydu
taag darnaataa. (Selaah) **4** Indhahaygii waad soo jeedisay,
Aad baan u dhibaataysnahay si aanan u hadli karin. **5**
Waxaan ka fikiray wakhtigii hore, Iyo sannadihii waa hore
ahaa. **6** Habeenka waxaan soo xusuustaa gabaygayga, Oo
waxaan la sheekaystaa qalbigayga, Oo ruuxaygiina aad buu
wax u doondoonay. **7** Sayidku weligiisba ma i xoorayaa? Oo
miyaanu mar dambe raalli iga ahaanaynin? **8** Naxariistiisii
miyey wada dhammaatay weligeedba? Ballankiisiina miyuu
baaqanayaa ka ab ka ab? **9** Ilaah miyuu illoobay inuu ahaado
mid raxmad badan? Naxariistiisiina ma isagoo cadhaysan
buu xidhay? (Selaah) **10** Oo weliba waxaan idhi, Tanu
waa itaaldarradayda, Laakiinse waxaan xusuusan doonaa
sannadihii gacanta midig oo Ilaaha ugu sarreeya. **11** Waxaan
ka soo sheekayn doonaa Rabbiga falimihiisa, Waayo, waxaan
soo xusuusan doonaa cajaa'ibyadaadii hore. **12** Waxaan
ka fikiri doonaa shuqulkaaga oo dhan, Oo falimahaaga
oo dhanna waan u fiirsan doonaa. **13** Ilaahow, jidkaagu
wuxuu ku dhex yaal meesha quduuska ah, Ilaahee baa sida
Ilaah u weyn? **14** Waxaad tahay Ilaah cajaa'ibyo sameeya,
Xooggaagii waxaad ogeysiisay dadyowga. **15** Gacantaadaad
dadkaagii ku soo furatay, Kuwaasoo ah ilma Yacquub iyo
Yuusuf. (Selaah) **16** Ilaahow, biyuhu way ku arkeen, Biyuhu
way ku arkeen, oo way cabsadeen, Oo moolalkuna way
gariireen. **17** Daruuruhuna biyay soo daayeen, Cirkuna
wuxuu diray dhawaaq, Oo weliba fallaadhahaaguna way
bexeen. **18** Codkii onkodkaaguna wuxuu ku dhex jiray
cirwareenta, Hillaacuna wuxuu iftiimiyey dunida, Dhulkuna
wuu gariiray oo wuu ruxmaday. **19** Jidkaaguna badduu dhex
maray, Waddooyinkaaguna waxay dhex mareen biyo badan,
Oo raadadkaagana lama aqoon. **20** Dadkaaga waxaad u hor
kacday sidii adhi oo kale, Oo waxaad iyaga ku hoggaamisay
gacanta Muuse iyo tan Haaruun.

78 Dadkaygiiyow, sharcigayga dhegaysta, Oo dhegahana
u dhiga erayada afkayga. **2** Afkayga waxaan ku
furi doonaa masaal, Oo waxaan ku dhawaaqi doonaa
xujooyin hore, **3** Kuwaasoo aynu maqalnay oo aynu
niqiin, Oo ay awowayaasheen inoo sheegeen. **4** Ka qarin
mayno carruurtooda, Laakiin waxaynu farcanka soo socda
u sheegaynaa Rabbiga ammaantiisa, Iyo xooggiisa, iyo
shuqulladiisii yaabka badnaa oo uu sameeyey. **5** Waayo,
markhaati buu reer Yacquub ka dhex dhisay, Oo sharci
buu reer binu Israa'iil u dejiyey, Kaasoo uu ku amray
awowayaasheen, Inay carruurtooda dambe ogeysiiyaan
aawadeed, **6** Iyo in farcanka soo socdaa ay iyaga ogaadaan,
kuwaasoo ah carruurta hadda ka dib dhalanaysa, Kuwaasoo
iyana kici doona oo carruurtooda u sheegi doona, **7**
Inay rajadooda Ilaah ku xidhaan, Oo aanay illoobin Ilaah
shuqulladiisii, Laakiinse ay xajiyaan amarradiisa, **8** Oo
aanay sidii awowayaashood oo kale noqon Farcan madax
adag oo caasi badan, Kaasoo ah farcan aan qalbigoodu
qummanayn, Oo naftooduna aanay xagga Ilaah aamin ku
ahayn. **9** Reer Efrayim iyagoo hub iyo qaansooyin sita Ayay
maalintii dagaalka dib u noqdeen. **10** Axdigii Ilaah ma ay
xajin, Oo waxay diideen inay sharcigiisii ku socdaan, **11**
Oo waxay illoobeen falimihiisa Iyo shuqulladiisii yaabka
badnaa oo uu iyaga tusay. **12** Waxyaalo yaab badan ayuu
awowayaashood ku hor sameeyey, Markay joogeen dalkii
Masar iyo berrinkii Socan. **13** Isagu badduu kala gooyay,
oo iyagii dhex marsiiyey, Oo biyihiina wuxuu ka dhigay inay
sidii taallo u taagnaadaan. **14** Oo weliba maalinnimadii
wuxuu ku hoggaamiyey daruur, Oo habeennimadii oo dhanna
wuxuu ku hoggaamiyey dab iftiinkiis. **15** Wuxuu kala jebiyey
dhagaxyadii cidlada, Oo wuxuu iyaga ka siiyey cabniin aad
u badan oo ah sidii kan moolka laga helo. **16** Oo weliba
wuxuu dhagaxa weyn ka soo faruuray durdurro, Oo wuxuu
biyo u qulquliyey sidii webiyada oo kale. **17** Laakiinse iyagu
weli way ku sii socdeen inay isaga ku dembaabaan, Inay ku
caasiyoobaan Ilaaha ugu sarreeya intii ay cidladii joogeen.
18 Oo weliba Ilaah waxay ku tijaabiyeen qalbigooda Kolkii ay
hilib u weyddiisteen damacooda aawadiis. **19** Oo Ilaah bay
wax ka sheegeen, Oo waxay yidhaahdeen, Ilaah ma miis buu
cidlada ku diyaarin karaa? **20** Bal eeg, dhagaxii ayuu wax ku
dhuftay, markaasaa biyo ka soo buqdeen Oo durdurraa ka
soo buuxdhaafay, Haddaba miyuu kibisna bixin karaa? Miyuu
dadkiisa hilib siin karaa? **21** Sidaas daraaddeed Rabbigu
taas buu maqlay, wuuna cadhooday, Oo reer Yacquub dab
baa ku shidmay, Reer binu Israa'iilna cadhaa ku dhacday, **22**
Maxaa yeelay, Ilaah ma ay rumaysan, Oo badbaadintiisana
iskuma ay hallayn. **23** Laakiin isagu wuxuu amray cirka
sare Oo albaabbadii samadana wuu furay; **24** Oo wuxuu
ku soo daayay maanna ay cunaan, Oo wuxuu iyagii wax
ka siiyey hadhuudhkii samada. **25** Dadkii waxay cuneen
kibistii malaa'igaha, Oo weliba wuxuu iyaga u soo diray
hilib ay ka dhergaan. **26** Isagu wuxuu samada ka kiciyey
dabaysha bari, Oo dabaysha koonfureedna xooggiisuu
ku hoggaamiyey. **27** Oo korkoodana hilib buu ugu soo
daadiyey sidii ciidda oo kale, Oo wuxuu ku soo daayay haad
baalal leh oo ah sidii cammuudda badaha, **28** Oo wuxuu
ku soo daadiyey xeradooda dhexdeeda, Iyo rugahooda
hareerahooda. **29** Sidaas daraaddeed iyagii way cuneen,
oo aad bay uga dhergeen, Oo isna wuxuu iyagii siiyey wixii
ay u jeellanaayeen. **30** Iyagu jeelkii damacooda kama ay
xiisa dhicin, Oo cuntadoodii weli afkooday ku jirtay, **31** Markii
cadhada Ilaah ay iyaga ku dhacday, Oo ay dishay kuwii
iyaga ugu buurbuurnaa, Oo ay laysay raggii dhallinyarada
ahaa oo reer binu Israa'iil. **32** In kastoo waxyaalahaas oo
dhammu ay ku dheceen, Weli way sii dembaabeen, Oo
mana ay rumaysan shuqulladiisii yaabka badnaa. **33** Sidaas
daraaddeed maalmahoodii wuxuu ku dhammeeyey wax aan
waxtar lahayn, Cimrigoodiina cabsi. **34** Markii uu iyaga laayay
ayay isaga dooneen, Oo haddiiba way soo noqdeen oo Ilaah
goor hore doondooneen. **35** Oo waxay xusuusteen in Ilaah
ahaa dhagaxoodii weynaa, Iyo in Ilaaha ugu sarreeyaa uu
ahaa Bixiyahooda. **36** Laakiinse waxay isaga ku faansheen
afkooda, Oo carrabkoodana been bay ugu sheegeen.
37 Waayo, qalbigoodu xaggiisa kuma hagaagsanayn, Oo
axdigiisiina daacad uma ay ahayn. **38** Laakiinse isagoo
raxmad miidhan ah ayuu xumaantoodii cafiyey, oo mana uu

baabbi'in iyagii, Haah, oo marar badan ayuu cadhadiisii ka leexiyey, Oo cadhadiisii oo dhanna ma uu wada kicin. **39** Oo wuxuu xusuustay inay iyagu yihiin binu-aadmi, Iyo dabayl iska gudubta oo aan mar dambe soo noqon. **40** Immisa jeer bay isaga ku caasiyoobeen markay cidlada joogeen, Oo immisa jeer bay calool xumeeyeen markay lamadegaanka dhex joogeen! **41** Oo haddana way soo noqdeen oo waxay tijaabiyeen Ilaah, Oo waxay ka xanaajiyeen reer binu Israa'iil Kooda Quduuska ah. **42** Sooma ay xusuusan gacantiisii, Iyo maalintii uu iyaga ka soo furtay cadowga toona, **43** Iyo xataa siduu calaamooyinkiisii Masar ugu dhex sameeyey, Yaababkiisiina berrinkii Socan. **44** Iyo siduu webiyaashoodii dhiigga ugu beddelay, Durdurradoodiina, si aanay waxba uga cabbi karin. **45** Wuxuu ku soo dhex daayay duqsiyo badan, wayna cuneen, Iyo xataa rahyo, oo iyana way baabbi'iyeen. **46** Oo weliba wixii u baxay wuxuu siiyey diir, Oo waxay ku hawshoodeenna wuxuu siiyey ayax. **47** Geedcanabkoodii wuxuu ku baabbi'iyey roobdhagaxyaale, Oo dhirtoodii darayga ahaydna wuxuu ku baabbi'iyey sayax barafoobay. **48** Xoolahoodii wuxuu ku soo daayay roobdhagaxyaalaha, Adhyahoodiina danabyo kulul. **49** Oo wuxuu ku soo daayay kulaylkii cadhadiisa, Iyo xanaaq, iyo dhirif, iyo dhib, Iyo guuto ah malaa'igo shar ah. **50** Isagu cadhadiisii wadduu u sameeyey, Oo naftoodiina dhimasho ugama uu lexejeclaan, Laakiinse noloshoodii wuxuu u daayay belaayada, **51** Oo wuxuu dalkii Masar ku laayay curadyadii oo dhan, Kuwaas oo ahaa xooggoodii u horreeyey oo uu ku dhex laayay teendhooyinkii Xaam, **52** Laakiinse isagu dadkiisii sidii ido oo kale ayuu u hor kacay, Oo cidladuu ku dhex hoggaamiyey iyaga sidii adhi oo kale. **53** Oo ammaan buu ku hoggaamiyey, si aanay u baqin, Laakiinse cadaawayaashoodii baddaa qarqisay. **54** Oo wuxuu iyagii keenay xuduudkii meeshiisa quduuska ah, Iyo ilaa buurtan ay midigtiisu iibsatay. **55** Oo weliba hortoodana wuxuu ka eryay quruumaha, Oo dhaxal ahaan buu ugu qaybiyey. Oo qabiilooyinkii reer binu Israa'iilna wuxuu dejiyey teendhooyinkoodii. **56** Laakiin way jirrabeen oo ku caasiyoobeen Ilaaha ugu sarreeya, Oo markhaatifurkiisiina ma ay xajin, **57** Laakiinse dib bay u noqdeen, oo sidii awowayaashood ayay si aan daacad ahayn ula dhaqmeen, Oo iyagu waxay u leexdeen sidii qaanso khiyaano badan. **58** Waayo, waxay isaga kaga xanaajiyeen meelahoodii sarsare, Oo waxay isaga uga hinaasiyeen sanamyadooda la qoray. **59** Ilaah markuu taas maqlay ayuu cadhooday, Oo aad buu reer binu Israa'iil u karhay, **60** Sidaas daraaddeed taambuuggii Shiiloh wuu dayriyey, Kaasoo ah teendhadii uu dadka dhex dhigay, **61** Oo xooggiisii wuxuu u gacangeliyey maxaabiisnimo, Ammaantiisiina wuxuu ku riday cadowga gacantiisii. **62** Dadkiisiina wuxuu u gacangeliyey seef, Oo wuxuu u cadhooday dhaxalkiisii. **63** Raggoodii dhallinyarada ahaa dab baa laastay, Gabdhahoodiina buraanbur aroos looma tirin. **64** Wadaaddadoodii waxay ku dhinteen seef, Carmalladoodiina uma ay barooran. **65** Markaasaa Sayidku wuxuu u kacay sidii mid hurdo ka toosay, Sidii nin xoog badan oo la qaylinaya khamri daraaddiis. **66** Cadaawayaashiisiina wuu ku dhuftay oo dib buu u celiyey, Oo wuxuu saaray ceeb aan weligeed ka hadhayn. **67** Oo weliba wuu diiday teendhadii reer Yuusuf, Qabiilkii reer Efrayimna ma uu dooran, **68** Laakiinse wuxuu doortay qabiilkii reer Yahuudah, Iyo Buur Siyoon oo uu jeclaaday. **69** Oo meeshiisii quduuska ahayd wuxuu u dhisay sidii meelaha sare, Iyo sidii dhulka uu weligiis adkeeyey. **70** Wuxuuna doortay addoonkiisii Daa'uud, Oo wuxuu isaga ka soo waday xeryaha idaha, **71** Wuxuu ka soo waday laxihii ilmo nuujinayay oo uu raacayay, Inuu daajiyo reer Yacquub oo dadkiisa ah, iyo reer binu Israa'iil oo dhaxalkiisa ah. **72** Haddaba wuxuu u daajinayay si waafaqsan daacadnimada qalbigiisa, Oo wuxuu ku hoggaaminayay farsamada gacmihiisa.

79 Ilaahow, quruumihii kale waxay u soo galeen dhaxalkaagii, Macbudkaagii quduuska ahaana way nijaaseeyeen, Oo Yeruusaalemna waxay ka dhigeen tuulmooyin. **2** Meydadkii addoommadaada waxay cunto uga dhigeen haadka samada, Oo hilibkii quduusiintaadana waxay cunto uga dhigeen dugaagga dhulka. **3** Dhiiggoodiina waxay Yeruusaalem hareeraheeda ugu daadiyeen sidii biyo oo kale, Cid aastaana ma jirin. **4** Waxaannu cay u noqonnay derisyadayadii, Kuwa nagu wareegsanna wax la quudhsado oo lagu qoslo. **5** Rabbiyow, ilaa goormaad noo cadhaysnaan doontaa? Ma weligaa baa? Masayrkaagu ma sida dab buu u ololi doonaa? **6** Cadhadaada ku soo deji quruumaha aan ku aqoon, Iyo boqortooyooyinka aan magacaaga kugu baryin. **7** Waayo, waxay laayeen reer Yacquub, Rugtoodiina way baabbi'iyeen. **8** Ha noo xusuusnaan dembiyadii awowayaashayo, Naxariistaadu dhaqsiyo ha noogu timaado, Waayo, aad baa lanoo dhibay. **9** Ilaaha badbaadadayadow, magacaaga ammaantiisa daraaddeed noo caawi, Oo magacaaga daraaddiis noo samatabbixi, oo dembiyadayada naga nadiifi. **10** Bal maxaa quruumuhu u leeyihiin, Ilaahoodu meeh? Dhiiggii addoommadaada oo ay daadiyeen aargoosashadiisii Ha lagu ogaado quruumaha dhexdooda annagoo arkayna. **11** Maxbuuska taahiisu hortaada ha yimaado, Xooggaaga weynaantiisa ku badbaadi kuwa dhimashada lagu xukumay. **12** Sayidow, derisyadayada toddoba jibbaar ugu abaalmari, Oo laabta u geli caydii ay kugu caayeen. **13** Haddaba annagoo ah dadkaaga iyo idihii daaqsintaada Waannu kugu mahadnaqaynaa weligayo, Oo ammaantaada waannu ka sheekaysan doonnaa tan iyo ka ab ka ab.

80 Na maqal, Adhijirka reer binu Israa'iil jirow, Kaaga reer Yuusuf sida adhi u hor kacow, Kaaga Keruubiimta ku dul fadhiyow, soo iftiin. **2** Reer Efrayim iyo reer Benyaamiin iyo reer Manaseh hortooda xooggaaga ku kici, Oo kaalay oo na badbaadi. **3** Ilaahow, mar kale na soo celi, Oo wejigaaga noo iftiimi, oo waannu badbaadi doonnaa. **4** Rabbiyow Ilaaha ciidammadow, Ilaa goormaad u cadhaysnaan doontaa baryootanka dadkaaga? **5** Waxaad ku quudisay kibistii ilmada, Oo ilmo aad u badanna ayaad cabsiisay. **6** Waxaad nala dirirsiisay derisyadayada, Oo cadaawayaashayadiina way nagu qoslaan. **7** Ilaaha ciidammadow, mar kale na soo celi, Oo wejigaaga noo iftiimi, oo waannu badbaadi doonnaa. **8** Geed canab ah ayaad dalkii Masar ka keentay, Oo intaad quruumihii ka eriday ayaad meel ku beertay. **9** Meel baad hortiisa ku diyaarisay, Oo wuxuu yeeshay xididdo dhaadheer, kolkaasuu dhulkii buuxiyey. **10** Oo buurihii waxaa qariyey hooskiisii, Oo laamihiisiina waxay noqdeen sidii

geedaha la yidhaahdo kedar oo Ilaah. **11** Laamihiisii wuxuu gaadhsiiyey tan iyo badda, Dhudihiisiina waxay gaadheen tan iyo Webiga. **12** Bal maxaad deyrkiisii u dumisay Si ay kuwa jidka maraa oo dhammu u goostaan? **13** Waxaa kharriba doofaarka kaynta, Oo waxaa iska daaqda ugaadha duurka. **14** Ilaaha ciidammadow, waannu ku baryaynaaye noo soo noqo, Samada hoos nooga soo fiiri oo intaad soo eegtid, geedkan canabka ah soo booqo, **15** Oo ilaali wixii ay gacantaada midig beertay, Iyo laantii aad adkaysatay. **16** Dab baa lagu gubay, oo waa la gooyay, Oo waxay ku halligmeen canaantii jaahaaga. **17** Gacantaadu ha kor saarnaato ninka gacantaada midig jooga, Iyo binu-aadmigii aad nafsaddaada u xoogaysatay. **18** Markaas dib kaaga noqon mayno, Na noolee, oo markaasaannu magacaaga ku baryootamaynaa. **19** Rabbiyow Ilaaha ciidammadow, mar kale na soo celi, Oo wejigaaga noo iftiimi, oo waannu badbaadi doonnaa.

81 Aad ugu gabya Ilaaha xooggeenna ah, Oo farxad ugu qayliya Ilaaha Yacquub. **2** Sabuurka kor u qaada, oo waxaad halkan keentaan dafka, Iyo kataaradda lagu farxo, iyo shareeradda. **3** Buunka afuufa markay bishu dhalato, Iyo markuu dayaxu caddo buuxda yahay, iyo maalinta iiddeenna quduuska ah. **4** Waayo, taasu qaynuun bay u tahay reer binu Israa'iil, Waana amar ka yimid Ilaaha Yacquub. **5** Oo wuxuu reer Yuusuf dhexdooda ka dhigay markhaati, Markii uu dalkii Masar ku soo baxay, Halkaas oo aan ka maqlay af aanan aqoon. **6** Garbihiisa waxaan ka qaaday culaabtii saarnayd, Gacmihiisana waxaa laga xoreeyey dambiishii. **7** Waad ii dhawaaqatay markii dhib kuu yimid, oo anna waan ku soo samatabbixiyey, Waxaan kaaga jawaabay onkodka meeshiisa qarsoon, Oo waxaan kugu tijaabiyey biyihii Meriibaah. (Selaah) **8** Dadkaygiiyow, bal i maqla, Oo anna waan idiin digi doonaa, Reer binu Israa'iilow, bal haddaad i maqli lahaydeen! **9** Waa inaan ilaah qalaad idinku dhex jirin, Oo waa inaydaan innaba ilaah qalaad caabudin. **10** Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahaaga ah, Oo kaa soo bixiyey dalkii Masar, Afkaaga aad u kala qaad, oo anna waan buuxin doonaa. **11** Laakiinse dadkaygii ma ay dhegaysan codkaygii, Oo reer binu Israa'iilna ima aqbalin. **12** Sidaas daraaddeed waxaan u daayay inay ku socdaan madaxadayggooda. Si ay taladooda ugu socdaan. **13** Bal may dadkaygu i dhegaystaan, Oo reer binu Israa'iil bal may jidkayga ku socdaan! **14** Oo waxaan haddiiba jebin lahaa cadaawayaashooda, Oo gacantaydana waan ku jeedin lahaa colkooda. **15** Kuwa Rabbiga necebu waxay hoos geli lahaayeen isaga, Laakiinse wakhtigoodu weligiis wuu waari lahaa. **16** Oo weliba wuxuu iyaga ku quudin lahaa sarreenka ugu wanaagsan, Oo waxaan ka dhergin lahaa malabka dhagaxa ka soo baxa.

82 Ilaah wuxuu dhex istaagaa ururka Ilaah, Oo wuxuu wax ku xukumaa ilaahyada dhexdooda, **2** Ilaa goormaad xaqdarro wax ku xukumaysaan? Oo ilaa goormaad kuwa sharka leh u eexanaysaan? (Selaah) **3** Miskiinka iyo agoonka gar siiya, Oo caddaalad ugu garsoora kan dhibaataysan iyo saboolka. **4** Badbaadiya miskiinka iyo kan baahan, Oo ka samatabbixiya gacanta kuwa sharka leh. **5** Iyagu waxba ma yaqaaniin, waxna garan maayaan, Oo gudcur bay hor iyo dib ugu socdaan, Dhulka aasaaskiisii oo dhammu waa wada dhaqdhaqaaqay. **6** Waxaan idhi, Idinku waxaad tihiin ilaahyo, Oo dhammaantiin waxaad tihiin Ilaaha uga sarreeya wiilashiisii. **7** Habase yeeshee waxaad u dhiman doontaan sida dadka oo kale, Oo waxaad u dhici doontaan sida amiirrada midkood. **8** Ilaahow, sara joogso oo dhulka xukun, Waayo, waxaad dhaxli doontaa quruumaha oo dhan.

83 Ilaahow, shib ha odhan, Oo ha aamusin, afkana ha haysan, Ilaahow. **2** Waayo, bal eeg, cadaawayaashaadu way buuqaan, Oo kuwii ku nebcaana madaxay kor u qaadeen. **3** Dadkaagay xeelad ugu tashadaan, Oo waxay dhammaantood u arrinsadaan kuwaad qarisay. **4** Waxay isku yidhaahdeen, Kaalaya, aan baabbi'innee, yaanay mar dambe quruun ahaanine. Si aan magaca Israa'iil dib loogu soo xusuusan. **5** Waayo, iyagoo isku waafaqsan ayay ku arrinsadeen, Oo axdi kaa gees ah ayay isla dhigtaan, **6** Teendhooyinkii reer Edom iyo reer Ismaaciil, Iyo reer Moo'aab iyo reer Hagariim, **7** Reer Gebal iyo reer Cammoon iyo reer Camaaleq, Reer Falastiin iyo kuwii Turos degganaa, **8** Oo xataa reer Ashuurna way ku darsameen, Oo waxay kaalmeeyeen ilma Luud. (Selaah) **9** Iyaga ku samee wixii aad ku samaysay reer Midyaan, Iyo Siiseraa iyo Yaabiin markii ay ag joogeen Webi Qiishoon, **10** Waxay ku halligmeen Ceyn Door, Oo waxay dhulka u noqdeen digo. **11** Nimankooda gobta ah oo dhan waxaad ka dhigtaa sida Cooreeb iyo Se'eeb, Oo amiirradooda oo dhanna sida Sebah iyo Salmunnac, **12** Kuwaas oo isyidhi, War aan iska qaadanno oo hantinno Ilaah degmooyinkiisa. **13** Ilaahayow, iyaga ka dhig sida boodhka warwareega, Iyo sida xaab dabaysha ka horreeya, **14** Sida dabka duurka guba, Iyo sida ololka buuraha huriya, **15** Sidaasoo kale iyaga duufaankaaga ku eri, Hufadaadana ku cabsii. **16** Rabbiyow, wejigoodu wareer ha ka buuxsamo, Si ay magacaaga u doondoonaan. **17** Weligood ha ceeboobeen, hana baqeen, Ha wareereen, hana baabbe'een, **18** Si ay u ogaadaan in adigoo magacaagu Ilaah yahay Aad tahay Ilaaha ugu sarreeya dunida oo dhan.

84 Rabbiga ciidammadow, taambuugyadaadu sidee bay u yihiin wax la jeclaado! **2** Naftaydu waxay u xiisaysan tahay Rabbiga barxadihiisa, Qalbigayga iyo jiidhkayguba waxay u dhawaaqaan Ilaaha nool. **3** Haah, shimbirtu waxay nafsaddeeda u heshay guri, Dabafallaadhuna buul ay yaryarkeeda ku dhasho, Kaas oo ah meelaha allabarigaaga, Rabbiga ciidammadow, Boqorkaygiiyow, Ilaahaygiiyow. **4** Waxaa barakaysan kuwa gurigaaga deggan, Weligoodba way ku sii ammaani doonaan. **5** Waxaa barakaysan ninkii xooggiisu xaggaaga ka yimaado, Oo ay jidadka sare oo Siyoon qalbigiisa ku jiraan. **6** Markay dhex maraan Dooxadii Oohinta waxay ka dhigaan meel ilo badan leh, Haah, oo roobka hore ayaa barakooyin ka buuxiya. **7** Way xoogaystaan, oo weliba way sii xoogaystaan, Oo midkood kastaaba Ilaah buu ka hor muuqdaa Siyoon dhexdeeda. **8** Rabbiyow, Ilaaha ciidammadow, baryadayda maqal, Ilaaha Yacquubow, bal dhegta ii dhig, (Selaah) **9** Ilaahow, gaashaankayagiiyow, bal eeg, Oo bal kaaga la subkay wejigiisa fiiri. **10** Waayo, maalin barxadahaaga la joogo way ka sii wanaagsan tahay kun maalmood oo kale. Intaan teendhooyinka sharka joogi lahaa, Waxaan ka sii jeclaan lahaa inaan guriga Ilaah iridjooge u ahaado. **11** Waayo, Rabbiga Ilaaha ahu waxa weeye qorrax

iyo gaashaan, Rabbigu wax wanaagsan kalama hadhi doono
kuwa si qumman u socda. Wuxuuna siin doonaa naxariis iyo
sharaf. **12** Rabbiga ciidammadow, Waxaa barakaysan ninkii
isku kaa halleeya.

85 Rabbiyow, dalkaagii waad u roonaatay, Oo waxaad
soo celisay maxaabiistii reer Yacquub. **2** Xumaantii
dadkaagana waad cafiday, Oo dembigoodii oo dhanna
waad qarisay. (Selaah) **3** Cadhadaadii oo dhan waad
fogaysay, Oo waad ka soo noqotay kulaylkii xanaaqaaga.
4 Ilaaha Badbaadadayadow, na soo celi, Oo dhirifkaaga
naga jooji. **5** Miyaad weligaaba noo cadhaysnaanaysaa?
Oo xanaaqaaga miyaad sii dheeraynaysaa tan iyo ka ab
ka ab? **6** Miyaanad mar dambe na soo noolaynayn, Si ay
dadkaagu kuugu reyreeyaan? **7** Rabbiyow, naxariistaada
na tus, Oo badbaadadaada na sii. **8** Waan maqli doonaa
waxa Ilaaha Rabbiga ahu ku hadlo, Waayo, nabad buu kula
hadli doonaa dadkiisa iyo quduusiintiisa, Laakiin yaanay
nacasnimo ku noqon. **9** Hubaal badbaadadiisu way u dhow
dahay kuwa isaga ka cabsada, Si ay ammaanu dalkayaga
u degganaato. **10** Naxariis iyo runu way isla kulmeen,
Xaqnimo iyo nabaduna way isdhunkadeen. **11** Runtu waxay
ka soo baxdaa dhulka, Xaqnimaduna waxay hoos ka soo
fiirisaa samada. **12** Haah, Rabbigu wuxuu ina siin doonaa
waxa wanaagsan, Oo dalkeennuna wuxuu soo bixin doonaa
midhihiisa. **13** Hortiisa waxaa socon doonta xaqnimo, Oo
waxay tallaabooyinkiisa ka dhigi doontaa jid la maro.

86 Rabbiyow, dhegtaada ii soo dhig, oo ii jawaab, Waayo,
waxaan ahay miskiin iyo mid baahane. **2** Naftayda
dhawr, waayo, waxaan ahay mid cibaado leh, Ilaahayow,
i badbaadi anigoo ah addoonkaaga isku kaa halleeya. **3**
Sayidow, ii naxariiso, Waayo, maalinta oo dhan adaan kuu
qayshadaa. **4** Sayidow, addoonkaaga naftiisa ka farxi,
Waayo, naftayda adigaan kor kuugu soo qaadaa. **5** Waayo,
Sayidow, waad wanaagsan tahay, oo waxaad diyaar u
tahay inaad dembidhaafto, Waanad u naxariis badan tahay
kuwa ku barya oo dhan. **6** Rabbiyow, baryadayda dhegta
u dhig, Oo codka baryootankayga maqal. **7** Maalinta aan
dhibaataysnahay adaan ku baryi doonaa, Waayo, waad ii
jawaabi doontaa. **8** Sayidow, adigoo kale ilaahyada kuma jiro,
Oo shuqulladaadana wax la mid ahu ma jiraan. **9** Sayidow,
quruumihii aad samaysay oo dhammu way iman doonaan oo
hortaaday ku sujuudi doonaan, Waxay ammaani doonaan
magacaaga. **10** Waayo, adigu waad weyn tahay, oo waxyaalo
yaab badanna waad samaysaa, Oo adiga keliya ayaa Ilaah
ah. **11** Rabbiyow, jidkaaga i bar, oo anna runtaadaan ku
socon doonaa, Qalbigayga mid ka dhig si aan magacaaga
uga cabsado. **12** Sayidow Ilaahayow, qalbigayga oo dhan
waan kugu ammaanayaa, Oo weligayba waxaan ammaani
doonaa magacaaga. **13** Waayo, naxariistaadu xaggayga way
ku weyn tahay, Naftaydana waxaad ka soo samatabbixisay
She'oolka ugu hooseeya. **(Sheol h7585)** **14** Ilaahow, kuwa
kibirka lahu way igu keceen, Ururka dadka dulmiga badanna
waxay doonayeen inay nafta iga qaadaan, Oo adigana
kuuma ay soo jeesan. **15** Laakiinse adigu Sayidow, waxaad
tahay Ilaah ay raxmad iyo nimco ka buuxaan, Oo cadhada u
gaabiya, oo naxariis iyo runba badan. **16** Ii soo jeeso, oo ii
naxariiso, Oo anoo addoonkaaga ah xoog i sii, Oo i badbaadi
anoo wiilka addoontaada ah. **17** Calaamad wanaaggaaga
lagu garto i tus, Si ay kuwa i necebu u arkaan, oo ay u
ceeboobaan, Maxaa yeelay, Rabbiyow, waad i caawisay, oo
waad i qalbi qaboojisay.

87 Aasaaskiisu wuxuu ku jiraa buuraha quduuska ah.
2 Rabbigu degmooyinka reer Yacquub oo dhan Wuxuu
ka jecel yahay irdaha Siyoon. **3** Magaalada Ilaahay, Waxyaalo
ammaan badan ayaa lagaa sheegaa. (Selaah) **4** Anigu
waxaan ka sheekayn doonaa Rahab iyo Baabuloon sidii kuwo
i yaqaan, Bal eeg, Falastiin, iyo Turos, iyo Itoobiya. Midkanu
halkaasuu ku dhashay. **5** Haah, oo Siyoonna waxaa laga
odhan doonaa, Midkan iyo midkaasuba iyaduu ku dhashay,
Oo Ilaaha ugu sarreeya ayaa iyada dhisi doona. **6** Rabbigu
wuu tirin doonaa markuu dadka qorayo, Midkanu halkaasuu
ku dhashay. (Selaah) **7** Kuwa gabya iyo kuwa cayaaraaba
waxay odhan doonaan, Waxaa kugu jira ilahayga oo dhan.

88 Rabbiyow, Ilaaha badbaadadaydow, Habeen iyo
maalinba hortaadaan ka qayliyey, **2** Baryootankaygu
hortaada ha yimaado, Oo qayladayda dhegta u dhig, **3** Waayo,
naftayda waxaa ka buuxa dhibaatooyin, Oo noloshayduna
waxay ku dhowaanaysaa She'ool. **(Sheol h7585)** **4** Waxaa
laygu tiiriyey kuwa hoos ugu dhaadhaca yamayska, Oo
waxaan ahay sida nin aan xoog lahayn, **5** Oo meydadka lagu
dhex tuuray, Sida kuwa la laayay oo xabaalaha yaal, Oo aanad
mar dambe soo xusuusnayn, Kuwaas oo ah kuwa gacantaada
ka go'ay. **6** Waxaad igu ridday yamayska ugu hooseeya,
Iyo gudcurka, iyo meelaha dhaadheer. **7** Cadhadaadii
baa igu soo degtay, Oo waxaad igu dhibtay hirarkaagii oo
dhan. (Selaah) **8** Kuwii aan iqiin waad iga fogaysay, Oo
karaahiyaad iga dhigtay xaggooda. Waa lay xidhay, oo sooma
aan bixi karo. **9** Indhahaygu waxay la gudheen dhibaatada
daraaddeed, Rabbiyow, maalin kasta waan kuu yeedhay,
Oo gacmahaygana adigaan kuu hoorsaday. **10** Ma yaabab
baad tusaysaa meydadka? Kuwii dhintay miyey soo sara
kacayaan oo ku ammaanayaan? (Selaah) **11** Raxmaddaada
miyaa qabriga lagu sheegayaa? Aaminnimadaadana miyaa
halligaadda laga dhex sheegayaa? **12** Yaababkaaga miyaa
gudcurka lagu ogaanayaa? Xaqnimadaadana ma waxaa
lagu ogaanayaa dalka illoobidda? **13** Laakiinse Rabbiyow,
adigaan kuu qayshaday, Oo baryootankayguna subaxduu
hortaada imanayaa. **14** Rabbiyow, bal maxaad naftayda u
xooraysaa? Oo bal maxaad wejigaaga iiga qarinaysaa? **15**
Waan dhibaataysnaa oo waxaan ku dhowaa inaan dhinto tan
iyo yaraantaydiiba, Intaad cabsidaada igu riddayna waan
caataysnaa. **16** Cadhadaadii kululayd ayaa i kor martay, Oo
waxaa i baabbi'iyey waxyaalihii aad igu cabsiisay. **17** Maalintii
oo dhan waxay hareerahayga ugu wareegsanaayeen sidii
biyo oo kale, Dhammaantood way i wada hareereeyeen. **18**
Kii i jeclaa iyo saaxiibkayba waad iga fogaysay, Oo kuwii aan
iqiinna gudcur baad iga gelisay.

89 Anigu weligayba waxaan ku gabyi doonaa Rabbiga
waxyaalihiisa naxariista leh, Oo aaminnimadaadana
afkaygaan ka ab ka ab ku ogeysiinayaa. **2** Waayo, waxaan
idhi, Naxariistu weligeedba way dhisnaan doontaa, Oo
aaminnimadaadana waxaad ku adkayn doontaa samooyinka
qudhooda. **3** Axdi baan la dhigtay kii aan doortay, Oo

waxaan u dhaartay addoonkaygii Daa'uud, oo ku idhi,
4 Farcankaaga weligayba waan sii adkayn doonaa, Oo
carshigaaguna wuu dhisnaan doonaa tan iyo ka ab ka ab.
(Selaah) **5** Rabbiyow, samooyinku waxay ammaani doonaan
yaababkaaga, Oo weliba aaminnimadaadana waxaa laga
dhex sheegi doonaa shirka kuwa quduuska ah. **6** Waayo,
bal yaa cirka ku jira oo Rabbiga lala simi karaa? Bal yaase
ku dhex jira wiilasha kuwa xoogga badan oo Rabbiga la mid
ah, **7** Kaas oo ah Ilaaha ugu cabsida badan guddiga kuwa
quduuska ah, Oo waajibka tahay in kuwa hareerihiisa ku
wareegsan oo dhammu ay ka cabsadaan. **8** Rabbiyow Ilaaha
ciidammadow, Bal yaa sidaada u xoog badan, Rabbiyow?
Aaminnimadaadu hareerahaagay ku wareegsan tahay. **9**
Adigaa u taliya badda kibirkeeda, Oo markii hirarkeedu
kacaan adigaa dejiya. **10** Rahab waxaad u kala burburisay
sidii mid la dilay, Oo cadaawayaashaadiina waxaad ku
kala firdhisay gacanta xooggaaga. **11** Samooyinka adigaa
iska leh, dhulkana adigaa iska leh, Dunida iyo waxaa ka
buuxana adigaa aasaasay. **12** Woqooyi iyo koonfurba
adigaa abuuray, Taaboor iyo Xermoonba magacaagay ku
reyreeyaan. **13** Adigu waxaad leedahay dhudhun itaal weyn,
Gacantaaduna way xoog badan tahay, midigtaaduna way
sarraysaa. **14** Carshigaaga aasaaskiisu waxa weeye xaq iyo
caddaalad, Oo naxariista iyo runtuna way ku hor socdaan.
15 Waxaa barakaysan dadka yaqaan dhawaaqa farxadda
leh, Rabbiyow, waxay ku socdaan wejigaaga iftiinkiisa, **16**
Maalinta oo dhan waxay ku reyreeyaan magacaaga, Oo
waxay ku sara marayaan xaqnimadaada. **17** Waayo, waxaad
tahay ammaantii xooggooda, Oo raallinimadaada daraaddeed
ayaa geeskayaga kor loogu sarraysiin doonaa. **18** Waayo,
gaashaankayaga waxaa iska leh Rabbiga, Oo boqorkayagana
waxaa iska leh Kan quduuska ah oo reer binu Israa'iil. **19**
Markaas quduusiintaada waxaad kula hadashay muuqasho,
Oo waxaad ku tidhi, Waxaan caawimaad kor saaray mid
xoog badan, Oo waxaan sarraysiiyey mid dadka laga doortay.
20 Waxaan helay addoonkaygii Daa'uud ahaa, Oo waxaan
ku subkay saliiddaydii quduuska ahayd, **21** Oo gacantaydu
isagay la jiri doontaa, Dhudhunkayguna isaguu xoogayn
doonaa. **22** Cadowgu ma dulmi doono, Wiilka sharnimaduna
ma dhibi doono. **23** Oo cadaawayaashiisa hortiisaan ku
wada burburin doonaa, Oo kuwa isaga necebna waan layn
doonaa. **24** Laakiinse aaminnimadayda iyo naxariistaydu
isagay la jiri doonaan, Oo geeskiisana waxaa lagu sarraysiin
doonaa magacayga. **25** Oo weliba gacantiisa waxaan ka
sarraysiin doonaa badda, Midigtiisana webiyaasha. **26**
Aniguu ii qayshan doonaa, oo wuxuu odhan doonaa, Adigu
waxaad tahay aabbahay, Iyo Ilaahay, iyo dhagaxii weynaa
oo badbaadadayda. **27** Oo weliba waxaan isaga ka dhigi
doonaa curadkayga, Oo wuxuu ahaan doonaa boqorrada
dunida kan ugu wada sarreeya. **28** Weligayba waxaan
isaga u hayn doonaa naxariistayda, Oo axdigayguna isaguu
ku sii adkaan doona. **29** Oo weliba farcankiisana waxaan
ka dhigi doonaa mid weligiis waara, Carshigiisana sida
wakhtiga samada. **30** Carruurtiisu hadday sharcigayga ka
tagaan, Oo aanay ku socon xukummadayda, **31** Hadday
qaynuunnadayda jebiyaan, Oo aanay amarradayda dhawrin,
32 Markaas xadgudubkooda waxaan kaga abaalmarin doonaa
ul, Xumaantoodana jeedal. **33** Laakiinse naxariistayda oo
dhan kama wada qaadi doono, Aaminnimadayduna inay
isaga gabto uma oggolaan doono. **34** Axdigayga ma jebin
doono, Oo wixii afkayga ka soo baxayna ma beddeli doono.
35 Mar baan waxaan ku dhaartay quduusnimadayda, Oo
Daa'uud been uma sheegi doono, **36** Farcankiisu weligiisuu
waari doonaa, Carshigiisuna wuxuu u waari doonaa sida
qorraxda hortayda ka ifaysa. **37** Oo wuxuu weligiisba u sii
jiri doonaa sida dayaxa, Iyo sida markhaatiga daacadda ah
oo cirka jooga. (Selaah) **38** Laakiinse adigu waad xoortay
oo waad nacday, Oo waxaad u cadhootay kaaga subkan.
39 Axdigii addoonkaaga waad nacday, Oo taajkiisiina waad
nijaasaysay oo dhulka ku tuurtay. **40** Deyrarkiisii oo dhan
waad dumisay, Oo qalcadihiisii oo dhanna waad burburisay.
41 Wax alla wixii jidka soo mara oo dhanba isagay dhacaan,
Oo derisyadiisana wuxuu u noqday cay. **42** Waxaad kor
u qaadday midigtii kuwii dulmayay, Cadaawayaashiisii oo
dhanna waad ka farxisay. **43** Oo weliba afka seeftiisana dib
baad u celisaa, Isagiina kama aad dhigin inuu dagaalka
ku sii adkaysto. **44** Iftiinkiisii waad demisay, Carshigiisiina
dhulkaad ku tuurtay. **45** Cimrigii dhallinyaranimadiisii waad
soo gaabisay, Oo waxaad isagii ka muujisay ceeb. (Selaah)
46 Rabbiyow, ilaa goormaad isqarin doontaa? Ma weligaa
baa? Oo ilaa goormay cadhadaadu sida dab u ololi doontaa?
47 Bal xusuuso sida wakhtigaygu u gaaban yahay, Waayo,
sidaad binu-aadmiga oo dhan u abuurtay micnedarnaa! **48**
Bal waa ninkee kan iska noolaan doona isagoo aan dhimasho
arkin, Oo naftiisa ka samatabbixin doona xoogga She'ool?
(Selaah) **(Sheol h7585)** **49** Sayidow, meeday naxariistaadii
hore, Oo aad Daa'uud aaminnimadaada ugu dhaaratay?
50 Sayidow, bal soo xusuuso cayda addoommadaada, Iyo
sida aan laabta ugu sido cayda dadka badan oo dhan, **51**
Rabbiyow, waana tii ay cadaawayaashaadu igu caayeen,
Oo waa tii ay ku caayeen tallaabooyinka kaaga subkan. **52**
Mahad waxaa leh Rabbiga tan iyo weligiisba. Aamiin, iyo
aamiin.

90 Rabbiyow, tan iyo ka ab ka ab Adigu waxaad noo
ahayd meesha aannu degganaanno. **2** Intaan buuruhu
dhalan ka hor, Iyo intaanad samayn dhulka iyo dunida,
Iyo xataa weligeed iyo weligeedba adigu waxaad tahay
Ilaah. **3** Dadka waxaad ku soo celisaa baabba', Oo
waxaad ku tidhaahdaa, Noqda, binu-aadmigow. **4** Waayo,
kun sannadood waxay hortaada ku yihiin Sida shalay oo
kale markay dhammaadaan. Oo waxay la mid yihiin sida
wakhti la soo jeedo oo habeennimo. **5** Waxaad iyaga u
qaaddaa sida daadku wax u qaado, oo iyagu waxa weeye
sida hurdo oo kale, Oo subaxdana waxay u baxaan sida
doog oo kale. **6** Subaxda way cagaaraan, wayna soo
baxaan, Oo fiidkana waa la jaraa, wayna engegaan. **7**
Waayo, annagu cadhadaadii baannu ku baabba'nay, Oo
waxaan ku dhibtoonnay xanaaqaagii. **8** Xumaatooyinkayagii
waxaad dhigtay hortaada, Oo dembiyadayadii qarsoonaana
waxaad dhigtay iftiinka wejigaaga. **9** Waayo, maalmahayagii
oo dhammu waxay nagu dhaafeen cadhadaada, Oo
cimrigayagiina wuxuu u dhammaaday sidii sheeko la sheegay.
10 Waayo, wakhtiga cimrigayagu waxa weeye toddobaatan
sannadood, Oo xataa hadduu xoog aawadiis ku sii dheeraado
waa siddeetan sannadood, Laakiinse faankiisu waa hawl iyo

caloolxumo miidhan, Waayo, haddiiba wuu iska dhammaadaa, oo annana waannu duulnaa. **11** Bal yaa yaqaan cadhadaada xooggeeda, Iyo xanaaqaaga kaas oo waafaqsan cabsida kugu habboon in lagaa cabsado? **12** Haddaba na bar inaannu tirinno maalmaha cimrigayaga, Si aannu u helno qalbi xigmad leh. **13** Rabbiyow, soo noqo, ilaa goormaad soo noqonaysaa? Oo raalli ka ahow addoommadaada. **14** Aroorta naxariistaada naga dhergi, Si aannu u rayrayno oo aannu u faraxsanaano maalmaha cimrigayaga oo dhan. **15** Nooga farxi intii ay ahaayeen maalmihii aad na dhibtay, Iyo sannadihii aan sharka aragnay in le'eg. **16** Shuqulkaagu ha u muuqdo addoommadaada, Ammaantaaduna carruurtooda. **17** Oo Rabbiga Ilaahayaga ah nicmadiisu ha na dul joogto, Oo korkayaga ku adkee shuqulka gacmahayaga, Haah, shuqulka gacmahayaga adkee.

91 Kan dega Ilaaha ugu sarreeya meeshiisa qarsoon Wuxuu joogi doonaa hooska Qaadirka. **2** Waxaan Rabbiga ka odhan doonaa, Isagu waa magangalkayga iyo qalcaddayda Oo waa Ilaahayga aan isku halleeyo. **3** Waayo, wuxuu kaa samatabbixin doonaa dabinka ugaadhsadaha, Iyo belaayada aad u xun. **4** Oo wuxuu kugu dedi doonaa baalashiisa, Oo waxaad magangeli doontaa baadadkiisa, Runtiisuna waxay tahay gaashaan iyo gabbaad. **5** Waa inaanad ka cabsan naxdinta habeennimada, Iyo fallaadha dharaarnimada duulaysa toona, **6** Ama belaayada gudcurka ku socota, Iyo halligaadda duhurka wax baabbi'isa. **7** Dhinacaaga waxaa ku dhici doona kun, Midigtaadana waxaa ku ag dhici doona toban kun, Innabase kuuma soo dhowaan doonto. **8** Laakiinse indhaha uun baad ku fiirin doontaa, Oo waxaad arki doontaa kuwa sharka leh abaalgudkooda. **9** Waayo, waxaad tidhi, Rabbigu waa magangalkayga, Oo Kan ugu sarreeya ayaa degmadayda ah. **10** Shar kuguma dhici doono, Belaayona teendhadaada uma soo dhowaan doonto. **11** Waayo, isagu wuxuu malaa'igihiisa ku amri doonaa Inay jidadkaaga oo dhan kugu ilaaliyaan. **12** Oo iyaguna gacmahooday sare kuugu qaban doonaan Inaanay cagtaadu dhagax ku dhicin. **13** Libaaxa iyo jilbiska ayaad ku joogsan doontaa, Oo waxaad ku tuman doontaa aaran libaax iyo abeesada. **14** Rabbigu wuxuu yidhi, Isagu aad buu ii jeclaaday, oo sidaas daraaddeed ayaan u samatabbixin doonaa, Meel sare ayaan ku fadhiisin doonaa, maxaa yeelay, magacayguu yiqiin. **15** Wuu i baryi doonaa, oo waan u jawaabi doonaa, Oo markuu dhibaataysan yahay, waan la jiri doonaa, Oo waan samatabbixin doonaa, waanan murwayn doonaa. **16** Cimri dheer ayaan ka dhergin doonaa, Oo waxaan tusi doonaa badbaadintayda.

92 Waa wanaagsan tahay in Rabbiga lagu mahadnaqo, Iyo in magacaaga ammaan loogu gabyo, Ilaaha ugu sarreeyow, **2** Iyo in raxmaddaada aroorta la muujiyo, Habeen kastana aaminnimadaada, **3** Iyo in loogu heeso alaabta muusikada oo tobanka xadhig leh, iyo shareeradda, Iyo dhawaaqa kataaradda. **4** Waayo, Rabbiyow, waxaad igaga farxisay shuqulkaagii, Oo shuqullada gacmahaagana waan ku guulaysan doonaa. **5** Rabbiyow, shuqulladaadu waaweynaa! Oo fikirradaaduna aad bay u mool dheer yihiin. **6** Doqonku taas ma yaqaan, Kii nacas ahuna ma garan karo. **7** Kuwa sharka lahu markii ay sida doog u soo baxaan, Iyo markii xumaanfalayaasha oo dhammu ay barwaaqoobaan, Waa in weligoodba la baabbi'iyo, **8** Laakiinse Rabbiyow, adigu waad sarraysaa weligaa iyo weligaaba. **9** Waayo, Rabbiyow, bal eeg cadaawayaashaada, Bal eeg, cadaawayaashaadu way wada baabbi'i doonaane, Oo xumaanfalayaasha oo dhammuna way kala firidhsanaan doonaan. **10** Laakiinse geeskayga waxaad u sarraysiisay sida geeska gisiga Oo waxaa laygu subkay saliid cusub. **11** Indhahayguna waxay arkeen wixii aan cadaawayaashayda la jeclaa, Oo dhegahayguna waxay maqleen wixii aan la jeclaa sharfalayaasha igu kaca. **12** Kii xaq ahu wuxuu u barwaaqoobi doonaa sida geed timireed, Oo wuxuu u bixi doonaa sida geed kedar la yidhaahdo oo Lubnaan. **13** Kuwa guriga Rabbiga lagu dhex beeray Waxay ku barwaaqoobi doonaan barxadaha Ilaahayaga. **14** Oo weliba midho bay dhali doonaan iyagoo gaboobay, Oo waxaa ka buuxi doona muud, wayna cagaari doonaan, **15** Si ay u muujiyaan in Rabbigu qumman yahay, Isagu waa dhagaxayga gabbaadka ah, oo xaqdarro kuma jirto.

93 Rabbigaa taliya, oo wuxuu huwan yahay haybad, Rabbigu waa huwan yahay, oo wuxuu dhexda ku xidhay xoog, Duniduna waxay u dhisan tahay si aan la dhaqaajin karin. **2** Carshigaagu wuxuu dhismay waa hore, Oo adiguna waxaad jirtay tan iyo weligaa. **3** Rabbiyow, webiyadii kor bay u kaceen, Webiyadii codkooday kor u qaadeen, Oo webiyadii waxay kor u qaadeen hirarkoodii. **4** Biyaha badan codkooda, Iyo mawjadaha badda oo waaweynba Waxaa ka sii xoog badan Rabbiga sare. **5** Rabbiyow, markhaatifurkaagu waa hubaal, Oo weligaaba waxaa gurigaaga ku habboon quduusnimo.

94 Rabbiyow, Ilaaha aargudashada lahow, Ilaaha aargudashada lahow, soo iftiin. **2** Xaakinka dunidow, sara joogso, Oo kuwa kibray abaalkooda mari. **3** Rabbiyow, kuwa sharka lahu ilaa goormay, Kuwa sharka lahu ilaa goormay guulaysanayaan? **4** Way bulxamaan, oo kibir bay ku hadlaan, Oo xumaanfalayaasha oo dhammu way faanaan. **5** Rabbiyow, iyagu waxay burburiyaan dadkaaga, Oo dhaxalkaagay silciyaan. **6** Carmalka iyo shisheeyaha ayay laayaan, Oo agoontay nafta ka qaadaan. **7** Oo waxay isyidhaahdaan, Waxan Rabbigu ma arki doono, Oo Ilaaha reer Yacquubna kama fikiri doono. **8** Kuwiinna doqonnada ah oo dadka ku dhex jirow, fiirsada, Oo kuwiinna nacasyada ahow, goormaad caqli yeelanaysaan? **9** Kii dhegta abuuray, sow wax maqli maayo? Kii isha sameeyeyna, sow wax arki maayo? **10** Kan quruumaha edbiyaa, sow wax hagaajin maayo? Kaasoo ah kan dadka aqoonta bara? **11** Rabbigu waa og yahay fikirrada binu-aadmigu Inay micnela'aan yihiin. **12** Rabbiyow, waxaa barakaysan ninkii aad edbiso, Oo aad sharcigaaga wax ka barto, **13** Si aad uga nasiso maalmaha belaayada Inta kan sharka lahaa godka loo qodayo. **14** Waayo, Rabbigu dadkiisa xoori maayo, Oo dhaxalkiisana dayrin maayo. **15** Waayo, garsooriddu waxay ku soo noqon doontaa xaqnimada, Oo inta qalbigoodu qumman yahay oo dhammuna way raaci doonaan. **16** Bal yaa ii kacaya oo sharfalayaasha iga hor joogsanaya? Oo yaa ii soo istaagaya oo xumaanfalayaasha iga celinaya? **17** Rabbigu

haddaanu i caawin, Hadda naftaydu waxay joogi lahayd
meesha aamusnaanta. **18** Markaan idhi, Rabbiyow, cagtaydu
waa simbiriirixanaysaa, Waxaa kor ii qaadday naxariistaada.
19 Kolkay fikirro badan igu dhex jiraan Waxaa naftayda ka
farxiya qalbiqaboojintaada. **20** Carshiga sharnimadu ma
xidhiidh buu kula yeelanayaa, Kaasoo belaayo qaynuun ku
qabanqaabiya? **21** Waxay dhammaantood isu soo wada
urursadaan kan xaqa ah naftiisa, Oo waxay xukumaan
dhiig aan eed lahayn. **22** Laakiinse Rabbigu waxa weeye
munaaraddayda, Ilaahayna waa dhagaxii magangalkayga.
23 Oo wuxuu dushooda ku soo celiyey xumaatadoodii, Oo
wuxuu iyaga ku dhex baabbi'in doonaa sharnimadooda,
Rabbiga Ilaaheenna ahu wuu wada baabbi'in doonaa.

95 Kaalaya, aynu Rabbiga u gabaynee, Oo aynu farxad
ugu qaylinno dhagaxa badbaadadeenna. **2** Aynu
hortiisa la nimaadno mahadnaq, Oo aynu isaga farxad ugu
qaylinno innagoo sabuurro ugu gabyayna. **3** Waayo, Rabbigu
waa Ilaah weyn, Waana boqor weyn oo ilaahyada oo dhan
ka wada sarreeya. **4** Dhulka meelihiisa ugu mool dheeru
gacantiisay ku jiraan, Oo buuraha dheeraantoodana isagaa
iska leh. **5** Baddana isagaa iska leh, oo isagaa sameeyey,
Oo dhulka engeganna isagaa gacmihiisa ku sameeyey. **6**
Haddaba kaalaya aynu isaga caabudnee oo u sujuudnee,
Oo Rabbiga ina abuuray aan hortiisa ku jilba joogsanno, **7**
Waayo, isagu waa Ilaaheen, Oo innaguna waxaynu nahay
dadkii daaqsintiisa, iyo idaha gacantiisa ku jira. Bal maanta
maad codkiisa maqashaan! **8** Qalbigiinna ha adkaynina,
sidii markii Meriibaah la joogay, Iyo sidii maalintii la joogay
Masaah oo cidlada ku dhex taal, **9** Markay awowayaashiin i
jirrabeen, Oo ay i tijaabiyeen, oo ay shuqulkaygii arkeen. **10**
Dadkii qarnigaas afartan sannadood waan u cadhaysnaa,
Oo waxaan idhi, Waa dad qalbigooda ka qaldama, Oo iyagu
ma ay aqoon jidadkaygii, **11** Sidaas daraaddeed anigoo
cadhaysan waxaan ku dhaartay Inaanay nasashadayda
gelin.

96 Rabbiga gabay cusub ugu gabya, Dadka dhulka oo
dhammow, Rabbiga u gabya. **2** Rabbiga u gabya, oo
magiciisa ammaana, Oo badbaadintiisana muujiya maalin ka
maalin. **3** Ammaantiisa quruumaha dhexdooda ka sheega,
Oo shuqulkiisa yaabka badanna dadyowga oo dhan ka dhex
sheega. **4** Waayo, Rabbigu waa weyn yahay, waana mudan
yahay in aad loo ammaano. Isaga waa in laga cabsadaa
in ka sii badan ilaahyada oo dhan. **5** Waayo, dadyowga
ilaahyadooda oo dhammu waa sanamyo, Laakiinse Rabbigu
isagaa sameeyey samooyinka. **6** Sharaf iyo haybaduba
hortiisay yaalliin, Xoog iyo quruxuna meeshiisa quduuska ah
ayay ku jiraan. **7** Dadka qolooyinkiisow, Rabbiga ammaana,
Waxaad Rabbiga ka sheegtaan ammaan iyo xoog. **8** Waxaad
Rabbiga ka sheegtaan ammaanta magiciisu mudan yahay,
Qurbaan keena, oo barxadihiisa soo gala. **9** Rabbiga
ku caabuda quruxda quduusnimada, Dadka dhulka oo
dhammow, hortiisa ku gariira. **10** Quruumaha dhexdooda
waxaad ka tidhaahdaan, Rabbigaa taliya, Oo duniduna waxay
u dhisan tahay si aan la dhaqaajin karin, Dadyowgana wuxuu
ugu garsoori doonaa caddaalad. **11** Haddaba samooyinku
ha farxeen, dhulkuna ha reyreeyo, Oo badda iyo waxa
ka buuxaaba, ha guuxeen, **12** Berriga iyo waxa ku jira
oo dhammuna ha farxeen, Oo markaasay dhirta duurka
oo dhammu Rabbiga hortiisa ku gabyi doonaan farxad
daraaddeed, **13** Waayo, isagu waa imanayaa, Oo wuxuu
u imanayaa inuu dunida xukumo. Isagu wuxuu dunida ku
xukumi doonaa xaqnimo, Dadyowgana runtiisa.

97 Rabbigu isagaa taliya, haddaba dhulku ha reyreeyo,
Oo gasiiradaha badanuna ha wada farxeen. **2** Isaga
waxaa ku wareegsan daruuro iyo gudcur, Oo carshigiisana
waxaa aasaas u ah xaqnimo iyo garsoorid. **3** Waxaa hortiisa
socda dab, Oo wuxuu wada gubaa cadaawayaashiisa ku
wareegsan. **4** Hillaaciisii ayaa dunida iftiimiyey, Dhulkuna
wuu arkay, wuuna gariiray. **5** Buurihii waxay Rabbiga
hortiisa ugu dhalaaleen sidii shamac oo kale, Iyagoo hor
jooga Sayidka dhulka oo dhan. **6** Samooyinku waxay
sheegaan xaqnimadiisa, Oo dadyowga oo dhammuna
waxay arkaan ammaantiisa. **7** Kuwa sanamyada la qoray
u adeega Iyo weliba kuwa sanamyada ku faana oo
dhammu ha ceeboobeen, Ilaahyada oo dhammow, isaga
caabuda. **8** Rabbiyow, Siyoon way maqashay, wayna
faraxday, Oo gabdhihii reer Yahuudahna waxay ku reyreeyeen
garsooriddaadii. **9** Waayo, Rabbiyow, adigu waad ka
sarraysaa dhulka oo dhan, Oo aad baa lagaaga sarraysiiyey
ilaahyada oo dhan. **10** Kuwiinna Rabbiga jeclow, sharka
nebcaada, Isagu wuxuu dhawraa nafaha quduusiintiisa, Oo
wuxuu iyaga ka samatabbixiyaa gacanta kuwa sharka leh.
11 Waxaa kuwa xaqa ah loo beeray iftiin, Kuwa qalbigoodu
qumman yahayna, farxad. **12** Kuwiinna xaqa ahow, Rabbiga
ku farxa, Oo magiciisa quduuska ah ku mahadnaqa.

98 Rabbiga gabay cusub ugu gabya, Waayo, isagu wuxuu
sameeyey waxyaalo yaab badan, Gacantiisa midig iyo
dhudhunkiisa quduuska ahuna waxay keeneen badbaado.
2 Rabbigu wuxuu dadka ogeysiiyey badbaadadiisii, Oo
xaqnimadiisiina wuxuu bayaan ugu muujiyey quruumaha
hortooda. **3** Oo wuxuu soo xusuustay naxariistiisii iyo
aaminnimadiisii uu u qabay reerka binu Israa'iil, Dadka dhulka
darfihiisa jooga oo dhammu way wada arkeen badbaadinta
Ilaaheenna. **4** Inta dhulka joogta oo dhammay, Rabbiga
farxad ugu qayliya, Dhawaaqa, oo farxad ku gabya, oo
ammaan ku gabya. **5** Rabbiga ammaan ugu gabya idinkoo
kataarad haysta, Kataarad iyo codka heeska ugu gabya.
6 Boqorka Rabbiga ah hortiisa farxad kaga dhawaajiya
Turumbooyin iyo buunan. **7** Badda iyo waxa ka buuxaaba
ha guuxeen, Dunida iyo kuwa dhex deggan oo dhammuna
ha dhawaaqeen, **8** Webiyadu ha sacbiyeen, Oo buuruhuna
dhammaantood farxad ha kaga gabyeen Rabbiga hortiisa,
9 Waayo, isagu wuxuu u imanayaa inuu dhulka xukumo,
Wuxuu dunida ku xukumi doonaa xaqnimo, Dadyowgana
caddaalad.

99 Rabbigu isagaa taliya, dadyowgu ha gariireen,
Isagu wuxuu ku fadhiyaa keruubiimta, dhulku ha
dhaqdhaqaaqo. **2** Rabbigu Siyoon dhexdeeda waa ku weyn
yahay, Oo dadyowga oo dhanna wuu ka wada sarreeyaa. **3**
Iyagu ha ammaaneen magacaaga weyn oo laga cabsado,
Isagu waa quduus. **4** Oo weliba boqorka xooggiisu wuxuu
jecel yahay garsoorid, Caddaalad baad adkaysaa, Garsoorid
iyo xaqnimo baad u samaysaa reer Yacquub. **5** Rabbiga
Ilaaheenna ah sarraysiiya, Oo meeshuu cagaha saartona ku

sujuuda, Isagu waa quduus. **6** Muuse iyo Haaruun waxay
ka mid ahaayeen wadaaddadiisa, Samuu'eelna wuxuu ka
mid ahaa kuwa magiciisa u yeedha, Iyagu waxay baryeen
Rabbiga, oo isna wuu u jawaabay. **7** Wuxuu iyagii kala
dhex hadlay tiirkii daruurta ahaa, Iyana waxay xajiyeen
markhaatifurkiisii iyo qaynuunkii uu iyaga siiyey. **8** Rabbiyow
Ilaahayagiiyow, waad u jawaabtay, Oo waxaad ahayd Ilaah
iyaga cafiyey, In kastoo aad falimahoodii ka aargoosatay. **9**
Rabbiga Ilaaheenna ah sarraysiiya, Oo isaga ku caabuda
buurtiisa quduuska ah, Waayo, Rabbiga Ilaaheenna ahu waa
quduus.

100 Inta dhulka deggan oo dhammay, Rabbiga farxad
ugu qayliya. **2** Rabbiga farxad ugu adeega, Oo
hortiisa gabay la kaalaya. **3** Ogaada in Rabbigu Ilaah
yahay, Waxaa ina sameeyey isaga, oo waxaynu nahay
kuwiisii, Waxaynu nahay dadkiisii iyo idihii daaqsintiisa. **4**
Irdihiisa mahadnaqid la gala, Barxadihiisana ammaan. Isaga
u mahadnaqa, oo magiciisa ammaana. **5** Waayo, Rabbigu
waa wanaagsan yahay, naxariistiisuna weligeed way sii
waartaa, Aaminnimadiisuna tan iyo ka ab ka ab.

101 Waxaan ka gabyi doonaa naxariis iyo garsoorid,
Rabbiyow, waxaan kuugu gabyi doonaa ammaan.
2 Oo waxaan u dhawrsan doonaa si qumman oo caqliya, Bal
goormaad ii iman doontaa? Waxaan gurigayga ku dhex socon
doonaa qalbi qumman. **3** Indhahayga hortooda wax xun ma
dhigi doono, Waan necbahay kuwa leexda shuqulkooda,
Oo innaba iguma dhegi doono. **4** Qalbi qalloocanu wuu iga
fogaan doonaa, Oo innaba wax shar ah ma aqoon doono. **5**
Kii qarsoodi u xanta deriskiisa, kaas waan baabbi'in doonaa,
Kii isla madax weyn oo qalbigiisu kibirsan yahayna uma
dulqaadan doono. **6** Indhahaygu waxay la jiri doonaan kuwa
aamiinka ah oo dalka deggan, si ay iila joogaan aawadeed,
Kii si qumman u socda ayaa ii adeegi doona. **7** Kii khiyaano
ka shaqeeyaase gurigayga ma joogi doono, Kii been ku
hadlaana hortayda kuma xoogaysan doono. **8** Subax ilaa
ka subax ayaan wada baabbi'in doonaa kuwa sharka leh
oo dalka deggan oo dhan, Si aan magaalada Rabbiga uga
baabbi'iyo kuwa xumaanta ka shaqeeya oo dhan.

102 Rabbiyow, baryootankayga maqal, Qayladayduna
ha ku soo gaadho. **2** Wejigaaga ha iga qarin maalinta
aan dhibaataysnahay, Dhegta ii dhig, Oo maalinta aan ku
baryo, dhaqso iigu soo jawaab. **3** Waayo, maalmahaygu
waxay u dhammaadaan sida qiiq oo kale, Oo lafahayguna
waxay u gubtaan sida qori ololaya oo kale. **4** Wadnahayga
wax baa lagu dhuftay, sida caws oo kalena wuu engegay,
Waayo, waan iska illoobaa inaan kibistayda cuno. **5**
Codkii taahiddayda daraaddiis Ayaa lafahaygu jidhkayga
ku dhegaan. **6** Anigu waxaan la mid ahay haad cantalyaa
ah oo cidlada joogta, Oo waxaan la mid noqday haad
guumays ah oo lamadegaanka dhex joogta. **7** Waan soo
jeedaa, oo waxaan noqday Sidii shimbir yar oo keligeed guri
dhaladiis saaran. **8** Maalinta oo dhan cadaawayaashaydu
way i caayaan, Oo kuwa ii cadhaysanuna magacaygay ku
caytamaan. **9** Waayo, dambas baan u cunay sidii kibis oo
kale, Oo cabniinkaygiina waxaan ku darsaday ilmadaydii.
10 Sababtuna waa dhirifkaagii iyo cadhadaadii aawadood,
Waayo, kor baad ii qaadday, dabadeedna waad i xoortay. **11**
Cimrigaygu waa sida hoos sii libdhaya, Oo waxaan u engegay
sida caws oo kale. **12** Laakiinse Rabbiyow, adigu weligaaba
waad sii jiri doontaa, Oo waa lagu sii xusuusan doonaa
ka ab ka ab. **13** Waad sara joogsan doontaa, oo Siyoon
baad u naxariisan doontaa, Waayo, waa wakhtiga iyada loo
jixinjixo, haah, oo wakhtigii la ballamay waa yimid. **14** Waayo,
addoommadaadu waxay u bogaan dhagaxyadeeda, Oo
waxay u jixinjixaan ciiddeeda. **15** Haddaba quruumuhu waxay
ka cabsan doonaan magaca Rabbiga, Boqorrada dunida
oo dhammuna ammaantaada, **16** Waayo, Rabbigu wuxuu
dhisay Siyoon, Oo wuxuu ka dhex muuqday ammaantiisii,
17 Wuxuu u fiirsaday kuwa dan daraysan tukashadoodii,
Oo baryadoodiina ma uu quudhsan. **18** Tan waxaa loo qori
doonaa farcanka soo socda, Oo dad la abuuri doono ayaa
Rabbiga ammaani doona. **19** Waayo, isagu wuxuu wax ka
soo fiiriyey meeshiisa sare oo quduuska ah, Rabbigu dhulkuu
ka soo eegay samada, **20** Inuu maqlo taaha maxbuuska, Iyo
inuu sii daayo kuwa dilka lagu xukumay, **21** Si dadku magaca
Rabbiga uga sheego Siyoon dhexdeeda, Ammaantiisana
Yeruusaalem dhexdeeda, **22** Markii dadyowgu isu soo wada
ururaan, Iyo xataa boqortooyooyinkuba, inay Rabbiga u
adeegaan aawadeed. **23** Isagu xooggayguu ku dhex dhimay
jidka, Oo cimrigaygiina wuu gaabiyey. **24** Anigu waxaan
idhi, Ilaahayow, ha i sii qaadin cimrigayga oo badh ah,
Sannadahaagu waxay sii waaraan tan iyo ka ab ka ab. **25**
Waa hore ayaad aasaaska dhulka dhigtay, Samooyinkuna
waa shuqulkii gacmahaaga. **26** Iyagu way baabbi'i doonaan,
adiguse waad sii waari doontaa, Haah, oo kulligood waxay u
duugoobi doonaan sida dhar oo kale, Oo waxaad iyaga u
beddeli doontaa sida maro oo kale, wayna beddelmi doonaan,
27 Laakiinse adigu isku si uun baad tahay had iyo goorba,
Oo sannadahaaguna ma idlaan doonaan. **28** Carruurta
addoommadaadu way sii jiri doonaan, Oo farcankooduna
hortaaday ku xoogaysan doonaan.

103 Naftaydoy, Rabbiga ammaan, Oo inta igu jirta oo
dhammay, ammaana magiciisa quduuska ah. **2**
Naftaydoy, Rabbiga ammaan, Oo ha illoobin wanaagga uu
kuu sameeyo oo dhan. **3** Isagaa kaa cafiya dembiyadaada oo
dhan, Oo kaa bogsiiya cudurradaada oo dhan, **4** Oo naftaada
ka badbaadiya halligaadda, Oo raxmad iyo naxariis kugu
barakeeya, **5** Oo kaa dhergiya waxyaalaha wanwanaagsan,
Si ay dhallinyaranimadaadu ugu cusboonaato sida gorgorka
oo kale. **6** Rabbigu wuxuu falaa xaqnimo, Gar buuna u
gooyaa kuwa dulman oo dhan. **7** Isagu wuxuu Muuse
garansiiyey jidadkiisii, Reer binu Israa'iilna falimihiisii. **8**
Rabbigu waa raxmad badan yahay, waana nimco miidhan,
Cadho wuu u gaabiyaa, waana naxariis badan yahay. **9** Isagu
had iyo goor wax canaanan maayo, Oo sii cadhaysnaan
maayo ilaa weligiis. **10** Isagu inoolama uu macaamiloon sidii
dembiyadeennu ahaayeen, Oo inooguma uu abaalmarin sidii
xumaatooyinkeennu ahaayeen. **11** Waayo, sida samadu
dhulka uga sarrayso, Sidaas oo kalaa naxariistiisu ugu weyn
tahay kuwa isaga ka cabsada. **12** Sida barigu uga fog
yahay galbeedka, Sidaas oo kaluu xadgudubkeennii inooga
fogeeyey. **13** Sida aabbe carruurtiisa ugu naxo oo kale Ayaa
Rabbigu ugu naxaa kuwa isaga ka cabsada. **14** Waayo,

abuuristeennuu og yahay, Oo wuu xusuusan yahay inaan innagu ciid nahay. **15** Laakiinse dadka cimrigiisu waa sida doog oo kale, Sida ubaxa berrinka ayuu u barwaaqoobaa. **16** Waayo, dabayl baa dul marta, wuuna baabba'aa, Oo meeshiisiina mar dambe ma aqoon doonto. **17** Laakiinse Rabbigu wuxuu u naxariistaa kuwa isaga ka cabsada weligiis iyo weligiisba, Oo xaqnimadiisuna waxay la jirtaa carruurta carruurteeda, **18** Kuwaas oo ah kuwa axdigiisa xajiya Iyo kuwa amarradiisa xusuusta oo wada yeela. **19** Rabbigu carshigiisii wuxuu ka dhistay samooyinka, Oo boqortooyadiisuna wax walbay u talisaa. **20** Malaa'igihiisa xoogga badan oo eraygiisa oofiya Oo codka hadalkiisa maqlow, Rabbiga ammaana. **21** Rabbiga ammaana, ciidammadiisa oo dhammow, Idinkoo ah midiidinyadiisa wuxuu doonayo sameeyow, **22** Shuqulladiisa oo dhammow, Rabbiga ku ammaana Meel kasta oo dowladnimadiisa ahba, Naftaydoy, Rabbiga ammaan.

104 Naftaydoy, Rabbiga ammaan. Rabbiyow Ilaahayow, aad baad u weyn tahay, Oo waxaad huwan tahay murwad iyo haybad. **2** Waxaad sida maro u huwataa nuur, Oo samooyinkana waxaad u kala bixisaa sida daah oo kale. **3** Waxa qolkaaga saqafka u hayana waxaad dhigtaa biyaha dhexdooda, Daruurahana waxaad ka dhigataa gaadhifaras, Oo waxaad ku kor socotaa dabaysha baalasheeda, **4** Waxaad dabaysha ka dhigataa wargeeyayaashaada, Oo waxaad midiidinyadaada ka dhigataa dab ololaya, **5** Adigaa dhigay aasaaska dhulka, Si aanu weligiis u dhaqdhaqaaqin. **6** Waxaad ku dabooshay mool sidii dhar oo kale, Biyihiina waxay joogsadeen buuraha korkooda. **7** Canaantaadii ayay ku carareen, Oo codkii onkodkaaga ayay haddiiba ka baxsadeen, **8** Waxay kor u fuuleen buuraha, oo waxay hoos ugu dhaadheceen dooxooyinka, Ilaa meeshii aad u samaysay. **9** Waxaad iyaga u dhigtay xudduud aanay soo dhaafin, Si aanay mar kale u noqon oo aanay dhulka u daboolin. **10** Isagu dooxooyinka wuxuu ku soo daayaa ilo, Iyana waxay durduraan buuraha dhexdooda, **11** Waxay waraabiyaan xayawaanka duurka jooga oo dhan, Oo dameerdibadeedyaduna way harraad beelaan. **12** Haadda samadu iyagay ag degganaadaan, Oo waxay ka dhex gabyaan laamaha. **13** Buuraha wuxuu ka waraabiyaa qolalkiisa, Dhulkuna wuxuu ka dheregsan yahay midhihii shuqulladaada. **14** Isagu wuxuu ka dhigaa in dooggu xoolaha u soo baxo, Oo geedaha yaryarna wuxuu u soo bixiyey in dadku ku isticmaalo, Inuu dhulka cunto ka soo bixiyo, **15** Iyo khamri ka farxiya dadka qalbigiisa, Iyo saliid uu wejiga ku dhaashado, Iyo kibis qalbiga dadka xoogaysa. **16** Rabbiga dhirtiisu waa dheregsan tahay, Kuwaas oo ah geedaha kedar la yidhaahdo oo Lubnaan oo uu isagu beeray, **17** Kuwaas oo ah meesha shimbirruhu buulkooda ay ka samaystaan, Xuurtuna gurigeeda waxay ka kor dhisataa geedaha waaweyn. **18** Buuraha dhaadheer waxaa leh riyaha dibadda, Dhagaxyada waaweynuna waxay gabbaad u yihiin walooyinka. **19** Isagu dayaxa wuxuu u sameeyey xilliyo, Oo qorraxduna dhicitinkeeda way taqaan. **20** Waxaad samaysaa gudcur, oo habeen baa yimaada, Markaasay xayawaanka duurku soo wada baxaan. **21** Libaaxyada aaranka ahu waxay u ciyaan ugaadhsigooda, Cuntadoodana waxay ka sugaan xagga Ilaah. **22** Oo kolkii qorraxdu soo baxdana way noqdaan, Oo waxay iska seexdaan godadkooda. **23** Dadku waa u soo baxaa shuqulkiisa Iyo hawshiisa ilaa tan iyo fiidka. **24** Rabbiyow, shuqulladaadu tiro badanaa! Kulligoodna xigmad baad ku samaysay, Dhulka waxaa ka buuxa hodantinimadaada. **25** Halkoo waxaa ku taal bad weyn oo ballaadhan, Gudaheedana waxaa ku jira waxyaalo gurguurta oo aan la tirin karin, Iyo xayawaan waaweyn iyo kuwo yaryarba. **26** Halkaas waxaa ku socda doonniyo, Oo waxaa halkaas yaal bahal badeed oo Lewiiyaataan la odhan jiray oo aad u abuurtay inuu ku dhex cayaaro. **27** Kuwaas oo dhammu adigay kaa sugaan, Inaad cuntadooda siiso wakhti ku habboon. **28** Oo waxaad iyaga siiso ayay isu soo urursadaan, Gacantaadaad furtaa oo waxay ka dhergaan waxyaalo wanaagsan. **29** Wejigaagaad qarisaa, oo way dhibtoodaan, Naftoodaad ka qaaddaa oo way dhintaan, Oo waxay ku noqdaan ciiddoodii. **30** Waxaad soo dirtaa ruuxaaga, kolkaasay iyagu abuurmaan, Dhulkana waad cusboonaysiisaa. **31** Rabbiga ammaantiisu ha sii raagto weligeedba, Oo Rabbigu ha ku reyreeyo shuqulladiisa. **32** Isagu dhulkuu eegaa, oo wuu gariiraa, Wuxuu taabtaa buuraha, oo way qiiqaan. **33** Intaan noolahay oo dhan ayaan Rabbiga u gabyi doonaa, Oo Ilaahay ayaan ammaan ugu gabyi doonaa intaan jiro oo dhan. **34** Fikirkaygu isaga ha u macaanaado, Rabbigaan ku rayrayn doonaa. **35** Dembilayaashu dhulka ha ka baabbe'een, Oo kuwa sharka lahuna yaanay mar dambe sii jirin. Naftaydoy, Rabbiga ammaan. Rabbiga ammaana.

105 Rabbiga ku mahadnaqa, oo magiciisa ku barya, Falimihiisana dadyowga ka dhex sheega. **2** Isaga u gabya, oo ammaan ugu gabya, Shuqulladiisa yaabka badan oo dhanna ka hadla. **3** Ku faana magiciisa quduuska ah, Kuwa Rabbiga doondoona qalbigoodu ha reyreeyo. **4** Rabbiga iyo xooggiisa doondoona, Oo weligiinba wejigiisa doondoona. **5** Xusuusta shuqulladiisii yaabka badnaa oo uu sameeyey, Iyo cajaa'ibyadiisii iyo xukummadii afkiisa, **6** Kuwiinna farcankii addoonkiisii Ibraahim ahow, Kuwiisa uu doortay oo reer Yacquub ahow. **7** Isagu waa Rabbiga Ilaaheenna ah, Xukummadiisuna waxay ku jiraan dhulka oo dhan. **8** Axdigiisuu soo xusuustay weligiisba, Kaasoo ah hadalkiisii uu kun farcan ku amray, **9** Kaasu waa axdigii uu Ibraahim la dhigtay, Oo uu Isxaaq ugu dhaartay, **10** Oo isla kaas wuxuu u adkeeyey oo qaynuun uga dhigay Yacquub, Oo Israa'iilna wuxuu uga dhigay axdi weligiis jiraya, **11** Oo wuxuu ku yidhi, Dalka Kancaan waxaan kuu siinayaa Inuu ahaado qaybtii dhaxalkiinna, **12** Markay dad tiro yar ahaayeen, Oo ay aad u yaraayeen, qariibna dalka ku ahaayeen, **13** Oo iyagu quruunba quruun bay uga bexeen, Oo intay boqortooyo ka tageen ayay dad kale u gudbeen. **14** Isagu ninna uma oggolaanin inuu wax yeelo, Haah, oo daraaddood ayuu boqorro u canaantay, **15** Oo wuxuu ku yidhi, Ha taabanina kuwayga subkan, Oo nebiyadaydana waxba ha yeelina. **16** Dhulkiina abaar buu ugu yeedhay inay ku dhacdo, Ushii cuntada oo ay ku tiirsanaayeen oo dhanna wuu wada jebiyey. **17** Oo nin buu iyaga ka sii hor diray, Kaas oo ahaa Yuusuf oo loo iibiyey addoon ahaan. **18** Cagihiisii waxay ku xanuujiyeen bircago, Oo naftiisii waxay gashay silsilado bir ah, **19** Ilaa wakhtigii eraygiisu noqday Eraygii Rabbiga ayaa isaga tijaabiyey. **20** Markaasaa boqorkii u

cid diray oo furay, Kaas oo ahaa taliyihii dadyowga, wuuna
sii daayay. **21** Oo wuxuu isagii ka dhigay sayidkii reerkiisa,
Iyo taliyihii maalkiisa oo dhan, **22** Inuu amiirradiisa xidho
markuu doonayoba, Oo uu odayaashiisana xigmad baro.
23 Israa'iilna wuxuu yimid dalkii Masar, Yacquubna wuxuu
qariib ahaan u joogay dalkii Xaam. **24** Oo isagu dadkiisii aad
buu u badiyey, Oo wuxuu ka dhigay inay ka xoog bataan
cadaawayaashoodii. **25** Qalbigoodii wuxuu u beddelay si
ay dadkiisa u nebcaadaan, Iyo si ay addoommadiisa u
khiyaaneeyaan. **26** Wuxuu u soo diray addoonkiisii Muuse,
Iyo Haaruun oo uu doortay. **27** Oo waxay dhexdooda ku
sameeyeen calaamooyinkiisii, Oo dalkii Xaamna waxay
ku sameeyeen yaabab. **28** Wuxuu u soo diray gudcur,
dalkiina gudcur buu ka dhigay, Oo iyana hadalkiisii kuma
ay caasiyoobin. **29** Biyahoodii wuxuu u beddelay dhiig, Oo
kalluunkoodiina wuu wada laayay. **30** Rahyo waa ku bateen
dhulkoodii Iyo qolalka boqorkoodiiba. **31** Isagu waa hadlay,
markaasaa waddankoodii oo dhan Waxaa yimid duqsi faro
badan iyo injir. **32** Oo roob ahaan wuxuu u siiyey roob
dhagaxyaale, Dalkoodiina wuxuu ku soo daayay dab ololaya.
33 Wuxuu wax ku dhuftay geedahoodii canabka ahaa iyo
geedahoodii berdaha ahaaba, Oo dhirtii waddankooda ku
tiilna wuu jejebiyey. **34** Wuu hadlay, markaasaa waxaa
yimid ayax, Iyo diir aan la tirin karin, **35** Oo waxay wada
cuneen geedo yaryar oo kasta oo dalkooda ku yiil, Wayna
dhammaysteen midhihii dhulkooda. **36** Oo weliba wuxuu
wada laayay curadyadii dalkooda oo dhan, Kuwaas oo ahaa
bilowgii xooggooda. **37** Oo wuxuu dibadda u bixiyey reer binu
Israa'iil iyagoo wata lacag iyo dahab, Oo qabiilooyinkiisiina
mid taagdarani kuma uu jirin. **38** Reer Masarna way ku
farxeen kolkay ambabbexeen, Waayo, cabsidoodii baa
ku dhacday. **39** Wuxuu korkooda ku kala bixiyey daruur
inay qariso, Iyo dab habeenkii iftiin u noqda. **40** Wax bay
weyddiisteen, markaasuu u keenay digaag duur, Oo wuxuu
ka dhergiyey kibistii samada. **41** Dhagaxii ayuu dillaaciyey,
markaasay biyo ka soo buqdeen, Oo meelihii engegnaa
ayay ku durdureen sidii webi oo kale. **42** Waayo, wuxuu
soo xusuustay eraygiisii quduuska ahaa, Oo uu kula hadlay
addoonkiisii Ibraahim. **43** Dadkiisiina wuxuu soo bixiyey
iyagoo faraxsan, Kuwii uu doortayna iyagoo gabyaya. **44** Oo
wuxuu iyagii siiyey dalalkii quruumaha, Oo iyana waxay hanti
ahaan u qaadeen waxay dadyowgu ku hawshoodeen, **45**
Inay amarradiisa dhawraan, Oo ay qaynuunnadiisa xajiyaan.
Rabbiga ammaana.

106 Rabbiga ammaana. Rabbiga ku mahadnaqa, waayo,
isagu waa wanaagsan yahay, Oo naxariistiisuna
weligeedba way waartaa. **2** Yaa sheegi kara Rabbiga
falimihiisa waaweyn? Amase yaa muujin kara ammaantiisa
oo dhan? **3** Waxaa barakaysan kuwa xukunka dhawra,
Oo xaqnimada ka shaqeeya wakhti kastaba. **4** Rabbiyow,
igu soo xusuuso naxariista aad dadkaaga u qabto, Oo igu
soo booqo badbaadintaada, **5** Inaan arko kuwaaga aad
dooratay barwaaqadooda, Oo aan ku reyreeyo farxadda
quruuntaada, Iyo inaan la faano dadka dhaxalkaaga ah.
6 Waxaannu la dembaabnay awowayaashayo, Xumaanna
waannu samaynay, oo si shar ah ayaannu wax u samaynay.
7 Awowayaashayo ma ay garan yaababkii aad dalka Masar
ku samaysay. Oo ma ay xusuusan badnaantii naxariistaada,
Laakiinse way ku ag caasiyoobeen badda, taas oo ah
Badda Cas. **8** Habase yeeshee wuxuu iyagii u badbaadiyey
magiciisa daraaddiis, Inuu xooggiisa weyn ka dhigo mid
la yaqaan. **9** Oo weliba Badda Cas ayuu canaantay,
kolkaasay engegtay, Sidaas daraaddeed wuxuu iyagii ku
hor kacay moolka dhexdiisii sidii iyagoo maraya cidlada
dhexdeeda. **10** Oo wuxuu iyagii ka badbaadiyey kii iyaga
necbaa gacantiisii, Oo wuxuu ka furtay gacantii cadowga. **11**
Biyihiina waxay qariyeen cadaawayaashoodii. Xataa mid
qudhahu kama hadhin. **12** Markaasay rumaysteen erayadiisii,
Oo ammaantiisay ku gabyeen. **13** Haddiiba way illoobeen
shuqulladiisii, Oo taladiisiina ma ay sugin, **14** Laakiinse aad
bay wax u damacsanaayeen intay cidladii dhex joogeen, Oo
Ilaahna way ku jirrabeen lamadegaanka dhexdiisa. **15** Oo isna
wuxuu siiyey wixii ay weyddiisteen, Laakiinse wuxuu naftoodii
u soo diray caatow. **16** Oo weliba waxay xerada dhexdeedii
kaga hinaaseen Muuse Iyo Haaruun oo ahaa Rabbiga kiisii
quduuska ahaa. **17** Oo dhulkiina waa kala furmay oo wuxuu
liqay Daataan, Oo weliba wuxuu qariyey Abiiraam guutadiisii.
18 Oo guutadoodiina dab baa ka dhex shidmay, Ololkiina
wuxuu wada gubay kuwii shar lahaa. **19** Waxay samaysteen
weyl markii ay Xoreeb joogeen, Oo waxay caabudeen sanam
la shubay. **20** Oo sidaasay ammaantoodii ugu beddeleen
Dibi caws daaqa ekaantiis. **21** Waxay illoobeen Ilaahii
Badbaadiyahooda ahaa, Oo waxyaalo waaweyn ku sameeyey
dalkii Masar, **22** Shuqullo yaab badanna ku sameeyey dalkii
Xaam, Waxyaalo cabsi badanna ku sameeyey Badda Cas
agteeda. **23** Sidaas daraaddeed isagu wuxuu yidhi, Waan
baabbi'inayaa. Laakiinse Muuse oo ahaa kii uu doortay
ayaa hortiisa u istaagay xidhiidhla'aantii u dhexaysay, Inuu
Ilaah cadhadiisa ka leexiyo aawadeed si aanu iyaga u
baabbi'in. **24** Waxay quudhsadeen dalkii wacnaa, Mana ay
rumaysan eraygiisii, **25** Laakiinse teendhooyinkooday ku
dhex gununaceen, Mana ay dhegaysan codkii Rabbiga.
26 Sidaas daraaddeed gacantiisuu kor ugu taagay iyaga,
Oo wuxuu ku dhaartay inuu iyaga cidladii ku afgembiyo, **27**
Iyo inuu farcankooda ku afgembiyo quruumaha dhexdooda,
Oo uu iyaga ku kala firdhiyo dalalka. **28** Oo weliba waxay
isku dareen Bacal Fecoor, Oo waxay cuneen allabarigii
kuwii dhintay. **29** Sidaasay isaga shuqulladoodii ugaga
xanaajiyeen, Markaasay belaayadu ka dhex dillacday. **30**
Markaasaa waxaa istaagay Fiinexaas, oo wuxuu ku soo
dejiyey xukun, Oo sidaasaa belaayada lagu joojiyey. **31**
Oo taas waxaa isagii loogu tiriyey xaqnimo U sii waaraysa
qarni kasta iyo weligeedba. **32** Oo weliba waxay isagii kaga
cadhaysiiyeen biyihii Meriibaah agtooda, Sidaas daraaddeed
dhib baa ku dhacday Muuse iyaga aawadood, **33** Maxaa
yeelay, iyagu waxay ku caasiyoobeen ruuxiisii, Kolkaasuu
fiirola'aan u hadlay. **34** Dadyowgiina uma ay baabbi'in, Sidii
Rabbigu ugu amray iyaga, **35** Laakiinse iyagu waxay ku dhex
qasmeen quruumihii, Shuqulladoodiina way barteen, **36** Oo
waxay u adeegeen sanamyadoodii, Kuwaasoo iyaga dabin u
noqday, **37** Haah, oo waxay wiilashoodii iyo gabdhahoodii
allabari ahaan ugu qaleen jinniyo, **38** Oo waxay daadiyeen
dhiig aan eed lahayn, kaasoo ah dhiiggii wiilashooda iyo kii
gabdhahooda Oo ay allabari ahaan ugu qaleen sanamyadii
reer Kancaan, Oo dalkiina wuxuu ku nijaasoobay dhiig.

39 Haddaba sidaasay shuqulladoodii ugu nijaasoobeen,
Oo falimahoodii ayay ku caasiyoobeen sidii dhillo oo kale.
40 Sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu dadkiisii aad ugu
cadhooday, Oo isna wuxuu karhay dadkii dhaxalkiisii ahaa. **41**
Oo wuxuu iyagii u gacangeliyey quruumaha, Oo kuwii iyaga
necbaa ayaa u taliyey. **42** Oo weliba cadaawayaashoodii
ayaa dulmay, Oo iyagoo gacantooda ka hooseeya ayay
addoonsadeen. **43** Marar badan ayuu samatabbixiyey,
Laakiinse waxay ku caasiyoobeen taladoodii, Oo waxaa
lagu hoosaysiiyey dembigoodii. **44** Habase yeeshee isagu
waa ka fiirsaday cidhiidhigoodii, Markuu qayladoodii maqlay,
45 Oo wuxuu iyagii u soo xusuustay axdigiisii, Kolkaasuu
naxariistiisa badan aawadeed u qoomamooday. **46** Oo weliba
wuxuu ka dhigay inay Kuwii iyaga maxaabiis ahaanta u
kaxaystay oo dhammu u naxaan. **47** Rabbiyow Ilaahayagow,
na badbaadi, Oo quruumaha naga soo dhex ururi, Si aannu
magacaaga quduuska ah ugu mahadnaqno, Oo aannu
ammaantaada ugu guulaysanno. **48** Waxaa mahad leh
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil Tan iyo weligiis iyo
weligiisba. Oo dadka oo dhammu ha yidhaahdo, Aamiin.
Rabbiga ammaana.

107 Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, isagu waa
wanaagsan yahay, Oo naxariistiisuna weligeedba
way sii waartaa. **2** Kuwa Rabbigu soo furtay sidaas
ha yidhaahdeen, Waana kuwa uu isagu ka soo furtay
gacantii cadowga, **3** Oo uu ka soo ururiyey dalalka,
Xagga bari, iyo xagga galbeed, Xagga woqooyi, iyo xagga
koonfureedba. **4** Waxay dhex wareegi jireen cidlada iyo
jid lamadegaan ah, Mana ay helin magaalo ay degaan.
5 Way gaajoodeen, wayna harraadeen, Oo naftoodiina
way ku dhex taag darnaatay. **6** Markaasay Rabbiga u
qayshadeen iyagoo dhibban, Oo isna wuu ka samatabbixiyey
dhibaatooyinkoodii. **7** Oo weliba wuxuu iyagii ku hoggaamiyey
jid toosan, Si ay u tagaan magaalo ay degaan. **8** Dadku
muu Rabbiga ku ammaano wanaaggiisa, Iyo shuqulladiisa
yaabka badan oo uu binu-aadmiga u sameeyo! **9** Waayo,
isagu wuxuu dhergiyaa nafta aad wax u doonaysa, Oo
nafta gaajaysanna wuxuu ka dhergiyaa wanaagga. **10** Kuwii
dhex fadhiyey gudcurkii iyo hooskii dhimashada, Oo ku
xidhnaa dhibaatada iyo birta, **11** Waxay ku caasiyoobeen
erayadii Ilaah, Oo waxay fududaysteen taladii Ilaaha ugu
sarreeya, **12** Sidaas daraaddeed ayuu qalbigoodii daal ku
soo dejiyey, Wayna dheceen, mid iyaga caawiyaana ma jirin.
13 Markaasay Rabbiga u qayshadeen iyagoo dhibban, Oo
isna wuu ka badbaadiyey dhibaatooyinkoodii. **14** Wuxuu
ka soo dhex bixiyey gudcurkii iyo hooskii dhimashada,
Silsiladihii ku xidhnaana wuu kala jejebiyey. **15** Dadku
muu Rabbiga ku ammaano wanaaggiisa, Iyo shuqulladiisa
yaabka badan oo uu binu-aadmiga u sameeyo! **16** Waayo,
irdihii naxaasta ahaa wuu kala jejebiyey, Qataarradii birta
ahaana wuu burburiyey. **17** Nacasyadu waxay u dhibban
yihiin xadgudubkooda aawadiis, Iyo xumaatooyinkooda
aawadood. **18** Naftoodu waxay nacdaa cunto kasta, Oo waxay
ku soo dhowaadaan irdaha dhimashada. **19** Markaasay
Rabbiga u qayshadaan iyagoo dhibban, Oo isna wuxuu
ka soo badbaadiyaa dhibaatooyinkooda. **20** Wuxuu soo
diraa eraygiisa, wuuna bogsiiyaa iyaga, Oo wuxuu ka
samatabbixiyaa halligaaddooda. **21** Dadku muu Rabbiga ku
ammaano wanaaggiisa, Iyo shuqulladiisa yaabka badan oo uu
binu-aadmiga u sameeyo! **22** Iyagu allabariga mahadnaqidda
ha bixiyeen, Oo shuqulladiisa gabay ha ku sheegeen. **23**
Kuwa badda doonniyaha ku mara, Oo shuqulkooda ku
sameeya biyaha badan, **24** Kuwaasu waxay arkaan Rabbiga
shuqulladiisa, Iyo yaababkiisa moolka ku jira. **25** Waayo,
wuxuu amraa oo kiciyaa dabaysha duufaanka, Taas oo
kor u qaadda hirarka badda. **26** Waxay u kacaan xagga
samada, oo haddana waxay hoos ugu soo dhacaan moolalka,
Naftoodiina waxay ku dhalaashay dhibaato daraaddeed. **27**
Hore iyo dib bay isaga daba noqdaan, oo sida nin sakhraan
ah bay dhacdhacaan, Oo waxay sameeyaan ayay garan
waayaan. **28** Markaasay Rabbiga u qayshadaan iyagoo
dhibban, Oo isna wuxuu ka soo bixiyaa dhibaatooyinkooda.
29 Wuxuu dejiyaa duufaanka, Si ay hirarkiisu u xasillaan. **30**
Way farxaan, maxaa yeelay, way xasilloon yihiin, Oo sidaasuu
iyaga ku keenaa marsada ay doonayaan. **31** Dadku muu
Rabbiga ku ammaano wanaaggiisa, Iyo shuqulladiisa yaabka
badan oo uu binu-aadmiga u sameeyo! **32** Iyagu ha ku
sarraysiiyeen shirka dadka dhexdiisa, Oo ha ku ammaaneen
fadhiga odayaasha. **33** Isagu webiyo wuxuu u beddelaa
cidlo, Oo ilo biyo ahna wuxuu u beddelaa dhul oommane ah,
34 Oo dhul barwaaqaysanna wuxuu u beddelaa lamadegaan
cusbo leh, Oo waana kuwa halkaas deggan xumaantooda
aawadeed. **35** Cidlada wuxuu u beddelaa balli biyo ah,
Oo dhul engeganna wuxuu u beddelaa ilo biyo ah. **36** Oo
halkaasuu kuwa gaajaysan dejiyaa, Si ay u samaystaan
magaalo ay degaan, **37** Oo ay beeraha u abuurtaan, oo ay
beero canab ah u beertaan, Oo ay u helaan midho tiro badan.
38 Oo weliba iyaga wuu barakeeyaa, sidaas daraaddeed aad
bay u tarmaan, Oo weliba uma uu oggolaado in xoolahoodu
yaraadaan. **39** Oo haddana way sii dhinmaan, oo waxay la
foororsadaan Dulmi iyo dhib iyo murug. **40** Amiirro wuxuu
ku soo daayaa quudhsasho, Oo wuxuu ka dhigaa inay
ku wareegaan cidlada aan jid lahayn. **41** Oo weliba kan
baahanna dhibaatada ayuu ka sara mariyaa, Oo wuxuu u
yeelaa qolooyin ah sidii adhi oo kale. **42** Kuwa qummanuna
way arki doonaan, wayna ku farxi doonaan, Oo kolkaas
xumaanta oo dhammu afkeeday xidhi doontaa. **43** Ku alla kii
caqli lahu wuu dhawri doonaa waxyaalahan, Oo iyana way
ka fiirsan doonaan Rabbiga naxariistiisa.

108 Ilaahow, qalbigaa ii fadhiya, Waan gabyi doonaa,
haah, waxaan kuugu gabyi doonaa ammaantayda.
2 Shareerad iyo kataaradow, toosa, Aroorta hore waan toosi
doonaa. **3** Rabbiyow, mahad baan kuugu naqi doonaa
dadyowga dhexdooda, Oo waxaan ammaan kuugu gabyi
doonaa quruumaha dhexdooda. **4** Waayo, naxariistaadu
way ku weyn tahay samooyinka korkooda, Oo runtaaduna
waxay gaadhaa ilaa daruuraha. **5** Ilaahow, samooyinka
ka sarree, Oo ammaantaaduna dhulka oo dhan ha ka
sarrayso, **6** Si ay kuwaad jeceshahay u samatabbaxaan
aawadeed, Gacantaada midig ku badbaadi, oo ii jawaab.
7 Ilaah wuxuu ku hadlay quduusnimadiisa oo yidhi, Anigu
waan farxi doonaa, Shekem waan kala qaybin doonaa,
oo waxaan qiyaasi doonaa dooxada Sukod, **8** Gilecaad
anigaa iska leh, Manasehna anigaa iska leh, Oo weliba

Efrayimna waa daafacaaddii madaxayga, Yahuudahna waa ushaydii boqornimo. **9** Moo'aab waa weelkaygii aan ku maydhan jiray, Edomna kabahaygaan ku dul tuuri doonaa, Oo Falastiinna waan ku qaylin doonaa. **10** Bal yaa i geeyn doona magaalada deyrka leh? Yaase xagga Edom ii kaxayn doona? **11** Ilaahow, sow nama aadan xoorin? Ilaahow, lama soo baxdid ciidammadayada. **12** Cadowga naga caawi, Waayo, binu-aadmiga caawimaaddiisu waxtar ma leh. **13** Ilaah caawimaaddiisa ayaannu wax xoog leh ku samayn doonnaa, Waayo, isagaa ah kan cadaawayaashayada ku tuman doona.

109 Ilaaha ammaantaydow, ha iska aamusin, **2** Waayo, waxay igu kala qaadeen afka kan sharka leh iyo kan khiyaanada lehba, Oo waxay igula hadleen carrab been sheega. **3** Oo weliba waxay igu hareereeyeen erayo nacayb badan, Oo sababla'aan bay igula dirireen. **4** Anigoo jecel bay cadow ii yihiin, Laakiinse anigu Ilaah baan baryaa. **5** Wanaag waxay iigaga abaalgudeen xumaan, Jacaylna nacayb. **6** Nin shar leh ka sarraysii isaga, Oo Shayddaan ha istaago midigtiisa. **7** Markii la xukumo, ha soo baxo isagoo dembi lagu helay, Oo tukashadiisiina dembi ha noqoto. **8** Cimrigiisu ha yaraado, Jagadiisana mid kale ha qaato. **9** Carruurtiisu ha agoontoobeen, Naagtiisuna carmal ha noqoto. **10** Carruurtiisu kuwa warwareega ha noqdeen oo ha dawarsadeen, Cuntadoodana ha ka doondooneen meelahooda cidlada ah. **11** Midka korsaarta qaataa ha qabsado wuxuu haysto oo dhan, Oo shisheeyayaalna ha ka dheceen wixii uu ku hawshooday. **12** Yaanu jirin mid isaga u sii naxariistaa, Oo yaanu jirin mid u naxa carruurtiisa agoonta ah. **13** Farcankiisu ha baabba'o, Oo qarniga soo socda magacooda ha la tirtiro. **14** Xumaantii awowayaashiis Rabbigu ha soo xusuusto, Oo dembigii hooyadiisna yaan la tirtirin. **15** Rabbiga ha hor joogeen had iyo goorba, Si uu xusuustooda uga gooyo dhulka. **16** Maxaa yeelay, isagu wuu xusuusan waayay inuu u naxariisto Miskiinka, iyo kan baahan, iyo kan qalbiga ka murugaysan, Laakiinse wuxuu u silciyey inuu iyaga laayo aawadeed. **17** Wuxuu jeclaaday habaaridda, markaasaa habaar ku soo degay, Ducaynta kuma farxin, ducona way ka sii fogaatay isaga. **18** Oo weliba isagu wuxuu sidii dharkiisii u huwaday habaaridda, Oo iyana waxay gashay uurkiisa hoose sidii biyo oo kale, Oo lafihiisana waxay u gashay sidii saliid. **19** Isaga ha u ahaato sida marada uu huwado, Iyo sida dhex-xidhka uu ku xidho had iyo goorba, **20** Tanu waa abaalmarinta cadaawayaashaydu ay xagga Rabbiga ka helaan, Iyo kuwa naftayda xumaan ka sheegaba. **21** Laakiinse Ilaahow, Sayidow, magacaaga daraaddiis wax iigu yeel, Naxariistaadu waa wanaagsan tahay, ee sidaas daraaddeed ii samatabbixi, **22** Waayo, anigu waxaan ahay miskiin iyo mid baahan, Oo qalbigayguna wuu igu dhex dhaawacmay. **23** Waxaan u dhammaaday sida hoos sii libdhaya, Waxaan u gilgilmaa sida ayax oo kale. **24** Jilbahaygu soon bay la taag darnaadaan, Oo jidhkayguna baruurla'aanteed wuu la caatoobaa. **25** Oo weliba waxaan iyaga u noqday cay, Oo kolkay i arkaan ayay madaxa ruxruxaan. **26** Rabbiyow, Ilaahayow, i caawi, Oo igu badbaadi si naxariistaada waafaqsan, **27** Si ay u ogaadaan in tanu tahay shaqadii gacaantaada, Iyo inaad taas samaysay, Rabbiyow. **28** Iyagu ha habaartameen, adiguse i barakee, Kolkay kacaan, way ceeboobi doonaan, laakiinse anigoo addoonkaaga ah waan rayrayn doonaa. **29** Cadaawayaashaydu sharafdarro ha xidheen, Oo ceebtooda ha u huwadeen sida go' oo kale. **30** Afkaygaan aad ugaga mahadnaqi doonaa Rabbiga, Haah, oo waxaan isaga ku ammaani doonaa dadka badan dhexdiisa. **31** Waayo, isagu wuxuu isa soo taagi doonaa miskiinka midigtiisa, Si uu uga badbaadiyo kuwa naftiisa xukuma.

110 Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi, Midigtayda fadhiiso, Ilaa aan cadaawayaashaada ka dhigo meeshaad cagahaaga saaratid. **2** Rabbigu wuxuu Siyoon ka soo diri doonaa ushii xooggaaga, Cadaawayaashaada dhexdooda ka tali. **3** Dadkaagu iyagoo raalli ah bay isbixiyaan maalintii xooggaaga, Iyagoo leh quruxda quduusnimada, ee ka timaada uurka waaberiga, Adigaa leh sayaxa dhallinyaranimadaada. **4** Rabbigu wuu dhaartay, kana soo noqon maayo, oo wuxuu yidhi, Adigu weligaaba wadaad baad tahay, Sidii derejadii Malkisadaq. **5** Sayidka midigtaada joogaa Wuxuu maalinta cadhadiisa dooxi doonaa boqorro. **6** Isagu quruumaha dhexdooda ayuu wax ku xukumi doonaa, Oo meel walba wuxuu ka buuxin doonaa meydad, Oo waddammo badan ayuu madaxda ka dili doonaa. **7** Intuu jidka socdo ayuu durdurka ka cabbi doonaa, Oo sidaas daraaddeed ayuu madaxa kor u qaadi doonaa.

111 Rabbiga ammaana. Qalbigayga oo dhan ayaan Rabbiga ugaga mahadnaqi doonaa Guddiga kuwa qumman dhexdiisa iyo ururka dhexdiisaba. **2** Shuqullada Rabbigu way waaweyn yihiin, Oo waxaa doondoona kuwa ku faraxsan oo dhan. **3** Shuqulkiisu waa sharaf iyo haybad, Oo xaqnimadiisuna weligeedba way waartaa. **4** Wuxuu ka dhigay in la sii xusuusto shuqulladiisa yaabka badan, Rabbigu waa nimco miidhan, oo waxaa ka buuxda raxmad. **5** Wuxuu cunto siiyey kuwa isaga ka cabsada, Oo weligiisna wuxuu xusuusnaan doonaa axdigiisii. **6** Wuxuu dadkiisii tusay xooggii shuqulladiisa, Markii uu iyaga siiyey quruumaha dhaxalkoodii. **7** Shuqullada gacmihiisu waa run iyo garsoorid, Oo amarradiisa oo dhammuna waa hubaal. **8** Way sii adag yihiin weligood iyo weligoodba, Oo waxaa lagu sameeyey run iyo qummanaan. **9** Wuxuu dadkiisa u soo diray furasho, Oo wuxuu amray in axdigiisu ahaado mid weligiisba waara, Magiciisu waa quduus, waana mid laga cabsado. **10** Rabbiga ka cabsashadiisu waa bilowga xigmadda, Kuwa sidaas yeela oo dhammu waxay leeyihiin waxgarasho wanaagsan, Ammaantiisu way waartaa weligeedba.

112 Rabbiga ammaana. Waxaa barakaysan ninkii Rabbiga ka cabsada, Oo aad ugu farxa amarradiisa. **2** Farcankiisu wuxuu ku xoog badnaan doonaa dhulka, Kuwa qumman farcankooduna wuu barakoobi doonaa. **3** Gurigiisa waxaa ku jira maal iyo taajirnimo, Xaqnimadiisuna weligeedba way sii waartaa. **4** Kuwa qumman iftiin baa gudcurka uga soo baxa, Isagu waa nimco miidhan, oo waxaa ka buuxda raxmad, waana xaq. **5** Waxaa nimcaysan ninkii naxariis leh oo dadka wax amaahiya, Kaasu danihiisuu ku wadi doonaa caddaalad. **6** Waayo, isaga weligiis lama dhaqaajin doono, Oo kii xaq ah weligiisba waa la xusuusan doonaa. **7** Isagu

innaba kama cabsan doono war xun, Qalbigaa u fadhiya,
oo wuxuu isku halleeyaa Rabbiga. **8** Qalbigaa u fadhiya,
oo ma uu cabsan doono, Ilaa uu wuxuu doonayay ku arko
cadaawayaashiisa. **9** Wax buu kala qaybshay, oo wuxuu
wax siiyey kuwii baahnaa, Xaqnimadiisuna way sii waartaa
weligeedba, Geeskiisana waxaa lagu sarraysiin doonaa
sharaf. **10** Kii shar lahu wuu arki doonaa, wuuna cadhoon
doonaa, Wuu ilko jirriqsan doonaa, oo wuu dhalaali doonaa,
Kuwa sharka leh doonistoodu way baabbi'i doontaa.

113 Rabbiga ammaana. Rabbiga addoommadiisow,
ammaana. Rabbiga magiciisa ammaana. **2** Hadda
intii ka bilaabata iyo tan iyo weligeedba Rabbiga magiciisu
mahad ha lahaado. **3** Qorraxdu markay soo baxdo iyo
markay dhacdo inta ka dhex leh Magaca Rabbiga waa in la
ammaano. **4** Rabbigu quruumaha oo dhan wuu ka wada
sarreeyaa, Ammaantiisuna samooyinka way ka sii sarraysaa.
5 Bal yaa la mid ah Rabbiga Ilaaheenna ah, Oo kursigiisa ku
leh xagga sare, **6** Oo hoos u eega Waxyaalaha samada
ku jira iyo waxyaalaha dhulka yaalba? **7** Wuxuu miskiinka
kor uga qaadaa ciidda, Oo kan baahanna wuxuu sara uga
qaadaa meesha digada, **8** Inuu isaga la fadhiisiyo amiirro,
Kuwaas oo ah amiirrada dadkiisa. **9** Oo naagtii madhalays
ahna wuxuu ka dhigaa inay reer hayso, Iyo inay ahaato
hooyo faraxsan oo carruur leh. Rabbiga ammaana.

114 Markay reer binu Israa'iil Masar ka soo bexeen, Oo
ay reerkii Yacquub dad af qalaad ka soo bexeen, **2**
Ayaa Yahuudah noqday meeshiisa quduuska ah, Israa'iilna
noqday meeshuu u talinayay. **3** Baddii way aragtay, wayna
carartay, Webi Urdunna dib baa loo celiyey. **4** Buurihii
waxay u boodboodeen sidii wanan, Kurihiina sidii baraar.
5 Baddoy, bal maxaa kugu dhacay oo aad u cararaysaa?
Webi Urdunow, maxaad dib ugu noqonaysaa? **6** Buurahow,
bal maxaad ugu boodboodaysaan sida wanan? Kuraha
yaryarow, bal maxaad ugu boodboodaysaan sida baraar?
7 Dhulkow, ku gariir Sayidka hortiisa, Ilaaha reer Yacquub
hortiisa ku gariir, **8** Kaas oo dhagaxii u beddelay balli biyo
ah, Oo dhagaxmadowgiina u beddelay il biyo ah.

115 Rabbiyow, yaanay noo ahaan, yaanay noo ahaan,
Laakiinse magacaaga ammaani ha u ahaato,
Naxariistaada iyo runtaada daraaddood. **2** Bal maxay
quruumuhu u odhanayaan, Haddaba Ilaahoodu meeh? **3**
Laakiinse Ilaahayagu samooyinkuu ku jiraa, Oo wax alla wixii
uu doonayayna wuu sameeyey. **4** Sanamyadoodu waa lacag
iyo dahab, Oo waa wax dad gacmaha ku sameeyey. **5** Waxay
leeyihiin af, laakiinse ma hadlaan, Indhona way leeyihiin,
laakiinse waxba ma arkaan, **6** Dhegona way leeyihiin,
laakiinse waxba ma maqlaan, Sanna way leeyihiin, laakiinse
waxba ma urshaan, **7** Gacmo way leeyihiin, laakiinse waxba
ma qabtaan, Cagona way leeyihiin, laakiinse ma socdaan,
Oo hungurigoodana hadal kama soo saaraan. **8** Kuwa iyaga
sameeyaana sidooda oo kale ayay noqon doonaan, Iyo xataa
mid kasta oo iyaga isku halleeyaba. **9** Reer binu Israa'iilow,
Rabbiga isku halleeya, Isagu waa caawimaaddooda iyo
gaashaankooda. **10** Reer Haaruunow, Rabbiga isku halleeya,
Isagu waa caawimaaddooda iyo gaashaankooda. **11** Kuwiinna
Rabbiga ka cabsadow, Rabbiga isku halleeya, Isagu waa
caawimaaddooda iyo gaashaankooda. **12** Rabbigu aad buu
inoo xusuusnaa, wuu ina barakayn doonaa, Reerka Israa'iilna
wuu barakayn doonaa, Reerka Haaruunna wuu barakayn
doonaa. **13** Wuxuuna barakayn doonaa kuwa Rabbiga ka
cabsada, Yar iyo weynba. **14** Rabbigu aad iyo aad ha idiin
kordhiyo, Idinka iyo carruurtiinnaba. **15** Rabbiga sameeyey
samada iyo dhulka Ayaa idin barakeeyey. **16** Samooyinku
waa samooyinkii Rabbiga, Laakiinse dhulka wuxuu siiyey
binu-aadmiga. **17** Kuwii dhintay Rabbiga ma ay ammaanaan,
Kuwa hoos ugu dhaadhaca meesha aamusnaantana ma ay
ammaanaan isaga, **18** Laakiinse annagu Rabbiga waannu
ammaani doonnaa Haatan intii ka bilaabata iyo tan iyo
weligeedba. Rabbiga ammaana.

116 Rabbiga waan jeclahay, maxaa yeelay, wuxuu
maqlay Codkaygii iyo baryootankaygii. **2** Dhegtuu ii
dhigay, Sidaas daraaddeed isagaan baryi doonaa intaan
noolahay oo dhan. **3** Xadhkihii dhimashada ayaa i
hareereeyey, Xanuunkii She'oolna waa i qabsaday. Oo
waxaan la kulmay dhib iyo murug. **(Sheol h7585)** **4** Markaasaan
ku baryootamay magaca Rabbiga, Anigoo leh, Rabbiyow,
naftayda samatabbixi. **5** Rabbigu waa nimco miidhan, waana
xaq, Haah, oo Ilaaheennu waa naxariis badan yahay. **6**
Rabbigu kuwa garaadka daran wuu dhawraa, Hoos baa
la ii soo dejiyey, kolkaasuu i badbaadshay. **7** Naftaydoy,
nasashadaadii ku noqo, Waayo, Rabbigu wax badan oo
wanaagsan buu kuu sameeyey. **8** Waayo, naftayda waxaad ka
samatabbixisay dhimasho, Indhahaygana ilmo, Cagahaygana
kufid. **9** Waxaan ku socon doonaa Rabbiga hortiisa Anigoo
dhex jooga dalka kuwa nool. **10** Waan rumaysnaa, oo
markaan hadlay Aad baa la ii dhibay, **11** Anigoo degdegsan
baan waxaan idhi, Dadka oo dhammu waa beenaalayaal. **12**
Bal maxaan Rabbiga uga celiyaa Waxyaalihii uu ii taray oo
dhan? **13** Waxaan qaadan doonaa koobka badbaadada, Oo
magaca Rabbiga ayaan ku baryootami doonaa. **14** Rabbiga
ayaan u oofin doonaa nidarradaydii, Oo weliba waxaan
ku bixin doonaa dadkiisa oo dhan hortooda. **15** Rabbiga
hortiisa dhimashada quduusiintiisa Ayaa qiimo weyn ku leh.
16 Rabbiyow, sida runta ah waxaan ahay addoonkaaga,
Waxaan ahay addoonkaaga, oo ah wiilka addoontaada,
Silsiladahaygii waad iga furtay. **17** Waxaan kuu soo bixin
doonaa allabarigii mahadnaqidda, Oo magaca Rabbiga ayaan
ku baryootami doonaa. **18** Rabbiga ayaan u oofin doonaa
nidarradaydii, Oo weliba waxaan ku bixin doonaa dadkiisa
oo dhan hortooda, **19** Iyo guriga Rabbiga barxadihiisa, Iyo
dhexdaada, Yeruusaalemay. Rabbiga ammaana.

117 Quruumaha oo dhammow, Rabbiga ammaana,
Dadyowga oo dhammow, ammaana isaga. **2**
Waayo, naxariistiisu xaggeenna waa ku weyn tahay, Rabbiga
runtiisuna weligeedba way waartaa. Rabbiga ammaana.

118 Rabbiga ku mahadnaqa, maxaa yeelay, isagu waa
wanaagsan yahay, Waayo, naxariistiisu weligeedba
way waartaa. **2** Haddaba reer binu Israa'iil ha yidhaahdeen,
Naxariistiisu weligeedba way waartaa. **3** Oo reerka Haaruun
hadda ha yidhaahdeen, Naxariistiisu weligeedba way waartaa.
4 Oo kuwa Rabbiga ka cabsadaa hadda ha yidhaahdeen,
Naxariistiisu weligeedba way waartaa. **5** Anigoo cidhiidhi
ku jira ayaan Rabbiga u qayshaday, Markaasaa Rabbigu ii

jawaabay, oo wuxuu i taagay meel ballaadhan. **6** Rabbigu
waa ila jiraa, oo anigu ma cabsan doono, Bal maxaa dad igu
samayn karaa? **7** Rabbigu waa ila jiraa, oo wuxuu ku dhex
jiraa kuwa i caawinaya, Haddaba waxaan kuwa i neceb ku
arki doonaa waxaan doonayo. **8** Intii dad lagu kalsoonaan
lahaa Waxaa ka wanaagsan in Rabbiga laysku halleeyo. **9**
Intii amiirro lagu kalsoonaan lahaa Waxaa ka wanaagsan in
Rabbiga laysku halleeyo. **10** Quruumihii oo dhammu way i
wada hareereeyeen, Oo anna magaca Rabbiga ayaan ku
baabbi'in doonaa. **11** Way i hareereeyeen, haah, oo way i
hareereeyeen, Oo anna magaca Rabbiga ayaan ku baabbi'in
doonaa. **12** Waxay ii hareereeyeen sida shinni oo kale, oo
iyaga waxaa loo demiyey sida dabka qodxanta oo kale, Oo
anna magaca Rabbiga ayaan ku baabbi'in doonaa. **13** Adigu
aad baad igu mudday si aan u dhaco aawadeed, Laakiinse
Rabbigaa i caawiyey. **14** Rabbigu waa xooggayga iyo
gabaygayga, Oo wuxuu ii noqday badbaadadayda. **15** Kuwa
xaq ah teendhooyinkooda waxaa ku jira codkii rayraynta iyo
badbaadada, Gacanta midig oo Rabbiguna wax xoog leh bay
samaysaa. **16** Gacanta midig oo Rabbiga waa la sarraysiiyey,
Gacanta midig oo Rabbiguna wax xoog leh bay samaysaa.
17 Anigu ma dhiman doono, laakiinse waan noolaan doonaa,
Oo waxaan sheegi doonaa shuqullada Rabbiga. **18** Rabbigu
aad buu ii edbiyey, Laakiinse dhimasho iima uu dhiibin. **19**
Irdaha xaqnimada iga fura, Oo anna waan geli doonaa,
oo Rabbigaan ku mahadnaqi doonaa. **20** Tanu waa iriddii
Rabbiga, Oo waxaa geli doona kuwa xaqa ah. **21** Waan
kugu mahadnaqi doonaa, waayo, waad ii jawaabtay, Oo
waxaad ii noqotay badbaadadayda. **22** Dhagaxii kuwa wax
dhisaa ay diideen, Kaasu wuxuu noqday madaxa rukunka.
23 Tanu xagga Rabbiga bay ka timid, Oo waa ku yaab
indhahayaga. **24** Tanu waa maalinta Rabbigu sameeyey,
Waannu rayrayn doonnaa oo waannu farxi doonnaa. **25**
Rabbiyow, waan ku baryaynaaye, haatan na badbaadi, Oo
waan ku baryaynaaye, Rabbiyow, haatan barwaaqo noo soo
dir. **26** Waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanaya,
Waxaannu idinka ammaannay guriga Rabbiga. **27** Rabbigu
waa Ilaah, oo wuxuu na siiyey iftiin, Allabariga xadhko ku
xidha tan iyo meesha allabariga geeseheeda. **28** Waxaad
tahay Ilaahay, oo anna waan kugu mahadnaqi doonaa,
Waxaad tahay Ilaahay, oo waan ku sarraysiin doonaa. **29**
Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, isagu waa wanaagsan
yahay, Oo naxariistiisuna weligeedba way waartaa.

119 Waxaa barakaysan kuwa jidka ku qumman, Oo
sharciga Rabbiga ku socda. **2** Waxaa barakaysan
kuwa dhawra markhaatifurkiisa, Oo Rabbiga ku doondoona
qalbiga oo dhan. **3** Haah, oo xaqdarro ma sameeyaan,
Jidadkiisase way ku socdaan. **4** Waxaad nagu amartay
amarradaada, Inaan aad u dhawrno. **5** Aad baan u
jeclaan lahaa in jidadkayga la hagaajiyo Inaan qaynuunnada
dhawro! **6** Markaas anigu ceeboobi maayo, Markaan dhawro
amarradaada oo dhan. **7** Markaan barto xukummadaada
xaqa ah Ayaan qummanaanta qalbiga kuugu mahadnaqi
doonaa. **8** Waxaan dhawri doonaa qaynuunnadaada,
Rabbow, ha i dayrin weligay. **9** Bal nin dhallinyaro ahu
muxuu jidkiisa ku nadiifiyaa? Waa inuu aad ugu fiirsado
si eraygaaga waafaqsan. **10** Waxaan kugu doondoonay
qalbigayga oo dhan, Yaanan amarradaada ka leexan. **11**
Waxaan eraygaagii qalbigayga ugu kaydsaday Si aanan
kuugu dembaabin. **12** Rabbiyow, adigaa mahad leh, Haddaba
qaynuunnadaada i bar. **13** Waxaan bushimahayga ku
sheegay Xukummadii afkaaga oo dhan. **14** Waxaan ku
reyreeyey jidka markhaatifurkaaga, Sidaan ugu rayrayn
lahaa taajirnimada oo dhan. **15** Waxaan aad ugu fiirsan
doonaa amarradaada, Oo jidadkaagaan dhawri doonaa.
16 Qaynuunnadaada waan ku farxi doonaa, Eraygaagana
ma illoobi doono. **17** Anoo addoonkaaga ah wax badan
oo wanaagsan ii samee, si aan u noolaado, Oo sidaasaan
eraygaaga u dhawri doonaa. **18** Indhahayga fur Si aan
waxyaalo yaab badan sharcigaaga uga arko. **19** Socotaan
dhulka ku ahay, Haddaba amarradaada ha iga qarin. **20**
Naftaydu waxay u xiisootay Jacaylkay had iyo goorba
u qabto xukummadaada. **21** Waxaad canaanatay kuwa
kibirsan oo inkaaran, Oo amarrada ka leexda. **22** Cay iyo
ceeb iga fogee, Waayo, markhaatifurkaaga waan xajiyey,
23 Oo weliba amiirraa fadhiistay oo wax iga gees ah ka
wada hadlay, Laakiinse anoo addoonkaaga ah aad baan
uga fiirsaday qaynuunnadaada. **24** Markhaatifurkaagu waa
waxa iga farxiya, Waana lataliyayaashayda. **25** Naftaydu
waxay ku dhegtaa ciidda, Haddaba ii noolee si eraygaaga
waafaqsan. **26** Waxaan kuu sheegay jidadkaygii, oo adna
waad ii jawaabtay, Bal qaynuunnadaada i bar. **27** Jidka
amarradaada i garansii, Oo sidaasaan aad ugu fiirsan doonaa
shuqulladaada yaabka badan. **28** Naftaydu waxay la dhacdaa
murug, Haddaba ii xoogee si eraygaaga waafaqsan. **29**
Jidka beenta iga fogee, Oo si raxmad leh sharcigaaga ii
sii. **30** Waxaan doortay jidka aaminnimadaada, Oo waxaan
hortayda dhigay xukummadaadii. **31** Markhaatifurkaaga waan
xajiyaa, Rabbiyow, ha i ceebayn. **32** Waxaan ku ordi doonaa
jidka amarradaada Markii aad qalbigayga ballaadhisid.
33 Rabbiyow, jidka qaynuunnadaada i bar, Waanan xajin
doonaa tan iyo ugu dambaysta. **34** Waxgarasho i sii, oo
anna sharcigaaga waan xajin doonaa, Haah, oo waxaan ku
dhawri doonaa qalbigayga oo dhan. **35** Igu kexee waddada
amarradaada, Waayo, kaasaan ku farxaa. **36** Qalbigayga u
soo jeedi xagga markhaatifurkaaga, Oo ha u leexin xagga
faa'iidada xaqdarrada ah. **37** Indhahayga inay fiiriyaan
wax aan micne lahayn ka sii jeedi, Oo jidadkaaga igu
noolee. **38** Eraygaaga ii xaqiiji anoo addoonkaaga ah Oo
doonaya inaan kaa cabsado. **39** Caydayda aan ka cabsanayo
iga leexi, Waayo, xukummadaadu waa wanaagsan yihiin.
40 Bal eeg, waxaan u xiisooday amarradaada, Haddaba
xaqnimadaada igu soo noolee. **41** Rabbiyow, naxariistaada
iyo weliba badbaadintaadu Ha iigu yimaadeen si eraygaaga
waafaqsan. **42** Markaasaan jawaab u heli doonaa kan i caaya,
Waayo, waxaan isku halleeyaa eraygaaga. **43** Oo erayga
runta ahna dhammaantiis afkayga ha ka gooyn, Waayo,
waxaan rajo ku qabay xukummadaada. **44** Markaasaan
had iyo goorba dhawri doonaa sharcigaaga Weligay iyo
weligayba. **45** Oo waxaan ku socon doonaa xorriyad, Waayo,
waxaan doondoonay amarradaada. **46** Oo weliba waxaan
markhaatifurkaaga ka sheegi doonaa boqorro hortooda,
Mana ceeboobi doono. **47** Oo waxaan ku farxi doonaa
amarradaada Aan jeclaaday. **48** Oo weliba waxaan gacmaha
u hoorsan doonaa amarradaada aan jeclaaday, Oo aad baan

ugu fiirsan doonaa qaynuunnadaada. **49** Xusuuso eraygii aad anoo addoonkaaga ah igula hadashay, Oo aad igu rajo gelisay. **50** Oo taasu waa i qalbi qaboojisaa markii aan dhibaataysnahay, Waayo, eraygaagaa i soo nooleeyey. **51** Kuwa kibirsan aad bay iigu qosleen, Laakiinse sharcigaaga kama aan leexan. **52** Rabbiyow, tan iyo mar hore waxaan soo xusuusnaa xukummadaada, Waanan isqalbi qaboojiyey. **53** Aad baan u xanaaqay, Waana kuwa sharka leh oo sharcigaaga ka tegey aawadood. **54** Qaynuunnadaadu waxay ii ahaayeen heeso Markaan ku jiray gurigii aan socotada ku ahaa. **55** Rabbiyow, habeenkaan magacaaga soo xusuustay, Oo sharcigaagaan dhawray. **56** Taasu waa ii ahaatay, Maxaa yeelay, amarradaadii baan xajiyey. **57** Rabbigu waa qaybtayda, Oo anigu waxaan idhi, Waxaan dhawrayaa erayadaada. **58** Qalbigayga oo dhan ayaan kugu baryay inaad raalli iga ahaato, Si eraygaaga waafaqsan iigu naxariiso. **59** Waxaan ka fikiray jidadkayga, Kolkaasaan cagahayga u soo duway xagga markhaatifurkaaga. **60** Waan u degdegay, oo kama aan raagin Inaan amarradaada dhawro. **61** Waxaa isku kay duudduubay xadhkihii kuwa sharka leh, Laakiinse sharcigaaga ma aan illoobin. **62** Waxaan kici doonaa habeenbadhka inaan kugu mahadnaqo, Waana xukummadaada caddaaladda ah daraaddood. **63** Anigu waxaan wehel la ahay kuwa kaa cabsada oo dhan, Iyo kuwa amarradaada dhawraba. **64** Rabbiyow, dhulka waxaa ka buuxda naxariistaada, Haddaba qaynuunnadaada i bar. **65** Rabbiyow, anoo addoonkaaga ah waxaad iila macaamilootay Si wanaagsan oo eraygaaga waafaqsan. **66** Haddaba i bar kaladoorasho wanaagsan iyo aqoon, Waayo, waxaan rumaystay amarradaada. **67** Intaan lay dhibin ka hor ayaan ambaday, Laakiinse haatan eraygaaga waan dhawraa. **68** Waad wanaagsan tahay, oo wanaag baad samaysaa, Haddaba qaynuunnadaada i bar. **69** Kuwa kibirka lahu been bay iga sheegeen, Aniguse amarradaada ayaan ku xajin doonaa qalbigayga oo dhan. **70** Qalbigoodu wuu qallafsanaaday, Aniguse waxaan ku farxaa sharcigaaga. **71** Waa ii wanaagsanayd in lay dhibo, Si aan qaynuunnadaada u barto. **72** Sharciga afkaagu waa iiga sii fiican yahay Kumanyaal dahab iyo lacag ah. **73** Waxaa i sameeyey oo i qabanqaabiyey gacmahaaga, Haddaba i sii waxgarasho aan amarradaada ku barto. **74** Kuwa kaa cabsadaa way i arki doonaan, wayna farxi doonaan, Maxaa yeelay, waxaan rajo ku qabay eraygaaga. **75** Rabbiyow, waan ogahay in xukummadaadu ay xaq yihiin, Iyo inaad aaminnimo igu dhibtay. **76** Waan ku baryayaaye raxmaddaadu ha ii noqoto qalbiqaboojin Si waafaqsan eraygii aad anoo addoonkaaga ah igula hadashay. **77** Naxariistaadu ha ii timaado si aan u noolaado, Waayo, waxaa iga farxiya sharcigaaga. **78** Kuwa kibirka lahu ha ceeboobeen, waayo, si gardarro ah ayay igu afgembiyeen, Aniguse waxaan aad uga fiirsan doonaa amarradaada. **79** Kuwa kaa cabsadaa ha ii soo noqdeen, Oo waxay ogaan doonaan markhaatifurkaaga. **80** Qalbigaygu qaynuunnadaada ha ku qummanaado, Si aanan u ceeboobin. **81** Naftaydu waa u taag darnaataa badbaadintaada aan u xiisoodo aawadeed, Laakiinse eraygaagaan rajo ku qabaa. **82** Sidii aan u lahaa, Goormaad i qalbi qaboojinaysaa? Ayaa indhahaygu u gudheen eraygaaga aawadiis. **83** Waayo, waxaan noqday sidii sibraar qiiq ku dhex jiro, Laakiinse innaba qaynuunnadaada ma aan illoobo. **84** Anoo addoonkaaga ah cimrigaygu waa intee? Oo goormaad xukun ku soo dejinaysaa kuwa i silciya? **85** Kuwa kibirka leh oo aan sharcigaaga waafaqsanayn Ayaa ii qoday godad. **86** Amarradaada oo dhammu waa wada daacad, Si gardarro ah ayay ii silciyaan, haddaba i caawi, **87** Dhulka ayay iga baabbi'in gaadheen, Aniguse kama aan tegin amarradaadii. **88** Raxmaddaada igu soo noolee, Oo anna waxaan dhawri doonaa markhaatifurka afkaaga. **89** Rabbiyow, eraygaagu weligiisba Wuxuu taagan yahay samada. **90** Aaminnimadaaduna waxay gaadhaa tan iyo ka ab ka ab; Dhulkaad dhistay, wuuna sii jirayaa. **91** Maantadan waxay u joogaan si qaynuunnadaada waafaqsan, Waayo, wax waluba waa addoommadaada. **92** Haddaanu sharcigaagu iga farxin, Waxaan kol hore ku halligmi lahaa dhibaatadii i haysatay. **93** Weligay amarradaada ma aan illoobi doono, Waayo, iyagaad igu soo noolaysay. **94** Anigu waxaan ahay kaaga, haddaba i badbaadi, Waayo, waxaan doondoonay amarradaada. **95** Kuwa sharka lahu way ii sugeen inay i baabbi'iyaan, Aniguse waxaan ka fiirsan doonaa markhaatifurkaaga. **96** Waxaan arkay in wax kasta oo kaamil ah ay dhammaad leeyihiin, Amarkaaguse aad buu u ballaadhan yahay. **97** Aad baan sharcigaaga u jeclahay! Maalinta oo dhan isagaan u fiirsadaa. **98** Amarradaadu waxay iga dhigaan ku ka sii caqli badan cadaawayaashayda. Waayo, weligayba way ila jiraan. **99** Waan ka sii waxgarasho badnahay macallimiintayda oo dhan, Waayo, waxaan u fiirsadaa markhaatifurkaaga. **100** Waan ka sii waxgarasho badnahay odayaasha, Waayo, waxaan xajiyey amarradaada. **101** Cagahayga waan ka joojiyey jid kasta oo shar leh, Si aan eraygaaga u dhawro. **102** Xukummadaada gees ugama aan leexan, Waayo, wax baad i bartay. **103** Erayadaadu dhanxanaggayga u macaan badanaa! Afkayga malab way uga sii macaan badan yihiin! **104** Amarradaada ayaan waxgarasho ku helaa, Oo sidaas daraaddeed ayaan jid kasta oo been ah u necbahay. **105** Eraygaagu wuxuu cagahayga u yahay laambad, Waddooyinkaygana iftiin. **106** Waxaan ku dhaartay oo aan weliba xaqiijiyey Inaan dhawrayo xukummadaada xaqa ah. **107** Aad iyo aad baan u dhibaataysnahay, Haddaba Rabbiyow, igu soo noolee si eraygaaga waafaqsan. **108** Rabbiyow, waan ku baryayaaye, aqbal qurbaannada ikhtiyaarka ah oo afkayga, Xukummadaadana i bar. **109** Naftaydu had iyo goorba waxay ku jirtaa khatar, Habase yeeshee sharcigaaga ma illoobo. **110** Kuwa sharka lahu waxay ii dhigeen dabin, Laakiinse amarradaada kama aan amban. **111** Markhaatifurkaaga waxaan u qaatay sida dhaxal weligiis waaraya, Waayo, kaasu waxa weeye waxa qalbigaygu ku reyreeya. **112** Qalbigayga waxaan u jeediyey inaan qaynuunnadaada oofiyo, Tan iyo weligay iyo ilaa ugu dambaysta. **113** Waan necbahay kuwa labada qalbi leh, Laakiinse sharcigaaga waan jeclahay. **114** Waxaad tahay gabbaadkayga iyo gaashaankayga, Oo waxaan rajo ku qabaa eraygaaga. **115** Kuwiinna xumaanta falow, iga taga, Si aan amarrada Ilaahayga u xajiyo. **116** Rabbiyow, ii tiiri si eraygaaga waafaqsan si aan u noolaado, Oo yaanan rajadayda ku ceeboobin. **117** Kor ii hay, oo waan badbaadi doonaa, Oo had iyo goorba waxaan u fiirsan doonaa qaynuunnadaada. **118** Kuwa qaynuunnadaada ka habaabay oo dhan waad fudaydsatay, Waayo, khiyaanadoodu

waa wax been ah. **119** Kuwa sharka leh oo dhulka oo dhan waxaad u fogaysaa sida wasakh oo kale, Oo sidaas daraaddeed baan markhaatifurkaaga u jeclahay. **120** Jidhkaygu wuxuu la gariiraa cabsidaada, Oo waxaan ka baqaa xukummadaada. **121** Waxaan sameeyey xukun iyo caddaalad, Haddaba ha iiga tegin kuwa i dulma. **122** Anoo addoonkaaga ah wanaag daraaddiis ii dammiino, Oo kuwa kibirsanu yaanay i dulmin. **123** Indhahaygii waxay u gudheen jacaylkay badbaadintaada u qabaan, Iyo eraygaaga xaqa ah daraaddiis. **124** Anoo addoonkaaga ah iila macaamilow si naxariistaada waafaqsan, Oo qaynuunnadaada i bar. **125** Waxaan ahay addoonkaaga, haddaba waxgarasho i sii, Si aan markhaatifurkaaga u ogaado. **126** Waa wakhtiga aad shaqayn lahayd, Rabbiyow, Waayo, sharcigaaga way buriyeen. **127** Haddaba amarradaada waan ka sii jeclahay Dahab, haah, xataa dahab saafi ah. **128** Sidaas daraaddeed amarradaada oo dhammu waxay ila yihiin wax hagaagsan, Oo waan necbahay jid kasta oo been ah. **129** Markhaatifurkaagu waa yaab badan yahay, Oo sidaas daraaddeed ayay naftaydu u xajisaa. **130** Erayadaada furniinkoodu wax buu iftiimiyaa, Oo wuxuu waxgarasho siiyaa kuwa garaadka daran. **131** Afka aad baan u kala qaaday, oo waan harraaday, Waayo, waxaan u xiisooday amarradaada. **132** Ii soo jeeso, oo ii naxariiso, Sidaad kuwa magacaaga jecel u samaysid. **133** Tallaabooyinkayga ku toosi eraygaaga, Oo dembina yaanu ii talin. **134** Dadka dulmigiisa iga bixi, Oo anna waxaan dhawri doonaa amarradaada. **135** Anoo addoonkaaga ah wejigaaga iigu iftiimi, Oo qaynuunnadaada i bar. **136** Indhahayga waxaa ka shubma durdurro biyo ah, Maxaa yeelay, sharcigaaga lama dhawrin. **137** Rabbiyow, xaq baad tahay, Oo xukummadaaduna waa qumman yihiin. **138** Markhaatifurkaaga waxaad ku amartay xaqnimo Iyo daacadnimo oo dhan. **139** Waxaa i baabba'shay qiirada aan kuu qabo, Maxaa yeelay, cadaawayaashaydu waxay illoobeen erayadaada. **140** Eraygaagu aad buu u daahirsan yahay, Sidaas daraaddeed anoo addoonkaaga ah waan jeclahay. **141** Anigu waan yarahay, oo waa lay quudhsadaa, Laakiinse amarradaada ma illoobo. **142** Xaqnimadaadu waa xaqnimo weligeed sii waaraysa, Oo sharcigaaguna waa run. **143** Dhib iyo cidhiidhi baa i qabsaday. Laakiinse amarradaadu waa waxa iga farxiya. **144** Markhaatifurkaagu weligiisba waa xaq, Haddaba waxgarasho i sii, oo anna waan sii noolaan doonaa. **145** Waxaan ku qayshaday qalbigayga oo dhan, haddaba Rabbiyow, ii jawaab, Oo anna waxaan xajin doonaa qaynuunnadaada. **146** Waan kuu qayshaday ee i badbaadi, Oo markhaatifurkaaga waan dhawri doonaa. **147** Waan ka soo hor maray waaga berigiisii, oo waan qayliyey, Oo waxaan rajo ku qabay erayadaada. **148** Indhahaygu way ka hor mareen wakhtiga la soo jeedo oo habeennimo, Si aan eraygaaga uga fikiro. **149** Codkayga u maqal si raxmaddaada waafaqsan, Rabbiyow, igu soo noolee si xukummadaada waafaqsan. **150** Kuwii xumaatada raaci jiray way soo dhowaanayaan, Iyagu sharcigaaga way ka fog yihiin. **151** Rabbiyow, adigu waad dhow dahay, Oo amarradaada oo dhammuna waa wada run. **152** Waxaan markhaatifurkaaga waa hore ka iqiin Inaad u aasaastay si ay weligood u sii waaraan. **153** Dhibaatadayda ka fiirso oo i samatabbixi, Waayo, anigu sharcigaaga ma illoobo. **154** Dacwadayda ii muddac, oo i soo furo, Igu soo noolee si eraygaaga waafaqsan. **155** Kuwa sharka leh badbaadadu waa ka fog tahay, Waayo, qaynuunnadaada ma ay doondoonaan. **156** Rabbiyow, naxariistaadu waa badan tahay, Igu soo noolee si xukummadaada waafaqsan. **157** Kuwa i silciya iyo cadaawayaashayduba way badan yihiin, Laakiinse anigu kama aan leexan markhaatifurkaaga. **158** Waxaan arkay khaa'innada, kolkaasaan murugooday, Maxaa yeelay, iyagu eraygaaga ma ay dhawraan. **159** Bal ka fiirso sida aan amarradaada u jeclahay, Rabbiyow, igu soo noolee si raxmaddaada waafaqsan. **160** Eraygaaga dhammaantiisu waa run, Mid kasta oo xukummadaada xaqa ah ka mid ahu wuu sii waaraa weligiisba. **161** Amiirraa sababla'aan ii silciyey, Laakiinse qalbigaygu wuxuu ka baqaa erayadaada. **162** Waxaan eraygaaga ugu reyreeyaa Sidii mid booli badan helay. **163** Beenta waan necbahay oo waan karahsaday, Laakiinse sharcigaaga waan jeclahay. **164** Maalintiiba toddoba jeer baan ku ammaanaa, Waana xukummadaada xaqa ah daraaddood. **165** Kuwa sharcigaaga jecelu waxay haystaan nabad weyn, Oo wax iyaga turuntureeyaa ma jiraan. **166** Rabbiyow, badbaadintaada waan u xiisooday, Oo amarradaadiina waan oofiyey. **167** Naftaydu waxay dhawrtay markhaatifurkaaga, Oo anna aad iyo aad baan u jeclahay. **168** Waxaan dhawray amarradaada iyo markhaatifurkaaga, Waayo, jidadkayga oo dhammu hortaaday wada yaalliin. **169** Rabbiyow, qayladaydu ha ku soo dhowaato hortaada, Oo waxgarasho ii sii si eraygaaga waafaqsan. **170** Baryootankaygu hortaada ha yimaado, Oo ii samatabbixi si eraygaaga waafaqsan. **171** Bushimahaygu ammaan ha ku hadleen, Waayo, waxaad i bartaa qaynuunnadaada. **172** Carrabkaygu ha ku gabyo eraygaaga, Waayo, amarradaada oo dhammu waa wada xaqnimo. **173** Gacantaadu diyaar ha u ahaato inay i caawiso, Waayo, amarradaadaan doortay. **174** Rabbiyow, badbaadintaada, waan u xiisooday, Oo sharcigaaguna waa waxa iga farxiya. **175** Naftaydu ha iska noolaato, wayna ku ammaani doontaa, Oo xukummadaaduna ha i caawiyaan. **176** Waxaan u hallaabay sidii lax luntay, haddaba anigoo addoonkaaga ah i doondoon, Waayo, amarradaada ma aan illoobo.

120 Anigoo cidhiidhi ku jira ayaan Rabbiga u qayshaday, Oo isna wuu ii jawaabay. **2** Rabbiyow, naftayda ka samatabbixi bushimo been sheega, Iyo carrab khiyaano badan. **3** Carrabka khiyaanada badanow, bal maxaa lagu siin doonaa? Oo maxaa kaloo laguu samayn doonaa? **4** Adoo ah sida ku xoog badan oo fallaadhihiisa afaysan, Kuwaas oo wata dhuxulo geed rotem la yidhaahdo. **5** Anaa hoogay, waayo, Mesheg baan qariib ku noqday, Oo waxaan dhex degay teendhooyinkii Qedaar! **6** Naftaydu waxay wakhti dheer la degganayd Mid nabadda neceb. **7** Waxaan ahay mid nabad jecel, Laakiinse kolkii aan hadlo, iyagu waa kuwa dagaal jecel.

121 Buurahaan indhahayga ku taagi doonaa, Caawimaaddaydu xaggee bay ka iman doontaa? **2** Caawimaaddaydu waxay ka timaadaa Rabbiga sameeyey samada iyo dhulka. **3** Isagu uma oggolaan doono in cagtaada la dhaqaajiyo, Kan ku dhawraa ma gam'i doono. **4** Bal eeg, kan reer binu Israa'iil dhawraa Ma gam'i doono, mana seexan doono. **5** Kan ku dhawraa waa Rabbiga, Rabbigu

waa hooskaaga midigtaada taagan. **6** Qorraxdu maalinta waxba kuma yeeli doonto. Habeenkana dayaxu waxba kuma yeeli doono. **7** Rabbiga ayaa kaa dhawri doona shar kasta, Isagu wuxuu dhawri doonaa naftaada. **8** Hadda intii ka bilaabata iyo tan iyo weligeedba Rabbigu wuxuu dhawri doonaa bixiddaada iyo soo geliddaadaba.

122 Waan farxay markay igu yidhaahdeen, Ina keena, aan guriga Rabbiga tagnee. **2** Yeruusaalemay, cagahayagu Waxay taagan yihiin irdahaaga gudahooda, **3** Yeruusaalem waxaa loo dhisay Sida magaalo isku wada dheggan, **4** Halkaasay qabiilooyinka, oo ah qabiilooyinka Rabbigu kor ugu baxaan Inay Israa'iil u marag furaan, Iyo inay magaca Rabbiga ku mahadnaqaan. **5** Waayo, waxaa yaalla carshiyo garsoorid loo dhigay, Waana carshiyadii reerka Daa'uud. **6** Yeruusaalem nabad ugu duceeya. Kuwa ku jecelu way barwaaqoobi doonaan. **7** Nabadu ha ku jirto derbiyadaada gudahooda, Barwaaqona ha ku jirto daarahaaga dhaadheer. **8** Walaalahay iyo rafiiqyadayda daraaddood Ayaan hadda waxaan odhanayaa, Nabadu gudahaaga ha ku jirto. **9** Rabbiga Ilaahayaga gurigiisa daraaddiis Ayaan wanaaggaaga u doondooni doonaa.

123 Kaaga samooyinka dhex fadhiyow, Adigaan indhahayga kor kuugu taagaa. **2** Bal eeg, sida ay indhaha addoommadu u fiiriyaan gacanta sayidkooda, Iyo sida ay gabadh indhaheedu u fiiriyaan gacanta sayidaddeeda Ayay indhahayagu u fiiriyaan Rabbiga Ilaahayaga ah, Ilaa uu noo naxariisto. **3** Rabbiyow, noo naxariiso, annaga noo naxariiso, Waayo, waxaa aad nooga buuxda quudhsasho. **4** Naftayadii waxaa aad uga batay Qosolka kuwa istareexsan Iyo quudhsashadii kuwa kibirsan.

124 Haddaan Rabbigu inala jirin Hadda reer binu Israa'iil ha yidhaahdeen, **2** Haddaan Rabbigu inala jirin, Markii dadku inagu kacay, **3** Kolkaasay innagoo noolnool ina wada liqliqi lahaayeen, Markay aad inoogu cadhoodeen, **4** Kolkaasay biyuhu ina qarqin lahaayeen, Durdurna nafteennuu dul mari lahaa, **5** Oo kolkaasay biyaha kibirsanu nafteenna dul mari lahaayeen. **6** Waxaa mahad leh Rabbiga Aan inaga dhigin ugaadh ilkahoodu ay qabsadaan. **7** Nafteennu waxay u baxsatay sida shimbir uga baxsato dabinka shimbirrodabtaha, Dabinkii wuu go'ay, innaguna waynu baxsannay. **8** Caawimaaddeennu waxay ku jirtaa magaca Rabbiga Sameeyey samada iyo dhulkaba.

125 Kuwa Rabbiga isku halleeyaa Waa sida Buur Siyoon oo aan la dhaqaajin karin, laakiinse weligeedba sii jirta. **2** Sida buuruhu Yeruusaalem ugu wareegsan yihiin Ayuu Rabbigu dadkiisa ugu wareegsan yahay, Hadda intii ka bilaabata iyo tan iyo weligeedba. **3** Waayo, usha xumaantu ku dhici mayso qaybta kuwa xaqa ah, Si aan kuwa xaqa ahu gacmahooda xumaan ugu soo fidin. **4** Rabbiyow, kuwa wanaagsan wanaag u samee, Iyo weliba kuwa qalbigoodu qumman yahay. **5** Laakiinse kuwa geesta ugu leexda jidadkooda qalloocan Rabbigu wuxuu iyaga la kaxayn doonaa xumaanfalayaasha. Reer binu Israa'iil korkooda nabadu ha ahaato.

126 Markii Rabbigu soo celiyey maxaabiistii Siyoon, Waxaynu noqonnay sida kuwa riyooda. **2** Markaasaa afkeenna waxaa ka buuxsamay qosol, Carrabkeennana gabay, Kolkaasaa quruumaha waxaa laga dhex yidhi, Rabbigu waxyaalo waaweyn ayuu iyaga u sameeyey. **3** Rabbigu wuxuu inoo sameeyey waxyaalo waaweyn, Oo aynu ku faraxsan nahay. **4** Rabbiyow, maxaabiisnimada mar kale nooga soo celi Sida durdurrada koonfureed. **5** Kuwa ilmada wax ku abuurtaa, farxad bay ku goosan doonaan. **6** Kii iska taga isagoo ooyaya oo abuurkiisa sita, Wuxuu soo noqon doonaa isagoo faraxsan oo xidhmooyinkiisa sita.

127 Haddaan Rabbigu guriga dhisin, Kuwa dhisaya, waxtarla'aan bay u hawshoodaan, Haddaan Rabbigu magaalada dhawrin, Waardiyuhu micnela'aan buu u soo jeedaa. **2** Faa'iido idiinma leh inaad aroor hore kacdaan oo aad goor dambe seexataan, Oo aad kibista dhibka cuntaan, Waayo, wuxuu kuwuu jecel yahay siiyaa hurdo. **3** Bal eeg, carruurtu waa dhaxal xagga Rabbiga laga helo. Oo midhaha maxalku waa abaalgudkiisa. **4** Sida fallaadho ku jira nin xoog badan gacantiis, Sidaasoo kale weeye carruurta dhallinyaranimadu. **5** Waxaa barakaysan ninkii gabooyihiisa ka buuxsada iyaga, Iyagu ma ay ceeboobi doonaan Markay cadaawayaashooda kula hadlaan xagga iridda.

128 Waxaa barakaysan mid kasta oo Rabbiga ka cabsada, Oo jidadkiisa ku socda. **2** Waayo, waad cuni doontaa waxa gacmahaagu ku hawshoodeen, Waadna farxi doontaa, oo waad barwaaqoobi doontaa. **3** Naagtaadu waxay gurigaaga ku dhex ahaan doontaa sida geed canab ah oo midho badan dhala. Carruurtaaduna waxay noqon doonaan sida geedo saytuun ah oo miiskaaga ku wareegsan. **4** Bal eeg, sidaasuu u barakoobi doonaa Ninka Rabbiga ka cabsadaa. **5** Rabbigu Siyoon buu kaa barakayn doonaa, Oo cimrigaaga oo dhan waxaad arki doontaa wanaagga Yeruusaalem. **6** Haah, oo waxaad arki doontaa carruurtaada carruurtooda. Reer binu Israa'iil korkooda nabadu ha ahaato.

129 Tan iyo yaraantaydii marar badan bay i dhibeen, Reer binu Israa'iil hadda ha yidhaahdeen, **2** Tan iyo yaraantaydii marar badan bay i dhibeen, Laakiinse igama ay adkaan. **3** Kuwa beerta jeexa ayaa dhabarkayga jeexay, Oo jeexjeexoodiina way dheereeyeen. **4** Rabbigu waa xaq, Oo isagu wuxuu kala gooyay xadhkihii kuwa sharka leh. **5** Inta Siyoon neceb oo dhammu, Ha ceeboobeen oo dib ha u noqdeen. **6** Ha noqdeen sida cawska guryaha korkooda ka baxa Oo engega intaanu korin, **7** Oo aan beergooyuhu gacantiisa ka buuxin, Kan xidhmooyinka xidhaana aanu laabtiisa ka buuxin. **8** Oo kuwa ag maraana ma yidhaahdaan, Barakadii Rabbigu korkiinna ha ahaato. Waxaan idiinku ducaynaynaa magaca Rabbiga.

130 Rabbiyow, waxaan kaaga qayshaday moolalka. **2** Sayidow, codkayga maqal, Oo dhegahaagu ha noqdeen kuwo u digtoon Codka baryootankayga. **3** Rabbiyow, haddaad dembiyada u fiirsatid, Bal yaa istaagi doona, Sayidow? **4** Laakiinse waxaa kula jirta dembidhaafid, In adiga lagaa cabsado daraaddeed. **5** Waxaan sugaa Rabbiga, Naftayduna way sugtaa, oo eraygiisa ayaan rajo ku qabaa. **6** Naftaydu waxay Sayidka u dhawrtaa In ka sii

badan sida waardiyuhu u dhawro waaga berigiisa, Haah, in ka sii badan sida waardiyuhu u dhawro waaga berigiisa. **7** Reer binu Israa'iilow, Rabbiga rajo ku qaba, Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay naxariis Iyo weliba furasho aad iyo aad u badan. **8** Oo wuxuu reer binu Israa'iil ka soo furan doonaa Dembiyadooda oo dhan.

131 Rabbiyow, qalbigaygu kor isuma qaado, indhahayguna ma kibirsana, Oo anna iskuma dhex tuuro axwaal waaweyn, Ama waxyaalihii igu yaab badan. **2** Hubaal naftaydii waan dejiyey, oo waan xasilliyey, Sida ilmo naas laga gudhiyey oo hooyadiis la jooga, Naftaydu waxay iigu jirtaa sida ilmo naas laga gudhiyey. **3** Reer binu Israa'iilow, Rabbiga rajo ku qaba, Haddeer intii laga bilaabo iyo tan iyo weligiinba.

132 Rabbiyow, bal xusuuso Daa'uud Dhibaatooyinkiisii oo dhan, **2** Iyo siduu Rabbiga ugu dhaartay, Oo nidar ugu galay Ilaaha Xoogga leh oo Yacquub, isagoo leh, **3** Hubaal anigu geli maayo teendhada gurigayga, Sariirtaydana fuuli maayo, **4** Indhahayga seexasho isugu qaban maayo, Il iyo baalna isu keeni maayo, **5** Ilaa aan meel u helo Rabbiga, Oo aan taambuug u helo Kan Xoogga leh oo Yacquub. **6** Bal eeg, annagu waxaan ku maqalnay Efraataah, Oo waxaan ka helnay berrinkii duurka. **7** Waxaan geli doonnaa taambuugyadiisa, Oo waxaan ku sujuudi doonnaa meeshuu cagaha saarto. **8** Rabbiyow, sara joogso, oo meeshaada nasashada gal, Adiga iyo sanduuqa xooggaaguba. **9** Wadaaddadaadu xaqnimo ha huwadeen, Quduusiintaaduna farxad ha la qayliyeen. **10** Addoonkaagii Daa'uud daraaddiis Ha sii jeedin kaaga subkan wejigiisa. **11** Rabbigu run buu Daa'uud ugu dhaartay, Oo dhaartiisiina ka soo noqon maayo, Midhaha jidhkaaga midkood ayaan carshigaaga ku fadhiisin doonaa. **12** Carruurtaadu hadday xajiyaan axdigayga Iyo markhaatifurkayga aan iyaga bari doono, De markaas carruurtooduna weligood bay ku fadhiisan doonaan carshigaaga. **13** Waayo, Rabbigu wuu doortay Siyoon, Oo wuxuu u jeclaystay inuu rugtiisii ka dhigto. **14** Halkanu waa meeshaydii nasashada weligeedba, Halkanaan degganaan doonaa, waayo, waan jeclaystay. **15** Waxaan iyada aad iyo aad ugu barakayn doonaa quud, Oo masaakiinteeda waxaan ka dhergin doonaa cunto. **16** Wadaaddadeedana waxaan huwin doonaa badbaado, Quduusiinteeduna aad bay ula qaylin doonaan farxad. **17** Halkaas waxaan ka dhigi doonaa in gees Daa'uud u soo baxo, Waxaan laambad u diyaariyey kii aan subkaday. **18** Cadaawayaashiisa waxaan huwin doonaa ceeb, Laakiinse taajkiisu madaxiisuu ku waari doonaa.

133 Bal eeg, siday u wanaagsan tahay oo ay u wacan tahay Inay walaalo wadajir ku degganaadaan! **2** Waa sida saliidda qaaliga ah ee madaxa, Oo ku soo dareertay gadhka, Kaasoo ahaa gadhkii Haaruun, Oo waxay soo gaadhay daraftii dharkiisa, **3** Waana sida dharabka Buur Xermoon, Oo ku soo dega buuraha Siyoon, Waayo, Rabbigu wuxuu amray inay halkaas ku dhacdo barako, Taasoo ah nolosha tan iyo weligeedba.

134 Bal eega, Rabbiga ammaana, Rabbiga addoommadiisa oo dhammow, Kuwiinna goor habeennimo ah guriga Rabbiga dhex taaganow. **2** Gacmaha u taaga macbudka xaggiisa, Oo Rabbiga ammaana. **3** Rabbigu Siyoon ha idinka soo barakeeyo, Kaasoo ah kii sameeyey samada iyo dhulkaba.

135 Rabbiga ammaana. Ammaana magaca Rabbiga, Rabbiga addoommadiisow, isaga ammaana, **2** Kuwiinna guriga Rabbiga Iyo barxadaha guriga Ilaaheenna dhex taaganow. **3** Rabbiga ammaana, waayo, Rabbigu waa wanaagsan yahay, Magiciisa ammaan ugu gabya, waayo, wuu wacan yahay. **4** Waayo, Rabbigu reer Yacquub nafsaddiisuu u doortay, Hantidiisa gaarka ah ayuu u doortay reer binu Israa'iil. **5** Waayo, waan ogahay in Rabbigu weyn yahay, Iyo in Sayidkeennu ka wada sarreeyo ilaahyada oo dhan. **6** Rabbigu wax alla wixii uu jeclaystayba wuu ku sameeyey Samada iyo dhulka, iyo badaha iyo moolalka oo dhan dhexdooda. **7** Isagaa ka dhiga in dhulka darafyadiisa uumi ka soo kaco, Roobkana wuxuu u sameeyaa hillaac, Oo dabayshana isagaa khasnadihiisa ka soo saara. **8** Isagaa laayay curadyadii Masar, Kuwii dadka iyo kuwii duunyadaba. **9** Masaray, isagu wuxuu dhexdaada u soo diray calaamooyin iyo yaabab, Oo wax buu ku soo kor daayay Fircoon iyo addoommadiisii oo dhanba. **10** Wuxuuna laayay quruumo badan, Oo wuxuu dilay boqorro xoog badan, kuwaas oo ahaa **11** Siixon oo ahaa boqorkii reer Amor, Iyo Coog oo ahaa boqorkii Baashaan, Iyo boqortooyooyinkii reer Kancaan oo dhan, **12** Oo dalkoodiina dhaxal ahaan buu u bixiyey, Oo wuxuu dhaxal u siiyey dadkiisa reer binu Israa'iil. **13** Rabbiyow, magacaagu weligiisba wuu waaraa, Rabbiyow, xusuustaadu waxay gaadhaa qarni kasta. **14** Waayo, Rabbigu dadkiisuu u garsoori doonaa, Oo addoommadiisana wuu u naxariisan doonaa. **15** Sanamyada quruumuhu waa lacag iyo dahab, Oo waa wax ay dad gacmaha ku sameeyeen. **16** Afaf way leeyihiin, laakiinse ma hadlaan, Indhona way leeyihiin, laakiinse waxba ma arkaan, **17** Dhegona way leeyihiin, laakiinse waxba ma maqlaan, Oo afkoodana neefu kuma jirto. **18** Kuwa iyaga sameeyaana sidooda oo kale ayay noqon doonaan, Iyo xataa mid kasta oo iyaga isku halleeyaaba. **19** Reer binu Israa'iilow, Rabbiga ammaana, Reer Haaruunow, Rabbiga ammaana, **20** Reer Laawiyow, Rabbiga ammaana, Kuwiinna Rabbiga ka cabsadow, Rabbiga ammaana. **21** Rabbiga Yeruusaalem deggan ha laga ammaano Siyoon. Rabbiga ammaana.

136 Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, isagu waa wanaagsan yahay, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **2** Ku mahadnaqa Ilaaha ilaahyada, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **3** Ku mahadnaqa Sayidka sayidyada, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **4** Kan keligiis sameeya yaabab waaweyn, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **5** Kan samada waxgarashada ku sameeyey, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **6** Kan dhulka biyaha korkooda ku goglay, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **7** Kan sameeyey iftiimmo waaweyn, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **8** Qorraxdu inay maalinta xukunto, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **9** Dayaxa iyo xiddiguhuna inay habeenka xukumaan, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **10** Kan Masar

curadyadii ka laayay, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **11** Oo reer binu Israa'iilna ka soo dhex saaray, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **12** Kan kaga soo bixiyey gacan xoog badan iyo cudud fidsan, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **13** Kan Badda Cas kala qaybiyey, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **14** Oo reer binu Israa'iilna dhex marshay iyada, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **15** Laakiinse Fircoon iyo ciidankiisiiba wuu ku afgembiyey Badda Cas dhexdeeda, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **16** Kan dadkiisa cidlada dhex hoggaamiyey, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **17** Kan boqorro waaweyn wax ku dhuftay, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **18** Oo laayay boqorro caan ah, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **19** Kuwaas oo ahaa Siixon oo ahaa boqorkii reer Amor, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **20** Iyo Coog oo ahaa boqorkii Baashaan, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **21** Oo dalkoodiina u bixiyey dhaxal ahaan, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **22** Kaasoo ahaa dhaxalkii uu siiyey addoonkiisii Israa'iil, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **23** Kan ina soo xusuustay markaan gunta ahayn, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **24** Oo inaga soo samatabbixiyey cadaawayaasheennii, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **25** Kan cunto siiya wax kastoo jidh leh, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa. **26** Ku mahadnaqa Ilaaha samada, Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.

137 Waxaannu ag fadhiisannay webiyaashii Baabuloon, Oo waannu ooynay markii aannu Siyoon soo xusuusannay. **2** Oo waxaannu kataaradahayagii sudhannay geedaha safsaafkaa. **3** Waayo, kuwii maxaabiis ahaanta noo watay ayaa halkaas gabayo nagu weyddiistay, Oo kuwii na silciyey ayaa farxad na weyddiistay, oo waxay nagu yidhaahdeen, Noogu gabya gabayadii Siyoon midkood. **4** Bal sidee baannu gabaygii Rabbiga ugu gabaynaa Dal qalaad dhexdiis? **5** Yeruusaalemay, haddaan ku illoobo, Gacantayda midig ha illowdo sancadeedii. **6** Carrabkayguna ha ku dhego dhanxanagga afkayga, Haddaanan ku xusuusan, Iyo haddaanan Yeruusaalem ka sii jeclaan Farxaddayda ugu weyn. **7** Rabbiyow, soo xusuuso reer Edom, Kuwaasoo maalintii Yeruusaalem yidhi, Dumiya, dumiya, tan iyo aasaaskeeda. **8** Gabadha Baabuloonay, waa lagu baabbi'in doonaa, Waxaa faraxsanaan doona kii kaa abaalmariya Sidii aad nagu samaysay. **9** Waxaa faraxsanaan doona kii dhallaankaaga qabsada Oo dhagaxa weyn ku dul tuura.

138 Qalbigayga oo dhan ayaan kugu mahadnaqi doonaa, Oo ilaahyada hortooda ayaan ammaan kuugu gabyi doonaa, **2** Waxaan u soo tukan doonaa macbudkaaga quduuska ah xaggiisa, Oo magacaagana waxaan ugu mahadnaqi doonaa raxmaddaada iyo runtaada aawadood, Waayo, eraygaaga ayaad ka sii weynaysay magacaaga oo dhan. **3** Maalintii aan qayshaday waad ii jawaabtay, Waanad igu kalsooni gelisay xooggii aad naftayda u yeeshay. **4** Rabbiyow, boqorrada dhulka jooga oo dhammu way kugu mahadnaqi doonaan, Waayo, waxay maqlaan erayada afkaaga. **5** Haah, way ka gabyi doonaan jidadka Rabbiga, Waayo, ammaanta Rabbigu waa weyn tahay. **6** Waayo, in kastoo Rabbigu sarreeyo, haddana wuu fiiriyaa kuwa hooseeya, Laakiinse kan kibra meel fog buu ka yaqaan. **7** In kastoo aan ku dhex socdo dhibaato waad i soo noolayn doontaa, Oo waxaad gacantaada ku soo fidin doontaa cadhada cadaawayaashayda, Oo gacantaada midigna way i badbaadin doontaa. **8** Rabbigaa kaamil ka dhigi doona waxa igu saabsan, Rabbiyow, naxariistaadu weligeedba way sii waartaa, Ha ka tegin shuqulladii gacmahaaga.

139 Rabbiyow, waad i baadhay, oo waad i soo ogaatay. **2** Waad og tahay fadhiisashadayda iyo sara kiciddaydaba, Oo fikirkaygana meel fog baad ka garataa. **3** Socodkayga iyo seexashadaydaba waad baadhaa, Oo jidadkayga oo dhanna waad wada taqaan. **4** Waayo, Rabbiyow, eray aanad aqoonu carrabkayga kuma jiro, Laakiinse adigu waad wada og tahay. **5** Adigu hor iyo dibba waad iga xidhay, Oo gacantaadaad i saartay. **6** Aqoontaas oo kale aad iyo aad bay iigu yaab badan tahay, Waa wax sare, oo anigu ma aan gaadhi karo. **7** Bal xaggee baan ruuxaaga ka tagaa? Xaggee baanse wejigaaga uga cararaa? **8** Haddaan samada koro, halkaasaad joogtaa, Haddaan sariirtayda She'ool dhex dhigtona, bal eeg, halkaasna waad joogtaa. **(Sheol h7585)** **9** Haddaan qaato baalasha subaxda, Iyo haddaan dego badda darafyadeeda ugu shisheeyaba, **10** Xataa halkaas gacantaada ayaa i hoggaamin doonta, Oo midigtaada ayaa i soo qaban doonta. **11** Haddaan idhaahdo, Hubaal gudcurkaa i qarin doona, Oo iftiinka igu wareegsanu habeennimuu noqon doonaa, **12** Xataa gudcurku igama kaa qariyo, Laakiinse habeenku wuxuu u iftiimaa sida maalinta oo kale, Gudcurka iyo iftiinku waa isugu kaa mid. **13** Waayo, kelyahayga adigaa sameeyey, Oo adigaa igu daboolay maxalkii hooyaday. **14** Waan kugu mahadnaqi doonaa, waayo, waxaa la ii sameeyey si cabsi iyo yaab badan, Shuqulladaadu waa yaab badan yihiin, Oo naftayduna taas aad bay u taqaan. **15** Lafahaygu kaama qarsoonayn, Markii laygu sameeyey qarsoodiga, Oo farsamada yaabka leh laygu sameeyey dhulka meesha ugu hoosaysa. **16** Indhahaagu way i arkeen markaan uurjiifka ahaa, Oo xubnahaygu kitaabkaagay ku wada qornaayeen, Kuwaas oo maalin ka maalin la qabanqaabiyey Intaan midkoodna jirin ka hor. **17** Ilaahow, fikirradaadu ila qiimo badanaa! Oo tiro badanaa! **18** Haddaan tiriyo, way ka sii tiro badan yihiin ciidda, Oo markaan tooso weli adigaan kula joogaa. **19** Ilaahow, hubaal waxaad layn doontaa kuwa sharka leh, Haddaba iga taga, raggiinna dhiigyocabyada ahow. **20** Waayo, iyagu si xun ayay wax kaaga sheegaan, Oo cadaawayaashaaduna micnela'aan bay magacaaga ku soo qaadqaadaan. **21** Rabbiyow, sow ma aan nebci kuwa ku neceb? Oo sow kama aan murugaysni kuwa kugu kaca? **22** Nacayb dhan ayaan ku necbahay iyaga, Oo waxaan iyaga u haystaa cadaawayaashayda. **23** Ilaahow, i baadh, oo qalbigayga garo, I tijaabi, oo fikirradayda ogow, **24** Oo bal fiiri inuu jid xumaan ahu igu jiro iyo in kale, Oo igu hoggaami jidka weligiis ah.

140 Rabbiyow, ninka sharka leh iga samatabbixi, Oo iga ilaali ninka dulmiga badan, **2** Kuwaasoo qalbigooda kaga fikira belaayooyin, Had iyo goorna dagaal bay isu

soo urursadaan. **3** Waxay carrabkoodii u afaysteen sidii
abeeso oo kale, Oo bushimahoodana waxaa ku hoos jirta
waabaydii jilbiska. (Selaah) **4** Rabbiyow, gacmaha kuwa
sharka leh iga dhawr, Oo iga ilaali ninka dulmiga badan,
Kuwaasoo u qasdiyey inay tallaabooyinkayga dhinac u
leexiyaan. **5** Kuwa kibirka badanu waxay ii qariyeen dabin
iyo xadhko, Oo jidka dhinaciisana waxay ii gogleen shabag,
oo siriq bay ii qooleen. (Selaah) **6** Waxaan Rabbiga ku
idhi, Waxaad tahay Ilaahayga, Haddaba, Rabbiyow, bal
dhegta u dhig codka baryootankayga. **7** Ilaahow Sayidow,
xooggii badbaadadaydow, Maalintii dagaalka madaxaygaad
dabooshay. **8** Rabbiyow, kuwa sharka leh ha siin waxay
doonayaan, Oo horay ha u sii wadin xeeladdooda sharka ah,
waaba intaasoo ay kor isu qaadaane. (Selaah) **9** Oo kuwa
igu wareegsan madaxoodana Belaayada bushimahooda ka
soo baxaysa ha daboosho. **10** Dhuxulo ololaya ha ku soo dul
daateen, Oo iyaga ha lagu dhex tuuro dabka, Iyo godad aad
u dhaadheer, si aanay mar dambe u soo sara kicin. **11** Ninka
sharka ku hadlaa yaanu dhulka ku sii waarin, Sharku wuxuu
u ugaadhsan doonaa ninka dulmiga badan inuu afgembiyo
aawadeed. **12** Waan ogahay in Rabbigu kuwa dhibban
dacwadooda u gar qaadi doono, Oo uu kuwa baahanna
xaqooda siin doono. **13** Hubaal kuwa xaqa ahu waxay ku
mahadnaqi doonaan magacaaga, Oo kuwa qummanuna
waxay joogi doonaan hortaada.

141 Rabbiyow, adigaan kuu qayshaday, haddaba ii soo
dhaqso, Oo markaan kuu qayshado, codkayga
dhegta u dhig. **2** Baryootankaygu ha noqdo sida foox
hortaada la dhigay, Oo gacma-koruqaadiddayduna ha noqoto
sida allabariga fiidnimo. **3** Rabbiyow, afkayga waardiye hor
jooji, Oo albaabka bushimahaygana dhawr. **4** Qalbigayga
ha u duwin wax shar ah, Yaanu falimo xumaan ah la gelin
Dadka xumaanta ka shaqeeya, Oo yaanan wax ka cunin
waxyaalahooda macaan. **5** Kan xaqa ahu ha i dilo, raxmad
bay ii ahaan doontaa, Oo ha i canaanto, waxay ii noqon
doontaa sida saliid madaxa lagu shubto, Madaxayguna yaanu
diidin, Waayo, xataa intay sharkooda ku sii jiraan ayaan
tukashadayda ka geesta ah sii wadaa. **6** Xaakinnadoodii
waxaa lagu tuuray dhagaxa dhinacyadiisa, Oo iyagu waxay
maqli doonaan erayadayda, waayo, way macaan yihiin.
7 Sida markii beerta la qodo oo dhulka la jeexo Ayaa
lafahayagii ugu firidhsan yihiin She'ool afkiisa. **(Sheol h7585)**
8 Waayo, Ilaahow Sayidow, indhahaygu xaggaagay ku soo
jeedaan, Oo adigaan isku kaa halleeyaa, haddaba naftayda
ha dayrin. **9** Iga dhawr dabinka ay ii dhigeen, Iyo siriqda ay
xumaanfalayaashu qooleen. **10** Kuwa sharka lahu ha ku
dhex dheceen shabagyadooda Markaan anigu ka baxsado.

142 Anigu codkaygaan Rabbiga ugu qayshadaa, Oo
codkaygaan Rabbiga ku baryaa. **2** Oo hortiisaan
ku cawdaa, Oo dhibaatadaydana hortiisaan ku muujiyaa. **3**
Markii naftaydu gudahayga ku itaal darnaatay, waddadayda
waad tiqiin, Jidka aan ku socdona dabin bay iigu qariyeen. **4**
Bal fiiri xaggayga midig, oo bal arag, Waayo, nin i yaqaan ma
jiro, Meel aan magangalo ayaan waayay, ninna naftayda dan
kama leh. **5** Rabbiyow, adigaan kuu qayshaday, Oo waxaan
idhi, Waxaad tahay magangalkayga, Iyo qaybta aan dalka
kuwa nool ku leeyahay. **6** Qayladayda dhegayso, waayo,
aad baa hoos laygu dejiyey, Kuwa i silciya iga samatabbixi,
waayo, iyagu way iga xoog badan yihiin. **7** Naftayda xabsiga
ka soo bixi, si aan magacaaga ugu mahadnaqo, Kuwa xaqa
ah ayaa igu hareeraysnaan doona, Waayo, wax badan oo
wanaagsan baad ii samayn doontaa.

143 Rabbiyow, tukashadayda maqal, oo baryootankayga
dhegta u dhig, Oo daacadnimadaada iyo
xaqnimadaada iigu jawaab. **2** Anoo addoonkaaga ah xukun
ha i gelin, Waayo, inta nool oo dhan ma jiro nin hortaada
lagu caddayn doonaa inuu xaq yahay. **3** Waayo, cadowgaa
naftayda silciyey, Noloshaydiina dhulkuu ku tuuray, Oo wuxuu
iga dhigay inaan meelo gudcur ah dego, sidii kuwii waagii
hore dhintay. **4** Sidaas daraaddeed ayaa ruuxaygu iigu dhex
itaal darnaadaa, Qalbigayguna gudahayguu ku cidloobay.
5 Waxaan soo xusuustaa wakhtigii hore, Falimahaaga oo
dhanna waan ka fikiraa, Oo waxaan fiiro u yeeshaa shuqulkii
gacmahaaga. **6** Gacmahaygaan kuu hoorsadaa, Oo naftaydu
adigay kuu harraaddaa sida dhul oommane ah. (Selaah) **7**
Rabbiyow, dhaqso iigu soo jawaab, waayo, naftaydu way
itaal darnaataa. Wejigaaga ha iga qarin, Waaba intaasoo
aan noqdaa sida kuwa godka ku dhaca oo kale. **8** Aroorta
naxariistaada i maqashii, Waayo, adigaan isku kaa halleeyaa,
I garansii sidii aan u socon lahaa, Waayo, naftaydaan
kor kuugu qaadaa. **9** Rabbiyow, cadaawayaashayda iga
samatabbixi, Waayo, adaan kugu soo cararaa inaad i
qariso. **10** I bar si aan doonistaada u sameeyo, waayo,
waxaad tahay Ilaahayga, Ruuxaaga wanaagsanu ha igu dhex
hoggaamiyo dalka qummanaanta. **11** Rabbiyow, ii soo noolee
magacaaga daraaddiis, Oo xaqnimadaada naftayda kaga
soo bixi dhibaato. **12** Oo raxmaddaada cadaawayaashayda
ku wada tirtir, Kuwa naftayda dhiba oo dhanna baabbi'i,
Waayo, waxaan ahay addoonkaaga.

144 Mahad waxaa leh Rabbiga dhagaxayga weyn
ah, Oo gacmahayga dagaalka bara, Farahaygana
dirirta bara, **2** Kaasoo ah raxmaddayda, iyo
qalcaddayda, Munaaraddayda, iyo samatabbixiyahayga, Iyo
gaashaankayga, iyo kan aan isku halleeyo, Oo dadkayga
ka yeela kuwo iga hooseeya. **3** Rabbiyow, waa maxay
dadku oo aad u xusuusataa isaga? Ama wiilka aadanaha oo
aad ka fikirtaa isaga? **4** Dadku waa sida wax aan waxtar
lahayn, Oo cimrigiisuna waa sida hooska libdha. **5** Rabbiyow,
samooyinkaaga foorori, oo soo dhaadhac, Buuraha taabo,
oo iyana way qiiqi doonaan. **6** Hillaac soo tuur, oo iyaga
kala firdhi, Fallaadhahaaga soo gan, oo iyaga jebi. **7**
Gacantaada kor ka soo fidi, Oo i badbaadi, oo iga samatabbixi
biyaha badan, Iyo gacanta shisheeyayaasha, **8** Kuwaasoo
afkoodu wax bilaash ah ku hadlo, Gacantooda midigna
tahay midig beeneed. **9** Ilaahow, gabay cusub ayaan kuugu
gabyi doonaa, Oo waxaan ammaan kuugu gabyi doonaa
shareerad toban xadhig leh. **10** Waa isaga kan boqorrada
badbaadiyaa, Oo addoonkiisa Daa'uud ka badbaadiya seefta
sharka leh. **11** I badbaadi, oo iga samatabbixi gacanta
shisheeyayaasha, Kuwaasoo afkoodu wax bilaash ah ku
hadlo, Gacantooda midigna tahay midig beeneed. **12**
Markii wiilashayadu ay noqdaan sidii geedo yaraantoodii ku
koray, Oo gabdhahayaguna ay noqdaan sidii dhagaxyada
rukunka oo loo qoray qaabkii guriga boqorka, **13** Markii

maqsinnadayadu ay buuxsamaan iyagoo na siinaya alaab cayn kasta ah, Idahayaguna ay noo dhalaan kumanyaal iyo kumaankun oo berrimmada noo jooga, **14** Markii dibidayadu ay aad u xoogaystaan, Markaan la arag weerarid iyo qaxid, Oo aan cabasho jirin jidadkayaga dhexdooda, **15** Waxaa faraxsan dadkii xaalkoodu sidaas yahay, Haah, oo waxaa faraxsan dadkii Rabbigu Ilaahooda yahay.

145 Ilaahayow, Boqorow, anigu waan ku sarraysiin doonaa, Oo magacaagana waan ammaani doonaa weligay iyo weligayba. **2** Maalin kasta mahad baan kuu naqi doonaa, Oo magacaagana waan ammaani doonaa weligay iyo weligayba. **3** Rabbigu waa weyn yahay, oo waa in aad loo ammaano, Weynaantiisuna waa mid aan la baadhi karin. **4** Farcanba farcan ayuu shuqulladaada u ammaani doonaa, Oo waxay ka warrami doonaan falimahaaga waaweyn. **5** Anigu waxaan ka fikiri doonaa haybadda ammaanta leh oo sharaftaada, Iyo shuqulladaada yaabka badan. **6** Dadku waxay ka hadli doonaan xooggii falimahaaga cabsida badan, Oo anna waxaan sheegi doonaa weynaantaada. **7** Waxay ku hadli doonaan wanaaggaaga badan xusuustiisa, Xaqnimadaadana way ka gabyi doonaan. **8** Rabbigu waa nimco miidhan, oo waxaa ka buuxda raxmad, Cadhona wuu u gaabiyaa, wuuna naxariis badan yahay. **9** Rabbigu wax kasta wuu u roon yahay, Naxariistiisuna waxay ka sarraysaa shuqulladiisa oo dhan. **10** Rabbiyow, shuqulladaada oo dhammu way kugu mahadnaqi doonaan, Oo quduusiintaaduna way ku ammaani doonaan. **11** Waxay ka hadli doonaan sharafta boqortooyadaada, Oo waxay ka sheekaysan doonaan xooggaaga, **12** Si ay binu-aadmiga u ogeysiiyaan Ilaah falimihiisa waaweyn, Iyo ammaanta haybadda boqortooyadiisa. **13** Boqortooyadaadu waa boqortooyo daa'imis ah, Oo dawladnimadaaduna way sii waartaa tan iyo ab ka ab. **14** Rabbigu wuu tiiriyaa kuwa kufa oo dhan, Oo wuxuu toosiyaa kuwa gota oo dhan. **15** Wax kasta indhahoodu adigay wax kaa sugayaan, Oo quudkoodana waad siisa xilligiisa. **16** Gacantaadaad furtaa, Oo waxaad dherjisaa wax kasta oo nool. **17** Rabbigu jidadkiisa oo dhan wuu ku qumman yahay, Oo shuqulladiisa oo dhanna wuu ku nimco badan yahay. **18** Rabbigu waa u dhow yahay inta isaga barida oo dhan, Kuwaas oo ah inta runta ku barida oo dhan. **19** Kuwa isaga ka cabsada waxay doonayaanba wuu siin doonaa, Oo weliba qayladoodana wuu maqli doonaa, wuuna badbaadin doonaa iyaga. **20** Rabbigu inta isaga jecel oo dhan wuu ilaaliyaa, Laakiinse kuwa sharka leh oo dhan wuu wada baabbi'in doonaa. **21** Afkaygu wuxuu ku hadli doonaa ammaanta Rabbiga, Oo inta jidh leh oo dhammuna magiciisa quduuska ah ha ammaaneen weligood iyo weligoodba.

146 Rabbiga ammaana. Naftaydoy, Rabbiga ammaan. **2** Intaan noolahay oo dhan Rabbiga waan ammaani doonaa, Oo ammaan baan Ilaahay ugu gabyi doonaa intaan jiro oo dhan. **3** Ha isku hallaynina amiirrada Iyo binu-aadmiga aan waxba caawimi karin. **4** Naftiisu way ka baxdaa, oo wuxuu ku noqdaa dhulkiisii. Oo isla maalintaas ayaa fikirradiisu baabba'aan. **5** Waxaa faraxsan ninkii ay caawimaaddiisu tahay Ilaaha reer Yacquub, Oo rajadiisuna ay ku xidhan tahay Rabbiga Ilaahiisa ah, **6** Oo sameeyey cirka iyo dhulka, Iyo badda iyo waxyaalaha ku jira oo dhan, Oo runtana dhawra weligiisba, **7** Oo kuwa la dulmay u garsoora, Oo kuwa gaajaysanna quud siiya. Rabbigu maxaabiistuu furaa. **8** Rabbigu indhahuu u bixiyaa indhoolayaasha, Oo kuwa gotana Rabbigaa toosiya, Oo kuwa xaqa ahna Rabbigu waa jecel yahay. **9** Rabbigu waa ilaaliyaa kuwa qariibka ah, Oo isagaa taageera agoonta iyo carmallada, Laakiinse jidka kuwa sharka leh wuu qallooclyaa. **10** Rabbigu xukun buu haysan doonaa weligiis, Siyoonay, Ilaahaagaa boqor ah tan iyo ab ka ab. Rabbiga ammaana.

147 Rabbiga ammaana. Waayo, way wanaagsan tahay in Ilaaheenna ammaan loogu gabyo, Waayo, taasu way wacan tahay, oo ammaantuna way habboon tahay. **2** Rabbigu Yeruusaalem buu dhisaa, Oo wuxuu isu soo wada ururiyaa kuwa la naco oo reer binu Israa'iil ah. **3** Isagaa bogsiiya kuwa qalbi jabay, Oo nabrahoodana wuu duubaa. **4** Wuxuu sheegaa xiddigaha tiradooda, Oo kulligoodna magacyo buu u bixiyaa. **5** Sayidkeennu waa weyn yahay, wuuna xoog badan yahay, Waxgarashadiisuna waa mid aan la koobi karayn. **6** Rabbigu wuu tiiriyaa kuwa camalka qabow, Oo kuwa sharka lehna dhulkuu ku soo tuuraa. **7** Rabbiga mahadnaqid ugu gabya, Oo kataaradda ammaan ugu gabya Ilaaheenna, **8** Kaasoo samada daruuro ku qariya, Oo dhulka roob u diyaarsha, Buurahana doog ka soo bixiya. **9** Wuxuu quud siiyaa xayawaanka, Iyo tukayaasha yaryar markay qayliyaanba. **10** Isagu kuma farxo xoogga faraska, Oo kuma reyreeyo lugaha dadka. **11** Rabbigu wuxuu ku reyreeyaa kuwa isaga ka cabsada, Iyo kuwa naxariistiisa rajada ka qaba. **12** Yeruusaalemay, Rabbiga ammaan, Siyoonay, Ilaahaaga ammaan. **13** Waayo, wuxuu xoogeeyey qataarrada irdahaaga, Carruurtaadana wuu kugu dhex barakeeyey. **14** Soohdimahaaga nabad buu ka dhigaa, Oo wuxuu kaa dhergiyaa sarreenka ugu wanaagsan. **15** Amarkiisa wuxuu u soo diraa dhulka, Eraygiisuna aad buu u dheereeyaa. **16** Baraf cad wuxuu u soo daadshaa sida dhogor oo kale, Sayax barafoobayna wuxuu u kala firdhiyaa sida dambas oo kale. **17** Barafkiisa wuxuu u soo ridaa sida jajab oo kale, Bal yaa qabowgiisa hor istaagi kara? **18** Wuxuu soo diraa eraygiisa, oo wuu dhalaaliyaa iyaga, Dabayshiisana wuxuu ka dhigaa inay dhacdo, biyuhuna way qulqulaan. **19** Eraygiisa wuxuu tusaa reer Yacquub, Qaynuunnadiisa iyo xukummadiisana reer binu Israa'iil. **20** Quruunna sidaas oo kale uma uu samayn. Xukummadiisiina ma ay garanaynin, Rabbiga ammaana.

148 Rabbiga ammaana. Rabbiga samooyinka ka ammaana, Meelaha sarsarena ka ammaana. **2** Malaa'igihiisa oo dhammow, ammaana isaga, Ciidankiisa oo dhammow, ammaana isaga. **3** Qorraxda iyo dayaxow, ammaana isaga, Xiddigaha iftiinka oo dhammow, ammaana isaga. **4** Ammaana isaga, samooyinka samooyinkow, Iyo biyaha samooyinka ka sarreeyow. **5** Iyagu magaca Rabbiga ha ammaaneen, Waayo, isagu wuu amray, oo iyana way abuurmeen. **6** Oo weliba isagaa adkeeyey iyaga weligood iyo weligoodba, Oo wuxuu sameeyey xad aan la gudbi doonayn. **7** Rabbiga dhulka ka ammaana, Masbadeedyo iyo moolal oo dhammow, **8** Dab iyo roobdhagaxyaale, baraf cad iyo ceeryaamow, Iyo dabayl duufaan ah oo eraygiisa oofiyow,

9 Buuro iyo kuro oo dhammow, Dhir midho badan iyo dhir
kedar la yidhaahdo oo dhammow, **10** Dugaag iyo xoolo oo
dhammow, Waxa gurguurta iyo haadda duusha oo dhammow,
11 Boqorrada dhulka iyo dadyowga oo dhammow, Amiirrada
iyo xaakinnada dhulka oo dhammow, **12** Barbaar iyo hablow,
Odayaal iyo carruuray, **13** Ha ammaaneen magaca Rabbiga,
Waayo, magiciisa oo keliya ayaa la sarraysiiyaa, Ammaantiisu
dhulka iyo cirkaba way ka korraysaa. **14** Isagu wuxuu sare u
qaaday geeskii dadkiisa, Iyo ammaantii quduusiintiisa oo
dhan, Waana reer binu Israa'iil oo ah dad isaga u dhow.
Rabbiga ammaana.

149 Rabbiga ammaana. Rabbiga gabay cusub ugu
gabya, Oo ammaantiisana shirka quduusiinta kaga
dhex gabya. **2** Reer binu Israa'iil kii iyaga uumay ha ku
reyreeyeen, Oo reer Siyoonna boqorkooda ha ku farxeen. **3**
Magiciisa cayaarta ha ku ammaaneen, Oo ammaan ha ugu
gabyeen iyagoo sita daf iyo kataarad. **4** Waayo, Rabbigu
wuxuu ku farxaa dadkiisa, Wuxuu kuwa camalka qabowna
ku qurxin doonaa badbaado. **5** Quduusiintu ammaan ha ku
reyreeyeen, Oo farxad ha ku gabyeen iyagoo sariirahooda
jiifa. **6** Ammaanta sare oo Ilaah afkooda ha ku jirto, Seef
laba af lahuna gacantooda ha ku jirto, **7** Si ay quruumaha
uga aargutaan, Oo ay dadyowgana u ciqaabaan, **8** Si ay
boqorradooda silsilado ugu soo xidhaan, Oo ay raggooda
gobta ahna jeebbooyin bir ah ugu soo xidhaan, **9** Si ay
iyaga ugu soo dejiyaan xukunka qoran, Quduusiintiisa oo
dhammuna waxay leeyihiin sharaftan. Rabbiga ammaana.

150 Rabbiga ammaana. Ilaah ku dhex ammaana
meeshiisa quduuska ah, Ku dhex ammaana samada
xooggiisa. **2** Falimihiisa waaweyn aawadood u ammaana, U
ammaana si waafaqsan weynaantiisa sare. **3** Dhawaaqa
buunka ku ammaana, Oo shareerad iyo kataarad ku
ammaana. **4** Ku ammaana daf iyo cayaar, Oo ku ammaana
alaab xadhko leh oo muusiko ah iyo biibiile. **5** Suxuunta
laysku garaaco oo codka dheer ku ammaana, Ku ammaana
suxuunta sanqadha dheer. **6** Wax kasta oo neef lahuba
Rabbiga ha ammaaneen. Rabbiga ammaana.

Maahmaahyadii

1 Kuwanu waa maahmaahyadii Sulaymaan ina Daa'uud
oo ahaa boqorkii reer Binu Israa'iil, **2** Wuxuu u qoray
si loo ogaado xigmadda iyo edbinta, Oo loo garto erayada
waxgarashada, **3** In la helo edbinta ku saabsan xigmadda,
Iyo xaqnimada iyo garta iyo caaddilnimada; **4** Si miyir
loo siiyo garaadlaawaha, Oo aqoon iyo digtoonaanna loo
yeelo ninka dhallinyarada ah. **5** Ninkii caqli lahu wuu maqli
doonaa, oo wuxuu korodhsan doonaa waxbarasho, Oo ninkii
garaad lahuna wuxuu qabsan doonaa talada wanaagsan, **6**
Si lagu garto maahmaahda, iyo micnaynta, Iyo hadallada
kuwa caqliga leh iyo xujooyinkooda. **7** Waxaa aqoonta ugu
horreeya Rabbiga ka cabsashadiisa; Laakiinse nacasyadu
waxay quudhsadaan xigmadda iyo edbinta. **8** Wiilkaygiiyow,
edbinta aabbahaa maqal, Oo amarka hooyadaana ha ka
tegin, **9** Waayo, waxay madaxaaga u noqon doonaan
wax sharraxsan, Oo waxay kuu noqon doonaan silsilado
qoorta kuu sudhan. **10** Wiilkaygiiyow, haddii dembilayaal ku
sasabtaan, Ha oggolaan. **11** Hadday kugu yidhaahdaan,
Na soo raac, Aan gaadno inaynu dhiig daadinno, Oo
aynu sababla'aan kuwa aan eedda lahayn si qarsoon ugu
dhuumanno; **12** Oo iyagoo nool aynu u liqno sida qabriga oo
kale, Dhammaantoodna aan juq siinno sida kuwa yamayska
ku dhaca; **(Sheol h7585)** **13** Waxaynu heli doonnaa maal
qaali ah oo cayn kasta ah, Oo guryaheennana waxaynu ka
buuxsan doonnaa booli; **14** Nasiibkaaga iskula kaaya soo
dar, Oo kulligeenna aynu kiishad qudha wada lahaanno;
15 Wiilkaygiiyow, iyaga jidka ha la marin; Oo cagtaadana
wadiiqadooda dib uga jooji; **16** Waayo, cagahoodu waxay u
ordaan shar, Oo waxay u degdegaan inay dhiig daadiyaan.
17 Waayo, waa waxtarla'aan dabinka loo dhigaa Iyadoo ay
shimbirtu u jeeddo; **18** Iyagu waxay u gaadaan si dhiiggooda
loo daadiyo, Oo waxay si qarsoon ugu dhuuntaan si naftooda
looga qaado. **19** Sidaas oo kalay yihiin jidadka mid kasta
oo faa'iido u hunguri weyn, Oo nafta ka qaada kuwa leh.
20 Xigmaddu aad bay uga qaylisaa jidka; Oo codkeedana
waxay kor uga qaaddaa bannaanka; **21** Waxay ka qaylisaa
meesha suuqa ugu weyn; Oo iridda magaalada laga soo galo
Ayay erayadeeda kaga hadashaa, iyadoo leh, **22** Kuwiinna
garaadlaawayaasha ahow, ilaa goormaad garaadla'aanta sii
jeclaanaysaan? Oo kuwa wax quudhsadaana, ilaa goormay
quudhsashadooda ku sii farxayaan? Nacasyaduna, ilaa
goormay aqoonta sii necbaanayaan? **23** Canaantayda u
soo noqda; Bal eega, anigu waxaan idinku shubi doonaa
ruuxayga, Oo waxaan idin ogeysiin doonaa erayadayda.
24 Anigu waan idiin yeedhay, laakiinse waad i diiddeen;
Oo anigu gacantaydaan soo fidiyey, oo ninnana dan kama
yeelan; **25** Laakiinse idinku taladaydii oo dhan waad
fududaysateen, Oo canaantaydiina ma aydin doonaynin; **26**
Sidaas daraaddeed aniguna waan idinku qosli doonaa markay
belaayo idinku dhacdo; Waanan idinku majaajiloon doonaa
markay cabsiyu idinku soo degto; **27** Markay cabsidiinnu u
timaado sida duufaan oo kale, Oo belaayadiinnuna u timaado
sida dabayl cirwareen ah; Oo dhibaato iyo cidhiidhi idinku
yimaadaan. **28** Markaasay ii yeedhan doonaan, laakiinse
anigu uma aan jawaabi doono; Oo horay ii doondooni
doonaan, laakiinse ima ay heli doonaan; **29** Waayo, waxay
nebcaadeen aqoonta, Oo Rabbiga ka cabsashadiisana ma
ay dooran; **30** Iyagu taladaydii innaba ma ay doonaynin; Oo
canaantaydii oo dhanna way quudhsadeen; **31** Haddaba
iyagu waxay cuni doonaan midhihii jidkooda, Oo waxay ka
dhergi doonaan taladoodii. **32** Waayo, garaadlaawayaasha
dibunoqoshadooda ayaa iyaga dili doonta, Oo nacasyadana
waxaa baabbi'in doonta barwaaqadooda. **33** Laakiinse ku
alla kii aniga i maqlaa, ammaan buu u fadhiyi doonaa, Wuuna
xasilloonaan doonaa, isagoo aan shar ka cabsanaynin.

2 Wiilkaygiiyow, haddaad erayadayda aqbashid, Oo aad
amarradayda qalbigaaga ku haysatid, **2** Si aad dhegta
xigmadda ugu dhigtid, Oo aad qalbigaagana waxgarashada
ugu qabatid; **3** Haddaad wax-kala-garashada ka daba
qaylisid, Oo aad codkaaga waxgarashada kor ugu qaaddid;
4 Haddaad iyada u raadisid sida lacagta oo kale, Oo aad u
doondoontid sida maal qarsoon, **5** Markaas waxaad garan
doontaa Rabbiga ka cabsashadiisa, Oo waxaad heli doontaa
aqoonta Ilaah. **6** Waayo, Rabbigu isagaa bixiya xigmadda,
Oo afkiisa waxaa ka soo baxa aqoonta iyo waxgarashada.
7 Isagu kuwa xaqa ah xigmad buu u kaydiyaa, Oo kuwa
daacadnimada u socdana waa u gaashaan. **8** Isagu wuxuu
dhawraa waddooyinka garta, Oo wuxuu xannaaneeyaa jidka
quduusiintiisa. **9** Markaasaad garan doontaa xaqnimada,
iyo garta, Iyo caaddilnimada, iyo jid kasta oo wanaagsan.
10 Waayo, waxaa qalbigaaga soo geli doonta xigmadda,
Oo aqoontuna waxay ka farxin doontaa naftaada; **11**
Digtoonaanta baa ku xanaanayn doonta, Oo waxaa ku
dhawri doonta waxgarashada, **12** Si lagaaga samatabbixiyo
jidka kan sharka ah, Iyo dadka waxyaalaha qalloocan ku
hadla, **13** Oo qummanaanta waddooyinkeeda ka taga, Si ay
jidadka gudcurka ugu socdaan, **14** Oo ay ku reyreeyaan inay
xumaan falaan, Oo ay qalloocnaanta kan sharkaa ku farxaan;
15 Oo jidadkoodu maroorsan yihiin, Oo waddooyinkooduna
qalloocan yihiin, **16** In lagaa samatabbixiyo naagta qalaad,
Xataa naagta qalaad oo hadalladeeda kugu sasabata,
17 Taasoo ka tagta horseedkii yaraanteeda, Oo illowda
axdigii Ilaaheeda; **18** Waayo, gurigeedu wuxuu ku foororaa
dhimasho, Oo waddooyinkeeduna waxay ku dhaadhacaan
kuwii dhintay. **19** Kuwa iyada u gala midkoodna sooma
noqdo, Oo waddooyinka noloshana ma ay helaan. **20** Waa
inaad ku socotid jidka dadka wanaagsan, Oo aad dhawrtid
waddooyinka kuwa xaqa ah. **21** Waayo, kuwa qummanu
dhulkay fadhiyi doonaan, Oo kuwa kaamilka ahuna way sii
joogi doonaan. **22** Laakiinse kuwa sharkaa waa laga gooyn
doonaa dhulka, Oo khaayinnadana waa laga rujin doonaa.

3 Wiilkaygiiyow, waxbariddayda ha illoobin, Laakiin
qalbigaagu amarradayda ha hayo, **2** Waayo, iyagu
waxay kuu kordhin doonaan Maalmo badan iyo cimri
dheer iyo nabad. **3** Naxariista iyo runtu yaanay kaa tegin,
Iyaga qoorta ku xidh, Oo looxa qalbigaaga ku qor, **4**
Sidaasaad Ilaah iyo dadka hortooda Nicmo iyo sharaf uga
heli doontaa. **5** Qalbigaaga dhammaantii Rabbiga ku aamin,
Oo waxgarashadaadana ha isku hallayn. **6** Jidadkaaga
oo dhan isaga ku qiro, Oo isna waddooyinkaaguu toosin
doonaa. **7** Ha isla weynaan; Rabbiga ka cabso; oo sharka
ka fogow. **8** Taasu waxay xundhurtaada u noqon doontaa

caafimaad, Oo lafahaagana waxay u noqon doontaa dhuux.
9 Rabbiga ku murwee maalkaaga Iyo midhaha ugu horreeya
waxa kuu kordha oo dhan; **10** Sidaasay maqsinnadaadu
barwaaqo uga buuxsami doonaan, Macsarooyinkaaguna
waxay la buuxdhaafi doonaan khamri cusub. **11** Wiilkaygiiyow,
Rabbiga edbintiisa ha quudhsan, Oo canaantiisana ha
ka daalin, **12** Waayo, Rabbigu ninkuu jecel yahay wuu
canaantaa Sida aabbe u canaanto wiilkii uu ku faraxsan
yahay. **13** Waxaa barakaysan ninkii xigmadda hela, Iyo ninkii
waxgarashada mulkiya. **14** Waayo, baayacmushtarigeedu
waa ka sii wanaagsan yahay baayacmushtariga lacagta, Oo
faa'iidadeeduna waa ka sii wanaagsan tahay dahabka saafiga
ah. **15** Way ka sii qaalisan tahay luulka, Oo waxaad jeclaan
kartid oo dhanna iyada lalama simo. **16** Gacanteeda midig
waxaa ku jira cimri dheeri; Gacanteeda bidixna waxaa ku jira
hodonnimo iyo sharaf. **17** Jidadkeedu waa jidad farxadeed,
Oo waddooyinkeeda oo dhammuna waa nabad. **18** Kuwii
iyada qabsada waxay u tahay geed nololeed; Oo waxaa
barakaysan ku alla kii iyada xajista. **19** Rabbigu wuxuu dhulka
ku aasaasay xigmadda, Oo samooyinkana wuxuu ku dhisay
waxgarashada. **20** Aqoontiisa ayaa moolalku ku dillaaceen,
Oo cirkuna wuxuu soo daadiyaa sayax. **21** Wiilkaygiiyow,
waxyaalahanu yaanay indhahaaga ka tegin. Xigmadda iyo
digtoonaanta xajiso. **22** Sidaasay naftaada nolol ugu noqon
doonaan, Qoortaadana nimco. **23** Markaasaad jidkaaga
ammaan ku mari doontaa, Oo cagtaaduna ma turunturoon
doonto. **24** Markaad jiifsatidna ma cabsan doontid; Haah,
waad jiifsan doontaa, oo hurdadaaduna way kuu macaanaan
doontaa. **25** Ha ka baqin cabsi kedis ah, Iyo baabbi'inta kuwa
sharka leh toona markii ay timaado. **26** Waayo, Rabbigu
wuxuu kuu ahaan doonaa Kan aad ku kalsoonaan karto.
Oo cagtaadana wuu dhawri doonaa si aan loo qabsan.
27 Wanaag ha u diidin kuwa uu ku habboon yahay in loo
sameeyo, Markaad awood u leedahay inaad u samayso. **28**
Deriskaaga ha ku odhan, Tag oo soo noqo, Berri baan ku
siin doonaaye, Haddii aad markaas haysid. **29** Deriskaaga
innaba xumaan ha u fikirin, Maxaa yeelay, isagu nabadgelyo
buu kuu ag fadhiyaa. **30** Ninna sababla'aan ha kula diririn,
Haddaanu xumaan kugu samayn. **31** Ha ka hinaasin nin
dadka dulmiya, Oo jidadkiisana midnaba ha dooran. **32**
Maxaa yeelay, kuwa qalloocanu waa u karaahiyo Rabbiga,
Laakiinse wuxuu sir la leeyahay kuwa qumman. **33** Rabbigu
wuxuu inkaaraa guriga kii shar leh, Laakiinse rugta kuwa
xaqa ah wuu barakeeyaa. **34** Hubaal kuwa wax quudhsada
ayuu isagu quudhsadaa, Kuwa is-hoosaysiiyase nicmuu
siiyaa. **35** Kuwa xigmadda leh waxay dhaxli doonaan sharaf,
Laakiinse nacasyadu waxay u dallici doonaan ceeb.

4 Wiilashoy, aabbe edbintiisa maqla, Oo u jeesta inaad
wax garataan. **2** Waayo, anigu waxaan idin siiyaa tacliin
wanaagsan, Haddaba cilmigayga ha ka tegina. **3** Waayo,
aniguba waxaan aabbahay u ahaa wiil, Oo mid yar oo bacbac
ah oo madi ah ayaan u ahaa hooyaday. **4** Isagu wax buu
i baray, oo wuxuu igu yidhi, Qalbigaagu erayadayda ha
xajisto; Amarradaydana dhawr, oo waad noolaan doontaa. **5**
Xigmadda doono, waxgarashadana doono; Hana illoobin, oo
erayada afkaygana dib ha uga noqon. **6** Xigmadda ha ka
tegin, oo way ku nabad gelin doontaa. Jeclow, oo way ku
dhawri doontaa. **7** Xigmaddu wax walbay ugu horraysaa,
sidaas daraaddeed xigmadda doono; Wax kastoo aad hesho
weliba waxgarasho doono. **8** Iyada sarraysii, oo iyana
way ku dallicin doontaa; Oo sharaf bay kuu yeeli doontaa
markaad iyada isku duubtid. **9** Iyadu waxay madaxaaga siin
doontaa wax sharraxsan, Oo waxayna kuu yeeli doontaa taaj
quruxsan. **10** Wiilkaygiiyow, maqal oo hadalladayda aqbal.
Oo sannadaha cimrigaaguna way badnaan doonaan. **11**
Anigu waxaan ku baray jidkii xigmadda; Oo waxaan kugu
hoggaamiyey waddooyinkii qummanaanta. **12** Markii aad
socotid tallaabooyinkaagu cidhiidhi ma noqon doonaan, Oo
haddaad oroddidna ma turunturoon doontid. **13** Edbinta
xajiso, oo ha iska sii deyn; Hayso, waayo, iyadu waa
noloshaada, **14** Waddada kuwa sharka leh ha gelin, Oo jidka
xumaanfalayaashana ha qaadin. **15** Ka leexo, hana marin,
Ka noqo oo hareer ka mar. **16** Waayo, iyagu ma seexdaan
haddaanay xumaan falin, Oo hurdadoodana waa laga qaadaa
iyagoo cid kufiya mooyaane. **17** Waayo, iyagu waxay cunaan
kibistii sharnimada, Oo waxay cabbaan khamrigii dulmiga.
18 Laakiinse waddada kuwa xaqa ahu waa sida iftiinka
waaberiga oo kale, Kaas oo hadba soo kordha ilaa uu noqdo
maalin cad. **19** Jidka kuwa sharka lahuna waa sida gudcurka
oo kale. Oo iyagu garan maayaan waxay ku turunturoodaan.
20 Wiilkaygiiyow, erayadayda dhegayso, Oo hadalladaydana
dhegta u dhig. **21** Indhahaaga hortooda yaanay ka fogaan,
Oo qalbigaaga dhexdiisa ku hayso, **22** Waayo, iyagu waa u
nolol kuwa hela, Oo jidhkooda oo dhanna waa u caafimaad.
23 Digtoonaan qalbigaaga u dhawr, Waayo, isagay noloshu
ka soo baxdaaye. **24** Af qalloocan iska saar, Oo bushimo
maroorsanna iska fogee. **25** Indhahaagu qummaati wax
ha u fiiriyeen, Oo indhahaaga daboolkooduna si toosan
hortaada ha u eegeen. **26** Waddada cagahaaga aad ugu
fiirso, Oo jidadkaaga oo dhammuna ha toosnaadeen. **27**
Xagga midigta iyo xagga bidixda toona ha u leexan, Oo
cagtaadana xumaanta ka fogee.

5 Wiilkaygiiyow, xigmaddayda dhegayso, Oo
waxgarashadaydana dhegta u dhig; **2** Si aad digtoonaan
u dhawrtid, Oo ay bushimahaaguna aqoon u xejiyaan. **3**
Waayo, naagta qalaad bushimaheedu waxay daadiyaan
malab, Oo afkeeduna saliid buu ka sii macaan yahay,
4 Laakiinse aakhirkeedu wuxuu u qadhaadh yahay sida
geed dacareed oo kale, Wuuna af badan yahay sida seef
laba af leh. **5** Cagaheedu dhimashay ku dhaadhacaan,
Oo tallaabooyinkeeduna waxay u jeedaan xagga She'ool,
(Sheol h7585) **6** Waddada nolosha iyadu aad uguma fiirsato.
Jidadkeedu waa leexleexdaan, oo garan kari maysid, **7**
Haddaba sidaas daraaddeed, wiilashoy, bal i maqla, Oo
erayada afkayga ha ka tegina. **8** Jidkaaga ka fogee iyada, Oo
albaabka gurigeeda ha u dhowaan, **9** Si aanad sharaftaada
kuwa kale u siin, Oo aanad sannadahaaga kuwa caloosha
adag u siin, **10** Si aan shisheeyayaal maalkaaga uga
dhergin; Oo aanay wixii aad u hawshootay guri ajnabi u gelin,
11 Si aanad ugu dambaysta u barooran, Markay hilibkaaga
iyo jidhkaaguba baabba'aan, **12** Oo aad tidhaahdaan, Sidee
baan edbin u nebcaaday, Oo qalbigayguna canaantii u
quudhsaday! **13** Codkii macallimiintaydii ma aan addeecin,
Oo dhegtana uma aan dhigin kuwii wax i baray! **14** Anigu

waxaan u dhowaa inaan shar kasta falo Anigoo ku dhex jira shirka iyo ururka. **15** Berkeddaada biyo ka cab, Oo ceelkaagana biyo qulqulaya ka cab. **16** Ma hagaag baa in ilahaagu dibadda u daataan. Oo ay durdurraduna dariiqyada maraan? **17** Iyagu ha ahaadeen kuwaaga oo keliya, Oo yaanay u ahaan shisheeyayaal adiga kula jira. **18** Ishaadu ha barakaysnaato, Oo naagtaadii aad yaraanta ku guursatay ku faraxsanow. **19** Iyadu ha kuu ahaato sida deerada jacaylka badan iyo sida cawsha quruxsan, Goor walbana naasaheedu ha ku deeqeen Oo had iyo goorna jacaylkeeda ku faraxsanow. **20** Haddaba wiilkaygiiyow, bal maxaad naag qalaad ugu faraxsanaanaysaa, Maxaadse naag shisheeye ah naasaheeda u qabsanaysaa? **21** Waayo, jidadka dadku waxay hor yaalliin indhaha Rabbiga Oo isagaa fiiriya waddooyinkiisa oo dhan. **22** Kan sharka leh waxaa qabsan doonta xumaantiisa, Oo waxaa isaga lagu soo xidhi doonaa xadhkaha dembigiisa. **23** Wuxuu u dhiman doonaa edbinla'aanta, Oo isagu wuxuu ku dhex amban doonaa badnaanta nacasnimadiisa.

6 Wiilkaygiiyow, haddaad deriskaaga dammiin u noqotid, Ama haddaad shisheeye gacanta dhaar ugu dhiibtid, **2** Markaas waxaa lagugu dabay erayada afkaaga, Oo waxaa lagugu qabtay erayada afkaaga. **3** Haddaba, wiilkaygiiyow, bal waxan samee oo isa samatabbixi, Waayo, gacantii deriskaagii waad gashay; U tag, oo is-hoosaysii, oo deriskaaga bari. **4** Indhahaaga hurdo ha isugu keenin, Oo indhahaaga daboolkoodana lulo ha isugu qaban. **5** Isu samatabbixi sida cawl gacanta ugaadhsadaha uga baxsato, Iyo sida shimbir gacanta shimbirdabaha uga baxsato. **6** Kaaga caajiska ahow, bal qudhaanjada u tag, Oo bal jidadkeeda u fiirso oo caqli yeelo, **7** Iyadoo aan lahayn madaxweyne, Sirkaal iyo taliye toona, **8** Ayay guga cuntadeeda soo diyaarsataa, Oo quudkeedana waxay soo urursataa wakhtiga beeraha la goosto. **9** Haddaba kaaga caajiska ahow, ilaa goormaad hurdaysaa? Goormaadse hurdadaada ka toosaysaa? **10** Weliba, in yar baad seexataa, in yar baad lulootaa, Oo in yar baad gacmaha hurdo aawadeed u laabataa, **11** Hadda caydhinimadaadu waxay u iman doontaa sida mid dad dhaca, Oo baahidaaduna waxay u iman doontaa sida nin hub wata. **12** Qofkii waxmatare ah, iyo ninkii sharrow ahuba, Wuxuu ku socdaa af qalloocan; **13** Indhihiisuu ku baaqaa, oo cagihiisuu ku hadlaa, Oo faruhuu wax ku baraa; **14** Qalbigiisa qalloocnaan baa ku jirta, had iyo goorna wuxuu ku fikiraa shar, Oo wuxuu beeraa muran. **15** Haddaba sidaas daraaddeed masiibadiisu degdeg bay u iman doontaa, Oo dhaqso buu u jabi doonaa, dawona ma leh. **16** Waxaa jira lix waxyaalood oo uu Rabbigu neceb yahay, Haah, toddoba ayaa naftiisu aad u karahdaa, **17** Waana indho kibir badan, carrab been sheega, Iyo gacmo dhiig aan eed lahayn daadiya, **18** Qalbi male shar ah hindisa, Iyo cago xumaan ku degdega, **19** Markhaati been ah oo been sheega, Iyo kii muran dad walaalo ah ku dhex beera. **20** Wiilkaygiiyow, qaynuunka aabbahaa xaji, Oo amarka hooyadaana ha ka tegin. **21** Had iyo goorba qalbiga ku sido, Oo qoortana ku xidho. **22** Markaad socotid wuu ku hoggaamin doonaa, Oo markaad seexatidna wuu ku dhawri doonaa, Markaad toostidna wuu kula hadli doonaa. **23** Waayo, qaynuunku waa laambad, amarkuna waa iftiin, Oo canaanashada edbintuna waa jidkii nolosha, **24** Inay kaa dhawraan naagta sharka ah, Iyo sasabashada carrabka naagta qalaad. **25** Quruxdeeda qalbigaaga ha ka damcin, Oo yaanay indhaheeda daboolkooda kugu sasaban. **26** Waayo, naag dhillo ah aawadeed waxaa nin la gaadhsiiyaa go' kibis ah, Oo dhilladuna waxay ugaadhsataa nafta qaaligaa. **27** Miyuu nin laabta dab ku qaadi karaa, Iyadoo aan dharkiisu guban? **28** Miyuu mid dhuxul kulul ku kor socon karaa, Iyadoo aan cagihiisu guban? **29** Haddaba sidaas oo kaluu noqdaa kii naagta deriskiisa u tagaa, Oo ku alla kii iyada taabtaaba ma taqsiir la'aan doono. **30** Dadku tuug ma quudhsadaan hadduu wax xado Inuu naftiisa dhergiyo markuu gaajoodo, **31** Laakiinse haddii isaga la qabto waa inuu toddoba jibbaar u magdhabaa, Waa inuu ku bixiyaa waxa gurigiisa yaal oo dhan. **32** Kii naag ka sinaystaa wuu caqli daranyahay, Oo kii sidaas yeelaa naftiisuu halligaa. **33** Oo wuxuu heli doonaa dhaawacyo iyo sharafdarro; Oo ceebtiisana lama tirtiri doono innaba. **34** Waayo, hinaaso waa nin cadhadiis. Maalinta aarsashadana isagu ma tudhi doono. **35** Isagu innaba mag kaa qaadan maayo, oo sinaba kuula heshiin maayo, In kastoo aad hadiyado badan siisid.

7 Wiilkaygiiyow, erayadayda xaji, Oo amarradaydana xaggaaga ku kaydso. **2** Amarradayda xaji aad noolaatide, Oo sharcigaygana sida ishaada inankeeda u dhawr. **3** Farahaaga ku xidho, Oo looxa qalbigaagana ku qoro. **4** Waxaad xigmadda ku tidhaahdaa, Adigu waxaad tahay walaashay, Oo waxgarashadana waxaad ugu yeedhaa, saaxiibadday gacalisoy, **5** Si ay iyagu kaaga celiyaan naagta qalaad, Taasoo erayadeeda kugu sasabata. **6** Waayo, anigoo jooga daaqadda gurigayga Ayaan shabagga daaqadda wax ka fiiriyey, **7** Oo kuwa garaadka daran ayaan fiiriyey, oo waxaan barbaarrada ku dhex arkay Nin dhallinyaraa oo aan innaba waxgarasho lahayn, **8** Isagoo maraya dariiqa xaafaddeeda u dhow, Oo wuxuu raacay jidkii gurigeeda, **9** Oo waxay ahayd gabbaldhac oo makhribka ah, markii habeenkii madoobaanayay oo gudcur noqonayay. **10** Oo bal eeg, waxaa isagii ka hor timid naag Sidii dhillo u lebbisan, oo qalbigeedu khiyaano miidhan yahay. **11** Iyadu waa rabshad badan tahay, waana caasiyad, Oo gurigeeda cag sooma dhigto. **12** Mar dibadday joogtaa, marna dariiqyaday maraysaa, Oo rukun kasta wax bay ku sugtaa. **13** Haddaba isagii way qabsatay, oo dhunkatay; Iyadoo aan wejigeedu xishood lahayn ayay waxay isagii ku tidhi, **14** Anigu waxaan hayaa allabaryo nabdeed, Oo maanta ayaan nidarradaydii bixiyey. **15** Haddaba waxaan u soo baxay inaan kula kulmo, Oo aan aad iyo aad wejigaaga u doondoono, waanan ku helay. **16** Sariirtaydii waxaan ku goglay durraaxado daabac leh, Iyo marooyin duntii Masar laga sameeyey. **17** Waxaan sariirtaydii ku cadariyey Malmal iyo cuud iyo qorfe. **18** Kaalay, oo aan caashaq ka dheregno ilaa aroorta, Oo aynu jacayl ku faraxsanaanno. **19** Waayo, ninkaygii guriga ma joogo, Oo meel fog buu u sodcaalay, **20** Kiish lacag ahna wuu qaatay, Oo wuxuu guriga ku soo noqon doonaa markuu dayaxu caddaado. **21** Hadalkeedii badnaa oo macaanaa ayay isagii isku yeelsiisay, Oo waxay isagii ku qasabtay faankii beenta ahaa oo bushimeheeda. **22** Oo haddiiba iyadii buu daba galay, Sidii dibi loo wado in la gowraco, Ama sidii

nacas loo wado in silsilado lagu jebiyo, **23** Jeer fallaadh
beerka lagaga wareemo, Sida shimbiru dabinka degdeg
ku gasho, Iyadoo aan ogayn in loo dhigay si nafteeda loo
qaado. **24** Haddaba sidaas daraaddeed, wiilashoy, bal i
maqla, Oo erayada afkayga dhegaysta. **25** Qalbigiinnu yaanu
jidadkeeda u leexan, Oo waddooyinkeedana ha ku dhex
habaabina. **26** Waayo, iyadu waxay ridday kuwa badan oo
dhaawacan, Sida xaqiiqada kuway laysay aad bay u badan
yihiin. **27** Gurigeedu waa jidkii She'ool, Oo wuxuu hoos ugu
dhaadhacaa dhimashada qolladaheeda. **(Sheol h7585)**

8 Haddaba xigmaddu sow ma dhawaaqin?
Waxgarashaduna codkeedii sow kor uma qaadin? **2**
Waxay taagan tahay meelaha sarreeya Oo jidka agtiisa
ah, meesha waddooyinku ku kulmaan. **3** Oo waxay ka
qaylisaa irdaha agtooda, Meesha magaalada laga soo galo,
Iyo meesha albaabbada laga soo galoba. **4** Nimanyahow,
idinkaan idiin dhawaaqayaa, Oo codkayguna wuxuu u
yeedhayaa binu-aadmiga. **5** Garaadlaawayaashow, miyir
lahaada, Nacasyadoy, waxgarasho qalbiga ku haysta. **6** I
maqla, waayo, waxaan ku hadlayaa waxyaalo wanaagsan,
Oo waxaan bushimaha u kala qaadayaa waxyaalo qumman.
7 Maxaa yeelay, afkaygu run buu ku hadlayaa; Oo
bushimahayguna shar bay karhaan. **8** Erayada afkayga oo
dhammi waa xaq, Oo innaba wax qalloocan ama maroorsan
lagama helo. **9** Iyagu dhammaantood waa u cad yihiin kii wax
garanaya, Oo waana u qumman yihiin kuwa aqoonta hela.
10 Edbintayda qaata, lacagse ha qaadanina, Oo aqoontana
ka hor doorta dahabka saafiga ah. **11** Waayo, xigmaddu
waa ka sii wanaagsan tahay luulka, Oo wax alla waxa la
damci karo oo dhanna iyada lalama simi karo. **12** Anigoo
xigmad ahu, waxaan la fadhiyaa miyir, Oo waxaan helaa
aqoon iyo digtoonaan. **13** Rabbiga ka cabsashadiisu waa
in sharka la naco. Kibirka, iyo madaxweynaanta, iyo jidka
sharka, Iyo afka qalloocan ayaan anigu necbahay. **14** Talo
iyo xigmad anigaa iska leh, Oo waxaan ahay waxgarasho,
xoogna waan leeyahay. **15** Boqorradu gacantayday wax ku
xukumaan, Oo amiirraduna amarkaygay garta ku gooyaan.
16 Taliyayaasha iyo saraakiisha iyo weliba xaakinnada
dunida oo dhammuna Anigay wax iigu taliyaan. **17** Anigu
kuwa i jecel waan jeclahay, Oo kuwa aad iyo aad ii doonaana
way i heli doonaan. **18** Anigaa iska leh taajirnimo iyo sharaf.
Iyo weliba maal raagaya iyo xaqnimoba. **19** Midhahaygu
way ka sii wanaagsan yihiin dahab, haah, oo xataa dahab
aad u wanaagsan way ka sii wanaagsan yihiin, Oo waxa ii
kordhaana way ka sii wanaagsan yihiin lacag la doortay. **20**
Anigu waxaan ku socdaa jidka xaqnimada, Iyo waddooyinka
garta dhexdooda, **21** Si aan kuwa i jecel uga dhigo inay
maal dhaxlaan, Oo aan khasnadahooda ugu buuxiyo. **22**
Rabbigu wuxuu i lahaan jiray bilowgii jidkiisa Iyo shuqulladiisii
hore ka hor. **23** Aniga aakhirada hore waa lay taagay,
waxaan jiray bilowgii ugu horreeyey, Ama intaan dunidu
jirin ka hor. **24** Anigu waxaan dhashay intaan moolal jirin
ka hor, Iyo intaanay jirin ilo biyo ka buuxaan. **25** Intaan la
qotomin buuraha Iyo kuraha ka hor ayaan anigu dhashay, **26**
Intaanuu isagu samayn dhulka iyo berrimmada, Amase ciiddii
dunida ugu horraysay. **27** Markuu samooyinka hagaajiyey
anigu waan joogay, Markuu xariijinta ku wareejiyey moolka
dushiisa, **28** Markuu cirka sare taagay, Markii ilaha moolku
xoog yeesheen, **29** Markuu badda xad u yeelay Si aan
biyuhu amarkiisa ugu xadgudbin, Markuu aasaaskii dhulka
dhigay, **30** Markaas anigu isagaan dhinac joogay, anigoo ah
sidii hawlhoggaamiye, Oo anigu maalin kasta faraxiisaan
ahaa, Oo mar kasta hortiisaan ku rayrayn jiray; **31** Waxaan
ku rayrayn jiray inta dhulkiisa la degay, Oo waxaan ku
farxi jiray binu-aadmiga. **32** Haddaba sidaas daraaddeed,
wiilashoy, bal i maqla; Waayo, waxaa barakaysan kuwa
jidadkayga xajiya. **33** Edbinta dhegaysta, oo caqli yeesha,
Oo ha diidina. **34** Waxaa barakaysan ninka i maqla, Oo
maalin kasta irdahayga igu dhawra, Oo albaabbadayda igu
suga. **35** Waayo, ku alla kii i helaa wuxuu helaa nolol, Oo
Rabbiguna raalli buu ka ahaan doonaa. **36** Laakiinse kii igu
dembaabaa naftiisuu wax yeelaa, Kuwa aniga i neceb oo
dhammu waxay jecel yihiin dhimasho.

9 Xigmaddu gurigeeday dhisatay, Toddobadeedii tiirna way
xaradhay. **2** Neefafkeedii ayay qashay, oo waxay isku
dartay khamrigeedii; Miiskeediina way diyaarisay. **3** Oo
gabdhaheedii midiidinnada ahaa ayay dirtay, oo waxay ka
qaylinaysaa Magaalada meelaha ugu sarreeya, iyadoo leh,
4 Ku alla kii garaaddaranu, halkan ha u soo leexdo. Oo kii
waxgarasho u baahanna waxay ku leedahay, **5** Kaalaya oo
kibistayda wax ka cuna, Oo khamriga aan isku darayna wax
ka cabba. **6** Garaadlaawayaashow, nacasnimada iska daaya,
oo noolaada, Oo jidka waxgarashadana mara. **7** Kii mid wax
quudhsada toosiyaa, cay buu isu soo jiidaa, Oo kii kan sharka
leh canaantana, ceeb baa ku dhacda. **8** Mid wax quudhsada
ha canaanan, waaba intaas oo uu ku necbaadaaye, Nin caqli
leh canaano, oo isna wuu ku jeclaan doonaa. **9** Nin caqli leh
wax bar, oo isna caqli wuu sii yeelan doonaa. Nin xaq ah
wax bar, oo isna waxbarasho wuu sii korodhsan doonaa.
10 Rabbiga in laga cabsado waa xigmadda bilowgeeda,
Oo Kan quduuska ah in la aqoonsadona waa waxgarasho.
11 Waayo, maalmahaagu anigay igu badan doonaan, Oo
cimrigaaguna waa sii kordhi doonaa. **12** Haddaad caqli
leedahay naftaadaad caqli u leedahay, Laakiinse haddaad
wax quudhsato, adiga uun baa waxquudhsashadaada
xambaaran doona. **13** Naagta nacasadda ahu waa qaylo
badan tahay, Iyadu way garaaddaran tahay, oo waxba ma
taqaan. **14** Waayo, waxay fadhiisataa illinka gurigeeda, Oo
kursi bay ku fadhiisataa meelaha sarsare ee magaalada, **15**
Inay u yeedho kuwa jidka maraya, Iyagoo jidadkooda iska
sii soconaya, **16** Ku alla kii garaaddaranu halkan ha u soo
leexdo, Oo kii waxgarasho u baahanna waxay ku leedahay,
17 Biyo la soo xaday way macaan yihiin. Oo cunto qarsoodi
loo cunaana wax bay ka farxisaa. **18** Laakiinse isagu garan
maayo in kuwii dhintay ay halkaas joogaan, Iyo in martideedii
ay She'ool guntiisa ku jiraan. **(Sheol h7585)**

10 Maahmaahyadii Sulaymaan. Wiilka caqliga lahu
aabbihiisuu ka farxiyaa, Laakiinse wiilka nacaska ahu
waa u caloolxumo hooyadiis. **2** Qasnadaha sharnimadu
faa'iido ma leh, Laakiinse xaqnimada ayaa dhimasho kaa
samatabbixisa. **3** Kii xaq ah naftiisu inay gaajooto Rabbigu u
oggolaan maayo, Laakiinse doonista kuwa sharka leh ayuu
ridaa. **4** Kii gacan caajis ah lahu wuu caydhoobaa, Laakiinse
kuwa dadaala gacantoodu hodan bay ka dhigtaa. **5** Kii guga

wax soo urursadaa waa wiil caqli leh, Laakiinse kii wakhtiga
beergooyska seexdaa waa wiil ceeb sameeya. **6** Barako
waxay saaran tahay kan xaqa ah madaxiisa, Laakiinse
kuwa sharka leh afkooda dulmi baa qariya. **7** Kan xaqa ah
xusuustiisu barako bay leedahay, Laakiinse kuwa sharka leh
magacoodu waa qudhmi doonaa. **8** Kii qalbiga caqli ku lahu
amarro buu aqbalaa, Laakiinse kan bushimaha ka nacaska
ahu afgembi buu u dhacaa. **9** Kii qummanaan ku socdaa
ammaan buu ku socdaa; Laakiinse kii jidadkiisa qalqallooiya
waa la ogaan doonaa. **10** Kii indhaha ku baaqaa murug buu
keenaa. Laakiinse kan bushimaha ka nacaska ahu afgembi
buu u dhacaa. **11** Ninkii xaq ah afkiisu waa il nololeed,
Laakiinse kuwa sharka leh afkooda dulmi baa qariya. **12**
Necbaantu waxay kicisaa isqabashada, Laakiinse jacaylku
xadgudubyada oo dhan buu qariyaa. **13** Kii waxgarasho leh
bushimihiisa waxaa laga helaa xigmad, Laakiinse ushu waxay
u taal kan garaadka daran dhabarkiisa. **14** Dadkii caqli lahu
waxay kaydsadaan aqoon, Laakiinse nacaska afkiisu waa
baabba' dhow. **15** Ninkii hodan ah maalkiisu waa u magaalo
xoog leh, Laakiinse masaakiinta caydhnimadoodu waa u
baabba'. **16** Kuwa xaqa ah hawshoodu waxay u waddaa
nolol, Laakiinse waxa kan sharka leh u kordhaa, dembi bay
u sii kexeeyaan. **17** Kii edbinta xajistaa wuxuu ku socdaa
jidka nolosha, Laakiinse kii canaanta diidaa wuu qaldamaa.
18 Kii necbaanta qariyaa wuxuu leeyahay bushimo been
badan, Oo kii xanta ku hadlaana waa nacas. **19** Hadal badan
dembi lagama waayo, Laakiinse kii bushimihiisa ceshaa caqli
buu leeyahay. **20** Kii xaq ah carrabkiisu waa sida lacag la
doortay, Laakiinse kuwa sharka leh qalbigoodu waa qiimo
yar yahay. **21** Kii xaq ah bushimahiisu waxay masruufaan
kuwa badan, Laakiinse nacasyadu waxgarashola'aantooda
ayay u dhintaan. **22** Rabbiga barakadiisu hodan bay kaa
dhigtaa, Oo isna caloolxumo kuma daro. **23** Nacasku inuu
xumaan sameeyo waa u sidii cayaareed, Laakiinse ninka
garaadka lahu xigmad buu leeyahay. **24** Kii shar leh wuxuu
ka cabsado ayaa ku soo dul degi doona, Laakiinse kuwa
xaqa ah waxay doonayaan waa la siin doonaa. **25** Markii
dabaysha cirwareenta ahu dhaafto, ka sharka leh mar dambe
la arki maayo, Laakiinse kii xaq ahu waa aasaas weligiis
waaraya. **26** Khalku siduu ilkaha u yahay, iyo sida qiiqu
indhaha u yahay, Ayaa kan caajiska ahu u yahay kuwa isaga
dirta. **27** Rabbiga ka cabsashadiisu cimrigay dheeraysaa,
Laakiinse kuwa sharka leh cimrigoodu waa soo gaaban
doonaa. **28** Kuwa xaqa ah rajadoodu waa farxad, Laakiinse
kuwa sharka leh filashadoodu way baabbi'i doontaa. **29**
Rabbiga jidkiisu waa u qalcad kuwa qumman; Laakiinse
xumaanfalayaasha waa u baabba'. **30** Kan xaqa ah weligiis
la dhaqaajin maayo, Laakiinse kuwa sharka lahu dhulka
ma fadhiyi doonaan. **31** Kan xaqa ah afkiisa waxaa ka soo
baxda xigmad, Laakiinse carrabkii qalloocan waa la gooyn
doonaa. **32** Kan xaqa ah bushimahiisu waxay yaqaaniin
waxa la aqbali karo, Laakiinse kan sharka leh afkiisu qallooc
buu ku hadlaa.

11 Kafaddii khiyaano ah Rabbigu aad buu u karhaa,
Laakiinse dhagaxii miisaanka oo xaq ah wuu ku
farxaa. **2** Markuu kibir yimaado, waxaa timaada ceeb;
Laakiinse xigmaddu waxay la jirtaa kuwa is-hoosaysiiya. **3**
Kuwa qumman waxaa kaxayn doonta daacadnimadooda,
Laakiinse khaayinnada qalloocnaantoodu waa baabbi'in
doontaa iyaga. **4** Maalinta cadhada maal faa'iido ma leh,
Laakiinse xaqnimada ayaa dhimasho kaa samatabbixisa. **5**
Ninkii kaamil ah xaqnimadiisu jidkiisay toosisaa, Laakiinse kan
sharka lahu wuxuu ku kufi doonaa sharkiisa. **6** Kuwa qumman
xaqnimadoodaa samatabbixin doonta, Laakiinse khaayinnada
waxaa qabsan doona damacooda xun. **7** Nin shar lahu
markuu dhinto, wuxuu filanayay way baabbi'i doontaa, Oo
xumaanfalayaasha rajadooduna way baabba'daa. **8** Kii xaq
ah waxaa laga samatabbixiyaa dhibaato, Oo meeshiisana
waxaa yimaada kii shar leh. **9** Labawejiilahu afkiisuu
deriskiisa ku halligaa, Laakiinse kan xaqa ahu aqoon
buu ku samatabbixi doonaa. **10** Kuwa xaqa ahu markay
barwaaqoobaan, magaaladu way rayraysaa, Laakiin kuwa
sharka lahu markay halligmaan farax baa lagu dhawaaqaa.
11 Kuwa qumman ducadooda magaaladu sare bay ugu
kacdaa, Laakiinse kuwa sharka leh afkoodu magaaladuu
dumiyaa. **12** Kii deriskiisa quudhsadaa waa caqli daranyahay,
Laakiinse ninkii garaadka lahu wuu iska aamusaa. **13**
Kii sida mid xan badan u warwareegaa wuxuu daaha ka
qaadaa waxyaalo qarsoon, Laakiinse kii ruuxiisu aamin
yahay xaalkuu qariyaa. **14** Markaanay talo jirin, dadku
waa dhacaa, Laakiinse taliyayaasha badnaantoodu waxay
leedahay nabadgelyo. **15** Kii qof qalaad dammiintaa, xumaan
buu ka helaa, Laakiinse kii dammiinashada necebu ammaan
buu u fadhiyaa. **16** Naag nimcaysan sharaf bay haysataa,
Oo niman xoog lahuna maal bay haystaan. **17** Ninkii naxariis
badanu naftiisuu wanaag u sameeyaa, Laakiinse kii aan
naxariis lahaynu jidhkiisuu dhibaa. **18** Kan sharka lahu wuxuu
shaqaystaa mushahaaro khiyaano miidhan ah, Laakiinse kii
xaqnimada beeraa wuxuu heli doonaa abaalgud la hubo.
19 Xaqnimadu waxay u kacdaa xagga nolosha, Sidaas oo
kalena kii sharka raacaa wuxuu u raacaa dhimashadiisa.
20 Kuwa qalbigoodu qalloocan yahay Rabbigu aad buu u
karhaa; Laakiinse kuwa jidkooda ku qumman wuu ku farxaa.
21 Waxaan aad idiinku xaqiijinayaa inaan kan sharka lahu
taqsiirla'aan doonayn. Laakiinse farcanka kuwa xaqa ah
waa la samatabbixin doonaa. **22** Naag qurux badan oo aan
digtoonaan lahaynu Waa sida dahab gafuurka doofaarka ku
jira. **23** Kuwa xaqa ah waxay doonayaan wanaag keliya,
Laakiinse kuwa sharka ah filashadoodu waa cadho. **24**
Waxaa jira mid wax firdhiya, oo haddana sii korodhsada; Oo
waxaa jira mid ceshada wax ka sii badan in ku habboon,
oo haddana sii caydhooba. **25** Qofkii deeqsi ah baa la
barwaaqaysiin doonaa, Oo kii wax waraabiyana, isna waa la
waraabin doonaa. **26** Kii hadhuudh ceshada, dadka ayaa
habaari doona, Laakiinse kii iibiya, duco ayaa ku dhici doonta.
27 Kii wanaag aad u doonaa wuxuu doonayaa raallinimo,
Laakiinse kii xumaan doona, way u iman doontaa. **28** Kii
maalkiisa isku halleeyaa wuu dhici doonaa, Laakiinse kii
xaq ahu wuxuu u barwaaqoobi doonaa sida caleen cagaar
ah. **29** Kii gurigiisa dhibaa dabayshu dhaxli doonaa, Oo
nacaskuna wuxuu midiidin u ahaan doonaa kan qalbigiisu
caqliga leeyahay. **30** Kan xaqa ah midhihiisu waa geed
nololeed, Oo kii nafo soo hanuuniyaana caqli buu leeyahay.
31 Bal eega, kan xaqa ahu abaalkiisuu dhulka ku heli doonaa,

Haddaba immisa abaalgud oo ka sii badan bay heli doonaan
kan sharka leh iyo dembiluhu.

12 Ku alla kii edbinta jecelu aqoon buu jecel yahay,
Laakiinse kii canaanta necebu waa doqon. **2** Rabbigu
ninka wanaagsan raalli buu ka ahaan doonaa. Laakiinse
khaayinka wuu xukumi doonaa. **3** Ninna shar kuma dhismi
doono, Laakiinse kuwa xaqa ah xididkooda weligiis lama
dhaqaajin doono. **4** Naagtii toolmoonu waxay ninkeeda
u tahay taaj, Laakiinse tii ceebalay ahu waa sida qudhun
isaga lafaha kaga jira. **5** Kuwa xaqa ah fikirradoodu waa
qumman yihiin, Laakiinse kuwa sharka leh taladoodu waa
khiyaano. **6** Kuwa sharka leh erayadoodu waa gabbasho ay u
gabbadaan si ay dhiig u daadiyaan, Laakiinse kuwa qumman
afkooda ayaa samatabbixin doona. **7** Kuwa sharka leh waa
la afgembiyaa, oo mar dambena lama arki doono, Laakiinse
kuwa xaqa ah gurigoodu waa sii taagnaan doonaa. **8** Nin
waxaa loogu bogi doonaa sida xigmaddiisu tahay, Laakiinse
kii qalbigiisu qalloocan yahay waa la quudhsan doonaa. **9** Kii
la fudaydsado oo midiidin lahu Waa ka wanaagsan yahay
kii isweyneeya oo cunto u baahan. **10** Nin xaq ahu waa u
tudhaa neefkiisa, Laakiinse kuwa sharka leh naxdintoodu
waa naxariisla'aan oo keliya. **11** Kii dhulkiisa beertaa cunto
badan buu ka dhergi doonaa, Laakiinse kii waxmatarayaal
raacaa waa garaad daranyahay. **12** Kan sharka lahu wuxuu
damcaa dabinka xumaanfalayaasha, Laakiinse xididka kuwa
xaqa ahu midhuu dhalaa. **13** Kan sharka leh waxaa u
dabin ah xadgudubka bushimihiisa, Laakiinse kan xaqa ahu
dhibaatada wuu ka bixi doonaa. **14** Nin wuxuu wanaag
kaga dhergi doonaa midhaha afkiisa, Oo nin walbana waxa
gacmihiisu sameeyaan ayaa loo abaalgudi doonaa. **15**
Nacaska jidkiisu waa la qumman yahay isaga, Laakiinse kii
caqli lahu taladuu maqlaa. **16** Nacaska xanaaqiisa haddiiba
waa la gartaa, Laakiinse ninkii miyir lahu ceebtuu qariyaa.
17 Kii runta ku hadlaa wuxuu muujiyaa xaqnimada, Laakiinse
markhaatiga beenta ahu wuxuu muujiyaa khiyaanada. **18**
Waxaa jira mid u hadla sida seef wax mudaysa, Laakiinse
kan caqliga leh carrabkiisu waa caafimaad. **19** Bushintii runta
sheegtaa weligeedba way sii taagnaan doontaa, Laakiinse
carrabkii beenta sheegaa daqiiqad buu joogaa. **20** Kuwa
sharka ku fikira qalbigooda khiyaanaa ku jirta, Laakiinse
taliyayaasha nabaddu farxad bay leeyihiin. **21** Sharna kan
xaqa ah ku dhici maayo, Laakiinse kuwa sharka leh xumaan
baa ka buuxsami doonta. **22** Bushimaha beenta sheega
Rabbigu wuu karhaa. Laakiinse kuwa runta ku shaqeeya wuu
ku farxaa. **23** Ninkii miyir lahu aqoontuu qariyaa, Laakiinse
qalbiga nacasyadu wuxuu naadiyaa nacasnimo. **24** Kuwa
dadaala gacantoodu wax bay xukumi doontaa, Laakiinse
caajisiinta hawl baa la saari doonaa. **25** Ninkii caloolxumo
gashaa wuu soo gotaa, Laakiinse eray wanaagsanu waa ka
farxiyaa isaga. **26** Kan xaqa ahu deriskiisuu hanuuniyaa,
Laakiinse kuwa sharka leh jidkoodu wuu ambiyaa iyaga.
27 Ninkii caajis ahu ma dubto wuxuu soo ugaadhsaday,
Laakiinse ninkii dadaala maalkiisu waa qaali. **28** Jidka
xaqnimada nolol baa taal; Oo waddadeedana dhimasho
kuma jirto.

13 Wiilkii caqli lahu wuxuu maqlaa edbinta aabbihiis,
Laakiinse kii wax quudhsadaa canaanta ma maqlo.
2 Nin wuxuu wax wanaagsan ku cuni doonaa midhaha
afkiisa, Laakiinse khaayinnada naftoodu waxay cuni doontaa
midhaha dulmiga. **3** Kii afkiisa dhawraa wuxuu dhawraa
naftiisa, Laakiinse kii bushimihiisa aad u kala qaadaa
wuu baabbi'i doonaa. **4** Kii caajis ah naftiisu wax bay
damacdaa, mana hesho, Laakiinse nafta kii dadaala waa la
barwaaqaysiin doonaa. **5** Ninkii xaq ahu beenta wuu neceb
yahay, Laakiinse ninkii shar lahu waa karaahiyo, wuuna
ceeboobaa. **6** Xaqnimadu kii jidkiisu qumman yahay ayay
ilaalisaa, Laakiinse sharnimadu dembilaha ayay afgembidaa.
7 Waxaa jira nin hodan iska dhiga laakiinse aan waxba
haysan, Oo waxaa jira mid miskiin iska dhiga laakiinse maal
badan leh. **8** Nin wuxuu noloshiisa ku furtaa maalkiisa,
Laakiinse miskiinku canaanta ma maqlo. **9** Iftiinka kuwa
xaqa ahu weligii wuu reyreeyaa, Laakiinse laambadda kuwa
sharka leh waa la bakhtiin doonaa. **10** Isqabasho oo keliya
ayaa kibir ka timaada, Laakiinse kii waanada qaata waxaa
la jirta xigmad. **11** Maalkii degdeg lagu helaa wuu dhinmi
doonaa, Laakiinse kan hawl wax ku soo urursadaa waa sii
korodhsan doonaa. **12** Rajadii raagtaa qalbigay bukaysiisaa,
Laakiinse markii wixii la doonayay la helo waa geed nololeed.
13 Ku alla kii erayga quudhsadaa halligaad ayuu isu keenaa,
Laakiinse kii amarka ka cabsada waa loo abaalgudi doonaa.
14 Ninkii caqli leh waxbariddiisu waa il nololeed, In dabinnada
dhimashada laga leexdo. **15** Waxgarashadii wanaagsan
raalli baa laga noqdaa, Laakiinse jidka khaayinnadu waa xun
yahay. **16** Nin kasta oo miyir lahu aqoon buu ku shaqeeyaa,
Laakiinse nacasku nacasnimuu fidiyaa. **17** Wargeeyihii shar
lahu xumaan buu ku dhex dhacaa, Laakiinse ergadii aamin
ahu waa caafimaad. **18** Caydhnimo iyo ceebba waxaa lahaan
doona kii edbinta diida, Laakiinse kii canaanta maqla waa
la murwayn doonaa. **19** Wixii la doonayay oo la gaadhay
nafta way u macaan tahay, Laakiinse nacasyadu aad bay u
karhaan inay sharka ka fogaadaan. **20** Kii kuwa caqliga leh
la socdaa, caqli buu yeelan doonaa, Laakiinse kii nacasyada
raacaa waa baabbi'i doonaa. **21** Dembilayaasha waxaa
eryada shar, Laakiinse kuwa xaqa ah abaal wanaagsan baa
loo gudi doonaa. **22** Ninkii wanaagsanu dhaxal buu uga
tagaa carruurta carruurtiisa, Oo maalka dembilahana waxaa
loo kaydiyaa kuwa xaqa ah. **23** Beerta masaakiinta waxaa
ku taal cunto badan, Laakiinse gardarro aawadeed in baa loo
baabbi'iyaa. **24** Kii ushiisa ceshadaa wiilkiisuu neceb yahay;
Laakiinse kii wiilkiisa jecelu aad buu u edbiyaa. **25** Kan
xaqa ahu wax buu cunaa ilaa naftiisu dheregto, Laakiinse
caloosha kuwa sharka lahu way baahnaan doontaa.

14 Naag kastoo caqli lahu gurigeeday dhistaa, Laakiinse
nacasaddu gacmaheeday ku dumisaa. **2** Kii
qummanaantiisa ku socda ayaa Rabbiga ka cabsada,
Laakiinse kii jidkiisa ku qalloocan wuu quudhsadaa isaga. **3**
Afka nacasyada waxaa ka soo biqla kibir; Laakiinse kuwa
caqliga leh bushimahooda ayaa iyaga dhawri doona. **4**
Meeshii aan dibi joogin qabaalkii ay wax ka cuni jireen waa
baabbah; Laakiinse kordhinta badanu waxay ku timaadaa
xoogga dibiga. **5** Markhaatigii aamin ahu been ma sheego,
Laakiinse markhaatigii been ahu been buu ku hadlaa. **6**
Kii wax quudhsadaa xigmad buu doondoonaa, mana helo,
Laakiinse aqoontu waa u fudud dahay kii waxgarasho
leh. **7** Nacaska hortiisa ka fogow, Waayo, bushimihiisa

aqoon ka heli maysid. **8** Ninkii miyir leh xigmaddiisu waa
inuu jidkiisa gartaa, Laakiinse nacasyada nacasnimadoodu
waa khiyaano. **9** Nacasyadu dembigay ku majaajiloodaan,
Laakiinse kuwa qumman waxaa ku dhex jirta raallinimo.
10 Qalbigu qadhaadhnimadiisuu yaqaan, Oo shisheeyena
farxaddiisa lama qaybsado. **11** Guriga kuwa sharka leh waa
la afgembiyi doonaa, Laakiinse taambuugga kuwa qummanu
waa barwaaqoobi doonaa. **12** Waxaa jirta waddo dadka la
hagaagsan, Laakiinse dhammaadkeedu waa waddooyinka
dhimashada. **13** Qalbigu xataa qosol waa ku murugoodaa,
Oo farxad dhammaadkeeduna waa caloolxumo. **14** Kii
xaqnimada qalbigiisa dib ugaga noqdaa jidkiisuu ka dhergi
doonaa, Oo ninkii wanaagsanuna wuxuu ka dhergi doonaa
naftiisa. **15** Kii garaaddaranu eray kasta wuu rumaystaa,
Laakiinse kii miyir lahu socodkiisa aad buu u fiiriyaa. **16** Ninkii
caqli lahu waa cabsadaa, oo sharka wuu ka noqdaa; Laakiinse
nacasku waa ciishoodaa, wuuna isku kalsoon yahay. **17**
Kii degdeg u cadhoodaa nacasnimuu wax ku sameeyaa,
Oo ninkii sharnimo hindisana waa la neceb yahay. **18**
Garaadlaawayaashu nacasnimay dhaxlaan, Laakiinse kuwii
miyir leh waxaa madaxa loo saaraa taaj aqoon ah. **19** Kuwa
sharka lahu kuwa wanaagsan hortooda ayay ku foororsadaan,
Oo kuwa xunxunna waxay ku foororsadaan irdaha kuwa xaqa
ah. **20** Miskiinka xataa deriskiisu waa neceb yahay, Laakiinse
taajirku saaxiibbo badan buu leeyahay. **21** Kii deriskiisa
quudhsadaa wuu dembaabaa, Laakiinse kii miskiinka u
naxariistaa waa barakaysan yahay. **22** Kuwa sharka ku
fikiraa sow ma qaldamaan? Laakiinse kuwa wanaagga ku
fikira waxaa u ahaan doona naxariis iyo run. **23** Hawl
kasta faa'iidaa ku jirta, Laakiinse hadalka bushimuhu wuxuu
keenaa caydhnimo keliya. **24** Kuwa caqliga leh taajkoodu
waa maalkooda, Laakiinse nacasyada nacasnimadoodu
waa nacasnimo keliya. **25** Markhaatigii run ahu nafuu
samatabbixiyaa, Laakiinse kii been sheegaa waa khaayin.
26 Rabbiga ka cabsashadiisu waxay leedahay kalsoonaan
xoog leh, Oo carruurtiisuna waxay lahaan doonaan meel ay
magangalaan. **27** Rabbiga ka cabsashadiisu waa il nololeed,
Si dabinnada dhimashada looga leexdo. **28** Sharafta boqorku
waxay ku jirtaa dadka badnaantiisa, Laakiinse baabba'a
amiirku wuxuu ku jiraa dadka yaraantiisa. **29** Kii cadhada u
gaabiyaa waa garasho badan yahay; Laakiinse kii degdeg u
cadhoodaa nacasnimuu sarraysiiyaa. **30** Qalbigii degganu
waa nolosha jidhka, Laakiinse hinaaso waa qudhunka lafaha.
31 Kii miskiinka dulmaa wuxuu caayaa Kan sameeyey,
Laakiinse kii ka baahan u naxariistaa wuu murweeyaa. **32** Kii
shar leh waxaa lagu afgembiyaa sharnimadiisa, Laakiinse kan
xaqa ahu rajuu leeyahay markuu dhinto. **33** Xigmaddu waxay
taal kii garasho leh qalbigiisa, Laakiinse wixii nacasyada
uurkooda ku jiraa waa ismuujiyaa. **34** Xaqnimadu quruun
way sarraysiisaa, Laakiinse dembigu waa u ceeb dad kasta.
35 Boqorka raallinimadiisa waxaa leh midiidinkii caqli ku
shaqeeya, Laakiinse wuxuu u cadhoon doonaa kii ceeb
sameeya.

15 Jawaabta qaboobu cadhada way qaboojisaa, Laakiinse
hadalkii qallafsanu xanaaq buu kiciyaa. **2** Kuwa
caqliga leh carrabkoodu aqoon buu ku hadlaa, Laakiinse afka
nacasyadu wuxuu shubaa nacasnimo. **3** Rabbiga indhihiisu
meel kastay jiraan, Iyagoo fiirinaya kuwa xun iyo kuwa
wanaagsan. **4** Carrabka wanaagsanu waa geed nololeed
Laakiinse carrabka qalloocan ayaa qalbigu ku jabaa. **5**
Nacasku edbinta aabbihiis wuu quudhsadaa, Laakiinse kii
canaanta maqlaa miyir buu yeeshaa. **6** Kan xaqa ah gurigiisa
khasnad weyn baa taal, Laakiinse waxa kan sharka leh
u kordhaa waa dhib. **7** Kuwa caqliga leh bushimahoodu
aqoon bay faafiyaan, Laakiinse qalbiga nacasyadu sidaas
ma aha. **8** Allabariga kuwa sharka lahu Rabbiga waa u
karaahiyo, Laakiinse kuwa qumman baryadoodu isagay ka
farxisaa. **9** Jidka kan sharka lahu Rabbiga waa u karaahiyo,
Laakiinse isagu waa jecel yahay kii xaqnimada raaca. **10** Kii
jidka ka taga waa u taqsiir kulul, Oo kii canaanta necebuna
wuu dhiman doonaa. **11** She'ool iyo halligaaduba Rabbiga
hortiisay yaalliin, Haddaba intee in ka sii badan buu arkaa
qalbiga binu-aadmiga? **(Sheol h7585)** **12** Kii wax quudhsadaa
ma jecla in la canaanto, Oo dooni maayo inuu kuwa caqliga
leh u tago. **13** Qalbigii faraxsanu wejiguu nuuriyaa, Laakiinse
caloolxumaanta ayaa qalbigu ku jabaa. **14** Kii garasho leh
qalbigiisu aqoon buu doondoonaa, Laakiinse nacasyada
afkoodu wuxuu cunaa nacasnimo. **15** Kuwa dhibaataysan
maalmahooda oo dhammu waa xunxun yihiin, Laakiinse kii
qalbigiisu faraxsan yahay had iyo goorba waa u iid. **16** Wax
yar oo Rabbiga ka cabsashadiisu la jirto Ayaa ka wanaagsan
khasnado badan oo dhib la jirto. **17** Cunto khudaareed
oo jacayl la jiro Ayaa ka wanaagsan dibi la cayiliyey oo
nacayb la jiro. **18** Ninkii cadho badanu muran buu kiciyaa,
Laakiinse kii cadhada u gaabiyaa murankuu qaboojiyaa. **19**
Ninkii caajis ah jidkiisu waa sida meel qodxan leh oo kale,
Laakiinse kii xaq ah jidkiisu waa dariiq bannaan. **20** Wiilkii
caqli lahu aabbihiisuu ka farxiyaa, Laakiinse ninkii nacas ahu
hooyadiisuu quudhsadaa. **21** Nacasnimadu waa u farxad
ninkii caqlidaran, Laakiinse ninkii garasho lahu si qumman
buu u socdaa. **22** Meeshii aan talo jirin xaajooyinku waa
baabba', Laakiinse taliyayaashii badan ayay ku hagaagaan.
23 Nin wuxuu farxad ka helaa jawaabta afkiisa, Oo eraygii
wakhti ku habboon la yidhaahdaana sidee buu u wanaagsan
yahay! **24** Jidka noloshu waa u kor kii caqli leh, Si uu
uga tago She'oolka hoose. **(Sheol h7585)** **25** Rabbigu wuu
dumin doonaa guriga kuwa kibirka leh, Laakiinse dhulka
carmalka xadkiisa wuu adkayn doonaa. **26** Rabbigu fikirrada
sharka ah aad buu u karhaa, Laakiinse kuwa daahirkaa
hadal wanaagsan bay ku hadlaan. **27** Kan faa'iido u hunguri
weynu reerkiisuu dhibaa, Laakiinse kii hadiyadaha necebu
wuu noolaan doonaa. **28** Kan xaqa ah qalbigiisu wuxuu
ka fikiraa sida loo jawaabo, Laakiinse kuwa sharka leh
afkoodu wuxuu shubaa waxyaalo shar ah. **29** Rabbigu
kuwa sharka leh wuu ka fog yahay, Laakiinse kuwa xaqa ah
baryadooduu maqlaa. **30** Indhaha nuurkoodu qalbiguu ka
farxiyaa, Oo warkii wanaagsanuna lafahuu barwaaqaysiiyaa.
31 Dhegtii canaanta nolosha maqashaa Waxay joogi doontaa
kuwa caqliga leh dhexdooda. **32** Kii edbinta diidaa naftiisuu
quudhsadaa, Laakiinse kii canaanta maqlaa waxgarashuu
helaa. **33** Rabbiga ka cabsashadiisu waa edbinta xigmadda,
Oo sharaftana waxaa ka horreeya is-hoosaysiinta.

16 Qalbiga qasdiyadiisa dadkaa leh, Laakiinse carrabka
jawaabtiisu xagga Rabbigay ka timaadaa. **2** Nin

jidadkiisa oo dhammu waa la nadiifsan yihiin isaga, Laakiinse
Rabbigu ruuxyaduu miisaamaa. **3** Shuqulladaada Rabbiga ku
aamin, Oo fikirradaaduna way taagnaan doonaan. **4** Rabbigu
wax kastuu isu abuuray, Haah, oo xataa ka sharka leh wuxuu
u abuuray maalinta sharkaa. **5** Ku alla kii qalbiga ka kibirsanu
Rabbiga waa u karaahiyo, Waxaan aad idiin ku xaqiijinayaa
inaan isagu taqsiir la'aan doonayn. **6** Waxaa dembiga lagu
kafaaraggudaa naxariis iyo run, Oo dadkuna waxay sharka
kaga fogaadaan Rabbiga ka cabsashadiisa. **7** Markii Rabbigu
ku farxo nin jidadkiis, Wuxuu nabad dhex dhigaa isaga iyo
xataa cadaawayaashiisa. **8** Wax yar oo xaqnimo la jirto Ayaa
ka wanaagsan wax badan oo kordha oo xaqdarro la jirto. **9**
Nin walba qalbigiisaa jidkiisa u fiirsada, Laakiinse Rabbigaa
tallaabooyinkiisa toosiya. **10** Xukunka Rabbigu wuxuu ku jiraa
bushimaha boqorka, Afkiisuna kuma xadgudbo garsooridda.
11 Miisaankii iyo kafadihii xaq ah Rabbigaa leh, Dhagaxyada
miisaanka oo kiishka ku jira oo dhammuna waa shuqulkiisa.
12 Waa u karaahiyo boqorrada inay xumaan falaan. Waayo,
carshigu xaqnimuu ku dhismaa. **13** Boqorradu bushimaha
xaqa ah way ku farxaan, Oo kii si qumman u hadlana way
jecel yihiin. **14** Boqor cadhadiisu waa sida warqaadayaal
geeriyeed, Laakiinse nin caqli leh ayaa qaboojin doona. **15**
Nuurka wejiga boqorka nolol baa ku jirta, Oo raallinimadiisuna
waa sida daruurta roobka dambe. **16** In xigmad la helaa
intee bay ka sii wanaagsan tahay in dahab la helo! In
waxgarasho la helaana waa laga doortaa in lacag la helo. **17**
Kuwa qumman jidkoodu waa inay sharka ka leexdaan, Kii
jidkiisa dhawraa naftiisuu ilaaliyaa. **18** Kibirku wuxuu hor
socdaa baabba', Oo madaxweynaanuna waxay hor socotaa
dhicid. **19** In kuwa kibirsan booli lala qaybsado Waxaa ka sii
wanaagsan in kuwa hooseeya laysla sii hoosaysiiyo. **20** Kii
hadalka dhegaystaa wax wanaagsan buu heli doonaa, Oo
ku alla kii Rabbiga aaminaana waa barakaysan yahay. **21**
Kii qalbigiisu caqli leeyahay waxaa loogu yeedhi doonaa
mid miyir leh, Oo bushimaha macaankooduna waxbarashuu
kordhiyaa. **22** Waxgarashadu waa u il nololeed kii haysta,
Laakiinse edbinta nacasyadu waa nacasnimo. **23** Kii caqli leh
qalbigiisu afkiisuu wax baraa, Oo waxbarashuu bushimihiisa
u kordhiyaa. **24** Hadalkii wacanu waa sida awlallo shinniyeed
oo kale, Nafta wuu u macaan yahay, oo lafahana waa
u caafimaad. **25** Waxaa jirta waddo dadka la qumman,
Laakiinse dhammaadkeedu waa jidadkii dhimashada. **26**
Kii hawshooda gaajadiisuu u hawshoodaa, Waayo, afkiisaa
qasba isaga. **27** Ninkii waxmatare ahu xumaan buu qodqodaa,
Oo bushimihiisana waxaa ku jira dab wax gubaya. **28** Ninkii
qalloocanu muran buu beeraa, Oo kii xan badanuna wuxuu
kala kaxeeyaa saaxiibbo. **29** Ninka wax dulmaa deriskiisuu
sasabtaa, Oo wuxuu u kaxeeyaa jid aan wanaagsanayn.
30 Kii indhaha isugu qabta inuu wax qalloocan hindiso, Oo
bushimihiisa qaniinaa, shar buu soo wadaa. **31** Madaxa cirro
lahu waa taaj sharfeed Haddii laga helo jidka xaqnimada.
32 Kii cadhada u gaabiyaa waa ka wanaagsan yahay kii
xoog badan, Oo kii ruuxiisa xukumaana waa ka wanaagsan
yahay kii magaalo qabsada. **33** Saamiga waxaa lagu tuuraa
dhabta, Laakiinse go'aankiisa oo dhan Rabbigaa leh.

17 Wuxoogaa cunto qallalan ah oo xasilloonaanu la jirto
Ayaa ka wanaagsan guri hilib allabari ka buuxo oo
diriru la jirto. **2** Addoonkii caqli lahu wuxuu xukumi doonaa
wiilkii ceeb soo jiida, Oo walaalaha ayuu la dhaxal geli
doonaa. **3** Weelka lacagta lagu safeeyo lacagtaa iska leh, oo
foornadana dahabkaa iska leh, Laakiinse Rabbigu qalbiyaduu
imtixaamaa. **4** Xumaanfaluhu wuxuu maqlaa bushimaha
shar leh, Oo beenaaluhuna wuxuu dhegaystaa carrabka xun.
5 Ku alla kii miskiinka ku majaajiloodaa wuxuu caayaa Kan
sameeyey, Kii belaayooyin ku farxaana ma taqsiir la'aan
doono. **6** Odayaasha waxaa taaj u ah carruurta carruurtooda,
Oo sharafta carruurtuna waa aabbayaashood. **7** Hadalkii
weynu nacas uma eka, Sidaas oo kalena bushimihii been
sheegaa amiir uma eka. **8** Hadiyaddu waxay kii haysta
la tahay sida dhagax qaali ah, Oo meel alla meeshay u
leexataba way ku barwaaqowdaa. **9** Kii xadgudub qariyaa
jacayl buu doondoonaa, Laakiinse kii xaal ku noqnoqdaa
saaxiibbuu kala kaxeeyaa. **10** Canaantu waxay ninkii garasho
leh u tartaa In ka badan boqol jeedal oo nacas lagu dhuftay ay
u taraan. **11** Ninkii shar lahu wuxuu doondoonaa caasinimo
keliya, Sidaas daraaddeed waxaa isaga lagu diri doonaa
farriingeeye aan naxariis lahayn. **12** Nin ha la kulmo orso
dhasheeda laga xaday, Intuu nacas nacasnimo samaynaya
la kulmi lahaa. **13** Ku alla kii wanaag xumaan ku celiyaa,
Gurigiisa xumaanu ka fogaan mayso. **14** Muranka bilowgiisu
waa sida biyo la soo faruuray. Haddaba isqabashada iska
daa intaan lays ilaaqin. **15** Kii kan sharka leh xaq ka dhiga,
iyo kii kan xaqa ah gardarro ku xukuma, Labadaba Rabbigu
aad buu u karhaa. **16** Lacagta nacaska gacantiisa ku jirtaa
bal maxay u tartaa inuu xigmad ku soo iibsado, Waayo, isagu
garasho ma leh? **17** Had iyo goor saaxiibba saaxiibkii wuu
jecel yahay, Walaalna wuxuu u dhashay dhibaato. **18** Ninkii
garaaddaranu gacan buu dhaar ugu dhiibaa, Oo wuxuu
dammiin ku noqdaa deriskiisa hortiisa. **19** Kii xadgudub jecelu
muran buu jecel yahay, Oo kii iriddiisa sarraysiiyaana wuxuu
doondoontaa baabba'. **20** Kii qalbi qalloocan lahu wanaag
ma helo, Oo kii carrab maroorsan lahuna wuxuu ku dhex
dhacaa belaayo. **21** Kii nacas dhalaa murugtiisuu u dhalaa,
Oo nacas aabbihiisna farxad ma leh. **22** Qalbigii faraxsanu
waa dawo wanaagsan, Laakiinse qalbigii jabanu lafahuu
engejiyaa. **23** Ninkii shar lahu laabtuu laaluush ka qaataa,
Si uu jidadka garta u qalloociyo. **24** Xigmaddu waxay hor
joogtaa kii garasho leh; Laakiinse nacaska indhihiisu waxay
eegaan dhulka darafkiisa. **25** Wiilkii nacas ahu waa u murug
aabbihiis, Waana u qadhaadh tii dashay. **26** Weliba ma
wanaagsana in kii xaq ah la taqsiiro, Ama in kuwa sharafka
leh qummanaantooda aawadeed wax loogu dhufto. **27** Kii
hadalkiisa yareeyaa, aqoon buu leeyahay, Oo kii qalbigiisu
qabow yahayna waa nin garasho leh. **28** Xataa nacasku
markuu iska aamusan yahay waxaa loo yaqaan mid caqli
leh, Kii bushimihiisa isku qabtana nin miyir leh.

18 Kii gooni isu soocaa, wuxuu doondoonaa damaciisa,
Oo xigmadda oo dhanna wuu ku kacaa. **2** Nacasku
waxgarashada kuma farxo, Laakiinse wuxuu ku farxaa uun
inuu waxa qalbigiisa ku jira muujiyo. **3** Markii kii shar lahu
yimaado waxaa kaloo timaada quudhsasho, Sharafla'aantana
waxaa la timaada ceeb. **4** Nin afkiis erayada ku jiraa waa
sida biyo gun dheer, Oo isha xigmadduna waa sida durdur
socda. **5** Ma wanaagsana in kan sharka leh loo eexdo,
Ama in kan xaqa ah garta lagu afgembiyo. **6** Nacaska

bushimihiisu waxay keenaan muran, Oo afkiisuna wuxuu u
yeedhaa karbaash. 7 Nacaska afkiisu waa u baabba', Oo
bushimihiisuna naftiisay dabin u noqdaan. 8 Kii xan badan
erayadiisu waa sida cunto macaan, Oo waxay ku degaan
meelaha caloosha ugu hooseeya. 9 Kii shuqulkiisa caajis ku
ahu, Wuxuu walaal u yahay kii wax kharriba. 10 Rabbiga
magiciisu waa noobiyad xoog leh, Kii xaq ahu iyaduu ku
cararaa, meel sarena wuu ku nabad galaa. 11 Ninkii taajir ah
maalkiisu waa u magaalo xoog leh, Oo waa u derbi dheer
sida ay la tahay isaga. 12 Dadka qalbigiisu waa kibraa
intaanu baabbi'in ka hor, Oo sharaftana waxaa ka horraysa
is-hoosaysiinta. 13 Kii xaajo ka jawaabaa isagoo aan maqlin,
Waa u nacasnimo iyo ceeb. 14 Nin qalbigiisu waa u adkaysan
karaa cudurkiisa, Laakiinse qalbi jaban bal yaa u dulqaadan
kara? 15 Kii miyir leh qalbigiisu wuxuu helaa aqoon, Oo
kuwa caqliga leh dhegtooduna waxay doondoontaa aqoon.
16 Nin hadiyaddiisu meel bay u bannaysaa. Oo waxay isaga
hor keentaa rag waaweyn. 17 Kii dacwaddiisa u hor mara,
mid xaq ah baa la moodaa, Laakiinse deriskiisaa ka daba
yimaada oo imtixaama isaga. 18 Saamigu wuxuu joojiyaa
murammo, Oo wuxuu kala kaxeeyaa kuwa xoogga badan.
19 In walaal la xumeeyey la soo celiyo waa ka sii adag tahay
in magaalo xoog leh la qabsado, Oo murammona waa ka
xoog badan yihiin qalcad biraheeda. 20 Nin calooshiisu
waxay ka buuxsami doontaa midhaha afkiisa, Oo wuxuu
isagu ka dhergi doonaa waxa bushimihiisa u kordha. 21
Geeri iyo nololuba waxay ku jiraan itaalka carrabka, Oo
kuwa jeceluna waxay cuni doonaan midhihiisa. 22 Ku alla
kii afo helaa wuxuu helaa wax wanaagsan, Oo Rabbigana
raallinimuu ka helaa. 23 Miskiinku baryootan buu ku hadlaa,
Laakiinse taajirku si qallafsan buu ugu jawaabaa. 24 Ninkii
saaxiibbo badsadaa naftiisuu kharribaa, Laakiin waxaa jira
saaxiib walaalkaa kaaga dhow.

19 Miskiinka daacadnimadiisa ku socda ayaa ka
wanaagsan Nacaska bushimihiisu qalloocan yihiin. 2
Oo weliba in naftu aqoon la'aato ma wanaagsana, Oo kii
cagihiisu degdegaanna wuu ambadaa. 3 Nin nacasnimadiisu
jidkiisay qalloocisaa, Oo isagu qalbigiisa ayuu Rabbiga uga
cadhoodaa. 4 Maalku wuxuu badiyaa saaxiibbo, Laakiinse
miskiinku saaxiibkiisa buu ka soocmaa. 5 Markhaatigii been
ahu ma taqsiir la'aan doono, Oo kii been ku hadlaana ma
baxsan doono. 6 Kuwa badan ayaa deeqsiga raallinimo ka
baryi doona, Oo nin kastaaba waa u saaxiib kii hadiyado
bixiya. 7 Miskiinka walaalihiis oo dhammu way neceb yihiin,
Haddaba saaxiibbadiisuna intee bay ka fogaan doonaan!
Isagu hadal buu kala daba tagaa iyaga, laakiinse way
tageen. 8 Kii xigmadda helaa naftiisuu jecel yahay, Oo kii
waxgarashada xajistaana wax wanaagsan buu heli doonaa.
9 Markhaatigii been ahu ma taqsiir la'aan doono, Oo kii been
ku hadlaana wuu halligmi doonaa. 10 Nacaska raaxo uma
eka, Waxaana taas ka sii liita in addoon amiirro xukumo.
11 Nin miyirkiisu cadho buu ka celiyaa, Oo waxaa isaga
ammaan u ah inuu xadgudub dhaafo. 12 Boqorka cadhadiisu
waa sida libaaxa cidiisa, Laakiinse raallinimadiisu waa sida
sayaxa cawska ku dega. 13 Wiilkii nacas ahu waa u belaayo
aabbihiis, Oo naag murammadeeduna waa sida dhibicyo
aan kala go'in. 14 Hoy iyo hanti aabbayaashaa laga dhaxlaa,
Laakiinse afo miyir leh xagga Rabbigaa laga helaa. 15
Caajisnimo waxay keentaa hurdo weyn, Oo qofkii caajis
ahuna wuu gaajoon doonaa. 16 Kii amarka dhawraa naftiisuu
dhawraa, Laakiinse kii jidadkiisa fudaydsadaa wuu dhiman
doonaa. 17 Kii miskiinka u naxaa Rabbiguu wax amaahiyaa,
Oo wanaaggii uu sameeyeyna wuu u celin doonaa. 18
Wiilkaaga edbi intay rajo jirto, Laakiinse naftaada ha ku
qasbin si uu u dhinto. 19 Ninkii cadho badan waa la taqsiiri
doonaa, Waayo, haddaad mar isaga samatabbixiso, haddana
waa inaad mar kale sidii oo kale ku samaysaa. 20 Talada
maqal, oo edbinta qaado, Si aad ugu dambaystaada caqli u
yeelatid. 21 Nin qalbigiisa waxaa ku jira hindisooyin badan,
Habase ahaatee waxaa taagnaan doonta talada Rabbiga. 22
Nin waxaa loo doonayaa waa raxmaddiisa, Oo miskiinkuna
waa ka wanaagsan yahay beenaalaha. 23 Kii Rabbiga ka
cabsada waxaa loo kaxeeyaa xagga nolosha, Wuuna sii
dheregsanaan doonaa, Oo sharna loo keeni maayo. 24
Ninkii caajis ahu wuxuu gacanta geliyaa xeedhada, Oo
mar dambe xagga afkiisa uma soo celiyo. 25 Kan wax
quudhsada garaac, oo garaadlaawaha ayaa miyir yeelan
doona, Oo kii garasho leh canaano, oo isna aqoon buu sii
korodhsan doonaa. 26 Kii aabbihiis kharriba, hooyadiisna
erya, Waa wiil ceeb keena oo cay soo jiida. 27 Wiilkaygiiyow
ka joogso in markaad edbinta maqashid Aad dabadeed
hadalka aqoonta ka ambatid. 28 Markhaatigii waxmatare ahu
gartuu quudhsadaa, Oo kan sharka leh afkiisuna wuxuu liqaa
xumaan. 29 Kuwa wax quudhsada waxaa loo diyaariyey
xukunno, Oo dhabarka nacasyadana waxaa loo diyaariyey
karbaash.

20 Khamri waa dadquudhsade, waxa lagu sakhraamona
waa qaylokiciye, Oo ku alla kii ku qaldamaana caqli
ma laha. 2 Boqorka cabsigeliddiisu waa sida libaaxa cidiisa,
Oo ku alla kii ka xanaajiyaa, naftiisuu ku dembaabaa. 3 Nin
inuu dirir ka joogsado waa u sharaf, Laakiinse nacas waluba
wuu ilaaqtamaa. 4 Kii caajis ahu qabowga aawadiis beer ma
jeexo, Oo sidaas daraaddeed wakhtiga beergooyska wuu
baryootami doonaa, oo waxba ma heli doono. 5 Talada dadka
qalbigiisa ku jirtaa waa sida biyo gun dheer, Laakiinse ninkii
garasho leh ayaa ka soo dhaansan doona. 6 Dadka intooda
badanu waxay naadiyaan raxmaddooda, Laakiinse nin aamin
ah bal yaa heli kara? 7 Ninka xaqa ah oo daacadnimadiisa ku
socda, Carruurtiisu way barakaysnaadaan isaga dabadiis. 8
Boqorkii carshiga garsooridda ku fadhiyaa Indhihiisuu sharka
oo dhan ku kala firdhiyaa. 9 Bal yaa odhan kara, Qalbigayga
waan nadiifiyey, Oo dembigayga waan ka daahirsanahay?
10 Miisaanno kala cayn ah iyo qiyaaso kala cayn ah,
Labaduba Rabbiga waa u karaahiyo. 11 Xataa ilmo yar
waxaa lagu yaqaan falimihiisa, Inuu shuqulkiisu daahir yahay
iyo inuu hagaagsan yahayba. 12 Dhegta wax maqasha
iyo isha wax aragtaba, Labadaba Rabbigaa sameeyey. 13
Hurdo ha jeclaan, waaba intaas oo aad caydhowdaaye.
Indhaha kala qaad, oo cuntaad ka dhergi doontaa. 14
Kan wax iibsadaa wuxuu yidhaahdaa, Waa xun yahay,
waa xun yahay, Laakiinse markuu tago ayuu faanaa. 15
Waxaa jira dahab iyo luul badan, Laakiinse bushimihii aqoon
lahu waa jawharad qaali ah. 16 Kii qof qalaad dammiinta
dharkiisa ka qaad, Oo markuu shisheeyayaal dammiinto,

isaga rahmad ahaan u hay. **17** Cuntadii khiyaano lagu helaa
dadka way u macaan tahay, Laakiinse dabadeed afkiisa
waxaa ka buuxsami doona quruurux. **18** Qasdi kasta waxaa
lagu taagaa talo, Oo waano wanaagsan ku dagaallan. **19**
Kii sida mid xan badan u warwareegaa wuxuu daaha ka
qaadaa waxyaalo qarsoon, Haddaba sidaas daraaddeed kii
bushimihiisa kala qaada ha ku darsamin. **20** Kii aabbihiis
ama hooyadiis caaya, Laambaddiisa waxaa lagu bakhtiin
doonaa gudcur dam ah. **21** Dhaxalkii markii hore degdeg
lagu helay, Ugu dambaysta ma barakoobi doono. **22** Ha
odhan, Shar baan ka abaalgudayaa. Rabbiga sug, oo isna
wuu ku badbaadin doonaa. **23** Miisaanno kala cayn ahu
Rabbiga waa u karaahiyo, Oo kafaddii khiyaano ahuna
ma wanaagsana. **24** Nin socodkiisu waa xagga Rabbiga,
Haddaba sidaas daraaddeed dad sidee buu jidkiisa u garan
karaa? **25** Waa u dabin nin inuu nacasnimo ku yidhaahdo,
Waa quduus, Oo uu dabadeed u nidraa inuu wax weyddiiyo.
26 Boqorkii caqli lahu kuwa sharka leh wuu hufaa, Oo
wuxuu dushooda marsiiyaa giringirta. **27** Dadka ruuxiisu
waa laambaddii Rabbiga, Oo wuxuu baadhaa caloosha
meelaha ugu hooseeya oo dhan. **28** Naxariista iyo runtu
boqorkay ilaaliyaan, Oo carshigiisuna wuxuu ku taagnaadaa
naxariis. **29** Dhallinyarada xooggoodu waa ammaantooda,
Oo cirrada odayaashuna waa quruxdooda. **30** Garaaciddii
nabro yeeshaa waxay dadka ka nadiifisaa sharka, Oo dilidda
karbaashkuna sidaas oo kalay u gashaa caloosha meelaha
ugu hooseeya.

21 Boqorka qalbigiisu wuxuu ku jiraa gacanta Rabbiga
sida webiyada biyaha ah, Oo wuxuu u leexiyaa meel
alla meeshuu doonayo. **2** Nin jidkiis waluba waa la qumman
yahay isaga, Laakiinse Rabbigu qalbiyaduu miisaamaa. **3**
Waxaa Rabbigu allabari ka sii jecel yahay In xaqnimo iyo gar
la sameeyo. **4** Indho qab weyn iyo qalbi kibirsan, Kuwaas
oo ah kuwa sharka leh laambaddoodu waa dembi. **5** Kuwa
dadaala fikirradoodu waxay u geeyaan barwaaqo. Laakiinse
ku alla kii degdeg badanu wuxuu u degdegaa inuu wax u
baahdo oo keliya. **6** Khasnadihii carrab been badan lagu
helaa waa sida ceeryaamo hor iyo dib loo kaxeeyey, Oo
kuwa doondoontaana dhimashay doonaan. **7** Kuwa sharka
leh dhacoodu iyaguu baabbi'in doonaa, Maxaa yeelay, iyagu
waxay diidaan inay gar sameeyaan. **8** Ninkii eed badan qaba
jidkiisu aad buu u qalloocan yahay, Laakiinse kii daahirsan
shuqulkiisu waa hagaagsan yahay. **9** In guriga dushiisa
dhinac laga joogo ayaa ka roon In guri weyn naag muran
badan lala joogo. **10** Kii shar leh naftiisu xumaan bay
doonaysaa, Oo deriskiisuna raallinimo kama helo hortiisa. **11**
Markii mid wax quudhsada la taqsiiro, garaadlaawahu wuu
caqliyaystaa, Oo kii caqli leh marka la edbiyona aqoon buu
helaa. **12** Kii xaq ahu wuxuu ka fikiraa kii shar leh gurigiisa,
Iyo sida kuwa sharka leh loogu afgembiyo sharnimadooda
daraaddeed. **13** Kii dhegihiisa u fureeyaa si aanu qaylada
miskiinka u maqlin, Isaga qudhiisuna wuu qaylin doonaa,
laakiinse lama maqli doono. **14** Hadiyaddii qarsoodi lagu
bixiyaa xanaaqay qabowjisaa, Oo laaluushkii laabta laysu
geliyaana cadho kulul buu qabowjiyaa. **15** Kii xaq ahu inuu
gar sameeyo waa u farxad, Laakiinse kuwa xumaanta ka
shaqeeya waa u baabba'. **16** Ninkii jidka waxgarashada ka
habaabaa Wuxuu la joogi doonaa ururka kuwii dhintay. **17** Kii
raaxaysi jecelu miskiin buu ahaan doonaa, Oo kii khamri iyo
saliid jeceluna taajir ma noqon doono. **18** Kii shar lahu wuxuu
furasho u noqon doonaa kii xaq ah, Khaayinkuna wuxuu
furasho u noqon doonaa kii qumman. **19** In lamadegaanka
la joogo ayaa ka roon In naag muran iyo cadho badan
lala joogo. **20** Khasnad qaali ah iyo saliid baa ku jira kan
caqliga leh gurigiisa, Laakiinse nacasku wixiisa wuu wada
liqaa. **21** Kii xaqnimo iyo naxariis raacaa Wuxuu helaa
nolol iyo xaqnimo iyo sharaf. **22** Kii caqli lahu kor buu
ugu baxaa magaalada kuwa xoogga badan derbigeeda,
Oo weliba xoogga ay isku hallaynayaan oo dhan ayuu
hoos u ridaa. **23** Ku alla kii afkiisa iyo carrabkiisa dhawraa
Naftiisuu dhibaatooyin ka dhawraa. **24** Ninkii kibirsan ee
qab weyn waxaa magiciisa la yidhaahdaa quudhsade, Oo
wuxuu ku shaqeeyaa cadhada kibirka. **25** Ninkii caajis ah
waxaa dila damaciisa, Waayo, gacmihiisu waxay diidaan
inay hawshoodaan. **26** Waxaa jira kuwo maalinta oo dhan
si hunguri weyn wax u damca, Laakiinse kii xaq ahu wax
buu bixiyaa oo ma ceshado. **27** Ka sharka leh allabarigiisu
waa karaahiyo, Oo markuu niyo xun ku bixiyona way ka sii
daran tahay! **28** Markhaatifuraha beenta ahu waa baabbi'i
doonaa, Laakiinse ninkii wax maqla hadalkiisu waa raagi
doonaa. **29** Ninkii shar lahu wejigiisuu adkeeyaa, Laakiinse
kii qummanu jidadkiisuu u fiirsadaa. **30** Ma jirto xigmad ama
waxgarasho Ama talo Rabbiga ka gees ah. **31** Faraska
waxaa loo diyaariyaa maalinta dagaalka, Laakiinse guusha
waxaa leh Rabbiga.

22 Magac wanaagsan baa laga doortaa maal badan, Oo
nimcana waa ka wanaagsan tahay lacag iyo dahab. **2**
Taajirka iyo miskiinku way wada kulmaan, Oo Rabbigu waa
kii kulligood sameeyey. **3** Ninkii miyir lahu sharkuu arkaa,
wuuna dhuuntaa, Laakiinse garaadlaawayaashu way iska sii
maraan, waana la taqsiiraa. **4** Is-hoosaysiinta iyo Rabbiga ka
cabsashadiisa abaalgudkoodu Waxaa weeyaan hodantinimo
iyo sharaf iyo nolol. **5** Qodxan iyo dabinnaba waxay yaalliin
jidka ninka qalloocan, Laakiinse kii naftiisa dhawraa waa
ka fogaan doonaa iyaga. **6** Ilmo u rabbee siduu ku socon
lahaa, Oo isna xataa markuu gaboobo kama leexan doono.
7 Taajirku masaakiintuu u taliyaa Oo kii wax amaahdaana
midiidin buu u yahay kii wax amaahiya. **8** Kii xumaan beeraa
wuxuu goosan doonaa belaayo, Oo usha cadhadiisuna way
dhammaan doontaa. **9** Kii il deeqsiya lahu wuu barakoobi
doonaa, Waayo, isagu wuxuu cuntadiisa wax ka siiyaa
masaakiinta. **10** Kan wax quudhsada eri, oo muranku wuu
bixi doonaa, Dirirta iyo cayduna way dhammaan doonaan.
11 Kii daahirsanaanta qalbiga jecel, Oo bushimihiisu nimco
leeyihiin, xataa boqorka ayaa saaxiibkiis ahaan doona. **12**
Indhaha Rabbigu waxay dhawraan ka aqoonta leh, Laakiinse
isagu wuxuu afgembiyaa erayada khaayinka. **13** Kii caajis
ahu wuxuu yidhaahdaa, Libaax baa dibadda jooga, Oo jidka
dhexdiisa ayaa laygu dili doonaa. **14** Naago qalaad afkoodu
waa god dheer, Oo waxaa ku dhici doona kii xagga Rabbiga
laga nacay. **15** Nacasnimadu waxay ku xidhan tahay qalbiga
ilmaha. Laakiinse usha edbintu way ka fogayn doontaa. **16**
Kii miskiinka u dulma inuu maal korodhsado, Iyo kii taajirka
wax siiyaaba hubaal way baahnaan doonaan. **17** Dhegta
u dhig, oo erayada kuwa caqliga leh maqal, Oo qalbigana
aqoontayda u jeedi. **18** Waayo, waa wax wanaagsan

haddii aad uurka ku haysatid, Oo hadday dhammaantood
bushimahaaga diyaar ku ahaadaan. **19** Bal eeg, adigaan
maanta iyaga ku ogeysiiyey, Inaad Rabbiga aaminsan tahay.
20 Miyaanan waxyaalo wanaagsan kuugu qorin Talooyinka
iyo aqoonta, **21** Si aan kuu ogeysiiyo hubaasha erayada
runta, Inaad erayada runta uga jawaabtid kuwii ku soo diray?
22 Miskiinka ha dhicin, waayo, isagu waa miskiin, Oo kan
dhibaataysanna meesha iridda ha ku dulmin, **23** Waayo,
Rabbiga ayaa dacwadooda u qaadi doona, Oo kuwa iyaga
dhaca naftoodana wuu dhici doonaa. **24** Ha la saaxiibin nin
xanaaq badan, Oo nin cadho kululna waa inaanad la socon,
25 Waaba intaas oo aad jidkiisa baratid, Oo aad naftaadana
dabin ku riddid. **26** Ha noqonin sida kuwa gacanta dhaar ugu
dhiiba, Ama sida kuwa deyman u dammiinta. **27** Haddaanad
haysan wax aad bixiso, Bal muxuu sariirtaada hoostaada
uga la bixi? **28** Soohdinta hore oo ay awowayaashu dhigeen
Innaba ha durkin. **29** Miyaad aragtaa nin shuqulkiisa ku
dadaala? Isagu wuxuu istaagi doonaa boqorro hortood. Oo
kuwa hoose hortoodana ma istaagi doono.

23 Markaad u fadhiisatid inaad taliye wax la cuntid, Aad
uga fiirso waxa hortaada yaal, **2** Oo mindi cunaha
iska saar Haddaad tahay nin hunguri weyn. **3** Cuntadiisa
macaan ha damcin, Waayo, waa cunto khiyaaneed. **4** Ha
isku daalin si aad taajir ku noqotid. Oo xigmaddaadana
ka joogso. **5** Ma waxaad indhaha ku dayaysaa wax aan
jirin? Waayo, hubaal maalku wuxuu yeeshaa baalal, Sida
gorgor samada u duula oo kale. **6** Kan isha sharka leh
kibistiisa ha cunin, Cuntadiisa macaanna ha damcin, **7**
Waayo, isagu waxaa weeye siduu qalbiga kaga fikiro; Wuxuu
kugu leeyahay, Cun oo cab, Laakiinse qalbigiisu kulama
jiro. **8** Wixii aad cuntay waad soo mantagi doontaa, Oo
erayadaadii macaanaana way kaa lumi doonaan. **9** Nacas
waxba ha kula hadlin, Waayo, isagu xigmadda hadalkaaga
wuu quudhsan doonaa. **10** Soohdintii hore ha durkin, Beeraha
agoommadana ha dhex gelin, **11** Waayo, bixiyahoodu waa
xoog badan yahay; Oo isaga ayaa dacwadooda kugu qaadi
doona. **12** Qalbigaaga edbinta u jeedi, Oo dhegahana
erayada aqoonta. **13** Ilmaha edbin ha u diidin, Waayo,
haddaad isaga ul ku garaacdid, ma dhiman doono. **14** Ul
baad isaga ku garaaci doontaa, Oo naftiisaad She'ool ka
samatabbixin doontaa. **(Sheol h7585)** **15** Wiilkaygiiyow, haddii
qalbigaagu caqli leeyahay, Qalbigayguna wuu farxi doonaa.
16 Haah, oo xataa uurkaygu wuu rayrayn doonaa, Markay
bushimahaagu wax qumman ku hadlaan. **17** Qalbigaagu
yaanu dembilayaal ka hinaasin, Laakiinse maalinta oo dhan
Rabbiga ka cabso. **18** Waayo, hubaal waxaa jira abaalgud,
Oo rajadaaduna kaama go'i doonto. **19** Wiilkaygiiyow, i
maqal, oo caqli yeelo, Oo qalbigaagana jidka ku toosi. **20** Ha
dhex joogin khamriyacabyada Iyo kuwa hunguriweynaanta
hilibka u cuna, **21** Waayo, kii sakhraan ah iyo kii hunguri
weynuba way caydhoobi doonaan, Oo lulona nin calal bay
u xidhi doontaa. **22** Dhegayso aabbahaagii ku dhalay, Oo
hooyadaana ha quudhsan markay gabowdo. **23** Runta soo
iibso, oo ha sii iibin, Oo weliba waxaad ku sii darsataa
xigmadda iyo edbinta iyo waxgarashada. **24** Kii xaq ah
aabbihiis aad buu u farxi doonaa, Oo kii ilmo caqli leh
dhalaana farxad buu ka heli doonaa. **25** Aabbahaa iyo
hooyadaaba ha farxeen, Oo tii ku dhashayna ha rayrayso. **26**
Wiilkaygiiyow, qalbigaaga i sii, Oo indhahaaguna jidadkayga
ha dhawreen. **27** Waayo, dhillo waa booraan dheer, Oo
naag qalaadna waa god cidhiidhi ah. **28** Sida tuug oo
kale ayay u gabbataa, Oo waxay dadka ku dhex badisaa
khaayinnada. **29** Bal yaa hoog leh? Oo yaa caloolxumo leh?
Oo yaa murammo leh? Oo yaa calaacal badan leh? Oo
yaa u dhaawacan sababla'aan? Oo yaa indho casaan ah
leh? **30** Waa kuwa wakhti dheer ku raaga khamriga, Waana
kuwa u taga inay doondoontaan khamri laysku daray. **31** Ha
fiirin khamrigu markuu casaado, Markuu koobka ka dhex
dhalaalo, Iyo markuu si wanaagsan u shubmayoba. **32** Ugu
dambaysta wuxuu wax u qaniinaa sida abeesada, Oo sida
jilbiskana wax buu u qaniinaa. **33** Indhahaagu waxay arki
doonaan naago qalaad, Oo qalbigaaguna wuxuu ku hadli
doonaa waxyaalo qalloocan. **34** Oo waxaad ahaan doontaa
sida kan badda dhexdeeda jiifsada, Ama sida ka dakhalka
dhaladiisa sare seexda. **35** Waxaad odhan doontaa, Wax
bay igu dhufteen, laakiin waxba ima yeelin. Way i garaaceen,
iskamana aanan garan; Bal goormaan toosi doonaa? Weli
mar kalaan doonan doonaa.

24 Dad shar leh ha ka masayrin, Hana jeclaysan inaad
iyaga la joogtid. **2** Waayo, qalbigoodu wuxuu ka fikiraa
kharribaad, Oo bushimahooduna waxay ku hadlaan belaayo.
3 Guri wuxuu ku dhismaa xigmad, Wuxuuna ku taagnaadaa
waxgarasho, **4** Qawladuhuna aqoontay kaga buuxsamaan
Maal kasta oo qaali ah oo qurux badan. **5** Ninkii caqli
lahu xoog buu leeyahay, Oo ninkii aqoon lahuna itaal buu
sii korodhsadaa. **6** Waayo, waa inaad talo wanaagsan ku
dagaallantaa, Oo waxaa taliyayaal badan la jirta nabadgelyo.
7 Xigmaddu nacaska way ka dheer tahay, Isagu xagga
iridda afkiisa kuma kala qaado. **8** Kii ku fikira inuu xumaan
sameeyo, Waxaa loogu yeedhi doonaa belaayo-sameeye.
9 Fikirka nacasnimadu waa dembi, Kii wax quudhsadaana
waa u karaahiyo dadka. **10** Maalinta dhibaatada haddaad
liicdid, Itaalkaagu waa yar yahay. **11** Samatabbixi kuwa
dhimashada loo wadayo, Kuwa ku dhow in la gowracona dib
uga qabo. **12** Haddaad tidhaahdid, Bal eeg, waxan ma aannu
garanayn, Kan qalbiyada miisaamaa miyaanu ka fiirsanayn?
Oo kan naftaada dhawraa miyaanu ogayn? Oo miyaanu
isagu nin walba ugu abaalgudayn sida shuqulkiisu yahay?
13 Wiilkaygiiyow, malab cun, waayo, wuu wanaagsan yahay,
Oo waxaad cuntaa awlallada malabka, taas oo kuu dhadhan
macaan. **14** Oo xigmadda aqoonteeduna sidaasoo kalay
naftaada u ahaan doontaa, Oo haddaad iyada heshid waxaa
jiri doona abaalgud, Oo rajadaaduna ma go'i doonto. **15**
Sida nin shar leh, ha u gabban kan xaqa ah gurigiisa, Oo
rugtiisa nasashadana ha kharribin. **16** Waayo, nin xaq ahu
toddoba goor buu dhacaa, wuuna soo sara kacaa haddana,
Laakiinse kuwa sharka leh waxaa lagu afgembiyaa belaayo.
17 Ha rayrayn markuu cadowgaagu dhaco, Oo qalbigaaguna
yaanu farxin markuu turunturoodo, **18** Waayo, waaba intaas
oo Rabbigu taas arkaa, oo ay shar la ahaato indhihiisa,
Oo uu dabadeedna cadhadiisa ka soo celiyaa isaga. **19**
Xumaanfalayaasha aawadood ha isku dhibin, Kuwa sharka
lehna ha ka masayrin, **20** Waayo, kii shar leh abaalgud ma
heli doono, Oo laambadda xumaanfalayaashana waa la

bakhtiin doonaa. **21** Wiilkaygiiyow, Rabbiga iyo boqorkaba
ka cabso, Oo ha ku darsamin kuwa isrogrog badan, **22**
Waayo, belaayadoodu si degdeg ah ayay u soo kici doontaa,
Oo bal yaa yaqaan baabbi'inta labadoodaba? **23** Oo
weliba waxyaalahanuna waa wixii ay kuwa caqliga lahaa
yidhaahdeen. In dadka garsooridda loogu kala eexdaa ma
wanaagsana. **24** Kii kan shar leh ku yidhaahda, Xaq baad
tahay, Dadyowga ayaa habaari doona, oo quruumuhuna way
karhi doonaan isaga, **25** Laakiinse kuwii isaga canaantaa
farxad bay yeelan doonaan, Oo dushoodana waxaa ku soo
degi doonta barako wanaagsan. **26** Kii jawaab qumman ku
jawaabaa Bushimuhuu dhunkadaa. **27** Shuqulkaaga dibadda
ku hagaajiso, Oo beerta ku diyaarso, Oo dabadeedna
gurigaaga dhiso. **28** Deriskaaga sababla'aan markhaati ha
ku furin, Oo bushimahaagana ha ku khiyaanayn. **29** Hana
odhan, Wixii uu igu sameeyey oo kale ayaan ku samayn
doonaa, Oo ninkii sidii shuqulkiisu ahaa ayaan u abaalmarin
doonaa. **30** Waxaan ag maray ninka caajiska ah beertiisa,
Iyo ninka garaadka daran beercanabkiisa, **31** Oo bal eeg,
kulligood waxaa ka baxay qodxan, Oo dhammaantoodna
waxaa qariyey maraboob, Oo derbigoodii dhagaxa ahaana
waa dumay. **32** Markaasaan eegay oo aad uga fiirsaday,
Waan fiiriyey oo wax ka bartay. **33** Weliba in yar baad
seexanaysaa, oo in yar baad gam'aysaa, Oo in yar baad
gacmaha hurdo u laabaysaa, **34** Haddaba caydhnimo waa
kuu iman doontaa sida tuug oo kale, Oo baahina sida nin
hub sita oo kale.

25 Oo weliba kuwanuna waa maahmaahyadii Sulaymaan,
Oo boqorkii Yahuudah oo Xisqiyaah ahaa raggiisii ay
soo guuriyeen. **2** Waa u ammaan Ilaah inuu xaal qariyo,
Laakiinse waa u ammaan boqorrada inay xaal baadhaan. **3**
Sida samadu u sarrayso, oo dhulkuna u gun dheer yahay,
Ayaan qalbiga boqorrada loo baadhi karin. **4** Lacagta
wasakhda ka qaad, Oo dabadeedna waxaa lacagshubaha
uga soo bixi doona weel. **5** Boqorka hortiisa kuwa sharka leh
ka fogee, Oo carshigiisuna xaqnimuu ku taagnaan doonaa.
6 Ha isweynweynayn boqorka hortiisa, Oo kuwa waaweyn
meeshoodana ha istaagin. **7** Amiirkii aad indhahaaga ku
aragtay Intii hortiisa lagu hoosaysiin lahaa, Waxaa kuu
wanaagsan iyadoo lagu yidhaahdo, Halkan sare kaalay.
8 Dirir degdeg ha ugu bixin, Waaba intaasoo aad ugu
dambaysta garan weydaa waxaad samayn lahayd, Markii
uu deriskaagu ku ceebeeyey dabadeed. **9** Dacwadaada
deriskaaga kala dood, Laakiinse mid kale xaalkiisa qarsoon
ha sheegin, **10** Waaba intaas oo uu ku caayaa kii maqlaa,
Oo aanay ceebtaadu kaa hadhin. **11** Hadalkii si hagaagsan
loogu hadlaa Wuxuu la mid yahay tufaaxyo dahab ah oo lagu
dhex sameeyey taswiiro lacag ah. **12** Kii caqli leh oo wax
canaantaa wuxuu dhegta wax maqasha oo addeecda ula
mid yahay Hilqado dahab ah iyo wax laysku sharraxo oo
dahab saafiya ah. **13** Wargeeyihii aamin ahu wuxuu kuwii
isaga soo diray ula mid yahay Qabowga barafka cad oo
wakhtiga beergooyska, Waayo, isagu wuxuu qabowjiyaa nafta
sayidyadiisa. **14** Ku alla kii hadiyad been ah isku faaniyaa
Wuxuu la mid yahay daruuro iyo dabayl aan roob lahayn. **15**
Waxaa xaakin wax lagu oggolaysiiyaa dulqaadasho badan,
Carrab macaanuna laftuu jebiyaa. **16** Malab ma heshay?
In kugu filan oo keliya ka cun, Waaba intaas oo intaad ka
dheregto aad soo hunqaacdaaye. **17** Cagtaadu ha ku yaraato
guriga deriskaaga, Waaba intaasoo uu kaa daalaa oo uu ku
necbaadaaye. **18** Ninkii deriskiisa marag been ah ku furaa
Waa sida budh iyo seef iyo fallaadh af badan oo kale. **19**
In wakhtiga dhibaatada nin aaminlaawe ah laysku halleeyo
Waa sida ilig jaban iyo cag murkacatay oo kale. **20** Kii qalbi
murugaysan u gabyaa Waa sida mid maalin qabow huwiska
iska qaada iyo sida khal soodhe lagu shubo oo kale. **21**
Cadowgaagu hadduu gaajaysan yahay, wax uu cuno sii,
Hadduu harraadsan yahayna waraabi, **22** Waayo, dhuxulo
dab ah ayaad madaxiisa ku tuuli doontaa, Oo Rabbiguna
waa kuu abaalgudi doonaa. **23** Dabaysha woqooyi roob
bay keentaa, Sidaas oo kale carrabkii xan badanna weji
cadhaysan buu keenaa. **24** In guriga dushiisa dhinac laga
joogo ayaa ka roon In guri weyn naag muran badan lala
joogo. **25** Warkii wanaagsan oo dal fog ka yimaadaa Waa
sida biyo qabow ay naf harraadsan u yihiin oo kale. **26**
Ninkii xaq ah ee kii shar leh isu dhiibaa Waa sida durdur
qasmay iyo sida il biyood oo wasakhowday oo kale. **27** In
malab badan la cunaa ma wanaagsana, Sidaas oo kalena
in ammaan la doondoontaa ammaan ma aha. **28** Kii aan
ruuxiisa u talin karinu Waa sida magaalo duntay oo aan derbi
lahayn oo kale.

26 Sida wakhtiga kulul aan baraf cad ugu habboonayn,
oo wakhtiga beergooyska aan roob ugu habboonayn,
Ayaan sharaf nacas ugu habboonayn. **2** Sida shimbir iska
wareegaysa iyo sida dabafallaadh iska duulaysa, Ayaan
habaarkii sababla'aan ahu cidna ugu dhacayn. **3** Jeedal faras
buu ku habboon yahay, dacayna dameer, Ulina dhabarka
nacaska. **4** Nacas ha ugu jawaabin sida nacasnimadiisu
tahay, Waaba intaasoo aad sidiisa oo kale noqotaaye.
5 Nacas ugu jawaab sida nacasnimadiisu tahay, Waaba
intaasoo uu isla caqli weynaadaaye. **6** Kii nacas gacantiis
farriin u sii dhiibaa Cagahuu iska gooyaa oo khasaaruu
cabbaa. **7** Sida lugaha curyaanku u laalaadaan Ayuu
masaalkuna u yahay afka nacasyada. **8** Kii nacas sharaf
siiyaa Wuxuu la mid yahay mid wadhaf dhagax ku xidha
oo kale. **9** Sida qodaxdu u dhex gasho sakhraan gacantiis,
Ayuu masaalkuna u yahay afka nacasyada. **10** Kii nacaska
ama kuwa jidka maraya kiraystaa Waa sida qaansoole dadka
oo dhan dhaawaca oo kale. **11** Nacas nacasnimadiisa ku
noqnoqdaa Waa sida eey mantaggiisa ku noqnoqda oo
kale. **12** Nin isla caqli weyn ma aragtay? Waxaa isaga ka
rajo roon nacas. **13** Ninkii caajis ahu wuxuu yidhaahdaa,
Libaax baa waddada jooga; Libaax baa jidka taagan. **14**
Sida albaabku birihiisa ugu noqnoqdo, Ayaa kii caajis ahuna
sariirtiisa isugu rogrogaa. **15** Kii caajis ahu wuxuu gacantiisa
geliyaa xeedhadiisa, Oo inuu afkiisa ku soo celiyona waa ku
dhib isaga. **16** Kii caajis ahu waa iskala caqli badan yahay
Toddoba nin oo xigmad ku jawaabi karta. **17** Kii isagoo jidka
iska maraya isku dhex dara dirir aanu waxba ku lahayn,
Wuxuu la mid yahay mid eey dhegaha qabta oo kale. **18**
Sida nin waalan oo rida dab, Iyo fallaadho, iyo dhimasho,
19 Ayuu yahay kii intuu deriskiisa khiyaaneeyo, Haddana
yidhaahda, Miyaanan cayaarayn? **20** Xaabola'aanta dabku
waa bakhtiyaa, Oo meeshii aan mid xan badanu jooginna
muranku waa ka joogsadaa. **21** Sida dhuxuli raran u sii
shiddo, qoryona dab u sii belbeliyaan, Ayuu ninkii muran

badanuna dirir u sii kiciyaa. **22** Kii xan badan erayadiisu waa
sida cunto macaan, Oo waxay ku degaan meelaha caloosha
ugu hooseeya. **23** Bushimihii macaan iyo qalbigii shar lehba
Waxay la mid yihiin weel dhoobo ah oo lagu dahaadhay
lacag wasakhdeed. **24** Kii wax necebu bushimihiisuu isku
yeelyeelaa, Laakiinse uurkiisuu khiyaano ku kaydsadaa.
25 Markuu si wacan u hadlo ha rumaysan, Waayo, waxaa
qalbigiisa ku jira toddoba karaahiyo. **26** In kastoo nacaybkiisu
khiyaano isku daboolo, Xumaantiisa ayaa shirka lagu hor
muujin doonaa. **27** Ku alla kii bohol qodaaba isagaa ku
dhex dhici doona, Oo kii dhagax giringiriyana, isaguu ku soo
rogman doonaa. **28** Carrabkii been sheega wuxuu neceb
yahay kuwuu dhaawacay, Oo afkii wax faaniyaana wuxuu ka
shaqeeyaa baabba'.

27 Berrito ha ku faanin, Waayo, ma ogid waxay maalinu
keeni doonto. **2** Mid kale ha ku faaniyo oo yaanu
afkaagu ku faanin, Shisheeye ha ku ammaano, oo yaanay
bushimahaagu ku ammaanin. **3** Dhagax waa culus yahay,
oo cammuuduna way miisaan weyn tahay, Laakiinse waxaa
labadoodaba ka sii culus nacas cadhadiis. **4** Cadho waa
naxariisdarro, xanaaqna waa daad, Laakiinse bal yaa
hinaaso is-hor taagi kara? **5** Canaantii bayaan ahu Waa ka
wanaagsan tahay jacaylkii qarsoon. **6** Saaxiib nabrihiisu
waa daacadnimo, Laakiinse cadow dhunkashooyinkiisu waa
khiyaano miidhan. **7** Naftii dheregsanu xataa awlallada
malabka waa ka yaqyaqsataa, Laakiinse naftii gaajaysan
wax kasta oo qadhaadhuba way u macaan yihiin. **8** Ninkii
hoygiisa ka warwareegaa Waa sida shimbir buulkeeda ka
warwareegta oo kale. **9** Saliidda iyo cadarku qalbigay ka
farxiyaan, Sidaas oo kalena waxaa nin ka farxiya macaanka
saaxiibkiis oo ka yimaada talada qalbiga. **10** Ha ka tegin
saaxiibkaa iyo aabbahaa saaxiibkiis toona, Oo maalintii
masiibadaadana guriga walaalkaa ha tegin, Deris kuu dhowu
waa ka wanaagsan yahay walaal kaa fog. **11** Wiilkaygiiyow,
caqli yeelo, oo qalbigayga ka farxi, Si aan ugu jawaabo
kii i caayaba. **12** Ninkii miyir lahu sharkuu arkaa, wuuna
dhuuntaa, Laakiinse garaadlaawayaashu way iska sii maraan,
oo waana la taqsiiraa. **13** Kii qof qalaad dammiinta dharkiisa
ka qaad, Oo kii naag qalaad dammiintana isaga rahmad
ahaan u hay. **14** Kii intuu aroor hore kaco saaxiibkiis cod
dheer ugu duceeya, Waxaa loo qaadan doonaa habaar. **15**
Maalin roobaabeed dhibicyadeeda aan kala go'in Iyo naag
muran badanu waa isku mid. **16** Ku alla kii iyada celiyaa,
dabayshuu celiyaa. Gacantiisa midigna saliid bay qabataa.
17 Bir baa bir afaysa, Oo sidaas oo kale nin baa saaxiibkiis
afeeya. **18** Ku alla kii berde xannaanaystaa midhihiisuu
cuni doonaa. Oo kii sayidkiisa dhawrana waa la murwayn
doonaa. **19** Sida fool biyaha dhexdooda fool uga muuqdo,
Ayaa nin qalbigiisu nin kale ugu muuqdaa. **20** She'ool iyo
halligaadu weligood ma dhergaan, Dadka indhihiisu weligood
ma dhergaan. **(Sheol h7585)** **21** Weelka lacagta lagu safeeyo
lacagtaa iska leh, oo foornadana dahabkaa iska leh, Sidaas
oo kalena nin waxaa lagu tijaabiyaa ammaantiisa. **22** In
kastoo aad nacas tib iyo mooye hadhuudh kula tuntid,
Weliba nacasnimadiisu ka tegi mayso isaga. **23** Aad ugu
dadaal inaad ogaatid xaalka adhigaaga, Oo lo'daadana si
wanaagsan u ilaali. **24** Waayo, maalku weligiis siima raago,
Taajkuna ab ka ab miyuu waaraa? **25** Cawska qallalan markii
la gooyo mid cagaar ah oo jilicsan baa soo muuqda, Oo
dhalatada buurahana waa la soo urursadaa. **26** Baraarku
waa kuu dhar, Oo adhiguna waa kuu qiimihii beerta. **27**
Waxaa jiri doona caano riyaad oo cunto ugu filan adiga iyo
reerkaagaba, Iyo weliba masruufka gabdhaha kuu shaqeeya.

28 Kuwa sharka lahu waxay cararaan iyadoo aan ciduna
eryanayn, Laakiinse kuwa xaqa ahu waxay u dhiirran
yihiin sida libaax oo kale. **2** Waddan xadgudubkiisa aawadiis
amiirradu way badan yihiin, Laakiinse ninkii waxgarasho iyo
aqoon leh dowladdiisu way sii raagtaa. **3** Miskiin masaakiinta
dulmaa Waa sida roob dhulka xaadha oo aan cunto ka tegin.
4 Kuwa sharciga ka tagaa waxay ammaanaan kuwa sharka
leh, Laakiinse kuwa sharciga dhawra ayaa iyaga la dirira. **5**
Nimanka sharka lahu garsooridda ma gartaan, Laakiinse
kuwa Rabbiga doondoonaa wax walbay gartaan. **6** Kii jidad
qalloocan ku socda, in kastoo uu taajir yahay, Waxaa ka
roon miskiinka daacadnimadiisa ku socda. **7** Ku alla kii
sharciga dhawraa waa wiil caqli leh, Laakiinse kii raaca
kuwa cirta weyn, aabbihiisuu ceebeeyaa. **8** Kii korsaar iyo
ribo maalkiisa ku korodhsadaa, Wuxuu u ururin doonaa mid
masaakiinta u naxariista. **9** Kii dhegtiisa ka leexiya inuu
sharciga maqlo, Xataa baryootankiisu waa karaahiyo. **10**
Ku alla kii kuwa xaqa ah jid shar ah ku ambiyaa, Isagaa
ku dhici doona godkiisa, Laakiinse kuwa qummanu wax
wanaagsan bay dhaxli doonaan. **11** Taajirku waa isla caqli
weyn yahay, Laakiinse miskiinka waxgarashada leh ayaa
isaga kashifa. **12** Kuwa xaqa ahu markay guulaystaan,
waxaa jirta ammaan weyn, Laakiinse markii kuwa sharka lahu
sara kacaan dadku waa dhuuntaa. **13** Kii xadgudubyadiisa
qariyaa ma liibaani doono, Laakiinse kii qirta oo haddana
ka tagaa, naxariis buu heli doonaa. **14** Ninkii mar kasta
cabsadaa waa barakaysan yahay, Laakiinse kii qalbigiisa sii
adkeeyaa masiibuu ku dhici doonaa. **15** Taliyihii shar lahu
wuxuu dadka masaakiintaa ku yahay Sida libaax ciyaya iyo
sida orso weerar ah oo kale. **16** Amiirkii garaaddaranu waa
nin dulun weyn, Laakiinse kii neceb faa'iidada xaqdarrada ah
cimrigiisuu dheerayn doonaa. **17** Ninkii nin dhiiggiis qabaa
Wuxuu u carari doonaa godka, oo ninna yaanu ka joojin. **18**
Ku alla kii si qumman u socda waa la samatabbixin doonaa,
Laakiinse kii si qalloocan laba jid ugu socdaa haddiiba wuu
dhici doonaa. **19** Kii dhulkiisa beertaa, cunto badan buu ka
dhergi doonaa, Laakiinse kii waxmatarayaal raacaa wuxuu
ka dhergi doonaa caydhnimo. **20** Ninkii aamin ahu aad buu
u barakoobi doonaa, Laakiinse kii taajirnimo ku degdegaa
ma taqsiir la'aan doono. **21** Ma wanaagsana in dadka loo
kala eexdo, Iyo inuu nin xabbad kibis ah u xadgudbo toona.
22 Kii taajirnimo ku degdegaa waa qumay, Mana oga inuu
caydhoobi doono. **23** Kii nin canaantaa wuxuu marka dambe
heli doonaa Raallinimo ka badan kan carrabka ku faaniya.
24 Kii aabbihiis ama hooyadiis wax ka dhaca oo haddana
yidhaahda, Taasu xadgudub ma aha, Wuxuu saaxiib la yahay
kii wax dumiya. **25** Kii hunguri weynu muran buu kiciyaa,
Laakiinse kii Rabbiga isku halleeya waa la barwaaqaysiin
doonaa. **26** Kii qalbigiisa isku halleeyaa waa nacas, Laakiinse
ku alla kii si caqli ah u socda waa la samatabbixin doonaa.
27 Kii miskiinka wax siiyaa ma baahan doono, Laakiinse kii
indhaha ka qarsada aad baa loo habaari doonaa. **28** Markii

kuwa sharka lahu kacaan dadku waa dhuuntaa, Laakiinse
markay halligmaan, kuwa xaqa ahu way sii kordhaan.

29 Kii inta wax badan la canaanto ka madax adkaadaa,
Dhaqso buu u jabi doonaa, dawona ma leh. **2** Markii
kuwa xaqa ahu amarka haystaan, dadku wuu reyreeyaa,
Laakiinse markii kuwa sharka lahu xukunka wataan, dadku
wuu taahaa. **3** Kii xigmad jecelu aabbihiisuu ka farxiyaa,
Laakiinse kii dhillooyin raacaa maalkiisuu khasaariyaa. **4**
Boqorku gar buu dalka ku dhisaa, Laakiinse kii laaluush jecelu
wuu dumiyaa. **5** Ninkii deriskiisa faaniyaa Shabag dabin ah
ayuu cagihiisa hor dhigaa. **6** Ninkii shar ah xadgudubkiisa
waxaa ku jira dabin, Laakiinse kii xaq ahu waa iska heesaa
oo reyreeyaa. **7** Kii xaq ahu wuxuu ka war hayaa dacwadda
masaakiinta, Laakiinse kii shar ahu ma yaqaan aqoontaas.
8 Kuwa wax quudhsadaa magaalay dab qabadsiiyaan,
Laakiinse kuwa caqliga lahu cadhay qabowjiyaan. **9** Haddii
nin caqli leh nin nacas ah la doodo, Nasasho ma jirto
hadduu cadhoodo iyo hadduu qosloba. **10** Dhiigyocabyadu kii
kaamil ah way neceb yihiin, Laakiinse kuwa qumman waxay
doondoonaan inay naftiisa badbaadshaan. **11** Nacasku
cadhadiisa oo dhan buu soo saaraa, Laakiinse kii caqli lahu
dib buu u ceshadaa, wuuna aamusnaadaa. **12** Haddii taliye
been dhegaysto, Midiidinyadiisa oo dhammu waa wada shar
miidhan. **13** Miskiinka iyo khaayinku way wada kulmaan, Oo
labadoodaba Rabbigu indhahooduu iftiimiyaa. **14** Boqorkii
daacadnimo masaakiinta ugu xukuma, Carshigiisu wuu
dhisnaan doonaa weligiisba. **15** Usha iyo canaantu caqli bay
keenaan, Laakiinse ilmihii layska daayaa ceeb buu hooyadiis
u soo jiidaa. **16** Markii kuwa sharka lahu bataan, xadgudub
baa sii kordha, Laakiinse kuwa xaqa ah ayaa dhiciddooda
arki doona. **17** Wiilkaaga edbi, oo isna wuu ku nasin doonaa,
Haah, naftaada wuu ka farxin doonaa. **18** Markii aan muujinu
jirin dadku waa halligmaa, Laakiinse kii sharciga dhawraa
waa barakaysan yahay. **19** Addoon hadal kuma edeb yeesho,
Waayo, in kastoo uu garanayo ka jawaabi maayo. **20** Ma
aragtay nin hadalkiisa ku degdega? Kaas waxaa ka rajo roon
nacas. **21** Kii addoonkiisa si wanaagsan u soo koriya tan
iyo yaraantiisa, Ugu dambaysta wiil buu u noqon doonaa.
22 Ninkii xanaaq badanu muran buu kiciyaa. Ninkii cadho
kululuna xadgudub buu badsadaa. **23** Nin kibirkiisu hoos
buu u dejin doonaa, Laakiinse kii is-hoosaysiiyaa sharaf
buu heli doonaa. **24** Ku alla kii tuug la shirkoobaa naftiisuu
nacaa, Habaarkuu maqlaa, laakiinse waxba kama sheego.
25 Dadka ka cabsashadiisu wax bay dabtaa, Laakiinse kii
Rabbiga isku halleeyaa wuu nabad geli doonaa. **26** Kuwo
badan baa taliyaha raallinimo ka doona, Laakiinse dadka
garsooriddiisu waxay ka timaadaa xagga Rabbiga. **27** Ninkii
xaqdaranu waa u karaahiyo kuwa xaqa ah, Oo kii jidka ku
qummanuna waa u karaahiyo kii shar ah.

30 Kuwanu waa erayadii Aaguur ina Yaaqeh, oo ahaa reer
Masaa. Ninku wuxuu la hadlay Itii'eel, iyo xataa Itii'eel
iyo Ukaal, oo ku yidhi, **2** Hubaal anigu waan ka doqonnimo
weynahay nin kastaba, Oo dad waxgarashadiisana ma lihi. **3**
Xigmad ma aan baran, Aqoonta Kan quduuska ahna ma
aqaan. **4** Yaa samada u baxay, oo ka soo degay? Yaa
dabaysha gacmihiisa ku soo ururshay? Yaa biyaha dharkiisa
ku guntay? Yaa dhulka darafyadiisa oo dhan dhisay? Magicii,
wiilkiisana magicii, haddaad taqaan? **5** Eray kasta oo Ilaah
waa daahir; Oo isagu wuxuu gaashaan u yahay kuwa isaga
aaminsan. **6** Erayadiisa waxba ha ku darin, Waaba intaas
oo uu ku canaantaa, oo lagu ogaadaa inaad beenaaleh
tahay. **7** Laba waxyaalood ayaan ku weyddiistay, Iyaga ha ii
diidin intaanan dhiman. **8** Wax aan waxtar lahayn iyo been
iga fogee, Oo caydhnimo iyo taajirnimo midna ha i siin. Igu
quudi cunto aanan ka maarmin, **9** Waaba intaasoo intaan
dhergo, aan adiga ku inkiraaye, oo aan idhaahdaa, Waa ayo
Rabbigu? Amase waaba intaasoo aan miskiin noqdaa, oo
intaan wax xado, Aan magaca Ilaahayga si been ah ugu
hadal qaadaaye. **10** Addoon sayidkiisa xan ha uga sheegin,
Waaba intaas oo uu ku habaaraa, oo eed lagugu helaaye. **11**
Waxaa jira farcan aabbahood inkaara, Oo aan hooyadoodna
u ducayn. **12** Waxaa jira farcan isla daahirsan, Oo weliba aan
nijaastoodii ka maydhmin. **13** Waxaa jira farcan indhahoodu
aad u sarreeyaan! Oo daboolka indhahoodana kor bay u
qaadaan. **14** Waxaa jira farcan ilkahoodu sida seefo oo kale
yihiin, oo gowsahooduna sida mindiyo oo kale yihiin, Si ay
masaakiinta dhulka uga baabbi'iyaan, oo ay kuwa baahanna
dadka dhexdiisa uga dhammeeyaan. **15** Culaacushu waxay
leedahay laba gabdhood, oo leh, Na sii, Na sii. Waxaa jira
saddex waxyaalood oo aan weligood dhergin, Haah, oo afar
aan odhan, Bes, nagu filan; **16** Waxaana weeye qabriga,
iyo maxalka aan wax dhalayn, Iyo dhulka aan biyo ka
dhergayn, Iyo dabka aan odhan, Bes, igu filan. **(Sheol h7585)**
17 Isha aabbaheed ku majaajiloota, Oo quudhsata inay
hooyadeed addeecdo, Waxaa la soo bixi doona tukayaasha
dooxada, Oo waxaa cuni doona gorgorrada. **18** Waxaa jira
saddex waxyaalood oo anigu aan aad ula yaabo, Haah,
afar baan garan waayay, **19** Oo iyana waxaa weeye siduu
gorgor hawada u duulo, Siduu masna dhagax ugu socdo,
Siday doonnina badda u maaxdo, Iyo siduu nin gabadh ula
macaamiloodo. **20** Sidaas oo kale waxaa ah naag dhillo ah
sideeda, Taasoo intay wax cunto afka tirtirta, Oo haddana
tidhaahda, Anigu waxba xumaan ma aan samayn. **21** Saddex
waxyaalood ayaa dhulku la gariiraa, Oo afar baanu qaadan
karin, **22** Waxaana weeye addoon markuu boqor noqdo, Iyo
nacas markuu cunto ka dhergo, **23** Iyo naag la nacay markay
guursato, Iyo gabadh addoon ahu markay sayidaddeedii
meesheeda gasho. **24** Waxaa jira afar waxyaalood oo
dhulka ku yaryar, Laakiinse aad iyo aad u caqli badan. **25**
Qudhaanjadu waa sida dad aan xoog badnayn, Laakiinse
waxay cuntadooda soo diyaarsadaan guga. **26** Walooyinku
waa qoon taagdaran, Oo haddana waxay guryahooda ka
samaystaan dhagaxyada dhexdooda; **27** Ayaxu boqor ma
leh, Weliba dhammaantood guuto guuto ayay u socdaan.
28 Qorratadu waa wax gacanta lagu qaban karo, Weliba
waxay joogtaa guryaha boqorrada. **29** Waxaa jira saddex
waxyaalood oo si fiican u socda, Haah, oo afar waa socod
wanaagsan yihiin. **30** Aar libaax oo ah kan xayawaanka ugu
xoogga badan, Oo aan weliba midna dib uga noqon, **31**
Diiqa xarragoonaya, iyo orgiga; Iyo boqorka aanay dadku
gees ka ahayn. **32** Haddaad nacasnimo samaysay adoo isa
sarraysiinaya, Ama aad wax shar ah ka fikirtay, Gacanta afka
saar. **33** Waayo, caanihii la lulaa subag bay soo saaraan,
Sankii la maroojiyaana dhiig buu keenaa, Sidaas oo kalena
cadhadii la qasbaa dirir bay keentaa.

31 Kuwanu waa erayadii Lemuu'eel oo ahaa boqorkii
Masaa ay hooyadiis bartay isaga. **2** Waa maxay,
wiilkaygiiyow? Waa maxay, wiilkii uurkaygow? Waa maxay,
wiilkii nidarradaydow? **3** Xooggaaga naago ha siinin,
Dawyadaadana ha siinin kuwa boqorrada dumiya. **4**
Lemuu'eelow, uma eka boqorrada, uma eka boqorradu inay
khamri cabbaan, Oo amiirradana uma eka inay waxa lagu
sakhraamo damcaan, **5** Waaba intaasoo ay cabbaan, oo
ay sharciga illoobaan, Oo ay kuwa dhibaataysan midkood
gartiisa qallooclyaan. **6** Waxa lagu sakhraamo siiya ka
dhimashada ku dhow, Oo khamrigana waxaad siisaan kuwa
naftoodu la qadhaadhaatay. **7** Ha cabbo, oo caydhnimadiisa
ha illoobo, Oo dhibaatadiisana yaanu mar dambe soo
xusuusan innaba. **8** Afka u fur carrablaawaha aawadiis, Si
aad kuwa baabba'aya oo dhan u xaq mariso. **9** Afka fur, oo
si xaq ah u garsoor, Oo miskiinka iyo saboolka baahanba
gartooda u qaad. **10** Bal yaa heli kara naag wanaagsan?
Waayo, qiimaheedu waa ka sii badan yahay xataa luul. **11**
Waayo, qalbiga ninkeedu iyaduu isku halleeyaa, Oo isagu
innaba uma baahnaan doono wax booli ah. **12** Cimrigeeda
oo dhan isaga wanaag bay u samayn doontaa, Oo innaba
xumaan kuma samayn doonto. **13** Waxay doondoontaa
dhogor idaad iyo geed linen la yidhaahdo. Oo iyadoo
raalli ku ah ayay gacmaheeda ku shaqaysaa. **14** Iyadu
waa sida doonniyaha baayacmushtariga, Oo cuntadeeda
waxay ka keentaa meel fog. **15** Waxay kacdaa iyadoo weli
ay habeennimo tahay, Oo dadka reerkeeda ayay cunto
siisaa, Oo gabdhaheedana hawshooday siisaa, **16** Iyadu
waxay ka fikirtaa beer, wayna soo iibsataa, Oo midhaha
gacmaheeda ayay beercanab ku beerataa. **17** Waxay dhexda
ku xidhataa xoog, Oo gacmaheedana way xoogaysaa.
18 Waxay eegtaa in baayacmushtarigeedu wanaagsan
yahay; Laambaddeeduna habeenkii ma bakhtido. **19** Waxay
gacmaheeda ku fidisaa dunmiiqa, Oo sacabbadeeduna
waxay qabtaan usha wareegta. **20** Waxay sacabkeeda
u furtaa miskiinka, Oo gacmaheedana waxay u fidisaa
saboolka baahan. **21** Dadka reerkeeda ugama cabsato
dhaxanta barafka cad, Waayo, xaaskeeda oo dhammu waxay
wada qabaan dhar labanlaab ah. **22** Waxay samaysataa
durraaxado daabac leh, Oo dharkeeduna waxaa weeye
dhar aad u wanaagsan oo guduudan. **23** Ninkeedana
waxaa laga yaqaan irdaha magaalada, Markuu dhex
fadhiisto waayeellada waddanka. **24** Waxay samaysaa dhar
wanaagsan, wayna iibisaa, Oo baayacmushtarigana waxay
ka iibisaa boqorro dhexda lagu xidho. **25** Xoog iyo sharaf
ayaa iyada dhar u ah; Oo wakhtiga soo socda way ku
qososhaa. **26** Afkeeda waxay u kala qaaddaa xigmad; Oo
carrabkeedana waxaa saaran sharciga raxmadda. **27** Waxay
aad u xannaanaysaa reerkeeda, Oo kibista caajisnimadana
ma cunto. **28** Carruurteedu way kacaan oo waxay ugu
yeedhaan tan barakaysan, Oo weliba ninkeeduna wuu
ammaanaa, isagoo leh; **29** Dumar badan baa wanaag
sameeyey, Laakiinse adigu waad ka sii wanaagsan tahay
dhammaantood. **30** Suuradwacnaantu waa khiyaano miidhan,
oo quruxduna waa ceeryaamo oo kale, Laakiinse naagtii
Rabbiga ka cabsata waa la ammaani doonaa. **31** Midhihii
gacmaheeda wax ka siiya, Oo shuqulladeeduna iyada ha ku
ammaaneen irdaha magaalada.

Wacdiyahii

1 Kuwanu waa erayadii wacdiyihii ahaa ina Daa'uud oo
Yeruusaalem boqorka ku ahaa. **2** Wacdiyuhu wuxuu
leeyahay, Waa wax aan waxba tarayn, waa wax aan waxba
tarayn, wax waluba waa wax aan waxba tarayn. **3** Bal
maxaa faa'iido ah oo nin ka hela hawshiisa uu qorraxda
hoosteeda ku hawshoodo oo dhan? **4** Qarni baa taga, oo
qarni kalena wuu yimaadaa, laakiinse dhulku weligiisba wuu
waaraa. **5** Oo qorraxduna way soo baxdaa, oo haddana
way dhacdaa, oo waxay ku degdegtaa meeshii ay ka soo
baxdo. **6** Dabayshu waxay tagtaa xagga koonfureed, oo
haddana waxay u soo rogmataa xagga woqooyi, oo had
iyo goorba way wareegtaa, oo dabayshu waxay ku soo
noqotaa wareeggeedii. **7** Webiyaasha oo dhammu waxay
ku shubmaan badda, oo weli badduna ma buuxsanto, oo
webiyaashu meeshii ay ku socdaan ayay haddana ku sii
socdaan. **8** Wax kastaaba waa daal miidhan, dadku ma
sheegi karo innaba. Ishu wax arag kama dheregto, dhegtuna
waxmaqlid kama buuxsanto. **9** Wixii hore u jiri jiray waa waxa
dibna u jiri doona, oo wixii la sameeyeyna waa waxa hadda
ka dib la samayn doono, oo inta qorraxda ka hoosaysana
wax cusub laguma arko. **10** Miyey jiraan wax la odhan karo,
Bal eeg, waxanu waa cusub yihiine? Way jiri jireen tan iyo
waayihii inaga horreeyey. **11** Waxyaalihii hore lama xusuusto,
oo waxyaalaha iman doonana innaba laguma xusuusan
doono kuwa dabadeed iman doona. **12** Anigan wacdiyaha
ahu boqor baan reer binu Israa'iil ugu ahaa Yeruusaalem.
13 Oo waxaan qalbigayga oo dhan u soo jeedshay inaan
doono oo xigmad ku baadho waxyaalaha samada hoosteeda
lagu sameeyo oo dhan. Dhibaatadan kulul ayaa Ilaah binu-
aadmigu u siiyey inay ku hawshoodaan. **14** Shuqullada
qorraxda hoosteeda lagu sameeyo oo dhan waan arkay,
oo bal eeg, dhammaantood waa wax aan waxba tarayn iyo
dabagalka dabaysha oo kale. **15** Wixii qalloocan lama toosin
karo, oo wixii dhimmanna lama tirin karo. **16** Qalbigaygaan
la hadlay, oo waxaan ku idhi, Bal eeg, anigu waxaan helay
xigmad ka sii badan tii kuwii hortaydii Yeruusaalem u talin
jiray oo dhan, oo qalbigaygu aad buu u arkay xigmad badan
iyo aqoon dheer. **17** Waxaan qalbigayga siiyey inaan xigmad
ogaado iyo inaan waalli iyo nacasnimo ogaado, oo waxaan
gartay inay taasuna tahay dabagalka dabaysha oo kale. **18**
Waayo, xigmaddii badan caloolxumo badan baa ku jirta, oo
kii aqoon korodhsadaana murug buu sii korodhsadaa.

2 Waxaan qalbiga iska idhi, Bal kaalay, waxaan kugu
tijaabin doonaa farxad, haddaba bal iska raaxayso, oo
bal eeg, taasuna waa wax aan waxba tarayne. **2** Qosol
waxaan ka idhi, Waa waalli! Farxadna waxaan ka idhi, Bal
maxay taraysaa? **3** Waxaan qalbigayga ka damcay inaan
jidhkayga khamri ku istareexiyo intii qalbigaygu xigmad igu
hoggaaminayo, iyo inaan nacasnimo xagsado jeeraan arko
waxa binu-aadmiga ku wanaagsan inay cimrigooda oo dhan
samada hoosteeda ku sameeyaan. **4** Waxaan samaystay
shuqullo waaweyn, guryana waan dhistay, beero canab ahna
waan beertay. **5** Waxaan samaystay beero iyo firdows, oo
waxaan ku dhex beeray geed midho cayn kastaba leh. **6**
Waxaan samaystay balliyo biya ah oo laga waraabiyo kaynta
dhirtu ka baxdo. **7** Waxaan soo iibsaday addoommo rag
iyo dumarba ah, oo waxaan lahaa addoommo gurigayga
ku dhashay, weliba waxaan lahaa hanti aad u badan oo
ishkin iyo adhiba leh, oo waan ka sii hodansanaa kuwii
Yeruusaalem iiga horreeyey oo dhan. **8** Oo weliba waxaan
kaloo soo ururs aday lacag, iyo dahab, iyo khasnado khaas
ah oo ay boqorro iyo gobollo leeyihiin. Oo waxaan yeeshay
niman ii gabya iyo naago ii gabya, iyo waxyaalaha ay binu-
aadmigu ku farxaan iyo dumar badan. **9** Sidaasaan u weynaa
oo uga maal badnaa kuwii Yeruusaalem iiga horreeyey oo
dhan, oo weliba xigmaddaydiina way igu hadhay. **10** Oo
wax kasta oo indhahaygu jeclaysteenna kama aan celin, oo
qalbigaygana kama aan joojin farxad cayn kastoo ay tahayba,
waayo, qalbigaygu wuu ku reyreeyey hawshaydii oo dhan,
oo taasuna waxay ahayd qaybtii aan hawshaydii oo dhan ka
helay. **11** Markaasaan fiiriyey shuqulladii ay gacmahaygu
sameeyeen oo dhan, iyo hawshii aan ku hawshooday oo
dhan, oo bal eeg, dhammaantood waxay ahaayeen wax
aan waxba tarayn iyo dabagalka dabaysha oo kale, oo
innaba faa'iido laguma arag inta qorraxda ka hoosaysa.
12 Markaasaan u soo jeestay inaan xigmad iyo waalli iyo
nacasnimoba fiiriyo, waayo, ninka boqorka ka dambeeya bal
muxuu samayn karaa wixii hore loo sameeyey mooyaane?
13 Markaasaan gartay in xigmaddu ay ka sii fiican tahay
nacasnimada, sida iftiinku uu gudcurka uga fiican yahay
oo kale. **14** Ninkii xigmadda leh indhihiisu madaxiisay ku
yaallaan, oo nacasku gudcur buu ku dhex socdaa, laakiinse
waxaan gartay inuu isku wax dhammaantood ku dhoco. **15**
Oo haddana waxaan qalbigayga iska idhi, Wixii nacaska
ku dhaca anigana way igu dhici doonaan, haddaba bal
maxaan uga xigmad badnaaday? Markaasaan qalbigayga
iska idhi, Taasuna waa wax aan waxba tarayn. **16** Waayo,
kan xigmadda leh lama xusuusto ilaa weligiis xataa sida aan
nacaska loo xusuusan, maxaa yeelay, wakhtiga soo socda
waxa haatan jooga oo dhan waa la wada illoobi doonaa. Oo
bal kan xigmadda lahu wuxuu u dhintaa sida nacaska oo kale!
17 Sidaas daraaddeed nolosha waan nacay, maxaa yeelay,
shuqulka qorraxda hoosteeda lagu sameeyo oo dhammu
dhib buu ii ahaa, waayo, kulli waa wax aan waxba tarayn
iyo dabagalka dabaysha. **18** Wixii aan qorraxda hoosteeda
ku hawshooday oo dhan waan nacay, maxaa yeelay, waa
inaan uga tago ninka iga dambeeya. **19** Bal yaase yaqaan
inuu ahaan doono nin xigmad leh amase nacas? Kolleyse
isagaa u talin doona hawshaydii aan qorraxda hoosteeda ku
hawshooday oo aan xigmad ku muujiyey oo dhan. Taasuna
waa wax aan waxba tarayn. **20** Haddaba sidaas daraaddeed
ayaan uga qalbi jabay wixii aan qorraxda hoosteeda ku
hawshooday oo dhan. **21** Waayo, waxaa jira nin hawshiisa
xigmad, iyo aqoon, iyo guul ku sameeya, oo haddana uga
taga nin aan ku hawshoon. Taasuna waa wax aan waxba
tarayn iyo xaqdarro. **22** Bal maxaa nin ka helaa hawshiisa uu
qorraxda hoosteeda ku hawshoodo oo dhan iyo dabagalka
qalbigiisaba? **23** Waayo, maalmihiisa oo dhammu waa u
murug, dhibaatadiisuna waa u tiiraanyo, oo xataa habeenkii
qalbigiisu ma nasto. Taasuna waa wax aan waxba tarayn.
24 Nin inuu wax cuno oo wax cabbo oo uu hawshiisa si
wanaagsan ugu raaxaysto wax uga roon lama arko, oo
taasna waxaan arkay inay tahay wax gacanta Ilaah ka yimid.

25 Waayo, bal yaa wax cuni kara, yaase raaxaysan kara in
iga badan? **26** Waayo, qofkii Ilaah ka farxiyo wuxuu siiyaa
xigmad iyo aqoon iyo farxad, laakiinse dembilaha wuxuu
siiyaa dhib inuu wax u ururiyo oo uu taallaysto si uu u siiyo
kan Ilaah ka farxiya. Taasuna waa wax aan waxba tarayn iyo
dabagalka dabaysha oo kale.

3 Wax kastaaba waxay leeyihiin wakhti u khaas ah, wax
kasta oo samada ka hooseeyaaba waxay leeyihiin wakhti
go'an. **2** Waxaa jira wakhti la dhasho, iyo wakhti la dhinto;
wakhti wax la beero, iyo wakhti wixii la beeray la gurto; **3**
wakhti wax la dilo, iyo wakhti wax la bogsiiyo; wakhti wax
la dumiyo, iyo wakhti wax la dhiso; **4** wakhti la ooyo iyo
wakhti la qoslo; wakhti la baroorto, iyo wakhti la cayaaro;
5 wakhti dhagaxyo la xooro, iyo wakhti dhagaxyo la soo
ururiyo; wakhti laysku duubo, iyo wakhti iskuduubidda la
daayo; **6** wakhti wax la doondoono, iyo wakhti wax la lumiyo;
wakhti wax la sii haysto iyo wakhti wax la xooro; **7** wakhti
wax la jeexjeexo, iyo wakhti wax la tolo; wakhti la aamuso
iyo wakhti la hadlo; **8** wakhti wax la jeclaado iyo wakhti wax
la necbaado; wakhti dagaaleed, iyo wakhti nabdeed. **9** Kii
shaqeeyaa bal maxaa faa'iido ah oo uu ka helaa hawshiisa
uu ku hawshoodo? **10** Dhibaatadii Ilaah binu-aadmiga u
siiyey inay ku hawshoodaan ayaan arkay. **11** Wax kastuu
ka dhigay inay wakhtigooda quruxsanaadaan, oo haddana
daa'imnimadii ayuu qalbigooda ku beeray, hase ahaatee
binu-aadmigu ma uu garto shuqulkii Ilaah sameeyey tan iyo
bilowgii ilaa ugudambaysta. **12** Waan ogahay inaan binu-
aadmigu lahayn wax uga wanaagsan inay iska farxaan oo
ay cimrigooda oo dhan wanaag sameeyaan mooyaane. **13**
Oo weliba waa hibo Ilaah in nin kastaaba wax cuno oo wax
cabbo, oo uu wanaag ku istareexo intuu hawshoodo oo dhan.
14 Waxaan ogahay in wax kasta oo Ilaah sameeyaaba ay
weligood sii raagayaan. Waxba laguma dari karo, waxbana
lagama dhimi karo. Oo Ilaah wuxuu saas u yeelay in dadku
ka cabsado. **15** Waxa haatan jiraa horeba way u jireen,
oo waxa jiri doonaana horeba way u jireen, oo Ilaahna
wuxuu doondoonaa wixii hore u dhaafay. **16** Weliba waxaan
kaloo qorraxda hoosteeda ku arkay in meeshii garsooridda
ay caddaaladdarro ku jirto, oo meeshii xaqnimadana ay
xumaanu ku jirto. **17** Waxaan qalbigayga iska idhi, Ilaah
baa u kala garsoori doona kan xaqa ah iyo kan sharka ah,
waayo, wax kasta iyo shuqul kastaaba halkaasay wakhti
ku leeyihiin. **18** Waxaan qalbigayga iska idhi, Waxaa Ilaah
doonaya inuu binu-aadmiga u tijaabiyo inay ogaadaan inay
xayawaan yihiin. **19** Waayo, wixii binu-aadmiga ku dhacaaba
xayawaankana way ku dhacaan, oo xataa isku wax baa ku
dhaca, oo sidii midkood u dhinto ayaa kan kalena u dhinta,
oo weliba dhammaantood waxay leeyihiin isku neef, oo
dadku xayawaanka waxba ma dheera, waayo, wax kastaaba
waa wax aan waxba tarayn. **20** Kulli isku meel bay tagaan,
oo kulligood ciiddaa laga abuuray, oo kulligoodna ciidday ku
wada noqon doonaan. **21** Waayo, bal yaa yaqaan in dadka
naftiisu ay kor tagto iyo in xayawaanka naftiisu ay dhulka
hoos u tagto iyo in kale? **22** Haddaba sidaas daraaddeed
waxaan ogaaday inaan dadka wax u dhaama la arag in nin
kasta shuqulladiisa ku farxo mooyaane, waayo, taasu waa
qaybtiisii, maxaa yeelay, bal yaa isaga dib u soo celinaya
inuu arko waxa dabadiis ahaan doona?

4 Markaasaan mar kale soo fiirsaday waxyaalaha dulmiga
ah ee qorraxda hoosteeda lagu sameeyo oo dhan, oo
waxaan fiiriyey kuwa la dulmay ilmadoodii, oo mid u qalbi
qabowjiyana ma ay lahayn. Kuwii iyaga dulmayay dhankooda
xoog baa jiray, laakiinse iyagu qalbiqabowjiye ma ay lahayn.
2 Sidaas daraaddeed waxaan ammaanay kuwii dhintay in
ka sii badan kuwa haatan jooga ee weli nool. **3** Oo weliba
waxaa labadoodaba ka wanaagsan kan aan weli dhalan
oo aan arag shuqulka sharka ah oo qorraxda hoosteeda
lagu sameeyo. **4** Oo haddana waxaan arkay in hawl oo
dhan iyo shuqul kasta oo lagu guulaystoba uu nin deriskiisu
ugu hinaaso. Oo taasuna waa wax aan waxba tarayn iyo
dabagalka dabaysha oo kale. **5** Nacasku gacmihiisuu isku
duudduubaa, oo wuxuu cunaa hilibkiisa. **6** Sacab muggiis
oo xasilloonaan lagu helo ayaa ka wanaagsan laba sacab
oo hawl iyo dabagalka dabaysha lagu helo. **7** Oo haddana
waxaan qorraxda hoosteeda ku fiirsaday wax aan waxba
tarayn. **8** Waxaa jira mid keligiis ah oo uusan mid labaadna
wehelin, oo aan wiil iyo walaal toona lahayn. Hawshiisa
oo dhammu dhammaad ma leh, oo indhihiisuna taajirnimo
kama dhergaan. Oo wuxuu isku yidhaahdaa, Bal yaan u
hawshoonayaa, yaanse naftayda waxyaalo wanwanaagsan
ugu diidayaa? Taasuna waa wax aan waxba tarayn, waana
dhib aad u xun. **9** Laba waa ka wanaagsan yihiin mid qudha,
maxaa yeelay, abaalgud wanaagsan bay hawshooda ka
helaan. **10** Waayo, hadday dhacaan, mid ba wadaygiis sare u
qaadi doona, laakiinse waxaa iska hoogay kii markuu dhaco
keligiis ah, oo aan lahayn mid kale oo sare u qaada. **11** Oo
haddana haddii laba wada seexdaan way iskululeeyaan,
laakiinse sidee baa mid keligiis ahu u kululaan karaa? **12** Oo
hadduu nin ka adkaado mid keligiis ah kolley laba way hor
joogsan doonaan. Xadhig saddex qaybood laysugu soohay
dhaqso uma kala go'o. **13** Boqor nacas ah oo gaboobay oo
aan innaba mar dambe talo qaadan waxaa ka wanaagsan
barbaar miskiin ah oo xigmad leh. **14** Waayo, xabsi buu
uga soo baxay inuu boqor noqdo, oo boqortooyadiisuu ku
dhex dhashay isagoo miskiin ah. **15** Waxaan arkay inta
nool ee qorraxda hoosteeda socota oo dhan iyagoo la jooga
barbaarka meeshiisa istaagi doona. **16** Dadka uu isagu u
taliyey oo dhammu dhammaad ma lahayn, laakiinse kuwa
isaga ka daba iman doonaa kuma rayrayn doonaan isaga.
Hubaal taasuna waa wax aan waxtar lahayn iyo dabagalka
dabaysha oo kale.

5 Markaad guriga Ilaah tegaysid is-ilaali, waayo, inaad u
dhowaatid si aad wax u maqashid way ka roon tahay
inaad bixisid allabariga nacasyada oo kale, maxaa yeelay,
iyagu ma oga inay wax shar ah samaynayaan. **2** Afkaaga ha
ku degdegin, oo inaad Ilaah hortiisa wax kaga hadashid ha
u dhaqsan, waayo, Ilaah samaduu joogaa, adna dhulkaad
joogtaa, haddaba hadalkaagu ha yaraado. **3** Waayo, riyo
waxay ka dhalataa hawl badan, oo nacaska codkiisana
waxaa lagu gartaa hadalkiisa badan. **4** Markaad Ilaah nidar
u nidartid waa inaadan inaad bixisid dib uga dhicin, waayo,
isagu nacasyada kuma farxo ee wixii aad u nidartay bixi.
5 Inaad nidar gasho oo aadan bixin waxaa ka wanaagsan

inaadan waxba nidrin. **6** Afkaaga ha u oggolaan inuu
jidhkaaga dembaajiyo, oo malaa'igta horteedana ha ka
odhan, Qalad bay ahaayeen. Bal maxaad Ilaah codkaaga
ugu cadhaysiisaa si uu shuqulka gacmahaaga u baabbi'iyo?
7 Waayo, riyooyin iyo erayo fara badanba waxaa ku jira
wax badan oo aan waxtar lahayn, laakiinse adigu Ilaah ka
cabso. **8** Haddaad gobol ku aragtid masaakiin la dulmayo,
iyo garsoorid iyo caddaalad si xoog leh loo qalloocinayo,
waxaas ha la yaabin, waayo, kan sare mid ka sii sarreeya
ayaa eegaya, oo weliba waxaa jira kuwa ka sii sarreeya
iyaga. **9** Dhulka faa'iidadiisu kulli way ka dhexaysaa, waayo,
boqorka qudhiisaba waxaa looga adeegaa beerta. **10** Kii
lacag jecelu lacag kama dhergi doono, oo kii maal badan
jeceluna faa'iido kama dhergi doono, taasuna waa wax aan
waxba tarayn. **11** Markii maalku bato kuwa cunaana way sii
bataan. Maalku bal muxuu kan leh u taraa inuu indhihiisa
ku fiiriyo mooyaane? **12** Ninkii hawshooda hurdadiisu waa
u macaan tahay, hadduu wax yar cuno iyo hadduu wax
badan cunoba, laakiinse taajirka maalkiisa badanu hurdaduu
u diidaa. **13** Waxaa jira wax shar ah oo aad u xun oo aan
qorraxda hoosteeda ku arkay, waana maal badan oo uu
kan lahu sii haysto oo uu waxyeello uun isu keeno. **14** Oo
maalkaasu wax xun buu ku baabba'aa, oo kii lahaana wiil
buu dhalay, laakiinse gacantiisa waxba kuma jiraan. **15**
Siduu uurka hooyadiis uga soo baxay ayuu isagoo qaawan
ku tegi doonaa, siduu hore ku yimid oo kale. Oo hawshiisa
aawadeedna wax uu gacanta ku qaadan karo ma qaadan
doono. **16** Oo weliba taasuna waa wax aad u xun inuu si
kastaba ku tago siduu hore ku yimid oo kale; haddaba kan
dabayl ku hawshooda bal maxaa faa'iido ah oo uu helayaa?
17 Oo weliba cimrigiisa oo dhan wuxuu ku cunaa gudcur, oo
intaasna wuxuu ku jiraa murug, iyo cudur, iyo cadho. **18**
Bal eeg, waxaan gartay inay wanaagsan tahay oo habboon
tahay in qof wax cuno oo wax cabbo, iyo inuu hawshiisa uu
qorraxda hoosteeda ku hawshoodo oo dhan ku istareexo
cimrigii Ilaah siiyey oo dhan, waayo, taasu waa qaybtiisa.
19 Oo weliba nin kasta oo Ilaah maal iyo hanti siiyey, oo
haddana siiyey karti uu wax kaga cuno, oo uu kaga qayb
qaato, iyo inuu hawshiisa ku reyreeyoba, taasu waa hibo
Ilaah. **20** Waayo, isagu aad uma xusuusan doono wakhtigii
uu noolaa, maxaa yeelay, Ilaah baa farxad qalbigiisa geliya.

6 Waxaa jira wax xun oo aan qorraxda hoosteeda ku arkay,
taasuna waa wax dadka ku culus, **2** waana nin Ilaah
siiyey maal, iyo hanti, iyo sharaf, oo wax alla wixii naftiisu
jeceshahayna aan waxba ka dhinnayn, oo haddana Ilaah
isaga aan siin karti uu wax kaga cuno, laakiinse uu shisheeye
iska cuno. Taasu waa wax aan waxba tarayn iyo dhibaato
xun. **3** Haddii nin boqol carruur ah dhalo, oo uu sannado
badan noolaado si uu u cimri dheeraado, laakiinse ayan
naftiisu wax wanaagsan ka dhergin, oo haddana aan la
aasin, waxaan leeyahay, Kaas waxaa ka wanaagsan dhicis.
4 Waayo, dhicisku wax aan waxba tarayn ayuu u yimaadaa,
gudcur buuna ku tagaa, oo magiciisana gudcur baa daboola.
5 Oo weliba qorraxda ma uu arag, mana garan, oo kaasu waa
ka sii nasasho badan yahay kii kale. **6** In kastoo uu noolaado
kun sannadood oo laba jibbaar ah, laakiinse uusan wax
wanaagsan ku raaxaysan, sow kulliba isku meel lama wada
tago? **7** Nin hawshiisa oo dhan waa u afkiisaa, laakiinse
kama hamuun beelo. **8** Waayo, bal kii xigmad lahu maxaa
faa'iido ah oo uu nacaska dheer yahay? Miskiinkii kuwa nool
hortooda si loogu socdo yaqaanse, maxaa faa'iido ah oo uu
leeyahay? **9** Damac iska wareega waxaa ka wanaagsan
indhaha aragtiddooda, taasuna waa wax aan waxba tarayn
iyo dabagalka dabaysha oo kale. **10** Nin waluba wuxuu
yahayba waa horaa loo magacaabay, oo waa la garanayaa
inuu binu-aadmi yahay, oo lamana uu diriri karo kan isaga ka
xoog badan. **11** Waxaa jira waxyaalo badan oo sii kordhiya
waxa aan waxba tarayn, bal maxaa faa'iido ah oo uu binu-
aadmigu leeyahay? **12** Waayo, bal yaa garanaya waxa qof u
wanaagsan intuu nool yahay oo ah maalmihii cimrigiisa aan
waxba tarayn oo dhan ee uu sida hoos oo kale u dhaafiyo?
Waayo, bal yaa nin u sheegi kara waxa qorraxda hoosteeda
isaga dabadiis ahaan doona?

7 Magac wanaagsanu waa ka sii fiican yahay saliid qaali
ah, oo maalinta dhimashaduna waa ka fiican tahay
maalinta dhalashada. **2** In guriga diyaafadda la tago waxaa
ka wanaagsan in guriga baroorashada la tago, waayo, taasaa
dadka oo dhan u dambaysa, oo kuwa nooluna qalbigay
taas gashan doonaan. **3** Qosol waxaa ka wanaagsan
murug, waayo, qalbigu wuxuu ku wanaagsanaadaa wejiga
caloolxumadiisa. **4** Qalbiga kuwa xigmadda lahu wuxuu
ku jiraa guriga baroorashada, laakiinse qalbiga nacasyadu
wuxuu ku jiraa guriga farxadda. **5** Nin intuu nacasyada
gabaygooda maqli lahaa waxaa ka wanaagsan inuu canaanta
kuwa xigmadda leh maqlo. **6** Waayo, qosolka nacasku waa
sida qodxo dheri hoostiis ka jacjac leh, oo taasuna waa
wax aan waxba tarayn. **7** Hubaal dulmigu nin xigmad leh
wuu waalaa, oo laaluushkuna qalbiguu ka kharribaa. **8**
Wax bilowgiisa waxaa ka wanaagsan dhammaadkiisa, oo kii
dulqaadasho badanuna waa ka wanaagsan yahay kii kibir
badan. **9** Xanaaq ha ku degdegin, waayo, xanaaqu wuxuu
ku jiraa laabta nacasyada. **10** Ha odhan, Waayihii hore bal
maxay kuwan uga fiicnaayeen? Waayo, xaalkan si caqliya u
weyddiin maysid. **11** Xigmaddu sida dhaxal oo kale ayay u
wanaagsan tahay, oo waa u faa'iido kuwa qorraxda arka. **12**
Waayo, xigmaddu waxay wax u daafacdaa sida lacagtu wax
u daafacdo oo kale, laakiinse aqoonta faa'iidadeedu waa in
xigmaddu ay nabadgeliso kuwa iyada haysta. **13** Bal Ilaah
shuqulkiisa ka fiirso, waayo, wixii uu isagu qalloociyey bal
yaa toosin kara? **14** Maalintii aad barwaaqaysan tahay aad u
faraxsanow, oo maalintii aad dhibaataysan tahayna aad u
fiirso in Ilaah mid u sameeyey sida kan kale si uusan ninna u
ogaan karin waxa isaga dabadiis jiri doona. **15** Waxaa jira
nin xaq ah oo xaqnimadiisa ku halligma iyo nin shar ah oo
sharnimadiisa ku cimri dheeraada; labadaba wakhtigii aan
waxtarka lahayn ee aan noolaa ayaan arkay. **16** Aad xaq ha
u noqon oo hana iska dhigin mid aad xigmad u leh, waayo,
bal maxaad isu baabbi'inaysaa? **17** Aad sharrow ha u noqon,
oo nacasna ha noqon, waayo, bal maxaad wedkaaga ka
hor u dhimanaysaa? **18** Waxaa kuu wanaagsan inaad tan
xagsatid, oo aadan gacantaadana dib uga ceshan, waayo, kii
Ilaah ka cabsada waxan oo dhan ayuu ka soo bixi doonaa.
19 Xigmaddu kan xigmadda leh way uga xoog badan tahay
toban taliye oo magaalada jooga. **20** Waayo, dhulka laguma
arag nin xaq ah oo wanaag fala, oo aan dembaabin. **21**

Wax kasta oo lagu hadlo ha dhegaysan, waaba intaasoo
aad maqashaa addoonkaaga oo ku habaarayee. **22** Waayo,
marar badan ayaa qalbigaagu og yahay inaad adba saasoo
kale u habaartid kuwo kale. **23** Waxyaalahan oo dhan xigmad
baan ku tijaabiyey. Waxaan is-idhi, Xigmad baan yeelan
doonaa, laakiinse xigmaddii way iga fogayd. **24** Waayo, bal
yaa gaadhi kara wixii aad u fog ee mool dheer? **25** Waxaan
qalbigayga oo dhan u diyaariyey oo u soo jeediyey inaan
ogaado, oo baadho, oo aan doondoono xigmad iyo wax
kasta sababtiisa, iyo inaan ogaado in sharnimadu tahay
nacasnimo, iyo in doqonnimadu tahay waalli. **26** Oo waxaan
soo ogaaday wax xataa dhimashada ka sii qadhaadh,
waana naag qalbigeedu yahay dabinno iyo shabagyo, oo ay
gacmeheeduna yihiin jeebbooyin. Ku alla kii Ilaah ka farxiyo
iyaduu ka baxsan doonaa, laakiinse dembilaha way qabsan
doontaa. **27** Wacdiyuhu wuxuu leeyahay, Bal eega, si aan
sababta u garto ayaan midba mid ku daray oo waxaasaan
soo helay. **28** Oo weliba waan sii doondoonayaa, laakiinse
ma aan helo. Kun nin dhexdood ayaan nin qudha ka helay,
laakiinse kuwaas oo dhan xataa naag qudha kama helin.
29 Bal eeg, waxan keliya oo aan soo ogaaday in Ilaah
binu-aadmiga sameeyey iyagoo qumman, laakiinse waxay
doondooneen hindisooyin badan.

8 Yaa ninka xigmadda leh la mid ah? Yaase wax micnihiisa
yaqaan? Nin xigmaddiisu wejigiisay dhalaalisaa, oo
adaygga wejigiisuna wuu beddelmaa. **2** Waxaan kugula
talinayaa inaad boqorka amarkiisa dhawrtid, dhaartii Ilaah
ee aad ku dhaaratay aawadeed. **3** Ha ku degdegin inaad
hortiisa ka tagtid, wax shar ahna ha ku sii adkaan, waayo,
isagu wuxuu sameeyaa wax alla wuxuu ku farxo. **4** Waayo,
boqorka hadalkiisu xoog buu leeyahay, oo yaase isaga
ku odhan kara, War maxaad samaynaysaa? **5** Ku alla kii
amarka dhawra innaba waxyeello ma gaadhi doonto, oo
ninka xigmadda leh qalbigiisuna wakhtiga iyo garsooriddaba
wuu gartaa. **6** Maxaa yeelay, xaal kastaaba wuxuu leeyahay
wakhti iyo garsoorid, in kastoo nin dhibaatadiisu iyadoo
weyn ay saaran tahay. **7** Maxaa yeelay, isagu garan maayo
waxa ahaan doona, waayo, bal yaa isaga u sheegi kara
siday u ahaan doonaan? **8** Ninna amar uma leh inuu nafta
ceshado, oo maalinta dhimashadana amar uma leh. Oo
wakhtiga dagaalkaasna fasax ma leh, oo sharnimaduna
ma samatabbixin doonto kuwa iyada leh. **9** Waxaas oo
dhan ayaan arkay, oo qalbigaygana waan u soo jeediyey
shuqul kasta oo qorraxda hoosteeda lagu sameeyo oo dhan.
Waxaa jira wakhti nin mid kale u taliyo oo uu wax yeelo.
10 Oo haddana waxaan arkay sharrowyadii oo la aasay,
kuwaas oo iman jiray oo ka bixi jiray meeshii quduuska
ahayd, oo magaaladii ay waxaas ku dhex sameeyeenna
waa laga illoobay. Taasuna waa wax aan waxba tarayn.
11 Shuqulka sharka ah xukunkiisa dhaqso looma oofiyo,
oo sidaas daraaddeed binu-aadmiga qalbigiisu inuu shar
sameeyo aad buu u damcaa. **12** In kastoo dembile boqol
jeer shar sameeyo, oo cimrigiisuna aad u sii raago, haddana
hubaal waxaan ogahay in kuwa Ilaah ka cabsada oo hortiisa
ka baqaa ay nabdoonaan doonaan. **13** Laakiinse sharrowgu
ma nabdoonaan doono, oo cimrigiisuna sii ma raagi doono
sida hooska baabba'u uusan u raagin, maxaa yeelay, isagu
Ilaah hortiisa kama cabsado. **14** Waxaa jira wax aan waxba
tarayn oo dhulka lagu sameeyo, waana inay jiraan kuwa xaqa
ah oo ay wax ku dhacaan sida shuqulka kuwa sharka ah, oo
haddana ay jiraan kuwa sharka ah oo ay wax ku dhacaan
sida shuqulka kuwa xaqa ah. Oo waxaan idhi, Taasuna
waa wax aan waxba tarayn. **15** Markaasaan farax u bogay,
maxaa yeelay binu-aadmigu inta qorraxda ka hoosaysa
kuma haysto wax uga wanaagsan inuu wax cuno, oo wax
cabbo, oo uu iska farxo, waayo, taasaa isaga raacaysa intuu
hawshoodo cimrigiisa Ilaah qorraxda hoosteeda ku siiyo. **16**
Markaan qalbigayga u soo jeedshay inaan xigmad garto, iyo
inaan arko hawsha dhulka lagu sameeyo (waayo, waxaa jira
mid aan habeen iyo maalin toona indhihiisa hurdo saarin),
17 markaasaan shuqulka Ilaah oo dhan fiiriyey, oo gartay
inaan binu-aadmigu karin inuu soo wada ogaado shuqulka
qorraxda hoosteeda lagu sameeyo oo dhan, maxaa yeelay, in
kastoo laysku dhibo in la soo ogaado, haddana taas innaba
lama soo heli karo, oo weliba xataa haddii nin xigmad lahu
uu u maleeyo inuu soo ogaado, haddana soo ma uu ogaan
kari doono.

9 Waxyaalahan oo dhan qalbigaygaan kaga fiirsaday si
aan u baadho in kuwa xaqa ah iyo kuwa xigmadda
leh, iyo shuqulladooduba ay gacanta Ilaah ku jiraan. Binu-
aadmigu garan maayo inay jacayl tahay iyo inay nacayb
tahay toona. Wax waluba iyagay ka horreeyaan. **2** Wax
kastaaba isku si bay dadka oo dhan ugu yimaadaan, oo
isku wax baa ku dhaca ka xaqa ah iyo ka sharka ahba, ka
wanaagsan iyo ka xunba, ka nadiifta ah iyo ka aan nadiifta
ahaynba, ka allabariga bixiya iyo ka aan allabariga bixinba.
Sida kan wanaagsanu yahay ayaa dembiluhuna yahay, oo ka
dhaartaana waa la mid kan dhaarta ka cabsada. **3** Wax xun
baa ku jira waxa qorraxda hoosteeda lagu sameeyo oo dhan,
waana in isku wax ay dadka oo dhan ku dhacaan. Oo weliba
qalbiga binu-aadmiga shar baa ka buuxa, oo qalbigoodana
intay nool yihiin waalli baa ku jirta, oo taas dabadeedna kuwii
dhintay ayay u tagaan. **4** Kii kuwa nool oo dhan la jira rajuu
leeyahay, waayo, eeygii noolu waa ka wanaagsan yahay
libaax dhintay. **5** Waayo, kuwa noolu way og yihiin inay
dhiman doonaan, laakiinse kuwa dhintay waxba ma oga, oo
innaba abaalgud dambe ma heli doonaan, waayo, iyaga waa
la illoobay. **6** Oo weliba jacaylkoodii iyo nacaybkoodii iyo
hinaasiddoodiiba way wada baabbe'een, oo innaba qayb
dambe kuma lahaan doonaan waxa qorraxda hoosteeda
lagu sameeyo oo dhan. **7** Orod oo tag, oo kibistaada farxad
ku cun, oo khamrigaagana qalbi istareexsan ku cab, waayo,
Ilaah shuqulladaadii horuu u aqbalay. **8** Had iyo goorba
dharkaagu wax cad ha ahaado, oo madaxaaguna yuusan
saliid waayin. **9** Naagtaada aad jeceshahay farxad kula
noolow intaad ku nooshahay cimrigaaga aan waxba tarayn
ee Ilaah qorraxda hoosteeda kugu siiyey oo dhan, waayo,
taasu waa qaybtaadii aad ku heshay noloshan iyo hawshaadii
aad qorraxda hoosteeda ku dhibtootay. **10** Wax alla wixii
gacantaadu hesho inay samayso xooggaaga oo dhan ku
samee, waayo, She'ool oo aad tegaysid shuqul iyo hindiso
iyo aqoon iyo xigmad toona laguma arko. **(Sheol h7585)**
11 Markaasaan mar kale fiirsaday, oo waxaan qorraxda
hoosteeda ku arkay inaan kuwa dheereeyaa mar kasta
tartanka ku badin, ama aan kuwa xoogga badanu mar kasta

dagaalka adkaan, ama aan kuwa xigmadda lahu mar kasta
kibis helin, ama aan kuwa garaadka ahu mar kasta hodan
noqon, ama aan saanacyada mar kasta raalli laga ahayn,
laakiinse waxaa kulligood hela wakhti iyo nasiib. **12** Waayo,
ninna wedkiisa ma yaqaan. Sida kalluun shabag xun lagu
qabto, iyo sida shimbirro dabin ku dhaca, saasoo kalaa binu-
aadmigana wakhti xun lagu dabaa, markii wedku si kedis ah
ugu yimaado. **13** Oo xigmad caynkan ah ayaan qorraxda
hoosteeda ku arkay, iyana way ila weynayd. **14** Waxaa jirtay
magaalo yar oo ay dad tiro yaru dhexdeeda joogaan, oo
waxaa iyadii ku soo duulay boqor weyn. Wuu hareereeyey oo
dhufayso waaweyn hareereheeda ka dhistay. **15** Haddana
waxaa laga dhex helay nin miskiin ah oo xigmad leh, oo isna
xigmaddiisii ayuu magaaladii ku samatabbixiyey, laakiinse
haddana ninkaas miskiinka ah ciduna ma xusuusan. **16**
Markaasaan idhi, Xigmaddu xoogga way ka fiican tahay, hase
ahaatee ninkii miskiin ah xigmaddiisa waa la quudhsadaa,
oo erayadiisana lama dhegaysto. **17** Kuwa xigmadda leh
erayadoodii xasilloonaan lagu maqlaa waa ka sii wanaagsan
yihiin qaylada kan nacasyada ka dhex taliya. **18** Xigmaddu
waa ka fiican tahay hubka dagaalka, laakiinse dembile qudha
ayaa wax badan oo wanaagsan baabbi'iya.

10 Diqsiyadii dhintay saliidda cadarsameeyaha way
qudhmiyaan, oo nacasnimadii yaruna saasoo kalay kan
xigmadda loo sharfo u bi'isaa. **2** Ninkii xigmad leh qalbigiisu
xagga midigtuu u jeedaa, laakiinse nacaska qalbigiisu xagga
bidixduu u jeedaa. **3** Oo weliba kan nacaska ahu markuu
jidka marayo wuu caqli yaraadaa, oo ku alla kii uu arkaba
wuxuu u sheegaa inuu nacas yahay. **4** Haddii taliyahu kugu
dhirfo, meeshaada ha ka dhaqaaqin, waayo, qalbiqabowgu
xumaano waaweyn wuu qabowjiyaa. **5** Waxaa jira wax shar
ah oo aan qorraxda hoosteeda ku arkay, waxaana weeye
qalad taliyaha ka yimaada. **6** Nacasnimadu waxay joogtaa
meelo sarsare oo waaweyn oo taajiriintuna waxay fadhiyaan
meel hoose. **7** Waxaan arkay addoommo fardo fuushan, iyo
amiirro sida addoommo oo kale lugaynaya. **8** Kii god qodaa
isagaa ku dhici doona, oo ku alla kii deyr dumiyana abeesaa
qaniini doonta. **9** Ku alla kii dhagaxyo rujiyaaba wuu ku
dhaawacmi doonaa, oo kii qoryo jejebiyaana isagaa khatar
ku geli doona. **10** Haddii birtu af beesho, oo aan la soofayn,
waa in xoog badan lagu sii kordhiyaa, laakiinse xigmaddu
faa'iido bay leedahay si loogu liibaano. **11** Haddii abeeso
wax qaniinto iyadoo aan la falfalin, markaas ka dib falfalowgu
waxtar ma leh. **12** Kii xigmad leh erayada afkiisu waa raxmad
miidhan, laakiinse bushimaha nacasku isaga qudhiisay
baabbi'iyaan. **13** Erayada afkiisa bilowgoodu waa nacasnimo,
oo dhammaadka hadalkiisuna waa waalli baas. **14** Nacasku
hadalkiisa wuu badiyaa, waxa ahaan doona binu-aadmigu
garan maayo, oo waxa dabadiis dhici doonana bal yaa u
sheegi kara? **15** Nacasyada hawshoodu midkood kastaba
way daalisaa, maxaa yeelay, isagu xataa sida magaalada
loo tago ma yaqaan. **16** Dalkow, adaa iska hoogay, markii
boqorkaagu ilmo yar yahay, oo amiirradaaduna ay aroortii
wax cunaan! **17** Dalkow, waad barakaysan tahay, markii
boqorkaagu nin gobeed yahay, oo amiirradaaduna ay wakhti
habboon wax u cunaan inay xoog ku yeeshaan ee aan
ahayn inay sakhraamaan! **18** Caajisnimo badan saqafku
waa ku dumaa, oo shuqulla'aanta gacmahana gurigaa ku
darroora. **19** Diyaafadda waxaa loo dhigaa qosol aawadiis,
khamriguna naftuu u raaxeeyaa, oo lacagtu wax kastaba way
ka jawaabtaa. **20** Boqorka ha ku caayin xataa fikirkaaga, oo
taajirkana ha ku caayin qolladdaada jiifka, waayo, shimbir
hawada duusha ayaa codkaaga qaadi doonta, oo wax baalal
leh ayaa xaalka sheegi doona.

11 Kibistaada biyaha korkooda ku tuur, waayo, maalmo
badan dabadood waad heli doontaa. **2** Oo toddoba
qaybood u kala qaybi iyo weliba siddeed, waayo, masiibada
dhulka iman doonta garan maysid. **3** Haddii daruuruhu roob
ka buuxsamaan, dhulkay ku soo daataan, oo haddii geed
xagga koonfureed amase xagga woqooyi u dhaco, meeshuu
u dhacay ayuu oolli doonaa. **4** Kii dabaysha eegaa waxba
ma uu beeran doono, oo kii daruuraha fiiriyaana waxba ma
goosan doono. **5** Sida aadan dabaysha jidkeeda u garanayn,
ama aadan sida lafuhu ugu dhex samaysmaan naag uur
leh maxalkeed u garanayn, saas oo kale ayaadan shuqulka
Ilaaha wax walba sameeya u garanayn. **6** Iniinahaaga aroorta
beero, oo fiidkana gacantaada ha ceshan, waayo, innaba
garan maysid mid liibaani doona, kan ama kaas, iyo inay
labadooduba isku si u wanaagsanaan doonaan iyo in kale. **7**
Sida runta ah iftiinku waa macaan yahay, oo indhahana way u
wanaagsan tahay inay qorraxda arkaan. **8** Haddii nin sannado
badan noolaado, kulligood ha ku farxo, laakiinse ha xusuusto
maalmaha gudcurka, waayo, iyagu way badnaan doonaan.
Waxa imanaya oo dhammu waa wax aan waxba tarayn.
9 Barbaarkow, barbaarnimadaada ku farax, oo wakhtiga
dhallinyaranimadaadana qalbigaagu ha ku istareexiyo, oo
sida qalbigaagu doonayo oo ay indhahaagu arkaanba u soco,
laakiinse waxaad ogaataa in Ilaah waxyaalahaas aawadood
oo dhan kuu xukumi doono. **10** Haddaba sidaa daraaddeed
qalbigaaga murugta ka durki, oo jidhkaagana xumaanta ka
fogee, waayo, carruurnimada iyo dhallinyaranimaduba waa
wax aan waxba tarayn.

12 Haddaba wakhtiga dhallinyaranimadaada
Abuurahaaga xusuuso intaan maalmaha xumu kuu
iman, ama ayan kuu soo dhowaan sannadaha aad odhan
doonto, Sannadahan kuma istareexo, **2** iyo intaan qorraxda,
iyo iftiinka, iyo dayaxa, iyo xiddiguhuba ay wada madoobaan,
ama intaan daruuruhu roobka ka daba noqon, **3** iyo inta kuwa
guriga dhawraa ay gariiraan, oo nimanka xoogga badanuna
ay soo gotaan, oo kuwa wax shiidaana ay tiradooda yar
aawadeed shuqulka u joojiyaan, oo kuwa daaqadaha wax ka
fiiriyaana ay madoobaadaan, **4** iyo inta albaabbada jidadka
lagu xidho, iyo inta sanqadha shiididdu ay gaaban tahay, oo
shimbirta cideeda lagu tooso, oo gabdhaha muusikaduna
ay wada taag darnaadaan. **5** Waxa sarreeya ayay ka
baqi doonaan, oo jidadka dhexdoodana waxyaalo cabsi
ah ayaa jiri doona, oo geedka yicibtu waa ubxin doonaa,
oo koronkorraduna way isculaysin doonaan, oo damacuna
wuu baabbi'i doonaa, maxaa yeelay, binu-aadmigu wuxuu
tagaa hoygiisa daa'imka ah, oo kuwa baroortaana jidadkay
warwareegaan. **6** Abuurahaaga xusuuso intaan xadhigga
lacagta ahu kala go'in, ama aan maddiibadda dahabka
ahu kala jabin, ama aan jalxaddu isha biyeed agteeda ku
burburin, ama aan giraangirta ceelku jabin, **7** iyo intaan

ciiddu dhulka ku noqon siday horeba ahayd, oo ruuxuna ku
noqon Ilaahii horeba siiyey. **8** Wacdiyuhu wuxuu leeyahay,
Waa wax aan waxba tarayn, wax waluba waa wax aan
waxba tarayn. **9** Oo haddana wacdiyuhu xigmad buu lahaa,
oo weliba dadkuu aqoon baray. Wuxuu aad uga fikiray,
oo baadhay, oo isku hagaajiyey maahmaahyo badan. **10**
Wacdiyuhu wuxuu doonay inuu soo helo erayo la aqbalo
iyo wixii si qumman loo qoray oo ahaa hadal run ah. **11**
Erayada kuwa xigmadda lahu waa sida wax wax muda
oo kale, oo maahmaahyada la soo ururshayna waa sida
musmaarro la adkeeyey; adhijir qudha ayaa bixiyey. **12**
Oo weliba, wiilkaygiiyow, waxyaalahan ku waano qaado.
Buugag badan samayntoodu innaba dhammaad ma leh,
oo waxbarashada badanuna jidhkay daalisaa. **13** Xaalkan
soo koobiddiisii waa tan. Waa la wada maqlay. Ilaah ka
cabso, oo amarradiisana dhawr, waayo, taasu waa waxa
binu-aadmiga oo dhan u gudboon. **14** Waayo, Ilaah wuu
xukumi doonaa shuqul kasta, iyo wax kasta oo qarsoon, ha
fiicnaadeen ama ha xumaadeene.

Gabaygii Sulaymaan

1 Kanu waa gabaygii gabayada ee Sulaymaan. **2** Isagu ha igu dhunkado dhunkashooyinka afkiisa; Waayo, jacaylkaagu xataa khamri wuu ka sii macaan yahay. **3** Saliiddaadu caraf wanaagsan bay leedahay, Oo magacaaguna waa sida saliidcadar la shubay, Oo sidaas daraaddeed baa habluhu kuu jecel yihiin. **4** I soo jiido, waannu kaa daba ordaynaaye. Boqorkii wuxuu i soo geliyey qolladihiisii. Saaxiibadaha Hadlayaa Annagu waannu kugu farxi doonnaa, oo waannu kugu rayrayn doonnaa, Oo jacaylkaagana waxaannu u sii xusuusan doonnaa in khamri ka sii badan. Gacalisada Hadlaysaa Si qumman ayay kuu jecel yihiin. **5** Gabdhaha reer Yeruusaalemow, Anigu waan madoobahay, laakiinse waan u qurxoonahay Sida teendhooyinkii reer Qedaar Iyo sida daahyadii Sulaymaan. **6** Ha ii soo dhuganina madowgayga qorraxdu i gubtay aawadiis. Wiilashii hooyaday ayaa ii cadhooday, Oo waxay iga dhigeen ilaaliyihii beeraha canabka ah, Laakiinse beertayda canabka ah ma aan dhawrayn. **7** Kan naftaydu jeceshahayow, ii sheeg Meesha aad adhigaaga daajisid, iyo meesha aad hadhkii hadhisid; Waayo, bal maxaan u ahaanayaa Sida mid ag wareegta adhyaha saaxiibbadaa? **8** Taada naagaha ugu qurux badanay, haddaadan aqoon, Waxaad daba gashaa adhiga raadkiisa, Oo waxaad waxarahaaga ag daajisaa teendhooyinka adhijirrada. **9** Taan jeclahayay, waxaan kugu masaalay Faras ka mid ah fardihii gaadhifardoodyadii Fircoon. **10** Dhabannadaadu waxay la qurxoon yihiin timo tidcan, Oo qoortaaduna laasimmo jowharad ah. **11** Waxaannu kuu samaynaynaa silsilado dahab ah Oo lacag laga taagay. **12** Inta boqorku miiskiisii fadhiyey, Ayaa cadarkaygii naaradiinka ahaa caraftiisu soo baxday. **13** Gacaliyahaygu wuxuu ii yahay sida guntin malmal ah Oo habeenkii oo dhan naasahayga ku dhex jirta. **14** Gacaliyahaygu wuxuu ii yahay sida xidhmo ubax xinne ah Oo beeraha canabka ah ee Ceyn Gedii ku yaal. **15** Taan jeclahayay, bal eeg, adigu waad qurxoon tahay, bal eeg, waad qurxoon tahay, Oo waxaad leedahay indhaha qoolleyda oo kale. **16** Gacaliyahaygow, bal eeg, adba waad qurxoon tahay, waanad wacan tahay, Oo weliba sariirteennuna waa cagaar. **17** Alwaaxda gurigeennu waa qoryo kedar ah, Oo saqafkeennuna waa qoryo beroosh ah.

2 Anigu waxaan ahay ubaxnarjiska Shaaroon, Iyo ubaxshooshanka dooxooyinka. **2** Sida ubaxshooshanku qodxanta ku dhex yahay, Ayay taan jeclahayna gabdhaha ku dhex tahay. **3** Sida geedka tufaaxa ahu uu dhirta duurka ku dhex yahay, Ayuu gacaliyahayguna wiilasha ku dhex yahay. Hooskiisaan fadhiistay anigoo aad u faraxsan, Oo midhihiisuna way ila dhadhan macaanaayeen. **4** Wuxuu i keenay guriga diyaafadda, Oo calankiisii i kor sudhnaana wuxuu ahaa jacayl. **5** Sabiib igu quudi, oo tufaax igu noolee, Waayo, anigu caashaq baan la bukaa. **6** Gacantiisa bidix madaxaygay ka hoosaysaa, Oo gacantiisa midigna way igu duuban tahay. **7** Gabdhaha reer Yeruusaalemow, waxaan idinku dhaarinayaa Cawsha iyo deerada duurka Inaydaan jacayl kicin, ama aydaan toosin Ilaa uu doono. **8** Waa kaa codkii gacaliyahaygu! Bal eega, wuu soo socdaa, Isagoo buuraha korkooda ku soo boodboodaya, oo kuraha dushooda ku faclaynaya. **9** Gacaliyahaygu waa sida cawl ama deer qayrab ah oo kale. Bal eega, wuxuu taagan yahay derbigayaga gadaashiisa, Oo daaqadahuu ka soo eegayaa, oo shabagguu ka soo dayayaa. **10** Markaasaa gacaliyahaygii ila hadlay oo wuxuu igu yidhi, Taan jeclahayay, soo kac, taydan qurxoonay i soo raac. **11** Waayo, qabowgii wuu na dhaafay, Oo roobkiina wuu dhammaaday, wuuna qaaday, **12** Ubaxii dhulkuu ka muuqanayaa, Oo wakhtigii shimbirruhu gabyi jireenna waa la gaadhay, Oo codkii qoolleydana dalkayagaa laga maqlayaa. **13** Berduhu midhihiisuu soo bixinayaa, Oo geedaha canabkuna way ubxinayaan, Wayna soo carfayaan. Taan jeclahayay, soo kac, taydan qurxoonay i soo raac. **14** Qoolleydayda qararka dillaacyadooda iyo meelahooda qarsoon ee dalcad ah ku jirta, Bal jaahaaga i tus, oo codkaaga i maqashii, Waayo, codkaagu wuu macaan yahay, oo jaahaaguna wuu surad wacan yahay. **15** Dawacooyinka noo qabta, kuwaasoo ah dawacooyinka yaryar ee beerahayaga canabka ah bi'iya, Waayo, beerahayaga canabka ahu haatan way ubxinayaan. **16** Gacaliyahaygu waa kaygii oo anna tiisii baan ahay. Wuxuu adhigiisa daajinayaa ubaxyada dhexdooda. **17** Ilaa waagu baryo, oo hoosku baabba'o, Gacaliyahaygiiyow, soo noqo, oo ahow sida cawl oo kale, amase sida deer qayrab ah Oo buuraha Beter kor jooga.

3 Goor habeennimo ah ayaan sariirtayda ka doondoonay kan naftaydu jeceshahay. Waan doondoonay, laakiinse ma aanan helin. **2** Haddaba waan kacayaa, oo magaaladaan dhex wareegayaa, Oo dariiqyada iyo jidadka waaweyn Ayaan ka dhex goobayaa kan naftaydu jeceshahay. Waan doondoonay laakiinse ma aanan helin. **3** Waxaa i helay waardiyayaashii magaalada dhex warwareegayay, Oo anna waxaan ku idhi, Kan naftaydu jeceshahay ma aragteen? **4** Oo kolkaan iyagii in yar sii dhaafay Ayaan helay kii naftaydu jeceshahay. Waan qabtay, mana sii dayn, Ilaa aan isaga gurigii hooyaday keenay, Oo aan qolladdii tii i uuraysatay geliyey. **5** Gabdhaha reer Yeruusaalemow, waxaan idinku dhaarinayaa Cawsha iyo deerada duurka Inaydaan jacayl kicin ama aydaan toosin Ilaa uu doono. **6** Waa kuma kan cidlada uga soo baxaya sida tiirar qiiq ah? Oo ay malmalka, iyo fooxa, Iyo dhirta udgoon ee baayacmushtariga oo dhammu ka carfayaan? **7** Bal eeg, waa sariirta Sulaymaan lagu qaadee. Lixdan nin oo xoog badan oo ka mid ah kuwa xoogga badan ee reer binu Israa'iil Ayaa hareereheeda ku wareegsan. **8** Kulligood seefta aad bay u yaqaaniin, waana wada dagaalyahan. Ninkood kastaba seeftiisii dhexday ugu xidhan tahay, Cabsida habeenka aawadeed. **9** Boqor Sulaymaan wuxuu kursi la qaado Ka samaystay qoryihii Lubnaan. **10** Tiirarkiisii lacag buu ka dhigay, Hoostiisiina dahab buu ka dhigay, oo meeshuu fadhiistayna guduud buu ka dhigay, Oo dhexdiisiina gabdhaha reer Yeruusaalem ayaa jacayl ku sharraxay. **11** Gabdhaha reer Siyoonow, bal baxa, oo Boqor Sulaymaan eega, Isagoo qaba taajkii hooyadiis madaxa u saartay maalintii arooskiisa, Iyo maalintii qalbigiisu faraxsanaa.

4 Taan jeclahayay, bal eeg, adigu waad qurxoon tahay, bal eeg, waad qurxoon tahay, Oo waxaad leedahay indhaha qoolleyda oo kale oo indhashareertaada ku qarsoon.

Timahaaguna waa sida riyo Buur Gilecaad ka muuqda. **2** Ilkahaaguna waa sida laxo loo xiiray, Oo ka soo baxay meeshii lagu soo maydhay, Oo middood kastaaba mataano dhashay, Oo aan dhexdooda lagu arag mid dhicisay. **3** Bushimahaagu waa sida dun guduudan, Oo afkaaguna waa qurxoon yahay, Oo dhafoorradaada indhashareertaada ku qarsoonuna waa sida xabbad rummaan ah jeexeed. **4** Qoortaaduna waa sida munaaraddii Daa'uud oo loo dhisay inay ahaato meel hubka dagaalka la dhigto, Oo ay sudhan yihiin kun gaashaan, Oo ah gaashaammadii ragga xoogga badan oo dhan. **5** Oo labadaada naasna waa sida laba gibin oo mataano ah oo cawl dhashay. Oo ubaxshooshannada dhexdooda daaqaya. **6** Ilaa waagu baryo, oo hoosku baabbo'o, Waxaan u kici doonaa buurta malmalka, Iyo kurta fooxa. **7** Taan jeclahayay, adigu waad qurxoon tahay, Oo innaba iin ma lihid. **8** Aroosaddaydiiyey, Buur Lubnaan iga soo raac, Oo kaalay, Buur Lubnaan iga soo raac. Buur Amaanaah dhaladeeda wax ka fiiri, Oo Buur Seniir iyo Buur Xermoon dhaladooda wax ka fiiri, Oo wax ka soo fiiri boholaha libaaxyada, Iyo buuraha shabeelladaba. **9** Walaashayay, aroosaddaydiiyey, qalbigaygii waad la tagtay, Oo waxaad qalbigayga kula tagtay daymooyinka indhahaaga middood Iyo laasimmada qoortaada midkood. **10** Walaashayay, aroosaddaydiiyey, jacaylkaagu qurux badanaa! Oo jacaylkaagu intee buu khamri ka sii fiican yahay! Oo saliiddaada carafteeduna way ka fiican tahay dhirta udgoon oo dhan. **11** Aroosaddaydiiyey, bushimahaaga malab baa ka soo tiftifqaya, Oo carrabkaaga hoostiisana malab iyo caanaa ku jira. Oo dharkaaga caraftiisuna waa sida carafta Buur Lubnaan. **12** Walaashayay, aroosaddaydiiyey, waxaad tahay sida beer la xidhay, Iyo ilbiyood la awday, iyo durdur la xidhay. **13** Dhirtaadu waa beer ay ku dhex yaalliin rummaan, iyo dhir kale oo midho aad u wanaagsan, Iyo xinne iyo naaradiin, **14** Naaradiin iyo huruud, Iyo kalamus iyo qorfe, iyo dhir kasta oo foox dhasha, Iyo malmal iyo cuud iyo dhir udgoon oo fiican oo dhan. **15** Waxaad tahay ilbiyood beero waraabisa, Iyo ceel biyo nool leh, Iyo durdurro Buur Lubnaan ka soo qulqulaya. **16** Dabaysha woqooyay, soo kac, oo tan koonfureeday, kaalay, Oo beertayda necaw ku afuufa si ay dhirteeda udgoonu uga soo carfaan, Gacaliyahaygu beertiisa ha soo galo oo midhaheeda wacan ha cuno.

5 Walaashayay, aroosaddaydiiyey, beertaydii waan soo dhex galay. Malmalkaygiina dhirtaydii udgoonayd baan la gurtay, Oo awlalladaydii shinniyeed iyo malabkaygiina waan cunay, Khamrigaygii iyo caanahaygiina waan cabbay, Saaxiibadaha Hadlayaa Saaxiibbadayow, wax cuna, Wax cabba, gacaliyayaalow, aad u cabba. **2** Anigu waan hurday, laakiinse qalbigaygu waa soo jeeday. Waxaan maqlay codkii gacaliyahayga oo albaabka garaacaya, isagoo leh, Walaashayay, taan jeclahayay, qoolleydaydiiyey, tayda sanay, iridda iga fur, Waayo, madaxayga waxaa ka buuxa dharab, Oo timahaygana waxaa qoyay dhibicyihii habeennimada. **3** Dharkaygii waan iska bixiyey, bal sidee baan u xidhaa? Oo cagahaygiina waan maydhay, bal sidee baan u wasakheeyaa? **4** Gacaliyahaygii wuxuu gacantiisii ka soo dusiyey daloolkii albaabka, Oo qalbigaygu isaguu u dhaqaaqay. **5** Waxaan u sara joogsaday inaan gacaliyahayga iridda ka furo, Oo gacmahaygana waxaa ka daadanayay malmal, Farahaygana malmalku Wuxuu kaga tiftifqay qataarkii albaabka. **6** Gacaliyahaygii waan ka furay, Laakiinse gacaliyahaygii wuu iska noqday, wuuna tegey. Naftaydii markuu hadlay way naxday. Isagaan doondoonay, laakiinse waan heli kari waayay. Waan u dhawaaqay, laakiinse innaba iima uu jawaabin. **7** Oo waardiyayaashii magaalada dhex warwareegayay ayaa i helay Wayna i garaaceen oo i dhaawaceen. Oo kuwii derbiyada dhawrayay ayaa garbasaartaydii iga qaaday. **8** Gabdhaha reer Yeruusaalemow, Waxaan idinku dhaarinayaa, haddaad gacaliyahaygii aragtaan, U sheega inaan caashaq la buko. **9** Gacaliyahaagu muxuu gacaliye kale dheer yahay, Taada naagaha ugu qurxoonay? Bal gacaliyahaagu muxuu gacaliye kale dheer yahay, Waadigaa sidan noo dhaarinayee? **10** Gacaliyahaygu waa cad yahay oo waa casaan. Waana kan toban kun ugu wanaagsan. **11** Madaxiisu waa sida dahab saafi ah, Oo timihiisuna waa sida cawbaar, oo waxay u madow yihiin sida tuke oo kale. **12** Indhihiisu waa sida indho qoolley oo durdur biya ah ag joogta, Oo caano lagu maydhay oo si qumman loo dhigay. **13** Dhabannadiisu waa sida beer dhir udgoon ah iyo sida ubaxyo carfa. Oo bushimihiisuna waa sida ubaxshooshanno uu malmal ka tiftifqayo. **14** Gacmihiisu waa sida kaatummo dahab ah oo berullos lagu dhejiyey, Oo jidhkiisuna waa sida foolmaroodi oo dhalaalaya oo safayr lagu sharraxay. **15** Lugihiisu waa sida tiirar marmar ah, oo lagu qotomiyey saldhigyo dahab saafiya ah, Oo muuqashadiisuna waa sida Buur Lubnaan oo kale, oo wuxuu u qurxoon yahay sida geedaha kedarka oo kale. **16** Afkiisu aad iyo aad buu u macaan yahay, oo isaga dhammaantiis waa mid aad loo jecel yahay. Gabdhaha reer Yeruusaalemow, Kaasu waa gacaliyahayga, waana saaxiibkayga.

6 Taada naagaha u qurxoonay, Xaggee gacaliyahaagii tegey? Aannu kula goobnee, Xaggee buu gacaliyahaagii u leexday? **2** Gacaliyahaygii wuxuu u dhaadhacay beertiisa, iyo beer qaybaheed oo dhir udgoon ah Inuu adhigiisa soo daajiyo beeraha dhexdooda, oo uu soo urursado ubaxshooshanno. **3** Anigu waxaan ahay tii gacaliyahayga, oo gacaliyahayguna waa kaygii, Oo wuxuu adhigiisa daajiyaa ubaxshooshannada dhexdooda. **4** Taan jeclahayay, waxaad u qurux badan tahay sida Tirsaah oo kale, Oo waxaad u suurad wacan tahay sida Yeruusaalem oo kale, Waxaana lagaaga cabsadaa sida ciidan calammo sita oo kale. **5** Indhahaaga iga sii jeedi, Waayo, way iga adkaadeen. Timahaagu waa sida riyo Buur Gilecaad ka muuqda. **6** Ilkahaaguna waa sida laxo Ka soo baxay meeshii lagu soo maydhay, Oo middood kastaaba mataano dhashay, Oo aan dhexdooda lagu arag mid dhicisay. **7** Oo dhafoorradaada indhashareertaada ku qarsoonuna waa sida xabbad rummaan ah jeexeed. **8** Waxaa jira lixdan boqoradood, iyo siddeetan naagood oo addoommo ah, Iyo gabdho aan tiro lahayn. **9** Laakiinse qoolleydayda, iyo tayda sanu waa mid qudha. Iyadu waa tan keliya ee hooyadeed, Oo waa tan daahirsan ee tii iyada dhashay. Gabdhuhu iyaday arkeen oo waxay ku sheegeen mid barakaysan, Oo xataa boqoradihii iyo naagihii addoommaha ahaaba way ammaaneen. **10** Waa tuma tan u soo muuqata sida kaaha waaberiga, Oo sida dayaxa u qurxoon, Ee sida qorraxda u daahirsan, Oo haddana looga cabsado sida ciidan calammo

sita oo kale? **11** Waxaan ku dhaadhacay beertii yicibta Inaan
soo arko geedaha cagaarka ah ee dooxada, Iyo inaan soo
arko bal in canabkii magoolay, Oo uu rummaankii ubxiyey
iyo in kale. **12** Anigoo aan garanayn ayaa nafsaddaydu
iga dhigtay sida gaadhifardoodkii Cammiinaadiib oo kale.
13 Tan reer Shuuleemay, soo noqo, soo noqo, Aan ku
daawannee soo noqo, soo noqo. Gacaliyaha Hadlayaa Bal
maxaad u daawanaysaan tan reer Shuuleem Sida cayaarta
Maxanayim?

7 Gabadha amiirku dhalayay, cagahaagu qurux badanaa
markay kabo illan yihiin, Bowdooyinkaagu waa sida dahab
Nin saanac ahu gacantiisa ku sameeyey. **2** Xudduntaadu waa
sida fijaan goobaaban Oo aan innaba khamri ka dhinnanayn,
Oo xaluskaaguna waa sida sarreen meel tuunsan Oo
ubaxshooshanno lagu wareejiyey. **3** Labadaada naasna
waa sida laba gibin Oo mataano ah oo cawl dhashay.
4 Qoortaaduna waa sida munaarad foolmaroodi ah, Oo
indhahaaguna waa sida ballidii Xeshboon oo ku ag yaal iridda
Batrabbiim. Oo sankaaguna waa sida munaaradda Lubnaan
Oo xagga Dimishaq u jeeda. **5** Madaxaagu sida Buur Karmel
oo kale wuu dheer yahay, Oo timaha madaxaaguna waa
sida guduud oo kale, Oo boqorkuna wuu ku xidhan yahay. **6**
Taan jeclahayay, qurux badnidaa! Fiicnaan badnidaa! Aad
baad iiga farxisaa! **7** Sarajooggaagu waa sida geed baar ah,
Oo naasahaaguna waa sida rucubyo canab ah. **8** Waxaan
is-idhi, Geedka baarka waan fuuli doonaa, Oo waxaan
qabsan doonaa laamihiisa. Naasahaagu ha ahaadeen sida
rucubyo canab ah, Oo sankaaga neeftiisuna ha u carafto sida
midho tufaax ah. **9** Oo afkaaguna ha ahaado sida khamri
wanaagsan. Gacalisada Hadlaysaa Si qumman oo macaan
ha ugu socda gacaliyahayga, Oo kuwa hurda bushimahooda
ka hadliya. **10** Anigu waxaan ahay tii gacaliyahayga, Oo
damaciisuna xaggayguu soo jiraa. **11** Gacaliyahaygow,
kaalay, aynu duurka isla tagnee, Oo aynu tuulooyinka ku soo
dhaxnee. **12** Aynu aroor hore beercanabyada tagnee, Oo
aynu soo aragno bal in canabkii magoolay, oo ay ubixiisii
soo muuqdeen, Oo uu rummaankii ubxiyey iyo in kale;
Oo halkaasaan jacaylkayga kugu siin doonaa. **13** Ubixii
duudaygu way soo carfayaan, Oo albaabbadayada agtooda
waxaa yaal midho cayn kasta ah oo cusayb iyo duugba leh,
Oo adigaan kuu kaydiyey, gacaliyahaygiiyow.

8 Haddaad ahaan lahayd walaalkay Oo naasihii hooyaday
nuugay, Markaan dibadda kaa helaba waan ku dhunkan
lahaa. Oo innaba layma quudhsadeen. **2** Waan ku soo
kaxayn lahaa oo waxaan ku gelin lahaa guriga hooyaday,
Wax baadna i bari lahayd. Oo waxaan ku cabsiin lahaa
khamriga xawaashka leh Ee biyaha rummaankayga laga
sameeyey. **3** Gacantiisa bidix madaxaygay ka hoosayn
lahayd, Oo gacantiisa midigna way isku kay duubi lahayd. **4**
Gabdhaha reer Yeruusaalemow, waxaan idinku dhaarinayaa
Inaydaan jacayl kicin, ama aydaan toosin, Ilaa uu doono. **5**
Waa tuma tan cidlada ka soo baxaysa, Ee gacaliyeheeda ku
tiirsanu? Gacalisada Hadlaysaa Waxaan kaa soo kiciyey
geed tufaax ah hoostiis. Halkaasaa hooyadaa kugu foolatay,
Oo halkaasay tii ku dhashay kugu foolatay. **6** Qalbigaaga
korkiisa ii dhig sida shaabad oo kale, oo gacantaada korkeeda
ii dhig sida shaabad oo kale, Waayo, jacaylku wuxuu u
xoog badan yahay sida geeri oo kale, Oo masayrkuna
wuxuu u nac weyn yahay sidii She'ool oo kale. Belbelkiisu
waa sida belbel dab ah, Oo waa ololka ugu wada kulul ee
Rabbiga. **(Sheol h7585)** **7** Biyo badanu jacayl ma demin
karaan, Oo daadadkuna innaba ma qarqin karaan. Haddii
nin damco inuu jacayl soo siisto maalka gurigiisa oo dhan,
Haddana dhammaan waa la quudhsan lahaa. **8** Annagu
waxaannu leennahay walaal yar, Oo aan innaba naaso
lahayn. Haddaba bal maxaannu walaashayo u samayn
doonnaa Maalintii iyada guur loo soo doonto? **9** Hadday derbi
tahay waxaannu korkeeda ka dhisi doonnaa munaarad lacag
ah, Oo hadday albaab tahayna waxaannu iyada ku hareerayn
doonnaa alwaaxyo kedar ah. **10** Anigu waxaan ahay derbi,
oo naasahayguna waa sida munaaradaha oo kale. Oo
markaas waxaan hortiisa ku ahaa sidii mid nabad heshay.
11 Sulaymaan beercanab buu Bacal Hamoon ku lahaa; Oo
beercanabkii wuxuu ka kireeyey kuwa dhawra, Oo midkood
kastaaba wuxuu midhaheeda uga keeni jiray kun xabbadood
oo lacag ah. **12** Beercanabkayga ah kan aan iska leeyahay,
hortayduu ku yaal, Haddaba Sulaymaanow, adigu waxaad
heli doontaa kun, Kuwa midhihiisa dhawraana laba boqol.
13 Taada beeraha dhexdooda degganay, Rafiiqyadaadu
waxay dhegaystaan codkaaga, Haddaba, bal i maqashii. **14**
Gacaliyahaygow, dhaqso, Oo waxaad ahaataa sida cawl
ama deer qayrab ah Oo buuraha dhirta udgoon kor jooga.

Ishacyaah

1 Kanu waa wixii Ishacyaah ina Aamoos la tusay ee uu ku
arkay wax ku saabsan dalka Yahuudah iyo Yeruusaalem
waagii ay Cusiyaah, iyo Yootam, iyo Aaxaas, iyo Xisqiyaah
boqorrada ka ahaayeen dalka Yahuudah. **2** Samooyinkow
maqla, dhulkow bal wax dhegayso, waayo, Rabbigu wuu
hadlay oo yidhi: Carruur baan quudiyey oo koriyey, oo
iyana way igu caasiyoobeen. **3** Dibigu kan isaga leh
wuu yaqaan, oo dameerkuna waa yaqaan meeshuu wax
ka cuno ee sayidkiisa, laakiinse reer binu Israa'iil waxba
ma yaqaaniin, oo dadkayguna waxba garan maayaan. **4**
Hoog waxaa leh quruuntan dembiga badan, iyo dadkan
xumaanta ku raran, iyo dhashan xumaanfalayaasha, iyo
wiilashan si xun u macaamilooda. Iyagu Rabbiga way
ka tageen, oo waxay quudhsadeen Ka Quduuska ah ee
reer binu Israa'iil dib bayna uga noqdeen. **5** Bal maxaa
mar dambe wax laydiinku dhufan doonaa, oo aad u sii
fallaagoobi doontaan? Madaxa oo dhammu waa bukaa, oo
qalbiga oo dhammuna waa taag daranyahay. **6** Madaxa
iyo minjaha inta ka dhex leh innaba caafimaad ma leh,
laakiinse waxaa ku yaal nabro, iyo burbur, iyo boogo cusub,
lama awdin, lamana duubin, oo saliidna laguma dhayin.
7 Dalkiinnii waa cidla, magaalooyinkiinniina waa la gubay,
oo waddankiinniina shisheeyayaal baa hortiinna ku cunay,
waana cidla, sidii wax ay shisheeyayaal afgembiyeen. **8**
Oo magaalada Siyoonna waxaa looga tegey sidii waab
beercanab ku dhex yaal, iyo sidii buul beer khijaar ah
ku dhex yaal, iyo sidii magaalo cadow hareereeyey. **9**
Haddaan Rabbiga ciidammadu dad aad u yar inoo reebin,
sida Sodom baan noqon lahayn, oo sida Gomorana baan
noqon lahayn. **10** Taliyayaasha Sodomow, Rabbiga eraygiisa
maqla, dadka Gomorow, sharciga Ilaahayaga dhegta u
dhiga. **11** Rabbigu wuxuu leeyahay, Allabaryadiinna tirada
badanu bal maxay ii yihiin? Waan ka dhergay qurbaanno
guban oo wanan ah iyo xoolo buurbuuran baruurtood, kuma
farxo dhiigga dibida, iyo ka baraarka iyo ka orgida toona.
12 Markaad u timaadaan inaad i hor istaagtaan, bal yaa
weyddiista inaad barxadahayga ku joogjoogsataan? **13**
Mar dambe ha ii keenina qurbaanno aan waxtar lahayn,
fooxu waa ii karaahiyo, bilaha cusub, iyo maalmaha sabtida,
iyo isuyeedhidda shirarkaba uma aan adkaysan karo, oo
xataa shirka weyn waa dembi. **14** Bilihiinna cusub iyo
ciidihiinnaba naftaydu way neceb tahay, waa ii culays, inaan
u adkaysto waan ka daalay. **15** Oo markaad gacmihiinna
ii soo hoorsataanna indhahayga waan idinka qarinayaa,
oo markaad tukasho ku noqnoqataanna idin maqli maayo,
waayo, gacmihiinnu waa dhiig miidhan. **16** Maydha, oo
isnadiifiya, oo falimihiinna sharkooda, indhahayga hortooda
ka fogeeya, oo sharka aad samaysaan daaya. **17** Inaad wax
wanaagsan samaysaan barta, oo caddaalad doondoona,
oo kuwa la dulmay u gargaara, agoonta gartooda u qaada,
oo carmallada u muddaca. **18** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Haatan kaalaya oo aynu u wada fiirsannee. In kastoo ay
dembiyadiinnu guduudan yihiin, sida baraf cad oo kalay u
caddaan doonaan, oo in kastoo ay cascas yihiin, sida suuf oo
kalay ahaan doonaan. **19** Haddaad raalli tihiin oo aad dhega
nugushihiin, waxaad cuni doontaan dalka barwaaqadiisa, **20**
haddiise aad diiddaan oo aad caasiyowdaan, waxaa idin
wada baabbi'in doonta seef, waayo, afkii Rabbiga ayaa saas
ku hadlay. **21** Magaaladii aaminka ahayd oo caddaaladdu
ka buuxday, sidee bay dhillo u noqotay! Waxaa ku jiri jirtay
xaqnimo, haatanse waxaa jooga gacankudhiiglayaal! **22**
Lacagtaadii wasakh bay noqotay, khamrigaagiina waxaa
ku qasmay biyo. **23** Amiirradaadii way caasiyoobeen, oo
waxay u wehel yeeleen tuugag, oo mid walubana wuxuu
jecel yahay laaluush, oo wuxuu daba ordaa abaalgudyo.
Agoonta gartooda uma qaadaan, oo dacwada carmalkuna
hortooda ma timaado. **24** Haddaba sidaas daraaddeed
Sayidka ah Rabbiga ciidammada, oo ah Ka xoogga badan ee
reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Way, anigu nacabyadayda
waan ka nasan doonaa, oo cadaawayaashaydana waan ka
aar gudan doonaa. **25** Oo haddana gacantayda waan ku
saari doonaa, oo wasakhdaadana aad baan kaaga nadiifin
doonaa, waxaaga aan saafi ahayn oo dhanna waan kaa bixin
doonaa. **26** Oo waxaan kuu soo celin doonaa xaakinnadaadii
sidii markii hore oo kale, oo lataliyayaashaadana waxaan
ka dhigi doonaa sidii bilowgii oo kale, oo dabadeedna
waxaa laguugu yeedhi doonaa Magaalada xaqnimada, iyo
magaalada aaminka ah. **27** Siyoon waxaa lagu soo furan
doonaa caddaalad, oo kuweeda soo noqdayna waxaa lagu
soo furan doonaa xaqnimo. **28** Laakiinse kuwa xadgudba
iyo dembilayaasha isku mar baa la burburin doonaa, oo
kuwa Rabbiga ka tagana waa la wada baabbi'in doonaa. **29**
Waayo, way ku ceeboobi doonaan geedihii aad jeclaateen,
oo beerihii aad doorateenna waad ku qasmi doontaan. **30**
Waayo, idinku waxaad ahaan doontaan sida geed caleentiisu
dhado iyo sida beer aan biyo lahayn. **31** Kan xoogga badanu
wuxuu noqon doonaa sida shootali oo kale, oo shuqulkiisuna
wuxuu noqon doonaa sida dhimbiil oo kale, oo labadooduba
way isla guban doonaan, oo lama demin doono iyaga.

2 Kanu waa eraygii uu Ishacyaah ina Aamoos ku arkay
wax ku saabsan dalka Yahuudah iyo Yeruusaalem. **2**
Ugu dambaysta buurta guriga Rabbigu waxay ka taagnaan
doontaa buuraha korkooda, oo kurahana way ka wada sara
mari doontaa, oo quruumaha oo dhammuna iyaday ku qulquli
doonaan. **3** Oo dad badan baa halkaas tegi doona oo waxay
odhan doonaan, Ina keena, buurta Rabbiga aynu u kacnee,
oo guriga Ilaaha reer Yacquub aynu tagnee, oo isna wuxuu
ina bari doonaa jidadkiisa, oo innana waxaynu mari doonnaa
waddooyinkiisa, waayo, sharcigu wuxuu ka soo bixi doonaa
Siyoon, erayga Rabbiguna Yeruusaalem. **4** Oo isaguna
quruumuhuu u kala garsoori doonaa, oo dad badan ayuu
canaanan doonaa, oo iyana waxay seefahooda ka tuman
doonaan marashiyo, warmahoodana manjooyin, oo quruunina
quruun kale seef uma qaadan doonto, oo innaba mar dambe
dagaal ma ay baran doonaan. **5** Reer Yacquubow, kaalaya,
oo aynu iftiinka Rabbiga ku dhex soconnee. **6** Waad ka
tagtay dadkaagii reer Yacquub, maxaa yeelay, waxay ka
buuxsameen waxyaalihii bariga, oo waa faaliyayaal sida reer
Falastiin, oo waxay la heshiiyaan dad shisheeyayaal ah. **7**
Oo weliba dalkooda waxaa ka buuxa lacag iyo dahab, oo
khasnadahooduna dhammaad ma leh, oo weliba dalkooda
waxaa ka buuxa fardo, oo gaadhifardoodyadooduna innaba

dhammaad ma leh. **8** Oo weliba dalkooda waxaa ka buuxa
sanamyo, oo waxay caabudaan shuqulkii gacmahooda, iyo
wixii ay farahoodu sameeyeen. **9** Oo ninka hoose waa
u foororsadaa, oo ninka weynuna waa isu hoosaysiiyaa,
haddaba dembigooda ha ka cafiyin. **10** Cabsida Rabbiga,
iyo sharafta haybaddiisa dhagaxa ka gal, oo ciidda kaga
dhuumo. **11** Binu-aadmiga indhihiisa kibray waa la hoosaysiin
doonaa, oo dadka madaxweynaantiisana hoos baa loo soo
dejin doonaa, oo Rabbiga keliya ayaa maalintaas la sarraysiin
doonaa. **12** Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu maalin
u haystaa ku kasta oo kibra oo madax weynaada, iyo ku
kasta oo kor isu qaada, waana la hoosaysiin doonaa, **13**
iyo weliba geedaha kedar la yidhaahdo ee Lubnaan ee
dhaadheer ee sare u baxa oo dhan, iyo geedaha eelaah
la yidhaahdo ee Baashaan oo dhan, **14** iyo buuraha
dhaadheer oo dhan, iyo kuraha sare u jooga oo dhan, **15**
iyo munaarad kasta oo dheer, iyo derbi kasta oo deyr leh,
16 iyo doonniyaha Tarshiish oo dhan, iyo taswiiro la jecel
yahay oo dhan. **17** Oo kibirka binu-aadmiga hoos baa loo
soo dejin doonaa, oo dadka madaxweynaantiisana waa la
hoosaysiin doonaa, oo Rabbiga keliya ayaa maalintaas la
sarraysiin doonaa. **18** Oo sanamyaduna dhammaantood
way wada baabbi'i doonaan. **19** Markii Rabbigu u soo sara
joogsado inuu dhulka si xun u gariiriyo ayay dadku cabsida
Rabbiga iyo sharafta haybaddiisa ka geli doonaan qorrofyada
dhagaxyada, iyo godadka dhulka. **20** Oo maalintaas dadku
sanamyadooda lacagta ah iyo sanamyadooda dahabka
ah oo ay u samaysteen inay caabudaan waxay u tuuri
doonaan jiirarka iyo fiidmeeraha, **21** si ay cabsida Rabbiga
iyo sharafta haybaddiisa uga galaan qorrofyada dhagaxyada
iyo qararka meelahooda dildillaacsan markii Rabbigu uu soo
sara joogsado inuu dhulka si xun u gariiriyo. **22** Ka joogsada
binu-aadmiga ay neeftiisu ku jirto dulalka sankiisa, waayo,
bal maxaa isaga lagu tiriyaa?

3 Waayo, bal eega, Sayidka ciidammada ahu wuxuu
Yeruusaalem iyo dalka Yahuudah ka qaadayaa tiirka
iyo waxa la cuskado, xataa tiirka cuntada oo dhan, iyo
tiirka biyaha oo dhan, **2** iyo ninka xoogga badan, iyo
ninka dagaalyahanka ah, iyo xaakinka, iyo nebiga, iyo
waxsheegaha, iyo odayga, **3** iyo sirkaalka konton u taliya, iyo
ninka sharafta leh, iyo lataliyaha, iyo saanaca, iyo saaxirka.
4 Oo waxaan amiirro uga dhigi doonaa carruur, oo dhallaan
baa iyaga u talin doona. **5** Oo dadkana midkood kastaba
waxaa dulmi doona mid kale, oo mid kastaba waxaa dulmi
doona deriskiisa, yarku wuxuu ku kibri doonaa odayga, oo
kan hoosena kan sharafta leh. **6** Oo markaas nin wuxuu
soo qaban doonaa walaalkiis oo jooga gurigii aabbihiis, oo
wuxuu ku odhan doonaa, Adigu waxaad leedahay dhar,
haddaba taliye noo noqo oo waxan burburka ahuna ha
kaa hooseeyo. **7** Maalintaasba wuu dhawaaqi doonaa,
oo wuxuu odhan doonaa, Anigu bogsiiye noqon maayo,
maxaa yeelay, gurigayga dhar iyo dhuuni midna laguma arko,
haddaba dadka taliye ha iiga dhigina. **8** Waayo, Yeruusaalem
waa duntay, oo dadka Yahuudahna waa dheceen, maxaa
yeelay, hadalkooda iyo falimahooduba waxay col ku yihiin
Rabbiga, oo indhihiisa ammaanta leh ayay ka cadhaysiiyaan.
9 Muuqashada wejigooda ayaa iyaga ku marag furta oo
dembigoodana way u sheegaan sidii dadkii Sodom oo kale,
oo innaba ma ay qarsadaan. Naftoodaa hoogtay! Waayo,
xumaan bay isu keeneen. **10** Waxaad sheegtaan inuu
kan xaqa ah barwaaqaysnaan doono, waayo, iyagu waxay
cuni doonaan midhihii falimahooda. **11** Waxaa hoogay kan
sharka ah, waayo, belaayaa ku dhici doonta, oo waxaa
loo samayn doonaa wixii gacmihiisu sameeyeen oo kale.
12 Laakiinse waxaa dulma dadkayga carruur, oo dumar
baa iyaga u taliya. Dadkaygow, hoggaamiyayaashaadu way
ku qaldaan, oo waxay kharribaan jidkaaga aad ku socoto.
13 Rabbigu wuxuu u sara joogaa inuu doodo, oo wuxuu
u taagan yahay inuu dadka xukumo. **14** Rabbigu wuxuu
dacwad la geli doonaa odayaasha iyo amiirrada dadkiisa.
Waa idinka kuwa dhammaystay beercanabka, wixii aad
masaakiinta ka soo dhacdeenna guryihiinnay ku dhex jiraan.
15 Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, War
maxaad ula jeeddaan dadkayga aad burburinaysaan iyo
masaakiinta aad wejigooda duqaynaysaan? **16** Oo weliba
Rabbigu wuxuu yidhi, Gabdhaha Siyoon waa kibirsan yihiin,
oo waxay socdaan iyagoo madax taagan oo indhaha ku
baaqaya, oo qaadaya tallaabooyin yaryar oo degdeg ah,
dugaagadaha cagahana way ka shanqadhiyaan, **17** haddaba
sidaas daraaddeed gabdhaha Siyoon madaxooda dhaladiisa
Sayidku wuxuu u yeeli doonaa canbaar, oo wuxuu muujin
doonaa cawradooda. **18** Oo maalintaas Sayidku wuxuu
iyaga ka qaadi doonaa quruxda dugaagadaha cagahooda,
iyo shabagyada timaha, iyo bilaha, **19** iyo waxa dhegaha la
sudho, iyo sindiyada, iyo indhashareeryada, **20** iyo waxa
madaxa lagu sharraxo, iyo silsiladaha lugaha, iyo waxa
madaxa lagu xidho, iyo weelasha cadarka, iyo qardhaasaha,
21 iyo kaatummada, iyo sangelisyada, **22** iyo dharka lagu
iido, iyo shaadirrada, iyo go'yaasha, iyo boorsooyinka, **23** iyo
muraayadaha, iyo dharka wanaagsan, iyo garbasaarrada,
iyo gambooyinka. **24** Oo waxay noqon doontaa in meeshii ay
ka carfi jireen ay ka qudhmuunaan doonaan, oo meeshii ay
dhex-xidh ka xidhan jireenna xadhig bay dhexda ku xidhan
doonaan, oo meeshii ay timo wanaagsan ka lahaayeenna
waa looga xiiri doonaa, oo meeshii ay maro wanaagsan
ka guntan jireenna, joonyad bay ka guntan doonaan, oo
meeshii ay quruxda ka lahaayeenna waa laga sunti doonaa.
25 Raggaagu wuxuu ku le'an doonaa seefta, oo kuwaaga
xoogga badanuna waxay ku le'an doonaan dagaalka. **26**
Oo Siyoon irdaheeduna way ooyi doonaan oo ay barooran
doonaan, oo iyadoo cidla ah ayay dhulka fadhiisan doontaa.

4 Oo maalintaas toddoba naagood ayaa isku nin qabsan
doona, oo waxay ku odhan doonaan, Annagaa
ismasruufayna oo annagaa is-arrad tirayna, ee magacaaga
keliya ha lanoogu yeedho, oo ceebtayada naga fogee. **2**
Oo maalintaas ayaa biqilka Rabbigu noqon doonaa wax
qurux iyo ammaan badan, oo midhaha dhulkuna waxay kuwa
reer binu Israa'iil oo baxsaday u noqon doonaan wax lagu
faano oo quruxsan. **3** Oo waxay noqon doontaa in kii Siyoon
ku hadhay iyo kii Yeruusaalem sii joogay loogu yeedho
quduus, xataa mid kasta oo ku qoran kuwa Yeruusaalem
ku nool dhexdooda **4** markii Sayidku maydho wasakhda
dadka Siyoon, oo uu Yeruusaalem dhiiggeeda dhexdeeda
kaga nadiifiyo ruuxa caddaaladda, iyo ruuxa wax guba. **5**

Oo meel kasta oo la deggan yahay oo Buur Siyoon ku taal,
iyo shirarkeeda oo dhanba Rabbigu wuxuu ku kor abuuri
doonaa maalintii daruur iyo qiiq, habeenkiina dab ololaya
iftiinkiis, oo ammaanta oo dhanna waxaa ka sarrayn doona
dabool. **6** Oo maalinnimada waxaa jiri doona meel kulaylka
laga hadhsado, iyo meel la galo, iyo meel laga dugsado
duufaanka iyo roobka.

5 Aan gacaliyahayga ugu gabyo gacaliyahayga gabaygiisa
oo ku saabsan beertiisa canabka ah. Gacaliyahaygu
wuxuu beer canab ah ku lahaa kur barwaaqaysan. **2** Oo
wuxuu hareereheeda ka qoday god, oo dagaxyadii ku jirayna
wuu ka saaray, markaasuu ku dhex beeray geedcanabka ugu
wanaagsan, oo dhexdeedana wuxuu ka dhisay munaarad,
oo weliba wuxuu dhexdeeda ka sameeyey god macsareed,
oo wuxuu ka sugayay in midho canab ka soo baxaan,
laakiinse waxaa ka soo baxay kuwa xunxun. **3** Haddaba,
dadka Yeruusaalem deggan iyo dadka Yahuudahow, waxaan
idinka baryayaa inaad aniga iyo beertayda canabka ah
noo kala gar qaybisaan. **4** Bal maxaa kaloo beertayda loo
samayn karay oo aanan u samayn? Maxayse markaan ka
sugayay inay midho canab ka soo baxaan kuwa xunxun uga
soo baxeen? **5** Haddaba waxaan idiin sheegayaa waxaan
beertayda canabka ah ku samayn doono: heeraarkeeda
waan ka qaadi doonaa, oo dhammaanteed way baabbi'i
doontaa, oo deyrkeedana waan dumin doonaa, oo waa lagu
joogjoogsan doonaa, **6** oo iyada waxaan ka dhigi doonaa
baabba' oo lama gooyn doono, lamana xagaafi doono,
laakiinse waxaa ka soo bixi doona yamaarug iyo qodxan, oo
weliba daruurahana waan ku amri doonaa inayan roob ku
soo dayn. **7** Waayo, Rabbiga ciidammada beercanabkiisu
waa dadka Israa'iil, oo dadka Yahuudahna waa geedkuu
ku farxo, oo wuxuu ka sugayay caddaalad, laakiinse bal
eega, waxaa ka soo baxay dhiigdaadasho oo wuxuu ka
sugayay xaqnimo, laakiinse bal eega, waxaa ka soo baxay
qaylo. **8** Hoog waxaa leh kuwa guriba guri ku dhejiya oo
beerna beer kale ku dara ilaa meel la waayo oo ay keli
ahaantood dhulka dhexdiisa degaan. **9** Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, oo aan anigu dhegahayga ku maqlay,
Sida runta ah guryo badan baa cidloobi doona, oo xataa
kuwa waaweyn oo quruxda badanina waxay ahaan doonaan
cidla aan qofna degganayn. **10** Oo weliba toban tacab
oo beer canab ahu waxay dhali doonaan qiyaas bad la
yidhaahdo oo keliya, oo xomeer muggiis oo iniino ahuna
wuxuu dhali doonaa in eefaah qaadi karo. **11** Hoog waxaa
leh kuwa aroor hore u kaca si ay wax lagu sakhraamo u
daba galaan, oo haddana ilaa habeenkii ku sii raaga ilaa uu
khamrigu ololiyo! **12** Diyaafadahooda waxaa yaal kataarad
iyo shareerad, iyo daf iyo biibiile, iyo khamri, laakiinse
iyagu kama fiirsadaan shuqulka Rabbiga, kamana fikiraan
waxyaalihii ay gacmihiisu sameeyeen. **13** Haddaba sidaas
daraaddeed dadkaygii waxaa loo kaxaystay maxaabbiis
ahaan, maxaa yeelay, aqoon ma laha, oo raggoodii sharafta
lahaa way gaajoodeen, dadkoodii badnaana oon bay la
gubteen. **14** Haddaba sidaas daraaddeed She'ool calooshiisii
buu isballaadhiyey, oo afkiisiina qiyaasla'aan buu u kala
qaaday, oo kuwooda haybadda leh, iyo dadkooda badan, iyo
kuwooda buuqa, iyo ku alla koodii reyreeyaba isagay hoos
ugu dhaadhacaan. **(Sheol h7585)** **15** Oo ninka hoose baa
la soo dejin doonaa, oo ninka weynna waa la hoosaysiin
doonaa, oo kuwa isla weyn indhahooda waa la hoosaysiin
doonaa, **16** laakiinse Rabbiga ciidammada caddaalad baa
lagu sarraysiin doonaa, oo Ilaaha quduuska ahna waxaa
quduus loogu tirin doonaa xaqnimo. **17** Oo markaasay
baraarku daaqsintooda ikhtiyaar u daaqi doonaan, oo kuwii
barwaaqaysnaana meelahooda baabba'ay waxaa cuni doona
shisheeyayaal. **18** Hoog waxaa leh kuwa xumaanta ku soo
jiita xadhkaha aan waxba tarayn, oo dembigana ku soo jiita
jaraha gaadhiga oo kale, **19** kuwaasoo yidhaahda, Isagu ha
soo dhaqsado, oo shuqulkiisana ha soo deddejiyo, si aannu u
aragno aawadeed, oo Kan Quduuska ah oo reer binu Israa'iil
taladiisuna ha soo dhowaato oo ha timaado, si aannu iyada
u aqoonsanno aawadeed! **20** Hoog waxaa leh kuwa sharka
yidhaahda waa wanaag, wanaagna yidhaahda waa shar, oo
gudcurkana iftiin ku beddela, iftiinkana gudcur ku beddela, oo
qadhaadhkana macaan ku beddela, macaankana qadhaadh
ku beddela. **21** Hoog waxaa leh kuwa isla caqliga badan ee
isla miyirka badan! **22** Hoog waxaa leh kuwa u xoogga badan
inay khamri cabbaan, iyo dadka u itaalka weyn inay qasaan
wax lagu sakhraamo, **23** kuwaasoo kan sharka leh xaq ka
dhiga laaluush aawadiis, oo ka xaqa ahna xaqiisa ka qaada!
24 Haddaba sidaas daraaddeed sida carrabka dabku xaabka
u gubo, oo uu cawskuna ololka ugu dhammaado ayaa
xididkoodu u xumaan doonaa, oo ubaxooduna wuxuu u duuli
doonaa sida boodh oo kale, maxaa yeelay, waxay diideen
sharcigii Rabbiga ciidammada, oo waxay quudhsadeen Kan
Quduuska ah oo reer binu Israa'iil eraygiisii. **25** Haddaba
sidaas daraaddeed ayaa cadhadii Rabbigu dadkiisa ugu
oloshay, oo wuxuu iyaga ku soo fidiyey gacantiisii, wax
buuna ku dhuftay, oo buurihiina way wada gariireen, oo
meydadkoodiina jidadkay dhex daadsanaayeen sida qashin
oo kale, hase ahaatee cadhadiisa kama uu sii jeedin,
laakiinse gacantiisu weli way sii fidsan tahay. **26** Oo isna
meel fog ayuu calan uga taagi doonaa quruumaha, oo
wuxuu iyaga uga foodhyi doonaa dhulka dhammaadkiisa,
oo bal eega, dhaqsay u iman doonaan. **27** Midkoodna ma
daali doono, mana kufi doono, oo midkoodna ma gam'i
doono, mana seexan doono, dhex-xidhkuna ma furmi doono,
yeelmaha kabahooduna ma go'i doono. **28** Fallaadhahoodu
waa af miidhan, oo qaansooyinkooda oo dhammuna waa
wada xodan yihiin, oo qoobabka fardahoodana waxaa la
moodaa sida dhagaxmadow oo kale, oo giraangirahooduna
waa sida cirwareenta oo kale, **29** oo cidoodu waxay ahaan
doontaa sida gool cideed, oo waxay u ciyi doonaan sida
libaaxyo yaryar oo kale; hubaal way ciyi doonaan, wayna
qabsan doonaan waxay ugaadhsanayaan, oo si ammaan
ah ayay u qaadan doonaan, oo ciduna kama samatabbixin
doonto. **30** Oo maalintaas waxay iyaga ugu gurxami doonaan
sida gurxanka badda; oo haddii dalka la eegana waxaa
ka muuqda gudcur iyo cidhiidhi, oo iftiinkuna waa ku dhex
madoobaaday daruurihii.

6 Sannaddii Boqor Cusiyaah dhintay ayaan arkay Rabbiga
oo ku fadhiya carshi sare oo dheer, oo faraqii dharkiisa
ayaa macbudkii buuxiyey. **2** Oo meel isaga ka sarraysayna
waxaa taagnaa seraafiim, oo midkood kastaaba wuxuu lahaa

lix baal, laba wejigiisuu ku deday, labana cagihiisuu ku deday,
labana wuu ku duulay. **3** Oo midba wuxuu u qaylinayay midka
kale, oo waxay lahaayeen, Quduus, quduus, quduus waxaa
ah Rabbiga ciidammada, oo dhulka oo dhanna waxaa ka
buuxda ammaantiisa. **4** Oo aasaaska iridda ayaa la gariiray
kii qayliyey codkiisii, oo gurigiina waxaa ka buuxsamay qiiq. **5**
Markaasaan idhi, Anaa hoogay! Waayo, waan lumay, maxaa
yeelay, waxaan ahay nin aan bushimihiisu daahirsanayn, oo
weliba waxaan dhex degganahay dad aan bushimahoodu
daahirsanayn, waayo, indhahaygu waxay arkeen Boqorka ah
Rabbiga ciidammada. **6** Markaasaa seraafiimtii midkood
xaggayga u soo duulay isagoo gacanta ku sida dhuxul nool,
oo uu birqaab kaga soo qaaday meeshii allabariga, **7** oo
intuu dhuxushii afkayga taabsiiyey ayuu igu yidhi, Bal eeg,
tanu waxay taabatay bushimahaaga, oo xumaantaadii waa
lagaa qaaday, oo dembigaagiina waa lagaa kafaaragguday.
8 Oo weliba waxaan maqlay codkii Rabbiga oo leh, Yaan
diraa? Yaase noo tegaya? Markaasaan idhi, Waa i kane
aniga i dir. **9** Oo wuxuu igu yidhi, Tag, oo dadkan waxaad ku
tidhaahdaa, Wax sii maqla, mana garan doontaan, oo wax sii
arka, idiinmana dhaadhici doonto. **10** Dadkan qalbigooda ka
dhig mid qallafsan, dhegahoodana kuwa dhib wax ku maqla,
indhahoodana kuwa xidhan, si aanay indhaha wax ugu arkin,
oo aanay dhegaha wax ugu maqlin, oo aanay qalbiga wax
ugu garan, oo aanay u soo noqon, oo aanay u bogsan. **11**
Markaasaan idhi, Sayidow, waa ilaa goorma? Oo isna wuxuu
iigu jawaabay, Waa ilaa magaalooyinku baabba'aan oo wax
deggan laga waayo, oo guryuhuna ay noqdaan cidla, oo
dalkuna uu dhammaantiis wada baabba'o, **12** oo Rabbigu
dadka ka fogeeyo, oo ay dhulka ku bataan meelo badan oo
laga tegey. **13** Oo haddii dhexdiisa toban meelood meel ku
hadho way baabbi'i doontaa, oo sida geedo marka la gooyo
jiridu u hadho ayaa farcanka quduuska ahu dadka jirid u
yahay.

7 Oo Aaxaas ina Yootan, ina Cusiyaah, oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah wakhtigiisii waxaa Yeruusaalem ku
soo kacay Resiin oo ahaa boqorkii Suuriya iyo Feqax
ina Remalyaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil inay la
diriraan, laakiinse way ka adkaan kari waayeen. **2** Oo
waxaa reer Daa'uud loo soo sheegay war leh, Suuriya
waxay xidhiidh la yeelatay reer Efrayim. Markaasaa qalbigiisii
iyo qalbigii dadkiisuba waxay u ruxmadeen sida geedaha
duurka dabayshu u ruxdo oo kale. **3** Markaasaa Rabbigu
wuxuu Ishacyaah ku yidhi, Adiga iyo wiilkaaga She'aar
Yaashuubba taga oo waxaad Aaxaas uga hor tagtaan
meeshuu biyomareenka balliga sare ku dhammaado kaasoo
ku dhex yaal waddada berrinka dharmaydhaha, **4** oo waxaad
isaga ku tidhaahdaa, Digtoonow oo xasilloonow, ha cabsan,
hana qalbi jabin labadan qori ee dabka ah ee qiiqaya
aawadood, ha ka welwelin cadhada kulul oo Resiin iyo
Suuriya, iyo tan ina Remalyaah toona. **5** Suuriya, iyo Efrayim,
iyo ina Remalyaah waxay kuugu tashadeen talo xun, oo
waxay isku yidhaahdeen, **6** Ina keena aynu dalka Yahuudah
ku kacnee oo dhibnee, aynuna jabsanno, oo dhexdiisa boqor
fadhiisinno, kaasoo ah ina Taabeel, **7** taas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Taladaasu hagaagi
mayso, mana ahaan doonto. **8** Waayo, Suuriya madaxeedu
waa Dimishaq, oo Dimishaq madaxeeduna waa Resiin, oo
reer Efrayimna waxay ku kala jajabi doonaan muddo ah shan
iyo lixdan sannadood si aanay innaba dad u sii ahaan, **9**
oo reer Efrayim madaxoodu waa Samaariya, oo Samaariya
madaxeeduna waa ina Remalyaah. Haddaad rumaysan
weydaan, sida xaqiiqada ah sinaba ma xoogaysan doontaan.
10 Oo weliba Rabbigu mar kaluu Aaxaas la sii hadlay,
oo wuxuu ku yidhi, **11** Rabbiga Ilaahaaga ah calaamad
weyddiiso, oo waxaad ka weyddiisataa meelaha hoose ama
meelaha sare. **(Sheol h7585)** **12** Oo Aaxaasna wuxuu yidhi,
Anigu waxba weyddiisan maayo, oo Rabbigana innaba jirrabi
maayo. **13** Oo isna wuxuu yidhi, Reer Daa'uudow, bal
haatan i maqla, ma wax yar bay idinku tahay inaad dadka
daalisaan? Oo weliba Ilaahaygana miyaad daalinaysaan? **14**
Haddaba Rabbiga qudhiisa ayaa calaamad idin siin doona.
Bal ogaada, gabadh bikrad ah baa uuraysan doonta, oo
waxay dhali doontaa wiil, oo magiciisana waxay u bixin
doontaa Cimmaanuu'eel. **15** Wuxuu cuni doonaa subag iyo
malab, ilaa uu aqoonsado inuu sharka diido oo wanaagga
doorto. **16** Waayo, intaan yarku aqoonsan inuu diido sharka
oo uu wanaagga doorto ayaa dalka aad labadiisa boqor
karaahiyaysatoba laga tegi doonaa. **17** Adiga, iyo dadkaaga
iyo reerka aabbahaaba waxaa Rabbigu ku soo dejin doonaa
wakhti aan idiin iman tan iyo waa reer Efrayim ay dalka
Yahuudah ka tageen, oo kaasuna waa kii boqorka Ashuur. **18**
Oo weliba maalintaas Rabbigu wuxuu u soo foodhyi doonaa
diqsiyada jooga webiyada Masar darafka ugu shisheeya,
iyo shinnida joogta dalka Ashuur. **19** Oo iyana way iman
doonaan, oo kulligood waxay ku degi doonaan dooxooyinka
cidlada, iyo godadka dhagaxyada, iyo geedaha qodxanta leh
oo dhan, iyo meelaha daaqsinta ah oo dhan. **20** Oo isla
maalintaas ayaa Rabbigu madaxa iyo xataa lugahaba ku xiiri
doona mandiil laga soo kiraystay webiga shishadiisa, taasoo
ah boqorka Ashuur, waxayna baabba' ka dhigi doontaa
gadhka. **21** Oo waxay maalintaas noqon doontaa in nin
dhaqaalaysto sac iyo laba laxaad, **22** oo caanaha tirada
badan oo uu ka heli doono aawadood ayuu subag cuni
doonaa, waayo, mid kasta oo dalka ku hadhayba wuxuu
quudan doonaa subag iyo malab. **23** Oo waxay maalintaas
noqon doontaa in meel kasta oo ay ku yiilleen kun geed oo
canab ah oo kun xabbadood oo lacag ah lagu qiimeeyo, ay
noqoto meel ay ka soo baxaan yamaarug iyo qodxan. **24** Oo
waxaa halkaas lala iman doonaa fallaadho iyo qaansooyin,
maxaa yeelay, dalka oo dhammu wuxuu noqon doonaa
yamaarug iyo qodxan miidhan. **25** Oo kurihii sabaradda lagu
qodi jiray oo dhan innaba ma aad iman doontaan xaggooda,
waana cabsi aad ka qabtaan yamaarugga iyo qodxanta,
laakiinse waxay noqon doonaan meel dibida lagu sii daayo
daaqaan iyo meel iduhu ku tuntaan.

8 Oo Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waxaad soo qaadataa
loox weyn, oo waxaad farta dadka ku qortaa. Maheer-
shaalaal-haash-bas, **2** oo anna waxaan markhaatiyaal aamin
ah u soo wadi doonaa wadaadkii Uuriyaah iyo Sekaryaah ina
Yeberekyaah. **3** Markaasaan u tegey nebiyaddii oo iyana way
uuraysatay, oo waxay dhashay wiil. Kolkaasaa Rabbigu igu
yidhi, Waxaad magiciisa u bixisaa, Maheer-shaalaal-haash-
bas. **4** Waayo, intaan yarku baran inuu yidhaahdo, Aabbe
iyo Hooyo ka hor ayaa boqorka Ashuur maalka Dimishaq iyo

xoolaha boolida ah oo Samaariyaba wada qaadan doonaa.
5 Oo haddana Rabbigu waa ila hadlay, oo wuxuu igu yidhi, **6**
Dadkanu way diideen biyaha Shilo'ax oo qunyar socda, oo
waxay ku reyreeyaan Resiin iyo ina Remalyaah, **7** haddaba
sidaas daraaddeed Sayidku wuxuu ku soo dayn doonaa
biyaha Webiga ee xoogga iyo badnaanta leh, kuwaasoo ah
boqorka Ashuur iyo sharaftiisa oo dhan, oo isna faraqyadiisa
oo dhan wuu soo buuxin doonaa, oo qararkiisa oo dhanna
wuu buuxdhaafin doonaa, **8** oo aad buu u socon doonaa ilaa
uu galo dalka Yahuudah, oo intuu wada buuxdhaafo ayuu
dhex mari doonaa, oo wuxuu gaadhi doonaa ilaa luqunta,
kalafidinta baadadkiisu waxay buuxin doontaa ballaadhka
dalkaaga oo dhan Cimmaanuu'eelow. **9** Dadyowgow, qayliya,
waadna jajabi doontaan, kuwiinna dalalka fogow, dhegaysta,
guntiga isku dhuujiya, waadna jajabi doontaan, guntiga
isku dhuujiya, waadna jajabi doontaan. **10** Kulligiin isla
tashada, taladiinnuna way buri doontaa, erayga ku hadla,
mana hagaagi doono, waayo, Ilaah baa nala jira. **11** Waayo,
Rabbigu sidaasuu igula hadlay, isagoo gacan xoog badan
leh, oo wuxuu iiga digay inaanan ku socon jidka dadkanu
ay ku socdaan, wuxuuna igu yidhi, **12** Ha odhanina, Waa
fallaagow waxa dadkanu fallaagow yidhaahdaan oo dhan,
hana ka cabsanina wixii ay ka cabsadaan, oo innaba ha
argaggixina. **13** Quduus ka dhiga Rabbiga ciidammada,
oo isagu ha ahaado kan aad ka cabsataan oo aad ka
argaggaxdaanba. **14** Oo wuxuu ahaan doonaa meel quduus
ah, laakiinse labada qoys oo reer binu Israa'iilba wuxuu u
noqon doonaa dhagax lagu turunturoodo iyo sallax lagu
xumaado, oo dadka Yeruusaalem degganna wuxuu u noqon
doonaa dabin iyo siriq. **15** Oo kuwa badan ayaa turunturoon
doona, oo kufi doona, oo jebi doona, waana la dabi doonaa,
oo la qabsan doonaa. **16** Markhaatifurka xidh, oo sharcigana
xertayda dhexdeeda ku shaabadee. **17** Anigu waxaan sugi
doonaa Rabbiga wejigiisa dadka Yacquub ka qariya, oo
isagaan filan doonaa. **18** Bal eega, aniga iyo carruurta
Rabbigu i siiyeyba waxaannu reer binu Israa'iil u nahay
calaamado iyo yaabab ka yimid xagga Rabbiga ciidammada
oo deggan Buur Siyoon. **19** Oo markay idinku leeyihiin, Talo
weyddiista kuwa ruuxaanta leh, iyo saaxiriinta hadaaqda oo
guryanta, miyaanay dadka waajib ku ahayn inay Ilaahooda
talo weyddiistaan? Miyayse iyaga ku habboon tahay inay
kuwa dhintay wax u weyddiiyaan kuwa nool aawadood? **20**
Sharciga iyo markhaatifurka ka fiirsada, oo eraygan hadal
waafaqsan haddaanay ku hadlinna hubaal iyaga waaberi
uma jiri doono. **21** Oo iyagoo dhibaataysan oo gaajaysan
ayay dalka dhex mari doonaan, oo markay gaajoodaan
ayay isku xanaaqi doonaan, oo waxay habaari doonaan
boqorkooda oo wax xun Ilaahooda ka sheegi doonaan,
xagga sarena way u jeedsan doonaan, **22** dhulkana way
fiirin doonaan, oo bal eega, waxay ku arki doonaan dhib iyo
gudcur, iyo cidhiidhiga madowgiisa, oo waxaa iyaga lagu eryi
doonaa gudcur dam ah.

9 Habase ahaatee madow uma ahaan doono tii cidhiidhiga
ku jirtay. Waagii hore wuxuu ka dhigay in la quudhsado
dhulka Sebulun iyo dhulka Naftaali, laakiinse waagii dambe
wuxuu ka dhigay in la sharafo dhulka ah xagga jidka badda,
iyo Webi Urdun shishadiisa, iyo Galili quruumaha ka mid
ah. **2** Dadkii ku socon jiray gudcurka ayaa iftiin weyn arkay,
kuwii fadhiyi jiray dalka hooska dhimashada ahna iftiin baa u
baxay. **3** Adigu quruunta waad badisay, oo farxaddoodiina
waad sii kordhisay, oo waxay hortaada ugu farxaan sida
farxadda wakhtiga beeraha la goosto, iyo sida niman booli
qaybsanayaa ay u reyreeyaan oo kale. **4** Waayo, harqoodkii
ku cuslaa, iyo hangoolkii garbaha lagaga dhufan jiray, iyo
ushii kii dulmi jiray, ayaad jebisay sidii waagii reer Midyaan.
5 Waayo, ninka hubka leh ee buuqa ku dhex jira hubkiisa
oo dhan iyo dharka dhiigga miidhanna waa la gubi doonaa
oo waxaa laga dhigi doonaa wax dabka lagu shido. **6**
Waayo, waxaa inoo dhashay ilmo, waxaa layna siiyey wiil,
oo boqornimadu garbihiisay saarmi doontaa, oo magiciisana
waxaa loo bixin doonaa Ka Yaabkaleh, iyo Lataliye, iyo
Ilaaha Xoogga leh, iyo Aabbaha Daa'imka ah, iyo Amiirka
Nabadda. **7** Oo boqornimadiisa iyo nabaddu way badnaan
doonaan, dhammaadna uma lahaan doonaan carshiga
Daa'uud iyo boqortooyadiisa, in la sii adkeeyo, oo caddaalad
iyo xaqnimo lagu sii hayo haatan iyo tan iyo weligeedba. Oo
tan waxaa samayn doona qiirada Rabbiga ciidammada. **8**
Sayidku wuxuu eray u soo diray dadka Yacquub wuxuuna
ku kor dhacay dadka Israa'iil. **9** Oo waxaa garan doona
dadka oo dhan, xataa reer Efrayim iyo kuwa Samaariya
deggan oo kibirka iyo islaweynaanta qalbiga ku hadla, iyagoo
leh, **10** Lebennadii way soo dheceen, laakiinse annagu
waxaannu ku dhisi doonnaa dhagaxyo la qoray, geedihii
darayga ahaa waa la jaray, laakiinse waxaannu ku beddeli
doonnaa geedo kedar ah. **11** Haddaba sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu ku soo kicin doonaa kuwa Resiin la col ah,
oo cadaawayaashiisana wuu isku soo wada ururin doonaa
dhammaantood, **12** wuxuu reer Suuriya ka soo kicin doonaa
xagga bari, reer Falastiinna xagga galbeed, oo waxay dadka
Israa'iil ku cuni doonaan af furan. Hase ahaatee cadhadiisa
kama uu sii jeedin, laakiinse gacantiisii weli way fidsan tahay.
13 Laakiinse dadku uma ay soo noqon kii iyaga wax ku
dhuftay, mana ay doondoonin Rabbiga ciidammada. **14**
Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu maalin keliya ayuu
dadka Israa'iil ka jari doonaa madaxa iyo dabadaba, iyo
laanta iyo cawsduurkaba. **15** Odayga iyo kan sharafta lahu
waa madaxa, oo nebiga dadka beenta baraana waa dabada.
16 Waayo, dadkan hoggaamiyayaashoodu way qaldaan, oo
kuwa la hoggaamiyaana way wada baabba'aan. **17** Haddaba
sidaas daraaddeed Sayidku ku farxi maayo barbaarradooda,
oo agoontooda iyo carmalladoodana u naxariisan maayo,
waayo, midkood kastaaba waa cibaadalaawe iyo xumaanfale,
oo af kastaana wuxuu ku hadlaa wax nacasnimo ah. Hase
ahaatee cadhadiisa kama uu sii jeedin, laakiinse gacantiisii
weli way fidsan tahay. **18** Waayo, xumaantu waxay wax
u gubtaa sida dabka oo kale, oo waxay dam ka dhigtaa
yamaarugga iyo qodxanta, oo jiqda duuddana way ololisaa,
oo waxaa kor uga baxa daruur qiiq ah. **19** Dhulku wuxuu la
gubtay Rabbiga ciidammada cadhadiisa, oo dadkuna waxay
yihiin sida wax dabka lagu shido, oo ninna walaalkiis ma
caymiyo. **20** Xagga gacanta midig ayaa wax laga dhufsan
doonaa, waana la sii gaajoon doonaa, xagga gacanta
bidixna wax baa lagu cuni doonaa, lamana dhergi doono, oo
midkood kastaaba wuxuu cuni doonaa hilibka gacantiisa.
21 Reer Manaseh waxay cuni doonaan reer Efrayim, oo

reer Efrayimna waxay cuni doonaan reer Manaseh, oo
iyana dhammaantood waxay col ku ahaan doonaan reer
Yahuudah. Hase ahaatee cadhadiisa kama uu sii jeedin,
laakiinse gacantiisii weli way fidsan tahay.

10 Hoog waxaa leh kuwa amarro aan xaq ahayn soo
saara, iyo kuwa wax qalloocan qora, **2** inay kuwa
baahan garta ka qallooiyaan oo ay masaakiinta dadkaygana
xaqooda ka qaadaan, oo ay carmallada ka dhigaan waxa
ay dhacaan agoontana waxa ay ugaadhsadaan. **3** Oo bal
maxaad samayn doontaan maalinta ciqaabta, iyo wakhtiga
baabbi'intu meesha fog ka iman doonto? Bal yaad u
magangeli doontaan? Sharaftiinnana xaggee baad kaga tegi
doontaan? **4** Waxay ku dhex foorsan doonaan maxaabiista,
oo waxay ku dhex dhici doonaan kuwa la layn doono. Hase
ahaatee cadhadiisa kama uu sii jeedin, laakiinse gacantiisii
weli way fidsan tahay. **5** Hoog waxaa leh ka reer Ashuur oo ah
ushii cadhadayda iyo hangoolka dhirifkaygu gacanta ugu jiro.
6 Isagaan u diri doonaa inuu quruun cibaadalaawayaal ah ku
kaco, oo waxaan ku amri doonaa amar ka gees ah dadka
aan u cadhooday, inuu maalkooda dhaco, oo uu maxaabiis
kexeeyo, oo uu iyaga ugu tunto sida dhoobada jidadka
dhex taal. **7** Habase ahaatee isagu saas kuma talo jiro, oo
qalbigiisuna saas kuma fikiro, laakiinse waxaa qalbigiisa ku
jira inuu baabbi'iyo oo jaro quruumo aan yarayn. **8** Waayo,
isagu wuxuu leeyahay, Amiirradaydu dhammaantood sow
boqorro ma aha? **9** Kalnoo sow ma aha sida Karkemiish?
Xamadna sow ma aha sida Arfaad? Samaariyana sow ma
aha sida Dimishaq oo kale? **10** Sidii ay gacantaydu u gaadhay
boqortooyooyinkii sanamyada, oo ay taswiirahoodii la xardhay
ka sii badnayeen kuwa Yeruusaalem iyo Samaariya, **11** iyo
sidii aan Samaariya iyo sanamyadeedii ku sameeyey oo kale,
miyaanan Yeruusaalem iyo sanamyadeedaba ku samayn
doonin? **12** Sidaas daraaddeed markii Sayidku shuqulkiisa
oo dhan ku dhammaystiro Buur Siyoon iyo Yeruusaalem,
wuxuu odhan doonaa, Boqorka Ashuur ayaan u ciqaabi
doonaa midhaha qalbigiisa isla weyn iyo faanka indhihiisa
kibrayba. **13** Waayo, isagu wuxuu yidhi, Tan waxaan ku
sameeyey xoogga gacantayda iyo xigmaddayda, maxaa
yeelay, miyir baan leeyahay, oo waxaan durkiyey dadyowga
soohdintooda, khasnadahoodiina waan dhacay, oo sidii nin
geesi ah oo kale ayaan kuwii carshiyada ku fadhiyey u
soo dejiyey. **14** Oo gacantayduna waxay maalkii dadka u
heshay sidii buul shimbireed oo kale, oo sida loo soo ururiyo
ukumo laga tegey ayaan u soo ururiyey dhulka oo dhan, oo
lamana arag mid baal dhaqaajiyey, ama afka kala qaaday,
amase ciyey. **15** Miyuu faasku ka faanaa kan isaga wax ku
gooya? Minshaartuna miyey iska sii weynaysaa kan iyada ku
shaqeeya? Waa sida haddii ulu iska gilgisho kuwa iyada
kor u qaada, amase sida hangool kor u qaada kan aan qori
ahayn? **16** Haddaba sidaas daraaddeed Sayidka ah Sayidka
ciidammadu wuxuu kuwiisa cayilay ku soo diri doonaa
macaluul, oo sharaftiisa meesheedana waxaa lagu shidi
doonaa olol ah sida olol dabeed. **17** Iftiinka Israa'iilna wuxuu
noqon doonaa dab, oo kiisa Quduuska ahuna olol, oo maalin
qudha ayuu gubi doonaa oo baabbi'in doonaa qodxantiisa iyo
yamaaruggiisba, **18** oo wuxuu dhammayn doonaa ammaanta
duuddiisa iyo beertiisa midhaha badanba, iyo naf iyo jidhba,
oo waxay noqon doontaa sidii markii calanqaade taag
darnaado. **19** Oo geedaha duuddiisa ku hadhayna waxay
noqon doonaan in yar oo ilma yaru tiradooda qori karo. **20**
Oo waxay maalintaas noqon doontaa in kuwa dadka Israa'iil
ka hadhay iyo intii dadka Yacquub ka baxsatayba ayan mar
dambe ku tiirsan kii iyaga wax ku dhuftay, laakiinse waxay
si run ah ugu tiirsan doonaan Rabbiga ah Kan Quduuska
ah oo dadka Israa'iil. **21** Qaar hadhay baa soo noqon
doona, xataa qaar hadhay oo dadka Yacquub waxay u soo
noqon doonaan Ilaaha xoogga badan. **22** Israa'iilow, in
kastoo dadkaagu u badan yahay sida cammuudda badda,
qaar yar oo qudha ayaa soo noqon doona, oo baabba'
la soo amray ayaa caddaalad la qarqi doona. **23** Waayo,
Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu baabbi'id la amray
ku samayn doonaa dhulka dhexdiisa oo dhan. **24** Haddaba
sidaa daraaddeed Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Dadkayga Siyoon degganow, kan reer Ashuur ha
ka baqin. Ushiisuu kugu dhufan doonaa, oo hangoolkiisuu
kuu qaadan doonaa sida Masriyiintu sameeyeen oo kale, **25**
laakiin, weli wakhti yar baa hadhay, dabadeedna dhirifkaygu
wuu idlaan doonaa, oo cadhadayduna way ku dhammaan
doontaa baabba'ooda. **26** Oo Rabbiga ciidammaduna
wuxuu iyaga ku ciqaabi doonaa karbaash u gala sida
layntii reer Midyaan oo ka dhacday dhagixii weynaa ee
Xoreeb agtiisa, oo sida ushiisu u kor ahayd badda ayuu
kor ugu qaadi doonaa sidii Masar loogu qaaday oo kale.
27 Oo maalintaas rarkiisa ayaa garbahaaga laga qaadi
doonaa, oo harqoodkiisana surkaagaa laga dejin doonaa, oo
harqoodkuna wuxuu u baabbi'i doonaa saliidda aawadeed.
28 Cayaad buu yimid, oo Migroon buu dhex maray, oo wuxuu
alaabtiisii dhigtay Mikmaash. **29** Way gudbeen meeshii laga
gudbi jiray, oo waxay ku dhaxeen Gebac. Raamaah way
gariirtay, Gibecaahdii Saa'uulna way carartay. **30** Magaalada
Galliimay, codkaaga kor u qaad! Layishay, maqal! Adaa
hoogay, Canaatooday! **31** Madmeenaah way carartay, oo
dadkii Gebiim degganaana waxay isu soo urursadeen inay
baxsadaan. **32** Maantadan wuxuu soo joogsan doonaa Nob,
oo wuxuu gacantiisa ku ruxayaa buurta magaalada Siyoon
oo ah kurta Yeruusaalem. **33** Bal eega, Sayidka ah Rabbiga
ciidammadu wuxuu laamaha u gooyn doonaa si aad loogaga
cabsado, oo kuwa waaweynna waa la jari doonaa, oo kuwa
dhaadheerna waa la ridi doonaa. **34** Oo jiqda duuddana bir
buu ku jari doonaa, oo Lubnaanna waxay ku dhici doontaa
mid xoog badan gacantiis.

11 Oo jiridda Yesay biqil baa ka soo biqli doona, oo
xididdadiisana laan baa ka soo dhalan doonta, **2** oo
waxaa ku dul joogi doona Ruuxa Rabbiga oo ah ruuxa
xigmadda iyo waxgarashada, iyo ruuxa talada iyo xoogga,
iyo ruuxa aqoonta iyo ka cabsashada Rabbiga. **3** Wuxuuna
ku farxi doonaa Rabbiga ka cabsashadiisa, oo isagu wax
uma xukumi doono siduu wax u arko, oo siduu wax u
maqlana innaba uma gar gooyn doono, **4** laakiin masaakiinta
wuxuu ugu gar qaybin doonaa xaqnimo, oo dhulka kuwiisa
hooseeyana wuxuu ugu gar gooyn doonaa caddaalad,
oo wuxuu dhulka ku dhufan doonaa usha afkiisa, oo kan
sharka lehna wuu ku dili doonaa neefta bushimihiisa. **5**
Wuxuu dhexda ku xidhan doonaa xaqnimo, miskihiisana

wuxuu ku xidhan doonaa aaminnimo. **6** Oo yeydu waxay
la joogi doontaa baraarka, shabeelkuna wuxuu la jiifsan
doonaa waxarta, oo weysha iyo dhasha libaaxa iyo neefka
buuranu way wada joogi doonaan, oo waxaa iyaga hor kici
doona ilma yar. **7** Oo waxaa wada daaqi doona saca iyo
orsada, oo ubadkooduna way isla wada jiifsan doonaan,
oo libaaxuna sida dibiga oo kale caws buu u cuni doonaa.
8 Oo caanonuuggu wuxuu ku dul cayaari doonaa godka
jilbiska, ilmaha naaska laga gudhiyeyna wuxuu gacantiisa
saari doonaa hogga abeesada. **9** Oo buurtayda quduuska ah
oo dhan, waxba kuma yeeli doonaan, waxna kuma baabbi'in
doonaan, waayo, dhulka waxaa ka buuxsami doona aqoonta
Rabbiga, siday biyuhu badda uga buuxaan. **10** Oo maalintaas
xididka Yesay ayaa dadyowga calan u ahaan doona. Isagay
quruumuhu doondooni doonaan, oo rugtiisuna ammaan bay
ahaan doontaa. **11** Oo maalintaas ayuu Sayidku gacantiisa
mar labaad u soo fidin doonaa inuu dadkiisa hadhay ka soo
celiyo Ashuur iyo Masar, iyo Fatroos, iyo Kuush, iyo Ceelaam,
iyo Shincaar, iyo Xamaad, iyo gasiiradaha baddaba. **12**
Oo calan ayuu quruumaha u taagi doonaa, wuxuuna soo
shirin doonaa masaafurisyadii dadka Israa'iil, oo wuxuu isu
soo ururin doonaa oo dhulka afartiisa daraf ka soo kaxayn
doonaa kuwa kala firdhay oo dadka Yahuudah. **13** Oo weliba
hinaasada reer Efrayim wuu idlaan doonaa, oo kuwa dadka
Yahuudah dhibana waa la jari doonaa, reer Efrayim kuma
hinaasi doonaan dadka Yahuudah, oo dadka Yahuudahna
reer Efrayim ma dhibi doonaan. **14** Way duuli doonaan
oo ku degi doonaan garbaha reer Falastiin xagga galbeed
jooga, oo waxay wadajir u dhici doonaan dadka reer bari,
gacantooday saari doonaan reer Edom iyo reer Moo'aab, oo
reer Cammoonna iyagay addeeci doonaan. **15** Oo Rabbigu
wuxuu dhammaantiis wada baabbi'in doonaa carrabka badda
Masar, oo gacantiisa oo dabayl xoog leh wadata ayuu ku kor
ruxi doonaa Webiga, oo intuu wax ku dhufto ayuu toddoba
faraq u kala qaybin doonaa, oo wuxuu ka dhigi doonaa in
dadku kabo kaga gudbaan. **16** Oo dadkiisa hadhay waxaa u
jiri doona jid weyn oo ka yimaada xagga Ashuur, sidii uu
reer binu Israa'iilba ugu jiray waagii ay dalkii Masar ka soo
baxeen.

12 Oo maalintaas waxaad odhan doontaa, Rabbiyow,
waan kuu mahadnaqayaa, waayo, in kastoo aad ii
cadhaysnayd, cadhadaadii way iga rogmatay oo waad i
qalbi qaboojisay. **2** Bal eega, Ilaah waa badbaadadayda!
Waan isku hallayn doonaa, mana baqi doono, waayo,
Rabbiga Ilaaha ahu waa xooggayga iyo gabaygayga, oo
weliba wuxuu ii noqday badbaadadayda. **3** Haddaba farxad
baad biyo kaga dhaansan doontaan ceelasha badbaadada.
4 Oo maalintaas waxaad odhan doontaan, Rabbiga u
mahadnaqa, oo magiciisa ku barya, falimihiisana ka caddeeya
dadyowga dhexdooda, oo xusuusiya inuu magiciisu weyn
yahay. **5** Rabbiga u gabya, waayo, waxyaalo waaweyn ayuu
sameeyey, dunida oo dhanna taas ogeysiiya. **6** Kuwiinna
Siyoon degganow, aad u qayliya oo dhawaaqa, waayo, Kan
Quduuska ah oo reer binu Israa'iil ee dhexdiinna joogaa wuu
weyn yahay.

13 Kanu waa warka culus ee Baabuloon ku saabsan oo
uu Ishacyaah ina Aamoos arkay. **2** Buurta dheer calan
ka taaga, codkana iyaga kor ugu qaada, oo u gacanhaadiya
inay irdaha kuwa gobta ah galaan. **3** Waxaan amray
kuwaygii gooni la iigu dhigay, oo weliba waxaan cadhadayda
aawadeed ugu yeedhay kuwayga xoogga badan, waxaana
weeye kuwa sarrayntayda ku reyreeya. **4** Waxaa la maqlayaa
bulxanka dadka badan oo buuraha ka yeedhaya sida dad
fara badan! Waxaana la maqlayaa buuqa boqortooyooyinkii
quruumaha isa soo wada urursaday! Rabbiga ciidammadu
wuxuu soo ururinayaa ciidanka dagaalka. **5** Waxay ka
imanayaan waddan fog iyo samada darafka ugu shisheeya
inay dalka oo dhan baabbi'iyaan, waana Rabbiga iyo hubkii
dhirifkiisaba. **6** Baroorta, waayo, maalintii Rabbigu way dhow
dahay, oo waxay u iman doontaa sida baabbi'in xagga Ilaaha
Qaadirka ah ka timid. **7** Haddaba sidaas daraaddeed gacmo
oo dhammu way taag gabi doonaan, oo nin kastaba qalbigiisu
wuu dhalaali doonaa. **8** Wayna nixi doonaan, oo waxaa
qaban doona xanuun iyo murug, oo waxay u xanuunsan
doonaan sida naag foolanaysa. Oo midkoodba kan kaluu la
yaabi doonaa, oo wejigooduna wuxuu noqon doonaa sida olol
oo kale. **9** Bal eega, maalinta Rabbigu way imanaysaa iyadoo
nac weyn oo ka buuxda cadho iyo xanaaq kulul si dhulka
cidla looga dhigo oo dembilayaasha oo dhan dhexdiisa looga
baabbi'iyo. **10** Waayo, xiddigaha samada iyo ururkooduba
ma iftiimi doonaan. Qorraxduna way madoobaan doontaa
markii ay soo baxdo, oo dayaxuna ma iftiimi doono. **11** Oo
dunida sharkeeda aawadiis ayaan u ciqaabi doonaa, oo
kuwa sharka lehna xumaantooda aawadeed ayaan u ciqaabi
doonaa, oo kuwa kibrana kibirkooda waan joojin doonaa, oo
kuwa laga cabsadona madaxweynaantooda hoos baan u soo
dejin doonaa. **12** Waxaan dadka ka dhigi doonaa wax dhif
ah oo ka qaalisan dahabka wanaagsan, oo binu-aadmigana
waxaan ka dhigi doonaa wax aan badnayn sida dahabka
saafiga ah ee Oofir. **13** Haddaba sidaas daraaddeed maalinta
Rabbiga xanaaqiisa kululu iman doono ayaan samooyinka
gariirin doonaa, dhulkuna meeshiisuu kaga dhaqaaqi doonaa
cadhada Rabbiga ciidammada. **14** Oo sida deero la eryay
iyo sida ido aan ciduna soo ururin ayaa midkood kastaaba
dadkiisa ku noqon doonaa, oo mid kastaaba dalkiisa u carari
doonaa. **15** Mid kasta oo la helo waa la dooxi doonaa, oo
mid kasta oo la qabto seef baa lagu dili doonaa. **16** Oo
dhallaankoodana dhulkaa lagu tuuri doonaa iyagoo arkaya,
guryahoodana waa la dhici doonaa, naagahoodana waa la
kufsan doonaa. **17** Bal eega, waxaan iyaga ku soo kicin
doonaa reer Maaday oo aan innaba lacag ka fikirayn oo aan
dahabkana ku farxin. **18** Qaansooyinkoodu waxay baabbi'in
doonaan barbaarrada, oo midhaha maxalkana innaba uma ay
naxariisan doonaan, oo carruurtana uma ay tudhi doonaan.
19 Oo Baabuloon oo ah sharaftii boqortooyooyinka iyo
quruxdii kibirka reer Kaldayiin waxay noqon doontaa sidii
markii Ilaah Sodom iyo Gomora afgembiyey. **20** Oo weligeed
innaba lama degi doono oo tan iyo ab ka ab laguma
dhex hoyan doono, oo Carabkuna halkaas teendho kama
dhisan doono, oo adhijirraduna halkaas adhigooda ma daajin
doonaan. **21** Laakiinse halkaas waxaa jiifsan doona dugaagga
lamadegaanka, oo guryahoodana waxaa ka buuxsami doona
guumeyso, oo waxaa ku hoyan doona gorayo, waxaana ku
dhex cayaari doona xayawaan dhogor dheer leh. **22** Oo yeey
baana guryahooda cidloobay qaylo isugu jawaabi doona, oo

daarahooda qurqurxoonna dawacooyin baa ka dhex qaylin
doona, oo wakhtigeediina kol dhow buu iman doonaa, oo
cimrigeedana lama sii dheerayn doono.

14 Waayo, Rabbigu reer Yacquub wuu u naxariisan
doonaa, oo haddana reer binu Israa'iil ayuu dooran
doonaa, dalkoodiina wuu fadhiisin doonaa, oo waxaa iyaga
ku darman doona shisheeyayaal, wayna la degi doonaan
reerka Yacquub. **2** Oo dadyowga ayaa soo kaxayn doona, oo
waxay iyaga keeni doonaan meeshoodii, oo reer binu Israa'iil
ayaa iyaga dalka Rabbiga ugu haysan doona addoommo rag
iyo gabdho ah, oo maxaabiis ahaan bay u haysan doonaan
kuwii ay iyagu maxaabiista u ahaan jireen, oo waxay u talin
doonaan kuwii iyaga dulmi jiray. **3** Oo maalinta Rabbigu kaa
nasiyo murugtaadii, iyo dhibkaagii, iyo addoonsigii adkaa oo
lagugu addoonsanayay, **4** ayaad boqorka Baabuloon ku soo
maadsan doontaa, oo waxaad ka odhan doontaa, Kii wax
dulmi jiray sidee buu u dhammaaday! Magaalada gabbaro
qaadan jirtay sidee bay u idlaatay! **5** Rabbigu wuxuu jebiyey
hangoolkii kuwa sharka leh, iyo ushii taliyayaasha. **6** Kii
isagoo cadhaysan dadka ku dhufan jiray darbado joogta
ah, oo quruumaha u talin jiray isagoo xanaaqsan waa la
silciyaa iyadoo aan ciduna ka hor joogsan. **7** Dunida oo
dhammu way nasan tahay oo way xasilloon tahay, farxad
baana lala gabyayaa. **8** Dhirta berooshka ah iyo geedaha
kedarka ah ee Lubnaanba way kugu reyreeyaan, oo waxay
yidhaahdaan, Tan iyo waagii aad dhacday ninna nooma soo
kicin inuu na jarto. **9** She'oolka hoose wuu soo kacay oo
u dhaqdhaqaaqay inuu ku qaabbilo markaad timaado, oo
wuxuu kuu soo kiciyey kuwii dhintay oo ahaa xataa kuwii
dhulka ugu waaweynaa oo dhan, oo boqorradii quruumaha
oo dhan wuxuu ka soo kiciyey carshiyadoodii. **(Sheol h7585)**
10 Oo iyana dhammaantood waxay kugu odhan doonaan,
War adiguna ma sidayadoo kalaad u taag gabtay? Oo ma
annagoo kalaad noqotay? **11** Sarrayntaadii iyo dhawaaqii
shareeradahaagaba waxaa hoos loogu soo dejiyey She'ool,
waxaa hoos lagaaga goglay dixiri, korkana waxaa lagaa
huwiyey dixiri. **(Sheol h7585)** **12** Xiddigta waaberiyow, Inanka
arooryadow, sidee baad samada uga soo dhacday! Kaagan
quruumaha taag yareeyeyow, sidee baa dhulka laguugu
riday! **13** Waxaad qalbigaaga iska tidhi, Anigu waxaan kori
doonaa samada, oo carshigaygana xiddigaha Ilaah waan ka
sara marin doonaa, oo weliba waxaan ku fadhiisan doonaa
buurta shirka ee darafka woqooyi ku taal. **14** Waxaan kori
doonaa daruuraha sare korkooda, oo waxaan noqon doonaa
sida Ilaaha ugu sarreeya oo kale. **15** Laakiinse waxaa
lagu dejin doonaa She'ool, iyo meelaha ugu hooseeya ee
yamayska. **(Sheol h7585)** **16** Oo kuwa ku arkaa way kugu
dhaygagi doonaan, wayna ku fiirsan doonaan, oo waxay
odhan doonaan, War kanu ma ninkii dhulka gariiriyey, oo
boqortooyooyinka ruxruxay, **17** oo dunida sidii lamadegaan
oo kale ka dhigay, oo magaalooyinkeedii dumiyey, oo aan
maxaabiistiisa u dayn inay gurigoodii ku noqdaan baa? **18**
Boqorradii quruumaha oo dhammu dhammaantood sharaf
bay ku jiifaan iyagoo mid kastaaba qabrigiisa ku jiro. **19**
Laakiinse adiga waa lagu xooray, oo qabrigaagii waa lagaa
fogeeyey sidii laan la karhay, oo sidii dharka kuwa la laayay
oo seefta lagu mudhbixiyey oo hoos ugu dhaca dhagaxyada
yamayska, ayaa sidii meyd oo kale lagugu tuntay. **20**
Oo iyaga kuma darsami doontid, lagumana aasi doono,
maxaa yeelay, dalkaagii waad baabbi'isay, dadkaagiina waad
laysay. Farcanka xumaanfalayaasha weligood mar dambe
lama magacaabi doono. **21** Meel lagu laayo u diyaarsha
carruurtiisa xumaantii aabbayaashood aawadeed, si ayan
u sara kicin, oo ayan dhulka u hantiyin, oo ayan dunida
korkeedana magaalooyin uga buuxin. **22** Rabbiga ah Ilaaha
ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigaa ku soo kici doona
iyaga, oo Baabuloon ayaan ka baabbi'in doonaa magac iyo
dad hadhay, iyo wiil iyo wiil wiilkii. **23** Oo weliba Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Waxaan ka dhigi doonaa
hantida caanaqubta iyo balliyo biyo ah, oo waxaan ku
xaaqi doonaa xaaqinka baabbi'inta. **24** Rabbiga ciidammadu
wuxuu ku dhaartay oo yidhi, Sida xaqiiqada ah waxay noqon
doontaa sidii aan ku fikiray, oo taladanuna waxay u hagaagi
doontaa sidii aan u qasdiyey, **25** taasoo ah inaan kan reer
Ashuur dalkayga ku jebin doono, buurahayga korkoodana
isaga ku tuman doono, markaasaa harqoodkiisu iyaga ka
fogaan doonaa, culayskiisuna garbahooda ka degi doonaa.
26 Kanu waa qasdigii loola qasdiyey dhulka oo dhan, oo
tanuna waa gacantii lagu kor fidiyey quruumaha oo dhan.
27 Waayo, Rabbiga ciidammadu waxan wuu u qasdiyey,
haddaba bal yaa burin doona? Oo gacantiisiina way soo
fidsan tahay, yaa dib u celin doona? **28** Sannaddii Boqor
Aaxaas dhintay ayaa warkan culus la yidhi. **29** Reer Falastiin
oo dhammow, ha ku farxin in ushii lagugu garaacay jabtay,
maxaa yeelay, abeesada xididkeeda waxaa ka soo bixi doona
jilbis, oo farcankiisuna wuxuu noqon doonaa masduulaa dab
leh. **30** Oo curadka masaakiinta ayaa wax cuni doona, kuwa
baahanna ammaan bay ku jiifsan doonaan, oo xididkaagana
waxaan ku dili doonaa abaar, kuwa kaa hadhayna waa la
layn doonaa. **31** Iriddow, barooro. Magaaladaay, ooy! Reer
Falastiin oo dhammow, kulligaa cabsi la dhalaal, waayo,
waxaa woqooyi ka iman doona qiiq, oo midna saaxiibbadiis
kama hadhi doono. **32** Haddaba bal maxaa loogu jawaabi
doonaa wargeeyayaasha quruunta? Waxaa loogu jawaabi
doonaa in Rabbigu Siyoon aasaasay oo kuwa dhibaataysan
ee dadkiisuna ay dhexdeeda magangeli doonaan.

15 Kanu waa warka culus ee Moo'aab ku saabsan.
Caartii Moo'aab habeen qudha baa lagu dumiyey oo
baabba'shay; Qiirtii Moo'aab habeen qudha baa lagu dumiyey
oo baabba'shay. **2** Waxaa kor loogu baxay Bayid iyo Diboon
oo meelaha sare ku yaal in lagu ooyo, reer Moo'aab waxay u
baroortaan Neboo iyo Meedebaa, madaxyadooda oo dhan
waa la xiiray oo gadh kastana waa la jaray. **3** Jidadkooda
waxaa lagu guntadaa dhar joonyad ah, oo guryahooda
dushooda iyo jidadkooda ayaa mid kastaaba ka baroortaa
isagoo aad u ooyaya. **4** Oo Xeshboon iyo Elecaaleehba way
qayliyaan, oo codkoodana waxaa laga maqlaa tan iyo Yahas,
sidaas daraaddeed ragga hubka leh ee Moo'aab aad bay u
qayliyaan, oo cabsi bay la gariiraan. **5** Qalbigaygu wuxuu
u ooyaa reer Moo'aab, kuwoodii qaxay waxay u cararaan
tan iyo Socar iyo ilaa Ceglad Shelishiyaah, waayo, oohin
bay la fuulaan jiirta Luxiid, oo jidka Xororayimna waxay kor
ugu qaadaan qaylo baabba'eed. **6** Waayo, biyaha Nimriim
baabba' bay noqon doonaan, cawskiina wuu engegay,

biqilkiina wuu qallalay, oo wax cagaar ahna innaba lama arko.
7 Sidaas daraaddeed maalkii badnaa ee ay urursadeen iyo
wixii ay kaydsadeenba waxay u qaadan doonaan durdurka
geedaha safsaafka ah. 8 Waayo, qayladii waxay gaadhay
soohdimaha Moo'aab ku wareegsan, baroortoodii waxay
gaadhay tan iyo Eglayim, oo baroortoodiina waxay gaadhay
tan iyo Bi'ir Eelim. 9 Biyaha Diimoon dhiig baa ka buuxa,
weliba waxaan Diimoon ku keeni doonaa belaayo kale, kan
Moo'aab ka baxsaday iyo kuwa dalka ku hadhayba libaax
baan ku diri doonaa.

16 Taliyaha dalka baraarka uga soo dira Selac oo cidlada
ag taal, oo waxaad ugu keentaan buurta magaalada
Siyoon. 2 Waayo, sidii shimbir wareegaysa oo buulkeedii laga
tuuray ayaa gabdhaha Moo'aab ku ahaan doonaan meelaha
Webi Arnoon laga gudbo. 3 Talo ku tali, oo caddaalad ku
garsoor, maalin hadh cad ah hooskaaga ka dhig habeen
madow oo kale, masaafurisyada qari, oo magantana ha
gacangelin. 4 Kuwa Moo'aab ee masaafurisyada ah ha
kula joogeen, oo waxaad gabbaad uga noqotaa kan iyaga
dhacaya, waayo, kii wax dulmi jiray wuu dhammaaday,
dhiciddiina way joogsatay, kuwii dadka cadaadin jirayna
dalkaa laga baabbi'iyey. 5 Oo carshigu naxariis buu ku dhismi
doonaa, oo run ahaan waxaa carshiga taambuugga Daa'uud
dhexdiisa ah ku fadhiisan doona mid caddaalad ku garsoora,
caddaaladna doondoona, oo xaqnimada ku dhaqsada. 6
Waxaannu maqalnay kibirkii Moo'aab oo uu aad u kibray,
iyo xataa madaxweynaantiisa, iyo kibirkiisa, iyo cadhadiisa,
faankiisuna waa wax aan waxba tarayn. 7 Sidaas daraaddeed
reer Moo'aab waxay u ooyi doonaan dalka Moo'aab, oo mid
kastaaba waa ooyi doonaa. Oo waxaad aad ugu barooran
doontaan aasaaska Qiir Xaresed oo aad wax loogu dhuftay.
8 Waayo, beerihii Xeshboon way qallalan yihiin, quruumaha
madaxdoodii ayaa jejebisay geedihii canabka ee Sibmaah oo
soo gaadhay xataa tan iyo Yacser oo xagga cidlada u soo
baxay. Laamihiisii way fidsanaayeen oo badday dhaafeen.
9 Sidaas daraaddeed waxaan canabka Sibmaah ugu ooyi
doonaa oohintii aan Yacser ugu ooyay oo kale. Xeshboon iyo
Elecaaleehow, waxaan idinku waraabin doonaa ilmadayda,
waayo, midhahaagii la hor guray iyo beergoosadkaagiiba
waxaa ku dhacday qayladii dagaalka. 10 Farxaddii waa la
qaaday, oo beertii midhaha badnaydna farxaddii waa laga
bixiyey, oo beeraha canabka ahna hees iyo rayrayn ma jiri
doonaan, mana jiri doono mid canabka macsarooyin ku tunta,
oo qaylada tumidda canabkana waan joojiyey. 11 Haddaba
sidaas daraaddeed qalbigaygu wuxuu sida kiraar oo kale
ugu barooranayaa Moo'aab aawadeed, oo calooshayduna
Qiir Xaresed aawadeed. 12 Oo markii Moo'aab iskeeno oo
uu meesha sare ku daalo, oo uu meeshiisa quduuska ah u
yimaado si uu ugu tukado, innaba ma guulaysan doono. 13
Kanu waa eraygii uu Rabbigu waagii hore reer Moo'aab kaga
hadlay. 14 Laakiinse haatan Rabbigu wuu hadlay oo wuxuu
yidhi, Muddo saddex sannadood ah sida shaqaale sannaddiis
ayaa sharafta reer Moo'aab lagu quudhsan doonaa, isaga
iyo dadkiisa faraha badan, oo kuwa hadhi doonaana waxay
ahaan doonaan in yar oo aan tabar lahayn.

17 Kanu waa warka culus ee Dimishaq ku saabsan.
Bal eega, Dimishaq inay magaalo sii ahaato waa
laga joojiyey, oo waxay ahaan doontaa tuulmooyin burbur
ah. 2 Magaalooyinkii Carooceer waa laga wada tegey.
Waxay noqon doonaan meelo adhyuhu daaqaan oo ay
iska fadhiistaan, oo ciduna ma didin doonto. 3 Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Qalcaddu reer Efrayim way
ka baabbi'i doontaa, oo boqortooyaduna Dimishaq way ka
dhammaan doontaa, oo kuwa Suuriya ka hadhi doonaana
waxay noqon doonaan sida sharaftii dadkii Israa'iil. 4 Oo
maalintaas sharafta reer Yacquub way daciifi doontaa, oo
baruurta jidhkiisuna way macaluuli doontaa. 5 Oo waxay
noqon doontaa sida marka beeragooyuhu balka soo urursho
oo gacantiisuna ay sabuullada soo gurato, oo waxay noqon
doontaa sida mid sabuullo laga tegey ka guranaya dooxada
Refaa'iim. 6 Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Weli canab xaabxaab ah ayaa ku hadhi doona, oo
sida geed saytuun ah oo la ruxay ayaa laba ama saddex
xabbadood ku hadhi doonaan laanta geedka ugu korraysa
dhaladeeda, laamaha ugu shisheeya oo midhaha badanna
waxaa ku hadhi doona afar ama shan xabbadood. 7 Oo
maalintaas nin baa wuxuu fiirin doonaa Abuurihiisii, oo
indhihiisuna waxay u jeedsan doonaan Kan Quduuska ah oo
reer binu Israa'iil. 8 Oo isagu ma uu fiirin doono meelaha
allabariga ee uu gacmihiisa ku sameeyey, umana uu jeedsan
doono wixii ay farihiisu sameeyeen, kuwaasoo ah geedaha
Asheeraah, iyo sanamyada qorraxda. 9 Oo maalintaas
magaalooyinkiisa xoogga badanu waxay noqon doonaan
sida meelaha ay reer Xiwi iyo reer Amor kaga tageen reer
binu Israa'iil hortood, oo waxaa jiri doona baabba'. 10 Maxaa
yeelay, waxaad illowday Ilaaha badbaadadaada, oo kamana
aad fikirin Dhagaxa xoogga kuu ah, sidaas daraaddeed
waxaad beertaa geedo wacan, waxaadna tallaashaa geedo
qalaad oo canab ah. 11 Maalintii aad beerto ayaad xeraysaa,
subaxdiina waxaad ubax ka keentaa abuurkaaga, laakiinse
beergoosadku wuxuu carari doonaa maalin murug iyo
caloolxumo badan. 12 Dadka faraha badanu aad bay u
buuqayaan, oo waxay u hugmaan sida hugunka badda!
Quruumuhu aad bay u bulxamayaan, oo waxay u guuxaan
sidii guuxa biyo xoog badan! 13 Quruumuhu waxay u guuxi
doonaan sida guuxa biyo faro badan, laakiinse wuu canaanan
doonaa, oo meel fog bay u carari doonaan, oo waxaa loo eryi
doonaa sida xaabka buuraha ee dabayshu kaxayso iyo sida
boodh cirwareen ah. 14 Bal eega, makhribkii cabsi baa jirta,
oo aroortii ka horna ma jiraan. Taasu waa waxa ku dhaca
kuwa na booba iyo qaybtii kuwa na dhaca.

18 Dalka baalasha hadhsanaya wuxuu ka sii shisheeyaa
webiyaasha Kuush! 2 Ergooyin ayuu badda ku diraa,
oo xataa doonniyo caw ah ayuu biyaha korkooda ku diraa
oo yidhaahdaa, Wargeeyayaasha dheereeyow, waxaad u
tagtaan quruun dheer oo sulubsan, oo ah dad tan iyo
bilowgoodii aad looga cabsado, oo ah quruun xoog badan
oo wax ku tumata, oo dalkeeda webiyadu kala qaybiyaan!
3 Kuwiinna dunida deggan oo dhammow, kuwiinna dhulka
joogow, markii buuraha korkooda calan laga taago fiiriya,
oo markii buunka la yeedhiyana maqla. 4 Waayo, Rabbigu
wuxuu igu yidhi, Anigoo aamusan, ayaan hoygayga wax ka
soo fiirin doonaa sida kulaylka widhwidhaya ee qorraxda, iyo
sida daruur darab ah oo xilliga beergoosadka hooraysa. 5

Waayo, beergoosadka ka hor markuu ubaxu dhammaado,
oo uu ubaxu canab bislaanaya noqdo ayuu manjo laamaha
yaryar ku gooyn doonaa, oo laamaha waaweyn ee sii
faafayana wuu gooyn doonaa oo fogayn doonaa. **6** Oo iyaga
waxaa dhammaantood looga wada tegi doonaa haadka
buuraha iyo dugaagga dhulka, oo haadka ayaa iyaga kulaylka
ka hadhsan doonaa, oo dugaagga dhulka oo dhammuna
iyagay qabowga ka dugsan doonaan. **7** Oo wakhtigaas
waxaa Rabbiga ciidammada loo keeni doonaa hadiyad
laga keenay dadka dheer oo sulubsan oo ah dad tan iyo
bilowgoodii aad looga cabsado, oo ah quruun xoog badan oo
wax ku tumata, oo dalkeeda webiyadu kala qaybiyaan, oo
waxaa la keeni doonaa Buur Siyoon oo ah meesha magaca
Rabbiga ciidammada.

19 Kanu waa warka culus ee Masar ku saabsan. Bal eega,
Rabbigu wuxuu fuushan yahay daruur dheeraysa oo
wuxuu u socdaa Masar, oo sanamyada Masarna waxay
ku gariiri doonaan hortiisa, oo Masriyiinta qalbigooduna
cabsi buu kula dhex dhalaali doonaa. **2** Oo Masriyiinta
waxaan ku kicin doonaa Masriyiin kale, oo midkood kastaaba
wuxuu la diriri doonaa walaalkiis iyo deriskiisa, magaalaba
magaalay la diriri doontaa, boqortooyana boqortooyo kale.
3 Oo Masriyiinta ruuxooduna wuu ka dhammaan doonaa,
oo taladooda waan baabbi'in doonaa, oo waxay talo u
doonan doonaan sanamyada, iyo falanfallowyada, iyo kuwa
ruuxaanta leh, iyo saaxiriinta. **4** Oo Sayidka ah Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan Masriyiinta
gacanta u gelin doonaa sayid nac weyn, oo waxaa u talin
doona boqor xoog badan. **5** Oo biyuhuna badda way ka
madhan doonaan, oo webiguna wuu gudhi doonaa oo
engegi doonaa. **6** Oo webiyaashuna way qudhmi doonaan
oo durdurrada Masarna way madhan doonaan oo engegi
doonaan, oo cawsduurka iyo dareemaduna way wada qallali
doonaan. **7** Oo seeraha Webi Niil oo qarkiisa ku yaal, iyo wax
kasta oo lagu beeray Webi Niil agtiisuba way wada engegi
doonaan, oo dabayshaa la tegi doonta, oo mar dambena
lama arki doono. **8** Oo kalluumaystayaashuna way ooyi
doonaan, kuwa jillaabka Webi Niil ku rida oo dhammuna way
wada barooran doonaan, oo kuwa biyaha korkooda shabagga
ku kala bixiyaana way macaluuli doonaan. **9** Oo kuwa geed
linenka dharka ka sameeya iyo kuwa cudbiga dharka ka
sameeyaaba way quusan doonaan. **10** Oo kuwa waddanka
tiirarka u ah oo dhammuna way wada jabi doonaan, kuwa
kiro u shaqeeyaana way murugoon doonaan. **11** Amiirrada
Socan waa nacasyo, oo taladii taliyayaasha ugu xigmad
badnaa ee Fircoon waxay noqotay doqonnimo. Sidee baad
Fircoon ugu tidhaahdaan, Anigu waxaan ahay nin xigmad
leh wiilkiis, oo waxaan ahay farcankii boqorradii hore? **12**
Haddaba meeye raggaaga xigmadda lahu? Oo bal haatan ha
kuu sheegeen, oo ha ogaadeen waxa Rabbiga ciidammadu
Masar ugu talaggalay. **13** Amiirradii Socan waxay noqdeen
nacasyo, oo amiirradii Nofna waa la khiyaaneeyey Masarna
waxaa qalday kuwa qabiilooyinkeeda tiirarka u ah. **14** Oo
Rabbigu wuxuu ku dhex qasay wareer, oo iyana waxay Masar
shuqulladeedii oo dhan ugu qaldeen sida nin sakhraanu
mantaggiisa ugu dhacdhaco oo kale. **15** Oo Masarna laguma
arki doono shuqul ay samayn karaan madaxa ama dabadu,
laanta ama cawsduurku toona. **16** Oo wakhtigaas Masriyiintu
waxay noqon doonaan sida naago oo kale, oo waxay la
gariiri doonaan oo la cabsan doonaan ruxruxidda gacanta
Rabbiga ciidammada, oo uu Masar korkeeda ku ruxruxi
doono. **17** Oo dalka Yahuudahna cabsi buu Masar u noqon
doonaa, oo mid kasta oo la xusuusiyaaba wuu ka cabsan
doonaa, waana talada Rabbiga ciidammadu uu iyaga u
goostay aawadeed. **18** Oo wakhtigaas waxaa dalka Masar
jiri doona shan magaalo oo afka Kancaan ku hadasha oo
Rabbiga ciidammada ku dhaarata, oo middoodna waxaa lagu
magacaabi doonaa Magaalada baabba'a. **19** Oo wakhtigaas
dalka Masar dhexdiisa meel allabari baa Rabbiga ugu oolli
doonta, oo soohdinteedana waxaa Rabbiga u jiri doona tiir.
20 Oo taasu waxay calaamad iyo markhaati dalka Masar
dhexdiisa ugu noqon doontaa Rabbiga ciidammada, waayo,
kuwa dulma aawadood ayay Rabbiga ugu qayshan doonaan,
oo isna wuxuu u soo diri doonaa badbaadiye iyo mid xoog
badan, wuuna samatabbixin doonaa. **21** Oo wakhtigaas ayaa
Rabbigu Masriyiinta is-ogeysiin doonaa, oo ay Masriyiintuna
Rabbiga aqoon doonaan, oo waxay ku caabudi doonaan
allabari iyo qurbaan, oo Rabbiga ayay nidar u nidri doonaan,
wayna oofin doonaan. **22** Oo Rabbigu wax buu Masar ku
dhufan doonaa, wax buu ku dhufan doonaa, wuuna dawayn
doonaa, oo iyana Rabbigay u soo noqon doonaan, oo isna
baryootankooda ayuu aqbali doonaa, wuuna bogsiin doonaa.
23 Oo wakhtigaas waxaa jiri doona jid weyn oo Masar ka
baxa oo tan iyo Ashuur gaadha, oo kuwa reer Ashuur ah
ayaa Masar geli doona, oo Masriyiintuna reer Ashuur bay
Ilaah la caabudi doonaan. **24** Oo wakhtigaas dalka Israa'iil
wuxuu saddex ku noqon doonaa Masar iyo Ashuur, oo
dhulka dhexdiisana barako buu ku ahaan doonaa, **25** waayo,
Rabbiga ciidammadu wuu barakeeyey, isagoo leh, Barako
waxaa leh Masar oo ah dadkayga, iyo Ashuur oo ah shuqulkii
gacmahayga, iyo Israa'iil oo ah dhaxalkayga.

20 Sannaddii Sargoon oo ahaa boqorkii Ashuur uu Tartaan
Ashdood u diray, oo uu tegey, oo la diriray oo qabsaday
Ashdood, **2** ayaa Rabbigu Ishacyaah ina Aamoos la hadlay
oo wuxuu ku yidhi, Tag, oo dharka joonyadda ah dhexdaada
ka fur, oo kabahaagana iska siib. Oo isna saasuu yeelay, oo
wuxuu socday isagoo qaawan oo caga cad. **3** Markaasaa
Rabbigu wuxuu yidhi, Sidii addoonkaygii Ishacyaah saddex
sannadood qaawanaan iyo cago caddaan uu ugu socday inuu
calaamad iyo yaab Masar iyo Itoobiyaba u ahaado **4** ayaa
boqorka Ashuur kaxaysan doonaa maxaabiista Masar iyo
masaafurisyada Itoobiya, yar iyo weynba, iyagoo qaaqaawan
oo wada cagacad, oo badhidoodu muuqato, si uu Masriyiinta
u ceebeeyo aawadeed. **5** Markaasaa la nixi doonaa oo la
ceeboobi doonaa Itoobiya oo rajadoodii ahayd aawadeed iyo
Masar oo sharaftoodii ahayd aawadeed. **6** Oo kuwa xeebta
degganu waxay wakhtigaas odhan doonaan, Bal eega wixii
ku dhacay kuwii aan isku hallaynaynay oo aan caawimaad
ugu cararaynay inay boqorka Ashuur naga samatabbixiyaan
Oo bal annagu sidee baannu u baxsanaynaa?

21 Kanu waa warka culus ee ku saabsan cidlada badda ku
ag taal. Sida cirwareentu koonfur uga timaado oo kale
ayuu cidlada oo ah dal cabsi badan uga yimaadaa. **2** Waxaa
lay tusay muujin culus. Khaa'inkii khiyaanuu sameeyaa, oo

kan wax dhacaana wax buu dhacaa. Reer Ceelaamow, ku
kac, reer Maadayow, hareeree. Taahiddii oo dhan anigu waan
joojiyey. **3** Sidaas daraaddeed naxdin baa cidhiidhi i gelisay,
oo waxaa i qabtay xanuun badan sida naag foosheed oo
kale, oo xanuun aawadiis waxba waan maqli kari waayay, oo
naxdin aawadeed waxba waan arki kari waayay. **4** Waan
qalbitakhtakhay, oo cabsi baa i argaggixisay. Fiidkii aan
istareexa ka filanayay gariir buu iigu rogmaday. **5** Miis bay
diyaarsadaan, oo gogol bay gogladaan, wax bayna cunaan
oo cabbaan. Amiirradow, sara joogsada, oo gaashaanka
subka. **6** Waayo, Sayidku wuxuu igu yidhi, Tag, oo waardiye
meel dhig, oo isna wuxuu arko ha sheego. **7** Oo markaasuu
arkay ciidan fardo fuushan oo laba laba u socda, iyo ciidan
dameerro fuushan, iyo ciidan rakuubbo fuushan, aad buuna
u dhegaystay oo aad iyo aad buu uga fikiray. **8** Oo wuxuu u
qayliyey sidii libaax oo kale oo yidhi, Sayidow, maalintii oo
dhan waxaan had iyo goorba ku kor taagnahay munaaradda
waardiyaha, oo habeen walbana waxaan joogaa meeshayda
waardiyaha. **9** Oo bal eeg, waxaa soo socda ciidan fardo
fuushan oo laba laba u socda. Oo isna waa u jawaabay
oo wuxuu yidhi, Baabuloon waa dhacday, waa dhacday,
oo sanamyadeedii xardhanaa oo ilaahyadeedu way wada
jajabeen oo dhulkay daadsan yihiin. **10** Dadkayga sida
hadhuudh la tumayow, wixii aan Rabbiga ciidammada oo ah
Ilaaha reer binu Israa'iil ka maqlay waan idin ogeysiiyey. **11**
Kanu waa warka culus ee Duumah ku saabsan. Mid baa
aniga Seciir iiga yeedhay, isagoo leh, Waardiyow, habeenka
ka warran? **12** Oo waardiyihiina wuxuu yidhi, Waagu waa
beryayaa, habeenkuna waa soo socdaa, haddii aad wax
weyddiinaysaan, weyddiiya, soo noqda oo kaalaya. **13** Kanu
waa warka culus ee dalka Carabta ku saabsan. Kuwiinna
safarka ah oo reer Dedaanow, waxaad ku hoyan doontaan
kaynta dalka Carabta. **14** Kuwa oomman biyo u keena,
kuwa dalka Teemaa degganow, kuwa qaxay cunto kala hor
taga. **15** Waayo, iyagu seef bay ka carareen, taas oo ahayd
seef gal la', iyo qaanso xodan iyo dagaal aad u kulul. **16**
Waayo, Sayidku wuxuu igu yidhi, Muddo sannad ah oo
ah sida sannadaha shaqaalaha ayaa sharafta Qedaar oo
dhammu ku baabbi'i doontaa. **17** Oo intii ka hadhay tirada
ragga qaansaleyda ah oo ah ragga xoogga badan oo reer
Qedaarna way yaraan doontaa, waayo, Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil ayaa saas ku hadlay.

22 Kanu waa war culus ee dooxada muujinta ku saabsan.
War maxaa idinku dhacay, oo aad dhammaantiin
guryaha dushooda la korteen? **2** Magaalada qaylada iyo
bulxanku ka buuxaanay, magaalada farxadda badanay, kuwa
dhexdaada lagu laayay seef laguma layn, dagaalna kuma ay
dhiman. **3** Taliyayaashaadii oo dhammu way wada carareen,
oo qaansola'aan iyagoo ah ayaa la xidhay. Inta lagaa helay oo
dhan waa la wada xidhay in kastoo ay meel fog u carareen.
4 Sidaas daraaddeed ayaan idhi, Aniga iga sii jeesta. Si
qadhaadh baan u ooyi doonaa, ha isku daalinnina inaad
dadkayga iiga qalbi qabowjisaan. **5** Waayo, waa maalin ay
naxdin iyo kutumasho iyo isku qasnaanu Sayidka ah Rabbiga
ciidammada ka iman doonaan oo ay dooxada muujinta ku
dhici doonaan, waana wakhti derbiyada la dumin doono oo
buuraha lagu qaylin doono. **6** Oo reer Ceelaam wuxuu qaatay
gabooyihii, oo gaadhifardoodyo iyo rag fardo fuushan baa la
socday, oo reer Qiirna gaashaankii buu daaha ka qaaday.
7 Oo waxay noqotay in dooxooyinkaagii ugu wacanaa
gaadhifardoodyo ka buuxsameen, ragga fardooleyda ahuna
waxay isku diyaariyeen iridda horteeda. **8** Oo isna wuxuu
banneeyey daahii dadka Yahuudah, oo adna maalintaas
waxaad aad u fiirisay hubkii guriga kaynta yiil. **9** Oo weliba
waxaad aragteen in daldaloolka magaalada Daa'uud ay
badan yihiin, oo waxaad isku soo wada ururiseen biyihii
balliga hoose. **10** Oo waxaad tiriseen guryihii Yeruusaalem,
oo waxaad guryihii u dumiseen inaad derbiga adkaysaan.
11 Oo weliba biyihii balligii hore waxaad biyoxidheen uga
samayseen labada derbi dhexdooda laakiinse ma aydaan
fiirin kii waxan sameeyey, mana aydaan u jeedsan kii waa
hore sameeyey. **12** Oo Sayidka ah Rabbiga ciidammadu
wuxuu maalintaas dadka ugu yeedhay oohin, iyo madax-
xiirnaan, iyo dhar joonyad ah guntashadiisa. **13** Oo bal
eega, waxaa jira farxad iyo rayrayn, dibi la qalo iyo ido la
gowraco, hilib la cuno iyo khamri la cabbo, oo waxaa la
yidhaahdaa, Aynu wax cunno oo cabno, waayo, berrito waynu
dhiman doonaaye. **14** Oo Rabbiga ciidammada ayaa waxan
dhegaha ii saaray. Sida xaqiiqada ah xumaantan laydinkama
maydhi doono jeeraad dhimataan, ayaa Sayidka ah Rabbiga
ciidammadu leeyahay. **15** Sayidka ah Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Kac, oo waxaad u tagtaa Shebnaa oo ah
khasnajiga guriga u sarreeya, oo waxaad ku tidhaahdaa, **16**
Waadiga qabrigaagii halkan ka qotay, oo xabaashaadiina
meel sare ka qotay, oo dhagaxana hoy ka samaystay,
bal maxaad halkan ku samaynaysaa? Oo yaad halkan ku
haysataa? **17** Bal eeg, ninka xoogga badanow, Rabbigu xoog
buu kuu tuuri doonaa. Aad buu kuu qaban doonaa. **18** Oo
hubaal sida kubbad oo kale ayuu kugu wadhfin doonaa dhul
weyn oo ballaadhan, oo halkaasaad ku dhiman doontaa, oo
gaadhifardoodyadii sharaftaaduna halkaasay joogi doonaan,
adigoo ah ceebta gurigii sayidkaaga. **19** Oo waxaan kaa
eryi doonaa derejadaada, oo jagada aad joogtona isagaa
kaa soo dejin doona. **20** Oo waxaan maalintaas u yeedhi
doonaa addoonkayga Elyaaqiim ina Xilqiyaah. **21** Oo waxaan
isaga huwin doonaa shuluggaaga, oo waxaan ku adkayn
doonaa dhex-xidhkaaga, oo dowladnimadaada isagaan u
dhiibi doonaa, oo isna aabbe buu dadka Yeruusaalem deggan
iyo reer Yahuudah u noqon doonaa. **22** Oo furihii guriga
Daa'uudna garbihiisaan saari doonaa, oo wuu furi doonaa,
oo ninna ma xidhi doono, wuu xidhi doonaa, oo ninna ma furi
doono. **23** Oo waxaan isaga u dhuujin doonaa sida dhidib
meel adag haysta, oo isna wuxuu reerka aabbihiis u noqon
doonaa carshi sharaf badan. **24** Oo waxaa korkiisa laga
lalmin doonaa sharaftii reerka aabbiihiis oo dhan, dhasha
iyo farcanka, iyo weelasha yaryar oo dhan, koobabka iyo
xataa sibraarrada waaweyn oo dhanba. **25** Oo Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Maalintaas dhidibkii meesha
adag ku dhuuqsanaa wuu ka siibmi doonaa, oo intuu jabo
ayuu dhici doonaa, oo culayskii saarnaana waa la baabbi'in
doonaa, waayo, Rabbiga ayaa saas ku hadlay.

23 Kanu waa warka culus ee Turos ku saabsan.
Doonniyaha Tarshiishow, baroorta, waayo, way
baabba'day, guri iyo irid la galo midna ma leh, waxaana iyaga
looga muujiyey dalka Kitiim. **2** Kuwiinnan gasiiradda deggan

ee baayacmushtariyaasha Siidoon oo badda gudbayaa ay
alaab ka buuxiyeenow, aamusa. **3** Biyaha badan waxaa
laga keenay sarreenkii Shiixoor iyo waxa beerihii Webi
Niil laga goostay oo faa'iidadeedii ahaa, oo iyadu waxay
noqotay suuqii quruumaha. **4** Siidoonay, ceebow, waayo,
baddii way hadashay, oo qalcaddii baddu waxay tidhi, Anigu
ma foolan, carruurna ma dhalin, barbaarrona ma korin,
gabdhona ma korin. **5** Markii warku Masar soo gaadho
aad bay warka Turos uga xanuunsan doonaan. **6** Tarshiish
xaggeeda u gudba. Kuwiinna gasiiradda degganow, baroorta.
7 Tanu ma magaaladiinnii waa hore jirtay oo faraxsanayd
baa oo cagaheeda meel fog u waday inay dal shisheeye
degto aawadeed? **8** Yaa taladan u goostay Turos oo ahayd
magaaladii taajajka bixisay, oo baayacmushtariyaasheedu
amiirro ahaayeen, oo geddisleydeeduna ay ahaayeen kuwii
dhulka sharafta ku lahaa? **9** Rabbiga ciidammada ayaa
waxaas u qasdiyey inuu jebiyo kibirka faanka oo dhan,
iyo inuu ka dhigo in kuwa dhulka sharafta ku leh oo dhan
la quudhsado. **10** Reer Tarshiishow, bal dalkaaga dhex
mar sida Webi Niil oo kale. Innaba wax ku celiya oo
dambe ma jiraan. **11** Isagu wuxuu gacantiisa ku fidiyey
badda korkeeda, oo boqortooyooyinkiina wuu gariiriyey.
Rabbigu wuxuu amar ku bixiyey in la dumiyo qalcadaha
Kancaan. **12** Oo isagu wuxuu yidhi, Dadka Siidoon oo ah
sida bikrad la nijaaseeyeyow, mar dambe ma farxi doontid.
Kac, oo xagga Kitiim u gudub, oo xataa halkaasna nasasho
kama heli doontid. **13** Bal dalka reer Kaldayiin fiiriya,
dadkaasu ma jirin. Kii reer Ashuur kuwii cidlada degganaa
ayuu u aasaasay, munaaradaa la dhisay, daaraheedii
waaweynaana waa la dumiyey, oo baabba' buu ka dhigay.
14 Doonniyaha Tarshiishow, baroorta, waayo, qalcaddiinnii
waa la baabbi'iyey. **15** Oo waxay wakhtigaas noqon doontaa
in Turos la illoobi doono toddobaatan sannadood, oo ah sida
boqor wakhtigiis. Oo toddobaatankaas sannadood markay
dhammaadaan ayaa Turos waxaa laga heesi doonaa sida
dhillada oo kale. **16** Dhilladii la illoobayay, kataarad qaado,
oo magaalada ku dhex wareeg, oo luuq macaan luuqee,
oo heeso badan hees, si lagugu soo xusuusto aawadeed.
17 Oo toddobaatanka sannadood markay dhammaadaan
ayaa Rabbigu Turos soo booqan doonaa, oo waxay ku soo
noqon doontaa kiradeedii, oo waxay dhulka kaga dhillaysan
doontaa boqortooyooyinka dunida oo dhan. **18** Laakiinse
baayacmushtarigeeda iyo kiradeedaba quduus baa Rabbiga
looga dhigi doonaa, lama urursan doono, lamana kaydsan
doono, waayo, baayacmushtarigeedu wuxuu u ahaan doonaa
kuwa Rabbiga hortiisa jooga inay wax ku filan cunaan oo ay
dhar raagaya xidhaan.

24 Bal eega, Rabbigu dalkuu madhinayaa, oo baabba'
buu ka dhigayaa, wuuna afgembiyayaa, oo kuwa
degganna wuu kala firdhinayaa. **2** Oo waxay noqon doontaa
in wixii dadka ku dhaca ay wadaadkana ku dhacaan, oo
wixii addoonka hela, sayidkana way heli doonaan, oo wixii
iibiyaha helana, iibsadahana way heli doonaan, oo wixii
amaahiyaha helana amaahsadahana way heli doonaan, oo
wixii korsaarqaataha helana, korsaarbixiyahana way heli
doonaan. **3** Oo dalkana dhammaantiis waa la madhin doonaa
oo la kharribi doonaa, waayo, Rabbiga ayaa eraygaas ku
hadlay. **4** Dhulku wuu baroortaa, wuuna qallalaa, dunidu way
daashaa, wayna qallashaa, oo dadka sarena way daalaan.
5 Oo dhulkiina waxaa nijaaseeyey kuwa deggan, maxaa
yeelay, iyagu qaynuunnadii bay ku xadgudbeen, oo amarkiina
way beddeleen, oo axdigii daa'imka ahaana way jebiyeen.
6 Sidaas daraaddeed dhulkii waxaa baabbi'iyey habaar,
oo kuwii dhex degganaana eed baa laga helay, sidaas
daraaddeed kuwii dhulka degganaa way gubteen oo wax yar
baa ka hadhay. **7** Khamriga cusubu wuu baroortaa, dhirta
canabkuna way dhadaa, oo kuwii qalbigoodu faraxsanaa oo
dhammuna way taahaan. **8** Farxaddii dafku way joogsatay, oo
kuwii rayraynayay buuqoodiina waa dhammaaday, farxaddii
kataaradduna way joogsatay. **9** Mar dambe khamri hees
kuma ay cabbi doonaan, oo wax lagu sakhraamona wuu u
qadhaadhaan doonaa kuwa cabba. **10** Magaalada cidlada ah
waa la dumiyey, oo guri kastana waa la xidhay si aan ninna u
soo gelin. **11** Jidadka waxaa looga ooyayaa khamri la waayay
aawadeed, farxaddii oo dhammuna way madoobaatay, oo
rayrayntiina dalkay ka dhammaatay. **12** Magaaladii waxaa
lagaga dhex tegey baabba', oo albaabkiina intii la jebiyey,
ayaa la baabbi'iyey. **13** Waayo, sidaasay ahaan doontaa dalka
iyo dadyowga dhexdoodaba, oo waxay noqon doontaa sida
ruxruxidda geedka saytuunka ah iyo sida xaaxaabka canabka
marka midhaha laga gurto dabadeed. **14** Codkooday kor u
qaadi doonaan, wayna dhawaaqi doonaan, oo haybadda
Rabbiga ayay badda aad ugaga qaylin doonaan. **15** Haddaba
sidaas daraaddeed xagga bari Rabbiga ka ammaana, oo
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil magiciisana waxaad ka
ammaantaan gasiiradaha badda. **16** Darafka dhulka ugu
shisheeya ayaan ka maqalnay gabayo lahaa, Ammaanu
ha u ahaato kan xaqa ah. Laakiinse anigu waxaan idhi,
Caatoobay oo caatoobay, anaa iska hoogay! Khaa'innadii
khiyaanay sameeyeen, hubaal khaa'innadii aad iyo aad bay
khiyaano xun u sameeyeen. **17** Kan dhulka degganow,
waxaa ku hor yaal cabsi iyo yamays iyo dabin. **18** Oo kii
qaylada cabsida ka cararaa yamayskuu ku dhici doonaa, oo
kii yamayska ka soo baxana waxaa qaban doona dabinka,
waayo, waxaa la furay daaqadihii xagga sare, oo aasaaskii
dhulkuna wuu gariirayaa. **19** Dhulkii dhammaantiis wuu
dumay, oo dhulkii kulligiis wuu burburay, oo dhulkii aad iyo
aad buu u dhaqdhaqaaqay. **20** Dhulku wuxuu u dhicdhici
doonaa sida nin sakhraansan, oo waxaa loo dhaqdhaqaajin
doonaa sida buul oo kale. Xadgudubkiisuna wuu ku cuslaan
doonaa, oo wuu dhici doonaa, oo mar dambena sooma kici
doono. **21** Oo waxay maalintaas noqon doontaa in Rabbigu
ciidanka kuwa sare kor ku ciqaabi doono, oo boqorrada
dunidana dhulkuu ku ciqaabi doonaa. **22** Oo iyaga waxaa
laysugu soo ururin doonaa sida maxaabiista godxabsiga
loogu urursho, oo waa la xabbisi doonaa oo maalmo badan
dabadeed ayaa la ciqaabi doonaa. **23** Oo markaasaa dayaxu
isku qasmi doonaa, oo qorraxduna way ceeboobi doontaa,
waayo, Rabbiga ciidammadu boqor buu ku ahaan doonaa
Buur Siyoon iyo Yeruusaalem, isagoo odayaashiisa hortooda
sharaftiisa ka muujinaya.

25 Rabbiyow, waxaad tahay Ilaahay. Waan ku sarraysiin
doonaa, oo magacaagana waan ammaani doonaa,
waayo, waxaad samaysay waxyaalo yaab badan oo ah
talooyin aad waa hore aaminnimo iyo run ku talaggashay. **2**

Waayo, waxaad magaalo ka dhigtay meel tuulan, oo magaalo deyr lehna burbur, oo daartii weynayd ee shisheeyahana waxaad ka dhigtay wax aan magaalo ahayn, oo mar dambena lama dhisi doono. **3** Sidaas daraaddeed dadka xoogga badanu way ku ammaani doonaan, oo magaalada quruumaha laga cabsadona way ka cabsan doontaa. **4** Waayo, waxaad miskiinka u ahayd xoog, oo saboolka baahanna markuu dhibaataysnaa xoog baad u ahayd, waxaadna ahayd meel duufaanka laga dugsado oo kulaylkana laga hadhsado markii kuwa laga cabsado neeftoodu ay ahayd sida duufaan derbi ku dhacaya. **5** Waxaad hoos u ridi doontaa buuqa shisheeyayaasha sida kulaylka meesha engegan oo kale. Sida hooska daruurtu kulaylka u rida ayaa kuwa laga cabsado gabaygooda hoos loo ridi doonaa. **6** Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu dadyowga oo dhan buurtan ugu samayn doonaa diyaafad ah baruur miidhan, iyo khamri raagay, iyo waxyaalo baruur badan oo dhuux ka buuxo, iyo khamri raagay oo aad loo miiray. **7** Oo isagu wuxuu buurtan ku baabbi'in doonaa daboolka dadyowga oo dhan la dul saaray iyo indhashareerta quruumaha oo dhan lagu dul fidiyey. **8** Oo dhimashadana weligeed buu liqay, Sayidka Rabbiga ahuna weji kastaba ilmada wuu ka tirtiri doonaa, oo ceebta dadkiisana dhulka oo dhan wuu ka qaadi doonaa, waayo, sidaasuu Rabbigu ku hadlay. **9** Oo waxaa maalintaas la odhan doonaa, Bal eega, waa kan Ilaahayagu. Isagaannu sugaynay, wuuna na badbaadin doonaa. Kanu waa Rabbiga, isagaannu sugaynay, oo waxaannu ku farxi oo ku rayrayn doonnaa badbaadintiisa. **10** Waayo, Rabbiga gacantiisu waxay saarnaan doontaa buurtan, oo Moo'aabna meeshiisaa lagula tuman doonaa sida cawska meesha digada lagula tunto. **11** Oo isna gacmihiisuu ku dhex kala fidin doonaa sida mid dabaalanaya gacmihiisa u kala fidiyo inuu dabaasho aawadeed, laakiinse Rabbigu wuxuu hoos u ridi doonaa kibirkooda iyo shuqulkii gacmahoodaba. **12** Oo qalcadda dheer oo derbiyadaada adagna wuu dumin doonaa, oo hoos buu u ridi doonaa, oo dhulka iyo ilaa ciidda, ayuu ku xoori doonaa.

26 Oo maalintaas dalka Yahuudah waxaa lagaga gabyi doonaa gabaygan, Annagu magaalo xoog badan baannu leennahay, oo Rabbigu wuxuu derbiyo iyo qalcado nooga dhigi doonaa badbaado. **2** Irdaha fura, quruunta xaqa ah oo runta xajisa ha soo gashee. **3** Qofkii maankiisu isku kaa halleeyo nabad dhan baad ku dhawri doontaa, maxaa yeelay, adiguu ku aaminsan yahay. **4** Rabbiga weligiinba aamina, waayo, Rabbiga Ilaaha ahu waa dhagax daa'im ah. **5** Maxaa yeelay, isagaa hoos u soo dejiyey kuwii meelaha sare degganaa, oo magaaladii sarajoogga dheeraydna wuu hoosaysiiyey, oo wuxuu hoos ugu soo dejiyaa tan iyo dhulka, oo ciidduu ku soo xooraa. **6** Oo cagahaa ku tuman doona, waana cagaha masaakiinta iyo tallaabooyinka saboolka baahan. **7** Kan xaqa ah jidkiisu waa qumman yahay oo adigoo qumman ayaa wadiiqada kan xaqa ah toosiya. **8** Rabbiyow, annagu waxaannu kugu sugaynay jidka xukummadaada. Oo naftayaduna waxay xiiso u qabtaa magacaaga iyo xusuustaada. **9** Habeenka naftaydu adigay kuu xiisootay, oo ruuxa gudahayga ku jira ayaan aad kuugu doondooni doonaa, waayo, markii xukummadaadu ay dhulka joogaan ayaa dadka dunida degganu xaqnimo bartaan. **10** Kan sharka ah haddii raalli laga noqdo isagu innaba xaqnimo ma barto, oo dalka qummanaanta ayuu caddaaladdarro ku samayn doonaa, oo haybadda Rabbigana ma uu fiirin doono. **11** Rabbiyow, gacantaadu kor bay u taagan tahay, laakiinse iyagu ma ay arkaan illowse waxay arki doonaan dadaalkaaga aad dadka u dadaashid, wayna ceeboobi doonaan, oo cadaawayaashaadana dab baa baabbi'in doona. **12** Rabbiyow, nabad baad na siin doontaa, oo weliba shuqulladayadii oo dhan baad noo wada samaysay. **13** Rabbiyow, Ilaahayagow, sayidyo kale oo aan adiga ahayn ayaa noo talin jiray, laakiinse adiga keliya ayaannu xusuusannaa oo magacaaga soo qaadnaa. **14** Iyagu way dhinteen, soona noolaan maayaan, way baabbe'een, soona sarakici maayaan, oo sidaas daraaddeed waad soo booqatay oo baabbi'isay, oo xusuustoodii oo dhanna waad tirtirtay. **15** Quruunta waad kordhisay, Rabbiyow, quruunta waad kordhisay, oo adiga waa lagu ammaanay, oo dalka soohdimihiisii oo dhanna waad wada ballaadhisay. **16** Rabbiyow, markay dhibaataysnaayeen way ku doondooneen, oo markaad edbinaysayna aad bay kuu baryeen. **17** Rabbiyow, naag uur leh oo ku soo dhowaatay shinkii ay dhali lahayd, siday u xanuunsato oo ay foosheeda ugu qayliso ayaannu hortaada ku noqonnay. **18** Annagu waannu uuraysannay, oo xanuunkii foosha ayaa na qabtay, oo waxaannu noqonnay sidii wax dabayl dhalay, oo dhulkana samatabbixin kuma aannu samayn, oo dadka dunida degganuna ma ay dhalan. **19** Kuwaagii dhintay way soo noolaan doonaan, meydadkuna way soo sara kici doonaan. Kuwiinna ciidda ku dhex jirow, soo toosa oo gabya! Rabbiyow, dharabkaagu waa sida dharabka geedaha nooleeya, oo dhulkuna meydadkuu soo xoori doonaa. **20** Dadkaygow, kaalaya, qolladihiinna gala, oo albaabbadiinna soo xidha, oo wakhti yar dhuunta, intay cadhadu gudbayso. **21** Waayo, bal eega, Rabbigu wuxuu meeshiisa uga soo kacayaa inuu dadka dhulka deggan xumaantooda u ciqaabo. Dhulkuna wuxuu daaha ka qaadi doonaa dhiiggiisa, oo kuwa la laayayna mar dambe ma dabooli doono.

27 Oo wakhtigaas ayaa Rabbigu seeftiisa adag ee weyn ee xoogga badan ku ciqaabi doonaa Lewiiyaataan oo ah maska dheereeya, iyo xataa Lewiiyaataan oo ah maska qalloocan, oo wuxuu dili doonaa bahalka baas ee badda ku jira. **2** Oo wakhtigaas waxaa la odhan doonaa, Beerta canabka ee la jecel yahay darandoorri ugu heesa. **3** Aniga Rabbiga ah ayaa ilaaliya, oo daqiiqad kastana waan waraabin doonaa. Si aan ciduna wax u yeelin ayaan habeen iyo maalinba dhawri doonaa. **4** Aniga cadho iguma jirto. Haddii yamaarugga iyo qodxantu ay dagaal igu soo kicin lahaayeen, intaan iyaga ku kaco ayaan dhammaantood wada gubi lahaa. **5** Haddii kalese xooggayga ha la qabsado, ha layla nabdo, ha layla nabdo. **6** Oo wakhtiga soo socdana reer Yacquub xidid buu yeelan doonaa, dadka Israa'iilna waa magooli doonaa oo ubxin doonaa, oo dunida oo dhanna midhay ka buuxin doonaan. **7** Miyuu isaga wax ugu dhuftay siduu wax ugu dhuftay kuwii isaga wax ku dhuftay oo kale? Amase isaga ma la dilay sidii layntii kuwuu laayay oo kale? **8** Markaad eriday qiyaas baad ku edbisay. Intuu dalka ka

masaafuriyey ayuu maalintii dabaysha bari duufaan adag
ku eryay. 9 Haddaba sidaas daraaddeed xumaanta reer
Yacquub tanaa lagu kafaaraggudi doonaa, oo tanuna waa
midhihii qaadidda dembigiisa oo dhan, markuu dhagaxyada
meesha allabariga oo dhan ka wada dhigo sida dhagaxyada
nuuradda ah oo la burburiyo oo kale, si aanay geedaha
Asheeraah iyo sanamyada qorraxduna mar dambe u soo
kicin. 10 Waayo, magaaladii deyrka lahayd way cidlowday,
waxayna tahay hoy laga kacay, oo waxaa looga tegey sida
cidlada oo kale. Halkaas waxaa daaqi doona weylka, wuuna
jiifsan doonaa, oo wuxuu dhammayn doonaa laamaheeda
oo dhan. 11 Markii laamaheedu engegaan way wada jajabi
doonaan, oo naagaa iman doona oo gubi doona, waayo,
kuwanu waa dad aan innaba waxgarasho lahayn, oo sidaas
daraaddeed kii iyaga uumay uma uu naxariisan doono, oo
kii iyaga sameeyeyna raalli kama ahaan doono. 12 Oo
wakhtigaas Rabbigu hadhuudhkiisuu ku tuman doonaa tan
iyo Webi Yufraad iyo ilaa durdurka Masar, oo reer binu
Israa'iilow, midba mid baa laydiin soo wada ururin doonaa.
13 Oo wakhtigaas buun weyn baa la yeedhin doonaa, oo
kuwii halligaadda u diyaarsanaa iyo kuwii dalka Masar loo
masaafuriyey waxay ka iman doonaan dalka Ashuur, oo
Rabbigay buurta Yeruusaalem ku caabudi doonaan.

28 Waxaa iska hoogay taajka kibirka oo sakhraamiinta
reer Efrayim, iyo ubaxa engegay ee quruxdooda weyn
oo ku yaal madaxa dooxada barwaaqaysan ee kuwa khamrigu
ka adkaaday. 2 Bal eega, Sayidku wuxuu leeyahay mid itaal
weyn oo xoog badan. Sida roobdhagaxyaale ah, iyo duufaan
wax burburinaya, iyo sida daad biyo xoog badan oo wax
qarqinaya ayaa gacantiisu dhulka wax ugu xoori doontaa. 3
Oo taajka kibirka ee sakhraamiinta reer Efrayim ayaa cagaha
lagula tuman doonaa, 4 oo ubaxa engegay oo quruxdooda
weyn oo ku yaal madaxa dooxada barwaaqaysanna wuxuu
noqon doonaa sida berdaha beergoosadka hortiis bislaada,
oo ku alla kii fiiriyaaba markuu arko iska cuno intuu gacantiisa
ku jiro. 5 Oo wakhtigaas Rabbiga ciidammadu wuxuu kuwa
dadkiisa ka hadhay u ahaan doonaa taaj sharaf ah, iyo cigaal
quruxsan, 6 oo kan garsoorid u fadhiyana wuxuu u ahaan
doonaa caddaalad, oo kuwa dagaalka iridda ka celiyana
wuxuu u ahaan doonaa xoog. 7 Laakiinse kuwaasuba khamri
bay ku ambadeen, oo waxay la dhacdheceen wax lagu
sakhraamo. Oo wadaadkii iyo nebigiiba waxay ku ambadeen
wax lagu sakhraamo, oo waxay aad ugu qasmeen khamri,
oo waxay u habaabeen wax lagu sakhraamo. Riyada way
ku ambadaan, oo garsooriddana way ku turunturoodaan.
8 Waayo, miisaskii oo dhan waxaa ka buuxsamay mantag
iyo wasakh, oo xataa meel keliya oo nadiifsan lama arko.
9 Bal yuu aqoon bari doonaa? Bal yuuse warka garansiin
doonaa? Ma kuwa caanihii laga gudhiyey oo naasaha laga
duway baa? 10 Waayo, amarba amar, amarba amar baa
lagu daraa, oo qaynuunba qaynuun, qaynuunba qaynuun
baa lagu daraa, halkan in yar, halkaasna in yar. 11 Laakiinse
bushimo dad qalaad iyo af kale ayuu kula hadli doonaa
dadkan 12 uu markii hore ku yidhi, Tanu waa nasasho,
ee kuwa daallan ku nasiya, oo tanuna waa isqabowjintii.
Laakiinse inay maqlaan way diideen. 13 Sidaas daraaddeed
erayga Rabbigu wuxuu iyaga u noqon doonaa amar amar
lagu daray, iyo amar amar lagu daray, qaynuun qaynuun
lagu daray, iyo qaynuun qaynuun lagu daray, halkan in yar,
halkaasna in yar, si ay intay tagaan dib ugu dhacaan, oo
ay u jajabaan, oo ay dabin ugu dhacaan, oo ay u noqdaan
kuwa la qabtay. 14 Haddaba sidaas daraaddeed kuwiinna
wax quudhsada oo dadkan Yeruusaalem deggan u taliyow
erayga Rabbiga maqla. 15 Idinku waxaad tidhaahdeen, Axdi
baan geerida la dhigannay, oo She'oolna heshiis baannu la
nahay, oo markii belaayada wax qarqinaysa ay dhacayso
na soo gaadhi mayso, waayo, been baannu gabbaad ka
dhigannay, oo waxaannu ku hoos dhuumannay daacadla'aan,
(Sheol h7585) 16 sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Bal eega, Siyoon dhagax baan aasaas
uga dhigay, waana dhagax la tijaabiyey, waana dhagax
geeseed oo qaali ah oo aasaas la hubo ah, oo kii isaga
rumaystaana ma degdegi doono. 17 Oo caddaaladna waxaan
ka dhigi doonaa xadhig qiyaaseed, xaqnimona waxaan ka
dhigi doonaa xadhig miisaan leh, oo roobdhagaxyaaluhuna
wuxuu xaaqi doonaa gabbaadka beenta, oo biyuhuna waxay
qarqin doonaan meesha dhuumashada. 18 Oo axdigii aad
geerida la dhigateenna waa la burin doonaa, oo heshiiskiinnii
aad She'ool la lahaydeenna ma hagaagi doono, oo markii
belaayada wax qarqinaysa ay dhacaysona way idinku tuman
doontaa. **(Sheol h7585)** 19 Oo markay dhacaysoba way
idin kaxaysan doontaa, waayo, waxay dhici doontaa subax
ka subax, iyo habeen iyo maalinba, oo in warka la garto
waxay noqon doontaa cabsi uun. 20 Waayo, sariirtu way
ka gaaban tahay in qof isku kala bixin karo, oo aad buu
uga yar yahay wax qof huwan karo. 21 Waayo, Rabbigu
wuxuu u soo kici doonaa siduu Buur Feraasiim ugu kacay,
oo wuxuu u cadhoon doonaa siduu dooxada Gibecoon ugu
cadhooday, inuu sameeyo shuqulkiisa, waana shuqulkiisa
yaabka leh, iyo inuu falintiisa falo, waana falintiisa aan
la fillayn. 22 Haddaba sidaas daraaddeed ha noqonina
kuwa wax quudhsada yaan waxa laydinku xidhay idinku
sii adkaynine, waayo, Sayidka ah Rabbiga ciidammada
waxaan ka maqlay xukunkii baabbi'inta ee uu dhulka oo
dhan la damacsan yahay. 23 Dhegta ii dhiga, oo codkayga
maqla, dhegaysta oo hadalkayga maqla. 24 Kan beerta
jeexa miyuu had iyo goorba beerta u jeexaa inuu wax abuuro
aawadeed? Oo miyuu had iyo goorba beertiisa sii qodaa oo
sii jeexaa? 25 Markuuse beerta ciiddeeda oo dhan wada
simo miyuusan ku firdhin kabsarmadowda, oo miyuusan
kamuunta firdhin, oo sarreenkana miyuusan safsaf u beerin,
iyo shaciirkana meeshiisii, iyo heeddana xagga darafka? 26
Waayo, caqligaas Ilaahiisaa ku tacliimiya, oo isaga bara.
27 Waayo, kabsarmadowda wax af leh laguma tumo, oo
giringirta gaadhiguna kamuunta kuma kor wareegto, laakiinse
kabsarmadowda siiqaa lagu garaacaa, oo kamuuntana ul
baa lagu tumaa. 28 Hadhuudhka kibista waa la tumaa,
laakiinse had iyo goorba siima uu tumi doono, oo ma uu
burburiyo in kastoo giringirta gaadhigiisa iyo fardihiisuba ay
ku tuntaan. 29 Oo taasuna waxay ka timaadaa Rabbiga
ciidammada, kaasoo xagga talada yaab miidhan ah, oo
xagga xigmaddana aad ugu weyn.

29 Waxaa iska hoogtay Arii'eel, Arii'eel oo ah magaaladii
Daa'uud degay. Sannad ba sannad ku dara, oo
ciiduhuna sidooda ha u soo wareegeen. 2 Markaasaan
Arii'eel dhibi doonaa, oo waxaa jiri doona baroor iyo oohin,

oo waxay ii noqon doontaa sida Arii'eel oo kale. **3** Oo aniguna waan ku hareerayn doonaa, oo qalcad baan kugu weerari doonaa, oo waxaan kugu kicin doonaa tuulmooyin. **4** Oo hoos baa laguu soo dejin doonaa, oo dhulkaad ka dhex hadli doontaa, oo hadalkaaguna isagoo gaaban ayuu ciidda ka yeedhi doonaa, oo codkaaguna wuxuu ahaan doonaa sida mid ruuxaan leh oo dhulka ka yeedhaya, oo hadalkaaguna ciidduu ka shuqshuqlayn doonaa. **5** Laakiinse shisheeyahaaga badanu waxay noqon doonaan sida boodh, oo kuwa laga cabsado oo tirada badanuna waxay noqon doonaan sida buunsho sii bidaya, oo taasuna si kedis ah ayay dhaqso ugu noqon doontaa. **6** Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu la iman doonaa onkod, iyo dhulgariir, iyo sanqadh weyn, iyo cirwareen, iyo duufaan, iyo dab ololkiisu wax baabbi'inayo. **7** Oo quruumaha badan oo Arii'eel la diriraya oo dhan, kuwaasoo iyada iyo qalcaddeeda la diriraya oo iyada dhibaba waxay noqon doonaan sida riyo ah wax habeennimo la arko. **8** Oo waxay noqon doontaa sida nin gaajaysan oo ku riyooday isagoo wax cunaya, laakiinse markuu toosay arkay isagoo calooshiisu madhan tahay, amase sida nin oomman oo ku riyooday isagoo biyo cabbaya laakiinse markuu soo toosay arkay isagoo itaaldaran oo aan weli oonbeelin, oo quruumaha Buur Siyoon la diriraya oo dhammuna sidaas oo kalay wada noqon doonaan. **9** Yaaba, oo naxa, indhihiinna xidha oo indhabbeela. Way sakhraansan yihiin, laakiinse khamri kuma ay sakhraamin, way dhacdhacayaan laakiinse wax lagu sakhraamo kuma ay dhacdhacaan. **10** Waayo, Rabbigu wuxuu idinku riday hurdo weyn, wuxuuna awday indhihiinnii oo nebiyadii ahaa, wuxuuna daboolay madaxyadiinnii oo wax arkayaashii ahaa. **11** Oo riyo kastaaba waxay idiin noqotay sidii erayadii qorniin shaabad lagu xidhay, oo loo dhiibay qof wax akhriyi kara, oo lagu leeyahay, Waannu ku baryaynaaye kan akhri, oo isna wuxuu leeyahay, Ma aan akhriyi karo, waayo, shaabad buu ku xidhan yahay. **12** Oo haddana qorniinkii waxaa loo dhiibaa mid aan akhris baran, oo waxaa lagu leeyahay, Waannu ku baryaynaaye kan akhri, oo isna wuxuu leeyahay, Anigu waxba ma aan akhriyi karo. **13** Haddaba Sayidku wuxuu yidhi, Dadkanu way ii soo dhowaadaan, oo afkooda iyo bushimahooda ayay igu maamuusaan, laakiin qalbigooda way iga fogeeyeen, oo cabsida ay iga qabaanna waa amarka dadka laga bartay, **14** sidaas daraaddeed bal eega, waxaan mar kale dadkan dhexdiisa ku sii samayn doonaa waxyaalo yaab ah, waana waxyaalo yaab iyo naxdinba leh, oo xigmadda nimankooda xigmadda leh way baabbi'i doontaa, oo waxgarashada raggooda garashada lehna way qarsoomi doontaa. **15** Waxaa iska hoogay kuwa taladooda Rabbiga aad uga qariya, oo shuqulladoodana gudcurka ku sameeya, oo sii yidhaahda, Bal yaa na arka? Yaase na og? **16** Waa sidee qalloocnaantiinnu! Dheryasameeyaha ma in lagu tiriyaa dhoobada, si wixii la sameeyey, uu kii sameeyey ka yidhaahdo, Isagu ima uu samayn, wixii la suubbiyeyna uu kii suubbiyey ka yidhaahdo, Isagu waxba garan maayo? **17** Sow in yaru kama hadhin intay Lubnaan beer midho badan u rogman doonto, oo beerta midhaha badanna duud oo kale lagu tirin doono? **18** Oo wakhtigaas kuwa dhegaha la'u erayada qorniinka ayay maqli doonaan, oo kuwa indhaha la' indhahooduna wax bay mugdiga iyo gudcurka ka arki doonaan. **19** Oo kuwa hooseeyaana aad bay Rabbiga ugu sii farxi doonaan, oo masaakiinta dadka ku dhex jirtaana waxay ku rayrayn doonaan kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil. **20** Waayo, kii wax dulmi jiray siima jiri doono, oo kii wax quudhsan jirayna wuu dhammaan doonaa, oo kuwa xumaanta suga oo dhanna way baabbi'i doonaan, **21** kuwaasoo ah kuwa nin hadal aawadiis xumaanfale kaga dhiga, oo dabinka u dhiga kan iridda ku garnaqa oo kan xaqa ahna ku leexiya wax aan waxba ahayn. **22** Haddaba Rabbigii Ibraahim soo furtay wuxuu reer Yacquub ka leeyahay, Reer Yacquub haatan ceeboobi maayo, oo wejigiisuna mar dambe cabsi la caddaan maayo. **23** Laakiinse carruurtiisu markay dhexdooda ku arkaan shuqulka gacmahayga ayay magacayga quduus ka dhigi doonaan, oo waxay quduus ka dhigi doonaan kan Quduuska ah ee reer Yacquub, oo waxay ka cabsan doonaan Ilaaha reer binu Israa'iil. **24** Oo weliba kuwa xagga ruuxa ka qaldamaa garaad bay yeelan doonaan, oo kuwa iska gunuunacaana cilmi bay baran doonaan.

30 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogay dadka caasiyiinta ah oo talo aan iga iman ku talaggala, oo heshiis sameeya laakiinse aan xagga Ruuxayga ahayn, si ay dembiba dembi ugu sii daran, **2** oo u sii socda inay Masar galaan, iyagoo aan afkayga waxba weyddiisan, si ay xoogga Fircoon ugu xoogaystaan, oo ay hooska Masar isugu halleeyaan! **3** Haddaba sidaas daraaddeed xoogga Fircoon wuxuu idiin noqon doonaa ceeb, oo iskuhallayntii aad hooska Masar isku hallayseenna waxay idiin noqon doontaa sharafjab. **4** Waayo, amiirradiisii Socan bay joogaan, oo ergooyinkiisiina Xaanees bay yimaadeen. **5** Kulligood waxay ku ceeboobi doonaan dad aan iyaga waxba u tari karin, oo aan iyaga u ahayn caawimaad iyo faa'iido toona, laakiinse ceeb iyo sharafjab u soo jiidi doona. **6** Kanu waa warka culus ee xayawaanka koonfureed ku saabsan. Waxay maalkooda dameerro dhabarkooda ugu raraan oo ay khasnadahoodana awr kuruskeed ugu qaataan dad aan iyaga waxba u tari doonin, oo waxay dhex maraan dalka dhibka iyo cidhiidhiga oo ay goosha iyo aarka, iyo jilbiska iyo masduulaaga dabka lahu ka yimaadaan. **7** Waayo, caawimaadda Masar waa wax aan waxba tarayn oo aan innaba qasdi lahayn, oo sidaas daraaddeed waxaan magaceedii u bixiyey Rahabta iska fadhida. **8** Haddaba tag, oo waxaad hortooda warkan ku qortaa loox, oo kitaabna ku qor, si uu wakhtiga soo socda markhaati ugu noqdo weligiis iyo weligiisba, **9** waayo, kuwanu waa ummad caasiyowday, iyo dad been miidhan ah, iyo dad aan doonayn inay sharciga Rabbiga maqlaan, **10** oo waxay waxarkayaasha ku yidhaahdaan, Waxba ha arkina, oo nebiyadana waxay ku yidhaahdaan, Wax qumman ha noo sheegina, ee waxaad noo sheegtaan waxyaalo macmacaan oo khiyaano miidhan ah. **11** Jidka ka leexda, oo wadiiqadana ka weecda, oo hortayadana kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil ka fogeeya. **12** Haddaba sidaas daraaddeed kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Idinku eraygan waad quudhsataan oo waxaad isku hallaysaan oo ku tiirsataan dulmi iyo qalloocnaan, **13** sidaas daraaddeed xumaantanu waxay idiin noqon doontaa sida derbi dheer oo kala dillaacay oo diyaar u ah inuu dhaco, kaasoo haddiiba si dhaqso ah u soo dumaya. **14** Oo isna wuxuu u burburin doonaa sida weelka dheryasameeyahu u burburo oo kale,

isagoo burburinaya oo aan u tudhayn, oo sidaas aawadeed
burburkiisa lagama dhex heli doono jajab dab meeshiisa
lagaga qaado ama biyo berkedda lagaga dhuro. **15** Waayo,
Sayidka Rabbiga ah oo ah kan Quduuska ah ee reer binu
Israa'iil wuxuu yidhi, Soo noqosho iyo nasasho ayaad ku
badbaadi doontaan, oo xasilloonaan iyo kalsooni ayaad
xoog ku yeelan doontaan, laakiinse ma aydaan doonayn.
16 Laakiinse idinku waxaad tidhaahdeen, Saas ma noqon
doonto, waayo, fardaan ku carari doonnaa, haddaba sidaas
daraaddeed waad carari doontaan. Oo waxaad tidhaahdeen,
Waxaan fuuli doonnaa fardaha dheereeya, haddaba sidaas
aawadeed kuwa idin eryanayaa waxay noqon doonaan kuwa
aad u dheereeya. **17** Kun qof waxay ka carari doonaan mid
qudha cabsigelintiis, idinkuna waxaad ka carari doontaan
shan bajintood, ilaa intiinna hadhay ay noqdaan sida tiir buur
dhaladeed laga taagay iyo sida calan kur dusheed la saaray.
18 Oo sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu sugayaa inuu idiin
roonaado, oo wuxuu u sarreeyaa inuu idiin naxariisto, waayo,
Rabbigu waa Ilaah caddaalad badan, oo waxaa barakaysan
kuwa isaga sugaya oo dhan. **19** Reer Siyoon oo Yeruusaalem
degganow, mar dambe ma aad ooyi doontaan, waayo,
isagu hubaal aad buu idiinku roonaan doonaa markaad
qaylisaan, oo markuu maqlo wuu idiin jawaabi doonaa.
20 Oo in kastoo uu Sayidku idin siiyo cuntada dhibta iyo
biyaha silica haddana kuwa wax idin bara mar dambe ma
qarsoomi doonaan, laakiinse indhahiinnu kuwa wax idin bara
way arki doonaan. **21** Oo markaad midigta u leexataan iyo
markaad bidixda u leexataanba waxaad xagga dambe ka
maqli doontaan eray leh, Jidkii waa kan ee ku socda. **22**
Oo weliba waxaad nijaasayn doontaan sanamyadiinna la
qoray oo lacagta lagu dahaadhay, iyo sanamyadiinna la
shubay oo dahabka lagu dahaadhay, oo waxaad iyagu u
xoori doontaan sida wax wasakhaysan, oo waxaad ku odhan
doontaan, Ordoo iska baxa! **23** Oo markaasuu roob idiin
siin doonaa abuurkiinna si aad dhulka ugu abuurtaan, oo
wuxuu cunto idinka siin doonaa waxa dhulka idiinka baxa, oo
waxayna ahaan doontaa barwaaqo badan, oo wakhtigaas
lo'diinnu waxay daaqi doontaa berrimmo balballaadhan.
24 Oo dibida iyo dameeraha dhulka qodaana waxay cuni
doonaan cunto dhanaan oo gacaf iyo fargeeto weyn lagu
haadiyey. **25** Oo wakhtiga laynta weyn oo munaaraduhu
soo wada dhici doonaan buur kasta oo dheer iyo kur kasta
oo dheerba waxaa jiri doona webiyo iyo durdurro biya ah.
26 Oo weliba iftiinka dayaxu wuxuu noqon doonaa sida
nuurka qorraxda, oo nuurka qorraxduna wuxuu toddoba
jibbaar u noqon doonaa sida toddoba maalmood iftiinkood
oo kale, waana maalinta Rabbigu nabarka dadkiisa duubi
doono oo uu dhaawacooda ku dhacay bogsiin doono. **27**
Bal eega, Rabbiga magiciisu meel fog buu ka imanayaa,
isagoo cadho la ololaya, oo qiiqiisuna wuu weyn yahay,
oo bushimihiisana dhirif baa ka buuxa, oo carrabkiisuna
waa sida dab wax gubaya. **28** Oo neeftiisuna waa sida
durdur wax qarqinaya, oo xataa tan iyo qoorta gaadhaya,
inuu quruumaha ku kala shaandheeyo shaandho halaag ah,
oo dadka afkiisana waxaa ku jiri doona xakame qalda. **29**
Idinku waad gabyi doontaan sida habeen iid quduus ah la
sameeyo, oo qalbigaad ka farxi doontaan sida marka biibiile
loola sii socdo buurta Rabbiga in Kan dhagaxa u ah reer binu
Israa'iil loo tago. **30** Oo Rabbiguna wuxuu ka dhigi doonaa in
codkiisa haybadda badan la maqlo, oo wuxuu muujin doonaa
soodejinta gacantiisa, oo ay la jiraan dhirifkii cadhadiisa, iyo
dab wax gubaya ololkiis, iyo roob weyn oo kedis ah, iyo
duufaan, iyo roobdhagaxyaale. **31** Waayo, kan reer Ashuur
oo wax ushiisa ku dhufan jiray waxaa burburin doona codka
Rabbiga, **32** Oo darbad kasta oo usha loo diyaariyeyba,
kaasoo Rabbigu saari doono, waxaa la jiri doona daf iyo
kataarado, oo wuxuu kula diriri doonaa dagaallo gariir badan.
33 Waayo, Tofed waa horaa la sii diyaarshay, oo waxaa loo
sii hagaajiyey boqorka, oo aad buu u sii qoday oo uu sii
ballaadhiyey, oo waxaa ka tuullan dab iyo qoryo faro badan,
oo waxaa shidaysa neeftii Rabbiga oo la moodo sida durdur
baaruud ah.

31 Waxaa iska hoogay kuwa Masar caawimaad
ugu dhaadhaca, oo fardo ku kalsoonaada, oo
gaadhifardoodyo isugu halleeya badidooda aawadeed, oo
fardooleyna isugu halleeya xooggooda badan aawadiis,
laakiinse aan Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil fiirin, oo
aan Rabbigana innaba doondoonin. **2** Laakiinse isaguba
waa xigmad badan yahay, oo belaayuu keeni doonaa, oo
erayadiisana dib uma soo celin doono, laakiinse wuxuu ku kici
doonaa reerka xumaanfalayaasha iyo caawimaadda kuwa
xumaanta sameeya. **3** Haddaba bal ogaada in Masriyiintu ay
binu-aadmi yihiin, oo ayan Ilaah ahayn, iyo in fardahoodu
ay jiidh yihiin, oo ayan ruux ahayn, oo markii Rabbigu
gacantiisa soo fidiyo kan wax caawiyaa wuu kufi doonaa,
kan la caawiyana wuu dhici doonaa, oo labadooduba way
wada halligmi doonaan. **4** Waayo, Rabbigu wuxuu igu
leeyahay, Sida aar libaax iyo libaax yar oo raq ku kor
guuxa, oo markii adhijirro badan loogu yeedho aan codkooda
ka baqin ama aan qayladooda ka cabsan ayaa Rabbiga
ciidammadu u soo degi doonaa inuu Buur Siyoon iyo kurteeda
korkood ku diriro. **5** Sida shimbirro duulaya ayaa Rabbiga
ciidammadu Yeruusaalem u daafici doonaa, wuu daafici
oo wuu samatabbixin doonaa, wuuna u tudhi doonaa oo
badbaadin doonaa. **6** Reer binu Israa'iilow, u soo noqda
kii aad aad uga caasiyowdeen. **7** Waayo, maalintaas nin
kastaaba wuxuu iska xoori doonaa sanamyadiisii lacagta
ahaa iyo sanamyadiisii dahabka ahaa oo ay gacmihiinnu
dembi idiinku sameeyeen. **8** Oo markaas kan reer Ashuur
wuxuu ku le'an doonaa seef aan binu-aadmi ka iman, oo
seefta aan xagga dadka ka iman ayaa dili doonta, oo seeftuu
ka carari doonaa, oo barbaarradiisuna addoommo bay noqon
doonaan. **9** Oo cabsi ayuu qalcaddiisa kala sii gudbi doonaa,
oo amiirradiisuna cabsi aawadeed bay calanka uga carari
doonaan, saas waxaa leh Rabbiga dabkiisu Siyoon ku jiro oo
foornadiisuna ay Yeruusaalem taallo.

32 Bal eega, boqor baa xaqnimo ku talin doona, oo
amiirrona caddaalad bay wax ku xukumi doonaan.
2 Oo ninba wuxuu noqon doonaa meel dabaysha lagaga
dhuunto iyo gabbaad duufaanka laga dugsado, iyo sida
webiyo biya ah oo meel engegan ku yaal, iyo sida hoos
dhagax weyn oo dal oommane ah ku yaal. **3** Oo kuwii
arka indhahoodu ma ay awdmi doonaan, oo kuwii maqla
dhegahooduna way dhegaysan doonaan. **4** Oo kuwa wax
walba ku degdega qalbigoodu aqoontuu garan doonaa, oo

kuwa gangada leh carrabkooduna wuxuu diyaar u ahaan
doonaa inuu bayaan u hadlo. **5** Oo mar dambe lama
odhan doono, Nacasku waa gob, oo lama odhan doono,
Xoolocirdoonku waa deeqsi. **6** Waayo, nacasku nacasnimuu
ku hadli doonaa, oo qalbigiisuna xumaan buu samayn doonaa
si uu cibaadala'aan ugu isticmaalo oo uu wax been ah
Rabbiga ka sheego, inuu nafta gaajaysan sii madhiyo oo uu kii
oomman cabniinkiisa gooyo. **7** Oo xoolocirdoonka hubkiisuna
waa shar miidhan, oo wuxuu hindisaa hindisayaal shar ah si
uu masaakiinta erayo been ah ugu baabbi'iyo, xataa haddii
saboolku si qumman u hadlo. **8** Laakiinse deeqsigu wuxuu
hindisaa waxyaalo deeqsinimo ah, oo wuxuu ku sii adkaan
doonaa waxyaalo deeqsinimo ah. **9** Naagaha istareexsanow,
kaca, oo codkayga maqla, gabdhaha aan digtoonaynow,
Erayga dhegta u dhiga. **10** Naagaha aan digtoonaynow,
sannad iyo dhawr maalmood ayaad dhibtoon doontaan,
waayo, canabguriddu ma jiri doonto oo midho-ururs iguna ma
iman doono. **11** Naagaha istareexsanow, gariira, oo kuwiinna
aan digtoonaynow, dhibtooda. Ismudhxiya, oo isqaawiya, oo
dhar joonyad ah dhexda ku xidha. **12** Beerihii wanaagsanaa
iyo canabkii midhaha badnaa ee la waayay aawadood ayay
naasahooda u garaaci doonaan. **13** Oo dalka dadkayga iyo
xataa guryaha farxadda oo magaalooyinka faraxsan ku yaal
oo dhan waxaa ka soo bixi doona qodxan iyo yamaarug, **14**
maxaa yeelay, daarta boqornimada waa laga tegi doonaa, oo
magaalada dadka badanna waa laga kici doonaa, oo buurta
iyo munaaradduna waxay weligood ahaan doonaan godad
dugaag, iyo farxad dameer banjoog ah, iyo daaqsin idaad,
15 ilaa Ruuxa xagga sare nalagu kor shubo, oo cidladuna ay
noqoto beer midho badan, oo beerta midhaha badanna sida
duud oo kale lagu tiriyo. **16** Oo markaas dabadeed ayaa
caddaaladu cidlada joogi doontaa, oo xaqnimona waxay ku
sii jiri doontaa beerta midhaha badan. **17** Oo xaqnimada
shuqulkeeduna wuxuu ahaan doonaa nabad, xaqnimaduna
weligeed waxay keeni doontaa xasilloonaan iyo kalsooni. **18**
Oo dadkayguna waxay joogi doonaan rug nabaadiino, iyo
hoyaal ammaan ah, iyo meelo xasilloon oo lagu nasto. **19**
Laakiinse roobdhagaxyaale ahu wuxuu ku soo degi doonaa
duudda, oo magaaladana hoos baa loo soo dejin doonaa. **20**
Waxaa barakaysan kuwiinna biyo dhinacyadooda oo dhan
wax ku abuura oo dibiga iyo dameerka u sii daaya inay
daaqaan.

33 Adaa iska hoogay, kaaga wax dhaca oo aan adiga
wax lagaa dhicin oo wax khiyaaneeya oo aan adiga
lagu khiyaanayn. Markaad waxdhicidda joojisid ayaa adiga
wax lagaa dhici doonaa, oo markaad waxkhiyaanaynta
joojisid ayaa adiga lagu khiyaanayn doonaa. **2** Rabbiyow,
noo roonow, waayo, waannu ku sugaynay, subax kasta
gacan noo ahow, oo wakhtiga dhibaatadana badbaado noo
noqo. **3** Buuqa gurdanka ayaa dadyowgii ka carareen, oo
sarajoogsigaaga ayay quruumihii la kala firdheen. **4** Oo
boolidiinna waxaa loo soo ururs an doonaa sida diirtu wax u
ururs ato oo kale, oo waxaa loogu boodi doonaa sida ayaxu
ugu boodboodo oo kale. **5** Rabbigu wuu sarreeyaa, waayo,
meel saruu joogaa, oo wuxuu Siyoon ka buuxiyey caddaalad
iyo xaqnimo. **6** Oo wakhtigaaguna wuxuu ahaan doonaa
ammaan, iyo badbaado, iyo xigmad, iyo aqoon miidhan,
oo cabsida Rabbiguna waxay tahay khasnaddiisa. **7** Bal
eega, kuwoodii xoogga badnaa dibadday ka qaylinayaan,
oo ergooyinkii nabadduna si qadhaadh bay u ooyayaan. **8**
Jidadkii waaweynaa way baabba'san yihiin, oo dadkii mari
jirayna way ka joogsadeen. Isagu axdigii wuu jebiyey, oo
magaalooyinkiina wuu quudhsaday, oo ninna dan kama
galo. **9** Dalku waa barooranayaa, waana taag gabayaa,
Lubnaan way ceebowday, oo way engegtay, Shaaroon
waa sida lamadegaan oo kale, oo Baashaan iyo Karmelna
caleentii bay daadinayaan. **10** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Hadda waan kacayaa, hadda kor baan isu qaadayaa, oo
hadda waan sara marayaa. **11** Waxaad uuraysan doontaan
buunshe, oo waxaad dhali doontaan xaab, oo neeftiinnuna
waa dab idin baabbi'in doona. **12** Oo dadkuna wuxuu noqon
doonaa sida nuurad la shiday, iyo sida qodxan la jaray oo
dab lagu gubay. **13** Kuwiinna fogow, waxaan sameeyey
maqla, oo kuwiinna dhowow, xooggayga aqoonsada. **14**
Dembilayaasha Siyoon dhex jooga way cabsanayaan, oo
cibaadalaawayaashuna cabsi bay la gariirayaan, bal keennee
baa dabkan wax gubaya dhex joogi doona? Oo keennee
baa gubasho weligeed ah dhex joogi doona? **15** Kii si
xaqnimo ah u socda, oo si qumman u hadla, oo faa'iidada
dulmiga quudhsada, kii laaluush qaadashadiis ka gacmo
jafjafta, oo maqlidda dhiigdaadinta dhegihiisa ka furaysta, oo
indhihiisana isku qabsada si uusan wax shar ah u arag, **16**
kaasu wuxuu fadhiyi doonaa meel sare, oo gabbaadkiisuna
wuxuu noqon doonaa dhufays dhagaxyo ah, oo cuntadiisa
baa la siin doonaa, oo biyihiisuna waxay ahaan doonaan
kuwa la hubo. **17** Indhahaagu waxay arki doonaan Boqorka
oo quruxdiisa huwan, oo waxay arki doonaan dhul ilaa meel
fog kala baxsan. **18** Qalbigaagu wuxuu ka fikiri doonaa
cabsida. Meeh karraanigii wax tirin jiray? Oo meeh kii
baadda miisaami jiray? Oo meeh kii munaaradaha tirin
jiray? **19** Mar dambe ma aad arki doontid dadka cadhada
kulul, ee uusan hadalkoodu kuu dhicin, oo leh af qalaad
oo aadan innaba garan karin. **20** Bal eeg Siyoon oo ah
magaaladii iidaheenna. Indhahaagu waxay arki doonaan
Yeruusaalem oo ah rug xasilloon, iyo teendho aan la qaadi
doonin, oo aan dhidbeheedana weligood la rujin doonin,
oo aan xadhkeheeduna go'i doonin. **21** Laakiinse Rabbiga
haybadda badanu wuxuu halkaas inoogu noqon doonaa
meel webiyo ballaadhan iyo durdurro leh, oo ayan huuriyo
seeb lahu mari doonin, oo aan doonniyaha waaweynuna
dhaafi doonin. **22** Waayo, Rabbigu waa xaakinkeenna, oo
Rabbigu waa taliyaheenna, oo Rabbigu waa boqorkeenna
wuuna ina badbaadin doonaa. **23** Xadhkihii way dabceen,
oo salka daqalkiina lama xoojin karin, shiraaqiina lama kala
fidin karin, markaasaa waxaa la qaybsaday booli badan, oo
curyaankuna wixii la dhacay buu qaatay. **24** Oo kan halkaas
deggan ma odhan doono, Waan bukaa, oo dadka dhexdeeda
degganna xumaantooda waa laga cafiyi doonaa.

34 Quruumahow, u soo dhowaada si aad wax u
maqashaan, oo dadyowgow, i dhegaysta, dhulka iyo
waxa ka buuxa iyo dunida iyo waxyaalaha ka soo baxa
oo dhammu ha maqleen. **2** Waayo, Rabbigu wuxuu u
cadhaysan yahay quruumaha oo dhan, oo wuxuuna u
dhirifsan yahay ciidammadooda oo dhan. Dhammaantood

wuu wada baabbi'iyey, oo wuxuu iyaga u gudbiyey in la laayo.
3 Oo weliba kuwoodii la laayayna waa la xoori doonaa, oo
qudhmuunkooduna wuxuu ka soo uri doonaa bakhtigooda,
oo buurahana dhiiggoodaa ka soo qulquli doona. **4** Oo
ciidanka samada oo dhammuna wuu wada idlaan doonaa, oo
samooyinka oo dhanna waa la wada duudduubi doonaa sida
qorniin duudduuban oo kale, oo ciidankooda oo dhammuna
hoos buu u soo daadan doonaa sida caleenu geed canab
ah uga dhacdo iyo sida xabbad berde ahu geed berde
ah uga soo dhacdo. **5** Waayo, seeftaydu samooyinkay
ka dheregtay oo bal eega, waxay ku soo degi doontaa
Edom iyo dadkii aan habaaray inay xukunto. **6** Waayo,
seeftii Rabbiga dhiig baa ka buuxsamay, oo waxay ka
dheregtay baruur, iyo dhiig baraar iyo orgi, iyo baruurta
kelyaha ee wananka, waayo, Rabbigu wuxuu qurbaan ku
samaynayaa Bosraah, oo dalka Edomna layn weyn. **7** Oo
lo'gisiguna iyaguu la dhici doonaa, oo dibida yaryaruna
dibida waaweyn bay la dhici doonaan, oo dalkooduna dhiig
buu ka wabxi doonaa oo ciiddooduna baruur bay ka dhergi
doontaa. **8** Waayo, taasu waa maalinta aarsashada Rabbiga,
iyo sannaddii abaalgudka dacwaddii Siyoon loo qabay. **9**
Oo durdurradooduna waxay u beddelmi doonaan daamur,
oo ciiddooduna waxay u beddelmi doontaa baaruud, oo
dhulkooduna wuxuu noqon doonaa daamur gubanaya. **10**
Oo habeen iyo maalinba lama demin doono, oo qiiqiisuna
weligiisba kor buu u bixi doonaa, oo tan iyo ab ka abna cidla
ayuu ahaan doonaa, oo weligiis iyo weligiisba ciduna ma
dhex mari doonto. **11** Laakiinse waxaa iska hantiyi doona
cantalyaaga iyo caanaqubta, oo waxaa dhexdiisa degganaan
doona guumays iyo tuke, oo isna wuxuu korkiisa ku fidin
doonaa xadhigga qiyaaseed ee qasnaanta, iyo xadhigga
miisaanka leh ee baabbi'inta. **12** Raggiisa gobta ah waxaa
loogu yeedhi doonaa boqortooyada, laakiinse midkoodna
halkaas ma joogi doono, oo amiirradiisa oo dhammuna
waxba ma ay ahaan doonaan. **13** Oo daarihiisa waaweynna
waxaa ka soo bixi doona qodxan, oo qalcadihiisana waxaa
ka soo bixi doona maraboob iyo yamaarug, oo waxay noqon
doonaan dawacooyin rugtood, iyo barxad gorayo daaqdo. **14**
Oo xayawaanka lamadegaankuna waxay halkaas kula kulmi
doonaan yeyda, bahalka dhogorta dheer lehna wuxuu u
qaylin doonaa wadaygiis, oo guumaysuhuna halkaasay degi
doonaan, oo waxay nafsaddooda u heli doonaan meel ay ku
nastaan. **15** Oo abeesaduna halkaasay buul ka samaysan
doontaa, oo ukunteeda ku dhali doontaa, oo ku dillaacin
doontaa, oo waxay ku soo ururin doontaa hooskeeda,
oo gorgoraduna halkaasay ku soo ururi doonaan, oo mid
kastaaba waxay la jiri doontaa ka qaba. **16** Bal doondoona
kitaabka Rabbiga oo akhriya. Waxyaalahaas miduna kama
baaqan doonto, oo midunaba ka qaba ma waayi doonto,
waayo, Rabbiga afkiisaa amray oo waxaa iyaga soo ururiyey
Ruuxiisa. **17** Oo isagaa saamiga u tuuray, oo gacantiisaa
xadhig qiyaaseed ugu qaybisay, oo iyana weligoodba way
iska hantiyi doonaan, oo tan iyo ab ka abna way dhex
degganaan doonaan.

35 Cidlada iyo dhulka engeganuba way farxi doonaan,
oo lamadegaankuna wuu rayrayn doonaa, oo wuxuu u
magooli doonaa sida ubaxnarjiska. **2** Aad iyo aad buu u
magooli doonaa, oo xataa wuxuu ku rayrayn doonaa farxad
iyo gabay, oo waxaa la siin doonaa ammaantii Lubnaan
iyo haybaddii Karmel iyo Shaaroon. Waxaa la arki doonaa
ammaanta Rabbiga iyo haybadda Ilaaheenna. **3** Gacmaha
taagta daran xoogeeya, oo jilbaha tabarta yarna adkeeya. **4**
Kuwa qalbigoodu cabsanayo waxaad ku tidhaahdaan, Xoog
yeesha oo ha cabsanina, waayo, Ilaahiinnu wuxuu la iman
doonaa aarsasho iyo abaalmarintii Ilaah, wuu iman doonaa,
wuuna idin badbaadin doonaa. **5** Oo markaasaa kuwa
indhaha la' indhahoodu furmi doonaan, oo kuwa dhegaha la'
dhegahooda furka laga bixin doonaa. **6** Oo markaasaa ninkii
curyaan ahu wuxuu u boodboodi doonaa sida deerada oo
kale, oo kii carrab la' carrabkiisuna wuu gabyi doonaa, waayo,
cidlada biyaa ka soo burqan doona, oo lamadegaankana
durdurraa ka soo bixi doona. **7** Oo dhulkii engegay wuxuu
noqon doonaa balli, oo dalkii oommanaha ahaana wuxuu
noqon doonaa ilo biyo ah, oo rugtii dawacooyinku jiifsan
jireenna waxaa ka soo bixi doona caws iyo gobays iyo
dareemo. **8** Oo waxaa halkaas jiri doona jid weyn, oo
waxaa jidka loo bixin doonaa Jidkii Quduusnimada, kuwa
aan daahirsanaynuna ma mari doonaan, laakiinse waxaa
leh kuwa isaga jidka la socda, oo xataa nacasyaduna kuma
qaldami doonaan. **9** Oo halkaas libaax ma jiri doono, oo
bahal dugaag ahuna ma mari doono, oo innaba iyaga halkaas
lagama heli doono, laakiinse waxaa jidkaas mari doona kuwa
la soo furtay. **10** Oo kuwii Rabbigu soo madaxfurtayna way
soo noqon doonaan, oo iyagoo gabyaya oo weligoodba
aad u faraxsan ayay Siyoon iman doonaan, oo waxay heli
doonaan farxad iyo rayrayn, oo caloolxumo iyo taahiduna
way iska dhammaan doonaan.

36 Haddaba Boqor Xisqiyaah sannaddiisii afar iyo tobnaad
ayaa Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur ku kacay
magaalooyinkii deyrka lahaa oo dalka Yahuudah oo dhan,
wuuna qabsaday. **2** Oo boqorkii Ashuurna wuxuu Laakiish
ka diray Rabshaaqeeh oo ciidan faro badan wata, oo
wuxuu Boqor Xisqiyaah ugu diray Yeruusaalem. Oo wuxuu
is ag taagay biyomareenkii balliga sare kaasoo ku dhex
yiil waddada berrinkii dharmaydhaha. **3** Oo markaasaa
waxaa u soo baxay Elyaaqiim ina Xilqiyaah oo reerka u
sarreeyey, iyo Shebnaa oo karraaniga ahaa, iyo Yoo'aax ina
Aasaaf oo ahaa taariikhqorihii. **4** Markaasaa Rabshaaqeeh
wuxuu iyagii ku yidhi, Waxaad Xisqiyaah haddeer ku
tidhaahdaan, Boqorka weyn ee boqorka Ashuur ah wuxuu
kugu leeyahay, War waxaad ku kalsoon tahay oo aad isku
hallaynaysaa waa maxay? **5** Waxaan kugu leeyahay, Waxaad
tidhaahdaa, Dagaal waxaa loo hayaa talo iyo xoog, laakiin
afka uun baad ku tidhi. Haddaba waadiga iga fallaagoobaye
bal yaad isku hallaynaysaa? **6** Bal ogow, waxaad isku
hallaynaysaa oo ul ahaan u qaadanaysaa cawsduurkan
burburay, kaasoo ah Masar, oo isna haddii nin ku tiirsado
gacantuu ka galaa oo ka mudaa, oo boqorka Masar oo
Fircoon ahu saasoo kaluu u yahay kuwa isaga isku halleeya
oo dhan. **7** Laakiinse haddaad igu tidhaahdid, Waxaannu
isku hallaynaynaa Rabbiga Ilaahayaga ah, miyuusan isagu
ahayn kii meelihiisii sare iyo meelihiisii allabarigaba uu
Xisqiyaah wada dumiyey isagoo dadka Yahuudah iyo dadka
Yeruusaalemba ku leh, Meeshan allabariga horteeda waa
inaad Ilaah ku caabuddaan? **8** Haddaba waan ku baryayaaye

bal sharad la dhigo sayidkayga oo ah boqorka Ashuur,
haddaba waxaan ku siin doonaa laba kun oo faras, haddaad
rag fuula u heli kartid. **9** Bal sidee baad u celin kartaa sirkaal
ka mid ah kuwa ugu yaryar ee addoommada sayidkayga,
oo sidee baad Masar isugu hallaynaysaa inay ku siinayso
gaadhifardood iyo rag fardooley ah? **10** Haddaba miyaan
Rabbiga la'aantiis ugu kacay meeshan inaan baabbi'iyo?
Rabbigu wuxuu igu yidhi, Dalkaas ku kac oo soo baabbi'i.
11 Markaasaa Elyaaqiim iyo Shebnaa iyo Yoo'aax waxay
Rabshaaqeeh ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye
nagula hadal afka reer Suuriya, annagoo addoommadaada
ah, waayo, isagaannu garanaynaa, oo ha nagula hadlin afka
Yuhuudda iyadoo dadka derbiga dul jooga ay na maqlayaan.
12 Laakiinse Rabshaaqeeh wuxuu iyagii ku yidhi, Sayidkaygu
ma wuxuu ii soo diray inaan sayidkiinna iyo idinka erayadan
kula hadlo? Sow iima uu soo dirin nimanka derbiga dul
joogaa inay saxaradooda cunaan oo ay kaadidooda idinla
cabbaan? **13** Markaasuu Rabshaaqeeh istaagay, oo intuu
cod weyn ku qayliyey ayuu afka Yuhuudda ku hadlay oo yidhi,
War maqla erayadii boqorka weyn ee ah boqorka Ashuur.
14 Boqorkii wuxuu idinku leeyahay, Xisqiyaah yuusan idin
khiyaanayn, waayo, isagu ma uu awoodi doono inuu idin
samatabbixiyo. **15** Oo weliba Xisqiyaah yuusan Rabbiga idin
aaminsiin isagoo leh, Hubaal Rabbigu waa ina samatabbixin
doonaa, oo magaaladan laguma ridi doono gacanta boqorka
Ashuur. **16** Haddaba Xisqiyaah ha maqlina, waayo, boqorkii
Ashuur wuxuu leeyahay, Nabad ila dhigta, oo ii soo baxa, oo
midkiin waluba wax ha ka cuno canabkiisa iyo geedkiisa
berde, oo midkiin waluba ha cabbo biyaha ceelkiisa, **17**
intaanan iman oo idiin kaxayn dal dalkiinna la mid ah, oo ah
dal hadhuudh iyo khamri leh, oo ah dal kibis iyo beerocanab
leh. **18** Iska jira oo yuusan Xisqiyaah idin sasabin isagoo leh,
Rabbigu waa ina samatabbixin doonaa. Waayo, quruumaha
ilaahyadoodii midkoodna miyuu dalkiisii ka samatabbixiyey
gacanta boqorka Ashuur? **19** Bal meeye ilaahyadii Xamaad
iyo Arfaad? Oo meeye ilaahyadii Sefarwayiim? Iyagu miyey
Samaariya ka samatabbixiyeen gacantayda? **20** Bal waa
kuwee kuwa ku jira ilaahyada dalalka oo dhan oo dalkooda
ka samatabbixiyey gacantayda? Haddaba Rabbigu sidee
buu Yeruusaalem gacantayda uga samatabbixin karaa? **21**
Laakiinse way iska aamuseen oo xataa eray keliya uguma
ay jawaabin, waayo, boqorku wuxuu ku amray oo yidhi,
Ha u jawaabina. **22** Markaasaa waxaa Xisqiyaah u yimid
Elyaaqiim ina Xilqiyaah oo reerka u sarreeyey, iyo Shebnaa
oo karraanigii ahaa, iyo Yoo'aax ina Aasaaf oo taariikhqorihii
ahaa, iyagoo dhar jeexjeexan, oo waxay isagii u sheegeen
Rabshaaqeeh erayadiisii.

37 Oo markii Boqor Xisqiyaah taas maqlay intuu dharkiisii
jeexjeexay oo joonyad guntaday ayuu gurigii Rabbiga
galay. **2** Markaasuu Elyaaqiim oo reerka u sarreeyey, iyo
Shebnaa oo karraanigii ahaa, iyo duqowdii wadaaddada
iyagoo joonyado qaba u diray Nebi Ishacyaah oo ahaa ina
Aamoos. **3** Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Xisqiyaah wuxuu
kugu leeyahay, Maanta waa maalin dhibaato, iyo canaan,
iyo cay, waayo, carruurtii way dhalan lahayd, laakiinse xoog
lagu dhalaa ma jiro. **4** Waxaa laga yaabaa in Rabbiga
Ilaahaaga ahu uu wada maqlo erayadii Rabshaaqeeh, kaasoo
sayidkiisii ahaa boqorka Ashuur uu u soo diray inuu caayo
Ilaaha nool, waana suurtowdaa inuu Rabbiga Ilaahaaga
ahu canaanto kan uu erayadiisii maqlay, haddaba sidaas
daraaddeed u ducee kuwa hadhay. **5** Sidaas daraaddeed
Boqor Xisqiyaah addoommadiisii waxay u yimaadeen,
Ishacyaah. **6** Oo Ishacyaah wuxuu ku yidhi, Waxaad
sayidkiinnii ku tidhaahdaan, Rabbigu wuxuu ku leeyahay,
Ha ka cabsan erayadii aad maqashay oo midiidinnadii
boqorka Ashuur ay igu caayeen. **7** Bal ogow, ruux baan
gelin doonaa, oo belef buu maqli doonaa, markaasuu ku
noqon doonaa dalkiisii, oo waxaan ka dhigi doonaa in seef
lagu dilo, isagoo dalkiisii jooga. **8** Markaasaa Rabshaaqeeh
intuu noqday wuxuu helay boqorkii Ashuur oo la diriraya
Libnaah, waayo, wuxuu maqlay inuu Laakiish ka tegey. **9**
Oo markuu maqlay iyadoo la leeyahay, Boqorka Itoobiya
oo Tirhaaqaah ah ayaa kugu soo baxay si uu kuula diriro,
ayuu haddana wargeeyayaal u diray Xisqiyaah isagoo
leh, **10** Xisqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah waxaad
ku tidhaahdaan, Ilaahaaga aad isku hallaysaa yuusan ku
khiyaanayn, isagoo kugu leh, Yeruusaalem gacanta loo gelin
maayo boqorka Ashuur. **11** Bal eeg, waad maqashay wixii ay
boqorrada Ashuur dalalkan oo dhan ku sameeyeen iyo sidii
ay dhammaantood u wada baabbi'iyeen, haddaba adiga ma
lagu samatabbixinayaa? **12** Quruumihii ay awowayaashay
baabbi'iyeen ilaahyadoodii miyey samatabbixiyeen kuwaasoo
ahaa Goosaan, iyo Xaaraan, iyo Resef, iyo reer Ceeden oo
Telasaar degganaa? **13** Oo bal meeye boqorkii Xamaad, iyo
boqorkii Arfaad, iyo boqorkii magaalada Sefarwayiim, iyo kii
Xeenac iyo kii Ciwaah? **14** Markaasaa Xisqiyaah warqaddii ka
qaaday gacantii wargeeyayaashii oo akhriyey, dabadeedna
wuxuu tegey gurigii Rabbiga, oo warqaddii ku kala bixiyey
Rabbiga hortiisa. **15** Oo Xisqiyaah wuxuu baryay Rabbiga, oo
yidhi, **16** Rabbiyow, Rabbiga ciidammadow, Ilaaha reer binu
Israa'iil, kan keruubiimta ku dul fadhiyow, waxaad tahay Ilaah,
oo adiga keligaa ayaa ah Ilaaha boqortooyooyinka dunida oo
dhan, oo cirka iyo dhulkana adigaa sameeyey. **17** Rabbiyow,
dhegta u dhig oo maqal, oo Rabbiyow, indhahaaga fur oo
arag, bal maqal Seenxeeriib erayadii uu u soo diray inuu
Ilaaha nool ku caayo oo dhan. **18** Rabbiyow, sida runta ah
boqorrada Ashuur waxay baabbi'iyeen quruumihii oo dhan
iyo dalalkoodiiba, **19** oo ilaahyadoodiina dab bay ku dhex
tuureen, waayo, iyagu ilaahyo ma ay ahayn, laakiinse waxay
ahaayeen wax gacanta lagu sameeyey, oo ahaa qoryo iyo
dhagaxyo, oo sidaas daraaddeed iyagu way baabbi'iyeen.
20 Haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiyow, Ilaahayagow,
gacantiisa naga badbaadi, in boqortooyooyinka dunida
oo dhammu ay ogaadaan inaad adiga keliyuhu Rabbiga
tahay. **21** Markaasaa Ishacyaah ina Aamoos u soo cid diray
Xisqiyaah, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga Ilaaha reer binu
Israa'iil ahu wuxuu leeyahay, Seenxeeriib oo ah boqorka
Ashuur waad iga bariday, **22** taas aawadeed Rabbigu
wuxuu ku hadlay eraygan isaga ku saabsan, Gabadha
bikradda ah oo Siyoon ahu Way ku fududaysatay, oo intay
kugu qososhay ayay ku quudhsatay, Yeruusaalem madaxay
kaa ruxatay. **23** Bal adigu kumaad yaraysatay oo aad
cayday? Oo bal yaad codkaaga kor ugu qaadday Oo aad
indhahaaga ku taagtay? Waa kan quduuska ah oo reer binu
Israa'iil. **24** Addoommadaada ayaad Sayidka ku cayday

Oo waxaad tidhi, Gaadhifardoodkayga badan Ayaan ku
soo fuulay buuraha meesha ugu dheer, Iyo meelaha ugu
hooseeya ee Lubnaan gudaheeda, Oo waxaan jari doonaa
geedaheeda dhaadheer oo kedarka ah, iyo geedaheeda la
doortay oo berooshka ah, Oo waxaan geli doonaa meeshiisa
ugu dheer oo fog iyo kaynta berrinkeeda oo midhaha badan.
25 Anigu waan qoday oo biyaan cabbay, Oo calaacalaha
cagahayga baan ku wada qallajin doonaa Webiyaasha Masar
oo dhan. **26** War sow ma aad maqal Sidaan waa hore
u sameeyey, Oo aan wakhtiyadii hore u qabanqaabiyey?
Haddaba anigaa saas ka yeelay Inaad magaalooyin deyr leh
baabbi'isid oo aad ka dhigtid taallooyin burbur ah. **27** Oo
sidaas daraaddeed dadkii degganaa way xoog yaraayeen,
Wayna naxeen oo wareereen, Oo waxay ahaayeen sida
cawska berrinka, iyo sida doogga, iyo sida cawska guryaha
korkooda ka soo baxa, iyo sida hadhuudh intaanu korin.
28 Laakiinse waan aqaan fadhigaaga, iyo bixiddaada, iyo
soo geliddaada, iyo cadhadaadii aad ii cadhootayba. **29**
Cadhadaadii aad ii cadhootay Iyo islaweynaantaadii waxay
soo gaadheen dhegahayga, Oo sidaas daraaddeed sanka
waxaan kaa sudhi doonaa qabatadayda, Bushimahaagana
waxaan gelin doonaa xakamahayga, Oo waxaan kugu celin
doonaa jidkii aad ku timid. **30** Oo tanu waxay kuu ahaan
doontaa calaamad, sannaddan waxaad cuni doontaan waxa
iska soo baxa, oo sannadda labaadna waxaad cuni doontaan
wax kii hore uun ka soo baxay, oo sannadda saddexaadna
idinku wax beerta, oo haddana goosta, oo beero canab ah
tabcada, oo midhahooda cuna. **31** Markaasay kuwii hadhay
oo reer Yahuudah ka baxsaday mar kalay xididdo hoos u
bixin doonaan, midhona kor bay u dhali doonaan. **32** Waayo,
Yeruusaalem waxaa ka soo bixi doona kuwa hadhi doona, oo
Buur Siyoonna waxaa ka soo bixi doona kuwa baxsan doona,
oo qiirada Rabbiga ciidammada ayaa taas samayn doonta.
33 Haddaba Rabbigu saasuu uga hadlay boqorka Ashuur oo
yidhi, Isagu magaaladan iman maayo, fallaadhna ku soo
gani maayo, horteedana gaashaan la iman maayo, taallo
ciid ahna ag tuuli maayo. **34** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Jidkuu ku yimid ayuu ku noqon doonaa, oo magaaladan
iman maayo. **35** Waayo, anigu magaaladan waxaan u
daafici doonaa oo u badbaadin doonaa aniga daraadday iyo
addoonkaygii Daa'uud daraaddiis. **36** Markaasaa malaa'igtii
Rabbigu baxday oo waxay xeradii reer Ashuur ka laysay
boqol iyo shan iyo siddeetan kun oo nin, oo aroor hore
markii la toosay waxay wada ahaayeen meyd. **37** Markaasaa
Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur intuu tegey Nineweh ku
noqday oo degay. **38** Oo markuu wax ku caabudayay gurigii
ilaahiis Nisrog ayay wiilashiisii oo ahaa Adrammeleg iyo
Shareser isagii seef ku dileen, markaasay u cararee dalkii
Araarad. Oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii
Eesar Xaddoon.

38 Oo waagaas ayaa Xisqiyaah bukooday, oo geeri buu
u dhowaaday. Markaasaa Nebi Ishacyaah ina Aamoos
u yimid, oo wuxuu ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Reerkaaga la dardaaran, waayo, waad dhimanaysaa oo sii
noolaan maysid. **2** Markaasaa Xisqiyaah wejigiisii derbiga
ku sii jeediyey, oo Rabbiga baryay oo yidhi, **3** Rabbiyow,
waan ku baryayaaye, bal haatan xusuuso sidaan hortaada
ugu socday runta iyo qalbi qumman, iyo sidaan u sameeyey
waxa hortaada ku wanaagsan. Xisqiyaahna aad buu u
ooyay. **4** Markaasaa eraygii Rabbigu u yimid Nebi Ishacyaah
oo ku yidhi, **5** Tag, oo waxaad Xisqiyaah ku tidhaahdaa,
Rabbiga ah Ilaaha awowgaa Daa'uud wuxuu leeyahay,
Baryootankaagii waan maqlay, ilmadaadiina waan arkay,
haddaba cimrigaagiina waxaan kuugu dari doonaa shan
iyo toban sannadood. **6** Oo adiga iyo magaaladanba
waan ka samatabbixin doonaa gacanta boqorka Ashuur,
oo magaaladanna waan daafici doonaa. **7** Oo haddaba
calaamadda xagga Rabbiga kaaga imanaysa in Rabbigu
samaynayo wixii uu Rabbigu ballanqaaday waxay ahaan
doontaa tan: **8** bal eeg, waxaan dib u soo celin doonaa
hooska derejooyinka, intuu hore uga socday toban derejo
oo ah derejooyinkii Aaxaas. Sidaasay qorraxdu dib ugu
soo noqotay toban derejo oo ay hore u dhaaftay. **9** Kanu
waa qorniinkii Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah,
oo uu qoray markuu bukay, oo uu haddana cudurkiisii ka
bogsaday. **10** Anigu waxaan is-idhi, Cimrigayga oo badh
ah ayaan irdihii She'ool sii mari doonaa, Oo intii cimrigayga
ka hadhayna waa layga qaaday. **(Sheol h7585)** **11** Waxaan
is-idhi, Ma aan arki doono Rabbiga, kaasoo ah Rabbiga
dalka kuwa nool jooga, Mar dambena ma arki doono qof
ka mid ah dadka dunida deggan. **12** Rugtaydii waa layga
fogeeyey, oo sidii adhijir teendhadiis ayaa la iiga qaaday. Sida
dharsameeye ayaan noloshaydii u duudduubay, oo wuxuu iga
gooynayaa alaabtiisa uu dharka ku sameeyo, Oo maalin ilaa
habeenba waad i sii dhammaystiraysaa. **13** Oo tan iyo aroortii
ayaan fikirayay, isagu lafahayga oo dhan ayuu u jejebiyaa
sida libaax oo kale, Oo maalin ilaa habeenba waad i sii
dhammaystiraysaa. **14** Sidii dabafallaadh iyo saratoosiye oo
kale ayaan u dhawaaqay. Oo waxaan u baroortay sidii qoolley
oo kale, oo indhahaygu daal bay la gudheen sidaan kor u
fiirinayay, Rabbiyow, waa lay dulmay, ee i caawi. **15** Haddaba
bal maxaan idhaahdaa? Isagu wuu ila hadlay, oo weliba
isaga qudhiisaa waxan sameeyey. Haddaba cimrigayga oo
dhan tartiib baan u socon doonaa qadhaadhka naftayda
aawadiis. **16** Sayidow, dadku waxyaalahanuu ku nool
yahay, Oo ruuxa noloshayduna wuxuu ku jiraa waxyaalahan
oo dhan. Haddaba i bogsii, oo i noolaysii. **17** Bal eeg,
nabadgelyadayda aawadeed ayaan qadhaadh weyn u qabay,
Laakiinse naftayda waad jeclaatay, oo sidaas daraaddeed
yamayskii qudhunka waad ka samatabbixisay, Waayo,
dembiyadaydii oo dhan waxaad ku tuurtay gadaashaada. **18**
Waayo, She'ool kuguma mahadnaqi karo, oo dhimashaduna
kuma ammaani karto, Oo kuwa yamayska hoos ugu dhacana
runtaada rajo kama qabi karaan. **(Sheol h7585)** **19** Kan
nool, kan nool oo keliya ayaa kugu mahadnaqi doona
sidaan aniguba maanta yeelayo. Aabbuhu wuxuu runtaada
ogeysiin doonaa carruurtiisa. **20** Rabbigu waa u diyaar inuu i
badbaadiyo, Haddaba sidaas daraaddeed annagu cimriga
noloshayada oo dhan Waxaannu guriga Rabbiga ku dhex
gabyi doonnaa gabayadayda annagoo alaab xadhko leh ku
cayaarayna. **21** Nebi Ishacyaah wuxuu yidhi, Ha la qaado
fud berde ah, oo kasoobaxa ha la saaro, oo isna wuu bogsan
doonaa. **22** Oo weliba Xisqiyaahna wuxuu yidhi, Maxaa
calaamad ii ah inaan guriga Rabbiga u kici doono?

39 Waagaas Merodag Baladaan oo ahaa ina Baladaan, oo boqorkii Baabuloon ahaa ayaa warqado iyo hadiyad Xisqiyaah u soo diray, waayo, wuxuu maqlay inuu bukay oo haddana bogsaday. **2** Oo Xisqiyaahna aad buu iyagii ugu farxay, oo wuxuu tusay gurigii ay yiilleen waxyaalihiisii qaaliga ahaa, kuwaasoo ahaa lacagtii, iyo dahabkii, iyo uunsigii, iyo saliiddii qaaliga ahayd, iyo gurigiisii hubka oo dhan, iyo kulli waxyaalihii khasnadihiisa ku jiray oo dhan. Oo Xisqiyaah wax uusan iyaga tusin laguma arag gurigiisa iyo dowladdiisa oo dhan. **3** Markaasaa Nebi Ishacyaah u yimid Boqor Xisqiyaah, oo wuxuu ku yidhi, War nimankanu maxay yidhaahdeen? Xaggee bayse kaaga yimaadeen? Kolkaasaa Xisqiyaah yidhi, Waxay iiga yimaadeen dal fog, kaasoo ah Baabuloon. **4** Markaasuu ku yidhi, Maxay gurigaaga ku arkeen? Oo Xisqiyaah wuxuu ugu jawaabay, Way wada arkeen waxa gurigayga yaal oo dhan, oo khasnadahayga kuma jiraan wax aanan tusin. **5** Kolkaasaa Ishacyaah wuxuu Xisqiyaah ku yidhi, Haddaba bal maqal erayga Rabbiga ciidammada. **6** Bal eeg, waxaa iman doona maalmaha waxa gurigaaga yaal oo dhan iyo wixii ay awowayaashaa ilaa maantadan kaydiyeen Baabuloon loo qaadan doono. Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxba ma hadhi doonaan. **7** Wiilashaada kaa soo bixi doona, oo aad dhali doontana waa la kaxaysan doonaa, oo iyana waxay ahaan doonaan bohommo jooga daarta boqorka Baabuloon. **8** Markaasaa Xisqiyaah wuxuu Ishacyaah ku yidhi, Erayga Rabbiga oo aad ku hadashay waa wanaagsan yahay. Oo weliba wuxuu kaloo yidhi, Waayo, waxaa jiri doona nabad iyo run intaan noolahay.

40 Ilaahiinnu wuxuu leeyahay, Dadkayga qalbi qaboojiya oo sii qalbi qaboojiya! **2** Yeruusaalem qalbigeeda la hadla, oo iyada u qayliya oo u sheega in dagaalkeedu dhammaaday, iyo in xumaanteeda laga saamaxay, iyo inay dembiyadeedii oo dhan aawadood laba jibbaar gacantii Rabbiga uga heshay. **3** Waxaa yeedhaya mid qaylinaya codkiis oo leh, Jidkii Rabbiga cidlada dhexdiisa ka hagaajiya, oo lamadegaanka dhexdiisa jid weyn Ilaahayaga aawadiis uga toosiya. **4** Dooxo walba kor baa loo qaadi doonaa, oo qar iyo buur walbana waa la gaabin doonaa, waxa qalloocanna waa la toosin doonaa, oo meelaha xunxunna waxaa laga dhigi doonaa bannaan siman, **5** oo waxaa la muujin doonaa ammaanta Rabbiga, uunka oo dhammuna way wada arki doonaan, waayo, afkii Rabbiga ayaa saas ku hadlay. **6** Waxaa yeedhaya codka kan leh, Qayli. Oo isna wuxuu yidhi, Maxaan ku qayliyaa? Wax kasta oo jiidh lahu waa caws, oo wanaagsanaantiisa oo dhammuna waa sida ubaxa duurka oo kale. **7** Cawsku wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa, maxaa yeelay, neefta Rabbigu way afuuftaa, sida xaqiiqada ah dadku waa caws oo kale. **8** Cawsku wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa, laakiinse erayga Ilaaheennu weligiisba wuu waari doonaa. **9** Kaaga warka wanaagsan Siyoon u keenayow, buurta dheer kor u sii fuul, kaaga warka wanaagsan Yeruusaalem keenayow, codkaaga kor xoog ugu qaad, kor u sii qaad, oo innaba ha cabsan. Oo magaalooyinka dalka Yahuudah waxaad ku tidhaahdaa, War bal Ilaahiinna eega! **10** Bal eega, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu la iman doonaa xoog weyn, oo gacantiisaa wax isaga ugu talin doonta! Bal eega, abaalgudkiisii wuu wadaa oo abaalmarintiisuna way ka soo horraysaa. **11** Isagu adhigiisuu u daajin doonaa sida adhijir oo kale, naylahana gacantiisuu ku ururin doonaa, oo wuxuu ku qaadi doonaa laabtiisa, oo kuwa la nuugana qunyar buu u hor kici doonaa. **12** Bal yaa biyaha sacabkiisa godan ku qiyaasay, oo samada taako ku qiyaasay, oo ciidda dhulka miisaan ku qiyaasay, oo buuraha miisaammo saaray, oo kurahana kafado ku miisaamay? **13** Bal yaa Ruuxa Rabbiga la taliyey? Bal yaase intuu lataliyihiisii noqday isaga wax baray? **14** Bal yuu isagu la tashaday? Oo bal yaa tacliimiyey, oo dhabbaha caddaaladda baray? Oo yaa aqoon baray, oo jidka waxgarashada tusay? **15** Bal eega, quruumuhu waxay isaga la yihiin sida dhibic biyeed oo baaldi ku jirta oo kale, oo wuxuu ku xisaabaa sida boodh kafado dul saaran oo kale, oo bal eega, gasiiradahana wuxuu kor ugu qaadaa sida habaas fudud oo kale. **16** Oo Lubnaan in la gubo kuma filla, oo xayawaankeedana qurbaan la gubo uguma filla. **17** Quruumaha oo dhammu waxay hortiisa ku yihiin sida wax aan jirin oo kale, oo waxay isaga la xisaabsan yihiin wax ka sii yar baabba' iyo waxaan waxba ahayn. **18** Haddaba bal yaad Ilaah u ekaysiinaysaan? Amase masaalkee baad isaga kala mid dhigaysaan? **19** Ninkii saanac ahu sanam xardhan buu shubaa, oo dahabtumuhuna dahab buu ku dahaadhaa, oo wuxuu u tumaa silsilado lacag ah. **20** Kii miskiin ah oo aan qurbaan awoodi karinuse wuxuu doortaa geed aan bololi karin, oo wuxuu doondoontaa nin saanac ah oo hagaajiya sanam xardhan oo aan dhaqaaqi karin. **21** Miyeydaan ogayn? Miyeydaan maqlin? Miyaan bilowgii laydiin sheegin? Oo miyeydaan garan tan iyo aasaaskii dhulka? **22** Waa isaga kan wareegga dhulka dul fadhiya, oo dadka kor degganuna waa sida kabajaan oo kale, oo waa isaga kan samooyinka sida daah u kala fidiya, oo wuxuu u kala bixiyaa sida teendho lagu hoydo oo kale. **23** Isagu amiirrada wuxuu ka dhigaa sida wax aan jirin oo kale, oo xaakinnada dhulkana wuxuu ka dhigaa sida wax aan waxba ahayn oo kale. **24** Hubaal iyaga lama beerin, lamana abuurin, jirriddooduna dhulka xidid kuma yeelan, weliba wuu afuufaa, oo iyana way engegaan, oo dabaysha cirwareenta ah ayaa iyaga sida xaab oo kale u qaada. **25** Haddaba kan Quduuska ahu wuxuu leeyahay, Bal yaad ii ekaysiinaysaan si aan ula mid noqdo? **26** Bal indhihiinna kor u qaada oo eega. Yaa waxyaalahaas uumay? Waa kan ciidankooda tirada ku soo bixiya, oo kulligoodba magacyo ugu yeedha. Itaalkiisu wuu weyn yahay oo isagu wuu xoog badan yahay, oo sidaas daraaddeed midkoodna ma dhinna. **27** Reer Yacquubow, bal maxaad u leedahay, Reer binu Israa'iilow, bal maxaad ugu hadlaysaa, Jidkaygu Rabbiga wuu ka qarsoon yahay, oo Ilaahayna gartayda dan kama galo? **28** War miyaadan ogayn? Oo miyaadan maqlin in Ilaaha daa'imka ah oo ah Rabbiga ah Uumaha dhulka darafyadiisa uusan itaal darnaan ama uusan daalin? Waxgarashadiisana lama baadhi karo. **29** Isagu kuwa itaalka daran xoog buu siiyaa, oo kuwa aan tabarta lahaynna tabar buu u kordhiyaa. **30** Xataa dhallinyaradu way itaal darnaan doonaan, oo daali doonaan, oo barbaarraduna aad bay u dhici doonaan. **31** Laakiinse kuwa Rabbiga isku halleeyaa xoog cusub bay heli doonaan. Way ordi doonaan, mana ay daali doonaan, oo way socon doonaan, mana ay itaal darnaan doonaan.

41 Gasiiradahow, hortayda ku aamusa, oo dadkuna
xooggooda ha cusboonaysiisteen, ha soo dhowaadeen,
oo ha hadleen. Aynu dhammaanteen garsoorid u soo wada
dhowaanno. **2** Waa kuma kan mid xagga bari ka soo kiciyey,
oo isaga xaqnimo ugu yeedhay inuu raaco? Quruumaha
hortiisuu ku siiyaa, oo isaga ka dhigaa inuu boqorro u taliyo.
Iyaga wuxuu seeftiisa kaga dhigaa sida boodh oo kale, oo
qaansadiisana wuxuu kaga dhigaa sida xaab bidaya oo kale.
3 Isagu wuu eryadaa iyaga, oo ammaan buu ku dhaafaa
jid uusan mar hore marin. **4** Yaa waxan sameeyey oo
sidan yeelay isagoo facaca bilowgii uga yeedhaya? Anigoo
Rabbiga ah, oo ah Kan ugu horreeya iyo Kan kuwa dambe
la jira, isagaan ahay. **5** Gasiiradahu way arkeen, wayna
cabsadeen, oo dhulka darafyadiisuna way gariireen, wayna
soo dhowaadeen oo yimaadeen. **6** Midkood waluba wuxuu
caawiyey deriskiisii, oo midkood waluba wuxuu walaalkiis
ku yidhi, Dhiirranow. **7** Markaasuu nijaarkii dahabtumihii
dhiirrigeliyey, oo kii dubbaha wax ku simi jirayna birtumihii
buu dhiirrigeliyey, isagoo leh, Laxaamaddu way wanaagsan
tahay. Markaasuu masaamiir ku sii adkeeyey si ayan u
dhaqdhaqaaqin. **8** Laakiinse reer binu Israa'iilow, waxaad tihiin
addoommadayda, reer Yacquubkii aan doortayow, farcankii
saaxiibkay Ibraahimow, **9** waxaan idinka soo kaxaystay
dhulka darafyadiisa, oo geesihiisa waan idiinka yeedhay, oo
waxaan idinku idhi, Waxaad tihiin addoommadayda, waanan
idin doortay, idinmana xoorin. **10** Ha cabsanina, waayo, waan
idinla jiraa, ha nixina, maxaa yeelay, Ilaahiinna baan ahay,
waan idin xoogayn doonaa, waanan idin caawin doonaa,
oo waxaan idinku tiirin doonaa midigtayda xaqa ah. **11**
Bal eega, kuwa idinku cadhaysan oo dhammu way wada
ceeboobi doonaan, wayna sharafjabi doonaan, oo kuwa idinla
dirirayaana waxay noqon doonaan sida wax aan jirin, wayna
wada halligmi doonaan. **12** Waad doondooni doontaan,
mana aad heli doontaan, xataa kuwa idinla diriraya, kuwa
idinla dagaallamayaana waxay noqon doonaan sida wax aan
jirin oo kale, iyo sida wax baabbah ah. **13** Waayo, anigoo
ah Rabbiga Ilaahiinna ah ayaa gacanta midig idinku qaban
doona anoo idinku leh, Ha cabsanina, anigaa idin caawin
doone. **14** Dixiriga reer Yacquub ahow, ha cabsan, dadkiinnan
reer binu Israa'iilow, waan idin caawin doonaa, ayuu leeyahay
Rabbiga Bixiyihiinna ah oo ah Kan Quduuska ah ee reer
binu Israa'iil. **15** Bal eega, waxaan idinka dhigi doonaa
alaab cusub oo af badan oo ilka leh oo wax lagu tumo, oo
waxaad tumi doontaan buuraha, waanad daqiijin doontaan,
oo kurahana waxaad ka dhigi doontaa sida buunshe oo
kale. **16** Waad haadin doontaan, oo dabayshaa kaxaysan
doonta, cirwareentuna way kala firdhin doontaa, oo waxaad
ku rayrayn doontaan Rabbiga, waanad ku faani doontaan
kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil. **17** Masaakiinta
iyo saboolka baahanuba biyay doondoonaan, mana jiraan,
carrabkoodiina oon buu la engegay, anigoo Rabbiga ah ayaa
u jawaabi doona, anigoo ah Ilaaha reer binu Israa'iil ma
dayrin doono. **18** Meelaha sarsare ayaan webiyo ka furi
doonaa, ilona dhooxooyinka dhexdood ayaan ka soo dayn
doonaa. Oo cidladana waxaan ka dhigi doonaa balli biya ah,
dhulka engeganna durdurro biya ah. **19** Waxaan cidlada ku
soo beeri doonaa geedaha la yidhaahdo kedar, iyo qudhac,
iyo hadaas, iyo geedsaliid, oo lamadegaankana waxaan
ka soo bixin doonaa geedaha ah beroosh, iyo tidhaar, iyo
te'ashuur, **20** in la arko, oo la ogaado, oo laga fiirsado, oo
dhammaan la wada garto in gacanta Rabbigu ay waxaas
samaysay, iyo in kan Quduuska ah oo reer binu Israa'iil uu
waxaas uumay. **21** Rabbigu wuxuu leeyahay, Dacwadiinna
keena. Boqorka reer Yacquub wuxuu leeyahay, Sababihiinna
adag soo saara. **22** Iyagu ha soo saareen, oo waxa dhici
doona ha noo sheegeen. Waxyaalihii jiri jiray iyo waxay yihiin
noo sheega, si aannu uga fiirsanno, oo aannu u ogaanno
waxay ugudambaystoodu noqon doonto, amase waxyaalaha
iman doona na tusa. **23** Waxyaalaha hadda dabadeed iman
doona noo sheega si aannu u ogaanno inaad idinku ilaahyo
tihiin. Bal wanaag ama shar sameeya, si aannu u naxno, oo
aannu dhammaantayo u wada fiirinno. **24** Bal eega, idinku
waxaad tihiin sida waxaan jirin oo kale, oo shuqulkiinnuna
waa baabba', oo kii idin doortaana waa karaahiyo. **25** Mid
baan xagga woqooyi ka soo kiciyey, wuuna yimid, kaasoo tan
iyo marka qorraxdu soo baxdo magacayga ku baryootama,
oo wuxuu amiirro ugu dul tuman doonaa sida dhoobada
malaasta ah loogu tunto oo kale, iyo sida dheryasameeyuhu
dhoobada ugu tunto oo kale. **26** Kumaase waa hore sii
sheegay, si aannu u nidhaahno, Waa runtiis? Hubaal mid wax
sheega ma jiro, oo mid wax tusa ma jiro, oo mid erayadiinna
maqla ma jiro. **27** Anaa ah Kan ugu horreeya oo Siyoon ku
yidhi, Bal eega, bal eega iyaga, oo waxaan Yeruusaalem
siin doonaa mid war wanaagsan u keena. **28** Oo markaan
eego, ninna ma jiro, oo markaan wax weyddiiyana taliye eray
iigu jawaabi kara dhexdooda laguma arag. **29** Bal eega,
kulligood shuqulladoodu waa wax aan waxba ahayn, waana
baabba' oo sanamyadooda la shubayna waa dabayl iyo wax
aan micne lahayn.

42 Bal eega addoonkayga aan tiiriyo, oo aan doortay oo
ay naftaydu ku faraxsan tahay. Ruuxayga ayaan dul
saaray. Wuxuu quruumaha u soo saari doonaa xukunka.
2 Ma uu qaylin doono, korna uma dhawaaqi doono, oo
codkiisana kama uu dhigi doono in jidadka laga maqlo. **3**
Cawsduur nabar leh ma jebin doono, dubaalad qiiqaysana
ma demin doono, xukunkuu runta ku soo saari doonaa. **4**
Isagu ma uu taag darnaan doono, mana uu qalbi jabi doono,
jeeruu caddaalad dhulka ku hagaajiyo, oo gasiiraduhuna
waxay sugi doonaan sharcigiisa. **5** Saas waxaa leh Ilaaha
Rabbiga ah oo samooyinka uumay oo kala bixiyey, kan
dhulka iyo waxa ka soo baxaba kala fidiyey, kan dadka
jooga neefta siiya, oo kuwa dhulka ku socdana ruuxa siiya.
6 Aniga Rabbiga ah ayaa xaqnimo kuugu yeedhay, oo
gacantaan kugu hayn doonaa, oo waan ku dhawri doonaa,
oo dadyowga ayaan axdi ahaan kuu siin doonaa, oo iftiin
ahaan baan quruumaha kuu siin doonaa, **7** inaad kuwa
indhaha la' indhaha u furtid, iyo inaad maxaabiista xabsiga
ka soo bixisid, iyo inaad kuwa gudcurka fadhiya ka soo
bixisid guriga xabsiga. **8** Anigu waxaan ahay Rabbiga,
kaasuna waa magacayga, oo sharaftaydana mid kale ma
siin doono, oo ammaantaydana sanamyo xardhan innaba
ma siin doono. **9** Bal eega, waxyaalihii hore way wada
noqdeen, oo hadda waxaan idiin sheegayaa waxyaalo cusub,
oo intayan iman ayaan idiin sii sheegayaa. **10** Kuwiinna
badda ku sii dhaadhacayow, iyo waxa dhexdeeda ku jira oo

dhammow, gasiiradaha iyo kuwa degganow, Rabbiga hees
cusub ugu heesa, oo ammaantiisana dhulka darafkiisa ka
qaada. **11** Cidlada iyo magaalooyinkeeda iyo tuulooyinka ay
reer Qedaar deggan yihiinba, codkooda kor ha u qaadeen,
kuwa Selac degganu ha heeseen, oo buuraha dushooda ha
ka qayliyeen. **12** Rabbiga ha sharfeen, oo ammaantiisana
gasiiradaha ha ka naadiyeen. **13** Rabbigu wuxuu u soo bixi
doonaa sida nin xoog badan, oo qiirona wuxuu u soo kicin
doonaa sida nin dagaalyahan ah. Wuu qaylin doonaa, oo
aad buu u dhawaaqi doonaa, oo xoog buuna cadowyadiisa
kaga adkaan doonaa. **14** Wakhti dheer baan iska aamusnaa
oo aan xasilloonaa oo aan iscelinayay, oo haatan waxaan u
qaylin doonaa sida naag foolanaysa oo kale, waan hinraagi
doonaa, waanan taahi doonaa. **15** Waxaan baabbi'in doonaa
buuro iyo kuro, oo geedaha yaryar oo dhanna waan wada
qallajin doonaa, oo durdurradana waxaan ka dhigi doonaa
gasiirado, oo balliyadana waan engejin doonaa. **16** Oo
kuwa indhaha la'na waxaan soo marsiin doonaa jid ayan
mar hore aqoon, oo waxaan ku hagi doonaa dhabbayaal
ayan aqoon, oo gudcurkana waxaan hortooda kaga dhigi
doonaa iftiin, oo meelaha qalloocanna waan u toosin doonaa.
Waxyaalahaas baan samayn doonaa, oo innaba iyaga ma
dayrin doono. **17** Kuwa sanamyada xardhan isku halleeya,
oo sanamyada la shubay ku yidhaahda, Idinku ilaahyadayada
baad tihiin, dib baa loo sii jeedin doonaa, oo aad loo ceebayn
doonaa. **18** Kuwiinna dhegaha la'ow, wax maqla, oo kuwiinna
indhaha la'ow, wax fiiriya, aad wax aragteene. **19** Bal yaa
indha la' addoonkayga mooyaane? Yaase dhega la' sida
wargeeyahayga aan soo diray? Yaase indha la' sida kan ila
nabdoon, iyo sida addoonka Rabbiga? **20** Waxyaalo badan
baad aragtaa, laakiinse uma fiirsatid, dhegaha waa la furay,
laakiinse waxba lama maqlo. **21** Rabbigu wuxuu aad ugu
farxay xaqnimadiisa aawadeed inuu sharciga weyneeyo oo
aad u sharfo. **22** Laakiinse kuwanu waa dad la dhacay oo la
boobay, oo kulligoodna waxaa lagu dabay godad, oo waxaa
lagu qariyey guryo xabbiseed, iyagu waa wax la ugaadhsado,
oo ninna ma samatabbixiyo, waa wax la boobo oo ciduna ma
tidhaahdo, soo celiya. **23** Bal yaa idinka mid ah oo waxan
dhegta u dhigi doona? Bal yaa dib dambe u dhegaysan oo
maqli doona? **24** Bal yaa reer Yacquub ka dhigay in la boobo,
yaase reer binu Israa'iil tuugagga u gacangeliyey? Sow ma
aha Rabbiga, kan aynu ku dembaabnay oo ay diideen inay
jidadkiisa ku socdaan, oo ay sharcigiisana addeeci waayeen?
25 Sidaas daraaddeed wuxuu dadka ku sii daayay cadhadiisii
aad u kululayd, iyo xooggii dagaalka, oo hareerahooda oo
dhanna dab baa lagu shiday, laakiinse way garan waayeen,
waana la gubay, illowse innaba qalbiga ma gelin.

43 Laakiinse haatan, reer Yacquubow, Rabbigii idin
uumay wuxuu leeyahay, oo reer binu Israa'iilow, kii idin
sameeyey wuxuu leeyahay, Ha cabsanina, waayo, anigaa
idin soo furtay, oo magiciinna idiin bixiyey, oo kuwayga
baad tihiin. **2** Markaad biyaha dhex maraysaan waan idinla
jiri doonaa, oo markaad webiyaasha dhex qaadaysaanna
idinma qarqin doonaan, markaad dabka ku dhex socotaanna,
ma guban doontaan, ololkuna idinma qabsan doono. **3**
Waayo, waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah oo ah Kan
Quduuska ah ee reer binu Israa'iil iyo Badbaadiyihiinna.
Masar baan furashadiinnii u bixiyey, oo Itoobiya iyo Sebaana
beddelkiinnii. **4** Indhahayga hortooda waxaad ku ahaydeen
kuwa qaali ah, oo sharaf badan, waanan idin jeclaaday, oo
sidaas daraaddeed niman baan idinku doorsan doonaa, oo
dad badan baan naftiinna ku soo beddelan doonaa. **5** Ha
cabsanina, waayo, waan idinla jiraa, oo farcankiinnana xagga
bari baan ka keeni doonaa, oo xagga galbeed baan idinka
soo ururin doonaa, **6** oo waxaan woqooyi ku odhan doonaa,
Soo daa, oo koonfurna waxaan ku odhan doonaa, Ha celin,
wiilashayda meel fog ka soo kexee, oo gabdhahaygana
dhulka darafkiisa ka soo kexee, **7** waana mid kasta oo
magacayga loogu yeedho, oo aan u uumay sharaftayda
aawadeed. Anigaa sameeyey, oo anigaa suubbiyey. **8**
Waxaad soo bixisaan dadka indhaha la' oo indho leh, iyo
kuwa dhegaha la' oo dhego leh. **9** Quruumaha oo dhammu
ha isu soo wada ururein, oo dadyowguna ha soo wada
shireen. Bal yaa iyaga ka mid ah oo waxan sheegi kara
oo waxyaalihii hore noo sheegi kara? Markhaatiyaashoodii
ha keenteen si ay xaq ku noqdaan aawadeed, amase ha
maqleen oo ha yidhaahdeen, Taasu waa run. **10** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Idinka iyo addoonkaygii aan doortayba
markhaatiyaashaydii baad tihiin inaad ogaataan oo aad
i rumaysataan, oo aad garataan inaan anigu isagii ahay.
Aniga hortay Ilaah lama samayn, dabadayna innaba ma jiri
doono. **11** Aniga, aniga qudhayda ayaa Rabbiga ah, oo
aniga mooyaane Badbaadiye kale ma jiro. **12** Anigu waan
naadiyey, oo waan badbaadiyey, oo waan muujiyey, oo ilaah
qalaad dhexdiinna kuma uu jirin, haddaba sidaas daraaddeed
idinku waxaad tihiin markhaatiyaashaydii, ayaa Rabbigu
leeyahay. Aniguna Ilaah baan ahay. **13** Tan iyo maalintii
ugu horraysay anigu waxaan ahay isagii, oo mana jiro mid
gacantayda wax ka samatabbixin kara, anigu waan shaqayn
doonaa, balse yaa hor joogsan kara? **14** Rabbiga Bixiyihiinna
ah oo ah Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Idinka aawadiin ayaan Baabuloon ugu cid diray, oo
kuweedii cararay oo dhanna, kuwaasoo ahaa reer Kaldayiin,
waxaan ku keeni doonaa doonniyaha ay ku faani jireen.
15 Anigu waxaan ahay Rabbiga ah Kiinna Quduuska ah,
iyo Abuuraha reer binu Israa'iil, iyo Boqorkiinna. **16** Sidaas
waxaa leh Rabbiga badda dhexdeeda jid ka sameeya, oo
biyaha xoogga badan dhexdoodana dhabbe ka hagaajiya,
17 kan gaadhifaraska iyo faraska, iyo ciidanka iyo ninka
xoogga badan soo bixiya, iyagu dhammaantood way wada
jiifsadaan, oo mana ay kici doonaan, way bakhtiyeen, oo
waxay u dameen sidii dubaalad oo kale. **18** Waxyaalihii
hore ha xusuusanina, waxyaalihii qadiimka ahaana ha ka
fikirina. **19** Bal eega, wax cusub baan samaynayaaye, oo
haddeer bay soo baxayaan, idinku miyeydaan garan doonin?
Xataa cidlada dhexdeeda jid baan ka samayn doonaa, oo
lamadegaanka dhexdiisana webiyo baan ka jeexi doonaa.
20 Xayawaanka duurka, kuwaasoo ah dawacooyinka iyo
gorayaduba way i sharfi doonaan; maxaa yeelay, cidladaan
biyo uga siiyaa, oo lamadegaankaan webiyo uga jeexaa si
aan u waraabiyo dadkayga aan doortay, **21** oo ah dadkaan
abuurtay si ay ammaantayda u muujiyaan. **22** Laakiinse
reer Yacquubow, ima aydaan baryin, reer Israa'iilow, waad
iga daasheen. **23** Adhigiinnii qurbaannadiinna la gubo
iiguma aydaan keenin, oo allabaryadiinniina iguma aydaan

sharfin. Anigu idinkuma aanan dhibin inaad qurbaanno ii bixisaan, oo idinkumana aanan daalin inaad foox ii shiddaan. **24** Qasab macaan lacag iiguma aydaan soo iibin, oo baruurtii allabaryadiinnana igama aydaan dherjin, laakiinse waxaad aad iigu dhibteen dembiyadiinnii, oo waxaad igu daaliseen xumaatooyinkiinnii. **25** Aniga qudhayda weeye kan xadgudubyadiinna tirtira, aawaday baan u tirtiraa, oo dembiyadiinnana sooma aan xusuusan doono. **26** Bal wax i soo xusuusiya, aynu isla muddacnee, dacwadiinna soo caddeeya, si aad xaq ku noqotaan. **27** Awowgiinnii hore wuu dembaabay, oo macallimiintiiniina way igu xadgudbeen. **28** Haddaba sidaas daraaddeed waxaan amiirradii meesha quduuska ah ka dhigi doonaa wax nijaas ah, reer Yacquubna habaar baan u dayn doonaa, oo dadka Israa'iilna cay baan u dayn doonaa.

44 Haddaba addoommadayda reer Yacquubow, iyo dadka Israa'iil ee aan doortayow, bal i maqla. **2** Rabbiga idin uumay, oo tan iyo markaad uurka ku jirteen idin samaynayay, oo haddana ku caawin doona wuxuu leeyahay, Addoommadayda reer Yacquubow, iyo Yeshuruunkii aan doortayow, ha cabsanina. **3** Waayo, kii oomman biyaan ku shubi doonaa. Ruuxayga ayaan farcankiinna ku daadin doonaa, oo barakadaydana carruurtiinnaan ku shubi doonaa. **4** Oo iyana waxay ka soo dhex bixi doonaan cawska sida geedo safsaaf ah oo biyo socda ku ag yaal. **5** Oo midba wuxuu odhan doonaa, Anigu waxaan ahay kii Rabbiga, oo mid kalena wuxuu isu bixin doonaa magicii Yacquub, oo mid kalena wuxuu gacantiisa ku kor qori doonaa, Waxaan ahay kii Rabbiga, oo wuxuu isku magacaabi doonaa magicii Israa'iil. **6** Rabbiga ah Boqorka iyo Bixiyaha reer binu Israa'iil oo ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan ahay kan ugu horreeyey iyo kan ugu dambeeya, oo aniga mooyaane Ilaah kale ma jiro. **7** Bal yaa sidayda oo kale u sheegi kara? Ha naadiyo, oo si hagaagsan ha iigu sheegeen anoo dadkii hore dhisay. Oo waxyaalaha soo socda iyo waxa dhici doona iyagu ha sii sheegeen. **8** Ha cabsanina oo ha baqina, waayo, miyaanan waa hore idiin sii sheegin, oo aanan idin tusin? Idinku waxaad tihiin markhaatiyaashaydii. Aniga mooyaane ma Ilaah kalaa jira? Hubaal Dhagax kale ma jiro. Innaba mid kale garan maayo. **9** Sanamyada la qoray kuwa sameeya oo dhammu waa wax aan waxba tarayn, oo waxyaalaha ay jeclaadaanna faa'iido ma yeelan doonaan, oo markhaatiyaashooduna waxba ma arkaan, waxna ma oga, saas darteed way ceeboobi doonaan. **10** Bal yaa wax ilaah ah sameeyey, amase shubay sanam xardhan oo aan waxba tarayn? **11** Bal eega, kuwa daba gala oo dhammu way wada ceeboobi doonaan, saanacyadu waa binu-aadmi uun. Bal dhammaantood ha isu soo wada ururein, oo ha soo istaageen, way cabsan doonaan, oo kulligoodna way wada ceeboobi doonaan. **12** Birtumuhu faas buu sameeyaa oo wuxuu ku shaqeeyaa dhuxul, oo dubbayaal buu ku qabanqaabiyaa, oo gacantiisa xoogga badan ayuu kaga shaqeeyaa; wuu gaajoodaa, wuuna taag gabaa, biyo ma cabbo, wuuna daalaa. **13** Nijaarku xadhig wax lagu qiyaaso buu fidiyaa, oo wax cas buu ku calaamadeeyaa, oo faaraduu ku simaa, oo goobeeyena wuu ku qiyaasaa, oo wuxuu u ekaysiiyaa binu-aadmiga ekaantiis iyo si waafaqsan dadka quruxdiisa inuu guriga joogo. **14** Wuxuu soo goostaa geedo kedar ah, oo wuxuu soo qaataa geed tirsah ah iyo geed alloon ah, oo mid ka mid ah dhirta duudda ayuu xoogaystaa, oo wuxuu beertaa geed oren ah oo roobkuna waa quudiyaa. **15** Dabadeedna wuxuu noqon doonaa wax dad shito, waayo, wax buu ka qaadaa, oo wuu kulaalaa, wuuna shitaa oo kibis buu ku dubtaa, oo weliba wax ilaah ah buu ka samaystaa, wuuna u sujuudaa. **16** Oo in buu dabka ku gubaa, oo inna hilib buu ku bislaystaa, isagoo ku sosha oo ka dherga, wuuna kulaalaa oo wuxuu yidhaahdaa, Hadda waan kululahay, oo dabkii waan arkay. **17** Oo intii ka hadhana wuxuu ka samaystaa wax ilaah ah oo ah xataa sanamkiisa xardhan, oo wuu u sujuudaa oo caabudaa, wuuna baryaa, oo wuxuu yidhaahdaa, I samatabbixi, waayo, adigu waxaad tahay ilaahayga. **18** Iyagu ma ay aqoon, mana ay garanayn, waayo, indhahoodii waa la xidhay si ayan waxba u arkin, oo qalbigoodiina si ayan waxba u garan. **19** Oo midkoodna kama fikiro, oo aqoon iyo waxgarasho midna laguma arko, inuu yidhaahdo, Qoriga qaarkiis baan dab ku gubay, oo duxushiisaan kibis ku dubtay, oo hilib baan ku soshay, waanan cunay, haddaba ma intii ka hadhay baan karaahiyo ka samaystaa? Ma waxaan u sujuudaa geed jiriddiis? **20** Isagu wuxuu cunaa dambas, oo qalbigiisa la khiyaaneeyey ayaa isaga leexiyey, oo naftiisana ma uu samatabbixin karo, mana uu odhan karo, Sow gacantayda midig beenu kuma jirto? **21** Reer Yacquubow, waxyaalahan xusuusta, waayo, reer Israa'iilow, waxaad tihiin addoommadayda. Anigaa idin abuuray, oo waxaad tihiin addoommadayda. Israa'iilow, idin illoobi maayo. **22** Sidii daruur qaro weyn ayaan xadgudubyadiinnii u tirtiray, oo sidii daruur oo kale ayaan dembiyadiinniina u tirtiray. Haddaba ii soo noqda, waayo, waan idin soo furtay. **23** Samooyinkow, heesa, waayo, Rabbigaa sameeyey. Dhulka meelaha ugu hooseeyow, qayliya. Buuraha, iyo duudda, iyo geed kasta oo ku dhex yaallow, hees ku dhufta, waayo, Rabbigu reer Yacquub wuu soo furtay oo wuxuu isku dhex weynayn doonaa reer binu Israa'iil. **24** Rabbiga ah Samatabbixiyihiinna iyo kii tan iyo markaad uurka ku jirteen idin samaynayay wuxuu leeyahay, Waxaan ahay Rabbiga wax kasta sameeya, oo keligiis samooyinka kala bixiya, oo keligiisna dhulka kala fidiya. **25** Anigu waxaan ahay kan calaamadaha beenlowyada wax aan waxba ahayn ka dhiga, oo kuwa wax falana nacasyo ka dhiga, oo kuwa caqliga lehna dib u celiya, oo aqoontoodana nacasnimo ka dhiga, **26** kan erayga addoonkiisa xaqiijiya, oo talada wargeeyayaashiisa oofiya, kan Yeruusaalem ka leh, Iyada waa la dhex degi doonaa, oo magaalooyinka dalka Yahuudahna ka leh, Iyaga waa la dhisi doonaa, oo burburkoodana waan sara kicin doonaa. **27** Waxaan ahay kan moolka ku yidhaahda, Engeg noqo, oo anna webiyaashaada waan qallajin doonaa, **28** kan Boqor Kuuros ka leh, Isagu waa adhijirkayga, oo wuxuu oofin doonaa waxaan jeclahay oo dhan, oo xataa Yeruusaalemna ka leh, Iyada waa la dhisi doonaa, oo macbudkana ku leh, Aasaaskaaga waa la dhigi doonaa.

45 Rabbigu wuxuu ku leeyahay kan uu subkaday oo ah Kuuros, oo uu gacantiisa midig hayay inuu hortiisa quruumo ku hoosaysiiyo, oo uu boqorro dhexdooda guntiga ka furo, inuu hortiisa albaabbada ka furo, albaabbadaasna

aanay mar dambe xidhmin: **2** Anigu waan ku hor socon
doonaa, oo meelaha sarsarena waan simi doonaa, waanan
kala burburin doonaa albaabbada naxaasta ah, oo qataarrada
birta ahna waan kala googooyn doonaa, **3** oo waxaan ku siin
doonaa khasnadaha gudcurka iyo maal qarsoon oo meelo sir
ah ku jira, inaad ogaatid inaan ahay Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil oo magacaa kuugu yeedha. **4** Addoonkaygii
Yacquub oo ah Israa'iilkii aan doortay daraaddiis ayaan
magacaa kuugu yeedhay, waanan ku magacaabay in kastoo
aadan i aqoon. **5** Waxaan ahay Rabbiga, oo mid kale ma jiro,
aniga mooyaane Ilaah kale ma jiro. Anigaa guntiga kuu xidhay
in kastoo aadan i aqoon, **6** in qorrax ka soo bax iyo galbeedba
laga ogaado inaan aniga mooyaane mid kale jirin. Anigaa
Rabbiga ah, mid kalena ma jiro. **7** Iftiinka anigaa sameeya,
oo masiibadana anigaa abuura. Anigoo Rabbiga ah ayaa
waxyaalahan oo dhan sameeya. **8** Samooyinkow, xagga sare
ka soo tiftifqa, oo daruuruhuna xaqnimo ha soo shubeen,
dhulkuna ha furmo, oo badbaadada iyo xaqnimaduna ha isla
soo wada baxaan. Aniga Rabbiga ah ayaa uumay. **9** Waxaa
iska hoogay ka Uumihiisa la dirira! Wuxuu la mid yahay
dheri jabkiis oo ka mid ah jajabka dhulka! Dhoobadu miyey
kan sameeya ku tidhaahdaa, War maxaad samaynaysaa?
Amase shuqulkaaguu miyuu yidhaahdaa, Gacmo ma leh?
10 Waxaa iska hoogay kii aabbe ku yidhaahda, War maxaad
dhalaysaa? Amase naag ku yidhaahda, Na maxaad ku
foolanaysaa? **11** Rabbiga ah Kan Quduuska ah ee reer
binu Israa'iil, oo ah Uumihiisu wuxuu leeyahay, Waxyaalaha
iman doona ma i weyddiinaysaan, oo wax ku saabsan
wiilashayda, iyo shuqulka gacmahayga ma igu amraysaan?
12 Dhulka anigaa abuuray, oo dad baan ku dul uumay.
Aniga qudhayda ayaa samooyinka gacmahayga ku kala
bixiyey, oo ciidankooda oo dhanna anigaa amray. **13** Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Boqor Kuuros ayaan xaqnimo
ku sara kiciyey, oo jidadkiisa oo dhanna waan toosin doonaa.
Magaaladayduu dhisi doonaa, oo maxaabiistaydana wuu
sii dayn doonaa, mana aha iib aawadiis amase laaluush
aawadiis toona. **14** Rabbigu wuxuu leeyahay, Hawsha Masar,
iyo baayacmushtariga Itoobiya, iyo reer Saabaa'iim oo ah dad
sarajoog dheer idinkay idiin soo gudbi doonaan, oo kuwiinnay
ahaan doonaan. Iyagu way idin daba socon doonaan, oo
waxay idiin soo gudbi doonaan iyagoo silsiladaysan, oo way
idiin sujuudi doonaan, wayna idin baryi doonaan, iyagoo
leh, Sida xaqiiqada ah Ilaah dhexdiinnu jiraa, oo mid kalena
ma jiro, oo isaga mooyaane Ilaah kale ma jiro. **15** Ilaaha
reer binu Israa'iil oo ah Badbaadiyahow, sida runta ah
waxaad tahay Ilaah isqariya. **16** Iyagu dhammaantood way
ceeboobi doonaan oo giddigoodna way sharafjabi doonaan,
oo kuwa sanamyo sameeya oo dhammu way wada qasmi
doonaan. **17** Laakiinse Rabbigu wuxuu reer binu Israa'iil ku
badbaadin doonaa badbaado daa'im ah, oo idinku weligiin iyo
weligiinba ma aad ceeboobi doontaan, mana aad sharafjabi
doontaan. **18** Waayo, Rabbiga samooyinka uumay oo ah
Ilaaha dhulka uumay, oo sameeyey, oo dhisay, oo aan si aan
waxba tarayn u uumin, laakiinse u uumay in la degganaado
wuxuu leeyahay, Anigaa Rabbiga ah mid kalena ma jiro.
19 Anigu kuma hadlin qarsoodi iyo meel gudcur ah oo
dhulka ka mid ah. Farcanka Yacquub kuma odhan, Si aan
waxba tarin ii doondoona. Aniga Rabbiga ahu waxaan ku
hadlaa xaqnimo, oo waxaan sheegaa waxyaalo qumman.
20 Kuwiinna quruumaha ka baxsadayow, soo shira, oo
dhammaantiin kaalaya, kulligiin soo wada dhowaada. Kuwa
sanamyadooda qoriga ah sita oo ilaah aan waxba badbaadin
karin barya aqoon ma leh. **21** Sheega oo soo saara, iyagu
ha isla wada tashadeen. Bal yaa waxyaalahan waa hore
muujiyey? Oo bal yaa wakhti hore sii sheegay? Sow ma
aha aniga Rabbiga ah? Oo aniga mooyaane Ilaah kale ma
jiro. Waxaan ahay Ilaah xaq iyo Badbaadiye ah, oo aniga
mooyaane mid kale ma jiro. **22** Dhulka darafyadiisa oo
dhammow, i soo eega, oo kulligiin badbaada, waayo, anigaa
Ilaah ah, oo aniga mooyaane mid kale ma jiro. **23** Waxaan
ku dhaartay nafsaddayda, oo eray baa afkayga xaqnimo uga
baxay, soona noqon maayo, waxaana weeye, Jilib waluba
anuu ii sujuudi doonaa, carrab walubana waa igu dhaaran
doonaa. **24** Waxaa laygu odhan doonaa, Rabbiga uun ayaa
xaqnimo iyo xoogba leh. Isagaa loo iman doonaa, oo kuwii
isaga u cadhaysnaa oo dhammuna way wada ceeboobi
doonaan. **25** Farcanka Israa'iil oo dhammu Rabbiga bay xaq
ku noqon doonaan, wayna faani doonaan.

46 Beel baa foororsada, Nebona wuu dhacaa,
sanamyadoodu waxay kor saarnaadaan xayawaanka
iyo lo'da. Waxyaalihii aad sidan jirteen waxaa laga dhigay
rar la saaray neefkii daallanaa. **2** Way foororsadaan,
oo dhammaantood way wada dhacaan, iyagu rarka ma
ay samatabbixin karaan, laakiinse xataa iyaga qudhooda
maxaabbiisahaan baa loo kaxaystaa. **3** Reer Yacquub
oo ah kuwa reer binu Israa'iil ka hadhay oo dhammow,
kuwiinna aan siday tan iyo wakhtigii aad caloosha ku jirteen
oo aan xambaaray tan iyo wakhtigii aad uurka ka soo
baxdeen, i maqla. **4** Tan iyo cimri dheer isagii baan ahay,
oo tan iyo timo cirroobay waan idin xambaarayaa. Anigaa
sameeyey, waanan sidi doonaa, waan xambaari doonaa,
waanan samatabbixin doonaa. **5** Bal yaad ii ekaysiinaysaan
oo ila simaysaan, oo yaad igu masaalaysaan inaannu isku
mid ahaanno? **6** Kuwa dahab kolayga ka soo qubaa, oo
lacagna kafadaha ku miisaamaa waxay soo kiraystaan
dahabtume, oo isna wax ilaah ah buu ka dhigaa, markaasay
u sujuudaan oo caabudaan. **7** Garbahooday ku qaadaan,
oo way xambaaraan, oo meeshiisay qotomiyaan. Isna wuu
iska taagnaadaa, oo meeshiisana innaba kama dhaqaaqo.
Oo dadku way u qayshan doonaa, laakiinse isagu uma uu
jawaabi karo, oo dhibkoodana kama uu badbaadin karo. **8**
Kuwiinna xadgudbayow, bal waxan soo xusuusta, oo aad u
fiirsada, bal mar kale soo garwaaqsada. **9** Bal waxyaalihii
hore oo qadiimka ahaa soo xusuusta, waayo, anigaa Ilaah
ah, mid kalena ma jiro, anigaa Ilaah ah, oo mid ila mid ahuna
ma jiro. **10** Bilowga waxaan sheegaa ugudambaysta, oo
wakhtiga hore waxaan sii sheegaa waxyaalo aan weli la
samayn, anigoo leh, Taladaydu way hagaagi doontaa, oo
waxaan jeclahay oo dhanna waan wada samayn doonaa. **11**
Waxaan xagga bari uga yeedhayaa haad aad u gaajaysan
oo ah ninka taladayda oofinaya oo aan waddan fog uga
yeedhayo. Waan ku hadlay, oo weliba waan oofin doonaa.
Waan u qasdiyey, oo weliba waan samayn doonaa. **12**
Kuwiinna qalbiga qallafsan oo xaqnimada ka fogow, bal i
maqla! **13** Xaqnimadaydii waan soo dhowaynayaa, oo iyana

ma ay fogaan doonto, oo badbaadintayduna ma ay raagi doonto. Reer binu Israa'iil oo sharaftayda ah daraaddood ayaan badbaadin Siyoon u dhex dhigi doonaa.

47 Gabadha bikradda ah ee Baabuloon ahay, soo deg, oo ciidda ku fadhiiso, magaalada reer Kaldayiinay, carshila'aan dhulka ku fadhiiso, waayo, mar dambe adiga laguuguma yeedhi doono mid dhaylo ah oo jilcisan. **2** Dhagaxshiidyada qaad oo wax shiid, masarka madaxa ka qaad, oo lugaha qaawi, tan iyo bowdada tafaxaydo, oo webiyaasha ka gudub. **3** Cawradaada waa la qaawin doonaa, ceebtaadana waa la arki doonaa. Waan aarsan doonaa, oo ninna uma tudhi doono. **4** Bixiyahayaga magiciisa waxaa la yidhaahdaa Rabbiga ciidammada oo ah Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil. **5** Magaalada reer Kaldayiinay, shib dheh oo fadhiiso, meel gudcur ah gal, waayo, mar dambe laguuguma yeedhi doono sayidaddii boqortooyooyinka. **6** Waxaan u cadhooday dadkaygii, oo dhaxalkaygii nijaas baan ka dhigay, oo adigaan gacanta kuu geliyey. Innaba iyagii uma aadan naxariisan, oo dadka gaboobay ayaad harqoodkaagii wax culus kaga dhigtay. **7** Waxaad istidhi, Anigu weligayba waxaan ahaan doonaa sayidad, oo waxyaalahanna qalbiga ma aad gelin, oo ugudambaystoodiina sooma aadan xusuusan. **8** Haddaba bal waxyaalahan maqal, taada iska raaxaysata oo istareexa ku joogtoy. Waxaad qalbiga iska tidhaahdaa, Anigaa ah oo aniga mooyaane cid kale ma jirto, anigu innaba carmal ma noqon doono, oo ma gablami doono. **9** Laakiinse labadan waxyaalood isku maalin qudha ayay isku daqiiqad kuu iman doonaan, waana gablannimo iyo carmalnimo. Aad iyo aad bay kuugu soo degi doonaan in kastoo aad saaxirnimo badan iyo falfal tiro badan badisay. **10** Waayo, waxaad isku hallaysay sharnimadaada, oo waxaad istidhi, Ninna ima arko. Waxaa ku qalday xigmaddaada iyo aqoontaada, oo waxaad qalbiga iska tidhi, Anigaa ah, oo aniga mooyaane cid kale ma jirto. **11** Haddaba sidaas daraaddeed masiibo baa kugu soo degi doonta, mana aad garan doontid si ay kuugu iman doonto, belaayaa kugu dhici doonta, oo mana aad kari doontid inaad iska fogaysid, oo baabbi'id baa si kedis ah kuugu soo degi doonta, taasoo aadan aqoon. **12** Haddaad ku faa'iidi karaysid iyo haddaad ku adkaan karaysid, bal haatan la soo istaag falfalkaaga iyo saaxirnimadaada faraha badan oo aad tan iyo yaraantaadii ku soo hawshoonaysay. **13** Waxaad ku daashay talooyinkaagii tirada badnaa, haddaba xiddigayaqaannada, iyo xiddigasheegyada, iyo xilliyasheegyaduba ha sara joogsadeen, oo ha kaa badbaadiyeen waxyaalaha kugu soo degi doona. **14** Bal eeg, iyagu waxay noqon doonaan sida xaab oo kale, oo dabka ayaa wada gubi doona, oo iyana xoogga ololka iskama ay samatabbixin doonaan, oo dabkaasuna ma ahaan doono dhuxul la kulaalo, amase dab la hor fadhiisto. **15** Saasay kuu noqon doonaan waxyaalihii aad ku hawshootay, oo kuwii aad macaamilada la lahayd tan iyo yaraantaadii midkood kastaaba meeshiisuu tegi doonaa, oo mid ku badbaadiyana ma jiri doono.

48 Reer Yacquubka magaca Israa'iil loogu yeedho, oo biyihii Yahuudah ka soo baxay, oo magaca Rabbiga ku dhaarta, oo soo magacaaba Ilaaha Israa'iil, iyagoo aan run iyo xaqnimo toona ku xusuusanaynow, bal waxan maqla. **2** Waayo, iyagu waxay isugu yeedhaan kuwii magaalada quduuska ah, oo waxay isku halleeyaan Ilaaha Israa'iil, oo magiciisa la yidhaahdo Rabbiga ciidammada. **3** Tan iyo waagii hore ayaan waxyaalihii hore sii sheegayay. Afkaygay ka soo baxeen, waanan muujiyey. Dhaqsaan u sameeyey, wayna ahaadeen. **4** Waan ogaa inaad madax adag tihiin, iyo in qoortiinnu seed bir ah tahay, iyo in jaahiinnu naxaas yahay, **5** sidaas darteed tan iyo waa hore ayaan idiin sii sheegayay, oo intayan waxyaalahanu dhicin ayaan idiin sii muujiyey, waaba intaasoo aad tidhaahdaan, Sanamkayagii ayaa waxan sameeyey, oo waxaa amray sanamkayagii xardhanaa iyo sanamkayagii la shubay. **6** Idinku waad maqasheen, haddaba bal waxan oo dhan arka, idinkuna miyeydaan sii sheegi doonin? Haatan dabadeed waxaan idin tusayaa waxyaalo cusub, kuwaasoo ah waxyaalo qarsoon oo aydaan aqoon. **7** Iyaga haddaa la uumay, ma aad maqlin, waaba intaasoo aad tidhaahdaan. War mar horeba waannu niqiin. **8** Idinku ma aydaan maqlin, oo ma aydaan aqoon, oo dhegtiinnana waa hore ma furmin, waayo, waan ogaa inaad si khiyaano badan u macaamilooteen, iyo in laydiin bixiyey Xadgudbayaal tan iyo intaad uurka hooyadiin kasoo baxdeen. **9** Magacayga aawadiis ayaan idiinka joogsan doonaa ammaantayda daraaddeed. **10** Bal eega, waan idin safeeyey, laakiinse sida lacagta ma aha. Oo waxaan idinku tijaabiyey foornadii dhibaatada. **11** Anigu aawaday, iyo xataa nafsaddayda qudheeda, ayaan waxan u samayn doonaa, waayo, magacayga bal side baa loo nijaasayn karaa? Ammaantayda mid kale siin maayo! **12** Reer Yacquub oo ah Israa'iilkii aan u yeedhayow, bal i maqla, anigu waxaan ahay isagii, waxaan ahay kii ugu horreeyey iyo weliba kan ugu dambeeya. **13** Gacantayda ayaa aasaaska dhulka dhigtay, oo samooyinkana waxaa kala fidisay midigtayda, oo markaan u yeedho ayay dhammaantood soo wada istaagaan. **14** Kulligiin soo wada shira oo waxan maqla. Bal yaa iyaga ka mid ah oo waxyaalahan sii sheegay? Kan Rabbigu jecel yahay wuxuu Baabuloon ku samayn doonaa siduu doonayo oo gacantiisu waxay kor saarnaan doontaa reer Kaldayiin. **15** Aniga qudhayda ayaa sidaas ku hadlay, oo isagaan u yeedhay oo keenay, oo jidkiisuu ku barwaaqoobi doonaa. **16** Warroy ii soo dhowaada oo waxan maqla. Tan iyo bilowgii si qarsoodi ah uma aan hadlin. Tan iyo waagii ay waxanu dheceen, anigu halkaasaan joogay, oo haatanna waxaa i soo diray Sayidka Rabbiga ah iyo Ruuxiisa. **17** Rabbiga ah Bixiyihiinna oo ah Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil, wuxuu leeyahay, Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah oo idin bara waxa idiin wanaagsan oo idinku hoggaamiya jidkii aad mari lahaydeen. **18** Haddaad amarradayda maqli lahaydeen, nabaddiinnu waxay noqon lahayd sidii webi oo kale, oo xaqnimadiinnuna waxay noqon lahayd sidii hirarka badda oo kale, **19** oo farcankiinnuna wuxuu ahaan lahaa sidii cammuudda oo kale, oo carruurtiinnuna waxay ahaan lahayd sidii ciidda oo kale. Magacooda lama gooyeen oo hortaydana lagama baabbi'iyeen. **20** Idinku Baabuloon ka soo baxa, oo reer Kaldayiin ka soo carara, oo waxan hees ku naadiya oo sheega. Waxaad ka sheegtaan xataa dhulka darafkiisa, oo waxaad tidhaahdaan, Rabbigu wuxuu soo furtay addoommadiisii reer Yacquub. **21** Oo markuu lamadegaannada dhex marsiiyeyna ma ay oomin, oo dhagaxa

ayuu biyo uga soo daayay, oo isagu dhagaxii ayuu kala dillaaciyey, oo markaasay biyihii ka soo butaaceen. **22** Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa sharka ah nabadu uma jirto.

49 Gasiiradahow, bal i maqla, dadkiinna fogow, bal i dhegaysta, Rabbigu wuxuu iiga yeedhay maxalka, oo uurkii hooyaday ayuu iga soo magacaabay. **2** Oo afkaygana wuxuu ka dhigay sidii seef af badan oo kale, oo hooska gacantiisa ayuu igu qariyey, wuxuuna iga yeelay sidii fallaadh fiiqan oo kale, oo gabooyihiisa ayuu igu xaseeyey. **3** Oo wuxuu igu yidhi, Israa'iilow, waxaad tahay addoonkaygii oo waan kugu ammaanmi doonaa. **4** Markaasaan idhi, Wax aan waxba ahayn ayaan u hawshooday, oo xooggaygiina waxaan ku dhammeeyey baabba' iyo wax aan waxba ahayn, laakiinse gartaydu waxay la jirtaa Rabbiga oo abaalgudkayguna wuxuu la jiraa Ilaahayga. **5** Oo haddaba Rabbigii uurka hooyaday iga soo sameeyey inaan isaga addoon u noqdo si aan reer Yacquub isaga ugu keeno, oo reer binu Israa'iilna ay isaga ugu soo wada ururaan, wuu ila hadlay, (waayo, anigu Rabbiga hortiisa waan ku sharaf badnahay, Ilaahayguna wuxuu ii noqday xoog iyo itaal) **6** Oo isagu wuxuu leeyahay, Inaad addoonkaygii ahaatid, oo aad qabiilooyinka reer Yacquub soo kicisid, iyo inaad kuwii reer binu Israa'iil ka hadhay soo celisid waa wax fudud, oo weliba quruumahaan iftiin kaaga dhigi doonaa, si ay badbaadintaydu dhulka darafkiisa u gaadho. **7** Rabbiga ah Bixiyaha reer binu Israa'iil iyo Kooda Quduuska ah wuxuu ku leeyahay kan dadku quudhsado oo quruumuhu karhaan, oo ah taliyayaal addoonkood, Boqorraa arki doona oo sarajoogsan doona, oo weliba amiirraa sujuudi doona, waana Rabbiga aaminka ah, oo ah Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil, oo ku doortay aawadiis. **8** Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhti la aqbalay ayaan kuu jawaabay, oo maalintii badbaadintana waan ku caawiyey, waanan ku ilaalin doonaa, oo axdi ahaan baan dadka kuu siin doonaa inaad dhulka hagaajisid oo aad ka yeeshid in ay dhaxlaan meelihii hantida ahaa ee baabba'ay, **9** iyo inaad kuwa xidhan ku tidhaahdid, Soo baxa, oo kuwa gudcurka ku jirana aad ku tidhaahdid, Ismuujiya. Waxay daaqi doonaan jidadka, oo daaqsintoodana waxay ka heli doonaan meelaha sare oo dhan. **10** Ma ay gaajoon doonaan, mana ay harraadi doonaan, oo kulaylka iyo qorraxdu kuma ay dhici doonaan, waayo, ka iyaga u naxariista ayaa hor kici doona, oo wuxuu ku hoggaamin doonaa ilo biya ah agtood. **11** Oo buurahayga oo dhan waxaan ka dhigi doonaa waddo, oo jidadkayga weynna kor baa loo wada qaadi doonaa. **12** Bal eega, kuwanu waxay ka iman doonaan meel fog, oo bal ogaada, kuwanu waxay ka iman doonaan xagga woqooyi iyo xagga galbeed, oo kuwanuna waxay ka iman doonaan dalka reer Siiniim. **13** Samooyinkow, heesa, oo dhulkow, faraxsanow, buurahow, hees ku dhufta, waayo, Rabbigu dadkiisii wuu qalbi qaboojiyey, oo kuwiisa dhibaataysanna wuu u naxariisan doonaa. **14** Laakiinse Siyoon waxay tidhi, Rabbigu waa iga tegey, oo Sayidku waa i illoobay. **15** Miyaa naagu ilmeheeda nuuga illoobi kartaa inayan wiilkii uurkeeda ka soo go'ay u naxariisan? Mindhaa kuwaasu way illoobi karaan, aniguse innaba ku illoobi maayo. **16** Bal eeg, waxaan kugu calaamadeeyey calaacalaha gacmahayga, oo derbiyadaaduna had iyo goorba way i hor yaalliin. **17** Carruurtaadu way soo degdegayaan, oo kuwii ku dumiyey iyo kuwii cidlada kaa dhigayba way kaa bixi doonaan. **18** Bal indhahaaga kor u qaad oo hareerahaaga fiiri. Kuwaas oo dhammu way isa soo wada urursanayaan oo adigay kuu imanayaan. Rabbigu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartay, hubaal kuwaas oo dhan waxaad u xidhan doontaa sida sharraxaad oo kale, oo waxaad u huwan doontaa sida aroosaddu wax u huwato oo kale. **19** Waayo, baabba'aagii iyo meelahaagii cidloobay iyo dalkaagii burburayba haatan cidhiidhi bay ku noqon doonaan kuwa ku degaya, oo kuwii ku liqayna way kaa fogaan doonaan. **20** Carruurta aad dhashay markaad gablantay dabadeed ayaa kugu odhan doonta adigoo maqlaya, Meeshu aad bay noogu cidhiidhisan tahay, haddaba bal meel aannu degno noo bannee. **21** Markaasaad qalbigaaga iska odhan doontaa, Bal yaa kuwan ii dhalay? Maxaa yeelay, carruurtaydii waan ka gablamay, oo waxaan ahay mid cidlowday, oo la masaafuriyey, oo wareegta. Oo bal yaase kuwan ii koriyey? Waayo, anoo keligay ah ayaa layga tegey, ee haddaba kuwanu xaggee bay joogeen? **22** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eeg, quruumahaan u gacan haadin doonaa, oo calankayga dadyowgaan u taagi doonaa, oo wiilashaada laabtooday ku keeni doonaan, oo gabdhahaagana garbahooday ku soo qaadi doonaan. **23** Oo boqorro waxay kuu noqon doonaan aabbayaal carruurtaada xannaaneeya, oo boqoradahoodu waxay kuu noqon doonaan hooyooyin carruurtaada nuujiya. Oo intay jaahooda dhulka saaraan ayay kuu sujuudi doonaan, oo waxay leefleefi doonaan ciidda cagahaaga. Markaasaad ogaan doontaa inaan anigu Rabbiga ahay, oo kuwii i sugaa marnaba ma ay ceeboobi doonaan. **24** Mid xoog badanu wuxuu qabsado miyaa laga qaadaa? Miyaase la samatabbixiyaa maxaabbiistii kan xaqa ah? **25** Laakiinse Rabbigu wuxuu leeyahay, Xataa kii xoog badan maxaabbiistiisa waa laga qaadi doonaa, oo kan laga cabsado wuxuu qabsadona waa laga samatabbixin doonaa, waayo, kii kula dirira waan la diriri doonaa, oo carruurtaadana waan badbaadin doonaa. **26** Oo kuwii ku dulmana waxaan ku quudin doonaa hilibka jidhkooda, oo dhiiggoodana waxay ugu sakhraami doonaan sida khamri macaan, oo binu-aadmiga oo dhammuna waxay wada ogaan doonaan inaan anigoo Rabbiga ahu ahay Badbaadiyahaaga, iyo Bixiyahaaga, iyo Kan xoogga badan ee reer Yacquub.

50 Rabbigu wuxuu leeyahay, Meeday warqaddii furniinka ee hooyadiin, oo aan ku eryay? Waase kuma kan ka mid ah kuwa daynka iga qaba oo aan idinka iibiyey? Bal eega, xumaatooyinkiina aawadood ayaa laydiin iibiyey, oo xadgudubyadiinna aawadood ayaa hooyadiin lagu furay. **2** Haddaba markaan imid, muxuu ninna u jirin? Oo markaan dhawaaqayse maxaa la iigu jawaabi waayay? Miyaa innaba gacantaydu gaaban tahay si ayan wax u furan karin? Amase miyaanan lahayn xoog aan wax ku samatabbixiyo? Bal eega, canaantayda ayaan badda ku engejiyaa, oo webiyaashana cidlo baan ka dhigaa. Kalluunkoodu biyola'aan aawadeed buu la soo uraa, oo oon buu u dhintaa. **3** Samooyinka madow baan huwiyaa, oo dhar joonyad ah ayaan go' uga dhigaa. **4** Sayidka Rabbiga ah ayaa afka kuwa wax bartay i siiyey inaan ogaado si aan hadal ugu taageero kan daallan. Subax kastuu i toosiyaa, subax walbana dhegtayduu u toosiyaa inaan wax u maqlo sida kuwa wax bartay. **5** Sayidka Rabbiga ah ayaa

dhegtayda furay, oo aniguna ma aan caasiyoobin, oo dibna ugama aan noqon. **6** Kuwii i karbaashay ayaan dhabarkaygii u duway, oo kuwii timaha iga rifayna dhabannadaydaan u duway. Wejigaygiina ceeb iyo candhuuf toona kama aan qarin. **7** Waayo, waxaa i caawin doona Sayidka Rabbiga ah, oo sidaas daraaddeed ma aan sharafjabin, oo sidaas daraaddeed ayaan wejigaygii uga dhigay sidii dhagaxmadow oo kale, oo waxaan ogahay inaanan ceeboobi doonin. **8** Ka xaq iga dhiga wuu dhow yahay, bal yaa ila diriraya? Aannu isla wada istaagno. Waa kuma kan cadowgayga ahu? Ha ii soo dhowaado. **9** Bal eega, Sayidka Rabbiga ah ayaa i caawinaya, haddaba waa kuma kan i xukumi doonaa? Bal ogaada, iyagu dhammaantood sida dhar duugoobay bay u gaboobi doonaan, oo kulligood aboor baa cuni doona. **10** Bal yaa idinka mid ah oo Rabbiga ka cabsada, oo codka addoonkiisa addeeca? Kan gudcurka ku dhex socda, oo aan iftiin lahaynu magaca Rabbiga ha aamino, oo Ilaahiisa ha isku halleeyo. **11** Kuwiinna dabka shida, oo ololka isku hareereeya oo dhammow, iftiinka dabkiinna iyo ololka aad shidateen ku socda. Waxaas gacantaydaad ka heli doontaan, oo waxaad ku jiifsan doontaan tiiraanyo.

51 Kuwiinna xaqnimada raaca oo Rabbiga doondoonow, bal i maqla. Bal eega dhagaxii laydinka gooyay iyo godkii laydinka soo qoday. **2** Bal eega aabbihiin Ibraahim, iyo Saarahdii idin dhashay, waayo, markuu mid qudha ahaa ayaan u yeedhay, waanan barakeeyey, oo tarmiyey. **3** Waayo, Rabbigu Siyoon wuu u qalbi qabowjiyey, oo meelaheeda baabba'ay oo dhanna wuu u qalbi qabowjiyey, cidladeedana wuxuu ka dhigay sidii Ceeden oo kale, oo lamadegaankeedana sidii beertii Rabbiga oo kale, oo dhexdeedana waxaa laga heli doonaa farxad iyo rayrayn, iyo mahadnaqid iyo cod heeseed. **4** Dadkaygow, i maqla, oo quruuntaydoy, dhegta ii dhiga, waayo, sharci baa iga soo bixi doona, oo caddaaladdaydana waxaan ka dhigi doonaa inay dadyowga iftiin u noqoto. **5** Xaqnimadaydii way soo dhowdahay, badbaadintaydiina way soo baxday, oo gacmahayguna dadyowgay u garsoori doonaan, gasiiraduhuna anigay i sugi doonaan, oo gacantayday isku hallayn doonaan. **6** Bal indhihiinna samooyinka ku taaga, oo haddana dhulka hoose fiiriya, waayo, samooyinku sida qiiq oo kale bay u libdhi doonaan, oo dhulkuna sida dhar buu u duugoobi doonaa, oo kuwa degganuna sidaas oo kalay u dhiman doonaan, laakiinse badbaadintaydu weligeedba way sii waari doontaa, oo xaqnimadayduna weligeed ma dhammaan doonto. **7** Kuwiinna xaqnimada yaqaanow, dadka sharcigaygu qalbigooda ku jirow, bal i maqla. Dadka canaantiisa ha ka cabsanina, caydiisana ha ka qalbi jabina. **8** Waayo, aboor baa sida dhar oo kale u cuni doona, oo dixiri baa sida dhogor oo kale u cuni doona, laakiinse xaqnimadaydu weligeedba way sii waari doontaa, oo badbaadintayduna tan iyo ab ka ab way sii jiri doontaa. **9** Gacanta Rabbigoy, toos oo toos, oo xoog yeelo, oo u toos sidii waayihii hore, iyo sidii qarniyadii hore. Miyaadan ahayn tii Rahab googooysay oo bahalbadeeddii mudday? **10** Miyaadan ahayn tii engejisay baddii ahayd biyihii moolka dheeraa? Sow ma aad tihid tii badda moolkeeda jidka ka samaysay in kuwa la soo furtay ay ku gudbaan? **11** Oo kuwa Rabbigu soo furtay way soo noqon doonaan, iyagoo gabyaya ayay Siyoon iman doonaan, oo madaxoodana farxad weligood ah ayaa saarnaan doonta, oo waxay heli doonaan farxad iyo rayrayn, oo tiiraanyo iyo taahna way carari doonaan. **12** Aniga qudhayda weeye kan ku qalbi qaboojiya. Maxaad tahay waadiga nin dhimanaya iyo binu-aadmi sida caws oo kale u baabba'aya ka cabsanayee? **13** Ma waxaad illooday Rabbiga ku sameeyey oo samooyinka kala bixiyey, oo dhulka aasaaskiisa dhigay, oo ma waxaad had iyo goor maalin kasta ka cabsanaysaa kan wax dulma cadhadiisa, sidii isagoo diyaar u ah inuu wax baabbi'iyo? Haddaba bal meeday kan wax dulma cadhadiisu? **14** Maxbuuska la masaafuriyey dhaqso baa loo furi doonaa, oo ma uu dhiman doono, yamayskana ma geli doono, cuntadiisana ma uu waayi doono. **15** Laakiinse anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahaaga ah oo badda isku walaaqa si ay mawjadaheedu u guuxaan. Magiciisa waxaa la yidhaahdaa Rabbiga ciidammada. **16** Oo erayadaydii ayaan afkaaga geliyey, hooskii gacantaydana waan kugu daboolay si aan samooyinka u kala bixiyo, oo aan aasaaska dhulka u dhigo, oo aan reer Siyoonna ugu idhaahdo, Dadkayga baad tihiin. **17** Yeruusaalemay tii gacanta Rabbiga koobkii cadhadiisa ka cabtayay, toos oo toos, oo sara joogso. Waxaad cabtay koobka lagu dhacdhaco, waadna heensatay. **18** Wiilashii ay dhashay oo dhan laguma arko mid iyada haga, oo wiilashii ay korisay oo dhanna laguma arko mid iyada gacanta qabta. **19** Labadan waxyaalood ayaa kugu dhacay. Bal yaa kuu barooran doona? Baabba' iyo halaag, iyo abaar iyo seef. Haddaba bal sidee baan kuu qalbi qabowjin doonaa? **20** Wiilashaadii aad bay u daaleen, waxayna dhinac yaalliin jidadka oo dhan sida biciid dabin ku dhacay. Waxay ka wabxeen cadhadii Rabbiga iyo canaantii Ilaahaaga. **21** Haddaba taada dhibaataysan oo ku sakhraantay wax aan khamri ahaynay, bal waxan maqal: **22** Sayidkaaga Rabbiga ah oo ah Ilaahaaga dacwada dadkiisa u muddaca wuxuu leeyahay, Bal eeg, waxaan gacantaada ka bixiyey koobka lagu dhacdhaco, kaasoo ah koobka cadhadayda. Adigu mar dambe innaba ma aad cabbi doontid. **23** Laakiinse waxaan gacanta u gelin doonaa kuwa ku dhiba, oo naftaada ku yidhi, Dhambacaadso aan kugu gudubnee, oo adna kuwii gudbayay ayaad dhabarkaagii uga dhigtay sida dhulka oo kale, iyo sida jidka oo kale.

52 Siyoonay, toos oo toos, oo xooggaaga xidho. Yeruusaalemay, magaalada quduuska ahay, dharkaaga quruxda badan xidho, waayo, hadda ka dib kuwa buuryoqab ah iyo kuwa nijaas ah toona kuma ay soo geli doonaan. **2** Yeruusaalemay, boodhka iska jaf oo ka kac, oo fadhiiso, magaalada Siyoon oo maxbuusad ahayday, iska fur waxa qoorta lagaaga xidhay. **3** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Idinka waxaa laydinku iibiyey wax aan waxba ahayn, oo haddana lacagla'aan baa laydinku soo furan doonaa. **4** Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Dadkaygii waa horay Masar ku dhaadheceen inay halkaas joogaan, oo kii reer Ashuurna sababla'aan buu u dulmay. **5** Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal maxaa halkan ii jira marka dadkayga waxaan waxba ahayn lagu kaxaystay? Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa iyaga u taliyaa

way qayliyaan, oo magacaygana had iyo goor maalin
kastaba waa la caayaa. **6** Sidaas daraaddeed dadkaygu
magacaygay aqoonsan doonaan, oo sidaas daraaddeed
waxay maalintaas garan doonaan inaan anigu ahay kan
hadla, bal eega, waa i kane. **7** Buuraha dushooda ku
qurux badanaa cagaha kan warka wanaagsan keena,
oo nabadda naadiya, oo waxyaalaha wanaagsan warka
wanaagsan ka keena, oo badbaadada naadiya, oo Siyoon ku
yidhaahda, Ilaahaagii baa boqornimada haysta. **8** Waa ka
codka waardiyayaashaadu! Codkooday kor u qaadayaan, oo
dhammaantood way wada heesayaan, waayo, indhahooday
ku arki doonaan markii Rabbigu Siyoon ku soo noqonayo.
9 Yeruusaalem meelaheeda baabba'ayow, dhammaantiin
farxa, oo kulligiin hees ku dhufta, waayo, Rabbigu dadkiisii
wuu qalbi qaboojiyey, oo Yeruusaalemna wuu soo furtay.
10 Waayo, Rabbigu wuxuu gacantiisii quduuska ahayd
bayaan ugu muujiyey quruumaha oo dhan hortooda, oo
dhulka darafyadiisa oo dhammuna waxay wada arki doonaan
badbaadinta Ilaaheenna. **11** Kuwiinna weelasha Rabbiga
sidow, taga, oo taga, oo halkaas ka soo baxa, ha taabanina
wax aan daahir ahayn, oo iyada ka dhex baxa, oo daahir
ahaada. **12** Waayo, degdeg kuma bixi doontaan oo qixidna
kuma carari doontaan, maxaa yeelay, Rabbiga ayaa idin
hor kici doona, oo Ilaaha reer binu Israa'iil ayaa idin daba
socon doona. **13** Bal eega, addoonkaygu caqli buu yeelan
doonaa, oo waa la sarraysiin doonaa, oo kor baa loo kicin
doonaa, wuxuuna noqon doonaa mid aad u sarreeya. **14**
Waxaa jaahiisii loo xumeeyey si ka daran sida nin kale loo
xumeeyo, suuraddiisiina waxaa loo xumeeyey si ka daran
sida binu-aadmiga loo xumeeyo oo kale, haddaba sidii kuwa
badanu ula yaabi jireen oo kale, **15** ayuu isaguna quruumo
badan uga yaabin doonaa, oo boqorraduna waxay afkooda u
xidhi doonaan isaga aawadiis, waayo, waxay arki doonaan
wax aan weligood loo sheegin, oo waxay ka fiirsan doonaan
wax ayan weligood maqal.

53 Bal yaa warkayagii rumaystay? Oo yaa gacantii
Rabbiga loo muujiyey? **2** Waayo, isagu hortiisuu ku
koray sidii geed curdan ah, iyo sidii xidid dhul engegan ka
soo baxay oo kale. Isagu suurad iyo qurux aynu ku fiirinno
toona ma leh, oo qurux aynu ku jeclaanno laguma arko. **3**
Isaga waa la quudhsaday, waana la diiday, oo wuxuu ahaa
nin murugeed, oo xanuun bartay, waana la quudhsaday sida
mid dadku wejiga ka qarsado, mana aynaan xurmayn. **4**
Sida runta ah wuxuu xambaartay xanuunyadeennii, wuxuuna
qaatay murugadeennii, laakiinse waxaynu ku tirinnay mid
belaayo ku dhacday, oo Ilaah dilay, oo dhibaataysan. **5**
Laakiinse waxaa isaga loo dhaawacay xadgudubyadeenna,
waxaana loo nabareeyey xumaatooyinkeenna, edbintii
nabaadiinadeennana dushiisay ku dhacday, dildillaaciisiina
waynu ku bogsannay. **6** Dhammaanteen sidii ido baynu u
hallownay, midkeen waluba jidkiisuu u leexday, oo Rabbigu
wuxuu isaga dul saaray xumaanteenna oo dhan. **7** Isaga
waa la dulmay, waana la dhibay, laakiinse innaba afkiisii
ma uu kala qaadin. Isaga sidii wan la qalayo baa loo
kexeeyey, oo sidii lax ku aamusan kuwa dhogorta ka xiira
hortooda, isagu afkiisa ma uu furin. **8** Isaga dulmi iyo
xukun baa lagu sii qaaday. Haddaba bal yaa qarnigiisii
ka mid ahaa oo u maleeyey in isaga laga gooyay dalkii
kuwa nool? Xadgudubka dadkayga daraaddiis ayaa isaga
loo garaacay. **9** Xabaashiisiina waxaa lagu daray kuwii
sharka lahaa, dhimashadiisiina mid taajir ahaa, in kastoo
uusan dulmi samayn, khiyaanona aanay afkiisa ku jirin. **10**
Habase ahaatee waxaa Rabbigu raalli ka noqday inuu isaga
nabareeyo. Wuxuu isaga ku riday xanuun. Markaad naftiisa
qurbaan dembi ka dhigtid ayuu arki doonaa farcankiisii,
cimrigiisuna waa dheeraan doonaa, oo Rabbiga doonistiisuna
gacantiisay ku liibaani doontaa. **11** Wuxuu arki doonaa waxay
naftiisu ku dhibtootay, wuuna u riyaaqi doonaa. Addoonkayga
xaqa ahuna aqoontiisa ayuu kuwa badan xaq kaga dhigi
doonaa, wuxuuna xambaari doonaa xumaatooyinkooda. **12**
Sidaas daraaddeed waxaan isaga wax ula qaybin doonaa
kuwa waaweyn, isna wuxuu boolida la qaybsan doonaa
kuwa xoogga badan, maxaa yeelay, isagu naftiisuu geeri u
huray, waxaana lagu tiriyey kuwa xadgudbay, weliba wuxuu
xambaartay kuwa badan dembigood, wuuna u duceeyey
kuwa xadgudbay.

54 Rabbigu wuxuu leeyahay, Faraxsanow, madhalaysta
aan dhalinay, hees ku dhufo oo mashxarad, taada
aan carruur ku foolanay, waayo, tan cidlowday carruurteedu
waa ka badan yihiin tan ninka leh carruurteeda. **2** Meesha
teendhadaada ballaadhi, oo rugahaaga daahyadoodana
ha la kala bixiyo. Waxba ha la hadhin, xadhkahaaga sii
dheeree, oo dhidbahaagana sii xoogee. **3** Waayo, waxaad
u kala faafi doontaa xagga midigta iyo xagga bidixdaba,
oo farcankaaguna wuxuu dhaxli doonaa quruumaha, oo
magaalooyinka baabba'ayna wuxuu ka dhigi doonaa in la
dego. **4** Ha cabsan, waayo, ma aad ceeboobi doontid,
hana sharafjabin, waayo, laguma ceebayn doono, oo
ceebtii yaraantaadana waad illoobi doontaa, oo ceebtii
carmalnimadaadana innaba mar dambe sooma aad xusuusan
doontid. **5** Waayo, Uumahaaga ayaa ninkaaga ah, oo
magiciisana waxaa la yidhaahdaa Rabbiga ciidammada.
Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iilna waa Bixiyahaaga,
oo waxaa isaga la odhan doonaa Ilaaha dhulka oo dhan.
6 Waayo, Ilaahaagu wuxuu leeyahay, Anoo Rabbiga ahu
waxaan kuugu yeedhay sidii adoo ah naag laga tegey oo
nafsaddeedu murugootay, iyo sidii bilcaan yaraanteedii lagu
nacay oo kale. **7** Muddo yar baan kaa tegey, laakiinse
waxaan kugu soo ururin doonaa naxariis badan. **8** Rabbiga
Bixiyahaaga ahu wuxuu leeyahay, Muddo gaaban ayaan
cadho yar wejigayga kaaga qariyey, laakiinse raxmad
weligeed ah ayaan kuugu naxariisan doonaa. **9** Maxaa
yeelay, tanu waxay iila mid tahay sidii biyihii wakhtigii Nuux
oo kale, waayo, sidaan ugu dhaartay inaanay biyihii Nuux
mar dambe dhulka kor mari doonin ayaan ugu dhaartay
inaanan mar dambe kuu cadhoon doonin, iyo inaanan innaba
ku canaanan doonin. **10** Waayo, Rabbiga kuu naxariistaa
wuxuu leeyahay, In kastoo ay buuruhu fogaadaan oo ay
kuruhuna dhaqdhaqaaqaan raxmaddaydu innaba kaa fogaan
mayso, oo axdigayga nabdeedna dhaqdhaqaaqi maayo.
11 Taada dhibaataysan, oo duufaanku rogrogay, oo aan la
qalbi qabowjinay, bal eeg, dhagaxyadaada waxaan ku qurxin
doonaa midabyo kala cayncayn ah, oo aasaaskaagana
waxaan ka samayn doonaa dhagaxyo safayr la yidhaahdo. **12**

Oo daaqadahaagana waxaan ka samayn doonaa dhagaxyo
cascas oo yaaquud la yidhaahdo, irdahaagana waxaan ka
samayn doonaa dhagaxyo dhalaalaya, oo derbigaaga oo
dhanna waxaan ka samayn doonaa dhagaxyo qaali ah. **13**
Oo Rabbigu carruurtaada oo dhan ayuu wax bari doonaa, oo
nabadda carruurtaaduna waxay ahaan doontaa mid weyn. **14**
Xaqnimaad ku dhismi doontaa, oo dulmina waad ka fogaan
doontaa, waayo, ma aad cabsan doontid, oo cabsigelintana
waad ka fogaan doontaa, waayo, innaba kuuma ay soo
dhowaan doonto. **15** Bal ogow, haddii dagaal laysu soo
wada urursado xaggayga kama iman doono. Ku alla kii
dagaal kugu kiciyaaba aawadaa buu u dhici doonaa. **16**
Bal eeg, anigaa abuuray birtumaha dabka dhuxuleed afuufa
oo hub dagaal u soo saara, oo weliba waxaan abuuray
kan wax dumiya inuu wax baabbi'iyo aawadeed. **17** Hub
laguu samaystay oo liibaanaya ma jiro, oo af kasta oo
garsoorid kuugu kacana waad xukumi doontaa, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Kanu waa dhaxalkii addoommada Rabbiga,
oo xaqnimadooduna xaggaygay ka timid.

55 Hoy, kuwiinna oomman oo dhammow, xagga biyaha
kaalaya, xataa kii aan lacag haysanow, kaalaya,
wax iibsada, oo wax cuna, kaalaya oo khamri iyo caano
lacagla'aan iyo iibla'aan ku qaata. **2** Haddaba bal maxaad
lacag ugu bixisaan wax aan cunto ahayn? Oo wixii aad
ku hawshooteenna maxaad ugu bixisaan wax aan idin
dherjinayn? Bal aad ii maqla, oo waxa wanaagsan cuna,
oo naftiinnuna ha iskaga istareexdo barwaaqo miidhan. **3**
Dhegihiinna soo dhiga, oo ii kaalaya, i maqla oo naftiinnuna
way noolaan doontaa, oo anna waxaan idinla dhigan doonaa
axdi weligiis ah, kaasoo ah waxyaalahii naxariista lahaa oo la
hubo ee aan Daa'uud u ballanqaaday. **4** Bal eega, isagaan
dadyowga markhaati uga dhigay, oo hoggaamiye iyo taliyena
dadyowgaan uga dhigay. **5** Bal eeg, waxaad u yeedhi
doontaa quruun aadan aqoon, oo quruun aan ku aqoonna
way kuu soo ordi doontaa, waana Rabbiga ah Ilaahaaga iyo
kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil aawadiis, waayo, wuu
ku sharfay. **6** Rabbiga doondoona inta isaga la heli karo, oo
isaga barya intuu dhow yahay. **7** Ka sharka lihi jidkiisa ha ka
tago, ninka aan xaqa ahaynuna fikirradiisa, oo Rabbiga ha
u soo noqdo, oo isna wuu u naxariisan doonaa, oo ha u
yimaado Ilaaheenna, waayo, aad buu u saamixi doonaa. **8**
Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Fikirradaydu fikirradiinna
ma aha, oo jidadkiinnuna jidadkayga ma aha. **9** Maxaa
yeelay, sida samooyinku ay dhulka uga sarreeyaan ayay
jidadkaygu jidadkiinna uga sarreeyaan, oo ay fikirradayduna
fikirradiinna uga sarreeyaan. **10** Waayo, sida roobka iyo
barafka cadu ay samada uga da'aan, oo ayan halkaas ugu
noqon, laakiinse ay dhulka u waraabiyaan oo ay uga dhigaan
inuu soo bixiyo oo magoolo, si uu abuur u siiyo kan wax
abuurta, oo uu cunto u siiyo kan wax cuna, **11** sidaas oo
kaluu ereygii afkayga ka soo baxaa noqon doonaa, oo isagoo
madhan igu soo noqon maayo, laakiinse wuxuu oofinayaa
wixii aan ula qasdiyey, waana ku soo liibaanayaa wixii aan u
diray. **12** Waayo, farxad baad la bixi doontaan, oo nabad
baa laydinku hoggaamin doonaa, oo buuraha iyo kuruhuna
hortiinnay hees ku dhufan doonaan, oo dhirta duurka oo
dhammuna way sacbin doonaan. **13** Qodaxda meesheediii
waxaa ka soo bixi doona geed beroosh ah, oo maraboobta
meesheediina waxaa ka soo bixi doona geed hadaas ah, oo
taasu waxay Rabbiga u ahaan doontaa magac iyo calaamad
weligeed sii waaraysa oo aan la baabbi'in doonin.

56 Rabbigu wuxuu leeyahay, Caddaaladda dhawra oo
xaqnimada sameeya, waayo, badbaadintaydu way
soo dhow dahay inay timaado, oo xaqnimadayduna dhaqsay
u soo muuqan doontaa. **2** Waxaa barakaysan ninkii waxan
sameeya iyo binu-aadmigii waxan xajiya, oo sabtida dhawra
si uusan u nijaasayn, oo gacantiisana dhawra si ayan innaba
wax shar ah u samayn. **3** Shisheeyihii Rabbiga raacay
yuusan odhanin, Hubaal Rabbigu dadkiisa wuu iga sooci
doonaa, oo ninkii bohon ahuna yuusan odhanin, Bal eega,
anigu waxaan ahay geed qallalan. **4** Waayo, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Bohommada sabtiyadayda dhawra, oo wixii
iga farxiya doorta, oo axdigayga aad u xajiya **5** waxaan
gurigayga iyo derbiyadayda dhexdooda ku siin doonaa
meel iyo magac ka sii wanaagsan wiilal iyo gabdhoba.
Waxaan iyaga siin doonaa magac weligiis sii waaraya oo
aan la baabbi'in doonin. **6** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Weliba shisheeyayaasha i raaca inay ii adeegaan, iyo inay
magacayga jeclaadaan, oo ay addoommo ii ahaadaan,
mid kasta oo sabtida dhawra si uusan u nijaasayn, oo
axdigaygana aad u xajiya, **7** kuwaas oo dhan buurtayda
quduuska ah ayaan keeni doonaa, oo gurigayga tukashada
ayaan kaga farxin doonaa. Qurbaannadooda la gubo iyo
allabaryadooda ay meeshayda allabariga ku kor bixiyaan
waa la aqbali doonaa, waayo, gurigayga waxaa dadyowga
oo dhan loogu yeedhi doonaa guriga tukashada. **8** Sayidka
Rabbiga ah oo masaafurisyadii dadka Israa'iil soo ururiyaa
wuxuu leeyahay, Weliba waxaan u soo ururin doonaa qaar
kale oo aan ahayn kuwoodii la ururiyey. **9** Dugaagga duurka
jooga oo dhan iyo dugaagga duudda oo dhammow, kaalaya
aad wax cunteene. **10** Waardiyayaashiisu waa indha la'
yihiin, oo kulligoodna aqoon ma leh, dhammaantoodna
waa eeyo carrab la' oo aan ciyi karin. Way riyoodaan oo
jiifaan, oo jecel yihiin inay hurdaan. **11** Eeyadu way hunguri
weyn yihiin, weligoodna ma dhergi karaan, oo kuwaasuna
waa adhijirro aan innaba wax garan karin. Kulligood waxay
u leexdeen jidkoodii, oo midkood kastaaba xataa kii ugu
dambeeyey wuxuu iska daba galay faa'iidadiisii. **12** Oo
waxay yidhaahdaan, Kaalaya khamri baan doonan doonaaye
oo wax lagu sakhraamo baynu ka soo dhergi doonnaaye,
oo berrina waxay ahaan doontaa sida maanta oo kale, oo
weliba ka sii weyn.

57 Kan xaqa ah wuu halligmaa, oo ninna qalbiga ma
geliyo. Cibaadalaawayaashana waa la kexeeyey, oo
ciduna ma garato in kan xaqa ah belaayada soo socota
laga waday. **2** Isagu wuu nabad galaa, oo mid kasta
oo qummanaantiisa ku socdana sariirtiisuu ku nastaa. **3**
Laakiinse wiilasha saaxiradda, oo ah farcankii dhillayga iyo
dhilladu ay iska dhaleenow, bal halkan u soo dhowaada.
4 Bal yaad ku cayaaraysaan? Oo bal yaad afka ku kala
qaadaysaan oo aad carrabka ku soo taagaysaan? Sow
idinku ma ihidin carruurtii xadgudubka iyo farcankii beenta,
5 idinkoo geedaha dhexdooda iyo geed kasta oo cagaar
ah hoostiisa iskula kacsada, oo carruurta dooxooyinka iyo

meelaha dhagaxyada dillaacsan ka hooseeya ku gowraca.
6 Qaybtaadu waxay dhex taallaa dhagaxyada siman oo
dooxada dhex yaal, oo iyaga qudhoodu waa qaybtaada,
waayo, iyagaad qurbaan cabniin ah u daadisay, oo iyagaad
qurbaan u bixisay. Haddaba bal miyaan waxyaalahaas
raalli ka noqon doonaa? **7** Waxaad sariirtaadii dul dhigatay
buur sarraysa oo dheer, oo halkaasaad sii fuushay inaad
allabari ku bixisid aawadeed. **8** Oo albaabbada iyo tiirarka
dabadooda ayaad xusuustaadii qotonsatay, waayo, waxaad
isu qaawisay mid kale oo aan aniga ahayn, waanad sii
fuushay, oo sariirtaadiina waad sii ballaadhisay, oo axdi
baad iyaga la dhigatay. Sariirtoodana meeshaad ku aragtay
waad ku jeceshahay. **9** Saliid baad boqorka ula tagtay,
oo cadarkaagiina waad iska sii badisay, ergooyinkaagiina
meel fog baad u dirtay, oo ceeb baad ku dhaadhacday
tan iyo She'ool. **(Sheol h7585)** **10** Waxaad ku daashay
jidkaaga dhererkiisa, laakiinse ma aad odhan, Rajo ma leh.
Waxaad heshay xoog cusub, oo sidaas daraaddeed ma
aadan taag qabin. **11** Oo bal yaad ka baqday oo aad ka
cabsatay, oo aad saas darteed been u sheegtay oo aadan
ii soo xusuusan, ama aadan innaba xaalkan qalbigaaga
u gelin? Miyaanan wakhti dheer iska aamusin? Oo ma
sidaas aawadeed baadan iiga cabsanayn? **12** Waxaan
sheegi doonaa xaqnimadaada iyo shuqulladaada, iyaguse
waxba kuuma tari doonaan. **13** Markaad qayshatid, bal
guutooyinkaagu ha ku samatabbixiyeen, laakiinse iyaga
dabayl baa qaadi doonta, oo neef baa wada kaxayn doonta,
laakiinse kii isku kay halleeyaa dalkuu hantiyi doonaa oo
wuxuu dhaxli doonaa buurtayda quduuska ah. **14** Oo isna
wuxuu odhan doonaa, Dhisa, dhisa, oo jidka hagaajiya,
oo jidka dadkayga waxa lagu turunturoodo ka wareejiya.
15 Waayo, Kan dheer oo sarreeya, oo weligiis waara, oo
magiciisu Quduuska yahay wuxuu leeyahay, Anigu waxaan
degganahay meesha sare oo quduuska ah, oo weliba
waxaan la jiraa kan toobadkeena oo is-hoosaysiiya inaan soo
nooleeyo ruuxa kuwa is-hoosaysiiya, iyo inaan soo nooleeyo
qalbiga kuwa toobadkeena. **16** Waayo, ilaa weligay diriri
maayo oo ilaa weligay sii cadhaysnaan maayo, haddii kalese
ruuxii iyo nafihii aan abuurayba hortayda way ku taag darnaan
lahaayeen. **17** Xumaantii hunguriweynaantiisa aawadeed
ayaan u cadhooday oo aan wax ugu dhuftay. Waan isqariyey
oo waan cadhooday, oo isna wuu ku sii leexday xagga
jidkii qalbigiisa. **18** Jidadkiisii waan arkay, laakiinse isagaan
bogsiin doonaa, oo weliba waan soo hoggaamin doonaa, oo
isaga iyo kuwa u barooranayaba waan qalbiqaboojin doonaa.
19 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu midhaha bushimahaan
abuuraa. Nabad iyo nabadu ha u ahaato kan fog iyo kan
dhowba. Oo isagaan bogsiin doonaa. **20** Laakiinse kuwa
sharka ahu waa sida bad kacsan oo kale, waayo, iyadu
innaba ma xasilli karto, oo biyaheeduna waxay kor u soo
xooraan wasakh iyo dhoobo. **21** Ilaahaygu wuxuu leeyahay,
Kuwa sharka ah nabadu uma jirto.

58 Aad u qayli, oo waxba ha iskula hadhin, codkaagana
sida buun oo kale kor u qaad, oo dadkayga
xadgudubkooda u sheeg, oo reer Yacquubna dembiyadooda
u sheeg. **2** Laakiinse iyagu maalin kasta way i doondoonaan,
oo waxay jecel yihiin inay jidadkayga ogaadaan. Sidii quruun
xaqnimo samaysay oo aan innaba amarkii Ilaahooda ka
tegin waxay i weyddiistaan amarro xaq ah, oo waxay aad
u jecel yihiin inay Ilaah ku soo dhowaadaan. **3** Waxay
leeyihiin, Bal maxaannu u soonnay oo aad u arki weyday? Bal
maxaannu naftayada u dhibnay oo aad u daymoon weyday?
Bal eega, maalintii aad soontaan waad iska raaxaysataan, oo
shaqaalihiinna oo dhanna waad dulantaan. **4** Bal eega, idinku
waxaad u soontaan dirir iyo dood keliya, iyo inaad feedhkii
sharnimada wax ku dhufataan. Maanta uma soontaan si
codkiinna xagga sare looga maqlo. **5** Soonkii aan doortay
ma waxaas oo kalaa? Ma maalin nin naftiisa dhibo baa? Ma
inuu madaxiisa sida cawsduur u foororsho, oo uu hoostiisa
dhar joonyad ah iyo dambas ku goglo baa? Waxaa ma
waxaad tidhaahdaan, Waa soon iyo maalin Rabbigu aqbali
karo? **6** Sow kanu ma aha soonkii aan doortay in silsiladhii
sharnimada la furo, oo guntimihii harqoodka la debciyo,
oo kuwa la dulmay la xoreeyo, oo aad harqood kasta
jebisaan? **7** Sow ma aha inaad kibistaada ka gaajaysan u
gooysid, oo aad masaakiinta aan hoy lahayn gurigaaga soo
gelisid, oo markaad aragtid mid qaawan aad wax huwisid,
oo aadan xigtadaada aad isku jiidhka tihiin ka dhuuman?
8 Oo markaas iftiinkaagu wuxuu u soo kaahi doonaa sida
kaaha waaberi, oo bogsiintaaduna dhaqso bay u soo bixi
doontaa, oo xaqnimadaaduna way ku hor socon doontaa,
oo ammaanta Rabbiguna way ku daba socon doontaa. **9**
Markaasaad dhawaaqi doontaa, oo Rabbiguna waa kuu
jawaabi doonaa, waad u qayshan doontaa, oo isna wuxuu ku
odhan doonaa, Waa i kan. Haddaad dhexdaada ka fogaysid
harqoodka, iyo farta fiiqiddeeda, iyo hadlidda sharka ah, **10**
oo haddaad ka gaajaysan quudkaaga siisid, oo aad nafta
dhibaataysan dherjisid, markaas iftiinkaagu gudcur buu ka
soo dhex kaahi doonaa, oo madowgaaguna wuxuu noqon
doonaa sida hadh cad oo kale. **11** Oo Rabbiguna had iyo
goorba wuu ku hoggaamin doonaa, oo iyadoo abaar ah ayuu
naftaada dherjin doonaa, lafahaagana wuu adkayn doonaa,
oo adna waxaad noqon doontaa sida beer la waraabiyey,
iyo sida il biya ah oo aan innaba biyeheedu gudhin. **12** Oo
kuwaaga ayaa meelihii hore oo burburay dhisi doona, oo
waxaad sara kicin doontaa aasaasyada qarniyada badan, oo
waxaa laguugu yeedhi doonaa Jabniinkabe, iyo kan jidadka
cusboonaysiiya si loo dego. **13** Haddaad sabtida cagtaada
ula hadhid si aadan maalintayda quduuska ah damacaaga u
samayn, aadse sabtida ugu yeedhid farxad, iyo tan quduuska
ah ee Rabbiga, oo sharafta badan, iyo haddaad sabtida
sharaftid, adigoo aan siyaalahaaga samaynayn, ama aan
damacaaga daba galayn, ama aan hadalkaaga ku hadlayn,
14 markaasaad Rabbiga ku farxi doontaa, oo anna waxaan
ku marsiin doonaa meelaha sarsare ee dhulka, oo dhaxalkii
awowgaa Yacquub ayaan kugu quudin doonaa, waayo, afkii
Rabbiga ayaa saas ku hadlay.

59 Bal eega, Rabbiga gacantiisu inay wax badbaadiso
kama gaabna, oo dhegihiisuna inay wax maqlaan kama
awdna, **2** laakiinse xumaatooyinkiinnaa idin kala soocay
idinka iyo Ilaahiinna, oo dembiyadiinnaa wejigiisa idinka
qariyey, oo saasuusan idiin maqlin. **3** Waayo, gacmihiinnii
dhiig bay ku nijaasaysan yihiin, oo farihiinniina xumaan bay
ku nijaasaysan yihiin, bushimihiinnii been bay ku hadleen,
oo afkiinniina shar buu ku guryamaa. **4** Ninna si xaq ah

uma dacweeyo, oo midnaba run kuma muddaco. Waxay isku halleeyaan waxaan waxba ahayn, oo been bay ku hadlaan, belaayay uuraystaan, oo xumaan bay dhalaan. **5** Waxay dillaaciyaan jilbis ukuntiis, oo waxay sameeyaan xuub caaro. Kii ukuntooda cunaaba wuu dhintaa, oo tii jabtaba jilbis baa ka soo baxa. **6** Xuubabkoodu dhar uma ay noqon doonaan, oo shuqulladoodana innaba iskuma qarin doonaan. Shuqulladoodu waa shuqullo xumaaneed, oo falinta dulmiguna gacmahooday ku jirtaa. **7** Cagahoodu shar bay u ordaan, oo waxay u degdegaan inay dhiig aan xaq qabin daadiyaan. Fikirradoodu waa fikirro xumaaneed, baabba' iyo halligaad ayaa jidadkooda dhex yaal. **8** Jidka nabadda ma yaqaaniin, oo socodkoodana caddaalad laguma arko. Waxay samaysteen dhabbayaal qalqalloocan, oo ku alla kii maraaba nabad ma uu yaqaan. **9** Sidaas daraaddeed caddaaladu way inaga fog tahay, oo xaqnimana innaba ina soo gaadhi mayso. Waxaynu sugnaa nuur, laakiinse waxaynu aragnaa gudcur, oo waxaynu sugnaa iftiin laakiinse madow baynu ku dhex soconnaa. **10** Sida kuwa indhaha la' ayaynu derbiga u haabhaabannaa, oo sida innagoo aan innaba indho lahayn ayaynu wax u haabhaabannaa. Sida fiid oo kale ayaynu hadh cad u turunturoonnaa, oo waxaynu nahay sida dad dhintay oo kuwa barwaaqaysan ku dhex jira. **11** Kulligeen sida orsooyin oo kale ayaynu u cabaadnaa, oo sida qoolleyo oo kale ayaynu u baroorannaa. Waxaynu sugnaa caddaalad, laakiinse lama arko, oo waxaynu sugnaa badbaado, laakiinse way inaga fog tahay. **12** Waayo, Rabbiyow, xadgudubyadayadii hortaaday ku bateen, oo waxaa nagu marag fura dembiyadayada, waayo, xadgudubyadayadu way nala jiraan, oo xumaatooyinkayagana waannu og nahay. **13** Waynu xadgudubnay oo Rabbiga been ka sheegnay oo Ilaaheen ka leexannay, innagoo dulmi iyo fallaago ku hadlayna oo erayo been ah uuraysanayna oo qalbiga kaga hadlayna. **14** Caddaaladdii dib bay u noqotay, oo xaqnimaduna meel fog bay taagan tahay, waayo, runtii jidkay ku dhex dhacday, oo qummanaantuna sooma geli karto. **15** Hubaal runta waa la waayayaa, oo ku alla kii sharka ka tagaaba wuxuu iska dhigaa wax la boobo, oo Rabbiguna taas wuu arkay, shar bayna u ahayd inaan caddaalad la arag. **16** Wuxuuna arkay inaan ninna la arag, oo inaan dhexdhexaadiye la arag wuu ka yaabay, sidaas daraaddeed gacantiisa ayaa isaga badbaado u keentay, oo xaqnimadiisii ayaa tiirisay. **17** Sida laabdhawr oo kale ayuu xaqnimo u soo xidhay, oo madaxana wuxuu saartay koofiyad badbaado ah, oo wuxuu dhar ahaan u guntaday aarsasho, oo qiiro kulul ayuu soo huwaday. **18** Siday falimahoodu istaahilaan ayuu nacabyadiisa cadho ugu abaalmarin doonaa, oo cadaawayaashiisana wuu u abaalgudi doonaa, oo gasiiradahana abaalgud buu siin doonaa. **19** Markaasaa magaca Rabbiga xagga galbeed lagaga cabsan doonaa, oo ammaantiisana xagga qorrax-ka-soobaxaa lagaga cabsan doonaa. Marka cadowgu sida daad oo kale u yimaado ayaa Ruuxa Rabbigu eryi doonaa. **20** Rabbigu wuxuu leeyahay, Bixiye baa u iman doona Siyoon iyo kuwa reer Yacquub ee xadgudubka ka leexdaba. **21** Rabbigu wuxuu leeyahay, Kanu waa axdigayga aan iyaga la dhigan doono. Ruuxayga ku kor jooga iyo erayadaydii aan afkaaga ku riday innaba afkaaga, iyo afka farcankaaga, iyo afka farcankaaga farcankiisa toona hadda ka dib iyo tan iyo weligeedba kama tegi doonaan, ayaa Rabbigu leeyahay.

60 Sare joogso, oo dhalaal, waayo, iftiinkaagii waa yimid, oo ammaantii Rabbiguna way soo baxday oo ku iftiimisay. **2** Waayo, bal ogow, dhulka gudcur baa dabooli doona, oo dadyowgana mugdi dam ah ayaa qarin doona, laakiinse Rabbigaa soo bixi doona oo ku iftiimin doona, oo ammaantiisana korkaagaa lagu arki doonaa. **3** Oo quruumo baa iftiinkaaga u iman doona, oo boqorrona waxay u iman doonaan dhalaalka sarakiciddaada. **4** Bal indhahaaga kor u qaad oo hareerahaaga fiiri. Intay isa soo wada urursadaan ayay kuu yimaadaan. Wiilashaadii meel fog bay ka iman doonaan, oo gabdhahaagana gacmahaa lagu soo qaadi doonaa. **5** Markaasaad arki doontaa oo nuuri doontaa, oo qalbigaaguna farxad buu la gariiri doonaa, wuuna rayrayn doonaa, waayo, badda maalkeeda badan adigaa laguu soo leexin doonaa, oo hodantinimada quruumahuna adigay kuu iman doontaa. **6** Waxaa kuu badan doona awr iyo qaalmihii reer Midyaan iyo reer Ceefah, kulligood waxay ka iman doonaan Shebaa, oo waxay keeni doonaan dahab iyo foox. Rabbiga ammaantiisana waa la naadin doonaa. **7** Adhyaha reer Qedaar oo dhammuna adigay kugu soo wada ururi doonaan, oo wananka Nebayodna waxay noqon doonaan wax laguugu adeego, meeshayda allabariga dusheeda way iman doonaan, iyagoo la aqbalo, oo gurigayga ammaanta leh waan ammaani doonaa. **8** Waa kuwee kuwan u duulaya sida daruur oo kale, iyo sida qoolleyo buulalkooda u duulaya? **9** Hubaal gasiiraduhu anigay i sugi doonaan, oo doonniyaha Tarshiish ayaa marka hore iman doona inay wiilashaadii meelo fog ka keenaan iyagoo lacagtoodii iyo dahabkoodiiba wata, oo waxay u iman doonaan magaca Rabbiga ah Ilaahaaga iyo Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil aawadiis, maxaa yeelay, isagu wuu ku ammaanay. **10** Oo derbiyadaada waxaa dhisi doona shisheeyayaal, oo boqorradooduna adigay kuu adeegi doonaan, waayo, cadhadayda aawadeed ayaan wax kuugu dhuftay, laakiinse raallinimadayda aawadeed ayaan kuugu naxariistay. **11** Weliba irdahaagu had iyo goorba way furnaan doonaan, oo habeen iyo maalin toona lama xidhi doono in laguu keeno hodantinimada quruumaha iyo boqorradooda la kaxaystay. **12** Waayo, quruuntii iyo boqortooyadii aan kuu adeeginuba way halligmi doonaan, hubaal quruumahaas waa la wada baabbi'in doonaa. **13** Waxaa kuu iman doonta quruxdii Lubnaan, taasoo ah geedaha la yidhaahdo beroosh, iyo tidhaar, iyo te'ashuurba si ay u qurxiyaan meeshayda quduuska ah, oo meesha cagahayga waxaan ka dhigi doonaa mid ammaan badan. **14** Oo kuwii ku dhibi jiray wiilashooda ayaa kuu iman doona iyagoo ku hor foororsanaya, kuwii ku quudhsan jiray oo dhammuna cagahaaga hortooday ku wada sujuudi doonaan, oo waxay kugu magacaabi doonaan, Magaaladii Rabbiga, oo ah Siyoontii Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil. **15** In kastoo lagaa tegey oo lagu necbaaday, oo uusan ninna ku dhex mari jirin, waxaan kaa dhigi doonaa sharaf weligeed ah iyo farxadda dadka qarniyada badan. **16** Oo waxaad nuugi doonta caanaha quruumaha, oo waxaad nuugi doontaa naasaha boqorrada, oo waxaad ogaan doontaa inaan anigoo Rabbiga ahu

ahay Badbaadiyahaaga, iyo Bixiyahaaga, iyo Kan xoogga badan ee reer Yacquub. **17** Meeshii naxaasta dahab baan ka keeni doonaa, meeshii birtana lacag baan ka keeni doonaa, meeshii qorigana naxaas baan ka keeni doonaa, oo meeshii dhagaxantana bir baan ka keeni doonaa, oo saraakiishaadana waxaan ka dhigi doonaa kuwa nabdeed, oo kuwa kuu taliyana waxaan ka dhigi doonaa kuwa xaqa ah. **18** Dalkaaga mar dambe dulmi lagama maqli doono, oo baabbi'id iyo halligaadna soohdimahaaga dhexdooda laguma arki doono, laakiinse derbiyadaada waxaad ugu yeedhi doontaa Badbaado, irdahaagana Ammaan. **19** Mar dambe qorraxdu kuuma ahaan doonto iftiinkaaga maalinnimo, oo dayaxuna nuur dhalaalaya kuma siin doono, laakiinse Rabbiga ayaa iftiin weligiis ah kuu ahaan doona, oo Ilaahaaguna qurux buu kuu ahaan doonaa. **20** Qorraxdaadu mar dambe ma dhici doonto, oo dayaxaaguna iftiinkiisa ma ceshan doono, waayo, Rabbigu wuxuu kuu ahaan doonaa iftiin weligiis ah, oo wakhtigii baroorashadaaduna wuu dhammaan doonaa. **21** Oo weliba dadkaaga oo dhammuna waxay ahaan doonaan kuwa xaqa ah, oo weligoodba dalkay dhaxli doonaan, iyagoo ah laantii beeriddayda, iyo shuqulkii gacmahayga inaan ammaanmo aawadeed. **22** Mid yarba wuxuu noqon doonaa kun, oo mid yarna wuxuu noqon doonaa quruun xoog badan. Anigoo Rabbiga ah ayaa waxan wakhtigiisa soo deddejin doona.

61 Ruuxii Sayidka Rabbiga ah ayaa i dul jooga, waayo, wuxuu Rabbigu ii subkay inaan war wanaagsan masaakiinta ku wacdiyo, wuxuuna ii soo diray inaan kuwa qalbiga jaban bogsiiyo, iyo inaan maxaabiista xornimada ogeysiiyo, kuwa xidhanna furriinnimada, **2** iyo inaan dadka ogeysiiyo sannadda qaabbilaadda ah ee Rabbiga iyo maalintii aarsashada Ilaahayaga, iyo inaan kuwa baroorta oo dhan u qalbi qaboojiyo, **3** iyo inaan kuwa Siyoon ku baroorta meeshii dambaska qurux madaxooda ka saaro, oo meeshii baroorashadana aan saliiddii farxadda ka siiyo, oo meeshii qalbijabna aan dharkii ammaanta ka siiyo, in iyaga lagu magacaabo geedihii xaqnimada iyo beeriddii Rabbiga, si uu isagu u ammaanmo. **4** Iyagu waxay dhisi doonaan burburkii hore, oo waxay kor u taagi doonaan wixii waa hore dumay, oo waxay cusboonayn doonaan magaalooyinkii burburay iyo wixii qarniyo badan baabba' ahaan jiray. **5** Oo shisheeyayaalna halkaasay joogi doonaan adhigiinnay daajin doonaan, oo kuwa qariibka ahuna waxay idiin noqon doonaan beerfalayaal iyo kuwa beercanabka ka shaqeeya. **6** Laakiinse idinka waxaa laydinku magacaabi doonaa wadaaddadii Rabbiga, oo dadku waxay idiinku yeedhi doonaan midiidinnadii Ilaahayaga. Waxaad cuni doontaan maalka quruumaha, oo sharaftooda ayaad ku faani doontaan. **7** Meeshii ceebtiinna sharaf labanlaab ah baad ka heli doontaan, oo meeshii qasmiddana waxay ku rayrayn doonaan qaybtooda, sidaas daraaddeed iyagu dalkooda qayb labanlaab ah bay ku hantiyi doonaan, oo waxaa iyaga u ahaan doonta farxad weligeed ah. **8** Waayo, anigoo Rabbiga ahu caddaalad baan jeclahay, waxdhicidda iyo xumaantase waan nebcahay. Si daacad ah ayaan iyaga ugu abaalgudi doonaa, oo waxaan la dhigan doonaa axdi weligiis ah. **9** Oo farcankoodana quruumahaa lagu dhex aqoon doonaa, oo carruurtoodana dadyowga dhexdoodaa lagu aqoon doonaa, oo wax alla wixii iyaga arka oo dhammuba way aqoonsan doonaan inay iyagu yihiin farcankii Rabbigu barakeeyey. **10** Si weyn baan Rabbiga ugu rayrayn doonaa, oo naftayduna Ilaahayga bay ku farxi doontaa, waayo, wuxuu ii xidhay dharkii badbaadada, oo wuxuu i huwiyey khamiiskii xaqnimada, sida aroos dharkiisa quruxdasan isku sharraxa iyo sida aroosad jowharadaheeda isku soo sharraxda. **11** Waayo, sida dhulku biqilkiisa u soo bixiyo, iyo sida beertu wixii lagu dhex abuuray u soo bixiso, ayaa Sayidka Rabbiga ahu ka dhigi doonaa in xaqnimo iyo ammaanu ay quruumaha oo dhan ka soo hor baxaan.

62 Jeeray xaqnimadeedu sida nuur u soo dhalaasho, oo ay badbaadadeeduna sida laambad baxaysa u soo dhalaasho, anigu Siyoon daraaddeed aamusi maayo, oo innaba Yeruusaalem daraaddeed nasan maayo. **2** Oo quruumuhu xaqnimadaaday arki doonaan, oo boqorrada oo dhammuna sharaftaaday arki doonaan, oo waxaa laguu bixin doonaa magac cusub oo Rabbiga afkiisu kugu magacaabi doono. **3** Oo weliba waxaad gacanta Rabbiga ku noqon doontaa taaj qurux ah, iyo cigaal boqornimo. **4** Mar dambe laguuguma yeedhi doono Tii la dayriyey, oo dalkaagana mar dambe looguma yeedhi doono Dhulka baabba'a ah, laakiinse waxaa lagugu magacaabi doonaa Xefsiibaah, oo dalkaagana waxaa lagu magacaabi doonaaBecuulaah, waayo, Rabbigu waa kugu farxaa, oo dalkaagana waa la guursan doonaa. **5** Waayo, sida barbaar inan bikrad ah u guursado oo kale ayaa wiilashaadu kuu guursan doonaan, oo sida ninkii aroos ahu uu aroosadda ugu farxo oo kale ayaa Ilaahaagu kuugu farxi doonaa. **6** Yeruusaalemay, derbiyadaada waxaan dul saaray waardiyayaal, oo iyana habeen iyo maalin toona ma ay aamusi doonaan. Kuwiinna Rabbiga xusuustow, ha aamusina, **7** oo isaga ha nasinina jeeruu Yeruusaalem dhiso oo ammaan dhulka kaga dhigo, **8** Rabbigu wuxuu ku dhaartay gacantiisa midig iyo dhudhunkiisa xoogga badan oo yidhi, Hubaal mar dambe hadhuudhkaaga cadaawayaashaada ma aan siin doono inuu cunto u noqdo, oo shisheeyayaalna mar dambe ma ay cabbi doonaan khamrigaagii aad ku hawshootay. **9** Laakiinse kuwii soo urursaday ayaa cuni doona, oo Rabbiga ayay ammaani doonaan, oo kuwii canabka soo urursaday ayaa barxadaha meeshayda quduuska ah khamriga ku cabbi doona. **10** Dhex mara, irdaha dhex mara, oo dadka jidkiisa hagaajiya. Jidka weyn dhisa, dhisa. Dhagaxyada ka wareejiya, oo dadyowga calan u taaga. **11** Bal eega, Rabbigu wuxuu tan iyo dhulka darafkiisa ku naadiyey oo yidhi, Magaalada Siyoon waxaad ku tidhaahdaan, Bal eeg, badbaadadaadii waa soo socotaaye. Bal eeg, isagu abaalgudkiisii wuu wataa, oo abaalmarintiisuna way ka soo horraysaa. **12** Waxaa loogu yeedhi doonaa, Dadka quduuska ah iyo Kuwa Rabbigu soo furtay, oo waxaa lagugu magacaabi doonaa, Tii la doondoonay, iyo Magaalo aan la dayrin.

63 Yuu yahay kan Edom ka soo socda oo dharka cas Bosraah kala imanaya? Kan dharkiisa ku quruxda badan oo weynaanta xooggiisa ku soo socda waa kuma? Waa anigan xaqnimada ku hadla oo inaan wax badbaadiyo u xoogga badan. **2** Bal maxaa dharkaagu u cas yahay, oo lebbiskaagana maxaa loo moodaa sida dharka kan

macsarada canabka ku joogjoogsada? **3** Keligay baan macsarada ku tuntay, oo dadkiina qofna igalama joogin, waxaan iyaga kula tuntay cadhadayda, oo waxaan kula joogjoogsaday xanaaqayga, oo dhiiggooduna lebbiskayguu ku firidhsan yahay, dharkayga oo dhanna waan ku wada wasakheeyey. **4** Waayo, maalintii aarsashadu qalbigaygay ku jirtay, oo kuwaygii aan furtay sannaddoodu waa timid. **5** Waan doondoonay, laakiinse mid i caawiya lama arag, oo inaan la arag mid i tiiriya waan ka yaabay, sidaas daraaddeed gacantayda qudheeda ayaa badbaado ii keentay, waxaana i tiirisay cadhadaydii. **6** Oo dadyowgaan cadhadayda kula tuntay, xanaaqaygana waan ku sakhraamiyey, oo dhiiggoodana dhulkaan ku soo daadiyey. **7** Waxaan soo xusuusanayaa Rabbiga raxmaddiisii iyo Rabbiga ammaantiisii si waafaqsan waxyaalihii Rabbigu na siiyey oo dhan, iyo wanaaggii weynaa oo uu reer binu Israa'iil siiyey, kaasoo uu iyaga u siiyey si waafaqsan naxariistiisa, iyo si waafaqsan raxmaddiisa faraha badan. **8** Waayo, wuxuu yidhi, Hubaal iyagu waa dadkayga iyo wiilashayda aan been ku macaamiloon, oo sidaas daraaddeed ayuu Badbaadiye ugu noqday. **9** Dhibaatadoodii oo dhan ayuu isna ku dhibaatooday, oo waxaa iyagii badbaadisay malaa'igta hortiisa joogta, oo wuxuu iyagii ku soo furtay jacaylkiisii iyo naxdintiisii, oo isna wuu soo xambaaray, oo waayihii hore oo dhanna wuu siday. **10** Laakiinse way caasiyoobeen, oo Ruuxiisa Quduuska ahna way calool xumeeyeen, oo sidaas daraaddeed ayuu ugu rogmaday inuu cadowgoodii noqdo, wuuna la diriray. **11** Markaas dadkiisii waxay soo xusuusteen waayihii hore ee Muuse, oo waxay yidhaahdeen, Meeh kii badda ka soo gudbiyey iyagii iyo adhijirkii idihiisa? Meeh kii Ruuxiisa Quduuska ah dhexdooda dhigay, **12** kii dhudhunkiisa ammaanta badan gacanta midigta ee Muuse raacsiiyey, oo biyaha hortooda ku kala qaybiyey, inuu magac weligiis ah samaysto? **13** Meeh kii moolka dhexdiisa ku soo hor kacay sidii faras cidlada dhex maraya si ayan u turunturoon? **14** Sidii lo' dooxada hoos ugu dhaadhacaysa ayaa Ruuxa Rabbigu iyaga u nasiyey. Oo sidaas oo kalaad dadkaagii u hoggaamisay inaad magac ammaan badan samaysatid. **15** Bal samada wax ka soo fiiri, oo bal rugtaada quduusnimada iyo ammaanta leh wax ka soo arag. Meeyey qiiradaadii iyo xooggaagii? Jacaylkii iyo raxmaddii aad ii qabtay way iga joogsadeen. **16** In kastoo Ibraahim aanu na garan oo reer binu Israa'iilna ayan na aqoonsan adigu waxaad tahay aabbahayaga. Rabbiyow, waxaad tahay aabbahayaga, oo magacaaguna weligiisba waa Bixiyahayaga. **17** Rabbiyow, bal maxaad nooga dhigtay inaannu jidkaaga ka qaldanno, maxaadse qalbigayaga u qallafisay si aannan kaaga cabsan? U soo noqo addoommadaada aawadood iyo qabiilooyinkii dhaxalkaaga aawadood? **18** Wakhti yar keliya ayaa dadkaagii quduusanaa dalkii hanti ahaan u haysteen. Cadaawayaashayadii ayaa meeshaadii quduuska ahayd ku tuntay. **19** Oo annana waxaannu kula mid noqonnay sidii kuwa aadan weligaa u talin, iyo sidii kuwa aan magacaaga loogu yeedhin.

64 Maad samooyinka soo jeexdid, oo maad hoos u soo dhaadhacdid, si ay buuruhu hortaada uga gariiraan **2** sida dab xaabo uu u gubo oo uu biyahana u karkariyo, in magacaaga cadaawayaashaada la ogeysiiyo, iyo in quruumuhu ay hortaada ku gariiraan! **3** Markaad waxyaalo cabsi badan oo aannan filanayn samaysay, hoos baad u soo dhaadhacday, oo buurihiina hortaaday ku gariireen. **4** Tan iyo waa hore ninna ma garan, dheguna ma maqal, iluna ma arag Ilaah aan adiga ahayn oo u shaqeeya kan isaga wax ka suga. **5** Kan isagoo faraxsan xaqnimo sameeya, iyo kuwa jidadkaaga kugu xusuusta waad la kulantaa. Waad cadhaysnayd, waannuna dembaabnay. Dembiyadaas wakhti dheer baannu ku sii soconnay, haddaba ma nala badbaadin doonaa? **6** Waayo, kulligayo waxaannu noqonnay sida wax aan nadiif ahayn, oo xaqnimadayada oo dhammuna waa sida dhar wasakh ah, kulligayona waxaannu u engegnay sida caleen oo kale, oo xumaantayadiina sidii dabayl oo kale ayay noo kaxaysataa. **7** Oo innaba lama arko mid magacaaga ku baryootama, ama niyadiisa u kiciya inuu ku xagsado, waayo, wejigaagii waad naga qarisay, oo xumaatooyinkayagii aawadood waad na wada baabbi'isay. **8** Laakiinse haatan, Rabbiyow, waxaad tahay Aabbahayaga. Annagu waxaannu nahay dhoobadii, oo adiguna dheryasameeyahayaga baad tahay, oo annana kulligayo shuqulkii gacantaada baannu nahay. **9** Rabbiyow, aad ha u cadhoon, oo xumaantana ilaa weligaa ha sii xusuusan. Bal eeg, oo na fiiri, waan ku baryaynaaye, waayo, kulligayo dadkaaga baannu nahay. **10** Magaalooyinkaagii quduuska ahaa cidlo bay noqdeen, Siyoon waxay noqotay cidlo oo kale, Yeruusaalemna waxay noqotay meel baabba' ah. **11** Gurigayagii quduuska ahaa oo qurxoonaa oo ahaa meeshii ay awowayaashayo kugu ammaani jireen dab baa lagu gubay, oo waxyaalahayagii wanwanaagsanaa oo dhanna waa la wada baabbi'iyey. **12** Rabbiyow, waxyaalahaas aawadood ma isu celinaysaa? Ma iska aamusaysaa, oo ma aad baad noo sii dhibaysaa?

65 Waxaan aqbalay kuwa aan wax i weyddiinayn, oo waxaa i helay kuwa aan i doondoonayn. Waxaa quruun aan magacayga loogu yeedhi jirin ku idhi, I eeg, i eeg. **2** Maalintii oo dhan waxaan gacmahayga u kala bixinayay dad caasi ah, oo jid aan wanaagsanayn ku socda, oo fikirradooda daba gala, **3** oo ah dad had iyo goorba badheedh iiga cadhaysiiya, iyagoo beero allabari ku bixiya, oo meelo leben laga sameeyey foox ku shida. **4** Waxay fadhiyaan xabaalaha dhexdooda, oo meelo qarsoon bayna ku hoydaan. Hilib doofaar bay cunaan oo weelashoodana waxaa ku jira maraq waxyaalo karaahiyo ah laga sameeyey, **5** oo waxay yidhaahdaan, Goonidaada u taagnow, oo ha ii soo dhowaanin, waayo, waan kaa quduusanahay. Kuwaasu waa qiiq sanka iga galay, iyo dab maalinta oo dhan qaxmaya. **6** Bal eega, tanu hortayday ku qoran tahay, Anigu iska aamusi maayo, laakiinse waan abaalmarin doonaa, oo waxaan abaalmarinta gelin doonaa laabtooda. **7** Xumaatooyinkiinnii iyo xumaatooyinkii awowayaashiinba isku mar baan idiinka abaalmarin doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay, waayo, iyagu buurahay foox ku shideen oo kurahay igu caayeen, sidaas daraaddeed laabtooda ayaan shuqulladoodii hore gelin doonaa. **8** Rabbigu wuxuu leeyahay, Sida khamriga looga helo rucubka canabka dhexdiisa, oo mid u yidhaahdo, Ha hallaynin, waayo, barakaa ku dhex jirta, sidaas oo kalaan u samayn doonaa addoommadayda aawadood, si aanan dhammaantood u wada baabbi'in. **9** Waxaan reer Yacquub

ka soo bixin doonaa farcan, oo Yahuudahna waxaan ka
soo bixin doonaa mid buurahayga dhaxla, oo kuwayga
aan doortay ayaa dhaxli doona, oo addoommadayda ayaa
halkaas degi doona. **10** Shaaroon waxay noqon doontaa
meel ay adhiyuhu daaqaan, oo dooxadii Caakoorna waxay
noqon doontaa meel ay lo'yowgu fadhiistaan, dadkayga i
doondoonay aawadood. **11** Laakiinse kuwiinna Rabbiga
ka taga, oo buurtayda quduuska ah illoobay, oo Gaad miis
u diyaariya, oo Menii khamri u qasa, **12** waxaan idinka
dhigi doonaa kuwa seefta ku le'da, oo dhammaantiinna
waxaad u wada foororsan doontaan in laydin gowraco,
maxaa yeelay, markaan idiin yeedhay iima aydaan jawaabin,
oo markaan idinla hadlayna, ima aydaan maqlin, laakiinse
wax indhahayga hortooda shar ku ahaa baad samayseen,
oo waxaad doorateen wax aanan ku farxin. **13** Sidaas
daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal
ogaada, addoommadaydu wax bay cuni doonaan, idinkuse
waad gaajaysnaan doontaan, addoommadaydu wax bay
cabbi doonaan, idinkuse waad harraadsanaan doontaan,
addoommadaydu way rayrayn doonaan, idinkuse waad
ceeboobi doontaan, **14** addoommadaydu farxadda qalbigooda
ayay la gabyi doonaan, idinkuse murugta qalbigiinna ayaad
la ooyi doontaan, oo dhibta ruuxiinna ayaad la barooran
doontaan. **15** Oo magiciinna ayaad kuwayga aan doortay ugu
dayn doontaan, inuu habaar lagu dhaarto u noqdo, oo Sayidka
Rabbiga ah ayaa idin layn doona, oo addoommadiisana
magac kaluu u bixin doonaa. **16** Kii isagoo dalka jooga
isu duceeyaa wuxuu isugu ducayn doonaa Ilaaha runta,
oo kii isagoo dalka jooga dhaartaana wuxuu ku dhaaran
doonaa Ilaaha runta, waayo, dhibaatooyinkii hore waa la
illoobay, indhahaygana way ka qarsoon yihiin. **17** Waayo, bal
eega, waxaan abuuri doonaa samooyin cuscusub iyo dhul
cusub, oo waxyaalihii horena lama soo xusuusan doono,
oo innaba maanka sooma ay geli doonaan. **18** Laakiinse
farxa oo weligiinba waxa aan abuuro ku reyreeya, waayo, bal
eega, Yeruusaalem waxaan u abuuraa rayrayn, dadkeedana
farxad baan u abuuraa. **19** Oo Yeruusaalem baan ku
rayrayn doonaa, oo dadkaygana waan ku farxi doonaa,
oo codkii oohinta iyo codkii baroorashadana mar dambe
dhexdeeda lagama maqli doono. **20** Oo markaas dabadeedna
innaba dhexdeeda ilmo dhawr maalmood jira, amase oday
aan cimrigiisa dhammaysan lagama heli doono, waayo,
ilmuhu wuxuu dhiman doonaa isagoo boqol sannadood jira,
dembilaha boqol sannadood jirase wuxuu ahaan doonaa mid
inkaaran. **21** Guryay dhisan doonaan, wayna degi doonaan,
oo beero canab ahna way beeran doonaan, midhahoodana
way cuni doonaan. **22** Si uu mid kale u dego, guryo ma ay
dhisi doonaan, oo si uu mid kale u cuno, beero ma ay beeran
doonaan, waayo, dadkayga cimrigiisu wuxuu ahaan doonaa
sidii geed cimrigiis, oo kuwayga aan doortayna wakhti dheer
ayay shuqulka gacmahooda ku farxi doonaan. **23** Si aan
waxba tarin uma ay hawshoon doonaan, oo masiibona carruur
uma ay dhali doonaan, waayo, iyagu waa farcankii kuwii
Rabbigu barakeeyey, iyaga iyo carruurtoodaba. **24** Intaanay
dhawaaqin ayaan u jawaabi doonaa, oo intay weli hadlayaan
ayaan maqli doonaa. **25** Yeyda iyo baraarku way isla wada
daaqi doonaan, libaaxuna sida dibi oo kale caws buu u
cuni doonaa, oo boodhkuna abeesada quudkeeduu ahaan
doonaa. Rabbigu wuxuu leeyahay, Buurtayda quduuska ah
oo dhan waxba kuma yeeli doonaan, waxna kuma baabbi'in
doonaan.

66 Rabbigu wuxuu leeyahay, Samadu waa carshigayga,
dhulkuna waa meeshaan cagaha saarto. Guri
caynmaad ii dhisi doontaan? Oo maxay tahay meeshaan
ku nastaa? **2** Waayo, waxyaalahan oo dhan gacantaydaa
samaysay, oo waxyaalahan oo dhammuna way wada
ahaadeen, ayaa Rabbigu leeyahay, laakiinse ninkan waan
fiirinayaa kaasoo ah miskiin, ruuxiisuna jaban yahay,
eraygaygana ka gariira. **3** Kii dibi gowracaa wuxuu la mid
yahay mid nin dilay oo kale, kii wan yar allabari ahaan u
bixiyaana wuxuu la mid yahay mid eey qoorta ka jebiya
oo kale, oo kii qurbaan bixiyaana wuxuu la mid yahay
sida isagoo doofaar dhiiggiis bixiya oo kale, oo kii foox
shidaana wuxuu la mid yahay sida isagoo sanam ammaana.
Hubaal waxay doorteen jidadkooda, oo naftooduna waxay ku
faraxdaa karaahiyadooda. **4** Anna waxaan dooran doonaa
dhibaatooyinkooda, oo waxay ka cabsadaanna waan ku
soo kor dayn doonaa, maxaa yeelay, markaan u yeedhay,
innaba cidina iima jawaabin, oo markaan la hadlayna, ima
ay maqlin, laakiinse wax indhahayga hortooda shar ku
ahaa bay sameeyeen, oo waxay doorteen wax aanan ku
farxin. **5** Kuwiinna eraygiisa ka gariirow, bal erayga Rabbiga
maqla. Walaalihiinna idin neceb, oo magacayga aawadiis
idiin xoora, waxay yidhaahdeen, Rabbiga ha la ammaano, si
aan farxaddiinna u aragno, laakiinse iyagu way ceeboobi
doonaan. **6** Buuq baa magaalada laga maqlayaa, cod
baana macbudka ka yeedhaya, waana codka Rabbiga oo
cadaawayaashiisii abaalmarinaya. **7** Intii ayan foolan ayay
dhashay, oo intii ayan xanuunsan ayay wiil umushay. **8**
Bal yaa waxaas oo kale maqlay? Yaase waxaas oo kale
arkay? Dal miyuu maalin qudha dhashaa? Quruunse miyey
haddiiba dhalataa? Waayo, Siyoon mar alla markay foolatay
ayay haddiiba carruurteedii dhashay. **9** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Anigoo foosha keena miyaanan dhalin doonin?
Ilaahaagu wuxuu leeyahay, Anigoo wax dhaliya, miyaan
maxalka awdi doonaa? **10** Kuwiinna iyada jecel oo dhammow,
Yeruusaalem la reyreeya, oo aawadeed u faraxsanaada,
kuwiinna u baroorta oo dhammow, farxad aawadeed ula
reyreeya, **11** si aad naaseheeda gargaarka ah u nuugtaan
oo aad uga dheregtaan, iyo si aad sharafteeda badan uga
maashaan oo aad ugu faraxdaan. **12** Waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal eega, nabad sida webi oo kale ayaan ugu
soo fidin doonaa, oo sharafta quruumahana sida durdur
soo buuxdhaafay oo kale ayaan ugu soo dayn doonaa, oo
markaasaad nuugi doontaan, oo sintaa laydinku xambaari
doonaa, dhabtaana laydinku dul cayaarsiin doonaa. **13** Sida
mid hooyadiis u qalbi qaboojiso oo kale ayaan aniguna idiin
qalbi qaboojin doonaa, oo waxaa laydinku qalbi qaboojin
doonaa Yeruusaalem. **14** Oo markaad waxaas aragtaan ayaa
qalbigiinnu farxi doonaa, oo lafihiinnuna sida caws qoyan oo
kale ayay u soo barwaaqaysnaan doonaan, oo waxaa la
ogaan doonaa inay gacanta Rabbigu addoommadiisa la jirto,
cadhadiisuse waxay ku dhici doontaa cadaawayaashiisa. **15**
Waayo, bal eega, Rabbigu wuxuu la iman doonaa dab, iyo
gaadhifardoodyadiisa cirwareenta la moodo, inuu xanaaqiisa

cadho ku keeno canaantiisana dab ololkiis. **16** Waayo,
Rabbigu wuxuu binu-aadmiga oo dhan ku xukumi doonaa
dab iyo seeftiisa, oo kuwa Rabbigu laayana way badan
doonaan. **17** Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa isdaahiriya,
oo beeraha isku dhex nadiifiya, oo midba midka kale daba
socdo, oo hilibka doofaarka, iyo karaahiyada, iyo jiirka cunaa
dhammaantood way wada baabbi'i doonaan. **18** Waayo,
shuqulladooda iyo fikirradooda waan ogahay, oo waxay
noqon doontaa inaan soo wada ururiyo quruumaha iyo afafka
oo dhanba, oo iyana way iman doonaan, ammaantaydana
way arki doonaan. **19** Oo waxaan dhexdooda ka taagi
doonaa calaamad, oo kuwooda baxsan doonana waxaan u
diri doonaa quruumaha, kuwaasoo ah Tarshiish, iyo Fuul
iyo Luudka qaansada xooda, iyo Tubal iyo Yaawaan, iyo
gasiiradaha fog, oo aan weligood warkayga maqal oo aan
ammaantaydana arag, oo iyana ammaantayday quruumaha
ka dhex sheegi doonaan. **20** Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxay
Rabbiga qurbaan ahaan ugu keeni doonaan walaalihiin oo
dhan, oo waxay ka soo kaxayn doonaan quruumaha oo
dhan, iyagoo fuushan fardo, iyo gaadhifardoodyo, iyo sariiro
gacmeed, iyo baqlo, iyo rakuubbo dheereeya, oo waxay
keeni doonaan buurtayda quduuska ah ee Yeruusaalem,
sida reer binu Israa'iil ay weel nadiifsan qurbaankooda ugu
keenaan oo ay guriga Rabbiga u soo geliyaan. **21** Oo
Rabbigu wuxuu leeyahay, Weliba waxaan iyaga kala dhex
bixi doonaa wadaaddo iyo kuwa reer Laawi ah. **22** Oo
Rabbigu wuxuu leeyahay, Sida samooyinka cuscusub iyo
dhulka cusub oo aan samayn doono ay hortayda ugu raagi
doonaan, ayaa farcankiinna iyo magiciinnuba hortayda ugu
raagi doonaan. **23** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxay
noqon doontaa in bil ka bil iyo sabti ka sabti binu-aadmiga oo
dhammuba ay u iman doonaan inay hortayda igu caabudaan.
24 Oo iyana way bixi doonaan, oo waxay fiirfiirin doonaan
dadkii igu xadgudbay meydadkooda, waayo, dixirigoodu ma
dhiman doono, oo dabkuna kama demi doono, oo waxay
binu-aadmiga oo dhan u noqon doonaan karaahiyo.

Yeremyaah

1 Kuwanu waa erayadii Yeremyaah ina Xilqiyaah, oo
ka mid ahaa wadaaddadii joogay Canaatood oo ku
tiil dalka reer Benyaamiin. **2** Waxaa isaga u yimid
erayga Rabbiga wakhtigii uu Yoosiyaah ina Aamoon dalka
Yahuudah boqor ka ahaa, sannaddii saddex iyo tobnaad ee
boqortooyadiisa. **3** Oo wuxuu kaloo isaga u yimid wakhtigii
Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah uu dalka Yahuudah boqor
ka ahaa, iyo ilaa sannaddii kow iyo tobnaad ee Sidqiyaah
ina Yoosiyaah uu dalka Yahuudah boqor ka ahaa, iyo ilaa
waagii Yeruusaalem maxaabbiisahaanta loo kaxaystay bishii
shanaad. **4** Markaasaa eraygii Rabbigu ii yimid, isagoo leh,
5 Intaanan uurkii hooyadaa kugu abuurin ayaan ku iqiin, oo
intaadan uurka ka soo bixin ayaan quduus kaa dhigay, oo
waxaan kuu doortay inaad nebi u noqotid quruumaha. **6**
Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow, bal eeg, anigu ma aan
hadli karo, waayo, dhallinyaraan ahay. **7** Laakiinse Rabbigu
wuxuu igu yidhi, Ha odhan, Dhallinyaraan ahay, waayo, waa
inaad u tagtaa qof kasta oo aan kuu diri doono, oo wax
alla wixii aan kugu amri doonoba waa inaad ku hadashaa.
8 Iyaga ha ka baqin, waayo, anigu waan kula jiraa inaan
ku samatabbixiyo, ayaa Rabbigu leeyahay. **9** Markaasaa
Rabbigu gacanta soo fidiyey, oo afkayguu taabtay, kolkaasaa
Rabbigu wuxuu igu yidhi, Bal eeg, Anigu erayadaydii ayaan
afka kuugu riday. **10** Bal eeg, maantadan ayaan kaa kor
yeelay quruumaha iyo boqortooyooyinkaba, inaad rujisid oo
aad dumisid, iyo inaad baabbi'isid oo aad afgembidid, iyo
inaad dhistid oo aad beertid. **11** Oo weliba eraygii Rabbigu
waa ii yimid, isagoo leh, Yeremyaahow, bal maxaad aragtaa?
Oo aniguna waxaan idhi, Waxaan arkaa ul yicib ah. **12**
Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Si fiican baad wax u aragtay,
waayo, eraygaygaan ka fiirsadaa si aan u oofiyo. **13** Oo
haddana mar labaad ayuu eraygii Rabbigu ii yimid, oo wuxuu
igu yidhi, Maxaad aragtaa? Oo aniguna waxaan idhi, Waxaan
arkaa dheri karaya, oo wuxuu ka soo jeedaa xagga woqooyi.
14 Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Masiibo ayaa xagga woqooyi
kaga soo kici doonta dadka dalka deggan oo dhan. **15**
Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu waxaan u
yeedhi doonaa qolooyinka boqortooyooyinka woqooyi oo
dhan, oo iyana way iman doonaan, oo midkood kastaaba
wuxuu carshigiisa dhigan doonaa irdaha Yeruusaalem laga
soo galo, iyagoo ku kacsan derbiyadeeda ku wareegsan oo
dhan, iyo magaalooyinka dalka Yahuudah oo dhan. **16** Oo
anna waxaan kala hadli doonaa xukummadayda ku saabsan
xumaantooda oo dhan, waayo, way iga tageen oo ilaahyo
kale ayay foox u shideen, wayna u sujuudeen shuqulladii ay
gacmahoodu sameeyeen. **17** Haddaba sidaas daraaddeed
guntiga dhexda ku giiji oo sara joogso, oo waxaad iyaga u
sheegtaa wixii aan kugu amro oo dhan, oo yaanan hortooda
kugu nixine innaba wejigooda ha ka nixin. **18** Waayo, bal
eeg, maanta waxaan kaa dhigay magaalo deyr leh, iyo tiir
bir ah, iyo derbiyo naxaas ah, oo dalka oo dhan col ku ah,
oo col ku ah boqorrada dalka Yahuudah, iyo amiirradooda,
iyo wadaaddadooda, iyo dadka dalka oo dhanba. **19** Oo
Rabbigu wuxuu leeyahay, Iyagu way kula diriri doonaan,
laakiinse kaama ay adkaan doonaan, waayo, waan kula jiraa
inaan ku samatabbixiyo.

2 Oo haddana eraygii Rabbigu waa ii yimid, isagoo
leh, **2** Tag oo Yeruusaalem dhegaha kaga qayli,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Waxaan xusuusnahay roonaantii yaraantaada iyo jacaylkii
doonanaantaada, markaad igu raaci jirtay cidladii ahayd dal
aan waxba lagu beerin. **3** Reer binu Israa'iil wuxuu Rabbiga u
ahaa quduus, iyo midhihii ugu horreeyey ee beergooyskiisii,
oo kuwii isaga cunay oo dhammu eed bay lahaayeen, oo
masiibo baa iyaga ku soo degtay, ayaa Rabbigu leeyahay. **4**
Reer Yacquub iyo qolooyinka reer binu Israa'iil oo dhammow,
bal maqla erayga Rabbiga: **5** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Awowayaashiin maxaa xaqdarro ah oo ay iga heleen oo
ay iiga fogaadeen, oo ay waxyaalaha aan waxtarka lahayn
u raaceen, oo ay waxmatarayaal u noqdeen? **6** Oo iyagu
innaba ma ay odhan, Meeh Rabbigii dalka Masar naga
soo bixiyey, oo nagu soo hor kacay cidlada dhexdeeda,
taasoo ahayd dal lamadegaan ah oo godad badan, iyo dal
abaar iyo hooska dhimashada ah, iyo dal aan ciduna dhex
marin, iyo meel aan la degin? **7** Oo waxaan idin keenay
waddan barwaaqo badan, inaad midhihiisa iyo wanaaggiisa
cuntaan, laakiinse markaad soo gasheen ayaad dalkaygii
nijaasayseen, oo dhaxalkaygiina waxaad ka dhigteen wax
karaahiyo ah. **8** Wadaaddadii ma ay odhan, Rabbigii meeh?
Oo kuwa sharciga hayaana ima ay aqoon, oo taliyayaashiina
way igu xadgudbeen, oo nebiyadiina waxay wax ku sii
sheegeen Bacal, oo waxay iska daba galeen waxyaalo aan
innaba faa'iido lahayn. **9** Oo sidaas daraaddeed weli waan
idinla muddacayaa, oo carruurtiinna carruurtoodana waan la
muddici doonaa. **10** Waayo, bal u gudba xagga gasiiradda
Kitiim, oo bal wax eega, oo xagga Qedaarna cid u dira, oo
aad u fiirsada, oo bal eega hadday waxaas oo kale halkaas
jiraan. **11** Miyey jirtaa quruun beddeshay ilaahyadeed aan
ilaahyo ahayn? Laakiinse dadkaygu waxay ammaantoodii
ku beddeleen wax aan waxtar lahayn. **12** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Samooyinkow, bal waxan la yaaba, oo aad iyo aad
u cabsada, oo haddana aad u gariira. **13** Waayo, dadkaygii
laba waxyaalood oo shar ah ayay sameeyeen, way iga
tageen anigoo ah isha biyaha nool, oo waxay qoteen berkedo
daldaloola oo aan innaba biyo celin karin. **14** Dalka Israa'iil
ma addoon baa, mase waa bidde guriga ku dhashay? Maxaa
isaga loo kala boobay? **15** Libaaxyo qayrabyo ah ayaa
ku ciyey, oo codkoodiina way dheereeyeen, oo dalkiisiina
way baabbi'iyeen, oo magaalooyinkiisiina way gubteen oo
ciduna ma deggana. **16** Oo waxaa dhalada kaa jebiyey
reer Nof iyo reer Taxfanees. **17** Sow adiga qudhaadu
isuma aad keenin belaayadan, waayo, waxaad ka tagtay
Rabbiga Ilaahaaga ah markuu jidka kugu hagayay? **18** Oo
haatan bal maxaad ka samaynaysaa jidka Masar inaad cabto
biyaha Shiixoor? Amase bal maxaad ka samaynaysaa jidka
Ashuur inaad cabto biyaha Webi Yufraad? **19** Haddaba
xumaantaada ayaa ku edbin doonta, oo dibunoqoshadaada
ayaa ku canaanan doonta. Sayidka ah Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Haddaba bal ogow oo arag inay tahay
wax shar ah oo qadhaadh inaad iga tagtay anigoo Rabbiga
Ilaahaaga ah, iyo inaadan iga cabsan. **20** Waayo, waa

hore ayaad harqoodkaagii jebisay, oo waxaad kala gooysay
silsiladihii kugu xidhnaa, oo waxaad tidhi, Anigu kuu adeegi
maayo, oo buur kasta oo dheer korkeed iyo geed kasta oo
doog ah hoostiis ayaad ku jiifsatay sida dhillo oo kale. **21**
Laakiin waxaan kuu beeray canab wacan, oo kulligiis abuur
wanaagsan ah, haddaba sidee baad ugu beddelantay inaad
igu noqotid canab ba'ay oo qalaad? **22** Waayo, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, In kastoo aad soodhe isku
maydhid, oo aad saabuun iska badisid, weli xumaantaadii
sida calaamad oo kale bay ii muuqataa. **23** Sidee baad
u odhan kartaa, Anigu ma nijaasoobin, oo Bacaliimna ma
raacin? Bal fiiri socodkii aad dooxada ku martay, oo garo
wixii aad samaysay. Waxaad tahay qaalin geel oo dheeraysa
oo warwareegta, **24** iyo dameerdibadeed cidlada baratay, oo
iyadoo orgoonaysa dabaysha ursanaysa. Yaa damaceeda ka
celin kara? Oo kuwa iyada doonaya oo dhammuna isma
ay daalin doonaan, waayo, iyaday bisheeda heli doonaan.
25 Cagahaaga kabola'aan ka dhawr, oo hungurigaagana
harraad ka dhawr, laakiinse waxaad tidhi, Rajo ma leh
innaba, waayo, waxaan jeclaaday shisheeyayaal, oo iyagaan
iska daba gelayaa. **26** Siduu tuug markii la qabto u ceeboobo
oo kale ayay reer binu Israa'iil u ceeboobeen, iyaga, iyo
boqorradooda, iyo amiirradooda, iyo wadaaddadooda, iyo
nebiyadooduba, **27** kuwaasoo geed ku yidhaahda, Waxaad
tahay aabbahay, oo dhagaxna ku yidhaahda, Adigaa i
dhalay. Dhabarkay ii soo jeediyeen, wejigiina way iga sii
jeediyeen, laakiinse wakhtigii ay dhibaataysan yihiin waxay i
odhan doonaan, Kac oo na badbaadi. **28** Laakiinse meeye
ilaahyadaadii aad samaysatay? Iyagu ha keceen hadday ku
badbaadin karaan wakhtigii aad dhibaataysan tahay, waayo,
dadka Yahuudah ahow, ilaahyadiinnu waxay tiro le'eg yihiin
magaalooyinkiinna. **29** Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal maxaad iila muddacaysaan? Waayo, idinku
kulligiin waad iga gudubteen. **30** Anigu waxtarla'aan baan
carruurtiinnii u dilay, iyaguse innaba kuma ay waano qaadan.
Seeftiinnii ayaa nebiyadiinnii baabbi'isay sidii libaax wax
baabbi'inaya oo kale. **31** Dadka qarniganow, bal erayga
Rabbiga ka fiirsada. Reer binu Israa'iil ma waxaan u ahaa
cidlo ama dal gudcur ah? Haddaba bal maxaa dadkaygu
u yidhaahdaan, Xor baannu nahay, oo mar dambe kuu
iman mayno? **32** Gabadhu miyey illoobi kartaa wixii ay isku
sharaxdo, aroosadduse miyey illoobi kartaa wixii ay xidhato?
Laakiinse dadkaygu waxay i illoobeen maalmo badan oo
aan la tirin karin. **33** Sidee baad jidkaaga u hagaajisaa
markaad caashaq doondoonto? Sidaas daraaddeed xataa
naagaha xunxunna jidadkaagaad bartay. **34** Oo weliba
darfaha dharkaagana waxaa laga helaa dhiiggii masaakiinta
aan xaqa qabin, sababtuna ma aha inaad heshay iyagoo
guriga dhacaya, laakiinse waa waxyaalahaas oo dhan
daraaddood. **35** Oo weliba waxaad istidhaahdaa, Anigu xaq
ma qabo. Sida xaqiiqada ah cadhadiisu way iga noqotay. Bal
ogow, anigu waan kula muddici doonaaye, maxaa yeelay,
waxaad tidhaahdaa, Anigu ma aan dembaabin. **36** Maxaad u
warwareegtaa si aad jidadkaaga u beddesho? Ceeb baa
dalka Masar kaaga iman doonta siday dalka Ashuur kaaga
timid oo kale. **37** Oo weliba isagana waad ka soo bixi
doontaa, adigoo gacmahu madaxa kuu saaran yihiin, waayo,
Rabbigu waa diiday kuwa aad ku kalsoon tahay oo dhan, oo
iyaga innaba ku dhex liibaani maysid.

3 Waxaa la yidhaahdaa, Haddii nin naagtiisa iska furo,
oo ay ka tagto isaga, oo ay nin kale naagtiis noqoto, kii
qabi jiray miyuu iyada u soo noqdaa? Miyaan dalkaasu aad
u nijaasoobayn? Laakiinse adigu waxaad ka dhillaysatay
saaxiibbo badan, oo haddana miyaad ii soo noqon doontaa?
ayaa Rabbigu leeyahay. **2** Bal indhaha kor u qaad oo waxaad
fiirisaa meelaha dhaadheer, oo bal eeg. Miyey jirtaa meel
aan lagula seexan? Adoo iyaga sugaya ayaad jidadka ag
fadhiisatay sidii Carab cidlada jooga, oo waxaad dalkii ku
nijaasaysay dhillanimadaada iyo sharkaagaba. **3** Sidaas
daraaddeed tiixyadii waa la joojiyey, oo roobkii dambena waa
la waayay, weliba waxaad yeelatay dhillo jaaheed, oo inaad
xishootana waad diidday. **4** Haatan sow iguma qayshan,
Aabbahayow, adigu waxaad tahay saaxiibkii yaraantaydii?
5 Miyuu weligiisba sii cadhaysnaan doonaa? Oo miyuu
cadhadiisa ilaa ugudambaysta sii haysanayaa? Bal eeg,
waxaad ku hadashay oo samaysay waxyaalo shar ah in
alla intii aad kartayba. **6** Weliba wakhtigii Boqor Yoosiyaah
Rabbigu wuxuu kaloo igu yidhi, War miyaad aragtay waxa
boqortooyadii Israa'iil ee dib u noqotay ay samaysay? Iyadu
waxay tagtay buur kasta oo dheer dusheed iyo geed kasta
oo doog ah hoostiis, oo halkaasay ku dhillowday. **7** Oo iyadu
markay waxyaalahaas oo dhan samaysay dabadeed ayaan
waxaan is-idhi, Way ii soo noqon doontaa, laakiinse iyadu
sooma noqon. Oo walaasheedii boqortooyadii Yahuudah
oo sirreyda ahaydna waxaas way aragtay. **8** Boqortooyadii
Israa'iil ee dib u noqotay way sinaysatay, oo taas daraaddeed
ayaan iyadii furay oo waxaan siiyey warqaddii furniinkeeda,
oo waxaan arkay in walaasheedii Yahuudah oo sirreyda
ahayd innaba aanay weli cabsan, laakiinse iyana ay tagtay oo
dhillowday. **9** Oo waxay noqotay inuu dalkii ku nijaasoobay
fudaydkii dhillanimadeeda, oo iyana way ka sinaysatay
dhagxan iyo geedo. **10** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Walaasheedii Yahuudah oo sirreyda ahayd in kastoo ay
waxyaalahaas oo dhan aragtay haddana qalbigeeda oo dhan
iiguma ay soo noqon, laakiinse waxay iigu soo noqotay si
isyeelyeelid ah. **11** Oo haddana waxaa Rabbigu igu yidhi,
Boqortooyadii Israa'iil ee dib u noqotay way iscaddaysay inay
ka xaq badan tahay boqortooyada Yahuudah ee sirreyda ah.
12 Tag, oo erayadan xagga woqooyi u naadi, oo waxaad
tidhaahdaa, Boqortooyada Israa'iil ee dib u noqotayay, soo
noqo, maxaa yeelay, weji cadhaysan kugu eegi maayo,
waayo, waan naxariis badnahay, oo cadhadaydana weligay
sii haysan maayo, ayaa Rabbigu leeyahay. **13** Waxaa keliya
ood aqoonsataa xumaantaada, inaad Rabbiga Ilaahaaga ah
ku xadgudubtay, iyo inaad geed kasta oo doog ah hoostiisa
jidadkaaga ugu kala firdhisay shisheeyayaasha, iyo inaadan
codkaygii addeecin, ayaa Rabbigu leeyahay. **14** Carruurtii dib
u noqotayay, soo noqda, waayo, waxaan ahay Sayidkiinnii, oo
midkiin waxaan kala soo bixi doonaa magaalo, labana waxaan
kaloo soo bixi doonaa qolo, oo waxaan idin keeni doonaa
Siyoon, ayaa Rabbigu leeyahay. **15** Oo sida qalbigaygu
jecel yahay waxaan idiin siin doonaa daajiyayaal, oo iyana
waxay idinku daajin doonaan aqoon iyo waxgarasho. **16**
Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas markaad tarantaan oo

aad dalka dhexdiisa ku badataan, waxay noqon doontaa
inaan mar dambe la odhan, Sanduuqii axdiga Rabbiga, oo
lagamana fikiri doono, lamana soo xusuusan doono, lamana
soo booqan doono, oo mar dambena lama samayn doono.
17 Oo wakhtigaas waxaa Yeruusaalem lagu magacaabi
doonaa carshigii Rabbiga, oo quruumaha oo dhammuna
iyaday ugu soo wada ururi doonaan magaca Rabbiga
oo Yeruusaalem yaal, oo iyana mar dambe ma ay daba
geli doonaan caasinimada qalbigooda sharka ah. **18** Oo
wakhtigaas dadka Yahuudah waxay la socon doonaan dadka
Israa'iil, oo iyagoo isa soo raaci doona ayay dalka woqooyi
ka soo bixi doonaan, waxayna iman doonaan dalkii aan
awowayaashiin dhaxalka u siiyey. **19** Waxaan idhi, Sidee
baan wiilasha kuu dhex geeyaa, oo aan dal wacan kuu
siiyaa, kaasoo ah dhaxalka ugu wanaagsan ee quruumaha?
Oo haddana waxaan idhi, Waxaad igu yeedhi doontaan,
Aabbahayow, oo igama aad jeesan doontaan. **20** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iilow, sida xaqiiqada ah
naag khaa'inad ahu siday ninkeeda uga tagto oo kale ayaad
idinkuna khiyaano igula macaamilooteen. **21** Cod baa ka
yeedhaya meelaha dhaadheer dushooda, waana oohin iyo
baryootankii dadka Israa'iil, waayo, jidkooday qallooiyeen,
oo waxay iska illoobeen Rabbigii Ilaahooda ahaa. **22**
Carruurta dib u noqotayay, soo noqda, oo dibunoqoshadiinna
ayaan bogsiin doonaa. Bal eeg, haatan waannu kuu nimid,
waayo, waxaad tahay Rabbiga Ilaahayaga ah. **23** Sida
runta ah waa rajo been ah in badbaadinta kuraha iyo
buuraha badan laga sugo. Sida runta ah badbaadadii
dadka Israa'iil waxay ka timaadaa Rabbiga Ilaahayaga ah.
24 Laakiinse tan iyo yaraantayadii waxa ceebta ah ayaa
baabba' ka dhigtay wixii awowayaashayo ku hawshoodeen
oo dhan, xataa adhyahoodii iyo ishkinkoodii, iyo wiilashoodii
iyo gabdhahoodiiba. **25** Ceebtayada aannu la jiifsanno
oo sharafdarradayaduna ha na dul saarnaato, waayo, tan
iyo yaraantayadii iyo ilaa maantadan la joogo annaga iyo
awowayaashayoba waxaannu ku dembaabnay Rabbiga
Ilaahayaga ah, oo codkii Rabbiga Ilaahayaga ahna ma aannu
addeecin.

4 Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadka Israa'iilow, haddaad
soo noqotaan, waa inaad xaggayga u soo noqotaan, oo
haddaad karaahiyadiinna hortayda ka fogaysaanna innaba
laydin dhaqdhaqaajin maayo. **2** Oo haddaad si run iyo
caddaalad iyo xaqnimo ah ugu dhaarataan, Rabbigu waa
nool yahay, de markaas quruumuhu isagay ku ducaysan
doonaan, oo isagay ku faani doonaan. **3** Rabbigu wuxuu
dadka dalka Yahuudah iyo reer Yeruusaalem ku leeyahay,
Dhulkiinna jeexan jabsada, oo qodxan dhexdood waxba
ha ku beeranina. **4** Raggiinna dalka Yahuudah iyo kuwa
Yeruusaalem degganow, Rabbiga isu guda, oo iska gooya
buuryada qalbigiinna, si ayan cadhadaydu u soo bixin sida
dab oo kale, oo ayan u hurin si aan innaba loo demin
karin sharka falimihiinna aawadiis. **5** Dalka Yahuudah ka
dhex sheega, oo Yeruusaalem ka dhex naadiya, oo waxaad
tidhaahdaan, War dalka dhexdiisa buunka ku dhufta, oo
aad u qayliya, oo waxaad tidhaahdaan, Isa soo ururSada,
oo ina keena aynu magaalooyinka deyrka leh galnee. **6**
Calan u taaga xagga Siyoon, carara oo ha joogsanina,
waayo, anigu waxaan xagga woqooyi ka keeni doonaa
masiibo iyo halligaad weyn. **7** Libaax baa ka soo baxay
jiqdiisa, quruumo baabbi'iyihiina wuu soo kacay, oo wuxuu
meeshiisii uga soo baxay inuu dalkaaga cidlo ka dhigo, oo
magaalooyinkaagana waa la baabbi'in doonaa, oo qofna
ma degganaan doono. **8** Taas aawadeed dhar joonyad ah
guntada, oo baroorta, oo qayliya, waayo, cadhadii Rabbiga
oo kululayd nagama noqon. **9** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Waxaa maalintaas noqon doona in boqorka qalbigiisa iyo
amiirrada qalbigooduba ay kharribmaan, oo wadaaddaduna
way yaabi doonaan, oo nebiyaduna way fajici doonaan. **10**
Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow, sida xaqiiqada ah
dadkan iyo Yeruusaalemba aad iyo aad baad u khiyaanaysay,
waayo, iyagoo seefi naftooda soo gaadhaysa ayaad ku
tidhaahdaa, Nabad baad helaysaan. **11** Oo wakhtigaas
waxaa dadkan iyo Yeruusaalemba lagu odhan doonaa,
Dadkayga dabayl kulul ayaa uga iman doonta xagga meelaha
dhaadheer ee cidlada ku yaal, mana ahaan doonto mid
wax haadinaysa amase wax safaynaysa, **12** laakiinse
waxay ahaan doontaa dabayl xoog badan oo amarkayga
ku imanaysa, oo weliba haatan anigu xukunkoodii waan ku
hadli doonaa. **13** Bal eega, isagu wuxuu u iman doonaa sida
daruur oo kale, oo gaadhifardoodyadiisuna waxay ahaan
doonaan sida dabayl cirwareen ah oo kale, oo fardihiisuna
xataa gorgorrada way ka sii dheereeyaan. Annagaa hoognay!
Waayo, waannu baabba'nay. **14** Yeruusaalemay, qalbigaaga
xumaanta ka maydh, si aad u badbaaddo aawadeed. Ilaa
goormay fikirradaada sharka ahu kugu sii dhex jirayaan?
15 Waayo, xagga Daan cod baa ka yeedhaya, oo buuraha
Efrayimna belaayo baa laga naadiyaa. **16** Quruumaha u diga
oo Yeruusaalem ogeysiiya in ilaallo ay dal fog ka imanayaan,
oo ay magaalooyinkii dalka Yahuudah ku qaylinayaan.
17 Rabbigu wuxuu leeyahay, Sida kuwa beer dhawraya
ayay hareeraheeda kaga kacsan yihiin, maxaa yeelay,
iyadu way igu caasiyowday. **18** Jidkaaga iyo falimahaaga
ayaa waxyaalahan kuu keenay, tanu waa belaayadaada,
wayna qadhaadh tahay, oo waxay gaadhaysaa xataa ilaa
qalbigaaga. **19** Calooshaydiiyey, calooshaydiiyey! Aniga
qalbigaa i xanuunaya, oo wadnahaa i fig leh. Iskamana
aamusi karo, maxaa yeelay, naftaydiiyey, waxaad maqashay
buunka dhawaaqiisii iyo qayladii dagaalka. **20** Belaayo
baa belaayay ku soo kor dhacday, ayaa lagu dhawaaqay,
waayo, dalkii oo dhan waa baabba'ay. Teendhooyinkaygii
haddiiba way baabbe'een, oo daahyadaydiina daqiiqad qudha
ayay dhammaadeen. **21** Ilaa goormaan calanka arkayaa,
oo aan buunka dhawaaqiisa sii maqlayaa? **22** Waayo,
dadkaygu waa nacasyo, oo aniga ima ay yaqaaniin. Iyagu
waa carruur caqlidaran, oo innaba waxgarasho ma leh. Inay
xumaan sameeyaan way u caqli badan yihiin, laakiinse inay
samaan sameeyaan innaba aqoon uma leh. **23** Bal eega,
dhulkaan fiiriyey, oo waxaan arkay inuusan qaab lahayn oo
uu madhan yahay, oo haddana samooyinkaan fiiriyey, oo
iyana innaba iftiin ma ay lahayn. **24** Buurahaan fiiriyey, oo
waxaan arkay inay gariirayeen, oo kurihii oo dhammuna
way wada dhaqdhaqaaqayeen. **25** Oo haddana wax baan
fiiriyey, oo ninna ma jirin, oo haaddii hawada oo dhammuna
way wada carareen. **26** Oo haddana wax baan fiiriyey, oo
waxaan arkay dhulkii midhaha badnaa oo abaaroobay, oo

magaalooyinkeedii oo dhammuna Rabbiga hortiisa ayay
ku dundunsanaayeen cadhadiisii kululayd daraaddeed. **27**
Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Dalka oo dhammu wuu
cidloobi doonaa, laakiinse anigu kulligiis wada baabbi'in
maayo. **28** Taas aawadeed dhulku wuu u barooran doonaa,
oo samooyinka sarena way u madoobaan doonaan, maxaa
yeelay, waxan anigaa ku hadlay, oo anigaa u qasdiyey, oo
innaba ka qoomamoon maayo, kana soo noqon maayo
marnaba. **29** Magaalada oo dhammu waxay ka qixi doontaa
qaylada fardoleyda iyo qaansoleyda, oo jiqday ku carari
doonaan, dhagaxyada dushoodana way fuuli doonaan,
magaalo kastana waa laga tegi doonaa, oo nin qudhuhuna
ma degganaan doono. **30** Oo markii lagu dhoco bal maxaad
samayn doontaa? In kastoo aad dhar guduudan xidhatid,
iyo in kastoo aad dahab isku sharraxdid, iyo in kastoo aad
indhakuul iska badisidba, waxtarla'aan baad isu qurxinaysaa,
waayo, kuwii ku caashaqi jiray way ku wada quudhsadaan,
oo waxay doonayaan inay nafta kaa qaadaan. **31** Waayo,
waxaan maqlay cod sidii naag foolanaysa, iyo qaylo sidii mid
ilmaheedii ugu horreeyey dhalaysa, waana codkii magaalada
Siyoon, oo taahaysa, oo gacmaheeda kala fidisa, oo waxay
tidhaahdaa, anigaa haatan hoogay! Waayo, naftaydii aad
bay ugu daallan tahay gacankudhiiglayaasha aawadood.

5 Bal jidadka Yeruusaalem hore iyo dib ugu orda, oo bal
fiiriya, oo garta, oo meelaheeda balballaadhanna ka
doondoona nin qudha oo caddaalad sameeya oo runta
doondoona, oo haddaad ka heli kartaanna iyada waan cafiyi
doonaa. **2** Oo weliba in kastoo ay yidhaahdaan, Waa iga
Rabbiga nool, sida xaqiiqada ah been bay ku dhaartaan. **3**
Rabbiyow, indhahaagu runta sow ma fiiriyaan? Iyaga wax
baad ku dhufatay, laakiinse innaba kama ay xumaan, oo
waad baabbi'isay, laakiinse way diideen inay edeb qaataan.
Wejigoodiina waxay ka dhigeen wax dhagax ka sii adag,
oo inay soo noqdaanna way diideen. **4** Markaasaan idhi,
Sida xaqiiqada ah kuwanu waa masaakiin, oo waa nacasyo,
waayo, Rabbiga jidkiisa iyo qaynuunka Ilaahooda toona garan
maayaan. **5** Waxaan u tegi doonaa ragga waaweyn, oo waan
la hadli doonaa, waayo, iyagu Rabbiga jidkiisa iyo qaynuunka
Ilaahooda way yaqaaniin. Laakiinse kuwanu dhammaantood
harqoodkii way jebiyeen, oo xadhkihiina way kala gooyeen.
6 Oo sidaas daraaddeed waxaa iyaga dili doona libaax
kaynta ka soo baxay, oo waxaa baabbi'in doonta yeyda
fiideed. Oo magaalooyinkoodana waxaa gaagaatami doona
shabeel, oo ku alla kii halkaas ka soo baxaba waa la kala
dildillaacsan doonaa, maxaa yeelay, xadgudubyadoodu waa
tiro badan yihiin, oo dibunoqoshadoodiina waa sii korodhay.
7 Sidee baan kuu saamixi karaa? Carruurtaadii way iga
tageen, oo waxay ku dhaarteen kuwa aan ilaahyo ahayn,
oo markaan dherdhergiyey dabadeed ayay sinaysteen, oo
iyagoo guutooyin ah ayay guryihii dhillooyinka ku soo ururеen.
8 Waxay la mid noqdeen sidii fardo aroortii la barqiyey, oo
midkood kastaaba wuxuu ka daba dananay naagtii deriskiisa.
9 Rabbigu wuxuu leeyahay, Miyaanan iyaga waxyaalahan u
ciqaabayn? Miyaanse naftaydu ka aarsanayn quruuntii tan
oo kale ah? **10** Derbiyadeeda fuula oo dumiya, laakiinse
ha wada baabbi'inina. Laamaheedana qaada, waayo, kuwii
Rabbiga ma aha. **11** Waayo, dadka Israa'iil iyo dadka
Yahuudahba khiyaano bay igula macaamiloodeen, ayaa
Rabbigu leeyahay. **12** Rabbiga way dafireen, oo waxay
yidhaahdeen, Isagu ma jiro. Masiibo nagu dhici mayso,
oo seef iyo abaar midna arki mayno. **13** Oo nebiyaduna
dabayl bay noqon doonaan, oo eraygu iyaga kuma jiro,
oo sidaasaa iyaga lagu samayn doonaa. **14** Oo sidaas
daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha ciidammadu wuxuu leeyahay,
Erayadan aad ku hadasheen aawadood bal ogaada, ereyga
afkaaga ku jira dab baan ka dhigi doonaa, oo dadkanna
waxaan ka dhigi doonaa xaabo, oo isna wuu wada baabbi'in
doonaa dhammaantood. **15** Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadka
Israa'iilow, bal ogaada, quruun baan meel fog idinkaga keeni
doonaa, oo taasu waa quruun xoog badan, oo waa quruun
tan iyo waa hore jirtay, oo waa quruun aydaan afkeeda aqoon,
oo aydaan innaba garanayn wax alla waxay yidhaahdaanba.
16 Gabooyahoodu waa sida qabri af bannaan, oo kulligoodna
waa wada rag xoog leh. **17** Oo iyagu waxay dhammayn
doonaan waxaad beeraha ka goosataan iyo kibistiinna, oo
waxay dhammayn doonaan wiilashiinna iyo gabdhihiinna, oo
waxay dhammayn doonaan adhyihiinna iyo lo'diinnaba, oo
waxay dhammayn doonaan canabkiinna iyo berdihiinnaba, oo
magaalooyinkiinna deyrka leh oo aad isku hallaynaysaanna
seef bay la dhici doonaan. **18** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Habase ahaatee, anigu wakhtigaas idin wada baabbi'in
maayo. **19** Oo markay yidhaahdaan, Rabbiga Ilaahayaga ahu
bal muxuu waxyaalahan oo dhan noogu sameeyey? Kolkaas
waxaad ku tidhaahdaa, Sidaad Rabbiga uga tagteen, oo aad
ilaahyo qalaad dalkiinna ugu dhex adeegteen, sidaas oo
kalaad shisheeyayaal ugu dhex adeegi doontaan dal aan
kiinna ahayn. **20** Waxan dadka Yacquub ka dhex sheega, oo
dadka Yahuudah ka dhex naadiya, oo waxaad tidhaahdaan,
21 Dadka nacasyada ahu oo aan waxgarashada lahayn,
oo indhaha leh laakiinse aan waxba arkin, oo dhegaha
leh laakiinse aan waxba maqlinow, bal haatan waxan
maqla: **22** Rabbigu wuxuu leeyahay, War miyeydaan iga
cabsanayn? Oo miyeydaan hortayda ku gariirayn? Waayo,
anigu waxaan ahay kii cammuudda badda uga dhigay
soohdinta, oo amar weligiis ah bixiyey inayan soo dhaafin,
oo in kastoo ay mawjadaheedu aad u dhacaan, innaba kama
ay adkaan karaan, oo in kastoo ay guuxaanna marna sooma
ay dhaafi karaan. **23** Laakiinse dadkanu waxay leeyihiin
qalbi fallaagoobaya oo caasiyoobay, way fallaagoobeen
oo way iska tageen. **24** Oo innaba qalbigooda iskama
ay yidhaahdaan, War haatan aynu ka cabsanno Rabbiga
Ilaaheenna ah oo roobka hore iyo kan dambeba xilligiisa
ina siiya, oo toddobaadyada beergoosashada loo go'ay
inoo haya. **25** Xumaatooyinkiinna ayaa waxyaalahan idinka
celiyey, oo dembiyadiinna ayaa waxyaalo wanwanaagsan
idinka diiday. **26** Waayo, dadkayga dhexdiisa waxaa laga
helaa niman shar ah. Waxay u gabbadaan sida kuwa wax
dabta, oo intay dabin u qoolaan ayay dad qabsadaan. **27**
Sida qafas shimbirro ka buuxaan oo kale ayaa guryahooda
khiyaano uga buuxdaa, oo sidaas daraaddeed ayay u
weynaadeen oo u taajiroobeen. **28** Aad bay u buurnaadeen
oo cayileen, oo xataa falimaha sharka ahna aad bay u
badiyaan, ma garsooraan oo agoontana uma ay muddacaan
si ay u barwaaqoobaan, oo masaakiintana xaqooda uma ay
sameeyaan. **29** Haddaba Rabbigu wuxuu leeyahay, Miyaanan
iyaga waxyaalahan u ciqaabayn? Miyaanse naftaydu ka

aarsanayn quruuntii tan oo kale ah? **30** Wax baas oo yaab
miidhan ah ayaa dalka lagu dhex sameeyey. **31** Nebiyadii
waxay sii sheegaan wax been ah, oo wadaaddadiina waxay
wax ku xukumaan iyaga taladooda, oo dadkaygiina saasay
jecel yihiin, laakiinse bal maxaad ugudambaysta samayn
doontaan?

6 Reer Benyaamiinow, Yeruusaalem dhexdeeda ka carara,
oo buunka Teqooca ka yeedhiya, oo Beyd Hakeremna
calaamad kor uga qaada, waayo, waxaa xagga woqooyi ka
soo socda masiibo iyo halligaad weyn. **2** Magaalada Siyoon
oo u eg naag suurad wacan oo jilicsan ayaan baabbi'in
doonaa. **3** Waxaa iyada u iman doona adhijirro adhyahoodii
wata, oo teendhooyinkooda ayay hareeraheeda ka dhisan
doonaan, oo midkood kastaaba wuxuu iska daaqsan doonaa
meeshiisa. **4** Isu diyaariya inaad iyada dagaal ugu kacdaan,
sara joogsada, oo ina keena aan iyada hadhka weerarnee.
Annagaa iska hoognay, waayo, gabbalkii waa dhacay, oo
hooskii habeennimo ayaa sii dheeraaday. **5** Sara joogsada,
oo ina keena aynu iyada habeennimo weerarnee, oo aynu
daaraheeda waaweyn wada duminnee. **6** Waayo, Rabbiga
ciidammadu wuxuu yidhi, Dhirteeda jara, oo Yeruusaalem
tuulmo ku tuula, waayo, tanu waa magaalada la ciqaabayo,
oo waxaa ka buuxa dulmi miidhan. **7** Sidii ili biyaheeda u
soo burqiso oo kale ayay sharnimadeeda u soo burqisaa
had iyo goorba, dhexdeedana waxaa laga maqlaa dulmi
iyo kharribaad, oo had iyo goorna waxaa hortayda yaal
cudur iyo nabro. **8** Yeruusaalemay, si aan naftaydu kaaga
tegin, oo aanan kaaga dhigin cidlo iyo dal aan ciduna
degganayn, edeb qaado. **9** Rabbigii ciidammadu wuxuu
leeyahay, Kuwa dadka Israa'iil ee hadhay waxaa loo wada
xaabxaabi doonaa sida geedcanab oo kale, Sida mid canab
guranaya oo kale gacanta dambiisha ku soo celiya. **10** Inay
i maqlaan bal yaan la hadlaa oo aan u digaa? Bal eega,
dhegahoodu ma xalaalaysna, oo waxba ma ay maqli karaan.
Bal eega, erayga Rabbigu cay buu iyaga u noqday, oo
innaba kuma ay farxaan. **11** Sidaas daraaddeed waxaa iga
buuxda cadhadii Rabbiga, oo inaan isceliyo waan ku daalay.
Haddaba cadhadii ku deji carruurta jidka joogta iyo shirka
barbaarrada oo dhan, waayo, xataa nin iyo naagtiisaba
waa la kaxayn doonaa, oo odayga iyo kan cimriga dheerba
waa la isla wada kaxayn doonaa. **12** Oo guryahooda, iyo
beerahooda, iyo naagahoodaba kuwa kalaa la siin doonaa
dhammaantoodba, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu
waxaan gacantayda ku fidin doonaa dadka dalka deggan.
13 Waayo, kooda ugu yar ilaa kooda ugu weyn midkood
kastaaba wuxuu u go'ay damacxumaan, oo nebiga iyo xataa
wadaadka inta ka dhexle midkood kastaaba been buu ku
macaamiloodaa. **14** Oo iyagu dhaawicii dadkayga ayay
si fudud u bogsiiyeen, oo iyadoo aan innaba nabadu jirin
ayay yidhaahdaan, Waa nabad! Waa nabad! **15** Markay
karaahiyada sameeyeen miyey xishoodeen? Maya, innaba
ma ay xishoon, ceebna ma garan, sidaas daraaddeed waxay
la dhici doonaan kuwa dhacaya. Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Wakhtigii aan iyaga soo ciqaabo ayay hoos u dhici doonaan.
16 Rabbigu wuxuu leeyahay, Jidadka dhex istaaga, oo bal
wax fiiriya, oo bal dhabbayaashii hore haybsada, oo waxaad
tidhaahdaan, Meeh jidkii wanaagsanaa? Oo markaas ku
socdaa, oo naftiinna nasashaad u heli doontaan. Laakiinse
iyagu waxay yidhaahdeen, Annagu ku socon mayno jidkaas.
17 Oo weliba waxaan idiin dhigay waardiyayaal, oo waxaan
idinku idhi, Buunka dhawaaqiisa dhegaysta. Laakiinse iyagu
waxay yidhaahdeen, Annagu waxba dhegaysan mayno. **18**
Sidaas daraaddeed, quruumahow bal maqla, oo ururkow,
bal ogow waxa kuwan ku dhici doona. **19** Dhulkow, bal
maqal, oo bal ogow, dadkan masiibaan ku soo dejin doonaa
taasoo ah waxay fikirradoodii keeneen, waayo, erayadaydii
ma ayan dhegaysan, sharcigaygiina way diideen. **20** Fooxa
Shebaa ka yimid iyo qasabka macaan ee dal fog laga
keenay maxay ii taraan? Qurbaannadiinna la gubo aqbali
maayo, oo allabaryadiinnuna iga farxin maayaan. **21** Oo
sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega,
waxaan dadkan hor dhigi doonaa wax lagu turunturoodo,
oo aabbayaasha iyo wiilashuba way ku wada turunturoon
doonaan, oo deriska iyo saaxiibkiisba way wada halligmi
doonaan. **22** Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, dadyow
baa dalka woqooyi ka iman doona, oo quruun weyn ayaa
dhulka darafyadiisa ka soo kici doonta. **23** Oo waxay sitaan
qaansooyin iyo warmo, oo waa calool adag yihiin, oo innaba
naxariis ma leh. Codkoodana waxaa la moodaa sida bad
guuxaysa oo kale, oo farday fuulaan. Siyoonay, mid kastaaba
wuxuu kuugu soo safan yahay sida nin dagaal diyaar u ah oo
kale. **24** Waxaannu maqalnay warkoodii, oo gacmahayagii
way taag gabeen, oo cidhiidhi iyo xanuun baa noo qabtay
sida naag foolanaysa oo kale. **25** Berrinka ha u bixina,
oo jidkana ha marina, waayo, seeftii cadowga iyo cabsi
baa dhan kasta idinka jirta. **26** Dadkaygow, joonyad xidho,
oo dambas ku galgalo, oo waxaad u baroorataa sida wiil
madi ah loogu baroorto, oo waxaad ku ooydaa baroor aad
u qadhaadh, waayo, waxbaabbi'iyihii dhaqsuu inoogu soo
degi doonaa. **27** Waxaan dadkayga dhexdiisa kuu dhigay
inaad ahaatid imtixaame, si aad jidkooda u ogaatid oo
aad u imtixaantid. **28** Iyagu waa caasiyiin fallaagoobay,
oo xan bay la ordaan oo iyagu waa naxaas iyo bir, oo
kulligoodna waa kuwa wax kharriba. **29** Buufinkii aad buu
wax u buufiyaa, oo laxaamaddiina dabkaa baabba'saday, oo
lacag shubihiina waxtarla'aan buu wax u sii dhalaalinayaa,
waayo, sharrowyadii weli ma soocna. **30** Waxaa iyaga loogu
yeedhi doonaa, Lacag la nacay, waayo, Rabbigu iyaguu
nacay.

7 Kanu waa eraygii Yeremyaah uga yimid xagga Rabbiga,
isagoo leh, **2** Guriga Rabbiga iriddiisa istaag, oo waxaad
halkaas ka naadisaa eraygan, oo waxaad tidhaahdaa,
Kuwiinna dadka Yahuudah oo irdahan u gala inaad Rabbiga
caabuddaanow, kulligiin bal erayga Rabbiga maqla. **3**
Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Jidadkiinna iyo falimihiinnaba hagaajiya, oo anna
waan idinka yeeli doonaa inaad meeshan degganaataan. **4**
Ha isku hallaynina erayo been ah oo leh, Macbudkii Rabbiga,
Macbudkii Rabbiga, Macbudkii Rabbigu waa kan. **5** Waayo,
haddaad jidadkiinna iyo falimihiinnaba wada hagaajisaan,
oo aad caddaalad ugu garsoortaan nin iyo deriskiisa, **6** iyo
haddaydnan dulmin shisheeyaha iyo agoonta iyo carmalka,
oo aydaan meeshan ku daadin dhiig aan xaq qabin, oo
aydaan ilaahyo kale waxyeelladiinna u daba gelin, **7** de

markaas waxaan idinka yeeli doonaa inaad degganaataan
meeshan, oo ah dalkii aan waa hore awowayaashiin u siiyey
inay weligood lahaadaan. **8** Bal eega, idinku waxaad isku
hallaysaan erayo been ah oo aan waxba idin tari karin. **9**
Intaad wax xaddaan, oo dhiig daadisaan, oo sinaysataan, oo
been ku dhaarataan, oo Bacal foox u shiddaan, oo ilaahyo kale
oo aydaan aqoon daba gashaan, **10** miyaad i hor imanaysaan,
oo gurigan laygu magacaabay gudihiisa soo istaagaysaan,
oo odhanaysaan, Annaga waa nala samatabbixiyey, si aad
haddana karaahiyadan oo dhan u sii samaysaan? **11** Gurigan
laygu magacaabay ma wuxuu hortiinna ku noqday god
tuugo? Bal eega, Rabbigu wuxuu leeyahay, Aniguba waan
arkay. **12** Laakiinse haatan bal taga meeshaydii Shiiloh ku
oolli jirtay, oo aan markii ugu horraysay magacayga dejiyey,
oo bal soo arka wixii aan ugu sameeyey xumaantii dadkayga
reer binu Israa'iil aawadeed. **13** Oo haatan Rabbigu wuxuu
leeyahay, Idinku waxaad samayseen shuqulladan oo dhan,
oo anna goor wanaagsan waan idinla hadlay, laakiinse ima
aydaan maqlin, waanan idiin dhawaaqay, laakiinse iima
aydaan jawaabin, **14** sidaas daraaddeed gurigan laygu
magacaabay, oo aad isku hallaynaysaan, iyo meeshii aan
siiyey idinka iyo awowayaashiinba ayaan ku samayn doonaa
wixii aan Shiiloh ku sameeyey oo kale. **15** Oo idinkana
hortaydaan idinka xoori doonaa sidaan u xooray dhammaan
walaalihiinna ah farcankii Efrayim oo dhan. **16** Sidaas
daraaddeed dadkan ha u ducayn, oo baryootan iyo salaad
midna iyaga aawadood ha u samayn, oo hana ii baryin iyaga
aawadood, waayo, innaba ku maqli maayo. **17** War miyaadan
arkayn waxay ku dhex sameeyaan magaalooyinka dalka
Yahuudah iyo jidadka Yeruusaalemba? **18** Carruurtu qoryay
soo guraan, aabbayaashuna dabkay shidaan, naaguhuna bur
bay cajiimaan inay kibis u sameeyaan boqoradda samada,
oo ay ilaahyo kale qurbaanno cabniin ah u daadiyaan, si
ay iga cadhaysiiyaan. **19** Rabbigu wuxuu leeyahay, Ma
aniga baa kan ay ka cadhaysiiyaan? Sow iyagu iskagama
ay cadhaysiin ceebta ay isku soo jiideen? **20** Sidaas
daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal
ogaada, xanaaqayga iyo cadhadayda ayaan ku soo dejin
doonaa meeshan iyo dadka iyo duunyada, iyo dhirta duurka,
iyo midhaha dhulkaba. Cadhadaydu way wada gubi doontaa
oo lamana demin doono. **21** Rabbiga ciidammada oo Ilaaha
reer binu Israa'iil ahu wuxuu leeyahay, Qurbaannadiinna la
gubo allabaryadiinna ku darsada, oo hilibkana iska cuna.
22 Waayo, waagii aan awowayaashiin dalka Masar ka soo
bixiyey kalama hadlin, kumana amrin wax ku saabsan
qurbaanno la gubo iyo allabaryo toona, **23** laakiinse waxaan
iyaga ku amray, oo aan ku idhi, Codkayga dhegaysta, oo
anigu waxaan idiin noqon doonaa Ilaah, idinkuna waxaad
ahaan doontaan dadkayga oo ku socda jidkii aan idinku
amray oo dhan, si aad u nabdoonaataan. **24** Laakiinse
ima ay dhegaysan, dhegna iima dhigin, illowse waxay ku
socdeen talooyinkii iyo caasinimadii qalbigooda sharka ah,
oo dib bay u socdeen, horena uma dhaqaaqin. **25** Tan iyo
maalintii ay awowayaashiin dalkii Masar ka soo bexeen
iyo ilaa maantadan la joogo waxaan maalin kasta idiin soo
diri jiray midiidinnadayda nebiyadii addoommadaydii ahaa
oo dhan, anigoo goor wanaagsan diraya. **26** Laakiinse
ima ay dhegaysan, dhegna iima ay dhigin, illowse way
sii madax adkaadeen, oo waxay sameeyeen wax ka sii
xun wixii ay awowayaashood samayn jireen. **27** Haddaba
waa inaad erayadan oo dhan u sheegtaa, laakiinse iyagu
kuma ay dhegaysan doonaan, oo weliba waa inaad u
dhawaaqdaa, laakiinse innaba kuuma ay jawaabi doonaan.
28 Oo waxaad ku tidhaahdaa, Tanu waa quruun aan codka
Rabbiga Ilaahooda dhegaysan, oo aan innaba edeb qaadan.
Runtii way baabba'day, oo afkooday ka go'day. **29** Timahaaga
iska xiir oo iska xoor, oo waxaad ku barooratаa meelaha
dhaadheer, waayo, Rabbigu waa nacay oo waa ka tegey
qarniga cadhadiisu ku dhacday. **30** Waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Dadka Yahuudah wax hortayda shar ku ah ayay
sameeyeen. Si ay gurigii laygu magacaabay u nijaaseeyaan
ayay karaahiyadoodii dhex qotomiyeen. **31** Oo waxay
dhisteen meelaha sarsare ee Tofed oo ku dhex yaal dooxada
ina Xinnom, si ay wiilashooda iyo gabdhahoodaba dab ugu
dhex gubaan, taasoo aanan iyaga ku amrin, oo aan innaba
qalbigayga soo gelin. **32** Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu
leeyahay, Waxaa iman doona wakhti aan mar dambe loogu
yeedhi doonin Tofed, amase dooxadii ina Xinnom, laakiinse
waxaa lagu magacaabi doonaa Dooxadii Gowracidda, waayo,
waxay meydad ku aasi doonaan Tofed, maxaa yeelay, meel
kalaa la waayi doonaa. **33** Waayo, dadkan meydkoodu
wuxuu cunto u noqon doonaa haadka samada iyo dugaagga
dhulka, oo ciduna kama ay eryi doonto. **34** Oo markaasaan
magaalooyinka dalka Yahuudah iyo jidadka Yeruusaalemba
ka joojin doonaa codka rayraynta, iyo codka farxadda, iyo
codka arooska, iyo codka aroosaddaba, waayo, dalku wuxuu
noqon doonaa cidla.

8 Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas waxaa
qabriyadoodii laga soo bixin doonaa lafihii boqorrada dalka
Yahuudah, iyo lafihii amiirradiisa, iyo lafihii wadaaddada, iyo
lafihii nebiyada, iyo lafihii dadkii Yeruusaalem degganaaba. **2**
Oo waxaa lagu kala bixin doonaa dhulka hoos yaal qorraxda,
iyo dayaxa, iyo ciidanka samada oo dhan, kuwaasoo ay
jeclaan jireen, oo ay u adeegi jireen, oo ay daba socon jireen,
oo ay doondooni jireen, oo ay caabudi jireen. Lama soo
ururin doono, lamana aasi doono, oo sida digo oo kale ayay
dhulka saarnaan doonaan. **3** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Kuwa qoladan sharka ah ka hadhi doona oo dhammu waxay
nolosha ka dooran doonaan dhimasho, waana kuwa ku hadhi
doona meelaha aan u kexeeyey oo dhan. **4** Weliba waxaad
iyaga ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa dhacaa
miyeyan soo kicin? Kii leexdaase miyuusan soo noqon? **5**
Haddaba dadkan reer Yeruusaalem bal maxay dib ugugu
simbiriirixdeen dibunoqosho weligeed ah? Iyagu khiyaano
way xajisanayaan, wayna diidaan inay soo noqdaan. **6** Waan
dhegaystay oo waan maqlay, laakiinse si qumman uma ay
hadlin. Oo midkoodna xumaantiisii kama toobadkeeno, isagoo
leh, Bal maxaan sameeyey? Mid kastaaba wuxuu u leexdaa
jidkiisii sida faras dagaal ku yaacaya. **7** Sida xaqiiqada ah
xuurta samadu xilligeeda way taqaan, oo qoolleyda, iyo
dabfallaadha, iyo saratoosiyuhuba way dhawraan xilliga
imaatinkooda, laakiinse dadkaygu Rabbiga xukunkiisa ma ay
yaqaaniin. **8** Haddaba bal sidee baad u tidhaahdaan, Annagu
xigmad baannu leennahay, oo Rabbiga sharcigiisuna waa
nala jiraa? Laakiinse qalinkii beenta ahaa ee karraaniyada

ayaa been ka dhigay. **9** Nimankii xigmadda lahaa way
ceeboobeen, wayna argaggexeen oo waa la kaxaystay, bal
eega, Eraygii Rabbiga way diideen, haddaba xigmadda ku
jirta waa maxay? **10** Sidaas daraaddeed waxaan naagahooda
siin doonaa kuwa kale, oo beerahoodana waxaan siin doonaa
kuwo xantiyi doona, waayo, midkood kasta kan ugu yar
ilaa kan ugu weynuba wuxuu u go'ay damacxumaan, oo
nebiga iyo xataa wadaadka inta ka dhexle midkood kastaaba
been buu ku macaamiloodaa. **11** Waayo, iyagu dhaawicii
dadkayga ayay si fudud u bogsiiyeen, oo iyadoo aan innaba
nabadu jirin ayay yidhaahdaan, Waa nabad! Waa nabad!
12 Markay karaahiyada sameeyeen miyey xishoodeen?
Maya, innaba ma ay xishoon, ceebna ma garan, sidaas
daraaddeed waxay la dhici doonaan kuwa dhacaya. Oo
Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtiga ciqaabtooda ayay hoos
u dhici doonaan. **13** Rabbigu wuxuu leeyahay, Waan wada
baabbi'in doonaa. Geedcanabka midho kuma oolli doonaan,
oo geedberdahana midho kuma oolli doonaan, oo caleentuna
way wada dhadi doontaa, oo waxyaalihii aan siiyey oo
dhammu way ka wada dhammaan doonaan. **14** Bal maxaynu
isaga fadhinnaa? Isa soo wada urursada, oo ina keena
aynu magaalooyinka deyrka leh galnee, oo aynu halkaas
ku halliganno, waayo, Rabbiga Ilaaheenna ah ayaa ina
halligay, oo wuxuu ina cabsiiyey biyo xammeetiyeed, maxaa
yeelay, Rabbigeenna waynu ku dembaabnay. **15** Innagu
nabad baynu sugaynay, laakiinse wanaag inooma iman,
oo waxaynu sugaynay wakhti caafimaad leh, oo bal eega
naxdin baa inoo timid! **16** Bururuftii fardihiisa dalka Daan
baa laga maqlay, oo dalkii oo dhammuna wuxuu la gariiray
dananiddii kuwiisa xoogga badan, waayo, way yimaadeen,
oo waxay wada baabbi'iyeen dalkii, iyo wixii ku dhex jiray oo
dhan, iyo magaalooyinkii iyo kuwii degganaa oo dhanba. **17**
Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, Anigu waxaan
dhexdiinna ku soo dayn doonaa abeesooyin iyo jilbisyo
aan la sixri karin, oo iyana way idin qaniini doonaan. **18**
Murugtaydu waa mid aan la fududayn karin, oo qalbigaygiina
waa igu dhex taag darnaaday. **19** Bal maqla codka qaylada
dadkayga oo dal fog ka yeedhaya. Sow Rabbigu Siyoon ma
joogo? Sow boqorkeedii ma dhex joogo? Bal maxay iigaga
cadhaysiiyeen sanamyadooda xardhan iyo waxyaalahooda
qalaad ee aan waxtarka lahayn? **20** Beergoosadkii waa
dhaafay, oo midhoguriddiina waa idlaatay, laakiin innagu weli
ma aynu badbaadin. **21** Anigu waxaan ku xanuunsaday
nabarkii ku dhacay dadkayga. Murug baan la madoobaaday,
oo yaab baa i haya. **22** Ma Gilecaad baan beeyo dawo
ah oollin, mase dhakhtar baan halkaas joogin? Bal maxaa
bogsiinta dadkaygu u dhammaystirmi weyday?

9 Bal muu madaxaygu biyo noqdo, oo bal may indhahayguna
il biyood oo ilmo daadisa noqdaan, si aan habeen iyo
maalinba ugu ooyo kuwa laga laayay dadkayga! **2** Bal maan
cidlada ku lahaado hoy ay socotooyinku ku dhaxaan, si aan
dadkayga uga tago, oo aan iyaga uga fogaado! Waayo, iyagu
dhammaantood waxay noqdeen dhillayo, iyo urur khaa'inno
ah. **3** Carrabkooda ayay been ugu xoodaan sida qaanso oo
kale, oo dhulkay ku xoogaysteen, runtase uma aha, waayo,
sharba shar bay uga sii gudbaan, oo ima ay yaqaaniin, ayaa
Rabbigu leeyahay. **4** Midkiin kastaaba deriskiisa ha iska jiro
oo walaalna ha isku hallaynina, waayo, walaal kastaaba waa
khaa'in, oo deris kastaaba xan buu la wareegaa. **5** Midkood
kastaaba wuxuu khiyaaneeyaa deriskiisa, oo runtana kuma
ay hadlaan. Waxay carrabkooda bareen inuu been ku hadlo,
oo waxay isku daaliyaan inay xumaan sameeyaan. **6** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Rugtaadu waxay ku dhex jirtaa khiyaano,
oo khiyaano aawadeed ayay u diidaan inay i aqoonsadaan.
7 Sidaas daraaddeed Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Bal ogaada, iyagaan dhalaalin doonaa, waanan tijaabin
doonaa, waayo, bal maxaa kaloo aan sameeyaa, dadkayga
dartiis? **8** Carrabkoodu waa sida fallaadh wax dilaysa oo
kale. Khiyaanuu ku hadlaa. Mid waluba deriskiisa nabad
buu afka uga sheegaa, laakiinse uurka wuu uga gabbadaa.
9 Rabbigu wuxuu leeyahay, Miyaanan iyaga waxyaalahan
u ciqaabayn? Miyaanse naftaydu ka aarsanayn quruun
tanoo kale ah? **10** Waxaan oohin iyo baroor kor ugu qaadi
doonaa buuraha aawadood, oo daaqsimaha cidladana waan
u barooran doonaa, maxaa yeelay, way gubteen si aan ciduna
u dhex marin. Oo ninna codkii lo'da kama maqli karo, haaddii
samada iyo dugaaggiiba way carareen oo way tageen. **11** Oo
waxaan Yeruusaalem ka dhigi doonaa tuulmooyin burbur ah,
iyo meel ay dawacooyinku ku hoydaan. Oo magaalooyinka
dalka Yahuudahna waxaan ka dhigi doonaa cidla aan
ciduna degganayn. **12** Waa kuma ninka xigmadda leh oo
waxan garan karaa? Oo kan Rabbiga afkiisu la hadlay inuu
waxyaalahan sheegi karaa waa kuma? Bal maxaa dalku u
halligmay, oo uu sidii cidlo oo kale ugu gubtay, si aan ciduna u
dhex marin? **13** Rabbigu wuxuu leeyahay, Iyagu sharcigaygii
aan hortooda dhigay way ka tageen, oo codkaygiina ma ay
addeecin, kumana ay dhex socon, **14** laakiinse waxay iska
daba galeen caasinimadii qalbigooda, iyo Bacaliim oo ay
awowayaashood iyaga bareen, **15** oo sidaas daraaddeed
Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Dadkan waxaan ku quudin doonaa dacar, oo
waxaan cabsiin doonaa biyo xammeetiyeed. **16** Oo iyaga
waxaan ku kala dhex firdhin doonaa quruumaha iyaga iyo
awowayaashood toona ayan aqoonin, oo waxaan iyaga
ka daba diri doonaa seef jeeraan baabbi'iyo. **17** Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Aad u fiirsada, oo u yeedha
naagaha baroorta ha yimaadeene, waxaad u cid dirtaan
naagaha aad baroorta u yaqaan ha yimaadeene. **18** Oo
iyagu ha soo dhaqsadeen, oo aad ha noogu baroorteen, si
ay indhahayaga ilmo uga soo daadato oo ay biyona uga
soo butaacaan. **19** Waayo, waxaa Siyoon ka yeedhaya
cod baroor ah oo leh, Sidee baannu u baabba'nay! Aad
iyo aad baannu u ceebownay, maxaa yeelay, dalkii waannu
ka tagnay, oo hoyaashayadiina waa nalaga dumiyey. **20**
Dumarow, bal erayga Rabbiga maqla, oo dhegihiinnuna
erayga afkiisa ha aqbaleen, oo gabdhihiinnana baroorashada
bara, oo middiin kastaaba teeda kale ha barto. **21** Waayo,
geeri baa daaqadahayaga nooga soo dustay, oo waxay soo
gashay daarahayaga inay carruurta dibadda ka baabbi'iso,
oo ay barbaarradana jidadka ka baabbi'iso. **22** Waxaad
tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadka meydkiisu
wuxuu u soo daadan doonaa sida digo berrin bannaan taal
oo kale iyo sida gacan muggeed oo ka hadhay nin beer
soo goostay, oo ciduna sooma ururin doonto. **23** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Kii xigmad lahu yuusan xigmaddiisa ku

faanin, oo kii xoog badanuna yuusan xooggiisa ku faanin,
oo kii taajir ahuna yuusan maalkiisa ku faanin, **24** laakiinse
kii faanaa ha ku faano inuu i garanayo oo uu i yaqaan
inaan anigu ahay Rabbiga dhulka ku sameeya raxmadda,
iyo caddaaladda, iyo xaqnimada, waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Waxyaalahaasaan ku farxaa. **25** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal ogaada, waxaa iman doona wakhtigii aan
ciqaabi doono kuwa gudan oo uurka ka buuryaqabka ah oo
dhan, **26** kuwaasoo ah reer Masar, iyo dadka Yahuudah, iyo
reer Edom, iyo reer Cammoon, iyo reer Moo'aab, iyo kuwa
timaha madaxa dhinac ka jara oo cidlada jooga oo dhan,
waayo, quruumahaas oo dhammu waa wada buuryaqab, oo
dadka Israa'iil oo dhammu xagga qalbigay buuryaqab ka
yihiin.

10 Dadka Israa'iilow, bal maqla erayga Rabbigu idinkula
hadlayo. **2** Rabbigu wuxuu leeyahay, Ha baranina
jidka quruumaha, oo hana ka nixina calaamadaha samada,
waayo, quruumahaa ka naxa iyaga. **3** Waayo, dadyowga
caadooyinkoodu waxtar ma leh, maxaa yeelay, mid baa
kaynta geed ka soo jara, waana wax ay nin saanac ah
gacmihiisu faas ku sameeyaan. **4** Waxaa lagu sharraxaa
lacag iyo dahab, oo waxaa lagu dhuujiyaa musmaarro iyo
dubbayaal, si uusan u dhaqdhaqaaqin. **5** Sanamyadaas
waa sida geed timireed oo toosan, laakiinse ma ay hadlaan,
oo waxay u baahan yihiin in la qaado, maxaa yeelay, ma
ay socon karaan. Iyaga ha ka baqina, waayo, wax xun
idinkuma samayn karaan, oo weliba innaba wax san ma
samayn karaan. **6** Rabbiyow, mid kula mid ahu ma jiro.
Adigu waad weyn tahay, oo magacaaguna waa xoog badan
yahay. **7** Boqorka quruumahow, kan aan kaa cabsanaynu
waa kuma? Waayo, way kugu habboon tahay, maxaa yeelay,
kuwa xigmadda leh ee quruumaha iyo boqortooyooyinkooda
oo dhanba mid kula mid ahu ma jiro. **8** Laakiinse iyagu
dhammaantood waa doqonno iyo nacasyo, cilmigoodu waa
wax aan waxtar lahayn, waayo, waa qori uun. **9** Lacag
la tumay baa Tarshiish laga keenaa, oo dahabna Uufaas,
waana nin saanac ah shuqulkiis, iyo wixii lacagshubuhu uu
gacmihiisa ku sameeyey, oo dharkooduna waa buluug iyo
guduud, oo dhammaantoodna waa nin saanac ah shuqulkiis.
10 Laakiinse Rabbigu waa Ilaaha runta ah. Isagu waa
Ilaaha nool iyo boqorka weligiis ah. Cadhadiisa ayaa dhulku
la gariiraa, oo quruumuhuna uma ay adkaysan karaan
dhirifkiisa. **11** Waxaad iyaga ku tidhaahdaan, Ilaahyadii aan
samooyinka iyo dhulka samayninu way ka wada baabbi'i
doonaan dhulka dushiisa iyo samooyinka hoostooda. **12** Isagu
dhulka xooggiisuu ku sameeyey, dunidana xigmaddiisuu ku
dhisay, oo samooyinkana waxgarashadiisuu ku kala bixiyey.
13 Markuu codkiisa ku hadlo biyo badan guuxooda baa
samooyinka laga maqlaa, oo isagaa ka dhiga in dhulka
darafyadiisa uumi ka soo kaco, roobkana wuxuu u sameeyaa
hillaac, oo dabayshana isagaa khasnadihiisa ka soo saara.
14 Nin kastaaba wuxuu noqday doqon aan aqoon lahayn, oo
dahabshube kastaaba wuxuu ku ceeboobay sanamkiisii la
xardhay, waayo, sanamkiisii la shubay waa been oo innaba
neef ma leh. **15** Iyagu waa wax aan waxtar lahayn iyo
shuqul lagu majaajilowdo, oo wakhtiga ciqaabiddoodana
way wada baabbi'i doonaan. **16** Kan Yacquub qaybta u
ah iyaga la mid ma aha, waayo, isagu waa kan wax kasta
abuuray, oo reer binu Israa'iilna waa qoladii dhaxalkiisa, oo
magiciisuna waa Rabbiga ciidammada. **17** Tan la weerarayay,
alaabtaada dalka ka soo ururso. **18** Waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal eeg, dadka dalka deggan haddeer baan
wadhfin doonaa, oo waan dhibi doonaa si ay u dareemaan.
19 Anigaa iska hoogay nabarkayga aawadiis! Dhaawacaygu
aad buu u xun yahay, laakiinse waxaan is-idhi, Sida runta
ah kanu waa xanuundaran, waase inaan u adkaystaa.
20 Taambuuggaygii waa baabba'ay, oo xadhkahaygii oo
dhanna waa la jaray. Carruurtaydii way iga tageen oo ma ay
joogaan, oo innaba lama arko cid teendhadayda mar dambe
dhisaysa oo daahyadayda kor u taagaysa toona. **21** Waayo,
adhijirradii way wada doqonoobeen, oo Rabbigana waxba
ma ay weyddiin. Oo sidaas daraaddeed ma ay liibaanin, oo
adhyahooda oo dhammuna way kala firidhsan yihiin. **22** Bal
maqla qaylada warka iyo rabshadda weyn oo xagga dalka
woqooyi ka soo socota, oo markaas waxaa magaalooyinka
dalka Yahuudah laga dhigi doonaa baabba' iyo meel ay
dawacooyinku ku hoydaan. **23** Rabbiyow, waan ogahay in
binu-aadmiga jidkiisu uusan gacantiisa ku jirin, ninkii socda
innaba karti uma leh inuu tallaabooyinkiisa toosiyo. **24**
Rabbiyow, i edbi, si caddaalad ah mooyaane xanaaqaaga
ha igu edbin, si aadan iiga dhigin wax aan waxba ahayn.
25 Cadhadaada ku soo deji quruumaha aan ku aqoon
iyo qolooyinka aan magacaaga kugu baryin, waayo, reer
Yacquub way cuneen, hubaal way cuneen oo dhammeeyeen,
oo rugtoodiina way baabbi'iyeen.

11 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga
yimid, isagoo leh, **2** Axdigan erayadiisa dhegayso, oo
dadka dalka Yahuudah iyo kuwa Yeruusaalem degganba la
hadal. **3** Oo adigu waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Inkaaru ha ku dhacdo ninkii
aan dhegaysan erayada axdigan **4** ee aan awowayaashiin
ku amray waagii aan iyaga ka soo bixiyey dalkii Masar iyo
foornadii birta, oo aan ku idhi, Codkayga addeeca, oo wixii
aan idinku amro oo dhan yeela, oo sidaasaad dadkaygii
ku noqon doontaan, oo aniguna Ilaahiin baan idiin ahaan
doonaa, **5** si aan u oofiyo dhaartii aan awowayaashiin
ugu dhaartay inaan siin doono dal caano iyo malab la
barwaaqaysan, sida ay maantadan tahay. Markaasaan
u jawaabay oo waxaan idhi, Aamiin, Rabbiyow. **6** Oo
Rabbigu wuxuu igu yidhi, Erayadan oo dhan ka dhex naadi
magaalooyinka dalka Yahuudah, iyo jidadka Yeruusaalemba,
oo waxaad tidhaahdaa, Axdigan erayadiisa dhegaysta oo
yeela. **7** Waayo, si aad ah ayaan awowayaashiin ugu digay
tan iyo waagii aan iyaga dalkii Masar ka soo bixiyey iyo
ilaa maantadan la joogo inta ka dhex leh, anigoo goor
wanaagsan u digaya oo ku leh, Codkayga addeeca. **8**
Laakiinse ima ay addeecin oo dhegna iima ay dhigin,
laakiinse midkood kastaaba wuxuu daba galay caasinimada
qalbigiisa sharka ah. Sidaas daraaddeed waxaan iyaga ku
soo dejiyey axdigan erayadiisa oo dhan, kuwaasoo aan ku
amray inay sameeyaan, laakiinse ayan samaynin. **9** Oo
waxaa Rabbigu igu yidhi, Dadka dalka Yahuudah iyo kuwa
Yeruusaalem degganba waxaa laga dhex helay shirqool. **10**
Waxay dib ugu noqdeen xumaatooyinkii awowayaashoodii
diiday inay erayadayda maqlaan, oo waxay daba galeen
ilaahyo kale inay iyaga u adeegaan aawadeed. Dadka dalka

Israa'iil iyo dadka Yahuudahba way jebiyeen axdigaygii
aan awowayaashood la dhigtay. **11** Oo sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan iyaga ku soo
dayn doonaa masiibo ayan kari doonin inay ka baxsadaan,
oo in kastoo ay ii soo qayshadaanna, innaba dheg uma dhigi
doono. **12** Oo markaasaa magaalooyinka dalka Yahuudah
iyo kuwa Yeruusaalem degganuba waxay u tegi oo u qayshan
doonaan ilaahyadii ay fooxa u shidi jireen, laakiinse iyagu
innaba ma ay badbaadin doonaan wakhtiga ay dhibaataysan
yihiin. **13** Dadka Yahuudah ahow, ilaahyadiinnu waxay tiro
le'eg yihiin magaalooyinkiinna, oo jidadka Yeruusaalem intay
tiro le'eg yihiin oo kale ayaad meelo allabaryo u qotomiseen
waxaas ceebta miidhan ah, waana meelo allabaryo oo aad
foox ugu shiddaan Bacal. **14** Sidaas daraaddeed dadkan
ha u ducayn, oo iyaga aawadood kor ha ugu qaadin qaylo
iyo salaad toona, waayo, anigu dheg uma dhigi doono
wakhtigii ay ii soo qayshadaan dhibkooda aawadiis. **15**
Taan jeclaa bal maxay gurigayga ku leedahay iyadoo kuwa
badan wasakhnimo la samaysay? Ma hilibka quduuska ahu
belaayada kaa qaadi kara? Markaad shar samaysid ayaad
rayraysaa. **16** Rabbigu wuxuu magacaaga u bixiyey Geed
saytuun oo cagaar ah, oo qurxoon, oo midho wanaagsan.
Cod buuq weyn ayuu dab kula daayay, oo laamihiisiina way
wada jajabeen. **17** Waayo, Rabbiga ciidammada oo adiga
ku beeray ayaa masiibo kaaga hadlay, waana xumaanta
dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudah aawadeed, taasoo ay
qudhoodu isku sameeyeen markay igaga cadhaysiiyeen
fooxii ay Bacal u shideen. **18** Oo Rabbiguna taas wuu i
ogeysiiyey, waanan ogaaday. Markaasaad falimahooda i
tustay. **19** Laakiinse anigu waxaan la mid ahaa neef baraar
ah oo loo soo kexeeyo in la gowraco, oo mana aan ogayn
inay shirqool ii hindiseen, oo ay yidhaahdeen, Geedka iyo
midhihiisaba aynu wada baabbi'inno, oo aynu isaga ka
gooyno dalka kuwa nool, si aan magiciisa mar dambe loo
soo xusuusan. **20** Laakiinse Rabbiga ciidammadow, adigoo
si caddaalad ah wax u xukumow, oo kelyaha iyo qalbigaba
imtixaamow, haddaba bal aargoosashadaada iyaga ku kor
dhacaysa aan arkee, waayo, dacwadaydii adigaan kuu
soo bandhigay. **21** Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu ka
leeyahay dadka Canaatood oo doondoonaya inay naftaada
kaa qaadaan, oo kugu yidhaahda, Yaadan gacantayada ku
dhimanine Rabbiga magiciisa waxba ha ku sii sheegin, **22**
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal ogow, Iyagaan
ciqaabi doonaa. Barbaarradu seef bay ku dhiman doonaan,
oo wiilashooda iyo gabdhahooduba abaar bay ku dhiman
doonaan. **23** Oo innaba iyaga midna kama hadhi doono,
waayo, dadka Canaatood masiibaan ku soo dayn doonaa
sannadda ciqaabiddooda.

12 Rabbiyow, xaq baad tahay markaan kula muddaco,
haddaba bal aan xukummadaada kaala hadlo.
Sharrowyada jidkoodu bal muxuu u hagaagaa? Oo kuwa
khiyaano kula macaamiloodo oo dhammuna bal maxay u
nabdoon yihiin? **2** Iyagaad beertay, oo weliba xidid bay
yeesheen, way koraan, oo midhay dhalaan. Adigu afkooda
waad ku dhow dahay, laakiinse qalbigooda waad ka fog
tahay. **3** Laakiinse, Rabbiyow, adigu waad i taqaan, waanad
i aragtaa, oo qalbigaygana xaggaagaad u tijaabisaa. Iyaga
u soo bixi sida ido la gowracayo, oo u diyaari maalinta
gowracidda. **4** Ilaa goormuu dalku sii barooranayaa, oo uu
waddanka oo dhan dooggiisu engegayaa? Xumaanta kuwa
dhex deggan aawadeed ayaa xayawaankii iyo shimbirrihiiba
wada baabbe'een, maxaa yeelay, dadku waxay yidhaahdeen,
Isagu ugudambaystayada ma uu arki doono. **5** Haddaad rag
lug ah la orodday oo ay ku daaliyeen, haddaba bal sidee
baad fardo ula tartami kartaa? Oo haddii lagugu daaliyo
dalkii nabadda ahaa oo aad isku hallaynaysay, haddaba bal
maxaad ku dhex samayn doontaa kibirka Webi Urdun? **6**
Waayo, xataa walaalaha iyo reerkii aabbahaaba khiyaano
bay kugula macaamiloodeen, oo weliba aad bay kaaga
soo daba qayliyeen. In kastoo ay erayo wanaagsan kugula
hadlaan, ha rumaysan. **7** Anigu gurigaygii waan ka tegey, oo
dhaxalkaygiina waan iska xooray, oo tii ay naftaydu aad u
jeclaydna waxaan gacanta u geliyey cadaawayaasheedii.
8 Tan dhaxalkaygii ahayd waxay igu noqotay sidii libaax
kaynta ku jira oo kale, codkeeday kor iigu qaadday, oo sidaas
daraaddeed waan nebcaaday. **9** Tan dhaxalkaygii ahayd
waxay igu tahay xaad birdhicyo leh oo kale, oo xaadka
hareereheeda ku wareegsan oo dhammuna waa ku col iyada.
Taga oo xayawaanka duurka oo dhan soo wada ururiya, oo
soo wada kaxeeya ha cuneene. **10** Adhijirro badan ayaa
beertaydii canabka ahayd baabbi'iyey, qaybtaydii cagta bay
kula tunteen, oo qaybtaydii wanaagsanaydna waxay ka
dhigeen lamadegaan cidla ah. **11** Cidla bay ka dhigeen, oo
iyadoo cidla ah ayay xaggayga u soo barooratаa. Dalkii oo
dhan cidla waa laga dhigay, waayo, ninna dan kama galo. **12**
Meelaha dhaadheer oo cidlada ku dhex yaal oo dhan waxaa
ku soo kacay baabbi'iyayaashii, waayo, seefta Rabbiga
ayaa wax ka baabbi'isa dalka darafkiisan iyo ilaa darafka
kale inta ka dhex leh, oo binu-aadmiga oo dhan midnaba
nabad ma leh. **13** Iyagu waxay beerteen sarreen, laakiinse
qodxan bay soo goosteen, aad bay u daaleen, laakiinse
innaba ma ay faa'iidaan. Waxaad ku ceeboobi doontaan
midhaha aad goosanaysaan, waana Rabbiga cadhadiisa
kulul aawadeed. **14** Derisyadayda sharka ah oo dhan oo
taabta dhaxalkii aan dadkayga reer binu Israa'iil dhaxalsiiyey,
Rabbigu wuxuu ka leeyahay, Bal ogaada, iyagaan dalka ka
rujin doonaa, oo dadka Yahuudahna waan ka rujin doonaa
dhexdooda. **15** Oo markaan iyaga rujiyo dabadeed waan
soo noqon doonaa oo iyagaan u naxariisan doonaa, oo
mar kalaan ku soo celin doonaa nin kasta dhaxalkiisii iyo
dhulkiisii. **16** Oo hadday jidadka dadkayga aad u bartaan
oo ay magacayga ku dhaartaan iyagoo leh, Rabbiga nool
baannu ku dhaaranaynaa, xataa siday dadkayga u bareen
inay Bacal ku dhaartaan, markaas iyagaa lagu dhisi doonaa
dadkayga dhexdiisa. **17** Laakiinse Rabbigu wuxuu leeyahay,
Hadday i dhegaysan waayaan, quruuntaas waan wada rujin
doonaa, oo waan baabbi'in doonaa.

13 Rabbigu wuxuu igu yidhi, Tag oo waxaad soo iibsataa
gunti maro wanaagsan ah oo dhexda ku xidho, oo
marnaba biyo ha dhex gelin. **2** Sidaas daraaddeed gunti
baan soo iibsaday sidii erayga Rabbigu ahaa, oo dhexdaan
ku xidhay. **3** Oo haddana mar labaad ayaa eraygii Rabbigu
ii yimid, oo wuxuu igu yidhi, **4** Waxaad qaadataa guntigii
aad soo iibsatay oo haatan dhexda kuugu xidhan, oo kac,
oo waxaad tagtaa xagga Webi Yufraad, oo halkaas ku qari

dhagaxa weyn godkiisa. **5** Sidaas daraaddeed waan tegey
oo waxaan guntigii ku soo qariyey Webi Yufraad agtiisa,
sidii Rabbigu igu amray. **6** Oo maalmo badan dabadeed
ayaa Rabbigu igu yidhi, Kac oo waxaad tagtaa xagga
Webi Yufraad, oo waxaad halkaas ka soo bixisaa guntigii
aan kugu amray inaad halkaas ku qariso. **7** Markaasaan
Webi Yufraad tegey, oo intaan qoday ayaan guntigii ka
soo bixiyey meeshii aan ku qariyey, oo bal eeg, guntigii
wuu ba'ay, oo waxba ma taraynin. **8** Markaasaa eraygii
Rabbigu ii yimid oo wuxuu igu yidhi, **9** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Sidaas oo kale ayaan u bi'in doonaa kibirka dadka
Yahuudah, iyo kibirka weyn oo Yeruusaalemba. **10** Dadkan
sharka ah, oo diida inay erayadayda maqlaan, oo iska
daba gala caasinimada qalbigooda, oo raaca ilaahyo kale
inay iyaga u adeegaan oo caabudaan, waxay kulligood
noqon doonaan sida guntigan aan waxba taraynin oo kale.
11 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Sida guntigu ugu
dhegsan yahay nin dhexdiis, sidaas oo kalaan uga dhigay
inay aniga iigu dhegsanaadaan dadka Israa'iil oo dhan iyo
dadka Yahuudah oo dhammuba, inay ii ahaadaan dad, iyo
magac, iyo ammaan, iyo sharafba, laakiinse iyagu way i
maqli waayeen innaba. **12** Sidaas daraaddeed waxaad iyaga
u sheegtaa eraygan, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Sibraar kasta waxaa
laga buuxin doonaa khamri, iyaguna waxay kugu odhan
doonaan, War sida runta ah miyaannan ogayn in sibraar
kastaba khamri laga buuxin doono? **13** Oo markaas waxaad
iyaga ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
dadka dalkan deggan oo dhan iyo xataa boqorrada carshigii
Daa'uud ku fadhiya, iyo wadaaddada, iyo nebiyada, iyo dadka
Yeruusaalem deggan oo dhanba waxaan ka wada buuxin
doonaa sakhraannimo. **14** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Midba mid kalaan ku garaaci doonaa, xataa aabbayaasha
iyo wiilashoodaba. Oo innaba uma aan nixi doono, umana
aan tudhi doono, umana aan naxariisan doono, waanan
wada baabbi'in doonaa. **15** Maqla, oo dheg u dhiga, hana
kibrina, waayo, Rabbigu wuu hadlay. **16** Rabbiga Ilaahiinna
ah ammaana intuusan gudcur idinku soo dejin, iyo intaan
cagihiinnu ku turunturoon buuraha gudcurka ah, oo intaad
iftiin sugaysaan uusan idiinku beddelin hooskii dhimashada
iyo gudcur dam ah. **17** Laakiinse haddaad maqli weydaan,
naftaydu meel qarsoon bay kibirkiinna aawadiis u ooyi
doontaa, oo indhahayguna aad bay u ooyi doonaan, oo
ilmaa ka soo daadan doonta, maxaa yeelay, dadkii Rabbiga
waa la kaxaystay sida adhi oo kale. **18** Oo boqorka iyo
hooyadiisa boqoradda ahba waxaad ku tidhaahdaa, Is-
hoosaysiiya, waayo, taajkii sharaftiinnu hoos buu madaxa
uga soo dhacay. **19** Magaalooyinkii koonfureed waa la
xidhay, oo cid furaysaana ma jirto. Dadka Yahuudah oo dhan
maxaabiis ahaan baa loo kaxaystay, oo kulligood maxaabiis
ahaan baa loo wada kaxaystay. **20** Indhihiinna kor u qaada,
oo bal waxaad fiirisaan kuwa woqooyi ka soo socda, bal
meeh adhigii lagu siiyey oo ah xayntaadii quruxda badnayd?
21 Bal maxaad odhan doontaa markii madax lagaaga dhigo
kuwaad bartay inay saaxiibbo kuu noqdaan? Sow xanuun
kuuma qaban doono sida naag foolanaysa? **22** Oo haddaad
qalbigaaga iska tidhaahdid, Bal maxaa waxyaalahanu iigu
dheceen? Xumaantaada badatay aawadeed ayaa darfaha
dharkaaga loo xayday oo cedhbahaagiina loo qaawiyey. **23**
Miyaa Xabashi midabkiisa beddeli karaa, shabeelse miyuu
barihiisa beddeli karaa? Markaas idinka xumaanta u bartayba
wanaag baad samayn kari doontaan. **24** Sidaas daraaddeed
ayaan kala firdhin doonaa sida dabaysha cidladu ay xaab
baabba'aya u kala firdhiso oo kale. **25** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Tanu waa qaybtaada oo ah intii aan kuu qiyaasay,
maxaa yeelay, waad i illowday, oo been baad isku hallaysay.
26 Sidaas daraaddeed darfaha dharkaagaan xaydi doonaa
ilaa wejigaaga si ay ceebtaadu u muuqato aawadeed. **27**
Waan arkay sinadaadii, iyo dananiddaadii, iyo wasakhnimadii
dhillanimadaada kuwaasoo ahaa karaahiyadaadii aad kuraha
iyo berrinkaba ku samaysay. Yeruusaalemay, adigaa iska
hoogay! Ilaa goormaad diidaysaa inaad nadiifsanaato?

14 Kanu waa Eraygii Rabbiga ee abaarta ku saabsanaa
ee Yeremyaah u yimid. **2** Dadka dalka Yahuudah way
barooranayaan, irdahoodii way jilceen, oo iyagoo ooyaya
ayay dhulka fadhiyaan, oo Yeruusaalem qayladeeduna kor
bay u kacaysaa. **3** Oo kuwooda waaweyn ayaa yaryarkooda
biyo u soo dira, oo waxay yimaadaan ceelasha, biyona
kama ay helaan, oo weelashooda oo madhan ayay dib
ula soo noqdaan, oo intay ceeboobaan oo qasmaan ayay
madaxa hagoogtaan. **4** Dhulkii wuu dildillaacay, waayo,
roob kuma di'in, oo taas darteed raggii beerta qodan
jiray ayaa ceebooba, oo madaxay hagoogtaan. **5** Oo
xataa deeradii duurkay ku dhashaa, oo ilmaheedana way
dayrisaa, maxaa yeelay, meeshaasu caws ma leh innaba.
6 Oo dameerdibadeedyadana waxay istaagaan meelaha
dhaadheer, oo waxay u hinraagaan sida dawacooyin oo kale.
Indhahoodii way madoobaanayaan, maxaa yeelay, doog bay
waayaan. **7** Rabbiyow, in kastoo ay xumaatooyinkayagu nagu
marag furayaan, magacaaga aawadiis wax u samee, waayo,
dibunoqoshadayadu way badan tahay, oo adigaannu kugu
dembaabnay. **8** Rajadii reer binu Israa'iilow, Badbaadiyahoodii
wakhtiga ay dhibaataysan yihiinow, bal maxaad dalka
dhexdiisa ugu noqonaysaa qariib iyo sidii nin socdaal ah
oo u soo leexda inuu habeen ku hoydo? **9** Bal maxaad u
noqonaysaa sidii nin amankaagay, iyo sidii nin xoog badan
oo aan waxba badbaadin karin? Laakiinse Rabbiyow, adigu
waad na dhex joogtaa, oo annana magacaagaa naloogu
yeedhaa, haddaba ha naga tegin. **10** Rabbigu wuxuu dadkan
ka leeyahay, Waxay jeclaadeen inay warwareegaan, oo
cagahoodana ma ay celin, sidaas daraaddeed Rabbigu iyaga
ma aqbalo. Haatan wuu soo xusuusan doonaa xumaantoodii,
oo dembiyadoodana wuu ciqaabi doonaa. **11** Oo Rabbigu
wuxuu igu yidhi, Dadkan wax wanaagsan ha ugu ducayn. **12**
Markay soomaan qayladooda innaba ma aan maqli doono,
oo markay qurbaan la gubo iyo qurbaan hadhuudh ah ii soo
bixiyaanna innaba ma aan aqbali doono, laakiinse waxaan
iyaga ku baabbi'in doonaa seef, iyo abaar, iyo belaayo. **13**
Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow, bal eeg, nebiyadiiba
waxay ku yidhaahdaan, Seef arki maysaan, abaaruna idinku
dhici mayso, laakiinse waxaan meeshan idinku siin doonaa
nabad hubaal ah. **14** Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Nebiyadu
wax been ah ayay magacayga ku sii sheegaan. Anigu
sooma aan dirin, soomana aan amrin, lamana aan hadlin
innaba. Waxay idiin sii sheegaan riyo been ah, iyo faal,
iyo wax aan waxba ahayn, iyo khiyaanadii qalbigooda. **15**

Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu nebiyadaas ka leeyahay,
Nebiyada magacayga wax ku sii sheega, oo aanan soo
dirin, laakiinse yidhaahda, Seef iyo abaar toona dalkan
dhexdiisa laguma arki doono, waxaa baabbi'in doona seef
iyo abaar. **16** Oo dadka ay wax u sii sheegaanna waxaa
lagu tuuri doonaa jidadka Yeruusaalem, waana abaar iyo
seef daraaddood, oo ciduna ma ay xabaali doonto iyaga, iyo
naagahooda, iyo wiilashooda, iyo gabdhahoodaba, waayo,
waxaan iyaga ku soo dejin doonaa xumaantoodii oo dhan.
17 Waxaad iyaga ku tidhaahdaa erayadan, Habeen iyo
maalinba indhahayga ilmo ha ka hoorto, oo yaanay marnaba
joogsan, waayo, dadkayga oo ah sida gabadh bikrad ah
nabar weyn baa ku dhacay iyo dhaawac aad iyo aad u
xun. **18** Haddaan duurka tago waxaan arkaa kuwa seef lagu
laayay, oo haddaan magaalada galona waxaa arkaa kuwa
gaajo la buka, waayo, nebiyadii iyo wadaaddadiiba dalkay ku
dhex warwareegaan iyagoo aan aqoon lahayn. **19** Rabbiyow,
aslanba dalka Yahuudah ma nacday? Naftaadu Siyoon ma
karahday? Bal maxaad wax noogu dhufatay oo aannu u
bogsan waynay? Nabad baannu filanaynay, laakiinse wax
wanaagsanina ma iman, oo waxaannu filanaynay wakhti
caafimaad leh, laakiinse waxaa noo timid cabsi keliya! **20**
Rabbiyow, annagu waannu aqoonsannaa sharnimadayada
iyo xumaantii awowayaashayoba, waayo, waannu kugu
dembaabnay. **21** Magacaaga aawadiis waan ku baryayaaye,
Ha na karaahsan oo arshigii sharaftaadana ha sharafjebin,
bal na soo xusuuso, oo ha nagu axdi furin. **22** Sanamyada
beenta ah oo quruumaha miyaa lagu arkaa mid roob keeni
kara? Amase samooyinku miyey iska soo tiixi karaan?
Rabbiyow Ilaahayagow, sow adigu ma tihid kan kara? Sidaas
daraaddeed adiga uun baan ku sugaynaa, waayo, adigaa
sameeyey waxyaalahaas oo dhan.

15 Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Xataa haddii Muuse
iyo Samuu'eel ay hortayda soo istaagaan, qalbigaygu
innaba dadkan uma soo noqon kareen. Hortayda ka
fogee iyaga, oo iska daa ha tageene. **2** Oo markay
kugu yidhaahdaan, Xaggee baannu tegaynaa? waxaad
ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu idinku leeyahay, Kuwii
dhimashadu waajib ku tahay xagga dhimashada ha tageen,
kuwii seeftu xagga seefta, kuwii abaartu xagga abaarta, oo
kuwii maxaabiisnimadu xagga maxaabiisnimada. **3** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Waxaan korkooda ku soo dayn doonaa
belaayo afar cayn ah, waana in seeftu disho, oo eeydu
kala dildillaacsadaan, oo haadka samada iyo dugaagga
dhulku ay wada laastaan oo ay baabbi'iyaan. **4** Manaseh
ina Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah wixii uu
Yeruusaalem ku dhex sameeyey daraaddood ayaan ka dhigi
doonaa inay iyagu boqortooyooyinka dunida oo dhan ku
dhex rogrogmadaan hore iyo dib. **5** Waayo, Yeruusaalemay,
bal yaa kuu tudhi doona? Yaase kuu barooran doona?
Yaase u soo leexan doona inuu sidaad tahay weyddiiyo?
6 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waad iga tagtay, oo dib baad
u noqotay, sidaas daraaddeed gacantaydaan kugu soo
fidiyey, waanan ku baabbi'iyey, waayo, inaan ciqaabiddaada
ka noqdo waan ka daalay. **7** Dalka irdihiisa ayaan iyaga
masaf kaga haadiyey, waanan gablamiyey, dadkaygana
waan baabbi'iyey, waayo, jidadkoodii kama ay soo noqon.
8 Tiradii carmalladooda waan ka sii badiyey cammuudda
badaha, oo barbaarrada hooyooyinkood waxaan hadhkii
ku soo daayay baabbi'iye. Waxaan si kedis ah ugu dejiyey
cidhiidhi iyo cabsi. **9** Rabbigu wuxuu leeyahay, Tii toddoba
wiil dhashay way caatowday, oo naftiina way ka baxday.
Gabbalkeediina waa dhacay iyadoo ay weli maalin tahay.
Way ceebowday, wayna wareertay, oo kuwooda hadhayna
waxaan u gacangelin doonaa seefta cadaawayaashooda.
10 Anigaa iska hoogay, hooyoy, waxaad ii dhashay inaan
dunida oo dhan u ahaado nin rabshad iyo dirir miidhan!
Weligay ninna korsocod wax uma deymin, oo ninna korsocod
wax kama deyman, laakiinse mid kastaaba waa i habaaraa.
11 Rabbigu wuxuu yidhi, Sida runta ah waad nabdoonaan
doontaa, sida runta ah waxaan ka dhigi doonaa in cadowgu
ku baryo wakhtigii masiibo jirto iyo wakhtigii dhib jiro. **12**
Miyaa bir la jebin karaa, xataa birta woqooyi, iyo naxaasta?
13 Maalkaaga iyo khasnadahaaga waxaan u wada bixin
doonaa sidii boolida aan loo iibsan, waana dembigaagii
aad waddankaaga oo dhan ku dhex samaysay daraaddiis.
14 Oo waxaan ka dhigi doonaa inaad cadaawayaashaada
ula gudubtid dal aadan innaba aqoonin, waayo, waxaa
xanaaqaygii ka ololay dab idin gubi doona. **15** Rabbiyow,
wax kastaba waad og tahay, haddaba bal i soo xusuuso, oo i
soo booqo, oo iiga aargud kuwa i silcinaya. Ii dulqaado oo
ha i fogayn. Ogow inaan aawadaa cay ugu adkaystay. **16**
Rabbiyow, Ilaaha ciidammadow, erayadaadii waa la helay, oo
waan cunay, oo erayadaadu waxay ii ahaayeen farxaddii iyo
rayrayntii qalbigayga, waayo, magacaagaa la iigu yeedhaa.
17 Ma aanan dhex fadhiisan shirka kuwa wax ku qosla,
oo ma aanan rayrayn innaba, laakiinse keligay baan gooni
u fadhiistay gacantaada i dul saaran aawadeed, waayo,
waxaad iga buuxisay dhirif. **18** Bal maxaa xanuunkaygu
had iyo goor u sii jiraa, nabarkayguse bal muxuu la raysan
waayaa, oo inuu bogsado u diidaa? Sida xaqiiqada ah ma
waxaad ii noqonaysaa sidii durdur been ah, iyo sidii biyo sii
gudhaya oo kale? **19** Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu
leeyahay, Haddaad soo noqotid, waan ku soo celin doonaa,
oo hortaydaad istaagi doontaa. Oo haddaad waxyaalaha
qaaliga ah nijaasta ka soocdidna waxaad noqon doontaa
sida afkayga oo kale. Iyagu waa inay kuu soo noqdaan,
laakiinse adigu waa inaadan xaggooda u noqon. **20** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Waxaan dadkan kaaga dhigi doonaa derbi
adag oo naxaas ah. Way kula diriri doonaan, laakiinse kaama
ay adkaan doonaan innaba, waayo, waan kuula jiraa inaan
ku badbaadsho oo aan ku samatabbixiyo. **21** Oo waxaan
kaa samatabbixin doonaa gacanta sharrowyada, waanan
kaa badbaadin doonaa gacanta kuwa laga cabsado.

16 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid oo wuxuu
igu yidhi, **2** Naag ha guursan, oo wiilal iyo gabdho
toona meeshan ha ku yeelan. **3** Waayo, Rabbigu wuxuu
ka leeyahay wiilasha iyo gabdhaha meeshan ku dhalan
doona, iyo hooyooyinka iyaga dhali doona, iyo aabbayaasha
iyaga dalkan ku dhex dhali doonaba, **4** Waxay u dhiman
doonaan dhimasho xun, oo looma barooran doono, lamana
xabaali doono, laakiinse sidii digo dhulka daadsan oo kale
ayay noqon doonaan, oo waxay ku baabbi'i doonaan seef
iyo abaar, oo baqtigooduna cunto buu u noqon doonaa
haadka samada iyo dugaagga dhulkaba. **5** Waayo, Rabbigu

wuxuu leeyahay, Gurigii tacsiyu taal ha gelin, iyaga ha u
barooran, hana u tacsiyayn, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Dadkan nabaddaydii waan ka fogeeyey iyo xataa raxmad
iyo naxariisba. **6** Oo kuwa waaweyn iyo kuwa yaryaruba
dalkanay ku dhex dhiman doonaan. Lama xabaali doono,
loomana barooran doono, laysumana googooyn doono, oo
iyaga aawadoodna laysuma xiiri doono. **7** Oo ciduna iyaga
uma jejebin doonto kibistii axanka inay uga tacsiyeeyaan
kii dhintay, oo ciduna iyaga ma siin doonto koobkii tacsida
inay aabbahood ama hooyadood u cabbaan. **8** Oo weliba
waa inaadan innaba u gelin gurigii diyaafadu taal inaad
iyaga la fadhiisatid oo aad wax la cuntid, waxna la cabtid.
9 Waayo, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogow, indhahaaga hortooda
iyo wakhtiga aad nooshahay qudhiisa waxaan meeshan ka
joojin doonaa codka rayraynta iyo codka farxadda, iyo codka
arooska iyo codka aroosaddaba. **10** Oo markaad dadkan
u sheegtid erayadan oo dhan oo ay kugu yidhaahdaan,
Bal maxaa Rabbigu noogaga hadlay masiibadan weyn?
Amase waa maxay xumaantayadu? Amase waa maxay
dembigii aannu Rabbiga Ilaahayaga ah ku samaynay? **11**
markaas waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Awowayaashiin way iga tageen, oo waxay daba
galeen ilaahyo kale, wayna u adeegeen oo caabudeen, oo
anigana way iga tageen, oo sharcigaygiina ma ay dhawrin,
12 oo idinkuna waxaad samayseen shar ka sii daran kii
ay awowayaashiin sameeyeen, waayo, bal eega, midkiin
kastaaba wuxuu daba socdaa caasinimada qalbigiisa sharka
ah, anigana ma aydaan maqlin. **13** Oo sidaas daraaddeed
dalkan waan idinka xoori doonaa oo waxaan idinku dhex tuuri
doonaa dal aydaan aqoonin idinka iyo awowayaashiin toona,
oo halkaasaad ilaahyo kale ugu adeegi doontaan habeen
iyo maalinba, oo aniguna innaba raalli idinkama ahaan
doono. **14** Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal ogaada, waxaa soo socda wakhti aan mar dambe la
odhan doonin, Waxaa nool Rabbigii reer binu Israa'iil dalkii
Masar ka soo bixiyey, **15** laakiinse waxaa la odhan doonaa,
Waxaa nool Rabbigii reer binu Israa'iil ka soo bixiyey dalkii
woqooyi iyo dalalkii uu u kexeeyey oo dhan. Oo aniguna
waxaan iyaga mar kale ku soo celin doonaa dalkoodii aan
awowayaashood siiyey. **16** Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal
eega, waxaan iyaga u soo diri doonaa kalluumaystayaal
badan oo iyana way soo qabsan doonaan, oo haddana
waxaan u soo diri doonaa ugaadhsadayaal badan, oo iyana
way ka ugaadhsan doonaan buur kasta, iyo kur kasta, iyo
boholaha dhagaxyada oo dhan. **17** Waayo, jidadkooda
oo dhan indhahaan ku hayaa, oo igamana ay qarsoona,
xumaantooduna kama ay daboolna indhahayga. **18** Marka
ugu horraysa waxaan laba jibbaar uga abaalmarin doonaa
xumaantoodii iyo dembigoodii, maxaa yeelay, dalkaygii waxay
ku nijaaseeyeen bakhtiyada sanamyadoodii la nacay, oo
dhaxalkaygiina waxay ka buuxiyeen karaahiyadooda. **19**
Rabbiyow, xooggaygii, iyo qalcaddaydii, iyo magangalkaygii
aan maalinta dhibaatada magangalow, quruumuhu way
kaaga iman doonaan dhulka darafyadiisa ugu shisheeya, oo
waxay odhan doonaan, Sida xaqiiqada ah awowayaashayo
waxba ma dhaxlin been, iyo wax aan waxtar lahayn, iyo
waxyaalo aan innaba faa'iido lahayn mooyaane. **20** Bal nin
miyuu samaysan karaa ilaahyo aan Ilaah ahayn? **21** Sidaas
daraaddeed bal ogaada, waxaan iyaga ogeysiin doonaa
gacantayda iyo xooggayga, markan keliya ayaan ogeysiin
doonaa, oo waxay ogaan doonaan in magacaygu Rabbi
yahay.

17 Dembigii dadka Yahuudah waxaa lagu qoray qalin bir
ah iyo caarad dheemman, oo waxaa lagu xardhay
looxa qalbigooda iyo geesaha meelahooda allabariga, **2**
inta ay carruurtoodu xusuusan yihiin meelahoodii allabariga
iyo geedahoodii Asheeraah ee ku yiil geedaha cagaarka ah
dhinacooda iyo kuraha dhaadheer dushooda. **3** Buurtayda
duurka ku dhex taalay, maalkaaga iyo khasnadahaaga oo
dhan, iyo meelahaaga dhaadheer, waxaan booli ahaan uga
bixin doonaa soohdimahaaga oo dhan dembigaaga aawadiis.
4 Oo adiga qudhaadu waad sii dayn doontaa dhaxalkii aan ku
siiyey, oo inaad cadaawayaashaada ugu adeegtid dal aadan
weligaa aqoonin ayaan ka dhigi doonaa, waayo, waxaad
cadhadaydii ku dhex shidday dab weligiisba sii ololaya. **5**
Rabbigu wuxuu leeyahay, Ninkii nin isku halleeya oo binu-
aadmiga gacan ka dhigta, oo qalbigiisu Rabbiga ka tegey,
waa inkaaran yahay. **6** Waayo, wuxuu ahaan doonaa sida
geed xun oo lamadegaanka ku yaal, oo mana uu arki doono
markii wanaag imanayo, laakiinse wuxuu joogi doonaa meelo
engegan oo cidlada dhexdeeda ah, oo ah dal cusba ah oo aan
ciduna degganayn. **7** Waxaa barakaysan ninkii Rabbiga isku
halleeya, oo rajadiisuna ay Rabbiga tahay. **8** Waayo, wuxuu
ahaan doonaa sida geed lagu beeray biyaha dhinacooda oo
xididdihiisa u fidsaday webiga dhiniciisa, oo kulaylku markuu
yimaado kama cabsan doono, laakiinse caleentiisu cagaar
bay iska ahaan doontaa, oo sannadda abaarta ah innaba ma
uu welweli doono, mana uu joojin doono midhobixintiisa. **9**
Qalbiga dadku wax kasta buu ka khiyaano badan yahay,
oo aad iyo aad buu u xun yahay, bal yaa garan kara? **10**
Aniga Rabbiga ah ayaa qalbiga baadha, anigaa kelyaha
imtixaama, si aan nin kastaba ugu abaalmariyo sidii jidkiisu
ahaa iyo sidii midhaha falimihiisu ahaayeen. **11** Kii si aan
xaq ahayn maal ku soo urursadaa wuxuu la mid yahay
digaagduurta ku dul fadhida ugxan ayan dhalin, oo wuxuu ka
tegi doonaa kalabadhka cimrigiisa, oo ugudambaystiisana
nacas buu ahaan doonaa. **12** Meeshayada quduuska ahu
waa carshi sharaf badan oo tan iyo bilowgii sarreeyey.
13 Rabbiyow, rajadii reer binu Israa'iilow, kuwa kaa taga
oo dhammu way wada ceeboobi doonaan. Kuwii iga taga
dhulkaa lagu qori doonaa, waayo, waxay ka tageen Rabbiga
ah ishii biyaha nool. **14** Rabbiyow, i bogsii, oo anna waan
bogsan doonaa, i badbaadi, oo anna waan badbaadi doonaa,
waayo, adigu waxaad tahay ammaantaydii. **15** Bal eeg, iyagu
waxay igu yidhaahdaan, Eraygii Rabbigu meeh? Haddaba
haatan ha yimaado! **16** Inaan ku addeeco oo aan adhijir
sii ahaado kama aanan degdegin, oo maalinta hooggana
ma aanan jeclaysan. Taas waad og tahay. Oo wax alla
wixii bushimahayga ka soo baxayba hortaadaan ku idhi. **17**
Cabsi ha ii noqonin, waayo, maalinta masiibada waxaad
tahay magangalkii aan magangalo. **18** Kuwa i silciya ha
ceeboobeen, laakiinse anigu yaanan ceeboobin, oo iyagu ha
nexeen, laakiinse anigu yaanan nixin. Maalinta masiibada ku
soo deji, oo waxaad iyaga ku halligtaa halligaad laba jibbaar
ah. **19** Rabbigu wuxuu igu yidhi, Tag oo waxaad istaagtaa

iridda dadka oo ay boqorrada dalka Yahuudah ka soo galaan
kana baxaan, iyo weliba irdaha Yeruusaalem oo dhanba.
20 Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Bal erayga Rabbiga
maqla, boqorrada dalka Yahuudah, iyo dadka Yahuudah oo
dhan, iyo dadka Yeruusaalem deggan oo irdahan ka soo
gala oo dhammow. **21** Rabbigu wuxuu leeyahay, Isdhawra,
oo maalinta sabtida innaba rar ha qaadina, oo irdaha
Yeruusaalemna ha soo gelinina, **22** oo maalinta sabtidana
guryihiinna rar ha ka bixinina, oo innaba wax shuqul ah ha
samaynina, laakiinse maalinta sabtida waxaad quduus uga
dhigtaan sidaan awowayaashiin ku amray. **23** Laakiinse ma
ay maqlin, oo dhegna uma ay dhigin, illowse way madax
adkaadeen, si ayan u maqlin, ama ayan waano u qaadan.
24 Laakiinse Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddaad aad ii
maqashaan, oo aydaan maalinta sabtida innaba rar soo
gelin irdaha magaaladan, laakiinse aad maalinta sabtida
quduus ka dhigtaan, oo aydaan maalintaas innaba wax
shuqul ah samayn, **25** markaas boqorro iyo amiirro carshigii
Daa'uud ku fadhiisan doona ayaa irdaha magaaladan soo
geli doona iyagoo fuushan gaadhifardood iyo fardo, iyaga,
iyo amiirradooda, iyo dadka dalka Yahuudah, iyo kuwa
Yeruusaalem degganba, oo magaaladanna weligeedba
waa la sii degganaan doonaa. **26** Oo waxay ka iman
doonaan magaalooyinka dalka Yahuudah, iyo meelaha
Yeruusaalem ku wareegsan, iyo dalka reer Benyaamiin,
iyo dalka hoose, iyo buuraha, iyo xagga koonfureedba, oo
waxay guriga Rabbiga keeni doonaan qurbaanno la gubo,
iyo allabaryo, iyo qurbaanno hadhuudh ah, iyo foox, iyo
allabaryo mahadnaqid loo keeno. **27** Laakiinse haddaad i
maqli weydaan inaad maalinta sabtida quduus ka dhigtaan,
iyo inaydaan maalinta sabtida rar qaadin markaad irdaha
Yeruusaalem soo gelaysaan, markaas anigu dab baan ku sii
dayn doonaa irdaheeda, oo isna wuxuu baabbi'in doonaa
daaraha waaweyn oo Yeruusaalem, oo innaba lama demin
doono.

18 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga
yimid, isagoo leh, **2** Kac, oo waxaad tagtaa
guriga dheryasameeyaha, oo halkaasaan erayadayda
kugu maqashiin doonaa. **3** Markaasaan xaggii gurigii
dheryasameeyaha tegey, oo bal eeg, waxaan arkay isagoo
giringiro shuqulkiisa ku samaynaya. **4** Oo markii weelkii
uu dheryasameeyuhu dhoobada ka samaynayay gacantiisii
ku kharribmay ayuu dheryasameeyihii haddana weel kale
sameeyey sidii isaga la wanaagsanayd. **5** Markaas waxaa ii
yimid Eraygii Rabbiga oo leh, **6** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Dadka Israa'iilow, miyaanan idinku samayn karin sida
dheryasameeyuhu yeelay oo kale? Dadka Israa'iilow, bal
ogaada, idinku waxaad gacantayda ugu jirtaan sida dhoobadu
gacanta dheryasameeyaha ugu jirto oo kale. **7** Mar alla
markaan ku hadlo wax ku saabsan quruun ama boqortooyo,
inaan iyaga rujiyo, oo aan dumiyo, oo aan baabbi'iyo, **8**
haddii dadka quruuntaas aan ka hadlay ay sharkooda ka soo
noqdaan, aniguna waan ka soo noqon doonaa masiibadii aan
ku fikiray inaan ku sameeyo. **9** Oo mar alla markaan ku hadlo
wax ku saabsan quruun ama boqortooyo inaan iyada dhiso oo
aan beero, **10** hadday wax shar ah hortayda ku sameeyaan,
oo ay codkayga addeeci waayaan, markaas anigu waan
ka soo noqon doonaa wanaaggii aan ugu talaggalay. **11**
Haddaba sidaas daraaddeed tag, oo waxaad la hadashaa
dadka dalka Yahuudah iyo kuwa Yeruusaalem deggan, oo
waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
anigu masiibaan idiin qabanqaabinayaa, oo hindisaan idiin
hindisayaa. Haddaba midkiin kastaaba jidkiisa sharka ah ha
ka soo noqdo, oo jidadkiinna iyo falimihiinnaba wanaajiya. **12**
Laakiinse iyagu waxay leeyihiin, Taas ha ka yaabin, annagu
waxaannu iska daba soconaynaa hindisooyinkayaga, oo
midkayo kastaaba wuxuu samayn doonaa caasinimada
qalbigiisa sharka ah. **13** Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu
leeyahay, Quruumaha waxaad ka dhex weyddiisaan, Bal yaa
waxyaalahan oo kale maqlay? Dadka Israa'iil oo bikrad ah
waxay sameeyeen wax aad iyo aad u xun. **14** Barafka cad
ee Lubnaan miyaa laga waayaa dhagaxa duurka? Miyaase
biyaha qabow oo meel fog ka soo qulqulaya iska gudhaan?
15 Hase ahaatee dadkaygii way i illoobeen, oo waxay foox
u shideen waxyaalo aan waxba ahayn, oo waxay ku dhex
turunturoodeen jidadkoodii ahaa waddooyinkii hore, wayna
ka leexdeen, oo waxay ku socdeen dhabbayaal qalloocan iyo
jid aan jidka weyn ahayn, **16** si ay dalkoodii uga dhigaan cidla
laga yaabo iyo wax had iyo goorba lagu foodhyo. Mid kasta oo
ag maraaba wuu yaabi doonaa, oo madaxuu luli doonaa. **17**
Anigu waxaan iyaga cadowgooda ugu hor firdhin doonaa sidii
iyagoo dabayl bari kaxaysay, oo maalintii masiibadoodana
waxaan u jeedin doonaa dhabarka, oo innaba wejiga tusi
maayo. **18** Oo markaas waxay yidhaahdeen, Ina keena
aynu Yeremyaah shirqool u hindisnee, waayo, sharcigu
wadaadka ka tegi maayo, oo taladuna kii xigmad leh ka
tegi mayso, oo erayguna nebiga ka tegi maayo. Ina keena
aynu isaga carrabka ku dhufannee, oo erayadiisana yeynan
innaba dheg u dhigin. **19** Rabbiyow, bal i maqal, oo bal
dhegayso kuwa ila diriraya codkooda. **20** Wanaag miyaa
loogu abaalgudaa shar? Waayo, iyagu god bay u qodeen
naftayda. Bal xusuuso inaan hortaada u istaagay inaan iyaga
aawadood wanaag kaa baryo, iyo inaan cadhadaada iyaga ka
leexiyo. **21** Haddaba sidaas daraaddeed carruurtooda abaar
u gacangeli, oo waxaad iyaga u gudbisaa xoogga seefta, oo
naagahooduna ha gablameen, oo carmallo ha noqdeen, oo
raggoodana ha la laayo, oo barbaarradoodana seef ha lagu
dilo dagaalka dhexdiisa. **22** Markaad col sii dhaqsiya ugu
soo daysid, qaylo ha ka dhex yeedho guryahooda, waayo,
god bay ii qodeen, oo shirqool bay cagahayga u qariyeen.
23 Rabbiyow, adigu waad og tahay taladooda oo dhan iyo
siday u doonayaan inay i dilaan. Xumaantooda ha ka cafiyin,
oo dembigoodana hortaada ha ka tirtirin, laakiinse hortaada
ha lagu afgembiyo, oo wakhtiga cadhadaadana sidaas ula
macaamilo.

19 Rabbigu wuxuu igu yidhi, Tag, oo dheryasameeye
jalxaddiis soo iibso, oo intaad qaar ka mid ah
odayaasha dadka iyo odayaasha wadaaddada soo kaxaysid,
2 waxaad tagtaa dooxada ina Xinnom oo u dhow meesha
laga soo galo iridda Xarsiid, oo halkaas erayada aan kuu
sheegi doono ka naadi, **3** adoo leh, Boqorrada dalka
Yahuudah iyo dadka Yeruusaalem degganow, bal maqla
erayga Rabbiga. Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogaada, meeshan masiibaan

ku soo dejin doonaa, oo ku alla kii maqlaaba wuu ka
nixi doonaa. **4** Iyagu way iga tageen, oo intay meeshan
nijaaseeyeen, ayay foox ugu shideen ilaahyo kale oo iyaga,
iyo awowayaashood, iyo boqorrada dalka Yahuudahba ayan
aqoon, oo waxay meeshan ka buuxiyeen dhiigga kuwa
aan xaqa qabin. **5** Oo waxay dhiseen meelaha sarsare
ee Bacal inay wiilashooda dab ku gubaan oo ay Bacal
qurbaanno la gubo ugu bixiyaan, taasoo aanan ku amrin, oo
aanan ku hadlin, oo aan innaba qalbigayga soo gelin. **6**
Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
waxaa iman doona wakhti aan meeshan mar dambe loogu
yeedhi doonin Tofed, amase dooxadii ina Xinnom, laakiinse
waxaa lagu magacaabi doonaa Dooxadii Gowracidda. **7** Oo
waxaan meeshan ka tirtiri doonaa talada dadka Yahuudah
iyo dadka Yeruusaalemba, oo waxaan ka dhigi doonaa inay
cadaawayaashooda hortooda ku la'daan oo ay ku dhintaan
gacanta kuwa naftooda doondoonaya, oo bakhtigoodana
waxaan cunto ahaan u siin doonaa haadka samada iyo
dugaagga dhulka. **8** Oo magaaladanna waxaan ka dhigi
doonaa cidla laga yaabo iyo wax lagu foodhyo, oo mid kasta
oo ag maraaba wuu ka yaabi doonaa oo ku foodhyi doonaa
belaayooyinkeeda oo dhan aawadood. **9** Oo waxaan ka
dhigi doonaa inay cunaan hilibka wiilashooda iyo hilibka
gabdhahoodaba, oo midkood kastaaba wuxuu cuni doonaa
hilibka saaxiibkiis markii dagaal lagu hareereeyo oo ay ku
cidhiidhsanaadaan cidhiidhiga cadaawayaashooda iyo kuwa
naftooda doondoonaya ay ku cidhiidhin doonaan. **10** Oo
markaas jalxadda waxaad ku jebisaa raggii kula socda
hortooda. **11** Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Dadkan iyo magaaladanba
waxaan u jejebin doonaa sida weelka dheryasameeyaha loo
jebiyo oo kale, kaasoo aan mar kale la kabi karayn, oo waxaa
meydadkooda lagu wada xabaali doonaa Tofed, ilamaa ay
waayaan meel ay ku kala xabaalaan. **12** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Sidaasaan meeshan ku samayn doonaa, iyada iyo
dadka dhex degganba, oo magaaladanna waxaan ka dhigi
doonaa sida Tofed oo kale, **13** oo guryaha Yeruusaalem
iyo guryaha boqorrada dalka Yahuudah ee nijaasaysan
waxay u ahaan doonaan sida meesha Tofed oo kale, xataa
guryahaas oo ah kuwii saqafkooda oo dhan foox loogu shidi
jiray ciidammada samada oo dhan, oo qurbaanno cabniin ah
loogu bixin jiray ilaahyo kale. **14** Markaas Yeremyaah wuxuu
ka yimid Tofed oo ah meeshii Rabbigu u diray inuu wax ku
sii sheego, oo intuu barxaddii guriga Rabbiga soo istaagay
ayuu dadkii oo dhan ku yidhi, **15** Rabbiga ciidammada oo
ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
waxaan magaaladan iyo tuulooyinkeeda oo dhanba ku soo
dayn doonaa masiibadii aan markii hore kaga hadlay oo
dhan, maxaa yeelay, way sii madax adkaadeen, si ayan
erayadayda u maqlin aawadeed.

20 Haddaba Fashxuur ina Immeer oo ahaa wadaadkii
iyo taliyihii sare ee guriga Rabbiga ayaa maqlay
Yeremyaah oo waxyaalahaas sii sheegaya. **2** Markaasaa
Fashxuur garaacay Yeremyaah, oo wuxuu geliyey
jeebbooyinkii ku yiil iridda sare oo reer Benyaamiin, oo
ku tiil guriga Rabbiga. **3** Oo maalintii dambe Fashxuur
ayaa Yeremyaah jeebbooyinkii ka soo bixiyey. Markaasaa
Yeremyaah isagii ku yidhi, Rabbigu magacaaga uguma
yeedhin Fashxuur, laakiinse wuxuu kugu magacaabay
Maagoor Misaabiib. **4** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal
eeg, waxaan cabsi kaaga dhigi doonaa nafsaddaada iyo
saaxiibbadaa oo dhanba. Iyana waxay ku dhiman doonaan
seefta cadaawayaashooda, oo indhahaaguna taas bay arki
doonaan. Oo dadka dalka Yahuudah oo dhanna waxaan gelin
doonaa gacanta boqorka Baabuloon, oo isna wuxuu iyaga
maxaabiis ahaan ugu kaxaysan doonaa ilaa Baabuloon,
oo seef buu ku layn doonaa. **5** Oo weliba magaaladan
maalkeeda oo dhan, iyo waxyaalihii ay ku hawshootay oo
dhan, iyo waxyaalaheeda qaaliga ah oo dhan, iyo khasnadaha
boqorrada dalka Yahuudah oo dhanba, waxaan u gacangelin
doonaa cadaawayaashooda, oo iyana way boobi doonaan,
oo intay kaxaystaan ayay Baabuloon wareejin doonaan. **6**
Fashxuurow, adiga iyo inta gurigaaga deggan oo dhanba
maxaabiis ahaan baa laydiin wada kaxaysan doonaa, oo
waxaad tegi doontaa Baabuloon, oo halkaasaad ku dhiman
doontaa, oo halkaasaa lagugu xabaali doonaa, adiga, iyo
saaxiibbadaadii aad wax been ah u sii sheegi jirtay oo
dhanba. **7** Rabbiyow, waad i khiyaanaysay, oo waa lay
khiyaaneeyey, adigu waad iga xoog badan tahay, oo waad iga
adkaatay. Maalin kasta waa laygu qoslaa, oo mid kastaaba
waa i yaraystaa. **8** Waayo, mar alla markaan hadlaba
waan qayliyaa, oo waxaan ku dhawaaqaa, Waa dulmi iyo
kharribaad, maxaa yeelay, eraygii Rabbigu wuxuu ii noqday
sabab ay maalinta oo dhan igu caayaan oo iigu qoslaan. **9**
Oo haddaan idhaahdo, Isaga ka hadli maayo, oo mar dambe
magiciisa wax ku sheegi maayo, waxaa qalbigayga ku jira
wax dab ololaya la moodo oo lafahayga ku dheggan, oo
waxaan la daalay hadalka. **10** Waayo, waxaan maqlay kuwa
badan oo i caayaya, iyo cabsi dhan kasta iga wareegsan. Oo
waxay yidhaahdaan, Soo ashtakeeya oo annana waannu
ashtakaynaynaa. Kuwii ila nabad ahaa oo dhammu waxay
sugayaan dhiciddayda, oo waxay yidhaahdaan, Mindhaa
isaga waa la khiyaanayn doonaa, oo waannu ka adkaan
doonnaa, oo waannu aargudan doonnaa. **11** Laakiinse
Rabbigu waa ila jiraa isagoo ah sidii mid xoog badan
oo cabsi leh, oo sidaas daraaddeed kuwa i silciyaa way
turunturoon doonaan, oo igama ay adkaan doonaan. Ma
ay liibaanin oo taas daraaddeed aad iyo aad bay ugu
ceeboobi doonaan ceeb weligeed ah oo aan marnaba la
illoobi doonin. **12** Laakiinse Rabbiga ciidammadow, waxaad
tahay kan kii xaqa ah imtixaama, oo waxaad fiirisaa kelyaha
iyo qalbigaba, haddaba bal i tus aargudashadaada oo iyaga
ku kor dhacaysa, waayo, adigaan dacwadaydii ku soo
bandhigay. **13** Rabbiga u gabya, oo Rabbiga ammaana,
waayo, isagaa naftii miskiinka ka samatabbixiyey gacantii
xumaanfalayaasha. **14** Ha inkaarnaato maalintii aan dhashay,
oo maalintii hooyaday i dhashayna yaanay barakoobin. **15** Ha
inkaarnaado ninkii aabbahay u bishaareeyey, oo isagoo ka
farxinaya ku yidhi, Wiil baa kuu dhashay! **16** Oo ninkaasu ha
noqdo sidii magaalooyinkii Rabbigu afgembiyey oo uusan u
qoomamoon. Oo aroortii oohin ha maqlo, oo hadhkiina qaylo
digtooneed ha maqlo, **17** maxaa yeelay, isagu iguma dhex
dilin uurkii hooyaday, si ay hooyaday igu ahaato qabrigaygii,
oo uu uurkeeduna u weynaado weligiisba. **18** Bal maxaan
uurkii hooyaday uga soo baxay si aan hawl iyo murug u arko,
oo uu cimrigaygu ceeb ugu dhammaado?

21 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga
yimid, markii Boqor Sidqiyaah uu isaga u soo diray
Fashxuur ina Malkiiyaah, iyo Safanyaah ina Macaseeyaah
oo wadaadka ahaa, isagoo leh, **2** Waan ku baryayaaye,
bal Rabbiga wax noo weyddii, waayo, Nebukadresar oo ah
boqorkii Baabuloon ayaa nala diriraya. Waxaa suurtowda
in Rabbigu nagula macaamiloodo shuqulladiisa yaabka
badan oo dhan, si uu cadowgu nooga noqdo. **3** Markaas
Yeremyaah wuxuu iyagii ku yidhi, Waxaad Sidqiyaah ku
tidhaahdaan: **4** Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Bal ogow, dib baan u celin doonaa hubka dagaalka
ee gacantiinna ku jira ee aad kula diriraysaan boqorka
Baabuloon, iyo reer Kaldayiinka derbiyada dibaddooda
idinku hareeraynaya, oo iyagaan magaaladan dhexdeeda
ku soo ururin doonaa. **5** Oo aniga qudhaydu waxaan
idinkula diriri doonaa gacan fidsan iyo cudud xoog badan,
anoo xanaaqsan oo cadhaysan oo aad u dhirifsan. **6** Oo
wax baan ku dhufan doonaa waxa magaaladan deggan,
dad iyo duunyaba, oo waxay ku le'an doonaan belaayo
weyn. **7** Oo waxaa Rabbigu leeyahay, Dabadeed Sidqiyaah
oo ah boqorka dalka Yahuudah, iyo addoommadiisa, iyo
dadka oo ah intii magaaladan ku hadhay oo belaayada, iyo
seefta, iyo abaartaba ka caymatay, waxaan gelin doonaa
gacanta Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon, iyo
gacanta cadaawayaashooda, iyo gacanta kuwa naftooda
doondoonaya, oo isna seef buu ku layn doonaa, oo innaba
uma tudhi doono, umana nixi doono, umana naxariisan
doono. **8** Oo dadkanna waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaan idin hor dhigayaa jidka
nolosha iyo jidka geerida. **9** Kii magaaladan sii joogaaba
wuxuu ku dhiman doonaa seef, iyo abaar, iyo belaayo,
laakiinse kii baxa oo reer Kaldayiinka idin hareeraynaya u
galaa wuu noolaan doonaa, oo naftiisu waxay isaga u ahaan
doontaa sida booli oo kale. **10** Waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Wejigaygaan magaaladan ugu jeediyey inaan
masiibo ku sameeyo ee ma aha wanaag. Waxay gacanta u
geli doontaa boqorka Baabuloon, oo isna dab buu ku gubi
doonaa. **11** Erayga Rabbiga ee ku saabsan reerka boqorka
dalka Yahuudah maqla. **12** Rabbigu wuxuu leeyahay, Reer
Daa'uudow, aroortii caddaalad sameeya, oo kii la dhacay
kii dulmay ka samatabbixiya, si ayan cadhadaydu u soo
bixin sidii dab oo kale, oo ayan u hurin si aan innaba loo
demin sharka falimihiinna aawadiis. **13** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Ogaada, col baan idinla ahay, kuwiinna dooxada
iyo dhagaxa bannaanka deggan ee yidhaahda, Bal yaa nagu
soo dhaadhici kara, amase yaa rugtayada soo geli kara?
14 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan idiin ciqaabi
doonaa siday midhaha falimihiinnu ahaayeen, oo dab baan
kaynta oo dhan ku dayn doonaa, oo wuxuu baabbi'in doonaa
waxyaalaha hareeraha ku yaal oo dhan.

22 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaad u dhaadhacdaa
guriga boqorka dalka Yahuudah, oo halkaas eraygan
kaga hadal, **2** oo waxaad tidhaahdaa, Boqorka dalka
Yahuudah ee carshiga Daa'uud ku fadhiyow, bal erayga
Rabbiga maqal, adiga iyo addoommadaada iyo dadkaaga
irdahan soo galow, wada maqla. **3** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Caddaalad iyo xaqnimo sameeya, oo kii la dhacay kii dulmay
ka samatabbixiya, oo ha dulminina, hana xumaynina, hana
wax yeelina qariibka, iyo agoonta, iyo carmalka toona,
oo meeshanna dhiig aan xaq qabin ha ku daadinina. **4**
Waayo, sida xaqiiqada ah idinku haddaad waxyaalahan
samaysaan, markaas boqorro carshigii Daa'uud ku fadhiisan
doona ayaa irdaha gurigan soo geli doona, iyagoo fuushan
gaadhifardood iyo fardo, iyaga, iyo addoommadooda iyo
dadkooduba. **5** Laakiinse haddaad erayadan maqli weydaan,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Nafsaddaydaan ku dhaartaye
guriganu cidluu noqon doonaa. **6** Waayo, Rabbigu wuxuu ku
leeyahay reerka boqorka Yahuudah, Adigu waxaad ii tahay
sida Gilecaad iyo sida Buur Lubnaan dhaladeeda oo kale,
laakiinse sida xaqiiqada ah waxaan kaa dhigi doonaa cidla,
iyo sida magaalooyin aan ciduna degganayn oo kale. **7**
Oo waxaan kuu diyaarin doonaa kuwa ku baabbi'inaya oo
midkood kastaaba hubkiisii sito, oo geedahaaga la doortay
oo kedarka ah way jari doonaan, oo dab bay ku dhex tuuri
doonaan. **8** Oo quruumo badan baa magaaladan soo ag
mari doona, oo midkood kastaaba wuxuu deriskiisa ku odhan
doonaa, Rabbigu muxuu sidan magaaladan weyn ugu galay?
9 Oo iyana waxay ugu jawaabi doonaan, Maxaa yeelay,
axdigii Rabbiga Ilaahooda ah ayay ka tageen, oo waxay
caabudeen oo u adeegeen ilaahyo kale. **10** Kii dhintay ha
u ooyina, hana u barooranina, laakiinse waxaad aad ugu
ooydaan kii dhoofa, waayo, isagu mar dambe ma soo noqon
doono, oo dalkiisii hooyo ee uu ku dhashayna ma uu arki
doono. **11** Waayo, Rabbigu wuxuu ka leeyahay Shalluum
ina Yoosiyaah oo ahaa boqorkii Yahuudah, kaasoo boqor
ka noqday meeshii aabbihiis Yoosiyaah, oo meeshan ka
baxay, Isagu mar dambe halkan kuma soo noqon doono,
12 laakiinse wuxuu ku dhiman doonaa meeshii ay isaga
maxaabiis ahaan ugu kaxaysteen, oo dalkan mar dambe
ma uu arki doono. **13** Waxaa iska hoogay ninka gurigiisa
xaqdarro ku dhistaa, oo qolalkiisana caddaaladdarro ku
dhista, oo intuu deriskiisa adeegsado aan mushahaaro siin,
oo aan shuqulkiisii waxba u siin, **14** oo yidhaahda, Anigu
waxaan dhisan doonaa guri ballaadhan iyo qolal waaweyn,
oo daaqado samaysta, oo saqafkiisa hoose ka dhiga qoryo
kedar ah, oo rinji cas mariya. **15** Ma waxaad u malaynaysaa
inaad boqor tahay qoryo kedar ah oo aad ku loollamaysid
aawadood? Aabbahaa isagoo wax cunaya oo wax cabbaya
miyuusan caddaalad iyo xaqnimo samayn jirin? Oo markaas
isagu sow ma nabdoonayn? **16** Isagu miskiinka iyo saboolka
baahan buu u garsoori jiray, oo markaasuu nabdoonaa.
Rabbigu wuxuu leeyahay, In lay aqoonsado sow taasu
ma aha? **17** Laakiinse indhahaaga iyo qalbigaagu waxay
keliyahoo u diyaar yihiin faa'iidadaada xaqdarrada ah, iyo inay
dhiig aan xaq qabin daadiyaan, iyo inay dulmi iyo waxyeelid
sameeyaan. **18** Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu ka
leeyahay Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah oo ah boqorka dalka
Yahuudah, Isaga looma barooran doono, iyagoo leh, Hoogay
walaalkayow, amase Hoogay walaashayay! Oo isaga looma
barooran doono iyagoo leh, Hoogay sayidow, amase Hoogay
isagu sharaf badnaaye! **19** Isaga waxaa loo xabaali doonaa
sida dameer loo xabaalo oo kale, oo inta la jiido ayaa irdaha
Yeruusaalem dibadda looga bixin doonaa. **20** Lubnaan u
kac oo halkaas ka qayli, oo Baashaan codkaaga kor ugu
qaad, oo Cabaariim ka qayli, waayo, kuwii ku jeclaa oo dhan
waa la wada baabbi'iyey. **21** Markaad barwaaqaysnayd

waan kula hadlay, laakiinse waxaad tidhi, Innaba ku maqli
maayo. Oo tan iyo yaraantaadiina sidaasaad ahayd, oo
codkaygana ma aadan addeecin. **22** Dabaysha ayaa wada
qaadi doonta daajiyayaashaada oo dhan, oo kuwa ku jecelna
maxaabiis ahaan baa loo wada kaxaysan doonaa. Sida
xaqiiqada ah markaas waad ceeboobi doontaa oo waxaad
ku sharafjabi doontaa sharnimadaadii aawadeed oo dhan.
23 Kuwiinna Lubnaan deggan oo geedaha kedarka ah buulka
ka samaystow, aad baad ugu taahi doontaan markii xanuun
idin qabto sida naag foolanaysa oo kale! **24** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, xataa haddii Konyaah
ina Yehooyaaqiim oo ah boqorka dalka Yahuudah uu ahaan
lahaa katuunka gacantayda midig, xataa markaas waan
kaa rujin lahaa meeshan. **25** Oo waxaan kuu gelin doonaa
gacanta kuwa naftaada doondoonaya, iyo gacanta kuwa aad
ka baqaysid, oo ah Nebukadresar oo boqorka Baabuloon ah,
iyo reer Kaldayiin. **26** Oo adiga iyo hooyadaadii ku dhashayba
waxaan ku dhex xoori doonaa dal aydaan ku dhalan, oo
halkaasaad ku dhiman doontaan. **27** Laakiinse dalka ay u
xiisoonayaan inay ku noqdaan, halkaas innaba kuma ay soo
noqon doonaan. **28** Ninkan Konyaah ahu ma dheri jabay oo
la nacay baa? Ma weel aan la doonayn baa? Bal maxaa isaga
iyo farcankiisiiba loo tuuray, oo maxaa loogu dhex xooray
dal ayan innaba aqoonin? **29** Dhulkow, dhulkow, dhulkow,
bal erayga Rabbiga maqal. **30** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Waxaad ninkan ku qortaan sidii madhalays oo kale iyo nin
aan cimrigiis liibaanayn, waayo, isaga farcankiisa ninna ka
liibaani maayo inuu carshigii Daa'uud ku dul fadhiisto, oo uu
dalka Yahuudah mar dambe ka dhex taliyo.

23 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogay
adhijirrada idihii daaqsintayda baabbi'iya oo kala
firdhiya! **2** Sidaas daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu ka leeyahay adhijirrada dadkayga daajiya,
Adhigaygii waad kala firdhiseen, waadna kala erideen, oo
soomana aydnaan ilaalin. Bal eega, waxaan idiin ciqaabi
doonaa sharkii falimihiinna, ayaa Rabbigu leeyahay. **3** Oo intii
adhigayga ka hadhayna waxaan ka soo wada ururin doonaa
waddammadii aan u kexeeyey oo dhan, waanan ku soo
celin doonaa xeryahoodii, oo wax badan way dhali doonaan,
wayna tarmi doonaan. **4** Oo waxaan iyaga u yeeli doonaa
adhijirro daajiya, oo mar dambe ma ay baqi doonaan, mana
ay nixi doonaan, oo innaba midna kama dhimmanaan doono.
5 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaa soo socda
wakhti aan Daa'uud u kicin doono biqil xaq ah, oo boqor ayuu
ahaan doonaa, wuuna liibaani doonaa, oo wuxuu dhulka ku
samayn doonaa caddaalad iyo xaqnimo. **6** Oo wakhtigiisa
dadka Yahuudah way badbaadi doonaan, oo dadka Israa'iilna
ammaan bay ku degganaan doonaan, oo magiciisa lagu
magacaabi doonona waa Rabbiga Xaqnimadayada ah. **7**
Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
waxaa soo socda wakhti aan mar dambe la odhan doonin,
Waxaa nool Rabbigii reer binu Israa'iil dalkii Masar ka soo
bixiyey. **8** Laakiinse waxaa la odhan doonaa, Waxaa nool
Rabbigii farcankii reer binu Israa'iil ka soo bixiyey oo ka
soo hor kacay dalkii woqooyi, iyo dalalkii uu u kexeeyey
oo dhan, oo iyana waxay degganaan doonaan dalkooda.
9 Qalbigaygii uurkayguu ku qarracmay waana nebiyada
daraaddood, lafahayga oo dhammu way wada ruxmadaan, oo
waxaan la mid ahay nin sakhraan ah oo khamri ka adkaaday,
waana Rabbiga iyo erayadiisa quduuska ah daraaddood.
10 Dalka waxaa ka buuxa dhillayo, oo habaar daraaddiis
ayaa dalkii la barooranayaa. Daaqsimihii duurku way wada
engegeen. Socodkoodu waa shar oo xooggooduna ma
qummana. **11** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Nebigii iyo
wadaadkiiba nijaas bay wada yihiin, oo gurigayga ayaan
xumaantoodii ka helay. **12** Sidaas daraaddeed jidkoodu
wuxuu u noqon doonaa sida meelo sibiibix ah oo gudcur ku
dhex yaal. Iyaga waa lagu sii kaxayn doonaa oo halkaasay
ku dhici doonaan, waayo, sannadda ciqaabiddooda masiibo
baan ku soo dayn doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay. **13** Oo
nebiyada Samaariyana nacasnimaan ku arkay. Waxay wax
ku sii sheegeen Bacal magiciisa, oo dadkaygii reer binu
Israa'iilna way qaldeen. **14** Oo nebiyadii Yeruusaalemna
wax aad iyo aad u xun, baan ku arkay. Way sinaystaan,
oo been bay ku socdaan, oo weliba waxay sii xoogeeyaan
gacmaha xumaanfalayaasha, si aan midnaba xumaantiisa
uga soo noqon. Iyagu kulligood waxay iila mid noqdeen sidii
Sodom, oo kuwii degganaana sidii Gomora oo kale. **15**
Sidaas daraaddeed Rabbiga ciidammadu wuxuu nebiyada ka
leeyahay, Bal ogaada, waxaan iyaga ku quudin doonaa dacar,
oo waxaan cabsiin doonaa biyo xammeetiyeed, waayo,
nijaas baa nebiyada Yeruusaalem ka soo faaftay oo waxay
wada gaadhay dalka oo dhan. **16** Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Nebiyada wax idiin sii sheega hadalkooda
ha maqlina, waayo, wax aan waxba ahayn way idin baraan,
oo waxay ku hadlaan riyo qalbigooda ka timid oo aan
afka Rabbiga ka soo bixin. **17** Oo waxay had iyo goorba
kuwa i quudhsada ku yidhaahdaan, Rabbigu wuxuu yidhi,
Nabad baad helaysaan. Oo waxay mid kasta oo caasinimada
qalbigiisa daba galana ku yidhaahdaan, Wax masiibo ahu
innaba kugu dhici maayaan. **18** Waayo, bal yaa guddiga
Rabbiga dhex istaagay inuu garto oo maqlo eraygiisa? Yaase
eraygiisa dhegta u dhigay oo soo maqlay? **19** Bal eega,
duufaankii Rabbiga ayaa soo baxay, kaasoo ah cadhadiis,
waana dabayl cirwareen ah, oo waxay ku dhici doontaa
madaxa sharrowyada. **20** Rabbiga xanaaqiisu dib u noqon
maayo jeeruu sameeyo oo wada oofiyo qasdiga qalbigiisa,
oo ugudambaystana aad baad u garan doontaan. **21** Anigu
nebiyadaas sooma aan dirin, laakiinse way ordeen oo iyaga
lama aan hadlin, laakiinse wax bay sii sheegeen. **22** Haddii
ay guddigayga dhex istaageen, de markaas dadkaygay
erayadayda maqashiin lahaayeen, oo waxay iyaga ka soo
celin lahaayeen jidkooda xun iyo sharka falimahoodaba.
23 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu ma waxaan ahay Ilaah
dhow, oo miyaanan ahayn Ilaah fog? **24** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Miyaa cidi isku qarin kartaa meelo qarsoon oo
aanan ka arki karin? Waxaa kaluu Rabbigu leeyahay, Anigu
sow kama buuxo cirka iyo dhulkaba? **25** Waan maqlay
wixii ay yidhaahdeen nebiyada magacayga beenta ku sii
sheega oo yidhaahda, Waan riyooday, waan riyooday. **26** Ilaa
goormay waxanu ku sii jirayaan qalbiga nebiyada beenta sii
sheega? Iyagu waa nebiyo sii sheega khiyaanada qalbigooda.
27 Waxay u malaynayaan inay dadkayga magacayga ku
illowsiiyaan riyooyinkooda midkood kastaba uu deriskiisa u
sheego, sidii awowayaashoodba ay magacayga ugu illoobeen

Bacal aawadiis. **28** Rabbigu wuxuu leeyahay, Nebigii riyo
arkay, riyadiisa ha sheego, oo kii eraygayga maqlayna si
daacad ah eraygayga ha u sheego. Buunshaha iyo sarreenka
bal maxaa u kala dhexeeya? **29** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Miyaan eraygaygu ahayn sida dab oo kale, iyo sida dubbe
dhagaxa kala burburiya oo kale? **30** Sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, anigu waxaan col
ku ahay nebiyada midkood kastaba erayadayda ka xada
deriskiisa. **31** Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, col baan
ku ahay nebiyada carrabkooda ku isticmaala oo yidhaahda,
Saasuu Rabbigu leeyahay. **32** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal ogaada, col baan ku ahay kuwa wax ku sii sheega
riyooyin been ah, oo intay u warramaan dadkayga ku qalda
beentooda iyo faankooda aan waxtarka lahayn. Rabbigu
waxaa kaluu leeyahay, Anigu iyaga ma soo dirin, oo innaba
mana amrin, oo iyagu dadkan waxba kuma tari doonaan. **33**
Oo markii dadkan ama nebi ama wadaad uu ku weyddiiyo,
oo uu kugu yidhaahdo, Rabbiga warkiisa culus waa maxay?
Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Waa war maxay ah? Waan
idin xoorayaa, ayaa Rabbigu leeyahay. **34** Oo weliba nebigii
iyo wadaadkii iyo dadkii odhan doona, Waa kan warka culus
ee Rabbiga, ninkaas iyo reerkiisaba waan ciqaabi doonaa.
35 Midkiin kastaaba wuxuu deriskiisa ku odhan doonaa, oo
midkiin kastaaba wuxuu walaalkiis ku odhan doonaa, Muxuu
Rabbigu ku jawaabay? Oo muxuu Rabbigu ku hadlay? **36**
Oo Rabbiga warkiisa culusna mar dambe kama aad hadli
doontaan, waayo, nin walba eraygiisaa war culus u noqon
doona, maxaa yeelay, idinku waxaad qallooociseen erayadii
Ilaaha nool oo ah Rabbiga ciidammada oo ah Ilaahayaga.
37 Waxaad nebiga ku tidhaahdaa, Muxuu Rabbigu kuugu
jawaabay? Oo muxuu Rabbigu ku hadlay? **38** Laakiinse
haddaad tidhaahdaan, Waa warka culus ee Rabbiga, Rabbigu
wuxuu idinku leeyahay, Idinku waxaad tidhaahdaan erayadan
oo ah, Waa warka culus ee Rabbiga, oo sidaas daraaddeed
baan idiinku soo cid diray anigoo idinku leh, Waa inaadan
odhan, Waa warka culus ee Rabbiga. **39** Sidaas daraaddeed
bal ogaada, Aniga qudhayda ayaa giddigiin idin illoobi doona,
waanan idin xoori doonaa idinka iyo magaaladii aan idinka
iyo awowayaashiinba siiyey, oo hortaydana waan idinka
fogayn doonaa. **40** Oo waxaan idinku soo dejin doonaa cay
aan weligeed idinka hadhayn, iyo ceeb had iyo goorba idinku
dul waaraysa, oo aan marnaba la illoobayn.

24 Markii Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon
uu maxaabiis ahaan u kaxaystay Yekonyaah ina
Yehooyaaqiim oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, iyo amiirradii
dadka Yahuudah, iyo saanacyadii, iyo birtumayaashiiba
oo uu ka kaxaystay Yeruusaalem oo Baabuloon geeyey
dabadeed Rabbigu wax buu i tusay, oo waxaan arkay laba
dambiilood oo berde ah oo macbudka Rabbiga hor yaal. **2** Oo
dambiilaha midkood waxaa ku jiray berde aad u wanaagsan,
oo la moodo sidii midho berde oo hore u bislaaday, oo
dambiisha kalena waxaa ku jiray midho berde oo aad u xun,
oo xumaantooda aawadeedna aan innaba la cuni karin. **3**
Markaas Rabbigu wuxuu igu yidhi, Yeremyaahow, maxaad
aragtaa? Oo aniguna waxaan idhi, Waxaan arkaa midho
berde. Midhaha berde oo wanaagsan aad bay u wanaagsan
yihiin, kuwa xumuna aad bay u xun yihiin, oo xumaantooda
aawadeed innaba lama cuni karo. **4** Markaas waxaa ii yimid
Eraygii Rabbiga oo leh, **5** Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Sida midhahaas berde oo wanaagsan
ayaan wanaag aawadiis u aqoonsan doonaa maxaabiista
dadka Yahuudah oo aan meeshan ka diray, oo aan dalka
reer Kaldayiin u geeyey. **6** Waayo, waxaan indhahayga
iyaga ugu hayn doonaa wanaag aawadiis, oo dalkan baan
ku soo celin doonaa, waanan dhisi doonaa, oo innaba ma
aan dumin doono, waanan beeri doonaa, oo innaba ma
aan rujin doono. **7** Oo waxaan iyaga siin doonaa qalbi ay
igu gartaan, si ay u ogaadaan inaan anigu Rabbiga ahay,
oo waxay noqon doonaan dadkaygii, anna waxaan noqon
doonaa Ilaahoodii, waayo, qalbigooda oo dhan way iigu
soo noqon doonaan. **8** Rabbigu wuxuu leeyahay, Midhaha
berde oo xun oo xumaantooda aawadeed aan innaba la cuni
karin, hubaal sidaas oo kalaan u xoori doonaa Sidqiyaah
oo ah boqorka dalka Yahuudah, iyo amiirradiisa, iyo kuwa
reer Yeruusaalem ah oo dalkan ku dhex hadhay, iyo kuwa
dalka Masar degganba. **9** Oo waxaan ka dhigi doonaa
inay boqortooyooyinka dunida oo dhan hor iyo dib ku dhex
rogrogmadaan, oo meelaha aan iyaga u kaxayn doono oo
dhanba waxay ku noqon doonaan cay iyo maahmaah iyo
halqabsi iyo habaar. **10** Oo waxaan dhexdooda ku soo
dayn doonaa seef, iyo abaar, iyo belaayo, ilaa ay ka wada
baabba'aan dalkii aan siiyey iyaga iyo awowayaashoodba.

25 Kanu waa eraygii Yeremyaah u yimid oo ku
saabsanaa dadka Yahuudah oo dhan, waxayna
ahayd Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudah sannaddiisii afraad, taasoo ahayd sannaddii
kowaad oo Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon. **2**
Eraygaas Nebi Yeremyaah ayaa kula hadlay dadkii Yahuudah
oo dhan iyo kuwii Yeruusaalem degganaa oo dhan, oo
wuxuu ku yidhi, **3** Tan iyo sannaddii saddex iyo tobnaad oo
Yoosiyaah ina Aamoon uu boqor ka ahaa dalka Yahuudah
iyo ilaa maantadan la joogo, taasoo ah saddex iyo labaatan
sannadood, waxaa ii imanayay Eraygii Rabbiga, oo aniguna
waan idinla hadlay, anoo goor wanaagsan idinla hadlaya,
laakiinse idinku innaba ma aydaan dhegaysan. **4** Oo
Rabbiguna wuxuu idiin soo diray addoommadiisii nebiyada
ahaa oo dhan, isagoo goor wanaagsan diraya, laakiinse
idinku innaba ma aydaan dhegaysan, oo marnaba dheg uma
aydaan dhigin inaad maqashaan. **5** Oo waxay yidhaahdeen,
Midkiin kastaaba haatan jidkiisa ha ka soo noqdo, oo sharka
falimihiinnana ka noqda, oo waxaad iska dhex degganaataan
dalkii Rabbigu idinka iyo awowayaashiinba weligiin iyo
weligiinba idin siiyey. **6** Oo ilaahyo kale ha u daba gelina inaad
u adeegtaan oo caabuddaan, oo shuqullada gacmihiinna ha
igaga cadhaysiinina, oo aniguna innaba wax idin yeeli maayo.
7 Laakiinse ima aydaan dhegaysan, ayaa Rabbigu leeyahay,
si aad shuqullada gacmihiinna igaga cadhaysiisaan, oo ay
waxyeello idiin soo gaadho. **8** Sidaas daraaddeed Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Erayadaydii waad dhegaysan
weydeen, oo sidaas daraaddeed, Rabbigu wuxuu leeyahay,
9 Bal ogaada, waxaan soo diri doonaa qolooyinka reer
woqooyi oo dhan, iyo addoonkayga ah Nebukadresar oo
ah boqorka Baabuloon, oo iyagaan ku soo kicin doonaa
dalkan, iyo dadka deggan, iyo quruumaha ku wareegsan

oo dhan, oo kulligoodna waan wada baabbi'in doonaa, oo
waxaan ka dhigi doonaa wax laga yaabo oo loogu foodhyo,
iyo cidla weligeed ah. **10** Oo weliba waxaan iyaga ka
baabbi'in doonaa codka rayraynta, iyo codka farxadda,
iyo codka arooska, iyo codka aroosadda, iyo sanqadha
dhagaxshiidka, iyo iftiinka laambadda. **11** Oo dalkan oo
dhammuna wuxuu noqon doonaa cidla iyo wax laga yaabo,
oo quruumahanuna toddobaatan sannadood ayay boqorka
Baabuloon u adeegi doonaan. **12** Oo markay toddobaatanka
sannadood dhammaadaan ayaan xumaantooda aawadeed
u ciqaabi doonaa boqorka Baabuloon iyo quruuntaas, iyo
dalka reer Kaldayiinba, oo waxaan ka dhigi doonaa meelo
weligoodba cidla ah. **13** Oo waxaan dalkaas ku soo dayn
doonaa erayadaydii aan kaga hadlay oo dhan, kuwaasoo ah
waxa kitaabkan ku qoran oo dhan, oo ah wixii Yeremyaah
quruumaha oo dhan ka sii sheegay. **14** Waayo, iyagaba waxaa
addoonsan doona quruumo badan iyo boqorro waaweyn,
oo waxaan iyaga u abaalmarin doonaa siday falimahoodu
ahaayeen, iyo siday shuqullada gacmahoodu ahaayeen.
15 Waayo, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu igu
leeyahay, Cadhadan koobkeeda khamriga gacantayda ka
qaad, oo waxaad wada cabsiisaa quruumaha aan kuu dirayo
oo dhan. **16** Oo iyana way cabbi doonaan, oo way iska
dhacdhici doonaan, wayna la waalan doonaan seefta aan
dhexdooda u soo dirayo daraaddeed. **17** Markaasaan koobkii
gacantii Rabbiga ka qaaday, oo waxaan cabsiiyey quruumihii
Rabbigu ii diray oo dhan, kuwaas oo ahaa **18** Yeruusaalem,
iyo magaalooyinka dalka Yahuudah, iyo boqorradooda, iyo
amiirradooda, si aan iyaga uga dhigo cidla, iyo wax laga
yaabo oo lagu foodhyo, iyo inkaar, siday maantaba tahay,
19 iyo Fircoon oo ah boqorka Masar, iyo addoommadiisa,
iyo amiirradiisa, iyo dadkiisa oo dhan, **20** iyo dadka isku
qasan oo dhan, iyo boqorrada dalka Cuus oo dhan, iyo
boqorrada dalka reer Falastiin oo dhan, iyo Ashqeloon,
iyo Gaasa, iyo Ceqroon, iyo kuwa Ashdood ka hadhay,
21 iyo Edom, iyo Moo'aab, iyo reer Cammoon, **22** iyo
boqorrada Turos oo dhan, iyo boqorrada Siidoon oo dhan,
iyo boqorrada gasiiradaha badda ka shisheeya, **23** iyo
Dedaan, iyo Teemaa, iyo Buus, iyo inta timaha dhinacyada
ka jarata oo dhan, **24** iyo boqorrada Carabiya oo dhan,
iyo boqorrada dadka isku qasan oo lamadegaanka dhex
deggan oo dhan, **25** iyo boqorrada Simrii oo dhan, iyo
boqorrada Ceelaam oo dhan, iyo boqorrada reer Maaday
oo dhan, **26** iyo boqorrada woqooyi oo dhan, ku fog iyo
ku dhowba, kan iyo kaasba, iyo boqortooyooyinka dunida
ee dhulka joogo oo dhan, oo iyaga dabadoodna waxaa
cabbi doona boqorka Sheeshag. **27** Oo waxaad iyaga ku
tidhaahdaa, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu idinku leeyahay, Cabba oo sakhraama, oo
mantaga, oo dhaca, oo innaba mar dambe ha soo sara
kicina, seefta aan dhexdiinna u soo diri doono daraaddeed.
28 Oo hadday diidaan inay koobka gacantaada ka qaataan oo
ay cabbaan, markaas waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Rabbiga
ciidammadu wuxuu idinku leeyahay, Hubaal waad cabbi
doontaan! **29** Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Bal eega, waxaan bilaabayaa inaan masiibo ku soo dejiyo
magaaladii laygu magacaabay, haddaba miyaan idinkana
laydin wada ciqaabayn? Idinku ciqaabla'aan ku sii joogi
maysaan, waayo, waxaan u yeedhayaa seef inay ku dhacdo
dadka dhulka deggan oo dhan. **30** Sidaas daraaddeed
erayadan oo dhan iyaga kaga sii hadal, oo waxaad ku
tidhaahdaa, Rabbigu xagga saruu ka qaylin doonaa, oo
codkiisuu kaga soo hadli doonaa hoygiisa quduuska ah, oo
wuxuu si weyn ugu qaylin doonaa xeradiisa, oo dadka dhulka
deggan oo dhanna wuxuu ugu qaylin doonaa sida kuwa
canabka ku tunta. **31** Rabbigu wuxuu leeyahay, Dhawaaq
baa gaadhi doona tan iyo dhulka darafkiisa, maxaa yeelay,
Rabbigu dacwad buu la leeyahay quruumaha, oo wuxuu la
muddacayaa binu-aadmiga oo dhan, oo kuwa sharka ahna
seef buu u gacangelin doonaa. **32** Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Bal ogaada, masiibaa soo bixi doonta oo
quruun bay quruun kale uga sii gudbi doontaa, oo duufaan
weyn ayaa laga soo kicin doonaa dhulka darafyadiisa. **33**
Oo kuwa Rabbigu laaya waxay maalintaas oolli doonaan
dhulka darafkiisan iyo darafkiisa kale inta ka dhex leh. Oo
iyaga looma barooran doono, lamana soo ururin doono,
lamana xabaali doono, oo waxay noqon doonaan sida digo
dhulka ku kor daadsan. **34** Adhijirradow, ooya oo qayliya;
kuwa adhiga madaxda u ahow, dambas ku galgasha, waayo,
wakhtigii laydin gowraci lahaa waa yimid. Waan idin burburin
doonaa, oo waxaad u dhici doontaan sida weel wanaagsan
oo kale. **35** Oo adhijirradu meel ay ku cararaan ma ay heli
doonaan, oo adhiga madaxdiisuna meel ay ku baxsadaan
ma ay heli doonaan. **36** Oo waxaa la maqli doonaa codkii
qaylada adhijirrada, iyo cidii adhiga madaxdiisa, waayo,
Rabbigu wuxuu kala baabbi'iyey daaqsintoodii. **37** Oo xeryihii
nabaadiinada waa la wada baabbi'iyey Rabbiga xanaaqiisa
kulul aawadiis. **38** Wuxuu meeshiisii qarsoonayd uga soo
baxay sidii libaax oo kale, waayo, dalkoodii cidla buu noqday,
waana baabbi'iyaha cadhadiisa aawadeed iyo xanaaqiisa
kulul aawadiis.

26 Bilowgii boqornimadii Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah oo
boqor ka ahaa dalka Yahuudah ayaa erayganu xagga
Rabbiga ka yimid, isagoo leh, **2** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Waxaad istaagtaa guriga Rabbiga barxaddiisa, oo dadka
magaalooyinka dalka Yahuudah oo u yimid inay Rabbiga
gurigiisa ku caabudaan oo dhan la hadal, oo erayada aan
kugu amro inaad kula hadashid erayna ha ka reebin. **3**
Mindhaa waxaa suurtowda inay ku maqlaan oo mid kastaaba
ka soo noqdo jidkiisa sharka ah, inaan anigu ka soo noqdo
masiibadii aan u qasdiyey inaan iyaga ku sameeyo sharka
falimahooda aawadiis. **4** Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddaad i maqli weydaan si aad
ugu socotaan sharcigayga aan idin hor dhigay, **5** oo aad u
maqashaan erayada nebiyada addoommadayda ah oo aan
idiin soo diro, anigoo goor wanaagsan idiin soo diraya, laakiin
innaba ma aydaan dhegaysan, **6** markaas gurigan waxaan
ka dhigi doonaa sida Shiiloh oo kale, oo magaaladanna
quruumaha dunida oo dhan ayaan habaar uga dhigi doonaa.
7 Oo wadaaddadii iyo nebiyadii iyo dadkii oo dhammuba
waxay maqleen Yeremyaah oo erayadan gurigii Rabbiga
kagaga dhex hadlaya, **8** oo markii Yeremyaah uu wada
dhammeeyey hadalkii uu Rabbigu ku amray inuu dadka
oo dhan kula hadlo ayaa wadaaddadii, iyo nebiyadii, iyo
dadkii oo dhammu isagii qabteen, oo waxay ku yidhaahdeen,

Hubaal waa inaad dhimataa! **9** Bal maxaad magaca Rabbiga
wax ugu sii sheegtay adigoo leh, Guriganu wuxuu noqon
doonaa sidii Shiiloh oo kale, oo magaaladanuna waxay
noqon doontaa cidla oo aan ciduna degganayn? Oo dadkii
oo dhammuna Yeremyaah ayay gurigii Rabbiga ugu soo
wada ururee. **10** Oo amiirradii dalka Yahuudahna markay
waxyaalahaas maqleen ayay gurigii boqorka ka soo bexeen
oo waxay yimaadeen gurigii Rabbiga, wayna fadhiisteen
meesha laga soo galo iridda cusub ee guriga Rabbiga. **11**
Markaasaa wadaaddadii iyo nebiyadii la hadleen amiirradii iyo
dadkii oo dhan, oo waxay yidhaahdeen, Ninkanu dhimashuu
istaahilaa, waayo, magaaladan ayuu wax ka sii sheegay
sidii idinkuba aad dhegihiinna ku maqasheen. **12** Markaas
Yeremyaah wuxuu la hadlay amiirradii oo dhan iyo dadkii
oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga ayaa ii soo diray
inaan gurigan iyo magaaladanba ka sii sheego erayadii
aad maqasheen oo dhan. **13** Haddaba jidadkiinna iyo
falimihiinnaba hagaajiya, oo codka Rabbiga Ilaahiinna ah
addeeca, oo Rabbiguna wuu ka soo noqon doonaa masiibadii
uu idinkaga hadlay. **14** Bal eega, anigu gacmihiinnaan ku
jiraa, haddaba iigu sameeya sida idinla wanaagsan oo idinla
qumman. **15** Laakiinse bal si xaqiiq ah u ogaada, haddaad i
dishaan, waxaad nafsaddiinna iyo magaaladan iyo dadka
degganba u soo jiidaysaan dhiig aan xaq qabin, waayo,
sida runta ah Rabbiga ayaa ii soo diray xaggiinna inaan
dhegihiinna oo dhan erayadan maqashiiyo. **16** Markaasaa
amiirradii iyo dadkii oo dhammu waxay wadaaddadii iyo
nebiyadii ku yidhaahdeen, Ninkanu dhimasho ma istaahilo,
waayo, wuxuu nagula hadlay magicii Rabbiga Ilaaheenna
ah. **17** Markaas waxaa istaagay qaar ka mid ah waayeelladii
dalka oo waxay la hadleen shirkii dadka oo dhan, iyagoo
leh, **18** Miikaah kii reer Mooreshed ayaa wax sii sheegay
wakhtigii Xisqiyaah uu boqorka ka ahaa dalka Yahuudah, oo
dadka Yahuudah oo dhan ayuu la hadlay, oo wuxuu yidhi,
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Siyoon waxaa loo
jeexi doonaa sida beer oo kale, oo Yeruusaalemna waxay
noqon doontaa taallooyin burbur ah, oo buurta guriguna
waxay noqon doontaa sidii meelaha sarsare ee kaynta
ku yaal oo kale. **19** Haddaba Xisqiyaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah, iyo dadka Yahuudah oo dhammu miyey
isagii dileen? Oo miyuusan isagu Rabbiga ka cabsan, oo
uusan Rabbiga baryin, oo Rabbiguna miyuusan ka soo
noqon masiibadii uu iyaga kaga hadlay? Innagu masiibo
weyn ayaynu nafteenna u soo jiidi lahayn haddaan isaga
dilno. **20** Oo weliba waxaa kaloo jiray nin magaca Rabbiga
wax ku sii sheegay, waana Uuriyaah ina Shemacyaah oo
ahaa reer Qiryad Yecaariim, oo isna wuxuu magaaladan
iyo dalkanba ka sii sheegay wax erayada Yeremyaah oo
dhan waafaqsan. **21** Oo markii Boqor Yehooyaaqiim, iyo
raggiisii xoogga badnaa oo dhan, iyo amiirradii oo dhammu
ay erayadiisii maqleen ayaa boqorkii damcay inuu isaga dilo,
laakiinse Uuriyaah markuu xaalkaas maqlay ayuu baqay, oo
intuu cararay ayuu dalkii Masar tegey. **22** Markaasaa Boqor
Yehooyaaqiim rag u diray dalkii Masar, waxayna ahaayeen
Elnaataan ina Cakboor iyo rag kale oo isaga dalkii Masar
u raacay. **23** Oo iyana dalkii Masar ayay Uuriyaah ka soo
bixiyeen, oo waxay u keeneen Boqor Yehooyaaqiim, oo
isna seef buu isagii ku dilay, oo meydkiisiina wuu ku dhex
tuuray qabuuraha dadka. **24** Habase ahaatee Axiiqaam ina
Shaafaan gacantiisu way la jirtay Yeremyaah inayan isaga ku
ridin dadka gacantiisa si ay u dilaan.

27 Bilowgii boqornimadii Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah
oo boqor ka ahaa dalka Yahuudah ayaa erayganu
Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid, isagoo leh, **2** Rabbigu
wuxuu igu leeyahay, Waxaad samaysataa xadhko iyo
harqood, oo waxaad kor saartaa qoortaada. **3** Oo waxaad
iyaga ugu sii dhiibtaa boqorka dalka Edom, iyo boqorka dalka
Moo'aab, iyo boqorka reer Cammoon, iyo boqorka Turos,
iyo boqorka Siidoon gacanta wargeeyayaasha Yeruusaalem
ugu yimid boqorka dalka Yahuudah oo Sidqiyaah ah. **4** Oo
waxaad iyaga ku amartaa inay sayidyadooda ku yidhaahdaan,
Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Waxaad sayidyadiinna ku tidhaahdaan, **5** Anigu
dhulka, iyo dadka iyo xayawaanka dhulka joogaba waxaan
ku sameeyey xooggayga weyn iyo gacantayda fidsan, oo
waxaan siiyaa kii ila qumman. **6** Oo haatan dalalkan oo dhan
waxaan siiyey addoonkayga Nebukadnesar oo ah boqorka
Baabuloon, oo weliba xayawaanka duurkana isagaan siiyey
inay u adeegaan. **7** Oo quruumaha oo dhammuna way u
wada adeegi doonaan isaga, iyo wiilkiisa, iyo wiilka wiilkiisa,
ilaa wakhtiga dalkiisu yimaado, oo dabadeedna quruumo
badan iyo boqorro waaweyn ayaa isaga addoonsan doona.
8 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Quruuntii iyo boqortooyadii
aan u adeegin Nebukadnesar oo ah boqorka Baabuloon, oo
diida inay qoortooda ka hoos mariyaan harqoodka boqorka
Baabuloon, quruuntaas waxaan ku ciqaabi doonaa seef iyo
abaar iyo belaayo, ilaa aan iyaga gacantiisa ku baabbi'iyo.
9 Haddaba idinku innaba ha maqlina nebiyadiinna iyo
waxsheegyadiinna, iyo riyolowyadiinna, iyo faaliyayaashiinna
amase xataa saaxiriintiinna ee idinku yidhaahda, Idinku uma
aad adeegi doontaan boqorka Baabuloon, **10** waayo, been
bay idiinku sii sheegaan, si ay dalkiinna idinkaga fogeeyaan,
oo aan anigu dibadda idinku kexeeyo, oo aad u halligantaan
aawadeed. **11** Laakiinse Rabbigu wuxuu leeyahay, Quruuntii
qoorteeda ka hoos marisa harqoodka boqorka Baabuloon
inay isaga u adeegto aawadeed, taas dalkeedaan ku
dayn doonaa, oo beeraheeday sii fali doontaa, wayna sii
degganaan doontaa. **12** Weliba erayadan oo dhanna waan
kula hadlay Sidqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah,
oo waxaan ku idhi, Qoortiinna ka hoos mariya harqoodka
boqorka Baabuloon, oo u adeega isaga iyo dadkiisa, oo saas
ku noolaada. **13** Oo bal maxaad adiga iyo dadkaaguba seefta
iyo abaarta iyo belaayada ugu dhimanaysaan, sida Rabbigu
uga hadlay quruuntii aan u adeegin boqorka Baabuloon?
14 Innaba ha maqlina nebiyada idinka hadla ee leh, Uma
aad adeegi doontaan boqorka Baabuloon, waayo, iyagu
been bay idiin sii sheegaan. **15** Maxaa yeelay, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Anigu sooma aan dirin, laakiinse been
bay magacayga ku sii sheegaan, si aan idiin eryo, oo aad
u halligantaan, idinka iyo nebiyada wax idiin sii sheegaba.
16 Oo weliba wadaaddada iyo dadkan oo dhanba, waan la
hadlay oo waxaan ku idhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Innaba
ha maqlina erayadii nebiyadiinna wax idiin sii sheega, oo
idinku yidhaahda, Bal ogaada, weelashii guriga Rabbiga
mar dhow baa Baabuloon laga soo celin doonaa, waayo,

iyagu been bay idiin sii sheegaan. **17** Iyaga ha maqlina.
Boqorka Baabuloon u adeega, oo saas ku noolaada, waayo,
bal maxay magaaladani cidla u noqonaysaa? **18** Laakiinse
iyagu hadday nebiyo yihiin, iyo haddii eraygii Rabbigu uu
iyaga la jiro, haatan Rabbiga ciidammada ha ka baryeen in
weelasha ku hadhay guriga Rabbiga, iyo guriga boqorka
dalka Yahuudah, iyo Yeruusaalem gudaheeduba ayan
Baabuloon tegin. **19** Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu ka
leeyahay tiirarka, iyo berkedda, iyo saldhigyada, iyo weelasha
magaaladan ku hadhay, **20** oo uusan Nebukadnesar oo
ah boqorka Baabuloon qaadan markuu maxaabiis ahaanta
u kaxaystay boqorkii dalka Yahuudah oo ahaa Yekonyaah
ina Yehooyaaqiim iyo saraakiishii dadka Yahuudah iyo reer
Yeruusaalemba, oo intuu Yeruusaalem ka kaxaystay uu
Baabuloon la tegey, **21** Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha
reer binu Israa'iil wuxuu ka leeyahay weelasha ku hadhay
guriga Rabbiga iyo guriga boqorka dalka Yahuudah, iyo
Yeruusaalemba, **22** Rabbigu wuxuu leeyahay, Iyaga waxaa
loo qaadan doonaa Baabuloon, oo halkaasay oolli doonaan
ilaa maalinta aan soo booqan doono, oo dabadeedna waan
soo qaadi doonaa oo meeshan baan ku soo celin doonaa.

28 Oo isla sannaddaasba, bilowgii boqornimadii Sidqiyaah
uu boqorka ka ahaa dalka Yahuudah, sannaddii afraad
bisheedii shanaad ayaa Xananyaah ina Casuur oo ahaa
nebigii Gibecoon ka yimid igula hadlay guriga Rabbiga
dhexdiisa iyadoo ay wada joogaan wadaaddadii iyo dadkii
oo dhammu, oo wuxuu igu yidhi, **2** Rabbiga ciidammada
oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Anigu
harqoodkii boqorka Baabuloon waan jebiyey. **3** Intaanay
laba sannadood dhammaan ayaan halkan ku soo celin
doonaa weelashii guriga Rabbiga oo uu Nebukadnesar oo
ah boqorka Baabuloon halkan ka qaatay, oo uu Baabuloon
la tegey. **4** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaan halkan
ku soo celin doonaa Yekonyaah ina Yehooyaaqiim oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah, iyo maxaabiistii dadka Yahuudah
ee Baabuloon lala tegey oo dhan, waayo, harqoodka boqorka
Baabuloon waan jebin doonaa. **5** Markaas Nebi Yeremyaah
baa la hadlay Nebi Xananyaah iyadoo ay wada joogaan
wadaaddadii iyo dadkii guriga Rabbiga dhex taagnaa oo
dhammu. **6** Oo Nebi Yeremyaah wuxuu yidhi, Aamiin,
Rabbigu saas ha yeelo. Rabbigu ha wada sameeyo erayadii
aad sii sheegtay oo weelashii guriga Rabbiga ha soo celiyo,
oo kuwii maxaabiis ahaanta loo kaxaystay oo dhan Baabuloon
ha ka soo celiyo oo meeshan ha keeno. **7** Hase ahaatee bal
adigu haatan maqal eraygan aan kula hadlayo dhegahaaga
iyo dhegaha dadkan oo dhan. **8** Nebiyadii waayihii hore oo
aniga iyo adigaba inaga sii horreeyey waxay waddammo
badan iyo boqortooyooyin waaweyn wax kaga sii sheegeen
dagaal iyo masiibo iyo belaayo. **9** Nebigii nabad wax ka
sii sheega, oo uu eraygii nebigaasu run noqdo, markaas
nebigaas waxaa loo aqoonsadaa in Rabbigu isaga dhab
ahaan u soo diray. **10** Kolkaasaa Nebi Xananyaah harqoodkii
qoortii Nebi Yeremyaah ka qaaday oo uu kala jebiyey. **11**
Markaasaa Xananyaah dadkii oo dhan hortiisa ku hadlay
oo wuxuu yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Sidaas oo kale
intaanay laba sannadood dhammaan ayaan quruumaha oo
dhan uga jebin doonaa harqoodka Nebukadnesar oo ah
boqorka Baabuloon. Kolkaasaa Nebi Yeremyaah iska tegey.
12 Oo markii Nebi Xananyaah uu harqoodkii ka jebiyey
qoortii Nebi Yeremyaah dabadeed ayaa eraygii Rabbigu
u yimid Nebi Yeremyaah, isagoo leh, **13** Tag, oo waxaad
Xananyaah ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay,
Adigu waxaad jebisay harqoodkii qoriga ahaa, laakiinse
waxaad meeshiisa ka yeelan doontaa harqood bir ah. **14**
Waayo, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Quruumahan oo dhan waxaan qoortooda
kor saaray harqood bir ah, si ay ugu adeegaan boqorka
Baabuloon oo ah Nebukadnesar, oo iyana way u adeegi
doonaan, oo weliba xayawaanka duurkana isagaan siiyey.
15 Markaas Nebi Yeremyaah wuxuu Nebi Xananyaah ku
yidhi, Xananyaahow, bal haatan i maqal. Rabbigu kuma
soo dirin, laakiinse waxaad dadkan ka dhigaysaa inay been
isku halleeyaan. **16** Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal ogow, anigu waan kaa fogayn doonaa dhulka
korkiisa, oo isla sannaddan ayaad dhiman doontaa, maxaa
yeelay, waxaad ku hadashay caasinimo Rabbiga ka gees ah.
17 Sidaas daraaddeed Nebi Xananyaah isla sannaddaas
bisheedii toddobaad ayuu dhintay.

29 Haddaba kuwanu waa erayadii warqaddii uu Nebi
Yeremyaah Yeruusaalem uga diray kuwii hadhay
ee waayeelladii maxaabiisnimadii iyo wadaaddadii, iyo
nebiyadii, iyo dadkii uu Nebukadnesar Yeruusaalem maxaabiis
ahaanta uga kaxaystay oo uu Baabuloon la tegey oo
dhan. **2** (Taasu waxay ahayd markii Boqor Yekonyaah, iyo
boqoraddii hooyadiis ahayd, iyo bohommadii, iyo amiirradii
dadka Yahuudah iyo Yeruusaalem, iyo saanacyadii, iyo
birtumayaashiiba ay Yeruusaalem ka tageen dabadeed.) **3** Oo
wuxuu ugu sii dhiibay gacantii Elcaasaah ina Shaafaan, iyo
Gemaryaah ina Xilqiyaah (oo uu boqorkii dalka Yahuudah oo
Sidqiyaah ahaa uu u diray Baabuloon iyo ilaa Nebukadnesar
oo ahaa boqorkii Baabuloon,) isagoo leh, **4** Rabbiga
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay,
kuwii maxaabiis ahaanta loo kaxaystay oo dhan, oo aan ka
yeelay in Yeruusaalem laga kaxaysto oo Baabuloon lala tago,
waxaan idinku leeyahay, **5** Guryo dhista, oo ku hoyda, oo
beero beerta, oo midhahoodana cuna. **6** Naago guursada, oo
wiilal iyo gabdho dhala, oo wiilashiinnana naago u guuriya, oo
gabdhihiinnana niman siiya, si ay iyaguna wiilal iyo gabdho
u dhalaan, oo halkaasna ku tarma oo ha yaraanina. **7**
Oo waxaad nabad u doondoontaan magaaladii aan idinka
yeelay in laydiin kaxaysto idinkoo maxaabiis ah, oo iyada
Rabbiga u barya, waayo, idinku nabaddeeda ayaad nabad
ku heli doontaan. **8** Waayo, Rabbiga ciidammada oo ah
Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Nebiyadiinna iyo
waxsheegyadiinna idin dhex joogaa yaanay idin khiyaanayn,
oo idinku innaba ha dhegaysanina riyooyinkiinna aad ku
riyootaan. **9** Waayo, magacaygay wax been ah idiinku sii
sheegaan, laakiinse Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu iyaga
sooma aan dirin. **10** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Markii toddobaatan sannadood Baabuloon loo dhammeeyo
dabadeed ayaan idin soo booqon doonaa, oo waxaan
idiin oofin doonaa eraygaygii wanaagsanaa, oo halkan dib
baan idiinku soo celin doonaa. **11** Waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Anigu waan garanayaa fikirrada aan idiinku fikiro,

waana fikirro nabadeed, oo ma aha kuwa masiibeed, si
aan ugudambaystiinna rajo idiin siiyo. **12** Oo markaasaad
ii yeedhan doontaan, waanad i soo baryi doontaan, oo
aniguna waan idin maqli doonaa. **13** Oo waad i doondooni
doontaan, waanad i heli doontaan markaad qalbigiinna oo
dhan igu doondoontaan. **14** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Waad i heli doontaan, oo maxaabiisahaantiinnana waan
idinka celin doonaa, oo waxaan idinka soo wada ururin
doonaa quruumaha oo dhan iyo meelihii aan idin kexeeyey
oo dhan ayaa Rabbigu leeyahay, oo waxaan idinku soo
celin doonaa meeshii aan ka dhigay in maxaabiis ahaan
laydinkaga kaxaysto. **15** Maxaa yeelay, idinku waxaad
tidhaahdeen, Rabbiga ayaa Baabuloon nebiyo nooga dhex
kiciyey. **16** Rabbigu wuxuu ka leeyahay boqorka carshigii
Daa'uud ku fadhiya iyo dadka magaaladan deggan oo
dhan, Walaalihiinnii aan maxaabiis ahaan laydiinla kaxaysan,
17 Rabbiga ciidammadu wuxuu ka leeyahay, Bal ogaada,
waxaan korkooda ku soo dayn doonaa seef, iyo abaar,
iyo belaayo, oo waxaan iyaga ka dhigi doonaa sida midho
berde oo qudhmay oo xumaantooda aawadeed aan innaba
la cuni karin. **18** Oo waxaan iyaga ku eryan doonaa seef
iyo abaar iyo belaayo, oo waxaan ka dhigi doonaa inay
boqortooyooyinka dunida oo dhan ku dhex rogrogmadaan
hor iyo dib, oo ay inkaar iyo wax laga yaabo oo lagu foodhyo,
iyo cay ku dhex noqdaan quruumaha aan u kexeeyey oo
dhan, **19** maxaa yeelay, iyagu ma ay dhegaysan erayadaydii
aan iyaga ugu soo dhiibay nebiyadii addoommadayda ahaa,
anigoo goor wanaagsan soo diraya, laakiinse waad maqli
weydeen, ayaa Rabbigu leeyahay. **20** Haddaba maxaabiistii
aan Yeruusaalem ka diray oo aan Baabuloon u kexeeyey, bal
erayga Rabbiga maqla. **21** Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha
reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Axaab ina Qoolaayaah iyo
Sidqiyaah ina Macaseeyaah oo magacayga been idiinku sii
sheega, bal ogaada iyaga waxaan gelin doonaa gacanta
Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon, oo isna indhihiinna
hortooda ayuu iyaga ku dili doonaa. **22** Oo maxaabiista
dadka Yahuudah oo Baabuloon joogta oo dhammu way
habaartami doonaan iyagoo leh, Rabbigu ha kaa dhigo sidii
Sidqiyaah iyo sidii Axaab ee uu boqorka Baabuloon dabka
ku dubay oo kale, **23** maxaa yeelay, nacasnimo ayay dalka
Israa'iil ku dhex sameeyeen, oo weliba naagihii derisyadooda
ayay ka sinaysteen, oo erayo been ah oo aanan iyaga
ku soo amrin ayay magacayga ku hadleen. Anigu kan og
baan ahay, oo markhaati baan ka ahay, ayaa Rabbigu
leeyahay. **24** Oo weliba Shemacyaah oo ah reer Nexlaamiina
waxaad ku tidhaahdaa, **25** Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha
reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Adigu waxaad warqado
magacaaga ugu soo dirtay dadka Yeruusaalem jooga oo
dhan, iyo Sefanyaah ina Macaseeyaah oo wadaadka ah,
iyo wadaaddada oo dhanba, **26** oo waxaad tidhi, Rabbigu
wadaad buu kaaga dhigay meeshii wadaadkii Yehooyaadaac
inaad saraakiil u noqotaan guriga Rabbiga iyo inaad xabsi
ku riddid oo aad silsilado ku xidhid nin kasta oo waalan oo
nebi iska dhigaba. **27** Haddaba bal maxaad u canaanan
weyday Yeremyaah oo ah reer Canaatood oo nebi isaga
kaa dhigaya? **28** Waayo, isagu cid buu noogu soo diray
Baabuloon, oo wuxuu yidhi, Maxaabiisnimadiinnu waa muddo
dheer, haddaba guryo dhista, oo ku hoyda, oo beero beerta,
oo midhahoodana cuna. **29** Oo wadaadkii Sefanyaah ahaa
ayaa warqaddaas ku akhriyey Nebi Yeremyaah hortiisa.
30 Markaasaa eraygii Rabbigu ku soo degay Yeremyaah,
isagoo leh, **31** Kuwa maxaabiista ah oo dhan u cid dir
oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu Shemacyaah
oo ah reer Nexlaamii ka leeyahay, Shemacyaah wax buu
idiin sii sheegay, aniguse sooma aan dirin, oo wuxuu idinka
dhigay inaad been isku hallaysaan, **32** sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, Shemacyaah oo ah
reer Nexlaamii iyo farcankiisaba waan ciqaabi doonaa. Isagu
ma uu yeelan doono nin qudha oo dadkan dhex deggan,
oo wanaagga aan dadkayga u samayn doonona isagu ma
uu arki doono, maxaa yeelay, wuxuu ku hadlay caasinimo
Rabbiga ka gees ah, ayaa Rabbigu leeyahay.

30 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga
yimid, isagoo leh, **2** Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Erayadii aan kugula hadlay oo dhan kitaab
ku qor. **3** Waayo, bal eeg, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaa
iman doona wakhtigii aan maxaabiisnimadii ka soo celin
doono dadkayga dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudahba, oo
waxaan iyaga ku soo celin doonaa dalkii aan awowayaashood
siiyey, oo iyana way hantiyi doonaan, ayaa Rabbigu leeyahay.
4 Oo kuwanu waa erayadii ku saabsanaa dadka dalka Israa'iil
iyo dalka Yahuudah ee Rabbigu ku hadlay. **5** Waayo, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Waxaannu maqalnay cod gariir badan,
oo cabsiyeed, oo aan mid nabdeed ahayn. **6** Bal haatan
weyddiiya, oo bal eega, haddii nin ilmo dhalid la foosho iyo
haddii kale? Bal maxaan u arkaa nin kasta oo gacmihiisa
dhexda ku haya sida naag foolanaysa oo kale, iyo wejiyo
wada qayirmay? **7** Hoogay wakhtigaasu waa wakhti weyn, oo
ma jiro mid isaga la mid ahu, waana wakhtigii dhibkii dadka
Yacquub, laakiinse waa laga badbaadin doonaa dhibkaas. **8**
Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas ayaan
harqoodkiisa qoortaada ka jebin doonaa, oo hadhkaha kugu
xidhanna waan jari doonaa, oo shisheeyayaalna mar dambe
isaga ma addoonsan doonaan, **9** laakiinse waxay u adeegi
doonaan Rabbiga Ilaahooda ah, iyo boqorkooda Daa'uud
ee aan iyaga u sara kicin doono. **10** Sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu leeyahay, Addoonkayga reer Yacquubow, ha
cabsan, reer Israa'iilow, ha nixin, waayo, bal eeg, anigu meel
fog baan kaa badbaadin doonaa, oo farcankaagana waxaan
ka badbaadin doonaa dalkii ay maxaabiis ahaanta u joogeen,
oo reer Yacquubna wuu soo noqon doonaa, oo wuxuu ku
joogi doonaa aamusnaan, iyo xasilloonaan, oo ciduna ma
cabsiin doonto. **11** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu
waan kula jiraa inaan ku badbaadsho, waayo, waan wada
baabbi'in doonaa quruumihii aan kugu dhex firdhiyey oo dhan,
laakiinse adiga ku wada baabbi'in maayo, caddaalad baanse
kugu edbin doonaa, oo sinaba ciqaabidla'aan kuugu dayn
maayo. **12** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Nabarkaagu
waa mid aan bogsan karin, oo dhaawacaaguna aad buu u
xun yahay. **13** Oo innaba mid dacwadaada kuu qaada lama
arko in nabarkaaga la duubo, oo dawo wax bogsiisana ma
aad haysatid. **14** Kuwii ku jeclaan jiray oo dhammu way ku
wada illoobeen, oo innaba kuma ay doondoonaan, waayo,
waxaan kugu dhaawacay dhaawicii cadowga, iyo edbintii kan
naca weyn, waana xumaantaadii badatay aawadeed, maxaa
yeelay, dembiyadaadii way sii kordheen. **15** Bal maxaad

ula qaylinaysaa nabarkaaga? Xanuunkaagu waa mid aan
bogsan karin, waana xumaantaadii badatay aawadeed, oo
waxaan waxyaalahan kuugu sameeyey waa dembiyadaadii
sii kordhay aawadood. **16** Oo sidaas daraaddeed kuwa
ku baabbi'iya oo dhan waa la wada baabbi'in doonaa, oo
cadaawayaashaada oo dhanna midkood kastaba maxaabiis
ahaan ayaa loo kaxaysan doonaa, oo kuwa ku kala boobana
waa la kala boobi doonaa, oo kuwa ku dhacana waxaan
ka yeeli doonaa in iyagana la dhaco. **17** Waayo, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Anigu caafimaad baan kuu soo celin
doonaa, oo dhaawacyadaadana waan kaa bogsiin doonaa,
maxaa yeelay, iyagu waxay kugu magacaabeen Mid la
nacay, oo waxay yidhaahdaan, Tanu waa Siyoon oo aan
ninna doonaynin. **18** Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
maxaabiistii teendhooyinka dadka Yacquub waan soo celin
doonaa, oo meelihiisa lagu hoydona waan u naxariisan
doonaa, oo magaaladana waxaa laga dul dhisi doonaa
taallada burburkeeda, oo daarta boqorkuna siday ahaan
jirtay ayay u ahaan doontaa. **19** Oo waxaa iyaga ka soo
dhex bixi doona mahadnaqid iyo kuwa reyreeya codkood, oo
iyaga waan tarmin doonaa, oo mana ay dhinmi doonaan,
oo weliba waan sharfi doonaa, oo ma ay yaraan doonaan.
20 Oo carruurtooduna waxay noqon doonaan sidii waayihii
hore, oo ururkooduna hortayduu ku dhismi doonaa, oo kuwa
iyaga dulma oo dhanna waan wada ciqaabi doonaa. **21**
Oo amiirkooduna iyaguu ka iman doonaa, taliyahooduna
iyaguu ka soo dhex bixi doonaa, oo isagaan ka dhigi doonaa
inuu ii soo dhowaado, oo isna wuu ii iman doonaa, waayo,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Waa kuma kan ku dhaca inuu
ii soo dhowaado? **22** Oo idinku dadkayga waad ahaan
doontaan, aniguna Ilaahiinna baan ahaan doonaa. **23**
Bal eega, duufaankii Rabbiga ayaa soo baxay, kaasoo ah
cadhadiis, waana dabayl cirwareen ah, oo waxay ku dhici
doontaa madaxa sharrowyada. **24** Rabbiga xanaaqiisa kululu
dib u noqon maayo jeeruu sameeyo oo wada oofiyo qasdiga
qalbigiisa, oo ugudambaystana waad garan doontaan.

31 Rabbigu wuxuu leeyahay, Isla markaasba waxaan
ahaan doonaa Ilaaha qolooyinka reer binu Israa'iil
oo dhan, oo iyana dadkaygay ahaan doonaan. **2** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Markaan u soo kacay inaan isaga nasiyo
ayay dadkii seefta ka baxsaday naxariis ka heleen cidladii,
waana reer binu Israa'iil. **3** Rabbigu waa horuu ii muuqday,
oo wuxuu igu yidhi, Waxaan kugu jeclaaday jacayl daa'im
ah, oo sidaas daraaddeed raxmad baan kugu soo jiitay.
4 Dadka Israa'iil ee bikradda ahow, mar kalaan ku dhisi
doonaa, oo waad dhismi doontaa, oo waxaad mar kale
isku sharrixi doontaa dafafkaagii, oo waxaad cayaaraha ula
bixi doontaa kuwa reyreeya. **5** Oo weliba waxaad canab
ku beeran doontaa buuraha Samaariya, oo beeraleydu
wax bay beeran doonaan, oo midhahoodana way ku farxi
doonaan. **6** Waxaa iman doona wakhti waardiyayaasha
buuraha Efrayim kor saaranu ay ku dhawaaqi doonaan, Sara
joogsada oo aynu Rabbiga Ilaaheena ah Siyoon ugu kacnee.
7 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Reer Yacquub aawadiis
farxad ugu heesa, oo waxaad u dhawaaqdaan kan madaxa
quruumaha ah aawadiis. Naadiya, oo ammaana, oo waxaad
tidhaahdaan, Rabbiyow, dadkaaga ah kuwa reer binu Israa'iil
ka hadhay badbaadi. **8** Bal ogaada, waxaan iyaga ka soo
kaxayn doonaa dalka woqooyi, waanan ka soo ururin doonaa
dhulka darafyadiisa, oo waxaan iyaga la soo keeni doonaa
indhoolaha iyo curyaanka, iyo naagtii uur leh, iyo tii ilmo la
foolanaysa. Iyagoo guuto weyn ah ayay halkan ku soo noqon
doonaan. **9** Iyagoo ooyaya bay iman doonaan, oo anoo qalbi
qaboojinaya ayaan soo hor kici doonaa, oo waxaan iyaga soo
ag marin doonaa durdurro biya ah iyo jid toosan oo ayan ku
dhex turunturoon doonin, waayo, aabbaan reer binu Israa'iil
u ahay, oo Efrayimna waa curadkaygii. **10** Quruumahow,
Rabbiga eraygiisa maqla, oo gasiiradaha fog ka dhex
naadiya, oo waxaad tidhaahdaan, Kii reer binu Israa'iil kala
firdhiyey wuu soo ururin doonaa, oo wuxuu u ilaalin doonaa
siduu adhijir adhigiisa u ilaaliyo oo kale. **11** Waayo, Rabbigu
reer Yacquub wuu soo furtay, oo wuxuu ka soo badbaadiyey
gacantii kii isaga ka xoogga badnaa. **12** Oo intay yimaadaan
ayay meesha sare ee Siyoon ka dul heesi doonaan, oo
waxay u soo wada qulquli doonaan Rabbiga wanaaggiisa oo
ah hadhuudh, iyo khamri, iyo saliid, iyo ubadka idaha iyo
lo'daba, oo naftooduna waxay noqon doontaa sida beer la
waraabiyey oo kale, oo mar dambena innaba weligood ma
ay murugoon doonaan. **13** Oo markaasay bikraddu cayaarta
ku dhex rayrayn doonta, oo barbaarrada iyo odayaashuba ay
wada farxi doonaan, waayo, baroorashadoodii farxad baan
ugu beddeli doonaa, waanan u qalbi qaboojin doonaa, oo
waxaan ka dhigi doonaa inay murugtoodii ka reyreeyaan. **14**
Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Wadaaddada naftooda aad
baan u dhergin doonaa, oo dadkayguna wanaaggaygay
ka dhergi doonaan. **15** Rabbigu wuxuu leeyahay, Cod baa
Raamaah laga maqlay, baroorasho iyo oohin qadhaadh,
oo Raaxeel carruurteeday u ooyaysaa, wayna diiddaa in
carruurteeda looga qalbi qaboojiyo, waayo, ma ay joogaan.
16 Rabbigu wuxuu leeyahay, Codkaaga oohinta ka jooji,
oo indhahaagana ilmada ka celi, waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Shuqulkaaga waa lagaaga abaalgudi doonaa,
oo iyagu mar kalay ka iman doonaan dalkii cadowga. **17**
Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Ugudambaystaadana rajaa
kuu jirta, oo carruurtaaduna mar kalay waddankooda ku
soo noqon doonaan. **18** Sida xaqiiqada ah waxaan maqlay
Efrayim oo ku barooranaya, Adigu waad i edbisay, oo waxaa
la ii edbiyey sidii dibi layli ah oo aan harqoodka u baran.
I soo celi, oo aniguna waan soo noqon doonaa, waayo,
Rabbiga Ilaahayga ah ayaad tahay. **19** Hubaal markaan
soo noqday ayaan toobadkeenay, oo markii lay waaniyeyna
bowdadaan dharbaaxay, oo waan ceeboobay, oo xataa waan
sharafjabay, waayo, waxaan weli sitay ceebtii yaraantayda.
20 Rabbigu wuxuu leeyahay, Efrayim ma wiilkayga aan aad u
jeclahay baa? Oo ma wiil aan ku farxo baa? Waayo, mar
alla markii aan wax isaga ka gees ah ku hadlo, aad baan
isaga u xusuustaa, oo aawadiis ayaa uurku ii gubtay. Hubaal
waan u naxariisan doonaa. **21** Calaamado samayso, oo tiirar
jidka lagu garto qotonso, oo qalbigaaga u soo jeedi xagga
jidka weyn, kaasoo ah jidkii aad markii hore ku tagtay. Dadka
Israa'iil ee bikradda ahow, soo noqo. Magaalooyinkaagan ku
soo noqo. **22** Kaaga sida bikrad dib u socdow, ilaa goormaad
iska daba wareegaysaa? Waayo, Rabbigu wax cusubuu
dhulka ku sameeyey, oo naag baa nin ku wareegi doonta.
23 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Hadalkan ayay mar kale kaga dhex hadli

doonaan dalka Yahuudah iyo magaalooyinkiisaba, markaan
maxaabiistooda dib u soo celiyo, oo waxay odhan doonaan,
Hoyga caddaaladda, iyo buurta quduuska ahay, Rabbigu ha
ku barakeeyo. **24** Xaggaas waxaa degganaan doona dadka
dalka Yahuudah iyo magaalooyinkiisa oo dhanba, kuwaasoo
beeraley iyo kuwa xoolodhaqato ah. **25** Waayo, naf kasta
oo daallan ayaan wabxiyey, oo naf kasta oo murugaysanna
waan dhergiyey. **26** Markaasaan toosay, oo wax baan fiiriyey,
oo hurdadaydiina way ii macaanayd. **27** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal ogaada, waxaa iman doona wakhti aan dalka
Israa'iil iyo dalka Yahuudahba ku dhex beeri doono abuur dad
iyo duunyoba. **28** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxay noqon
doontaa in sidaan iyaga ugu dhawray inaan rujiyo, oo aan
dumiyo, oo aan afgembiyo, oo aan baabbi'iyo, oo aan wada
dhibo, sidaas oo kale ayaan iyaga ugu dhawri doonaa inaan
dhiso, oo aan beero. **29** Oo wakhtigaas iyagu mar dambe
ma ay odhan doonaan, Aabbayaashii waxay cuneen canab
dhanaan, carruurtiina way saliilyoodeen. **30** Laakiinse mid
kastaaba wuu u dhiman doonaa xumaantiisa, oo nin kasta
oo canab dhanaan cunaaba wuu saliilyoon doonaa. **31** Bal
eega, maalmihii waa imanayaan, ayaa Rabbigu leeyahay, oo
anigu axdi cusub baan la dhigan doonaa reer Israa'iil iyo reer
Yahuudah, **32** oo aan ahayn axdigii aan awowayaashood
la dhigtay oo kale, maalintii aan iyaga gacanta qabtay
inaan ka kaxeeyo dalka Masar. Iyagu axdigaygaas way
jebiyeen in kastoo aan iyaga sayid u ahaa, ayaa Rabbigu
leeyahay. **33** Laakiinse kanu waa axdiga aan la dhigan
doono reer Israa'iil maalmahaas dabadood, ayaa Rabbigu
leeyahay. Sharcigayga waxaan gelin doonaa uurkooda, oo
qalbigoodana waan ku qori doonaa, oo Ilaahooda waan
ahaan doonaa, iyaguna dadkaygay ahaan doonaan. **34**
Mar dambe nin kastaaba deriskiisa wax ma bari doono, oo
nin kastaaba walaalkiis wax ma bari doono, isagoo ku leh,
Rabbiga garo, waayo, kulli way i garan doonaan, kooda
ugu yar ilaa kooda ugu weynba, ayaa Rabbigu leeyahay,
waayo, xumaantooda waan cafiyi doonaa, oo dembigoodana
kol dambe ma xususun doono. **35** Rabbiga qorraxda
maalintii nuurka ka dhiga, oo qaynuunnada dayaxa iyo
xiddigaha ka dhiga inay habeenkii nuuraan, oo baddana
kiciya si ay mawjadaheedu u guuxaan, oo magiciisa la
yidhaahdo Rabbigii ciidammada, wuxuu leeyahay: **36** Haddii
qaynuunnadaasu ay hortayda ka tagaan, farcanka reer
binu Israa'iilna way ka joogsan doonaan inay weligoodba
hortayda quruun ku ahaadaan. **37** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Haddii samada sare la qiyaasi karo, amase aasaaska dhulka
hoose la soo baadhi karo, markaas aniguna farcanka reer
binu Israa'iil oo dhan waan u wada xoori doonaa wixii ay
sameeyeen oo dhan aawadood, ayaa Rabbigu leeyahay. **38**
Oo haddana Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaa
iman doona wakhti Rabbiga magaalada looga dhisi doono
munaaradda Xananeel iyo tan iyo iridda rukunka. **39** Oo
xadhigga qiyaastuna wuxuu hore ugu sii gudbi doonaa tan iyo
buurta Gaareeb oo ka sii horraysa, oo xagga Gocaahna wuu
u jeedsan doonaa. **40** Oo dhammaan dooxada meydadka,
iyo dambaskaba, iyo beeraha oo dhan tan iyo durdurka
Qidroon iyo ilaa iridda faraska oo dhanka bari u jeeddaba
quduus bay Rabbiga u ahaan doonaan, oo weligeedna mar
dambe lama rujin doono, lamana dumin doono.

32 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga
yimid sannaddii tobnaad ee Sidqiyaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah, oo kaasu wuxuu ahaa sannaddii siddeed
iyo tobnaad oo Nebukadresar. **2** Markaasaa ciidankii
boqorka Baabuloon Yeruusaalem hareereeyeen. Oo Nebi
Yeremyaahna wuxuu ku xidhnaa barxaddii xabsigii ku dhex
yiil gurigii boqorka dalka Yahuudah. **3** Waayo, Sidqiyaah
oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah ayaa isaga xidhay, oo
wuxuu ku yidhi, War maxaad wax u sii sheegtaa, adigoo
leh, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, magaaladan
waxaan gelin doonaa gacanta boqorka Baabuloon, oo isna
wuu qabsan doonaa, **4** oo Sidqiyaah oo ah boqorka dalka
Yahuudah gacanta reer Kaldayiin kama uu baxsan doono,
laakiinse hubaal waxaa la gelin doonaa gacanta boqorka
Baabuloon, oo isna afkiisuu kula hadli doonaa, oo indhahana
way isku arki doonaan, **5** oo isna Sidqiyaah ayuu u kaxaysan
doonaa Baabuloon oo halkaasuu joogi doonaa ilaa aan
isaga soo booqdo, ayaa Rabbigu leeyahay; oo in kastoo
aad reer Kaldayiin la dirirtaan innaba ma liibaani doontaan?
6 Oo Yeremyaahna wuxuu yidhi, Eraygii Rabbiga ayaa ii
yimid, oo wuxuu igu yidhi, **7** Bal eeg, waxaa kuu iman
doona ina-adeerkaa Xanameel ina Shalluum, oo wuxuu
kugu odhan doonaa, Beertayda Canaatood ku taal iga iibso,
waayo, adigaa furashada xaq u leh inaad iga iibsatid. **8**
Markaasaa ina-adeerkay Xanameel iigu yimid barxaddii
xabsiga sidii erayga Rabbigu ahaa, oo wuxuu igu yidhi,
Waan ku baryayaaye beertayda ku taal Canaatood oo
dalka reer Benyaamiin ku dhex taal iga iibso, waayo, inaad
dhaxasho adigaa xaq u leh, oo furashadeedana adigaa
leh, haddaba soo iibso, oo markaasaan ogaaday in kaasu
Eraygii Rabbiga yahay. **9** Markaasaan iibsaday ina-adeerkay
Xanameel beertiisii Canaatood ku tiil, oo isagaan lacagtii
u miisaamay taasoo ahayd toddoba iyo toban sheqel oo
lacag ah. **10** Oo intaan warqaddii heshiiska qoray ayaan
shaabadeeyey, oo markaasaan markhaatiyaal u yeedhay oo
isagaan lacagtii kafado ugu miisaamay. **11** Kolkaasaan qaatay
warqadihii heshiiska waxiibsashada, tii shaabadaysnayd iyo
tii furnaydba, si waafaqsan sharciga iyo caadada. **12** Oo
markaasaan warqaddii heshiiska waxiibsashada u dhiibay
Baaruug ina Neeriiyaah oo ka sii ahaa ina Maseeyaah,
iyadoo uu u jeedo ina-adeerkay Xanameel, oo waxaan ugu
hor dhiibay markhaatiyaashii warqadda heshiiska saxeexay,
iyo Yuhuuddii xabsiga barxaddiisa fadhiday oo dhan. **13**
Oo waxaan Baaruug ku amray hortooda, oo ku idhi, **14**
Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Qaad warqadahan heshiiska waxiibsashada, midda
shaabadaysan, iyo tan furanba, oo waxaad ku dhex riddaa
jalxad dhooba ah, si ay wakhti dheer u sii raagaan. **15**
Waayo, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Weliba mar dambe dalkan waxaa laga
iibsan doonaa guryo iyo beero canab ah. **16** Oo markaan
warqaddii heshiiska waxiibsashada Baaruug ina Neeriiyaah
u dhiibay dabadeed ayaan Ilaah baryay oo waxaan ku
idhi, **17** Sayidow, Rabbiyow, bal eeg, samada iyo dhulkaba
xooggaaga badan iyo gacantaada fidsan ayaad ku samaysay,
oo wax kugu adagna ma jiro. **18** Kumanyaal baad u
naxariisataa, oo xumaantii aabbayaashu sameeyaanna
waxaad abaalmarin ugu soo celisaa laabta carruurtooda

iyaga ka dambaysa. Magacaagu waa Ilaaha xoogga badan
ee weyn, iyo Rabbiga ciidammada. **19** Xagga talada waad
ku weyn tahay, oo xagga shuqulkana waad ku xoog badan
tahay. Indhahaagu way u furan yihiin jidadka binu-aadmiga
oo dhan, si aad mid kasta ugu abaalmarisid sidii jidkiisu ahaa
iyo sidii midhaha falimihiisu ay ahaayeen. **20** Waxaad ilaa
maantadan calaamooyin iyo yaababba ku dhex samaysay
dalkii Masar, iyo reer binu Israa'iil dhexdooda, iyo dadka kale
dhexdoodaba, oo magac baad samaysatay siday maantadan
tahay. **21** Oo dadkaaga reer binu Israa'iilna dalkii Masar
baad kaga soo bixisay calaamooyin, iyo yaabab, iyo gacan
xoog badan, iyo dhudhun fidsan, iyo cabsi weyn. **22** Oo
iyagaad siisay dalkan aad awowayaashood ugu dhaaratay
inaad iyaga siinaysid kaasoo ah dal caano iyo malab la
barwaaqaysan, **23** oo iyana intay soo galeen ayay hantiyeen,
laakiinse codkaagii ma ay addeecin, oo sharcigaagiina kuma
ay socon, oo waxyaalihii aad ku amartay inay sameeyaanna
waxba kama ay samayn, oo sidaas daraaddeed ayaad ka
dhigtay in masiibadan oo dhammu ay ku dhacdo. **24** Bal
eeg tuulmooyinka! Magaalada waa loo yimid in la qabsado,
oo waxaa magaaladii la geliyey gacantii reer Kaldayiinkii
iyada la diriray, waana seefta iyo abaarta iyo belaayada
aawadood. Wixii aad ku hadashay way ahaadeen, oo bal
eeg, adiguba waad u jeeddaa. **25** Sayidow, Rabbiyow,
waxaad igu tidhi, Beerta lacag ku iibso, oo markhaatiyaal
u yeedh, waayo, magaalada waxaa lagu riday gacanta
reer Kaldayiin. **26** Markaasaa Yeremyaah waxaa u yimid
Eraygii Rabbiga oo ku leh, **27** Bal eeg, anigu waxaan ahay
Rabbiga ah Ilaaha binu-aadmiga oo dhan, haddaba ma wax
igu adag baa jira? **28** Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal ogaada, Anigu magaaladan waxaan gelin
doonaa gacanta reer Kaldayiin, iyo gacanta Nebukadresar
oo ah boqorka Baabuloon, oo isna wuu qabsan doonaa. **29**
Oo reer Kaldayiinka magaaladan la dirirayaana way iman
doonaan, oo dab bay magaaladan qabadsiin doonaan, oo
way gubi doonaan iyada iyo guryaheedii ay saqafkooda Bacal
foox ugu shidi jireen, oo ay qurbaanno cabniin ah ilaahyada
kale ugu shubi jireen, oo sidaasay iiga cadhaysiiyeen.
30 Waayo, dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudahba waxay
tan iyo yaraantoodii hortayda ku sameeyeen shar keliya,
waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iil waxaa
keliya oo ay sameeyeen inay shuqulka gacmahooda igaga
cadhaysiiyaan. **31** Waayo, magaaladanu waxay ii ahayd
wax iga dhirfiya oo iga cadhaysiiya tan iyo maalintii ay
dhiseen iyo ilaa maantadan la joogo inta ka dhex leh, oo
sidaas daraaddeed ayaan wejigayga uga hor fogayn doonaa,
32 waana sharkii dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudah ay
igaga cadhaysiiyeen oo dhan, iyaga, iyo boqorradooda,
iyo amiirradooda, iyo wadaaddadooda, iyo nebiyadooda,
iyo dadka Yahuudah, iyo kuwa Yeruusaalem deggan. **33**
Oo iyagu dhabarkay ii soo jeediyeen, wejigiina way iga
sii jeediyeen, oo in kastoo aan iyaga wax baray, anigoo
goor wanaagsan wax baraya, inay tacliin qaataan innaba
ma ay dhegaysan. **34** Laakiinse karaahiyooyinkoodii ayay
dhex qotomiyeen gurigii laygu magacaabay gudihiisa oo
sidaasay u nijaaseeyeen. **35** Oo weliba waxay dhiseen
meelaha sarsare ee Bacal oo ku dhex yaal dhooxada ina
Xinnom si ay wiilashooda iyo gabdhahoodaba dab u dhex
marsiiyaan Moleg aawadiis, taasoo aanan iyaga ku amrin,
oo aan innaba qalbigayga soo gelin, inay karaahiyadan
sameeyaan oo ay dadka Yahuudah dembaajiyaan. **36**
Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu ka leeyahay magaaladan aad tidhaahdeen,
Waxay boqorka Baabuloon ugu gacangeli doontaa seef iyo
abaar iyo belaayo, **37** Bal ogaada, waxaan iyaga ka soo dhex
ururin doonaa waddammadii aan xanaaqayga iyo dhirifkayga
iyo cadhada weyn ugu kexeeyey oo dhan, oo meeshan
ayaan mar kale ku soo celin doonaa, oo waxaan ka dhigi
doonaa inay ammaan ku degganaadaan. **38** Iyagu waxay
ahaan doonaan dadkaygii, oo anna Ilaahood baan ahaan
doonaa. **39** Oo waxaan iyaga siin doonaa qalbi qudha iyo jid
qudha, si ay weligoodba iiga cabsadaan, waana inay iyaga
iyo carruurtooda ka dambaysaba wanaag helaan. **40** Oo
waxaan iyaga la dhigan doonaa axdi weligiisba sii waaraya,
si aanan marnaba uga sii jeesan inaan iyaga wanaag u
sameeyo, oo qalbigooda ayaan cabsidayda gelin doonaa, si
ayan iiga tegin aawadeed. **41** Waxaan ku farxi doonaa inaan
iyaga wanaag u sameeyo, oo sida runta ah qalbigayga oo
dhan iyo naftayda oo dhan ayaan iyaga dalkan ku dhex beeri
doonaa. **42** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Sidaan dadkan
ugu soo dejiyey masiibadan weyn oo dhan ayaan wanaaggii
aan u ballanqaaday oo dhan ugu soo dejin doonaa. **43** Oo
beeraa laga iibsan doonaa dalkan aad tidhaahdaan, Waa
cidla aan dad iyo duunyo toona lahayn oo waxaa lagu riday
gacanta reer Kaldayiin. **44** Dad baa beero lacag kaga iibsan
doona dalka reer Benyaamiin iyo meelaha Yeruusaalem ku
wareegsan oo dhan, iyo magaalooyinka dalka Yahuudah,
iyo magaalooyinka buuraha ku yaal, iyo magaalooyinka
dooxada ku yaal, iyo magaalooyinka koonfureedba, oo
warqadda heshiiskana way qori doonaan oo shaabadayn
doonaan, oo markhaatiyaalna way u yeedhi doonaan, waayo,
anigu maxaabiistooda waan soo celin doonaa ayaa Rabbigu
leeyahay.

33 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa Yeremyaah mar
labaad u yimid intuu weli barxaddii xabsiga ku xidhnaa,
oo wuxuu ku yidhi, **2** Rabbiga waxyaalahaas sameeya,
oo u yeela inuu sii adkeeyo aawadeed, magiciisu waa
Rabbiga, oo wuxuu leeyahay, **3** I bari, waanan kuu jawaabi
doonaa, oo waxaan ku tusi doonaa waxyaalo waaweyn oo
qarsoon oo aadan aqoon. **4** Waayo, Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil wuxuu ka leeyahay guryaha magaaladan iyo
guryaha boqorrada dalka Yahuudah oo loo dumiyey in la
sameeyo wax lagaga daafaco tuulmooyinkii dagaalka iyo
seefta, **5** Iyagu waxay u imanayaan inay reer Kaldayiin
la diriraan, laakiinse waxay meeshan ka buuxin doonaan
dad dhintay meydadkood, kuwaasoo aan cadhadayda iyo
xanaaqayga ku laayay, oo aan dhammaantood xumaantooda
aawadeed magaaladan wejigayga uga qariyey. **6** Bal ogaada,
anigu waxaan iyada u keeni doonaa caafimaad iyo fayoobi,
waanan bogsiin doonaa, oo waxaan iyaga u muujin doonaa
nabad iyo run badan. **7** Oo maxaabiistii dadka Yahuudah,
iyo maxaabiistii dadka Israa'iilba waan soo celin doonaa,
oo iyagaan u dhisi doonaa sidii markii hore oo kale. **8**
Xumaantoodii ay igu dembaabeen oo dhan waan ka nadiifin
doonaa, oo xumaatooyinkoodii ay igu dembaabeen oo ay

igu xadgudbeen oo dhanna waan ka cafiyi doonaa. **9** Oo
magaaladanu waxay igu noqon doontaa magac farxadeed,
oo ammaan iyo sharaf ku hor leh quruumaha dunida oo
maqli doona wanaagga aan iyaga u sameeyo oo dhan
hortooda, oo iyagu waxay la cabsan doonaan oo la wada
gariiri doonaan wanaagga iyo nabadda aan u yeelo oo dhan.
10 Rabbigu wuxuu leeyahay, Meeshan aad tidhaahdaan,
Waa cidla aan dad iyo duunyo toona lahayn, taasoo ah
magaalooyinka dalka Yahuudah iyo jidadka Yeruusaalem,
oo ah baabba' cidla ah, oo aan lagu arag dad, iyo wax
deggan, iyo duunyo toona, waxaa mar kale laga dhex maqli
doonaa **11** codka farxadda, iyo codka rayraynta, iyo codka
arooska, iyo codka aroosadda, iyo codka kuwa leh, Rabbiga
ciidammada u mahadnaqa, waayo, Rabbigu waa wanaagsan
yahay, oo naxariistiisuna weligeedba way waartaa, iyo kuwa
guriga Rabbiga allabaryo mahadnaqid ah keena. Waayo,
maxaabiista dalka waan soo celin doonaa sidii markii hore
oo kale, ayaa Rabbigu leeyahay. **12** Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Meeshan cidlada ah oo aan dad iyo duunyo
toona lahayn, iyo magaalooyinkeeda oo dhanba waxaa
mar kale jiri doona rug adhijirro adhyahooda fadhiisiya. **13**
Magaalooyinka buuraha, iyo magaalooyinka dooxada, iyo
magaalooyinka koonfureed, iyo dalka reer Benyaamiin, iyo
meelaha Yeruusaalem ku wareegsan, iyo magaalooyinka
dalka Yahuudahba adhyuhu mar kalay hoos mari doonaan
kan tirinaya gacmihiisa, ayaa Rabbigu leeyahay. **14** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaa iman doona wakhti aan
wada oofin doona wixii wanaagsanaa ee aan dadka Israa'iil
iyo dadka Yahuudahba kaga hadlay. **15** Wakhtigaas iyo
waagaasba waxaan Daa'uud u soo bixin doonaa biqil xaq ah,
oo isna wuxuu dalka ku dhex samayn doonaa caddaalad iyo
xaqnimo. **16** Wakhtigaas dadka Yahuudah waa la badbaadin
doonaa, oo Yeruusaalemna ammaan bay ku degganaan
doontaa, oo kanuna waa magaca iyada lagu magacaabi
doono, Rabbigu waa xaqnimadayadii. **17** Waayo, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Daa'uud marnaba ma waayi doono nin
carshiga reer binu Israa'iil ku fadhiista. **18** Oo wadaaddada
reer Laawina marnaba ma waayi doonaan nin hortayda
jooga inuu qurbaanno la gubo bixiyo, iyo inuu qurbaanno
hadhuudh ah gubo, iyo inuu had iyo goorba allabaryo. **19**
Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa Yeremyaah u yimid, oo
wuxuu ku yidhi, **20** Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddaad
jebin karaysaan axdigayga habeenka, amase axdigayga
maalinta, si habeen iyo maalinu ayan xilligooda u ahaanin, **21**
markaas axdigayga aan addoonkayga Daa'uud la dhigtayna
waa jabi karayaa si uusan u helin wiil carshigiisa ka dul
taliya, iyo kii aan la dhigtay wadaaddada reer Laawi oo
midiidinnadayda ah. **22** Sida aan ciidammada samada loo
tirin karin, amase aan ciidda badda loo qiyaasi karin, ayaan
u tarmin doonaa farcanka addoonkayga Daa'uud, iyo reer
Laawiga ii adeegaba. **23** Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa
Yeremyaah u yimid, oo wuxuu ku yidhi, **24** Miyaadan ka
fikirayn waxa dadkanu ku hadleen iyagoo leh, Labadii qolo ee
uu Rabbigu doortayba wuu xooray? Oo saasay dadkayga u
quudhsadaan si ayan iyagu mar dambe hortooda quruun ugu
ahaan. **25** Rabbigu wuxuu leeyahay, Hadduusan axdigayga
habeenka iyo maalintu sii jirin, ama haddaanan waajib ka
dhigin qaynuunnada samada iyo dhulkaba, **26** markaas
waxaan xoori doonaa farcankii Yacquub, iyo addoonkaygii
Daa'uudba, si aanan farcankiisa qaarna uga dhigin inay
taliyayaal u ahaadaan farcankii Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo
Yacquub, waayo, maxaabiistooda waan soo celin doonaa,
waanan u naxariisan doonaa.

34 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid
waagii Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon,
iyo ciidankiisii oo dhan, iyo boqortooyooyinkii dunida oo
taliskiisa ku jiray oo dhan, iyo dadkii oo dhammuba ay la
dirirayeen Yeruusaalem iyo magaalooyinkeedii oo dhan, oo
wuxuu ku yidhi, **2** Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Tag oo Sidqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah la
hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal ogow, magaaladan waxaan ku ridi doonaa gacanta
boqorka Baabuloon, oo isna dab buu ku gubi doonaa. **3**
Oo adiguna gacantiisa kama aad baxsan doontid, laakiinse
hubaal waa lagu qabsan doonaa, oo gacantiisaa lagugu ridi
doonaa, oo indhahaaguna waxay fiirin doonaan indhaha
boqorka Baabuloon, oo isna afkiisuu kula hadli doonaa,
oo Baabuloon baad tegi doontaa. **4** Sidqiyaah boqorka
dalka Yahuudahow, Weliba bal maqal erayga Rabbiga.
Rabbigu wuxuu kaa leeyahay, Seef kuma dhiman doontid, **5**
nabad baadse ku dhiman doontaa, oo wax baa laguu shidi
doonaa sidii wax loogu shidi jiray awowayaashaa oo ahaa
boqorradii kaa sii horreeyey, wayna kuu barooran doonaan,
iyagoo leh, Hoogaye, sayidkaygiiyow, waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Eraygaas anigaa ku hadlay. **6** Markaas Nebi
Yeremyaah wuxuu erayadaas oo dhan Yeruusaalem kagala
hadlay Sidqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, **7** markii
boqorkii Baabuloon ciidankiisii uu la dirirayay Yeruusaalem,
iyo magaalooyinkii dalka Yahuudah oo hadhay oo dhan, iyo
xataa Laakiish iyo Caseeqaah, waayo, magaalooyinkaas
deyrka lahaa ayaa ka hadhay magaalooyinkii dalka Yahuudah
oo dhan. **8** Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga
uga yimid markii Boqor Sidqiyaah uu dadkii Yeruusaalem
degganaa oo dhan axdi la dhigtay dabadeed. Axdigaasuna
waa in xorriyad loogu dhawaaqo, **9** in nin kastaaba xoreeyo
addoonkiisii Cibraaniga ah ama addoontiisii Cibraaniyadda
ah, iyo inuusan ninna addoonsan walaalkiisa Yuhuudi ah.
10 Haddaba amiirradii iyo dadkii axdiga galay oo dhammu
markay maqleen inay nin kasta waajib ku tahay inuu xoreeyo
addoonkiisa iyo addoontiisaba, iyo inaan ninna iyaga mar
dambe addoonsan ayay amarkaas addeeceen oo way sii
wada daayeen iyagii. **11** Laakiinse markaas dabadeed ayay
ku noqdeen, oo waxay soo ceshadeen addoommadii ay mar
hore sii daayeen, oo iyagay u gumaysteen inay addoommo
u sii ahaadaan. **12** Sidaas daraaddeed eraygii Rabbigu
wuxuu xagga Rabbiga uga yimid Yeremyaah isagoo leh, **13**
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Anigu
axdi baan awowayaashiin la dhigtay maalintii aan iyaga dalkii
Masar iyo gurigii addoonsiga ka soo bixiyey, oo waxaan ku
idhi, **14** Markay toddoba sannadood dhammaystaan midkiin
kastaaba ha sii daayo walaalkiisa Cibraaniga ah oo is-iibiyey,
oo markuu kuu adeego lix sannadood waa inaad isaga sii
daysaa isagoo xor kaa ah. Laakiinse awowayaashiin ima
ay maqlin, oo dhegna iima ay dhigin. **15** Idinkuse haatan
waad soo noqoteen, oo wax qumman ayaad hortayda ku
samayseen markii ninkiin kastaaba uu deriskiisa xorriyad ugu

dhawaaqay, oo axdi baad hortayda ku gasheen idinkoo gurigii
laygu magacaabay jooga. **16** Laakiinse intaad iga noqoteen
ayaad magacaygii nijaasayseen, oo ninkiin kastaaba wuxuu
soo ceshaday addoonkiisii iyo addoontiisii uu ikhtiyaarkooda
ku xoreeyey, oo waxaad ku soo celiseen gumaysi inay
addoommo idiin sii ahaadaan. **17** Sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu leeyahay, Idinku ima aydaan maqlin, in nin
kastaa xorriyad ugu dhawaaqo walaalkiis iyo deriskiisa.
Bal ogaada, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaan idinku
dhawaaqayaa xorriyad, taasoo ah in seef, iyo belaayo,
iyo abaaru ay idin baabbi'iyaan, oo waxaan idinka dhigi
doonaa inaad boqortooyooyinkii dunida oo dhan hore iyo
dib ku dhex rogrogmataan. **18** Oo nimankii axdigayga ku
xadgudbay, oo aan oofin erayadii axdiga ee ay hortayda
ku galeen markay weysha laba u kala gooyeen oo ay
qaybaheedii kala dhex mareen, **19** kuwaasoo ah amiirradii
dalka Yahuudah, iyo amiirradii Yeruusaalem, iyo bohommadii,
iyo wadaaddadii, iyo dadkii dalka oo qaybihii weysha kala
dhex maray oo dhan, **20** waxaan kulligood ku wada ridi
doonaa gacanta cadaawayaashooda, iyo gacanta kuwa
naftooda doondoonaya, oo meydkooduna wuxuu cunto u
noqon doonaa haadka samada iyo dugaagga dhulka. **21** Oo
Sidqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah, iyo amiirradiisaba
waxaan ku ridi doonaa gacanta cadaawayaashooda, iyo
gacanta kuwa naftooda doondoonaya, iyo gacanta ciidanka
boqorka Baabuloon oo haatan idinka noqday. **22** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Bal ogaada, anigu waan amri doonaa oo
waxaan ka yeeli doonaa inay magaaladan ku soo noqdaan,
wayna la diriri doonaan, oo qabsan doonaan, oo dab bay ku
gubi doonaan, oo waxaan magaalooyinka dalka Yahuudah
ka dhigi doonaa cidla' aan ciduna degganayn.

35 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid
wakhtigii Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah uu boqorka ka
ahaa dalka Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi, **2** Waxaad u tagtaa
reer Reekaab, oo la hadal, oo guriga Rabbiga qolladihiisa
middood geli, waxaanad siisaa khamri ay cabbaan. **3**
Markaasaan soo kaxaystay Ya'asanyaah ina Yeremyaah oo
ahaa ina Habasinyaah, iyo walaalihiis, iyo wiilashiisii oo dhan,
iyo qoyskii reer Reekaab oo dhan, **4** oo gurigii Rabbigana
waan keenay, oo waxaan soo geliyey qolladdii ilma Xaanaan
kaasoo ahaa ina Yigdalyaah oo ahaa nin Ilaah u go'ay,
taasoo ku dhinac tiil qolladdii amiirrada, oo ka sii korraysay
qolladdii Macaseeyaah ina Shalluum ee iridjooge ahaa. **5**
Markaasaan wiilashii reer Reekaab soo hor dhigay weelal
khamri ka buuxo iyo koobab, oo waxaan ku idhi, Khamrigan
cabba. **6** Laakiinse waxay yidhaahdeen, Innaba khamri
cabbi mayno, waayo, awowgayo Yoonaadaab oo ahaa ina
Reekaab ayaa nagu amray oo nagu yidhi, Weligiin idinka iyo
wiilashiinnuba waa inaydaan khamri cabbin. **7** Oo innaba
guri ha dhisanina, abuurna ha daadinina, oo beercanabna ha
beeranina, hana yeelanina, laakiinse cimrigiinna oo dhan
waxaad degganaataan teendhooyin si aad wakhti dheer u
sii joogtaan dalka aad deggan tihiin. **8** Oo annagu waannu
addeecnay codkii awowgayo Yoonaadaab ina Reekaab oo
nagu amray inaannan innaba khamri cabbin cimrigayaga
oo dhan, annaga, iyo naagahayaga, iyo wiilashayada, iyo
gabdhahayaguba, **9** iyo inaannan guryo aan ku degnona
innaba dhisan, oo weliba annagu ma aannu lihin beercanab,
ama beer kale, amase abuurba, **10** laakiinse teendhooyin
baannu ku degganayn, oo waannu addeecnay, waanan
wada samaynay sidii awowgayo Yoonaadaab uu nagu amray
oo dhan. **11** Laakiinse markii Nebukadresar oo boqorka
Baabuloon ahu uu dalka yimid ayaannu isnidhi, Ina keena
aynu Yeruusaalem u guurnee, waana cabsida aannu ciidanka
reer Kaldayiin, iyo ciidanka reer Suuriya ka cabsannay
aawadeed, oo sidaas daraaddeed ayaannu Yeruusaalem ku
deggan nahay. **12** Markaasaa eraygii Rabbigu Yeremyaah
u yimid, isagoo leh, **13** Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha
reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Tag, oo dadka Yahuudah
iyo kuwa Yeruusaalem degganba waxaad ku tidhaahdaa,
Rabbigu wuxuu leeyahay, War, tacliin miyeydaan qaadanayn
inaad erayadayda maqashaan? **14** Yoonaadaab ina Reekaab
erayadiisii uu wiilashiisa ku amray inayan innaba khamri
cabbin waa la wada oofiyey, oo ilaa maantadan la joogo
iyagu khamrina ma cabbaan, waayo, waxay addeecaan
amarkii awowgood, aniguse waan idinla hadlay, anigoo goor
wanaagsan idinla hadlaya, laakiinse innaba ima aydaan
dhegaysan. **15** Oo weliba waxaan idiin soo diray nebiyadii
addoommadayda ahaa anigoo goor wanaagsan idiin soo
diraya, oo idinku leh, Midkiin kastaaba haatan jidkiisa sharka
ah ha ka soo noqdo, oo falimihiinnana hagaajiya, oo ilaahyo
kale ha daba gelina inaad u adeegtaan aawadeed, oo
markaas waxaad iska degganaan doontaan dalkii aan siiyey
idinka iyo awowayaashiinba, laakiinse idinku dheg iima
aydaan dhigin, oo innaba ima aydaan dhegaysan. **16**
Yoonaadaab ina Reekaab wiilashiisii way wada oofiyeen
amarkii awowgood uu iyaga ku amray, laakiinse dadkanu
aniga ima ay dhegaysan, **17** sidaas daraaddeed Rabbiga
ah Ilaaha ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Bal ogaada, dadka Yahuudah iyo kuwa
Yeruusaalem deggan oo dhanba waxaan ku soo dejin doonaa
masiibadii aan iyaga kaga hadlay oo dhan, maxaa yeelay,
waan la hadlay, laakiinse ima dhegaysan, waanan u yeedhay,
laakiinse iima ay jawaabin. **18** Markaas Yeremyaah wuxuu
reer Reekaab ku yidhi, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha
reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Idinku waxaad addeecdeen
amarkii awowgiin Yoonaadaab, oo qaynuunnadiisii oo dhanna
waad dhawrteen, oo waxaad wada samayseen wixii uu idinku
amray oo dhan, **19** haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiga
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay,
Yoonaadaab ina Reekaab marnaba weligiis ma waayi doono
nin hortayda istaaga.

36 Boqorkii dalka Yahuudah oo ahaa Yehooyaaqiim
ina Yoosiyaah sannaddiisii afraad ayaa erayganu
Yeremyaah uga yimid xagga Rabbiga, oo wuxuu ku yidhi, **2**
Kitaab duudduuban soo qaad, oo waxaad ku qortaa erayadii
aan wakhtigii Yoosiyaah iyo ilaa maantadan la joogo inta ka
dhex leh kugula hadlay oo dhan, kuwaas oo ka gees ahaa
dalka Israa'iil, iyo dalka Yahuudah, iyo quruumaha oo dhan.
3 Waxaa suurtowda inay dadka Yahuudah maqli doonaan
masiibadii aan ula qasdiyey inaan iyaga ku sameeyo oo
dhan, si ninkood kastaaba uu jidkiisa sharka ah uga soo
noqdo, si aan xumaantooda iyo dembigoodaba uga cafiyo. **4**
Markaasaa Yeremyaah Baaruug ina Neeriiyaah u yeedhay,
oo Baaruugna wuxuu afkii Yeremyaah erayadii Rabbigu

isaga u sheegay oo dhan kaga qoray kitaab duudduuban.
5 Markaasaa Yeremyaah amray Baaruug, oo wuxuu yidhi,
Anigu waan xidhnahay, oo guriga Rabbiga ma aan tegi
karo, **6** sidaas daraaddeed adigu tag, oo waxaad maalinta
soonka dadka dhegihiisa ku akhridaa erayadii Rabbiga
ee aad afkayga kitaabkii duudduubnaa kaga qortay, oo
waxaad ku akhridaa guriga Rabbiga dhexdiisa, oo weliba
waxaad kaloo dhegaha uga akhridaa dadka Yahuudah ee
magaalooyinkooda ka yimid oo dhan. **7** Waxaa suurtowda
inay baryootankooda Rabbiga hor keenaan, oo midkood
kastaaba uu jidkiisa sharka ah ka soo noqdo, waayo,
cadhada iyo xanaaqa uu Rabbigu dadkan kaga hadlay
way weyn yihiin. **8** Markaasaa Baaruug ina Neeriiyaah
wada sameeyey sidii Yeremyaah ku amray oo dhan, oo
wuxuu kitaabkii ka akhriyey erayadii Rabbiga isagoo gurigii
Rabbiga dhex jooga. **9** Boqorkii dalka Yahuudah oo ahaa
Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah sannaddiisii shanaad bisheedii
sagaalaad waxaa dadkii Yeruusaalem degganaa oo dhan
iyo dadkii Yeruusaalem uga yimid magaalooyinka dalka
Yahuudah oo dhan loogu dhawaaqay inay Rabbiga hortiisa ku
soomaan. **10** Markaas Baaruug wuxuu kitaabkii ka akhriyey
erayadii Yeremyaah gurigii Rabbiga gudihiisa Gemaryaah ina
Shaafaan oo karraani ahaa qolladdiisii oo ku tiil barxadda
sare, oo u dhowayd meesha iridda cusub ee guriga Rabbiga
laga soo galo, oo wuxuu dhegaha u saaray dadkii oo
dhan. **11** Miikaayaah ina Gemaryaah oo ahaa ina Shaafaan
markuu kitaabkii ka maqlay erayadii Rabbiga oo dhan **12**
ayuu hoos u degtay oo wuxuu galay gurigii boqorka iyo
qolladdii karraaniga, oo bal eeg, amiirradii oo dhammu
halkaasay wada fadhiyeen, oo waxay ahaayeen Eliishaamaac
oo karraaniga ahaa, iyo Delaayaah ina Shemacyaah, iyo
Elnaataan ina Cakboor, iyo Gemaryaah ina Shaafaan, iyo
Sidqiyaah ina Xananyaah, iyo amiirradii oo dhan. **13** Markaas
Miikaayaah wuxuu iyagii u sheegay erayadii uu maqlay
oo dhan markii Baaruug uu kitaabka ku akhriyey dadka
dhegihiisa. **14** Sidaas daraaddeed amiirradii oo dhammu
waxay Baaruug u soo direen Yehuudii ina Netanyaah oo
ahaa ina Shelemyaah ina Kuushii, oo waxay ku yidhaahdeen,
Kitaabkii duudduubnaa oo aad dadka dhegihiisa ku akhriday
soo qaad oo noo kaalay. Markaasaa Baaruug ina Neeriiyaah
gacanta ku soo qaaday kitaabkii duudduubnaa, oo iyagii u
yimid. **15** Oo iyagiina waxay ku yidhaahdeen, Haddaba bal
fadhiiso oo dhegahayaga ku akhri, oo markaasuu Baaruug
kitaabkii dhegahoodii ku akhriyey. **16** Oo markay erayadii
oo dhan maqleen ayay baqeen oo midkoodba kii kaluu
fiiriyey, oo waxay Baaruug ku yidhaahdeen, Sida xaqiiqada
ah erayadan oo dhan boqorka waannu u sheegi doonnaa.
17 Markaasay Baaruug weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen,
Bal noo sheeg sidii aad erayadan oo dhan afkiisa uga
qortay? **18** Oo Baaruugna iyaguu u jawaabay, oo wuxuu
ku yidhi, Isagu erayadan oo dhan afkiisuu iiga sheegay,
oo aniguna khad baan kitaabkii ku qoray. **19** Markaas
amiirradii waxay Baaruug ku yidhaahdeen, Tag, oo adiga iyo
Yeremyaahba dhuunta, oo yaan ciduna ogaan meeshaad
joogtaan. **20** Markaasay boqorkii oo barxaddiisa jooga u
galeen, kitaabkii duudduubnaase waxay dhigeen qolladdii
Eliishaamaac oo karraanigii ahaa, oo erayadii oo dhanna
boqorkay u sheegeen. **21** Markaas boqorkii wuxuu Yehuudii
u diray inuu kitaabkii u keeno, oo isna wuxuu ka soo qaaday
Eliishaamaac oo karraanigii ahaa qolladdiisii. Markaas
Yehuudii wuxuu kitaabkii ku akhriyey dhegihii boqorka
iyo dhegihii amiirradii boqorka ag taagnaa oo dhan. **22**
Haddaba waxay ahayd bishii sagaalaad, oo boqorkuna
wuxuu fadhiyey gurigii qabowga laga geli jiray, oo hortiisana
waxaa yiil dab girgire ku dhex ololaya. **23** Oo haddaba markii
Yehuudii saddex amase afar qaybood akhriyey ayaa boqorku
mandiil ku gooyay, oo wuxuu ku dhex tuuray dabkii girgiraha
ka baxayay, ilamaa kitaabkii duudduubnaa uu ku wada
baabba'ay dabkii girgiraha ka baxayay. **24** Oo boqorkii iyo
addoommadiisii erayadaas oo dhan maqlay midkoodna ma
cabsan, oo dharkoodiina ma ay jeexjeexin. **25** In kastoo ay
Elnaataan iyo Delaayaah iyo Gemaryaah boqorkii ka baryeen
inuusan kitaabka duudduuban gubin wuu maqli waayay.
26 Markaas boqorkii wuxuu Yeraxme'eel ina Hammeleg,
iyo Seraayaah ina Casrii'eel, iyo Shelemyaah ina Cabdeel
ku amray inay karraanigii Baaruug iyo Nebi Yeremyaahba
soo qabtaan, laakiinse Rabbigaa qariyey. **27** Oo haddana
Eraygii Rabbiga ayaa Yeremyaah u yimid markuu boqorku
kitaabkii duudduubnaa iyo erayadii uu Baaruug ka qoray
afka Yeremyaah gubay dabadeed, oo wuxuu ku yidhi, **28**
Haddana kitaab kale oo duudduuban soo qaad, oo waxaad
ku qortaa erayadii kitaabkii duudduubnaa ee hore ku yiil oo
dhan, kaasoo Yehooyaaqiim oo ah boqorka dalka Yahuudah
uu gubay. **29** Oo boqorka dalka Yahuudah oo Yehooyaaqiim
ahna waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Waxaad gubtay kitaabkii duudduubnaa, adigoo leh, Maxaad
gudihiisa waxyaalahan ugu qortay, oo aad u tidhi, Sida
xaqiiqada ah boqorka Baabuloon wuu iman doonaa oo
dalkanna wuu baabbi'in doonaa, halkanna dad iyo duunyoba
wuu ka gooyn doonaa? **30** Sidaas daraaddeed Rabbigu
wuxuu Yehooyaaqiim oo ah boqorka dalka Yahuudah ka
leeyahay, Isagu ma uu yeelan doono mid carshigii Daa'uud
ugu fadhiista, oo meydkiisa waxaa maalintii loo xoori doonaa
kulaylka, habeenkiina sayaxa barafoobay. **31** Oo isaga iyo
farcankiisa iyo addoommadiisaba xumaantooda aawadeed
ayaan u ciqaabi doonaa, oo iyaga, iyo dadka Yeruusaalem
deggan, iyo dadka dalka Yahuudahba waxaan ku soo dejin
doonaa masiibadii aan iyaga kaga hadlay oo dhan, laakiinse
way maqli waayeen. **32** Markaas Yeremyaah wuxuu soo
qaaday kitaab kale oo duudduuban, oo wuxuu u dhiibay
karraanigii ahaa Baaruug ina Neeriiyaah, oo isna wuxuu afka
Yeremyaah ka qoray erayadii ku yiil kitaabkii Yehooyaaqiim
oo boqorka dalka Yahuudah ahu uu dabka ku gubay oo
dhan, oo weliba waxaa iyagii lagu sii daray erayo kale oo
badan oo iyagii la mid ah.

37 Oo Boqor Sidqiyaah oo ahaa ina Yoosiyaah ayaa
boqor ka noqday meeshii Konyaah ina Yehooyaaqiim,
kaasoo ahaa kii Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon
uu isaga boqor uga dhigay dalkii Yahuudah. **2** Laakiinse
isagii, iyo addoommadiisii, iyo dadkii dalka toona midkoodna
ma maqlin erayadii Rabbiga ee uu isagu kaga hadlay Nebi
Yeremyaah. **3** Oo Boqor Sidqiyaah wuxuu Nebi Yeremyaah
u soo diray Yehuukal ina Shelemyaah, iyo Sefanyaah ina
wadaadka Macaseeyaah, oo wuxuu ku soo yidhi, Bal Rabbiga
Ilaaheenna ah noo bari. **4** Oo markaas Nebi Yeremyaah

dadka dhexdiisa ayuu gudaha u soo geli jiray oo dibadda
uga bixi jiray, waayo, weli ma ay xabbisin. **5** Oo ciidankii
Fircoon ayaa Masar ka soo baxay, oo reer Kaldayiinkii
Yeruusaalem ku hareeraysnaana markay warkoodii maqleen
ayay Yeruusaalem ka kala tageen. **6** Markaasaa eraygii
Rabbigu Nebi Yeremyaah u yimid, oo wuxuu ku yidhi, **7**
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Boqorka
dalka Yahuudah oo ii soo kiin diray inuu wax i weyddiisto
waxaad ku tidhaahdaan, Bal eeg, ciidanka Fircoon oo u soo
baxay inuu ku caawiyo, waxay ku noqon doonaan dalkoodii
Masar. **8** Oo reer Kaldayiinna way soo noqon doonaan, oo
magaaladan bay la diriri doonaan, wayna qabsan doonaan,
oo dab bay ku gubi doonaan. **9** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Idinku ha iskhiyaanaynina, oo ha isku odhanina, Hubaal
reer Kaldayiin way naga tegayaan, maxaa yeelay, iyagu ma
ay tegi doonaan. **10** Waayo, in kastoo aad ciidanka reer
Kaldayiin ee idinla diriraya wada baabbi'in lahaydeen, oo
rag dhaawac ah mooyaane aan iyaga wax kale ka hadhin,
haddana iyaga midkood kastaaba wuxuu ka soo kici lahaa
teendhadiisa, oo dab bay magaaladan ku gubi lahaayeen.
11 Oo markii ciidankii reer Kaldayiin ay Yeruusaalem uga
kala tageen cabsi ay ka qabaan ciidankii Fircoon aawadiis
12 ayaa Yeremyaah Yeruusaalem ka baxay oo wuxuu galay
dalkii reer Benyaamiin si uu meeshaas qaybtiisa dadka uga
dhex helo. **13** Oo markuu iriddii reer Benyaamiin joogay
waxaa isna halkaas joogay sirkaal waardiyayaasha madax u
ahaa, oo magiciisa la odhan jiray Yiriyaah ina Shelemyaah,
oo ahaa ina Xananyaah, oo isna Yeremyaah buu qabtay oo
wuxuu ku yidhi, Adigu waxaad u gelaysaa reer Kaldayiin.
14 Markaas Yeremyaah wuxuu ku yidhi, Taasu waa been,
anigu reer Kaldayiin u geli maayo. Laakiinse isagu innaba
ma uu dhegaysan, sidaas daraaddeed Yiriyaah wuxuu soo
qabtay Yeremyaah, oo amiirradii u keenay. **15** Amiirradiina
Yeremyaah bay u cadhoodeen, oo intay garaaceen ayay
gurigii Yoonaataan oo karraanigii ahaa ku xabbiseen, waayo,
kaasay xabsi ka dhigeen. **16** Markii Yeremyaah uu gurigii
godka ahaa galay iyo weliba qolalkii hoose, oo uu halkaas
maalmo badan ku jiray, **17** ayaa waxaa isagii u soo cid
diray Boqor Sidqiyaah, oo soo bixiyey. Markaasaa boqorkii si
qarsoodi ah gurigiisa gudihiisa wax ugu weyddiiyey, oo wuxuu
ku yidhi, Eray Rabbiga ka yimid miyuu jiraa? Kolkaasaa
Yeremyaah ku yidhi, Waa jiraa. Oo wuxuu kaloo yidhi, Adigu
waxaa laguu gelin doonaa gacanta boqorka Baabuloon. **18**
Oo weliba Yeremyaah wuxuu Boqor Sidqiyaah ku yidhi, Bal
maxaan adiga, amase addoommadaada, amase dadkan
u dhimay, oo aad ii xabbisteen? **19** Haddaba bal meeye
nebiyadaadii wax idiin sii sheegay, oo idinku yidhi, Boqorka
Baabuloon ku soo duuli maayo idinka iyo dalkanba? **20**
Haddaba boqorow, sayidkaygiiyow, bal baryadayda maqal,
oo waan ku baryayaaye baryootankayga xaggaaga ha laga
aqbalo, oo gurigii karraaniga Yoonaataan ha igu celin,
waaba intaasoo aan halkaas ku dhintaaye. **21** Markaas
Boqor Sidqiyaah wuxuu ku amray in Yeremyaah barxaddii
waardiyayaasha lagu daayo, oo waxaa dharaar kasta jidka
kibisdubayaasha laga siin jiray xabbad kibis ah, ilamaa kibistii
magaaladu ay wada dhammaatay. Oo sidaasuu Yeremyaah
barxaddii waardiyayaasha ugu sii hadhay.

38 Shefatyaah ina Mataan, iyo Gedalyaah ina Fashxuur,
iyo Yuukal ina Shelemyaah, iyo Fashxuur ina Malkiiyaah
waxay maqleen erayadii Yeremyaah ee uu dadka oo dhan
kula hadlay, isagoo leh, **2** Rabbigu wuxuu leeyahay, Kii
magaaladan sii joogaaba wuxuu ku dhiman doonaa seef, iyo
abaar, iyo belaayo, laakiinse kii reer Kaldayiin u baxaa wuu
noolaan doonaa, oo naftiisuna waxay isaga u ahaan doontaa
sidii booli oo kale, wuuna noolaan doonaa. **3** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Sida xaqiiqada ah magaaladan waxaa loo
gacangelin doonaa ciidanka boqorka Baabuloon, oo isna
wuu qabsan doonaa. **4** Markaas amiirradii waxay boqorkii ku
yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye, Ninkan ha la dilo,
waayo, erayadan uu iyaga kula hadlayo aawadood ayuu
ku daciifinayaa gacmihii ragga dagaalka ee magaaladan
ku hadhay iyo gacmihii dadka kale oo dhanba, waayo,
isagu dadkan waxyeelladiisa mooyaane wanaaggiisa dooni
maayo. **5** Markaasaa Boqor Sidqiyaah yidhi, Bal eega,
isagu gacantiinnuu ku jiraa, waayo, boqorku innaba ma
aha mid wax idinka gees ah samayn kara. **6** Markaasay
Yeremyaah soo qabteen oo ku dhex rideen godkii Malkiiyaah
ina Hammeleg, ee barxadda waardiyayaasha ku dhex yiil, oo
Yeremyaah xadhkay ku dejiyeen, oo godkiina biyo kuma jirin,
laakiinse waxaa ka buuxday dhoobo, sidaas daraaddeed
Yeremyaah dhoobaduu ku dhex tiimbaday. **7** Haddaba
Cebedmeleg oo ahaa reer Itoobiya oo ahaa bohon guriga
boqorka joogay, markuu maqlay inay Yeremyaah godkii ku
dhex rideen, iyadoo boqorkii uu iridda Benyaamiin fadhiyo, **8**
ayuu gurigii boqorka ka soo baxay, oo boqorkuu la hadlay,
isagoo ku leh, **9** Boqorow, sayidkaygiiyow, nimankanu si
xun bay u sameeyeen wax alla wixii ay ku sameeyeen
Nebi Yeremyaah, kaasoo ay godkii ku dhex rideen, oo
waxaa suurtowda inuu abaarta ugu bakhtiyo meeshuu
ku jiro, waayo, innaba magaalada kibisu kuma jirto. **10**
Markaasaa boqorkii wuxuu amray Cebedmeleg oo reer
Itoobiya ahaa, isagoo ku leh, Halkan soddon nin ka kaxayso
oo Nebi Yeremyaah godka ka soo bixi intuusan dhiman. **11**
Sidaas daraaddeed ayaa Cebedmeleg raggii kaxaystay, oo
gurigii boqorka galay, oo wuxuu tegey meel khasnadda ka
hoosaysay, oo halkaasuu ka qaaday calallo haylamo ah iyo
dhar duugoobay, oo intuu xadhko ku xidhay ayuu Yeremyaah
godkii ugu dejiyey. **12** Markaas Cebedmeleg oo reer Itoobiya
ahaa wuxuu Yeremyaah ku yidhi, Calalladan haylamaha ah
iyo dharkan duugoobay kilkilooyinka kaga xidho xadhkaha
hoostooda, oo Yeremyaahna saasuu yeelay. **13** Markaasay
Yeremyaah xadhkihii ku soo jiideen oo godkii bay kor uga
soo bixiyeen, oo Yeremyaahna wuxuu ku hadhay barxaddii
waardiyayaasha. **14** Markaasaa Boqor Sidqiyaah u soo cid
diray oo kaxaystay Nebi Yeremyaah, oo wuxuu gaystay
iriddii saddexaad ee guriga Rabbiga. Kolkaas boqorkii wuxuu
Yeremyaah ku yidhi, Wax baan ku weyddiinayaaye, inna
waxba ha iga qarinin. **15** Markaas Yeremyaah wuxuu
Sidqiyaah ku yidhi, Haddaan kuu sheego, hubaal miyaadan
i dili doonin? Oo haddaan kula taliyona innaba ima maqli
doontid. **16** Markaas Boqor Sidqiyaah si qarsoodi ah ayuu
Yeremyaah ugu dhaartay, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga nool ee
naf ina siiyey ayaan ku dhaaranayaa inaanan ku dili doonin,
ama aanan gacanta raggan naftaada doondoonaya kugu ridi
doonin. **17** Markaas Yeremyaah wuxuu Sidqiyaah ku yidhi,

Rabbiga ah Ilaaha ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Haddaad amiirrada boqorka Baabuloon u
baxdid, naftaada iyo reerkaaguba way noolaan doonaan,
oo magaaladanna dab laguma gubi doono, **18** laakiinse
haddaadan amiirrada boqorka Baabuloon u bixin, markaas
magaaladan waxaa lagu ridi doonaa gacanta reer Kaldayiin,
oo dab bay ku gubi doonaan, adiguna gacantooda kama
baxsan doontid. **19** Markaas Sidqiyaah wuxuu Yeremyaah
ku yidhi, Waxaan ka cabsanayaa Yuhuuddii reer Kaldayiin u
gashay waaba intaasoo ay gacantooda i geliyaan oo ay iyana
igu majaajiloodaan. **20** Laakiinse Yeremyaah wuxuu ku yidhi,
Iyagu kuma ay gacangelin doonaan. Waan ku baryayaaye
addeec codka Rabbiga ee aan kugula hadlay, waanad
nabdoonaan doontaa oo naftaaduna way sii noolaan doontaa.
21 Laakiinse haddaad diiddo inaad baxdo, kanu waa eraygii
Rabbigu i tusay, **22** Bal ogow, naagaha guriga boqorka
dalka Yahuudah ku hadhay dhammaantood waxaa loo bixin
doonaa amiirrada boqorka Baabuloon, oo naagahaasi waxay
odhan doonaan, Saaxiibbadaa ayaa ku khiyaaneeyey oo
way kaa adkaadeen oo haddana cagahaagii waxay ku dhex
tiimbadeen dhoobada, oo iyana dib bay kaaga noqdeen. **23**
Markaasay naagahaaga oo dhan iyo carruurtaadaba reer
Kaldayiin u bixin doonaan, oo adiguna gacantooda sina
ugama baxsan doontid, laakiinse waxaa ku qabsan doonta
gacanta boqorka Baabuloon, oo magaaladanna dab baa lagu
gubi doonaa. **24** Markaas Sidqiyaah wuxuu Yeremyaah ku
yidhi, Ninna yuusan erayadan ogaanin, oo adiguna dhiman
maysid. **25** Laakiinse hadday amiirradu maqlaan inaan kula
hadlay, oo ay kuu yimaadaan oo ay kugu yidhaahdaan, Wixii
aad boqorka ku tidhi noo sheeg, oo weliba wixii boqorku kugu
yidhi ha naga qarin, oo annana ku dili mayno, **26** markaas
waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Baryootankaygii ayaan boqorka
hor dhigay, inuusan gurigii Yoonaataan igu celin, oo aanan
halkaas ugu dhiman. **27** Markaasay amiirradii oo dhammu
Yeremyaah u yimaadeen oo wax bay weyddiiyeen, oo isna
wuxuu u wada sheegay erayadii boqorku ku amray oo dhan.
Markaasay lahadliddiisii iska daayeen, waayo, xaalkaas
ciduna ma maqlin. **28** Oo Yeremyaah wuxuu joogay barxaddii
waardiyayaasha ilaa maalintii Yeruusaalem la qabsaday.

39 Sidqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah
sannaddiisii sagaalaad, bisheedii tobnaad ayay
Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon iyo ciidankiisii
oo dhammu Yeruusaalem ku keceen, wayna hareereeyeen,
2 Boqor Sidqiyaah sannaddiisii kow iyo tobnaad, bisheedii
afraad, maalinteedii sagaalaad ayaa meel magaalada ahayd
la jebiyey, **3** markaas Yeruusaalem waa la qabtay oo amiirradii
boqorka Baabuloon oo dhammu intay galeen ayay iriddii
dhexe fadhiisteen, oo waxay ahaayeen Neergal Shareser, iyo
Samgar Nebuu, iyo Sarsekiim, iyo Rab Saariis, iyo Neergal
Shareser, iyo Rab Maag iyo intii kale ee saraakiishii boqorka
Baabuloon oo dhan. **4** Oo Sidqiyaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah iyo raggii dagaalka oo dhammuba markay
iyagii arkeen ayay carareen, oo waxay goor habeennimo ah
magaaladii kaga bexeen jidkii beerta boqorka ee u dhowaa
iriddii labada derbi u dhaxaysay, oo isna wuxuu maray jidkii
Caraabaah. **5** Laakiinse ciidankii reer Kaldayiin ayaa iyagii
eryaday, oo waxay Sidqiyaah ku gaadheen bannaannadii
Yerixoo, oo markay qabsadeen ayay Nebukadresar oo ahaa
boqorkii Baabuloon ugu geeyeen Riblaah oo ku tiil dalka
Xamaad, wuuna xukumay. **6** Markaasaa boqorkii Baabuloon
Sidqiyaah wiilashiisii Riblaah ku laayay aabbahood oo arkaya,
oo weliba boqorkii Baabuloon wuxuu kaloo laayay kuwii
gobta ahaa ee dalka Yahuudah oo dhan. **7** Oo weliba
Sidqiyaahna indhihii buu ka riday, oo silsilado ku xidhxidhay
si uu Baabuloon ugu kaxaysto. **8** Markaasay reer Kaldayiin
dab ku gubeen gurigii boqorka iyo guryihii dadkaba, oo
derbiyadii Yeruusaalemna way wada dumiyeen. **9** Markaasaa
Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askarta wuxuu Baabuloon
maxaabiis ahaan ugu kaxaystay dadkii magaalada ku hadhay,
iyo kuwii cararay ee isaga u galay, iyo dadka intiisii kale
ee hadhayba. **10** Laakiinse Nebuusaradaan oo sirkaalkii
askarta ahaa wuxuu dalka Yahuudah kaga tegey dadkii
waddanka ugu liitay oo aan waxba haysan, oo wuxuu isla
markaasba iyagii siiyey beero canab ah, iyo beero kaleba.
11 Haddaba Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon
wuxuu Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askarta siiyey
amar ku saabsan Yeremyaah, oo wuxuu isagii ku yidhi, **12**
Isaga kaxee, oo si wanaagsan u ilaali, oo innaba waxba
ha yeelin, laakiinse waxaad u samaysaa wax alla wixii uu
ku yidhaahdo. **13** Sidaas daraaddeed Nebuusaradaan oo
ahaa sirkaalkii askarta iyo Nebuushasbaan, iyo Rab Saariis,
iyo Neergal Shareser, iyo Rab Maag, iyo saraakiishii sare
oo boqorka Baabuloon oo dhammuba **14** waxay u soo cid
direen Yeremyaah, oo intay barxaddii waardiyayaasha ka soo
bixiyeen ayay u dhiibeen Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa
ina Shaafaan inuu gurigiisa u kaxeeyo, markaasuu dadka
dhexdiisa joogay. **15** Haddaba eraygii Rabbigu wuxuu u
yimid Yeremyaah intuu ku xidhnaa barxaddii waardiyayaasha,
isagoo leh, **16** Tag, oo Cebedmeleg kan reer Itoobiya la
hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga ciidammada
oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogow,
erayadayda ayaan magaaladan ugu soo dejin doonaa inaan
masiibo u keeno, ee mana ahaa wanaag, oo maalintaasay
hortaada ku dhici doonaan. **17** Laakiinse maalintaas waan
ku samatabbixin doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay, oo laguma
gelin doono gacanta dadka aad ka baqaysid. **18** Waayo,
hubaal waan ku badbaadin doonaa, oo innaba seef kuma
aad dhiman doontid, laakiinse naftaadu waxay kuu ahaan
doontaa sida booli oo kale, maxaa yeelay, waad isku kay
hallaysay, ayaa Rabbigu leeyahay.

40 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid
markii Nebuusaradaan oo sirkaalkii waardiyayaasha
ahaa uu Yeremyaah oo silsilado ku xidhan iyo dadka
Yeruusaalem iyo kuwa dalka Yahuudah maxaabiis ahaan
Baabuloon ugu kaxaynayay oo uu Yeremyaah Raamaah ku
sii daayay. **2** Sirkaalkii waardiyayaashu Yeremyaah ayuu soo
kexeeyey, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ah ayaa
masiibadan meeshan kaga hadlay. **3** Haddaba Rabbigu
wuu dejiyey, oo wuxuu u sameeyey siduu ku hadlay, maxaa
yeelay, Rabbigaad ku dembaabteen, oo codkiisiina ma
aydaan addeecin, oo sidaas daraaddeed ayaa waxanu idiinku
dheceen. **4** Haddaba bal eeg, maanta silsiladihii gacanta
kaaga xidhnaa waan kaa furay. Hadday kula wanaagsan
tahay inaad Baabuloon ii raacdid, kaalay oo aniguna si

wanaagsan baan kuu dhaqaalayn doonaa, laakiinse hadday
kula xun tahay inaad Baabuloon ii raacdid, iska dhaaf. Bal
eeg, dalkii oo dhammu adiguu ku hor yaal. Haddaba meel alla
meeshii kula wanaagsan ee kula habboon inaad tagtid, tag.
5 Oo weliba intuusan dib u noqonin ayuu ku yidhi, Waxaad
ku noqotaa Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa ina Shaafaan
oo boqorkii Baabuloon uu taliye uga dhigay magaalooyinkii
dalka Yahuudah, oo isaga la joog dadka dhexdiisa, amase
waxaad tagtaa meel alla meeshii kula habboon inaad
tagtid. Markaas sirkaalkii waardiyayaashu wuxuu isagii siiyey
sahay iyo hadiyad, kolkaasuu iska sii daayay. **6** Markaas
Yeremyaah wuxuu Gedalyaah ina Ahiiqaam ugu tegey
Misfaah, oo isaguu la dhex degay dadkii dalka ku hadhay.
7 Oo saraakiishii ciidammadii duurka ku jiray oo dhan iyo
raggoodiiba markay maqleen in boqorkii Baabuloon uu dalkii
taliye uga dhigay Gedalyaah ina Ahiiqaam, oo uu isagii
u dhiibay rag, iyo naago, iyo carruurba, kuwaasoo ahaa
masaakiintii dalka ku hadhay oo aan Baabuloon maxaabiis
ahaan loogu kaxaysan, **8** ayay Gedalyaah ugu yimaadeen
Misfaah, waxayna ahaayeen Ismaaciil ina Netanyaah, iyo
Yooxaanaan iyo Yoonaataan oo ahaa ilma Qaaree'ax, iyo
Seraayaah ina Tanxumed, iyo ilma Ceefay oo ahaa reer
Netofaah iyo Yesanyaah oo ahaa wiilkii kii reer Macakaah,
iyagii iyo raggoodii oo dhammuba. **9** Markaasaa Gedalyaah
ina Ahiiqaam oo ahaa ina Shaafaan wuxuu dhaar u maray
iyagii iyo raggoodiiba, oo wuxuu ku yidhi, Ha ka cabsanina
inaad reer Kaldayiin u adeegtaan. Haddaba dalka iska
degganaada, oo boqorka Baabuloon u adeega, oo idinna
waad nabdoonaan doontaan. **10** Aniguna waxaan degganaan
doonaa Misfaah, si aan ugu joogo reer Kaldayiinka hadba noo
imanaya, idinkuse waxaad urursataan khamri, iyo midhaha
beergoosadka, iyo saliid, oo weelashiinna ku shubta, oo
waxaad degganaataan magaalooyinkii aad qabsateen. **11**
Sidaas oo kalena Yuhuuddii reer Moo'aab, iyo reer Cammoon,
iyo reer Edom dhex joogtay oo dhan, iyo kuwii dalalka kale
joogay oo dhammuba markay maqleen in boqorkii Baabuloon
uu qaar kaga tegey dalkii Yahuudah iyo inuu iyagii madax
uga dhigay Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa ina Shaafaan
12 ayay Yuhuuddii oo dhammu ka soo wada noqdeen
meelihii loo kala eryay oo dhan, oo waxay yimaadeen dalkii
Yahuudah, oo Gedalyaah bay ugu yimaadeen Misfaah,
markaasay soo ururiyeen khamri iyo midhaha beergoosadka
oo fara badan. **13** Oo weliba Yooxaanaan ina Qaaree'ax
iyo saraakiishii ciidammadii duurka ku jiray oo dhammuba
waxay Gedalyaah ugu yimaadeen Misfaah **14** oo waxay ku
yidhaahdeen, Ma og tahay in Bacaliis oo ah boqorka reer
Cammoon uu Ismaaciil ina Netanyaah u soo diray inuu ku
dilo? Laakiinse Gedalyaah ina Ahiiqaam ma uu rumaysan.
15 Markaasaa Yooxaanaan ina Qaaree'ax si qarsoodi ah
Gedalyaah ugula hadlay Misfaah, oo wuxuu ku yidhi, Waan
ku baryayaaye inaan tago ii fasax, Ismaaciil ina Netanyaah
aan soo dilee oo ciduna ma ogaan doonto. Bal muxuu
kuu dilayaa oo ay Yuhuuddii kugu soo wada ururtay oo
dhammu u kala firdhaan, oo intii dadka dalka Yahuudah
ka hadhayna ay u dhintaan? **16** Laakiinse Gedalyaah ina
Ahiiqaam wuxuu Yooxaanaan ina Qaaree'ax ku yidhi, Adigu
waxan waa inaadan innaba samayn, waayo, been baad
Ismaaciil ka sheegaysaa.

41 Haddaba bishii toddobaad waxaa yimid Ismaaciil ina
Netanyaah oo ahaa ina Eliishaamaac, oo ka mid ahaa
farcankii boqornimada iyo weliba saraakiishii boqorka, isagoo
toban nin wata, oo waxay Gedalyaah ina Ahiiqaam ugu
yimaadeen Misfaah, oo halkaasay kibis ku wada cuneen. **2**
Markaasaa waxaa sara joogsaday Ismaaciil ina Netanyaah
iyo tobankii nin ee isaga la socday, oo Gedalyaah ina
Ahiiqaam oo ahaa ina Shaafaan ayay seef la dheceen oo
isagay dileen kaasoo boqorkii Baabuloon uu dalka taliye
uga dhigay. **3** Oo weliba Ismaaciil wuxuu kaloo wada laayay
Yuhuuddii Gedalyaah Misfaah la joogtay, iyo reer Kaldayiinkii
halkaas laga helay, kuwaasoo ahaa raggii dagaalka oo
dhan. **4** Oo maalintii uu Gedalyaah dilay maalintii ku
laba ahayd iyadoo aan ciduna weli ogayn **5** ayaa nimani
waxay ka yimaadeen Shekem iyo Shiiloh iyo Samaariya, oo
waxay ahaayeen siddeetan nin oo gadhadhkii iska xiiray,
oo dharkoodiina jeexjeexay, oo jidhkoodii googooyay, oo
gacmaha ku sida qurbaanno iyo foox ay guriga Rabbiga
u wadaan. **6** Oo Ismaaciil ina Netanyaah wuxuu Misfaah
uga tegey inuu iyaga ka hor tago aawadeed, isagoo ooyaya
intuu sii socday oo dhan, oo markuu iyagii la kulmay
wuxuu ku yidhi, Gedalyaah ina Ahiiqaam u kaalaya. **7** Oo
markay magaalada dhexdeedii yimaadeen ayaa Ismaaciil
ina Netanyaah kulligood wada laayay, oo isagii iyo raggii la
socday meydkoodii god bay ku rideen. **8** Laakiinse waxaa
dhexdoodii laga helay toban nin oo Ismaaciil ku tidhi, Ha na
dilin, waayo, annagu waxaannu leennahay kayd sarreen iyo
shaciir iyo saliid iyo malab ah oo duurka ku dhex qarsoon,
sidaas daraaddeed iyagii wuu iska dhaafay oo walaalahood
lama uu layn. **9** Haddaba godkii uu Ismaaciil ku riday raggii
uu Gedalyaah la laayay meydadkoodii oo dhan wuxuu ahaa
kii uu Boqor Aasaa u samaystay cabsi uu ka qabay boqorkii
dalka Israa'iil oo Bacshaa ahaa aawadeed, oo Ismaaciil ina
Netanyaah wuxuu godkaas ka buuxiyey kuwii uu laayay
meydkoodii. **10** Markaasaa Ismaaciil wuxuu maxaabiis
ahaan u kaxaystay dadka hadhay oo dhan, xataa gabdhihii
boqorka iyo dadkii Misfaah ku hadhay oo dhan, kuwaasoo
Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii waardiyayaashu uu u
dhiibay Gedalyaah ina Ahiiqaam. Ismaaciil ina Netanyaah
maxaabiis ahaan ayuu u kaxaystay, oo wuxuu u ambabbaxay
inuu reer Cammoon u gudbo. **11** Laakiinse Yooxaanaan ina
Qaaree'ax iyo saraakiishii ciidammada ee isaga la joogtay
oo dhammu markay maqleen xumaantii uu Ismaaciil ina
Netanyaah sameeyey oo dhan **12** ayay kaxaysteen raggii oo
dhan, oo waxay u keceen inay Ismaaciil ina Netanyaah la
diriraan, oo isagay ka ag heleen biyihii badnaa ee Gibecoon
ku yaal. **13** Oo dadkii Ismaaciil ina Netanyaah watay oo
dhammu markay arkeen Yooxaanaan ina Qaaree'ax iyo
saraakiishii ciidammada oo isaga la jiray oo dhan ayay
wada farxeen. **14** Sidaas daraaddeed dadkii Ismaaciil uu
Misfaah maxaabbiisahaanta uga kaxaystay oo dhammu
intay jeesteen ayay dib u noqdeen, oo waxay u tageen
Yooxaanaan ina Qaaree'ax. **15** Laakiinse Ismaaciil ina
Netanyaah Yooxaanaan wuu ka baxsaday, oo intuu siddeed
nin la cararay ayuu reer Cammoon u tegey. **16** Markaasaa
Yooxaanaan ina Qaaree'ax iyo saraakiishii ciidammada ee
isaga la jirtay oo dhammu waxay soo kexeeyeen dadkii
hadhay ee uu dhammaan ka soo caymiyey Ismaaciil ina

Netanyaah markuu Misfaah ku dilay Gedalyaah ina Ahiiqaam dabadeed, oo kuwaasu waxay ahaayeen raggii dagaalka, iyo naagihii, iyo carruurtii, iyo bohommadii ee uu ka soo celiyey Gibecoon. **17** Oo iyana intay tageen ayay Geeruud Kimhaam oo Beytlaxam ku ag yiil degeen, si ay u tagaan oo ay Masar u galaan reer Kaldayiin aawadood, **18** maxaa yeelay, iyagay ka cabsanayeen, waayo, Ismaaciil ina Netanyaah ayaa dilay Gedalyaah ina Ahiiqaam oo boqorkii Baabuloon uu dalka taliye uga dhigay.

42 Markaasaa saraakiishii ciidammada, iyo Yooxaanaan ina Qaaree'ax, iyo Yesanyaah ina Hooshacyaah, iyo dadkii oo dhan, kii ugu yaraa ilaa kii ugu weynaa, way soo dhowaadeen, **2** oo waxay Nebi Yeremyaah ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye, baryootankayagu ha ahaado mid hortaada lagu aqbalo, oo waxaad noo baridaa Rabbiga Ilaahaaga ah, annagoo ah kuwan hadhay oo dhan, waayo, kuwayagan yar ayaa ka hadhay dadkii badnaa, sida aad adiguba indhahaaga noogu aragtid. **3** Noo ducee si Rabbiga Ilaahaaga ahu uu noo tuso jidkii aannu ku socon lahayn iyo wixii aannu samayn lahayn. **4** Markaasaa Nebi Yeremyaah wuxuu iyagii ku yidhi, Waan idin maqlay, oo bal eega, Rabbiga Ilaahiinna ah sidii ay erayadiinnu ahaayeen ayaan u baryayaa, oo wax alla wixii Rabbigu idiinku soo jawaaboba waan idiin sheegayaa, oo waxba dib idiinka ceshan maayo. **5** Markaasay Yeremyaah ku yidhaahdeen, Rabbigu dhexdeenna ha ku ahaado markhaati run iyo daacad ah, haddaannan wada samayn waxyaalihii Rabbiga Ilaahaaga ahu uu noogu soo kaa dhiibo oo dhan. **6** Hadduu wanaag yahay iyo hadduu shar yahayba, annagu waannu addeeci doonnaa codka Rabbiga Ilaahayaga ah, kaasoo aannu kuu dirnay, si aannu u nabdoonaanno aawadeed markaannu addeecno codka Rabbiga Ilaahayaga ah. **7** Oo toban maalmood dabadeed ayaa eraygii Rabbigu Yeremyaah u yimid. **8** Markaasuu u yeedhay Yooxaanaan ina Qaaree'ax, iyo saraakiishii ciidammada ee isaga la joogtay oo dhan, iyo dadkii oo dhan xataa kii ugu yaraa ilaa kii ugu weynaa, **9** oo wuxuu iyagii ku yidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil oo aad iigu dirteen inaan baryootankiinna hortiisa geeyo wuxuu leeyahay, **10** Haddaad dalkan sii joogtaan, waan idin dhisi doonaa, oo idinma dumin doono, oo waan idin beeri doonaa, oo idinma rujin doono innaba, waayo, waan ka qoomamooday masiibadii aan idinku sameeyey. **11** Boqorka Baabuloon oo aad ka baqaysaan ha ka cabsanina. Rabbigu wuxuu leeyahay, Innaba isaga ha ka cabsanina, waayo, anigaa idinla jira inaan idin badbaadiyo oo aan gacantiisa idinka samatabbixiyo. **12** Waanan idiin naxariisan doonaa si uu isagu idiinku naxariisto, oo uu dalkiinnii idiinku soo celiyo. **13** Laakiinse haddaad tidhaahdaan, Annagu dalkan degganaan mayno, oo codka Rabbiga Ilaahaaga ahna addeeci mayno, **14** oo aad tidhaahdaan, Maya, laakiinse waxaannu tegaynaa dalka Masar, halkaasoo aannan dagaal arki doonin, amase aannan buunka dhawaaqiisa maqli doonin, oo aannan innaba kibis u gaajoon doonin, oo halkaasaannu degganaan doonnaa, **15** haddaba sidaas daraaddeed, kuwiinna dadka Yahuudah ka hadhayow, bal erayga Rabbiga maqla. Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Haddaad wejigiinna ku qummaatisaan inaad Masar gashaan, oo aad u tagtaan inaad halkaas degtaan, **16** markaas seefta aad ka cabsanaysaan ayaa dalka Masar idinku gaadhi doonta, oo abaarta aad ka baqaysaan ayaa dalka Masar idinku heli doonta, oo halkaasaad ku dhiman doontaan. **17** Oo saasay wada noqon doonaan dadkii wejigooda ku qummaatiyaa inay Masar galaan oo ay halkaas degaan. Waxay ku dhiman doonaan seef, iyo abaar, iyo belaayo, oo midkoodna kama hadhi doono, kamana baxsan doono masiibada aan korkooda ku soo dejin doono. **18** Waayo, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Sidii xanaaqaygii iyo cadhadaydii ay kuwii Yeruusaalem degganaa ugu dheceen oo kale ayaa cadhadaydu idiinku dhici doonta markaad dalka Masar gashaan, oo weliba waxaad wada noqon doontaan wax aad loo karho, iyo wax laga yaabo, iyo inkaar, iyo cay, oo meeshanna mar dambe ma aad arki doontaan innaba. **19** Kuwiinna dadka Yahuudah ka hadhayow, Rabbigu wuxuu idinku soo yidhi, Masar ha tegina. Haddaba bal si xaqiiqa ah u ogaada inaan maanta idiin digay. **20** Waayo, idinku nafsaddiinnaad aad u khiyaanayseen, maxaa yeelay, waxaad ii dirteen Rabbiga Ilaahiinna ah, oo aad igu tidhaahdeen, Rabbiga Ilaaheenna ah noo bari, oo wax alla wixii Rabbiga Ilaaheenna ahu uu kugu soo yidhaahdaba noo soo sheeg, oo annaguna waannu samayn doonnaa. **21** Haddaba maanta xaalkan waan idiin sheegay, laakiinse idinku ma aydaan addeecin codkii Rabbiga Ilaahiinna ah iyo wixii uu iigu soo kiin dhiibay toona. **22** Haddaba bal si xaqiiqa ah u ogaada in meesha aad doonaysaan inaad tagtaan oo aad sii joogtaan aad seef iyo abaar iyo belaayo ugu dhiman doontaan.

43 Oo markii Yeremyaah uu wada dhammeeyey dadka oo dhan lahadliddiisii uu u sheegayay erayadii Rabbiga Ilaahooda ah oo dhan, ee Rabbiga Ilaahooda ahu uu ugu soo dhiibay, kuwaasoo ah erayadan oo dhan, **2** ayaa waxaa hadlay Casaryaah ina Hooshacyaah, iyo Yooxaanaan ina Qaaree'ax, iyo raggii kibirsanaa oo dhan, oo waxay Yeremyaah ku yidhaahdeen, Been baad sheegaysaa. Rabbiga Ilaaheenna ahu kuuma soo dirin inaad tidhaahdid, Masar ha tegina inaad halkaas joogtaan, **3** laakiinse Baaruug ina Neeriiyaah ayaa nagu soo kaa diray, si uu gacanta reer Kaldayiin noogu rido inay na laayaan, oo ay maxaabiis ahaan Baabuloon noogu kaxaystaan. **4** Markaasay Yooxaanaan ina Qaaree'ax, iyo saraakiishii ciidammada oo dhan, iyo dadkii oo dhammuba addeeci waayeen codkii Rabbiga inay dalkii Yahuudah degganaadaan. **5** Laakiinse dadkii Yahuudah ee hadhay oo dhan oo ka soo noqday quruumihii loo kala kaxaystay oo dhan si ay dalkii Yahuudah u degganaadaan waxaa kexeeyey Yooxaanaan ina Qaaree'ax iyo saraakiisha ciidammada oo dhan. **6** Dadkaasu waxay ahaayeen raggii, iyo naagihii, iyo carruurtii, iyo gabdhihii boqorka, iyo qof kasta oo Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii waardiyayaashu uu kaga tegey Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa ina Shaafaan, iyo Nebi Yeremyaah, iyo Baaruug ina Neeriiyaah. **7** Oo waxay yimaadeen dalkii Masar, waayo, ma ay addeecin codkii Rabbiga, oo waxay yimaadeen ilaa Taxfanxees. **8** Markaas Eraygii Rabbiga ayaa Yeremyaah ugu yimid Taxfanxees, oo wuxuu ku yidhi, **9** Dhagxan waaweyn gacanta ku qaad, oo iyadoo ay dadka dalka Yahuudah u wada jeedaan waxaad ku dhex qarisaa meesha lebenku yaal ee iridda laga galo

guriga Fircoon ee Taxfanxees ku yaal. **10** Oo waxaad
iyaga ku tidhaadaa, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha
reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaan
soo kaxayn doonaa addoonkayga Nebukadresar oo ah
boqorka Baabuloon, oo carshigiisaan ka dul qotomin doonaa
dhagaxantan aan qariyey, oo isna wuxuu ku dul fidin doonaa
taambuuggiisa boqornimo. **11** Oo isagu wuu iman doonaa oo
wax buu dalka Masar ku dhufan doonaa, oo kuwii dhimasho
ku waajibtay dhimashuu siin doonaa, kuwii maxaabiisnimo
ku waajibtayna maxaabiis ahaan buu u kaxaysan doonaa, oo
kuwii seefu ku waajibtayna seef buu ku layn doonaa. **12** Oo
waxaan dab ku dayn doonaa guryaha ilaahyada Masar, oo
isna wuu gubi doonaa, oo maxaabiis ahaan buu u kaxaysan
doonaa, oo isagu wuxuu dalka Masar u huwan doonaa
sida adhijir uu dharkiisa u huwado oo kale, oo halkaasna
nabad buu kaga bixi doonaa. **13** Oo weliba wuxuu wada
burburin doonaa tiirarka Beytshemesh oo dalka Masar ku
dhex taal, oo guryaha ilaahyada Masarna dab buu ku wada
gubi doonaa.

44 Kanu waa eraygii Yeremyaah u yimid oo ku
saabsanaa Yuhuuddii dalka Masar degganayd,
kuwaasoo degganaa Migdol, iyo Taxfanxees, iyo Nof, iyo
dalka Fatroos, oo wuxuu ku yidhi, **2** Rabbiga ciidammada
oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Waad
aragteen masiibadii aan Yeruusaalem iyo magaalooyinkii reer
Yahuudah oo dhan ku dejiyey, oo bal eega, maantadan iyagu
waa cidla, oo ciduna halkaas ma dhex deggana, **3** waana
xumaantooda ay faleen oo ay igaga cadhaysiiyeen aawadeed
markay tageen si ay foox ugu shidaan oo ay ugu adeegaan
ilaahyo kale oo ayan iyaga iyo idinka iyo awowayaashiinnuba
aqoon. **4** Habase ahaatee nebiyadii addoommadayda ahaa
oo dhan ayaan idiin soo diray, anigoo goor wanaagsan
diraya, oo waxaan idhi, Ha samaynina waxan karaahiyada
ah oo aan nebcahay. **5** Laakiinse ma ay maqlin oo dhegna
uma ay dhigin inay xumaantooda ka soo noqdaan iyo inayan
innaba ilaahyo kale foox u shidin. **6** Oo sidaas daraaddeed
ayaa cadhadaydii iyo xanaaqaygiiba waxay ku soo dheceen
oo ay ku ololeen magaalooyinkii dalka Yahuudah iyo jidadkii
Yeruusaalemba, oo iyana haatan waa cidla iyo baabba' siday
maantadan tahay. **7** Sidaas daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay,
Bal maxaad sharkan weyn naftiinna ugu samaysaan, oo
aad dalka Yahuudah uga sii baabbi'isaan rag, iyo naago,
iyo carruur, iyo caanonuug, si aan ciduna idiinka hadhin? **8**
Waxaad igaga cadhaysiisaan shuqullada gacmihiinna idinkoo
ilaahyo kale foox ugu shidaya dalka Masar oo aad u tagteen
inaad degtaan, si laydiin wada baabbi'iyo oo aad quruumaha
dunida oo dhan ugu dhex ahaataan inkaar iyo cay. **9** War
miyaad illowdeen xumaantii awowayaashiin, iyo xumaantii
boqorradii dalka Yahuudah, iyo xumaantii naagahooda,
iyo xumaantiinnii, iyo xumaantii naagihiinna, oo ay dalka
Yahuudah iyo jidadkii Yeruusaalemba ku dhex sameeyeen?
10 Iyagu ilaa maantadan isma ay hoosaysiin, oo kama ay
cabsan, kumana ay socon sharcigaygii iyo qaynuunnadaydii
aan iyaga iyo awowayaashoodba hor dhigay. **11** Sidaas
daraaddeed Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal eega, wejigaygaan idinku
soo jeedin doonaa inaan dadka Yahuudah oo dhan wada
baabbi'iyo. **12** Oo waxaan qaadan doonaa kuwa dadka
Yahuudah ka hadhay ee wejigooda ku qummaatiyey inay
dalka Masar galaan oo ay halkaas degaan, oo kulligoodna
way wada baabbi'i doonaan, oo waxay ku le'an doonaan
dalka Masar. Waxaa baabba' ka dhigi doona seef iyo abaar,
wayna wada dhiman doonaan, oo kan ugu yar ilaa kan
ugu weyn waxay ku baabbi'i doonaan seef iyo abaar, oo
waxay wada noqon doonaan wax aad loo karho, iyo wax
laga yaabo, iyo inkaar iyo cay. **13** Waayo, kuwa dalka
Masar deggan seef iyo abaar iyo belaayo ayaan ugu ciqaabi
doonaa sidaan Yeruusaalem u ciqaabay oo kale. **14** Markaas
dadka Yahuudah ee hadhay ee dalka Masar u tegey inay
degaan midna kama baxsan doono ama kama hadhi doono
si ay ugu noqdaan dalkii Yahuudah oo ay aad u jecel
yihiin inay ku noqdaan oo ay halkaas degaan, waayo, kuwa
baxsadaa mooyaane midkoodna kuma noqon doono. **15**
Markaas dhammaan raggii ogaa inay naagahoodu ilaahyo
kale foox u shidaan, iyo naagihii ag taagnaa oo dhan,
kuwaasoo ahaa dad faro badan oo ahaa dadkii degganaa
dalka Fatroos oo Masar ku yaal oo dhan waxay Yeremyaah
ugu jawaabeen, **16** Annagu innaba kaa dhegaysan mayno
eraygii aad nagula hadashay oo aad magaca Rabbiga
noogu sheegtay. **17** Laakiinse sida xaqiiqada ah waxaannu
samayn doonnaa wax alla wixii afkayaga ka soo baxay,
inaannu foox u shidno boqoradda samada, oo aannu
iyada u daadinno qurbaanno cabniin ah, sidii annaga iyo
awowayaashayo iyo boqorradayadii iyo amiirradayadiiba
aannu ugu samayn jirnay magaalooyinkii dalka Yahuudah
iyo jidadkii Yeruusaalemba, waayo, waagaas waxaannu
haysannay cunto faro badan, oo waannu nabdoonayn, oo
innaba masiibo ma aannu arki jirin. **18** Laakiinse tan iyo
waagii aannu iska daynay inaannu boqoradda samada
foox u shidno oo aannu qurbaanno cabniin ah u daadinno,
wax kastaba waannu u baahnayn, oo seef iyo abaar
baannu ku baabba'nay. **19** Oo markaannu foox u shidnay
boqoradda samada, oo aannu iyada qurbaanno cabniin ah u
daadinnay, miyaannu kibis ugu samaynay innaannu iyada
ku caabudno amase miyaannu iyada qurbaanno cabniin
ah u daadinnay nimankayaga la'aantood? **20** Markaasaa
Yeremyaah dadkii oo dhan, rag iyo naagoba, kuwaasoo ahaa
dadkii isaga sidaas ugu jawaabay oo dhan wuxuu ku wada
yidhi, **21** Idinka iyo awowayaashiin iyo boqorradiinnii iyo
amiirradiinnii iyo dadkii dalkuba fooxii aad magaalooyinka
dalka Yahuudah iyo jidadkii Yeruusaalemba ku dhex shiddeen
miyaan Rabbigu soo xusuusan oo miyaanay qalbigiisa
soo gelin? **22** Markaasuu Rabbigu u sii adkaysan kari
waayay, waana sharka falimihiinna iyo karaahiyada aad
samayseen aawadood, oo sidaas daraaddeed dalkiinnii
wuxuu u noqday cidla, iyo wax laga yaabo, iyo inkaar,
oo ciduna ma deggana siday maantadan tahay. **23** Foox
baad shiddeen, oo Rabbigaad ku dembaabteen, codkiisiina
ma aydaan addeecin, kumana aydaan socon sharcigiisii,
amase qaynuunnadiisii, amase markhaatiyaashiisii, oo
sidaas daraaddeed ayaa masiibadanu idiinku dhacday siday
maantadan tahay. **24** Oo weliba Yeremyaah wuxuu dadkii
oo dhan iyo naagihii oo dhan ku yidhi, Dadka Yahuudah oo
dalka Masar jooga oo dhammow, bal erayga Rabbiga maqla.

25 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Idinka iyo naagihiinnuba afkiinnaad ku hadasheen
oo gacmihiinnaad ku oofiseen, oo waxaad tidhaahdeen, Sida
xaqiiqada ah annagu waannu oofin doonnaa nidarradayadii
aannu u nidarnay inaannu foox boqoradda samada u shidno,
iyo inaannu iyaga qurbaanno cabniin ah u daadinno, haddaba
nidarradiinna oofiya, oo nidarradiinna wada sameeya. **26**
Haddaba dadka Yahuudah oo dalka Masar degganow, bal
erayga Rabbiga maqla. Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega,
magacayga weyn waan ku dhaartay inuusan qof dadka
Yahuudah ahu mar dambe magacayga ku soo magacaabi
doonin dalka Masar oo dhan, isagoo leh, Sayidka Rabbiga
ahu waa nool yahay. **27** Bal eega, iyagaan fiirinayaa inaan
masiibo ku dejiyo, wanaagse u keeni maayo, oo dadka
Yahuudah oo dalka Masar jooga oo dhan waxay ku wada
baabbi'i doonaan seef iyo abaar, ilaa ay kulligood wada
dhammaadaan. **28** Oo kuwa seefta ka baxsada ayaa
dalka Masar ka noqon doona oo waxay geli doonaan dalkii
Yahuudah, waxayna ahaan doonaan qaar tiro yar, oo kuwa
dadka Yahuudah ka hadhay oo dalka Masar u galay inay
halkaas joogaan oo dhan waxay wada ogaan doonaan
erayadayda iyo kuwooda kuwii rumooba. **29** Oo Rabbigu
wuxuu leeyahay, Waxaa calaamad idiin noqon doonta inaan
meeshan idinku ciqaabi doona, si aad ku ogaataan in
erayadaydu ay xaqiiqa ahaan idiinku rumoobi doonaan inaan
masiibo idinku dejin doono. **30** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal ogaada, Fircoon Xofrac oo ah boqorka Masar waxaan
gelin doonaa gacanta cadaawayaashiisa, iyo gacanta kuwa
naftiisa doondoonaya sidaan boqorkii dalka Yahuudah oo
Sidqiyaah ahaa u geliyey gacantii Nebukadresar oo ahaa
boqorkii Baabuloon, kaasoo cadowgiisa ahaa oo naftiisa
doondooni jiray.

45 Kanu waa eraygii uu Nebi Yeremyaah kula hadlay
Baaruug ina Neeriiyaah markuu erayadan kitaab kaga
qoray afkii Yeremyaah, taasoo ahayd sannaddii afraad ee
Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah uu dalka Yahuudah boqorka
ka ahaa, oo wuxuu ku yidhi, Baaruugow, **2** Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu kugu leeyahay, **3** Adigu
waxaad tidhi, Anigaa iska hoogay haatan, waayo, Rabbigu
xanuunkaygii murug buu iigu sii daray. Taahiddaydii, waan
la daalay, oo innaba nasasho ma aan helin. **4** Waxaad
isaga ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Wixii aan
dhisay waan dumin doonaa, oo wixii aan beerayna waan rujin
doonaa, taasuna waa dalka oo dhan. **5** Ma nafsaddaadaad
waxyaalo waaweyn u doondoonaysaa? Ha doondoonin,
waayo, bal ogow, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu masiibaan
binu-aadmiga oo dhan ku soo dejin doonaa, laakiinse meel
alla meeshii aad tagtidba naftaadaan booli ahaan kuu siin
doonaa.

46 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo Nebi Yeremyaah u
yimid ee quruumaha ku saabsanaa. **2** Wuxuu ka
hadlay Masar, iyo Fircoon Nekoo oo ahaa boqorkii Masar
ciidankiisii, kaasoo joogay Karkemiish Webi Yufraad agtiisa,
oo uu Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon wax ku
dhuftay sannaddii afraad ee Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah
oo boqorkii dalka Yahuudah ahaa. **3** Gaashaanka yar
iyo kan weynba diyaariya oo dagaalka u soo dhowaada.
4 Fardoleydoy, fardaha heenseeya oo fuula, oo isa soo
safa idinkoo koofiyadihiinna dagaalka qaba, oo warmaha
afaysta, oo waxaad soo xidhataan dharka birta ah. **5** Bal
maxaan u arkay? Way nexeen oo dib bay u sii noqdeen, oo
kuwoodii xoogga badnaa waa la wada dilay, oo degdeg bay
u carareen, dibna uma ay soo jeesan, waayo, cabsi baa
dhinac kasta kaga hareeraysnayd, ayaa Rabbigu leeyahay.
6 Kan dheereeyaa yuusan cararin, oo kan xoogga badanuna
yuusan baxsan. Xagga woqooyi iyo Webi Yufraad agtiisa
ayay ku turunturoodeen, wayna ku dheceen. **7** Yuu yahay kan
u soo kaca sida Webi Niil, oo biyihiisu ay sida webiyaasha u
rogrogmadaan? **8** Dalka Masar ayaa u kaca sida Webi Niil, oo
biyihiisuna way u rogrogmadaan sida webiyaasha oo kale, oo
wuxuu leeyahay, Anigu waan kacayaa, oo dhulkaan dabooli
doonaa, waanan baabbi'in doonaa magaalada iyo dadka
dhex degganba. **9** Fardahow, kaca, oo gaadhifardoodyadow,
yaaca. Ragga xoogga badanuna ha bexeen, kuwaasoo ah
reer Kuush iyo kuwa reer Fuud oo gaashaanka gacanta ku
haya, iyo kuwa reer Luud oo qaansada xoodi yaqaan. **10**
Waayo, taasu waa maalintii Sayidka ah Rabbiga ciidammada,
waana maalin aarsasho, oo uu cadaawayaashiisa ka aarsan
doono. Seeftuna way wada baabbi'in doontaa, wayna ka
dhergi doontaa, oo dhiiggooday ku sakhraami doontaa,
waayo, Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu qurbaan ku
samaynayaa dalka woqooyi Webi Yufraad agtiisa. **11** Dadka
Masar ee sida bikrad oo kale ahow, waxaad tagtaa Gilecaad,
oo beeyo dawo ah soo qaado. Waxtarla'aan baad dawooyin
badan u qaadataa, illowse bogsiini kuuma jirto. **12** Quruumuhu
waxay maqleen ceebtaada, oo qayladaaduna waxay ka
buuxsantay dalka oo dhan, waayo, kuwii xoogga badnaa
ayaa midba kan kale ku turunturooday, oo labadoodiiba way
wada dheceen. **13** Kanu waa eraygii Rabbigu uu kula hadlay
Nebi Yeremyaah, oo ku saabsanaa sida Nebukadresar oo
boqorka Baabuloon ahu uu u iman doono, oo uu dalka
Masar wax ugu dhufan doono. **14** Masar ka dhex sheega,
oo Migdol ka dhex naadiya, oo weliba ka dhex naadiya
Nof iyo Taxfanxeesba, oo waxaad tidhaahdaan, Istaag oo
isdiyaari, waayo, intii kugu wareegsanayd oo dhan seef baa
baabbi'isay. **15** Kuwaagii xoogga badnaa bal maxaa loo
kala xaaqay? Iyagu ma ay istaagin, waayo, Rabbiga ayaa
riday. **16** Kuwa badan ayuu turuntureeyey, oo midba midka
kaluu ku dhacay. Oo waxay isku yidhaahdeen, Kaca oo
ina keena, aynu dadkeennii iyo dalkii aynu ku dhalannay
u tagnee, oo aynu seefta ina dulmaysa ka cararnee. **17**
Waxay halkaas kaga qayliyeen, Fircoon oo ah boqorka
Masar waa sanqadh keliya, wakhtigiina wuu dhaafiyey.
18 Boqorka magiciisu yahay Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye. Sida xaqiiqada ah
isagu wuxuu u iman doonaa sida Taaboor oo buuraha ku
dhex taal, iyo sida Karmel oo badda u dhow. **19** Dadka
Masar degganow, in maxaabiis ahaan laguu kaxaysto u alaab
ururso, waayo, Nof waxay noqon doontaa meel cidla iyo
baabba' ah oo aan ciduna degganayn. **20** Masar waa qaalin
lo'aad oo qurxoon, laakiinse halligaad baa xagga woqooyi
uga timid, wayna gaadhay. **21** Oo weliba raggiisa la soo
kiraystay oo isaga dhex joogaana waa sida weylo cayilay,
waayo, dib bay u noqdeen, oo dhammaantood way isla wada
carareen, oo innaba ma ay joogsan, waayo, waxaa soo

gaadhay maalintii masiibadooda iyo wakhtigii ciqaabiddooda.
22 Sanqadhiisu waa sida abeeso sii gurguuranaysa, waayo,
iyagu ciidan bay kula soo socon doonaan, oo faasas bay
kula soo duuli doonaan sida kuwa qoryo jaraya. 23 Rabbigu
wuxuu leeyahay, In kastoo aan la dhex baadhi karin, kayntiisa
waa la wada jari doonaa, maxaa yeelay, iyagu ayaxa way
ka fara badan yihiin, oo waa wax aan la tirin karin. 24
Dadka Masar way ceeboobi doonaan, waayo, waxaa lagu
ridi doonaa gacanta dadka woqooyi. 25 Rabbiga ciidammada
oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
waan wada ciqaabi doonaa Aamoon oo ah ilaaha Noo,
iyo Fircoon, iyo Masar, iyo ilaahyadiisa, iyo boqorradiisa,
iyo xataa Fircoon iyo kuwa isaga isku halleeyaba. 26 Oo
waxaan ku ridi doonaa gacanta kuwa naftooda doondoonaya,
iyo gacanta Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon, iyo
gacanta addoommadiisa, oo markaas dabadeedna waa loo
degi doonaa sidii waayihii hore, ayaa Rabbigu leeyahay. 27
Laakiinse, addoonkayga reer Yacquubow, ha cabsan, hana
nixin, reer binu Israa'iilow, waayo, bal eeg, meel fog baan kaa
badbaadin doonaa, oo farcankaagana waxaan ka badbaadin
doonaa dalka ay maxaabiista ku yihiin, oo reer Yacquub wuu
soo noqon doonaa oo wuu iska xasilloonaan doonaa oo iska
istareexi doonaa, oo ciduna ma cabsiin doonto innaba. 28
Rabbigu wuxuu leeyahay, Addoonkayga reer Yacquubow,
innaba ha cabsan, waayo, waan kula jiraa, oo quruumihii aan
ku kala kexeeyey oo dhanna waan wada baabbi'in doonaa,
laakiinse adiga ku wada baabbi'in maayo, caddaalad baanse
kugu edbin doonaa, oo sinaba ciqaabidla'aan kuugu dayn
maayo.

47 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo reer Falastiin ku
saabsanaa oo Nebi Yeremyaah u yimid intaan Fircoon
Gaasa wax ku dhufan ka hor. 2 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal
ogaada, xagga woqooyi biyaa ka soo kici doona, oo waxay
noqon doonaan webi aad u daadanaya, oo waxay qarqin
doonaan dalka iyo waxa ku dhex jira oo dhan, iyo magaalada
iyo waxa dhex degganba, oo markaas ayaa raggu qaylin
doonaa, oo dadka dalka deggan oo dhammuna way wada
ooyi doonaan. 3 Gurdanka qoobabka fardihiisa xoogga badan
iyo yaacidda gaadhifardoodyadiisa, iyo xiinka giraangirihiisa
aawadood ayaa aabbayaashu ayan dib u dhugan doonin
carruurtooda, waayo, gacmahoodu cabsi bay la taag gabeen,
4 waana maalinta u imanaysa inay reer Falastiin wada
baabbi'iso, iyo inay kaalmeeye kasta oo hadhay Turos iyo
Siidoon ka baabbi'iso, waayo, Rabbigu wuxuu baabbi'in
doonaa reer Falastiin iyo kuwa hadhay ee gasiiradda Kaftoor
oo dhan. 5 Baroorashaa Gaasa heshay, Ashqeloonna
waa lala baabbi'iyey kuwii dooxadooda ku hadhay; ilaa
goormaad isgoogooynaysaa? 6 Rabbiga seeftiisay, ilaa
goormaad xasilloonaan la'aanaysaa? Galkaaga gal, naso,
oo xasilloonow. 7 Sidee baad u xasilli kartaa, iyadoo uu
Rabbigu ku amray? Ashqeloon iyo badda xeebteedaba ayuu
iyada ku amray.

48 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu reer Moo'aab ka leeyahay, Waxaa iska hoogtay
Neboo! Waayo, iyadu way baabba'day. Qiryaatayim waa
la ceebeeyey oo waa la qabsaday, Misgaabna waa la
ceebeeyey, waana la dumiyey. 2 Dalka Moo'aab ammaan
dambe ma leh. Xeshboon baa shar loogu hindisay, oo waxaa
la yidhaahdaa, Kaalaya oo aynu baabbi'innee si ayan quruun
u sii ahaan. Madmeenay, adigana waa lagu baabbi'in doonaa,
oo seef baa ku eryan doonta. 3 Oo waxaa Xoronayim laga
maqli doonaa oohin qayladeed, kharribaad iyo baabba' weyn
aawadood. 4 Dalka Moo'aab waa la wada baabbi'iyey, oo
dhallaankiisiina qaylo bay maqashiiyeen. 5 Waayo, jiirtii
Luxiid waxaa lala fuuli doonaa oohin aan kala joogsanayn,
waayo, dhaadhaca Xoronayim waxay ka maqleen tiiraanyadii
oohinta baabbi'idda. 6 Carara, oo naftiinna badbaadiya,
oo waxaad noqotaan sida geed xun oo cidlada ku yaal oo
kale. 7 Waayo, waxaad isku hallaysay shuqulladaada iyo
khasnadahaaga, oo sidaas daraaddeed adigana waa lagu
qabsan doonaa, oo Kemooshna maxaabiis ahaan buu u bixi
doonaa, isaga iyo wadaaddadiisa, iyo amiirradiisaba. 8 Oo
baabbi'iyuhuna wuxuu ku soo duuli doonaa magaalo kasta,
oo magaalona kama baxsan doonto. Oo weliba sidii Rabbigu
yidhi, Dooxaduna way halligmi doontaa, oo bannaankuna wuu
baabbi'i doonaa. 9 Dalka Moo'aab baalal siiya si uu u duulo
oo uu u cararo. Magaalooyinkiisu waxay noqon doonaan cidla
aan ciduna dhex degganayn. 10 Inkaaru ha ku dhacdo kii
shuqulka Rabbiga si dayac ah u sameeya, oo inkaaru ha ku
dhacdo kii seeftiisa dib uga celiya inay dhiig daadiso. 11 Dalka
Moo'aab wuu iska istareexsanaa tan iyo yaraantiisii, oo sida
khamri deggan ayuu iskaga dul fadhiyey gufarkiisii, oo weelna
weel kale lagagama shubin, oo maxaabbiisahaanna marna
looma kaxaysan, sidaas daraaddeed dhadhankiisii wuu ku
sii hadhay isaga, oo udgoonkiisiina innaba ma beddelmin.
12 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega,
waxaa iman doona wakhti aan isaga u soo diri doono
kuwa wax shuba, isagayna shubayaan, oo weelashiisay
madhinayaan, oo jalxadihiisana wada burburinayaan. 13
Sidii reer binu Israa'iil ay Beytel oo ay ku kalsoonaayeen
ugu ceeboobeen, sidaas oo kale ayaa reer Moo'aabna
Kemoosh ugu ceeboobi doonaa. 14 Idinku sidee baad u
odhan kartaan, Annagu waxaannu nahay dagaalyahan iyo
rag u xoog badan dagaalka? 15 Boqorka magiciisu yahay
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Dalka Moo'aab cidla
buu noqday, oo magaalooyinkiisiina way baabbe'een, oo
kuwa barbaarradiisii u wanaagsanaana waxay hoos ugu
dhaadheceen in la gowraco. 16 Moo'aab masiibadiisii mar
dhow bay imanaysaa, oo dhibtiisiina aad iyo aad bay u soo
degdegaysaa. 17 Kuwiinna hareerihiisa ku wareegsan oo
magiciisa yaqaan oo dhammow, u baroorta, oo waxaad
tidhaahdaan, Ushii xoogga iyo quruxda badnayd sidee bay
u kala jabtay! 18 Dadka Diibon degganow, sharaftaada
hoos uga soo deg oo oon la fadhiiso, waayo, waxaa kugu
soo duulay baabbi'iyaha Moo'aab, oo isagu wuxuu dumiyey
qalcadahaaga adadag. 19 Kuwiinna Carooceer degganow,
bal jidka dhiniciisa istaaga, oo bal wax fiiriya, oo kan
sii cararaya iyo tan sii baxsanaysa waxaad weyddiisaan
waxa dhacay. 20 Moo'aab waa la ceebeeyey, waayo, wuu
baabba'ay. Haddaba ooya oo qayliya, oo Arnoon ka sheega
in Moo'aab baabba'ay. 21 Xukun baa ku dhacay dalka
bannaanka ah, iyo Xolon, iyo Yahsaah, iyo Mefacad, 22 iyo
Diibon, iyo Neboo, iyo Beytdiblaatayim, 23 iyo Qiryaatayim,
iyo Beytgaamuul, iyo Beytmecoon, 24 iyo Qiryood, iyo
Bosraah, iyo magaalooyinka dalka Moo'aab oo dhan, kuwa

dhow iyo kuwa fogba. **25** Rabbigu wuxuu leeyahay, Dalka
Moo'aab geeskiisii waa la gooyay oo gacantiisiina waa
jabtay. **26** Isaga sakhraamiya, waayo, Rabbiguu iska sii
weyneeyey, oo Moo'aab wuxuu ku dhex galgalan doonaa
mantaggiisa, oo weliba wuxuu noqon doonaa wax lagu
qoslo. **27** Waayo, miyaan dalka Israa'iil wax lagu qoslo kuu
ahayn? Miyaase isaga laga helay tuugag dhexdood? Waayo,
markaad isaga ka hadashidba madaxaad ruxruxdaa. **28**
Kuwa dalka Moo'aab degganow, magaalooyinka ka taga,
oo dhagaxa weyn ku hoyda, oo waxaad la mid noqotaan
sidii qoolleyda buulkeeda ka samaysata dhinacyada bohol
afkeeda. **29** Waxaannu maqalnay kibirkii Moo'aab oo uu
aad u kibray, iyo xataa kor-isu-qaadiddiisa, iyo kibirkiisa,
iyo madaxweynaantiisa, iyo qabweynaanta qalbigiisaba.
30 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waan ogahay inaan
cadhadiisu waxba ahayn oo faankiisuna innaba waxba
tarayn. **31** Sidaas daraaddeed Moo'aab waan u barooran
doonaa, oo waxaan u qaylin doonaa reer Moo'aab oo dhan
daraaddood, waana loo barooran doonaa dadka Qiir Xeres.
32 Canabka Sibmaahow, waxaan kuugu ooyi doonaa oohin
ka sii daran tii Yacser. Laamahaagii badday dhaafeen, oo
waxay gaadheen xataa tan iyo badda Yacser. Baabbi'iyihii
wuxuu soo dhacay midhahaagii la hor guray iyo canabkaagii.
33 Farxadda iyo rayraynta waa laga qaaday beertii midhaha
badnayd iyo dalka Moo'aabba, oo waxaan ka dhigay in khamri
macsarooyinka laga waayo, oo ciduna kuma tuman doonto
iyagoo heesaya, oo heestooduna innaba hees ma noqon
doonto. **34** Qayladii Xeshboon waxay gaadhay Elecaaleeh
iyo tan iyo Yahas, oo waxaa laga dhawaaqay Socar iyo
ilaa Xoronayim iyo ilaa Ceglad Shelishiyaah, waayo, xataa
biyihii Nimriim way baabba'ayaan. **35** Oo weliba Rabbigu
wuxuu leeyahay, Waxaan Moo'aab ka joojin doonaa kan
meesha sare allabariga ku bixiya, iyo kan ilaahyadiisa fooxa u
shidaba. **36** Oo sidaas daraaddeed dalka Moo'aab aawadiis
qalbigaygu waa u dhawaaqaa sida biibiile oo kale, oo dadka
Qiir Xeres aawadoodna qalbigaygu sida biibiile oo kale waa
u dhawaaqaa, saas aawadeed maalkii badnaa ee ay heleen
waa ka wada baabba'ay. **37** Waayo, madax kastaba waa
la xiiray, oo gadh kastaba waa la jaray, oo gacmaha oo
dhanna nabaraa ku kor yaal, oo dhexdana joonyad baa
ku xidhan. **38** Rabbigu wuxuu leeyahay, Guryaha Moo'aab
dushooda, iyo jidadkiisa dhexdooda waxaa meel kasta jira
barooraso, waayo, Moo'aab waxaan u burburiyey sidii weel
aan la doonaynin oo kale. **39** Sidee buu u dumay! Sidee baa
reer Moo'aab dhabarka ceeb ula sii jeediyey! Markaasuu
reer Moo'aab kuwa hareerihiisa ku wareegsan oo dhan u
noqon doonaa wax lagu qoslo oo lagu naxo. **40** Waayo,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, wuxuu u soo duuli
doonaa sida gorgor oo kale, oo baalashiisana wuxuu ku fidin
doonaa dalka Moo'aab. **41** Qiryood waa la qabsaday, oo
qalcadihiina waa la argaggixiyey, oo ragga xoogga badan ee
Moo'aab qalbigoodu wuxuu maalintaas noqon doonaa sida
naag fooli hayso qalbigeed oo kale. **42** Oo Moo'aab waa
la baabbi'in doonaa si uusan innaba quruun u sii ahaan,
maxaa yeelay, Rabbiguu iska sii weyneeyey. **43** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Kan Moo'aab degganow, waxaa ku hor
yaal cabsi, iyo yamays, iyo dabin. **44** Kii cabsida ka cararaa
wuxuu ku dhici doonaa yamayska, oo kii yamayska ka soo
baxana waxaa qaban doona dabinka, waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Waxaan reer Moo'aab ku soo dul dejin doonaa
sannaddii ciqaabiddooda. **45** Kuwii cararay waxay istaagan
yihiin hooska Xeshboon, iyagoo taag gabay, waayo, dab baa
Xeshboon ka soo baxay, ololna wuxuu ka soo baxay Siixon
dhexdeeda, oo wuxuu baabbi'iyey Moo'aab darafkeeda iyo
kuwa bulxanka badan dhaladooda. **46** Moo'aabow, adigaa
iska hoogay, Kemoosh dadkiisii way wada halligmeen, maxaa
yeelay, wiilashaadii maxaabiis ahaan baa loo kaxaystay, oo
gabdhahaagiina waa la wada kaxaystay. **47** Laakiin Rabbigu
wuxuu leeyahay, Ugudambaysta maxaabiista reer Moo'aab
waan soo celin doonaa. Intaasu waa xukunkii reer Moo'aab.

49 Rabbigu wuxuu reer Cammoon ka leeyahay, Israa'iil
miyuusan wiilal lahayn? Miyuusan mid dhaxla lahayn?
Bal maxaa Malkaam u dhaxlay Gaad, oo maxaase dadkiisu
u degay magaalooyinkii reer Gaad? **2** Sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaa iman doona
wakhti aan ka dhigi doono in la maqlo qaylo dagaaleed oo
ka gees ah magaalada Rabbaah ee reer Cammoon, oo
waxay noqon doontaa taallo burbur ah, oo gabdhaheedana
dab baa lagu wada gubi doonaa, oo markaasay dadka
Israa'iil dhaxli doonaan kuwii iyaga dhaxli jiray, ayaa Rabbigu
leeyahay. **3** Xeshboonay, barooro, waayo, Aacii waa
baabba'day. Gabdhaha Rabbaahoy, ooya, dhar joonyad ah
guntada, oo baroorta, oo hore iyo dib ugu orda deyrarka
dhexdooda, waayo, Malkaam maxaabiis ahaan buu u bixi
doonaa, isaga iyo wadaaddadiisa iyo amiirradiisaba. **4**
Kaaga dib u noqonayow, bal maxaad dooxooyinkaaga ugu
faanaysaa? Waayo, dooxadaadu way sii dhammaanaysaa.
Khasnadahaagaad isku hallaysay oo waxaad tidhi, Bal
yaa ii iman karaya? **5** Sayidka ah Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Waxaan kugu soo dejin doonaa cabsi
kaaga timaada kuwa hareerahaaga ku wareegsan oo dhan.
Oo midkiin kastaba hor baa loo eryi doonaa, oo cid kuwa
warwareega soo ururisaana ma jiri doonto. **6** Laakiin
haddana mar kalaan maxaabiista reer Cammoon soo celin
doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay. **7** Rabbiga ciidammadu
wuxuu reer Edom ka leeyahay, Teemaan miyaan xigmad
lagu sii arag innaba? Taladii miyey ka baabba'day kuwii
miyirka lahaa? Xigmaddoodii miyey ka wada dhammaatay?
8 Dadka Dedaan degganow, carara, oo dib u noqda, oo
meelo hul dheer dega, waayo, reer Ceesaw waxaan ku soo
dejin doonaa masiibadiisa oo dhan, waana wakhtiga aan
isaga ciqaabi doono. **9** Haddii kuwa canab ururiya ay kuu
yimaadaan, sow kaagama ay tageen canab xaaxaab ah?
Haddiise tuugag ay habeenkii kuu miraan, sow kama ay
tageen markay wax ku filan helaan? **10** Laakiinse anigu
reer Ceesaw waan qaawiyey, oo meelihiisii qarsoonaana
daahaan ka wada qaaday, oo isna ma uu kari doono inuu
isqariyo. Farcankiisii iyo walaalihiis iyo deriskiisiiba way wada
baabbe'een oo isagiina innaba ma jiro. **11** Carruurtaada
agoonta ah ka tag oo aniguna waan xannaanayn doonaa
si ay u sii noolaadaan, oo carmalladaaduna ha isku kay
halleeyeen. **12** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega,
kuwii ayan ku garta ahayn inay koobka cabbaan, xaqiiqa
ahaan bay u cabbi doonaan. Haddaba adigu miyaad tahay
mid aan la ciqaabi doonin? Adigu ciqaabidla'aan innaba ma

sii joogi doontid, laakiinse sida xaqiiqada ah waad cabbi
doontaa. **13** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaan ku
dhaartay nafsaddayda inay Bosraah noqon doonto cidla,
iyo cay, iyo burbur, iyo inkaar, oo magaalooyinkeeda oo
dhammuna weligoodba cidla bay ahaan doonaan. **14** War
baan xagga Rabbiga ka maqlay, oo quruumahana waxaa
loo dhex diray wargeeys leh, Isa soo wada urursada, oo
iyada ku soo duula, oo dagaalka u soo kaca. **15** Waayo, bal
eeg, waxaan kaa dhigay mid quruumaha dhexdooda ku yar,
oo dadka dhexdiisana lagu quudhsado. **16** Kaaga qararka
dhagaxyadooda deggan oo kurta dhaladeeda sare haystow,
belaayonimadaada iyo kibirka qalbigaaga ayaa ku khiyaanay,
waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, In kastoo aad buulkaaga
meel sare ka samaysatid sida kan gorgorka oo kale, anigu
halkaas hoos baan kaaga soo dejin doonaa. **17** Oo weliba
Edomna waxay noqon doontaa cidla, oo mid kasta oo ag
maraaba wuu la yaabi doonaa, wuuna ku foodhyi doonaa
belaayooyinkeeda oo dhan. **18** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Sidii afgembigii Sodom iyo Gomora iyo magaalooyinkii u
dhowaa oo kale, ciduna halkaas ma joogi doonto, oo innaba
binu-aadmi halkaas ma degganaan doono. **19** Bal eega,
isagu wuxuu kibirka Webi Urdun uga soo dhex bixi doonaa
sida libaax oo kale, oo wuxuu ku soo kici doonaa rugta
xoogga badan, laakiinse anigu waxaan ka dhigi doonaa inuu
degdeg uga cararo, oo waxaan madax uga dhigi doonaa kii
la doortay, waayo, bal yaa ila mid ah? Oo bal yaa wakhtiga ii
sheegi doona? Oo waa ayo adhijirka hortayda soo istaagi
doona? **20** Haddaba bal maqla talada uu Rabbigu Edom
u goostay, iyo qasdiyadiisa uu dadka Teemaan deggan u
qasdiyey. Sida xaqiiqada ah waxaa iyaga kaxayn doona
kuwa adhiga ugu yaryar. Sida xaqiiqada ah isagu hoygooda
iyo iyagaba cidla buu ka dhigi doonaa. **21** Dhulkii wuxuu la
gariiraa sanqadhii dhiciddooda, oo qayladoodana waxaa laga
maqlaa tan iyo Badda Cas. **22** Bal ogaada, isagu wuu soo kici
doonaa oo wuxuu u soo duuli doonaa sida gorgor oo kale, oo
baalashiisana wuxuu ku fidin doonaa Bosraah, oo maalintaas
ragga xoogga badan oo reer Edom qalbigoodu wuxuu noqon
doonaa sida naag fooli hayso qalbigeed oo kale. **23** Oo
Dimishaqna wuxuu ka leeyahay, Xamaad iyo Arfaad way
nexeen, waayo, war xun bay maqleen, wayna qalbi jabeen,
oo baddana welwel baa jira, oo innaba ma ay xasilli karto.
24 Dimishaq way taag gabtay, oo waxay u jeesatay inay
cararto. Naxdin baa ku dhacday, oo cidhiidhi iyo xanuun
baa qabtay sidii naag foolanaysa oo kale. **25** Magaaladii
ammaanta lahayd oo aan ku faraxsanaa sidee baan looga
tegin! **26** Sidaas daraaddeed barbaarradeedu waxay ku
dhex dhici doonaan jidadkeeda, oo raggeeda dagaalka
oo dhanna maalintaasaa la wada baabbi'in doonaa, ayaa
Rabbiga ciidammadu leeyahay. **27** Oo derbiga Dimishaq dab
baan ku dayn doonaa, oo daaraha waaweyn ee Benhadad
oo dhanna baabba' buu ka dhigi doonaa. **28** Qedaar
iyo boqortooyooyinka Xaasoor oo boqorka Baabuloon oo
Nebukadresar ahu uu wax ku dhuftay Rabbigu wuxuu ka
leeyahay, Sara joogsada, oo Qedaar u kaca, oo dadka reer
bari baabbi'iya. **29** Teendhooyinkooda iyo adhyahoodaba way
wada kaxaysan doonaan, oo waxay iska qaadan doonaan
daahyadooda iyo weelashooda oo dhan iyo geeloodaba, oo
waxay iyaga ugu qaylin doonaan, Dhinac kasta cabsi baa
idinka jirta. **30** Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadka Xaasoor
degganow, carara, oo aad u sii fogaada, oo meelo hul
dheer dega, waayo, Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon
ayaa idiin tashaday, oo wax xun buu idiin qasdiyey. **31**
Rabbigu wuxuu leeyahay, Sara joogsada, oo ku kaca quruun
istareexsan, oo welwella'aan isaga deggan, oo aan albaabbo
iyo qataarro midna lahayn, oo keligeed deggan. **32** Oo
Rabbigu wuxuu leeyahay, Geeloodu wuxuu noqon doonaa
booli, oo xoolahooda badanna waa la kala boobi doonaa,
oo waxaan dabaylaha oo dhan u kala firdhin doonaa kuwa
timaha dhinacyada ka jarta, oo masiibadoodana waxaan
kaga soo dayn doonaa dhinac kasta. **33** Oo Xaasoorna
waxay noqon doontaa meel dawacooyin ku hoydaan iyo meel
weligeed cidla ah, ciduna halkaas ma joogi doonto oo innaba
binu-aadmina ma degganaan doono. **34** Kanu waa Eraygii
Rabbiga ee Ceelaam ku saabsanaa ee Nebi Yeremyaah
u yimid bilowgii boqornimadii Sidqiyaah oo boqor ka ahaa
dalka Yahuudah, isagoo leh, **35** Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Bal ogaada, Anigu waxaan kala jebin doonaa
qaansada reer Ceelaam, taasoo ah waxa xooggooda u
weyn. **36** Oo waxaan reer Ceelaam ku soo dayn doonaa
afarta dabaylood oo samada afarteeda qabladood ka timid,
oo iyaga waxaan u kala firdhin doonaa qabladahaas oo
dhan, oo innaba ma ay jiri doonto quruun aan reer Ceelaam
masaafurisyadoodu geli doonin. **37** Waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Anigu waxaan ka dhigi doonaa in reer Ceelaam
ay ku hor naxaan cadaawayaashooda iyo kuwa naftooda
doondoonaya, oo masiibo ah cadhadayda kulul ayaan ku
soo dejin doonaa, oo seefna waan ka daba diri doonaa, ilaa
aan baabba' ka dhigo. **38** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Anigu carshigayga Ceelaam baan dhex qotomin doonaa, oo
halkaas boqor iyo amiirroba waan ka wada baabbi'in doonaa.
39 Laakiinse Rabbigu wuxuu leeyahay, Ugudambaysta
maxaabiista reer Ceelaam waan soo celin doonaa.

50 Kanu waa eraygii ku saabsanaa Baabuloon iyo dalka
reer Kaldayiin ee uu Rabbigu Nebi Yeremyaah faray.
2 Quruumaha ka dhex sheega, oo naadiya, oo calan kor u
taaga. Naadiya, oo ha qarinina, oo waxaad tidhaahdaan,
Baabuloon waa la qabsaday, Beel waa la ceebeeyey,
Merodag waa la burburiyey, taswiiraheedii waa la ceebeeyey,
oo sanamyadeediina waa la burburiyey. **3** Waayo, quruun
baa xagga woqooyi iyada kaga soo kacaysa, taasoo dalkeeda
cidla ka dhigi doonta, oo ciduna ma dhex degganaan
doonto, oo dad iyo duunyaba way carareen, wayna tageen.
4 Rabbigu wuxuu leeyahay, Maalmahaas iyo wakhtigaas
waxaa iman doona dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudah oo
wada socda oo ooyaya, oo Rabbiga Ilaahooda ahna way
doondooni doonaan. **5** Iyagu waxay haybin doonaan jidka
Siyoon iyagoo wejigoodu halkan u soo jeedo, oo waxay
odhan doonaan, Kaalaya, oo Rabbiga ugu dhowaada axdi
weligiis ah oo aan la illoobi doonin. **6** Dadkaygu wuxuu
ahaan jiray sidii ido baadiyoobay, oo adhijirradoodii ayaa
ka dhigay inay ambadaan. Waxay u celiyeen oo ku sii
daayeen xagga buuraha, oo intay buur ilaa kur uga sii
bexeen ayay xeradoodii illoobeen. **7** Ku alla kii iyaga helayba
wuu cunay, oo cadaawayaashoodiina waxay yidhaahdeen,
Annagu dembi kuma lihin, maxaa yeelay, iyagu waxay

ku dembaabeen Rabbiga ah rugtii caddaaladda, kaasoo
ah Rabbigii ahaa rajadii awowayaashood. **8** Baabuloon
dhexdeeda ka carara, oo dalka reer Kaldayiin ka dhex baxa,
oo noqda sida orgiyo adhi hor socda oo kale. **9** Waayo, bal
ogaada, waxaan kicin doonaa oo aan Baabuloon ku soo dayn
doonaa quruumo waaweyn oo is-ururSaday oo xagga dalka
woqooyi ka yimid, oo dagaal bay isugu soo diyaarin doonaan
oo halkaasaa laga qaadi doonaa. Oo fallaadhahoodu waxay
noqon doonaan sida fallaadhaha kan dagaalka aqoonta u leh
oo aan middoodna waxtarla'aan ku soo noqonayn. **10** Oo
Rabbigu wuxuu leeyahay, Dalka Kalday wuxuu noqon doonaa
wax la dhaco, oo kuwii isaga dhaca oo dhammuna way
wada dhergi doonaan. **11** Kuwiinna dhaxalkayga dhacayow,
in kastoo aad faraxdaan oo aad rayraysaan, iyo in kastoo
aad u cayishaan sida qaalin lo'aad oo daaqsin fiican dhex
joogta, amase aad danantaan sida fardo xoog badan oo
kale, **12** kolley hooyadiin si xun bay u ceeboobi doontaa,
oo tii idin dhashayna way welweli doontaa, oo bal ogaada,
iyadu waxay ahaan doontaa midda quruumaha ugu wada
dambaysa, iyo cidla, iyo dhul engegan, iyo lamadegaan.
13 Cadhada Rabbiga daraaddeed ayaan ciduna u degi
doonin, laakiinse kulligeed waxay ahaan doontaa baabba'.
Mid kasta oo Baabuloon soo ag maraaba wuu yaabi doonaa,
oo belaayooyinkeeda oo dhanna wuu ku foodhyi doonaa.
14 Kuwiinna qaansada xoota oo dhammow, Baabuloon
hareereheeda dagaal isugu diyaariya. Iyada fallaadhihiinna
ku gana, oo fallaadhna ha ka ceshanina, waayo, Rabbigay
ku dembaabtay. **15** Hareeraha kaga qayliya, iyadu way
isdhiibtay, aasaaskeedii wuu dhacay, derbiyadeediina waa
la wada dumiyey, waayo, taasu waa aarsashadii Rabbiga.
Iyada ka aarsada, oo sidii ay yeeli jirtay iyada ku sameeya.
16 Baabuloon ka baabbi'iya kan wax beera iyo kan manjada
qaada wakhtiga beergoosadka. Seefta dulmaysa cabsi ay
ka qabaan aawadeed ayaa midkood kastaaba ku noqon
doonaa dadkiisii, oo midkood kastaaba u carari doonaa
dalkiisii. **17** Dadka Israa'iil waa sida ido kala firidhsan oo
kale. Libaaxyaa kala eryay. Markii hore waxaa baabbi'iyey
boqorkii Ashuur, oo markii dambena Nebukadresar oo ah
boqorka Baabuloon ayaa lafihiisii burbursaday. **18** Sidaas
daraaddeed Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogaada, boqorka Baabuloon iyo
dalkiisaba waan u ciqaabi doonaa sidaan boqorkii Ashuur u
ciqaabay oo kale. **19** Oo dadka Israa'iilna xeradooda ayaan
ku soo celin doonaa, oo waxay daaqi doonaan Karmel iyo
Baashaan, oo nafsaddooduna waxay ka dhergi doontaa
buuraha Efrayim iyo Gilecaad dhexdiisa. **20** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Maalmahaas iyo wakhtigaas waxaa la doondooni
doonaa xumaantii dadka Israa'iil oo innaba ma ay jiri doonto,
iyo dembiyadii dadka Yahuudah oo innaba lama heli doono,
waayo, kuwii aan soo reebay waan saamixi doonaa. **21**
Rabbigu wuxuu leeyahay, Ku soo kaca dalka Meraatayim,
iyo dadka Feqood degganba. Laaya oo wada baabbi'iya
oo sidaan idinku amray oo dhan yeela. **22** Dalka waxaa
dhex yaal dagaal iyo halligaad weyn sanqadhood. **23**
Dubbihii dunida oo dhammu sidee buu u kala jabay oo uu
u burburay! Baabuloon sidee bay quruumaha dhexdooda
cidla ugu noqotay! **24** Baabuloonay, dabin baan kuu dhigay,
oo adna waa lagu qabtay adigoo aan iska ogayn. Waa
lagu helay oo lagu qabtay, maxaa yeelay, Rabbigaad la
dirirtay. **25** Rabbigu meesha hubkiisuu furay, oo wuxuu
soo bixiyey hubkii dhirifkiisa, waayo, Sayidka ah Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay shuqul uu ku dhex samayn
doono dalka reer Kaldayiin. **26** Quruuntaas kaga soo kaca
darafyada dhulka ugu shisheeya, oo bakhaarradeeda fura,
oo waxaad iyada u taalaysaan sida wax meel tuunsan oo
kale, oo dhammaanteed baabbi'iya, oo innaba waxba ha
ka reebina. **27** Dibiyadeeda oo dhan wada gowraca, oo
kulligood in la gowraco ha u dhaadheceen. Iyagaa iska
hoogay, waayo, waxaa haatan yimid maalintoodii iyo wakhtigii
ciqaabiddooda! **28** Waxaa yeedhaya codkii kuwa dalka
Baabuloon ka sii cararaya oo ka baxsanaya inay Siyoon
ka naadiyaan aarsashadii Rabbiga Ilaahayaga ah, taasoo
ah aarsashadii macbudkiisa. **29** Waxaad Baabuloon ugu
yeedhaan qaansoley badan, kuwiinna qaansada xoota oo
dhammow. Hareereheeda ka dega, oo yaan innaba waxba
ka baxsan. U abaalmariya sidii shuqulkeedu ahaa, oo wixii ay
samayn jirtay oo dhan ku sameeya, waayo, waxay ku kibirtay
Rabbiga ah Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil. **30** Sidaas
daraaddeed barbaarradeedu waxay ku dhex dhici doonaan
jidadkeeda, oo raggeeda dagaalka oo dhanna maalintaasaa
la wada baabbi'in doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay. **31**
Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eeg,
kan kibirka badanow, anigu col baan kugu ahay, waayo,
waxaa yimid maalintaadii taasoo ah wakhtigii aan ku ciqaabi
lahaa. **32** Oo kan kibirka badanuna wuu turunturoon doonaa,
wuuna dhici doonaa, oo ciduna ma sara kicin doonto.
Oo magaalooyinkiisana dab baan ku dayn doonaa, oo
dabkaasuna wuxuu wada baabbi'in doonaa inta hareerihiisa
ku wareegsan oo dhan. **33** Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudahba waa la wada
dulmay, oo kuwii iyaga maxaabiis ahaanta u kaxaystayna
aad bay u xajistaan, wayna diidaan inay iska sii daayaan. **34**
Bixiyahoodu waa xoog badan yahay, oo magiciisana waxaa
la yidhaahdaa Rabbiga ciidammada. Oo isagu sida xaqiiqada
ah dacwadooda wuu u qaadi doonaa, si uu dhulka u nasiyo,
oo uu kuwa Baabuloon deggan u gariiriyo. **35** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Reer Kaldayiin, iyo kuwa Baabuloon deggan, iyo
amiirradeeda, iyo raggeeda xigmadda lehba seef baa u
diyaar ah. **36** Oo faanlowyadana seef baa u diyaar ah,
wayna nacasoobi doonaan, oo raggeeda xoogga badanna
seef baa u diyaar ah, wayna argaggixi doonaan. **37** Oo seef
baa u diyaar ah fardahooda, iyo gaadhifardoodyadooda, iyo
dadka isku qasan oo dhexdeeda jooga oo dhan, oo waxay
noqon doonaan sida naago oo kale. Oo khasnadaheedana
seef baa u diyaar ah, oo iyana waa la dhici doonaa. **38**
Biyaheedana abaar baa u diyaar ah, wayna wada gudhi
doonaan, waayo, kanu waa dal ay taswiiro xardhanu ka
buuxaan, oo dadkuna sanamyo bay ka daba waashaan. **39**
Sidaas daraaddeed dugaagga lamadegaanku waxay halkaas
la degganaan doonaan yeyda, oo weliba gorayooyinka
ayaa halkaas ku hoyan doona, oo weligeedna mar dambe
lama degi doono, oo tan iyo ab ka abna dhexdeeda innaba
laguma hoyan doono. **40** Rabbigu wuxuu leeyahay, Sidii
Ilaah u afgembiyey Sodom iyo Gomora iyo magaalooyinkii u
dhowaaba ayaan ciduna halkaas u joogi doonin oo uusan
innaba binu-aadmina halkaas degganaan doonin. **41** Bal

ogaada, dadyow baa xagga woqooyi ka iman doona, oo
quruun weyn iyo boqorro badan ayaa dhulka darafyadiisa
ka soo kici doona. **42** Oo waxay sitaan qaansooyin iyo
warmo, oo waa calool adag yihiin, oo innaba naxariis ma
leh. Codkoodana waxaa la moodaa sida bad guuxaysa
oo kale, oo farday fuulaan. Baabuloonay, mid kastaaba
wuxuu kuugu soo safan yahay sida nin dagaal diyaar u ah
oo kale. **43** Boqorkii Baabuloon ayaa warkoodii maqlay,
markaasay gacmihiisii taag gabeen, oo cidhiidhi iyo xanuun
baa isagii qabtay sida naag foolanaysa oo kale. **44** Bal
eega, isagu wuxuu kibirka Webi Urdun uga soo dhex bixi
doonaa sida libaax oo kale, oo wuxuu ku soo kici doonaa
rugta xoogga badan, laakiinse anigu waxaan ka dhigi doonaa
inay degdeg uga cararaan, oo waxaan madax uga dhigi
doonaa kii la doortay, waayo, bal yaa ila mid ah? Oo bal yaa
wakhtiga ii sheegi doona? Oo waa ayo adhijirka hortayda soo
istaagi doona? **45** Haddaba bal maqla talada uu Rabbigu
Baabuloon u goostay, iyo qasdiyadiisa uu dalka reer Kaldayiin
u qasdiyey. Sida xaqiiqada ah waxaa iyaga kaxayn doona
kuwa adhiga ugu yaryar. Sida xaqiiqada ah isagu hoygooda
iyo iyagaba cidla buu ka dhigi doonaa. **46** Dhulkii wuxuu la
gariiraa sanqadhii qabsashadii Baabuloon, oo qayladeeda
waxaa laga maqlaa quruumaha dhexdooda.

51 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, anigu Baabuloon
iyo kuwa dalka reer Kaldayiin dhex degganba waxaan
ku soo kicin doonaa dabayl wax baabbi'isa. **2** Oo Baabuloonna
waxaan u soo diri doonaa haadiyayaal, oo iyaday haadin
doonaan, oo dalkeedana way madhin doonaan, waayo,
maalinta dhibaatada dhinac kastay kaga soo duuli doonaan.
3 Kii qaanso xoota iyo kii dharkiisa birta ah la sara kacaba
qaansoluhu qaansadiisa ha u xooto, oo barbaarradeedana
ha u tudhina, oo ciidankeeda oo dhanna wada baabbi'iya.
4 Oo kuwa la layn doono waxay ku dhex dhici doonaan
dalka reer Kaldayiin, oo kuwa la dooxdooxi doonona waxay
ku dhici doonaan jidadkeeda. **5** Waayo, dadka Israa'iil iyo
dadka Yahuudah toona Ilaahooda ah Rabbiga ciidammadu
innaba ma dayrin, in kastoo dalkoodii uu ka buuxsamay
dembi ay ku sameeyeen Kan Quduuska ah ee reer binu
Israa'iil. **6** Baabuloon dhexdeeda ka carara, oo nin kastaaba
naftiisa ha la baxsado. Xumaanteeda ha ku dhex baabbi'ina,
waayo, haatan waa wakhti uu Rabbigu ka aarsan doono,
oo iyada wuu abaalmarin doonaa. **7** Baabuloon waxay
ahayd koob dahab ah oo Rabbiga gacantiisa ku jira oo
dunida oo dhan sakhraamiyey. Quruumuhu waxay cabbeen
khamrigeedii, oo sidaas daraaddeed quruumihii way wada
waasheen. **8** Baabuloon dhaqso bay u dhacday, wayna
baabba'day. Iyada u baroorta oo xanuunkeeda beeyo dawo
ah u qaada, hadday saas ku bogsanayso. **9** Annagu
Baabuloon waannu dawayn lahayn, laakiinse iyadu ma ay
bogsan. Iyada ka taga oo midkeen kastaaba dalkiisii ha
tago, waayo, xukunkeedii wuxuu gaadhay tan iyo samada,
oo waxaa kor loogu qaaday tan iyo cirka. **10** Rabbigu
wuxuu soo saaray xaqnimadeennii, ina keena oo aynu
Siyoon ka caddayno shuqulka Rabbiga Ilaaheenna ah. **11**
Fallaadhaha afaysta, oo gaashaammada qaada, waayo,
Rabbigu wuxuu sara kiciyey ruuxii boqorradii reer Maaday,
waayo, qasdigiisu waa inuu Baabuloon baabbi'iyo, maxaa
yeelay, taasu waa aarsashadii Rabbiga, taasoo ah aarsashadii
macbudkiisa. **12** Kor u qaada calan ku col ah derbiyada
Baabuloon, oo ilaalladana sii xoogeeya, oo waardiyayaasha
taaga, oo gaadmada diyaariya, waayo, Rabbigu wuxuu u
qasdiyey oo weliba sameeyey waxyaalihii uu kaga hadlay
kuwa Baabuloon deggan. **13** Taadan biyaha badan ag
deggan oo khasnadaha badanay, dhammaadkaagii waa
yimid iyo qiyaastii faa'iidadaada xaqdarrada ahu. **14** Rabbiga
ciidammadu wuxuu ku dhaartay nafsaddiisa, oo wuxuu
yidhi, Sida xaqiiqada ah waxaan kaa buuxin doonaa rag
sida koronkorro u faro badan, oo iyana way kugu qaylin
doonaan. **15** Isagu dhulka xooggiisuu ku sameeyey, dunidana
xigmaddiisuu ku dhisay, oo samooyinkana waxgarashadiisuu
ku kala bixiyey. **16** Markuu codkiisa ku hadlo biyo badan
guuxooda baa samooyinka laga maqlaa, oo isagaa ka dhiga
in dhulka darafyadiisa uumi ka soo kaco, roobkana wuxuu u
sameeyaa hillaac, oo dabayshana isagaa khasnadihiisa ka
soo saara. **17** Nin kastaaba wuxuu noqday doqon aan aqoon
lahayn, oo dahabshube kastaaba wuxuu ku ceeboobay
sanamkiisii la xardhay, waayo, sanamkiisii la shubay waa
been oo innaba neef ma leh. **18** Iyagu waa wax aan
waxtar lahayn iyo shuqul lagu majaajilowdo, oo wakhtiga
ciqaabiddoodana way wada baabbi'i doonaan. **19** Kan
Yacquub qaybta u ah iyaga la mid ma aha, waayo, isagu waa
kan wax kasta abuuray, oo reer binu Israa'iilna waa qoladii
dhaxalkiisa, oo magiciisuna waa Rabbiga ciidammada. **20**
Adigu waxaad ii tahay dubbahaygii iyo hubkaygii dagaalka,
oo adigaan quruumaha kugu burburin doonaa, oo adigaan
boqortooyooyin kugu baabbi'in doonaa. **21** Oo adigaan kugu
burburin doonaa faraska iyo kan fuushanba, oo adigaan kugu
burburin doonaa gaadhifaraska iyo kan fuushanba, **22** oo
weliba adigaan kugu burburin doonaa ragga iyo dumarkaba,
oo adigaan kugu burburin doonaa odayga iyo barbaarkaba,
oo adigaan kugu burburin doonaa wiilka iyo gabadhaba,
23 oo weliba adigaan kugu burburin doonaa adhijirka
iyo adhigiisaba, oo adigaan kugu burburin doonaa ninkii
beerrey ah iyo dibidiisba, oo adigaan kugu burburin doonaa
taliyayaasha iyo saraakiishaba. **24** Oo Rabbigu wuxuu
leeyahay, Baabuloon iyo dalka Kalday dadka deggan oo
dhanba waxaan ka abaalmarin doonaa sharkii ay Siyoon iyo
adiga hortaadaba ku sameeyeen. **25** Buurta wax baabbi'isa
oo dunida oo dhan halligaysay, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal eeg, anigu col baan kugu ahay, oo gacantaydaan kugu
dul fidin doonaa, oo waxaan hoos kaga soo giringirin doonaa
dhagaxyada dushooda, oo waxaan kaa dhigi doonaa buur
gubatay. **26** Rabbigu wuxuu leeyahay, Lagaama qaadan
doono dhagax rukun noqon kara iyo dhagax aasaas noqon
kara toona, laakiinse adigu weligaaba cidla baad ahaan
doontaa. **27** Dalka calan ka dhex taaga, oo quruumahana
buunka ka dhex yeedhiya, oo quruumaha u soo wada
diyaariya, inay iyada ku kacaan, oo waxaad u wada yeedhaan
boqortooyooyinka Araarad, iyo Minnii, iyo Ashkenas inay
ku kacaan, oo sirkaal iyada col ku ah doorta, oo fardahana
ugu sii daaya sida koronkorro baas oo kale. **28** Oo waxaad
iyada u soo diyaarisaan quruumaha, iyo boqorrada reer
Maaday, iyo taliyayaashooda iyo saraakiishooda oo dhan,
iyo dalka taliskiisa ku jira oo dhanba. **29** Dalku wuu gariiraa,
wuuna xanuunsadaa, waayo, qasdi kasta oo Rabbigu uu
Baabuloon ugu qasdiyeyba waa la oofiyaa si uu dalka

Baabuloon uga dhigo cidla aan ciduna degganayn. **30** Raggii
xoogga badnaa ee Baabuloon dagaalkay ka joogsadeen,
oo waxay ku hadheen qalcadahoodii. Way taag gabeen, oo
waxay noqdeen sidii naago oo kale. Meelaheedii lagu hoyan
jiray way gubeen, oo qataarradeediina way kala jabeen.
31 Wargeeysba wargeeys buu ku orday, oo farriinqaadeba
farriinqaaduu ku orday inuu boqorka Baabuloon u sheego
in magaaladiisii dhan kasta laga qabsaday, **32** oo meelihii
webiga laga gudbi jirayna la wada xidhay, oo cawsduurkiina
dab lagu gubay, oo raggii dagaalkuna ay wada cabsadeen. **33**
Waayo, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Dadka Baabuloon waa sidii meel hadhuudh
lagu tumo, oo haatan waa wakhtigii la tumi lahaa, in yar
dabadeedna waxaa u iman doona wakhtigii beergoosashada.
34 Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon ayaa i baabbi'iyey,
wuu i burbursaday, oo weel madhan buu iga dhigay, wuuna
i liqay sidii bahal weyn oo kale, oo wuxuu calooshiisa ka
buuxsaday cuntadaydii macaanayd, oo dibadduu ii xooray.
35 Kan Siyoon degganu wuxuu odhan doonaa, Dulmigii
aniga iyo jidhkayga lagu sameeyey Baabuloon ha saarnaado.
Yeruusaalem waxay odhan doontaa, Dhiiggaygu dadka
dalka Kalday deggan ha saarnaado. **36** Sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogow, anigu dacwadaada waan
kuu qaadi doonaa, waanan kuu aari doonaa, oo baddeeda
waan engejin doonaa, oo isheedana waan qallajin doonaa.
37 Baabuloon waxay noqon doontaa tuulmooyin burbur
ah iyo meel dawacooyinku ay ku hoydaan, iyo wax laga
yaabo oo lagu foodhyo, oo aan ciduna degganayn. **38** Iyagu
dhammaantood waxay u ciyi doonaan sida libaaxyo aaran ah
oo kale, oo waxay u guuxi doonaan sida dhal libaax oo kale.
39 Rabbigu wuxuu leeyahay, Markay kululaadaan ayaan
diyaafad u samayn doonaa, oo waan wada sakhraamin
doonaa si ay u reyreeyaan oo ay u seexdaan hurdo weligeed
ah oo ayan ka soo toosin. **40** Oo waxaan iyaga u soo
kaxayn doonaa sida baraar la gowracayo iyo sida wanan
iyo orgiyo oo kale. **41** Sidee baa Sheeshag loo qabsaday,
sidee baa ammaantii dunida oo dhan loo argaggixiyey,
oo sidee baa Baabuloon ay wax laga yaabo quruumaha
dhexdooda ugu noqotay! **42** Baabuloon baddii baa ku soo
kor butaacday, oo waxaa qarqiyey hirarkeedii badnaa. **43**
Magaalooyinkeedii waxay noqdeen cidla iyo dhul engegan,
iyo lamadegaan, iyo dal aan ciduna degganayn, ama aan
binu-aadmi innaba soo ag marin. **44** Oo Beelna waxaan ku
ciqaabi doonaa Baabuloon dhexdeeda, oo waxaan afkiisa ka
soo bixin doonaa wixii uu liqay, oo quruumuhuna innaba
mar dambe isaga uma ay soo qulquli doonaan, hubaal,
derbiga Baabuloon wuu dumi doonaa. **45** Dadkaygiiyow,
iyada ka dhex baxa, oo ninkiin kastaaba naftiisa ha kala
baxsado Rabbiga cadhadiisa kulul. **46** Ha qalbi jebin, hana
ka cabsan warka belefta ah ee dalka laga dhex maqli doono,
waayo, sannad war baa iman doona oo haddana sannadda
kalena war kalaa iman doona, oo dalka dhexdiisa waxaa jiri
doona dulmi, oo taliyeba taliyuu ku kici doonaa. **47** Sidaas
daraaddeed waxaa iman doona wakhti aan xukun ku soo
dejin doono sanamyada xardhan ee Baabuloon, oo dalkeeda
oo dhammuna wuu ceeboobi doonaa, oo kuweeda la laayay
oo dhammuna iyaday ku dhex dhici doonaan. **48** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Markaasay samada iyo dhulka iyo waxa
ku jira oo dhammuba farxad ku heesi doonaan Baabuloon
aawadeed, waayo, kuwa iyada baabbi'in doona ayaa xagga
woqooyi uga iman doona. **49** Baabuloon sidii ay u daadisay
kuwii reer binu Israa'iil laga laayay, sidaas oo kale ayaa
Baabuloon waxaa ugu dhex daadan doona kuwa dhulka
laga laayay oo dhan. **50** Kuwiinna seefta ka baxsadayow,
taga, oo ha joogsanina. Rabbiga meel fog ka soo xusuusta,
oo Yeruusaalemna maankiinna ha soo gasho. **51** Annagu
waannu ceeboonnay, maxaa yeelay, waxaannu maqalnay cay
xun, oo ceeb baa wejigayagii qarisay, waayo, shisheeyayaal
ayaa meelaha quduuska ah ee guriga Rabbiga soo dhex
galay. **52** Rabbigu wuxuu leeyahay, Sidaas daraaddeed
waxaa iman doona wakhti aan xukun ku soo dejin doono
sanamyadeeda xardhan, oo dalkeeda oo dhanna dadka
dhaawaca ah baa ka dhex taahi doona. **53** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Baabuloon in kastoo ay tan iyo samada korto, iyo
in kastoo ay meelaheeda dhaadheer ee xoogga badan sii
adkayso, kolleyba waxaa iyada u tegi doona baabbi'iyayaal
iga yimid. **54** Baabuloon qaylaa ka yeedhaysa, oo dalka reer
Kaldayiinna baabba' weyn baa ka dhex sanqadhayaa, **55**
maxaa yeelay, Rabbigu Baabuloon wuu baabbi'iyaa, oo codkii
weynaana dhexdeeda wuu ka aamusiiyaa, oo mawjadahoodu
way u guuxaan sida biyo badan, qaylada codkoodana kor
bay u qaadaan, **56** maxaa yeelay, waxaa Baabuloon ku
soo degay baabbi'iyihii, oo raggeedii xogga badanna waa la
qabtay, oo qaansooyinkoodiina way jabeen, waayo, Rabbigu
waa Ilaahii abaalmarinta, oo sida xaqiiqada ah isagu wuu
u abaalgudi doonaa. **57** Oo waxaan wada sakhraamin
doonaa amiirradeeda, iyo raggeeda xigmadda leh, iyo
taliyayaasheeda, iyo saraakiisheeda, iyo raggeeda xoogga
badanba, oo waxay seexan doonaan hurdo weligeed ah, oo
ayan ka soo toosin, ayaa Boqorka magiciisa la yidhaahdo
Rabbiga ciidammadu leeyahay. **58** Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Derbiyada balballaadhan ee Baabuloon waa
la wada dumin doonaa, oo irdaheeda dhaadheerna dab baa
lagu gubi doonaa, oo dadku waxtarla'aan buu u hawshoon
doonaa, quruumuhuna dab, wayna daali doonaan. **59** Kanu
waa eraygii Nebi Yeremyaah uu ku amray Seraayaah ina
Neeriiyaah oo ahaa ina Maxseeyaah markuu Baabuloon u
raacay Sidqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddii
afraad ee boqornimadiisa. Seraayaah wuxuu ahaa amiirkii
reer boqor maamulaha u ahaa. **60** Markaas Yeremyaah
kitaab buu ku qoray masiibadii Baabuloon ku soo degi
lahayd oo dhan, waana erayadan Baabuloon ku saabsan
ee uu qoray. **61** Oo Yeremyaah wuxuu Seraayaah ku yidhi,
Markaad Baabuloon tagtid oo aad aragtid, erayadan oo dhan
wada akhri, **62** oo markaas waxaad tidhaahdaa, Rabbiyow,
adigu waxaad ka hadashay meeshan inaad baabbi'inaysid, si
aan waxba gudaheeda ugu hadhin dad iyo duunyo toona,
laakiinse ay weligeedba cidla ahaan doonto. **63** Oo markaad
kitaabkan akhrintiisa dhammaysid waa inaad isaga dhagax
ku xidhaa oo aad Webi Yufraad dhexdiisa ku tuurtaa. **64** Oo
waxaad tidhaahdaa, Baabuloon sidaasay u tiimban doontaa,
oo kamana soo sara kici doonto masiibada aan iyada ku soo
dejin doono aawadeed, oo iyagu way daali doonaan. Intaasu
waa erayadii Yeremyaah.

52 Sidqiyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray kow
iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalemna wuxuu
boqor ku ahaa kow iyo toban sannadood. Oo hooyadiis
magaceeduna wuxuu ahaa Xamuutal ina Yeremyaah oo reer
Libnaah ahayd. **2** Oo isagu wuxuu sameeyey wax Rabbiga
hortiisa shar ku ah sidii wixii Yehooyaaqiim sameeyey oo
dhan. **3** Oo tanu waxay Yeruusaalem iyo dalka Yahuudah
ugu dhacday cadhadii Rabbiga aawadeed ilaa uu hortiisa
ka tuuray, kolkaasaa Sidqiyaahna ka fallaagoobay boqorkii
Baabuloon. **4** Oo sannaddii sagaalaad oo boqornimadiisa,
bishii tobnaad, maalintii tobnaad ayaa Nebukadresar oo
ahaa boqorkii Baabuloon iyo ciidankiisii Yeruusaalem ku
keceen, oo intay hor degeen ayay qalcado hareereheeda ka
dhisteen. **5** Oo sidaasay magaaladii u hareeraysnayd tan iyo
sannaddii kow iyo tobnaad oo Boqor Sidqiyaah. **6** Oo maalintii
sagaalaad, bishii afraad, ayaa abaartii magaaladii aad iyo
aad ugu xumaatay, oo sidaas daraaddeed dadkii dalka
degganaa cunto ma haysan. **7** Markaasaa meel magaalada
ahayd la jebiyey, oo raggii dagaalka oo dhammuna way
carareen, oo waxay goor habeennimo ah magaaladii kaga
bexeen iriddii labada derbi u dhaxaysay oo beertii boqorka ku
ag tiil (haddaba reer Kaldayiin waxay ku wareegsanaayeen
magaalada). Oo waxay mareen jidkii Caraabaah. **8** Laakiinse
ciidankii reer Kaldayiin ayaa boqorkii eryaday, oo waxay
Sidqiyaah ku gaadheen bannaannadii Yerixoo, oo ciidankiisii
oo dhammuna way ka kala firdheen. **9** Markaasay boqorkii
qabsadeen oo boqorkii Baabuloon ugu geeyeen Riblaah
oo ku tiil dalka Xamaad, wuuna xukumay. **10** Oo boqorkii
Baabuloon Sidqiyaah wiilashiisii hortiisuu ku laayay, oo
weliba amiirradii dalka Yahuudah oo dhanna wuxuu ku
wada laayay Riblaah. **11** Oo weliba Sidqiyaahna indhihii
buu ka riday, oo boqorkii Baabuloon wuxuu ku xidhxidhay
silsilado oo wuxuu u kaxaystay Baabuloon, oo xabsi buu
ku riday ilaa maalintii dhimashadiisa. **12** Haddaba bishii
shanaad maalinteedii tobnaad oo ahayd sannaddii sagaal iyo
tobnaad oo Nebukadresar boqorkii Baabuloon ahaa waxaa
Yeruusaalem yimid Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askarta
oo boqorka Baabuloon u adeegi jiray. **13** Markaasuu gubay
gurigii Rabbiga iyo gurigii boqorka, oo wuxuu kaloo gubay
guryihii Yeruusaalem oo dhan, kuwaasoo ahaa guri kasta oo
weyn. **14** Oo ciidankii reer Kaldayiin oo sirkaalkii askarta
la socday oo dhammuna waxay wada dumiyeen derbiyadii
Yeruusaalem ku wareegsanaa oo dhan. **15** Markaasaa
Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askartu wuxuu maxaabiis
ahaan u kaxaystay masaakiintii dadka qaarkood, iyo dadkii
magaalada ku hadhay, iyo kuwii cararay oo u galay boqorkii
Baabuloon, iyo intii dadkii faraha badnaa ka hadhay. **16**
Laakiinse Nebuusaradaan oo sirkaalkii askarta ahaa wuxuu
ka tegey dadkii waddanka ugu liitay inay ahaadaan kuwa
canabka iyo beeraha kale ka shaqeeya. **17** Markaasaa reer
Kaldayiin waxay jejebiyeen tiirarkii naxaasta ahaa oo guriga
Rabbiga ku jiray, iyo saldhigyadii iyo berkeddii naxaasta
ahayd oo guriga Rabbiga ku jiray, oo naxaastoodiina waxay u
qaadeen Baabuloon. **18** Oo waxay kaloo qaadeen dheryihii,
iyo majarafadihii, iyo alaabtii laambadihii lagu safayn jiray, iyo
maddiibadihii, iyo malgacadihii, iyo weelashii naxaasta ahaa
oo lagu adeegi jiray oo dhan. **19** Oo sirkaalkii askartu wuxuu
la tegey suxuuntii, iyo dabqaadayaashii, iyo maddiibadihii, iyo
dheryihii, iyo laambadihii, iyo malgacadihii, iyo koobabkiiba,
intii dahabka ahayd dahab ahaan buu u qaaday, oo intii
lacagta ahaydna lacag ahaan. **20** Labadii tiir, iyo berkeddii,
iyo laba iyo tobankii dibi oo naxaasta ahaa oo saldhigyada
ka hooseeyey, oo Boqor Sulaymaan uu u sameeyey gurigii
Rabbiga, dhammaan weelashaas naxaastoodu miisaan ma
lahayn. **21** Oo tiirarka midkood sarajooggiisu wuxuu ahaa
siddeed iyo toban dhudhun, meeriskiisuna wuxuu ahaa
laba iyo toban dhudhun markii xadhig lagu qiyaaso, oo
dhumucdiisuna waxay ahayd afar farood, oo dhexdana wuu
ka dalooshanaa. **22** Oo korkiisana waxaa saarnaa taaj
naxaas ah, oo taajka sarajooggiisuna wuxuu ahaa shan
dhudhun, wuxuuna lahaa shabag iyo rummaanno taajka ku
wareegsan, oo kulligoodna waxay ahaayeen naxaas, tiirkii
labaadna waxan oo kaluu lahaa iyo rummaanno. **23** Oo
dhinacyada waxaa ku yiil lix iyo sagaashan rummaan, oo
rummaannadii shabagga ku wareegsanaa oo dhammuna
waxay ahaayeen boqol. **24** Oo sirkaalkii askartu wuxuu
kaloo kaxaystay Seraayaah oo ahaa wadaadkii sare, iyo
Sefanyaah oo ahaa wadaadkii labaad, iyo saddexdii iridjoog.
25 Oo wuxuu magaaladii kala soo baxay sirkaal u sarreeyey
raggii dagaalyahanka ahaa, iyo toddoba nin oo ka mid
ahaa kuwii boqorka hor joogi jiray oo magaaladii laga
dhex helay, iyo karraanigii sirkaalka ciidanka ee ururin
jiray dadkii waddanka, iyo lixdan nin oo ahaa dadkii dalka
degganaa oo magaaladii laga dhex helay. **26** Markaasaa
Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askartu iyagii kexeeyey
oo Riblaah ugu geeyey boqorkii Baabuloon. **27** Markaasaa
boqorkii Baabuloon iyagii ku laayay Riblaah oo ku taal
dalka Xamaad. Oo sidaasaa dadkii Yahuudah dalkoodii
looga kaxaystay iyagoo maxaabiis ah. **28** Oo sannaddii
toddobaad dadkii uu Boqor Nebukadresar maxaabiisahaanta
u kaxaystay waxay ahaayeen saddex kun iyo saddex iyo
labaatan qof oo Yuhuud ah, **29** oo sannaddii siddeed iyo
tobnaad oo Boqor Nebukadresarna wuxuu Yeruusaalem
maxaabiis ahaan uga kaxaystay siddeed boqol iyo laba iyo
soddon qof. **30** Oo sannaddii saddex iyo labaatanaad oo
Boqor Nebukadresarna Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii
askarta ayaa Yuhuuddii maxaabiis ahaan uga kaxaystay
toddoba boqol iyo shan iyo afartan qof, oo dadkii la kaxaystay
oo dhammuna waxay ahaayeen afar kun iyo lix boqol oo
qof. **31** Oo sannaddii toddoba iyo soddonaad intii boqorkii
dalka Yahuudah oo Yehooyaakiin ahaa uu xidhnaa, bishii
laba iyo tobnaad, maalinteedii shan iyo labaatanaad Ewiil
Merodag oo ahaa boqorkii Baabuloon sannaddii uu boqor
noqday ayuu sara u qaaday Yehooyaakiin oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah, oo xabsiguu ka soo bixiyey. **32** Oo si roon
buu ula hadlay, oo wuxuu carshigiisii ka kor mariyey carshigii
boqorradii isagii Baabuloon la joogay. **33** Oo dharkiisii
xabsiga ayuu beddelay oo hortiisuu wax ku cuni jiray had iyo
jeerba cimrigiisii oo dhanba. **34** Oo xagga masruufkiisana
boqorkii Baabuloon xaggiisa waxaa laga siin jiray masruuf
joogta ah, oo tan iyo maalintii uu dhintay maalin kastaba
qayb buu heli jiray cimrigiisii oo dhan.

Baroorashadii Yeremyaah

1 Magaaladii dadku ka buuxay sidee bay keligeed u
fadhiisataa! Sidee bay carmal oo kale u noqotay!
Tii quruumaha dhexdooda ku weynayd, oo dalalka
gobolladooda amiirad ku ahayd Sidee bay addoon u
noqotay! **2** Habeenkii aad bay u ooydaa, oo ilmadeediina
dhabannaday kaga taal. Kuwii jeclaa oo dhan iyadu
kama haysato mid u qalbi qaboojiya. Saaxiibbadeedii oo
dhammu way wada khiyaaneeyeen, Oo waxay noqdeen
cadaawayaasheedii. **3** Quruunta Yahuudah maxaabiis ahaan
baa loo kaxaystay dhibkeedii iyo addoonsigeedii weynaa
aawadood. Quruumahay dhex deggan tahay, oo innaba
nasasho ma hesho. Silciyayaasheedii oo dhammu waxay soo
gaadheen iyadoo cidhiidhi ku dhex jirta. **4** Jidadkii Siyoon
way baroortaan, maxaa yeelay, ninna iidaha uma yimaado.
Irdaheedii oo dhammu waa cidla, wadaaddadeeduna
way wada taahaan, Hablaheeda bikradaha ahuna way
dhibaataysan yihiin, oo iyada qudheedana dhib qadhaadh
baa haya. **5** Kuwii cidhiidhin jiray madax bay noqdeen,
cadaawayaasheediina way barwaaqoobaan, Waayo, Rabbigu
wuxuu iyada u dhibay xadgudubyadeedii badnaa aawadood.
Carruurteediina maxaabiis ahaan bay cadowgoodii u hor
socdeen. **6** Oo magaaladii Siyoon quruxdeedii oo dhammuna
way ka dhammaatay. Amiirradeedii waxay noqdeen sidii
deero daaq weyday, Oo waxay tageen iyagoo aan itaal
ku lahayn kan eryanaya hortiis. **7** Yeruusaalem wakhtiga
ay dhib iyo wareeg ku jirto ayay waxay soo xusuusataa
Waxyaalihii wanaagsanaa oo ay waagii hore haysatay oo
dhan. Markii dadkeedu gacanta cadowga ku dhacay, oo
aan ninna caawiyin Ayaa cadaawayaashu iyada arkeen,
oo baabba'eedana way ku majaajiloodeen. **8** Yeruusaalem
aad iyo aad bay u dembaabtay, oo sidaas daraaddeed
sida wax wasakh ah ayaa loo xooray. Intii sharfi jirtay oo
dhammu way quudhsadaan, maxaa yeelay, waxay arkeen
cawradeedii. Hubaal way taahdaa, wayna sii jeesataa. **9**
Nijaasteedii waxay ku tiil googaradaheeda, kamana ay fiirsan
ugudambaysteeda, Haddaba sidaas daraaddeed si aad loola
yaabay ayay u dhacday, oo mid u qalbi qaboojiyana ma
ay lahayn. Rabbiyow, bal dhibkayga fiiri, waayo, cadowgii
wuu isweyneeyey. **10** Cadowgu wuxuu gacanta ku fidiyey
waxyaalaheedii wanaagsan oo dhan, Waayo, iyadu way
aragtay in quruumihii ay meesheedii quduuska ahayd galeen,
Kuwaasoo aad amartay inayan ururkaaga gelin. **11** Dadkeeda
oo dhammu way taahaan, oo kibis bay doondoonaan.
Waxyaalahoodii wanaagsanaa cuntay siisteen si ay nafta
ugu ceshadaan. Rabbiyow, bal eeg oo ka fiirso, waayo,
waxaan noqday wax la nacay. **12** Miyaydaan dan iga lahayn,
kuwiinna i ag marayow? Bal eega, oo fiiriya hadday jirto
murug murugtayda la mid ah ee laygu riday, Oo uu Rabbigu
igu dhibay maalintii ay cadhadiisa kululu timid. **13** Xagga
sare ayuu lafahayga uga soo daayay dab iyaga ka xoog
badnaaday. Cagahayga ayuu shabag u kala bixiyey, oo
dib buu ii celiyey. Maalintii oo dhan cidla buu iga dhigay,
wuuna i taag gabiyey. **14** Harqoodkii xadgudubyadayda
gacantiisaa xidhay. Way isku xidhan yihiin oo qoortay ii
saaran yihiin. Xooggayguu yareeyey. Sayidku wuxuu igu
riday gacmihii kuwa aanan iska daafici karin. **15** Raggaygii
xoogga badnaa oo dhan Sayidku dhexdayduu ku tuuray.
Wuxuu iigu yeedhay shir inuu barbaarradayda burburiyo.
Gabadhii bikradda ahayd ee quruunta Yahuudah ah Sayidku
wuxuu ugu tuntay sidii macsaro khamri. **16** Waxyaalahan
daraaddood ayaan la ooyayaa, oo indhahayga ilmaa ka
daadanaysa, Maxaa yeelay, kii i qalbi qaboojin lahaa oo
naftayda u raaxayn lahaa waa iga fog yahay. Carruurtaydii
way cidloobeen, maxaa yeelay, cadowgii baa iga adkaaday.
17 Siyoon gacmahay hoorsataa, mase jiro mid u qalbi
qaboojiya. Rabbigu wuxuu amray in kuwa dadka Yacquub ku
wareegsan ay cadaawayaashooda noqdaan. Yeruusaalemna
waxay dhexdooda ku tahay sida wax wasakh ah. **18** Rabbigu
waa xaq, waayo, amarkiisaan ku caasiyoobay. Dadyowga oo
dhammow, i maqla, waan idin baryayaaye, oo bal murugtayda
fiiriya. Hablahaygii bikradaha ahaa iyo barbaarradaydii
maxaabiis ahaan baa loo kaxaystay. **19** Waxaan u yeedhay
kuwii i jeclaa, laakiinse way i khiyaaneeyeen. Wadaaddadaydii
iyo duqowdaydiiba magaalada dhexdeeda ayay ku naf
bexeen, Intay doondoonayeen cunto ay nafta ku ceshadaan.
20 Rabbiyow, bal i eeg, waayo, cidhiidhi baan ku jiraa. Uurkaa
i gubanaya, Qalbigayguna wuu igu dhex rogman yahay,
waayo, aad baan u caasiyoobay. Dibadda seef baa igu
gablamisa, gurigana geeri baa ii joogta. **21** Inaan taahayo waa
la maqlay, ninnase ima qalbi qaboojiyo. Cadaawayaashaydii
oo dhammu dhibaatadaydii way maqleen, oo inaad saas
igu samaysay way ku faraxsan yihiin. Waad keeni doontaa
maalintii aad ka hadashay, oo iyaguna sidaydoo kalay noqon
doonaan. **22** Xumaantooda oo dhammu hortaada ha timaado,
Oo iyaga ku samee wixii aad xadgudubyadayda aawadood
iigu samaysay oo dhan, Waayo, taahaygu waa badan yahay,
oo qalbigaygiina wuu itaal darnaaday.

2 Sayidku sidee buu xanaaqiisii magaalada Siyoon daruur
ugu daboolay! Quruxdii dadka Israa'iilna samaduu ka soo
tuuray oo dhulkuu ku soo xooray, Oo maalintii cadhadiisa
meeshuu cagaha dhigan jiray sooma uu xusuusan. **2**
Sayidku wuxuu liqay rugihii dadka Yacquub oo dhan,
umana uu tudhin. Wuxuu cadhadiisii ku dumiyey qalcadihii
dadka Yahuudah, Oo dhulkuu ku soo xooray iyagii, Oo
boqortooyadii iyo amiirradeediiba nijaas buu ku tiriyey. **3**
Wuxuu cadhadiisii kululayd ku gooyay geeskii dadka Israa'iil
oo dhan. Oo gacantiisii midigna wuu ka soo ceshaday
cadowga hortiisii, Dadka Yacquubna wuxuu u gubay sidii
dab ololaya oo baabbi'iya waxaa hareerihiisa yaal oo dhan.
4 Wuxuu qaansadiisii u xootay sidii cadow oo kale, oo
gacantiisii midigna wuu u taagay sidii nacab oo kale, Oo
wixii isha u roonaa ayuu wada laayay, Oo taambuuggii
magaalada Siyoonna cadhadiisuu ugu soo daadiyey sidii dab
oo kale. **5** Sayidku wuxuu noqday sidii cadow oo kale, oo
dadka Israa'iilna wuu liqay, Daarahoodii waaweynaana wuu
wada liqay, oo qalcadahoodiina wuu wada burburiyey, Oo
dalka Yahuudahna wuxuu ku badiyey baroor iyo oohin. **6**
Taambuuggiisii wuxuu u dumiyey sidii waab beer ku yaal,
Oo meeshii shirkiisana wuu baabbi'iyey. Rabbigu wuxuu
ka dhigay in Siyoon lagu dhex illoobo iiddii iyo sabtidiiba,

Oo dhirifkii cadhadiisa ayuu ku quudhsaday boqorkii iyo
wadaadkiiba. **7** Sayidku wuu xooray meeshiisii allabariga,
oo meeshiisii quduuska ahaydna wuu karhay, Derbiyadii
daaraheeda waaweynna gacanta cadowga buu u geliyey. Oo
gurigii Rabbigana way ku dhex qayliyeen sidii maalin iid ah. **8**
Rabbigu wuu u qasdiyey inuu baabbi'iyo derbigii magaalada
Siyoon. Xadhig buu ku kala fidiyey, oo gacantiisiina kama
celin baabbi'inteedii. Wuxuu ka dhigay dhufays iyo derbi
inay baroortaan, oo dhammaantoodna way wada jilceen. **9**
Irdaheedii dhulkay ku tiimbadeen, oo qataarradeediina wuu
wada burburiyey oo jejebiyey. Boqorkeedii iyo amiirradeediiba
waxay dhex joogaan quruumaha, sharcigiina innaba ma
jiro, Oo nebiyadeediina xagga Rabbiga waxba loogama
muujin. **10** Odayaashii magaalada Siyoon iyagoo aamusan
ayay dhulka fadhiyaan, Boodh bay madaxa ku shubteen, oo
waxay guntadeen joonyado. Bikradihii Yeruusaalem madaxay
dhulka ku foororiyeen. **11** Indhahaygii ilmay la gudheen,
uurkuna waa i gubanayaa, Oo aad baan u caloolxumahay,
waayo, waxaa la baabbi'iyey dadkaygii, Maxaa yeelay,
carruurtii iyo naasonuugyadiiba jidadka magaalada bay ku
itaal darnaadaan. **12** Waxay hooyooyinkood ku yidhaahdaan,
Meeh hadhuudhkii iyo khamrigii? Iyagoo jidadka magaalada
ku itaaldaran sida dad dhaawac ah oo kale, Markii ay
naftoodu kaga baxayso laabta hooyooyinkood. **13** Magaalada
Yeruusaalemay, maxaan kuu maragfuraa? Maxaanse kuu
ekaysiiyaa? Magaalada Siyoonay, bal maxaan kaala mid
dhigaa si aan kuugu qalbi qabowjiyo? Waayo, jabkaagu
wuxuu u weyn yahay sida badda oo kale. Bal yaa ku bogsiin
kara? **14** Nebiyadaadii waxay arkeen waxyaalo aan waxtar
lahayn oo doqonnimo ah, Oo xumaantaadiina daaha sow
kama ay qaadin si maxaabiistaadii laguugu soo celiyo,
Laakiinse waxay kuu arkeen waxyaalo aan waxtar lahayn
oo ku leexiya. **15** Waxa ag mara oo dhammu way kugu
sacbiyaan, Wayna ku foodhyaan oo ay madaxa ku lulaan
magaalada Yeruusaalem, oo waxay isku yidhaahdaan, Tanu
ma magaaladii la odhan jiray Kaamilnimada quruxda iyo
farxadda dunida oo dhan baa? **16** Cadaawayaashaadii oo
dhammu afkay kugu kala qaadeen, Intay foodhyaan oo
ilko jirriqsadaan ayay waxay yidhaahdaan, Waannu liqnay.
Sida xaqiiqada ah tanu waa maalintii aannu sugaynay,
Waannu helnay oo waannu aragnay. **17** Rabbigu wuu
sameeyey wixii uu ku talaggalay, Oo eraygiisii uu waagii hore
amrayna wuu oofiyey. Wuu dumiyey, umana uu tudhin. Oo
wuxuu ka dhigay in cadowgu kugu reyreeyo, Oo geeskii
cadaawayaashaadana kor buu u taagay. **18** Qalbigoodii
Sayidkuu ugu qayliyey. Derbiga magaalada Siyoonow,
habeen iyo maalinba ilmadaadu ha u qulqusho sida webi
oo kale. Nafsaddaada nasasho ha siin, oo yaan ishaadu
joogsan. **19** Sara joogso, oo habeenkii gelinkiisa hore
qayli. Qalbigaaga sida biyo oo kale Sayidka hortiisa ugu
daadi. Gacmaha xaggiisa ugu hoorso carruurtaada yaryar
naftooda aawadeed, Kuwaasoo jid kasta rukunkiisa gaajo
ugu itaaldaran. **20** Rabbiyow, bal eeg, oo ka fiirso kan aad
waxan ku samaysay! Naaguhu ma inay midhaha maxalkooda
oo ah carruurtii ay koolkooliyeen cunaan baa? Wadaadka
iyo nebiga ma in meesha quduuska ah ee Sayidka lagu
dilaa baa? **21** Yar iyo weyn baa dhulkay jiifaan jidadka
dhexdooda, Hablahaygii iyo barbaarradaydiiba seef baa lagu
laayay. Waxaad iyaga laysay maalintii cadhadaada, waad
gowracday oo uma aad tudhin. **22** Sidii maalin ciid ah oo
kale ayaad dhinac kasta iigaga yeedhay kuwii aan ka cabsan
jiray, Oo maalinta cadhada Rabbiga midna ma baxsan mana
hadhin, Kuwii aan koolkooliyey oo aan koriyey cadowgaygaa
baabbi'iyey.

3 Anigu waxaan ahay ninkii arkay dhibaatadii ay ushii
cadhadiisu keentay. **2** Wuu i hoggaamiyey oo igu dhex
socodsiiyey gudcur aan iftiin lahayn. **3** Sida xaqiiqada ah
maalintii oo dhan ayuu mar kasta gacantiisa igu sii jeediyaa.
4 Jiidhkaygii iyo haraggaygiiba wuu gaboojiyey, lafahaygiina
wuu jejebiyey. **5** Wax buu igu wareejiyey, oo wuxuu igu
hareereeyey qadhaadh iyo dhib. **6** Wuxuu iga dhigay inaan
meelo gudcur ah dego sidii kuwii waagii hore dhintay. **7** Derbi
buu igu wareejiyey si aanan u bixi karin, silsiladaydiina
mid culus buu ka dhigay. **8** Oo weliba markaan dhawaaqo
oo aan caawimaad u qayshadona baryadayda wuu diidaa.
9 Jidadkaygii wuxuu ku awday dhagaxyo la qoray, oo
wadiiqooyinkaygiina wuu qallooiyey. **10** Wuxuu igu noqday
sidii orso ii gabbanaysa iyo sidii libaax meelo qarsoon iigu
dhuumanaya. **11** Jidadkaygii wuu iga leexiyey, oo cad cad
buu ii kala jaray, cidla buuna iga dhigay. **12** Qaansadiisii
wuu xootay, oo wuxuu iga dhigay goolibaadhkii fallaadha.
13 Isagu wuxuu ka dhigay fallaadhihii gabooyihiisu inay
kelyahayga galaan. **14** Waxaan dadkaygii oo dhan u noqday
wax la quudhsado, oo maalintii oo dhanna gabaygooda way
igu halqabsadaan. **15** Wuxuu iga buuxiyey qadhaadh, dacar
buuna igu dhergiyey. **16** Ilkahaygii dhagaxyo quruurux ah
ayuu ku jejebiyey, oo dambas buu igu daboolay. **17** Naftaydii
nabad waad ka fogaysay, oo barwaaqo iyo wanaag waan
illoobay. **18** Waxaan is-idhi, Xooggaygii iyo rajadaydiiba
xagga Rabbiga way ka baabbe'een. **19** Xusuuso dhibkaygii
iyo wareeggaygii, iyo dacartii iyo xammeetidii. **20** Naftaydu
iyagay weli soo xusuusataa, oo ceeb bay la foorsatay. **21**
Tan uun baan garwaaqsan ahay, sidaas daraaddeed rajaan
leeyahay. **22** Rabbiga naxariistiisa aawadeed ayaan laynoo
baabbi'in, maxaa yeelay, raxmaddiisu ma dhammaato. **23**
Subax walba way cusub yihiin, daacadnimadaaduna way
weyn tahay. **24** Naftaydu waxay tidhaahdaa, Rabbigu waa
qaybtaydii, sidaas daraaddeed isagaan rajo ku qabi doonaa.
25 Rabbigu waa u roon yahay kuwa isaga rajo ku suga
iyo naftii isaga doondoontaba. **26** Waxaa wanaagsan in
badbaadinta Rabbiga rajo iyo aamusnaan lagu sugo. **27**
Waxaa wanaagsan in nin harqoodka qaato intuu dhallinyar
yahay. **28** Keligiis ha fadhiisto isagoo aamusan, maxaa
yeelay, isagaa kor saaray. **29** Afkiisa ciidda ha daro, waxaa
suurtowda inay rajo jirto. **30** Dhabankiisa ha u dhiibo mid
dharbaaxa, oo cay ha ka dhergo. **31** Waayo, Sayidku ilaa
weligiis ma uu sii tuuri doono. **32** Maxaa yeelay, inkastoo uu
murugeeyo, haddana weli wuu ugu nixi doonaa naxariistiisa
badnaanteeda aawadeed. **33** Waayo, isagu binu-aadmiga
kas uma dhibo, umana murugeeyo. **34** In maxaabiista dunida
oo dhan cagaha hoostooda lagu burburiyo, **35** Iyo in dadka
xaqiisa laga leexiyo Ilaaha sare hortiisa, **36** Iyo in nin gartiisa
laga qalloociyo, Sayidku raalli kama aha. **37** Waa kee kan
wax odhanaya oo ay noqdaan, Sayidkoo aan amrin? **38**
Kan ugu sarreeya afkiisa sow kama soo baxaan belaayo

iyo wanaagba? **39** Bal maxaa nin noolu u cabtaa, maxaase
nin ciqaabta dembigiisa uga cabtaa? **40** Jidadkeenna aynu
baadhno, oo aynu tijaabinno, oo aynu mar kale Rabbiga u
soo noqonno. **41** Qalbigeenna iyo gacmaheenna aynu kor
ugu taagno Ilaaha samooyinka ku jira. **42** Annagu waannu
xadgudubnay oo waannu caasiyownay, oo adiguna nama
aad saamixin. **43** Cadho baad isku dabooshay, waanad na
eryatay, waad na dishay, oo noomana aadan tudhin. **44**
Daruur baad isku dabooshay si aan baryona kuugu soo
gudbin. **45** Waxaad dadyowga dhexdooda naga dhigtay
uskag iyo wax la nacay. **46** Cadaawayaashayadii oo dhammu
afkay nagu kala qaadeen. **47** Waxaa noo yimid cabsi iyo
yamays, iyo halligaad iyo baabbi'in. **48** Indhahayga waxaa
ka daata durdurro ilmo ah, waana baabbi'inta dadkayga
aawadeed. **49** Indhahaygu had iyo goorba way qubtaan oo
innaba ma joogsadaan **50** Ilamaa Rabbigu hoos soo fiiriyo, oo
uu samada ka soo eego. **51** Indhahaygu way ii murugeeyaan
gabdhaha magaaladayda oo dhan daraaddood. **52** Kuwii
cadaawayaashayda sababla'aan u ahaa ayaa i ugaadhsaday
sida shimbir loo ugaadhsado oo kale. **53** Waxay bohol
iigu rideen si ay naftayda iiga qaadaan, oo dhagax bay igu
soo kor tuureen. **54** Madaxaygii biyaa ku kor daatay, oo
waxaan is-idhi, Waad go'day. **55** Rabbiyow, anigoo godka
ugu dheer ku dhex jira ayaan magacaaga ku baryootamay.
56 Codkaygii waad maqashay, bal dhegtaada ha ka xidhin
neefsashadayda iyo baryadayda. **57** Maalintii aan ku baryay
ayaad ii soo dhowaatay, oo waxaad igu tidhi, Ha cabsan.
58 Sayidow, naftayda dacwooyinkeeda waad ii qaadday,
waadna i madaxfuratay. **59** Rabbiyow, gardarradii laygu
hayay waad aragtay ee ii garsoor. **60** Aarsashadoodii
oo dhan iyo wixii ay iigu fikireen oo dhanba waad wada
aragtay. **61** Rabbiyow, waad maqashay caydoodii oo dhan
iyo wixii ay iigu fikireen oo dhan, **62** Iyo wixii kuwa igu
kacay bushimahoodii lahaayeen, iyo wixii ay maalintii oo
dhan ii qasdiyeenba. **63** Bal eeg, markay fadhiyaan iyo
markay taagan yihiinba waxaan ahay waxay ka gabyaan. **64**
Rabbiyow, waxaad iyaga siin doontaa abaalgud waafaqsan
shuqullada gacmahooda. **65** Indhala'aanta qalbiga waad siin
doontaa, inkaartaadana korkooda waad ka yeeli doontaa. **66**
Cadho baad ku eryan doontaa oo samadaada hoosteeda
iyagaad ka baabbi'in doontaa.

4 Dahabkii sidee buu u dhalaal beelay! Dahabkii ugu
wada saafiyaysnaase sidee buu u beddelmay! Dhagxantii
meesha quduuska ahna waxaa lagu daadshay rukunka
jid kasta. **2** Wiilashii Siyoon ee qaaliga ahaa oo dahabka
saafiga ah la mid ahaa Sidee baa loogu tiriyey dheryo
dhoobo ah oo uu dheryasameeyuhu gacmaha ku sameeyey
oo kale! **3** Xataa dawacooyinku naasahay soo bixiyaan,
oo dhallaankooda way nuujiyaan, Laakiinse dadkaygu way
u naxariis darnaadeen sida gorayada cidlada joogta. **4**
Caanonuugga carrabkiisu wuxuu dhabxanagga ugu dhegaa
oon daraaddiis Carruurta yaryaruna kibis bay baryaan,
laakiinse ciduna uma gooyso. **5** Kuwii cunto macaan cuni
jiray jidadkay ku baabba'aan. Kuwii dharka cas ku soo
korayna meesha digaday ku dhegaan. **6** Ciqaabta xumaanta
dadkaygu way ka sii weyn tahay ciqaabtii dembigii Sodom,
Taasoo daqiiqad qudha lagu afgembiyey iyadoo aan ciduna
far saarin. **7** Kuweedii ahaa Nadiir Ilaah loo soocay barafka
cad way ka sii daahirsanaayeen, oo caanahana way ka
sii caddaayeen, Oo jidhkooduna murjaanta cas wuu ka
sii guduudnaa, oo midabkooduna wuxuu ahaa sidii safayr
oo kale. **8** Jaahoodu dhuxul wuu ka sii madow yahay,
oo markay jidadka marayaanna lama garto. Haraggoodii
lafuhuu ku dhegaa oo waa engegay, oo wuxuu noqday sidii
qori oo kale. **9** Kuwa seefta lagu laayo waa ka roon yihiin
kuwa gaajada u le'da, Waayo, kuwanu way caatoobaan oo
abaar bay u bakhtiyayaan iyagoo midhihii beeraha waayay.
10 Naagihii raxiimka ahaa gacmahoodii waxay kariyeen
carruurtoodii, Oo waxay iyagu u noqdeen cuntadoodii markii
la baabbi'iyey dadkayga. **11** Rabbigu cadhadiisii buu sii
daayay, oo xanaaqiisii kululaa wuu daadiyey. Siyoonna dab
buu ka dhex shiday oo aasaaskeedii wuu baabbi'iyey. **12**
Boqorrada dhulka iyo dadka dunida deggan oo dhammuba
ma ay rumaysteen In cadowga iyo nacabku ay irdaha
Yeruusaalem geli doonaan. **13** Sababteeduna waxay ahayd
dembiyadii nebiyadeeda iyo xumaatooyinkii wadaaddadeeda
Kuwaasoo dhexdeeda dhiiggii kuwa xaqa ah ku daadshay.
14 Sidii iyagoo indha la' ayay jidadka iska daba wareegaan
oo dhiig bay ku nijaasaysan yihiin, Sidaas daraaddeed
dharkooda lama taaban karo. **15** Waxaa iyaga loogu
qayliyey, War taga, nijaas yahay! Taga, taga, oo hana
taabanina. Markay carareen oo ay iska daba wareegeen
ayaa quruumaha waxaa laga dhex yidhi, Iyagu halkan
innaba sii degganaan maayaan. **16** Rabbigu cadhadiisuu
ku kala firdhiyey, oo mar dambe fiiro u lahaan maayo.
Wadaaddadii lama sharfin, oo odayaashiina looma nixin.
17 Intaannu waxtarla'aan caawimaad u fiirinaynay ayaa
indhihii na daaleen. Quruuntii aannu fiirinaynay waxay ahayd
quruun aan na badbaadin karin. **18** Way na raadraadiyaan,
oo jidadkayagana ma mari karno. Ugudambaystayadii way
soo dhowaatay. Cimrigayagii wuu dhammaaday, waayo,
ugudambaystayadii way timid. **19** Kuwii na eryanayay
gorgorka samada way ka sii dheereeyeen. Waxay nagu
eryadeen buuraha dushooda, oo cidlada dhexdeeda way
noogu gabbadeen. **20** Kii sankayaga neefta u ahaa oo ahaa
kii Rabbigu subkay ayaa godadkoodii lagu qabtay, Kaasoo
aannu nidhi, Quruumaha dhexdooda ayaannu hooskiisa
ku sii degganaanaynaa. **21** Reer Edom oo dalka Cuus
degganow, farax oo reyree. Koobku adiguu kuu soo gudbi
doonaa, waanad sakhraami doontaa, oo waad isqaawin
doontaa. **22** Magaalada Siyoonay, ciqaabtii xumaantaadu
way dhammaatay. Isagu innaba mar dambe maxaabiis ahaan
kuu kaxaysan maayo. Reer Edomow, xumaantaada wuu
soo ciqaabi doonaa, Oo dembiyadaadana daahuu ka qaadi
doonaa.

5 Rabbiyow, bal xusuuso wixii nagu soo degay. Ka fiirso
oo bal eeg caydii nalagu caayay. **2** Dhaxalkayagii waxaa
helay shisheeyayaal. Guryahayagiina waxaa iska qaatay
ajnabiyo. **3** Waxaannu nahay agoommo, aabbayaal ma lihin,
Oo hooyooyinkayana carmallay noqdeen **4** Biyahayagii lacag
baannu ku cabnay, Oo qoryahayagiina waa nalaga iibiyey. **5**
Kuwii na eryanayayna way na gaadheen, Waannu daalan
nahay oo nasasho ma lihin. **6** Waxaannu gacanta u dhiibannay
Masriyiinta Iyo reer Ashuur si aannu kibis uga dheregno.
7 Aabbayaashayo waa dembaabeen, mana joogaan, Oo

annagaa xumaatooyinkoodii xambaarannay. **8** Addoommaa
noo taliya, Oo mid gacantooda naga samatabbixiyaana ma
jiro, **9** Waxaannu kibistayada ku helnaa naftayadoo aan
biimayno, Waana seefta cidlada aawadeed. **10** Haraggayagii
wuxuu u madoobaaday sidii foorno oo kale, Waana kulaylkii
abaarta daraaddiis. **11** Naagihii Siyoon dhexdeedaa lagu
kufsaday, Hablihii bikradaha ahaana magaalooyinka dalka
Yahuudah waa lagu kufsaday. **12** Amiirradii gacmahoodaa
lagu deldelay, Oo odayaashiina lama sharfin. **13** Barbaarradii
dhagaxshiidkay qaadeen, Oo carruurtiina rarkii qoryaha
bay la kufeen. **14** Odayaashii iridday ka joogsadeen, Oo
barbaarradiina muusikadoodii farahay ka qaadeen. **15**
Farxaddii qalbigayagay ka dhammaatay, Oo cayaartayadiina
baroorashay u rogmatay. **16** Taajkii madaxayaguu ka dhacay.
Annagaa iska hoognay, waayo, waannu dembaabnay! **17** Taas
darteed qalbigayagu wuu itaal darnaaday. Oo waxyaalahaas
aawadoodna indhahayagii way arag darnaayeen. **18** Maxaa
yeelay, Buur Siyoon waa cidlowday, Oo dawacooyin baa
ku dul socda. **19** Rabbiyow, weligaaba sida boqor baad
u fadhidaa, Oo carshigaaguna ab ka ab buu waaraa. **20**
Haddaba bal maxaad weligaaba noo illowdaa, Oo maxaad
wakhti dheer noo dayrisaa? **21** Rabbiyow, xaggaaga noo soo
celi, oo waannu soo noqon doonnaa. Maalmahayagana sida
kuwii hore oo kale nooga dhig. **22** Laakiinse dhammaantayoba
waad na diidday. Oo aad baad noogu cadhootay.

Yexesqeel

1 Haddaba sannaddii soddonaad, bisheedii afraad,
maalinteedii shanaad, anigoo maxaabiistii Webi Kebaar
ag joogtay ku dhex jira ayaa samooyinkii furmeen, oo
waxaan arkay wax layga tusay xagga Ilaah. **2** Boqor
Yehooyaakiin maxaabiis ahaantiisii sannaddeedii shanaad
bisha maalinteedii shanaad **3** ayaa eraygii Rabbigu dalkii reer
Kaldayiin ugu yimid wadaadkii Yexesqeel ina Buusii, isagoo
Webi Kebaar ag jooga, oo halkaasay gacantii Rabbigu isagii
ku kor saarnayd. **4** Oo intaan wax fiirinayay waxaa ii muuqday
dabayl duufaan ah oo xagga woqooyi ka timid, iyo daruur
weyn, iyo dab iyada ku dhex jira, iyo iftiin hareereheeda ka
widhwidhaya, oo dhexdeedana waxaa ku jiray wax la moodo
sidii dhuxul cadaatay oo dab ka dhex dhalaalaysa. **5** Oo
waxaa dhexdeedii ka soo baxay wax u eg afar xayawaan.
Oo muuqashadooduna sidanay ahayd: waxay lahaayeen nin
ekaantiis. **6** Oo midkood kastaaba wuxuu lahaa afar weji, oo
midkood kastaaba wuxuu lahaa afar baal. **7** Oo cagahooduna
waxay ahaayeen cago toosan, oo baabacada cagahooduna
waxay u ekayd weyl baabaceeda, oo waxay u dhalaalayeen
sidii naxaas la safeeyey. **8** Oo baalashooda hoostoodana
waxay ku lahaayeen nin gacmihiis oo kale oo afarta dhinacba
uga yaal, oo afartooduba saasay u lahaayeen wejiyadooda
iyo baalashoodaba. **9** Oo baalashooduna midba midka kaluu
ku dhegganaa, oo markay socdeenna ma ay leexleexan ee
midkood kastaaba hortiisuu qummaati ugu dhaqaaqay. **10** Oo
xagga ekaanta wejiyadooduna waxay wada lahaayeen nin
wejigiis, oo afartooduba dhanka midig waxay ku lahaayeen
weji libaax, oo afartooduba waxay dhanka bidix ku lahaayeen
weji dibi; oo weliba afartoodu waxay lahaayeen weji gorgor.
11 Wejiyadoodu saasay ahaayeen, oo baalashooduna kor
bay u kala fidsanaayeen, oo midkood kastaaba laba baal
ayuu midka kan kale kula dhegganaa, oo labana waxay
ku daboolnaayeen jidhkooda. **12** Oo midkood kastaaba
hortiisuu qummaati ugu dhaqaaqay, oo waxay tageen
meel alla meeshuu ruuxu tegayoba, oo markay socdeenna
ma ay leexleexan. **13** Oo xagga ekaanta xayawaanka
waxay u ekaayeen dab qaxmaya dhuxulihiis iyo qoryo
ololaya. Oo xayawaanka dhexdooduu hor iyo dib iska daba
noqnoqonayay, oo dabkuna wuu dhalaal dheeraa, oo waxaa
dabka ka soo baxayay hillaac. **14** Oo xayawaankuna sidii
hillaaca biriqdiisa oo kale ayay u ordeen oo u soo noqdeen.
15 Haddaba intii aan xayawaanka fiirinayay waxaan arkay
giraangir dhulka korkiisa iyo xayawaanka dhinacooda taal,
oo mid kastaaba wuxuu u yiil afarta weji. **16** Oo giraangiraha
waxay u ekaayeen midabka berullos oo kale, oo afartoodiiba
way isu ekaayeen, oo muuqashadoodii iyo farsamadii loo
sameeyeyna waxaa la mooday sidii giraangir giraangir kale
ku dhex jirta. **17** Oo markay tageenna waxay ku socdeen
afartooda dhinac, oo mana ay leexleexan markay socdeen.
18 Oo wareegyadooduna aad bay u dheeraayeen, waxayna
ahaayeen wax aad iyo aad looga cabsado, oo afartoodaba
wareegyadooda waxaa ka buuxay indho miidhan. **19** Oo
markay xayawaanku socdeenba giraangiruhuna way dhinac
socdeen, oo xayawaankii markii dhulka kor looga qaadayba
giraangirihiina kor baa loo qaaday. **20** Oo meel alla meeshii
ruuxu tegeyba iyaguna way tageen, oo giraangirihiina iyagay
la sara keceen, waayo, ruuxii xayawaanku wuxuu ku jiray
giraangirihii. **21** Markii kuwaasu tageen, kuwanuna way
tageen, oo markii kuwaasu istaageenna, kuwanuna way
istaageen, oo markii kuwaas dhulka kor looga qaadayna
giraangirihiina dhinacoodaa kor loola qaaday, waayo, ruuxii
xayawaanku wuxuu ku jiray giraangirihii. **22** Xayawaanka
madaxoodana waxaa ka korreeyey cir ekaantiisa la moodo
baraf aad looga cabsado oo ku dul fidsan. **23** Oo cirka
hoostiisa ayaa baalashoodu ku toosnaayeen, oo midba kan
kale xaggiisuu u sii jeeday. Oo midkood kastaaba wuxuu
lahaa laba baal oo dhinacan uga daboolan iyo laba baal oo
jidhkiisa dhinacaas ugu daboolan. **24** Oo markay socdeenba
waxaan maqlay sanqadhii baalashooda oo la moodo sida
biyo badan guuxood, iyo sida Ilaaha Qaadirka ah codkiisii,
iyo buuq sanqadhiis la moodo sidii ciidan hugunkiis oo kale.
Oo markay istaageenna baalashoodii bay dejiyeen. **25** Oo
cod baa ka yeedhay cirkii madaxooda ka korreeyey, oo
markay istaageen baalashooda bay dejiyeen. **26** Oo cirkii
madaxooda ka korreeyey dushiisana waxaa ka muuqday wax
carshi u eg oo ekaantiisa la moodo sidii dhagax safayr ah, oo
waxaa wixii carshiga la moodo dushiisa ka muuqday wax nin
u eg. **27** Oo qaarkiisa hore wuxuu iila ekaa dhuxul cadaatay
oo uu dab ku jiro oo hareerihiisa ku wareegsan, oo qaarkiisa
dambena wuxuu iila ekaa sidii dab oo kale, oo hareerihiisana
waxaa ku wareegsanaa iftiin dhalaalaya. **28** Oo ekaantii
iftiinku ku wareegsanaana waxay u ekayd qaansoroobaad
maalin roobeed daruurta ku taal. Taasu waxay ahayd ekaantii
ammaanta Rabbiga. Oo markaan arkay ayaan wejiga u
dhacay, oo waxaan maqlay mid hadlaya codkiis.

2 Oo isna wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, bal istaag,
waan kula hadlayaaye. **2** Oo markuu ila hadlay ayaa
ruuxii i soo galay, oo cagahayguu igu taagay, waanan
maqlay kii ila hadlay. **3** Oo isaguna wuxuu igu yidhi, Wiilka
Aadamow, waxaan kuu dirayaa reer binu Israa'iil oo ah
dad caasiyiin ah oo iga caasiyoobay. Ilaa maantadan iyaga
iyo awowayaashoodba way igu xadgudbayeen. **4** Iyagu
waa dad weji adag oo qalbi qallafsan. Iyagaan kuu dirayaa,
waxaanad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wax buu
idinku leeyahay. **5** Oo iyagu hadday maqlaan iyo hadday
diidaanba, weli way ogaan doonaan in nebi iyaga dhex
joogay (waayo, iyagu waxa weeye reer caasiyoobay). **6**
Wiilka Aadamow, iyaga ha ka baqin, erayadoodana ha ka
baqin, in kastoo yamaarug iyo qodxan ay kugu wareegsan
yihiin oo aad hangarallayaal dhex deggan tahay, erayadooda
ha ka cabsan oo aragtidooda ha ka baqin, waayo, iyagu waa
reer caasiyoobay. **7** Oo adigu waa inaad erayadayda iyaga u
sheegtaa, hadday maqlaan iyo hadday diidaanba, waayo,
iyagu waa kuwa aad iyo aad u caasiyoobay. **8** Laakiinse
adigu, Wiilka Aadamow, waxaan kugu idhaahdo maqal, oo
caasi ha noqon sida reerkaas caasiyoobay oo kale. Afkaaga
kala qaad oo waxaan ku siiyo cun. **9** Oo intaan wax fiirinayay
waxaan arkay gacan la ii soo diray, oo bal eeg, waxaa ku
jiray qorniin duudduuban. **10** Oo isna hortayduu ku kala
bixiyey, oo dusha iyo hoostaba wax baa kaga qornaa, oo
waxaa ku qornaa barooraso iyo oohin iyo hoog.

3 Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, waxaad heshid
cun. Qorniinkan duudduuban cun, oo tag, oo waxaad la
hadashaa reer binu Israa'iil. **2** Sidaas daraaddeed afkaan
kala qaaday oo isna qorniinkii duudduubnaa wuu i cunsiiyey.
3 Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, calooshaada geli oo
ka buuxi qorniinkan duudduuban oo aan ku siiyo. Markaasaan
cunay, oo wuxuu afkayga ugu dhadhan macaanaa sidii malab
oo kale. **4** Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, reer binu
Israa'iil u tag, oo erayadayda kula hadal. **5** Waayo, laguuma
dirin dad hadal qalaad oo afkoodu adag yahay, laakiinse
waxaa laguu diray reer binu Israa'iil. **6** Laguumana dirin
dadyow badan oo hadal qalaad oo afkoodu adag yahay,
oo adaan erayadooda garan karin. Hubaal haddaan iyaga
kuu diri lahaa, way maqli lahaayeen. **7** Laakiinse reer binu
Israa'iil dooni maayaan inay ku maqlaan, maxaa yeelay,
dooni maayaan inay aniga i maqlaan, waayo, reer binu
Israa'iil oo dhammu waa dad weji adag oo qalbi qallafsan.
8 Bal eeg, wejigaaga waan ka sii adkeeyey wejigooda, oo
foolkaagana waan ka sii adkeeyey foolkooda. **9** Oo foolkaaga
waxaan ka dhigay sidii dheemman dhagax ka sii adag oo
kale. Ha ka cabsan iyaga, oo aragtidoodana ha ka baqin in
kastoo ay reer caasiyoobay yihiin. **10** Oo weliba wuxuu igu
yidhi, Wiilka Aadamow, erayadayda aan kugula hadli doono
oo dhan qalbigaaga ku qaado oo dhegahaaga ku maqal.
11 Haddaba waxaad u tagtaa kuwa maxaabiista ah, oo
dadkaaga ah, oo intaad la hadashid waxaad ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wax buu idinku leeyahay, hadday
maqlaan iyo hadday diidaanba. **12** Markaasaa ruuxu kor ii
qaaday, oo waxaan gadaashayda ka maqlay cod guuxaya oo
leh, Rabbiga ammaantiisu meesheeda barakay ku leedahay,
13 waxayna ahayd sanqadhii baalashii xayawaankii markay
istaabtaabanayeen, iyo sanqadhii giraangirihii iyaga dhinac
socday, oo sanqadh yaacideed ahayd. **14** Sidaasuu ruuxii kor
iigu qaaday oo meel fog ii waday, oo anna waxaan ku tegey
dhirif qadhaadh iyo naftaydoo kulul, oo gacantii Rabbigaa igu
kor xoog badnayd. **15** Markaasaan Teel Aabiib maxaabiistii
Webi Kebaar ag degganaa, iyo ilaa meeshii ay fadhiyeen ugu
tegey, oo halkaasaan iyagii toddoba maalmood dhex joogay
anigoo naxdin la fadhiya. **16** Oo markay toddoba maalmood
dhammaadeen waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga isagoo leh,
17 Wiilka Aadamow, waardiye baan reer binu Israa'iil kaaga
dhigay, haddaba bal erayga afkayga ka soo baxaya maqal,
oo digniin xaggayga ka timid iyaga gaadhsii. **18** Markaan
sharrowga ku idhaahdo, Hubaal waad dhiman doontaa,
haddaadan isaga u digin, oo aadan sharrowga la hadlin si
aad jidkiisa sharka ah uga digto inaad naftiisa badbaadiso
aawadeed, ninkaas sharrowga ahu xumaantiisuu ku dhex
dhiman doonaa, laakiinse dhiiggiisa gacantaadaan weyddiin
doonaa. **19** Laakiinse haddaad sharrowga u digto, oo uusan
isagu sharnimadiisa amase jidkiisa sharka ah ka soo noqon,
markaas xumaantiisuu ku dhiman doonaa, adiguse naftaadii
waad samatabbixisay. **20** Oo haddana haddii nin xaq ahu
uu xaqnimadiisii ka noqdo oo uu xumaan sameeyo, intaan
dhagax turunturo hor dhigo, isagu wuu dhiman doonaa.
Uma aadan digin, oo saas darteed dembigiisuu ku dhiman
doonaa, oo falimihiisii xaqa ahaa ee uu samayn jirayna lama
soo xusuusan doono, laakiinse dhiiggiisa gacantaadaan
weyddiin doonaa. **21** Habase ahaatee haddaad ninka xaqa
ah u digtid, si uusan ka xaqa ahu u dembaabin oo uusan
dembi u samayn, markaas hubaal wuu noolaan doonaa,
maxaa yeelay, wuu digniin qaatay, adiguna naftaadii waad
samatabbixisay. **22** Oo gacantii Rabbiguna halkaasay igu
kor saarnayd, oo wuxuu igu yidhi, Kac oo bannaanka u
bax halkaasaan kugula hadli doonaaye. **23** Markaasaan
kacay oo bannaankii u baxay, oo bal eeg, waxaa halkaas
jirtay ammaantii Rabbiga, taasoo u eg ammaantii aan Webi
Kebaar agtiisa ku arkay, oo aniguna wejigaan u dhacay. **24**
Markaasaa ruuxii i soo galay, oo cagaha igu taagay, wuuna ila
hadlay isagoo leh, Tag oo gurigaaga isku xidh. **25** Laakiinse
Wiilka Aadamow, bal ogow, xadhkaa lagugu xidhi doonaa oo
adna waad ku xidhnaan doontaa, oo dadka dhexdiisana uma
aad bixi doontid. **26** Oo carrabkaaga dhabxanaggaagaan
ku dhejin doonaa, si aad carrablaawe u noqotid, oo aanad
iyaga mid canaanta ugu noqon, waayo, iyagu waa reer
caasiyoobay. **27** Laakiinse markaan kula hadlo, afkaagaan
furi doonaa oo waxaad ku odhan doontaa, Sayidka Rabbiga
ahu sidaasuu leeyahay. Kii wax maqlaa, ha maqlo, oo kii
diidaana ha diido, waayo, iyagu waa reer caasiyoobay.

4 Wiilka Aadamow, xabbad leben ah soo qaad oo hortaada
dhig, oo waxaad ku dul taswiirtaa magaalo, taasoo ah
Yeruusaalem, **2** oo iyada weerar, qalcadona ku hareeree,
oo tuulmona ku tuul, oo xerooyinna hareereheeda ka dhis,
oo wax lagu dumiyona ku wareeji. **3** Oo weliba birdaawe
soo qaad, oo waxaad ka dhigtaa derbi bir ah oo adiga
iyo magaalada u dhexeeya, oo wejigaagana waxaad u
sii jeedisaa xaggeeda, oo iyana waa la weerari doonaa,
oo adiguna waa inaad iyada weerar u dhigtaa. Oo taasu
calaamad bay u noqon doontaa reer binu Israa'iil. **4** Oo
weliba dhinacaaga bidix u jiifso, oo waxaad kor saartaa
xumaantii dadka dalka Israa'iil. Maalmaha aad ku jiifto inta
tiradoodu tahay oo kale ayaad xumaantooda sidi doontaa.
5 Waayo, waxaan ku dul saaray sannadihii xumaantooda,
inta maalmaha tiradoodu tahay saddex boqol iyo sagaashan
maalmood, oo sidaasaad xumaanta dadka dalka Israa'iil u
sidi doontaa. **6** Oo markaad intaas dhammaysid, haddana
waxaad u jiifsataa dhinacaaga midig, oo waxaad afartan
maalmood sidi doontaa xumaantii dadka dalka Yahuudah,
maalin kastaba sannad baan kaaga dhigay. **7** Oo waxaad
wejigaaga u jeedisaa weerarka Yeruusaalem xaggiisa, iyadoo
gacantaadu qaawan tahay, oo waa inaad iyada wax ka sii
sheegtaa. **8** Oo bal ogow, anigu xadhkaan kugu xidhxidhi
doonaa, oo waa inaadan hadba dhinac isu rogin ilaa aad
dhammaysid maalmihii weerarkaaga. **9** Oo weliba waxaad
soo qaadataa sarreen, iyo shaciir, iyo digir, iyo misir, iyo
hadhuudh, iyo heed, oo kulligood isku weel ku shub, oo
kibis ka samayso, oo maalmaha aad dhinaca u jiifto intay
tiradoodu tahay in le'eg, oo ah saddex boqol iyo sagaashan
maalmood, waa inaad cuntaa. **10** Oo cuntada aad cuni
doontaana waa inay ahaataa mid la miisaamay, oo maalintii
labaatan sheqel ayaa kuu go'an, oo waa inaad goor ka goor
cuntaa. **11** Oo biyahana waa inaad qiyaas u cabtaa, oo
waxaa kuu go'an hiin lix meelood loo dhigay meeshiis, oo
waa inaad goor ka goor cabtaa. **12** Oo cuntadaadana waxaad
u cuntaa sida kibis shaciireed oo kale, oo waxaad ku dubataa
saxaro dad iyadoo ay indhaha ku hayaan. **13** Oo Rabbigu

wuxuu yidhi, Sidaas oo kale ayaa reer binu Israa'iil kibistooda
nijaasowday ugu dhex cuni doonaan quruumihii aan iyaga u
kaxayn doonoba. **14** Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow,
bal eeg, naftaydu weligeed ma ay nijaasoobin, waayo, tan
iyo yaraantaydii iyo ilaa haddatan marnaba ma aan cunin
wax bakhtiyey ama wax bahal bakhtiistay toona, oo hilib
karaahiyo ahuna innaba afkayga ma gelin. **15** Markaasuu
igu yidhi, Bal eeg, saxaro dad waxaan kuugu beddelay saalo
lo', oo waa inaad cuntadaada ku diyaarsataa. **16** Oo weliba
wuxuu kaloo igu yidhi, Wiilka Aadamow, bal ogow, usha
kibista ayaan Yeruusaalem ku dhex jebin doonaa, oo iyagu
waxay kibista ku cuni doonaan miisaan iyo digtoonaan, oo
biyahana waxay ku cabbi doonaan qiyaas iyo yaab, **17** si
ay baad iyo biyo u waayaan oo uu midkoodba kan kale ula
welwelo, oo ay xumaantooda aawadeed u wada baabba'aan.

5 Wiilka Aadamow, seef af badan soo qaado, oo sida
mandiisha rayiislaha ugu isticmaal, oo waxaad ku xiirataa
madaxa iyo gadhka, oo markaas kafado soo qaado si
aad timaha ugu miisaantid, oo kala qaybi. **2** Timaha
saddexdooda dalool dalool magaalada dhexdeeda dab
ku gub markii maalmaha weerarku ay dhammaystirmaan,
oo haddana waxaad qaadataa dalool kale, oo magaalada
hareereheeda seefta la dhac, oo daloolka saddexaadna
dabaysha ku kala firdhi, oo aniguna seef baan ka daba
qaadan doonaa. **3** Oo weliba wuxoogaa yar qaad oo
daraftaada gunud. **4** Oo haddana kuwaas qaar ka qaad
oo dab ku dhex tuur, oo dab ku gub, oo iyaga dab baa ka
soo bixi doona, wuxuuna wada gaadhi doonaa reer binu
Israa'iil oo dhan. **5** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Tanu waa Yeruusaalem. Quruumahaan dhex dhigay, oo
hareereheedana waddammaa ku wareegsan. **6** Oo iyana
xukummadaydii bay sharnimadeedii kaga caasiyowday
in ka sii badan quruumaha kale, oo qaynuunnadaydiina
way ka caasiyowday in ka sii badan waddammada
hareereheeda ku wareegsan, waayo, iyagu xukummadaydii
iyo qaynuunnadaydiiba way diideen, oo innaba kuma ay
socon. **7** Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Quruumaha hareerihiinna ku wareegsan waad ka
sii belaayo badiseen, oo qaynuunnadaydiina kuma aydaan
socon, oo xukummadaydiina ma aydaan xajin, oo quruumaha
idinku wareegsan xukummadoodana ma aydaan samayn, **8**
haddaba sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Bal eeg, aniga qudhaydu col baan kugu ahay, oo
iyadoo quruumuhu ay indhaha ku hayaan ayaan xukummo
dhexdaada ku samayn doonaa. **9** Oo waxaan dhexdaada
ku samayn doonaa wax aanan hore u samayn, oo hadda
ka dibna aanan samayn doonin wax la mid ah, waana
waxyaalahaagii karaahiyada ahaa oo dhan daraaddood. **10**
Sidaas daraaddeed aabbayaashu dhexdaaday wiilashooda
ku cuni doonaan, oo wiilashuna aabbayaashood bay cuni
doonaan, oo dhexdaadaan xukummo ku samayn doonaa,
oo kuwaaga hadhay oo dhanna waxaan u kala firdhin
doonaa dabaylaha oo dhan. **11** Sidaas daraaddeed Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye,
sida xaqiiqada ah, anigu waan ku dhimi doonaa, oo
ishayduna kuuma ay tudhi doonto, oo innaba kuuma aan
nixi doono, maxaa yeelay, waxaad meeshaydii quduuska
ah ku nijaasaysay waxyaalahaagii la nacay oo karaahiyada
ahaa oo dhan. **12** Saddexdaada dalool baa belaayo u le'an
doona, oo abaar bay dhexdaada ugu baabbi'i doonaan,
oo daloolna seef buu hareerahaaga ugu le'an doonaa, oo
daloolka saddexaadna dabaylaha oo dhan baan ku kala
firdhin doonaa, oo seef baan ka daba qaadan doonaa.
13 Oo sidaasaa xanaaqaygu ku dhammaystirmi doonaa,
cadhadaydana iyagaan ku dejin doonaa, markaasaan qaboobi
doonaa, oo waxay ogaan doonaan inaan aniga Rabbiga ahu
qiiradayda kula hadlay markaan cadhadaydii korkooda ku
dhammaystiray. **14** Oo weliba waxaan kaa dhigi doonaa
meel cidla ah iyo cay dhex taal quruumaha hareerahaaga
ku wareegsan, iyadoo ay kuwa ku soo ag mara oo dhanba
indhaha ku hayaan. **15** Sidaasay quruumaha hareerahaaga
ku wareegsan ugu noqon doontaa cay, iyo ceeb, iyo wax
lagu waana qaato, iyo wax lagu yaabo, markaan dhexdaada
xukummo ugu sameeyo xanaaq iyo cadho iyo canaan kulul.
Aniga Rabbiga ah ayaa sidaas ku hadlay. **16** Saasaa noqon
doonta markaan dushooda ku soo dayn doono fallaadhaha
baas ee abaarta ah, oo inay wax baabbi'iyaan u qaybsan, oo
aan u soo diri doono inay idin baabbi'iyaan, oo abaartaan
idiin sii badin doonaa, oo ushiinna kibistana waan kala jebin
doonaa, **17** oo waxaan kugu soo dayn doonaa abaar iyo
dugaag xunxun, oo iyana way ku gablamin doonaan, oo
belaayo iyo dhiig ayaa ku dhex mari doona, oo seef baan
kugu soo dayn doonaa. Aniga Rabbiga ah ayaa sidaas ku
hadlay.

6 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid, isagoo leh,
2 Wiilka Aadamow, wejigaaga buuraha dalka reer binu
Israa'iil u jeedi oo iyaga wax ka sii sheeg. **3** Oo waxaad
tidhaahdaa, Buuraha reer binu Israa'iilow, bal Sayidka Rabbiga
ah eraygiisa maqla. Sayidka Rabbiga ahu wuxuu ku leeyahay
buuraha, iyo kuraha, iyo webiyada, iyo dooxooyinkaba, Bal
ogaada, aniga qudhaydu seef baan idinku soo dayn doonaa,
oo waxaan wada baabbi'in doonaa meelihiinna sarsare. **4**
Meelihiinna allabariguna cidla bay wada noqon doonaan, oo
sanamyadiinna qorraxdana waa la wada burburin doonaa,
oo raggiinna la laayayna sanamyadiinna waan ku soo hor
tuuri doonaa. **5** Oo meydadka reer binu Israa'iil waxaan hor
dhigi doonaa sanamyadooda, oo lafihiinnana waxaan ku kala
firdhin doonaa meelihiinna allabariga hareerahooda. **6** Oo
meel alla meeshaad deggan tihiinba magaalooyinka waa
laga dumin doonaa, oo meelaha sarsarena cidla bay wada
noqon doonaan, si ay meelihiinna allabarigu u burburaan oo
ay cidla u noqdaan, oo ay sanamyadiinnuna jajabaan oo
ay u wada dhammaadaan, oo sanamyadiinna qorraxdana
loo wada jaro, oo shuqulladiinnana loo wada tirtiro. **7** Oo
kuwa la laayayna dhexdiinnay ku soo daadan doonaan,
oo waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. **8**
Laakiinse qaar baan reebi doonaa, si aad wuxoogaa seefta
kaga baxsaday quruumaha dhexdooda u lahaataan, markaad
waddammada ku kala dhex firdhi doontaan. **9** Oo kuwii
idinka baxsadaa waxay igu xusuusan doonaan quruumaha
dhexdooda halkaasoo loo kaxaysan doono iyagoo maxaabiis
ah, waayo, anigu waxaan ku calool xumaaday qalbigoodii
dhilloobay oo iga tegey, iyo indhahoodii sanamyadooda
dhillanimada la daba galay, oo iyaga qudhoodu waxay
isku nici doonaan xumaatooyinkii ay ku dhex sameeyeen

waxyaalahoodii karaahiyada ahaa oo dhan. **10** Oo waxay
ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay iyo inaanan
waxtarla'aan u odhan, Belaayadaas ayaan iyaga ku samayn
doonaa. **11** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Sacabbada
isku dhufo oo cagta dhulka ku dhufo, oo Hoogay! u dheh
waxyaalihii karaahiyada ahaa oo dhan ee ay reer binu Israa'iil
sameeyeen aawadood, waayo, waxay ku baabbi'i doonaan
seef, iyo abaar, iyo belaayo. **12** Kii meel fog joogaa belaayo
buu u dhiman doonaa, oo kii meel dhow joogaana seef buu
ku dhiman doonaa, oo kii magaalada la weeraraya weli
ku hadhaana abaar buu ku dhiman doonaa, oo sidaasaan
cadhadayda ugu dhammaystiri doonaa. **13** Oo markaasaad
ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay, markii raggooda
la laayay ay ku ag daadsanaadaan sanamyadooda ku
hareeraysan meelahooda allabariga, oo kor saaran kur kasta
oo dheer, iyo buuraha dhaladooda oo dhan, iyo geed kasta
oo cagaar ah hoostiisa, iyo geed kasta oo alloon la yidhaahdo
oo weyn, kuwaasoo ah meelaha ay carafta udgoon ugu
bixiyeen sanamyadooda oo dhan. **14** Anigu gacantayda
ayaan iyaga ku fidin doonaa, oo dalkana meel cidla ah ayaan
ka dhigi doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa meel ka sii
daran cidlada ku taal xagga Dibla meelaha ay deggan yihiin
oo dhan, oo markaasay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga
ahay.

7 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh,
2 Wiilka Aadamow, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu dalka
reer binu Israa'iil ku leeyahay, Waa kaa dhammaadkii, dalka
afartiisa geesood dhammaadkii baa gaadhay. **3** Dhammaadkii
haddeer buu kugu soo degay, oo cadhadaydaan kugu ridi
doonaa, oo siday jidadkaagu ahaayeen ayaan kuu xukumi
doonaa, oo waxaan kaa abaalmarin doonaa waxyaalihii
karaahiyada ahaa oo dhan. **4** Oo indhahaygu kuuma
tudhi doonaan, oo innaba kuuma aan nixi doono, laakiinse
siday jidadkaagu ahaayeen ayaan kaa abaalmarin doonaa,
oo waxyaalahaaga karaahiyada ahuna way ku dhex oolli
doonaan, oo idinkuna waad ogaan doontaan inaan anigu
Rabbiga ahay. **5** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Belaayo! Belaayo gooni ah! Bal fiiriya, way soo socotaaye! **6**
Dhammaad baa yimid, dhammaadkii waa yimid, bal eeg, wuu
kugu soo toosayaa, oo haddana waa soo socdaaye! **7** Kan
dalka dhex degganow, masiibadaadii waa kuu timid! Wakhtigii
waa yimid, oo maalintuna way soo dhow dahay, taasoo ah
maalin dhibeed oo aan ahayn dhawaaqa faraxa badan ee
buuraha korkooda. **8** Goor dhow baan cadhadayda kugu
kor shubi doonaa, oo xanaaqaygaan kugu kor dhammaystiri
doonaa, oo siday jidadkaagu ahaayeen ayaan kuu xukumi
doonaa, oo waxaan kaa abaalmarin doonaa waxyaalahaagii
karaahiyada ahaa oo dhan. **9** Oo indhahaygu kuuma tudhi
doonaan, oo innaba kuuma aan nixi doono, oo waxaan
kaa abaalmarin doonaa siday jidadkaagu ahaayeen, oo
waxyaalahaaga karaahiyada ahuna way ku dhex oolli
doonaan, oo idinkuna waad ogaan doontaan inaan anigoo
Rabbiga ahu wax idinku dhufto. **10** Bal maalinta eega,
bal eega way imanaysaa, masiibadaadii waa soo baxday,
ushii way magooshay, oo kibir waa ubxiyey. **11** Dulmigii
wuxuu u kacay sidii ul shareed. Midkoodna ma hadhi
doono badnaantooda iyo maalkooda badan toona, oo looma
barooran doono. **12** Wakhtigii waa yimid, oo maalintii way soo
dhow dahay. Kan wax iibsadaa yuusan waxba rayrayn, kan
wax iibiyaana yuusan waxba murugoon, waayo, dadkooda
badan oo dhanba cadhaa dul saaran. **13** Waayo, kan wax
iibiyey uma uu soo noqon doono wixii uu iibiyey in kastoo
uu weli kuwa noolnool ku dhex jiro, waayo, waxyaalihii
la tusay waxay ku saabsan yihiin dadkooda badan oo
dhan, oo midkoodna innaba sooma noqon doono, xumaanta
noloshiisana kuma xoogaysan doono. **14** Turumbadii bay ku
dhufteen, oo wax kastaba way sii diyaariyeen, laakiinse midna
dagaalka uma baxo, waayo, dadkooda badan cadhadaydii
baa dul saaran. **15** Seeftii dibadday joogtaa, oo belaayadii iyo
abaartiina gudahay ku jiraan. Kii berrinka joogaa seef buu ku
dhiman doonaa, oo kii magaalada joogaana abaar iyo belaayo
ayaa baabbi'in doona. **16** Laakiinse kuwoodii baxsadaa
way cayman doonaan, oo waxay joogi doonaan buuraha
dushooda sida qoolleyda dooxooyinka iyagoo kulligood
barooranaya oo mid kastaaba xumaantiisii aawadeed u
ooyaya. **17** Gacmaha oo dhammu way taag gabi doonaan, oo
jilbaha oo dhammuna sida biyo oo kale ayay u tabaryaraan
doonaan. **18** Oo weliba iyagu waxay guntan doonaan
dhar joonyad ah, oo naxdin baa liqi doonta, oo wejiyada
oo dhammuna way ceeboobi doonaan, oo madaxyada oo
dhammuna way xiirnaan doonaan. **19** Lacagtooda jidadkay ku
xoori doonaan, oo dahabkooduna wuxuu noqon doonaa sida
wasakh oo kale. Maalinta cadhada Rabbiga lacagtooda iyo
dahabkooduba ma ay samatabbixin kari doonaan. Naftooda
ma ay dhergin doonaan, oo calooshoodana kama ay buuxin
doonaan, maxaa yeelay, kuwaasu waxay ahaayeen dhagaxii
turunturada ee xumaantooda. **20** Quruxdii sharraxaaddiisa
kibir bay u beddeleen, oo waxay ka sameeyeen sanamyada
waxyaalahoodii karaahiyada ahaa oo la nacay, sidaas
daraaddeed waxaan iyaga uga dhigay sida wasakh oo
kale. **21** Oo booli ahaan ayaan shisheeyayaal gacanta
ugu gelin doonaa oo sida wax la soo dhacay oo kalena
ayaan sharrowyada dunida u siin doonaa, oo iyaguna way
nijaasayn doonaan. **22** Oo weliba wejigaygana iyagaan ka sii
jeedin doonaa, oo iyana meeshayda qarsoon bay nijaasayn
doonaan, oo kuwa wax dhaca ayaa gudaheeda geli doona
oo nijaasayn doona. **23** Silsilad samee, waayo, dalka waxaa
ka buuxda gacankudhiiglenimo, oo magaaladana waxaa
ka buuxa dulmi. **24** Sidaas daraaddeed waxaan u keeni
doonaa kuwa ugu liita ee quruumaha, oo iyana guryahooda
way hantiyi doonaan, oo weliba waxaan joojin doonaa kuwa
xoogga badan kibirkooda, oo meelahooda quduuska ahna
waa la wada nijaasayn doonaa. **25** Halligaad baa imanaysa,
oo iyagu nabad bay doondooni doonaan, laakiinse innaba
ma ay jiri doonto. **26** Belaayaba belaayay ku soo kor degi
doontaa, war belef ahuna war belef ah buu ka kor iman
doonaa, oo markaasay wax nebi la tuso doondooni doonaan,
laakiinse sharcigu wadaaddada wuu ka baabbi'i doonaa,
oo taladuna odayaasha way ka dhammaan doontaa. **27**
Boqorku wuu barooran doonaa, oo amiirkuna cabsi buu
huwan doonaa, oo dadka dalka deggan gacmahooduna way
gariiri doonaan, oo anigu siday jidadkoodu ahaayeen ayaan
ku samayn doonaa, oo siday galabsadaanna waan u xukumi
doonaa, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga
ahay.

8 Oo sannaddii lixaad, bisheedii lixaad, maalinteedii shanaad intii aan gurigaygii dhex fadhiyeyey, oo ay odayaashii dalka Yahuudah i hor fadhiyeyeen ayaa gacantii Sayidka Rabbiga ahu igu soo kor degtay. **2** Markaasaa intaan wax fiirinayay waxaa ii muuqday wax muuqashadiisu u ekayd dab oo kale, oo qaarkiisa dambe wuxuu u ekaa dab, oo qaarkiisa horena wuxuu u ekaa dhuxul cadaatay oo dhalaalaysa. **3** Oo isna wax gacan u eg buu igu soo taagay, oo wuxuu igu dhegay timahayga, oo ruuxii ayaa dhulka iyo samada dhexdooda kor iigu qaaday, oo waxyaalihii Ilaah i tusay wuxuu iigu keenay Yeruusaalem, iyo iridda gudaha ku taal albaabkeeda xagga woqooyi u sii jeeda, oo halkaas waxaa yiil kursigii sanamkii hinaasada, kaasoo hinaasada kiciya. **4** Oo bal eeg, ammaantii Ilaaha reer binu Israa'iil ayaa halkaas joogtay, oo waxay u ekayd sidii muuqashadii aan bannaanka ku arkay oo kale. **5** Oo markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, bal haatan indhaha xagga woqooyi ku taag. Markaasaan indhaha kor ugu taagay jidkii xagga woqooyi, oo waxaan xaggii woqooyi iriddii meeshii allabariga ku arkay sanamkan hinaasada ee iridda ka taagan. **6** Oo wuxuu kaloo igu sii yidhi, Wiilka Aadamow, ma u jeedda waxa ay samaynayaan, xataa waxyaalaha waaweyn oo karaahiyada ah ee ay reer binu Israa'iil halkan ku sameeyaan si aan meeshayda quduuska ah uga sii fogaado? Laakiinse bal haddana waxaad arki doontaa waxyaalo karaahiyo ah oo tan ka sii weyn. **7** Oo haddana wuxuu i geeyey albaabkii barxadda, oo markaan wax fiiriyey waxaan arkay god derbiga ku dhex yaal. **8** Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, bal haddana derbiga qod, oo markaan derbigii qoday waxaan arkay albaab. **9** Oo isna wuxuu igu yidhi, Sii gal, oo bal fiiri waxyaalaha karaahiyada iyo sharka ah oo ay halkan ku samaynayaan. **10** Sidaas daraaddeed waan galay oo waxaan arkay cayn kasta oo wax gurguurta ah, iyo xayawaan karaahiyo ah, iyo sanamyadii reer binu Israa'iil oo dhan oo lagu taswiiray derbiga hareerihiisa oo dhan. **11** Oo waxaa iyagii halkaas ku hor taagnaa toddobaatan nin oo odayaashii reer binu Israa'iil ka mid ahaa, oo waxaa dhexdooda taagnaa Ya'asanyaah ina Shaafaan, oo ninkood kastaaba wuxuu gacanta ku haystay idankiisii, oo waxaa kor uga baxayay caraftii qiiqii fooxa. **12** Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, ma aragtay waxa odayaashii reer binu Israa'iil ay gudcurka ku sameeyaan, oo ninkood kastaaba uu qolladihiisa taswiirta ku sameeyo? Waayo, waxay isyidhaahdaan, Rabbigu inooma jeedo, waayo, Rabbigu dhulkuu ka tegey. **13** Oo weliba wuxuu igu sii yidhi, Bal haddana waxaad arki doontaa waxyaalo kale oo karaahiyo ah oo kuwan ka sii weyn. **14** Markaasuu i geeyey albaabkii iriddii gurigii Rabbiga oo xagga woqooyi u sii jeeday, oo waxaan halkaas ku arkay naagaha fadhiya oo sanamkii Tammuus u ooyaya. **15** Markaasuu igu yidhi, Waxaas ma aragtay, Wiilka Aadamow? Bal haddana waxaad arki doontaa waxyaalo kale oo karaahiyo ah oo kuwan ka sii weyn. **16** Oo haddana wuxuu i geeyey barxaddii hoose oo gurigii Rabbiga, oo bal eeg, iriddii macbudkii Rabbiga, meel u dhaxaysa balbalada iyo meeshii allabariga waxaa taagnaa rag shan iyo labaatan ku dhow iyagoo dhabarka macbudkii Rabbiga u sii jeediyey, wejigana xagga bari u sii jeediyey, oo waxay caabudayeen qorraxda bari jirta. **17** Markaasuu igu yidhi, Waxan ma aragtay, Wiilka Aadamow? Tanu ma wax dadka Yahuudah u fudud baa inay sameeyaan waxyaalaha karaahiyada ah ee ay halkan ku samaynayaan? Waayo, dalkii dulmi bay ka buuxiyeen oo mar kalay u noqdeen inay iga cadhaysiiyaan, oo bal eeg, laantii ayay sanka u dhoweeyeen. **18** Oo sidaas daraaddeed weli cadhaan ku shaqayn doonaa, indhahaygu uma tudhi doonaan, oo innaba uma aan nixi doono, oo in kastoo ay dhegahaygu qaylo weyn ugu qayliyaanna innaba ma aan maqli doono.

9 Markaasuu dhegahayga cod weyn ugu qayliyey, isagoo leh, Kuwa magaalada u taliya soo dhowee, iyadoo ninkood kastaaba uu hubkiisa uu wax ku baabbi'iyo gacanta ku haysto. **2** Oo bal eeg, lix nin baa waxay ka yimaadeen iriddii sare xaggeeda taasoo xagga woqooyi u sii jeedda, oo midkood kastaaba wuxuu gacanta ku haystay hubka uu wax ku laayo, oo waxaa dhexdooda joogay mid dhar wanaagsan qaba, oo dhinacana waxaa ugu xidhnaa geeskii khadka kan wax qora. Markaasay galeen oo waxay ag istaageen meeshii allabariga ee naxaasta ahayd. **3** Kolkaasaa ammaantii Ilaaha reer binu Israa'iil kor bay uga kacday keruubkii ay kor saarnayd, oo waxay tagtay guriga marinkiisii, oo wuxuu u yeedhay ninkii dharkii wanaagsanaa qabay oo dhiniciisa ku sitay geeskii khadka kan wax qora. **4** Markaasaa Rabbigu isagii ku yidhi, Magaalada Yeruusaalem dhexdeeda mar, oo waxaad calaamad ku dhigtaa jaaha dadka u taahaya oo u qaylinaya waxyaalaha karaahiyada ah oo dhexdeeda lagu sameeyo oo dhan. **5** Oo kuwii kalena wuxuu anigoo maqlaya ku yidhi, Isaga dabadiis magaalada dhex mara oo wada laaya, oo indhihiinnu yaanay u tudhin, oo innaba ha u nixina. **6** Oo waxaad wada laysaan odayaasha, iyo barbaarrada, iyo gabdhaha, iyo carruurta yaryar, iyo naagahaba, laakiinse innaba ha u dhowaanina nin alla ninkii ay calaamaddu ku taal, oo waxaad ka bilowdaan meeshayda allabariga. Markaasay waxay ka bilaabeen raggii odayaasha ahaa oo guriga hortiisa joogay. **7** Oo wuxuu iyagii ku yidhi, Guriga nijaaseeya, oo barxadahana meydad ka buuxiya, oo haddana baxa. Markaasay bexeen oo magaaladii dad bay ku dhex laayeen. **8** Oo intay dadka laynayeen oo aan anigu hadhay ayaan wejiga u dhacay, oo intaan qayliyey ayaan idhi, Sayidow, Rabbiyow, ma waxaad doonaysaa inaad kuwa reer binu Israa'iil ku hadha oo dhan ku wada baabbi'isid cadhadaada aad Yeruusaalem ku dul shubayso? **9** Markaasuu igu yidhi, Dadka dalka Israa'iil iyo dadka dalka Yahuudahba xumaantoodu aad iyo aad bay u badan tahay, oo dalkiina dhiig baa ka buuxsamay, oo magaaladiina qalloocnaan baa ka buuxsantay, waayo, waxay isyidhaahdaan, Rabbigu dhulka wuu ka tegey, oo Rabbigu waxba ma arko. **10** Oo aniguna indhahaygu uma tudhi doonaan, oo innaba uma aan nixi doono, laakiinse jidkooda ayaan madaxooda kaga abaalmarin doonaa. **11** Oo bal eeg, ninkii dharkii wanaagsanaa qabay oo geeska khadka dhinaciisa ku sitay ayaa war keenay, oo wuxuu yidhi, Wixii aad igu amartay ayaan sameeyey.

10 Markaasaan wax fiiriyey, oo cirkii madaxii keruubiimta ka korreeyey waxaa ka muuqday wax dhagax safayr u ekaa, oo muuqashadiisu carshi u eg tahay. **2** Markaasuu la hadlay ninkii dharkii wanaagsanaa qabay, oo wuxuu ku yidhi, Waxaad kala dhex martaa giraangiraha iyo xataa

keruubka hoostiisa, oo markaas labadaada gacmood ka soo
buuxi dhuxulo dab ah oo aad keruubiimta dhexdooda ka
soo cantoobiso, oo waxaad ku dul daadisaa magaalada. Oo
isna wuu dhex maray anigoo indhaha ku haya. **3** Haddaba
keruubiimtu waxay taagnaayeen guriga dhankiisa midigta
markuu ninkii gudaha galay, oo barxaddii hoose waxaa
ka buuxsantay daruur. **4** Markaasaa ammaantii Rabbigu
keruubkii marinkii guriga uga kacday, oo gurigiina waxaa ka
buuxsantay daruurtii, oo barxaddiina waxaa ka buuxsamay
dhalaalkii ammaanta Rabbiga. **5** Oo sanqadhii baalashii
keruubiimtana waxaa laga maqlay tan iyo xataa barxaddii
dibadda, sidii markuu Ilaaha Qaadirka ahu hadlo. **6** Oo
markuu amray ninkii dharka wanaagsanaa qabay oo uu ku
yidhi, Giraangiraha dhexdooda iyo keruubiimta dhexdooda
dab ka soo qaad, markaasuu dhex galay oo wuxuu istaagay
giraangir dhinaceed. **7** Oo keruubkii wuxuu gacantiisii u fidiyey
dabkii keruubiimta dhexdooda yiil, oo intuu wuxoogaa ka soo
qaaday ayuu gacantii kii dharka wanaagsanaa qabay ku riday,
oo isaguna intuu soo qaaday ayuu baxay. **8** Oo keruubiimtii
waxaa ka muuqday wax nin gacantiis u eg oo baalashooda
hoosta uga yaal. **9** Oo intaan wax fiirinayay waxaa ii muuqday
afartii giraangirood oo keruubiimta dhinac yiil, oo giraangir
baa keruub dhinac tiil, oo giraangir kalena keruub kalay
dhinac tiil, oo giraangiraha muuqashadooduna waxay u
ekayd dhagax berullos oo kale. **10** Oo afartooduba isku
muuqashay lahaayeen, oo waxaa la mooday sidii giraangir
giraangir kale ku dhex jirta. **11** Oo markay socdeenna waxay
ku socdeen afartoodii dhinacba, oo innaba ma ay leexleexan
markay socdeen, laakiinse meeshii madaxoodu u sii jeeday
ayay u raaceen, oo innaba ma ay leexleexan markay
socdeen. **12** Oo jidhkooda oo dhan, iyo dhabarkooda, iyo
gacmahooda, iyo baalashooda, iyo giraangirihii afartooda la
socdayba waxay ahaayeen indho miidhan oo hareerahooda
ku wareegsan. **13** Oo giraangirihiina anigoo maqlaya ayaa
lagu magacaabay giraangiraha warwareega. **14** Oo mid
kastaaba wuxuu lahaa afar weji. Wejigii kowaad wuxuu
ahaa weji keruub, oo wejigii labaadna wuxuu ahaa weji
nin, oo kii saddexaadna wuxuu ahaa weji libaax, oo kii
afraadna wuxuu ahaa weji gorgor. **15** Keruubiimtii kor bay
isu qaadeen. Kuwaasu waxay ahaayeen xayawaankii aan
Webi Kebaar agtiisa ku arkay. **16** Keruubiimtu markay
socdeenba giraangiruhuna way dhinac socdeen, oo markii
keruubiimtu ay baalashooda kor u qaadeen inay dhulka kor
isaga qaadaan aawadeed, isla giraangirahaasu dhinacoodii
kama ay leexan. **17** Oo markay istaageen, kuwaasuna way
istaageen, oo markay kor isu qaadeenna, kuwaasuna kor
bay isu qaadeen, waayo, xayawaanka naftoodu iyagay ku
jirtay. **18** Markaasaa ammaantii Rabbigu marinka gurigay ka
kacday oo waxay istaagtay meel keruubiimtii ka korraysa. **19**
Oo keruubiimtiina baalashooday kor u qaadeen oo anigoo
indhaha ku haya ayay dhulka kor isaga qaadeen, oo markay
bexeen giraangirihiina way dhinac socdeen, oo waxay ag
istaageen albaabkii iridda bari ee guriga Rabbiga, oo Ilaaha
reer binu Israa'iil ammaantiisiina iyagay ka korraysay. **20**
Kuwaasu waxay ahaayeen xayawaankii aan ku arkay Ilaaha
reer binu Israa'iil hoostiisa iyagoo Webi Kebaar agtiisa
jooga, oo waxaan iqiin inay keruubiim yihiin. **21** Midkood
kastaaba wuxuu lahaa afar weji, oo midkood kastaaba wuxuu
lahaa afar baal, oo baalashooda hoostoodana waxaa ku
yiil wax nin gacmihiis u eg. **22** Oo wejiyadooduna waxay
ahaayeen isla wejiyadii aan Webi Kebaar agtiisa ku arkay,
oo muuqashadooda iyo iyaga qudhooduba isku mid bay
ahaayeen, oo midkood kastaaba hortiisuu qummaati ugu
socday.

11 Oo weliba ruuxii baa kor ii qaaday oo wuxuu i geeyey
iriddii bari ee guriga Rabbiga oo xagga bari u sii
jeedday, oo iridda albaabkeedii waxaan ku arkay shan iyo
labaatan nin, oo waxaan dhexdooda ku arkay Ya'asanyaah
ina Casuur iyo Felatyaah ina Benaayaah, oo labaduba
waxay ahaayeen dadka amiirradoodii. **2** Oo markaasuu igu
yidhi, Wiilka Aadamow, kuwaasu waa nimanka xumaanta
hindisa, oo magaaladan dhexdeeda talo shar ah kaga
taliya. **3** Oo waxay yidhaahdaan, Wakhtiga guryo la dhiso
ma dhowa. Magaaladanu waa dheri weyn oo innaguna
waxaynu nahay hilibkii. **4** Sidaas daraaddeed iyaga wax ka
sii sheeg, Wiilka Aadamow, wax sii sheeg. **5** Markaasaa
Ruuxii Rabbigu igu soo degay, oo wuxuu igu yidhi, Waxaad
tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iilow,
sidaasaad istidhaahdeen, waayo, waxyaalaha maankiinna
soo gala waan ogahay. **6** Magaaladan dhexdeeda waxaad
ku badiseen kuwiinnii la laayay, oo jidaddkeedana kuwii la
laayay waad ka buuxiseen. **7** Sidaas daraaddeed Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Meydadkiinna aad dhexdeeda
dhigteen ayaa hilibka ah oo magaaladanuna waa dheriga
weyn, laakiinse dhexdeedaa laydinka soo bixin doonaa. **8**
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Idinku seef baad ka
cabsateen, oo seef baan idinku soo dayn doonaa. **9** Oo
dhexdeedaan idinka soo bixin doonaa, oo waxaan idinku
ridi doonaa shisheeyayaal gacmahooda, oo dhexdiinnana
xukummo baan ku samayn doonaa. **10** Seef baad ku le'an
doontaan, oo soohdinta dalka reer binu Israa'iil ayaan idinku
xukumi doonaa, oo waxaad ogaan doontaan inaan anigu
Rabbiga ahay. **11** Magaaladanu dherigiinna ma ay ahaan
doonto, oo idinkuna hilibka ku dhex jira ma aad ahaan
doontaan, laakiinse soohdinta dalka reer binu Israa'iil ayaan
idinku xukumi doonaa. **12** Oo waxaad ogaan doontaan
inaan anigu Rabbiga ahay, waayo, qaynuunnadaydii kuma
aydaan socon, oo xukummadaydiina ma aydaan samayn,
laakiinse waxaad samayseen sidii xukummadii quruumaha
oo idinku wareegsanu ay samayn jireen. **13** Oo intaan
wax sii sheegayay ayaa Felatyaah ina Benaayaah dhintay.
Markaasaan wejiga u dhacay oo cod dheer baan ku qayliyey,
oo idhi, Sayidow, Rabbiyow, ma waxaad doonaysaa inaad
inta reer binu Israa'iil ka hadhay wada baabbi'iso? **14**
Markaasaa eraygii Rabbigu ii yimid isagoo leh, **15** Wiilka
Aadamow, walaalahaa oo ah walaalahaaga runta ah, iyo
dadka xigaalkaaga ah, iyo kulli reer binu Israa'iil oo dhammu
waa kuwii dadka Yeruusaalem degganu ay ku yidhaahdeen,
Idinku Rabbiga ka fogaada. Dalkan annagaa dhaxal naloo
siiyey. **16** Sidaas daraaddeed waxaad tidhaahdaa, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, In kastoo aan iyaga quruumaha
ku dhex fogeeyey, iyo in kastoo aan waddammada ku
kala dhex firdhiyey, weliba waxaan iyaga waddammadii ay
tageen ugu ahaan doonaa meel quduus ah. **17** Sidaas
daraaddeed waxaad tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu

wuxuu leeyahay, Waxaan idinka soo ururin doonaa dadyowga
dhexdooda, oo waddammadii laydinku kala firdhiyey ayaan
idinka soo shirin doonaa, oo waxaan idin siin doonaa dalka
reer binu Israa'iil. **18** Oo iyagu halkaasay iman doonaan,
oo waxay halkaas ka fogayn doonaan waxyaalaha la naco
oo dhan iyo waxyaalaha karaahiyada ah oo dhanba. **19**
Oo waxaan iyaga siin doonaa qalbi keliya, oo waxaan
gelin doonaa ruux cusub, oo qalbigii dhagaxa ahaana
jidhkooda waan ka dhex bixin doonaa, oo waxaan siin
doonaa qalbi jiidh ah, **20** si ay iyagu qaynuunnadayda ugu
socdaan, oo ay amarradayda u xajiyaan oo ay u sameeyaan,
oo waxay ahaan doonaan dadkayga, aniguna Ilaahooda
ayaan ahaan doonaa. **21** Laakiinse Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Kuwa qalbigoodu daba socdo waxyaalaha
la naca iyo waxyaalahooda karaahiyada ahba jidkooda
ayaan madaxooda kaga abaalmarin doonaa. **22** Markaasaa
keruubiimtii baalashooda kor u qaadeen, oo giraangirihiina
way dhinac yiilleen, oo ammaantii Ilaaha reer binu Israa'iilna
iyagay ka korraysay. **23** Markaasaa ammaantii Rabbigu
magaalada dhexdeedii ka kacday, oo waxay kor istaagtay
buurta magaalada dhankeeda bari ku taal. **24** Oo markaasaa
Ruuxii kor ii qaaday, oo Ruuxii Ilaah wuxuu wixii lay tusay igu
keenay dalkii Kalday iyo maxaabiistii meeshaas joogtay. Oo
markaasaa wixii lay tusay oo aan arkay kor iiga bexeen. **25**
Markaasaan kuwii maxaabiista ahaa u sheegay waxyaalihii
uu Rabbigu i tusay oo dhan.

12 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo
leh, **2** Wiilka Aadamow, waxaad dhex deggan tahay
reer caasiyoobay, oo leh indho ay wax ku fiiriyaan laakiinse
aan waxba arkin, oo leh dhego ay wax ku dhegaystaanna
laakiinse aan waxba maqlin, waayo, waa reer caasiyoobay.
3 Sidaas daraaddeed Wiilka Aadamow, alaabtaada inaad
guurtid u diyaarso, oo maalin cad guur iyagoo indhaha kugu
haya, oo waa inaad meeshaada ka guurtaa oo aad meel
kale u guurtaa iyagoo indhaha kugu haya; waxay noqon
kartaa inay ka fiirsadaan, in kastoo ay reer caasiyoobay
yihiin. **4** Oo waa inaad alaabtaada maalin cad soo bixisaa
sida alaab lala guurayo iyagoo indhaha kugu haya, oo waa
inaad makhribkii ambabbaxdaa sida kuwo masaafuris u
bixitimaya iyagoo indhaha kugu haya. **5** Oo iyagoo indhaha
kugu haya derbiga dalooli oo alaabta halkaas ka soo bixi.
6 Iyagoo indhaha kugu haya waa inaad alaabta garbaha
ku qaadataa oo la ambabbaxdaa markay gudcur tahay. Oo
wejigaagana waa inaad deddaa si aadan dhulka u arag,
waayo, calaamad baan reer binu Israa'iil kaaga dhigay. **7** Oo
aniguna sidii laygu amray ayaan sameeyey, oo alaabtaydii
maalin cad baan soo bixiyey, sidii alaab lala guurayo oo kale,
oo markay makhribkii ahayd ayaan derbigii gacantayda ku
dalooliyey, oo iyadoo gudcur ah ayaan dibadda u soo saaray,
oo iyagoo indhaha igu haya ayaan garbaha ku qaatay. **8** Oo
subaxdii dambe ayaa eraygii Rabbigu ii yimid isagoo leh, **9**
Wiilka Aadamow, reerkii caasiyoobay oo reer binu Israa'iil
ah sow kuguma ay odhan, War maxaad samaynaysaa? **10**
Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Warkan culusu wuxuu ku saabsan yahay amiirka
Yeruusaalem jooga iyo reer binu Israa'iilka dhexdeeda jooga
oo dhanba. **11** Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Anigu calaamad
baan idiin ahay. Sidaan sameeyey oo kale ayaa iyaga lagu
samayn doonaa. Iyagu masaafurisyo bay noqon doonaan
oo maxaabiisnimay geli doonaan. **12** Oo amiirka iyaga
dhex joogaana iyadoo gudcur ah ayuu garbaha wax ku
qaadan doonaa, wuuna ambabbixi doonaa. Derbigay daloolin
doonaan si ay halkaas alaabta ugala baxaan aawadeed,
oo isna wejiguu dedan doonaa si uusan indhihiisa dhulka
ugu arag. **13** Oo weliba aniguna shabaggaygaan ku kor
kala bixin doonaa, oo dabinkaygaa lagu soo qaban doonaa,
oo waxaan isaga keeni doonaa Baabuloon iyo dalka reer
Kaldayiin, oo weliba ma uu arki doono, in kastoo uu halkaas
ku dhiman doono. **14** Oo kuwa hareerihiisa u jooga inay isaga
caawiyaan oo dhanna waan u kala firdhin doonaa xagga
dabaylaha oo dhan iyaga iyo guutooyinkiisa oo dhanba, oo
seef baan ka daba qaadan doonaa. **15** Oo iyaguna waxay
ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay, markaan iyaga
quruumaha ku kala dhex eryi doono, oo aan waddammada
ku kala firdhin doono. **16** Laakiinse wuxoogaa yar oo iyaga
ka mid ah ayaan ka caymin doonaa seefta, iyo abaarta,
iyo belaayada si ay waxyaalahooda karaahiyada ah oo
dhan uga dhex sheegaan quruumaha oo dhan meel alla
meeshay tagaanba, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu
Rabbiga ahay. **17** Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid
isagoo leh, **18** Wiilka Aadamow, kibistaada naxdin ku cun,
oo biyahaagana gariirid iyo welwel ku cab, **19** oo dadka
dalka degganna waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu dadka deggan Yeruusaalem iyo dalka reer binu
Israa'iilba ka leeyahay, Iyagu kibistooda welwel bay ku cuni
doonaan, oo biyahoodana yaab bay ku cabbi doonaan, si
uu dalkoodu uga cidloobo waxa dhexdiisa jooga oo dhan,
waana dulmiga kuwa dhexdiisa deggan oo dhammu ay
sameeyaan aawadiis. **20** Oo magaalooyinka la deggan yahay
way baabbi'i doonaan, oo dalkuna wuu cidloobi doonaa, oo
idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay.
21 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh,
22 Wiilka Aadamow, waa maxay hadalkan aad dalka reer
binu Israa'iil ku haysataan, kaasoo leh, Wakhtigii waa sii
dheeraaday oo muujin kastaaba way beenowday? **23** Oo
haddaba waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Anigu hadalkaas waan joojin doonaa,
oo mar dambena dalka reer binu Israa'iil sidaas loogama
dhex hadli doono, laakiinse waxaad iyaga ku tidhaahdaa,
Wakhtigii waa soo dhow yahay, oo muujin kastaaba way
rumoobi doontaa. **24** Waayo, innaba mar dambe reer binu
Israa'iil lagama dhex heli doono muujin been ah iyo faal
sasab ah. **25** Maxaa yeelay, anaa Rabbiga ah. Anigu waan
hadli doonaa, oo eraygii aan ku hadlaana wuu oofi doonaa.
Mar dambena dib looma sii dhigi doono waayo, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Reerka caasiyoobayow,
wakhtigiinna ayaan erayga odhan doonaa, oo weliba waan
oofin doonaa. **26** Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii
yimid isagoo leh, **27** Wiilka Aadamow, bal eeg, kuwa reer
binu Israa'iil waxay yidhaahdaan, Muujinta uu arkaa waa
mid wakhtiyo badan ka dambaysa, oo isagu wuxuu wax
ka sii sheegayaa wakhtiyo fog. **28** Sidaas daraaddeed bal
waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Erayadayda midkoodna mar dambe dib looma

sii dhigi doono, laakiinse eraygii aan ku hadlaaba wuu oofi doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

13 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **2** Wiilka Aadamow, waxaad wax ka sii sheegtaa nebiyada reer binu Israa'iil oo wax sheega, oo kuwa qalbigooda wax ka sii sheega waxaad ku tidhaahdaa, Erayga Rabbiga maqla: **3** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogay nebiyada nacasyada ah oo qalbigooda iska daba gala, iyagoo aan waxba arkin. **4** Reer binu Israa'iilow, nebiyadiinnu waxay la mid ahaayeen dawacooyinka meelaha baabba'a ah jooga. **5** Idinku meelihii jajabnaa ma aydaan u kicin, oo heeraarkiina reer binu Israa'iil uma aydaan adkayn, si maalinta Rabbiga dagaalka loogu istaago. **6** Iyagu waxay arkeen wax aan waxba ahayn iyo faal been ah, oo waxay yidhaahdaan, Rabbigu saasuu leeyahay, iyadoo aan Rabbigu iyaga soo dirin. Oo waxay kuwa kale ka yeeleen inay sii rajeeyaan in eraygaas la xaqiijin doono. **7** Miyaydaan muujin been ah arkin, oo miyaydaan faal been ah ku hadlin, markaad tidhaahdaan Rabbigu saasuu leeyahay, in kastoo aanan idinla hadlin? **8** Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogaada anigu col baan idinku ahay, maxaa yeelay, idinku wax aan waxba ahayn ayaad ku hadasheen oo wax been ah baad aragteen ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **9** Oo gacantayduna waxay col ku noqon doontaa nebiyada waxa aan waxba ahayn arka, oo waxyaalaha beenta ah ka faaliya. Iyagu dadkayga shirkiisa ma ay dhex joogi doonaan, oo qorniinka reer binu Israa'iilna laguma qori doono, oo dalka reer binu Israa'iilna ma ay geli doonaan, oo idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu ahay Sayidka Rabbiga ah. **10** Waxyaalahaasu way dhici doonaan, maxaa yeelay, iyagu dadkaygay sireen, iyagoo leh, Waa nabad, iyadoo aan innaba nabadu jirin, oo markii derbi la dhiso, bal eeg, waxay ku malaasaan dhoobo aan nuurad lahayn. **11** Kuwa dhoobada aan nuuradda lahayn wax ku malaasa waxaad u sheegtaa inuu derbigaasu soo dhici doono, waxaana jiri doona roob daad weyn. Kuwiinnan roobdhagaxyaale waaweyn ahow, waad soo di'i doontaan, oo dabayl duufaan leh ayaa kala ridi doonta derbigaas. **12** Bal ogaada, markii derbigu dhaco sow laydinkuma odhan doono, War meeday dhoobadii aad wax ku malaasteen? **13** Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Anigoo cadhaysan ayaan dabayl duufaan leh ku dumin doonaa. Oo waxaa xanaaqayga ku iman doona roob daad weyn iyo roobdhagaxyaale waaweyn oo cadhadayda ku baabbi'iya. **14** Sidaasaan derbigii aad dhoobada aan nuuradda lahayn ku malaasteen u dumin doonaa, oo dhulkaan ku ridi doonaa, oo aasaaskiisana waa la bannayn doonaa. Wuu soo dhici doonaa, oo dhexdiisaa laydinku wada baabbi'in doonaa, oo markaasaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. **15** Oo sidaasaan cadhadayda ugu dhammayn doonaa derbigii iyo kuwii dhoobada aan nuuradda lahayn ku malaasayba, oo waxaan idinku odhan doonaa, Imminka derbigii iyo kuwii malaasayba ma jiraan. **16** Kuwaasu waxaa weeye nebiyada reer binu Israa'iil oo Yeruusaalem wax ka sii sheega, oo iyada muujin nabdeed u arka, iyadoo aan nabadu jirin, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **17** Wiilka Aadamow, wejigaaga u jeedi gabdhaha dadkaaga oo qalbigooda wax ka sii sheega, oo adiguna waa inaad iyaga wax ka sii sheegtaa. **18** Oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogay naagaha gacmaha oo dhan xirsiyo ku sameeya oo masarro madaxa dadka dherer kastaba leh u sameeya si ay dad naftiis u ugaadhsadaan! Ma waxaad ugaadhsanaysaan dadkayga naftiisa, oo ma waxaad badbaadinaysaan kuwiinna naftooda? **19** Waxaad dadkaygii iigu dhex nijaasayseen cantoobooyin shaciir ah iyo dhawr xabbadood oo kibis ah daraaddood, si aad nafaha aan dhiman lahayn u dishaan, oo aad nafaha aan sii noolaan lahayn badbaadisaan, idinkoo dadkayga beenta dhegaysta been u sheegaya. **20** Haddaba sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Anigu xirsiyadiinna col baan ku ahay, kuwaasoo aad nafaha sida shimbirro oo kale ugu ugaadhsataan, oo gacmihiinna ayaan ka gooyn doonaa, oo nafahana waan sii dayn doonaa, kuwaas oo ah nafihii aad u ugaadhsateen sida shimbirro oo kale. **21** Oo weliba masarradiinnana waan jeexi doonaa, oo dadkaygana gacantiinna waan ka samatabbixin doonaa, oo mar dambena gacantiinna in la ugaadhsado aawadeed uma soo geli doonaan, oo idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. **22** Idinku kan xaqa ah been baad ku qalbi jebiseen, kaasoo aanan anigu qalbi jebin, oo waxaad sii xoogayseen gacmihii sharrowga si uusan jidkiisa sharka ah uga soo noqon, oo uusan u badbaadin, **23** sidaas daraaddeed mar dambe wax aan waxba ahayn ma arki doontaan, oo faalna ma faalin doontaan, oo dadkayga ayaan gacantiinna ka samatabbixin doonaa, oo idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay.

14 Markaasaa waxaa ii yimid qaar odayaashii reer binu Israa'iil ka mid ah oo hortayday fadhiisteen. **2** Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **3** Wiilka Aadamow, nimankanu qalbigooday sanamyadoodii dabaggeliyeen, oo wejigoodana waxay hor dhigeen waxa ay ku turunturoodaan ee xumaantooda ah. Haddaba miyey waajib igu tahay inaan u jawaabo markay wax i weyddiistaan? **4** Sidaas daraaddeed iyaga la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Nin kasta oo reer binu Israa'iil ka mid ah oo sanamkiisa qalbigiisa dabaggeliya, oo waxa uu ku turunturoodo ee xumaantiisa ahna wejigiisa hor dhiga, oo haddana nebiga u yimaada, aniga Rabbiga ah ayaa kii u yimaada u jawaabi doona sida sanamyadiisa faraha badan, **5** si aan reer binu Israa'iil qalbigooda ugu qabto, maxaa yeelay, iyagu sanamyadooda aawadood ayay kulligood iiga shisheeyoobeen. **6** Sidaas daraaddeed waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Soo noqda, oo sanamyadiinna ka soo noqda, oo wejigiinnana waxyaalihiinna karaahiyada ah oo dhan ka sii jeediya. **7** Waayo, mid kasta oo reer binu Israa'iil ka mid ah ama mid kasta oo shisheeyayaasha reer binu Israa'iil dhex deggan ka mid ah oo iska kay sooca, oo sanamyadiisana qalbigiisa dabaggeliya, oo waxa uu ku turunturoodo ee xumaantiisa ah wejigiisa hor dhiga, haddana nebiga ugu yimaada inuu wax i weyddiisto, aniga Rabbiga ah qudhaydaa u jawaabi doona. **8** Oo ninkaas wejigaygaan u jeedin doonaa, oo waxaan isaga ka dhigi doonaa yaab iyo calaamad iyo maahmaah, oo dadkaygaan ka dhex gooyn doonaa, oo

idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay.
9 Oo haddii nebi intuu wax ku hadlo la khiyaaneeyo, nebigaas
aniga Rabbiga ah ayaa khiyaaneeyey, oo gacantaydaan
ku soo kor fidin doonaa, oo dadkayga reer binu Israa'iil
dhexdiisa ayaan ka baabbi'in doonaa. **10** Oo iyana ciqaabta
xumaantooday qaadan doonaan. Nebiga ciqaabtiisuna waxay
ahaan doontaa sidii ciqaabta kan isaga wax weyddiista, **11** si
ayan reer binu Israa'iil mar dambe iiga amban ama ayan
mar dambe xadgudubyadooda ugu nijaasoobin, laakiinse
ay dadkaygii iigu ahaadaan, oo aan aniguna Ilaahooda
ugu noqdo, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **12** Oo
haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **13** Wiilka
Aadamow, marka dalku xadgudub xun iigu dembaabo, oo
aan gacantayda ku soo dul fidiyo, oo aan usha cuntadiisa
jebiyo, oo aan abaar ku soo daayo, oo aan dad iyo duunyaba
ka dhex gooyo, **14** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
xataa haddii saddexdaas nin oo ah Nuux iyo Daanyeel iyo
Ayuub ay dhex joogi lahaayeen, xaqnimadooda waxay ku
samatabbixin lahaayeen naftooda oo keliya. **15** Haddaan
dalka dugaag baas ku soo dhex daayo, oo ay dadka ka
baabbi'iyaan si uu meel cidla ah u noqdo, oo aan ciduna
dugaagga aawadiis u soo dhex marin, **16** xataa hadday
saddexdaas nin dhex joogi lahaayeen, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, Wiilal
iyo gabdho toona ma samatabbexeen. Iyaga keligood ayaa
samatabbixi lahaa, laakiinse dalku waa cidloobi lahaa. **17**
Amase haddaan dalkaas seef ku soo daayo, oo aan ku
idhaahdo, Seefay, dalka dhex mar, si aan dhexdiisa dad
iyo duunyaba uga wada gooyo, **18** Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, Xataa hadday
saddexdaas nin dhex joogi lahaayeen wiilal iyo gabdho
toona ma samatabbexeen, laakiinse iyagoo keliya ayaa
samatabbixi lahaa. **19** Amase haddaan dalkaas belaayo
ku soo dhex daayo, oo aan cadhadaydana dhiig ugu kor
shubo, si aan dad iyo duunyoba uga gooyo, **20** xataa haddii
Nuux iyo Daanyeel iyo Ayuub ay dhex joogi lahaayeen,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku
dhaartaye, Wiil iyo gabadh toona ma samatabbexeen,
laakiinse iyagu xaqnimadooda ayay naftooda oo keliya ku
samatabbixin lahaayeen. **21** Waayo, Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Haddaba intee in le'eg bay ka sii darnaan
doontaa markaan Yeruusaalem ku soo daayo afartayda
xukun ee baas, kuwaasoo ah seef, iyo abaar, iyo dugaag
baas, iyo belaayo, si aan dhexdeeda dad iyo duunyoba uga
wada gooyo? **22** Laakiinse bal ogaada, waxaa dhexdeeda
ku hadhi doona kuwa la soo bixin doono, oo wiilal iyo
gabdhoba leh. Oo bal ogaada, idinkay idiin soo bixi doonaan,
oo waxaad arki doontaan jidkooda iyo falimahoodaba, oo
belaayada aan Yeruusaalem ku soo daayay, kuwaasoo ah
xataa waxyaalaha aan iyada ku soo dejiyey oo dhan waa
laydiinka qalbi qabowjin doonaa. **23** Oo markaad jidkooda iyo
falimahoodaba aragtaan way idiin qalbi qabowjin doonaan,
oo Sayidka Rabbiga ahuna wuxuu leeyahay, Idinku waxaad
ogaan doontaan inaanan sababla'aan ugu samayn wixii aan
dhexdeeda ku sameeyey oo dhan.

15 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh,
2 Wiilka Aadamow, geedka canabku bal muxuu dhirta
kale dheer yahay, amase laanta canabku maxay dhirta kaynta
ku taal dheer tahay? **3** Ma qoryaa laga goostaa in shuqul
lagu samaysto? Miyaase dadku qodob ka goostaa si ay weel
u sudhaan? **4** Bal eeg, xaabo ahaan baa dabka loogu dhex
tuuraa, oo dabka ayaa labadiisa madaxba dhammeeya, oo
dhexdiisuna way gubataa. Miyuu in shuqul lagu qabsado wax
u taraa? **5** Bal eeg, markuu dhamaa shuqulna waxba uma
tarayn, haddaba bal intee buu ka sii liitaa haatan oo uu dab
dhammeeyey oo uu gubtay? **6** Sidaas daraaddeed Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Sidii geedka canabka ah oo
ku dhex yaal dhirta kaynta, oo aan xaabo ahaan dabka u
siiyey, sidaas oo kale ayaan dadka Yeruusaalem deggan
u siin doonaa. **7** Oo wejigaygaan u soo jeedin doonaa.
Dabkay ka dhex bixi doonaan laakiinse dabku wuu baabbi'in
doonaa; oo idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu
Rabbiga ahay, markaan iyaga wejigayga u jeediyo. **8** Oo
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Dalkaan cidla ka dhigi
doonaa, maxaa yeelay, iyagu way xadgudbeen.

16 Oo haddana mar kale Eraygii Rabbiga ayaa ii
yimid isagoo leh, **2** Wiilka Aadamow, Yeruusaalem
waxyaalaheeda karaahiyada ah ogeysii, **3** oo waxaad ku
tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu Yeruusaalem ku
leeyahay, Jinsiyadaada iyo dhalashadaaduba waa dalka reer
Kancaan. Aabbahaa wuxuu ahaa reer Amor, oo hooyadaana
waxay ahayd reer Xeed. **4** Oo dhalashadaadii iyo maalintii
aad dhalatay xudduntaadii lama gooyn, oo biyana laguguma
maydhin si aad nadiif u noqotid. Innaba laguma cusbayn,
oo innaba waxba laguguma duudduubin. **5** Iluna kuuma
ay nixin inay waxyaalahaas kuu samayso, ama inay kuu
roonaato, laakiinse maalintii aad dhalatay ayaa berrinka
bannaan lagugu xooray, waayo, qofnimadaadu waxay ahayd
wax la quudhsado. **6** Oo markaan ku soo ag maray oo aan
arkay adigoo dhiiggaagii ku nijaasoobay ayaan kugu idhi,
Adigoo dhiiggaagii ku dhex jira, noolow. Adigoo dhiiggaagii
ku dhex jira ayaan waxaan kugu idhi, Noolow! **7** Oo waxaan
kaa dhigay inaad sida biqilka duurka oo kale u badatid,
waanad korodhay oo sii weynaatay, oo waxaad noqotay
wax qurux badan, waanad naaso keentay, oo timahaagiina
way bexeen, in kastoo aad qaawanayd oo aanad dednayn.
8 Haddaba markaan ku soo ag maray, oo aan ku fiiriyey,
wakhtigaagu wuxuu ahaa wakhtigii caashaqa, oo waxaan
kugu deday macawistaydii, oo cawradaadiina waan daboolay,
oo weliba waan kuu dhaartay oo axdi kula dhigtay, oo taydii
baad noqotay, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **9** Oo
markaasaan biyo kugu maydhay, oo dhiiggaagiina waan kaa
wada dhaqay, oo saliid baan kugu subkay. **10** Oo weliba
dhar daabac leh ayaan kuu xidhay, oo waxaan kuu geliyey
kabo adhidibadeed hargahood laga sameeyey, oo dhexdana
maro wanaagsan baan kuugu xidhay, oo xariir baan kuu
hagoojiyey. **11** Oo weliba wax baan kugu sharraxay, oo
gacmahana jijimmo baan kuu geliyey, oo qoortana silsilad
baan kuu sudhay. **12** Oo sangelis baan kuu sudhay, oo
dhegahaagana hilqado baan ka lulay, oo madaxana taaj
qurux badan baan kuu saaray. **13** Sidaasaa dahab iyo
lacag lagugu sharraxay, dharkaaguna wuxuu ahaa dhar
wanaagsan, iyo xariir, iyo dhar daabac leh. Oo waxaad
cuntay daqiiq wanaagsan, iyo malab iyo saliid. Oo aad iyo
aad baad u qurux badnayd, oo boqorad baad noqotay. **14**

Oo quruxdaada aawadeed ayaa warkaagii quruumaha ku
dhex faafay, waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Waxay ku dhammaystirantay haybaddaydii aan ku dul saaray.
15 Laakiinse quruxdaadaad isku hallaysay, oo warkaagii
faafay aawadiis ayaad u dhillowday, oo dhillanimadaadiina
waxaad u badisay mid alla midkii ku soo ag marayba, oo
waad isu dhiibtay. **16** Oo dharkaagiina waad iska furtay, oo
meelo sarsare ayaad samaysatay oo waxaad ku sharraxday
marooyin midabyo badan, oo halkaasaad ku dhillaysatay.
Waxyaalahaas oo kale ma jirin, oo weligood ma ay noqon
doonaan. **17** Oo weliba waxaad qaadatay waxyaalahaagii
quruxdasanaa oo dahabkayga iyo lacagtayda ahaa oo aan
ku siiyey, oo waxaad ka samaysatay sanamyo nimeed, oo
iyagii baad la dhillowday. **18** Oo dharkaagii daabaca lahaa
intaad iska furtay ayaad iyagii huwisay, oo saliiddaydii iyo
fooxaygiina iyagaad hor dhigtay. **19** Oo cuntadaydii aan ku
siiyey, oo ahayd daqiiqda, iyo saliidda iyo malabka, oo aan
kugu quudiyeyna iyagaad hor dhigtay oo aad caraf udgoon
uga dhigtay, oo sidaasay ahayd, ayaa Sayidka Rabbiga ahu
leeyahay. **20** Oo weliba wiilashaadii iyo gabdhahaagii aad
ii dhashayna allabari ahaan baad iyaga ugu bixisay in la
cuno aawadeed. Dhillanimadaadu ma wax yar bay ahayd
21 inaad carruurtayda gowracdid, oo aad iyaga u bixisid in
dab loo dhex marsiiyo sanamyadaada aawadood? **22** Oo
weliba intaad ku dhex jirtay waxyaalahaagii karaahiyada iyo
dhillanimada ahaa marna sooma aad xusuusan wakhtigii
yaraantaada, markaad qaawanayd oo aadan dednayn, oo
aad dhiiggaaga ku dhex nijaasnayd. **23** (Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Adigaa iska hoogay, oo hoogay.)
Oo xumaantaadii oo dhan dabadeed **24** waxaad dhisatay
meel qudbad ah, oo meel sare oo jid kastaba ku dhex taal
ayaad samaysatay. **25** Meeshaadii sare waxaad ka dhisatay
madaxa jid kasta, oo quruxdaadiina waxaad ka dhigtay wax
la karhay, oo waxaad lugaha u kala wadhay ku alla kii ku soo
ag marayba, oo dhillanimadaadiina waad sii badisay. **26** Oo
weliba waxaad ka sinaysatay Masriyiinta derisyadaada ah,
oo buurbuuran, oo intaad dhillanimadaadii si badisay ayaad
iga cadhaysiisay. **27** Sidaas daraaddeed gacantaydaan kugu
soo dul fidiyey, oo cuntadaadii caadiga ahaydna waan kaa
dhimay, oo waxaan gacanta kuu geliyey kuwa ku neceb
doonistooda, kuwaasoo ah gabdhaha reer Falastiin oo
jidkaaga sharka ah ka ceeboobay. **28** Weliba waxaad ka
dhillaysatay kuwa reer Ashuur, maxaa yeelay, waad kacsi
beeli weyday, haddana iyaga waad ka dhillaysatay, oo weliba
waad ka dhergi weyday. **29** Oo weliba dhillanimadaadii
waad ku sii badisay dalka reer Kancaan, iyo tan iyo dalka
Kalday, oo weliba waxaas waad ka dhergi weyday. **30**
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Qalbigaagu taag
yaraa markaad samaysid waxyaalahaas oo dhan, waxaas oo
ah dhillo caasiyad ah shuqulkeed! **31** Oo jid kasta madaxiisa
waxaad ka dhisataa qudbad, oo jid kastana waxaad ka
samaysataa meel sare, oo weliba ma aadan ahayn sidii dhillo
oo kale, waayo, adigu kirada waad quudhsataa. **32** Waxaad
la mid tahay naag nin leh oo sinaysata oo niman qalaad
ninkeeda uga hor marta! **33** Iyagu dhillo kasta hadiyad
bay siiyaan, laakiinse adigu waxaad hadiyadahaaga siisaa
kuwa ku caashaqa oo dhan, oo laaluush baad u siisaa inay
dhinac kasta kaaga yimaadaan dhillanimadaada aawadeed.
34 Oo adigu naagaha kale waad ka duwan tahay xagga
dhillanimadaada, waayo, laguuma soo raaco in lagaa sinaysto
aawadeed, oo kiro baad u siisaa, iyadoo aan ciduna kiro ku
siin, oo sidaas daraaddeed waad ka duwan tahay dhillooyinka
kale oo dhan. **35** Haddaba dhillo yahay, bal erayga Rabbiga
maqal: **36** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Nijaastaadii
way shubantay, oo cawradaadiina daahaa lagaga qaaday
dhillanimadaadii aad kuwii ku caashaqay ka dhillaysanaysay,
iyo sanamyada waxyaalahaaga karaahiyada ah oo dhan,
iyo dhiiggii carruurtaada oo aad iyaga siisay. **37** Haddaba
sidaas daraaddeed waxaan soo wada ururin doonaa kuwii ku
caashaqay oo aad la raaxaysatay oo dhan, iyo kuwa aad
jeclaatay oo dhan, iyo kuwa aad necbaatay oo dhan. Kulligood
dhinac kastaan kaaga soo ururin doonaa, oo cawradaadana
iyagaan daaha uga qaadi doonaa, si ay cawradaada oo dhan
u arkaan. **38** Oo waxaan kuu xukumi doonaa sida naagaha
raggooda ka dhillooba iyo kuwa dhiigga daadiya loo xukumo
oo kale; oo waxaan kugu ridi doonaa dhiigga cadhada
iyo masayrka. **39** Oo weliba waxaan kugu ridi doonaa
gacantooda, oo iyaguna qudbaddaada way dumin doonaan,
oo meelahaaga sarsarena way burburin doonaan, oo weliba
dharkay kaa furan doonaan, oo jowharadahaaga qurxoonna
way kaa qaadan doonaan, oo waxay kaa tegi doonaan adigoo
qaawan oo aan dednayn. **40** Oo weliba guutay kugu kicin
doonaan, wayna ku dhagxin doonaan, oo seefahooday kugu
mudhbixin doonaan. **41** Oo guryahaagana dab bay ku gubi
doonaan, oo iyadoo ay naago badanu indhaha kugu hayaan
ayay xukummo kugu samayn doonaan, oo aniguna waxaan
kaa dhigi doonaa inaad dhillaysiga ka joogsatid, oo mar
dambe kiro ma aad bixin doontid. **42** Sidaasaan cadhadayda
xaggaaga ku dhammaystiri doonaa, oo masayrkayguna wuu
kaa tegi doonaa, oo aniguna waan xasilli doonaa. Oo innaba
mar dambe ma aan xanaaqi doono. **43** Adigu wakhtigii
yaraantaada sooma aadan xusuusan, laakiinse waxyaalahaas
oo dhan waad igaga xanaajisay, oo sidaas daraaddeed
ayaan jidkaaga madaxaaga kaga abaalmarin doonaa, ayaa
Sayidka Rabbiga ahu leeyahay, oo sharkaas waxyaalahaaga
karaahiyada ah oo dhan kuma aad sii dari doontid. **44** Bal
ogow, mid kasta oo maahmaahyo ku maahmaahaaba wuxuu
kuugu maahmaahi doonaa maahmaahyadan isagoo leh, Sida
ay hooyadu tahay ayaa gabadheeduna tahay. **45** Waxaad
tahay gabadhii hooyadaa oo ninkeeda iyo carruurteedaba
nacda, oo weliba waxaad tahay walaashii walaalahaa oo
nimankoodii iyo carruurtoodiiba nacay. Hooyadaa waxay
ahayd reer Xeed, oo aabbahaana wuxuu ahaa reer Amor. **46**
Oo walaashaada kaa weynuna waa Samaariya, ta iyada iyo
gabdhaheeduba bidixdaada deggan yihiin, oo walaashaada
kaa yaruna waa Sodom ta iyada iyo gabdhaheeduba
midigtaada deggan yihiin. **47** Jidadkoodii kuma aadan socon
oo waxyaalahoodii karaahiyada ahaa oo kalena ma aadan
samayn, laakiinse taasu wax yar bay kula noqotay, oo iyaga
jidadkaagii oo dhan waad kaga sii darnayd. **48** Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye,
Waxa adiga iyo gabdhahaagu aad samayseen oo kale
walaashaa Sodom iyo gabdhaheeduba ma ay samayn. **49**
Bal eeg, walaashaa Sodom dembigeedu sidan buu ahaa.
Iyada iyo gabdhaheeduba waxay lahaayeen kibir, iyo cunto
faro badan, iyo raaxo barwaaqo ah, laakiinse masaakiinta

iyo saboolka baahan gacmahooda ma ay taageeri jirin.
50 Oo weliba iyagu way isla madax weynaadeen, oo
hortayday karaahiyo ku sameeyeen, sidaas daraaddeed
markaan waxaas arkay ayaan fogeeyey. **51** Oo xataa
dembigaaga badhkiis Samaariya ma ay samayn, laakiinse
waxyaalahaaga karaahiyada ah waad ka sii badisay kuweeda,
oo walaalahaana waxaad xaq kaga dhigtay waxyaalahaagii
karaahiyada ahaa oo aad samaysay oo dhan. **52** Bal adigu
ceebow, waayo, walaalahaa waad xukuntay, maxaa yeelay,
waxaad samaysay wax karaahiyadoodii ka sii daran, oo
iyagu way kaa xaq badan yihiin. Haddaba facsharan, oo
ceebow, waayo, waxaad xaq ka dhigtay walaalahaa. **53**
Waxaan dib u soo celin doonaa maxaabiistoodii, kuwaas oo
ah maxaabiistii Sodom iyo gabdhaheeda, iyo maxaabiistii
Samaariya iyo gabdhaheeda, iyo maxaabiistaada iyaga dhex
jooga, **54** si aad u ceebowdid, oo aad ugu facsharantid
wixii aad samaysay oo dhan, waayo, waxaad iyaga u
tahay qalbi qabowjis. **55** Markaasaa walaalahaa Sodom
iyo gabdhaheedu ay sidoodii hore ku soo noqon doonaan,
oo Samaariya iyo gabdhaheeduna ay sidoodii hore ku soo
noqon doonaan, oo adiga iyo gabdhahaaguna aad sidiinnii
hore ku soo noqon doontaan. **56** Waayo, walaashaa Sodom
afkaagu kama hadlin waagii aad kibirsanayd, **57** intaan
xumaantaada daaha laga qaadin, sidii markii gabdhaha
Suuriya iyo inta hareerahooda ku wareegsan oo dhan, iyo
xataa gabdhaha reer Falastiin ay ku caayeen iyagoo dhan
kastaba kaa quudhsada. **58** Rabbigu wuxuu leeyahay, Adiga
sharkaagii iyo waxyaalahaagii karaahiyada ahaaba waa
lagugu ciqaabay. **59** Waayo, wuxuu Sayidka Rabbiga ahu
leeyahay, Waxaan kugu samayn doonaa sidaad samaysay oo
kale, waayo, adigu dhaartii waad quudhsatay markaad axdigii
jebisay. **60** Habase ahaatee axdigaygii aan yaraantaadii
kula dhigtay waan soo xusuusan doonaa, oo weliba waxaan
kula samaysan doonaa axdi weligiis ah. **61** Oo markaasaad
jidadkaagii soo xusuusan doontaa, oo waad isku ceeboobi
doontaa markaad qaabbishid walaalahaa, ta kaa weyn iyo
ta kaa yarba, oo inay gabdho kuu noqdaan baan kuu siin
doonaa, laakiinse axdigaaga kugu siin maayo. **62** Aniguna
axdigaygaan kula adkaysan doonaa, oo adiguna waxaad
ogaan doontaa inaan anigu Rabbiga ahay, **63** si aad wax u
soo xusuusatid, oo aad u facsharantid, oo aadan afkaagana
mar dambe u kala qaadin ceebtaada aawadeed, markaan
kaa wada cafiyo wixii aad samaysay oo dhan, ayaa Sayidka
Rabbiga ahu leeyahay.

17 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo
leh, **2** Wiilka Aadamow, halxidho, oo reer binu Israa'iil
masaal kula hadal, **3** oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa Lubnaan yimid gorgor
weyn oo baadad waaweyn oo baalashiisu dheerdheer yihiin,
oo baalal badan oo kala midab ah leh, oo wuxuu qaatay
intii ugu sarraysay oo geedka kedarka la yidhaahdo. **4** Oo
wuxuu jaray laamihiisii yaryaraa, ta ugu korraysa, oo dal
baayacmushtar badan geeyey, oo wuxuu dhigay magaalo
baayacmushtariyaal. **5** Markaasuu qaatay iniinihii dalka,
wuuna ku dhex beeray beer wanaagsan, oo wuxuu ag
dhigay biyo badan dhinacood oo u qotomiyey sidii geed
safsaf ah. **6** Oo iyana way kortay, oo waxay noqotay geed
canab ah oo fidsan laakiinse sarajooggiisu gaaban yahay
oo laamihiisu xaggiisa u soo noqdeen, oo xididdadiisuna
isagay ka hooseeyeen, oo saasuu geedcanab u noqday, oo
uu laamo u soo bixiyey, oo uu caleemo cagaar ah u soo
saaray. **7** Oo weliba waxaa kaloo jiray gorgor kale oo weyn,
oo baadad waaweyn, oo baalashiisu ay badan yihiin, oo bal
eeg, geedkan canabka ahu xididdadiisuu xaggiisa u soo
leexiyey, oo laamihiisiina xaggiisuu u soo bixiyey si uu uga
waraabiyo meel ka leexsan meeshii lagu dhex beeray. **8**
Waxaa lagu beeray ciid wanaagsan oo biyo badan u dhow, si
uu laamo u soo bixiyo, oo uu midho u dhalo, oo uu geedcanab
wanaagsan u noqdo aawadeed. **9** Waxaad ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Miyaa geedkaasu
liibaani doonaa? Miyuusan xididdadiisa rujin doonin, oo uusan
midhihiisa u googooyn doonin si uu u engego, oo caleemihiisa
cagaarka ah oo dhammu ay u engegaan, in kastoo aan xoog
weyn amase dad tiro badanu xididdadiisa rujin? **10** In kastoo
la beeray miyuu liibaani doonaa? Oo miyuusan kulligiis
engegi doonin markii dabaysha bari ay taabato? Meeshii
lagu beeray wuu ka engegi doonaa. **11** Oo haddana Eraygii
Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **12** Haddaba waxaad reerka
caasiyoobay ku tidhaahdaa, War miyaydaan waxyaalahaas
micnahooda garanayn? Waxaad ku tidhaahdaa, Bal eega,
boqorkii Baabuloon Yeruusaalem buu yimid, oo wuxuu
kaxaystay boqorkeedii iyo amiirradeediiba, oo Baabuloon
buu u watay. **13** Oo boqorka farcankiisiina wuu watay, oo
axdi buu la dhigtay, oo dhaar buu isagii marsaday, oo weliba
wuxuu kaloo kaxaystay dalka raggiisii xoogga badnaa, **14** si
ay boqortooyadu u sii hoosayso, oo ayan marnaba kor isu
qaadin, laakiinse ay u sii taagnaato axdigiisa oo ay dhawrto
aawadiis. **15** Laakiinse isagu wuu ku caasiyoobay markuu
ergooyinkiisii Masar ugu diray si ay isaga u siiyaan fardo iyo
dad faro badan. Miyuu liibaanayaa? Kii waxyaalahaas oo
kale sameeyaa miyuu baxsan doonaa? Amase intuu axdiga
jebiyo miyuu baxsan doonaa? **16** Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, sida xaqiiqada
ah meesha uu deggan yahay boqorkii isaga boqorka ka
dhigay, oo uu isagu dhaartiisii quudhsaday, oo uu weliba
axdigiisii jebiyey, isaga qudhdiisa ayuu Baabuloon gudaheeda
kula dhiman doonaa. **17** Oo Fircoon iyo ciidankiisa xoogga
badan, iyo guuto badan toona isaga dagaalka kuma ay
taageeri doonaan marka tuulmo la tuulo, oo qalcado la
dhiso si dad badan loo baabbi'iyo. **18** Maxaa yeelay, isagu
dhaartii wuu quudhsaday markuu axdigii jebiyey, oo intuu
gacantiisa ku dhaartay ayuu haddana waxyaalahaas oo
dhan sameeyey, oo sidaas aawadeed innaba ma uu baxsan
doono. **19** Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, sida xaqiiqada ah
dhaartaydii uu quudhsaday iyo axdigaygii uu jebiyey ayaan
madaxiisa kaga abaalmarin doonaa. **20** Oo korkiisaan ku
kala bixin doonaa shabaggayga, oo isagaa dabinkayga lagu
soo qaban doonaa, oo Baabuloon waan keeni doonaa,
oo xadgudubkii uu igu xadgudbay aawadiis ayaan isaga
halkaas kula xaajoon doonaa. **21** Oo kuwiisa qaxay ee
guutooyinkiisa oo dhammuba seef bay ku le'an doonaan, oo
inta ka hadhaana waxay u kala firdhi doonaan qalbadaha oo
dhan, oo markaasaad ogaan doontaan inaan aniga Rabbiga
ahu waxan ku hadlay. **22** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu

leeyahay, Weliba waxaan qaadan doonaa geedkedarka
dheer laantiisa ugu sarraysa, oo meel baan ka taagi doonaa,
oo waxaan gooyn doonaa mid curdan ah oo ka mid ah
laamihiisa yaryar oo ugu korreeya, oo waxaan ku dul beeri
doonaa buur dheer oo sare. **23** Buurta dheer oo dalka reer
binu Israa'iil ayaan ku beeri doonaa, oo waxay soo bixin
doontaa laamo, oo midhona way dhali doontaa, oo waxay
noqon doontaa geedkedar wanaagsan, oo waxaa hoostiisa
ku hoyan doona haad cayn kasta ah, oo waxay degganaan
doonaan hooska laamihiisa. **24** Oo dhirta duurka ku taal oo
dhammuna waxay wada ogaan doonaan in aniga Rabbiga
ahu aan geedkii sare hoos u dejiyey, oo aan geedkii hoose
kor u qaaday, iyo inaan geedkii qoyanaa qallajiyey, oo aan
geedkii qallalnaa magooliyey. Aniga Rabbiga ah ayaa saas
ku hadlay oo saas sameeyey.

18 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo
leh, **2** Maxaad ula jeeddaan markaad maahmaahdan
dalka reer binu Israa'iil ugu maahmaahdaan, idinkoo leh,
Aabbayaashu waxay cuneen canab dhanaan, oo carruurta
ilkahoodiina way saliilyoodeen? **3** Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye inaydaan mar
dambe maahmaahdan dalka reer binu Israa'iil kaga dhex
maahmaahi doonin. **4** Bal eega, nafaha oo dhan anigaa iska
leh, oo sida nafta aabbuhu ay taydii u tahay ayaa tan wiilkuna
ay taydii u tahay, haddaba naftii dembaabtaa way dhiman
doontaa. **5** Laakiinse haddii nin xaq yahay oo uu waxa
xaqa ah oo qumman sameeyo, **6** oo uusan buuraha wax ku
cunin, ama uusan indhihiisa sanamyada reer binu Israa'iil
kor ugu taagin, ama uusan naagta deriskiisa nijaasayn,
ama uusan naag xayl qabta u dhowaan, **7** oo uusan cidna
dulmin, laakiinse uu kii wax ka deyntay rahaamaddiisii u
celiyey, oo uusan waxba xoog ku boobin, oo uu cuntadiisiina
mid gaajaysan siiyey, oo uu kii qaawanna dhar huwiyey,
8 ama uusan korsaar wax ku bixin, oo uusan ribo cidna
ka qaadan, oo uu yahay mid gacantiisa xumaanta dib uga
celiya, oo si caddaalad ah ugu garsooray nin iyo nin kale, **9**
oo uu qaynuunnadayda ku socday, oo uu xukummadayda
u xajiyey si uu wax qumman u sameeyo, kaasu waa xaq,
oo hubaal wuu noolaan doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga
ahu leeyahay. **10** Oo ninkaasu hadduu dhalo wiil tuug ah,
oo gacankudhiigle ah, amase wax waxyaalahaas la mid
ah sameeya, **11** oo uusan waxyaalaha waajibka ku ah
samayn, laakiinse uu buuraha wax ku cunay, oo uu naagtii
deriskiisana nijaaseeyey, **12** oo uu miskiinka iyo saboolka
baahan dulmay, oo uu xoog wax ku boobay, oo uusan cidna
rahaamad u celin, oo uu indhihiisana sanamyada kor ugu
taagay, oo uu wax karaahiya ah sameeyey, **13** oo uu korsaar
wax ku bixiyey, oo uu cid kale ribo ka qaatay, kaasu miyuu
noolaanayaa? Isagu noolaan maayo, waayo, waxyaalahaas
karaahiyada ah oo dhan ayuu sameeyey, hubaal wuu dhiman
doonaa, oo dhiiggiisuna isaguu dul saarnaan doonaa. **14**
Haddaba bal eeg, kaasu hadduu dhalo wiil dembigii aabbihiis
sameeyey oo dhan arka, oo uu markaas cabsado, oo aan
waxaas oo kale samayn, **15** oo uusan buuraha wax ku cunin,
ama uusan indhihiisa sanamyada reer binu Israa'iil kor ugu
taagin, oo uusan naagta deriskiisa nijaasayn, **16** ama uusan
cidnaba dulmin, oo uusan rahaamadda qaadan, oo uusan
waxba xoog ku boobin, laakiinse uu cuntadiisa kii gaajaysan
siiyey, oo kii qaawanna dhar huwiyey, **17** oo uu gacantiisana
masaakiinta dib uga celiyey, oo uusan korsaar amase ribo
cidna ka qaadan, oo uu xukummadayda sameeyey, oo
uu qaynuunnadayda ku socday, kaasu xumaantii aabbihiis
sameeyey aawadeed uma dhiman doono, hubaalse wuu
noolaan doonaa. **18** Laakiinse aabbihiis xumaantiisuu ku
dhex dhiman doonaa, maxaa yeelay, isagu si nac weyn
ayuu wax u dulmay, oo walaalkiisna xoog buu wax kaga
boobay, oo dadkiisana wax aan wanaagsanayn buu ku dhex
sameeyey. **19** Laakiinse idinku waxaad tidhaahdaan, Wiilku
muxuu u qaadan waayaa xumaantii aabbihiis? Wiilku hadduu
sameeyo waxa xaqa ah oo qumman, oo uu qaynuunnadayda
oo dhan xajiyey, oo uu wada sameeyey, hubaal wuu noolaan
doonaa. **20** Nafta dembaabtaa way dhiman doontaa. Wiilku
ma uu qaadan doono xumaanta aabbaha, aabbuhuna ma uu
qaadan doono xumaanta wiilka. Ka xaqa ah xaqnimadiisaa
dul saarnaan doonta, oo ka sharka lehna sharnimadiisaa
dul saarnaan doonta. **21** Laakiinse ka sharka lihi hadduu
dembiyadiisii uu sameeyey oo dhan ka soo noqdo, oo
uu qaynuunnadayda oo dhan wada xajiyo, oo uu waxa
xaqa ah oo qumman sameeyo, hubaal kaasu wuu noolaan
doonaa, mana dhiman doono. **22** Oo xadgudubyadiisii uu
sameeyey oo dhan midna looma soo xusuusan doono.
Wuxuu ku noolaan doonaa xaqnimadiisii uu sameeyey. **23**
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Anigu miyaan innaba
sharrowga dhimashadiisa ku farxaa? Sowse kama aan jecli
inuu jidkiisa ka soo noqdo oo uu noolaado? **24** Laakiinse ka
xaqa ahu hadduu xaqnimadiisa ka leexdo, oo uu xumaan
sameeyo, oo uu wada sameeyo waxyaalaha karaahiyada
ah ee uu sharrowgu sameeyo oo dhan, markaas miyuu sii
noolaan doonaa? Waxyaalihii xaqa ahaa ee uu sameeyey oo
dhan innaba lama soo xusuusan doono, oo wuxuu ku dhex
dhiman doonaa xadgudubkiisii uu xadgudbay, iyo dembigiisii
uu dembaabay. **25** Laakiinse idinku waxaad tidhaahdaan,
Sayidka jidkiisu ma qummana, haddaba reer binu Israa'iilow,
bal i maqla. Sow jidkaygu ma qummana? Sow jidadkiinnu
ma aha kuwa aan qummanaynu? **26** Marka ka xaqa ahu
uu xaqnimadiisa ka leexdo, oo uu xumaan sameeyo, oo
uu taas ku dhinto, wuxuu ku dhiman doonaa xumaantii uu
sameeyey. **27** Haddaba sharrowgu markuu sharnimadiisii uu
sameeyey ka soo noqdo, oo uu waxa xaqa ah ee qumman
sameeyo, markaasuu naftiisa badbaadin doonaa. **28** Isagu
wuu fiirsadaa, oo xadgudubyadiisii uu sameeyey oo dhan
wuu ka soo noqdaa, oo sidaas aawadeed hubaal wuu
noolaan doonaa, mana dhiman doono. **29** Laakiinse reer binu
Israa'iil waxay yidhaahdaan, Sayidka jidkiisu ma qummana.
Reer binu Israa'iilow, sow jidadkaygu ma qummana? Sow
jidadkiinnu ma aha kuwa aan qummanaynu? **30** Sidaas
daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Reer
binu Israa'iilow, anigu midkiin kastaba waxaan u xukumi
doonaa siday jidadkiisu ahaayeen. Haddaba soo noqda,
oo xadgudubyadiinnii oo dhan ka soo noqda, si ayan
xumaantu halligaaddiinnii u noqon. **31** Xadgudubyadiinnii
aad xadgudubteen oo dhan iska xoora, oo waxaad yeelataan
qalbi cusub iyo ruux cusub, waayo, reer binu Israa'iilow, bal
maxaad u dhimanaysaan? **32** Waayo, Sayidka Rabbiga ahu

wuxuu leeyahay, Anigu innaba kii dhinta dhimashadiisa kuma
farxo, haddaba soo noqda oo noolaada.

19 Oo weliba waxaad u barooratаa amiirrada reer binu
Israa'iil, **2** oo waxaad tidhaahdaa, Hooyadaa maxay
ahayd? Gool bay ahayd! oo libaaxyay dhex jiiftay, oo waxay
dhasheedii ku dhex korisay libaaxyo yaryar. **3** Oo dhasheedii
midkood ayay korisay, oo wuxuu noqday libaax aaran ah, oo
wuxuu bartay sida ugaadha loo qabsado, dad buuna cunay. **4**
Quruumihii baa warkiisii maqlay, oo waxaa isagii lagu qabtay
godkoodii, oo dalkii Masar bay qabatooyin ku keeneen. **5**
Haddaba iyadu markay isagii wax badan sugtay oo ay ka
rajo beeshay waxay qaadatay mid kale oo dhasheedii ah, oo
waxay ka dhigtay libaax aaran ah. **6** Oo isaguna libaaxyaduu
dhex socday, oo wuxuu noqday libaax aaran ah, oo wuxuu
bartay sida ugaadha loo qabsado, dad buuna cunay. **7**
Qalcadahoodii buu yiqiin, oo magaalooyinkoodiina cidla buu
ka dhigay, oo dalkii iyo wixii dhexdiisa ka buuxayba baabba'
bay noqdeen, waana codka cidiisa aawadiis. **8** Markaasaa
quruumihii dhinac kasta kaga keceen oo gobolladii oo dhan
ka soo hujuumeen, oo shabaggoodii bay ku kor kala bixiyeen,
oo godkoodaa lagu qabtay. **9** Oo intay qabatooyin ku qabteen
ayay khafas ku rideen, oo boqorkii Baabuloon bay u keeneen,
oo waxay ku rideen qalcado xoog badan si aan codkiisa mar
dambe buuraha reer binu Israa'iil looga maqlin. **10** Hooyadaa
waxay ahayd sidii geed canab ah oo dhiiggaaga ku dhex jira
oo biyo lagu ag beeray. Biyaha badan daraaddood ayay wax
midho badan iyo laamo miidhan ah u noqotay. **11** Oo waxay
lahayd laamo adadag oo ulo u ah kuwa xukunka hayay,
oo sarajooggeeduna wuxuu ka sii sara maray geedaha
laamahooda waaweyn, oo dhererkeedu wuxuu la muuqday
laameheeda badan aawadood. **12** Laakiinse iyadii cadhaa
lagu rujiyey, oo dhulkaa lagu soo xooray, oo dabayshii bari
ayaa midheheedii qallajisay, laameheedii adadkaana way
jajabeen oo engegeen, oo dab baa iyagii baabbi'iyey. **13** Oo
haddana waxaa iyadii lagu dhex beeray cidlada, taasoo ah
dhul engegan oo oommanaa. **14** Oo dab baa laameheedii ka
soo dhex baxay, oo midhaheedii dhammeeyey, oo sidaas
aawadeed iyadu ma leh laan adag oo ul wax lagu xukumo
noqon karta. Tanu waa barooraso, oo barooraashay u noqon
doontaa.

20 Oo sannaddii toddobaad, bisheedii shanaad,
maalinteedii tobnaad ayaa odayaashii reer binu Israa'iil
qaarkood u yimaadeen inay Rabbiga wax weyddiistaan, oo
hortayday fadhiisteen. **2** Haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii
yimid isagoo leh, **3** Wiilka Aadamow, odayaasha reer binu
Israa'iil la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Ma waxaad u timaadeen inaad wax
i weyddiisataan? Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Noloshaydaan ku dhaartaye inaanan waxaad i weyddiisataan
maqlayn. **4** Wiilka Aadamow, ma doonaysaa inaad iyaga
xukuntid? Ma doonaysaa inaad iyaga xukuntid? Bal iyaga
waxyaalihii karaahiyada ahaa ee awowayaashood ogeysii,
5 oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Waagii aan reer binu Israa'iil doortay, oo aan
gacantayda kor ugu qaaday oo aan u dhaartay farcanka reer
Yacquub, oo aan iyaga dalkii Masar dhexdiisa isku baray,
oo aan ugu dhaartay anigoo ku leh, Anigu waxaan ahay
Rabbiga Ilaahiinna ah, **6** waagaas gacantaydaan kor ugu
qaaday oo aan iyaga u dhaartay inaan dalkii Masar ka soo
bixiyo oo aan soo geliyo dal aan iyaga u soo ilaaleeyey oo
caano iyo malab la barwaaqaysan, kaasoo ah ammaantii
dalalka oo dhan, **7** oo waxaan iyaga ku idhi, Ninkiin kastaaba
waxyaalaha karaahiyada ah ee indhihiisa ha iska xooro,
oo sanamyada Masar ha isku nijaasaynina. Aniga ayaa ah
Rabbiga Ilaahiinna ah. **8** Laakiinse way igu caasiyoobeen,
oo inay i maqlaan ayay diideen. Ninkoodna waxyaalihii
karaahiyada ahaa ee indhihiisa iskama xoorin, oo sanamyadii
Masarna kama ay tegin. Markaasaan idhi, Cadhadaydaan
ku kor shubi doonaa, si aan iyaga dalka Masar dhexdiisa
xanaaqayga ugu dhammaystiro. **9** Laakiinse magacayga
daraaddiis ayaan u shaqeeyey, si uusan ugu nijaasoobin
quruumihii ay dhex joogeen hortooda, waayo, iyagoo u
jeeda ayaan iyaga isbaray, markaan dalkii Masar ka soo
bixiyey. **10** Sidaas daraaddeed ayaan iyaga dalkii Masar ka
soo bixiyey oo cidlada keenay. **11** Oo waxaan iyaga siiyey
qaynuunnadaydii, xukummadaydiina waan tusay, kuwaasoo
ninkii sameeyaaba uu ku noolaanayo. **12** Oo weliba waxaan
siiyey sabtiyadayda inay ahaadaan calaamad aniga iyo
iyaga noo dhexaysa, si ay u ogaadaan inaan anigu ahay
Rabbiga iyaga quduus ka dhiga. **13** Laakiinse reer binu
Israa'iil way igu caasiyoobeen intii ay cidlada dhex joogeen.
Qaynuunnadaydii kuma ay socon, oo xukummadaydiina way
diideen, kuwaasoo ninkii sameeyaaba uu ku noolaanayo, oo
sabtiyadaydiina si weyn bay nijaas ka dhigeen. Markaasaan
idhi, Anigu waxaan korkooda ku shubi doonaa cadhadayda
inta ay cidlada dhex joogaan si aan u baabbi'iyo. **14**
Laakiinse magacayga daraaddiis ayaan u shaqeeyey, si
uusan ugu nijaasoobin quruumihii ay dhex joogeen hortooda,
waayo, iyagoo u jeeda ayaan soo bixiyey. **15** Oo weliba
gacantaydaan kor ugu qaaday oo ugu dhaaray cidlada
dhexdeedii inaanan geeynayn dalkii aan siiyey oo caanaha
iyo malabka la barwaaqaysan oo ah ammaantii dalalka
oo dhan, **16** maxaa yeelay, xukummadaydii way diideen,
oo qaynuunnadaydiina kuma ay socon oo sabtiyadaydii
nijaas bay ka dhigeen, waayo, qalbigoodii wuxuu raacay
sanamyadoodii. **17** Habase ahaatee ishaydii way u tudhay si
aanan iyaga u baabbi'in, oo cidladiina kuma aanan dhex
dhammayn. **18** Oo waxaan carruurtoodii ku idhi intii ay cidladii
dhex joogeen, Qaynuunnada aabbayaashiin ha ku soconina,
oo xukummadoodana ha dhawrina, oo sanamyadoodana
ha isku nijaasaynina. **19** Aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna
ah. Qaynuunnadayda ku socda, oo xukummadayda xajiya
oo sameeya, **20** oo sabtiyadayda quduus ka dhiga, oo
iyana waxay ahaan doonaan calaamad aniga iyo idinka inoo
dhexaysa, si aad u ogaataan inaan anigu ahay Rabbiga
Ilaahiinna ah. **21** Laakiinse carruurtiina way igu caasiyoobeen,
oo qaynuunnadaydiina kuma ay socon, xukummadaydiina
inay sameeyaan ma xajin, kuwaasoo ninkii sameeyaaba uu
ku noolaanayo, oo sabtiyadaydiina nijaas bay ka dhigeen.
Markaasaan idhi, Cadhadaydaan ku kor shubi doonaa, si aan
xanaaqayga iyaga ugu dhammaystiro cidlada dhexdeeda.
22 Habase ahaatee gacantaydii waan ka soo celiyey, oo
magacayga daraaddiis baan u shaqeeyey, si uusan ugu
nijaasoobin quruumaha hortooda, waayo, iyagoo u jeeda
ayaan soo bixiyey. **23** Oo weliba gacantaydaan kor ugu

qaaday oo ugu dhaartay cidlada dhexdeedii inaan iyaga
quruumaha ku kala dhex eryi doono, oo aan waddammada
ku dhex firdhin doono, **24** maxaa yeelay, xukummadaydii
ma ay samayn, laakiinse qaynuunnadaydii way diideen, oo
sabtiyadaydiina nijaas bay ka dhigeen, oo indhahooduna
waxay raaceen sanamyadii awowayaashood. **25** Oo weliba
iyagaan siiyey qaynuunno aan wanaagsanayn, iyo xukummo
ayan ku noolaan karayn, **26** oo waxaan iyagii ku nijaaseeyey
hadiyadahoodii, maxaa yeelay, dab bay u dhex marsiiyeen
wixii maxal fura oo dhan, si aan iyaga cidla uga dhigo, si ay u
ogaadaan inaan anigu Rabbiga ahay. **27** Sidaas aawadeed
Wiilka Aadamow, waxaad la hadashaa reer binu Israa'iil,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Weliba taasay awowayaashiin igu caayeen, wayna
igu xadgudbeen. **28** Waayo, markaan dalka keenay, kaasoo
aan gacanta ugu qaaday oo aan ugu dhaartay inaan iyaga
siin doono ayay arkeen kur kasta oo dheer iyo geed kasta
oo weyn, oo waxay halkaas ku bixiyeen allabaryadoodii,
oo qurbaankoodii iga cadhaysiiyey ayay halkaas ku soo
bixiyeen, oo weliba halkaasay caraftoodii udgoonayd ku
sameeyeen, oo halkaasay qurbaannadoodii cabniinka ku
daadiyeen. **29** Markaasaan ku idhi, Meesha sare oo aad
tagtaan maxay tahay? Ilaa maantadan la joogo waxaa
magaceeda la yidhaahdaa Baamaah. **30** Sidaas daraaddeed
waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Ma waxaad isu nijaasaysaan sidii
awowayaashiin isu nijaaseeyeen oo kale? Oo ma waxaad ka
daba gashaan waxyaalahooda karaahiyada ah sida naag
ninkeed ka dhillowda oo kale? **31** Oo markaad hadiyadihiinna
bixisaan, oo aad wiilashiinna dabka dhex marsiisaan ma
waxaad isku nijaasaysaan sanamyadiinna oo dhan ilaa
maantadan la joogo? Haddaba reer binu Israa'iilow, miyaan
maqlaa waxaad i weyddiisanaysaan? Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, Maqli maayo
waxaad i weyddiisataan. **32** Oo waxa maankiinna soo
galaana innaba ma ay ahaan doonaan, waayo, waxaad
isku tidhaahdaan, Annagu waxaannu noqon doonnaa sida
quruumaha kale, iyo sida qolooyinka waddammada deggan
oo kale si aannu qoryo iyo dhagax ugu adeegno. **33**
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku
dhaartaye, hubaal boqor baan idiinku ahaan doonaa gacan
xoog badan iyo dhudhun fidsan iyo cadho la soo daadshay,
34 oo dadyowga waan idinka soo dhex bixin doonaa, oo
waddammadii aad ku kala dhex firidheen waxaan idinkaga
soo ururin doonaa gacan xoog badan iyo dhudhun fidsan iyo
cadho la soo daadshay. **35** Oo waxaan idiin keeni doonaa
cidlada dadyowga, oo halkaasaan fool ka fool idinkula
xaajoon doonaa. **36** Sidii aan awowayaashiin cidladii dalka
Masar ugula xaajooday oo kale ayaan idinkana idiinla xaajoon
doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **37** Oo waxaan
idin soo marin doonaa usha hoosteeda, oo axdigaan idinku
xidhi doonaa. **38** Markaasaan idinka dhex sooci doonaa
caasiyiinta iyo kuwa igu xadgudba. Waxaan iyaga ka soo
bixin doonaa dalka ay qariib ahaanta u joogaan, laakiinse
dalka reer binu Israa'iil sooma ay geli doonaan, oo idinkuna
waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. **39**
Reer binu Israa'iilow, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Haddeydnan i dhegaysanayn, taga, oo haddan iyo hadda
dabadeedba midkiin kastaaba sanamyadiisa ha u adeego,
laakiinse waa inaydaan magacayga quduuska ah mar dambe
nijaas kaga dhigin hadiyadihiinna iyo sanamyadiinna. **40**
Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Reer binu
Israa'iil oo dhan kulligoodba dalka dhexdiisa ayay iigu
adeegi doonaan buurtayda quduuska ah taasoo ah buurta
dheer ee dalka reer binu Israa'iil, oo halkaasaan iyaga ku
aqbali doonaa. Oo halkaasaan qurbaannadiinna iyo inta ugu
horraysa ee hadiyadihiinna, iyo waxyaalihiinna quduuska
ah oo dhanba idinku weyddiisan doonaa. **41** Oo sida caraf
udgoon baan idiin aqbali doonaa markaan dadyowga idinka
soo dhex bixiyo oo aan waddammadii aad ku kala dhex
firidheen idinka soo ururiyo, oo dhexdiinnaan quduus ku
ahaan doonaa quruumaha hortooda. **42** Oo waxaad ogaan
doontaan inaan anigu Rabbiga ahay, markaan idin dhex
keeno dalka reer binu Israa'iil, kaasoo ah dalkii aan gacanta
ugu qaaday awowayaashiin oo aan ugu dhaartay inaan
iyaga siinayo. **43** Oo halkaasaad jidadkiinnii iyo falimihiinnii
aad isku nijaasayseenba ku soo xusuusan doontaan, oo
waxyaalihiinnii sharka ahaa ee aad samayseen oo dhan
ayaad isu nici doontaan. **44** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Reer binu Israa'iilow, iyadoo aan ahayn sidii
jidadkiinnii sharka ahaa ay ahaayeen, amase sidii falimihiinnii
qudhunka ahaa ay ahaayeen, markaan magacayga aawadiis
idiinku shaqeeyo ayaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga
ahay. **45** Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo
leh, **46** Wiilka Aadamow, wejigaaga xagga koonfureed u sii
jeedi, oo hadal xagga koonfureed ka gees ah ku hadal, oo
waxaad wax ka sii sheegtaa kaynta duurka xagga koonfureed
ku taal; **47** oo waxaad kaynta koonfureed ku tidhaahdaa,
Rabbiga eraygiisa maqal: Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Bal ogow, dab baan kugu dhex shidi doonaa, oo
wuxuu wada baabbi'in doonaa geed kasta oo qoyan oo
dhexdaada ku yaal iyo geed kasta oo qallalanba. Ololka
ololayana lama demin doono, oo weji kasta oo tan iyo xagga
koonfureed iyo ilaa xagga woqooyi joogaana isaguu ku guban
doonaa. **48** Oo binu-aadmiga oo dhammuna waxay wada
arki doonaan in aniga Rabbiga ahu aan dabkaas shiday, oo
innaba lama demin doono. **49** Markaasaan idhi, Sayidow,
Rabbiyow, waxay iga yidhaahdaan, Sow isagu masaalooyin
kuma hadlin?

21 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh,
2 Wiilka Aadamow, wejigaaga xagga Yeruusaalem u
sii jeedi, oo hadal xagga meelaha quduuska ah ka gees ah
ku hadal, oo waxaad wax ka sii sheegtaa dalka reer binu
Israa'iil. **3** Oo waxaad dalka reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu col baan kugu
ahaye, oo intaan seeftayda galkeeda ka soo bixiyo ayaan kan
xaqa ah iyo sharrowgaba kaa baabbi'in doonaa. **4** Seeftaydu
intay galkeeda ka soo baxdo ayay wada baabbi'in doontaa
binu-aadmiga oo dhan tan iyo koonfur iyo ilaa woqooyi inta
ka dhex leh, maxaa yeelay, anigu waxaan markaas kaa
baabbi'in doonaa kan xaqa ah iyo sharrowgaba. **5** Oo binu-
aadmiga oo dhammuba waxay wada ogaan doonaan in
aniga Rabbiga ahu aan seeftaydii galkeedii ka soo bixiyey,
oo mar dambena dib uma ay noqon doonto. **6** Haddaba
Wiilka Aadamow, taah. Qalbijab iyo si qadhaadh hortooda
ugu taah. **7** Oo markay kugu yidhaahdaan, War maxaad la

taahaysaa? waxaad ugu jawaabtaa, Waxaan la taahayaa
warka soo socda aawadiis. Qalbi kastaaba waa dhalaali
doonaa, oo gacan kastaaba way taag gabi doontaa, oo
naf kastaaba way qalbi jabi doontaa, oo qof kasta jilbihiisu
sida biyo oo kale ayay u tabaryaraan doonaan. Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, way soo socotaa,
wayna ahaanaysaa. **8** Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa
ii yimid isagoo leh, **9** Wiilka Aadamow, wax sii sheeg, oo
waxaad tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaad
tidhaahdaa, Seef, seef baa la afeeyey, oo weliba waa la
safeeyey. **10** Waxaa loo afeeyey inay aad wax u layso, oo
waxaa loo safeeyey inay sida hillaac u dhalaasho. Haddaba
miyaynu rayraynaa? Usha wiilkaygu waxay quudhsataa geed
kasta. **11** Oo seefta waxaa loo dhiibay in la safeeyo si
wax loogu isticmaalo. Seefta waxaa loo soo afeeyey oo
loo soo safeeyey in gacanta loo geliyo kan wax laaya. **12**
Wiilka Aadamow, qayli oo barooro, waayo, waxay ku kor
dhici doontaa dadkayga, oo waxay ku kor dhici doontaa
amiirrada reer binu Israa'iil oo dhan. Iyaga iyo dadkaygaba
seeftaa loo dhiibay. Haddaba sidaas aawadeed bowdadaada
u dharbaax. **13** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Waxaa jira tijaabin, oo maxaa jiri doona xataa hadday usha
wax quudhsata aanay mar dambe sii jiri doonin? **14** Haddaba
sidaas daraaddeed, Wiilka Aadamow, wax sii sheeg, oo
sacabbada isku dhufo. Seeftu saddex jeer ha dhacdo, taasoo
ah seefta wax lagu laayo, oo kan weyn laysa oo gelaysa
xataa qolladahooda. **15** Seefta ayaan irdahooda oo dhan ku
cabsiiyey, si uu qalbigoodu u dhalaalo, oo ay kufiddoodu
u sii badato. Sida hillaac baa loo dhalaashay oo waxaa
loo safeeyey waxlaynta aawadeed! **16** Dadka ururi, xagga
midigta u jeeso, dagaal isu diyaari, xagga bidixdana u jeeso,
wejigaaga dhinac kasta u jeedi. **17** Aniguna sacabbadaydaan
isku dhufan doonaa, waanan cadhabeeli doonaa. Aniga
Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay. **18** Oo haddana Eraygii
Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **19** Weliba Wiilka Aadamow,
waxaad taswiir ku tilmaantaa laba jid oo ay seefta boqorka
Baabuloon ku iman karto, oo labadooduba waa inay isku dal
ka soo baxaan. Meel ku calaamadee, oo waxaad u yeeshaa
calaamad ku taal madaxa jidka magaalada soo gala. **20**
Waxaad taswiirtaa jid ay seeftu ugu iman karto Rabbaahda
reer Cammoon iyo Yeruusaalemta dhufayska leh oo dalka
Yahuudah ku dhex taal. **21** Waayo, boqorkii Baabuloon
wuxuu soo istaagay meesha jidadku ku kala leexdaan oo ah
labada jid madaxooda inuu faaliyo aawadeed. Fallaadhihiisii
wuu ku faaliyey, oo teraafiim ayuu la tashaday, oo beer
buu fiiriyey. **22** Midigtiisa waxaa yiil faalkii Yeruusaalem loo
faaliyey, inuu wax lagu jejebiyo dhisto, oo uu afka laynta
u furo, oo uu qaylo aad ugu dhawaaqo, oo uu wax lagu
jejebiyo irdaha ka hor samaysto, oo uu tuulmo tuulo, oo uu
qalcado dhisto. **23** Oo kuwa dhaarta ku dhaartay waxay
hortooda ku noqon doontaa sida faal aan waxtar lahayn oo
kale, laakiinse isagu xumaantuu soo xusuusan doonaa, si
iyaga lagu qabto aawadeed. **24** Sidaas daraaddeed Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Idinku xumaantiinnii waxaad
ka dhigteen in la soo xusuusto, oo saasaa xadgudubyadiinnii
loo soo bandhigay, oo sidaasaa dembiyadiinnu falimihiinna
oo dhan uga muuqdaan, maxaa yeelay, waa laydin soo
xusuustay, oo sidaas daraaddeed gacantaa laydinku qaban
doonaa. **25** Oo amiirka reer binu Israa'iil oo nijaasta iyo
sharka ah, oo wakhtigiisu hadda yimid marka la ciqaabayow,
26 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu kugu leeyahay, Duubka iska
fur, oo taajka iska qaad. Xaalku sidiisii sii ahaan maayo. Kan
hooseeya sarraysii, oo kan sarreeya hoosaysii. **27** Anigu
waan afgembiyi, oo afgembiyi, oo afgembiyi doonaa iyada,
oo mar dambena siima ay ahaan doonto, ilaa uu yimaado kan
xaqa u lahu, oo isaga ayaan siin doonaa. **28** Haddaba Wiilka
Aadamow, wax sii sheeg, oo waxaad tidhaahdaa, Sayidka
Rabbiga ahu sidaasuu reer Cammoon iyo caydoodaba ka
leeyahay. Adigu waxaad tidhaahdaa, Seef, seef baa la soo
siibay, oo waxaa loo safeeyey waxlaynta aawadeed, inay
sida hillaac u dhalaasho oo ay wax baabbi'iso, **29** inta ay wax
aan waxba ahayn kuu arkayaan, oo ay wax been ah kugu
faaliyaan, si ay kuugu soo kor daadshaan kuwii la laayay
oo sharka ahaa, oo wakhtigoodii yimid markii la ciqaabo.
30 Galkeedii ha ku noqoto. Anigu waxaan kugu xukumi
doonaa meeshii lagugu abuuray iyo dalkii aad ku dhalatay.
31 Oo waxaan kugu soo kor shubi doonaa dhirifkayga,
oo dabkii cadhadayda ayaan kugu soo afuufi doonaa, oo
waxaan gacanta kuugu ridi doonaa niman doqonna ah oo
aad waxbaabbi'inta u yaqaan. **32** Xaabo baad dabka u noqon
doontaa, oo dhiiggaaguna dalkuu dhex oolli doonaa, oo mar
dambe laguma soo xusuusan doono, waayo, aniga Rabbiga
ah ayaa saas ku hadlay.

22 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh,
2 Haddaba Wiilka Aadamow, adigu ma doonaysaa
inaad xukunto, ma doonaysaa inaad magaalada dhiigga
qabta xukunto? Haddaba waa inaad iyada waxyaalaheeda
karaahiyada ah oo dhan ogeysiisid. **3** Oo waxaad tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaad tahay
magaalo dhexdeeda dhiig ku daadisa si uu wakhtigeedu
u yimaado, oo sanamyo iyada u daran samaysa inay
isku nijaasayso. **4** Waxaad ku eedowday dhiiggii aad
daadisay, oo waxaad ku nijaasowday sanamyadaadii aad
samaysatay, oo wakhtigaagiina waad ka yeeshay inuu soo
dhowaado, oo weliba cimrigaagiina wuu buuxsamay, oo
sidaas daraaddeed cay baan quruumaha kaaga dhigay, oo
majaajilo baan waddammada oo dhan kaaga dhigay. **5**
Taada magaceedu ba'ay ee rabshadu ka buuxdaay, kuwa
kuu dhow iyo kuwa kaa foguba way kugu majaajiloon
doonaan. **6** Bal eeg, amiirrada reer binu Israa'iil ee ku
dhex jooga midkood kastaaba wuxuu sidii xooggiisu ahaa
ku talajiray inuu dhiig daadiyo. **7** Dhexdaaday aabbe iyo
hooyo ku fududaysteen, oo dhexdaaday shisheeyaha ku
dulmeen, oo dhexdaaday agoonta iyo carmalka ku dhibeen.
8 Waxyaalahaygii quduuska ahaa waad quudhsatay, oo
sabtiyadaydiina nijaas baad ka dhigtay. **9** Waxaa dhexdaada
jooga niman xanta qaada si ay dhiig u daadiyaan, oo
dhexdaada ayay buuraha wax ku cunaan, oo dhexdaada
ayay shar ku sameeyaan. **10** Dhexdaada ayay cawradii
aabbahood ku soo bannaan dhigaan, oo dhexdaada ayay
tan xaylka qabta ku ceebeeyaan. **11** Midba wuxuu karaahiyo
la sameeyaa naagtii deriskiisa, oo mid kalena wuxuu si
shar ah u nijaaseeyaa gabadha uu soddogga u yahay, oo
mid kalena wuxuu dhexdaada ku kufsadaa walaashiis oo
ah gabadhii aabbihiis. **12** Dhexdaada ayay laaluush ku

qaataan si ay dhiig u daadiyaan aawadeed, oo waxaad
qaadataa korsaar iyo ribo, oo si hunguri weyn iyo dulmi
ah ayaad uga faa'iidaysataa deriskaaga, oo aniga waad i
illowday, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **13** Haddaba
bal eeg, anigu gacmahaygaan isugu dhuftaa faa'iidadaadii
aad daacadla'aanta ku heshay, iyo dhiiggii lagugu dhex
daadiyey. **14** Wakhtiga aan kula macaamiloon doono miyaa
qalbigaagu u adkaysan karaa, miyaase gacmahaagu xoog
u yeelan karaan? Aniga Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay
oo saas samayn doona. **15** Oo quruumahaan kugu dhex
eryi doonaa, oo waddammadaan kugu dhex firdhin doonaa,
wasakhdaadana dhexdaada waan ka baabbi'in doonaa. **16**
Oo waad isku nijaasoobi doontaa iyadoo ay quruumahu
indhaha ku hayaan, oo waxaad ogaan doontaa inaan anigu
Rabbiga ahay. **17** Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid
isagoo leh, **18** Wiilka Aadamow, reer binu Israa'iil wasakh
bay ii noqdeen, oo kulligood waa naxaas iyo qasacad iyo bir
iyo laxaamad foornada ku dhex jira, oo xataa waa wasakhda
lacagta. **19** Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Waxaan idinku soo ururin doonaa Yeruusaalem
gudaheeda, maxaa yeelay, kulligiin wasakh baad noqoteen.
20 Sida lacag, iyo naxaas, iyo bir, iyo laxaamad, iyo qasacad
loo soo ururiyo, oo foornada loogu dhex rido in dabka
lagu afuufo si loo dhalaaliyo aawadeed, sidaas oo kalaan
idinku soo wada ururin doonaa xanaaqayga iyo cadhadayda,
oo halkaasaan idinku ridi doonaa oo aan idinku dhalaalin
doonaa. **21** Hubaal waan idin soo ururin doonaa oo waxaan
idinku soo afuufi doonaa dabka cadhadayda, oo idinkuna
dhexdiisaad ku dhalaali doontaan. **22** Sida lacagta foornada
dhexdeeda loogu dhalaaliyo ayaad dhexdeeda ugu wada
dhalaali doontaan, oo waxaad ogaan doontaan in aniga
Rabbiga ahu aan cadhadaydii idinku kor shubay. **23** Oo
haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **24** Wiilka
Aadamow, waxaad Yeruusaalem ku tidhaahdaa, Waxaad
tahay dal aan la nadiifin oo aan maalinta dhirifka roob lagu
soo kor dayn. **25** Shirqool bay nebiyadeedu dhexdeeda ku
sameeyeen, sidii libaax ciyaya oo xoog wax ku qabsada.
Nafo dad ayay baabbi'iyeen, oo waxay iska qaataan khasnad
iyo waxyaalo qaali ah, oo waxay u yeeleen carmallo badan oo
dhexdeeda jooga. **26** Oo wadaaddadeediina sharcigaygii si
xun bay u dhaafeen, oo waxay nijaaseeyeen waxyaalahaygii
quduuska ahaa. Innaba ma ay kala duwin wixii quduuska
ahaa iyo wixii nijaasta ahaa, oo innaba dadka ma ay barin
inay kala gartaan wixii nadiifta ahaa iyo wixii aan nadiifta
ahayn, oo indhahoodana waxay ka qariyeen sabtiyadaydii,
oo anigana dhexdoodaa wax nijaas ah laygaga dhigay. **27**
Amiirradeeda dhex joogaa waa sida yeey xoog wax ku
qabsata oo kale inay dhiig daadiyaan, iyo inay nafo dad
halligaan, si ay faa'iido daacadla'aan ugu helaan aawadeed.
28 Oo nebiyadeeduna waxay ku malaaseen dhoobo aan
nuurad lahayn, oo iyagoo aan Rabbigu la hadlin ayay
yidhaahdaan, Sayidka Rabbiga ah ayaa saas leh, illowse
waxay arkeen wax aan waxba ahayn, oo wax been ah bay
iyaga ugu faaliyeen. **29** Dadkii dalku waxay ku isticmaaleen
dulmi, oo wax bay dheceen, oo masaakiintii iyo saboolkii
baahnaa aad bay u dhibeen, oo xataa shisheeyihii si xun bay
u dulmeen. **30** Oo anigu waxaan dhexdooda ka doondoonay
nin heeraarka kor u dhisa oo hortayda ku soo istaaga meesha
dunsan dalka aawadiis, si aanan u baabbi'in, laakiinse midna
ma aan helin. **31** Sidaas daraaddeed dhirifkaygaan ku soo
shubay, oo dabkii cadhadayda ayaan ku baabbi'iyey, oo
jidkoodiina madaxoodaan kaga abaalmariyey, ayaa Sayidka
Rabbiga ahu leeyahay.

23 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo
leh, **2** Wiilka Aadamow, waxaa jiray laba naagood oo
isku hooyo ah. **3** Oo dhillanimo bay Masar ku sameeyeen,
oo intii ay yaryaraayeen ayay dhilloobeen. Halkaasna
naasahoodii waa lagu tuujiyey, oo halkaasaa ibihii naasaha ee
bikradnimadooda lagu nabareeyey. **4** Oo labadooda tan weyn
waxaa la odhan jiray Aaholaah, oo walaasheed magaceeduna
wuxuu ahaa Aaholiibaah, oo kuwaygay noqdeen, oo waxay
dhaleen wiilal iyo gabdho. Haddaba magacyadoodu waa
sidan, Aaholaah waa Samaariya, oo Aaholiibaahna waa
Yeruusaalem. **5** Aaholaah waxay dhillaysatay iyadoo taydii
ah, oo waxay caashaqday kuwii iyada jeclaa ee reer Ashuur
oo deriska la ahaa, **6** kuwaas oo dhar buluug ah xidhnaa, oo
ahaa saraakiil iyo taliyayaal, oo kulligood dhallinyaro suurad
wacan ahaa, oo ahaa fardooley fardo fuushan. **7** Oo iyadu
kulligood bay ka dhillaysatay, kuwaasoo kulligood ahaa raggii
Ashuur ee ugu wacanaa, oo ku alla kii ay caashaqday iyo
sanamyadoodii oo dhanba way isugu nijaasaysay. **8** Oo iyadu
innaba kama ay tegin dhillanimadeedii tan iyo markay Masar
joogtay, waayo, iyadoo yar ayay la seexdeen, oo ibihii naasaha
ee bikradnimadeeda way nabareeyeen, oo dhillanimadoodii
ayay iyada ku kor shubeen. **9** Oo sidaas daraaddeed
waxaan u gacangeliyey kuwii iyada jeclaan jiray ee reer
Ashuur oo ay caashaqday. **10** Kuwaasu cawradeedii bay soo
bandhigeen, oo waxay qaateen wiilasheedii iyo gabdhaheedii,
iyadiina seef bay ku dileen, oo magaceediina magac xun buu
dumarka dhexdiisa ku noqday, waayo, xukummo baa lagu
soo dejiyey. **11** Oo walaasheed Aaholiibaahna waxaas way
aragtay, laakiinse iyadu way kaga sii darnayd caashaqeedii,
oo xagga dhillanimadana way ka sii darnayd dhillanimada
walaasheed. **12** Waxay caashaqday kuwii reer Ashuur ee
deriska la ahaa, oo ahaa saraakiil iyo taliyayaal si qurux
badan u xidhan, oo ahaa fardooley fardo fuushan, oo
kulligood wada ahaa dhallinyaro suurad wacan. **13** Oo
anigu waxaan arkay inay nijaasowday, oo ay labadoodiiba
isku jid qaadeen. **14** Dhillanimadeediina way sii kordhisay,
waayo, waxay aragtay niman derbiga ku taswiiran, oo ahaa
taswiirihii reer Kaldayiin oo asal guduudan lagu taswiiray,
15 oo dhexda dhex-xidhyo ugu xidhan yihiin, oo madaxana
duubab la sibaaqeeyey ugu xidhan yihiin, oo kulligood la
wada moodo amiirro u eg reer Baabuloon dalkoodu Kalday
yahay. **16** Oo isla markii ay aragtay ayay caashaqday, oo
farriinqaadayaal dalkii Kalday bay ugu dirtay. **17** Oo reer
Baabuloon ayaa iyada sariirtii caashaqa ugu soo galay, oo
dhillanimadoodii iyaday ku nijaaseeyeen, oo iyana iyagay
la nijaasowday, oo nafsaddeediina iyagay ka go'day. **18**
Sidaasay dhillanimadeedii u soo bandhigtay oo cawradeedii
daahay ka qaadday, markaasaa nafsaddaydii iyada uga
go'day sidii ay nafsaddaydu walaasheed uga go'day oo
kale. **19** Laakiinse waxay sii badisay dhillanimadeedii iyadoo
wakhtigii yaraanteeda soo xusuusanaysa markay dalkii
Masar ku dhillowday. **20** Waxay caashaqday dhillayadeeda
uu jiidhkoodu yahay sida jiidhka dameerrada, oo ay

shahwaddooduna tahay sida shahwadda fardaha oo kale.
21 Oo sidaas ayaad u soo xusuusatay sharkii yaraantaada
markay Masriyiintu ibihii naasahaaga ee yaraantaada
nabarayn jireen. **22** Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Aaholiibaahay, bal ogow, kuwii ku
caashaqi jiray ayaan kugu soo kicin doonaa, kuwaasoo ay
naftaadu ka go'day, oo iyagaan dhinac kasta kaaga soo
dayn doonaa, **23** kuwaasoo ah reer Baabuloon, iyo reer
Kaldayiin oo dhan, iyo Feqood, iyo Shooca, iyo Qooca, iyo
reer Ashuur oo dhan oo iyaga la jira, oo kulligood ah rag
dhallinyaro ah oo suurad wacan oo ah saraakiil iyo taliyayaal,
iyo amiirro, iyo rag caan ah, oo kulligood fardo fuushan. **24**
Oo waxay kugula soo duuli doonaan hub iyo gaadhifardood
iyo giraangiro iyo guuto dad, oo hareerahaaga oo dhan
ayay kaaga soo kici doonaan iyagoo wata gaashaan weyn,
iyo gaashaan yar, iyo koofiyad bir ah, oo waxaan iyaga u
dhiibi doonaa xukun, oo waxay kuu xukumi doonaan sida
ay xukummadoodu yihiin. **25** Oo waxaan kugu soo dayn
doonaa xanaaqayga masayrka ah, oo iyaguna cadho bay
kugula macaamiloon doonaan. Waxay kaa gooyn doonaan
sanka iyo dhegaha, oo intii kaa hadhaana seef bay ku
dhici doontaa. Waxayna kaxaysan doonaan wiilashaada iyo
gabdhahaagaba, oo intii kaa hadhana dab baa baabbi'in
doona. **26** Oo weliba dharkaaga way kaa wada muruxsan
doonaan, oo jowharadahaaga qurxoonna way kaa furan
doonaan. **27** Oo sidaasaan kaaga joojin doonaa sharkaagii
iyo dhillanimadaadii aad dalka Masar ka keentay, si aadan
indhahaaga kor ugu taagin, oo aadan Masar kol dambe soo
xusuusan. **28** Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Bal eeg, waxaan kugu ridi doonaa gacantii kuwa aad neceb
tahay, iyo gacantii kuwii ay nafsaddaadu ka go'day. **29** Iyagu
si nacayb badan ayay kugula macaamiloon doonaan, oo wixii
aad ku hawshootay oo dhanna way kaa qaadan doonaan, oo
waxay kaa tegi doonaan adigoo qaawan oo aan dednayn.
Oo cawradii dhillanimadaadana daahaa laga qaadi doonaa,
xataa sharkaaga iyo dhillanimadaadaba. **30** Waxyaalahaas
waa lagugu samayn doonaa, maxaa yeelay, dhillanimo baad
quruumaha la daba gashay, oo sanamyadooda waad ku
nijaasowday. **31** Waxaad qaadday jidkii walaashaa, oo
sidaas daraaddeed koobkeedii gacantaan kuu gelin doonaa.
32 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaad cabbi
doontaa walaashaa koobkeedii dheeraa oo weynaa, oo
fudaydsasho baa laguugu qosli doonaa oo waa lagu quudhsan
doonaa, waayo, wuu buuxaa. **33** Aad baad u sakhraami
doontaa oo murug baa kaa buuxsami doonta, oo waxaad
ku cabbi doontaa koobkii yaabka iyo baabba'da, kaasoo
ah koobkii walaashaa Samaariya. **34** Waad cabbi doontaa,
oo weliba waad heenheensan doontaa, oo burburkiisana
waad ruugi doontaa, oo naasahaagaad jiidi doontaa, waayo,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Aniga ayaa saas ku
hadlay. **35** Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Waad i illowday oo dhabarkaaga gadaashiisaad
igu xoortay, sidaas daraaddeed waa inaad sharkaaga iyo
dhillanimadaadaba u xambaarataa. **36** Oo weliba Rabbigu
wuxuu kaloo igu yidhi, Wiilka Aadamow, Aaholaah iyo
Aaholiibaah miyaad xukumi doontaa? Bal waxyaalahooda
karaahiyada ah u sheeg. **37** Waayo, way sinaysteen,
oo dhiig baa gacmahooda ku jira, oo sanamyadoodana
way ka sinaysteen, oo wiilashoodii ay ii dhaleenna dab
bay u dhex marsiiyeen si ay u baabba'aan aawadeed.
38 Oo weliba saasoo kalay igu sameeyeen. Iyagu isku
maalin ayay meeshaydii quduuska ahayd nijaaseeyeen, oo
sabtiyadaydiina wax nijaas ah bay ka dhigeen. **39** Waayo,
markay carruurtoodii sanamyadooda u qaleen ayay isla
maalintaasba meeshaydii quduuska ahayd u soo galeen inay
nijaaseeyaan, oo bal eeg, waxaas ayay gurigayga dhexdiisa
ku sameeyeen. **40** Oo weliba rag baad meel fog uga cid
dirsatay, oo waxaa loo diray wargeeye, oo bal eeg, iyana
way yimaadeen, oo iyaga aawadood ayaad isu soo maydhay,
oo u indhakuushatay, oo wax baad isugu sharraxday, **41** oo
waxaad ku fadhiisatay sariir haybad badan oo miis horteeda
lagu soo diyaarshay, kaasoo aad fooxaygii iyo saliiddaydii
saartay. **42** Oo waxaa iyada la jiray codka dadka faraha
badan, oo raaxaysan, oo dadkii faraha badnaana waxaa la
yimid sakhraamiin cidlada laga keenay, oo waxay gacmaha u
geliyeen dugaagado, oo madaxana taaj qurux badan bay u
saareen. **43** Markaasaan tii sinada ku gabowday ka idhi,
Miyey haddana ka sinaysan doonaan, oo iyaduse miyey
iyaga ka dhillaysan doontaa? **44** Laakiinse iyadii waxay ugu
galeen sidii naag dhillo ah loogu galo oo kale, oo sidaasay
ugu galeen naagihii sharka ahaa oo ahaa Aaholaah iyo
Aaholiibaah. **45** Oo ragga xaqa ahu waxay iyaga u xukumi
doonaan sida dhillooyin iyo naago dhiig galay loo xukumo oo
kale, maxaa yeelay, iyagu waa dhillooyin, oo gacmahoodana
dhiig baa ku yaal. **46** Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Guuto baan iyaga ku soo kicin doonaa, oo cabsi
iyo dhac baan u gacangelin doonaa. **47** Oo guutadaasu
iyagay dhagxin doontaa oo seefaf ku kala jarjari doontaa, oo
wiilashooda iyo gabdhahoodaba way wada layn doonaan, oo
guryahoodana dab bay ku gubi doonaan. **48** Oo sidaasaan
shar dalka uga joojin doonaa, si naagaha oo dhan loo baro
inaanay mar dambe sidii sharkiinnii oo kale u falin. **49** Oo
sharkiinnii waa laydinka abaalmarin doonaa, oo dembiyadii
sanamyadiinna ayaad xambaaran doontaan, oo markaasaad
ogaan doontaan inaan anigu ahay Sayidka Rabbiga ah.

24 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid sannaddii
sagaalaad, bisheedii tobnaad, maalinteedii tobnaad,
isagoo leh, **2** Wiilka Aadamow, maalintan, xataa isla
maantadan qudheeda magaceeda qor, waayo, boqorkii
Baabuloon isla maantadan qudheeda ayuu Yeruusaalem
ku soo dhowaaday. **3** Oo reerka caasiyoobay waxaad
kula hadashaa masaal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Digsiga dabka saara, saara
oo biyo ku shuba. **4** Oo waxaad ku gurtaan cadcadka,
xataa cadcadka wanwanaagsan oo dhan, oo ah bowdada
iyo garabka, oo waxaad ka buuxisaan lafaha ugu wacan. **5**
Waxaad soo wadataan adhiga jarkiisa, oo waxaad hoostiisa
ku gurtaan lafaha, oo si wanaagsan u kariya, oo lafihiisana
ku dhex kariya. **6** Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogtay magaalada
dhiigga qabta, taasoo ah digsiga miridhkiisu ku jiro, oo
aan miridhkiisu ka bixin! Cadcad u soo bixiya, iyadoo
aan saami lagu bixin. **7** Waayo, dhiiggeedii dhexdeeduu
yaal. Waxay kor saartay dhagax diiran, oo dhulkana kuma
ay daadin si ay ciid ugu daboosho aawadeed. **8** Inay

cadho ugu soo kacdo oo ay ka aarsato ayaan dhiiggeedii
dhagax diiran dul saaray si uusan u daboolmin. **9** Sidaas
daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa
iska hoogtay magaalada dhiigga qabta! Aniguna tuulmada
waan weynayn doonaa. **10** Qoryo ku sii gur, oo dabka sii
shid, oo hilibka aad u kari, oo maraqana xawaash ku shub,
oo lafuhuna ha gubteen. **11** Markaas digsiga oo madhan
dhuxusha shidan saar si uu u kululaado, oo ay naxaastiisu
u gubato, oo ay wasakhdiisu gudihiisa ugu dhalaasho oo
uu miridhkiisuna u baabba'o. **12** Iyadu si aan waxba tarayn
ayay isu daalisay, oo miridhkeeda badanna iyada kama uu
baxo, oo miridhkeeda dabka kagama baxo. **13** Wasakhdaada
shar baa ku jira, maxaa yeelay, waan ku nadiifiyey laakiinse
waad nadiifsanaan weyday, haddaba innaba wasakhdaada
kama aad nadiifsami doontid jeeraan cadhadayda kugu
dhammaystiro. **14** Aniga Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay.
Saasay noqon doontaa, oo taasaan samayn doonaa. Innaba
dib ugama aan noqon doono, mana tudhi doono, oo innaba
kama aan soo noqon doono. Siday jidadkaagu ahaayeen
iyo siday falimahaagu ahaayeen ayay kuu xukumi doonaan
ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **15** Oo haddana Eraygii
Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **16** Wiilka Aadamow,
bal ogow, waxaan darbad qudha kaaga qaadayaa tii ay
indhahaagu jecel yihiin, laakiinse ha u barooran, hana u
ooyin, oo ilmadaaduna innaba yaanay u daadan. **17** Taah,
laakiin si aamusan u taah, oo barooraso kuwii dhintay loo
baroorto ha u barooran. Duubkaaga madaxa ku duubo, oo
kabaha gasho, oo bushimahaagana ha daboolin, oo kibista
dadkana innaba ha cunin. **18** Markaasaan aroortii dadkii la
hadlay, makhribkiina naagtaydii way dhimatay, oo aniguna
sidii laygu amray ayaan subaxdii yeelay. **19** Oo markaasaa
dadkii waxay igu yidhaahdeen, War maad noo sheegtid
waxan aad samaynaysid ulajeeddadooda? **20** Markaasaan
ugu jawaabay, Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **21**
Reer binu Israa'iil la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, meeshayda
quduuska ah ayaan nijaasayn doonaa, taasoo ah faankii
xooggiinna iyo waxa ay indhihiinnu jecel yihiin, iyo waxa
ay naftiinnu u naxdo; oo wiilashiinna iyo gabdhihiinna aad
ka tagteenna seef bay ku le'an doonaan. **22** Oo idinkuna
sidaan yeelay oo kale ayaad yeeli doontaan. Bushimihiinna
ma aad dabooli doontaan, oo kibista dadkana ma aad cuni
doontaan. **23** Oo duubabkiinnu madaxay idiinku duubnaan
doonaan, oo kabihiinnuna cagahay idiinku jiri doonaan.
Ma aad barooran doontaan, mana aad ooyi doontaan,
laakiinse xumaatooyinkiinna baad la macaluuli doontaan, oo
midkiinba kan kaluu ku musannaabi doonaa. **24** Sidaasuu
Yexesqeel calaamad idiinku ahaan doonaa, oo wax alla wixii
uu sameeyey ayaad idinkuna samayn doontaan. Oo markay
waxaasu dhacaan ayaad ogaan doontaan inaan anigu ahay
Sayidka Rabbiga ah. **25** Oo weliba Wiilka Aadamow, maalinta
aan iyaga ka qaado xooggooda, iyo farxadda sharaftooda,
iyo waxa ay indhahoodu jecel yihiin, iyo waxa uu qalbigoodu
raaco, iyo wiilashooda iyo gabdhahoodaba, soo noqon maayo
26 in kii soo baxsaday uu maalintaas kuu iman doono inuu
dhegahaaga wixii dhacay oo dhan kugu maqashiiyo? **27**
Oo maalintaas qudheeda ayaa afkaagu kii soo baxsaday u
furmi doonaa, oo waad hadli doontaa, oo mar dambena ma
aad carrab la'aan doontid. Sidaasaad calaamad u noqon
doontaa, oo iyaguna waxay ogaan doonaan inaan anigu
Rabbiga ahay.

25 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo
leh, **2** Wiilka Aadamow, wejigaaga reer Cammoon
u sii jeedi oo iyaga wax ka sii sheeg, **3** oo waxaad reer
Cammoon ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ah eraygiisa
maqla, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaad
Ahaa ku tidhaahdeen meeshayda quduuska ah markii la
nijaaseeyey, iyo markuu dalka reer binu Israa'iil cidlada
noqday, iyo markay dadka Yahuudah maxaabiisnimo u
bexeen, **4** sidaas daraaddeed bal ogow, hanti ahaan ayaan
dadka bari kuu siin doonaa, oo iyana xerooyinkooda bay
kaa dhex samaysan doonaan, oo hooygoodana dhexdaaday
ka samaysan doonaan. Midhahaaga way cuni doonaan,
caanahaagana way dhami doonaan. **5** Oo Rabbaahna
waxaan ka dhigi doonaa gole geel, meesha reer Cammoonna
waxaan ka dhigi doonaa xeryo adhi, oo markaasaad ogaan
doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. **6** Waayo, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waad sacbisay, waanad
rablaysay, oo qalbigaagaad ku rayraysay adigoo aad iyo
aad dalka reer binu Israa'iil u quudhsanaya, **7** oo sidaas
daraaddeed bal ogow, gacantaydaan kugu soo dul fidiyey, oo
quruumaha ayaan booli ahaan kuu siin doonaa, oo dadyowga
dhexdooda waan kaa gooyn doonaa, oo waxaan kaa dhigi
doonaa inaad waddammada oo dhan ka halligantid, waanan
ku wada baabbi'in doonaa, oo waxaad ogaan doontaa inaan
Rabbiga ahay. **8** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Moo'aab iyo Seciir waxay leeyihiin, Dadka dalka Yahuudah
quruumaha oo dhan bay la mid yihiin. **9** Sidaas daraaddeed
bal ogaada, anigu dalka Moo'aab dhinac baan ka faruuri
doonaa xagga magaalooyinkiisa, waana magaalooyinka
soohdintiisa ku yaal, kuwaas oo ah dalka ammaantiisa, oo
ah Beytyeshimood, iyo Bacal Mecoon, iyo Qiryatayim, **10** oo
waxaan u sii dayn doonaa dadka reer bari inay reer Cammoon
ku kacaan, oo hanti ahaan baan iyaga u siin doonaa si aan
reer Cammoon mar dambe quruumaha dhexdooda loogu soo
xusuusan, **11** oo anigu xukun baan reer Moo'aab ku soo dejin
doonaa, oo markaasay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga
ahay. **12** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Reer Edom
aarsasho buu dadka Yahuudah kula macaamilooday, oo si
weyn ayuu u xumeeyey, oo iyaga wuu ka aar goostay, **13**
sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Gacantaydaan dalka Edom ku dul fidin doonaa, oo dad iyo
duunyoba waan ka baabbi'in doonaa, oo cidla baan ka dhigi
doonaa tan iyo Teman, oo tan iyo Dedaan seef baa lagu le'an
doonaa. **14** Oo waxaan aarsashadayda dul saari doonaa reer
Edom, oo gacanta dadkayga reer binu Israa'iil ayaan kaga
aarsan doonaa, iyaguna reer Edom way ku samayn doonaan
sida ay cadhadaydu tahay iyo sida uu xanaaqaygu yahay,
oo waxay ogaan doonaan aarsashadayda, ayaa Sayidka
Rabbiga ahu leeyahay. **15** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Reer Falastiin aarsashay kula macaamiloodeen
oo iyagoo qalbiga ka quudhsanaya ayay ka aarsadeen si
ay cadownimo weligeed ah ugu baabbi'iyaan, **16** sidaas
daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eeg,
gacantaydaan reer Falastiin ku dul fidin doonaa, oo reer

Kereetiimna waan gooyn doonaa, oo kuwa badda xeebteeda
ku hadhayna waan baabbi'in doonaa. 17 Oo waxaan
dushooda ku soo dejin doonaa aarsasho weyn anigoo
xanaaq weyn ku canaananaya, oo markaan aarsashadayda
dul saaro waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

26 Oo haddana sannaddii kow iyo tobnaad, bisha
maalinteedii kowaad Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid
isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, Reer Turos wuxuu
Yeruusaalem ku yidhi, Ahaa, tii dadyowgii iriddiisa ahaan
jirtay way jabtay, oo anigay ii soo jeedday, oo haddana waan
buuxsanaan doonaa, waayo, iyadu haatan waa cidla. 3
Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Reer Turosow, bal eeg, anigu col baan kugu ahaye, oo
waxaan ka dhigi doonaa inay quruumo badanu kuugu
soo kacaan siday baddu hirarkeeda u soo kiciso oo kale.
4 Oo iyagu derbiyada Turos way baabbi'in doonaan, oo
munaaradaheedana way dumin doonaan, oo ciiddeedana
waan ka xoqi doonaa, oo dhagax diiran oo kale baan ka
dhigi doonaa. 5 Oo waxay noqon doontaa meel shabagyo
lagu wadho oo badda dhexdeeda ku taal, waayo, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Aniga ayaa saas ku hadlay, oo
booli bay quruumaha u noqon doontaa. 6 Oo gabdhaheeda
berrinka joogana seef baa lagu wada layn doonaa; oo waxay
ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay. 7 Waayo, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaan Turos ku
soo kicin doonaa boqorka Baabuloon oo ah Nebukadresar
boqorkii boqorrada, oo xagga woqooyi buu ka iman doonaa
isagoo wata fardo, iyo gaadhifardoodyo, iyo rag fardooley
ah, iyo guuto ciidan ah, iyo dad faro badan. 8 Oo isagu
gabdhahaaga berrinka jooga seef buu ku wada layn doonaa,
oo qalcado buu kuu samaysan doonaa, oo tuulmo buu
kuu tuulan doonaa, oo gaashaan weyn ayuu kor kuugu
qaadan doonaa. 9 Wuxuu derbiyadaada ku tumi doonaa
wax lagu jejebiyo, oo munaaradahaagana wuxuu ku dumin
doonaa faasaskiisa. 10 Oo fardihiisa badan aawadood
ayaa boodhkoodu ku qarin doonaa, oo derbiyadaaduna
waxay la gariiri doonaan ragga fardooleyda buuqooda, iyo
giraangiraha iyo gaadhifardoodyada gurdankooda, markuu
irdahaaga u soo galo sida rag u soo galo magaalo dhinac
laga faruuray oo kale. 11 Oo qoobabka fardihiisa ayuu
jidadkaaga oo dhan kula tuman doonaa, oo dadkaagana seef
buu ku wada layn doonaa, oo tiirarkaaga adadaguna dhulkay
ku soo dhici doonaan. 12 Maalkaaga way dhici doonaan, oo
booli ahaan bay baayacmushtarkaaga u qaadan doonaan,
oo derbiyadaadana way dumin doonaan, oo daarahaaga
qurqurxoonna way burburin doonaan, oo dhagxantaada iyo
alwaaxdaada iyo boodhkaagaba biyahay ku dhex daadin
doonaan. 13 Oo waxaan joojin doonaa qaylada heesahaaga,
oo kataaradahaaga sanqadhoodana mar dambe lama maqli
doono. 14 Waxaanan kaa dhigi doonaa sida dhagax diiran oo
kale, oo waxaad noqon doontaa meel shabagyada lagu dul
wadho, oo mar dambena dib laguuma dhisi doono, waayo,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Aniga Ilaaha ah ayaa
saas ku hadlay. 15 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu reer Turos
ku leeyahay, Markii kuwa dhaawaca ahu cabaadaan oo dad
badan dhexdaada lagu laayo, sow jasiiraduhu sanqadha
dhiciddaada kama gariiri doonaan? 16 Oo markaasay
amiirrada badda oo dhammu carshiyadooda ka soo degi
doonaan, oo waxay iska bixin doonaan khamiisyadooda, oo
dharkooda daabaca lehna way iska saari doonaan, oo intay
gariir xidhaan ayay dhulka fadhiisan doonaan, oo daqiiqad
kastana way iska gariiri doonaan, wayna kula yaabi doonaan.
17 Oo baroor ayay kor kuugu qaylin doonaan, oo waxay kugu
odhan doonaan, Magaaladii caanka ahayd, oo dadka badaha
maraa ay degganaayeen, oo badaha ku xoog badnayd
iyada iyo dadkeeda degganuba, oo kuwa ku hareeraysan oo
dhan ka cabsiin jirtayay, sidee baad u ba'day! 18 Haddaba
maalinta dhiciddaada gasiiraduhu way wada gariiri doonaan,
hubaal gasiiradaha badda ku dhex yaallaa bixitinkaaga
aawadiis ayay la argaggixi doonaan. 19 Waayo, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Markaan magaalo cidla ah
kaa dhigo sida magaalooyinka aan ciduna degganayn oo
kale iyo markaan moolka korkaaga ku soo daayo, oo ay biyo
badanu ku daboolaan, 20 markaasaan kula dejin doonaa
kuwa yamayska ku dhaadhaca, kuwaasoo ah dadkii waayihii
hore jiri jiray, oo waxaan dhulka meesha ugu hoosaysa, oo
ah meelo waa hore cidloobay, kula fadhiisin doonaa kuwa
yamayska ku dhaadhaca, si aan ciduna kuu degin, oo dalka
kuwa noolna waxaan dhex dhigi doonaa sharaf. 21 Waxaan
kaa dhigi doonaa cabsi, oo innaba mar dambe siima aad jiri
doontid. Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, In kastoo
lagu doondoono kol dambe laguma heli doono.

27 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh,
2 Wiilka Aadamow, haddana Turos aawadeed baroor
kor ugu qayli, 3 oo waxaad Turos ku tidhaahdaa, Taada
badda kadinkeeda ku taal, oo ah meesha ay gasiirado badan
dadkoodu ka baayacmushtaraanay, Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Turosay, waxaad istidhi, Anigu waxaan
leeyahay qurux kaamil ah. 4 Soohdimahaagu waxay ku
yaallaan badda dhexdeeda, oo kuwii ku dhisayna quruxdaadii
way kaamileen. 5 Alwaaxda doonniyahaaga oo dhan
waxay ka sameeyeen dhirta berooshka ah ee Seniir, oo
Lubnaan waxay ka soo goosteen geedo kedar ah si ay
daqal kaaga dhigaan. 6 Waxay seebab kaaga sameeyeen
geedihii alloonka ee Baashaan, oo kursiyadaadiina waxay
ka sameeyeen alwaax gasiiradaha Kitiim laga keenay oo
foolmaroodi lagu sharxay. 7 Oo waxaa shiraaq kuu ahaa maro
wanaagsan oo daabac leh oo Masar laga keenay, si ay taasu
calaamad kuugu ahaato, oo waxaa kugu dednaa buluug iyo
guduud gasiiradaha Eliishaah laga keenay. 8 Turosay, kuwii
sixiimadahaagii seebiyey waxay ahaayeen dadka Siidoon
iyo Arwaad deggan, oo kuwii xigmadda lahaa ee ku dhex
joogayna waxay ahaayeen doonniyawadayaashaadii. 9
Odayaashii Gebal iyo kuweedii xigmadda lahaa ee ku dhex
joogay ayaa kuwa dillaacyada awda kuu ahaayeen, oo badda
doonniyaheedii oo dhan iyo baxriyadoodii oo dhammuba
way ku dhex joogeen si ay kuula baayacmushtaraan. 10
Reer Faaris, iyo reer Luud, iyo reer Fuud ayaa ciidankaagii
ku jiray, oo waxay kuu ahaayeen dagaalyahankaagii, oo
dhexdaaday gaashaanka iyo koofiyadda dagaalka sudheen,
oo waxay soo bandhigeen quruxdaadii. 11 Oo derbiyadaadii
kugu wareegsanaana waxaa dul joogay raggii reer Arwad iyo
ciidankaagii, oo munaaradahaagiina waxaa ku jiray raggii
reer Gammaadiim. Iyana gaashaammadooday derbiyadaadii
kugu wareegsanaa sudheen, oo quruxdaadiina kaamil bay ka

dhigeen. **12** Tarshiish waxay ahayd tii kula baayacmushtari
jirtay hodantinimadaadii badnayd ee cayn kasta ahayd
aawadeed, oo waxay alaabtaadii kaga baayacmushtari jirtay
lacag, iyo bir, iyo qasacad, iyo alxan. **13** Oo reer Yaawaan,
iyo reer Tubal, iyo reer Meshegna way kula baayacmushtari
jireen, oo waxay alaabtaadii kaga baayacmushtari jireen
dad noolnool iyo weelal naxaas ah. **14** Oo kuwii reer
Togarmaahna waxay alaabtaadii kaga baayacmushtari jireen
fardo iyo fardo la fuulo iyo baqlo. **15** Dadkii reer Dedaanna
way kula baayacmushtari jireen, oo gasiirado badan ayaa
kuu ahaan jiray meelahaad ku baayacmushtartid, oo waxay
kuu keeni jireen foolmaroodi iyo qori haabniim ah. **16**
Suuriyana way kula baayacmushtari jirtay, maxaa yeelay,
sanco faro badan baad samayn jirtay, oo waxay alaabtaada
kaga baayacmushtari jireen dhagaxyo sumurud la yidhaahdo,
iyo guduud, iyo daabac, iyo dhar wanaagsan, iyo shacaab
iyo dhagax agate la yidhaahdo. **17** Dalka Yahuudah iyo
dalka Israa'iilna way kula baayacmushtari jireen, oo waxay
alaabtaada kaga baayacmushtari jireen sarreenkii Minniid,
iyo fannag macaan, iyo malab, iyo saliid, iyo beeyo. **18**
Dimishaqna way kula baayacmushtari jirtay sancadaadii
faraha badnayd aawadeed, iyo hodantinimadaadii badnayd
ee cayn kasta ahayd oo dhan, oo waxay ka dhaafsan
jirtay khamrigii Xelboon iyo dhogor cad. **19** Wedaan iyo
Yaawaan waxay alaabtaada kaga baayacmushtareen dun,
oo alaabtaadana waxaa ka mid ahaa bir dhalaalaysa iyo
kasiya iyo kalamus. **20** Dedaan waxay kaga baayacmushtari
jirtay dharka qaaliga ah ee fardaha lagu saldhaysto. **21**
Carabiya iyo amiirradii reer Qedaar oo dhammu waxay
kuu soo iib geeysan jireen baraar, iyo wanan iyo orgi: oo
waxaasay kaaga baayacmushtari jireen. **22** Oo reer Shebaa
iyo reer Racmaahna way kula baayacmushtari jireen, oo
waxay alaabtaadii kaga baayacmushtari jireen xawaashka
ugu fiican, iyo dhagxan kasta oo qaali ah, iyo dahab. **23**
Oo waxaa kaloo kula baayacmushtari jiray Xaaraan, iyo
Kanneeh, iyo Ceeden, iyo baayacmushtariyaashii Shebaa,
iyo Ashuur, iyo Kilmad oo dhan. **24** Kuwaasu waxay ahaan
jireen baayacmushtariyaasha kaa iibin jiray alaab door ah
oo cayn kasta ah oo ahaa dhar buluug ah, iyo daabac, iyo
sanaaduuq uu dhar qaali ahu ka buuxo oo ay xadhko ku
xidhxidhan yihiin oo alwaax kedar ah laga sameeyey. **25**
Doonniyaha Tarshiish ayaa shixnaddaada qaadi jiray, oo
adigu waad buuxsantay, oo badda dhexdeeda ayaad aad
ugu sharaf badnayd. **26** Kuwii seebab kuugu kaxaynayay
waxay ku geeyeen meel biyo badan, oo dabayshii bari
ayaa badda dhexdeeda kugu jebisay. **27** Maalkaaga, iyo
alaabtaada, iyo baayacmushtarkaaga, iyo baxriyadaada,
iyo doonniyawadayaashaada, iyo kuwa dillaacyada awda,
iyo kuwa baayacmushtarkaaga ka shaqaysta, iyo raggaaga
dagaalyahanka ah oo ku dhex jooga oo dhan, iyo guutada ku
dhex joogta oo dhammuba waxay maalinta baabbi'iddaada
ku wada daadan doonaan badaha dhexdooda. **28** Kuwa
agagaarkaaga jooga oo dhammu waxay la wada gariiri
doonaan qaylada dhawaaqa doonniyawadayaashaada. **29**
Oo kuwa seebabka ku shaqeeya oo dhan, iyo baxriyada, iyo
doonniyawadayaasha badda oo dhammuba doonniyahooda
way ka soo degi doonaan, oo berrigay soo istaagi doonaan.
30 Oo waxaa la maqli doonaa iyagoo kuu barooranaya,
oo si qadhaadh ayay u ooyi doonaan, oo madaxooday
boodh ku dul shubi doonaan, oo dambaskay ku galgalan
doonaan. **31** Oo adiga daraaddaa ayay isu xiiri doonaan,
oo joonyado bay guntan doonaan, oo waxay kuugu ooyi
doonaan qalbi murugaysan iyo baroor qadhaadh. **32** Oo
intay ooyayaan ayay baroor kuu qaadi doonaan, oo waxay
ku barooran doonaan iyagoo leh, Turosta badda dhexdeeda
ku baabba'day, bal magaaladee baa la mid ah? **33** Markay
alaabtaadu badda ka soo baxday dad faro badan baad
dhergin jirtay, oo boqorradii dunidana hodan baad maalkaagii
badnaa iyo baayacmushtarkaagii kaga dhigtay. **34** Wakhtigii
badaha lagugu jebiyey biyaha moolka dheer dhexdooda
ayaa baayacmushtarkaagii iyo guutadaadii oo dhammuba
kugu wada dhex baabbi'iyeen. **35** Dadka gasiiradaha deggan
oo dhammu way kula yaabsan yihiin, oo boqorradooduna
aad iyo aad bay u cabsan yihiin, oo wejigooduna aad buu u
argaggaxsan yahay. **36** Oo baayacmushtariyaasha dadka ku
dhex jiraa way kugu foodhyaan, oo cabsi baad noqotay, oo
weligaana mar dambe ma aad jiri doontid.

28 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **2**
Wiilka Aadamow, amiirka Turos waxaad ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Qalbigaagu kor buu
isu qaaday, oo waxaad tidhi, Anigu Ilaah baan ahay, oo
badaha dhexdooda ayaan kursigii Ilaah ku dul fadhiyaa,
laakiinse waxaad tahay binu-aadmi oo Ilaah ma tihid in
kastoo aad qalbigaagii qalbigii Ilaah oo kale ka dhigtay.
3 Bal eeg, adigu xataa Daanyeel waad ka sii xigmad
badan tahay, oo wax qarsoodi ah oo lagaa qarin karaana
innaba ma jiraan. **4** Xigmaddaada iyo waxgarashadaada
ayaad maalka ku heshay, oo khasnadahaagana waxaad
ku buuxsatay dahab iyo lacag. **5** Xigmaddaada badan iyo
baayacmushtarkaaga ayaad maalkaaga ku sii korodhsatay,
oo qalbigaaguna maalkaaga aawadiis ayuu kor isula qaaday.
6 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Qalbigaagii sidii qalbigii Ilaah oo kale ayaad ka dhigtay, **7**
sidaas daraaddeed bal ogow waxaan kugu soo kicin doonaa
shisheeyayaal oo ah kuwa cabsida leh ee quruumaha,
oo iyaguna waxay seeftooda ula soo bixi doonaan inay
quruxda xigmaddaada ku kharribaan, oo dhalaalkaagana
way nijaasayn doonaan. **8** Yamayskay kugu ridi doonaan, oo
waxaad u dhiman doontaa sida dhimashadii kuwii badaha
dhexdooda lagu laayay oo kale. **9** Kan ku dilaya weli ma
hortiisaad ka odhan doontaa, Anigu Ilaah baan ahay, in
kastoo aad binu-aadmi tahay, Ilaahse ma tihid, adoo gacanta
kan ku dilaya ku jira? **10** Waxaad shisheeyayaal gacantooda
ugu dhiman doontaa sida dhimashadii buuryaqabka, waayo,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Aniga ayaa saas
ku hadlay. **11** Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid
isagoo leh, **12** Wiilka Aadamow, boqorka Turos baroor u
qaad, oo waxaad isaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Adigu waxaad ahayd dhammaystirkii
kaamilnimada, oo waxaa kaa buuxday xigmad, quruxdaaduna
kaamil bay ahayd. **13** Waxaad joogi jirtay Ceeden oo ahayd
beertii Ilaah, oo waxaad huwatay dhagax kasta oo qaali ah,
kuwaasoo ahaa sardiyos, iyo tobasiyos, iyo dheemman, iyo
berullos, iyo onika, iyo yasbid, iyo safayr, iyo sumurud, iyo mid
birqaya, oo dafafkaaga iyo biibiilayaashaada shuqulkoodu

wuu kula jiray. Maalintii lagu abuuray waa laguu diyaariyey.
14 Waxaad ahayd keruubkii subkanaa ee wax dabooli jiray,
oo aniga ayaa saas kaa dhigay si aad buurta quduuska
ah ee Ilaah u joogtid. Oo waxaad hor iyo dib ugu dhex
socon jirtay dhagaxyo dab ah. **15** Maalintii lagu abuuray
iyo ilaa markii xaqdarro lagaa helay jidadkaagaad kaamil ku
ahayd. **16** Baayacmushtarigaaga badan aawadiis waxaa
dhexdaada laga buuxiyey dulmi, waanad dembaabtay, oo
sidaas daraaddeed ayaan adiga sida wax nijaas ah oo
kale buurta Ilaah kaaga xooray. Keruubkii wax dabooli
jirayow, waan ku halligay oo dhagxanta dabka ah dhexdooda
waan kaa baabbi'iyey. **17** Qalbigaagu quruxdaaduu kor
isula qaaday, oo xigmaddaadiina waxaad la kharribtay
dhalaalkaaga. Dhulkaan kugu xooray oo boqorro hortood
ayaan ku dhigay si ay kuu arkaan. **18** Meelahaagii quduuska
ahaa waxaad ku nijaasaysay xumaatooyinkaagii badnaa, iyo
xaqdarradii baayacmushtarkaaga, oo sidaas daraaddeed
dhexdaadaan dab ka soo bixiyey, oo isna wuu ku baabbi'iyey,
oo dhulka korkiisa ayaan dambas kaaga dhigay iyadoo ay
kuwa kuu jeeda oo dhammu indhaha kugu hayaan. **19**
Dadyowga dhexdooda kuwa kugu yaqaan oo dhammu adigay
kula yaabi doonaan, cabsi baad noqotay, oo weligaana
mar dambe ma aad jiri doontid. **20** Oo haddana Eraygii
Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **21** Wiilka Aadamow,
wejigaaga Siidoon u jeedi oo iyada wax ka sii sheeg, **22**
oo waxaad tidhaahdaa, Siidoonay, Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu col baan kugu ahaye,
oo waa laygu kaa dhex ammaani doonaa. Oo markaan
xukummo dhexdeeda ku sameeyo waxay ogaan doonaan
inaan anigu Rabbiga ahay, oo dhexdeeda ayaan quduus ku
ahaan doonaa. **23** Belaayo iyo dhiig baan jidadkeeda ku
soo dayn doonaa, oo kuwa dhaawaca ahna dhexdeedaa
lagu xukumi doonaa iyadoo seefu dhinac kastaba kaga
taagan tahay, oo markaasay ogaan doonaan inaan anigu
Rabbiga ahay. **24** Oo mar dambe ma ay jiri doonaan
yamaarug reer binu Israa'iil muda, amase qodax iyaga
xanuujisa oo ka mid ah kuwa hareerahooda ku wareegsan
oo iyaga quudhsaday oo dhan; oo waxay ogaan doonaan
inaan anigu ahay Sayidka Rabbiga ah. **25** Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Markaan reer binu Israa'iil ka soo
ururiyo dadyowga ay ku kala dhex firidhsan yihiin, oo aan
dhexdooda quduus ku noqdo iyadoo ay quruumuhu indhaha
ku hayaan, ayay dalkoodii aan addoonkaygii Yacquub siiyey
dhex degganaan doonaan. **26** Oo halkaasay ammaan ku
dhex degganaan doonaan, oo guryo bay dhisan doonaan, oo
beero canab ah bay beeran doonaan, oo weliba ammaan
bay ku degganaan doonaan, markaan kuwa hareerahooda
ku wareegsan oo iyaga quudhsada oo dhan xukummo ku
soo dejiyo, oo markaasay ogaan doonaan inaan anigu ahay
Rabbiga Ilaahooda ah.

29 Oo haddana sannaddii tobnaad, bisheedii tobnaad,
maalinteedii laba iyo tobnaad ayaa eraygii Rabbigu
ii yimid isagoo leh, **2** Wiilka Aadamow, wejigaaga u jeedi
Fircoon oo ah boqorka Masar, oo waxaad wax ka sii sheegtaa
isaga iyo dalka Masar oo dhan. **3** La hadal oo waxaad
ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Fircoonow, boqorka Masarow, anigu col baan kugu ahaye
bal ogow, waxaad tahay yaxaas weyn oo webiyaashiisa iska
dhex jiifa, oo yidhi, Webigayga anigaa iska leh, oo anigaa
samaystay. **4** Laakiinse qabatooyin baan camanka kaa soo
sudhi doonaa, oo kalluunka webiyaashaadana waxaan ka
dhigi doonaa inuu qolfahaaga ku dhego, oo webiyaashaadaan
kaa soo bixin doonaa adiga iyo kalluunka webiyaashaada
ee qolfahaaga ku wada dhegi doona oo dhan. **5** Oo adiga
iyo kalluunka webiyaashaada oo dhanba cidladaan ku tuuri
doonaa. Waxaad ku dhici doontaa berrin bannaan, oo innaba
layskuma soo kaa ururin doono, lagumana aasi doono, oo
waxaan cunto kaaga dhigay dugaagga dhulka iyo haadka
samada. **6** Oo dadka Masar deggan oo dhammu way wada
ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay, maxaa yeelay,
iyagu waxay reer binu Israa'iil u ahaayeen ul cawsduur ah.
7 Markay gacanta kugu qaateen waad jabtay, oo waxaad
murkicisay garbahoodii oo dhan, oo markay ku cuskadeenna
waad kala jabtay, oo dhexdoodii oo dhanna waad gariirisay.
8 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Bal ogow, waxaan dushaada ku soo dayn doonaa seef, oo
dad iyo duunyaba waan kaa dhex baabbi'in doonaa. **9** Oo
dalka Masar wuxuu noqon doonaa cidla iyo baabba' oo iyagu
waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay, maxaa
yeelay, isagu wuxuu yidhi, Webiga anigaa iska leh, oo anigaa
samaystay. **10** Haddaba sidaas daraaddeed bal ogow, anigu
col baan kugu ahay adiga iyo webiyaashaadaba, oo dalka
Masarna waxaan ka dhigi doonaa baabba' iyo cidla, tan
iyo munaaradda Migdol iyo ilaa Seweeneeh, iyo xataa ilaa
soohdinta Itoobiya. **11** Innaba binu-aadmi cagtiis ma dhex
mari doonto, oo xayawaan cagtiisna ma dhex mari doonto,
oo intii afartan sannadood ah ciduna dhexdiisa ma degi
doonto. **12** Dalka Masar ayaan waddammada cidlada ah
dhexdooda cidla kaga dhigi doonaa, oo magaalooyinkiisuna
afartan sannadood ayay magaalooyinka baabba'ay cidla
ku dhex ahaan doonaan, oo Masriyiintana quruumaha
dhexdooda ayaan ku kala dhex eryi doonaa, oo waxaan
ku dhex firdhin doonaa waddammada. **13** Waayo, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Markay afartan sannadood
dhammaadaan ayaan Masriyiinta dadyowgii ay ku kala dhex
firidhsanaayeen ka soo ururin doonaa. **14** Oo maxaabiista
Masar baan soo celin doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa
inay dalkii Fatroos oo ah dalkii ay ku dhasheen ku noqdaan,
oo waxay halkaas ku ahaan doonaan boqortooyo hoosaysa.
15 Oo waxay ahaan doontaa tan boqortooyooyinka ugu
wada hoosaysa, oo mar dambena quruumaha kale iskama
ay kor marin doonto. Iyagaan u dhimi doonaa si ayan
innaba mar dambe quruumaha ugu talin. **16** Oo mar
dambena siima ay ahaan doonto kalsoonidii reer binu Israa'iil
taasoo xumaantoodii soo xusuusisa markay xaggooda
fiiriyaanba, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu ahay
Sayidka Rabbiga ah. **17** Oo haddana sannaddii toddoba iyo
labaatanaad, bisheedii kowaad, maalinteedii kowaad ayaa
eraygii Rabbigu ii yimid, isagoo leh, **18** Wiilka Aadamow,
Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon ciidankiisuu hawl
weyn oo Turos ka gees ah ka shaqaysiiyey. Madax kasta
wuu bidaaroobay, oo garab kastana wuu diirmay, laakiinse
isaga iyo ciidankiisii toona Turos mushahaaro uu hawshii
iyada ka gees ahayd ka shaqeeyey kama ay helin. **19** Sidaas
daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal
ogaada, waxaan dalka Masar siin doonaa Nebukadresar oo

ah boqorka Baabuloon, oo isaguna wuxuu qaadan doonaa
barwaaqadeeda, oo maalkeedana wuu boobi doonaa, oo
xoolaheedana booli ahaan buu u kaxaysan doonaa, oo
mushahaaro bay ciidankiisa u noqon doonaan. **20** Dalka
Masar ayaan isaga u siiyey hawshiisii uu hawshooday
aawadeed, maxaa yeelay, aniga ayay ii shaqeeyeen ayaa
Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **21** Oo maalintaas ayaan reer
binu Israa'iil gees u soo bixin doonaa, oo iyaga dhexdooda
ayaan kaaga hadlin doonaa; oo waxay ogaan doonaan inaan
anigu Rabbiga ahay.

30 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo
leh, **2** Wiilka Aadamow, wax sii sheeg, oo waxaad
tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Hoogga
maalinta u baroorta! **3** Waayo, maalintii waa soo dhow
dahay, maalintii Rabbigu waa soo dhow dahay, waana maalin
daruuro madow leh, oo waxay noqon doontaa wakhtigii
quruumaha. **4** Oo seef baa Masar ku dul dhici doonta, oo
Itoobiyana waxaa jiri doona xanuun weyn, markii kuwa la
laayay ay Masar ku dhex dhacaan, oo markaasaa maalkeeda
badan la qaadan doonaa oo aasaaskeedana waa la dumin
doonaa. **5** Oo waxaa iyaga seef kula dhiman doona Itoobiya,
iyo Fuud, iyo Luud, iyo dadka isku qasan oo dhan, iyo Kuub,
iyo dadka dalka iyaga axdiga la dhigtay. **6** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Kuwa dalka Masar tiiriyaa way dhici doonaan,
oo kibirka xooggiisuna hoos buu u soo dhici doonaa, oo
tan iyo Migdol, iyo ilaa Seweeneeh ayay seef ugu le'an
doonaan, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **7** Oo
cidla bay ku ahaan doonaan waddammada cidlada ah
dhexdooda, oo magaalooyinkeeduna waxay ku dhex jiri
doonaan magaalooyinka baabba'ay. **8** Markaan Masar dab
ku dhejiyo oo ay caawimayaasheeda oo dhammu wada
baabba'aan waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.
9 Oo maalintaas waxaa iga ambabbixi doona wargeeysyo
doonniyo fuushan inay cabsiiyaan kuwa reer Itoobiya oo
aan waxba tuhunsanayn, oo waxaa iyaga ku soo kor degi
doona xanuun weyn sidii wakhtigii Masar oo kale, waayo, bal
eeg, waxyaalahaasu way imanayaan. **10** Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Waxaan ka dhigi doonaa in dadka
badan ee Masar ay gacanta Nebukadresar oo ah boqorka
Baabuloon ku dhammaadaan. **11** Isaga iyo dadkiisa la jira oo
ah kuwa ugu nac weyn ee quruumaha ayaa loo keeni doonaa
inay dalka baabbi'iyaan, oo seefahooda ayay Masar ula bixi
doonaan oo waxay dalka ka buuxin doonaan kuwa la laayay.
12 Oo webiyaashana waan wada engejin doonaa, oo dalkana
gacanta sharrowyada waan ka iibin doonaa, oo dalka iyo
kuwa dhex degganba waxaan ku wada baabbi'in doonaa
gacanta shisheeyayaasha. Aniga Rabbiga ah ayaa saas ku
hadlay. **13** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Weliba
sanamyada waan wada burburin doonaa, oo ekaamahana
Nof baan ka baabbi'in doonaa, oo mar dambena ma uu
jiri doono amiir dalka Masar u taliyaa, oo dalka Masarna
cabsi baan ku soo dejin doonaa. **14** Oo Fatroos ayaan cidla
ka dhigi doonaa, Socanna dab baan qabadsiin doonaa, oo
Noona xukummo baan ku soo dejin doonaa. **15** Oo waxaan
cadhadayda ku dul shubi doonaa Siin oo ah qalcadda Masar,
oo dadka badan oo Noona waan baabbi'in doonaa. **16** Oo
Masarna dab baan ka dhex shidi doonaa. Siin xanuun weyn
bay heli doontaa, Noona waa la wada burburin doonaa,
oo Nofna maalinta oo dhan waa la cidhiidhin doonaa. **17**
Barbaarrada Aawen iyo Fiibesed seef bay ku le'an doonaan,
oo magaalooyinkaasna maxaabiis ahaan baa loo kaxaysan
doonaa. **18** Oo Texafneheesna maalintaa ku madoobaan
doonta, markaan harqoodyada Masar halkaas ku jejebin
doono, kibirka xooggeeduna wuu ka dhex baabbi'i doonaa, oo
iyada daruur baa qarin doonta, oo gabdhaheedana maxaabiis
ahaan baa loo kaxaysan doonaa. **19** Sidaasaan Masar
xukummo ugu soo dejin doonaa, oo waxay ogaan doonaan
inaan anigu Rabbiga ahay. **20** Oo haddana sannaddii kow
iyo tobnaad, bisheedii kowaad, maalinteedii toddobaad ayaa
eraygii Rabbigu ii yimid isagoo leh, **21** Wiilka Aadamow,
Fircoon oo ah boqorka Masar gacantiisaan jebiyey, oo bal
eeg, lama kabin si ay u bogsato, oo waxba laguma duubin in
xoog loo yeelo si ay seef u qaaddo aawadeed. **22** Sidaas
daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal
eeg, anigu col baan ku ahay Fircoon oo ah boqorka Masar,
oo gacmihiisana waan jejebin doonaa, tan xoogga leh iyo
tii jabtayba, oo weliba waxaan ka dhigi doonaa in seeftu
gacantiisa ka dhacdo. **23** Oo Masriyiintana waxaan ku
kala eryi doonaa quruumaha dhexdooda, waddammadana
waan ku kala dhex firdhin doonaa. **24** Oo xoog baan u
yeeli doonaa gacmaha boqorka Baabuloon, oo seeftaydana
gacantiisaan u dhiibi doonaa, laakiinse Fircoon gacmihiisaan
jejebin doonaa, oo hortiisuu kaga cabaadi doonaa sida nin
dhaawac ahu uu u cabaado oo kale. **25** Laakiinse gacmaha
boqorka Baabuloon kor baan u qaadi doonaa, oo gacmaha
Fircoonna hoos bay u dhici doonaan, oo markaan seeftayda
gacanta boqorka Baabuloon u dhiibo, oo uu dalka Masar ku
dul fidiyo, waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.
26 Oo Masriyiinta waxaan ku kala eryi doonaa quruumaha
dhexdooda, waddammadana waan ku kala dhex firdhin
doonaa, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga
ahay.

31 Oo haddana sannaddii kow iyo tobnaad, bisheedii
saddexaad, maalinteedii kowaad ayaa eraygii Rabbigu
ii yimid isagoo leh, **2** Wiilka Aadamow, Fircoon oo ah boqorka
Masar iyo dadkiisa badanba waxaad ku tidhaahdaa, Bal
yaad weynaanta kala mid tahay? **3** Bal eeg, kii reer Ashuur
wuxuu u ekaa geed kedar ah oo Lubnaan ku dhex yaal, oo
wuxuu lahaa laamo qurxoon iyo hoos weyn, oo wuu sarajoog
dheeraa, oo dhaladiisuna waxay gaadhay tan iyo daruuraha.
4 Biyaha ayaa bixiyey, oo moolka ayaa koriyey, waayo,
webiyada ayaa hareeraha kaga qulqulay meeshii lagu beeray,
oo faraqyo yaryar ayay gaadhsiiyeen dhirta duurka ku taal
oo dhan. **5** Sidaas daraaddeed sarajooggiisu wuu ka wada
sarreeyey dhirta duurka ku taal oo dhan, oo laamihiisuna
way tiro badnaayeen, waayo, markuu soo bixiyey laamihiisu
waxay la sii dheeraadeen biyaha badan aawadood. **6**
Haadka samada oo dhammu buulashooda ayay laamihiisa
ka dhex samaysteen, oo dugaagga duurka oo dhammuna
laamihiisay gabnahooda ku hoos dhaleen, oo quruumaha
waaweyn oo dhammuna hooskiisay degganaayeen. **7**
Oo sidaasuu weynaantiisa iyo laamihiisa dheerdheer ugu
qurxoonaa, waayo, xididkiisu biyo badan buu u dhowaa. **8**
Geedaha kedarka ah ee beerta Ilaah ku dhex yaal ma ay

qarin karin isaga, oo geedaha berooshkuna laamihiisa oo
kale ma ay lahayn, oo geedaha armoonkuna laamihiisa oo
kale ma ay lahayn, oo geedaha beerta Ilaah ku dhex yaal
midkoodna quruxdiisa oo kale ma uu lahayn. **9** Waxaan
isaga ku qurxiyey laamihiisa badan, si ay dhirtii beerta Ilaah
oo Ceeden ah ku dhex tiil oo dhammu isaga ugu wada
hinaasaan. **10** Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Isagaa sarajoog dheeraa, oo dhaladiisiina
wuxuu gaadhsiiyey tan iyo daruuraha, oo qalbigiisuna wuxuu
la kibray dhererkiisa aawadiis, **11** sidaas daraaddeed isagaan
u gacangeliyey kan quruumaha ugu wada xoog badan.
Hubaal isagu wuu abaalmarin doonaa. Aniga ayaa sharkiisii
aawadiis u eryay. **12** Shisheeyayaashii ahaa kuwii quruumaha
ugu nac weynaa ayaa isaga baabbi'iyey oo ka tegey. Buuraha
korkooda iyo dooxooyinka dhexdooda oo dhanba waxaa
daadsan laamihiisii, oo laamihiisii waxay ku ag jajaban
yihiin webiyaasha dalka oo dhan; oo dadyowgii dunida oo
dhammuna hooskiisay ka wada dareereen oo isagay ka
tageen. **13** Haadka samada oo dhammu waxay ku hoyan
doonaan burburkiisa, oo dugaagga duurka oo dhammuna
laamihiisay dul saarnaan doonaan. **14** Taasu waa si dhirta
biyaha ku ag taal oo dhammu ayan dhererkooda aawadiis
kor isugu sii qaadin, ama ayan dhaladooda daruuraha u
gaadhsiin, ama aan geedahooda midna dhererkiisa ugu
sii taagnaan inta biyaha cabta oo dhan, waayo, kulligood
waxaa loo gacangeliyey geeri inay dhulka meelaha ugu
hooseeya oo binu-aadmigu ku dhex jiro hoos ugula dhacaan
kuwa yamayska ku dhaadhaca. **15** Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Maalintii uu She'ool galay waxaan ka dhigay
in loo baroorto. Oo moolkii baan aawadiis u daboolay, oo
webiyaashiisiina waan celiyey, oo biyihii badnaana waa
la joojiyey, oo dadka Lubnaanna waxaan ka dhigay inay
isaga u baroortaan, oo dhirtii duurka oo dhammuna isaga
aawadiis bay u taag darnaadeen. **(Sheol h7585)** **16** Oo
markaan isaga She'ool kula dhex tuuray kuwa yamayska ku
dhaadhaca waxaan ka dhigay inay quruumuhu sanqadha
dhiciddiisa la wada gariiraan, oo geedaha Ceeden ku yaal
oo dhan, oo ah kuwa la doortay oo dhirta Lubnaan ugu
wada fiican, kuwaasoo ah inta biyaha cabta oo dhanba,
dhulka meelaha ugu hooseeya ayaa loogu wada tacsiyeeyey.
(Sheol h7585) **17** Oo iyagiina She'ool bay kula dhaadheceen
isagii, oo waxay u wada tageen kuwii seefta lagu laayay.
Iyagu gacantiisay ahaayeen oo hooskiisay quruumaha
dhexdooda ku degganaan jireen. **(Sheol h7585)** **18** Haddaba
dhirta Ceeden ku dhex taal bal midkee baad sharafta iyo
weynaanta kala mid tahay? Laakiinse adiga waxaa hoos
laguula dhaadhicin doonaa dhirta Ceeden ku dhex taal, oo
waxaad geli doontaa dhulka meelaha ugu hooseeya. Oo
kuwa seefta lagu laayay ayaad buuryaqabyada la dhex jiifi
doontaa. Waana Fircoon iyo dadkiisa badan oo dhan, ayaa
Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

32 Oo haddana sannaddii laba iyo tobnaad, bisheedii
laba iyo tobnaad, maalinteedii kowaad ayaa eraygii
Rabbigu ii yimid isagoo leh, **2** Wiilka Aadamow, Fircoon oo ah
boqorka Masar u barooro, oo waxaad isaga ku tidhaahdaa,
Adiga waxaa laguu ekaysiiyey aaran libaax oo quruumaha,
laakiinse waxaad tahay sida yaxaas badaha ku dhex jira.
Webiyaashaadaad la butaacdaa, oo biyahana cagahaagaad
ku qastaa, oo webiyaashoodana waad wasakhaysaa. **3**
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Shabaggaygaan kugu
dul fidin doonaa iyadoo dadyow badan ila jiraan, oo iyaguna
shabaggaygay kugu soo bixin doonaan. **4** Oo markaasaan
dhulka kaaga tegi doonaa, oo berrin bannaan baan kugu
xoori doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa inay haadka
samada oo dhammu kugu dul fadhiyaan, oo dugaagga
dunida oo dhan ayaan kaa dherjin doonaa. **5** Oo hilibkaaga
ayaan buuraha ku dul dayn doonaa, oo dooxooyinkana
waxaan ka buuxin doonaa taallooyin meydadkaaga ah. **6**
Oo dhiiggaagana waxaan ka waraabin doonaa dhulka aad
ku dhex dabbaalatid iyo tan iyo buuraha, oo webiyaashuna
adigay kaa wada buuxsami doonaan. **7** Oo markaan ku
baabbi'iyo ayaan samada dabooli doonaa, oo xiddigaheedana
waan madoobayn doonaa. Qorraxdana daruur baan ku
qarin doonaa, oo dayaxuna iftiinkiisa sooma bixin doono.
8 Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Iftiimmada
dhalaalaya oo samada oo dhan ayaan korkaaga ku wada
madoobayn doonaa, oo dalkaagana gudcur baan ku soo
dejin doonaa. **9** Oo markaan halligaaddii aad quruumaha
ku dhex halligantay u keeno waddammada aadan aqoonin
ayaan dadyow badan qalbigood dhibi doonaa. **10** Hubaal
maalinta dhiciddaada waxaan ka dhigi doonaa inay dadyow
badanu kula yaabaan, oo boqorradooduna aad bay kuugu
baqi doonaan, markaan seeftayda hortooda ku ruxruxo,
oo midkood kastaaba nafsaddiisuu daqiiqad kasta u gariiri
doonaa. **11** Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Waxaa kugu soo degi doonta seeftii boqorka Baabuloon. **12**
Waxaan ka dhigi doonaa in dadkaaga badanu ay seefaha
kuwa xoogga badan ku wada le'daan. Waxay wada yihiin
kuwa laga cabsado ee quruumaha, oo waxay dhici doonaan
waxa Masar ku kibirtay, oo dadkeeda badan oo dhanna
waa la wada baabbi'in doonaa. **13** Oo xayawaankeeda
oo dhanna biyaha badan dhinacoodaan ka wada baabbi'in
doonaa, oo mar dambe dad cagtiis ma ay qasi doonto
oo duunyo qoobkeedna ma uu qasi doono. **14** Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Markaasaan biyahooda inay
miirmaan ka dhigi doonaa, oo webiyaashoodana waxaan
ka dhigi doonaa inay sida saliid oo kale u shubmaan. **15**
Markaan dalka Masar cidla iyo baabba' ka dhigo, oo uu
waddanku waayo wixii uu ka buuxi jiray, oo markaan wada
laayo waxa dhex deggan oo dhan ayay ogaan doonaan inaan
anigu Rabbiga ahay. **16** Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Taasu waa baroorta iyada loogu barooran doono.
Gabdhaha quruumuhuna way ku barooran doonaan. Waxay
ugu barooran doonaan Masar iyo dadkiisa badan oo dhanba.
17 Oo haddana sannaddii laba iyo tobnaad, maalintii shan
iyo tobnaad oo bisha ayaa eraygii Rabbigu ii yimid isagoo
leh, **18** Wiilka Aadamow, dadka badan ee Masar u barooro,
oo iyaga tuur; xataa Masar iyo gabdhaha quruumaha caanka
ahba waxaad ku dhex tuurtaa dhulka meelaha ugu hooseeya
iyaga iyo kuwa yamayska ku dhaadhacaba. **19** Bal yaad ka
qurux badan tahay? Hoos u dhaadhac, oo buuryaqabyada la
jiifso. **20** Waxay ku dhex dhici doonaan kuwa seefta lagu
laayay, oo seeftaa loo gacangeliyey. Masar iyo dadkeeda
badanba wada jiida. **21** Kuwa xoogga badan madaxdooda
ayaa iyada iyo caawimayaasheeda She'ool kala dhex hadli

doona. Hoos bay u dhaadheceen, wayna jiifaan, iyagoo
buuryaqabyo ah oo seefta lagu laayay. **(Sheol h7585)** **22**
Reer Ashuur iyo guutadiisii oo dhammu halkaasay joogaan,
oo qabuurahoodiina iyagay ku wareegsan yihiin, iyagoo
kulligood la laayay, oo seef ku le'day. **23** Qabuurahoodu
waxay ku yaalliin yamayska meelaha ugu hooseeya, oo
guutadiisuna waxay ku wareegsan tahay qabrigiisa. Kuwii
dalka kuwa nool cabsigelin jiray oo dhan waa la wada laayay,
oo seef bay ku le'deen. **24** Waxaana jooga reer Ceelaam
iyo dadkiisa badan oo qabrigiisa ku wada wareegsan oo
dhan. Kuwii dalka kuwa nool cabsigelin jiray oo dhan waa la
laayay oo seef bay ku le'deen. Iyagoo buuryaqabyo ah ayay
dhulka meelaha ugu hooseeya hoos ugu dhaadheceen, oo
ceebtooday kuwa yamayska ku dhaadhaca la qaateen. **25**
Sariir baa kuwa la laayay dhexdooda loo diyaariyey isaga iyo
dadkiisa badanba. Qabuurihiisii isagay ku wareegsan yihiin,
oo kulligood iyagoo buuryaqabyo ah ayay seef ku le'deen,
waayo, cabsi bay dalka kuwa nool gelin jireen, oo ceebtooday
kuwa yamayska ku dhaadhaca la qaateen: oo isaga waxaa
la dhigay kuwa la laayay dhexdooda. **26** Halkaas waxaa
jooga reer Mesheg iyo reer Tubal iyo dadkooda badan oo
dhan, oo qabuurahoodiina iyagay ku wareegsan yihiin, oo
kulligood iyagoo buuryaqabyo ah ayay seef ku le'deen,
waayo, cabsi bay dalka kuwa nool gelin jireen. **27** Oo iyagu
lama ay jiifsan doonaan kuwa xoogga badan oo ka le'day
kuwa buuryaqabyada ah oo She'ool hoos ugu dhaadhacay
iyagoo hubkoodii dagaalka sita, oo seefahoodii madaxooda
la hoos dhigay, dembigooduna lafahooduu dul saaran yahay,
waayo, iyagu cabsi bay dalka kuwa nool gelin jireen. **(Sheol
h7585)** **28** Laakiinse adigu waxaad ku dhex jabi doontaa
kuwa buuryaqabyada ah, oo waxaad la jiifsan doontaa kuwa
seefta lagu laayay. **29** Halkaas waxaa jooga reer Edom, iyo
boqorradiisii, iyo amiirradiisii oo dhan, kuwaas oo in kastoo ay
xoog badnaayeen la dhinac dhigay kuwii seefta lagu laayay,
oo iyana waxay la jiifsan doonaan kuwa buuryaqabyada
ah iyo kuwa yamayska ku dhaadhaca. **30** Halkaas waxaa
jooga amiirradii reer woqooyi oo dhan, iyo reer Siidoon oo
dhan, kuwaas oo hoos ula dhaadhacay kuwii la laayay.
Cabsidii ay xooggoodii wax ku cabsigelin jireen way ku
ceeboobeen, oo waxay la jiifsadaan kuwii seefta lagu laayay
iyagoo buuryaqabyo ah, oo waxay ceebtoodii la qaateen
kuwa yamayska ku dhaadhaca. **31** Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Fircoon iyaguu arki doonaa, oo dadkiisii
badnaa oo dhan ayuu u qalbi qaboobi doonaa. Fircoon iyo
ciidankiisii oo dhan seef baa lagu wada laayay. **32** Waayo,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Cabsidaydii waxaan
dhex dhigay dalka kuwa nool, oo Fircoon iyo dadkiisa badan
oo dhan ayaa kuwa buuryaqabyada ah dhexdooda lala dhigi
doonaa kuwa seefta lagu laayay.

33 Haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh,
2 Wiilka Aadamow, dadkaaga la hadal, oo waxaad ku
tidhaahdaa, Markaan seef dal ku soo daayo, haddii dadka
dalkaasu ay nin iyaga ka mid ah soo soocaan oo ay waardiye
ka dhigtaan, **3** markuu arko seefta dhulka soo degaysa
hadduu buunka yeedhiyo, oo uu dadka u digo, **4** ku alla
kii maqla buunka dhawaaqiisa oo aan digtoonaan, hadday
seeftu timaado oo ay isaga nafta ka qaaddo, dhiiggiisu wuxuu
saarnaan doonaa madaxiisa. **5** Buunka dhawaaqiisuu maqlay,
mase digtoonaan, dhiiggiisu isaga uun buu saarnaan doonaa.
Hadduu digtoonaan lahaa, naftiisuu samatabbixin lahaa. **6**
Laakiinse waardiyuhu hadduu arko seeftii oo soo socota,
illowse uusan buunka yeedhin, oo uusan dadka u digin,
hadday seeftu timaado oo ay qof iyaga ka mid ah nafta ka
qaaddo, kaasuu xumaantiisuu ku dhintaa, laakiinse dhiiggiisa
waxaa la weyddiin doonaa ninkii waardiyaha ahaa gacantiisa.
7 Haddaba Wiilka Aadamow, waardiye baan reer binu Israa'iil
kaaga dhigay, oo sidaas daraaddeed erayga afkayga ka
maqal, oo iyaga xaggayga uga dig. **8** Markaan mid sharrow
ah ku idhaahdo, Sharrowgow, hubaal waad dhiman doontaa,
haddaadan sharrowga jidkiisa sharka ah kala hadlin oo aadan
uga digin, ninkaas sharrowga ahu xumaantiisuu ku dhiman
doonaa, laakiinse dhiiggiisa gacantaadaan weyddiin doonaa.
9 Habase ahaatee haddaad sharrowga jidkiisa uga digtid
inuu ka soo leexdo aawadeed, laakiinse uusan jidkiisa ka
soo noqon, markaas isagu xumaantiisuu ku dhiman doonaa,
laakiinse adigu naftaadaad samatabbixisay. **10** Sidaas
daraaddeed Wiilka Aadamow, reer binu Israa'iil la hadal, oo
waxaad ku tidhaahdaa, Idinku waxaad ku hadashaan oo
istidhaahdaan, Xadgudubyadayadii iyo dembiyadayadiiba
way na dul saaran yihiin, oo iyaga ayaannu ku dhex
macaluulsan nahay, haddaba bal sidee baannu u noolaan
karaynaa? **11** Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye inaanan
innaba farxad ka helayn dhimashada sharrowga, laakiinse
waxaan jeclahay in sharrowgu uu jidkiisa ka soo noqdo oo
uu noolaado. Soo noqda, jidkiinna ka soo noqda, waayo,
reer binu Israa'iilow, bal maxaad u dhimanaysaan? **12**
Wiilka Aadamow, waxaad dadkaaga ku tidhaahdaa, Ka
xaqa ah maalintii uu xadgudub sameeyo xaqnimadiisu
ma ay samatabbixin doonto, oo sharrowguna maalintii uu
sharnimadiisa ka soo noqdo sharnimadiisa kuma uu dhex
dhici doono. Oo ka xaqa ahu maalintii uu dembaabo ma uu
kari doono inuu xaqnimadiisa ku noolaado. **13** Markaan ka
xaqa ah ku idhaahdo, Hubaal waad noolaan doontaa, hadduu
xaqnimada isku halleeyo oo uu xumaan sameeyo, markaas
falimihiisii xaqa ahaa lama soo xusuusan doono, laakiinse
wuxuu ku dhiman doonaa xumaantiisii uu sameeyey. **14**
Haddana markaan sharrowga ku idhaahdo, Hubaal waad
dhiman doontaa, hadduu dembigiisa ka soo noqdo, oo
uu waxa xaqa ah oo qumman sameeyo, **15** iyo hadduu
sharrowgu rahaamaddii celiyo, oo uu wixii uu dhacay celiyo,
oo uu qaynuunnada nolosha ku socdo, isagoo aan innaba
xumaan samaynayn, markaas hubaal wuu noolaan doonaa,
mana dhiman doono. **16** Oo dembiyadiisii uu sameeyey
midkoodna looma xusuusan doono. Wuxuu sameeyey wax
xaq ah oo qumman, oo hubaal wuu noolaan doonaa. **17**
Laakiinse dadkaagu waxay yidhaahdaan, Sayidka jidkiisu ma
qummana, illowse waa iyaga qudhooda waxa aan jidkoodu
qummanayn. **18** Kan xaqa ahu hadduu xaqnimadiisa ka
leexdo oo uu xumaan sameeyo, xumaantiisuu ku dhiman
doonaa. **19** Laakiinse sharrowgu hadduu sharnimadiisa
ka soo noqdo oo uu waxa xaqa ah ee qumman sameeyo,
qummanaantiisuu ku noolaan doonaa. **20** Laakiinse idinku
waxaad tidhaahdaan, Sayidka jidkiisu ma qummana. Reer
binu Israa'iilow, midkiin kastaba waxaan u xukumi doonaa
siday jidadkiisu yihiin. **21** Oo sannaddii laba iyo tobnaad

ee maxaabiisnimadayadii, bisheedii tobnaad, maalinteedii
shanaad ayaa mid Yeruusaalem ka soo baxsaday ii yimid, oo
wuxuu igu yidhi, Magaaladii waa la qabsaday. **22** Oo kan soo
cararay intuusan ii iman markay fiidkii ahayd gacantii Rabbiga
ayaa i dul saarnayd, oo Rabbigu afkayguu furay, oo ilaa
uu aroortii dambe ii yimid ayaa afkaygii furnaa, oo aniguna
mar dambe carrablaawe ma aan ahayn. **23** Oo haddana
Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **24** Wiilka Aadamow,
meelaha cidlada ah ee dalka reer binu Israa'iil kuwa degganu
waxay yidhaahdaan, Ibraahim nin qudhuhuu ahaa, oo isagu
dalkan buu dhaxlay, laakiinse innagu waynu badan nahay,
oo dalkana innagaa dhaxal ahaan inaloo siiyey. **25** Haddaba
waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Hilib dhiig leh baad cuntaan, oo sanamyadiinna
ayaad indhaha kor ugu taagtaan, oo dhiig baad daadisaan,
haddaba ma idinkaa dalka dhaxlaya? **26** Seeftiinnaad isku
hallaysaan, oo wax karaahiyo ah ayaad samaysaan, oo
midkiin kastaaba naagta deriskiisuu nijaaseeyaa, haddaba
ma idinkaa dalka dhaxlaya? **27** Waxaad iyaga ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku
dhaartaye, hubaal kuwa meelaha cidlada ah ku dhex jiraa
seef bay ku le'an doonaan, oo kii berrin bannaan joogana
dugaaggaan inay cunaan u siin doonaa, oo kuwa qalcadaha
iyo boholaha ku jiraana belaayo bay u dhiman doonaan.
28 Oo dalka cidla iyo yaab baan ka dhigi doonaa, oo
kibirka xooggiisuna wuu dhammaan doonaa, oo buuraha
reer binu Israa'iilna cidla bay noqon doonaan, si aan ciduna
u dhex marin. **29** Oo markaan dalka cidla iyo yaab uga
dhigo waxyaalahoodii karaahiyada ahaa ee ay sameeyeen
aawadood waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga
ahay. **30** Oo weliba Wiilka Aadamow, dadkaagu derbiyada
dhinacooda iyo guryaha irdahooda ayay kugu hadal hayaan,
oo midkoodba wuxuu kan kale ku yidhaahdaa, oo midba
walaalkiis ku yidhaahdaa, Waan ku baryayaaye bal kaalay
oo maqal waxa uu yahay erayga Rabbiga ka imanayaa!
31 Waxay kuugu yimaadaan sida dadku u yimaado, oo
waxay hortaada u fadhiistaan sida dadkayga oo kale, oo
erayadaadana way maqlaan, laakiinse innaba ma ay yeelaan,
waayo, afkooda ayay jacayl badan ku muujiyaan, laakiinse
qalbigoodu wuxuu daba galaa faa'iidadooda. **32** Bal eeg,
waxaad iyaga u tahay sida balwo caashaq ah oo uu mid cod
wanaagsan oo alaab muusikeed si wacan ugu cayaari yaqaan
ku balweeyo, waayo, erayadaada way maqlaan, laakiinse
innaba ma ay yeelaan. **33** Oo markay waxyaalahaasu
noqdaan, (bal eeg, way iman doonaane,) waxay ogaan
doonaan in nebi uu iyaga dhex joogay.

34 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh,
2 Wiilka Aadamow, adhijirrada reer binu Israa'iil wax
ka sii sheeg. Wax ka sii sheeg, oo waxaad adhijirrada ku
tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa
iska hoogay adhijirrada reer binu Israa'iil oo iyagu isquudiya!
Miyaanay adhijirrada ku habboonayn inay adhiga daajiyaan?
3 Idinku baruurtaad iska cuntaan, oo dhogortana waad
xidhataan, oo jarkaad qalataan, laakiinse adhiga ma aad
daajisaan. **4** Idinku kii cudur qabay ma aydaan xoogayn,
oo kii bukayna ma aydaan bogsiin, oo kii jabnaana ma
aydaan kabin, oo kii baxsadayna sooma aydaan celin, oo
kii baadiyoobayna ma aydaan doondoonin, laakiinse xoog
iyo cadaadin ayaad iyaga ugu taliseen. **5** Oo wax kala
firdheen, maxaa yeelay, adhijir ma ay lahayn, oo waxay
cunto u noqdeen dugaaggii duurka oo dhan markay kala
firidhsanaayeen. **6** Idahaygii waxay ku dul wareegeen
buuraha oo dhan iyo kur kasta oo dheerba; oo adhigaygii
wuxuu ku kala firidhsanaa dhulka oo dhan, mana jirin cid
raadisa oo doondoonta. **7** Sidaas daraaddeed, Adhijirradow,
bal erayga Rabbiga maqla, **8** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, idahaygii waxay
noqdeen wax la dhaco, oo idahaygii waxay cunto u noqdeen
dugaagga duurka oo dhan, maxaa yeelay, adhijir ma ay
lahayn, oo adhijirradayduna ma ay doondoonin, laakiinse
adhijirradii way isquudiyeen, adhigaygana ma ay daajin. **9**
Sidaas daraaddeed, Adhijirradow, bal erayga Rabbiga maqla.
10 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, anigu
adhijirradaan col ku ahaye, oo adhigaygiina gacantoodaan
weyddiin doonaa, oo waxaan iyaga ka joojin doonaa inay
idaha daajiyaan, oo adhijirraduna mar dambe isma quudin
doonaan. Adhigaygaan afkooda ka samatabbixin doonaa, si
uusan cunto ugu noqonin. **11** Waayo, Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Bal eega, aniga, xataa aniga qudhayda
ayaa idahayga raadin doona oo doondooni doona. **12** Sida
adhijir adhigiisa u doondoono maalintii uu dhex joogo idihiisa
kala firidhsan, sidaas oo kalaan idahayga u doondooni
doonaa, oo waxaan ka soo samatabbixin doonaa meelihii ay
maalintii cadarka iyo gudcurka ahayd ku kala firdheen oo
dhan. **13** Oo iyagaan dadyowga ka soo dhex bixin doonaa, oo
waddammadaan ka soo wada ururin doonaa, oo dalkoodaan
keeni doonaa, oo waxaan daajin doonaa buuraha reer binu
Israa'iil, iyo webiyaasha dhinacooda, iyo dalka meelihiisa la
deggan yahay, oo dhan. **14** Waxaan iyaga daajin doonaa
meelo daaqsin wanaagsan, oo xeradooduna waxay ahaan
doontaa buuraha dhaadheer oo reer binu Israa'iil. Halkaasay
xero wanaagsan dhex fadhiisan doonaan, oo waxay daaqsin
wanaagsan ka daaqi doonaan buuraha reer binu Israa'iil.
15 Aniga qudhaydu adhigayga waan daajin doonaa oo
dhereg baan la fadhiisin doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu
leeyahay. **16** Kii baadiyoobay baan raadin doonaa, oo kii
baxsadayna waan soo celin doonaa, kii jabayna waan kabi
doonaa, oo kii bukayna waan xoogayn doonaa, laakiinse ka
buuran iyo ka xoogga leh waan wada baabbi'in doonaa, oo
caddaalad baan ku daajin doonaa. **17** Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Adhigaygow, bal eega, anigu waxaan kala
xukumi doonaa ido iyo riyo, iyo xataa wanan iyo orgiyoba.
18 Ma wax yar bay idinla tahay inaad daaq wanaagsan
daaqdaan, laakiinse aad daaqa idiin hadha cagaha kula
tumataan? iyo inaad biyo saafi ah iska cabtaan, laakiinse aad
inta idiin hadha cagaha ku qastaan? **19** Bal eega, adhigaygu
wuxuu daaqaa wixii aad cagaha kula tumateen, oo wuxuu
cabbaa wixii aad cagaha ku qasteen. **20** Sidaas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu iyaga ku leeyahay, Aniga,
xataa aniga qudhayda ayaa idaha buurbuuran iyo idaha
caatada ah kala xukumi doona. **21** Maxaa yeelay, waxaad
iyaga ku riixdaan dhinac iyo garab, oo kuwa cudurka qaba
oo dhanna geesihiinnaad ku hardidaan ilaa aad kulligood
kala firdhisaan. **22** Sidaas daraaddeed adhigayga waan
badbaadin doonaa, oo mar dambena wax la dhaco siima

uu ahaan doono, oo waxaan kala xukumi doonaa ido iyo
riyo. **23** Oo waxaan iyaga u yeeli doonaa adhijir keliya oo
iyaga jira, oo isaguna wuu daajin doonaa, oo kaasu waa
addoonkayga Daa'uud. Isagaa daajin doona, oo adhijir buu u
ahaan doonaa. **24** Oo aniga Rabbiga ahu Ilaahooda baan
ahaan doonaa, oo addoonkayga Daa'uudna wuxuu ahaan
doonaa amiir dhexdooda jooga. Aniga Rabbiga ah ayaa
saas ku hadlay. **25** Oo waxaan iyaga la dhigan doonaa axdi
nabdeed, waxaanan ka dhigi doonaa in dugaag baas ay
dalka ka dhex baabba'aan. Cidladay ammaan ku degganaan
doonaan, oo kaynta dhexdeedana way iska seexan doonaan.
26 Oo iyaga iyo meelaha buurtayda ku wareegsanba barako
baan ka dhigi doonaa, oo roobkana xilligiisaan u soo di'in
doonaa, oo waxaa jiri doona tiixo barakee. **27** Dhirta duurku
midhay dhali doontaa, oo dhulkuna wax badan buu soo
bixin doonaa, oo iyaguna ammaan bay dalkooda ku dhex
joogi doonaan, oo markaan xadhkaha harqoodkooda kala
gooyo, oo aan gacanta kuwii iyaga addoonsan jiray ka soo
samatabbixiyo, waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga
ahay. **28** Oo iyagu mar dambe wax la dhaco quruumaha
uma ay ahaan doonaan, oo dugaagga dalku ma ay cuni
doonaan, laakiinse ammaan bay ku degganaan doonaan,
oo ciduna innaba kama cabsiin doonto. **29** Oo waxaan
iyaga u soo bixin doonaa geed caan ah, oo mar dambena
dalka dhexdiisa abaar uguma ay baabbi'i doonaan, oo kol
dambe ceebtii quruumaha ma ay sidan doonaan. **30** Oo
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxay markaas
ogaan doonaan in anigoo Rabbiga Ilaahooda ah aan iyaga la
jiro, iyo in iyagoo reer binu Israa'iil ah ay dadkaygii yihiin. **31**
Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Idahaygiiyow,
idihii daaqsintaydow, waxaad tihiin binu-aadmi, oo aniguna
waxaan ahay Ilaahiinna.

35 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo
leh, **2** Wiilka Aadamow, wejigaaga Buur Seciir u jeedi,
oo iyada wax ka sii sheeg, **3** oo waxaad ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Buur Seciiray, bal
eeg, col baan kugu ahaye, oo gacantaydaan kugu fidin
doonaa, waxaanan kaa dhigi doonaa cidla iyo yaab. **4**
Oo magaalooyinkaaga waan wada dumin doonaa, oo cidla
baad ahaan doontaa, oo markaasaad ogaan doontaa inaan
anigu Rabbiga ahay. **5** Weligaa had iyo goorba nacayb
baad reer binu Israa'iil u qabtay, oo waagii masiibadoodii iyo
waagii ay xumaantu dhammaatay ayaad reer binu Israa'iil
xooggii seefta u gacangelisay, **6** sidaas daraaddeed Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye,
Anigu dhiig baan kuu diyaarin doonaa, oo dhiig baa ku eryan
doona. Dhiig baad nebcaan weyday oo sidaas aawadeed
dhiig uun baa ku eryan doona. **7** Sidaasaan Buur Seciir cidla
iyo yaab uga dhigi doonaa, oo waxaan ka baabbi'in doonaa kii
dhex mara iyo kii ku soo noqdaba. **8** Oo buurihiisana waxaan
ka buuxin doonaa raggiisa la laayay, oo kurahaaga, iyo
dooxooyinkaaga, iyo webiyaashaadaba waxaa ku dhici doona
kuwa seefta lagu laayay. **9** Weligaaba cidlaan kaa dhigi
doonaa, oo magaalooyinkaagana lama degganaan doono, oo
markaasaad ogaan doontaa inaan anigu Rabbiga ahay. **10**
In kastoo uu Rabbigu halkaas joogay waxaad tidhi, Labadan
quruumood iyo labadan waddanba anigaa iska lahaan
doona, oo waannu hantiyi doonnaa, **11** sidaas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku
dhaartaye, Anigu waxaan wax kuugu samayn doonaa sidii
xanaaqaagu ahaa iyo siduu ahaa masayrkii nacaybkaaga
ka yimid oo aad iyaga u muujisay, oo markaan ku xukumo
ayaan dhexdooda isku garansiin doonaa. **12** Oo waxaad
ogaan doontaa inaan anigoo Rabbiga ah maqlay caydaadii
aad buuraha reer binu Israa'iil ku cayday oo dhan, adoo
lahaa, Iyaga cidlaa laga dhigay, oo annagaa lanoo siiyey
inaan baabbi'inno. **13** Afkaagaad ku faantay oo isaga kay
weynaysay, oo erayadaadiina waad igu badisay, oo anigu
kulligood waan wada maqlay. **14** Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Iyadoo dunida oo dhammu ay rayraynayso
ayaan cidla kaa dhigi doonaa. **15** Sidaad dhaxalka reer binu
Israa'iil ugu rayraysay markuu cidlada noqday sidaas oo
kalaan kaa dhigi doonaa. Buur Seciiray, cidla baad noqon
doontaa, dhammaantiin adiga iyo reer Edom oo dhammuba,
oo markaasay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

36 Oo weliba Wiilka Aadamow, buuraha reer binu Israa'iil
wax u sii sheeg, oo waxaad ku tidhaahdaa, Buuraha
reer binu Israa'iilow, bal erayga Rabbiga maqla. **2** Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Cadowgu wuxuu idinku yidhi,
Ahaa, xataa meelihii sarsare oo hore annagaa hanti ahaan
u leh. **3** Sidaas daraaddeed wax sii sheeg, oo waxaad
tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Iyagu
cidla bay idinka dhigeen, oo dhinac kastaba way idinka
liqeen, si aad quruumaha kale hanti ugu noqotaan, oo waxaa
laydinku hadal hayaa bushimaha waranwarrowyada, oo
dadyowgaad ceeb u tihiin. **4** Sidaas daraaddeed buuraha
reer binu Israa'iilow, bal erayga Sayidka Rabbiga ah maqla.
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu ku leeyahay buuraha iyo
kuraha, iyo webiyaasha, iyo dooxooyinka, iyo meelaha
cidlada ah, iyo magaalooyinka laga tegey oo quruumaha
kale ee ku wareegsan wax la dhaco oo la quudhsado u
noqday, **5** sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Hubaal anigu waxaan dabkii masayrkayga kaga
hadlay wax ka gees ah kuwa quruumaha kale iyo reer
Edom oo dhan, kuwaasoo dalkaygii dhaxal ahaan isaga
qaatay iyagoo aad u faraxsan oo dadkayga quudhsanaya
si ay u dhacaan. **6** Sidaas daraaddeed dalka reer binu
Israa'iil wax ka sii sheeg, oo waxaad buuraha iyo kuraha
iyo webiyaasha iyo dooxooyinkaba ku tidhaahdaa, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, masayrkaygii iyo
cadhadaydii ayaan ku hadlay, maxaa yeelay, idinku waxaad
sidateen ceebtii quruumaha. **7** Sidaas daraaddeed Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Gacan taagan ayaan ku
dhaartay oo idhi, Hubaal quruumaha idinku wareegsanu
ceebtooday sidan doonaan. **8** Laakiinse idinku buuraha reer
binu Israa'iilow, waxaad soo bixin doontaan laamihiinna,
oo waxaad midhihiinna u dhali doontaan dadkayga reer
binu Israa'iil, waayo, iyagu dhaqsay u iman doonaan. **9**
Waayo, bal eega, raalli baan idinka ahay, oo waan idiin soo
noqon doonaa, oo idinkana waa laydin fali doonaa oo waa
laydin beeri doonaa. **10** Oo waxaan idinku badin doonaa
dad ah reer binu Israa'iil oo dhan, xataa kulligoodba, oo
magaalooyinka waa la degi doonaa, meelaha burbursanna
waa la wada dhisi doonaa. **11** Oo waxaan idinku badin
doonaa dad iyo duunyo, oo iyana way sii kordhi doonaan oo

wax bay dhali doonaan, oo dad baan idin dejin doonaa sidii
markii hore, oo waxaan idiin samayn doonaa wax bilowgiinnii
hore ka sii wanaagsan, oo waxaad ogaan doontaan inaan
anigu Rabbiga ahay. **12** Hubaal waxaan ka dhigi doonaa
in dad kugu dul socdo, waana dadkayga reer binu Israa'iil,
oo way ku hantiyi doonaan, oo dhaxalkoodii baad ahaan
doontaa, oo haatan ka dibna mar dambe ma aad gablamin
doontid. **13** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa
lagu yidhaahdaa, Dalyahow, dadka waad baabbi'isaa oo
quruuntaadiina waad gablamisay, **14** sidaas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Mar dambe dad ma
aad baabbi'in doontid, oo quruuntaadana mar dambe ma
aad gablamin doontid. **15** Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Waxaan ka dhigi doonaa inaan mar dambe ceebtii
quruumaha dhexdaada laga maqal, oo mar dambena caydii
dadyowga siima aad sidan doontid, oo quruuntaadana mar
dambe ma aad turunturayn doontid. **16** Oo haddana Eraygii
Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **17** Wiilka Aadamow,
markii reer binu Israa'iil ay dalkooda dhex degganaayeen
waxay ku nijaaseeyeen socodkooda iyo falimahooda, oo
jidkooduna wuxuu hortayda kula mid ahaa sidii naag caado
qabta xaylkeed oo kale. **18** Sidaas daraaddeed cadhadaydii
iyagaan ugu kor shubay dhiiggii ay dalka ku dhex daadiyeen
aawadiis, iyo sanamyadoodii ay ku nijaaseeyeen aawadood.
19 Oo markaasaan iyagii quruumaha ku kala dhex firdhiyey,
oo waddammaday ku kala firidhsanaayeen. Waxaan iyaga
u xukumay siduu socodkoodu ahaa iyo siday falimahoodu
ahaayeen. **20** Oo markay quruumihii ay tageenba dhex
galeen, magacayga quduuska ah nijaas bay kaga dhigeen,
waayo, waxaa laga yidhi, Kuwanu waa dadkii Rabbiga oo
dalkiisii ka soo baxay. **21** Laakiinse anaa u naxay magacayga
quduuska ah oo ay reer binu Israa'iil nijaas kaga dhex
dhigeen quruumihii ay tageenba. **22** Sidaas daraaddeed
waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iilow, anigu taas idinka
aawadiin uma aanan samayn, laakiinse waxaan u sameeyey
magacayga quduuska ah aawadiis, kaasoo aad nijaas kaga
dhex dhigteen quruumihii aad tagteenba. **23** Oo quduus
baan ka dhigi doonaa magacayga weyn oo quruumaha
nijaas laga dhex dhigay, oo aad idinku nijaas kaga dhigteen.
Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Quruumuhu
waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay markaan
dhexdiinna quduus kaga noqdo iyagoo indhaha ku haya.
24 Waayo, quruumahaan idinka soo dhex bixin doonaa,
oo waddammadana waan idinka soo ururin doonaa, oo
waxaan idin geeyn doonaa dalkiinnii. **25** Oo markaasaan
biyo nadiif ah idinku kor rushayn doonaa, oo idinna nadiif
baad ahaan doontaan, oo waxaan idinka nadiifin doonaa
wasakhdiinnii oo dhan iyo sanamyadiinnii oo dhanba. **26** Oo
weliba waxaan idin siin doonaa qalbi cusub, oo ruux cusubna
waan idin gelin doonaa; jidhkiinnana qalbigii dhagaxa ahaa
baan ka dhex bixin doonaa, oo waxaan idin siin doonaa qalbi
jiidh ah. **27** Oo Ruuxayga ayaan idin dhex gelin doonaa,
oo waxaan ka dhigi doonaa inaad qaynuunnadayda ku
socotaan, xukummadaydana waad xajin doontaan, waadna
samayn doontaan. **28** Oo waxaad degganaan doontaan
dalkii aan awowayaashiin siiyey, oo dadkaygii baad ahaan
doontaan, aniguna Ilaahiinna baan ahaan doonaa. **29** Oo
weliba wasakhnimadiinna oo dhan waan idinka badbaadin
doonaa, oo waxaan idiinku yeedhi doonaa hadhuudh, waanan
badin doonaa, oo abaarna idinkuma soo dejin doono. **30** Oo
midhaha dhirtana iyo waxa beeraha ka baxaba, waan badin
doonaa, si aydaan mar dambe cay abaareed quruumaha
uga dhex helin. **31** Oo markaasaad jidadkiinnii xunxumaa iyo
falimihiinnii aan wanaagsanayn soo xusuusan doontaan,
oo xumaatooyinkiinna iyo waxyaalihiinna karaahiyada ah
aawadood ayaad iskaraahsan doontaan. **32** Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Taas idinka aawadiin uma aan sameeyo,
bal idinku taas ogaada, reer binu Israa'iilow, jidadkiinna
xunxun aawadood isu ceebsada oo facsharma. **33** Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Maalinta aan idinka nadiifin
doono xumaatooyinkiinna oo dhan waxaan ka dhigi doonaa
in magaalooyinka la degganaado, oo meelihii burburayna
waa la wada dhisi doonaa. **34** Oo dhulkii cidlada ahaan
jirayna waa la beeran doonaa, kaasoo cidlada ku ahaan jiray
wax alla wixii soo dhex maraba. **35** Oo waxaa la odhan
doonaa, Dalkan cidlada ahaan jiray wuxuu noqday sidii beertii
Ceeden oo kale, oo magaalooyinkii dumay oo burburay
oo cidlada ahaa waa la deyray oo waa la dhex degay. **36**
Oo markaasaa quruumaha hareerihiinna ku hadhay waxay
ogaan doonaan in aniga Rabbiga ahu aan meelihii dumay
dhisay, iyo inaan dhulkii cidlada ahaa beeray. Aniga Rabbiga
ah ayaa saas ku hadlay oo waxaasna waan samayn doonaa.
37 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Weliba reer binu
Israa'iil waxaas bay i weyddiisan doonaan inaan iyaga u
sameeyo, oo dad sidii adhi oo kale ah ayaan iyaga ku sii
badin doonaa. **38** Sida adhiga quduuska ah oo kale, iyo sida
adhiga Yeruusaalem dhex jooga wakhtiga iidaheeda ayaa
magaalooyinkii dumay dad sidii adhi oo kale ah ugu wada
buuxsami doonaan, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu
Rabbiga ahay.

37 Gacantii Rabbiga ayaa i dul saarnayd, oo Ruuxiisuu
kor iigu qaaday, oo igu dhex riday dooxo ay lafo ka
buuxaan, **2** oo hareerahooda ayuu igu wareejiyey, oo bal
eega, waxaa dooxada bannaankeeda yiil lafo aad iyo aad u
tiro badan, oo bal eega, aad iyo aad bay u qallalnaayeen. **3**
Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, lafahanu miyey noolaan
karaan? Oo waxaan ugu jawaabay: Sayidow, Rabbiyow,
adaa og. **4** Oo haddana wuxuu igu yidhi, Lafahan la hadal,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Lafahan engeganow, bal erayga
Rabbiga maqla. **5** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu lafahan
ku leeyahay, Bal eega, neef baan idin gelin doonaa, oo
idinku waad noolaan doontaan. **6** Oo seedaan idin kor saari
doonaa, oo hilib baan idiin yeeli doonaa, oo harag baan
idinku dabooli doonaa, oo neef baan idin gelin doonaa, oo
waad noolaan doontaan, oo waxaad ogaan doontaan inaan
anigu Rabbiga ahay. **7** Sidaas darteed ayaan wax u sii
sheegay sidii laygu amray, oo intaan wax sii sheegayay
ayaa sanqadh weyni yeedhay, oo dhulgariir baa dhacay,
oo lafihiina way isku soo wada ururreen, oo lafuba lafteedii
bay u tagtay. **8** Oo intaan fiirinayay ayaa waxaa soo kor
fuulay seedo, oo hilib baana ka dul baxay oo harag baa ku
kor daboolmay, laakiinse neefu kuma jirin. **9** Markaasuu
igu yidhi, Wiilka Aadamow, dabaysha la hadal, la hadal,
oo waxaad dabaysha ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu

wuxuu leeyahay, Dabayshay, afarta qalbadood ka kaalay
oo kuwan la laayay si ay u soo noolaadaan aawadeed ku
neefso. **10** Sidaas daraaddeed waxaan ku hadlay siduu igu
amray, oo neef baa iyagii soo gashay, oo way soo wada
noolaadeen, oo cagahay ku istaageen, oo waxay ahaayeen
ciidan aad iyo aad u faro badan. **11** Markaasuu igu yidhi,
Wiilka Aadamow, lafahanu waa reer binu Israa'iil oo dhan. Bal
eeg, iyagu waxay yidhaahdaan, Lafahayagii way engegeen,
oo rajadayadiina way go'day, oo waannu wada baabba'nay.
12 Sidaas daraaddeed hadal oo waxaad ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Dadkaygow, bal eega,
qabuurihiinnaan wada furi doonaa, oo qabuurihiinnaan idinka
soo bixin doonaa, waxaanan idin keeni doonaa dalkii reer
binu Israa'iil. **13** Dadkaygow, markaan qabuurihiinna wada
furo, oo aan qabuurihiinna idinka soo bixiyo, waxaad ogaan
doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. **14** Ruuxaygaan idin
gelin doonaa, waanad soo noolaan doontaan, oo waxaan
idin keeni doonaa dalkiinnii. Oo markaasaad ogaan doontaan
in aniga Rabbiga ahu aan saas ku hadlay, oo aan weliba
oofiyey, ayaa Rabbigu leeyahay. **15** Oo haddana Eraygii
Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, **16** Wiilka Aadamow,
ul soo qaad, oo waxaad ku qortaa: Tanu waxay u tahay
reer Yahuudah iyo reer binu Israa'iil oo saaxiibbadiis ah.
Oo haddana ul kale soo qaad, oo waxaad ku qortaa: Tanu
waxay u tahay reer Yuusuf taasoo ah ushii Efrayim, iyo
reer binu Israa'iil oo dhan oo saaxiibbadiis ah. **17** Oo
labadoodaba isku dar oo waxaad isaga dhigtaa ul qudha
inay iyagu gacantaada isku mid qudha ku noqdaan. **18** Oo
markay dadkaagu kula hadlaan oo ay kugu yidhaahdaan,
War, maad noo sheegtid waxa aad xaalkan ula jeeddid?
19 waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Bal eega, waxaan soo qaadan doonaa usha reer
Yuusuf oo gacanta reer Efrayim ku jirta, iyo qabiilooyinka
reer binu Israa'iil oo isaga saaxiibbadiis ah, oo waxaan
ku dari doonaa usha reer Yahuudah, oo kulligood waxaan
isaga wada dhigi doonaa ul qudha oo gacantayday ku
midoobi doonaan. **20** Oo ulaha aad waxaas ku qortana waa
inay gacantaada ku jiraan iyagoo indhaha ku haya. **21** Oo
waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Bal ogaada, reer binu Israa'iil waan ka soo dhex
bixin doonaa quruumaha ay tageen, oo intaan dhinac kasta
ka soo ururiyo ayaan dalkoodii keeni doonaa. **22** Oo iyaga
quruun qudha ayaan uga dhigi doonaa dalka buuraha reer
binu Israa'iil, oo boqor qudha ayaa kulligood boqor u wada
ahaan doona, oo mar dambe laba quruumood ma ay kala
ahaan doonaan, oo kol dambe innaba laba boqortooyo uma
ay kala qaybsanaan doonaan. **23** Oo mar dambena iskuma
ay nijaasayn doonaan sanamyadooda, ama waxyaalahooda
karaahiyada ah, ama xadgudubyadooda midkoodna, laakiinse
waxaan ka badbaadin doonaa meelaha ay ku hoydaan
oo ay ku dhex dembaabeen oo dhan, oo waan nadiifin
doonaa, oo sidaasay dadkayga u ahaan doonaan, oo aniguna
Ilaahooda baan ahaan doonaa. **24** Oo addoonkaygii Daa'uud
ayaa iyaga boqor u ahaan doona, oo kulligoodna waxay
lahaan doonaan adhijir qudha; oo weliba xukummadayday
ku dhex socon doonaan, oo qaynuunnadaydana way dhawri
doonaan oo way wada samayn doonaan. **25** Oo waxay dhex
degganaan doonaan dalkii aan addoonkaygii Yacquub siiyey,
oo ay awowayaashiin degganaan jireen, oo weligoodba
halkaasay degganaan doonaan iyaga iyo carruurtooda, iyo
carruurtooda carruurtooduba, oo addoonkaygii Daa'uudna
weligiis amiirkoodii buu ahaan doonaa. **26** Oo weliba axdi
nabdeed baan la dhigan doonaa, oo kaasu wuxuu ahaan
doonaa axdi daa'imis ah oo weligoodba iyaga lala dhigtay.
Oo iyagaan barakayn doonaa, waanan sii badin doonaa, oo
meeshayda quduuska ahna weligeedba waan dhex dhigi
doonaa. **27** Oo taambuuggayguna iyaguu la jiri doonaa, oo
Ilaahoodaan ahaan doonaa, oo iyaguna dadkaygay ahaan
doonaan. **28** Oo quruumuhuna waxay ogaan doonaan in
aniga Rabbiga ahu aan reer binu Israa'iil quduus ka dhigo,
markii meeshayda quduuska ahu ay weligeedba dhexdooda
ku sii taallo.

38 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo
leh, **2** Wiilka Aadamow, wejigaaga u jeedi Juuj, oo
dalka Maajuuj deggan oo ah amiirka madaxda u ah Mesheg
iyo Tubal, oo isaga wax ka sii sheeg. **3** Oo waxaad ku
tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Juujow,
amiirka madaxda u ah Mesheg iyo Tubalow, bal eeg, col baan
kugu ahaye. **4** Dib baan kuu soo celin doonaa, oo qabatooyin
baan daamanka kaa sudhi doonaa, waanan soo bixin doonaa
adiga, iyo ciidankaaga oo dhan, fardaha iyo fardooleydaba,
iyagoo kulligood dhar dagaaleed xidhan, oo ah ciidan faro
badan oo gaashaammo waaweyn iyo gaashaammo yaryar
sita, oo kulligood seef sita, **5** iyagoo weliba ay la jiraan reer
Faaris iyo reer Kuush iyo reer Fuud, oo kulligood gaashaan
iyo koofiyad bir ah sita, **6** iyo reer Gomer iyo guutooyinkiisii
oo dhan, iyo reer Togarmaah oo meelaha woqooyi ugu
shisheeya deggan iyo guutooyinkiisii oo dhan, xataa dad faro
badan oo kula jira. **7** Isdiyaari, oo adiga iyo ciidankaaga
kugu soo ururay oo dhammu isdiyaariya, oo adigu madax
iyaga u noqo. **8** Oo wakhti dheer dabadeed ayaa lagu
soo booqan doonaa, oo sannadaha dambe waxaad iman
doontaa dalkii seefta laga soo celiyey, oo dadyow badan
laga soo dhex ururiyey oo buuraha reer binu Israa'iil ku dul
yaal, kaasoo weligiisba cidla burbursan ahaan jiray, laakiinse
iyagaa quruumaha laga soo dhex bixiyey, oo kulligoodna si
ammaan ah ayay ku degganaan doonaan. **9** Adigu waad
soo kici doontaa oo waxaad u iman doontaa sida duufaan oo
kale, oo waxaad ahaan doontaa sida daruur dalka qarisa,
adiga iyo guutooyinkaaga oo dhan, iyo dad faro badan
oo kula jiraba. **10** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Wakhtigaas wax baa maankaaga ku soo dhici doona, oo
waxaad ku fikiri doontaa xeelad shar ah, **11** oo waxaad
odhan doontaa, Waxaan ku kici doonaa dalka tuulooyinka
aan deyrnayn, oo waxaan ku kici doonaa kuwa xasilloon, oo
ammaanka ku deggan, oo kulligood iska deggan iyagoo aan
lahayn derbiyo ku deyran iyo qataarro iyo irdo, **12** inaan wax
ka dhaco, oo aan wax ka boobo, si aad gacanta ugu dul
fidisid meelihii cidlada ahaa haatanse la degay, iyo dadkii
quruumaha laga soo dhex ururiyey, oo xoolo iyo alaabba
helay, oo dhulka dhexdiisa deggan. **13** Shebaa, iyo Dedaan,
iyo baayacmushtariyaasha Tarshiish, iyo libaaxyadooda
yaryar oo dhan waxay kugu odhan doonaan, Ma waxaad
u timid inaad wax dhacdid? Oo guutadaada ma waxaad u
soo urursatay inaad wax boobtid, iyo inaad lacag iyo dahab
iska qaadatid, oo aad xoolo iyo alaab iska kaxaysatid, iyo

inaad wax badan dhacdid? **14** Sidaas daraaddeed Wiilka
Aadamow, wax sii sheeg, oo waxaad Juuj ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Markii dadkayga reer
binu Israa'iil ay wakhtigaas si ammaan ah ku degganaadaan,
sow taas ogaan maysid? **15** Markaasaad ka soo kici doontaa
meeshaada woqooyi ugu shishaysa adiga iyo dad badan
oo kula jira, oo kulligood fardo fuushan, oo ah guuto faro
badan, iyo ciidan xoog leh. **16** Oo waxaad ku soo kici
doontaa dadkayga reer binu Israa'iil inaad sida daruur oo kale
dhulka u qarisid, oo ugu dambaysta waxay noqon doontaa
inaan dalkayga kugu soo kiciyo, Juujow, si ay quruumuhu ii
aqoonsadaan markii dhexdaada quduus layga dhigo iyagoo
indhaha ku haya. **17** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Adigu ma waxaad tahay kii aan waa hore addoommadaydii
nebiyada reer binu Israa'iil ahaa kaga hadlay, kuwaas oo
waayahaas sannado badan wax ku sii sheegayay inaan
iyaga kugu soo kicin doono? **18** Laakiinse wakhtiga Juuj uu
dalka reer binu Israa'iil ku soo kici doono ayaan aad iyo aad
u cadhoon doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.
19 Waayo, waxaan ku hadlay masayrkaygii iyo cadhadaydii
kululayd, oo hubaal wakhtigaas waxaa dalka reer binu Israa'iil
jiri doona gariir weyn, **20** oo kalluunka badda, iyo haadda
samada, iyo dugaagga duurka, iyo waxyaalaha dhulka ku
gurguurta oo dhan, iyo dadka dhulka jooga oo dhammuba
waxay ka wada gariiri doonaan hortayda, oo buuruhu way
dumi doonaan, oo meelaha dheerdheeruna way wada dhici
doonaan, oo derbi kastaana dhulkuu ku soo dhici doonaa.
21 Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Seef baan
buurahayga oo dhan ugaga yeedhi doonaa, oo nin kastaba
seeftiisu waxay col ku noqon doontaa walaalkiis. **22** Oo
waxaan isaga ku xukumi doonaa belaayo iyo dhiig; oo
isaga, iyo guutooyinkiisa, iyo dadka badan oo isaga la jiraba
waxaan ku soo kor dayn doonaa roob wax qarqinaya, iyo
roob dhagaxyo waaweyn leh, iyo dab, iyo baaruud. **23** Oo
anigu sidaasaan isu weynayn doonaa, oo aan quduus isaga
dhigi doonaa, oo aan quruumo badan is-aqoonsiin doonaa,
oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

39 Haddaba Wiilka Aadamow, Juuj wax ka sii sheeg,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Juujow, amiirka madaxda u ah Mesheg iyo
Tubalow, bal eeg, col baan kugu ahaye. **2** Dib baan kuu soo
celin doonaa, waanan ku soo kaxaysan doonaa, oo waxaan
kaa soo kicin doonaa meelaha woqooyi ugu shisheeya, oo
buuraha reer binu Israa'iil ayaan ku keeni doonaa. **3** Oo
qaansadaada gacantaada bidix waan ka tuuri doonaa, oo
fallaadhahaagana gacantaada midig baan ka ridi doonaa.
4 Waxaad ku kor le'an doontaa buuraha reer binu Israa'iil,
adiga iyo guutooyinkaaga oo dhan iyo dadka kula jiraaba,
oo haadka adag ee cayn kasta ah iyo dugaagga duurka
ayaan cunto ahaan kuu siin doonaa inay ku cunaan. **5**
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Adigu waxaad ku le'an
doontaa berrin bannaan, waayo, aniga ayaa saas ku hadlay.
6 Oo waxaan dab ku soo dayn doonaa Maajuuj iyo kuwa
gasiiradaha ammaanka isaga degganba, oo iyagu waxay
ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay. **7** Oo waxaan ka
dhigi doonaa in magacayga quduuska ah dadkayga reer
binu Israa'iil dhexdooda lagu ogaado, oo iyaga uma aan
dayn doono inay magacayga mar dambe nijaaseeyaan,
oo quruumuhuna waxay ogaan doonaan inaan anigu ahay
Rabbiga ah Kan Quduuska ah oo reer binu Israa'iil. **8** Bal
eega, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Wuu imanayaa
oo wuu ahaan doonaa, kaasu waa wakhtigii aan ka sii hadlay.
9 Oo kuwa magaalooyinka reer binu Israa'iil degganu way
soo bixi doonaan, oo waxay dab ku shidan doonaan oo ay
gubi doonaan hubka dagaalka, kuwaasoo ah gaashaammada
yaryar iyo gaashaammada waaweynba, iyo qaansooyinka
iyo fallaadhaha, iyo budhadhka iyo warmaha, oo intii toddoba
sannadood ah ayay dab ku shidan doonaan. **10** Sidaas
daraaddeed iyagu duurka qoryo kama ay soo guran doonaan,
oo kayntana waxba kama ay soo goosan doonaan, waayo,
waxay dab ku shidan doonaan hubka dagaalka, oo waxay
boobi doonaan kuwii iyaga boobay, wayna dhici doonaan
kuwii iyaga dhacay, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.
11 Oo wakhtigaas waxaan Juuj meel lagu aaso ka siin
doonaa dalka reer binu Israa'iil, taasoo ah dooxada badda
dhankeeda bari loo maro, oo taasuna way joojin doontaa
socotooyinka mara. Oo halkaasaa lagu aasi doonaa Juuj iyo
dadkiisa faraha badan oo dhan, oo waxaa loo bixin doonaa
dooxadii Hamoonjuuj. **12** Oo intii toddoba bilood ah ayaa reer
binu Israa'iil iyaga aasi doonaan, si ay dalka u nadiifiyaan
aawadeed. **13** Oo waxaa iyaga wada aasi doona dadka
dalka deggan oo dhan, oo wakhtiga lay ammaani doono ayaa
taasu sharaf iyaga u noqon doontaa, ayaa Sayidka Rabbiga
ahu leeyahay. **14** Oo waxay gooni ahaan u sooci doonaan
rag had iyo goorba dalka dhex mara inay meydadka dhulka
ku hadhay aasaan, si ay dalka u nadiifiyaan, oo toddoba
bilood dabadeed ayay wax baadhi doonaan. **15** Oo dalkay
dhex marayaan oo markii qof dad lafihiis arko, wuxuu ka ag
taagi doonaa calaamad, ilamaa kuwa wax aasaa ay dooxada
Hamoonjuuj ku dhex aasaan. **16** Waxaana jiri doonta
magaalo magaceeda la yidhaahdo Hamoonaah. Oo sidaasay
dalka u nadiifin doonaan. **17** Wiilka Aadamow, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaad la hadashaa haadka
cayn kasta ah iyo dugaagga duurka oo dhan, oo waxaad
ku tidhaahdaa, Isa soo urursada, oo kaalaya, oo waxaad
dhinac kasta uga soo ururtaan allabarigayga aan idiin qalay,
kaasoo ah allabari weyn oo aan buuraha reer binu Israa'iil dul
dhigay inaad hilib cuntaan oo aad dhiig cabtaan aawadeed.
18 Waxaad cuni doontaan ragga xoogga badan hilibkooda,
oo waxaad cabbi doontaan amiirrada dunida dhiiggooda,
kuwaasoo ah wanan waaweyn, iyo baraar, iyo orgi, iyo dibi,
oo kulligood Baashaan lagu cayiliyey. **19** Oo allabarigayga
aan idiin qalay ayaad ilamaa aad ka dheregtaan baruur ka
cuni doontaan, oo ilamaa aad ku sakhraantaan dhiig ka cabbi
doontaan. **20** Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Miiskayga ayaad waxaad kaga dhergi doontaan fardo iyo
fardooley, iyo rag xoog badan, iyo kuwa dagaalyahanka
ah oo dhanba. **21** Oo ammaantaydana waxaan dhex
dhigi doonaa quruumaha, oo quruumaha oo dhammuna
waxay wada arki doonaan xukunkayga aan sameeyey iyo
gacantayda aan iyaga dul saaray. **22** Oo maalintaas iyo wixii
ka dambeeyaba reer binu Israa'iil sidaasay u ogaan doonaan
inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahooda ah. **23** Oo quruumuhuna
waxay ogaan doonaan in reer binu Israa'iil ay maxaabiis u
noqdeen xumaantooda aawadeed, iyo in xadgudubkii ay igu

sameeyeen aawadiis aan wejigayga uga qariyey, oo aan
iyaga gacantii cadaawayaashooda ugu riday, oo ay kulligood
seef ugu le'deen. **24** Waxaan iyaga ku sameeyey oo aan
wejigayga uga qariyey sidii ay wasakhdoodu ahayd iyo sidii
ay xadgudubyadoodu ahaayeen. **25** Sidaas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Haatan waxaan
soo celin doonaa maxaabiistii reer Yacquub, oo reer binu
Israa'iil oo dhanna waan u wada naxariisan doonaa, oo
magacayga quduuskaa aawadiis ayaan u hinaasi doonaa.
26 Waxay illoobi doonaan ceebtoodii iyo xadgudubyadii ay
igu xadgudbeen oo dhan markay si ammaan ah dalkooda u
degganaan doonaan, oo aan ciduna ka cabsiin doonin, **27**
markaan dadyowga ka soo dhex kexeeyo, oo aan dalalka
cadaawayaashooda ka soo ururiyo, oo dhexdooda quduus
laygaga dhigo iyadoo ay quruumo badanu indhaha ku
hayaan. **28** Kolkaasay ogaan doonaan inaan anigu ahay
Rabbiga Ilaahooda ah, oo ka dhigay in iyaga maxaabiis ahaan
quruumaha dhexdooda loogu kaxaysto, oo aan haddana
dalkoodii ku soo dhex ururiyey, oo aanan innaba mar dambe
midkoodna halkaas ku soo dayn doonin. **29** Oo wejigaygana
innaba mar dambe iyaga kama aan qarin doono, waayo,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Ruuxaygii ayaan reer
binu Israa'iil ku dul shubay.

40 Sannaddii shan iyo labaatanaad ee
maxaabiisnimadayada, sannadda bilowgeedii, bisha
maalinteedii tobnaad, sannaddii afar iyo tobnaad markii
magaalada la qabsaday dabadeed, isla maalintaas qudheeda
waxaa i dul saarnayd gacantii Rabbiga, oo halkaas buu i
keenay. **2** Waxyaalihii Ilaah i tusay wuxuu igu geeyey dalkii
reer binu Israa'iil, oo wuxuu i saaray buur aad u dheer, taasoo
dhankeeda koonfureed ay wax magaalo dhismeheed u eg ku
yiilleen. **3** Oo isagu halkaasuu i geeyey, oo bal eeg, waxaa
meeshaas joogay nin naxaas u eg, oo gacanta ku haysta
xadhig laga sameeyey geed linen la yidhaahdo, iyo cawsduur
wax lagu qiyaaso, oo iridduu soo istaagay. **4** Oo ninkii wuxuu
igu yidhi, Wiilka Aadamow, waxyaalaha aan ku tusi doono oo
dhan indhaha ku fiiri, oo dhegaha ku maqal, oo qalbiga geli,
waayo, waxaa halkan laguu keenay inaan waxyaalahan ku
tuso. Oo wax alla wixii aad aragtid oo dhanba reer binu
Israa'iil u sheeg. **5** Oo bal eeg, daarta dibaddeeda oo
dhan waxaa ku wareegsanaa derbi, oo ninka gacantiisana
waxaa ku jiray cawsduur wax lagu qiyaaso oo dhererkiisu
yahay lix dhudhun, oo dhudhun kastaaba yahay dhudhun
iyo taako. Markaasuu daarta ballaadhkeedii qiyaasay oo
cawsduur buu ahaa, oo sarajooggeediina wuu qiyaasay
oo cawsduur buu ahaa. **6** Oo wuxuu yimid iriddii xagga
bari u sii jeedday, oo jaranjarradeeduu fuulay, oo wuxuu
qiyaasay iridda marinkeedii, oo ballaadhkiisu wuxuu ahaa
cawsduur, oo iridda kale marinkeediina ballaadhkiisu wuxuu
ahaa cawsduur. **7** Oo qollad kastaba dhererkeedu wuxuu
ahaa cawsduur, oo ballaadhkeeduna wuxuu ahaa cawsduur,
oo qolladahana waxaa u dhexeeyey shan dhudhun, oo
marinka iridda oo balbalada iridda u dhowayd dhankiisa
guduhu wuxuu ahaa cawsduur. **8** Haddana wuxuu qiyaasay
iriddii balbaladeedii oo daarta u jeedday, waxayna ahayd
cawsduur. **9** Oo haddana wuxuu qiyaasay balbaladii iridda,
waxayna ahayd siddeed dhudhun, tiirarkeeduna waxay
ahaayeen laba dhudhun, oo iridda balbaladeeduna daartay u
jeedday. **10** Oo iridda xagga bari qolladeheedana waxay
ahaayeen saddex dhinac ku taal iyo saddex dhinaca kale
ku taal, oo saddexdooduba isku qiyaas bay ahaayeen, oo
tiirarkuna dhankan isku qiyaas bay ku lahaayeen oo dhanka
kalena isku qiyaas bay ku lahaayeen. **11** Oo haddana wuxuu
qiyaasay kadinkii iridda ballaadhkiisii, wuxuuna ahaa toban
dhudhun, oo iridda dhererkeeduna wuxuu ahaa saddex iyo
toban dhudhun. **12** Oo qolladaha darafkii ka horreeyey
dhinaciisuna wuxuu ahaa dhudhun oo darafkii dhinaciisa
kalena wuxuu ahaa dhudhun, oo qolladaha dhinacooduna
wuxuu ahaa lix dhudhun oo dhinaca kalena wuxuu ahaa
lix dhudhun. **13** Oo haddana iridda qollad saqafkeed ilaa
qollad kale saqafkeed ayuu qiyaasay, oo ballaadhkuna
wuxuu ahaa shan iyo labaatan dhudhun albaab ilaa albaab.
14 Oo haddana wuxuu qiyaasay tiirarkii oo ahaa lixdan
dhudhun, kuwaas oo gaadhay tiirkii barxaddii iridda ku
wareegsanayd. **15** Oo kadinka iridda laga soo galo hortiisa
iyo ilaa barxadda iridda hoose inta u dhaxaysaa waxay
ahayd konton dhudhun. **16** Oo daaqado cidhiidhi ah baa ku
jiray qolladaha iyo tiirarkooda iridda hoose ku wareegsan iyo
meelaha dedan, oo sidaas oo kale daaqaduhu xagga gudaha
way ka wareegsanaayeen, oo tiir kastana waxaa lagu
xardhay geedo timireed. **17** Markaasuu barxaddii dibadda i
geeyey, oo bal eeg, waxaa ku yiil qollado iyo dhul sallax ah
oo barxadda ku wareegsan loo sameeyey. Soddon qolladood
ayaa dhulka sallaxa ah ku tiil. **18** Oo dhulka sallaxa ah oo
irdaha dhinacooda ku yiil oo irdaha ka soo hor jeeday wuxuu
ahaa dhulka sallaxa ah oo hoose. **19** Markaasuu qiyaasay
ballaadhkii iridda hoose horteeda iyo tan iyo barxadda hoose
horteeda dibadda ah, xagga bari iyo xagga woqooyi, oo
wuxuu ahaa boqol dhudhun. **20** Oo barxaddii dibadda
iriddeedii xagga woqooyi u sii jeeddayna wuxuu qiyaasay
dhererkeedii iyo ballaadhkeediiba. **21** Oo qolladaheeduna
waxay ahaayeen saddex dhinac ku taal iyo saddex dhinaca
kale ku taal, oo tiirarkooda iyo meelahooda dedan waxay la
qiyaas ahaayeen iridda kowaad. Dhererkoodu wuxuu ahaa
konton dhudhun, oo ballaadhkooduna wuxuu ahaa shan iyo
labaatan dhudhun. **22** Oo daaqadahooda, iyo meelahooda
dedan, iyo geedahooda timireedba waxay la qiyaas wada
ahaayeen qiyaastii iriddii xagga bari u sii jeedday, oo waxaa
loo fuulay jaranjarro toddoba tallaabo ah, oo meelahooda
dedanna way ku hor yiilleen. **23** Oo barxadda hoose
iriddeeduna waxay ka soo hor jeedday iriddii kale oo xagga
woqooyi iyo xagga bari jirtay, oo irid ilaa iridda kale ayuu
qiyaasay, waxayna ahayd boqol dhudhun. **24** Oo haddana
wuxuu i geeyey xaggii koonfureed, oo bal eeg, waxaa ku
tiil irid xagga koonfureed u sii jeedda, oo tiirarkeedii iyo
meelaheedii dednaa wuxuu u qiyaasay sidii ay qiyaastaasu
ahayd oo kale. **25** Oo iyada iyo meelaheeda dedan oo ku
wareegsanuba waxay lahaayeen daaqado, oo waxay u
ekaayeen daaqadahaas kale; dhererku wuxuu ahaa konton
dhudhun oo ballaadhkuna wuxuu ahaa shan iyo labaatan
dhudhun. **26** Oo waxay lahayd jaranjarro toddoba tallaabo
ah oo loo fuulo, oo meelahooda dedanna way ku hor yiilleen,
oo waxay lahayd geedo timireed oo mid dhinacan kaga yaal,
midna dhinacaas kaga yaal, oo tiirarkeeda ku xardhan. **27** Oo
barxadda hoosena waxaa ku dhex yiil irid xagga koonfureed u
sii jeedday, oo irid ilaa iriddeeda kale ayuu xagga koonfureed

u qiyaasay, waxayna ahayd boqol dhudhun. **28** Markaasuu
barxaddii hoose oo iridda koonfureed ku ag tiil i geeyey, oo
iriddii koonfureedna sida qiyaastaas oo kaluu u qiyaasay.
29 Oo qolladaheedii, iyo tiirarkeedii, iyo meelaheedii
dednaaba sidaas oo kaluu u qiyaasay, oo iyada, iyo
meelaheeda dedan oo ku wareegsanuba waxay lahaayeen
daaqado, oo dhererkeedu wuxuu ahaa konton dhudhun oo
ballaadhkeeduna wuxuu ahaa shan iyo labaatan dhudhun.
30 Oo meelaha dedan oo ku wareegsan dhererkoodu wuxuu
ahaa labaatan dhudhun, ballaadhkooduna wuxuu ahaa shan
dhudhun. **31** Oo meelaheeda dedanu waxay u sii jeedeen
xagga barxadda dibadda ah, oo tiirarkeedana waxaa ku
xardhanaa geedo timireed, oo jaranjarrada loo fuulaana
waxay lahayd siddeed tallaabo. **32** Oo haddana wuxuu i
dhex geeyey barxaddii hoose oo xagga bari u sii jeedday, oo
iriddiina wuxuu u qiyaasay sidii qiyaastaas oo kale. **33** Oo
qolladaheedii, iyo tiirarkeedii, iyo meelaheedii dednaaba
waxay wada lahaayeen qiyaastaas oo kale, oo iyada iyo
meelaheedii dednaa oo ku wareegsanuba waxay lahaayeen
daaqado, oo dhererkeedu wuxuu ahaa konton dhudhun, oo
ballaadhkeeduna wuxuu ahaa shan iyo labaatan dhudhun.
34 Oo meelaheeda dedanuna waxay u sii jeedeen barxadda
dibadda xaggeeda, oo tiirarkana waxaa ku xardhanaa
geedo timireed oo dhinacan iyo dhinacaasba kaga yaal, oo
jaranjarrada loo fuulaana waxay lahayd siddeed tallaabo. **35**
Markaasuu iriddii woqooyi i geeyey, oo sidaas oo kaluu u
qiyaasay **36** qolladaheeda, iyo tiirarkeeda, iyo meelaheeda
dedan, oo waxay lahayd daaqado ku wareegsan, oo dhererku
wuxuu ahaa konton dhudhun, oo ballaadhkuna wuxuu ahaa
shan iyo labaatan dhudhun. **37** Oo tiirarkeedu waxay u sii
jeedeen barxadda dibadda xaggeeda, oo geedo timireed
ayaa tiirarkiisa dhinacan iyo dhinacaasba kaga xardhanaa,
oo jaranjarrada loo fuulaana waxay lahayd siddeed tallaabo.
38 Oo waxaa jirtay qollad albaabkeedu ku ag yiil tiirarka
irdaha, oo halkaasaa qurbaanka la gubo lagu maydhay. **39**
Oo balbalada iridda dhinaceedan waxaa yiil laba miis, oo
dhinaceedaasna waxaa yiil laba miis, si korkooda loogu
gowraco qurbaanka la gubo, iyo qurbaanka dembiga, iyo
qurbaanka xadgudubka. **40** Oo dhanka dibadda ah ee
kadinka iridda woqooyi loo maro waxaa yiil laba miis, oo
dhanka kale oo balbalada iridda u dhowna waxaa yiil laba
miis oo kale. **41** Iridda dhinacan waxaa yiil afar miis, oo
dhinacaasna waxaa yiil afar miis oo kale, kuwaasoo ahaa
siddeed miis oo allabaryada lagu dul gowracay. **42** Oo
waxaa jiray afar miis oo dhagax la qoray laga sameeyey
oo allabariga la gubo lagu dul diyaariyo, oo dhererkoodu
wuxuu ahaa dhudhun iyo badh, ballaadhkooduna wuxuu
ahaa dhudhun iyo badh, sarajooggooduna wuxuu ahaa
dhudhun, oo korkoodana waxaa la saari jiray alaabta
qurbaanka la gubo iyo allabariga lagu qalo. **43** Oo waxaa
gudaha ugu xidhnaa qabatooyin ballaadhkoodu taako yahay
oo hareerahooda oo dhan kaga wareegsan, oo miisaskii
korkoodana waxaa saarnaa hilibkii qurbaanka. **44** Oo iridda
hoose dibaddeedana waxaa ku yiil qolladihii kuwa gabya oo
barxadda hoose ku yiil, oo mid waxay ku ag tiil iridda woqooyi
oo waxay u sii jeedday xagga koonfureed, oo tanna waxay
ag tiil iridda bari oo waxay u sii jeedday xagga woqooyi.
45 Oo wuxuu igu yidhi, Qolladdan xagga koonfureed u sii
jeedda waxaa iska leh wadaaddada daarta taladeeda haya.
46 Oo qowladda xagga woqooyi u sii jeeddana waxaa iska
leh wadaaddada meesha allabariga taladeeda haya, oo
kuwaasu waa reer Saadooq oo reer Laawi ka mid ah, oo
Rabbiga ugu soo dhowaada inay isaga u adeegaan. **47**
Oo haddana wuxuu qiyaasay barxaddii oo dhererkeedu
yahay boqol dhudhun, oo ballaadhkeeduna yahay boqol
dhudhun, oo afar gees ah, oo meeshii allabariguna daartay
ka horraysay. **48** Markaasuu balbaladii daarta i geeyey,
oo wuxuu qiyaasay balbalada tiirarkeedii, oo dhinacan
wuxuu ahaa shan dhudhun, dhinacaasna wuxuu ahaa shan
dhudhun; oo iridda ballaadhkeeduna wuxuu ahaa saddex
dhudhun oo dhinacan ah iyo saddex dhudhun oo dhinacaas
ah. **49** Oo balbalada dhererkeedu wuxuu ahaa labaatan
dhudhun, oo ballaadhkeeduna wuxuu ahaa kow iyo toban
dhudhun, oo jaranjarro baa loogu fuuli jiray, oo tiirarka waxaa
ku ag yiil tiirar waaweyn, mid dhinacan kaga yaal, midka
kalena dhinacaas kaga yaal.

41 Markaasuu macbudkii i geeyey, oo tiirarkuu qiyaasay,
oo dhinacan ballaadhku wuxuu ahaa lix dhudhun,
oo dhinaca kale ballaadhkuna wuxuu ahaa lix dhudhun,
oo kaasuna wuxuu ahaa taambuugga ballaadhkiisii. **2** Oo
kadinka ballaadhkiisuna wuxuu ahaa toban dhudhun, oo
kadinka dhinacyadiisuna waxay ahaayeen shan dhudhun
oo dhinaca iyo shan dhudhun oo dhinaca kale ah, oo
dhererkiisuu qiyaasay oo wuxuu ahaa afartan dhudhun
oo ballaadhkiisuna wuxuu ahaa labaatan dhudhun. **3** Oo
haddana guduhuu galay oo wuxuu qiyaasay tiir kasta oo
kadinka oo wuxuu ahaa laba dhudhun, oo kadinkuna wuxuu
ahaa lix dhudhun, oo kadinka ballaadhkiisuna wuxuu ahaa
toddoba dhudhun. **4** Oo haddana wuxuu qiyaasay dhererkiisii
oo ahaa labaatan dhudhun, iyo ballaadhkiisii oo ahaa
labaatan dhudhun oo macbudka hortiisa ku yiil; oo wuxuu igu
yidhi, Tanu waa meesha ugu wada quduusan. **5** Markaasuu
qiyaasay daarta derbigeedii oo ahaa lix dhudhun, oo qollad
kasta ballaadhkeedu wuxuu ahaa afar dhudhun oo daarta
dhinac kasta kaga wareegsan. **6** Oo qolladahana waxay
ahaayeen saddex dabaqadood oo midba mid ka sarrayso, oo
dabaqad kastaaba waxay ahayd soddon qolladood, oo waxay
ku yiilleen derbigii qolladaha ee daarta ku wareegsanaa, si ay
u qabsadaan aawadeed, laakiinse iyagu daarta derbigeeda
kuma ay oollin. **7** Oo qolladuhuna way sii ballaadheen
inay daarta kor ugu sii wareegayeen, waayo, wareegga
daarta kor buu u sii kacay isagoo daarta ku wareegsan,
sidaas daraaddeed daarta ballaadhkeedu xagga saruu u
sii socday, oo waxaa qowladda ugu hoosaysa iyo tan ugu
sarraysa lagaga fuulay qowladda dhexe. **8** Haddana waxaan
arkay inay daartu ku dhisnayd meel sallax ah oo sare oo ku
wareegsanayd, oo aasaaska qolladaha dhererkiisu wuxuu
ahaa cawsduur kaamil ah oo ah lix dhudhun oo dhaadheer.
9 Oo qolladaha derbigooda dibadda ah qaradiisuna waxay
ahayd shan dhudhun, oo intii hadhayna waxay ahayd meeshii
qolladaha ee daarta. **10** Oo qolladaha dhexdoodana waxaa
ku tiil meel ballaadhkeedu labaatan dhudhun yahay oo
daarta dhinac kasta kaga wareegsan. **11** Oo qolladaha
albaabbadooduna waxay u sii jeedeen meesha hadhay
xaggeeda, albaab woqooyi buu u sii jeeday oo mid kalena
koonfur buu u sii jeeday, oo meesha hadhay ballaadhkeeduna

wuxuu ahaa shan dhudhun oo hareeraheeda ku wada
wareegsan. 12 Oo dhismihii meesha goonida ka horreeyey
oo galbeedka ku tiil ballaadhkiisu wuxuu ahaa toddobaatan
dhudhun, oo dhismaha derbigiisa ku wareegsan qaradiisuna
waxay ahayd shan dhudhun, oo dhererkiisuna wuxuu ahaa
sagaashan dhudhun. 13 Oo daartii buu qiyaasay, oo
dhererkeedii wuxuu ahaa boqol dhudhun, oo dhismihii
meesha goonida ahayd iyo derbiyadiisiina dhererkoodii
waxay ahaayeen boqol dhudhun. 14 Oo ballaadhka daarta
horteeda iyo meeshii goonida ahayd ee xagga bari u jeedday
waxay ahaayeen boqol dhudhun. 15 Oo haddana wuxuu
qiyaasay dhererkii dhismihii ka soo hor jeeday meeshii
goonida ahayd oo xagga dambe jirtay, iyo balbalooyinkeedii
dhinacan iyo dhinacaasba ka xigay, oo waxay ahaayeen
boqol dhudhun, oo waxaa weheliyey macbudkii hoose iyo
balbalooyinkii barxadda, 16 iyo marinnadii albaabbada, iyo
daaqadihii cidhiidhsanaa, iyo balbalooyinkii ku wareegsanaa
saddexdooda dabaqadoodba, oo marinka albaabka ka soo
hor jeedayba waxaa lagu dahaadhay alwaax ku wareegsan
tan iyo dhulka iyo ilaa daaqadaha inta ka dhex leh, (oo
daaqaduhuna way dednaayeen), 17 iyo albaabka dushiisa,
iyo xataa daarta gudaheeda iyo dibaddeeda, iyo derbiga ku
wareegsan gudaha iyo dibaddaba, qiyaas buu ku qiyaasay.
18 Oo waxaa lagu sharraxay keruubiim iyo geedo timireed, oo
geed timireedba wuxuu ku dhex yiil laba keruub, oo keruub
kastaaba wuxuu lahaa laba weji. 19 Oo mid nin wejigiis u
egu wuxuu u sii jeeday geedka timireed ee dhinacan ku yaal
xaggiisa, oo mid aaran libaax wejigiis u eguna wuxuu u sii
jeeday geedka timireed ee dhinaca kale ku yaal xaggiisa,
oo daarta hareereheeda oo dhanna saasaa lagu wada
sameeyey. 20 Oo dhulka iyo albaabka korkiisa inta ka dhex
leh waxaa lagu sameeyey keruubiim iyo geedo timireed, oo
derbiga macbudkana sidaas oo kale waa loo sharraxay. 21
Oo macbudka tiirarkiisuba waxay ahaayeen afar gees, oo
meesha quduuska ah horteeduna way u ekayd. 22 Meesha
allabariga alwaax bay ahayd, oo sarajooggeedu wuxuu
ahaa saddex dhudhun, dhererkeeduna laba dhudhun, oo
geeseheeda, iyo dhererkeeda, iyo dhinacyadeeduba waxay
wada ahaayeen alwaax. Markaasuu igu yidhi, Kanu waa
miiska Rabbiga hortiisa yaal. 23 Oo macbudka iyo meesha
quduuska ahu waxay lahaayeen laba albaab. 24 Oo labada
albaab midkiiba wuxuu lahaa laba qaybood, kuwaasoo ah
laba qaybood oo isku laalaaban. Albaab wuxuu lahaa laba
qaybood, oo albaabka kalena wuxuu lahaa laba qaybood. 25
Oo waxaa albaabbada macbudka lagu sharraxay keruubiim
iyo geedo timireed, oo u ekaa kuwii derbiyada lagu sharraxay,
oo balbalada dibadda horteedana waxaa ku yiil looxaan
qaro weyn. 26 Oo balbalada dhinacyadeeda waxaa ku yiil
daaqado cidhiidhsan iyo geedo timireed oo dhinacan iyo
dhinacaasba ku yaal oo daarta qolladeheeduna saasoo kalay
ahaayeen, iyo looxaantii qarada weynayd.

42 Oo haddana wuxuu i geeyey barxaddii dibadda
dhankeeda woqooyi, oo wuxuu i geliyey qolladdii
meesha goonida ah ka soo hor jeedday oo dhismaha xagga
woqooyi ka soo hor jeedday. 2 Oo dhinaca dheer oo
dhererkiisu boqol dhudhun ahaa ayaa albaabka woqooyi ku
hor yiil, oo ballaadhkiisuna wuxuu ahaa konton dhudhun. 3
Barxadda gudaha oo dhererkeedu labaatanka dhudhun ahaa
horteeda iyo meesha sallaxa ah barxadda dibadda horteeda
waxaa ku yiil balbalo balbalo kale ka soo hor jeedda oo
saddex dabaqadood ah. 4 Oo qolladaha hortoodana waxaa
ku yiil jid ballaadhkiisu toban dhudhun yahay, dhererkiisuna
boqol dhudhun yahay, oo albaabbadooduna waxay u sii
jeedeen xagga woqooyi. 5 Haddaba qolladaha sare way ka
cidhiidhsanaayeen kuwa hoose iyo kuwa dhexe ee dhismaha,
waayo, balbalooyinku meeshay yareeyeen. 6 Waayo, iyagu
waxay ahaayeen saddex dabaqadood, laakiinse tiirar kuwa
barxadaha la mid ah ma ay lahayn, sidaas daraaddeed
kuwa sare way ka cidhiidhsanaayeen qolladaha hoose iyo
kuwa dhexeba. 7 Oo derbigii dibadda oo ku ag yiil qolladihii
xagga barxadda dibadda u sii jeeday oo xagga hore oo
qolladaha ku yiil dhererkiisu wuxuu ahaa konton dhudhun.
8 Waayo, qolladihii barxadda dibadda ku yiil dhererkoodu
wuxuu ahaa konton dhudhun, oo bal eeg, macbudka hortiisu
waxay ahayd boqol dhudhun. 9 Oo qolladahaas hoostooda
waxaa ku yiil iriddii dhinaca bari laga geli jiray, meeshii
iyaga xagga barxadda looga soo galo. 10 Oo qollado baa
ku yiil derbigii barxadda xagga bari oo ka soo hor jeeda
xagga meesha goonida ah iyo xagga dhismaha. 11 Oo
jidkii hortooda ku yiil wuxuu u ekaa sidii kii qolladaha xagga
woqooyi ku yiil oo kale. Sidooda oo kaluu u dheeraa oo
sidoodoo kaluu u ballaadhnaa, oo meelahooda laga baxo
oo dhammuna waxay ahaayeen sida qaabkoodoo kale
iyo sida albaabbadooda oo kale. 12 Oo qolladihii xagga
koonfureed u sii jeeday albaabbadoodiina waxay lahaayeen
albaab jidka madaxiisa ku yiil, kaasoo ah jidkii derbiga
xagga bari ka soo hor jeeday, markii iyaga la soo galo. 13
Oo markaasuu igu yidhi, Qolladaha woqooyi iyo qolladaha
koonfureed oo meesha goonida ah ka soo hor jeeda waa
qolladaha quduuska ah oo wadaaddada Rabbiga u soo
dhowaadaa ay waxyaalaha quduuska ah ku cunaan, oo
waxay halkaas dhigi doonaan waxyaalaha aad u quduuska
ah, iyo qurbaanka hadhuudhka, iyo qurbaanka dembiga, iyo
qurbaanka xadgudubka, waayo, meeshaasu waa quduus.
14 Oo markii ay wadaaddadu soo galaan waa inaanay
meesha quduuska ah ka bixin inay barxadda dibadda tagaan,
laakiinse waa inay meeshaas dhigtaan dharkooda markay
adeegayaan ay xidhaan, waayo, iyagu waa quduus, oo
waa inay dhar kale xidhaan markay u soo dhowaadaan
waxyaalaha dadka. 15 Haddaba markuu qiyaasiddii daarta
gudaha dhammaystiray ayuu iriddii xagga bari u sii jeedday
iga bixiyey, oo wuxuu qiyaasay hareereheedii oo dhan.
16 Dhankii bari ayuu cawsduurkii qiyaasta ku qiyaasay,
oo wuxuu ahaa shan boqol oo cawsduur, oo cawsduurkii
qiyaasta ayuu ku soo wada wareejiyey. 17 Dhankii woqooyi
cawsduurkii qiyaasta ayuu ku qiyaasay, oo wuxuu ahaa shan
boqol oo cawsduur. 18 Oo dhankii koonfureedna wuu ku
qiyaasay cawsduurkii qiyaasta, oo wuxuu ahaa shan boqol
oo cawsduur. 19 Oo markaasuu dhankii galbeed u leexday,
oo shan boqol oo cawsduur ayuu cawsduurkii qiyaasta
ku qiyaasay. 20 Oo afartii dhinacba wuu ka qiyaasay, oo
waxay lahayd derbi ku wareegsan oo dhererkiisu yahay shan
boqol oo cawsduur, oo ballaadhkiisuna yahay shan boqol oo
cawsduur, wuxuuna u kala dhexeeyey meesha quduuska ah
iyo meesha aan quduuska ahayn.

43 Oo markaas dabadeedna wuxuu i keenay iriddii xagga
bari u sii jeedday. **2** Oo bal eeg, sharaftii Ilaaha
reer binu Israa'iil ayaa xagga bari ka timid, oo codkiisuna
wuxuu u ekaa sidii biyo badan sanqadhood, oo dhulkuna
sharaftiisuu la dhalaalay. **3** Oo waxyaalihii lay tusay waxay u
ekaayeen sidii waxyaalihii hore ee aan arkay; sidii waxyaalihii
aan arkay markuu u yimid inuu magaalada dumiyo ayay u
ekaayeen, oo waxyaalihii aan arkay waxay u ekaayeen sidii
waxyaalihii aan Webi Kebaar agtiisa ku arkay oo kale; oo
aniguna wejigaan u dhacay. **4** Oo sharaftii Rabbigu waxay
daartii ka soo gashay jidkii iriddii xagga bari u sii jeedday.
5 Oo Ruuxii ayaa kor ii soo qaaday, oo wuxuu i geeyey
barxaddii gudaha, oo bal eeg, sharaftii Rabbiga ayaa daartii
buuxisay. **6** Oo waxaan maqlay qof daarta igala soo hadlaya,
oo nin baa i garab taagnaa. **7** Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka
Aadamow, halkanu waa meeshii carshigayga, iyo meeshii
cagahayga, iyo meeshii aan reer binu Israa'iil weligay dhex
degganaan doono, oo reer binu Israa'iil ama boqorradoodu
mar dambe magacayga quduuska ah kuma ay nijaasayn
doonaan dhillanimadooda amase meydka boqorradooda
oo meelahooda sare yaal. **8** Waxay iriddooda marinkeeda
ka taageen iriddayda marinkeeda agtiisa, oo tiirkoodiina
waxay ka ag taageen tiirkayga, oo derbigii qudha ayaa
aniga iyo iyaga noo dhexeeyey, oo magacayga quduuska
ahna waxay ku nijaaseeyeen waxyaalahoodii karaahiyada
ahaa ee ay sameeyeen, sidaas daraaddeed cadhadaydii
waan ku baabbi'iyey. **9** Haddaba iyagu bal dhillanimadooda
iyo meydka boqorradooda ha iga fogeeyeen, oo aniguna
weligayba dhexdoodaan degganaan doonaa. **10** Wiilka
Aadamow, bal waxaad reer binu Israa'iil tustaa daarta si ay
xumaatooyinkooda ugu wada ceeboobaan, oo bal tilmaanta
ha qiyaaseen. **11** Oo hadday wixii ay sameeyeen oo dhan
ku ceeboobaan, waxaad tustaa daarta qaabkeeda, iyo
qabanqaabkeeda, iyo meelaha laga baxo, iyo meelaha laga
soo galo, iyo qaabkeeda oo dhan, iyo qaynuunnadeeda
oo dhan, iyo qaabkeeda oo dhan, iyo sharciyadeeda oo
dhan, oo iyagoo indhaha ku haya qor, si ay qaabkeeda oo
dhan u sii dhawraan, oo ay qaynuunnadeeda oo dhan u
wada sameeyaan. **12** Kanu waa sharcigii daarta: buurta
dhaladeeda hareereheeda oo dhammu wuxuu ahaan doonaa
waxa ugu wada quduusan. Bal eeg, kaasu waa sharcigii
daarta. **13** Oo kanuna waa qiyaastii meesha allabariga oo
lagu qiyaaso dhudhun dheer kaasoo ah dhudhun iyo taako.
Salku wuxuu ahaan doonaa dhudhun, ballaadhkuna dhudhun,
oo qarka hareeraha ku wareegsanuna taako, oo kaasu wuxuu
ahaan doonaa meesha allabariga aasaaskeeda. **14** Oo
salka uu dhulka ku hayo iyo ilaa qarka hoose wuxuu ahaan
doonaa laba dhudhun, oo ballaadhkuna dhudhun, oo qarka
yar iyo qarka weyn inta u dhexaysaana afar dhudhun, oo
ballaadhkuna dhudhun. **15** Meesha allabariga inteeda sare
waxay ahaan doontaa afar dhudhun, oo meesha allabariga
meesheeda dabka lagu shido iyo ilaa dhankeeda sare
waxaa ku oolli doona afar gees. **16** Oo meesha allabariga
meesheeda dabka lagu shido dhererkeedu wuxuu ahaan
doonaa laba iyo toban dhudhun, oo ballaadhkeeduna laba
iyo toban dhudhun, iyadoo afar gees ah. **17** Oo qarka
dhererkiisuna wuxuu ahaan doonaa afar iyo toban dhudhun,
ballaadhkiisuna afar iyo toban dhudhun, oo weliba afar gees
ah, oo darafka ku wareegsanuna wuxuu ahaan doonaa
nus dhudhun, oo salkuna wuxuu ahaan doonaa dhudhun,
jaranjarraduna waxay u sii jeedi doontaa xagga bari. **18**
Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Kuwanu waa qaynuunnada meesha
allabariga maalintay sameeyaan inay qurbaanno la gubo
ku kor bixiyaan oo ay dhiig ku kor rusheeyaan. **19** Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Wadaaddada reer Laawi oo ah
farcankii Saadooq, oo iigu soo dhowaada inay ii adeegaan,
waxaad siisaa dibi yar oo qurbaan dembi loo bixiyo. **20** Oo
waa inaad dhiiggiisa wax ka qaaddaa, oo waa inaad marisaa
meesha allabariga afarteeda gees iyo qarka afartiisa rukun
iyo darafkiisa ku wareegsan, oo sidaas waa inaad u nadiifisaa
oo ugu kafaaragguddaa. **21** Oo weliba waxaad qaaddaa
dibiga qurbaanka dembiga ah, oo isaga waa inuu ku gubaa
meeshii loo amray ee daarta oo ah meesha quduuska ah
dibaddeeda. **22** Oo maalinta labaadna waa inaad qurbaan
dembi u bixisaa orgi yar oo aan iin lahayn, oo waa in meesha
allabariga la nadiifiyo sidii dibigii loogu nadiifiyey oo kale. **23**
Oo markaad nadiifinteeda dhammaysid waa inaad bixisaa
dibi yar oo aan iin lahayn iyo wan aan iin lahayn. **24** Oo iyaga
waa inaad u dhowaysaa Rabbiga hortiisa, oo wadaaddaduna
waa inay cusbo ku kor shubaan, oo waa inay qurbaan la
gubo Rabbiga ugu bixiyaan. **25** Oo intii toddoba maalmood
ah waa inaad maalin kasta orgi qurbaan dembi ah diyaarisaa,
oo weliba waa in dibi yar iyo wan aan iin lahayn la diyaariyaa.
26 Intii toddoba maalmood ah waa in meesha allabariga
loo kafaaraggudaa oo la daahiriyaa, oo sidaasaa quduus
looga dhigi doonaa. **27** Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Markay maalmahaasu dhammaadaan, maalinta
siddeedaad iyo intii ka dambaysa wadaaddadu waa inay
meesha allabariga ku kor bixiyaan qurbaannadiinna la gubo
iyo qurbaannadiinna nabaadiinoba, oo aniguna waan idin
aqbali doonaa.

44 Markaasuu dib igu soo celiyey iriddii dibadda ee
meesha quduuska ah oo xagga bari u sii jeedday, oo
way xidhnayd. **2** Kolkaasaa Rabbigu igu yidhi, Albaabkanu
waa xidhnaanayaa, oo lama furi doono, oo ciduna kama
soo geli doonto, waayo, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
baa ka galay, oo sidaas daraaddeed buu u xidhnaanayaa. **3**
Xagga amiirka amiir ahaan buu ugu fadhiisan doonaa oo
Rabbiga hortiisa kibis ugu cuni doonaa. Wuxuu ka soo geli
doonaa jidka balbalada ee iridda, oo isla jidkaas ayuu ka bixi
doonaa. **4** Markaasuu i keenay jidkii iridda woqooyi ee daarta
ku hor yiil, oo waan fiiriyey oo bal eeg, sharaftii Rabbiga
ayaa daartii Rabbiga ka buuxsantay, oo aniguna wejigaan u
dhacay. **5** Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Wiilka Aadamow,
aad u fiirso, oo bal indhaha ku arag, oo bal dhegaha ku
maqal waxa aan kugu leeyahay ee ku saabsan qaynuunnada
daarta Rabbiga oo dhan, iyo sharciyadeeda oo dhan, oo aad
u fiirso daarta iridda laga soo galo, iyo meesha quduuska ah
meelaheeda laga baxo oo dhan. **6** Oo waxaad caasiyiinta
reer binu Israa'iil ah ku tidhaahdaa, Reer binu Israa'iilow,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxyaalihiinnii
karaahiyada ahaa ee hore ha idinku filnaadeen, **7** waayo,
meeshayda quduuska ah waxaad soo geliseen shisheeyayaal
aan qalbiga ka gudnayn, oo aan jidhka ka gudnaynba

inay soo galaan, oo ay nijaaseeyaan xataa daartayda
markaad bixinaysaan cuntadayda ah baruurta iyo dhiigga,
oo axdigaygii baad ku jebiseen waxyaalihiinnii karaahiyada
ahaa oo dhan. **8** Oo idinku ma aydaan dhawrin adeegiddii
waxyaalahayga quduuska ah, laakiinse waxaad meeshayda
quduuska ah dhigateen kuwo adeegidda idiin dhawra. **9**
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Shisheeyaha reer
binu Israa'iil ku dhex jira oo ah shisheeye aan qalbiga ka
gudnayn oo aan jidhka ka gudnayn toona waa inuusan
meeshayda quduuska ah gelin. **10** Oo markay reer binu
Israa'iil baadiyoobeen kuwii reer Laawi oo iga fogaaday, oo
intay iga fogaadeen sanamyadoodii ka daba galay, waxay
sidan doonaan xumaantooda. **11** Laakiinse iyagu waxay
ka dhex adeegi doonaan meeshayda quduuska ah, iyagoo
daarta irdaheeda u taliya, oo daarta ka adeegaya, oo waxay
dadka u gowraci doonaan qurbaanka la gubo iyo allabariga,
oo hortooday u istaagi doonaan inay iyaga u adeegaan. **12**
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxay iyaga ugu
hor adeegeen sanamyadooda, oo waxay reer binu Israa'iil u
noqdeen xumaan ay ku turunturoodaan, sidaas daraaddeed
ayaan gacantayda ugu qaaday, oo waxay sidan doonaan
xumaantoodii. **13** Oo iyagu iima ay soo dhowaan doonaan inay
ii sameeyaan shuqulkii wadaadnimada, oo waxyaalahayga
quduuska ahna uma ay soo dhowaan doonaan kuwaasoo ah
waxyaalaha ugu quduusan, laakiinse iyagaa sidan doona
ceebtoodii iyo waxyaalahoodii karaahiyada ahaa ee ay
sameeyeen. **14** Laakiinse waxaan iyaga ka dhigi doonaa
kuwo daarta taladeeda haya, oo sameeya hawsheeda
oo dhan, iyo waxa gudaheeda lagu samayn doono oo
dhan. **15** Laakiinse Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Wadaaddadii reer Laawi oo ah farcankii Saadooq oo
adeegiddii meeshayda quduuska ah xajiyey markay reer
binu Israa'iil iga baadiyoobeen, iyagu way ii soo dhowaan
doonaan inay ii adeegaan aawadeed, oo hortayday u soo
istaagi doonaan inay baruurta iyo dhiigga ii soo bixiyaan.
16 Meeshayda quduuska ah way soo geli doonaan, oo
miiskayga way ugu soo dhowaan doonaan inay ii adeegaan,
oo adeegiddaydana way xajin doonaan. **17** Oo markay irdaha
barxadda gudaha soo galaan waa inay dhar linen ah xidhaan,
oo intay irdaha barxadda gudaha iyo daarta gudaheeda ka
adeegayaan waa inaan wax dhogor ahu korkooda taaban.
18 Waa inay madaxa ku duubtaan cimaamado linen ah,
oo dhexdana waa inay surwaallo linen ah ku xidhaan, oo
innaba waa inayan wax ka dhididiya guntaan. **19** Oo markay
barxadda dibadda u soo baxaan taasoo ah barxadda dibadda
ee uu dadku joogo waa inay dharkii ay ku adeegeen iska
bixiyaan, oo waa inay qolladaha quduuska ah dhigaan, oo
waa inay dhar kale gashadaan si ayan dadka kale dharkooda
quduus ugaga dhigin. **20** Oo waa inayan madaxooda xiirin
ama ayan timahoodu inay dheeraadaan u oggolaan, waase
inay timahooda jaraan. **21** Oo markay barxadda gudaha soo
galaanna wadaadna waa inuusan innaba khamri cabbin. **22**
Oo waa inayan guursan carmal laga dhintay ama la furay,
laakiinse waa inay guursadaan bikrado reer binu Israa'iil
farcankooda ah amase carmal wadaad qabi jiray. **23** Oo
waa inay dadkayga baraan waxa quduuska ah iyo waxa
aan quduuska ahayn waxay ku kala duwan yihiin, oo waxay
ka dhigi doonaan inay kala gartaan waxa nijaasta ah iyo
waxa nadiifta ah. **24** Oo markay dacwo timaadona waa
inay garsoorid u istaagaan, oo waa inay si xukummadayda
waafaqsan wax u xukumaan, oo iidahayga oo dhanna waa
inay sharciyadayda iyo qaynuunnadaydaba ku dhawraan,
oo sabtiyadaydana waa inay quduus ka dhigaan. **25** Oo
waa inayan qof meyd ah u dhowaan si ayan isu nijaasayn,
laakiinse waxay keliyahoo isu nijaasayn karaan aabbe
daraaddiis, ama hooyo daraaddeed, ama wiil, ama gabadh,
ama walaal, amase gabadh walaashood ah oo aan nin
lahayn. **26** Oo markii la nadiifiyo dabadeed waa inay toddoba
maalmood u tiriyaan. **27** Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Maalintii uu meesha quduuska ah iyo barxadda
gudaha ah galo, si uu meesha quduuska ah uga dhex adeego
aawadeed, waa inuu qurbaankiisii dembiga bixiyaa. **28** Oo
dhaxalkay heli doonaan waa aniga. Anigaa ah dhaxalkoodii,
oo waa inaydaan innaba dalka reer binu Israa'iil hanti ku
siin, waayo, anigaa ah hantidoodii. **29** Oo iyagu waxay
iska cuni doonaan qurbaanka hadhuudhka, iyo qurbaanka
dembiga, iyo qurbaanka xadgudubka, oo wax kasta oo ay
reer binu Israa'iil nidraanba iyagaa iska lahaan doona. **30**
Oo wax kasta oo midhaha ugu horreeya cayn kastaba, iyo
qurbaannadiinna oo dhan cayn kasta oo ay yihiinba waxaa
iska leh wadaaddada. Oo cajiinkiinna cadka ugu horreeyana
waa inaad wadaadka siisaan si ay barako reerkiinna ugu soo
degto. **31** Wadaaddadu waa inayan wax iska bakhtiyey, ama
wax bahal dilay haad iyo dugaag midu yahayba cunin.

45 Oo weliba markaad dhulka saami dhaxal ahaan
ugu qaybsataan, waa inaad Rabbiga qurbaan ka
siisaan, kaasoo ah dalka qaybtiisa quduuska ah. Meeshaas
dhererkeedu waa inuu ahaadaa shan iyo labaatan kun
oo cawsduur, oo ballaadhkeeduna waa inuu ahaadaa
toban kun oo cawsduur. Oo meeshaas hareeraheeda ku
wareegsan oo dhammu waa inay quduus wada ahaadaan.
2 Oo waa in taas meesha quduuska ah looga yeelaa jago
dhererkeedu yahay shan boqol, oo ballaadhkeeduna yahay
shan boqol, oo afar gees ah, oo waa in konton dhudhun
agagaarkeeda laga dhigaa. **3** Oo intaasna waa inaad ka
qiyaastaa meel dhererkeedu yahay shan iyo labaatan kun,
ballaadhkeeduna yahay toban kun, oo waxaa dhexdeeda ku
oolli doona meesha quduuska ah taas oo ah meesha ugu
wada quduusan. **4** Waa dalka qaybtiisa quduuska ah, oo
waxaa iska leh wadaaddada ah kuwa meesha quduuska ah
ka adeega oo u soo dhowaado inay Rabbiga u adeegaan.
Oo waxay ahaan doontaa meel ay guryo ka dhistaan, iyo
meel quduus ah oo ay daarta quduuska ahu ku dhex taal. **5**
Oo meesha dhererkeedu yahay shan iyo labaatan kun oo
ballaadhkeeduna yahay toban kun waa inay hanti ahaan u
ahaataa reer Laawi oo daarta ka adeega, taas iyo labaatan
qolladood. **6** Oo hantida magaalada waa inaad dooratan,
taasoo ah meel ballaadhkeedu yahay shan kun oo cawsduur,
oo dhererkeeduna yahay shan iyo labaatan kun oo cawsduur,
oo ay ag taal qaybta quduuska ah, oo taasna waxaa iska
lahaan doona reer binu Israa'iil oo dhan. **7** Oo meesha
qurbaanka quduuska ah iyo meesha ay hantida magaaladu
ku dhex taal dhinacoodan iyo dhinacoodaasba waxaa iska
lahaan doona amiirka, meesha qurbaanka quduuska ah
horteeda iyo meesha ay hantida magaaladu ku taal horteeda,

dhinaca galbeed xaggiisa galbeed iyo dhinaca bari xaggiisa
bariba, oo dhererkoodu waa inuu la mid noqdaa qaybaha
middood soohdinteeda galbeed iyo soohdinteeda bari inta ka
dhex leh. **8** Oo taasu waxay amiirka u ahaan doontaa hantida
uu reer binu Israa'iil ku dhex leeyahay, oo amiirradayduna
waa inayan mar dambe dadkayga dulmin, laakiinse dalka waa
inay reer binu Israa'iil u siiyaan siday qabiilooyinkoodu kala
yihiin. **9** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Amiirrada
reer binu Israa'iilow, intaasu ha idinku filnaato. Dulmiga iyo
dhicidda joojiya, oo garsoorid iyo caddaalad sameeya, oo
baaddiinnana dadkayga ka fogeeya, ayaa Sayidka Rabbiga
ahu leeyahay. **10** Waa inaad kafado xaq ah iyo eefaah
xaq ah iyo bad xaq ah lahaataan. **11** Oo eefaahda iyo
badku waa inay isku qiyaas ahaadaan, eefaahdu waa inay
qaaddaa xomeer toban meelood loo dhigay meeshiis, oo
badkuna waa inuu qaadaa xomeer toban meelood loo dhigay
meeshiis, oo qiyaastuna waa inay ahaataa sida xomeerka.
12 Oo sheqelkuna waa inuu ahaadaa labaatan geeraah, oo
maanehiinnuna waa inuu ahaadaa labaatan sheqel, shan iyo
labaatan sheqel iyo shan iyo toban sheqel. **13** Oo qurbaanka
aad bixinaysaanna waa kan: xomeer kasta oo sarreen
ahba waa inaad ka bixisaan eefaah lix meelood loo dhigay
meesheed, oo haddana xomeer kasta oo shaciir ahba waa
inaad ka bixisaan eefaah lix meelood loo dhigay meesheed.
14 Oo amarka saliidduna waa kan: kor kastaba waa inaad ka
bixisaan bad toban meelood loo dhigay meeshiis. Korkuna
waa toban bad, sida xomeer oo kale. **15** Oo labadii tiro oo ido
ahba waa inaad ka bixisaan wan laga soo kaxeeyey daaqa
barwaaqaysan oo reer binu Israa'iil, oo waa inaad u bixisaan
qurbaan hadhuudh ah, iyo qurbaan la gubo, iyo qurbaanno
nabaadiino, si aad iyaga ugu kafaaragguddaan aawadeed,
ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **16** Oo dadka dalka
deggan oo dhammu waa inay qurbaankaas amiirka reer binu
Israa'iil siiyaan. **17** Oo amiirka qaybtiisu waxay ahaan doontaa
inuu qurbaannada la gubo, iyo qurbaannada hadhuudhka,
iyo qurbaannada cabniinka bixiyo ayaamaha iidaha iyo
wakhtiga ay biluhu dhashaan, iyo maalmaha sabtiyada, iyo
iidaha reer binu Israa'iil oo dhan. Isagu waa inuu qurbaanka
dembiga, iyo qurbaanka hadhuudhka, iyo qurbaanka la gubo,
iyo qurbaannada nabaadiinada, diyaariyaa, si reer binu
Israa'iil loogu kafaaraggudo. **18** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Bishii kowaad maalinteedii kowaad waa inaad dibi
yar oo aan iin lahayn soo wadataa, oo waa inaad meesha
quduuska ah nadiifisaa. **19** Oo wadaadku waa inuu qaar ka
soo qaadaa dhiigga qurbaanka dembiga, oo waa inuu mariyaa
daarta tiirarkeeda, iyo meesha allabariga saldhiggeeda
afartiisa gees, iyo tiirarka iridda barxadda gudaha. **20** Oo waa
inaad bisha maalinteeda toddobaad saas oo kale u samaysaa
mid kasta oo qalad ama aqoonla'aan ku dembaaba. Oo
waa inaad sidaas daarta ugu kafaaragguddaan. **21** Oo
bisha kowaad maalinteeda afar iyo tobnaad waa inaad liddii
Kormaridda iiddaan, taasoo ah iid toddoba maalmood ah,
waana in la cunaa kibis aan khamiir lahayn. **22** Oo maalintaas
amiirku waa inuu nafsaddiisa iyo dadka dalka oo dhanba dibi
qurbaan dembi ah u diyaariyaa. **23** Oo toddobada maalmood
oo iiddana waa inuu Rabbiga u diyaariyaa qurbaan la gubo,
kaasoo ah toddoba dibi iyo toddoba wan oo aan iin lahayn
oo uu toddobada maalmoodba maalin kasta diyaariya, oo
maalin kastana waa inuu orgi qurbaan dembi u bixiyaa. **24**
Oo waa inuu qurbaan hadhuudh oo ah eefaah dibiba iyo
eefaah wanba diyaariyaa, oo eefah kastana waa inuu hiin
saliid ah la bixiyaa. **25** Oo bisha toddobaad maalinteeda
shan iyo tobnaadna waa inuu sidaas oo kale sameeyaa
iidda toddobada maalmood ah; waa inuu sameeyaa siduu
qurbaanka dembigu yahay, iyo siduu qurbaanka la gubo
yahay, iyo siduu qurbaanka hadhuudhku yahay, iyo siday
saliiddu tahayba.

46 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Barxadda
gudaha iriddeeda xagga bari u sii jeeddaa waa
inay lixda maalmood ee la shaqeeyo xidhnaataa, laakiinse
maalinta sabtida waa inay furnaataa, oo maalinta bishu
dhalatona waa inay furnaataa. **2** Oo amiirku waa inuu ka soo
galaa jidka balbalada oo iridda dibadda, oo waa inuu iridda
tiirkeeda ag istaagaa, oo wadaaddadu waa inay qurbaankiisa
la gubo iyo qurbaannadiisa nabaadiinada diyaariyaan, oo
waa inuu iridda marinkeeda ku sujuudaa, oo markaas waa
inuu dibadda u baxaa, laakiinse iridda tan iyo fiidkii waa
inaan la xidhin. **3** Oo maalmaha sabtida iyo maalmaha
biluhu dhashaanba dadka dalka degganu waa inay albaabka
iriddaas Rabbiga hortiisa ku sujuudaan. **4** Oo qurbaanka la
gubo oo uu amiirku maalmaha Sabtida ah Rabbiga u bixin
doono waa inuu ahaadaa lix wan oo yaryar oo aan iin lahayn
iyo wan weyn oo aan iin lahayn. **5** Oo wan kasta oo weynba
waa in lala bixiyaa qurbaanka hadhuudhka oo eefaah ah, oo
wananka yaryar qurbaankooda hadhuudhkana nin waluba
waa inuu intuu bixin karo bixiyaa, oo eefaah kastana hiin
saliid ah waa inuu la bixiyaa. **6** Oo maalinta bishu dhalatona
waa in la bixiyaa dibi yar oo aan iin lahayn, iyo lix wan oo
yaryar iyo wan weyn, oo waa inay kulligood wada ahaadaan
kuwo aan iin lahayn. **7** Oo dibi kasta waa inuu la diyaariyaa
eefaah ah qurbaan hadhuudh oo wan kastana waa inuu
eefaah la diyaariyaa, oo wananka yaryarna waa inuu in alla
intay gacantiisu karto la diyaariyaa, oo eefaah kastana waa
inuu hiin saliid ah la bixiyaa. **8** Oo amiirku markuu galo waa
inuu jidka balbalada oo iriddaas ka soo galaa, oo haddana
waa inuu isla iriddaas jidkeeda ka baxaa. **9** Laakiinse dadka
dalka degganu markay iidaha Rabbiga hortiisa yimaadaan,
kii jidka iridda woqooyi ka soo galaa, waa inuu jidka iridda
koonfureed ka baxaa, oo kii jidka iridda koonfureed ka soo
galaana waa inuu jidka iridda woqooyi ka baxaa, oo waa
inuusan jidkii iriddii uu ka soo galay dib ugu noqon, laakiinse
waa inuu dhanka isaga ku toosan ka baxaa. **10** Oo amiirku
waa inuu iyaga dhex galaa markay galaan, oo markii ay
baxaanna waa inuu baxaa. **11** Oo iidaha iyo maalmaha
waaweyn ee la amray qurbaanka hadhuudhku waa inuu
ahaadaa dibigiiba eefaah, iyo wankiiba eefaah, oo wananka
yaryarna waa inuu la bixiyaa intuu bixin karo, oo eefaah
kastana waa inuu hiin saliid ah la bixiyaa. **12** Haddaba amiirku
markuu diyaariyo qurbaan ikhtiyaar ah ha ahaatee qurbaan
la gubo amase qurbaanno nabaadiino oo Rabbiga ikhtiyaar
loo siiyo, waa in iridda xagga bari u sii jeedda loo furaa, oo
isagana waa inuu qurbaankiisa la gubo iyo qurbaannadiisa
nabaadiino u diyaariyaa siduu maalinta sabtida yeelo oo kale,
oo markaas waa inuu baxaa, oo markuu baxo dabadeed
waa in iridda la soo xidhaa. **13** Oo adigu waa inaad maalin
kasta Rabbiga qurbaan la gubo ugu diyaarisaa wan gu jira

oo aan iin lahayn oo waa inaad subax kasta kaas diyaarisaa.
14 Oo kaas waa inaad subax kasta u diyaarisaa qurbaan
hadhuudh ah eefaah lix meelood loo dhigay meesheed
iyo hiin saliid ah oo saddex meelood loo dhigay meeshiis
in burka wanaagsan lagu daro, oo kaasu waa qurbaan
hadhuudh oo had iyo goorba joogta ah oo amar daa'imis ah
Rabbiga u ah. **15** Oo sidaas subax kasta waa in qurbaan
la gubo oo had iyo goor joogta ah loo diyaariyaa wanka,
iyo qurbaanka hadhuudhka, iyo saliiddaba. **16** Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Amiirku hadduu wiilashiisa
midkood hadiyad siiyo, taasu waa dhaxalkiisa, oo wiilashiisaa
lahaan doona, oo waa hantidooda ay dhaxal ahaan u
leeyihiin. **17** Laakiinse hadduu dhaxalkiisa hadiyad ka siiyo
addoommadiisa midkood, wuxuu iska yeelan doonaa ilaa
sannadda xorriyadda oo dabadeedna waxay u noqon doontaa
amiirkii, laakiinse dhaxalkiisa waxaa iska lahaan doona
wiilashiisa oo qudha. **18** Oo weliba amiirku waa inuusan
dadka dhaxalkooda wax uga qaadan si uu iyaga hantidooda
uga bixiyo, laakiinse amiirkii waa inuu hantidiisa wiilashiisa
ka dhaxalsiiyaa, si aan dadkaygu nin kastaba hantidiisa
uga firdhin. **19** Markaasuu i dhex mariyey iriddii kadinka
dhiniciisa ku tiil, oo wuxuu i geeyey qolladihii quduuska ahaa
oo wadaaddada oo xagga woqooyi u sii jeeday, oo bal eeg,
meel baa ku tiil dhankooda dambe ee galbeed. **20** Oo wuxuu
igu yidhi, Tanu waa meesha ay wadaaddadu qurbaanka
xadgudubka iyo qurbaanka dembiga ku karin doonaan, oo ay
qurbaanka hadhuudhka ku dubi doonaan, si ayan barxadda
dibadda ugu bixin oo ayan dadka quduus uga dhigin. **21**
Oo haddana wuxuu ii soo bixiyey barxaddii dibadda, oo
wuxuu ka dhigay inaan barxadda afarteedii rukun ku soo
wareego, oo bal eeg, barxadda rukunkeed kastaba barxad
baa ku tiil. **22** Oo barxadda afarteeda rukunba waxaa ku
yiil barxado kala xeraysan oo dhererkoodu afartan dhudhun
yahay oo ballaadhkooduna soddon dhudhun yahay, oo
afartaas barxadood ee rukummada ku tiil isku qiyaas bay
ahaayeen. **23** Oo hareerahooda oo dhanna waxaa laga
dhisay meel safan oo afartoodaba way ku wareegsanaayeen,
oo safafka ku wareegsanna waxaa laga hoos sameeyey
meelo wax lagu kariyo. **24** Markaasuu igu yidhi, Kuwanu
waa meelaha wax lagu kariyo, oo ay midiidinnada daartu
allabariga dadka ku karin doonaan.

47 Oo haddana wuxuu mar kale i geeyey daarta
albaabkeedii, oo bal eeg, biyaa ka soo hoos baxayay
marinkii daarta dhankeeda bari, waayo, daarta horteedu
waxay u sii jeedday xagga bari, oo biyuhuna waxay ka soo
hoos baxayeen daarta dhankeeda midigta oo ah meesha
allabariga dhinaceeda koonfureed. **2** Markaasuu jidkii iridda
xagga woqooyi iga soo bixiyey, oo wuxuu ila wareejiyey
jidkii dibadda ahaa oo iridda dibadda loo mari jiray oo ku
dhinac yiil jidkii xagga bari u sii jeeday, oo bal eeg, biyaa
dhankeeda midigta ka dareerayay. **3** Oo ninkii markuu
xagga bari tegey isagoo gacanta xadhigga ku haysta wuxuu
qiyaasay kun dhudhun, oo wuxuu i soo dhex mariyey biyihii
oo anqowyada i jooga. **4** Oo haddana kun dhudhun ayuu
qiyaasay oo biyuhuu i soo dhex mariyey, oo biyuhu waxay i
joogeen lowyaha. Oo haddana kun dhudhun ayuu qiyaasay,
oo biyuhuu i soo dhex mariyey, oo markanna biyuhu waxay i
joogeen dhexda. **5** Oo haddana kun dhudhun ayuu qiyaasay,
oo markan waxay ahaayeen webi aanan lug kaga gudbi
karin, waayo, biyihii kor bay u keceen, oo waxay noqdeen
biyo lagu dabaasho iyo webi aan lug lagaga gudbi karin. **6**
Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, waxan ma aragtay? Oo
haddana wuu i soo waday oo wuxuu igu soo celiyey webiga
qarkiisii. **7** Haddaba markaan soo noqday, bal eeg, webiga
qarkiisii waxaa ku yiil geedo tiro badan oo dhankan iyo
dhankaasba kaga yaal. **8** Oo markaasuu igu yidhi, Biyahanu
waxay u baxayaan xagga dalka bari, oo waxay u dhacayaan
tan iyo lamadegaanka Caraabaah la yidhaahdo, iyo xagga
badda, biyihii baxayayna badday gelayaan oo biyuhuna
way bogsan doonaan. **9** Oo meel alla meeshuu webigaasu
gaadhoba wax kasta oo nool oo dhaqdhaqaaqaaba way
noolaan doonaan, oo waxaa jiri doona kalluun aad iyo
aad u faro badan, maxaa yeelay, biyahaasu halkaasay u
tagaan inay biyaha baddu bogsadaan aawadeed iyo in wax
kastaaba ay soo noolaadaan meel alla meeshuu webigaasu
gaadhoba. **10** Oo kalluumaystayaashuna waxay istaagi
doonaan badda qarkeeda, oo tan iyo Ceyn Gedii iyo ilaa
Ceyn Ceglayim inta ka dhex leh waxay ahaan doontaa meel
shabagyo lagu wadho, oo kalluunkooduna wuxuu ahaan
doonaa cayn badan oo sida kalluunka badda weyn aad iyo
aad u tiro badan. **11** Laakiinse meelaheeda dhoobada iyo
biyagaleenka ahuba ma ay bogsan doonaan, illowse waxay
ahaan doonaan cusbo miidhan. **12** Oo webiga qarkiisana
dhinacan iyo dhinacaasba waxaa ka bixi doona geed kasta
oo la cuno, oo aan caleentiisu dhari doonin, oo aan midhihiisu
dhammaan doonin. Oo bil kastaba wuxuu soo bixin doonaa
midho cusub, maxaa yeelay, biyahoodu waxay ka soo
baxaan meesha quduuska ah. Oo midhahoodu waxay ahaan
doonaan cunto, caleentooduna dawo. **13** Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Tanu waa inay ahaataa soohdinta aad
dalka dhaxal ahaan ugu qaybsan doontaan siday laba iyo
tobanka qabiil oo reer binu Israa'iil yihiin. Reer Yuusuf waa
inuu laba qaybood helaa. **14** Oo waa inaad dhaxashaan,
oo intii midkiin helo waa in kan kalena uu intaas oo kale
helaa, waayo, gacantaydaan kor ugu qaaday oo ku dhaartay
inaan awowayaashiin siinayo, oo dalkaasu dhaxal buu idiin
ahaan doonaa. **15** Oo dalka soohdintiisa dhanka woqooyi
waxay ahaan doontaa tan iyo badda weyn iyo jidka Xetlon
iyo ilaa meesha laga galo Sedaad, **16** iyo Xamaad, iyo
Beerotaah, iyo Sibrayim oo u dhaxaysa soohdinta Dimishaq
iyo soohdinta Xamaad, iyo Xasar Hatiikoon oo ku ag taal
soohdinta Xawraan. **17** Oo soohdinta tan iyo badduna waxay
ahaan doontaa Xasar Eenaan oo ah soohdinta Dimishaq,
oo xagga woqooyina waa soohdinta Xamaad. Taasu waa
soohdinta dhanka woqooyi. **18** Oo tan dhanka barina waxay
ahaan doontaa Webi Urdun oo u dhexeeya Xawraan iyo
Dimishaq iyo Gilecaad, iyo dalka reer binu Israa'iil. Tan iyo
soohdintaas iyo ilaa badda bari waa inaad qiyaastaan, oo
taasuna waa tan dhanka bari. **19** Oo dhanka koonfureed
xaggiisana waa tan iyo Taamaar iyo ilaa biyaha Meriibad
Qaadeesh, iyo tan iyo webiga xagga badda weyn, oo taasuna
waa soohdinta dhanka koonfureed. **20** Oo tan dhanka
galbeedna waxay ahaan doontaa badda weyn ilaa soohdinta
koonfureed iyo ilaa la yimaado meel Xamaad ka soo hor
jeedda. Oo taasuna waa soohdinta dhanka galbeed. **21**
Sidaas waa inaad dalkaas u qaybsataan siday qabiilooyinka

reer binu Israa'iil yihiin. **22** Oo waa inaad dhaxal ahaan
saami ugu qaybsataan idinka iyo shisheeyayaasha idin dhex
deggan oo dhexdiinna carruurta ku dhalay, oo waxay idiin
ahaan doonaan sida kuwa dalka ku dhex dhashay oo reer
binu Israa'iil oo kale, oo iyaguna waa inay dhaxal idinkula
qaataan qabiilooyinka reer binu Israa'iil dhexdooda. **23** Oo
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Kan shisheeyaha
ahu qabiilkii uu dhex deggan yahay halkaas waa inaad
dhaxalkiisa kala siisaan.

48 Haddana kuwanu waa magacyadii qabiilooyinka.
Xagga woqooyi tan iyo jidka Xetlon agtiisa iyo ilaa
meesha Xamaad laga galo, iyo Xasar Eenaan iyo ilaa
soohdinta Dimishaq xaggeeda woqooyi iyo ilaa xagga
Xamaad, kuwaas oo ah dhinacyada bari iyo galbeed, waxaa
jiri doonta qaybta reer Daan. **2** Oo waxaa soohdinta reer
Daan dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi
doonta qaybta reer Aasheer. **3** Oo waxaa soohdinta reer
Aasheer dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi
doonta qaybta reer Naftaali. **4** Oo waxaa soohdinta reer
Naftaali dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi
doonta qaybta reer Manaseh. **5** Oo waxaa soohdinta reer
Manaseh dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi
doonta qaybta reer Efrayim. **6** Oo waxaa soohdinta reer
Efrayim dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi
doonta qaybta reer Ruubeen. **7** Oo waxaa soohdinta reer
Ruubeen dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi
doonta qaybta reer Yahuudah. **8** Oo soohdinta reer Yahuudah
dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeedna waxaa ku
xigi doonta meeshaad qurbaan ahaan u bixinaysaan oo
ballaadhkeedu yahay shan iyo labaatan kun oo cawsduur, oo
dhererkeeduna ula mid yahay sida qaybaha kale middood tan
iyo dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed inta ka dhex
leh, oo meesha quduuska ahuna waxay ku oolli doontaa
meeshaas dhexdeeda. **9** Oo meesha aad Rabbiga qurbaan
ahaan ugu bixinaysaan dhererkeedu waa inuu ahaadaa
shan iyo labaatan kun oo cawsduur, oo ballaadhkeeduna
toban kun. **10** Oo meeshaas ah qurbaanka quduuska ah
waxaa iska lahaan doona wadaaddada. Dhankeeda woqooyi
dhererkiisu waa inuu ahaadaa shan iyo labaatan kun, oo
dhankeeda galbeed ballaadhkiisuna toban kun, oo dhankeeda
bari ballaadhkiisuna toban kun, oo dhankeeda koonfureed
dhererkiisuna shan iyo labaatan kun, oo meesha quduuska
ah ee Rabbiguna waa inay dhexdeeda ku taallaa. **11** Oo
meeshaas waxaa iska lahaan doona wadaaddada quduuska
laga dhigay ee reer Saadooq oo adeegiddaydii xajiyey oo aan
u baadiyoobin sidii ay reer Laawi u baadiyoobeen markay
reer Israa'iil baadiyoobeen. **12** Oo meeshaasu waxay iyaga u
ahaan doontaa dal qurbaan ah oo ka mid ah dhulka qurbaan
ahaan loo bixiyey, oo soohdinta reer Laawi ku xigta. **13** Oo
meel soohdinta wadaaddada ku xigtana waxay reer Laawi ku
lahaan doonaan dhul dhererkiisu yahay shan iyo labaatan
kun oo cawsduur, oo ballaadhkiisuna yahay toban kun, oo
dhererka oo dhammu waa inuu ahaadaa shan iyo labaatan
kun, oo ballaadhkuna waa inuu ahaadaa toban kun. **14**
Oo iyagu waa inayan innaba iibsan, ama ayan beddelan,
ama ayan dalka midhihiisa hore innaba shisheeye u gudbin,
waayo, dhulkaasu Rabbiguu quduus u yahay. **15** Oo shanta
kun oo ka hadhay ballaadhka ah shan iyo labaatanka kun
waxay ahaan doontaa meel dadka ka dhexaysa oo ah
magaalada la dego iyo agagaarkeeda, oo magaaladuna waa
inay ku dhex taallaa. **16** Oo kuwanuna waa inay qiyaasteeda
ahaadaan: dhanka woqooyi waa inuu ahaadaa afar kun iyo
shan boqol, dhanka koonfureedna afar kun iyo shan boqol,
dhanka barina afar kun iyo shan boqol, dhanka galbeedna
afar kun iyo shan boqol. **17** Oo magaalada agagaarkeeduna
xagga woqooyi waa inuu ahaadaa laba boqol iyo konton,
xagga koonfureedna laba boqol iyo konton, xagga barina laba
boqol iyo konton, xagga galbeedna laba boqol iyo konton.
18 Oo dhererka ka hadhay oo ku xiga dalka qurbaanka ee
quduuska ah dhankiisa bari waa inuu ahaadaa toban kun, oo
dhankiisa galbeedna waa inuu ahaadaa toban kun, oo waa
inuu ku xigaa dalka qurbaanka ee quduuska ah; oo waxa
dhulkaas ka baxaana cunto bay u ahaan doonaan kuwa
magaalada ku hawshooda. **19** Oo dhulkaas waxaa beeri
doona kuwa magaalada ku hawshooda ee qabiilooyinka
reer binu Israa'iil ka soo baxa oo dhan. **20** Oo dhulka
qurbaanka ah oo dhammu waa inuu ahaadaa shan iyo
labaatan kun oo dherer ah iyo shan iyo labaatan kun oo
ballaadh ah. Dalka qurbaanka ee quduuska ah oo aad
bixinaysaan waa inuu ahaadaa afar gees iyadoo hantida
magaaladu ku taal. **21** Oo inta hadhana waxaa iska lahaan
doona amiirka, dhinacan iyo dhinacaas oo dalka qurbaanka
ee quduuska ah, iyo meesha ay magaaladu ku taalloba,
oo ka soo hor jeedda shan iyo labaatanka kun oo dalka
qurbaanka ah oo xagga soohdinta bari, iyo dhanka galbeed
oo ka soo hor jeeda shan iyo labaatanka kun oo xagga
soohdinta galbeed, oo ku xiga qaybaha. Oo intaas waxaa
lahaan doona amiirka, oo dalka qurbaanka ee quduuska ah
iyo meesha quduuska ah ee daartana waa inay ku dhex
yaallaan. **22** Oo weliba xagga hantida reer Laawi iyo xagga
hantida magaalada oo ku dhex yaal meesha amiirka oo
u dhaxaysa soohdinta reer Yahuudah iyo soohdinta reer
Benyaamiinba waxaa iska lahaan doona amiirka. **23** Oo
qabiilooyinka kale oo hadhana tan iyo dhanka bari iyo ilaa
dhanka galbeed reer Benyaamiin waa inay qayb ka helaan.
24 Oo waxaa soohdinta reer Benyaamiin dhankeeda bari iyo
ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Simecoon.
25 Oo waxaa soohdinta reer Simecoon dhankeeda bari iyo
ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Isaakaar.
26 Oo waxaa soohdinta reer Isaakaar dhankeeda bari iyo
ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Sebulun.
27 Oo waxaa soohdinta reer Sebulun dhankeeda bari iyo ilaa
dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Gaad. **28**
Oo xagga soohdinta reer Gaadna dhankeeda koonfureed
soohdintu waa inay ahaataa tan iyo Taamaar iyo ilaa biyaha
Meriibad Qaadeesh, iyo tan iyo webiga xagga badda weyn.
29 Kaasu waa dalka aad qabiilooyinka reer binu Israa'iil
dhaxal ahaan saami ugu qaybin doontaan, oo intaasuna
waa qaybahooda, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. **30**
Oo kuwanuna waa meelaha magaalada laga baxo, xagga
dhanka woqooyi waa afar kun iyo shan boqol oo cawsduur.
31 Oo magaalada irdaheedana waa in lagu magacaabaa
qabiilooyinka reer binu Israa'iil magacyadooda. Saddexda
irdood oo xagga woqooyi irid waa in reer Ruubeen lagu
magacaabaa, iridna reer Yahuudah, iridna reer Laawi. **32**
Oo xagga dhanka barina waa afar kun iyo shan boqol oo

cawsduur, oo saddexda irdood oo xagga barina irid waa in
reer Yuusuf lagu magacaabaa, iridna reer Benyaamiin, iridna
reer Daan. **33** Oo xagga dhanka koonfureedna qiyaastiisu
waa afar kun iyo shan boqol oo cawsduur, oo saddexda
irdood oo dhanka koonfureed irid waa in reer Simecoon lagu
magacaabaa, iridna reer Isaakaar, iridna reer Sebulun. **34**
Oo xagga dhanka galbeedna waa afar kun iyo shan boqol oo
cawsduur, oo saddex irdood leh, oo irid waa in reer Gaad
lagu magacaabaa, iridna reer Aasheer, iridna reer Naftaali.
35 Oo magaalada wareeggeeduna wuxuu ahaan doonaa
siddeed iyo toban kun oo cawsduur, oo maalintaas intii laga
bilaabona magaalada magaceedu wuxuu ahaan doonaa,
Rabbigaa halkaas jooga.

Daanyeel

1 Sannaddii saddexaad oo boqornimadii boqorkii Yahuudah
oo ahaa Yehooyaaqiim waxaa Yeruusaalem yimid oo
hareereeyey boqorkii Baabuloon oo ahaa Nebukadnesar.
2 Sayidkuna gacantiisuu geliyey boqorkii Yahuudah oo
ahaa Yehooyaaqiim iyo weelashii guriga Ilaah qaarkood,
markaasuu u qaaday waddanka la yidhaahdo Shincaar, iyo
gurigii ilaahiisa; oo weelashiina wuxuu geliyey gurigii ilaahiisa
khasnadda u ahaa. **3** Markaasaa boqorkii la hadlay Ashfenas
oo madax u ahaa raggiisii bohommada ahaa, oo wuxuu u
sheegay inuu keeno reer binu Israa'iil qaar ka mid ah, oo
weliba ah kuwo ka soo farcamay reer boqor, iyo kuwa gobta
ah; **4** kuwo dhallinyar oo aan iin lahayn, oo qurqurxoon, oo
xagga xigmadda oo dhan ku dheer, oo aqoon badan, oo
waxgarasho leh, iyo inta awood u leh inay guriga boqorka
istaagaan, iyo inuu iyaga tacliinta iyo afka reer Kaldayiin
baro. **5** Boqorkiina wuxuu rukun uga dhigay iyagii in ka mid
ah cuntadiisii wanaagsanayd iyo khamrigii uu cabbi jiray,
oo wuxuu amray in intii saddex sannadood ah la quudiyo
si ay dabadeed boqorka isu hor taagaan. **6** Kuwaasna
waxaa ku jiray, oo reer Yahuudah ka mid ahaa, Daanyeel,
Xananyaah, Miishaa'eel, iyo Casaryaah. **7** Markaasaa
amiirkii bohommada ayaa magacyo u baxshay oo Daanyeel
wuxuu u baxshay Beelteshaasar, Xananyaahna wuxuu u
baxshay Shadrag; Miishaa'eelna wuxuu u baxshay Meeshag;
Casaryaahna wuxuu u baxshay Cabeednegoo. **8** Daanyeelna
wuxuu qalbiga ku haystay inuusan isku nijaasayn cuntada
wanaagsan ee boqorka iyo khamriga uu cabbo toona;
sidaas daraaddeed wuxuu amiirkii bohommada weyddiistay
inuu u oggolaado inuusan isnijaasayn. **9** Haddaba Ilaah
wuxuu ka dhigay in Daanyeel raallinimo iyo raxmad ka helo
amiirkii bohommada. **10** Markaasaa amiirkii bohommadu
Daanyeel ku yidhi, Waxaan ka cabsanayaa sayidkayga
boqorka ah, oo rukunka idiinka dhigay cuntadiinna iyo
cabbitinkiinna, waayo, muxuu u arki wejiyadiinna oo ka liita
kuwa dhallinyarada ah ee aad isku da'da tihiin? Sidaasaad
madaxayga khatar ugu gelinaysaan boqorka hortiisa. **11**
Markaasaa Daanyeel ku yidhi wakiilkii, amiirka bohommadu
ka dhigay inuu u taliyo Daanyeel, iyo Xananyaah, iyo
Miishaa'eel, iyo Casaryaah, **12** Waan ku baryayaaye, intii
toban maalmood ah na tijaabi annagoo addoommadaada
ah, oo ha nala siiyo atar aan cunno iyo biyo aan cabnoba.
13 Dabadeedna wejiyadayada hortaada ha lagu fiiriyo iyo
wejiga dhallinyarada boqorka cuntadiisa cunta; oo markaas
annagoo ah addoommadaada sidii aad nagu aragtid noola
macaamilo. **14** Sidaasuu uga dhegaystay xaaladdaas, oo
intii toban maalmood ah ayuu tijaabiyey. **15** Markay tobankii
maalmood dhammaadeen, way ka weji qurxoonaayeen,
wayna ka buurbuurnaayeen dhallinyaradii cuntada boqorka
wax ka cuni jirtay oo dhan. **16** Sidaas daraaddeed wakiilkii
waa ka qaaday cuntadoodii iyo khamrigii ay cabbi jireen, oo
wuxuu siiyey atar. **17** Haddaba afartaas nin oo dhallinyarada
ahaa Ilaah wuxuu siiyey aqoon, iyo inay tacliin iyo xigmad
oo dhan ku dheeraadaan; Daanyeelna wuxuu garan jiray
waxyaalo la tuso iyo riyooyin oo dhan. **18** Oo markii
wakhtigii boqorku yidhi, Ha la ii keeno, dhammaaday ayuu
amiirkii bohommadu keenay iyagii Nebukadnesar hortiisa.
19 Boqorkiina markaasuu la hadlay iyagii, oo kulligoodna
lagama helin mid la mid ah Daanyeel, iyo Xananyaah, iyo
Miishaa'eel, iyo Casaryaah; sidaas daraaddeed boqorkii bay
is-hor taageen. **20** Waxyaalihii boqorku weyddiiyey oo ku
saabsan xigmadda iyo waxgarashada, wuxuu ogaaday inay
toban jeer kaga fiican yihiin saaxiriintii iyo xiddigiyayaashii
boqortooyadiisa joogay oo dhan. **21** Daanyeelna waa sii
joogay tan iyo boqorkii Kuuros sannaddiisii kowaad.

2 Oo sannaddii labaad oo boqornimadii Nebukadnesar
ayaa Nebukadnesar riyooyin ku riyooday, markaasuu
argaggaxay oo ay hurdadiisii ka baabba'day. **2** Markaasaa
boqorkii wuxuu ku amray in loo yeedho saaxiriintii, iyo
xiddigiyayaashii iyo falalowyadii, iyo kuwii reer Kaldayiin
ahaa, inay boqorka u sheegaan riyooyinkiisii. Markaasay
soo galeen oo boqorkii hortiisa istaageen. **3** Markaasaa
boqorkii wuxuu ku yidhi, Riyaan ku riyooday, waxaanan la
argaggaxsanahay inaan ogaado waxa riyada micneheedu
yahay. **4** Markaasaa kuwii reer Kaldayiin ahaa boqorkii
kula hadleen afkii reer Suuriya, waxayna ku yidhaahdeen,
Boqorow, weligaaba noolow. Bal riyadaada noo sheeg
annagoo addoommadaada ah oo annana waxaannu kuu
caddayn doonnaa fasirkeeda. **5** Boqorkii waa u jawaabay,
oo wuxuu ku yidhi kuwii reer Kaldayiin ahaa, Wixii waa iga
tegey, oo haddaydnan ii caddayn riyadii iyo fasirkeediiba,
waa laydin googooyn doonaa, guryahiinnana waxaa laga
dhigi doonaa meel digo lagu tuulo. **6** Laakiinse haddaad
ii caddaysaan riyadii iyo fasirkeediiba, waxaan idin siin
doonaa hadiyad iyo abaalgud iyo ciso weyn; haddaba sidaas
daraaddeed ii caddeeya riyadii iyo fasirkeediiba. **7** Iyana mar
labaad bay u jawaabeen oo waxay yidhaahdeen, Boqorow,
annagoo ah addoommadaada, riyadii noo sheeg, oo annana
waxaannu caddayn doonnaa fasirkeedii. **8** Boqorkiina waa
jawaabay oo wuxuu yidhi, Xaqiiqa waan garanayaa inaad
wakhti dheer qaadanaysaan, maxaa yeelay, waad og tihiin in
wixii iga tegey. **9** Laakiinse haddaydnan riyadii ii caddayn,
de markaas sharci keliya ayaad leedihiin, waayo, waxaad
soo diyaarsateen hadal been ah oo kharriban inaad igula
hadashaan ilaa uu wakhtigu beddelmo. Haddaba riyadii ii
sheega, dabadeedna waan ogaan doonaa inaad fasirkeediina
ii caddayn kartaan. **10** Kuwii reer Kaldayiin ahaana boqorkii
bay u jawaabeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Dhulka ma
joogo nin caddayn karaa xaalkaaga, boqorow; waayo, lama
arag boqor, ama sayid, ama taliye waxan oo kale weyddiiyey
saaxir ama xiddigiye, ama mid ka mid ah reer Kaldayiin toona.
11 Waxaad weyddiisay, boqorow, waa wax aan badanaa la
weyddiin dadka, qof kale oo boqorka u caddayn karaana
ma jiro ilaahyada mooyaane, kuwaasoo aan hoygoodu
binu-aadmiga la jirin. **12** Sababtaas daraaddeed ayaa
boqorkii cadhooday oo aad buu u dhirfay, oo wuxuu amray
in la baabbi'iyo raggii Baabuloon oo xigmadda lahaa oo
dhan. **13** Amarkiina waa baxay, nimankii xigmadda lahaana
waxaa la doonayay in la wada laayo, markaasay dooneen
Daanyeel iyo saaxiibbadiis in la laayo. **14** Daanyeelna jawaab
buu talo iyo miyir ugu celiyey Aryoog oo ahaa sirkaalkii
waardiyaha boqorka, oo u soo baxay inuu laayo raggii
xigmadda lahaa oo Baabuloon oo dhan. **15** Wuxuu Aryoog
oo ahaa sirkaalkii boqorka ugu jawaabay, Boqorku muxuu

amarka ugu degdegay? Markaasaa Aryoog xaalkii ogeysiiyey
Daanyeel. **16** Markaasaa Daanyeel u galay, oo boqorkii
weyddiistay inuu u qabto wakhti uu boqorka ugu caddeeyo
riyada fasirkeedii. **17** Markaasaa Daanyeel gurigiisii tegey, oo
xaalkii ogeysiiyey Xananyaah, iyo Miishaa'eel, iyo Casaryaah,
oo ahaa saaxiibbadiis, **18** inay Ilaaha samada weyddiistaan
naxariis ku saabsan qarsoodigan, oo ayan Daanyeel iyo
saaxiibbadiis la baabbi'in raggii Baabuloon oo xigmadda
lahaa intoodii kale. **19** Markaasaa qarsoodigii Daanyeel
tusniin loogu muujiyey goor habeen ah. Daanyeelna Ilaaha
samada ayuu u mahadnaqay. **20** Daanyeelna waa jawaabay
oo wuxuu yidhi, Ammaan waxaa leh magaca Ilaah weligiis
iyo weligiis; waayo, isagaa leh xigmad iyo xoogba; **21** oo
wakhtiyada iyo xilliyadana isagaa kala bedbeddela; isagaa
boqorro dejiya oo boqorro saara. Xigmad buu siiyaa kuwa
xigmadda leh, aqoonna wuu siiyaa kuwa wax garta. **22** Wuu
muujiyaa waxyaalaha fog iyo qarsoodigaba; wuuna yaqaan
waxa gudcurka ku jira, nuurkuna isaguu la joogaa. **23** Waan
kugu mahadnaqayaa, oo waan ku ammaanayaa, Ilaaha
awowayaashayow, oo i siiyey xigmad iyo xoog, oo haatan
i ogeysiiyey wixii aannu kaa doonaynay; waayo, waad na
ogeysiisay xaalkii boqorka. **24** Sidaas daraaddeed Daanyeel
wuxuu u galay Aryoog, oo boqorku u doortay inuu baabbi'iyo
raggii xigmadda lahaa oo Baabuloon. Bal i gee boqorka
hortiisa, oo anna waxaan boqorka u caddayn doonaa fasirkii
riyada. **25** Markaasaa Aryoog haddiiba Daanyeel boqorka u
soo geliyey oo wuxuu ku yidhi, Maxaabiistii reer Yahuudah
ayaan ka helay nin ku ogeysiin doona fasirkii riyadaada,
boqorow. **26** Markaasaa boqorkii u jawaabay oo ku yidhi
Daanyeel, oo magiciisa la odhan jiray Beelteshaasar, Ma
i ogeysiin kartaa riyadii aan arkay iyo fasirkeediiba? **27**
Daanyeelna waa jawaabay isagoo boqorkii hor taagan, oo
wuxuu yidhi, Qarsoodigii aad weyddiisay, boqorow, kuuma
caddayn karaan rag xigmad lahu, ama xiddigiyayaal, ama
saaxiriin, ama kuwa wax sii sheega toona; **28** laakiinse
samada waxaa jooga Ilaah muujiya waxyaalaha qarsoon, oo
isagu wuxuu ku ogeysiiyey, boqor Nebukadnesarow, waxa
jiri doona ugu dambaysta. **29** Riyadaadii iyo waxyaalihii
lagu tusay adoo sariirtaada ku jiifa waa kuwan: Boqorow,
sariirtaada ayaad ku dul fikirtay, oo waxaad istidhi, Maxaa
dhici doona hadda ka dib? Oo kan waxyaalo qarsoon
muujiyaa wuxuu ku ogeysiiyey waxa dhici doona. **30**
Laakiinse aniga qarsoodigan la iiguma muujin xigmad aan
dheerahay dad kale oo nool, laakiinse sababtu waa in lagu
ogeysiiyo fasirkii riyadaada, boqorow, iyo inaad ogaatid
fikirrada qalbigaaga. **31** Boqorow, waxaad aragtay ekaan
weyn. Ekaantan xoogga weynayd, oo dhalaalkeedu aad u
wanaagsanaa, hortaaday istaagtay; soojeedkeeduna wuxuu
ahaa mid laga cabsado. **32** Ekaantaasna madaxeedu wuxuu
ahaa dahab wanaagsan, laabteeda iyo gacmaheeduna
waxay ahaayeen lacag, caloosheeda iyo bowdooyinkeeduna
waxay ahaayeen naxaas. **33** Lugaheeduna waxay ahaayeen
bir, cagaheeda qaar wuxuu ahaa bir, qaarna wuxuu ahaa
dhoobo. **34** Oo waxaad aragtay ilaa uu dhagax aan gacmo
lagu gooyn ekaantii kaga dhacay cagihii ahaa birta iyo
dhoobada, wayna kala burbureen. **35** Markaasaa birtii, iyo
dhoobadii, iyo naxaastii, iyo lacagtii, iyo dahabkiiba wada
burbureen, oo waxay noqdeen sida buunshaha meelaha
wax lagu tumo; dabayl baana la tagtay, si aan meella loogu
helin; markaasaa dhagaxii ekaanta ku dhacay wuxuu noqday
buur weyn, oo dhulka oo dhan buuxiyey. **36** Riyadii waa
tan, fasirkiina annagaa ku sheegi doonna boqorka hortiisa.
37 Adigu, Boqorow, waxaad tahay boqorkii boqorrada, oo
Ilaaha samadu siiyey boqortooyada, iyo xoogga, iyo itaalka
iyo ammaanta. **38** Oo meel kasta oo binu-aadmigu joogo,
dugaagga duurka, iyo haadka samadaba gacantuu kuu
geliyey, wuxuuna ka dhigay inaad xukunto kulligood; adigu
madaxii dahabka ahaa baad tahay. **39** Oo waxaa adiga
dabadaa kici doona boqortooyo kaa xoog yar, iyo boqortooyo
kale oo saddexaad oo naxaas ah oo dhulka oo dhan
xukumi doonta. **40** Oo boqortooyada afraadna waxay u xoog
badnaan doontaa sida birta; waayo, birtu way jejebisaa,
wayna ka adkaataa wax walba; oo sida birtu u burburiso
kuwan oo dhan ayay u jejebin oo ay u burburin doontaa.
41 Oo sidaad u aragtay cagaha iyo faraha lugeed oo qaar
yahay dhoobadii dheryasameeyaha, qaarna yahay birta,
ayay u noqon doontaa boqortooyo kala qaybsan, laakiinse
waxaa ku jiri doona xooggii birta, sidaad u aragtay birta
ku qasan dhoobada dheryaha laga sameeyo. **42** Oo sidii
faraha cagaha qaarkood bir u ahaa, qaarna dhoobo u ahaa,
ayaa boqortooyada qaarkeedna u xoog badnaan doonaa,
qaarkeedna u jabi doonaa. **43** Oo sidaad u aragtay dhoobada
dheryaha laga sameeyo iyo birta isku qasan, ayay isugu qasi
doonaan farcanka dadka; laakiinse isma ay qabsan doonaan,
sida aanay birtu ugu qasmi karin dhoobada. **44** Oo wakhtiga
boqorradaas ayaa Ilaaha samadu dhisi doonaa boqortooyo
aan weligeed la baabbi'inayn, ama dowladnimadeedu aanay
dad kale uga wareegayn, laakiinse way jejebin doontaa oo
baabbi'in doontaa boqortooyooyinkaas oo dhan, markaasay
weligeed taagnaan doontaa. **45** Waayo, waxaad aragtay
dhagax buurta laga soo gooyay oo aan gacmo lagu gooyn, oo
kala jejebiyey birtii, iyo naxaastii, iyo dhoobadii, iyo lacagtii,
iyo dahabkii; Ilaaha weynu wuxuu, boqorow, ku ogeysiiyey
waxa dhici doona hadda dabadeed, riyaduna waa dhab,
fasirkeeduna waa wax la hubo. **46** Markaasaa boqorkii
ahaa Nebukadnesar wejigiisa u dhacay, oo u sujuuday
Daanyeel, oo wuxuu amray inay u bixiyaan qurbaan iyo
foox udgoon. **47** Boqorkiina waa u jawaabay Daanyeel
oo wuxuu ku yidhi, Sida runta ah Ilaahaagu waa Ilaaha
ilaahyada iyo Sayidka boqorrada, iyo mid muujiya waxyaalo
qarsoon, maxaa yeelay, waxaad awoodday inaad daaha
ka qaaddid qarsoodigan. **48** Markaasaa boqorkii Daanyeel
derejeeyey, oo wuxuu siiyey hadiyado badan oo waaweyn,
wuuna u dhiibay taladii gobolkii Baabuloon oo dhan, oo
wuxuu ka dhigay taliyaha madaxda u ah ragga xigmadda leh
oo Baabuloon oo dhan. **49** Daanyeelna boqorkuu weyddiistay
inuu ka dhigo Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo inay
axwaalkii gobolkii Baabuloon u taliyaan, Daanyeelse wuxuu
joogay iridda boqorka.

3 Boqor Nebukadnesar wuxuu sameeyey ekaan dahab ah,
oo jooggeedu lixdan dhudhun yahay, ballaadhkeeduna lix
dhudhun yahay, oo wuxuu qotomiyey bannaankii Duuraa
oo ku yaal gobolka Baabuloon. **2** Markaasaa Boqor
Nebukadnesar wuxuu cid u diray amiirradii, iyo taliyayaashii,
iyo saraakiishii, iyo xaakinnadii, iyo khasnajiyadii, iyo

waaniyayaashii, iyo madaxdii boliiska, iyo kuwii gobollada xukumay oo dhan, inay u yimaadaan furitaanka ekaanta uu Boqor Nebukadnesar qotomiyey. **3** Markaasaa amiirradii, iyo taliyayaashii, iyo saraakiishii, iyo xaakinnadii, iyo khasnajiyadii, iyo waaniyayaashii, iyo madaxdii boliiska, iyo kuwii gobollada xukumi jiray oo dhammu u wada yimaadeen furitaankii ekaantii Boqor Nebukadnesar qotomiyey, oo waxay hor istaageen ekaantii uu Nebukadnesar qotomiyey. **4** Markaasaa naadiye aad u dhawaaqay, oo yidhi, Dadyowga, iyo quruumaha, iyo kuwa kala afka ahow, waxaa laydinku amray, **5** in markii aad maqashaan codka buunka, iyo biibiilaha, iyo kataaradda, iyo shareeradda, iyo kiraarka, iyo cayn kasta oo muusiko ah, aad hoos u dhacdaan oo u sujuuddaan ekaanta dahabka ah oo Boqor Nebukadnesar qotomiyey, **6** oo mid kasta oo aan hoos u dhicin oo aan u sujuudin, isla saacaddiiba waxaa lagu dhex tuuri doonaa foorno dab ah oo ololaysa. **7** Haddaba markii dadkii oo dhammu maqleen codkii buunka, iyo biibiilaha, iyo kataaradda, iyo shareeradda, iyo kiraarka, iyo cayn kasta oo muusiko ah ayaa dadyowgii, iyo quruumihii, iyo kuwii kala afka ahaa oo dhammu hoos u dhaceen oo u sujuudeen ekaantii dahabka ahayd oo Boqor Nebukadnesar qotomiyey. **8** Haddaba wakhtigaas kuwo reer Kaldayiin ah ayaa soo dhowaaday oo Yuhuuddii dacweeyey. **9** Oo intay u jawaabeen bay ku yidhaahdeen Boqor Nebukadnesar, Boqorow, weligaaba noolow. **10** Boqorow, amar baad ku bixisay in nin kastaaba markuu maqlo codka buunka, iyo biibiilaha, iyo kataaradda, iyo shareeradda, iyo kiraarka, iyo cayn kasta oo muusiko ah, uu hoos u dhaco oo u sujuudo ekaanta dahabka ah, **11** iyo in mid kasta oo aan hoos u dhicin oo aan u sujuudin, lagu dhex tuuri doono foorno dab ah oo ololaysa. **12** Waxaa jira kuwo Yuhuud ah oo aad u dooratay inay axwaalkii gobolkii Baabuloon u taliyaan, waana Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo; haddaba, Boqorow, nimankaasu dan kaama ay lahayn; iyagu uma adeegaan ilaahyadaada, umana sujuudaan ekaanta dahabka ah oo aad qotomisay. **13** Markaasaa Nebukadnesar intuu dhirfay oo aad u cadhooday ayuu amray in la keeno Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo. Markaasay nimankan soo hor taageen boqorkii. **14** Nebukadnesarna wuu u jawaabay oo ku yidhi iyagii, Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoow, Ma kas baad u yeesheen inaydnaan u adeegin ilaahayga ama aydnaan u sujuudin ekaantayda dahabka ah oo aan qotomiyey? **15** Haddaba haddaad diyaar tihiin in wakhtigii aad maqashaan codka buunka, iyo biibiilaha, iyo kataaradda, iyo shareeradda, iyo kiraarka, iyo cayn kasta oo muusiko ah, aad hoos u dhacdaan oo aad u sujuuddaan ekaanta aan sameeyey, hagaag, laakiinse haddaad u sujuudi weydaan, waxaa isla saacaddiiba laydinku dhex tuuri doonaa foorno dab ah oo ololaysa. Kolkaas waa ayo Ilaaha gacantayda idinka badbaadin doonaa? **16** Markaasaa Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo u jawaabeen boqorkii, oo waxay ku yidhaahdeen, Nebukadnesarow, annagu uma baahnin inaannu kaaga jawaabno xaalkan. **17** Haddaba hadday saas tahay, Ilaahayaga aannu u adeegnaa waa awoodaa inuu naga samatabbixiyo foornada dabka ah oo ololaysa; oo isagu waa naga samatabbixin doonaa gacantaada, Boqorow. **18** Laakiinse haddaanay ahayn, Boqorow, haddaba ogow, inaannan u adeegayn ilaahyadaada, ama aannan u sujuudayn ekaanta dahabka ah oo aad qotomisay. **19** Markaasaa Nebukadnesar aad ugu cadhooday Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo, wejigiisiina waa beddelmay; kolkaasuu hadlay oo wuxuu ku amray in foornada laga sii kululeeyo toddoba jeer intii hore loo kululayn jiray. **20** Oo wuxuu ku amray niman xoog badan oo ciidankiisa ku jiray inay xidhxidhaan Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo, oo ay ku dhex tuuraan foornada dabka ah oo ololaysa. **21** Markaasaa nimankii la xidhxidhay iyagoo qaba sirwaalladoodii, iyo khamiisyadoodii, iyo go'yaashoodii, iyo dharkoodii kaleba, oo waxaa lagu dhex tuuray foornadii dabka ahayd oo ololaysay. **22** Boqorka amarkiisu wuxuu ahaa degdeg, foornaduna aad iyo aad bay u kululayd, sidaas daraaddeed ololkii dabku wuxuu dilay nimankii waday Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo. **23** Saddexdii nin ee ahaa Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoona waxay iyagoo xidhxidhan ku dhex dheceen foornadii dabka ahayd oo ololaysay. **24** Markaasaa Boqor Nebukadnesar yaabay, oo haddiiba kacay; oo intuu hadlay ayuu ku yidhi waaniyayaashiisii, Miyaynan saddex nin oo xidhxidhan dabka ku dhex ridin? Markaasay u jawaabeen oo waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Taasu waa run, Boqorow. **25** Kolkaasuu jawaabay oo yidhi, Bal eega, waxaan arkaa afar nin oo furan, oo dabka ku dhex socda, ee aan waxyeello gaadhin; oo midka afraad soojeedkiisu wuxuu u eg yahay mid ka mid ah wiilasha ilaahyada. **26** Markaasaa Nebukadnesar wuxuu ag yimid foornadii dabka ahayd oo ololaysay afkeedii, oo intuu hadlay buu yidhi, Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoow, Ilaaha ugu Sarreeya addoommadiisow, soo baxa, oo halkan kaalaya. Markaasaa Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo dabkii ka soo dhex bexeen. **27** Markaasaa amiirradii, iyo taliyayaashii, iyo saraakiishii, iyo boqorka waaniyayaashiisii, iyagoo isku urursan, waxay arkeen inaanu dabku ka adkaan nimankaas jidhkooda, ama aanu timahoodiina halow marin, ama aan sirwaalladoodii beddelmin, ama aan dadka urtiisii gaadhin. **28** Markaasaa Nebukadnesar hadlay oo wuxuu yidhi, Mahad waxaa leh Ilaaha Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo, oo u soo diray malaa'igtiisa, oo badbaadiyey addoommadiisa isaga isku halleeyey, oo beddelay hadalkii boqorka, oo jidhkooda bixiyey, inayan u adeegin, ama u sujuudin ilaah kale Ilaahooda mooyaane. **29** Sidaas daraaddeed waxaan amar ku bixinayaa in dad kasta, iyo quruun kasta, iyo kuwa kasta oo kala af ah, oo wax xun kaga hadla Ilaaha Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo, la googooyn doono, guryahoodana laga dhigi doono meel digo lagu tuulo, maxaa yeelay, ma jiro ilaah kale oo sidaas wax u badbaadin karaa. **30** Markaasaa boqorkii Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo derejo sare ku siiyey gobolkii Baabuloon.

4 Anoo Boqor Nebukadnesar ah waxaan ku leeyahay dadyowga, iyo quruumaha, iyo kuwa kala afka ah oo dhulka oo dhan deggan, Nabadu ha idinku badato. **2** Way ila wanaagsanaatay inaan muujiyo calaamadihii iyo yaababkii uu Ilaaha ugu sarreeyaa igu sameeyey. **3** Calaamadihiisu waaweynaa! Yaababkiisuna xoog badanaa! Boqortooyadiisu waa boqortooyo weligeed jiraysa, dowladnimadiisuna waa mid jiraysa fac ilaa fac. **4** Anoo Nebukadnesar ah gurigaygaan ku nasanayay, oo waxaan ku raaxaysanayay daartayda weyn. **5**

Waxaan arkay riyo iga cabsiisay, markaasaa fikirradaydii aan
sariirtayda la jiifay, iyo waxyaalihii lay tusay iga argaggixiyeen.
6 Sidaas daraaddeed waxaan amar ku bixiyey in hortayda
la soo taago nimankii xigmadda lahaa oo reer Baabuloon
oo dhan, inay ii caddeeyaan fasirkii riyada. **7** Dabadeedna
waxaa ii yimid saaxiriintii, iyo xiddigiyayaashii, iyo kuwii reer
Kaldayiin, iyo kuwii wax sheegi jiray; markaasaan riyadii ku
hor sheegay; laakiinse fasirkii iima ay caddayn. **8** Laakiinse
ugu dambaystii waxaa i hor yimid Daanyeel, oo la odhan jiray
Beelteshaasar, sida magaca ilaahay, oo ilaahyada quduuskaa
ruuxoodu ku jiro; markaasaan riyadii ku hor sheegay isagii,
oo ku idhi, **9** Beelteshaasarow, saaxiriinta madaxdoodiiyow,
waan ogahay in ilaahyada quduuskaa ruuxoodii kugu jiro, oo
aan qarsoodiina ku dhibin, ee haddaba ii sheeg waxyaalihii
aan ku arkay riyadaydii, iyo fasirkoodiiba. **10** Sidan bay
ahaayeen waxyaalihii aan arkay anigoo sariirtayda ku jiifa:
waxaan arkay geed dhulka ku dhex yaal, dhererkiisuna
waa weynaa. **11** Geedkii waa koray, wuuna xoog badnaa,
dhererkiisiina wuxuu gaadhay cirka, waxaana laga arkay
meesha dhulka ugu shishaysa. **12** Caleemihiisuna way
qurxoonaayeen, midhihiisuna way badnaayeen, waxaana ku
tiil cunto ku wada filan wax walba. Xayawaankii duurkuna
hoostiisay hadhsanayeen, haadka cirkuna waxay ku hoyan
jireen laamihiisa, oo wax jidh leh oo dhammuna isagay wax
ka cuni jireen. **13** Anoo sariirtayda jiifa waxaan ku arkay
waxyaalihii lay tusay, mid wax dhawra oo quduus ah oo
samada ka soo degay. **14** Markaasuu intuu aad u qayliyey
yidhi, Geedka gooya, laamihiisana ka jara, caleemihiisana ka
daadiya, midhihiisana kala firdhiyaa; xayawaanku hoostiisa
ha ka fogaadeen, haadkuna laamihiisa. **15** Habase yeeshee
jiridda iyo xididdadiisa dhulka ku dhex daaya, iyagoo ku
xidhan xadhig bir iyo naxaas ah, doogga jilicsan oo berrinka
dhexdiisa, oo dharabka samadu ha qoyo, oo qaybtiisuna ha la
jirto xayawaanka ku dhex jira doogga dhulka. **16** Qalbigiisuna
kan dadka ha ka beddelmo, qalbiga xayawaankana isaga
ha la siiyo; toddoba wakhtina ha gudbeen. **17** Xukunkii
waxaa amray kuwa wax dhawra xaalkuna wuxuu ku jiraa
hadalka kuwa quduuska ah, sababtu waa in waxa noolu
ogaadaan in Ka ugu Sarreeyaa u taliyo boqortooyada
dadka, oo uu siiyo ku alla kii uu doonayo, oo uu madax
uga dhigo kan dadka ugu hooseeya. **18** Anigoo ah Boqor
Nebukadnesar ayaan riyadan arkay, adna Beelteshaasarow,
fasirkeeda caddee, waayo, nimanka xigmadda leh ee
boqortooyadayda joogay oo dhammu way kari waayeen inay
fasirkii ii caddeeyaan; laakiinse adigu waad kartaa, waayo,
ruuxii ilaahyada quduuska ah ayaa kugu jira. **19** Markaasaa
Daanyeel oo magiciisu ahaa Beelteshaasar, ayaa inta wakhti
ah yaabbanaa, fikirradiisiina wuu la welwelay. Markaasaa
boqorkii u jawaabay oo ku yidhi, Beelteshaasarow, ha
ka welwelin riyada ama fasirkeeda. Beelteshaasarna waa
jawaabay oo yidhi, Sayidkaygiiyow, riyadu ha u noqoto kuwa
ku neceb, fasirkeeduna ha u noqdo cadaawayaashaada.
20 Geedkii aad aragtay, oo koray, oo xoogga badnaa,
oo dhererkiisu cirka gaadhay, ee dhulka oo dhan laga
arkayay, **21** oo caleemihiisu qurxoonaayeen, midhihiisuna
badnaayeen, oo cuntada wax walba ku filanu ku tiil; oo
hoostiisa xayawaanka duurku hadhsanayeen, oo laamihiisa
haadka cirku rugta ka dhigtay, **22** waa adiga oo koray oo
xoog badan yeeshay Boqorow, waayo, weynaantaadii way
badatay oo cirka gaadhay dowladnimadaaduna meesha
dhulka ugu shishaysa. **23** Oo waxaad aragtay mid wax
dhawra oo quduus ah oo samada ka soo degaya, isagoo leh,
Geedka gooya, oo baabbi'iya; habase yeeshee jiridda iyo
xididdadiisa dhulka ku daaya, iyagoo ku xidhan xadhig bir
iyo naxaas ah, doogga jilicsan oo berrinka dhexdiisa, oo
dharabka samadu ha qoyo, qaybtiisuna ha la jirto xayawaanka
duurka, jeeray toddoba wakhti gudbaan, **24** fasirkii waa kan,
Boqorow, waana amarkii Ka ugu Sarreeya, oo kugu soo
degay adoo sayidkayga ah boqorow. **25** Dadka waa lagaa
fogayn doonaa, oo waxaad la joogi doontaa xayawaanka
duurka, oo sidii dibi ayaad doog u cuni doontaa, oo waxaa
ku qoyn doona dharabka samada, toddoba wakhtina waa
ku gudbi doonaan, jeeraad ogaato in Ka ugu Sarreeyaa
u taliyo boqortooyada dadka, oo uu siiyo ku alla kii uu
doonayo. **26** Oo sida loo amray in la daayo jiridda iyo
xididdada geedka, ayaa boqortooyadaadu hubaal ku noqon
doontaa, markaad ogaato inay samooyinku wax u taliyaan.
27 Haddaba Boqorow, taladayda aqbal, dembiyadaadana
xaqnimo ku jebi, xumatooyinkaagana ku jebi naxariista aad
masaakiinta u naxariisatid si ay xasilloonaantaadu u sii
raagto. **28** Waxyaalahan oo dhammu waxay ku dheceen
Boqor Nebukadnesar. **29** Laba iyo toban bilood dabadoodna
wuxuu dhex socday gurigii boqornimada ee reer Baabuloon.
30 Markaasaa boqorkii hadlay oo yidhi, Sow tanu ma aha
Baabuloontii weynayd, oo aan u dhisay meel boqornimadu
rug u leedahay, oo aan ammaanta weynaantayda ugu dhisay
xoogga itaalkayga? **31** Intii hadalkaasu weli boqorka afkiisii
ku jiray ayaa cod samada ka dhawaaqay, oo yidhi, Boqor
Nebukadnesarow, adaa lagula hadlayaa, boqortooyadii waa
kaa tagtay. **32** Oo dadka waa lagaa eryi doonaa, oo waxaad
la joogi doontaa xayawaanka duurka, oo waxaa lagaa dhigi
doonaa inaad doog u cunto sidii dibi, toddoba wakhtina way
ku gudbi doonaan, jeeraad ogaato in Ka ugu Sarreeyaa
u taliyo boqortooyada dadka, oo uu siiyo ku alla kii uu
doonayo. **33** Oo isla saacaddiiba waxyaalihii waa ku dheceen
Nebukadnesar; kolkaasaa dadkii laga eryay, sidii dibina doog
buu u cunay, jidhkiisiina waxaa qoyay dharabkii samada,
ilaa ay timihiisii u bexeen sida baalal gorgor, ciddiyihiisiina
sida ciddiyo haadeed. **34** Oo markii wakhtigii dhammaaday
ayaan anigoo ah Nebukadnesar indhaha kor u taagay,
waxgarashadaydiina way ii soo noqotay, markaasaan ku
mahadnaqay Ka ugu Sarreeya, waanan ammaanay oo
ciseeyey kan weligiis nool; waayo, dowladnimadiisu waa
dowladnimo aan weligeed dhammaanayn, boqortooyadiisuna
waxay raagtaa fac ilaa fac; **35** oo kuwa dhulka deggan
oo dhammu isaga lama simna, siduu doono ayuu ciidanka
samada iyo dadka dhulka degganba ka yeelaa; mana jiro
mid gacantiisa joojin karaa ama ku odhan karaa, Maxaad
samaynaysaa? **36** Isla markiiba waxgarashadaydii way ii soo
noqotay; oo ammaanta boqortooyadayda aawadeed ayaa
weynaantaydii iyo dhalaalkaygii iigu soo noqdeen; markaasay
waaniyayaashaydii iyo saraakiishaydii i doondooneen, oo
boqortooyadaydii baa la ii dhisay, oo derejo aad u weyn
baa la iigu daray. **37** Haatan anigoo ah Nebukadnesar
waxaan ammaanayaa oo sarraysiinayaa, oo cisaynayaa
Boqorka samada, waayo, shuqulladiisa oo dhammu waa run,

jidadkiisuna waa xaq; oo kuwa kibirka ku socdana isagaa
kara inuu hoosaysiiyo.

5 Markaasaa Boqor Beelshaasar wuxuu diyaafad weyn
u sameeyey kun nin oo saraakiishiisii ah, markaasuu
khamri ku hor cabbay kunkii nin. **2** Beelshaasar markuu
dhadhamiyey khamrigii ayuu amray in la keeno weelashii
dahabka iyo lacagta ahaa, oo aabbihiis Nebukadnesar ka
soo qaaday macbudkii Yeruusaalem ku yiil, in boqorka iyo
saraakiishiisa, iyo naagihiisii, iyo naagihiisii addoommaha
ahaa ay wax ku cabbaan. **3** Markaasay keeneen weelashii
dahabka ahaa oo laga soo qaaday macbudkii guriga Ilaah
ahaa ee Yeruusaalem ku yiil; oo boqorkii iyo saraakiishiisii,
iyo naagihiisii iyo naagihiisii addoommaha ahaa ay wax ku
cabbeen. **4** Khamri bay cabbeen, oo waxay ammaaneen
ilaahyadii dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, iyo birta iyo
qoryaha, iyo dhagaxa ahaa. **5** Isla saacaddaas waxaa
soo baxay nin gacantiis faraheed, oo waxay wax ku
qoreen nuuraddii derbiga ka soo hor jeeday laambadda,
oo gurigii boqorka, boqorkiina wuu arkay gacantii inteedii
wax qortay. **6** Markaasaa boqorka wejigiisii beddelmay,
fikirradiisiina wuu la welwelay; xubnihii dhexdiisuna way
debceen, lowyihiisiina way isku dhacdhaceen. **7** Markaasaa
boqorkii kor u qayliyey oo yidhi, Ii keena xiddigiyayaasha iyo
kuwa reer Kaldayiin ah iyo kuwa wax sheega. Boqorkiina
waa la hadlay raggii xigmadda lahaa ee Baabuloon oo ku
yidhi, Ku alla kii fartan akhriya, oo fasirkeeda ii caddeeya,
waxaa loo gelinayaa dhar guduudan, qoortana waxaa loo
sudhayaa silsilad dahab ah, oo wuxuu noqon doonaa taliyaha
saddexaad oo boqortooyada. **8** Markaasaa waxaa soo
galay boqorka raggiisii xigmadda lahaa oo dhan, laakiin
fartii way akhriyi kari waayeen, boqorkiina fasirkii way u
caddayn kari waayeen. **9** Markaasaa Boqor Beelshaasar
aad iyo aad u argaggaxay, wejigiisiina waa beddelmay,
saraakiishiisiina way welweleen. **10** Markaasaa boqorka iyo
saraakiishiisii hadalkoodii aawadiis ayaa boqoraddii u soo
gashay gurigii diyaafadda; kolkaasay boqoraddii hadashay
oo tidhi, Boqorow, weligaaba noolow; fikirradaadu yay kaa
argaggixin, wejigaaguna yuusan beddelmin. **11** Nin ruuxii
ilaahyada quduuska ahu ku jiro ayaa boqortooyadaada
jooga, oo jeerkii aabbahaa ayaa waxaa laga helay nuur
iyo waxgarasho iyo xigmad u eg xigmaddii ilaahyada; oo
Boqor Nebukadnesar oo ahaa aabbahaa, boqorow, wuxuu
isaga ka dhigay madaxdii saaxiriinta, iyo xiddigiyayaasha,
iyo kuwa reer Kaldayiin ah, iyo kuwa wax sheega; **12**
maxaa yeelay, waxaa laga helay ruux aad u wanaagsan, iyo
aqoon, iyo waxgarasho, riyooyinkana wuu fasiri jiray, waxa
daahanna wuu muujin jiray, shakigana wuu saari jiray, oo
kaasu waa Daanyeel, kii boqorku u bixiyey Beelteshaasar.
Haddaba Daanyeel ha loo yeedho, oo isna fasirka wuu
caddayn doonaa. **13** Markaasaa Daanyeel la soo hor
taagay boqorka. Boqorkiina waa la hadlay oo Daanyeel
ku yidhi, Ma waxaad tahay Daanyeelkii ka mid ahaa kuwii
Yahuudah laga soo dhacay, oo boqorkii aabbahay ahaa
Yahuudah ka keenay? **14** Waxaa la iiga kaa sheegay inuu
ruuxa ilaahyadu kugu jiro, oo lagaa dhex helay nuur iyo
waxgarasho iyo xigmad aad iyo aad u wanaagsan. **15**
Haddaba raggii xigmadda lahaa iyo xiddigiyayaashii baa lay
soo hor taagay inay fartan akhriyaan, oo ay ii caddeeyaan
fasirkeeda, laakiin way kari waayeen inay ii caddeeyaan
waxaas fasirkiisa. **16** Laakiinse waxaa la iiga kaa sheegay
inaad wax fasiri kartid, shakigana saari kartid; haddaba
haddaad farta akhriyi kartid oo aad fasirkeeda caddayn
kartid, waxaa lagu xidhi doonaa dhar guduudan, waxaad
qoortana ku qabi doontaa silsilad dahab ah, oo waxaad noqon
doontaa taliyaha saddexaad oo boqortooyada. **17** Markaasaa
Daanyeel jawaabay oo yidhi isagoo boqorkii hor taagan,
Boqorow, hadiyadahaaga iska hayso, abaalgudyadaadana
ku kale sii; habase yeeshee farta waan kuu akhriyi doonaa,
fasirkana waan kuu caddayn doonaa. **18** Boqorow, Ilaaha
ugu Sarreeyaa wuxuu aabbahaa Nebukadnesar siiyey
boqortooyada, iyo weynaan, iyo ammaan, iyo derejo, **19** oo
weynaantii uu siiyey aawadeed ayay dadyowgii iyo quruumihii
iyo kuwii kala afka ahaa oo dhammu la gariireen oo ka
cabsadeen. Kuu doonayay wuu dilay, kuu doonayayna wuu
reebay; oo kuu doonayay wuu sarraysiiyey, kuu doonayayna
wuu hoosaysiiyey. **20** Laakiinse markuu dhulka kor isaga
qaaday oo ruuxiisii kibir la qallafsanaaday ayaa carshigii
boqornimadiisa laga dejiyey, ammaantiisiina waa laga
qaaday. **21** Markaasaa binu-aadmiga laga eryay, qalbigiisiina
waxaa laga dhigay sida kan dugaagga, wuxuuna la joogay
dameeraha duurka, oo wuxuu doogga u daaqay sida dibida,
jidhkiisana waxaa qoyay dharab samada ka soo dhacay ilaa
uu ka ogaaday in Ilaaha ugu Sarreeyaa u taliyo boqortooyada
dadka, oo uu madax uga dhigo ku alla kii uu doonayo. **22**
Beelshaasarow, adigoo wiilkiisii ah, ma aadan is-hoosaysiin in
kastoo aad waxyaalahan oo dhan ogayd; **23** laakiinse waad
iska sarraysiisay Sayidka samada; oo waxaa lagu hor keenay
weelashii gurigiisa, markaasaa adiga iyo saraakiishaada, iyo
naagahaaga, iyo naagahaaga addoommaha ahu aad khamri
ku cabteen; oo waxaad ammaantay ilaahyada lacagta iyo
dahabka ah, iyo kuwa naxaasta, iyo birta, iyo qoryaha, iyo
dhagaxa ah, oo aan waxba arkin, waxna maqlin, waxna
ogayn: oo Ilaaha neeftaadu gacantiisa ku jirto, oo jidadkaaga
oo dhan lehna ma aadan ammaanin; **24** dabadeed gacanta
isaga xaggiisaa laga soo diray, oo waxay qortay fartan.
25 Oo waa tan fartii la qoray, MENE, MENE, TEQEL,
UUFARSIIN. **26** Waa kan waxaas fasirkiisii: MENE: Waxay
ka dhigan tahay, Ilaah waa tiriyey boqortooyadaada, wuuna
dhammeeyey. **27** TEQELna waxaa weeye, Kafadaha waa
lagugu miisaamay oo wax baa kaa dhinnaaday. **28** FERESna
waxaa weeye, Boqortooyadaadii waa la qaybiyey, oo waxaa
la siiyey reer Maaday iyo reer Faaris. **29** Markaasaa
Beelshaasar amar bixiyey, oo waxay Daanyeel u xidheen
dhar guduudan, qoortana waxaa loo geliyey silsilad dahab ah,
markaasaa la naadiyey inuu noqonayo taliyaha saddexaad
oo boqortooyada. **30** Habeenkaasaa la dilay Beelshaasar
boqorkii reer Kaldayiin. **31** Oo Daariyus oo ahaa reer Maaday
oo laba iyo lixdan jir ahaa, ayaa boqortooyadii qabsaday.

6 Daariyus waxaa la wanaagsanaa inuu boqortooyadiisa
u yeelo boqol iyo labaatan amiir, oo boqortooyada oo
dhan wada gaadha; **2** oo wuxuu iyagii ka sara mariyey
saddex taliye, oo Daanyeel ka mid ahaa; inay amiirradu iyaga
la xisaabtamaan, oo aan boqorka khasaare ku dhicin. **3**
Markaasaa Daanyeel laga soocay taliyayaashii iyo amiirradii,

maxaa yeelay, waxaa isaga ku jiray ruux aad u wanaagsan;
boqorkiina wuxuu ku fikiray inuu talada boqortooyada oo
dhan u dhiibo. **4** Markaasaa taliyayaashii iyo amiirradii waxay
doondooneen sabab ay Daanyeel ku dacweeyaan oo xagga
boqortooyada ku saabsan; laakiinse way waayeen sabab iyo
xumaan toona; maxaa yeelay, isagu wuxuu ahaa aamin,
oo qalad iyo xumaan toona lagama helin. **5** Markaasay
nimankaasu waxay isku yidhaahdeen, Sabab ku heli mayno
Daanyeelkan, haddaynan ku helin xagga sharciga ku saabsan
Ilaahiisa. **6** Markaasaa taliyayaashii iyo amiirradii la shireen
boqorkii, oo waxay ku yidhaahdeen, Boqor Daariyusow,
weligaaba noolow. **7** Madaxweynayaashii boqortooyada oo
dhan, iyo taliyayaashii, iyo amiirradii, iyo waaniyayaashii,
iyo saraakiishii, waxay ku tashadeen inay dhisaan qaynuun
boqornimo iyo amar leh, Ku alla kii intii soddon maalmood
ah wax weyddiista ilaah kale ama nin, adiga mooyaane,
Boqorow, waa in lagu rido bohosha libaaxyada. **8** Haddaba,
Boqorow, amarka dhis, oo qorniinka saxeex si uusan u
beddelmin, sida sharciga reer Maaday iyo reer Faaris uusan
u beddelmin oo kale. **9** Sidaas daraaddeed Boqor Daariyus
waa saxeexay qorniinkii iyo amarkii. **10** Daanyeelna markuu
ogaaday in qorniinkii la saxeexay ayuu gurigiisii galay,
haddaba daaqadihii qolkiisa oo xagga Yeruusaalem u jeeday
way furnaayeen, oo saddex jeer buu maalintiiba jilbo joogsan
jiray oo tukan jiray, oo Ilaahiis ku mahadnaqi jiray, siduu hore
u yeeli jiray. **11** Markaasay nimankii isu soo shireen, oo
waxay heleen Daanyeel oo wax weyddiisanaya oo baryaya
Ilaahiis. **12** Markaasay u soo dhowaadeen, oo waxay boqorka
hortiisii kaga hadlen wax ku saabsan amarkii boqorka, oo
waxay yidhaahdeen, Miyaadan saxeexin amar leh, Ku alla
kii, intii soddon maalmood ah, wax weyddiista ilaah kale ama
nin, adiga mooyaane, waa in lagu rido bohosha libaaxyada?
Boqorkiina waa u jawaabay oo ku yidhi, Taasu waa run,
sida sharciga reer Maaday iyo reer Faaris ku qoran oo
aan beddelmi karin. **13** Markaasay jawaabeen oo waxay
boqorkii hortiisa ka yidhaahdeen, Boqorow, Daanyeelkii
ka mid ahaa kuwii Yahuudah laga soo dhacay, dan kama
leh adiga iyo amarkii aad saxeexday toona, laakiinse
saddex jeer buu maalin walba Ilaahiisa wax weyddiistaa. **14**
Markaasaa boqorkii markuu hadalkaas maqlay ayuu aad uga
xumaaday, oo isku dayay inuu Daanyeel samatabbixiyo; oo
ilaa qorraxdu ka dhacday ayuu hawshoonayay inuu isaga
badbaadiyo. **15** Markaasay nimankii giddigood boqorkii
ku soo shireen, oo waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Bal
ogow, Boqorow, inay sharci reer Maaday iyo reer Faaris
tahay inaan la beddelin qaynuun ama amar uu boqorku
dhiso. **16** Markaasaa boqorkii amray, oo Daanyeel waa la
soo kexeeyey oo lagu dhex tuuray bohoshii libaaxyada.
Boqorkiina waa la hadlay Daanyeel, oo ku yidhi, Ilaahaaga
aad had iyo goorba u adeegto ayaa ku samatabbixin doona.
17 Markaasaa dhagax la keenay, oo bohoshii afkeedii la
saaray; oo boqorkii baa ku shaabadeeyey shaabaddiisii,
iyo shaabaddii saraakiishiisa, inaan waxba laga beddelin
xaaladda Daanyeel. **18** Dabadeedna boqorkii baa gurigiisii
tegey, oo habeenkaas wuu soomanaa: alaabtii muusikadana
looma keenin, hurdadiina waa ka duushay. **19** Boqorkii intuu
aroor hore kacay ayuu degdeg u tegey bohoshii libaaxyada.
20 Oo markuu u soo dhowaaday bohoshii Daanyeel ku
jiray ayuu si weyn u ooyay; markaasa boqorkii hadlay oo
Daanyeel ku yidhi, Daanyeelow, Ilaaha nool midiidinkiisow,
Ilaahaaga aad had iyo goor u adeegtaa ma awoodi karaa
inuu libaaxyada kaa samatabbixiyo? **21** Markaasaa Daanyeel
boqorkii ku yidhi, Boqorow, weligaaba noolow. **22** Ilaahay
malaa'igtiisii buu soo diray, oo waxay xidhay libaaxyada
afkoodii, oo waxba ima ay yeelin; waayo, wuxuu arkay
inaanan xaq qabin; xaggaagana, Boqorow, waxba kuma
aanan yeelin. **23** Dabadeedna boqorkii aad iyo aad buu u
farxay, oo wuxuu ku amray in Daanyeel bohosha laga soo
bixiyo. Sidaasaana Daanyeel bohoshii looga soo bixiyey,
korkiisiina innaba waxyeello lagama helin, maxaa yeelay,
Ilaahiis buu isku halleeyey. **24** Dabadeedna boqorkii baa amar
bixiyey oo waxaa la keenay nimankii Daanyeel dacweeyey,
oo bohoshii libaaxyada ayaa lagu dhex tuuray, iyagii iyo
carruurtoodii iyo naagahoodiiba; markaasaa libaaxyadii
qabsadeen intayan bohoshii salkeeda soo gaadhin, lafahoodii
oo dhanna way burbursadeen. **25** Markaasaa boqorkii
Daariyus warqado u qoray dadyowgii, iyo quruumihii, iyo
kuwii kala afka ahaa oo dhan, oo dhulka oo dhan degganaa;
oo wuxuu ku yidhi, Nabadu ha idinku badato. **26** Waxaan
amar ku bixinayaa in dadka dowladnimada boqortooyadayda
oo dhan ay ku hor gariiraan oo ka cabsadaan Ilaaha
Daanyeel; waayo, isagu waa Ilaaha nool, oo weligiis
jiraya, boqortooyadiisuna waa mid aan la baabbi'in karayn,
dowladnimadiisuna way jiri doontaa ilaa ugudambaysta. **27**
Isagu wax waa samatabbixiyaa oo badbaadiyaa, samada
iyo dhulkana wuxuu ku sameeyaa calaamado iyo yaabab,
waana kii Daanyeel ka samatabbixiyey xooggii libaaxyada.
28 Sidaasuu Daanyeelkanu ugu barwaaqoobay boqornimadii
Daariyus, iyo boqornimadii Kuuroskii reer Faaris.

7 Sannaddii kowaad oo boqorkii Baabuloon oo ahaa
Beelshaasar, ayaa Daanyeel riyooday, waxna waa la
tusay isagoo sariirtiisa ku jiifa; markaasuu riyadii qoray,
waxyaalihii dhammaantoodna wuu sheegay. **2** Daanyeel
wuu hadlay oo yidhi, Waxaan riyadaydii habeennimo ku
arkay afartii dabaylood oo samada, oo badda weyn ku soo
dhacaysa. **3** Oo waxaa baddii ka soo baxay afar bahal oo
waaweyn, ee midba kan kale ka duwan yahay. **4** Midkii
kowaad wuxuu u ekaa libaax, baalal gorgorna wuu lahaa, oo
waan fiirinayay ilaa baalashiisii laga rifay, oo dhulka kor baa
looga qaaday, oo waxaa lagu taagay laba lugood sidii nin
oo kale, nin qalbigiisna waa la siiyey. **5** Oo bal eeg, bahal
kale oo labaad oo orso u ekaa, oo dhinac keliya ayuu ku
taagnaa, oo saddex feedhood baa afka ugu jiray ilkihiisa
dhexdood: oo waxaa lagu yidhi, War kac, oo dad badan cun.
6 Dabadeedna waxaan arkay mid kale oo shabeel u eg,
oo dhabarka ku leh afar baal oo haadeed, bahalku wuxuu
kaloo lahaa afar madax; oo waxaa la siiyey dowladnimo. **7**
Dabadeedna waxaan riyadii habeennimada ku arkay bahalkii
afraad, oo ahaa mid laga cabsado oo xoog badan, aad
buuna u darnaa; oo wuxuu lahaa ilko waaweyn oo bir ah; wax
buuna cunay oo burburiyey, intii hadhayna wuu ku tuntay;
oo wuu ka wada duwanaa bahalladii kale oo ka horreeyey
isaga; oo wuxuu lahaa toban gees. **8** Waxaan ka fiirsaday
geesihii, oo bal eeg, waxaa dhexdoodii ka soo baxay gees
kale oo yar; markaasaa hortiisa waxaa ka ruqay saddex gees

oo kuwii hore ka mid ah, geeskaas waxaa ku yiil indho u eg indho dad, iyo af ku hadlaya waxyaalo waaweyn. **9** Waxaan fiirinayay ilaa carshiyo meel la dhigay, oo waxaa ku fadhiistay mid da' weyn; oo dharkiisu wuxuu u caddaa sida barafka cad, timaha madaxiisuna waxay u ekaayeen sida suuf saafi ah, carshigiisu wuxuu ahaa olol dab ah, giringirihiisuna waxay ahaayeen dab wax gubaya. **10** Oo waxaa hortiisa ka soo dareeray oo ka soo baxay durdur dab ah; oo waxaa u adeegayay kumaan kun iyo kumaan kun, hortiisana waxaa taagnaa toban kun oo min toban kun ah; oo xukunkiina waa la dhigay, kitaabbadiina waa la furay. **11** Wakhtigaas aad baan u fiiriyey, codkii hadallada waaweynaa oo geesku ku hadlay aawadiis; oo waxaan fiirinayay ilaa bahalkii la dilay, bakhtigiisiina waa la baabbi'iyey, oo waxaa loo dhiibay si dab loogu gubo. **12** Oo bahalladii kale ee hadhayna dowladnimadoodii waa laga qaaday, cimrigoodiise waa la dheereeyey ilaa waa iyo wakhti. **13** Riyadii habeennimada waxaan ku arkay mid u eg wiilkii aadan aha oo ku yimid daruuraha samada, oo wuxuu u yimid, kii da'da weynaa, oo waa loo soo dhoweeyey oo hortiisaa la soo taagay. **14** Oo waxaa la siiyey dowladnimo iyo ammaan iyo boqortooyo, inay dadyowga, iyo quruumaha, iyo kuwa kala afka ahu u wada adeegaan. Dowladnimadiisu waa dowladnimo weligeed jiraysa, oo aan dhammaanayn, boqortooyadiisuna waa mid aan la baabbi'in doonin. **15** Anigan Daanyeel ahna, ruuxaygu jidhkayguu ku murugaysnaa oo waxyaalihii lay tusayna, way iga argaggixiyeen. **16** Oo waxaan ku soo dhowaaday kuwii meeshaas taagnaa midkood, oo waxaan weyddiiyey runta ku saabsan waxyaalahan oo dhan. Markaasuu ii sheegay oo ii caddeeyey waxyaalahaas fasirkoodii oo dhan. **17** Afartan bahal oo waaweynaa waa afar boqor, oo dunida ka kici doona. **18** Laakiinse Ka ugu Sarreeya quduusiintiisa ayaa boqortooyada qaadan doonta, oo waxay yeelan doonaan boqortooyada weligood iyo xataa weligood iyo weligoodba. **19** Dabadeedna waxaan jeclaaday inaan ogaado runtii ku saabsanayd bahalkii afraad, oo ka duwanaa dhammaantood, oo aad iyo aad cabsida u lahaa, oo ilkihiisu birta ahaayeen, oo ciddiyahiisuna naxaasta ahaayeen; oo wax cunayay, oo waxna burbursanayay, intii hadhayna ku tumanayay, **20** iyo tobankii gees oo madaxiisa ku yiil, iyo geeskii kale oo soo baxay oo hortiisa ay saddexdu ka dhaceen, kaasu waa geeskii indhaha lahaa, iyo afka waxyaalaha waaweyn ku hadlayay, oo araggiisu kuwa kale ka xoog badnaa. **21** Waan fiiriyey, oo isla geeskaas ayaa quduusiinta la diriray; wuuna ka adkaaday; **22** ilaa uu kii da'da weynaa yimid, oo xukunkii la siiyey quduusiintii Ka ugu Sarreeya, oo uu yimid wakhtigii ay quduusiintu yeelan lahayd boqortooyada. **23** Sidan buu yidhi, Bahalka afraad wuxuu ahaan doonaa boqortooyo afraad o dunida ka kici doonta, taasu waa ka duwanaan doontaa boqortooyooyinka kale oo dhan, oo waxay cuni doontaa dunida oo dhan, wayna ku tuman doontaa, oo burburin doontaa. **24** Tobanka gees xaggoodana, waxaa boqortooyadaas ka kici doona toban boqor, dabadeedna mid kalaa kici doona iyaga ka dib, oo isagu waa ka duwanaan doonaa kuwii hore, oo saddex boqor buu dejin doonaa. **25** Oo hadal ka gees ah Ka ugu Sarreeya ayuu ku hadli doonaa, wuxuuna aad u dhibi doonaa quduusiinta Ka ugu Sarreeya, oo wuxuu ku fikiri doonaa inuu beddelo wakhtiyada iyo sharciga, oo gacantiisaana loo gelin doonaa ilaa wakhti iyo wakhtiyo iyo wakhti badhkiis. **26** Laakiinse xukunku wuu ahaan doonaa, oo waxaa laga qaadi doonaa dowladnimadiisa, si loo dhammeeyo oo loo baabbi'iyo ilaa ugudambaysta. **27** Markaasaa boqortooyada iyo dowladnimada, iyo weynaanta boqortooyooyinka samada ka hooseeya oo dhan, waxaa la siin doonaa dadka quduusiinta Ka ugu Sarreeya. Boqortooyadiisu waa boqortooyo weligeed jiraysa, oo dowladaha oo dhammuna isagay u adeegi doonaan oo addeeci doonaan. **28** Waa kan xaalka dabaadigiisii. Aniga Daanyeel ah, fikirradaydu aad bay iiga argaggixiyeen, wejigaygiina waa beddelmay, laakiinse qalbigaygaan ku hayay.

8 Sannaddii saddexaad oo boqornimadii Boqor Beelshaasar ayaa riyo ii muuqatay anigan Daanyeel ah, taasuna way ka dambaysay tii markii hore ii muuqatay. **2** Oo wax baan riyadii ku arkay, oo haddaba saas bay ahayd in markaan riyada arkay aan joogay daartii weynayd oo ku tiil Shuushan oo ku jirtay gobolka Ceelaam; oo riyadii baan haddana arkay oo waxaan ag joogay Webi Uulay. **3** Markaasaan indhahaygii kor u qaaday, oo waxaan arkay wan laba gees leh oo webiga hortiisa taagan; oo labada geesna way dheerdheeraayeen, laakiinse mid baa ka dheeraa midka kale; oo kii dheeraa baa markii dambe soo baxay. **4** Oo waxaan arkay wankii oo wax u riixaya xagga galbeed iyo xagga woqooyi, iyo xagga koonfureed, oo bahalna ma hor istaagi karin, mana jirin mid gacantiisa wax ka bixin karay; laakiinse siduu doonayay ayuu yeeli jiray, wuuna isweyneeyey. **5** Oo intii aan ka fiirsanayay ayaa waxaa galbeed ka yimid orgi, wuxuuna kor maray dhulka dushiisa oo dhan, dhulkana ma uusan taaban: orgiguna wuxuu labada indhood dhexdooda ku lahaa gees weyn. **6** Oo wuxuu u yimid wankii labada gees lahaa oo aan arkay, isagoo webiga hortiisa taagan, kolkaasuu ku orday isagoo aad u cadhaysan. **7** Oo waxaan arkay isagoo wankii u soo dhowaaday, aad buuna ugu xanaaqay, oo wankii buu hardiyey, labadiisii geesna wuu ka jebiyey. Wankiina ma lahayn xoog uu iskaga celiyo, laakiinse dhulkuu ku tuuray, wuuna ku tuntay, mana jirin mid wanka orgiga ka samatabbixin karaa. **8** Markaasaa orgigii aad iyo aad isu weyneeyey, oo markuu aad xoog u yeeshay ayaa geeskii weynaa ka jabay; markaasaa beddelkiisii waxaa u soo baxay afar gees oo waaweyn oo u jeeday samada afarteeda jaho. **9** Markaasaa midkood waxaa ka soo baxay gees yar oo aad ugu weynaaday xagga koonfureed iyo xagga bari, iyo xagga waddankii quruxda lahaa. **10** Oo xataa wuu ka xoog weynaaday ciidanka samada, markaasuu ciidankii qaarkiis iyo xiddigihii qaarkood dhulka ku soo tuuray, wuuna ku tuntay. **11** Oo weliba wuu ka sii xoog weynaaday amiirkii ciidanka, oo wuxuu ka qaaday qurbaankii la gubanayay oo joogtada ahaa, oo meeshiisii quduuska ahaydna hoos baa loo tuuray. **12** Markaasaa ciidankii iyo qurbaankii joogtada ahaaba isagii la siiyey, waxaana loo siiyey xadgudub, markaasuu runtii dhulka ku soo tuuray, wuxuu sameeyey ayuuna ku barwaaqoobay. **13** Dabadeedna waxaan maqlay mid quduus ah oo hadlaya, markaasaa mid kale oo quduus ahu wuxuu ku yidhi kii hadlay, Ilaa goormay ahaan doontaa riyada ku saabsan qurbaanka joogtada ah, iyo xadgudubka wax baabbi'iya,

si meesha quduuska ah iyo ciidankaba loogu tunto? **14** Markaasuu igu yidhi, Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo fiid iyo subax, dabadeedna meesha quduuska ah waa la nadiifin doonaa. **15** Oo markaan anigoo Daanyeel ah arkay riyadii ayaan doondoonay inaan garto, oo bal eeg, waxaa i soo hor istaagay wax nin u eg. **16** Oo nin codkiis ayaan ka dhex maqlay Webi Uulay wuuna dhawaaqay, oo yidhi, Jibriilow, ninkan riyada garansii. **17** Sidaas daraaddeed ayuu u soo dhowaaday meeshii aan taagnaa, oo markuu yimid waan baqay, wejigaanna u dhacay, laakiinse wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, garo, waayo, riyada waxaa leh wakhtiga ugudambaysta. **18** Oo intuu ila hadlayay ayaan hurdo aad u weyn la dhacay anigoo wejiga dhulka ku hayo, laakiinse isagii baa i taabtay oo i sara joojiyey. **19** Oo wuxuu igu yidhi, Bal eeg, waxaan ku ogeysiinayaa waxa ahaan doona wakhtiga ugu dambaysta ee cadhada, waayo, waxaa leh wakhtiga la ballamay ee ugu dambaysta ah. **20** Wankii aad aragtay oo labada gees lahaa waa labada boqor ee dalka Maaday iyo dalka Faaris. **21** Orgigiina waa boqorka dalka Gariigta, oo geeskii weynaa oo labadiisa indhood dhexdooda ku yiilna waa boqorka kowaad. **22** Oo midkii ka jabay meeshii afartu soo istaagtay, quruuntaas waxaa ka soo bixi doonta afar boqortooyo, laakiinse xooggiisa ma yeelan doonaan. **23** Marka ugu dambaysta boqortooyadooda, ee uu dembilayaasha wakhtigoodu buuxsamo waxaa kici doona boqor wejigiisa laga cabsado, oo garanaya waxyaalaha daahan. **24** Oo xooggiisuna wuu weynaan doonaa, laakiinse ma aha xagga isaga xooggiisa, oo aad buu si yaab leh wax u baabbi'in doonaa, wuuna ku barwaaqoobi doonaa wuxuu sameeyo, oo wuxuu baabbi'in doonaa kuwa xoogga badan iyo dadka quduuska ah. **25** Oo siyaasaddiisa ayuu khiyaanada gacantiisa kaga guulaysan doonaa; markaasuu xagga qalbiga iska weynayn doonaa, oo kuwo badan oo nabadgelyaysan ayuu baabbi'in doonaa. Wuxuu kaloo ishor taagi doonaa Amiirka amiirrada; laakiinse waa la jejebin doonaa isagoo aan gacan la saarin. **26** Oo riyadii fiidadka iyo subaxyada ee laguu sheegay waa run, laakiinse adigu riyada xidh, waayo, waxaa iska leh maalmo badan oo iman doona. **27** Markaasaan anigoo Daanyeel ahu suuxay, dhawr maalmoodna waan bukay, dabadeedna waan kacay, oo shuqulkii boqorka qabtay: oo riyadii waan la yaabay, laakiinse ciduna ma garan.

9 Sannaddii kowaad oo Daariyus kii ahaa ina Ahashwerus oo reer Maaday, oo boqorka looga dhigay boqortooyadii reer Kaldayiin, **2** sannaddii kowaad oo boqornimadiisa ayaan anigoo Daanyeel ahu kitaabbadii ka gartay intay ahaayeen sannadihii Ilaah kala hadlay Nebi Yeremyaah, oo ku saabsanaa wakhtiga la dhammaystirayo baabbi'inta wax la baabbi'inayo Yeruusaalem, waxayna ahaayeen toddobaatan sannadood. **3** Oo waxaan wejigayga u jeediyey Sayidka Ilaah ah inaan ku doondoono tukasho iyo baryootan, anoo sooman, oo joonyado guntan, oo dambas ku fadhiya. **4** Oo Rabbiga ah Ilaahayga ayaan baryay, oo wax baan u qirtay, oo aan idhi, Sayidow, waxaad tahay Ilaaha weyn oo laga cabsado, oo axdi xajiya, oo u naxariista kuwa isaga jecel oo amarradiisa dhawra; **5** waannu dembaabnay, oo wax baannu si qalloocan u samaynay, oo shar baannu falnay, oo waannu caasiyownay, oo xataa waannu ka baydhnay amarradaadii iyo xukummadaadii, **6** oo ma aannu dhegaysan nebiyadii addoommadaada ahaa, oo magacaaga kula hadlay boqorradayada iyo amiirradayada, iyo awowayaashayo, iyo dadka waddanka deggan oo dhan. **7** Sayidow, xaqnimada adigaa iska leh, laakiinse annagu waxaannu leennahay qasnaan iyo ceeb sida maanta annagoo ah dadka reer Yahuudah, iyo kuwa ku dhaqma Yeruusaalem, iyo reer binu Israa'iil oo dhan, iyo kuwa dhow iyo kuwa fog oo aad dalalka kale u kaxaysay xadgudubkii ay kugu xadgudbeen aawadiis. **8** Sayidow, waxaannu leennahay qasnaan iyo ceeb, annaga iyo boqorradayada iyo amiirradayada, iyo awowayaashayaba, maxaa yeelay, waannu kugu dembaabnay. **9** Sayidka Ilaahayaga ahu wuxuu leeyahay naxariis iyo dembidhaaf, waayo, waannu ku caasiyownay; **10** mana aannu addeecin codkii Rabbiga Ilaahayaga ah, iyo inaannu ku soconno sharciyadiisa ay na hor dhigeen nebiyadii ahaa addoommadiisa. **11** Haah, reer binu Israa'iil oo dhammu sharcigaagii way ku xadgudbeen, oo xataa way ka baydheen, si aanay u addeecin codkaaga, sidaas daraaddeed ayaa cadhada lanoogu riday, iyo weliba dhaarta ku qoran sharciga Muuse, oo ahaa addoonkii Ilaah; waayo, waannu kugu dembaabnay. **12** Hadalladiisii uu kaga hadlay annaga iyo xaakinnadayada na xukumi jiray wuxuu ku adkeeyey xumaan weyn oo uu nagu soo dejiyey; waayo, samada hoosteeda oo dhan laguma samayn waxa Yeruusaalem lagu sameeyey oo kale. **13** Sida ku qoran sharciga Muuse, xumaantan oo dhammu annagay nagu dhacday, welise Rabbiga Ilaahayaga ah raallinimo kama aannu baryin, si aannu uga soo jeesanno dembiyadayada, oo aannu runtaada uga fikirno. **14** Haddaba sidaas daraaddeed baa Rabbigu xumaanta u fiiriyey, oo uu noogu soo dejiyey, waayo, Ilaaha Rabbigayaga ahu wax alla wuxuu sameeyo oo dhan waa ku xaq, oo annana ma aannu addeecin codkiisii. **15** Haddaba Ilaahayaga ahow, oo dadkiisa gacanta xoogga leh Masar kaga soo bixiyayow, oo maanta ammaan isu soo jiidayow, waannu dembaabnay, oo wax shar ah baannu falnay. **16** Sayidow, waan ku baryayaaye xaqnimadaada oo dhan aawadeed, Dhirifkaaga iyo cadhadaaduba ha ka leexdeen magaaladaada Yeruusaalem, oo ah buurtaada quduuska ah; waayo, dembiyadayada iyo xumaantii awowayaashayo aawadood ayaa Yeruusaalem iyo dadkaagiiba kuwo ceebaysan ugu noqdeen inta nagu wareegsan oo dhan. **17** Haddaba Ilaahayow, bal maqal tukashadayda iyo baryadayda anoo ah addoonkaaga, oo aawadaa, Sayidow, uga dhig in wejigaagu ka hor iftiimo meeshaada quduuskaa oo kharribantay. **18** Ilaahayow, dhegahaaga soo jeedi oo i maqal; oo indhahaaga kala qaad, oo bal arag baabba'ayaga, iyo magaaladii magacaaga loogu yeedhayba, waayo, annagu kugu baryi mayno xaqnimo aannu leennahay, laakiinse naxariistaada ayaannu kugu baryaynaa. **19** Sayidow, na maqal; Sayidow, na cafi; Sayidow, na dhegayso oo yeel; ha raagin; aawadaa baan kugu baryaynaa Ilaahayow, maxaa yeelay magaaladaada iyo dadkaagaba waxaa loogu yeedhay magacaaga. **20** Oo intii aan hadlayay, oo aan tukanayay, oo aan dembigayga iyo dembigii dadkayga reer binu Israa'iil qiranayay, oo aan Rabbiga Ilaahayga ah u baryayay buurta quduuska ah

oo Ilaahay, **21** intii aan ducaysanayay ayaa ninkii Jibriil
ahaa, oo aan markii hore riyada ku arkay, degdeg iigu soo
duulay, wakhtigii qurbaankii fiidkii la bixiyey, oo i taabtay.
22 Markaasuu wax i baray, oo ila hadlay, oo wuxuu igu
yidhi, Daanyeelow, haatan waxaan u soo baxay inaan kaa
dhigo mid wax aad u yaqaan. **23** Markaad baryootankaagii
bilowday ayaa amarku soo baxay, oo waxaan u imid inaan
kuu sheego; waayo, aad baa laguu jecel yahay, haddaba
sidaas daraaddeed xaalka ka fiirso, oo riyada garo. **24**
Toddobaatan toddobaad baa loo qabtay dadkaaga iyo
magaaladaada quduuska ah, in xadgudubka la joojiyo, oo
dembiyada la dhammeeyo, oo xumaanta laga heshiiyo, oo la
keeno xaqnimo weligeed ah, iyo in la shaabadeeyo waxyaalo
lays tuso iyo waxyaalo la sii sheego, iyo in la subko kan ugu
quduusan. **25** Haddaba ogow oo garo in tan iyo markii amarku
soo baxay in Yeruusaalem la soo celiyo oo la dhiso ilaa uu
yimaado Kan subkan oo ah amiirka waxaa ahaan doona
toddoba toddobaad, iyo laba iyo lixdan toddobaad; haddana
wakhtiyada cidhiidhiga ah waa la dhisi doonaa oo waxaa
loo yeeli doonaa jidad iyo derbi. **26** Oo laba iyo lixdanka
toddobaad dabadood ayaa Kan subkan la gooyn doonaa
waxbana ma haysan doono, oo dadka amiirka iman doona
ayaa baabbi'in doona magaalada iyo meesha quduuska
ah oo dhammaadkiisuna wuxuu ahaan doona mid daad
leh, oo xataa ilaa ugu dambaysta waxaa jiri doona dagaal;
baabba'na waa la goostay. **27** Oo toddobaad ayuu kuwo
badan axdi kula dhigan doonaa: markaasuu toddobaadka
badhtankiisa joojin doonaa allabariga iyo qurbaankaba; oo
dushiisa waxaa ku iman doona mid wax baabbi'iya ilaa
dhammaadkii la goostay lagu dejiyo kan wax baabbi'iya.

10 Sannaddii saddexaad oo boqorkii Faaris oo Kuuros
ahaa ayaa wax loo muujiyey Daanyeel, oo magiciisa
la odhan jiray Beelteshaasar; waxaasuna run buu ahaa, oo
weliba dagaal weyn buu ahaa xaalkii wuu gartay, garashuuna
u lahaa wixii la tusay. **2** Waayahaas anigan Daanyeel ahu
saddex toddobaad oo dhan ayaan barooranayay. **3** Cunto
wanaagsan ma aan cunin, hilib iyo khamrina afkayga ma
gelin, mana subkan marnaba ilaa ay saddexdii toddobaad
dhammaadeen. **4** Oo bishii kowaad maalinteedii afar iyo
labaatanaad, anoo taagan webiga weyn oo Xiddeqel ah
agtiisa, **5** ayaan indhahayga kor u qaaday, oo wax fiiriyey,
markaasaan arkay nin dhar wanaagsan qaba, oo dahab saafi
ah oo Uufaas laga keenayaa dhexda ugu xidhan yahay; **6**
jidhkiisuna wuxuu u ekaa berullos, wejigiisuna wuxuu u ekaa
hillaac, indhihiisuna waxay u ekaayeen laambado dab ah,
gacmihiisa iyo cagihiisuna waxay midabka uga ekaayeen
naxaas la safeeyey, codkiisuna wuxuu u ekaa dad faro badan
buuqood. **7** Oo anigaan Daanyeel ah oo keliya ayaa wixii
lay tusay arkay, waayo, nimankii ila socday ma ay arkin
wixii lay tusay, maxaa yeelay, aad bay u gariireen, wayna
carareen si ay u dhuuntaan. **8** Oo sidaasaa keligay layga
tegey, oo waxaan arkay waxan weyn ee lay tusay, oo xoogna
iguma hadhin, quruxdaydiina waxay u rogmatay qudhun,
markaasaan xoog iska waayay. **9** Oo codkiisiina waan
maqlay, oo markaan maqlay codkiisii ayaan hurdo culus
wejiga ula dhacay, wejigana dhulkaan saaray. **10** Oo bal eeg,
markaasaa gacanu i taabatay, oo jilbaha iyo calaacalaha
igu joojisay. **11** Oo wuxuu igu yidhi, Daanyeelow, ninka aad
loo jecelyahayow, bal garo erayada aan kugula hadlayo, oo
istaag, waayo, hadda adaa lay soo kaa diray, oo markuu
hadalkaas igula hadlay ayaan istaagay anigoo gariiraya.
12 Markaasuu igu yidhi, Ha cabsan, Daanyeelow, waayo,
maalintii ugu horraysay oo aad qalbigaaga gelisay inaad wax
garato oo aad isku hoosaysiiso Ilaah hortiis ayaa erayadaadii
la maqlay, oo anigu waxaan u imid erayadaadii aawadood.
13 Laakiinse boqortooyada Faaris amiirkeedii ayaa kow iyo
labaatan maalmood iga hor joogsaday, laakiinse Mikaa'iil, oo
ah amiirrada sare midkood, ayaa ii yimid inuu i caawiyo, oo
halkaasaan kula hadhay boqorradii reer Faaris. **14** Haddaba
waxaan u imid inaan ku ogeysiiyo waxa dadkaaga ku dhici
doona ugu dambaysta, waayo, wixii lagu tusay weli maalmo
badan baa ka hadhay. **15** Oo markuu igula hadlay erayada
sidan ah ayaan xagga dhulka u jeestay, waanan hadli kari
waayay. **16** Oo bal eeg, mid binu-aadmiga u ekaa ayaa
bushimahayga taabtay: markaasaan afka kala qaaday, oo
hadlay, oo waxaan ku idhi kii hor taagnaa, Sayidkaygiiyow,
riyada sababteeda aawadeed ayaa caloolxumadaydii igu soo
noqotay, xoogna waan iska waayay. **17** Anoo addoonkaaga
ahu sidee baan kuula hadli karaa, sayidkaygiiyow? Imminka
aniga xoog iguma hadhin, neefuna iguma jirto. **18** Markaasaa
haddana waxaa i taabtay mid binu-aadmiga u eg, wuuna i
xoogeeyey. **19** Markaasuu igu yidhi, Ninkii aad loo jeclaayow,
ha cabsan, nabadu ha kuu ahaato, xoog yeelo, oo xoog
yeelo. Oo markuu ila hadlay ayaan xoogaystay, oo waxaan
idhi, Sayidkaygiiyow, hadal, waayo, waad i xoogaysay. **20**
Markaasuu igu yidhi, Haddaba ma og tahay waxa aan kuugu
imid wuxuu yahay? Oo hadda waxaan u noqonayaa inaan
la diriro amiirka reer Faaris, oo markaan tago waxaa iman
doona amiirkii dalka Gariigta. **21** Laakiinse waxaan kuu
sheegayaa waxa lagu qoray qorniinka runta; mana jiro mid
aniga kuwaas iga celiyaa, amiirkiinna Mikaa'iil mooyaane.

11 Daariyus oo reer Maaday ahaa, sannaddiisii kowaad
ayaan u istaagay inaan caawiyo oo xoogaysiiyo isaga.
2 Oo haatan runtaan kuu sheegayaa, Bal ogow, weliba
saddex boqor baa Faaris ka kici doonee, kan afraadna
kulligood waa ka wada maal badnaan doonaa, oo markuu
maalkiisa aad ugu xoogaysto, ayuu dhammaan boqortooyada
Gariigta ku kicin doonaa. **3** Oo waxaa kici doona boqor xoog
badan, oo talo weyn ku talin doona, hadba siduu doonayana
yeeli doonaa. **4** Oo markuu kaco, ayaa boqortooyadiisu
jabi doontaa, waxaana loo kala qaybin doonaa afarta jaho
oo samada, laakiin farcankiisa iyo sida dowladnimadiisu
ahayd toona looma qaybin doono, waayo, boqortooyadiisa
waa la rujin doonaa, oo waxaa yeelan doona kuwo kale oo
aan kuwan ahayn. **5** Oo boqorka koonfureed ayaa xoog
yeelan doona, oo mid amiirradiisa ka mid ah ayaa ka sii
xoog badnaan doona, wuxuuna yeelan doonaa dowladnimo,
oo dowladnimadiisuna waxay noqon doontaa dowladnimo
weyn. **6** Sannado dabadoodna way isku darsami doonaan
kulligood, oo boqorka koonfureed gabadhiisa ayaa u iman
doonta boqorka woqooyi inay heshiis la dhigato; laakiinse
gacanteedu xoog ma sii yeelan doonto; isaga iyo gacantiisuna
sii ma taagnaan doonaan, laakiinse waa la sii dayn doonaa
iyada, iyo kuwii keenay, iyo kii dhalay, iyo kii waayahaas

iyada xoogayn jirayba. **7** Laakiinse biqil ka baxay jiriddii
ay ka soo farcantay ayaa meeshiisa istaagi doona oo u
iman doona ciidanka, oo wuxuu soo geli doonaa boqorka
woqooyi qalcaddiisa, wuuna ka gees ahaan doonaa iyaga,
kolkaasuu ka adkaan doonaa. **8** Oo weliba wuxuu xagga
Masar qaadan doonaa ilaahyadooda, iyo sanamyadooda la
shubay, iyo weelashoodii wanaagsanaa ee laga sameeyey
lacagta iyo dahabka, oo intii dhawr sannadood ah ayuu ka
hadhi doonaa boqorka woqooyi. **9** Oo wuxuu iman doonaa
boqortooyada boqorka koonfureed, laakiin waddankiisuu ku
noqon doonaa. **10** Wiilashiisuna way dagaallami doonaan,
oo waxay urursan doonaan ciidan faro badan oo imanaya, oo
dhulka qarqinaya, oo dhex maraya, markaasuu soo noqon
doonaa oo la dagaallami doonaa ilaa qalcaddiisa. **11** Oo
boqorka koonfureed wuu cadhoon doonaa, kolkaasuu soo
bixi doonaa oo la dagaallami doonaa boqorka woqooyi,
oo wuxuu soo bixin doonaa dad faro badan, dadka faraha
badanna isagaa gacanta loo gelin doonaa. **12** Oo dadka
faraha badanna waa la qaadi doonaa, qalbigiisuna wuu
kibri doonaa; oo tobanyaal kun buu hoos u tuuri doonaa,
mase adkaan doono. **13** Oo markaasaa waxaa soo noqon
doona boqorkii woqooyi, oo wuxuu soo bixin doonaa dad faro
badan oo kuwii hore ka sii badan; oo sannado dabadood
wuxuu la iman doonaa ciidan badan iyo maal badan. **14** Oo
wakhtigaasna dad badan baa ka gees noqon doona boqorka
koonfureed; oo weliba kuwa wax dulma oo dadkaaga ku
dhex jira ayaa kici doona si ay riyadu u dhisanto; laakiinse
way dhici doonaan. **15** Sidaasuu boqorkii woqooyi u iman
doonaa, oo tuulmo buu tuuli doonaa, oo magaalo deyr lehna
wuu qaadan doonaa, ciidanka koonfureedna isma hor taagi
doonaan, iyo dadkiisa uu doortay toona, oo xoog ay isku
hor taagaanna ma jiri doono. **16** Laakiin kan isaga ku kaca
ayaa hadba siduu doonayo yeeli doona, oo ninna isma hor
taagi doono. Oo wuxuu dhex istaagi doonaa dhulka quruxda
leh, gacantiisana waxaa ku jiri doona baabbi'in. **17** Inuu
xoogga boqortooyadiisa oo dhan la yimaado aawadeed
ayuu wejigiisa u jeedin doonaa, waxaana la jiri doona kuwa
qumman, markaasuu siduu doonayo yeeli doonaa; oo waxaa
la siin doonaa gabadha dumarka si uu u kharribo, laakiin
ma ay istaagi doonto, tiisiina ma ay noqon doonto. **18** Taas
dabadeedna wuxuu u jeesan doonaa xagga gasiiradaha,
kuwo badanna wuu qaadan doonaa, laakiinse mid amiir ah
ayaa caydii uu caayay joojin doona; oo weliba caydiisii isaguu
ku celin doonaa. **19** Markaasuu haddana u jeesan doona
xagga qalcadaha waddankiisa, laakiinse wuu turunturoon
doonaa oo dhici doonaa, lamana heli doono. **20** Dabadeedna
waxaa meeshiisii istaagi doona mid ka dhigi doona in
cashuurqaade boqortooyada ammaanteeda dhex maro,
laakiin dhawr maalmood dabadood ayaa la jebin doonaa,
lagumase jebin doono cadho ama dagaal. **21** Oo waxaa
meeshiisii qaadan doona mid la quudhsado, oo aan la
siinin murwaddii boqortooyada, laakiin wuxuu iman doonaa
wakhtiga nabadgelyada, oo boqortooyadana sasabashuu ku
qaadan doonaa. **22** Oo iyaga hortiisa ayaa laga xaaqi doonaa,
sida daadku wax u qarqiyo oo kale, waana la jebin doonaa
iyagii, iyo weliba amiirkii axdigaba. **23** Oo markii wacad
lala dhigto dabadeed ayuu si khiyaano ah ku shaqaysan
doonaa, waayo, dad yar buu la soo bixi doonaa, wuuna
xoog badnaan doonaa. **24** Wakhtiga nabadgelyada ayuu
iman doonaa xataa meelaha gobolka ugu barwaaqo badan,
markaasuu wuxuu samayn doonaa wax aan awowayaashiis
iyo abkowyadiis midkoodna samayn; oo wuxuu ku dhex
firdhin doonaa wax la boobay iyo dhac iyo maal: oo intii
wakhti ayuu wax qalcadaha ka gees ah ku fikiri doonaa. **25**
Markaasuu xooggiisa iyo geesinimadiisa ku kicin doonaa
boqorka koonfureed, isagoo ciidan badan wata, boqorka
koonfureedna isaguu la dagaallami doona isagoo wata ciidan
aad u xoog badan, laakiinse isma uu taagi doono, maxaa
yeelay, wax ka gees ah bay ku fikiri doonaan. **26** Oo kuwii
quudkiisii cunay ayaa jebin doona isaga, oo ciidankiisuna
dalkuu qarqin doonaa, oo kuwo badan baa dhici doona
iyagoo la laayay. **27** Oo labadaas boqorba qalbiyadoodu
waxay ka shaqayn doonaan belaayo, oo miis keliya ayay
been isugu sheegi doonaan; laakiinse ma ay hagaagi doonto;
waayo, weliba ugudambaystu waxay noqon doontaa wakhtigii
la xugmay. **28** Markaasuu dhulkiisii ku noqon doonaa isagoo
maal badan wata, qalbigiisuna ka gees buu noqon doonaa
axdiga quduuska ah; siduu doonayo ayuu yeeli doonaa
oo dhulkiisuu ku noqon doonaa. **29** Wakhtigii loo xugmay
ayuu noqon doonaa oo koonfurtuu iman doonaa; laakiinse
wakhtiga ugu dambaysta ma noqon doono sidii kii hore, **30**
waayo, doonniyaha Kitiim ayaa soo weerari doona; oo sidaas
daraaddeed ayuu u quusan doonaa, oo u noqon doonaa,
oo wuxuu u cadhoon doonaa axdiga quduuska ah oo siduu
doonayo ayuu yeeli doonaa, oo xataa wuu noqon doonaa,
wuuna u fiirsan doonaa kuwa ka taga axdiga quduuska ah.
31 Oo ciidan baa isaga la gees noqon doona, oo waxay
nijaasayn doonaan meesha quduuska ah ee qalcadda leh,
oo waxay qaadan doonaan qurbaanka joogtada, oo waxay
qotomin doonaan waxa baas oo wax baabbi'iya. **32** Oo kuwa
wax baas oo axdiga ka gees ah sameeya ayuu sasabasho
ku qalloocin doonaa; laakiinse dadka Ilaahooda yaqaan way
xoog badnaan doonaan, oo waxyaalo waaweyn bay samayn
doonaan. **33** Oo kuwa xigmadda leh oo dadka ku dhex
jira, kuwo badan bay wax bari doonaan; laakiinse maalmo
badan bay ku dhici doonaan seef, iyo olol, iyo maxbuusnimo,
iyo dhac. **34** Haddaba markay dhacaan baa lagu caawin
doonaa caawimaad yar, laakiinse qaar badan baa iyagoo
sasabanaya ku darsami doona. **35** Oo qaarkooda xigmadda
leh ayaa dhici doona, si loo tijaabiyo, oo loo daahiriyo, oo loo
caddeeyo, ilaa wakhtiga ugudambaysta, maxaa yeelay, waa
weli wakhtigii la xugmay. **36** Oo boqorku siduu doonuu yeeli
doonaa; wuuna isa sarraysiin doonaa oo iska weynaysiin
doonaa ilaah kasta, oo waxyaalo yaab miidhan ah ayuu kaga
hadli doonaa Ilaaha ilaahyada, wuuna iska barwaaqoobi
doonaa ilaa ay cadhadu buuxsanto; waayo, wixii la goostay
ayaa la samayn doonaa. **37** Umana fiirsan doono ilaahyadii
awowayaashiis, ama waxa dumarku jecel yihiin, oo ilaahna
uma fiirsan doono, waayo, wuu iska weynaysiin doonaa wax
kasta. **38** Laakiinse meeshiisuu ku cisayn doonaa ilaaha
qalcadaha; oo ilaah aanay awowayaashiis garanayn ayuu ku
cisayn doonaa dahab iyo lacag iyo dhagaxyo qaali ah, iyo
waxyaalo fiican. **39** Oo ilaah qalaad caawimaaddiis ayuu wax
ku samayn doonaa qalcadaha ugu xoogga badan, oo mid
kasta oo isaga aqoonsada wuxuu u kordhin doonaa ammaan;
wuxuuna ka dhigi doonaa inay xukumaan kuwo badan,

dhulkana abaal buu ugu kala qaybin doonaa. **40** Wakhtiga
ugu dambaysta ayaa boqorka koonfureed la dagaallami
doonaa isaga, oo boqorka woqooyina wuxuu ugu iman
doonaa sida dabayl cirwareen ah, isagoo wata gaadhifardood,
iyo fardooley, iyo doonniyo badan, wuxuuna soo dhex geli
doonaa waddammada, wuuna qarqin doonaa, oo dhex mari
doonaa. **41** Wuxuu kaloo dhex geli doonaa dhulka quruxda
leh, oo waddammo badan oo kalena waa la afgembiyi
doonaa, laakiin waxaa gacantiisa laga samatabbixin doonaa
Edom, iyo Moo'aab, iyo kuwa waaweyn oo reer Cammoon.
42 Oo haddana gacantiisuu waddammada ku fidin doonaa,
oo dalka Masarna ma baxsan doono. **43** Laakiinse xoog
buu u yeelan doonaa khasnadaha dahabka iyo lacagta ah,
iyo waxyaalaha qaaliga ah ee Masar oo dhan. Oo weliba
dadka Liibiya, iyo dadka Itoobiyana tallaabooyinkiisay daba
geli doonaan. **44** Laakiinse warar bari iyo woqooyi ka yimid
ayaa ka welwelin doona isaga, markaasuu isagoo aad u
cadhaysan u soo bixi doonaa inuu kuwo badan baabbi'iyo
oo idleeyo. **45** Oo wuxuu teendhooyinkiisii boqornimo ka
taagi doonaa meel u dhaxaysa badda iyo buurta qurxoon oo
quduuska ah; laakiin mar buu dhammaadkiisu iman doonaa;
oo ninna ma caawin doono.

12 Oo wakhtigaas waxaa kici doona Mikaa'iil oo ah
amiirka weyn oo dadkaaga u kici doona, oo waxaa jiri
doona wakhti dhib badan, oo aan isagoo kale weli la arag intii
quruunu jirtay ilaa waagaas, oo wakhtigaas dadkaaga waa
la samatabbixin doonaa, mid kasta oo laga helo isagoo ku
qoran kitaabka. **2** Oo qaar badan oo ku hurda ciidda dhulka
ayaa soo toosi doona, qaarkood waxay u soo toosi doonaan
nolol weligeed ah, qaarkoodna waxay u soo toosi doonaan
ceeb iyo quudhsasho weligeed ah. **3** Oo kuwa xigmadda
lahu waxay u dhalaali doonaan sida nuurka samada; kuwii
kuwo badan xaqnimada u soo jeediyaana sida xiddigaha
weligood iyo weligood. **4** Laakiinse adigu Daanyeelow,
erayada xidh, kitaabkana shaabadee, ilaa wakhtiga ugu
dambaysta. Kuwo badan baa hore iyo dib u roori doona,
aqoontuna waa kordhi doontaa. **5** Markaasaan anigoo
Daanyeel ah wax fiiriyey, oo bal eeg, waxaan arkay laba kale
oo taagtaagan, mid wuxuu taagnaa webiga qarkiisa soke, kan
kalena wuxuu taagnaa webiga qarkiisa shishe. **6** Oo mid baa
ku yidhi ninkii dharka wanaagsan qabay, oo biyaha webiga
dushooda joogay, Ilaa goormuu ahaan doonaa dhammaadka
yaababkanu? **7** Oo waxaan maqlay ninkii dharka wanaagsan
qabay, oo biyaha webiga dushooda joogay, markuu gacantiisii
midig iyo gacantiisii bidix samada u taagay oo ku dhaartay
kan weligiis nool inay noqon doonto wakhti iyo wakhtiyo
iyo wakhti badhkiis; oo markay dhammeeyaan jejebinta
xoogga dadka quduuska ah ayaa waxyaalahan oo dhammu
dhammaan doonaan. **8** Oo anigu waan maqlay, mase
garanin, markaasaan idhi, Sayidkaygiiyow, waxyaalahan
dhammaadkoodu muxuu ahaan doonaa? **9** Markaasuu
wuxuu igu yidhi, Daanyeelow, iska tag, waayo, erayadii waa
la xidhay oo la shaabadeeyey ilaa wakhtiga ugu dambaysta.
10 Qaar badan baa isdaahirin doona, oo iscaddayn doona,
waana la tijaabin doonaa; laakiinse kuwa sharka ahu
sharnimay samayn doonaan; oo inta sharka ah midkoodna
wax ma garan doono, laakiinse kuwa xigmadda leh ayaa
wax garan doona. **11** Oo wakhtiga qurbaanka joogtada
ah la qaadi doono, ilaa la taagi doono waxa baas oo wax
baabbi'iya, waxaa jiri doona kun iyo laba boqol iyo sagaashan
maalmood. **12** Waxaa barakaysan ka suga ee gaadha kunka
iyo saddexda boqol iyo shan iyo soddonka maalmood. **13**
Laakiinse iska tag ilaa wakhtiga ugu dambaystu ahaado,
waayo, waad nasan doontaa, maalmaha dabaadigoodana
qaybtaadaad isu taagi doontaa.

Hoosheeca

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo u yimid Hoosheeca
ina Be'eeri wakhtigii dalka Yahuudah ay boqorrada ku
ahaayeen Cusiyaah, iyo Yootam, iyo Aaxaas, iyo Xisqiyaah,
iyo wakhtigii dalka Israa'iil uu boqorka ku ahaa Yaaraabcaam
ina Yoo'aash. **2** Rabbigu markuu Hoosheeca markii ugu
horraysay la hadlay, wuxuu Rabbigu Hoosheeca ku yidhi,
Tag, oo waxaad guursataa naag dhillo ah oo waxaad yeelataa
carruur dhillo dhashay, waayo, dadka dalku Rabbigay ka
fogaadaan sida naagu ninkeeda uga sinaysata. **3** Sidaas
daraaddeed wuu tegey oo wuxuu guursaday Gomer oo ahayd
ina Diblaayim, oo iyana way uuraysatay, oo wiil bay isagii u
dhashay. **4** Markaasaa Rabbigu isagii ku yidhi, Magiciisa
waxaad u bixisaa Yesreceel, waayo, in yar dabadeed waxaan
dhiiggii Yesreceel ka aar gudi doonaa reerka Yeehuu, oo
boqortooyada dadka Israa'iilna waan joojin doonaa. **5** Oo
maalintaas ayaan qaansada dadka Israa'iil ku jebin doona
dooxada Yesreceel. **6** Oo haddana mar kalay uuraysatay oo
gabadh bay dhashay. Markaasaa Rabbigu wuxuu isagii ku
yidhi, Waxaad magaceeda u bixisaa Lo-Ruxaamaah, waayo,
anigu mar dambe dadka Israa'iil u naxariisan maayo, oo
sinaba u saamixi maayo. **7** Laakiinse waxaan u naxariisan
doonaa dadka Yahuudah, oo waxaan iyaga ku badbaadin
doonaa Rabbiga Ilaahooda ah, oo kuma badbaadin doono
qaanso, ama seef, ama dagaal, ama fardo iyo fardooley
toona. **8** Oo haddana markii ay Lo-Ruxaamaah naaskii
ka gudhisay ayay uuraysatay, oo waxay dhashay wiil. **9**
Markaasaa Rabbigu isagii ku yidhi, Waxaad magiciisa u
bixisaa Lo-Cammii, waayo, idinku dadkayga ma ahidin, oo
aniguna Ilaahiin idiin ahaan maayo. **10** Laakiinse tirada
dadka Israa'iil waxay ahaan doontaa sida cammuudda badda
oo kale, taasoo aan la qiyaasi karin, lana tirin karin, oo
waxay noqon doontaa meeshii laga yidhi iyaga, Dadkayga
ma ahidin, waxaa laga odhan doonaa, Idinku waxaad tihiin
wiilashii Ilaaha nool. **11** Oo dadka Yahuudah iyo dadka
Israa'iilba waa laysu soo wada ururin doonaa, oo waxay
dooran doonaan mid madax iyaga u ah, oo dalkana way ka
bixi doonaan, waayo, maalinta Yesreceel maalin weyn bay
ahaan doontaa.

2 Waxaad wiilasha walaalihiinna ah ku tidhaahdaan,
Cammii, gabdhaha walaalihiinna ahna waxaad ku
tidhaahdaan, Ruxaamaah. **2** Hooyadiin barya, ee barya,
waayo, iyadu ma aha afadaydii, oo aniguna ma ahi
ninkeedii. Oo wejigeeda ha ka fogayso dhillanimadeeda,
oo sinadeedana ha ka fujiso naasaheeda dhexdooda, **3** si
aanan iyada u qaawin, oo aanan uga dhigin sidii maalintii
ay dhalatay, oo aanan uga dhigin sidii meel cidla ah, oo
aanan uga dhigin sidii dhul engegan, oo aanan harraad
ugu dilin. **4** Haah, oo carruurteeda uma aan naxariisan
doono, waayo, waa dhillo carruurteed. **5** Waayo, hooyadood
waa dhillowday, oo tii iyaga uuraysatay waxay samaysay
wax ceeb weyn ah, waayo, waxay tidhi, Anigu waan daba
gelayaa kuwa i caashaqa ee i siiya kibistayda iyo biyahayga,
iyo suufkayga, iyo waxayga linenka ah, iyo saliiddayda, iyo
cabniinkayga. **6** Haddaba bal eeg, anigu jidkaaga waxaan ku
awdi doonaa qodxan, oo deyr baan iyada hor dhigi doonaa,
si ayan dhabbaheedii u helin. **7** Oo iyana waxay daba geli
doontaa kuwa iyada caashaqi jiray, laakiinse ma ay gaadhi
doonto. Way doondooni doontaa, laakiinse innaba ma ay
heli doonto. Kolkaasay odhan doontaa, Waxaan ku noqon
doonaa ninkaygii hore, waayo, markaasaa iiga roonayd siday
haatan tahay. **8** Waayo, iyadu ma ay ogayn inaan anigu
siiyey hadhuudhka, iyo khamriga, iyo saliidda, iyo inaan iyada
ku badiyey lacag iyo dahab ay iyagu Bacal ugu isticmaali
jireen. **9** Haddaba sidaas daraaddeed anigu hadhuudhkayga
wakhtigiisa waan ceshan doonaa, oo khamrigaygana xilligiisa
waan ceshan doonaa, oo suufkayga iyo waxayga linenka ah
ee cawradeeda dedi lahaana waan ka qaadi doonaa. **10** Oo
haatan waxaan soo bandhigi doonaa ceebteeda iyadoo ay u
jeedaan kuwa iyada caashaqi jiray, oo ninna iyada kama
samatabbixin doono gacantayda. **11** Oo weliba farxaddeeda
oo dhanna waan wada joojin doonaa, tan ciidaheeda, iyo
bilaheeda cusub, iyo sabtiyadeeda, iyo shirarkeedaba. **12**
Oo waxaan baabbi'in doonaa geedaheedii canabka ahaa iyo
dhirteedii berdaha ahayd oo ay iyadu tidhi, Kuwanu waa
kiradaydii ay kuwii i caashaqi jiray i siiyeen. Oo waxaan iyaga
ka dhigi doonaa duud, waxaana daaqi doona xayawaanka
duurka. **13** Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaan iyada u
taqsiiri doonaa maalmihii ay fooxa Bacaliim u shidday, oo ay
isku sharraxday hilqadaheedii iyo dahabkeedii, oo ay daba
gashay kuwii iyada caashaqi jiray, anigase ay i illowday.
14 Haddaba bal eeg, qalbigeedaan soo jiidi doonaa, oo
cidladaan iyada keeni doonaa, oo si qabow baan ula hadli
doonaa. **15** Oo waxaan iyada halkaas ka siin doonaa
beeraheedii canabka ahaa, oo dooxada Caakoorna waxaan
uga dhigi doonaa albaab rajo, oo iyana halkaasay ku jawaabi
doontaa, sidii waagii ay dhallintayarayd oo kale, iyo sidii
maalintii ay dalkii Masar ka soo baxday. **16** Oo waxay
maalintaas noqon doontaa inaad iigu yeedhid, Ninkaygiiyow,
oo aadan mar dambe iigu yeedhin, Bacalkaygiiyow, ayaa
Rabbigu leeyahay. **17** Waayo, afkeeda waan ka fogayn
doonaa magacyada Bacaliimta, iyana mar dambe magacooda
lama soo qaadi doono. **18** Oo maalintaas waxaan iyaga
aawadood axdi ula dhigi doonaa xayawaanka duurka, iyo
haadda samada, iyo waxa dhulka gurguurtaba, oo dalka
dhexdiisa waan ka baabbi'in doonaa qaansada iyo seefta iyo
dagaalkaba, oo waxaan ka dhigi doonaa inay si ammaan
ah u jiifsadaan. **19** Oo waan ku guursan doonaa inaad
weligaaba tayda ahaatid. Haah, oo waxaan kugu guursan
doonaa xaqnimo, iyo caddaalad, iyo raxmad, iyo naxariis. **20**
Oo xataa waxaan kugu guursan doonaa daacadnimo, oo
adna Rabbigaad ogaan doontaa. **21** Oo waxay maalintaas
noqon doontaa inaan jawaabo, ayaa Rabbigu leeyahay.
Waxaan u jawaabi doonaa samooyinka, oo iyana waxay u
jawaabi doonaan dhulka. **22** Oo dhulkuna wuxuu u jawaabi
doonaa hadhuudhka, iyo khamriga, iyo saliidda, oo iyaguna
waxay u jawaabi doonaan Yesreceel. **23** Oo anna dhulkaan
iyada ku beeran doonaa, oo waan u naxariisan doonaa tii
aan naxariista heli jirin, oo kuwo aan dadkayga ahaan jirin
ayaan ku odhan doonaa, Idinku dadkaygaad tihiin, oo iyana
waxay igu odhan doonaan, Adna waxaad tahay Ilaahayo.

3 Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Haddana tag, oo waxaad
jeclaataa naag la caashaqo oo dhillo ah, sida Rabbigu u

jecel yahay dadka Israa'iil in kastoo ay ilaahyo kale u jeestaan,
oo ay jeclaadaan wax sabiib ah. **2** Sidaas daraaddeed
iyadaan ku soo iibsaday shan iyo toban xabbadood oo lacag
ah, iyo xomeer iyo badh oo shaciir ah. **3** Oo waxaan iyada ku
idhi, Waa inaad wakhti dheer ii joogtaa, oo aadan dhilloobin,
oo aadan innaba nin kale naagtiis noqon, oo aniguna sidaas
oo kalaan kuu ahaan doonaa. **4** Waayo, dadka Israa'iil
wakhti dheer bay joogi doonaan boqorla'aan, iyo amiirla'aan,
allabarila'aan, iyo tiirla'aan, eefodla'aan, iyo teraafiimla'aan.
5 Oo markaas dabadeedna dadka Israa'iil way soo noqon
doonaan, oo waxay doondooni doonaan Rabbiga Ilaahooda
ah, iyo Daa'uud oo boqorkooda ah, oo ugu dambaysta ayay
cabsi ula iman doonaan Rabbigooda iyo wanaaggiisa.

4 Dadka Israa'iilow, Rabbiga eraygiisa maqla, waayo,
Rabbigu dacwad buu la leeyahay dadka dalka deggan,
maxaa yeelay, dalka dhexdiisa laguma arko run, ama naxariis,
ama aqoonta Ilaah toona. **2** Innaba wax kale laguma arko
dhaarasho been ah, iyo axdijebin, iyo dilid, iyo xadid, iyo
sino mooyaane. Way soo fara baxsadaan, oo dhiiggelid baa
dhiiggelid ku xigsata. **3** Oo sidaas daraaddeed ayaa dalku
u barooran doonaa, oo mid kastoo dhexdiisa degganuba
waa macaluuli doonaa, oo xayawaanka duurka iyo haadda
samada, iyo xataa kalluunka badduna way wada baabbi'i
doonaan. **4** Laakiinse ninna yuusan murmin, oo ninna
yuusan mid kale canaanan, waayo, dadkaagu waa sida
kuwa wadaadka la murma. **5** Oo adna maalinnimo waad
turunturoon doontaa, oo habeennimona nebigu waa kula
turunturoon doonaa, oo anna hooyadaa waan baabbi'in
doonaa. **6** Dadkaygu waxay u baabba'aan aqoondarro
daraaddeed. Aqoonta aad diidday aawadeed ayaan adiga
kuu diidi doonaa, oo innaba wadaad ii ahaan maysid, maxaa
yeelay, waxaad illowday sharcigii Ilaahaaga, oo aniguna
waxaan illoobi doonaa carruurtaada. **7** Sidii ay u tarmeen si
le'eg ayay igu dembaabeen, haddaba sharaftoodii ayaan
ceeb u beddeli doonaa. **8** Iyagu waxay quutaan dembigii
dadkayga, wayna jeclaystaan xumaantoodii. **9** Oo waxay
ahaan doontaa in wadaadku noqdo sida dadka oo kale,
oo jidadkooda waan ciqaabi doonaa, oo falimahoodana
waan ka abaalmarin doonaa. **10** Wax bay cuni doonaan,
kamana dhergi doonaan, way sinaysan doonaan, mana tarmi
doonaan, maxaa yeelay, waxay ka tageen inay Rabbiga
dhegaystaan. **11** Sinada iyo khamriga iyo khamriga cususuba
qalbigay la tagaan. **12** Dadkaygu waxay talo weyddiistaan
waxooda qoriga ah, oo ushooduna wax bay u sheegtaa,
waayo, damaca sinada ayaa iyaga qalday, oo Ilaahoodii
way ka tageen sida naag ninkeeda ka dhillowda. **13**
Waxay allabari ku bixiyaan buuraha dhaladooda, oo foox
bay ku shidaan kuraha korkooda iyo geedaha alloon iyo
libneh iyo eelaah la yidhaahdo hoostooda, maxaa yeelay,
waxay leeyihiin hoos wanaagsan, haddaba gabdhihiinnu way
dhilloobaan oo aroosadihiinnuna way sinaystaan. **14** Anigu
ma aan ciqaabi doono gabdhihiinna markay dhilloobaan
amase aroosadihiinna markay sinaystaan, waayo, ragga
qudhooduba waxay raacaan dhillooyin, oo waxay allabari la
bixiyaan sharmuutooyin, oo dadkii aan wax garanaynna waa
la wada afgembiyi doonaa. **15** Dadka Israa'iilow, in kastoo
aad dhillowdaan, yaan dadka Yahuudah isla dembigaas
ku eedaysnaan, oo Gilgaal ha imanina, oo Beytaawen ha
tegin, hana ku dhaaranina Rabbiga noloshiisa. **16** Dadka
Israa'iil waxay u madax adkaadeen sidii qaalin lo'aad oo
madax adag. Haddaba Rabbigu miyuu iyaga u daajinayaa
sidii neef baraar ah oo berrin bannaan jooga? **17** Reer
Efrayim wuxuu raacay sanamyo, haddaba iska daa. **18**
Cabniinkoodii waa dhanaanaaday. Had iyo goorba way
sinaystaan. Taliyayaashooduna aad bay ceebta u jecel, yihiin.
19 Dabayshu waxay iyaga ku soo duudduubtay baallaheedii,
oo iyana allabaryadooda ayay u ceeboobi doonaan.

5 Wadaaddadow, tan maqla, oo dadka Israa'iilow,
dhegaysta, oo reerka boqorkow, dhegta u dhiga, waayo,
xukun baa idinku dhacaya, maxaa yeelay, waxaad ahaydeen
dabin Misfaah ku yaal, iyo shabag Buur Taaboor ku
kala fidsan. **2** Oo caasiyiintii aad iyo aad bay layntii
ugu dheeraadeen, aniguse kan dhammaantood canaanta
baan ahay. **3** Anigu waan aqaan reer Efrayim, dadka
Israa'iilna igama qarsoona, waayo, haatan reer Efrayimow,
waad sinaysateen, dadka Israa'iilna way nijaasoobeen. **4**
Falimahoodu u oggolaan maayaan inay Ilaahoodii ku soo
noqdaan, waayo, damaca sinadu waa ku dhex jiraa, oo
Rabbiga ma ay yaqaaniin. **5** Waxaa dadka Israa'iil ku
marag fura kibirkooda, haddaba dadka Israa'iil iyo reer
Efrayimba waxay ku turunturoon doonaan xumaantooda,
dadka Yahuudahna way la turunturoon doonaan iyaga. **6**
Waxay kaxayn doonaan adhyahooda iyo ishkinkooda iyagoo
Rabbiga doondoonaya, laakiinse isaga ma ay heli doonaan,
waayo, wuu ka noqday iyaga. **7** Rabbiga khiyaano ayay kula
macaamiloodeen, waayo, waxay dhaleen carruur garacyo ah,
haddaba bil baa lagu baabbi'in doonaa iyaga iyo waxoodaba.
8 War buunka Gibecaah ka afuufa, turumbadana Raamaah,
oo Beytaawen ka dhawaaqa. Reer Benyaamiinow, waa laydin
daba socdaa. **9** Dalka reer Efrayim wuxuu ahaan doonaa
meel cidlo ah maalinta canaanta. Waxaan qabiilooyinka
reer binu Israa'iil dhexdooda ka ogeysiiyey waxa xaqiiqa
ahaan u dhici doona. **10** Amiirrada dalka Yahuudah waxay la
mid yihiin kuwa durkiya calaamada soohdinta. Cadhadayda
ayaan ugu dul shubi doonaa sida biyaha oo kale. **11** Reer
Efrayim waa la dulmay, oo xukun baa lagu burburiyey, waayo,
raalli bay ku ahaayeen inay amarka daba socdaan. **12**
Haddaba sidaas daraaddeed reer Efrayim waxaan u ahay
sida balanbaallista oo kale, oo dadka Yahuudahna waxaan u
ahay sida waxa qudhmay oo kale. **13** Reer Efrayim markuu
arkay cudurkiisa, oo dadka Yahuudahna ay dhaawacooda
arkeen, markaasaa reer Efrayim wuxuu tegey dalka Ashuur,
oo wuxuu u cid dirsaday Boqor Yaareeb. Laakiinse isagu
ma awoodo inuu ku bogsiiyo, oo dhaawacaaga kaa dawayn
maayo. **14** Waayo, waxaan reer Efrayim ku noqon doonaa
sidii aar libaax oo kale, oo dadka Yahuudahna waxaan ku
noqon doonaa sidii aaran libaax oo kale. Anigu qudhayda
ayaa jeexjeexan doona oo bixi doona, waan la tegi doonaa,
oo mid iga samatabbixiyaana ma jiri doono. **15** Anigu waan
tegi doonaa oo waxaan ku noqon doonaa meeshaydii, jeeray
iyagu xumaantooda qirtaan oo ay i doondoonaan. Iyagoo
cidhiidhi ku dhex jira ayay aad ii doondooni doonaan.

6 Ina keena aan Rabbiga ku noqonnee, waayo, isagaa
ina dillacshay, oo isagaa ina bogsiin doona, isagaa

wax inagu dhuftay, oo isagaa nabraheenna inoo duubi
doona. **2** Laba maalmood dabadeed ayuu ina soo noolayn
doonaa, oo maalinta saddexaadna wuu ina soo sara kicin
doonaa, oo hortiisaynu ku noolaan doonnaa. **3** Oo aynu
ogaanno, oo aynu dadaalno inaan Rabbiga ogaanno.
Soobixitinkiisa sida subaxda baa loo hubaa, oo wuxuu inoogu
iman doonaa sida roobka, sida roobka dambe oo dhulka
biyeeya. **4** Reer Efrayimow, bal maxaan idinku sameeyaa?
Dadka Yahuudahow, bal maxaan idinku sameeyaa? Waayo,
wanaaggiinnu waa sida daruurta subaxnimo, iyo sida sayaxa
aroor hore baabba'a. **5** Sidaas daraaddeed waxaan iyaga ku
gooyay gacantii nebiyada, oo waxaan ku laayay erayadii
afkayga, oo xukummadayduna waa sidii iftiinka soo baxa.
6 Waayo, waxaan doonayaa naxariis ee ma aha allabari,
oo aqoonta Ilaahna waan ka jeclahay qurbaanno la gubo.
7 Laakiinse iyagu sidii Aadan oo kale ayay axdigii ku
xadgudbeen, oo halkaasay khiyaano iigula macaamiloodeen.
8 Gilecaad waa magaalada kuwa xumaanta ka shaqeeya,
oo dhiig baa wasakheeyey. **9** Oo sidii guutooyin shufta
ahu ay nin ugu gabbadaan ayaa guuto wadaaddo ahu
dhiig ku daadisaa jidka u baxa Shekem, oo wasakhnimo
bay sameeyeen. **10** Dadka Israa'iil waxaan ku dhex arkay
wax aad iyo aad u xun. Reer Efrayim waxaa laga dhex
helay sino, dadka Israa'iilna way nijaasoobeen. **11** Dadka
Yahuudahow, markaan dadkayga maxaabiisnimada ka soo
celiyo, beergoosasho laydiin amray baa idiin taal.

7 Haddaba markii aan damco inaan dadka Israa'iil bogsiiyo
ayaa waxaa la soo bandhigaa xumaantii reer Efrayim, iyo
sharnimadii dadka Samaariya, waayo, waxay sameeyaan
wax been ah, oo tuuggiina guduhuu galaa, guutada shuftada
ahuna dibadday wax ka dhacaan. **2** Oo qalbiga kagama ay
fikiraan inaan xumaantooda oo dhan xusuusto. Haatan waxaa
iyagii dhinacyada ka hareereeyey falimahoodii, oo way i hor
yaallaan. **3** Waxay boqorka kaga farxiyaan xumaantooda, oo
amiirradana beentooda. **4** Dhammaantood waa dhillayo,
oo waa sida foorno uu kibisdubuhu kululeeya oo dabka
ololintiisa joojiyaa uun markuu cajiinka cajiimayo ilaa uu
cajiinku khamiiro. **5** Maalinta boqorkayaga amiirradu way
isku bukaysiiyeen kulaylka khamriga, isagu wuxuu gacanta
u taagay kuwo wax quudhsada. **6** Waayo, iyagu waxay
qalbigoodii u diyaariyeen sidii foorno oo kale intii ay wax u
gabbanayeen, oo kibisdubahoodiina wuu hurdaa habeenkii
oo dhan, oo aroortiina qalbigu waa u qaxmayaa sida dab
ololaya oo kale. **7** Iyagu dhammaantood waxay u kulul yihiin
sida foorno oo kale, oo waxay baabbi'iyaan xaakinnadooda,
oo boqorradii oo dhammuna waxay yihiin kuwa dhacay,
oo dhexdooda lagama arko innaba mid i barya. **8** Reer
Efrayim dadyowguu isku dhex qasaa, reer Efrayim waa sida
kibis aan la wada dubin. **9** Shisheeyayaal ayaa xooggiisa
dhammeeyey, oo isna maba oga. Xataa cirraa ka soo baxday,
oo isna maba oga. **10** Waxaa dadka Israa'iil ku marag
fura kibirkooda, laakiinse iyagu uma ay soo noqon Rabbiga
Ilaahooda ah, mana ay doondoonin isaga in kastoo ay
waxyaalahaa oo dhan sameeyeen. **11** Reer Efrayim waa sida
qoolley doqon ah oo aan waxgarasho lahayn, waayo, iyagu
waxay u yeedhaan Masar oo waxay tagaan dalka Ashuur.
12 Markay tagaan waxaan ku kor fidin doonaa shabaggayga,
oo iyagaan u soo dejin doonaa sida haadda samada, oo
sidii ururkoodu maqlay ayaan iyaga u edbin doonaa. **13**
Iyagaa iska hoogay, waayo, way iga ambadeen! Halaag ha
ku dhaco, waayo, way igu xadgudbeen! In kastoo aan iyaga
soo furan lahaa haddana been bay iga sheegeen. **14** Oo
qalbigooda igama ay baryin, laakiinse sariirahooday ku kor
ooyaan. Waxay u soo wada shiraan hadhuudh iyo khamri
aawadood, oo anigana way igu caasiyoobaan. **15** In kastoo
aan wax baray oo aan gacmahooda xoogeeyey, ayay weliba
shar ii fikiraan. **16** Way soo noqdaan, laakiinse uma ay soo
noqdaan kan sarreeya. Iyagu waa sida qaanso khiyaano
badan oo kale. Amiirradooduna seef bay ku le'an doonaan
cadhada carrabkooda daraaddeed. Tanu waxay dalka Masar
ku noqon doontaa wax iyaga lagu quudhsado.

8 Buunka afkaaga saar. Cadowgu sidii gorgor buu
u imanayaa guriga Rabbiga, maxaa yeelay, dadku
axdigaygay jebiyeen, oo sharcigaygiina way ku xadgudbeen.
2 Way ii qayshan doonaan, iyagoo leh, Ilaahayow, annagoo
dadka Israa'iil ahu waannu ku naqaan. **3** Dadka Israa'iil way
iska xooreen wixii wanaagsanaa, oo iyaga cadowgu waa
eryan doonaa. **4** Boqorray boqradeen, laakiinse iyagu ma
aha kuwa aan amray, waxayna doorteen amiirro laakiinse
anigu ma aan aqoonsan. Lacagtoodii iyo dahabkoodiiba
ayay sanamyo ka samaysteen, oo sidaas darteed ayaa loo
baabbi'in doonaa. **5** Samaariyey, weyshaadii wuu diiday
isagoo leh, Cadhadaydii aad bay ugu kululaatay iyaga. Ilaa
goormayan karayn inay daahir noqdaan? **6** Waayo, xataa
dadka Israa'iil ayaa kanu ka yimid, oo nin saanac ahu baa
sameeyey, oo Ilaah ma aha. Hubaal weysha Samaariya waa
la burburin doonaa. **7** Waayo, waxay beertaan dabaysha,
oo dabaysha cirwareenta ah ayay soo goosan doonaan.
Hadhuudh taagan ma leh, baalkuna midho ma dhali doono,
oo hadduu dhalona, shisheeyaa cuni doona. **8** Dadka
Israa'iil waa la liqay, oo haatan waxay quruumaha u dhex
joogaan sidii weel aan la doonayn. **9** Waayo, iyagu waxay
u keceen dalka Ashuur, oo waa sidii dameer banjoog
ah oo keligiis jooga. Reer Efrayim waxay soo kiraysteen
kuwa caashaqa. **10** In kastoo ay quruumaha dhexdooda
dad ka soo kiraystaan, haatan waan soo ururin doonaa
iyaga, oo waxay bilaabayaan inay la yaraadaan sabab ka
kacday culaabtii uu boqorkii amiirradu iyaga saaray. **11**
Reer Efrayim waxay badiyeen meelo allabari, wayna ku
dembaabeen, oo sidaas daraaddeed meelaha allabarigu
waxay iyaga u noqdeen wax iyaga dembaajiya. **12** In kastoo
aan iyaga u qoraa kumanyaalka amar ee sharcigayga,
haddana waxaa lagu tiriyaa sida wax qalaad oo kale. **13**
Oo weliba allabaryadii qurbaannadayda ahaana waxay ku
allabaryaan hilib, wayna iska cunaan, laakiinse Rabbigu iyaga
ma aqbalo. Haatan wuu soo xusuusan doonaa xumaantoodii,
oo dembiyadoodiina wuu ciqaabi doonaa, oo Masar bay ku
noqon doonaan. **14** Waayo, dadka Israa'iil Abuurahoodii
way illoobeen, oo waxay dhisteen daaro waaweyn, dadka
Yahuudahna magaalooyin deyr leh aad bay u badsadeen,
laakiinse anigu magaalooyinkooda ayaan dab ku soo dul
dayn doonaa, oo wuxuu wada gubi doonaa daarahooda
waaweyn oo dhan.

9 Dadka Israa'iilow, farxad ha ku rayraynina sida dadyowga,
waayo, waxaad ka tagteen Ilaahiinnii sida naag ninkeeda
ka dhillowday, oo waxaad aad u jeclaateen inaad caashaq
lacag ku kiraysataan goob kasta oo hadhuudh. **2** Goobta
hadhuudhka lagu tumo iyo macsarada khamriguba iyaga
ma ay quudin doonaan, oo khamriga cususbuna wuu gabi
doonaa. **3** Iyagu ma ay degganaan doonaan Rabbiga dalkiisa,
laakiinse reer Efrayim Masar bay ku noqon doonaan, oo
cunto wasakh ah ayay ku dhex cuni doonaan dalka Ashuur.
4 Iyagu Rabbiga uma ay shubi doonaan qurbaanno khamri
ah, oo isagana kama ay farxin doonaan. Allabaryadoodu
waxay iyaga ula mid noqon doonaan sida cuntada kuwa
baroorta. In alla intii wax ka cuntaana way wada nijaasoobi
doonaan, waayo, cuntadoodu waxay ahaan doontaa mid ay
nafsadoodu u hamuunta, oo sooma ay geli doonto guriga
Rabbiga. **5** Bal maxaad samayn doontaan maalinta shirka
weyn, iyo maalinta iidda Rabbigaba? **6** Waayo, bal eeg, iyagu
waxay ka tageen halligaad, laakiinse Masar baa iyaga soo
urursan doonta, oo waxaa iyaga aasi doonta magaalada Mof.
Waxyaalahooda wacan oo lacagta ahna waxaa qaadan doona
maraboob, oo teendhooyinkoodana waxaa ka soo dhex bixi
doonta qodxan. **7** Maalmihii ciqaabiddu waa yimaadeen, oo
maalmihii abaalmarintu waa yimaadeen. Dadka Israa'iilna
way ogaan doonaan. Nebigu waa nacas, ninkii ruuxa lahuna
waa waalan yahay, waana xumaantaada badatay aawadeed,
iyo cadownimada badatay aawadeed. **8** Reer Efrayim wuxuu
ahaa waardiye Ilaahay la jira, laakiinse nebigii jidadkiisa
oo dhan waxaa loo dhigay dabinkii shimbirrodabadka, oo
gurigii Ilaahiisna cadownimo baa ku jirta. **9** Iyagu aad
bay isu kharribeen sidii wakhtigii Gibecaah. Isagaa soo
xususan doona xumaantooda oo wuxuu soo ciqaabi doonaa
dembiyadooda. **10** Waxaan gartay in dadka Israa'iil ay la mid
ahaayeen canab cidlada ku dhex yaal, oo waxaan arkay in
awowayaashiin ahaayeen sidii berdaha xilliga hore bislaada,
laakiinse iyagu waxay yimaadeen Bacal Fecoor, oo waxay
gooni isugu sooceen waxaas ceebta miidhan ah, oo waxay
u karaahiyoobeen sidii wixii ay jeclaayeen oo kale. **11** Oo
weliba reer Efrayimna sharaftoodu waxay u haadi doontaa
sidii shimbir oo kale, oo innaba dhalasho, iyo uuraysi, iyo
wallacid ma jiri doonaan. **12** In kastoo ay carruurtooda
koriyaan haddana waan gablamin doonaa si aan ninna u
hadhin aawadeed, oo weliba iyagaa iska hoogay markii aan
ka tago! **13** Sidii aan Turos u arkay ayaa reer Efrayim meel
wacan lagu beeray, laakiinse reer Efrayim wuxuu carruurtiisa
u soo bixin doonaa kan wax laaya. **14** Rabbiyow, iyaga wax
sii. Maxaad siin doontaa iyaga? Waxaad siisaa maxal dhiciya
iyo naaso gudhay. **15** Xumaantoodii oo dhammu waxay ku
jirtaa Gilgaal, waayo, iyaga halkaas baan ku necbaaday.
Haddaba xumaanta falimahooda aawadeed ayaan iyaga
uga eryi doonaa gurigayga. Mar dambe ma aan jeclaan
doono, waayo, amiirradooda oo dhammu waa caasiyiin.
16 Reer Efrayim wax baa lagu dhuftay, xididkoodiina waa
qallalay, oo innaba midho ma ay dhali doonaan! Oo xataa in
kastoo ay wax dhalaan, haddana waan wada layn doonaa
midhaha ay jecel yihiin oo maxalkooda. **17** Ilaahay waa
xoori doonaa, maxaa yeelay, codkiisii ma ay dhegaysan,
oo waxay quruumaha dhexdooda ku ahaan doonaan kuwa
warwareega.

10 Dadka Israa'iil waa geed canab ah oo barwaaqaysan,
kaasoo midhihiisa soo bixiya, oo sida midhihiisu u
bateen ayuu meelihiisa allabariga u badiyey, oo sida dalkiisu
u barwaaqaysan yahay ayay u samaysteen tiirar qurqurxoon.
2 Qalbigoodu waa kala qaybsan yahay, oo haatan waxaa
lagu heli doonaa gardarro. Meelahooda allabariga ayuu
wax ku dhufan doonaa, oo tiirarkoodana wuu wada kharribi
doonaa. **3** Sida xaqiiqada ah hadda waxay odhan doonaan,
Annagu boqor ma lihin, waayo, Rabbiga kama cabsanno,
haddaba bal maxaa boqor noo taraya? **4** Waxay ku hadlaan
erayo aan waxba ahayn, iyagoo si been ah ugu dhaaranaya
markay axdiyo gelayaan. Sidaas daraaddeed xukunku wuxuu
u soo bixi doonaa sidii dacarmariid ka soo baxa beerta
jeexjeexeeda. **5** Dadka dalka Samaariya degganu aad bay
u cabsan doonaan sanamyada weylaha ah ee Beytaawen
aawadood, waayo, dadkiisa iyo weliba wadaaddadii ku
rayrayn jiray way u barooran doonaan sanamka, waana
sharaftiisii aawadeed, maxaa yeelay, way ka tagtay. **6** Oo
weliba sanamkii waxaa loo qaadi doonaa dalka Ashuur inuu
Boqor Yaareeb gabbaro u noqdo aawadeed. Reer Efrayim
wuxuu heli doonaa ceeb, oo dadka Israa'iilna waxay ka
ceeboobi doonaan taladooda. **7** Oo weliba Samaariyana
boqorkeedii wuxuu u baabba'ay sida xumbada biyaha dul
sabbayso. **8** Oo weliba meelaha sare ee Aawen ku yaal oo
dembiga dadka Israa'iil ahna waa la wada dumin doonaa.
Meelahooda allabarigana waxaa ka soo kor bixi doona
qodxan iyo yamaarug. Waxay buuraha ku odhan doonaan,
War na qariya. Oo gumburahana waxay ku odhan doonaan,
Nagu soo dhaca. **9** Dadka Israa'iilow, tan iyo wakhtigii
Gibecaah waad dembaabayseen. Halkaasay istaagaan si
aan dagaalkii lala dagaallamay carruurta dembigu Gibecaah
u gaadhin. **10** Markaan damco ayaan iyaga edbin doonaa,
oo dadyowga ayaa isugu soo wada ururi doona iyaga,
markii loo xidho labadoodii xadgudub aawadood. **11** Oo
reer Efrayim waa sidii qaalin lo'aad oo la tababbaray,
taasoo jecel inay hadhuudhka ku tumato, laakiinse anigu
waan u tudhay surkeedii qurxoonaa. Reer Efrayim waxaan
korkooda saari doonaa mid iyaga fuula. Dadka Yahuudah
dhulkay jeexi doonaan, reer Yacquubna waxay burburin
doonaan ciidda qallalan. **12** Nafsaddiinna xaqnimo wax
ugu beerta, oo si naxariista waafaqsan wax u goosta, oo
jabsada dhulkiinna jeexan, waayo, waa wakhti ku habboon
in Rabbiga la doondoona, ilaa uu yimaado oo uu xaqnimo
idinku soo dejiyo. **13** Waxaad falateen sharnimo, waxaad
soo goosateen xumaan, oo waxaad cunteen midhihii beenta,
waayo, waxaad isku hallayseen jidkiinna iyo raggiinna tirada
iyo xoogga badan. **14** Haddaba sidaas daraaddeed buuq baa
dadkiinna ka dhex kici doona, oo qalcadihiinna oo dhanna
waxaa loo wada baabbi'in doonaa sidii Shalman Beytarbeel
maalintii dagaalka u baabbi'iyey oo kale. Hooyada iyo
carruurtediiba ayaa dhulka lagu tuuray. **15** Sidaas oo kalaa
Beytel laydinkaga samayn doonaa, waana sharnimadiinna
weyn daraaddeed. Markii waagu beryo ayaa boqorka dalka
Israa'iil dhammaantiis la baabbi'in doonaa.

11 Markii Israa'iil ilmo yar ahaa waan jeclaan jiray, oo
wiilkaygii Israa'iil waxaan uga yeedhay dalka Masar.
2 Sidii loogu yeedhay ayay iyagii uga fogaadeen. Waxay
allabari u bixiyeen Bacaliim, oo foox bay u shideen sanamyo

xardhan. **3** Oo weliba reer Efrayim waan socod baray,
oo gacmahaygaan ku xambaaray, laakiinse iyagu ma ay
ogayn inaan bogsiiyey iyaga. **4** Waxaan iyaga ku soo jiiday
dad xadhkihiis iyo jacayl xidhmihiis, oo waxaan u ahaa
sidii kuwa daamankooda harqoodka ka dejiya, oo waxaan
hortooda dhigay cunto. **5** Iyagu kuma noqon doonaan dalkii
Masar, laakiinse waxaa boqor u noqon doona kii reer Ashuur,
maxaa yeelay, iyagu way diideen inay noqdaan. **6** Oo seef
baa waxay ku dhici doontaa magaalooyinkooda, oo waxay
baabbi'in doontaa qataarradooda, oo way wada dhammayn
doontaa iyaga, waana taladooda daraaddeed. **7** Dadkaygii
waxay ku tashadeen inay dib iga noqdaan. In kastoo iyaga
loogu yeedhay Kan ugu sarreeya, innaba midnaba isaga ma
sarraysiin doono. **8** Reer Efrayimow, sidee baan idiin sii dayn
karaa? Dadka Israa'iilow, sidee baan idiin gacangelin karaa?
Sidee baan idiinka dhigi karaa sidii Admaah? Oo sidee baan
idiinka dhigi karaa sidii Seboyim? Qalbigaygii wuu igu dhex
rogmadaa oo naxariis buu la dhaqaaqaa. **9** Anigu soo dayn
maayo kulaylka cadhadayda, oo u soo noqon maayo inaan
reer Efrayim baabbi'iyo, waayo, waxaan ahay Ilaah, oo qof
aadmi ah ma ihi. Anigu dhexdiinna waxaan ku ahay Kan
Quduuska ah, oo magaalada cadho la geli maayo. **10** Iyagu
waxay daba geli doonaan Rabbiga oo sidii libaax buu u ciyi
doonaa, Markuu ciyo ilmihiisu xagga galbeed bay ka iman
doonaan iyagoo gariiraya. **11** Waxay iyagoo gariiraya u iman
doonaan sidii shimbir Masar ka soo baxday, iyo sidii qoolley
ka soo baxday dalka Ashuur, oo anigu waxaan iyaga ka dhigi
doonaa inay guryahooda iska degganaadaan, ayaa Rabbigu
leeyahay. **12** Reer Efrayim waxay igu hareereeyaan been oo
waxaa dadka Israa'iil igu hareereeyaan khiyaano, laakiinse
dadka Yahuudah weli Ilaah bay wax la xukumaan, oo Kan
Quduuska ah ayay daacad u yihiin.

12 Reer Efrayim waxay quutaan dabayl oo waxay daba
galaan dabaysha bari. Had iyo goorba been iyo
baabba' bay badiyaan, oo waxay axdi la dhigtaan dadka
dalka Ashuur, saliidna Masar bay u qaadaan. **2** Oo weliba
Rabbigu dacwad buu la leeyahay dadka Yahuudah, oo wuxuu
reer Yacquub u ciqaabi doonaa si waafaqsan jidadkooda, oo
wuxuu u abaalmarin doonaa si waafaqsan falimahooda. **3**
Yacquub markuu uurka ku jiray walaalkiis buu cedhibta ku
dhegay, oo markuu nin noqdayna Ilaah buu la dagaallamay.
4 Haah, oo wuxuu la dagaallamay malaa'igtii, wuuna ka
adkaaday, wuuna ooyay oo baryay. Wuxuu isagii ka helay
Beytel, oo halkaasuu nagula hadlay. **5** Rabbigu waa Ilaaha
ciidammada. Rabbigu waa magiciisa lagu xusuusto. **6**
Haddaba sidaas daraaddeed Ilaahaaga u soo jeeso, oo
naxariista iyo garsooridda xaji, oo had iyo goorna Ilaahaaga
sug. **7** Dadkaygu waa baayacmushtari, oo waxaa gacanta
ugu jira kafadihii khiyaanada, waxay jecel yihiin inay wax
dulmaan. **8** Oo reer Efrayim wuxuu yidhi, Sida xaqiiqada
ah taajir baan noqday, oo maal baan helay, oo innaba
hawlahayga oo dhan lagama heli doono xumaan dembi
ah. **9** Laakiinse anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah
oo idinka soo bixiyey dalkii Masar, oo weliba waxaan ka
dhigi doonaa inaad mar kale teendhooyin degganaataan sidii
wakhtigii iidda. **10** Oo weliba waxaan la hadlay nebiyadii,
oo waxaan badiyey waxyaalo aan tusay, oo nebiyadana
waxaan u soo dhiibay masaalooyin. **11** Reer Gilecaad waa
xumaan miidhan oo iyagu dhammaantood waa wax aan
waxtar lahayn. Waxay Gilgaal ku allabaryaan dibiyo, oo
weliba meelahooda allabarigu waa sida tuulmooyin ku dhex
yaal jeexjeexyada beerta oo kale. **12** Yacquub wuxuu ku
dhex cararay beertii Aram, oo Israa'iil inuu naag helo buu
u shaqeeyey oo ido u ilaaliyey. **13** Oo Rabbigu reer binu
Israa'iil nebi buu kaga soo bixiyey dalkii Masar, oo nebi
baa iyagii lagu ilaashay. **14** Reer Efrayim si qadhaadh bay
Rabbiga uga xanaajiyeen, haddaba dhiiggoodu korkooduu
ku hadhi doonaa, oo ceebtoodana Sayidkoodu waa ku soo
celin doonaa.

13 Markii reer Efrayim hadleen waxaa jiray gariir, oo
dalka Israa'iil ayay isku dhex sarraysiiyeen, laakiinse
markay Bacal ku gardarnaadeen ayay dhinteen. **2** Oo
haatan aad bay u sii dembaabaan, oo waxay lacagtooda
ka samaysteen taswiiro la shubay kuwaasoo ah xataa
sanamyo ay u samaysteen sida ay waxgarashadoodu
tahay, oo dhammaantoodna waxaa weeye nin saanac ah
sancadiis, oo waxay ka sheegaan, Dadka allabariga bixiya
weylaha sanamyada ah ha dhunkadeen. **3** Haddaba sidaas
daraaddeed waxay noqon doonaan sida daruurta subaxnimo,
iyo sida sayaxa aroor hore baabba'a, iyo sida buunshaha
dabayshu ka kaxayso goobta hadhuudhka lagu tumo, iyo
sida qiiqa sholadda ka baxa. **4** Laakiinse anigu waxaan ahay
Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka soo bixiyey dalkii Masar,
oo waa inaydaan aqoonsan ilaah kale aniga mooyaane, oo
badbaadiye kale ma jiro innaba aniga mooyaane. **5** Anigu
waan idin iqiin markii aad dhex joogteen cidladii ahayd dalka
abaarta badan. **6** Markii ay wax daaqeen ayay dhergeen, oo
markay dhergeen dabadeed ayaa qalbigoodii kor u kacay,
haddaba sidaas daraaddeed bay ii illoobeen. **7** Sidaas
daraaddeed waxaan iyaga ku ahay sida libaax oo kale,
oo sida shabeel ayaan jidka ku ag dhawri doonaa. **8** Oo
waxaan iyaga uga hor iman doonaa sida orso gabneheedii
laga gablamiyey, oo waxaan jeexjeexi doonaa xuubkii
wadnahooda, oo halkaasaan iyaga ku baabbi'in doonaa
sidii gool libaax oo kale, oo waxaa iyaga dildillaacsan
doona dugaagga. **9** Dadka Israa'iilow, baabbi'inna waxaa
sabab u ah cadownimada aad ii qabtaan anoo caawiyihiinna
ah. **10** Haddaba magaalooyinkiinna oo dhan ha idinku
badbaadiyee meeh boqorkiinnii? Oo meeye xaakinnadiinnii
aad ka tidhaahdeen, Na sii boqor iyo amiirro? **11** Anigoo
xanaaqsan ayaan boqor idin siiyey, oo haddana anigoo
cadhaysan ayaan idinka qaaday. **12** Xumaantii reer Efrayim
waa xidhxidhan tahay, oo dembigoodiina meel baa lagu
kaydiyey. **13** Oo waxaa iyaga ku soo kor degi doonta murugtii
naag foolanaysa. Iyagu waa sida wiil aan caqli lahayn, waayo,
haatan waa wakhtigii uusan ku sii raagin meeshii carruurtu
ka soo dhalan jireen. **14** Anigu waxaan iyaga ka soo furan
doonaa xoogga She'oolka, oo waxaan ka soo badbaadin
doonaa dhimashada. Dhimashoy, meeye belaayooyinkaagii?
She'oolow, meeday baabbi'intaadii? Toobaddu indhahayga
way ka qarsoonaan doontaa. **(Sheol h7585)** **15** In kastoo uu
walaalihiis dhexdooda ku dhal badan yahay, waxaa iman
doonta dabayl bari ka timid, taasoo ah neefta Rabbiga
oo cidlada ka soo baxaysa, oo ishiisa biyood way engegi
doontaa, oo durdurkiisuna wuu iska gudhi doonaa, oo waa

laga wada dhici doonaa khasnadda alaabta qaaliga ahu ugu
jirto. **16** Reer Samaariya gardarradooda way qaadi doonaan,
waayo, way ku caasiyowdeen Ilaahoodii. Seef baa lagu layn
doonaa, dhallaankoodana dhulkaa lagu tuuri doonaa, oo
naagahooda uurka lehna waa la dooxi doonaa.

14 Dadka Israa'iilow, u soo noqda Rabbiga Ilaahiinna
ah, waayo, xumaantiinnii waad ku dhacdeen. **2** Erayo
ula taga Rabbiga, oo waxaad ku tidhaahdaan, Xumaanta
oo dhan naga fogee oo si wanaagsan noo aqbal, oo
annaguna waxaan sidii dibi qurbaan ah kuu siin doonnaa
caabudidda bushimahayaga. **3** Reer Ashuur na badbaadin
maayo, oo annagu fardo fuuli mayno, oo weliba sancada
gacmahayagana mar dambe ku odhan mayno, Waxaad tihiin
ilaahayo. Waayo, agoontu adigay naxariis kaa helaan. **4**
Dibunoqoshadooda waan bogsiin doonaa, oo waxaan iyaga
u jeclaan doonaa si ikhtiyaar ah, waayo, cadhadaydii way
ka noqotay. **5** Waxaan dadka Israa'iil u noqon doonaa sida
sayaxa oo kale, oo iyaguna waxay u ubxin doonaan sida
ubaxa oo kale, oo waxay xididdada u mudan doonaan sida
Lubnaan oo kale. **6** Laamahoodu way kala bixi doonaan oo
quruxdooduna waxay ahaan doontaa sidii geedka saytuunka,
oo caraftooduna waxay ahaan doontaa sidii Lubnaan oo
kale. **7** Oo kuwa hadhka hoos joogaana way soo noqon
doonaan. Waxay u soo noolaan doonaan sida hadhuudhka
oo kale, oo waxay u ubxin doonaan sida canabka oo
kale. Udgoonkooduna wuxuu ahaan doonaa sida khamriga
Lubnaan oo kale. **8** Reer Efrayim waxay odhan doonaan,
Bal maxaa mar dambe annaga iyo sanamyo noo dhexeeya?
Anna waan u jawaabay oo waan fiirin doonaa. Waxaan ahay
sida geed beroosh ah oo qoyan, midhihiinna xaggaygaa laga
helaa. **9** Kii xigmad lahu waxyaalahan ha fiirsado. Kii miyir
lahuna ha garto. Waayo, Rabbiga jidadkiisu waa qumman
yihiin, oo kuwii xaq ahuna way ku socon doonaan, laakiinse
kuwa xadgudbaa way ku dhex dhici doonaan.

Yoo'Eel

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo u yimid Yoo'eel ina
Fetuu'eel. **2** Odayaashow, kan maqla, oo dadka dalka
degganow, dhammaantiin dhegta u dhiga. War tanu ma
waxay dhacday wakhtigiinnii mase wakhtigii awowayaashiin?
3 Haddaba idinku carruurtiinna u sheega, oo carruurtiinnuna
carruurtooda ha u sii sheegeen, oo carruurtooduna qarni
kale ha u sii sheegeen. **4** Wixii koronkorrada ka hadhay
ayax baa cunay, oo wixii ayaxa ka hadhayna laddaa baa
cunay, oo wixii laddaaga ka hadhayna diir baa cuntay. **5**
Kuwiinna sakhraamiinta ahow, toosa, oo ooya, kuwiinna
khamriga cabta oo dhammow, khamrigii macaanaa aawadiis
u baroorta, waayo, waa idinka go'ay. **6** Waayo, dalkaygii
waxaa ku soo kacay quruun xoog badan oo aan tiro lahayn,
oo ilkahoodu waa sida ilko libaax oo kale, oo waxay leeyihiin
miciyo gool libaax oo kale. **7** Geedahaygii canabka ahaa way
baabbi'iyeen, oo dhirtaydii berdaha ahaydna way diirteen,
wayna mudhxiyeen oo kala tuurtuureen, oo laamahoodiina
waa qayax cad. **8** Haddaba u musannaaba sidii gabadh
joonyad xidhatay oo u barooranaysa arooskeedii ka dhintay.
9 Qurbaankii hadhuudhka iyo qurbaankii cabniinku waa
ka go'een gurigii Rabbiga, oo wadaaddada ah Rabbiga
midiidinnadiisa way barooranayaan. **10** Beertii way ba'day
oo dhulkii wuu barooranayaa, waayo, hadhuudhkii wuu
baabba'ay, oo khamrigii cusbaana waa engegay, oo saliiddiina
way cidlaanaysaa. **11** Kuwiinna beerreyda ahow, isku
naxa, oo kuwiinna beeraha canabka ah ka shaqeeyow,
u ooya sarreenka iyo shiciirka aawadood, waayo, beerta
midhaheedii way baabbe'een. **12** Canabkii wuu engegay, oo
berdihiina wuu dhaday, oo geedkii rummaanka, iyo geedkii
timirta, iyo geedkii tufaaxa, iyo xataa dhirtii berrinka ku
tiil oo dhammu way wada engegeen, oo farxaddiina way
ka dhammaatay binu-aadmiga. **13** Kuwiinna wadaaddada
ahow, joonyado guntada oo ooya, oo kuwiinna meesha
allabariga ka adeegow, baroorta. Ilaahayga midiidinnadiisow,
kaalaya oo habeenka oo dhan joonyado ku jiifa, waayo,
qurbaankii hadhuudhka iyo qurbaankii cabniinkaba waa laga
joojiyey gurigii Ilaahiinna. **14** Haddaba soon naadiya, oo shir
ku dhawaaqa, oo soo wada ururiya odayaasha iyo dadka
dalka deggan oo dhan, oo waxaad isugu keentaan guriga
Rabbiga Ilaahiinna ah, oo markaas Rabbiga u qayshada. **15**
Waxaa hoogtay maalintaas! Waayo, maalintii Rabbigu way
soo dhow dahay, oo waxay u imanaysaa sida halligaad ka
timid xagga Ilaaha Qaadirka ah. **16** War cuntadii sow kama
go'in indhahayaga hortooda, farxaddii iyo rayrayntiina sow
kama baabbi'in gurigii Ilaahayaga? **17** Abuurkii la beeray
wuxuu ku qalalay ciidda hoosteeda, oo maqsinnadiina way
baabbe'een, oo bakhaarradiina waa la dumiyey, maxaa
yeelay, hadhuudhkii baa qalalay. **18** Xayawaanku aad iyo
aad bay u cabaadaan, oo sofyada lo'da ahu waxay la
welwelsan yihiin daaqla'aan, oo xataa xeryaha idaha ahu waa
dhibaataysan yihiin. **19** Rabbiyow, adigaan kuu qayshanayaa,
waayo, dab baa laastay daaqii cidlada, oo dhirtii duurka
ku tiilna olol baa wada gubay. **20** Haddaba xayawaankii
duurku biyahay kaa doonayaan, waayo, durdurradii biyuhu
way engegeen, oo daaqii cidladana dab baa laastay.

2 Siyoon buun ka dhex afuufa, oo buurtayda quduuska ah
ka dhawaajiya, oo dadka dalka deggan oo dhammu ha
wada gariireen, waayo, maalintii Rabbigu way imanaysaa, oo
haatan way soo dhow dahay. **2** Oo maalintaasu waa maalin
mugdi iyo gudcur ah, oo waa maalin cadar ah oo gudcur
qaro weyn ahu jiro, oo waxay u imanaysaa sida kaaha
waaberiga buuraha ku dul faafa. Bal eega dad tiro badan oo
xoog weyn! Dadkaas wax la mid ah hore looma arag, oo
iyaga dabadoodna wax la mid ahu ma jiri doonaan xataa tan
iyo sannado iyo qarniyo badan. **3** Hortooda dab baa wax
laasanaya, oo dabadoodana olol baa wax gubaya. Dhulka
iyaga ka horreeya waa sida Beer Ceeden, oo kan iyaga ka
dambeeyana waa sidii cidla baabba' ah oo kale, oo wax iyaga
ka baxsadayna innaba ma jiraan. **4** Muuqashoodu waa sida
muuq fardood oo kale, oo waxay u ordaan sida rag fardooley
ah. **5** Oo sanqadhkoodu waa sida gaadhifardood buuraha
dhaladooda boodboodaya, iyo sida olol dab oo bal gubaya,
iyo sida dad xoog badan oo dagaal u diyaargaroobay. **6**
Hortooda dadyowgu way wada gariirayaan, oo qof kastaba
wejigiisa cabsi baa ka muuqanaysa. **7** Iyagu waxay hore
ugu ordayaan sida rag xoog badan, oo waxay derbiga u
fuulayaan sida rag dagaalyahan ah, oo midkood waluba
halkiisuu marayaa, oo kala leexan maayaan. **8** Oo midkoodna
midka kale riixi maayo, oo midkood waluba wuxuu ku
socdaa meeshiisa. Waxay ka dhex dusayaan hubka dagaalka
oo innaba socodkooda kama joogsadaan. **9** Magaalada
korkeeda ayay ku boodayaan, oo derbiga korkiisa ayay
ku ordayaan, oo guryahay soo korayaan, oo sida tuug oo
kale ayay daaqadaha ka soo galayaan. **10** Oo hortooda
dhulku wuu gariirayaa, samooyinkuna way ruxmanayaan, oo
qorraxdii iyo dayaxiina way madoobaadeen, oo xiddigihiina
iftiinkoodii way ceshadeen. **11** Rabbiga ayaa codkiisa kaga
hor hadlaya ciidankiisa, waayo, xeradiisu aad bay u weyn
tahay, oo midka eraygiisa oofinayaa waa xoog badan yahay,
waayo, Rabbiga maalintiisu waa weyn tahay, waana mid
cabsi badan aad iyo aad, haddaba bal yaa u adkaysan kara?
12 Haddaba haatan waxaa Rabbigu leeyahay, Qalbigiinna
oo dhan iigu soo jeesta, idinkoo sooman, oo ooyaya, oo
barooranaya. **13** Haddaba qalbigiinna jeexa ee dharkiinna
ha jeexina, oo Rabbiga Ilaahiinna ah xaggiisa u soo jeesta,
waayo, isagu waa nimco miidhan, waana raxmad badan
yahay, cadho wuu u gaabiya, waana naxariis badan yahay,
oo belaayadana wuu ka soo noqdaa. **14** Bal yaa garanaya
inuu isagu soo jeesan doono oo soo noqon doono, iyo in
kale, iyo inuu gadaashiisa kaga tegi doono barako, taasoo
qurbaan hadhuudh ah iyo qurbaan cabniin ah oo aad Rabbiga
Ilaahiinna ah u bixinaysaan? **15** Siyoon buun ka dhex afuufa,
oo soon naadiya, oo shir ku dhawaaqa. **16** Dadka soo
ururiya, oo ururka quduus ka dhiga, oo odayaasha soo
shiriya, oo carruurta soo ururiya, iyo xataa kuwa naasaha
nuugaya. Aroosku qolkiisa ha ka soo baxo, oo aroosadduna
ilxidhkeeda ha ka soo baxdo. **17** Wadaaddada midiidinnada
Rabbiga ahu balbalada iyo meesha allabariga dhexdooda ha
ku ooyeen, oo iyagu ha yidhaahdeen, Rabbiyow, dadkaaga
u tudh, oo dadka dhaxalkaaga ah wax la caayo ha ka
dhigin oo yaanay quruumuhu iyaga u taline. Waayo, bal
maxaa dadyowga dhexdooda looga odhan doonaa, Bal meeh
Ilaahooda? **18** Markaasaa Rabbigu u hinaasay dalkiisii, oo

dadkiisuu u naxay. **19** Oo Rabbigu waa u jawaabay dadkiisii
oo wuxuu ku yidhi, Bal ogaada, waxaan idiin soo dirayaa
hadhuudh, iyo khamri, iyo saliid, oo idinkuna waxaasaad ka
dhergi doontaan, oo anna mar dambe quruumaha dhexdooda
wax la caayo idinkaga dhigi maayo. **20** Laakiinse waan
idinka fogayn doonaa ciidanka woqooyi, oo isaga waxaan ku
eryi doonaa dal abaar iyo cidlo ah, oo qaybtiisa hore waxaan
geeyn doonaa badda bari, oo qaybtiisa dambena waxaan
geeyn doonaa badda galbeed, oo waxaa kor u soo bixi
doona qudhunkiisa, oo uurkiisa xumuna wuu soo kici doonaa,
maxaa yeelay, isagu wuxuu sameeyey waxyaalo waaweyn.
21 Haddaba dal yahow, ha baqin, laakiinse farax, oo reyree,
maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu sameeyey waxyaalo waaweyn.
22 Xayawaanka duurkow, ha cabsanina, waayo, naqii cidladu
waa soo baxayaa, oo dhirtiina midhaheeday dhalaysaa, oo
berdihii iyo canabkiiba way barwaaqoobayaan. **23** Haddaba
reer Siyoonay, farxa oo Rabbiga Ilaahiinna ah ku reyreeya,
waayo, roobkii hore buu si xaq ah idiin siiyey, oo wuxuu idiin
di'iyey roob, intii hore iyo intii dambeba sidii markii hore.
24 Oo goobaha wax lagu tumo waxaa ka buuxsami doona
sarreen, oo macsarooyinkuna waxay la buuxdhaafi doonaan
khamri iyo saliid. **25** Oo waxaan idiin soo celin doonaa waxa
ay sannadihii idinka cuneen ayaxa, iyo laddaaga, iyo diirta,
iyo koronkorradu, kuwaas oo ahaa ciidankii weynaa oo aan
idiin soo diray. **26** Oo idinku wax badan baad cuni doontaan
oo waad dhergi doontaan, oo waxaad ammaani doontaan
magaca Rabbiga Ilaahiinna ah oo waxa yaabka badan
idiin sameeyey, oo dadkayguna innaba ma ay ceeboobi
doonaan. **27** Oo markaas waxaad ogaan doontaan inaan
dadka Israa'iil dhex joogo, iyo inaan anigu ahay Rabbiga
Ilaahiinna ah, oo aan ilaah kale jirin, oo dadkayguna innaba
ma ay ceeboobi doonaan. **28** Oo markaas dabadeedna
anigu ruuxayga ayaan ku shubi doonaa dad oo dhan, oo
wiilashiinna iyo hablihiinnu wax bay sii sheegi doonaan,
oo odayaashiinnuna riyooyin bay ku riyoon doonaan, oo
raggiinna dhallinyarada ahuna wax bay arki doonaan, **29**
oo weliba maalmahaas addoommada rag iyo dumarba
ruuxaygaan ku shubi doonaa. **30** Oo waxaan samooyinka
iyo dhulkaba ka muujin doonaa yaabab, kuwaasoo ah dhiig,
iyo dab, iyo tiirar qiiq ah. **31** Qorraxdu waxay u beddelmi
doontaa gudcur, dayaxuna wuxuu u beddelmi doonaa dhiig,
intaanay iman maalinta Rabbiga oo weyn oo cabsida badanu.
32 Oo waxay noqon doontaa in ku alla kii magaca Rabbiga
ku barya uu samatabbixi doono, waayo, Buur Siyoon iyo
Yeruusaalem, iyo kuwa hadhay oo Rabbigu u yeedhayba
waxaa jiri doona kuwo u baxsada sidii Rabbigu yidhi.

3 Bal eeg, waayahaas iyo wakhtigaas, markaan soo celin
doono maxaabiistii dadka Yahuudah iyo reer Yeruusaalem,
2 ayaan quruumaha oo dhan soo wada ururin doonaa, oo
wada keeni doonaa dooxada Yehooshaafaad, oo halkaasaan
iyaga ugu xukumi doonaa dadkayga iyo dhaxalkayga oo
dadka Israa'iil ah aawadood, waayo, quruumaha way ku kala
dhex firdhiyeen, oo dhulkaygiina way qaybsadeen. **3** Oo
iyagu dadkaygii way u saami riteen, oo wiil bay dhillo kiro u
siiyeen, oo gabadhna waxay ku iibiyeen khamri ay cabbaan.
4 Haddaba Turos, iyo Siidoon, iyo kulli gobollada Falastiin oo
dhammow, bal maxaad iga doonaysaan? Ma abaalgud baad
ii siinaysaan? Oo haddaad ii abaalguddaan, intaan dhaqsado
ayaan degdeg abaalgudkiinna madaxiinna ugu soo celin
doonaa. **5** Waxaad qaadateen lacagtaydii iyo dahabkaygii,
oo alaabtaydii wanaagsanayd oo qurxoonaydna waxaad
geliseen macbudyadiinna, **6** oo weliba dadka Yahuudah iyo
reer Yeruusaalemna waxaad ka iibiseen dadka Gariigta ah,
si aad iyaga dalkooda uga fogaysaan aawadeed. **7** Haddaba
bal ogaada, iyagii waxaan ka soo kicin doonaa meeshii
aad ka iibiseen, oo abaalgudkiinnana waxaan ku soo celin
doonaa madaxiinna, **8** oo wiilashiinna iyo gabdhihiinnaba
waxaan ka iibin doonaa dadka Yahuudah, oo waxay ka sii
iibin doonaan dadka reer Shebaa oo ah quruun aad u fog,
waayo, Rabbiga ayaa saas ku hadlay. **9** Haddaba quruumaha
dhexdooda saas ka naadiya, Dagaal isu diyaariya, oo ragga
xoogga badan oo dhan soo kiciya. Ragga dagaalyahanka
ah oo dhammu ha soo dhowaadeen oo iyagu ha soo
baxeen. **10** Haddaba birtii marashiyadiinna seefo ka tunta,
oo manjooyinkiinnana warmo ka tunta, oo kii itaal yaru
ha yidhaahdo, Xoog baan leeyahay. **11** Quruumaha nagu
wareegsan oo dhammow, kaalaya oo soo dhaqsada, oo
dhammaantiin isa soo wada urursada. Rabbiyow, kuwaaga
xoogga badan halkan u soo dir. **12** Haddaba quruumuhu ha
kaceen, oo ha yimaadeen dooxada Yehooshaafaad, waayo,
halkaasaan u fadhiisan doonaa inaan xukumo quruumaha
hareeraha ku wareegsan oo dhan. **13** Waxa beerta laga
goosan lahaa way bislaadeene haddaba mindi la gala,
oo macsaradii canabku way buuxdaaye kaalaya ku tunta,
berkedihii macsarooyinka way buuxdhaafeen, waayo, iyaga
xumaantoodu way weyn tahay. **14** Dad badan oo badan ayaa
ku jira dooxada xukunka la gooyay, waayo, maalintii Rabbigu
way ku soo dhow dahay dooxada xukunka. **15** Qorraxdii
iyo dayaxii way madoobaadeen, oo xiddigihiina iftiinkoodii
way ceshadeen. **16** Rabbigu Buur Siyoon buu ka qaylin
doonaa, oo codkiisuu kaga hadli doonaa Yeruusaalem, oo
kolkaasay samooyinka iyo dhulkuba gariiri doonaan, laakiinse
Rabbigu wuxuu dadkiisa u ahaan doonaa magangal, oo
reer binu Israa'iilna wuxuu u ahaan doonaa qalcad adag.
17 Oo sidaasaad ku ogaan doontaan inaan anigu ahay
Rabbiga Ilaahiinna ah, oo aan deggan ahay Siyoon oo ah
buurtayda quduuska ah, oo markaasay Yeruusaalem quduus
noqon doontaa, oo shisheeyayaal dambena iyada ma dhex
mari doonaan innaba. **18** Oo wakhtigaas buuraha waxaa
ka soo tifqi doona khamri macaan, oo kurahana caanaa
ka soo shubmi doona, oo webiyaasha dalka Yahuudah oo
dhammuna way durduri doonaan, oo guriga Rabbigana
waxaa ka bixi doonta il biyo ah, wayna waraabin doontaa
dooxada Shitiim. **19** Dulmigii dadka Yahuudah lagu sameeyey
aawadeed ayaa dalka Masar cidlo noqon doonaa, oo dalka
reer Edomna wuxuu ahaan doonaa lamadegaan abaar ah,
maxaa yeelay, iyagu dhiig aan xaq qabin ayay dalkooda ku
dhex daadiyeen. **20** Laakiinse dadka Yahuudah weligiis wuu
jiri doonaa, oo Yeruusaalemna way raagi doontaa ab ka ab.
21 Oo waxaan u aari doonaa dhiiggoodii aanan hore ugu
aarin, waayo, Rabbigu Buur Siyoon buu deggan yahay.

Caamoos

1 Kuwanu waa erayadii Caamoos oo ka mid ahaa xoolojirkii
reer Teqooca, iyo wixii uu arkay oo ku saabsanaa dalka
Israa'iil wakhtigii uu Cusiyaah dalka Yahuudah boqorka
ka ahaa, iyo wakhtigii uu Yaaraabcaam ina Yoo'aash
dalka Israa'iil boqorka ka ahaa, muddo laba sannadood ka
horraysay dhulgariirkii. **2** Oo isagu wuxuu yidhi, Rabbigu Buur
Siyoon buu ka qaylin doonaa, oo codkiisuu Yeruusaalem
kaga hadli doonaa, kolkaasay daaqsiimaha adhijirradu
barooran doonaan, oo Buur Karmel dhaladeeduna way
engegi doontaa. **3** Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo
weliba afar xadgudub oo ay reer Dimishaq sameeyeen
aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa
yeelay, iyagu waxay reer Gilecaad kula tunteen alaab bir
ah oo hadhuudh lagula tunto. **4** Laakiinse dab baan u
soo diri doonaa guriga Xasaa'eel, oo wuxuu wada laasan
doonaa daaraha waaweyn oo Benhadad. **5** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Qataarkii albaabka Dimishaq waan jebin doonaa,
oo waxaan dooxada Aawen ka wada baabbi'in doonaa
dadka deggan, oo weliba kan haysta usha boqornimada
ayaan reer Ceeden ka gooyn doonaa, oo dadka Suuriyana
maxaabiis ahaan baa loogu kaxaysan doona Qiir. **6** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar xadgudub oo ay
reer Gaasa sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda
uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu dadkii oo dhan ayay
maxaabiis ahaan u kaxaysteen si ay ugu gacangeliyaan reer
Edom. **7** Laakiinse dab baan ku soo dayn doonaa derbiga
Gaasa, oo wuxuu laasan doonaa daaraheeda waaweyn. **8**
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaan Ashdood ka
wada baabbi'in doonaa dadka deggan, oo weliba kan haysta
usha boqornimada ayaan reer Ashqeloon ka gooyn doonaa,
oo waxaan gacantayda ku soo jeedin doonaa reer Ceqroon,
oo kuwa reer Falastiin ka hadhayna way wada baabbi'i
doonaan. **9** Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar
xadgudub oo ay reer Turos sameeyeen aawadood ayaanan
ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu dadkii oo
dhan ayay u gacangeliyeen reer Edom, oo soo mana ay
xusuusan axdigii walaalnimada. **10** Laakiinse dab baan ku soo
dayn doonaa derbiga Turos, oo wuxuu wada laasan doonaa
daaraheeda waaweyn. **11** Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex
iyo weliba afar xadgudub oo ay reer Edom sameeyeen
aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa
yeelay, iyagu walaalahood bay seef ku eryadeen, oo way
iska xooreen naxariis oo dhan, oo xanaaqoodiina had
iyo goorba bay la qarxeen, oo cadho bay la gubanayeen
weligoodba. **12** Laakiinse dab baan ku soo dayn doonaa
Teemaan, oo wuxuu wada laasan doonaa daaraha waaweyn
oo Bosraah. **13** Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex amase
afar xadgudub oo ay reer Cammoon sameeyeen aawadood
ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
waxay dooxeen naagihii uurka lahaa oo reer Gilecaad si ay
xudduudkooda u ballaadhsadaan aawadeed. **14** Laakiinse
dab baan ku soo dayn doonaa derbiga Rabbaah, oo wuxuu
wada laasan doonaa daaraheeda waaweyn, oo maalinta
dagaalka waa la qaylin doonaa, oo maalinta dabaysha
cirwareentana duufaan baa ku dhici doona. **15** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Boqorkooda maxaabiis ahaan baa loo
kaxaysan doonaa isaga iyo amiirradiisaba.

2 Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar
xadgudub oo ay reer Moo'aab sameeyeen aawadood
ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
waxay gubeen lafihii boqorka reer Edom ilaa ay nuurad
noqdeen. **2** Laakiinse dab baan ku soo dayn doonaa dalka
Moo'aab, oo wuxuu wada laasan doonaa daaraha waaweyn
oo Qiryood, oo reer Moo'aab waxay ku dhiman doonaan
buuq iyo qaylo iyo buun dhawaaqiis. **3** Oo Rabbigu wuxuu
leeyahay, Anigu xaakinka waan ka baabbi'in doonaa dalka
Moo'aab dhexdiisa, oo amiirradiisa oo dhanna waan la layn
doonaa. **4** Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar
xadgudub oo ay dadka Yahuudah sameeyeen aawadood
ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
sharcigii Rabbiga way diideen, oo qaynuunnadiisiina ma
ay xajin, oo beentoodii baa iyaga qaladday, taasoo ay
awowayaashoodba daba socon jireen. **5** Laakiinse dab baan
ku soo dayn doonaa dalka Yahuudah, oo wuxuu wada laasan
doonaa daaraha waaweyn oo Yeruusaalem. **6** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar xadgudub oo ay
dadka Israa'iil sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda
uga noqonaynin, maxaa yeelay, kii xaqa ahaa lacag bay ku
iibiyeen, oo kii baahnaana waxay ku iibiyeen laba kabood. **7**
Aad bay u damacsan yihiin inay arkaan boodhka dhulka ee
kor saaran madaxa masaakiinta, wayna qalloociyaan jidka
kuwa camalka qabow. Oo nin iyo aabbihiisba waxay u wada
galaan isku gabadh, oo sidaasay magacayga quduuska ah ku
nijaaseeyaan. **8** Oo meel kasta oo allabariba agteed waxay
ku jiifsadaan dhar rahmad loo qaatay, oo guriga Ilaahoodna
waxay ku dhex cabbaan khamrigii kuwa la ganaaxay. **9**
Laakiin anigu hortoodaan ka baabbi'iyey kii reer Amor oo
sarajooggiisu ahaa sida sarajoogga geedaha kedarka la
yidhaahdo, oo u xoogga badnaa sida geedaha alloonka
la yidhaahdo, oo weliba midhihiisii waan ka baabbi'iyey
xagga sare, oo xididdadiisiina waan ka baabbi'iyey xagga
hoose. **10** Oo weliba dalkii Masar waan idinka soo bixiyey,
oo afartan sannadood ayaan cidladii idinku hor kacayay, si
aad u hantidaan dalkii reer Amor. **11** Oo wiilashiinnii waxaan
ka kiciyey nebiyo, oo barbaarradiinniina waxaan ka kiciyey
kuwa Nadiirrada ah ee Ilaah loo soocay. Dadka Israa'iilow,
sow saas ma aha? ayaa Rabbigu leeyahay. **12** Laakiinse
idinku Nadiirradii waxaad siiseen khamri ay cabbaan, oo
nebiyadiina intaad amarteen ayaad ku tidhaahdeen, Innaba
waxba ha sii sheegina. **13** Bal eega, hoostiina baan ugu
hoos riixmay sida gaadhiga xidhmooyin bal ah ka buuxan u
riixmo. **14** Kan dheereeyaa ma carari kari doono, oo kan
xoogga badanuna xooggiisa kuma adkaan doono, oo kan
itaalka badanuna isma samatabbixin doono, **15** oo kan
qaansada haystaana isma taagi doono, oo kan cagaha ka
dheereeyaana isma samatabbixin doono, oo kii faras ku
joogaana isma samatabbixin doono, **16** oo kuwa xoogga leh
kii ugu geesinimo badanuna maalintaas wuu carari doonaa
isagoo qaawan, ayaa Rabbigu leeyahay.

3 Reer binu Israa'iilow, bal maqla eraygan Rabbigu idinkaga
hadlay. Waxaan kaga hadlay dadkii aan dalka Masar ka
soo bixiyey oo dhan, anigoo leh, **2** Idinka oo keliya ayaan

idinka iqiin qolooyinka dhulka deggan oo dhan, haddaba
xumaatooyinkiinnii oo dhan ayaan idiin ciqaabi doonaa. **3**
Laba qof miyey wada socdaan haddaanay heshiis ahayn? **4**
Aar miyuu duudda ka ciyaa, hadduusan raq haysan? Aaran
libaax miyuu bohoshiisa ka qayliyaa, hadduusan waxba soo
qaadan? **5** Shimbiru miyey dabin dhulka ku kor yaal ku
dhici kartaa, haddaan siriq loo dhigin? Dabin miyuu dhulka
ka boodda isagoo aan innaba wax qabsan? **6** Haddiise
magaalo buun laga dhex afuufo, miyaan dadku cabsan?
Miyaa belaayo magaalo ku dhacdaa, haddaan Rabbigu
saas ku samayn? **7** Sida xaqiiqada ah Sayidka Rabbiga
ahu waxba ma samayn doono, inuu qarsoodiga u muujiyo
addoommadiisa nebiyada ah mooyaane. **8** Aarkii waa ciyey,
haddaba bal yaan cabsanayn? Sayidka Rabbiga ahu waa
hadlay, haddaba bal yaa wax sii sheegi waayaya? **9** Warkan
ka dhex naadiya daaraha waaweyn ee Ashdood ku yaal
iyo daaraha waaweyn ee dalka Masar ku dhex yaalba, oo
waxaad tidhaahdaan, War waxaad ku soo shirtaan buuraha
Samaariya korkooda, oo bal eega buuqa weyn oo halkaas ku
jira, iyo dulmiga ku dhex jira. **10** Waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Kuwa daarahooda waaweyn ku soo urursadaa
wixii xoog iyo tuugnimo lagu soo dhacay ma ay gartaan si ay
wax qumman u sameeyaan. **11** Haddaba Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Cadow baa dalka hareerayn doona, oo
isna xooggiinna wuu idinka qaadi doonaa, oo daarihiinna
waaweynna waa la wada dhici doonaa. **12** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Sida adhijirku afka libaaxa uga badbaadiyo laba
lugood, amase dheg go'eed, saasoo kalaa loo badbaadin
doonaa dadka Israa'iil ee Samaariya deggan oo ku fadhiya
sariirta rukunkeeda iyo gogosha barkimaheeda xariirta ah.
13 Sayidka Rabbiga ah oo ah Ilaaha ciidammadu wuxuu
leeyahay, Maqla oo ku markhaati fura reerka Yacquub. **14**
Maalinta aan dadka Israa'iil xadgudubyadooda u ciqaabi
doono ayaan weliba meelaha allabariga ee Beytel baabbi'in
doonaa, oo meelaha allabariga geesahooda ka taagan waa
la wada jari doonaa, oo dhulkay ku soo dhici doonaan. **15**
Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waan dumin doonaa guryaha
gabowga iyo guryaha kulaylkaba, oo guryaha foolmaroodiga
ahuna way wada baabbi'i doonaan, oo daaraha waaweynuna
way wada dhammaan doonaan.

4 Eraygan maqla, kuwiinnan ah sacaha Baashaan oo buurta
Samaariya jooga, oo masaakiinta dulma, oo kuwa baahan
cadaadiya, oo sayidyadooda ku yidhaahda, Wax noo keena,
oo kaalaya aan cabnee. **2** Sayidka Rabbiga ahu wuxuu ku
dhaartay quduusnimadiisa, isagoo leh, Bal eega, waxaa iman
doona wakhti laydinkula tegi doona qabatooyin, oo jillaabbo
baa lagu qabsan doonaa kuwiinna hadhay. **3** Oo Rabbigu
wuxuu leeyahay, Midkiin kastaaba meelaha jajaban buu ka
soo dusi doonaa hortiisa, oo waxaad isku tuuri doontaan
Harmoon. **4** Beytel kaalaya, oo xadgudba, Gilgaal kaalaya,
oo xadgudubyo sii badiya, oo subax walba allabaryadiinna
keena, oo marba saddexdii maalmood waxaad keentaa
meeltobnaadyadiinna. **5** Oo allabari mahadnaqid ah ka
bixiya wixii la khamiiriyey, oo waxaad ku dhawaaqdaan oo
naadisaan qurbaanno ikhtiyaar loo keeno, waayo, saasaad
jeceshihiin, dadka Israa'iilow, ayaa Sayidka Rabbiga ahu
leeyahay. **6** Rabbigu wuxuu leeyahay, Magaalooyinkiinna
oo dhan waxaan idinku siiyey ilko nadiifsan oo ka timaado
cuntola'aan ka dhacda meelihiinna oo dhan, laakiinse iima
aydaan soo noqon. **7** Oo anna roobkii waan idinka ceshaday
markii ay saddex bilood ka hadhay xilligii beergoosashada,
oo magaalo baan roob ku di'iyey, magaalo kalena roob kuma
aan di'in. Roob baa meel ku da'ay, oo meeshii aan roobku
ku di'inna way engegtay. **8** Sidaas daraaddeed laba ama
saddex magaalo ayaa magaalo u soo wareegay inay biyo
ka cabbaan aawadeed, oo kamana ay wabxin, laakiinse
iima aydaan soo noqon ayaa Rabbigu leeyahay. **9** Waxaan
idinku dhuftay beera-engeeg iyo caariyaysi, oo beerihiinnii
badnaa, iyo beercanabyadiinnii, iyo dhirtiinnii berdaha ahayd,
iyo dhirtiinnii saytuunka ahaydba waxaa wada laasatay
koronkorrada, laakiinse iima aydaan soo noqon ayaa Rabbigu
leeyahay. **10** Waxaan idinku soo dhex daayay cudur belaayo
sidaan Masar ugu soo daayay oo kale. Barbaarradiinnii seef
waan ku laayay, oo fardihiinniina waan wada kaxaystay, oo
waxaan ka dhigay in qudhunkii xeradiinnu uu xataa soo
gaadho sankiinna dulalkiisa, laakiinse iima aydaan soo noqon
ayaa Rabbigu leeyahay. **11** Oo qaarkiin waan u afgembiyey
sidii markii Ilaah u afgembiyey Sodom iyo Gomora, oo idinna
waxaad ahaydeen sidii qori ololaya oo dab laga soo dhiftay,
laakiinse iima aydaan soo noqon ayaa Rabbigu leeyahay. **12**
Haddaba dadka Israa'iilow, sidaasaan idinku samayn doonaa,
oo waxan aan idinku samayn doona aawadeed isu diyaariya
inaad Ilaahiinna la kulantaan, dadka Israa'iilow. **13** Waayo,
bal eega, kan buuraha sameeya, oo dabaysha uuma, oo
binu-aadmiga u sheega waxa fikirkiisu yahay, kan subaxdii
gudcur ka dhiga, oo ku kor tunta dhulka meelihiisa sare,
magiciisu waxaa weeye Rabbiga oo ah Ilaaha ciidammada.

5 Dadka Israa'iilow, maqla eraygan aan idiinku barooranayo.
2 Bikradda ah dalka Israa'iil waa dhacday, oo mar
dambena ma sara joogsan doonto. Dalkeedii ayaa lagu
dayriyey, oo qof kor u qaada lama arko. **3** Waayo, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Magaaladii ay kuni ka bixi
jireen boqol baa u hadhi doona, oo tii ay boqoli ka bixi jireenna
toban baa dadka Israa'iil u hadhi doona. **4** Waayo, Rabbigu
wuxuu dadka Israa'iil ku leeyahay, Aniga i doondoona aad
noolaataane. **5** Laakiinse Beytel ha doondoonina, Gilgaalna
ha gelina, Bi'ir Shebacna ha u gudbina, waayo, sida xaqiiqada
ah Gilgaal maxaabiisnimo bay geli doontaa, oo Beytelna way
baabbi'i doontaa. **6** Si aad u noolaataan, oo uusan Rabbigu
sidii dab reer Yuusuf ugu soo farabbaxsan, oo aan dabku
laasan, oo aan Beytel laga waayin wax demiya, Rabbiga
doondoona, **7** kuwiinna caddaaladda u roga dacar oo
xaqnimadana dhulka ku tuura. **8** Doondoona kan sameeyey
ururrada xiddigaha ah oo la yidhaahdo Toddobaadyada iyo
Oriyon, oo gudcurka subaxnimo u beddela, oo maalintana
madoobeeya si ay habeen u noqoto, kan biyaha badda u
yeedha oo dhulka ku daadiya, magiciisu waa Rabbi. **9** Isagu
baabba' buu ku dejiyaa kuwa xoogga badan, si ay baabba'du
ugu dhacdo qalcadda. **10** Way neceb yihiin kii iridda wax ku
canaanta, oo way karhaan kii si qumman u hadla. **11** Miskiinka
baad ku tumataan, oo waxaad ka qaadataan sarreen badan,
sidaas daraaddeed guryihii aad dhagax la qoray ka dhisateen
kuma hoyan doontaan, oo beercanabyadii wanwanaagsanaa
ee aad beerateenna khamrigooda kama cabbi doontaan.

12 Waayo, waan ogahay xadgudubyadiinnu inay badan
yihiin, iyo dembiyadiinnu inay waaweyn yihiin, kuwiinnan
kii xaqa ah dhiba, ee laaluush qaata, oo masaakiinta
iridda joogtana xaqooda ka leexiya. 13 Haddaba kii miyir
lahu wakhtigaas wuu aamusnaan doonaa, waayo, waa
wakhti shar ah. 14 Wanaagga doondoona, sharkase ha
doondoonina, aad noolaataane, oo sidaasuu Rabbiga ah
Ilaaha ciidammadu idiinla jiri doonaa sidaad u tidhaahdaan.
15 Sharka nebcaada, oo wanaagga jeclaada, oo caddaalad
iridda ku sameeya, waayo, waxaa suurtowda in Rabbiga
ah Ilaaha ciidammadu uu u roonaado kuwa reer Yuusuf ka
hadhay. 16 Haddaba Rabbiga ah Ilaaha ciidammada oo
ah Sayidku wuxuu leeyahay, Dariiqyada oo dhan waxaa
ka yeedhi doonta baroor, oo jidadka oo dhan waxaa laga
odhan doonaa, Hoogay! Hoogay! Oo ninka beerreyda ah
waxaa loogu yeedhi doonaa tacsi, oo kuwa baroorta aad u
yaqaanna waxaa loogu yeedhi doonaa baroorasho. 17 Oo
beercanabyada oo dhanna waxaa jiri doonta baroorasho,
waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waan idin dhex mari
doonaa. 18 Kuwiinna maalinta Rabbiga jeclaystow, waa
idiin hoog. Maxaad maalinta Rabbiga u doonaysaan? Waa
gudcur, oo iftiin ma aha. 19 Waa sidii nin libaax ka cararay oo
orso ka hor timid, ama intuu guri galay derbiga ku tiirsaday
oo markaas abeeso gacanta ka qaniintay. 20 Maalinta
Rabbigu sow ma ahaan doonto gudcur aan iftiin lahayn, iyo
xataa gudcur weyn oo aan dhalaal lahayn? 21 Iidihiinna
waan nebcahay, waanna quudhsadaa, oo shirarkiinnana
kuma farxo. 22 In kastoo aad ii bixisaan qurbaannadiinna
aad gubtaan iyo qurbaannadiinna hadhuudhka ah anigu
aqbali maayo, oo qurbaannadiinna nabaadiino oo xoolihiinna
buurbuuranna dan ka yeelan maayo. 23 Iga fogeeya qaylada
gabayadiinna, waayo, anigu dhegaysan maayo luuqda
shareeradihiinna. 24 Laakiinse caddaaladdu sida biyo ha u
qulqusho, oo xaqnimaduna sida webi fatahaya ha u yaacdo.
25 Bal reer binu Israa'iilow, allabaryo iyo qurbaanno miyaad
cidladii iigu bixiseen afartankii sannadood? 26 Waxaadse
sidateen Taambuuggii Moleg iyo sanamyadii Kiyuun, kaasoo
ah xiddigtii ilaahiinnii ee aad nafsaddiinna u samaysateen. 27
Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiga magiciisu yahay Ilaaha
ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan idinka dhigi
doonaa in maxaabiis ahaan laydiinku kaxaysto Dimishaq
shishadeeda.

6 Waxaa iska hoogay kuwa Siyoon xasilloonaan ku nool,
oo buurta Samaariya ammaan ku deggan, kuwaasoo ah
kuwa caanka ah ee madaxda quruumaha oo dadka Israa'iil u
yimaadaan! 2 Kalneh u gudba oo bal eega, oo halkaasna
ka sii taga Xamaad tan weyn, dabadeedna waxaad sii
tagtaan Gad ta reer Falastiin. Iyagu miyey ka wanaagsan
yihiin boqortooyooyinkaas? Dalkoodu miyuu ka weyn yahay
dalkiinna? 3 Waxaa iska hoogay kuwiinna maalintii sharka
fogeeya, oo ka dhiga fadhigii dulmiga inuu soo dhowaado,
4 oo sariiro foolmaroodi ah ku jiifsada, oo gogosha isku
kala bixiya, oo cuna baraarka idaha iyo weylaha edegga
ku dhex jira, 5 oo u heesa dhawaaqa shareeradda, oo isu
hindisa alaab muusiko sidii kuwii Daa'uud, 6 oo khamriga
maddiibadaha ku cabba, oo ku subkada saliidda ugu wada
fiican, laakiinse kama murugaysna dhibaatada reer Yuusuf
haysata. 7 Haddaba sidaas daraaddeed iyagu waxay haatan
raaci doonaan kuwa marka hore maxaabiis ahaanta loo
kaxaysan doono, oo diyaafadda kuwa iskala bixin jiray waa
dhammaan doontaa. 8 Rabbiga ah Ilaaha ciidammadu
wuxuu leeyahay, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu ku dhaartay
nafsaddiisa, oo yidhi, Anigu waan karhay islaweynaanta reer
Yacquub, oo waan nebcahay daarihiisa waaweyn, sidaas
daraaddeed magaalada iyo waxa ku dhex jira oo dhanba
cadow baan u gacangelin doonaa. 9 Oo haddii toban nin
guri keliya ku hadho way dhiman doonaan. 10 Oo markii nin
adeerkiis oo ah kan isaga gubi doona uu kor u qaado inuu
lafaha guriga ka soo bixiyo, oo uu ku yidhaahdo kan guriga
gudihiisa shishe ku jira, War weli ma qaar baa kula jooga?
Oo isna uu yidhaahdo, Maya, markaasuu ku odhan doonaa,
War naga aamus, waayo, waa inaannan magaca Rabbiga
soo qaadin. 11 Waayo, bal eeg, Rabbigu waa amraa, oo
daarta weyn waxaa lagu dhufan doonaa daldalool, guriga
yarna waxaa lagu dhufan dildillaac. 12 Miyaa fardo dhagaxa
ku ordi doonaan? Miyaase mid halkaas dibi ku beerjeexi
doonaa? Laakiin, idinku garsooriddii waxaad u beddesheen
xammeeti, oo midhihii xaqnimadana waxaad u beddesheen
dacar. 13 Waxaad ku rayraysaan wax aan waxtar lahayn,
oo waxaad tidhaahdaan, Miyaannan geeso kula soo yeelan
xooggayaga? 14 Laakiinse bal eega, dadka dalka Israa'iilow,
Rabbiga ah Ilaaha ciidammadu wuxuu leeyahay, Quruun
baan idinku soo kicin doonaa, oo iyana waxay idinku dhibi
doonaan tan iyo meesha Xamaad laga galo iyo ilaa webiga
Carabaah.

7 Sayidka Rabbiga ahu wax buu i tusay, oo bal eeg, wuxuu
sameeyey ayax markii fufkii dambe bilowday, oo bal
eeg, waxay ahayd fufkii dambe markii boqorka cawskiisa la
gooyay dabadeed. 2 Oo markay dhammeeyeen cunitaankii
cawskii dalka ayaan idhi, Sayidow, Rabbiyow, waan ku
baryayaaye, na cafi, waayo, bal reer Yacquub sidee bay isu
taagi doonaan? Waayo, iyagu waa yar yihiin. 3 Markaasaa
Rabbigu taas ka soo noqday, oo Rabbigu wuxuu yidhi, Taasu
ahaan mayso. 4 Sayidka Rabbiga ahu wax buu i tusay, oo
bal eeg, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu amray in dab lagu
diriro, oo dabku wuxuu laastay moolkii weynaa, oo wuxuu
cuni lahaa dhulka. 5 Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow,
waan ku baryayaaye jooji, waayo, bal reer Yacquub sidee
bay isu taagi doonaan? Waayo, iyagu waa yar yihiin. 6
Markaasaa Rabbigu taas ka soo noqday, oo Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu yidhi, Taasuna ahaan mayso. 7 Oo haddana
wax buu i tusay, oo bal eeg, Sayidku wuxuu ag istaagay
derbi xadhig miisaan leh lagu sameeyey, isagoo xadhig
miisaan leh gacanta ku haysta. 8 Markaasaa Sayidku wuxuu
igu yidhi, Caamoosow, maxaad aragtaa? Oo anna waxaan
ku idhi, Waxaan arkaa xadhig miisaan leh. Markaasaa
Sayidku wuxuu yidhi, Bal eeg, anigu xadhig miisaan leh
baan dhigi doonaa dadkayga Israa'iil dhexdooda, oo mar
dambena iyaga iska dhaafi maayo. 9 Oo meelaha sare
ee reer Isxaaq cidla way noqon doonaan, oo meelaha
quduuska ah ee dalka Israa'iilna way baabbi'i doonaan, oo
anna reerka Yaaraabcaam seef baan kula kici doonaa. 10
Markaasaa Amasyaah oo ahaa wadaadkii Beytel farriin u
diray Yaaraabcaam oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil, oo wuxuu

ku yidhi, Caamoos shirqool buu kuugu dhigay dadka Israa'iil
dhexdooda, oo dadka dhulkuna erayadiisa oo dhan ma qaadi
karaan. **11** Waayo, Caamoos wuxuu leeyahay, Yaaraabcaam
seef buu ku dhimanayaa, oo dadka Israa'iilna sida xaqiiqada
ah maxaabiis ahaan waa looga kaxaysanayaa dalkooda. **12**
Oo weliba Amasyaah wuxuu Caamoos ku yidhi, War wax
arke yahow, tag, oo dalka Yahuudah u carar, oo halkaas
wax ka cun, oo halkaas wax ku sii sheeg. **13** Laakiinse
mar dambe Beytel waxba ha ku sii sheegin, waayo, waa
boqorka meeshiisii quduuska ahayd oo waa daar boqoreed.
14 Markaasaa Caamoos jawaabay oo wuxuu Amasyaah
ku yidhi, Anigu nebi ma aan ahayn, nebi wiilkiisna ma
aan ahayn, laakiinse waxaan jiray adhijir iyo mid midhaha
darayga urursada, **15** oo Rabbigu waa ii soo yeedhay anigoo
adhi jiraya, markaasuu Rabbigu igu yidhi, Tag, oo dadkayga
Israa'iil wax u sii sheeg. **16** Haddaba bal maqal erayga
Rabbiga. Adigu waxaad leedahay, Wax dadka Israa'iil ka
gees ah ha sii sheegin, oo wax reer Isxaaq ka gees ahna ha
ku hadlin. **17** Haddaba Rabbigu wuxuu leeyahay, Naagtaadu
dhillo bay ku ahaan doontaa magaalada, oo wiilashaada iyo
gabdhahaaguba seef bay ku dhiman doonaan, oo dhulkaaga
xadhig baa lagu qaybsan doonaa, oo adna waxaad ku dhex
dhiman doontaa dal nijaasaysan, oo dadka Israa'iilna sida
xaqiiqada ah maxaabiis ahaan waa looga kaxaysan doonaa
dalkooda.

8 Oo haddana Sayidka Rabbiga ahu wax buu i tusay,
oo waxaan arkay dambiil midho bisilu ka buuxaan. **2**
Oo wuxuu igu yidhi, Caamoosow, maxaad aragtaa? Oo
anna waxaan idhi, Waxaan arkaa dambiil midho bisilu ka
buuxaan. Markaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi, Dadkayga
Israa'iil dhammaadkoodii baa yimid, oo anigu mar dambe
iyaga iska dhaafi maayo. **3** Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Maalintaas gabayada macbudku waxay ahaan
doonaan baroor, oo waxaa jiri doona meydad badan, oo
meel kasta aamusnaan baa loogu tuuri doonaa. **4** Bal maqla,
kuwiinna saboolka baahan liqow, oo xataa masaakiinta dalka
baabbi'iyow, **5** oo leh, Goormuu dayaxa cusubu dhammaan
doonaa aan hadhuudhka iibinnee? Sabtiduse goormay na
dhaafaysaa aannu sarreenka soo saarnee, idinkoo miisaanka
eefaah yaraynaya, oo miisaanka sheqelkana weynaynaya,
kafadahana khiyaano ku beenaynaya, **6** si aannu masaakiinta
lacag ugu iibsanno oo aannu saboolka baahanna laba kabood
u siisanno, oo aannu sarreenka xaabkiisa u iibinno? **7**
Rabbigu waa ku dhaartay islaweynaanta reerka Yacquub, oo
wuxuu yidhi, Sida xaqiiqada ah anigu shuqulladooda midnaba
ka illoobi maayo. **8** Tan daraaddeed miyaan dhulku la gariiri
doonin, oo mid kasta oo degganuna miyuusan barooran
doonin? Haah, oo dhammaantiis wuxuu u kici doonaa sida
Webiga, oo wuu rogrogman doonaa, dabadeedna wuxuu u
degi doonaa sida Webiga Masar. **9** Oo Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Maalintaas waxaan ka dhigi doonaa
in qorraxdu hadhkii dhacdo, oo dhulkana maalin cad baan
gudcur ka dhigi doonaa. **10** Iidihiinnana waan u beddeli
doonaa tacsi, oo gabayadiinna oo dhanna barooraso baan
u beddeli doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa in qof kasta
joonyad xidho oo madax kastana la xiiro, oo waxaan ka
dhigi doonaa sidii barooraso wiil madi ah loogu baroorto,
oo dhammaadkeedana sidii maalin qadhaadh. **11** Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaa iman doona
wakhti aan dalka abaar u soo diri doono, mana ahaan doonto
abaar cunto la waayo ama biyo loo oomo, laakiinse waxay
ahaan doontaa abaar la waayayo erayada Rabbiga. **12** Oo
waxay wareegi doonaan bad ilaa ka bad, iyo woqooyi ilaa
tan iyo bari, oo waxay u ordi doonaan hore iyo dib iyagoo
doondoonaya erayga Rabbiga, oo mana ay heli doonaan
innaba. **13** Oo maalintaas ayaa bikradaha qurqurxoon iyo
barbaarraduba oon daraaddiis la itaal darnaan doonaan.
14 Kuwa ku dhaarta dembiga Samaariya oo yidhaahda,
Daanow, waxaan ku dhaartay ilaahaaga, oo waxaan ku
dhaartay jidka Bi'ir Shebac, way dhici doonaan oo mar
dambena sooma ay kici doonaan.

9 Waxaan arkay Sayidka oo ag taagan meesha allabariga,
oo wuxuu yidhi, Fayaaradaha garaac ilaa meelahooda
sare gariiraan, oo dadka oo dhan madaxooda ku wada jejebi,
oo intii ka hadhana seef baan ku layn doonaa. Midkoodna
ma carari doono, oo midkoodna ma baxsan doono. **2** Oo
xataa hadday hoos u qodaan ilaa She'ool, gacantaydaa
halkaas ka soo saari doonta, oo xataa hadday samada
fuulaan anigaa ka soo dejin doona halkaasna. **(Sheol h7585)**
3 Oo xataa hadday ku dhuntaan Buur Karmel dhaladeeda
anigaa halkaas ka baadhi doona oo ka soo bixin doona,
oo xataa hadday badda gunteeda iga dhuntaan, halkaasna
waan ka amri doonaa mas, oo isna wuu qaniini doonaa. **4**
Oo xataa hadday cadaawayaashooda maxaabiis ahaan u hor
socdaan, halkaasna seef baan ka amri doonaa, iyana way
layn doontaa, oo waxaan indhahayga iyaga ugu taagi doonaa
inaan belaayo ku sameeyo oo aanan wanaag u samayn. **5**
Oo Sayidka Rabbiga ciidammada ahu waa kan dhulka taabta
oo dhulkuna wuu dhalaalaa, oo kuwa deggan oo dhammuna
way wada barooran doonaan, oo dhammaantiis wuxuu u kici
doonaa sida Webiga, dabadeedna wuxuu u degi doonaa sida
Webiga Masar. **6** Waa isaga kan qolladihiisa sare samada
ka dhistay, oo hoygiisa hoose ee isku qabtana dhalka ku
aasaasay, oo intuu biyaha badda u yeedha dhulka korkiisa
ku daadiya, magiciisuna waa Rabbi. **7** Dadka Israa'iilow, sow
aniga ilama mid ahidin sida reer Itoobiya? ayaa Rabbigu
leeyahay. Sow anigu reer binu Israa'iil kama soo bixin dalkii
Masar? Reer Falastiinna sow kama soo bixin Kaftoor, reer
Suuriyana sow kama soo bixin Qiir? **8** Bal eega, Sayidka
Rabbiga ah indhihiisu waxay fiirinayaan Boqortooyadii dembi
badan, oo dhulkaan ka baabbi'in doonaa, laakiinse reer
Yacquub ma aan wada baabbi'in doono, ayaa Rabbigu
leeyahay. **9** Waayo, bal eega, anigu waan amri doonaa,
oo dadka Israa'iil waan ku kala haadin doonaa quruumaha
oo dhan, sida hadhuudh xaadhin loogu haadiyo, laakiinse
xabbad yaruna dhulka kuma dhici doonto. **10** Dembilayaasha
dadkayga oo dhan oo leh, Belaayo na soo gaadhi mayso nana
heli mayso, dhammaantood seef bay ku dhiman doonaan.
11 Wakhtigaas waxaan sare kicin doonaa taambuuggii
Daa'uud oo dhacay, waanan awdi doonaa daldaloolkiisa,
oo jajabkiisana waan sare kicin doonaa, oo waxaan u dhisi
doonaa sidii waagii hore, **12** inay iyagu dhaxlaan kuwii
ka hadhay reer Edom iyo quruumaha magacayga loogu
yeedho oo dhan, ayaa Rabbiga waxan sameeya leeyahay.
13 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaa iman

doona wakhti kan beerta falaa uu soo gaadhi doono kan gooya, oo kan canabka ku tuntaana wuxuu soo gaadhi doonaa kan iniinaha beera, oo buurahana waxaa ka soo daadan doona khamri macaan, oo kuraha oo dhammuna way wada dhalaali doonaan. **14** Oo anigu waxaan soo celin doonaa maxaabiistii dadkayga Israa'iil, oo iyana way dhisi doonaan magaalooyinkii baabba'ay, wayna degi doonaan, oo beercanabyo way beeran doonaan, khamrigoodana way cabbi doonaan, oo weliba waxay samaysan doonaan beero, oo midhahooda way cuni doonaan. **15** Oo Rabbiga Ilaahaaga ahu wuxuu leeyahay, Waxaan iyaga ku beeri doonaa dalkoodii, oo mar dambena lagama rujin doono dalkooda aan siiyey.

Cobadyaah

1 Kuwanu waa wixii la tusay Cobadyaah. Sayidka Rabbiga
ahu sidan buu dalka Edom ka leeyahay: Annagu Rabbiga
xaggiisa ayaannu war ka maqalnay, oo farriinwade ayaa
quruumaha dhexdooda loo soo diray, isagoo leh, War kaca,
oo kaalaya aan dadka Edom dagaal ugu kacnee. **2** Bal eega,
quruumaha dhexdooda waan idinku yareeyey, oo si weyn
baa laydiin quudhsaday. **3** Kuwiinna qararka dillaacyadooda
ku hoyda oo hoygoodu meesha sare ku yaal, waxaa idin
khiyaanay kibirka qalbigiinna, oo waxaad qalbiga iska
tidhaahdaan, Bal yaa dhulka nagu soo ridi kara? **4** In kastood
meel kore fuushaan sida gorgorka, iyo in kastoo buulkiinna
laga dhiso xiddigaha dhexdooda, halkaas waan idinka soo
dejin doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay. **5** Haddii tuugag idiin
soo dhici lahaayeen ama haddii shufto habeennimo idin miri
lahayd, sow wax idinkama xadi lahayn jeeray wax ku filan
la tagaan? (Sidee baad u ba'deen!) Haddii kuwa canabka
gura idiin iman lahaayeen, sow kama tegi lahayn canab
xaaxaab ah? **6** Sidee baa loo dhacay alaabtii reer Ceesaw!
Oo khasnadihiisii qarsoonaa sidee baa loo baadhay! **7**
Kulli dadkii aad axdiga la lahaan jirteen oo dhammu waxay
idinku celiyeen tan iyo soohdinta, oo dadkii nabadda idinla
lahaan jiray ayaa idin khiyaanay, wayna idinka adkaadeen,
oo kuwii kibistiina cuni jiray ayaa dabin idiin dhigay, oo innaba
waxgarasho ma leh. **8** Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas
ragga xigmadda leh sow kama aan baabbi'in doono reer
Edom oo waxgarashadana sow kama baabbi'in doono buurta
Ceesaw? **9** Reer Teemaanow, raggiinna xoogga badanu
way wada nixi doonaan, oo sidaas daraaddeed mid kasta
oo buurta Ceesaw ka yimid ayaa laynta ku go'i doona.
10 Xumaantii aad walaalihiin reer Yacquub ku samayseen
aawadeed ayaa ceebu idiinku degi doonta, oo weligiin baad
go'naan doontaan. **11** Waayo, wakhtigii aad ag taagnaydeen
oo iska fiirinayseen, markay shisheeyayaashu maalkooda
qaadanayeen, oo dadka qalaad irdihooda soo gelayeen,
oo ay Yeruusaalem saamiga u ridanayeen, xataa idinku
iyagoo kalaad ahaydeen. **12** Laakiinse ha fiirina wakhtiga
walaalihiin cidhiidhiga ku jiraan, oo ha ku farxina wakhtiga
reer Yahuudah baabba'ooda, oo hana u faanina wakhtiga
cidhiidhiga. **13** Iridda dadkayga ha soo gelina wakhtiga
ay belaayaysan yihiin, oo weliba dhibkooda ha fiirsanina
wakhtiga ay belaayaysan yihiin, oo maalkoodana far ha
saarina wakhtiga ay belaayaysan yihiin. **14** Oo meesha
jidadka isku gooyaana ha u istaagina si aad u laysaan
kuwooda soo fakaday, oo kuwooda wakhtigii cidhiidhiga
ka hadhayna cadowgooda ha u gacangelina. **15** Waayo,
maalintii Rabbigu way soo dhow dahay oo way ku dhici
doontaa quruumaha oo dhan, oo sidaad samayseen ayaa
idinkana laydiinku samayn doonaa, oo abaalgudkiinnii ayaa
madaxiinna ku soo noqon doonaa. **16** Oo sidaad buurtayda
quduuska ah korkeeda wax ugu cabteen ayaa quruumaha oo
dhammuna had iyo goorba wax u cabbi doonaan, haah, iyagu
way cabbi doonaan oo way liqi doonaan, oo waxay ahaan
doonaan sidii iyagoo aan weligood ahaanin. **17** Laakiinse
Buur Siyoon waxaa joogi doona kuwa baxsaday, oo iyana
quduus bay ahaan doontaa, oo reer Yacquubna waxay lahaan
doonaan waxyaalihii dhaxalkoodii ahaa. **18** Reer Yacquub dab
buu ahaan doonaa, oo reer Yuusufna olol buu ahaan doonaa,
reer Ceesawna bal jajab ah buu ahaan doonaa. Dhexdooday
ku gubi doonaan oo iyagana way laasan doonaan, oo reer
Ceesawna innaba waxba kama hadhi doonaan, waayo,
Rabbigu sidaasuu ku hadlay. **19** Oo dadka koonfur degganu
waxay hantiyi doonaan buurta Ceesaw, oo kuwa bannaanka
degganuna waxay hantiyi doonaan dalka reer Falastiin,
oo weliba waxay hantiyi doonaan dalka reer Efrayim, iyo
dalka reer Samaariya, oo reer Benyaamiinna waxay hantiyi
doonaan dalka Gilecaad. **20** Oo ciidankan dadka Israa'iil ee
maxaabiista ahu waxay hantiyi doonaan dalka reer Kancaan
tan iyo Sarefta, oo Yeruusaalem maxaabiisteeda Sefaaraad
joogtaana waxay hantiyi doonaan magaalooyinka koonfureed.
21 Oo badbaadiyayaaluna waa iman doonaan Buur Siyoon,
si ay buurta Ceesaw u xukumaan, oo boqortooyadana waxaa
lahaan doona Rabbiga.

Yoonis

1 Haddaba waxaa Yoonis ina Amitay u yimid Eraygii
Rabbiga oo sidan ku leh, **2** Kac, oo waxaad tagtaa
magaaladaas weyn oo Nineweh, oo iyada ku qayli, waayo,
sharkoodii wuxuu yimid hortayda. **3** Laakiinse Yoonis wuxuu
u kacay inuu Rabbiga hortiisa ka cararo oo xagga Tarshiish u
baxsado. Markaasuu Yaafaa u dhaadhacay oo wuxuu halkaas
ka helay doonni Tarshiish tegaysa. Sidaas daraaddeed
lacagtii nooliguu bixiyey, kolkaasuu gudaha galay, waayo,
wuxuu doonayay inuu iyaga Tarshiish u raaco oo uu ka
cararo Rabbiga hortiisa. **4** Laakiinse Rabbigu wuxuu baddii
ku soo daayay dabayl weyn, kolkaasaa waxaa baddii ka dhex
kacay duufaan xoog leh, doonnidiina waxay ku dhowaatay
inay burburto. **5** Markaasay raggii baxriyiinta ahaa aad
u baqeen, oo mid waluba wuxuu u qayshaday ilaahiisii.
Alaabtii doonnida ku jirtayna badday ku dhex tuureen, si
ay doonnidu iyaga ugu fududaato. Laakiinse wuxuu Yoonis
mar hore u dhaadhacay doonnida meesha ugu hoosaysa,
oo halkaasuu seexday, wuxuuna ku jiray hurdo weyn. **6**
Haddaba waxaa isagii u yimid naakhudihii doonnida, oo ku
yidhi, Hurdahayow, maxaad u jeeddaa? Kac oo Ilaahaaga u
qayli, waaba intaasoo uu inaga fikiraa inaannan halligmine.
7 Oo wuxuu midba midkii kale ku yidhi, Kaalaya aynu saami
ridannee si aan u ogaanno kan aawadiis belaayadanu
inoogu dhacday. Sidaas daraaddeed saami bay riteen, oo
saamigiina wuxuu ku dhacay Yoonis. **8** Markaasay waxay
isagii ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye noo sheeg
kan aawadiis belaayadanu inoogu dhacday. Waa maxay
shuqulkaagu? Oo xaggee baad ka timid? Waddankaagu waa
kee? Dadkaaguna waa ayo? **9** Oo isna wuxuu iyagii ku yidhi,
Waxaan ahay Cibraani, oo waxaan ka cabsadaa Rabbiga ah
Ilaaha samada, oo ah Kan abuuray badda iyo berrigaba.
10 Markaasay nimankii aad iyo aad u cabsadeen, oo ku
yidhaahdeen, Waa maxay waxa aad samaysay? Waayo,
waxay ogaadeen inuu Rabbiga hortiisa ka soo cararay, maxaa
yeelay, isagaa u sheegay. **11** Markaasay ku yidhaahdeen,
Si baddu noogu degto aawadeed haddaba bal maxaannu
kugu samaynaa? Waayo, badda duufaankeedii aad iyo aad
buu u sii weynaaday. **12** Oo isna wuxuu ku yidhi, Kor ii
qaada oo badda igu dhex tuura, sidaasay baddu idiinku degi
doontaaye, waayo, waxaan ogahay in duufaankan weynu
daraadday idiinku soo kacay. **13** Habase yeeshee nimankii
aad bay seeb doonnidii ugu wadeen oo ugu dadaaleen inay
xeebtii ku soo noqdaan, laakiinse way kari waayeen, maxaa
yeelay, badda duufaankeedii oo ka gees ahaa aad iyo aad
buu u sii weynaaday. **14** Markaasay Rabbiga u qayshadeen,
oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbiyow, waannu ku baryaynaa,
oo waannu ku baryaynaaye, yaannan u halligmin nolosha
ninkan aawadeed, oo annaga ha na saarin dhiig aan xaq
qabin, waayo, Rabbiyow, waxaad samaysay sidii aad ku
faraxday. **15** Sidaas daraaddeed Yoonis bay kor u qaadeen
oo waxay ku dhex tuureen baddii, kolkaasay baddii joojisay
cadhadeedii. **16** Markaasay nimankii aad iyo aad Rabbiga
uga cabsadeen, oo waxay Rabbiga u bixiyeen allabari,
nidarrona way galeen. **17** Oo Rabbigu wuxuu Yoonis u
diyaariyey kalluun weyn oo isaga liqa; Yoonisna wuxuu
kalluunka calooshiisii ku dhex jiray saddex habeen iyo saddex
maalmood.

2 Markaasaa Yoonis Rabbigii Ilaahiisa ahaa baryay, isagoo
ku dhex jira calooshii kalluunka. **2** Oo wuxuu yidhi,
Dhibaatadayda aawadeed ayaan Rabbiga ugu yeedhay,
Isna wuu ii jawaabay. Waxaan ka dhex qayliyey She'ool
uurkiisa, Adna codkaygaad maqashay. **(Sheol h7585)** **3**
Waayo, waxaad igu dhex tuurtay moolka iyo badda uurkeeda.
Hareerahaygana waxaa ku wareegsanaa daad, Hirarkaagii
iyo mawjadahaagii oo dhammuna way i dul mareen. **4**
Kolkaasaan idhi, Indhahaaga hortooda waa layga tuuray;
Welise waxaan mar kale eegayaa macbudkaaga quduuskaa.
5 Biyihii way i hareerayeen xataa naftayda, Moolkiina wuu igu
wareegsanaa; Madaxaygana waxaa ku duudduubnaa caws
badeed. **6** Waxaan hoos ugu dhaadhacay buuraha guntooda;
Oo weligay waxaa i awday dhulkii iyo gudbayaashiisiiba;
Laakiinse, Rabbiyow, Ilaahayow, noloshaydii waxaad ka soo
bixisay yamayskii. **7** Markii naftaydu itaal darnaatay ayaan
ku xusuustay, Rabbiyow; Oo baryadaydii adigay kuu timid, oo
waxay kuugu soo gashay macbudkaaga quduuskaa. **8** Kuwa
waxyaalaha beenta ah oo aan micne lahayn ku fikiraa Waxay
ka tagaan naxariistoodii. **9** Aniguse codka mahadnaqidda
ayaan allabari kuugu bixin doonaa; Wixii aan nidrayna waan
bixinayaa. Badbaado waxaa leh Rabbiga. **10** Markaasuu
Rabbigu kalluunkii amray, kalluunkiina wuxuu Yoonis ku
mantagay berriga.

3 Haddana mar labaad ayaa eraygii Rabbigu u yimid Yoonis
oo ku yidhi, **2** Kac, oo waxaad tagtaa magaaladaas weyn
oo Nineweh, oo waxaad iyada ku wacdidaa wacdiska aan
kuu sheegayo, **3** Sidaas daraaddeed Yoonis wuu kacay
oo wuxuu tegey Nineweh siduu eraygii Rabbigu ku amray.
Haddaba Nineweh waxay ahayd magaalo aad iyo aad u
weyn, oo waxay isu jirtay intii saddex maalmood loo socdo.
4 Markaasaa Yoonis wuxuu bilaabay inuu magaaladii dhex
galo in maalin socod ah, oo intuu qayliyey ayuu yidhi, Weli
waxaa u hadhay afartan maalmood, dabadeedna Nineweh
waa la afgembiyi doonaa. **5** Markaasaa dadkii Nineweh
Ilaah rumaysteen, oo waxay ku dhawaaqeen in la soomo,
oo kii ugu wada weynaa ilaa kii ugu yaraa inta ka dhex leh
waxay wada xidheen dhar joonyad ah. **6** Oo warkiina wuxuu
gaadhay boqorkii Nineweh, oo isna intuu carshigiisii ka
kacay ayuu dharkiisii quruxdasanaa iska bixiyey, oo wuxuu
huwaday dhar joonyad ah, dambasna wuu ku fadhiistay. **7**
Oo wuxuu sameeyey naado, oo Nineweh gudaheeda ayaa
lagu faafiyey amarkii boqorka iyo saraakiishiisa oo leh, Dad
iyo duunyo, lo' iyo ido toona, yaan midna wax dhadhamin,
oo yaanay wax cunin, biyona cabbin. **8** Laakiinse dad iyo
duunyoba dhar joonyad ah ha la wada huwado, oo Ilaah
xaggiisa aad ha loogu qayliyo; oo mid kastaaba ha ka leexdo
jidkiisii xumaa iyo dulmiga gacmihiisa ku jira. **9** Bal yaa og in
Ilaah ka noqon doono oo cadhadiisa kulul ka jeesan doono
iyo in kale, si aynaan u halligmin? **10** Oo markaasaa Ilaah
wuxuu arkay shuqulkoodii iyo inay iyagu ka noqdeen jidkoodii
xumaa, kolkaasaa Ilaah wuxuu ka noqday sharkii uu sheegay
inuu iyaga ku samaynayo; oo taasna ma uu samayn.

4 Laakiinse Yoonis taas aad buu uga calool xumaaday,
wuuna xanaaqay. **2** Kolkaasuu wuxuu baryay Rabbiga
oo ku yidhi, Rabbiyow, waan ku baryayaaye, sow kanu ma
aha hadalkii aan idhi intaan weli dalkaygii joogay? Oo taas
daraaddeed ayaan u degdegay si aan xagga Tarshiish ugu
cararo, waayo, waan ogaa inaad tahay Ilaah nimco miidhan
ah, oo raxmadu ka buuxdo, oo cadhada u gaabiya, oo
naxariis badan, iyo inaad sharka ka noqotid. **3** Haddaba
sidaas daraaddeed, Rabbiyow, waan ku baryayaaye naftayda
iga qaad, waayo, intii aan noolaan lahaa waxaa iiga roon
inaan dhinto. **4** Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, War
inaad xanaaqdid ma kuu wanaagsan tahay? **5** Markaasaa
Yoonis ka baxay magaaladii, oo wuxuu fadhiistay magaalada
dhankeedii bari, oo halkaasuu waab ka dhistay. Markaasuu
hadhkii hoos fadhiistay ilaa uu arko waxa magaalada ku
dhacaya. **6** Kolkaasaa Rabbigu wuxuu diyaariyey geed
ubbo ah, oo wuxuu ka dhigay inuu kor fuulo waabkii Yoonis,
si uu hoos ugu noqdo, oo uu uga samatabbixiyo xaalkiisii
xumaa. Sidaas daraaddeed Yoonis aad iyo aad buu ugu
farxay geedkii ubbada ahaa aawadiis. **7** Laakiinse maalintii
dambe markii waagii beryay ayaa Ilaah diyaariyey dixiri, oo
isna geedkii ubbada ahaa ayuu gooyay ilaa uu engegay. **8**
Oo kolkii qorraxdii soo baxday ayaa Ilaah diyaariyey dabayl
kulul oo bari ka timid; qorraxdiina Yoonis ayay madaxa
kaga dhegtay ilaa uu itaal darnaaday, oo isna wuxuu ku
baryootamay inuu dhinto, oo wuxuu yidhi, Intii aan noolaan
lahaa waxaa iiga roon inaan dhinto. **9** Markaasaa Ilaah
wuxuu Yoonis ku yidhi, War inaad geedkii ubbada ahaa u
xanaaqdid ma kuu wanaagsan tahay? Oo isna wuxuu yidhi,
Haah, oo inaan cadhoodo way ii wanaagsan tahay xataa ilaa
dhimasho. **10** Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Waxaad
u jixinjixday geedkii ubbada ahaa oo aadan u hawshoon
oo aadan korinin oo habeen iska soo baxay oo habeen
ku baabba'ay. **11** Haddaba sow iima eka inaan u jixinjixo
magaalada weyn oo Nineweh, taasoo ay gudaheeda ku
jiraan dad ka badan boqol iyo labaatan kun oo qof oo aan
kala garan karin gacantooda midig iyo gacantooda bidix, iyo
weliba xoolo badan?

Miikaah

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo u yimid Miikaah kii reer Mooreshed waagii ay Yootam iyo Aaxaas iyo Xisqiyaah boqorrada ka ahaayeen dalka Yahuudah, oo uu ku arkay wax ku saabsan Samaariya iyo Yeruusaalem. **2** Dadyowga oo dhammow, kulligiin maqla. Dhulka iyo waxa ku jira oo dhammow, bal dhegaysta, oo Sayidka Rabbiga ahu ha idinku marag furo, Sayidku macbudkiisa quduuska ah ha idinkaga marag furo. **3** Waayo, bal eega, Rabbigu meeshiisuu ka soo bixi doonaa, wuuna soo degan doonaa, oo dhulka meelihiisa sarsare mari doonaa. **4** Oo buuruhu hoostiisay ku dhalaali doonaan, dooxooyinkuna way u kala dildillaaci doonaan sidii shamac dab hor yaal, iyo sidii biyo ka daadanaya meel sare. **5** Waxan oo dhammu waxay u dheceen xadgudubka reer Yacquub iyo dembiyada dadka Israa'iil. Xadgudubka reer Yacquub waa maxay? Sow Samaariya ma aha? Meelaha sare oo dalka Yahuudahna waa maxay? Sow Yeruusaalem ma aha? **6** Haddaba sidaas daraaddeed waxaan Samaariya ka dhigi doonaa sidii taallo burbur ah oo duurka ku taal, iyo sidii meel beercanab laga beerto, oo dhagxanteedana waxaan ku dhex daadin doonaa dooxada, oo aasaaskeedana waan soo bannayn doonaa. **7** Taswiiraheeda xardhan oo dhan waa la wada burburin doonaa, oo kirooyinkeeda oo dhanna dab baa lagu gubi doonaa, oo sanamyadeeda oo dhanna waan wada baabbi'in doonaa, waayo, iyadu waxay ku soo ururSatay dhillo kiradeed, oo kulligoodna waxay dib ugu noqon doonaan dhillo kiradeed. **8** Haddaba taas daraaddeed ayaan u ooyi doonaa oo u barooran doonaa, oo anoo cago cad oo qaawan ayaan wareegi doonaa, oo waxaan u dhawaaqi doonaa sida dawacooyinku u ciyaan oo kale, oo waxaan u qaylin doonaa sida goroyadu u cido oo kale. **9** Waayo, nabraheedu ma bogsan karaan, oo xataa waxay soo gaadheen dalka Yahuudah, oo waxay soo gaadheen xataa iridda dadkayga taasoo ah Yeruusaalem. **10** Gad ha ku dhex sheegina, hana ooyina, oo Beytlecafraah dhexdeeda boodhka ku galgasha. **11** Kaaga Shaafiir degganow, bax adoo qaawan oo ceebaysan. Kan Sa'anaan degganu soo ma bixin. Baroorta Beytesel waxay idinka qaadan doontaa meesha aad ku tiirsato. **12** Waayo, kan Maarood degganu aad buu u sugayaa wanaag, maxaa yeelay, belaayo baa xagga Rabbiga ka soo degtay, oo waxay soo gaadhay iridda Yeruusaalem. **13** Kan Laakiish degganow, gaadhiga ku dhuuji faraska dheereeya. Laakiish waxay dadka Siyoon u ahayd bilowgii dembiga, maxaa yeelay, xadgudubyadii dadka Israa'iil ayaa laga dhex helay. **14** Haddaba sidaas daraaddeed waxaad Mooreshed Gad siin doontaa hadiyado. Reeraha Aksiib waxay boqorrada dalka Israa'iil u noqon doonaan wax khiyaano badan. **15** Kan Maareeshaah degganow, weli waxaan kuu keeni doonaa kan ku hantiyi doona. Dalka Israa'iil sharaftiisu waxay gaadhi doontaa xataa tan iyo Cadullaam. **16** Xiiro oo timahaaga iska jar carruurtaadii aad jeclayd daraaddood, oo intaad xiirata sii ballaadhi sida bidaarta gorgorka oo kale, waayo, iyagu way kaa tageen, oo waxaa loo kaxaystay maxaabiis ahaan.

2 Waxaa hoogay kuwa xumaanta ka fikira oo waxyaalaha sharka ah sariirahooda ku hindisa. Markii waagu beryo ayay sameeyaan, maxaa yeelay, taas gacantooda baa xoog u leh. **2** Oo waxay damcaan beero, kolkaasay xoog ku qabsadaan, oo waxay damcaan guryo oo way iska qaataan, oo waxay dulmaan nin iyo reerkiis, iyo xataa nin iyo dhaxalkiis. **3** Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan hindisay belaayo qoyskan ka gees ah, taas oo aydaan surkiinna kala bixi doonin, oo weliba si kibir leh uma socon doontaan, waayo, waa wakhti xun. **4** Wakhtigaas waxaa laydinku qaadi doonaa masaal, waxaa lagu barooran doonaa baroor aad u weyn, oo waxaa la odhan doonaa, Annaga waa nala wada baabbi'iyey. Isagu waa beddelaa qaybtii dadkayga. Bal sidee buu iiga wareejiyaa! Oo beerahayagiina wuxuu u qaybiyaa caasiyiinta. **5** Sidaas daraaddeed ururka Rabbiga dhexdiisa kuma lahaan doontid mid wax ku qiyaasa xadhigga saamiga. **6** Waxay iyagu ku yidhaahdaan, Waxba ha sii sheegina. Iyagu kuwan waxba uma sii sheegi doonaan. Oo hadallo cay ah kama dhammaan doonaan. **7** Reer Yacquubow, ma waxaa la odhan doonaa, Ruuxii Rabbigu miyuu soo dulqaadasho yaraaday? Kuwanuse ma falimihiisii baa? Miyaan erayadaydu wax wanaagsan u tarin kii si qumman u socda? **8** Laakiinse waayahan dambeba dadkaygii wuxuu u kacay sidii cadow oo kale. Waxaad marada ka saartaan dharka dadka jidka ammaan ku maraya sidii kuwa dagaal ka noqda. **9** Dumarkii dadkayga waxaad ka saartaan guryahoodii wacnaa, oo carruurtoodii yaryaraydna waxaad weligiin ka qaadataan ammaantaydii. **10** Sara joogsada oo taga, waayo, tanu ma aha nasashadiinna, maxaa yeelay, waxaa jirta wasakh wax ku baabbi'inaysa baabba' xoog badan. **11** Nin dabayl iyo khiyaano ku dhex socda hadduu been sheego oo yidhaahdo, Waxaan wax kaaga sii sheegayaa khamri iyo wax lagu sakhraamo, xataa kaasu nebi buu dadkan u noqon doonaa. **12** Reer Yacquubow, sida xaqiiqada ah dhammaantiin waan soo wada shirin doonaa, sida xaqiiqada ah waxaan soo ururin doona kuwa dadka Israa'iil ka hadhay, oo waxaan iyaga isugu wada keeni doonaa sidii idihii Bosraah, sidii adhi daaqsiintiisii ku dhex jira, oo dadkooda badan daraaddiis aad bay u buuqi doonaan. **13** Kan wax jebiyo ayaa hortood tegey. Way soo fara baxsadeen oo waxay u gudbeen xagga iridda, oo halkaasay ka bexeen, oo boqorkoodiina hortooduu maray, oo Rabbiguna waa kan madax u ah.

3 Oo anigu waxaan idhi, Waan idin baryayaaye madaxda reer Yacquub iyo taliyayaasha dalka Israa'iilow, i maqla. Sow idinkuma habboona inaad caddaaladda taqaanniin? **2** Idinku wanaagga waad neceb tihiin oo sharkaad jeceshihiin, oo haraggoodana waad ka mudhxisaan, oo hilibkoodana lafahooda waad ka mudhxisaan. **3** Oo weliba waxaad cuntaan hilibka dadkayga, oo haraggoodana waad ka siibtaan, oo lafahoodana waad jejebisaan, haah, oo waxaad u kala gogooysaan sidii hilib dheri loo diyaariyo, iyo sidii hilib digsi ku jiro. **4** Markaasay Rabbiga u qayshan doonaan, laakiinse isagu uma uu jawaabi doono, oo weliba wakhtigaas wejigiisa wuu ka qarin doonaa, waana sidii ay iyagu falimahooda xumaanta ugu sameeyeen. **5** Rabbigu sidaasuu kaga leeyahay nebiyada dadkayga qalda, oo qaniina oo haddana ku qayliya, Nabad, oo ku dhawaaqa in lala diriro ku alla kii aan afkooda wax ku ridin. **6** Haddaba sidaas daraaddeed waxay idiin noqon doontaa habeen, waxbana laydinma tusi doono,

oo waxay idiin noqon doontaa gudcur, mana aad faalan
doontaan, oo qorraxdu way dhici doontaa nebiyada oo jooga,
oo maalintuna way ku madoobaan doontaa iyaga. **7** Oo
kuwa wax arka way ceeboobi doonaan, oo faaliyayaashuna
way isku wareeri doonaan, haah, oo dhammaantood waxay
dabooli doonaan bushimahooda, waayo, ma jirto jawaab
Rabbiga ka timid. **8** Laakiinse sida runta ah aniga waxaa
iga buuxa xoog iyo caddaalad iyo itaal uu Ruuxa Rabbigu
i geliyey si aan reer Yacquub xadgudubkiisa ugu sheego,
oo aan dadka Israa'iil dembigiisa ugu sheego. **9** Madaxda
reer Yacquub iyo taliyayaasha dalka Israa'iilow, waan idin
baryayaaye, waxan maqla, kuwiinna caddaaladda neceb oo
qummanaanta qalloociya. **10** Siyoon dhiig bay ku dhisaan,
Yeruusaalemna xumaan bay ku dhisaan. **11** Madaxdoodu
laaluush bay wax ku xukumaan, wadaaddadooduna kiro
bay dadka wax ku baraan, oo nebiyadooduna lacag bay
u faaliyaan, oo weliba Rabbiga bay ku tiirsadaan iyagoo
leh, Sow Rabbigu dhexdayada ma joogo? Belaayo innaba
naguma degi doonto. **12** Haddaba sidaas daraaddeed idinka
aawadiin Siyoon waxaa loo jeexi doonaa sida beer oo kale,
oo Yeruusaalemna waxay noqon doontaa taallooyin burbur
ah, oo buurta guriguna waxay noqon doontaa sida meelaha
sare ee kaynta ku yaal oo kale.

4 Laakiinse ugu dambaysta buurta guriga Rabbigu waxay
ka taagnaan doontaa buuraha korkooda, oo kurahana
way ka wada sara mari doontaa, oo dadyowguna iyaday
u sii qulquli doonaan. **2** Oo quruumo badan baa halkaas
tegi doona oo waxay odhan doonaan, Ina keena, oo aynu u
kacno buurta Rabbiga, oo aynu tagno guriga Ilaaha reer
Yacquub, oo isna wuxuu ina bari doonaa jidadkiisa, oo innana
waxaynu mari doonnaa waddooyinkiisa, waayo, sharcigu
wuxuu ka soo bixi doonaa Siyoon, erayga Rabbiguna
Yeruusaalem. **3** Oo isaguna dadyow badan buu u kala
garsoori doonaa, oo quruumaha xoogga badan oo meel fog
joogana wuu canaanan doonaa, oo iyana waxay seefahooda
ka tuman doonaan marashiyo, warmahoodana manjooyin, oo
quruunina quruun kale seef uma qaadan doonto, oo innaba
mar dambe dagaal ma ay baran doonaan. **4** Laakiinse
ninkood waluba wuxuu hoos fadhiisan doonaa geedkiisa
canabka ah, iyo geedkiisa berdaha ah, oo ninna ma cabsiin
doono iyaga, waayo, afkii Rabbiga ciidammada ayaa saas
ku hadlay. **5** Waayo, dadyowga oo dhan mid kastaaba
wuxuu ku socon doonaa magaca ilaahiisa, oo annaguna
waxaannu ku socon doonnaa magaca Rabbiga Ilaahayaga
ah weligayo iyo weligayoba. **6** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Wakhtigaas waxaan soo shirin doonaa kuwa dhutiya, oo
waxaan soo ururin doonaa kuwa la eryay iyo kuwa aan
dhibay. **7** Oo kuwii dhutin jiray waxaan ka dhigi doonaa
kuwa hadhay, oo kuwa meesha fog lagu tuurayna waxaan
ka dhigi doonaa quruun xoog badan, oo Rabbigu iyaguu
ugu talin doonaa Buur Siyoon hadda dabadeed iyo tan
iyo weligeedba. **8** Oo kaaga munaaradda adhiga ahow,
oo buurta dadka Siyoon ahow, adigay kuu iman doontaa,
xukumaadda hore way kuu iman doontaa, taasoo weliba ah
boqortooyada dadka Yeruusaalem. **9** Haddaba bal maxaad
u musannaabaysaa? Sow boqor kuma dhex joogo? Mase
taliyahaagii baa halligmay? Oo ma sidaas daraaddeed baa
xanuun ku qabtay sidii naag foolanaysa? **10** Magaalada
Siyoonay, xanuunso, oo foolo aad dhashide sida naag
foolanaysa, waayo, hadda ayaad magaalada ka bixi doontaa,
oo waxaad degganaan doontaa duurka, oo xataa waxaad tegi
doontaa Baabuloon, oo halkaas ayaa lagaa soo samatabbixin
doonaa, oo halkaas ayaa Rabbigu kaaga soo furan doona
gacanta cadaawayaashaada. **11** Oo hadda waxaa kaa shiray
quruumo badan, oo waxay yidhaahdaan, Ha nijaasowdo, oo
indhahayagu Siyoon ha fiiriyeen. **12** Laakiinse iyagu ma ay
yaqaaniin Rabbiga fikirradiisa, mana ay gartaan taladiisa,
waayo, isagu wuxuu iyaga u ururshay sidii xidhmooyin
loo wada meesha hadhuudhka lagu tumo. **13** Magaalada
Siyoonay, sara joogso, oo wax tun, waayo, geeskaaga
waxaan ka dhigi doonaa bir, oo qoobabkaagana waxaan ka
dhigi doonaa naxaas, oo adna dadyow badan baad burburin
doontaa oo faa'iidadooda waxaad gooni u sooci doontaa
Rabbiga, oo maalkoodana waxaad gooni u sooci doontaa
Sayidka adduunka oo dhan.

5 Ciidammadoy, hadda waa inaad isa soo urursataan.
Isagu waa inoo hareereeyey. Xaakinka dalka Israa'iil
ul bay dhabanka kaga dhufan doonaan. **2** Laakiinse
adigu Beytlaxam Efraataahay in kastoo aad ku yar tahay
kumanyaalka reer Yahuudah, waxaa adiga iiga kaa soo bixi
doona mid dalka Israa'iil taliye ka noqon doona, kaasoo
bixitinkiisu ahaa waa hore, iyo tan iyo weligiis. **3** Haddaba
sidaas daraaddeed iyaguu gacangelin doonaa jeeray tan
foolanaysa umusho, dabadeedna kuwa walaalihiis ka hadhay
waxay ku noqon doonaan dadka Israa'iil. **4** Oo isagu wuu
istaagi doonaa, oo wuxuu adhigiisa ku daajin doonaa xoogga
Rabbiga iyo haybadda magaca Rabbiga Ilaahiisa ah, oo
iyana ammaan bay ku joogi doonaan, waayo, isagu haatan
mid weyn buu ku ahaan doonaa tan iyo dhulka darfihiisa.
5 Oo kanu wuxuu noqon doonaa nabaddeenna. Markii
kan reer Ashuur uu dalkeenna soo galo, oo uu ku dhex
socdo daaraheenna waaweyn, markaasaynu isaga ku kicin
doonnaa toddoba adhijir iyo siddeed nin oo madax ah. **6** Oo
dalka Ashuur seef baa lagu dumin doonaa, oo dalka reer
Nimrod waa laga dumin doonaa irdaha laga galo, oo isagu
wuxuu inaga samatabbixin doonaa kan reer Ashuur markuu
dalkeenna soo galo iyo markuu soohdinteenna dhex maro. **7**
Oo kuwa reer Yacquub ka hadhayna waxay dadyow badan ku
dhex ahaan doonaan sidii sayax xagga Rabbiga ka yimid, iyo
sidii shuxshux caws ku kor da'ay, kaasoo aan ninna dhawrin,
oo aan binu-aadmiga sugin. **8** Oo kuwa reer Yacquub ka
hadhayna waxay quruumaha dhexdooda iyo dadyow badan
dhexbadhtankooda joogi doonaan sidii libaax ku dhex jira
xayawaanka kaynta, iyo sidii aaran libaax oo ku dhex jira
ido foof ah, kaasoo markuu dhex maraaba ku tunta oo kala
jeexjeexda, oo weliba aan la arag mid ka samatabbixiya. **9**
Gacantiinnu ha ka sarrayso cadaawayaashiinna, oo colkiinna
oo dhanna ha wada baabbo'o. **10** Oo Rabbigu wuxuu
leeyahay, Wakhtigaas fardihiinna waan idinka dhex baabbi'in
doonaa, oo gaadhifardoodkiinnana waan wada jejebin
doonaa. **11** Oo magaalooyinka dalkiinna waan baabbi'in
doonaa, oo qalcadihiinnana waan wada dumin doonaa. **12**
Oo gacantiinnana sixir waan ka baabbi'in doonaa, oo mar
dambena ma lahaan doontaan faaliyayaal. **13** Oo waxaan
dhexdiinna ka baabbi'in doonaa taswiirahiinna xardhan iyo

tiirarkiinna, oo mar dambe ma aad caabudi doontaan sancada
gacmihiinna. **14** Oo dhexbadhtankiinna waan ka rujin doonaa
geedihiinna Asheeraah ah, oo magaalooyinkiinnana waan
wada dumin doonaa. **15** Oo quruumihii aan i dhegaysan
waxaan kaga aargoosan doonaa xanaaq iyo cadho.

6 Haddaba maqla waxa Rabbigu leeyahay, Sara joogsada,
dacwaddiinna buuraha ku hor sheegta, oo kuruhuna
codkiinna ha maqleen. **2** Buuraha iyo dhulka aasaasyadiisa
warayow, Rabbiga dacwaddiisa maqla, waayo, Rabbigu
dacwad buu la leeyahay dadkiisa, oo wuxuu la muddici
doonaa dadka Israa'iil. **3** Dadkaygiiyow, bal maxaan idinku
sameeyey? Maxaanse idinku daaliyey? Haddaba bal igu
markhaatifura. **4** Waayo, dalkii Masar waan idinka soo
bixiyey, oo guriga addoonsiga waan idinka soo furtay, oo
waxaan idin hor mariyey Muuse, iyo Haaruun iyo Maryan. **5**
Dadkaygiiyow, bal haatan soo xusuusta wixii uu Baalaaq
oo ahaa boqorkii Moo'aab ku tashaday, iyo wixii u Balcaam
ina Becoor ugu jawaabay, bal soo xusuusta wixii dhacay
tan iyo Shitiim iyo ilaa Gilgaal, si aad ku ogaataan falimaha
xaqa ah ee Rabbiga. **6** Bal maxaan Rabbiga hortiisa la
imaadaa? Oo sidee baan Ilaaha sare ugu hor sujuudaa?
Ma qurbaanno la gubo baan Rabbiga hortiisa la imaadaa?
Ma weylo gu jira baan la imaadaa? **7** Rabbigu ma ku
farxaa kumanyaal wanan, amase toban kun oo webi oo
saliid ah? Xadgudubkayga aawadiis miyaan curadkayga
u bixiyaa? Dembigii naftaydase ma midhaha jidhkaygaan
u bixiyaa? **8** Nin yahow, Rabbigu wuxuu ku tusay waxa
wanaagsan. Oo bal maxaa Rabbigu kaa doonayaa, inaad
caddaaladda samaysid, oo aad naxariista jeclaatid, oo aad
si hoosaysa Ilaahaaga ula socotid mooyaane? **9** Codkii
Rabbigu magaalada buu u qaylinayaa, oo ninkii xigmad lahu
magacaaga buu ka cabsan doonaa. Idinku usha maqla iyo
kan soo dirayba. **10** Guriga sharowga weli miyey yaalliin
khasnadihii sharnimadu iyo weliba qiyaastii dhimanayd oo
karaahiyada ahayd? **11** Miyaan daahir ahaanayaa anoo
haysta kafado xun iyo kolay miisaanno khiyaano miidhan
ah? **12** Waayo, dadkeeda taajiriinta ahu waa dulmi miidhan,
oo kuweeda degganuna been bay ku hadlaan, oo carrabka
afkooduna waa khiyaano miidhan. **13** Haddaba sidaas
daraaddeed dhaawac aad u xun baan idinku dhuftay, oo
dembigiinna aawadiis cidla baan idinka dhigay. **14** Wax
baad cuni doontaan mase dhergi doontaan. Gaajadiinnu
dhexdiinnay ku jiri doontaa. Wax baad kaydin doontaan,
laakiinse sinaba uma aad nabad gelin doontaan, oo wixii aad
nabadgelisaanna seef baan u gacangelinayaa. **15** Wax baad
beeran doontaan mase goosan doontaan, oo saytuunka
waad tuman doontaan laakiinse saliiddiisa kuma subkan
doontaan, oo canabkana waad tuman doontaan laakiinse
khamrigiisa ma cabbi doontaan. **16** Waayo, qaynuunnadii
Boqor Coomrii iyo shuqulladii reer Boqor Axaab oo dhanba
waad dhawrteen, oo waxaad ku socotaan talooyinkoodii, si
aan cidla laga yaabo idiinka dhigo, oo dadka magaaladiinna
degganna waxaan ka dhigi doonaa wax lagu foodhyo, oo
idinku waxaad qaadan doontaan cayda dadkayga.

7 Anaa iska hoogay! Waayo, waxaan ahay sidii marka la
soo ururiyo midhaha beergoosadka, iyo sida xaabxaabka
canabka. Ma jiro rucub la cuna. Naftaydu waxay doonaysaa
berdaha hore u bislaaday. **2** Dadkii cibaadada lahaa wuu ka
wada baabba'ay dhulka, oo dadka dhexdiisa laguma arko
mid qumman. Kulligood waxay u wada gabbadaan inay dhiig
galaan daraaddeed, oo nin kastaaba walaalkiis ayuu shabag
ku ugaadhsadaa. **3** Gacmahoodu waxay aad ugu dadaalaan
inay sameeyaan wax shar ah. Amiirka iyo xaakinkuba waxay
dadka weyddiistaan laaluush. Ninka weynuna wuxuu ku
hadlaa xumaanta naftiisu doonayso, oo sidaasay isugu
maroojiyaan xumaan. **4** Kooda ugu wanaagsanu waa
sidii qodxan oo kale, kooda ugu wada qummanuna waa
sidii yamaarug oo kale. Wakhtigii waardiyihiinna oo ah
wakhtigii laydin soo booqan lahaa waa yimid, wareerkoodu
hadduu noqon doonaa. **5** Deris ha isku hallaynina, saaxiibna
ha ku kalsoonaanina, afkaagana ka xidho tan laabtaada
ku jiifta. **6** Waayo, wiil wuxuu sharafjebiyaa aabbihiis,
gabadhuna waxay ku kacdaa hooyadeed, oo naaguna waxay
ku kacdaa soddohdeed, oo nin cadowgiisuna waa dadka
gurigiisa. **7** Laakiinse anigu Rabbigaan dhawrayaa, oo Ilaaha
badbaadadayda waan sugayaa. Ilaahay wuu i maqli doonaa.
8 Cadowgaygow, ha igu farxin. Goortaan dhoco waan kici
doonaa, oo goortaan gudcur fadhiistana Rabbiga ayaa iftiin
ii noqon doona. **9** Anigu waan qaadan doonaa Rabbiga
dhirifkiisa, maxaa yeelay, waan ku dembaabay isaga, ilaa uu
dacwaddayda ii muddaco, oo uu ii garsooro. Iftiinka wuu ii
soo bixin doonaa, oo anna xaqnimadiisa waan arki doonaa.
10 Dabadeedna waxaa arki doonta tan cadowgayga ah, oo
aad bay u ceeboobi doontaa tan igu lahayd, Meeh Rabbiga
Ilaahaaga ah? Indhahaygu way fiirin doonaan iyada, oo
haatan waxaa iyada loogu tuman doonaa sidii dhoobada
jidadka dhex taal. **11** Waxaa iman doona wakhti derbiyadiinna
la dhisi doono, oo wakhtigaas ayaa soohdintiinna la ballaadhin
doonaa. **12** Wakhtigaas waxaa laydiinka iman doonaa tan iyo
dalka Ashuur iyo ilaa magaalooyinka Masar, iyo tan iyo Masar
iyo ilaa Webi Yufraad, iyo tan iyo bad ilaa baddeeda kale, iyo
buur iyo ilaa buurteeda kale. **13** Laakiinse dhulku cidla buu
noqon doonaa, waana kuwa dhex deggan daraaddood iyo
midhihii falimahooda aawadood. **14** Dadkaaga oo ah adhigii
dhaxalkaaga oo kaynta Karmel ku dhex taal keli ahaantood
deggan ushaada ku daaji. Iyagu ha daaqeen Baashaan
iyo Gilecaad sidii waagii hore. **15** Sidii wakhtigii aad dalkii
Masar ka soo baxdeen ayaan waxyaalo yaab badan tusi
doonaa. **16** Quruumuhu way arki doonaan, oo waxay ka
ceeboobi doonaan itaalkooda oo dhan, oo intay gacanta
afka saaraan ayay dhego beeli doonaan. **17** Waxay ciidda u
leefleefi doonaan sidii abeeso oo kale, sidii waxyaalo dhulka
ku gurguurta ayay iyagoo gariiraya meelahooda ka soo
bixi doonaan, oo waxay cabsi ugu iman doonaan Rabbiga
Ilaaheenna ah, oo idinka aawadiin ayay u baqi doonaan.
18 Bal waa kee Ilaaha kula mid ahi, kaasoo xumaanta
saamaxa, oo iska dhaafa xadgudubka kuwa dhaxalkiisa ka
hadhay? Isagu sii ma cadhaysnaado weligiis, maxaa yeelay,
naxariistuu ku farxaa. **19** Isagu wuu soo jeedsan doonaa oo
wuu inoo naxariisan doonaa. Xumaanteennana cagta buu
kula joogsan doonaa. Adigu dembiyadooda oo dhan waxaad
ku tuuri doontaa badda moolkeeda. **20** Sidaad waagii hore
awowayaashayo ugu dhaaratay, waxaad Yacquub u samayn
doontaa run, Ibraahimna naxariis.

Naxuum

1 Kanu waa warka culus oo Nineweh ku saabsan. Oo
waa kitaabkii waxa Naxuum kii reer Elkosh la tusay. **2**
Rabbigu waa llaah masayr ah oo waa aarsadaa, Rabbigu waa
aarsadaa oo waa cadho miidhan. Rabbigu cadaawayaashiisa
waa ka aargutaa, oo cadowgiisana cadho buu u kaydiyaa.
3 Rabbigu cadho wuu u gaabiya, waana xoog badan
yahay, oo kii gardaran sinaba eedlaawe ugu haysan maayo.
Rabbigu wuxuu jid ku leeyahay dabaysha cirwareenta ah iyo
duufaanka, oo daruuruhuna waa boodhkii cagihiisa. **4** Isagu
wuxuu canaantaa badda, oo weliba iyaduu engejiyaa, oo
webiyaasha oo dhanna wuu wada qallajiyaa. Baashaan iyo
Karmel way engegaan, oo ubixii Lubnaanna waa dhaday.
5 Buuruhu way ka gariiraan isaga, oo kuruhuna way
dhalaalaan, oo dhulka xataa dunida iyo waxa deggan oo
dhammuba way ku rogmadaan hortiisa. **6** Bal yaa dhirifkiisa
is-hor taagi kara? Oo bal yaa u adkaysan kara kulaylka
cadhadiisa? Cadhadiisu waa u daadatay sidii dab oo kale,
oo dhagaxyada waaweynna isagaa kala dildillaacshay. **7**
Rabbigu waa wanaagsan yahay, oo wakhtigii dhib jirona
waa qalcad, wuuna garanayaa kuwa isaga isku halleeya. **8**
Laakiinse meesheeda wuxuu ku baabbi'in doonaa daad soo
buuxdhaafay, oo cadaawayaashiisana wuu u eryan doonaa
gudcurka dhexdiisa. **9** War maxaad Rabbiga la damacsan
tihiin? Isagu wuu wada baabbi'in doonaa. Dhibaatana mar
labaad soo ma kici doonto. **10** Waayo, in kastoo ay la mid
yihiin qodxan isku wada murugsan, oo ay yihiin sidii kuwo
cabniinkoodii ku sakhraamay, haddana waxaa loo wada
baabbi'in doonaa sidii bal engegay. **11** Waxaa kaa soo baxay
mid Rabbiga wax shar ah u fikira, oo xumaato ku taliya. **12**
Rabbigu wuxuu leeyahay, In kastoo ay xoog badan yihiin
oo weliba ay tiro badan yihiin, haddana iyaga waa la wada
gooyn doonaa, oo isna wuu dhammaan doonaa. In kastoo
aan idin dhibay, mar dambe idin dhibi maayo. **13** Oo haatan
harqoodkiisa waan idinka jebin doonaa, oo jebbooyinka
idinku xidhanna waan jebin doonaa. **14** Oo Rabbigu wuxuu
bixiyey amar kugu saabsan, si aan innaba mar dambe jirin
farcan magacaaga sii wada. Guriga ilaahyadaada waxaan
ka baabbi'in doonaa sanamka xardhan iyo sanamka la
shubay, oo waxaan samayn doonaa qabrigaagii, waayo,
waxaad tahay wax la fududaystay. **15** Bal eega kan warka
wanaagsan keenaya oo nabadda faafinaya cagihiisa oo
buuraha dul socda! Dadka Yahuudahow, iidihiinna dhawra,
oo nidarradiinna oofiya, waayo, kii sharka ahaa mar dambe
idinma soo dhex mari doono, waayo, isagii waa la wada
baabbi'iyey.

2 Kii wax burburinayay waa u soo baxay hortiinna.
Qalcaddiinna dhawra, oo jidka ilaaliya, oo guntiga isku
giijiya, oo xooggiinnana si weyn u adkeeya. **2** Waayo, Rabbigu
sharaftii reer Yacquub wuu u soo celinayaa sidii sharaftii reer
binu Israa'iil oo kale, waayo, kuwii wax dhici jiray ayaa dhacay,
oo laamahoodii canabka ahaana way wada baabbi'iyeen. **3** Oo
raggiisa xoogga badan gaashaankoodiina waa la caseeyey,
oo ragga dagaalyahanka ahuna waxay xidhaan dhar
guduudan, oo maalintii isdiyaarintiisana gaadhifardoodyadu
waa bir widhwidha, oo warmihiina waa loo ruxay si cabsi
badan. **4** Gaadhifardoodyada ayaa jidadka dhexdooda ka
gurdamaya, oo jidadka balballaadhan ayaa midkoodba kan
kale ku cidhiidhinaya, oo muuqashadooduna waa sida qori
iftiimaya oo kale, waxayna u ordayaan sida hillaaca oo kale.
5 Wuxuu xusuustaa geesiyaashiisii, way turunturoodaan
markay socdaan, oo derbigay ku degdegayaan, gabbaadkana
waa la diyaariyey. **6** Irdihii webiyaashu way furmeen, oo
gurigii boqorkuna waa baabba'ay. **7** Husab waa qaawan
tahay, iyadii waa la kaxaystay, oo addoommaheediina waxay
ugu musannaabayaan cod u eg midka qoolleyda oo kale,
laabtana way garaacayaan. **8** Laakiinse Nineweh waxay
tan iyo waagii hore ahaan jirtay sidii balli biya ah, habase
yeeshee way cararayaan. Waxaa lagu qayliyaa, War jooga,
jooga! laakiinse ninna dib uma eego. **9** War lacagta dhaca,
oo dahabka dhaca, waayo, kaydka iyo maalka wacan oo
sharafta leh oo dhammu innaba dhammaad ma leh. **10** Way
madhan tahay, oo waa baabba', oo waa cidla, oo qalbigu waa
dhalaalayaa, lowyuhuna way isgaraacayaan, oo qof kasta
dhexdiisa xanuun baa ku jira, oo kulligoodna wejigooda cabsi
baa ka muuqanaysa. **11** Bal meeday bohoshii libaaxyadu, oo
meeday meeshii lagu quudin jiray libaaxyada qayrabka ah,
taasoo ah meeshii ay ku socon jireen aarka iyo goosha iyo
dhasha libaaxu, iyagoo aan ciduna cabsiin? **12** Aarkii libaaxu
wuxuu dhashiisii u dildillaaciyey wax ku filan, oo goolihiisiina
wax buu u dilay, oo godadkiisii wuxuu ka buuxsaday ugaadh,
oo boholihiisiina wuxuu ka buuxsaday raq. **13** Rabbigii
ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eega, anigu col baan idinla
ahay, oo gaadhifardoodyadana qiiq baan ku gubi doonaa, oo
libaaxyada qayrabyada ahna seef baa baabbi'in doonta, oo
waxa aad ugaadhsataanna dhulkaan ka dhammayn doonaa,
oo codkii wargeysyadiinnana mar dambe lama maqli doono.

3 Waxaa iska hoogtay magaalada dhiigga! Waayo,
dhammaanteed waxaa ka buuxa been iyo dhac, oo
boobkuna iyada kama dhammaado. **2** Oo waxaa ka
buuxa dhawaaqa karbaashka, iyo dhawaaqa giraangiraha
qablamaya, iyo fardo qoobqaadaya, iyo gaadhifardoodyo
boodboodaya, **3** iyo fardooley hor u socda, iyo seef
dhalaalaysa, iyo waran birbirqaya, iyo dad badan oo la laayay,
iyo bakhti faro badan oo iskor tuulsan, oo meydadkuna
innaba dhammaad ma leh, oo waa lagu turunturoodaan
meydadkooda, **4** maxaa yeelay, waa dhillanimadii faraha
badnayd oo ay fashay dhilladii aad loo jeclaa oo ah sayidaddii
sixirrada, oo quruumo ku iibisa dhillanimadeeda, oo reerona
ku iibisa sixirradeeda. **5** Rabbigii ciidammadu wuxuu leeyahay,
Bal eeg, col baan kula ahay, oo gogaradahaagana waan
kaa feydi doonaa oo wejigaan kuu saari doonaa, oo waxaan
quruumaha tusi doonaa cawradaada, boqortooyooyinkana
ceebtaada. **6** Oo wasakh baan korkaaga ku tuuri doonaa,
oo ceeb baan ku saari doonaa, oo waxaan kaa dhigi
doonaa wax lagu dhaygago. **7** Oo waxay noqon doontaa
in kuwa ku fiiriya oo dhammu ay kaa cararaan oo ay
yidhaahdaan, Nineweh waa la baabbi'iyey, bal yaa iyada u
barooran doona? Xaggee baanse kuwa u tacsiyeeya uga
doonaa? **8** Bal adigu miyaad ka wanaagsan tahay Noo
Aamoon, taasoo webiyada dhexdooda ku jirtay, oo ay biyuhu
ku hareeraysnaayeen, oo dhufayskeedu u badda ahaa,
derbigeeduna u badda ahaa? **9** Itoobiya iyo Masar waxay

ahaayeen xooggeeda aan dhammaadka lahayn, oo reer
Fuud iyo reer Luubiimna waxay ahaayeen kuwii u hiilin jiray.
10 Habase yeeshee iyadii waa la kaxaystay oo maxaabiis
ahaan baa loo watay, oo dhallaankeediina dhulkaa lagaga
tuuray jidadka rukummadooda oo dhan, oo nimankeedii
sharafta lahaa saami baa loo ritay, oo raggeedii waaweynaa
oo dhanna silsilado baa lagu xidhay. **11** Oo weliba adigu
waad sakhraami doontaa oo waad qarsoonaan doontaa,
adiguna cadowga aawadiis dufays baad doondooni doontaa.
12 Qalcadahaaga oo dhammu waxay noqon doonaan sida
geedo berde ah oo midho hore u bislaaday ku yaalliin,
oo haddii la ruxruxo waxay ku soo daatan kan wax cuna
afkiisa. **13** Bal eeg, dadkaaga ku dhex jooga waa dumar, oo
irdaha dalkaaguna waa u bannaan yihiin cadaawayaashaada,
oo qataaradaadiina dab baa baabbi'iyey. **14** Biyo u soo
dhaanso hareeraynta aawadeed, oo qalcadahaagana adkee.
Dhoobada dhex gal, oo dhigada ku joogjoogso, oo xoog
u yeel meesha lebenka lagu dubo. **15** Halkaasaa dab
kugu laasan doona, oo seef baa ku baabbi'in doonta, oo
waxay kuu dhammayn doontaa sida koronkorro, bal isu
badi sidii koronkorro oo kale, oo sidii ayax oo kale isu
badi. **16** Baayacmushtariyaashaadii waxaad ka sii badisay
xiddigaha samada, koronkorraduse intay wax cunto bay
iska duushaa. **17** Kuwaaga taajka lahu waa sidii ayax oo
kale, oo karraaniyaashaaduna waa sidii kobojaan raxan ah,
kaasoo maalintii qabow xaydaanka dhex dega, laakiinse
kolkii qorraxdu soo baxdo way iska cararaan, oo meeshay
joogaan lama yaqaan. **18** Boqorkii Ashuurow, adhijirradaadii
lulo baa haysa, geesiyaashaadii way nasanayaan, dadkaagii
wuxuu ku kala firidhsan yahay buuraha dushooda, oo wax
iyaga soo ururiyana lama arko. **19** Nabarkaagu bogsan
maayo, dhaawacaaguna aad buu u xun yahay, oo kuwa
warkaaga maqla oo dhammuba way kugu sacab tumaan,
waayo, bal waa kuma kan aanay xumaantaadu had iyo
goorba gaadhin?

Xabaquuq

1 Kanu waa waxa culus ee uu Nebi Xabaquuq arkay.
2 Rabbiyow, ilaa goormaan kuu qayshadaa, oo adna
aadan i maqlayn? Dulmi baan kaaga qayshadaa, oo namana
aad badbaadisid. **3** Bal maxaad xumaan ii tustaa oo aad
qallooc iigu jeedisaa? Waayo, waxaa hortayda yaal halligaad
iyo dulmi, oo waxaa kor u kaca dirir iyo dagaal. **4** Sidaas
daraaddeed sharcigii waa dabcay oo caddaaladduna hore
uma socoto, waayo, kii sharrow ah ayaa hareereeya kii xaq
ah, oo sidaas daraaddeed garsooridda waa la qalloociyaa. **5**
Bal eega quruumaha dhexdooda, ka fiirsada oo aad u yaaba,
waayo, maalmihiinnii waxaan samaynayaa shuqul aydaan
rumaysan doonin in kastoo laydiin sheego. **6** Waayo, bal
eega, waxaan soo kicinayaa reer Kaldayiin oo ah quruuntaas
qadhaadh oo degdegga badan oo dhulka ballaadhkiisa mara
inay hantiyaan meelo la dego oo ayan iyagu lahayn. **7** Iyagu
waa kuwa laga cabsado oo aad looga baqo; xukunkooda
iyo sharaftoodu iyagay ka soo baxaan. **8** Fardahoodu way
ka sii dheereeyaan shabeelka, oo way ka sii cabsi badan
yihiin yeyda fiidka, oo fardooleydooduna way iskala bixiyaan,
haah, oo fardooleydooduna meel fog bay ka yimaadaan,
oo waxay u soo duulaan sida gorgor u soo degdegaya
inuu wax dhufsado oo cuno. **9** Dhammaantood waxay u
yimaadaan inay wax xoogaan, oo damaca wejigooduna waa
sida dabaysha bari, oo waxay urursadaan maxaabiis sida
cammuudda u badan. **10** Cadowgu boqorro wuu quudhsadaa,
oo amiirrona wuu fududaystaa, oo qalcad kastana wuu ku
qoslaa, waayo, intuu ciid tuulaa ayuu iska qabsadaa. **11**
Markaas sida dabayl buu u dhaafi doonaa, oo wuu sii gudbi
doonaa, oo dembi buu lahaan doonaa kan xooggiisu ilaah
u yahay. **12** Rabbiyow, Ilaahaygiiyow, kayga Quduuska
ahow, sow adigu weligaaba ma aad jiri jirin? Annagu dhiman
mayno. Rabbiyow, isaga waxaad u diyaarisay xukun, oo
waxaad u xoogaysay edbin, kaaga Dhagaxa weyn ahow. **13**
Waxaad tahay mid indhihiisu ka sii daahirsan yihiin inay wax
shar ah eegaan, oo qalloocna ma fiirin kartid, haddaba bal
maxaad u fiirisaa kuwa khiyaanada sameeya? Oo maxaad u
aamusan tahay marka sharrowgu liqo ninka isaga ka sii xaq
yahay? **14** Oo maxaad dadka uga dhigtaa sida kalluunka
badda, iyo sida waxa gurguurta oo aan lahayn mid iyaga u
taliya? **15** Isagu dhammaantood ayuu jillaab ku soo qaataa,
oo shabaggiisuu ku soo qabsadaa, oo intuu shabaggiisa
ku soo wada urursado ayuu soo jiitaa, haddaba sidaas
daraaddeed wuu reyreeyaa oo farxaa. **16** Haddaba sidaas
daraaddeed allabari buu u bixiyaa shabaggiisa, oo fooxna
wuu u shidaa shabagguu jiita, maxaa yeelay, iyaga ayaa
qaybtiisii ku barwaaqowday, oo quudkiisiina aad iyo aad
batay. **17** Haddaba miyuu shabaggiisa madhin doonaa, oo
miyuu quruumaha had iyo goorba layn doonaa, isagoo aan u
tudhin?

2 Meeshayda aan wax ka dhawro ayaan istaagi doonaa,
qalcaddana waan isa saari doonaa, waanan u fiirin
doonaa bal waxa uu igula hadli doono, iyo waxa aan uga
jawaabi doono cabashadayda. **2** Oo Rabbigu wuu ii jawaabay,
oo wuxuu igu yidhi, Waxa lagu tusay qor, oo looxyo ku
caddee, si kii akhristaaba u ordo. **3** Waayo, wixii lagu tusay
waa weli, oo waxay iman doonaan wakhtigii la yidhi, wayna
u degdegaan ugudambaysta, oo innaba been ma sheegi
doonaan. In kastoo ay raagaan waa inaad sugtaa, maxaa
yeelay, sida xaqiiqada ah way noqon doonaan, oo innaba
ma raagi doonaan. **4** Bal eega, kan madaxa weynaaday
naftiisii way kibirtay, oo ma toosna, laakiinse kii xaq ahu
rumaysadkiisa buu ku noolaan doonaa. **5** Haah, oo weliba
khamrigu wax buu khiyaanaa, oo nin isla weynu gurigiisa
kuma xasillo. Wuxuu xiisihiisa u ballaadhiyaa sida She'ool oo
kale, oo isagu waa sida geerida oo kale oo innaba lama
dherjin karo, laakiinse wuxuu soo urursadaa quruumaha oo
dhan, oo wuxuu isu geeystaa dadyowga oo dhan. **(Sheol
h7585)** **6** Kuwan oo dhammu sow isaga kuma halqabsan
doonaan? Oo sow maahmaahyo kuma quudhsan doonaan?
Waxay odhan doonaan, Waxaa iska hoogay kan urursada
wax uusan isagu lahayn! Bal ilaa goorma? Waxaa iska
hoogay kan rahaamado isku rara! **7** Kuwii ku qaniini lahaa
sow haddiiba ma kici doonaan? Oo kuwii ku dhibi lahaa
sow ma toosi doonaan? Oo adna booli baad iyaga u noqon
doontaa. **8** Quruumo badan baad dhacday, haddaba sidaas
daraaddeed dadyowga intooda hadhay oo dhammu aday
ku dhici doonaan, taasuna waa dhiiggii dadka daraaddiis,
iyo dulmigii lagu sameeyey dalka iyo magaalada iyo inta
dhex deggan oo dhanba. **9** Waxaa iska hoogay kii faa'iido
shar ah reerkiisa u soo urursada si uu buulkiisa uga dhisto
meel sare oo uu gacanta sharka uga samatabbaxo! **10**
Dadyowga badan oo aad baabbi'isay daraaddood waxaad
reerkaagii ugu arrimisay ceeb, oo waxaad ku dembaabtay
naftaadii. **11** Waayo, dhagax baa ka qaylin doona derbiga
dhexdiisa, oo loox alwaaxda ku dhex jira ayaa u jawaabi
doona. **12** Waxaa iska hoogay kii magaalo dhiig ku dhisa, oo
magaalo xumaan ku adkeeya! **13** Bal eeg in dadku ay dabka
aawadiis u hawshoodaan, oo quruumuhuna ay waxtarla'aan
isu daaliyaan sow ma aha mid Rabbiga ciidammada xaggiisa
ka timid? **14** Waayo, sida biyuhu badda u daboolaan oo kale
ayaa dhulka waxaa ka buuxsami doona aqoonta sharafta
Rabbiga. **15** Waxaa iska hoogay kaaga deriskiisa khamri
cabsiiya, oo cadho ugu shuba, oo weliba u sakhraamiya si uu
cawradooda u fiirsada aawadeed! **16** Adigu intaad sharaf heli
lahayd waxaa ka buuxsantay ceeb, oo weliba adiguna khamri
cab, oo waxaad noqotaa sida mid buuryaqab ah. Rabbiga
gacantiisa midig koobka ku jira adiguu kugu soo rogman
doonaa, oo sharaftaadana waxaa ku dhici doonta ceeb xun.
17 Waayo, waxaa ku dabooli doona dulmigii Lubnaan lagu
sameeyey, iyo halligaaddii ku dhacday xayawaankii iyaga ka
cabsiiyey, taasuna waa dhiiggii dadka daraaddiis, iyo dulmigii
lagu sameeyey dalka iyo magaalada iyo inta dhex deggan oo
dhanba. **18** Bal muxuu taraa sanamka xardhan, oo muxuu kii
sameeyey u xardhay? Oo muxuu taraa sanamka la shubay
oo ah macallinka beenta bara, oo kii sameeyey muxuu
haddana isugu halleeyaa, waayo, waa sanamyo carrab la'.
19 Waxaa iska hoogay kii qoriga ku yidhaahda, Toos! oo
dhagax carrab la' ku yidhaahda, Sara joogso! Kanu miyuu
wax bari doonaa? Bal eega, waxaa lagu dahaadhay dahab
iyo lacag, laakiinse innaba neefu kuma jirto. **20** Laakiinse
Rabbigu waa ku jiraa macbudkiisa quduuska ah, haddaba
inta dhulka joogta oo dhammu ha ku hor aamuseen.

3 Tanu waa salaaddii Xabaquuq, oo lagu luuqeeyo
Shigyonood. **2** Rabbiyow, waxaan maqlay warkaagii,
waanan cabsanayaa. Rabbiyow, shuqulkaaga soo noolee
sannadaha dhexdooda, Sannadaha dhexdooda ogeysii,
Oo markii aad cadhootid naxariis soo xusuuso. **3** Ilaah
wuxuu ka yimid Teemaan, Kii Quduuska ahaana wuxuu ka
yimid Buur Faaraan. (Selaah) Sharaftiisii waxay ku fidday
samooyinka, Oo dhulkiina waxaa ka buuxsamay ammaantiisii.
4 Oo dhalaalkiisiina wuxuu ahaa sida nuurka, Wuxuuna
lahaa iftiin gacantiisa ka soo baxaya. Oo waxaa halkaas ku
qarsoonaa xooggiisa. **5** Waxaa hortiisa socday belaayo, Oo
waxaa daba socday xummad. **6** Wuu istaagay, oo dhulkuu
qiyaasay, Wax buu fiiriyey, oo quruumihii buu kala eryay.
Kolkaasaa buurihii weligood ahaa kala firdheen, Oo kurihii
daa'imiska ahaana way wada foororsadeen. Socodkiisuna
wuxuu ahaa sidii waagii hore. **7** Waxaan arkay teendhooyinkii
reer Kushan oo dhib ku dhex jira. Daahyadii dalka reer
Midyaanna way gariireen. **8** Rabbigu ma wuxuu u cadhooday
webiyaasha? Ma waxaad u xanaaqday webiyaasha Mase
waxaad u cadhootay badda? Ma saas aawadeed baad u soo
fuushay fardahaaga, Iyo gaadhifardoodyadaadii badbaadinta?
9 Qaansadaadii daaha baad ka qaadday, Dhaartii aad
qabiilooyinka ugu dhaaratayna waxay ahayd eray run ah.
(Selaah) Dhulka waxaad ka dillaacisay webiyaal. **10** Buurihii
way ku arkeen, oo way cabsadeen. Biyaha xoogga lahuna
way iska gudbeen, Moolkii codkiisuu ku hadlay, Gacmihiisiina
kor buu u taagay. **11** Qorraxdii iyo dayaxiiba waxay istaageen
rugtoodii, Markay fallaadhahaaga nuuraya lalayeen, Iyo
markuu warankaaga dhalaalaya birbirqay. **12** Dalkii xanaaq
baad kula dhex socotay, Quruumihiina cadho baad ku
tuntay. **13** Waad u soo baxday inaad dadkaaga badbaadiso
daraaddeed, Iyo inaad badbaadiso kaaga subkan. Reerka
sharrowga madaxiisa waad dhaawacday. Aasaaskiina waad
soo bandhigtay. (Selaah) **14** Madaxii dagaalyahanyadiisa
waxaad ku mudday ulihiisii, Waxay u yimaadeen sidii dabayl
cirwareen ah inay i kala firdhiyaan daraaddeed. Rayrayntoodu
waxay ahayd inay masaakiinta qarsoodi u dhammeeyaan.
15 Fardahaagii waad kula tumatay baddii, Taasoo ahayd
biyaha aad u badan oo iskor taallaysan. **16** Anigu waan
maqlay, kolkaasaan caloosha ka naxay, Oo codkii aawadiis
ayaa bushimahaygu la qadhqadheen, Lafahaygiina way
qudhmeen, oo meeshaydaan ku gariiray, Inaan iska nasto
intaan sugayo maalinta dhibka Oo ay ciidammadu ku soo kici
doonaan dadka. **17** Waayo, in kastoo berduhu uusan ubxin,
Ama aan midho ku oollin geedaha canabka ah, Oo hawsha
saytuunka lagu khasaaro, Ama aan beeraha quud ka bixin,
Oo adhigu xerada ka baabbo'o, Oo golahana aan xoolo
lagu arag, **18** Haddana Rabbiga waan ku rayrayn doonaa,
Oo Ilaaha badbaadadayda ah waan ku farxi doonaa. **19**
Rabbiga Sayidka ah ayaa xoog ii ah, Cagahaygana wuxuu
ka dhigaa sida cagaha deerada, Oo wuxuu igu socodsiin
doonaa meelahayga sarsare. Tan waxaa lagu tiriyey madaxdii
muusikaystayaasha, oo waxaa lagu qaadaa alaabtayda
xadhkaha leh.

Sefanyaah

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo u yimid Sefanyaah ina
Kuushii, ina Gedalyaah, ina Amaryaah, ina Xisqiyaah,
wakhtigii Yoosiyaah ina Aamoon uu boqorka ka ahaa dalka
Yahuudah. **2** Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu wax kasta
waan ka baabbi'in doonaa dhulka korkiisa. **3** Rabbigu wuxuu
leeyahay, Dad iyo duunyoba waan wada baabbi'in doonaa,
haadda samada iyo kalluunka baddaba waan wada baabbi'in
doonaa, oo waxa lagu turunturoodo iyo sharrowyadaba waan
wada baabbi'in doonaa, oo binu-aadmigana waan ka gooyn
doonaa dhulka korkiisa. **4** Oo gacantaydaan ku soo kor fidin
doonaa dalka Yahuudah iyo inta Yeruusaalem deggan oo
dhan, oo intii Bacal ka hadhayna meeshan waan ka gooyn
doonaa, iyo magaca Kemaariim iyo wadaaddada, **5** iyo kuwa
ciidanka samada ku caabuda guryaha dhaladooda, iyo kuwa
Rabbiga caabuda oo ku dhaarta oo haddana ku dhaarta
Malkaam, **6** iyo kuwa dib uga noqday Rabbiga lasocodkiisii,
iyo kuwa aan Rabbiga doondoonin ama aan isaga innaba wax
ka baryin. **7** Sayidka Rabbiga ah hortiisa ku aamus, maxaa
yeelay, maalintii Rabbigu waa soo dhow dahay, waayo,
Rabbigu waa diyaariyey allabari, oo martidiisiina quduus buu
ka dhigay. **8** Oo maalinta Rabbiga allabarigiisa ayaan ciqaabi
doonaa amiirrada iyo wiilasha boqorka, iyo inta dharka qalaad
xidhan oo dhanba. **9** Maalintaas waxaan wada ciqaabi
doonaa kuwa marinka ka booda, oo guriga sayidkooda ka
buuxiya dulmi iyo khiyaano. **10** Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Isla maalintaas qaylo dhawaaqeed ayaa ka yeedhi doona
Iridda Kalluunka, oo magaalada inteeda labaadna waxaa ka
yeedhi doonta baroor, kurahana waxaa ka yeedhi doona
daryaan weyn. **11** Kuwiinna Makteesh degganow, qayliya,
waayo, dadkii reer Kancaan oo dhammu waa dhammaaday,
oo kuwii lacagta ku rarnaa oo dhammu waa baabba'. **12** Oo
wakhtigaas ayaan Yeruusaalem laambado ku baadhi doonaa,
waanan ciqaabi doonaa dadka gufarkooda isaga fadhiyey
sida khamri deggan oo kale, oo qalbigooda iska yidhaahda,
Rabbigu wax wanaagsan samayn maayo, wax shar ahna
samayn maayo. **13** Maalkoodu wuxuu noqon doonaa wax la
boobo, guryahooduna waxay noqon doonaan meel baabba'
ah, haah, oo waxay dhisan doonaan guryo, laakiinse ma ay
degi doonaan, oo waxay beeran doonaan beero canab ah,
laakiinse khamrigooda ma ay cabbi doonaan. **14** Maalintii
weynayd oo Rabbigu way soo dhow dahay, way soo dhow
dahay, oo aad bay u soo degdegaysaa. Dhawaaqi maalinta
Rabbigu mar dhow buu yeedhi doonaa, dadka xoogga
badanuna halkaasay si qadhaadh ah uga qaylin doonaan.
15 Maalintaasu waa maalin ay cadho jirto, oo waa maalin ay
jiraan dhibaato iyo cidhiidhi, oo waa maalin ay jiraan dumin
iyo baabbi'in, oo waa maalin ay jiraan gudcur iyo mugdi
madow, oo waa maalin ay jiraan daruuro iyo gudcur dam ah,
16 oo waa maalin ay jiraan buun iyo qaylo dagaaleed oo
ka gees ah magaalooyinka deyrka leh, iyo munaaradaha
dhaadheer. **17** Dadka waxaan ku soo dejin doonaa cidhiidhi
inay u socdaan sidii dad indha la', maxaa yeelay, Rabbigay
ku dembaabeen, oo dhiiggoodu wuxuu u daadan doonaa
sida boodh oo kale, hilibkooduna sida digo oo kale. **18**
Oo maalinta cadhada Rabbiga lacagtooda iyo dahabkooda
midna kama samatabbixin doono iyaga, laakiinse dalka oo
dhan waxaa baabbi'in doona dabka qiiradiisa, oo dhulka waxa
deggan oo dhanna haddiiba dhaqsiyuu u wada dhammayn
doonaa.

2 Isa soo urursada, quruuntan aan xishoodka lahaynay, isa
soo urursada, **2** intaan amarku soo bixin, oo aan maalintu
u dhaafin sida xaab oo kale, intaan Rabbiga xanaaqiisa kululu
idinku soo degin, intaan maalinta cadhada Rabbigu idinku
soo degin. **3** Rabbiga doondoona, dhammaantiin kuwiinna
camalka qabow ee dhulkow, oo xukunkiisa yeelayow, xaqnimo
doondoona, oo qabownaan doondoona. Waxaa laga yaabaa
inaad maalinta cadhada Rabbiga qarsoonaan doontaan. **4**
Waayo, Gaasa waa la dayrin doonaa, oo Ashqeloonna waxay
noqon doontaa meel cidla ah, oo dadka Ashdoodna waxaa
la eryi doonaa hadh cad, Ceqroonna waa la rujin doonaa.
5 Waxaa iska hoogay dadka deggan badda xeebteeda,
waana quruunta reer Kereetiim! Kancaan oo ah dalka reer
Falastiinow, Rabbiga eraygiisu waa kaa gees. Waan ku
baabbi'in doonaa si aan qof keliyuhuna kuu sii degganaan. **6**
Badda xeebteedu waxay noqon doontaa berrimmo daaqsiin
ah, oo leh rug adhijirro iyo xeryo adhi. **7** Oo xeebta waxaa
yeelan doona kuwa dadka Yahuudah ka hadhay. Iyana
adhyahooda ayay halkaas daaqsan doonaan, oo fiidkiina
waxay jiifsan doonaan guryihii reer Ashqeloon, waayo,
Ilaaha Rabbigooda ah ayaa iyaga soo booqan doona, oo
maxaabiistoodiina wuu soo celin doonaa. **8** Anigu waan
maqlay caydii reer Moo'aab iyo canaantii reer Cammoon
oo ay dadkayga ku caayeen, iyo inay iska sii weyneeyeen
soohdintooda. **9** Sidaas daraaddeed Rabbiga ciidammada oo
ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Noloshaydaan
ku dhaartay oo sida xaqiiqada ah Moo'aab waxay noqon
doontaa sida Sodom oo kale, oo reer Cammoonna waxay
noqon doonaan sida Gomora oo kale, oo waxay ahaan
doonaan meel maraboob ka baxo, iyo godad cusbo, iyo
meel had iyo goor cidla ah. Kuwa dadkayga ka hadhay ayaa
dhici doona oo inta quruuntayda ka hadhay ayaa dhaxli
doonta. **10** Kibirkoodii aawadiis ayay waxan u heli doonaan,
maxaa yeelay, waxay caayeen oo iska weynaysiiyeen dadkii
Rabbiga ciidammada. **11** Rabbigu wuxuu iyaga u noqon
doonaa mid aad looga cabsado, waayo, wuu wada macaluulin
doonaa ilaahyada dhulka oo dhan, kolkaasay dadku isaga
caabudi doonaan, oo mid kastaaba wuxuu isaga ka caabudi
doonaa meeshiisa, oo xataa quruumaha gasiiraduhu way
wada caabudi doonaan isaga. **12** Oo weliba reer Itoobiyow,
idinkana waxaa laydinku layn doonaa seeftayda. **13** Oo isagu
gacantiisuu u fidin doonaa xagga woqooyi, oo dalka Ashuur
wuu wada baabbi'in doonaa, oo Ninewehna cidla buu ka dhigi
doonaa iyo lamadegaan engegan. **14** Oo waxaa dhexdeeda
jiifsan doona xoolo iyo xayawaanka quruumaha oo dhan,
oo cantalyaaga iyo caanaqubtuba waxay ku dhex hoyan
doonaan tiirarkeeda. Cod baa ka gabyi doona daaqadaheeda,
oo waxaa marinnada joogi doona abaar, waayo, isagu wuu
soo bandhigay shuqulkii qoriga kedarka ah laga qabtay.
15 Tanu waa magaaladii faraxa badnayd oo feyigla'aanta
ku degganayd, oo qalbiga iska tidhi, Anigaa ah, oo aniga
mooyaane mid kale ma jirto. Waxay noqotay cidla iyo meel

dugaag ku hoydo! Mid kasta oo agteeda soo maraaba wuu
ku foodhyi doonaa oo gacanta quudhsasho la ruxi doonaa.

3 Waxaa iska hoogtay magaalada caasiyowday oo
nijaasowday oo wax dulunta! **2** Iyadu codkii ma ay
addeecin, oo edbintiina ma ay aqbalin, oo Rabbiga iskuma ay
hallayn, oo Ilaahna kuma ay soo dhowaan. **3** Amiirradeeda
iyada dhex jooga waa sida libaaxyo ciyaya, xaakinnadeeduna
waa sida yeey habeennimo oo aan waxba tan iyo aroortii
reebin. **4** Nebiyadeedu waa kuwo fudud oo khiyaano
badan, oo wadaaddadeediina meeshii quduuska ahayd ayay
nijaaseeyeen, oo sharcigiina si xun bay u dhaafeen. **5**
Rabbiga dhexdeeda jooga waa xaq, oo innaba xumaan
ma samayn doono, oo caddaaladdiisana aroor kastaba
wuu soo saaraa, oo marnaba kama baaqdo, laakiinse
caddaaladlaawuhu isma ceebsan yaqaan. **6** Anigu quruumo
ayaan baabbi'iyey, oo qalcadahoodiina waa baabba', oo
jidadkoodiina cidla baan ka dhigay si aan ciduna u marin,
oo magaalooyinkoodiina waa la dumiyey, si aan qofna u
joogin oo aan cid keliyuhuna u degganaan. **7** Waxaan idhi,
Sida xaqiiqada ah waad iga cabsan doontaa, oo edbin baad
aqbali doontaa. Markaas hoygeedu uma uu baabbe'een
sidii aan iyada u goostay. Laakiinse aroor horay keceen oo
falimahoodii oo dhan way xumeeyeen. **8** Haddaba i suga,
ayaa Rabbigu leeyahay, ilaa maalinta aan ugaadhsade u soo
kici doono, waayo, waxaan ku talajiraa inaan quruumaha isu
soo ururiyo oo aan boqortooyooyinka isu soo shiriyo, si aan
korkooda ugu shubo dhirifkayga iyo xataa xanaaqayga kulul
oo dhan, waayo, dhulka oo dhan waxaa baabbi'in doona
dabka qiiradayda. **9** Waayo, markaas ayaan dadyowga siin
doonaa af daahir ah, si ay kulligood magaca Rabbiga ugu
yeedhaan, oo ay isaga ugu adeegaan isku niyad keliya. **10**
Kuwa i barya oo ah dadkayga firidhsan waxay webiyaasha
Itoobiya shishadooda ka keeni doonaan qurbaankayga. **11**
Wakhtigaas uma aad ceeboobi doontid falimahaaga oo
dhan, kuwaas oo aad igaga xadgudubtay, waayo, markaas
waxaan dhexdaada ka bixin doonaa kuwaaga kibray oo
isfaaninaya, oo adna mar dambe ku madax weynaan maysid
buurtayda quduuska ah. **12** Laakiinse dhexdaada waxaan
uga tegi doonaa dad dhibaataysan oo masaakiin ah, oo
iyana magaca Rabbiga ayay isku hallayn doonaan. **13**
Kuwa reer binu Israa'iil ka hadhay xumaan ma samayn
doonaan, beenna ma sheegi doonaan, oo afkoodana innaba
carrab khiyaano badan lagama heli doono, waayo, iyagu
wax bay quudan doonaan oo way iska jiifsan doonaan,
oo waxba iyaga ma cabsiin doonaan. **14** Magaalada
Siyoonay, gabay, reer binu Israa'iilow, qayliya, Magaalada
Yeruusaalemay, farax oo qalbiga oo dhan ku reyree. **15**
Rabbigu wuxuu qaaday xukummadaadii, oo cadowgaagiina
wuu tuuray. Boqorkii reer binu Israa'iil oo Rabbiga ah ayaa
dhexdaada jooga, oo mar dambe shar ka baqi maysid. **16**
Wakhtigaas waxaa Yeruusaalem lagu odhan doonaa, Ha
cabsan, Siyoonay, yaan gacmahaagu debcin. **17** Rabbiga
Ilaahaaga ah ayaa dhexdaada jooga, isagu waa mid xoog
badan oo ku badbaadin doona. Farxad buu kuugu rayrayn
doonaa, oo wuxuu ku nasan doonaa jacaylkiisa, oo gabay
buu kuugu farxi doonaa. **18** Waxaan soo ururin doonaa
kuwaagii laga masaafuriyey oo haatan u murugaysan shirka
quduuska ah, kuwaasoo culaabta kor saaranu ay cay ahayd.
19 Bal eeg, wakhtigaas anigaa la macaamiloon doona kuwa
ku dhiba oo dhan, oo waan badbaadin doonaa kuwa dhutiya,
oo kuwii la eryayna waan soo ururin doonaa, oo kuwii
ceebtoodu ay wada gaadhay dhulka oo dhan ayaan u yeeli
doonaa ammaan iyo magac. **20** Oo wakhtigaas waan idin
soo gelin doonaa gudaha, oo wakhtigaas waan idin soo
ururin doonaa, waayo, dadyowga dunida jooga oo dhan
waxaan idiinku dhex yeeli doonaa magac iyo ammaan,
markaan maxaabiistiinnii oo dhan hortiinna ku soo celiyo,
ayaa Rabbigu leeyahay.

Xaggay

1 Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bisheedii lixaad, maalinteedii kowaad ayaa eraygii Rabbigu u yimid Nebi Xaggay, oo waxaa loogu soo dhiibay Serubaabel ina Salaatii'eel oo ahaa taliyihii dalka Yahuudah, iyo Yashuuca ina Yehoosaadaaq oo ahaa wadaadka sare, oo wuxuu ku yidhi, **2** Rabbiga ciidammadu sidanuu u hadlaa oo wuxuu leeyahay, Dadkanu waxay yidhaahdaan, Wakhtigii weli lama gaadhin, wakhtigii guriga Rabbiga la dhisi lahaa weli lama gaadhin. **3** Markaasaa eraygii Rabbigu u yimid Nebi Xaggay oo wuxuu yidhi, **4** Ma idiin tahay wakhti aad ku hoyataan guryihiinna saqafka loo yeelay, iyadoo guriganu uu dunsan yahay? **5** Haddaba Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Jidadkiinna ka fiirsada. **6** Wax badan baad beerateen, laakiinse in yar baad soo gurateen, wax baad cuntaan, laakiinse innaba kama dheregtaan, wax baad cabtaan, laakiinse innaba kama wabaxdaan, dhar baad xidhataan, laakiinse innaba ma diirsataan, oo kii mushahaaro soo qaataana wuxuu mushahaarada u soo qaata inuu kiish daloolan ku rito. **7** Haddaba Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Jidadkiinna ka fiirsada. **8** Rabbigu wuxuu leeyahay, Buurta fuula, oo alwaax ka keena, oo guriga dhisa, oo anna waan ku farxi doonaa, oo kolkaasaan ammaanmi doonaa. **9** Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Waxaad filanayseen wax badan, laakiinse waxay noqdeen in yar, oo markaad intaas gurigii keenteenna anigu waan afuufay. Waa maxay sababtu? Maxaa yeelay, gurigaygii baa dunsan oo idinkana midkiin kastaaba wuxuu u ordaa gurigiisa. **10** Haddaba idinka daraaddiin ayaa samadii u diidday sayaxeedii oo dhulkiina wuu diiday midhihiisii. **11** Oo anigu abaar baan u yeedhay, oo waxaan ku soo dejiyey dhulka, iyo buuraha, iyo hadhuudhka, iyo khamriga, iyo saliidda, iyo waxaa dhulka ka soo baxa, iyo dadka, iyo duunyada, iyo hawsha gacmaha oo dhan. **12** Markaasaa Serubaabel ina Salaatii'eel, iyo wadaadkii sare oo ahaa Yashuuca ina Yehoosaadaaq, iyo dadka intiisii hadhay oo dhammu waxay addeeceen codkii Rabbiga Ilaahooda ah, iyo erayadii Nebi Xaggay, waayo, Rabbiga Ilaahooda ah ayaa isaga soo diray, oo dadkiina Rabbiga hortiisa ayaa cabsi ku gashay. **13** Markaasaa Xaggay oo ahaa wargeeyihii Rabbiga dadkii u sheegay farriintii Rabbiga, oo wuxuu ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waan idinla joogaa. **14** Kolkaasaa Rabbigu kiciyey ruuxii Serubaabel ina Salaatii'eel oo ahaa taliyihii dalka Yahuudah, iyo ruuxii Yashuuca ina Yehoosaadaaq oo ahaa wadaadka sare, iyo ruuxii dadka intiisa hadhay oo dhanba, oo intay yimaadeen ayay ka shaqeeyeen gurigii Rabbiga ciidammada oo Ilaahooda ah, **15** oo taasuna waxay dhacday Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bishii lixaad, maalinteedii afar iyo labaatanaad.

2 Oo haddana bishii toddobaad maalinteedii kow iyo labaatanaad ayaa eraygii Rabbigu u yimid Nebi Xaggay, oo wuxuu yidhi, **2** Hadda waxaad la hadashaa Serubaabel ina Salaatii'eel oo ah taliyaha dalka Yahuudah, iyo Yashuuca ina Yehoosaadaaq oo ah wadaadka sare, iyo dadka intiisa hadhayba, oo waxaad ku tidhaahdaa, **3** Yaa hadhay oo idin dhex jooga oo gurigan ammaantiisii hore arkay? Haatanse sidee buu idiinla eg yahay? Sow meel aan waxba ahayn idiinlama eka? **4** Haddaba Rabbigu wuxuu leeyahay, Serubaabelow, xoog yeelo. Yashuuca ina Yehoosaadaaq oo wadaadka sare ahow, xoog yeelo. Dadkiinna dalka jooga oo dhammow, xoog yeesha oo shaqeeya, waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waan idinla joogaa, **5** sidaan idiin ballanqaaday waagii aad Masar ka soo baxdeen, oo ruuxaygiina wuu idin dhex joogaa, haddaba ha cabsanina. **6** Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Weli wakhti yar oo gaaban baa ii hadhay, oo dabadeedna waxaan gariirin doonaa samooyinka, iyo dhulka, iyo badda, iyo berrigaba. **7** Oo quruumaha oo dhanna waan gariirin doonaa, oo waxa ay quruumaha oo dhammu jeclaystaan way iman doonaan, oo anna gurigan waxaan ka buuxin doonaa ammaan, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. **8** Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Lacagta anigaa leh, oo dahabkana anigaa leh. **9** Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Ammaanta gurigan dambe waa ka sii weynaan doontaa tan kii hore. Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Meeshan dhexdeeda ayaan nabad ku siin doonaa. **10** Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bisheedii sagaalaad, maalinteedii afar iyo labaatanaad ayaa eraygii Rabbigu u yimid Nebi Xaggay, oo wuxuu ku yidhi, **11** Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Haddaba wadaaddada waxaad weyddiisaan wax sharciga ku saabsan, oo waxaad ku tidhaahdaan, **12** Haddii mid darafka maradiisa ku qaato hilib quduusan, oo uu darafkiisu taabto kibis, ama fuud, ama khamri, ama saliid, ama wax kale oo cunta ah, miyey waxaasu quduus noqonayaan? Kolkaasaa wadaaddadii waxay ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen. Maya. **13** Kolkaasaa Xaggay yidhi, Haddii mid ku nijaasoobo meyd oo uu taabto wax kuwan ka mid ah, miyaa kaasuu nijaasoobayaa? Oo wadaaddadiina waxay ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Wuu nijaasoobayaa. **14** Markaasaa Xaggay jawaabay oo wuxuu yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadkanu waa saasoo kale, oo quruuntanuna saasoo kalay hortayda ku tahay, oo shuqul kasta oo ay gacmahooda ku qabtaanna waa saasoo kale, oo wixii ay halkaas ku bixiyaanna waa nijaas. **15** Haddaba waan idin baryayaaye, maanta intii ka bilaabata iyo wixii ka dambeeyaba ka fiirsada intaan dhagaxna dhagax la dul saarin macbudka Rabbiga, **16** iyo tan iyo wakhtigaas oo dhan markii la doonto tulmo ah labaatan, waxaa laga helay toban keliya, oo markii loo yimaado in macsarada khamriga laga soo dhaansado konton weel, waxaa ku jiray labaatan weel oo keliya. **17** Anigu shuqulka gacmihiinna oo dhan waxaan ku dhuftay beera-engeeg iyo cariyaysi iyo roobdhagaxyaale, laakiinse iima aydaan soo noqon ayaa Rabbigu leeyahay. **18** Haddaba waan idin baryayaaye maanta intii ka bilaabata iyo wixii ka dambeeyaba ka fiirsada, oo bishii sagaalaad maalinteedii afar iyo labaatanaad oo ahayd maalintii la dhigay aasaaska macbudka Rabbiga, aad uga fiirsada. **19** Maqsinka iniino ma ku jiraan? Hubaal canabka iyo berdaha iyo rummaanka iyo saytuunka midkoodna midho ma dhalin, laakiinse maanta inta ka bilaabata waan idin barakayn doonaa. **20** Markaasaa mar labaad eraygii Rabbigu u yimid Nebi Xaggay, taasuna waxay ahayd bisha maalinteedii afar iyo labaatanaad, oo wuxuu ku yidhi, **21** La hadal Serubaabel oo ah taliyaha dalka Yahuudah, oo waxaad ku tidhaahdaa, Waxaan gariirin doonaa samooyinka iyo dhulkaba, **22** waanan afgembiyi

doonaa carshiga boqortooyooyinka, oo waan baabbi'in doonaa xoogga boqortooyooyinka quruumaha, waanan afgembiyi doonaa gaadhifardoodyada iyo kuwa fuushanba, oo fardaha iyo kuwa ku joogaaba way dhici doonaan, oo mid kastaaba wuxuu ku dhiman doonaa seefta walaalkiis.
23 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Serubaabelow, Addoonkaygiiyow, ina Salaatii'eelow, maalintaas waan ku qaadan doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay, oo waxaan kaa dhigi doonaa sidii shaabad oo kale, waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waan ku doortay.

Sekaryaah

1 Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bishii siddeedaad
ayaa eraygii Rabbigu u yimid Sekaryaah oo ahaa ina
Berekyaah ina Iddo oo nebigii ahaa, oo wuxuu ku yidhi,
2 Rabbigu aad buu awowayaashiin ugu cadhooday. **3**
Haddaba sidaas daraaddeed waxaad iyaga ku tidhaahdaa,
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Ii soo noqda, ayuu
Rabbiga ciidammadu leeyahay, oo anna waan idiin soo
noqonayaa, ayuu Rabbiga ciidammadu leeyahay. **4** Ha
ahaanina sidii awowayaashiin oo kale, kuwaasoo ahaa
kuwii ay nebiyadii hore ku qayliyeen oo ay ku yidhaahdeen,
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Hadda ka soo noqda
jidadkiinna sharka ah iyo falimihiinna sharka ahba, laakiinse
Rabbigu wuxuu leeyahay, Iyagu ima ay maqlin, oo innaba ima
ay dhegaysan. **5** Bal meeye awowayaashiin? Nebiyaduse
miyey weligood iska noolaadaan? **6** Laakiinse erayadaydii
iyo qaynuunnadaydii aan nebiyadii addoommadayda ahaa ku
soo amray, sow ma gaadhin awowayaashiin? Oo iyana intay
soo noqdeen ayay yidhaahdeen, Rabbiga ciidammadu siduu
ku fikiray inuu nagu sameeyo, siday jidadkayagu ahaayeen,
iyo siday falimahayagu ahaayeen ayuu nagu sameeyey.
7 Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bisheedii kow iyo
tobnaad, taasoo ah bisha Shebaad maalinteedii afar iyo
labaatanaad ayaa eraygii Rabbigu u yimid Sekaryaah oo ahaa
ina Berekyaah ina Iddo oo nebigii ahaa, oo wuxuu ku yidhi,
8 Habeenkii waxaan arkay oo ii muuqday nin faras xamar
ah fuushan, oo wuxuu dhex istaagay geedaha hadaaska
la yidhaahdo oo meel hoos leh ku yiil, oo gadaashiisana
waxaa joogay fardo kale oo midabkoodu yahay xamar
iyo midab dibicyo leh iyo caddaan. **9** Markaasaan idhi,
Sayidkaygiiyow, waa maxay kuwanu? Markaasaa malaggii
ila hadlay igu yidhi, Anigaa ku tusi doona waxa kuwanu
yihiin. **10** Oo ninkii geedaha hadaaska ah dhex taagnaa
ayaa jawaabay oo wuxuu yidhi, Kuwanu waa kuwii Rabbigu
u diray inay dhulka hore iyo dib u dhex maraan. **11** Oo iyana
waxay u jawaabeen malaggii Rabbiga oo geedaha hadaaska
ah dhex taagnaa oo waxay ku yidhaahdeen, Dhulkii hore
iyo dibba waannu u dhex marnay, oo bal eeg, dhulkii oo
dhammu wuu deggan yahay oo wuu xasilloon yahay. **12**
Markaasaa malaggii Rabbigu jawaabay oo wuxuu yidhi,
Rabbiga ciidammadow, ilaa goormaadan u naxariisanayn
Yeruusaalem iyo magaalooyinka dalka Yahuudah, kuwaasoo
aad toddobaatan sannadood u cadhaysnayd? **13** Markaasaa
Rabbigu malaggii ila hadlay ugu jawaabay erayo wanaagsan
oo qabow. **14** Kolkaasaa malaggii ila hadlay igu yidhi,
War qayli, oo waxaad tidhaahdaa, Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Anigu Yeruusaalem iyo Siyoonba waxaan
ugu masayrsanahay masayr weyn. **15** Oo aad iyo aad
baan ugu cadhooday quruumaha iska istareexsan! Waayo,
anigoo in yar u cadhaysan ayay sii badiyeen dhibaatadii.
16 Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay,
Yeruusaalem ayaan naxariis kula soo noqday. Oo Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Gurigayga waa laga dhisi
doonaa dhexdeeda, oo Yeruusaalem korkeeda waxaa lagu
fidin doonaa xadhig qiyaaseed. **17** Oo haddana qayli oo
waxaad tidhaahdaa, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Magaalooyinkaygu mar kalay barwaaqo la faafi doonaan,
oo Rabbigu mar kaluu Siyoon u qalbi qaboojin doonaa, oo
mar kaluu Yeruusaalem dooran doonaa. **18** Oo indhahaygii
baan kor u qaaday, oo wax baan fiiriyey, oo waxaan arkay
afar gees. **19** Oo anna waxaan malaggii ila hadlay ku
idhi, Waa maxay kuwanu? Oo isna wuxuu iigu jawaabay,
Kuwanu waa geesihii kala firdhiyey dadkii dalka Yahuudah
iyo dadkii dalka Israa'iil iyo Yeruusaalemba. **20** Markaasaa
Rabbigu wuxuu i tusay afar tumaal. **21** Kolkaasaan idhi,
Kuwanu maxay u yimaadeen inay sameeyaan? Oo isna wuu
hadlay oo wuxuu yidhi, Kuwanu waa geesihii kala firdhiyey
dadkii dalka Yahuudah si aan ninna madaxiisa ugu qaadin
aawadeed. Laakiinse kuwanu waxay haatan u yimaadeen
inay ka argaggixiyaan, oo ay hoos u tuuraan quruumaha
geesahooda kor ugu qaaday dalka Yahuudah inay kala
firdhiyaan.

2 Oo anna indhahaygii baan kor u qaaday, oo wax
baan fiiriyey, oo waxaan arkay nin gacanta ku haysta
xadhig qiyaaseed. **2** Kolkaasaan idhi, War xaggee baad
u socotaa? Oo isna wuxuu igu yidhi, Waxaan u socdaa
inaan Yeruusaalem soo qiyaaso oo aan soo ogaado intuu
ballaadhkeedu yahay, iyo intuu dhererkeedu yahayba. **3**
Oo bal eeg, malaggii ila hadlay ayaa baxay, oo malag
kale ayaa u baxay inuu isaga ka hor tago. **4** Oo wuxuu
ku yidhi isagii, Orod, oo la hadal ninkaas dhallinyarada
ah, oo waxaad ku tidhaahdaa, Yeruusaalem waxaa loo
degi doonaa sidii tuulooyin aan deyr lahayn, sababtuna
waa dadka tirobadnaantiisa iyo xoolaha iyada dhex jooga
daraaddood. **5** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu
waxaan iyada u noqon doonaa deyr dab ah oo iyada ku
wareegsan, oo waxaan iyada u noqon doonaa ammaanta
dhexdeeda joogta. **6** Rabbigu wuxuu leeyahay, Warroy
dalka woqooyi ka carara, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Anigu waxaan idiin kala firdhiyey sida afarta dabaylood oo
samada. **7** Siyoonay, tan dadka Baabuloon la joogtoy, baxso.
8 Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Ammaan
dabadeed wuxuu ii soo diray quruumihii adiga ku dhacay,
waayo, kii ku taabto wuxuu taabtaa ishiisa inankeeda. **9**
Waayo, bal eega, Gacantayda ayaan iyaga ku kor ruxruxi
doonaa, oo iyana waxay booli u noqon doonaan kuwii iyaga
u adeegi jiray, oo idinna waxaad ogaan doontaan in Rabbiga
ciidammadu i soo diray. **10** Magaalada Siyoonay, gabay oo
reyree, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu
waan imanayaa oo dhexdaadaan degganaan doonaa. **11**
Oo wakhtigaas quruumo badan ayaa Rabbiga isugu darmi
doona, oo dadkaygay noqon doonaan, oo dhexdaadaan
degganaan doonaa, oo adna waxaad ogaan doontaa in
Rabbiga ciidammadii ii soo kaa diray. **12** Oo Rabbiguna
dadka dalka Yahuudah wuu dhaxli doonaa iyagoo qaybtiisa
ku ah dalka quduuska ah, oo weliba Yeruusaalem buu dooran
doonaa. **13** Binu-aadmiga oo dhammow, Rabbiga hortiisa ku
aamusa, waayo, isagu waa ka soo kacay hoygiisii quduuska
ahaa.

3 Oo wuxuu i tusay Yashuuca oo ah wadaadka sare oo
hor taagan malaggii Rabbiga, iyo Shayddaan oo taagan
gacantiisa midig si uu u ashtakeeyo. **2** Markaas Rabbigu
wuxuu Shayddaan ku yidhi, Shayddaanow, Rabbigu ha ku

canaanto, Rabbiga Yeruusaalem doortay ha ku canaanto.
Sow kanu ma aha qori dab laga dhiftay? **3** Haddaba Yashuuca
dhar wasakhaysan buu qabay, oo wuxuu istaagay malagga
hortiisii. **4** Isagu wuu jawaabay oo la hadlay kuwii isaga hor
taagnaa, oo wuxuu ku yidhi, Dharka wasakhaysan isaga
ka fura. Kolkaasuu isagiina ku yidhi, Bal eeg, xumaantaadii
waan kaa qaaday oo waxaan kuu xidhi doonaa dhar aad u
wanaagsan. **5** Oo anna markaasaan idhi, Duub daahirsan
madaxa ha loo saaro. Markaasaa duub daahirsan madaxa
loo saaray, oo dhar baa loo xidhay, oo malaggii Rabbiga ayaa
ag istaagay. **6** Markaasaa malaggii Rabbigu u caddeeyey
Yashuuca, oo wuxuu ku yidhi, **7** Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Haddaad jidadkayga ku socotid, oo aad amarkayga
xajisid, markaas waxaad xukumi doontaa gurigayga, oo
weliba waxaad dhawri doontaa barxadahayga, oo anna kuwa
halkan taagan dhexdooda ayaan kaa siin doonaa meel aad
soo gashid. **8** Haddaba Yashuuca oo wadaadka sare ahow,
maqal, adiga iyo saaxiibbadaada ku hor fadhiya, maxaa
yeelay, iyagu waa niman calaamad ah, waayo, bal eeg,
anigu waxaan bixin doonaa addoonkayga Biqilka ah. **9**
Waayo, bal eeg dhagaxa aan Yashuuca hortiisa dhigay,
isku dhagax ayaa waxaa ku yaal toddoba indhood. Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu waan xardhi
doonaa xaradhkiisa, oo dalkaas xumaantiisana maalin qudha
baan ku qaadi doonaa. **10** Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Wakhtigaas ninkiin kastaaba wuxuu deriskiisa ugu
yeedhi doonaa canabka iyo berdaha hoostooda.

4 Oo haddana malaggii ila hadlay ayaa i toosiyey, sidii
nin hurdo laga soo toosiyey. **2** Oo wuxuu igu yidhi, War
maxaad aragtaa? Oo aniguna waxaan idhi, Waxaan arkaa
oo u jeedaa laambad wada dahab ah, oo maddiibaddeedana
iyaday kor sarantahay, oo toddobadeeda laambadood ee
yaryarna way kor yaalliin, oo waxaa jira toddobada tuubbo
oo ku socota laambad yar oo kasta oo ku kor taal. **3** Oo
agteedana waxaa ku yaal laba geed oo saytuun ah, oo
mid wuxuu ku yaal maddiibadda dhankeeda midig, oo kan
kalena wuxuu ku yaal maddiibadda dhankeeda bidix. **4** Oo
anna waan jawaabay oo la hadlay malaggii ila hadlay oo
waxaan ku idhi, Sayidkaygiiyow, waa maxay kuwanu? **5**
Markaasaa malaggii ila hadlay jawaabay oo wuxuu igu yidhi,
War miyaadan aqoon waxa kuwanu yihiin? Oo anna waxaan
ku idhi, Maya, sayidkaygiiyow. **6** Markaasuu jawaabay oo ila
hadlay, oo wuxuu igu yidhi, Kanu waa eraygii Rabbigu u soo
diray Serubaabel, oo wuxuu ku yidhi, Rabbigii ciidammadu
wuxuu leeyahay, Itaal kuma aha, xoogna kuma aha, laakiinse
waxay ku tahay ruuxayga. **7** Buurtan weynay, kumaad tahay?
Serubaabel hortiisa waxaad ku noqon doontaa bannaan. Oo
isna wuxuu soo bixin doonaa dhagaxa madaxa ah isagoo
dhawaaqaya oo leh, Ammaan ha u ahaato, ammaan ha u
ahaato. **8** Oo weliba waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga, oo wuxuu
igu yidhi, **9** Serubaabel gacmihiisa ayaa dhigay gurigan
aasaaskiisa, oo weliba gacmihiisaa dhammayn doona, oo
waxaad ogaan doontaa in Rabbiga ciidammadu ii soo kaa
diray. **10** Waayo, bal yaa quudhsaday maalinta waxyaalaha
yaryar? Waayo, iyagu way rayrayn doonaan, oo waxay arki
doonaan xadhigga miisaanka oo ku jira gacanta Serubaabel,
waana toddobadan oo ah indhihii Rabbiga. Iyagu dhulka
oo dhan ayay hore iyo dibba u fiiriyaan. **11** Markaasaan
jawaabay, oo waxaan isagii ku idhi, Waa maxay labadan
geed oo saytuunka ah oo ku yaal laambadda dhankeeda
midig iyo dhankeeda bidixba? **12** Oo haddana mar labaad
baan jawaabay oo waxaan ku idhi, Waa maxay labadan
laamood oo saytuunka ah oo ku ag yaal labada tuubbo oo
dahabka ah oo saliidda dahabka ah iska madhiya? **13** Oo
isna wuu ii jawaabay oo wuxuu igu yidhi, War miyaadan
aqoon waxa kuwanu yihiin? Oo anna waxaan ku idhi, Maya,
sayidkaygiiyow. **14** Oo isna kolkaasuu igu yidhi, Kuwanu waa
labada la subkay oo ag istaaga Sayidka dhulka oo dhan.

5 Oo haddana indhaha baan kor u taagay oo wax fiiriyey,
oo waxaan arkay qorniin la duubo oo duulaya. **2** Oo isna
wuxuu igu yidhi, War maxaad aragtaa? Oo anna waxaan
ugu jawaabay, Waxaan arkaa qorniin la duubo oo duulaya,
oo dhererkiisu waa labaatan dhudhun, ballaadhkiisuna waa
labaatan dhudhun. **3** Markaasuu igu yidhi, Kanu waa
habaarka soo baxay oo dhulka oo dhan kor maraya, waayo,
ku alla kii wax xada waxaa lagu baabbi'in doonaa sida
dhankiisan ku qoran, oo ku alla kii been ku dhaartana waxaa
lagu baabbi'in doonaa sida dhankiisa kale ku qoran. **4** Oo
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waan soo
bixin doonaa, oo wuxuu soo geli doonaa guriga tuugga,
iyo guriga kan magacayga beenta ugu dhaarta, oo wuxuu
iska joogi doonaa gurigiisa dhexdiisa, oo alwaaxdiisa iyo
dhagaxyadiisaba wuu wada baabbi'in doonaa. **5** Markaasaa
malaggii ila hadlay soo baxay, oo wuxuu igu yidhi, Bal hadda
indhaha kor u taag, oo bal arag waxa uu yahay waxan soo
baxaya. **6** Oo waxaan ku idhi, Waa maxay? Kolkaasuu igu
yidhi, Kanu waa weel eefaah ah oo soo baxaya. Oo weliba
wuxuu igu yidhi, Kanu waa muuqashadii dembigooda oo
dhulka oo dhan gaadhay. **7** Oo bal eeg, waxaa kor loo
qaaday wax culus oo laxaamad ah, oo waxaa jirtay naag
eefaahda dhexdeeda fadhida. **8** Oo haddana wuxuu igu
yidhi, Tanu waa xumaan. Kolkaasuu iyadii hoos ugu riday
eefaahda dhexdeeda, oo wuxuu ku daboolay wixii cuslaa oo
laxaamadda ahaa. **9** Oo markaasaan indhaha kor u taagay,
oo intaan wax fiiriyey ayaan arkay laba naagood oo soo
baxay, oo dabayshuna waa ku jirtay baalashooda. Iyagu
waxay lahaayeen baalal u eg baalasha xuurta oo kale, oo
iyana intay eefaahdii kor u qaadeen ayay meel dhulka iyo
samada u dhaxaysa geeyeen. **10** Markaasaan malaggii ila
hadlay ku idhi, Kuwanu xaggee bay eefaahda u qaadayaan?
11 Oo isaguna wuxuu igu yidhi, Waxay u qaadayaan inay
guri iyada uga dhisaan dalka Shincaar, oo markii la diyaariyo
ayaa iyada lagu dejin doonaa halkaas oo meesheeda ah.

6 Oo haddana indhaha baan kor u taagay oo wax fiiriyey,
oo waxaan arkay afar gaadhifaras oo ka soo baxay
laba buurood dhexdood, buuruhuna waxay ahaayeen buuro
naxaas ah. **2** Gaadhifaraska kowaad waxaa waday fardo
xamar ah, gaadhifaraska labaadna waxaa waday fardo
madmadow. **3** Gaadhifaraska saddexaadna waxaa waday
fardo cadcad, gaadhifaraska afraadna waxaa waday fardo
barbaro leh oo xoog badan. **4** Markaasaan jawaabay oo
waxaan malaggii ila hadlay ku idhi, Sayidkaygiiyow, waa
maxay kuwanu? **5** Kolkaasaa malaggii jawaabay oo wuxuu
igu yidhi, Kuwanu waa samada afarteeda dabaylood, oo
ka soo baxa meeshay Sayidka dhulka oo dhan ku hor

taagnaayeen. **6** Gaadhifaraskii fardaha madmadow lahaa
wuxuu tegayaa xagga dalka woqooyi, oo kuwa cadcaduna
iyagay daba gelayaan, oo gaadhifaraskii fardaha barbaraha
leh lahaana wuxuu tegayaa xagga dalka koonfureed. **7**
Oo kuwii xoogga badnaana way soo bexeen, oo waxay
doonayeen inay dhulka hore iyo dibba u dhex maraan, oo
isna wuxuu ku yidhi, Taga oo dhulka hore iyo dibba u dhex
mara. Oo iyana markaasay dhulkii hore iyo dibba u dhex
mareen. **8** Markaasuu igu qayliyey, oo intuu ila hadlay ayuu
igu yidhi, Bal eeg, kuwii xagga dalka woqooyi tegey ruuxaygii
way ku qabowjiyeen dalka woqooyi. **9** Oo haddana waxaa
ii yimid Eraygii Rabbiga oo leh, **10** Kuwii maxaabiista loo
kaxaystay waxaad ka soo waddaa Xelday iyo Toobiyaah
iyo Yedacyaah, oo isla maalintaasba kaalay, oo waxaad
gashaa guriga Yoosiyaah ina Sefanyaah oo ay joogaan kuwii
Baabuloon ka yimid. **11** Oo waxaad iyaga ka qaaddaa lacag
iyo dahab, oo waxaad ka samaysaa taaj, oo waxaad madaxa
u saartaa Yashuuca ina Yehoosaadaaq oo ah wadaadka
sare. **12** Isaga la hadal, oo waxaad ku tidhaadaa, Rabbiga
ciidammadu sidanuu u hadlaa oo leeyahay, Bal eega ninka
magiciisu yahay Biqilka. Wuxuu ku kori doonaa meeshiisa,
oo macbudka Rabbiga ayuu dhisi doonaa. **13** Isaga qudhiisa
ayaa dhisi doona macbudka Rabbiga, oo isagu ammaantuu
sidan doonaa, oo carshiga ayuu ku dul fadhiyi doonaa oo
ku talin doonaa. Wuxuu ahaan doonaa wadaad carshigiisa
ku dul fadhiya, oo labadoodaba waxaa u dhaxayn doona
taladii nabaadiinada. **14** Oo taajajka waxaa yeelan doona
Xeelem iyo Toobiyaah iyo Yedacyaah iyo Xeen oo ah ina
Sefanyaah, oo waxayna u ahaan doonaan xusuus macbudka
Rabbiga ku jirta. **15** Oo kuwa meelaha fog jooga ayaa iman
doona oo waxay ka shaqayn doonaan dhisidda macbudka
Rabbiga, oo idinkuna waxaad ogaan doontaan in Rabbiga
ciidammadu uu ii soo kiin diray. Tanu way ahaan doontaa
haddaad ku dadaashaan inaad codka Rabbiga Ilaahiinna ah
addeecdaan.

7 Oo Boqor Daariyus sannaddiisii afraad ayaa eraygii
Rabbigu u yimid Sekaryaah maalintii afraad oo bisha
sagaalaad, taasoo ah bisha Kislee'u. **2** Haddaba reer
Beytel waxay soo direen Shareser iyo Regem Meleg iyo
raggoodiiba inay Rabbiga baryaan, **3** iyo inay la hadlaan
wadaaddadii guriga Rabbiga ciidammada, iyo nebiyadii, oo
ay ku yidhaahdaan, Miyaan bisha shanaad ooyaa, oo miyaan
gooni iska dhigaa sidii aan yeeli jiray sannadahan badan oo
dhan? **4** Oo haddana waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga oo
wuxuu igu yidhi, **5** Waxaad la hadashaa dadka dalka deggan
oo dhan iyo wadaaddadaba, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Markaad soomi jirteen oo aad barooran jirteen bisha shanaad
iyo bisha toddobaad, oo ah toddobaatankan sannadood,
miyaad innaba aniga ii soomi jirteen? **6** Oo markaad wax
cuntaan, iyo markaad wax cabtaan, miyaydaan nafsaddiinna
u cunin oo miyaydaan nafsaddiinna u cabbin? **7** Sow ma
aha erayadii Rabbigu kaga dhex qayliyey nebiyadii hore,
markii Yeruusaalem la degganaa oo ay barwaaqada ku dhex
jirtay, oo la wada degganaa magaalooyinka hareeraheeda
ku wareegsan iyo xagga koonfureed iyo bannaankaba?
8 Markaasaa eraygii Rabbigu u yimid Sekaryaah, isagoo
leh, **9** Rabbiga ciidammadu sidan buu ku hadlay oo yidhi,
Garsoorid daacad ah naqa, oo nin waluba walaalkiis ha u
sameeyo naxariis iyo raxmad. **10** Hana dulmina carmalka,
ama agoonta, ama qariibka, ama masaakiinta, oo midkiinna
yuusan qalbiga xumaan ugu fikirin walaalkiis. **11** Laakiinse
way diideen inay dhegaystaan, oo intay caasiyeen ayay
dhegaha furaysteen, si ayan u maqlin. **12** Oo waxay
qalbigoodii ka dhigeen sidii dhagax adag oo kale si ayan
u maqlin sharcigii iyo erayadii Rabbiga ciidammadu uu ku
soo dhiibay ruuxiisa markuu nebiyadiisii hore soo diray, oo
sidaas daraaddeed waxaa Rabbiga ciidammada ka timid
cadho weyn. **13** Oo sidii uu u dhawaaqay oo iyana ay
maqli waayeen, sidaas oo kalay u qayliyeen, oo anna ma
aan maqlin, ayaa Rabbiga ciidammadu yidhi, **14** laakiinse
waxaan iyaga ku kala firdhiyey dabayl duufaan ah oo waxaan
dhex geeyey quruumaha ayan aqoon oo dhan. Sidaasuu
dalkii cidla u noqday iyaga dabadood, oo ninna ma dhex
marin, ciduna kuma soo noqon, waayo, dalkii wacnaa cidla
baa laga dhigay.

8 Markaasaa Eraygii Rabbiga ciidammadu ii yimid, isagoo
leh, **2** Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Siyoon
waxaan ugu qiirooday qiiro aad u weyn, oo waxaan iyada
ugu qiirooday cadho weyn. **3** Rabbigu wuxuu leeyahay,
Siyoon baan ku soo noqday, oo waxaan degganaan doonaa
Yeruusaalem dhexdeeda, oo Yeruusaalem waxaa lagu odhan
doonaa Magaaladii runta, oo buurta Rabbiga ciidammadana
waxaa lagu odhan doonaa Buurta quduuska ah. **4** Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Yeruusaalem jidadkeeda
waxaa mar kale degganaan doona odayaal iyo habro,
nin kasta isagoo gacanta ku haysta ushiisa cimrigiisa
weynaaday daraaddiis. **5** Oo magaalada jidadkeedana waxaa
ka buuxi doona wiilal iyo gabdho oo jidadka dhexdooda
ku cayaaraya. **6** Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Wakhtigaas hadday yaab ku tahay dadkan kuwooda hadhay,
ma yaab bay ku ahaanayaan indhahayga? **7** Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eeg, dadkaygaan ka
badbaadin doonaa dalka bari iyo dalka galbeed. **8** Waanan
keeni doonaa, oo Yeruusaalem way dhex degganaan
doonaan, oo dadkaygii way noqon doonaan oo anna waxaan
noqon doonaa Ilaahooda anoo leh daacadnimo iyo xaqnimo.
9 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Gacmihiinnu xoog
ha yeesheen, kuwiinna wakhtigan erayadan ka maqla afka
nebiyada kuwaasoo joogay maalintii aasaaskii guriga Rabbiga
ciidammada, kaasoo ah macbudka, loo dhigay si loo dhiso.
10 Waayo, wakhtigaas ka hor ninna kiro ma lahayn, neefna
kiro ma lahayn innaba, oo kii baxay iyo kii galay toona
nabadu uma jirin cadowga daraaddiis, waayo, dadka oo dhan
nin kasta waxaan ku diray deriskiisa. **11** Laakiinse Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Haatan dadkan hadhay sidii
waagii hore u ahaan maayo. **12** Waayo, waxaa jiri doona
iniintii nabadda. Geedcanabkuna canabkiisuu dhali doonaa,
oo dhulkuna midhihiisuu soo bixin doonaa, oo samooyinkuna
sayaxay soo deyn doonaan, oo waxaan ka dhigi doonaa in
kuwa dadkan ka hadhay ay waxyaalahan oo dhan dhaxlaan.
13 Dadka dalka Yahuudahow, iyo dadka dalka Israa'iilow,
sidaad quruumaha habaar ugu dhex ahaydeen ayaan idiin
badbaadin doonaa, oo barako baad ku ahaan doontaan.
Ha cabsanina, laakiinse gacmihiinnu xoog ha yeesheen.
14 Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Sidii

waagii ay awowayaashiin iiga xanaajiyeen oo aan ugu
fikiray inaan iyaga wax xun ku sameeyo, oo aanan taas
uga soo noqon, **15** sidaas oo kale ayaan haatan ku fikiray
inaan wax wanaagsan ku sameeyo Yeruusaalem iyo dadka
dalka Yahuudah, haddaba ha cabsanina. **16** Idinku waxaad
samaysaan waxyaalahan, ninkiin kastaaba deriskiisa run
ha kula hadlo, oo waxaad irdihiinna ku naqdaan garsoorid
run ah oo nabad keenta, **17** oo midkiinna yuusan qalbiga
xumaan ugu fikirin deriskiisa, oo ha jeclaanina dhaar been
ah, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxyaalahan oo
dhammu waa waxyaalo aan necbahay. **18** Oo waxaa ii
yimid Eraygii Rabbiga ciidammada, isagoo leh, **19** Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Soonkii bisha afraad iyo soonkii
bisha shanaad iyo soonkii bisha toddobaad iyo soonkii
bisha tobnaadba waxay dadka dalka Yahuudah u noqon
doonaan farxad iyo rayrayn iyo iido lagu rayreeyo, haddaba
sidaas daraaddeed jeclaada runta iyo nabadda. **20** Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Mar kale waxaa iman doona
dadyow iyo kuwo magaalooyin badan deggan. **21** Oo
magaalo dadka deggan waxay u tegi doonaan dad magaalo
kale deggan, oo waxay ku odhan doonaan, Ina keena aynu
dhaqsiyo Rabbiga u barinnee, oo aynu Rabbiga ciidammada
doondoonnee, oo aniguna waan tegi doonaa. **22** Dadyow
badan iyo quruumo xoog badanuba waxay u soo kici doonaan
inay Yeruusaalem ka doondoonaan Rabbiga ciidammada,
iyo inay Rabbiga baryaan. **23** Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Wakhtigaas toban nin oo ka mid ah quruumaha oo
dhammu waxay ku dhegi doonaan mid Yuhuud ah darafka
dharkiisa, iyagoo leh, Annagu waannu idin raaci doonnaa,
waayo, waxaannu maqalnay in Ilaah idinla jiro.

9 Kanu waa warka culus ee erayga Rabbiga oo ku saabsan
dalka Xadraag, oo Dimishaqna waa meeshuu joogayo,
waayo, nin kasta iyo qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo
dhammuba waxay indhaha ku taagayaan Rabbiga xaggiisa,
2 iyo weliba Xamaad oo soohdinteeda ku ag taal, iyo weliba
Turos iyo Siidoon, maxaa yeelay, iyadu way caqli badan tahay.
3 Turos waxay dhisatay qalcad, oo waxay lacag u urursatay
sida ciidda oo kale, iyo dahab saafiya sida dhoobada jidadka
dhex taal oo kale. **4** Bal eeg, Sayidku iyada wuu hantiyi
doonaa, oo xooggeedana badduu ku tuuri doonaa, oo dab
baa dhammayn doona. **5** Ashqeloon way arki doontaa,
wayna cabsan doontaa, oo Gaasana way arki doontaa oo
aad bay u xanuunsan doontaa, Ceqroonna way cabsan
doontaa, waayo, waxfilashadeedii way dhammaan doontaa,
oo Gaasana boqorku wuu ka baabbi'i doonaa, Ashqeloonna
lama degganaan doono. **6** Ashdoodna reer garac baa dhex
degganaan doona, oo kibirka reer Falastiinna waan baabbi'in
doonaa. **7** Waxaan afkooda ka soo bixin doonaa dhiiggooda,
oo ilkahooda dhexdoodana karaahiyadoodaan ka soo bixin
doonaa, oo iyaguna Ilaahayagay dad hadhay u ahaan
doonaan, oo sida ugaas dalka Yahuudah dhex jooga oo kale
ayay ahaan doonaan, oo Ceqroonna waxay noqon doontaa
sida reer Yebuus. **8** Oo gurigayga hareerihiisa waan degi
doonaa inaan ciidanka ka hor joogsado, inaan ninna ka dhex
marin ama ku soo noqon, oo mar dambena mid wax dulma
iyaga ma dhex mari doono, waayo, haatan indhahaygaan
ku arkay. **9** Magaalada Siyoonay, si weyn u reyree,
magaalada Yeruusaalemay, qayli. Bal eeg, boqorkaagu waa
kuu imanayaa. Isagu waa xaq oo guul buu leeyahay, waana
qalbi qabow yahay, oo wuxuu fuushan yahay dameer ah
qayl dameereed. **10** Oo anigu Efrayim gaadhifardood kasta
waan ka baabbi'in doonaa, oo Yeruusaalemna faras kuma
reebi doono, oo qaansada dagaalkana waa la baabbi'in
doonaa. Isna quruumaha nabad buu kula hadli doonaa, oo
dowladnimadiisuna waxay gaadhi doontaa bad ilaa baddeeda
kale, iyo tan iyo Webiga iyo xataa dhulka darafyadiisa. **11** Oo
weliba adigana dhiiggii axdigaaga daraaddiis maxaabiistaadii
waan ka soo bixiyey godkii aan biyuhu ku jirin. **12** Ku noqda
qalcadda, maxaabiistiinna rajada lahow, maantadan ayaan
caddaynayaa inaan laba jibbaar idin siinayo. **13** Waayo,
dadka Yahuudah sida qaanso baan u xootay, oo reer Efrayim
sida fallaadh oo kale ayaan qaansadii u gashaday. Siyoonay,
wiilashaada waan kicin doonaa, Gariigow, iyagaan ku kicin
doonaa wiilashaada, oo waxaan kaaga dhigi doonaa sida
seef nin xoog badanu haysto. **14** Oo Rabbigiina waa lagu arki
doonaa korkooda, oo fallaadhihiisuna waa u soo bixi doonaan
sida hillaac. Oo Sayidka Rabbiga ahu buunkuu afuufi doonaa,
oo wuxuu raaci doonaa dabaylo cirwareen ah ee koonfureed.
15 Rabbiga ciidammada ayaa daafici doona iyaga, oo way
baabbi'in doonaan, oo waxay ku tuman doonaan dhagaxyada
wadhafka, oo khamri bay cabbi doonaan oo waxay u qaylin
doonaan sida iyagoo sakhraansan, oo waxay u buuxsami
doonaan sida maddiibado, iyo sida rukummada meesha
allabariga. **16** Oo wakhtigaas ayaa Rabbiga Ilaahooda ahu
dadkiisa badbaadin doonaa sida iyagoo idihiisa ah, waayo,
waxay ahaan doonaan sida dhagxan qaali ah oo taaj ku jira
oo dalkiisa ka kor dhalaalaya. **17** Barwaaqadiisu badanaa
oo quruxdiisu weynaan badanaa! Barbaarrada hadhuudh
baa barwaaqayn doonaa, gabdhahana khamri cusub baa
barwaaqayn doona.

10 Xilliga roobka dambe roob ka barya Rabbiga, isagoo
ah Rabbiga hillaaca sameeya, oo iyaguu siin doonaa
roob wanaagsan, oo wuxuu qof kasta beerta ku siin doonaa
doog. **2** Waayo, teraafiimkii waxay ku hadleen wax aan
waxba ahayn, waxsheegayaashiina wax been ah bay
arkeen, oo waxay sheegeen riyooyin been ah, oo si aan
waxtar lahayn ayay ugu qalbi qaboojiyaan, haddaba sidaas
daraaddeed waxay u ambadaan sida ido oo kale, oo aad bay
u dhibtoodaan, maxaa yeelay, adhijir ma leh. **3** Adhijirrada
aad baan ugu cadhooday, oo waxaan ciqaabi doonaa orgida,
waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu soo booqday idihiisii
ahaa dadka dalka Yahuudah, oo wuxuu ka dhigi doonaa
sida faraskiisa sharafta leh oo dagaalka ku jira. **4** Waxaa
isaga ka iman doona dhagaxa rukunka, oo dhidibkuna isaguu
ka iman doonaa, qaansada dagaalkuna isagay ka iman
doontaa, oo taliye kastaana isaguu ka iman doonaa. **5** Oo
iyana waxay ahaan doonaan sida rag xoog badan oo dagaal
gala oo cadowgooda kula tunta dhoobada jidadka dhex
taal. Wayna diriri doonaan, maxaa yeelay, Rabbiga ayaa
iyaga la jira. Oo kuwa fardaha ku joogaana way isku qasmi
doonaan. **6** Reer Yahuudah waan xoogayn doonaa, waanan
badbaadin doonaa reer Yuusuf, oo mar kalaan soo celin
doonaa, waayo, waan u naxariisanayaa, oo waxay noqon
doonaan sidii iyagoo aanan xoorin, waayo, waxaan ahay

Rabbiga Ilaahooda ah, oo waan maqli doonaa iyaga. **7** Oo kuwa reer Efrayimna waxay noqon doonaan sida nin xoog badan, oo qalbigooduna wuxuu u rayrayn doonaa sidii iyagoo khamri ka wabxay, oo carruurtooduna way arki doonaan, oo way rayrayn doonaan, oo qalbigooduna waa ku farxi doonaa Rabbiga. **8** Anigu waan u foodhyi doonaa iyaga, oo waan isu soo wada ururin doonaa, waayo, waan soo furtay, oo waxay u badan doonaan siday u badnaan jireen. **9** Waxaan iyaga ku beeri doonaa dadyowga dhexdooda, wayna igu soo xusuusan doonaan waddammo fog. Way noolaan doonaan iyaga iyo carruurtooda, oo way soo noqon doonaan. **10** Mar kalaan ka soo bixin doonaa dalkii Masar, Ashuurna waan ka soo ururin doonaa, oo waxaan iyaga keeni doonaa dalka Gilecaad iyo Lubnaan, oo weliba meel looma heli doono. **11** Oo isagu wuxuu dhex mari doonaa badda dhibaatada, oo wax buu ku dhufan doonaa hirarka badda, oo Webi Niil moolkiisuna waa engegi doonaa, oo kibirka Ashuurna waa la soo dejin doonaa, oo usha boqortooyada Masarna way iska baabbi'i doontaa. **12** Oo iyagaan ku xoogayn doonaa Rabbiga, oo hor iyo dibba way ugu socon doonaan magiciisa, ayaa Rabbigu leeyahay.

11 Lubnaanay, albaabbadaada fur in dab baabbi'iyo geedahaaga kedarka ah. **2** Geed beroosh ahow, ooya, waayo, geedkii kedarka ahaa waa dhacay, maxaa yeelay, kuwii qurqurxoonaa waa la kharribay. Kuwiinna geedaha alloonka ah oo Baashaan yahow, ooya, waayo, kayntii adkayd waa dhacday. **3** Waxaa yeedhaya codkii baroortii adhijirrada! Waayo, sharaftoodii waa la kharribay! Waxaa yeedhaya codkii cida aaran libaaxyada! Waayo, kibirkii Urdun waa la kharribay. **4** Rabbiga Ilaahayga ahu wuxuu yidhi, Daaji idaha la qalayo. **5** Kuwii hantidooda lahaa way gowracaan, oo isumana ay haystaan inay eed leeyihiin, oo kuwa iyaga soo iibiyaana mid kastaaba wuxuu leeyahay, Mahad waxaa leh Rabbiga, waayo, taajir baan noqday, oo adhijirradooduna uma ay naxaan iyaga. **6** Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu mar dambe u sii nixi maayo dadka dalka deggan, laakiinse bal eeg, nin kastaba waxaan ku ridi doonaa gacanta deriskiisa, iyo gacanta boqorkiisa, oo iyana dalkay ku dhufan doonaan, oo gacantooda kama aan samatabbixin doono. **7** Markaasaan daajiyey idaha la qalayo, oo sida xaqiiqada ah waxay ahaayeen idaha ugu miskiinsan. Oo waxaan soo qaatay laba ulood, oo mid waxaan u bixiyey Raallinimo, middii kalena waxaan u bixiyey Xidhiidh, oo idihii waan daajiyey. **8** Oo saddexdii adhijirba isku bil baan baabbi'iyey, waayo, naftaydu way ka daashay, oo weliba naftooduna way iga neceen. **9** Markaasaan idhi, Anigu idin daajin maayo. Kii dhimanayaa ha dhinto, kii halligmayaana ha halligmo, oo intii hadhana mid waluba kan kale hilibkiisa ha cuno. **10** Oo waxaan soo qaatay ushaydii aan Raallinimo u bixiyey, oo waan kala jebiyey, si aan u jebiyo axdigaygii aan dadyowga oo dhan la dhigtay. **11** Oo maalintaasuu jabay, oo sidaasay kuwii idaha u miskiinsanaa oo i dhegaystay u ogaadeen in kaasu yahay Eraygii Rabbiga. **12** Oo waxaan iyagii ku idhi, Hadday idinla wanaagsan tahay, kiradaydii i siiya, haddii kalese iska daaya. Sidaas daraaddeed waxay kiradaydii iigu miisaameen soddon gogo' oo lacag ah. **13** Oo Rabbigu wuxuu igu yidhi, Dheryasameeyaha u tuur qiimihii wanaagsanaa oo ay igu qiimeeyeen. Oo anna waxaan soo qaaday soddonkii gogo' oo lacagta ahaa, kolkaasaan guriga Rabbiga ugu tuuray dheryasameeyaha. **14** Oo haddana waxaan kala jebiyey ushaydii kale oo aan Xidhiidh u bixiyey, inaan kala gooyo walaalnimadii dadka dalka Yahuudah iyo dadka dalka Israa'iil ka dhexaysay. **15** Oo Rabbigu wuxuu igu yidhi, Haddana mar kale waxaad qaadataa adhijir nacas ah alaabtiis. **16** Waayo, bal eeg, waxaan dalka ka dhex kicin doonaa adhijir aan soo booqanayn kuwa ambaday, oo aan doondoonayn kuwa kala firdhay, oo aan bogsiinayn kii jaban, oo aan daajinayn kii feyow, laakiinse isagu wuxuu cuni doonaa hilibka baruurta, oo raafafkoodana wuu kala dildillaacin doonaa. **17** Waxaa iska hoogay adhijirka waxtarlaawaha ah oo adhiga isaga taga! Seef baa ku dhici doonta gacantiisa iyo ishiisa midig. Gacantiisu dhammaanteed way engegi doontaa, oo ishiisa midigna kulligeed way madoobaan doontaa.

12 Kanu waa warka culus ee erayga Rabbiga oo ku saabsan dalka Israa'iil. Rabbigii samada kala bixiyey, oo aasaaska dhulka dhigay, oo dadka naftiisa ku dhex sameeyey wuxuu leeyahay, **2** Bal eeg, Yeruusaalem waxaan koob lagu dhacdhaco uga dhigi doonaa dadka ku wareegsan oo dhan, iyo weliba dalka Yahuudah, markii Yeruusaalem la hareereeyo. **3** Oo waxay wakhtigaas ahaan doontaa inaan Yeruusaalem dhagax culaab badan uga dhigo dadyowga oo dhan, oo intii isku culaabaysa oo dhammuna aad bay u dhaawacmi doonaan, oo quruumaha dhulka oo dhammuna iyaday isu soo urursan doonaan inay la dagaallamaan. **4** Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas faras kasta waan argaggixin doonaa, oo kan ku joogana waalli baan ku ridi doonaa, laakiin indhaha baan ku hayn doonaa dadka dalka Yahuudah, markaan faras kasta oo dadyowga indhatiro. **5** Oo taliyayaasha dalka Yahuudahna waxay qalbiga iska odhan doonaan, Kuwa Yeruusaalem deggan xooggii ay Rabbiga ciidammada oo Ilaahooda ah ka heleen waa inoo xoog. **6** Wakhtigaas taliyayaasha dalka Yahuudah waxaan ka dhigi doonaa sida girgire dab ah oo qoryo ku dhex jira, iyo sida qori ololaya oo xidhmooyin hadhuudh ah ku dhex jira, oo iyana waxay wada baabbi'in doonaan dadyowga iyaga ku wareegsan oo dhan, kuwa midigta ka xiga iyo kuwa bidixda ka xigaba, oo reer Yeruusaalemna mar kalay degganaan doonaan meeshooda, taasoo ah Yeruusaalem qudheeda. **7** Oo weliba Rabbigu wuxuu marka hore badbaadin doonaa teendhooyinka dadka Yahuudah, in sharafta reer Daa'uud iyo sharafta dadka Yeruusaalem degganu ayan ka sii weynaan tan dadka Yahuudah. **8** Wakhtigaas Rabbigu wuxuu daafici doonaa dadka Yeruusaalem deggan, oo kii iyaga ugu tabaryaru wakhtigaas wuxuu ahaan doonaa sida Daa'uud oo kale, oo reer Daa'uudna wuxuu noqon doonaa sida Ilaah oo kale, iyo sida malaa'igtii Rabbiga oo iyaga hor socota. **9** Oo wakhtigaas waxaan doondoonayaa inaan wada baabbi'iyo quruumaha Yeruusaalem ku kaca oo dhan. **10** Oo reer Daa'uud iyo dadka Yeruusaalem degganba waxaan ku shubi doonaa ruuxa raxmadda iyo baryootanka, oo waxay arki doonaan aniga oo ah kii ay wareemeen, oo iyana isagay ugu barooran doonaan sida mid ugu baroorto wiilkiisa madiga ah, oo aad bay ugu murugoon doonaan isaga, sida mid ugu murugoodo curadkiisa. **11** Wakhtigaas

Yeruusaalem waxaa jiri doonta baroorasho weyn oo ah sidii
baroorashadii Hadad-Rimmoon taasoo ku dhex tiil dooxada
Megiddoo. 12 Oo dalkuna waa wada barooran doonaa,
qoys kastaba gooni ahaantiisa, qoyska reer Daa'uud gooni
ahaantiis, naagahooduna gooni ahaantood, qoyska reer
Naataanna gooni ahaantiis, naagahooduna gooni ahaantood,
13 qoyska reer Laawina gooni ahaantiis, naagahooduna
gooni ahaantood, qoyska reer Shimciina gooni ahaantiis,
naagahooduna gooni ahaantood, 14 qoysaska hadhay oo
dhan, mid kastaba gooni ahaantiis, naagahooduna gooni
ahaantood.

13 Wakhtigaas waxaa reer Daa'uud iyo dadka
Yeruusaalem degganba u furmi doonta il dembiga
iyo nijaasta lagaga maydho. 2 Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Waxay wakhtigaas noqon doontaa inaan dalka
dhexdiisa ka wada baabbi'iyo magacyada sanamyada, oo
mar dambena iyaga lama soo xusuusan doono, oo weliba
waxaan ka dhigi doonaa inay nebiyada beenta ah iyo ruuxa
wasakhda ahuba dalka ka dhex baxaan. 3 Oo markii mid wax
sii sheego, aabbihiis iyo hooyadiisii dhalay waa inay isaga ku
yidhaahdaan, Waa inaadan sii noolaan, waayo, been baad
magaca Rabbiga ku sheegtaa. Oo aabbihiis iyo hooyadiisii
dhalay waa inay isaga wareemaan intuu wax sii sheegayo. 4
Oo wakhtigaas nebiyada midkood kastaaba wuu ku ceeboobi
doonaa riyadiisii markuu wax sii sheegayo, mana ay xidhan
doonaan dhar dhogor badan oo ay wax ku khiyaanaan.
5 Laakiinse wuxuu odhan doonaa, Anigu nebi ma ahi, ee
waxaan ahay dhulbeerte, waayo, tan iyo yaraantaydii baa
lay addoonsanayay. 6 Oo waxaa lagu odhan doonaa, Waa
maxay nabrahan gacmahaaga ku yaalla? Oo isna wuxuu
ugu jawaabi doonaa, Waa kuwii laygu dhaawacay anigoo
guriga saaxiibbaday jooga. 7 Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Seefay, toos oo ku kac adhijirkayga iyo ninka
wadaygayga ah. Adhijirka dil, oo iduhuna way kala firdhi
doonaan, oo gacantaydaan ku soo celin doonaa kuwa yaryar.
8 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxay noqon doontaa in
dalka oo dhan laba dalool baabba'do oo dhimato, laakiinse
daloolka saddexaad wuu hadhi doonaa. 9 Oo anna daloolka
saddexaad dab baan dhex marsiin doonaa, oo waxaan u
kala miiri doonaa sida lacag loo miiro, oo waxaan u tijaabin
doonaa sida dahabka loo tijaabsho. Magacaygay igu baryi
doonaan oo anna waan maqli doonaa, oo waxaan odhan
doonaa, Iyagu waa dadkaygii, oo iyana midkood kastaaba
wuxuu odhan doonaa, Rabbigu waa Ilaahay.

14 Bal eeg, waxaa imanaysa maalintii Rabbiga ee
waxaagii la dhacay dhexdaada lagu qaybsan doono. 2
Waayo, quruumaha oo dhan waan u soo wada ururin doonaa
inay Yeruusaalem la diriraan, oo magaalada waa la qabsan
doonaa, guryahana waa la dhici doonaa, naagahana waa la
kufsan doonaa, oo magaalada badhkeedna maxaabiis ahaan
baa loo kaxaysan doonaa, laakiinse dadka intiisii hadhay
magaalada lagama baabbi'in doono. 3 Markaasaa Rabbigu
soo bixi doonaa, oo quruumahaas buu la diriri doonaa, siduu
u diriray maalintii dagaalka. 4 Oo maalintaas cagihiisu waxay
ku istaagi doonaan Buur Saytuun, taasoo Yeruusaalem ka
horraysa oo xagga bari ka xigta, oo Buur Saytuunna dhexday
uga kala dillaaci doontaa xagga bari iyo xagga galbeed, oo
waxaa jiri doonta dooxo aad u weyn, oo buurta badhkeed
wuxuu u durki doonaa xagga woqooyi, oo badhkeeda kalena
wuxuu u durki doonaa xagga koonfureed. 5 Markaasaad
ku carari doontaan dooxadii buurahayga, waayo, dooxada
buuruhu waxay gaadhi doontaa tan iyo Aaseel. Oo waxaad u
carari doontaan sidaad ugu hor cararteen dhulgariirkii dhacay
wakhtigii Cusiyaah boqorka ka ahaa dalka Yahuudah. Oo
Rabbiga Ilaahayga ahu wuu iman doonaa, oo waxaa la iman
doonaa kuwa quduuska ah oo dhan. 6 Oo waxay maalintaas
noqon doontaa in iftiinku uusan yeelanayn dhalaal iyo gudcur
toona, 7 laakiinse waxay ahaan doontaa maalin uu Rabbigu
og yahay, taasoo aan maalin ahayn, oo aan habeenna
ahayn, laakiinse waxay ahaan doontaa in markay fiidkii tahay
uu iftiin jiri doono. 8 Oo waxay maalintaas noqon doontaa
inay biyo noolu Yeruusaalem ka soo baxaan, oo badhkood
wuxuu u qulquli doonaa xagga badda bari, oo badhkooda
kalena wuxuu u qulquli doonaa xagga badda galbeed,
oo waxay ahaan doontaa wakhtiga kulaylka iyo wakhtiga
qabowga. 9 Oo Rabbigu boqor buu ka ahaan doonaa
dunida oo dhan, oo maalintaas Rabbigu mid buu ahaan
doonaa, oo magiciisuna mid buu ahaan doonaa. 10 Oo dalka
oo dhammuna wuxuu u rogman doonaa sida Caraabaah,
tan iyo Gebac iyo ilaa Rimmoon oo Yeruusaalem xagga
koonfureed ka jirta. Oo Yeruusaalemna kor baa loo qaadi
doonaa oo waxay iska degganaan doontaa meesheeda,
tan iyo iridda Benyaamiin iyo ilaa meesha iridda kowaad,
iyo ilaa iridda geeska ku taal, iyo tan iyo munaaradda
Xananeel iyo ilaa boqorka macsarooyinkiisa khamriga. 11 Oo
dad baa dhexdeeda degganaan doona, oo innaba habaar
dambe ma jiri doono, laakiinse Yeruusaalem si ammaan ah
ayay u degganaan doontaa. 12 Oo tanuna waa belaayada
Rabbigu ku dhufan doono dadyowga Yeruusaalem la diriray
oo dhan. Iyagoo cagahooda ku taagan ayaa hilibkoodu
iska dhammaan doona, oo indhahoodu waxay ku dhex
baabbi'i doonaan godadkooda, carrabkooduna afkooda. 13
Oo wakhtigaas rabshad weyn oo xagga Rabbiga ka timid
ayaa dhexdooda jiri doonta, oo midkood kastaaba wuxuu
qabsan doonaa gacanta deriskiisa, oo gacantiisu waxay ku
kici doontaa gacanta deriskiisa. 14 Oo weliba dadka dalka
Yahuudah Yeruusaalem bay ku dagaallami doonaan, oo
maalka quruumaha hareeraheeda ku wareegsan oo dhanna
waa la soo wada ururin doonaa, kaasoo ah dahab iyo
lacag iyo dhar aad u badan. 15 Oo saasay noqon doontaa
belaayada faraska, iyo tan baqalka, iyo tan awrka, iyo tan
dameerka, oo xayawaanka xerooyinkaas jooga oo dhanba
waxaa ku dhici doonta belaayadan. 16 Oo waxay noqon
doontaa in mid kasta oo ka hadhay quruumihii Yeruusaalem
ku soo kacay oo dhan uu u kici doono inuu soo caabudo
Boqorka ah Rabbiga ciidammada, iyo inuu soo dhawro Iiddii
Waababka. 17 Oo qolooyinka dhulka deggan oo dhan ku alla
kii aan Yeruusaalem ugu kicin inuu soo caabudo Boqorka ah
Rabbiga ciidammada innaba roob kuma di'i doono. 18 Oo
haddii uusan reer Masar u kicin, oo uusan iman, iyagana
roob kuma di'i doono, oo waxaa jiri doonta belaayo taasoo
Rabbigu ku dhufan doono quruumihii aan u kicin inay soo
dhawraan Iiddii Waababka. 19 Taasu waxay ahaan doontaa
ciqaabta Masar, iyo ciqaabta dhammaan quruumaha aan u
kicin inay soo dhawraan Iiddii Waababka. 20 Wakhtigaas

dawannada fardaha waxaa ku qornaan doona, WAA U
QUDUUS RABBIGA, oo dheryaha guriga Rabbiga ku jiraana
waxay ahaan doonaan sida maddiibadaha meesha allabariga
hor yaal. **21** Oo xataa dheri kasta oo Yeruusaalem dhex yaal
iyo mid kasta oo dalka Yahuudah dhex yaalba quduus buu u
ahaan doonaa Rabbiga ciidammada, oo kuwa allabariga
bixiya oo dhammu way iman doonaan oo intay qaataan ayay
wax ku karsan doonaan, oo wakhtigaas ka dib mid reer
Kancaan ahu guriga Rabbiga ciidammada kuma jiri doono.

Malaakii

1 Kanu waa warka culus ee Eraygii Rabbiga oo Malaakii
loogu soo dhiibay dadka dalka Israa'iil. **2** Rabbigu
wuxuu leeyahay, Anigu waan idin jeclaaday, laakiinse
idinku waxaad tidhaahdaan, War sidee baad noo jeclaatay?
Ceesaw sow Yacquub walaalkiis ma ahayn? ayaa Rabbigu
leeyahay, laakiinse Yacquub waan jeclaaday, **3** Ceesawse
waan necbaaday, oo buurihiisiina cidla baan ka dhigay,
oo dhaxalkiisiina waxaan siiyey dawacooyinka cidlada.
4 In kastoo reer Edom yidhaahdaan, Annaga waa nala
dumiyey, laakiinse waannu soo noqon doonnaa, oo meelaha
cidlada ah waannu dhisi doonnaa, Rabbiga ciidammaduse
wuxuu leeyahay, Way dhisi doonaan, laakiinse anigu
waan dumin doonaa, oo dadku wuxuu ku magacaabi
doonaa, Dalka Xumaanta, iyo dadka uu Rabbigu weligiis u
cadhaysan yahay. **5** Oo indhihiinnuna way arki doonaan,
oo idinku waxaad odhan doontaan, Rabbigu ha laga
weyneeyo soohdinta dalka Israa'iil shishadeeda. **6** Wiil
wuxuu murweeyaa aabbihiis, addoonna sayidkiisa, haddaba
haddii aan aabbe ahay, meeday murwaddaydii? Haddiise aan
sayid ahay, meeday cabsidaydii? Wadaaddada magacayga
quudhsadayow, Rabbiga ciidammadu saasuu idinku leeyahay.
Idinkuna waxaad leedihiin, War sidee baannu magacaaga u
quudhsannay? **7** Idinku cunto nijaasooday ayaad meeshayda
allabariga ku dul bixisaan, oo weliba waxaad leedihiin,
War sidee baannu kuu nijaasaynay? Taas waxaad ku
tidhaahdaan, Miiska Rabbigu waa mid la quudhsado. **8**
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Markaad neef indha
la' allabari u bixisaan, sow taasu shar ma aha? Sowse shar
ma aha markaad neef curyaan ah iyo neef buka allabari
u bixisaan? Haddaba bal taliyahaaga u gee. Miyuu kugu
farxi doonaa? Miyuuse ku aqbali doonaa? **9** Haddaba
waan idin baryayaaye, Rabbiga barya inuu inoo roonaado
aawadeed. Haddaba idinkoo waxaas sameeyey, miyuu
midkiinna aqbalayaa? Saasuu Rabbiga ciidammadu leeyahay.
10 Waxaan jeclaan lahaa inuu idinku dhex jiro mid albaabbada
xidha, inaydaan meeshayda allabariga dab ugu shidin si aan
waxtar lahayn! Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu
idinkuma faraxsani, oo gacmihiinnana innaba qurbaan ka
aqbali maayo. **11** Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Markii qorraxdu soo baxdo iyo markii ay dhacdo inta ka dhexle
magacaygu waa ku weyn yahay quruumaha dhexdooda,
oo meel kastana waxaa magacayga aawadiis loo bixiyaa
foox iyo qurbaan daahir ah, waayo, magacaygu waa ku
weyn yahay quruumaha dhexdooda. **12** Idinkuse waad
nijaasaysaan markaad tidhaahdaan, Miiskii Rabbigu waa
nijaasaysan yahay, oo cuntadiisuna waa wax la quudhsado.
13 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Idinku waxaad
tidhaahdaan, Bal eega, kanu daal badanaa! Oo weliba waad
igu fududaysateen, oo waxaad ii keenteen wax la soo dhacay,
iyo neef curyaan ah, iyo mid buka, oo saasaad qurbaan u
keentaan. Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Miyaan
gacantiinna ka aqbalaa wax sidaas ah? **14** Laakiinse inkaaru
ha ku dhacdo khaa'inkii adhigiisa neef wanaagsan oo lab
ahu ku jiro, oo markuu nidar galo uu Sayidka u allabaryo wax
iin leh, waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu
waxaan ahay Boqor weyn, oo magacaygana aad baa looga
cabsadaa quruumaha dhexdooda.

2 Haddaba, wadaaddadow, amarkan idinkaa laydiin soo
diray. **2** Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Haddii
aydaan dhegaysan, oo aydaan qalbigiinna gelin si aad
magacayga u ammaantaan aawadeed, markaas waxaan
idinku soo dejin doonaa inkaartii, oo barakooyinkiinnana
waan inkaari doonaa, oo mar horaan inkaaray, maxaa yeelay,
qalbigiinna ma aad gelisaan. **3** Bal eega, farcankiinnaan
canaanan doonaa, oo wejigiinnana waxaan ku firdhin doonaa
uus, kaasoo ah uuska allabaryadiinna, oo waa laydinla qaadi
doonaa. **4** Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Waxaad
ogaan doontaan inaan anigu amarkan idiin soo diray, si uu
axdigaygu reer Laawi ula sii jiro. **5** Axdigaygii aan iyaga
la dhigtay wuxuu ahaa mid nolol iyo nabaadiino ah, oo
waxaan u siiyey inay iga cabsadaan, wayna iga cabsadeen,
oo magacaygana way ka cabsadeen. **6** Sharcigii runtu
afkooduu ku jiray, oo bushimihoodana xaqdarro lagama
helin. Way igula socdeen nabaadiino iyo qummanaan, qaar
badanna xumaan bay ka leexiyeen. **7** Waayo, bushimaha
wadaadka waxaa waajib ku ah inay aqoonta dhawraan, oo
waxaa ku habboon in sharciga afkiisa laga doono, waayo,
isagu waa wargeeyihii Rabbiga ciidammada. **8** Laakiinse
idinku jidkii baad ka baydheen, oo dad badan baad sharciga
ku kufiseen, oo axdigii reer Laawina waad kharribteen,
ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. **9** Haddaba sidaas
daraaddeed waxaan dadka oo dhan hortiisa idinkaga dhigay
wax la quudhsado oo hooseeya, maxaa yeelay, jidadkayga
ma aydaan dhawrin, laakiinse dadka baad ugu kala eexateen
sharciga. **10** Miyaynan kulligeen isku aabbe ahayn? Sow
isku Ilaah inama uumin? Bal maxaa ninkeen kastaaba
walaalkiis u khiyaaneeyaa, innagoo nijaasaynayna axdigii
awowayaasheen? **11** Dadka dalka Yahuudah khiyaano bay
ku macaamiloodeen, oo dalka Israa'iil iyo Yeruusaalemna
waxaa lagu sameeyey wax karaahiyo ah, waayo, dadka dalka
Yahuudah waxay nijaaseeyeen meeshii quduuska ahayd ee
Rabbiga oo uu jecelyahay, oo waxay guursadeen gabdho
ilaahoodu qalaad yahay. **12** Rabbigu wuxuu teendhooyinka
reer Yacquub uga baabbi'in doonaa ninkii waxan sameeya,
kan toosa iyo kan ka jawaaba, iyo weliba kan qurbaan u
bixiya Rabbiga ciidammadaba. **13** Oo weliba waxaa kaloo
aad samaysaan tan: Meesha allabariga ee Rabbiga ayaad
ku dul badisaan ilmo, iyo oohin, iyo taahid, sababtuna
waa qurbaanka uusan innaba mar dambe dan ka lahayn,
oo uusan raalli ka ahayn inuu gacantiinna ka aqbalo. **14**
Oo idinku waxaad tidhaahdaan, Waa maxay sababtu?
Maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu ahaa markhaati u dhexeeya
midkiin kasta iyo naagtii dhallinyaranimadiisa oo uu khiyaano
kula macaamilooday in kastoo ay tahay weheshiisii iyo
naagtii uu axdiga la dhigtay. **15** Oo miyuusan mid ka
dhigin in kastoo uu lahaa waxa ruuxa ka hadhay? Oo
muxuu mid uga dhigay? Isagu wuxuu doonayay farcan Ilaah
caabuda. Sidaas daraaddeed iska jira, oo midkiinna yuusan
khiyaano kula macaamiloon naagtii uu dhallinyaraanta ku
guursaday. **16** Waayo, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Anigu waan necbahay furidda, oo Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waan necbahay kii

dharkiisa dulmi ku deda, haddaba sidaas daraaddeed iska jira
oo khiyaano ha ku macaamiloonina. **17** Waxaad Rabbiga ku
daaliseen erayadiinna, oo weliba waxaad tidhaahdaan, War
sidee baannu isaga u daalinnay? Waad daalisaan markaad
tidhaahdaan, Ku alla kii shar falaaba waa ku wanaagsan
yahay Rabbiga hortiisa, oo isagu wuu ku farxaa. Amase
markaad tidhaahdaan, Meeh Ilaahii caddaaladdu?

3 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eega,
waxaan soo dirayaa wargeeyahayga, oo isna jidka ayuu
hortayda ku sii diyaargarayn doonaa. Oo Sayidka aad
doondoonaysaanna dhaqsiyuu macbudkiisa u iman doonaa,
oo bal eega, wargeeyihii axdiga oo aad ku faraxdaanna
wuu imanayaa. **2** Laakiinse bal yaa u adkaysan kara
maalinta imaatinkiisa? Bal yaase taagnaan doona markuu
muuqdo? Waayo, isagu waa sida dabka lacagmiiraha iyo sida
saabuunta dharmaydhaha. **3** Oo wuxuu u fadhiyi doonaa sida
kan lacagta miira oo safeeya, oo reer Laawi wuu daahirin
doonaa, oo iyaguu u safayn doonaa sida dahabka iyo lacagta
loo safeeyo, oo iyana si xaqnimo ah ayay Rabbiga qurbaanno
ugu bixin doonaan. **4** Markaasaa qurbaanka dadka Yahuudah
iyo kan reer Yeruusaalem noqon doona mid Rabbigu ku
farxo, sidii waagii hore iyo sidii sannadihii qadiimka ahaa. **5**
Oo anigu waan idiin soo dhowaan doonaa inaan idin xukumo
aawadeed, oo markhaati dheereeya baan ku noqon doonaa
saaxiriinta, iyo dhillayada, iyo dhaarbeenlowyada, iyo kuwa
shaqaale mushahaaradiisa ku dulma, iyo kuwa carmalka iyo
agoonta dhiba, iyo kuwa qariibka gartiisa ka qalloociya, iyo
kuwa aan iga cabsan, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. **6**
Ilma Yacquubow, anigoo Rabbiga ah isma beddelo, haddaba
sidaas daraaddeed idinku ma aydaan wada baabbi'in. **7** Tan
iyo wakhtigii awowayaashiin ayaad amarradaydii gees uga
leexanayseen, oo ma aydaan dhawraynin iyagii. Haddaba
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Xaggayga u soo
noqda, oo anna waan idiin soo noqon doonaa. Laakiinse
idinku waxaad tidhaahdaan, Sidee baannu u noqonaynaa?
8 Nin miyuu Rabbiga dhacaa? Idinkuse waad i dhacdaan.
Laakiinse waxaad tidhaahdaan, Maxaannu kaa dhacnay?
Waxaad iga dhacdeen meeltobnaadyo iyo qurbaanno. **9**
Idinku, quruuntiinnan oo dhammu, waxaad ku inkaaran tihiin
inkaartii, waayo, waad i dhacdaan. **10** Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Meeltobnaadyada oo dhan khasnadda soo
geliya in gurigayga cunto ku jirto aawadeed, oo haddaba
taas igu tijaabiya, haddii aan idiin furi waayo daaqadaha
samada, oo aan idinkaga soo shubi waayo barako aan
meel qaadi karta la arag. **11** Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Daraaddiin baan u canaanan doonaa kan wax
cuna, oo isna midhaha dhulkiinna ma uu baabbi'in doono, oo
canabkiinna beerta ku yaallana xilligiisa ka hor midhihiisa ma
xoori doono. **12** Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Quruumaha oo dhammu waxay idiinku yeedhi doonaan,
Kuwa barakaysan, waayo, idinku waxaad ahaan doontaan
dal aad u faraxsan. **13** Rabbigu wuxuu leeyahay, Erayadiinnii
waxay ahaayeen erayo adag oo iga gees ah, idinkuse
waxaad tidhaahdaan, Goormaannu wax kaa sheegnay? **14**
Waxaad tidhaahdeen, In Rabbiga loo adeego waxtar ma
leh, oo bal maxaa faa'iido ah oo noogu jira haddaannu
amarkiisii dhawrnay, iyo xataa haddaannu murugaysnaan
Rabbiga ciidammada kula hor soconnay? **15** Oo haatan
waxaannu kuwa kibirka leh ugu yeedhnaa, Kuwa barakaysan,
kuwa xumaanta ka shaqeeyaa way barwaaqoobaan; xataa
Ilaah way jirrabaan, oo haddana way samatabbaxaan. **16**
Markaasaa kuwii Rabbiga ka cabsaday midkood baa midka
kale la hadlay, oo Rabbiguna wuu dhegaystay oo wuu maqlay,
oo hortiisa kitaab xusuuseed baa loogu qoray kuwii Rabbiga
ka cabsaday, iyo kuwii magiciisa ka fiirsaday. **17** Oo Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Maalintii aan saas sameeyo
waxay ii noqon doonaan kuwaygii, iyo xataa khasnad khaas
ah, oo waan u tudhi doonaa sida nin ugu tudho wiilkiisa u
adeega. **18** Markaasaad soo noqon doontaan oo waxaad
kala garan doontaan kan xaqa ah iyo kan sharka ah, iyo kan
Ilaah u adeega iyo kan aan isaga u adeegin.

4 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
maalintii waa imanaysaa oo waxay u qaxmaysaa sidii
foorno oo kale, oo kuwa kibirka leh oo dhan iyo kuwa
xumaanta ka shaqeeya oo dhammuba waxay ahaan doonaan
jirrido jajab ah, oo maalinta imanaysa ayaa iyaga gubi doonta,
taasuna iyaga uma reebi doonto xidid iyo laan toona. **2**
Laakiinse kuwiinna magacayga ka cabsada waxaa idiin soo
bixi doonta qorraxdii xaqnimada oo baallaheeda bogsiinta ku
sidda, oo intaad baxdaan ayaad u boodboodi doontaan sida
weylaha edegga ka baxa oo kale. **3** Oo waxaad ku tuman
doontaan kuwa sharka ah oo dhan, waayo, maalinta aan
saas sameeyo iyagu waxay ahaan doonaan sida dambas
cagihiinna ka hooseeya, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay.
4 Xusuusta addoonkaygii Muuse sharciiisii, kaasoo aan ku
amray isagoo jooga Buur Xoreeb oo aan u siiyey reer binu
Israa'iil oo dhan daraaddood, waxaana weeye qaynuunno iyo
xukummo. **5** Bal eega, maalinta weyn oo cabsida badan oo
Rabbigu intaanay iman waxaan idiin soo diri doonaa Nebi
Eliiyaah. **6** Oo isagu aabbayaasha qalbigooda ayuu u soo
jeedin doonaa carruurta xaggooda, oo carruurta qalbigoodana
wuu u soo jeedin doonaa aabbayaasha xaggooda, si aanan
u iman oo dhulka inkaar ugu dhufan.

AXDIGA CUSUB

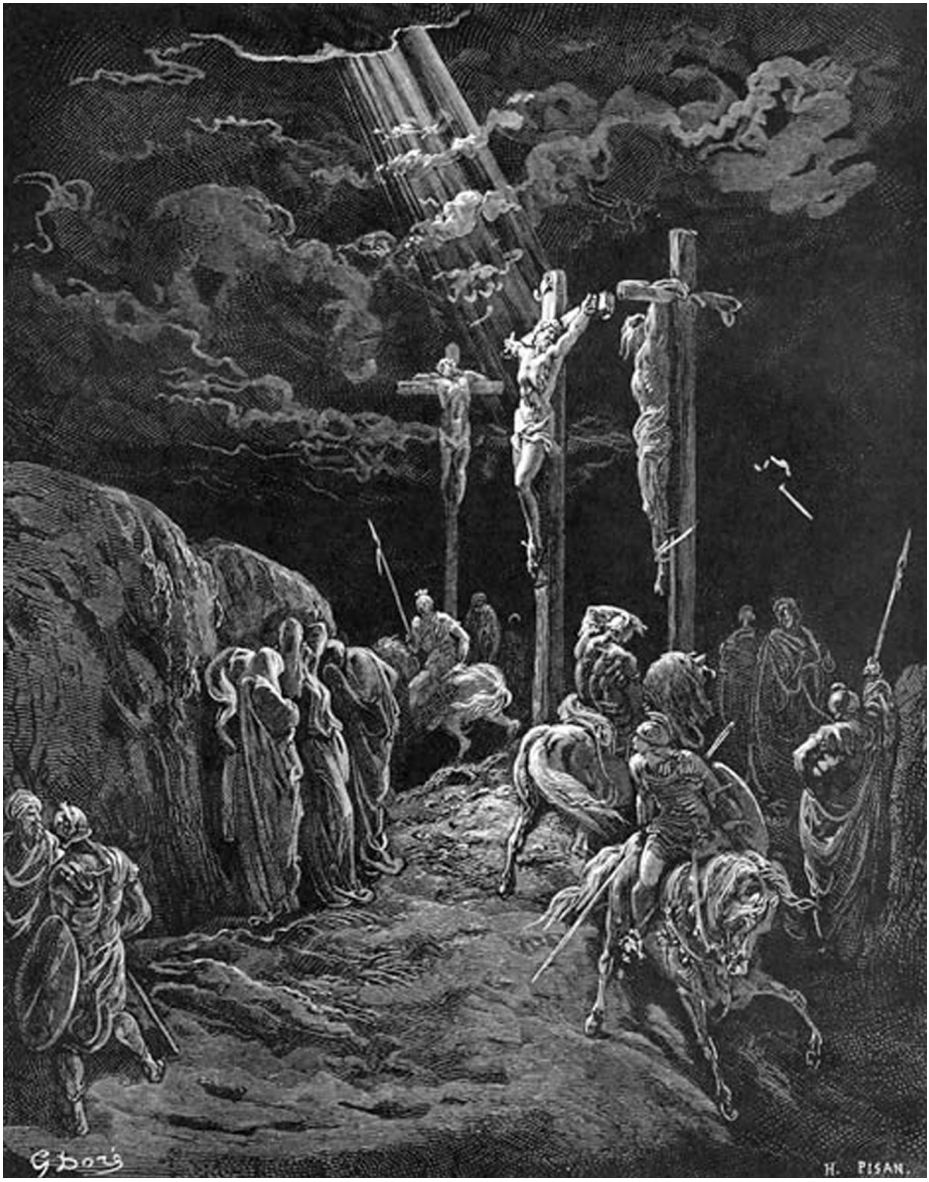

Markaasaa Ciise wuxuu yidhi, Aabbow, iyaga cafi, waayo, garan maayaan waxay samaynayaan.
Markaasay dharkiisii qaybsadeen, wayna saami riteen.
Luukos 23:34

Matayos

1 Kanu waa kitaabkii abtirsiinyada Ciise Masiix, ina
Daa'uud, ina Ibraahim. **2** Ibraahim wuxuu dhalay
Isxaaq, Isxaaqna wuxuu dhalay Yacquub, Yacquubna wuxuu
dhalay Yahuudah iyo walaalihiis, **3** Yahuudahna wuxuu
Tamar ka dhalay Feres iyo Serah, Feresna wuxuu dhalay
Esroom, Esroomna wuxuu dhalay Araam, **4** Araamna wuxuu
dhalay Caminadaab, Caminadaabna wuxuu dhalay Naasoon,
Naasoonna wuxuu dhalay Salmoon, **5** Salmoonna wuxuu
Raxab ka dhalay Bocas, Bocasna wuxuu Ruud ka dhalay
Coobeed, Coobeedna wuxuu dhalay Yesay, **6** Yesayna
wuxuu dhalay boqor Daa'uud. Daa'uudna wuxuu naagtii
Uuriyaah qabi jiray ka dhalay Sulaymaan, **7** Sulaymaanna
wuxuu dhalay Rexabcaam, Rexabcaamna wuxuu dhalay
Abyaah, Abyaahna wuxuu dhalay Aasaa, **8** Aasana wuxuu
dhalay Yoosafaad, Yoosafaadna wuxuu dhalay Yooraam,
Yooraamna wuxuu dhalay Cusyaah, **9** Cusyaahna wuxuu
dhalay Yootam, Yootamna wuxuu dhalay Axaas, Axaasna
wuxuu dhalay Xisqiyaah, **10** Xisqiyaahna wuxuu dhalay
Manaseh, Manasehna wuxuu dhalay Aamoon, Aamoonna
wuxuu dhalay Yoosiyaah, **11** Yoosiyaahna wuxuu dhalay
Yekonyaah iyo walaalihiis waagii Baabuloon loo kaxeeyey. **12**
Goortii Baabuloon loo kaxeeyey dabadeed, Yekonyaah wuxuu
dhalay Salaatii'eel, Salaatii'eelna wuxuu dhalay Serubaabel,
13 Serubaabelna wuxuu dhalay Abihuud, Abihuudna wuxuu
dhalay Eliyaaqiim, Eliyaaqiimna wuxuu dhalay Asoor, **14**
Asoorna wuxuu dhalay Saadooq, Saadooqna wuxuu dhalay
Akhiim, Akhiimna wuxuu dhalay Eliyuud, **15** Eliyuudna wuxuu
dhalay Elecaasaar, Elecaasaarna wuxuu dhalay Mataan,
Mataanna wuxuu dhalay Yacquub, **16** Yacquubna wuxuu
dhalay Yuusuf oo ahaa ninkii Maryan, tii Ciise, kan Masiix la
yidhaahdo, ka dhashay. **17** Haddaba abtirsiinyada oo dhan
oo Ibraahim ilaa Daa'uud waa afar iyo toban oday, Daa'uud
ilaa waagii Baabuloon loo kaxeeyeyna waa afar iyo toban
oday, waagii Baabuloon loo kaxeeyey ilaa Masiixana waa afar
iyo toban oday. **18** Dhalashadii Ciise Masiix sidanay ahayd.
Kolkii hooyadiis Maryan u doonanayd Yuusuf, intaanay
isu iman, waxaa la arkay iyadoo Ruuxa Quduuskaa ka
uuraysatay. **19** Ninkeedii Yuusuf wuxuu ahaa nin xaq ah oo
aan doonayn inuu dadka tuso, wuxuuse doonayay inuu si
qarsoon u eryo. **20** Laakiin intuu waxan ka fiirsanayay ayaa
malaa'igtii Rabbigu riyo ugu muuqatay, iyadoo leh, Yuusuf ina
Daa'uudow, ha ka baqin inaad naagtaada Maryan qaadatid,
waayo, waxa ay uuraysatay ayaa Ruuxa Quduuskaa ka
yimid. **21** Oo waxay umuli doontaa wiil, magiciisana waxaad
u bixin doontaa Ciise, waayo, dadkiisa ayuu dembiyadooda
ka badbaadin doonaa. **22** Waxaas oo dhan waxay u dhaceen
in la arko wixii Rabbigu kaga dhex hadlay nebiga, isagoo
leh, **23** Gabadh bikrad ah baa uuraysan doonta oo wiil umuli
doonta, Magiciisana waxaa loo bixin doonaa, Cimmaanuu'eel;
kan micnihiisu yahay, Ilaah baa inala jooga. **24** Markaasaa
Yuusuf hurdadii ka kacay oo yeelay sidii malaa'igtii Rabbigu
ku amartay, oo naagtiisii ayuu qaatay; **25** uma uuse tegin
iyada ilaa ay wiil umushay, oo wuxuu magiciisa u baxshay
Ciise.

2 Goortii Ciise ku dhashay Beytlaxamtii Yahuudiya, waagii
Herodos boqorkii ahaa, waxaa Yeruusaalem bari kaga
yimid niman xigmad leh iyagoo leh, **2** Xaggee buu joogaa
boqorka Yuhuudda ee dhashay? Waayo, bari ayaannu
xiddigtiisii ka aragnay, oo waxaannu u nimid inaannu
caabudno. **3** Goortuu boqor Herodos waxan maqlay, ayuu
welwelay, isaga iyo reer Yeruusaalem oo dhan. **4** Oo intuu
isu ururiyey wadaaddadii sare iyo culimmadii dadka oo dhan,
ayuu weyddiiyey meeshii Masiixu ku dhalan lahaa. **5** Oo
waxay ku yidhaahdeen, Beytlaxamtii Yahuudiya, waayo,
sidaasaa nebigii u qoray, **6** Adigu Beytlaxam, oo dhulka
Yahuudah ahay, Kuma aad yaridba caaqillada Yahuudah
dhexdooda, Waayo, waxaa adiga kaa soo bixi doona taliye,
Kan dadkayga Israa'iil u talin doona. **7** Markaasuu Herodos
nimankii xigmadda lahaa hoos ahaan ugu yeedhay, oo
ka hubsaday goortay xiddigtu u muuqatay. **8** Kolkaasuu
Beytlaxam cid u diray oo ku yidhi, Taga oo ilmaha aad u
doondoona, oo goortaad heshaan i soo ogeysiiya si aan
anna ugu tago oo u caabudo. **9** Goortay boqorkii maqleen
ayay tageen, oo xiddigtii ay bari ka arkeen ayaa hor kacday
ilaa ay timid oo ay kor joogsatay meeshii ilmuhu joogay,
10 oo goortay xiddigtii arkeen ayay farxad aad u weyn ku
farxeen. **11** Markaasay gurigii galeen oo waxay arkeen ilmihii
iyo Maryan hooyadiis, wayna dhaceen oo caabudeen isaga,
oo intay khasnadahoodii fureen waxay isaga u dhiibeen
hadiyado dahab iyo beeyo iyo malmal ah. **12** Markaasaa riyo
loogu digay inaanay Herodos ku noqon, oo dhulkoodii ayay
jid kale u mareen. **13** Goortay ka tageen, malaa'igtii Rabbiga
ayaa Yuusuf riyo ugu muuqatay, iyadoo leh, Kac oo kaxee
ilmaha iyo hooyadiis, oo Masar u carar oo halkaas joog ilaa
aan kuu soo sheego, waayo, Herodos ayaa ilmaha dooni
doona inuu dilo. **14** Wakhti habeen ah ayuu kacay, oo ilmihii
iyo hooyadiis kaxeeyey, oo Masar tegey, **15** oo halkaasuu
joogay ilaa dhimashadii Herodos, inay noqoto wixii Rabbigu
kaga dhex hadlay nebiga, isagoo leh, Wiilkayga ayaan Masar
uga yeedhay. **16** Goortuu Herodos arkay inay nimankii
xigmadda lahaa ku cayaareen isagii, ayuu aad u cadhooday,
oo cid buu u diray oo laayay wiilashii yaryaraa oo dhan, kuwii
laba sannadood jiray iyo kuwii ka yaraa oo joogay Beytlaxam
iyo meelaha u dhow oo dhan, sida wakhtigii uu nimankii
xigmadda lahaa ka hubsaday. **17** Markaas waxaa noqotay
wixii nebi Yeremyaah lagaga dhex hadlay, isagoo leh, **18**
Cod baa Raamaah laga maqlay, Oohin iyo baroor weyn,
Raaxeel oo u ooyaysa carruurteeda, Oo aan doonaynin in la
qalbi qabowjiyo, waayo, ma ay joogin. **19** Laakiin goortuu
Herodos dhintay, malaa'igtii Rabbiga ayaa riyo ugu muuqatay
Yuusuf oo Masar jooga, iyadoo leh, **20** Kac oo kaxee ilmaha
iyo hooyadiis, oo dhulka Israa'iil tag, waayo, kuwii ilmaha
naftiisa doonayay waa dhinteen. **21** Markaasuu kacay oo
kaxeeyey ilmihii iyo hooyadiis, oo dalkii Israa'iil tegey. **22**
Laakiin goortuu maqlay in Arkhela'os meeshii aabbihiis
Herodos Yahuudiya xukumayo, wuu ka baqay inuu halkaas
tago. Markaase Ilaah baa riyo ugu digay, oo uu dhinacyada
Galili ku leexday. **23** Wuxuuna yimid oo degay magaalada
Naasared la odhan jiray si ay u noqoto wixii nebiyada lagaga
hadlay, Waxaa loogu yeedhayaa Naasaraani.

3 Maalmahaas waxaa yimid Yooxanaa Baabtiisaha isagoo
cidlada Yahuudiya wax ku wacdiyaya, oo leh, **2**
Toobadkeena, waayo, boqortooyadii jannadu waa dhow
dahay. **3** Waayo, kan waa kii nebi Isayos ka hadlay kolkuu
yidhi, Waa codka kan cidlada kaga qaylinaya, Jidka Rabbiga
hagaajiya, Waddooyinkiisa toosiya. **4** Yooxanaa qudhiisu
wuxuu guntanaa dharkiisii dhogorta geel ahaa, oo suun
meged ahna dhexduu ku xidhnaa, cuntadiisuna waxay ahayd
ayax iyo malab dibadeed. **5** Markaas waxaa u soo baxay
dadka Yeruusaalem, iyo kuwa Yahuudiya oo dhan iyo kuwa
dalka Urdun ku wareegsan oo dhan, **6** markaasuu Webi
Urdun ku baabtiisay iyagoo dembiyadooda qiranaya. **7**
Laakiin goortuu arkay qaar badan oo Farrisiin iyo Sadukiin
ah oo baabtiiskiisa yimid wuxuu ku yidhi, Dhal jilbisay, yaa
idiinka digay inaad ka carartaan cadhada imanaysa? **8**
Haddaba midho toobad istaahila soo bixiya, **9** hana ku
fikirina inaad tidhaahdaan, Waxaannu leennahay Ibraahim
oo aabbe noo ah. Waayo, waxaan idinku leeyahay, Ilaah waa
karaa inuu dhagaxyadan carruur uga kiciyo Ibraahim. **10**
Haddeer weliba faaska waxaa la dhigay geedaha guntooda.
Sidaa darteed geed walba oo aan midho wanaagsan soo
bixin waa la gooyaa oo dabkaa lagu tuuraa. **11** Anigu biyo
ayaan idinku baabtiisaa ilaa toobadda, laakiin kan iga daba
imanayaa waa iga itaal weyn yahay, kan aanan istaahilin
inaan kabihiisa u qaado. Isagu wuxuu idinku baabtiisi doonaa
Ruuxa Quduuska ah iyo dab. **12** Masaftiisu gacantiisay ku
jirtaa, goobta wax lagu tumona aad buu u safayn doonaa, oo
sarreenkiisa ayuu maqsinka ku soo ururin doonaa, laakiin
buunshaha ayuu dab aan damayn ku gubi doonaa. **13**
Markaasaa Ciise Galili ka yimid oo Webi Urdun ugu tegey
Yooxanaa inuu baabtiiso. **14** Yooxanaase waa diiday, isagoo
leh, Anaa u baahan inaad i baabtiisto, adiguna miyaad ii
timid? **15** Laakiin Ciise waa u jawaabay oo ku yidhi, Haddeer
oggolow, waayo, sidaas waa inoo eg tahay inaynu xaqnimada
oo dhan wada yeelno; markaasuu u oggolaaday. **16** Ciise
goortii la baabtiisay, ayuu markiiba biyaha kor uga baxay,
kolkaasaa samooyinku furmeen, oo wuxuu arkay Ruuxa
Ilaah oo sida qoolley oo kale u soo degaya oo dushiisa
imanaya, **17** oo cod baa samooyinka ka lahaa, Kanu waa
Wiilkayga aan jeclahay, oo aan ku faraxsanahay.

4 Goortaasaa Ruuxu Ciise cidlada u kaxeeyey in Ibliisku
jirrabo. **2** Oo goortuu afartan maalmood iyo afartan
habeen soomanaa, ayuu dabadeed gaajooday. **3** Markaasaa
duufiyihii u yimid oo ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka Ilaah,
dhagaxyadan ku dheh, Kibis noqda. **4** Laakiin wuu u
jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay, Dadku waa inaanu
kibis oo keliya ku noolaan, laakiin waa inuu eray walba
oo afka Ilaah ka soo baxa ku noolaado. **5** Markaasaa
Ibliisku magaaladii quduuska ahayd geeyey, wuxuuna saaray
munaaraddii macbudka **6** oo ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka
Ilaah, hoos isu tuur, waayo, waa qoran tahay, Malaa'igihiisa
ayuu amri doonaa, Oo gacmahooda ayay sare kuugu qaban
doonaan, Inaanay cagtaadu dhagax ku dhicin. **7** Ciise wuxuu
ku yidhi, Haddana waa qoran tahay, Rabbiga Ilaahaaga ah
waa inaanad jirrabin. **8** Haddana Ibliiskii ayaa buur aad u
dheer geeyey, wuxuuna tusay boqortooyooyinka dunida oo
dhan iyo ammaantooda. **9** Wuxuuna ku yidhi, Waxyaalahan
oo dhan waan ku siinayaa haddaad sujuuddid oo i caabuddid.
10 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Shayddaan yahow, bax,
waayo, waa qoran tahay, Waa inaad caabuddo Rabbiga
Ilaahaaga ah oo waa inaad isaga keliya u adeegto. **11**
Markaasaa Ibliiskii ka tegey, oo waxaa u yimid malaa'igo,
wayna u adeegeen. **12** Maarkuu maqlay in Yooxanaa la
qabtay, ayuu Galili ku leexday, **13** oo intuu Naasared ka tegey,
wuxuu yimid oo degay Kafarna'um, tan badda agteeda ahayd
oo ku jirtay soohdimaha Sebulun iyo Naftaali, **14** inay noqoto
wixii nebi Isayos lagaga dhex hadlay, isagoo leh, **15** Dhulka
Sebulun iyo dhulka Naftaali, Xagga jidka badda, Webi Urdun
shishadiisa, Galili quruumaha ka mid ah, **16** Dadkii fadhiyi
jiray gudcurka Ayaa iftiin weyn arkay, Kuwii fadhiyi jiray dalka
iyo hooska dhimashadana, Iftiin baa u baxay. **17** Markaas
dabadeed Ciise wuxuu bilaabay inuu wax ku wacdiyo oo
yidhaahdo, Toobadkeena, waayo, boqortooyadii jannadu waa
dhow dahay. **18** Markuu badda Galili ag marayay wuxuu
arkay laba walaalo ah, Simoon kii Butros la odhan jiray
iyo Andaros oo ahaa walaalkiis, iyagoo shabag badda ku
tuuraya, waayo, waxay ahaayeen kalluumaystayaal. **19** Oo
wuxuu ku yidhi, I soo raaca, waxaan idinka dhigayaa kuwa
dadka jillaabta. **20** Markiiba intay shabagyadii ka tageen,
ayay raaceen isagii. **21** Markuu meeshaas hore uga socday
wuxuu arkay laba kale oo walaalo ah, Yacquub ina Sebedi
iyo walaalkiis Yooxanaa, iyagoo aabbahood doonnida kula
jira oo shabagyadoodii hagaajinaya, wuuna u yeedhay. **22**
Markiiba doonnidii iyo aabbahood way ka soo tageen oo way
raaceen. **23** Ciise ayaa Galili oo dhan ku wareegay, isagoo
sunagogyadooda wax ku baraya oo injiilka boqortooyadii ku
wacdiyaya oo bukaan oo dhan iyo cudur oo dhan bogsiinaya
dadka dhexdiisa. **24** Warkiisuna waa gaadhay Suuriya
oo dhan, oo waxay u keeneen kuwii bukay oo dhan, oo
cudurro kala cayncayn ah iyo silic qabay, iyo kuwo jinni
qaba, iyo kuwo suuxdin qaba, iyo kuwa curyaan ah, wuuna
bogsiiyey. **25** Waxaana raacay dad badan oo ka yimid Galili
iyo Dekabolis iyo Yeruusaalem iyo Yahuudiya iyo Webi Urdun
shishadiisa.

5 Markuu dadkii badnaa arkay ayuu buur fuulay, markaasuu
fadhiistay oo xertiisa ayaa u timid. **2** Kolkaasuu afkiisa
kala qaaday oo wax baray, isagoo leh. **3** Waxaa barakaysan
kuwa xagga ruuxa ka masaakiin ah, waayo, boqortooyada
jannada iyagaa leh. **4** Waxaa barakaysan kuwa baroorta,
waayo, waa la qalbiqabowjin doonaa. **5** Waxaa barakaysan
kuwa camal qabow, waayo, dhulkay dhaxli doonaan. **6** Waxaa
barakaysan kuwa xaqnimada u gaajaysan oo u harraadsan,
waayo, way dhergi doonaan. **7** Waxaa barakaysan kuwa
naxariista leh, waayo, waa loo naxariisan doonaa. **8** Waxaa
barakaysan kuwa qalbiga ka daahirsan, waayo, Ilaah bay
arki doonaan. **9** Waxaa barakaysan kuwa nabadda ka
shaqeeyaa, waayo, waxaa loogu yeedhi doonaa wiilashii
Ilaah. **10** Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada aawadeed loo
silciyo, waayo, boqortooyada jannada iyagaa leh. **11** Waad
barakaysan tihiin goortii laydin caayo, oo laydin silciyo, oo
wax walba oo xun oo been ah laydinka sheego aawaday. **12**
Farxa oo reyreeya, waayo, jannada abaalgudkiinnu waa ku
weyn yahay, waayo, sidaasay u silcin jireen nebiyadii idinka
horreeyey. **13** Idinku waxaad tihiin cusbadii dhulka, laakiin

haddii cusbadu dhadhan beesho, maxaa lagu cusbaynayaa?
Dabadeed waxba tari mayso in dibadda loo tuuro oo dadku
ku tunto maahee. **14** Idinku waxaad tihiin iftiinkii dunida.
Magaalo buur ku taallu ma qarsoomi karto. **15** Ilays looma
shido in la hoos geliyo weel, laakiin waxaa la saaraa meeshii
ilayska, oo wuu u iftiimaa kuwa guriga ku jira oo dhan.
16 Sidaas oo kale iftiinkiinnu dadka hortiisa ha iftiimo, si
ay shuqulladiinna wanaagsan u arkaan, oo ay Aabbihiinna
jannada ku jira u ammaanaan. **17** Ha u malaynina inaan
u imid inaan sharciga ama qorniintii nebiyada baabbi'iyo;
uma aan iman inaan baabbi'iyo, laakiin waxaan u imid
inaan wada oofiyo **18** Runtii waxaan idinku leeyahay, Intaan
cirka iyo dhulku idlaan, xaraf ama dhibic keliya ka idlaan
mayso sharciga ilaa ay wada noqdaan. **19** Sidaa darteed
kii jebiya qaynuunnadan kuwa ugu yar midkood, oo sidaas
dadka u bara, waxaa loogu yeedhi doonaa kan uga yar
boqortooyadii jannada, laakiin kii yeela oo bara, waxaa
loogu yeedhi doonaa kan weyn boqortooyadii jannada. **20**
Waayo, waxaan idinku leeyahay, Xaqnimadiinnu haddaanay
ka badnaan tan culimmada iyo Farrisiinta, geliba maysaan
boqortooyadii jannada. **21** Waad maqasheen in kuwii hore
lagu yidhi, Waa inaanad dhiig qabin; kii dhiig qabaa wuxuu
galabsadaa xukunka. **22** Laakiin waxaan idinku leeyahay,
Mid walba oo walaalkiis u cadhoodaa wuxuu galabsadaa
xukunka, oo kii walaalkiis ku yidhaahda, Nacas yahow,
wuxuu galabsadaa in shirka la geeyo, oo kii yidhaahda,
Doqon yahow, wuxuu galabsadaa jahannamada dabka
ah. **(Geenna g1067)** **23** Haddaba haddaad hadiyaddaada
meesha allabariga keento, oo meeshaas aad ku xusuusatid
in walaalkaa wax kuu haysto, **24** hadiyaddaada ku dhaaf
meeshii allabariga horteeda, tag, oo horta walaalkaa la
soo heshii, dabadeed kaalay oo hadiyaddaada bixi. **25**
Dhaqso cadowgaaga ula heshii intaad jidka kula socoto, si
aan cadowgu xaakinka kuugu dhiibin, xaakinkuna askariga
kuugu dhiibin, oo xabsi lagugu tuurin. **26** Runtii waxaan
kugu leeyahay, Halkaas ka soo bixi maysid ilaa aad siisid
beesadda ugu dambaysa. **27** Waad maqasheen in la yidhi,
Waa inaanad sinaysan. **28** Laakiin waxaan idinku leeyahay,
Nin walba oo qof dumar ah damac u eegaa, durba qalbigiisuu
kaga sinaystay. **29** Haddii ishaada midig ku xumayso, iska bixi
oo iska tuur, waayo, waxaa kuu wanaagsan in xubnahaaga
mid kaa lunto intii jidhkaaga oo dhan jahannamada lagu
tuuri lahaa. **(Geenna g1067)** **30** Gacantaada midig hadday
ku xumayso, iska jar oo iska tuur, waayo, waxaa kuu
wanaagsan in xubnahaaga mid kaa lunto intii jidhkaaga oo
dhan jahannamada geli lahaa. **(Geenna g1067)** **31** Waxaana
la yidhi, Ku alla kii naagtiisa furaa, warqaddii furniinka ha
siiyo. **32** Laakiin waxaan idinku leeyahay, Mid walba oo
naagtiisa furaa sababta sinada aawadeed maahee, wuxuu ka
dhigayaa inay sinaysato, oo kii guursadaa tii la furayna waa
sinaystaa. **33** Weliba waad maqasheen in kuwii hore lagu
yidhi, Waa inaanad nidarradaada jebin, laakiin waa inaad
Rabbiga u yeeshaa nidarradaada. **34** Laakiin waxaan idinku
leeyahay, Ha dhaaraninaba; jannada ha ku dhaaranina,
waayo, waa carshigii Ilaah. **35** Dhulkana ha ku dhaaranina,
waayo, waa meeshuu cagihiisa dhigo; Yeruusaalemna ha
ku dhaaranina, waayo, waa magaaladii Boqorkii weynaa.
36 Madaxaagana ha ku dhaaran, waayo, tin keliya kama
dhigi kartid caddaan ama madow. **37** Laakiin hadalkiinnu ha
ahaado, Haah, haah, maya, maya; wixii intaas ka badan
sharkuu ka yimaadaa. **38** Waad maqasheen in la yidhi,
Il il ha loo rido, iligna ilig ha loo rido. **39** Laakiin waxaan
idinku leeyahay, Sharka ha hor istaagina, laakiin ku alla kii
dhabanka midig kaa dharbaaxa, kan kalena u jeedi, **40** oo kii
doonaya inuu ku ashtakeeyo oo khamiiskaaga kaa qaato,
maradaadana u daa, **41** oo ku alla kii kugu qasba inaad
mayl la socotid, laba la soco. **42** Kii wax kaa barya, sii, oo kii
doonaya inuu wax kaa amaahdo ha ka sii jeesan. **43** Waad
maqasheen in la yidhi, Waa inaad deriskaaga jeclaatid oo
cadowgaaga necbaatid, **44** laakiin waxaan idinku leeyahay,
Cadowyadiinna jeclaada, u duceeya kuwa idin habaara, wax
wanaagsan u sameeya kuwa idin neceb, oo Ilaah u barya
kuwa idin caaya oo idin silciya, **45** si aad u ahaataan wiilashii
Aabbihiinna jannada ku jira, waayo, qorraxdiisa wuxuu u soo
bixiya kuwa xun iyo kuwa wanaagsan, roobna wuu u di'iyaa
kuwa xaqa ah iyo kuwa aan xaqa ahaynba. **46** Waayo,
haddaad jeceshihiin kuwa idin jecel, abaalkee baad leedihiin?
Cashuurqaadayaashu miyaanay sidaas oo kale samayn? **47**
Haddaad salaantaan walaalihiin oo keliya, maxaa dheeraad
ah oo aad samaysaan? Dadka kale miyaanay sidaas oo kale
samayn? **48** Saas aawadeed u samaada sida Aabbihiinna
jannadu u san yahay.

6 Iska jira inaydnaan xaqnimadiinna dadka ku hor samayn
inay idin arkaan, haddii kale abaal kuma lihidin Aabbihiinna
jannada ku jira. **2** Haddaba markaad sadaqad bixinayso, buun
ha ugu dhufan hortaada sida labawejiilayaashu sunagogyada
iyo jidadka ku sameeyaan si dadku u ammaanaan. Runtii
waxaan idinku leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen. **3**
Laakiin adigu goortaad sadaqad bixinayso, bidixdaadu yaanay
ogaan waxa midigtaadu samaynayso, **4** si ay sadaqaddaadu
u qarsoonaato, oo Aabbahaaga waxa qarsoon arka ayaa kuu
abaalgudi doona. **5** Oo goortaad tukanaysaan, ha ahaanina
sida labawejiilayaasha, waayo, waxay jecel yihiin inay
tukadaan iyagoo taagan sunagogyada iyo meesha jidadku
isku gooyaan si ay dadka ugu muuqdaan. Runtii waxaan
idinku leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen. **6** Laakiin adigu
goortaad tukanaysid, qolkaaga qarsoon gal, oo goortaad
albaabkaaga xidhid, Aabbahaaga meesha qarsoon ku jira
bari, oo Aabbahaaga waxa qarsoon arka ayaa kuu abaalgudi
doona. **7** Goortaad tukanaysaan hadalka ha ku celcelinina
sida dadka aan Ilaah aaminin yeelaan, waayo, waxay u
malaynayaan in loo maqlayo hadalkooda badan aawadiis. **8**
Sidaa darteed ha ahaanina sidooda oo kale, waayo, Aabbihiin
waa og yahay waxaad u baahan tihiin intaanad weyddiin. **9**
Haddaba sidatan u tukada, Aabbahayaga jannada ku jirow,
magacaagu quduus ha ahaado. **10** Boqortooyadaadu ha
timaado, doonistaada dhulka ha lagu yeelo sida jannada
loogu yeelo. **11** Kibis maalin nagu filan, maanta na sii.
12 Oo naga cafi qaamahayaga sidaannu u cafinnay kuwa
noo qaamaysan. **13** Oo jirrabaadda ha noo kaxayn, laakiin
sharka naga du. Waayo, boqortooyada iyo xoogga iyo
ammaanta adigaa leh weligaa. Aamiin. **14** Waayo, haddaad
dadka u cafidaan xumaantooda, Aabbihiinna jannada ku
jira ayaa idin cafiyi doona. **15** Laakiin haddaanad dadka
cafiyin, Aabbihiinnu xumaantiinna idiin cafiyi maayo. **16**

Kolkaad soontaan ha ahaanina sida labawejiilayaashu u
fool qulubsan yihiin, waayo, way isfoolxumeeyaan si ay
dadka ugu muuqdaan inay sooman yihiin. Runtii waxaan
idinku leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen. **17** Laakiin
adigu goortaad soontid, madaxaaga saliid marso oo fool
dhaqo, **18** si aadan dadka ugu muuqan inaad sooman tahay,
laakiin aad ugu muuqatid Aabbahaaga meel qarsoon ku jira,
oo Aabbahaaga waxa qarsoon arkaa waa kuu abaalgudi
doonaa. **19** Maal ha ku urursanina dhulka, meesha aboorka
iyo miridhku ku baabbi'iyaan, iyo meesha tuugaggu jebiyaan
oo ka xadaan, **20** laakiin maal jannada ku urursada, meesha
aboorka iyo miridhku ayan ku baabbi'in iyo meesha tuugaggu
ayan jebin oo ayan ka xadin. **21** Waayo, meesha maalkaagu
ku jiro, meeshaasaa qalbigaaguna ku jiri doonaa. **22** Ilayska
jidhku waa isha; haddaba haddii ishaadu hagaagsan tahay,
jidhkaaga oo dhammi waa iftiimi doonaa. **23** Laakiin ishaadu
hadday xun tahay, jidhkaaga oo dhammi gudcur buu ahaan
doonaa. Haddaba iftiinka kugu jira hadduu gudcur yahay,
gudcurkaasu sidee buu u weyn yahay! **24** Ninna laba sayid
uma shaqayn karo, waayo, mid buu nacayaa, kan kalena
wuu jeclaanayaa, ama mid buu la jirayaa, kan kalena wuu
quudhsanayaa. Uma wada shaqayn kartaan Ilaah iyo maal.
25 Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay, Ha ugu welwelina
naftiinna waxaad cuni doontaan, iyo waxaad cabbi doontaan,
jidhkiinnana ha ugu welwelina waxaad u huwan doontaan.
Naftu miyaanay ka roonayn cuntada, jidhkuna miyaanu ka
roonayn dharka? **26** Shimbirraha cirka eega, waayo, waxba
ma beeraan, waxna ma gurtaan, maqsinnona waxba kuma
urursadaan, oo Aabbihiinna jannada ku jira ayaa cunto siiya.
Idinku miyaydnaan ka roonayn? **27** Midkiinnee intuu welwelo
dhererkiisa dhudhun ku dari kara? **28** Maxaad dharka ugu
welweshaan? Fiiriya ubaxyada duurka siday u baxaan, ma
ay shaqeeyaan, ma ayna miiqdaan. **29** Weliba waxaan
idinku leeyahay, Xataa Sulaymaan wakhtigii ammaantiisa oo
dhan dhar uma uu gashan jirin sida kuwan midkood. **30**
Laakiin haddii Ilaah sidaa u huwiyo cawska maanta duurka
ku yaal oo berrito moofada lagu ridayo, sidee ka badan ayuu
idiin huwinayaa, rumaysadyarayaalow? **31** Sidaa darteed
ha ku welwelina, idinkoo leh, Maxaannu cunaynaa? ama,
Maxaannu cabbaynaa? ama, Maxaannu huwanaynaa? **32**
Waayo, quruumuhu waxaas oo dhan ayay doondoonaan.
Aabbihiinna jannada ku jiraa waa og yahay inaad waxaas
oo dhan u baahan tihiin. **33** Laakiin horta doondoona
boqortooyadii Ilaah iyo xaqnimadiisa, oo waxaas oo dhan
waa laydinku dari doonaa. **34** Sidaa darteed berrito ha ka
welwelina, waayo, berrito iyadaa isu welwelaysa. Maalinta
sharkeedu waa ku filan yahay.

7 Ninna ha xukumina inaan laydin xukumin. **2** Waayo,
xukunkii aad ku xukuntaan ayaa laydinku xukumi doonaa,
oo qiyaastii aad ku qiyaastaan ayaa laydinku qiyaasi doonaa.
3 Saxarka isha walaalkaa ku jira maxaad u aragtaa, dogobka
ishaada ku jirase aad u fiirsan weydaa? **4** Sidee baad
walaalkaa ugu odhan doontaa, I daa, saxarka ishaada
ku jira aan kaa saaree; oo dogob baa ishaada ku jiree?
5 Labawejiile yahow, horta dogobka ishaada ku jira iska
saar, goortaasaad bayaan u arkaysaa inaad saxarka isha
walaalkaa ku jira ka saarto. **6** Waxa quduuska ah eeyaha
ha siinina, luulkiinnana doofaarrada hortooda ha ku tuurina,
si ayan ugu tuman oo ayan idinku soo jeesan oo ayan
idiinkala jeexjeexin. **7** Weyddiista oo waa laydin siin doonaa;
doona oo waad heli doontaan: garaaca oo waa laydinka furi
doonaa; **8** waayo, mid kasto oo weyddiista waa la siiyaa, kii
doonaana waa helaa, kii garaacana waa laga furi doonaa.
9 Ninkiinnee baa haddii wiilkiisu kibis weyddiisto, dhagax
siinaya? **10** Ama hadduu kalluun weyddiisto, abeeso siinaya?
11 Haddaba idinka oo shar leh haddaad garanaysaan inaad
hadiyado wanaagsan carruurtiinna siisaan, intee ka badan
ayaa Aabbihiinna jannada ku jiraa wax wanaagsan uu siin
doonaa kuwa isaga weyddiista? **12** Haddaba wax kasta oo
aad doonaysaan in laydinku sameeyo, idinkuna sidaas oo
kale u sameeya; waayo, kanu waa sharcigii iyo nebiyadii. **13**
Iridda cidhiidhsan ka gala, waayo, iriddu waa weyn tahay,
jidkuna waa ballaadhan yahay kan xagga baabbi'idda u kaca,
oo kuwa ka galaa waa badan yihiin. **14** Waayo, iriddu waa
cidhiidhsan tahay, jidkuna waa yar yahay kan xagga nolosha
u kaca, kuwa helaana waa yar yihiin. **15** Iska jira nebiyada
beenta ah, kuwa idiinku imanaya iyagoo qaba dharka idaad,
laakiin hoosta ka ah yeey wax boobaysa. **16** Midhahooda
ayaad ku garan doontaan. Canab ma laga guraa geed qodxan
leh? Berdena ma laga guraa yamaarugga? **17** Sidaasaa geed
kasta oo wanaagsanu midho wanaagsan u dhalaa, geedkii
xumina midho xun u dhalaa. **18** Geed wanaagsanu midho
xun ma dhali karo, geed xumina midho wanaagsan ma dhali
karo. **19** Geed kasta oo aan midho wanaagsan dhalin waa la
jaraa oo dabka lagu tuuraa. **20** Sidaa darteed waxaad iyaga
ku garanaysaan midhahooda. **21** Ma aha qof kasta oo igu
yidhaahda, Rabbow, Rabbow, kuwa boqortooyadii jannada
gelayaa, laakiin kii sameeya doonista Aabbahayga jannada
ku jira, kaasaa gelaya. **22** Maalintaas qaar badan baa igu
odhan doona, Rabbow, Rabbow, miyaannan magacaaga
wax ku sii sheegin, oo miyaannan magacaaga jinniyo ku
saarin, oo miyaannan magacaaga wax badan oo xoog leh ku
samayn? **23** Markaasaan ku odhan doonaa, Weligay idinma
aqoon, iga taga, dembifalayaalow. **24** Haddaba qof kasta oo
ereyadaydan maqla oo yeela, waxaa loo ekaysiinayaa nin
caqli leh oo gurigiisa ka dul dhisay dhagaxa. **25** Roobkii ayaa
da'ay, daadkiina waa yimid, dabayshiina waa dhacday, wayna
ku dhaceen gurigaas, ma uuna dumin, waayo, waxaa laga
dul dhisay dhagaxa. **26** Qof kasta oo ereyadaydan maqla oo
aan yeelin, waxaa loo ekaysiinayaa nin doqon ah oo gurigiisa
carrada ka dul dhisay. **27** Roobkii waa da'ay, daadkiina
waa yimid, dabayshiina waa dhacday, wayna ku dhaceen
gurigaas, wuuna dumay, dumiddiisuna waa weynayd. **28**
Waxaa dhacay goortii Ciise hadalladan dhammeeyey, in
dadkii oo dhammu waxbariddiisa la yaabeen, **29** waayo,
wuxuu wax u barayay sida mid amar leh oo uma uu baraynin
sida culimmada.

8 Goortuu buurta ka soo degay, dad badan baa soo raacay.
2 Oo bal eeg, waxaa u yimid nin baras leh oo caabuday,
oo ku yidhi, Sayidow, haddaad doonaysid, waad i daahirin
kartaa. **3** Ciise intuu gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay,
oo ku yidhi, Waan doonayaa ee daahirsanow. Kolkiiba
baraskiisa wuu ka daahirsanaaday, **4** oo Ciise ayaa ku
yidhi, Iska eeg, oo ninna ha u sheegin, laakiin jidkaaga iska
mar, oo wadaadka istus, oo bixi hadiyaddii Muuse amray,

marag iyaga ha u ahaatee. **5** Goortuu Kafarna'um galay,
waxaa u yimid boqol-u-taliye, isagoo baryaya **6** oo leh,
Sayidow, midiidinkaygii guriguu jiifaa, isagoo curyaannimo u
buka oo aad u xanuunsanaya. **7** Kolkaasuu Ciise wuxuu
ku yidhi, Waan imanayaa oo bogsiinayaa. **8** Markaasaa
boqol-u-taliyihii u jawaabay oo ku yidhi, Sayidow, anigu
ma istaahilo inaad saqafka gurigayga hoostiisa soo gashid,
laakiin hadal keliya dheh, midiidinkayguna waa bogsan
doonaa. **9** Waayo, anigu waxaan ahay nin laga sarreeyo
oo askar baa iga hoosaysa. Kan waxaan ku idhaahdaa,
Tag, wuuna tagaa; mid kalena, Kaalay, wuuna yimaadaa;
midiidinkaygana, Waxan samee, wuuna sameeyaa. **10**
Goortuu Ciise taas maqlay, wuu ka yaabay, wuxuuna ku yidhi
kuwii la socday, Runtii waxaan idinku leeyahay, Rumaysad
sidan u weyn oo kale reer binu Israa'iil kama dhex helin.
11 Waxaan idinku leeyahay, Qaar badan ayaa bari iyo
galbeed ka iman doona oo la fadhiisan doona Ibraahim
iyo Isxaaq iyo Yacquub boqortooyadii jannada gudaheeda,
12 laakiin wiilashii boqortooyada waxaa lagu tuuri doonaa
gudcurka dibadda ah. Meeshaas waxaa jiri doonta baroor
iyo ilkojirriqsi. **13** Markaasaa Ciise wuxuu boqol-u-taliyihii
ku yidhi, Tag. Sidaad u ramaysatay ha kuu noqoto e. Oo
saacaddaas ayaa midiidinkii bogsaday. **14** Ciise goortuu
guriga Butros galay, wuxuu arkay Butros soddohdiis oo
jiifta oo qandhaysan. **15** Markaasuu gacanteeda taabtay,
qandhadiina waa ka baxday. Wayna kacday oo u adeegtay
isaga. **16** Goortii makhribkii la gaadhay waxay u keeneen
qaar badan oo jinniyo qaba. Eray ayuu jinniyadii ku saaray,
kuwii bukay oo dhanna wuu bogsiiyey, **17** si ay u noqoto
wixii nebi Isayos lagaga dhex hadlay isagoo leh, Isagaa
qaatay bukaankeennii, cudurradeenniina wuu isku raray.
18 Goortuu Ciise dad badan oo ku wareegsan arkay, ayuu
amray inay dhinaca kale tagaan. **19** Kolkaasaa culimmada
midkood u yimid oo ku yidhi, Macallimow, waan ku raacayaa
meeshaad tagtidba. **20** Ciise ayaa ku yidhi, Dawacooyinku
godad bay leeyihiin, shimbirraha cirkuna buulal bay leeyihiin,
laakiin Wiilka Aadanahu meel uu madaxiisa dhigo ma leh.
21 Mid kale oo xertiisa ah ayaa ku yidhi, Sayidow, horta
ii oggolow inaan tago oo aabbahay soo aaso. **22** Laakiin
Ciise ayaa ku yidhi, I soo raac; oo iska daa meydadku
ha aaseen meydadkooda. **23** Goortuu doonnida fuulay,
xertiisii ayaa raacday. **24** Oo waxaa badda ka kacay duufaan
weyn, ilaa ay hirarku qariyeen doonnida, laakiin isagu waa
hurday. **25** Markaasaa xertiisii u timid oo toosisay, iyagoo leh,
Sayidow, na badbaadi, waannu lumaynaaye. **26** Kolkaasuu
wuxuu ku yidhi, Maxaad u baqaysaan, rumaysadyarayaalow?
Markaasuu kacay, oo canaantay dabaysha iyo badda, oo
xawaal weyn baa dhacday. **27** Haddaba nimankii waa
yaabeen, oo waxay isku yidhaahdeen, Waa nin caynkee
ah kan xataa dabaysha iyo badduba yeelaan? **28** Goortuu
yimid dhinaca kale oo dalka Gadareni, waxaa la kulmay
laba qof oo jinni qaba oo xabaalaha ka soo baxaya, iyagoo
aad khatar u ah, si aan ninna jidkaas u mari karin. **29** Way
qayliyeen iyagoo leh, Maxaa inoo dhexeeya, Wiilka Ilaahow?
Ma waxaad halkan u timid inaad wakhtiga hortiis na silciso?
30 Waxaa iyaga ka fogaa daaqsin doofaarro badan ah oo
daaqaysa. **31** Jinniyadii ayaa baryay iyagoo leh, Haddaad na
saaraysid, noo dir daaqsinta doofaarrada ah, **32** oo wuxuu
ku yidhi, Baxa. Markaasay baxeen oo galeen doofaarradii,
oo daaqsinta oo dhammu jarka hoos bay uga yaacday ilaa
badda, oo biyaha ku bakhtiday. **33** Kolkaasay kuwii daajin
jiray carareen oo magaalada galeen, wax walbana way u
sheegeen iyo wixii ku dhacay kuwii jinniyada qabi jiray. **34**
Markaasaa magaaladii oo dhan lagaga soo baxay inay Ciise
ka hor tagaan. Goortay arkeen, waxay ka baryeen inuu
soohdintooda ka noqdo.

9 Markaasuu doonni fuulay oo dhanka kale u tallaabay oo
magaaladiisii yimid. **2** Kolkaasay waxay u keeneen nin
curyaan ah oo sariir ku jiifa. Ciise oo rumaysadkooda arka
ayaa ninkii curyaanka ahaa ku yidhi, Wiilkow, kalsoonow,
dembiyadaadu waa kaa cafiyan yihiin. **3** Kolkaasaa qaar
culimmada ah waxay isku yidhaahdeen, Ninkan waa
caytamayaa. **4** Ciise oo fikirradooda garanaya ayaa ku
yidhi, Maxaad haddaba shar ugu fikiraysaan qalbiyadiinna?
5 Iyamaa hawl yar, in la yidhaahdo, Dembiyadaadu waa
cafiyan yihiin, ama in la yidhaahdo, Kac oo soco? **6** Laakiin
si aad ku garataan in Wiilka Aadanahu dhulka ku leeyahay
amar uu dembiyada ku cafiyo (markaasuu kii curyaanka
ahaa ku yidhi), Kac oo sariirtaada qaado oo gurigaaga tag. **7**
Markaasuu kacay oo gurigiisii tegey. **8** Laakiin dadkii badnaa
goortay arkeen, way baqeen, oo Ilaah ammaaneen, kan amar
caynkan oo kale ah dadka siiyey. **9** Ciise kolkuu meeshaas
ka tegey intuu socday ayuu wuxuu arkay nin la odhan
jiray Matayos oo fadhiya meeshii cashuurta lagu qaado, oo
wuxuu ku yidhi, I soo raac. Markaasuu kacay oo raacay.
10 Waxaa dhacay, goortii Ciise guriga cunto u fadhiistay,
in cashuurqaadayaal iyo dembilayaal badanu yimaadeen,
oo ay la fadhiisteen Ciise iyo xertiisa. **11** Goortii Farrisiintu
arkeen ayay xertiisii ku yidhaahdeen, Macallinkiinnu muxuu
cashuurqaadayaasha iyo dembilayaasha ula cunaa? **12**
Laakiin goortuu maqlay, wuxuu yidhi, Kuwa ladan dhakhtar
uma baahna, laakiin kuwa buka ayaa u baahan. **13** Laakiin
taga oo barta hadalkan micnihiisa, Waxaan doonayaa naxariis
ee ma aha allabari, waayo uma aan imanin inaan kuwa xaqa
ah u yeedho, laakiin inaan dembilayaasha u yeedho ayaan
u imid. **14** Markaas waxaa u timid xertii Yooxanaa iyagoo
leh, Annaga iyo Farrisiintu maxaannu dhaaxa u soonnaa,
laakiin xertaadu ay u soomi weydaa? **15** Markaasaa Ciise ku
yidhi, Dadka aroosku ma barooran karaan intuu aroosku
la joogo? Laakiin waxaa iman doona maalmaha arooska
laga qaadi doono, markaasay soomi doonaan. **16** Ninna
karriin cusub kuma tolo dhar duug ah, waayo, tan lagu
buuxin lahaa ayaa dharka ka go'da, oo jeexdintu waa ka
sii xumaataa. **17** Khamri cusubna laguma shubo qarbeddo
duug ah, haddii kale qarbeddada ayaa qarxaya, khamriguna
waa daadanayaa, qarbeddaduna waa hallaabayaan, laakiin
khamri cusubse waxaa lagu shubaa qarbeddo cuscusub,
labaduba waa sii raagayaan. **18** Intuu waxan kula hadlayay,
waxaa u yimid taliye oo u sujuuday oo ku yidhi, Gabadhaydu
haddeer bay dhimatay, laakiin kaalay oo gacantaada saar
oo way noolaanaysaa. **19** Markaasaa Ciise kacay oo
raacay, isaga iyo xertiisiiba. **20** Kolkaas naag laba iyo toban
sannadood dhiigbixid qabtay ayaa dhabarkiisa timid oo
taabatay maradiisa darafteeda. **21** Waayo, waxay isku tidhi,
Haddaan maradiisa iska taabto uun, waan bogsanayaa. **22**

Laakiin Ciise intuu ku soo jeestay oo arkay, ayuu wuxuu
ku yidhi, Gabadhay, kalsoonow; rumaysadkaaga ayaa ku
bogsiiyey. Oo naagtii baa saacaddaas bogsatay. **23** Ciise
goortuu guriga taliyaha galay oo arkay kuwa biibiilayaasha
yeedhinaya iyo dadka buuqaya, **24** wuxuu ku yidhi, Ka
leexda, yartu ma dhiman, waase huruddaa. Wayna ku
qosleen. **25** Laakiin markii dadkii badnaa la saaray, ayuu
galay oo gacanteeda qabtay, yartiina waa kacday. **26**
Markaasaa warkaasu dalkaas oo dhan gaadhay. **27** Ciise
intuu meeshaas ka tegayay, waxaa daba socday laba
nin oo Indhala', iyagoo qaylinaya oo leh, Ina Daa'uudow,
noo naxariiso. **28** Goortuu guriga galay ayay nimankii
indhaha la'aa u yimaadeen. Markaasaa Ciise wuxuu ku
yidhi, Ma rumaysan tihiin inaan waxan yeeli karo? Waxay ku
yidhaahdeen, Haah, Sayidow. **29** Markaasuu indhahooda
taabtay isagoo leh, Sida rumaysadkiinnu yahay ha idiin
noqoto. **30** Markaasaa indhahoodii furmeen. Ciise aad buu u
amray, oo ku yidhi, Iska jira; ninna yaanu ogaan. **31** Laakiin
iyagu way baxeen oo warkiisa ku fidiyeen dhulkaas oo dhan.
32 Kolkay baxeen, bal eeg, waxaa loo keenay nin Carrabla'
oo jinni qaba. **33** Oo goortii jinnigii la saaray, ninkii carrabka
la'aa waa hadlay, dadkii badnaana way yaabeen oo waxay
yidhaahdeen, Sidaas oo kale Israa'iil weligeed laguma arag.
34 Laakiin Farrisiintii waxay yidhaahdeen, Wuxuu jinniyada
ku eryaa madaxda jinniyada. **35** Ciise wuxuu ku wareegay
magaalooyinka iyo tuulooyinka oo dhan, oo sunagogyadooda
ayuu wax ku barayay, oo injiilka boqortooyadii ku wacdiyeyey,
oo bugto walba iyo cudur walba ayuu bogsiinayay: **36** Laakiin
goortuu dadkii badnaa arkay ayuu u naxariistay, waayo, way
dhibaataysnaayeen oo kala firidhsanaayeen sidii ido aan
adhijir lahayn. **37** Markaasuu xertiisii ku yidhi, Waxa beerta
laga gooynayaa way badan yihiin, shaqaalayaashuse waa
yar yihiin. **38** Sidaa darteed Sayidka beergooyska barya inuu
shaqaalayaal beertiisa u soo diro.

10 Markaasuu wuxuu u yeedhay laba-iyo-tobankii xertiisa
ahaa oo wuxuu siiyey amar ay jinniyo wasakh leh ku
saaraan oo ay bugto walba iyo cudur walba ku bogsiiyaan. **2**
Laba-iyo-tobanka rasuul magacyadoodu waa kuwan, Kan
ugu horreeyaa waa Simoon, kan Butros la odhan jiray, iyo
walaalkiis Andaros, iyo Yacquub ina Sebedi, iyo walaalkiis
Yooxanaa, **3** iyo Filibos, iyo Bartolomayos, iyo Toomas, iyo
Matayos oo cashuurqaadaha ahaa, iyo Yacquub ina Alfayos,
iyo Tadayos, **4** iyo Simoon reer Kaana, iyo Yuudas Iskariyod,
kii gacangeliyey. **5** Laba-iyo-tobankan Ciise ayaa diray oo
amray isagoo leh, Jid ka mid ah jidadka dadka aan Yuhuudda
ahayn ha marina, magaalo ka mid ah magaalooyinka reer
Samaariyana ha gelina, **6** laakiin waxaad u tagtaan idaha
lunsan oo guriga Israa'iil ah. **7** Oo intaad socotaan wacdiya,
oo waxaad ku tidhaahdaan, Boqortooyadii jannadu waa
dhow dahay. **8** Kuwa bukana bogsiiya, kuwii dhintayna sara
kiciya, kuwa baraska lehna nadiifiya, jinniyadana saara,
hadiyad ahaan baad ku hesheen ee hadiyad ahaanna ku
siiya. **9** Dahab ama lacag ama naxaas kiishadihiinna ha
ku haysanina, **10** qandina jidka ha u qaadanina, ama laba
khamiis, ama kabo, ama ul, waayo, shaqaaluhu cuntadiisa
ayuu istaahilaa. **11** Magaalo alla magaaladaad gashaan iyo
tuuloba, ka doona mid istaahila, oo halkaas jooga ilaa aad
ka tegaysaan. **12** Goortaad guriga gelaysaan, nabdaadiya,
13 oo hadduu gurigu istaahilo, nabaddiinnu ha ku soo
degto, laakiin haddaanu istaahilin, nabaddiinnu ha idinku
soo noqoto. **14** Oo ku alla kii aan idin soo dhowayn, oo aan
hadalladiinna maqlin, goortaad gurigaas ama magaaladaas
ka baxaysaan, siigada cagihiinna ka dhabaandhaba. **15**
Runtii waxaan idinku leeyahay, Maalinta xisaabta, Sodom iyo
Gomora waa ka xisaab fududaan doonaan magaaladaas.
16 Waxaan idiin dirayaa sidii ido yeey ku dhex jira, sidaa
darteed caqli u lahaada sida abeesooyin, oo u sir la'aada sida
qoolleyo. **17** Laakiin dad iska jira, waayo, waxay idiin dhiibi
doonaan shirar, oo sunagogyadooda ayay idinku karbaashi
doonaan. **18** Oo waxaa aawaday laydiin hor geeyn doonaa
taliyayaal iyo boqorro inay marag ku noqoto iyaga iyo dadka
aan Yuhuudda ahayn. **19** Laakiin goortay idin gacangeliyaan,
ha ka welwelina sidaad u hadli doontaan ama waxaad ku
hadli doontaan, waayo, waxaad ku hadli doontaan ayaa
saacaddaas laydin siin doonaa. **20** Waayo, ma aha idinka
kuwa hadlayaa laakiin waa Ruuxa Aabbihiin kan idinka dhex
hadlayaa. **21** Walaalba walaalkiis wuxuu u dhiibi doonaa in
la dilo, aabbena wiilkiisa, carruurna waalidkood ayay ku kici
doonaan oo dhimashay gaadhsiin doonaan. **22** Dadka oo
dhan ayaa magacayga aawadiis idiin necbaan doona, laakiin
kan ilaa ugu dambaysta adkaysta, kaasaa badbaadi doona.
23 Laakiin goortay magaaladan idinku silciyaan, tan kale u
carara, waayo, runtii waxaan idinku leeyahay, Magaalooyinka
Israa'iil ma wada gaadhi doontaan ilaa Wiilka Aadanahu
yimaado. **24** Qof xer ahu macallinkiisa kama sarreeyo,
addoonkuna sayidkiisa kama sarreeyo. **25** Waa ku filan tahay
qof xer ah inuu noqdo sida macallinkiisa, addoonkuna sida
sayidkiisa. Hadday odayga reerka Be'elsebul ugu yeedhaan,
intee ka badan ayay ugu yeedhi doonaan kuwa gurigiisa
jooga. **26** Sidaa darteed ha ka baqina, waayo, wax daboolan
ma jiro oo aan soo muuqan doonin, wax qarsoonna ma jiro
oo aan la garan doonin. **27** Waxaan gudcurka idiinku sheego,
iftiinka ku dhaha, oo waxaad dhegta ka maqashaanna,
guryaha dushooda kaga dhawaaqa. **28** Ha ka baqina kuwa
jidhka dila, laakiin aan karin inay nafta dilaan, waxaadse ka
baqdaan kan jahannamada ku hallayn kara nafta iyo jidhkaba.
(Geenna g1067) **29** Laba shimbirrood miyaan beesad lagu
iibin? Middoodna dhulka ku dhici mayso amarka Aabbihiin
la'aantiis. **30** Timaha madaxiinna oo dhan waa tirsan yihiin.
31 Sidaa darteed ha baqina, waad ka qiima badan tihiin
shimbirro badan. **32** Sidaa darteed mid walba oo igu qirta
dadka hortiisa, anna waan ku qiran doonaa Aabbahayga
jannada ku jira hortiisa. **33** Laakiin ku alla kii igu diida dadka
hortiisa, anna waan ku diidi doonaa Aabbahayga jannada
ku jira hortiisa. **34** Ha u malaynina inaan u imid inaan
nabad dhulka u keeno; uma aan iman inaan nabad keeno,
laakiin inaan seef keeno. **35** Waxaanse u imid inaan nin
cadow kaga dhigo aabbihiis, gabadhna hooyadeed, naagna
soddohdeed. **36** Nin cadowgiisu waa dadka gurigiisa. **37**
Kan aabbihiis iyo hooyadiis iga jecel, ima istaahilo, oo kan
wiilkiisa iyo gabadhdiisa iga jecel, ima istaahilo. **38** Kan aan
iskutallaabtiisa soo qaadan oo aan i soo raacin, ima istaahilo.
39 Kan naftiisa helaa waa lumin doonaa, oo kan naftiisa u
lumiya aawaday waa heli doonaa. **40** Kan idin aqbalaa wuu i
aqbalaa, kan i aqbalaana, wuxuu aqbalaa kan i soo diray. **41**

Kan nebi ku aqbala nebi magiciis, wuxuu heli doonaa nebi
abaalkiis, kan qof xaq ah ku aqbala qof xaq ah magiciis,
wuxuu heli doonaa qof xaq ah abaalkiis. **42** Ku alla kii kuwan
yaryar koob biyo qabow oo keliya ku siiya qof xer ah magiciis,
runtii waxaan idinku leeyahay, abaalkiisu ka lumi maayoba.

11 Goortii Ciise amarkiisa u dhammeeyey laba iyo tobankii
xertiisa ahaa, waxaa dhacay inuu meeshaas ka noqday
inuu magaalooyinkooda wax ku baro oo ku wacdiyo. **2**
Goortii Yooxanaa xabsiga ka maqlay shuqulladii Masiixa, laba
xertiisii ah ayuu u soo diray **3** oo ku yidhi, Miyaad tahay kan
imanaya mise mid kale aannu dhawrnaa? **4** Markaasaa Ciise
u jawaabay oo ku yidhi, Taga oo Yooxanaa uga warrama
waxaad aragteen iyo waxaad maqasheen. **5** Kuwii indhaha
la'aa wax bay arkaan, kuwii lugahala'aana way socdaan, kuwii
baraska qabayna waa la nadiifiyey, kuwii dhegahala'aana wax
bay maqlaan, kuwii dhintayna waa la kiciyey, masaakiintana
injiilka waa lagu wacdiyaa, **6** oo waxaana barakaysan kan
aan iga xumaanin. **7** Markay tageen, Ciise wuxuu bilaabay
inuu dadkii badnaa wax uga sheego Yooxanaa oo wuxuu
yidhi, Maxaad cidlada ugu baxdeen? Ma waxay ahayd
inaad soo aragtaan cawsduur dabaylu ruxayso? **8** Laakiin
maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo aragtaan
nin dhar jilicsan qaba? Kuwa dharka jilicsan qaba waxay
joogaan guryaha boqorrada. **9** Laakiin maxaad u baxdeen?
Ma waxay ahayd inaad nebi soo aragtaan? Haah, waxaan
idinku leeyahay, mid nebi ka sarreeya. **10** Kanu waa kii laga
qoray, Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga,
Kan jidkaaga kuu sii diyaargarayn doona hortaada. **11**
Runtii waxaan idinku leeyahay, Intii dumar ka dhalatay, mid
Yooxanaa Baabtiisaha ka weyn kama dhex kicin, laakiin
kan boqortooyadii jannada ugu yar ayaa ka weyn. **12** Tan
iyo wakhtigii Yooxanaa Baabtiisaha boqortooyada jannada
waa la xoogay, oo kuwii xoogayna ayaa qaatay. **13** Waayo,
nebiyadii iyo sharcigu waxay wax sii sheegeen ilaa Yooxanaa.
14 Haddii aad doonaysaan inaad tan aqbashaan, Kanu waa
Eliyaas kan iman lahaa. **15** Kan dhego wax lagu maqlo lahu
ha maqlo. **16** Maxaan qarnigan u ekaysiiyaa? Wuxuu u eg
yahay carruur suuqa fadhida oo kuwa kale u yeedhaysa,
17 iyagoo leh, Biibiile baannu idiin yeedhinnay, oo waad
cayaari weydeen, waannu baroornay oo waad calaacali
weydeen. **18** Waayo, Yooxanaa waa yimid isagoo aan
waxba cunaynin oo cabbaynin, oo waxay yidhaahdaan,
Jinni buu qabaa. **19** Wiilka Aadanahuse waa yimid isagoo
wax cunaya oo cabbaya, oo waxay yidhaahdaan, Eeg,
waa nin cir weyn oo khamriyacab ah oo saaxiib la ah
cashuurqaadayaal iyo dembilayaal. Xigmaddu inay xaq tahay
waa lagu caddeeyaa shuqulladeeda. **20** Dabadeed wuxuu
bilaabay inuu canaanto magaalooyinkii uu shuqulladiisa
xoogga leh badidooda ku dhex sameeyey, waayo, ma ay
toobadkeenin. **21** Waa kuu hoog, Khorasinay; waa kuu hoog,
Beytsayday; waayo, shuqulladii xoogga lahaa oo laydinku
dhex sameeyey, haddii Turos iyo Siidoon lagu samayn lahaa,
goor horay toobadkeeni lahaayeen, iyagoo dhar joonyad
ah gashan oo dambas ku fadhiya. **22** Laakiin waxaan
idinku leeyahay, Maalinta xisaabta Turos iyo Siidoon waa
idinka xisaab fududaan doonaan. **23** Adiguna Kafarna'umay,
samada ma laguu sarraysiin doonaa? Waxaad ku degi
doontaa Haadees, waayo, haddii shuqulladii xoogga lahaa
oo lagugu dhex sameeyey, Sodom lagu samayn lahaa, ilaa
maanta way joogi lahayd. **(Hadēs g86)** **24** Laakiin waxaan
idinku leeyahay, Maalinta xisaabta, dalka Sodom ayaa kaa
xisaab fududaan doona. **25** Wakhtigaas Ciise ayaa hadalkan
yidhi, Aabbow, Rabbiga samada iyo dhulkow, waan kugu
mahadnaqayaa, waayo, waxyaalahan ayaad kuwa caqliga iyo
garashada leh ka qarisay, oo waxaad u muujisay ilma yaryar.
26 Haah, Aabbow, waayo, sidaas ayaa kaa farxisay. **27**
Aabbahay wax walbaba waa ii dhiibay; oo ninna Wiilka garan
maayo Aabbaha maahee, oo ninna Aabbaha garan maayo
Wiilka maahee iyo kii Wiilku doonayo inuu u muujiyo. **28** Ii
kaalaya kulligiin kuwiinna hawshaysan oo culaabaysanow, oo
anigu waan idin nasin doonaa. **29** Harqoodkayga dushiinna
ku qaata oo wax iga barta; waayo, waan qaboobahay,
qalbigayguna waa hooseeyaa, oo naftiinna nasashaad u heli
doontaan. **30** Waayo, harqoodkaygu waa dhib yar yahay, oo
rarkayguna waa fudud yahay.

12 Wakhtigaas Ciise wuxuu sabtidii dhex maray beeraha,
xertiisuna waa gaajaysnayd, oo waxay bilaabeen inay
sabuulladii jartaan oo cunaan. **2** Laakiin Farrisiintii goortay
arkeen, waxay isaga ku yidhaahdeen, Eeg, xertaadu waxay
samaynayaan wixii aan xalaal ahayn in sabtida la sameeyo.
3 Laakiin wuxuu ku yidhi, Miyaydnaan akhriyin wixii Daa'uud
sameeyey goortuu gaajooday, isaga iyo kuwii la jiray, **4**
siduu gurigii Ilaah u galay oo uu u cunay kibistii tusniinta, tan
aan xalaal u ahayn inuu cuno ama in kuwii la jiray cunaan,
wadaaddada keliya maahee? **5** Ama miyaydnaan sharciga
ka akhriyin in wadaaddadii macbudka ku jira sabtida, ay
sabtida ka dhigaan wax aan quduus ahayn oo ay ka eed
la' yihiin? **6** Waxaan idinku leeyahay, Mid macbudka ka
sarreeya ayaa halkan jooga. **7** Haddaad aqoon lahaydeen
hadalkan micnihiisa, Waxaan doonayaa naxariis ee ma aha
allabari, kuwa aan eed lahayn ma aad xukunteen. **8** Waayo,
Wiilka Aadanahu waa sayidkii sabtida. **9** Markaasuu halkaas
ka tegey oo wuxuu galay sunagoggooda. **10** Oo waxaa
joogay nin gacan engegan. Goortaasay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Ma xalaal baa in sabtida wax la bogsiiyo?
si ay ugu ashtakeeyaan. **11** Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Ninkiinnee baa lax leh oo hadday sabtida god ku dhacdo,
aan soo qabanaynin oo aan soo bixinaynin? **12** Haddaba
nin intee buu ka qiima badan yahay lax! Sidaa darteed
waa xalaal in sabtida wanaag la sameeyo. **13** Markaasuu
ninkii ku yidhi, Gacantaada soo taag. Wuuna soo taagay,
oo way bogsatay sida tan kale. **14** Laakiin Farrisiintu waa
baxeen, oo waxay ka wada hadleen si ay u dilaan. **15**
Ciise goortuu ogaaday ayuu halkaas ka tegey, oo waxaa
raacay dad badan, dhammaantoodna wuu wada bogsiiyey.
16 Wuxuuna ku amray inaanay cidna u sheegin, **17** si ay
u noqoto wixii lagaga dhex hadlay nebi Isayos isagoo leh,
18 Eeg midiidinkaygii aan doortay, Kan aan jeclahay oo
ay naftaydu ku faraxsan tahay. Ruuxayga ayaan dul saari
doonaa, Wuxuuna quruumaha u sheegi doonaa xukunka. **19**
Ma uu ilaaqtami doono, mana qaylin doono, Ninnana codkiisa
jidadka kama maqli doono. **20** Cawsduur nabar leh ma
jebin doono, Dubaalad qiiqaysana ma demin doono, Ilaa uu
xukunka u soo bixiyo libta. **21** Oo quruumuhu waxay ku rajayn
doonaan magiciisa. **22** Markaasaa waxaa loo keenay jinnoole

indha la' oo carrab la', wuuna bogsiiyey, sidaa darteed ninkii carrabka la'aa waa hadlay oo wax arkay. **23** Kolkaasaa dadkii badnaa oo dhammu yaabeen oo waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn ina Daa'uud? **24** Laakiin Farrisiintu goortay maqleen, waxay yidhaahdeen, Kanu jinniyada wax kale kuma saaro Be'elsebul oo ah madaxda jinniyada maahee. **25** Laakiin isagoo garanaya fikirradooda ayuu ku yidhi, Boqortooyo walba oo kala qaybsantaa, cid la' bay noqotaa, oo magaalo walba iyo guri walba oo kala qaysamaa, ma taagnaan doonaan. **26** Haddii Shayddaan Shayddaan saaro, waa kala qaybsamaa. Haddaba boqortooyadiisu sidee bay u taagnaan doontaa? **27** Oo anigu haddii aan jinniyada ku saaro Be'elsebul, wiilashiinnu yay ku saaraan? Sidaa darteed iyagu waxay ahaanayaan xaakinnadiinna. **28** Laakiin haddaan jinniyada ku saaro Ruuxa Ilaah, waxaa idiin timid boqortooyada Ilaah. **29** Ama qof sidee buu kan xoog leh gurigiisa u geli karaa oo alaabtiisa u dhici karaa, haddaanu kolkii hore kan xoogga leh xidhin? Markaasuu gurigiisa dhici doonaa. **30** Kan aan ila jirin waa iga gees, oo kan aan ila ururin waa firdhiyaa. **31** Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay, Dembi walba iyo cay walba waa loo cafiyi doonaa dadka, laakiin cayda Ruuxa Quduuska ah ka gees ah looma cafiyi doono. **32** Ku alla kii ku hadla hadal Wiilka Aadanaha ka gees ah waa loo cafiyi doonaa, laakiin ku alla kii ku hadla hadal Ruuxa Quduuska ah ka gees ah looma cafiyi doono wakhtigan iyo wakhtiga iman doona. **(aiōn g165)** **33** Ama geedka wanaajiya iyo midhihiisaba, ama geedka xumeeya iyo midhihiisaba, waayo, geedka waxaa lagu gartaa midhihiisa. **34** Dhal jilbisay, sidee baad wax wanaagsan ugu hadli karaysaan idinkoo shar leh? Waayo, afku wuxuu ku hadlaa waxa qalbiga ku badan. **35** Ninka wanaagsani wuxuu maalka wanaagsan ka soo saaraa wax wanaagsan, kan sharka lihina wuxuu maalka sharka leh ka soo saaraa wax shar ah. **36** Waxaan idinku leeyahay, Eray kasta oo aan waxtar lahayn oo dadku ku hadlo, maalinta xisaabta xisaab bay ka bixin doonaan. **37** Waayo, hadalladaada ayaa lagugu caddayn doonaa inaad xaq tahay, oo hadalladaada ayaa lagugu xukumi doonaa. **38** Markaas qaar culimmada iyo Farrisiinta ah ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, waxaannu doonaynaa inaannu calaamo kaa aragno. **39** Markaasuu wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Qarni shareed oo sina leh ayaa calaamo doonaya, calaamona lama siin doono calaamada nebi Yoonis maahee. **40** Waayo, sida Yoonis saddex maalmood iyo saddex habeen caloosha nibiriga ugu jiray, sidaasuu Wiilka Aadanahuna saddex maalmood iyo saddex habeen caloosha dhulka uga jiri doonaa. **41** Nimanka Nineweh waxay xisaabta isla taagi doonaan dadka qarnigan, wayna xukumi doonaan, waayo, waxay ku toobadkeeneen wacdigii Yoonis, oo bal eeg, mid Yoonis ka weyn ayaa halkan jooga. **42** Boqoradda koonfureed waxay xisaabta la kici doontaa dadka qarnigan, wayna xukumi doontaa, waayo, waxay ka timid meesha dhulka ugu shishaysa inay xigmadda Sulaymaan maqasho, oo bal eeg, mid Sulaymaan ka weyn ayaa halkan jooga. **43** Jinniga wasakhda leh goortuu ninka ka baxo, wuxuu maraa meelo aan biyo lahayn isagoo nasasho doonaya, mana helo. **44** Markaasuu yidhaahdaa, Waxaan ku noqonayaa gurigaygii aan ka baxay, oo goortuu yimaado wuxuu helaa isagoo madhan oo xaaqan oo hagaagsan. **45** Markaasuu tagaa oo wuxuu wataa toddoba jinni oo kale oo ka xunxun isaga, wayna galaan oo halkaas joogaan. Ninkaas wakhtigiisa dambe ayaa ka darnaada wakhtiga hore. Sidaasay u noqon doontaa qarnigan sharka leh. **46** Intuu weli dadkii badnaa la hadlayay, ayaa hooyadiis iyo walaalihiis dibadda taagnaayeen oo doonayeen inay la hadlaan isaga. **47** Mid baa ku yidhi, Bal eeg, hooyadaa iyo walaalahaa ayaa dibadda taagan oo doonaya inay kula hadlaan. **48** Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi kii u sheegay, Yaa hooyaday ah oo yaa walaalahay ah? **49** Gacantiisa ayuu xertiisa ku taagay oo yidhi, Waa kuwan hooyaday iyo walaalahay! **50** Waayo, ku alla kii yeela doonista Aabbahayga jannada ku jira, kaasaa walaalkay iyo walaashay iyo hooyaday ah.

13 Maalintaas Ciise ayaa guriga ka baxay oo fadhiistay badda agteeda, **2** oo waxaa u soo ururay dad faro badan, sidaa darteed doonni ayuu fuulay oo fadhiistay, dadkii badnaa oo dhammuna xeebtay taagnaayeen. **3** Markaasuu wax badan masaallo ugu sheegay isagoo leh, Beerrey baa baxay inuu wax beero, **4** oo intuu beerayay qaar baa jidka geestiisa ku dhacay. Kolkaasaa shimbirro yimaadeen oo cuneen. **5** Qaar kalena waxay ku dhaceen dhul dhagax ah oo aan carro badan lahayn; kolkiiba way soo baxeen, waayo, carradu hoos uma dheerayn, **6** laakiin qorraxdu goortay soo baxday way gubteen, waana engegeen, waayo, xidid ma lahayn. **7** Qaar kalena waxay ku dhaceen qodxan, qodxantiina waa soo baxday oo ceejisay. **8** Qaar kalena dhul wanaagsan bay ku dhaceen oo ay midho dhaleen, mid boqol, midna lixdan, midna soddon. **9** Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo. **10** Markaasaa xertii u timid oo ku tidhi, Maxaad masaallo ugula hadashaa? **11** Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad waxa qarsoon ee boqortooyada jannada garataan, kuwaase lama siiyo. **12** Waayo, ku alla kii wax haysta waa la siin doonaa, waana loo badin doonaa, kii aan waxba haysanse, waa laga qaadi doonaa wuxuu haysto. **13** Sidaa darteed ayaan masaallo ugula hadlaa, waayo, iyagoo arkaya ma arkaan, oo iyagoo maqlaya ma maqlaan, mana gartaan. **14** Iyagay u noqotay waxsheegidda Isayos iyadoo leh, Maqal baad ku maqli doontaan mana garan doontaan, Idinkoo arkaya wax baad arki doontaan, idiinmana dhaadhici doonto. **15** Waayo, dadkan qalbigoodu waa qallafsanaaday, Oo dhib bay dhegahooda wax ugu maqlaan, Indhahoodana way isku qabteen; Si aanay indhaha wax ugu arkin, Oo dhegaha wax ugu maqlin, Oo qalbiga wax ugu garan, Si aanay u soo noqon, Oo aanan u bogsiin. **16** Laakiin waxaa barakaysan indhihiinna, waayo, wax bay arkaan, iyo dhegihiinna, waayo, wax bay maqlaan. **17** Runtii waxaan idinku leeyahay, Nebiyo badan iyo niman xaq ah ayaa doonay inay arkaan waxaad aragtaan, mana arkin, iyo inay maqlaan waxaad maqashaan, mana ay maqlin. **18** Haddaba maqla masaalkii beerreyga. **19** Mid kasta oo hadalka boqortooyada maqla oo aan garan, waxaa u yimaada kan sharka leh oo ka dhifta wixii qalbigiisa lagu beeray. Waa kan kii jidka geestiisa lagu beeray. **20** Oo kii meelaha dhagaxa ah lagu beeray waa kan hadalka maqla oo kolkiiba farxad ku qaata. **21** Xididse isagu ma leh, laakiin wakhti yar buu sii jiraa, oo goortii dhib ama silec ugu dhaco erayga aawadiis, markiiba waa

ka xumaadaa. **22** Kii qodxanta lagu dhex beerayna waa
kan hadalka maqla oo kawelwelidda dunidan iyo sasabidda
maalka ayaa hadalka ceejiya, oo wuxuu noqdaa midhola'aan.
(aiōn g165) **23** Kii dhulka wanaagsan lagu beeray waa kan
erayga maqla oo garta, oo isagu waa kan midho dhala, mid
boqol, midna lixdan, midna soddon. **24** Masaal kale ayuu u
saaray, oo wuxuu yidhi, Boqortooyada jannada waxaa loo
ekaysiiyaa nin beertiisa abuur wanaagsan ku abuuray. **25**
Laakiin waxaa yimid cadowgiisa intii dadku hurday, oo wuxuu
sarreenka kaga dhex abuuray gocondho, markaasuu tegey.
26 Laakiin markii geedku soo baxay oo uu midho dhalay,
markaasaa gocondhadii soo muuqatay. **27** Kolkaasaa odayga
reerka addoommadiisu u yimaadeen oo ku yidhaahdeen,
Sayidow, miyaanad abuur wanaagsan beertaada ku abuurin?
Xaggee haddaba gocondhadu uga timid? **28** Wuxuu ku
yidhi, Nin cadow ah ayaa waxan sameeyey. Addoommadii
waxay ku yidhaahdeen, Ma waxaad doonaysaa haddaba
inaannu tagno oo ururinno? **29** Wuxuuse ku yidhi, Maya,
waaba intaas oo goortaad gocondhada ururinaysaan aad
sarreenka la rurujisaan. **30** Labadoodu ha isla baxaan ilaa
beergooyska, oo wakhtiga beergooyska waxaan kuwa gooya
ku odhanayaa, Horta waxaad ururisaan gocondhadii, oo
xidhmo xidhmo isugu xidha in la gubo, laakiin sarreenka ku
soo ururiya maqsinkayga. **31** Masaal kale ayuu u saaray oo
wuxuu yidhi, Boqortooyada jannada waxay u eg tahay iniin
khardal, tan uu nin qaaday oo beertiisa ku beeray. **32** Taas
waa ka wada yar tahay iniinaha oo dhan, laakiin goortay
weynaato, way ka weyn tahay dhalatada oo dhan, oo waxay
noqotaa geed dheer si ay shimbirraha cirku u yimaadaan
oo laamaheeda ugu degaan. **33** Masaal kale ayuu kula
hadlay, Boqortooyada jannada waxay u eg tahay khamiir, kan
naagi intay qaadday ay saddex qiyaasood oo bur ah ku dhex
qooshtay ilaa ay wada khamiireen. **34** Waxan oo dhan ayaa
Ciise masaallo kula hadlay dadkii badnaa, oo masaalla'aan
kulama uu hadlin iyaga. **35** Si ay u noqoto wixii nebiga
lagaga dhex hadlay isagoo leh, Afkayga waxaan ku furayaa
masaallo, Oo wax qarsoonna tan iyo aasaaskii dunida ayaan
ku dhawaaqayaa. **36** Markaasuu dadkii badnaa ka tegey oo
guriga galay. Xertiisii ayaa u timid oo waxay ku yidhaahdeen,
Noo caddee masaalkii gocondhadii beerta. **37** Markaasuu
u jawaabay oo ku yidhi, Kii abuur wanaagsan abuuray
waa Wiilka Aadanaha, **38** beertuna waa dunida. Abuurka
wanaagsanna waa wiilasha boqortooyada, gocondhadiina
waa wiilasha kan sharka leh. **39** Oo cadowga abuurayna waa
Ibliiska, beergooyskuna waa dhammaadka wakhtigii dunida,
kuwa gooyaana waa malaa'igo. **(aiōn g165)** **40** Haddaba
sidii gocondhadii loo ururiyey oo dab loogu gubay, sidaasay
ahaan doontaa dhammaadka wakhtiga dunidu. **(aiōn g165)**
41 Wiilka Aadanaha ayaa malaa'igihiisa diri doona, oo waxay
boqortooyadiisa ka ururin doonaan wax kasta oo xumeeya iyo
kuwa dembiga fala. **42** Oo waxay ku tuuri doonaan foornada
dabka, halkaas waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi. **43**
Markaasaa kuwa xaqa ah ku dhalaali doonaan boqortooyada
Aabbahood sida qorraxdu u dhalaalayso. Kan dhego lahu ha
maqlo. **44** Boqortooyada jannadu waxay u eg tahay maal
beer ku qarsoon, kan nin intuu helay qarsaday, oo farxad
aawadeed ayuu baxay, oo wuxuu lahaa oo dhan iibiyey,
oo beertaas iibsaday. **45** Haddana boqortooyada jannadu
waxay u eg tahay baayacmushtari luul wanaagsan doonaya.
46 Goortuu xabbad luul ah oo ganac weyn helay, ayuu
baxay, oo wuxuu lahaa oo dhan ayuu iibiyey oo iibsaday. **47**
Haddana boqortooyada jannadu waxay u eg tahay shabag
badda lagu tuuray oo cayn walba lagu ururiyey. **48** Kan
markuu buuxsamay ay nimanku xeebta ku soo jiideen, wayna
fadhiisteen oo kuwii wanaagsanaa weelal bay ku ururiyeen,
kuwii xumaana way tuureen. **49** Sidaasay ahaan doontaa
dhammaadka wakhtiga dunidu. Malaa'igahu way soo bixi
doonaan oo waxay kuwa sharka leh ka dhex sooci doonaan
kuwa xaqa ah, **(aiōn g165)** **50** oo waxay ku tuuri doonaan
foornada dabka. Halkaa waxaa jiri doonta baroor iyo ilko
jirriqsi. **51** Waxyaalahan oo dhan ma garateen? Waxay ku
yidhaahdeen, Haah. **52** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Sidaa
darteed mid kasta oo culimmada ka mid ah oo xer looga
dhigay boqortooyada jannada, wuxuu u eg yahay nin reer
odaygiis ah oo maalkiisa ka soo saara wax cusub iyo wax
duug ah. **53** Kolkii Ciise masaalladan dhammeeyey, ayuu
halkaas ka tegey. **54** Oo markuu waddankiisa yimid, ayuu
sunagoggooda wax ku baray, sidaa darteed way yaabeen oo
yidhaahdeen, Ninkanu xaggee buu ka helay xigmaddan iyo
shuqulladan xoogga leh? **55** Kanu miyaanu ahayn wiilkii
nijaarka? Miyaan hooyadiis la odhan Maryan? Walaalihiisna
Yacquub iyo Yoosee iyo Simoon iyo Yuudas? **56** Gabdhihii
walaalihiis ahaana miyaanay inala wada joogin? Haddaba
kanu xaggee buu waxyaalahan oo dhan ka helay? **57**
Wayna ka xumaadeen, laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Nebi
murwad la' ma jiro, waddankiisa iyo gurigiisa dhexdooda
maahee. **58** Halkaas shuqullo badan oo xoog leh kuma
samayn rumaysadla'aantooda aawadeed.

14 Waagaas taliye Herodos ayaa warkii Ciise maqlay, **2**
oo wuxuu midiidinyadiisii ku yidhi, Kanu waa Yooxanaa
Baabtiisaha. Kuwii dhintay ayuu ka soo sara kacay, sidaa
darteed shuqulladan xoogga leh waa ku dhex jiraan oo
shaqaynayaan. **3** Waayo, Herodos baa Yooxanaa qabtay oo
intuu xidhay ayuu u xabbisay, walaalkiis Filibos naagtiisii
Herodiya aawadeed. **4** Waayo, Yooxanaa wuxuu ku yidhi,
Xalaal kuuma aha inaad haysatid, **5** oo goortuu doonay
inuu dilo, dadkii badnaa ayuu ka baqay, maxaa yeelay,
waxay u haysteen sidii nebi oo kale. **6** Goortii maalintii la
xusuustay dhalashadii Herodos timid, gabadhii Herodiya
ayaa dadkii dhexdiisa ku cayaartay, oo Herodos ayay ka
farxisay. **7** Kolkaasuu dhaar ku ballanqaaday inuu siiyo wixii
ay weyddiisatoba. **8** Iyadoo hooyadeed hore ula soo talisay
ayay tidhi, Halkan xeedho igu soo sii madaxa Yooxanaa
Baabtiisaha. **9** Boqorkii waa calool xumaaday, laakiin
dhaarihiisii iyo kuwii la fadhiyey aawadood ayuu ku amray
in la siiyo. **10** Markaasuu cid diray oo Yooxanaa xabsigaa
madaxa lagaga gooyay. **11** Madaxiisiina waxaa lagu keenay
xeedho, oo gabadhii la siiyey, iyaduna hooyadeed bay u
keentay. **12** Markaasaa xertiisii timid, oo meydkiisay qaadeen
oo aaseen, kolkaasay tageen oo Ciise u warrameen. **13**
Ciise goortuu taas maqlay, ayuu halkaas doonni kaga soo
noqday, oo meel cidla ah ayuu keligiis tegey. Dadkii badnaana
goortay warkaas maqleen, ayay magaalooyinka lug kaga
soo raaceen. **14** Goortuu degay ayuu dad badan arkay,
wuuna u naxariistay, oo kuwoodii bukay ayuu bogsiiyey.

15 Goortii makhribkii la gaadhay ayaa xertiisii u timid oo
ku tidhi, Meeshu waa cidlo, wakhtigiina waa dhammaaday,
haddaba dadka dir si ay tuulooyinka u tagaan oo cunto
u soo iibsadaan. **16** Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Uma
ay baahna inay tagaan, idinku siiya waxay cunaan. **17**
Waxay ku yidhaahdeen, Halkan waxba kuma hayno shan
kibsood iyo laba kalluun maahee. **18** Markaasuu wuxuu ku
yidhi, Halkan iigu keena. **19** Kolkaasuu dadkii badnaa ku
amray inay cawska ku fadhiistaan. Isaguna wuxuu qaaday
shantii kibsood iyo labadii kalluun, oo intuu cirka eegay
ayuu barakeeyey oo kibistii kala jejebiyey oo xertiisii siiyey,
xertiina dadkii badnaa bay siiyeen. **20** Dhammaantood way
wada cuneen oo ka dhergeen, oo waxay soo gureen jajabkii
hadhay oo laba iyo toban dambiilood ka buuxa. **21** Kuwii
cunayna waxay ku dhowaayeen shan kun oo nin oo aan
naagaha iyo carruurtu ku jirin. **22** Kolkiiba wuxuu xertiisii ku
amray inay doonnida fuulaan oo ay hortiis tagaan dhanka
kale, intuu dadkii badnaa dirayo. **23** Goortuu dadkii badnaa
diray ayuu keligiis buurta fuulay inuu ku tukado, oo goortii
makhribka la gaadhay keli ahaantiis ayuu halkaas joogay.
24 Doonniduse durba wax badan ayay dhulka ka fogaatay
oo hirarku waa dhibeen, waayo, dabaysha ayaa ka gees
ahayd. **25** Wakhtiga gaadhkii afraad oo habeenka ayuu u
yimid isagoo badda ku dul socda. **26** Oo xertiisii goortay
arkeen isagoo badda ku dul socda, way nexeen oo waxay
yidhaahdeen, Waa muuqasho, oo baqdin bay la qayliyeen.
27 Markiiba Ciise waa la hadlay oo ku yidhi, Kalsoonaada,
waa aniga ee ha baqina. **28** Markaasaa Butros u jawaabay
oo ku yidhi, Sayidow, haddaad tahay adiga, igu amar inaan
biyaha kuugu dul imaado. **29** Wuxuu ku yidhi, Kaalay. Oo
Butros markuu doonnida ka degay ayuu biyaha ku dul socday
inuu Ciise u tago. **30** Laakiin goortuu dabayshii arkay ayuu
baqay, oo markuu bilaabay inuu dego ayuu qayliyey oo ku
yidhi, Sayidow, i badbaadi, **31** oo markiiba Ciise gacantiisuu u
taagay oo qabtay oo ku yidhi, Rumaysadyare yahow, maxaad
u shakiday? **32** Oo markay doonnida fuuleen, dabayshu waa
joogsatay. **33** Kuwii doonnida ku jirayna way caabudeen
isaga, oo waxay ku yidhaahdeen, Runtii, waxaad tahay
Wiilka Ilaah. **34** Oo markay gudbeen waxay yimaadeen dalka
Gennesared. **35** Oo nimankii halkaas degganaa goortay
garteen isaga, waxay cid u direen dalkaas ku wareegsan
oo dhan, oo waxay u keeneen kuwa buka oo dhan, **36** oo
waxay ka baryeen inay faraqa maradiisa keliya taabtaan, oo
kuwii taabtayna way bogsadeen.

15 Markaas waxaa Yeruusaalem Ciise uga yimid niman
Farrisiin iyo culimmo ah, oo waxay ku yidhaahdeen, **2**
Xertaadu maxay xeerka waayeellada uga gudbaan? Waayo,
ma faro xashaan goortay kibis cunayaan. **3** Wuu u jawaabay
oo ku yidhi, Idinkuba maxaad amarkii Ilaah uga gudubtaan
xeerkiinna aawadiis? **4** Waayo, Ilaah wuxuu amray, Aabbahaa
iyo hooyadaa maamuus, oo Kan aabbihii ama hooyadii
caayaa, dhimasho ha ku dhammaado. **5** Laakiin waxaad
leedihiin, Kan aabbihii ama hooyadii ku yidhaahda, Wixii aan
idiin tari lahaa, hadiyad baan Ilaah ugu bixiyey, **6** aabbihii
ama hooyadii maamuusi maayo. Xeerkiinna ayaad erayga
Ilaah ku buriseen. **7** Labawejiilayaalow, Isayos aad buu wax
idiinka sii sheegay markuu yidhi, **8** Dadkanu bushimahooda
ayay igu maamuusaan, Laakiin qalbigoodu waa iga fog
yahay. **9** Si aan micne lahayn ayay ii caabudaan, Iyagoo
dadka wax ku baraya amarrada dadka. **10** Markaasuu dadkii
badnaa u yeedhay oo ku yidhi, Maqla oo garta. **11** Ma aha
waxa afka gala waxa ninka nijaaseeyaa, laakiin waxa afka
ka soo baxa, kaas ayaa ninka nijaaseeya. **12** Markaasaa
xertii u timid oo ku tidhi, Ma og tahay Farrisiintii inay ka
xumaadeen markay hadalkii maqleen? **13** Laakiin wuu u
jawaabay oo ku yidhi, Geed walba oo aan Aabbahayga
jannada ku jiraa abuurin waa la rujin doonaa. **14** Iska daaya.
Iyagu waa indhoolayaal indhoolayaal hagayaye. Laakiin nin
indha la' hadduu nin indha la' hago, labadooduba god bay
ku dhici doonaan. **15** Markaasaa Butros u jawaabay oo ku
yidhi, Masaalkaa noo caddee. **16** Kolkaasuu wuxuu yidhi,
Idinku weli ma garashola'aan baad tihiin? **17** Miyaydnaan
garanaynin, Wax kasta oo afka galaa calooshay tagaan, oo
waxaa lagu tuuraa meesha lagu saxaroodo? **18** Laakiin waxa
afka ka soo baxaa, qalbigay ka yimaadaan; oo kuwaas weeye
waxa ninka nijaaseeyaa. **19** Waayo, waxaa qalbiga ka soo
baxaa fikirrada sharka leh iyo dilidda iyo sinada iyo galmada
xaaraanta ah iyo tuuganimada iyo maragga beenta ah iyo
cayda. **20** Kuwan weeye waxa ninka nijaaseeyaa. Laakiin
in lagu cuno faro aan la maydhin, ninka ma nijaasayso.
21 Ciise ayaa meeshaas ka baxay, oo dhinacyada Turos
iyo Siidoon ayuu u leexday. **22** Oo naag reer Kancaan ah
ayaa soohdimahaas ka soo baxday oo qaylisay iyadoo leh, Ii
naxariiso, Sayidow, ina Daa'uudow. Gabadhayda jinni baa
si xun u waalaya. **23** Laakiin hadal uguma uu jawaabin.
Markaasaa xertiisii u timid oo ka bariday iyagoo leh, Eri,
waayo, way inaga daba qaylinaysaa. **24** Laakiin wuxuu u
jawaabay oo ku yidhi, La iima soo dirin, idaha lunsan oo
reer binu Israa'iil maahee. **25** Laakiin iyadu way u timid oo
sujuudday, oo waxay tidhi, Sayidow, i caawi. **26** Wuxuu u
jawaabay oo ku yidhi, Ma wanaagsana in carruurta kibistooda
la qaado oo eeyaha loo tuuro. **27** Waxay tidhi, Waa run,
Sayidow, laakiin weliba eeyahu waxay cunaan jajabka ka
dhaca miiska sayidkooda. **28** Markaasaa Ciise u jawaabay
oo ku yidhi, Naagtay, rumaysadkaagu waa weyn yahay
ee ha kuu noqoto sidaad doonaysid. Oo saacaddaasba
gabadheedii waa bogsatay. **29** Markaasaa Ciise halkaas ka
tegey, oo wuxuu u soo dhowaaday badda Galili, oo buurtuu
fuulay oo halkaasuu fadhiistay. **30** Kolkaasaa waxaa u yimid
dad fara badan oo wada kuwa curyaan ah iyo kuwa indha la'
iyo kuwa carrab la' iyo kuwa addimmo la' iyo qaar badan
oo kale, oo waxay iyaga dhigeen cagihiisa agtooda, wuuna
bogsiiyey. **31** Sidaas daraaddeed baa dadkii yaabay goortay
arkeen kuwii carrabka la'aa oo hadlaya iyo kuwii lugaha la'aa
oo bogsaday iyo kuwii curyaanka ahaa oo socda iyo kuwii
indhaha la'aa oo wax arkaya, waxayna ammaaneen Ilaaha
reer binu Israa'iil. **32** Markaasaa Ciise xertiisii u yeedhay oo
ku yidhi, Dadka badan ayaan u naxariisanayaa, waayo, durba
saddex maalmood ayay ila joogeen, oo waxay cunaanna ma
haystaan. Dooni maayo inaan diro iyagoo sooman waaba
intaas oo ay jidka ku itaal beelaane. **33** Xertiisii waxay
ku yidhaahdeen, Innagoo meel cidla ah joogna, xaggee
baynu ka helaynaa kibis intaa le'eg in dad sida u badanu
ka dhergaan? **34** Ciise ayaa ku yidhi Immisa kibsood baad
haysaan? Waxay yidhaahdeen, Toddoba iyo waxoogaa

kalluun yaryar ah. **35** Oo wuxuu dadkii badnaa ku amray
inay dhulka fadhiistaan. **36** Markaasuu toddobadii kibsood
iyo kalluunkii soo qaaday, oo goortuu ku mahadnaqay ayuu
kala jejebiyey oo xertii siiyey, xertiina dadkii badnaa ayay
siiyeen. **37** Dhammaantood way wada cuneen oo dhergeen,
oo waxay soo ururiyeen toddoba dambiilood oo ka buuxa
jajabkii hadhay. **38** Dadkii cunayna waxay ahaayeen afar kun
oo rag ah oo aan naagaha iyo carruurtu ku jirin. **39** Kolkuu
dadkii badnaa diray dabadeed ayuu doonni fuulay, oo wuxuu
galay soohdimaha Magadan.

16 Waxaa u yimid Farrisiintii iyo Sadukiintii iyagoo
jirrabaya, oo waxay ka baryeen inuu calaamo cirka
ka tuso. **2** Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Goortii ay
makhrib tahay waxaad tidhaahdaan, Waxay noqonaysaa
maalin wanaagsan, waayo, cirku waa guduudan yahay. **3**
Aroortiina waxaad tidhaahdaan, Maanta roob baa da'aya,
waayo, cirku waa guduudan yahay, waana kicinsan yahay.
Waxaad taqaaniin sida loo garto muuqashada cirka, laakiin
ma kala garan kartaan calaamooyinka wakhtiyada. **4** Waxaa
calaamo doonaya qarni shareed oo sina leh, calaamose
lama siin doono calaamadii Yoonis maahee. Markaasuu iska
daayay iyaga oo ka tegey. **5** Markii xertii dhanka kale timid,
waxay illoobeen inay kibis sii qaataan. **6** Ciise ayaa ku yidhi,
Iska eega oo iska jira khamiirka Farrisiinta iyo Sadukiinta.
7 Markaasay isla wada hadleen oo isku yidhaahdeen,
Sababtaasu waa kibistii aannan soo qaadan aawadeed. **8**
Ciise oo gartay ayaa ku yidhi, Maxaad isula hadlaysaan,
rumaysadyarayaalow? Ma kibista aydnan haysan aawadeed
baa? **9** Miyaydnaan weli garan ama miyaydnaan xusuusnayn
shantii kibsood oo shantii kun cuntay, iyo intii dambiilood oo
aad ka soo ururiseen? **10** Ama toddobadii kibsood oo afartii
kun cuntay iyo intii dambiilood oo aad ka soo ururiseen?
11 Sidee baad u garan weydeen inaanan kibis idinkala
hadlayn? Iska jira khamiirka Farrisiinta iyo Sadukiinta. **12**
Markaasay garteen inaanu ku lahayn, Iska jira khamiirka
kibista, laakiin waxbaridda Farrisiinta iyo Sadukiinta. **13** Ciise
goortuu dhinacyada Kaysariya Filibos yimid ayuu xertiisii
weyddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Dadku yay ku sheegaan
Wiilka Aadanaha? **14** Waxay yidhaahdeen, Qaar waxay
yidhaahdaan, Yooxanaa Baabtiisaha, qaarna Eliyaas, qaar
kalena waxay yidhaahdaan, Yeremyaah, ama nebiyada
midkood. **15** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinkuse yaad igu
sheegtaan? **16** Simoon Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku
yidhi, Waxaad tahay Masiixa ah Wiilka Ilaaha nool. **17** Ciise
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Waad barakaysan tahay Simoon
ina Yoonis, waayo, bini-aadmi tan kuuma muujin, laakiin
Aabbahayga jannada ku jira ayaa kuu muujiyey. **18** Anigu
waxaan kugu leeyahay, Butros baad tahay, oo dhagaxan
ayaan ka dul dhisan doonaa kiniisaddayda, oo albaabbadii
Haadees kama adkaan doonaan. **(Hadēs g86)** **19** Waxaan
ku siin doonaa furayaasha boqortooyada jannada, oo wax
alla wixii aad dhulka ku xidho ayaa jannada ku xidhnaan
doona, oo wax alla wixii aad dhulka ku furto ayaa jannada
ku furnaan doona. **20** Markaasuu xertii ku amray inaanay
cidna u sheegin inuu Masiixa yahay. **21** Kolkaa dabadeed
Ciise Masiix ayaa bilaabay inuu xertiisii u sheego inay waajib
ugu tahay inuu Yeruusaalem tago, oo xanuun badan ka helo
waayeellada iyo wadaaddada sare iyo culimmada, oo la dilo,
oo maalinta saddexaad la sara kiciyo. **22** Markaasaa Butros
gees u waday oo bilaabay inuu canaanto, oo wuxuu ku yidhi,
Ilaah ha kaa hayo, Sayidow, taasu weligaa kuuma noqon
doonto. **23** Laakiin Butros ayuu u soo jeestay oo ku yidhi,
Gadaal iga mar, Shayddaan yahow. Waad i xumaynaysaaye,
waayo, waxyaalaha Ilaah kama fikirtid, waxaadse ka fikirtaa
waxyaalaha dadka. **24** Markaasaa Ciise wuxuu xertiisii ku
yidhi, Mid uun hadduu doonayo inuu iga daba yimaado, ha
dayriyo doonistiisa, iskutallaabtiisana ha soo qaato oo ha i
soo raaco. **25** Kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa
lumin doonaa, oo kan naftiisa u lumiya aawaday wuu heli
doonaa. **26** Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu dunida
oo dhan helo oo uu naftiisa lumiyo? Ama nin muxuu u
bixiyaa naftiisa beddelkeeda? **27** Waayo, Wiilka Aadanahu
wuxuu ammaanta Aabbihiis kula iman doonaa malaa'igihiisa,
markaasuu nin kasta ugu abaalgudi doonaa siduu falay.
28 Runtii waxaan idinku leeyahay, Kuwa halkan taagan
qaarkood sinaba dhimasho uma dhadhamin doonaan ilaa ay
arkaan Wiilka Aadanaha oo boqortooyadiisa ku imanaya.

17 Lix maalmood dabadeed Ciise wuxuu waday Butros
iyo Yacquub iyo walaalkiis Yooxanaa, oo wuxuu
keligood geeyey buur dheer. **2** Hortoodana ayuu ku
beddelmay, wejigiisuna sida qorraxda oo kale ayuu u
dhalaalay, dharkiisuna sida nuurka oo kale ayuu u caddaaday.
3 Oo bal eeg, waxaa iyaga u muuqday Muuse iyo Eliyaas oo
la hadlaya isaga. **4** Markaasaa Butros u jawaabay oo wuxuu
Ciise ku yidhi, Sayidow, waxaa inoo wanaagsan inaynu
halkan joogno. Haddaad doonayso saddex waab ayaan
halkan ka dhisayaa, mid adaan kuu dhisayaa, midna Muuse,
midna Eliyaas. **5** Intuu weli hadlayay, daruur dhalaalaysa
ayaa hadhaysay, oo cod baa daruurtii ka soo baxay oo yidhi,
Kanu waa Wiilkayga aan jeclahay oo aan ku faraxsanahay.
Maqla isaga. **6** Xertiina goortay maqleen, ayay wejigooda
u dhaceen, aad bayna u baqeen. **7** Markaasaa Ciise u
yimid oo taabtay oo ku yidhi, Kaca, hana baqina. **8** Goortay
indhahooda kor u qaadeen, cidna ma ay arkin Ciise keliya
maahee. **9** Markay buurta ka soo degayeen, Ciise ayaa
amray oo wuxuu ku yidhi, Ninna ha u sheegina wixii aad
aragteen intaanu Wiilka Aadanahu kuwii dhintay ka soo sara
kicin. **10** Xertiisii waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen,
Haddaba culimmadu maxay u yidhaahdaan, Eliyaas waa
inuu horta yimaado? **11** Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi,
Waa run, Eliyaas waa imanayaa, oo wax walba ayuu soo
celin doonaa. **12** Laakiin waxaan idinku leeyahay, Eliyaas
horuu u yimid, wayna garan waayeen, laakiin wax kasta
oo ay doonayeen ayay ku sameeyeen isaga. Sidaas oo
kalena Wiilka Aadanahu xanuun buu ka heli doonaa iyaga.
13 Markaasaa xertiisii garatay inuu kala hadlay Yooxanaa
Baabtiisaha. **14** Goortay dadkii badnaa u yimaadeen, ayaa
nin u yimid isaga, oo intuu u jilba joogsaday ayuu ku yidhi,
15 Sayidow, wiilkayga u naxariiso, waayo, suuxdin buu
qabaa oo aad buu u xanuunsadaa, oo marar badan wuxuu
ku dhacaa dabka, marar badanna biyo, **16** oo waxaan u
keenay xertaada, wayna bogsiin kari waayeen. **17** Ciise
wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow rumaysadka
daranu oo madaxa adagu, ilaa goormaan idinla jiri doonaa,

oo ilaa goormaan idiin dulqaadan doonaa? Halkan iigu
keena isaga. **18** Markaasaa Ciise canaantay, oo jinnigii
waa ka baxay, saacaddaasna wiilkii waa bogsaday. **19**
Markaas xertii ayaa keli ahaan Ciise ugu timid oo ku tidhi,
Annagu maxaannu u saari kari waynay? **20** Wuxuu ku yidhi,
Waa rumaysadyaraantiinna aawadeed. Runtii waxaan idinku
leeyahay, Haddaad leedihiin rumaysad iniin khardal le'eg,
waxaad buurtan ku odhan doontaan, Halkan ka dhaqaaq
oo halkaas tag, wayna dhaqaaqi doontaa, oo waxba ma
kari waayi doontaan. **21** Laakiin caynkan waxba kuma
soo baxo tukasho iyo soon maahee. **22** Intay Galili ku
warwareegayeen, Ciise ayaa ku yidhi, Wiilka Aadanaha
ayaa dadka loo gacangelin doonaa. **23** Wayna dili doonaan,
maalinta saddexaadna waa la sara kicin doonaa. Markaasay
aad u calool xumaadeen. **24** Goortay Kafarna'um yimaadeen,
waxaa Butros u yimid kuwii labada daraakmo qaadi jiray, oo
waxay ku yidhaahdeen, Macallinkiinnu labadii daraakmo oo
cashuurta ahayd sow ma bixiyo? **25** Wuxuu yidhi, Haah, wuu
bixiyaa. Oo goortuu guriga galay Ciise ayaa hadal hor mariyey
oo ku yidhi, Maxay kula tahay, Simoonow? Boqorrada dhulku
yay ka qaadaan cashuurta iyo baadda? Wiilashooda ama
shisheeyaha? **26** Goortuu yidhi, Shisheeyaha, Ciise ayaa ku
yidhi, Haddaba wiilashu waa ka reebban yihiin. **27** Laakiin
si aynan u xumayn iyaga, badda tag, oo jillaab ku tuur, oo
kalluunka kolka hore soo baxa soo qaad, oo goortaad afkiisa
furtid waxaad ka heli doontaa istater. Kaas qaad oo inooga
bixi aniga iyo adigaba.

18 Saacaddaas ayaa xertii u timid Ciise oo waxay ku
yidhaahdeen, Yaa haddaba boqortooyada jannada
ugu weyn? **2** Markaasuu wuxuu u yeedhay ilmo yar, oo
dhexdooda ayuu joojiyey oo yidhi, **3** Runtii waxaan idinku
leeyahay, Haddaydnan soo jeesan oo aydnaan noqon sida
carruur oo kale, boqortooyada jannada ma geli doontaan. **4**
Ku alla kii haddaba isu hoosaysiiya sida ilmahan oo kale,
kaas ayaa ugu weyn boqortooyada jannada, **5** oo ku alla kii
magacayga ilmahan oo kale ku aqbalaa, wuu i aqbalaa. **6**
Laakiin ku alla kii xumeeya yaryarkan i rumaystay midkood,
waxaa u roon in dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo badda
moolkeeda lagu hafiyo. **7** Waa u hoog dunida xumaanta
aawadeed! Xumaantu waa inay timaado, laakiin waa u hoog
ninka ay xumaantu ka timaado. **8** Haddii gacantaadu ama
cagtaadu ku xumayso, iska jar, oo iska tuur. Waxaa kuu
wanaagsan inaad gacanla'aan iyo lugla'aan nolosha ku gashid
intii adigoo laba gacmood iyo laba cagood leh lagugu tuuri
lahaa dabka weligiis ah. **(aiōnios g166)** **9** Haddii ishaaduna
ku xumayso iska bixi oo iska tuur. Waxaa kuu wanaagsan
inaad il keliya nolosha ku gashid intii adigoo laba indhood leh
lagugu tuuri lahaa jahannamada dabka ah. **(Geenna g1067)**
10 Iska jira inaydnaan yaryarkan midkood quudhsan, waayo,
waxaan idinku leeyahay, Mar walba malaa'igahooda jannada
ku jira ayaa wejiga Aabbahayga jannada ku jira eegaya. **11**
Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu u yimid inuu badbaadsho
kii lumay. **12** Maxay idinla tahay, Nin hadduu tiro ido ah
leeyahay oo middood ay ka hallowdo, miyaanu sagaal iyo
sagaashanka buuraha dushooda kaga tegin oo doonin tii
hallowday? **13** Oo hadday noqoto inuu helo, runtii waxaan
idinku leeyahay, taas aad buu ugu farxaa si uusan ugu farxin
sagaal iyo sagaashankii aan hallaabin. **14** Sidaas oo kale,
ma aha doonista Aabbihiinna jannada ku jira in yaryarkan
midkood lumo. **15** Oo haddii walaalkaa kugu dembaabo, u
tag oo canaano, adiga iyo isaga keli ahaantiinna. Hadduu ku
maqlo, walaalkaa waad soo ceshatay. **16** Laakiin hadduu ku
maqli waayo, mid ama laba kale wado, si hadal walba loogu
adkeeyo afka laba ama saddex markhaati. **17** Oo hadduu
iyaga maqli waayo, dadka kiniisadda u sheeg, oo hadduu
dadka kiniisadda maqli waayona, ha kuu ahaado sida qof
aan llaah aaminin iyo cashuurqaade. **18** Runtii waxaan idinku
leeyahay, Wax alla wixii aad dhulka ku xidhaan ayaa jannada
ku xidhnaan doona, oo wax alla wixii aad dhulka ku furtaan
ayaa jannada ku furnaan doona. **19** Weliba waxaan idinku
leeyahay, Haddii laba idinka mid ahu dhulka ku heshiiyaan
wax kastoo ay baryaan, way uga noqon doontaa xagga
Aabbahayga jannada ku jira. **20** Waayo, meeshii laba ama
saddex qof ay magacayga isugu soo ururaan, halkaas anigu
dhexdoodaan joogaa. **21** Markaas Butros ayaa u yimid oo ku
yidhi, Sayidow, immisa goor baan cafiyaa walaalkay hadduu
igu dembaabo? Ma ilaa toddoba goor baa? **22** Ciise ayaa
ku yidhi, Kugu odhan maayo, Ilaa toddoba goor, laakiin,
Ilaa toddobaatan goor oo toddoba ah. **23** Sidaa darteed
boqortooyada jannada waxaa loo ekaysiiyaa nin boqor ah oo
doonayay inuu addoommadiisa ka xisaab qaato. **24** Goortuu
bilaabay inuu xisaab qaato waxaa loo keenay nin toban kun
oo talanti uu ku lahaa. **25** Laakiin wuxuu ku bixiyo ma uu
haysan. Markaasaa sayidkii wuxuu ku amray in la iibiyo isaga
iyo naagtiisa iyo carruurtiisa iyo wuxuu lahaa oo dhan, oo
lagu bixiyo. **26** Addoonkii haddaba wuu dhacay, oo intuu
sujuuday, ayuu wuxuu ku yidhi, Ii dulqaado, anna waan wada
bixin doonaaye. **27** Markaasaa addoonkaas sayidkiisii u
naxariistay, wuuna sii daayay, oo amaahdii wuu u dhaafay.
28 Laakiin addoonkaas ayaa baxay oo helay mid ka mid
ah addoommadii uu la shaqayn jiray, kii uu ku lahaa boqol
dinaar. Wuu qabtay oo intuu ceejiyey ayuu ku yidhi, Bixi
waxa lagugu leeyahay. **29** Addoonkii uu la shaqayn jiray
ayaa haddaba cagihiisii isku riday oo baryay, oo ku yidhi, Ii
dulqaado, anna waan bixin doonaaye. **30** Isaguse ma uu
doonaynin, laakiin wuu baxay oo xabsiga ku tuuray ilaa uu
bixiyo wixii lagu lahaa. **31** Haddaba kuwii la shaqayn jiray,
goortay arkeen wixii dhacay, aad bay u calool xumaadeen,
oo intay sayidkooda u yimaadeen, ayay u sheegeen wixii
dhacay oo dhan. **32** Markaasaa sayidkiisii u yeedhay oo ku
yidhi, Addoon yahow sharkaluhu! Waxaan kugu lahaa oo
dhan waan kuu dhaafay, waayo, waad i bariday. **33** Miyaanad
lahayn inaad kii kula shaqayn jiray u naxariisatid sidaan anigu
kuugu naxariistay? **34** Markaasaa sayidkiisu cadhooday oo u
dhiibay kuwa dadka silciya ilaa uu bixiyo wixii lagu lahaa oo
dhan. **35** Sidaas oo kalena ayaa Aabbahayga jannada ku
jiraa idinku samayn doonaa, haddaan midkiin waliba qalbiga
ka cafiyin walaalkiis.

19 Waxaa dhacay in, goortuu Ciise hadalladan
dhammeeyey, uu Galili ka tegey, oo wuxuu yimid
soohdimaha Yahuudiya, oo Webi Urdun ka shisheeya. **2**
Waxaana soo raacay dad aad u badan, oo halkaas ayuu
ku bogsiiyey iyaga. **3** Markaasaa Farrisiintii u timid, iyagoo
jirrabaya, oo waxay ku yidhaahdeen, Ma xalaal baa in nin
sabab kasta naagtiisa ku furo? **4** Wuxuu u jawaabay oo
ku yidhi, Miyaydnaan akhriyin, Kii bilowgii uumay iyaga

wuxuu ka dhigay lab iyo dhaddig, **5** oo wuxuu yidhi,
Sababtaas aawadeed nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis iyo
hooyadiis, wuxuuna la joogayaa naagtiisa, oo labaduba
waxay noqonayaan isku jidh? **6** Sidaa darteed haatan
iyagu laba ma aha, laakiin waa isku jidh. Haddaba wixii
Ilaah isku xidhay, ninna yaanu kala furin. **7** Markaasay
waxay ku yidhaahdeen, Haddaba Muuse muxuu u amray in
warqaddii furniinta iyada la siiyo oo la furo? **8** Wuxuu ku
yidhi, Maxaa yeelay, Muuse wuxuu idiinku fasaxay inaad
naagihiinna furtaan qalbi engegnaantiinna aawadeed, laakiin
bilowgii sidaas ma ay ahayn. **9** Waxaan idinku leeyahay, Ku
alla kii naagtiisa ku fura wax aan sino ahayn, oo mid kale
guursadaa, wuu sinaystaa. Oo kii guursada tii la furay wuu
sinaystaa. **10** Xertiisii waxay ku yidhaahdeen, Haddii nin
xaalkiisu sidan yahay xagga naagtiisa, in la guursadaaba ma
wanaagsana. **11** Laakiin wuxuu ku yidhi, Dadka oo dhammu
ereygan ma wada aqbali karaan, kuwii la siiyey mooyaane.
12 Waayo, waxaa jira bohommo sidaas kaga dhashay uurkii
hooyadood, oo waxaa jira bohommo dadku dhufaanay, oo
waxaa jira bohommo isaga dhigay bohommo boqortooyada
jannada aawadeed. Kii hadalkan aqbali karaa, ha aqbalo.
13 Markaasaa ilmo yaryar loo keenay inuu gacmiihiisa
saaro oo uu u duceeyo, laakiin xertii ayaa canaanatay. **14**
Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ilmaha daaya oo ha u
diidina inay ii yimaadaan, waayo, kuwan oo kale ayaa ka
mid ah boqortooyada jannada. **15** Gacmihiisa ayuu saaray
iyaga, markaasuu meeshaas ka tegey. **16** Oo mid baa intuu
yimid ku yidhi, Macallin wanaagsanow, maxaa wanaagsan
oo aan sameeyaa inaan nolosha weligeed ah helo? **(aiōnios
g166)** **17** Wuxuu ku yidhi, Maxaad wax iiga weyddiinaysaa
wanaagga? Waxaa jira mid wanaagsan. Haddaad doonaysid
inaad nolosha gashid, qaynuunnada dhawr. **18** Wuxuu
ku yidhi, Kuwee? Ciise ayaa ku yidhi, Waa inaanad qudh
gooyn, Waa inaanad sinaysan, Wan inaanad wax xadin, Waa
inaanad marag been ah furin. **19** Aabbahaa iyo hooyadaa
maamuus, oo Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sidaad
naftaada u jeceshahay. **20** Ninkii dhallinyarada ahaa ayaa
ku yidhi, Kuwaas oo dhan ayaan dhawray. Maxaa weli ii
dhiman? **21** Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad doonaysid inaad
samaatid, tag oo iibi waxaad haysatid, oo masaakiinta sii, oo
waxaad jannada ku lahaan doontaa maal; ee kaalay oo i
soo raac. **22** Ninkii dhallinyarada ahaa goortuu hadalkaas
maqlay ayuu baxay isagoo calool xun, waayo, wuxuu ahaa
mid waxyaalo badan leh. **23** Markaasaa Ciise wuxuu xertiisii
ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Nin hodan ah inuu
boqortooyada jannada galo waa ku adag tahay. **24** Haddana
waxaan idinku leeyahay, Nin hodan ah inuu boqortooyada
Ilaah galo waxaa ka hawl yar in awr irbad daloolkeed ka
duso. **25** Xertii goortay maqleen aad bay u yaabeen, oo
waxay ku yidhaahdeen, Haddaba yaa badbaadi kara? **26**
Ciise intuu eegay ayuu ku yidhi, Waxanu uma suurtoobaan
dadka, laakiin wax waluba waa u suurtoobaan Ilaah. **27**
Markaas Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Annagu
wax walba waannu ka soo wada tagnay, waana ku raacnay.
Maxaannu haddaba heli doonnaa? **28** Ciise ayaa ku yidhi,
Runtii waxaan idinku leeyahay, Kuwiinna i soo raacay,
wakhtiga cusboonaysiinta, goortii Wiilka Aadanahu carshiga
ammaantiisa ku fadhiisto, idinkuna waxaad ku fadhiisan
doontaan laba iyo toban carshi, idinkoo xukumaya laba-
iyo-tobanka qolo oo Israa'iil. **29** Oo mid walba oo ka tegey
guryo, ama walaalo, ama aabbe, ama hooyo, ama carruur,
ama beero, magacayga aawadiis, wuxuu heli doonaa boqol
laab, oo wuxuu dhaxli doonaa nolosha weligeed ah. **(aiōnios
g166)** **30** Kuwa badan oo hore waa dambayn doonaan, kuwa
dambena waa horrayn doonaan.

20 Boqortooyada jannada waxay u eg tahay nin oday
reer u ah oo aroortii hore baxay inuu shaqaalayaal u
kireeyo beertiisa canabka ah. **2** Oo goortuu shaqaalayaal
maalintii kula heshiiyey dinaar, ayuu beertiisii canabka ahayd
u diray iyagii. **3** Oo saacaddii saddexaad ayuu baxay, oo
wuxuu arkay qaar kale oo suuqa shuqulla'aan la taagtaagan,
4 oo wuxuu kuwaas ku yidhi, Idinkuna beerta canabka ah
taga oo wixii xaq ah ayaan idin siin doonaa. Wayna tageen.
5 Haddana saacaddii lixaad iyo saacaddii sagaalaad wuu
baxay oo sidaas oo kale ayuu sameeyey. **6** Saacaddii
koob iyo tobnaad intuu baxay wuxuu arkay qaar kale oo
taagtaagan, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad maalintii oo dhan
halkan shuqulla'aan ula taagtaagan tihiin? **7** Waxay ku
yidhaahdeen Maxaa yeelay, cidna nama kiraysan. Wuxuu ku
yidhi, Idinkuna beerta canabka ah taga. **8** Goortii makhribkii
la gaadhay, sayidkii beertii canabka ahayd ayaa wakiilkiisii
ku yidhi, Shaqaalayaasha u yeedh oo mushahaaradooda sii,
oo waxaad ka bilowdaa kuwii ugu dambeeyey ilaa kuwii ugu
horreeyey. **9** Goortay yimaadeen, kuwii saacaddii koob iyo
tobnaad baxay, waxay wada heleen dinaar dinaar. **10** Kuwii
hore goortay yimaadeen waxay u malaynayeen inay wax
ka badan helayaan, iyaguna sidaas oo kale dinaar dinaar
bay heleen. **11** Oo intay qaadanayeen ayay odaygii reerka
ku gunuunaceen, **12** oo waxay ku yidhaahdeen, Kuwan
dambeeyey waxay shaqeeyeen saacad keliya, oo waad
nagala mid dhigtay annagoo sidnay shaqadii cuslayd ee
maalinta iyo kulaylkii. **13** Laakiin wuu u jawaabay oo midkood
ku yidhi, Saaxiibow, xumaan kuguma aan samayn. Sow
dinaar igulama heshiin? **14** Waxaaga qaado oo tag. Waxaan
doonayaa inaan kan ugu dambeeya siiyo intaan ku siiyey
oo kale. **15** Miyaynan igu hagaagsanayn inaan waxayga
ku sameeyo wixii aan doonayo? Ma waxaase ishaadu u
xun tahay wanaagsanaantayda aawadeed? **16** Sidaasay
kuwa dambe u horrayn doonaan, kuwa horena u dambayn
doonaan. Waayo, kuwo badan baa loo yeedhay, laakiin
kuwo yar baa la doortay. **17** Intuu Ciise Yeruusaalem ku
socday, laba-iyo-tobankii ayuu keli ahaantood waday, oo intay
jidka ku socdeen ayuu ku yidhi, **18** Waxaynu ku soconnaa
Yeruusaalem. Wiilka Aadanahana waxaa loo dhiibi doonaa
wadaaddada sare iyo culimmada; oo waxay ku xukumi
doonaan dhimasho. **19** Waxayna u dhiibi doonaan dadka
aan Yuhuudda ahayn inay ku kajamaan oo karbaashaan oo
iskutallaabta ku qodbaan. Maalinta saddexaadna waa la sara
kicin doonaa. **20** Markaasaa waxaa u timid wiilashii Sebedi
hooyadood iyadoo wadata wiilasheedii, wayna u sujuudday
oo wax ka bariday. **21** Wuxuu ku yidhi, Maxaad doonaysaa?
Waxay ku tidhi, Amar in labadaydan wiil mid midigtaada,
midna bidixdaada, boqortooyadaada ka fadhiistaan. **22**
Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Garan
maysaan waxaad weyddiisanaysaan. Ma karaysaan inaad

ka cabtaan koobka aan ku dhowahay inaan ka cabbo, iyo
in laydinku baabtiiso baabtiiska laygu baabtiisay? Waxay
ku yidhaahdeen, Waannu karaynaa. **23** Wuxuu ku yidhi,
Runtii koobkayga waad ka cabbi doontaan, oo baabtiiska
laygu baabtiisay waa laydinku baabtiisi doonaa, laakiin inaad
midigtayda iyo bidixdayda fadhiisataan anigu malihi inaan
idin siiyo, laakiin waxaa la siin doonaa kuwa Aabbahay u
diyaargareeyey. **24** Tobankii goortay taas maqleen ayay
labadii walaalaha ahayd u cadhoodeen. **25** Laakiin Ciise
ayaa u yeedhay oo ku yidhi, Idinku waad garanaysaan
in quruumaha madaxdoodu ay u taliyaan, oo kuwooda
u waaweynna ay xukun ku leeyihiin. **26** Laakiin sidaasu
dhexdiinna ahaan mayso, laakiin ku alla kii doonaya inuu
dhexdiinna u weynaado, midiidinkiinna waa inuu ahaado,
27 oo ku alla kii doonaya inuu idiin horreeyo, addoonkiinna
waa inuu ahaado, **28** sida Wiilka Aadanahu uusan ugu
iman in loo adeego laakiin inuu adeego iyo inuu naftiisa
dad badan furashadooda u bixiyo. **29** Kolkay Yerixoo ka
tegayeen waxaa raacay dad aad u badan. **30** Oo laba nin
oo indha la' ayaa jidka ag fadhiyey, oo goortay maqleen in
Ciise ag marayo ayay qayliyeen iyagoo leh, Sayidow, ina
Daa'uudow, noo naxariiso. **31** Dadkii badnaa ayaa canaantay
si ay u aamusaan, laakiin si ka badan ayay u qayliyeen
iyagoo leh, Sayidow, ina Daa'uudow, noo naxariiso. **32**
Markaasaa Ciise joogsaday, oo intuu u yeedhay ayuu ku
yidhi, Maxaad doonaysaan inaan idiin sameeyo? **33** Waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, in indhuhu noo furmaan ayaannu
doonaynaa. **34** Ciise intuu u naxariistay ayuu indhahooda
taabtay oo kolkiiba wax bay arkeen, wayna raaceen.

21 Goortay Yeruusaalem ku soo dhowaadeen oo ay
Beytfaage galeen ilaa Buur Saytuun, markaasaa Ciise
laba xer ah diray, **2** oo wuxuu ku yidhi, Tuulada idinka soo
hor jeedda taga, oo kolkiiba waxaad ka helaysaan dameer
xidhan iyo qayl la jooga. Soo fura oo ii keena, **3** oo haddii
nin wax idinku yidhaahdo, waxaad ku tidhaahdaan, Sayidkaa
u baahan, oo kolkiiba wuu soo diri doonaa. **4** Waxanu waa
dhaceen in la arko wixii nebiga lagaga dhex hadlay markuu
yidhi, **5** Gabadha Siyoon u sheega, Bal eeg, boqorkaagu
waa kuu imanayaa, Isagoo qalbi qabow, oo dameer fuushan
Iyo qayl dameereed. **6** Markaasaa xertii tagtay, oo sida
Ciise ku amray ayay yeeleen. **7** Dameertii iyo qaylkii ayay
keeneen, oo dharkoodii bay dusha ka saareen, wuuna ku
fadhiistay. **8** Dadka badidooda ayaa dharkoodii jidka ku
goglay, qaar kalena laamo ayay geedaha ka soo jareen
oo jidka ku gogleen. **9** Dadkii badnaa oo hor socday iyo
kuwii daba socday waxay ku qayliyeen, Hoosanna ha u jirto
ina Daa'uud. Waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku
imanaya, Hoosanna ha ku jirto meelaha ugu sarreeya. **10**
Oo goortuu Yeruusaalem galay, magaalada oo dhan waa
kacsanayd, iyagoo leh, Kanu yuu yahay? **11** Dadkii badnaa
ayaa yidhi, Kanu waa nebiga Ciise la yidhaahdo oo ka yimid
Naasared tii Galili. **12** Ciise wuxuu galay macbudka Ilaah oo
ka eryay kulli kuwii macbudka wax ku iibinayay iyo kuwii
wax ka iibsanayay, oo wuxuuna rogay miisaskii kuwii lacagta
bedbeddelayay iyo kursiyadii kuwii qoolleyaha iibinayay.
13 Wuxuuna ku yidhi, Waa qoran tahay, Gurigayga waxaa
loogu yeedhi doonaa guriga tukashada, laakiin waxaad ka
dhigaysaan god tuugo. **14** Waxaana macbudka ugu yimid
kuwa indha la' iyo kuwa luga la'; wuuna bogsiiyey. **15** Laakiin
wadaaddada sare iyo culimmadu goortay arkeen waxyaalaha
yaabka leh oo uu suubbiyey iyo carruurta macbudka ka
qaylinaysa, iyagoo leh, Hoosanna ha u jirto ina Daa'uud, way
cadhoodeen **16** oo ku yidhaahdeen, Ma maqlaysaa kuwanu
waxay leeyihiin? Ciise ayaa ku yidhi, Haah, miyaydnaan
weligiin akhriyin, Ammaanta waxaad ku hagaajisay afka
ilmaha yaryar iyo caanonuugga? **17** Markaasuu ka tegey
iyaga oo magaaladii ka baxay ilaa Beytaniya, oo halkaasuu
ku hoyday. **18** Aroortii goortuu magaaladii ku soo noqonayay,
wuu gaajaysnaa. **19** Oo wuxuu arkay geed berde ah oo
jidka ku ag yaal, kolkaasuu u yimid, waxbana kama uu
helin, caleemo keliya maahee. Oo wuxuu ku yidhi, Hadda
dabadeed weligaa midho yaanay kaa bixin, oo kolkiiba
geedkii berdaha ahaa waa engegay. **(aiōn g165)** **20** Xertii
goortay arkeen way yaabeen oo waxay ku yidhaahdeen,
Geedkii berdaha ahaa sidee buu kolkiiba u engegay? **21**
Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii waxaan idinku
leeyahay, Haddaad rumaysan tihiin oo aydnaan shakiyin, wixii
geedkii berdaha ahaa ku dhacay oo keliya ma aad samayn
doontaan, laakiin weliba haddaad buurtan ku tidhaahdaan,
Ruq, baddana isku tuur, way noqonaysaa. **22** Oo wax
kasta oo aad tukasho ku baridaan idinkoo rumaysan waad
heli doontaan. **23** Oo goortuu macbudkii galay, intuu wax
barayay waxaa u yimid wadaaddadii sare iyo waayeelladii
dadka, oo waxay ku yidhaahdeen, Amarkee baad waxan ku
samaysaa? Oo yaa amarkan ku siiyey? **24** Ciise ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Aniguna hal baan idin weyddiinayaa.
Haddaad taas ii sheegtaan, aniguna waan idiin sheegi
doonaa amarka aan waxan ku sameeyo. **25** Baabtiiskii
Yooxanaa xaggee buu ka yimid? Ma wuxuu ka yimid xagga
jannada mise dadka? Dhexdooda ayay iskala hadleen iyagoo
leh, Haddaynu nidhaahno, Xagga jannada, wuxuu inagu
odhanayaa, Haddaba maxaad u rumaysan weydeen? **26**
Laakiin haddii aynu nidhaahno, Xagga dadka, dadka badan
ayaynu ka baqaynaa, waayo, Yooxanaa sida nebi oo kale
ayay kulli u haystaan. **27** Markaasay Ciise u jawaabeen oo
ku yidhaahdeen, Garan mayno. Isaguna wuxuu ku yidhi,
Aniguna idiin sheegi maayo amarka aan waxan ku sameeyo.
28 Maxay idinla tahay? Nin baa laba wiil lahaa. Wuxuu u yimid
kii hore oo ku yidhi, Wiilkaygiiyow, aad beerta canabka ah oo
maanta ka shaqee. **29** Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Dooni
maayo, laakiin kolkaas dabadeed ayuu isqoomameeyey oo
aaday. **30** Markaasuu wuxuu u yimid kii labaad, oo sidii
oo kale ku yidhi. Isaguna wuxuu u jawaabay oo ku yidhi,
Waa yahay, waan tegayaa, sayidow, laakiin ma uu tegin.
31 Kee baa labadoodii doonistii aabbihiis yeelay? Waxay
yidhaahdeen, Kii hore. Ciise ayaa ku yidhi, Runtii waxaan
idinku leeyahay, Cashuurqaadayaasha iyo dhillooyinka ayaa
idinka hor geli doona boqortooyada Ilaah. **32** Waayo,
Yooxanaa wuxuu idiinku yimid jidka xaqnimada ah, oo
waad rumaysan weydeen isaga, laakiin cashuurqaadayaashii
iyo dhillooyinkii ayaa rumaystay isaga. Idinkuna goortaad
aragteen dabadeed iskama aydnaan qoomamayn si aad u
rumaysataan. **33** Maqla masaal kale. Waxaa jiri jiray nin oday
reer u ah, oo beer canab ah beertay, oo ood ku heeraaray,
dabadeedna god macsareed ka dhex qoday, oo munaarad

ka dhisay, oo niman beerrey ah u kiraystay, oo dal kale
tegey. **34** Oo goortii xilligii midhahu soo dhowaaday ayuu
addoommadiisii u soo diray beerreydii inay midhihiisii u soo
qaadaan. **35** Markaasaa beerreydu addoommadiisii qabatay,
mid way garaaceen, mid kalena way dileen, mid kalena way
dhagxiyeen. **36** Haddana wuxuu diray addoommo kale oo
kuwii hore ka badan, iyagiina sidaas oo kalay ku sameeyeen.
37 Laakiin dabadeed wuxuu u soo diray wiilkiisii isagoo leh,
Wiilkayga way maamuusi doonaan. **38** Laakiin beerreydii
goortay wiilkii arkeen, waxay isku yidhaahdeen, Kanu waa
kii dhaxalka lahaa, kaalaya aan dilnee oo dhaxalkiisa aynu
qaadannee. **39** Way qabteen oo beertii canabka ahayd
dibaddeeda ku tuureen, wayna dileen. **40** Haddaba sayidkii
beerta canabka ah goortuu yimaado, muxuu beerreydaas ku
samayn doonaa? **41** Waxay ku yidhaahdeen, Nimankaas
belaayada ah si baas buu u baabbi'in doonaa; beerta canabka
ahna wuxuu u kiraysan doonaa beerrey kale, kuwa isaga
siin doona midhihiisa xilligooda. **42** Markaasaa Ciise ku
yidhi iyaga, Miyaanaydin weligiin Qorniinka ka akhriyin,
Dhagaxii kuwa wax dhisaa ay diideen, Wuxuu noqday
madaxa rukunka. Tanu xagga Rabbiga bay ka timid, Oo waa
ku yaab indhahayaga? **43** Sidaa darteed waxaan idinku
leeyahay, Boqortooyada Ilaah waa laydinka qaadi doonaa,
oo waxaa la siin doonaa dad midhihii boqortooyada bixiya.
44 Oo kan dhagaxan ku dhacaa, wuu jejebi doonaa, oo kan
uu ku dhaco, wuu burburin doonaa. **45** Wadaaddadii sare iyo
Farrisiintii goortay masaalladiisii maqleen waxay garteen inuu
iyagu ka hadlay. **46** Goortay dooneen inay qabtaan ayay
dadkii badnaa ka baqeen, waayo, waxay u haysteen nebi.

22 Ciise ayaa u jawaabay oo mar kale masaallo kula
hadlay, oo wuxuu yidhi, **2** Boqortooyada jannada
waxay la mid tahay sidii boqor wiilkiisa aroos u dhigay.
3 Addoommadiisii ayuu u diray inay u yeedhaan kuwa
arooska loogu yeedhay, mana ay doonaynin inay yimaadaan.
4 Haddana addoommo kale ayuu diray oo wuxuu ku
yidhi, Kuwii loo yeedhay waxaad ku tidhaahdaan, Bal
eega, cuntadaydii waan diyaargareeyey, dibiyadaydii iyo
neefafkaygii buurbuurnaana waa la qalay, wax walubana
waa diyar, ee arooska kaalaya. **5** Laakiin way fududaysteen,
oo iska tageen, mid beertiisuu aaday, mid kalena wuxuu
aaday baayacmushtarigiisii. **6** Kuwii kalena addoommadiisii
ayay qabteen, wayna caayeen oo dileen. **7** Laakiin boqorkii
markuu maqlay wuu cadhooday, oo askartiisii buu u diray oo
baabbi'iyey kuwaasoo dhiig qabay, magaaladoodiina wuu
gubay. **8** Markaasuu addoommadiisii ku yidhi, Arooskii waa
diyaar, kuwii loo yeedhayse ma ay istaahilin. **9** Haddaba taga
meesha jidadka ku kala leexdaan, oo in alla intaad heshaan
arooska ugu yeedha. **10** Markaasaa addoommadaas jidadkay
u baxeen, oo ay soo ururiyeen kuwii ay heleen oo dhan, kuwii
sharka lahaa iyo kuwii wanaagsanaaba; gurigii arooskana
waxaa laga buuxiyey marti. **11** Laakiin boqorkii kolkuu soo
galay inuu martida eego, wuxuu meesha ku arkay nin aan
dharkii arooska qabin, **12** oo wuxuu ku yidhi, Saaxiibow,
sidee baad halkan u soo gashay adigoo aan dharkii arooska
qabin? Wuuna iska aamusay. **13** Markaasaa boqorkii wuxuu
midiidinyadii ku yidhi, Lugaha iyo gacmaha ka xidha, oo
gudcurka dibadda ah ku tuura; halkaas waxaa jiri doonta
baroor iyo ilko jirriqsi. **14** Waayo, kuwo badan baa loo
yeedhay, laakiin kuwo yar baa la doortay. **15** Markaasaa
Farrisiintii baxeen, oo waxay ka wada hadleen si ay hadalkiisa
ugu qabtaan. **16** Waxay xertoodii ula soo direen Herodosiinta,
oo waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, waannu og nahay
inaad run tahay, oo aad dadka jidka Ilaah run ku bartid, oo
aanad ninna u eexan, waayo, dadka wejigooda ma eegtid.
17 Haddaba noo sheeg waxay kula tahay, Ma xalaal baa
in cashuur Kaysar la siiyo ama inaan la siin? **18** Laakiin
Ciise ayaa sharkoodii gartay, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad
ii jirrabaysaan, labawejiilayaal yahow? **19** I tusa lacagta
cashuurta. Kolkaasay u keeneen dinaar. **20** Wuxuu ku
yidhi, Yaa leh masawirkan iyo qorniinkan? **21** Waxay ku
yidhaahdeen, Kaysar baa leh. Markaasuu ku yidhi, Haddaba
Kaysar siiya wixii Kaysar leeyahay, Ilaahna siiya wixii Ilaah
leeyahay. **22** Oo goortay taas maqleen, way yaabeen, wayna
iska daayeen oo ka tageen. **23** Maalintaas waxaa u yimid
Sadukiin kuwii odhan jiray, Sarakicidda kuwii dhintay ma jirto.
Oo waxay weyddiiyeen, **24** oo ku yidhaahdeen, Macallimow,
Muuse wuxuu yidhi, Haddii nin dhinto isagoo aan carruur
lahayn, walaalkiis waa inuu naagtiisa dumaalo oo uu carruur
walaalkiis u dhalo. **25** Waxaa nala jiray toddoba walaalo ah.
Kii ugu horreeyey ayaa guursaday, wuuna dhintay, dhalna ma
lahayn, wuxuuna naagtiisii uga tegey walaalkiis. **26** Sidaas
oo kalaa ku dhacday kii labaad, iyo kii saddexaad ilaa kii
toddobaad. **27** Markay wada dhinteen dabadeed naagtiina
waa dhimatay. **28** Haddaba wakhtiga sarakicidda kuwii
dhintay toddobadoodii kee bay naagtiisii ahaan doontaa?
Waayo, kulligood way wada guursadeen iyada. **29** Laakiin
Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Waad qaldan tihiin oo
garan maysaan Qorniinka iyo xoogga Ilaah. **30** Waayo,
wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay dabadeed, layskuma
guursado, guurna layskuma siiyo, laakiin waxay yihiin sida
malaa'igaha Ilaah oo jannada ku jira. **31** Laakiin xagga
sarakicidda kuwii dhintay miyaydnaan akhriyin wixii Ilaah
idinkula hadlay, markuu yidhi, **32** Anigu waxaan ahay Ilaaha
Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub? Isagu ma
aha Ilaaha kuwa dhintay, laakiin waa Ilaaha kuwa nool. **33**
Dadkii badnaa goortay taas maqleen ayay waxbariddiisii
ka yaabeen. **34** Laakiin Farrisiintii goortay maqleen inuu
Sadukiintii aamusiiyey ayay isu yimaadeen. **35** Oo midkood
oo sharciga yaqaan ayaa wax weyddiiyey, isagoo jirrabaya,
oo wuxuu ku yidhi, **36** Macallimow, qaynuunkee baa sharciga
uga weyn? **37** Kolkaasuu ku yidhi isaga, Waa inaad Rabbiga
Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan iyo naftaada
oo dhan iyo caqligaaga oo dhan. **38** Kanu waa qaynuunka
ugu weyn oo ugu horreeya. **39** Ku labaad oo u ekina
waa kan. Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sida naftaada.
40 Sharcigii oo dhan iyo nebiyadiiba waxay sudhan yihiin
labadan qaynuun. **41** Kolkii Farrisiintii isu yimaadeen ayaa
Ciise wax weyddiiyey, **42** oo wuxuu ku yidhi, Yuu idinla
yahay Masiixu? Waa ina ayo? Kolkaasay ku yidhaahdeen,
Waa ina Daa'uud. **43** Wuxuu ku yidhi, Haddaba Daa'uud
sidee buu Ruuxa ugaga yeedhay Rabbi? isagoo leh, **44**
Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi, Midigtayda fadhiiso,
Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.
45 Haddaba Daa'uud hadduu ugu yeedhay isaga Sayid,
sidee buu wiilkiisa u yahay? **46** Ninna hadal uguma jawaabi

karin, oo maalintaas dabadeed ninna kuma dhicin inuu mar
dambe wax weyddiiyo.

23 Dabadeed Ciise ayaa dadkii badnaa iyo xertiisii la
hadlay, **2** oo wuxuu ku yidhi, Culimmada iyo Farrisiinta
waxay ku fadhiistaan kursiga Muuse. **3** Haddaba wax walba
oo ay idiin sheegaan inaad dhawrtaan, dhawra oo yeela,
laakiin siday sameeyaan ha samaynina, waayo, wax bay
yidhaahdaan, mana sameeyaan. **4** Waxay isku xidhxidhaan
culaabo culculus oo waxay saaraan dadka garbihiisa, laakiin
iyagu dooni maayaan inay fartooda ku dhaqaajiyaan. **5**
Laakiin shuqulkooda oo dhan waxay u sameeyaan in dadku
arko, waayo, xirsiyadooda way ballaadhiyaan, oo faraqa
dharkoodana way weyneeyaan; **6** waxay jecel yihiin meelaha
hore oo diyaafadaha, iyo kursiyada hore oo sunagogyada, **7**
iyo salaanta suuqa, iyo in dadku ugu yeedhaan, Macallin. **8**
Laakiin yaan laydiinku yeedhin, Macallin, waayo, mid baa
macallinkiinna ah, idinkuna kulli walaalo baad tihiin. **9** Ninna
dhulka ha ugu yeedhina aabbe, waayo, mid baa Aabbihiin ah,
kaasu waa kan jannada ku jira. **10** Yaan laydiinku yeedhin
sayiddo, waayo, mid baa sayidkiinna ah, kaasu waa Masiixa.
11 Laakiin kan idiinku weyn waa inuu ahaado midiidinkinna.
12 Oo ku alla kii isa sarraysiiya waa la hoosaysiin doonaa,
oo ku alla kii is-hoosaysiiyana waa la sarraysiin doonaa.
13 Laakiin waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay oo
labawejiilayaasha ahu, waayo, boqortooyada jannada ayaad
dadka ka xidhaan, maxaa yeelay, idinku ma gashaan, oo
kuwa gelayana uma deysaan inay galaan. **14** Waa idiin hoog,
culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo,
waxaad laasataan guryaha carmallada, oo tukashooyin
dhaadheer ayaad istusid u tukataan, sidaa darteed waxaad
heli doontaan xisaab aad u daran. **15** Waa idiin hoog,
culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo,
badda iyo dhulka waxaad u wareegtaan inaad mid soo
hadaysaan, oo kolkuu sidaas noqdo, waxaad ka dhigtaan
wiilka jahannamada laba kol in idinka badan idinka. **(Geenna g1067)**
16 Waa idiin hoog, hoggaamiyayaal yahow indhaha
la'u oo leh, Ku alla kii macbudka ku dhaarta, waxba ma aha,
laakiin ku alla kii dahabkii macbudka ku dhaarta, wuxuu ku
dhaartay waa lagu leeyahay. **17** Doqonno yahow indhaha
la'u, kee baa weyn, dahabka iyo macbudka dahabka quduus
ka dhiga? **18** Oo weliba waxaad leedihiin, Ku alla kii meesha
allabariga ku dhaarta waxba ma aha, laakiin ku alla kii ku
dhaarta hadiyadda dul saaran, wuxuu ku dhaartay waa lagu
leeyahay. **19** Indhoolayaal yahow, haddaba kee baa weyn,
hadiyadda iyo meesha allabariga oo hadiyadda quduus ka
dhigta? **20** Haddaba kan meesha allabariga ku dhaartaa,
wuxuu ku dhaartaa iyada iyo wixii dul saaran oo dhanba. **21**
Oo kii macbudka ku dhaartaa, wuxuu ku dhaartaa isaga iyo
kan dhex degganba. **22** Oo kii jannada ku dhaartaana, wuxuu
ku dhaartaa carshiga Ilaah iyo kan ku dul fadhiyaba. **23** Waa
idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha
ahu, waayo, reexaanta iyo kabsarta iyo kamuunta toban
meelood ayaad meel ka bixisaan, oo waxaad dhaafteen wixii
sharciga ugu cuslaa, waxaa weeye xukunka iyo naxariista
iyo iimaanka. Waxaad lahaydeen inaad waxan samaysaan
oo aydnaan kuwa kale dhaafin. **24** Hoggaamiyayaal yahow
indhaha la'u oo kaneecada iska miira oo awrka liqa. **25** Waa
idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha
ahu, waayo, koobka iyo saxanka dushaad ka nadiifisaan,
laakiin gudaha waxaa ka buuxa dulun iyo damacbadnaan.
26 Farrisi yahow indhaha la'u, horta koobka gudaha ka nadiifi
in dushiisuna nadiifsanaato. **27** Waa idiin hoog, culimmo iyo
Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo, waxaad u eg
tihiin xabaalo la caddeeyey, kuwa dushoodu u eg tahay wax
qurxoon, laakiin hoosta waxaa ka buuxa lafo dad dhintay
iyo wasakh oo dhan. **28** Sidaas oo kalena idinku dusha
waxaad dadka ugu eg tihiin dad xaq ah, laakiin gudaha
waxaa idinka buuxa labawejiilenimo iyo dembi. **29** Waa
idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha
ahu, waayo, waxaad dhistaan xabaalaha nebiyada, oo
waxaad qurxisaan qabriyada kuwii xaqa ahaa; **30** oo waxaad
tidhaahdaan, Haddii aannu waagii awowayaashayo joogi
lahayn, annagu kala ma aannan qayb galneen kuwii dhiigga
nebiyada qabay. **31** Sidaasaad isugu marag furaysaan
inaad tihiin wiilasha kuwii nebiyada dilay. **32** Idinku haddaba
dhammaystira qiyaastii awowayaashiin. **33** Abeesooyin
yahow, dhal jilbisay, sidee baad uga baxsan doontaan
xisaabta jahannamada? **(Geenna g1067)** **34** Sidaa darteed,
waxaan idiin soo dirayaa nebiyo iyo kuwa xigmadda leh
iyo culimmo. Qaarkood waad dili doontaan oo iskutallaabta
ku qodbi doontaan, qaarkoodna sunagogyadiinna ayaad
ku karbaashi doontaan, oo magaalo ilaa magaalo ayaad
ku silcin doontaan, **35** inuu dushiinna ku soo dego dhiiggii
xaqa ahaa oo dhulka ku daatay oo dhan oo laga bilaabo
dhiigga Haabiil kii xaqa ahaa ilaa dhiigga Sakariyas ina
Barakiyas kan aad ku disheen meesha quduuska ah iyo
meeshii allabariga dhexdooda. **36** Runtii waxaan idinku
leeyahay, Waxyaalahan oo dhan ayaa qarnigan ku dul degi
doona. **37** Yeruusaalemay, Yeruusaalemay, tan nebiyada
dishoy oo kuwa loo soo diray dhagxisoy! Intee baan marar
badan jeclaaday inaan carruurtaada u soo ururiyo xataa sida
dooradu carruurteeda baalasheeda hoostooda ugu ururiso,
laakiin idinku ma aydnaan jeclayn. **38** Bal eega, gurigiinnii
waa laydiin daayay isagoo cidla ah. **39** Waayo, waxaan
idinku leeyahay, Ima arki doontaan hadda dabadeed ilaa aad
tidhaahdaan, Waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku
imanaya.

24 Ciise ayaa macbudka ka baxay, oo intuu tegayay ayaa
xertiisii u timid inay tusaan dhismaha macbudka. **2**
Laakiin wuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Miyaydnaan
waxyaalahan oo dhan arkaynin? Runtii waxaan idinku
leeyahay, Halkan lagu dul dayn maayo dhagax dhagax kale
dushiisa oo aan la dumin doonin. **3** Oo goortuu Buur Saytuun
fadhiistay, xertii ayaa keli ahaan ugu timid oo waxay ku
yidhaahdeen, Noo sheeg, Goormay waxyaalahanu ahaan
doonaan, oo calaamada imaatinkaaga iyo dhammaadka
wakhtiga dunidu maxay ahaan doontaa? **(aiōn g165)** **4** Ciise
ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Iska eega yaan laydin
khiyaanayn. **5** Waayo, qaar badan ayaa magacayga ku
iman doona, oo waxay odhan doonaan, Anigu waxaan ahay
Masiixa, oo qaar badan ayay khiyaanayn doonaan. **6** Oo
waxaad maqli doontaan dagaallo iyo dagaallo hadalhayntood.
Iska jira, hana baqanina, waayo, waxaasu waa inay dhacaan,
laakiin dhammaadku weli weeye. **7** Waayo, quruunba quruun

bay ku kici doontaa, boqortooyona boqortooyo, oo waxaa
meelo kala duwan ka dhici doona abaaro iyo dhulgariir. **8**
Waxan oo dhammu waa bilowga hoogagga. **9** Markaasaa
dhib laydiin gaysan doonaa, waana laydin dili doonaa, oo
magacayga aawadiis ayaa quruumaha oo dhammi idiin
nebcaan doonaan. **10** Maarkaas qaar badan ayaa xumaan
doona, midba mid buu gacangelin doonaa, wayna isnebcaan
doonaan. **11** Waxaa kici doona nebiyo badan oo been ah, oo
qaar badan ayay khiyaanayn doonaan. **12** Dembigu waa
badnaan doonaa, taa aawadeed qaar badan jacaylkoodu waa
yaraan doonaa. **13** Laakiin kii adkaysta ilaa ugu dambaysta,
kaasaa badbaadi doona. **14** Oo injiilkan boqortooyada ayaa
dunida oo dhan lagu wacdiyi doonaa inuu marag u noqdo
Quruumaha oo dhan, dabadeedna ugudambaysta ayaa
iman doonta. **15** Haddaba goortaad aragtaan waxa baas oo
hallaynta ah ee lagaga hadlay nebi Daanyeel, oo taagan
meesha quduuska ah (kii akhriyaa ha garto), **16** markaas
kuwa Yahuudiya joogaa, buuraha ha u carareen. **17** Kii guri
fuushanuna yaanu u soo degin inuu wixii gurigiisa ku jira
soo qaato. **18** Kii beerta joogaana yaanu dib ugu noqon
inuu dharkiisa soo qaato. **19** Laakiin waa u hoog kuwa
uurka leh iyo kuwa wakhtigaas ilmo nuujinaya. **20** Barya
inaan cararkiinnu noqon wakhtiga qabowga ama sabtida. **21**
Waayo, markaas waxaa jiri doona dhib weyn sida mid aan
jirin tan iyo dunida bilowgeedii ilaa hadda, mana jiri doonto
weligeed. **22** Oo haddaan wakhtigaas la gaabin ninna ma
uu badbaadeen, laakiin kuwa la doortay aawadood ayaa
wakhtigaas loo gaabin doonaa. **23** Maarkaas haddii laydinku
yidhaahdo, Waa kan Masiixa ama waa kaas, ha rumaysanina.
24 Waayo, waxaa kici doona Masiixyo been ah iyo nebiyo
been ah, oo waxay samayn doonaan calaamooyin waaweyn
iyo yaabab, si ay xataa kuwa la doortay u khiyaaneeyaan
hadday u suurtowdo. **25** Bal eega, horaan idiinku sheegaye.
26 Haddaba hadday idinku yidhaahdaan, Bal eega, wuxuu
joogaa cidlada, ha u bixina. Bal eega, wuxuu joogaa qolalka
qarsoon, ha rumaysanina. **27** Waayo, sida hillaacu bari
uga yimaado oo u ifiyo galbeed, sidaas oo kale ayaa
imaatinka Wiilka Aadanahu ahaan doonaa. **28** Meel alla
meeshii bakhtigu yaal, halkaas ayaa gorgorraduna isugu
ururi doonaan. **29** Laakiin dhibta wakhtigaas dabadeed,
kolkiiba qorraxdu waa madoobaan doontaa, dayuxuna ma
nuuri doono, xiddiguhuna cirka waa ka soo dhici doonaan,
xoogagga cirkana waa la gariirin doonaa. **30** Markaasaa
waxaa cirka ka soo muuqan doona calaamada Wiilka
Aadanaha, markaas ayaa qolooyinka dhulka oo dhammu
barooran doonaan, oo waxay arki doonaan Wiilka Aadanaha
oo daruuraha cirka ku imanaya isagoo leh xoog iyo ammaan
weyn. **31** Oo wuxuu soo diri doonaa malaa'igihiisa oo wata
buun weyn, oo kuwuu doortay ayay ka soo ururin doonaan
afarta jahood cirka meesha ugu fog ilaa meesheeda kale. **32**
Haddeer geedka berdaha ah masaal ka garta. Intii laantiisu
curdan tahay oo caleemo bixinayso, waxaad garanaysaan
inuu roobku dhow yahay. **33** Idinkuna sidaas oo kale
goortaad waxan oo dhan aragtaan, garta inuu dhow yahay
oo albaabbada ag joogo. **34** Runtii waxaan idinku leeyahay,
Qarniganu ma idlaan doono intaanay waxan oo dhammi
dhicin. **35** Cirka iyo dhulku waa idlaan doonaan, laakiinse
ereyadaydu ma idlaan doonaan. **36** Laakiin maalintaas iyo
saacaddaas ninna waxba kama oga, malaa'igaha jannada
iyo Wiilka toona, midna ma oga, Aabbahay keliya maahee.
37 Sida wakhtigii Nuux ahaa, sidaas oo kale ayaa imaatinka
Wiilka Aadanahu ahaan doonaa. **38** Waayo, siday wax u
cunayeen oo wax u cabbayeen, oo u guursanayeen oo loogu
guurinayay maalmihii daadka hortiisa ilaa maalintii Nuux
doonnida galay, **39** wayna garan waayeen ilaa daadkii yimid
oo kulligood wada qaaday, sidaas oo kale ayaa imaatinka
Wiilka Aadanahu ahaan doonaa. **40** Markaas laba nin
ayaa beerta ku jiri doona, mid waa la qaadi doonaa, midna
waa laga tegi doonaa. **41** Laba naagood ayaa dhagax
wax ku shiidi doona, mid waa la qaadi doonaa, midna
waa laga tegi doonaa. **42** Haddaba soo jeeda, waayo,
ma aad ogidin maalinta Rabbigiinnu imanayo. **43** Laakiin
tan ogaada, odayga reerku hadduu ogaan lahaa wakhtiga
tuuggu imanayo, wuu soo jeedi lahaa, oo ma uu daayeen
in gurigiisa la jebiyo. **44** Sidaa darteed idinkuna diyaar
ahaada, waayo, saacad aydnaan u malaynaynin ayaa Wiilka
Aadanahu imanayaa. **45** Haddaba yuu yahay addoonka
aaminka ah oo caqliga leh, kan sayidkiisu dadka gurigiisa u
sarreeysiiyey inuu cuntada siiyo wakhtigeeda? **46** Waxaa
barakaysan addoonkaas kan sayidkiisu goortuu yimaado uu
helayo isagoo sidaas samaynaya. **47** Runtii waxaan idinku
leeyahay, Wuxuu leeyahay oo dhan ayuu ka sarreeysiin
doonaa isaga. **48** Laakiin haddii addoonkaas sharka leh
qalbigiisa ka yidhaahdo, Sayidkaygu waa raagay, **49** oo uu
bilaabo inuu garaaco kuwii la shaqayn jiray, oo uu wax la
cuno oo wax la cabbo kuwa sakhraanka ah, **50** addoonkaas
sayidkiisu wuxuu iman doonaa maalin aanu filayn iyo saacad
aanu ogayn, **51** oo waa kala jeexi doonaa oo wuxuu ka dhigi
doonaa mid qayb la hela labawejiilayaasha. Halkaa waxaa
jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi.

25 Haddaba boqortooyada jannada waxaa loo ekaysiin
doonaa toban gabdhood oo bikrado ah, kuwa intay
laambadahooda qaateen, u baxay inay ninka arooska ah
ka hor tagaan. **2** Shantood waxay ahaayeen doqonno,
shanna caqli bay lahaayeen. **3** Kuwii doqonnada ahaa
laambadahoodii bay qaateen, laakiin saliid ma ay qaadan.
4 Kuwa caqliga lahaase laambadahoodii bay qaateen iyo
weelal saliidu ku jirto. **5** Laakiin ninkii arooska ahaa
waa raagay, taas daraaddeed ayay wada lulmoodeen oo
seexdeen. **6** Habeenbadhkiise qaylo ayaa yeedhay, Arooskii
waa soo socdaaye, soo baxa oo ka hor taga. **7** Markaasaa
bikradihii oo dhammu wada kaceen oo laambadahoodii
hagaajiyeen. **8** Kuwii doqonnada ahaa waxay kuwii caqliga
lahaa ku yidhaahdeen, Saliiddiinna wax naga siiya, waayo,
laambadahayagii waa demayaan. **9** Laakiin kuwii caqliga
lahaa ayaa u jawaabay oo waxay ku yidhaahdeen, Maya,
waaba intaas oo ay nagu filnaan waydaa annaga iyo idinka;
bal u taga kuwa iibiya oo ka soo iibsada. **10** Markay tageen
inay soo iibsadaan, ninkii arooska ahaa ayaa yimid, oo kuwii
diyaarka ahaa ayaa la galay guriga arooska, albaabkiina
waa la xidhay. **11** Dabadeedna waxaa yimid bikradihii kale,
oo waxay yidhaahdeen, Sayidow, Sayidow, naga fur. **12**
Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi, Runtii waxaan idinku
leeyahay, Anigu idin garan maayo. **13** Haddaba soo jeeda,
waayo, garan maysaan maalinta ama saacadda. **14** Maxaa
yeelay, waa sidii nin dal kale tegaya, oo addoommadiisii

u yeedhay oo xoolihiisii u dhiibay. **15** Mid wuxuu siiyey
shan talanti, midna wuxuu siiyey laba, midna wuxuu siiyey
mid; mid kasta sidii tabartiisu ahayd, markaasuu dhoofay.
16 Isla markiiba kii shantii talanti helay ayaa tegey oo ku
baayacmushtaray, oo wuxuu faa'iiday shan talanti oo kale.
17 Sidaas oo kale kii labada helayna, laba kale ayuu faa'iiday.
18 Kii midka helayse, wuu baxay oo dhulka qoday oo lacagtii
sayidkiisii ayuu ku qariyey. **19** Wakhti dheer dabadeed
sayidkii addoommadaas ayaa yimid oo ka xisaab qaatay. **20**
Kii shantii talanti helay ayaa yimid oo keenay shan talanti
oo kale, oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, waxaad ii dhiibtay
shan talanti; eeg, shan talanti oo kale ayaan ka faa'iiday.
21 Sayidkiisii ayaa ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay,
addoon yahow wanaagsan oo aaminka ahu. Wax yar ayaad
aamin ku ahayd, wax badan baan madax kaaga dhigayaa.
Farxadda sayidkaaga gal. **22** Kii labadii talanti helayna waa
yimid oo yidhi, Sayidow, waxaad ii dhiibtay laba talanti;
eeg, laba talanti oo kale ayaan ka faa'iiday. **23** Sayidkiisii
ayaa ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, addoon yahow
wanaagsan oo aaminka ahu. Wax yar ayaad aamin ku
ahayd, wax badan baan madax kaaga dhigayaa. Farxadda
sayidkaaga gal. **24** Kii talantigii keliya helayna waa u yimid oo
ku yidhi, Sayidow, waan ku garanayay inaad tahay nin qalbi
engegan, oo aad wax ka guratid meel aanad wax ku beeran
oo aad wax ka urursatid meel aanad wax ku firdhin. **25**
Waana baqay, oo intaan tegey ayaan talantigaagii dhulka ku
qariyey. Bal eeg, waa kan kaagii. **26** Markaasaa sayidkiisii u
jawaabay oo ku yidhi, Addoon yahow sharka leh oo caajiska
ahu, waad ogayd inaan wax ka gurto meel aanan wax ku
beeran, oo aan wax ka urursado meel aanan wax ku firdhin.
27 Haddaba waxaad lahayd inaad lacagtayda u dhiibto kuwa
baangiga jooga, oo goortaan soo noqdo, waxayga iyo faa'iido
ayaan qaadan lahaa. **28** Haddaba talantigii ka qaada oo u
dhiiba kan tobanka talanti haya. **29** Waayo, mid walba oo
wax haysta waa la siin doonaa, waana loo badin doonaa, kii
aan waxba haysanse waa laga qaadi doonaa xataa wuxuu
haysto. **30** Oo addoonka aan waxtarka lahayn ku tuura
gudcurka dibadda ah. Halkaas waxaa jiri doonta baroor
iyo ilko jirriqsi. **31** Goortii Wiilka Aadanahu ammaantiisa
ku yimaado, isaga iyo malaa'igaha oo dhan, markaasuu
carshiga ammaantiisa ku fadhiisan doonaa. **32** Quruumaha
oo dhan ayaa hortiisa lagu soo ururin doonaa oo wuxuu u
kala sooci doonaa mid mid sida adhijirku u kala sooco idaha
iyo riyaha. **33** Idaha wuxuu joojin doonaa midigtiisa, riyahana
bidixdiisa. **34** Markaasaa Boqorku kuwa midigtiisa jooga ku
odhan doonaa, Kaalaya, kuwa Aabbahay barakeeyeyow,
oo dhaxla boqortooyada tan iyo aasaaskii dunida laydiin
diyaargareeyey. **35** Waayo, waan gaajooday oo cuntaad i
siiseen, waan harraadsanaa oo waad i waraabiseen, qariib
baan ahaa oo waad i soo dhoweeyseen, **36** waan qaawanaa
oo dhar baad i huwiseen, waan bukay oo waad i soo
booqateen, xabsi baan ku jiray oo waad ii timaadeen. **37**
Markaasaa kuwa xaqa ahu u jawaabi doonaan iyagoo leh,
Sayidow, goormaannu ku aragnay adigoo gaajaysan oo
aannu cunto ku siinnay, ama adigoo harraadsan oo aannu ku
waraabinnay? **38** Goormaannu ku aragnay adigoo qariib ah
oo aannu ku soo dhowaynay ama adigoo qaawan oo aannu
wax ku huwinnay? **39** Goormaannu ku aragnay adigoo buka
ama adigoo xabsi ku jira oo aannu kuu nimid? **40** Markaasaa
Boqorkii u jawaabi doonaa oo ku odhan doonaa, Runtii
waxaan idinku leeyahay, In alla intaad u samayseen mid
ka mid ah walaalahaygan u yaryar, waad ii samayseen. **41**
Markaasuu kuwa bidixdiisa jooga ku odhan doonaa, Kuwa
yahow inkaaranu, iga taga oo gala dabka weligiis ah kan
Ibliiska iyo malaa'igihiisa loo diyaargareeyey. **(aiōnios g166)**
42 Waayo, waan gaajooday, cuntona ima aydnaan siin, waan
harraadsanaa, imana aydnaan waraabin. **43** Qariib baan
ahaa, imana aydnaan soo dhowayn, waan qaawanaa, dharna
ima aydnaan huwin, waanan bukay oo xabsi ku jiray oo ima
aydnaan soo booqan. **44** Iyaguna markaasay u jawaabi
doonaan oo ku odhan doonaan, Sayidow, goormaannu ku
aragnay adigoo gaajaysan ama harraadsan ama qariib ah
ama qaawan ama buka ama xabsi ku jira oo aannu ku
kalmayn waynay? **45** Markaasuu u jawaabi doonaa oo ku
odhan doonaa, Runtii waxaan idinku leeyahay, In alla intaad
u samayn weydeen mid ka mid ah kuwan u yaryar, anigana
waad ii samayn weydeen. **46** Kuwanuna waxay geli doonaan
taqsiirta weligeed ah, kuwa xaqa ahuse waxay geli doonaan
nolosha weligeed ah. **(aiōnios g166)**

26 Waxaa dhacay goortii Ciise hadalladan oo dhan
dhammeeyey, inuu xertiisii ku yidhi, **2** Waxaad og tihiin
laba maalmood dabadeed inay tahay Iiddii Kormaridda, oo
Wiilka Aadanaha waxaa loo gacangelinayaa in iskutallaabta
lagu qodbo. **3** Markaasaa wadaaddadii sare iyo waayeelladii
dadka waxay isku urursadeen barxadda wadaadkii sare oo
Kayafas la odhan jiray. **4** Oo waxay ka wada hadleen si
ay Ciise khiyaano ugu qabtaan oo ay u dilaan. **5** Laakiin
waxay yidhaahdeen, Yaanay noqon wakhtiga iidda si aan
rabshad dadka uga dhex kicin. **6** Ciise goortuu Beytaniya
joogay oo ku jiray guriga Simoon kii baraska qabi jiray, **7**
waxaa u timid naag haysa weel alabastar ah oo cadar qaali
ah ku jiro, oo waxay ku shubtay madaxiisa intuu cuntada u
fadhiyey. **8** Laakiin xertu goortay arkeen, way cadhoodeen
oo waxay yidhaahdeen, Khasaaradanu maxay ku noqotay?
9 Waayo, kan waxaa lagu iibin kari lahaa wax badan oo
masaakiinta la siin lahaa. **10** Ciise goortuu gartay ayuu ku
yidhi, Maxaad naagta u dhibaysaan? Shuqul wanaagsan
ayay igu samaysaye. **11** Waayo, masaakiintu mar walba
way idinla jiraan, aniguse mar walba idinlama joogo. **12**
Waxay cadarkan jidhkayga ugu shubtay inay aasniintayda ii
diyaargarayso. **13** Runtii waxaan idinku leeyahay, Dunida
oo dhan meel alla meeshii injiilkan lagu wacdiyo, waxay
samaysay ayaa xusuusteeda lagaga hadli doonaa. **14**
Markaas mid laba-iyo-tobankii ka mid ahaa oo Yuudas
Iskariyod la odhan jiray ayaa u tegey wadaaddada sare **15**
oo ku yidhi, Maxaad doonaysaan inaad i siisaan? Anna waan
idiin soo gacangelin doonaaye. Oo waxay bixiyeen soddon
gogo' oo lacag ah. **16** Markaas dabadeed wuxuu doonayay
goor wanaagsan oo uu u soo gacangeliyo. **17** Maalintii
ugu horraysay oo Iiddii Kibistii aan khamiirka lahayn xertii
ayaa Ciise u timid oo waxay ku yidhaahdeen, Xaggee baad
doonaysaa inaannu kuu diyaargarayno inaad cuntid cashada
Iidda Kormaridda? **18** Wuxuu yidhi, Magaalada gala oo
hebel u taga oo waxaad ku tidhaahdaan, Macallinkii wuxuu
leeyahay, Wakhtigaygii waa dhow yahay, gurigaaga ayaan

cashada Iidda Kormaridda kula samaysanayaa xertayda. **19** Xertii waa samaysay sida Ciise ku amray oo cashada Iidda Kormariddii ayay diyaargareeyeen. **20** Goortii makhribkii la gaadhay, laba-iyo-tobankii xerta ahaa ayuu cunto ula fadhiistay, **21** oo intay wax cunayeen ayuu ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Midkiin ayaa i gacangelin doona. **22** Markaasay aad iyo aad u caloolxumaadeen, oo waxay bilaabeen in mid kastaa ku yidhaahdo, Ma aniga baa, Sayidow? **23** Wuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Kii saxanka gacanta ila gesha kaasaa i gacangelin doona. **24** Wiilka Aadanahu waa baxayaa, siday u qoran tahay, laakiin hoog waxaa leh ninkaas Wiilka Aadanaha gacangelinaya. Waxaa ninkaas u wanaagsanaan lahayd inaanu dhalan. **25** Yuudas oo ah kii gacangeliyey ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma aniga baa, Sayidow? Wuxuu ku yidhi, Waad tidhi. **26** Oo intay wax cunayeen, Ciise ayaa kibis qaaday oo barakeeyey, wuuna jejebiyey oo xertii siiyey oo yidhi, Qaata oo cuna. Tanu waa jidhkaygiiye. **27** Kolkaasuu koobkii qaaday oo mahadnaqay oo siiyey iyaga, oo wuxuu ku yidhi, Kulligiin ka cabba. **28** Waayo, kanu waa dhiiggayga axdiga cusub kan kuwo badan loo daadshay dembidhaafkooda aawadiis. **29** Laakiin waxaan idinku leeyahay, Hadda dabadeed anigu kama cabbi doono midhahan geedka canabka ah ilaa maalinta aan iyadoo cusub idinkula cabbayo boqortooyada Aabbahay dhexdeed. **30** Goortay gabay ammaan ah ku gabyeen waxay u baxeen Buur Saytuun. **31** Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Caawa kulligiin waa iga xumaan doontaan, waayo, waxaa qoran, Adhijirkaan dili doonaa oo idaha foofka ahu waa kala firdhi doonaan. **32** Laakiin markii kuwii dhintay layga sara kiciyo, dabadeed ayaan Galili hortiin tegi doonaa. **33** Laakiin Butros ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Hadday kulli kaa xumaadaan, anigu weligay kaa xumaan maayo. **34** Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan kugu leeyahay, Caawa qudheeda intaan diiqu ciyin, saddex kol ayaad i dafiri doontaa. **35** Butros wuxuu ku yidhi, In kastoo aan leeyahay inaan kula dhinto, kolleyba ku dafiri maayo. Xertii oo dhammuna sidaasay wada yidhaahdeen. **36** Markaasaa Ciise la yimid iyaga meel Getsemane la odhan jiray, oo wuxuu xertii ku yidhi, Halkan fadhiista intii aan halkaas tegayo oo ku soo tukanayo. **37** Oo wuxuu watay Butros iyo labada wiil oo Sebedi, oo wuxuu bilaabay inuu calool xumaado oo tiiraanyoodo. **38** Markaasuu ku yidhi, Naftaydu aad bay u calool xun tahay tan iyo dhimasho; halkan jooga oo ila soo jeeda. **39** Waxoogaa ayuu hore u socday, oo wejigiisuu u dhacay oo tukaday isagoo leh, Aabbow, hadday suurtowdo, koobkanu ha i dhaafo, hase ahaatee, yaanay noqon sidaan doonayo laakiin sidaad doonaysid ha noqoto. **40** Xertii ayuu u yimid, oo wuxuu arkay iyagoo hurda, oo wuxuu Butros ku yidhi, Waa sidee? Miyaad kari weydeen inaad saacad keliya ila soo jeeddaan? **41** Soo jeeda oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin. Ruuxu waa diyaar, laakiin jidhku waa itaal daranyahay. **42** Haddana mar labaad ayuu tegey oo tukaday isagoo leh, Aabbow, haddii aanay suurtoobin in koobkanu i dhaafo anigoo cabba maahee, sidaad doonaysid ha noqoto. **43** Mar kale ayuu yimid oo arkay iyagoo hurda, waayo, indhahoodu lulmay la cuslaayeen. **44** Wuu iska daayay oo haddana ka tegey, oo mar saddexaad ayuu tukaday isagoo haddana hadalkii oo kale ku hadlaya. **45** Markaasuu xertii u yimid oo ku yidhi, Hadda seexda oo nasta. Bal eega, saacaddii waa dhow dahay, oo Wiilka Aadanaha ayaa dembilayaal loo gacangelinayaa. **46** Kaca aan tagnee. Eega, kii i gacangelin lahaa waa soo dhow yahay. **47** Oo intuu weli hadlayay ayaa Yuudas oo laba-iyo-tobankii ka mid ahaa yimid, isaga iyo dad aad u badan oo seefo iyo ulo sita. Waxay ka yimaadeen wadaaddada sare iyo waayeellada dadka. **48** Kii gacangeliyey ayaa calaamo kula ballamay oo ku yidhi, Mid alla midkaan dhunkado waa isagii ee qabta. **49** Kolkiiba Ciise buu u yimid oo ku yidhi, Nabad, Macallimow; wuuna dhunkaday. **50** Kolkaasaa Ciise ku yidhi, Saaxiibow, maxaad u timid? Markaasay yimaadeen, oo gacmahooda ayay Ciise saareen oo qabteen. **51** Oo bal eeg, mid ka mid ah kuwii Ciise la jiray ayaa gacanta fidiyey, oo seeftiisa soo bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii, oo dheg buu ka gooyay. **52** Markaasaa Ciise ku yidhi, Seeftaada meesheedii ku celi, waayo, kuwa seefo qaada oo dhammu seef bay ku halligmi doonaan. **53** Ma waxaad u malaynaysaa inaanan Aabbahay baryi karin oo uusan haddeer ii soo diri karin malaa'igo laba iyo toban guuto ka badan? **54** Haddaba sidee buu u noqon doonaa Qorniinku kan leh, Waa in sidaasu noqotaa? **55** Saacaddaas qudheeda ayaa Ciise dadkii badnaa ku yidhi, Ma waxaad iila soo baxdeen seefo iyo ulo inaad i qabataan sidaan tuug ahay? Maalin walbaba macbudka ayaan fadhiyi jiray oo wax bari jiray, imana aydnaan qabsan. **56** Laakiin waxan oo dhan ayaa noqday in qorniinka nebiyadu rumoobo. Markaasaa xertii oo dhammu ka wada tageen oo carareen. **57** Kuwii Ciise qabtay waxay u geeyeen Kayafas oo ahaa wadaadkii sare, ilaa meeshii culimmada iyo waayeelladu ku urursanaayeen. **58** Laakiin Butros baa meel fog ka soo daba socday ilaa barxadda wadaadkii sare, wuuna galay oo askartii la fadhiistay inuu ugudambaysta arko. **59** Wadaaddadii sare iyo shirkii oo dhan ayaa waxay dooneen markhaati been ah oo Ciise ka gees ah si ay u dilaan. **60** Waase heli waayeen, in kastoo markhaatiyaal badan oo been ahu yimaadeen. Laakiinse dabadeed waxaa yimid laba, **61** oo waxay yidhaahdeen, Kanu wuxuu yidhi, Waan karayaa inan macbudka Ilaah dudumiyo oo saddex maalmood ku dhiso. **62** Markaasaa wadaadkii sare istaagay oo ku yidhi, Miyaanad waxba ka jawaabayn? Kuwanu waxay kugu marag furayaan waa maxay? **63** Laakiin Ciise waa iska aamusay. Kolkaasaa wadaadkii sare wuxuu ku yidhi, Ilaaha nool ayaan kugu dhaarinayaa ee noo sheeg inaad tahay Masiixa oo ah Wiilka Ilaah, iyo in kale. **64** Ciise ayaa ku yidhi, Waad tidhi. Hase ahaatee waxaan idinku leeyahay, Hadda dabadeed waxaad arki doontaan Wiilka Aadanaha oo fadhiya midigta xoogga Ilaah oo ku imanaya daruuraha cirka. **65** Markaasaa wadaadkii sare dharkiisii jeexjeexay isagoo leh, Wuu caytamay. Maxaynu markhaatiyaal weli ugu baahan nahay? Bal eega, haddeer waad maqasheen caytanka. **66** Maxay idinla tahay? Way u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Wuxuu istaahilaa dhimasho. **67** Markaasay wejiga kaga candhuufeen oo garaaceen. Qaarna waa dharbaaxeen, **68** oo waxay ku yidhaahdeen, Noo sheeg, Masiixow. Yuu yahay kan kugu dhuftay? **69** Butros wuxuu fadhiyey barxadda dibadda ah, markaasaa gabadh u timid oo waxay ku tidhi, Adiguna waxaad la jirtay Ciisihii reer Galili. **70** Laakiin dhammaantood

ayuu ku hor dafiray oo wuxuu ku yidhi, Anigu garan maayo
waxaad leedahay. **71** Goortuu iridda tegey mid kale ayaa
aragtay, oo waxay kuwii halkaas joogay ku tidhi, Kanu wuxuu
la jiray Ciisihii reer Naasared. **72** Haddana dhaar ayuu ku
dafiray oo yidhi, Anigu garan maayo ninka. **73** Waxoogaa
yar dabadeed kuwii ag taagnaa ayaa u yimid oo Butros ku
yidhi, Run weeye, adiguna midkood baad tahay, waayo,
hadalkaaga ayaa ku muujinaya. **74** Markaasuu bilaabay inuu
caytamo oo ku dhaarto inaanu ninka garanayn. Kolkiiba diiqii
baa ciyey. **75** Markaasaa Butros wuxuu xusuustay hadalkii
Ciise ku hadlay, Diiqu intaanu ciyin saddex goor ayaad i dafiri
doontaa. Markaasuu baxay oo aad u ooyay.

27 Goortii aroortii la gaadhay wadaaddadii sare iyo
waayeelladii dadka oo dhan ayaa Ciise wax ka gees
ah ka wada hadlay si ay u dilaan. **2** Markaasay xidheen oo
kaxeeyeen, oo waxay u dhiibeen taliyihii Bilaatos ahaa. **3**
Markaas Yuudas, oo ahaa kii gacangeliyey, goortuu arkay in
la xukumay, ayuu isqoomameeyey, oo soddonkii gogo' oo
lacagta ahaa ayuu wadaaddadii sare iyo waayeelladii ku
celiyey, **4** oo wuxuu ku yidhi, Waan dembaabay markaan
gacangeliyey dhiig eed la'. Laakiin waxay ku yidhaahdeen,
Maxaa noogu jira? Yeelkaa. **5** Markaasuu lacagtii macbudka
gudihiisa ku daadshay oo ka tegey, wuuna baxay oo
isdeldelay. **6** Kolkaasaa wadaaddadii sare lacagtii qaadeen oo
waxay yidhaahdeen, Xalaal ma aha in khasnadda quduuska
ah lagu rido, waayo, waa dhiig iibkiis. **7** Markaasay ka wada
hadleen oo waxay ku iibsadeen dhulka dheriyasameeyaha
in shisheeyaha lagu aaso. **8** Sidaa darteed ilaa maanta
dhulkaas waxaa loogu yeedhaa dhulkii dhiigga. **9** Markaas
waxaa noqotay wixii nebi Yeremyaah lagaga hadlay markuu
yidhi, Waxay qaateen soddonkii gogo' oo lacagta ahaa oo ah
iibkii lagu qiimeeyey isaga, kii bini Israa'iil ku qiimeeyeen.
10 Waxayna ka bixiyeen dhulka dheriyasameeyaha sida
Rabbigu iigu amray. **11** Ciise wuxuu hor istaagay taliyaha, oo
taliyihiina waa weyddiiyey oo ku yidhi, Ma Boqorkii Yuhuudda
baad tahay? Ciisena wuxuu ku yidhi, Waad tidhi. **12** Goortii
wadaaddadii sare iyo waayeelladii ay ashtakeeyeen, waxba
uma uu jawaabin. **13** Markaasaa Bilaatos ku yidhi, Miyaanad
maqlaynin waxa badan oo ay kugu marag furayaan? **14**
Laakiin uguma uu jawaabin xataa eray keliya, sidaa darteed
taliyihii ayaa aad ula yaabay. **15** Taliyihii waxaa caadadiisu
ahayd inuu iidda dadka u sii daayo maxbuuskay doonayaan.
16 Markaasay waxay lahaayeen maxbuus caan ah oo la
odhan jiray Baraabbas. **17** Haddaba goortay isu ururеen,
Bilaatos ayaa ku yidhi, Iyamaad doonaysaan inaan idiin sii
daayo? Baraabbas ama Ciise kan Masiixa la yidhaahdo?
18 Waayo, wuxuu ogaa inay hinaaso ugu soo dhiibeen. **19**
Kolkuu kursiga xukumaadda ku fadhiistay ayaa naagtiisii
farriin u soo dirtay oo waxay ku tidhi, Ha dhex gelin xaajada
ninkaas xaqa ah, waayo, maanta anigoo ku riyoonaya isaga,
ayaan aad iyo aad u xanuunsaday. **20** Laakiin wadaaddadii
sare iyo waayeelladii waxay dadkii badnaa oggolaysiiyeen
inay Baraabbas weyddiistaan, Ciisena la dilo. **21** Laakiin
taliyihii ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Labadooda kee baad
doonaysaan inaan idiin sii daayo? Waxay yidhaahdeen,
Baraabbas. **22** Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi, Haddaba
maxaan ku sameeyaa Ciise kan Masiixa la yidhaahdo?
Kulligood waxay wada yidhaahdeen, Iskutallaabta ha lagu
qodbo. **23** Oo wuxuu yidhi, Waayo, waa maxay sharkuu
falay? Laakiin aad bay u sii qayliyeen oo yidhaahdeen,
Iskutallaabta ha lagu qodbo. **24** Bilaatos goortuu arkay
inuusan waxba ka tari karin in rabshad kacdo maahee,
ayuu biyo qaatay oo dadka hortooda ku gacmo dhaqday
oo wuxuu yidhi, Anigu waan ka eedla'ahay ninkan xaqa ah
dhiiggiisa. Idinku yeelkiinna. **25** Dadkii oo dhammu waa
wada jawaabeen oo yidhaahdeen, Dhiiggiisu annaga iyo
carruurtayadaba ha dul saarnaado. **26** Markaasuu Baraabbas
u sii daayay, oo goortuu Ciise karbaashay ayuu u dhiibay in
iskutallaabta lagu qodbo. **27** Markaasaa taliyaha askartiisii
waxay Ciise geeyeen guriga taliyaha, oo waxay isaga ku soo
ururiyeen askartii oo dhan. **28** Dharkiisii ayay ka qaadeen oo
waxay u geliyeen dhar guduudan. **29** Markaasay taaj qodxan
uga taxeen oo madaxiisay saareen, cawsduurna gacantiisa
midigtaa ayay u geliyeen, oo intay hortiisa jilba joogsadeen
oo ku majaajiloodeen ayay waxay ku yidhaahdeen, Nabad,
Boqorka Yuhuuddow. **30** Wayna ku candhuufeen, markaasay
cawsduurkii ka qaadeen oo madaxay kaga dhufteen. **31**
Oo goortay ku majaajiloodeen dabadeed ayay dharkii ka
qaadeen oo dharkiisii bay u geliyeen, markaasay wadeen in
iskutallaabta lagu qodbo. **32** Goortay soo baxeen, waxay
arkeen nin reer Kuranaya ah oo Simoon la odhan jiray,
kan ay ku qasbeen inuu iskutallaabtiisa u qaado. **33** Oo
goortay yimaadeen meel Golgota la odhan jiray, tan la
yidhaahdo meeshii dhakada, **34** waxay siiyeen inuu cabbo
khamri xammeeti lagu daray, goortuu dhadhamiyeyse wuu
diiday inuu cabbo. **35** Oo goortay iskutallaabta ku qodbeen,
dharkiisay qaybsadeen, wayna saami riteen si wixii nebigu ku
hadlay u noqdaan, Dharkaygii bay qaybsadeen oo maradaydii
bay saami u riteen. **36** Meeshaasna ayay fadhiisteen oo
dhawreen. **37** Waxay meel madaxiisa ka korraysa ku qoreen
ashtakadii lagu ashtakeeyey oo leh, KANU WAA CIISE
BOQORKA YUHUUDDA. **38** Markaasaa waxaa iskutallaabo
lagu la qodbay laba tuug, mid midigta, midna bidixda. **39**
Kuwii ag marayayna waa caayeen, oo intay madaxooda
luleen, **40** waxay yidhaahdeen, Kaaga macbudka duminayow
oo saddex maalmood ku dhisayow, isbadbaadi, haddii aad
tahay Wiilka Ilaah, oo iskutallaabta ka soo deg. **41** Sidaas
oo kale ayaa wadaaddada sare ugu majaajiloodeen, iyaga
iyo culimmada iyo waayeelladaba, oo waxay yidhaahdeen,
42 Kuwa kale ayuu badbaadiyey, qudhiisa isma badbaadin
karo. Waa Boqorka Israa'iil; haddeer iskutallaabta ha ka
soo dego, annaguna waannu rumaysan doonnaaye. **43**
Ilaah buu isku halleeyey, haddeer ha bixiyo hadduu isaga ku
faraxsan yahay, waayo, wuxuu yidhi, Waxaan ahay Wiilka
Ilaah. **44** Tuugaggii iskutallaabaha lagu la qodbayna sidaas
oo kale ayay u caayeen. **45** Hadda saacaddii lixaad ilaa
saacaddii sagaalaad dhulka oo dhammu gudcur buu ahaa.
46 Abbaaraha saacaddii sagaalaad Ciise ayaa cod weyn ku
dhawaaqay oo yidhi, Eloy, Eloy, lama sabakhtani, waxaa
weeye, Ilaahayow, Ilaahayow, maxaad ii dayrisay? **47** Kuwa
halkaas taagnaa qaarkood ayaa goortay maqleen, yidhi,
Kanu wuxuu u yeedhayaa Eliyaas. **48** Kolkiiba midkood
baa orday oo qaaday geed isbonji la yidhaahdo, oo khal
uga soo buuxshay, oo intuu cawsduur saaray ayuu siiyey
inuu cabbo. **49** Kuwa kale ayaa yidhi, Daaya aynu aragnee

inuu Eliyaas yimaado oo badbaadiyo. **50** Markaasaa Ciise
goortuu mar kale cod weyn ku dhawaaqay, ruuxii bixiyey.
51 Oo bal eeg, daahi macbudka ayaa kor ilaa hoos laba
u kala dillaacay, dhulkiina waa gariiray, dhagaxyadiina
waa kala dildillaaceen. **52** Xabaalihiina waa furmeen, oo
quduusiin badan oo hurdayna meydadkoodii waa la kiciyey.
53 Sarakiciddiisa dabadeed ayay xabaalaha ka soo baxeen,
oo waxay galeen magaalada quduuska ah, oo waxay u
muuqdeen dad badan. **54** Boqol-u-taliyihii iyo kuwii la jiray
oo Ciise dhawrayay, goortay arkeen dhulgariirkii iyo wixii
dhacay, aad bay u baqeen oo yidhaahdeen, Runtii, kanu
wuxuu ahaa Wiilkii Ilaah. **55** Waxaana halkaas joogay dumar
badan oo meel fog ka eegayay, kuwii Ciise ka soo raacay
Galili oo u adeegi jiray isaga, **56** oo waxaa ku dhex jirtay
Maryantii reer Magdala, iyo Maryan oo ahayd Yacquub iyo
Yoosee hooyadood, iyo wiilashii Sebedi hooyadood. **57**
Goortay casarkii ahayd waxaa yimid nin reer Arimataya
oo hodan ah oo Yuusuf la odhan jiray, oo isaguna Ciise
xertiisa ahaa. **58** Kaasu wuxuu u tegey Bilaatos oo ka baryay
Ciise meydkiisii. Markaasaa Bilaatos amray in loo dhiibo.
59 Yuusuf goortuu meydkii qaaday ayuu kafan nadiif ah ku
duudduubay, **60** oo wuxuu geliyey xabaashiisii cusbayd, tan
uu dhagax ka qoday, oo xabaashii afkeedii wuxuu ku soo
giringiriyey dhagax weyn, wuuna ka tegey. **61** Oo halkaas
waxaa joogay Maryantii reer Magdala iyo Maryantii kale,
oo waxay fadhiyeen meel xabaashii ka soo hor jeedda.
62 Maalintii dambe oo ku xigtay Maalintii Diyaargarayska,
wadaaddadii sare iyo Farrisiintii waxay u wada yimaadeen
Bilaatos, **63** oo waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, waxaannu
xusuusan nahay in khaa'inkaasu yidhi, intuu weli noolaa,
Saddex maalmood dabadeed waan soo sara kacayaa. **64**
Haddaba amar in xabaashii aad loo dhawro ilaa maalinta
saddexaad inaan xertiisu iman oo xadin oo aanay dadka
ku odhan, Kuwii dhintay wuu ka soo sara kacay, oo aanay
khiyaanada dambe ka sii xumaan tii hore. **65** Bilaatos wuxuu
ku yidhi, Waardiyayaal baad leedihiin. Taga oo adkeeya in
alla intaad adkayn taqaaniin. **66** Markaasay tageen, iyaga iyo
waardiyayaashii, oo xabaashay soo adkeeyeen, dhagixiina
way shaabadeeyeen.

28 Sabtidii dabadeed goortii waagii beryayay maalintii ugu
horraysay ee toddobaadka, Maryantii reer Magdala iyo
Maryantii kale waxay u yimaadeen inay xabaashii arkaan. **2**
Oo bal eeg, waxaa jiray dhulgariir weyn, waayo, malaa'igta
Rabbiga ayaa intay samada ka soo degtay timid oo dhagixii
ka giringirisay oo ku dul fadhiisatay. **3** Midabkeedu wuxuu u
ekaa hillaac, dharkeeduna wuxuu u caddaa sida baraf cad.
4 Oo cabsi aawadeed kuwii ilaalinayay waa gariireen, oo
waxay noqdeen sida meydad. **5** Malaa'igtii ayaa u jawaabtay
oo naagihii ku tidhi, Ha baqina, waayo, waxaan ogahay
inaad doonaysaan Ciise, kan iskutallaabta lagu qodbay. **6**
Halkan ma joogo, waayo, wuu sara kacay siduu yidhi. Bal
kaalaya oo arka meeshii Rabbigu jiifay. **7** Dhaqso u taga, oo
waxaad xertiisii ku tidhaahdaan, Kuwii dhintay ayuu ka soo
sara kacay, oo wuu idin hor marayaa ilaa Galili. Halkaasna
waad ku arki doontaan. Bal eega, waan idiin sheegaye. **8**
Dhaqsoba waxay xabaashii kala tageen baqdin iyo farxad
weyn, oo waxay u ordeen inay xertiisa u warramaan. **9**
Kolkaasaa Ciise ka hor yimid oo ku yidhi, Nabad. Markaasay
u dhowaadeen oo intay cagihiisa qabteen ayay caabudeen.
10 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ha baqina. Taga oo
walaalahay u sheega inay Galili tagaan, oo halkaasay igu
arki doonaan. **11** Intay sii socdeen ayaa waardiyayaashii
qaarkood magaaladii yimid, oo waxay wadaaddadii sare
uga warrameen wixii dhacay oo dhan. **12** Iyaguna goortay
waayeelladii la shireen oo ay wada hadleen, ayay askartii
lacag badan siiyeen, **13** oo waxay ku yidhaahdeen, Waxaad
tidhaahdaan, Xertiisii ayaa habeennimo timid oo xadday
isaga intii aannu hurudnay. **14** Oo haddii taliyihii waxan
maqlo, waannu rumaysiinaynaa oo waannu idiin welwel
tiraynaa. **15** Markaasay lacagtii qaateen oo yeeleen sidii
lagu yidhi. Hadalkanu maalintaas ilaa maanta waa ku dhex
firdhisanaa Yuhuudda. **16** Markaasaa koob-iyo-tobankii xerta
ahaa Galili tageen ilaa buurtii Ciise kula ballamay. **17** Oo
goortay arkeen isagii, way caabudeen, laakiin qaar baa
shakiyey. **18** Oo Ciise ayaa u yimid oo la hadlay, oo wuxuu
ku yidhi, Amar oo dhan ayaa samada iyo dhulka laygu siiyey.
19 Haddaba taga, oo quruumaha oo dhan xer ka dhiga, oo ku
baabtiisa magaca Aabbaha iyo Wiilka iyo Ruuxa Quduuskaa,
20 oo bara inay dhawraan wax walba oo aan idinku amray,
oo bal eega had iyo goor ayaan idinla joogaa xataa ilaa
wakhtigu dhammaado. **(aiōn g165)**

Markos

1 Bilowgii injiilkii Ciise Masiix, oo ah Wiilka Ilaah. **2** Sidii
Nebi Isayos u qoray, Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa
wargeeyahayga, Kan jidkaaga diyaargarayn doona; **3** Waa
codka kan cidlada kaga qaylinaya, Jidka Rabbiga hagaajiya,
Waddooyinkiisa toosiya. **4** Waxaa yimid Yooxanaa kan
cidlada dadka ku baabtiisayay oo ku wacdiyeyey baabtiiskii
toobadda dembidhaafka aawadiis. **5** Markaasaa waxaa u soo
baxay dadkii Yahuudiya oo dhan iyo kuwii Yeruusaalem oo
dhan, oo kulligoodna Webi Urdun ayuu ku baabtiisay, iyagoo
dembiyadooda qiranaya. **6** Yooxanaa wuxuu guntanaa
dharkiisii dhogorta geel ahaa, oo suun meged ahna dhexduu
ku xidhnaa, oo wuxuu cunay ayax iyo malab dibadeed. **7** Oo
wax buu wacdiyey oo yidhi, Waxaa iga daba imanaya ku iga
itaal weyn, kan aanan istaahilin inaan foororsado oo aan
yeelmihii kabihiisa furo. **8** Anigu waxaan idinku baabtiisay
biyo, isaguse wuxuu idinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska
ah. **9** Wakhtigaas waxay noqotay in Ciise ka yimid Naasared
tii Galili, oo Yooxanaa baa Webi Urdun ku baabtiisay isagii. **10**
Markiiba intuu biyihii ka soo baxay wuxuu arkay samooyinkii
oo kala dillaacay iyo Ruuxii oo sidii qoolley oo kale dushiisa
ugu soo degaya. **11** Waxaa samooyinka ka yimid cod leh,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga aan jeclahay oo aan ku
faraxsanahay. **12** Oo markiiba Ruuxii baa xaggii cidlada u
eryay. **13** Afartan maalmood buu cidlada joogay, Shayddaan
baana jirrabay oo wuxuu la jiray dugaagga, malaa'igahuna
waa u adeegeen. **14** Kolkii Yooxanaa la qabtay dabadeed,
Ciise wuxuu yimid Galili, oo wuxuu dadka ku wacdiyey
injiilka Ilaah, **15** wuxuuna yidhi, Wakhtigii waa buuxsamay,
oo boqortooyadii Ilaah waa soo dhowaatay; toobadkeena
oo injiilka rumaysta. **16** Markuu badda Galili ag marayay,
wuxuu arkay Simoon iyo walaalkiis Andaros, iyagoo shabag
badda ku tuuraya, waayo, waxay ahaayeen kuwa kalluun
jillaabta. **17** Ciise wuxuu ku yidhi, I soo raaca. Waxaan idinka
dhigayaa kuwa dadka jillaabta. **18** Markiiba shabagyadoodii
way ka tageen, wayna raaceen. **19** Markuu cabbaar socday,
wuxuu arkay Yacquub ina Sebedi iyo walaalkiis Yooxanaa,
iyagoo doonnida dhexdeeda shabagyadoodii ku hagaajinaya.
20 Markiiba wuu u yeedhay. Kolkaasay aabbahood Sebedi
iyo shaqaalayaasha kaga soo tageen doonnida, oo isagay
raaceen. **21** Markaasay Kafarna'um galeen, oo markiiba
sabtida wuxuu galay sunagogga oo dadka wax baray. **22**
Waxayna la yaabeen wax bariddiisa, waayo, wuxuu wax
u barayay sida mid amar leh, oo uma uu baraynin sida
culimmada. **23** Markaasaa waxaa sunagoggoodii ku jiray nin
jinni wasakh leh qaba, wuuna qayliyey, oo wuxuu yidhi, **24**
Maxaa inoo dhexaya, Ciise reer Naasaredow? Ma waxaad u
timid inaad na baabbi'iso? Anigu waa ku garanayaa kii aad
tahay Kan Quduuska ah ee Ilaah. **25** Ciise baa canaantay oo
ku yidhi, Aamus oo ka soo bax. **26** Goortii jinnigii wasakhda
lahaa gilgilay oo cod weyn ku qayliyey, ayuu ka soo baxay.
27 Kulligoodba ayay la wada yaabeen, sidaa aawadeed
iyaga dhexdooda way isweyddiiyeen oo yidhaahdeen, Waa
maxay waxani? Ma wax barid cusub baa? Xataa jinniyadii
wasakhda lahayd amar buu ku amraa, wayna yeelaan. **28**
Markiiba warkiisii waa gaadhay dhulkii Galili ku wareegsanaa
oo dhan. **29** Oo markiiba kolkay sunagoggii ka soo baxeen,
waxay galeen guriga Simoon iyo Andaros, iyaga iyo Yacquub
iyo Yooxanaaba. **30** Simoon soddohdiis baa qandho la jiiftay,
oo kolkiiba waxay isaga u sheegeen wax iyada ku saabsan.
31 Markaasuu u soo dhowaaday oo gacanteeda qabtay
oo uu kiciyey. Kolkiiba qandhadii waa ka baxday oo ay u
adeegtay iyaga. **32** Makhribkii goortay qorraxdii dhacday,
waxay u keeneen kuwa buka oo dhan iyo kuwa jinniyo qaba.
33 Markaasaa dadkii magaalada oo dhan albaabka ku soo
ururay. **34** Oo wuxuu bogsiiyey dad badan oo cudurro kala
cayncayn ah qabay, dadkana jinniyo badan buu ka saaray,
oo uma oggolaanin jinniyadu inay hadlaan, waayo, isagay
garanayeen. **35** Aroortii hore intaan weli waagii beryin ayuu
kacay oo wuxuu tegey meel cidla ah, halkaasuuna ku soo
tukanayay. **36** Markaasaa Simoon iyo kuwii la jiray ka daba
tageen. **37** Goortay heleen waxay ku yidhaahdeen, Dadka
oo dhan baa ku doondoonaya. **38** Wuxuu ku yidhi, Aan tagno
magaalooyinka inoo dhow, inaan halkaasna wax ku wacdiyo;
waayo, taas aawadeed ayaan u imid. **39** Wuxuu galay
sunagogyadoodii Galili ku yiil oo dhan; dadkana ayuu ka
wacdiyey, jinniyadiina ayuu dadka ka saaray. **40** Markaasaa
waxaa u yimid nin baras leh, wuuna jilba joogsaday oo
baryay, oo ku yidhi, Haddaad doonaysid waad i daahirin
kartaa. **41** Kolkaasaa Ciise u naxariistay, oo intuu gacantiisa
soo taagay, ayuu taabtay oo ku yidhi, Waa doonayaa ee
daahirsanow. **42** Kolkiiba baraskii waa ka baxay, oo wuu
daahirsanaaday. **43** Ciisena aad buu u xukumay, oo markiiba
ayuu iska diray, **44** oo ku yidhi, Ninna waxba ha kala hadlin,
laakiin tag oo wadaadka istus. Waxaad daahirsanaantaada u
bixisaa wixii uu Muuse amray, marag iyaga ha u ahaatee. **45**
Laakiin wuu baxay oo bilaabay inuu aad u naadiyo oo warka
faafiyo, taas aawadeed kol dambe Ciise magaaladuu bayaan
u geli kari waayay, laakiin wuxuu joogay dibadda ee meelo
cidla ah, meel kastana waa looga yimid.

2 Dhawr maalmood dabadeed goortuu haddana Kafarna'um
galay, waxaa la maqlay inuu guriga joogo. **2** Markaasaa
waxaa is-ururSaday dad badan, sidaa daraaddeed meel ay
joogsadaan ayay ka waayeen xataa albaabka hortiisii, oo
iyaga ayuu ereygii kula hadlay. **3** Kolkaasay u yimaadeen oo
nin curyaan ah u keeneen, waxaana siday afar qof. **4** Goortay
u soo dhowaan kari waayeen dadkii badnaa daraaddiis
ayay saqafka dusha ka fureen meeshuu joogay. Goortii ay
jebsheen, waxay ka soo dejiyeen sariirtii ninkii curyaanka
ahaa ku jiifay. **5** Ciise kolkuu rumaysadkoodii arkay, ayuu
ninkii curyaanka ahaa ku yidhi, Wiilkow, dembiyadaadu waa
cafiyan yihiin. **6** Laakiin halkaa waxaa joogay qaar culimmada
ah oo iska fadhiyey oo qalbiyadooda ka fikirayay, oo waxay
isku yidhaahdeen, **7** Ninkanu muxuu sidan ugu hadlayaa?
Wuu caytamayaa. Ayaa dembiyo cafiyi kara Ilaah keliya
maahee? **8** Kolkiiba Ciise ruuxiisuu ka ogaaday inay sidaas
qalbiyadooda ka fikirayaan, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad
waxan qalbiyadiinna ugaga fikiraysaan? **9** Iyamaa hawl yar,
in curyaanka lagu yidhaahdo, Dembiyadaadu waa cafiyan
yihiin, ama in lagu yidhaahdo, Kac oo sariirtaada qaado oo
soco? **10** Laakiin si aad ku garataan in Wiilka Aadanahu
dhulka ku leeyahay amar uu dembiyada ku cafiyo (ayuu
ninkii curyaanka ahaa ku yidhi), **11** Waxaan ku leeyahay,

Kac oo sariirtaada qaado oo gurigaaga tag. **12** Kolkiiba
wuu kacay oo sariirtiisii qaatay; wuuna baxay dadkii oo
dhan hortooda, sidaa darteed ayay la wada yaabeen, wayna
ammaaneen Ilaah, oo waxay yidhaahdeen, Weligayo sidan
oo kale ma aannu arag. **13** Haddana wuu u baxay badda
xeebteeda, oo dadkii oo dhan baa u yimid, wuuna wax baray.
14 Goortuu ag marayay, wuxuu arkay Laawi ina Alfayos,
isagoo fadhiya meesha cashuurta lagu qaado, oo uu ku yidhi
isaga, I soo raac. Wuuna kacay oo raacay. **15** Waxaa dhacay
markii Ciise gurigiisa cunto u fadhiistay in kuwa badan oo
cashuurqaadayaal iyo dembilayaal ah Ciise iyo xertiisii la
fadhiistay; waayo, way badnaayeen, wayna raaceen. **16**
Culimmadii iyo Farrisiintii markay arkeen isagoo dembilayaal
iyo cashuurqaadayaal wax la cunaya, waxay xertiisii ku
yidhaahdeen, Waa sidee? Wuxuu wax la cunaa oo la cabbaa
cashuurqaadayaal iyo dembilayaal. **17** Ciise goortuu maqlay
ayuu ku yidhi, Kuwa ladan dhakhtar uma baahna, laakiin
kuwa buka ayaa u baahan. Uma aan imanin inaan kuwa
xaqa ah u yeedho, laakiin inaan dembilayaasha u yeedho
ayaan u imid. **18** Xertii Yooxanaa iyo Farrisiintii ayaa soomi
jiray. Isagay u yimaadeen oo waxay ku yidhaahdeen, Xertii
Yooxanaa iyo xertii Farrisiintu maxay u soomaan oo ay
xertaadu u soomi weydaa? **19** Markaasaa Ciise ku yidhi,
Dadka aroosku miyay soomi karaan intuu aroosku la joogo?
In alla intii aroosku la joogo ma ay soomi karaan. **20** Laakiin
waxaa iman doona maalmaha arooska laga qaadi doono,
markaasay soomi doonaan maalintaas. **21** Ninna karriin
cusub kuma tolo dhar duug ah, haddii kale tan cusub ee lagu
buuxin lahaa ayaa ka go'da kan duug ah, oo jeexdintu waa ka
sii xumaataa. **22** Khamri cusubna qarbeddo duug ah laguma
shubo, haddii kale khamrigii cusbaa ayaa qarbeddada kala
dildillaacinaya, khamriguna waa daadanayaa, qarbeddaduna
waa hallaabayaan, laakiin khamriga cususbe waxaa lagu
shubaa qarbeddo cuscusub. **23** Waxaa dhacay inuu sabtidii
beeraha dhex marayay, oo xertiisii intay soconayeen ayay
bilaabeen inay sabuullada jartaan. **24** Markaasaa Farrisiintii
waxay isaga ku yidhaahdeen, Bal eeg, maxay sabtida u
samaynayaan wixii aan xalaal ahayn? **25** Wuxuu ku yidhi,
Miyaydnaan weligiin akhriyin wixii Daa'uud sameeyey markuu
wax u baahnaa oo uu gaajaysnaa, isaga iyo kuwii la jiray?
26 Siduu guriga Ilaah u galay waagii wadaadkii sare ee
Aabyaataar, oo uu u cunay kibistii tusniinta oo aan xalaal uu
ahayn dad kale wadaaddada maahee, oo uu siiyey kuwii la
jirayna. **27** Markaasaa wuxuu ku yidhi iyaga, Sabtida waxaa
loo sameeyey dadka aawadiis ee dadka looma samayn
sabtida aawadeed. **28** Sidaa darteed Wiilka Aadanahu waa
sayidka sabtida.

3 Kol dambe wuxuu galay sunagogga; halkaasna waxaa
joogay nin gacan engegan. **2** Markaasay fiirinayeen inuu
sabtida bogsiinayo iyo in kale, si ay u ashtakeeyaan. **3**
Kolkaasuu ninkii gacanta engegnaa ku yidhi, Dhexda isa
soo taag. **4** Oo wuxuu iyaga ku yidhi, Sabtida ma xalaal
baa in wanaag la falo ama shar; in naf la badbaadiyo ama
la dilo? Laakiin way iska aamuseen. **5** Goortuu iyaga isha
mariyey isagoo cadhaysan oo qalbigiisii ka tiiraanyooday
qalbi engegnaantooda aawadeed, wuxuu ninkii ku yidhi,
Gacanta soo taag. Kolkaasuu soo taagay, oo gacantiisu way
bogsatay. **6** Markaasaa Farrisiintu baxeen, oo markiiba waxay
kala tashadeen Herodosiintii si ay u dilaan isaga. **7** Laakiin
Ciise xertiisii ayuu badda kula noqday; waxaana raacay dad
badan oo ka yimid Galili, iyo Yahuudiya, **8** iyo Yeruusaalem,
iyo Idumiya, iyo Webi Urdun shishadiisa, iyo kuwa ag joogay
Turos iyo Siidoon; dad tiro badan goortii ay maqleen waxa
weyn ee uu samaynayay ayay u yimaadeen. **9** Xertiisii wuu
la hadlay oo wuxuu ku yidhi, Doonni yar ha i sugto dadkii
badnaa aawadiis si ayan ii cidhiidhiyin. **10** Waayo, dad
badan ayuu bogsiiyey, sidaa daraaddeed ayay waxay ugu
kufeen si ay kuwii cudur qabay oo dhan u taabtaan isaga. **11**
Oo jinniyada wasakhda lehna goortay arkeen, hortiisii ayay
isku tuureen oo qayliyeen, oo waxay yidhaahdeen, Adigu
waxaad tahay Wiilka Ilaah. **12** Aad buu u amray inaanay
dadka ogeysiinin isaga. **13** Goortaasuu buurta fuulay; wuu u
yeedhayna kuwii uu doonayay; wayna u yimaadeen. **14** Laba
iyo toban ayuu soo saaray inay isaga la joogaan, iyo inuu u
diro inay wax wacdiyaan, **15** iyo inay u leeyihiin amar ay
cudurro ku bogsiiyaan oo ay jinniyo ku saaraan. **16** Waxay
ahaayeen Simoon, kan uu Butros u bixiyey, **17** iyo Yacquub
ina Sebedi, iyo Yooxanaa, Yacquub walaalkiis, iyaga wuxuu
u bixiyey Bo'anerges, waxaa weeye wiilashii onkodka, **18**
iyo Andaros, iyo Filibos, iyo Bartolomayos, iyo Matayos, iyo
Toomas, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Tadayos, iyo Simoon
reer Kaana, **19** iyo Yuudas Iskariyod, kii gacangeliyey. **20**
Kolkaasuu guri galay; oo dad badan ayaa haddana ku soo
ururay si aanay karin inay kibis cunaan. **21** Xigtadiisii goortay
maqleen, ayay u soo baxeen inay qabtaan, waayo, waxay
yidhaahdeen, Isagu waa waalan yahay. **22** Culimmadii
Yeruusaalem ka soo degeenna waxay yidhaahdeen, Wuxuu
qabaa Be'elsebul, oo madaxda jinniyada ayuu jinniyada ku
saaraa. **23** Kolkaasuu iyagii u yeedhay oo masaallo kugu
yidhi, Sidee baa Shayddaan Shayddaan u saari karaa? **24**
Haddii boqortooyo kala qaybsanto, boqortooyadaasu ma
taagnaan karto. **25** Haddii gurina kala qaybsamo, gurigaasu
ma taagnaan kari doono. **26** Haddii Shayddaanna isku kaco
oo qaybsamo, ma taagnaan karo. Laakiin wuxuu leeyahay
dhammaansho. **27** Ninna nin xoog leh gurigiisa ma geli karo
inuu alaabtiisa dhaco hadduusan kolkii hore ninka xoogga
leh xidhin, goortaasuu gurigiisa dhici doonaa. **28** Runtii
waxaan idinku leeyahay, Bini-aadmiga waa loo cafiyi doonaa
dembiyadii oo dhan iyo caydii ay ku caytamaan; **29** laakiin ku
alla kii caaya Ruuxa Quduuska ah, weligiis cafiga heli maayo,
laakiin wuxuu eed u leeyahay dembi weligiis ah; **(aiōn g165,
aiōnios g166)** **30** waayo, waxay yidhaahdeen, Jinni wasakh
leh ayuu qabaa. **31** Markaasaa waxaa yimid walaalihiis iyo
hooyadiis, oo dibadday istaageen, waxayna u direen cid ugu
yeedha. **32** Dad badan baa agtiisa fadhiyey oo waxay ku
yidhaahdeen, Bal eeg, hooyadaa iyo walaalahaa dibadday
joogaan oo waa ku doonayaan. **33** Markaasuu u jawaabay
oo ku yidhi, Yaa ah hooyaday iyo walaalahay? **34** Kolkaasuu
isha mariyey kuwii agtiisa fadhiyey oo ku yidhi, Waa kuwan
hooyaday iyo walaalahay! **35** Ku alla kii yeela doonistii Ilaah
kaasaa walaalkay iyo walaashay iyo hooyaday.

4 Haddana wuxuu bilaabay inuu badda agteeda wax
ku baro, oo waxaa u soo ururay dad badan, sidaa
darteed doonni ayuu fuulay, wuxuuna fadhiistay badda, dadkii
badnaana waxay joogeen badda xeebteeda. **2** Markaasuu

wax badan masaallo ku baray, oo intuu wax barayay ayuu
iyaga ku yidhi, **3** Dhegaysta, waxaa baxay beerrey inuu
wax beero. **4** Intuu beerayay qaar baa jidka geestiisa ku
dhacay, kolkaasaa shimbirro yimaadeen oo cuneen. **5** Qaar
kalena waxay ku dhaceen dhul dhagax ah oo aan carro
badan lahayn; kolkiiba way soo baxeen, waayo, carradu
hoos uma dheerayn, **6** laakiin qorraxdu goortay soo baxday
way gubteen, waana engegeen, waayo, xidid ma lahayn. **7**
Qaar kalena waxay ku dhex dhaceen qodxan, qodxantiina
waa soo baxday oo ceejisay, oo midho ma ay dhalin. **8**
Qaar kalena dhul wanaagsan bay ku dhaceen, oo intay
baxeen ayay koreen oo midho dhaleen. Mid wuxuu dhalay
soddon, midna lixdan, midna boqol. **9** Oo wuxuu ku yidhi,
Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo. **10** Goortuu
keligiis ahaa kuwii la joogay iyo laba-iyo-tobankii wax bay
masaalladii ka weyddiiyeen. **11** Kolkaasuu ku yidhi, Idinka
waa laydin siiyaa inaad waxa qarsoon ee boqortooyada Ilaah
garataan, laakiin kuwa dibadda jooga wax walba waxaa
loogu sheegaa masaallo, **12** si ay goortay arkayaan ayan u
arkin, oo si ay goortay maqlayaan ayan u garan, si ayan u
soo noqon oo aan loo cafiyin. **13** Wuxuuna iyaga ku yidhi,
Miyaydnaan masaalkan garanaynin? Sidee baad masaalladii
oo dhan u garan doontaan? **14** Beerreygu wuxuu beeraa
hadalka. **15** Waa kuwan kuwii jidka yiil meeshii hadalka
lagu beeray, oo goortay maqlaan, Shayddaan baa kolkiiba
yimaada oo ka qaada hadalkii lagu beeray iyaga. **16** Si la
mid ahna kuwan waa kuwii dhul dhagax ah lagu beeray,
kuwii goortay hadalkii maqlaanba kolkiiba farxad bay ku
qaataan; **17** xididse isagu ma leh, laakiin wakhti yar bay sii
jiraan, markii dambe goortii dhib ama silac u dhoco hadalka
aawadiis, markiiba way ka xumaadaan. **18** Kuwanna waa
kuwii qodxanta lagu dhex beeray, kuwa hadalka maqla, **19**
laakiin kawelwelidda dunidan, iyo sasabidda maalka, iyo
damacyada wax kale ayaa gala oo hadalkii ceejiya, oo wuxuu
noqdaa midhola'aan. **(aiōn g165)** **20** Kuwanna waa kuwii
dhulka wanaagsan lagu beeray, kuwa hadalka maqla, oo
aqbala, oo midho soo dhala, mid soddon, midna lixdan,
midna boqol. **21** Wuxuuna iyaga ku yidhi, Ilays ma waxaa
loo keenaa in la hoos geliyo weel ama sariir? Sow lama
saaro meeshii ilayska? **22** Wax qarsoon ma jiro oo aan soo
muuqan doonin, oo wax daboolanna ma jiro oo aan bannaan
soo bixi doonin. **23** Haddii nin leeyahay dhego uu wax ku
maqlo ha maqlo. **24** Kolkaasuu ku yidhi, U fiirsada waxaad
maqlaysaan; qiyaastii aad ku qiyaastaan ayaa laydiinku
qiyaasi doona oo ayaa laydiin kordhin doonaa. **25** Kii wax
haysta waa la siin doonaa. Kii aan waxba haysanse waa laga
qaadi doonaa wuxuu haysto. **26** Wuxuuna yidhi, Sidaa weeye
boqortooyadii Ilaah, sida nin abuur dhulka ku daadsha. **27**
Isagu waa hurdaa, waana kacaa maalin iyo habeenba, oo
abuurku waa baxaa oo weynaadaa, laakiin si ay tahay isagu
garan maayo. **28** Dhulka keligiis ayaa midhaha bixiya, horta
jirridda, dabadeed sabuulka, dabadeedna sabuulka midho
ka buuxsama. **29** Laakiin goortii midhuhu soo bislaadaan,
kolkiiba ayuu mindi la galaa, waayo, wakhtigii beergooyska
ayaa yimid. **30** Wuxuuna yidhi, Maxaynu boqortooyadii Ilaah
la masaysiinnaa, oo masaalkee baynu u ekaysiinnaa? **31**
Wuxuu yahay sida iniin khardal oo kale, tan goortii dhulka
lagu beero waa ka wada yar tahay iniinaha dhulka ku jira
oo dhan. **32** Laakiin goortii la beero way baxdaa oo ka
weynaataa dhalatada oo dhan, oo ay laamo waaweyn bixisaa
si ay shimbirraha cirku hooskeeda ugu degaan. **33** Masaallo
badan oo tan oo kale ah ayuu ereyga kula hadlay intii ay maqli
karayeen. **34** Laakiin masaalla'aan kulama uu hadlin, oo
markay keligood ahaayeen ayuu wax walba xertiisii u fasiray.
35 Maalintii qudheedii, goortii makhribkii la gaadhay, wuxuu
iyaga ku yidhi, Dhanka kale aan u gudubnee. **36** Goortay
dadkii badnaa direen, isagay wadeen intuu doonnidii ku
jiray, oo doonniyo yaryar oo kalena way la jireen. **37** Waxaa
kacay duufaan weyn oo dabayl ah, hirarkiina doonniday
ku dhaceen ilaa ay doonnidii buuxsamaysay. **38** Isaguna
wuxuu joogay xaggii dambe ee doonnida isagoo barkin ku
hurda. Markaasay toosiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow,
miyaanay waxba kula ahayn inaynu lunno? **39** Kolkaasuu
kacay oo dabayshii canaantay, oo badduu ku yidhi, Aamus
oo xasil. Markaasaa dabayshii degtay oo xawaal weyn baa
dhacday. **40** Goortaasuu wuxuu iyaga ku yidhi, Maxaad sidaa
ugu baqaysaan? Sidee baydnaan weli rumaysad u lahayn?
41 Aad bay u baqeen, oo waxay isku yidhaahdeen, Haddaba
yuu yahay kan xataa dabaysha iyo badduba yeelaan?

5 Waxay yimaadeen dhanka kale oo badda ilaa dalkii
Gadareni. **2** Goortuu doonnidii ka degay, kolkiiba waxaa
la kulmay nin xabaalaha ka soo baxay oo jinni wasakh
leh qaba. **3** Isagu xabaalaha ayuu dhex fadhiyi jiray, oo
ninna xataa silsilad kuma xidhi kari jirin. **4** Maxaa yeelay,
marar badan bir cagaha iyo silsilado waa lagu xidhi jiray,
silsiladihiina ayuu iska gooyn jiray, bir cagahana wuu kala
jejebin jiray. Ninna ka adkaan kari waayay. **5** Weligiiba,
habeen iyo maalin, ayuu buuraha iyo xabaalaha joogi jiray
isagoo qaylinaya oo dhagaxyona isku jarjaraya. **6** Laakiin
goortuu Ciise meel fog ka arkay, ayuu ku soo orday oo u
sujuuday. **7** Markaasuu cod weyn ku qayliyey oo ku yidhi,
Maxaa inoo dhexeeya, Ciisow adigoo ah Wiilka Ilaaha sarow?
Ilaah baan kugu dhaarinayaa, Ha i silcin. **8** Waayo, wuxuu
ku yidhi, Ka soo bax ninka, jinni wasakh lahow. **9** Markaasuu
weyddiiyey, Magacaa? Wuxuu ugu jawaabay, Waxaa lay
yidhaahdaa, Liijon, waayo, annagu waa badan nahay. **10**
Aad buuna uga baryay inaanu dalka ka eryin. **11** Buurta
sinteedana waxaa joogay daaqsin weyn oo doofaarro ah oo
daaqaysa. **12** Jinniyadii oo dhan baa baryeen, oo waxay ku
yidhaahdeen, Noo dir doofaarrada inaannu galno. **13** Kolkiiba
Ciise baa u fasaxay. Markaasaa jinniyadii wasakhda lahayd
baxeen, oo waxay galeen doofaarrada, daaqsintiina jarka
hoos bay uga yacday ilaa badda, baddayna ku bakhtiyeen,
waxayna ahaayeen abbaaraha laba kun. **14** Markaasaa kuwii
daajin jiray carareen, oo dadkii magaalada iyo beerahaba
ayay u warrameen. Kolkaasaa dadkii u soo baxay inay
arkaan wixii dhacay. **15** Markaasay u yimaadeen Ciise, oo
waxay arkeen jinnoolihii isagoo fadhiya oo dhar sita oo miyir
qaba, wayna baqeen. **16** Kolkaasaa kuwii arkay waxay u
sheegeen sidii ay u dhacday jinnoolihii iyo warkii doofaarrada.
17 Markaasay bilaabeen inay baryaan inuu soohdintooda ka
noqdo. **18** Intuu doonnida fuulayay, kii jinniyada qabi jiray
ayaa baryay inuu raaco. **19** Ciisese uma fasaxin, laakiin
wuxuu ku yidhi, Gurigaaga iyo dadkaaga u tag oo u sheeg
waxa weyn oo Rabbigu kuu sameeyey iyo siduu kuugu

naxariistay. **20** Kolkaasuu tegey oo bilaabay inuu Dekabolis
ku naadiyo waxa weyn oo Ciise u sameeyey, oo dhammaan
bay la wada yaabeen. **21** Markii Ciise haddana dhanka kale
doonnida ugu gudbay ayaa dad faro badan u soo ururay,
isaguna badda agteeda ayuu joogay. **22** Waxaa u yimid
taliyayaasha sunagogga midkood ee Yayros la odhan jiray,
oo markuu arkay, cagihiisa ayuu isku riday, **23** oo aad buu u
baryay oo ku yidhi, Gabadhaydii yarayd waa sakaraad. Waan
ku baryayaa, kaalay oo gacmahaaga saar inay bogsato oo
noolaato. **24** Markaasaa Ciise raacay, dad faro badanna waa
la socday, wayna cidhiidhiyeen. **25** Waxaa jirtay naag laba iyo
toban sannadood dhiigbixid qabtay. **26** Silec badanna ayay
dhakhtarro badan ka heshay, oo wixii ay lahayd oo dhanna
ayay ku bixisay, mana roonaanin laakiinse way ka sii dartay.
27 Markay Ciise warkiisa maqashay ayay dadkii soo dhex
martay oo dhabarkiisa timid, markaasay maradiisa taabatay.
28 Waayo, waxay tidhi, Haddaan dharkiisa iska taabto uun,
waan bogsanayaa. **29** Kolkiiba bixiddii dhiiggeeda ayaa
joogsatay oo waxay jidhkeedii ka garatay inay cudurkii ka
bogsatay. **30** Ciise kolkiiba wuxuu iska gartay in xoog ka
baxay isagii, oo intuu cidhiidhiga ku soo jeestay ayuu yidhi,
Yaa dharkayga taabtay? **31** Xertiisii ayaa ku tidhi, Adigu
waad aragtaa dadka badan oo ku cidhiidhinaya. Ma waxaad
na leedahay, Yaa i taabtay? **32** Kolkaasuu hareerihiisii ka
fiirfiiriyey inuu arko tan waxan samaysay. **33** Naagtiise
waa baqday oo gariirtay iyadoo garanaysa wixii loogu
sameeyey. Markaasay timid oo hortiisa ku dhacday oo runtii
oo dhan u sheegtay. **34** Kolkaasuu wuxuu iyada ku yidhi,
Gabadhay, rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey. Nabad ku tag,
cudurkaagiina ka bogso. **35** Goortuu weli hadlayay waxaa
gurigii taliyaha sunagogga ka yimid kuwii yidhi, Gabadhaadii
waa dhimatay. Maxaad Macallinka u sii dhibaysaa? **36**
Mar alla markuu Ciise maqlay hadalka lagu hadlay, wuxuu
taliyaha sunagogga ku yidhi, Ha baqin ee iska rumayso. **37**
Ninnana uma oggolaanin inuu raaco, Butros, iyo Yacquub,
iyo Yooxanaa oo ahaa Yacquub walaalkiis, maahee. **38**
Kolkaasuu yimid gurigii taliyaha sunagogga, oo wuxuu arkay
buuqa iyo kuwa ooyaya oo aad u barooranaya. **39** Goortuu
galay wuxuu ku yidhi, Maxaad sidaas ugu buuqaysaan oo
u ooyaysaan? Gabadhu ma dhiman, waase huruddaa. **40**
Iyaguse aad bay ugu qosleen, laakiin goortuu kulligood
dibadda u saaray, wuxuu waday gabadhii aabbeheed iyo
hooyadeed iyo kuwii isaga la jiray, wuxuuna galay meeshii
gabadhu jiiftay. **41** Kolkaasuu gabadhii gacanteeda qabtay oo
ku yidhi, Talita qumi, taasoo micneheedu yahay, Gabadhay,
waxaan ku leeyahay, Kac. **42** Kolkiiba gabadhii waa kacday
oo socotay; waxay jirtay laba iyo toban sannadood. Dadkuna
aad bay ula wada yaabeen. **43** Aad buu ugu adkeeyey inaan
ninna ogaan, wuxuuna u sheegay in cunto la siiyo iyada.

6 Meeshaas ayuu ka tegey oo waddankiisii yimid, xertiisiina
way soo raaceen. **2** Goortii sabtida la gaadhay ayuu
bilaabay inuu sunagogga wax ku baro; dad badan oo
maqlayaana way la yaabeen, oo waxay yidhaahdeen,
Ninkanu xaggee buu waxyaalahan ka helay? Oo xigmaddan
la siiyeyna maxay tahay in xataa shuqulladan oo xoogga leh
gacmihiisu sameeyaan? **3** Kanu miyaanu ahayn nijaarkii,
ina Maryan, kii walaal u yahay Yacquub, iyo Yoosee, iyo
Yuudas, iyo Simoon; gabdhihii walaalihiis ahaana miyaanay
inala wada joogin? Wayna ka xumaadeen. **4** Laakiin Ciise
wuxuu ku yidhi, Nebi murwad la' ma jiro, waddankiisa, iyo
dadkiisa, iyo gurigiisa dhexdooda maahee. **5** Meeshaas
shuqul xoog leh kuma samayn karin inuu dhawr buka
gacmihiisii saaro oo bogsiiyo mooyaane. **6** Wuuna ka yaabay
rumaysadla'aantooda aawadeed. Kolkaasuu tuulooyinka ku
wareegay isagoo wax baraya. **7** Kolkaasuu laba-iyo-tobankii
u yeedhay, wuxuuna bilaabay inuu laba laba u diro. Wuuna
siiyey amar ay jinniyo wasakh leh ku saaraan. **8** Wuxuuna
ku amray, Waxba safarka ha u qaadanina ul maahee. Kibis
iyo qandi iyo lacag kiishad ku jirta ha qaadanina. **9** Kabo
gashada, laakiin laba khamiis ha gashanina. **10** Wuxuuna ku
yidhi, Meel walba oo aad guri ka gashaan, halkaas jooga ilaa
aad ka tegaysaan. **11** Meel alla meeshaan idin soo dhowayn
oo aan idin maqlin, goortaad halkaas ka tegaysaan, siigada
cagihiinna ka dhabaandhaba inay marag ka gees ah ku
ahaato. **12** Markaasay baxeen oo waxay wacdiyeen dadkii si
ay u toobadkeenaan. **13** Jinniyo badan ayay saareen, dad
badan oo bukayna saliid bay mariyeen, wayna bogsiiyeen. **14**
Boqor Herodos ayaa warkii Ciise maqlay, waayo, magiciisa
ayaa meel walba laga wada ogaaday. Kolkaasuu yidhi,
Yooxanaa Baabtiisaha ayaa kuwii dhintay ka soo sara kacay,
sidaa darteeda shuqulladan xoogga leh waa ku dhex jiraan
oo shaqaynayaan. **15** Laakiin qaar kale waxay yidhaahdeen,
Waa Eliyaas; qaar kalena waxay yidhaahdeen, Waa nebi,
nebiyada kale la mid ah. **16** Laakiin Herodos goortuu maqlay
wuxuu yidhi, Kanu waa Yooxanaa, kii aan madaxa ka gooyay.
Kuwii dhintay ayuu ka soo sara kacay. **17** Waayo, Herodos
qudhiisa ayaa cid diray oo Yooxanaa qabtay oo u xabbisay
walaalkiis Filibos naagtiisii Herodiya aawadeed, waayo, wuu
guursaday, **18** oo Yooxanaa wuxuu Herodos ku yidhi, Xalaal
kuu ma aha inaad naagtii walaalkaa haysatid. **19** Sidaa
darteed ayaa Herodiya ka dhiriftay oo doonaysay inay disho,
mase karin, **20** waayo, Herodos baa Yooxanaa ka baqay.
Wuxuu ogaa inuu yahay nin qumman oo quduus ah, wuuna
ilaaliyey. Oo goortuu maqlay waa wareeray, farxadna wuu
ku maqlay. **21** Goortii maalin wanaagsan timid, markii la
xusuustay dhalashadii Herodos, ayuu diyaafad ugu yeedhay
raggiisii waaweynaa iyo saraakiishiisii iyo cuqaashii Galili.
22 Kolkaasaa gabadhii Herodiya qudheedu soo gashay
oo cayaartay, oo waxay ka farxisay Herodos iyo kuwii la
fadhiyey, kolkaasaa boqorkii baa wuxuu gabadhii ku yidhi,
Wax alla wixii aad doonaysidba i weyddiiso, waanan ku
siinayaa. **23** Kolkaasuu wuxuu ugu dhaartay, Wax alla wixii
aad i weyddiisatidba, waan ku siinayaa ilaa boqortooyadayda
badhkeed. **24** Markaasay baxday oo hooyadeed ku tidhi,
Maxaan weyddiistaa? Oo waxay tidhi, Madaxa Yooxanaa
Baabtiisaha. **25** Kolkiiba boqorkii ayay dhaqso ugu timid oo
weyddiisatay iyadoo leh, Waxaan doonayaa haddaba madaxii
Yooxanaa Baabtiisaha inaad xeedho igu siiso. **26** Markaasaa
boqorkii aad u calool xumaaday, laakiin dhaarihiisii iyo kuwii
la fadhiyey aawadood ayuusan doonaynin inuu diido. **27**
Kolkiiba boqorkii wuxuu diray askari oo ku amray inuu
madaxiisa soo qaado. Markaasuu tegay oo xabsiga madaxa
kaga gooyay. **28** Madaxiisiina ayuu xeedho ku soo qaaday
oo gabadhii siiyey, gabadhiina waxay siisay hooyadeed. **29**
Tan goortii xertiisii maqashay, ayay yimaadeen oo meydkiisii
qaadeen oo aaseen. **30** Rasuulladii ayaa Ciise u soo ururay,

oo waxay u sheegeen wixii ay sameeyeen oo dhan iyo wixii
ay bareenba. **31** Markaasuu iyaga ku yidhi, Keligiin kaalaya
cidlada, waxoogaana ku nasta. Waayo, kuwii imanayay iyo
kuwii tegayay way badnaayeen, nefis ay wax ku cunaanna
ma lahayn. **32** Kolkaasay keli ahaantooda doonni raaceen oo
meel cidla' ah tageen. **33** Dadkii baase arkay iyagoo tegaya,
qaar badanna way garteen, oo magaalooyinka oo dhan ayay
ka soo ordeen, wayna ka dheereeyeen. **34** Ciise goortuu soo
degay ayuu dad badan arkay, wuuna u naxariistay, maxaa
yeelay, waxay ahaayeen sidii ido aan adhijir lahayn, wuxuuna
bilaabay inuu wax badan baro. **35** Goortii maalintii hore u
badatay ayaa xertiisii u timid oo ku tidhi, Meeshu waa cidlo,
haddana maalintii horay u badatay. **36** Dadka dir, si ay u
tagaan beeraha iyo tuulooyinka ku wareegsan, oo ay wax
la cuno u soo iibsadaan. **37** Kolkaasuu u jawaabay oo ku
yidhi, Idinku siiya waxay cunaan. Waxay ku yidhaahdeen,
Miyaannu tagnaa inaannu soo iibinno laba boqol oo dinaar
oo kibis ah oo aannu siinno inay cunaan? **38** Markaasuu ku
yidhi, Immisa kibsood baad haysaan? Soo eega. Oo markay
ogaadeen, waxay ku yidhaahdeen, Shan kibsood iyo laba
kalluun. **39** Kolkaasuu ku amray inay cawska koox koox ugu
fadhiisiyaan. **40** Waxay u fadhiisteen safaf boqol boqol iyo
konton konton ah. **41** Isaguna wuxuu qaaday shantii kibsood
iyo labadii kalluun, oo intuu cirka eegay ayuu barakeeyey,
kibistiina ayuu kala jejebiyey oo xertiisii siiyey inay hortooda
dhigaan, labadii kalluunna wuu u qaybiyey giddigood. **42**
Dhammaantood way wada cuneen, oo ka dhergeen. **43**
Oo waxay soo gureen laba iyo toban dambiilood oo ka
buuxa jajabkii iyo kalluunka. **44** Kuwii kibistii cunayna waxay
ahaayeen shan kun oo nin. **45** Kolkiiba wuxuu xertiisii ku
amray inay doonnida fuulaan oo ay hortiis tagaan dhanka kale
oo Beytsayda intuu dadkii badnaa dirayo. **46** Goortuu kala
diray, ayuu buurta tegey inuu ku tukado. **47** Goortii makhribkii
la gaadhay, doonnidii waxay joogtay badda dhexdeeda,
isaguna keligiis ayuu dhulka joogay. **48** Wuxuu arkay iyagoo
wadidda ku dhibtoonaya, waayo, dabaysha ayaa ka gees
ahayd. Wakhtigii gaadhka afraad oo habeenka ayuu u yimid
isagoo badda ku dul socda, wuuna iska dhaafi lahaa. **49**
Laakiin goortay arkeen isagoo badda ku dul socda, waxay
moodeen inuu muuqasho yahay, markaasay qayliyeen. **50**
Waayo, way wada arkeen, wayna nexeen. Markiiba wuu la
hadlay oo ku yidhi, Kalsoonaada, waa aniga ee ha baqina.
51 Markaasuu doonnidii iyaga ugu tegey, dabayshuna waa
joogsatay. Aad iyo aad bay u nexeen oo ula yaabeen. **52**
Waayo, iyaga kibistii waxba kama ay garanin, maxaa yeelay,
qalbigoodu waa engegnaa. **53** Oo markay gudbeen waxay
yimaadeen dalka Gennesared, oo doonnidiina xeebtay ku
xidheen. **54** Goortay doonnida ka soo degeen, kolkiiba dadku
way garteen isaga. **55** Oo waxay orod ku wareegeen dalka
u dhow oo dhan oo bilaabeen inay kuwa buka sariiro ugu
soo qaadaan meeshii ay ku maqleen inuu joogo. **56** Meel
alla meeshuu galayba, tuulooyinka ama magaalooyinka ama
beeraha, waxay suuqyada dhigeen kuwa buka, oo ay ka
baryeen inay faraqa maradiisa oo keliya taabtaan, oo kuwii
taabtay oo dhammuna way bogsadeen.

7 Kolkaasaa waxaa u soo ururеen Farrisiintii iyo qaar
culimmo ah oo Yeruusaalem ka yimid. **2** Goortaasay
arkeen xertiisii qaarkooda oo kibis ku cunaya gacmo
nijaasaysan, waxa weeye gacmo aan dhaqnayn. **3** Waayo,
Farrisiinta iyo Yuhuudda oo dhammu waxba ma cunaan
haddayan gacmahooda aad u dhaqin, si ay u xajiyaan
xeerkii waayeellada. **4** Oo goortay suuqa ka yimaadaan
waxba ma cunaan, inay maydhaan maahee. Waxyaalo
badan oo kale ayaa jira oo ay heleen inay xajiyaan sida
dhaqidda koobab, iyo dheriyo, iyo weelal naxaas ah, iyo
miisas. **5** Markaasaa Farrisiintii iyo culimmadii weyddiiyeen
oo waxay ku yidhaahdeen, Xertaadii maxay ugu socon
waayeen xeerkii waayeellada, waxayse wax ku cunaan
gacmo nijaasaysan? **6** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Isayos
aad buu wax idiinka sii sheegay, labawejiilayaalow, siday u
qoran tahay, Dadkanu bushimahooda ayay igu maamuusaan,
Laakiin qalbigoodu waa iga fog yahay. **7** Si aan micne
lahayn ayay ii caabudaan, Iyagoo dadka wax ku baraya
amarrada dadka. **8** Idinku qaynuunkii Ilaah waad ka tagtaan,
oo waxaad xajisaan xeerka dadka, sida dhaqidda dheriyada
iyo koobabka, oo wax kale oo badan oo kuwaas la mid ah
ayaad samaysaan. **9** Markaasuu ku yidhi, Qaynuunkii Ilaah
aad baad u diiddaan inaad xeerkiinna xajisaan. **10** Waayo,
Muuse wuxuu yidhi, Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus;
oo kan aabbihii iyo hooyadii caayaa, dhimasho ha ku
dhammaado. **11** Laakiin waxaad leedihiin, Haddii nin aabbihii
iyo hooyadii ku yidhaahdo, Wixii aan idiin tari lahaa oo
dhan waa Qurbaan, waxa weeye, Waa sadaqad aan Ilaah
siiyey; **12** idinku uma daysaan mar dambe inuu aabbihii iyo
hooyadii wax u sameeyo. **13** Ereygii Ilaah ayaad ku buriseen
xeerkiinna aad bixiseen, oo wax badan oo kuwan oo kale ah
ayaad samaysaan. **14** Markaasuu dadkii badnaa haddana
u yeedhay oo ku yidhi, I maqla kulligiin oo garta. **15** Ma
jiraan wax dibadda jooga oo intay ninka galaan nijaasayn
karaa, laakiin waxa isaga ka soo baxa kuwaasaa waxa ninka
nijaaseeya. **16** Haddii nin dhego wax lagu maqlo leeyahay ha
maqlo. **17** Markuu dadka ka tegey oo guri galay ayaa xertiisii
masaalladii wax ka weyddiisay. **18** Wuxuu iyaga ku yidhi,
Idinkuna ma sidaasaad garashola'aan u tihiin? Miyaydnaan
garanaynin in waxa dibadda joogaa oo dadka galaa ayan
nijaasayn karin? **19** Waayo, qalbigiisa ma galaan, laakiin
calooshiisay galaan, oo waxay ku dhacaan meesha lagu
saxaroodo. Sidaasuu cuntada oo dhan ku nadiifiyey. **20**
Wuxuuna ku yidhi, Waxa ninka ka soo baxa, kuwaas weeye
waxa ninka nijaaseeyaa. **21** Waayo, waxan weeye waxa
qalbiga dadka gudihiisa ka soo baxa fikirrada shar leh, iyo
galmada xaaraanta ah, iyo tuuganimada, iyo dilidda, **22**
iyo damacnimada, iyo sharka, iyo khiyaanada, iyo camal
xumaanta, iyo il xun, iyo cayda, iyo kibirka, iyo nacasnimada.
23 Waxyaalahan shar leh oo dhammu gudahay ka soo
baxaan oo ninka nijaaseeyaan. **24** Meeshaas ayuu ka kacay
oo wuxuu tegey soohdimaha Turos iyo Siidoon. Markaasuu
guri galay. Ma uu doonaynin in la ogaado, laakiin wuu
qarsoomi kari waayay. **25** Kolkaasaa naag gabadheedu jinni
wasakh leh qabtay ayaa warkiisa maqashay, oo intay timid
ayay lugihiisa isku tuurtay. **26** Naagtii waxay ahayd Gariig,
qolo ahaanna Surofoynike. Oo waxay ka bariday inuu jinniga
gabadheeda ka saaro. **27** Kolkaasuu ku yidhi, Kolka hore
carruurtu ha dheergaan, waayo, ma wanaagsana in carruurta
kibistooda la qaado oo eeyaha loo tuuro. **28** Laakiin way

u jawaabtay oo ku tidhi, Waa run, Sayidow, laakiin weliba
eeyaha miiska hoostiisa ku jiraa waxay cunaan jajabka
carruurta ka dhaca. **29** Kolkaasuu iyada ku yidhi, Hadalkaas
aawadiis tag; jinnigii ayaa gabadhaada ka baxay. **30** Goortay
gurigeeda timid waxay aragtay gabadhii oo sariirta jiifta oo
jinnigii ka baxay. **31** Mar kale ayuu soohdimaha Turos ka soo
tegey oo Siidoon maray oo badda Galili yimid, soohdimaha
Dekabolisna ayuu soo dhex maray. **32** Markaasay waxay u
keeneen mid dhego iyo carrab la', waxayna ka baryeen inuu
gacantiisa saaro. **33** Kolkaasuu dadkii badnaa dhinaca uga
bixiyey, oo farihiisa ayuu dhegihiisa ka geliyey, wuuna tufay
oo carrabkiisa taabtay. **34** Markaasuu cirka kor u eegay,
wuuna taahay oo ku yidhi, Efata, waxa weeye, Furan. **35**
Markiiba dhegihiisa waa furmeen oo carrabkiisii xidhnaa
waa debcay, oo si bayaan ah ayuu u hadlay. **36** Wuuna
ku amray inaanay ninna u sheegin; laakiin in alla intuu
amray, ayay in ka badan sii naadiyeen. **37** Aad iyo aad bay
ula yaabsanaayeen, oo waxay yidhaahdeen, Wax walba si
wanaagsan ayuu u sameeyey. Kuwa dhegaha la' wax buu
maqashiiyaa, kuwa carrabka la'na wax buu ka hadliyaa.

8 Maalmahaas dadkii aad buu u badnaa oo waxay cunaanna
ma haysan, markaasaa Ciise xertiisii u yeedhay oo ku
yidhi, **2** Dadka badan ayaan u naxariisanayaa, waayo, durba
saddex maalmood ayay ila joogeen, oo waxay cunaanna
ma haystaan. **3** Haddii aan guryahooda u diro, iyagoo
sooman, jidkay ku itaalbeeli doonaan, waayo, qaarkood
waxay ka yimaadeen meel fog. **4** Kolkaasaa xertiisii u
jawaabtay, oo waxay ku yidhaahdeen, Meeshan cidlada ah
xaggee looga heli karaa kibis dadkanu ka dhergaan? **5**
Goortaasuu weyddiiyey, Immisa kibsood baad haysaan?
Waxay ku yidhaahdeen, Toddoba. **6** Kolkaasuu dadkii badnaa
ku amray inay dhulka fadhiistaan. Markaasuu toddobadii
kibsood soo qaaday, oo goortuu ku mahadnaqay ayuu
kala jejebiyey oo xertiisii siiyey inay hortooda dhigaan.
Markaasay dadkii badnaa hor dhigeen. **7** Waxay haysteen
in yar oo kalluun yaryar ah. Oo intuu barakeeyey, wuxuu
ku amray inay kuwaasna hortooda dhigaan. **8** Markaasay
cuneen oo dhergeen; kolkaasay soo ururiyeen toddoba
dambiilood oo ka buuxa jajabkii hadhay. **9** Kuwii cunayna
waxay ku dhowaayeen afar kun, markaasuu diray. **10**
Kolkiiba xertiisii ayuu doonni la fuulay, oo wuxuu yimid
dhinacyada Dalmanuuta. **11** Markaasaa Farrisiintu u soo
baxday, oo waxay bilaabeen inay wax weyddiiyaan, oo
waxay ka doonayeen inuu calaamo cirka ka tuso, si ay u
jirrabaan. **12** Intuu ruuxiisa ka taahay ayuu yidhi, Qarnigan
muxuu calaamo u doondoonayaa? Runtii waxaan idinku
leeyahay, Qarnigan calaamo lama siin doono. **13** Markaasuu
ka tegey oo haddana doonniduu fuulay oo dhanka kale u
kacay. **14** Xertii waxay illoobeen inay kibis soo qaataan,
oo doonnida kibis kuma ay haysan mid keliya maahane.
15 Markaasuu wuxuu ku amray, oo ku yidhi, Iska eega
oo iska jira khamiirka Farrisiinta iyo khamiirka Herodos.
16 Markaasay isla wada hadleen, oo isku yidhaahdeen,
Sababtaasu waa kibistii aannan haysan aawadeed. **17**
Ciise oo gartay ayaa ku yidhi, Maxaad isu la hadlaysaan?
Ma kibistii aydnaan haysan aawadeed ba? Miyaydnaan
weli arkin oo aydnaan garanaynin? Qalbigiinnu weli ma
engegan yahay? **18** Indho baad leedihiin, miyaydnaan waxba
arkaynin? Dhegona waad leedihiin, miyaydnaan waxba
maqlaynin oo aydnaan xusuusnayn? **19** Goortii aan shantii
kibsood shantii kun u kala jejebiyey, immisa dambiilood oo
jajab ka buuxa ayaad soo ururiseen? Waxay ku yidhaahdeen,
Laba iyo toban. **20** Oo goortii aan toddobadii kibsood afartii
kun u kala jejebiyey, immisa dambiilood oo jajab ka buuxa
ayaad soo ururiseen? Waxay ku yidhaahdeen, Toddoba.
21 Wuxuuna ku yidhi, Miyaydnaan weli garanaynin? **22**
Markaasay yimaadeen Beytsayda. Oo waxay u keeneen
nin indha la' oo ay ka baryeen inuu taabto. **23** Markaasuu
ninkii indhaha la'aa gacanta qabtay, oo tuulada dibadda
uga saaray, oo goortuu indhaha kaga tufay oo gacmihiisii
saaray, wuxuu weyddiiyey, Wax ma arkaysaa? **24** Kor buu u
eegay oo yidhi, Waxaan arkayaa niman, oo waxay ii le'eg
yihiin sida geedo socda. **25** Kolkaasuu mar kale gacmihiisii
indhaha ka saaray. Markaasuu aad iyo aad wax u eegay,
wuuna bogsaday, oo wax walba bayaan buu u arkay. **26**
Kolkaasuu gurigiisii u diray, oo wuxuu ku yidhi, Tuulada ha
gelin. **27** Markaasaa Ciise iyo xertiisii waxay tageen oo
galeen tuulooyinka Kaysariya Filibos. Xertiisii ayuu jidka ku
weyddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Dadku yay igu sheegaan?
28 Waxay yidhaahdeen, Yooxanaa Baabtiisaha, qaarna,
Eliyaas, qaar kalena, Nebiyada midkood. **29** Markaasuu
weyddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Idinkuse yaad igu sheegtaan?
Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Waxaad tahay
Masiixa. **30** Markaasuu ku amray inayan ninna isaga u
sheegin. **31** Kolkaasuu bilaabay inuu baro inay waajib ugu
tahay Wiilka Aadanahu inuu wax badan ku xanuunsado, oo
ay waayeellada iyo wadaaddada sare iyo culimmadu diidaan,
oo la dilo, oo saddex maalmood dabadeed uu soo sara
kaco. **32** Hadalkaas bayaan buu ugu hadlay. Markaasaa
Butros gees u waday oo bilaabay inuu canaanto. **33** Laakiin
Ciise markuu soo jeestay oo xertiisii eegay, ayuu Butros
canaantay, oo wuxuu ku yidhi, Gadaal iga mar, Shayddaan
yahow, waayo, waxyaalaha Ilaah kama fikirtid, waxaadse ka
fikirtaa waxyaalaha dadka. **34** Goortaasuu dadkii badnaa u
yeedhay iyo xertiisiiba oo wuxuu ku yidhi, Mid uun hadduu
doonayo inuu iga daba yimaado, ha dayriyo doonistiisa,
iskutallaabtiisana ha soo qaato oo ha i soo raaco. **35** Kan
doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin doonaa, laakiin
kan naftiisa u lumiya aawaday iyo injiilka aawadii, kaasaa
badbaadin doona. **36** Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu
dunida oo dhan helo oo uu naftiisa lumiyo? **37** Nin muxuu
u bixiyaa naftiisa beddelkeeda? **38** Haddaba ku alla kii
qarnigan dembiga iyo sinada leh kaga xishooda aniga iyo
hadalkaygaba, Wiilka Aadanaha ayaa ka xishoon doona
isaga markuu ammaantii Aabbihiis kula yimaado malaa'igaha
quduuska ah.

9 Wuxuu iyaga ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Kuwa halkan taagan qaarkood sinaba dhimasho uma
dhadhamin doonaan ilaa ay arkaan boqortooyada Ilaah oo
xoog ku imanaysa. **2** Lix maalmood dabadeed Ciise wuxuu
waday Butros iyo Yacquub iyo Yooxanaa; oo wuxuu keligood
geeyey buur dheer, hortoodana ayuu ku beddelmay. **3**
Dharkiisu aad buu caddaan ula dhalaalay sidii midka dhulka
wax ku caddeeya aanu u caddayn karin. **4** Markaasaa
waxaa iyaga u muuqday Eliyaas iyo Muuseba, waxayna

la hadlayeen Ciise. **5** Markaasaa Butros la hadlay oo
Ciise ku yidhi, Macallimow, waxaa inoo wanaagsan inaynu
halkan joogno. Saddex waab aannu ka dhisno, mid adaan
kuu dhisaynaa, midna Muuse, midna Eliyaas. **6** Waayo,
ma uu garanaynin wuxuu ku jawaabo, maxaa yeelay, aad
bay u baqeen. **7** Kolkaasaa waxaa timid daruur oo iyaga
hadhaynaysa, daruurtiina waxaa ka yimid cod leh, Kanu
waa Wiilkayga aan jeclahay ee maqla isaga. **8** Dhaqsiba
goortii ay hareerahooda fiiriyeen, mar dambe ma ay arkin
cid kale oo iyaga la joogta Ciise keliya maahee. **9** Markay
buurta ka soo degayeen, wuxuu ku amray inaanay ninna u
sheegin waxay arkeen intaanu Wiilkii Aadanahu kuwii dhintay
ka soo sara kicin. **10** Dhexdoodii ayay hadalkii haysteen
oo iska weyddiinayeen, Waa maxay ka soo sara kiciddii
kuwii dhintay? **11** Markaasay waxay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Culimmadu maxay u yidhaahdaan, Eliyaas
waa inuu horta yimaado? **12** Markaasuu u jawaabay oo ku
yidhi, Waa run in Eliyaas horta imanayo oo wax walba soo
celinayo. Oo sidee uga qoran tahay xagga Wiilka Aadanaha
inuu wax badan ku xanuunsan doono oo la nici doono? **13**
Laakiin waxaan idinku leeyahay, Eliyaas waa yimid, oo wax
kasta oo ay doonayeen ayay ku sameeyeen siday uga qoran
tahay. **14** Markay xertii u yimaadeen, waxay arkeen dad faro
badan oo la jooga. Culimmaduna wax bay weyddiinayeen.
15 Kolkiiba dadkii badnaa markay isaga arkeen aad bay u
yaabeen oo ku soo ordeen oo nabdaadiyeen. **16** Kolkaasuu
weyddiiyey, Maxaad isweyddiinaysaan? **17** Markaasaa
dadkii badnaa midkood wuxuu ugu jawaabay, Macallimow,
waxaan kuu keenay wiilkayga jinni carrab la' qaba. **18** Meel
alla meeshuu ku qabtoba, wuu ridaa; markaasuu afka ka
xumbeeyaa, wuuna ilka jirriqsadaa oo qallalaa. Waxaan
xertaada ka baryay inay ka saaraan, wayna kari waayeen. **19**
Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow rumaysadka
daranu! Ilaa goormaan idinla jiri doonaa? Ilaa goormaan idiin
dulqaadan doonaa? Ii keena isaga. **20** Markaasay u keeneen.
Goortuu arkay, kolkiiba jinnigii waa gilgilay; dhulkuuna ku
dhacay oo laballegdeeyey isagoo afka ka xumbaynaya. **21**
Markaasuu aabbihiis weyddiiyey, Intee buu waxan qabay?
Kolkaasuu yidhi, Tan iyo yaraantiisii. **22** Marar badan wuxuu
ku tuuray dab iyo biyo inuu dumiyo, laakiin haddaad wax
samayn kartid, noo naxariiso oo na caawi. **23** Ciise wuxuu
ku yidhi, Haddaad rumaysan karaysid, wax waluba waa u
suurtoobaan ka rumaysan. **24** Kolkiiba wiilka aabbihiis ayaa
qayliyey oo oohin ku yidhi, Sayidow, waan rumaysanahay, iga
caawi rumaysaddarradayda. **25** Ciise goortuu arkay dadkii
oo u soo ordaya, ayuu jinnigii wasakhda lahaa canaantay oo
ku yidhi, Jinni yahow carrabka iyo dhegaha la'u, waxaan
kugu amrayaa, Ka soo bax oo kol dambena ha ku noqon. **26**
Jinnigii intuu qayliyey, aad buu u gilgilay, kolkaasuu ka soo
baxay. Markaasuu wiilku noqday sidii mid dhintay oo kale,
sidaa darteeda dad badan baa yidhi, Waa dhintay. **27** Laakiin
Ciise ayaa gacanta qabtay oo kiciyey; markaasuu kacay.
28 Ciise goortuu guriga galay, xertiisii waxay gooni ahaan
u weyddiiyeen, Annagu maxaannu u saari kari waynay?
29 Wuxuu ku yidhi, Caynkanu wax kale kuma soo bixi
karo tukasho iyo soon maahee. **30** Markaasay halkaas ka
tageen oo Galili dhex mareen, mana uu doonaynin in la
ogaado. **31** Waayo, xertiisii ayuu wax barayay, oo wuxuu
ku yidhi, Wiilka Aadanaha ayaa dadka loo gacangelinayaa,
wayna dili doonaan oo markii la dilo, saddex maalmood
dabadeed, ayuu sara kici doonaa. **32** Laakiin hadalkaas ayay
garan waayeen, wayna ka cabsadeen inay weyddiiyaan. **33**
Markaasuu yimid Kafarna'um, oo intuu gurigii joogay ayuu
weyddiiyey, Maxaad ka wada hadlayseen intaad jidka ku soo
socoteen? **34** Laakiin way aamuseen, waayo, intay jidka
ku socdeen waxay ka wada hadlayeen kan ugu weyn. **35**
Intuu fadhiistay laba-iyo-tobankii ayuu u yeedhay oo ku yidhi,
Haddii qof doonayo inuu dadka u horreeyo, isagaa ugu wada
dambayn doona, midiidin buuna u wada noqon doonaa. **36**
Ilmo yar ayuu qaaday oo dhexdooda joojiyey, oo goortuu
gacmihiisii ku soo qaaday ayuu iyaga ku yidhi, **37** Ku alla kii
carruurta kan la mid ah midkood magacayga ku aqbalaa,
wuu i aqbalaa, oo ku alla kii i aqbalaa, ima aqbalo, wuxuuse
aqbalaa kan i soo diray. **38** Yooxanaa baa u jawaabay oo
ku yidhi, Macallimow, waxaannu aragnay qof magacaaga
jinniyo ku saaraya. Nama uu soo raaco. Waannu u diidnay,
waayo, isagu nama uu soo raaco. **39** Laakiin Ciise baa
yidhi, Ha u diidina, waayo, ninna ma jiro oo yaab xoog leh
magacayga ku sameeyaa oo dhaqso hadal xun iga odhan
karaa. **40** Waayo, kan aan inaga gees ahayn waa inala
gees. **41** Ku alla kii koob biyo ah magacayga idinku siiyaa,
maxaa yeelay, waxaad tihiin kuwa Masiix, runtii waxaan
idinku leeyahay, Abaalkiisuu ka lumi maayoba. **42** Ku alla
kii xumeeya yaryarkan i rumaystay midkood, waxaa u roon
in dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo badda lagu tuuro.
43 Haddii gacantaadu ku xumayso, iska jar; waxaa kuu
wanaagsan inaad gacanla'aan nolosha ku gashid intii aad
adigoo laba gacmood leh ula tegi lahayd jahannamada ee ah
dabkii aan la demin karayn **(Geenna g1067)** **44** oo ah meeshii
dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna uusan ka demayn.
45 Cagtaaduna hadday ku xumayso, iska jar. Waxaa kuu
wanaagsan inaad lugla'aan nolosha ku gashid intii adigoo
laba cagood leh lagugu tuuri lahaa jahannamada **(Geenna
g1067)** **46** oo ah meeshii dixirigoodu uusan dhimanayn,
dabkuna uusan ka demayn. **47** Haddii ishaadu ku xumayso,
iska bixi. Waxaa kuu wanaagsan inaad boqortooyada Ilaah
gashid adigoo il keliya leh intii adigoo laba indhood leh lagugu
tuuri lahaa jahannamada **(Geenna g1067)** **48** oo ah meeshii
dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna uusan ka demayn.
49 Waayo, mid walba dab baa lagu cusbayn doonaa. **50**
Cusbadu waa wanaagsan tahay, laakiin cusbadu hadday
dhadhan beesho, maxaad wax ku cusbaynaysaan? Cusbo
isku lahaada, nabadna isu ahaada.

10 Meeshaasuu ka soo kacay oo wuxuu galay soohdimaha
Yahuudiya oo Webi Urdun ka shisheeya. Mar kale
dadkii badnaa baa u soo ururay, oo sida caadadiisu ahaan
jirtay, ayuu haddana wax baray. **2** Markaasaa Farrisiintu u
timid oo weyddiisay, Ma xalaal baa in nin naagtiisa furo?
Wayna jirrabayeen. **3** Kolkaasuu u jawaabay oo ku yidhi,
Muuse muxuu idinku amray? **4** Waxay yidhaahdeen, Muuse
waa fasaxay in warqaddii furniinta la dhigo oo la furo. **5**
Ciisena wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Qalbi engegnaantiinna
aawadeed ayuu amarkaas idiinku dhigay. **6** Laakiin tan iyo
bilowgii abuurniinta, Ilaah wuxuu sameeyey lab iyo dhaddig.
7 Sababtaas aawadeed nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis
iyo hooyadiis, wuxuuna la joogayaa naagtiisa. **8** Labaduba

waxay noqonayaan isku jidh. Sidaa darteed haatan iyagu
laba ma aha, laakiin waa isku jidh. **9** Haddaba wixii Ilaah
isku xidhay ninna yaanu kala furin. **10** Goortay guriga ku
jireen, xertiisii ayaa haddana waxaas wax ka weyddiiyeen.
11 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Ku alla kii naagtiisa furaa oo
mid kale guursadaa ayaa ka sinaysta. **12** Naagna haddii ay
ninkeeda furto oo mid kale guursato ayay sinaysataa. **13** Ilmo
yaryar ayay u keeneen inuu taabto, xertuna way canaanatay.
14 Laakiin Ciise goortuu arkay, wuu cadhooday, oo wuxuu ku
yidhi, Ilmaha yaryar daaya, ha ii yimaadeene, hana diidina,
waayo, kuwan oo kale ayaa ka mid ah boqortooyada Ilaah. **15**
Runtii waxaan idinku leeyahay, Ku alla kii aan boqortooyada
Ilaah u aqbalin sida ilmo yar oo kale, meeshaas ma uu geli
doono. **16** Gacmihiisuu ku qaaday oo intuu calaacalihiisa
saaray, ayuu barakeeyey. **17** Goortuu jidka u soo baxay, mid
baa ku soo orday oo intuu u jilba joogsaday ayuu weyddiiyey
oo ku yidhi, Macallin wanaagsanow, maxaan sameeyaa
inaan nolosha weligeed ah dhaxlo? **(aiōnios g166)** **18** Ciise
wuxuu ku yidhi, Maxaad iigu yeedhaysaa, Wanaagsanow?
Mid wanaagsan ma jiro mid maahee, kaasuna waa Ilaah.
19 Qaynuunnada waad taqaan. Waa inaanad sinaysan,
Waa inaanad qudh gooyn, Waa inaanad waxba xadin, Waa
inaanad marag been ah furin, Waa inaanad waxba dulmin,
Aabbahaa iyo hooyadaana maamuus. **20** Wuxuu u jawaabay
oo ku yidhi, Macallimow, kuwaas oo dhan tan iyo yaraantaydii
ayaan dhawrayay. **21** Markaasaa Ciise intuu eegay jeclaaday
oo ku yidhi, Wax keliya ayaa kuu dhiman. Tag oo iibi waxaad
haysatid oo dhan, oo masaakiintana sii, oo waxaad jannada
ku lahaan doontaa maal; ee kaalay oo i soo raac. **22**
Hadalkaas ayuu ka qulbay, wuuna baxay isagoo calool xun,
waayo, wuxuu ahaa mid waxyaalo badan leh. **23** Ciise ishuu
wada mariyey oo xertiisuu ku yidhi, Kuwa hodanka ah waa
ku adag tahay inay boqortooyada Ilaah galaan! **24** Xertiisii
hadalladiisii bay ka yaabeen. Laakiin Ciise mar kaluu u
jawaabay oo ku yidhi, Ilma yahow, siday ugu adag tahay
kuwa maalka isku halleeya inay boqortooyada Ilaah galaan!
25 Nin hodan ah inuu boqortooyada Ilaah galo waxaa ka
hawl yar in awr irbad daloolkeed ka duso. **26** Aad bay u
yaabeen, waxayna isku lahaayeen, Haddaba yaa badbaadi
kara? **27** Markaasaa Ciise eegay oo ku yidhi, Waxanu uma
suurtoobaan dadka, waxbase uma aha Ilaah, waayo, wax
waluba waa u suurtoobaan Ilaah. **28** Kolkaasaa Butros
bilaabay inuu ku yidhaahdo, Annagu wax walba waannu
ka wada tagnay, waana ku raacnay. **29** Ciise wuxuu ku
yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Ma jiro nin aawaday iyo
injiilka aawadiis uga tegey guri, ama walaalo, ama hooyo,
ama aabbe, ama carruur, ama beero, **30** oo aan haatan oo la
joogo helayn boqol laab guryo ah, iyo walaalo, iyo hooyooyin,
iyo carruur, iyo beero, wuxuuna la heli doonaa silec, wakhtiga
imanayana nolosha weligeed ah. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31**
Laakiin kuwa badan oo hore waa dambayn doonaan, kuwa
dambena waa horrayn doonaan. **32** Waxay ku socdeen
jidka xaggii Yeruusaalem, Ciisena waa hor marayay. Wayna
yaabeen oo intay daba socdeen way baqeen. Kolkaasuu
laba-iyo-tobankii haddana waday oo bilaabay inuu u sheego
waxa isaga ku dhici doona, **33** oo wuxuu ku yidhi, Waxaynu
ku soconnaa Yeruusaalem. Wiilka Aadanaha waxaa loo
dhiibi doonaa wadaaddada sare iyo culimmada; oo waxay ku
xukumi doonaan dhimasho. Waxayna u dhiibi doonaan dadka
aan Yuhuudda ahayn. **34** Wayna ku kajami doonaan, oo ku
tufi doonaan, oo karbaashi doonaan, wayna dili doonaan,
saddex maalmood dabadeedna wuu soo sara kici doonaa.
35 Waxaa u yimid Yooxanaa iyo Yacquub oo ahaa wiilashii
Sebedi, oo waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, waxaannu
doonaynaa inaad noo yeeshid wixii aannu weyddiisanno. **36**
Wuxuu ku yidhi, Maxaad doonaysaan inaan idiin sameeyo?
37 Waxay ku yidhaahdeen, Na sii inaannu fadhiisanno mid
midigtaada, kii kalena bidixdaada xaggii ammaantaada.
38 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Garan maysaan waxaad
weyddiisanaysaan. Ma karaysaan inaad ka cabtaan koobka
aan ku dhowahay inaan ka cabbo, iyo in laydinku baabtiiso
baabtiiska laygu baabtiisay? **39** Waxay ku yidhaahdeen,
Waannu karaynaa. Markaasaa Ciise ku yidhi, Koobka aan
ka cabbayo waad ka cabbi doontaan, oo baabtiiska laygu
baabtiisay waa laydinku baabtiisi doonaa, **40** laakiin inaad
midigtayda iyo bidixdayda fadhiisataan anigu ma lihi inaan idin
siiyo, laakiin waxaa la siin doonaa kuwa loo diyaargareeyey.
41 Tobankii goortay taas maqleen waxay bilaabeen inay
Yacquub iyo Yooxanaa u cadhoodaan. **42** Laakiin Ciise baa
u yeedhay oo ku yidhi, Idinku waad garanaysaan in kuwa
loo malaynayo inay quruumaha madaxdooda yihiin ay u
taliyaan, oo kuwooda u waaweynna ay xukun ku leeyihiin.
43 Laakiin sidaasu dhexdiinna ma aha, laakiin ku alla kii
doonaya inuu dhexdiinna u weynaado, midiidinkiinna waa
inuu ahaado, **44** oo ku alla kii doonaya inuu idiin horreeyo,
kulli waa inuu addoon u ahaado. **45** Waayo, Wiilka Aadanahu
uma iman in loo adeego laakiin inuu adeego iyo inuu naftiisa
dad badan furashadooda u bixiyo. **46** Kolkaasay yimaadeen
Yerixoo, oo goortuu Yerixoo ka soo baxayay, isaga iyo
xertiisii iyo dad faro badanba, nin indha la' oo Bartimayos la
odhan jiray, oo ina Timayos ahaa, ayaa jidka ag fadhiyey oo
dawarsanayay. **47** Goortuu maqlay inuu yahay Ciisihii reer
Naasared, wuxuu bilaabay inuu aad u qayliyo oo yidhaahdo,
Ciise, ina Daa'uudow, ii naxariiso. **48** Qaar badan baa
canaantay si uu u aamuso, laakiin si ka badan ayuu ugu
qayliyey, Ina Daa'uudow, ii naxariiso. **49** Kolkaasaa Ciise
joogsaday oo yidhi, U yeedha. Markaasay ninkii indhaha
la'aa u yeedheen oo ku yidhaahdeen, Kalsoonow, kac, waa
kuu yeedhayaaye. **50** Intuu maradiisa iska tuuray ayuu
booday oo Ciise u yimid. **51** Ciise ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Maxaad doonaysaa inaan kuu sameeyo? Indhoolihii
baa ku yidhi, Sayidow, inaan wax arko. **52** Markaasaa Ciise
ku yidhi, Soco. Rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey. Kolkiiba
ayuu wax arkay, oo jidka buu la qaaday isaga.

11 Goortay Yeruusaalem ku soo dhowaadeen, halka
Beytfaage iyo Beytaniya, xaggii Buur Saytuun, xertiisii
ayuu laba ka diray. **2** Wuxuuna ku yidhi, Tuulada idinka
soo hor jeedda taga, oo kolkiiba markaad gashaan waxaad
ka helaysaan qayl xidhan oo aan ninna weligii fuulin. Soo
fura oo keena. **3** Haddii nin idinku yidhaahdo, Maxaad
waxan u samaynaysaan? waxaad ku tidhaahdaan, Sayidkaa
u baahan, oo kolkiiba wuu u soo diri doonaa halkan. **4**
Markaasay tageen oo heleen qayl ku xidhan irid agteed meel
dibadda ah oo jidka dhexdiisaa, wayna soo fureen. **5** Kuwa
halkaa taagnaa qaarkood waxay ku yidhaahdeen, Maxaad

samaynaysaan oo u furaysaan qaylka? **6** Kolkaasay waxay
ku yidhaahdeen sida Ciise u amray, markaasay oggolaadeen.
7 Waxay qaylkii u keeneen Ciise, dharkoodana ayay dusha ka
saareen, wuuna ku fadhiistay. **8** Dad badan baa dharkoodii
jidka ku goglay, kuwa kalena laamo ayay beeraha ka soo
jareen oo jidka ku gogleen. **9** Kuwii hor socday iyo kuwii
daba socdayba way qayliyeen oo yidhaahdeen, Hoosanna,
waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanayo. **10**
Waxaa barakaysan boqortooyada imanaysa oo aabbeheen
Daa'uud. Hoosanna ha ku jirto meelaha ugu sarreeya. **11**
Markaasaa Ciise Yeruusaalem yimid oo galay macbudka.
Goortuu hareeraha iyo wax walbaba eegay, oo gabbalkiina
dhacay, ayuu Beytaniya laba-iyo-tobankii ula baxay. **12**
Maalintii dambe, markay Beytaniya ka yimaadeen, wuu
gaajaysnaa. **13** Meel fog wuxuu ka arkay geed berde ah
oo caleen leh. Wuu u yimid inuu haddana wax ka helo.
Goortuu u yimid waxba kama uu helin caleemo keliya
maahee, waayo, wakhtigii berdaha ma ahayn. **14** Ciise baa
u jawaabay oo geedkii ku yidhi, Hadda dabadeed weligaa
ninna yuu midho kaa cunin. Xertiisiina waa maqashay. **(aiōn
g165)** **15** Waxay yimaadeen Yeruusaalem. Ciisena macbudka
ayuu galay oo bilaabay inuu ka eryo kuwii macbudkii wax
ku iibinayay iyo kuwii wax ka iibsanayay. Wuxuuna rogay
miisaskii kuwii lacagta bedbeddelayay iyo kursiyadii kuwii
qoolleyaha iibinayay. **16** Umana oggolayn in ninna alaab
macbudka la soo dhex maro. **17** Markaasuu wax baray oo
ku yidhi, Miyaanay qornayn, Gurigayga waxaa quruumaha
oo dhan loogu yeedhi doonaa guriga tukashada? Idinkuse
waxaad ka dhigteen god tuugo. **18** Markii wadaaddadii sare
iyo culimmadii maqleen, waxay doonayeen si ay u dilaan,
waayo, way ka baqeen, maxaa yeelay, dadka oo dhan waxay
ka yaabeen waxbariddiisa. **19** Mar alla markii qorraxdu
dhacday ayay magaalada ka baxeen. **20** Subaxdii goortay ag
marayeen, waxay arkeen geedkii berdaha ahaa oo xididdada
ka engegay. **21** Markaasaa Butros soo xusuustay, oo wuxuu
ku yidhi, Macallinkaygiiyow, eeg, geedkii berdaha ahaa oo
aad habaartay waa engegay. **22** Ciise baa u jawaabay oo ku
yidhi, Ilaah rumaysta. **23** Runtii waxaan idinku leeyahay, Ku
alla kii buurtan ku yidhaahda, Ruq, baddana isku tuur, oo
aan qalbigiisana ka shakiyin laakiin rumaysta in wuxuu yidhi
ay noqonayso, waa u ahaan doontaa. **24** Sidaa darteed,
waxaan idinku leeyahay, wax kasta oo aad tukasho ku
baridaan, rumaysta inaad hesheen oo way idiin ahaan
doontaa. **25** Oo kolkaad tukasho u taagan tihiin, cafiya haddii
aad dad wax ku leedihiin, si Aabbihiinna jannada ku jiraa
xumaantiinna idiin cafiyo. **26** Haddii aanad cafiyin, Aabbihiinna
jannada ku jira xumaantiinna idiin cafiyi maayo. **27** Mar kale
ayay Yeruusaalem yimaadeen. Oo goortuu macbudkii dhex
marayay waxaa u yimid wadaaddadii sare iyo culimmadii
iyo waayeelladii. **28** Markaasay waxay ku yidhaahdeen,
Amarkee baad waxan ku samaysaa? Yaa amarkan ku siiyey
inaad waxan ku samayso? **29** Ciise ayaa u jawaabay oo
ku yidhi, Aniguna hal baan idin weyddiinayaa, ii jawaaba,
waanan idiin sheegi doonaa amarka aan waxan ku sameeyo.
30 Baabtiiskii Yooxanaa ma wuxuu ka yimid xagga jannada
mise dadka? Ii jawaaba. **31** Dhexdooda ayay iskala hadleen
iyagoo leh, Maxaynu nidhaahnaa? Haddaynu nidhaahno,
Xagga jannada, wuxuu inagu odhanayaa, Haddaba maxaad
u rumaysan weydeen? **32** Laakiin haddii aynu nidhaahno,
Xagga dadka ayuu ka yimid, dadkay ka baqeen. Waayo, kulli
waxay u haysteen Yooxanaa inuu nebi yahay. **33** Markaasay
Ciise u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Garan mayno. Ciisena
wuxuu ku yidhi, Aniguna idiin sheegi maayo amarka aan
waxan ku sameeyo.

12 Markaasuu wuxuu bilaabay inuu masaallo kula hadlo
iyaga. Nin baa wuxuu beertay beer canab ah, oo ood
ku heraaray, dabadeedna god macsareed ka dhex qoday,
oo munaarad ka dhisay, oo niman beerrey ah u kiraystay,
oo dal kale tegey. **2** Goortii xilligii yimid, ayuu addoon u
soo diray beerreydii inuu beerreydii midhihii beerta ka soo
qaado. **3** Markaasay qabteen oo garaaceen oo waxla'aan ku
direen. **4** Haddana addoon kale ayuu u soo diray. Kaasay
dakhreen oo ceebeeyeen. **5** Haddana mid kale ayuu u soo
diray, wayna dileen; oo qaar kale oo badan ayuu diray. Qaar
waa la garaacay; qaarna waa la dilay. **6** Weliba wuxuu
lahaa wiil keliya oo uu jeclaa. Kolkii ugu dambaysay ayuu u
soo diray isagii, oo wuxuu yidhi, Wiilkayga way maamuusi
doonaan. **7** Laakiin beerreydii waxay isku yidhaahdeen,
Kanu waa kii dhaxalka lahaa, kaalaya aan dilnee, dhaxalkiina
innagaa lahaan doonna. **8** Way qabteen, wayna dileen, oo
beertii canabka ahayd dibaddeeda ku tuureen. **9** Haddaba
sayidkii beerta canabka ah muxuu samayn doonaa? Wuu
iman doonaa oo beerreyda dili doonaa, dad kalena ayuu
beerta canabka ah u dhiibi doonaa. **10** Miyaanaydin weligiin
Qorniinka ka akhriyin Dhagixii kuwa wax dhisaa ay diideen,
Kaasu wuxuu noqday madaxa rukunka. **11** Tanu xagga
Rabbiga bay ka timid; Oo waa ku yaab indhahayaga? **12**
Markaasay waxay dooneen inay qabtaan, laakiin dadkay
ka baqeen; waayo, way garteen inuu masaalka iyaga kaga
hadlay, markaasay iska daayeen oo ka tageen. **13** Waxay
u soo direen Farrisiinta iyo Herodosiinta qaarkood si ay
hadalkiisa ugu qabtaan. **14** Goortay yimaadeen waxay ku
yidhaahdeen, Macallimow, waannu og nahay inaad run
tahay oo aanad ninna u eexan, waayo, dadka wejigooda
ma eegtid, jidka Ilaahse aad run ku bartid. Ma xalaal baa in
cashuur Kaysar la siiyo ama inaan la siin? **15** Ma siinna
mise ma siinno? Isaguse labawejiilenimadooda ayuu gartay,
oo wuxuu ku yidhi, Maxaad ii jirrabaysaan? Dinaar ii keena
aan arko e. **16** Wayna u keeneen, oo wuxuu ku yidhi, Yaa
leh masawirkan iyo qorniinkan? Waxay ku yidhaahdeen,
Kaysar baa leh. **17** Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Kaysar
siiya wixii Kaysar leeyahay, Ilaahna siiya wixii Ilaah leeyahay.
Wayna ka yaabeen. **18** Markaasaa waxaa u yimid Sadukiin
kuwii odhan jiray, Sarakicidda kuwii dhintay ma jirto. Oo
waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, **19** Macallimow,
Muuse wuxuu noo qoray, Nin walaalkiis hadduu dhinto oo
naag ka tago isagoo aan ilmo lahayn, walaalkiis naagtiisa
waa inuu dumaalo oo uu carruur walaalkiis u dhalo. **20**
Waxaa jiray toddoba walaalo ah. Kii ugu horreeyey naag buu
qabay, wuuna dhintay, dhalna kama tegin. **21** Kii labaad baa
dumaalay, wuuna dhintay, isaguna dhal kama tegin, oo sidaas
oo kalaa ku dhacday kii saddexaad. **22** Toddobadii way
wada guursadeen, dhalna kama tegin. Kulligood dabadood
naagtiina waa dhimatay. **23** Wakhtiga sarakicidda kuwii
dhintay iyaga kee bay naagtiisii ahaan doontaa? Waayo,

toddobadu way wada guursadeen. **24** Ciise baa u jawaabay
oo ku yidhi, Sidaa darteed miyaydnaan qaldamin? Waayo,
Qorniinka iyo xoogga Ilaah midna garan maysaan. **25**
Waayo, goortay kuwii dhintay ka soo sara kacaan layskuma
guursado, guurna layskuma siiyo, laakiin waxay yihiin sida
malaa'igaha jannada ku jira. **26** Oo xagga kuwii dhintay in la
sara kiciyo miyaydnaan kitaabkii Muuse ka akhriyin sidii Ilaah
geedkii ugala soo hadlay oo yidhi, Anigu waxaan ahay Ilaaha
Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub? **27** Isagu ma
aha Ilaaha kuwa dhintay, laakiin waa Ilaaha kuwa nool. Idinku
aad baad u qaldan tihiin. **28** Kolkaasaa culimmada midkood
u yimid, oo markuu maqlay iyagoo wada hadlaya, oo markuu
gartay inuu si wanaagsan u jawaabay, ayuu wax weyddiiyey
oo ku yidhi, Qaynuunkee baa ka horreeya kuwa kale oo
dhan? **29** Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Kan
ugu horreeyaa waxaa weeye, Maqal, Israa'iilow, Rabbiga
Ilaaheenna ah waa Rabbi keliya. **30** Waa inaad Rabbiga
Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan, iyo naftaada
oo dhan, iyo caqligaaga oo dhan, iyo xooggaaga oo dhan.
31 Ku labaad waa kan, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa
sida naftaada. Qaynuun kale oo kuwan ka weyn ma jiro.
32 Waxaa culimmada mid ka mid ahu ku yidhi, Sida runta
ah, Macallimow, si wanaagsan baad u hadashay markaad
tidhi, Isagu waa mid keliya, oo mid kalena ma jiro isaga ma
ahaane. **33** In laga jeclaado qalbiga oo dhan, iyo caqliga oo
dhan, iyo nafta oo dhan, iyo xoogga oo dhan, iyo in deriska
loo jeclaado sida nafta, taasaa ka sii wanaagsan allabaryo la
wada gubo iyo allabaryo kale oo dhanba. **34** Markii Ciise
arkay inuu miyir ku jawaabay, wuxuu ku yidhi, Boqortooyada
Ilaah kama aad fogid. Markaas dabadeed ninna kuma dhicin
inuu wax weyddiiyo. **35** Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi,
intuu macbudka wax ku barayay, Culimmadu sidee bay
u yidhaahdaan, Masiixu waa ina Daa'uud? **36** Daa'uud
qudhiisuna, isagoo Ruuxa Quduuskaa ku hadlaya, ayuu
wuxuu yidhi, Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi, Midigtayda
fadhiiso, Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda
geliyo. **37** Daa'uud qudhiisa ayaa ugu yeedhay Sayid,
sidee buu wiilkiisa u yahay? Dadkii badnaana farxad bay
ku maqleen. **38** Markuu wax barayay wuxuu ku yidhi, Iska
jira culimmada oo doonaya inay khamiisyo dhaadheer ku
socdaan, oo jecel salaanta suuqa, **39** iyo kursiyada hore oo
sunagogyada, iyo meelaha hore oo diyaafadaha. **40** Waxay
yihiin kuwa wada laasta guryaha carmallada, oo tukashooyin
dhaadheer ayay istusid u tukadaan. Kuwaas waxay heli
doonaan xisaab aad u daran. **41** Ciise wuxuu fadhiistay meel
ka hor jeedda khasnaddii, oo wuxuu eegayay sida dadku
lacagta ugu ridayo khasnaddii. Qaar badan oo hodon ah
ayaa wax badan ku riday. **42** Markaasaa waxaa yimid carmal
miskiin ah. Iyadu waxay ku ridday laba lacag ah oo yaryar oo
qiimadood beesad tahay. **43** Markaasuu xertiisii u yeedhay oo
ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Carmalkan miskiinta
ah waxay ku ridday wax ka badan wixii ay dhammaan ku
ridayaan khasnaddii. **44** Waayo, kulligood waxay kaga rideen
waxoodii badnaa, iyaduse miskiinnimadeeday kaga ridday
wixii ay lahayd oo dhan, xataa wixii ay ku noolaan lahayd oo
dhan.

13 Goortuu macbudka ka baxay, xertiisa midkood ayaa
ku yidhi, Eeg, Macallimow, dhagaxyada iyo dhismaha
siday u weyn yihiin! **2** Ciise wuxuu ku yidhi, Guryahan
waaweyn ma arkaysaa? Halkan lagu dul dayn maayo dhagax
dhagax kale dushiisa oo aan la dumin doonin. **3** Oo intuu
Buur Saytuun fadhiistay, meel macbudka ku toosan, Butros
iyo Yacquub iyo Yooxanaa iyo Andaros waxay keli ahaan u
weyddiiyeen, oo ku yidhaahdeen, **4** Noo sheeg, Goormay
waxyaalahanu ahaan doonaan? Calaamadu maxay ahaan
doontaa, goortii waxyaalahan oo dhan dhammaan u dhowaan
doonaan? **5** Ciise baa u jawaabay oo bilaabay inuu ku
yidhaahdo, Iska eega yaan laydin khiyaanayn. **6** Qaar badan
ayaa magacayga ku iman doona, oo waxay odhan doonaan,
Anigu waxaan ahay isaga, oo qaar badan ayay khiyaanayn
doonaan. **7** Goortaad dagaallo maqashaan iyo dagaallo
hadalhayntood ha baqanina. Waxaasu waa inay dhacaan,
laakiin dhammaadku weli weeye. **8** Waayo, quruunba quruun
bay ku kici doontaa, boqortooyona boqortooyo, oo waxaa
meelo kala duwan ka dhici doona dhulgariir iyo abaaro.
Waxanu waa bilowga hoogagga. **9** Laakiin iska jira. Waxaa
laydiin dhiibi doonaa shirar, oo sunagogyo waa laydinku
karbaashi doonaa; taliyayaal iyo boqorro hortooda ayaad
daraadday u istaagi doontaan inaad markhaati u ahaataan.
10 Horta injiilka waa in lagu wacdiyo quruumaha oo dhan.
11 Oo goortii laydin wado oo laydin gacangeliyo, horta
ha ka welwelina wixii aad ku hadli doontaan; laakiin wixii
saacaddaas laydin siiyo, waxaas ku hadla, waayo, ma aha
idinka kuwa hadlayaa laakiin waa Ruuxa Quduuska ah.
12 Walaalba walaalkiis wuxuu u dhiibi doonaa in la dilo,
aabbena wiilkiis, carruurna waalidkood ayay ku kici doonaan,
oo dhimasho ay gaadhsiin doonaan. **13** Dadka oo dhan
ayaa magacayga aawadiis idiin necbaan doona, laakiin kan
ilaa ugu dambaysta adkaysta kaasaa badbaadi doona. **14**
Laakiin goortaad aragtaan waxa baas oo hallaynta ah oo
taagan meeshii uusan lahayn inuu taagnaado (kii akhriyaa
ha garto), markaas kuwa Yahuudiya joogaa buuraha ha u
carareen. **15** Kii guri fuushanuna yaanu guriga u soo degin
oo gelin inuu wax ka soo qaato. **16** Kii beer joogaana yaanu
dib ugu noqon inuu dharkiisa soo qaato. **17** Laakiin waa u
hoog kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas ilmo nuujinaya.
18 Barya inaan waxaasu noqon wakhtiga qabowga. **19**
Waayo, maalmahaas waxay ahaan doonaan dhib sida mid
aan jirin tan iyo bilowgii abuurniinta oo Ilaah abuuray, mana
jiri doonto weligeed. **20** Oo haddaan Rabbigu wakhtigaas
gaabin, ninna ma uu badbaadeen, laakiin kuwuu doortay
aawadood ayuu wakhtigaas u gaabshay. **21** Markaas haddii
nin idinku yidhaahdo, Waa kan Masiixii, ama, Waa kaas, ha
rumaysanina. **22** Waayo, waxaa kici doona Masiixyo been ah
iyo nebiyo been ah, oo waxay samayn doonaan calaamooyin
iyo yaabab si ay xataa kuwa la doortay u khiyaaneeyaan
hadday u suurtowdo. **23** Laakiin idinku iska jira, wax walbaba
horaan idiinku sheegaye. **24** Laakiin wakhtigaas, dhibtaas
dabadeed, qorraxdu waa madoobaan doontaa, dayaxuna
ma nuuri doono, **25** xiddiguhuna cirka waa ka soo dhici
doonaan, xoogagga cirka ku jirana waa la gariirin doonaa.
26 Markaasay waxay arki doonaan Wiilka Aadanaha oo
daruuraha ku imanaya isagoo leh xoog badan iyo ammaan.
27 Markaasuu wuxuu soo diri doonaa malaa'igihiisa, oo kuwuu

doortay ayuu ka soo ururin doonaa afarta jahood ee meesha
dhulka ugu fog ilaa meesha cirka ugu fog. **28** Haddeer geedka
berdaha ah masaal ka garta. Intii laantiisu curdan tahay oo
caleemo bixinayso, waxaad garanaysaan inuu roobku dhow
yahay. **29** Idinkuna sidaas oo kale goortaad aragtaan waxaas
oo dhacaya, garta inuu Wiilka Aadanahu dhow yahay oo
albaabbada ag joogo. **30** Runtii waxaan idinku leeyahay,
Qarniganu ma idlaan doono intaanay waxan oo dhammi
dhicin. **31** Cirka iyo dhulku waa idlaan doonaan, laakiinse
hadalladaydu ma idlaan doonaan. **32** Laakiin maalintaas iyo
saacaddaas ninna waxba kama oga, malaa'igaha jannada
ku jira iyo Wiilka toona, midna ma oga, Aabbaha keliya
maahee. **33** Iska jira oo soo jeeda, waayo, ma ogidin
wakhtigu goortuu yahay. **34** Waa sidii nin dal kale tegey
oo gurigiisii kaga tegey. Addoommadiisa ayuu amar siiyey,
nin walbana shuqulkiisa; wuxuuna amray albaabjoogahu
inuu soo jeedo. **35** Soo jeeda haddaba, waayo, idinku ma
ogidin sayidkii guriga lahaa goortuu imanayo, inay tahay
makhrib, ama habeenbadhkii, ama goortii diiqu ciyo, ama
aroortiiba, **36** waayo, waaba intaasuu idinku soo kediyaa oo
uu idin helaa idinkoo hurda. **37** Waxaan idinku leeyahay
ayaan dadkii oo dhan ku leeyahay, Soo jeeda.

14 Laba maalmood dabadeed waxaa jiray Iiddii
Kormaridda iyo Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-lahayn.
Wadaaddadii sare iyo culimmadii waxay doonayeen si ay
khiyaano ugu qabtaan oo ay u dilaan. **2** Waayo, waxay
yidhaahdeen, Yaanay noqon wakhtiga iidda si aan rabshad
dadka uga dhex kicin. **3** Ciise goortuu Beytaniya joogay oo
ku jiray guriga Simoon kii baraska qabi jiray, intuu cuntada
u fadhiyey, waxaa u timid naag haysa weel alabastar ah
oo cadar naaradiin oo qaali ah ku jiro. Weelkii bay jebisay,
oo cadarkii madaxiisay ku shubtay. **4** Waxaa joogay kuwa
qalbiga ka cadhooday, oo waxay isku yidhaahdeen, Cadarkii
maxaa sidan loogu khasaariyey? **5** Waayo, cadarkan waxaa
lagu iibin kari lahaa wax saddex boqol oo dinaar ka badan
oo masaakiinta la siin lahaa, wayna ku gununaceen iyadii.
6 Laakiin Ciise baa ku yidhi, Daaya. Maxaad iyada u
dhibaysaan? Shuqul wanaagsan ayay igu samaysaye. **7**
Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan. Markaad
doonaysaan wax wanaagsan waad u samayn kartaan.
Aniguse mar walba idinlama joogo. **8** Way samaysay
waxay kartay. Waxay hore ugu soo baxday inay jidhkayga
udgoonayso aasniintayda aawadeed. **9** Runtii waxaan
idinku leeyahay, Dunida oo dhan meel alla meeshii injiilkan
lagu wacdiyo, waxay samaysay ayaa xusuusteeda lagaga
hadli doonaa. **10** Yuudas Iskariyod oo ahaa mid laba-iyo-
tobanka ka mid ah ayaa u tegey wadaaddada sare inuu u
gacangeliyo. **11** Iyagu markay maqleen ayay farxeen oo
waxay ka ballanqaadeen inay lacag siiyaan. Markaasuu
doonayay goor wanaagsan oo uu u soo gacangeliyo. **12**
Maalinta ugu horraysay oo Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-
lahayn, goortii neefka Kormaridda la gowraco ayaa xertiisii
ku tidhi, Xaggee baad doonaysaa inaannu tagno oo ku
diyaargarayno inaad cuntid cashada Iidda Kormaridda? **13**
Wuxuu diray laba xertiisii ah oo ku yidhi, Magaalada gala, oo
waxaa idinla kulmi doona nin ashuun biyah sita; isaga raaca.
14 Meeshuu galo waxaad ninkii guriga lahaa ku tidhaahdaan,
Macallinkii wuxuu leeyahay, Meeday qolladdaydii martidu oo
aan xertayda kula cuni doono cashada Iidda Kormaridda? **15**
Wuxuu idin tusayaa qollad weyn oo sare oo goglan oo diyaar
ah; halkaa inoogu diyaargareeya. **16** Xertiisii ayaa baxday
oo magaalada gashay, wayna heleen siduu u sheegay, oo
cashada Iidda Kormaridda ayay diyaargareeyeen. **17** Goortii
makhribkii la gaadhay ayuu laba-iyo-tobankii la yimid. **18** Oo
intay fadhiisteen oo wax cunayeen, Ciise baa yidhi, Runtii
waxaan idinku leeyahay, Midkiin oo wax ila cunaya ayaa i
gacangelin doona. **19** Markaasay calool xumaadeen, oo
mid baa mid ku yidhi, Ma aniga baa? **20** Wuu u jawaabay
oo wuxuu ku yidhi, Waa mid ka mid ah laba-iyo-tobankii oo
saxanka gacanta ila gesha. **21** Wiilka Aadanahu waa baxayaa
siday u qoran tahay, laakiin hoog waxaa leh ninkaas Wiilka
Aadanaha gacangelinaya. Waxaa ninkaas u wanaagsanaan
lahayd inaanu dhalan. **22** Oo intay wax cunayeen, Ciise ayaa
kibis qaaday oo barakeeyey, wuuna jejebiyey oo iyaga siiyey
oo yidhi, Qaata, tanu waa jidhkaygiiye. **23** Kolkaasuu koobkii
qaaday oo mahadnaqay oo siiyey iyaga, oo kulli way ka wada
cabbeen. **24** Wuxuu ku yidhi, Kanu waa dhiiggayga axdiga
cusub kan kuwo badan loo daadshay. **25** Runtii waxaan
idinku leeyahay, Mar dambe midhaha geedka canabka ah
kama cabbi doono ilaa maalinta aan boqortooyada Ilaah ka
cabbi doono kan cusub. **26** Goortay gabay ammaan ah ku
gabyeen waxay u baxeen Buur Saytuun. **27** Markaasaa Ciise
wuxuu ku yidhi, Kulligiin waad iga xumaan doontaan, waayo,
waxaa qoran, Adhijirkaan dili doonaa, idahuna waa kala firdhi
doonaan. **28** Laakiin markii kuwii dhintay layga sara kiciyo
dabadeed ayaan Galili hortiin tegi doonaa. **29** Laakiin Butros
ayaa ku yidhi, In kastoo kulligood kaa xumaadaan, aniguse
kaa xumaan maayo. **30** Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan
kugu leeyahay, Maalintan, xataa caawa, intaan diiqu laba
goor ciyin, saddex kol ayaad i dafiri doontaa. **31** Laakiin aad
buu ugu celceliyey, Haddaan leeyahay inaan kula dhinto,
kolleyba ku dafiri maayo. Kulligoodba sidaas oo kale ayay
yidhaahdeen. **32** Markaasay yimaadeen meel Getsemane la
odhan jiray, wuxuuna xertiisii ku yidhi, Halkan fadhiista intii
aan soo tukanayo. **33** Oo wuxuu watay Butros iyo Yacquub
iyo Yooxanaa, oo wuxuu bilaabay inuu calool xumaado oo
tiraanyoodo. **34** Markaasuu ku yidhi, Naftaydu aad bay u
calool xun tahay tan iyo dhimasho; halkan jooga oo soo
jeeda. **35** Waxoogaa ayuu hore u socday oo dhulkuu ku
dhacay, wuxuuna tukaday in hadday suurtowdo saacaddu ay
dhaafto. **36** Wuxuuna yidhi, Aabbow, Aabbe, wax walbaba
waad karaysaa. Koobkan iga qaad, laakiin yaanay noqon
waxaan doonayo, ee waxaad doonaysid ha noqoto. **37**
Markaasuu yimid oo wuxuu arkay iyagoo hurda, oo wuxuu
Butros ku yidhi, Simoonow, ma huruddaa? Miyaad kari
wayday inaad saacad keliya soo jeeddo? **38** Soo jeeda
oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin. Ruuxu waa diyaar,
laakiin jidhku waa itaal daranyahay. **39** Mar kale ayuu tegey
oo tukaday isagoo hadalkii oo kale ku hadlaya. **40** Mar
kale ayuu yimid oo arkay iyagoo hurda, waayo, indhahoodu
lulmay la cuslaayeen, ma ayna garan waxay ugu jawaabaan.
41 Kolkii saddexaad ayuu yimid oo ku yidhi, Hadda seexda
oo nasta, waa ku filan tahay. Saacaddii waa timid. Bal eega,
Wiilka Aadanaha ayaa dembilayaal loo gacangelinayaa.
42 Kaca aan tagnee. Eega, kii i gacangelin lahaa waa

soo dhow yahay. **43** Kolkiiba intuu weli hadlayay ayaa
Yuudas oo laba-iyo-tobankii ka mid ahaa yimid, isaga iyo dad
aad u badan oo seefo iyo ulo sita. Waxay ka yimaadeen
wadaaddada sare iyo culimmada iyo waayeellada. **44** Kii
gacangeliyey ayaa calaamo kula ballamay oo ku yidhi, Mid
alla midkaan dhunkado waa isagii. Qabta oo kaxeeya oo
dhawra. **45** Kolkuu yimidba, kolkiiba ayuu u tegey oo ku yidhi,
Macallimow, wuuna dhunkaday. **46** Markaasay gacmaha
saareen, wayna qabteen. **47** Midkooda oo ag taagnaa
ayaa seeftiisa soo bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay wadaadkii
sare addoonkiisii, oo dheg buu ka gooyay. **48** Ciise baa u
jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad iila soo baxdeen seefo iyo
ulo inaad i qabataan sidaan tuug ahay? **49** Maalin walbaba
macbudka ayaan idinkula jiri jiray oo wax bari jiray, imana
aydnaan qabsan, laakiin Qorniinku waa inuu rumoobo. **50**
Markaasay xertii ka wada tageen oo carareen. **51** Waxaa
daba socday nin dhallinyaro ah oo qaawanaantiisa maro
jilicsan ka huwaday; wayna qabteen. **52** Laakiin maradii
jilicsanayd ayuu ka tegey oo ka cararay isagoo qaawan. **53**
Ciisena waxay u geeyeen wadaadkii sare, waxaana u soo
ururay wadaaddadii sare iyo waayeelladii iyo culimmadii. **54**
Butros baa meel fog ka soo daba socday, oo wuxuu galay
barxadda wadaadkii sare oo la fadhiistay askartii, dabkana
ayuu kulaalay. **55** Wadaaddadii sare iyo shirkii oo dhan
ayaa waxay dooneen markhaati Ciise ka gees ah si ay u
dilaan, waase heli waayeen. **56** Waayo, qaar badan baa
marag been ah ku fureen, laakiin maraggoodii isku mid ma
ahayn. **57** Markaasaa waxaa kacay qaar marag been ah ku
furay oo yidhaahdeen, **58** Waxaannu maqalnay isagoo leh,
Macbudkan gacmo lagu sameeyey ayaan dudumin doonaa,
saddex maalmood dabadeed waxaan dhisi doonaa mid
kale oo aan gacmo lagu samayn. **59** Laakiin sidaasuuna
maraggoodii isku mid u ahayn. **60** Markaasaa wadaadkii sare
dhexda istaagay oo Ciise weyddiiyey isagoo leh, Miyaanad
waxba ka jawaabayn? Kuwanu waxay kugu marag furayaan
waa maxay? **61** Isaguse waa iska aamusay oo waxba uma
jawaabin. Mar kale wadaadkii sare ayaa weyddiiyey oo ku
yidhi, Miyaad tahay Masiixa oo ah Wiilka Kan la ammaano?
62 Ciise baa yidhi, Waan ahay, oo waxaad arki doontaan
Wiilka Aadanaha oo fadhiya midigta xoogga Ilaah, oo ku
imanaya daruuraha cirka. **63** Markaasaa wadaadkii sare
dharkiisii jeexjeexay oo yidhi, Maxaannu markhaatiyaal weli
ugu baahan nahay? **64** Waad maqasheen caytanka. Maxay
idinla tahay? Kulligood waxay xukumeen inuu dhimasho
istaahilo. **65** Qaar waxay bilaabeen inay candhuuf ku
tufaan oo wejigiisa daboolaan oo garaacaan, waxayna ku
yidhaahdeen, Wax sheeg. Askartiina way dharbaaxeen. **66**
Butros intuu hoosta joogay xaggii barxadda, waxaa u timid
mid ka mid ah hablihii wadaadkii sare u shaqaynayay, **67** oo
markay aragtay Butros oo dabka kulaalaya, ayay dayday oo
tidhi, Adiguna waxaad la jirtay Ciisihii reer Naasared. **68**
Laakiin wuu dafiray oo wuxuu ku yidhi, Anigu ma aqaan,
garanba maayo waxaad leedahay. Markaasuu albaabka
agtiisa tegey, diiqiina waa ciyey. **69** Gabadhii baa aragtay oo
bilowday haddana inay kuwii ag taagnaa ku tidhaahdo, Kanu
waa midkood. **70** Laakiin mar kale ayuu dafiray. Waxoogaa
yar dabadeed kuwii ag taagnaa ayaa mar kale Butros ku
yidhi, Run weeye, adiguna midkood baad tahay, waayo,
waxaad tahay reer Galili, afkaaguna waa la mid afkooda. **71**
Laakiin wuxuu bilaabay inuu habaaro oo dhaarto isagoo leh,
Anigu garan maayo ninkaas aad ka hadlaysaan. **72** Kolkii
labaad ayaa diiqii ciyey; oo Butros wuxuu xusuustay hadalkii
Ciise ku hadlay, Diiqu intaanu laba goor ciyin, saddex kol
ayaad i dafiri doontaa, oo intuu ka fikirayay ayuu ooyay.

15 Aroortii kolkiiba wadaaddadii sare waxay la wada
hadleen waayeelladii iyo culimmadii iyo shirkii oo dhan.
Ciisena way xidheen oo kaxeeyeen oo waxay u dhiibeen
Bilaatos. **2** Bilaatos wuxuu weyddiiyey, Ma Boqorka Yuhuudda
baad tahay? Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waad tidhi. **3**
Markaasaa wadaaddadii sare wax badan ku ashtakeeyeen. **4**
Bilaatos baa kol dambe wax weyddiiyey isagoo leh, Miyaanad
waxba ka jawaabayn? Bal eeg intii ay kugu ashtakaynayaan.
5 Laakiin Ciise weli waxba ugama jawaabin, sidaa darteed
Bilaatos waa la yaabay. **6** Iiddaas wuxuu iyaga u sii dayn
jiray maxbuuskay doonayeen. **7** Markaasaa waxaa jiray
nin Baraabbas la odhan jiray oo ahaa mid lala xidhay kuwii
kula kacay oo wax dilay markii fidmaddu dhacday. **8** Dadkii
badnaa ayaa Bilaatos u kacay oo bilaabay inay doonaan inuu
u sameeyo siduu u samayn jiray. **9** Bilaatos baa u jawaabay
oo ku yidhi, Ma waxaad doonaysaan inaan idiin sii daayo
Boqorka Yuhuudda? **10** Waayo, wuxuu ogaa wadaaddadii
sare inay hinaaso ugu soo dhiibeen. **11** Laakiin wadaaddadii
sare ayaa dadka kiciyey, oo waxay yidhaahdeen inay u
roon tahay inuu Baraabbas u sii daayo iyaga. **12** Bilaatos
baa mar kale u jawaabay oo ku yidhi, Haddaba maxaad
doonaysaan inaan ku sameeyo kan aad ugu yeedhaan
Boqorka Yuhuudda? **13** Iyaguna mar kale ayay ku qayliyeen,
Iskutallaabta ku qodob. **14** Markaasaa Bilaatos ku yidhi, Waa
maxay sharkuu falay? Laakiin aad bay u sii qayliyeen oo
yidhaahdeen, Iskutallaabta ku qodob. **15** Bilaatos wuxuu
doonayay inuu sameeyo waxa dadku raalli ka yahay, sidaa
darteed ayuu Baraabbas u sii daayay, oo goortuu Ciise
karbaashay ayuu u dhiibay in iskutallaabta lagu qodbo. **16**
Markaasaa askartii isaga geeyeen barxaddii dhexdeeda,
taasoo la odhan jiray Baraytoriyon, waxayna isugu yeedheen
askartii oo dhan. **17** Waxay u geliyeen dhar guduudan, oo
taaj ayay qodxan uga texeen, oo madaxiisay saareen. **18**
Markaasay salaameen oo waxay ku yidhaahdeen, Nabad,
Boqorka Yuhuuddow. **19** Madaxana ayay cawsduur kaga
dhufteen, oo wayna ku candhuufeen, oo u jilba joogsadeen,
oo u sujuudeen. **20** Goortay ku majaajiloodeen dabadeed
ayay dharkii guduudnaa ka qaadeen oo dharkiisii bay u
geliyeen, markaasay wadeen in iskutallaabta lagu qodbo. **21**
Waxaa ag marayay nin beeraha ka yimid, oo reer Kuranaya
ah, oo Simoon la odhan jiray, oo ahaa aabbihii Aleksanderos
iyo Rufus, kan ay ku qasbeen inuu iskutallaabtiisa u qaado.
22 Oo waxay u soo wadeen meel Golgota la odhan jiray,
taasoo micneheedu yahay meeshii dhakada. **23** Waxay
siiyeen inuu cabbo khamri xammeeti lagu daray, laakiin ma uu
qaadan. **24** Oo goortay iskutallaabta ku qodbeen, dharkiisay
qaybsadeen, wayna saami ku riteen mid kasta wuxuu
qaadan lahaa. **25** Waxayna ahayd saacaddii saddexaad oo
iskutallaabta ay ku qodbeen. **26** Waxaa lagu qoray meel ka
korraysa isaga qorniinkii ashtakadiisii oo leh, BOQORKA
YUHUUDDA. **27** Markaasaa waxaa iskutallaabo lagula

qodbay laba tuug, mid midigtiisa, midna bidixdiisa. **28** Oo
waxaa rumoobay Qorniinkii yidhi, Waxaa isaga lagu tiriyey
sharcilaawayaasha. **29** Oo kuwii ag marayayna waa caayeen,
oo intay madaxooda luleen, waxay yidhaahdeen, Kaaga
macbudka duminayow oo saddex maalmood ku dhisayow, **30**
isbadbaadi oo iskutallaabta ka soo deg. **31** Sidaas oo kalena
ayaa wadaaddada sare dhexdooda ugu majaajiloodeen,
iyaga iyo culimmadaba, oo waxay yidhaahdeen, Kuwa kale
ayuu badbaadiyey, qudhiisa isma badbaadin karo. **32** Masiixa
oo ah Boqorka Israa'iil haddeer iskutallaabta ha ka soo dego
si aannu u aragno oo u rumaysanno. Kuwii iskutallaabaha
lagula qodbayna ayaa caayay. **33** Goortii saacaddii lixaad
la gaadhay, dhulka oo dhammu gudcur buu ahaa ilaa
saacaddii sagaalaad. **34** Saacaddii sagaalaad Ciise ayaa cod
weyn ku dhawaaqay oo yidhi, Eloy, Eloy, lama sabakhtani?
taasoo micneheedu yahay, Ilaahayow, Ilaahayow, maxaad
ii dayrisay? **35** Kuwa ag taagnaa qaarkood ayaa goortay
maqleen yidhi, Eeg, wuxuu u yeedhayaa Eliyaas. **36** Mid baa
orday, oo geed isbonji la yidhaahdo khal uga soo buuxshay,
oo intuu cawsduur saaray ayuu siiyey inuu cabbo, wuxuuna
yidhi, Daaya aannu aragnee inuu Eliyaas yimaado oo soo
dejiyo. **37** Markaasaa Ciise cod weyn ku dhawaaqay oo
ruuxii bixiyey. **38** Markaasaa daahii macbudka kor ilaa hoos
laba u kala dillaacay. **39** Kolkaasaa boqol-u-taliyihii oo meel
ku toosan taagnaa markuu arkay inuu sidaas ruuxiisii u
baxshay, wuxuu yidhi, Runtii, ninkanu wuxuu ahaa Wiilkii
Ilaah. **40** Waxaana joogay dumar meel fog ka eegayay, oo
waxaa ku dhex jirtay Maryan tii reer Magdala, iyo Maryan oo
ahayd Yacquub Yare iyo Yoosee hooyadood, iyo Saloome,
41 oo ah kuwa xataa intuu Galili joogay raaci jiray oo u
adeegi jiray, iyo qaar kale oo badan oo Yeruusaalem u sii
raacay. **42** Haddaba waxay ahayd Maalintii Diyaargarayska,
taas oo ah maalinta sabtida ka horraysa, oo markii makhribkii
la gaadhay, **43** waxaa yimid Yuusuf kii reer Arimataya oo
ahaa taliye murwad leh, oo isna boqortooyadii Ilaah ayuu
sugayay. Isagu wuxuu dhiranaan ugu galay Bilaatos oo ka
baryay Ciise meydkiisii. **44** Bilaatos waa yaabay inuu hadda
dhintay. Markaasuu wuxuu u yeedhay boqol-u-taliyihii oo
weyddiiyey, Durba miyuu dhintay? **45** Goortuu ka gartay
boqol-u-taliyihii, ayuu meydkii Yuusuf siiyey. **46** Markaasaa
Yuusuf wuxuu soo iibsaday kafan, wuuna soo dejiyey isaga,
oo kafantii ku duudduubay, oo wuxuu geliyey xabaal dhagax
ka qodnayd, oo xabaashii afkeedii wuxuu ku soo giringiriyey
dhagax weyn. **47** Maryan tii reer Magdala iyo Maryan oo
ahayd hooyadii Yoosee waxay arkeen meeshii la dhigay.

16 Goortii sabtidii dhammaatay Maryan tii reer Magdala,
iyo Maryan oo ahayd Yacquub hooyadiis, iyo Saloome,
waxay iibsadeen dhir udgoon inay u yimaadaan oo mariyaan
isaga. **2** Waaberigii maalintii ugu horraysay ee toddobaadka
waxay yimaadeen xabaasha goortii qorraxdu soo baxday. **3**
Waxay isku yidhaahdeen, Ayaa dhagaxa xabaashii afkeeda
inooga giringirinaya? **4** Goortay eegeen waxay arkeen
dhagixii oo la giringiriyey; oo aad buu u weynaa. **5** Goortay
xabaashii galeen waxay arkeen nin dhallinyar oo midigta
fadhiya oo khamiis cad gashan, markaasay aad u nexeen. **6**
Wuxuu ku yidhi, Ha nexina. Waxaad doonaysaan Ciisihii reer
Naasared, kan iskutallaabta lagu qodbay. Wuu sara kacay, oo
halkan ma joogo. Waa taa meeshii la dhigay. **7** Laakiin taga,
oo waxaad ku tidhaahdaan xertiisii iyo Butros, Wuu idin hor
marayaa ilaa Galili. Halkaasna waad ku arki doontaan, siduu
idinku yidhi. **8** Markaasay dhaqso u soo baxeen oo xabaasha
ka soo carareen, waayo, way gariireen oo yaabeen. Ninnana
waxba kuma ay odhan, maxaa yeelay, way baqeen. **9 (note:
The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark
16:9-20.)** Waaberigii maalintii ugu horraysay ee toddobaadka
ayaa Ciise sara kacay, oo markii hore wuxuu u muuqday
Maryan tii reer Magdala, tii uu toddoba jinni ka saaray. **10**
Iyadu waa tagtay oo waxay u sheegtay kuwii la joogi jiray,
iyagoo barooranaya oo ooyaya. **11** Iyaguna goortay maqleen
inuu nool yahay oo ay aragtay, way rumaysan waayeen. **12**
Waxan dabadeed isagoo suurad kale ah ayuu u muuqday
laba iyaga ah iyagoo sii socda oo beeraha tegaya. **13**
Markaasay baxeen oo kuwii kale u sheegeen, kuwaasina
ma ay rumaysan. **14** Dabadeed wuxuu u muuqday koob-
iyo-tobankii goortay cunto u fadhiyeen. Wuuna u canaantay
rumaysaddarradooda iyo qalbi engegnaantooda, waayo,
ma ayna rumaysan kuwii isaga arkay goortuu sara kacay
dabadeed. **15** Markaasuu wuxuu iyaga ku yidhi, Dunida oo
dhan taga, oo uunka oo dhan injiilka ku wacdiya. **16** Kii
rumaysta oo la baabtiiso waa badbaadi doonaa, laakiin kii aan
rumaysanin waa la xukumi doonaa. **17** Calaamooyinkanna
ayaa la socon doona kuwa rumaysta. Magacayga ayay
jinniyo ku saari doonaan, afaf cuscusubna ayay ku hadli
doonaan, **18** abeesooyin ayay qaadi doonaan, oo hadday
cabbaan wax lagu dhimanayo waxba ma yeeli doono, gacmo
ayay kuwii buka dul saari doonaan, wayna bogsan doonaan.
19 Haddaba Rabbi Ciise goortuu la hadlay dabadeed ayaa
samada loo qaaday, wuxuuna fadhiistay Ilaah midigtiisa. **20**
Iyaguna way baxeen oo meel kasta oo ay tageen dadkii bay
wacdiyeen, Rabbiguna waa la shaqaynayay iyaga, isagoo
hadalka ku xaqiijinaya calaamooyinkii la socday. Aamiin.

Luukos

1 Dad badan waxay ku dadaaleen inay soo hagaajiyaan
sheeko ku saabsan wixii dhexdayada lagu sameeyey oo
la hubsaday, **2** siday noo ogeysiiyeen kuwii tan iyo bilowgii
arkay oo Ereygii u shaqeeyey. **3** Sidaa darteed anigana
waxaa ila wanaagsanayd inaan, anigoo tan iyo bilowgii wax
walba oo dhacay aad u gartay, si hagaagsan kuugu qoro,
Te'ofilosow sharaf weyn lahow, **4** inaad garatid hubniintii
hadalkii lagu baray. **5** Wakhtigii Herodos ahaa boqorkii
Yahuudiya, waxaa jiray wadaad la odhan jiray Sakariyas,
oo ka mid ahaa safkii Abiya; haweenaydiisuna waxay ka
mid ahayd hablihii reer Haaruun, magaceedana waxaa la
odhan jiray Elisabed. **6** Labadooduba xaq bay ku ahaayeen
Ilaah hortiisa, oo qaynuunnadii iyo xukummadii Rabbiga
ayay eedla'aan ku socon jireen. **7** Ilmo ma ay lahayn,
waayo, Elisabed madhalays bay ahayd, oo labadooduba
way da'weynaayeen. **8** Waxaa dhacay, intuu shuqulkii
wadaadnimadii safkiisa dartiis samaynayay Ilaah hortiisa,
9 sida caadadii wadaadnimadu u ahayd, in shuqulkiisu
ahaa inuu foox shido goortuu macbudka Rabbiga galay. **10**
Saacaddii fooxa ayaa dadkii badnaa oo dhammu dibadda ku
tukanayeen. **11** Markaasaa waxaa isaga u soo muuqatay
malaa'igtii Rabbiga oo taagnayd meeshii fooxa lagu shido
midigteeda. **12** Goortuu Sakariyas arkay ayuu naxay, wuuna
cabsaday. **13** Laakiin malaa'igtii baa ku tidhi, Ha baqin,
Sakariyasow, waayo, baryadaadii waa la maqlay; afadaada
Elisabedna wiil bay kuu dhali doontaa, magiciisana waxaad u
bixin doontaa Yooxanaa. **14** Waxaad heli doontaa farxad
iyo rayrayn; dad badanna dhalashadiisa ayay ku farxi
doonaan, **15** waayo, Rabbiga hortiisa nin weyn buu ku
ahaan doonaa, mana cabbi doono khamri ama wax lagu
sakhraamo. Waxaana xataa uurka hooyadiis kaga buuxsami
doona Ruuxa Quduuskaa. **16** Reer binu Israa'iil badidoodana
ayuu Rabbiga Ilaahooda ah ku soo jeedin doonaa. **17**
Isaguna wuxuu ku hor mari doonaa ruuxii iyo xooggii Eliyaas
inuu aabbayaasha qalbiyadooda ku soo jeediyo carruurta,
iyo inuu caasiyiinta ku soo celiyo xigmadda kuwa xaqa
ah, inuu Rabbiga u diyaargareeyo dad hagaagsan. **18**
Sakariyas wuxuu malaa'igtii ku yidhi, Sidee baan waxan u
garan doonaa? Waayo, anigu oday baan ahay, afadayduna
waa da'weynaatay. **19** Malaa'igtii baa u jawaabtay oo ku tidhi,
Anigu waxaan ahay Jibriil oo Ilaah hortiisa istaaga. Waxaa
la ii soo diray inaan kula hadlo oo aan warkan wanaagsan
kuu keeno. **20** Bal eeg, waad aamusnaan doontaa, mana
hadli kari doonto, ilaa maalinta waxyaalahan dhici doonaan,
waayo, waad rumaysan weyday hadalladayda wakhtigooda
la oofin doono. **21** Dadkuna waxay sugayeen Sakariyas, oo
waxay la yaabeen siduu macbudka ugu raagay. **22** Markuu
soo baxay ayuu la hadli kari waayay, markaasay garteen
inuu macbudka wax ku arkay. Kolkaasuu gacanta ugu sii
tilmaamayay iyaga, isagoo sii carrab la'. **23** Kolkii maalmihii
shuqulkiisii wadaadnimadu dhammaadeen ayuu wuxuu tegey
gurigiisii. **24** Maalmahaas dabadeed afadiisa Elisabed ayaa
uuraysatay, oo shan bilood ayay isqarisay iyadoo leh. **25**
Sidaasaa Rabbigu iigu sameeyey maalmihii uu i eegay inuu
ceebtayda dadka dhexdooda iiga qaado. **26** Bishii lixaad Ilaah
baa malaa'ig Jibriil u soo diray magaalada Galili oo Naasared
la odhan jiray **27** ilaa gabadh bikrad ah oo u doonanayd nin
la odhan jiray Yuusuf oo dhashii Daa'uud ahaa; gabadhana
waxaa la odhan jiray Maryan. **28** Malaa'igtii baa u soo gashay,
oo waxay ku tidhi, Nabad, adigoo nimcaysan, Rabbiga ayaa
kula jira. **29** Markaasay hadalkii ka naxday, oo waxay isku
tidhi, Maxay tahay salaantan? **30** Malaa'igtii baa ku tidhi,
Ha baqin, Maryamay, waayo, nimco ayaad Ilaah ka heshay.
31 Bal eeg, waad uuraysan doontaa, oo wiil baad umuli
doontaa, magiciisana waxaad u bixin doontaa Ciise. **32** Nin
weyn buu ahaan doonaa, waxaana loogu yeedhi doonaa
Wiilka Kan ugu sarreeya, Rabbiga Ilaaha ahuna wuxuu siin
doonaa carshigii awowgiis Daa'uud. **33** Weligiiba wuxuu
boqor u ahaan doonaa dadkii Yacquub, boqornimadiisuna
ma idlaan doonto. **(aiōn g165)** **34** Kolkaasaa Maryan waxay
malaa'igtii ku tidhi, Sidee baa waxanu ku noqon doonaan?
Anigu ninna garan maayo. **35** Malaa'igtii waa u jawaabtay oo
ku tidhi, Ruuxa Quduuska ah ayaa kugu soo degi doona, oo
xooggii Kan ugu sarreeya ayaa hoosiis kuu noqon doona,
sidaa darteed kan quduuska ah oo kaa dhalan doona waxaa
loogu yeedhi doonaa Wiilka Ilaah. **36** Bal eeg, ina-adeertaa
Elisabedna wiil bay uuraysatay iyadoo da'weyn; oo tanuna
waxay tii madhalays loogu yeedhi jiray u tahay bisheedii
lixaad. **37** Waayo, wax aan Ilaah kari doonin ma jiro. **38**
Maryan ayaa tidhi, Waa i kan, waxaan ahay addoontii
Rabbiga. Sidaad u hadashay ha ii noqoto. Markaasaa
malaa'igtii ka tagtay. **39** Maalmahaas Maryan baa kacday, oo
waxay dhaqso u tagtay dhulkii buuraha lahaa ilaa magaalo
ka mid ah reer Yahuudah, **40** oo waxay gashay gurigii
Sakariyas, oo salaantay Elisabed. **41** Oo waxaa dhacay
goortii Elisabed salaantii Maryan maqashay in ilmihii uurkeeda
ku boodbooday; Elisabedna waxaa ka buuxsamay Ruuxa
Quduuska ah. **42** Markaasay cod dheer ku qaylisay oo tidhi,
Dumarka dhexdooda waad ku barakaysan tahay, oo midhaha
uurkaaga waa barakaysan yahay. **43** Xaggee waxanu iiga
yimaadeen in Sayidkayga hooyadiis iigu timaado? **44** Bal eeg,
markii codkii salaantaadu dhegahayga ku dhacay, ilmaha
uurkayga ku jira ayaa farxad la boodbooday. **45** Waxaa
barakaysan tii rumaysatay; waayo, waxyaalihii xagga Rabbiga
looga sheegay ayay dhici doonaan. **46** Maryanna waxay
tidhi, Naftaydu Rabbigay weynaynaysaa, **47** Ruuxayguna
wuxuu ku reyreeyey Ilaaha Badbaadiyahayga ah. **48** Waayo,
wuxuu eegay hoosaysnimada addoontiisa, Bal eeg, tan iyo
hadhow qarniyada oo dhammu waxay iigu yeedhi doonaan
tan barakaysan. **49** Waayo, kan xoogga leh ayaa waxyaalo
waaweyn ii sameeyey; Magiciisuna waa Quduus, **50** Tan
iyo ab ka ab naxariistiisu waxay gaadhaa Kuwa isaga ka
cabsada. **51** Wuxuu xoog ku sameeyey gacantiisa, Oo
kuwii fikirradii qalbigoodii ku kibray ayuu kala firdhiyey. **52**
Kuwii xoogga lahaa ayuu carshiyadoodii ka soo dejiyey Oo
kuwii hooseeyey ayuu sarraysiiyey. **53** Kuwii gaajaysnaa
ayuu wax wanaagsan ka dhergiyey, Kuwii hodanka ahaana
iyagoo madhan ayuu diray. **54** Midiidinkiisii Israa'iil ayuu
caawiyey Inuu xusuusto inuu u naxariisto **55** Ibraahim iyo
farcankiisii weligoodba (Siduu awowayaasheennii ula hadlay).
(aiōn g165) **56** Maryan waxay iyada la joogtay abbaaraha
saddex bilood, markaasay gurigeeda ku noqotay. **57** Hadda
Elisabed wakhtigii ay umuli lahayd ayaa la joogay, oo wiil bay

dhashay. **58** Derisyadeedii iyo xigaalkeedii ayay maqleen
siduu Rabbigu naxariistiisii ugu weyneeyey iyada, wayna
la farxeen. **59** Waxaa dhacay inay maalintii siddeedaad u
yimaadeen inay wiilkii gudaan, oo waxayna u bixiyeen magicii
aabbihiis Sakariyas. **60** Kolkaasaa hooyadiis u jawaabtay
oo ku tidhi, Sidaas ma aha; waxaase loogu yeedhi doonaa
Yooxanaa. **61** Waxay ku yidhaahdeen, Xigaalkaaga kuma
jiro qof magacaas loo bixiyey. **62** Waxay aabbihiis gacan
ugu tilmaameen oo weyddiiyeen wuxuu doonayay in loogu
yeedho. **63** Markaasuu wuxuu weyddiistay loox oo ku qoray,
isagoo leh, Magiciisu waa Yooxanaa. Wayna wada yaabeen.
64 Kolkiiba afkiisii ayaa furmay, oo carrabkiisiina waa debcay,
markaasuu hadlay oo Ilaah ammaanay. **65** Dadkii agtooda
joogay oo dhammu way wada cabsadeen, oo hadalladan
oo dhan waa lagaga hadlayay dalkii buuraha lahaa oo
Yahuudiya oo dhan. **66** Kuwa waxyaalahaas maqlay oo dhan
ayaa qalbigooda geliyey oo waxay yidhaahdeen, Haddaba
ilmahanu muxuu noqon doonaa? Waayo, gacantii Rabbiga
ayaa la jirtay isaga. **67** Markaasaa aabbihiis Sakariyas
waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska ah, waxna wuu sii
sheegay isagoo leh, **68** Ha ammaanmo Rabbiga ah Ilaaha
Israa'iil, Waayo, dadkiisii ayuu soo booqday oo furtay. **69**
Badbaadiye xoog leh ayuu inoogu kiciyey Gurigii midiidinkiisa
Daa'uud, **70** (Siduu afkii nebiyadiisii quduuska ahaa tan
iyo bilowgii uga hadli jiray), **(aiōn g165)** **71** Inuu inaga
badbaadiyo cadaawayaasheenna iyo gacanta kuwa ina
neceb oo dhan, **72** Iyo inuu u naxariisto awowayaasheen,
Iyo inuu axdigiisii quduuska ahaa xusuusto, **73** Oo ahaa
dhaartii uu awoweheennii Ibraahim ugu dhaartay, **74** Inuu
ina siiyo innagoo cadaawayaasheenna gacmahooda laynaga
bixiyey Inaynu baqdinla'aan isaga ugu hawshoonno **75**
Quduusnimada iyo xaqnimada isaga hortiisa cimrigeenna oo
dhan. **76** Adiguna, ilma yahow, waxaa laguugu yeedhi doonaa
nebigii Kan ugu sarreeya, Waayo, waxaad hor mari doontaa
Rabbiga hortiisa inaad jidadkiisa diyaargaraysid; **77** Oo aad
dadkiisa ogeysiisid badbaadada Ee dembidhaafkooda ah, **78**
Ee laga hela naxariista weyn ee Ilaaheenna, Tan qorraxda
soo baxda xagga sare inaga soo booqan doonta, **79** Inay
iftiimiso kuwa fadhiya gudcurka iyo hooskii dhimashada, Iyo
inay cagaheenna jidkii nabadda ku kaxayso, **80** Wiilkuna
waa koray oo ruuxuu ka xoogoobay, wuxuuna joogay cidlada
ilaa maalintii uu Israa'iil istusi lahaa.

2 Wakhtigaas waxaa dhacay in amar ka soo baxay Kaysar
Awgustus in dadka dunida jooga oo dhan la qoro. **2**
Qorniinkaas kolkii ugu horreeyey waxaa la sameeyey markii
Kuranayos xukumi jiray Suuriya. **3** Dhammaan waxay u wada
tageen in la qoro, mid kastaba magaaladiisii. **4** Yuusufna
Galili ayuu ka kacay, oo magaaladii Naasared ka tegey,
oo wuxuu aaday Yahuudiya ilaa magaaladii Daa'uud oo
Beytlaxam la odhan jiray, maxaa yeelay, wuxuu ahaa dadkii
iyo dhashii Daa'uud, **5** in lala qoro Maryan oo ahayd tii u
doonanayd oo uurka lahayd. **6** Waxaa dhacay kolkay halkaas
joogeen in maalmihii ay umuli lahayd dhammaadeen, **7**
waxayna umushay wiilkeedii curadka ahaa, markaasay maro
ku duudduubtay oo qabaal ku jiifisay, waayo, meel ay ku
hoydaan ayay hudheelkii ka waayeen. **8** Dalkaas waxaa jiray
adhijirro bannaanka jooga oo habeenkii idahooda ilaalinaya.
9 Malaa'igtii Rabbiga ayaa ag istaagtay, oo ammaanta
Rabbiga ayaa iftiimisay hareerahooda, aad bayna u baqeen.
10 Markaasaa malaa'igtii ku tidhi, Ha baqina, waayo, ogaada,
waxaan idiin keenay war wanaagsan oo leh farxad weyn oo u
ahaan dadka oo dhan. **11** Waayo, maanta waxaa magaalada
Daa'uud idiinku dhashay Badbaadiye oo ah Masiixa Rabbiga
ah. **12** Oo waxaa calaamo idiin ahaan tan, waxaad heli
doontaan ilmo maro ku duudduuban oo ku jiifa qabaal. **13**
Dhaqsoba waxaa malaa'igtii la jirtay guuto fara badan oo
jannada ka timid, wayna ammaanayeen Ilaah oo lahaayeen,
14 Ilaah ha ku ammaanmo meelaha ugu sarreeya, Xagga
dhulkana nabad ha ahaato dadka ka farxiya Ilaah dhexdooda.
15 Waxaa dhacay markii malaa'igihii ka tageen oo jannada
ku noqdeen in adhijirradii isku yidhaahdeen, Haddana aan
tagno xataa ilaa Beytlaxam, aan aragnee waxaas dhacay oo
Rabbiga ina ogeysiiyey. **16** Markaasay dhaqso u yimaadeen
oo waxay heleen Maryan iyo Yuusufba iyo ilmihii oo qabaal
ku jiifa. **17** Oo goortay arkeen, waxay ogeysiiyeen hadalka
ilmahan looga sheegay iyaga. **18** Dadkii maqlay oo dhanna
ayaa ka yaabay waxyaalihii adhijirradu u sheegeen. **19**
Maryanse hadalkaas oo dhan ayay haysatay oo qalbigeeda
kaga fikirtay. **20** Adhijirraduna way noqdeen iyagoo Ilaah ku
ammaanaya oo ku weynaynaya waxyaalihii ay maqleen oo
ay arkeen oo dhan, sidii iyaga loogu sheegay. **21** Goortii
siddeed maalmood dhammaatay oo wiilkii la gudi lahaa,
magiciisii waxaa loo baxshay Ciise, sida malaa'igtii ugu
bixisay intaan uurka lagu uuraysan. **22** Kolkii maalmihii
nadiifiskeeda u dhammaadeen sidii sharciga Muuse lahaa,
waxay geeyeen Yeruusaalem inay Rabbiga u dhiibaan **23**
(siday ugu qoran tahay sharciga Rabbiga, Curad walba oo
lab ah waxaa loogu yeedhi doonaa quduus xagga Rabbiga),
24 iyo inay allabari u bixiyaan siday ugu qoran tahay sharciga
Rabbiga, Laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar. **25**
Bal eeg, waxaa Yeruusaalem joogay nin magiciisii ahaa
Simecoon. Ninkaasu wuxuu ahaa nin xaq ah oo cibaado leh;
wuxuuna sugayay gargaaridda Israa'iil. Ruuxii Quduuska
ahaana waa dul joogay. **26** Waxaana Ruuxii Quduuska
ahaa u muujiyey inaanu dhimasho arag intaanu Rabbiga
Masiixiisa arkin. **27** Oo wuxuu Ruuxii ku galay macbudka,
oo goortii waalidkii keeneen wiilkii Ciise ahaa inay caadadii
sharciga ku sameeyaan, **28** markaasuu gacmihiisa ku
qaaday, oo Ilaah ammaanay, oo yidhi, **29** Rabbiyow, imminka
addoonkaagu nabad ha ku tago, Sida hadalkaagu ahaa,
30 Waayo, indhahaygu waxay arkeen badbaadintaada, **31**
Tan aad dadka oo dhan hortiis hagaajisay, **32** Oo ah iftiin
quruumaha lagu muujiyo, Iyo ammaanta dadkaaga Israa'iil.
33 Markaasaa aabbihiis iyo hooyadiis ka yaabeen waxyaalihii
lagaga hadlay isaga. **34** Simecoon ayaa iyaga u duceeyey,
wuxuuna hooyadiis Maryan ku yidhi, Ogow, wiilkan waxaa
loo dhigay dhicidda iyo kicidda kuwa badan oo Israa'iil ku jira,
iyo calaamo ka gees ahaan lagaga hadlo, **35** si ay qalbiyo
badan fikirradoodu u muuqan doonaan. Adigana seef baa
naftaada ka mudhbixi doonta. **36** Waxaa jirtay nebiyad Anna
la odhan jiray, ina Fanuu'eel, oo ahayd qoladii Aasheer,
wayna da'weynayd; nin bayna la jirtay toddoba sannadood
bikradnimadeeda dabadeed. **37** Waxayna ahayd carmal
xataa afar iyo siddeetan sannadood, macbudkana kama ay
tegin, laakiin Ilaah ayay soon iyo salaad habeen iyo maalinba

ku caabudaysay. **38** Saacaddaas qudheeda ayay soo gashay
oo Ilaah u mahadnaqday, oo kuwa furashada Yeruusaalem
sugayay oo dhan ayay xaggiisa kala hadashay. **39** Goortay
wax walba dhammeeyeen sida sharciga Rabbigu leeyahay,
waxay ku noqdeen Galili ilaa magaaladoodii Naasared.
40 Wiilkii ayaa koray oo itaal weynaaday, waxaana ka
buuxsantay xigmad; Ilaah nimcadiisuna way dul joogtay. **41**
Sannad walba waalidkiisii waxay Yeruusaalem u tegi jireen
liddii Kormaridda. **42** Goortuu laba iyo toban sannadood
jiray ayay aadeen sidii caadadii iiddu u ahayd. **43** Oo
goortay maalmihii dhammaysteen, oo ay noqonayeen, ayaa
Ciise wiilkii ahaa ku hadhay Yeruusaalem, waalidkiisuna
ma ogayn, **44** laakiin iyagoo u malaynaya inuu dadka
la socdo, ayay maalin sii socdeen, markaasay ka dhex
doondooneen xigaalkooda iyo kuway isbarteen. **45** Oo
markay heli waayeen ayay Yeruusaalem ku noqdeen oo
ka doondooneen. **46** Waxaa noqotay, saddex maalmood
dabadeed, inay macbudka ka heleen isagoo macallimiinta
dhex fadhiya oo dhegaysanaya oo wax weyddiinaya. **47**
Dadkii maqlay oo dhan ayaa la yaabay garashadiisii iyo
jawaabihiisii. **48** Goortay arkeen isagii way la yaabeen, oo
hooyadiis ayaa ku tidhi, Wiilkaygiiyow, maxaad sidaas noo
yeeshay? Bal eeg, aniga iyo aabbahaa caloolxumo waannu
kugu doondoonnay. **49** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Maxaad
ii doondoonayseen? Miyaanad ogayn inay igu waajib tahay
inaan danta Aabbahay ku jeedo? **50** Laakiin way garan
waayeen hadalkii uu kula hadlay. **51** Kolkaasuu raacay
oo Naasared tegey, wuuna ka dambeeyey iyaga; laakiinse
hooyadiis hadalkaas oo dhan qalbigeeda ayay ku haysatay.
52 Ciisena wuxuu ku koray xigmad iyo dherer iyo nimco,
Ilaah iyo dadka hortooda.

3 Waxay ahayd sannaddii shan iyo tobnaad oo Tiberiyas
Kaysar boqranaa, markii Bontiyos Bilaatos xukumi jiray
Yahuudiya, oo Herodos taliye u ahaa Galili, walaalkiis
Filibosna taliye u ahaa Ituraya iyo dalkii Tarakhoonitis, oo
Lusaniyas taliye u ahaa Abilene, **2** oo Annas iyo Kayafas
wadaaddadii sare ahaan jireen, markaasaa ereygii Ilaah
cidlada ugu yimid Yooxanaa ina Sakariyas. **3** Wuxuu
yimid Webi Urdun hareerihiis oo dhan isagoo dadka ku
wacdiyeya baabtiiskii toobadda dembidhaafka aawadiis, **4**
siday ugu qoran tahay kitaabkii hadallada Nebi Isayos, Waa
codka kan cidlada kaga qaylinaya, Jidka Rabbiga hagaajiya,
Waddooyinkiisa toosiya. **5** Dooxo walba waa la buuxin
doonaa, Qar iyo buur walbana waa la gaabin doonaa, Wixii
qalloocanna waa la toosin doonaa, Jidadka xunxunna waa la
simi doonaa, **6** Uunka oo dhammuna badbaadinta Ilaah ayay
arki doonaan. **7** Haddaba wuxuu ku yidhi dadkii badnaa oo u
soo baxay inuu baabtiiso iyaga, Dhal jilbisay, yaa idiinka
digay inaad ka carartaan cadhada imanaysa? **8** Haddaba
midho toobad istaahila soo bixiya, hana bilaabina inaad
isku tidhaahdaan, Waxaannu leennahay Ibraahim oo aabbe
noo ah. Waayo, waxaan idinku leeyahay, Ilaah waa karaa
inuu dhagaxyadan carruur uga kiciyo Ibraahim. **9** Haddeer
weliba faaska waxaa la dhigay geedaha guntooda. Sidaa
darteed geed walba oo aan midho wanaagsan soo bixin
waa la gooyaa oo dabka lagu tuuraa. **10** Markaasaa dadkii
badnaa weyddiiyeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Haddaba
maxaannu samaynaa? **11** Kolkaasuu u jawaabay oo iyagii
ku yidhi, Kii laba khamiis qabaa, ha siiyo kii aan waxba
qabin; kii cunto qabaana, sidaas oo kale ha yeelo. **12**
Markaasaa waxaa u yimid cashuurqaadayaal in la baabtiiso,
waxayna ku yidhaahdeen, Macallimow, annaguna maxaannu
samaynaa? **13** Isaguna wuxuu ku yidhi, Waxaa laydiin
amray wax ka badan ha qaadanina. **14** Markaasaa askarna
weyddiisay oo ku tidhi, Annaguna maxaannu samaynaa?
Wuxuu iyagii ku yidhi, Ninna ha dulmina, oo ninna ha
masabidina; mushahaaradiinnana raalli ku ahaada. **15**
Intii dadku filanayeen oo kulligoodna qalbiyadooda kaga
fikirayeen Yooxanaa inuu yahay Masiixii iyo in kale, **16** ayaa
Yooxanaa kulligood u jawaabay oo ku yidhi, Anigu waxaan
idinku baabtiisaa biyo, laakiin waxaa imanaya ku iga itaal
weyn, kan aanan istaahilin inaan yeelmihii kabihiisa furo.
Isagu wuxuu idinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah iyo
dab. **17** Masaftiisu gacantiisay ku jirtaa inuu goobtiisa wax
lagu tumo aad u safeeyo oo sarreenkana maqsinkiisa ku soo
ururiyo, laakiin buunshaha ayuu dab aan demeyn ku gubi
doonaa. **18** Digniin badan oo kale ayuu dadka ku wacdiyey.
19 Laakiin kolkuu taliye Herodos u canaantay walaalkiis
Filibos naagtiisii Herodiya aawadeed, iyo waxyaalaha xunxun
oo Herodos sameeyey oo dhan aawadood, **20** ayaa Herodos
waxan oo dhan weliba ku daray inuu Yooxanaa ku xidho
xabsigii. **21** Markii dadkii oo dhan la baabtiisay, waxaa
dhacay in Ciisena la baabtiisay, oo intuu tukanayay ayaa
samadu furantay, **22** oo Ruuxa Quduuska ah ayaa dushiisa
ku soo degay isagoo muuqasho jidh leh oo qoolley u eg,
waxaana samada ka yimid cod leh, Adigu waxaad tahay
Wiilkayga aan jeclahay; ee waan kugu faraxsanahay. **23** Oo
Ciise markuu bilaabay inuu wax baro, wuxuu ahaa qiyaas
soddon jir, isagoo ahaa (sida loo moodayay) ina Yuusuf, kan
ahaa ina Heli, **24** kan ahaa ina Matad, kan ahaa ina Laawi,
kan ahaa ina Malki, kan ahaa ina Yanna, **25** kan ahaa ina
Yuusuf, kan ahaa ina Matatiyas, kan ahaa ina Caamoos, kan
ahaa ina Na'uum, kan ahaa ina Esli, kan ahaa ina Naggay,
26 kan ahaa ina Ma'ad, kan ahaa ina Matatiyas, kan ahaa
ina Semey, kan ahaa ina Yuusuf, kan ahaa ina Yuuda, **27**
kan ahaa ina Yo'anna, kan ahaa ina Reesa, kan ahaa ina
Serubaabel, kan ahaa ina Salaatii'eel, kan ahaa ina Neeri,
28 kan ahaa ina Malki, kan ahaa ina Addi, kan ahaa ina
Koosam, kan ahaa ina Elmoodam, kan ahaa ina Ceer, **29**
kan ahaa ina Yooses, kan ahaa ina Eliiceser, kan ahaa ina
Yoorim, kan ahaa ina Matad, kan ahaa ina Laawi, **30** kan
ahaa ina Simecoon, kan ahaa ina Yuuda, kan ahaa ina
Yuusuf, kan ahaa ina Yoonam, kan ahaa ina Eliyaqiim, **31**
kan ahaa ina Mele'as, kan ahaa ina Menna, kan ahaa ina
Matata, kan ahaa ina Naataan, kan ahaa ina Daa'uud, **32**
kan ahaa ina Yesay, kan ahaa ina Coobeed, kan ahaa ina
Bocas, kan ahaa ina Salmoon, kan ahaa ina Naasoon, **33**
kan ahaa ina Caminadaab, kan ahaa ina Araam, kan ahaa
ina Esroom, kan ahaa ina Feres, kan ahaa ina Yahuudah,
34 kan ahaa ina Yacquub, kan ahaa ina Isxaaq, kan ahaa
ina Ibraahim, kan ahaa ina Tara, kan ahaa ina Naakoor, **35**
kan ahaa ina Seruukh, kan ahaa ina Ragaw, kan ahaa ina
Faleg, kan ahaa ina Xeber, kan ahaa ina Salah, **36** kan ahaa
ina Qaynaan, kan ahaa ina Arfaksad, kan ahaa ina Sheem,
kan ahaa ina Nuux, kan ahaa ina Lameg, **37** kan ahaa ina

Metushelax, kan ahaa ina Enoog, kan ahaa ina Yaared, kan
ahaa ina Mahalaleel, kan ahaa ina Qaynaan, **38** kan ahaa
ina Enoos, kan ahaa ina Seed, kan ahaa ina Aadan, kan
ahaa ina Ilaah.

4 Ciise waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska ah, oo Webi
Urdun ayuu ka noqday, oo Ruuxii baa cidlada u kaxeeyey.
2 Afartan maalmood ayaa Ibliisku jirrabayay. Maalmahaasna
waxba ma cunin. Goortay maalmihii dhammaadeen ayuu
gaajooday. **3** Markaasaa Ibliisku wuxuu ku yidhi, Haddaad
tahay Wiilka Ilaah ku dheh dhagaxan, Kibis noqo. **4** Ciise
baa u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay, Dadku waa
inaanu kibis oo keliya ku noolaan. **5** Oo markuu kor u
kaxeeyey wuxuu wakhti yar ku tusay quruumaha dunida oo
dhan. **6** Markaasaa Ibliisku wuxuu ku yidhi, Amarkan oo
dhan waan ku siinayaa iyo ammaantoodaba, waayo, waa lay
siiyey; oo kii aan doonayo ayaan siiyaa. **7** Haddaba haddaad
hortayda i caabuddid, kulli adaa lahaan doona. **8** Markaasaa
Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay, Waa inaad
caabuddo Rabbiga Ilaahaaga ah oo waa inaad isagoo keliya
u adeegto. **9** Markaasuu Yeruusaalem geeyey, wuxuuna
saaray munaaraddii macbudka oo ku yidhi, Haddaad tahay
Wiilka Ilaah, halkan hoos iskaga tuur; **10** waayo, waa
qoran tahay, Malaa'igihiisa ayuu ku amri doonaa inay ku
ilaaliyaan, **11** iyo, Inay gacmahooda sare kuugu qabtaan
inaanay cagtaadu dhagax ku dhicin. **12** Ciise baa u jawaabay
oo ku yidhi, Waa la yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ah waa inaanad
jirrabin. **13** Ibliiskiina markuu jirrabaad walba dhammeeyey
ayuu ka tegey intii wakhti ah. **14** Markaasaa Ciise wuxuu
xooggii Ruuxa kula noqday Galili, warkiisuna wuxuu gaadhay
dhulka ku wareegsan oo dhan. **15** Sunagogyadoodana ayuu
wax ku baray, dhammaanna waa la wada ammaanay isaga.
16 Markaasuu wuxuu yimid Naasared oo ahayd meeshuu
ku koray, oo maalintii sabtida sida caadadiisu ahayd ayuu
sunagogga galay, wuuna istaagay inuu wax akhriyo. **17**
Waxaa loo dhiibay kitaabkii Nebi Isayos, oo goortuu kitaabkii
furay ayuu helay meeshii lagu qoray, **18** Ruuxii Rabbiga ayaa
i dul jooga, Waayo, wuxuu ii subkay inaan war wanaagsan
masaakiinta ku wacdiyo, Wuxuuna ii soo diray inaan kuwa
xidhan furriinnimada ogeysiiyo Iyo kuwa indhaha la' soo
celinta araggooda Iyo inaan kuwa nabaraysan soo furfuro,
19 Iyo inaan dadka ogeysiiyo sannadda qaabbilaadda ah
ee Rabbiga. **20** Intuu kitaabkii duudduubay ayuu midiidinka
u dhiibay oo fadhiistay; oo dadkii sunagoggii ku jiray oo
dhan ayaa indhaha ku taagay. **21** Markaasuu bilaabay
inuu ku yidhaahdo, Maanta Qorniinkan dhegihiinnu maqlay
waa rumoobay. **22** Kulligood markhaati bay ahaayeen,
wayna ka yaabeen hadallada nimcada leh oo afkiisa ka
soo baxay, markaasay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn
wiilkii Yuusuf? **23** Kolkaasuu ku yidhi, Shakila'aan waxaad
masaalkan igu odhan doontaan, Dhakhtarow, isbogsii. Wax
kastoo aannu maqalnay oo Kafarna'um lagu sameeyey,
halkan dhulkaagana ku samee. **24** Markaasuu ku yidhi,
Runtii waxaan idinku leeyahay, Nebina dalkiisa laguma
aqbalo. **25** Laakiin runtii waxaan idinku leeyahay, Wakhtigii
Eliyaas waxaa Israa'iil ku jiray carmallo badan oo nimankoodii
ka dhinteen markii cirku saddex sannadood iyo lix bilood
xidhmay oo abaar weyni dhulka oo dhan ka dhacday. **26**
Laakiin middoodna Eliyaas looma dirin, naag carmal ah
oo magaalada Sarefta oo dalka Siidoon ku jirtay maahee.
27 Wakhtigii Nebi Eliishaana waxaa Israa'iil ku jiray dad
badan oo baras leh, midkoodna lama daahirin Nacamaan
reer Suuriya maahee. **28** Markii kuwii sunagogga ku jiray
oo dhan waxaas maqleen ayay aad u cadhoodeen. **29**
Markaasay kaceen oo magaaladii ka saareen, waxayna u
kaxeeyeen buurtii magaaladoodii ka dhisnayd qarkeedii inay
ka tuuraan. **30** Laakiin isagu intuu dhex maray ayuu iska
tegey. **31** Wuxuuna u degay Kafarna'um oo magaalada
Galili ah. Oo maalmihii sabtida ayuu dadka wax barayay. **32**
Waxbariddiisiina way la yaabeen, waayo, hadalkiisu amar
buu lahaa. **33** Waxaana sunagogga joogay nin jinni wasakh
leh qaba. Cod weyn ayuu ku qayliyey, oo wuxuu yidhi, **34**
Na daa! Maxaa inoo dhexaya, Ciise reer Naasaredow?
Ma waxaad u timid inaad na baabbi'iso? Anigu waa ku
garanayaa kii aad tahay, Kan Quduuska ah ee Ilaah. **35**
Ciise baa canaantay oo ku yidhi, Aamus oo ka soo bax.
Jinniguna goortuu ninkii dhexda ku tuuray ayuu ka soo
baxay, waxbana ma uu yeelin. **36** Yaab weyn ayaa ku
wada dhacay; wayna isla wada hadleen oo yidhaahdeen,
Waa maxay hadalkan? waayo, jinniyada wasakhda leh ayuu
amar iyo xoog ku xukumaa, wayna ka baxaan. **37** Meel
kasta oo dalka ku wareegsan ayaa warka isaga ku saabsan
gaadhay. **38** Markaasuu sunagoggi ka soo kacay, oo wuxuu
galay gurigii Simoon. Simoon soddohdiisna qandho weyn
ayay qabtay, markaasay isaga u baryeen aawadeed, **39**
oo intuu isa soo dul taagay ayuu qandhadii canaantay,
wayna daysay. Kolkiiba way kacday oo u adeegtay iyagii. **40**
Markii qorraxdu sii dhacaysay, dadkii oo dhan oo lahaa dad
cudurro kala cayncayn ah qabay ayay isaga u keeneen; mid
kastaba gacmihiisuu saaray oo bogsiiyey. **41** Jinniyona dad
badan ayay ka soo baxeen, iyagoo qaylinaya oo leh, Adigu
waxaad tahay Wiilka Ilaah. Isaguse waa canaantay oo uma
oggolaanin inay hadlaan, waayo, waxay garanayeen inuu
Masiixa yahay. **42** Goortii ay maalintii noqotay, ayuu baxay
oo meel cidla ah tegey; dadkii badnaana way doondooneen
oo u yimaadeen. Wayna qabteen si aanu uga tegin. **43**
Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi, Waa inaan magaalooyinka
kalena injiilka boqortooyada Ilaah ku wacdiyo, waayo, sidaa
darteeda waa la ii soo diray. **44** Sunagogyada Galilina ayuu
dadka ka dhex wacdiyi jiray.

5 Intii dadkii oo dhan isku soo cidhiidhiyeen inay ereygii
Ilaah maqlaan, ayuu is-ag taagay badda Gennesared; **2**
oo wuxuu arkay laba doonniyood oo badda ag taal; laakiin
kalluumaystayaashii waa ka degeen, oo shabagyadoodii
ayay maydhayeen. **3** Markaasuu fuulay doonniyihii middood
oo Simoon lahaa, wuxuuna ka baryay inuu in yar dhulka ka
durkiyo. Markaasuu fadhiistay oo dadkii wax ka dhex baray
doonnidii. **4** Goortuu hadalkii dhammeeyey ayuu Simoon
ku yidhi, Meesha biyaha u dheer gee, oo shabagyadiinna
ku dejiya si aad kalluun u heshaan. **5** Simoon baa u
jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, xalay oo dhan ayaannu
hawshoonnay, waxbana ma aannu qaban, laakiin hadalkaaga
dartii shabagyada waan dejinayaa. **6** Goortay waxaas yeeleen
waxay ku qabteen kalluun tiro badan, shabagyadooduna way
kala dillaaci gaadheen. **7** Markaasay u gacan haadiyeen

wehelladoodii doonnida kale ku jiray inay yimaadaan oo caawiyaan. Wayna yimaadeen, oo waxay buuxiyeen labadii doonniyood, sidaa darteed ayay u dhowaadeen inay degaan. **8** Laakiin Simoon Butros goortuu waxaas arkay, ayuu Ciise jilbihiisa isku tuuray, oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, waxaan ahay nin dembi leh, ee iga tag. **9** Maxaa yeelay, isaga iyo kuwii la jirayba, waxay la yaabeen kalluunkii badnaa oo ay qabteen. **10** Sidoo kalena waxaa la yaabay Yacquub iyo Yooxanaa oo wiilashii Sebedi ahaa, kuwii wehello Simoon la ahaa. Ciisena wuxuu Simoon ku yidhi, Ha baqin, hadda iyo hadhowba dad baad jillaabi doontaa. **11** Markay doonniyahoodii dhulkii geeyeen, ayay wax walba ka tageen, markaasay raaceen isaga. **12** Goortuu magaalooyinka middood ku jiray, waxaa la arkay nin baras miidhan ah. Isaguna markuu Ciise arkay, wejigiisuu dhulka dhigay oo ka baryay isagoo leh, Sayidow, haddaad doonaysid waad i daahirin kartaa. **13** Oo intuu gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay, oo ku yidhi, Waan doonayaa ee daahirsanow. Oo kolkiiba baraskii waa ka baxay. **14** Markaasuu ku amray, Ninna ha u sheegin, laakiin jidkaaga mar oo wadaadka istus. Waxaad daahirsanaantaada u bixisaa wixii Muuse amray, marag iyaga ha u ahaatee. **15** Laakiin weliba warkii isaga ku saabsanaa ayaa sii fiday; o dad aad u badan ayaa u yimid inay maqlaan, iyo in bukaankooda laga bogsiiyo. **16** Markaasuu, intuu ku noqday meelo cidla ah, ku tukaday. **17** Maalmahaas middood waxaa dhacay inuu wax barayay, oo halkaasna waxaa ag fadhiyey qaar Farrisiinta iyo macallimiintii sharciga ah oo ka yimid magaalo walba oo Galili iyo Yahuudiya iyo Yeruusaalem; xoogga Rabbiguna waa la jiray isaga si uu u bogsiiyo kuwa buka. **18** Markaasaa niman waxay sariir ku soo qaadeen nin curyaan ah, waxayna doonayeen inay gudaha geliyaan oo hortiisa dhigaan. **19** Markay heli waayeen meel ay ka geliyaan dadkii badnaa aawadiis, ayay guriga dushiisa fuuleen, oo saqafka ayay ka dusiyeen isaga iyo sariirtiisii, oo ay dhex dhigeen Ciise hortiisa. **20** Goortuu rumaysadkoodii arkay ayuu ku yidhi, Nin yahow, dembiyadaadu waa kaa cafiyan yihiin. **21** Markaasaa culimmadii iyo Farrisiintii waxay bilaabeen inay fikiraan iyagoo leh, Ayuu yahay kan caytamayaa? Ayaa dembiyo cafiyi kara Ilaah keliya maahee? **22** Laakiin Ciise goortuu fikirradoodii gartay ayuu u jawaabay oo ku yidhi, Maxaad qalbiyadiinna uga fikiraysaan? **23** Iyamaa hawl yar, in la yidhaahdo, Dembiyadaadu waa kaa cafiyan yihiin, ama in la yidhaahdo, Kac oo soco? **24** Laakiin si aad ku garataan in Wiilka Aadanahu dhulka ku leeyahay amar uu dembiyada ku cafiyo (ayuu ninkii curyaanka ahaa ku yidhi), Waxaan kugu leeyahay, Kac oo sariirtaada qaado oo gurigaaga tag. **25** Kolkiiba hortood ayuu kacay, oo qaatay wixii uu ku jiifay, oo gurigiisa tegey, isagoo Ilaah ammaanaya. **26** Markaasay wada yaabeen oo Ilaah ammaaneen, aad bayna u baqeen, oo waxay yidhaahdeen, Maanta waxaannu aragnay waxyaalo yaab leh. **27** Waxyaalahaas dabadood ayuu baxay, oo wuxuu arkay cashuurqaade Laawi la odhan jiray oo fadhiya meeshii cashuurta lagu qaado, oo wuxuu ku yidhi, I soo raac. **28** Markaasuu wax walba ka tegey, wuuna kacay oo raacay. **29** Laawi wuxuu gurigiisa ugu sameeyey diyaafad weyn. Waxaana joogay qaar badan oo cashuurqaadayaal ah iyo qaar kale oo cunto ula fadhiya iyaga. **30** Markaasaa Farrisiintii iyo culimmadoodii, intay xertiisii ka gunuunaceen, waxay ku yidhaahdeen, Maxaad cashuurqaadayaasha iyo dembilayaasha wax ula cuntaan oo ula cabtaan? **31** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Kuwa ladan dhakhtar uma baahna, laakiin kuwa buka ayaa u baahan. **32** Anigu uma aan imanin inaan kuwa xaqa ah u yeedho, laakiin inaan dembilayaashase toobadda ugu yeedho ayaan u imid. **33** Waxay ku yidhaahdeen, Xerta Yooxanaa marar badan bay soomaan oo tukadaan, kuwa Farrisiintuna sidaas oo kale ayay yeelaan, laakiin kuwaagu wax bay cunaan oo cabbaan. **34** Ciise wuxuu ku yidhi, Ma ku dirqi karaysaan saaxiibbadii arooska inay soomaan kolkuu arroosku la joogo? **35** Laakiin maalmaha ayaa iman doona; oo kolkii arooska laga qaadi doono, kolkaasay maalmahaas soomi doonaan. **36** Weliba wuxuu kula hadlay masaal isagoo leh, Ninna karriin kama jeexo dhar cusub inuu dhar duug ah ku tolo, haddii kale tan cusub ayuu jeexayaa, oo karriintii laga soo gooyay dharkii cusbaa la heshiin mayso kan duugga ah. **37** Ninna khamri cusub kuma shubo qarbeddo duug ah, haddii kale khamrigii cusbaa ayaa qarbeddada kala dildillaacinaya, oo waa daadanayaa; qarbeddaduna waa hallaabayaan. **38** Laakiin khamri cusub waa in lagu shubaa qarbeddo cuscusub. **39** Ma jiro nin, hadduu khamri duug ah cabbay, doonaya kan cusub, waayo, wuxuu leeyahay, Kan duugga ah ayaa wanaagsan.

6 Maalin sabti ah waxaa dhacay inuu beeraha dhex marayay, xertiisuna waxay jarteen sabuulladii, oo intay gacmahooda ku xoqeen ayay cuneen. **2** Laakiin Farrisiintii qaarkood waxay ku yidhaahdeen, Maxaad u samaynaysaan wixii aan xalaal ahayn in sabtida la sameeyo? **3** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Miyaydnaan akhriyin wixii Daa'uud sameeyey goortuu gaajooday, isaga iyo kuwii la jiray, **4** siduu gurigii Ilaah u galay oo uu u qaaday kibistii tusniinta oo u cunay oo u siiyey kuwii la jiray, tan aan xalaal u ahayn in la cuno wadaaddada maahee? **5** Markaasuu iyagii ku yidhi, Wiilka Aadanahu waa sayidka sabtida. **6** Waxaa sabti kale dhacay inuu sunagogga galay oo wax ku baray; halkaasna waxaa joogay nin gacantiisa midigeed engegnayd. **7** Culimmadii iyo Farrisiintii ayaa fiirinayay inuu sabtida wax bogsiinayo iyo in kale, si ay ugu helaan wax ay ku ashtakeeyaan. **8** Isaguse wuxuu gartay fikirradoodii; goortaasuu ninkii gacanta engegnaa ku yidhi, Kac oo dhexda isa soo taag. Wuuna kacay oo istaagay. **9** Ciise wuxuu ku yidhi, Wax baan idin weyddiinayaa, Sabtida ma xalaal baa in wanaag la falo ama shar, in naf la badbaadiyo ama in la dilo? **10** Markaasuu isha wada mariyey, wuxuuna ninkii ku yidhi, Gacantaada soo taag. Markaasuu yeelay sidaas, gacantiisuna waa bogsatay. **11** Markaasay aad u cadhoodeen, oo waxay ka wada hadleen waxay Ciise ku samayn lahaayeen. **12** Maalmahaas waxaa dhacay inuu buurta u baxay inuu tukado. Habeenkii oo dhan wuxuu waday inuu Ilaah u tukado. **13** Oo goortay maalin noqotay ayuu xertiisii u yeedhay. Markaasuu laba iyo toban ka soo saaray, wuxuuna u bixiyey rasuullo; **14** oo waxay ahayeen Simoon, kan uu Butros u bixiyey, iyo walaalkiis Andaros, iyo Yacquub iyo Yooxanaa, iyo Filibos iyo Bartolomayos, iyo **15** Matayos iyo Toomas, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Simoon oo la odhan jiray Qiiroleh, **16** iyo Yuudas

ina Yacquub, iyo Yuudas Iskariyod, kii gacangeliyey. **17** Markaasuu hoos ula degay, oo bannaan ayuu istaagay, isaga iyo qaar badan oo xertiisa ah, iyo dad badan oo Yahuudiya iyo Yeruusaalem iyo xeebaha Turos iyo Siidoon uga yimaadeen inay maqlaan iyo in cudurradooda laga bogsiiyo. **18** Oo kuwo jinniyo wasakh leh derdereenna waa la bogsiiyey. **19** Dadkii badnaa oo dhan waxay doonayeen inay taabtaan isaga, waayo, xoog baa ka soo baxay oo wada bogsiiyey. **20** Markaasuu kor u fiiriyey oo xertiisii eegay oo ku yidhi, Waxaa barakaysan kuwiinna masaakiinta ah, waayo, boqortooyadii Ilaah idinkaa leh. **21** Waxaana barakaysan kuwiinna haddeer gaajaysan, waayo, waad dhergi doontaan. Waxaana barakaysan kuwiinna haddeer ooyaya, waayo, waad qosli doontaan. **22** Waad barakaysan tihiin goortii dadku idin necbaado, oo goortay dhexdooda idinka saaraan, oo idin caayaan, oo magacyadiinna sida wax shar leh u tuuraan Wiilkii Aadanaha aawadiis. **23** Maalintaas reyreeya oo farxad ku boodbooda, waayo, bal ogaada, abaalgudkiinnu waa ku weyn yahay jannada, waayo, awowayaashood sidaasay nebiyadii ku samayn jireen. **24** Hoog waxaa leh kuwiinna hodanka ah, waayo, gargaarkiinna waad hesheen. **25** Hoogna waxaa leh kuwiinna haddeer dheregsan, waayo, waad gaajoon doontaan; hoogna waxaa leh kuwiinna haddeer qoslaya, waayo, waad barooran doontaan oo ooyi doontaan. **26** Waa idiin hoog markii dadka oo dhammu wanaag idinka sheego, waayo, awowayaashood sidaasay nebiyadii beenta ahaa ku samayn jireen. **27** Laakiin waxaan idinku leeyahay kuwiinna maqlaya, Cadowyadiinna jeclaada, kuwa idin necebna wax wanaagsan u sameeya. **28** Kuwa idin habaara u duceeya, kuwa idin caayana Ilaah u barya. **29** Kii dhabanka kaa dhirbaaxa, kan kalena u du; oo kii maradaada kaa qaata, khamiiskaagana ha ka celin. **30** Mid walba oo wax kaa barya, sii; kii waxaaga qaatana, ha ka baryin. **31** Oo sidaad doonaysaan in dadku idiin sameeyo, idinkuna sidaas oo kale u sameeya iyaga. **32** Haddaad jeceshihiin kuwa idin jecel, mahadmaad heshaan? Waayo, xataa dembilayaashuba way jecel yihiin kuwa jecel iyaga. **33** Haddaad wanaag u fashaan kuwa wanaag idiin fala, mahadmaad heshaan? Waayo, xataa dembilayaashuba sidaasay yeelaan. **34** Haddaad wax amaahisaan kuwa aad ka rajaynaysaan inaad ka heshaan, mahadmaad heshaan? Waayo, xataa dembilayaashuba way amaahiyaan dembilayaasha inay ka helaan intii oo kale. **35** Laakiin cadowyadiinna jeclaada, oo wanaag u sameeya, oo amaahiya, idinkoo aan waxba ka rajaynaynin, abaalgudkiinnuna waa badan doonaa, oo waxaadna noqon doontaan wiilashii Kan ugu sarreeya, waayo, isagu waa u roon yahay kuwa aan mahadnaqin iyo kuwa sharka leh. **36** Naxariis lahaada sida Aabbihiin naxariis u leeyahay. **37** Cidna ha xukumina, idinkana laydinma xukumi doono. Ninnana wax ha ku garaynina, idinkana wax laydinkuma garayn doono e; dhaafa oo waa laydin dhaafi doonaa. **38** Siiya oo waa laydin siin doonaa; qiyaas wanaagsan oo hoos u riixriixan oo ruxan oo buuxdhaafaya ayaa laydinku siin doonaa faraqiinna, waayo, qiyaastii aad ku qiyaastaan ayaa laydiinku qiyaasi doonaa. **39** Markaasuu masaal kula hadlay. Indhoole indhoole ma hagi karaa? Labadoodu miyaanay god ku dhici doonin? **40** Qof xer ah macallinkiisa kama sarreeyo, laakiin mid walba markuu wanaag u dhan yahay wuxuu noqon doonaa sida macallinkiisa oo kale. **41** Saxarka isha walaalkaa ku jira maxaad u aragtaa, dogobka ishaada ku jirase aad u fiirsan weydaa? **42** Sidee baad walaalkaa ugu odhan kartaa, Walaalow i daa, saxarka ishaada ku jira aan kaa saaree, adiga oo aan arkaynin dogobka ishaada ku jira? Labawejiile yahow, horta dogobka ishaada ku jira iska saar, goortaasaad bayaan u arkaysaa inaad saxarka isha walaalkaa ku jira ka saarto. **43** Waayo, ma jiro geed wanaagsan oo midho xun dhalaa, welibana ma jiro geed xun oo midho wanaagsan dhalaa. **44** Maxaa yeelay, geed kasta waxaa laga garanayaa midhihiisa. Waayo, berde lagama guro qudhac, canabkana lagama guro geed qodxan leh. **45** Ninka wanaagsan wuxuu maalka wanaagsan oo qalbiga ku jira ka soo saaraa wax wanaagsan; kan sharka lehna wuxuu sharka ka soo saaraa wax shar ah; waayo, afkiisu wuxuu ku hadlaa waxa qalbiga ku badan. **46** Maxaad iigu yeedhaan, Rabbow, Rabbow, oo aad u yeeli weydaan wixii aan leeyahay? **47** Kii kasta oo ii yimaada, oo ereyadayda maqla, oo yeela, waxaan idin tusayaa kuu u eg yahay. **48** Isagu wuxuu u eg yahay nin guri dhisay, oo qoday oo hoos u dheereeyey; aasaaskiina ayuu dhagax weyn ka dul dhisay. Goortii daadku yimid ayaa webigu ku soo jabay gurigaas, xoog uu ku gilgilose ma lahayn, waayo, si wanaagsan ayaa loo dhisay. **49** Laakiin kii maqla oo aan yeelin, wuxuu u eg yahay nin dhulka ka dhisay guri aan aasaas lahayn. Kan webigu ku soo jabay, oo kolkiiba ayuu dumay, oo dumiddii gurigaasu waa weynayd.

7 Goortuu hadalladiisa ku dhammeeyey dadka dhegaysadkooda ayuu Kafarna'um galay. **2** Boqol-u-taliye addoonkiisii uu jeclaa ayaa bukay oo dhimashuu u dhowaa. **3** Goortuu maqlay wax Ciise ku saabsan, ayuu waayeelladii Yuhuudda u diray isaga, oo ka baryay inuu yimaado oo addoonkiisa bogsiiyo. **4** Goortay Ciise u yimaadeen, aad bay u baryeen oo ku yidhaahdeen, Isagu waa istaahilaa inaad waxaas u yeeshid, **5** waayo, quruunteenna ayuu jecel yahay, oo sunagog ayuu noo dhisay. **6** Markaasaa Ciise raacay, oo isagoo aan guriga ka fogayn, ayaa boqol-u-taliyihii saaxiibbo u soo diray oo ku yidhi, Sayidow, ha isdhibin, waayo, anigu ma istaahilo inaad saqafka gurigayga hoostiisa soo gashid. **7** Saas aawadeed uma aan malaynaynin inaan istaahilo inaan kuu imaado; laakiin hadal dheh, midiidinkayguna waa bogsan doonaa. **8** Waayo, anigu waxaan ahay nin laga sarreeyo, oo askar baa iga hoosaysa. Kan waxaan ku idhaahdaa, Tag, wuuna tagaa; mid kalena, Kaalay, wuuna yimaadaa; midiidinkaygana, Waxan samee, wuuna sameeyaa. **9** Goortuu Ciise taas maqlay, wuu ka yaabay, oo intuu dadkii la socday ku jeestay ayuu ku yidhi, Waxaan idinku leeyahay, Rumaysad sidaas u weyn oo kale reer binu Israa'iil kama dhex helin. **10** Kuwii la soo dirayna kolkay gurigii ku noqdeen, waxay heleen addoonkii oo ladan. **11** Markii dambe waxaa noqotay inuu galay magaalada Na'in la odhan jiray; waxaana raacay xertiisii, iyo dad badanba. **12** Oo goortuu iriddii magaalada ku soo dhowaaday, waxaa dibadda loo waday nin meyd ah oo madi u ahaa hooyadiis; iyaduna waxay ahayd carmal. Oo waxaa iyada la jiray dad badan oo magaalada. **13** Rabbigu goortuu arkay iyada, ayuu u naxariistay oo ku yidhi, Ha ooyin. **14** Oo intuu ku soo dhowaaday, ayuu taabtay

rabrabtii. Kuwii sidayna way joogsadeen. Markaasuu yidhi, Dhallinyarow, waxaan kugu leeyahay, Kac. **15** Kolkaasaa kii dhintay sara fadhiistay oo bilaabay inuu hadlo, oo markaasaa Ciise isagii u dhiibay hooyadiis. **16** Kulligood baqdin baa ku wada dhacday, oo Ilaah bay ammaaneen iyagoo leh, Nebi weyn ayaa dhexdeenna ka kacay. Ilaahna waa soo booqday dadkiisa. **17** Warkaas isaga ku saabsan ayaa gaadhay Yahuudiya oo dhan iyo dhulka ku wareegsan oo dhan. **18** Yooxanaa xertiisa ayaa waxaas oo dhan uga warrantay. **19** Markaasaa Yooxanaa wuxuu u yeedhay laba xertiisii ah oo Ciise u soo diray, oo ku yidhi, Miyaad tahay kan imanaya mise mid kalaannu dhawrnaa? **20** Nimankii goortay u yimaadeen, waxay ku yidhaahdeen, Yooxanaa Baabtiisaha ayaa noo soo kaa diray isagoo leh, Miyaad tahay kan imanaya mise mid kalaannu dhawrnaa? **21** Saacaddaas qudheeda ayuu dad badan ka bogsiiyey bukaankooda iyo cudurradooda iyo jinniyadooda sharka leh. Indhoolayaal badanna wuxuu ugu roonaaday inay wax arkaan. **22** Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Taga oo Yooxanaa uga warrama waxaad aragteen iyo waxaad maqasheen. Kuwii indhaha la'aa wax bay arkaan, kuwii lugahala'aana way socdaan, kuwii baraska qabayna waa la nadiifiyey, kuwii dhegahala'aana wax bay maqlaan, kuwii dhintayna waa la kiciyey, masaakiintana injiilka waa lagu wacdiyaa, **23** oo waxaana barakaysan kan aan iga xumaanin. **24** Kuwii Yooxanaa diray goortay tageen, wuxuu bilaabay inuu dadkii badnaa wax uga sheego Yooxanaa. Maxaad cidlada ugu baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo aragtaan cawsduur dabaylu ruxayso? **25** Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo aragtaan nin dhar jilicsan qaba? Kuwa dharka wanaagsan qaba oo hodan ku nool waxay joogaan guryaha boqorrada. **26** Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad nebi soo aragtaan? Haah, waxaan idinku leeyahay, Mid nebi ka sarreeya. **27** Kanu waa kii laga qoray, Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga, Kan jidkaaga ku sii diyaargarayn doona hortaada. **28** Waxaan idinku leeyahay, Intii dumar ka dhalatay, mid Yooxanaa ka weyn ma jiro, laakiin kan boqortooyada Ilaah ugu yar ayaa ka weyn. **29** Dadkii maqlay oo dhan iyo cashuurqaadayaashiiba waxay caddeeyeen inuu Ilaah yahay xaq, iyagoo ah kuwii lagu baabtiisay baabtiiskii Yooxanaa. **30** Laakiin Farrisiintii iyo kuwii sharciga yiqiin ayaa waanadii Ilaah naftooda darteed u diiday iyagoo aan Yooxanaa baabtiisin. **31** Haddaba maxaan nimanka qarnigan u ekaysiiyaa? Maxay u eg yihiin? **32** Waxay u eg yihiin carruur suuqa fadhida oo isu yeedhyeedhaysa iyagoo leh, Biibiile baannu idiin yeedhinnay, oo waad cayaari weydeen, waannu baroorannay oo waad ooyi weydeen. **33** Waayo, Yooxanaa Baabtiisaha waa yimid isagoo aan kibis cunaynin oo aan khamri cabbaynin; waxaadna tidhaahdaan, Jinni buu qabaa. **34** Wiilka Aadanahu waa yimid isagoo wax cunaya oo cabbaya, waxaadna tidhaahdaan, Eeg, waa nin cir weyn oo khamriyacab ah oo saaxiib la ah cashuurqaadayaal iyo dembilayaal. **35** Xigmaddu inay xaq tahay waa laga caddeeyey xaggii carruurteeda oo dhan. **36** Farrisiinta midkood ayaa weyddiistay inuu wax la cuno, wuuna galay gurigii Farrisiga oo cunto u fadhiistay. **37** Bal eeg, naag magaalada joogtay oo dembi lahayd goortay ogaatay inuu gurigii Farrisiga cunto u fadhiyo, waxay soo qaadatay weel alabastar ah oo cadar ku jiro. **38** Way isdaba taagtay cagihiisa agtooda iyadoo ooyaysa, waxayna bilaabtay inay ilmada cagihiisa ku qoyso, oo ay timaha madaxeeda ku tirtirto, oo cagihiisay dhunkatay, oo cadarkii marisay. **39** Farrisigii u yeedhay isaga, goortuu arkay, ayuu isla hadlay isagoo leh, Ninkan hadduu nebi yahay, wuu ogaan lahaa naagtan taataabatay cid ay tahay iyo waxay tahay inay tahay dembile. **40** Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Simoonow, hal baan ku leeyahay. Wuxuu yidhi, Dheh, Macallimow. **41** Waxaa jiray amaahiye laba nin amaah ku lahaa, mid wuxuu ku lahaa shan boqol oo dinaar, midka kalena konton. **42** Goortii ay waayeen waxay bixiyaan, ayuu labadoodiiba u dhaafay. Haddaba iyamaa ahaan doona kan jacayl badan? **43** Simoon baa u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan u malaynayaa, kan uu wax badan u dhaafay. Wuxuu ku yidhi, Si hagaagsan baad u qiyaastay. **44** Kolkaasuu naagtii u jeestay, oo wuxuu Simoon ku yidhi, Naagtan ma aragtaa? Anigu gurigaagaan galay; biyo cagahayga iima aad siin, laakiin iyadu cagahayga ayay ilmadeeda ku qoysay oo ay timaheeda ku tirtirtay. **45** Dhunkasho ima aad dhunkan, iyaduse tan iyo wakhtigaan soo galay kama dayn inay cagahayga dhunkato. **46** Madaxaygana saliid ma aad marin, iyaduse cagahayga ayay cadar marisay. **47** Sidaa darteed waxaan kugu leeyahay, Dembiyadeedii badnaa waa cafiyan yihiin, waayo, aad bay u jeclayd. Kii wax yar loo dhaafay, ayaa wax yar jecel. **48** Wuxuu iyada ku yidhi, Dembiyadaadii waa cafiyan yihiin. **49** Kuwii cunto ula fadhiyey waxay bilaabeen inay isku yidhaahdaan, Yuu yahay kan dembiyo cafiya haddana? **50** Wuxuu naagtii ku yidhi, Rumaysadkaaga ayaa ku badbaadiyey ee nabad ku tag.

8 Markii dambe waxaa dhacay inuu magaalooyinka iyo tuulooyinka dhex marayay isagoo dadka ku wacdiyaya oo u sheegaya injiilka boqortooyadii Ilaah; waxaana la jiray laba-iyo-tobankii, **2** iyo naago laga bogsiiyey jinniyo shar leh iyo cudurro. Waxay ahaayeen Maryantii la odhan jiray tii reer Magdala, ee toddoba jinni ka baxeen, **3** iyo Yo'anna afadii Khusas ee wakiilkii Herodos ahaa, iyo Susanna, iyo qaar badan oo kale oo waxooda ugu adeegi jiray. **4** Goortii dad badan isu soo ururee, iyo kuwa magaalo walba uga yimid, wuxuu ku hadlay masaal. **5** Beerrey baa baxay inuu abuurkiisa beero, oo intuu beerayay, qaar baa jidka geestiisa ku dhacay, oo waa lagu tuntay, oo shimbirrihii cirka ayaa cunay. **6** Qaar kalena waxay ku dhaceen dhagax; kol alla kolkii ay soo baxeen way engegeen, waayo, qoyaan ma lahayn. **7** Qaar kalena waxay ku dhex dhaceen qodxan, qodxantiina waa la soo baxday oo ceejisay. **8** Qaar kalena dhul wanaagsan bay ku dhaceen oo soo baxeen, waxayna midho dhaleen boqol jibbaar. Goortuu waxan yidhi, ayuu qayliyey oo yidhi, Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo. **9** Markaasaa xertiisii weyddiisay oo ku tidhi, Muxuu yahay masaalkan? **10** Wuxuu ku yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad waxa qarsoon ee boqortooyadii Ilaah garataan, kuwa kalese masaallo ayaa loogu sheegaa, si ay goortay arkayaan ayan u arkin, oo si ay goortay maqlayaan ayan u garan. **11** Masaalku waa kan: Abuurku waa ereygii Ilaah. **12** Kuwii jidka yiil waa kuwa maqla, markaasaa Ibliisku yimaadaa, oo hadalka

ayuu qalbigooda ka qaadaa, si aanay u rumaysan oo aanay
u badbaadin. **13** Kuwii dhagaxa yiilna waa kuwa goortay
maqlaan, hadalka farxad ku qaata, kuwanna xidid ma leh;
laakiin wakhti yar ayay rumaystaan, wakhtiga duufsashadana
way iska noqdaan. **14** Kuwii qodxanta ku dhex dhacayna waa
kuwan maqla oo intay socdaan waxaa ceejiya welwelidda iyo
hodantinimada iyo farxadda ifkan, midho bisilna ma dhalaan.
15 Kuwa dhulka wanaagsanna waxay yihiin kuwa, intay
maqlaan, qalbi wanaagsan oo fiican hadalka ku haysta, oo
dulqaadasho ayay midho ku dhalaan. **16** Ma jiro nin, goortuu
ilays shido, weel ku daboola, ama sariir hoos geliya, laakiin
wuxuu saaraa meeshii ilayska si ay kuwa soo galaa iftiinka u
arkaan. **17** Waayo, wax qarsoon ma jiro oo aan soo muuqan
doonin, wax daboolanna ma jiro oo aan la garan doonin oo
aan bannaan soo bixi doonin. **18** Sidaa darteed u fiirsada
sidaad u maqlaysaan, waayo, ku alla kii wax haysta waa
la siin doonaa, ku alla kii aan waxba haysanse waa laga
qaadi doonaa wixii loo maleeyo inuu haysto. **19** Markaasaa
waxaa isaga u yimid hooyadiis iyo walaalihiis, wayna soo
gaadhi kari waayeen dadkii badnaa aawadood. **20** Oo
waxaa lagu yidhi, Hooyadaa iyo walaalahaa ayaa dibadda
taagan oo doonaya inay ku arkaan. **21** Laakiin wuxuu ugu
jawaabay, Hooyaday iyo walaalahay waa kuwan ereyga Ilaah
maqla oo yeela. **22** Maalmahaas middood waxaa dhacay
inuu doonni fuulay isaga iyo xertiisiiba, wuxuuna iyaga ku
yidhi, Dhanka kale oo badda aan u gudubno, goortaasay
dhaqaaqeen. **23** Laakiin intay socdeen ayuu seexday, oo
waxaa baddii ku soo dhacay duufaan weyn oo dabayl ah;
doonnidiina ayaa buuxsamaysay, oo halis bay ku jireen. **24**
Markaasay isaga u yimaadeen oo intay toosiyeen ayay ku
yidhaahdeen, Macallimow, Macallimow, waa lumaynaaye.
Kolkaasuu kacay oo canaantay dabayshii iyo hirarkii biyaha.
Goortaasay degeen oo xawaal baa dhacday. **25** Markaasuu
wuxuu iyaga ku yidhi, Rumaysadkiinnii meeh? Iyagoo baqaya
oo yaabban waxay isku yidhaahdeen, Haddaba yuu yahay
kan amra xataa dabaysha iyo biyaha oo ay yeelaan? **26**
Waxay gaadheen dalka Gadareni ee ka soo hor jeeday
Galili. **27** Goortuu dhulka u degay waxaa la kulmay nin
magaalada ka yimid oo jinniyo qaba. Wakhti dheer dhar ma
sidan jirin, gurina ma joogi jirin, laakiin xabaalaha ayuu dhex
joogi jiray. **28** Goortuu arkay Ciise, ayuu qayliyey, hortiisana
ayuu isku tuuray oo cod weyn ayuu ku yidhi, Maxaa inoo
dhexeeya, Ciisow, adigoo ah Wiilka Ilaaha sarow? Waxaan
kaa baryayaa, Ha i silcin. **29** Waayo, wuxuu jinnigii wasakhda
lahaa ku amray inuu ninka ka baxo, maxaa yeelay, marar
badan ayuu qaban jiray, oo waxaa lagu xidhi jiray silsilado
iyo bircago, oo waa la ilaalin jiray; silsiladihiina wuu iska
gooyn jiray oo jinniguna cidlada ayuu u kaxayn jiray. **30**
Markaasaa Ciise weyddiiyey oo ku yidhi, Magacaa? Oo
wuxuu ku yidhi, Liijon; waayo, jinniyo badan ayaa galay. **31**
Markaasay ka baryeen inaanu amrin inay yamayska tagaan.
(Abyssos g12) **32** Halkaa waxaa joogay daaqsin doofaarro
badan ah oo buurta daaqaysa. Waxayna ka baryeen inuu
u fasaxo inay kuwaas galaan. Kolkaasuu u fasaxay. **33**
Markaasay jinniyadii ninkii ka baxeen oo doofaarradii galeen.
Daqsintiina jarka hoos bay uga yaacday ilaa badda, wayna
ku bakhtiyeen. **34** Kuwii daajin jiray markay arkeen waxa
dhacay, ayay carareen oo dadkii magaalada iyo beerahaba
ayay u warrameen. **35** Kolkaasaa dadkii u soo baxay inay
arkaan wixii dhacay. Markaasay u yimaadeen Ciise, oo
waxay arkeen ninkii jinniyadu ka baxeen, isagoo ag fadhiya
Ciise cagihiisa oo dhar sita oo miyir qaba; wayna baqeen.
36 Kolkaasaa kuwii arkay waxay iyaga u sheegeen sida
jinnoolihii loo bogsiiyey. **37** Dadkii oo dhan oo dalka Gadareni
ku wareegsanaa ayaa baryay inuu ka noqdo iyaga, waayo,
baqdin weyn ayay baqeen. Markaasuu doonni fuulay, waana
noqday. **38** Laakiin ninkii jinniyadii ka baxeen ayaa ka
baryay isaga inuu raaco, laakiin wuu diray isagoo ku leh, **39**
Gurigaaga ku noqo oo dadka ogeysii waxa weyn oo Ilaah kuu
sameeyey. Markaasuu tegey oo wuxuu magaalada oo dhan
ku naadiyey waxa weyn oo Ciise u sameeyey. **40** Markii
Ciise noqday ayaa dadkii badnaa farxad ku qaatay, waayo,
way wada sugayeen. **41** Oo bal eeg, waxaa yimid nin Yayros
la odhan jiray, oo taliyaha sunagogga ahaan jiray. Wuxuuna
isku riday Ciise cagihiisa oo ka baryay inuu gurigiisa galo. **42**
Waayo, gabadh keliya buu lahaa, iyadoo abbaaraha laba
iyo toban sannadood jirtay, wayna sakaraadaysay. Laakiin
intuu socday dadkii badnaa ayaa cidhiidhiyey. **43** Naag
laba iyo toban sannadood dhiigbixid qabtay, oo wixii ay ku
noolaan lahayd oo dhan dhakhtarro ku bixisay, oo ku bogsan
kari weyday, midna xaggiisa, **44** ayaa dhabarkiisa timid oo
taabatay maradiisa darafteeda. Kolkiiba bixiddii dhiiggeeda
ayaa joogsatay. **45** Markaasaa Ciise yidhi, Yuu yahay kan
i taabtay? Markay wada dafireen, Butros iyo kuwa la jiray
waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, dadkii badnaa ayaa
ku jiidhaya oo ku cidhiidhinaya. **46** Laakiin Ciise wuxuu
yidhi, Qof baa i taabtay, waayo, waxaan gartay in xoog iga
baxay. **47** Naagtii goortay aragtay inaanay qarsoonaan karin
ayay timid iyadoo gariiraysa, oo hortiisay isku ridday, oo
u caddaysay dadkii oo dhan hortooda waxay u taabatay
iyo siday markiiba u bogsatay. **48** Kolkaasuu wuxuu iyada
ku yidhi, Gabadhoy, rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey
ee nabad ku tag. **49** Intuu weli hadlayay, waxaa gurigii
taliyaha sunagogga ka yimid nin ku leh, Gabadhaadii waa
dhimatay, ee Macallinka ha dhibin. **50** Laakiin Ciise goortuu
maqlay, wuxuu ugu jawaabay, Ha baqin ee iska rumayso,
wayna bogsan doontaa. **51** Markuu guriga yimid, ninna
uma oggolaanin inuu la galo, Butros, iyo Yooxanaa, iyo
Yacquub, iyo gabadha aabbeheed, iyo hooyadeed maahee.
52 Kulligood waxay u ooyayeen oo u barooranayeen iyada,
laakiin wuxuu ku yidhi, Ha ooyina, iyadu ma dhiman, waase
huruddaa. **53** Wayna ku qosleen, iyagoo og inay dhimatay.
54 Markaasuu dadkii oo dhan dibadda u saaray, oo uu
gacanteeda qabtay oo qayliyey isagoo leh, Yartoy, kac. **55**
Ruuxeedii ayaa ku soo noqday, oo markiiba way kacday, oo
wuxuu amray in cunto la siiyo iyada. **56** Waalidkeedii waa
yaabeen, wuxuuse amray inaanay ninna u sheegin waxa
dhacay.

9 Laba-iyo-tobankii ayuu isugu yeedhay, wuxuuna siiyey
xoog iyo amar ay jinniyada oo dhan ku saaraan oo ay
cudurro ku bogsiiyaan. **2** Wuuna diray inay boqortooyadii Ilaah
ku wacdiyaan dadka oo ay bogsiiyaan kuwa buka. **3** Wuxuuna
ku yidhi, Waxba safarka ha u qaadanina, ama ul, ama qandi,
ama kibis, ama lacag. Laba khamiisna ha qaadanina. **4** Guri
alla gurigaad gashaan jooga, meeshaasna ka baxa. **5** Kuwa
alla kuwii aan idin soo dhowayn, markaad magaaladaas ka

baxdaan siigada cagihiinna ka dhabaandhaba inay marag ka
gees ah ku ahaato. **6** Markaasay baxeen, oo tuulooyinka
ayay dhex mareen, iyagoo injiilka ku wacdiyaya oo meel
walbaba kuwa buka ku bogsiinaya. **7** Markaasaa taliye
Herodos maqlay waxa dhacay oo dhan, wuuna shakiyey,
waayo, qaar baa yidhi, Yooxanaa ayaa kuwii dhintay ka soo
sara kacay, **8** qaarna waxay yidhaahdeen, Eliyaas ayaa soo
muuqday, qaar kalena waxay yidhaahdeen, Nebi nebiyadii
hore ah ayaa soo sara kacay. **9** Markaasaa Herodos wuxuu
yidhi, Yooxanaa madaxaan ka gooyay, Yuu yahay kan aan
waxan ka maqlayo? Oo wuxuu doonayay inuu arko. **10**
Rasuulladii markay soo noqdeen ayay isaga u sheegeen
wixii ay sameeyeen. Wuuna waday oo keli ahaan u kaxeeyey
magaalada Beytsayda la odhan jiray. **11** Laakiin dadkii
badnaa, goortay ogaadeen, way soo raaceen. Markaasuuna
iyaga soo dhoweeyey, oo wuxuu kala hadlay wax ku saabsan
boqortooyadii. Ilaah, oo kuwii u baahnaa in la bogsiiyona
wuu bogsiiyey. **12** Goortii maalintii dhammaanaysay laba-
iyo-tobankii ayaa yimid iyagoo ku leh, Dadka badan dir si ay
u tagaan tuulooyinka iyo beeraha ku wareegsan, oo ay ugu
hoydaan oo cunto uga helaan, waayo, meeshan cidlada ah
ayaynu joognaa. **13** Wuxuuse ku yidhi, Idinku siiya waxay
cunaan. Waxay ku yidhaahdeen, Annagu wax ka badan
shan kibsood iyo laba kalluun ma hayno, inaannu tagno oo
dadkan oo dhan cunto u soo iibinno maahee. **14** Waayo,
waxay ku dhowaayeen shan kun oo nin. Wuxuu xertiisii ku
yidhi, U fadhiisiya koox koox konton konton ah. **15** Sidaasay
yeeleen oo wada fadhiisiyeen. **16** Markaasuu wuxuu qaaday
shantii kibsood iyo labadii kalluun, oo intuu cirka eegay,
ayuu barakeeyey, oo kala jejebiyey, oo xertiisii siiyey, inay
dadkii badnaa hortooda dhigaan. **17** Markaasay cuneen oo
ka wada dhergeen; waxaana la guray jajabkii ka hadhay
oo laba iyo toban dambiilood ah. **18** Intuu keli ahaan u
tukanayay, ayaa xertiisii la joogtay, markaasuu weyddiiyey
isagoo leh, Dadkii badnaa yay igu sheegaan? **19** Way
u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Yooxanaa Baabtiisaha;
qaar kalena waxay yidhaahdeen, Eliyaas, qaarna waxay
yidhaahdeen, Nebi nebiyadii hore ah oo soo sara kacay. **20**
Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinkuse yaad igu sheegtaan?
Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Masiixii Ilaah. **21**
Laakiin wuu waaniyey oo wuxuu ku amray inaanay ninna
waxaas u sheegin, **22** isagoo leh, Waxay waajib ugu tahay
Wiilka Aadanahu inuu wax badan ku xanuunsado, oo ay
waayeellada iyo wadaaddada sare iyo culimmadu diidaan, oo
la dilo, oo maalinta saddexaad la sara kiciyo. **23** Markaasuu
wuxuu kulligood ku yidhi, Mid uun hadduu doonayo inuu
iga daba yimaado, ha dayriyo doonistiisa, iskutallaabtiisana
maalin walba ha soo qaato oo ha i soo raaco. **24** Waayo,
kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin doonaa,
laakiin kan naftiisa u lumiya aawaday, kaasaa badbaadin
doona. **25** Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu dunida
oo dhan helo oo uu islumiyo oo khasaaro? **26** Maxaa
yeelay, ku alla kii ka xishooda aniga iyo ereygaygaba, Wiilka
Aadanaha ayaa ka xishoon doona isaga, goortuu ku yimaado
ammaantiisa iyo ammaanta Aabbihiis iyo tan malaa'igaha
quduuska ah. **27** Laakiin run baan idiin sheegayaa, Kuwa
halkan taagan qaarkood sinaba dhimasho uma dhadhamin
doonaan ilaa ay arkaan boqortooyada Ilaah. **28** Abbaaraha
siddeed maalmood hadalladan dabadood waxaa dhacay
inuu waday Butros, iyo Yooxanaa, iyo Yacquub, oo buurtuu
fuulay inuu ku tukado, **29** oo intuu tukanayay, araggii
wejigiisa ayaa si kale noqday, dharkiisuna caddaan ayuu la
dhalaalayay. **30** Oo bal eeg, laba nin ayaa la hadlayay isaga,
waxayna ahaayeen Muuse iyo Eliyaas, **31** oo ammaan ku
soo muuqday, oo waxay kala hadlayeen dhimashadiisa uu
Yeruusaalem dhowaan ku dhammayn lahaa. **32** Laakiin
Butros iyo kuwii la jiray ayaa hurdo la cuslaaday; oo goortay
tooseen ayay arkeen ammaantiisa iyo labadii nin oo la
taagan. **33** Kolkay ka tegayeen waxaa dhacay in Butros
ku yidhi Ciise, Macallimow, waxaa inoo wanaagsan inaynu
halkan joogno, haddaba saddex waab aannu ka dhisno, mid
adaan ku dhisaynaa, midna Muuse, midna Eliyaas, waayo,
ma uu garanaynin wuxuu leeyahay. **34** Intuu waxaas lahaa,
waxaa timid daruur oo iyagay hadhaysay, wayna baqeen
kolkay daruurtii galeen. **35** Daruurtiina waxaa ka yimid cod
leh, Kanu waa Wiilkayga aan jeclahay ee maqla isaga. **36**
Goortii codkii ahaaday Ciise keliya ayaa la arkay; markaasay
iska aamuseen, oo maalmahaas ninna uma ay sheegin wixii
ay arkeen. **37** Maalintii xigtay, goortay buurta ka soo degeen,
waxaa dhacay in dad badni la kulmay isaga. **38** Oo bal
eeg, nin dadkii badnaa ka mid ah ayaa qayliyey isagoo leh,
Macallimow, waxaan kaa baryayaa inaad wiilkayga eegto,
waayo, waa madigayga, **39** oo bal eeg, jinni baa qabsada,
oo dhaqsiba wiilkaa qayliya, jinniguna waa gilgilaa, oo wiilku
afkuu ka xumbeeyaa; dhib ayaa jinnigu kaga baxaa, isagoo
aad u burburinaya. **40** Waxaan xertaada ka baryay inay
ka saaraan, wayna kari waayeen. **41** Markaasaa Ciise u
jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow rumaysadka daranu oo
madaxa adagu, ilaa goormaan idinla jiri doonaa, oo ilaa
goormaan idiin dulqaadan doonaa? Wiilkaaga halkan keen.
42 Intuu weli soo socday, jinnigii ayaa jeexjeexay oo gilgilay.
Markaasaa Ciise jinnigii wasakhda lahaa canaantay, wiilkiina
ayuu bogsiiyey oo aabbihiis ku celiyey. **43** Kulli way ka
wada yaabeen Ilaah weynaantiisa. Laakiin intay kulligood la
wada yaabsanaayeen wixii uu sameeyey oo dhan, wuxuu
xertiisii ku yidhi, **44** Hadalladanu ha galeen dhegihiinna,
waayo, Wiilka Aadanaha ayaa dadka loo gacangelin doonaa.
45 Laakiin hadalkaas ayay garan waayeen, waana laga
qariyey si ayna u garan, wayna ka cabsadeen inay hadalkas
wax ka weyddiiyaan. **46** Waxaa ka dhex kacday dood ay
islahaayeen, Kee baa ahaan doonaa kan inoo weyn. **47**
Laakiin Ciise markuu gartay fikirrada qalbigooda ayuu ilmo
qaaday oo is-ag joojiyey, **48** markaasuu ku yidhi iyaga, Ku
alla kii magacayga ku aqbala ilmahan, wuu i aqbalaa, oo
ku alla kii i aqbalaa, wuxuu aqbalaa kii i soo diray, waayo,
kii idiinku wada yar, kaas ayaa u weyn. **49** Yooxanaa baa
u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, waxaannu aragnay
qof magacaaga jinniyo ku saaraya, oo waannu u diidnay,
waayo, isagu nama uu soo raaco. **50** Laakiin Ciise wuxuu ku
yidhi, Ha u diidina, waayo, kan aan idinka gees ahayn waa
idinla gees. **51** Goortii wakhtigii isaga kor loo qaadi lahaa uu
dhowaaday, wuxuu wejigiisa u jeediyey inuu Yeruusaalem
tago. **52** Markaasuu hortiisa cid u diray, oo intay tageen ayay
galeen tuulo reer Samaariya ah inay wax u diyaariyaan isaga.
53 Iyaguse ma ay dhowayn, waayo, wejigiisa ayaa u jeeday
xagga Yeruusaalem. **54** Markaasaa xertiisii Yacquub iyo

Yooxanaa goortay arkeen, waxay ku yidhaahdeen, Sayidow,
ma doonaysaa inaannu dab amarno inuu cirka ka soo dego
oo baabbi'iyo? **55** Isaguse waa ku jeestay oo canaantay
iyaga, oo ku yidhi, Garan maysaan caynkii ruuxa aad ka
tihiin. **56** Markaasay waxay aadeen tuulo kale. **57** Oo intay
jidka ku socdeen nin baa ku yidhi isaga, Waan ku raacayaa
meel alla meeshaad tagtidba. **58** Markaasaa Ciise wuxuu
ku yidhi, Dawacooyinku godad bay leeyihiin, shimbirraha
cirkuna buulal bay leeyihiin, laakiin Wiilka Aadanahu meel uu
madaxiisa dhigo ma leh. **59** Mid kalena ayuu ku yidhi, I soo
raac. Laakiin isagu wuxuu ku yidhi, Sayidow, horta ii oggolow
inaan tago oo aabbahay soo aaso. **60** Laakiin wuxuu ku
yidhi, Iska daa, meydadku ha aaseen meydadkooda, laakiin
adigu bax oo boqortooyadii Ilaah ku naadi. **61** Mid kale ayaa
yidhi, Sayidow, waan ku raacayaa, laakiin horta ii oggolow
inaan kuwa gurigayga jooga ku soo idhaahdo, Nabadgelyo.
62 Ciise ayaa ku yidhi, Ma jiro nin gacantiisa mixaraatka
saara oo dib u eega, oo u qalma boqortooyada Ilaah.

10 Waxaa dabadeed Rabbigu wuxuu soo bixiyey
toddobaatan kale, oo laba laba ayuu hortiisa u diray
ilaa magaalo walba iyo meel walba oo uu tegi lahaa. **2**
Wuxuuna ku yidhi, Waxa beerta laga gooynayaa way badan
yihiin, shaqaalayaashuse waa yar yihiin. Sidaa darteed
Sayidka beergooyska barya inuu shaqaalayaal beertiisa u
soo diro. **3** Socda, oo ogaada, waxaan idiin dirayaa sida
baraar oo yeey ku dhex jira. **4** Ha qaadanina kiish, ama
qandi, ama kabo, ninnaba jidka ha ku nabdaadinina. **5**
Guri alla gurigaad gashaan, horta waxaad ku tidhaahdaan,
Gurigan nabad ha u ahaato. **6** Ina nabdeed hadduu halkaas
joogo, nabaddiinnu waxay ahaan doontaa dushiisa, haddii
kalese way idinku soo noqon doontaa. **7** Gurigaas qudhiisa
jooga, idinkoo cunaya oo cabbaya waxay haystaan, waayo,
shaqaaluhu waa istaahilaa abaalgudkiisa. Guriba guri ha u
dhaafina. **8** Magaalo alla magaaladaad gashaan oo laydinka
soo dhoweeya, waxa laydin soo hor dhigo cuna. **9** Bogsiiya
kuwa buka oo halkaas jooga, oo ku dhaha, Boqortooyada
Ilaah waa idinku soo dhow dahay. **10** Laakiin magaalo alla
magaaladaad gashaan, oo aan laydinka soo dhowayn, u soo
baxa jidadkeeda, oo dhaha, **11** Xataa siigada magaaladiinna
ee cagahayaga soo raacday, waannu idinku tirtiraynaa,
laakiin kan ogaada, Boqortooyadii Ilaah waa dhow dahay.
12 Waxaan idinku leeyahay, Maalintaas Sodom ayaa ka
xisaab fududaan doonta magaaldaas. **13** Waa kuu hoog,
Khorasinay. Waa kuu hoog, Beytsayday, waayo, shuqulladii
xoogga lahaa oo laydinku dhex sameeyey haddii Turos
iyo Siidoon lagu samayn lahaa, goor horay toobadkeeni
lahaayeen, iyagoo dhar joonyad ah gashan oo dambas ku
fadhiya. **14** Laakiin maalinta xisaabta Turos iyo Siidoon waa
idinka xisaab fududaan doonaan. **15** Adiguna Kafarna'umay,
samada ma laguu sarraysiin doonaa? Waxaa lagu dejin
doonaa Haadees. **(Hadēs g86)** **16** Kan idin maqlaa waa i
maqlaa, kan idin diidaana, waa i diidaa, kan i diidaana, wuxuu
diidaa kii i soo diray. **17** Toddobaatankii farxad ayay la soo
noqdeen, iyagoo leh, Sayidow, xataa jinniyadu magacaaga
ayay nooga dambeeyaan. **18** Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Waxaan arkay Shayddaankoo sida hillaac samada uga soo
dhacaya. **19** Bal ogaada, waxaan idin siiyey amar aad
kula tumataan abeesooyin iyo dabaqalloocyo iyo xoogga oo
dhan ee cadowga; innaba waxba idinma yeeli doono. **20**
Laakiin tan ha ku farxina in jinniyadu ay idinka dambeeyaan,
laakiin ku farxa in magacyadiinnu ay jannada ku qoran yihiin.
21 Saacaddaas qudheeda ayuu Ruuxa Quduuska ah ku
reyreeyey oo yidhi, Waan kugu mahadnaqayaa, Aabbow,
Rabbiga samada iyo dhulkow, waayo, waxyaalahan ayaad
kuwa caqliga iyo garashada leh ka qarisay, oo waxaad u
muujisay ilmo yaryar. Haah, Aabbow, waayo, sidaas ayaa
kaa farxisay. **22** Aabbahay wax walbaba waa ii dhiibay; oo
ninna Wiilka garan maayo cid uu yahay Aabbaha maahee, oo
ninna Aabbaha garan maayo cid uu yahay, Wiilka maahee,
iyo kii Wiilku doonayo inuu u muujiyo. **23** Wuxuuna u jeestay
xertiisa oo keli ahaan ugu yidhi, Waxaa barakaysan indhaha
arka waxaad aragtaan; **24** waayo, waxaan idinku leeyahay,
Nebiyo iyo boqorro badan ayaa doonay inay arkaan waxaad
aragtaan, mana arkin, iyo inay maqlaan waxaad maqashaan,
mana ay maqlin. **25** Mid sharciga yaqaan ayaa istaagay
oo jirrabay, isagoo leh, Macallimow, maxaan sameeyaa
si aan ku dhaxlo nolosha weligeed ah? **(aiōnios g166)** **26**
Wuxuu ku yidhi, Maxaa sharciga ku qoran? Sidee baad u
akhridaa? **27** Isagaa u jawaabay oo ku yidhi, Waa inaad
Rabbiga Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan, iyo
naftaada oo dhan, iyo xooggaaga oo dhan, iyo caqligaaga
oo dhan, deriskaagana waa inaad u jeclaataa sida naftaada.
28 Wuxuu ku yidhi, Si hagaagsan ayaad u jawaabtay. Sidaas
yeel oo waad noolaan doontaa. **29** Laakiin isagoo doonaya
inuu iscaddeeyo inuu xaq yahay, ayuu Ciise ku yidhi, Yaa
deriskayga ah? **30** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Nin
baa Yeruusaalem ka soo degayay oo Yerixoo ku socday;
wuxuuna ku dhex dhacay tuugag, oo intay dharka ka furteen
oo garaaceen ayay ka tageen oo daayeen isagoo bestiis
ah. **31** Waxay noqotay in wadaad jidkaas ku soo degayay,
oo markuu arkay ayuu dhinaca kale maray. **32** Sidaas oo
kalena nin reer Laawi ah goortuu meeshaas yimid oo arkay,
ayuu dhinaca kale maray. **33** Laakiin nin reer Samaariya
ah intuu socday ayuu meeshiisa yimid, oo markuu arkay
ayuu u naxariistay. **34** Wuuna u dhowaaday, oo nabrihiisii
ka duudduubay, oo saliid iyo khamri ku shubay, markaasuu
saaray neefkiisii, oo hudheel geeyey, waana u dadaalay. **35**
Maalintii dambe wuxuu soo bixiyey laba dinaar, oo siiyey
ninkii hudheelkii lahaa, oo ku yidhi, U dadaal, oo wixii
dambe oo kaaga baxa, soo noqodkayga ayaan kuu celin
doonaa. **36** Saddexdaas kee bay kula tahay inuu deris u
ahaa kii tuugagga ku dhex dhacay? **37** Wuxuu ku yidhi, Kii u
naxariistay. Markaasaa Ciise ku yidhi, Tag oo sidaas oo kale
yeel. **38** Intay socdeen wuxuu galay tuulo. Markaasaa qof
dumar ah oo Maarta la odhan jiray ayaa gurigeeda gelisay.
39 Waxayna lahayd walaal Maryan la odhan jiray, oo iyaduna
waxay ag fadhiisatay cagihii Sayidka oo ereygiisa maqashay.
40 Laakiin Maarta waxaa jiidanaysay hawl badan, oo intay u
timid ayay ku tidhi, Sayidow, miyaanay waxba kula ahayn in
walaashay i daysay inaan keligay adeego? Haddaba la hadal
inay ila qabato. **41** Laakiin Sayidku waa u jawaabay oo ku
yidhi, Maarta, Maartay, wax badan ayaad ka welwelaysaa
oo isku dhibaysaa. **42** Laakiin mid baa loo baahan yahay,
Maryanna waxay dooratay intii roonayd oo aan laga qaadi
doonin.

11 Meel buu ku tukanayay, oo goortuu dhammeeyey, mid
xertiisa ka mid ah ayaa ku yidhi, Sayidow, na bar si loo
tukado, sida Yooxanaa xertiisa u baray. **2** Wuxuu ku yidhi,
Goortaad tukanaysaan dhaha, Aabbahayaga jannada ku
jirow, magacaagu quduus ha ahaado, boqortooyadaadu ha
timaado. **3** Maalinba maalin kibistayada nagu filan na sii. **4** Oo
naga cafi dembiyadayada, waayo, annaguba waa u cafinnaa
mid walba oo aannu qaan ku leennahay, oo jirrabaaddana
ha noo kaxayn. **5** Wuxuuna ku yidhi, Kiinnee baa saaxiib
leh oo saqdadhexe u tegaya oo ku odhanaya, Saaxiibow,
saddex kibsood i amaahi, **6** waayo, saaxiibkay ayaa safar
iiga yimid, oo waxaan hor dhigo ma hayo. **7** Kaasaana
gudaha ka jawaabaya oo odhanaya, Ha i dhibin. Albaabka
waa la xidhay; carruurtayduna sariirtay ila jiiftaa; umana
kici karo inaan wax ku siiyo. **8** Waxaan idinku leeyahay, In
kastoo aanu kici doonin oo aanu siin doonin saaxiibnimadiisa
aawadeed, weliba baryo badnaantiisa aawadeed ayuu u
kici doonaa oo u siin doonaa in alla intuu u baahan yahay.
9 Waxaan idinku leeyahay, Weyddiista oo waa laydin siin
doonaa; doona oo waad heli doontaan; garaaca oo waa
laydinka furi doonaa. **10** Waayo, mid kasta oo weyddiista
waa la siiyaa; kii doonaana waa helaa; kii garaacana waa
laga furi doonaa. **11** Midkiinnee baa oo aabbe ah haddii
wiilkiisu kibis weyddiisto, dhagax siinaya? Ama hadduu
kalluun weyddiisto, kalluunka meeshiis abeeso siinaya? **12**
Ama hadduu ukun weyddiisto, dabaqallooc siinaya? **13**
Haddaba idinka oo shar leh haddaad garanaysaan inaad
hadiyado wanaagsan carruurtiinna siisaan, intee ka badan
ayaa Aabbihiinna jannada ku jiraa Ruuxa Quduuska ah uu
siin doonaa kuwa isaga weyddiista? **14** Wuxuu saarayay
jinni carrab la'. Waxaana dhacay goortuu jinnigii baxay inuu
kii carrabka la'aa hadlay, dadkiina way yaabeen. **15** Laakiin
qaarkood ayaa yidhi, wuxuu jinniyada ku saaraa Be'elsebul oo
ah madaxda jinniyada. **16** Markaasaa kuwa kale oo jirrabaya
waxay ka doonayeen inuu calaamo cirka ka tuso. **17** Laakiin
isagoo garanaya fikirradooda ayuu ku yidhi, Boqortooyo
walba oo kala qaybsantaa, cidla' bay noqotaa, guri guri ka
qaybsamaana waa dumaa. **18** Shayddaankuna hadduu
kala qaybsamo, boqortooyadiisu sidee bay u taagnaan
doontaa? Waayo, waxaad tidhaahdaan, Waxaad jinniyo ku
saartaa Be'elsebul. **19** Anigu haddii aan jinniyada ku saaro
Be'elsebul, wiilashiinna yay ku saaraan? Sidaa darteed iyagu
waxay ahaanayaan xaakinnadiinna. **20** Laakiin haddaan
jinniyada ku saaro farta Ilaah, waxaa idiin timid boqortooyada
Ilaah. **21** Nin xoog leh oo hubaysan markuu ilaalinayo
barxaddiisa, alaabtiisu waa nabad gelaysaa. **22** Laakiin mid
ka xoog badan goortuu ku soo baxo oo ka adkaado, wuxuu
ka qaadaa hubkiisii uu isku halleeyey, oo wuu qaybiyaa
wuxuu ka dhacay. **23** Kan aan ila jirin waa iga gees, oo kan
aan ila ururin waa firdhiyaa. **24** Jinniga wasakhda leh goortuu
ninka ka baxo, wuxuu maraa meelo aan biyo lahayn, isagoo
nasasho doonaya, oo markuu heli waayo, wuxuu yidhaahdaa,
Waxaan ku noqonayaa gurigaygii aan ka baxay. **25** Oo
goortuu yimaado wuxuu helaa isagoo xaaqan oo hagaagsan.
26 Markaasuu tagaa oo wuxuu wataa toddoba jinni oo kale
oo ka xunxun isaga, wayna galaan oo halkaas joogaan.
Ninkaas wakhtigiisa dambe ayaa ka darnaada wakhtiga
hore. **27** Waxaa dhacay goortuu waxyaalahaas yidhi, in qof
dumar ah oo dadka ka mid ah codkeeda kor u qaadday
oo ku tidhi, Waxaa barakaysan uurka ku siday iyo naasihii
aad nuugtay. **28** Laakiin wuxuu ku yidhi, Runtaa, laakiin
waxaa barakaysan kuwa ereyga Ilaah maqla oo xajiya. **29**
Goortii dadkii badnaa isugu soo ururayeen, wuxuu bilaabay
inuu yidhaahdo, Qarniganu waa qarni shareed; calaamo bay
doonayaan, lamana siin doono, calaamada Yoonis maahee.
30 Waayo, sida Yoonis calaamo ugu noqday reer Nineweh,
sidaas oo kale ayuu Wiilka Aadanahu calaamo ugu ahaan
doonaa qarnigan. **31** Boqoradda koonfureed waxay xisaabta
la kici doontaa dadka qarnigan, wayna xukumi doontaa,
waayo, waxay ka timid meesha dhulka ugu shishaysa inay
xigmadda Sulaymaan maqasho, oo bal eeg, mid Sulaymaan
ka weyn ayaa halkan jooga. **32** Nimanka Nineweh waxay
xisaabta isla taagi doonaan dadka qarnigan, wayna xukumi
doonaan, waayo, waxay ku toobadkeeneen wacdigii Yoonis,
oo bal eeg, mid Yoonis ka weyn ayaa halkan jooga. **33**
Ma jiro nin, goortuu ilays shido, dhiga meel qarsoon ama
weel hoostiisa, laakiin wuxuu saaraa meeshii ilayska si ay
kuwa soo galaa iftiinka u arkaan. **34** Ilayska jidhkaagu waa
ishaada, ishaaduna markay hagaagsan tahay, jidhkaaga oo
dhammu waa iftiimaa, laakiin goortay xun tahay, jidhkaaguna
waa gudcur. **35** Haddaba iska jir si iftiinka kugu jiraa aanu
gudcur u ahaan. **36** Haddaba haddii jidhkaaga oo dhammu
iftiimo, aanuna lahayn meel gudcur ah, waa wada iftiimaa,
sida goortii ilayska dhalaalayaa uu kuu iftiimiyo. **37** Goortuu
hadlayay, nin Farrisi ah ayaa weyddiistay inuu wax la cuno;
wuuna galay gurigiisa, oo cunto u fadhiistay. **38** Farrisigii
markuu arkay waa yaabay, waayo, cuntada horteed ma uu
faraxalan. **39** Sayidka ayaa ku yidhi, Haddeer idinkoo Farrisiin
ah waxaad dusha ka nadiifisaan koobka iyo xeedhada, laakiin
xaggiinna hoose waxaa ka buuxa dulun iyo shar. **40** Doqonno
yahow, kii dusha sameeyey miyaanu gudahana samaynin?
41 Laakiin waxa gudaha ah sadaqad u bixiya, oo bal eeg, wax
walba waa idiin nadiifsan yihiin. **42** Laakiin waa idiin hoog,
Farrisiin yahay, waayo, reexaanta iyo kabsarta iyo khodaarta
oo dhan toban meelood ayaad meel ka bixisaan, oo waxaad
dhaaftaan xukunka iyo jeclaanta Ilaah. Waxaad lahaydeen
inaad waxan samaysaan oo aydnaan kuwa kale dhaafin. **43**
Waa idiin hoog, Farrisiin yahay, waayo, waxaad jeceshihiin
kursiyada hore oo sunagogyada, iyo salaanta suuqa. **44**
Waa idiin hoog, waayo, waxaad tihiin sida xabaalo aan
muuqanaynin; nimanka dul marayaana aanay garanaynin. **45**
Kuwa sharciga yaqaan midkood ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Macallimow, markaad waxaas leedahay, annagana waad na
caayaysaa. **46** Markaasuu ku yidhi, Idinkana waa idiin hoog,
sharciga sheegayaal yahow, waayo, waxaad nimanka ku
rartaan wax culus oo qaadiddoodu dhib leedahay; idinkuse
farihiinna middood kuma taabataan culaabta. **47** Waa
idiin hoog, waayo, waxaad dhistaan xabaalaha nebiyada,
awowayaashiinse way dileen. **48** Haddaba waxaad tihiin
markhaatiyaal oo aad oggoshihiin shuqulkii awowayaashiin,
waayo, iyagaa dilay, idinkuna waad dhistaan xabaalahooda.
49 Sidaa darteed xigmadda Ilaah ayaa tidhi, Waxaan u diri
doonaa nebiyo iyo rasuullo; qaarkood waa la dili doonaa oo la
silcin doonaa, **50** in qarnigan la weyddiiyo dhiiggii nebiyada
oo dhan oo daatay tan iyo aasaaskii dunida, **51** oo laga
bilaabo dhiiggii Haabiil ilaa dhiiggii Sakariyas kii ku dhintay

meeshii allabariga iyo meesha quduuska ah dhexdooda.
Runtii, waxaan idinku leeyahay, Qarnigan ayaa la weyddiin
doonaa. 52 Waa idiin hoog, sharciga sheegayaal yahow,
waayo, furihii garashada ayaad qaaddeen. Idinka qudhiinnu
ma gelin, oo kuwii gelayayna ayaad ka hor joogsateen. 53
Oo kolkuu meeshaas ka baxay, culimmada iyo Farrisiintu
waxay bilaabeen inay aad ugu dhirfaan iyo inay wax badan
kaga hadlisiiyaan, 54 iyagoo gaadaya inay ku qabtaan wixii
afkiisa ka soo baxa.

12 Markii dadkii badnaa oo tirola'aanta ahaa isa soo
tubeen, ilaa ay qaarba qaar ku joogjoogsadeen, wuxuu
bilaabay inuu kolkii hore xertiisa ku yidhaahdo, Iska jira
khamiirka Farrisiinta kan ah labawejiilenimada. 2 Ma jiro
wax daboolan oo aan soo muuqan doonin ama wax qarsoon
oo aan la garan doonin. 3 Sidaa darteed wax kasta oo
aad gudcurka ku dhex tidhaahdeen, iftiinka ayaa laga maqli
doonaa, oo wixii aad dhegta iskagala hadasheen qoolal
qarsoon ayaa guryaha dushooda lagaga dhawaaqi doonaa.
4 Waxaan idinku leeyahay, saaxiibbadayow, Ha ka baqina
kuwa jidhka dila, oo aan dabadeed wax kale samayn karin. 5
Laakiin waxaan idinkaga digayaa kaad ka baqi lahaydeen. Ka
baqa kan kolkuu dilo dabadeed amar u leh inuu jahannamada
ku tuuro. Runtii, waxaan idinku leeyahay, Kaas ka baqa.
(Geenna g1067) 6 Shan shimbirrood miyaan laba beesadood
lagu iibin? Oo midna lagama illaawin Ilaah hortiisa. 7 Laakiin
timaha madaxiinna oo dhan waa tirsan yihiin. Ha baqina;
waad ka qiima badan tihiin shimbirro badan. 8 Weliba waxaan
idinku leeyahay, Mid walba oo igu qirta dadka hortiisa,
ayaa Wiilka Aadanahu ku qiran doonaa malaa'igaha Ilaah
hortooda. 9 Laakiin kii igu diida dadka hortiisa, malaa'igaha
Ilaah hortooda ayaa lagu diidi doonaa, 10 oo mid walba oo
ku hadla hadal Wiilka Aadanaha ka gees ah, waa loo cafiyi
doonaa, laakiin kii caaya Ruuxa Quduuska ah looma cafiyi
doono. 11 Goortay idin hor keenayaan sunagogyada, iyo
taliyayaasha, iyo kuwa amarka leh, ha ka welwelina sidii iyo
wixii aad ku jawaabi doontaan ama waxaad odhan doontaan,
12 waayo, Ruuxa Quduuska ah ayaa saacaddaas idin bari
doonaa wixii aad leedihiin inaad tidhaahdaan. 13 Oo mid
dadka ka mid ah ayaa ku yidhi, Macallimow, walaalkay u
sheeg inuu dhaxalka ila qaybsado. 14 Laakiin wuxuu ku
yidhi, Ninkow, yaa iiga kiin dhigay xukume ama qaybiye? 15
Wuxuu iyaga ku yidhi, Fiiriya oo iska ilaaliya damacnimada
oo dhan, waayo, qof goortuu maal badnaado, noloshiisu
kama timaado maalkuu leeyahay. 16 Markaasuu masaal
kula hadlay oo ku yidhi, Nin hodan ah dhulkiisa ayaa wax
badan bixiyey. 17 Kolkaasuu isla tashaday isagoo leh,
Maxaan sameeyaa, waayo, ma haysto meel aan ku ururiyo
wixii ii baxay? 18 Markaasuu yidhi, Sidan ayaan samayn
doonaa. Maqsinnadaydii ayaan dumin doonaa oo kuwa ka
waaweyn ayaan dhisan doonaa; halkaasna ayaan ku urursan
doonaa sarreenkayga iyo alaabtayda oo dhan, 19 oo waxaan
naftayda ku odhan doonaa, Nafay, waxaad leedahay alaab
badan oo sannado badan loo dhigay. Naso oo wax cun oo
cab oo farax. 20 Laakiin Ilaah wuxuu ku yidhi, Kaaga doqonka
ahow, caawa naftaada waa lagu weyddiisan doonaa, wixii
aad diyaarsatayna yaa lahaan doonaa? 21 Sidaas oo kale
weeye kan maal urursada oo aan Ilaah u hodan ahayn. 22
Markaasuu xertiisii ku yidhi, Sidaa darteed waxaan idinku
leeyahay, Ha ugu welwelina naftiinna waxaad cuni doontaan,
jidhkiinnana waxaad huwin doontaan. 23 Waayo, naftu waa
ka roon tahay cuntada, jidhkuna waa ka roon yahay dharka.
24 Tukayaasha fiiriya, waayo, waxba ma beeraan, waxna
ma gurtaan, mana haystaan maqsin ama meel ay wax ku
urursadaan, oo Ilaah baa cunto siiya. Intee baad ka roon
tihiin shimbirraha! 25 Midkiinee intuu welwelo, dhererkiisa
dhudhun ku dari kara? 26 Haddaba haddii aanad samayn
karin xataa waxa u yar, maxaad ugu welweshaan intii kale?
27 Fiiriya ubaxyada, siday u baxaan, ma ay shaqeeyaan,
ma ayna miiqdaan. Weliba waxaan idinku leeyahay, Xataa
Sulaymaan wakhtiga ammaantiisii oo dhan dhar uma uu
gashan jirin sida kuwan midkood. 28 Laakiin haddii Ilaah
sidaa u huwiyo cawska maanta duurka ku yaal oo berrito
moofada lagu ridayo, sidee ka badan ayuu idiin huwinayaa,
rumaysad yarayaalow? 29 Ha doondoonina waxaad cuntaan
iyo waxaad cabtaan, oo ha shakiyina, 30 waayo, quruumaha
dunidu waxaas oo dhan ayay doondoonaan; laakiin Aabbihiin
waa og yahay inaad waxaas u baahan tihiin. 31 Laakiin
doondoona boqortooyadiisa, oo waxaas oo dhan waa
laydiinku dari doonaa. 32 Ha baqina, idoyahow yari, waayo,
Aabbihiin waxaa ka farxiya inuu boqortooyada idin siiyo.
33 Iibiya waxaad leedihiin oo sadaqo bixiya. Samaysta
kiishash aan duugoobaynin, oo maal aan dhammaanaynin
ku urursada jannada, meesha aan tuug ku soo dhowaan oo
aan aboor ku baabbi'in. 34 Waayo, meesha maalkiinnu ku
jiro, meeshaasaa qalbigiinnuna ku jiri doonaa. 35 Dhexdiinnu
ha xidhnaato, laambadihiinnuna ha baxaan. 36 Idinkuna
ahaada sida niman sayidkooda sugaya, goortuu arooska
ka soo noqdo, inay markiiba ka furaan markuu yimaado
oo garaaco. 37 Waxaa barakaysan addoommadaas, kuwa
sayidku goortuu yimaado, uu helo iyagoo soo jeeda. Runtii
waxaan idinku leeyahay, Isagu waa guntan doonaa, oo cunto
ayuu u fadhiisan doonaa, oo intuu iyaga u dhowaado ayuu
u adeegi doonaa. 38 Hadduu yimaado wakhtigii gaadhka
labaad ama kan saddexaad oo uu helo iyagoo sidaas ah,
kuwaas ayaa barakaysan. 39 Laakiin tan ogaada, odayga
reerku hadduu ogaan lahaa saacadda tuuggu imanayo,
wuu soo jeedi lahaa, oo uma uu daayeen in gurigiisa la
jebiyo. 40 Idinkuna diyaar ahaada, waayo, saacad aydnaan
u malaynaynin ayaa Wiilka Aadanahu imanayaa. 41 Butros
ayaa ku yidhi, Sayidow, ma annaga ayaad masaalkan nagula
hadlaysaa ama dadka oo dhan? 42 Sayidkuna wuxuu yidhi,
Haddaba yuu yahay wakiilka aaminka ah oo caqliga leh,
kan uu sayidkiisu u sarraysiin doona dadka gurigiisa, inuu
qaybtooda oo cuntada ah siiyo wakhtigeeda? 43 Waxaa
barakaysan addoonkaas kan sayidkiisu goortuu yimaado
uu helayo isagoo sidaas samaynaya. 44 Runtii waxaan
idinku leeyahay. Wuxuu leeyahay oo dhan ayuu ka sarraysiin
doonaa isaga. 45 Laakiin haddii addoonkaas qalbigiisa
ka yidhaahdo, Sayidkayga imaatinkiisii waa raagay, oo
uu bilaabo inuu garaaco midiidinyada ragga iyo dumarka
ahaa, iyo inuu wax cuno oo wax cabbo oo sakhraamo, 46
addoonkaas sayidkiisu wuxuu iman doonaa maalin aanu
filayn oo saacad aanu ogayn, oo waa kala jeexi doonaa, oo
wuxuu ka dhigi doonaa mid qayb la hela kuwa aan aaminka
ahayn. 47 Addoonkaas ogaa doonista sayidkiisa, oo aan
diyaargarayn, oo aan yeelin sidii doonistiisu ahayd, wax

badan waa la garaaci doonaa. **48** Laakiin kii aan ogayn oo yeelayse wixii garaacid istaahila, wax yar baa la garaaci doonaa. Mid kasta oo wax badan la siiyey, wax badan ayaa laga dooni doonaa, oo kan wax badan loo sii dhiibtay, wax ka badan ayaa la weyddiisan doonaa. **49** Waxaan u imid inaan dab dhulka ku tuuro, oo maxaan doonayaa hadduu durba shidan yahay? **50** Anigu waxaan leeyahay baabtiis in laygu baabtiisayo oo sidee lay cidhiidhiyey ilaa uu dhammaado! **51** Miyaad u malaynaysaan inaan u imid inaan nabad dhulka siiyo? Waxaan idinku leeyahay, Maya, laakiinse kalasoocid. **52** Waayo, intii haddeer ka dambaysa waxaa guri ku jiri doona shan kala soocan, saddex laba ka gees ah iyo laba saddex ka gees ah. **53** Waa kala soocmayaan, aabbe wiil ka gees ah iyo wiil aabbe ka gees ah, hooyo gabadh ka gees ah iyo gabadh hooyadeed ka gees ah, soddoh afadii wiilkeeda ka gees ah iyo afadii wiilkii soddohdeed ka gees ah. **54** Weliba wuxuu dadkii badnaa ku yidhi, Goortaad aragtaan daruur gabbaldhac ka soo baxaysa, kolkiiba waxaad tidhaahdaan, Roob baa soo socda, oo sidaasuu noqdaa. **55** Oo goortaad aragtaan dabayl koonfureed oo dhacaysa waxaad tidhaahdaan, Kulaylku waa iman doonaa, waana noqda. **56** Labawejiilayaal yahow, waxaad kala garanaysaan muuqashada dhulka iyo cirka, laakiin wakhtigan sidee baad u kala garan weydaan? **57** Maxaad qudhiinnu waxa xaqa ah u xukumi weydaan? **58** Goortaad cadowgaaga u raacdo xaakinka, intaad jidka maraysaan ku dadaal si aad uga baxsato, inaanu xaakinka kuu jiidin, xaakinkuna askariga kuu dhiibin, askariguna xabsiga kugu tuurin. **59** Waxaan kugu leeyahay, Halkaas ka soo bixi maysid ilaa aad siisid lacagta u yar oo ugu dambaysa.

13 Wakhtigaas qudhiisa waxaa joogay qaar wax uga sheegay dadka reer Galili oo Bilaatos dhiiggooda ku daray allabarigooda. **2** Kolkaasaa Ciise u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Ma waxay idinla tahay in kuwii reer Galili ahaa ay ka dembi badnaayeen kuwii kale oo reer Galili oo dhan waxyaalahaas ay ku silceen aawadood? **3** Waxaan idinku leeyahay, Maya, laakiin haddaanad toobadkeenin, kulligiin sidaas oo kale ayaad u lumi doontaan. **4** Ama siddeed iyo tobankii oo munaaradda Siloo'am ay ku soo dhacday oo ay dishay, ma waxay idinla tahay, inay ka gef badnaayeen dadka Yeruusaalem joogay oo dhan? **5** Waxaan idinku leeyahay, Maya, laakiin haddaydnan toobadkeenin, kulligiin sidaas oo kale ayaad u lumi doontaan. **6** Markaasuu masaalkan ku hadlay, Nin baa wuxuu lahaa geed berde ah oo beertiisii canabka ahayd lagu beeray. Waa u yimid isagoo midho ka doonaya, waxbana kama uu helin. **7** Wuxuu beer-ka-shaqeeyihii ku yidhi, Bal eeg, saddex sannadood ayaan imanayay oo berdahan midho ka doonayay, kamana helin. Jar, muxuu dhulka u khasaarinayaa? **8** Markaasuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, sannaddanna daa ilaa aan hareerihiisa qodqodo oo aan digeeyo. **9** Dabadeed hadduu midhaysto, wanaag; haddii kalese waad jari doontaa. **10** Maalin sabti ah sunagogyada midkood ayuu wax ku barayay. **11** Oo bal eeg, waxaa joogtay naag siddeed iyo toban sannadood cudur qabtay, wayna isku soo jabnayd, mana ay kari karin inay istoosiso. **12** Ciise goortuu arkay, ayuu u yeedhay oo ku yidhi, Haweentoy, cudurkaaga waad ka furan tahay. **13** Kolkaasuu gacmihiisa saaray, oo kolkiiba way toosnaatay, oo Ilaah bay ammaantay. **14** Kii sunagogga u sarreeyey ayaa cadho ku jawaabay, waayo, Ciise maalintii sabtida ahayd ayuu wax bogsiiyey, wuxuuna dadkii badnaa ku yidhi, Waxaa jira lix maalmood oo dadkii leeyihiin inay shaqeeyaan. Maalmahaas haddaba kaalaya, ha laydin bogsiiye, ee ha imanina maalinta sabtida ah. **15** Laakiin Sayidka ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Labawejiilayaal yahow, mid kasta oo idinka mid ah miyaanu sabtida dibigiisa ama dameerkiisa ka soo furin golaha oo u wadin inuu soo waraabiyo? **16** Oo naagtan oo ina Ibraahim ah oo Shayddaanku siddeed iyo toban sannadood xidhay, miyaanay lahayn in maalinta sabtida ah laga fura xidhmaddaas? **17** Goortuu waxaas yidhi cadaawayaashiisii oo dhan way wada ceeboobeen, dadkii oo dhanna ayaa ku reyreeyey wax walba oo ammaanta lahaa oo uu falay. **18** Haddaba wuxuu yidhi, Boqortooyada Ilaah maxay u eg tahay oo maxaan u ekaysiiyaa? **19** Waxay u eg tahay iniin khardal ah, oo nin qaaday oo beertiisii ku riday, oo ay baxday oo geed dheer noqotay, shimbirraha cirkuna laamaheeday ku degeen. **20** Haddana wuxuu yidhi, Maxaan boqortooyada Ilaah u ekaysiiyaa? **21** Waxay u eg tahay khamiir naag intay qaadday ay saddex qiyaasood oo bur ah ku dhex qooshtay ilaa ay wada khamiireen. **22** Oo wuxuu dhex marayay magaalooyin iyo tuulooyin isagoo wax baraya, Yeruusaalemna ayuu ku socday. **23** Mid baa wuxuu ku yidhi, Sayidow, ma yar yihiin kuwa badbaadayaa? **24** Wuxuuna ku yidhi, Aad u dadaala inaad iridda cidhiidhsan ka gashaan, waayo, waxaan idinku leeyahay, Qaar badan ayaa dooni doona inay galaan, mana kari doonaan. **25** Goortii ninkii guriga lahaa kaco oo albaabka xidho, oo aad bilowdaan inaad dibadda istaagtaan oo aad albaabka garaacdaan, idinkoo leh, Sayidow, naga fur; isaguna waa u jawaabi doonaa oo idinku odhan doonaa, Garan maayo meeshaad ka timaadeen. **26** Markaasaad bilaabi doontaan inaad tidhaahdaan, Hortaada ayaannu wax ku cuni jirnay oo ku cabbi jirnay, oo jidadkayaga ayaad wax ku bari jirtay. **27** Markaasuu odhan doonaa, Waxaan idinku leeyahay, Garan maayo meeshaad ka timaadeen; iga taga kulligiin oo xaqdarrada ka shaqeeya. **28** Halkaa waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi goortaad boqortooyada Ilaah ku aragtaan Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub iyo nebiyada oo dhan, oo idinkana dibadda laydiin tuuray. **29** Waxay ka iman doonaan bari iyo galbeed iyo woqooyi iyo koonfur, waxayna dhex fadhiisan doonaan boqortooyada Ilaah. **30** Ogaada, kuwa ugu dambeeya ayaa ugu horrayn doona, kuwa ugu horreeyaana way ugu dambayn doonaan. **31** Markaas qudhiisa ayaa waxaa yimid qaar Farrisiin ah iyagoo ku leh, Bax oo ka tag meeshan, waayo, Herodos ayaa doonaya inuu ku dilo. **32** Wuxuu iyaga ku yidhi, Idinku u taga oo dawacaas u sheega, Bal eeg, maanta iyo berriba ayaan jinniyo saarayaa oo dad bogsiinayaa, maalinta saddexaadna ayaan kaamilmayaa. **33** Laakiin waa inaan socdo maanta iyo berri iyo maalinta ku xigtaba, waayo, ma noqon karto nebi inuu ku dhinto Yeruusaalem dibaddeeda. **34** Yeruusaalemay, Yeruusaalemay, tan nebiyada dishoy, oo kuwa loo soo diray dhagxisoy! Intee baan marar badan jeclaaday inaan carruurtaada u soo ururiyo xataa sida dooradu carruurteeda baalasheeda hoostooda ugu ururiso,

laakiin idinku ma aydnaan jeclayn. **35** Ogaada, gurigiinnii
waa laydiin daayay, isagoo cidla ah. Waxaan idinku leeyahay,
Ima arki doontaan ilaa aad tidhaahdaan, Waxaa barakaysan
kan Rabbiga magiciisa ku imanaya.

14 Maalin sabti ah markuu galay mid ka mid ah kuwa
Farrisiinta u sarreeya gurigiisa inuu kibis cuno, waxaa
dhacay inay fiirinayeen. **2** Oo bal eeg, waxaa hortiisa joogay
nin uurweynaad qaba. **3** Markaasaa Ciise u jawaabay oo
kuwii sharciga yiqiin iyo Farrisiintii ku yidhi, isagoo leh, Ma
xalaal baa in sabtida wax la bogsiiyo, mise maya? **4** Laakiin
way aamuseen. Isaguse, intuu ninkii qabtay, ayuu bogsiiyey,
markaasuu sii daayay. **5** Wuxuu iyaga ku yidhi, Kiinnee baa
leh dameer ama dibi ceel ku dhacay oo aan maalin sabti
ah dhaqso uga soo bixinaynin? **6** Wayna uga jawaabi kari
waayeen waxyaalahaas. **7** Goortuu arkay kuwii loo yeedhay
siday kursiyada hore u doorteen, ayuu masaal kula hadlay oo
ku yidhi, **8** Markii nin kuugu yeedho aroos, kursiga hore ha
fadhiisan, waaba intaasoo isagu nin kaa murwad weyn ugu
yeedho, **9** oo kii isaga iyo adiga idiin yeedhay uu yimaado oo
kugu yidhaahdo, Kan meel sii, oo markaasaad bilaabaysaa
inaad meesha dambe ceeb ku fadhiisato. **10** Laakiin goortii
laguu yeedho, tag oo meesha u hoosaysa fadhiiso, si kii kuu
yeedhay kolkuu yimaado uu kuugu yidhaahdo, Saaxiibow,
sare u soco. Markaasaad ammaan ku lahaan doontaa kuwa
cuntada kula fadhiya oo dhan hortooda. **11** Waayo, mid
kasta oo isa sarraysiiya waa la hoosaysiin doonaa; oo kii is-
hoosaysiiyana waa la sarraysiin doonaa. **12** Wuxuuna ku
yidhi kii u yeedhay, Goortaad qado ama casho samayso, ha
u yeedhin saaxiibbadaada ama walaalahaa ama xigaalkaa
ama derisyadaada hodanka ah, waaba intaasoo iyaguna ay
markooda kuu yeedhaan, oo ay abaalgud kugu noqotaa.
13 Laakiin goortaad diyaafad samayso waxaad u yeedhaa
masaakiinta iyo kuwa laxaadka la' iyo curyaannada iyo
indhoolayaasha, **14** oo aad barakaysnaan doontaa, waayo,
iyagu maleh waxa ay kuugu abaalgudaan, laakiin waxaa
laguu abaalgudi doonaa wakhtiga sarakicidda kuwa xaqa
ah. **15** Kuwa cuntada ula fadhiyey midkood, goortuu waxaas
maqlay, wuxuu isaga ku yidhi, Waxaa barakaysan kan kibis
ku cuni doona boqortooyada Ilaah. **16** Wuxuuse ku yidhi, Nin
baa casho weyn sameeyey, oo dad badan u yeedhay, **17** oo
saacaddii cashada ayuu addoonkiisii u diray inuu kuwii loo
yeedhay ku yidhaahdo, Kaalaya, waayo, haatan wax waluba
waa diyaar. **18** Markaasay kulligood waxay bilaabeen inay
fikir keliya ku marmarsiiyoodaan. Kii u horreeyey ayaa ku
yidhi, Beer baan iibsaday, oo waa inaan tago oo aan soo arko.
Waxaan kaa baryayaa inaad iga raalli ahaato. **19** Mid kale
ayaa yidhi, Waxaan iibsaday shan qindi oo dibi ah, oo waan
tegayaa inaan imtixaamo. Waxaan kaa baryayaa inaad iga
raalli ahaato. **20** Mid kale ayaa yidhi, Naag baan guursaday,
sidaa darteed ma iman karo. **21** Markaasaa addoonkii yimid,
oo waxaas ayuu sayidkiisii u sheegay. Kolkaasaa sayidkii
gurigu cadhooday, oo wuxuu addoonkiisii ku yidhi, Dhaqso
jidadka iyo surimmada magaalada u bax oo soo kaxee
masaakiinta iyo kuwa laxaadka la' iyo indhoolayaasha iyo
curyaannada. **22** Kolkaasaa addoonkii ku yidhi, Sayidow,
waxaad amartay waa la yeelay, oo weli meel baa bannaan.
23 Markaasaa sayidkii wuxuu addoonkii ku yidhi, Jidadka
iyo wadiiqooyinka oodaha u bax, oo dadka ku qasab inay
soo galaan, si uu gurigaygu u buuxsamo. **24** Waayo,
waxaan idinku leeyahay, Nimankaas loo yeedhay midkoodna
cashadayda dhadhamin maayo. **25** Waxaa isaga la socday
dad badan. Markaasuu u jeestay, oo wuxuu ku yidhi, **26**
Haddii qof ii yimaado oo aanu nicin aabbihiis iyo hooyadiis
iyo afadiisa iyo carruurtiisa iyo walaalihiis, xataa naftiisana
xer iima ahaan karo. **27** Ku alla kii aan iskutallaabtiisa soo
qaadan oo aan iga daba iman, xer iima ahaan karo. **28**
Waayo, midkiinnee doonaya inuu noobiyad dhiso oo aan
kolkii hore fadhiisan inuu xisaabo intay ku kacayso, inuu
ogaado inuu haysto wax uu ku dhammeeyo iyo in kale? **29**
Waaba intaasoo markuu aasaaska dhigo oo uu dhammayn
kari waayo, kuwa eegaya oo dhammu ay bilaabaan inay ku
qoslaan, **30** iyagoo leh, Ninkanu wuxuu bilaabay inuu wax
dhiso, waana dhammayn kari waayay. **31** Ama boqorkee u
tegaya inuu boqor kale dagaal u baxo, isagoo aan kolkii hore
fadhiisan oo tashan inuu toban kun kala hor tegi karo kan
labaatan kun ula imanaya? **32** Ama haddii kale intuu kan
kale weli fog yahay, ayuu ergo soo diraa oo uu weyddiistaa
wax lagu heshiiyo. **33** Sidaa darteed midkiin walba oo aan
ka tegin wuxuu leeyahay oo dhan, xer iima ahaan karo.
34 Haddaba cusbadu waa wanaagsan tahay, laakiin haddii
cusbadu dhadhan beesho, maxaa lagu cusbaynayaa? **35**
Uma ay wanaagsana dhulka ama meeshii digada, waase la
tuuraa. Kan dhego wax lagu maqlo lahu, ha maqlo.

15 Waxaa Ciise u soo dhowaanayay cashuurqaadayaasha
iyo dembilayaasha oo dhan inay maqlaan. **2** Kolkaasay
Farrisiintii iyo culimmadiiba gununaceen, iyagoo leh, Ninkanu
dembilayaashuu soo dhoweeyaa oo wax la cunaa. **3**
Markaasuu masaalkan kula hadlay, oo ku yidhi, **4** Ninkiinnee
baa tiro ido ah leh, oo middood ka hallowday, aan sagaal
iyo sagaashanka cidlada kaga tegin, oo aan tii hallowday
ka daba tegin, ilaa uu soo helo? **5** Oo goortuu soo helo,
aan garbihiisa saarin, isagoo faraxsan. **6** Oo goortuu guriga
yimaado, aan isugu yeedhin saaxiibbadiisa iyo derisyadiisa,
isagoo ku leh, Ila farxa, waayo, waxaan helay laxdaydii iga
hallowday? **7** Waxaan idinku leeyahay, Sidaas oo kale,
farxad ayaa jannada kaga jiri doonta dembile toobadkeena in
ka badan sagaal iyo sagaashan xaq ah oo aan toobadkeen u
baahnayn. **8** Ama naagtee baa toban daraakmo oo lacag ah
leh, oo hadday daraakmo lumiso, aan laambad shidin, oo
aan guriga xaaqin, oo aan dadaal ku doonin ilaa ay hesho?
9 Oo markay hesho, aan saaxiibbadeeda iyo derisyadeeda
isugu yeedhin iyadoo ku leh, Ila farxa, waayo, waxaan
helay daraakmadii iga luntay. **10** Waxaan idinku leeyahay,
Sidaas oo kale markii mid dembi leh toobadkeenoba, farxad
ayaa kaga jirta malaa'igaha Ilaah hortooda. **11** Wuxuuna
yidhi, Nin baa laba wiil lahaa. **12** Kii yaraa ayaa aabbihii
ku yidhi, Aabbow, waxaaga qaybtii aan heli lahaa i sii.
Markaasuu iyaga u qaybiyey wuxuu ku noolaa. **13** Maalmo
aan badnayn dabadeed wiilkii yaraa waa wada ururaday
wax walbaba, oo dhul fog ayuu u safray, halkaas ayuuna
wixiisii ku khasaariyey, isagoo iska tumaya. **14** Goortuu wada
bixiyey dabadeed ayaa abaar daran dhulkaas ka dhacday,
wuuna bilaabay inuu baahdo. **15** Goortaasuu tegey oo
isku daray nin dadka dhulkaas ah, kan u diray beerihiisa

inuu doofaarro daajiyo. **16** Wuxuu damcay inuu calooshiisa
ka buuxiyo buunshihii doofaarradu ay cunayeen, ninnana
waxba ma uu siin. **17** Goortuu isgartay ayuu yidhi, Intee baa
kuwa aabbahay kiraystay haysata kibis ka badan in ku filan,
aniguna macaluul baan halkan ugu bakhtiyayaa. **18** Waan
kici oo aan aabbahay u tegi, oo waxaan ku odhan, Aabbow,
waxaan ku dembaabay jannada iyo hortaadaba. **19** Kol
dambe ma istaahilo in laygu yeedho wiilkaaga, ee iga dhig
sida kuwa aad kiraysatay midkood oo kale. **20** Markaasuu
kacay, oo wuxuu u yimid aabbihii, laakiin intuu weli ka fogaa
ayaa aabbihiis arkay, waana u naxariistay, oo ku soo orday
oo qoortuu iskaga duubay, oo dhunkaday. **21** Markaasaa
wiilkii ku yidhi, Aabbow, waxaan ku dembaabay jannada
iyo hortaadaba; kol dambe ma istaahilo in laygu yeedho
wiilkaaga. **22** Laakiin aabbihii ayaa addoommadiisii ku yidhi,
Dhaqso u soo bixiya khamiiska ugu wanaagsan oo u geliya,
kaatunna gacanta u geliya, kabona cagaha u geliya. **23** Dibigii
yaraa ee la shishleeyey keena oo gowraca, aynu cunno
oo faraxno, **24** waayo, wiilkaygan wuu dhintay, wuuna soo
noolaaday; wuu lumay, waana la helay. Markaasay bilaabeen
inay farxaan. **25** Laakiin wiilkiisii weynaa beerta buu ku jiray,
oo intuu soo socday oo guriga u soo dhowaanayay, wuxuu
maqlay muusika iyo cayaar. **26** Markaasuu midiidinyada
midkood u yeedhay oo weyddiiyey, Waa maxay waxaas? **27**
Markaasuu ku yidhi, Walaalkaa ayaa yimid, aabbahaana
dibigii yaraa ee la shishleeyey ayuu u gowracay, waayo,
ladnaan buu ku helay. **28** Laakiin wuu cadhooday, oo inuu
galo ma doonayn, markaasaa aabbihiis soo baxay oo baryay.
29 Laakiin wuu u jawaabay, oo wuxuu aabbihiis ku yidhi,
Bal eeg, intaas oo sannadood ayaan kuu shaqaynayay, oo
weligay amarkaaga kama aan xadgudbin, oo weligaa waxar
iima aad siin inaan saaxiibbadayda la farxo, **30** Laakiin goortii
uu yimid wiilkaagani waxaagii aad ku noolayd dhillooyin la
cunay, waxaad u gowracday dibigii yaraa ee la shishleeyey.
31 Markaasuu ku yidhi, Wiilkaygiiyow, weligaa waad ila
joogtaa, oo waxayga oo dhan adigaa leh, **32** laakiin waxaa
inoo wanaagsanayd inaynu rayrayno oo faraxno, waayo,
waalaalkaagani waa dhintay, wuuna soo noolaaday; wuu
lumay, waana la helay.

16 Haddana wuxuu xertii ku yidhi, Waxaa jiri jiray nin
hodan ah oo wakiil lahaa, kan loogu ashtakeeyey
inuu alaabtiisa khasaarinayay. **2** Markaasuu u yeedhay
oo ku yidhi, Waa maxay waxan kugu saabsan ee aan
maqlayo? I sii xisaabtii wakiilnimadaada, waayo, hadda
ka dib wakiil sii ahaan kari maysid. **3** Markaasaa wakiilkii
isku yidhi, Maxaan sameeyaa, waayo, sayidkayga ayaa
wakiilnimadii iga qaadaya? Itaal aan wax ku qodo ma
lihi, inaan dawarsadona waan ka xishoonayaa. **4** Waan
garanayaa waxaan samaynayo, in goortii wakiilnimada layga
saaro ay dadku guryahooda iigu dhowayn doonaan. **5**
Markaasuu u yeedhay mid walba oo sayidkiisu dayn ku
lahaa. Kii hore ayuu ku yidhi, Sayidkaygu immisuu kugu
leeyahay? **6** Wuxuu yidhi, Boqol qiyaasood oo saliid ah.
Markaasuu ku yidhi, Wixii laguu qoray soo qaad, oo dhaqso
u fadhiiso oo qor, Konton. **7** Markaasuu wuxuu mid kale
ku yidhi, Immisuu kugu leeyahay? Isaguna wuxuu yidhi,
Boqol qiyaasood oo sarreen ah. Markaasuu ku yidhi. Wixii
laguu qoray soo qaad, oo qor, Siddeetan. **8** Sayidkiisii ayaa
wakiilkii xaqa darnaa faaniyey, waayo, si caqli leh ayuu
u sameeyey, waayo, wiilashii wakhtigan waxay wiilasha
iftiinka kaga caqli badan yihiin waxa qarnigooda ku saabsan.
(aiōn g165) **9** Oo waxaan idinku leeyahay, Saaxiibbo ku
samaysta maalka xaqdarrada in goortuu dhammaado ay
idiinku dhoweeyaan degmooyinka weligood ah. **(aiōnios g166)**
10 Kan waxa u yar aamin ku ah, ayaa weliba wax badan
aamin ku ah. Kan waxa u yar ku xaqdaran, ayaa waxa
badanna ku xaqdaran. **11** Haddii aydnaan maalka xaqdaran
aamin ku ahayn, waxa run ah yaa idinku aaminaya? **12**
Haddii aydnaan wixii qof kale leeyahay aamin ku ahayn, yaa
idin siinaya wixiinna? **13** Midiidinna laba sayid uma shaqayn
karo, waayo, mid buu nacayaa, kan kalena wuu jeclaanayaa,
ama mid buu la jirayaa, kan kalena wuu quudhsanayaa.
Uma wada shaqayn kartaan Ilaah iyo maal. **14** Farrisiintii
lacagta jeclayd ayaa waxaas oo dhan maqashay, wayna
ku qosleen. **15** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinku waxaad
tihiin kuwa dadka hortooda isku soo caddeeya inaad xaq
tihiin, laakiin Ilaah waa garanayaa qalbiyadiinna, waayo,
wixii dadka dhexdooda lagu sarraysiiyaa, Ilaah hortiisa waa
ka karaahiyo. **16** Sharciga iyo nebiyadu waxay jireen ilaa
Yooxanaa; tan iyo wakhtigaas injiilka boqortooyada Ilaah
waa lagu wacdiyey, oo mid walbaba xoog buu ku galaa.
17 Laakiin in sharciga dhibic keliya ka dhacdo waxaa ka
hawl yar in cirka iyo dhulku ay idlaadaan. **18** Mid walba oo
naagtiisa fura oo mid kale guursadaa wuu sinaystaa, oo kii
guursadaa mid nin laga furay wuu sinaystaa. **19** Waxaa jiri
jiray nin hodan ah oo dhar gududan oo jilicsan sidan jiray,
maalin walbana barwaaqo aad buu ugu farxi jiray. **20** Oo
waxaa albaabkiisa la dhigi jiray miskiin Laasaros la odhan
jiray, isagoo boogo miidhan leh, **21** oo doonaya in la siiyo
jajabkii miiska ninkii hodanka ahaa ka dhacay. Eeyduna way
iman jireen oo boogihiisa leefleefi jireen. **22** Waxaa dhacay
inuu miskiinkii dhintay, oo malaa'igahu waxay u qaadeen
laabtii Ibraahim. Ninkii hodanka ahaana waa dhintay, waana
la aasay. **23** Intuu Haadees ku jiray ayuu indhihiisa kor u
qaaday isagoo aad u silcaya; wuxuuna meel fog ka arkay
Ibraahim, iyo Laasaros oo laabtiisa ku tiirsan. **(Hadēs g86)** **24**
Markaasuu qayliyey oo yidhi, Aabbe Ibraahimow, ii naxariiso,
oo Laasaros ii soo dir inuu fartiisa caaraddeeda biyo ku
tiinbiyo oo carrabkayga ku qabowjiyo, waayo, anigu ololkan
ayaan ku silcayaa. **25** Laakiin Ibraahim wuxuu ku yidhi, Wiil
yahow, xusuuso inaad waxaagii wanaagsanaa heshay intii
aad noolayd, si la mid ah ayuu Laasaros waxa xun helay,
laakiin haddeer isaga halkan ayaa lagu raaxaysiiyey, adiguse
waad silcaysaa. **26** Weliba annaga iyo idinka waxaa layna
dhex dhigay bohol aad u weyn, si kuwa doonaya inay halkan
ka sii tallaabaan inay idiin yimaadaan aanay u karin, oo kuwa
xaggaasna ayna noogu soo tallaabin. **27** Markaasuu wuxuu
ku yidhi, Aabbow, waxaan kaa baryayaa haddaba inaad
guriga aabbahay isaga u dirtid, **28** waayo, shan walaalo ah
baan leeyahay, si uu ugu warramo inaanay iyaguna meeshan
silaca leh iman. **29** Laakiin Ibraahim wuxuu ku yidhi, Waxay
leeyihiin Muuse iyo nebiyada ee ha maqleen. **30** Markaasuu
wuxuu ku yidhi, Maya, Aabbe Ibraahimow, laakiin haddii
qof kuwii dhintay uga tago, way toobadkeeni doonaan. **31**
Wuxuuse ku yidhi, Haddii ay maqli waayaan Muuse iyo

nebiyada, in kastoo qof kuwii dhintay ka soo sara kaco, la
oggolaysiin kari maayo inay rumaystaan.

17 Wuxuu xertiisii ku yidhi, Ma suurtowdo inaan xumaantu
iman, laakiin waa u hoog kan ay xumaantu ka timaado.
2 In qof yaryarkan midkood xumeeyo, waxaa uga roon in
dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo badda lagu tuuro. **3** Iska
dhawra. Walaalkaa hadduu dembaabo, canaano; hadduuna
toobadkeeno, cafi. **4** Hadduu toddoba goor maalintii kugu
dembaabo, oo toddoba goor kuu soo jeesto, isagoo leh, Waa
toobadkeenay, waa inaad cafido. **5** Markaasay rasuulladii
waxay Rabbiga ku yidhaahdeen, Rumaysad noo kordhi. **6**
Rabbiguna wuxuu ku yidhi, Haddaad leedihiin rumaysad iniin
khardal le'eg, waxaad ku odhan lahaydeen geedkan sukamin,
Ruq, oo badda ku beeran, wuuna idin addeeci lahaa. **7**
Laakiin kiinnee baa leh addoon dhulka jaraya ama adhi jiraya,
oo ku odhan doona goortuu beerta ka yimaado, Dhaqso u
kaalay oo cunto u fadhiiso? **8** Laakiin miyaanu ku odhan
doonin, Diyaari waxaan ku casheeyo, oo gunto, oo ii adeeg
intaan wax cunayo oo cabbayo, kolkaa dabadeed ayaad wax
cuni oo cabbi? **9** Miyuu addoonkii u mahadnaqayaa, waayo,
wuxuu sameeyey wixii la amray? **10** Sidaas oo kale idinkuna
goortaad samaysaan wixii laydinku amray oo dhan, waxaad
tidhaahdaan, Addoommo aan waxtar lahayn baannu nahay;
wixii aannu lahayn inaannu samayno ayaannu samaynay.
11 Waxaa dhacay intay Yeruusaalem ku sii socdeen inuu
Samaariya iyo Galili dhex marayay. **12** Oo goortuu tuulo
galay, waxaa la kulmay toban nin oo baras leh oo meel fog
ka istaagay. **13** Markaasay codka kor u qaadeen iyagoo leh,
Ciisow, Macallimow, noo naxariiso. **14** Goortuu arkay, wuxuu
ku yidhi, Taga oo istusa wadaaddada. Oo waxaa dhacay,
intay sii socdeen, inay daahirsameen. **15** Midkood goortuu
arkay inuu bogsaday, ayuu soo jeestay oo cod weyn Ilaah ku
ammaanay. **16** Oo wejigiisa ayuu cagihiisa ag dhigay oo u
mahadnaqay. Wuxuuna ahaa reer Samaariya. **17** Ciisena
waa u jawaabay oo ku yidhi, Tobankii miyaanay daahirsamin?
Laakiin meeye sagaalkii? **18** Miyaan la arag kuwa u soo
noqday inay Ilaah ammaanaan, shisheeyahan maahee? **19**
Markaasuu ku yidhi, Kac oo soco. Rumaysadkaaga ayaa
ku bogsiiyey. **20** Farrisiintii goortay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Goormay boqortooyada Ilaah imanaysaa?
wuxuu ugu jawaabay, Boqortooyada Ilaah dhawrid ku iman
mayso. **21** Lamana odhan doono, Waa tan! ama, Waa taas!
waayo, bal eega, boqortooyada Ilaah waa idinku dhex jirtaa.
22 Markaasuu xertii ku yidhi, Maalmuhu waa iman doonaan
goortaad dooni doontaan inaad aragtaan maalmaha Wiilka
Aadanaha middood, mana arki doontaan. **23** Waxaana
laydinku odhan doonaa, Waa taas! Waa tan! Ha bixina,
hana raacina. **24** Waayo, sida hillaacu markuu dhinaca
hoose oo cirka ka hillaaco oo ilaa dhinaca kale oo hoose oo
cirka u ifiyo, sidaas oo kale ayuu Wiilka Aadanahuna ahaan
doonaa maalintiisa. **25** Laakiin kolka hore waxay waajib ugu
tahay inuu wax badan ku xanuunsado oo uu qarniganu diido
isaga. **26** Oo sidii wakhtigii Nuux ahaa, sidaas oo kale ayay
noqon doontaa maalmaha Wiilka Aadanaha. **27** Wax bay
cuni jireen oo cabbi jireen, wayna guursan jireen oo guur
baa la siin jiray, ilaa maalintii Nuux uu doonnida galay, oo
daadkii yimid oo wada baabbi'iyey. **28** Sidaas oo kale ayay
weliba ahayd maalmihii Luud. Wax bay cuni jireen oo cabbi
jireen, wax bayna iibsan jireen oo iibin jireen, oo beeran
jireen, oo dhisan jireen. **29** Laakiin maalintii Luud ka baxay
Sodom ayay dab iyo baaruud cirka kaga soo daateen oo
wada baabbi'iyeen. **30** Si la mid ah ayay noqon doontaa
maalinta Wiilka Aadanahu soo muuqdo. **31** Maalintaas kii
guriga fuushanu, oo alaabtiisu guriga ku jirto, yaanu u soo
degin inuu soo qaato; kii beerta joogaana sidaas oo kale
yaanu dib u noqon. **32** Naagtii Luud xusuusta. **33** Kan doona
inuu naftiisa badbaadiyo waa lumin doonaa, laakiin kan
lumiya ayaa badbaadin doona. **34** Waxaan idinku leeyahay,
Habeenkaas laba nin ayaa sariir wada joogi doona; mid
waa la qaadi doonaa, kan kalena waa laga tegi doonaa. **35**
Waxaana jiri doona laba naagood oo wax isla shiidi doona,
mid waa la qaadi doonaa, tan kalena waa laga tegi doonaa.
36 Waxaana beerta ku jiri doona laba nin, mid waa la qaadi
doonaa, kan kalena waa laga tegi doonaa. **37** Markaasay u
jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Xaggee, Sayidow? Wuxuuna
ku yidhi, Meeshii bakhtigu yaal, halkaas ayaa gorgorraduna
isugu ururi doonaan.

18 Si Ciise u tuso inay waajib ku tahay iyaga inay mar
walba tukadaan oo aanay ka qalbi jabin, wuxuu iyaga
kula hadlay masaal isagoo leh, **2** Waxaa magaalo joogay
xaakin aan Ilaah ka baqi jirin, ninnana aan danayn jirin. **3**
Waxaana magaaladaas joogtay carmal ninkeedii ka dhintay,
marar badanna way u timid, iyadoo ku leh, Cadowgayga iga
xaq sii. **4** Intii wakhti ah ayuu yeeli waayay, laakiin dabadeed
wuxuu isku yidhi, In kastoo aanan Ilaah ka baqin, oo aanan
ninna danayn, **5** weliba dhibta ay carmalkan i dhibayso
aawadeed, waan xaq siin doonaa, si aanay marar badan
iigu soo noqnoqon oo ii daalin. **6** Markaasaa Rabbigu yidhi,
Maqla wixii xaakinkii xaqa darnaa yidhi. **7** Ilaahna miyaanu
xaq siin doonin kuwuu doortay oo habeen iyo maalinba u
qayliya; oo miyaanu u dulqaadan doonin? **8** Waxaan idinku
leeyahay, Dhaqsoba wuu u xaq siin doonaa; hase ahaatee
goortuu Wiilka Aadanahu yimaado, markaas rumaysad ma
ka heli doonaa dhulka? **9** Masaalkan ayuu kula hadlay qaar
ismoodayay inay xaq yihiin oo kuwa kale quudhsaday. **10**
Laba nin ayaa tegey inay macbudka ku tukadaan; mid Farrisi
buu ahaa, kan kalena cashuurqaade. **11** Farrisigii intuu
istaagay ayuu waxyaalahan isugu tukaday, Ilaahow, waxaan
kuugu mahadnaqayaa inaanan ahayn sida nimanka kale
oo wax dulma, iyo kuwa xaqa daran, iyo dhillayaasha, ama
xataa sida cashuurqaadahan. **12** Toddobaadkiiba laba kol
ayaan soomaa, waxaan haysta oo dhanna toban meelood
ayaan meel ka bixiyaa. **13** Laakiin cashuurqaadihii meel
fog ayuu ka istaagay, ma uuna doonaynin inuu indhihiisa
cirka u qaado, laakiin laabtiisa ayuu garaacay isagoo leh,
Ilaahow, ii naxariiso anigoo dembi leh. **14** Waxaan idinku
leeyahay, Kan iyo kii kale, kan baa gurigiisa tegey isagoo
la caddeeyey inuu xaq yahay; waayo, mid kasta oo isa
sarraysiiya waa la hoosaysiin doonaa, oo kii is-hoosaysiiyana
waa la sarraysiin doonaa. **15** Ilmo yaryar ayay u keeneen
inuu taabto, laakiin goortii xertii aragtay, ayay canaanteen.
16 Laakiin Ciise ayaa u yeedhay oo ku yidhi, Ilmaha yaryar
daaya, ha ii yimaadeene, hana diidina, waayo, kuwan oo
kale ayaa ka mid ah boqortooyada Ilaah. **17** Runtii waxaan

idinku leeyahay, Ku alla kii aan boqortooyada Ilaah u aqbalin
sida ilmo yar oo kale, meeshaas ma uu geli doono. **18**
Taliye ayaa weyddiiyey isagoo leh, Macallin wanaagsanow,
maxaan sameeyaa inaan nolosha weligeed ah dhaxlo?
(aiōnios g166) **19** Markaasaa Ciise ku yidhi, Maxaad iigu
yeedhaysaa wanaagsanow? Mid wanaagsan ma jiro mid
maahee, kaasuna waa Ilaah. **20** Qaynuunnada waad taqaan,
Waa inaanad sinaysan, Waa inaanad qudh gooyn, Waa
inaanad wax xadin, Waa inaanad marag been ah furin,
Aabbahaa iyo hooyadaana maamuus. **21** Markaasuu yidhi,
Kuwaas oo dhan tan iyo yaraantaydii waan dhawray. **22** Ciise
goortuu waxaas maqlay ayuu ku yidhi, Weli wax keliya ayaa
kuu dhiman. Waxaad haysatid oo dhan iibi, oo masaakiinta
u qaybi, oo waxaad jannada ku lahaan doontaa maal, ee
kaalay oo i soo raac. **23** Laakiin goortuu waxaas maqlay
ayuu aad uga caloolxumaaday, waayo, aad buu hodan u
ahaa. **24** Ciise goortuu arkay, wuxuu yidhi, Kuwa hodanka
ah waa ku adag tahay inay boqortooyada Ilaah galaan, **25**
waayo, nin hodan ah inuu boqortooyada Ilaah galo waxaa ka
hawl yar in awr irbad daloolkeeda ka duso. **26** Markaasaa
kuwa maqlay waxay ku yidhaahdeen, Haddaba yaa badbaadi
kara? **27** Wuxuuse ku yidhi, Waxa aan dadka u suurtoobin,
Ilaah waa u suurtoobaan. **28** Butros ayaa ku yidhi, Bal
eeg, waxayagii ayaannu ka tagnay, waana ku raacnay. **29**
Wuxuuna ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay. Ma jiro nin
boqortooyada Ilaah aawadeed uga tegey guri, ama afo, ama
walaalo, ama waalid, ama carruur, **30** oo aan haatan helayn
labanlaab badan, wakhtiga imanayana nolosha weligeed ah.
(aiōn g165, aiōnios g166) **31** Laba-iyo-tobankii ayuu watay
oo ku yidhi, Waxaynu ku soconnaa Yeruusaalem, oo wax
walba oo nebiyadu qoreen ayaa Wiilka Aadanaha u noqon
doona. **32** Waayo, isaga waxaa loo dhiibi doonaa dadka aan
Yuhuudda ahayn, waana lagu kajami doonaa, oo la caayi
doonaa, oo lagu tufi doonaa, **33** wayna karbaashi doonaan
oo dili doonaan, maalinta saddexaadna wuu soo sara kici
doonaa. **34** Laakiin waxyaalahaas waxba kama ay garan,
hadalkaasna waa ka qarsoonaa, mana ay garan wixii la
yidhi. **35** Waxaa noqotay markuu Yerixoo ku soo dhowaaday,
in nin indha la' jidka ag fadhiyey oo dawarsanayay, **36** oo
goortuu maqlay dadka badan oo ag maraya ayuu weyddiiyey
waxaas waxay ahaayeen. **37** Waxay u sheegeen in Ciisihii
Reer Naasared ag marayo. **38** Markaasuu qayliyey isagoo
leh, Ciise, ina Daa'uudow, ii naxariiso. **39** Kuwa hor marayay
ayaa canaantay si uu u aamuso, laakiin si ka badan ayuu
ugu qayliyey, Ina Daa'uudow, ii naxariiso. **40** Markaasaa
Ciise joogsaday oo wuxuu ku amray in loo keeno, oo goortuu
u soo dhowaaday ayuu weyddiiyey, oo ku yidhi, **41** Maxaad
doonaysaa inaan kuu sameeyo? Wuxuu ku yidhi, Sayidow,
inaan wax arko. **42** Markaasaa Ciise ku yidhi, Wax arag;
rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey. **43** Kolkiiba ayuu wax
arkay, wuuna raacay oo Ilaah ammaanay. Dadkii oo dhanna
goortay arkeen, ayay Ilaah ammaaneen.

19 Ciise wuxuu galay oo dhex marayay Yerixoo. **2** Oo
bal eeg, waxaa jiray nin Sakhayos la odhan jiray; kan
ahaa madaxda cashuurqaadayaasha, oo hodan buuna ahaa.
3 Wuxuuna doonayay inuu Ciise arko cid uu yahay, wuuna
kari waayay dadkii badnaa aawadood, waayo, wuu gaabnaa.
4 Hore buu u orday, oo wuxuu fuulay geed sukomoor inuu
isaga arko, waayo, goor dhow jidkaas ayuu soo mari lahaa.
5 Ciise goortuu meeshii yimid, ayuu kor u eegay, oo wuxuu
ku yidhi, Sakhayosow, dhaqso u soo deg, waayo, maanta
waa inaan gurigaaga joogo. **6** Dhaqso ayuu u soo degay, oo
farxad ayuu ku soo dhoweeyey. **7** Dadkii goortay arkeen,
kulligood way wada gununaceen, iyagoo leh, Nin dembi leh
ayuu u marti galay. **8** Sakhayos waa istaagay oo Rabbiga
ku yidhi, Bal eeg, Sayidow, maalkayga badhkiisa ayaan
masaakiinta siinayaa, oo haddii aan nin wax ka dulmay,
waxaan u celinayaa afar laab. **9** Ciise wuxuu ku yidhi,
Maanta badbaadinta ayaa gurigan timid, waayo, isaguna waa
ina Ibraahim. **10** Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu u yimid
inuu kii hallaabay doondoono oo badbaadiyo. **11** Goortay
waxaas maqleen, masaal buu ku daray oo ku hadlay, waayo,
wuxuu ku dhowaa Yeruusaalem, waxayna u maleeyeen
boqortooyada Ilaah inay markiiba soo muuqan doonto. **12**
Sidaa darteed wuxuu yidhi, Nin sharaf leh ayaa dal fog
tegey inuu boqortooyo soo helo oo soo noqdo. **13** Wuxuu u
yeedhay tobankiisa addoon, oo wuxuu u dhiibay toban mina,
oo ku yidhi, Ku baayacmushtara ilaa aan soo noqdo. **14**
Laakiin dadkii magaaladiisa ayaa nacay, oo waxay ka daba
direen ergo iyagoo leh, Dooni mayno ninkaas inuu boqor
noo ahaado. **15** Goortuu soo noqday isagoo boqortooyadii
qaatay, wuxuu ku amray in loo yeedho addoommadii uu
lacagtii u dhiibay inuu ogaado mid kasta intuu ka faa'iiday
baayacmushtarigii. **16** Kii hore ayaa u yimid oo ku yidhi,
Sayidow, minahaagii ayaa toban kale laga faa'iiday. **17**
Markaasuu ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, addoon
yahow wanaagsan. Wax yar ayaad aamin ku ahayd, ee toban
magaalo u sarree. **18** Markaasaa kii labaad yimid isagoo leh,
Sayidow, minahaagii waxaa laga faa'iiday shan mina. **19**
Kaasna wuxuu ku yidhi, Adna shan magaalo u sarree. **20** Kii
kalena waa yimid isagoo leh, Sayidow, waa kaa minahaagii
aan maro yar ku guntay oo meel dhigay. **21** Waayo, waan
kaa baqay, maxaa yeelay, nin ba'an baad tahay; waxaad
qaadataa waxaanad dhigan, oo waxaad gurataa waxaanad
beeran. **22** Wuxuu ku yidhi, Waxaa afkaaga ka soo baxay
ayaan kugu xukumayaa, addoon yahow sharka leh. Waad
ogayd inaan ahay nin ba'an oo qaato wixii aanan dhigan oo
gurto wixii aanan beeran. **23** Maxaad haddaba lacagtaydii
baangiga u dhigi weyday, si, markaan imaado, aan u soo
qaato lacagtaydii iyo faa'iidadeediiba? **24** Markaasuu ku
yidhi kuwii ag taagnaa, Minaha ka qaada oo u dhiiba kan
tobanka mina haya. **25** Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow,
toban mina ayuu hayaa. **26** Waxaan idinku leeyahay, Mid
walba oo wax haysta waa la siin doonaa, kii aan waxba
haysanse waa laga qaadi doonaa xataa wuxuu haysto.
27 Laakiin cadowyadaydan oo aan doonin inaan boqor u
ahaado halkan keena oo hortayda ku laaya. **28** Goortuu
waxaas ku hadlay ayuu hore u socday oo Yeruusaalem
tegey. **29** Goortuu Beytfaage iyo Beytaniya ku dhowaaday
ilaa buurta Buur Saytuun la yidhaahdo ayuu laba xer ah
diray, **30** isagoo leh, Tuulada idinka soo hor jeedda taga, tan
goortaad gashaan aad ka helaysaan qayl xidhan oo aan
ninna weligii fuulin; soo fura oo keena. **31** Haddii laydin
weyddiiyo oo laydinku yidhaahdo, Maxaad u furaysaan?
waxaad ku tidhaahdaan, Sayidkaa u baahan. **32** Markaasay

kuwii la diray tageen oo heleen sidii lagu yidhi. **33** Kolkay
qaylka furayeen ayaa kuwii lahaa ku yidhaahdeen, Maxaad
qaylka u furaysaan? **34** Waxay ku yidhaahdeen, Sayidkaa
u baahan. **35** Markaasay Ciise u keeneen, oo dharkoodii
bay qaylkii dusha ka saareen, oo Ciise ayay fuusheen. **36**
Oo intuu socday, dharkoodii ayay jidka ku gogleen. **37**
Goortuu ku soo dhowaanayay xataa meeshii Buur Saytuun
laga dego, dadkii oo dhan oo xertii ahaa ayaa bilaabay inay
farxaan, oo cod weyn llaah ku ammaanaan waxa xoogga leh
oo dhan oo ay arkeen aawadood, **38** iyagoo leh, Waxaa
barakaysan Boqorka Rabbiga magiciisa ku imanaya. Nabadi
jannada ha ku jirto, ammaantuna meelaha ugu sarreeya. **39**
Farrisiintii qaarkood oo dadkii badnaa ku dhex jiray ayaa
ku yidhi, Macallimow, xertaada canaano. **40** Markaasuu
u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan idinku leeyahay, Kuwani
hadday aamusaan, dhagaxyada ayaa qaylin doona. **41** Oo
markuu ku soo dhowaaday, ayuu magaalada arkay oo u
ooyay, **42** isagoo leh, Adigu haddii aad maalintan garan
lahayd waxa nabad ah! Laakiin hadda waa laga qariyey
indhahaaga. **43** Waayo, maalmuhu way kuu iman doonaan
markii cadowyadaadu ay xaggaaga dhufays u soo qodan
doonaan, oo ay kugu wareegi doonaan oo ay dhinac walba
kaa celin doonaan. **44** Way ku dumin doonaan, adiga iyo
carruurtaada kugu jirta, oo kuguma dayn doonaan dhagax
dhagax dul saaran, waayo, waad garan weyday wakhtigii
booqashadaada. **45** Wuxuu galay macbudka oo bilaabay
inuu ka eryo kuwii wax ku iibinayay, **46** isagoo ku leh,
Waa qoran tahay, Gurigaygu wuxuu ahaan doonaa guriga
tukashada, laakiin idinku waxaad ka dhigteen god tuugo.
47 Maalin walba ayuu macbudka ku jiri jiray isagoo wax
baraya; laakiin wadaaddada sare iyo culimmada iyo madaxda
dadku waxay dooneen inay dilaan, **48** oo ay waayeen
waxay ku sameeyaan, waayo, dadka oo dhan ayaa aad u
dhegaysanayay.

20 Maalmahaa middood intuu Ciise dadka macbudkii wax
ku barayay oo injiilka kaga dhex wacdiyeyey, waxaa
dhacay in wadaaddada sare iyo culimmada ula yimaadeen
waayeellada **2** oo la hadleen oo ku yidhaahdeen, Noo sheeg,
Amarkee baad waxan ku samaysaa? Oo yuu yahay kan
amarkan ku siiyey? **3** Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi,
Aniguna hal baan idin weyddiinayaa, iina sheega. **4** Baabtiiskii
Yooxanaa ma wuxuu ka yimid xagga jannada mase dadka?
5 Dhexdooda ayay iskala hadleen iyagoo leh, Haddaynu
nidhaahno, Xagga jannada, wuxuu odhanayaa, Maxaad
u rumaysan weydeen? **6** Laakiin haddii aynu nidhaahno,
Xagga dadka, dadka oo dhan ayaa ina dhagxinaya, waayo,
waa la aaminsiiyey inuu Yooxanaa nebi ahaa. **7** Markaasay
waxay ugu jawaabeen inaanay garan meeshuu ka yimid.
8 Ciisena wuxuu ku yidhi, Aniguna idiin sheegi maayo
amarka aan waxan ku sameeyo. **9** Wuxuu bilaabay inuu
masaalkan dadka kula hadlo. Nin baa wuxuu beertay beer
canab ah, oo niman beerrey ah u kiraystay, markaasuu
dal kale tegey, oo wax badan ku maqnaa. **10** Goortii
xilligii yimid, ayuu addoon u soo diray beerreydii inay isaga
siiyaan midhaha beerta, laakiin beerreydii ayaa garaacday
oo waxla'aan ku dirtay. **11** Haddana wuxuu diray addoon
kale, kaasna way garaaceen, oo ceebeeyeen, oo waxla'aan
ku direen. **12** Haddana mid saddexaad ayuu diray, kaasna
way dhaawaceen oo iska tuureen. **13** Markaasaa sayidka
beerta wuxuu yidhi, Maxaan sameeyaa? Waxaan dirayaa
wiilkaygaan jeclahay, malaha way maamuusi doonaan. **14**
Laakiin beerreydii goortay arkeen, waxay isku yidhaahdeen,
Kanu waa kii dhaxalka lahaa; aan dilnee, si aynu dhaxalka u
lahaanno. **15** Markaasay beertii canabka ahayd dibaddeeda
ku tuureen, wayna dileen. Haddaba sayidkii beerta canabka
ah muxuu iyaga ku samayn doonaa? **16** Wuu iman doonaa oo
beerreydaas dili doonaa, oo dad kale ayuu beerta canabka ah
u dhiibi doonaa. Goortay taas maqleen waxay yidhaahdeen,
Yaanay noqon. **17** Laakiin wuu eegay oo ku yidhi, Haddaba
muxuu yahay waxan la qoray, Dhagaxii kuwa wax dhisaa ay
diideen, Kaasu wuxuu noqday madaxa rukunka? **18** Mid
kasta oo dhagaxaas ku dhacaa, wuu jejebi doonaa, laakiin
kan uu ku dhoco, wuu burburin doonaa. **19** Saacaddaas
qudheeda ayaa culimmadii iyo wadaaddadii sare dooneen
inay isagii qabtaan; laakiin dadkay ka baqeen; waayo, waxay
garteen inuu masaalkan iyaga kaga hadlay. **20** Wayna
dayayeen, oo ay u soo direen jaajuusiin iska dhigaya dad xaq
ah, si ay hadalkiisa ugu qabtaan, oo ay ugu gacangeliyaan
talada iyo amarka taliyaha. **21** Markaasay weyddiiyeen oo
ku yidhaahdeen, Macallimow, waxaannu og nahay inaad si
hagaagsan wax u tidhaahdo oo wax u bartid, oo aanad ninna
u eexan, laakiin aad jidka Ilaah run ku bartid. **22** Ma xalaal
baa inaannu cashuur Kaysar siinno ama inaannan siin? **23**
Laakiin khiyaanadooda wuu gartay, oo wuxuu ku yidhi, **24**
Dinaar i tusa. Yaa leh masawirkan iyo qorniinkan ku yaal?
Waxay yidhaahdeen, Kaysar baa leh. **25** Markaasuu ku
yidhi, Haddaba Kaysar siiya wixii Kaysar leeyahay, Ilaahna
siiya wixii Ilaah leeyahay. **26** Hadalkiisa way ku qaban kari
waayeen dadka hortiisa, wayna ka yaabeen jawaabtiisa,
oo way aamuseen. **27** Waxaa u yimid qaar Sadukiin ah,
kuwii odhan jiray, Sarakicidda kuwii dhintay ma jirto. **28** Oo
waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow, Muuse
wuxuu noo qoray, Nin walaalkiis hadduu dhinto isagoo naag
leh oo aan carruur lahayn, walaalkiis naagtiisa waa inuu
dumaalo oo uu carruur walaalkiis u dhalo. **29** Haddaba
waxaa jiray toddoba walaalo ah. Kii ugu horreeyey naag
buu qabay, wuuna dhintay carruurla'aan. **30** Kii labaadna
wuu guursaday, **31** oo kii saddexaadna waa dumaalay.
Sidaasay toddobadii u wada guursadeen, carruurna kama ay
tegin, wayna dhinteen. **32** Kulligood dabadeed naagtiina waa
dhimatay. **33** Haddaba wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay,
iyaga kee bay naagtiisa ahaan doontaa? Waayo, toddobadu
way wada guursadeen. **34** Ciise wuxuu ku yidhi, Wiilashii
wakhtigan waa guursadaan, guurna waa la siiyaa, **(aiōn
g165)** **35** laakiin kuwa loo xisaabay inay istaahilaan inay
gaadhaan wakhtigaas iyo ka soo sarakicidda kuwii dhintay
ma guursadaan, guurna lama siiyo, **(aiōn g165)** **36** waayo,
kol dambe ma dhiman karaan, maxaa yeelay, waxay yihiin
sida malaa'igaha, oo waxay yihiin wiilashii Ilaah iyagoo ah
wiilashii sarakicidda. **37** Laakiin in kuwii dhintay la sara
kiciyo Muuse ayaa tilmaamay xaggii geedka markuu Rabbiga
ugu yeedhay Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha
Yacquub. **38** Laakiin isagu ma aha Ilaaha kuwa dhintay,
laakiin waa Ilaaha kuwa nool, waayo, dhammaan isagay
u nool yihiin. **39** Culimmada qaarkood ayaa u jawaabay

oo ku yidhi, Macallimow, si wanaagsan ayaad u hadashay.
40 Kol dambe kuma ay dhicin inay wax weyddiiyaan. **41**
Wuxuuna ku yidhi, Sidee bay u yidhaahdaan, Masiixu waa ina
Daa'uud? **42** Daa'uud qudhiisa ayaa kitaabkii Sabuurrada ku
leh, Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi, Midigtayda fadhiiso,
43 Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.
44 Haddaba Daa'uud ayaa ugu yeedhay Sayid, ee sidee
buu wiilkiisa u yahay? **45** Dadkii oo dhan oo maqlaya, ayuu
xertiisii ku yidhi, **46** Iska jira culimmada oo doonaya inay
khamiisyo dhaadheer ku socdaan, oo jecel salaanta suuqa,
iyo kursiyada hore oo sunagogyada, iyo meelaha hore oo
diyaafadaha, **47** kuwa wada laasta guryaha carmallada, oo
tukashooyin dhaadheer istusid u tukada. Kuwaas waxay heli
doonaan xisaab aad u daran.

21 Kor buu u eegay, oo wuxuu arkay kuwa hodanka ah
oo hadiyadahoodii khasnadda ku ridaya. **2** Wuxuuna
arkay carmal miskiin ah oo meeshaas laba lacag ah oo
yaryar ku ridaysa. **3** Markaasuu yidhi, Runtii waxaan idinku
leeyahay, Carmalkan miskiinta ah waxay ku ridday wax ka
badan wixii ay dhammaan ku rideen. **4** Waayo, kuwaas oo
dhan waxoodii badnaa ayay wax kaga rideen hadiyadaha,
iyaduse miskiinnimadeeda waxay kaga ridday wixii ay ku
noolaan lahayd oo dhan. **5** Oo qaar kolkay macbudka
ka hadlayeen in dhagaxyo wanaagsan iyo hadiyado lagu
qurxiyey, wuxuu yidhi, **6** Waxaa imanaya maalmo goortii
kuwaas aad arkaysaan aan dhagax dhagax kale dushiisa
lagu dul dayn doonin oo aan la dumin doonin. **7** Markaasay
weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow, goormay
waxyaalahanu ahaan doonaan, oo calaamadu maxay ahaan
doontaa goortii waxyaalahanu ay dhowaan doonaan? **8**
Markaasuu yidhi, Iska eega yaan laydin khiyaanayn, waayo,
qaar badan ayaa magacayga ku iman doona, oo waxay
odhan doonaan, Anigu waxaan ahay isaga; iyo, Wakhtigu
waa soo dhowaaday. Ha raacina. **9** Oo markaad dagaallo
iyo rabshooyin maqashaan ha baqanina, waayo, kolka hore
waxyaalahanu waa inay dhacaan, laakiin dhammaadku
kolkiiba ma aha. **10** Markaasuu ku yidhi, Quruunba quruun
bay ku kici doontaa, boqortooyona boqortooyo. **11** Waxaa
meelo kala duwan ka dhici doona dhulgariir iyo abaaro
iyo cudurro, samadana waxaa laga arki doonaa waxyaalo
cabsi leh iyo calaamooyin waaweyn. **12** Waxyaalahan oo
dhan hortood gacmahooday idin saari doonaan oo idin
silcin doonaan oo idiin dhiibi doonaan sunagogyada iyo
xabsiyada, oo waxaa magacayga aawadiis laydiin hor geeyn
doonaa boqorro iyo taliyayaal. **13** Waxayna idinku noqon
doontaa marag. **14** Sidaa darteed qalbiyadiinna geliya
inaydnaan hore ugu fikirin waxaad ku jawaabi doontaan.
15 Waayo, waxaan idin siin doonaa af iyo xigmad aanay
cadaawayaashiinna oo dhammu ka adkaan karin oo aanay
ka gees hadli karin. **16** Laakiin idinka waxaa idin gacangelin
doona waalidkiinna, iyo walaalahiinna, iyo xigaalkiinna,
iyo saaxiibbadiinna, qaarkiinnana waa la dili doonaa. **17**
Dadka oo dhan ayaa magacayga aawadiis idiin necbaan
doona. **18** Tinna madaxiinna kama lumi doono. **19** Waa
inaad naftiinna ku haysataan dulqaadashadiinna. **20** Laakiin
goortaad aragtaan Yeruusaalem oo colal ku wareegsan
yihiin, markaas ogaada in hallaynteedu dhow dahay. **21**
Markaas kuwa Yahuudiya joogaa buuraha ha u carareen,
kuwa gudaheeda ku jiraana ha ka baxeen, kuwa beeraha
joogaana yaanay gelin. **22** Waayo, kuwanu waa maalmo
aargudasho in wixii la qoray oo dhammu ay noqdaan. **23**
Laakiin waa u hoog kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas
ilmo nuujinaya, waayo, dhulka dhib weyn ayaa ka dhici
doonta, dadkanna cadho. **24** Waxayna ku dhici doonaan
seef afkeeda, oo waa la qabsan doonaa, oo quruumaha oo
dhan la geeyn doonaa; quruumuhuna Yeruusaalem ayay ku
tuman doonaan ilaa wakhtiga quruumuhu ka dhammaado.
25 Calaamooyin ayaa laga arki doonaa qorraxda, iyo dayaxa,
iyo xiddigaha; dhulkana waxaa ku jiri doona dhib quruumahu
ka welwelaan guuxa badda iyo hirarka aawadood. **26**
Dadkuna waxay la suuxi doonaan baqdin iyo filasho waxa
dunida iman doona, waayo, xoogagga cirka ayaa la gariirin
doonaa. **27** Markaasay arki doonaan Wiilka Aadanaha oo
daruur ku imanaya, isagoo leh xoog iyo ammaan weyn. **28**
Laakiin goortii ay waxaasu bilaabaan inay dhacaan, kor eega,
madaxyadiinnana kor u qaada, waayo, madaxfurashadiinnu
waa dhow dahay. **29** Markaasuu masaal kula hadlay, Bal
eega berdaha iyo dhirta oo dhan; **30** goortay caleemo
bixiyaan waad arkaysaan oo garanaysaan inuu roobku
haddaba dhow yahay. **31** Sidaas oo kale idinkuna goortaad
aragtaan waxaas oo dhacaya, garta in boqortooyadii Ilaah
dhow dahay. **32** Runtii waxaan idinku leeyahay, Qarniganu
ma idlaan doono intaanay wax walba dhicin. **33** Cirka iyo
dhulku waa idlaan doonaan, laakiinse ereyadaydu ma idlaan
doonaan. **34** Laakiin iska jira, yaan qalbiyadiinnu la cuslaan
dhereg badan iyo sakhraannimo iyo ka welwelidda ifkan,
oo yaan maalintaasu idiin soo kedin sida dabin oo kale. **35**
Waayo, sidaas oo kale ayaa ku dhacaysa kulli kuwa dunida
oo dhan jooga. **36** Laakiin wakhti walbaba soo jeeda, idinkoo
Ilaah baryaya inaad xoog yeelataan si aad uga baxsataan
waxaas dhici doonaa oo dhan, oo aad Wiilka Aadanaha isu
hor taagtaan. **37** Maalin walba ayuu macbudka wax ku bari
jiray, habeen walbana dibadda ayuu u bixi jiray, oo wuxuu
baryi jiray buurta la odhan jiray Buur Saytuun. **38** Dadka
oo dhammuna aroortii ayay macbudka ugu iman jireen inay
dhegaystaan.

22 Waxaa soo dhowaatay Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-
lahayn oo la yidhaahdo Kormaridda. **2** Markaasaa
wadaaddadii sare iyo culimmadii waxay dooneen si ay u
dilaan isaga, waayo, dadka ayay ka baqeen. **3** Markaasaa
Shayddaanku wuxuu galay Yuudas, kan Iskariyod la odhan
jiray, isagoo ka mid ah tirada laba-iyo-tobanka. **4** Markaasuu
tegey, oo wuxuu la hadlay wadaaddada sare iyo madaxdii
askarta si uu ugu gacangeliyo. **5** Goortaasay farxeen oo
kula heshiiyeen inay lacag siiyaan, **6** wuuna oggolaaday, oo
wuxuu doonayay goor wanaagsan inuu u soo gacangeliyo
intii dadka maqnaayeen. **7** Waxaa timid maalintii Iidda
Kibista-aan-khamiirka-lahayn, tan la leeyahay in neefka
Kormaridda la gowraco. **8** Markaasaa Ciise wuxuu diray
Butros iyo Yooxanaa isagoo ku leh, Taga oo Kormaridda inoo
soo diyaargareeya aan cunnee. **9** Waxay ku yidhaahdeen,
Xaggee baad doonaysaa inaannu ku diyaargarayno? **10**
Wuxuu ku yidhi, Bal eega, goortaad magaalada gashaan
waxaa idinla kulmi doona nin ashuun biyah sita. Isaga raaca
oo ka daba gala guriguu galo. **11** Waxaad ninka guriga leh

ku tidhaahdaan, Macallinkii wuxuu kugu leeyahay, Meeday
qooladdii martidu oo aan xertayda kula cuni doono cashada
lidda Kormaridda? **12** Wuxuu idin tusayaa qoolad weyn oo
sare oo goglan, halkaa ku diyaargareeya. **13** Markaasay
tageen, oo waxay heleen siduu u sheegay, oo cashada
lidda Kormaridda way diyaargareeyeen. **14** Goortii saacaddii
timid ayuu fadhiistay, isaga iyo rasuulladiiba. **15** Markaasuu
wuxuu ku yidhi, Aad baan u doonayay inaan cashadan lidda
Kormaridda idinla cuno intaanan xanuunsan. **16** Waayo,
waxaan idinku leeyahay, Mar dambe tan ma cuni doono
ilaa ay ku dhammaystiranto boqortooyada Ilaah dhexdeeda.
17 Markaasuu koob qaaday, oo goortuu mahadnaqay ayuu
yidhi, Kan qaata oo qaybsada, **18** waayo, waxaan idinku
leeyahay, Hadda dabadeed anigu midhaha geedka canabka
ah kama cabbi doono ilaa ay boqortooyada Ilaah timaado.
19 Kibisna wuu qaaday, oo goortuu mahadnaqay, ayuu kala
jejebiyey, oo iyaga siiyey, isagoo leh, Tanu waa jidhkaygii
laydiin bixiyey. Waxan xusuustayda u sameeya. **20** Sidaas
oo kale cashada dabadeed koobkuu qaaday isagoo leh,
Koobkanu waa axdiga cusub oo dhiiggayga aawadiin loo
daadshay, **21** laakiin eega, gacanta kan i gacangelinaya
miiskay ila saaran tahay, **22** waayo, Wiilka Aadanahu
waa baxayaa sidii loo gooyay, laakiin hoog waxaa leh
ninkaas gacangelinaya. **23** Markaasay waxay bilaabeen inay
dhexdooda isweyddiiyaan midkood waxan yeeli doona. **24**
Dhexdoodana waxaa ku jirtay dood ku saabsanayd midkood
lagu tirinaya inuu ugu weyn yahay. **25** Markaasuu ku yidhi,
Quruumaha boqorradoodu ay u taliyaan iyaga, kuwa xukun
ku lehna waxaa la yidhaahdaa, Wanaagfalayaal. **26** Idinkuse
sidaas ma ahaan doontaan, laakiin kan dhexdiinna ugu
weyn, ha noqdo sida kan yar; kan u sarreeyaana, ha noqdo
sida kan adeega. **27** Waayo, kee baa weyn, ma kan cuntada
u fadhiya baa mise waa kan adeega? Miyaanu ahayn kan
cuntada u fadhiya? Aniguse sida kan adeega ayaan idiin
dhex joogaa. **28** Idinku waxaad tihiin kuwa ila sii joogay
markii lay jirrabayay. **29** Waxaan idiin yeelayaa boqortooyo
sida aabbahay iigu yeelay, **30** si aad wax uga cuntaan oo uga
cabtaan miiskayga oo boqortooyadayda ku jira, oo waxaad
ku fadhiisan doontaan carshiyo idinkoo xukumaya laba-iyo-
tobanka qolo oo Israa'iil. **31** Simoonow, Simoonow, ogow,
Shayddaanka ayaa ku doonay inuu kuu haadiyo sida sarreen,
32 laakiin waan kuu baryootamay si aanu rumaysadkaagu u
baabbi'in, adiguna goortaad hadaysantid walaalaha adkee.
33 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Sayidow, diyaar baan u ahay
inaan kuu raaco xabsiga iyo dhimashadaba. **34** Isaguse
wuxuu ku yidhi, Waxaan kuu sheegayaa, Butrosow, maanta
diiqu ciyi maayo ilaa aad saddex kol dafirtid inaad i taqaan.
35 Wuxuuna ku yidhi, Goortaan idin diray kiishadla'aan iyo
qandila'aan iyo kabola'aan, wax ma u baahnaydeen? Waxay
yidhaahdeen, Maya, waxba. **36** Markaasuu ku yidhi, Laakiin
haddeer kii kiishad qabaa ha qaato, sidaas oo kalena qandi
ha qaato. Kii aan midna qabinna, dharkiisa ha iibiyo, oo seef
ha iibsado. **37** Waayo, waxaan idinku leeyahay, Waa inuu
igu dhammaado qorniinkan leh, Waxaa isaga lagu tiriyey
sharcilaawayaasha. Waayo, waxa igu saabsani dhammaad
bay leeyihiin. **38** Markaasay waxay yidhaahdeen, Sayidow,
bal eeg, laba seefood ayaa halkan yaale. Wuxuu ku yidhi,
Waa ku filan tahay. **39** Markaasuu baxay oo Buur Saytuun
tegey sidii caadadiisu ahayd, xertiina waa raacday. **40**
Markuu meeshii joogay ayuu ku yidhi, Tukada inaydnaan
jirrabaadda gelin. **41** Markaasuu intii dhagax la tuuro ka
durkay, wuuna jilba joogsaday oo tukaday, **42** isagoo leh,
Aabbow, haddaad doonaysid, koobkan iga fogee, hase
ahaatee, doonistaydu yaanay noqon, taaduse ha noqoto.
43 Markaasaa waxaa samada kaga muuqatay malaa'ig
isaga xoogaynaysa. **44** Isagoo aad u xanuunsan ayuu
dadaal ku tukaday, dhididkiisuna wuxuu noqday sida dhibicyo
dhiig ah oo dhulka ku dhacaya. **45** Goortuu tukashadiisii
ka soo kacay, ayuu xertii u yimid oo wuxuu arkay iyagoo
caloolxumo la hurda. **46** Markaasuu ku yidhi, Maxaad u
huruddaan? Kaca oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin. **47**
Intuu weli hadlayay, bal eeg, waxaa yimid dad badan, oo kii
Yuudas la odhan jiray oo laba-iyo-tobanka ka mid ahaa ayaa
hortooda socday. Wuxuuna u soo dhowaaday Ciise inuu
dhunkado. **48** Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Yuudasow, ma
waxaad Wiilka Aadanaha ku gacangelinaysaa dhunkasho?
49 Kuwii ag joogay goortay garteen waxa dhici doona,
waxay yidhaahdeen, Sayidow, seef miyaannu ku dhufannaa?
50 Markaasaa midkood wuxuu ku dhuftay wadaadka sare
addoonkiisii, oo dhegta midigta ka gooyay. **51** Laakiin Ciise
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Sii daaya. Markaasuu dhegtiisa
taabtay oo bogsiiyey. **52** Kuwa u yimid, waxa weeye,
wadaaddadii sare, iyo madaxdii askarta oo macbudka, iyo
waayeelladii, waxaa Ciise ku yidhi, Ma waxaad iila soo
baxdeen seefo iyo ulo sidaan tuug ahay? **53** Goortaan maalin
walba macbudka idinkula jiri jiray, gacmo iguma aydaan
soo taagi jirin, laakiin tanu waa saacaddiinna iyo xoogga
gudcurka. **54** Markaasay isagii qabteen oo kaxeeyeen,
oo wadaadkii sare gurigiisa ayay geliyeen. Laakiin Butros
baa meel fog ka daba socday, **55** oo goortay barxadda
dhexdeeda dab ka shideen, oo ay wada fadhiisteen, ayaa
Butros dhexdooda fadhiistay. **56** Laakiin gabadh baa intay
aragtay isagoo dabka iftiinkiisa fadhiya, aad bay u dayday oo
tidhi, Kanuna waa la jiray isagii. **57** Isaguse waa dafiray oo ku
yidhi, Naag yahay, anigu garanba maayo isagii. **58** Waxoogaa
yar dabadeed qof kale ayaa arkay oo yidhi, Adiguna midkood
baad tahay. Butros baase yidhi, Nin yahow, anigu ma ihi. **59**
Goortii saacad dhaaftay mid kale ayaa adkeeyey isagoo leh,
Run weeye, kanuna waa la jiray, waayo, waa reer Galili.
60 Laakiin Butros wuxuu ku yidhi, Nin yahow, anigu garan
maayo waxaad leedahay. Kolkiiba intuu weli hadlayay, diiqii
baa ciyey. **61** Markaasaa Rabbigu soo jeestay oo Butros
eegay; Butrosna wuxuu xusuustay ereygii Rabbiga siduu ku
yidhi, Maanta intaanu diiqu ciyin, saddex kol ayaad i dafiri
doontaa. **62** Markaasuu dibadda u baxay oo aad u ooyay.
63 Nimankii Ciise qabtay way ku kajameen oo garaaceen.
64 Oo intay indhaha ka xidheen ayay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Noo sheeg, yuu yahay kan kugu dhuftay? **65**
Wax badan oo kalena ayay ku lahaayeen iyagoo caayaya.
66 Kolkuu waagii beryay, waxaa ururay waayeelladii dadka
oo ahaa wadaaddadii sare iyo culimmadiiba, oo waxay
isagii geeyeen shirkoodii iyagoo leh, **67** Haddii aad Masiixa
tahay, noo sheeg. Wuxuuse ku yidhi, Haddaan idiin sheego
ma rumaysan doontaan. **68** Haddaan idin weyddiiyona,
iima jawaabi doontaan. **69** Laakiin hadda dabadeed Wiilka
Aadanahu wuxuu fadhiisan doonaa midigta xoogga Ilaah.

70 Markaasay waxay wada yidhaahdeen, Haddaba miyaad tahay Wiilka Ilaah? Wuxuu ku yidhi, Waad tidhaahdeen inaan ahay. **71** Markaasay yidhaahdeen, Maxaannu markhaati weli ugu baahan nahay? Waayo, qudheenna ayaa afkiisa ka maqalnay.

23 Markaasaa dadkoodii oo dhan kacay, oo waxay isagii hor geeyeen Bilaatos. **2** Kolkaasay bilaabeen inay ku ashtakeeyaan iyagoo leh, Waxaannu aragnay ninkan oo quruuntayada rogaya, oo diidaya in Kaysar cashuur la siiyo, oo odhanaya inuu qudhiisu yahay Masiix oo boqor ah. **3** Bilaatos ayaa weyddiiyey, isagoo leh, Ma Boqorka Yuhuudda baad tahay? Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waad tidhi. **4** Dabadeed Bilaatos wuxuu wadaaddadii sare iyo dadkii ku yidhi, Anigu ninkan eed kuma aan helin. **5** Laakiin way ku sii adkeeyeen iyagoo leh, Dadkuu kiciyaa, oo dalka Yahuudiya oo dhan ayuu wax baraa; dalka Galili ayuu ka soo bilaabay ilaa halkan. **6** Bilaatos goortuu maqlay, wuxuu weyddiiyey inuu ninku reer Galili yahay. **7** Goortuu ogaaday inuu ka mid ahaa kuwii Herodos xukumo, wuxuu u diray Herodos, kan qudhiisu Yeruusaalem joogay wakhtigaas. **8** Herodos goortuu Ciise arkay, aad buu u farxay, maxaa yeelay, ilaa wakhti dheer ayuu doonayay inuu arko, waayo, wax buu ka maqlay, oo wuxuu rajaynayay inuu calaamo ka arko. **9** Markaasuu su'aalo badan weyddiiyey, laakiin waxba uma uu jawaabin. **10** Wadaaddadii sare iyo culimmadii ayaa istaagay, oo aad iyo aad bay u ashtakeeyeen. **11** Herodos ayaa fududaystay oo ku majaajilooday, isaga iyo askartiisiiba, oo intuu dhar dhalaalaya u geliyey ayuu Bilaatos u celiyey. **12** Maalintaas qudheeda Herodos iyo Bilaatos saaxiibbo bay noqdeen, intii ka horraysayse cadaawe bay isu ahaayeen. **13** Bilaatos ayaa isugu yeedhay wadaaddadii sare iyo taliyayaashii iyo dadkii. **14** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Ninkan waxaad iigu keenteen sidii mid dadka rogaya. Bal ogaada, hortiinna ayaan wax ku weyddiiyey, oo ninkan kuma aan helin eed ku saabsan waxaad ku ashtakaynaysaan. **15** Herodosna kuma uu helin, wuuna noo soo celiyey, oo ma jiro wax dhimasho istaahila oo uu sameeyey. **16** Taas aawadeed waan edbinayaa oo sii daynayaa. **17** Waayo, waajib bay ahayd inuu iidda mid u sii daayo iyaga. **18** Markaasay wada qayliyeen, iyagoo leh, Wad kan, Baraabbas noo sii daa, **19** kan xabsiga loogu riday fallaagaduu magaalada ka riday iyo dilid aawadeed. **20** Mar kale Bilaatos ayaa iyaga la hadlay isagoo doonaya inuu Ciise sii daayo. **21** Laakiin way qayliyeen, iyagoo leh, Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta ku qodob. **22** Markaasuu wuxuu kolkii saddexaad ku yidhi, Waayo? Waa maxay sharka kanu sameeyey? Kuma aan helin sabab lagu dilo, taas aawadeed waan edbinayaa oo sii daynayaa. **23** Laakiin cod weyn ayay ku adkaysteen iyagoo weyddiisanaya in iskutallaabta lagu qodbo, oo waxaa xoog batay codadkoodii iyo codadkii wadaaddada sare. **24** Markaasaa Bilaatos wuxuu xukumay in loo yeelo waxay weyddiisteen. **25** Wuuna sii daayay kii fallaagada iyo dilidda xabsiga loogu riday oo ay weyddiisteen, laakiin Ciise buu u dhiibay iyaga siday doonayeen. **26** Kolkay wadeen, waxay qabteen Simoon reer Kuranaya ah isagoo beeraha ka soo socda, waxayna saareen iskutallaabtii inuu Ciise ka daba qaado. **27** Waxaana la socday dad badan iyo dumar laabta garaacaya oo barooranaya. **28** Laakiin Ciise intuu u soo jeestay, wuxuu ku yidhi, Gabdhaha Yeruusaalemow, ha ii ooyina, laakiin u ooya qudhiinna iyo carruurtiinna, **29** waayo, bal eega, wakhtigu waa imanayaa goortay odhan doonaan, Waxaa barakaysan madhashada iyo uurarka aan weligood dhalin iyo naasaha aan weligood la nuugin. **30** Markaasay bilaabi doonaan inay buuraha ku yidhaahdaan, Nagu soo dhaca, oo ay gumburahana ku yidhaahdaan, Na qariya. **31** Waayo, hadday geedka qoyan waxaas ku sameeyaan, maxaa ku dhici doona kan engegan? **32** Waxaana lala waday laba kale oo xumaanfalayaal ah in lala dilo. **33** Markay yimaadeen meeshii la yidhaahda dhakada, halkaasay iskutallaabo ku qodbeen isaga iyo xumaanfalayaashii, mid midigta, kan kalena bidixda. **34** Markaasaa Ciise wuxuu yidhi, Aabbow, iyaga cafi, waayo, garan maayaan waxay samaynayaan. Markaasay dharkiisii qaybsadeen, wayna saami riteen. **35** Dadkuna way taagnaayeen iyagoo daawanaya. Taliyayaashuna way ku qosleen iyagoo leh, Kuwa kale ayuu badbaadiyey, kanu ha isbadbaadiyo, hadduu yahay Masiixa Ilaah, kan uu doortay. **36** Askartiina waa ku majaajiloodeen, oo intay u yimaadeen, ayay khal siiyeen, **37** oo waxay ku yidhaahdeen, Haddii aad tahay boqorka Yuhuudda, isbadbaadi. **38** Meel ka korraysay isagana waxaa ku qorraa qorniin leh, KANU WAA BOQORKA YUHUUDDA. **39** Xumaanfalayaashii deldelnaa midkood ayaa caayay isagoo leh, Miyaanad ahayn Masiixa? Annaga iyo qudhaadaba badbaadi. **40** Laakiin kii kale ayaa jawaabay oo canaantay isagoo leh, Miyaanad xataa Ilaah ka baqin, waayo, isku xukun baad tihiin? **41** Waayo, innaga waa inoo xaq, maxaa yeelay, waxaynu helnay abaalkii wixii aynu falnay, ninkanuse wax aan jid ahayn ma uu falin. **42** Markaasuu ku yidhi, Ciisow, i xusuuso goortaad boqortooyadaada ku timaado. **43** Wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan kugu leeyahay, Maanta Firdooska ayaad igula jiri doontaa. **44** Haddaba waxay ahayd abbaaraha saacaddii lixaad, dhulka oo dhammuna gudcur buu noqday ilaa saacaddii sagaalaad. **45** Qorraxdu way madoobaatay, daahii macbudkuna dhexda ayuu ka kala dillaacay. **46** Markaasaa Ciise cod weyn ku dhawaaqay oo yidhi, Aabbow, gacmahaaga ayaan ruuxayga u dhiibayaa. Goortuu waxaas yidhi, ayuu ruuxii bixiyey. **47** Boqol-u-taliyihii goortuu arkay wixii dhacay, ayuu Ilaah ammaanay oo yidhi, Hubaal ninkanu xaq buu ahaa. **48** Dadkii oo dhan oo daawasho isugu yimid, goortay arkeen wixii dhacay, ayay noqdeen iyagoo laabta garaacaya. **49** Waxaa meel fogna ka taagnaayeen kuwii Ciise yiqiin oo dhan iyo dumarkii Galili ka soo raacay, iyagoo waxaas dayaya. **50** Oo bal eeg, waxaa jiray nin Yuusuf la odhan jiray oo taliye ahaa, wuxuuna ahaa nin wanaagsan oo xaq ah, **51** (isaguna raalli kama ahayn waanidoodii iyo falniinkoodii), wuxuuna ahaa reer Arimataya oo ahayd magaalo Yuhuudda, kan boqortooyada Ilaah sugayay. **52** Kanu wuxuu u tegey Bilaatos oo ka baryay Ciise meydkiisii. **53** Markaasuu soo dejiyey oo kafan ku duudduubay, oo wuxuu geliyey xabaal dhagax ka qodnayd, meel aan weligeed ninna la dhigin. **54** Waxay ahayd Maalintii Diyaargarayska, sabtidiina waa soo dhowaanaysay. **55** Dumarkii kala yimid Galili ayaa daba socday oo arkay xabaashii iyo sida meydkiisii loo dhigay. **56** Markaasay noqdeen, oo dhir udgoon iyo cadar soo diyargareeyeen. Sabtidiina way nasteen sida qaynuunka u ahaa.

24 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka, goortii waagii
beryayay, ayay xabaashii yimaadeen, iyagoo wada
dhirtii udgoonayd oo ay diyaargareeyeen. **2** Oo waxay
arkeen dhagixii oo xabaashii laga giringiriyey. **3** Markaasay
galeen, laakiin kama ay helin meydkii Rabbi Ciise. **4** Waxaa
dhacay, intay waxaas ka sii welwelsanaayeen, in laba nin oo
dhar dhalaalaya sitaa ag taagnaayeen. **5** Dumarkii iyagoo
cabsanaya ayay wejigooda hoos ugu foororiyeen dhulka.
Markaasay ku yidhaahdeen iyaga, Maxaad kan nool uga
dhex doondoonaysaan kuwii dhintay? **6** Isagu halkan ma
joogo, laakiinse waa sara kacay. Xusuusta siduu idiinla
hadlay intuu Galili weli joogay, **7** isagoo leh, Wiilka Aadanaha
waa in loo gacangeliyo dembilayaasha, oo iskutallaabta
lagu qodbo, oo maalinta saddexaad uu soo sara kaco.
8 Markaasay hadalladiisii xusuusteen. **9** Wayna ka soo
noqdeen xabaashii, oo waxaas oo dhan ayay u sheegeen
koob-iyo-tobankii iyo kuwii kale oo dhan. **10** Waxay ahaayeen
Maryantii reer Magdala, iyo Yo'anna, iyo Maryan oo ahayd
Yacquub hooyadii; dumarkii kalena oo la jiray ayaa waxaas
rasuulladii u sheegay. **11** Hadalladaas waxay la noqdeen
wax aan micne lahayn, wayna rumaysan waayeen. **12**
Laakiin Butros ayaa kacay oo xabaashii u orday, markaasuu
foororsaday oo wuxuu arkay maryihii keligood oo meel yaal;
markaasuu ka tegey oo gurigiis ku noqday isagoo ka yaabban
wixii dhacay. **13** Laba ka mid ah iyaga waxay maalintaas
qudheeda ku socdeen tuulo la odhan jiray Emma'us, tan
Yeruusaalem u jirtay lixdan istaadiyon. **14** Waxay ka wada
hadlayeen wixii dhacay oo dhan, **15** oo waxay noqotay
intay wada hadlayeen oo wax isweyweyddiinayeen, in Ciise
qudhiisa u soo dhowaaday oo la socday. **16** Laakiin waa la
indhasaabay si aanay u garanayn. **17** Markaasuu ku yidhi,
Maxay yihiin hadalladan aad isku haysaan intaad socotaan?
Wayna istaageen iyagoo fool qulubsan. **18** Midkood oo
Kale'obas la odhan jiray, ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma
adigoo keliya oo Yeruusaalem deggan oo aan ogayn wixii
ayaamahan meeshaas ka dhacay? **19** Wuxuu ku yidhi, Wax
maxay ah? Waxay ku yidhaahdeen, Wixii ku saabsanaa
Ciisihii Reer Naasared, kii ahaa nin nebi ah oo xoog u lahaa
wax falniin iyo hadal ah Ilaah iyo dadka oo dhan hortooda, **20**
iyo sidii wadaaddada sare iyo taliyayaasheennii ugu dhiibeen
in dhimasho lagu xukumo, oo iskutallaabta ayay ku qodbeen.
21 Laakiin waxaannu rajaynaynay inuu yahay kan Israa'iil
soo furan lahaa, laakiin waxaas oo dhan weliba maanta
waa u maalintii saddexaad markii ay waxaas oo dhammi
dhaceen. **22** Weliba dumar annaga naga mid ah ayaa naga
yaabsiiyey, kuwii aroortii hore xabaashii tegey. **23** Goortii ay
meydkiisii waayeen ayay yimaadeen iyagoo leh, Waxaannu
weliba aragnay muuqad malaa'igo kuwa yidhi, Wuu nool
yahay. **24** Qaarkood oo nala joogay ayaa xabaashii tegey,
oo waxay arkeen sidii dumarku yidhi, laakiin isagase ma ay
arkin. **25** Markaasuu ku yidhi, Nacasyo yahow oo qalbigoodu
ka raagay inuu rumaysto wixii nebiyada oo dhammi ay ka
hadleen. **26** Masiixa miyaanay waajib ku ahayn inuu waxaas
oo dhan ku silco oo uu ammaantiisa galo? **27** Markaasuu ka
bilaabay Muuse iyo nebiyada oo dhan, Qorniinka oo dhanna
ayuu uga micneeyey wixii isaga qudhiisa ku saabsanaa.
28 Goortaasay ku soo dhowaadeen tuuladay ku socdeen,
isaguna wuxuu iska dhigay mid sii fogaanaya, **29** laakiin
way oggolaysiiyeen iyagoo leh, Nala joog, waayo, makhribku
waa dhow yahay, maalintiina durba waa dhammaatay.
Markaasuu la galay inuu la joogo. **30** Waxaa dhacay kolkuu
cunto ula fadhiistay inuu kibista qaaday, oo barakeeyey, oo
intuu kala jejebiyey ayuu siiyey. **31** Markaasaa indhahoodu
furmeen, oo isagay garteen, wuuna ka libdhay. **32** Markaasay
isku yidhaahdeen, Miyaan qalbigeennu gubanin intuu jidka
inagula hadlayay iyo intuu Qorniinkii inoo furayay? **33**
Saacaddaas qudheeda ayay kaceen oo Yeruusaalem ku
noqdeen, waxayna arkeen koob-iyo-tobankii iyo kuwii la
jiray oo isu ururay, **34** iyagoo leh, Hubaal Sayidku waa sara
kacay, oo wuxuu u muuqday Simoon. **35** Iyaguna waxay ka
warrameen wixii jidka ka dhacay iyo siday isaga ugu garteen
kala jejebintii kibista. **36** Intay waxyaalahaas ku hadlayeen,
isaga qudhiisa ayaa dhexdooda taagnaa, oo wuxuu ku yidhi,
Nabadi ha idinla jirto. **37** Laakiin way argaggexeen oo
cabsadeen, waxayna u maleeyeen inay ruuxaan arkeen. **38**
Markaasuu ku yidhi, Maxaad u naxaysaan? Fikirro maxay
qalbigiinna uga kacayaan? **39** Gacmahayga iyo cagahayga
arka inaan anigu isagii ahay, i taabta oo arka, waayo, ruuxaan
jiidh iyo lafo ma leh sidaad igu arkaysaan inaan leeyahay. **40**
Goortuu waxaas yidhi, ayuu tusay gacmihiisa iyo cagihiisa.
41 Intay yaabsanaayeen iyagoo aan weli rumaysan farxad
aawadeed, wuxuu ku yidhi, Halkan wax la cuno ma ku
haysaan? **42** Kolkaasay waxay siiyeen in kalluun duban ah.
43 Markaasuu qaaday oo hortooda ku cunay. **44** Wuxuu
ku yidhi, Kuwani waa hadalladaydii aan idinkula hadlay
intii aan weli idinla jiray. Waa inay noqdaan wax walba
oo sharciga Muuse iyo nebiyadii iyo sabuurrada laygaga
qoray oo igu saabsanaa. **45** Markaasuu garashadooda
u furay si ay u gartaan Qorniinka. **46** Wuxuuna ku yidhi,
Sidaasay u qoran tahay, Waa inuu Masiixu silco, oo uu
maalinta saddexaad kuwa dhintay ka soo sara kaco, **47**
iyo in toobaddii iyo dembidhaafka magiciisa lagu wacdiyo
quruumaha oo dhan oo laga bilaabo Yeruusaalem. **48**
Idinkuna waxyaalahaas ayaad markhaati ka tihiin. **49** Oo bal
eega, waxaan idiin soo dirayaa ballankii Aabbahay, laakiin
magaalada jooga ilaa xoog laydinka huwiyo xagga sare. **50**
Markaasuu iyaga kaxeeyey ilaa meel ku dhow Beytaniya, oo
intuu gacmihii kor u qaaday ayuu barakeeyey. **51** Waxaa
dhacay intuu barakaynayay inuu ka tegey, oo waxaa kor
loogu qaaday samada. **52** Markaasay isaga caabudeen, oo
waxay Yeruusaalem kula noqdeen farxad weyn; **53** oo goor
walbaba macbudka ayay ku jireen iyagoo Ilaah ammaanaya.

Yooxanaa

1 Bilowgii waxaa jiray Ereyga, Ereyguna wuxuu la jiray
Ilaah, Ereyguna wuxuu ahaa Ilaah. **2** Isagu Ilaah buu la
jiray bilowgii. **3** Wax walba waxaa laga sameeyey xaggiisa,
oo wixii la sameeyey lama samayn isaga la'aantiis. **4**
Isaga waxaa ku jirtay nolol, noloshuna waxay ahayd nuurka
dadka. **5** Nuurkuna wuxuu ka ifayaa gudcurka, gudcurkuna
kama badin. **6** Waxaa jiray nin xagga Ilaah laga soo diray,
magiciisuna wuxuu ahaa Yooxanaa. **7** Isagu wuxuu u yimid
markhaati furid, inuu u marag furo nuurka, inay dhammaan
xaggiisa ka wada rumaystaan. **8** Isagu nuurka ma uu ahayn,
laakiin wuxuu u yimid inuu nuurka u marag furo. **9** Kaasu
wuxuu ahaa nuurka runta ah oo iftiimiya nin walba oo dunida
yimaada. **10** Wuxuu ku jiray dunida, dunidana waxaa laga
sameeyey xaggiisa, oo duniduna ma ay garanayn isaga.
11 Wuxuu u yimid kuwiisii, kuwiisiina ma ay aqbalin isaga.
12 Laakiin in alla intii aqbashay, wuxuu siiyey amar ay
carruurtii Ilaah ku noqdaan, kuwaasu waa kuwii magiciisa
rumaystay, **13** oo aan ka dhalan dhiigga, ama doonistii
jidhka, ama dad doonistiis, laakiin waxay ka dhasheen Ilaah.
14 Ereyguna jidh buu noqday, oo waa ina dhex joogay, oo
waxaannu aragnay ammaantiisii, taas oo ahayd ammaantii u
ekayd tan Wiilka keliya ee Aabbaha, ee nimco iyo run ka
buuxa. **15** Yooxanaa waa u marag furay isaga, wuxuuna
ku qayliyey oo yidhi, Kanu waa kii aan idhi, Kan iga daba
imanayaa waa iga horreeyey, waayo, hortay buu jiray. **16**
Dhammaanteen waxaynu buuxnaantiisa ka helnay nimco ka
nimco. **17** Waayo, sharciga waxaa loo soo dhiibay Muuse,
laakiinse nimcada iyo runtu waxay ku yimaadeen Ciise
Masiix. **18** Ninna ma arkin Ilaah marnaba, Wiilka keliya oo
laabta Aabbaha ku jira kaasaa inoo sheegay. **19** Kanu waa
maraggii Yooxanaa furay, markii Yuhuuddu Yeruusaalem
uga soo direen wadaaddo iyo kuwo reer Laawi ah inay
weyddiiyaan oo ku yidhaahdaan, Yaad tahay? **20** Isagu
waa qirtay, mana uu inkirin, oo wuxuu qirtay oo yidhi, Anigu
ma ihi Masiixa. **21** Markaasay weyddiiyeen, Haddaba yaad
tahay? Ma Eliyaas baad tahay? Wuxuuna yidhi, Ma ihi. Ma
nebigii baad tahay? Wuxuuna ku jawaabay, Maya. **22** Waxay
haddaba ku yidhaahdeen, Yaad tahay? si aannu jawaab ugu
celinno kuwii na soo diray. Yaad isku sheegaysaa? **23** Wuxuu
yidhi, Waxaan ahay codka kan cidlada kaga qaylinaya, Jidka
Rabbiga toosiya, siduu nebi Isayos u yidhi. **24** Kuwa la
soo diray waxay ka yimaadeen Farrisiinta. **25** Markaasay
weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Haddaba maxaad dadka
u baabtiistaa haddaanad ahayn Masiixa ama Eliyaas ama
nebigii? **26** Yooxanaa wuxuu ugu jawaabay oo ku yidhi,
Anigu waxaan dadka ku baabtiisaa biyo, laakiin dhexdiinna
waxaa jooga mid aydnaan garanaynin **27** oo ah kan iga daba
imanaya, kan aanan istaahilin inaan yeelmaha kabtiisa furo.
28 Waxyaalahaasu waxay ka dhaceen Beytaniya taas oo ku
taal Webi Urdun shishadiisa, oo ahayd meeshii Yooxanaa
dadka ku baabtiisayay. **29** Maalintii labaad Yooxanaa wuxuu
arkay Ciise oo ku soo socda, oo wuxuu yidhi, Bal eega
Wanka Ilaah ee dembiga dunida qaadaya. **30** Kanu waa
kii aan idhi, Waxaa iga daba imanaya nin iga horreeyey,
waayo, hortay buu jiray. **31** Anigu ma aan aqoonin isaga,
laakiin inuu Israa'iil u soo muuqdo sidaa daraaddeed ayaan
u imid anigoo dadka biyo ku baabtiisa. **32** Yooxanaa waa
marag furay isagoo leh, Waxaan arkay Ruuxa oo samada
uga soo degaya sidii qoolley oo kale, wuuna dul joogsaday
isagii. **33** Anigu ma aan aqoonin isaga, laakiin kii ii soo diray
inaan dadka biyo ku baabtiiso, wuxuu igu yidhi, Kii aad ku
aragtid Ruuxa oo ku soo degaya oo ku dul joogsanaya,
kaasu waa kan dadka ku baabtiisa Ruuxa Quduuska ah.
34 Anigu waan arkay, waana u marag furay in kanu yahay
Wiilka Ilaah. **35** Mar kale maalintii dambe Yooxanaa waa
taagnaa isaga iyo laba xertiisa ahayd. **36** Oo wuxuu arkay
Ciise oo socda, markaasuu yidhi, Bal eega Wanka Ilaah.
37 Labadii xerta ahaydna way maqleen isagoo hadlaya,
wayna raaceen Ciise. **38** Markaasaa Ciise soo jeestay,
waana arkay iyagoo raacaya, kolkaasuu ku yidhi, Maxaad
doonaysaan? Waxay ku yidhaahdeen, Rabbi (waxaa lagu
fasiraa Macallin), Xaggee baad deggan tahay? **39** Wuxuu ku
yidhi, Kaalaya oo arka, Markaasay yimaadeen oo arkeen
meeshuu degganaa, wayna la joogeen maalintaas. Goortaas
waxay ahayd abbaaraha saacaddii tobnaad. **40** Mid ka
mid ah labadii maqashay Yooxanaa oo raacday, wuxuu
ahaa Andaros, Simoon Butros walaalkiis. **41** Isagu wuxuu
hortii doonay walaalkiis Simoon oo ku yidhi, Waannu helnay
Masiixa (kan lagu fasiro Kiristooska). **42** Markaasuu wuxuu
u geeyey Ciise. Ciisena intuu eegay ayuu wuxuu ku yidhi,
Adigu waxaad tahay Simoon ina Yoonis. Waxaa lagu odhan
doonaa Keeyfas (oo fasirkiisu yahay Butros). **43** Maalintii
labaad wuxuu doonayay inuu Galili tago, oo wuxuu helay
Filibos. Ciisena wuxuu ku yidhi, I soo raac. **44** Filibos wuxuu
ahaa reer Beytsayda taas oo ah magaaladii Andaros iyo
Butros. **45** Markaasaa Filibos wuxuu doonay Nataana'el oo
ku yidhi, Waxaannu helnay kii Muuse sharciga ku qoray wax
isaga ku saabsan, oo nebiyadiina ay qoreen wax isaga ku
saabsan, waana Ciisihii reer Naasared oo ah ina Yuusuf. **46**
Nataana'el wuxuu ku yidhi, Ma wax wanaagsan baa ka iman
kara Naasared? Markaasaa Filibos wuxuu ku yidhi, Kaalay
oo arag. **47** Ciise wuxuu arkay Nataana'el oo ku soo socda,
oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, kanu waa mid reer Israa'iil oo run
ah oo aan khiyaano lahayn. **48** Markaasaa Nataana'el wuxuu
ku yidhi, Xaggee baad igu tiqiin? Ciise ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Intaan Filibos kuu yeedhin, markaad geedkii
berdaha hoostiisa joogtay, ayaan ku arkay. **49** Kolkaasaa
Nataana'el u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, waxaad
tahay Wiilka Ilaah, oo waxaad tahay boqorkii Israa'iil. **50**
Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad u rumaysatay
odhaatinkii aan kugu idhi, Geedka berdaha hoostiisa ayaan
kugu arkay? Waxaad arki doontaa wax waxyaalahaas ka
waaweyn. **51** Markaasuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Waxaad arki doontaan samadoo furan iyo
malaa'igaha Ilaah oo kor u kacaya oo ku soo degaya Wiilka
Aadanaha.

2 Maalintii saddexaad waxaa Kaana tii Galili jiray aroos,
Ciise hooyadiisna halkaasay joogtay. **2** Waxaana
arooska loogu yeedhay Ciise iyo xertiisii. **3** Markii khamrigu
dhammaaday Ciise hooyadiis waxay isaga ku tidhi, Khamri
ma ay qabaan. **4** Markaasaa Ciise wuxuu iyada ku yidhi,
Islaan yahay, aniga iyo adiga maxaa inoo dhexeeya?

Saacaddaydu weli ma iman. **5** Kolkaasaa hooyadiis waxay
midiidinyadii ku tidhi, Wax kastuu idinku yidhaahdo, yeela.
6 Meeshaas waxaa yiil lix ashuun oo dhagax ah, oo loo
dhigay caadada Yuhuudda oo daahirinta, mid kastaana
wuxuu qaadi jiray qiyaas laba ama saddex metritas. **7**
Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ashuummada biyo ka
buuxiya, goortaasay buuxiyeen ilaa girgirka. **8** Kolkaasuu
wuxuu ku yidhi, Ka soo dhura oo u geeya ka miiska arooska
madaxda u ah, wayna u geeyeen. **9** Kii madaxda ahaa
markuu dhadhamiyey biyihii khamriga noqday ma uu ogayn
meel ay ka yimaadeen, laakiin midiidinyadii oo soo dhuray
way ogaayeen; markaasaa kii madaxda ahaa u yeedhay
ninkii arooska ahaa, **10** oo ku yidhi, Nin kastaa marka
hore wuxuu soo saaraa khamriga wanaagsan, oo markay u
cabbaan siday doonayaan dabadeedna ayuu keenaa kan
liita; adiguse khamriga wanaagsan ilaa haddeer ayaad dib u
dhigtay. **11** Calaamooyinka Ciise tii ugu horraysay waxay
ahayd tan uu ku sameeyey Kaana tii Galili, oo wuxuu ku
muujiyey ammaantiisii, xertiisiina way rumaysteen. **12** Waxaas
dabadeed wuxuu tegey Kafarna'um, waxaana la socday
hooyadiis iyo walaalihiis iyo xertiisii, oo maalmo aan badnayn
ayay meeshaas joogeen. **13** Iiddii Kormaridda oo Yuhuudda
waa dhowayd, oo Ciisena wuxuu u kacay Yeruusaalem. **14**
Wuxuu macbudka ku arkay kuwa ku iibinaya dibiyo iyo ido
iyo qoolleyo, iyo kuwa fadhiya oo lacagta bedbeddelaya. **15**
Markaasuu xadhko karbaash ka sameeyey, kulligoodna ayuu
macbudka ka eryay, dibiyada iyo idaha labadaba, lacagtiina
wuu ka daadiyey kuwii bedbeddelayay, miisaskoodiina wuu
rogay. **16** Kuwii qoolleyaha iibinayayna wuxuu ku yidhi,
Waxyaalahan halkan ka qaada. Guriga Aabbahay ha ka
dhigina guri baayacmushtari. **17** Xertiisii waxay xusuusteen
in la qoray. Qiiradaan gurigaaga u qabo ayaa i gubaysa. **18**
Sidaa aawadeed Yuhuuddu waa u jawaabtay oo ku tidhi
isaga, Calaamadee baad na tusaysaa waxaad waxyaalahaas
u samaynayso? **19** Ciisena waa u jawaabay oo ku yidhi,
Macbudkan dumiya, oo saddex maalmood dabadeed ayaan
kicin doonaa. **20** Yuhuuddu haddaba waxay yidhaahdeen,
Lix iyo afartan sannadood ayaa macbudkan la dhisayay,
adiguna ma waxaad ku kicinaysaa saddex maalmood? **21**
Isaguse wuxuu ka hadlayay macbudka jidhkiisa ah. **22** Sidaa
aawadeed markuu ka soo sara kacay kuwii dhintay, xertiisii
way soo xusuusteen inuu taas ka hadlay, wayna rumaysteen
Qorniinka iyo hadalkii Ciise yidhi. **23** Markuu Yeruusaalem
joogay wakhtigii Iiddii Kormaridda dad badan ayaa magiciisa
rumaystay markay arkeen calaamooyinkuu sameeyey. **24**
Laakiin Ciise qudhiisu iskuma hallayn iyaga, waayo dadka oo
dhan ayuu yiqiin, **25** oo uma baahnayn in laga marag furo
dadka, waayo, isaga qudhiisu waa yiqiin waxa dadka ku jira.

3 Waxaa jiray nin ka mid ahaa Farrisiinta oo la odhan
jiray Nikodemos oo Yuhuudda taliye u ahaa. **2** Isagu
habeenkuu u yimid Ciise, wuxuuna ku yidhi, Macallimow,
waannu og nahay inaad tahay macallin ka yimid Ilaah,
waayo, ninna ma samayn karo calaamooyinkan aad samayso
haddaan Ilaah la jirin. **3** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Runtii, runtii waxaan kugu leeyahay, Qof haddaanu mar kale
dhalan, boqortooyadii Ilaah arki kari maayo. **4** Nikodemos
wuxuu ku yidhi, Sidee baa nin mar kale u dhalan karaa
isagoo duq ah? Miyuu mar kale uurkii hooyadiis geli karaa
oo ka dhalan karaa? **5** Ciise baa ugu jawaabay, Runtii,
runtii, waxaan kugu leeyahay, Qof haddaanu ka dhalan biyo
iyo Ruuxa, boqortooyadii Ilaah geli kari maayo. **6** Waxa
jidhka ka dhashaa waa jidh, waxa Ruuxa ka dhashaana
waa ruux. **7** Ha la yaabin haddaan ku leeyahay, Waa inaad
mar kale dhalataan. **8** Dabayshu way u dhacdaa meeshay
doonto, waxaadna maqashaa xiinkeeda, laakiin ma ogid
meeshay ka timaado iyo meeshay u kacdo; waa sidaas
oo kale qof kasta oo Ruuxa ka dhasha. **9** Nikodemos
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Sidee baa waxyaalahaas
u noqon karaan? **10** Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku
yidhi, Ma waxaad tahay macallinka Israa'iil, oo aadan weliba
waxyaalahaasna garanayn? **11** Runtii, runtii, waxaan ku
leeyahay, Waxaannu naqaan ayaannu ka hadalnaa, oo
waxaannu aragnay ayaannu ka marag furnaa, idinkuna
maraggayaga ma aqbashaan. **12** Haddaan wixii dunida
idiin sheegay oo aad rumaysan weydeen, sidee baad u
rumaysanaysaan haddaan waxa jannada idiin sheego? **13**
Ninna jannada kor uma tegin, kii jannada ka soo degay
maahee, waana Wiilka Aadanaha oo jannada jooga. **14** Sidii
Muuse abeesadii kor ugu qaaday cidlada, sidaasoo kale
Wiilka Aadanaha waa in kor loo qaado, **15** in mid kastoo
isaga rumaystaa uu lahaado nolosha weligeed ah. **(aiōnios
g166)** **16** Ilaah intuu dunida jacayl u qabay ayuu siiyey
Wiilkiisa keliya oo dhashay in mid kastoo isaga rumaystaa
uusan lumin laakiinse uu lahaado nolosha weligeed ah.
(aiōnios g166) **17** Ilaah Wiilka uguma soo dirin dunida inuu
xukumo dunida, laakiin wuxuu u soo diray inay dunidu ku
badbaaddo isaga. **18** Kii isaga rumaystaa ma xukumna,
laakiinse kii aan isaga rumaysan, hore ayaa loo xukumay,
maxaa yeelay, wuxuusan rumaysan magaca Wiilka Ilaah
oo keliya oo dhashay. **19** Kanu waa xukunka, nuurka ayaa
dunida yimid, dadkiise waxay nuurkii ka jeclaadeen gudcurka,
maxaa yeelay, shuqulladoodu shar bay ahaayeen. **20** Nin
kastoo shar falaa nuurkuu nebcaadaa, umana yimaado
nuurka, si aan shuqulladiisa loogu canaanan. **21** Laakiinse kii
runta falaa, nuurkuu yimaadaa si shuqulladiisu u muuqdaan
in Ilaah laga sameeyey. **22** Waxaas dabadeed Ciise iyo
xertiisii waxay yimaadeen dalka Yahuudiya, oo meeshaas
ayuu iyaga la joogay oo dad ku baabtiisay. **23** Yooxanaana
wuxuu dad ku baabtiisayay Caynoon oo ku dhow Saalim,
waayo, meeshaasu waxay lahayd biyo badan, iyaguna way
yimaadeen, waana la baabtiisay. **24** Waayo, Yooxanaa weli
xabsiga laguma tuurin. **25** Sidaa aawadeed waxaa ka dhex
kacay Yooxanaa xertiisii iyo nin Yuhuudi ahaa weyddiis oo
daahirinta ku saabsan. **26** Markaasay u yimaadeen Yooxanaa
oo ku yidhaahdeen, Macallimow, kii kula jiray Webi Urdun
shishadiisa oo aad marag u furtay ayaa dad baabtiisaya,
oo dadka oo dhan way u imanayaan. **27** Yooxanaa waa u
jawaabay oo ku yidhi, Ninna waxba ma heli karo haddaan
jannada laga siin. **28** Idinka qudhiinnu markhaatiyaal baad
tihiin inaan idhi, Anigu ma ihi Masiixa, laakiin hortiisa ayaa
lay soo diray. **29** Kii aroosadda qabaa waa arooska, laakiin
saaxiibka arooska oo ag taagan oo maqla isaga, aad buu
ugu farxaa codkii arooska daraaddiis. Sidaa aawadeed
farxaddaydu waa dhan tahay. **30** Isagu waa inuu kordho,
aniguse waa inaan yaraado. **31** Kii xagga sare ka yimaadaa,

dhammaan ayuu ka sarreeyaa; kii dunida ka yimaadaana
waa kii dunida, oo wuxuu ka hadlaa dunida. Kii jannada ka
yimaadaa, dhammaan ayuu ka sarreeyaa. **32** Wuxuu arkay
oo maqlay waxaas ayuu ka marag furaa, ninnana maraggiisa
ma aqbalo. **33** Kii maraggiisa aqbalay wuxuu xaqiijiyey in
Ilaah run yahay. **34** Waayo, kii Ilaah soo diray ayaa ereygii
Ilaah ku hadla, maxaa yeelay, isagu qiyaas kuma siiyo
Ruuxa. **35** Aabbuhu wuu jecel yahay Wiilka, oo wax walba
ayuu gacanta u geliyey. **36** Kii Wiilka rumaystaa, wuxuu
leeyahay nolosha weligeed ah, kii aan Wiilka rumaysanse,
nolosha ma arki doono, laakiin cadhadii Ilaah ayaa ku taal
isaga. **(aiōnios g166)**

4 Kolkii Ciise ogaaday inay Farrisiintu maqleen inuu
yeelanayay oo baabtiisayay xer ka badan intii Yooxanaa
2 (in kastoo Ciise qudhiisu uusan baabtiisin, laakiin xertiisu
way baabtiisayeen), **3** ayuu Yuhuudiya ka tegey, wuxuuna
mar kale u kacay Galili. **4** Oo wuxuu lahaa inuu Samaariya
dhex maro. **5** Haddaba wuxuu yimid magaalada Samaariya,
oo Sukhar la odhan jiray, oo ku dhowayd dalkii Yacquub siiyey
wiilkiisii Yuusuf. **6** Waxaana meeshaas jiray ceelkii Yacquub.
Haddaba Ciise oo sodcaal ku soo daalay, wuxuu fadhiistay
ceelka agtiisa. Saacaddiina waxay ku qiyaasnayd lixda. **7**
Markaasaa waxaa timid naag reer Samaariya ah inay biyo
dhaansato. Kolkaasaa Ciise wuxuu ku yidhi iyada, I waraabi.
8 Maxaa yeelay, xertiisii magaaladay ku maqnaayeen inay
cunto soo iibsadaan. **9** Naagtii reer Samaariya ahayd waxay
haddaba ku tidhi isaga, Sidee baad, adigoo Yuhuudi ah,
biyo ii weyddiisanaysaa, anigoo naag reer Samaariya ah?
(Waayo, dan iskuma leh Yuhuudda iyo reer Samaariya.) **10**
Ciise waa u jawaabay oo ku yidhi iyada, Haddaad garanaysid
hadiyaddii Ilaah iyo kuu yahay kan kugu leh, I waraabi,
adigu waad weyddiisan lahayd isaga, oo wuxuu ku siin lahaa
biyaha nool. **11** Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow, waxaad
biyo ku dhaansato ma haysatid, ceelkuna wuu dheer yahay.
Haddaba xaggee baad ka helaysaa biyaha nool? **12** Miyaad
ka weyn tahay awowahayagii Yacquub oo ceelka na siiyey
oo isaga qudhiisu ka cabbay iyo wiilashiisii iyo xoolihiisuba?
13 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi iyada, Kii kasta oo
biyahan ka cabbaa, mar kale wuu harraadi doonaa, **14**
laakiin ku alla kii ka cabba biyahaan siin doono, weligiis ma
harraadi doono, laakiin biyahaan siin doono waxay gudihiisa
ku noqon doonaan il biyo ka duulayaan tan iyo nolosha
weligeed ah. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **15** Naagtii waxay ku
tidhi, Sayidow, biyahan i sii inaanan haddana harraadin oo
aanan halkan iman inaan ka dhaansado. **16** Markaasaa
Ciise wuxuu ku yidhi, Tag oo ninkaagii u soo yeedh, oo
halkan kaalay. **17** Naagtii ayaa u jawaabtay oo ku tidhi,
Nin ma lihi. Ciise wuxuu ku yidhi, Run baad ku hadashay,
Nin ma lihi. **18** Waayo, shan nin baad lahayd, kan aad
haddeer haysatidna ninkaagii ma aha. Taas run baad ku
sheegtay. **19** Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow, waan gartay
inaad nebi tahay. **20** Awowayaashayo buurtan ayay ku
caabudi jireen, idinkuse waxaad tidhaahdaan, Yeruusaalem
waa meeshii la leeyahay in lagu caabudo. **21** Markaasaa
Ciise wuxuu ku yidhi, Naag yahay, i rumee, saacaddu waa
imanaysaa markii aydnaan Aabbaha ku caabudi doonin
ama buurtan ama Yeruusaalem midnaba. **22** Idinku waxaad
caabuddaan waxaydnaan oqoon, annaguse waxaannu
caabudnaa waxaannu naqaan, waayo, badbaadintu waxay
ka timaadaa Yuhuudda. **23** Laakiin saacaddii baa imanaysa,
waana joogtaa imminkada, markii caabudayaasha runta ihi
ay Aabbaha ku caabudi doonaan ruuxa iyo runta, waayo,
Aabbuhu wuxuu doonayaa caabudayaashaas oo kale. **24**
Ilaah waa Ruux, kuwa caabudaa isagana waa inay ku
caabudaan ruuxa iyo runta. **25** Naagtii waxay ku tidhi, Waa
ogahay Masiixu inuu imanayo (kan Kiristoos la yidhaahdo);
oo markuu yimaado, wax walba ayuu noo sheegi doonaa.
26 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Anigoo kula hadlaya
ayaa ah isaga. **27** Isla markii waxaa timid xertiisii, wayna
la yaabeen markay arkeen inuu naag la hadlayo. Weliba
ninna ma odhan, Maxaad doonaysaa? amase, Maxaad
ula hadlaysaa iyada? **28** Sidaa aawadeed naagtii ayaa
ashuunkeedii ka tagtay, oo magaaladay u baxday, oo waxay
ku tidhi dadkii, **29** Kaalaya oo arka ninkii ii sheegay wax
walba oo aan sameeyey. Miyaanu kani ahayn Masiixa? **30**
Markaasay magaaladii ka soo baxeen, wayna u imanayeen
isagii. **31** Kolkaasay xertiisii baryeen iyagoo leh, Macallimow,
wax cun. **32** Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi, Anigu waxaan
haystaa cunto aan cuno oo aydnaan ogayn. **33** Haddaba
xertiisii waxay isku yidhaahdeen, Ma loo keenay wuxuu cuno?
34 Ciise wuxuu ku yidhi, Cuntadaydu waa inaan sameeyo
doonistii kii i soo diray oo aan shuqulkiisa dhammeeyo.
35 Miyaydnaan odhanin, Waxaa weli hadhay afar bilood
oo markaas ayaa beerta la gooynayaa? Bal eega, waxaan
idin leeyahay, Indhihiinna kor u qaada oo daya beeraha
inay u cad yihiin beergooyska. **36** Kii gooyaa mushahaaruu
helaa, wuxuuna midho u ururiyaa nolosha weligeed ah, inay
kii beera iyo kii gooyaaba isla farxaan. **(aiōnios g166)** **37**
Hadalku waa ku run kan, Mid baa beera, mid kalena waa
gooyaa. **38** Waxaan idiin diray inaad gooysaan wixii aydnaan
ku hawshoon. Kuwa kale baa hawshooday, hawshoodiina
waad gasheen. **39** Waxaa magaaladaas ka rumaystay
isaga dad badan oo reer Samaariya ah, hadalkii naagta
aawadiis, markay marag furtay oo tidhi, Wuxuu ii sheegay
wax walba oo aan sameeyey. **40** Sidaa darteed markii
dadka reer Samaariya ah u yimaadeen isaga, way baryeen
inuu la joogo, wuxuuna halkaas joogay laba maalmood.
41 Markaasaa kuwo kale oo badani rumaysteen hadalkiisii
aawadiis, **42** oo waxay naagtii ku yidhaahdeen, Imminka
waxaannu u rumaysanaynaa ma aha hadalkaaga aawadiis,
maxaa yeelay, qudhayadu waannu maqalnay, waannuna
naqaan kanu inuu runtii yahay Badbaadiyaha dunida. **43**
Labadaas maalmood dabadeed meeshaas ayuu ka tegey
oo Galili aaday. **44** Oo Ciise ayaa ka marag kacay inaan
nebi waddankiis murwad ku lahayn. **45** Haddaba markuu
Galili yimid, dadkii Galili way soo dhoweeyeen, iyagoo arkay
wuxuu ku sameeyey Yeruusaalem oo dhan wakhtigii iidda,
waayo, iyaguna iiddii way tageen. **46** Haddaba mar kale ayuu
yimid Kaana tii Galili oo ahayd meeshuu biyihii khamriga
kaga dhigay. Meeshaasna waxaa joogay sirkaal wiilkiisii
ku bukay Kafarna'um. **47** Isagu markuu maqlay inuu Ciise
Yahuudiya ka yimid oo Galili gaadhay, ayuu u tegey oo
ka baryay inuu u yimaado oo wiilkiisa bogsiiyo, waayo,
dhimashuu u dhowaa. **48** Haddaba Ciise wuxuu ku yidhi,
Haddaanad calaamooyin iyo yaabab arkin, marnaba ma

rumaysan doontaan. **49** Sirkaalkii wuxuu ku yidhi, Sayidow,
kaalay intaan wiilkaygu dhiman. **50** Ciise wuxuu ku yidhi,
Soco, wiilkaagii waa nool yahay. Markaasaa ninkii rumaystay
hadalkii Ciise ku yidhi, wuuna socday. **51** Intuu socday ayaa
addoommadiisii ka hor yimaadeen, iyagoo leh, Wiilkaagii
waa nool yahay. **52** Markaasuu wuxuu iyagii weyddiiyey
saacadduu ladnaaday. Waxay ku yidhaahdeen, Shalayto
saacaddii toddobaad ayaa qandhadii daysay. **53** Markaasaa
aabbuhu gartay inay saacaddaas ahayd saacaddii Ciise ku
yidhi, Wiilkaagii waa nool yahay. Markaasaa isagii qudhiisu
rumaystay iyo kuwii gurigiisii joogay oo dhan. **54** Haddaba
tanu waa calaamadii labaad oo Ciise sameeyey markuu
Yahuudiya ka tegey oo Galili yimid.

5 Waxaas dabadeed waxaa jirtay iiddii Yuhuudda, oo Ciise
ayaa Yeruusaalem u kacay. **2** Waxaa Yeruusaalem jirtay,
Albaabka Idaha agtiisa, war biyo ah oo af Cibraani lagu
yidhaahda Beytesda oo leh shan balbaladood. **3** Meelahaas
waxaa jiifay dad badan oo buka oo indha la' oo laxaad la' oo
curyaan ah. Waxay sugayeen biyuhu inay dhaqaaqaan. **4**
Maxaa yeelay, malaa'igta Rabbiga ayaa marmar warta ku
soo degi jirtay oo biyaha qasi jirtay; oo kii ugu hor galay
biyihii markii la qasay dabadeed wuu ka bogsaday cudur
kastuu qabay. **5** Oo waxaa meeshaas joogay nin siddeed
iyo soddon sannadood bukay. **6** Markii Ciise arkay isagoo
jiifa, oo gartay inuu wakhti dheer bukay, wuxuu ku yidhi,
Ma doonaysaa inaad bogsato? **7** Ninkii bukay wuxuu u
jawaabay, oo ku yidhi, Sayidow, nin ma lihi inuu warta igu
rido markii biyaha la qaso, laakiin markaan imaado, mid kale
ayaa iga hor gala. **8** Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Kac oo
sariirtaada qaado oo soco. **9** Markiiba ninkii waa bogsaday,
wuuna qaatay sariirtiisii oo socday. Maalintaas waxay ahayd
sabtidii. **10** Sidaas daraaddeed Yuhuuddu waxay kii la
bogsiiyey ku yidhaahdeen, Waa sabti, oo xalaal kuuma aha
inaad sariirtaada qaadatid. **11** Laakiin wuu u jawaabay, oo ku
yidhi, Kii i bogsiiyey ayaa igu yidhi, Sariirtaada qaado oo
soco. **12** Oo waxay weyddiiyeen, oo ku yidhaahdeen, Yuu
yahay ninkii kugu yidhi, Sariirtaada qaado oo soco? **13** Kii la
bogsiiyeyse ma uu oqoonin kuu ahaa, waayo, Ciise waa
tegey, maxaa yeelay, dad badan ayaa meeshaas joogay. **14**
Waxaas dabadeed Ciise wuxuu isaga ka helay macbudka oo
ku yidhi, Bal eeg, waad bogsatay, mar dambe ha dembaabin
inaan wax ka sii xumi kugu dhicin. **15** Markaasaa ninkii tegey,
wuuna u sheegay Yuhuuddii inuu ninkii bogsiiyey Ciise ahaa.
16 Sidaa aawadeed Yuhuuddu Ciise way silciyeen, maxaa
yeelay, wuxuu waxyaalahaas sameeyey sabtidii. **17** Laakiin
Ciise wuxuu ugu jawaabay, Aabbahay tan iyo imminka ayuu
shaqeeyaa, aniguna waa shaqeeyaa. **18** Sidaa aawadeed
ayaa Yuhuuddu aad u sii dooneen inay dilaan, sababtu ma
ahayn sabtidii uu jebiyey keliya, laakiin waxay ahayd inuu
Ilaah ugu yeedhay Aabbihiis, iyo inuu isagu Ilaah iskala mid
dhigay. **19** Haddaba Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Wiilku keli ahaantiis
waxba ma samayn karo, wuxuu arko Aabbahoo samaynaya
mooyaane. Wax kastoo isagu sameeyo ayaa Wiilkuna sidiisa
u sameeyaa. **20** Waayo, Aabbuhu Wiilkuu jecel yahay, oo
wuxuu tusaa wuxuu isagu sameeyo oo dhan, oo wuxuuna
tusi doonaa shuqullo kuwan ka waaweyn inaad la yaabtaan.
21 Sida Aabbuhu kuwa dhintay u kiciyo oo u nooleeyo ayuu
Wiilkuna sidaas oo kale u nooleeyaa kuwuu doonayo. **22**
Aabbuhu ninna ma xukumo, laakiin xukunka oo dhan wuxuu
siiyey Wiilka, **23** in dadka oo dhammu Wiilka maamuuso
siday Aabbaha u maamuusaan. Kii aan Wiilka maamuusi,
ma maamuuso Aabbaha soo diray. **24** Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Kii ereygayga maqla oo rumaysta kii i soo
diray, wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, xukunna geli
maayo, laakiin dhimashadii ayuu ka soo gudbay oo nolosha
u soo gudbay. **(aiōnios g166)** **25** Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Saacaddu waa imanaysaa, waana joogtaa, markii
kuwii dhintay codkii Wiilka Ilaah ay maqli doonaan, oo kuwa
maqlaana way noolaan doonaan. **26** Sida Aabbuhu nolol
isugu leeyahay, sidaasuu Wiilka u siiyey inuu nolol isugu
lahaado. **27** Wuxuuna siiyey amar uu wax ku xukumo, maxaa
yeelay, waa Wiilka Aadanaha. **28** Taas ha la yaabina, waayo,
saacaddu waa imanaysaa markii kuwa xabaalaha ku jiraa
dhammaantood ay codkiisa maqli doonaan, **29** wayna ka soo
bixi doonaan, kuwa wanaagga falay ilaa sarakicidda nolosha,
kuwa sharka falayna ilaa sarakicidda xukunka. **30** Waxba keli
ahaantayda ma samayn karo. Sidaan wax u maqlo ayaan u
xukumaa, xukunkayguna waa xaq, waayo, doonistayda ma
doono, waxaanse doonaa doonista kii i soo diray. **31** Haddaan
isu marag furo, maraggaygu run ma aha. **32** Laakiin waxaa
jira mid kale oo ii marag fura, waanan ogahay maragguu ii
furaa inuu run yahay. **33** Waxaad cid u soo dirteen Yooxanaa,
wuuna u marag furay runta. **34** Aniguse xagga dadka marag
kama aan qaato, laakiin waxyaalahan waxaan u idhaahdaa
inaad badbaaddaan. **35** Isagu wuxuu ahaa laambad baxaysa
oo ifaysa, idinkuna waxaad doonayseen inaad saacad ku
faraxdaan nuurkiisa. **36** Laakiin maraggaan leeyahay waa
ka weyn yahay kii Yooxanaa, waayo, shuqullada Aabbuhu i
siiyey inaan dhammeeyo waa kuwaan hadda samaynayo,
wayna ii marag furayaan in Aabbuhu i soo diray. **37** Aabbihii
i soo dirayna waa ii marag furay. Idinkuna codkiisa ma
maqlin goornaba, mana aydnaan arkin muuqiisa. **38** Mana
haysataan ereygiisa oo idinku sii jira, waayo, kii uu soo diray
waad rumaysan weydeen. **39** Qorniinka ayaad baadhaan,
waayo, waxaad u malaynaysaan inaad nolosha weligeed ah
ka helaysaan, waana iyaga kuwa ii marag furayaa. **(aiōnios
g166)** **40** Idinkuna dooni maysaan inaad ii timaadaan inaad
nolol lahaataan. **41** Anigu dadka ammaan kama qaato. **42**
Laakiin waan idin aqaan inaan jacaylka Ilaah idinku jirin. **43**
Waxaan ku imid Aabbahay magiciis, idinkuna waad i aqbali
weydeen. Haddiise mid kale magiciisa ku yimaado, kaasaad
aqbalaysaan. **44** Sidee baad u rumaysan kartaan, idinkoo
dhexdiinna ammaan iska aqbalaya, oo aydnaan doonayn
ammaanta ka timaada Ilaaha keligiis ah? **45** Ha u malaynina
inaan Aabbaha idinku ashtakaynayo: kan idin ashtakaynayaa
waa Muuse, kii aad isku hallayseen. **46** Waayo, haddaad
Muuse rumaysateen, anigana waad i rumaysan lahaydeen,
waayo, wax buu iga qoray. **47** Laakiin haddaydnan rumaysan
wuxuu qoray, sidee baad u rumaysan doontaan ereyadayda?

6 Waxaas dabadeed Ciise wuxuu u kacay dhinaca kale oo
badda Galili oo ahayd baddii Tiberiyas. **2** Dad badanna
way raaceen, waayo, waxay arkeen calaamooyinkii uu ku
sameeyey kuwii bukay. **3** Kolkaasaa Ciise buurta u baxay,

halkaasna ayuu xertiisii la fadhiistay. **4** Markaasna waxaa
dhowayd Iiddii Kormaridda ee ahayd iiddii Yuhuudda. **5**
Haddaba Ciise intuu indhihiisii kor u qaaday, ayuu wuxuu
arkay dad badan oo soo socda, wuxuuna Filibos ku yidhi,
Xaggee baynu kibis ka soo iibinnaa inay kuwanu cunaan? **6**
Wuxuu waxaas ugu yidhi inuu jirrabo isaga, waayo, isaga
qudhiisu waa ogaa wuxuu samayn lahaa. **7** Filibos wuxuu
ugu jawaabay, Laba boqol oo dinaar oo kibis ahi kuma filla
in nin walba wax yar qaato. **8** Markaasaa xertiisii midkood
oo Andaros la odhan jiray oo Simoon Butros walaalkiis
ahaa wuxuu ku yidhi, **9** Halkan waxaa jooga wiil qaba shan
kibsood oo shaciir ah iyo laba kalluun, laakiin waxaasi maxay
u tarayaan dad sidan u badan? **10** Markaasaa Ciise yidhi,
Dadka fadhiisiya. Meeshaasina waxay lahayd doog badan.
Haddaba nimankii waa fadhiisteen, tiradooduna qiyaastii
waxay ahayd shan kun. **11** Haddaba Ciise kibistuu qaaday,
oo goortuu mahadnaqay ayuu u qaybiyey kuwii fadhiyey,
sidaas oo kalena kalluunkii intay doonayeen. **12** Markay wada
dhergeen, wuxuu xertiisii ku yidhi, Ururiya jajabkii hadhay,
waxba yaanay ka hallaabin. **13** Sidaa aawadeed ayay
ururiyeen, oo laba iyo toban dambiilood ayay ka buuxiyeen
jajabkii ka hadhay kuwii shantii kibsood oo shaciirka ahayd
cunay. **14** Haddaba dadkii markay arkeen calaamadii uu
sameeyey, waxay yidhaahdeen, Runtii, kanu waa nebigii
dunida iman lahaa. **15** Ciise wuxuu gartay inay imanayaan
inay qabtaan oo boqor ka dhigaan, sidaas daraaddeed ayuu
mar kale keligiis buurta u baxay. **16** Markii makhribkii la
gaadhay ayaa xertiisii badda u baxday. **17** Waxayna fuuleen
doonni, oo badday ka tallaabayeen ilaa Kafarna'um. Oo
markiiba gudcur bay ahayd, Ciisena weli uma uu iman.
18 Badduna way isku kacday, dabayl weyn oo dhacday
aawadeed. **19** Haddaba markay seeb ku wadeen qiyaas
shan iyo labaatan ama soddon istaadiyon, waxay arkeen
Ciise oo badda ku dul socda oo doonnida u soo dhowaanaya,
wayna baqeen. **20** Laakiin wuxuu ku yidhi, Waa aniga ee
ha baqina. **21** Sidaa aawadeed waxay doonayeen inay
doonnida ku qaadaan, oo markiiba doonnidu waxay joogtay
dhulkay u socdeen. **22** Maalintii labaad dadkii badnaa oo
badda dhankeeda kale taagnaa, waxay arkeen inaan doonni
kale joogin mid maahee, oo aan Ciisena taas la fuulin xertiisii,
laakiin in xertiisii keligood baxeen. **23** Laakiin waxaa Tiberiyas
ka yimid doonniyo, wayna u soo dhowaadeen meeshii kibistii
lagu cunay markuu Rabbigu mahadnaqay dabadeed. **24**
Markii dadkii badnaa arkeen inaan Ciise halkaas joogin iyo
xertiisiiba, waxay fuuleen doonniyihii, wayna yimaadeen
Kafarna'um, iyagoo Ciise doondoonaya. **25** Oo markay isaga
ka heleen badda dhinaceeda kale, waxay ku yidhaahdeen,
Macallimow, goormaad halkan timid? **26** Ciise ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Iima doondoontaan calaamooyinkii aad aragteen aawadood
ee waa kibistii aad cunteen oo aad ka dheregteen aawadeed.
27 Ha u shaqaynina cuntada hallaabaysa, laakiin u shaqeeya
cuntada sii jiraysa ilaa nolosha weligeed ah ee Wiilka
Aadanahu idin siin doono, waayo, isaga Aabbaha Ilaaha ah
ayaa caddeeyey. **(aiōnios g166)** **28** Sidaas aawadeed waxay
ku yidhaahdeen, Maxaannu yeelnaa si aannu shuqullada
Ilaah u samayno? **29** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Kanu
waa shuqulkii Ilaah inaad rumaysataan kii uu soo diray. **30**
Sidaa darteed waxay ku yidhaahdeen, Haddaba calaamadee
baad samaynaysaa inaannu aragno oo ku rumaysanno?
Maxaad, samaynaysaa? **31** Awowayaasheen waxay cidlada
ku cuneen maannada sidii loo qoray, Wuxuu samada ka siiyey
kibis ay cunaan. **32** Haddaba Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay, Muuse samada idinkama siin
kibistii, laakiin Aabbahay baa samada idinka siiya kibista
runta ah. **33** Waayo, kibista Ilaah waa kan samada ka
soo degay oo dunida nolosha siiya. **34** Haddaba waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, kibistan mar walba na sii. **35**
Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay kibista
nolosha. Kii ii yimaadaa ma gaajoon doono, kii i rumaystaana
ma harraadi doono weligiis. **36** Laakiin waxaan idiin sheegay
inaad i aragteen, mase rumaysataan. **37** Dhammaan wuxuu
Aabbuhu i siiyo way ii iman doonaan, oo kii ii yimaadana
ma eryi doono. **38** Waayo, waxaan samada uga soo degay
ma aha inaan doonistayda yeelo, laakiinse inaan yeelo
doonista kii i soo diray. **39** Tanu waa doonistii kii i soo diray
in kuwii uu dhammaan i siiyey aanan midna ka lumin, laakiin
inaan maalinta u dambaysa soo sara kiciyo. **40** Waayo,
tanu waa doonistii Aabbahay in mid kasta oo Wiilka arka oo
rumaysta uu nolosha weligeed ah lahaado, aniguna maalinta
u dambaysa waan soo sara kicin doonaa. **(aiōnios g166)**
41 Sidaas aawadeed Yuhuuddu way gununeceen, maxaa
yeelay, wuxuu yidhi, Anigu waxaan ahay kibista samada
ka soo degtay. **42** Waxayna yidhaahdeen, Kanu miyaanu
ahayn Ciise, ina Yuusuf, kaannu aabbihiis iyo hooyadiis
naqaan? Hadda sidee buu u leeyahay, Samada baan ka
soo degay? **43** Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi,
Ha ka gununecina dhexdiinna. **44** Ninna iima iman karo
hadduusan Aabbihii i soo diray soo jiidin, aniguna maalinta u
dambaysa waan soo sara kicin doonaa. **45** Waxaa ku qoran
kitaabbadii nebiyada, Kulligood Ilaah baa wax bari doona.
Mid kasta oo Aabbaha wax ka maqlay oo ka bartay waa ii
yimaadaa. **46** Ma aha in nin arkay Aabbaha, kii Ilaah ka
yimid mooyaane. Isagu waa arkay Aabbaha. **47** Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Kii i rumaystaa, wuxuu leeyahay
nolosha weligeed ah. **(aiōnios g166)** **48** Anigu waxaan ahay
kibista nolosha. **49** Awowayaashiin waxay cidlada ku cuneen
maannada, oo ay dhinteen. **50** Tanu waa kibistii samada
ka soo degtay, in qof kasta cuno oo uusan dhiman. **51**
Anigu waxaan ahay kibista nool ee samada ka soo degtay.
Haddii qof uun kibistan cuno, weligiis wuu noolaan doonaa.
Oo kibistaan siin doonaa waa jidhkayga, nolosha dunida
aawadeed. **(aiōn g165)** **52** Sidaa aawadeed Yuhuuddu way
isla murmeen iyagoo leh, Kanu sidee buu jidhkiisa inoo siin
karaa inaannu cunno? **53** Ciise haddaba wuxuu ku yidhi,
Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddaydnan jidhkii
Wiilka Aadanaha cunin oo dhiiggiisa cabbin nolosha kuma
lihidin gudihiinna. **54** Oo kii jidhkayga cuna oo dhiiggayga
cabba wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, oo maalinta
u dambaysa waan soo sara kicin doonaa. **(aiōnios g166)**
55 Waayo, runtii jidhkaygu waa cunto, dhiiggayguna runtii
waa wax la cabbo. **56** Kii jidhkayga cuna oo dhiiggayga
cabba wuu igu jiraa, anna waan ku jiraa isaga. **57** Sida
Aabbaha nool ii soo diray, aniguna Aabbahaan u noolahay
daraaddiis, sidaasaa kii i cunaa isaguna u nolaan doonaa
daraadday. **58** Tanu waa kibista samada ka soo degtay,

ma aha sida tii awowayaashiin cuneen oo ay dhinteen. Kii kibistan cunaa, weligiis wuu noolaan doonaa. **(aiōn g165)** **59** Waxyaalahaas ayuu sunagogga kaga dhex hadlay intuu Kafarna'um wax ku barayay. **60** Sidaa aawadeed xertiisii badidood markay maqleen, waxay yidhaahdeen, Hadalkaasu waa adag yahay. Yaa maqli kara? **61** Laakiin Ciise qudhiisu wuu ogaa in xertiisu taas ka gunuunacday, wuxuuna ku yidhi, Taas ma ka xun tihiin? **62** Haddaba maxay noqon haddaad aragtaan Wiilka Aadanaha oo kor ugu baxaya meeshuu markii hore joogi jiray? **63** Waa ruuxa kan wax nooleeyaa, jidhkuse waxba ma taro. Erayadii aan idinkula hadlayna waxay yihiin ruux iyo nololba. **64** Laakiin waxaa dhexdiina jira qaar idinka mid ah oo aan rumaysan. Waayo, tan iyo bilowgii Ciise waa garanayay kuway ahaayeen kuwa aan rumaysan iyo kuu ahaa kii gacangelin lahaa. **65** Markaasuu yidhi, Taas aawadeed waxaan idinku idhi, Qofna iima iman karo haddaan Aabbuhu awood siin. **66** Taas dabadeed xertiisii intii badnayd dib bay uga noqdeen, oo mar dambe lama ay socon. **67** Haddaba Ciise wuxuu laba-iyo-tobankii ku yidhi, Idinkuna ma doonaysaan inaad tagtaan? **68** Markaasaa Simoon Butros wuxuu ugu jawaabay, Sayidow, yaannu u tagnaa? Adigaa haya erayadii nolosha weligeed ahe. **(aiōnios g166)** **69** Annaguna waa rumaysannay, waana og nahay inaad tahay Kan Quduuska ah ee Ilaah. **70** Ciise wuxuu ugu jawaabay, Miyaanan idin dooran idinkoo laba iyo toban ah? Mid idinka mid ahna waa cifriid. **71** Wuxuu ka hadlay Yuudas ina Simoon Iskariyod, waayo, isaguu ahaa kan gacangelin lahaa, isagoo laba-iyo-tobankii ka mid ahaa.

7 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa Galili ku dhex wareegay, waayo, ma u doonaynin inuu Yahuudiya ku wareego, maxaa yeelay, Yuhuuddu waxay doonayeen inay dilaan. **2** Iiddii Yuhuudda oo tii waababka ahayd way dhowayd. **3** Walaalihiis haddaba waxay ku yidhaahdeen, Halkan ka bax oo Yahuudiya tag in xertaadiina aragto shuqullada aad samaynaysid. **4** Ma jiro nin si qarsoon wax u sameeyaa markuu doonayo in bayaan loo ogaado. Haddaad waxyaalahan samayso, dunida isu muuji. **5** Xataa walaalihiis ma ay rumaysan isaga. **6** Sidaa aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi iyaga, Wakhtigaygu weli ma iman, laakiin wakhtigiinnu goor walba wuu joogaa. **7** Dunidu idinma nebcaan karto, anigase way i neceb tahay, waayo, waxaan ka marag furaa in shuqulladeedu ay shar yihiin. **8** Idinku iidda u kaca, anigu iiddan weli u kici maayo, waayo, wakhtigaygu weli ma dhammaan. **9** Markuu waxyaalahaas iyagii ku yidhi, weli wuxuu sii joogay Galili. **10** Markii walaalihiis iiddii u kaceen, ayuu isaguna markaas xaggeeda u kacay, bayaan kuma tegin, laakiin sidii mid isqarinaya buu u tegey. **11** Yuhuuddu haddaba iidday ka dooneen, oo waxay yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa? **12** Dadkii badnaa aad bay uga gunuuneceen isaga, qaarkood waxay yidhaahdeen, Waa nin wanaagsan; qaar kalena waxay yidhaahdeen, Sidaas ma aha, laakiin dadkii badnaa ayuu khiyaaneeyaa. **13** Haddaba ninna bayaan isaga ugama hadlin cabsiday ka cabsanayeen Yuhuudda aawadeed. **14** Laakiin markay ahayd iidda dhexdeeda Ciise wuxuu u kacay macbudka, wax ayuuna ku baray. **15** Sidaa aawadeed Yuhuuddii ayaa la yaabtay iyagoo leh, Sidee baa kanu qorniinka u yaqaan isagoo aan weligiis baran? **16** Ciise ayaa haddaba u jawaabay oo ku yidhi, Waxbariddaydu tayda ma aha, laakiin waxaa leh kan i soo diray. **17** Haddii nin doonayo inuu doonistii Ilaah sameeyo, wuu garan doonaa waxbaridda, inay tahay tii Ilaah amase aan qudhaydu iska hadlayo. **18** Kan qudhiisu iska hadlaa, ammaantiisuu doonaa, laakiin kan doona ammaanta kan soo diray, kaasaa run ah, oo xaqdarro kuma jirto. **19** Miyaan Muuse sharciga idin siin? Midkiinnana sharciga ma yeelo. Maxaad u doonaysaan inaad i dishaan? **20** Dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen, Jinni baad qabtaa. Yaa doonaya inuu ku dilo? **21** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Shuqul keliya ayaan sameeyey, kulligiinna waad la yaabteen. **22** Sidaa aawadeed Muuse wuxuu idin siiyey gudniinta (kamana iman Muuse, waxayse ka timid awowayaashii); idinku sabtida ayaad nin guddaan. **23** Haddii sabtida nin la gudo, si aan sharciga Muuse u jabin, ma waxaad iigu cadhoonaysaan nin aan dhammaantiis sabtidii bogsiiyey? **24** Aragtida waxba ha ku xukumina, laakiin ku xukuma xukunka xaqa ah. **25** Sidaa aawadeed qaar ka mid ah kuwa Yeruusaalem waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn kay doonayaan inay dilaan? **26** Bal fiiriya, bayaan buu u hadlaa, waxbase kuma yidhaahdaan. Taliyayaashu runtii ma og yihiin inuu kanu yahay Masiixa? **27** Laakiin kani meeshuu ka yimid waannu og nahay, markuuse Masiixu yimaado, ninna garan maayo meeshuu ka imanayo. **28** Ciise haddaba macbudkuu ka dhex qayliyey isagoo wax baraya oo leh, Waad i taqaanniin, waana og tihiin meeshaan ka imid; anigu qudhayda kuma aan iman, laakiin kii i soo diray waa run, kan aydnaan garanaynin. **29** Anigu waa aqaan, waayo, isagaan ka imid, wuuna i soo diray. **30** Sidaa aawadeed waxay dooneen inay qabtaan, laakiin ninna faro ma uu saarin, waayo, saacaddiisii weli ma iman. **31** Laakiin qaar badan oo dadkii ahi way rumaysteen, waxayna yidhaahdeen, Masiixu markuu yimaado miyuu samayn doonaa calaamooyin ka badan kuwii kanu sameeyey? **32** Farrisiintu way maqleen dadkii badnaa oo ka gunuunacayay waxaas ku saabsanaa isaga, wadaaddadii sarena iyo Farrisiintii waxay u direen saraakiil inay soo qabtaan isaga. **33** Ciise haddaba wuxuu ku yidhi, Weli in yar baan idinla joogayaa, markaasaan u tegayaa kii i soo diray. **34** Waad i doondooni doontaan, imana heli doontaan, meeshaan joogona iman kari maysaan. **35** Sidaa aawadeed Yuhuuddu waxay isku yidhaahdeen, Kanu xaggee buu tegi doonaa oo aynaan ka heli doonin? Ma wuxuu u tegi doonaa kuwa ku kala firidhsan dadka Gariigta ah, oo wax bari doonaa dadka Gariigta ah? **36** Waa maxay hadalkan uu yidhi? Waad i doondooni doontaan, imana heli doontaan, meeshaan joogona ma iman kari doontaan. **37** Maalintii u dambaysay, oo ahayd maalintii weynayd ee iidda, Ciise ayaa istaagay oo qayliyey isagoo leh, Haddii qof uun harraado, ha ii yimaado, hana cabbo. **38** Kii i rumaysta, calooshiisa waxaa ka duuli doona webiyo biyaha nool ah, sida Qorniinku u yidhi. **39** Waxaas ayuu kaga hadlay Ruuxa oo ay kuwii isaga rumaystay heli doonaan, waayo, Ruuxa weli lama bixin, maxaa yeelay, Ciise weli ma ammaanmin. **40** Sidaa aawadeed dadkii badnaa qaarkood, goortay hadalladaas maqleen, waxay yidhaahdeen, Runtii kanu waa nebigii. **41** Qaar kalena waxay yidhaahdeen, Kanu waa Masiixii. Qaarse waxay yidhaahdeen, Laakiin Masiixii ma wuxuu ka imanayaa Galili? **42** Qorniinku miyaanu odhan, Masiixu wuxuu ka

iman doonaa farcanka Daa'uud iyo tuuladii Beytlaxam oo
Daa'uud joogay? **43** Sidaa daraaddeed dadkii badnaa waa
kala qaybsamay aawadiis. **44** Qaarkood baa doonay inay
qabtaan, laakiinse ninna faro ma uu saarin. **45** Saraakiishii
haddaba waxay u yimaadeen wadaaddadii sare iyo Farrisiintii,
iyaguna waxay ku yidhaahdeen, Maxaad u keeni weydeen?
46 Saraakiishii waxay ugu jawaabeen, Ninna weligiis uma
hadlin sida ninkaasi u hadlay. **47** Farrisiintii haddaba waxay
iyaga ugu jawaabeen, Idinkana ma laydin khiyaaneeyey?
48 Miyaa taliyayaasha midkood ama Farrisiinta rumaystay
isaga? **49** Laakiin dadkan badan oo aan sharciga garanaynin
waa inkaaran yihiin. **50** Nikodemos (kii markii hore Ciise u
yimid, isagoo ah midkood) wuxuu iyaga ku yidhi, **51** Miyaa
sharcigeennu xukumaa nin, iyadoo aan marka hore laga
maqlin isaga oo aan la garanaynin wuxuu sameeyo? **52**
Kolkaasay u jawaabeen oo waxay ku yidhaahdeen, Adiguna
ma reer Galili baad tahay? Doondoon, oo arag inaan nebi
ka kacayn Galili. **53** Markaasaa nin kastaa wuxuu u baxay
gurigiisii.

8 Ciisese wuxuu u baxay Buur Saytuun. **2** Aroortii hore
ayuu haddana macbudka yimid, dadkii oo dhammuna
way u yimaadeen, oo intuu fadhiistay, ayuu wax baray. **3**
Culimmadii iyo Farrisiintii waxay u keeneen naag sino lagu
qabtay. Markaasay dhexda joojiyeen, **4** oo waxay isagii ku
yidhaahdeen, Macallimow, naagtan waxaa lagu qabtay sino.
5 Hadda Muuse wuxuu sharciga nagu amray in la dhagxiyo
tan oo kale, adiguse maxaad ka leedahay iyada? **6** Waxay
waxaas u yidhaahdeen, iyagoo jirrabaya, si ay u helaan wax
ay ku ashtakeeyaan. Laakiin Ciise waa foororsaday, oo farta
ayuu dhulka wax ku qoray. **7** Laakiin goortay sii wadeen inay
weyddiiyaan, wuu istaagay, oo wuxuu ku yidhi, Kii idinka mid
ah oo aan dembi lahayn, isagu horta dhagax ha ku tuuro. **8**
Mar kale ayuu foororsaday, oo haddana dhulka wax ku qoray.
9 Iyagu markay waxaas maqleen, ayay iska daba baxeen
midba mid, waayeelladii ka bilaabato ilaa kii u dambeeyey.
Ciisena keligiis ayuu hadhay iyo naagtii dhexda joogtay. **10**
Ciise ayaa istaagay oo ku yidhi iyadii, Naag yahay, xaggee
bay joogaan? Ninna miyaanu ku xukumin? **11** Waxay ku tidhi,
Ninna, Sayidow. Ciisena wuxuu ku yidhi, Anna ku xukumi
maayo. Soco, oo hadda ka dib ha dembaabin. **12** Haddaba
Ciise ayaa mar kale la hadlay iyaga, oo wuxuu ku yidhi, Anigu
waxaan ahay nuurka dunida. Kii i soo raacaa, gudcurka kuma
socon doono, wuxuuse lahaan doonaa nuurka nolosha. **13**
Sidaa aawadeed Farrisiintu waxay ku yidhaahdeen, Marag
baad isu furaysaa, maraggaagguna run ma aha. **14** Ciise baa
u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, In kastoo aan marag isu furo,
maraggaygu waa run, waayo, waxaan garanayaa meeshaan
ka imid iyo meeshaan tegayo, idinkuse garan maysaan
meeshaan ka imid ama meeshaan tegayo. **15** Idinku waxaad
wax ka xukuntaan xagga jidhka, aniguse ninna ma xukumo.
16 Haddaan xukumo, xukunkaygu waa run, waayo, anigu
keligay ma ihi, laakiin waa aniga iyo Aabbahaygii i soo diray.
17 Sharcigiinna waxaa ku qoran, Laba nin maraggoodu waa
run. **18** Anigu waxaan ahay kii isu marag fura, oo Aabbahaygii
i soo dirayna ayaa ii marag fura. **19** Sidaas aawadeed
waxay ku yidhaahdeen, Aabbahaa xaggee buu joogaa?
Ciise ayaa ugu jawaabay, I garan maysaan, Aabbahayna
garan maysaan. Haddaad i garanaysaan, Aabbahayna waad
garan lahaydeen. **20** Hadalladaas ayuu kaga hadlay meeshii
khasnaddu tiil intuu macbudka wax ku barayay. Oo ninna ma
uu qaban isaga, waayo, saacaddiisii weli ma iman. **21** Sidaas
aawadeed wuxuu haddana ku yidhi iyaga, Waan tegayaa,
waadna i doondooni doontaan, waadna ku dhiman doontaan
dembigiinna. Meeshaan tegayo iman kari maysaan. **22**
Sidaas daraaddeed Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Miyuu
isdilayaa? Waayo, isagaa yidhi, Meeshaan tegayo iman kari
maysaan. **23** Wuxuu ku yidhi iyaga, Idinku waxaad tihiin
kuwa hoosta, aniguse waxaan ka mid ahay kuwa sare. Idinku
waxaad tihiin kuwa dunidan, aniguse mid kama ihi kuwa
dunidan. **24** Haddaba waxaan idinku idhi, Dembiyadiinna
waad ku dhiman doontaan, waayo, haddaydnan rumaysan
inaan isagii ahay, dembiyadiinna ayaad ku dhiman doontaan.
25 Haddaba waxay ku yidhaahdeen, Yaad tahay? Ciise
wuxuu ku yidhi, Kii aan tan iyo bilowgii idinkala hadlay. **26**
Waxaan hayaa wax badan oo aan idinkala hadlo oo aan
idinku xukumo, laakiin kii i soo diray waa run, aniguna waxaan
ka maqlay isaga, waxaas ayaan dunida kula hadlayaa. **27**
Ma ayna garan inuu iyaga kala hadlay Aabbaha. **28** Sidaas
aawadeed Ciise ayaa ku yidhi, Markaad Wiilka Aadanaha
kor u qaaddaan, markaasaad garan doontaan inaan isagii
ahay iyo inaanan keligay waxba samaynaynin, laakiin sida
Aabbuhu ii baray ayaan waxyaalahaas ugu hadlaa. **29** Oo
kii i soo diray ayaa ila jira, keligay igama uu tegin, waayo,
mar kasta waxaan sameeyaa waxa ka farxiya isaga. **30**
Intuu waxyaalahaas ku hadlayay, dad badan ayaa rumaystay
isaga. **31** Sidaas aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi Yuhuuddii
isaga rumaysatay, Haddaad ereygayga ku sii socotaan, runtii
waxaad tihiin xertayda. **32** Oo waxaad garan doontaan runta;
runtiina waa idin xorayn doontaa. **33** Waxay ugu jawaabeen,
Farcankii Ibraahim baannu nahay, oo weligayo addoommo
ninna uma ahayn. Maxaad u leedahay, Waa laydin xorayn
doonaa? **34** Ciise ayaa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Kii kasta oo dembi sameeyaa waa addoonkii
dembiga. **35** Oo addoonkuna guriga kuma sii jiro, wiilkuse
waa ku sii jiraa weligiis. **(aiōn g165)** **36** Sidaas aawadeed
haddii Wiilku idin xoreeyo, runtii xor baad ahaan doontaan.
37 Waan garanayaa inaad farcankii Ibraahim tihiin, laakiin
waxaad doonaysaan inaad i dishaan, waayo, hadalkaygu
meel idinkuma haysto. **38** Waxaan xaggii Aabbahay ku soo
arkay ayaan ka hadlaa, idinkuna waxaad samaysaan wixii
aydin aabbihiin ka maqasheen. **39** Markaasay u jawaabeen
oo waxay ku yidhaahdeen, Aabbahayo waa Ibraahim. Ciise
ayaa ku yidhi, Haddaad carruurtii Ibraahim tihiin, shuqullada
Ibraahim waad samayn lahaydeen. **40** Laakiin hadda waxaad
doonaysaan inaad i dishaan, anoo ah ninkii idiin sheegay
runtii aan xaggii Ilaah ka maqlay. Waxaas Ibraahim ma uu
samayn jirin. **41** Waxaad samaysaan shuqullada aabbihiin.
Markaasay ku yidhaahdeen, Annagu kuma aannu dhalan
sino. Aabbe keliya ayaannu leennahay oo waa Ilaah. **42** Ciise
wuxuu ku yidhi, Haddii Ilaah aabbihiin yahay, waad i jeclaan
lahaydeen, maxaa yeelay, Ilaah baan ka soo baxay oo ka
imid, aniguna iskama iman, ee isagaa i soo diray. **43** Maxaad
hadalkayga u garan weydeen? Waayo, hadalkayga ma
maqli karaysaane. **44** Idinku waxaad tihiin kuwo aabbahood
Ibliiska yahay, oo waxaad doonaysaan inaad samaysaan

damacyada aabbihiin. Tan iyo bilowgii wuxuu ahaa mid dhiig
qaba, runtana kuma uu joogsan, waayo, runtu kuma jirto
isaga. Markuu been ku hadlo, tiisuu ku hadlaa, waayo, waa
beenaaleh, waana beenta aabbaheed. **45** Laakiin runta
aan ku hadlo aawadeed waad i rumaysan weydeen. **46**
Midkiinnee baa dembi igu caddaynaya? Haddaan runta
sheego, maxaad ii rumaysan weydaan? **47** Kii Ilaah kuwiisa
ka mid ah, erayada Ilaah ayuu maqlaa, sidaas daraaddeed
idinku maqli maysaan, waayo, Ilaah kuwiisii ma ihidin. **48**
Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen, Miyaannan run ku hadlin
markaannu nidhi, Reer Samaariya baad tahay, oo jinni
baad qabtaa? **49** Ciise wuxuu ugu jawaabay, Jinni ma
qabo, laakiin Aabbahay baan murweeyaa, idinkuna waad
i murwad jebisaan. **50** Anigu ammaantayda ma doono,
waxaase jira mid doona oo xukuma. **51** Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Haddii qof uun ereygayga xajiyo, weligiis
dhimasho ma arki doono. **(aiōn g165)** **52** Yuhuuddu waxay
ku yidhaahdeen isaga, Imminka waxaannu garanaynaa
inaad jinni qabto. Ibraahim waa dhintay iyo nebiyadiiba,
adiguna waxaad leedahay, Haddii qof uun hadalkayga xajiyo,
weligiis dhimasho ma dhadhamin doono. **(aiōn g165)** **53**
Miyaad ka sii weyn tahay aabbaheen Ibraahim oo dhintay, iyo
nebiyadii dhintay? Yaad iska dhigaysaa? **54** Ciise wuxuu ugu
jawaabay, Haddaan is-ammaano, ammaantaydu waxba ma
aha. Waa Aabbahay kan i ammaanaa, kaad ku sheegtaan
Ilaahiinna. **55** Mana aydnaan garan isaga, laakiinse anigu
waa garanayaa, oo haddaan idhaahdo, Garan maayo isaga,
sidiinna oo kalaan beenaaleh noqonayaa, laakiinse waan
aqaan isaga, ereygiisana waan xajiyaa. **56** Aabbihiin Ibraahim
waa ku reyreeyey inuu maalintayda arko, wuuna arkay
oo ku farxay. **57** Sidaa aawadeed Yuhuuddii waxay ku
yidhaahdeen, Weli konton sannadood ma aadan gaadhin, oo
Ibraahim ma aragtay? **58** Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Intaan Ibraahim jirin anaa ah. **59**
Markaasay dhagaxyo u gurteen inay ku tuuraan, laakiin Ciise
waa dhuuntay, wuuna ka baxay macbudka.

9 Ciise intuu socday, wuxuu arkay nin indhala'aan
ku dhashay. **2** Xertiisu waxay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Macallimow, yaa dembaabay, ma kan baa mise
waa waalidkiis, inuu indhala'aan ku dhasho? **3** Ciise ayaa
ugu jawaabay, Ninkan iyo waalidkiis midna ma dembaabin,
laakiin waa in shuqullada Ilaah lagu muujiyo isaga. **4** Waa
inaan samayno shuqullada kii i soo diray intay maalin tahay;
habeen baa imanaya mar aan ninna shaqayn karin. **5** Intaan
dunida joogo, waxaan ahay nuurkii dunida. **6** Markuu sidaas
yidhi, ayuu dhulka candhuuf ku tufay, oo candhuuftii dhoobo
ka sameeyey, markaasuu dhoobadii wuxuu mariyey ninkii
indhihiisii, **7** oo ku yidhi, Bax oo ku soo maydho balliga
Siloo'am la yidhaahdo (oo fasirkiisii yahay, Waa la diray).
Wuu tegey haddaba oo soo maydhay, markaasuu yimid
isagoo wax arkaya. **8** Sidaa daraaddeed derisyadii iyo kuwii
hortii arki jiray inuu miskiin yahay, waxay yidhaahdeen, Kanu
miyaanu ahayn kii fadhiyi jiray oo dawarsan jiray? **9** Qaar baa
yidhi, Waa isagii, Qaarna waxay yidhaahdeen, Maya, laakiin
waa u eg yahay. Isagaa yidhi, Isagii baan ahay. **10** Sidaa
daraaddeed waxay ku yidhaahdeen, Haddaba sidee bay
indhahaagu u furmeen? **11** Wuxuu ugu jawaabay, Ninka Ciise
la yidhaahdo ayaa dhoobo sameeyey oo indhahayga mariyey,
oo wuxuu igu yidhi, Siloo'am u kac, oo ku soo maydho, Sidaa
aawadeed ayaan tegey, oo markaan soo maydhay ayaan
arag helay. **12** Kolkaasay waxay ku yidhaahdeen, Xaggee
buu joogaa? Isaguse wuxuu ku yidhi, Ma ogi. **13** Markaasaa
kii markii hore indhaha la'aa waxaa loo geeyey Farrisiintii. **14**
Waxayna ahayd sabti maalintii Ciise dhoobada sameeyey
oo indhihiisii furay. **15** Mar kale haddaba Farrisiintii waxay
weyddiiyeen siduu araggiisa ku helay. Markaasuu wuxuu ku
yidhi, Dhoobuu indhahayga mariyey, oo aan maydhay, oo
wax baan arkayaa. **16** Sidaa aawadeed Farrisiinta qaarkood
waxay yidhaahdeen, Ninkan xaggii Ilaah kama iman, waayo,
sabtida ma dhawro. Qaar kalese waxay yidhaahdeen, Sidee
baa nin dembi leh calaamooyinkan oo kale u samayn karaa?
Markaasay kala qaybsameen dhexdoodii. **17** Waxay haddaba
ninkii indhaha la'aa ku yidhaahdeen, Maxaad ka leedahay
isaga, waayo, waa kan indhahaaga furaye? Wuxuu ku yidhi,
Waa nebi. **18** Sidaa aawadeed Yuhuuddu kama rumaysanin
inuu indha la'aa, oo uu araggiisa helay, ilaa ay u yeedheen
waalidkii kii araggiisa helay, **19** oo weyddiiyeen, iyagoo leh,
Kanu ma wiilkiinnii baa aad leedihiin, Wuxuu ku dhashay
indhala'aan? Sidee buu hadda wax ku arkaa? **20** Waalidkiis
waxay haddaba ugu jawaabeen, Waannu garanaynaa kani
inuu wiilkayagii yahay oo uu indhala'aan ku dhashay, **21**
laakiin siduu hadda wax ku arko garan mayno, kii indhihiisii
furayna garan mayno. Isaga weyddiiya. Waa nin weyn. Waa
isu hadli doonaaye. **22** Waxyaalahaas waxay waalidkiis u
yidhaahdeen, waayo, Yuhuudday ka baqeen. Maxaa yeelay,
Yuhuuddu waxay mar hore ku heshiiyeen in qof uun hadduu
u qirto inuu yahay Masiixa, sunagogga laga saaro. **23** Sidaa
aawadeed waalidkiis waxay ku yidhaahdeen, Waa nin weyn
ee weyddiiya isaga. **24** Haddaba mar labaad ayay ninkii
indhaha la'aa u yeedheen oo ku yidhaahdeen, Ilaah ammaan.
Waxaannu garanaynaa inuu ninkanu dembi leeyahaye.
25 Wuxuu haddaba ugu jawaabay, Inuu dembi leeyahay
garan maayo, waxa keli ahoo aanse garanayaa, inaan indha
la'aa, oo aan haddana wax arkayo. **26** Waxay haddaba ku
yidhaahdeen, Muxuu kugu sameeyey? Sidee buu indhahaaga
u furay? **27** Wuxuu ugu jawaabay, Horaan idiinku sheegay,
mana aydnaan maqlin. Maxaad u doonaysaan inaad mar
kale maqashaan? Idinkuna ma waxaad doonaysaan inaad
xertiisa noqotaan? **28** Markaasay caayeen oo waxay ku
yidhaahdeen, Adigu xertiisa baad tahay, annaguse waxaannu
nahay xertii Muuse. **29** Waxaannu garanaynaa inuu Ilaah
la hadlay Muuse, laakiinse ninkanu meeshuu ka yimid
garan mayno. **30** Ninkii baa u jawaabay oo ku yidhi,
Waxakanu waa yaab inaydnaan garanaynin meeshuu ka
yimid, isaguna uu indhaha ii furay. **31** Waannu garanaynaa
inaan Ilaah dembilayaashii maqlayn, laakiin wuxuu maqlaa
kii Ilaah caabuda oo doonistiisa sameeya. **32** Tan iyo dunida
bilowgeedii lama maqlin nin indhaha u furay qof indhala'aan
ku dhashay. **(aiōn g165)** **33** Ninkanu haddaanu xaggii Ilaah
ka iman, waxba ma uu samayn kareen. **34** Markaasay u
jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Dhammaantaaba dembiyo
waad ku dhalatay ee ma wax baad na baraysaa? Kolkaasay
dibadda ku tuureen. **35** Ciise ayaa maqlay inay dibadda ku
tuureen, wuuna helay oo ku yidhi, Wiilka Ilaah ma rumaysan
tahay? **36** Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Yuu yahay,
Sayidow, aan rumaystee? **37** Ciise ayaa ku yidhi, Waad

aragtay, waana isaga kan kula hadlayaa. **38** Markaasuu
ku yidhi, Waa rumaysnahay, Sayidow. Wuuna caabuday.
39 Ciise wuxuu yidhi, Waxaan dunidan u imid xukun, kuwa
aan wax arkin inay wax arkaan, kuwa wax arkaana inay
indho beelaan. **40** Kuwii Farrisiinta ahaa oo la joogay
ayaa waxyaalahaas maqlay, oo waxay ku yidhaahdeen,
Annaguna ma indha la' nahay? **41** Ciise ayaa ku yidhi,
Haddaad indhala'aan lahaydeen, dembi ma aydin lahaateen,
laakiinse haatan waxaad tidhaahdaan, Wax baannu aragnaa.
Dembigiinnu waa sii jiraa.

10 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii aan xerada
idaha illinka ka soo gelin ee meel kale ka soo fuulaa,
kaasi waa tuug iyo waxdhace. **2** Laakiin kii illinka ka soo galaa
waa adhijirka idaha. **3** Illinjoogaha ayaa isaga illinka ka fura,
iduhuna codkiisay maqlaan, idihiisana magacyadooda ayuu
ugu yeedhaa, oo dibadduu u kaxeeyaa. **4** Markuu kuwiisa
wada saaro, wuu hor kacaa, iduhuna way raacaan, waayo,
codkiisay garanayaan. **5** Nin qalaadna raaci maayaan,
laakiin way ka cararayaan, waayo, codka kuwa qalaad
garan maayaan. **6** Masaalkaas Ciise ayaa kula hadlay
iyaga, laakiin ma ay garan waxyaaluhuu kala hadlayay
xaggooda. **7** Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay, Waxaan ahay illinka iduhu ka
soo galaan. **8** Kuwii hortay yimid oo dhammu waa tuugag
iyo waxdhacayaal, iduhuse ma maqlin. **9** Waxaan ahay
illinka, haddii qof uun xaggayga ka soo galo, wuu badbaadi
doonaa, wuuna soo geli doonaa oo bixi doonaa, daaq buuna
heli doonaa. **10** Tuuggu wax kale uma yimaado inuu wax
xado oo dilo oo halleeyo mooyaane, aniguse waxaan u
imid inay nolosha haystaan oo ay badnaan u haystaan. **11**
Waxaan ahay adhijirka wanaagsan. Adhijirka wanaagsanu
wuxuu naftiisa u bixiyaa idaha daraaddood. **12** Kan ciidanka
ah oo aan adhijirka ahayn, iduhuna aanay kuwiisa ahayn,
kolkuu arko yeeyda oo soo socota, wuu ka tagaa idaha oo
ka cararaa. Markaasay yeeydu qabsataa oo kala firdhisaa
iyaga. **13** Wuu cararaa, waayo, isagu waa ciidan uun,
oo idaha waxba kama gelin. **14** Waxaan ahay adhijirka
wanaagsan; waan garanayaa kuwayga, kuwayguna waa
i garanayaan, **15** sida Aabbuhu ii garanayo, anna aan
Aabbaha u garanayo; oo naftaydana waan u bixiyaa idaha
daraaddood. **16** Ido kale ayaan leeyahay oo aan kuwa
xeradan ahayn, kuwaasna waa inaan keenaa, waxayna
maqli doonaan codkayga, oo waxaa jiri doona adhi keliya iyo
adhijir keliya. **17** Sidaas daraaddeed Aabbuhu waa i jecel
yahay, waayo, naftaydaan bixiyaa inaan mar kale qaato.
18 Ninna igama qaado, laakiin anaa iska bixiya. Waxaan
leeyahay amar aan ku bixiyo, waanan leeyahay amar aan
haddana ku soo qaato. Amarkan waxaan ka helay Aabbahay.
19 Yuhuuddu haddana way kala qaybsameen hadalladaas
aawadood. **20** Badidood waxay yidhaahdeen, Jinni buu
qabaa, wuuna waalan yahay, ee maxaad u maqlaysaan?
21 Qaar kale waxay yidhaahdeen, Hadalladaasu ma aha
kuwa nin jinni qaba. Jinni miyuu indhaha u furi karaa nin
indha la'? **22** Waxay ahayd Iidda Daahirinta Macbudka
xagga Yeruusaalem, waxayna ahayd wakhtiga qabowga. **23**
Ciisena wuxuu dhex socday macbudka xagga Balbalada
Sulaymaan. **24** Yuhuuddu haddaba waxay isugu soo ururee
hareerihiisa oo ku yidhaahdeen, Tan iyo goormaad shaki
nagu sii wadi doontaa? Haddii aad Masiixa tahay bayaan
noogu sheeg. **25** Ciise ayaa ugu jawaabay, Waan idiin
sheegay, idinkuse ma rumaysnidin. Shuqullada aan magaca
Aabbahay ku sameeyo ayaa ii marag fura, **26** laakiin ma
rumaysnidin, waayo, idahayga ka mid ma ihidin. **27** Idahaygu
codkaygay maqlaan, waanan garanayaa iyaga, wayna i
raacaan. **28** Oo waxaan iyaga siiyaa nolosha weligeed
ah, weligoodna ma lumi doonaan, oo ninna kama dhufsan
doono gacantayda. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **29** Aabbahaygii
i siiyey iyaga ayaa wax walba ka weyn, oo ninna kama
dhufsan karo gacanta Aabbahay. **30** Aniga iyo Aabbuhu mid
baannu nahay. **31** Markaasay Yuhuuddu haddana dhagaxyo
u gurteen inay dhagxiyaan. **32** Ciise ayaa ugu jawaabay,
Shuqullo badan oo wanaagsan ayaan idinka tusay xagga
Aabbahay. Shuqulladaas kee baad igu dhagxinaysaan?
33 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen, Shuqul wanaagsan
aawadiis kugu dhagxin mayno, laakiin caytanka aawadiis iyo
inaad adigoo nin ah Ilaah iska dhigayso. **34** Ciise wuxuu ugu
jawaabay, Miyaanay ku qorrayn sharcigiinna, Waxaan idhi,
Idinku waxaad tihiin ilaahyo? **35** Hadduu Ilaah kuwii ereygiisu
u yimid ku sheegay ilaahyo (oo Qorniinkana lama jebin
karo), **36** ma waxaad ku leedihiin kii Aabbuhu quduus ka
dhigay oo xagga dunida u soo diray, Waad caytantaa, waayo,
waxaan idhi, Wiilka Ilaah baan ahay? **37** Haddaanan samayn
shuqullada Aabbahay, ha i rumaysanina. **38** Laakiin haddaan
sameeyo, in kastoo aydnaan i rumaysanayn, shuqullada
rumaysta, inaad ogaataan oo garataan in Aabbuhu igu jiro,
anna Aabbaha aan ku jiro. **39** Sidaa aawadeed mar kale ayay
dooneen inay qabtaan, wuuna ka baxsaday gacantooda. **40**
Haddana wuxuu u baxay Webi Urdun shishadiisa ilaa meeshii
Yooxanaa markii hore ku jiray, isagoo dad ku baabtiisaya,
meeshaasuuna joogay, **41** oo qaar badan baa u yimid isaga,
waxayna ku yidhaahdeen, Runtii Yooxanaa calaamo ma
samayn, laakiin wax walba oo Yooxanaa ka yidhi ninkan run
bay ahaayeen. **42** Kuwa badan baana halkaa ku rumaystay
isaga.

11 Waxaa jiray nin buka oo ah Laasaros reer Beytaniya
ee joogay tuulada Maryan iyo walaasheed Maarta.
2 Maryantaasu waxay ahayd tii Rabbiga cadar marisay oo
cagihiisa timaheeda ku tirtirtay, oo walaalkeed Laasaros
bukay. **3** Sidaa aawadeed walaalihii farriin bay Rabbiga
u direen iyagoo leh, Sayidow, ogow, kii aad jeclayd waa
bukaaye. **4** Laakiin Ciise markuu taas maqlay wuxuu
yidhi, Bukaankanu kan dhimashada ma ahaa, laakiin waa
ammaanta Ilaah aawadeed in Wiilka Ilaah lagu ammaano. **5**
Ciise ayaa jeclaa Maarta iyo walaasheed iyo Laasaros. **6**
Sidaa aawadeed markuu maqlay inuu buko, laba maalmood
oo kale ayuu meeshuu joogay iska sii joogay. **7** Markaas
dabadeed ayuu xertii ku yidhi, Yahuudiya aan haddana tagno.
8 Xertii waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, Yuhuuddu waxay
haddana doonayeen inay ku dhagxiyaan, ma waxaad mar
kale u kacaysaa meeshaas? **9** Ciise ayaa ugu jawaabay,
Maalintu miyaanay laba iyo toban saacadood ahayn? Qof
hadduu maalinta socdo ma turunturoodo, waayo, wuxuu
arkaa iftiinka dunidan. **10** Laakiin qof hadduu habeenka
socdo, wuu turunturoodaa, waayo, iftiinku kuma jiro isaga.

11 Waxyaalahaas ayuu ku hadlay, oo dabadeedto wuxuu
ku yidhi iyaga, Saaxiibkeen Laasaros waa hurdaa, laakiin
waan u tegayaa inaan soo toosiyo. **12** Sidaa daraaddeed
xertii waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, hadduu hurdo wuu
bogsanayaa. **13** Ciise wuxuu ka hadlayay dhimashadiisa,
iyaguse waxay u maleeyeen inuu ka hadlayo nasashada
hurdada. **14** Ciise haddaba ayaa bayaan ugu yidhi, Laasaros
waa dhintay. **15** Anigu waa ku faraxsanahay aawadiin
inaanan halkaas joogin si aad u rumaysataan, laakiin aan u
tagno. **16** Sidaa aawadeed Toomas, kii Didumos la odhan
jiray, wuxuu ku yidhi xertii la socotay, Innaguna aan tagno
si aynu ula dhimanno. **17** Haddaba markuu Ciise yimid
wuxuu ogaaday inuu afar maalmood xabaasha ku jiray. **18**
Haddana Beytaniya waa u dhowayd Yeruusaalem, oo waxay
u jirtay qiyaas shan iyo toban istaadiyon. **19** Yuhuud badan
waxay u yimaadeen Maarta iyo Maryan inay walaalkood uga
tacsiyeeyaan. **20** Maarta haddaba markay maqashay in Ciise
imanayo, ayay ka hor tagtay, Maryanse gurigay iska fadhiday.
21 Markaasaa Maarta waxay Ciise ku tidhi, Sayidow, haddaad
halkan joogtid, walaalkay ma uu dhinteen. **22** Hadda waxaan
garanayaa in wax alla waxaad Ilaah weyddiisatid uu ku
siinayo. **23** Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Walaalkaa waa
sara kici doonaa. **24** Maartaa ku tidhi, Waan garanayaa inuu
kici doono wakhtiga sarakicidda ee maalinta u dambaysa.
25 Ciise ayaa ku yidhi, Anigu waxaan ahay sarakicidda iyo
nolosha. Kii i rumaystaa, in kastoo uu dhinto, wuu noolaan
doonaa. **26** Kii kasta oo nool oo i rumaystaa weligii ma
dhiman doono. Waxan ma rumaysan tahay? **(aiōn g165)** **27**
Waxay ku tidhi, Haah, Sayidow, waan rumaysnahay inaad
tahay Masiixa oo ah Wiilka Ilaah ee dunida iman lahaa.
28 Markay taas tidhi, way tagtay oo hoos ahaan ugu soo
yeedhay walaasheed Maryan, oo waxay ku tidhi, Macallinkii
halkan buu joogaa, waana kuu yeedhayaa. **29** Iyaduna kolkay
maqashay, dhaqso bay u kacday oo u tagtay. **30** Ciise weli ma
iman tuulada, laakiin wuxuu weli joogay meeshii Maarta kaga
hor tagtay. **31** Haddaba Yuhuuddii iyada guriga la joogtay
oo u tacsiyaynaysay, markay arkeen Maryan inay dhaqso u
kacday oo baxday, ayay raaceen, iyagoo u malaynaya inay
xabaashii tegayso inay meeshaas ku baroorato. **32** Haddaba
Maryan markay timid meeshii Ciise joogay oo ay aragtay
isaga, waxay ku dhacday cagihiisa iyadoo ku leh, Sayidow,
haddaad halkan joogtid, walaalkay ma uu dhinteen. **33** Ciise
haddaba markuu arkay iyadoo barooranaysa, iyo Yuhuuddii
la socotay oo la barooranaysa, ayuu ka qalbi xumaaday,
wuuna murugooday. **34** Markaasuu yidhi, Xaggee baad
dhigteen? Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, kaalay oo arag.
35 Ciise waa ooyay. **36** Sidaa daraaddeed Yuhuuddu waxay
yidhaahdeen, Bal eega, siduu u jeclaa. **37** Qaarkoodse
waxay yidhaahdeen, Ninkan oo indhaha u furay kii indha
la'aa, miyuusan wax ka samayn karin inuusan ninkaasu
dhiman? **38** Sidaa daraaddeed Ciise oo mar kale qalbi
xumaaday ayaa xabaashii yimid. Waxay ahayd god, dhagax
baana saarnaa. **39** Ciise ayaa yidhi, Dhagaxa ka qaada.
Maarta oo ahayd kii dhintay walaashiis, waxay ku tidhi,
Sayidow, hadda wuu urayaa, waayo, afar maalmood buu
mootanaa. **40** Ciise wuxuu ku yidhi, miyaanan kugu odhan,
Haddaad rumaysatid, waxaad arki lahayd ammaanta Ilaah?
41 Markaasay dhagaxii ka qaadeen. Ciisena indhihiisuu kor u
taagay oo yidhi, Aabbow, waan kuugu mahadnaqayaa inaad
i maqashay. **42** Waana ogaa inaad mar kasta i maqasho,
laakiin dadkan badan oo hareerahayga taagan aawadood
ayaan taas u idhi inay rumaystaan inaad adigu i soo dirtay.
43 Markuu sidaas ku hadlay dabadeed wuxuu ku dhawaaqay
cod weyn, Laasarosow, soo bax. **44** Markaasaa kii dhintay
soo baxay, isagoo gacmaha iyo cagaha ay kafan kaga xidhan
tahay, wejigana maro kaga xidhan tahay. Kolkaasuu Ciise
wuxuu ku yidhi iyaga, Fura oo daaya, ha socdee. **45** Sidaa
aawadeed qaar badan oo Yuhuuddii ah oo Maryan u yimid
oo arkay wuxuu sameeyey ayaa rumaystay. **46** Qaarkoodse
way u tageen Farrisiintii, oo waxay u sheegeen wuxuu
Ciise sameeyey. **47** Sidaa aawadeed wadaaddadii sare
iyo Farrisiintii shir bay isugu yimaadeen oo yidhaahdeen,
Maxaynu samaynaa? Waayo, ninkanu calaamooyin badan
buu sameeyeye. **48** Haddaynu sidaa u dayno, dhammaan
way rumaysan doonaan isaga, oo dadka Roomana way
iman doonaan, oo waxay qaadan doonaan meesheenna
iyo quruunteenna. **49** Midkood Kayafas la odhan jiray, oo
wadaadka sare ahaa sannaddaas, wuxuu iyagii ku yidhi,
Waxba garan maysaan, **50** oo ka fiirsan maysaan inay idiin
roon tahay in nin keli ahu dadka u dhinto oo aan quruunta oo
dhammu lumin. **51** Waxaas iskama odhan, laakiin isagoo
ah wadaadka sare sannaddaas, wuxuu sii sheegay in Ciise
quruunta u dhiman doono, **52** quruuntii oo keliya uma aha,
laakiin inuu mid keliya isugu soo ururiyo carruurtii Ilaah oo
kala firidhsan. **53** Haddaba maalintaas wixii ka dambeeyey
waxay ku tashadeen inay dilaan. **54** Sidaa daraaddeed mar
dambe Ciise bayaan uma dhex marin Yuhuudda, wuuse ka
tegey meeshaas, ilaa meel u dhowayd cidlada, ilaa magaalo
la yidhaahdo Efrayim, halkaasuuna xertii la joogay. **55** Hadda
Iidda Yuhuudda ee Kormaridda la yidhaahdaa waa dhowayd,
kuwa badanna waxay u kaceen Yeruusaalem iyagoo dalka
ka yimid Iiddii Kormaridda horteed inay isdaahiriyaan. **56**
Sidaa daraaddeed ayay Ciise doondooneen, oo waxay isku
yidhaahdeen, iyagoo macbudka dhex taagan, Maxay idinla
tahay? Ma inuusan iidda imanaynin baa? **57** Wadaaddadii
sare iyo Farrisiintii waxay amar ku bixiyeen, Hadduu qof
ogaado meeshuu joogo waa inuu sheego, ha la qabtee.

12 Haddaba lix maalmood ka hor Iidda Kormaridda, Ciise
wuxuu yimid Beytaniya, meeshuu joogay Laasaros,
kii Ciise kuwa dhintay ka soo sara kiciyey. **2** Sidaas
daraaddeed halkaasaa casho loogu sameeyey, Maartana waa
adeegaysay, oo Laasaros wuxuu ka mid ahaa kuwa cuntada
ula fadhiistay. **3** Maryan haddaba waxay qaadday rodol cadar
ah oo naaradiin qaaliya ah, waxayna marisay cagaha Ciise,
oo timaheedii ayay cagihiisa ku tirtirtay. Gurigiina waxaa ka
buuxsamay udgoonkii cadarka. **4** Laakiin Yuudas Iskariyod,
oo ahaa mid xertiisii ka mid ah, oo gacangelin lahaa, wuxuu
yidhi, **5** Maxaa cadarkan loogu iibin waayay saddex boqol
oo dinaar, oo loo siin waayay masaakiinta? **6** Sidaas uma
uu odhan dan uu ka lahaa masaakiinta, laakiin wuxuu u
yidhi wuxuu ahaa tuug, oo kiishadda lacagta ayuu hayn jiray,
wuuna kala bixi jiray wixii lagu rido. **7** Haddaba Ciise ayaa
yidhi, Daaya. Waxay u haysay maalinta aasniintayda. **8**
Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan, aniguse
idinlama joogo mar walba. **9** Haddaba dad badan oo Yuhuud

ah baa waxay ogaadeen inuu halkaas joogo, wayna u
yimaadeen, ma aha Ciise aawadii oo keliya laakiin inay
arkaan Laasarosna, kii uu kuwii dhintay ka soo sara kiciyey.
10 Wadaaddadii sare waxay ku tashadeen inay Laasarosna
dilaan. **11** Waayo, aawadiis ayaa Yuhuud badani ku tagtay oo
Ciise rumaysatay. **12** Maalintii xigtay dad badan oo u yimid
iiddii, markay maqleen inuu Ciise Yeruusaalem imanayo, **13**
waxay qaateen laamihii geedaha timirta ah, oo ay baxeen
inay ka hor tagaan, iyagoo ku dhawaaqaya Hoosanna, waxaa
barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanaya oo boqorka
Israa'iil ah. **14** Ciise wuxuu helay dameer yar oo fuulay, siday
ugu qoran tahay, **15** Ha biqin, gabadhii Siyoonay; bal eeg,
Boqorkaagu waa imanayaa isagoo fuushan qayl dameereed.
16 Markii hore xertiisii waxyaalahaas ma ay garan, laakiin
markii Ciise ammaanmay dabadeed ayay xusuusteen in
waxyaalahaas xaggiisa laga qoray iyo in waxyaalahaas
lagu sameeyey isaga. **17** Haddaba waxaa marag furay
dadkii badnaa ee la joogay markuu Laasaros xabaasha uga
yeedhay oo uu kuwa dhintay ka soo sara kiciyey. **18** Sidaa
daraaddeed dadkii badnaa waa u kaceen inay ka hor tagaan,
waayo, waxay maqleen inuu calaamadaas sameeyey. **19**
Haddaba Farrisiintii waxay dhexdoodii isku yidhaahdeen,
Waad arkaysaan sidaydnaan waxba u taraynin. Eega, dunidii
oo dhan baa raacdaye. **20** Kuwa wakhtiga iidda u kacay
inay Ilaah caabudaan, waxaa ku dhex jiray qaar Gariig ah.
21 Kuwaas haddaba waxay u yimaadeen Filibos oo ahaa
reer Beytsayda ee Galili, wayna weyddiisteen oo waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, waxaannu doonaynaa inaannu
Ciise aragno. **22** Markaasaa Filibos u yimid oo Andaros u
sheegay, oo haddana Andaros iyo Filibos baa wada yimid,
oo ay Ciise u sheegeen. **23** Kolkaasaa Ciise u jawaabay, oo
wuxuu ku yidhi, Saacaddii way timid uu Wiilka Aadanahu
ammaanmi lahaa. **24** Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Xabbad sarreen ah haddaanay dhulka ku dhicin oo dhiman,
keligeed bay iska jiraysaa, laakiin hadday dhimato, midho
badan bay dhashaa. **25** Kan naftiisa jecel, waa lumiyaa, kan
dunidan naftiisa ku nebcaadaase, wuu hayn doonaa tan iyo
nolosha weligeed ah. **(aiōnios g166)** **26** Qof uun hadduu ii
adeego, ha i soo raaco, meeshaan joogona, midiidinkayguna
wuu joogi doonaa. Qof uun hadduu ii adeego, Aabbuhu
waa murwayn doonaa isaga. **27** Haatan naftaydu waa
murugootay, oo maxaan idhaahdaa? Aabbow, saacaddan
iga badbaadi. Laakiin taas aawadeed ayaan saacaddan u
soo gaadhay. **28** Aabbow, magacaaga ammaan. Haddaba
waxaa samada ka yimid cod leh, Waan ammaanay, waanan
ammaani doonaa mar kale. **29** Haddaba dadkii badnaa oo ag
taagnaa, way maqleen, oo waxay yidhaahdeen, Waa onkod.
Qaar kale waxay yidhaahdeen, Malaa'ig baa la hadashay
isaga. **30** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Codkaasu
aawaday uma imanin, laakiin wuxuu u yimid aawadiin. **31**
Imminka weeye markii dunidan la xukumi lahaa, imminka kan
madaxda dunida ah dibaddaa lagu tuuri doonaa. **32** Aniguna
haddii kor layga qaado dhulka, dhammaan xaggaygaan u
soo jiidi doonaa. **33** Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso siduu
u dhiman doono. **34** Haddaba dadkii badnaa waxay ugu
jawaabeen, Waxaannu sharciga ka maqallay in Masiixu
weligiis jiri doono. Sidee baad u leedahay, Wiilka Aadanaha
waa in kor loo qaado? Waa ayo Wiilka Aadanahu? **(aiōn g165)**
35 Ciise haddaba ayaa ku yidhi, Weli in yar nuurka ayaa
idinla jiraya. Socda intaad nuurka haysataan, si aan gudcurku
idiin soo gaadhin. Kan gudcurka ku socdaana ma yaqaan
meeshuu u socdo. **36** Intaad nuurka haysataan, rumaysta
nuurka, inaad noqotaan wiilasha nuurka. Waxyaalahaas
Ciise ayaa ku hadlay, markaasuu ka tegey oo ka dhuuntay
iyaga. **37** Laakiin in kastuu calaamooyin badan ku sameeyey
hortooda, weli ma ay rumaysan isaga; **38** inuu noqdo hadalka
nebi Isayos oo uu ku hadlay, Rabbiyow, yaa warkayagii
rumaystay, Oo yaa gacantii Rabbiga loo muujiyey? **39** Sidaa
aawadeed ayay rumaysan kari waayeen, waayo, Isayos
ayaa haddana yidhi, **40** Wuu indhatiray, qalbigoodana ayuu
engejiyey, Si aanay indhahooda wax ugu arkin, oo aanay
qalbigoodana wax ugu garan, Oo aanay u soo noqon, Oo
aanan u bogsiin. **41** Waxyaalahaas Isayos ayaa yidhi, maxaa
yeelay, ammaantiisuu arkay, wuuna ka hadlay isaga. **42**
Hase ahaatee qaar badan oo taliyayaasha ka mid ahaa way
rumaysteen, laakiin Farrisiintii aawadood ma ay qiran si aan
sunagogga looga saarin, **43** waayo, waxay ammaanta Ilaah
ka jeclaayeen ammaanta dadka. **44** Ciise ayaa ku dhawaaqay
oo yidhi, Kii i rumaystaa, ima rumaysto, wuxuuse rumaystaa
kan i soo diray. **45** Kii i arkaana, wuxuu arkaa kan i soo
diray. **46** Waxaan dunida u imid inaan nuur u ahaado, in mid
kasta oo i rumaystaa uusan gudcurka ku sii jirin. **47** Nin uun
hadduu erayadayda maqlo oo uusan xajin, xukumi maayo,
waayo, uma iman inaan dunida xukumo, waxaanse u imid
inaan dunida badbaadiyo. **48** Kii i diida oo aan erayadayda
aqbalin, wuxuu haystaa mid xukuma; ereygaan ku hadlay
baa xukumi doona isaga maalinta u dambaysa. **49** Waayo,
anigu amarkayga kuma hadlin, laakiinse Aabbihii i soo diray
isagaa i amray waxaan idhaahdo iyo waxaan ku hadloba.
50 Oo waanan garanayaa inuu amarkiisu yahay nolosha
weligeed ah. Sidaa daraaddeed waxaan ku hadlayaa, sidii
Aabbuhu igu yidhi, sidaasaan ku hadlayaa. **(aiōnios g166)**

13 Iidda Kormaridda horteed Ciise wuxuu garanayay
inay timid saacaddiisii uu dunidan ka tegi lahaa ilaa
Aabbaha, oo siduu u jeclaa kuwiisii dunida joogay, ayuu
u jeclaa tan iyo dhammaadka. **2** Ibliiska ayaa markii hore
qalbiga Yuudas Iskariyod ina Simoon geliyey inuu Ciise
gacangeliyo. **3** Oo wakhtiga cashada Ciise oo garanaya
in Aabbuhu wax walba gacanta u geliyey iyo inuu Ilaah ka
yimid oo Ilaah ku noqonayo, **4** ayuu cashadii ka kacay oo
dharkii iska dhigay, tuwaalna wuu qaatay oo guntaday. **5**
Markaasuu biyo weel ku shubay oo bilaabay inuu xertiisa
cagaha u maydho oo ku tirtiro tuwaalkii uu guntanaa. **6**
Wuxuu haddaba u yimid Simoon Butros. Kaasaa ku yidhi,
Sayidow, ma adaa cagaha ii maydhaya? **7** Markaasaa Ciise
u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan samaynaya, garan maysid
imminka, laakiinse dabadeed waad garan doontaa. **8** Butros
ayaa ku yidhi, Weligaa cagaha ii maydhi maysid. Ciise wuxuu
ugu jawaabay, Haddaanan kuu maydhin, qayb iguma lihid.
(aiōn g165) **9** Markaasaa Simoon Butros ku yidhi, Sayidow,
cagaha keliya ha ii maydhin, laakiin gacmaha iyo madaxana ii
maydh. **10** Ciise ayaa ku yidhi, Kii maydhni uma baahna inuu
maydho cagihiisa mooyaane, laakiin waa wada nadiifsan
yahay, idinkuna waa nadiifsan tihiin, laakiin dhammaantiin
ma aha. **11** Waayo, wuu garanayay kii gacangelin lahaa.

Sidaa daraaddeed ayuu u yidhi, Dhammaantiin ma wada
nadiifsanidin. **12** Haddaba markuu cagihii u maydhay iyagii,
oo dharkiisa qaatay, oo haddana fadhiistay, markaasuu
ku yidhi, Ma garanaysaan waxaan idinku sameeyey? **13**
Waxaad iigu yeedhaan, Macallin iyo Sayid, waadna ku
hagaagsan tihiin, waayo, waan ahay. **14** Haddaba haddaan
cagaha idiin maydhay anigoo ah Sayidka iyo Macallinka,
idinkuna waa inaad cagaha isu maydhaan. **15** Waxaan idin
siiyey masaal inaad samaysaan sidaan idinku sameeyey. **16**
Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Addoon kama weyna
sayidkiis, mid la soo dirayna kama weyna kii soo diray.
17 Haddaad waxyaalahan garanaysaan, waad barakaysan
tihiin haddaad yeeshaan. **18** Dhammaantiin ka hadli maayo;
waan garanayaa kuwaan doortay. Laakiin Qorniinka leh, Kan
kibistayda cuna ayaa cedhibtiisa ii qaaday, waa inuu ahaado.
19 Hadda dabadeed waxaas ayaan idiin sheegayaa intaanay
dhicin, in markay dhacaan aad rumaysataan inaan ahay
isagii. **20** Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kan aqbala
ku alla kaan soo diro ayaa i aqbala, oo kan i aqbalaana
wuxuu aqbalaa kii i soo diray. **21** Ciise markuu sidaas yidhi,
ayuu ka qalbi xumaaday, wuxuuna bayaan u sheegay oo
yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Midkiin ayaa
i gacangelin doona. **22** Markaasay xertii is-eegeegeen
iyagoo aan garanaynin kii uu ka hadlayay. **23** Waxaa joogay
oo laabta Ciise ku tiirsanaa xertiisa midkood oo uu Ciise
jeclaa. **24** Sidaa daraaddeed ayaa Simoon Butros calaamo
u sameeyey oo ku yidhi, Noo sheeg yuu yahay kan uu ka
hadlayo. **25** Isagoo sidii ugu tiirsan laabta Ciise, ayuu ku yidhi,
Sayidow, waa kuma? **26** Markaasaa Ciise ugu jawaabay,
Waa kii aan koosaarta u dari doono oo aan siin doono.
Haddaba markuu koosaarta u daray ayuu qaaday oo siiyey
Yuudas Iskariyod ina Simoon. **27** Markuu koosaarta qaatay
dabadeed, Shayddaan baa galay isagii. Sidaa daraaddeed
Ciise wuxuu ku yidhi, Waxaad samaynayso dhaqso u samee.
28 Kuwa la fadhiyey midkoodna ma garanaynin sababta
uu sidaas ugula hadlay isaga. **29** Yuudas baa kiishaddii
lacagta hayay, taas aawadeed qaar waxay u maleeyeen in
Ciise ku yidhi, Soo iibi waxaynu iidda u baahan nahay, ama,
Masaakiinta wax sii. **30** Isagu haddaba markuu koosaartii
qaatay, markiiba ayuu baxay, oo waxayna ahayd habeennimo.
31 Haddaba markuu baxay, Ciise ayaa yidhi, Hadda Wiilka
Aadanahu waa ammaanmay, Ilaahna waa ku ammaanmay
isaga. **32** Haddii Ilaahu ku ammaanmay isaga, Ilaahna waa
ammaani doonaa isaga qudhiisa, oo markiiba wuu ammaani
doonaa. **33** Carruur yahay yaryari, weli in yar baan idinla
joogayaa. Waad i dooni doontaan, oo sidaan Yuhuuddii
ku idhi, Meeshaan tegayo iman kari maysaan, idinkana
hadda sidaasaan idinku leeyahay. **34** Waxaan idin siinayaa
qaynuun cusub oo ah, Waa inaad isjeclaataan; sidaan idiin
jeclaaday, idinkuna waa inaad isu jeclaataan. **35** Sidaasay
dadka oo dhammi idinku garan doonaan inaad xertaydii
tihiin, haddaad jacayl isu qabtaan. **36** Simoon Butros ayaa
ku yidhi, Sayidow, xaggee baad tegaysaa? Ciise wuxuu
ugu jawaabay, Meeshaan tegayo hadda ii raaci kari maysid,
laakiin mar dambe waad i soo raaci doontaa. **37** Butros ayaa
ku yidhi, Sayidow, maxaan hadda kuu raaci kari waayay?
Naftaydaan aawadaa u bixin doonaaye. **38** Ciise ayaa ugu
jawaabay, Miyaad naftaada u bixin doontaa aawaday? Runtii,
runtii, waxaan kugu leeyahay, Diiqu ciyi maayo ilaa aad
saddex kol i dafirtid.

14 Qalbigiinnu yuusan murugoon. Ilaah waad rumaysan
tihiin, anigana i rumaysta. **2** Guriga Aabbahay wuxuu
leeyahay hoyaal badan. Haddaanay sidaas ahayn waan idiin
sheegi lahaa, maxaa yeelay, waxaan u tegayaa inaan meel
idiin sii diyaariyo. **3** Oo haddaan tago oo meel idiin diyaariyo,
mar dambe waan soo noqon doonaa, oo xaggaygaan idiin
qaadan doonaa, in meeshaan joogo, idinkuna aad joogtaan.
4 Oo meeshaan tegayo iyo jidkaba waad taqaaniin. **5**
Toomas ayaa ku yidhi, Sayidow, ma naqaan meeshaad
tegaysid ee sidee baan ku naqaan jidka? **6** Markaasaa Ciise
wuxuu Toomas ku yidhi, Anigu waxaan ahay jidka iyo runta
iyo nolosha. Ninna Aabbaha uma yimaado, xaggayguu ku
yimaado maahee. **7** Haddaad i garateen, Aabbahayna waad
garan lahaydeen. Hadda ka dib waad garanaysaan, waadna
aragteen. **8** Filibos baa ku yidhi, Sayidow, Aabbaha na tus,
waana nagu filan yahay. **9** Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Ma intaas badan baan idinla joogay, oo aanad i garanaynin,
Filibosow? Kii i arkay wuxuu arkay Aabbaha. Sidee baad u
leedahay, Aabbaha na tus? **10** Miyaadan rumaysan inaan
Aabbaha ku jiro, Aabbuhuna uu igu jiro? Erayadaan idinkula
hadlayo, anigu iskagama hadlayo, Aabbahase igu jira ayaa
shuqulladiisa sameeya. **11** I rumaysta inaan Aabbaha ku
jiro, oo Aabbuhuna aniga igu jiro, haddii kale shuqullada
aawadood ii rumaysta. **12** Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Kii i rumaystaa, shuqullada aan sameeyo, isna
wuu samayn doonaa, oo shuqullo kuwan ka waaweynna wuu
samayn doonaa, maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa. **13**
Oo wax alla waxaad magacayga ku weyddiisataan, waan
samayn doonaa in Aabbuhu ku ammaanmo Wiilka. **14**
Haddii aad wax igu weyddiisataan magacayga, waan samayn
doonaa. **15** Haddii aad i jeceshihiin, qaynuunnadayda waad
xajin doontaan. **16** Aniguna Aabbahaan baryi doonaa, isna
wuxuu idin siin doonaa Gargaare kale inuu idinla jiro weligiin,
(aiōn g165) **17** waxaa weeye, Ruuxa runta ah oo aanay
dunidu qaadan karin, waayo, ma aragto, garanna mayso,
idinkuse waad garanaysaan, waayo, wuu idinla jiraa, wuuna
idinku jiri doonaa. **18** Idiinkama tegi doono agoonnimo,
ee waan idiin imanayaa. **19** In yar dabadeed dunidu i
arki mayso mar dambe, idinkuse waad i arkaysaan. Waan
noolahay, taas aawadeed idinkuna waad noolaan doontaan.
20 Maalintaas waxaad garan doontaan inaan Aabbahay
ku jiro, idinna aad igu jirtaan, anna aan idinku jiro. **21** Kii
qaynuunnadayda haysta oo xajiya, waa kaas kan i jecel,
kan i jecelna Aabbahay waa jeclaan doonaa, anna waan
jeclaan doonaa, waana isu muujin doonaa isaga. **22** Yuudas
(Yuudas Iskariyod ma aha) ayaa ku yidhi isaga, Sayidow,
maxaa dhacay oo annaga aad isugu kaaya muujin doontaa,
dunidana aadan isugu muujin doonin? **23** Ciise ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Haddii nin i jecel yahay, ereygayguu
xajin doonaa, Aabbahayna waa jeclaan doonaa, oo waannu
u iman doonnaa, waanna la joogi doonnaa. **24** Kii aan
i jeclayn, ereygayga ma xajiyo: ereygaad maqlaysaanna
kayga ma aha, laakiin waxaa leh Aabbaha i soo diray. **25**
Waxyaalahaas ayaan idinkula hadlay intaan idinla joogay, **26**
laakiin Gargaaraha Ruuxa Quduuska ah oo Aabbuhu ku soo

diri doono magacayga, wax kasta ayuu idin bari doonaa,
wuxuuna idin xusuusin doonaa wax kasta oo aan idinku
idhi. **27** Nabad baan idiinka tegayaa, nabaddaydana waan
idin siinayaa, sida dunidu u siiso anigu idiin siin maayo.
Qalbigiinnu yuusan murugoon, yuusanna biqin. **28** Waad
maqasheen inaan idinku idhi, Waan tegayaa, waanan idiin
imanayaa. Haddaad i jeclaateen, waad farxi lahaydeen,
waayo, Aabbahaan u tegayaa, maxaa yeelay, Aabbuhu waa
iga weyn yahay. **29** Haatan waxaan idiinku sheegay intaanay
dhicin, in markay dhacaan aad rumaysataan. **30** Mar dambe
wax badan idinlama sii hadli doono, maxaa yeelay, kan
madaxda dunida ahu wuu imanayaa, isaguna waxba iguma
laha. **31** Laakiin tani waa in dunidu ku garato inaan Aabbaha
jeclahay iyo inaan sameeyo sida Aabbuhu igu amray. Kaca,
aynu meeshan ka tagnee.

15 Anigu waxaan ahay geedka canabka ah oo runta ah;
Aabbahayna waa beerfalaha. **2** Laan walba oo igu
taal oo aan midho dhalin, wuu gooyaa, oo mid kasta oo
midho dhasha ayuu nadiifiyaa si ay midho ka sii badan u
dhasho. **3** Durba waad nadiifsan tihiin hadalkaan idinkula
hadlay daraaddiis. **4** Igu jira, anna aan idinku jiree. Sida
laantu keligeed aanay midho u dhali karin haddaanay geedka
canabka ah ku oollin, sidaas oo kale idinkuna ma dhali
kartaan haddaydnan igu jirin. **5** Anaa ah geedka canabka ah,
idinna waxaad tihiin laamihii. Kii igu jira oo anna aan ku jiro,
kaasaa midho badan dhala, maxaa yeelay, la'aantay waxba
ma samayn kartaan. **6** Qof uun hadduusan igu jirin waxaa
loo tuuraa sida laan oo kale, waana qallalaa, markaasaa la
ururiyaa, oo dabka lagu tuuraa, oo la gubaa. **7** Haddaad
igu jirtaan, oo ay erayadayduna idinku jiraan, weyddiista
waxaad doonaysaanba, waana laydiin yeeli doonaa. **8** Waxaa
Aabbahay ku ammaanmaa inaad midho badan dhashaan,
waxaadna noqon doontaan xertayda. **9** Siduu Aabbuhu ii
jeclaaday, ayaan anna idiin jeclaaday. Jacaylkayga ku sii jira.
10 Haddaad qaynuunnadayda xajisaan, jacaylkaygaad ku
jiri doontaan, sidaan qaynuunnada Aabbahay u xajiyey, oo
aan jacaylkiisa ugu jiro. **11** Waxaan waxyaalahaas idiinkula
hadlay in farxaddaydu idinku jirto, iyo inay farxaddiinnu
buuxsanto. **12** Kanu waa qaynuunkayga inaad isjeclaataan
sidaan idiin jeclaaday. **13** Ninna ma leh jacayl kan ka weyn
inuu nin naftiisa u bixiyo saaxiibbadiis. **14** Saaxiibbaday
baad tihiin haddaad yeeshaan waxaan idinku amro. **15** Mar
dambe addoommo idiinku yeedhi maayo, maxaa yeelay,
addoonku garan maayo wuxuu sayidkiisu sameeyo, laakiin
saaxiibbo waan idiinku yeedhay, maxaa yeelay, waxaan
Aabbahay ka soo maqlay oo dhan ayaan idin ogeysiiyey.
16 Idinku ima aydnaan dooran, laakiinse anaa idin doortay,
waanan idiin diray inaad tagtaan oo midho soo dhashaan,
iyo in midhihiinnu sii jiraan, in wax alla waxaad Aabbaha
magacayga ku weyddiisataan uu idin siiyo. **17** Waxyaalahaas
ayaan idiinku amray inaad isjeclaataan. **18** Dunidu hadday
idin nebcaato, waad garanaysaan inay hortiin i nebcaatay.
19 Haddaad kuwa dunida ahaan lahaydeen, dunidu kuweeda
way jeclaan lahayd, laakiin kuwa dunida ma ihidin, waanse
idinka doortay dunida, taas aawadeed dunidu way idin
neceb tahay. **20** Xusuusta hadalkaan idinku idhi, Addoon
kama weyna sayidkiisa. Hadday i silciyeen, idinkana way
idin silcin doonaan. Hadday hadalkayga xajiyeen, kiinnana
way xajin doonaan. **21** Laakiin waxyaalahaas oo dhan
waxay idiinku samayn doonaan magacayga aawadii, maxaa
yeelay, waxaanay garanayn kii i soo diray. **22** Haddaanan
iman oo aanan la hadlin, dembi ma ay lahaadeen, laakiin
hadda dembigooda marmarsiinyo uma haystaan. **23** Kii i
neceb, waxaa kaluu neceb yahay Aabbahay. **24** Haddaanan
dhexdooda ku samayn shuqullada aan nin kale samayn,
dembi ma ay lahaadeen, haddase aniga iyo Aabbahayba
way na arkeen oo na nebcaadeen. **25** Laakiin sidaas waxay
u noqotay inuu dhammaado hadalka sharcigooda ku qorani,
Way ii nebcaadeen sababla'aan. **26** Laakiin markuu yimaado
Gargaaraha oo aan xagga Aabbaha ka soo diri doono,
isagoo ah Ruuxa runta oo xagga Aabbaha ka soo baxa, ayuu
ii marag furi doonaa. **27** Idinkuna waad marag furi doontaan,
waayo, tan iyo bilowgii waad ila jirteen.

16 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay inaydnaan
ka xumaanin. **2** Waxay idinka saari doonaan
sunagogyada, weliba saacaddaa imanaysa in mid walboo
idin dilaa uu u malaynayo inuu Ilaah u adeegayo. **3** Oo
waxay waxyaalahaas u samayn doonaan, waayo, waxaanay
garanayn Aabbaha iyo aniga toona. **4** Laakiin waxaan
waxyaalahaas idiinkula hadlay in markii saacaddoodu timaado
aad xusuusataan inaan idiin sheegay. Tan iyo bilowgii
waxyaalahaas idinkulama hadlin, maxaa yeelay, waan idinla
joogay. **5** Laakiin hadda waxaan u tegayaa kii i soo diray,
midkiinna i weyddiin maayo, Xaggee baad tegaysaa? **6**
Waxyaalahaas aan idinkula hadlay aawadood, qalbigiinna
murug baa ka buuxsantay. **7** Laakiin runta ayaan idiin
sheegayaa, Waxaa idiin roon inaan tago. Haddaanan tegin,
Gargaaruhu idiinma iman doono, laakiin haddaan tago waan
idiin soo diri doonaa. **8** Isagu markuu yimaado wuxuu dunida
ku caddayn doonaa xagga dembiga iyo xaqa iyo xukunka; **9**
xagga dembiga, waayo, way i rumaysan waayeen; **10** xagga
xaqa, waayo, Aabbahaan u tegayaa, imana arki doontaan
mar dambe; **11** xagga xukunka, waayo, kan madaxda dunida
ah waa la xukumay. **12** Wax badan oo kalaan leeyahay
inaan idiin sheego, laakiin imminka qaadi kari maysaan. **13**
Laakiin markuu kan Ruuxa runta ahu yimaado, wuxuu idinku
wadi doonaa runta oo dhan, waayo, isagu iskama hadli
doono, wuxuuse ku hadli doonaa wuxuu maqlo, wuxuuna
idiin sheegi doonaa waxa imanaya. **14** Wuu i ammaani
doonaa, waayo, waxayguu qaadi doonaa, wuuna idiin sheegi
doonaa. **15** Wax kasta oo Aabbuhu leeyahay anigaa leh.
Sidaa daraaddeed waxaan idhi, Waxayguu qaadaa, wuuna
idiin sheegi doonaa. **16** In yar dabadeed i arki maysaan,
oo weliba in yar dabadeed waad i arki doontaan. **17** Sidaa
daraaddeed xertiisa qaarkood waxay isku yidhaahdeen, Waa
maxay waxan uu inagu leeyahay, In yar dabadeed i arki
maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki doontaan,
iyo, Maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa? **18** Haddaba
waxay yidhaahdeen, Waa maxay waxan uu leeyahay, In
yar dabadeed? Garan mayno wuxuu leeyahay. **19** Ciise
ayaa garanayay inay doonayeen inay wax weyddiiyaan,
oo wuxuu ku yidhi, Ma waxaad isweyddiinaysaan xaalkan
aan idhi, In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar
dabadeed waad i arki doontaan? **20** Runtii, runtii, waxaan

idinku leeyahay, Waad ooyi doontaan oo barooran doontaan, duniduse waa farxi doontaa. Waad murugoon doontaan, laakiin murugaddiinnu waxay u rogman doontaa farxad. **21** Naagtu goortay umulayso, way murugootaa, waayo, saacaddeedaa timid, laakiin markay ilmaha umusho, dhibtii dib uma xusuusato farxad aawadeed, waayo, nin baa dunida ku dhashay. **22** Haddaba waad murugsan tihiin, laakiin mar dambe ayaan idin arki doonaa, qalbigiinnuna wuu farxi doonaa, farxaddiinnana ninna idinkama qaadi doono. **23** Oo maalintaasna waxba ima weyddiin doontaan. Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddii aad wax uun weyddiisataan Aabbaha, magacayga ayuu idinku siin doonaa. **24** Tan iyo imminka waxba magacayga kuma weyddiisan. Weyddiista, waanad heli doontaan, inay farxaddiinnu buuxsanto. **25** Waxyaalahaas ayaan masaallo idinkula hadlay. Waxaa imanaysa goortii aanan mar dambe masaallo idinkula hadli doonin, laakiin aan bayaan idiinkaga warrami doono Aabbaha. **26** Maalintaas waxaad ku weyddiisan doontaan magacayga. Idinkuma lihi inaan Aabbaha baryayo daraaddiin. **27** Waayo, Aabbaha qudhiisu wuu idin jecel yahay, maxaa yeelay, waad i jeclaateen, oo waadna rumaysateen inaan xagga Ilaah ka imid. **28** Aabbaha ayaan ka imid oo dunida imid. Haddana waan ka tegayaa dunida oo Aabbahaan u tegayaa. **29** Xertiisii ayaa ku tidhi, Bal eeg, bayaan baad hadda u hadlaysaaye, oo masaal ku hadli maysid. **30** Imminka waannu garanaynaa inaad wax walba taqaan, oo aadan u baahnayn qofna inuu wax ku weyddiiyo. Taas aawadeed waannu rumaysan nahay inaad Ilaah ka timid. **31** Ciise ayaa ugu jawaabay, Hadda ma rumaysan tihiin? **32** Ogaada, saacaddii baa imanaysa, waana timid, kolkaad u kala firdhi doontaan mid kasta xaggiisa, anna keligay baad iga tegi doontaan, oo weliba keligay ma ihi, waayo, waxaa ila jooga Aabbaha. **33** Waxyaalahaas waxaan idiinkula hadlay inaad nabad igu haysataan. Dunida ayaad dhib kala kulantaan, laakiinse kalsoonaada, anaa ka adkaaday dunidaye.

17 Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaasuu indhihiisii kor u qaaday xagga samada oo yidhi, Aabbow, saacaddii way timid. Ammaan Wiilkaaga inuu Wiilku ku ammaano, **2** sidaad amar ugu siisay dadka oo dhan inuu nolosha weligeed ah siiyo kuwaad isaga siisay oo dhan. **(aiōnios g166)** **3** Tanu waa nolosha weligeed ah inay ku gartaan, adoo ah Ilaaha runta ah oo keliya, iyo inay gartaan Ciise Masiix, kii aad soo dirtay. **(aiōnios g166)** **4** Dhulka ayaan kugu ammaanay, anoo dhammeeyey shuqulkaad ii dhiibtay inaan sameeyo. **5** Haddana, Aabbow, adiga qudhaadu igu ammaan ammaantaan kula lahaa intaan dunidu jirin. **6** Magacaagaan u muujiyey dadkii aad dunida iga siisay. Kuwaagii bay ahaayeen, oo anaad i siisay, iyaguna ereygaagay xajiyeen. **7** Hadda waxay garanayaan wax kastoo aad i siisayba inay xaggaaga ka yimaadeen. **8** Waayo, erayadaad i siisay ayaan siiyey iyaga, wayna aqbaleen, run ahaan bayna u garteen inaan kaa imid, wayna rumaysteen inaad i soo dirtay. **9** Iyaga waan kuu baryayaa; kuu baryi maayo dunida, laakiin waxaan kuu baryayaa kuwaad i siisay, waayo, waa kuwaagii. **10** Waxayga oo dhan adaa leh, waxaagana anaa leh, iyagana waan ku ammaanmay. **11** Anigu dunida sii joogi maayo; kuwanuse duniday joogayaan, aniguna waan kuu imanayaa. Aabbe Quduusow, iyaga ku hay magacaagii aad i siisay, inay mid ahaadaan sideenna oo kale. **12** Intaan iyaga la jiray, waxaan iyaga ku hayay magacaagii aad i siisay, waanan ilaaliyey, midkoodna ma lumin, wiilka halaagga maahee, in Qorniinku ahaado. **13** Haddana waan kuu imanayaa, oo waxyaalahan ayaan ku hadlayaa intaan dunida joogo inay haystaan farxaddayda oo ay ka buuxsanto iyaga. **14** Ereygaagii ayaan siiyey, oo dunidu waa nebcaatay, waayo, iyagii kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u ahayn. **15** Kaa baryi maayo inaad iyaga dunida ka qaaddid, waxaanse kaa baryayaa inaad ka dhawrtid kan sharka leh. **16** Iyagu kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u ahayn. **17** Iyaga quduus kaga dhig runta, ereygaagu waa rune. **18** Sidaad dunida iigu soo dirtay ayaan anna iyaga dunida ugu diray. **19** Oo aawadood ayaan quduus iskaga dhigaa, in iyagana xagga runta quduus lagaga dhigo. **20** Kuwan oo keliya kuu baryi maayo, waxaanse weliba kuu baryayaa kuwa igu rumaysanaya hadalkooda aawadiis, **21** inay dhammaan mid ahaadaan, sidaad adigu, Aabbow, iigu jirtid, aniguna aan kuugu jiro, inay iyaguna inoogu jiraan, in dunidu rumaysato inaad i soo dirtay. **22** Oo ammaantaad i siisay iyagaan siiyey, inay mid ahaadaan sidaynu mid u nahay. **23** Iyagaan ku jiraa, adna anigaad igu jirtaa, inay mid ku dhan yihiin, in dunidu garato inaad i soo dirtay, iyo inaad iyaga u jeclaatay, sidaad ii jeclaatay. **24** Aabbow, kuwaad i siisay waan doonayaa inay ila joogaan meeshaan joogo inay arkaan ammaantaydii aad i siisay, waayo, adaa i jeclaa intaan dunida la aasaasin. **25** Aabbaha xaqa ahow, dunidu kuma ay garanaynin, laakiinse waan ku garanayay; kuwanna waxay garanayeen inaad i soo dirtay. **26** Magacaagaan iyagii garansiiyey, waanan garansiin doonaa, in jacaylkii aad i jeclayd uu ku jiro iyaga, anna aan iyaga ku jiro.

18 Ciise markuu waxyaalahaas yidhi wuu la baxay xertiisii oo kala gudbay Tog Qidroon, meeshay ku tiil beer uu galay, isaga iyo xertiisiiba. **2** Yuudasna, kii gacangeliyey, meeshaas wuu garanayay, waayo, Ciise marar badan ayuu meeshaas xertiisii la tegi jiray. **3** Haddaba Yuudas isagoo askar iyo saraakiil ka wada wadaaddadii sare iyo Farrisiintii ayuu meeshaas la yimid laambado iyo siraaddo iyo hub. **4** Sidaa daraaddeed Ciise isagoo og waxa ku dhici doona oo dhan ayuu baxay oo ku yidhi iyaga, Kumaad doondoonaysaan? **5** Waxay ugu jawaabeen, Ciisihii reer Naasared. Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Isagii baan ahay. Waxaana iyaga la taagnaa Yuudas kii gacangeliyey. **6** Sidaa daraaddeed Ciise markuu ku yidhi, Isagii baan ahay, dib bay u socdeen, oo dhulkay ku dhaceen. **7** Mar kale haddaba ayuu weyddiiyey, oo ku yidhi, Kumaad doondoonaysaan? Oo waxay ku yidhaahdeen, Ciisihii reer Naasared. **8** Ciise ayaa ugu jawaabay, Waan idiin sheegay inaan isagii ahay. Haddaba haddaad i doonaysaan, kuwan iska daaya, ha tageene. **9** Wuxuu saas u yidhi inuu dhammaado hadalkii uu ku hadlay oo ahaa, Kuwii aad i siisay, midkoodna ma lumin. **10** Simoon Butros haddaba, isagoo seef haysta, ayuu soo bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii, oo ka gooyay dhegta midigta. Addoonkii magiciisu wuxuu ahaa Malkos. **11** Sidaa daraaddeed Ciise wuxuu Butros

ku yidhi, Seefta galkeeda ku celi. Koobka Aabbuhu i siiyey
miyaanan cabbayn? **12** Haddaba askartii iyo ninkii u
sarreeyey iyo saraakiishii Yuhuudda ayaa Ciise qabtay,
markaasay xidhxidheen, **13** oo markii hore waxay u geeyeen
Annas, waayo, wuxuu ahaa soddoggii Kayafas oo ahaa
wadaadkii sare sannaddaas. **14** Kayafas wuxuu ahaa kii kula
taliyey Yuhuudda inay u roon tahay in nin keliyahu dadka
u dhinto. **15** Waxaa Ciise daba socday Simoon Butros iyo
mid kale oo xer ah. Ninkaas xerta ahaa wadaadka sare
waa garanayay, wuuna la galay Ciise barxadda wadaadkii
sare. **16** Butros se wuxuu taagnaa albaabka agtiisa oo
dibadda ah. Sidaa daraaddeed kii kale oo xerta ahaa oo
wadaadka sare garanayay ayaa dibadda u soo baxay oo
la hadlay tii albaabka ilaalinaysay, oo Butros ayuu soo
geliyey. **17** Gabadhii albaabka ilaalinaysay waxay Butros
ku tidhi, Adiguna ma waxaad tahay mid ka mid ah ninkan
xertiisa? Wuxuu ku yidhi, Ma ihi. **18** Markaasaa waxaa
taagnaayeen addoommadii iyo saraakiishii oo dab dhuxul
ah sameeyey, maxaa yeelay, dhaxan bay ahayd, wayna
kulaalayeen. Butrosna wuu la joogay, isagoo taagan oo
dabka kulaalaya. **19** Haddaba wadaadkii sare wuxuu Ciise
wax ka weyddiiyey xertiisii iyo waxbariddiisii. **20** Ciise ayaa
ugu jawaabay, Bayaan baan dunida ula hadlay, oo weligay
wax baan ku bari jiray sunagogyada iyo macbudka, meesha
ay Yuhuudda oo dhammi isugu timaado, oo waxba si qarsoon
uma odhan jirin. **21** Maxaad ii weyddiinaysaa? Weyddii kuwa
maqlay waxaan kula hadlay. Bal eeg, kuwaasaa og waxaan
idhi e. **22** Markuu sidaas yidhi saraakiishii midkood oo ag
taagnaa ayaa Ciise dharbaaxay isagoo leh, Ma saasaad ugu
jawaabaysaa wadaadka sare? **23** Ciise ayaa ugu jawaabay,
Haddii aan si xun u hadlay, xumaanta ka marag fur, haddaan
si wanaagsan u hadlayse, maxaad ii dharbaaxaysaa? **24**
Annas haddaba wuxuu isagoo xidhxidhan u diray Kayafas
oo ahaa wadaadka sare. **25** Simoon Butros ayaa taagnaa
oo dabka kulaalayay. Haddaba waxay ku yidhaahdeen,
Adiguna ma waxaad tahay xertiisii midkood? Markaasuu
inkiray oo yidhi, Ma ihi. **26** Addoommadii wadaadka sare
midkood oo qaraabo ay ahaayeen kii Butros uu dhegta ka
gooyay wuxuu yidhi, Miyaanan beerta kugula arkin isaga?
27 Haddaba Butros mar kale ayuu inkiray, oo markiiba diiqii
baa ciyey. **28** Haddaba Ciise ayay ka kaxeeyeen Kayafas
ilaa guriga taliyaha. Waxay ahayd aroortii hore, oo iyagu ma
ay gelin guriga taliyaha si aanay u nijaasoobin, laakiinse
inay cashadii lidda Kormaridda wax ka cunaan. **29** Bilaatos
haddaba ayaa u soo baxay iyagii oo ku yidhi, Maxaad ku
ashtakaynaysaan ninkan? **30** Way u jawaabeen oo ku
yidhaahdeen, Ninkanu haddaanu ahayn xumaanfale, kuuma
aannu soo gacangelinneen. **31** Haddaba Bilaatos wuxuu ku
yidhi, Idinku qaata, oo sharcigiinna ku xukuma. Yuhuuddu
waxay ku yidhaahdeen, Xalaal nooma aha inaannu nin dillo,
32 inuu ahaado hadalkii Ciise ku hadlay kolkuu sheegay
siduu u dhiman doono. **33** Bilaatos haddaba guriga taliyaha
ayuu mar kale galay oo Ciise u yeedhay, oo wuxuu ku yidhi,
Adigu ma waxaad tahay Boqorka Yuhuudda? **34** Ciise ayaa
ugu jawaabay, Ma adaa iska odhanaya waxaas, mise kuwa
kalaa iiga kaa sheegay? **35** Bilaatos ayaa ugu jawaabay,
Ma Yuhuudi baan ahay? Quruuntaadii iyo wadaaddadii sare
ayaa ii soo kaa gacangeliyeye. Maxaad samaysay? **36** Ciise
ayaa ugu jawaabay, Boqortooyadaydu tan dunidan ma aha.
Haddii boqortooyadaydu tan dunidan tahay, midiidinyadaydu
waa ii diriri lahaayeen inaan Yuhuudda la ii gacangelin.
Imminkase boqortooyadaydu tan halkan ma aha. **37** Sidaa
daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi, Haddaba ma boqor baad
tahay? Ciise ayaa ugu jawaabay, Waad tidhaahdaa inaan
boqor ahay. Taas ayaan u dhashay, oo taas ayaan dunida
u imid, inaan marag u furo runta. Mid kasta oo kan runta
ah wuu maqlaa codkayga. **38** Bilaatos ayaa ku yidhi, Waa
maxay runtu? Oo markuu sidaa ku yidhi, mar kale ayuu
Yuhuudda u baxay oo ku yidhi, Eedna isagii kuma aan helin.
39 Laakiin waxaad leedihiin caado inaan mid idiin sii daayo
lidda Kormaridda. Haddaba ma doonaysaan inaan idiin sii
daayo Boqorkii Yuhuudda? **40** Kolkaasay dhammaan mar
kale qayliyeen iyagoo leh, Ninkan ma aha, laakiin Baraabbas.
Baraabbas wuxuu ahaa waxdhace.

19 Markaasaa Bilaatos haddaba Ciise watay oo
karbaashay, **2** askartiina taaj ayay qodxan uga taxeen,
oo madaxiisay saareen, oo waxay u geliyeen dhar guduudan.
3 Markaasay u yimaadeen oo ku yidhaahdeen, Nabad
Boqorka Yuhuuddow, wayna dharbaaxeen. **4** Bilaatos
haddana dibadduu u baxay oo ku yidhi iyaga, Eega, isagaan
idiin soo bixinayaa inaad ogaataan inaanan eed ku helin. **5**
Ciise haddaba ayaa dibadda u soo baxay isagoo sita taajkii
qodxanta ahaa iyo dharkii guduudnaa, oo Bilaatos ayaa ku
yidhi iyaga, Bal eega ninka. **6** Sidaa daraaddeed markii
wadaaddadii sare iyo saraakiishii arkeen, ayay qayliyeen
iyagoo leh, Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta ku qodob.
Bilaatos ayaa ku yidhi, Idinku wata, oo iskutallaabta ku qodba,
waayo, anigu eed kuma aan heline. **7** Yuhuuddii ayaa ugu
jawaabtay, Sharci baannu leennahay, sharcigaas xaggiisana
waa inuu dhinto, waayo, wuxuu iska dhigay Wiilka Ilaah. **8**
Haddaba Bilaatos markuu hadalkaas maqlay, aad buu u sii
baqay, **9** oo haddana wuxuu galay guriga taliyaha oo ku
yidhi Ciise, Xaggee baad ka timid? Laakiin Ciise jawaabna
uma uu celinin. **10** Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi,
Miyaanad ila hadlayn? Miyaanad ogayn inaan leeyahay
amar aan kugu sii daayo iyo amar aan iskutallaabta kugu
qodbo? **11** Ciise ayaa ugu jawaabay, Amarna iguma aad
lahaateen haddaan xagga sare lagaa siin. Sidaa daraaddeed
kii ii soo kaa gacangeliyey ayaa kaa dembi weyn. **12** Taas
dabadeed Bilaatos wuxuu doonayay inuu sii daayo, laakiin
Yuhuuddii ayaa qaylisay iyagoo leh, Haddaad ninkan sii
daysid, Kaysar saaxiibkiis ma ihid. Nin kasta oo boqor iska
dhigaba, wuxuu ku caasiyaa Kaysar. **13** Haddaba Bilaatos
markuu hadalladaas maqlay, ayuu Ciise dibadda u soo
saaray, oo wuxuu ku fadhiistay kursiga xukumaadda, meesha
la yidhaahdo Sallaxa Dhagaxa ah oo af Cibraanigana lagu
yidhaahdo Gabbata. **14** Haddaba waxay ahayd Maalintii
Diyaargarayskii Kormaridda, abbaaraha saacaddii lixaad. Oo
wuxuu Yuhuudda ku yidhi, Bal eega boqorkiinna. **15** Sidaa
daraaddeed waxay ku qayliyeen, Kaxee, kaxee, iskutallaabta
ku qodob. Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi, Boqorkiinna
miyaan iskutallaabta ku qodbaa? Wadaaddadii sare ayaa ugu
jawaabay, Boqor ma lihin Kaysar maahee. **16** Markaasuu
haddaba u dhiibay in iskutallaabta lagu qodbo. **17** Wayna
kaxeeyeen Ciise. Markaas isagoo sita iskutallaabta ayuu

u kacay meeshii Dhakada la yidhaahdo, oo af Cibraaniga
lagu odhan jiray Golgota, **18** meeshaasay iskutallaabaha ku
qodbeen isaga iyo laba kale, midba gees, Ciisena dhexda.
19 Bilaatosna wax buu qoray oo ku dhejiyey iskutallaabta
dusheeda, waxaana ku qorraa, CIISIHII REER NAASARED,
BOQORKA YUHUUDDA. **20** Haddaba Yuhuudda badideed
ayaa qorniinkaas akhriday, waayo, meeshii Ciise iskutallaabta
lagaga qodbay waa u dhowayd magaalada, oo qorniinkii
wuxuu ku qorraa af Cibraaniga iyo af Roomaaniga iyo
af Gariigga. **21** Sidaa daraaddeed wadaaddadii sare oo
Yuhuudda waxay Bilaatos ku yidhaahdeen, Ha qorin, Boqorka
Yuhuudda, laakiin qor, Kanaa yidhi, Waxaan ahay Boqorka
Yuhuudda. **22** Bilaatos ayaa ugu jawaabay, Waxaan qoray
ayaan qoray. **23** Haddaba askartii markay Ciise iskutallaabta
ku qodbeen, dharkiisay qaateen oo ay afar meelood ka
dhigeen, askari waliba meel buu qaatay, khamiiskiina way
qaateen. Khamiiskii meella kama tollayn dusha iyo hoosta.
24 Sidaa daraaddeed waxay isku yidhaahdeen, Yeynan kala
jeexin, laakiin aan u saami ridanno kii heli doona, inuu
noqdo Qorniinka oo leh, Iyagu waxay qaybsadeen dharkaygii.
Khamiiskaygiina way u saami riteen. Haddaba waxyaalahaas
askartii baa samaysay. **25** Waxaa Ciise iskutallaabtiisa ag
taagnaa hooyadiis, iyo habaryartiis, Maryan afadii Kaloobaas,
iyo Maryan tii reer Magdala. **26** Sidaa daraaddeed Ciise
markuu arkay hooyadiis iyo kii xerta ahaa oo uu jeclaa
oo ag taagan, ayuu hooyadiis ku yidhi, Islaan yahay, waa
kaa wiilkaagii. **27** Markaasuu kii xerta ahaana ku yidhi,
Waa taa hooyadaa. Oo saacaddaas dabadeed kii xerta
ahaa ayaa gurigiisii u kaxeeyey. **28** Markaas dabadeed
Ciise isagoo garanaya wax kasta inay dhammaadeen,
in Qorniinku ahaado, ayuu yidhi, Waan harraadsanahay.
29 Markaas waxaa meeshaas yiil weel khal ka buuxo.
Sidaa daraaddeed geed isbonji la yidhaahdo bay khalkii ka
buuxiyeen, markaasay kor saareen geed husob la yidhaahdo
oo afkiisa ku dhoweeyeen. **30** Haddaba markii Ciise khalkii
qaatay ayuu yidhi, Waa dhammaatay, markaasuu madaxa
foororshay oo ruuxii bixiyey. **31** Sidaa daraaddeed Yuhuuddii,
inaan meydadku sabtida iskutallaabaha sii saarnaan, waxay
Bilaatos ka baryeen in lugaha laga jebiyo oo meydadka la
qaado, waayo, waxay ahayd Maalintii Diyaargarayska, oo
maalinta sabtidaas waxay ahayd maalin weyn. **32** Haddaba
askartii waa timid, oo ay lugaha ka jebiyeen kii hore iyo
kii kale oo iskutallaabaha lagula qodbay isaga. **33** Laakiin
markay Ciise u yimaadeen oo ay arkeen inuu durba dhintay
kama ay jebin lugihii. **34** Laakiin mid askartii ka mid ah
ayaa dhinaca Ciise waran kaga wareemay, oo markiiba
waxaa ka soo baxay dhiig iyo biyo. **35** Oo kii arkayna wuu
marag furay, maraggiisuna waa run, wuuna garanayaa inuu
run sheegayo, inaad idinkuna rumaysataan. **36** Waayo,
waxyaalahaas waxay u dhaceen inuu ahaado Qorniinka
leh, Lafihiisa midna la jebin maayo. **37** Oo Qorniin kale
wuxuu leeyahay, Way arki doonaan kii ay wareemeen. **38**
Waxyaalahaas dabadeed, Yuusuf kii ahaa reer Arimataya,
isagoo xer u ah Ciise laakiinse si qarsoon cabsidii uu ka
cabsaday Yuhuudda aawadeed, wuxuu Bilaatos ka baryay
inuu meydka Ciise qaado. Bilaatosna waa u fasaxay. Sidaa
daraaddeed wuu yimid oo meydkiisii qaaday. **39** Oo waxaa
kaloo yimid Nikodemos kii markii hore habeennimada u yimid,
wuxuuna keenay malmal iyo cuud isku qasan oo qiyaastii
boqol rodol ah. **40** Haddaba waxay qaadeen meydkii Ciise
oo ku duudduubeen maryo iyo dhir udgoon siday caadada
aasniinta Yuhuuddu ahayd. **41** Meeshii isaga iskutallaabta
lagu qodbay waxaa ku tiil beer, beerta dhexdeedana waxaa
ku tiil xabaal cusub oo aan ninna weli la dhigin. **42** Haddaba
Maalintii Diyaargarayska oo Yuhuudda aawadeed ayay
meeshaas Ciise u dhigeen, waayo, xabaashii waa dhowayd.

20 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka Maryan tii
reer Magdala ayaa aroortii hore xabaashii timid, intay
weli gudcur ahayd, oo waxay aragtay dhagaxii oo xabaashii
laga qaaday. **2** Sidaa daraaddeed way orodday oo u tagtay
Simoon Butros iyo kii kale oo xerta ahaa oo Ciise jeclaa,
waxayna ku tidhi, Sayidkii ayay xabaashii kala baxeen,
oo garan mayno meeshay dhigeen. **3** Saas aawadeed
Butros iyo kii kale oo xerta ahaa ayaa baxay, oo waxay
tageen xabaashii. **4** Way wada ordeen labadoodiiba, oo
kii kale oo xerta ahaa ayaa Butros ka dheereeyey, oo uga
hor maray xabaashii. **5** Markaasuu foororsaday, oo wuxuu
arkay maryihii oo yaal, laakiinse ma uu gelin. **6** Haddana
Simoon Butros oo daba socday baa yimid, markaasuu
xabaashii galay, oo wuxuu arkay maryihii oo yaal **7** iyo
maradii madaxiisa saarnayd oo aan la oollin maryihii, laakiin
meel keligeed ku duudduubnayd. **8** Markaas haddaba waxaa
galay kii kale oo xerta ahaa oo hore u yimid xabaashii,
wuuna arkay oo rumaystay. **9** Waayo, weli Qorniinka ma
ay garan inay tahay inuu kuwa dhintay ka soo sara kaco.
10 Haddaba xertii ayaa mar kale guryahoodii ku noqotay.
11 Laakiin Maryan ayaa xabaashii dibaddeeda taagnayd
iyadoo ooyaysa. Haddaba intay ooyaysay bay xabaashii ku
foororsatay. **12** Waxayna aragtay laba malaa'igood oo dhar
cadcad xidhan oo fadhiya meesha meydka Ciise oolli jiray,
mid madaxa, midna cagaha. **13** Oo waxay ku yidhaahdeen,
Haweenay yahay, maxaad u ooyaysaa? Markaasay ku tidhi,
Waxaan u ooyayaa, Sayidkaygii bay qaadeen, oo garanna
maayo meeshay dhigeen. **14** Markay sidaa ku tidhi ayay
dib u jeesatay oo ay aragtay Ciise oo taagan, mana ay
garanaynin inuu Ciise yahay. **15** Markaasaa Ciise wuxuu
ku yidhi, Haweenay yahay, Maxaad u ooyaysaa? Kumaad
doondoonaysaa? Iyadoo u malaynaysa inuu yahay ninkii
beerta ka shaqaynayay waxay ku tidhi, Adeerow, haddaad
isagii halkan ka qaadday, ii sheeg meeshaad dhigtay, anna
waan ka soo qaadan doonaaye. **16** Ciise wuxuu ku yidhi,
Maryamay. Markaasay jeesatay oo afka Cibraaniga ku tidhi,
Rabbooni, ee ah Macallimow. **17** Ciise ayaa ku yidhi, Ha i
taaban, waayo, weli kor uguma aan tegin Aabbaha, laakiin
u tag walaalahay oo ku dheh, Wuxuu yidhi, Waxaan kor
ugu tegayaa Aabbahay oo ah Aabbihiin, Ilaahay oo ah
Ilaahiin. **18** Maryan tii reer Magdala ayaa timid oo xertii ku
tidhi, Waxaan arkay Sayidkii, oo waxay u sheegtay inuu
waxyaalahaas iyada ku yidhi. **19** Haddaba maalintaas markay
makhribkii ahayd, ayaantii u horraysay ee toddobaadka, oo
ay albaabbadu xidhnaayeen meeshay xertu joogtay cabsida
ay Yuhuudda ka cabsadeen aawadeed, ayaa Ciise yimid oo
isdhex taagay, oo wuxuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. **20**
Oo markuu waxaas yidhi, wuxuu iyagii tusay gacmihiisii iyo
dhinaciisii. Sidaa daraaddeed xertii waa ku farxeen markay

Sayidkii arkeen. **21** Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. Sida Aabbuhu ii soo diray ayaan anna idiin dirayaa. **22** Oo markuu waxaas yidhi ayuu ku neefsaday oo ku yidhi, Aqbala Ruuxa Quduuskaa. **23** Nin alla ninkaad dembiyadiisa cafidaan way cafiyan yihiin, nin alla ninkaad dembiyadiisa ku celisaan way ceshan yihiin. **24** Laakiin Toomas mid laba iyo tobanka ka mid ah oo Didumos la odhan jiray lama joogin markuu Ciise yimid. **25** Haddaba xertii kale ayaa ku tidhi, Waxaannu aragnay Sayidkii. Laakiin wuxuu ku yidhi, Haddaanan gacmihiisa ku arkin calaamadii musmaarrada, oo aanan fartayda gelin nabarkii musmaarrada, oo aanan gacantayda gelin dhinaciisa, rumaysanba maayo. **26** Oo siddeed maalmood dabadeed xertiisii gudaha ayay mar labaad wada joogeen, oo Toomasna waa la joogay. Markaasaa Ciise yimid, albaabbadii oo xidhan, oo intuu isdhex taagay ayuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. **27** Markaasuu Toomas ku yidhi, Fartaada keen oo arag gacmahayga, oo gacantaadana keen oo geli dhinacayga, oo ha rumaysad la'aanin laakiin rumayso. **28** Toomas ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Rabbigay iyo Ilaahayow. **29** Markaasaa Ciise ku yidhi, Waad i aragtay, taas aawadeed ayaad rumaysatay. Waxaa barakaysan kuwa aan i arag ee rumaystay. **30** Haddaba waxaa Ciise ku sameeyey xertii hortooda calaamooyin kale oo badan oo aan ku qorrayn kitaabkan. **31** Laakiin waxyaalahan waxaa loo qoray inaad rumaysataan inuu Ciise yahay Masiixa, Wiilka Ilaah, iyo inaad nolosha ku lahaataan magiciisa idinkoo rumaysanaya.

21 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa mar kale xertii isugu muujiyey Bad Tiberiyas agteeda. Oo sidatan ayuu isu tusay. **2** Waxaa wada joogay Simoon Butros, iyo Toomas ka la yidhaahda Didumos, iyo Nataana'el oo ahaa kii Kaana tii Galili, iyo wiilashii Sebedi, iyo laba kale oo xertiisa ah. **3** Simoon Butros wuxuu iyaga ku yidhi, Waa soo kalluumaysanayaa. Markaasay ku yidhaahdeen, Annana waa ku raacaynaa. Markaasay tageen oo doonnida fuuleen; laakiin habeenkaas waxba ma ay qaban. **4** Laakiin markii waagu beryay Ciise wuxuu taagnaa xeebta, xertiisiise ma ay garanaynin inuu Ciise yahay. **5** Markaasaa Ciise haddaba ku yidhi, Carruur yahay, wax la cuno ma haysaan? Waxay ugu jawaabeen, Maya. **6** Markaasuu ku yidhi, Shabagga ku tuura dhinaca midigta ee doonnida, waadna heli doontaane. Haddaba way tuureen, oo ma ayna karin inay soo jiidaan, kalluunka faro badnaantiisa aawadeed. **7** Kii xerta ahaa oo Ciise jeclaa ayaa ku yidhi Butros, Waa Sayidkii. Haddaba markuu Simoon Butros maqlay inuu Sayidka yahay, ayuu dharkiisa guntaday (waayo, wuu qaawanaa), oo wuxuu isku tuuray badda. **8** Laakiin xertii kale waxay ku yimaadeen sixiimadda yar (waayo, kama ay fogayn dhulka, laakiin waxay u jireen qiyaastii laba boqol oo dhudhun), waxayna jiidayeen shabaggii kalluunka. **9** Haddaba markay dhulkii u soo degeen waxay arkeen dab dhuxul ah iyo kalluun saaran iyo kibis. **10** Markaasaa Ciise ku yidhi iyagii, Keena qaar kalluunkaad hadda soo qabateen. **11** Haddaba Simoon Butros ayaa sixiimaddii fuulay, oo wuxuu xagga dhulka u jiiday shabaggii oo ka buuxa boqol iyo saddex iyo konton kalluun oo waaweyn, oo in kastoo ay faro badnaayeen shabaggii ma dillaacin. **12** Markaasaa Ciise wuxuu iyaga ku yidhi, Kaalaya oo quraacda. Oo xertii midkoodna kuma uu dhicin inuu yidhaahdo, Kumaad tahay? waayo, waxay garanayeen inuu Sayidka yahay. **13** Kolkaasaa Ciise yimid oo qaaday kibistii oo siiyey iyaga, kalluunkiina sidoo kale. **14** Taasu waa markii saddexaad oo Ciise xertii isu muujiyey markii uu kuwa dhintay ka soo sara kacay dabadeed. **15** Haddaba markay quraacdeen dabadeed Ciise wuxuu Simoon Butros ku yidhi, Simoon ina Yoonisow, kuwan ma iga jeceshahay? Wuxuu ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og tahay inaan ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Baraarkayga daaji. **16** Haddana wuxuu mar labaad ku yidhi isaga, Simoon ina Yoonisow, ma i jeceshahay? Wuxuu ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og tahay inaan ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Idahayga ilaali. **17** Markii saddexaad ayuu ku yidhi, Simoon ina Yoonisow, Ma i jeceshahay? Butros ayaa ka calool xumaaday, waayo, wuxuu markii saddexaad ku yidhi, Ma i jeceshahay? Markaasuu ku yidhi, Sayidow, wax walba waad og tahay, waadna garanaysaa inaan ku jeclahay. Ciise ayaa ku yidhi, Idahayga daaji. **18** Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, Markaad yarayd adigu waad guntan jirtay, oo waxaad mari jirtay meeshaad doonaysay, laakiin markaad gabowdid, gacmahaad kala bixin doontaa, oo mid kalaa kuu guntin doona, oo wuxuu kuu qaadi doonaa meel aadan doonayn. **19** Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso dhimashaduu Ilaah ku ammaani doono. Markuu waxaas yidhi dabadeed, wuxuu ku yidhi, I soo raac. **20** Butros markuu jeestay wuxuu arkay kii xerta ahaa oo Ciise jeclaa oo daba socda; isagu wuxuu ahaa kii laabta Ciise ku tiirsanaa wakhtigii cashada oo ku yidhi, Sayidow, waa kuma kan ku gacangelin doonaa? **21** Haddaba Butros markuu arkay, wuxuu Ciise ku yidhi, Sayidow, kanna ka warran? **22** Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaan doonayo inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay? Adigu i soo raac. **23** Haddaba waxaa walaalaha ku dhex faafay hadalkaas oo leh, Kaas oo xerta ka mid ahaa ma dhiman doono. Laakiin Ciise kuma odhan, Ma dhiman doono, wuxuuse yidhi, Haddaan doonayo inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay? **24** Kan weeye kii xerta ahaa oo u marag furay waxyaalahan, oo qoray waxyaalahan, oo waxaannu garanayna maraggiisu inuu run yahay. **25** Waxaana jira waxyaalo badan oo kale oo Ciise sameeyey, oo haddii mid mid loo wada qoro, waxaan u malaynayaa inaan dunidu qaaddeen buugagga laga qoro.

Falimaha Rasuullada

1 Te'ofilosow, hadalkii hore waxaan ka qoray wax kasta
oo Ciise bilaabay inuu sameeyo oo baro **2** ilaa maalintii
sare loo qaaday isaga oo ka dambaysay wakhtiguu Ruuxa
Quduuskaa ku amray rasuulladii uu doortay. **3** Markuu
xanuunsaday dabadeed, iyagii ayuu isagoo nool waxyaalo
badan oo la hubo isugu muujiyey, oo muddo afartan maalmood
ah ayuu iyagii u muuqday, oo kala hadlay waxyaalaha ku
saabsan boqortooyada Ilaah. **4** Oo intuu iyagii la shiray,
ayuu wuxuu kula dardaarmay, oo ku yidhi, Yeruusaalem
ha ka tegina, laakiinse suga ballankii Aabbaha oo aad iga
maqasheen, **5** waayo, runtii Yooxanaa wuxuu dadka ku
baabtiisay biyo, laakiinse waxaa laydinku baabtiisi doonaa
Ruuxa Quduuska ah maalmo aan badnayn dabadood. **6**
Sidaas daraaddeed markay isu yimaadeen, ayay weyddiiyeen
isaga oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbow, ma haddeer baad
boqortooyada u soo celinaysaa Israa'iil? **7** Markaasuu iyaga
ku yidhi, Dantiinna ma aha inaad ogaataan wakhtiyada iyo
xilliyada uu Aabbuhu amarkiisa kaga dhigay. **8** Laakiinse
waxaad heli doontaan xoog markii Ruuxa Quduuska ahi
idinku soo dego; oo markhaatiyaal ayaad iiga noqon doontaan
Yeruusaalem, iyo Yahuudiya oo dhan, iyo Samaariya, iyo
meesha dunida ugu fog. **9** Oo kolkuu waxyaalahaas yidhi
dabadeed, iyagoo eegaya, ayaa sare loo qaaday isagii,
oo daruur baa indhahoodii ka qarisay. **10** Oo intuu sii
socday, iyagoo samada aad u fiirinaya, ayaa waxaa isa soo
ag taagay laba nin oo dhar cadcad qaba, **11** oo waxay
ku yidhaahdeen, Nimankiinan reer Galiliyow, maxaad la
taagan tihiin oo aad samada u eegaysaan? Ciisahan samada
laydiinka sare qaaday, sidaad u aragteen isagoo samada
u socda oo kale ayuu u iman doonaa. **12** Markaasay
Yeruusaalem ku noqdeen iyagoo ka yimid buurtii Saytuun
la odhan jiray, oo u dhowayd Yeruusaalem, oo u jirtay
maalin sabtiyeed socodkeed. **13** Oo markay magaaladii
galeen, waxay aadeen qolladdii sare, meeshay joogi jireen
Butros iyo Yooxanaa iyo Yacquub iyo Andaros, iyo Filibos iyo
Toomas, iyo Bartolomayos, iyo Matayos, iyo Yacquub ina
Alfayos, iyo Simoon Qiiroleh, iyo Yuudas ina Yacquub. **14**
Kuwaas oo dhammu, iyagoo isku wada qalbi ah, ayay ku
sii adkaysteen tukasho, iyaga iyo dumarka, iyo Maryan oo
ahayd Ciise hooyadiis, iyo walaalihiis. **15** Oo wakhtigaas
ayaa Butros walaalaha dhexdooda istaagay (oo waxaa wada
jiray dad badan oo qiyaastoodu ahayd boqol iyo labaatan);
markaasuu yidhi, **16** Walaalayaalow, waxaa waajib ahaa
in Qorniinku noqdo, kaas oo Ruuxa Quduuska ahu waagii
hore afka Daa'uud kaga hadlay waxa ku saabsan Yuudas oo
ahaa kii waday kuwii qabtay Ciise. **17** Maxaa yeelay, isaga
waa laynagu tirshay, oo shuqulkan ayuu qaybtiisii helay.
18 Haddaba ninkaasu meel ayuu ku iibsaday abaalgudka
xaqdarradiis; oo intuu madax madax u dhacay ayuu dhexda
ka kala dillaacay, oo mindhicirkiisii oo dhammuna waa ka soo
daatay. **19** Kolkaasaa kuwii Yeruusaalem joogay oo dhammu
ay wada ogaadeen; sidaas daraaddeed meeshaas waxaa
afkooda loogu bixiyey Akeldama, taas oo micneheedu yahay,
meeshii dhiigga. **20** Waayo, waxaa kitaabkii Sabuurrada lagu
qoray, Gurigiisu cidla' ha noqdo, Ninnana yuusan meeshaas
degin; iyo Wakiilnimadiisa mid kale ha qabto. **21** Haddaba
nimankii inala socday wakhti kasta intuu Rabbi Ciise ina
soo dhex galay, inagana dhex baxay, **22** oo ka bilaabmay
baabtiiskii Yooxanaa ilaa maalintii sare laynooga qaaday
isaga, iyagii midkood waa inuu markhaati ina gala ahaado
sarakiciddiisa. **23** Markaasay laba iska soo saareen, kuwaas
oo ahaa Yuusuf oo la odhan jiray Barsabaas ee naanaystiisu
ahayd Yuustos, iyo Matiyas. **24** Kolkaasay tukadeen oo
yidhaahdeen, Rabbow, adigoo garanaya qalbiga dadka oo
dhan, na tus labadan kaad dooratay, **25** inuu galo meeshii
shuqulkan iyo rasuulnimadan oo Yuudas ka dhacay inuu
meeshiisa tago. **26** Markaasay u saami riteen; saamigiina
wuxuu ku dhacay Matiyas; oo isagana waxaa lagu daray
koob-iyo-tobankii rasuul.

2 Oo kolkii maalintii Bentekoste la gaadhay, meel bay
kulligood wada joogeen. **2** Oo waxaa filanla'aan samada
ka yimid sanqadh sida dabayl xoog leh oo aad u dhacaysa, oo
waxay buuxisay gurigii ay fadhiyeen oo dhan. **3** Markaasaa
carrabbo u kala qaybsamaya sida dab oo kale iyaga u
muuqday oo ku dul fadhiistay midkood kasta. **4** Kolkaasaa
waxaa kulligood ka wada buuxsamay Ruuxa Quduuska ah,
oo waxay bilaabeen inay afaf kale ku hadlaan sidii Ruuxu
iyaga u siiyey hadalka. **5** Markaas waxaa Yeruusaalem
joogay Yuhuud oo ahaayeen niman cibaado leh oo ka yimid
quruun kasta oo samada hoosteeda joogta. **6** Oo markii
sanqadhaas la maqlay, dadkii badnaa ayaa isu yimid, wayna
yaabeen, maxaa yeelay, nin kastaa wuxuu maqlay iyagoo
afkiisa ku hadlaya. **7** Oo dhammaantood way wada nexeen
oo yaabeen, oo waxay yidhaahdeen, Bal eeg, kuwan hadlaya
oo dhammu miyaanay reer Galili ahayn? **8** Sidee baa
midkeen waluba u maqlaa iyagoo ku hadlaya afkeenna aynu
ku dhalannay? **9** Innagoo ah reer Bartiya iyo Mediya iyo
Ceelaam, iyo kuwa deggan Mesobotamiya, iyo Yahuudiya
iyo Kabbadokiya, iyo Bontos iyo Aasiya, **10** iyo Farugiya iyo
Bamfuliya, iyo Masar iyo meelaha Liibiya oo Kuranaya ku
wareegsan, iyo ajanabiyo Rooma ka yimid oo ah Yuhuud iyo
kuwa raacsan labadaba, **11** iyo reer Kereetee iyo Carabta,
waxaynu maqlaynaa iyagoo ku hadlaya afafkeenna oo ka
hadlaya Ilaah waxyaalihiisa waaweyn. **12** Markaasay wada
yaabeen oo shakiyeen, oo waxay isku yidhaahdeen, Tani
micneheedu waa maxay? **13** Qaar kalena waa ku qosleen oo
waxay yidhaahdeen, Kuwan waxaa ka buuxa khamri cusub.
14 Laakiin Butros intuu koob-iyo-tobankii isla taagay, ayuu
sare u qaaday codkiisa oo ku yidhi iyaga, Niman yahow reer
Yahuudiya iyo dhammaantiinan Yeruusaalem degganow, tan
ogaada oo hadalladayda dhegaysta. **15** Waayo, kuwanu ma
sakhraansana sidaad u malaynaysaan inay sakhraansan
yihiin; maxaa yeelay, tanu waa saacaddii saddexaad ee
maalmeed. **16** Laakiin waxanu waa wixii lagaga dhex hadlay
nebi Yoo'eel, **17** Ilaah baa yidhi, Maalmaha ugu dambaysta
waxyaalahanu waa noqon doonaan, Ruuxayga ayaan ku
shubi doonaa dad oo dhan; Oo wiilashiinna iyo hablihiinnu
wax bay sii sheegi doonaan, Raggiinna dhallinyarada ahuna
wax bay arki doonaan, Odayaashiinnuna riyooyin bay ku
riyoon doonaan; **18** Haah, oo maalmahaas addoommadayda,
rag iyo dumarba, Ruuxaygaan ku shubi doonaa, iyaguna
wax bay sii sheegi doonaan. **19** Oo waxaan samada sare
ka muujin doonaa yaabab, Dhulka hoosena waxaan ka

muujin doonaa calaamooyin, Kuwaas oo ah dhiig iyo dab
iyo uumiskii qiiqa. **20** Qorraxdu waxay u beddelmi doontaa
gudcur, Dayaxuna wuxuu u beddelmi doonaa dhiig, Intaanay
iman maalinta Rabbigu, Taas oo ah maalin weyn oo caan ah.
21 Oo waxay noqon doontaa in ku alla kii magaca Rabbiga
ku dhawaaqaa, uu badbaadi doono. **22** Rag yahow reer binu
Israa'iil, hadalladan maqla; Ciisihii reer Naasared oo ahaa
nin Ilaah idiinku caddeeyey shuqullo xoog leh iyo yaabab iyo
calaamooyin oo Ilaah ku sameeyey isaga gacantiisa idinka
dhexdiinna, sidaad idinka qudhiinnuba u og tihiin, **23** markii
isaga lagu gacangeliyey taladii Ilaah goostay oo uu hore
u ogaa, gacanta sharcilaawayaasha ayaad ku qabateen,
waadna ku qodobteen iskutallaabta oo disheen. **24** Isaga
Ilaah baa sara kiciyey, oo ka furfuray xanuunkii dhimashada,
maxaa yeelay, dhimashadu ma xajin karin. **25** Waayo,
Daa'uud baa isaga ka hadlay, oo yidhi, Had iyo jeerba
Rabbigaan hortayda ku arki jiray, Maxaa yeelay, midigtayduu
joogaa si aan la ii dhaqaajin. **26** Taas aawadeed qalbigaygu
waa farxay, carrabkayguna waa reyreeyey; Weliba jidhkaygu
rajuu ku nasan doonaa. **27** Maxaa yeelay, naftayda Haadees
kuma dayn doontid, Kaaga Quduuska ahna uma dayn doontid
inuu qudhun arko. **(Hadēs g86)** **28** Waxaad i tustay jidadka
nolosha, Hortaadana farxad baad iga buuxin doontaa. **29**
Walaalayaalow, waxaan si bayaan ah idiinku sheegi karaa
in awowe Daa'uud dhintay, lana aasay, xabaashiisuna ilaa
maanta waa inagu dhex taal. **30** Haddaba isagoo nebi ahaa
oo ogaa in Ilaah dhaar ugu dhaartay isaga inuu dhashiisa
midkood carshigiisa ku fadhiisin doono, **31** wuxuu hore
u arkay oo ka hadlay Masiixa sarakiciddiisa inaan isaga
Haadees lagu dayn, jidhkiisuna qudhun arag. **(Hadēs g86)**
32 Ciisahan Ilaah baa sara kiciyey, annagoo dhammuna
markhaatiyaal baan ka wada nahay. **33** Haddaba isagoo
Ilaah midigtiisa sare loogu qaaday, oo Aabbaha ka helay
ballankii Ruuxa Quduuska ahaa, ayuu soo shubay waxan oo
aad arkaysaan oo maqlaysaan. **34** Maxaa yeelay, Daa'uud
samooyinka kor uma aadin; laakiin isaga qudhiisaa leh,
Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi, Midigtayda fadhiiso **35**
Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.
36 Reer binu Israa'iil oo dhammu aad ha u ogaadeen in Ilaah
ka dhigay Rabbi iyo Masiixba Ciisahan aad iskutallaabta
ku qodobteen. **37** Markay taas maqleen ayaa qalbiga laga
wareemay, markaasay ku yidhaahdeen Butros iyo rasuulladii
kale, Walaalayaalow, maxaannu falnaa? **38** Markaasaa
Butros iyagii ku yidhi, Toobadkeena, oo midkiin kasta ha lagu
baabtiiso magaca Ciise Masiix dembidhaafkiinna aawadiis,
oo waxaad heli doontaan hadiyadda ah Ruuxa Quduuska ah.
39 Maxaa yeelay, ballanka waxaa leh idinka iyo carruurtiinna
iyo kuwa fog oo dhan in alla intii Rabbiga Ilaaheenna
ahu u yeedho. **40** Hadallo kaloo badan ayuu markhaati
ahaan ugu waaniyey isagoo leh, Naftiinna ka badbaadiya
qarnigan qalloocan. **41** Markaasaa kuwii hadalkiisii aqbalay la
baabtiisay, oo waxaa maalintaas lagu daray iyaga abbaaraha
saddex kun oo qof. **42** Oo waxay ku sii adkaysteen rasuulladu
waxay bari jireen iyo xidhiidhka ka dhexeeyey iyaga, iyo
kibista jebinteeda iyo tukasho. **43** Oo naf kasta cabsi
baa gashay; oo rasuulladii waxay sameeyeen yaabab iyo
calaamooyin badan. **44** Oo kuwii rumaystay oo dhammu
waa wada jireen, wax walubana waa ka wada dhexeeyeen;
45 oo intay iibiyeen waxyaalahoodii iyo alaabtoodiiba ayay
dhammaan u wada qaybiyeen sidii nin kasta baahidiisu
ahayd. **46** Oo maalin walba iyagoo isku wada qalbi ah ayay
macbudka ku jiri jireen, oo kibistana guryahooday ku jejebin
jireen, cuntadoodana farxad iyo qalbi daacad ah ayay ku cuni
jireen. **47** Ilaah bay ammaani jireen, oo dadka oo dhammuna
waa u bogay iyaga. Ilaahna maalin walba kuwa badbaadaya
ayuu ku dari jiray.

3 Haddaba saacaddii sagaalaad oo wakhtigii salaadda ah
ayaa Butros iyo Yooxanaa macbudka tageen. **2** Waxaa la
soo qaaday nin curyaannimo uurkii hooyadiis kala soo baxay
oo maalin walba la ag dhigi jiray albaabka macbudka oo la
odhan jiray Qurux Badane inuu kuwa macbudka gelayay
dawarsado. **3** Isagu, markuu arkay Butros iyo Yooxanaa oo
ku dhow inay macbudka galaan, ayuu dawarsaday iyaga.
4 Markaasaa Butros, oo Yooxanaa la socdo, intuu aad
u fiiriyey isaga, ku yidhi, Na soo eeg. **5** Markaasuu u
fiirsaday iyaga, isagoo filanaya inuu iyaga wax ka helo. **6**
Laakiin Butros baa ku yidhi, Lacag iyo dahab midna ma
haysto, laakiin waxaan haystaan ku siinayaa. Magaca Ciise
Masiix, kii reer Naasared, ku soco. **7** Markaasuu intuu
gacanta midigtaa ku dhegay ayuu sara kiciyey; oo markiiba
cagihiisii iyo anqowyadiisiiba waa xoogaysteen. **8** Intuu
kor u booday ayuu istaagay oo socod bilaabay; markaasuu
iyaga macbudkii la galay, isagoo socda oo boodboodaya oo
Ilaah ammaanaya. **9** Dadkii oo dhammuna waxay arkeen
isagoo socda oo Ilaah ammaanaya; **10** markaasay waxay
garteen inuu isagu yahay kii Albaabkii Quruxda Badnaa
agtiisa dawarsiga u fadhiisan jiray; markaasay yaab iyo
amankaag ula dhinteen wixii ku dhacay isaga. **11** Oo intuu
Butros iyo Yooxanaa ku dhegganaa ayay dadkii oo dhammu
ku soo wada ordeen balbaladii la odhan jiray Balbaladii
Sulaymaan iyagoo aad u yaabsan. **12** Markuu Butros dadkii
arkay ayuu u jawaabay oo ku yidhi, Niman yahow reer binu
Israa'iil, Maxaad waxan ula yaabsan tihiin, ama maxaad
sidaas noogu fiirinaysaan sidii annagoo xooggayaga ama
cibaadadayada ku socodsiinnay isaga? **13** Ilaaha Ibraahim
iyo Isxaaq iyo Yacquub, oo ahaa Ilaaha awowayaasheen,
wuxuu ammaanay Midiidinkiisii Ciise, kii aad gacangeliseen
oo aad Bilaatos hortiisa ku diideen markuu goostay inuu sii
daayo. **14** Laakiin idinku waxaad diideen Kan Quduuska
iyo Xaqaba ah, oo waxaad weyddiisateen nin dhiig qaba in
laydiin sii daayo, **15** oo waxaad disheen Amiirkii nolosha, kan
Ilaah ka sare kiciyey kuwii dhintay, annaguna markhaatiyaal
baannu ka nahay. **16** Magiciisa ayaa xoogsiiyey kan aad
arkaysaan oo garanaysaan, rumaysadka uu magiciisa ku
rumaystay aawadiis. Rumaysadka uu ku rumaystay isaga
ayaa ninkan idinka oo dhan hortiinna ku siiyey caafimaadkan.
17 Waxaanan ogahay, walaalayaalow, inaad tan aqoonla'aan
u samayseen, sidii madaxdiinnuba yeeshay oo kale. **18**
Laakiin Ilaah sidaasuu u dhammeeyey waxyaalihii uu hore
uga sheegay afafkii nebiyada oo dhan oo ahaa in Masiixu
silci doono. **19** Haddaba toobadkeena oo soo noqda, si
dembiyadiinna loo tirtiro, si ay wakhtiyo qabowjis lihii uga
yimaadaan Rabbiga hortiisa, **20** oo uu soo diro Ciise Masiix,
kii uu hore idiinku doortay, **21** kan ay waajibka tahay inay
samadu aqbasho tan iyo wakhtiyada la soo celinayo wax

walba oo Ilaah kaga hadlay afkii nebiyadiisii quduuska ahaa
tan iyo bilowgii. **(aiōn g165)** **22** Muuse wuxuu yidhi, Rabbiga
Ilaaha ahu wuxuu walaalihiinna dhexdooda idiinka kicin
doonaa nebi anoo kale ah. Waa inaad isaga ka dhegaysataan
wax kastuu idinku yidhaahdo. **23** Waxay noqon doontaa
in naf kastoo aan nebigaas dhegaysan dadka laga dhex
saari doono oo la baabbi'in doono. **24** Nebiyadii oo dhan
tan iyo Samuu'eel iyo kuwii ka dambeeyey, in alla intii
hadashay, waxay wada sheegeen maalmahan. **25** Waxaad
tihiin wiilashii nebiyada iyo wiilashii axdigii Ilaah la dhigtay
awowayaashiin, markuu Ibraahim ku yidhi, Qabiilooyinka
dunida oo dhammu farcankaagay ku barakoobi doonaan.
26 Ilaah markuu Midiidinkiisii kiciyey, idinkuu markii hore
idiin soo diray inuu idin barakeeyo markuu midkiin kasta
dembiyadiisa ka soo jeediyo.

4 Intay dadkii la hadlayeen ayaa wadaaddadii iyo sirkaalkii
macbudka iyo Sadukiintii u yimaadeen, **2** iyagoo ka
xumaaday, maxaa yeelay, waxay dadkii bareen oo Ciise
ku ogeysiiyeen sarakicidda kuwii dhintay. **3** Markaasay
qabqabteen oo xabbiseen ilaa maalintii ku xigtay, maxaa
yeelay, durba fiidkii bay ahayd. **4** Laakiin qaar badan oo
hadalkii maqlay waa rumaysteen; oo tiradii nimanku waxay
noqotay abbaaraha shan kun. **5** Markaasaa waxaa dhacday
in maalintii dambe taliyayaashoodii iyo waayeelladoodii iyo
culimmadoodii ay Yeruusaalem isugu soo wada urureen;
6 waxaana joogay Annas oo ahaa wadaadkii sare, iyo
Kayafas, iyo Yooxanaa, iyo Aleksanderos, iyo in alla intii
wadaadka sare xigaalo la ahayd. **7** Oo intay dhexda soo
taageen bay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Xooggee
ama magacee baad waxan ku samayseen? **8** Markaasaa
Butros oo Ruuxa Quduuska ahi ka buuxo wuxuu iyaga ku
yidhi, Kuwiinnan dadka u taliya iyo waayeelladow, **9** haddii
maanta naloo imtixaamayo falimihii wanaagsanaa oo loo
sameeyey nin xoogdaran iyo sidii ninkan loo bogsiiyey, **10**
dhammaantiin ogaada, idinka iyo dadka reer binu Israa'iil
oo dhammu, in magaca Ciise Masiix, kii reer Naasared, oo
aad iskutallaabta ku qodobteen, oo Ilaah ka sara kiciyey
kuwii dhintay, daraaddiis ninkanu isagoo bogsaday halkan
hortiinna ah ku taagan yahay. **11** Isagu waa dhagixii idinkoo
wax dhisa aad diiddeen, oo noqday madaxa rukunka. **12** Mid
kale badbaadada lagama helo, maxaa yeelay, ma jiro magac
kale samada hoosteeda oo dadka dhexdooda loo bixiyey oo
waajib inoo ah inaynu ku badbaadno. **13** Markay arkeen
Butros iyo Yooxanaa dhiirranaantoodii, oo ay garteen inay
yihiin niman aan wax baran, jaahiliinna ah, ayay yaabeen;
markaasay garteen inay Ciise la joogi jireen. **14** Markay
arkeen ninkii la bogsiiyey oo la taagan iyaga, waxba way ka
odhan kari waayeen. **15** Laakiin intay amreen inay shirka
dibadda uga baxaan, ayay wada hadleen iyagoo leh, **16**
Maxaynu nimankan ku samaynaa? Waayo, inay calaamo
caan ah faleen waa u muuqataa kuwa Yeruusaalem jooga
oo dhan; mana dafiri karno. **17** Laakiin si ayan dadka ugu
sii faafin, aynu cabsiinno si ayan hadda ka dib magacan
ninna ugula hadlin. **18** Markaasay u yeedheen oo ku amreen
inayan aslanba Ciise magiciisa ku hadlin, waxna ku barin.
19 Laakiin Butros iyo Yooxanaa ayaa u jawaabay iyagii oo
ku yidhi, Idinku kala xukuma inay Ilaah hortiisa ku qumman
tahay inaannu idinka idin maqallo intaannu Ilaah maqli
lahayn, iyo in kale; **20** waayo, waxyaalihii aannu aragnay
oo maqallay iskama dayn karno inaannu ka hadalno. **21**
Markaasay, intay sii cabsiiyeen, sii daayeen, waayo, waxay
waayeen waxay ku taqsiiraan, dadka aawadiis; maxaa
yeelay, dadkii oo dhammu waxay Ilaah ku ammaaneen wixii
la sameeyey. **22** Waayo, ninkii calaamadan lagu bogsiiyey
waa ka weynaa afartan sannadood. **23** Markii la sii daayay
ayay intoodii kale u yimaadeen oo uga warrameen wixii
wadaaddada sare iyo waayeelladu ku yidhaahdeen oo dhan.
24 Oo markay taas maqleen, iyagoo isku wada qalbi ah,
ayay codkoodii sare ugu qaadeen Ilaah oo yidhaahdeen,
Rabbiyow, adigu waxaad tahay kan sameeyey samada, iyo
dhulka, iyo badda, iyo waxa ku jira oo dhan; **25** kii Ruuxa
Quduuska ah kaga hadlay afkii awowahayo Daa'uud oo ahaa
midiidinkaagii oo yidhi, Quruumuhu maxay u cadhoodeen,
Dadkuna maxay ugu fikireen wax aan waxba ahayn? **26**
Boqorrada dhulku col bay u taagnaayeen. Taliyayaashuna
intay is-urursadeen Ayay waxay caasi ku noqdeen Rabbiga
iyo Masiixiisa; **27** waayo, waxaa run ah in magaaladan
gudaheeda Herodos iyo Bontiyos Bilaatos oo ay la jiraan
dadka aan Yuhuudda ahayn iyo dadka reer binu Israa'iil
iyagoo ka gees ah Ciise Midiidinkaaga quduuska ah, oo
aad subagtay, ay isu urursadeen, **28** inay sameeyaan wax
alla wixii gacantaada iyo taladaadu hore u gooyeen inay
noqdaan. **29** Laakiin Rabbiyow, eeg, way na cabsiinayaane;
haddaba addoommadaada sii dhiirranaan oo dhan oo ay
ereygaaga ku sheegaan, **30** intii aad gacantaada u soo
fidinaysid si aad ugu bogsiisid, si calaamooyin iyo yaabab ugu
samaysmaan magaca Midiidinkaaga quduuska ah Ciise. **31**
Oo markay tukadeen dabadeed, meeshay ku urursanaayeen
baa gariirtay; oo dhammaantood waxaa ka wada buuxsamay
Ruuxa Quduuska ah, oo ereygii Ilaah bay dhiirranaan ugu
hadleen. **32** Oo intoodii badnayd oo rumaysatay isku qalbi iyo
naf bay ahaayeen; midkoodna ma odhan, Waxaan leeyahay
waa waxaygii, laakiin wax waluba waa ka dhexeeyeen.
33 Oo rasuulladu xoog weyn bay sarakicidda Rabbi Ciise
uga marag fureen; oo nimco badan baa dhammaantood
ku soo dul degtay. **34** Mid wax la'aana iyaga kuma jirin,
waayo, in alla intii dhul ama guryo lahayd way iibiyeen, oo
qiimihii wixii la iibiyey ayay keeneen, **35** oo rasuullada soo
hor dhigeen; oo waxaa wax loo qaybshay mid kasta siduu
wax ugu baahnaa. **36** Markaasaa Yuusuf oo rasuulladu
ugu yeedhi jireen Barnabas, kan lagu micneeyey Wiilkii
dhiirigelinta, oo qoladiisu Laawi ahayd oo reer Qubrus u
dhashay, **37** intuu beer uu lahaa iibshay ayuu lacagtii keenay
oo soo hor dhigay rasuullada.

5 Laakiin nin Ananiyas la odhan jiray, isagoo haweenaydiisii
Safira la jirto, ayuu xoolihiisii qaar iibshay, **2** markaasuu
qiimihii, haweenaydiisii oo la og, intuu qaar la hadhay, qaar
keenay oo rasuulladii soo hor dhigay. **3** Laakiin Butros baa ku
yidhi, Ananiyasow, maxaa Shayddaanku qalbigaaga u geliyey
inaad Ruuxa Quduuska ah been u sheegtid oo aad qiimihii
dhulka qaar la hadhid? **4** Markaad haysatay, miyaanay
waxaagii ahayn? Oo markii la iibshay dabadeedna, miyaanad
adigu u talin? Maxaad waxan qalbigaaga u gelisay? Dad
been uma aad sheegin, waxaadse u sheegtay Ilaah. **5** Markii

Ananiyas hadalladaas maqlay ayaa, intuu dhulka ku dhacay,
naftii ka dhacday; oo kuwii taas maqlay oo dhan cabsi weyn
baa gashay. **6** Markaasaa nimankii dhallinyarada ahaa, intay
kaceen, isagay duudduubeen, markaasay qaadeen oo soo
aaseen. **7** Abbaaraha saddex saacadood dabadeed ayaa
haweenaydiisii soo gashay iyadoo aan ogayn wixii dhacay.
8 Markaasaa Butros u jawaabay oo ku yidhi, Inaad dhulkii
intaas ku iibiseen iyo in kale, ii kala sheeg. Markaasay tidhi,
Haah, intaasaannu ku iibinnay. **9** Laakiin Butros baa ku yidhi,
Sidee baad ugu heshiiseen inaad Ruuxa Rabbiga jirrabtaan?
Bal eeg, kuwii ninkaaga soo aasay cagahoodii albaabka
agtiisay ka soo sanqadhayaane. Adigana way ku qaadi
doonaan. **10** Markiiba intay ku hor dhacday isaga, ayaa naftii
ka dhacday; markaasaa nimankii dhallinyarada ahaa soo
galeen, oo waxay arkeen iyadoo meyd ah, markaasay intay
qaadeen ku aaseen ninkeedii agtiisa. **11** Markaasaa cabsi
weyni gashay kiniisaddii iyo kuwii waxyaalahaas maqlay oo
dhan. **12** Rasuulladii waxay gacmahooda dadka dhexdiisa ku
sameeyeen calaamooyin iyo yaabab badan; iyagoo isku wada
qalbi ah ayay waxay wada joogeen Balbaladii Sulaymaan.
13 Laakiin kuwii kale midkoodna kuma dhicin inuu iyaga
ku darmado, hase ahaatee dadkii waa sharfeen iyaga; **14**
oo waxaa ku soo kordhay iyaga kuwa badan oo Rabbiga
rumaystay, oo rag iyo dumarba leh; **15** xataa waxay noqotay
inay kuwii bukay jidadka u soo saareen oo ku jiifiyeen
sariiro iyo dermooyin si hooskiisu u dul maro qaarkood,
markii Butros uu soo maro. **16** Oo waxaa kaloo ku soo
ururay dad badan oo ka yimid magaalooyinkii Yeruusaalem
ku wareegsanaa, iyagoo wada dad buka iyo kuwo jinniyo
wasakh lahu derdereen; oo kulligood waa la wada bogsiiyey.
17 Laakiin waxaa kacay wadaadkii sare iyo kuwii la socday
oo dhan, kuwaas oo ka mid ahaa dariiqada Sadukiinta;
markaasay iyagoo aad u xanaaqsan, **18** intay rasuulladii
qabqabteen, xabsi ku rideen. **19** Laakiin malaa'igtii Rabbiga
ayaa habeennimo albaabbadii xabsiga ka furtay, oo intay
dibadda u soo saartay, ku tidhi, **20** Taga oo macbudka
isdhex taaga, oo waxaad dadka kula hadashaan erayada
oo dhan ee Noloshan. **21** Markay taas maqleen ayay,
intay aroortii macbudkii galeen, dadkii wax bareen. Laakiin
wadaadkii sare iyo kuwii la jiray ayaa yimid, oo waxay
isugu yeedheen shirkii iyo duqowdii reer binu Israa'iil oo
dhan, markaasay cid u direen xabsigii in kuwii xidhnaa laga
keeno. **22** Laakiin saraakiishu markay xabsiga yimaadeen
waa ka waayeen iyagii; markaasay shirkii ku noqdeen oo
u warrameen, **23** oo waxay ku yidhaahdeen, Waxaannu
aragnay xabsigii oo aad u xidhan, oo nimankii ilaalinayayna
albaabbada ka taagan yihiin; laakiin markaannu furnay, ninna
waa ka waynay. **24** Haddaba markii sirkaalkii macbudka iyo
wadaaddadii sare hadalladaas maqleen, waxay la fajaceen
waxyaalahaasu waxay noqon doonaan. **25** Mid baa intuu u
yimid ku yidhi, Ogaada, nimankii aad xabsiga ku riddeen,
macbudkay dhex taagan yihiin, oo dadkay wax ku barayaane.
26 Markaasaa sirkaalkii, isagoo saraakiil kale la socoto,
intuu tegey, rabshadla'aan u soo kaxeeyey; waayo, waxay
ka baqeen dadku inuu dhagxiyo. **27** Markaasay, intay soo
kaxeeyeen, shirka soo hor taageen. Kolkaasaa wadaadkii
sare weyddiiyey, **28** oo yidhi, Waxaannu aad idiinku amarnay
inaydnaan magacan wax ku barin; laakiin bal eega, waxaad
Yeruusaalem ka buuxiseen waxbariddiinnii, oo weliba waxaad
damacsan tihiin inaad ninkan dhiiggiisii dusha naga saartaan.
29 Laakiin Butros iyo rasuulladii ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Waa inaannu Ilaah addeecno intaannu dad addeeci
lahayn. **30** Ilaahii awowayaashayo ayaa soo sara kiciyey
Ciisihii aad geedka ku deldesheen oo disheen. **31** Ilaah baa
isaga gacantiisa midigeed sare ugu qaaday inuu ahaado
Amiir iyo Badbaadiye si uu Israa'iil toobad iyo dembidhaaf
u siiyo. **32** Waxyaalahaas annagaa ka marag ah, waxaa
kaloona ka marag ah Ruuxa Quduuska ah oo Ilaah siiyey
kuwa addeeca isaga. **33** Laakiin markay taas maqleen,
way ka xanaaqeen, oo waxay ku tashadeen inay laayaan.
34 Laakiin waxaa shirkii iska dhex taagay mid Farrisiinta
ka mid ahaa oo la odhan jiray Gamalii'eel, kaas oo ahaa
macallinkii sharciga, dadkuna aad u maamuusi jireen, oo
wuxuu amray in nimanka dibadda cabbaar loo saaro. **35**
Markaasuu iyagii ku yidhi, Niman yahow reer binu Israa'iil,
iska jira waxaad la damacsan tihiin inaad nimankaas ku
samaysaan. **36** Maxaa yeelay, hadda ka hor waxaa kacay
Tudas, isagoo nin weyn iska dhigaya, kaasoo niman badan
oo qiyaas afar boqol gaadhaa raaceen. Isagii waa la dilay, oo
intii addeecday oo dhammuna way kala firdheen, oo waxay
noqdeen wax aan waxba ahayn. **37** Ninkaas dabadiis, waagii
dadka la qori jiray, waxaa kacay Yuudas kii reer Galili, oo dad
buu duufsaday; isaguna waa dhintay, oo intii addeecday oo
dhammuna way kala firdheen. **38** Haddaba waxaan idinku
leeyahay, Nimankan faraha ka qaada oo iska daaya; waayo,
taladan ama shuqulkanu hadday dad ka yimaadeen, waa
baabbi'i doonaan; **39** laakiin hadday Ilaah ka yimaadeen,
ma baabbi'in kari doontaan; haddii kale malaha waxaa la
ogaan doonaa inaad Ilaah la diriraysaan. **40** Markaasay
ku raaceen isaga; oo intay rasuulladii u yeedheen, ayay
garaaceen, oo waxay ku amreen inayan magaca Ciise ku
hadlin, markaasay sii daayeen. **41** Markaasay shirkii hortiisii
ka tageen, iyagoo ku faraxsan in lagu tiriyey inay istaahilaan
in Magaca aawadiis loo maamuus jebiyo. **42** Maalin walba
macbudka dhexdiisa iyo guryahaba kama ay joojin inay
dadka baraan oo ku wacdiyaan wax ku saabsan Ciise Masiix.

6 Waagaas waxaa dhacay, intii xertu badnaysay,
in Yuhuuddii Gariigta ahayd ay ka gunuunaceen
Cibraaniyadii, maxaa yeelay, carmalladoodii laga dhintay
wixii maalin walba la siin jiray looguma hagarbixin. **2**
Markaasaa laba-iyo-tobankii, intay isugu yeedheen kuwa
badan oo xerta ka mid ahaa, waxay ku yidhaahdeen, Ma
wanaagsana inaannu ereyga Ilaah iska dayno oo aannu
miisas ka adeegno. **3** Haddaba, walaalayaalow, waxaad
dhexdiinna ka xushaan toddoba nin oo sharaf leh, oo ay
ka buuxaan Ruuxa iyo xigmaddu, oo aynu u dooranno
shuqulkan. **4** Annaguse waxaannu ku sii adkaysan doonnaa
tukasho iyo shuqulka ereyga. **5** Hadalkiina waa ka wada
farxiyey dadkii badnaa oo dhan; oo waxay doorteen Istefanos
oo ahaa nin ay ka buuxaan rumaysad iyo Ruuxa Quduuska
ahu, iyo Filibos, iyo Barokhoros, iyo Nikanoor, iyo Timoon, iyo
Barmenaas, iyo Nikolas kii reer Antiyokh oo diinta soo galay.
6 Kuwaasay rasuulladii hor keeneen; oo markay tukadeen
dabadeed, ayay gacmahoodii saareen. **7** Markaasaa ereygii
Ilaah faafay, tiradii xertiina Yeruusaalem aad ugu badatay,

oo tiro badan oo wadaaddo ahina iimaankay yeeleen. **8** Markaasaa Istefanos oo ay nimco iyo xoog ka buuxaan ayaa dadka dhexdiisa ku sameeyey yaabab iyo calaamooyin waaweyn. **9** Laakiin waxaa kacay oo Istefanos la murmay kuwii sunagogga la odhan jiray sunagogga Libertiinta, iyo kan reer Kuranaya, iyo reer Iskanderiya, iyo kuwa Kilikiya iyo Aasiya. **10** Iyaguna waa is-hor taagi kari waayeen xigmaddii iyo Ruuxii uu ku hadlay. **11** Markaasay niman laaluusheen, oo nimankii baa waxay yidhaahdeen, Waxaannu maqalnay isagoo Muuse iyo Ilaahba caayaya. **12** Markaasay kiciyeen dadkii iyo waayeelladii iyo culimmadii, oo intay isagii ku soo kediyeen oo qabteen, ayay shirkii geeyeen. **13** Markaasay waxay soo taageen markhaatiyaal been ah oo leh, Ninkanu iskama daayo inuu meeshan quduuska ah iyo sharciga erayo xunxun ka sheego, **14** waayo, waxaannu maqalnay isagoo leh, Ciisahan reer Naasared meeshan buu dumin doonaa, wuxuuna beddeli doonaa caadooyinkii Muuse inooga tegey. **15** Oo kuwii shirka wada fadhiyey oo dhan, iyagoo aad u fiirinaya, waxay arkeen wejigiisii oo ah sidii weji malaa'igeed oo kale.

7 Markaasaa wadaadkii sare wuxuu yidhi, Waxanu ma saasaa? **2** Markaasuu ku yidhi, Walaalo iyo aabbayaalow, dhegaysta, Ilaaha Ammaantu wuxuu u muuqday awoweheen Ibraahim markuu Mesobotamiya joogay intuusan Haaraan degin, **3** oo wuxuu ku yidhi, Ka soo kac waddankaaga iyo dadkaaga, oo kaalay dalka aan ku tusi doono. **4** Markaasuu ka soo kacay dalkii reer Kaldayiin oo wuxuu soo degay Haaraan; oo markuu aabbihiis dhintay ayaa Ilaah meeshaas isaga ka soo wareejiyey oo keenay dalkan aad haatan deggan tihiin, **5** oo dhaxalna kama uu siin, xataa meel uu cagtiisa dhigo; laakiin wuxuu isaga ka ballanqaaday inuu dalka mulki u siiyo isaga iyo farcankiisa ka dambeeyaba, in kastoo uusan dhal lahayn. **6** Ilaah sidan buu u hadlay, in farcankiisu degi doono dal shisheeye, oo iyaga la addoonsan doono, oo afar boqol oo sannadood la dhibi doono. **7** Ilaah wuxuu yidhi, Quruunta iyagu ay u addoonsamaan ayaan xukumi doonaa; markaas dabadeed ayay ka soo bixi doonaan oo meeshan iigu adeegi doonaan. **8** Oo wuxuu isaga siiyey axdiga gudniinta; haddaba Ibraahim wuxuu dhalay Isxaaq, oo maalintii siddeedaad ayuu guday isaga; Isxaaqna wuxuu dhalay Yacquub; Yacquubna wuxuu dhalay laba-iyo-tobankii aynu ka soo farcannay. **9** Kuwii aan ka soo farcannayna intay Yuusuf ka masayreen ayay waxay ka iibiyeen Masar; **10** laakiin Ilaah baa isaga la jiray oo dhibaatadiisii oo dhan ka samatabbixiyey, oo axsaan iyo xigmad ka siiyey Fircoon, oo ahaa boqorkii Masar; markaasuu isaguna wuxuu isagii taliye uga dhigay Masar iyo reerkiisii oo dhan. **11** Haddaba waxaa Masar iyo Kancaan oo dhan ka wada dhacay abaar iyo dhibaato weyn; awowayaasheenna dhuuni bay ka waayeen. **12** Laakiin markii Yacquub maqlay in Masar sarreen jiro, ayuu markii ugu horraysay awowayaasheen diray. **13** Oo markii labaad waxaa walaalihiis la aqoonsiiyey Yuusuf; markaasaa Fircoon wuxuu gartay Yuusuf qoladiisii. **14** Markaasaa Yuusuf cid u diray oo u yeedhay aabbihiis Yacquub iyo dadkiisii oo dhan oo ahaa shan iyo toddobaatan qof. **15** Markaasaa Yacquub Masar tegey. Isaga qudhiisii waa dhintay iyo awowayaasheenba; **16** waxaana la geeyey Shekem oo la dhigay xabaashii Ibraahim qiimaha lacagta ah kaga iibsaday wiilashii Xamoor oo Shekem joogay. **17** Laakiin markuu soo dhowaaday wakhtigii ballankii Ilaah kula ballamay Ibraahim, ayay dadkii ku soo kordheen oo ku bateen Masar, **18** tan iyo intii boqor kale oo aan Yuusuf oqooni Masar ka kacay. **19** Isaguna waa khiyaaneeyey dadkeenna, awowayaasheenna wuu xumeeyey, oo wuxuuna ku qasbay inay ilmahoodii yaryaraa iska tuuraan si ayan u sii noolaan. **20** Muusena wakhtigaasuu dhashay, oo wuxuu ahaa wax qurux badan; oo saddex bilood ayaa gurigii aabbihiis lagu hayay; **21** markii la tuurayna, Fircoon gabadhiisii ayaa qaadatay oo sidii wiilkeedii oo kale u korsatay. **22** Muusena waxaa la baray xigmaddii Masriyiinta oo dhan; hadalladiisa iyo falimihiisana xoog buu ku lahaa. **23** Laakiin markuu gaadhay afartan sannadood oo buuxa ayaa waxaa qalbigiisa gashay inuu walaalihiis oo reer binu Israa'iil ahaa soo booqdo. **24** Oo markuu arkay midkood oo lagu gardarroonayo, ayuu ka celiyey, oo intuu kii la dulmayay uu aarguday, ayuu Masrigii dilay; **25** oo wuxuu u malaynayay in walaalihiis garteen sida Ilaah gacantiisa iyaga ugu samatabbixinayo, laakiin ma ay garan. **26** Oo maalintii ku xigtay ayuu iyagoo diriraya u yimi, oo wuxuu damcay inuu heshiisiiyo, markaasuu yidhi, Niman yahow, walaalaad tihiine; maxaad isu dulmaysaan? **27** Laakiin kii deriskiisii dulmayay, ayaa isaga iska riixay oo ku yidhi, Yaa nooga kaa dhigay taliye iyo xaakin? **28** Ma waxaad doonaysaa inaad ii dishid sidaad Masrigii shaalay u dishay? **29** Markaasaa Muuse hadalkaas aawadiis cararay, oo sidii ajanabi buu dalka Midyaan u degganaa, meeshaasna laba wiil buu ku dhalay. **30** Markii afartan sannadood dhammaatay dabadeed ayaa waxaa isagii Buur Siinay cidladeedii uga muuqatay malaa'ig ku dhex jirta geed dab ka ololayo. **31** Oo markii Muuse arkay ayuu wuxuu arkay la yaabay, oo intuu u soo dhowaanayay inuu arko, ayaa waxaa u yimid codkii Rabbiga oo leh, **32** Anigu waxaan ahay Ilaaha awowayaashaa, Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub. Markaasaa Muuse gariiray oo ku dhici waayay inuu eego. **33** Markaasaa Rabbigu isaga ku yidhi, Kabaha cagahaaga ka furfur; maxaa yeelay, meesha aad ku taagan tahay waa dhul quduus ah. **34** Dadkayga Masar jooga rafaadkooda waan arkay, taahoodana waan maqlay, oo waxaan u imid inaan samatabbixiyo; haddaba kaalay, Masar baan kuu diri doonaaye. **35** Muusahakan ay diideen oo ku yidhaahdeen, Yaa kaa dhigay taliye iyo xaakin? Isagaa Ilaah ugu soo diray gacanta malaa'igtii geedka uga soo muuqatay inuu ahaado taliye iyo samatabbixiye. **36** Kanaa iyaga Masar ka soo saaray, oo yaabab iyo calaamooyin ku sameeyey Masar, iyo Badda Cas, iyo cidlada afartan sannadood. **37** Kanu waa Muusihii ku yidhi reer binu Israa'iil, Ilaah wuxuu walaalihiin idiinka dhex kicin doonaa nebi sidayda oo kale. **38** Kanu waa kii ku dhex jiray kiniisaddii cidlada oo la jiray malaa'igtii isaga kala hadashay Buur Siinay iyo awowayaasheen, kii la siiyey hadallada nool inuu ina siiyo. **39** Isaga awowayaasheen ma ay doonaynin inay addeecaan, laakiin intay iska riixeen ayay qalbigooda geliyeen inay Masar dib ugu jeestaan, **40** oo waxay Haaruun ku yidhaahdeen, Inoo samee ilaahyo ina hor socda; maxaa yeelay, Muusihii inaga soo kaxeeyey dhulka Masar garan mayno waxa ku dhacay. **41** Markaasay waxay wakhtigaas sameeyeen weyl, oo sanamkii waxay u keeneen allabari, oo waxay ku farxeen

shuqulkii gacmahoodu sameeyeen. **42** Laakiin Ilaah baa
ka jeestay, oo wuxuu faraha uga qaaday inay u adeegaan
guutada samada; sida ay ugu qoran tahay kitaabka nebiyada,
Bal reer binu Israa'iilow, afartankii sannadood oo aad cidlada
joogteen, Ma anigaad i siiseen xoolo qalan iyo allabaryo? **43**
Weliba waxaad qaadateen taambuuggii Molokh Iyo xiddigtii
ilaaha Remfan, Oo ah waxyaalihii aad u samaysateen
inaad caabuddaan. Haddaba waxaan idiin kaxayn doonaa
Baabuloon shishadeeda. **44** Awowayaasheen waxay cidlada
ku hayeen taambuuggii maragga, sidii kii Muuse la hadlay
ugu amray isaga inuu u sameeyo sidii qaabkii uu arkay.
45 Kaas ayaa awowayaasheen markoodii la soo qaadeen
Yashuuca markay galeen oo qaateen dhulkii quruumihii Ilaah
awowayaasheen hortooda ku eryay, ilaa waagii Daa'uud. **46**
Daa'uudna Ilaah hortiis ayuu wanaag ka helay, oo wuxuu
weyddiistay inuu Ilaahii Yacquub u helo meel uu dego. **47**
Laakiinse Sulaymaan baa guri u dhisay. **48** Hase ahaatee
Kan ugu sarreeya ma dego guryo gacmo lagu sameeyo; sida
nebigu leeyahay, **49** Samadu waa carshigayga, Dhulkuna
waa meeshaan cagaha saarto, Rabbigu wuxuu leeyahay, Guri
caynmaad ii dhisi doontaan? Ama maxay tahay meeshaan
ku nastaa? **50** Miyaan gacantaydu samayn waxyaalahan
oo dhan? **51** Idinkan madaxa adag oo aan qalbiga iyo
dhegaha laga gudinow, weligiinba Ruuxa Quduuska ah
waad hor joogsataan. Sidii awowayaashiin yeeli jireen oo
kale ayaad idinna yeeshaan. **52** Bal nebiyada kee baan
awowayaashiin silcin? Xataa iyagu waxay dileen kuwii hore
u sheegay imaatinka Kan xaqa ah; kan idinku aad haatan
gacangeliseen oo disheen. **53** Waxaad sharciga u hesheen
sidii wax malaa'igahu hagaajiyeen, laakiinse ma aydnaan
xajin. **54** Haddaba markay waxyaalahaas maqleen way ka
xanaaqeen oo u ilka jirriqsadeen isaga. **55** Laakiin isagoo
Ruuxa Quduuska ahu ka buuxo ayuu samada aad u fiiriyey,
oo wuxuu arkay ammaanta Ilaah iyo Ciise oo midigta Ilaah
taagan, **56** oo wuxuu yidhi, Bal eega, waxaan arkayaa
samooyinkii oo la furay iyo Wiilkii Aadanaha oo midigta
Ilaah taagan. **57** Laakiin markaasay cod weyn ku qayliyeen
oo dhegaha furaysteen, oo iyagoo isku wada qalbi ah ku
yaaceen isagii. **58** Markaasay intay magaalada ka soo
saareen dhagxiyeen; kuwii maragga ahaana dharkoodii
waxay ag dhigteen nin dhallinyaro ah oo la odhan jiray
Sawlos. **59** Markaasay dhagxiyeen Istefanos oo Rabbiga
baryaya oo ku leh, Rabbi Ciisow, ruuxayga qaado. **60**
Markaasuu jilba joogsaday oo cod weyn ku qayliyey oo
ku yidhi, Rabbiyow, dembigan dushooda ha ka dhigin. Oo
markuu sidaas yidhi, ayuu dhintay.

8 Sawlosna raalli buu ka ahaa diliddiisa. Oo maalintaas
kiniisaddii Yeruusaalem ku tiil aad baa loo silciyey; oo
dhammaantoodna rasuulladii mooyaane waxay ku kala
firdheen dalalka Yahuudiya iyo Samaariya. **2** Markaasaa
niman cibaado leh Istefanos aaseen oo aad ugu baroorteen.
3 Laakiin Sawlos aad buu kiniisadda u rafaadiyey, oo intuu
guri walba galay, ayuu rag iyo dumarba ka soo jiiday,
oo xabsi ku riday. **4** Haddaba kuwii kala firidhsanaa,
meel walba oo ay mareenba ereygii bay ku wacdiyeen. **5**
Markaasaa Filibos wuxuu tegey magaalada Samaariya, oo
wuxuu dadka ku wacdiyey Masiixa. **6** Oo dadkii badnaa,
iyagoo isku wada qalbi ah, ayay dhegaysteen wuxuu Filibos
ku hadlay markay waxyaalahaas maqleen oo ay arkeen
calaamooyinkuu sameeyey. **7** Waayo, kuwo badan oo jinniyo
wasakh leh qabay, jinniyadii oo cod weyn ku qaylinaya
ayaa ka soo baxay, oo kuwo badan oo curyaan ahaa iyo
laangadhayaashiiba waa la bogsiiyey. **8** Magaaladaasna
aad baa looga farxay. **9** Waxaa jiray nin Simoon la odhan
jiray oo markii hore magaalada wax ku sixri jiray oo dadka
reer Samaariya ka yaabin jiray, isagoo isugu sheegaya
inuu yahay nin weyn. **10** Isagay dhammaantood, yar iyo
weynba, wada dhegaysan jireen oo odhan jireen, Ninkanu
waa xooggii Ilaah oo la odhan jiray Weyne. **11** Sababtii ay
u dhegaysteenna waxay ahayd inuu wakhti dheer iyaga
sixirkiisa kaga yaabiyey. **12** Laakiin markay rumaysteen
injiilka boqortooyada Ilaah iyo magaca Ciise Masiix oo Filibos
ku wacdiyey ayaa iyaga rag iyo dumarba la baabtiisay. **13**
Simoon qudhiisuna waa rumaystay, oo markii la baabtiisay
dabadeed, had iyo goorba wuxuu la socon jiray Filibos,
wuuna la yaabay markuu arkay calaamooyinkii iyo yaababkii
waaweynaa oo uu sameeyey. **14** Haddaba markii rasuulladii
Yeruusaalem joogay maqleen in Samaariya ereygii Ilaah
aqbashay, ayay waxay u soo direen Butros iyo Yooxanaa,
15 kuwaasoo markay yimaadeen, u duceeyey iyaga inay
Ruuxa Quduuska ah helaan; **16** maxaa yeelay, midkoodna
weli kuma uu soo degin; laakiinse magaca Rabbi Ciise oo
keliya ayaa lagu baabtiisay. **17** Markaasay gacmahooda
saareen, oo waxay heleen Ruuxa Quduuska ah. **18** Haddaba
Simoon markuu arkay in markii rasuulladu gacmahooda
saareen, waxaa la siiyey Ruuxa Quduuska ah, ayuu lacag
u taagay, **19** isagoo leh, Anigana i siiya xooggan in nin
kastoo aan gacmahayga saaroba, uu helo Ruuxa Quduuska
ah. **20** Laakiin Butros baa wuxuu ku yidhi, Lacagtaadu
ha kula baabba'do, maxaa yeelay, waxaad u malaysay in
hadiyadda Ilaah lacag lagu helo. **21** Xaalkan kuma lihid ama
qayb ama badh; maxaa yeelay, qalbigaagu Ilaah hortiisa
kuma qummana. **22** Sidaas aawadeed xumaantaadan ka
toobadkeen, Rabbigana ka bari in fikirka qalbigaaga lagaa
cafiyo. **23** Waayo, waxaan arkaa adigoo ku jira xammeetida
qadhaadhnimada, kuna xidhan xaqdarrada. **24** Markaasaa
Simoon u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga ii barya inaan
waxyaalahaas aad ku hadasheen midkoodna igu dhicin. **25**
Haddaba iyagu markay marag fureen oo Rabbiga ereygiisa
ku hadleen, waxay ku noqdeen Yeruusaalem, waxayna
tuulooyin badan oo reer Samaariya ah ku wacdiyeen injiilka.
26 Laakiin Rabbiga malaa'igtiisa ayaa waxay la hadashay
Filibos, iyadoo ku leh, Kac oo aad xagga koonfureed, oo
waxaad raacdaa jidka Yeruusaalem ka taga ilaa Gaasa
taasoo cidla ah. **27** Wuuna u kacay oo aaday; oo waxaana
ku soo baxay nin bohon oo Xabashi ah oo amar weyn
ka hoos hayay Kandake boqoraddii Xabashida, wuuna u
talin jiray maalkeeda oo dhan, wuxuuna Yeruusaalem u
yimid inuu Ilaah caabudo. **28** Kolkuu ka soo noqonayay,
ayuu ku fadhiyey gaadhifaraskiisa, oo wuxuu akhriyeyey
kitaabka nebi Isayos. **29** Ruuxuna wuxuu Filibos ku yidhi,
Ku dhowow, oo gaadhigan raac. **30** Oo Filibos markuu ku
orday, wuxuu maqlay isagoo akhriyaya kitaabka nebi Isayos,
wuxuuna ku yidhi, Ma garanaysaa waxaad akhriyaysid? **31**
Kolkaasuu yidhi, Sidee baan ku garan karaa in lay toosiyo

mooyaane? Markaasuu Filibos ka baryay inuu soo fuulo oo
la fadhiisto. **32** Haddaba meeshuu Qorniinka ka akhriyeyey
waa tan, Isaga sidii wan la qalayo baa loo kaxeeyey; Oo
sidii lax ku aamusan ninka dhogorta ka xiira hortiisa, Isagu
afkiisa ma uu furo; **33** Intuu is-hoosaysiiyey baa gartiisii
laga qaaday; Farcankiisii yaa sheegi doona? Maxaa yeelay,
noloshiisa dhulkaa laga qaaday. **34** Bohonku wuxuu Filibos u
jawaabay oo ku yidhi, Waxaan kaa baryayaa, Nebigu yuu
ka hadlayaa? Ma isaga qudhiisaa mise waa mid kale? **35**
Filibos baa afkiisa furay, oo intuu Qorniinkan ka bilaabay
ayuu isaga ku wacdiyey Ciise. **36** Kolkay waddada marayeen
waxay yimaadeen meel biyah, bohonkuna wuxuu yidhi, Bal
eeg, waa biyo. Maxaa iga celinaya in lay baabtiiso? **37** Oo
Filibos wuxuu ku yidhi, Haddaad qalbigaaga oo dhan ka
rumaysatid, waa suurtowdaa. Wuuna u jawaabay oo yidhi,
Waxaan rumaysanahay in Ciise Masiix yahay Wiilka Ilaah.
38 Markaasuu amray in gaadhigu joogsado; labadooduna
biyahay galeen, Filibos iyo bohonkuba, oo wuu baabtiisay
isaga. **39** Oo markay biyihii ka soo baxeen, ayuu Ruuxii
Rabbigu dhuftay Filibos, bohonkuna mar dambe ma uu
arkin isagii, maxaa yeelay, jidkiisii ayuu iska qaaday isagoo
faraxsan. **40** Laakiin Filibos waxaa laga helay Asootos, oo
magaalooyinkuu dhex marayay oo dhan wuxuu ku wacdiyey
injiilka ilaa intuu gaadhay Kaysariya.

9 Laakiin Sawlos oo weli dhaaranaya inuu cabsiiyo oo dilo
xerta Rabbiga, ayuu wuxuu u tegey wadaadkii sare, **2** oo
weyddiistay warqado uu la tago Dimishaq ilaa sunagogyada,
si hadduu helo dadkii Jidka, ha ahaadeen rag ama dumarba,
uu iyagoo xidhxidhan Yeruusaalem u keeno. **3** Oo kolkuu
sodcaalay, waxaa dhacday inuu Dimishaq u soo dhowaaday;
oo dhaqsiba waxaa hareerihiisa ka iftiimay iftiin samada ka
yimid. **4** Markaasuu dhulka ku dhacay, oo wuxuu maqlay cod
isaga ku leh, Sawlosow, Sawlosow, maxaad ii silcinaysaa?
5 Markaasuu ku yidhi, Yaad tahay, Sayidow? Wuxuuna ku
yidhi, Waxaan ahay Ciisaha aad silcinaysid; **6** laakiin kac oo
magaalada gal, oo waxaa laguu sheegi doonaa wixii kugu
waajib ah inaad samaysid. **7** Nimankii la sodcaalayayna
hadalla'aan bay istaageen, iyagoo codkii maqlaya laakiin aan
ninna arkaynin. **8** Markaasaa Sawlos dhulkii ka kacay; markii
indhihiisii furmeenna, waxba ma uu arkin; markaasay gacanta
ku hageen oo Dimishaq keeneen. **9** Saddex maalmood ayuu
aragla'aan joogay, waxbana ma cunin, waxbana ma cabbin.
10 Haddaba waxaa Dimishaq joogay nin xer ah oo la odhan
jiray Ananiyas; oo Rabbigu wuxuu kula hadlay riyo, isagoo ku
leh, Ananiyasow. Isna wuxuu ku yidhi, Waa i kan, Rabbiyow.
11 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Kac oo aad jidka la
yidhaahdo Toosane, oo waxaad guriga Yuudas ka doontaa
nin la yidhaahdo Sawlos oo reer Tarsos ah; oo bal eeg, waa
tukanayaaye; **12** oo wuxuu arkay nin la yidhaahdo Ananiyas
isagoo u soo gelaya oo gacmihiisa dul saaraya inuu araggiisii
helo. **13** Laakiin Ananiyas baa u jawaabay oo ku yidhi,
Rabbiyow, waxaan dad badan ka maqlay ninkanu intuu shar
badan u gaystay quduusiintaada Yeruusaalem jooga; **14**
halkanna wuxuu wadaaddada sare ka haystaa amar inuu
xidhxidho kuwa magacaaga kuugu yeedha oo dhan. **15**
Laakiin Rabbigu wuxuu ku yidhi, Soco, maxaa yeelay, wuxuu
ii yahay weel aan doortay inuu magacayga hor geeyo dadka
aan Yuhuudda ahayn iyo boqorrada iyo reer binu Israa'iil; **16**
maxaa yeelay, waxaan tusi doonaa waxyaalaha waajib ku ah
inuu u silco magacaygii dartiis. **17** Markaasaa Ananiyas tegey
oo gurigii galay, oo intuu gacmihiisa dul saaray, ayuu wuxuu
ku yidhi, Walaal Sawlosow, Rabbi Ciise oo kuugu muuqday
jidkaad ku timid baa ii soo diray inaad araggaaga heshid iyo
in Ruuxa Quduuska ahu kaa buuxsamo. **18** Oo markiiba
waxaa indhihiisa ka soo dhacay wax xuubab u eg, wuuna
helay araggiisii; markaasuu kacay oo waa la baabtiisay; **19**
cunto buuna cunay, waana xoogaystay. Haddaba dhawr
maalmood ayuu la joogay xertii Dimishaq joogtay. **20** Oo
markiiba sunagogyada dhexdooda ayuu dadka kaga dhex
wacdiyey Ciise inuu yahay Wiilka Ilaah. **21** Dadkii maqlay
oo dhammuna waa yaabeen, oo waxay yidhaahdeen, Kanu
sow ma aha kii Yeruusaalem ku layn jiray kuwa magacaas
ugu yeedhi jiray? Oo sababtaas ayuu halkan u yimid inuu
iyagoo xidhxidhan hor keeno wadaaddada sare. **22** Laakiin
Sawlos xooggiisii baa u sii kordhay, wuuna wareeriyey
Yuhuuddii Dimishaq joogtay isagoo caddaynaya inuu kanu
yahay Masiixa. **23** Oo markii maalmo badan dhaafeen, ayay
Yuhuuddu ku tashadeen inay dilaan; **24** laakiin Sawlos waa
ogaaday tashigoodii. Haddaba habeen iyo maalinba irdaha
magaalada bay ka fiirin jireen inay dilaan; **25** laakiin xertiisii
baa habeen qaadday oo derbiga ka sii daysay iyagoo dambiil
ku dejinaya. **26** Oo kolkuu Yeruusaalem yimid, wuxuu isku
dayay inuu xertii ku darsamo; dhammaantoodse waa ka
cabsadeen, maxaa yeelay, ma ay rumaysnayn inuu xer
yahay. **27** Laakiin Barnabas baa kaxeeyey, oo wuxuu u
geeyey rasuulladii oo u sheegay siduu Rabbiga ugu arkay
jidka, iyo inuu la hadlay, iyo siduu Dimishaq geesinimo ugu
wacdiyey magaca Ciise. **28** Markaasuu iyagii la joogay,
isagoo la gelaya, kalana baxaya Yeruusaalem, geesinimona
dadka ugu wacdiyaya magaca Rabbiga; **29** wuxuuna la
hadlay oo la dooday Yuhuuddii Gariigta ahayd; iyaguse
waxay doondooneen inay dilaan. **30** Kolkii walaalihii garteen,
waxay keeneen Kaysariya, oo waxay u sii direen Tarsos.
31 Sidaas darteed kiniisaddii ku tiil Yahuudiya iyo Galili iyo
Samaariya oo dhan nabad bay lahayd, waana dhisantay oo
badatay iyadoo ku socota cabsida Rabbiga iyo gargaarka
Ruuxa Quduuska ah. **32** Oo waxaa dhacay intuu Butros
marayay dhinacyada oo dhan inuu u yimid quduusiintii Ludda
degganayd. **33** Halkaasna wuxuu ka helay nin la odhan jiray
Ayne'as, kaas oo siddeed sannadood sariirtiisa jiifay, maxaa
yeelay, curyaan buu ahaa. **34** Markaasaa Butros wuxuu ku
yidhi, Ayne'asow, Ciise Masiix baa ku bogsiinaya; kac oo
sariirtaada gogol. Oo markiiba wuu kacay. **35** Kuwii Ludda
iyo Sharoon degganaana waa arkeen, oo Rabbigay u soo
jeesteen. **36** Haddaba waxaa Yaafaa joogi jirtay naag xer ah
oo la odhan jiray Tabita taasoo micneheedu yahay Dorkas.
Naagtaas waa camal wanaagsanayd, sadaqooyinna waa
bixin jirtay. **37** Wakhtigaas waxaa dhacday inay bukootay,
wayna dhimatay, kolkay maydheenna waxay dhigeen qollad
sare. **38** Dhowaantii ay Ludda u dhowayd Yaafaa aawadeed,
xertii markay maqleen in Butros halkaas joogo, waxay u
direen laba nin iyagoo ka baryaya oo leh, Ha ka raagin
inaad noo timaadid. **39** Markaasaa Butros kacay oo raacay
iyagii. Oo kolkuu yimidna, waxay geeyeen qolladdii sare;
carmalladii oo dhammina waa ag taagnaayeen iyagoo ooyaya

oo tusaya garbageliyaashii iyo dharkii Dorkas samaysay intay
la joogi jirtay iyaga. **40** Laakiin Butros baa dhammaantood
dibadda u saaray, markaasuu jilba joogsaday oo duceeyey,
oo intuu meydka xaggiisa u jeestay ayuu ku yidhi, Tabitay,
kac. Markaasay indhihii kala qaadday; oo markay Butros
aragtayna way fadhiisatay. **41** Markaasuu gacan siiyey oo
kiciyey; oo markuu u yeedhay quduusiintii iyo carmalladiiba,
iyadoo nool ayuu hor taagay. **42** Taasna waa laga wada
ogaaday Yaafaa oo dhan; kuwa badanna waa rumaysteen
Rabbiga. **43** Waxaana dhacday inuu maalmo badan Yaafaa
la joogay nin la yidhaahdo Simoon oo megdeeye ah.

10 Haddaba waxaa Kaysariya joogay nin la odhan jiray
Korneeliyos, oo taliye u ahaa boqol askari oo la odhan
jiray Ciidankii Talyaaniga. **2** Ninkaasu nin cibaadaysan buu
ahaa, oo Ilaah buuna ka cabsan jiray, isaga iyo gurigiisuba,
dadkana sadaqooyin badan buu siin jiray, oo had iyo goorna
Ilaah buu baryi jiray. **3** Abbaaraha sagaalka saacadood oo
maalmeed wuxuu riyo bayaan ugu arkay malaa'igtii Ilaah oo
u soo gelaysa oo ku leh isaga, Korneeliyosow. **4** Markaasuu
aad u fiiriyey isagoo cabsanaya oo wuxuu ku yidhi, Waa
maxay, Rabbiyow? Markaasay ku tidhi, Baryooyinkaaga iyo
sadaqooyinkaaga waxay Ilaah hortiisa u baxeen xusuus. **5**
Haddaba waxaad niman u dirtaa Yaafaa inay u soo yeedhaan
Simoon kan la yidhaahdo Butros. **6** Wuxuu marti u yahay
nin Simoon la yidhaahdo oo megdeeye ah oo gurigiisu ku
yaal badda dhinaceeda. **7** Oo kolkii malaa'igtii isaga la
hadashay ka tagtay, wuxuu u yeedhay laba midiidin iyo
askari cibaadaysan oo ka mid ah kuwa had iyo goorba
u adeegi jiray; **8** oo markuu wax walba u sheegay, ayuu
wuxuu u diray Yaafaa. **9** Haddaba maalintii dambe intay
safrayeen oo magaalada ku soo dhowaanayeen, ayaa Butros
wuxuu tegey gurigii dushiisa inuu ku tukado abbaaraha
saacaddii lixaad, **10** waana gaajooday oo wuxuu doonayay
inuu wax cuno; laakiin intay wax u diyaarinayeen ayuu
riyooday, **11** wuxuuna arkay samada oo furantay, oo waxaa
soo degayay weel sida shiraaq weyn oo kale oo afartiisa
geesood loogu soo dejinayo dhulka; **12** oo waxaana ku jiray
jinsi kasta oo xayawaan afar lugood leh iyo waxa dhulka
gurguurta iyo haadda cirka. **13** Oo waxaa isaga u yimid
cod leh, Kac, Butrosow; gowrac oo cun. **14** Laakiin Butros
wuxuu yidhi, Saas yaanay noqon, Rabbiyow, maxaa yeelay,
weligay ma aan cunin wax xaaraan ah oo aan nadiif ahayn.
15 Mar labaad codkii baa u yimid isagoo leh, Wixii Ilaah
nadiifiyey, xaaraan ha ka dhigin. **16** Taasuna waxay dhacday
saddex goor; markiibana weelkii waa loo qaaday samada.
17 Haddaba Butros intuu si aad ah ugu wareersaday riyadii
uu arkay waxay micneheedu ahayd, bal eega, nimankii
Korneeliyos soo diray, iyagoo mar weyddiistay gurigii Simoon,
ayay waxay istaageen albaabka hortiisa, **18** waxayna u
yeedheen oo weyddiisteen in Simoon, kan la yidhaahdo
Butros, uu meeshaas marti ku yahay iyo in kale. **19** Oo
Butros intuu riyadii ka fikirayay ayaa Ruuxu wuxuu ku yidhi,
Bal eeg, saddex nin baa ku raadinaysa. **20** Haddaba kac oo
hoosta tag oo raac, adoo aan shaki lahayn, maxaa yeelay,
anaa soo diray. **21** Markaasaa Butros nimankii hoos ugu
tegey, oo wuxuu ku yidhi, Bal eega, anigu waxaan ahay kaad
raadinaysaan. Waa maxay sababta aad u timaadeen? **22**
Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Korneeliyos oo boqol
askari u taliya oo nin xaqa ah, Ilaahna ka cabsada, oo
quruunta Yuhuudda oo dhammuna wanaaggiisa u markhaati
furto, waxaa u digay isaga malaa'ig quduus ah inuu gurigiisa
kuugu yeedho, hadallona kaa maqlo. **23** Sidaas aawadeed
ayuu gudaha ugu yeedhay oo marti geliyey. Maalintii dambe
ayuu kacay oo iyagii la baxay, walaalihii Yaafaa joogana
qaarkood ayaa raacay isagii. **24** Maalintii dambe waxay soo
galeen Kaysariya. Korneeliyosna iyaguu sugayay isagoo
isugu yeedhay xigtadiisii iyo saaxiibbadiisii u dhowaa. **25**
Markuu Butros soo galay, ayaa Korneeliyos ka hor yimid,
lugihiisana ku dhacay, waana caabuday. **26** Laakiin Butros
baa kiciyey oo ku yidhi, Istaag; aniga qudhayduba nin baan
ahay. **27** Oo intuu isagii la hadlayay, ayuu soo galay, oo
wuxuuna arkay kuwo badan oo isu yimid; **28** markaasuu ku
yidhi iyagii, Idinka qudhiinnu waa og tihiin inay xaaraan u
tahay nin Yahuudi ah inuu ku darmado ama u dhowaado nin
quruun kale ah; hase ahaatee Ilaah baa i tusay inaanan ninna
ku sheegin nin xaaraan ah ama aan nadiif ahayn; **29** sidaas
aawadeed, markii la ii yeedhay, waxaan imid diididla'aan.
Saas darteed waxaan idin weyddiinayaa sababtii aad iigu
soo yeedheen. **30** Markaasaa Korneeliyos wuxuu ku yidhi,
Afar maalmood oo hore, saacaddan oo kale, ayaan joogay
anoo gurigayga saacaddii sagaalaad ku tukanaya; oo bal
eeg waxaa i hor istaagay nin qaba dhar dhalaalaya, **31** oo
wuxuu yidhi, Korneeliyosow, baryadaadii waa la maqlay,
sadaqooyinkaagiina Ilaah hortiisa waa laga xusuustay. **32**
Sidaas darteed Yaafaa cid u dir oo u yeedho Simoon,
kan Butros la yidhaahdo. Wuxuu marti ku yahay guriga
Simoon megdeeye oo badda dhinaceeda yaal. **33** Sidaas
darteed markiiba cid baan kuu soo diray; oo si wanaagsan
baadna u samaysay inaad timid. Haddaba sidaa darteed
dhammaantayo halkan waa wada joognaa Ilaah hortiisa,
inaannu maqalno waxyaalihii Rabbigu kugu amray oo dhan.
34 Markaasaa Butros afkiisa kala qaaday oo wuxuu yidhi,
Runtii waxaan garanayaa Ilaah inuusan dadka u kala eexan:
35 laakiin kii kastoo Ilaah ka cabsada, xaqnimadana sameeya,
quruun kastaba ha ku jiree, Ilaah waa aqbalaa. **36** Ereygii
ayuu u soo diray reer binu Israa'iil isagoo ku wacdiyaya
nabad xagga Ciise Masiix. Isagu waa wax walba Rabbigood.
37 Idinka qudhiinnu waad taqaaniin ereygaas lagu faafiyey
Yahuudiya oo dhan oo laga soo bilaabay Galili, baabtiiskii
Yooxanaa ku wacdiyey dabadeed, **38** iyo siduu Ilaah Ciisaha
reer Naasared ku subkay Ruuxa Quduuska ah iyo xoogga.
Isagu waa wareegi jiray, wanaagna wuu fali jiray, oo wuxuu
bogsiin jiray kuwii Ibliisku caddibay oo dhan; maxaa yeelay,
Ilaah baa la jiray isagii. **39** Annagu markhaatiyaal baannu ka
nahay waxyaalihii oo dhan oo uu ku sameeyey waddanka
Yuhuudda iyo Yeruusaalem labadaba. Isaguna waa kii ay
dileen markay geedkii ka soo deldeleen. **40** Isaga Ilaah baa
maalintii saddexaad sara kiciyey, oo bayaan u muujiyey,
41 uma muujin dadka oo dhan, laakiin wuxuu u muujiyey
markhaatiyaashii Ilaah hore u doortay, xataa annaga oo isaga
wax la cunnay oo la cabnay markuu kuwii dhintay ka soo
sara kacay dabadeed. **42** Wuxuu nagu amray inaannu dadka
wacdinno, aannuna markhaati u furno inuu kanu yahay kii
Ilaah ka dhigay xaakinka kuwa nool iyo kuwa dhintayba.
43 Isaga nebiyada oo dhan ayaa u markhaati fura in mid

kastoo isaga rumaystaa uu magiciisa ku helo dembidhaafka.
44 Intii Butros weli ku hadlayay hadalladaas ayaa Ruuxa
Quduuska ah ku soo degay kuwa ereyga maqlay oo dhan.
45 Oo kuwii ka mid ahaa kuwii gudnaa oo rumaystay, iyagoo
ahaa intii Butros la timid, way wada yaabeen, maxaa yeelay,
xataa dadka aan Yuhuudda ahayn ayaa lagu soo shubay
hadiyadda Ruuxa Quduuska ah. **46** Waayo, waxay maqleen
iyagoo afaf ku hadlaya oo Ilaah weynaynaya. **47** Markaasaa
Butros u jawaabay, oo ku yidhi, Ma nin baa biyaha diidi kara,
si aan loogu baabtiisin kuwaas oo ah kuwa Ruuxa Quduuska
ah helay sidaannu annaguna u helnay? **48** Markaasuu ku
amray in lagu baabtiiso magaca Ciise Masiix. Kolkaasay ka
baryeen inuu dhawr maalmood la joogo.

11 Haddaba rasuulladii iyo walaalihii Yahuudiya joogay
ayay waxay maqleen in dadka aan Yuhuudda ahaynna
ay ereygii Ilaah aqbaleen. **2** Oo markii Butros Yeruusaalem
yimid, kuwii ka mid ahaa kuwii gudnaa ayaa la murmay
isagii, **3** oo waxay ku yidhaahdeen, Waxaad u tagtay niman
aan la gudin, waadna la cuntay. **4** Laakiin Butros wuxuu
bilaabay inuu sheekadii ugu sheego siday isugu xigtay, oo
wuxuu yidhi. **5** Anigu waxaan joogay magaalada Yaafaa la
yidhaahdo oo waan tukanayay, markaas waxaan khilaawo ku
arkay riyo oo ahayd weel soo degaya sida shiraaq weyn
oo kale oo afartiisa geesood samada lagaga soo dejinayo;
wuuna ii soo dhowaaday, **6** oo markaan aad u fiiriyey, ayaan
ka fikiray oo waxaan arkay xayawaankii afarta lugood lahaa
oo dhulka, iyo dugaagta, iyo waxa gurguurta, iyo haadda
cirka. **7** Oo waxaan maqlay cod igu leh, Kac, Butrosow,
gowrac oo cun. **8** Laakiin waxaan idhi, Saas yaanay noqon,
Rabbiyow, maxaa yeelay, wax xaaraan ah oo aan nadiif
ahayn, weligay afkayga ma gelin. **9** Laakiin markii labaad
cod baa samada ka soo jawaabay oo yidhi, Wixii Ilaah
nadiifiyey, xaaraan ha ka dhigin. **10** Taasna waxay dhacday
saddex goor; markaasaa dhammaantood mar labaad samada
kor loogu bixiyey. **11** Oo bal eega, markiiba saddex nin
baa istaagtay gurigaannu joognay hortiisa, kuwaasoo la
iiga soo diray Kaysariya. **12** Ruuxuna wuxuu ii sheegay
inaan raaco iyaga, anoo aan shaki lahayn. Oo lixdatan
walaalaha ihina way i raaceen; waxaannan galnay ninkii
gurigiisii; **13** markaasuu wuxuu noo sheegay siduu gurigiisa
ugu arkay malaa'igta taagan oo ku leh, Yaafaa cid u dir
oo uga soo yeedh Simoon kan la yidhaahdo Butros; **14**
kaasoo kugula hadli doona hadallo aad ku badbaadi doontid,
adiga iyo dadka gurigaaga oo dhammiba. **15** Oo kolkaan
bilaabay inaan hadlo ayaa Ruuxa Quduuska ah ku soo
degay iyaga siduu bilowgii inoogu soo degay innagana. **16**
Markaasaan xusuustay ereygii Rabbiga, siduu u yidhi, Runtii
Yooxanaa wuxuu dadka ku baabtiisay biyo; laakiin idinka
waxaa laydinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah. **17**
Haddaba haddii Ilaah iyaga siiyey isku hadiyaddii, siduu
inoo siiyey markii aynu Rabbi Ciise Masiix rumaysannay,
anigu kumaan ahaa kaygan Ilaah diidi karaa? **18** Oo markay
waxyaalahaas maqleen, ayay dooddii ka aamuseen, Ilaah
bayna ammaaneen, oo waxay yidhaahdeen, Haddaba xataa
dadka aan Yuhuudda ahaynna Ilaah baa siiyey toobadkeen
inay nolol helaan. **19** Haddaba kuwii u kala firidhsanaa,
dhibaatadii kacday Istefanos aawadiis, waxay u sodcaaleen
tan iyo Foynike iyo Qubrus iyo Antiyokh, iyagoo aan ereyga
kula hadlin ninna, Yuhuudda oo keliya mooyaane. **20** Laakiin
waxaa jiray qaar iyaga ka mid ah oo ahaa niman reer
Qubrus iyo reer Kuranaya ahaa, kuwaasoo, kolkay Antiyokh
yimaadeen, xataa Gariiggiina la hadlay, iyagoo ku wacdiyaya
Rabbi Ciise. **21** Gacanta Rabbiguna waa la jirtay iyaga; oo
kuwa tiro badan oo rumaystay baa Rabbiga u soo jeestay.
22 Oo warkii iyaga ku saabsanaa baa wuxuu soo gaadhay
kiniisaddii Yeruusaalem ku tiil; markaasay Barnabas tan iyo
Antiyokh u direen; **23** kaasoo farxay markuu yimid oo arkay
nimcada Ilaah; wuxuuna kulligood ku waaniyey inay Rabbiga
ku xajistaan niyad qalbiga ka timid, **24** maxaa yeelay, nin
wanaagsan buu ahaa oo waxaa ka buuxsamay Ruuxa
Quduuska ah iyo rumaysad; dad badan baana Rabbiga u
kordhay. **25** Markaasuu Tarsos tegey inuu Sawlos ka doono;
26 markuu soo helayna, ayuu Antiyokh keenay. Waxaana
dhacday inay sannad dhan kiniisadda la ururein oo ay dad
badan wax bareen, oo meeshii ugu horraysay ee xertii loogu
yeedhay Masiixiyiin waxay ahayd Antiyokh. **27** Wakhtigaas
waxaa Yeruusaalem ka yimid nebiyo inay Antiyokh tagaan.
28 Markaasaa mid iyaga ka mid ah oo Agabos la odhan
jiray ayaa istaagay, oo wuxuu Ruuxa ku sheegay in abaar
weyni dunida ku dhici doonto, taas oo dhacday wakhtigii
Kalawdiyos. **29** Markaasaa mid kasta oo xertii ka mid ihiba,
sidii tabartiisu ahayd, wuxuu goostay inuu caawimaad u diro
walaalihii Yahuudiya jooga, **30** oo sidaasay yeeleen, oo
waxay waayeelladii ugu sii dhiibeen gacanta Barnabas iyo
Sawlos.

12 Haddaba wakhtigaas boqorkii Herodos ahaa ayuu
wuxuu gacmihiisa u fidiyey inuu dhibo qaar ka mid
ah kuwa kiniisadda. **2** Wuxuuna seef ku dilay Yacquub
oo ahaa Yooxanaa walaalkiis. **3** Oo markuu arkay inay ka
farxisay Yuhuuddii, ayuu weliba ku daray inuu soo qabto
Butros. Maalmahaasna waxay ahaayeen maalmihii Iidda
Kibista-aan-khamiirka-lahayn. **4** Oo kolkuu qabtayna, wuxuu
ku riday xabsi, oo u dhiibay afar kooxood oo afar askari
ah inay ilaaliyaan, isagoo doonaya inuu Iidda Kormaridda
dabadeed dadka u soo saaro. **5** Sidaas darteed Butros
xabsigaa lagu hayay; laakiin kiniisadda baa Ilaah aad iyo aad
ugu bariday isaga. **6** Oo markii Herodos damcay inuu soo
saaro, isla habeenkaas Butros wuxuu kala dhex hurday laba
askari isagoo ku xidhan laba silsiladood; waardiyayaalna
albaabka hortiisa ayay xabsiga ka ilaalinayeen. **7** Oo bal
eega, malaa'igtii Rabbiga baa is-ag taagtay, oo iftiin baana
xabsiga iftiimiyey. Markaasay Butros dhinaca ku dhufatay
oo toosisay, oo waxay ku tidhi, Dhaqso u kac. Kolkaasaa
silsiladihiina gacmihiisii ka dhaceen. **8** Markaasaa malaa'igtii
waxay ku tidhi, Gunto oo kabahaaga xidho. Taas buuna
yeelay. Markaasay waxay ku tidhi isagii, Dharkaagii huwo oo
i soo raac. **9** Markaasuu soo baxay oo raacay; ma uuna
garanaynin in waxay malaa'igtu samaysay ay run tahay,
laakiin wuxuu u maleeyey inuu riyo arkay. **10** Oo markay
dhaafeen waardiyihii kowaad iyo kii labaad ayay waxay
yimaadeen iriddii birta ahayd oo magaalada loo mari jiray;
taas oo iyagii isaga furantay; markaasay ka baxeen oo
waxay sii dhex mareen jid yar; markiiba malaa'igtii waa
ka tagtay isagii. **11** Oo markii Butros isgartay ayuu wuxuu

yidhi, Imminka run ahaantii waan garanayaa in Rabbigu malaa'igtiisii soo diray oo iga bixiyey gacanta Herodos iyo wixii dadka Yuhuuddu filanayeen oo dhan. **12** Kolkuu waxaas ka fikiray, wuxuu yimid gurigii Maryan, oo ahayd hooyadii Yooxanaa oo Markos la odhan jiray; meeshaasoo dad badan ku urursanaayeen oo ku tukanayeen. **13** Markuu albaabka iridda garaacayna, waxaa timid gabadh midiidin ah oo Roda la odhan jiray inay maqasho. **14** Kolkay codkii Butros garatay, farxad darteed bay albaabka u furi weyday, laakiin gudaha bay ku orodday, wayna sheegtay in Butros iridda hor taagan yahay. **15** Markaasay waxay ku yidhaahdeen iyadii, Waad waalan tahay. Laakiin way ku sii adkaysatay inay sidaa tahay. Iyaguse waxay yidhaahdeen, Waa malaa'igtiisii. **16** Laakiin Butros waa sii garaacay, oo kolkay albaabka fureenna, way arkeen isagii, wayna yaabeen. **17** Laakiin isagoo u gacan haadinaya inay aamusaan ayuu wuxuu u sheegay sida Rabbigu xabsiga uga soo saaray. Wuxuuna ku yidhi, Waxyaalahan u sheega Yacquub iyo walaalahaba. Markaasuu ka tegey oo meel kale aaday. **18** Markii waagu beryay, qasmid aan yarayn ayaa askartii ka dhex kacday waxa Butros ku dhacay aawadeed. **19** Oo Herodos markuu raadiyey isagii oo heli waayay, ayuu wuxuu imtixaamay askartii, oo wuxuu ku amray in iyaga la laayo. Markaasuu Yahuudiya ka tegey oo Kaysariya aaday, oo meeshaasuu joogay. **20** Dadka Turos iyo Siidoon ayuu aad uga xumaaday; markaasay u yimaadeen isagii iyagoo isku wada qalbi ah, oo waxay la saaxiibeen Balaastos kii gurigii boqorka u talin jiray, oo nabad bay ka baryeen, maxaa yeelay, waddankooda waxaa cuntada siin jiray waddankii boqorka. **21** Maalintii la ballamay ayaa Herodos wuxuu gashaday dharkii boqornimada oo carshiga ku fadhiistay, markaasuu iyaga qudbad u jeediyey. **22** Dadkiina waa qayliyeen, oo waxay yidhaahdeen, Kanu waa ilaah codkiis ee ma aha bini-aadan codkiis. **23** Markiiba ayaa malaa'igtii Rabbigu ku dhufatay, maxaa yeelay, Ilaah ma uu ammaanin; markaasaa waxaa cunay dixiryo, oo naftiina ka dhacday. **24** Laakiin Rabbiga ereygiisu waa kordhay oo batay. **25** Barnabas iyo Sawlos ayaa ka soo noqday Yeruusaalem markay shuqulkoodii soo dhammaysteen, oo waxay wateen Yooxanaa oo la odhan jiray Markos.

13 Haddaba kiniisaddii Antiyokh ku tiil waxaa joogay nebiyo iyo macallimiin, kuwaas oo ahaa Barnabas, iyo Simecoon oo la odhan jiray Niger, iyo Lukiyos oo reer Kuranaya ah, iyo Mana'een oo la koray taliye Herodos, iyo Sawlos. **2** Oo markay Rabbiga caabudayeen oo soomanaayeen ayaa Ruuxa Quduuska ahu wuxuu ku yidhi, Barnabas iyo Sawlos iigu sooca shuqulkii aan ugu yeedhay. **3** Markay soomeen oo duceeyeen oo gacmahoodii saareen dabadeed ayay direen iyagii. **4** Haddaba iyagoo Ruuxa Quduuska ahu soo diray waxay tageen Selukiya; meeshaasna waxay uga dhoofeen Qubrus. **5** Oo kolkay Salamis joogeen, ereygii Ilaah bay ku wacdiyeen sunagogyada Yuhuudda; oo Yooxanaa ayay kaaliye u haysteen. **6** Oo kolkay gasiiraddii oo dhan dhex mareen ayay waxay yimaadeen Bafos, taas oo ay kala kulmeen nin saaxir ah oo ahaa nebi been ah oo Yuhuudi ah oo magiciisa la odhan jiray Barciise; **7** kaas oo la jiray taliye Sergiyos Bawlos oo ahaa nin garasha leh. Kaasu markuu u yeedhay Barnabas iyo Sawlos, wuxuu doonayay inuu ereyga Ilaah maqlo. **8** Laakiin waxaa iyagii ka hor istaagay saaxirka Elumas (oo sidaas magiciisa loo fasiri jiray), oo wuxuu isku dayayay inuu taliyihii ka leexiyo iimaanka. **9** Laakiin Sawlos, oo ahaa Bawlos, kaasoo Ruuxa Quduuska ahu ka buuxsamay, ayaa aad u fiiriyey, **10** oo ku yidhi, Kaaga khiyaanada iyo xumaanta oo dhammu ka buuxsantay oo ah wiilka Ibliiska iyo cadowga xaqnimada oo dhan, miyaanad ka joogsanayn qalloocinta aad ku qalloocinaysid jidadka toosan oo Rabbiga? **11** Haddaba, bal eeg, gacanta Rabbigu waa ku saaran tahay, oo waad indha beeli doontaa, adigoo aan qorraxda arkayn intii wakhti ah. Kolkaasaa markiiba waxaa ku soo dhacday isagii ceeryaamo iyo gudcur; wuuna warwareegay oo doondoonay nin gacanta ku haga. **12** Kolkaasaa taliyihii, kolkuu arkay wixii dhacay, rumaystay, isagoo ka yaabsan Rabbiga waxbariddiisa. **13** Haddaba Bawlos iyo kuwii la socday ayaa ka dhoofay Bafos, oo waxay yimaadeen Berga oo Bamfuliya ku jirta; markaasaa Yooxanaa ka tegey iyagii oo Yeruusaalem ku noqday. **14** Laakiin iyagu kolkii ay ka tageen Berga waxay yimaadeen Antiyokh oo Bisidiya ku jirta; oo maalintii sabtidana sunagogga ayay galeen oo fadhiisteen. **15** Markii sharcigii iyo nebiyadii la akhriyey dabadeed kuwii sunagogga u sarreeyey ayaa cid u soo diray iyagoo leh, Walaalayaalow, haddaad dadka u haysaan hadal waana ah, dhaha. **16** Markaasaa Bawlos istaagay isagoo gacan haadinaya, oo wuxuu yidhi. Nimanka reer binu Israa'iilow iyo kuwiinna Ilaah ka cabsadow, dhegaysta. **17** Ilaaha dadkan reer binu Israa'iil wuxuu doortay awowayaasheen, dadkana buu sarraysiiyey markay dhulka Masar degganaayeen, oo gacan taagan buuna kaga soo saaray iyagii. **18** Oo wakhti abbaaraha afartan sannadood ah ayuu dabiicaddoodii ugu dulqaatay cidlada. **19** Oo markuu toddoba quruumood ka baabbi'iyey dhulka Kancaan dabadeed ayuu dhulkoodii dhaxal u siiyey iyagii abbaaraha afar boqol iyo konton sannadood; **20** waxyaalahaas dabadeedna wuxuu siiyey xaakinno ilaa nebi Samuu'eel. **21** Dabadeed waxay weyddiisteen boqor, markaasaa Ilaah wuxuu iyagii siiyey Saa'uul ina Qiish oo ahaa nin reer Benyaamiin intii afartan sannadood ah. **22** Kolkuu isagii boqortooyadii ka wareejiyeyna, wuxuu u kiciyey iyagii Daa'uud inuu boqorkooda noqdo; kaasoo uu u markhaati furay isagoo leh, Waxaan ogaaday Daa'uud oo ina Yesay ah inuu yahay nin ah sida qalbigaygu doonayo oo samayn doona waxaan doonayo oo dhan. **23** Ninkan farcankiisii Ilaah siduu ballanqaaday ayuu Israa'iil ugaga keenay Badbaadiye kaasoo ah Ciise; **24** oo intuusan imanba, Yooxanaa wuxuu dadka Israa'iil oo dhan hore ugu wacdiyey baabtiiska toobadda. **25** Oo intii Yooxanaa shuqulkiisa dhammaynayay, wuxuu yidhi, Yaad u malaynaysaan inaan ahay? Anigu isagii ma ihi. Laakiin, bal eega, waxaa iga daba imanaya mid aanan istaahilin inaan kabaha cagihiisa ka furo. **26** Walaalayaalow, idinkoo ah farcankii Ibraahim iyo kuwa idinku dhex jira oo Ilaah ka cabsadow, innaga ayaa laynoo soo diray ereyga badbaadintan. **27** Waayo, kuwii Yeruusaalem joogay iyo taliyayaashoodii waa garan waayeen isaga iyo codadkii nebiyada oo sabti walba la akhriyi jiray, sidaas daraaddeed ayay waxyaalihii dhammeeyeen markay xukumeen isagii. **28** Oo in kastoo ayan ka helin sabab lagu dilo, ayay waxay Bilaatos weyddiisteen in la dilo. **29** Oo

markay dhammeeyeen waxyaalihii laga qoray oo dhan, ayay
geedkii ka soo dejiyeen oo xabaal geliyeen. **30** Laakiin Ilaah
baa ka sara kiciyey kuwii dhintay, **31** oo maalmo badan
waxaa isagii arkay kuwii kala yimid Galili ilaa Yeruusaalem
kuwaasoo hadda ah markhaati furayaashiisii xagga dadka.
32 Oo waxaannu idin keenaynaa war wanaagsan oo ku
saabsan ballankii awowayaasheen loo ballanqaaday, **33**
oo ah sidii Ilaah ballankaas ugu oofiyey carruurteenna
markuu Ciise sara kiciyey, sida ay Sabuurka labaadna ugu
qoran tahay. Waxaad tahay Wiilkayga, maantaan ku dhalay.
34 Isagii buu ka sara kiciyey kuwii dhintay inuusan mar
dambe qudhun ku noqon, sidaas daraaddeed ayuu sidan ku
hadlay, isagoo leh, Waxaan idin siin doonaa barakooyinka
runta ah oo Daa'uud loo ballanqaaday. **35** Saas aawadeed
wuxuu Sabuur kale ku yidhi, Kaaga quduuska ah uma
oggolaan doontid inuu qudhmo. **36** Maxaa yeelay, Daa'uud
markuu qarnigiisa ugu shaqeeyey talada Ilaah dabadeed
ayuu dhintay, waana lala xabaalay awowayaashiis, wuuna
qudhmay; **37** laakiin kii Ilaah sara kiciyey, ma uu qudhmin.
38 Sidaas darteed, walaalayaalow, garta in ninkan xaggiisa
dembidhaafka laydinkaga wacdiyey; **39** nin kasta oo isaga
rumaystana xaq baa lagaga dhigay wax walba oo sharciga
Muuse uusan xaq idinkaga dhigi karin. **40** Sidaas darteed
iska jira inaanay idinku dhicin wixii nebiyadu sheegeen iyagoo
leh, **41** Bal eega, kuwiinnan wax quudhsadow, yaaba oo
luma; Waayo, maalmihiinnii waxaan samaynayaa shuqul,
Oo ah shuqul aydnaan rumaysan doonin, haddii laydiin
sheego. **42** Kolkay baxayeen, dadkii waxay ka baryeen inay
hadalladaas sabtida dambe kula hadlaan. **43** Haddaba markii
sunagogga laga tegey, kuwa badan oo Yuhuud ah iyo kuwa
cibaadaysan oo Yuhuudda raacsan ayaa waxay raaceen
Bawlos iyo Barnabas, kuwaas oo la hadlayay iyaga oo ku
adkeeyey inay nimcada Ilaah ku sii wadaan. **44** Sabtida
dambe ayaa magaaladii oo dhan in yar mooyaane isugu timid
inay maqasho ereyga Ilaah. **45** Laakiin Yuhuuddu markay
arkeen dadkii faraha badnaa, waxaa iyaga ka buuxsamay
masayr, wayna beeneeyeen waxyaalihii Bawlos ku' hadlay,
waana caayeen. **46** Haddaba Bawlos iyo Barnabas ayaa
geesinimo ku hadlay iyagoo leh, Waxay ahayd lagama
maarmaan in ereyga Ilaah markii hore idinka laydinkula hadlo.
Laakiin idinku waad diiddeen, oo waxaad isku xukunteen sidii
kuwo aan istaahilin nolosha weligeed ah, oo bal eega, sidaas
aawadeed waxaannu u jeesanaynaa dadka aan Yuhuudda
ahayn. **(aiōnios g166)** **47** Maxaa yeelay, sidaasaa Rabbigu
nagu amray isagoo leh, Waxaan kaa dhigi doonaa iftiinka
quruumaha, Inaad badbaadinta u noqotid ilaa meeshii dunida
ugu fog. **48** Haddaba markii dadkii aan Yuhuudda ahayn taas
maqleen, ayay ku farxeen oo ereygii Ilaah ammaaneen; oo
waxaana rumaystay kuwii nolosha weligeed ah loo dhigay.
(aiōnios g166) **49** Ereygii Rabbigana waxaa lagu faafiyey
waddankii oo dhan. **50** Laakiin Yuhuuddu waxay soo kiciyeen
dumarkii cibaadada iyo sharafta lahaa iyo raggii madaxda
magaalada ahaa, silec bayna Bawlos iyo Barnabas ku
kiciyeen, oo soohdintoodii bay ka eryeen iyagii. **51** Laakiin
markay siigadii cagahooda ka dhabaandhabeen, dabadeed
ayay waxay yimaadeen Ikoniyon. **52** Xertiina waxaa ka
buuxsamay farxad iyo Ruuxa Quduuska ah.

14 Waxaa Ikoniyon ka dhacday inay wada galeen
sunagogga Yuhuudda, oo siday u hadleen aawadeed
dad badan oo Yuhuud iyo Gariigba ah ayaa rumaystay.
2 Laakiin Yuhuuddii caasiyiinta ahayd ayaa waxay dadkii
aan Yuhuudda ahayn ku kiciyeen oo si xun ugu direen
walaalihii. **3** Haddaba wakhti dheer ayay halkaas joogeen
iyagoo geesinimo ugu hadlaya Rabbiga, kaasoo markhaati u
furay ereyga nimcadiisa, wuxuuna siiyey inay calaamooyin
iyo yaabab gacmahooda ku sameeyaan. **4** Markaasaa dadkii
badnaa oo magaaladu kala qaybsameen, oo qaar waxay
raaceen Yuhuudda, qaarna rasuulladii. **5** Markii dadkii aan
Yuhuudda ahayn iyo Yuhuuddaba, iyaga iyo taliyayaashoodii,
ay ku yaaceen inay caayaan oo dhagxiyaan, **6** ayay
garteen, oo waxay u carareen magaalooyinkii la odhan jiray
Luka'oniya iyo Lustara iyo Derbe iyo dhulka ku wareegsan; **7**
meeshaasna ayay injiilka ku wacdiyeen dadka. **8** Lustara
waxaa fadhiyey nin aan cagaha xoog ku lahayn, oo tan iyo
markuu uurka hooyadii ka dhashay curyaan ahaa, kaasoo aan
weligiis socon. **9** Isagu wuxuu maqlay Bawlos oo hadlaya,
kaasoo indhaha aad ugu fiiriyey, gartayna inuu rumaysad uu
ku bogsan karo leeyahay, **10** wuxuuna cod dheer ku yidhi,
Cagahaaga sare isugu taag. Markaasuu booday oo socday.
11 Markii dadkii badnaa arkeen wixii Bawlos sameeyey, ayay
codkoodii sare u qaadeen, iyagoo afkii Luka'oniya ku leh,
Ilaahyadu waxay inoogu yimaadeen iyagoo sidii niman u eg.
12 Barnabasna waxay u bixiyeen Yubiter; Bawlosna waxay u
bixiyeen Merkuriyos, maxaa yeelay, wuxuu ahaa kii hadalka
waday. **13** Markaasaa wadaadkii Yubiter oo macbudkiisu ku
yiil magaalada horteeda, wuxuu irdaha keenay dibiyo, iyo
ubaxyo isku taxan, wuxuuna doonayay inuu dadkii badnaa
la sadqeeyo. **14** Laakiin rasuulladii Barnabas iyo Bawlos
markay maqleen, ayay dharkoodii jeexjeexeen, oo dadkii
badnaa ku soo dhex boodeen, iyagoo ku dhawaaqaya **15** oo
leh, Niman yahow, maxaad waxyaalahan u samaynaysaan?
Annagu waxaannu nahay niman idinla dabiicad ah, oo
waxaannu idiin keenaynaa war wanaagsan inaad ka soo
jeesataan waxyaalahan aan micnaha lahayn oo u jeesataan
Ilaaha nool, kaasoo sameeyey samada iyo dhulka iyo badda
iyo waxyaalaha ku jira oo dhan, **16** kaasoo qarniyada
tegey quruumaha oo dhan u oggolaaday inay jidadkooda ku
socdaan. **17** Hase ahaatee isu maragfurla'aan iskama sii
dayn, laakiin wanaag buu sameeyey, oo wuxuu samada idinka
siiyey roob iyo xilliyo barwaaqo ah, isagoo qalbiyadiinna
ka dherginaya cunto iyo farxad. **18** Markay waxyaalahaas
yidhaahdeen, ayay dadkii badnaa dhib kaga joojiyeen inay u
sadqeeyaan iyaga. **19** Laakiin waxaa Antiyokh iyo Ikoniyon
ka yimid Yuhuud, oo markay dadkii badnaa yeelsiiyeen,
ayay Bawlos dhagxiyeen, oo magaaladii ka jiideen, iyagoo u
malaynaya inuu dhintay. **20** Laakiin intii xertii hareerihiisii
taagnaayeen, ayuu kacay, markaasuu magaaladii galay;
maalintii dambena wuu ka baxay oo Barnabas u raacay
Derbe. **21** Oo markay magaaladaas injiilkii ku wacdiyeen oo
kuwo badan xer ka dhigeen, ayay ku noqdeen Lustara iyo
Ikoniyon iyo Antiyokh, **22** iyagoo nafihii xerta ku xoogaynaya,
kuna waaninaya inay iimaanka ku sii wadaan, iyagoo ku leh,
Waa inaynu dhibaatooyin badan ku galnaa boqortooyada
Ilaah. **23** Oo markay iyagii kiniisad walba waayeello uga
dooreen oo ay soon ku tukadeen, waxay iyagii ku ammaana

geliyeen Rabbiga ay rumaysteen. **24** Markaasay sii dhex
mareen Bisidiya oo yimaadeen Bamfuliya. **25** Oo kolkay
ereyga kaga hadleen Berga ayay waxay tageen Ataliya;
26 meeshaasna waxay uga dhoofeen Antiyokh, taasoo
ahayd meeshii iyaga lagaga ammaana geliyey nimcadii Ilaah
shuqulkii ay sameeyeen aawadiis. **27** Oo markay yimaadeen
oo kiniisaddii isu ururiyeen waxay uga warrameen waxyaalihii
Ilaah iyaga la sameeyey oo dhan iyo siduu albaabka iimaanka
ugu furay dadkii aan Yuhuudda ahayn. **28** Markaasay wakhti
aan yarayn xertii la joogeen.

15 Niman Yahuudiya ka yimid ayaa walaalihii wax baray
iyagoo leh, Haddaan caadada Muuse laydinku gudin,
badbaadi kari maysaan. **2** Oo markii Bawlos iyo Barnabas
wax aan yarayn kula murmeen oo ku su'aaleen iyaga,
ayaa walaalihii waxay doorteen Bawlos iyo Barnabas iyo
kuwo kale oo iyaga ka mid ah inay Yeruusaalem aadaan
oo ay u tagaan rasuulladii iyo waayeelladii inay su'aashan
kala hadlaan. **3** Sidaas daraaddeed iyagoo kiniisaddu soo
sagootiday, waxay sii dhex mareen Foynike iyo Samaariya,
iyagoo ka warramaya sidii dadkii aan Yuhuudda ahayn u soo
jeesteen; waxayna aad uga farxiyeen walaalihii oo dhan. **4**
Oo markay Yeruusaalem yimaadeen, ayaa kiniisaddii iyo
rasuulladii iyo waayeelladiiba soo dhoweeyeen, markaasay
waxay uga warrameen waxyaalihii Ilaah iyaga la sameeyey
oo dhan. **5** Laakiin waxaa kacay kuwo dariiqadii Farrisiinta
ahaa oo rumaysnaa, kuwaasoo leh, Waa in la gudo iyaga,
oo lagu amro inay sharciga Muuse xajiyaan. **6** Haddaba
rasuulladii iyo waayeelladii baa ururay inay xaajadan ka
tashadaan. **7** Oo kolkay wax badan su'aaleenna, Butros baa
istaagay oo ku yidhi iyagii, Walaalayaalow, waad og tihiin
in maalmo hore Ilaah dhexdiinna ka doortay in dadka aan
Yuhuudda ahayn ay afkayga ereygii injiilka ka maqlaan oo ay
rumaystaan. **8** Oo Ilaaha qalbiga garta ayaa u markhaati
furay iyaga, wuxuuna iyaga siiyey Ruuxa Quduuska ah siduu
innagana inoo siiyey; **9** oo inama kala soocin innaga iyo
iyaga, laakiin qalbiyadooda rumaysad buu ku nadiifiyey.
10 Haddaba maxaad Ilaah u jirrabaysaan inaad harqood
qoorta xerta saartaan, kaasoo innaga iyo awowayaasheen
aynaan qaadi karin? **11** Laakiin waxaan rumaysan nahay
inaynu ku badbaadi doonno nimcadii Rabbi Ciise siday ugu
badbaadi doonaan. **12** Dadkii badnaa oo dhammu way
wada aamuseen; wayna dhegaysteen Barnabas iyo Bawlos
markay uga warramayeen intay ahaayeen calaamooyinkii
iyo yaababkii Ilaah gacantooda ku sameeyey dadka aan
Yuhuudda ahayn dhexdooda. **13** Kolkay aamuseen dabadeed
ayaa Yacquub u jawaabay, isagoo leh, **14** Walaalayaalow, i
dhegaysta, Simecoon waa ka warramay sidii Ilaah markii
ugu horraysay u soo booqday dadka aan Yuhuudda ahayn
inuu dad uga soo bixiyo iyaga magiciisa aawadiis. **15**
Taasuna waxay raacsan tahay hadalladii nebiyada; siday ugu
qoran tahay, **16** Waxyaalahaas dabadeed waan soo noqon
doonaa, Oo mar labaad ayaan dhisi doonaa taambuuggii
Daa'uud oo dhacay; Oo mar labaad ayaan dhisi doonaa
jajabkiisa, Waanan taagi doonaa; **17** Si nimankii hadhay
ay Rabbiga u doondoonaan, Iyo quruumaha oo dhan oo
magacayga loogu yeedho, **18** Taas waxaa yidhi Rabbiga
waxyaalahaas muujiyey tan iyo bilowgii dunida. **(aiōn g165)**
19 Sidaas daraaddeed taladaydu waxay tahay inaynaan
dhibin kuwa ka mid ah dadka aan Yuhuudda ahayn oo Ilaah
u jeestay; **20** laakiin inaynu u qorno iyagii inay ka fogaadaan
wasakhnimada sanamyada, iyo sinada, iyo waxa la ceejiyo,
iyo dhiigga. **21** Maxaa yeelay, tan iyo qarniyadii hore waxaa
Muuse magaalo walba ku leeyahay kuwa dadka ku wacdiya
waxa isaga ku saabsan, oo sabti walba sunagogyadaa
laga akhriyaa. **22** Kolkaasay la wanaagsanaatay rasuulladii
iyo waayeelladii iyo kiniisaddii oo dhan inay iska dhex
doortaan niman ay Antiyokh ula diraan Bawlos iyo Barnabas,
kuwaas oo ahaa Yuudas oo la odhan jiray Barsabaas iyo
Silas oo ahaa niman madax ah walaalaha dhexdooda. **23**
Markaasay qoreen oo iyagii la direen warqad leh, Annagoo
ah rasuullada iyo walaalaha waayeellada ah waxaannu soo
salaamaynaa walaalaha ka mid ah dadka aan Yuhuudda
ahayn oo jooga Antiyokh iyo Suuriya iyo Kilikiya. **24**
Waxaannu maqallay in kuwo annaga naga tegey hadallo
idinku dhibeen, nafihiinnana rogayeen, kuwaasoo aannan u
amrin; **25** sidaas daraaddeed waxaa nala wanaagsanaatay,
annagoo isku qalbi noqonnay, inaannu soo dooranno niman
aannu idiinla soo dirno gacaliyayaashayadii Barnabas iyo
Bawlos, **26** kuwaasoo ah niman naftooda u biimeeyey
magicii Rabbigeenna Ciise Masiix aawadiis. **27** Sidaas
aawadeed waxaannu soo dirnay Yuudas iyo Silas kuwaasoo
iyaguna afka idiinka sheegi doona waxyaalahaas oo kale.
28 Waxaa la wanaagsanaatay Ruuxa Quduuska ah iyo
annagaba inaannan idin saarin culaab ka weyn waxyaalahan
waajibka ah. **29** Waa inaad ka fogaataan waxa sanamyada
loo sadqeeyo, iyo dhiig, iyo waxa la ceejiyo, iyo sinada.
Kuwaas haddaad iska dhawrtaan si wanaagsan baad yeeli
doontaan. Nabadgelyo. **30** Sidaas daraaddeed, kolkii la diray
ayay waxay yimaadeen Antiyokh; oo markay dadkii badnaa
isu ururiyeen dabadeed waxay u dhiibeen warqaddii. **31**
Markay akhriyeenna ayay waanadii ku farxeen. **32** Yuudas
iyo Silas, iyagoo qudhooduna nebiyo ahaa, ayay hadallo
badan walaalihii ku waaniyeen oo ku xoogeeyeen. **33** Oo
markay muddo joogeen dabadeed ayaa walaalihii nabad ugu
direen kuwii iyagii u soo diray. **34** Laakiin waxaa Silas la
wanaagsanaatay inuu meeshaas sii joogo. **35** Laakiin Bawlos
iyo Barnabas ayaa Antiyokh sii joogay, oo waxay kuwo badan
oo kale la barayeen oo kula wacdiyeyeen ereyga Rabbiga.
36 Maalmo dabadeed Bawlos ayaa wuxuu Barnabas ku yidhi,
Hadda aynu ku noqonno oo booqanno walaalaha jooga
magaalo kasta oo aynu ereyga Rabbiga ku wacdinnay inaan
soo aragno siday yihiin. **37** Barnabas wuxuu doonayay inay
kaxaystaan Yooxanaa oo la odhan jiray Markos. **38** Laakiin
Bawlos waxaa la wanaagsanaatay inayan kaxaysan isaga
kaasoo iyaga kaga tegey Bamfuliya oo aan shuqulkii iyaga u
raacin. **39** Waxaa dhacay khilaaf weyn; sidaas daraaddeed
way kala tageen, markaasaa Barnabas kaxaystay Markos, oo
wuxuu u dhoofay Qubrus; **40** laakiin Bawlos wuxuu doortay
Silas, markaasuu baxay isagoo ay walaalihii ku ammaana
gelinayaan nimcadii Ilaah. **41** Oo wuxuu dhex maray Suuriya
iyo Kilikiya isagoo kiniisadihii xoogaynaya.

16 Oo wuxuu kaloo yimid Derbe iyo Lustara; oo bal
eega, halkaas waxaa joogay nin xer ah oo la odhan
jiray Timoteyos, oo ahaa Yahuudiyad rumaysan wiilkeed,
aabbihiise wuxuu ahaa Gariig. **2** Isagana walaalihii Lustara

iyo Ikoniyon joogay baa u marag furay. **3** Bawlos wuxuu
doonayay inuu isagu raaco; markaasuu waday oo guday,
Yuhuudda meelahaas joogtay darteed; maxaa yeelay,
kulligood way wada ogaayeen in aabbihiis uu Gariig ahaa. **4**
Oo intay magaalooyinka dhex marayeen, waxay u dhiibeen
amarradii rasuulladii iyo waayeelladii Yeruusaalem joogay soo
amreen, inay dhawraan. **5** Haddaba kiniisadihii iimaankay ku
xoogoobeen, oo maalin kastaba tiradoodu waa kordhaysay. **6**
Markaasay waxay dhex mareen dhulka Farugiya iyo Galatiya
iyagoo Ruuxa Quduuska ahu u diiday inay ereyga kaga
dhex hadlaan Aasiya, **7** oo markay Musiya u dhowaadeen
waxay isku dayeen inay Bituniya galaan; laakiin Ruuxa
Ciise uma oggolaan; **8** markaasay soo dhaafeen Musiya oo
waxay yimaadeen Taroo'as. **9** Oo habeennimo ayaa Bawlos
wax riyo ku arkay. Waxaa taagnaa nin reer Makedoniya ah
isagoo ka baryaya oo leh, Makedoniya kaalay oo na caawi.
10 Oo markuu riyadii arkay dabadeed markiiba waxaannu
doonnay inaannu Makedoniya tagno, taasoo nala noqotay in
Ilaah noogu yeedhay inaannu iyaga injiilka ku wacdinno.
11 Haddaba ayaannu Taroo'as ka dhoofnay, oo waxaannu
toos u aadnay Samotraki, maalintii xigtayna waxaannu
nimid Ne'abolis; **12** markaasaannu meeshaas ka tagnay, oo
waxaannu aadnay Filiboy, taas oo ah magaalomadaxda reer
Makedoniya, oo ay reer Rooma u taliyaan, magaaladaas
waxaannu joognay dhawr maalmood. **13** Maalintii sabtida
ahayd ayaannu iridda ka baxnay, oo waxaannu tagnay
webi dhinaciis, meeshaas oo aannu u malaynay meel
lagu tukado; markaasaannu fadhiisannay, oo waxaannu la
hadallay dumarkii urursanaa. **14** Oo naag Ludiya la odhan
jiray, oo dhar guduudan iibin jirtay, oo magaalada Tu'ateyra
ka iman jirtay, oo Ilaah caabudi jirtay baa na maqashay;
taasoo Rabbigu qalbigeeda furay inay dhegaysato waxyaalihii
Bawlos ku hadlay. **15** Oo markii la baabtiisay iyada iyo
dadkii gurigeeda, ayay naga bariday iyadoo leh. Haddaad
qiyaasaysaan inaan Rabbiga aamin u ahay, gurigayga
kaalaya oo jooga. Waana na yeelsiisay. **16** Oo waxaa
dhacday, markii aannu u sii soconnay meeshii lagu tukan
jiray, in ay naga hor timid gabadh jinni wax sheega qabtaa,
taasoo waxsheegiddeeda faa'iido badan ugu keeni jirtay
sayidyadeeda. **17** Taasaa Bawlos iyo annaga na soo raacday,
wayna qaylisay iyadoo leh, Nimankanu waa addoommadii
Ilaaha ugu sarreeya, kuwaasoo idinku wacdiyaya jidka
badbaadada. **18** Sidaasna maalmo badan ayay yeelaysay.
Laakiin Bawlos oo ka xumaaday ayaa u jeestay oo jinnigii ku
yidhi, Magaca Ciise Masiix ayaan kugu amrayaa inaad iyada
ka soo baxdid. Markaasuu saacaddiiba ka soo baxay. **19**
Laakiin sayidyadeedii, markay arkeen in rajadii faa'iidadoodu
dhammaatay, ayay Bawlos iyo Silas qabteen, oo waxay
u jiideen suuqa, taliyayaasha hortooda, **20** oo markay
xaakinnadana u keeneen, waxay yidhaahdeen, Nimankanu
iyagoo Yuhuud ah ayay si weyn magaaladayada u dhibayaan,
21 oo waxay na barayaan caadooyin aan noo xalaal ahayn
inaannu aqbalno oo yeelno annagoo reer Rooma ah. **22**
Markaasaa dadkii badnaa ku wada kaceen; oo xaakinnadiina
dharkoodii bay ka jeexeen, waxayna ku amreen in la uleeyo.
23 Oo markay ulo badan ku dhufteen, ayay xabsiga ku
rideen iyagoo ku amraya xabsihayihii inuu aad u ilaaliyo; **24**
isaguna markuu amar caynkaas ah helay, wuxuu iyagii ku
riday xabsigii ugu hooseeyey, cagahoodana qori buu aad
ugu xidhay. **25** Laakiin abbaaraha habeenbadhka Bawlos
iyo Silas ayaa tukanayay oo Ilaah gabay ku ammaanayay,
maxaabiistuna way dhegaysanayeen; **26** oo filanla'aan
waxaa dhacay dhulgariir weyn, sidaas darteed aasaaskii
xabsigu waa ruxmay; oo markiiba albaabbadii oo dhammu
waa wada furmeen; mid walbana silsiladihiisii waa ka
furmeen. **27** Xabsihayihiina markuu hurdada ka toosay oo
arkay albaabbadii xabsiga oo wada furmay, ayuu seeftiisii
la baxay oo ku dhowaaday inuu isdilo, maxaa yeelay,
wuxuu u malaynayay maxaabiistii inay baxsatay. **28** Laakiin
Bawlos baa cod weyn ku qayliyey isagoo leh, Waxba ha
isyeelin; maxaa yeelay, kulligayo halkaannu wada joognaa.
29 Markaasuu cid u diray siraaddo, oo gudaha ku booday
isagoo baqdin la gargariiraya, oo wuxuu ku hor dhacay
Bawlos iyo Silas, **30** markaasuu dibadda u soo saaray, oo ku
yidhi, Sayidyadow, maxaa igu waajib ah inaan yeelo inaan
ku badbaado? **31** Kolkaasay ku yidhaahdeen, Rumayso
Rabbi Ciise, waadna badbaadi doontaa, adiga iyo dadka
gurigaaguba. **32** Oo ereyga Rabbiga ayay kula hadleen
isaga iyo kuwii gurigiisa joogay oo dhan. **33** Markaasuu
wakhtiga habeenka qudhiisa iyagii kaxeeyey oo nabrahoodii
ka maydhay; oo markiiba waa la baabtiisay isagii iyo dadkiisii
oo dhanba. **34** Haddaba gurigiisuu iyagii keenay oo cunto
hor dhigay. Isagoo Ilaah rumaysanna ayuu aad ula farxay
kuwii gurigiisa joogay oo dhan. **35** Laakiin kolkii ay maalin
noqotay ayaa xaakinnadii waxay direen saraakiishii oo leh,
Nimankaas sii daa. **36** Markaasaa xabsihayihii hadalladaas
u sheegay Bawlos, oo wuxuu ku yidhi, Xaakinnadii baa
amar soo diray in laydin sii daayo; haddaba soo baxa oo
nabad ku taga. **37** Laakiin Bawlos baa wuxuu iyagii ku yidhi,
Caddaan bay noogu garaaceen annagoo aan nala xukumin
oo ah niman reer Rooma, oo waxayna nagu rideen xabsi;
imminkana ma qarsoodii bay nooga saarayaan? Sidaas ma
aha; laakiin iyaga qudhoodu ha yimaadeen oo dibadda ha
noo saareen. **38** Haddaba saraakiishii baa hadalladaas u
sheegay xaakinnadii; oo kolkay maqleen inay reer Rooma
yihiin ayay baqeen. **39** Markaasay yimaadeen oo cafi
ka baryeen; oo kolkay dibadda u soo saareenna, waxay
weyddiisteen inay magaalada ka tagaan. **40** Oo markay
xabsigii ka soo baxeen waxay galeen gurigii Ludiya, oo
kolkay walaalihii arkeenna ayay dhiirigeliyeen oo ka tageen.

17 Haddaba markay sii dhex mareen Amfibolis iyo
Abollooniya ayay waxay yimaadeen Tesaloniika
meeshaas oo sunagogga Yuhuuddu ahaa; **2** oo Bawlos sidii
caadadiisu ahayd, ayuu iyagii u galay, oo saddex sabtiyoodna
ayuu Qorniinka kala hadlay, **3** isagoo caddaynaya oo
muujinaya inay waajib ahayd in Masiixu silco oo ka soo
sara kaco kuwii dhintay, wuxuuna yidhi, Ciisahan aan idinku
wacdiyey waa Masiixa. **4** Oo waxaa la rumaysiiyey oo
Bawlos iyo Silas isku daray qaar iyaga ka mid ah oo ahaa
Gariig fara badan oo cibaadaysan iyo dumarka madaxda ah
oo aan fara yarayn. **5** Laakiin Yuhuuddii oo ka masayrsan
ayaa nimanka suuqa ka soo kaxaysatay kuwo shar leh, urur
bayna isu keeneen, oo magaaladii bay buuq ka dhigeen;
oo markay gurigii Yasoon weerareen ayay waxay dooneen
inay iyagii dadka u soo saaraan. **6** Oo markay waayeen,

ayay Yasoon iyo kuwo walaalo ah ku hor jiideen taliyayaashii
magaalada iyagoo ku qaylinaya oo leh, Kuwii dunida rogay
ayaa halkanna yimid, **7** iyagoo uu Yasoon martiggeliyey;
kuwaas oo dhanna waxay falaan wax ka gees ah amarrada
Kaysar, iyagoo leh, Waxaa jira boqor kale oo Ciise ah. **8**
Markaasay dhib geliyeen dadkii badnaa iyo taliyayaashii
magaalada oo waxyaalahaas maqlay. **9** Oo kolkay Yasoon
iyo kuwii kale dammiin ka qaadeen, ayay sii daayeen. **10**
Oo markiiba walaalihii waxay habeennimo Bawlos iyo Silas
u direen Beroya, kuwaas oo kolkay meeshaas yimaadeen
galay sunagogga Yuhuudda. **11** Haddaba kuwaasu waa ka
sharaf badnaayeen kuwii Tesaloniika joogay, maxaa yeelay,
ereygay aqbaleen iyagoo xiiso weyn u qaba oo maalin kasta
baadhaya Qorniinka inay hubsadaan waxyaalahaasi inay
sidaas yihiin iyo in kale. **12** Sidaas darteed kuwa badan
oo iyaga ka mid ah baa rumaystay iyo dumar Gariig ah
oo sharaf leh iyo niman aan fara yarayn. **13** Laakiin kolkii
Yuhuuddii Tesaloniika joogtay ogaatay in Bawlos ereyga
Ilaah Beroya ku wacdiyey, ayay meeshaasna yimaadeen
oo qas iyo dhib geliyeen dadkii badnaa. **14** Markaasaa
walaalihii kolkiiba Bawlos u direen inuu tago ilaa badda; Silas
iyo Timoteyosna halkaasay weli joogeen. **15** Laakiin kuwii
Bawlos ambabbixiyey waxay isagii keeneen ilaa Ateenay;
markaasay ka tageen iyagoo Silas iyo Timoteyos amar u
qaadaya inay degdeg u yimaadaan. **16** Haddaba Bawlos intuu
Ateenay ku sugayay iyagii, ruuxiisu waa kacay markuu arkay
magaalada oo sanamyo ka buuxaan. **17** Saas daraaddeed
ayuu Yuhuuddii iyo nimankii cibaadaysnaa kula xaajooday
sunagogga, suuqa dhexdiisana ayuu maalin walba kula
xaajooday kuwii kula kulmayba. **18** Waxaana la kulmay
isagii kuwo ka mid ah faylosuufiinta Ebikuriyiin iyo Istoo'ikiin
ah. Qaar baa waxay yidhaahdeen, Ninkan dawdarka ihi
muxuu odhan doonaa? Qaar kalena waxay yidhaahdeen,
Wuxuu u eg yahay nin ilaahyo qalaad wax ka sheega; maxaa
yeelay, wuxuu dadkii ku wacdiyey Ciise iyo sarakicidda. **19**
Markaasay isagii qabteen, oo waxay u kaxeeyeen Are'obagos
iyagoo ku leh, Ma ogaan karnaa waxay tahay waxbariddan
cusub oo aad ku hadlaysid? **20** Waayo, waxaad dhegahayaga
maqashiisaa waxyaalo qalaad. Sidaa darteed waxaannu
doonaynaa inaannu ogaanno waxyaalahanu waxay yihiin.
21 (Haddaba reer Ateenay oo dhammi iyo dadkii qalaad oo
halkaas degganaa, wakhtigooda wax kale kuma ay dhaafin
inay sheegaan ama maqlaan wax cusub mooyaane.) **22**
Markaasaa Bawlos oo Are'obagos dhex taagan wuxuu yidhi,
Nimankiinan reer Ateenay ahow, wax kasta waxaan idinku
garanayaa inaad tihiin kuwo ilaahyada ka cabsada. **23**
Waayo, markaan soo socday oo aan arkay waxyaalaha aad
caabuddaan waxaan soo arkay oo kale meel allabari oo
lagu qoray, Waxaa leh ilaah aan la oqoon. Haddaba waxaad
oqoonla'aanta ku caabuddaan ayaan wax idiinka sheegayaa.
24 Ilaaha sameeyey dunida iyo waxyaalaha ku jira oo dhanba,
oo ah Rabbiga samada iyo dhulka, ma deggana macbudyo
gacmo lagu sameeyey, **25** gacmo dadna looguma adeego
sidii isagoo wax u baahan, maxaa yeelay, dhammaan isagaa
siiya nolosha iyo neefta iyo wax walbaba; **26** oo quruun
kasta oo bini-aadmi ah ayuu isaga mid dhigay inay dunida
dusheeda oo dhan degganaadaan isagoo gooyay xilliyaduu
hore u diyaarshay iyo xadadka degmooyinkooda; **27** inay
Ilaah doondoonaan, in hadday suurtowdo ay haabhaabtaan
oo ay helaan isaga, in kastoo uusan ka fogayn midkeen kasta;
28 maxaa yeelay, isagaynu ku nool nahay, kuna soconnaa,
kuna jirnaa; sidaasoo kuwo ka mid ah gabayayaashiinnu ay
yidhaahdeen, Weliba innaguna waxaynu nahay farcankiisa.
29 Haddaba innagoo ah Ilaah farcankiis waa inaynaan ka
fikirin in Ilaahnimadu ay la mid tahay dahab ama lacag ama
dhagax oo lagu xardhay sancada iyo farsamada dadka.
30 Haddaba wakhtiyadii oqoonla'aanta Ilaah baa dhaafay,
laakiin hadda wuxuu dadka ku amrayaa in dhammaantood
meel kastaba ha joogeene ay soo toobadkeenaan; **31** maxaa
yeelay, wuxuu dhigay maalin uu dunida si xaq ah ugu xukumi
doono ninkuu doortay, taasoo uu dhammaan ugu caddeeyey
sarakicidda uu isagii ka soo sara kiciyey kuwii dhintay. **32**
Haddaba kolkay maqleen wax ku saabsan ka soo sarakicidda
kuwii dhintay, qaar waa ku qosleen, laakiin qaar kale waxay
yidhaahdeen, Mar kale ayaannu waxan kaa maqli doonnaa.
33 Haddaba Bawlos waa ka dhex tegey iyagii. **34** Laakiin
niman baa raacay isagii oo rumaystay; kuwaasoo ay ka mid
ahaayeen Diyonusiyos ki Are'obagos, iyo haweenay la odhan
jiray Damaris, iyo kuwo kale oo la socdayba.

18 Waxyaalahaas dabadeed Ateenay ayuu ka tegey,
oo wuxuu yimid Korintos. **2** Meeshaasna wuxuu ka
helay Yuhuudi Akula la odhan jiray, oo reer Bontos ah,
oo mar dhow haweenaydiisa Bariskilla kala yimid Itaaliya,
maxaa yeelay, Kalawdiyos baa ku amray Yuhuudda oo dhan
inay Rooma ka tagaan; wuuna u yimid iyagii. **3** Isaguna la
shuqul buu ahaa, sidaas darteed ayuu ula joogay iyagii,
wayna shaqeeyeen; waayo, xagga shuqulkooda waxay
ahaayeen taambuug-sameeyayaal. **4** Oo wuxuu sabti walba
sunagogga kula doodi jiray oo soo jeedin jiray Yuhuud iyo
Gariigba. **5** Laakiin markii Silas iyo Timoteyos Makedoniya ka
yimaadeen, hadalka ayaa haystay Bawlos isagoo Yuhuudda
hortooda ka sheegaya in Ciise yahay Masiixa. **6** Oo markay
is hor taageen oo caytameen, isagu dharkiisuu hurgufay
oo ku yidhi iyagii, Dhiiggiinnu madaxiinna ha dul ahaado;
anigu nadiif baan ahay, hadda ka dib waxaan u tegi doonaa
dadka aan Yuhuudda ahayn. **7** Markaasuu meeshaas
ka tegey, oo wuxuu galay gurigii ninka Tiitos Yuustos la
odhan jiray, kaasoo Ilaah caabudi jiray, oo gurigiisu ku
xigay sunagogga. **8** Markaasaa Kirisbos oo sunagogga u
sarreeyey baa Rabbiga rumaystay, isaga iyo kuwii gurigiisa
oo dhanba; kuwo badan oo reer Korintos ahna ayaa markay
maqleen rumaystay, oo waa la baabtiisay. **9** Haddaba
Rabbiga ayaa wuxuu Bawlos habeennimo riyo ku yidhi, Ha
cabsanin, laakiin hadal, hana aamusin; **10** maxaa yeelay,
anaa kula jooga, ninnana kuma dhici doono inuu wax ku
yeelo, waayo, dad badan baan magaaladan ku leeyahay. **11**
Meeshaasna sannad iyo lix bilood ayuu joogay, oo wuxuu
dhexdooda barayay ereyga Ilaah. **12** Laakiin kolkii Galliyo
ahaa taliyaha Akhaya, Yuhuuddii oo isku qalbi ah baa ku
kacday Bawlos, oo waxay hor keeneen kursigii xukumaadda
iyagoo leh, **13** Ninkanu wuxuu dadka yeelsiiyaa inay Ilaah
u caabudaan si sharciga ka gees ah. **14** Laakiin kolkii
Bawlos u dhowaa inuu afkiisa kala qaado ayaa Galliyo
Yuhuuddii ku yidhi, Kuwiinnan Yuhuudda ahow, xaajadii
hadday tahay xaqdarro ama xumaan shar ah, sababtaas

waan idiinku dulqaadan lahaa; **15** laakiin hadday yihiin
su'aalo ku saabsan hadallo iyo magacyo iyo sharcigiinna,
idinka qudhiinnu fiiriya, maxaa yeelay, anigu dooni maayo
inaan waxyaalahaas xaakin u ahaado. **16** Markaasuu iyagii
ka eryay kursigii xukumaadda. **17** Kolkaasay kulligood waxay
qabteen Sostenees oo sunagogga u sarreeyey, wayna ku
garaaceen isagii kursigii xukumaadda hortiisa. Galliyona dan
kama gelin waxyaalahaas. **18** Markaasaa Bawlos maalmo
badan sii joogay, dabadeed ayuu walaalihii ka tegey, oo
wuxuu u dhoofay Suuriya, isagoo ay la socdaan Bariskilla iyo
Akula, wuxuuna Kenekhreya hore ugu xiirtay madaxa, maxaa
yeelay, nidar buu galay. **19** Markaasay waxay yimaadeen
Efesos, oo halkaasuu iyagii kaga tegey; laakiin isagu wuxuu
galay sunagogga oo la dooday Yuhuuddii. **20** Oo markay
weyddiisteen inuu wakhti ka sii dheer joogo, ma uu oggolaan;
21 laakiin markuu ka tegey ayuu ku yidhi, Mar kalaan idiin
soo noqon doonaa haddii Ilaah doonayo, markaasuu Efesos
ka dhoofay. **22** Oo markuu Kaysariya ku soo degay, ayuu
wuxuu u aaday oo salaamay kiniisadda, markaasuu Antiyokh
aaday. **23** Markuu intii mudda ah meeshaas joogayna, wuu
ka tegey, markaasuu meel meel u sii dhex maray dalalka
Galatiya iyo Farugiya isagoo xertii adkaynaya. **24** Haddaba
waxaa Efesos yimid Yuhuudi Abolloos la odhan jiray oo reer
Iskanderiya ahaa, oo wuxuu ahaa nin hadalyaqaan ah, oo
Qorniinka garasho xoog leh u leh. **25** Ninkaas jidka Rabbiga
hore baa loo baray; oo isagoo ruuxa ku kulul ayuu ku hadlay
oo hagaag u baray waxyaalihii Ciise ku saabsanaa, isagoo
garanaya baabtiiskii Yooxanaa oo keliya; **26** oo wuxuu
bilaabay inuu geesinimo kaga dhex hadlo sunagogga. Laakiin
Bariskilla iyo Akula, markay maqleen isagii, ayay kaxaysteen,
kolkaasay aad ugu sii caddeeyeen jidka Ilaah. **27** Oo markuu
damcay inuu u sii dhaafo Akhaya, ayaa walaalihii dhiiro
geliyeen, oo waxay xerta u qoreen inay soo dhoweeyaan
isagii; markuu yimidna aad buu u caawiyey iyagii, kuwaasoo
nimco ku rumaystay, **28** maxaa yeelay, si xoog leh ayuu
Yuhuuddii u garansiiyey oo caddaan ugu tusay Qorniinka in
Ciise yahay Masiixa.

19 Haddaba waxaa dhacay, markii Abolloos Korintos
joogay, in Bawlos oo soo dhex maray waddanka sare
yimid Efesos, oo halkaas wuxuu kula kulmay kuwo xer
ah. **2** Markaasuu ku yidhi iyagii, Ruuxa Quduuska ah ma
hesheen markaad rumaysateen? Kolkaasay ku yidhaahdeen,
Maya, maba aannu maqlin in Ruuxa Quduuska ahi jiro iyo
in kale. **3** Markaasuu ku yidhi, Haddaba maxaa laydinku
baabtiisay? Oo waxay ku yidhaahdeen, Baabtiiskii Yooxanaa.
4 Bawlosna wuxuu ku yidhi, Yooxanaa wuxuu dadka ku
baabtiisay baabtiiska toobadda, isagoo dadkii ku leh, Waa
inaad rumaysataan kan iga daba iman doona, isagoo ula
jeeda Ciise. **5** Oo markay waxaas maqleen, waxaa iyagii lagu
baabtiisay Rabbi Ciise magiciisa. **6** Markii Bawlos gacmaha
dul saarayna ayaa Ruuxa Quduuska ahu ku soo degay iyagii;
markaasay afaf kale ku hadleen oo ay wax sii sheegeen; **7**
nimankii oo dhanna waxay ahaayeen abbaaraha laba iyo
toban. **8** Haddaba sunagogga ayuu galay, oo meeshaas
ayuu saddex bilood geesinimo kaga dhex hadlay, isagoo
dadka la doodaya oo u soo jeedinaya waxyaalo ku saabsan
boqortooyada Ilaah. **9** Laakiin qaarkood markay madax
adkaadeen oo caasiyoobeen, iyagoo xumaan kaga hadlaya
Jidka dadkii badnaa hortooda, ayuu iyagii ka tegey oo xertii
ka soo soocay, oo maalin walba ayuu dad kula doodi jiray
iskoolka Turannos. **10** Taasuna laba sannadood ay socotay,
si dadkii Aasiya degganaa, oo Yuhuud iyo Gariigba lahaa,
ay u wada maqleen ereyga Rabbiga. **11** Ilaahna wuxuu
gacmaha Bawlos ku sameeyey cajaa'ibyo khaas ah, **12**
sidaas aawadeedna waxaa jidhkiisa kuwii bukay looga keenay
marooyin yaryar ama macawiso, markaasaa cudurradii iyagii
daayeen, jinniyadiina waa ka baxeen. **13** Laakiin kuwo
Yuhuudda wareegi jirtay ka mid ah oo jinniyosaarayaal ah
baa waxay ku talo jireen inay kuwii jinniyada qabay ka dul
yidhaahdaan magaca Rabbi Ciise, iyagoo leh, Waxaan idinku
dhaarinayaa Ciisaha Bawlos dadka ku wacdiyo. **14** Waxaa
jiray oo sidaas sameeyey toddoba wiil oo Iskeba dhalay,
kaasoo ahaa wadaad sare oo Yuhuudi ah. **15** Markaasaa
jinnigii u jawaabay oo ku yidhi iyagii, Ciise ayaan garanayaa,
Bawlosna waan aqaan, idinkuse yaad tihiin? **16** Haddaba
ninkii jinniga qabay baa ku booday iyagii, wuuna ka xoog
badiyey kulligood, oo ka adkaaday, sidaas darteed ayay
gurigaas ka carareen, iyagoo qaawan oo dhaawacan. **17**
Markaasaa waxaa taas wada ogaaday Yuhuuddii iyo Gariigtii
oo dhan oo Efesos joogtay; baqdinna waa wada gashay
dhammaantood, magaca Rabbi Ciisena waa la weyneeyey.
18 Markaasaa qaar badan oo rumaystay yimaadeen iyagoo
qiranaya oo caddaysanaya falimahooda. **19** Kuwii sixir fali
jirayna qaarkood intay kitaabbadoodii ururiyeen ayay dadka
hortooda ku wada gubeen; wayna tiriyeen qiimadooda, oo
waxay arkeen inay ahayd konton kun oo gogo' oo lacag ah.
20 Sidaasaa ereygii Rabbigu xoog ugu batay oo u adkaaday.
21 Haddaba markii waxyaalahaasu dhammaadeen ayaa
Bawlos ruuxiisa kula talo jiray inuu Yeruusaalem tago markuu
Makedoniya iyo Akhaya sii dhex maray dabadeed, isagoo
leh, Markaan meeshaas tago dabadeed, waa inaan Roomana
arko. **22** Markaasuu wuxuu Makedoniya u diray laba ka mid
ah kuwii isaga u adeegi jiray oo ahaa Timoteyos iyo Erastos,
isaga qudhiisuse wuxuu ku hadhay Aasiya intii muddo ah. **23**
Haddaba waxaa wakhtigaas kacday rabshad aan yarayn oo
ku saabsan Jidka. **24** Maxaa yeelay, ninkoo Deemeetriyos
la odhan jiray oo lacagtume ahaa, oo macbudyo yaryar oo
Di'ana lacag ka samayn jiray, wuxuu sancaawiyadii u keeni
jiray faa'iido aan yarayn; **25** kuwaasoo uu isla soo ururiyey
raggii la shuqul ahaa isagoo ku leh, Niman yahow, waad
og tihiin inaynu shuqulkan ka helno hodantinimadeenna.
26 Waxaad arkaysaan oo aad maqlaysaan in Bawloskanu
sasabay oo jeediyey dad badan, oo aan kuwii Efesos oo
keliya ahayn, laakiin kuwii joogay Aasiya badidood, isagoo
leh, Ilaahyo gacmo lagu sameeyo, ilaahyo ma aha. **27** Khatar
uma aha shuqulkeenna oo keliya in la quudhsado, laakiin
waxay khatar u tahay oo kale in macbudka ilaahadda weyn
oo Di'ana la fududaysto, weynaanteedana laga baabbi'iyo,
taasoo Aasiya oo dhan iyo duniduba ay wada caabudaan.
28 Oo markay taas maqleen, aad bay u cadhoodeen, wayna
dhawaaqeen iyagoo leh, Waxaa weyn Di'anada reer Efesos.
29 Magaaladii oo dhammuna waa wada qasnayd; waxayna
qabsadeen Gayos iyo Aristarkhos oo ahaa niman reer
Makedoniya oo la socdaali jiray Bawlos, markaasay iyagoo
isku wada qalbi ah te'atradii ku yaaceen. **30** Kolkii Bawlos

damcay inuu dadkii dhex galo, xertii uma ay oggolaan isagii.
31 Haddaba qaar ka mid ah madaxda Aasiya oo saaxiibbo
u ahaa isagii ayaa u soo cid diray, oo waxay ka baryeen
inuusan isku biimayn te'atradii. **32** Haddaba qaar wax bay
ku qayliyeen, qaar kalena wax kalay ku qayliyeen, maxaa
yeelay, ururkii waa qasnaa, badidooduna ma ay garanayn
waxay isugu yimaadeen. **33** Markaasay Aleksanderos ka
soo saareen dadkii badnaa isagoo ay Yuhuuddii hore u soo
tuurayaan. Markaasaa Aleksanderos gacan taagay, oo wuxuu
damci lahaa inuu af isku daafaco dadka hortiisa. **34** Laakiin
kolkay garteen inuu Yuhuudi yahay ayay dhammaan intii
laba saacadood ah isku cod ku qayliyeen iyagoo leh, Waxaa
weyn Di'anada reer Efesos. **35** Markuu karaanigii magaaladu
aamusiiyey dadkii badnaa, ayuu ku yidhi, Nimankiinan reer
Efesosow, ninkee baan oqoon in magaalada Efesos ay tahay
ta ilaalisa macbudka Di'anada weyn iyo sanamkii Yubiter
ka soo dhacay? **36** Waxyaalahaasu waa wax aan la dafiri
karin, sidaas daraaddeed waxaa idinku waajib ah inaad
xasilloonaataan oo aydnaan samayn wax qamaam ah. **37**
Waayo, waxaad halkan keenteen nimankan iyagoo aan ahayn
kuwo macbudyo dhaca ama kuwo caaya ilaahaddeenna.
38 Sidaas daraaddeed haddii Deemeetriyos iyo kuwa la
shuqul ah ay nin wax ku haystaan, maxkamadahu waa furan
yihiin, xaakinnona waa jiraan; haddaba ha isdacweeyaan. **39**
Laakiin haddii aad doonaysaan wax ku saabsan axwaal kale,
waxaa lagu gar gooyn doonaa ururkii sharciga. **40** Haddaba
waxaa khatar inoo ah in laynagu ashtakeeyo rabshaddii
maanta aawadeed, iyadoo aan sababu u jirin; taasoo aynaan
kari doonin inaynu wax ka sheegno buuqan. **41** Oo goortuu
waxyaalahaas ku hadlay dabadeed ayuu ururkii kala diray.

20 Markii rabshaddii dhammaatay dabadeed Bawlos
ayaa xertii u cid diray oo dhiirrigeliyey, markaasuu
nabadgelyeeyey oo baxay inuu Makedoniya tago. **2** Oo kolkuu
meelahaas sii dhex maray oo uu hadal badan ku dhiirrigeliyey
iyagii, ayuu wuxuu yimid dalka Gariigta. **3** Oo markuu saddex
bilood meeshaas joogay, oo Yuhuuddu shirqool u dhigtay,
markuu u dhowaa inuu Suuriya u dhoofo, ayuu wuxuu
goostay inuu Makedoniya ku soo dhex noqdo. **4** Waxaana
isagii ilaa Aasiya sii raacay Soobater ina Burhus oo reer
Beroya ah, iyo Aristarkhos iyo Sekundos oo reer Tesaloniika
ah, iyo Gayos oo reer Derbe ah, iyo Timoteyos, iyo Tukhikos
iyo Torofimos oo reer Aasiya ah. **5** Laakiin kuwaasu mar
horay tageen oo waxay nagu sugayeen Taroo'as. **6** Maalmihii
Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-lahayn dabadeed waxaannu ka
dhoofnay Filiboy, oo shan maalmood ayaan iyagii ugu nimid
Taroo'as; taasoo aannu toddoba maalmood joognay. **7**
Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka markaannu isugu
nimid inaannu kibis jejebinno, ayaa Bawlos la hadlay iyagii,
isagoo ku talo jira inuu maalinta dambe tago, hadalkiina
ilaa habeenbadhkii ayuu sii dheereeyey. **8** Siraaddo badan
baa ka baxayay qowladda sare oo aannu ku urursanayn.
9 Waxaana daaqadda fadhiyey nin dhallinyaro ah oo la
odhan jiray Yutukhos, isagoo hurdo weyn la dhacay; oo intii
Bawlos weli hadalkii sii dheeraynayay ayaa wiilkii oo aad u
hurdaysan dabaqaddii saddexaad ka soo dhacay, oo isagoo
meyd ah baa la qaaday. **10** Markaasaa Bawlos hoos u soo
degay oo ku dul dhacay isagii, waana isku duubay, isagoo
leh, Ha buuqina; maxaa yeelay, naftii waa ku jirtaa. **11** Oo
markuu dusha aadayna oo kibis jejebiyey oo cunay oo wakhti
dheer la hadlay iyagii, ilaa waagii beryay, ayuu markaas
ka tegey. **12** Wiilkiina way keeneen isagoo nool, si aan
yarayn baana loo qalbi qaboojiyey iyagii. **13** Laakiin annagoo
ka hor marayna, waxaannu aadnay doonnida, oo Asos u
dhoofnay, meeshaasoo aannu doonaynay inaannu Bawlos
ka qaadno; maxaa yeelay, sidaasuu kula ballamay isagoo ku
talo jiray inuu lugeeyo. **14** Oo kolkuu Asos nagula kulmay,
waannu soo qaadnay, oo waxaannu nimid Mituleenee. **15**
Markaasaannu halkaas ka dhoofnay, oo waxaannu maalintii
dambe nimid meel ka soo hor jeedda Khiyos; maalintii kalena
waxaannu gaadhnay Samos; maalintii ku xigtayna waxaannu
nimid Mileetos. **16** Maxaa yeelay, Bawlos wuxuu goostay
inuu Efesos dhaafo, inuusan wakhti Aasiya ku lumin; waayo,
wuxuu ku degdegsanaa hadday u suurtowdo inuu maalintii
Bentekoste Yeruusaalem yimaado. **17** Haddaba Mileetos
wuxuu cid uga diray Efesos, waana u yeedhay waayeelladii
kiniisadda. **18** Markay u yimaadeenna wuxuu iyagii ku yidhi,
Idinka qudhiinnuba waad garanaysaan sidii aan wakhtiga oo
dhan idinkula joogay tan iyo maalintii iigu horraysay oo aan
Aasiya cag saaray, **19** anigoo Rabbiga ugu adeegaya is-
hoosaysiin oo dhan, iyo ilmo, iyo jirrabaaddaha igu dhacay
markii Yuhuuddu sirqoollada ii dhigtay; **20** iyo sidii aanan
waxba idiinkala hadhin wixii idiin faa'iido lahaa inaan idiin
sheego oo caddaan idinku baro guri ilaa guri, **21** anigoo
Yuhuudda iyo Gariigta labadoodaba uga warramaya si ay
Ilaah ugu toobadkeenaan oo ay u aaminaan Rabbigeenna
Ciise Masiix. **22** Hadda bal eega, Yeruusaalem baan tegayaa
anoo Ruuxa ku xidhan oo aan garanaynin waxyaalaha
halkaas igaga dhici doona; **23** in Ruuxa Quduuska ahi
magaalo kasta iigu markhaati furo mooyaane, isagoo leh,
Waxaa ku sugaya silsilado iyo dhibaatooyin. **24** Laakiin
naftayda uma xisaabo sidii mid qiimo ila leh, si aan u
dhammeeyo tartankayga iyo shuqulkii aan Rabbi Ciise ka
helay inaan u markhaati furo injiilkii nimcadii Ilaah. **25** Hadda,
bal eega, waxaan ogahay in dhammaantiin oo aan ku dhex
wareegi jiray oo aan boqortooyada ku wacdiyi jiray aydnaan
mar dambe wejigayga arki doonin. **26** Sidaas daraaddeed
waxaan maanta idiinku warramayaa inaan daahir ka ahay
dadka oo dhan dhiiggiisa. **27** Maxaa yeelay, dib ugama
noqon inaan talada Ilaah oo dhan idiin sheego. **28** Qudhiinnu
isjira, idahana jira, kuwaasoo Ruuxa Quduuska ahu idiinka
dhigay beldaajiyayaal inaad daajisaan kiniisadda Ilaah oo uu
dhiiggiisa ku iibsaday. **29** Waxaan ogahay markaan tago
dabadeed inay idin dhex geli doonaan uubatooyin xunxun
iyagoo aan idaha wax ka reebaynin; **30** oo waxaa idinka
dhex kici doona niman waxyaalo qalqalloocan ku hadlaya
inay xertii u jiitaan xaggooda. **31** Sidaas darteed, soo jeeda,
idinkoo xusuusanaya in intii saddex sannadood ah aanan
ka joogsan inaan mid kasta habeen iyo maalinba waaniyo
anigoo ilmaynaya. **32** Imminka waxaan idinku ammaano
gelinayaa Ilaah iyo ereyga nimcadiisa kaasoo kara inuu
idin dhiso oo dhaxal idinka dhex siiyo kuwa quduus laga
dhigay oo dhan. **33** Ma aan damcin ninna lacagtiis, ama
dahabkiis, ama dharkiis. **34** Idinka qudhiinnu waad og tihiin
inay gacmahanu u adeegeen waxaannu u baahnayn aniga
iyo kuwii ila joogayba. **35** Wax walba waan idin tusay si ay

waajib idiinku tahay, idinkoo sidaas oo kale u hawshoonaya,
inaad caawisaan kuwa itaalka yar, oo aad xusuusataan
ereyadii Rabbi Ciise siduu isaga qudhiisu yidhi, In wax la
helo, waxaa ka barako badan in wax la bixiyo. **36** Markuu
waxaas ku hadlay dabadeed ayuu jilba joogsaday oo la
tukaday dhammaantood. **37** Markaasay kulligood aad u wada
ooyeen, oo Bawlos qoorta kaga dhaceen oo dhunkadeen,
38 iyagoo sida badan ka caloolxun hadalkuu ku hadlay oo
ahaa inayan mar dambe wejigiisa arki doonin. Markaasay sii
ambabbixiyeen isagii ilaa doonnidii.

21 Oo waxaa dhacday, markaannu iyagii ka tagnay oo
dhoofnay dabadeed, inaannu toos u nimid Koos,
maalintii dambena waxaannu nimid Rodos, meeshaasna
waxaannu ka aadnay Batara; **2** oo markaannu helnay doonni
Foynike u sii dhaafaysa ayaannu fuulnay oo ku dhoofnay. **3**
Oo kolkii Qubrus noo muuqatay, ayaannu dhinaca bidixda ka
marnay oo u dhoofnay Suuriya, oo waxaannu ku degnay
Turos, maxaa yeelay, meeshaasaa doonnidu shixnaddeedii
ku dejin lahayd. **4** Oo markaannu xertii ka helnay, ayaannu
meeshaas joognay toddoba maalmood; oo kuwaasu waxay
Ruuxa ugu sheegeen Bawlos inaanu Yeruusaalem cag saarin.
5 Oo markii maalmahaasu noo dhammaadeen ayaannu
ka tagnay oo sii soconnay; oo dhammaantood, iyaga iyo
dumarkoodii iyo carruurtoodiiba, ayay na sii ambabbixiyeen
ilaa magaalada dibaddeeda; markaasaannu xeebta ku
jilba joogsannay oo tukannay, **6** oo isnabadgelyaynay;
kolkaasaannu doonnidii fuulnay, iyaguse guryahoodii bay
ku noqdeen. **7** Oo markii dhoofkii aannu Turos ka soo
dhoofnay noo dhammaaday, waxaannu nimid Botolemays;
markaasaannu walaalihii soo salaannay oo maalin la joognay
iyagii. **8** Maalintii dambena waannu ka tagnay, oo waxaannu
nimid Kaysariya; markaasaannu galnay gurigii Filibos oo
ahaa kii wax wacdiyi jiray oo toddobadii ka mid ahaa,
oo isagaannu la joognay. **9** Ninkanu wuxuu lahaa afar
gabdhood oo bikrado ah oo wax sheegi jiray. **10** Kolkaannu
maalmo badan meeshaas joognay, waxaa Yahuudiya ka
yimid nebi la odhan jiray Agabos. **11** Oo markuu noo
yimid ayuu qaatay Bawlos dhex-xidhkiisii oo ku xidhxidhay
gacmihiisii iyo cagihiisii isagoo leh, Ruuxa Quduuska ahu
sidaasuu leeyahay, Yuhuudda Yeruusaalem joogtaa sidaasay
u xidhi doonaan ninka dhex-xidhkan leh, oo waxay isagii u
gacangelin doonaan dadka aan Yuhuudda ahayn. **12** Annaga
iyo kuwii meeshaas joogayba, markaannu waxyaalahaas
maqalnay, waxaannu isagii ka barinnay inuusan Yeruusaalem
tegin. **13** Markaasaa Bawlos u jawaabay oo ku yidhi,
Maxaad samaynaysaan oo aad u ooyaysaan oo ii qalbi
jebinaysaan? Maxaa yeelay, diyaar uma ihi inaan xidhnaado
oo keliya, laakiinse waxaan u diyaarahay inaan Yeruusaalem
ku dhinto magaca Rabbi Ciise aawadiis. **14** Oo markii la
yeelsiin waayay, waannu iska daynay, oo waxaannu nidhi,
Rabbiga doonistiisu ha noqoto. **15** Maalmahaas dabadeedna,
alaabtayadii baannu diyaarsannay, oo waxaannu tagnay
Yeruusaalem. **16** Oo waxaa na raacay qaar ka mid ahaa
xerta Kaysariya iyagoo wada mid Manasoon la odhan
jiray oo reer Qubrus ahaa oo xertii hore ka mid ahaa,
kaasoo aannu u hoyan lahayn. **17** Markaannu Yeruusaalem
nimidna walaalihii farxad bay nagu soo dhoweeyeen. **18**
Maalintii ku xigtayna Bawlos oo nala socda ayaannu
waxaannu u tagnay Yacquub; waayeelladii oo dhammuna
way joogeen. **19** Markuu iyagii salaamay dabadeedna,
mid mid buu ugu sheegay waxyaalihii Ilaah dadka aan
Yuhuudda ahayn dhexdooda kaga sameeyey shuqulkiisa. **20**
Iyaguna, kolkay taas maqleen, ayay Ilaah ammaaneen; oo
waxay ku yidhaahdeen isagii, Walaalow, waad aragtaa intay
yihiin kumanyaalka rumaystay oo Yuhuudda ku dhex jira;
kulligoodna sharcigay ku kulul yihiin. **21** Iyagana waa loo
sheegay wax kugu saabsan inaad Yuhuudda quruumaha ku
dhex jirta bartid inay Muuse ka tagaan adigoo u sheegaya
inaanay carruurtooda gudin oo aanay caadooyinka ku socon.
22 Haddaba waa maxay? Way wada maqli doonaan inaad
timid. **23** Sidaas darteed waxaannu kuu sheegayno yeel.
Waxaa nala jooga afar nin oo nidar galay; **24** kuwaas kaxee
oo isla daahiri oo kharashka iyaga ka bixi inay madaxa
xiirtaan; markaasay dhammaan waxay wada ogaan doonaan
inaanay waxba ahayn waxyaalihii lagaa sheegay, laakiin
inaad adiga qudhaadu si hagaagsan u socotid oo aad
sharciga dhawrtid. **25** Laakiin wax ku saabsan dadkii aan
Yuhuudda ahayn oo rumaystay ayaannu qornay, annagoo ku
amrayna inay iska ilaaliyaan waxa sanamyada loo sadqeeyo,
iyo dhiigga, iyo waxa la ceejiyo, iyo sinada. **26** Markaasaa
Bawlos nimankii kaxeeyey, oo maalintii dambena intuu iyagii
isla daahiriyey ayuu macbudka galay, isagoo caddaynaya
maalmihii isdaahirinta dhammaadkoodii, ilaa intii sadqada
loo sadqeeyey mid kasta oo iyagii ka mid ahaa. **27** Oo
kolkii toddobadii maalmood u dhowayd inay dhammaadaan
ayaa Yuhuuddii Aasiya ka timid isagii macbudka ku aragtay,
markaasay dadkii oo dhan kiciyeen, wayna qabteen isagii,
28 iyagoo qaylinaya oo leh, Nimankii reer binu Israa'iilow,
na caawiya. Kanu waa ninka bara dadka oo dhan oo meel
kasta jooga inay ka gees noqdaan dadka iyo sharciga iyo
meeshan. Weliba wuxuu macbudka keenay dad Gariig ah,
meeshan quduuska ahna xaaraan buu ka dhigay. **29** Maxaa
yeelay, mar hore waxay magaalada kula arkeen Torofimos
oo reer Efesos ahaa, kaasoo ay u maleeyeen in Bawlos
macbudka keenay. **30** Markaasaa magaaladii oo dhammu
kacday, dadkuna waa isku soo yaacay; kolkaasay Bawlos
qabteen oo macbudka ka jiideen; oo markiiba albaabbadii
waa la xidhay. **31** Markay damceen inay isagii dilaan ayaa
war u yimid sirkaalkii ka sarreeyey ciidankii in Yeruusaalem
oo dhan rabshaysan tahay. **32** Markaasuu wuxuu watay
askar iyo kuwo boqol askari u taliya, hoos buuna u soo orday;
iyaguna, markay arkeen sirkaalkii sare iyo askartii, ayay
Bawlos garaacidda ka daayeen. **33** Markaasaa sirkaalkii
sare ku soo dhowaaday oo qabtay isagii, oo wuxuu ku
amray in lagu xidho laba silsiladood; waana weyddiiyey
ninkuu yahay iyo wuxuu sameeyey. **34** Qaar waxay ku
qayliyeen wax, qaarna wax kale, dadkii badnaa dhexdiis,
oo markuu runtii garan kari waayay rabshaddii aawadeed
ayuu ku amray in qalcaddii la geeyo. **35** Oo markii Bawlos
sallaankii fuulay, waxaa dhacay in askartii kor u qaadday
isagii dadkii badnaa xooggooda aawadiis, **36** waayo, dadkii
faraha badnaa waa daba socday, iyagoo qaylinaya oo leh,
Naga fogeeya. **37** Markay u dhowayd in Bawlos qalcaddii la
keeno ayuu sirkaalkii sare ku yidhi, Ma ii suurtowdaa inaan
wax ku idhaahdo? Markaasuu ku yidhi, Af Gariig ma taqaan?

38 Haddana miyaanad ahayn Masrigii maalmahan hortoodii
rabshad kiciyey oo afarta kun oo nin oo dhiigqabayaal ah
cidlada u kaxeeyey? **39** Laakiin Bawlos wuxuu ku yidhi,
Anigu waxaan ahay nin Yuhuudi ah oo reer Tarsos ah
taasoo Kilikiya ku taal, oo waxaan ahay magaalo aan yarayn
waddanigeed. Waxaan kaa baryayaa inaad ii fasaxdid inaan
dadka la hadlo. **40** Oo kolkuu fasaxayna, Bawlos isagoo
sallaankii taagan, ayuu dadkii gacan u taagay; oo markii aad
loo aamusay, ayuu af Cibraaniga kula hadlay iyagii, isagoo
leh,

22 Walaalayaal iyo aabbayaalow, maqla isdaafacidda aan
imminka idiin sheegayo. **2** Kolkay maqleen inuu af
Cibraaniga kula hadlay, ayay sidii hore ka sii aamuseen.
Markaasuu ku yidhi, **3** Waxaan ahay nin Yuhuudi ah oo ku
dhashay Tarsos oo ku taal Kilikiya, laakiin magaaladan baa
laygu koriyey anoo Gamalii'eel hoostiisa wax laygu baray
sidii caadadii adkayd oo sharcigii awowayaasheen, anigoo
Ilaah qiiro u leh sida aad dhammaantiin maanta tihiin. **4**
Jidkanna waan silcin jiray tan iyo dhimasho, anigoo xidhaya
oo xabsiga geeynaya rag iyo dumarba. **5** Sidatan ayay
iigu markhaati furayaan wadaadka sare iyo waayeelladii oo
dhammuba, kuwaasoo aan warqado uga helay walaalaha,
oo aan Dimishaq u sodcaalay inaan kuwa halkaas joogayna,
iyagoo xidhxidhan, Yeruusaalem keeno si loo ciqaabo. **6**
Oo waxaa dhacday, intaan sodcaalayay oo Dimishaq u soo
dhowaanayay, iyadoo duhur ah, in dhaqsiba iftiin weyn oo
samada ka yimid hareerahayga ka iftiimay. **7** Markaasaan
dhulka ku dhacay, oo waxaan maqlay cod igu leh, Sawlosow,
Sawlosow, maxaad ii silcinaysaa? **8** Markaasaan u jawaabay
oo ku idhi, Yaad tahay, Sayidow? Markaasuu igu yidhi,
Waxaan ahay Ciisaha reer Naasared oo aad silcinaysid. **9**
Oo kuwii ila joogayna runtii waxay arkeen iftiinkii, laakiin
ma ay maqlin kii ila hadlay codkiisii. **10** Markaasaan ku
idhi, Maxaan sameeyaa, Rabbiyow? Kolkaasaa Rabbigu
igu yidhi, Kac oo Dimishaq gal; meeshaasaana laguugu
sheegi doonaa waxa ku saabsan waxyaalihii lagu amray
inaad samaysid oo dhan. **11** Markaan waxba arki waayay
dhalaalkii iftiinka aawadiis, kuwii ila joogay ayaa gacanta
igu hagay oo waxaan imid Dimishaq. **12** Oo mid la odhan
jiray Ananiyas, oo nin cibaadaysan ahaa sida sharcigu
leeyahay, oo ahaa mid Yuhuuddii halkaas joogtay oo dhanba
marag wanaagsan u furtay, **13** ayaa ii yimid oo iskay ag
taagay isagoo igu leh, Walaal Sawlosow, araggaaga hel.
Oo saacaddiiba waan arkay isagii. **14** Markaasuu igu yidhi,
Ilaaha awowayaasheen ayaa ku doortay inaad doonistiisa
ogaatid, iyo inaad Kan Xaqa ah aragtid oo aad afkiisa cod
ka maqashid. **15** Maxaa yeelay, dadka oo dhan hortiisa
waxaad isaga uga markhaati furaysaa waxaad aragtay oo
aad maqashay. **16** Haddaba maxaad u sugaysaa? Kac
ha lagu baabtiiso, oo dembiyadaada iska maydh, adoo
magiciisa ku baryaya. **17** Oo waxaa dhacday, markaan
Yeruusaalem ku soo noqday dabadeed, intaan macbudka
ku tukanayay, inaan riyooday, **18** oo waxaan arkay isagoo
igu leh, Degdeg, oo dhaqso Yeruusaalem uga bax; maxaa
yeelay, markhaatigaad ii furaysid kaama ay aqbali doonaan.
19 Markaasaan idhi, Rabbiyow, iyaga qudhoodu way og yihiin
inaan xidhxidhay oo aan sunagog walba ku garaacay kuwa
ku rumaystay; **20** oo markii la daadshay dhiigga Istefanos
oo ahaa markhaatigaaga, aniguna waan ag taagnaa oo u
oggolaanayay oo haynayay kuwii isagii dilay dharkoodii.
21 Markaasuu igu yidhi, Tag, maxaa yeelay, waxaan kuu
dirayaa meel fog inaad dadka aan Yuhuudda ahayn ugu
tagtid. **22** Wayna dhegaysteen ilaa hadalkaas; markaasay
codkoodii sare u qaadeen iyagoo leh, Dhulka ka fogee ninka
caynkan ah, maxaa yeelay, ma qummana inuu noolaado. **23**
Oo markay qaylinayeen oo dharka iska xoorayeen oo siigo
hawada ku tuurayeen, **24** ayaa sirkaalkii sare wuxuu amray
in isagii qalcaddii la soo geliyo, oo wuxuu u sheegay in
karbaash lagu imtixaamo si uu ku ogaado sababtii ay sidaas
ugu qaylinayeen isagii. **25** Oo markay suumanka ku xidheen
dabadeed ayaa Bawlos wuxuu ku yidhi boqol-u-taliyihii oo
ag taagnaa, Ma qaynuun baa inaad karbaashtaan nin reer
Rooma ah oo aan la xukumin? **26** Markii boqol-u-taliyihii
taas maqlayna, wuxuu u tegey sirkaalkii sare oo u sheegay,
isagoo leh, Maxaad samaynaysaa? Waayo, ninkanu waa
nin reer Rooma ah. **27** Markaasaa sirkaalkii sare u yimid
oo ku yidhi isagii, Ii sheeg, ma nin reer Rooma ah baad
tahay? Markaasuu yidhi, Haah. **28** Kolkaasaa sirkaalkii sare
u jawaabay oo ku yidhi, Waddaninimadan waxaan siistay
lacag badan. Laakiin Bawlos wuxuu ku yidhi, Anigu reer
Rooma ayaan u dhashay. **29** Haddaba kuwii doonayay inay
isagii imtixaamaan markiiba way ka tageen, xataa sirkaalkii
sarena waa cabsaday markuu ogaaday inuu yahay reer
Rooma, maxaa yeelay, wuu xidhay. **30** Laakiin maalintii
dambe, isagoo doonaya inuu hubsado waxa Yuhuuddu ku
dacwaysay, ayuu isagii furay, oo wuxuu wadaaddadii sare iyo
shirka oo dhan ku amray inay isu yimaadaan, markaasuu
Bawlos hoos u keenay oo soo hor taagay iyagii.

23 Markaasaa Bawlos shirka aad u fiiriyey oo ku yidhi,
Walaalayaalow, ilaa maalintan ayaan qalbi wanaagsan
ku noolaa Ilaah hortiis. **2** Kolkaasaa wadaadkii sare oo
Ananiyas la odhan jiray ku amray kuwii ag taagnaa inay
afka ku dhuftaan. **3** Markaasaa Bawlos ku yidhi, Ilaah
baa kugu dhufan doona, kaaga derbi caddaysanow; ma
waxaad u fadhidaa inaad sharciga igu xukuntid oo aad
ku amartid in laygu dhufto si aan sharcigu lahayn? **4**
Markaasaa kuwii ag taagnaa waxay ku yidhaahdeen, Ilaah
wadaadkiisa sare miyaad caayaysaa? **5** Bawlosna wuxuu
ku yidhi, Walaalayaalow, anigu ma aan garanaynin inuu
wadaadkii sare yahay; maxaa yeelay, waxaa qoran, Waa
inaanad wax shar ah kaga hadlin nin dadkaaga u taliya. **6**
Laakiin Bawlos markuu gartay in dadka qaarkiis Sadukiin
yahay, qaarka kalena ay Farrisiin yihiin, ayuu shirkii ka
dhex qayliyey oo yidhi, Walaalayaalow, anigu waxaan ahay
Farrisi oo ah Farrisiinta wiilkood, oo wax ku saabsan rajada
iyo sarakicidda kuwii dhintay ayaa laygu xukumayaa. **7**
Oo markuu sidaas yidhina, waxaa Farrisiintii iyo Sadukiintii
ka dhex dhacay muran, ururkiina waa kala qaybsamay. **8**
Maxaa yeelay, Sadukiintu waxay yidhaahdaan, Ma jiraan
sarakicidda ama malaa'ig ama ruuxba; laakiin Farrisiintu
kulligoodba way qirtaan. **9** Markaasaa waxaa dhacay buuq
weyn, oo qaar ka mid ah culimmadii safka Farrisiinta ayaa
istaagay iyagoo hadal ku dagaallamaya oo leh, Ninkan wax
shar ah kama helin; laakiin haddii ruux la hadlay isagii ama

malaa'ig la hadashay, Ilaah la dagaallami mayno. **10** Oo markii muran weyni dhacay, ayaa sirkaalkii sare wuxuu ka cabsaday inay Bawlos kala jeexjeexaan, markaasuu askartii ku amray inay hoos tagaan oo xoog isaga uga soo qaadaan dadka dhexdiisa, oo ay qalcaddii keenaan. **11** Haddaba habeenkii dambe Rabbiga ayaa is-ag taagay isagii oo ku yidhi, Kalsoonow, maxaa yeelay, sidaad Yeruusaalem iigu markhaati furtay waa inaad Roomana iigu markhaati furtid. **12** Oo markii ay maalin noqotayna, ayaa Yuhuuddii urur samaysteen oo nidar wada galeen iyagoo leh, Waxba cuni mayno, waxbana cabbi mayno ilaa aan Bawlos dilno mooyaane. **13** Kuwa isku dhaartayna waxay ka badnaayeen afartan. **14** Markaasay u yimaadeen wadaaddadii sare iyo waayeelladii, oo waxay ku yidhaahdeen, Nidar weyn ayaannu wada galnay, oo waxaannu isku dhaarsannay inaannan waxba dhadhamin ilaa aannu Bawlos dilno. **15** Haddaba idinka iyo shirkuba waxaad sirkaalka sare garansiisaan inuu isagii idiin keeno sidii idinkoo doonaya inaad aad u sii garataan waxyaalaha ku saabsan isagii; annaguna, intuusan soo dhowaan, diyaar baannu nahay inaannu dilno isagii. **16** Laakiin Bawlos wiilkuu abtiga u ahaa wuxuu maqlay gaadmadoodii, markaasuu yimid oo qalcaddii galay oo Bawlos u warramay. **17** Markaasaa Bawlos wuxuu u yeedhay boqol-u-taliyayaashii midkood oo ku yidhi, Wiilkan u gee sirkaalka sare, maxaa yeelay, war buu qabaa inuu u sheego. **18** Sidaas daraaddeed ayuu kaxeeyey oo u geeyey sirkaalkii sare oo ku yidhi, Bawlos oo maxbuuska ah ayaa ii yeedhay, oo wuxuu i weyddiistay inaan kuu keeno wiilka oo war qaba inuu kuu sheego. **19** Markaasaa sirkaalkii sare gacanta ku qabtay isagii oo gees ula leexday oo gooni ahaan u weyddiiyey isagoo leh, Waa maxay warkaad qabtaa inaad ii sheegtid? **20** Markaasuu ku yidhi, Yuhuuddu waxay ku heshiiyeen inay kuu weyddiistaan inaad berrito Bawlos shirka hor keentid sidii adigoo doonaya inaad u sii weyddiisatid wax ku saabsan isagii. **21** Haddaba yaanay ku oggolaysiin; maxaa yeelay, waxaa isagii gaadaya kuwa ka badan afartan nin oo iyaga ka mid ah, kuwaasoo nidar galay inayan wax cunin, waxna cabbin ilaa ay isaga dilaan; haddana diyaar bay yihiin, iyagoo ballanqaad kaa filanaya. **22** Haddaba sirkaalkii sare wiilkii buu iska diray isagoo ku amraya oo leh, Ninna ha u sheegin inaad waxyaalahan ii muujisay. **23** Markaasuu wuxuu u yeedhay laba ka mid ah boqol-u-taliyayaashii oo ku yidhi, Waxaad diyaarisaan inay saddexda saacadood oo habeennimo tagaan ilaa Kaysariya laba boqol oo askar ah iyo toddobaatan fardooley ah iyo laba boqol oo warmooley ah. **24** Wuxuu kaloo ku yidhi, Keena neefaf ay Bawlos fuuliyaan oo nabad isaga ugu geeya taliye Feelikos. **25** Markaasuu qoray warqad sidan ah: **26** Kalawdiyos Lusiyas wuxuu salaamayaa taliyaha sharafka weyn leh oo Feelikos ah. **27** Markii Yuhuuddu qabatay ninkan oo ay u dhowaayeen inay dilaan, ayaan askar la imid oo bixiyey, markaan ogaaday inuu reer Rooma yahay. **28** Anigoo doonaya inaan ogaado sababtii ay ku dacwaynayeen, ayaan isagii shirkoodii hor keenay; **29** kaasoo aan markaas gartay inay isaga ku dacweeyeen su'aalo ku saabsan sharcigooda, laakiin inaan lagu ashtakayn wax uu ku istaahilo in la dilo ama in la xidho. **30** Haddaba markii la ii sheegay in loo heshiiyey in ninkii la gaadi doono, ayaan dhaqso kuugu soo diray isagii, anigoo ku amraya kuwii soo dacwaynayay inay hortaada ku dacweeyaan isaga. **31** Sidaas daraaddeed ayaa askartii, sidii lagu amray, Bawlos kaxeeyeen, oo habeennimo keeneen Antibatris. **32** Laakiin maalintii dambe ayay fardooleydii daayeen inay isaga sii raacaan, iyaguna waxay ku noqdeen qalcaddii; **33** kuwaasu markay Kaysariya yimaadeen oo ay warqaddii u dhiibeen taliyaha, ayay Bawlos hor taageen isagii. **34** Markuu akhriyeyna, wuxuu weyddiiyey gobolkii uu ka yimid; oo kolkuu ogaaday inuu Kilikiya ka yimid, **35** ayuu wuxuu ku yidhi, Waan maqli doonaa dacwadaada markii kuwii ku dacwaynayay yimaadaan; markaasuu ku amray in lagu hayo gurigii taliyaha.

24 Kolkaasaa shan maalmood dabadeed waxaa yimid Ananiyas oo ahaa wadaadkii sare oo wata kuwo waayeellada ah iyo mid codkar ah oo Tertullos la odhan jiray; oo waxay taliyihii u sheegeen wax Bawlos ka gees ah. **2** Oo markii loo yeedhay ayaa Tertullos wuxuu bilaabay inuu isagii dacweeyo, oo wuxuu yidhi, Adiga daraaddaa waxaannu ku raaxaysannaa nabad badan, oo dhaqaalahaaga aawadiisna xumaatooyinka waa laga hagaajiyaa quruuntan. **3** Annaguna si walba iyo meel walba ayaannu ku aqbalnaa, adigan Feelikos ah oo sharafka weyn lahow, oo aad iyo aad ayaannu ugu mahadnaqaynaa. **4** Laakiin si aanan kuu sii daalin, waxaan kaa baryayaa inaad raxmaddaada nooga maqashid dhawr eray. **5** Maxaa yeelay, waxaannu aragnay in ninkanu yahay nin baas oo fidmad ka dhex kiciya Yuhuudda dunida joogta oo dhan, waana kan horgalaha u ah dariiqada Naasaraaniyiinta; **6** oo wuxuu aad ugu dadaalay inuu macbudka nijaaseeyo; oo weliba annagu waan soo qabannay isagii, oo waxaannu ku xukumi lahayn wax sharcigayaga ku saabsan. **7** Laakiin waxaa yimid sirkaalkii sare oo Lusiyas la yidhaahdo, oo gacantayada xoog kaga baxshay isagii, **8** oo wuxuu kuwii soo dacwaynayay ku amray inay hortaada yimaadaan. Isaga markaad adiga qudhaadu imtixaantid waad ka ogaan kari doontaa waxyaalahan aannu isaga ku dacwaynayno oo dhan. **9** Oo Yuhuuddiina way ku darmadeen dacwadii iyagoo adkaynaya in waxyaalahaasu saas yihiin. **10** Oo markii taliyuhu u gacan haadiyey inuu hadlo, ayaa Bawlos u jawaabay oo wuxuu yidhi. Anigu waan ogahay inaad sannado badan quruuntan xaakin u ahayd, sababtaas daraaddeed anigoo aad u faraxsan ayaan isdaafacayaa. **11** Adigu waad ogaan karaysaa inayan laba iyo toban maalmood ka badnayn kolkii aan Yeruusaalem caabudidda u tegey. **12** Anigoo qof la doodaya ama dad badan kicinaya laygama helin ama macbudka ama sunagogyada ama magaalada. **13** Kuumana ay caddayn karaan waxyaalihii ay imminka igu dacwaynayaan. **14** Laakiin tan baan kuu qiranayaa, inaan Ilaaha awowayaashayo ugu adeego sida Jidka ay yidhaahdaan dariiqo bidcinimo ah, anigoo rumaysan waxyaalaha sharcigu leeyahay oo dhan iyo waxyaalaha lagu qoray kitaabbadii nebiyada. **15** Oo waxaan xagga Ilaah ka rajaynayaa waxyaalaha ay kuwan qudhooduba filanayaan, waana inay jiri doonto sarakicidda ay kuwa xaqa ah iyo kuwa aan xaqa ahayn soo sara kici doonaan. **16** Tan ayaan ku dadaalayaa inaan had iyo goorba qabo qalbi aan xumaan u keenin xagga Ilaah iyo xagga dadba. **17** Haddaba sannado badan dabadeed ayaan waxaan u imid inaan quruuntayda

u keeno sadaqooyin iyo qurbaanno. **18** Markaan kuwaas keenayay ayay macbudka iga heleen, anigoo daahirsamay, oo aan dad badan la joogin, oo aan buuq ku jirin; laakiin waxaa joogay kuwo Yuhuud ah oo Aasiya ka yimid **19** kuwaasoo ay waajib ahayd inay halkan hortaada joogaan oo ay i dacweeyaan haddii ay wax igu haystaan. **20** Haddii kalese nimankan qudhoodu ha sheegeen xaqdarradii ay igu heleen markii aan shirka hor istaagay, **21** haddii ayan ahayn codkan keliya oo aan ku dhawaaqay markaan iyaga dhex taagnaa oo idhi, Wax ku saabsan sarakicidda kuwii dhintay ayaad maanta igu xukumaysaan. **22** Laakiin Feelikos oo aad u sii garanaya wax ku saabsan Jidka ayaa xaajadoodii dib u dhigay oo yidhi, Kolkii sirkaalka sare oo Lusiyas ah yimaado ayaan xaajadiinna dhammaan u garan doonaa. **23** Markaasuu boqol-u-taliyihii ku amray in la ilaaliyo isagoo aan xidhnayn oo aan saaxiibbadiis laga joojin inay u adeegaan. **24** Laakiin dhawr maalmood dabadeed ayaa Feelikos yimid isagoo ay naagtiisa Darusilla oo Yahuudiyad ahayd la socoto, oo wuxuu u cid dirsaday Bawlos, oo wuxuu ka maqlay wax ku saabsan rumaysadkuu rumaystay Ciise Masiix. **25** Oo intuu kala hadlayay xaqnimada iyo iscelinta iyo xukunka imanaya, ayaa Feelikos cabsaday oo u jawaabay oo ku yidhi, Haatan iska tag; oo markaan wakhti wanaagsan helo ayaan kuu yeedhan doonaa. **26** Wuxuu rajaynayay in Bawlos lacag siiyo isagii, sidaas daraaddeed ayuu marar badan u soo cid diray oo la hadlay isagii. **27** Laakiin markii laba sannadood dhammaatay waxaa Feelikos jagadiisa qaatay Borkiyos Feestos; Feelikosna isagoo doonaya inuu Yuhuuddii ka farxiyo ayuu Bawlos daayay isagoo xidhan.

25 Haddaba Feestos markuu soo galay gobolkii, ayuu saddex maalmood dabadeed Kaysariya ka tegey, oo wuxuu aaday Yeruusaalem. **2** Markaasaa wadaaddadii sare iyo raggii Yuhuudda u waaweynaa waxay isagii u sheegeen wax Bawlos ka gees ah, wayna baryeen **3** oo axsaan ka weyddiisteen inuu isaga Yeruusaalem u soo diro; iyagoo shirqool u dhigaya inay jidka ku dilaan. **4** Habase yeeshee Feestos wuxuu ugu jawaabay in Bawlos lagu dhawrayo Kaysariya, iyo in isaga qudhiisuba dhaqsiyo halkaas u aadayo. **5** Oo wuxuu ku yidhi, Haddaba kuwa idinku jira oo amarka lahu aniga ha ila tageen, oo haddii ninkaasu wax qallooc ah leeyahay, iyagu ha dacweeyeen isaga. **6** Oo markuu iyagii dhex joogay in aan ka badnayn siddeed ama toban maalmood, ayuu wuxuu aaday Kaysariya, kolkaasuu maalintii dambe fadhiistay kursigii xukumaadda, oo wuxuu amray in Bawlos la keeno. **7** Oo kolkuu yimid, Yuhuuddii Yeruusaalem ka timid ayaa hareerihiisii soo istaagtay, oo waxay keeneen dacwooyin badan oo waaweyn, oo ayan iyagu xaqiijin karin. **8** Markii Bawlos isdaafacayay, ayuu wuxuu yidhi, Anigu innaba kuma dembaabin sharciga Yuhuudda ama macbudka iyo Kaysar toona. **9** Laakiin Feestos isagoo doonaya inuu Yuhuudda kaga farxiyo, ayuu wuxuu ku jawaabay oo Bawlos ku yidhi, Ma doonaysaa inaad Yeruusaalem tagto oo waxyaalahan halkaas hortayda lagugu xukumo? **10** Laakiin Bawlos wuxuu yidhi, Anigu waxaan hor taaganahay kursigii xukumaadda oo Kaysar; halkanay igu waajib tahay in laygu xukumo. Anigu Yuhuudda innaba xumaan kuma aan samayn, sidaad aad ugu og tahay. **11** Haddaba haddii aan xumaan falay oo aan galay wax dhimasho istaahila, geeri diidi maayo; laakiin waxyaalahan ay kuwanu igu dacwaynayaan haddii aan wax run ah lagu arag, ninna iima gacangelin karo iyaga. Waxaan u ashtakoonayaa Kaysar. **12** Markaasaa Feestos, markuu shirka la tashaday, ayuu wuxuu ku jawaabay, Kaysar baad u ashtakootay; Kaysar baad u tegaysaa. **13** Haddaba kolkii dhawr maalmood la soo dhaafay ayaa waxaa Kaysariya yimid oo Feestos soo salaamay boqor Agribba iyo Bernikee. **14** Oo kolkii ay maalmo badan halkaas joogeen ayaa Feestos wuxuu boqorkii hor dhigay dacwadii Bawlos, oo wuxuu ku yidhi, Waxaa jira nin Feelikos ka tegey isagoo maxbuus ah; **15** kaasoo waagii aan Yeruusaalem joogay ay wadaaddadii sare iyo waayeelladii Yuhuuddu igu soo dacweeyeen iyagoo doonaya in la xukumo isagii. **16** Iyagii waxaan ugu jawaabay oo ku idhi, Ma aha caadada reer Rooma in ninna xukumaad loo dhiibo intaan mudduciyaasha layska hor keenin muddacalayga oo la siin fursad uu isaga daafaco xaalka lagu ashtakeeyey. **17** Haddaba markii ay halkan wada yimaadeen, anigu innaba siima aan raagin ee maalintii dambe ayaan waxaan ku fadhiistay kursigii xukumaadda, oo waxaan amray in ninka la keeno. **18** Laakiin markii ay mudduciyaashii istaageen, ma ay keenin innaba wax xumaan ah oo u eg wixii aan filanayay; **19** laakiin waxay lahaayeen su'aalo isaga ka gees ah oo ku saabsan diintooda iyo mid Ciise la odhan jiray oo dhintay, laakiin Bawlos leeyahay inuu nool yahay. **20** Haddaba anigoo ka shakiyaya sidii aan waxyaalahan u sii haybin lahaa, ayaan waxaan isagii weyddiistay bal inuu Yeruusaalem tegayo oo meeshaas lagu xukumo waxyaalahan iyo in kale. **21** Laakiin markii Bawlos doonayay in la sii hayo ilaa boqorku gar gooyo, waxaan amray in la sii hayo ilaa aan isaga Kaysar u diro. **22** Markaasaa Agribba wuxuu Feestos ku yidhi, Aniguba waxaan jeclaan lahaa inaan ninka maqlo. Markaasuu yidhi, Berritaad maqlaysaa. **23** Sidaas daraaddeed maalintii dambe ayaa Agribba iyo Bernikee waxay la yimaadeen bandhig weyn, oo waxay soo galeen maxkamaddii, iyaga iyo nimankii sare iyo raggii magaalada ugu waaweynaa. Markaasaa Feestos wuxuu amray in Bawlos loo keeno. **24** Markaasaa Feestos wuxuu yidhi, Boqor Agribba iyo ragga kale oo halkan nala jooga oo dhammow, waxaad arkaysaan ninkan Yuhuudda badan oo dhammu ay iiga soo cabteen Yeruusaalem iyo halkanba, iyagoo ku qaylinaya, Waajib ma aha in ninkanu sii noolaado. **25** Laakiin waxaan ogaaday inuusan samayn innaba wax dhimasho istaahila; oo isaga qudhiisuba wuxuu u ashtakooday boqorka, sidaas daraaddeed waxaan goostay inaan isaga diro. **26** Haddaba anigu ma hayo wax xaqiiqa ah oo ninkan ku saabsan oo aan sayidkayga u qoro. Sidaas daraaddeed ayaan isaga hortiinna u keenay, iyo khusuusan adiga hortaada, boqor Agribbow, in kolkii loo imtixaamo dabadeed aan helo wax aan qoro. **27** Waayo, waxay ila eg tahay caqliyaraan in maxbuus la diro iyadoo aan aad loo xaqiijin wixii lagu ashtakeeyey.

26 Markaasaa Agribba wuxuu Bawlos ku yidhi, Waa laguu fasaxay inaad nafsaddaada u hadashid. Kolkaasaa Bawlos gacantiisa fidiyey oo isdaafacay. **2** Boqor Agribbow, waxaan isku tirinayaa mid faraxsan inaan maanta hortaada isaga daafaco waxyaalihii ay Yuhuuddu igu soo dacweeyeen

oo dhan; **3** maxaa yeelay, adigu waxaad khusuusan xariif ku
tahay caadooyinka iyo su'aalaha oo dhan oo Yuhuudda dhex
yaalla; haddaba waxaan kaa baryayaa inaad ii dulqaadatid
oo aad i maqashid. **4** Yuhuuddu dhammaantoodba tan
iyo yaraantaydii way wada yaqaaniin camalka noloshayda,
taasoo bilowga aan kula dhex jiray quruuntayda oo aan
Yeruusaalem la joogay. **5** Haddii ay raalli ku yihiin inay
ii marag furaan, iyaguba tan iyo horraantii aqoon bay u
lahaayeen sidii aan ugu dhaqmi jiray dariiqada diintayada
ugu qiiro adag anoo Farrisi ah. **6** Haddaba waxaan haatan
halkan u taaganahay in la ii xukumo rajadii ballankii Ilaah
u qaaday awowayaashayo. **7** Oo laba iyo tobankayaga
qabiilba waxay Ilaah aad ugu adeegaan habeen iyo maalinba
iyagoo rajaynaya in ay ballankaas helaan. Haddaba boqorow,
Yuhuuddu waxay igu ashtakeeyeen wax rajadaas ku saabsan!
8 Haddii Ilaah kuwii dhintay soo sara kiciyo, bal maxaad
ugu qaadataan wax aan la rumaysan karin? **9** Runtii aniga
qudhayduba waxaan mooday inay waajib igu tahay inaan
sameeyo waxyaalo badan oo wada khilaafsan magaca
Ciisaha reer Naasared. **10** Oo sidaasaan ku sameeyey
Yeruusaalem; weliba waxaan xabsi ku xidhay kuwo badan
oo quduusiin ah, anigoo amar ka wata wadaaddada sare,
oo kolkii la dilayayba waan ku raacsanaa. **11** Oo marar
badan ayaan iyaga ku ciqaabay sunagogyada oo dhan, oo
waxaan qasbay inay caytamaan; oo intaan aad iyo aad ugu
cadhooday, ayaan iyaga ku silciyey tan iyo xataa magaalooyin
ajanabi. **12** Oo markaan Dimishaq u sodcaalayay, boqorow,
anigoo wata amarkii iyo dardaarankii wadaaddada sare,
13 ayaan waxaan hadhkii arkay, intaan jidka marayay, iftiin
samada ka baxaya oo qorraxda ka sii dhalaal dheer, oo ka
iftiimaya hareerahayga aniga iyo kuwii ila socdayba. **14** Oo
kolkii aannu dhammaantayo dhulka ku wada dhacnay, ayaan
maqlay cod afka Cibraaniga ku hadlaya oo igu leh, Sawlosow,
Sawlosow, maxaad ii silcinaysaa? Way kugu adag tahay
inaad harraatidid wax ku muda. **15** Markaasaan idhi, Yaad
tahay Sayidow? Kolkaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waxaan
ahay Ciisaha aad silcinaysid. **16** Laakiin bal sara joogso, oo
cagahaaga ku istaag; waayo, sababtan aawadeed ayaan
kuugu muuqday inaan kaaga dhigo midiidin iyo markhaati
waxyaalihii aad igu aragtay iyo waxyaalaha aan kuugu
muuqan doonaba; **17** anigoo kaa samatabbixinaya dadka
iyo quruumaha aan kuu diri doonaba, **18** inaad indhahooda
furtid si ay gudcur uga soo jeestaan oo ay iftiinka ugu soo
jeestaan, iyo inay ka soo leexdaan xoogga Shayddaanka
oo ay Ilaah u yimaadaan, inay helaan dembidhaaf oo ay
dhaxal la helaan kuwa quduus lagaga dhigay rumaysadka
ay igu leeyihiin. **19** Sidaas daraaddeed, boqor Agribbow,
kuma aan caasiyoobin riyadii samada ka timid; **20** laakiin
waxaan horeba ugu sheegay kuwii joogay Dimishaq iyo
Yeruusaalem iyo dalka Yahuudiya oo dhan iyo weliba dadka
aan Yuhuudda ahayn, inay toobadkeenaan oo ay Ilaah u soo
noqdaan, iyagoo samaynaya shuqullo toobad istaahila. **21**
Waxyaalahaas aawadood baa Yuhuuddu macbudka gudihiisa
iigu qabteen, oo waxay isku dayeen inay i dilaan. **22** Haddaba
anigoo caawimaad ka helay xag Ilaah ayaan waxaan ilaa
maanta u taaganahay inaan marag furo oo aan u sheego
yar iyo weynba, anigoo aan innaba wax kale sheegayn wixii
nebiyadii iyo Muuse ay sii sheegeen inay ahaan doonaan
mooyaane; **23** taasoo ah in Masiixu xanuunsan doono, iyo
sida isagoo ah kii kowaad oo kuwii dhintay ka soo sara
kacay uu iftiin ugu naadin doono dadka iyo quruumahaba.
24 Oo intuu saas isu daafacayay, ayaa Feestos cod weyn
ku dhawaaqay oo yidhi, Bawlosow, waad waalan tahay.
Barashadaadii badnayd ayaa waalli kuu beddeshay. **25**
Laakiin Bawlos wuxuu yidhi, Feestoskii aad u sarreeyeyow,
anigu ma aan waalni, laakiin waxaan ku hadlayaa erayo
run ah iyo feeyignaan. **26** Waayo, boqorka aan ikhtiyaar
ula hadlayaa wuu garanayaa waxyaalahan; waayo, anigu
waxaan hubaa inaan waxyaalahan midkoodna uusan isaga
ka qarsoonayn; waayo, waxyaalahan laguma samayn meel
qarsoon. **27** Boqor Agribbow, nebiyadii ma rumaysan tahay?
Waan ogahay inaad rumaysan tahay. **28** Markaasaa Agribba
wuxuu Bawlos ku yidhi, Wax yar baad igu oggolaysiinaysaa
inaan Masiixi noqdo. **29** Kolkaasaa Bawlos wuxuu yidhi,
Waxaan Ilaah ka dooni lahaa in, haddii ay tahay wax yar iyo
haddii ay tahay wax badan, ayan ahayn adiga oo keliya,
laakiin in, inta maanta i maqlaysaa oo dhammu, ay wada
noqdaan sida aan ahay oo kale, silsiladahan mooyaane.
30 Markaasaa boqorkii kacay iyo taliyihii iyo Bernikee iyo
kuwii la fadhiyey oo dhammu; **31** oo kolkii ay baxeen ayaa
midba midkii kale la hadlay, oo waxay isku yidhaahdeen,
Ninkanu innaba ma uu samayn wax istaahila dhimasho iyo
silsilado toona. **32** Markaasaa Agribba wuxuu Feestos ku
yidhi, Ninkan waa la sii dayn kari lahaa haddii uusan Kaysar
u ashtakoon.

27 Haddaba markii la goostay inaannu Itaaliya u dhoofo
ayaa Bawlos iyo dhawr kale oo maxaabiis ah waxaa
loo dhiibay boqol-u-taliye magiciisa Yulyos la odhan jiray oo
ka tirsanaa ciidankii boqorka. **2** Oo waxaannu fuulnay doonni
Adramuteyon ka timid oo u dhoofaysay meelaha xeebta
Aasiya ku yaal, markaasaannu dhoofnay oo waxaa nala
socday nin Aristarkhos la odhan jiray oo reer Makedoniya
ahaa oo Tesaloniika ka yimid. **3** Oo maalintii dambe
waxaannu nimid Siidoon; markaasaa Yulyos u naxariistay
Bawlos oo fasax u siiyey inuu saaxiibbadiis u tago oo
uu dhaqaalo ka helo. **4** Oo haddana halkaas waannu ka
dhoofnay, oo waxaannu ka hoos marnay Qubrus, maxaa
yeelay, dabayshu waa na haysay. **5** Oo markii aannu ka
gudubnay badda u dhow Kilikiya iyo Bamfuliya, waxaannu
nimid Mura oo ku taal Lukiya. **6** Oo halkaas boqol-u-taliyihii
wuxuu ka helay doonni Iskanderiya ka timid oo u dhoofaysa
Itaaliya; markaasuu na fuushiiyey. **7** Oo kolkii aannu maalmo
badan aayar soconaynay, waxaannu dhib ku nimid Kinidos
horteeda, oo dabayshii ayaa noo diiday inaan hore u sii
soconno, kolkaasaannu ka hoos marnay Kereetee oo ka hor
jeedda Salmoonee. **8** Oo markii aannu dhib ku dhaafnay,
waxaannu nimid meel magaceeda la yidhaahdo Marsooyin
Wanaagsan oo u dhow magaalada Lasaya. **9** Markii wakhti
badanu dhammaaday, oo haatan dhoofku halis ahaa, maxaa
yeelay, Soonkii goor horaa la soo dhaafay, ayaa Bawlos
waaniyey iyagii, **10** oo wuxuu ku yidhi, Niman yahow, waxay
ila tahay in dhoofkanu lahaan doono waxyeello iyo khasaaro
badan, umana ahaan doonaan shixnadda iyo doonnida
oo keliya, laakiin xataa nafaheennu khatar bay ku sugan
yihiin. **11** Laakiin boqol-u-taliyihii wuxuu dhegaystay hadalkii
naakhudihii iyo ninkii doonnida lahaa intuu dhegaysan lahaa

waxyaalihii Bawlos yidhi. **12** Oo marsadaasu ma ay ahayn mid ku wanaagsan in wakhtiga qabowga la joogo, sidaas daraaddeed ayaa dadkii intiisii badnayd waxay ku talisay in halkaas laga sii dhoofo, haddii si uun lagu gaadhi karo Foynikis oo halkaas wakhtiga qabowga la joogo, taasoo ah marso Kereetee ku taal oo u jeedda woqooyi-bari iyo koonfur-bari. **13** Oo kolkii dabayshii koonfureed tartiib u socotay ayay waxay u maleeyeen inay qasdigoodii heleen, kolkaasay barroosinkii qaadeen, oo waxay ag mareen Kereetee. **14** Laakiin wakhti aan dheerayn dabadeed ayaa waxaa ka soo kacay duufaan weyn oo magiciisa la yidhaahdo Yurokludoon; **15** oo markii doonnidii la qabsaday oo ay wejiga siin kari weyday dabaysha, ayaannu iska dhiibnay, kolkaasay na kaxaysatay. **16** Oo waxaannu ku orodnay gasiirad yar oo Kalawda la yidhaahdo dugsigeed, oo annagoo aad u dhibtoonnay ayaan waxaan awood u helnay inaan huurigii aad u xidhno; **17** Oo kolkii ay kor u soo bixiyeen ayay waxay ku isticmaaleen xadhko wax tara oo doonnidiina way adkeeyeen, oo iyagoo ka cabsanaya inay Surtis oo bacaad ah ku dhacaan, ayay waxay dejiyeen shiraaqii, oo sidaasaa loo kaxaystay. **18** Oo sidii aannu duufaankii aad ugu hawshoonaynay, ayay maalintii dambe shixnaddii badda ku tuureen. **19** Oo maalintii saddexaadna waxay gacmahoodii ku tuureen alaabtii doonnida. **20** Oo markii intii maalmo badan ah ayan qorraxdii iyo xiddigihii toona ifin, oo duufaan aan yaraynuna uu nagu dhacayay, ayaa rajadii aannu badbaado ku rajaynaynay oo dhan nalaga qaaday. **21** Oo kolkii ay wakhti dheer cuntola'aan sii joogeen ayaa Bawlos dhexdooda istaagay, oo wuxuu ku yidhi, Niman yahow, waxaa idinku habboonayd inaad i maqashaan oo aydaan Kereetee ka soo dhoofin oo helin waxyelladan iyo khasaaradan toona. **22** Haddaba waxaan idinku waaninayaa inaad kalsoonaataan; waayo, midkiinna nafta waayi maayo, laakiin waxaa keliyahoo dumaya doonnida. **23** Waayo, xalayto ayaa waxaa i soo ag istaagtay malaa'igtii Ilaaha i leh oo aan weliba u adeego. **24** Waxay igu tidhi, Bawlosow, ha cabsan; waayo, waa inaad Kaysar hortiisa istaagtaa; oo weliba bal eeg, Ilaah wuxuu adiga ku wada siiyey kuwa kula socda oo dhan. **25** Haddaba, niman yahow, kalsoonaada, waayo, anigu Ilaah waan rumaysanahay inay noqon doonto sidii la ii sheegay. **26** Habase yeeshee waa inaynu ku dhacno gasiirad. **27** Laakiin intii badda Adriya hore iyo gadaal nalagu kaxeeyey, kolkii habeenkii afar iyo tobnaad la gaadhay, goor habeenbadhkii ku dhow, ayaa baxriyiintii waxay u maleeyeen inay dhul ku soo dhowaanayeen; **28** kolkaasay moolkii badda qiyaas ka qaadeen, oo waxay heleen inuu yahay labaatan baac, oo haddana kolkay in yar socdeen ayay mar kale qiyaas qaadeen, oo waxay heleen inuu yahay shan iyo toban baac. **29** Waxay ka cabsadeen inaannu ku dhacno meelo dhagaxyo leh, markaasay waxay doonnida xaggeeda dambe ka tuureen afar barroosin, oo waxay aad u jeclaysteen in maalin noqoto. **30** Oo baxriyiintii ayaa waxay damceen inay doonnida ka baxsadaan, oo waxay badda qarsoodi ugu dejiyeen huurigii sidii iyagoo barroosinno ka tuuraya doonnidii xaggeeda hore. **31** Markaasaa Bawlos boqol-u-taliyihii iyo askartii ku yidhi, Kuwanu haddayan doonnida sii joogin, idinku badbaadi kari maysaan. **32** Markaasaa askartii xadhkaha huuriga ka jareen oo ay huurigii sii daayeen inuu dhaco. **33** Oo intii waagu soo beryayay, ayaa Bawlos wuxuu dadkii oo dhan ka baryay inay wax cunaan, oo wuxuu yidhi, Maanta waa maalintii afar iyo tobnaad intii aad sugayseen oo aad iska soomanaydeen, oo aydnaan waxba qaadan. **34** Haddaba waxaan idinka baryayaa inaad cunto qaadataan, waayo, taasu waa caafimaadkiinna aawadiis; maxaa yeelay, midkiinna tin keliyahu ka go'i maayo madaxiisa. **35** Oo markii uu saas yidhi, ayuu wuxuu soo qaatay kibis, oo dadkii oo dhan hortooda ayuu Ilaah ugu mahadnaqay, oo intuu kala jebiyey ayuu bilaabay inuu wax cuno. **36** Markaasay wada dhiirranaadeen dhammaantood, oo iyagiina wax bay cuneen. **37** Oo intayadii doonnidii ku jirtay oo dhammu waxaannu ahayn laba boqol iyo lix iyo toddobaatan qof. **38** Oo markii ay cuntada ka dhergeen, ayay doonnidii fududeeyeen, oo sarreenkiina waxay ku tuureen badda. **39** Oo markii waagii beryay, ayay dhulkii garan waayeen; laakiin waxay arkeen marso xeeb leh, oo waxay doonayeen inay doonnidii halkaas ku kaxeeyaan hadday karaan. **40** Markaasay barroosinnadii badda ku xooreen oo badda ku sii daayeen, oo isla markaasba waxay fureen xadhkihii shukaanaha ku xidhnaa, oo intay shiraaqii dabaysha u sii daayeen, ayay xeebta ku hagaageen. **41** Laakiin waxay ku dhaceen meel laba badood isaga darmadaan, markaasaa doonnidii dhulka ku dhufatay; oo dhankeedii hore ayaa meel ku liimbaaday oo waxay noqotay wax aan la dhaqdhaqaajin karin, laakiin dhankii dambe wuxuu bilaabay inuu ku burburo mawjadihii xooggooda. **42** Markaasaa askartii waxay ku taliyeen inay maxaabiista laayaan, si aan midkoodna intuu dabaasho uga baxsan. **43** Laakiin boqol-u-taliyihii oo doonayay inuu badbaadiyo Bawlos, ayaa qasdigoodii ka joojiyey; oo wuxuu amray in kuwa dabaalan karaa ay doonnida iska tuuraan, oo ay marka hore dhulka tagaan; **44** oo inta kalena qaar ha ku dabaasho looxaan, qaarna waxyaalo kale oo ay doonnida ka sii qaataan. Oo sidaas daraaddeed waxay noqotay inay dhammaantood dhulkii u baxsadeen iyagoo nabdoon.

28 Oo kolkii aannu wada baxsannay ayaan ogaannay in gasiiraddaas la yidhaahdo Melita. **2** Oo barbariyiintii waxay na tuseen raxmad khaas ah; waayo, iyagu waxay shideen dab, oo dhammaantayona way na soo dhoweeyeen, sababtuna waa roobkii wakhtigaas jiray daraaddiis iyo dhaxantii daraaddeed. **3** Laakiin Bawlos ayaa soo ururshay xaabo badan, oo wuxuu saaray dabka, kolkaasaa kulaylka daraaddiis waxaa soo baxay jilbis oo gacantiisuu ku dhegay. **4** Oo barbariyiintiina markay arkeen bahalkii gacantiisa ka laalaaday ayaa midkoodba wuxuu mid kale ku yidhi, Shakila'aan ninkanu waa nin dhiig qaba, waayo, in kastoo uu baddii nabdoonaan kaga baxsaday, haddana xaqnimadu uma oggolaan inuu sii noolaado. **5** Habase yeeshee bahalkii ayuu dabka iskaga tuuray, oo innaba waxyeello ma gaadhin isagii. **6** Laakiin iyagii waxay filanayeen inuu haddiiba bararo ama uu markiiba dhaco isagoo meyd ah; laakiin kolkii ay wakhti dheer dhawrayeen oo ay arkeen inaan waxyeello ku dhicin isagii, ayay fikirradoodii beddeleen, oo waxay isku yidhaahdeen, Isagu waa ilaah. **7** Haddaba meeshaas waxaa u dhowaa dhulal uu leeyahay ninkii gasiiradda madaxda u ahaa oo magiciisa la odhan jiray Bobliyos. Kaasuna waa na soo dhoweeyey, oo intii saddex maalmood ah ayuu

si sharaf ah noo marti qaaday. **8** Oo waxay noqotay in
Bobliyos aabbihiis jiifsaday isagoo qandho iyo dabadhiig
qaba. Markaasaa Bawlos isagii u galay oo intuu u duceeyey
ayuu gacmihiisii saaray oo wuu bogsiiyey isagii. **9** Oo markii
waxaas la sameeyey dabadeed ayaa intii kale oo cudurro
qabtay oo gasiiraddii joogtay oo dhammu wada yimaadeen,
oo iyana waa la bogsiiyey; **10** oo kuwaasuna waxay nagu
sharfeen sharaf badan; oo markii aannu dhoofaynay ayay
doonnida noo saareen wax alla wixii aannu u baahnayn.
11 Saddex bilood dabadeed waxaannu ku dhoofnay doonni
Iskanderiya ka timid oo wakhtigii qabowga gasiiraddii joogtay
taasoo sumaddeedii ahayd Walaalihii Mataanaha ahaa. **12**
Markaasaannu nimid Surakus, oo saddex maalmood ayaan
halkaas sii joognay. **13** Oo halkaasaannu ka wareegnay
oo waxaannu gaadhnay Regiyon; oo maalin dabadeed
waxaa kacday dabayl koonfureed, oo maalintii labaadna
waxaannu nimid Botiyolos. **14** Oo halkaas waxaan ka
helnay walaalo, oo waxay naga baryeen inaan toddoba
maalmood iyaga la sii joogno, oo sidaas ayaan Rooma
ku nimid. **15** Oo halkaasna walaalihii markii ay maqleen
warkayagii, ayay u soo baxeen inay naga hor yimaadaan, oo
waxay soo gaadheen tan iyo Suuqa Abbiyus iyo Saddexdii
Makhaayadood. Oo Bawlosna markuu arkay iyagii ayuu
Ilaah ku mahadnaqay oo sii dhiirranaaday. **16** Oo markii
aannu Rooma galnay ayaa Bawlos waxaa loo oggolaaday
inuu keli ahaantiis u joogo isaga iyo askarigii dhawrayay.
17 Oo waxay noqotay in saddex maalmood dabadeed uu
isugu wada yeedhay kuwii Yuhuudda ugu waaweynaa; oo
kolkii ay u yimaadeen, ayuu ku yidhi iyagii, Walaalayaalow,
anigu in kastoo aanan wax xumaan ah ku samayn dadkii
ama caadooyinkii awowayaasheen toona, haddana anoo
maxbuus ah ayaa waxaa layga soo waday Yeruusaalem oo
waxaa la ii gacangeliyey reer Rooma. **18** Iyaguna, markii
ay i imtixaameen, waxay damceen inay iska kay daayaan,
maxaa yeelay, sabab dhimasho istaahisha aanay igu jirin. **19**
Laakiin Yuhuuddu markay taas qilaafeen ayaa waxaa dirqi
igu noqotay inaan Kaysar u ashtakoodo; taasuna ma ahaan
inaan haystay wax aan quruuntayda ku dacwaynayo. **20**
Sababtaas daraaddeed ayaan idiin yeedhay inaan idin arko
oo aan idinla hadlo; maxaa yeelay, rajadii reer binu Israa'iil
sugayaan daraaddeed ayaan silsiladdan ugu xidhnahay.
21 Oo iyana waxay isagii ku yidhaahdeen, Annagu wax
warqadaa oo adiga kugu saabsan Yahuudiya kama aannu
helin, oo walaalihii midkoodna xaggaas kama iman, noomana
soo sheegin ama kaama soo warramin xumaato. **22** Laakiin
waxaannu jeclaan lahayn inaannu kaa maqalno waxaad u
malaynaysid; maxaa yeelay, xagga dariiqadan waxaannu
ka og nahay in meel walba ka gees ahaan lagaga hadlo.
23 Oo intay maalin ka ballanqaadeen, ayay hoygiisii ugu
yimaadeen iyagoo tiro badan, oo isna xaalkii aad buu ugu sii
caddeeyey oo u marag furay boqortooyada Ilaah, oo wuxuu
iyagii ku waaninayay wax Ciise ku saabsan oo ku yaalla
sharciga Muuse iyo nebiyadiiba tan iyo aroortii ilaa fiidkii. **24**
Oo qaar baa rumaystay waxyaalihii lagu hadlay, qaar kalena
way rumaysan waayeen. **25** Oo intay dhexdooda ka heshiin
waayeen, ayay kala tageen, Bawlos se wax keliya ayuu
ku hadlay, isagoo leh, Ruuxa Quduuska ah si hagaagsan
ayuu uga dhex hadlay nebi Isayos markuu awowayaashiin la
hadlay, **26** oo ku yidhi, Adigu dadka u tag, oo waxaad ku
tidhaahdaa, Maqal baad ku maqli doontaan, mana garan
doontaan; Idinkoo arkaya, wax baad arki doontaan, idiinmana
dhaadhici doonto; **27** Waayo, dadkan qalbigoodu waa
qallafsanaaday, Oo dhib bay dhegahooda wax ugu maqlaan,
Indhahoodana way isku qabteen; Si aanay indhaha wax
ugu arkin, Oo dhegaha wax ugu maqlin, Oo qalbiga wax
ugu garan, Si aanay u soo noqon, Oo aanan u bogsiin. **28**
Haddaba idinku waxaad ogaataan in badbaadadan Ilaah
loo soo diray dadka aan Yuhuudda ahayn; oo iyaguna way
maqli doonaan. **29** Oo markuu waxyaalahaas ku yidhi ayaa
Yuhuuddii iska tageen, iyagoo isla murmaya. **30** Oo laba
sannadood oo dhan ayuu iska degganaa hoy uu isagu
kiraystay, oo kulli intii u soo gashay oo dhanna wuu soo
wada dhoweeyey. **31** Oo isagoo aad u dhiirran ayuu wuxuu
ku wacdiyi jiray boqortooyada Ilaah, wuxuuna bari jiray
waxyaalaha ku saabsan Rabbi Ciise Masiix, cidnana uma
diidin.

Rooma

1 Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah addoonkii Ciise
Masiix, oo loogu yeedhay inuu rasuul ahaado, oo gooni
looga dhigay injiilka Ilaah. **2** Injiilkaas ayuu Ilaah markii
hore nebiyadii ku ballanqaaday xagga Qorniinka quduuska
ah, **3** oo wuxuu ku saabsan yahay Wiilkiisa, kii ka dhashay
farcankii Daa'uud xagga jidhka, **4** oo sarakiciddii uu ka
sara kacay kuwii dhintay ay ku caddaysay inuu xagga
ruuxa quduusnimada yahay Wiilka Ilaah oo xoog leh oo ah
Rabbigeenna Ciise Masiix, **5** kan aannu ku helnay nimco
iyo rasuulnimo, inaannu addeecidda rumaysadka magiciisa
daraaddiis ugu geeyno quruumaha oo dhan. **6** Idinkuna
kuwaas dhexdooda aad ku jirtaan oo ah kuwii loo yeedhay oo
Ciise Masiix. **7** Waxaan warqaddan u qorayaa kuwa Rooma
jooga oo dhan oo uu Ilaah jeclaaday, oo loogu yeedhay
quduusiin. Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha
Aabbeheen ah iyo Rabbi Ciise Masiix. **8** Marka hore waxaan
Ilaahay xagga Ciise Masiix ugu mahadnaqayaa kulligiin,
maxaa yeelay, rumaysadkiinna waxaa lagaga warramaa
dunida oo dhan. **9** Waayo, Ilaah, kan aan ruuxayga ugu
adeego xagga injiilka Wiilkiisa, ayaa markhaati iiga ah sidaan
maalin walbaba joogsila'aan baryadayda idiinku xusususto,
10 anigoo weyddiisanaya inaan imminka ugu dambaysta si
kastaba ku lib helo inaan Ilaah idankiisa idiinku imaado.
11 Waayo, aad baan u doonayaa inaan idin arko oo idin
siiyo hadiyad Ruuxa ka timaada inaad ku xoogaysataan;
12 taasuna waa inaan idinkula dhiirranaado rumaysadka,
kiinna iyo kaygaba. **13** Walaalayaalow, dooni maayo inaad
garan weydaan inaan marar badan damcay inaan idiin
imaado inaan idinkana midho idinku dhex lahaado sida aan
quruumaha kale ugu dhex leeyahay, laakiin waa layga hor
joogsaday ilaa haatan. **14** Waxaa waajib la iigu leeyahay
inaan wacdiyo Gariigga iyo Barbariyiinta, kuwa caqliga leh
iyo kuwa garaadka la'ba. **15** Sidaas daraaddeed anigu diyaar
baan u ahay inaan injiilka ku wacdiyo kuwiinna Rooma
joogana. **16** Waayo, anigu injiilka ka xishoon maayo, maxaa
yeelay, waa u xoogga Ilaah xagga badbaadinta ku alla kii
rumaysta, marka hore Yuhuudda dabadeedna Gariigga.
17 Waayo, dhexdiisa waxaa laga muujiyaa xaqnimada
Ilaah oo rumaysad ka timaada, rumaysadna u socota, sida
qoran. Kii xaq ahu rumaysad buu ku noolaan doonaa. **18**
Cadhadii Ilaah ayaa samada laga muujiyey iyadoo ka gees
ah cibaadodarrada iyo xaqdarrada dadka oo dhan, kuwaasoo
runta ku joojiya xaqdarro; **19** maxaa yeelay, wixii Ilaah laga
garan karo waa ka dhex muuqataa iyaga, waayo, Ilaah waa u
muujiyey iyaga. **20** Tan iyo abuurniinta dunida waxyaalihiisii
aan la arki karin ayaa bayaan loo arkaa, iyagoo laga garto
waxyaalihii la sameeyey, xataa xooggiisa daa'imiska ah
iyo ilaahnimadiisa, si ayan marmarsiinyo u lahaan. **(aïdios
g126)** **21** Maxaa yeelay, iyagoo Ilaah garanaya ayayan isaga
Ilaah ahaan u ammaanin, umana ay mahadnaqin, laakiin
fikirradoodii waa xumaadeen, qalbigoodii garaadka la'aana
waa madoobaaday. **22** Iyagoo kuwo caqli leh isku sheegaya
ayay nacasoobeen. **23** Ammaantii Ilaaha aan dhimanin
ayay ku beddeleen sanam u eg nin dhimanaya iyo haad iyo
xayawaan iyo waxa bogga ku gurguurta. **24** Taas aawadeed
iyagoo qalbigooda wax xun ka damacsan, Ilaah wuxuu u
daayay wasakhnimo in dhexdooda jidhkoodu ku maamuus
jabo; **25** maxaa yeelay, runtii Ilaah bay been ku beddeleen,
oo waxay caabudeen oo u adeegeen ummadda intay caabudi
lahaayeen kan uumay oo weligiis ammaanta leh. Aamiin. **(aiōn
g165)** **26** Saas daraaddeed Ilaah wuxuu u daayay damacyo
ceeb ah; waayo, dumarkoodu isticmaalkii loo abuuray waxay
ku beddeleen mid ka gees ah kii loo abuuray. **27** Sidaas oo
kalena raggii intay iska daayeen isticmaalkii dumarka ayay
iyagoo damacoodu gubayo isu kacsadeen; rag waxay rag
kale ku sameeyeen ceeb, oo waxay dhexdooda ka heleen
abaalgudkii qaladkooda waajibka ku ahaa. **28** Intay oggolaan
waayeen inay Ilaah ku sii haystaan aqoontooda, Ilaah wuxuu
u daayay maan dulli ah inay sameeyaan waxyaalo aan
qummanayn, **29** iyagoo ay ka buuxaan xaqdarrada, iyo
sharnimada, iyo damacnimada, iyo xumaanta oo dhammu;
waxaa kaloo ay ka buuxaan hinaasada, iyo dilidda, iyo
ilaaqda, iyo khiyaanada, iyo camalxumaanta, oo waxay yihiin
kuwa wax xun ku faqa, **30** iyo kuwa wax xanta, iyo kuwa
Ilaah neceb, iyo kuwa wax caaya, iyo kuwa kibirka badan, iyo
kuwa faanka badan, iyo kuwa wax shar ah hindisa, iyo kuwa
waalidkood caasiga ku ah, **31** iyo kuwa garaadka la', iyo kuwa
axdiga jebiya, iyo kuwa aan kalgacaylka lahayn, iyo kuwa
aan naxariista lahayn. **32** Iyagoo garanaya qaynuunka Ilaah
in kuwa waxyaalahaas sameeyaa ay dhimasho istaahilaan,
ayaanay samayn waxyaalahaas oo keliya ee weliba waxay u
bogaan kuwa sameeya.

2 Sidaas daraaddeed, nin yahow, marmarsiinyo ma lihid ku
kastoo aad tahayba kaaga wax xukuma; maxaa yeelay,
meeshii aad ku kale ku xukuntid, waad isku xukumaysaa,
waayo, kaaga wax xukumaa, waxaad samaysaa isla wixii.
2 Oo waxaannu og nahay in xukunka Ilaah uu ka gees
yahay kuwa waxyaalaha caynkaas ah sameeya, sida runta
ah. **3** Nin yahow, ma waxay kula tahay, kolkaad xukuntid
kuwa waxyaalaha caynkaas ah sameeya oo aad isla wixiina
sameeysid, inaad xukunka Ilaah ka baxsan doonto? **4**
Ma waxaad quudhsanaysaa hodantinimada wanaaggisa
iyo samirkiisa iyo dulqaadashadiisa? Miyaadan garanayn
in wanaagga Ilaah kuu kaxeeyo xagga toobadda? **5**
Laakiin engegnaantaada iyo toobadla'aanta qalbigaaga
aawadood waxaad cadho u ururSanaysaa maalinta cadhada
iyo muuqashada xukunka xaqa ah oo Ilaah, **6** kan nin kasta
u siin doona sida shuqulkiisu ahaa, **7** kuwa dulqaadashada
shuqulka wanaagsan ku doondoonaa ammaan iyo ciso iyo
dhimashola'aan, wuxuu siin doonaa nolosha weligeed ah;
(aiōnios g166) **8** laakiin kuwa iskala qaybqaybiya, oo aan
runta addeecin, laakiinse xaqdarrada addeeca, waxaa u
ahaan doona cadho iyo ciil, **9** iyo dhibaato iyo cidhiidhiba, oo
waxay u ahaan doonaan naf kasta oo dadka sharka sameeya,
marka hore Yuhuudda, dabadeedna Gariigga. **10** Laakiin
ammaan iyo ciso iyo nabad baa u ahaan doona ku kasta
oo wanaag sameeya, marka hore Yuhuudda, dabadeedna
Gariigga; **11** maxaa yeelay, Ilaah dadka uma kala eexdo. **12**
In alla intii sharcila'aan dembaabtay, sharcila'aan bay halligmi
doonaan, oo in alla intii sharciga hoostiisa ku dembaabtayna,
sharcigaa lagu xukumi doonaa; **13** waayo, kuwa sharciga
maqlaa ma aha kuwa xaqa Ilaah hortiis, laakiinse kuwa
sharciga yeela xaq baa laga dhigi doonaa. **14** Markii dadka

aan Yuhuudda ahayn oo aan sharciga lahaynu, ay dabiicadda
ka sameeyaan waxyaalaha sharciga, kuwan aan sharciga
lahaynu waa isu sharci. **15** Waxay muujiyaan shuqulka
sharciga oo qalbiyadooda ku qoran, iyagoo garashadoodu
u markhaati furayso, oo fikirradoodu midba midka kale
ashtakaynayo ama marmarsiinyo samaysanayo, **16** maalinta
Ilaah waxyaalaha qarsoon ee dadka ku xukumi doono Ciise
Masiix sida injiilkaygu leeyahay. **17** Laakiin adigu haddaad
isku sheegtid Yuhuudi, oo sharciga isku hallaysid, oo Ilaah
ku faantid, **18** oo doonistiisa taqaanid, oo aad u bogtid
waxyaalaha aad u fiican, adigoo sharciga wax lagugu baray,
19 oo aad aaminsan tahay inaad tahay kan haga kuwa
indhaha la', iyo kan nuurka u ah kuwa gudcurka ku jira, **20**
iyo kan doqonnada qumaatiya, iyo macallinka carruurta,
adigoo sharciga ku haysta muuqashadii aqoonta iyo runta; **21**
haddaba kaaga kan kale wax baraa, sow wax isbari maysid?
Kaaga dadka ku wacdiya, Waxba ha xadina; adigu miyaad
wax xaddaa? **22** Kaaga yidhaahda, Yaan la sinaysan, miyaad
adigu sinaysataa? Kaaga sanamyada nebcaada, miyaad
macbudyo dhacdaa? **23** Kaaga sharciga ku faana, miyaad
Ilaah ku cisa jebisaa sharciga aad gudubtay aawadiis? **24**
Waayo, magaca Ilaaha waa lagaga caytamaa quruumaha
dhexdooda idinka daraaddiin, sida qoran. **25** Waayo, hubaal
gudniintu wax bay tartaa, haddaad sharciga yeeshid, laakiin
haddaad sharciga gudubtid, gudniintaadii waxay noqotay
buuryoqabnimo. **26** Haddaba haddii mid buuryoqab ahu xajiyo
qaynuunnada sharciga, buuryoqabnimadiisii miyaan loo tirin
doonin sida gudniin? **27** Oo kan jinsigiisu buuryoqab yahay,
hadduu sharciga dhammeeyo, miyuusan ku xukumi doonin
kaaga sharciga gudba, in kastoo aad haysatid qorniinka iyo
gudniinta? **28** Waayo, kii dadka sida Yuhuudi ugu muuqdaa,
Yuhuudi ma aha; gudniinta jidhka ka muuqataana, gudniin
ma aha; **29** laakiin waxaa Yuhuudi ah kii hoosta Yuhuudi ka
ah; gudniintuna waa tan qalbiga, ee ku jirta ruuxa, oo aan
ku jirin qorniinka; kaas ammaantiisu kama timaado dadka,
waxayse ka timaadaa Ilaah.

3 Haddaba maxay Yuhuuddu dadka kale dhaantaa?
Ama gudniinta waxtarkeedu waa maxay? **2** Si walba
wuu u badan yahay; marka hore waxaa Yuhuudda lagu
ammaaneeyey hadallada Ilaah. **3** Haddaba, maxaa jira,
haddii qaar aanay rumaysad lahayn? Rumaysaddarradoodu
miyey Ilaah aaminnimadiisa burin doontaa? **4** Ma suurtowdo!
Ilaah runlow ha ahaado in kastoo nin waluba beenlow
yahay, sida qoran, In xaq lagaaga dhigo hadalladaada,
Oo aad libaantid markii lagu xukumo. **5** Laakiin haddii
xaqnimola'aanteennu muujiso xaqnimada Ilaah, maxaynu
odhan doonnaa? Ma xaq daranyahay Ilaaha cadhada soo
dejiyaa? (Sida dad baan u hadlayaa.) **6** Ma suurtowdo!
Hadduu xaq daranyahay, sidee baa Ilaah dunida u xukumi
doonaa? **7** Runta Ilaah hadday beentayda ugu badatay
ammaantiisa, de maxaa aniga haddana weli la iigu xukumaa
sida mid dembi leh? **8** Maxaannu u odhan weynaa, Shar
aan samayno in wanaag yimaado? sida lanoo hafro oo ay
qaar naga sheegaan sidii annagoo nidhaahna. Xukunka
ay kuwaasu helaan waa xaq. **9** Waa maxay haddaba?
Miyaynu dhaannaa iyaga? Maya, sinaba. Waayo, horaannu u
dacweynay Yuhuudda iyo Gariigtaba inay kulligood dembi ku
hoos jiraan. **10** Sida qoran, Mid xaq ahu ma jiro, midnaba;
11 Mid wax garanayaa ma jiro; Mid Ilaah doondoonaa ma
jiro; **12** Dhammaantood gees bay u wada leexdeen, waxay
wada noqdeen wax aan wax tar lahayn; Mid wanaag falaa
ma jiro, midnaba; **13** Hungurigoodu waa xabaal furan;
Carrabbadooda wax bay ku khiyaaneeyeen; Bushimahooda
waxaa ku hoos jira sun jilbis; **14** Afkooda waxaa ka buuxa
habaar iyo qadhaadh; **15** Cagahoodu waxay u dheereeyaan
inay dhiig daadiyaan; **16** Jidadkooda waxaa yaal hoog iyo
ba'; **17** Jidka nabaddana ma yaqaaniin; **18** Cabsida Ilaahna
indhahooda ma hor taal. **19** Waannu og nahay in wax alla
wixii sharcigu yidhaahdo, uu ku leeyahay kuwa sharciga ku
hoos jira, in af kasta la xidho, oo dunida oo dhammu ay Ilaah
ku hor gar darnaato. **20** Maxaa yeelay, shuqullada sharciga
ninna xaq ku noqon maayo Ilaah hortiis, waayo, sharciga ayaa
lagu gartaa dembiga. **21** Laakiin haatan sharciga la'aantiis
ayaa xaqnimadii Ilaah la muujiyey, waxaana u marag furay
sharciga iyo nebiyadii, **22** waxaana weeyaan xaqnimada
Ilaah ee lagu helo rumaysadka xagga Ciise Masiix oo u ah
in alla inta rumaysata oo dhan, waayo, kala duwanaan ma
leh. **23** Maxaa yeelay, dhammaan way wada dembaabeen
oo gaadhi waayeen ammaanta Ilaah; **24** iyagoo hadiyad
ahaan xaq lagaga dhigay nimcadiisa xagga madaxfurashada
Ciise Masiix ku furtay, **25** kan Ilaah u soo bixiyey inuu
dhiiggiisa kafaaraggud ku noqdo xagga rumaysadka la
rumaystay dhiiggiisa aawadiis, inuu xaqnimadiisa ku muujiyo
dembidhaafka uu dembiyadii hore loo sameeyey ku dhaafay
samirkii Ilaah; **26** waxaa weeye muujinta xaqnimadiisa ee
haatan joogta inuu isaga qudhiisu xaq ahaado iyo kan xaq ka
dhiga kan Ciise rumaysan. **27** Haddaba faankii meeh? Waa
reebban yahay. Sharci caynkee ah buu ku hadhay? Ma xagga
shuqulladaa? Maya; laakiinse wuxuu ku hadhay sharciga
rumaysadka. **28** Sidaas daraaddeed waxaannu ku tirinnaa
in nin xaq ku noqdo rumaysadka ee uusan xaq ku noqon
shuqullada sharciga. **29** Ama Ilaah ma Ilaaha Yuhuudda
oo keliya baa? Miyuusan ahayn kan quruumaha kalena?
Haah, waa yahay kan quruumaha kalena, **30** hadday tahay
in Ilaah mid keliya yahay oo uu kuwa gudan xaq kaga dhigi
doono rumaysadka, kuwa buuryoqabka ahna rumaysadka.
31 De miyaannu haddaba sharciga ku burinnaa rumaysadka?
Yaanay noqon! Laakiin sharciga waannu taagnaa.

4 Haddaba maxaynu nidhaahnaa inuu helay Ibraahim oo
awowgeennii hore ahaa xagga jidhka? **2** Waayo, haddii
Ibraahim shuqullo xaq ku noqday, wax uu ku faano buu
leeyahay ee Ilaah hortiisa ma aha. **3** Maxaa Qorniinku
leeyahay? Ibraahimna Ilaah buu rumaystay, oo waxaa isaga
loogu tiriyey xaqnimo. **4** Haddee kii shaqeeya abaalgudkiisa
looguma tiriyo sida nimco laakiinse sida qaan oo kale. **5**
Laakiin kii aan shaqayn illowse rumaysta kan xaq ka dhiga
kuwa aan cibaadada lahayn, rumaysadkiisa waxaa lagu
tiriyaa xaqnimo. **6** Sida Daa'uudna uga sheegayo barakadii
ninkii Ilaah xaq u tiriyo shuqullola'aantood, isagoo leh, **7**
Waxaa barakaysan kuwa xadgudubyadooda la cafiyey, Oo
dembiyadooda la daboolay. **8** Waxaa barakaysan ninkii
Rabbigu uusan dembi u tirinayn. **9** Haddaba barakadan
miyaa lagaga hadlay kuwa gudan oo keliya, mise kuwa
buuryoqabka ahna waa lagaga hadlay? Waayo, waxaannu
nidhaahnaa, Ibraahim rumaysadkiisii waxaa loogu tiriyey

xaqnimo. **10** Sidee baa haddaba loogu tiriyey? Ma markuu
gudnaa, mise markuu buuryoqabka ahaa? Ma aha markuu
gudnaa, laakiinse waa markuu buuryoqabka ahaa; **11** oo
wuxuu helay calaamada gudniinta, tan ahayd shaabaddii
xaqnimada oo rumaysadkii uu haystay intuu buuryoqabka
ahaa; inuu noqdo aabbihii inta rumaysata oo dhan in kastoo
ay buuryoqab yihiin, in xaqnimo loo tiriyo iyaga, **12** iyo inuu
aabbaha gudniinta u noqdo kuwa aan ahayn kuwa gudan oo
keliya laakiinse kuwa ku socda tallaabooyinka rumaysadka
ee Aabbeheen Ibraahim haystay intuu buuryoqabka ahaa.
13 Waayo, ballankii lagula ballamay Ibraahim ama farcankiisii
inuu ku noqdo kii dunida dhaxli lahaa, uguma iman sharciga,
laakiinse wuxuu ugu yimid xaqnimada rumaysadka. **14**
Waayo, haddii kuwa sharciga leh ay noqdaan kuwa dhaxalka
leh, de markaas rumaysadkii waxaa laga dhigay wax aan
waxtar lahayn, ballankiina waa la buriyey, **15** maxaa yeelay,
sharcigu wuxuu keenaa cadho, laakiinse meeshii aan sharci
jirin xadgudubna ma jiro. **16** Taas daraaddeed waa xagga
rumaysadka inay noqoto xagga nimcada, in ballanku hubaal
u ahaado farcanka oo dhan; ee uusan u ahayn kan sharciga
leh oo keliya, laakiinse inuu u ahaado kan leh rumaysadkii
Ibraahim, kan aabbaha inoo ah kulligeen, **17** (sida qoran,
Quruumo badan baan aabbe kaaga dhigay) Ilaaha uu
rumaystay hortiisa, kan nooleeya kuwii dhintay oo u yeedha
waxyaalaha aan jirin sida iyagoo jira. **18** Ibraahim rajuu
wax ku rumaystay iyadoo aan rajo jirin inuu aabbe u noqdo
quruumo badan, sida waxyaalihii lagula hadlay leeyihiin,
Farcankaagu sidaasuu noqon doonaa. **19** Isagoo aan
rumaysadkii ku tabaryaraan wuxuu ka fikiray jidhkiisii sida
meyd oo kale ahaa (isagoo boqol jir ku dhow) iyo meydnimadii
maxalkii Saarah. **20** Ballankii Ilaah rumaysaddarro kagama uu
shakiyin, laakiinse rumaysad buu ku xoogaystay, isagoo Ilaah
ammaanaya **21** oo aad u huba in wixii uu u ballanqaaday uu
samayn karo. **22** Sidaas daraaddeedna waxaa loogu tiriyey
xaqnimo. **23** Wixii loo tiriyey looma qorin isaga aawadiis
oo keliya, **24** laakiin waxaa loo qoray innaga aawadeenna.
Waa loo tirin doonaa kuweenna rumaysan kii kuwii dhintay
ka soo sara kiciyey Rabbigeenna Ciise, **25** kii loo bixiyey
xadgudubkeenna aawadiis oo loo sara kiciyey inuu xaq inaga
dhigo.

5 Sidaas daraaddeed innagoo xaq laynagaga dhigay
rumaysad, nabad baynu xagga Ilaah ku haysannaa
Rabbigeenna Ciise Masiix; **2** kan xaggiisa aynu rumaysad ku
galnay nimcadan aynu dhex taagan nahay, oo waxaynu ku
faraxnaa rajada ammaanta Ilaah. **3** Oo taas oo keliya ma aha,
laakiinse waxaynu ku faraxnaa dhibaatooyinkeenna, innagoo
og in dhibaatadu dulqaadasho keento; **4** dulqaadashaduna
aqoon dheer, aqoonta dheeruna rajo; **5** rajaduna inama
ceebayso, maxaa yeelay, jacaylka Ilaah baa qalbiyadeenna
ku dhex shubmay, oo waxaa ku shubay Ruuxa Quduuska
ah oo layna siiyey. **6** Waayo, innagoo weli itaaldaran ayuu
Masiixu wakhti qumman u dhintay kuwa aan cibaadada
lahayn. **7** Mar dhif ah mid waa u dhintaa nin xaq ah,
mindhaase qof waa ku dhici lahaa inuu nin wanaagsan u
dhinto. **8** Laakiinse Masiixu waa inoo dhintay intaynu weli
dembilayaal ahayn, oo sidaasuu Ilaah jacaylkiisii inoogu
muujiyey. **9** Haddaba haddaynu haatan dhiiggiisa xaq
ku noqonnay, de si ka badanna isagaynu kaga badbaadi
doonnaa cadhada Ilaah. **10** Waayo, haddii, intaynu col la
ahayn, Ilaah inagula heshiiyey dhimashadii Wiilkiisa, de si
ka badanna, innagoo la heshiis ah, ayaynu ku badbaadi
doonnaa noloshiisa, **11** oo taas oo keliyana ma ahaane,
weliba waxaynu ku faraxnaa Ilaah xagga Rabbigeenna
Ciise Masiix, kan aynu haatan heshiiska ku helnay. **12**
Haddaba sida dembigu nin keliya dunida ugu soo galay,
dhimashaduna dembiga ugu timid, sidaasaa dhimashadiina
u gaadhay dadka oo dhan, waayo, waa la wada dembaabay;
13 waayo, dembigu duniduu ku jiray intaan sharcigu iman,
laakiin dembi lama tiriyo markii aan sharci jirin. **14** Habase
ahaatee waagii Aadan ilaa Muuse dhimashadu waxay u
talisay xataa kuwii aan u dembaabin sidii xadgudubkii Aadan
kan ah masaalka kan iman lahaa. **15** Hadiyaddu ma aha
sida dembiga, waayo, haddii nin keliya dembigiis kuwa
badanu u dhinteen, de in ka sii badan waxaa kuwa badan u
badatay nimcada Ilaah iyo hadiyadda nin nimcadiis ku timid,
kan ah Ciise Masiix. **16** Hadiyaddu ma aha sida mid qof
dembaabay ku timid, waayo, mid xukunkiis wuxuu keenay
ciqaab, laakiin hadiyaddu waxay dembiyo badan ugu timid
inay xaq ka dhigto kuwo badan. **17** Haddii mid dembigiisa
aawadiis ay dhimasho ku talisay midkaas aawadiis, de si
ka badanna kuwa hela badnaanta nimcada iyo hadiyadda
xaqnimada, noloshay ku dhex talin doonaan kii kale aawadiis
kaas oo ah Ciise Masiix. **18** Haddaba dembiga nin keliya
aawadiis waxaa dadka oo dhan ugu yimid xukun, sidaas oo
kalena nin keliya xaqnimaduu sameeyey aawadeed waxaa
dadka oo dhan ugu timid hadiyad in xaq laga dhigo oo ay
noolaadaan. **19** Waayo, sida nin keliya caasinimadiisii kuwa
badan dembilayaal looga dhigay, sidaas oo kalena nin keliya
addeeciddiis ayaa kuwa badan xaq looga dhigi doonaa. **20**
Sharciguna wuxuu u yimid inuu dembigu bato, laakiinse
meeshii dembigu ku batay, nimcaduna way ka sii badatay
aad iyo aad; **21** in, sida dembigu dhimashada ugu taliyey,
sidaas oo kalena ay nimcadu ugu taliso xaqnimo ilaa nolosha
weligeed ah ee xagga Rabbigeenna Ciise Masiix. **(aiōnios g166)**

6 Haddaba maxaynu nidhaahnaa? Miyaynu ku sii soconnaa
dembiga inay nimcadu badato? **2** Yaanay noqon! Innagoo
dembiga kala dhimannay, sidee baynu mar dambe ugu
dhex noolaannaa? **3** Mise ma waydaan ogayn in kulli
inteenna lagu baabtiisay Ciise Masiix dhexdiisa, lagu dhex
baabtiisay dhimashadiisa? **4** Haddaba waxaynu isaga kula
aasannay baabtiiska dhimashada dhexdeeda, in, sidii Masiixa
kuwii dhintay loogaga sara kiciyey ammaanta Aabbaha,
aan innaguna sidaas oo kale cusaybka nolosha ku dhex
soconno. **5** Haddaynu isaga kula midownay dhimasho tiisa
u eg, de sidaas oo kalena sarakicid tiisa u eg waynu kula
midoobi doonnaa. **6** Waynu og nahay in dabiicaddeennii
hore iskutallaabta lagula qodbay isaga, in jidhka dembigu
baabba'o, si aynaan mar dambe addoommo ugu ahaan
dembiga. **7** Waayo, kii dhintay dembi wuu ka xoroobay oo xaq
baa laga dhigay. **8** Laakiinse haddaynu Masiixa la dhimannay,
waxaynu rumaysan nahay inaynu haddana isaga la noolaan
doonno. **9** Waynu og nahay in Masiixa oo kuwii dhintay ka
sara kacay uusan mar dambe dhimanayn; dhimashadu mar

dambe u talin mayso. **10** Waayo, dhimashaduu dhintay mar
keliya ayuu xagga dembiga ka dhintay, laakiin noloshuu ku
nool yahay, Ilaah buu u nool yahay. **11** Sidaas oo kalena
idinku isku tiriya inaad dembiga u tihiin kuwo dhintay, oo
aad Ilaah u tihiin kuwo nool xagga Ciise Masiix. **12** Sidaas
daraaddeed dembigu yuusan jidhkiinna dhimanaya u talin
inaad damacyadiisa xunxun addeecdaan. **13** Xubnihiinnana
dembiga ha u siinina sida qalabka xaqdarrada, laakiin Ilaah
isa siiya sida idinkoo ah kuwo ka soo noolaaday kuwii
dhintay, xubnihiinnana Ilaah u siiya sida qalabka xaqnimada.
14 Waayo, dembigu idiinma talin doono, maxaa yeelay,
sharciga kuma hoos jirtaan, laakiinse waxaad ku hoos jirtaan
nimcada. **15** Waa sidee haddaba? Sharciga kuma hoos jirno,
oo waxaynu ku hoos jirnaa nimcada, sidaas daraaddeed
miyaan dembaabnaa? Yaanay noqon! **16** Ma waydaan ogayn
inaad addoommo u tihiin kii aad isu siisaan sida addoommo
addeeca, oo aad addoommadiisa tihiin kii aad addeecdaan,
ama ha noqoto dembiga idiin kaxeeya xagga dhimashada
ama addeecidda idiin kaxaysa xagga xaqnimada? **17**
Laakiinse mahad Ilaah baa leh, waayo, waxaad ahaan
jirteen addoommadii dembiga, haatanse qalbigiinaad ka
addeecdeen caynaddii waxbariddii laydin siiyey; **18** oo idinkoo
dembiga laydinka xoreeyey, xaqnimada ayaad addoommo
u noqoteen. **19** Sida dadkaan u hadlayaa jidhkiinna
itaaldarradiisa aawadeed. Waayo, sidii aad xubnihiinna uga
dhigi jirteen addoommadii wasakhnimada iyo dembiga inaad
dembi fashaan, sidaas oo kalena haatan xubnihiinna ka
dhiga addoommadii xaqnimada quduusnaanta aawadeed. **20**
Waayo, markaad addoommadii dembiga ahaan jirteen, xagga
xaqnimada waxaad ahaydeen xor. **21** Haddaba wakhtigaas
maxaad midho ku haysateen waxyaalaha aad haatan ka
xishoonaysaan? Waayo, waxyaalahaas ugu dambaystoodu
waa dhimashada. **22** Laakiin haatan idinkoo dembi laydinka
xoreeyey oo aad addoommadii Ilaah noqoteen, waxaad midho
ku haysataan quduusnaanta, oo ugu dambaysteeduna waa
nolosha weligeed ah. **(aiōnios g166)** **23** Waayo, mushahaarada
dembigu waa dhimashada, laakiinse hadiyadda Ilaah waa
nolosha weligeed ah ee laga helo Rabbigeenna Ciise Masiix.
(aiōnios g166)

7 Mise ma waydaan ogayn, walaalayaalow, in sharcigu nin
u taliyo intuu nool yahay oo keliya? (Waxaan la hadlayaa
dadka sharciga yaqaan.) **2** Naagtii nin luhu sharcigay ugu
xidhan tahay ninkeeda intuu nool yahay, laakiinse mar haddii
ninku dhinto, way ka furan tahay sharcigii ninka. **3** Sidaas
daraaddeed inta ninkeedu nool yahay, hadday nin kale
naag u noqoto, waxaa loogu yeedhi doonaa dhillo, laakiinse
ninkeedu hadduu dhinto, sharciga way ka furan tahay, oo
sidaas daraaddeed dhillo ma aha in kastoo ay nin kale
naag u noqoto. **4** Sidaas daraaddeed, walaalahayow, jidhkii
Masiixa baa meyd idinka dhigay xagga sharciga, in mid kale
idin lahaado, oo ah kii kuwii dhintay laga sara kiciyey inaynu
Ilaah midho u soo bixinno. **5** Waayo, markii aynu jidhka ku
dhex jirnay, damacyadii dembiyada ee sharciga ka yimid
waxay ka dhex shaqaynayeen xubnaheenna inay midho u
soo bixiyaan dhimasho. **6** Laakiinse haatan sharcigii waa
laynaga furay, innagoo ka dhimannay wixii aynu ku hoos
xidhnayn, si aynu ugu adeegno cusaybka ruuxa ee aynaan
ugu adeegin gabowga qorniinka. **7** Haddaba maxaynu
nidhaahnaa? Sharcigu ma dembi baa? Ma suurtowdo! Hase
ahaatee, dembi ma aanan garteen, sharcigaan ku gartay
mooyaane, damaca xun ma aanan garteen haddaan sharcigu
i odhan, Waa inaadan wax damcin. **8** Dembigu, isagoo wakhti
helay, ayuu amarka dhexdayda kaga falay damac xun oo
kasta; waayo, sharciga la'aantiis dembigu waa meyd. **9** Waa
baan noolaa sharciga la'aantiis, laakiin markii amarku yimid,
dembigu waa soo noolaaday, aniguna waan dhintay. **10**
Amarkii nolosha ii geeyn lahaa, waxaan gartay inuu dhimasho
ii geeynayo. **11** Waayo, dembigu, isagoo wakhti helay, ayuu
amarka igu khiyaaneeyey, wuuna igu dilay. **12** Haddabase
sharcigu waa quduus, amarkuna waa quduus, waana xaq,
wuuna wanaagsan yahay. **13** Haddaba wixii wanaagsanaa
miyey dhimasho ii noqdeen? Ma suurtowdo! Laakiin dembigu,
inuu muuqdo inuu dembi yahay, ayuu wax wanaagsan igaga
dhex shaqeeyey oo dhimasho ii keenay, in dembigu amarka
ku noqdo dembi miidhan. **14** Waayo, waxaynu og nahay in
sharcigu ku saabsan yahay ruuxa, laakiinse anigu waxaan
ahay mid jidhka raaca oo lagu iibiyey dembiga hoostiisa. **15**
Waayo, waxaan samaynayo garan maayo, maxaa yeelay, ma
sameeyo wixii aan doonayo, laakiin waxaan sameeyaa wixii
aan necbahay. **16** Laakiin haddaan sameeyo waxa aanan
doonayn, de markaas waxaan gartay in sharcigu wanaagsan
yahay. **17** Haddabase haatan ma aha aniga kan waxaas
sameeyaa, laakiinse waa dembiga igu dhex jira. **18** Waayo,
waan ogahay inaan wax wanaagsanu igu dhex jirin, taas
waxaan ula jeedaa, jidhkayga wax wanaagsanu kuma jiraan,
waayo, waan ku talo jiraa inaan waxa wanaagsan sameeyo,
laakiin ma sameeyo. **19** Waayo, waxa wanaagsan oo aan
doonayo inaan falo, ma sameeyo, laakiinse waxa sharka ah
oo aanan doonayn inaan falo, ayaan sameeyaa. **20** Laakiin
haddaan sameeyo wixii aanan doonayn inaan falo, de haatan
ma aha aniga kan sameeyaa, laakiinse waa dembiga igu
dhex jira. **21** Haddee waxaan arkaa qaynuunka in shar ila
jiro in kastoo aan doonayo inaan waxa wanaagsan sameeyo.
22 Waayo, sharciga Ilaah ayaan kaga farxaa ninka gudaha
ah. **23** Laakiin waxaan xubnahayga ka arkaa qaynuun kale,
isagoo la dagaallamaya qaynuunka maankayga oo maxbuus
iiga dhigaya qaynuunka dembiga oo xubnahayga ku jira.
24 Nin belaysan baan ahay. Yaa iga furan doona jidhkan
dhimashada leh? **25** Waxaan Ilaah ugu mahadnaqayaa inuu
Rabbigeen Ciise Masiix igu furan doono. Sidaas daraaddeed
aniga qudhaydu waxaan maankayga ugu adeegaa sharciga
Ilaah; laakiinse waxaan jidhka ugu adeegaa qaynuunka
dembiga.

8 Sidaas daraaddeed, kuwa Ciise Masiix ku dhex jiraa,
haatan xukun ma laha. **2** Waayo, qaynuunka Ruuxa
nolosha ee ku dhex jira Ciise Masiix ayaa iga xoreeyey
qaynuunka dembiga iyo dhimashada. **3** Waayo, wax aan
sharcigu samayn karayn, maxaa yeelay, wuu itaaldarnaa
jidhka aawadiis, ayaa Ilaah sameeyey isagoo Wiilkiisa ku
soo diraya u-ekaantii jidhka dembiga leh oo u soo diraya
dembiga aawadiis, wuxuuna xukumay dembigii jidhka ku
jiray, **4** in qaynuunka sharcigu inagu buuxsamo kuweenna
aan sida jidhka u socon, laakiinse u socda sida Ruuxa.
5 Waayo, kuwa sida jidhka u socdaa, waxay ka fikiraan

waxyaalaha jidhka, laakiinse kuwa sida Ruuxa u socdaa,
waxay ka fikiraan waxyaalaha Ruuxa. **6** Jidhka kafikiriddiisu
waa dhimashada, laakiinse Ruuxa kafikiriddiisu waa nolosha
iyo nabadda, **7** maxaa yeelay, jidhka kafikiriddiisu waa la col
Ilaah, waayo, ma hoos gasho sharciga Ilaah, mana hoos geli
karto. **8** Kuwa jidhka ku dhex jiraana kama farxin karaan
Ilaah. **9** Laakiin idinku kuma aad dhex jirtaan jidhka, illowse
waxaad ku dhex jirtaan Ruuxa, haddii Ruuxa Ilaah idinku
dhex jiro. Laakiin nin hadduusan Ruuxa Masiixa lahayn, de
kaasu kiisii ma aha. **10** Oo haddii Masiixu idinku dhex jiro,
jidhku waa meyd dembiga aawadiis; laakiinse ruuxu waa
nolosha xaqnimada aawadeed. **11** Laakiin haddii Ruuxii kii
Ciise kuwii dhintay ka soo sara kiciyey idinku dhex jiro, kii
Ciise Masiix kuwii dhintay ka soo sara kiciyey, jidhkiinna
dhimanayana wuxuu ku noolayn doonaa Ruuxiisa idinku
dhex jira. **12** Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, wax baa
inagu waajib ah, laakiin waajib inooguma aha jidhka, inaynu
u noolaanno sida jidhka, **13** waayo, haddaad sida jidhka u
noolaataan, hubaal waad dhiman doontaan, laakiin haddaad
falimaha jidhka Ruuxa ku dishaan, waad noolaan doontaan.
14 In alla intii Ruuxa Ilaah hoggaamiyo, waa carruurta Ilaah.
15 Waayo, ma aydnaan helin ruuxa addoonnimada inaad
mar kale cabsataan, laakiinse waxaad hesheen Ruuxa
carruur idinka dhigay, kan aynu ku qaylinno Aabbow. **16**
Ruuxa qudhiisu wuu markhaati furaa oo wuxuu ruuxeenna
u sheegaa inaynu innagu nahay carruurta Ilaah. **17** Oo
haddaynu carruur nahay, de haddaba waxaynu nahay kuwo
wax dhaxla, kuwo Ilaah dhaxla oo Masiix wax la dhaxla, haddii
aynu isaga la xanuunsanno, in laynala ammaano isaga. **18**
Waxaan ku tirinayaa in waxyaalaha wakhtigan la joogo lagu
xanuunsadaa ayan istaahilin in lala simo ammaanta iman
doonta oo laynoo muujin doono. **19** Uunku wuxuu filasho
aad u weyn ku sugaa muujinta carruurta Ilaah. **20** Uunkii
waxaa la hoos geliyey wax aan waxtar lahayn, ikhtiyaarkiisna
uma uu hoos gelin, laakiin waa kii hoos geliyey aawadiis, **21**
taasoo la rajaynayo in uunka qudhiisana laga xorayn doono
addoonnimada qudhunka ah oo la gelin doono xorriyadda
ammaanta carruurta Ilaah. **22** Waayo, waxaynu og nahay in
uunka oo dhammu wada taahayo oo wada foolanayo ilaa
haatan. **23** Iyagoo keliya ma aha, laakiin innagana waa
sidaas oo kale, kuweenna haysta midhihii ugu horreeyey ee
Ruuxa, xataa innaga qudheennu dhexdeenna ayaynu ka
taahnaa, innagoo sugayna carruurnoqoshadeenna, taasu
waxaa weeyaan samatabbixinta jidhkeenna. **24** Waayo,
waxaynu ku badbaadnay rajo, laakiin rajadii la arko rajo ma
aha, maxaa yeelay, waa ayo kan rajeeyaa wuxuu arko? **25**
Laakiin haddaynu rajayno wax aynaan arkin, de haddaba
dulqaadasho ayaynu ku sugnaa. **26** Sidaasoo kalena Ruuxu
wuxuu inaga caawimaa itaaldarradeenna, waayo, garan
mayno wax inoo eg oo aynu ku tukanno, laakiin Ruuxa
qudhiisu waa inoo duceeyaa isagoo ku taahaya taah aan
sanqadhayn. **27** Oo kii qalbiyada baadhaa waa yaqaan fikirka
Ruuxa, maxaa yeelay, wuxuu quduusiinta ugu duceeyaa
sida Ilaah doonayo. **28** Oo waxaynu og nahay in wax waliba
wanaag ugu wada shaqeeyaan kuwa Ilaah jecel, xataa
kuwa qasdigiisa loogu yeedhay. **29** Waayo, kuwuu hore u
yiqiin wuxuu haddana hore ugu doortay inay u ekaadaan
suuradda Wiilkiisa, inuu isagu curad ku noqdo walaalo badan
dhexdood. **30** Oo kuwuu hore u doortayna, haddana wuu u
yeedhay, kuwuu u yeedhayna, haddana xaq buu ka dhigay,
kuwuu xaq ka dhigayna, haddana wuu ammaanay. **31**
Haddaba maxaan waxyaalahan ka nidhaahnaa? Haddii Ilaah
inala gees yahay, yaa inaga gees ah? **32** Kii aan xataa
Wiilkiisa lexejeclaysan, laakiinse innaga dhammaanteen
u bixiyey, sidee buusan wax walbana inoola siin doonin
isaga? **33** Yaa ashtakayn doona kuwa Ilaah doortay? Waa
Ilaah kan wax xaq ka dhigaa. **34** Waa ayo kan wax xukumi
doonaa? Waa Ciise Masiix kii dhintay, oo haddana kuwii
dhintay ka sara kacay, oo Ilaah midigtiisa jooga, oo haddana
inoo duceeya innaga. **35** Yaa jacaylka Masiixa inaga sooci
doona? Ma dhibaato, mise cidhiidhi, mise silic, mise baahi,
mise arrad, mise khatar, mise seef? **36** Sida qoran, Adiga
daraaddaa ayaa lanoo laayaa maalinta oo dhan, Waxaa
lanoo tiriyey sida ido la qalayo. **37** Maya, waxyaalahan oo
dhan dhexdooda aad baynu ugu guulaysannaa kii ina jeclaa
xaggiisa. **38** Waayo, waxaan hubaa inaan dhimashada, ama
nolosha, ama malaa'igaha, ama kuwa madaxda ah, ama
waxyaalaha haatan jooga, ama waxyaalaha iman doona, ama
kuwa xoogga leh, **39** ama kor, ama hoos, ama uun kaleeto
inaga sooci karin jacaylka Ilaah oo ku jira Rabbigeenna Ciise
Masiix.

9 Runtaan ku sheegayaa Masiixa, oo been sheegi maayo,
qalbigayguna marag buu iigu furayaa Ruuxa Quduuskaa
2 in caloolxumo weyn iyo xanuun aan joogsanaynin ay
ku jiraan qalbigayga. **3** Waayo, waxaan jeclaan lahaa
inaan aniga qudhaydu ka inkaarnaado Masiixa walaalahay
aawadood oo ah xigaalkayga aannu isku jidhka nahay,
4 kuwa ah reer binu Israa'iil, oo leh carruur-ka-dhigidda,
iyo ammaanta, iyo axdiyada, iyo sharciga siintiisa, iyo u-
adeegidda Ilaah, iyo ballamada, **5** kuwa awowayaasha leh,
oo xagga jidhka Masiixu ka yimid iyaga, kan wax walba ka
sarreeya oo ah Ilaah ammaanta leh weligiis. Aamiin. **(aiōn
g165)** **6** Laakiin mana aha sidii iyadoo ereygii Ilaah dhacay.
Waayo, kuwa Israa'iil ka dhashay kulligood reer binu Israa'iil
ma wada aha. **7** Farcankii Ibraahim oo ay yihiin aawadeed
kulligood carruur kuma wada aha, laakiin waxaa la yidhi,
Kuwa Isxaaq ka farcama ayaa farcankaaga loogu yeedhi
doonaa. **8** Taas waxaa weeyaan, inaan carruurta jidhku
ahayn carruurta Ilaah, laakiin carruurtii loo ballanqaaday
ayaa farcan lagu tiriyaa. **9** Waayo, kanu waa hadal ballan ah,
Wakhtigan oo kale ayaan kuu iman doonaa, oo Saarah waxay
dhali doontaa wiil. **10** Oo taas oo keliyana ma ahee, laakiin
Rebeqahna mid bay u uuraysatay, kaas oo ahaa aabbeheen
Isxaaq. **11** Waayo, carruurta oo aan weli dhalan oo aan
weli samayn wanaag iyo xumaan midna, in qasdiga Ilaah
doorashada ku istaago, oo uusan ahaan xagga shuqullada,
laakiin xagga kii dadka u yeedha, **12** waxaa iyada lagu yidhi,
Kan weynu wuxuu u adeegi doonaa kan ka yar. **13** Sida
qoran, Yacquub waan jeclaaday, Ceesawse waan necbaaday.
14 Maxaan nidhaahnaa haddaba? Ma xaqdarro baa Ilaah
la jirta? Ma suurtowdo! **15** Waayo, wuxuu Muuse ku yidhi,
Waan u naxariisan doonaa kii aan u naxariisto, waanan u nixi
doonaa, kii aan u naxo. **16** Sidaas daraaddeed xagga kan
doonaya ma aha, xagga kan ordana ma aha, laakiinse waa
xagga Ilaaha naxariista leh. **17** Waayo, Qorniinku wuxuu
Fircoon ku leeyahay, Tan daraaddeed baan kuu sara kiciyey

inaan xooggayga adiga kaa dhex muujiyo iyo in magacayga
dhulka oo dhan lagu faafiyo. **18** Haddaba kuu doonayo wuu u
naxariistaa, kuu doonayona qalbigiisuu engejiyaa. **19** Waxaad
igu odhan doontaa, Muxuu weli ii eedaynayaa? Waayo,
yaa doonistiisa ka gees noqda? **20** Laakiinse, nin yahow,
kumaad tahay kaaga Ilaah u jawaabayow? Wixii la sameeyey
miyey kii sameeyey ku odhan doonaan, Maaxad sidan noogu
samaysay? **21** Dheriyasameeyuhu miyuusan lahayn amar
uu ugu taliyo dhoobada inuu fud keliya in ka sameeyo weel
cisa leh, inta kalena mid aan cisa lahayn? **22** Bal maxay la
tahay Ilaah haddii, isagoo doonaya inuu cadhadiisa muujiyo
oo xooggiisa dadka ogeysiiyo, uu samir badan ugu dulqaatay
weelasha cadhada oo loo diyaariyey baabbi'idda, **23** iyo inuu
hodantinimadii ammaantiisa ogeysiiyo weelasha naxariista oo
uu hore ugu diyaariyey ammaanta, **24** xataa kuweenna uu u
yeedhay oo uusan uga yeedhin Yuhuudda oo keliya laakiinse
uu uga yeedhay quruumaha kalena? **25** Siduu Hooseeca ka
dhex yidhi, Kuwo aan dadkaygii ahayn ayaan u bixin doonaa,
Dadkayga, Tu aan ahayn gacalisadaydiina waxaan u bixin
doonaa, Gacaliso. **26** Oo waxay noqon doontaa, meeshii
laga yidhi iyaga, Dadkayga ma ihidin, Meeshaas waxaa looga
bixin doonaa, Carruurtii Ilaaha nool. **27** Oo Isayos wuxuu ku
qayliyey wax Israa'iil ku saabsan isagoo leh, In kastoo tirada
reer binu Israa'iil noqoto sida cammuudda badda, intii hadhay
waa badbaadi doontaa, **28** waayo, Rabbigu hadalkiisa
dhulkuu ku samayn doonaa, isagoo dhammaystiraya oo
soo gaabinaya, **29** oo sidii Isayos hore u yidhi, Haddaan
Rabbigii Saba'ood farcan inoo reebin, Sidii Sodom baan
noqon lahayn, oo sidii Gomora baa laynaga dhigi lahaa.
30 Maxaan nidhaahnaa haddaba? Dadka aan Yuhuudda
ahayn oo aan xaqnimada raacin, waxay heleen xaqnimada,
oo ah xaqnimada rumaysad lagu helo; **31** laakiin reer binu
Israa'iil iyagoo raaca sharciga xaqnimada, sharcigaas ma ay
gaadhin. **32** Tan sababteedu waa maxay? Maxaa yeelay,
rumaysad kuma ay doondoonin, shuqullada samayntooda
mooyaane. Waxay ku turunturoodeen dhagaxii turunturada;
33 sida qoran, Bal eega, waxaan Siyoon dhex dhigayaa
dhagax lagu turunturoodo oo ah sallax lagu xumaado; Oo kii
rumaysta isaga ma ceeboobi doono.

10 Walaalayaalow, waxaan qalbigayga ka doonayaa oo
Ilaah ka baryaa inay iyagu badbaadaan. **2** Waayo,
waxaan markhaati u furayaa inay iyagu Ilaah qiiro weyn
u qabaan, laakiinse xagga aqoonta ma aha. **3** Waayo,
iyagoo aan ogayn xaqnimada Ilaah oo doonaya inay taagaan
tooda, ayayan hoos gelin Ilaah xaqnimadiisa. **4** Waayo,
Masiixu wuxuu mid kasta oo rumaysta u yahay sharciga
dhammaadkiisii xagga xaqnimada. **5** Waayo, Muuse wuxuu
qoray in ninkii yeelaa xaqnimada sharciga uu ku noolaan
doono iyada. **6** Laakiin xaqnimada rumaysadku sidanay
tidhaahdaa, Qalbigaaga ha iska odhan, Yaa samada kori
doona (inuu Masiix soo dejiyo)? **7** Ama, Yaa yamayska hoos
u geli doona (inuu Masiix kuwa dhintay ka soo sara kiciyo)?
(Abyssos g12) **8** Laakiin maxay leedahay? Eraygii waa kuu
dhow yahay, waana ku jiraa afkaaga iyo qalbigaaga, waxaa
weeyaan erayga rumaysadka oo aannu kugu wacdinno.
9 Maxaa yeelay, haddaad afka ka qiratid in Ciise yahay
Rabbiga, oo aad qalbiga ka rumaysatid in Ilaah isaga ka sara
kiciyey kuwii dhintay, waad badbaadi doontaa, **10** waayo,
qalbiga wax baa laga rumaystaa xagga xaqnimada, afkana
wax baa laga qirtaa xagga badbaadinta. **11** Waayo, Qorniinku
wuxuu leeyahay, Ku alla kii rumaysta isaga, ceeboobi maayo.
12 Waayo, Yuhuudda iyo Gariigtu waxba kuma kala duwana,
waayo, isku Rabbi baa Rabbi u wada ah, waana u taajir in
alla intii barida isaga. **13** Waayo, ku alla kii magaca Rabbiga
ku baryaa, waa badbaadi doonaa. **14** Haddaba sidee bay
ugu baryi doonaan kan aanay rumaysnayn? Oo sidee bay u
rumaysan doonaan kan aanay maqlin? Oo sidee bay u maqli
doonaan haddii aan la wacdiyin? **15** Oo sidee bay u wacdiyi
doonaan haddaan la dirin? sida qoran, Qurux badanaa
cagaha kuwa wax ku wacdiya waxyaalaha wanaagsan. **16**
Laakiin kulligood ma ay wada dhegaysan injiilka. Waayo,
Isayos wuxuu leeyahay, Rabbow, yaa rumaystay warkayagii?
17 Haddaba rumaysadku wuxuu ka yimaadaa maqlidda,
maqlidduna waxay ku timaadaa ereyga Masiixa. **18** Laakiin
waxaan leeyahay, Miyaanay maqlin? Haah, runtii. Codkoodii
wuxuu gaadhay dhulka oo dhan, Hadalkoodiina wuxuu
gaadhay dunida meesha ugu shishaysa. **19** Laakiin waxaan
leeyahay, Miyaan reer binu Israa'iil ogayn? Ugu horraystii
Muuse wuxuu yidhi, Waxaan idinkaga hinaasin doonaa kuwo
aan quruun ahayn; Quruun aan wax garanayn waan idinkaga
cadhaysiin doonaa. **20** Isayosna waa dhiirranaa oo wuxuu
yidhi, Waxaa i helay kuwo aan i doonayn, Waxaan u muuqday
kuwo aan wax i weyddiinayn. **21** Laakiin reer binu Israa'iil
wuxuu ku yidhi, Maalintii oo dhan waxaan gacmahayga u
kala bixinayay dad caasi ah oo muran miidhan ah.

11 De waxaan leeyahay, Ilaah miyuu xooray dadkiisii? Ma
suurtowdo. Waayo, anba waxaan ahay mid reer binu
Israa'iil ah, oo farcankii Ibraahim ah, oo qabiilkii Benyaamiin
ah. **2** Ilaah dadkiisii uu hore u yiqiin ma xoorin. Mise ma
waydaan aqoon waxa Qorniinku ka sheegayo Eliyaas? siduu
Ilaah ugu cawday isagoo reer binu Israa'iil ka cabanaya
oo leh, **3** Rabbow, nebiyadaadii way dileen, meelahaagii
allabarigana way dumiyeen, oo keligay baa hadhay, oo
naftayday doondoonayaan. **4** Laakiinse jawaabtii Ilaah oo u
timid isaga maxay leedahay? Waxaan nafahaantayda ula
hadhay toddoba kun oo nin oo aan Bacal u jilba joogsan.
5 Sidaas oo kale wakhtigan la joogona waxaa jira kuwo
hadhay oo nimco lagu doortay. **6** Laakiinse haddii nimco lagu
doortay, de haddaba ma aha mar dambe xagga shuqullada,
haddii kalese nimcadu mar dambe nimco ma aha. **7** Waa
maxay haddaba? Wixii reer binu Israa'iil doondoonayeen
ma ay helin, laakiinse kuwii la doortay waa heleen, intii
kalena waa la engejiyey, **8** sida qoran, Ilaah wuxuu iyaga
siiyey maskax hurudda, iyo indho aanay waxba ku arkin,
iyo dhego aanay waxba ku maqlin, ilaa maalintatan. **9**
Daa'uudna wuxuu yidhi, Miiskoodu ha u noqdo dabin iyo wax
qabsada iyaga, Iyo wax ay ku turunturoodaan, iyo wax ka
aarguta iyaga; **10** Indhahoodu ha madoobaadeen si aanay
waxba u arkin, Dhabarkoodana foorari weligiis. **11** Haddaba
waxaan leeyahay, Miyey turunturoodeen inay dhacaan?
Maya, ma suurtowdo! Laakiin dhicitinkoodii aawadiis ayaa
badbaadinu ugu timid quruumaha kale inay ka hinaasaan.
12 Haddaba haddii dhicitinkoodii yahay taajirnimadii dunida,
Iiidnaantoodiina tahay taajirnimadii quruumaha kale, de

buuxnaantooduna intee bay sii badin doontaa taajirnimadii?
13 Laakiin waxaan la hadlayaa kuwiinnan oo ka mid ah
dadka aan Yuhuudda ahayn. Haddaba anigoo ah rasuulkii
dadka aan Yuhuudda ahayn, hawshayda waan derejeeyaa,
14 si aan uga hinaasiyo kuwa aan isku jidhka nahay oo
aan qaarkood badbaadiyo. **15** Waayo, haddii xooriddoodu
tahay maslaxadda dunida, aqbaliddoodii maxay noqon
doontaa, soo noolaadka kuwii dhintay mooyaane? **16** Inta
ugu horraysa oo cajiinku hadday quduus tahay, de cajiinkuna
wuu yahay, haddii xididku quduus yahayna, de laamahuna
way yihiin. **17** Laakiinse haddii laamihii qaarkood laga
jebiyey, oo adigoo saytuundibadeed ah lagugu tallaalo
meeshoodii, oo aad ka qayb gasho wanaagga xididka geedka
saytuunka ah, **18** ha ka faanin laamaha, laakiinse haddii
aad faantid, bal ogow inaadan ahayn kan xididka sida,
laakiinse xididkaa adiga ku sida. **19** Haddaba waxaad odhan
doontaa, Laamihii waxaa loo jebiyey in aniga laygu tallaalo
meeshoodii. **20** Waa tahay. Rumaysaddarradoodii baa loo
jebiyey, adna waxaad ku taagan tahay rumaysadkaaga.
Ha iskibrin, laakiinse cabso; **21** waayo, haddaan Ilaah u
tudhin laamihii asliga ahaa, de adna kuu tudhi maayo. **22**
Bal hadda fiiri roonaanta iyo adkaanta Ilaah; kuwii dhacay
xaggooda adkaantiisaa la jirta, laakiinse xaggaaga waxaa la
jirta roonaanta Ilaah, haddaad roonaantiisa ku sii socotid,
haddii kaleeto adna waa lagu gooyn doonaa. **23** Iyagana
haddayan rumaysaddarradoodii ku sii socon, waa lagu tallaali
doonaa meeshoodii, waayo, Ilaah waa awoodaa inuu iyaga
mar kale ku tallaalo meeshoodii. **24** Waayo, haddii adiga
lagaa soo gooyay saytuun dibadeed oo si aburiddiisa ka
gees ah laguugu tallaalay geed saytuun wanaagsan ah,
intee baa in ka sii badan kuwan oo ah laamihii asliga
ahaa loogu tallaali doonaa geedkoodii saytuunka ahaa? **25**
Walaalayaalow, anigu dooni maayo, inaad jaahil ka ahaataan
qarsoodigan, waabase intaas ood iskibrisaan. Adkaan aan
dhammayn baa ku dhacday reer binu Israa'iil ilaa tirada
buuxda oo quruumuhu soo gasho; **26** oo sidaasay reer binu
Israa'iil oo dhammu u wada badbaadi doonaan, sida qoran,
Waxaa Siyoon ka soo bixi doona Bixiyaha. Wuxuu Yacquub
ka sii jeedin doonaa cibaadola'aanta. **27** Oo kanu waa
axdigayga aan la dhigan doono iyaga, Markaan dembigooda
ka qaadi doono. **28** Xagga injiilka iyagu waa cadaawayaal
aawadiin, laakiinse xagga doorashada waa kuwo la jecel
yahay awowayaasha aawadood. **29** Waayo, hadiyadaha iyo
yeedhidda Ilaah ka soo noqosho ma leh. **30** Waayo, idinkuba
mar baad Ilaah caasi ku ahaydeen, laakiinse haatan waxaa
laydiinku naxariistay kuwaas caasinimadooda, **31** sidaas oo
kalay iyaguna haatan caasi u noqdeen, in naxariistii laydin
tusay, iyagana haatan loogu naxariisto. **32** Waayo, Ilaah kulli
wuxuu ku wada xidhay caasinimo inuu u wada naxariisto
kulli. **(eleēsē g1653)** **33** Mool dheeraa hodantinimada iyo
xigmadda iyo aqoonta Ilaah! Xukummadiisa lama baadhi
karo, jidadkiisana lama raadin karo! **34** Waayo, bal yaa soo
ogaaday maanka Rabbiga? Bal yaase lataliyihiisii noqday?
35 Yaase awil wax siiyey oo loo abaalgudi doonaa? **36**
Waayo, wax waluba isagay ka yimaadeen oo ku yimaadeen
oo u yimaadeen aawadiis. Ammaanta isagaa leh weligiis.
Aamiin. **(aiōn g165)**

12 Haddaba, walaalayaalow, waxaan idinku baryayaa
Ilaah naxariistiisa inaad jidhkiinna Ilaah u siisaan
sida allabari nool oo quduus ah oo Ilaah ku farxo, waana
cibaadaysigiinna caqliga leh. **2** Ha u ekaanina dadka ifkan,
laakiinse ku beddelma cusboonaanta maankiinna inaad
hubsataan waxa ay tahay doonista Ilaah oo wanaagsan oo
isagu ku farxo oo kaamilka ah. **(aiōn g165)** **3** Waayo, nimcadii
lay siiyey ayaan ku hadlayaa, waxaan ku leeyahay, Mid
kasta oo idinka mid ah, yuusan isderejayn intuu isderejayn
lahaa in ka badan, laakiinse miyirqab ha ku fikiro, sida Ilaah
mid kasta u siiyey qayb rumaysad ah. **4** Waayo, sida aynu
xubno badan ugu leennahay jidhkeenna, oo aan xubnaha oo
dhammuna isku shuqul u ahayn, **5** sidaas oo kalaan, innagoo
badan, Masiixa isku jidh ku nahay, oo midba midka kale waa
xubnihiisii. **6** Innagoo haysanna hadiyado ku kala duwan
nimcadii layna siiyey, hadday tahay wax sii sheegid, aan wax
ku sii sheegno sida qaybta rumaysadkeenna. **7** Ama hadday
tahay adeegid, aan aad u adeegno; kii wax baraana, si fiican
wax ha u baro; **8** kii wax waaniyaana, si fiican wax ha u
waaniyo; kii wax bixiyaana, deeqsinimo wax ha u bixiyo;
kii wax u taliyaana, dadaal wax ha ugu taliyo; kii wax u
naxariistaana, farxad wax ha ugu naxariisto. **9** Jacaylku ha
noqdo mid aan labaweji lahayn, sharka karha, wanaagga
xagsada. **10** Kalgacayl walaalnimo isku wada jeclaada,
midkiinba midka kale ha hor derejeeyo. **11** Dadaalka ha ka
caajisina, ruuxa ku kululaada, oo Rabbiga u adeega. **12**
Rajada ku farxa, dhibta u dulqaata, tukashada wadiddeeda
ku sii adkaysta, **13** oo ku caawiya waxa quduusiintu u baahan
yihiin, oo shisheeyaha martiggeliya. **14** U duceeya kuwa
idin silciya, u duceeya, oo ha habaarina. **15** La farxa kuwa
farxaya, la ooya kuwa ooyaya. **16** Midba midka kale ha la
fikir ahaado, ha kibrina, laakiin kuwa hoose la socda. Kuwo
isla caqli badan ha noqonina. **17** Ninna shar shar ha uga
celinina. Ka fikira inaad samaysaan waxa wanaagsan dadka
oo dhan hortiisa. **18** Hadday suurtowdo, intaad kartaan,
nabad kula jooga dadka oo dhan. **19** Gacaliyayaalow, ha
aarsanina, laakiin meel u banneeya cadhada Ilaah, waayo,
waxaa qoran, Aarsasho anigaa leh; anaa u abaalmarin,
ayaa Rabbigu leeyahay. **20** Laakiin haddii cadowgaagu
gaajaysan yahay, cunto sii; hadduu harraadsan yahayna,
waraabi, waayo, haddaad saas samayso waxaad madaxiisa
ku kor ururin doontaa duxulo dab ah. **21** Sharku yuusan kaa
adkaan, laakiinse sharka wanaag kaga adkow.

13 Naf waluba ha ka dambayso kuwa amarka sare leh,
waayo, amar ma jiro kan Ilaah ka yimaada mooyaane.
Kuwa jirana Ilaah baa ka dhigay kuwa amar leh. **2** Sidaas
daraaddeed kii diida kan amarka leh wuxuu hor joogsadaa
amarka Ilaah, kuwa hor joogsadaana waxay nafahaantooda
u heli doonaan xukun. **3** Madaxdu cabsi ma geliyaan
kuwa shuqul wanaagsan sameeya, kuwa xumaan sameeya
mooyaane. Ma waxaad doonaysaa inaadan ka cabsan kan
amarka leh? Wax wanaagsan samee, oo ammaan baad ka
helaysaa isla isaga. **4** Waayo, isagu wuxuu xaggaaga ku
yahay midiidinka Ilaah inuu wanaag kuu sameeyo. Laakiinse
haddaad xumaan samaysid, cabso, waayo, isagu seefta
uma sito sababla'aan. Maxaa yeelay, isagu waa midiidinka
Ilaah, oo waa mid cadho kaga aarsada kii xumaan sameeya.

5 Sidaas daraaddeed waa in laga dambeeyo kan amarka
leh, mana aha cadhada aawadeed oo keliya, laakiinse
waa niyadda aawadeedna. **6** Waayo, sababtaas aawadeed
waxaad u bixisaan cashuur, maxaa yeelay, iyagu waa
midiidinnadii Ilaah oo had iyo goor ka shaqeeya isla waxaas.
7 Mid waluba wuxuu idinku leeyahay siiya, kii baad idinku
leh, baad siiya, kii cashuur idinku leh, cashuur siiya, kii laga
cabsadana, ka cabsada, kii ciso lehna, ciseeya. **8** Ninna
yuusan wax idinku lahaan in midkiinba midka kale jeclaado
mooyaane. Waayo, kii deriskiisa jeclaadaa sharciguu oofiyey.
9 Waayo, amarradan la yidhi, Waa inaanad sinaysan, Waa
inaanad qudh gooyn, Waa inaanad waxba xadin, Waa
inaanad wax damcin, oo haddii amar kale jirana, waxaa lagu
soo koobay hadalkan, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sida
naftaada. **10** Jacaylku xumaan kuma sameeyo deriskiisa;
jacaylku haddaba waa oofinta sharciga. **11** Oo weliba waad
garanaysaan wakhtiga inay haatan tahay saacaddii aad
hurdada ka toosi lahaydeen, waayo, haatan ay badbaadintu
inooga dhow dahay markii horoo aan rumaysannay. **12**
Habeenkii hore buu u batay, maalintiina waa soo dhowaatay,
sidaas daraaddeed aan iska dhigno shuqullada gudcurka
oo aan qaadanno hubka iftiinka. **13** Sida iyadoo maalin
ah aynu si qumman u soconno, yeynan ku socon rabshad
iyo sakhraannimo, yeynan ku socon galmo iyo dhillanimo,
yeynan ku socon ilaaq iyo hinaaso. **14** Laakiin Rabbi Ciise
Masiix huwada, oo jidhka ha ka fikirina inaad damacyadiisa
samaysaan.

14 Kii rumaysadka ku itaal yar soo dhoweeya, mana aha
inaad ra'ayiyadiisa la murantaan. **2** Mid baa rumaysan
inuu wax walba cuno, kii itaal yarse wuxuu cunaa khodaarta.
3 Kii cunaa yuusan quudhsanin kii aan cunin, kii aan cuninna
yuusan xukumin kii cuna, waayo, Ilaah baa aqbalay isaga. **4**
Yaad tahay kaaga xukuma midiidinka mid kaleto? Waayo,
sayidkiisuu u taagan yahay ama u dhacaa. Waana la taagi
doonaa, waayo, Rabbigu waa awoodaa inuu taago. **5** Nin
bay la tahay in maalinu maalinta kale ka fiican tahay, mid
kalena waxay la tahay in maalmaha oo dhammu isku mid
yihiin. Mid kastaaba maankiisa aad ha ugu hubsado. **6** Kii
maalinta ka fikiraa, Rabbiguu uga fikiraa, kii wax cunaa,
Rabbiguu u cunaa, waayo, Ilaah buu ku mahadnaqaa; kii aan
wax cuninuna, Rabbiga ayuusan u cunin, oo Ilaah buu ku
mahadnaqaa. **7** Midkeenna naftiisa uma noola, midkeenna
naftiisa uma dhinto. **8** Waayo, haddii aynu nool nahay,
Rabbigaynu u nool nahay; oo haddii aynu dhimannona,
Rabbigaynu u dhimannaa, sidaas daraaddeed haddii aynu
nool nahay iyo haddii aynu dhimannoba, Rabbigaa ina
leh. **9** Waayo, sababtaasaa Masiixu u dhintay, una soo
noolaaday inuu Rabbi u noqdo kuwii dhintay iyo kuwa
noolba. **10** Adigu maxaad walaalkaa u xukuntaa? amase
adigu maxaad walaalkaa u quudhsataa? Waayo, kulligeen
waxaynu hor istaagi doonnaa kursiga xukumaadda Ilaah. **11**
Waayo, waxaa qoran, Anigu waa noolahay, ayaa Rabbigu
leeyahay, oo jilib waluba anuu ii sujuudi doonaa, Carrab
walubana Ilaah buu qiri doonaa. **12** Sidaasaa midkeen
kastaba Ilaah ula xisaabtami doonaa. **13** Sidaas daraaddeed
mar dambe yeynan isxukumin, laakiinse tan ka fikira inaan
ninna walaalkiis u dhigin dhagax uu ku turunturoodo ama
wax kaleeto oo hor joogsada. **14** Waan ogahay, waanan ku
hubaa Rabbi Ciise, inaan waxba nafahaantiisa iska xaaraan
ahayn, laakiinse kii ku tiriya inay xaaraan tahay, kaas waa
ka xaaraan. **15** Waayo, haddii walaalkaa cuntadaada ka
calool xumaado, jacaylka kuma sii socotid. Cuntadaada ha
ku baabbi'in kii Masiixu u dhintay. **16** Haddaba wanaaggiinna
yaan la caayin. **17** Waayo, boqortooyada Ilaah ma aha
cunid iyo cabbid, laakiinse waa xaqnimada iyo nabadda iyo
farxadda ku jira Ruuxa Quduuskaa. **18** Kii waxaas Masiixa
ugu adeega, Ilaah buu ka farxiyaa, xagga dadkana waa mid
loo bogay. **19** Sidaas daraaddeed haddaba aynu raacno
waxyaalaha nabadda iyo waxyaalaha midkeenba midka
kale xoog ugu yeelo. **20** Shuqulka Ilaah ha u dumin cunto
aawadeed. Hubaal wax waluba waa nadiif, laakiin waa u
xun tahay kii cuna isagoo mid kale xumaynayo. **21** Waa
wanaagsan tahay inaadan hilib cunin ama khamri cabbin
ama samayn wax kaleto oo walaalkaa ku turunturoodo. **22**
Rumaysadka aad leedahay, Ilaah hortiis u hayso. Waxaa
faraxsan kii aan isku xukumin wixii la qumman isaga. **23**
Laakiinse kii shakiya, hadduu cuno, waa xukuman yahay,
maxaa yeelay, rumaysad wax kuma cuno, oo wax kastoo
aan rumaysadka ka imaninu waa dembi.

15 Kuweenna xoogga leh waxaa inagu waajib ah inaynu
qaadno itaaldarrada kuwa xoogga yar, oo aynaan
nafteenna ka farxin. **2** Midkeen kastaaba deriskiisa ha ka
farxiyo inuu ku wanaagsanaado oo ku dhismo. **3** Waayo,
Masiixiiba naftiisii kama uu farxin, laakiinse sida qoran,
Caydii kuwii adiga ku caayay ayaa igu kor dhacday. **4**
Waayo, wax alla wixii hore loo qorayba waxaa loo qoray
waxbarashadeenna, inaynu dulqaadashada iyo gargaarka
Qorniinka rajo ku lahaanno. **5** Ilaaha dulqaadashada iyo
gargaariddu ha ka dhigo in midkiinba midka kale la fikir ahaado
sida Ciise Masiix, **6** inaad isku qalbi iyo isku af ku ammaantaan
Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix. **7** Sidaas
daraaddeed isdhoweeya sida Masiixuna idiin dhoweeyey
in Ilaah la ammaano. **8** Waayo, waxaan idinku leeyahay,
Masiixu wuxuu noqday kuwa gudan midiidinkooda, runta
Ilaah aawadeed, inuu u xaqiijiyo ballamadii awowayaashii
hore la siiyey, **9** iyo in quruumuhu Ilaah u ammaanaan
naxariistiisa, sida qoran, Sidaas daraaddeed waxaan kugu
ammaani doonaa quruumaha dhexdooda, Oo magacaaga
waan u gabyi doonaa. **10** Oo haddana wuxuu leeyahay,
Quruumahow, la reyreeya dadkiisa. **11** Oo haddana, Rabbiga
ammaana, quruumahoo dhammow, Dadkoo dhammuna ha
ammaano isaga. **12** Oo haddana Isayos wuxuu leeyahay,
Waxaa jiri doona xididkii Yesay, Iyo kan u kacaya inuu u taliyo
quruumaha, Isagayna quruumuhu wax ku rajayn doonaan.
13 Ilaaha rajadu ha idinka buuxiyo farxad iyo nabad oo
dhan, idinkoo rumaysan, si rajadiinnu ugu badato xoogga
Ruuxa Quduuskaa. **14** Oo aniga qudhayduna waxaan idiin
hubaa, walaalahayow, inuu wanaag idinka buuxo, oo laydinka
buuxiyey aqoon oo dhan, oo aad kartaan inaad iswaanisaan.
15 Laakiinse siyaalaha qaarkood dhiirranaan badan baan
idiinku soo qoray inaan idin xusuusiyo, nimcadii xagga Ilaah
layga siiyey aawadeed, **16** inaan dadka aan Yuhuudda
ahayn u noqdo midiidinkii Ciise Masiix, anigoo shuqulka
wadaadnimada u qabanaya injiilka Ilaah, in sadaqada
dadka aan Yuhuudda ahayn la aqbalo, iyadoo quduus

lagaga dhigay Ruuxa Quduuskaa. **17** Haddaba xagga Ciise
Masiix waxaan leeyahay wax aan ku faano, waana wax
ku saabsan Ilaah. **18** Waayo, kuma dhici doono inaan
waxba ka hadlo wixii Masiixii iga dhex shaqeeyey mooyaane,
dadka aan Yuhuudda ahayn addeeciddooda aawadeed,
oo uu igaga dhex shaqeeyey hadal iyo camal, **19** oo uu
ku sameeyey xoogga calaamooyinka iyo yaababka, iyo
xoogga Ruuxa Quduuskaa, oo sidaasaan injiilka Masiixa
ugu wada wacdiyey Yeruusaalem iyo hareeraheeda iyo ilaa
Illurikon. **20** Sidaasaan u hawaystay inaan injiilka ku wacdiyo
meel aan Masiixa awil lagu magacaabin, si aanan ugu dul
dhisin aasaaska nin kale dhigay. **21** Laakiinse, sida qoran,
Waxaa arki doona kuwo aan warkiisu u iman, Kuwii aan
maqlinuna waa garan doonaan. **22** Sidaas daraaddeed
marar badan baa layga hor joogsaday imaatinkii aan idiin
iman lahaa; **23** laakiinse haatan anigoo aan meelahakan
meel dambe ku lahayn, oo idin boholyoobayay sannado
badan inaan idiin imaado, **24** markaan Isbaanya tago
waxaan rajaynayaa inaan sodcaalkayga idinku arko oo idinna
aad halkaas iga ambabbixisaan, markaan cabbaar idinku
raaxaysto dabadeed, **25** laakiinse haatan waxaan aadayaa
Yeruusaalem inaan u adeego quduusiinta. **26** Waayo,
dadka Makedoniya iyo Akhaya waxay aad u jeclaysteen
inay wax u ururiyaan masaakiinta ka midka ah quduusiinta
Yeruusaalem joogta. **27** Way jeclaysteen, waana ku waajib
inay sameeyaan. Waayo, dadka aan Yuhuudda ahayn hadday
noqdeen kuwo ka qayb galay waxyaalahooda ruuxa, de
markaas waxaa ku waajib ah iyaga inay ugu adeegaan
waxyaalaha jidhka. **28** Sidaas daraaddeed markaan tan
dhammeeyo oo aan iyaga midhahan ku hubsado, idinkaan
idin soo mari doonaa, anoo Isbaanya u socda. **29** Oo
waxaan ogahay markaan idiin imaado inaan ku iman doono
buuxnaanta barakada Masiixa. **30** Walaalayaalow, waxaan
idinku baryayaa Rabbigeenna Ciise Masiix iyo jacaylka
Ruuxa, inaad igula dadaashaan tukashooyinkiinna markaad
Ilaah ii baridaan, **31** in layga samatabbixiyo kuwa caasiyiinta
ah oo Yahuudiya jooga, iyo in hawshayda aan Yeruusaalem u
qabanayo ay noqoto mid ay quduusiintu aqbalaan; **32** inaan
farxad idiinku imaado haddii Ilaah doonayo, oo aan idinla
nasto. **33** Ilaaha nabaddu ha idinla jiro kulligiin. Aamiin.

16 Waxaan idin barayaa walaasheen Foybi oo ah mid u
adeegta kiniisadda ku taal Kenekhreya, **2** inaad iyada
ku dhowaysaan Rabbiga, sida quduusiinta u eg, oo aad ku
caawintaan wax kasta oo ay idiinka baahan tahay, waayo,
iyaduba kuwa badan bay caawintay iyo xataa aniga qudhayda.
3 Igu salaama Bariska iyo Akula kuwa iila shaqeeya Ciise
Masiix, **4** oo noloshayda aawadeed qoortooda u dhibay.
Keligay uma mahadnaqayo, laakiinse kiniisadaha dadka aan
Yuhuudda ahayn oo dhammuna ay ku mahadnaqayaan. **5**
Iguna salaama kiniisadda gurigooda ku jirta. Igu salaama
gacaliyahay Ebaynetos, kan ah midhaha ugu horreeya ee
Aasiya xagga Masiixa. **6** Maryanna igu salaama, tan aad
idiinku dadaashay. **7** Igu salaama Andaronikos iyo Yuniyas
oo xigaalkayga ah oo layla xidhay, kuwa caanka ku ah
rasuullada dhexdooda, kuwa hortayna Masiixa ku jiray. **8**
Ambaliyas, gacaliyahayga xagga Rabbigana igu salaama.
9 Urbanos kan Masiixa noola shaqeeya iyo gacaliyahay
Istakhusna igu salaama. **10** Abellees kan Masiixu u bogayna
igu salaama. Kuwa reer Aristobulosna igu salaama. **11**
Xigaalkay Herodiyosna igu salaama. Iguna salaama kuwa
reer Narkisos oo Rabbiga ku jira. **12** Tarufayna iyo Tarufoosa
oo Rabbiga u shaqeeyana igu salaama. Gacaliso Bersis oo
Rabbiga aad ugu shaqaysayna igu salaama. **13** Igu salaama
Rufus kan Rabbigu doortay iyo hooyadiis oo hooyaday
oo kale ah. **14** Igu salaama Asunkiritos, iyo Filegoon,
iyo Hermees, iyo Batrobas, iyo Hermaas, iyo walaalaha
iyaga la jooga. **15** Igu salaama Filologos, iyo Yulya, iyo
Neere'us, iyo walaashiis, iyo Olumbas, iyo quduusiinta iyaga
la jooga oo dhan. **16** Midkiinba midka kale ha ku salaamo
dhunkasho quduus ah. Kiniisadihii Masiixa oo dhammu
waa idin soo salaamayaan. **17** Haddaba walaalayaalow,
waxaan idinka baryayaa inaad fiiro u lahaataan kuwa kicinaya
iskala qaybinta iyo xumaatooyinka oo ka geesta ah cilmiga
aad barateen, kana leexda iyaga. **18** Kuwa caynkaas ahu
Rabbigeenna Masiix uma adeegaan, laakiinse waxay u
adeegaan calooshooda; hadalkooda macaan oo wanaagsan
bay ku khiyaaneeyaan qalbiyada jaahiliinta. **19** Warkii
addeeciddiinnu wuxuu gaadhay dadka oo dhan. Sidaas
daraaddeed aad baan idiinku faraxsanahay, laakiin waxaan
jeclaan lahaa inaad garaad u lahaataan waxa wanaagsan,
oo aad ka eedla'aataan waxa sharka ah. **20** Oo Ilaaha
nabaddu Shayddaan buu haddiiba cagihiinna hoostooda
ku burburin doonaa. Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix
ha idinla jirto. **21** Waxaa idin soo salaamaya Timoteyos
oo ila shaqeeya, iyo Lukiyos, iyo Yasoon, iyo Soosibater,
iyagoo ah xigaalkayga. **22** Anigoo Tertiyos ah oo warqaddan
qoray, Rabbigaan idinku salaamayaa. **23** Gayos, oo aniga
iyo kiniisadda oo dhammuba aannu marti u nahay, wuu
idin soo salaamayaa. Erastos oo ah qasnajiga magaalada,
iyo walaalkeen Kowartos way idin soo salaamayaan. **24**
Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto kulligiin.
Aamiin. **25** Haddaba ammaanu ha u ahaato kan kara inuu
idinku xoogeeyo injiilkayga iyo wacdiga ku saabsan Ciise
Masiix iyo muujinta qarsoodiga oo qarsoonaa tan iyo weligiis,
(aiōnios g166) **26** laakiinse haatan lagu muujiyey Qorniinka
nebiyada sida amarka Ilaaha daa'imka ah oo quruumaha oo
dhan loo ogeysiiyey inay addeecaan rumaysadka. **(aiōnios
g166)** **27** Ilaaha keligiis ah oo xigmadda leh, Ciise Masiix
ammaanu ha ugu ahaato weligiis. Aamiin. **(aiōn g165)**

1 Korintos

1 Bawlos oo loogu yeedhay inuu doonistii Ilaah ku ahaado
rasuulkii Ciise Masiix, iyo walaalkeen Soostenees, **2**
waxaannu warqaddan u qoraynaa kiniisadda Ilaah ee Korintos
ku taal, kuwa quduus lagaga dhigay Ciise Masiix ee loogu
yeedhay quduusiin, iyo kuwa meel kasta jooga oo ku barya
magaca Rabbigeenna Ciise Masiix oo ah Rabbigooda iyo
keennaba. **3** Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada
Ilaaha Aabbeheen ah iyo Rabbi Ciise Masiix. **4** Mar kasta
Ilaahay ayaan idiinku mahadnaqaa, nimcadii Ilaah ee Ciise
Masiix laydinku siiyey aawadeed. **5** Maxaa yeelay, wax
walba hodan buu idinkaga dhigay, ha ahaato hadal walba
iyo aqoon walbaba, **6** sida laydiinku adkeeyey maraggii
Masiixa loo furay; **7** si aan hadiyadiinna idiinka dhinmin
intaad sugaysaan muujinta Rabbigeenna Ciise Masiix; **8**
kan haddana idinku adkayn doona ilaa dhammaadka, inaad
eedla'aataan maalinta Rabbigeenna Ciise Masiix. **9** Ilaah waa
aamin, kan xaggiisa laydiinku yeedhay xidhiidhka Wiilkiisa
Ciise Masiix ee Rabbigeenna ah. **10** Walaalayaalow, waxaan
magaca Rabbigeenna Ciise Masiix idinkaga baryayaa inaad
dhammaantiin isku wax ku wada hadashaan, iyo inaydnaan
kala qaybsamin, laakiin inaad ku dhammaataan isku maan
iyo isku talo. **11** Walaalahayow, dadkii Khalo'ee ayaa iiga kiin
warramay in ilaaqi idin dhex taal. **12** Tan waxaan ula jeedaa
midkiin inuu leeyahay, Waxaan ka mid ahay kuwa Bawlos;
mid kalena, Kuwa Abolloos; mid kalena, Kuwa Keeyfas;
mid kalena, Kuwa Masiix. **13** Masiixu miyuu qaybsamaa?
Bawlos miyaa iskutallaabta laydiinku qodbay? Ama ma
waxaa laydinku baabtiisay magaca Bawlos? **14** Waxaan
Ilaah ugu mahadnaqayaa inaanan midkiinna baabtiisin,
Kirisbos iyo Gayus maahee **15** inaanu ninna odhan, Waxaa
laydinku baabtiisay Bawlos magiciisa. **16** Waxaan kaloo
baabtiisay kuwii guriga Istefanas joogay. Weliba garan maayo
inaan qaar kale baabtiisay iyo in kale. **17** Waayo, Masiixu
iima uu soo dirin inaan dad baabtiiso, laakiin wuxuu ii soo
diray inaan dadka injiilka ku wacdiyo, ee ma aha inaan
ku hadlo xigmadda hadalka, waaba intaasoo iskutallaabta
Masiixa la caaqibo tiraaye. **18** Waayo, hadalka ku saabsan
iskutallaabtu waa u nacasnimo kuwa lumaya, laakiin waa
u xoogga Ilaah kuweenna badbaadaya. **19** Maxaa yeelay,
waxaa qoran, Xigmadda kuwa xigmadda leh waan baabbi'in
doonaa, Oo garashada kuwa garashada leh ayaan diidi
doonaa. **20** Meeh kan xigmadda lihi? Meeh kan culimmada
ka mid ahi? Meeh kan wakhtigan muranka badani? Ilaah
miyaanu nacasnimo ka dhigin xigmadda dunida? **(aiōn g165)**
21 Dunidu Ilaah kuma ay garanaynin xigmaddeeda, laakiin
Ilaah xigmaddiisa aawadeed ayuu ku farxay inuu kuwa
rumaysta ku badbaadiyo nacasnimadii wacdiga. **22** In kastoo
ay Yuhuuddu calaamooyin doonaan oo Gariigtuna ay xigmad
doonaan, **23** annaguse waxaannu dadka ku wacdinnaa
Masiix oo iskutallaabta lagu qodbay, oo u ah xagga Yuhuudda
wax lagu turunturoodo, xagga Gariigtana u ah nacasnimo.
24 Xagga kuwa loo yeedhayse, ha ahaadeen Yuhuudda
ama Gariigta, Masiix baa u ah xoogga Ilaah iyo xigmadda
Ilaah. **25** Waayo, nacasnimada Ilaah waa ka xigmad badan
tahay xigmadda dadka, oo itaaldarrada Ilaahna waa ka itaal
badan tahay itaalka dadka. **26** U fiirsada waxa laydiinku
yeedhay, walaalayaalow, sidaan loogu yeedhin qaar badan
oo xigmad leh xagga jidhka, ama qaar badan oo xoog leh,
ama qaar badan oo gob ah, **27** laakiinse Ilaah wuxuu doortay
waxyaalaha nacasnimada ah ee dunida inuu ceebeeyo kuwa
xigmadda leh, oo Ilaah baa doortay waxyaalaha itaalka daran
inuu ceebeeyo waxyaalaha itaalka leh. **28** Waxyaalaha hoose
iyo waxyaalaha la fududaystana Ilaah baa doortay, xataa
waxyaalaha aan jirin, inuu waxyaalaha jira wax aan wax tarin
ka dhigo, **29** si aan qofna ugu faanin Ilaah hortiisa. **30** Laakiin
xaggiisa waxaad ku jirtaan Ciise Masiix kan inoo noqday
xigmadda xagga Ilaah, iyo xaqnimada, iyo quduusnaanta, iyo
madaxfurashada, **31** in sida qoran, Kii faanaa, Rabbiga ha
ku faano.

2 Walaalayaalow, anna markaan idiin imid, lama iman
hadal wanaaggiis ama xigmad, anoo idinku wacdiyaya
maraggii laga furay Ilaah, **2** waayo, waxaan goostay
inaanan waxba dhexdiinna ka ogaan Ciise Masiix oo ah
kan iskutallaabta lagu qodbay maahee. **3** Oo waxaan
idinkula joogay itaaldarro, iyo cabsi, iyo gariir badan. **4**
Laakiin hadalkayga iyo wacdigayga kuma aan hadlin hadallo
sasabasho iyo xigmad ah, laakiin waxaan ku hadlay tusidda
Ruuxa iyo xoogga, **5** inaan rumaysadkiinnu ku tiirsanaan
xigmadda dadka, laakiin inuu xoogga Ilaah ku tiirsanaado.
6 Waxaannu xigmadda kula hadallaa kuwa garashadu ku
dhan tahay, taasoo aan ahayn xigmadda wakhtigan, oo
aan ahayn xigmadda madaxda wakhtigan oo ah kuwa la
baabbi'in doono; **(aiōn g165)** **7** laakiin qarsoonaan ayaannu
ugu hadallaa xigmadda Ilaah oo la qariyey, oo Ilaah dunida
horteed ka dhigay ammaanteenna aawadeed, **(aiōn g165)**
8 tan madaxda wakhtigan midkoodna aanu garanaynin,
waayo, hadday garan lahaayeen, iskutallaabta kuma ay
qodbeen Rabbiga ammaanta, **(aiōn g165)** **9** laakiin sida
qoran, Waxyaalo aanay ishu arkin, oo aanay dhegtu maqlin,
Oo aan qalbiga dadka gelin, Wax kastoo ay yihiinba, Ilaah
baa u diyaariyey kuwa isaga jecel. **10** Innagase Ilaah baa
inoogu muujiyey Ruuxa, waayo, Ruuxu wuxuu baadhaa wax
kasta, xataa waxyaalaha hoos u dhaadheer oo Ilaah. **11**
Waayo, dadka dhexdood yaa garanaya nin waxyaalihiisa,
ruuxa ninka ku jira mooyaane? Sidaas oo kalena ninna garan
maayo waxyaalaha Ilaah, Ruuxa Ilaah mooyaane. **12** Laakiin
innagu ma aynu helin ruuxa dunida laakiinse Ruuxa Ilaah ka
yimid, inaynu garanno waxyaalaha uu Ilaah nimco ahaan
inoo siiyey. **13** Waxyaalahaasna ayaannu ku hadalnaa,
kumase hadalno hadallo la baro ee ah xigmadda dadka,
laakiin waxa Ruuxu baro, annaga oo waxyaalaha ruuxa ah
ku simayna waxyaalaha ruuxa ah. **14** Ninka nafta raacaa
ma aqbalo waxyaalaha Ruuxa Ilaah, waayo, nacasnimo bay
u yihiin, mana garan karo, maxaa yeelay, ruuxa ayaa lagu
imtixaamaa. **15** Kii ruuxa raacaa wax walbuu imtixaamaa,
laakiinse isaga qudhiisa ninna ma imtixaamo. **16** Waayo,
yaa gartay maanka Rabbiga inuu wax baro isaga? Laakiin
annagu waxaannu leennahay maanka Ciise.

3 Anna, walaalayaalow, idiinlama aan hadli karin sida
idinkoo ruuxa raaca, laakiin idinkoo jidhka raaca sida
kuwo ilmo yaryar ah oo ku jira Masiix. **2** Waxaan idin siiyey
caano ee idinma aan siin cunto, waayo, weli ma aydaan

cuni karin, haatanna weli ma aad kartaan. **3** Maxaa yeelay,
weli jidhkaad raacdaan, waayo, intii xaasidnimo iyo ilaaq
dhexdiinna ku jiraan, miyaanaydin jidhka raacsanayn oo
sida dadka miyaanaydin u soconayn? **4** Waayo, markii
mid yidhaahdo, Anigu waxaan ka mid ahay kuwa Bawlos,
mid kalena, Anna Abolloos, miyaanaydin dad ahayn? **5**
Haddaba muxuu yahay Abolloos? Bawlosna muxuu yahay?
Waxay yihiin midiidinyadii aad xaggooda ku rumaysateen,
oo mid kasta sida Rabbigu u siiyey isaga. **6** Anigu waan
beeray, Abolloosna wuu waraabiyey, laakiin Ilaah baa koriyey.
7 Taa aawadeed waxba ma aha kan beeraa, ama kan
waraabiyaa, laakiin waa Ilaah kan koriyaa. **8** Kan beeraa
iyo kan waraabiyaa waa isku mid, laakiin mid kastaa wuxuu
heli doonaa abaalkiis siday hawshiisu ahayd. **9** Waxaannu
nahay kuwa Ilaah la shaqeeya, idinkuna waxaad tihiin beerta
Ilaah iyo Ilaah dhismihiisa. **10** Sida dhise xigmad leh waxaan
aasaaskii ku dhigay nimcadii Ilaah i siiyey, oo mid kalena
wuu ka dul dhisayaa. Laakiin mid kastaa ha ka fiirsado
siduu uga dul dhisayo. **11** Waayo, ninna ma dhigi karo
aasaas kale kan la dhigay mooyaane oo ah Ciise Masiix.
12 Laakiin nin hadduu aasaaska ku dul dhiso dahab, ama
lacag, ama dhagaxyo qaali ah, ama qoryo, ama caws, ama
bal, **13** nin kasta shuqulkiisa ayaa la muujin doonaa. Waayo,
maalintu way caddayn doontaa, maxaa yeelay, dab baa lagu
muujiyaa, waayo, nin kasta shuqulkiisa caynkuu yahay dabka
ayaa tijaabin doona. **14** Nin uun haddii shuqulkiisuu ku dul
dhisay hadho, abaal buu heli doonaa. **15** Nin uun haddii
shuqulkiisu gubto, wuu khasaari doonaa, isaga qudhiisuse
wuu badbaadi doonaa, laakiin sidii wax dab laga soo baxshay
oo kaluu u badbaadi doonaa. **16** Miyaanaydin garanaynin
inaad tihiin macbudkii Ilaah oo uu Ruuxa Ilaah idinku jiro?
17 Nin uuni hadduu macbudka Ilaah kharribo, isaga Ilaah
baa kharribi doona, waayo, macbudkii Ilaah waa quduus,
kaad idinku tihiin. **18** Ninna yuusan iskhiyaanayn. Haddii nin
dhexdiinna joogaa uu u malaynayo inuu wakhtigan xigmad
leeyahay, doqon ha noqdo si uu xigmad u yeesho. **(aiōn
g165)** **19** Waayo, xigmadda dunidan doqonnimay la tahay
Ilaah. Waayo, waxaa qoran, Isagu kuwa xigmadda leh ayuu
khiyaanadooda ku qabtaa, **20** oo haddana, Rabbigu waa
garanayaa tashiyada kuwa xigmadda leh inayan waxba
tarin. **21** Taa aawadeed ninna yaanu dadka ku faanin.
Waayo, wax walba idinkaa leh, **22** ha ahaadeen ama Bawlos,
ama Abolloos, ama Keeyfas, ama dunida, ama nolosha,
ama dhimashada, ama waxyaalaha haatan jooga, ama
waxyaalaha iman doona, dhammaan idinkaa leh. **23** Idinkuna
kuwa Masiix baad tihiin, Masiixuna waa kan Ilaah.

4 Ha lanagu tiriyo inaannu nahay midiidinyada Masiixa
iyo wakiillada waxyaalaha qarsoon ee Ilaah. **2** Haddaba
waxaa laga doonayaa wakiillada in aamin laga helo. **3**
Laakiin waa ila yar tahay inaad idinku i xukuntaan ama in
dad kale i xukumo; xataa aniga qudhaydu isma xukumo. **4**
Waayo, waxba iskuma ogi, laakiinse ma aha taas aawadeed
in xaq layga dhigay, waayo, waa Rabbiga kan i xukumaa. **5**
Taa aawadeed wakhtiga hortiisa waxba ha xukumina ilaa
Rabbigu imanayo, kan waxyaalaha qarsoon ee gudcurka
iftiimin doona oo muujin doona tashiyada qalbiga, oo
markaas nin kastaaba wuxuu ammaantiisa ka heli doonaa
Ilaah. **6** Haddaba, walaalayaalow, waxyaalahan ayaan
aawadiin u soo qaaday qudhayda iyo Abolloosba, inaad
xaggayaga ka barataan inaydnaan ka gudbin waxyaalaha
qoran oo aan midkiinna midka kale u faanin. **7** Waayo, yaa
kaa soocay? Maxaad haysataa oo, aanad helin? Laakiin
haddaad heshay, bal maxaad u faanaysaa sidii adigoo aan
helin? **8** Horaad u dheregteen, horaad hodan u noqoteen,
la'aantayo sida boqorro ayaad wax u xukunteen. Waan
jeclaan lahaa inaad wax xukuntaan, inaannu annaguna wax
idinla xukunno. **9** Waayo, waxaan u malaynayaa in Ilaah na
soo saaray, annagoo ah rasuulladii ugu dambeeyey, sida
kuwa dhimashada lagu xukumay oo kale, maxaa yeelay, wax
la daawado ayaa lanooga dhigay dunida, iyo malaa'igaha,
iyo dadkaba. **10** Annagu waxaannu nahay Masiixa aawadiis
doqonno, idinkuse caqli baad ku leedihiin xagga Masiixa.
Annagu waa xoog darannahay, idinkuse waad xoog badan
tihiin, idinku ammaan baad leedihiin, annaguse waa maamuus
la' nahay. **11** Tan iyo saacaddan waan gaajaysan nahay,
waanan harraadsan nahay, waanan arradan nahay, waa
nala garaacay, oo meel aan ku hoyannona ma lihin. **12**
Waana hawshoonnaa annagoo gacmahayaga ku shaqayna;
markii lana caayona waan ducaynaa; markii lana silciyona
waan dulqaadannaa. **13** Markii lana xantona, si qabow
ayaannu u hadallaa, waxaannu noqonnay uskagga dunida
iyo waxa ugu wasakhsan wax kasta tan iyo haatan. **14**
Anigu waxyaalahaas u qori maayo inaan idin ceebeeyo
laakiin inaan idin waaniyo sida carruurtayda aan jeclahay oo
kale. **15** In kastoo aad leedihiin toban kun oo Masiix idinku
rabbeeyey, aabbayaal badan ma lihidin, waayo, Ciise Masiix
ayaan idinku dhalay xagga injiilka. **16** Haddaba waxaan
idinka baryayaa inaad igu dayataan. **17** Taas aawadeed
waxaan idiin soo diray Timoteyos oo xagga Rabbiga ah
wiilkayga aan jeclahay oo aaminka ah. Wuu idin xusuusin
doonaa socodkayga ee ah xagga Masiixa, sidaan meel kasta
wax ugu baro kiniisad kasta. **18** Qaar baa kibray sidii anigoo
aan idiin imanaynin. **19** Laakiin dhowaan baan idiin iman
doonaa, haddii Rabbigu yidhaahdo, oo markaasaan garan
doonaa kuwa kibray xooggooda, ee ma aha hadalkooda. **20**
Waayo, boqortooyada Ilaah hadal ma aha, ee waa xoog.
21 Maxaad doonaysaan? Ma inaan ul idiinla imaado, mise
jacayl iyo ruux qabow?

5 Meel walba waxaa laga maqlay in dhexdiinna ay sino ku
jirto, sinada caynkaas ahna xataa dadka aan Yuhuudda
ahayn ma qabaan, taasoo ah inuu midkiin naagtii aabbihii
haysto. **2** Weliba waad kibirsan tihiin, kamana aydnaan
caloolxumaan, si kii waxaas sameeyey dhexdiinna looga
saaro. **3** Waayo, runtii, in kastoo jidhkaygu idinka maqan
yahay, ruuxaygu waa idinla joogaa, oo sidii aniga oo
jooga ayaan kii waxaas sameeyey ku xukumay **4** magaca
Rabbigeenna Ciise. Markaad idinka iyo ruuxayguba isugu
timaadaan xoogga Rabbigeenna Ciise, **5** waa inaad kaasoo
kale Shayddaanka u dhiibtaan in jidhku baabba'o, ruuxuse
badbaado maalinta Rabbiga. **6** Faankiinnu ma wanaagsana.
Miyeydnaan garanaynin in in yar oo khamiir ah ay cajiinka
oo dhan khamiiriso? **7** Khamiirkii hore iska safeeya inaad
noqotaan cajiin cusub sidii idinkoo aan khamiirsanayn.
Waayo, Masiixa ah Kormariddeenna waa la sadqeeyey. **8**
Haddaba yeynan ku iidin khamiirkii hore ama khamiirka

xumaanta iyo sharka, laakiin aan ku iidno kibista khamiirka
la' ee daacadda iyo runta ah. 9 Waxaan warqaddaydii
idiinku soo qoray inaydnaan kuwa sinaysta raacin. 10 Ulama
jeedo kuwa sinaysta ee dunidan, iyo kuwa damaca badan
iyo kuwa wax dulma, iyo kuwa sanamka caabuda, waayo,
hadday sidaas tahay waxay noqon lahayd inaad dunida
ka baxdaan. 11 Laakiin hadda waxaan idiin soo qoray, Ha
raacina qof walaal la yidhaahdo hadduu sinaysto, ama wax
badan damco, ama sanam caabudo, ama wax caayo, ama
sakhraamo, ama wax dulmo. Waa inaydnaan kaasoo kale
xataa wax la cunin. 12 Waayo, maxaa iigu jira inaan xukumo
kuwa dibadda ah? Idinku miyeydnaan xukumin kuwa gudaha
ku jira? 13 Kuwa dibadda ah Ilaah baa xukuma. Idinkuse kan
sharka leh dhexdiinna ka saara.

6 Midkiin haddii uu xaal ku haysto kan kale, miyuu ku dhacaa
inuu ku dacweeyo kuwa aan xaqa ahayn hortooda, oo
aanu ku dacwayn quduusiinta hortooda? 2 Mise waydnaan
garanaynin in quduusiintu ay dunida xukumi doonaan? Oo
haddaad dunida xukuntaan, ma waxaad tihiin kuwa aan
istaahilin inay waxyaalaha yaryar xukumaan? 3 Miyeydnaan
ogayn inaynu malaa'igaha xukumi doonno? Intee ka badan
baa waxyaalaha noloshan ku saabsan aynu xukumaynaa? 4
Haddaba haddii aad leedihiin axwaal ku saabsan waxyaalaha
noloshan, kuwa aan waxba ka ahayn kiniisadda miyaad ka
dhigaysaan inay xukumaan? 5 Waxaan taas u leeyahay
inaan idin ceebeeyo. Ma sidaas baa inaan dhexdiinna laga
helaynin mid xigmad leh oo karaya inuu u gar qaybiyo
walaalihiis, 6 laakiin in walaal walaalkii dacweeyo oo uu
weliba ku dacweeyo kuwa aan rumaysnayn hortooda? 7
Haddaba waa idiin wada daran tahay in midkiinba midka
kale dacweeyo. Maad iska daysaan, ha laydin xumeeyee?
Maad iska daysaan, ha laydin dulmee? 8 Laakiin idinka
qudhiinnu wax baad xumaysaan oo dulantaan, oo xataa
walaalihiin. 9 Ama miyeydnaan ogayn in kuwa xaqa darani
ayan dhaxlayn boqortooyadii Ilaah? Yaan laydin khiyaanayn.
Ama dhillayaasha, ama kuwa sanamka caabuda, ama kuwa
sinaysta, ama khaanisiinta, 10 ama tuugagga, ama kuwa wax
badan damca, ama kuwa sakhraama, ama kuwa wax caaya,
ama kuwa wax dulma, ma dhaxli doonaan boqortooyadii
Ilaah. 11 Qaarkiin sidaas oo kale baad ahaan jirteen, laakiin
waa laydinka maydhay, quduus baa laydinka dhigay, xaq baa
laydinkaga dhigay magaca Rabbi Ciise Masiix iyo Ruuxa
Ilaaheenna. 12 Wax waliba waa ii xalaal, laakiin wax waliba
iima roona. Wax waliba waa ii xalaal, laakiin waxba ima
addoonsan doonaan. 13 Cuntada waxaa loo sameeyey
caloosha, calooshana cuntada, laakiin Ilaah baa baabbi'in
doona tan iyo taaba. Jidhka looma samayn sinada ee waxaa
loo sameeyey Rabbiga, Rabbiguna jidhkuu xannaaneeyaa.
14 Ilaah waa sara kiciyey Rabbiga, innagana xooggiisa
ayuu inagu sara kicin doonaa. 15 Miyaanaydin garanaynin
jidhadhkiinnu inay yihiin xubnaha Masiixa? Haddaba miyaan
qaadaa xubnaha Masiixa oo dhillo xubnaheed ka dhigaa?
Yaanay noqon. 16 Miyaanaydin ogayn inuu kii dhillo raacaa
la jidh yahay? Waayo, Ilaah wuxuu leeyahay, Labadu waxay
noqon doonaan isku jidh. 17 Laakiin kii Rabbiga raacaa waa
la ruux. 18 Ka carara sinada. Dembi kaloo kasta oo nin falo,
jidhka waa ka dibadda, laakiin kii dhillanimada falaa jidhkiisuu
ku dembaabaa. 19 Ama miyaanaydin ogayn jidhkiinnu inuu
yahay macbudka Ruuxa Quduuska ah ee idinku jira ee aad
Ilaah ka hesheen? Oo idinku isma lihidin, 20 waayo, qiimo
weyn baa laydinku soo iibsaday. Sidaa aawadeed Ilaah
jidhkiinna ku ammaana.

7 Waxyaalahaad ii soo qorteen xaggooda, Waxaa nin u
wanaagsan inuusan qof dumar ah taaban. 2 Laakiin si
aan loo sinaysan, nin kastaa afadiisa oo qudha ha haysto,
naag kastaana ninkeeda oo qudha ha haysato. 3 Ninku afada
waxa ku qumman ha siiyo, sidaas oo kale afaduna ninka
waxa ku qumman ha siiso. 4 Afadu jidhkeeda uma taliso,
laakiin ninkaa u taliya, sidaas oo kale ninku jidhkiisa uma
taliyo, laakiin afadaa u talisa. 5 Ha isdiidina, wakhti aad ku
heshiisaan inaad soon iyo tukasho u goosataan mooyaane,
oo aad haddana isu timaadaan, si aan Shayddaanku idiin
duufin iscelinla'aantiinna aawadeed. 6 Laakiin taas fasax
ahaan ayaan u leeyahay ee amrise maayo. 7 De waxaan
jeclaan lahaa in nimanka oo dhammu ay sidayda oo kale
yihiin. Laakiin nin kastaaba hadiyad gooni ah ayuu Ilaah ka
helaa, midkan sidan, kaasna sidaas. 8 Laakiin anigu waxaan
kuwa aan guursan iyo carmallada laga dhintay ku leeyahay,
Waa u roon tahay iyaga inay sidayda oo kale sii ahaadaan, 9
laakiin hadday iscelin kari waayaan, ha guursadeen; waayo,
waxaa dhaanta inay guursadaan intay guban lahaayeen. 10
Laakiin kuwa guursaday waxaan ku amrayaa, kan amrayaa
aniga ma aha laakiin waa Rabbiga, Afadu yaanay ninkeeda
ka tegin. 11 Laakiin hadday ka tagto, ha iska guur la'aato
ama ninkeedii ha la heshiiso; oo ninkuna yaanu afadiisa ka
tegin. 12 Kuwa kale anigu waxaan ku leeyahay ee ma aha
Rabbiga, Hadduu mid walaal ah qabo afo aan rumaysanayn,
oo ayna raalli ka tahay inay la joogto, yaanu ka tegin. 13
Oo afadii nin aan rumaysanayni qabo oo isna raalli ka
yahay inuu la joogo, yaanay ninkeeda ka tegin. 14 Waayo,
ninka aan rumaysanayni wuxuu quduus ku noqdaa xagga
naagta, oo naagta aan rumaysanaynina waxay quduus ku
noqotaa xagga ninka rumaysan, haddii kale carruurtiinna
wasakh bay ahaan lahaayeen, laakiin haatan waa quduus.
15 Laakiin haddii kan aan rumaysanayni tago, ha iska tago.
Waxaas oo kale walaalka ama walaashu uma xidhxidhna.
Ilaah wuxuu inoogu yeedhay nabad. 16 Waayo, sidee baad
ku garanaysaa, naag yahay, inaad ninkaaga badbaadin
doonto iyo in kale? Ama sidee baad ku garanaysaa, nin
yahow, inaad naagtaada badbaadin doonto iyo in kale?
17 Hase ahaatee, mid kastaa ha u socdo sidii Rabbigu
ugu qaybshay iyo sidii Ilaah mid kasta ugu yeedhay. Oo
sidaasaan kiniisadaha oo dhan ku amraa. 18 Nin gudan ma
loo yeedhay? Gudniinla'aan yaanu noqon. Nin aan gudnayn
ma loo yeedhay? Yaan la gudin. 19 Gudniintu waxba ma
aha; gudniinla'aantuna waxba ma aha, laakiin waxaa waajib
ah in la xajiyo qaynuunnada Ilaah. 20 Nin kastaa sidii
loogu yeedhay, ha sii ahaado. 21 Ma laguu yeedhay adigoo
addoon ah? Dan ha u gelin. Laakiin haddaad karayso inaad
xorowdid, waa inaad aqbashid. 22 Waayo, kii xagga Rabbiga
loogu yeedhay isagoo addoon ah, wuxuu yahay ninka xorta
ah ee Rabbiga, sidaas oo kalena kii isagoo xor ah loo
yeedhay, wuxuu yahay addoonka Masiix. 23 Qiimo weyn baa
laydinku soo iibsaday; addoommada dadka ha noqonina. 24
Walaalayaalow, nin kastaa sidii loogu yeedhay ha sii ahaado,

isagoo Ilaah la jira. **25** Amar bikradaha ku saabsan kama
haysto xagga Rabbiga, laakiin waxaan kula talinayaa sida
mid Rabbiga naxariis ka helay inuu aamin ahaado. **26** Sidaa
daraaddeed waxay ila tahay dhibta haatan joogta aawadeed
inay u roon tahay nin inuu sii ahaado siduu yahay. **27**
Miyaad naag ku xidhan tahay? Ha doonin inaad ka furnaato.
Miyaad naag ka furan tahay? Ha doonin naag. **28** Laakiin
haddaad guursatid ma aad dembaabin, bikraduna hadday
guursato ma ay dembaabin, laakiin kuwaas oo kale xagga
jidhka dhib bay ka heli doonaan, laakiin dhibtaasaan idinka
celin lahaa. **29** Laakiin waxaan leeyahay, walaalayaalow,
wakhtiga waa la soo gaabiyey, hadda kaddib kuwa naagaha
qabaa ha ahaadeen sidii iyagoo aan qabin; **30** oo kuwa
ooyaana sidii iyagoo aan ooyin, kuwa farxaana sidii iyagoo
aan farxin, kuwa wax iibsadaana sidii iyagoo aan waxba
lahayn; **31** kuwa dunidan ku isticmaalaana, sidii iyagoo aan
aad ugu isticmaalin, waayo, xaalka dunidan waa idlaanayaa.
32 Waxaan jeclaan lahaa inaad welwel la'aataan. Kii aan
guursanin wuxuu u welwelaa waxyaalaha Rabbiga, siduu
Rabbiga uga farxin lahaa. **33** Laakiin kii guursaday wuxuu u
welwelaa waxyaalaha dunida siduu afadiisa uga farxin lahaa.
34 Afada iyo bikraddu waa kala duwan yihiin. Tii aan la qabinu
waxay u welweshaa waxyaalaha Rabbiga si ay quduus uga
ahaato xagga jidhka iyo xagga ruuxa. Tii guursatay waxay u
welweshaa waxyaalaha dunida si ay ninkeeda uga farxiso.
35 Tan waxaan idinku leeyahay waxtarkiinna aawadii ee ma
aha inaan qool idin geliyo, laakiin in waxa roon la arko iyo
inaad Rabbiga u adeegtaan kalajeedsadla'aan. **36** Nin uun
hadduu u maleeyo inuu wax aan toosnayn ku falayo xagga
bikraddiisa, hadday wakhtigii dhallinyaronimadeedii dhaafto
oo sidaas loo baahnaado, ha sameeyo wuxuu dooni lahaa.
Dembaabi maayo ee ha guursadeen. **37** Kii qalbigiisa ka
adkaysta, isagoo aan la qasbin, laakiin nafsaddiisa u taliya,
uuna qalbigiisa ka goostay inuu bikraddiisa iska sii hayo, si
wanaagsan buu falaa. **38** Sidaasna kii bikraddiisa u guuriyaa
si wanaagsan ayuu falaa, iyo kii bikraddiisa aan u guurinin
si ka wanaagsan ayuu falaa. **39** Naag waxay ku xidhan
tahay ninkeeda intuu nool yahay, laakiin haddii ninku dhinto,
waa xor inay guursato kay doonto laakiin xagga Rabbiga oo
keliya. **40** Laakiin way ka sii faraxsanaan lahayd hadday iska
joogto, siday aniga ila tahay, oo anigu waxaan u malaynayaa
inaan Ruuxa Ilaah leeyahay.

8 Xagga waxyaalaha sanamyada loo sadqeeyo, waxaynu
garanaynaa inaynu dhammaan aqoon u wada leennahay.
Aqoontu way kibrisaa, jacaylkuse wax buu dhisaa. **2** Qof
uuni hadduu u malaynayo inuu wax garanayo, weli garan
maayo siduu u garan lahaa. **3** Laakiin qof uuni hadduu Ilaah
jecel yahay, Ilaah baa garanaya isaga. **4** Haddaba xagga
cunidda waxyaalaha sanamyada loo sadqeeyo, waxaynu
garanaynaa inuusan sanam waxba dunida ka ahayn oo aan
Ilaah jirin mid mooyaane. **5** Waayo, in kastoo ay samada
iyo dhulkaba jiraan wax ilaahyo lagu sheego, sidii iyadoo
ilaahyo badan iyo sayidyo badni jiraan, **6** laakiin innagu
waxaynu leennahay Ilaah keliya oo Aabbaha ah, kan wax
waluba ka yimaadaan oo innagana isagaa ina leh, iyo Sayid
keliya oo Ciise Masiix ah, kan wax waluba ku ahaadeen oo
innaguna isagaynu ku ahaannay. **7** Laakiin dad oo dhammu
aqoontaas ma wada laha, laakiin qaar sanamka tan iyo hadda
u bartay, waxay u qabaan waxay cunaan sidii wax sanam loo
sadqeeyo, qalbigooda itaalka daranina wuu nijaasoobay.
8 Cuntadu ina hor joojin mayso Ilaah. Haddaynan cunin
waxba inagama dhacaan, haddaynu cunnona waxba inooma
kordhaan. **9** Laakiin iska dhawra si aan ikhtiyaarkiinnu wax
lagu turunturoodo ugu noqon kuwa itaalka daran. **10** Haddii
qof ku arko adigoo aqoonta leh oo cunto ugu fadhiya meeshii
sanamyada, hadduu qalbiga ka itaal daranyahay, qalbigiisu
miyaanu ku adkaanaynin inuu cuno waxa sanamyada loo
sadqeeyo? **11** Waayo, waxaa aqoontaada aawadeed lumaya
ka itaalka daran oo ah walaalkaagii uu Masiixu aawadiis u
dhintay. **12** Markaad walaalaha sidaas ugu dembaabtaan
oo aad qalbigooda itaalka daran u xumaysaan, waxaad
ku dembaabtaan Masiix. **13** Taa aawadeed haddii cunto
walaalkay xumayso, hilib weligay ma cuni doono si aanan
walaalkay u xumayn. **(aiōn g165)**

9 Miyaanan xor ahayn? Miyaanan rasuul ahayn? Miyaanan
arkin Rabbigeenna Ciise? Miyeydnaan ahayn shuqulkayga
xagga Rabbiga? **2** Xataa haddaanan kuwa kale rasuul u
ahayn, idinka waa idiin ahay, waayo, waxaad tihiin shaabadda
rasuulnimadayda xagga Rabbiga. **3** Daafacaaddayda aan
kuwa i imtixaama iskaga daafaco waa tan. **4** Miyaannan
annagu jid u lahayn inaannu wax cunno oo wax cabno?
5 Miyaannan jid u lahayn inaannu haweenay walaal ah
kaxaysanno sida rasuullada kale iyo walaalaha Rabbiga iyo
Keeyfas ay sameeyaan? **6** Mise aniga iyo Barnabas oo
keliyaan jid u lahayn inaannan shaqayn? **7** Askarigee baa
qarashkiisa weligiis iska bixiya? Yaa beer canab ah beera
oo aan midhaheeda cunin? Ama yaa adhi daajiya oo aan
caanaha adhiga dhamin? **8** Waxyaalahaas ma sida dad baan
u leeyahay? Oo sharcigu miyuusan waxyaalahaas oo kale
lahayn? **9** Waayo, waxaa ku qoran sharciga Muuse, Waa
inaadan dibiga af xidhin markuu sarreenka burburinayo. Ma
Ilaah baa dibiyada oo keliya dhawra, **10** mise innagoo dhan
buu inoola jeeda? Hubaal, aawadeen baa loo qoray, waayo,
kan beerta qodaa waa inuu rajo ku qodo, kan tumaana
waa inuu tumo isagoo rajaynaya inuu wax qayb u helo. **11**
Haddaannu idinku beernay waxyaalaha ruuxa, ma wax weyn
baa haddaannu waxyaalaha jidhka idinka ururSaano? **12**
Qaar kale hadday waxaas jid idiinku leeyihiin, miyaannan
annagu si ka badan idiinku lahayn? Hase ahaatee, waxan
noo jidka ah kuma aannu isticmaalin, laakiin wax walba
waannu u dulqaadannaa inaannan sina u joojin injiilka Masiix.
13 Miyeydnaan ogayn kuwa waxyaalaha quduuska ah ka
shaqeeyaa inay macbudka wax ka cunaan, kuwa meesha
allabariga ka adeegaana inay meesha allabariga qayb ku
leeyihiin? **14** Sidaas oo kale Rabbigu wuxuu amray in kuwa
dadka injiilka ku wacdiyaa ay injiilka ku noolaadaan. **15**
Laakiin waxyaalahaas midkoodna kuma aan isticmaalin.
Haddana waxyaalahan u qori maayo in sidaas la ii yeelo,
waayo, waxaa ii roon inaan dhinto intii nin uun faankayga ka
dhigi lahaa wax aan wax ka jirin. **16** Waayo, haddaan dadka
injiilka ku wacdiyo, wax aan ku faano ma aha, waayo, wax
baa i qasbaya, maxaa yeelay, waa ii hoog haddaanan dadka
injiilka ku wacdiyin. **17** Waayo, haddaan waxaas ku sameeyo
doonistayda aawadeed, abaalgud baan helayaa, laakiin

haddaanan doonistayda ku samayn, weli wakiilnimo baa
laygu aaminay. **18** Haddaba abaalgudkaygu waa maxay?
Waa in markaan injiilka dadka ku wacdiyo aan injiilka ka
dhigo iibla'aan, si aanan ugu wada isticmaalin waxa ii jidka
ah xagga injiilka. **19** Waayo, in kastoo aan xor ka ahaa dad
oo dhan, dhammaan ayaan addoon isaga dhigay, si aan
qaar kaloo badan u soo kordhiyo. **20** Yuhuudda waxaan
u noqday sida Yuhuudi oo kale, si aan Yuhuud kale u soo
kordhiyo. Kuwa sharciga ka hooseeyana, sida mid sharciga
ka hooseeya ayaan u noqday, aniga oo aan sharciga ka
hoosayn, si aan kuwa sharciga ka hooseeya u soo kordhiyo.
21 Xagga kuwa aan sharciga lahayn, sida mid aan sharci
lahayn ayaan u noqday anigoo aan ahayn mid sharci la'
xagga Ilaah, laakiin sharci leh xagga Masiix, si aan u soo
kordhiyo kuwa aan sharciga lahayn. **22** Xagga kuwa itaalka
daran waxaan u noqday mid itaaldaran, si aan kuwa itaalka
daran u soo kordhiyo. Dadka oo dhan ayaan wax kasta
u noqday inaan si kastaba qaar ku badbaadiyo. **23** Wax
kasta waxaan u sameeyaa injiilka aawadiis, si aan u noqdo
mid injiilka la qaybsada iyaga. **24** Miyaanad ogayn in kuwa
tartan ku ordaa ay wada ordaan, laakiin mid uun baa dheefta
hela? Sidaas u orda inaad heshaan. **25** Kii cayaarta aad ugu
dadaalaa, wax walba ayuu iska dhawraa. Kuwaasu haddaba
waxay sidaas u yeelaan inay taaj dhammaanaya helaan,
innaguse waxaynu helaynaa mid aan dhammaanaynin. **26**
Haddaba anigu uma ordo qasdila'aan, uma feedhtamo sida
mid dabaysha ku dhufanaya. **27** Laakiin jidhkaygaan dhibaa
oo addoon ka dhigaa si markaan qaar kale injiilka ku wacdiyo
aan qudhayda lay diidin.

10 Walaalayaalow, anigu dooni maayo inaad garan
weydaan siday awowayaasheen oo dhammu daruurta
uga wada hooseeyeen, oo ay dhammaantood badda u wada
dhex mareen, **2** iyo sidii dhammaantood xaggii Muuse loogu
baabtiisay daruurta iyo baddaba, **3** iyo siday dhammaantood
u wada cuneen isku cunto ruuxa ah, **4** oo dhammaantoodna
ay u wada cabbeen isku cabbid ruuxa ah, waayo, waxay ka
cabbeen dhagaxa ruuxa ah oo ka daba imanayay iyaga,
dhagaxuna wuxuu ahaa Masiixa. **5** Laakiin Ilaah kuma
farxin badidood, oo waxaa iyaga lagu rogay cidlada. **6**
Waxyaalahaasi waxay inoo noqdeen masaallo si aynaan
waxyaalaha sharka ah u damcin siday iyagu u damceen. **7**
Oo kuwa sanamka caabuda ha ahaanina siday qaarkood u
ahaayeen. Sida qoran, Dadku waxay u fadhiisteen inay wax
cunaan oo wax cabbaan, oo waxay u kaceen inay cayaaraan.
8 Oo yeynan sinaysanin siday qaarkood u sinaysteen oo
saddex iyo labaatan kun ay maalin keliya u dhinteen. **9**
Oo yeynan jirrabin Rabbiga siday qaarkood u jirrabeen
oo ay masasku u baabbi'iyeen. **10** Oo ha gununacina
siday qaarkood u gununaceen oo uu baabbi'iyuhu u
baabbi'iyey. **11** Waxyaalahaasi waxay iyaga ugu dhaceen
masaal ahaan, oo waxaa loo qoray in laynagu waaniyo
innagoo wakhtiyada dhammaatinkoodii ina soo gaadhay.
(aiōn g165) **12** Sidaa daraaddeed kii u malaynaya inuu
taagan yahay, ha iska eego inuusan dhicin. **13** Jirrabaadna
idinma qabsan tan dadka wada qabsata mooyaane, laakiin
Ilaah waa aamin, mana oggolaan doono in laydin jirrabo
intaad karaysaan in ka badan, laakiin markii laydin jirrabo
wuxuu samayn doonaa jid aad kaga baxsataan si aad ugu
adkaysan kartaan. **14** Sidaa daraaddeed, gacaliyayaalow,
sanamcaabudidda ka carara. **15** Waxaan idiinla hadlayaa
sida dad caqli leh loola hadlo oo kale. Idinku qiyaasa waxaan
leeyahay. **16** Koobka barakada leh ee aynu u ducayno
miyaanu ahayn islawadaagidda dhiigga Masiix? Kibistaynu
jebinnaa, miyaanay ahayn islawadaagidda jidhka Masiix?
17 Innagu in kastoo aynu badan nahay, waxaynu nahay
jidh qudha, maxaa yeelay, waxaa jira kibis qudha, waayo,
dhammaanteen waxaynu wada qaybsannaa kibista qudha. **18**
Eega reer binu Israa'iil xagga jidhka; kuwa allabaryada cunaa
miyaanay la wadaagin meesha allabariga? **19** Haddaba
maxaan leeyahay? Wax sanam loo sadqeeyo waa wax?
Ama, sanam baa wax ah? **20** Laakiin waxyaalaha ay dadka
aan Yuhuudda ahayn sadqeeyaan, waxay u sadqeeyaan
jinniyo, ee Ilaah uma sadqeeyaan. Dooni maayo inaad
jinniyada wax la wadaagtaan. **21** Iskuma wada cabbi kartaan
koobka Rabbiga iyo koobka jinniyada. Kama wada qayb geli
kartaan miiska Rabbiga iyo miiska jinniyada. **22** Miyaynu
Rabbiga ka hinaasinnaa? Miyaynu isaga ka xoog badan
nahay? **23** Wax waliba waa xalaal, laakiin wax waliba ma
roona. Wax waliba waa xalaal, laakiin wax waliba wax ma
dhisaan. **24** Ninna yuusan doonin waxa isaga qudhiisa u
roon, laakiin mid kasta ha doono waxa kan kale u roon. **25**
Wax kasta oo suuqa lagu iibiyo cuna, idinkoo aan waxba
weyddiinaynin niyada aawadeed. **26** Waayo, Rabbigaa leh
dhulka iyo waxa ku jira oo dhanba. **27** Mid ka mid ah kuwa
aan rumaysnayn hadduu diyaafad idiinku yeedho oo aad
doonaysaan inaad tagtaan, wax kasto oo laydin hor dhigoba
cuna, idinkoo aan waxba weyddiinaynin niyada aawadeed.
28 Laakiin haddii laydinku yidhaahdo, Tanu waa wax sanam
loo sadqeeyey, ha cunina, kan idiin sheegay aawadiis iyo
niyada aawadeed. **29** Waxaan leeyahay, niyada kan kale, ee
ma aha taada. Waayo, xoriyaddayda maxaa loogu xukumaa
mid kale niyadiis? **30** Haddaan mahad kaga qayb galo,
maxaa la iigu caayaa wixii aan ku mahadnaqo? **31** Haddaba
haddaad wax cuntaan, ama wax cabtaan, ama wax kastaad
samaysaan, dhammaan u wada sameeya Ilaah ammaantiisa.
32 Wax lagu turunturoodo ha u noqonina Yuhuudda ama
Gariigta ama kiniisadda Ilaah, **33** sidaan aniguba dadka oo
dhan uga farxiyo wax kastaba, anigoo aan doonaynin waxa ii
roon, laakiin waxa kuwa badan u roon, si ay u badbaadaan.

11 Igu dayda sidaan aniguba Masiix ugu daydo. **2** Waxaan
idinku ammaanayaa inaad wax walba igu xusuusataan
oo aad u xagsataan cilmiga sidaan idiinku sheegay. **3** Laakiin
waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan inuu Masiixu yahay
madaxa nin kasta, ninkuna inuu yahay madaxa naagta,
Ilaahna inuu yahay madaxa Masiixa. **4** Nin kasta oo tukada
ama wax sii sheega isagoo madaxa wax u saaran yihiin,
madaxiisuu ceebeeyaa. **5** Oo naag kasta oo tukata ama
wax sii sheegta iyadoo aan gambaysnayn, madaxeeday
ceebaysaa. Waayo, waxay la mid tahay sidii iyadoo madax
xiiran. **6** Naag haddaanay gambaysnayn, timaha ha loo
jaro, laakiin hadday ceeb ku tahay naag in loo jaro ama
in loo xiiro, ha gambaysato. **7** Nin waa inuusan madaxa
dedan, waayo, ninku wuxuu yahay u-ekaanta iyo ammaanta
Ilaah; naagtuna waxay tahay ammaanta ninka. **8** Waayo,

ninku xagga naagta kama uu iman, laakiin naagtuse xagga
ninka ayay ka timid. **9** Maxaa yeelay, ninka looma abuurin
naagta aawadeed, laakiin naagtase ninka aawadiis ayaa
loo abuuray. **10** Taas aawadeed naagtu waxay leedahay
inay madaxeeda ku lahaato astaanta amarka, malaa'igaha
aawadood. **11** Hase ahaatee, xagga Rabbiga naagtu waxba
ma aha ninka la'aantiis, ninkuna waxba ma aha naagta
la'aanteed. **12** Waayo, sida naagtu ninka uga timid ayaa
ninkuna naagta uga dhashay, wax kastana xagga Ilaah bay
ka yimaadeen. **13** Idinkuba ka fiirsada. Ma u eg tahay naagta
inay Ilaah barido iyadoo aan gambaysnayn? **14** Dabiicadda
qudheedu miyaanay idin barin in ninku hadduu timo dheer
leeyahay ay maamuusdarro u yihiin isaga, **15** laakiin naagtu
hadday timo dheer leedahay, waa u sharaf iyada. Waayo,
timaha waxaa iyada loo siiyey hagoog. **16** Laakiin haddii nin
u eg yahay mid ilaaq jecel, caadadaas oo kale annagu ma
lihin, kiniisadaha Ilaahna ma laha. **17** Anigoo tan idin faraya,
idin ammaani maayo, waayo, isuguma timaadaan waxa roon,
ee waxaad isugu timaadaan waxa daran. **18** Horta haddaba
waxaan maqlay inaad iskala qaybisaan markaad kiniisadda
isugu timaadaan, badhna waan rumaysanahay. **19** Waayo,
dhexdiinna waa inay jiraan waxyaalo idinkala sooco in kuwa
loo bogay ay idinka dhex muuqdaan. **20** Sidaa daraaddeed
markaad isu timaadaan, isuguma timaadaan inaad cashada
Rabbiga cuntaan. **21** Waayo, mid kasta cashadiisuu kan
kale ka hor cunaa, mid waa gaajaysan yahay, midna waa
sakhraansan yahay. **22** Sow ma lihidin guryo aad wax
ku cuntaan oo wax ku cabtaan? Mise kiniisadda Ilaah
baad fududaysanaysaan, oo aad kuwa aan waxba haysan
ceebaynaysaan? Maxaan idinku idhaahdaa? Ma waxanaan
idinku ammaanaa? Idinku ammaani maayo! **23** Waayo,
Rabbigaan ka helay wixii aan idiin dhiibay, taasoo ah, in
Rabbi Ciise habeenkii la gacangeliyey uu kibis qaaday, **24**
oo markuu ku mahadnaqay ayuu jejebiyey oo yidhi, Tanu
waa jidhkaygii laydiin jejebiyey, tan u sameeya inaad igu
xusuusataan. **25** Sidaas oo kalena cashada dabadeed ayuu
qaaday koobkii, isagoo leh, Koobkanu waa axdiga cusub
ee dhiiggayga. Tan u sameeya inaad igu xusuusataan mar
alla markaad cabtaan. **26** Waayo, mar alla markaad kibistan
cuntaan oo aad koobkan cabtaan, waxaad muujinaysaan
dhimashada Rabbiga ilaa uu yimaado. **27** Taas aawadeed
ku alla kii kibista u cuna ama koobka Rabbiga u cabba si
aan istaahilin, jidhka iyo dhiigga Rabbigu dushiisay noqon
doonaan. **28** Nin kastaa ha is-imtixaamo, oo sidaas kibista
wax ha uga cuno, oo koobka ha uga cabbo. **29** Waayo, kii
cuna oo cabba, xukun ayuu naftiisa u cunaa oo u cabbaa
isagoo aan jidhka garanaynin. **30** Sababtaas aawadeed
ayay badidiinnu u itaal daranyihiin, oo u bukaan, oo qaar aan
yaraynu u dhinteen. **31** Laakiin haddaynu innagu dhexdeenna
iska xukumi lahayn, laynama xukumeen. **32** Markii layna
xukumo, Rabbiga ayaa ina edbiya, inaan laynala xukumin
dunida. **33** Taa aawadeed, walaalahayow, markaad isugu
timaadaan inaad wax cuntaan, isa suga. **34** Nin uun hadduu
gaajoodo, gurigiisa wax ha ka soo cuno, inaydnaan xukun
isugu iman. Intii kale waxaan hagaajin doonaa markaan
imaado.

12 Walaalayaalow, dooni maayo inaad jaahil ka ahaataan
waxa ku saabsan hadiyadaha Ruuxa ka yimaada. **2**
Waad og tihiin in, markaad dad aan Ilaah aaminin ahaan
jirteen, laydin geeyn jiray sanamyada aan hadli karin, si
laydinku geeyn jirayba. **3** Sidaa daraaddeed waxaan idin
ogeysiinayaa inaan nin Ruuxa Ilaah ku hadlaa odhanaynin,
Ciise waa inkaaran yahay, oo aan ninna odhan karin, Ciise
waa Rabbi, inuu Ruuxa Quduuska ah ku hadlo mooyaane. **4**
Waxaa jira hadiyado kala cayn ah, laakiin waa isku Ruux.
5 Waxaana jira adeegid kala cayn ah, waana isku Rabbi.
6 Waxaana jira shuqullo kala cayn ah, laakiin waa isku
Ilaah, kan dhammaan wax walba kaga dhex shaqeeya. **7**
Laakiin mid kasta waxaa muujinta Ruuxa loo siiyaa waxtar.
8 Mid waxaa laga siiyaa xagga Ruuxa hadal xigmad ah,
mid kalena hadal aqoon ah siduu isku Ruuxu doonayo. **9**
Mid kale Ruuxu rumaysad buu siiyaa, mid kalena hadiyado
wax lagu bogsiiyo ayuu isku Ruuxu siiya. **10** Mid kalena
shuqullo cajaa'ib leh, mid kalena wax sii sheegidda, mid
kalena kalasoocidda ruuxyada, mid kalena afaf kala cayn ah,
mid kalena afafka fasiriddooda. **11** Isku Ruuxa oo keliya ayaa
ka shaqeeya waxyaalahaas oo dhan, isagoo siduu doonayo
mid mid wax ugu qaybinaya. **12** Haddaba sida jidhku mid
keliya u yahay, oo uu xubno badan u leeyahay, oo xubnaha
oo dhan ee jidhka ay jidh keliya u yihiin, in kastoo ay badan
yihiin, Masiixuna waa sidaas oo kale. **13** Waayo, Ruux qudha
ayaa dhammaanteen jidh qudha inagu baabtiisay, haddaynu
nahay Yuhuud ama Gariig, ama addoommo ama kuwa xor
ah, oo waxaa laynaga waraabiyey Ruux qudha. **14** Waayo,
jidhku xubin qudha ma aha ee waa xubno badan. **15** Hadday
cagtu tidhaahdo, Anigu gacan ma ihi, taas aawadeed jidhka
ka mid ma ihi, taasu sabab u noqon mayso inaanay jidhka
ka mid ahayn. **16** Hadday dhegtu tidhaahdo, Anigu isha
ma ihi, taas aawadeed jidhka ka mid ma ihi, taasu sabab
u noqon mayso inaanay jidhka ka mid ahayn. **17** Haddii
jidhka oo dhammu il wada ahaan lahaa, meeye dhegihii wax
lagu maqli lahaana? Hadduu dhammaan dhego wada ahaan
lahaa, meeh sankii wax lagu urin lahaana? **18** Haatanse
Ilaah baa siduu doonayay xubnaha middood kastaba jidhka
ugu hagaajiyey. **19** Hadday dhammaan ahaan lahaayeen
xubin qudha, meeh jidhkii? **20** Haatanse waa xubno badan
laakiin waa jidh qudha. **21** Ishu gacanta kuma odhan karto,
Kuuma baahni; madaxuna cagaha kuma odhan karo, Idiinma
baahni. **22** Xataa xubnaha jidhka oo loo maleeyo inay u
itaal yar yihiin, iyaga qudhooda waa loo baahan yahay,
23 oo kuwa jidhka oo aynu u malayno inay u maamuus
yar yihiin, kuwaas ayaynu ka sii maamuusnaa kuwa kale,
oo xubnaheenna cawrada ah baa ka xurmo badan kuwa
kale. **24** Xubnaheenna aan cawrada ahaynse waxba uma
baahna. Laakiin Ilaah baa jidhka isku hagaajiyey isagoo
tan ugu daran maamuus badan siinaya, **25** inaan jidhku
qaybsanaan, laakiin in xubiniba xubinta kale u welwesho.
26 Haddii xubin qudha xanuunsato, xubnaha oo dhammu
way la xanuunsadaan. Haddii xubin la maamuuso, xubnaha
oo dhammu way la farxaan. **27** Idinku waxaad tihiin jidhka
Masiix iyo xubno ka mid ah. **28** Ilaah markii hore kiniisadda
qaar wuxuu uga dhigay rasuullo, markii labaadna qaar
kale nebiyo, markii saddexaadna qaar kale macallimiin,
dabadeedna qaar cajaa'ibyo sameeya, qaarna kuwo leh

hadiyado wax lagu bogsiiyo, qaarna kaalmeeyayaal, qaarna
taliyayaal, iyo qaar afaf kala cayn ah ku hadla. **29** Dhammaan
ma wada rasuullo baa? Dhammaan ma wada nebiyo baa?
Dhammaan ma wada macallimiin baa? Dhammaan ma wada
cajaa'ibyo sameeyayaal baa? **30** Dhammaan ma wada
leeyihiin hadiyado wax lagu bogsiiyo? Dhammaan ma ku
hadlaan afaf kala cayn ah? Dhammaan wax ma fasiraan?
31 Laakiin aad u doona hadiyadaha u waaweyn. Oo weliba
waxaan idin tusayaa jid kan ka sii wanaagsan.

13 Haddaan ku hadlo afafka dadka iyo malaa'igaha,
laakiinse aanan jacayl lahayn, waxaan noqday naxaas
dhawaaqaysa ama saxan bir ah oo sanqadhaya oo kale. **2**
Oo haddaan leeyahay hadiyadda wax sii sheegidda, oo aan
garanayo waxyaalaha qarsoon oo dhan iyo aqoonta oo dhan,
iyo haddaan leeyahay rumaysadka oo dhan oo aan buuraha
ku dhaqaajiyo, laakiinse aanan jacayl lahayn, waxba ma ihi.
3 Oo wax kastaan leeyahay haddaan bixiyo oo masaakiinta
ku quudiyo, iyo haddaan jidhkayga bixiyo in la gubo, laakiinse
aanan jacayl lahayn, waxba ii tari maayo. **4** Jacaylku waa
samir badan yahay, waana raxiim, jacaylku ninna ma xasdo,
jacaylku ma faano, mana kibro, **5** wax aan u ekayn ma
falo, nafsaddiisana wax uma doondoono, mana xanaaqo,
sharna kuma fikiro, **6** xaqdarrada kuma farxo, laakiin wuxuu
ku farxaa runta. **7** Wax walba wuu u dulqaataa, wax walba
wuu rumaystaa, wax walba wuu rajeeyaa, wax walba wuu
u adkaystaa. **8** Jacaylku weligii ma idlaado. Hadday wax
sii sheegiddii jirto, way baabbi'i doontaa, hadday afaf jiraan
way dhammaan doonaan, hadday aqooni jirto way baabbi'i
doontaa. **9** Waayo, waxaynu naqaan waa qabyo, oo si qabyo
ahaan ah ayaynu wax u sii sheegnaa. **10** Laakiin markii
waxa dhammi ay yimaadaan, waxa qabyada ahi way idlaan
doonaan. **11** Markaan ilmo yar ahaan jiray, sidii ilmo oo kale
ayaan u hadli jiray, sidii ilmo oo kale ayaan wax u garan
jiray, sidii ilmo oo kale ayaan u fikiri jiray, laakiinse haatan
waxaan noqday nin weyn, oo waxyaalihii carruurnimada
waan iska fogeeyey. **12** Haatan si aan caddaan ahayn
ayaynu muraayad wax ugu aragnaa, laakiin markaas ka
fool ka fool ayaynu wax u arki doonnaa. Hadda si qabyo
ahaan ah ayaan wax u garanayaa, laakiin markaas waxaan u
garan doonaa sidii la ii gartay. **13** Haddabase waxa waaraa
waa saddexdan, rumaysad iyo rajo iyo jacayl; laakiin kuwan
waxaa ugu wada weyn jacayl.

14 Jacaylka raaca, oo weliba hadiyadaha Ruuxa ka
yimaada aad u doona, oo siiba doona inaad wax
sii sheegtaan. **2** Waayo, kii af uusan aqoon ku hadlaa,
lama hadlo dadka, wuxuuse la hadlaa Ilaah, waayo, ninna
ma garto; laakiin Ruuxa ayaa waxyaalaha qarsoon kaga
dhex hadliya. **3** Laakiin kii wax sii sheegaa wuxuu dadka
kula hadlaa hadallo wax dhisa oo gargaar iyo qalbiqaboojis
leh. **4** Kii af uusan aqoon ku hadlaa wuu isdhisaa, laakiin
kii wax sii sheegaa wuxuu dhisaa kiniisadda. **5** Waxaan
jeclaan lahaa inaad dhammaantiin afaf ku wada hadashaan,
laakiin waxaan ka sii jeclaan lahaa inaad wax sii sheegtaan.
Kii afaf ku hadlaa hadduusan fasirin, waxaa ka sii weyn
kii wax sii sheega, si ay kiniisaddu u hesho wax ay ku
dhisanto. **6** Laakiin hadda, walaalayaalow, haddaan idiin
imaado, anigoo afaf ku hadlaya, maxaan idiin tari doonaa,
haddaanan idinkula hadlin muujin ama aqoon ama wax
sii sheegid ama waxbarid? **7** Xataa waxyaalo aan naf
lahayni markay dhawaaqaan, ha ahaadeen ama biibiile ama
kataarad, haddaanay dhawaaqa kala soocin, sidee baa loo
kala garanayaa waxa la yeedhiyo ama waxa kataaradda laga
dhawaajiyo? **8** Hadduu buunku ku dhawaaqo cod aan la
kala garan, yaa dagaal isu diyaargarayn doona? **9** Sidaasoo
kalena idinku markaad af ku hadashaan haddaydnan ku
hadlin hadal la garto, sidee baa loo garanayaa waxa lagu
hadlayo? Waayo, dabayshaad la hadlaysaan. **10** Mindhaa
waxaa dunida jira codad badan oo kala cayn ah, oo mid aan
micne lahayni ma jiro. **11** Haddaba haddaanan garanaynin
micnaha codka, waxaan kii hadlaya u ahaan doonaa nin
qalaad, kan hadlayaana nin qalaad ayuu ii ahaan doonaa. **12**
Sidaasoo kale idinkuna, idinkoo ku kulul hadiyadaha ruuxa,
aad u dadaala inaad hadiyado badan u lahaataan kiniisadda
dhisniinteeda. **13** Sidaa daraaddeed kii af ku hadlaa, Ilaah ha
ka baryo si uu u fasiro. **14** Waayo, haddaan Ilaah af aanan
oqoon ku baryo, ruuxayga ayaa barya, laakiin garashadaydu
faa'iido ma leh. **15** Maxaa jira haddaba? Ruuxa ayaan Ilaah
ku baryi doonaa, laakiin waxaan kaloo isaga ku baryi doonaa
garashada. Ruuxa ayaan ku heesi doonaa, oo garashadana
waan ku heesi doonaa. **16** Haddii kale haddaad ruuxa ku
ducaysid, kii meesha jooga oo aan garanaynin, sidee buu u
odhan doonaa, Aamiin, markaad mahadnaqaysid, hadduusan
garanaynin waxaad leedahay? **17** Si wanaagsan baad u
mahadnaqdaa, laakiin kan kale ma dhisna. **18** Waxaan Ilaah
ugu mahadnaqayaa inaan afaf ku hadlo intaad dhammaantiin
ku hadashaan in ka badan, **19** laakiin kiniisadda dhexdeeda,
meeshii aan toban kun oo eray af kaga hadli lahaa, waxaan
ka jeclaan lahaa inaan shan eray garashadayda ku hadlo
inaan kuwa kalena wax baro. **20** Walaalayaalow, carruur ha
ka noqonina xagga maanka, xagga xumaantase dhallaan ka
ahaada, laakiin xagga maanka dad waaweyn ka ahaada. **21**
Waxaa sharciga ku qoran, Waxaan dadkan kula hadli doonaa
afaf qalaad iyo bushimo dad kale, oo xataa sidaa daraaddeed
ima maqli doonaan, ayuu Rabbigu leeyahay. **22** Haddaba
afafku calaamo uma aha kuwa rumaysta ee waxay calaamo
u yihiin kuwa aan rumaysan, wax sii sheegidduse calaamo
uma aha kuwa aan rumaysan, laakiin waxay calaamo u
tahay kuwa rumaysta. **23** Haddaba haddii kiniisadda oo
dhammu isu timaado, oo ay ku wada hadlaan afaf, oo haddii
dad aan garanaynin ama aan rumaysanayni soo galaan,
miyaanay odhanaynin, Waad waalan tihiin? **24** Laakiin
hadday dhammaantood wax sii sheegaan oo uu u yimaado
mid aan rumaysanayn ama aan garanaynini, isaga waa la
wada canaantaa, oo la wada xukumaa. **25** Waxyaalaha
qarsoon ee qalbigiisa waa la muujiyaa, oo taa aawadeed
wejigiisuu u dhici doonaa oo Ilaah ayuu caabudi doonaa
isagoo odhanaya, Runtii Ilaah waa idin dhex joogaa. **26**
Maxaa jira haddaba, walaalayaalow? Markaad isu timaadaan,
mid kasta hees sabuur ah buu leeyahay, midna waxbarid
buu leeyahay, midna muujin buu leeyahay, midna af buu
leeyahay, midna fasiraad buu leeyahay. Wax walba ha
loo sameeyo dhisniin. **27** Haddii nin uun af ku hadlo, ha
ahaadeen laba, ama hadday u bataan, saddex, oo midba
markiisa ha hadlo, midna ha fasiro, **28** laakiin haddaan mid
fasiraa jirin, kiniisadda ha ka aamusnaado, oo isagu ha la

hadlo qudhiisa iyo Ilaah. **29** Nebiyadana laba ama saddex
ha hadleen, kuwa kalena ha kala xukumeen waxay leeyihiin.
30 Laakiin haddii wax loo muujiyo mid ag fadhiya, kii hore ha
aamuso. **31** Waayo, dhammaantiin mid mid baad wax u sii
wada sheegi kartaan, si ay dhammaan wax u bartaan oo
dhammaan loogu wada gargaaro. **32** Oo ruuxyada nebiyadu
waa ka dambeeyaan nebiyada. **33** Waayo, Ilaah ma aha
Ilaaha iskuqasnaanta, laakiin waa kan nabadda. Kiniisadaha
quduusiinta oo dhan dhexdoodana waa sidaas oo kale. **34**
Dumarku markay kiniisadaha joogaan ha aamuseen, waayo,
looma fasixin inay hadlaan; laakiin ha dambeeyeen, sida uu
sharcigu leeyahay. **35** Hadday doonayaan inay wax bartaan,
nimankooda ha ku weyddiiyeen guriga, maxaa yeelay, waa
ku ceeb naag inay kiniisadda dhexdeeda ku hadasho. **36**
Maxaa jira! Ma idinkay ahaayeen kuwii uu ereyga Ilaah ka
soo baxay, mise keligiin buu idiin yimid? **37** Nin uun hadduu
isu maleeyo inuu nebi yahay, ama mid Ruuxa raaca, ha
garto waxyaalahaan idiin soo qorayo inay yihiin qaynuunka
Rabbiga. **38** Nin uuni hadduusan ogayn tan, isagana lama
yaqaan. **39** Taa aawadeed, walaalahayow, ku dadaala inaad
wax sii sheegtaan, hana diidina in afaf lagu hadlo, **40** laakiin
wax walba ha loo sameeyo si habboon oo hagaagsan.

15 Walaalayaalow, waxaan idin ogeysiinayaa injiilka
aan idinku wacdiyey, oo aad idinkuna aqbasheen,
oo aad ku taagan tihiin, **2** oo aadna ku badbaaddeen,
haddaad xajisaan hadalkii aan idinku wacdiyey, haddaydnan
micnela'aan u rumaysan. **3** Waayo, markii ugu horraysay
waxaan idiin dhiibay waxaan aniguba helay, oo waxa weeye,
Masiixu wuxuu u dhintay dembiyadeenna sida Qorniinku
leeyahay, **4** waa la aasay isaga, oo maalintii saddexaad
ayaa la sara kiciyey, sida Qorniinku leeyahay. **5** Markaasuu
Keeyfas u muuqday, markii dambena laba iyo tobankii. **6**
Markaasuu wuxuu mar keliya u muuqday kuwo ka badan
shan boqol oo walaalo ah, kuwo weli intoodii badnayd ay
hadda joogto, laakiin qaar baa dhintay. **7** Gortaasuu Yacquub
u muuqday, markaas rasuullada oo dhan. **8** Markii ugu
dambaysayna aniga oo dhicis oo kale ah, ayuu ii muuqday.
9 Waayo, anigu waxaan ahay kan rasuullada u liita oo
aan istaahilin in loogu yeedho rasuul, waayo, kiniisadda
Ilaah baan silcin jiray. **10** Laakiin Ilaah nimcadiisa ayaan
ku ahay waxaan ahayba, oo nimcadiisii lay siiyeyna wax
aan waxtar lahayn ma ay noqon, laakiin anigu waxaan u
hawshooday si ka badan dhammaantood, anigase ma aha
laakiin waa nimcada Ilaah ee ila jirtay. **11** Haddaba ha ahaato
aniga ama iyaga, sidaasaannu u wacdinnaa oo idinna u
rumaysateen. **12** Haddii dadka lagu wacdiyey in Masiixa kuwii
dhintay laga sara kiciyey, sidee baa qaarkiin u yidhaahdaa,
Sarakicidda kuwii dhintay ma jirto? **13** Haddaanay jirin
sarakicidda kuwii dhintay, Masiixana lama sara kicin. **14** Oo
haddaan Masiixa la sara kicin, markaas wacdigayagu waa
khasaare, rumaysadkiinnuna waa khasaare. **15** Waxaa la
arkayaa inaannu markhaatiyaal been ah ka nahay xagga
Ilaah, waayo, waxaannu u marag furnay inuu Masiixa sara
kiciyey, kan aanu sara kicin haddii aan kuwii dhintay la sara
kicin. **16** Haddii aan kuwii dhintay la sara kicin, Masiixana
lama sara kicin. **17** Oo haddii aan Masiixa la sara kicin,
rumaysadkiinnu waa khasaare, oo weli dembiyadiinna ayaad
ku jirtaan. **18** Oo weliba kuwii Masiixa rumaysnaa oo
dhintayna, way halligmeen. **19** Haddaynu noloshan oo
keliya Masiix ku rajayn lahayn, waxaynu ahaan lahayn
kuwa u liita dadka loo naxo oo dhan. **20** Laakiinse haatan
Masiixa ayaa kuwii dhintay laga sara kiciyey, isagoo ah
midhaha ugu horreeya ee kuwa dhintay. **21** Dhimashadu nin
bay ku timid, saas aawadeed sarakicidda kuwii dhintayna
nin bay ku timid. **22** Siday dhammaan Aadan ugu wada
dhintaan, sidaas oo kalaa dhammaan Masiixa loogu wada
noolayn doonaa, **23** laakiin mid kasta markiisa, Masiixa
midhaha ugu horreeya, markaas kuwa Masiixana wakhtiga
imaatinkiisa. **24** Markaasaa dhammaadku iman doonaa,
markuu isagu boqortooyada u dhiibi doono Ilaaha Aabbaha
ah, markuu baabbi'iyo madax walba iyo amar walba iyo
xoog walba dabadeed. **25** Waayo, waa inuu wax xukumo
ilaa uu cadaawayaashiisa oo dhan cagihiisa hoostooda
geliyo. **26** Oo cadaawaha ugu dambeeya ee la baabbi'in
doonaa waa dhimasho. **27** Waayo, Wax walba cagihiisa
hoostooduu geliyey. Laakiin markuu yidhaahdo, Wax walba
waa la hoos geliyey, way cad dahay in laga reebay kan
wax walba hoostiisa geliyey. **28** Markii wax walba la hoos
geliyo isaga, markaas ayaa Wiilka qudhiisana la hoos gelin
doonaa kan wax walba hoos geliyey isaga, inuu Ilaah wax
walba u ahaado dhammaan. **29** Haddii kale maxay samayn
doonaan kuwa loo baabtiisay kuwii dhintay? Haddii aan kuwii
dhintay la sara kicinba, maxaa haddana loogu baabtiisaa
iyaga? **30** Maxaynu saacad walba haalis ugu jirnaa? **31**
Faanka aan idiin qabo xagga Rabbigeenna Ciise Masiix
ayaan ku caddaynayaa, walaalayaalow, inaan maalin walba
dhinto. **32** Haddii aan sida dadka dugaag ugu la dagaallamay
Efesos, maxay ii taraysaa? Haddii aan kuwii dhintay la sara
kicin, aynu wax cunno oo cabno, waayo, berrito waynu
dhiman doonnaaye. **33** Yaan laydin khiyaanayn, kuwa xun
lasocodkoodu waa halleeya asluubta wanaagsan. **34** Si
qumman u toosa oo hana dembaabina, waayo, qaar baan
Ilaahba aqoonin. Waxaan taas u leeyahay inaan idinka
xishoodsiiyo. **35** Laakiin mid baa odhan doona, Sidee baa
kuwii dhintay loo sara kiciyaa? Oo jidh caynkee ah bay ku
yimaadaan? **36** Doqon yahow, waxaad adigu beertid ma
noolaado haddaanu dhiman. **37** Oo waxaad beertidba ma
beertid jidhka noqonaya, laakiin iniintoo qudha, ha ahaato iniin
sarreen ah, ama iniin cayn kale ah. **38** Laakiin Ilaah wuxuu
iyada siiyaa jidh siduu u doonayay, iniin kastana jidhkeeda.
39 Hilib oo dhammu isku hilib ma aha, laakiin waxaa jira
hilibka dadka iyo hilibka kaloo dugaagga, iyo hilibka kaloo
shimbirraha, iyo hilibka kaloo kalluunka. **40** Oo waxaa jira
jidhadhka samada iyo jidhadhka dhulka, laakiin ammaanta
kuwa samadu waa mid, oo tan kuwa dhulkuna waa mid kale.
41 Waxaa jirta ammaanta qorraxda iyo ammaanta kaloo
dayaxa iyo ammaanta kaloo xiddigaha, waayo, xiddiguba
xiddigta kale way ka ammaan duwan tahay. **42** Sarakicidda
kuwii dhintayna waa sidaas oo kale. Waxaa lagu beeraa
qudhun, waxaana lagu sara kiciyaa qudhunla'aan. **43** Waxaa
lagu beeraa maamuusla'aan, waxaana lagu sara kiciyaa
ammaan, waxaa lagu beeraa itaaldarro, waxaa lagu sara
kiciyaana xoog. **44** Waxaa la beeraa jidh naf leh, waxaana la
sara kiciyaa jidh ruux leh. Hadduu jiro jidh naf leh, jidh ruux
lihina waa jiraa. **45** Haddaba waxaa qoran, Aadan oo ahaa

ninkii ugu horreeyey wuxuu noqday naf nool, Aadankii ugu
dambeeyeyse wuxuu noqday ruux wax nooleeya. **46** Hase
ahaatee, kan ruuxa lihi ma aha kii ugu horreeyey laakiin kan
nafta leh, markaasna kan ruuxa leh. **47** Ninkii ugu horreeyey
waa kan dhulka oo cammuud ah, ninkii labaadna waa kan
jannada. **48** Sida kan cammuudda ah kuwa cammuud
ahina waa sidaas oo kale, oo sida kan jannada, kuwa
jannaduna waa sidaas oo kale. **49** Oo sidaynu ugu eg nahay
kan cammuudda ah, sidaas oo kale ayaynu ugu ekaan
doonnaa kan jannada. **50** Waxaan leeyahay, walaalayaalow,
Jidhka iyo dhiiggu ma dhaxli karaan boqortooyada Ilaah.
Qudhunkuna ma dhaxli karo qudhunla'aanta. **51** Eega,
waxaan idiin sheegayaa wax qarsoon. Dhammaanteen ma
wada dhiman doonno, laakiin dhammaanteen waa layna
beddeli doonaa, **52** dhaqsiba, intaan il laysku qaban, markii
buunka ugu dambeeya la yeedhiyo; waayo, buunku waa
dhawaaqi doonaa oo kuwii dhintayna qudhunla'aan baa
la sara kicin doonaa, waana layna beddeli doonaa. **53**
Waayo, kan qudhmayaa waa inuu gashado qudhunla'aanta,
oo kan dhimanayaana waa inuu gashado dhimashola'aanta.
54 Markii kan qudhmayaa uu gashado qudhunla'aanta, oo
kan dhimanayaana uu gashado dhimashola'aanta, markaas
hadalka qorani wuu noqon doonaa ee ah, Dhimashadii waxaa
liqday libtii. **55** Dhimashoy, meeday libtaadii? Dhimashoy,
meeday micidaadii? **(Hadēs g86)** **56** Micida dhimashadu waa
dembiga, oo xoogga dembiguna waa sharciga. **57** Laakiin
Ilaah baa mahad leh kan libta inagu siiya Rabbigeenna
Ciise Masiix. **58** Sidaa daraaddeed, walaalahaygii aan
jeclahayow, noqda kuwa adag, oo aan dhaqaaqayn, oo had
iyo goorba shuqulka Rabbiga si aad ah u sameeya, idinkoo
og hawshiinnu inayan khasaare ahayn xagga Rabbiga.

16 Haddaba sidaan u amray kiniisadihii Galatiya, inay wax
u ururshaan quduusiinta, idinkuna sidaas oo kale yeela.
2 Maalinta ugu horraysa ee toddobaadka midkiin kastaa
meel wax ha dhigo oo ha hayo wixii lagu barwaaqeeyey,
si markaan imaado aan waxba loo ururin. **3** Oo markaan
imaado, kuwaad u bogteen ayaan warqado u dhiibi doonaa,
oo waxaan u diri doonaa inay hadiyaddiinna Yeruusaalem
geeyaan. **4** Oo hadday ila noqoto inaan aniguna tago, way i
raaci doonaan. **5** Markaan Makedoniya soo maro dabadeed
ayaan idiin iman doonaa, waayo, Makedoniya waan soo
marayaa. **6** Mindhaa cabbaar baan idinla joogi doonaa, xataa
xilliga qabowga oo dhan, si aad iigu ambabbixisaan meel
alla meeshaan tegi doono. **7** Waayo, dooni maayo inaan
hadda idin arko markaan sii socdo, maxaa yeelay, waxaan
rajaynayaa inaan cabbaar idinla joogo, haddii Rabbigu
idmo. **8** Laakiin waxaan sii joogayaa Efesos ilaa maalinta
Bentekoste. **9** Waayo, waxaa la ii furay albaab weyn oo
shuqul ah, cadaawayaal badanina way jiraan. **10** Timoteyos
hadduu yimaado, dhawra, oo cabsila'aan ha idinkula joogo,
waayo, wuxuu ka shaqeeyaa shuqulka Rabbiga sidayda oo
kale. **11** Haddaba ninna yuusan fududaysan isaga. Laakiin
nabad ku soo ambabbixiya, ha ii yimaadee, waayo, waxaan
filanayaa inuu walaalaha soo raaco. **12** Xagga walaalka
Abolloos aad baan u baryay isaga inuu walaalaha sii raaco
oo idiin yimaado, laakiin raalli kama uu ahayn inuu haatan
yimaado, laakiin wuu iman doonaa markuu nefis helo. **13**
Soo jeeda, iimaanka ku adkaada, rag ahaada, xoogooba.
14 Wax kastoo aad samaysaanba, jacayl ku sameeya. **15**
Walaalayaalow, waad garanaysaan kuwa guriga Istefanas
jooga inay yihiin midhaha ugu horreeyey ee Akhaya iyo
inay isu bixiyeen inay quduusiinta u adeegaan. Waxaan
idinka baryayaa **16** inaad ka dambaysaan kuwaas oo kale
iyo mid kasta oo la shaqeeya oo hawshooda. **17** Waxaan
ku faraxsanahay imaatinka Istefanas iyo Fortunatos iyo
Akhaykos, maxaa yeelay, wixii xaggiinna ka dhinnaa iyagaa
dhammaystiray. **18** Waayo, ruuxayga iyo kiinnaba iyagaa
nasiyey. Taa aawadeed aqoonsada kuwaas oo kale. **19**
Kiniisadaha Aasiya way idin soo salaamayaan. Akula iyo
Bariskillana aad bay idiin soo salaamayaan xagga Rabbiga,
iyaga iyo kiniisadda gurigooda ku taalba. **20** Walaalaha
oo dhammu way idin soo salaamayaan. Isku salaama
dhunkasho quduus ah. **21** Anigoo Bawlos ah ayaan salaantan
gacantayda ku qorayaa. **22** Qof uun hadduusan Rabbiga
jeclayn, ha inkaarnaado. Rabbigeennu waa imanayaa. **23**
Nimcada Rabbi Ciise Masiix ha idinla jirto. **24** Dhammaantiin
jacaylkaygu ha idinla jiro xagga Ciise Masiix. Aamiin.

2 Korintos

1 Bawlos oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah doonista Ilaah, iyo
walaalkeen Timoteyos waxaannu warqaddan u qoraynaa
kiniisadda Ilaah oo Korintos ku taal iyo kulli quduusiinta
Akhaya oo dhan jooga. **2** Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka
timaada Ilaaha Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix. **3**
Waxaa barako leh Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise
Masiix, oo ah Aabbaha naxariista leh iyo Ilaaha gargaarka oo
dhan, **4** kan naga gargaara dhibtayada oo dhan inaannu
kuwa dhib kasta ku jira ugu gargaari karno gargaarka Ilaah
nagu gargaaray. **5** Waayo, sida xanuunsigii Masiixu uu
noogu badan yahay, sidaas oo kalena gargaarkayagu xagga
Masiix wuu noogu badan yahay. **6** Haddii lana dhibo waa
gargaarkiinna iyo badbaadintiinna aawadood; haddii lana
gargaarona waa gargaarkiinna aawadiis kaasoo yeesha
dulqaadashada aannu ku dulqaadanno isku xanuunsiga
aannu annaguna ku xanuunsanno. **7** Oo rajadayada aannu
idiin qabnaa waa hubaal, annagoo garanayna inaad tihiin
kuwo xanuunsiga qayb ku leh, sidaas oo kalena waxaad tihiin
kuwo gargaarka qayb ku leh. **8** Walaalayaalow, dooni mayno
inaad ka garaad la'aataan waxa ku saabsan dhibtayada ee
xagga Aasiya nagaga dhacday, in hoos aad lanoogu celiyey
si xooggayaga dhaafsiisan, sidaas aawadeed ayaannu xataa
nolosha uga quusannay. **9** Laakiin annaga qudhayadu
waxaannu naftayada ku haysannay xukunka dhimashada,
inaannan naftayada isku hallayn, laakiin inaannu Ilaah
isku hallayno kan sara kiciya kuwii dhintay. **10** Isagaa
naga samatabbixiyey dhimasho saas u weyn, wuuna na
samatabbixin doonaa, kan aannu rajaynayno inuu weliba na
samatabbixin doono; **11** idinkoo nagu wada kaalmaynaya
baryadaad noo baridaan, in barakada lana siiyey kuwa badan
daraaddood, dad badan ay ku mahadnaqaan aawadayo. **12**
Waxaannu ku faanaynaa, qalbigayaguna marag furayaa,
inaannu dunida ugu soconnay quduusnimo iyo daacadnimo
xagga Ilaah, ee uguma aan socon xigmadda jidhka laakiinse
nimcada Ilaah, oo khusuusan xaggiinna. **13** Wax kale idiin
soo qori mayno waxaad akhridaan oo aad garanaysaan
mooyaane, oo waanan rajaynayaa inaad sii garan doontaan
ilaa dhammaadka. **14** Sidaad si ahaan noogu garateen
inaannu faankiinna nahay, sidaas oo kale idinkuna kayagaad
tihiin maalinta Rabbigeenna Ciise. **15** Hubaalkaas daraaddiis
ayaan doonayay inaan horta idiin imaado inaad barako
labaad haysataan; **16** iyo inaan idin sii maro ilaa Makedoniya,
oo haddana aan Makedoniya ka imaado oo aan idinku soo
noqdo, idinkuna inaad xagga Yahuudiya ii ambabbixisaan.
17 Haddaba markaan waxaas doonayay miyaan rogrogay?
Ama waxaan goosto miyaan u goostaa sida uu ninka jidhka
raacaa u goosto, inay xaggayga noqoto, Haah, haah, iyo
Maya, maya? **18** Laakiin sida uu Ilaah aamin u yahay,
hadalkayagu xaggiinna ma aha, Haah, iyo Maya. **19** Waayo,
Wiilka Ilaah oo ah Ciise Masiix, ee aannu aniga iyo Silwanos
iyo Timoteyos dhexdiinna kaga wacdinnay, ma ahayn Haah
iyo Maya, laakiin xaggiisa waa Haah. **20** Waayo, in kastoo
ay badan yihiin ballamadii Ilaah, waxaa isaga xaggiisa ku
jira, Haahda, oo weliba xaggiisa waxaa ku jira, Aamiinta,
in xaggeenna Ilaah laga ammaano. **21** Laakiin kan ina
wada xoogeeya xagga Masiixa oo ina subkay waa Ilaah, **22**
kan haddana ina shaabadeeyey oo carbuunta Ruuxa inagu
siiyey qalbigeenna. **23** Laakiin Ilaah baan markhaati ugu
yeedhayaa xagga naftayda, waxaan Korintos u iman waayay
inaan idiin tudho. **24** Ma aha inaannu sayid u ahaanno
rumaysadkiinna, laakiin waxaannu nahay kuwa idinla wada
shaqeeya farxaddiinna aawadeed, waayo, rumaysad ayaad
ku taagan tihiin.

2 Laakiin waxaan aniga qudhaydu goostay inaanan haddana
caloolxumo idiinla imanin. **2** Waayo, haddaan idin
calool xumeeyo, waa kee kan iga farxinayaa kii aan calool
xumeeyey maahee? **3** Waxakan ayaan u qoray inaanan
markaan imaado ka calool xumaan kuwa aan ku farxi lahaa,
anigoo idinku aaminsan dhammaantiin inay farxaddaydu
tahay farxadda kulligiin. **4** Waayo, dhib badan iyo silica
qalbiga ayaan idinku soo qoray anigoo aad u ilmaynaya,
oo ma aha inaad calool xumaataan, laakiin inaad garataan
jacaylka aad u sii badan ee aan idiin qabo. **5** Laakiin mid
uuni hadduu qof calool xumeeyey, aniga ima uu calool
xumayn, laakiin dhammaantiin buu si ahaan idiin calool
xumeeyey; dooni maayo inaan idin culaysiyo. **6** Taqsiirtan
kuwa badani ay saareen way ku filan tahay kaasoo kale.
7 Laakiinse waa inaad isaga cafidaan oo u gargaartaan
inaanay sina caloolxumo aad u badani liqin kaasoo kale. **8**
Sidaa daraaddeed waxaan idinka baryayaa inaad jacaylkiinna
u caddaysaan isaga. **9** Waayo, taa aawadeed ayaan u qoray
inaan idin imtixaamo inaad wax walba ku dhega nugushihiin
iyo in kale. **10** Kii aad wax ka cafidaan, aniguna waan ka
cafiyaa: waxaan anigu ka cafiyeyna, haddaan wax ka cafiyey,
waxaan uga cafiyey aawadiin Masiix hortiisa, **11** inaan
Shayddaan inaga faa'iidaysan, waayo, innagu ma nihin kuwo
jaahil ka ah xeeladdiisa. **12** Markaan Taroo'as imid inaan
injiilka Masiix kaga wacdiyo, ee uu Rabbigu irid iga furay, **13**
ruuxaygu ma nasan, waayo, ma aan helin walaalkay Tiitos,
laakiin iyagaan nabadgelyeeyey oo Makedoniyaan u kacay.
14 Ilaah baa mahad leh kan had iyo goorba libta inagu siiya
Masiix, oo meel walba udgoonka aqoontiisa gaadhsiiya,
ee innaga inaga gaadhsiiya. **15** Waayo, waxaynu Ilaah u
nahay udgoonka Masiix xagga kuwa badbaadaya iyo kuwa
lumayaba; **16** kuwa dambe udgoonka xagga dhimasho ilaa
dhimasho, kuwa kalena udgoonka xagga nolol ilaa nolol.
Oo yaa ku filan waxyaalahan? **17** Waayo, innagu la mid
ma nihin kuwa badan ee ereyga Ilaah ka baayacmushtara,
laakiin sida kuwa daacadda ah iyo kuwa Ilaah ayaynu Masiix
ugu hadallaa Ilaah hortiisa.

3 Miyaannu bilaabaynaa inaannu haddana is-ammaanno?
Ama miyaannu u baahan nahay warqado ammaan ah in
laydiin diro ama in laydiinka soo diro sida qaar kale? **2** Idinku
waxaad tihiin warqaddayada ee qalbigayaga ku qoran, tan
ay dadka oo dhammu garanayaan oo akhriyaan, **3** idinkoo
muuqanaya inaad tihiin warqadda Masiixa ee ah taannu
ka adeegnay, ee aan khad lagu qorin, laakiinse lagu qoray
Ruuxa Ilaaha nool, oo aan lagu qorin looxyo dhagax ah
dushood laakiin lagu qoray looxyo qalbiyo jiidh ah dushood.
4 Hubaalkan oo kale ayaannu Masiix ku leennahay xaggii
Ilaah; **5** ma aha inaannu isku filan nahay inaannu wax ka
tashanno xagga qudhayada, laakiin iskufillaantayadu waa

xagga Ilaah, **6** kan haddana naga dhigay kuwa ku filan
inaannu ka adeegno axdiga cusub, ma aha xagga qorniinka,
laakiin xagga ruuxa, waayo, qorniinku wax buu dilaa, laakiin
ruuxu wax buu nooleeyaa. **7** Laakiin adeegidda dhimashada
keentaa ee qorniin lagu xardhay dhagaxyo, hadday ammaan
la ahaatay, si aan reer binu Israa'iil u karin inay Muuse
wejigiisa aad u eegaan ammaanta wejigiisa aawadeed ee ah
tan idlaanaysa, **8** sidaanay u ahayn adeegidda ruuxa inay
la ahaan doonto ammaan? **9** Waayo, hadday adeegidda
xukunka keentaa ammaan ahayd, adeegidda xaqnimada
keentaa aad bay uga ammaan badan tahay. **10** Waayo, wixii
ammaan lahaan jiray, ammaan kama lahayn wixii kan ku
saabsan, ammaanta ka sarraysa aawadeed. **11** Waayo,
haddii waxa idlaanayaa ammaan lahaan jiray, intee ka
badan baa waxa hadhaa ammaan leeyahay. **12** Haddaba
rajo caynkaas ah oo aannu leennahay aawadeed bayaan
ayaannu u hadalnaa. **13** Ma nihin sida Muuse, kan indho
shareertay inaan reer binu Israa'iil aad u eegin dhammaadka
tan idlaanaysay. **14** Laakiin fikirradoodii way adkaadeen.
Waayo, tan iyo maalintaas markii axdiga hore la akhriyo,
indho shareerkaas ayaa hadha isagoo aan laga saarin, kan
xagga Masiix ka idlaaday. **15** Laakiin tan iyo maalintaas mar
alla markii Muuse wax laga akhriyo dabool ayaa qalbigooda
saaran. **16** Laakiin mar alla markii loo soo leexdo Rabbiga
daboolka waa laga qaadaa. **17** Rabbigu waa Ruuxa, oo
meeshii Ruuxa Rabbigu joogana, waxaa jira xorriyad. **18**
Laakiin dhammaanteen innagoo aan indho shareernayn,
ammaanta Rabbiga ayaynu arkaynaa sidii oo muraayad lagu
arko, oo isu-ekaanta ayaa laynoo roogayaa, ammaan ilaa
ammaan, sida tan xagga Rabbiga Ruuxa ah ka timaada.

4 Sidaas daraaddeed sida lanoogu naxariistay, annagoo
haysanna adeegiddan, qalbi jabi mayno; **2** laakiin
waxaannu diidnay waxyaalihii qarsoonaa oo ceebta ahaa,
annagoo aan sirta ku soconaynin ama aan ereyga Ilaah
qalloocinaynin, laakiin muujinta runta ayaannu niyada dadka
oo dhan isugu bognaa Ilaah hortiisa. **3** Laakiin injiilkayagu
hadduu daboolan yahay, wuxuu ka daboolan yahay kuwa
lumaya. **4** Ilaaha wakhtigani wuu ka indho tiray maanka
kuwa aan rumaysanaynin, inaan iftiinka injiilka ee ammaanta
Masiix, kan ah u-ekaanta Ilaah, uu ifin iyaga. **(aiōn g165)** **5**
Waayo, annaga qudhayadu idinkuma wacdinno wax nagu
saabsan, laakiin waxaannu idinku wacdinnaa wax ku saabsan
Ciise Masiix oo Rabbiga ah, iyo annagoo ah addoommadiinna
Ciise aawadiis. **6** Waayo, waa Ilaah kan yidhi, Iftiin ha ka ifo
gudcur, kan qalbiyadeenna uga ifay inuu iftiinka aqoonta
ammaanta Ilaah inaga siiyo Ciise Masiix wejigiisa. **7** Laakiin
khasnaddan ayaannu ku haysannaa weelal dhoobo ah in
xoogga weynaantiisa ay ka ahaato xaggii Ilaah ee aanay
xaggayaga ka ahaan. **8** Wax walba waa lanagu dhibay,
laakiin lanama cidhiidhiyin, waannu qalbi walaacnay, laakiin
ma aannu quusan, **9** waa lana silciyey, laakiin lanama dayrin,
hoos baa lanoo tuuray, laakiin lanama baabbi'in. **10** Mar
walba jidhkaannu ku sidnaa dhimashada Ciise in haddana
nolosha Ciise ay jidhkayaga ka muuqato. **11** Waayo, annagoo
nool waxaa weligayo lanoo bixiyaa dhimasho Ciise aawadiis,
in haddana nolosha Ciise ka muuqato jidhkayaga dhimanaya.
12 Sidaa daraaddeed annaga dhimashadu way naga dhex
shaqaysaa, laakiin noloshu idinkay idinka dhex shaqaysaa.
13 Waxaannu leennahay isku ruuxa ee rumaysadka, sida
qoran, waan rumaystay, taas aawadeed ayaan u hadlay;
annaguna waan rumaysannaa, taas aawadeedna waannu
u hadallaa. **14** Waannu garanaynaa in kan sara kiciyey
Rabbi Ciise uu inala sara kicin doono Ciise, oo hortiisuu ina
wada keeni doonaa idinka iyo annagaba. **15** Waayo, wax
waliba waa aawadiin, in nimcada kuwa badan ku badanu
ay mahad u badiso xagga ammaanta Ilaah. **16** Sidaa
daraaddeed qalbi jabi mayno, laakiin in kastoo ninkayaga
dibadda ahu uu kharribmayo, weliba kayaga gudaha ahu
maalin kastuu cusboonaanayaa. **17** Waayo, dhibtayada
fudud ee wakhtiga yar ah ayaa aad iyo aad noogu sii yeesha
culayska ammaanta ee weligiis ah. **(aiōnios g166)** **18** Ma
fiirsanno waxyaalaha la arko, laakiin waxyaalaha aan la arkin,
waayo, waxyaalaha la arko in dhawr ah ayay sii joogaan,
laakiin waxyaalaha aan la arkini weligood bay sii joogaan.
(aiōnios g166)

5 Waayo, waxaynu og nahay, haddii gurigeenna dhulka
ee taambuug ahu uu dumo, inaynu Ilaah xaggiisa ku
leennahay dhismo, mana aha guri gacmo lagu sameeyey,
waase mid jannooyinka weligii ku jira. **(aiōnios g166)** **2**
Kan baynu ku dhex taahnaa innagoo u xiisoonayna inaynu
huwanno rugteenna xagga jannada ah. **3** Haddii aynu huwan
nahay laynama heli doono innagoo qaawan. **4** Haddaba
kuweenna taambuuggan ku jiraa waynu taahnaa, innagoo
layna culaysiyey, ma aha inaynu doonayno in layna qaawiyo,
laakiin in layna huwiyo, si ay noloshu u liqdo waxa dhimanaya.
5 Maxaa yeelay, kan waxakan inoo sameeyey waa Ilaah, kan
carbuunta Ruuxa ina siiyey. **6** Haddaba mar walba waynu
kalsoon nahay innagoo og in intaynu jidhka ku jirno aynu
Rabbiga ka maqan nahay, **7** waayo, waxaynu ku soconnaa
rumaysadka ee ma aha aragga. **8** Waynu kalsoon nahay, oo
waxaynu ka jecel nahay inaynu jidhka ka maqnaanno oo aynu
Rabbiga la joogno. **9** Sidaa daraaddeed haddaynu joogno
iyo haddaynu maqnaannoba aad baynu u doonaynaa inaynu
isaga ka farxinno. **10** Waayo, dhammaanteen waa in layna
wada muujiyo kursiga xukumaadda ee Masiix hortiisa, in qof
kastaa helo siday ahaayeen waxyaalihii uu jidhka ku falay, ha
ahaadeen wanaag ama share. **11** Sidaa daraaddeed annagoo
garanayna cabsida Rabbiga, ayaannu dadka aaminsiinnaa;
laakiin Ilaah waannu u muuqannaa, waana rajaynaynaa
inaannu qalbiyadiinnana u muuqanno. **12** Annagu haddana
isu kiin ammaani mayno, laakiin waxaannu idin siinaynaa
waxaad aawadayo ku faantaan, inaad lahaataan waxaad ugu
jawaabtaan kuwa wejiga ku faana ee aan qalbiga ku faanin.
13 Maxaa yeelay, haddii aannu waalan nahay waa Ilaah
aawadiis, haddii aannu miyir qabnona waa aawadiin. **14**
Waayo, jacaylka Masiix ayaa na qasba, annagoo tan xisaabna
inuu mid dhammaan u dhintay, sidaa daraaddeed ayay
dhammaan dhinteen. **15** Isagu wuxuu u dhintay dhammaan
in kuwa nooli aanay u sii noolaan nafsaddooda laakiin ay u
sii noolaadaan kan aawadood u dhintay oo u sara kacay. **16**
Taa aawadeed tan iyo haddeer ninna jidhka ku garan mayno,
in kastoo aannu Masiix jidhka ku garan jirnay, haddase isaga
sidaas u sii garan mayno. **17** Sidaas daraaddeed haddii qof
Masiix ku jiro waa abuur cusub, oo waxyaalihii hore way
idlaadeen, bal eega, wax waliba way cusboonaadeene. **18**

Laakiin wax waliba waa xagga Ilaah kan inagula heshiiyey
Masiix, oo na siiyey adeegidda heshiisnimada, **19** taas
waxa weeye, Ilaah duniduu Masiix kula heshiiyey, isagoo
aan dembiyadooda ku xisaabaynin, oo noo dhiibay hadalka
heshiisnimada. **20** Sidaas daraaddeed ergo ayaannu u nahay
Masiix aawadiis, sidii Ilaah oo idinka baryaya xaggayaga,
Masiix aawadiis waxaannu idinku baraynaa, Ilaah la heshiiya.
21 Wuxuu isaga oo aan dembi aqoonin ka dhigay inuu dembi
noqdo aawadeen, inaynu noqonno xaqnimada Ilaah ee ku
jirta isaga.

6 Annagoo la shaqaynayna Ilaah waxaannu idinka
baryaynaa inaydnaan micnela'aan u qaadan nimcadii
Ilaah, **2** waayo, wuxuu leeyahay, Wakhti la aqbalay ayaan ku
dhegaystay, Oo maalintii badbaadintana ayaan ku caawiyey.
Bal eeg, hadda waa wakhtigii la aqbalay; bal eeg, hadda
waa maalintii badbaadinta. **3** Annagu ninna wax uu ku
turunturoodo uma dhigno, si aan adeegiddayada waxba looga
sheegin. **4** Laakiin sida midiidinyada Ilaah ayaannu wax
walba isugu caddaynaynaa dulqaadasho badan, annagoo
ku dhex jirna dhibaatooyin, iyo baahi, iyo cidhiidhiyo, **5**
iyo karbaashyo, iyo xabsiyo, iyo rabshooyin, iyo hawlo,
iyo soo jeedid, iyo soomid, **6** annagoo isku caddaynayna
daahirnimo, iyo aqoon, iyo samir, iyo roonaan, iyo Ruuxa
Quduuskaa, iyo jacayl aan labaweji lahayn, **7** iyo hadalka
runtaa, iyo xoogga Ilaah, iyo hubka xaqnimada ee midigta iyo
bidixdaba, **8** haddii lana maamuuso iyo haddii lana maamuus
jebiyoba, haddii war xun lanaga sheego, iyo haddii war
wanaagsan lanaga sheegoba, sida annagoo ah khaa'inno
laakiin kuwa runta ah; **9** sida kuwo aan la garanaynin laakiin
la yaqaan, sida kuwo dhimanaya, laakiin bal eeg, waannu
nool nahaye, sida kuwo la edbiyo, laakiin aan dhimasho la
gaadhsiin, **10** sida kuwo la calool xumeeyey, laakiin weli
had iyo goorba farxa, sida masaakiin, laakiin dad badan
hodansiiya, sida kuwo aan waxba haysanin laakiin wax
walba leh. **11** Afkayagu waa idiin furan yahay, idinka dadka
Korintosow, qalbigayaguna si weyn buu idiinku furan yahay.
12 Annagu idinma aannan cidhiidhiyin, laakiin waxaa idin
cidhiidhiyey jacaylkiinna oo qudha. **13** Haddaba idinkuna
sidaas oo kale abaalgud ahaan u qalbi furnaada. Waxaan
idiinla hadlayaa sida carruutayda oo kale. **14** Ha noqonina
kuwo ku xidhan kuwa aan rumaysanaynin, waayo, sidee
bay xaqnimada iyo dembigu isu weheliyaan, ama sidee bay
iftiinka iyo gudcurku isu dhex galaan? **15** Oo sidee bay Masiix
iyo ina belaayo isku mid u yihiin? Ama maxaa ka dhexeeya
mid rumaysta iyo mid aan rumaysanaynin? **16** Macbudka
Ilaah sidee buu ula mid yahay sanamyada? Waayo, innagu
waxaynu nahay macbudka Ilaaha nool, siduu Ilaah yidhi,
Iyaga waan dhex joogi doonaa, waanan dhex socon doonaa,
Ilaahoodaan ahaan doonaa, oo iyaguna dadkaygay ahaan
doonaan. **17** Sidaa daraaddeed, Ka soo baxa dhexdooda oo
ka soocma, ayuu Rabbigu leeyahay, Oo ha taabanina wax
aan daahir ahayn, Waanan idin aqbali doonaa. **18** Waxaan
idiin ahaan doonaa Aabbe, Oo idinkuna waxaad ii ahaan
doontaan wiilal iyo gabdho, ayuu Rabbiga Qaadirka ahu
leeyahay.

7 Haddaba, gacaliyayaalow, innagoo ballamadan haysanna,
aan iska safayno nijaas kasta oo jidhka iyo ruuxa ku jirta,
innagoo quduusnimada kaamilayna oo Ilaah ka cabsanayna.
2 Qalbiyadiinna noo fura. Ninna ma aannu xumayn, ninna
ma aannu hallayn, ninna wixiisa ma aannu damcin. **3** U
odhan maayo inaan idin xukumo, waayo, markii hore ayaan
idhi, Qalbiyadayada ayaad ku jirtaan inaynu wada dhimanno
oo aynu wada noolaanno. **4** Iimaan weyn ayaan idinku
qabaa, oo aad baan idiinku faanaa. Dhiirranaan baa iga
buuxda, oo mar kastoo aan dhibaataysan nahayna farxad
ayaa aad iiga badata. **5** Waayo, markaannu Makedoniya
nimid jidhkayagu ma nasan, laakiin wax kasta waannu ku
dhibtoonnay. Xagga dibadda waxaa jiray dagaallo, xagga
gudahana waxaa jirtay cabsi. **6** Laakiin Ilaaha dhiirigeliya
kuwa is-hoosaysiiya ayaa nagu dhiirrigeliyey imaatinka Tiitos;
7 mana aha imaatinkiisa oo keliya, laakiin wuxuu nagu
dhiirrigeliyey dhiirrigeliskii aad isaga dhiirrigeliseen. Wuxuu
noo sii sheegay xiisaha iyo caloolxumaanta iyo dadaalka
aad ii qabtaan, si aan weliba aad ugu sii farxay. **8** Waayo,
in kastoo aan warqaddaydii idinku calool xumeeyey, kama
qoomameeyo, in kastoo aan markii hore ka qoomameeyey,
waayo, waxaan gartay warqaddaas inay idin calool xumaysay,
saacadna ha ahaatee. **9** Haddana waan ku farxayaa, mana
aha inaad si kale u calool xumaateen, laakiin inaad u
calool xumaateen toobadkeenidda, waayo, waad u calool
xumaateen sida Ilaah doonayay, inaanad waxba xaggayaga
ku khasaarin. **10** Maxaa yeelay, caloolxumaanta ah sida
Ilaah doonayo waxay keentaa toobadda xagga badbaadada
ee aan laga qoomamayn, laakiin caloolxumaanta dunidu
waxay keentaa dhimasho. **11** Bal ogaada, waxakan aad ka
calool xumaateen sida Ilaah doonayay wuxuu dhexdiinna
ka soo saaray dadaal, iyo iscaddayn, iyo cadho, iyo cabsi,
iyo xiiso, iyo qiiro, iyo ciqaabid waaweyn. Wax walba waad
isku caddayseen inaad xaalka ku eedla'dihiin. **12** Haddaba
in kastoo aan idiin soo qoray, uma aan qorin kan wax
xumeeyey aawadiis, ama kan la xumeeyey aawadiis, laakiin
in dadaalka aad noo qabtaan laydinka muujiyo Ilaah hortiis.
13 Sidaa aawadeed waa lana dhiirrigeliyey. Dhiirrigeliskii aad
na dhiirrigeliseenna farxad ka sii badan ayaannu ku faraxnay,
farxadda Tiitos aawadeed, waayo, dhammaantiin ruuxiisaad
nasiseen. **14** Waayo, haddii aan xaggiisa wax uun idinku
faaniyey, ma aan ceeboobin, laakiin wax walba run ahaan
ayaannu idinkula hadalnay, sidaas oo kale ayaa faankayagii
aan Tiitos u sheegay run u noqday. **15** Jacaylkiisuna wuu ku
sii badan yahay xaggiinna, maxaa yeelay, wuxuu xusuustaa
dhammaantiin addeeciddiinna iyo sidaad idinkoo cabsanaya
oo gariiraya u dhowayseen. **16** Waan ku faraxsanahay inaan
wax walba kalsooni weyn idiinku qabo.

8 Haddaba, walaalayaalow, waxaannu idin ogeysiinaynaa
nimcada Ilaah oo la siiyey kiniisadaha Makedoniya,
2 si, markii dhib lagu tijaabiyey, farxaddooda badan iyo
miskiinnimadooda weyni ay ugu badnaadeen hodantinimada
deeqsinimadooda. **3** Waayo, waxaan u marag furayaa inay
tabartooda ku siiyeen, oo weliba si dhaafsiisan tabartooda,
siday u doonayeen, **4** iyagoo aad nooga baryaya inaannu
ka guddoonno hadiyadda qaybta ku leh adeegidda xagga
quduusiinta, **5** oo mana aha sidaan rajaynay, laakiin hortii
way isa siiyeen Rabbiga iyo annagaba sidii Ilaah doonayay.
6 Sidaas daraaddeed Tiitos waannu ka barinnay, in siduu

hortii u bilaabay, sidaas oo kale uu idiinku dhammeeyo
nimcadatan. 7 Laakiin sidaad wax kasta badnaan uga
haysaan xagga rumaysadka, iyo hadalka, iyo aqoonta, iyo
dadaalka oo dhan, iyo jacaylka aad noo qabtaan, waa
inaad nimcadanna badnaan uga haysaan. 8 U hadli maayo
amar ahaan, laakiin inaan dadaalka kuwa kale ku caddeeyo
lillaahinimada jacaylkiinna. 9 Waad garanaysaan nimcada
Rabbigeenna Ciise Masiix in isagoo hodan ah uu aawadiin
miskiin u noqday, inaad miskiinnimadiisa hodan ku noqotaan.
10 Oo sidan ayaan idinkula talinayaa, waayo, tanu way idiin
dhaantaa idinkoo ah kuwii sannaddii hore ugu hor bilaabay
inay sameeyaan, mana aha inaad samaysaan oo keliya,
laakiin waanad doonaysaan. 11 Laakiin hadda shaqaddii
dhammeeya, in sidaad diyaar u ahaydeen, aad haddana
ugu dhammaysaan waxaad awooddaan. 12 Waayo, haddii
diyaar la yahay, sida loo haysto ayaa loo aqbalaa ee ma
aha sidaan loo haysan. 13 Waayo, tan u odhan maayo in
kuwa kale la daayo oo idinka laydin dhibo, 14 laakiin sida ay
sinnaantu tahay, wax ka siiya waxa badan ee aad wakhtigan
la joogo haysataan, waayo, way baahan yihiin, inay waxooda
badan wax idinka siiyaan markaad baahataan, si ay sinnaani
u dhacdo, 15 sida qoran, Kii wax badan soo gurtay, waxba
uma hadhin, kii wax yar soo gurtayna, waxba kama dhinmin.
16 Laakiin Ilaah baa mahad leh kan qalbiga Tiitos geliyey
dadaalka aan idiin qabno oo kale. 17 Waayo, wuu aqbalay
baryadayadii, laakiin isaga qudhiisu aad buu u doonayaa
inuu idiin yimaado, maxaa yeelay, wuu idiin xiisoonayaa.
18 Waxaannu isaga la dirnay walaalka ammaantiisa xagga
injiilku kiniisadaha oo dhan wada gaadhay. 19 Sidaas oo
keliyana ma aha, laakiin isagu waa kii ay kiniisaduhu ka
dhigeen inuu nala socdaalo hadiyaddan aawadeed tan
aannu uga adeegno Rabbiga ammaantiisa aawadeed iyo
in la arko diyaarnimadayada. 20 Waxaannu iska jiraynaa
inaan qofna nagu masabidin deeqsinimadan aannu ka
adeegno, 21 waayo, waxaannu ka tashannaa waxyaalaha
wanaagsan, mana aha Rabbiga hortiisa oo keliya, laakiin
dadka hortiisana. 22 Waxaannu iyaga la dirnay walaalkeen
kan aannu marar badan caddaynay inuu waxyaalo badan ku
dadaalo, haddeerna weliba wuu ka sii dadaal badan yahay
hubaasha weyn ee uu xaggiinna ku qabo aawadeed. 23
Tiitos waxaa weeyaan wehelkayga iyo ila-shaqeeyahayga
xaggiinna; walaaleheenna waa kuwa kiniisaduhu idiin soo
direen, waana yihiin ammaanta Masiix. 24 Sidaa daraaddeed
kiniisadaha hortooda iyaga caddaan ugu tusa jacaylkiinna
iyo faanka aannu idiin qabno.

9 Looma baahna inaan idiin soo qoro wax ku saabsan
caawimaadda xagga quduusiinta, 2 waayo, waan
garanayaa diyaarnimadiinna aan kuwa Makedoniya idinku
faaniyey, in dadka Akhaya sannaddii hore ay diyaar ahaayeen,
oo jacaylkiinna kulaylkiisuna badidood buu sii kiciyey. 3
Laakiin waxaan u dirayaa walaalaha si aan faanka aannu
idinku faaninnay micnela'aan loogaga dhigin xaalkan, inaad
diyaar u ahaataan sidaan idhi, 4 waaba intaasoo aannu
faankan ku ceebownaaye, annagoo keliyana ma aha,
laakiin idinkuna waad ku ceeboobaysaan, haddii kuwo reer
Makedoniya ahi ay i soo raacaan oo ay idin arkaan idinkoo
aan diyaar ahayn. 5 Taas aawadeed waxaan u maleeyey
inay dhaanto inaan walaalaha ka baryo inay hortay idiin
yimaadaan, inay hore diyaar uga sii dhigaan deeqda aad
ballanqaaddeen, inay taasi diyaar u ahaato deeq ahaan,
mana aha qasab ahaan. 6 Laakiin tan ogaada, Kii wax yar
beeraa, wax yar buu goostaa, kii wax badan beeraana, wax
badan buu goostaa. 7 Qof kastaa wax ha u bixiyo siduu
qalbiga ka goostay, oo yaanu ku bixin caloolxumo ama qasab,
waayo, Ilaah wuxuu jecel yahay kan farxad wax ku bixiya. 8
Ilaah wuxuu karaa inuu nimco oo dhan idiin badiyo inaad
mar walba wax kasta oo idinku filan haysataan inaad shuqul
kasta oo wanaagsan ku badisaan; 9 sida qoran, Isagu wuu
kala firdhiyey, masaakiintana wax buu siiyey, Xaqnimadiisuna
way sii jirtaa weligeedba. **(aiōn g165)** 10 Kii beerreyga siiya
abuur uu abuuro iyo kibis uu cuno, wuu siin doonaa wuuna
badin doonaa abuurkiinna aad abuuraysaan, wuuna kordhin
doonaa midhaha xaqnimadiinna. 11 Wax kasta idinka waa
laydinku hodansiin doonaa xagga deeqsinimada inaga dhex
shaqaysa oo dhan ee aawadeed Ilaah loogu mahadnaqo.
12 Waayo, samaynta shuqulkani ma dhammaystirto waxa
dhiman ee ay quduusiintu u baahan yihiin oo qudha, laakiin
waxaa kale oo ay kordhisaa in Ilaah aad loogu mahadnaqo.
13 Caddaynta adeegiddan aawadeed, waxaa Ilaah loo
ammaanaa addeeciddiinna markaad qirataan injiilka Masiix,
iyo deeqsinimada markaad la wadaagtaan iyaga iyo dadka
kale oo dhan. 14 Way idiin duceeyaan, wayna idiin xiisoodaan
nimcada aad u badan ee Ilaah ee idinku jirta aawadeed.
15 Ilaah baa mahad leh hadiyaddiisa aan la sheegi karin
aawadeed.

10 Aniga qudhayda oo Bawlos ah waxaan idinku baryayaa
qabownimada iyo raxmadda Masiixa, anigoo is-
hoosaysiiya markaan dhexdiinna joogo, laakiin xaggiinna
geesi ku ah markaan idinka maqnahay. 2 Laakiin waxaan
idinka baryayaa inaanan anigu markaan joogo geesi ku
ahaan hubaashaas aan u malaynayo inaan geesi ku ahaado
xagga kuwa nagu tirinaya inaannu sida jidhka ku soconno.
3 Maxaa yeelay, in kastoo aannu jidhka ku soconno, sida
jidhka uma dagaallanno, 4 waayo, hubka dagaalkayagu
ma aha xagga jidhka, laakiin xoog bay leeyihiin Ilaah
hortiisa in qalcado lagu dumiyo. 5 Waxaannu baabbi'innaa
murannada, iyo wax kasta oo sarreeya oo aqoonta Ilaah
iska sarraysiiya, oo fikir kasta maxbuus baannu ka dhignaa,
si uu Masiix u addeeco, 6 annagoo u diyaar ah inaannu
ka aarsanno caasinimo oo dhan markii ay addeeciddiinnu
kaamil noqoto. 7 Waxaad eegaysaan waxa idin hor yaal.
Haddii qof uun isku hubo inuu ka mid yahay kuwa Masiix,
midkaasi mar kale isaga qudhiisu ha ka fiirsado in, siduu
isagu uga mid yahay kuwa Masiix, aannu annaguna uga
mid nahay. 8 Waayo, in kastoo aan si badan ugu faanayo
amarkayaga uu Rabbigu noo siiyey inaannu idinku dhisno
ee aanu noo siin inaannu idinku duminno, weliba layma
ceebayn doono. 9 Tan waxaan u idhi inaanan u ekaan
sidii anigoo warqadahayga idinku cabsiinaya. 10 Waayo,
waxay yidhaahdaan, Warqadihiisu culays iyo xoog bay
leeyihiin, laakiin joogidda jidhkiisu way tabardaran tahay,
oo hadalkiisana waa la fududaystaa. 11 Kaasoo kale ha
ogaado in sidaannu xagga hadalka warqadaha ku nahay
markaannu maqan nahay, aannu xagga falimaha ku nahay
markaannu joogno. 12 Waayo, kuma dhacno inaannu isku
tirinno ama isu ekaysiinno kuwa is-ammaana. Laakiin iyaga

qudhooda oo isku qiyaasaya qudhooda oo isu ekaysiinaya
qudhooda waa garaadlaawayaal. **13** Isu faanin mayno si
qiyaastayada dhaafsiisan, laakiin sida ay tahay qiyaasta
Ilaah noo qaybiyey inay qiyaas ahaato, si aannu idiin soo
gaadhno. **14** Waayo, annaga qudhayadu si dhaafsiisan isugu
kala bixin mayno sidii annagoo aan idin soo gaadhin; waayo,
xataa idinka ayaannu idiinla nimid injiilka Masiix, **15** annagoo
aan si dhaafsiisan uga faanayn hawlihii dadka kale, laakiin
rajo u leh intuu rumaysadkiinnu korayo inaannu aad iyo
aad ugu weynaan doonno dhexdiinna sida soohdintayada
ah, **16** si aannu injiilka ugu wacdinno meelaha idinka
shisheeya oo aanan ku faanin waxa laga diyaariyey qof kale
soohdintiisa. **17** Kii faanaa, Rabbiga ha ku faano. **18** Ma
aha ka qudhiisa ammaana ka loo bogaa, laakiin waa ka uu
Rabbigu ammaano.

11 Waxaan jeclaan lahaa inaad iigu dulqaadataan
doqonnimadayda yar. Laakiin waad ii dulqaadataan.
2 Waxaan idiinku masayrsanahay masayr xagga Ilaah ah,
waayo, waxaan idiin guuriyey nin keliya, inaan idiin dhiibo
Masiix idinkoo ah bikrad daahir ah. **3** Laakiin waxaan ka
baqayaa in maankiinna laga halleeyo lillaahinimada iyo
daahirnimada xagga Masiix, sidii abeesadii xeeladdeedii
Xaawa ugu khiyaanaysay oo kale. **4** Waayo, haddii mid
yimaado oo idinku wacdiyo Ciise kale oo ah ku aanan
ku wacdiyin, ama haddii aad heshaan ruux ka duwan
kii aad hesheen, ama injiil ka duwan kii aad aqbasheen,
si wanaagsan ayaad ugu dulqaadataan. **5** Waxaan u
malaynayaa inaanan sina uga liidan rasuulladaas ugu
waaweyn. **6** Laakiin in kastoo aanan hadalka ku fiicnayn,
aqoonta waan ku fiicanahay, oo taasaannu si kasta idiinku
muujinnay dadka oo dhan hortiisa. **7** Dembi miyaan falay
markaan is-hoosaysiiyey in idinka laydin sarraysiiyo, maxaa
yeelay, injiilka Ilaah ayaan idinku wacdiyey hadiyad ahaan?
8 Kiniisado kale ayaan dhacay, anigoo mushahaaro ka
qaadaya, si aan idiinku adeego. **9** Markaan idinla joogay
oo aan wax u baahnaa, ninna culays kuma aan hayn,
waayo, walaalihii markay Makedoniya ka yimaadeen waxay ii
dhammaystireen waxaan u baahnaa, oo si kastana waan isu
celiyey si aanan idiin culaysin, waanan isa sii celin doonaa.
10 Sida Masiixa runtiisu ay iigu jirto, faankan laygama joojin
doono xagga dalalka Akhaya. **11** Waayo? Ma waxay tahay
inaanan idin jeclayn? Ilaah baa garan. **12** Laakiin waxaan
samaynayo, waan sii samayn doonaa, inaan ka gooyo waxay
kuwa doonaya inay wax ku faanaan ku faani lahaayeen, in
waxay ku faanaan loo garto inay sidayada oo kale yihiin. **13**
Kuwaas oo kale waa rasuullo been ah iyo shaqeeyayaal
khaa'inno ah iyagoo isu ekaysiinaya rasuullada Masiix. **14**
Oo layaabna ma leh, waayo, Shayddaanka qudhiisu wuxuu
isu ekaysiiyaa malaa'igta iftiinka. **15** Haddaba wax weyn ma
aha haddii ay midiidinyadiisuna isu ekaysiiyaan midiidinyada
xaqnimada, iyagoo dhammaanshahoodu u ahaan doono
sida shuqulladooda. **16** Haddana waxaan leeyahay, Qofna
yaanu doqon ii malayn, laakiin haddaad ii malaysaan, weliba
sida doqon ii qaata inaan aniguna in yar faano. **17** Waxaan
ku hadlayo ugu hadli maayo sida Rabbigu doonayo, laakiin
si doqonnimo ah iyo si geesinimadan faanka ah ayaan
ugu hadlayaa. **18** Siday kuwa badanu jidhka ugu faanaan,
ayaan anna ugu faani doonaa. **19** Waayo, idinku si farxadleh
ayaad doqonnada ugu dulqaadataan idinkoo caqli leh. **20**
Idinku waad u dulqaadataan nin hadduu idin addoonsado,
hadduu wixiinna cuno, hadduu wax idinka qaato, hadduu isa
sarraysiiyo, hadduu wejiga idinka dharbaaxo. **21** Waan ka
xishoonayaa inaan idhaahdo, Waannu tabardaran nahay.
Laakiin weliba wax kasta oo uu qof geesi ku yahay, aniguna
geesi baan ku ahay (sida doqon ayaan u hadlayaa). **22**
Iyagu ma Cibraaniyo baa? Anna waan ahay. Ma reer binu
Israa'iil baa? Anna waan ahay. Ma dhashii Ibraahim baa?
Anna waan ahay. **23** Iyagu ma Masiix bay u adeegaan? Si
ka sii badan ayaan ugu adeegaa. Sidii qof waalan ayaan
u hadlayaa. Waan ka hawlo badnaa, waanan ka xabsi
badnaa, karbaashyo tirola'aan ahna waa laygu dhuftay,
marar badanna dhimashaan ku dhowaaday. **24** Shan goor
Yuhuuddu waxay i karbaasheen afartan mid la'. **25** Saddex
goorna ulaa laygu dhuftay, marna waa lay dhagxiyey, saddex
goor doonni baa ila jabtay, habeen iyo maalinna waxaan ku
jiray badda. **26** Marar badan baan safray, xagga webiyadana
khatar baan galay, xagga tuugaggana khatar baan galay,
xagga dadkaygana khatar baan galay, xagga dadka aan
Yuhuuddu ahaynna khatar baan galay, xagga magaaladana
khatar baan galay, xagga cidladana khatar baan galay, xagga
baddana khatar baan galay, walaalo been ah dhexdoodana
khatar baan ku galay. **27** Waxaanna ku jiray dhib iyo daal,
marar badanna hurdola'aan iyo gaajo iyo harraad, marar
badanna cuntola'aan iyo qabow iyo arrad. **28** Waxyaalahaas
dibadda ahna waxaa ii dheeraad ah waxaa maalin walba i
dhiba ee ah kawelwelidda kiniisadaha oo dhan. **29** Kumaa
itaaldaran oo anna aanan itaal darnayn? Kumaa la xumeeyey
oo aanan ka guban? **30** Hadday tahay inaan faano waxaan
ku faanayaa waxyaalaha ku saabsan itaaldarradayda. **31**
Ilaaha ah Aabbaha Rabbi Ciise, kan barakada leh weligiis,
wuxuu yaqaan inaanan been sheegaynin. **(aiōn g165)** **32**
Xagga Dimishaq taliyihii ka hooseeyey boqorkii Aretas ahaa
ayaa gaadh ka qabtay magaalada reer Dimishaq si uu ii
qabto. **33** Markaas anigoo dambiil ku jira ayaa daaqad
xagga derbiga hoos laygaga dejiyey oo aan gacmihiisii ka
baxsaday.

12 Waa inaan faano in kastoo aanay waxtar lahayn,
laakiin waxaan gaadhi doonaa riyooyin iyo waxa
Rabbigu muujiyo. **2** Waxaan garanayaa nin Masiix ku jira
oo afar iyo toban sannadood ka hor kor loo qaaday ilaa
samada saddexaad. Inuu jidhka ku jiray iyo inaanu jidhka
ku jirin garan maayo, Ilaah baase garan. **3** Oo waxaan
garanayaa ninkaas, laakiin inuu jidhka ku jiray iyo inaanu
jidhka ku jirin garan maayo, Ilaah baase garan. **4** Isaga kor
baa loogu qaaday Firdooska, oo wuxuu maqlay erayo aan
lagu hadlin oo aan nin loo idmin inuu ku hadlo. **5** Kaasoo
kale xaggiisa waan ku faani doonaa, laakiin xaggayga kuma
faani doono, itaaldarradayda mooyaane. **6** Waayo, haddaan
dooni lahaa inaan faano, doqon ma ahaan doono, waayo,
runtaan ku hadli doonaa; laakiin waan iska celiyaa inaanu
qofna ii malayn mid ka weyn wuxuu igu arko ama iga
maqlo. **7** Inaanan isu sarraysiin waxyaalaha lay muujiyey
weynaantooda dheer aawadeed, waxaa lay siiyey wax
jidhkayga muda oo ah mid Shayddaan uu soo diray inuu

i kadeedo, si aanan isu sarraysiin. **8** Waxaas aawadiis
saddex goor ayaan Rabbiga ka baryay in waxaasi iga
fogaado. **9** Oo isagu wuxuu igu yidhi, Nimcadaydu way kugu
filan tahay; maxaa yeelay, xooggaygu wuu ku dhan yahay
itaaldarrada. Sidaa aawadeed anigoo faraxsan ayaan ku
faanayaa itaaldarrooyinkayga in xoogga Masiixu igu soo
dego. **10** Sidaa aawadeed waxaan ku farxaa itaaldarrooyin
iyo hadallo cay ah iyo baahiyo iyo silecyo iyo dhibaatooyin
Masiix aawadiis, waayo, markaan itaal daranahay, ayaan
xoog badnahay. **11** Doqon baan noqday; idinkaase igu
qasbay. Waxay ahayd inaad i ammaantaan, waayo, sinaba
ugama aan liidan rasuulladii ugu wada waaweynaa, in kastoo
aanan waxba ahayn. **12** Hubaal rasuul calaamooyinkiis ayaa
si dulqaad leh laydiinka dhex sameeyey xagga calaamooyin
iyo yaabab iyo shuqullo xoog leh. **13** Maxaa idinka dhiman oo
aad uga liidataan kiniisadaha kale, anigoo aan idin culaysin
mooyaane? Xumaantan aawadeed iga raalli ahaada. **14**
Markan waa markii saddexaad oo aan diyaar u ahay inaan
idiin imaado; oo idinma culaysin doono, maxaa yeelay,
idinkaan idin doonayaa ee ma doonayo wixiinna; waayo, ma
aha inay carruurtu waalidkood wax u kaydiso, laakiin waa
inuu waalidku carruurta wax u kaydiyo. **15** Anna si farxad leh
ayaan isu bixin, naftiinnaanan isu bixin. Haddii aan aad idiin
jeclahay, ma si ka yar baa lay jecel yahay? **16** Hase ahaatee,
anigu idinma aan culaysin, laakiin khaa'in baan noqday oo sir
baan idinku qabtay. **17** Miyaan faa'iido ahaan wax idiinkaga
qaatay kuwii aan idiin soo diray midkoodna? **18** Tiitos waan
waaniyey, walaalkeenna waan la diray isagii. Tiitos miyuu
faa'iido ahaan wax idiinkaga qaatay? Miyaannan isku ruux ku
socon? Miyaannan isku tallaabooyin ku socon? **19** Haatan
waxaad u malaynaysaan inaannu iska kiin daafacayno.
Ilaah hortiisa waxaannu u hadlaynaa sida kuwo Masiix, oo
gacaliyayaalow, wax kastaba waxaannu u samaynaa si aad
u dhisantaan. **20** Waayo, waxaan ka cabsanayaa in, kolkaan
imaado, aan idinka waayo sidaan doonayo inaad ahaataan,
idinna aad iga weydaan sidaad doonaysaan inaan ahaado,
waaba intaasoo ay jiraan dirir, iyo masayr, iyo xanaaq, iyo
iskala qaybqaybin, iyo cay, iyo xan, iyo qabweynaan, iyo
rabshooyin; **21** waaba intaasoo kolkaan mar kale imaado uu
Ilaahay hortiinna igu hoosaysiiyaa, oo aan u baroortaa kuwo
badan oo hadda ka hor dembaabay, oo aan ka toobadkeenin
wasakhnimadii iyo sinadii iyo nejisnimadii ay faleen.

13 Socodkan aan idiin imanayo waa kaygii saddexaad.
Laba ama saddex markhaati afkooda ayaa eray walba
lagu xaqiiqayn doonaa. **2** Markii horaan idhi, haddana waan
leeyahay; sidaan idinku idhi markii labaad oo aan idinla
joogay, ayaan haatanna anoo idinka maqan ku leeyahay
kuwii hadda ka hor dembaabay iyo inta kale oo dhanba in
haddaan mar kale imaado, aanan u tudhayn iyaga, **3** waayo,
waxaad doondoonaysaan wax caddeeya in Masiixu iga dhex
hadlayo, kan aan xaggiinna ku itaalka yarayn, laakiinse
dhexdiinna ku xoogga badan. **4** Waayo, isagoo itaaldaran
ayaa iskutallaabta lagu qodbay, laakiin wuxuu ku nool yahay
xoogga Ilaah. Annaguba isaga waannu la itaal yar nahay,
laakiin isagaannu xaggiinna kula noolaan doonnaa xoogga
Ilaah. **5** Isjirraba inaad iimaanka ku jirtaan iyo in kale, oo bal
istijaabiya. Oo miyeydnaan is-ogayn in Ciise Masiix idinku
jiro haddaydnan ahayn kuwo aan loo bogin? **6** Laakiin
waxaan rajaynayaa inaad ogaan doontaan inaannan ahayn
kuwo aan loo bogin. **7** Hadda waxaannu Ilaah ka baryaynaa
inaydnaan wax shar ah samayn, mana aha inaannu annagu
u muuqanno sidii kuwo loo bogay, laakiinse waa inaad idinku
samaysaan waxa wanaagsan, in kastoo aannu nahay sidii
kuwo aan loo bogin. **8** Waayo, annagu ma samayn karno wax
runta ka gees ah, laakiinse waxaannu samayn karnaa wax
runta la jira. **9** Waayo, waannu ku faraxnaa markaannu itaal
yar nahay, idinkuna aad itaal weyn tihiin. Wax kalena Ilaah
baannu ka baryayna oo waa kaamilnimadiinna. **10** Sababtan
aawadeed ayaan waxyaalahan u qoray intaan maqnaa, si
aanan markaan joogo si adag idiinkula macaamiloon sida
amarkii Rabbigu ii siiyey inaan idinku dhiso oo aanan idinku
dumin. **11** Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku
leeyahay, Nabadgelyo. Qummanaada, dhiirranaada, isku fikir
ahaada, nabad ku jooga, oo Ilaaha jacaylka iyo nabaddu
wuu idinla joogi doonaa. **12** Dhunkasho quduus ah midkiinba
midka kale ha ku salaamo. **13** Quduusiinta oo dhammi
way idin soo salaamayaan. **14** Nimcada Rabbi Ciise Masiix
iyo jacaylka Ilaah iyo wehelnimada Ruuxa Quduuska ahu
kulligiin ha idinla jireen.

Galatiya

1 Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah rasuul aan
xagga dadka ka iman, oo aan dadna ku iman, laakiinse
ku yimid Ciise Masiix iyo Ilaaha Aabbaha ah oo isaga ka
sara kiciyey kuwii dhintay. **2** Aniga iyo walaalaha ila jooga oo
dhammi waxaannu tan u qoraynaa kiniisadaha Galatiya. **3**
Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbaha
ah iyo Rabbigeenna Ciise Masiix, **4** kan naftiisii u bixiyey
dembiyadeenna aawadood, si uu inooga bixiyo dunidatan la
joogo oo sharka leh sida ay tahay doonista kan Ilaah iyo
Aabbe inoo ah. **(aiōn g165)** **5** Isagaa ammaanta leh weligiis
iyo weligiis. Aamiin. **(aiōn g165)** **6** Waxaan la yaabsanahay
dhaqsiiyaha aad uga dhaqaaqaysaan kii nimcada Masiixa
idiinku yeedhay, oo aad u leexanaysaan injiil kale, **7** oo
aan ahayn mid kale, laakiin waxaa jira kuwo idin dhibaya,
oo doonaya inay injiilka Masiixa qalloociyaan. **8** Laakiinse
annaga ha noqoto ama malaa'ig samada ka timid ha noqotee,
kii idinku wacdiya injiil aan ahayn kaannu idinku wacdinnay,
ha inkaarnaado. **9** Sidii aannu markii hore nidhi, waxaan
haatanna leeyahay, Haddii nin idinku wacdiyo injiil kale oo aan
ahayn kii aad aqbasheen, ha inkaarnaado. **10** Ma waxaan
haatan is-oggolaysiinayaa dadka mise Ilaah? Mise waxaan
doondoonayaa inaan dadka ka farxiyo? Haddaan weli dadka
ka sii farxinayo, ma aanan ahaadeen addoonkii Masiixa.
11 Walaalayaalow, waxaan idin ogaysiinayaa in injiilka aan
idinku wacdiyey uusan ka iman xagga dadka. **12** Waayo,
kama aan helin xagga dadka, laymana barin, laakiin waxaa ii
muujiyey Ciise Masiix. **13** Waad maqasheen dabiicaddaydii
hore xagga diintii Yuhuudda, sidii aan kiniisaddii Ilaah aad
iyo aad ugu silcin jiray oo u kharribi jiray. **14** Oo kuwa badan
oo asaaggay ah oo aan isku waddan nahay ayaan kaga
hor maray diinta Yuhuudda, anigoo aad iyo aad ugu adag
xeerarkii awowayaashay. **15** Laakiin Ilaaha uurkii hooyaday
iga doortay, oo nimcadiisa iigu yeedhay, markuu ku farxay **16**
inuu Wiilkiisa iga dhex muujiyo inaan dadka aan Yuhuudda
ahayn ku wacdiyo isaga warkiisa, isla markaasba lama
aan tashan bini aadan. **17** Yeruusaalemna uma aan aadin
kuwii hortay rasuullada ahaa, laakiinse waxaan aaday dalka
Carabta, dabadeedna waxaan ku soo noqday Dimishaq.
18 Kolkaasaan saddex sannadood dabadeed Yeruusaalem
aaday inaan Keeyfas soo barto, oo shan iyo toban maalmood
ayaan la joogay isagii. **19** Laakiin rasuulladii kale midna
kama arag, Yacquub oo ah Sayidka walaalkiis mooyaane. **20**
Waxan aan idiin soo qorayo, Ilaah hortiis, been ka sheegi
maayo. **21** Markaas dabadeed waxaan imid xagga dalalka
Suuriya iyo Kilikiya, **22** oo weliba laygama weji garanayn
kiniisadaha Masiixa oo Yahuudiya ku yiil. **23** Laakiin waxay
maqleen oo keliya in la yidhi, Kii mar ina silcin jiray, hadda
wuxuu wax ku wacdiyayaa iimaankii uu mar kharribi jiray. **24**
Oo Ilaah bay u ammaaneen daraadday.

2 Afar iyo toban sannadood dabadeed ayaan mar kale
Yeruusaalem aaday, Barnabasna wuu ila jiray, oo Tiitosna
waan kaxaystay. **2** Sidii la iigu muujiyey ayaan u tegey, oo
waxaan iyaga hor dhigay injiilka aan dadka aan Yuhuudda
ahayn ku wacdiyo, laakiinse waxaan gooni ahaan u tusay
kuwii sharafta lahaa, si aanan u ahaan mid waxtarla'aan iska
ordaya ama hore u orday. **3** Laakiin xataa Tiitos oo ila socday,
isagoo Gariig ah, laguma qasbin in la gudo **4** walaalaha
beenta ah oo qarsoodiga lanoogu soo geliyey daraaddood,
kuwa noogu soo galay inay basaasaan xorriyaddeenna aynu
Ciise Masiix ku haysanno, inay na addoonsadaan. **5** In runta
injiilku idinla sii jirto, taas daraaddeed ayaannan saacad
qudha u hoos gelin iyaga. **6** Laakiinse kuwii loo maleeyey
inay sharaf leeyihiin (wax kastoo ay ahaayeen, waxba igama
gelin; waayo, Ilaah dadka wejigiisa uma kala eexdo) waxaan
leeyahay, Kuwii sharafta lahaa waxba iguma ay darin. **7**
Laakiinse kolkay arkeen in laygu ammaaneeyey injiilka kuwa
buuryoqabka ah, xataa sidii Butros loogu ammaaneeyey
injiilka kuwa gudan, **8** waayo, kii Butros kaga dhex shaqeeyey
sii uu rasuul ugu ahaado kuwa gudan ayaa anna igaga dhex
shaqeeyey sii aan dadka aan Yuhuudda ahayn rasuul ugu
ahaado, **9** oo kolkay ogaadeen nimcada lay siiyey, Yacquub
iyo Keeyfas iyo Yooxanaa, iyagoo loo sharfay sida tiirar,
waxay aniga iyo Barnabas na siiyeen gacanta midigta oo
wehelnimada, inaannu annagu u tagno dadka aan Yuhuudda
ahayn, iyaguna ay u tagaan kuwa gudan. **10** Waxay keliyahoo
doonayeen inaannu masaakiinta xusuusanno, taas oo aan
ku dadaalayay inaan sameeyo. **11** Laakiinse Keeyfas kolkuu
Antiyokh yimid, waan hor joogsaday, maxaa yeelay, wuu
eedaysnaa. **12** Maxaa yeelay, intaan qaar Yacquub ka
iman, Keeyfas wuxuu wax la cuni jiray dad aan Yuhuud
ahayn, laakiinse markay yimaadeen, wuu ka soo noqday
oo ka soocmay, isagoo kuwa gudan ka cabsanaya. **13**
Yuhuudda inteedii kalena sidaas oo kalay labawejiilayaal la
ahaayeen isaga, sidaas daraaddeed labawejiilenimadoodii
waxay la tagtay xataa Barnabas. **14** Kolkaan arkay inayan si
hagaagsan ugu soconayn runta injiilka, ayaan kulli hortooda
Keeyfas ku idhi, Adigoo Yuhuudi ah haddaad u dhaqanto sida
dadka aan Yuhuudda ahayn, oo aadan ahaan sida Yuhuudda,
sidee baad ugu qasbaysaa dadka aan Yuhuudda ahayn
inay u dhaqmaan sida Yuhuudda? **15** Innagoo jinsigeennu
Yuhuud yahay, oo aan ahayn dembilayaal aan Yuhuud
ahayn, **16** ayaynu weliba garanaynaa inaan nin xaq ku
noqon shuqullada sharciga, rumaysadka uu Ciise Masiix
ku rumaystay mooyaane, xataa innagu waan rumaysannay
Ciise Masiix inaynu xaq ku noqonno rumaysadka Masiix ee
ayan ahayn shuqullada sharciga, maxaa yeelay, shuqullada
sharciga ninna xaq kuma noqon doono. **17** Laakiinse
markaynu doonaynay inaynu Masiix xaq ku noqonno, haddii
la helo inaynu qudheennu dembilayaal nahay, Masiix miyuu
yahay midiidinka dembiga? Ma suurtowdo! **18** Waayo,
haddaan mar kale dhiso waxyaalihii aan dumiyey, waxaan
isku caddaynayaa inaan ahay mid xad gudbay. **19** Anigu
sharcigaan ugu dhintay xagga sharciga inaan Ilaah u
noolaado. **20** Waxaa iskutallaabta laygula qodbay Masiixa,
laakiin weli waan noolahay. Aniga ma aha kan nooli, laakiin
Masiix ayaa igu dhex nool, oo nolosha aan haatan jidhka
ku dhex noolahay waxaan ku noolahay rumaysadka xagga
Wiilka Ilaah, kan i jeclaaday oo naftiisa u bixiyey daraadday.
21 Nimcada Ilaah burin maayo, waayo, haddii xaqnimo
sharciga laga helo, Masiix micnela'aan buu u dhintay.

3 Garaadlaawayaasha reer Galatiyow, yaa idin sasabtay,
kuwiinna indhahooda la hor dhigay Ciise Masiix oo

iskutallaabta lagu qodbay? **2** Waxaan keliyahoo idinka
doonayaa inaan idinka barto, Ruuxa ma waxaad ku
hesheen shuqullada sharciga mise maqlidda rumaysadka?
3 Ma sidaasaad u garaadla'dihiin? Idinkoo Ruuxa ku
bilaabay miyaad haatan jidhka ku dhammaynaysaan? **4** Ma
waxtarla'aan baad wax badan ugu xanuunsateen? hadday
waxtarla'aan ahayd. **5** Haddaba kan Ruuxa idin siiya oo
shuqullada xoogga leh idinku dhex sameeyaa, ma wuxuu ku
sameeyaa shuqullada sharciga mise maqlidda rumaysadka?
6 Sidaas oo kalaa Ibraahim Ilaah u rumaystay, oo waxaa
isaga loogu tiriyey xaqnimo. **7** Haddaba ogaada in kuwa
rumaysadka lahu yihiin wiilashii Ibraahim. **8** Qorniinka oo
hore u arkay in Ilaah quruumaha xaq kaga dhigi doono
rumaysad, ayaa injiilka hore ugu sii sheegay Ibraahim
isagoo leh, Quruumaha oo dhammi adigay kugu barakoobi
doonaan. **9** Sidaas daraaddeed kuwa rumaysadka lahu
waxay la barakaysan yihiin Ibraahimkii rumaystay. **10** In
alla intii shuqullada sharciga isku hallaysaa, inkaar bay ku
hoos jiraan; waayo, waxaa qoran, Waa inkaaran yahay ku
kasta oo aan ku sii soconin inuu sameeyo wax kasta oo ku
qoran kitaabka sharciga. **11** Inuusan ninna sharciga xaq
ku noqon Ilaah hortiisa waa bayaan, waayo, Kii xaq ahu
rumaysad buu ku noolaan doonaa. **12** Sharciguna kama
iman rumaysadka, laakiin, Kii sameeya waxyaalaha sharciga
iyaguu ku noolaan doonaa. **13** Masiix wuxuu inaga furtay
inkaartii sharciga, isagoo inkaar inoo noqday, waayo, waxaa
qoran, Mid kasta oo geed ka soo deldelanu wuu inkaaran
yahay, **14** inay barakadii Ibraahim quruumaha ugu timaado
Ciise Masiix; inaynu ballankii Ruuxa ku helno rumaysad.
15 Walaalayaalow, sida dadkaan u hadlayaa, In kastoo ay
tahay xataa axdiga dadka, mar haddii la hubiyo, lama buriyo,
waxbana laguma daro. **16** Ballamada waxaa loo qaaday
Ibraahim iyo kii ka soo farcamay. Lama odhan, Kuwa ka
soo farcamay sida kuwa badan, laakiinse sidii mid keliya, oo
ah kan ka soo farcamay, kaas oo ah Masiixa. **17** Waxaan
leeyahay, Ilaah baa axdi hore u dhigay, oo sharcigii afar boqol
iyo soddon sannadood dabadeed yimid ma buriyo axdigaas
oo ballanka ma baabbi'iyo. **18** Waayo, haddii dhaxalka laga
helo sharciga, ballanka lagama sii heleen; laakiinse Ilaah baa
Ibraahim ballan ku siiyey. **19** Haddaba sharcigu waa maxay?
Waxaa loogu daray xadgudubyo aawadood, ilaa farcankii
loo ballanqaaday yimaado, oo waxaa xagga malaa'igaha
lagaga amray dhexdhexaadiye gacantiis. **20** Dhexdhexaadiye
mid keliyahu ma leh, laakiinse Ilaah waa mid keliya. **21**
Haddaba sharcigu miyuu ka gees yahay ballamadii Ilaah?
Ma suurtowdo, waayo, haddii sharci wax noolayn kara laysa
siiyey, sida runta ah, xaqnimada waxaa laga heli lahaa
sharciga. **22** Laakiin Qorniinku wax walba dembiguu ku
hoos xidhay in ballanka rumaysadka ee Ciise Masiix la siiyo
kuwa rumaystay. **23** Laakiinse intaan rumaysadku iman
waxaa laynagu hoos hayay sharciga, innagoo xidhan, ilaa
rumaysadka la muujiyo. **24** Sidaas daraaddeed sharcigu
wuxuu ahaa edbiyeheenna inuu Masiixa inoo geeyo, inaynu
xaq ku noqonno rumaysadka. **25** Laakiinse rumaysadkii
waa yimid, oo taas daraaddeed mar dambe edbiye kama
hoosayno. **26** Waayo, kulligiin waxaad wiilashii Ilaah ku tihiin
rumaysad idinkoo ku jira Ciise Masiix. **27** In alla intiinna
lagu baabtiisay Masiix, waxaad huwateen Masiix. **28** Ma jiro
Yuhuud ama Gariig, ma jiro addoon ama xor, ma jiro lab
ama dhaddig, waayo, kulligiin mid baad ku wada tihiin Ciise
Masiix. **29** Haddaad tihiin Masiixa kuwiisa, waxaad tihiin
Ibraahim farcankiisa oo ah kuwa dhaxalka leh sida ballanku
leeyahay.

4 Laakiin waxaan leeyahay, Inta midka dhaxalka lahu ilmo
yar yahay, waxba kama duwana addoon in kastuu yahay
sayidka wax walba, **2** laakiinse wuxuu ka hooseeyaa kuwa
ilaaliya iyo wakiillo ilaa maalintii aabbihiis ka ballamay. **3**
Sidaas oo kale innagu markaynu carruur ahayn, waxaa
ina addoonsan jiray waxyaalaha aasaaska ah ee dunida;
4 laakiinse markii wakhtigii buuxsamay, Ilaah wuxuu soo
diray Wiilkiisii, isagoo naag ka dhashay oo sharciga ku
hoos dhashay, **5** inuu furto kuwii sharciga ku hoos
jiray inuu carruurtiis inaga dhigo. **6** Oo wiilashiisa aad
tihiin daraaddeed ayaa Ilaah u soo diray Ruuxa Wiilkiisa
qalbiyadeenna dhexdooda, isagoo dhawaaqaya oo leh,
Aabbow. **7** Saasaadan mar dambe addoon u ahayn, laakiinse
waxaad tahay wiilkiisa, oo haddaad wiilkiisa tahay, waxaadna
tahay mid dhaxal leh xagga Ilaah. **8** Laakiinse markii
aydnaan Ilaah garanayn, waxaad addoommo u ahaydeen
kuwo aan ilaahyo ahayn xagga dabiicadda. **9** Laakiin haatan
idinkoo Ilaah gartay ama Ilaah idin gartay, sidee baad mar
kale ugu noqotaan waxyaalaha aasaaska oo miskiinnimada
ah, tabartana daran, kuwa aad jeceshihiin inaad mar kale
addoommo u noqotaan? **10** Waxaad dhawrtaan maalmo,
iyo bilo, iyo xilliyo, iyo sannado. **11** Waxaan ka baqayaa
inaan waxtarla'aan idinkugu hawshooday. **12** Waxaan idinka
baryayaa, walaalayaalow, inaad noqotaan sida aan ahay,
waayo, anba waxaan ahay sida aad tihiin. Waxba iguma
aydnaan xumayn. **13** Laakiin waad og tihiin in itaaldarrada
jidhka aawadeed aan markii ugu horraysay injiilka idinku
wacdiyey. **14** Waxa ku saabsan jidhkayga oo idin jirrabay ma
aydnaan quudhsan, mana aydnaan nicin, laakiin waxaad
ii aqbasheen sidii malaa'ig Ilaah, xataa sidii Ciise Masiix.
15 Haddaba meeday farxaddiinnii? Waayo, waxaan idiinku
markhaati furayaa inaad ii bixin lahaydeen indhihiinna
oo aad i siin lahaydeen, hadday suurtowbi lahayd. **16**
Haddaba cadowgiinnii miyaan noqday runta aan idiin sheego
aawadeed? **17** Aad bay idinku doondoonayaan si aan
wanaagsanayn, laakiin waxay doonaan inay idinka kaayo
xidhaan, si aad idinku iyaga u doondoontaan. **18** Waa
wanaagsan tahay in aad loo doondoono wixii wanaagsan
had iyo goorba, oo ayan ahayn markaan idinla joogo oo
keliya. **19** Carruurtaydiiyey, mar kalaan idin foolanayaa ilaa
Masiix idinku dhex abuurmo. **20** Waxaan jeclaan lahaa inaan
haatan idinla joogo oo aan codkayga beddelo, waayo, waan
idinka shakiyayaa. **21** Kuwiinna doonaya inay sharciga ka
hooseeyaanow, ii sheega. Sharciga miyeydnaan maqlin?
22 Waayo, waxaa qoran in Ibraahim laba wiil lahaa, kii uu
addoonta ka dhalay iyo kii uu naagta xorta ah ka dhalay. **23**
Laakiin kii addoontu xagga jidhkuu ka dhashay, naagta xorta
ah keediise ballan buu ku dhashay. **24** Waxyaalahanu waa
masaal, waayo, dumarkanu waxay ka dhigan yihiin laba axdi,
mid Buur Siinay buu ka yimid isagoo u dhalaya addoonnimo,
taasu waa Haagaar. **25** Haagaartanu waa Buur Siinay oo
Carabiya ku taal, oo waxay ka dhigan tahay Yeruusaalemta
haatan joogta; waayo, waa la addoonsaday iyada iyo

carruurteedaba. **26** Laakiinse Yeruusaalemta sare waa xor,
waana hooyadeen. **27** Waayo, waxaa qoran, Faraxsanow,
madhalaysta aan dhalinay; Kala bax oo mashxarad, taada aan
foolanay; Waayo, tan cidlowday carruurteedu waa ka badan
yihiin tan ninka leh kuweeda. **28** Innaguna, walaalayaalow,
waxaynu nahay carruurtii ballanka sida Isxaaq oo kale. **29**
Laakiin markaas kii jidhka ka dhashay wuxuu silciyey kii
Ruuxa ka dhashay, haatanna waa sidaas oo kale. **30** Laakiin
maxaa Qorniinku leeyahay? Addoonta iyo wiilkeedaba eri,
waayo, wiilka addoontu dhaxal la wadaagi maayo wiilka
naagta xorta ah. **31** Sidaas daraaddeed, walaalayaalow,
innagu ma nihin addoon carruurteed, laakiinse waxaynu
nahay naagta xorta ah carruurteed.

5 Xorriyad ayuu Masiixu inagu xoreeyey. Haddaba
adkaada, oo mar dambe yaan laydinku qaban harqoodka
addoonnimada. **2** Bal ogaada, aniga oo Bawlos ah waxaan
idinku leeyahay, Haddii laydin gudo, Masiixu waxba idiin
tari maayo. **3** Waxaan haddana ugu markhaati furayaa, nin
kasta oo la gudo, waxaa ku waajib ah inuu sharciga oo dhan
sameeyo. **4** Waad ka soocan tihiin Masiixa, kuwiinna sharciga
xaq ku noqon lahaayow; nimcadiina waad ka dhacdeen. **5**
Waayo, innagu xagga Ruuxa waxaynu rumaysad ku sugnaa
rajada xaqnimada. **6** Maxaa yeelay, xagga Ciise Masiix
gudniinta iyo buuryoqabnimada midna wax ma tarto, laakiinse
waxaa wax tara rumaysadka ku shaqeeya jacayl. **7** Si
wanaagsan baad u ordayseen, ee yaa idinka hor joogsaday
inaydnaan runta addeecin? **8** Taladanu kama iman kan idiin
yeedhaya. **9** In yar oo khamiir ah cajiinka oo dhan bay
khamiirisaa. **10** Xagga Rabbiga waan idin hubaa inaydnaan
wax kale ka fikirayn, laakiin kii idin dhibaa, xukunkiisuu qaadan
doonaa mid kastuu yahayba. **11** Laakiin, walaalayaalow,
haddii aan anigu weli gudniinta wax ku wacdiyo, maxaa weli
la ii silciyaa? Haddaba xumaan-u-qaadashada iskutallaabtu
waa dhammaatay. **12** Waxaan jeclaan lahaa in kuwa idin
wareeriyaa ay isgooyaan. **13** Waayo, walaalayaalow, waxaa
laydiinku yeedhay xorriyad, laakiin xorriyaddiinna jidhka
marmarsiinyo ha uga dhigina, laakiin midkiinba midka kale
kalgacayl ha ugu adeego. **14** Waayo, sharciga oo dhammu
hadal keliya buu ku dhammaaday, waana kan, Waa inaad
deriskaaga u jeclaataa sidaad naftaada u jeceshahay. **15**
Laakiin haddaad isqaniintaan oo iscuntaan, iska dhawra
yeydnan isbaabbi'in. **16** Laakiin waxaan leeyahay, Ruuxa
ku socda, kolkaas aydnaan damaca jidhka yeelayne. **17**
Waayo, damaca jidhku waa ka gees Ruuxa, Ruuxuna waa
ka gees jidhka, maxaa yeelay, kuwanu waa kala gees,
si aydnaan u samayn waxyaalahaad doonaysaan. **18**
Laakiinse haddii Ruuxu idin hoggaamiyo, sharciga kuma
hoos jirtaan. **19** Shuqullada jidhku waa muuqdaan, waana
kuwan, sino, wasakhnimo, dhillanimo, **20** sanamcaabudid,
sixirnimo, cadownimo, dirir, masayr, xanaaq, is-ilaaq, iskala
qaybqaybin, bidcinimo, **21** xaasidnimo, sakhraannimo,
rabshooyin iyo waxyaalo la mid ah. Kuwaas waan idiinka
digayaa, sidaan markii horeba idiinku sheegay, in kuwa
waxyaalaha caynkaas ah sameeyaa ayan dhaxli doonin
boqortooyada Ilaah. **22** Laakiin midhaha Ruuxu waa jacayl,
farxad, nabad, dulqaadasho, roonaan, wanaag, aaminnimo,
23 qabownimo, iscelin; waxa caynkaas ah sharci ka gees
ahu ma jiro. **24** Kuwa Ciise Masiix waxay iskutallaabta ku
qodbeen jidhka iyo kacsigiisa xaaraanta ah iyo damacyadiisa
sharka ah. **25** Haddii aynu Ruuxa ku nool nahay, aynu
Ruuxana ku soconno. **26** Yeynan iskibrin, oo iska xanaajin,
oo isxaasidin.

6 Walaalayaalow, nin haddii xadgudub lagu qabto, kuwiinna
Ruuxa raaca midka caynkaas ah ku soo celiya qabow,
adigoo isdhawraya si aan adna laguu jirrabin. **2** Midba midka
kale culaabta ha u qaado, oo sidaas ku oofiya sharciga
Masiixa. **3** Haddii nin isu maleeyo inuu weyn yahay isagoo
aan waxba ku fillayn, wuu iskhiyaaneeyaa. **4** Laakiin nin
kastaa shuqulkiisa ha tijaabiyo, dabadeedna faan ayuu iska
heli doonaa oo ku kale kama heli doono. **5** Waayo, nin
kastaaba waa inuu culaabtiisa qaato. **6** Kan hadalka la
baraa wax walba oo wanaagsan qayb ha ka siiyo kan wax
bara. **7** Yaan laydin khiyaanayn; Ilaah laguma majaajiloodo,
waayo, nin kastaa wax alla wuxuu beerto ayuu goosan
doonaa. **8** Waayo, kii jidhkiisa wax ku beertaa wuxuu
jidhka ka goosan doonaa qudhun, laakiin kii Ruuxa wax ku
beertaa, wuxuu Ruuxa ka goosan doonaa nolol weligeed ah.
(aiōnios g166) **9** Oo wanaagfalidda yeynan ka daalin, waayo,
wakhtigeeda ayaynu wax ka goosan doonnaa haddaynan
ka qalbi jabin. **10** Sidaas daraaddeed markaynu wakhtiga
haysanno, kulli aan wanaag u samayno, khusuusan dadka
rumaysadka leh. **11** Bal eega xuruufta waaweyn oo aan
gacantayda idiinku soo qoray. **12** Kuwa doonaya inay dadka
istusaan inay wanaagsan yihiin xagga jidhka waxay keliyahoo
idinku qasbaan in laydin gudo, inaan iskutallaabta Masiixa
aawadeed loo silcin iyaga. **13** Xataa kuwa gudanu sharciga
ma xajiyaan, laakiin waxay u doonayaan in laydin gudo
inay jidhkiinna ku faanaan. **14** Laakiinse yaanay noqon
inaan wax kale ku faano iskutallaabta Rabbigeenna Ciise
Masiix mooyaane, tan dunidu iigu musmaarantay, anna
aan dunida ugu musmaarmay. **15** Waayo, gudniinta iyo
buuryoqabnimada midna waxba ma tarto, laakiinse waxaa
wax tara abuurid cusub. **16** In alla intii qaynuunkan ku socota,
iyo Israa'iilka Ilaahba, nabad iyo naxariisuba dushooda ha
ahaadeen. **17** Hadda dabadeed ninna yuu i dhibin, waayo,
waxaa jidhkayga ku yaal sumadihii Ciise. **18** Walaalayaalow,
nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ruuxiinna ha la jirto.
Aamiin.

Efesos

1 Anigoo Bawlos ah, oo rasuul u ah Ciise Masiix xagga
doonista Ilaah, waxaan warqaddan u qorayaa quduusiinta
Efesos joogta iyo kuwa aaminka ah oo Ciise Masiix ku
jira. **2** Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha
Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix. **3** Ammaanu ha u
ahaato Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix. Wuxuu
Masiix inagu siiyey barako kasta oo Ruuxa ka timid ee ku
jirta meelaha jannada, **4** xataa siduu inoogu doortay isaga
dhexdiisa intaan dunida la aasaasin ka hor inaynu quduus
ahaanno oo iin la'aanno isaga hortiisa, isagoo ina jecel, **5** oo
hore inoogu doortay inuu inaga dhigto carruurtiisii xagga Ciise
Masiix siduu doonayay oo ku farxay, **6** in la ammaano cisada
nimcadiisa ee uu inagu siiyey kan uu jecel yahay. **7** Isaga,
sida ay hodantinimada nimcadiisu tahay, waxaynu dhiiggiisa
ku leennahay madaxfurasho ah dembidhaafkeenna. **8**
Nimcadaas wuxuu inoogu badiyey xagga xigmadda iyo
miyirka oo dhan, **9** oo wuxuu ina ogeysiiyey qarsoodiga
doonistiisa siduu ugu farxay oo Masiixa ugu fikiray **10** oo ugu
talaggalay dhammaadka wakhtiga inuu Masiixa ku ururiyo
wax kasta, waxa samooyinka ku jira iyo waxa dhulka joogaba.
11 Isagaynu dhaxal ku helnay innagoo laynagu doortay
qasdiga kan wax kasta kaga shaqeeya sida ay tahay talada
doonistiisu, **12** in kuweenna markii hore Masiixa wax ku
rajeeyey aynu ahaanno kuwo aawadood lagu ammaano Ilaah
cisadiisa. **13** Oo weliba idinku isagaad ku maqasheen ereyga
runta ah, kaas oo ah injiilka badbaadadiinna, oo weliba
idinku markii aad rumaysateen ayaa laydinku shaabadeeyey
Ruuxa Quduuska ah oo uu ballanqaaday, **14** oo ah carbuuntii
dhaxalkeenna xagga furashada hantida Ilaah in la ammaano
cisadiisa. **15** Anigu waxaan maqlay rumaysadkiinna xagga
Rabbi Ciise, iyo jacaylka aad quduusiinta oo dhan u qabtaan,
oo sidaas daraaddeed **16** ma joojiyo inaan Ilaah idiinku
mahadnaqo. Baryadayda ayaan idinku soo xusuusanayaa,
17 in Ilaaha Rabbigeenna Ciise Masiix oo ah Aabbaha
ammaanta uu ruuxa xigmadda iyo muujinta idinku siiyo
aqoonta aad isaga taqaaniin. **18** Oo waxaan Ilaah baryayaa
in indhaha qalbigiinna la nuuriyo, si aad u ogaataan waxa ay
tahay rajada yeedhistiisu, iyo waxa ay tahay hodantinimada
ammaanta dhaxalkiisa ee ku jirta quduusiinta, **19** iyo waxa ay
tahay weynaanta xooggiisa aan la koobi karin oo uu u hayo
kuweenna rumaysan, sida uu u shaqeeyo xoogga itaalkiisa
20 ee uu kaga shaqeeyey Masiixii, goortuu kuwii dhintay ka
soo sara kiciyey, oo uu fadhiisiyey meelaha jannada xagga
midigtiisa. **21** Oo wuxuu isaga ka sarreeysiiyey madax kasta,
iyo amar kasta, iyo xoog kasta, iyo sayidnimo kasta, iyo
magac kasta oo la magacaabay, mana aha wakhtigan oo
keliya, laakiinse xataa kan imanaya. **(aiōn g165)** **22** Wax
kastana wuxuu ka hoosaysiiyey cagihiisa, oo wuxuu isaga
madax wax kasta ka sarreeyaa uga dhigay kiniisadda, **23**
taas oo ah jidhkiisa oo ah buuxidda kan wax kasta meel
walba ku buuxiya.

2 Idinku waxaad ku dhimateen xadgudubyadiinna iyo
dembiyadiinna, **2** kuwaas oo aad markii hore ugu
socon jirteen sida socodka wakhtigan iyo sida madaxda
xoogga hawada oo ah ruuxa haatan ka dhex shaqaynaya
carruurta caasinimada. **(aiōn g165)** **3** Iyaga dhexdooda
mar baynu dhammaanteen ku dhaqmi jirnay damacyada
jidhkeenna, innagoo samaynayna waxyaalaha jidhka iyo
maanku ay doonayaan, oo innaguna xagga dabiicadda
waxaynu ka ahayn carruurtii cadhada sida dadka kale. **4**
Laakiinse Ilaaha naxariista hodanka ka ahu wuxuu inagu
jeclaaday jacaylkiisa weyn, **5** oo sidaas daraaddeed markii
aynu xadgudubyadeenna ku dhimannay wuxuu inala soo
noolaysiiyey Masiix. Idinku nimco baad ku badbaaddeen. **6**
Oo innagana isagii buu inala soo sara kiciyey, oo wuxuu isagii
inala fadhiisiyey meelaha jannada xagga Ciise Masiix, **7** si
uu wakhtiyada imanaya hodantinimada weyn oo nimcadiisa
ugu muujiyo roonaanta uu inoogu qabo xagga Ciise Masiix.
(aiōn g165) **8** Waayo, idinku waxaad ku badbaaddeen
nimco xagga rumaysadka, mana aha wax xaggiinna ka
yimid, **9** laakiinse waa hadiyadda Ilaah, mana aha xagga
shuqullada, si aan ninna ugu faanin. **10** Waayo, innagu
waxaynu nahay wixii uu sameeyey, oo waxaa laynoogu
uumay Ciise Masiix shuqullada wanaagsan aawadood oo
Ilaah hore ugu diyaariyey inaynu ku soconno. **11** Haddaba
sidaas daraaddeed idinku xusuusta inaad waa hore xagga
jidhka ka ahaan jirteen dad aan Yuhuud ahayn, oo kuwa
gudan la yidhaahdo oo xagga jidhka gacmo lagu guday ay
idiinku yeedhi jireen buuryoqab. **12** Waagaas Masiix baad ka
soocnaydeen, oo shisheeyaad ka ahaydeen dawladda reer
binu Israa'iil, oo ajanabi baad ka ahaydeen axdiyada ballanka,
idinkoo aan rajo lahayn, oo aan dunida Ilaah ku lahayn.
13 Laakiinse kuwiinna mar hore fogaa, haatan waxaad ku
jirtaan Ciise Masiix, oo waxaa laydinku soo dhoweeyey
dhiigga Masiixa. **14** Waayo, isagu waa nabaddeenna, oo
waa kan labada mid ka dhigay, oo dumiyey qoqobkii derbiga
dhexe, **15** isagoo jidhkiisii ku buriyey cadownimadii taas
oo ah sharciga amarrada ku jira qaynuunnada, inuu isaga
qudhiisu labadii isugu abuuro nin cusub, isagoo saas nabad
ku samaynaya, **16** iyo inuu labadooda oo isku jidh ah Ilaah
kula heshiisiiyo xagga iskutallaabta, isagoo halkaas ku dilay
cadownimada. **17** Oo markuu yimid ayuu nabad ku wacdiyey
kuwiinnii fogaa, oo kuwii dhowaana nabad buu ku wacdiyey,
18 waayo, labadeennaba isagaynu Ruux keliya ugu galnaa
Aabbaha. **19** Sidaas daraaddeed idinku mar dambe ma
ihidin ajanabiyo iyo shisheeyayaal, laakiinse quduusiintaad
isku waddan tihiin, oo waxaad ka mid tihiin reerka Ilaah,
20 oo waxaa laydinka dul dhisay aasaaskii rasuullada iyo
nebiyada, oo waxaa dhagaxii geeska ee ugu weynaa idiin ah
Ciise Masiix qudhiisa. **21** Oo dhismaha oo dhammu isaguu si
wanaagsan isugu haystaa oo weynaadaa, oo wuxuu Rabbiga
u noqdaa macbud quduus ah. **22** Idinkana isagaa laydinku
wada dhisay inaad ahaataan rugtii Ilaah xagga Ruuxa.

3 Sababtaas daraaddeed anigoo Bawlos ah waxaan Ciise
Masiix maxbuus ugu ahay idinka oo ah dad aan Yuhuud
ahayn aawadiin. **2** Hubaal waxaad maqasheen wakiilnimada
nimcada Ilaah oo la iigu kiin dhiibay, **3** iyo sida qarsoodigii
laygu ogeysiiyey wixii la ii muujiyey, sidii aan mar hore dhawr
eray idiinku soo qoray. **4** Markaad akhridaan waxaad ogaan
karaysaan garashadayda xagga qarsoodiga Masiixa, **5** kaas
oo aan qarniyadii kale loogu ogeysiin bini aadmiga sida
haatan Ruuxu ugu muujiyey rasuulladiisa iyo nebiyadiisa

quduuska ah. **6** Taas waxaa weeyaan in haatan dadka aan
Yuhuudda ahayn ay yihiin kuwo wax inala dhaxla, oo aan
isku jidh nahay, oo ay inagula qayb qaataan ballankii Ciise
Masiix xagga injiilka, **7** kaas oo aniga layga dhigay midiidin
sida ay tahay hadiyadda nimcada Ilaah oo lay siiyey sida
ay tahay shaqaynta xooggiisu. **8** Aniga oo quduusiinta oo
dhan ugu liita waxaa nimcadan la ii siiyey inaan dadka aan
Yuhuudda ahayn ku wacdiyo hodantinimada Masiixa oo aan
la baadhi karin, **9** iyo inaan dadka oo dhan garansiiyo waxay
tahay talogelidda qarsoodigii weligiis ku qarsoonaa Ilaaha ah
kan wax walba abuuray. **(aiōn g165)** **10** Sababtuna waxaa
weeyaan in haatan madaxda iyo kuwa amarka leh oo ku jira
meelaha jannada, kiniisadda lagu ogeysiiyo xigmadda Ilaah
oo badan oo kala cayncaynka ah, **11** sida uu yahay qasdiga
weligiis ah oo isagu ku qasdiyey Rabbigeenna Ciise Masiix,
(aiōn g165) **12** kaas oo aynu ku leennahay dhiirranaan, oo
aynu iskuhallayn ugu geli karno xagga rumaysadka aynu
isaga rumaysan nahay. **13** Sidaas daraaddeed waxaan
idinka baryayaa inaydnaan ku qalbi jabin dhibaatooyinkayga
aan daraaddiin u maray, waayo, taasu waa idiin ammaan. **14**
Sababtaas daraaddeed waxaan ugu jilba joogsadaa Aabbaha
hortiisa, **15** kaas oo magiciisa lagu magacaabay reerka oo
dhan inta jannada ku jirta iyo inta dhulka joogtaba, **16** in
sida hodantinimada ammaantiisu ay tahay uu idin siiyo itaal
aad Ruuxiisa kaga xoogaysataan xagga gudihiinna, **17** iyo
in Masiixu qalbiyadiinna degganaado xagga rumaysadka,
18 inaad jacayl xidid iyo aasaas ku yeelataan, iyo inaad
u xoogaysataan si aad quduusiinta oo dhan ula garataan
waxa ay yihiin ballaadhka iyo dhererka iyo korudheerida iyo
hoosudheerida, **19** iyo inaad ogaataan jacaylka Masiixa oo
aqoonta dhaafa, si ay idiinka buuxsanto Ilaah buuxnaantiisa
oo dhammu. **20** Haddaba kan awooda inuu inoo sameeyo
wax aad iyo aad uga sii badan waxa aynu weyddiisanno
ama ku fikirno oo dhan sida u yahay xoogga inaga dhex
shaqeeya, **21** isaga ammaanu ha ugu ahaato kiniisadda iyo
Ciise Masiixba tan iyo qarniyada oo dhan iyo weligiis iyo
weligiisba. Aamiin. **(aiōn g165)**

4 Haddaba sidaas daraaddeed anigoo maxbuus ku ah
Rabbiga, waxaan idinka baryayaa inaad yeedhistii
laydiinku yeedhay ugu socotaan si istaahil ah, **2** idinkoo
leh is-hoosaysiin iyo qalbiqaboobaan oo dhan iyo samir,
oo midkiinba midka kale jacayl ugu dulqaadanayo. **3** Ku
dadaala inaad midownimada xagga Ruuxa ku xajisaan
xidhiidhka nabadda. **4** Haddaba waxaa jira jidh keliya iyo
Ruux keliya, xataa sida idinka laydiinkugu yeedhay rajo
keliya xagga yeedhistiinnii. **5** Oo waxaa jira Rabbi keliya iyo
iimaan keliya iyo baabtiis keliya, **6** iyo Ilaah keliya oo kulli
Aabbe u ah, oo wax walba ka sarreeya, oo wax walba ka
dhex shaqeeya, oo wax walba ku jira. **7** Laakiinse midkeen
kastaba nimcada waxaa laynoo siiyey sida ay tahay qiyaasta
hadiyadda Masiixa. **8** Sidaas daraaddeed wuxuu yidhi,
Markuu kor u baxay ayuu wuxuu qabtay oo kaxeeyey kuwii
maxaabiista ahaan jiray, Wuxuuna dadka siiyey hadiyado.
9 Haddaba, kor buu u baxay, micneheedu waa maxay
haddayan ahayn inuu isagu hoos ugu degtay meelaha dhulka
ugu hooseeya? **10** Waa isla kii hoos u degtay kan haddana
kor u baxay oo samooyinka oo dhan ka sara maray si uu
isaga buuxiyo wax kastaba. **11** Oo qaar wuxuu ka dhigay
inay ahaadaan rasuullo, qaarna nebiyo, qaarna wacdiyayaal,
qaarna kuwo kiniisadda dhaqaaleeya, iyo macallimiin. **12**
Sababtuna waa kaamilidda quduusiinta xagga shuqulka
adeegidda, iyo xagga dhisidda jidhka Masiixa, **13** ilaa aynu
wada gaadhno midnimada rumaysadka iyo aqoonta Wiilka
Ilaah oo aynu noqonno dad waaweyn xagga qiyaasta koridda
ee buuxnaanta Masiixa. **14** Waa inaynaan mar dambe
ahaan carruur rogrogmanaysa oo lagu kaxaysto dabayl
kasta oo cilmi ah xagga dulanka dadka iyo khiyaanada
iyo sirta qaladka. **15** Laakiinse innagoo si jacayl ah runta
ugu hadlayna aynu wax walba ku korno xaggiisa, kan
madaxa ah oo ah Masiixa, **16** kaas oo jidhka oo dhammu
si wanaagsan isugu haysto oo isugu wada xidhan yahay
caawimaadda xubin kastaaba keento sida xubin kastaaba u
shaqayso qiyaasteeda oo ugu kordhiso jidhka inuu jacayl
ku dhismo. **17** Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiga waan
idiinkugu markhaati furayaa, oo waxaan idinku leeyahay, Mar
dambe ha ugu soconina sida dad aan Ilaah aaminin ugu
socdaan xumaanta maankooda. **18** Waxgarashadoodii way
madoobaatay, oo jaahilnimada iyaga ku jirta aawadeed iyo
qalbi engegnaantooda aawadeed ayay ajanabi uga noqdeen
nolosha Ilaah. **19** Iyagoo xishood beelay waxay isu daayeen
nijaas inay wasakh kasta hunguriweynaan ku sameeyaan.
20 Laakiinse idinku Masiixa sidaas kuma aydnaan baran, **21**
hadday run tahay inaad isaga maqasheen oo isaga laydinku
baray sida runtu Ciise ugu jirto. **22** Waa inaad iska xoortaan
dabiicaddii hore, oo ku saabsanayd socodkiinnii aad ku socon
jirteen, taas oo kharribanta xagga damacyada khiyaanada;
23 oo waa inaad ku cusboonaataan ruuxa maankiinna, **24**
oo aad huwataan dabiicadda cusub oo loo abuuray inay
Ilaah ugu ekaato xaqnimada iyo quduusnimada runta. **25**
Sidaas daraaddeed beenta iska fogeeya, oo midkiin waluba
deriskiisa run ha kula hadlo, waayo, innaga midkeenba midka
kale wuxuu u yahay xubnihiisa. **26** Haddaad cadhootaan, ha
dembaabina. Qorraxdu yay idinka dhicin idinkoo cadhaysan.
27 Ibliiskana meel ha siinina. **28** Kii wax xadi jiray yuusan
mar dambe wax xadin, laakiinse ha hawshoodo isagoo
gacmihiisa ku shaqaynaya oo wax wanaagsan samaynaya si
uu u haysto wax uu siiyo ka wax u baahan. **29** Hadal qudhun
ahu yuusan afkiinna ka soo bixin, laakiinse ku hadla waxa u
wanaagsan dhisidda loo baahan yahay inay nimceeyaan
kuwa maqla. **30** Ha calool xumaynina Ruuxa Quduuska ah oo
Ilaah oo laydiinku shaabadeeyey maalinta madaxfurashada.
31 Haddaba qadhaadh iyo dhirif iyo cadho iyo qaylo iyo cay
oo dhammi ha idinka fogaadeen iyo xumaan kastaaba; **32**
oo idinka midkiinba midka kale ha u roonaado, oo ha u qalbi
jilicsanaado, idinkoo iscafiyaya sidii Ilaahba Masiixa idiinku
cafiyey.

5 Haddaba ahaada kuwo ku dayda Ilaah idinkoo ah sida
carruur la jecel yahay. **2** Jacayl ku socda siduu Masiixuba
idiin jeclaa, oo uu nafsaddiisii inoogu bixiyey inuu Ilaah u
ahaado qurbaan iyo allabari oo uu ahaado caraf udgoon.
3 Laakiinse sida ay quduusiinta ugu eg tahay, marnaba
yaan dhexdiinna laga sheegin sino, iyo wasakh oo dhan, iyo
damacnimo, **4** iyo ceeb, iyo hadal nacasnimo ah, iyo kaftan
bilaash ah, oo aan idinku habboonayn, laakiinse waxaa idinku
wacan mahadnaqid. **5** Waayo, taas waad taqaaniin in dhillay,

ama qof wasakh ah, ama nin damac xun oo sanam caabudaa,
uusan innaba dhaxal ku lahayn boqortooyada Masiix iyo Ilaah.
6 Ninnaba yuusan idinku khiyaanayn hadal aan micne lahayn;
waayo, waxyaalahaas daraaddood ayaa cadhada Ilaah ugu
soo degtaa carruurta caasinimada. **7** Sidaas daraaddeed ha
ahaanina kuwa iyaga waxyaalahaas la qaybsada; waayo,
mar baad ahaydeen gudcur, **8** haatanse waxaad Rabbiga
ku tihiin nuur; haddaba u socda sida carruurta nuurka, **9**
waayo, midhaha nuurku waxay ku wada jiraan wanaag iyo
xaqnimo iyo run oo dhan. **10** Tijaabiya waxa Rabbigu aad
ugu farxo, **11** oo innaba xidhiidh ha la yeelanina shuqullada
aan midhaha lahayn oo gudcurka, laakiinse kashifa; **12**
waayo, waxay qarsoodiga ku sameeyaan waa ceeb xataa in
laga hadlo. **13** Laakiinse wax kastaba markii la kashifo ayaa
lagu muujiyaa nuurka; waayo, wax alla wixii la muujiyaaba
waa nuur. **14** Sidaas daraaddeed isagu wuxuu yidhi, Kaaga
hurdow toos, oo kuwii dhintay ka kac, oo Masiixuna waa
ku iftiimin doonaa. **15** Haddaba ka digtoonaada sidaad u
socotaan, oo ha u soconina sida kuwo aan caqli lahayn,
laakiinse u socda sida kuwo caqli leh. **16** Wakhtiga ka
faa'iidaysta, maxaa yeelay, maalmuhu shar bay leeyihiin. **17**
Sidaas daraaddeed nacasyo ha ahaanina, laakiinse garta
waxa ay doonista Rabbigu tahay. **18** Ha ku sakhraamina
khamriga rabshadu ku jirto, laakiinse Ruuxu ha idinka
buuxsamo. **19** Iskula hadla sabuurro iyo heeso ammaan
ah iyo gabayo xagga ruuxa, idinkoo gabyaya oo Rabbiga
qalbigiinna ka ammaanaya. **20** Mar kasta Ilaaha Aabbaha ah
wax walba mahad ugu naqa magaca Rabbigeenna Ciise
Masiix. **21** Midkiinba midka kale ha iska hoosaysiiyo idinkoo
Masiixa ka cabsanaya. **22** Dumar yahow, nimankiinna ka
dambeeya sidaad Rabbiga uga dambaysaan. **23** Waayo,
ninku waa madaxa afada sida Masiixuba u yahay madaxa
kiniisadda isagoo ah badbaadiyaha jidhka. **24** Laakiinse
sida kiniisaddu uga dambayso Masiixa, afooyinkuna ha uga
dambeeyeen nimankooda xagga wax kastaba. **25** Nimankow,
idinkuna afooyinkiinna u jeclaada siduu Masiixuba u jeclaaday
kiniisadda oo uu nafsaddiisii u bixiyey iyada aawadeed, **26**
inuu quduus ka dhigo oo ku nadiifiyo maydhidda biyaha
xagga erayga, **27** si uu kiniisadda isugu keeno iyadoo qurux
badan, oo aan lahayn ama bar ama duudduub ama wax
la mid ah, laakiinse inay ahaato mid quduus ah oo aan iin
lahayn. **28** Haddaba sidaas oo kale nimanka waxaa ku
waajib ah inay afooyinkooda u jeclaadaan sida jidhkooda
oo kale. Waayo, kii afadiisa jeclaadaa wuxuu jeclaadaa
nafsaddiisa; **29** maxaa yeelay, ninna weligiis ma nebcaan
jidhkiisa, laakiinse wuu quudiyaa, wuuna xannaaneeyaa,
sida Masiixuba u xannaaneeyo kiniisadda; **30** waayo, innagu
waxaynu nahay xubnihii jidhkiisa. **31** Oo sababtaas aawadeed
nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis iyo hooyadiis, wuxuuna la
joogayaa naagtiisa, oo labaduba waxay noqonayaan isku
jidh. **32** Qarsoodiganu waa weyn yahay, laakiinse waxaan ka
hadlayaa Masiixa iyo kiniisadda. **33** Habase yeeshee idinka
midkiin waluba afadiisa ha u jeclaado sida naftiisa oo kale,
oo afaduna ninkeeda ha maamuusto.

6 Carruurtay, waalidkiinna ku addeeca xagga Rabbiga,
waayo, taasu waa qumman tahay. **2** Qaynuunkii kowaad
oo ballan la jiraa waa kan, Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus
3 inaad nabdoonaatid oo cimrigaagu ku dheeraado dhulka. **4**
Aabbayaashow, carruurtiinna ha ka cadhaysiinina, laakiinse
waxaad ku korisaan edbinta iyo waanada Rabbiga. **5**
Addoommadow, kuwa xagga jidhka sayidyadiinna ah ku
addeeca cabsi iyo gariir iyo qalbi daacad ah sidaad Masiixa
uga cabsataan oo kale. **6** Ha ahaanina kuwo markii loo jeedo
oo keliya shaqeeya sida kuwa dadka ka farxiya, laakiinse
ahaada sida addoommada Masiixa, idinkoo doonista Ilaah
xagga qalbiga ka samaynaya. **7** Niyo wanaagsan ku adeega
sida idinkoo Rabbiga u adeegaya oo aan dad u adeegin, **8**
idinkoo garanaya wax kasta oo wanaagsan oo mid kasta
sameeyo inuu Rabbiga isla waxaas ka helayo hadduu yahay
addoon iyo hadduu yahay xorba. **9** Sayidyadow, idinkuna
isla waxaas iyaga u sameeya, oo cabsiinta iska daaya,
waayo, waad og tihiin inuu kan ah Sayidkooda iyo kiinnaba
jannada ku jiro, oo uusan dadka u kala eexan. **10** Ugu
dambaysta waxaan idinku leeyahay, Ku xoogaysta Rabbiga
iyo xoogga itaalkiisa. **11** Oo hubka Ilaah oo dhan qaata,
si aad u awooddaan inaad sirta Ibliiska hor istaagtaan. **12**
Waayo, innagu lama legdanno bini-aadan, laakiinse waxaynu
la legdannaa kuwa madaxda ah iyo kuwa amarka leh iyo
taliyayaasha dunida gudcurka ah iyo ruuxyada sharka ah
oo samooyinka ku jira. **(aiōn g165)** **13** Haddaba sidaas
daraaddeed hubka Ilaah qaata si aad u awooddaan inaad
maalinta sharka iyaga is-hor taagtaan, oo markaad saas
oo dhan yeeshaan aad awooddaan inaad istaagtaan. **14**
Haddaba istaaga idinkoo runta dhexda ku xidhan, oo laabtana
laabdhawrka xaqnimada ku xidhan, **15** oo cagahana gashan
isu-diyaarinta injiilka nabadda, **16** oo weliba waxaa kaloo
aad qaadataan gaashaanka rumaysadka, kaas oo aad ku
awoodaysaan inaad ku wada demisaan kan sharka leh
fallaadhihiisa ololaya oo dhan. **17** Oo waxaad qaadataan
koofiyada badbaadada iyo seefta Ruuxa oo ah erayga Ilaah.
18 Mar kasta Ilaah wax kaga barya Ruuxa baryo iyo duco
kastaba, oo taas ku dhawra adkaysasho oo dhan iyo u-
ducaynta quduusiinta oo dhan. **19** Oo anigana iigu soo
duceeya in lay siiyo hadal aan afka ku furo inaan cabsila'aan
u muujiyo qarsoodiga injiilka, **20** kaas oo aan u ahay mid ergo
ah oo silsilad ku xidhan, inaan cabsila'aan ugu hadlo sida igu
waajibka ah. **21** Laakiinse inaad ogaataan axwaashayda iyo
sidaan ahayba, waxaa idiin wada sheegi doona Tukhikos oo
xagga Rabbiga ku ah walaalkay gacaliye iyo midiidin aamin
ah. **22** Waxaan isaga idiinku soo diray isla sababtan inaad
xaaladdayada ogaataan iyo inuu qalbigiinna dhiirrigeliyo. **23**
Walaalaha ha u ahaadeen nabad iyo jacayl rumaysad la
jiro oo xagga Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix ka
yimid. **24** Kulligood kuwa Rabbigeenna Ciise Masiix jacaylka
aan dhammaanayn ku jecel, nimco ha u ahaato.

Filiboy

1 Annagoo ah Bawlos iyo Timoteyos, oo ah addoommadii
Ciise Masiix, waxaannu warqaddan u qoraynaa kulli
quduusiinta Ciise Masiix oo magaalada Filiboy la jooga
hoggaamiyayaasha kiniisadda iyo caawiyayaasha. **2** Nimco
ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbeheenna ah
iyo Rabbi Ciise Masiix. **3** Mar kastoo aan idin xusuustaba
Ilaahay baan u mahadnaqaa, **4** oo kol kasta markaan
kulligiin idiin duceeyo, waxaan idiin soo duceeyaa anigoo
faraxsan **5** wehelnimadiinna xagga ka-wadashaqaynta injiilka
aawadeed maalintii ugu horraysay ilaa haatan. **6** Anigu
waxaan aaminsanahay in kan shuqul wanaagsan idinku
dhex bilaabay uu dhammayn doono ilamaa maalinta Ciise
Masiix. **7** Haddaba sidaas daraaddeed waa igu qumman
tahay inaan sidaas kulligiin idiinka fikiro, waayo, qalbigaan
idinku hayaa, maxaa yeelay, kulligiin waxaad tihiin kuwo
nimcada igala qayb qaata xagga xidhnaantayda iyo xagga
daaficidda iyo xaqiiqaynta injiilkaba. **8** Aniga Ilaah baa iiga
markhaati ah sidaan kulligiin idinkugu xiisoonayo xagga
jacaylka Ciise Masiix. **9** Waxaan Ilaah ka baryayaa in
jacaylkiinnu aad iyo aad ugu sii bato xagga aqoonta iyo
waxgarashada oo dhan, **10** inaad waxyaalaha wanaagsan
tijaabisaan, oo aad daacad iyo ceeb ka saliin ahaataan
ilamaa maalinta Masiixa, **11** idinkoo ay midhaha xaqnimadu
idinka buuxaan, kuwaas oo Ciise Masiix ku yimaada, oo
Ilaah u ah ammaan iyo mahad. **12** Haddaba, walaalayaalow,
waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan in waxyaalihii igu
dhacay ay injiilka horumar u noqdeen, **13** sidaas daraaddeed
waxaa askartii boqorka iyo kuwa kale oo dhanba u wada
muuqday inaan Ciise Masiix aawadiis u xidhnahay. **14**
Oo weliba walaalaha xagga Rabbiga badidood, iyagoo
xidhnaantayda ku kalsoon, ayay aad iyo aad ugu dhiirran
yihiin inay ereyga Ilaah cabsila'aan ku hadlaan. **15** Runtii
waxaa jira qaar Masiixa ku naadiya xaasidnimo iyo dirir,
qaarna waxay ku naadiyaan niyo wanaagsan. **16** Qaarko
waxay ku naadiyaan jacayl, iyagoo og in la ii doortay injiilka
daaficiddiisa, **17** laakiinse kuwa kale waxay Masiixa u
naadiyaan si ay dadka u kala qaybqaybiyaan, iyagoo aan
daacad ahayn oo ku fikiraya inay dhib igu kiciyaan anigoo
xidhan. **18** Haddaba waa sidee? Hadday iska yeelyeel
tahay iyo hadday dhab tahayba, Masiixa si kastaba waa loo
naadiyaa, oo anigu taas waan ku farxay oo weliba waan ku
farxi doonaa. **19** Waayo, waxaan ogahay in taasu badbaado
ay iigu noqonayso xagga ducadiinna iyo caawimaadda
Ruuxa Ciise Masiix, **20** sida aan aad iyo aad u filanayo oo
u rajaynayo, inaanan waxba ku ceeboobin, laakiinse siday
weligeed ahaan jirtay in haddeerna dhiirranaan oo dhan
Masiixa lagu ammaano jidhkayga, hadday tahay nolol iyo
hadday tahay dhimashoba. **21** Waayo, aniga waxaa nolosha
ii ah Masiixa, oo dhimashaduna waa ii faa'iido. **22** Laakiinse
inaan jidhka ku sii noolaado, hadday taasu tahay midhaha
hawshayda, waxaan doorto garan maayo. **23** Laakiinse
anigu labada dhexdoodaan ku dhibtoonayaa, oo waxaan
jeclahay inaan tago oo Masiixa la joogo, waayo, taasu aad
bay iigu roon tahay, **24** laakiinse inaan jidhka ku sii jiro
aad baa loogu sii baahan yahay idinka aawadiin. **25** Waan
aaminsanahay oo waan ogahay inaan sii joogi doono, oo
aan kulligiin idinla sii joogi doono horumarkiinna iyo farxadda
rumaysadkiinna aawadood, **26** in faankiinnu Ciise Masiix
ku bato xaggayga, joogistayda aan mar kale idinla joogo
aawadeed. **27** Laakiinse dabiicaddiinnu ha ahaato mid
istaahisha injiilka Masiixa, in haddii aan imaado oo aan idin
arko, ama haddii aan maqnaadoba, aan wax xaaladdiinna ku
saabsan maqlo inaad isku ruux keliya ku taagan tihiin idinkoo
isku naf ku dadaalaya iimaanka injiilka, **28** oo idinku innaba
ha ka cabsanina cadaawayaashiinna, taas oo iyaga u ah
calaamada halaagga, laakiinse waxay idiin tahay calaamada
badbaadadiinna, taasuna waxay ka timaadaa xagga Ilaah.
29 Maxaa yeelay, waxaa laydinku siiyey Masiixa aawadiis,
mana aha inaad isaga rumaysataan oo keliya, laakiinse
inaad isaga daraaddiisna u xanuunsataan, **30** idinkoo ku
dadaalaya isku dadaalkii aad igu aragteen oo haatanna aad
igu maqashaan.

2 Haddaba haddii ay Masiixa ku jiraan dhiirrigelin iyo
qalbiqabowjis jacayl ah iyo haddii ay ku jirto walaalnimo
xagga Ruuxa iyo haddii ay ku jiraan jixinjix iyo naxariis, **2**
farxaddayda buuxiya, inaad isku maan ahaataan oo aad
isku jacayl lahaataan, idinkoo isku niyo ah oo isku maan
ah. **3** Idinku waxba ha ku samaynina iskala-qaybqaybin
iyo faan bilaash ah, laakiinse wax walba ku sameeya is-
hoosaysiin, idinkoo midkiinba midka kale ku tirinayo inuu ka
kale isaga ka wanaagsan yahay. **4** Midkiin waluba yuusan
fiiro u lahaan waxyaalihiisa, laakiinse midkiin waluba fiiro
ha u lahaado waxyaalaha kuwa kale. **5** Fikirkaas oo Ciise
Masiix ku jiray, idinkana ha idinku jiro. **6** Isagu wuxuu lahaa
suuradda Ilaah, oo inuu Ilaah la mid ahaado kuma uu tirin in
taasu tahay boobis, **7** laakiinse wuu ismadhiyey, oo wuxuu
qaatay addoon suuraddiis, oo wuxuu noqday mid dad u eg, **8**
oo markuu nin u ekaaday, ayuu is-hoosaysiiyey oo addeecay
inuu dhinto, xataa inuu iskutallaabta ku dhinto. **9** Haddaba
sidaas daraaddeed Ilaah isaga aad buu u sarraysiiyey, oo
wuxuu isaga siiyey magaca magac kasta ka sarreeya; **10** in
jilib kastoo ah waxyaalaha samada ku jira iyo waxyaalaha
dhulka jooga iyo waxyaalaha dhulka ka hooseeyaaba, ay
magaca Ciise u wada sujuudaan, **11** iyo in carrab kastaaba
qirto in Ciise Masiix yahay Rabbiga in Ilaaha Aabbaha ah
lagu ammaano. **12** Haddaba, gacaliyayaalow, xataa sidii aad
weligiin u addeeci jirteen, iyadoo aan ahayn intii aan idinla
joogay oo keliya, laakiinse haatan intaan idinka maqnahay si
sidii hore aad uga sii badan badbaadadiinna ku shaqaysta
cabsi iyo gariir, **13** waayo, waa Ilaah kan idinkaga dhex
shaqeeya xagga doonista iyo xagga shuqulkaba farxaddiisa
wanaagsan aawadeed. **14** Haddaba wax walba ku sameeya
gunuunac iyo muran la'aantood, **15** inaad ceeb iyo eed
la'aataan, idinkoo ah carruurtii Ilaah oo aan iin lahayn, oo
ku dhex jira qarni qalloocan oo qallafsan, kuwaas oo aad
uga dhex muuqataan sida nuurar dunida ku dhex jira, **16**
idinkoo hore u soo fidinaya ereyga nolosha, si aan anigu u
helo wax aan ku faano maalinta Masiixa, taas oo ah inaanan
micnela'aan u ordin oo aanan micnela'aan u hawshoon.
17 Oo weliba haddii laygu dul sadqeeyo allabariga iyo
hawsha rumaysadkiinna, waan farxayaa, oo kulligiin waan
idinla farxayaa, **18** oo weliba sidaas oo kale idinkuna waad

farxaysaan oo waad ila rayraysaan. **19** Laakiinse waxaan
Rabbi Ciise ka rajaynayaa inaan dhowaan idiin soo diro
Timoteyos si aan aniguna ugu farxo markii aan xaaladdiinna
ogaado. **20** Waayo, ma aan hayo nin isaga la mid ah oo
xaaladdiinna si dhab ah uga welwelaya. **21** Waayo, iyagu
waxay kulligood doonayaan waxyaalahooda, mana aha
waxyaalaha Ciise Masiix. **22** Laakiinse idinku waad taqaaniin
xaqiiqadiisa in sida ilmo aabbihiis ugu adeego uu isagu
iigula adeegay xagga injiilka. **23** Sidaas daraaddeed waxaan
rajaynayaa inaan haddiiba isaga idiin soo diro markii aan
arko sida ay xaaladdaydu u socoto. **24** Laakiinse Rabbigaan
ku kalsoonahay inaan aniga qudhayduna dhowaan idiin
iman doono. **25** Laakiinse waxaan lagamamaarmaan ku
tiriyey inaan idiin soo diro Ebafroditos oo ah walaalkay
iyo mid ila shaqeeya oo aan isku askar nahay, oo ah kii
aad soo dirteen iyo midiidinkiinna xagga baahidayda, **26**
maxaa yeelay, isagu wuu idiin xiisooday kulligiin, oo aad
buu u tiiraanyooday, waayo, idinku waad maqasheen inuu
bukay, **27** oo xaqiiqa isagu wuu bukay oo dhimashuu ku
dhowaaday, laakiinse Ilaah baa u naxariistay isaga, mana
aha isaga oo keliya, laakiinse anigana wuu ii naxariistay,
inaanan lahaan caloolxumo caloolxumo dul saaran. **28**
Sidaas daraaddeed anigoo aad u dadaalaya ayaan isagii soo
diray, inaad faraxdaan markii aad mar kale aragtaan, oo ay
anigana caloolxumadu iga yaraato. **29** Sidaas daraaddeed
idinkoo aad u faraxsan isaga Rabbiga ku qaabbila, oo kuwa
isaga la mid ahna maamuusa, **30** maxaa yeelay, shuqulka
Masiixa aawadiis ayuu dhimasho ugu dhowaaday, markuu
nafsaddiisa khatar u geliyey inuu dhammaystiro wixii ka
dhinnaa hawshii aad ii qabateen.

3 Walaalahayow, ugu dambaysta, waxaan idinku leeyahay,
Rabbiga ku farxa. Sida xaqiiqadaa anigu inaan isla
wixii idiin soo qoro dhib iguma aha, laakiinse idinka way
idiin roon tahay. **2** Eeyaha iska jira, oo iska jira kuwa
sharka sameeya, oo iska jira gudniinta beenta ah, **3** waayo,
innagu waxaynu nahay kuwa gudan oo Ruuxa Ilaah ku
caabuda, oo Ciise Masiix ku faana, oo aan jidhkana ku
kalsoonayn, **4** in kastoo aan aniga qudhayduba jidhka ku
kalsoonahay, haddii nin u malaynayo inuu jidhka ku kalsoon
yahay anigu waan ka sii daranahay. **5** Aniga waxaa lay
guday maalintii siddeedaad, oo waxaan ahay jinsiga reer
binu Israa'iil, oo waxaan ka ahay qabiilka Benyaamiin, oo
waxaan ahay Cibraani ka mid ah Cibraaniyada; oo xagga
sharcigana waxaan ahay Farrisi; **6** xagga qiiradana waxaan
ahaa mid silcin jiray kiniisadda, xagga xaqnimada sharciga
ku jirtana waxaan ahaa eedlaawe. **7** Habase yeeshee
waxyaalihii faa'iidada ii ahaa kuwaas Masiixa aawadiis ayaan
khasaare ku tiriyey. **8** Runtii anigu wax kasta ayaan khasaare
ku tirinayaa wanaagga aqoonta aan aqaan Rabbigayga
Ciise Masiix aawadiis, kaas oo aan aawadiis wax kasta
ugu khasaaray, oo haatan waxaan ku tirinayaa inay yihiin
qushaash inaan Masiix faa'iido ahaan u helo **9** oo isaga
dhexdiisa layga helo, anigoo aan lahayn xaqnimo tayda ah,
taas oo sharciga laga helo, laakiinse anigoo leh tan laga
helo rumaysadka Masiixa, taas oo ah xaqnimada xagga
Ilaah rumaysadka lagaga helo, **10** inaan ogaado isaga iyo
xoogga sarakiciddiisa iyo wadawadaagidda xanuunsigiisa,
anigoo isaga xagga dhimashadiisa ugu ekaanaya, **11** si
kasta ha ahaatee haddii aan gaadhi karo sarakicidda kuwii
dhintay. **12** Mana aha inaan hore u helay amase hore la ii
kaamilay, laakiinse waan ku sii dadaalayaa inaan qabsado
wixii Ciise Masiix ii qabtay. **13** Walaalahayow, anigu ku tirin
maayo inaan aniga qudhaydu weli qabsaday, laakiinse wax
keliya ayaan samaynayaa, waxyaalihii iga dambeeyey intaan
illoobo ayaan waxaan laacayaa waxyaalaha iga horreeya.
14 Anigu waxaan dadaal ugu roorayaa xagga goolka iyo
ilaa abaalgudka yeedhista sare oo Ilaah oo ah xagga Ciise
Masiix. **15** Sidaas daraaddeed in alla inteennii kaamil ahu
aan sidaas ku fikirno, oo haddii aad si kala duwan wax
kaga fikirtaan, xataa waxaas Ilaah baa idiin muujin doona.
16 Laakiin wixii aynu hore u gaadhnay, isla waxaas aynu
ku soconno. **17** Walaalayaalow, idinku kulligiin igu wada
dayda, oo u fiirsada kuwa sidaas u socda xataa sidaad
annaga masaal noogu haysataan. **18** Waayo, waxaa jira
kuwa badan oo socda oo aan marar badan wax idiinka
sheegay, oo aan haddana anigoo ooyaya idiin sheegayo
inay yihiin cadaawayaasha iskutallaabta Masiixa, **19** oo
kuwaas dhammaadkoodu waa halligaad, ilaahooduna waa
caloosha, ammaantooduna waxay ku jirtaa ceebtooda, oo
waxay ka fikiraan waxyaalaha dunida. **20** Laakiinse innaga
waddaninimadeennu waxay ku jirtaa jannada halkaasoo
aynu weliba ka sugayno Badbaadiye kaas oo ah Rabbi
Ciise Masiix. **21** Isagu wuxuu beddeli doonaa jidhkeenna
liita inuu u ekaado jidhkiisa ammaanta leh, oo wuxuu ku
beddelayaa xoogga uu isagu ku awoodo inuu wax kastaba
isaga hoosaysiiyo.

4 Sidaas daraaddeed walaalahayga aan jeclahay oo
aan u xiisoonayow, idinku waxaad tihiin farxaddayda
iyo taajkayga. Gacaliyayaalow, xagga Rabbiga saas ugu
xoogaysta. **2** Waxaan waaninayaa Yu'odiya, oo waxaan
waaninayaa Suntukhee inay labadoodu xagga Rabbiga
isku maan ahaadaan. **3** Ka ila shaqeeya oo runta ahow,
waxaan kaa baryayaa inaad dumarkaas caawiso, waayo,
iyaga iyo Kaleemeentos iyo kuwa kaloo ila shaqeeyaba oo
magacyadoodu ku qoran yihiin kitaabka nolosha, waxay
iila dhibtoodeen injiilka aawadiis. **4** Mar kasta Rabbiga ku
faraxsanaada, oo weliba waxaan idin leeyahay, Farxa. **5**
Qabownimadiinna dadka oo dhammu ha ogaado, waayo,
Rabbigu waa soo dhow yahay. **6** Waxba ha ka welwelina,
laakiinse wax kastaba baryadiinna Ilaah ku ogeysiiya tukasho
iyo duco mahadnaqid la jirto. **7** Oo nabadda Ilaah oo
waxgarasho kasta ka sarraysa ayaa waxay qalbiyadiinna
iyo fikirradiinna ku dhawri doontaa Ciise Masiix. **8** Ugu
dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku leeyahay, Wax
kasta oo run ah, iyo wax kasta oo sharaf leh, iyo wax kasta
oo xaq ah, iyo wax kasta oo daahir ah, iyo wax kasta oo
door ah, iyo wax kasta oo wanaag laga sheego, haddii
wanaag ku jiro iyo haddii ammaanu ku jirto, waxyaalahan
ka fiirsada. **9** Idinku sameeya waxyaalihii aad barateen,
oo aad hesheen, oo aad maqasheen, oo aad aniga igu
aragteen; oo Ilaaha nabadduna wuu idinla jiri doonaa. **10**
Laakiin Rabbiga aad baan ugu faraxsanahay inaad haatan
ugu dambaysta mar kale iga fikirteen; taas oo aad ka fikiri
jirteen laakiin aad fursad u weydeen. **11** Ka hadli maayo

baahi, waayo, waxaan bartay inaan raalli ku ahaado hadba
xaaladdii aan ku jiro. **12** Waxaan aqaan saboolnimada,
oo weliba waxaan aqaanna barwaaqada. Meel kasta iyo
wax walba waxaan ku bartay dhergidda iyo gaajadaba,
barwaaqada iyo baahidaba. **13** Wax walba waan ku samayn
karaa gargaarkiisa kan i xoogeeya. **14** Habase yeeshee
si wanaagsan baad yeesheen markaad dhibaatadayda ila
qaybsateen. **15** Idinka qudhiinnuba waad taqaaniin, reer
Filiboyow, in injiilka bilowgiisii markii aan Makedoniya ka
soo kacay aan kiniisaduna ila qaybsan waxa ku saabsan
bixinta iyo helidda, idinkoo keliya mooyaane. **16** Waayo,
xataa markii aan Tesaloniika joogay, idinku mar iyo labaad ii
soo dirteen wixii aan u baahnaa. **17** Ma aha inaan hadiyad
doonayo, laakiin waxaan doonayaa midhaha xaggiinna ku
kordhaya. **18** Laakiinse anigu wax kastaba waan haystaa, oo
waan barwaaqaysanahay. Waan dheregsanahay, waayo,
waxaan Ebafroditos ka helay wixii aad ii soo dirteen, kuwaas
oo ah allabari Ilaah aqbali karo oo uu aad ugu farxo oo caraf
udgoon leh. **19** Ilaahaygu wuu idin siin doonaa wixii aad u
baahan tihiin oo dhan, sida ay tahay hodantinimadiisa xagga
ammaanta Ciise Masiix ku jirta. **20** Haddaba ammaanu
ha u ahaato Ilaaha Aabbeheenna ah weligiis iyo weligiis.
Aamiin. **(aiōn g165)** **21** Igu salaama mid kasta oo ka mid
ah quduusiinta Ciise Masiix. Walaalaha ila joogaa way idin
soo salaamayaan. **22** Quduusiinta oo dhammu way idin soo
salaamayaan, khusuusan kuwa guriga Kaysar jooga. **23**
Nimcada Rabbi Ciise Masiix ha la jirto ruuxiinna.

Kolosay

1 Anigoo ah Bawlos, oo ah rasuulkii Ciise Masiix xagga
doonista Ilaah, iyo walaalkeen Timoteyos, **2** waxaannu
warqaddan u qoraynaa quduusiinta iyo walaalaha aaminka
ah ee Masiixa ku jira oo Kolosay jooga. Nimco ha idinla jirto
iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbeheenna ah. **3** Waxaannu
ku mahadnaqnaa Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise
Masiix, annagoo had iyo goorba idiin soo ducaynayna. **4**
Waxaannu maqalnay rumaysadkiinna xagga Ciise Masiix
iyo jacaylka aad quduusiinta oo dhan u qabtaan, **5** rajada
jannada laydiin dhigay aawadeed, taas oo aad hore ugu
maqasheen hadalka runta ah oo injiilka. **6** Kaasu waa idiin
yimid, xataa siduu ugu yimid dunida oo dhan isagoo midho
dhalaya oo kordhaya, sida uu idinkana midho idiinku dhalayo
oo idiinku kordhayo, tan iyo maalintii aad maqasheen oo aad
ogaateen nimcada Ilaah oo runta ku jirta. **7** Sidaasaad ka
barateen gacaliyeheenna Ebafras oo addoon nala ah, oo
Masiixa u ah midiidin aamin ah aawadeen, **8** kaas oo weliba
noo caddeeyey jacaylkiinna Ruuxa ku jira. **9** Sababtaas
daraaddeed tan iyo maalintii aannu taas maqalnay ma
aannu joojin inaannu idiin soo ducayno. Waxaannu Ilaah idiin
baryaynaa inay idinka buuxsanto aqoonta doonistiisa xagga
xigmadda iyo waxgarashada Ruuxa oo dhan, **10** inaad u
socotaan si Rabbiga istaahisha oo aad wax kasta isaga kaga
farxisaan, idinkoo midho ku soo saaraya shuqul kasta oo
wanaagsan oo ku sii kordhaya aqoonta Ilaah. **11** Weliba
waxaannu Ilaah baryaynaa inaad ku xoogaysataan xoog oo
dhan sida uu yahay itaalka ammaantiisu xagga adkaysashada
iyo dulqaadashada farxaddu la jirto oo dhan. **12** Mahad
baannu u naqaynaa Aabbaha inaga dhigay kuwa istaahila
inay ka qayb qaataan dhaxalka quduusiinta nuurka ku jirta.
13 Isagu waa inaga samatabbixiyey xoogga gudcurka, oo
wuxuu inoo beddelay boqortooyadii Wiilka jacaylkiisa, **14**
kaas oo aynu ku leennahay madaxfurasho ah dembidhaafka.
15 Isagu waa suuraddii Ilaaha aan la arki karin, oo ah curadka
uunka oo dhan; **16** waayo, wax kastaba isagaa uumay,
waxyaalaha samooyinka ku jira, iyo waxyaalaha dhulka
joogaba, waxyaalaha la arki karo iyo waxyaalaha aan la arki
karinba, hadday yihiin carshiyo ama sayidnimo ama madax
ama amarro; wax walba isagaa uumay oo loo uumay. **17** Isagu
wax kastaba wuu ka horreeyaa, oo wax kastaaba isagay
isku haystaan. **18** Oo isagu waa madaxa jidhka, kaas oo ah
kiniisadda, oo isagu waa bilowgii iyo curadka kuwii dhintay
ka kacay, si uu uga horreeyo wax kastaba. **19** Waayo, waxaa
Aabbaha ka farxisay in buuxnaanta oo dhammu ay isaga ku
jirto, **20** iyo inuu isaga wax kastaba xaggiisa kula heshiiyo,
isagoo kula nabday dhiiga iskutallaabtiisa; hadday yihiin
waxyaalaha dhulka jooga ama hadday yihiin waxyaalaha
samooyinka ku jiraba. **21** Idinku waa hore waxaad ahaydeen
kuwo ajanabi laga dhigay, oo maankiinnana cadow baad
ka ahaydeen xagga shuqulladiinna sharka ah, **22** laakiinse
haatan isagu wuxuu idinkula heshiiyey jidhkiisii aadmiga
oo dhintay, inuu isagu hortiisa idin keeno idinkoo quduus
ah oo aan iin iyo eed midna lahayn, **23** haddii aad ku sii
jirtaan iimaanka, oo aad gun iyo xidid adag ku leedihiin, oo
aydnaan ka fogaan rajadii injiilkii aad maqasheen, kaas oo
lagu wacdiyey uunka samada ka hooseeya oo dhan, oo
anigoo Bawlos ah layga dhigay midiidin. **24** Haatan waxaan
ku farxaa xanuunsigayga aan idiin xanuunsado, oo waxaan
dhammaystiraa dhibaatooyinka Masiixa oo jidhkayga ku
dhiman jidhkiisa aawadiis kaasoo ah kiniisadda. **25** Taas
waxaa la iiga dhigay midiidin xagga wakiilnimada Ilaah oo
aniga aawadiin la ii siiyey inaan dhammaan erayga Ilaah
ku wada wacdiyo. **26** Wuxuu ahaa wax aan la garanayn
oo qarsoonaa tan iyo weligiis iyo qarni kasta, laakiinse
haatan waxaa loo muujiyey quduusiintiisa. **(aiōn g165)** **27**
Kuwaas Ilaah baa ku farxay inuu iyaga ogeysiiyo waxa ay
tahay hodantinimada ammaanta qarsoodigan ee ku dhex
jira quruumaha, kaas oo ah Masiixa idinku jira oo ah rajada
ammaanta. **28** Isaga waannu naadinnaa, annagoo nin kasta
waaninayna oo nin kasta wax ku barayna xigmad oo dhan,
inaannu nin walba hor keenno isagoo Masiixa kaamil ku ah.
29 Taas ayaan u hawshoodaa anigoo aad u dadaalaya sida
uu yahay shuqulkiisa si xoog leh igaga dhex shaqeeyaa.

2 Waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan sida weyn oo
aan idiinku dadaalayo idinka iyo kuwa La'odikiya jooga
iyo in alla intii aan arag wejigayga anoo nool; **2** inay
qalbiyadoodu dhiirranaadaan, iyagoo jacayl isugu xidhan, iyo
inay wada helaan hodantinimada hubaasha waxgarashada,
inay ogaadaan qarsoodiga Ilaah, kaas oo ah Masiixa. **3** Isaga
waxaa ku wada qarsoon waxyaalaha qaaliga ah oo dhan
oo ah xigmadda iyo aqoonta. **4** Taas waxaan u leeyahay
inaan ninna idinku khiyaanayn hadal sasabasho ah. **5** In
kastoo aan idinka maqnahay xagga jidhka, weliba waan
idinla joogaa xagga ruuxa, anigoo faraxsan oo fiirinaya
nidaamkiinna iyo adkaanta rumaysadkiinna, xagga Masiixa.
6 Haddaba sidaad u aqbasheen Rabbi Ciise Masiix, ku
socda, **7** idinkoo isaga xidid ku yeeshay oo ku dhismay,
oo rumaysadkiinna ku adkaaday, taas oo ah sidii laydiin
baray, oo aad u mahadnaqa. **8** Iska jira yaan ninna idinku
dhicin faylosofiyadiisa iyo khiyaanadiisa bilaashka ah xagga
caadooyinka dadka iyo waxyaalaha dunida ugu horreeya
oo aan ka iman xagga Masiixa, **9** waayo, buuxnaanta
Ilaahnimada oo dhammu waa ku jirtaa isagoo jidh leh, **10** oo
waa laydin buuxiyey idinkoo ku jira isagoo ah madaxa taaliye
kasta iyo amar kasta. **11** Oo isaga xaggiisaa laydinkaga
guday gudniin aan gacmo lagu samayn markii aad gudniinta
Masiixa ku xoorteen jidhka aadmiga. **12** Idinka waxaa isaga
laydinkula aasay baabtiiska, kaas oo isaga laydinkula soo
kiciyey xagga rumaysadka aad u qabtaan xoogga Ilaah oo
shaqeeya oo isaga kuwii dhintay ka soo sara kiciyey. **13**
Idinkoo ku dhintay xadgudubyadiinnii iyo buuryoqabnimadii
jidhkiinna ayuu weliba isaga idinla soo noolaysiiyey, isagoo
inaga cafiyey xadgudubyadeennii oo dhan. **14** Wuxuu
baabbi'iyey dacwadii inoogu qornayd qaynuunnada oo inaga
geesta ahayd, oo weliba intuu fogeeyey ayuu ku qodbay
iskutallaabta. **15** Isagu hubkuu ka qaaday taliyayaasha iyo
kuwa amarka leh, oo bayaan ayuu u ceebeeyey, isagoo
iyaga kaga guulaysanaya. **16** Haddaba ninna yuusan idinku
xukumin wax ku saabsan cunto ama cabbid ama maalin iid
ah ama bil dhalatay ama maalmaha sabtida, **17** kuwaas
oo ah hooska waxyaalaha iman doona, laakiinse jidhka
waxaa iska leh Masiixa. **18** Ninna yuusan abaalgudkiinna
idinka dulmin isagoo idin oggolaysiinaya is-hoosaysiinta iyo

malaa'ig caabudidda, oo dhex gelaya waxyaalaha uusan
arkin, oo micnela'aan ugu kibraya maankiisa aadmiga, **19** oo
aan xajisanayn Madaxa jidhka oo dhammu wax ka helo,
oo xubnaha iyo seedaha isku haysta, oo kordhinta Ilaah ku
kordha. **20** Haddii aad Masiixa kala dhimateen waxyaalaha
dunida ugu horreeya, maxaad sidii idinkoo dunida ku nool
isaga hoosaysiisaan qaynuunnada, **21** kuwaas oo leh, Ha
qaban, Ha dhadhamin, Ha taaban? **22** Waxyaalahaas oo
dhan ayaa isticmaal ku wada baabba'aya. Qaynuunnadu
waxay ka yimaadeen amarrada iyo cilmiga dadka. **23**
Waxyaalahaasu sida haqiiqada ah waxay leeyihiin muuqasho
xigmad ah xagga caabudidda qof naftiisa ku qasbo iyo is-
hoosaysiinta iyo saxariirinta jidhka, laakiinse iyagu faa'iido
ma leh ay ku hor joogsadaan dherjinta jidhka.

3 Haddaba haddii laydinla soo sara kiciyey Masiix,
doondoona waxyaalaha korka yaal, meesha uu Masiixu
joogo, isagoo fadhiya midigta Ilaah. **2** Ka fikira waxyaalaha
korka yaal, hana ka fikirina waxyaalaha dhulka yaal. **3**
Waayo, idinku waad dhimateen, oo noloshiinnuna Masiixay
kula qarsoon tahay Ilaah. **4** Masiixa oo ah nolosheenna,
markuu soo muuqdo, kolkaasaad idinkuna ammaan kula
soo muuqan doontaan. **5** Haddaba dila xubnihiinna dhulka
yaal, kuwaas oo ah sino, iyo wasakhnimo, iyo kacsi xaaraan
ah, iyo damac shar ah, iyo hunguri xumaan, taas oo
ah sanam caabudid, **6** waxyaalahaas oo daraaddood ay
cadhada Ilaah ugu soo degto carruurta caasinimada. **7**
Kuwaas ayaad waagii hore ku socon jirteen markii aad
waxyaalahaas ku noolaan jirteen. **8** Laakiinse haatan iska
fogeeya waxyaalahan oo dhan, kuwaas oo ah xanaaq, iyo
cadho, iyo xumaan, iyo cay, iyo hadalka ceebta ah oo afkiinna
ka baxa. **9** Been ha isu sheegina, waayo, idinku waad iska
xoorteen dabiicaddii hore iyo falimaheediiba, **10** oo waxaad
huwateen dabiicadii cusbayd taas oo loo cusboonaysiinayo
aqoon sida ay tahay u-ekaanta kan iyada abuuray. **11**
Halkaas ma jiri karaan Gariig ama Yuhuudi, mid gudan
ama mid buuryoqab ah, reer Barbari, ama reer Iskutees,
addoon ama xor; laakiinse Masiixu waa wax walba, oo wax
walba wuu ku jiraa. **12** Haddaba sidaas daraaddeed idinku
sida kuwa Ilaah doortay oo quduuska ah oo la jecel yahay,
huwada qalbi leh naxariis iyo roonaan iyo is-hoosaysiin
iyo qaboobaan iyo dulqaadasho. **13** Midkiinba midka kale
ha u dulqaato oo ha cafiyo, haddii mid ka cabanayo mid
kale; xataa sida Rabbiguba idiin cafiyey, idinkuna sidaas oo
kale yeela: **14** oo waxyaalahaas oo dhan waxaad ka dul
huwataan jacayl, kaas oo ah xidhiidhka kaamilnimada. **15**
Oo nabadda Masiixuna ha ku taliso qalbiyadiinna, taas oo
laysugu kiin yeedhay isku jidh keliya; oo mahadnaqayaal
ahaada. **16** Oo erayga Masiixu ha idiinku jiro si badan xagga
xigmadda oo dhan, idinkoo wax isbaraya oo isku waaninaya
sabuurro iyo heeso ammaan ah iyo gabayo xagga ruuxa,
idinkoo Ilaah ugu gabyaya nimcada qalbiyadiinna ku jirta. **17**
Oo wax alla wixii aad ku samaysaan hadal ama shuqulba,
magaca Rabbi Ciise ku wada sameeya oo Ilaaha Aabbaha
ah ugu mahadnaqa isaga. **18** Dumar yahow, nimankiinna
ka dambeeya sida ay ugu habboon tahay xagga Rabbiga.
19 Nimankow, idinkuna afooyinkiinna jeclaada oo ha ku
qadhaadhoobina. **20** Carruurtoy, waalidkiinna wax kastaba
ku addeeca, waayo, taasu waa ka farxisaa Rabbiga. **21**
Aabbayaashow, carruurtiinna ha ka cadhaysiinina, yeeyan
qalbi jabine. **22** Addoommadow, wax kastaba ku addeeca
kuwa xagga jidhka sayidyadiinna ah; hana ahaanina kuwo
markii loo jeedo oo keliya shaqeeya sida kuwa dadka ka
farxiya, laakiinse ku adeega qalbi daacad ah, idinkoo Rabbiga
ka cabsanaya. **23** Wax alla wixii aad samaysaanba, xagga
qalbiga ka sameeya, sidii idinkoo Rabbiga u samaynaya
oo aan dad aawadiis u samaynayn, **24** idinkoo garanaya
inaad xagga Rabbiga ka heli doontaan abaalgudkii dhaxalka.
Waxaad u adeegtaan Rabbiga Masiixa ah. **25** Waayo, kii
xumaan falaa wuxuu dib u heli doonaa xumaantuu falay,
waayo, dadka looma kala eexdo.

4 Sayidyadow, addoommadiinna siiya waxa xaqa ah oo u
qalma, idinkoo garanaya inaad jannada Sayid ku leedihiin.
2 Haddaba baryada ku sii adkaada, idinkoo ku soo jeeda oo
mahadnaqaya. **3** Oo weliba annagana noo soo duceeya
in Ilaah noo furo albaabka hadalka, si aannu uga hadalno
qarsoodiga Masiixa, kaas oo aan u xidhnahay; **4** inaan u
muujiyo, sida igu waajibka ah inaan uga hadlo. **5** Kuwa
dibadda jooga xaggooda xigmad ku socda, oo wakhtiga
ku faa'iidaysta. **6** Mar kasta hadalkiinnu nimco ha lahaado
isagoo cusbo lagu daray, inaad ogaataan sida idinku waajibka
ah inaad mid kasta ugu jawaabtaan. **7** Axwaalkayga oo dhan
waxaa idiin sheegi doona walaalkeen Tukhikos oo ah gacaliye
iyo midiidin aamin ah oo addoon ila ah xagga Rabbiga.
8 Isagaan idiinku soo diray sababtan daraaddeed, inaad
ogaataan axwaalkayaga iyo inuu qalbiyadiinna dhiirrigeliyo, **9**
oo weliba waxaan isaga la soo diray walaalkeen Oneesimos,
kaas oo ah mid aamin ah iyo gacaliye, oo idinka mid ah.
Iyagu waxay idiinka warrami doonaan waxa meeshan ka
dhacay oo dhan. **10** Waxaa idin soo salaamaya Aristarkhos
oo ila xidhan, iyo Markos oo Barnabas abti u yahay, kaas
oo wax isaga ku saabsan laydinku amray; hadduu idiin
yimaado aqbala. **11** Weliba waxaa idin soo salaamaya
Ciise oo la yidhaahdo Yuustos. Kuwaas oo ka mid ah kuwa
gudan ayaa ah kuwa keliya oo iila shaqeeya boqortooyada
Ilaah, iyagoo ii noqday kuwo i dhiirrigeliyey. **12** Waxaa
kaloo idin soo salaamaya Ebafras, oo idinka mid ah, oo ah
addoonkii Ciise Masiix. Kol kastaba baryadiisa ayuu idiinku
dadaalaa inaad istaagtaan, idinkoo kaamil ah oo aad u huba
doonista Ilaah oo dhan. **13** Waxaan ugu markhaati furayaa
inuu u hawshoodo idinka aawadiin iyo kuwa La'odikiya
jooga iyo kuwa Hi'erabolis jooga aawadood. **14** Waxaa idin
soo salaamaya Luukos oo ah gacaliyaha dakhtarkaa iyo
Deemaas. **15** Walaalaha La'odikiya jooga iyo Numfas, iyo
kiniisadda gurigiisa ku jirta nagu salaama. **16** Warqaddan
markii laydinka dhex akhriyo, haddana ha laga dhex akhriyo
kiniisadda reer La'odikiya, oo idinkuna akhrista warqadda
aad La'odikiya ka heli doontaan. **17** Oo Arkhibbos waxaad
ku tidhaahdaan, Adeegiddii xagga Rabbiga oo aad heshay,
ku dadaal inaad dhammaysid. **18** Anigoo Bawlos ah ayaa
salaantan gacantayda ku qoraya. Xusuusta xidhnaantayda.
Nimco ha idinla jirto.

1 Tesaloniika

1 Annagoo ah Bawlos iyo Silwanos iyo Timoteyos waxaannu
warqaddan u qoraynaa dadka Tesaloniika kiniisaddooda
oo ku jirta Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
Nimco ha idinla jirto iyo nabadu. **2** Had iyo goorba Ilaah
baannu idiinku mahadnaqnaa kulligiin, annagoo baryadayada
idinku xusuusanayna. **3** Waxaannu joogsila'aan Ilaaheenna
oo ah Aabbeheenna hortiis ku xusuusannaa shuqulka
rumaysadkiinna iyo hawsha jacaylkiinna iyo dulqaadashada
rajadiinna ee ku jira Rabbigeenna Ciise Masiix. **4** Annagu
waannu og nahay, walaalaha Ilaah jecel yahayow, in Ilaah
idin doortay, **5** waayo, injiilkayagu idiinkuma iman hadal
oo keliya, laakiinse wuxuu kaloo idiinku yimid xoog iyo
Ruuxa Quduuska ah iyo hubaal badan. Waad garanaysaan
caynkaannu dhexdiinna ku ahayn idinka aawadiin. **6** Oo
waxaad noqoteen kuwo ku dayda annaga iyo Rabbigaba,
idinkoo ereyga ku helay dhib badan iyo farxadda Ruuxa
Quduuska ah. **7** Sidaas daraaddeed masaal baad u noqoteen
kuwa rumaystay oo Makedoniya iyo Akhaya jooga oo dhan.
8 Waayo, ereygii Rabbigaa idinka dhawaaqay, mana aha
Makedoniya iyo Akhaya dhexdooda oo keliya, laakiinse
rumaysadkiinna xagga Ilaah wuxuu gaadhay meel kasta;
oo sidaas daraaddeed uma aannu baahnin inaannu wax
nidhaahno. **9** Waayo, iyaguba waxay ka warramaan wax
nagu saabsan oo ah sidaannu idiinku soo galnay, iyo sidaad
sanamyadii uga jeesateen oo Ilaah ugu soo jeesateen, inaad
u adeegtaan Ilaaha nool oo runta ah, **10** oo aad samada ka
sugtaan Wiilkiisa uu kuwii dhintay ka soo sara kiciyey oo ah
Ciisaha inaga samatabbixinaya cadhada imanaysa.

2 Waayo, walaalayaalow, waxaad og tihiin imaatinkayagii
aannu idiin nimid inuusan noqon mid aan waxtar lahayn.
2 Laakiinse annagoo awil aad ugu xanuunsannay oo
lanagu ceebeeyey Filiboy, sidaad og tihiin, waxaannu ku
dhiirranaannay Ilaaheenna inaannu injiilka Ilaah idiin sheegno
annagoo dhib badan ku jirna. **3** Waayo, waanadayadu
kama iman qalad ama wasakh ama khiyaano, **4** laakiinse
siduu Ilaah noogu bogay inuu nagu ammaaneeyo injiilka,
sidaasaannu u hadalnaa, mana aha inaannu dadka ka
farxinno, laakiinse inaannu ka farxinno Ilaaha qalbigayaga
imtixaama. **5** Sidaad og tihiin, marnaba kuma aannu
isticmaalin hadal sasabasho ah ama damacnimo qarsoon, oo
taas Ilaah baa marag ka ah. **6** Dadka xaggiisana ammaan
kama aannu doondoonin, ama xaggiinna ha noqoto, ama
xagga dad kale, in kastoo aan culaab idinku noqon kari
lahayn, annagoo ah rasuulladii Masiixa. **7** Laakiin dhexdiinna
waxaannu idiinku roonayn sida mid carruurteeda nuujisa ay
iyaga u dhaqaalayso. **8** Sidaas daraaddeed, annagoo aad
idiin jecel, ayaannu ku faraxnay inaannu wax idin siinno,
mana aha injiilka Ilaah oo keliya, laakiinse xataa naftayada,
maxaa yeelay, waxaad noo noqoteen kuwo aan jecel nahay.
9 Waayo, waad xusuusan tihiin, walaalayaalow, sidaannu
dhib iyo daal ugu shaqaynay habeen iyo maalinba, inaannan
midkiinna culaysin, oo waxaannu idinku wacdinnay injiilka
Ilaah. **10** Idinkuna markhaati baad ka tihiin, Ilaahna wuu
ka yahay, sidaannu daahir iyo xaq iyo ceebla'aan kula
macaamiloonnay kuwiinna rumaysan. **11** Sidaad og tihiin
waxaannu midkiin kastaba kula macaamiloonnay sida aabbe
carruurtiisa ula macaamiloodo, annagoo idin waaninayna oo
idin dhiirigelinayna oo idiin markhaati furayna, **12** inaad u
socotaan si istaahisha Ilaaha idiinku yeedhay boqortooyadiisa
iyo ammaantiisa. **13** Oo sababtaas daraaddeed ayaannu
joogsila'aan Ilaah ugu mahadnaqnaa in, markii aad naga
hesheen ereygii Ilaah oo aad naga maqasheen, aydnaan
u aqbalin sidii dad hadalkiis laakiin siduu run u yahay
ereygii Ilaah oo haddana idinka dhex shaqeeya kuwiinna
rumaysan. **14** Waayo, walaalayaalow, waxaad noqoteen
kuwo ku dayday dadka kiniisadaha Ilaah oo Yahuudiya
jooga, kuwaas oo ah kuwa Ciise Masiix, maxaa yeelay,
idinkuna waxaad dadkiinna ka hesheen dhibtaas oo kale,
siday iyaguba uga heleen Yuhuudda, **15** oo ah kuwii dilay
Rabbi Ciise iyo nebiyadiiba, oo annagana dibadda noo eryay,
oo aan Ilaah ka farxin, dadka oo dhanna ka geesta ah.
16 Oo waxay noo diidaan inaannu dadka aan Yuhuudda
ahayn la hadalno inay badbaadaan. Sidaasay mar walba
dembiyadooda u dhammaystiraan, laakiin ugu dambaysta
cadhada waa ku dul degtay. **17** Laakiin, walaalayaalow,
annagoo wakhti yar lanaga kiin qaaday, xagga isla-joogidda
ee ayan ahayn xagga qalbiga, aad iyo aad baannu ugu
dadaalnay inaannu wejigiinna aragno, annagoo xiiso weyn
u qabna; **18** waayo, waannu jeclaan lahayn inaannu idiin
nimaadno, anigoo Bawlos ah mar iyo lababa waan jeclaa,
laakiinse Shayddaan baa naga hor joogsaday. **19** Maxaa
yeelay, waa ayo rajadayada iyo farxaddayada iyo taajka
faanidda oo ahaan doona Rabbigeenna Ciise Masiix hortiisa
goortuu yimaado? Sow idinka ma aha? **20** Waa idinka
faankayaga iyo farxaddayaduba.

3 Sidaas daraaddeed markii aannu is-hayn kari waynay,
way nala wanaagsanayd inaannu keliyahaantayo Ateenay
ku hadhno; **2** oo waxaannu idiin soo dirnay walaalkayo
Timoteyos, oo ah midiidinka Ilaah xagga injiilka Masiixa, inuu
idin xoogeeyo oo idin dhiirrigeliyo xagga rumaysadkiinna, **3**
inaan dhibaatooyinkani ninna dhaqdhaqaajin, waayo, idinka
qudhiinnuba waad ogsoon tihiin in tan lanoo doortay. **4**
Waayo, markii aannu idinla joognay, horaannu idiinku sii
sheegnay inaannu dhibtoonayno; waana sida ay noqotay,
idinkuna waad og tihiin. **5** Sababtaas daraaddeed markii
aan is-hayn kari waayay, waxaan idiinku soo cid diray inaan
rumaysadkiinna ogaado, waaba intaasoo kii wax jirrabi
jiray idin jirrabay oo hawshayadii wax aan waxtar lahayn
noqotaye. **6** Laakiinse haatan markii Timoteyos nooga
kiin yimid, wuxuu noo keenay warka wanaagsan oo ku
saabsan rumaysadkiinna iyo jacaylkiinna, iyo inaad kol kasta
si wanaagsan noo xusuusataan idinkoo xiiso u qaba inaad na
aragtaan sida aannu annaguba xiiso ugu qabno inaannu idin
aragno; **7** sababtaas daraaddeed, walaalayaalow, dhibkayagii
iyo qaxarkayagii oo dhan waxaannu kaga qalbi qabownay
xaggiinna, rumaysadkiinna aawadiis; **8** maxaa yeelay,
haatan annagu waa nool nahay haddaad xagga Rabbiga ku
xoogaysataan. **9** Waayo, mahad intee le'eg baannu Ilaah ugu
naqi karnaa idinka aawadiin iyo farxaddii oo dhan oo aannu
ku faraxnay Ilaahayaga hortiisa idinka aawadiin? **10** Habeen
iyo maalinba aad iyo aad baannu Ilaah u baryaynaa inaannu

wejigiinna aragno oo aannu dhammaystirno waxa ka dhiman
rumaysadkiinna. **11** Haddaba Ilaaha ah Aabbeheenna iyo
Rabbigeenna Ciise qudhiisu jidkayaga xaggiinna ha ku
soo toosiyeen. **12** Rabbigu ha idiin kordhiyo oo ha idiin
badiyo jacaylka midkiinba midka kale u qabo iyo dadka
kale oo dhanba, sida aan annaguba idiin jecel nahay, **13**
inuu xoogeeyo qalbiyadiinna iyagoo aan ceeb lahayn oo
quduusnimo ku jira Ilaaheenna oo ah Aabbeheenna hortiisa,
goortii Rabbigeenna Ciise la yimaado quduusiintiisa oo dhan.

4 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaannu idinku
baryaynaa oo idinku waaninaynaa Rabbi Ciise, sidaad
nooga hesheen sidii waajibka idinku ahayd inaad u socotaan
oo Ilaah uga farxisaan, in sidaad ku socotaan, aad si ka
badan u socotaan. **2** Waayo, amarradii aan Rabbi Ciise
idinku siinnay waad og tihiin. **3** Maxaa yeelay, doonista Ilaah
waxaa weeyaan inaad quduus ahaataan oo aad sino ka
fogaataan, **4** in midkiin kastaaba garto siduu weelkiisa ugu
hayn lahaa quduusnaan iyo maamuus, **5** mana aha inuu
hammadda damaca xaaraanta ah ku socdo sida dadka aan
Ilaah aqoonin; **6** inaan ninna xadgudbin oo walaalkiis xaalkan
ku xumayn, maxaa yeelay, Rabbigu waa mid ka aarguda
waxyaalahan oo dhan sidaannu mar hore idiinku dignay oo
idiinku sii sheegnay. **7** Waayo, Ilaah wasakhnimo inooguma
yeedhin, laakiinse wuxuu inoogu yeedhay quduusnaan.
8 Sidaas daraaddeed kii diidaa, dad ma diido, wuxuuse
diidaa Ilaaha idin siiya Ruuxiisa Quduuska ah. **9** Laakiinse
xagga jacaylka walaalaha loo qabo uma aad baahnidin in
wax laydiin soo qoro, maxaa yeelay, idinka qudhiinnaba
Ilaah baa idin baray in midkiinba midka kale jeclaado.
10 Waayo, sidaasaad jeceshihiin kulli walaalaha jooga
Makedoniya oo dhan. Laakiin waxaannu idinku waaninaynaa,
walaalayaalow, inaad intaas aad uga sii badisaan, **11** oo
aad u dadaashaan inaad nabdoonaataan, oo aad dantiinna
ku joogtaan oo aad gacmihiinna ku shaqaysaan, sidaannu
idinkugu amarnay; **12** inaad sida idiin eg ugu socotaan xagga
kuwa dibadda jooga, oo aydnaan waxba u baahnaan. **13**
Laakiin walaalayaalow, dooni mayno inaad jaahil ka ahaataan
waxa ku saabsan kuwii dhintay ee waxaannu doonaynaa
inaydnaan calool xumaan sida kuwa kale oo aan rajo lahayn.
14 Waayo, haddaynu rumaysan nahay in Ciise dhintay oo
haddana soo sara kacay, de sidaas oo kalaa kuwii Ciise
rumaysnaa oo dhintay Ilaah la keeni doonaa isaga. **15**
Waayo, tan waxaannu idiinku leennahay ereyga Rabbiga in
kuweenna nool oo hadha ilaa imaatinka Rabbiga, sinaba
ugama hor mari doonno kuwii dhintay. **16** Maxaa yeelay,
Rabbiga qudhiisu samaduu kala soo degi doonaa qaylo iyo
codka malaa'igta sare iyo buunka Ilaah, kolkaasay kuwii
Masiixa rumaysnaa oo dhintay horta soo kici doonaan, **17**
dabadeedna kuweenna nool oo hadha ayaa iyaga kor loola
qaadi doonaa daruuraha dhexdooda inaynu Rabbiga hawada
kula kulanno, oo sidaasaynu Rabbiga weligeen ula joogi
doonnaa. **18** Sidaas daraaddeed hadalladan midkiinba midka
kale ha ugu qalbi qabowjiyo.

5 Walaalayaalow, uma baahnidin in laydiin soo qoro wax
ku saabsan wakhtiyada iyo xilliyada. **2** Waayo, idinka
qudhiinnuba qummaati baad u garanaysaan inay maalinta
Rabbigu u imanayso sida tuug habeen u yimaado. **3** Markay
leeyihiin, Waa nabad iyo salaamad, kolkaasaa filashola'aan
halaaggu u qaban doonaa sida fooshu naag uur leh u
qabato; iyaguna sinaba ugama baxsan doonaan. **4** Laakiinse
idinku, walaalayaalow, gudcur kuma jirtaan in maalintaasu
sida tuug idiin qabato. **5** Waayo, kulligiin waxaad tihiin
carruurta nuurka iyo carruurta maalinnimada, innagu ma nihin
kuwa habeennimada iyo gudcurka; **6** sidaas daraaddeed
yeynan seexan sida kuwa kale yeelaan, laakiinse aan soo
jeedno oo aan feeyignaanno. **7** Waayo, kuwa seexdaa
habeenkay seexdaan, kuwa sakhraamaana habeenkay
sakhraamaan. **8** Laakiin innagoo kuwa maalinta ah aan
feeyignaanno, oo gashanno hubka laabta oo rumaysadka
iyo jacaylka ah iyo koofiyadda rajada badbaadada ah. **9**
Waayo, Ilaah inooma uu dooran cadhada, laakiinse wuxuu
inoo doortay inaynu ku badbaadno Rabbigeenna Ciise
Masiix, **10** kan inoo dhintay, inaynu la wada noolaanno
isaga, haddaynu nool nahay iyo haddaynu dhimannoba. **11**
Sidaas daraaddeed midkiinba midka kale ha dhiirrigeliyo oo
ha dhiso sidaad yeelaysaan oo kale. **12** Laakiinse waxaannu
idinka baryaynaa, walaalayaalow, inaad maamuustaan kuwa
idinku dhex hawshooda, oo xagga Rabbiga idinkaga sarreeya
oo idinla taliya; **13** oo aad iyaga aad iyo aad jacayl ugu
derejaysaan shuqulkooda aawadiis. Nabad ku wada jooga.
14 Oo waannu idin waaninaynaa, walaalayaalow, Kuwa si
aan hagaagsanayn u socda la taliya, oo kuwa qalbi jabay
dhiirigeliya, oo kuwa itaalka yar garab siiya, oo dadka oo
dhanna u dulqaata. **15** Iska jira inaan midkiinna midka kale
shar shar uga celin; laakiinse kol kasta wax wanaagsan ha
ugu dadaalo, oo dadka oo dhanna ha ugu dadaalo. **16** Had
iyo goorba farxa. **17** Joogsila'aanna tukada. **18** Wax walbana
mahad ka naqa, waayo, taasu waxay idiin tahay doonista
Ilaah xagga Ciise Masiix. **19** Ruuxa ha deminina. **20** Wax sii
sheegiddana ha quudhsanina. **21** Wax walba tijaabiya, waxa
fiicanna xajiya. **22** Wax kasta oo shar u egna ka fogaada. **23**
Ilaaha nabadda qudhiisu quduus ha idinka wada dhigo, oo
ruuxiinna iyo naftiinna iyo jidhkiinna dhammaan ha la wada
ilaaliyo, iyagoo ceeb la' markii Rabbigeenna Ciise Masiix
yimaado. **24** Kan idiin yeedhaa waa aamin, wuuna samayn
doonaa. **25** Walaalayaalow, noo soo duceeya. **26** Walaalaha
oo dhanna dhunkasho quduus ah ku salaama. **27** Rabbigaan
idinku dhaarinayaaye, Warqaddan ha loo akhriyo walaalaha
oo dhan. **28** Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla
jirto.

2 Tesaloniika

1 Annagoo ah Bawlos iyo Silwanos iyo Timoteyos waxaannu
warqaddan u qoraynaa dadka Tesaloniika kiniisaddooda
oo ku jirta Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
2 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha
Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix. **3** Waxaa nagu
waajib ah, walaalayaalow, inaannu mar walba aawadiin
Ilaah ugu mahadnaqno, sida noo eg, maxaa yeelay,
rumaysadkiinnu aad buu u kordhayaa, jacaylka aad kulligiin
isu qabtaanna waa badnaanayaa. **4** Sidaas daraaddeed
waxaannu idinku faannaa kiniisadaha Ilaah dhexdooda,
waana dulqaadashadiinna iyo rumaysadkiinna aad ku dhex
leedihiin silecyada iyo dhibaatooyinka aad u adkaysataan
oo dhan. **5** Taasu waxay muujisaa xukunka xaqa ah ee
Ilaah, in laydinku tiriyo kuwo istaahila boqortooyada Ilaah,
tan aad daraaddeed u xanuunsataan. **6** Waayo, xagga Ilaah
waa xaq inuu dhib ugu abaalgudo kuwa idin dhiba, **7** iyo
inuu kuwiinna la dhibay nala kiin nasiyo markii Rabbi Ciise
samada ka muuqdo, isagoo wata malaa'igaha xooggiisa **8**
oo dab ololaya ku jira, oo ka aargudanaya kuwa aan Ilaah
aqoon iyo kuwa aan addeecin injiilka Rabbigeenna Ciise
Masiix. **9** Waxaa lagu ciqaabi doonaa halaag weligiis ah, oo
waxaa laga gooyn doonaa Rabbiga hortiisa iyo ammaanta
xooggiisa, **(aiōnios g166)** **10** markuu yimaado maalintaas in
isaga lagu ammaano quduusiintiisa oo lagula yaabo kuwii
rumaystay oo dhan, maxaa yeelay, markhaatifurkayagii aan
idiin sheegnay waa la rumaystay. **11** Sababtaas daraaddeed
mar walba waannu idiin ducaynaa in Ilaaheen idinka dhigo
kuwa istaahila yeedhistiisa oo uu xoog ku dhammeeyo doonis
kasta oo wanaag ah iyo shuqulka rumaysadka, **12** in magaca
Rabbi Ciise dhexdiinna lagu ammaano, idinkana in laydinku
dhex ammaano isaga, sida nimcada Ilaaheenna iyo Rabbi
Ciise Masiix ay tahay.

2 Xagga Rabbi Ciise Masiix imaatinkiisa iyo ururkeenna
aynu la kulmi doonno isaga, waxaannu idinka baryaynaa,
walaalayaalow, **2** inaan caqligiinnu dhaqso u qasmin ama
aydnaan ku argaggixin ruux, ama hadal, ama warqad
sida mid annagu aannu soo dirnay, sidii iyadoo maalintii
Rabbigu hadda joogto. **3** Sinaba yaan laydiin khiyaanayn,
waayo, maalintaasu ma iman doonto ilamaa horta Ilaah
laga fallaagoobo, oo la muujiyo ninka dembiga oo ah wiilka
halaagga, **4** kan ka geesta ah oo iska sarraysiiya wax alla
waxa Ilaah la yidhaahdo oo dhan iyo waxa la caabudo oo
dhan, oo sidaasuu u dhex fadhiistaa macbudka Ilaah isagoo
qudhiisu Ilaah iska dhigaya. **5** Miyeydnaan xusuusnayn
inaan waxyaalahan idiin sheegay markii aan weli idinla
joogay? **6** Haatan waad garanaysaan waxa joojinaya in
isaga wakhtigiisa la muujiyo. **7** Waayo, qarsoodiga dembigu
haatan waa shaqaynayaa, laakiin kan haddeer joojinayaa
wuxuu joojinayaa ilaa jidka laga qaado isaga. **8** Markaas
waxaa la muujin doonaa sharcilaawaha, kan Rabbi Ciise ku
halligi doono neefta afkiisa, oo imaatinka muuqashadiisa uu
ku baabbi'in doono. **9** Kaas imaatinkiisu waa sida shuqul
Shayddaan oo leh xoog iyo calaamooyin iyo cajaa'ibyo
been ah oo dhan, **10** iyo khiyaanada xaqdarrada oo dhan.
Waxaana leh kuwa lumaya, maxaa yeelay, waxay diideen
inay runta jeclaadaan oo ay sidaas u badbaadaan. **11** Oo
sababtaas daraaddeed ayaa Ilaah ugu soo diraa wax qalad
kaga dhex shaqeeya si ay been u rumaystaan, **12** in kuwa
aan runta rumaysan, laakiinse xaqdarrada ku farxay, kulligood
la wada xukumo. **13** Laakiin waxaa nagu waajib ah inaannu
mar walba aawadiin Ilaah ugu mahadnaqno, walaalayaasha
Rabbigu jecel yahayow, waayo, waxaa Ilaah bilowgii idiin
doortay badbaado ka timaada Ruuxa quduus idinka dhigaya,
iyo rumaysadka runta, **14** tan uu idiinku yeedhay injiilkayaga
inaad heshaan ammaanta Rabbigeenna Ciise Masiix. **15**
Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, xoogaysta, oo cilmigii
laydin baray xajista, ha noqoto wixii hadal laydinku baray
ama wixii warqaddayada laydinku baraye. **16** Rabbigeenna
Ciise Masiix qudhiisa iyo Ilaaha Aabbeheen ah, kan ina
jeclaaday oo nimcadiisa inagu siiyey dhiirranaanta weligeed
ah iyo rajada wanaagsan, **(aiōnios g166)** **17** qalbiyadiinna ha
dhiirrigeliyo oo ha ku xoogeeyo shuqul iyo hadal walba oo
wanaagsan.

3 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku leeyahay,
Noo soo duceeya in ereyga Rabbigu dhaqso u faafo
oo loo ammaano sida dhexdiinna loogu ammaano, **2** oo
lanaga badbaadiyo dadka qalloocan oo sharka ah, waayo,
rumaysad lama wada laha. **3** Laakiinse Rabbigu waa
aamin; wuuna idin xoogayn doonaa, sharkana wuu idinka
ilaalin doonaa. **4** Xaggiinnana Rabbiga waannu aaminsan
nahay inaad samaysaan oo aad samayn doontaan wixii
aannu idinku amarno. **5** Rabbigu qalbiyadiinna ha ku
toosiyo jacaylka Ilaah iyo dulqaadashada Masiixa. **6** Hadda
walaalayaalow, waxaannu magaca Rabbigeenna Ciise Masiix
idinku amraynaa inaad ka fogaataan walaal kasta oo si aan
hagaagsanayn u socda oo aan ku soconayn cilmigii ay naga
heleen. **7** Waayo, idinka qudhiinnuba waad garanaysaan
sida idinku waajibka ah inaad nagu dayataan; waayo, si
aan hagaagsanayn uma aannu socon markaannu idin dhex
joognay. **8** Ninnana kama aannu cunin kibis aannan wax
ka bixin, laakiin dhib iyo daal ayaannu ku shaqaysannay
habeen iyo maalinba inaannan midkiinna culaysin; **9** mana
aha inaannan amar u lahayn, laakiinse waa inaannu masaal
idiin noqonno oo aad nagu dayataan. **10** Waayo, xataa
markaannu idinla joognay, waxaannu idinku amarnay, Mid
hadduusan doonayn inuu shaqeeyo yuusan waxba cunin. **11**
Laakiin waxaannu maqalnay inay idin dhex joogaan kuwo
si aan hagaagsanayn u socda oo aan innaba shaqayn,
laakiin axwaalka dadka kale faraggeliya. **12** Kuwa caynkaas
ah waxaannu Rabbi Ciise Masiix ku amraynaa oo ku
waaninaynaa inay xasilloonaan ku shaqaystaan oo kibistooda
cunaan. **13** Idinkuse, walaalayaalow, wanaagfallidda ha
ka qalbi jabina. **14** Haddii nin addeeci waayo waxaannu
warqaddan ku qornay, ninkaas iska jira oo ha raacina si uu
isugu yaxyaxo. **15** Weliba sida cadow ha ula macaamiloonina,
laakiin sida walaalkiin u waaniya. **16** Haddaba Rabbiga
nabadda qudhiisu mar walba si kasta nabad ha idiin siiyo.
Rabbigu kulligiin ha idinla jiro. **17** Anigoo Bawlos ah
ayaan salaantan gacantayda ku qorayaa; waana u calaamo
warqad kasta oo tayda ah. Sidaasaan u qoraa. **18** Nimcada
Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto kulligiin.

1 Timoteyos

1 Anigoo Bawlos ah oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah
amarka Ilaaha Badbaadiyeheenna ah iyo Ciise Masiix oo
rajadeenna ah, **2** waxaan warqaddan u qorayaa Timoteyos oo
xagga iimaanka ku ah wiilkayga runta ah. Nimco iyo naxariis
iyo nabadu ha kaaga yimaadeen Ilaaha Aabbaha ah iyo
Rabbigeenna Ciise Masiix. **3** Sidaan kugu waaniyey markaan
Makedoniya tegayay ayaan haatanna kugu waaninayaa
inaad Efesos sii joogtid oo aad kuwo ku amartid inayan cilmi
kale dadka barin, **4** ama ayan dhegaysanin sheekooyin iyo
abtirsiinyada aan dhammaadka lahayn oo keena su'aalo
intay hor marin lahaayeen talada Ilaah oo rumaysadka ku
jirta. **5** Laakiin amarka dhammaadkiisu waa jacayl ka soo
baxa qalbi daahir ah iyo niyo wanaagsan iyo rumaysad aan
labaweji lahayn. **6** Waxyaalahan qaar baa seegay, oo waxay
ku leexdeen hadal aan micne lahayn, **7** oo waxay doonayaan
inay noqdaan macallimiinta sharciga in kastoo ayan garanayn
waxay yidhaahdaan ama waxay ku xaqiiqeeyaan. **8** Waxaynu
og nahay in sharcigu wanaagsan yahay haddii loo isticmaalo
si sharciga ku qumman. **9** Sidaynu u og nahay, sharciga
looma samayn nin xaq ah, laakiin waxaa loo sameeyey
sharcilaawayaasha, iyo caasiyiinta, iyo cibaadalaawayaasha,
iyo dembilayaasha, iyo kuwa aan quduuska ahayn, iyo kuwa
nijaasta ah, iyo kuwa aabbahood dila, iyo kuwa hooyadood
dila, iyo gacankudhiiglayaasha, **10** iyo kuwa sinaysta, iyo
khaniisiinta, iyo kuwa dadka xada, iyo beenlowyada, iyo
kuwa beenta ku dhaarta, iyo hadday jiraan wax kaleeto oo
ka gees ah cilmiga runta ah, **11** oo ah sida injiilka ammaanta
Ilaaha barakada leh oo laygu ammaaneeyey. **12** Waxaan
ku mahadnaqayaa kan xoogga i siiyey oo ah Rabbigeenna
Ciise Masiix, waayo, wuxuu igu tiriyey mid aamin ah intuu
hawshiisa ii doortay, **13** in kastoo aan hore u ahaan jiray
mid dadka caaya oo silciya, oo dhiba, laakiin waa la ii
naxariistay, waayo, aqoonla'aan baan ku sameeyey, anigoo
aan rumaysanayn. **14** Nimcada Rabbigeenna waxay aad
iyo aad ula badatay rumaysadka iyo jacaylka ku jira Ciise
Masiix. **15** Hadalkanu waa run, waana mid istaahila in la
wada aqbalo, in Ciise Masiix dunida u yimid inuu badbaadiyo
dembilayaasha anoo ah kan ugu daran. **16** Laakiin sababtaas
daraaddeed waa la ii naxariistay in, anigoo ah kan ugu daran,
Ciise Masiix iga muujiyo dulqaadashadiisa oo dhan, inaan
masaal u noqdo kuwa hadda dabadeed isaga rumaysan
doona inay nolol weligeed ah helaan. **(aiōnios g166)** **17**
Boqorka daa'imiska ah, oo aan dhiman karin, oo aan la
arki karin, oo ah Ilaaha keligiis ah, maamuus iyo ammaanu
ha u ahaadeen weligiis iyo weligiis. Aamiin. **(aiōn g165)**
18 Wiilkaygii Timoteyosow, waxaan kugu ammaanaynayaa
amarkan oo ah sidii waxyaalihii hore laguugu sheegay, inaad
iyaga dagaal wanaagsan ku dagaallantid, **19** adigoo haysta
iimaan iyo qalbi wanaagsan. Waxyaalahaas dadka qaarkood
way iska tuureen, oo waxay iimaankooda ka dhigeen sida
doonni burburtay. **20** Waxaana ka mid ah Humenayos iyo
Aleksanderos, oo aan Shayddaan u dhiibay si ay u bartaan
inayan wax caayin.

2 Sidaas daraaddeed ugu horraysta waxaan kugu
waaninayaa inaad Ilaah u baridid, oo aad u tukatid, oo
aad u ducaysid, oo aad u mahadnaqdid dadka oo dhan, **2**
khusuusan boqorrada iyo kuwa amarka lehba, inaynu nolol
xasilloon oo nabdaysan ku noolaanno, innagoo si walba
cibaado iyo maamuus u leh. **3** Taasu way wanaagsan tahay,
waana mid Ilaaha Badbaadiyeheenna ahu aqbali karo. **4**
Wuxuu doonayaa in dadka oo dhammu badbaado oo ay runta
gartaan. **5** Waayo, waxaa jira Ilaah keliya iyo dhexdhexaadiye
keliya oo u dhexeeya Ilaah iyo dadka, waana ninka Ciise
Masiix ah, **6** oo naftiisii dadka oo dhan furashadooda u
bixiyey, oo wakhtigiisii qummanaa loo markhaati furay. **7**
Taas daraaddeed baa layga dhigay inaan noqdo mid wax
wacdiya oo rasuul ah oo macallin dadka aan Yuhuudda
ahayn ugu ah iimaan iyo run. Taasu waa runtay, oo been
sheegi maayo. **8** Taas daraaddeed waxaan doonayaa in
raggu meel walba ku tukado iyagoo gacmo quduus ah kor
u qaadaya oo aan cadho iyo muran lahayn. **9** Sidaas oo
kalena naaguhu waa inay, iyagoo xishoonaya oo digtoon,
isku sharraxaan dhar qof xishood leh ku habboon, oo ayan
isku sharraxin timo tidcan, iyo dahab ama luul ama dhar qaali
ah. **10** Laakiinse ha isku sharraxeen shuqullo wanaagsan oo
u eg dumarka cibaadada qira. **11** Naagtu aamusnaan wax
ha ku barato iyadoo isdambaysiinaysa. **12** Laakiin naagna u
fasixi maayo inay nin wax barto ama ay ka xukun sarrayso,
inay aamusnaato mooyaane. **13** Waayo, markii hore Aadan
baa la sameeyey, dabadeedna Xaawa. **14** Aadanna lama
khiyaanayn, laakiin naagtii baa inta la khiyaaneeyey waxay
noqotay mid xadgudubtay. **15** Laakiinse waxay ku badbaadi
doontaa carruurdhalidda, hadday ku sii socdaan rumaysad
iyo jacayl iyo quduusnaan iyagoo digtoon.

3 Hadalku waa run, Haddii nin doonayo shuqulka
hoggaamiyaha kiniisadda, shuqul wanaagsan buu
doonayaa. **2** Sidaas daraaddeed hoggaamiyaha kiniisaddu
waa inuu ahaado mid aan ceeb lahayn, oo naag keliya
qaba, oo feeyigan, oo digtoon, oo sharaf leh, oo martida
soo dhoweeya, oo ku wanaagsan waxbaridda; **3** oo uusan
sakhraan noqon, oo uusan gacan fududaan, laakiin waa inuu
noqdo mid tudhid badan, oo uusan ilaaq lahayn, oo uusan
lacag jeclayn. **4** Waa inuu ahaado mid gurgiisa si wanaagsan
ugu taliya, oo carruurtiisu ka dambeeyaan oo maamuusaan.
5 Laakiin nin hadduusan garanayn si uu gurigiisa ugu taliyo,
sidee buu kiniisadda Ilaah u xanaanayn doonaa? **6** Waa
inuusan ahaan mid dhowaan rumaystay, waaba intaasoo
intuu kibro uu Ibliiska xukunkiisa ku dhacaaye. **7** Weliba
waa inuu markhaati wanaagsan ka helo kuwa dibadda ah,
waaba intaasoo uu ku dhacaa cay iyo dabinka Ibliiska.
8 Sidaas oo kalena caawiyayaasha kiniisaddu waa inay
ahaadaan dad la maamuuso oo ayan noqon laba-hadallayaal,
oo ayan khamri badan cabbin, oo ayan faa'iidada ceebta
ah jeclaan. **9** Waa inay qarsoodiga iimaanka qalbi daahir
ah ku haystaan. **10** Kuwaas marka hore ha la tijaabiyo,
dabadeedna sida iyagoo ah caawiyayaasha kiniisadda ha
u adeegeen hadday eed la' yihiin. **11** Sidaas oo kale
dumarkuna waa inay digtoonaadaan oo ayan ahaan kuwa
wax xanta. Waa inay feeyignaadaan, oo ay wax walba aamin
ku ahaadaan. **12** Caawiyayaasha kiniisaddu mid kastaaba
naag keliya ha guursado, hana noqdeen kuwo si wanaagsan
ugu talinaya carruurtooda iyo guryahooda. **13** Waayo, kuwa

sida iyagoo ah caawiyayaasha kiniisadda si wanaagsan ugu
adeega, waxay nafsaddooda u helaan derejo wanaagsan iyo
dhiirranaan badan oo ay iimaanka Ciise Masiix ku dhiirran
yihiin. **14** Waxaan rajaynayaa inaan dhowaan kuu imaado,
laakiin waxaan waxyaalahan kuugu soo qorayaa, **15** in,
haddii aan wax badan raago, aad ogaato sida waajibka
ah oo loogu camal fali lahaa guriga Ilaah dhexdiisa, oo ah
kiniisadda Ilaaha nool iyo tiirka iyo aasaaska runtaa. **16** Oo
muranla'aan qarsoodiga cibaadadu waa weyn yahay. Isaga
jidh baa lagu muujiyey, oo ruux baa xaq laga caddeeyey,
malaa'iguhuna way arkeen, quruumahana waa laga dhex
wacdiyey, dunidana waa laga rumaystay, ammaanna kor baa
loogu qaaday.

4 Laakiin Ruuxu bayaan buu u sheegayaa in wakhtiga
ugu dambaysta qaar ka fogaan doono iimaanka, iyagoo
dhegaysanaya ruuxaxa khiyaaneeya iyo cilmiyada jinniyada,
2 oo waxay kaga fogaan doonaan labawejiilenimada dadka
beenta ku hadla oo qalbigooda la gubay sida isagoo bir
kulul lagu dhejiyey. **3** Waxay diidaan in la guursado, oo
amraan in laga fogaado cuntooyinka Ilaah u abuuray in kuwa
rumaysta oo runta yaqaanu mahadnaqid ku aqbalaan. **4**
Waayo, wax kasta oo Ilaah abuuray wuu wanaagsan yahay,
waana inaan waxba la diidin haddii mahadnaqid lagu aqbalo,
5 waayo, waxaa quduus lagaga dhigaa ereyga Ilaah iyo
ducada. **6** Haddaad walaalaha waxyaalahan xusuusisid
waxaad ahaan doontaa Ciise Masiix midiidinkiisa wanaagsan,
adigoo hadallada iimaanka iyo cilmiga wanaagsan oo aad
raacday ku xoogaysanaya. **7** Laakiin ka fogow sheekooyinka
habraha oo nijaasta ah, oo nafsaddaada bar cibaadaysiga, **8**
waayo, jidhka waxbariddiisu wax yar bay tartaa, laakiinse
cibaadaysigu si walba waxtar buu u leeyahay isagoo ballan u
leh nolosha haatan joogta iyo tan imanaysaba. **9** Hadalku
waa run, waana mid istaahila in la wada aqbalo. **10** Sababtan
daraaddeed waannu u hawshoonnaa oo u dadaalnaa,
maxaa yeelay, waxaannu rajo ku leennahay Ilaaha nool
oo Badbaadiyaha u ah dadka oo dhan, khususan kuwa
rumaysan. **11** Waxyaalahan dadka ku amar oo bar. **12**
Ninna yuusan quudhsan dhallinyaronimadaada, laakiinse
kuwa rumaystay masaal ugu noqo xagga hadalka, iyo xagga
dabiicadda, iyo xagga jacaylka, iyo xagga rumaysadka, iyo
xagga daahirsanaantaba. **13** Ilaa aan imaado, akhriska
iyo waaninta iyo waxbaridda u digtoonow. **14** Ha dayicin
hibada aad haysatid oo lagugu siiyey waxyaalihii laguu sii
sheegay markii waayeelladu gacmahooda ku saareen. **15**
Waxyaalahan ku dadaal, oo nafsaddaada oo dhan u go' in
horumarkaagu dadka oo dhan u muuqdo. **16** Nafsaddaada
iyo cilmigaagaba u digtoonow. Oo waxyaalahan ku sii
soco, waayo, haddaad yeeshid, nafsaddaada iyo kuwa ku
dhegaystaba waad badbaadin doontaa.

5 Nin waayeel ah ha canaanan, laakiin u waani sida aabbe
oo kale; dhallinyaradana u waani sida walaalo oo kale;
2 habrahana sida hooyooyin oo kale u waani, naagaha
dhallintayarna sida walaalo oo kale, adigoo daahir ah. **3**
Maamuus carmallada runta ah oo nimankoodii ka dhinteen,
4 laakiin haddii naag carmal ahu carruur leedahay ama
carruurteedu ay carruur leedahay, iyagu marka hore ha
barteen inay dadkooda si cibaado leh kula macaamiloodaan,
waalidkoodna u cawilceliyaan, waayo taasu way wanaagsan
tahay, waana mid Ilaah aqbali karo. **5** Waayo, tii carmal
run ah oo cidlootay, waxay rajo ku leedahay Ilaah, habeen
iyo maalinna baryada iyo tukashada way sii waddaa. **6**
Laakiin tii raaxaysi u noolaataa waa meyd intay nooshahay.
7 Waxyaalahan ku amar inay ceeb la'aadaan. **8** Laakiin qof
hadduusan dadkiisa dhaqaalayn, khusuusan kuwa gurigiisa
jooga, kaasu iimaankuu ka hor yimid, wuuna ka sii liitaa mid
aan rumaysanayn. **9** Ha la qoro carmal aan lixdan sannadood
ka yarayn oo nin keliya naag u ahaan jirtay, **10** oo loogu
marag furay inay shuqullo wanaagsan samaysay, hadday
carruur korisay, hadday shisheeyaha marti soori jirtay, hadday
quduusiinta cagaha u maydhay, hadday kuwii dhibaataysnaa
u gargaartay, hadday shuqul kasta oo wanaagsan aad
ugu dadaashay. **11** Laakiinse carmallada dhallintayar diid,
waayo, markay qooqaan ayay ka jeestaan Masiixa, oo
waxay doonayaan inay guursadaan. **12** Iimaankoodii hore
way naceen, oo sidaas daraaddeed waa la xukumay. **13**
Waxay kaloo weliba bartaan inay caajisiin noqdaan, iyagoo
iska wareegaya oo guriba guri uga baxaya; caajisiin oo
keliyana ma ahaye, weliba way warsheeko badan yihiin,
oo axwaalka dadka kalena way faraggeliyaan, iyagoo ku
hadlaya waxyaalo aan waajib ku ahayn. **14** Haddaba waxaan
doonayaa inay carmallada dhallintayaru guursadaan, oo
carruur dhalaan, oo gurigooda u taliyaan, oo ayan cadowga
isu jebin inuu caayo. **15** Waayo, hadda ka hor qaar baa
xagga Shayddaanka u leexday. **16** Haddii naag rumaysanu
ay leedahay carmallo ha u gargaarto iyaga, oo kiniisadda
yaan la culaysin, si ay u gargaarto kuwa carmallada runta ah.
17 Waayeellada si wanaagsan wax ugu taliya ha lagu tiriyo
kuwo istaahila in labanlaab loo maamuuso, khusuusan kuwa
ku hawshooda waxwacdinta iyo waxbaridda. **18** Waayo,
Qorniinku wuxuu leeyahay, Waa inaadan dibiga af xidhin
markuu sarreenka burburinayo. Wuxuu kaloo leeyahay,
Shaqaalahu waa istaahilaa abaalgudkiisa. **19** Nin waayeel ah
ashtako ha ku qaadin, laba ama saddex qof oo ku markhaati
fura mooyaane. **20** Kuwa dembaaba inta kale oo dhan
hortooda ku canaano in kuwa kalena ay cabsadaan. **21**
Waxaan Ilaah iyo Ciise Masiix iyo malaa'igaha la doortay
hortooda kugu waaninayaa inaad waxyaalahan ku dhawrtid
eexashola'aan, oo aadan waxba samayn adoo dadka kala
jeclaanaya. **22** Ninna gacmaha degdeg ha u saarin, dad
kale dembiyadoodana ha ka qayb gelin. Nafsaddaada
daahirsanaan ku dhawr. **23** Laakiinse hadda ka dib biyo oo
keliya ha cabbin, illowse waxoogaa yar oo khamri ah u cab
calooshaada iyo cudurradaada mararka badan kugu soo
noqnoqda daraaddood. **24** Dadka qarkood dembiyadoodu
waa bayaan, oo waxay u hor marayaan xukunka, dadka
qaarkoodna kuwoodu way daba socdaan. **25** Sidaas oo
kalena waxaa jira shuqullo wanaagsan oo bayaan ah, kuwa
aan caynkaas ahaynna lama qarin karo.

6 In alla intii addoommo ah oo ka hoosaysa harqoodka
addoonnimada, sayidyadooda ha ku tiriyeen kuwo
maamuus oo dhan istaahila, si aan magaca Ilaah iyo cilmiga
loo caayin. **2** Kuwii sayidyo rumaysan lahu yaanay quudhsan,
maxaa yeelay, waa walaalo; laakiin ha u adeegeen intay
quudhsan lahaayeen, maxaa yeelay, kuwa shuqulkooda

wanaagsan ka faa'iidaa waa kuwa rumaysan oo la jecel
yahay. Dadka waxyaalahan bar oo ku waani. **3** Haddii nin
dadka cilmi kale baro oo uusan u oggolaan hadalka runta ah
oo Rabbigeenna Ciise Masiix iyo cilmiga raacsan cibaadada,
4 kaasu waa kibirsan yahay, oo waxba garan maayo.
Wuxuuna u jeellan yahay su'aalo iyo hadal-iskuqabasho,
waxaana ka yimaada hinaaso iyo dirir iyo cay iyo tuhun xun,
5 iyo murannada dadka maankoodu kharribmay oo runta
waayey, iyagoo u malaynaya in cibaadadu tahay wax faa'iido
laga helo. **6** Laakiin cibaadadu waa faa'iido weyn markii
waxa la haysto raalli lagu yahay; **7** waayo, dunida waxba ma
aynu keenin, waxbana ka qaadan kari mayno. **8** Laakiinse
haddaynu haysanno dhar iyo dhuuni, way inagu filnaan
doonaan. **9** Laakiin kuwa doonaya inay taajir noqdaan,
waxay ku dhacaan duufsasho iyo dabin iyo damacyo badan
oo nacasnimo ah waxyeellona leh, oo dadka ku hafiya
baabbi'in iyo halaag. **10** Waayo, jacaylka lacagtu waa xididka
xumaatooyinka oo dhan, oo qaar intay higsanayeen ayay
iimaankii ka ambadeen, oo waxaa muday tiiraanyo badan. **11**
Laakiinse adigu, nin yahow Ilaah, waxyaalahan ka carar; oo
raac xaqnimada, iyo cibaadada, iyo iimaanka, iyo jacaylka, iyo
dulqaadashada, iyo qabownimada. **12** Dagaalka wanaagsan
oo iimaanka dagaallan, oo qabso nolosha weligeed ah,
oo laguugu yeedhay, oo aad qirashada wanaagsan ku
hor qiratay markhaatiyaal badan. **(aiōnios g166)** **13** Ilaah
hortiis kan wax kasta nooleeya, iyo Ciise Masiix hortiis, kan
Bontiyos Bilaatos hortiisa qirashada wanaagsan ku qirtay,
waxaan kugu amrayaa **14** inaad amarka ku xajisid iinla'aan
iyo ceebla'aan ilaa Rabbigeenna Ciise Masiix muuqdo, **15**
muuqashadaas uu wakhtigiisa muujin doono, kan ammaanta
leh oo keligiis xoogga leh, oo ah Boqorka boqorrada iyo
Sayidka sayidyada, **16** kan keligiis aan dhimanayn, oo ku
dhex jira nuurka aan loo dhowaan karin, oo aan ninna arkin,
lana arki karin; isagu ha lahaado ciso iyo itaal weligiis.
Aamiin. **(aiōnios g166)** **17** Kuwa dunidatan haatan la joogo
hodanka ku ah waani inayan iskibrin oo ayan maalka aan la
hubin isku hallayn, laakiinse ay isku halleeyaan Ilaaha wax
kasta si deeqsinimo ah inoo siiya si aynu ugu raaxaysanno.
(aiōn g165) **18** Oo waani inay wax san sameeyaan, oo ay
shuqullo wanaagsan hodan ku ahaadaan, oo ay deeqsi
ahaadaan, oo ay dadka kale wax siiyaan, **19** iyagoo wakhtiga
imanaya u dhiganaya aasaas wanaagsan, inay nolosha runta
ah qabsadaan. **20** Timoteyosow, wixii laguu dhiibay ilaali,
oo ka leexo hadalka aan micnaha lahayn oo nijaasta ah
iyo muranka aqoonta beenta ah, **21** oo qaar qirashadeeda
aawadeed iimaanka ku gafeen. Nimco ha idinla jirto.

2 Timoteyos

1 Anigoo Bawlos ah oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah doonista
Ilaah, sida uu leeyahay ballanka nolosha Ciise Masiix
ku jirta, **2** waxaan warqaddan u qorayaa Timoteyos oo
ah wiilkayga aan jeclahay. Nimco iyo naxariis iyo nabadu
ha kaaga yimaadeen Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbigeenna
Ciise Masiix. **3** Waxaan ku mahadnaqayaa Ilaaha aan
qalbi daahir ah ugu adeego siday awowayaashay ugu
adeegi jireen, anigoo habeen iyo maalinba joogsila'aan
baryadayda kugu xusuusanaya. **4** Markaan ilmadaadii
xusuusto waxaan aad u doonayaa inaan ku arko, inaan
aad u farxo. **5** Waxaan xusuustay rumaysadka aan labada
weji lahayn oo kugu jira, oo markii horena ku jiri jiray
ayeeyadaa Lowis iyo hooyadaa Yunikee, adigana waan kugu
aaminsanahay inuu kugu jiro. **6** Taas daraaddeed waxaan ku
xusuusinayaa inaad kicisid hadiyadda Ilaah ee kugu jirta oo
kuugu timid gacmosaariddaydii. **7** Waayo, Ilaah inama uu siin
ruuxa cabsida, laakiinse wuxuu ina siiyey ruuxa xoogga iyo
jacaylka iyo miyirka. **8** Sidaas daraaddeed ha ka xishoon u
markhaatifuridda Rabbigeenna ama aniga oo isaga maxbuus
u ah, laakiinse dhibaatada injiilka kaga qayb qaado xoogga
Ilaah. **9** Ilaah waa kan ina badbaadiyey oo yeedhid quduus ah
inoogu yeedhay, mana aha xagga shuqulladeenna, laakiinse
waa xagga qasdigiisa iyo nimcadiisa, oo uu waayadii hore
hortood inagu siiyey Ciise Masiix, **(aiōnios g166)** **10** laakiinse
haatan lagu muujiyey muuqashada Badbaadiyeheenna Ciise
Masiix, kaas oo dhimashada baabbi'iyey, oo nolosha iyo
dhimashola'aanta iftiinka ugu soo saaray xagga injiilka,
11 kaas oo laygu doortay inaan noqdo mid wax wacdiya
iyo rasuul iyo macallinba. **12** Sababtaas aawadeed ayaan
waxyaalahan ugu xanuunsanayaa; laakiinse ka xishoon
maayo, waayo, waan garanayaa kan aan rumaystay, oo
waxaan aaminsanahay inuu awoodo inuu dhawro wixii aan ku
ammaanaystay ilaa maalintaas. **13** Masaalkii erayada runta
ahaa ee aad iga maqasheen ku xaji rumaysadka iyo jacaylka
Ciise Masiix ku jira. **14** Ammaanadii wanaagsanayd ee laguu
dhiibay ku dhawr Ruuxa Quduuska ah oo inagu dhex jira. **15**
Waad og tahay in kuwii Aasiya joogay oo dhammu ay iga
leexdeen, waxaana ka mid ah Fugelos iyo Hermogenees. **16**
Rabbiga ha u naxariisto reerkii Oneesiforos; waayo, marar
badan ayuu i nasiyey, kamana xishoon silsiladdayda. **17**
Laakiinse markuu Rooma joogay wuxuu ku dadaalay inuu
i daydayo, wuuna i helay. **18** Rabbigu maalintaas ha u
naxariisto. Oo adigu aad baad u taqaan intuu waxyaalo ka
adeegay Efesos.

2 Haddaba, wiilkaygiiyow, ku xoogayso nimcada Ciise
Masiix ku jirta. **2** Oo waxyaalihii aad markhaatiyaal badan
dhexdood igaga maqashay ku ammaanee niman aamin
ah oo awooda inay kuwa kaleeto baraan. **3** Dhibaato ka
qayb qaado sida askari wanaagsan oo Ciise Masiix. **4** Nin
askari ahi, si uu uga farxiyo kii isaga askari ahaanta u qortay,
iskuma murgiyo axwaasha noloshan, **5** weliba haddii nin galo
cayaaraha loo loollamo, taaj looma saaro hadduusan sida
qaynuunka ah u loollamin. **6** Ninka beerta leh ee hawshoodaa
waa inuu ahaadaa kan ugu horreeya oo midhaha ka qayb
qaata. **7** Waxaan leeyahay ka fiirso, waayo, Rabbigu wuxuu
ku siin doonaa wax walba garashadooda. **8** Bal xusuuso
Ciise Masiix, kan kuwii dhintay ka soo sara kacay, oo Daa'uud
ka soo farcamay, sida uu leeyahay injiilka aan idinku wacdiyo,
9 kan aan u dhibtoodo oo aan u xidhnahay sidii mid wax xun
falay; laakiinse erayga Ilaah ma xidhna. **10** Haddaba wax
walba waxaan ugu adkaystaa kuwa la doortay aawadood
inay iyana helaan badbaadada ammaanta weligeeda leh
oo ku jirta Ciise Masiix. **(aiōnios g166)** **11** Hadalkanu waa
dhab, Haddii aynu isaga la dhimannay, dee haddana waynu
la noolaan doonnaa, **12** haddii aynu adkaysanno, dee
haddana wax baynu la xukumi doonnaa; haddii aynu isaga
inkirnona, dee isna wuu ina diidi doonaa; **13** haddii aynu
nahay aaminlaawayaal, isagu weli waa aamin; waayo, isagu
isma burin karo. **14** Waxyaalahan iyaga xusuusi oo Rabbiga
hortiisa ku amar inayan hadal ku murmin, waayo, kaasu
faa'iido ma leh, laakiinse kuwa maqla ayuu sii kharribaa. **15**
Ku dadaal inaad nafsaddaada loo bogay Ilaah siisid, adigoo
ah shaqeeye aan dadka ka xishoonin, oo hadalka runta ah si
hagaagsan u wada. **16** Laakiinse ka fogow hadalka aan
micnaha lahayn, oo nijaasta ah, waayo, kuwaas waxay hore
u sii wadi doonaan cibaadola'aanta, **17** oo hadalkoodu sida
waraabowgu u faafo ayuu u sii faafi doonaa; iyaga waxaa
ka mid ah Humenayos iyo Fileetos, **18** oo ah kuwa xagga
runta ka gefay iyagoo leh, Sarakicidda waa horaa la soo
dhaafay, oo qaar bay iimaanka ka halleeyaan. **19** Habase
yeeshee aasaaskii adkaa oo Ilaah dhigay wuu taagan yahay,
isagoo leh sumaddan, Rabbigu wuu yaqaan kuwiisa; oo mid
kasta oo magaca Rabbiga soo qaada xaqnimola'aanta ha
ka tago. **20** Haddaba kuma jiraan guri weyn weelal dahab
iyo lacag keliya ahi, laakiinse waxaa kaloo yaal kuwo qoryo
iyo dhoobo ah; oo qaarkoodna wax sharaf leh ayay taraan,
qaarna wax aan sharaf lahayn. **21** Sidaas daraaddeed haddii
nin iska daahirsho kuwan, kaasu wuxuu ahaan doonaa
weel sharaf leh, oo quduus laga dhigay, oo sayidka wax
u tara, oo shuqul kasta oo wanaagsan loo diyaariyey. **22**
Haddaba ka fogow damacyada xunxun ee dhallinyaronimada,
laakiinse xaqnimo, iyo rumaysad, iyo jacayl, iyo nabad la
raac kuwa Rabbiga uga yeedha qalbi daahir ah. **23** Iska
diid su'aalaha nacasnimada iyo jaahilnimada ah, adigoo og
inay dagaallo dhalaan. **24** Addoonka Rabbigu waa inuusan
ilaaqtamin, laakiin waa inuu ahaado mid dadka u wada roon,
oo waxbaridda ku wanaagsan, oo dulqaadasho badan, **25** oo
si qabow u edbiya kuwa isaga diida; mindhaa Ilaah waa siin
doonaa toobadkeenid inay runtay gartaan, **26** oo ay dabinka
Ibliiska ka baxsadaan, iyagoo lagu qabtay si ay muraadkiisa
u yeelaan.

3 Bal tan ogow, maalmaha ugu dambeeya waxaa iman
doona wakhtiyo dhib badan. **2** Maxaa yeelay, dadku
waxay ahaan doonaan kuwo naftooda jecel, iyo kuwo lacag
jecel, iyo kuwo faan badan, iyo kuwo kibir badan, iyo
kuwo caytan badan, iyo kuwo waalidkood caasi ku ah,
iyo kuwo aan mahadnaqin, iyo kuwo aan quduus ahayn,
3 iyo kuwo aan kalgacayl lahayn, iyo kuwo aan heshiis
doonaynin, iyo kuwo wax xanta, iyo kuwo aan iscelin karin,
iyo kuwo ba'an, iyo kuwo aan wanaagga jeclayn, **4** iyo kuwo
gacangeliyayaal ah, iyo kuwo haad ah, iyo kuwo isla weyn,
iyo kuwa raaxaysi jecel intii ay Ilaah jeclaan lahaayeen. **5**

Iyagu waxay haystaan u-ekaanta cibaadaysiga, laakiinse
xooggiisay diidaan; kuwaas ka leexo. **6** Waayo, kuwaas
waxaa ka mid ah kuwa guryaha gala, oo ambiya naagaha
caqliga la' oo dembiyadu ku raran yihiin, oo damacyada
kala duduwanu ay la tageen, **7** oo weligood wax baranaya,
laakiinse aan marnaba awoodin inay runta gartaan. **8**
Siday Yannees iyo Yambarees isu hor taageen Muuse, saas
oo kalay kuwanuna runta isu hor taagaan; waana niman
maankoodu kharribmay oo xagga iimaankana laga nacay. **9**
Laakiinse hore uma socon doonaan, waayo, nacasnimadoodu
bayaan bay dadka oo dhan u noqon doontaa sidii ay
kuwaas toodiiba u noqotay. **10** Laakiinse adigu waxaad
raacday waxbariddayda, iyo socodkayga, iyo qasdigayga, iyo
rumaysadkayga, iyo dulqaadashadayda, iyo jacaylkayga,
iyo samirkayga, **11** iyo silecyadayda, iyo xanuunsigayga.
Waxyaalihii xunxumaa ee igu dhacay markaan Antiyokh iyo
Ikoniyon iyo Lustara joogay! Silecyadii badnaa ee aan u
adkaystay! Oo kulligood Rabbigaa iga samatabbixiyey. **12**
Runtii, kulli inta doonaysa inay si cibaado leh Ciise Masiix
ugu noolaadaan waa la silcin doonaa. **13** Laakiinse dadka
sharka leh iyo khaa'innadu aad iyo aad bay u sii xumaan
doonaan, iyagoo wax khiyaaneeya, lana khiyaaneeyo. **14**
Laakiinse adigu ku sii soco waxyaalihii aad baratay oo aad
hubsatay, adigoo garanaya kuwii aad ka baratay; **15** tan
iyo yaraantaadii waxaad garanaysay qorniinka quduuska
ah oo badbaadada kugu garansiin kara rumaysadka Ciise
Masiix lagu rumaysto. **16** Qorniin kastaa wuxuu ku ahaaday
Ruuxa Ilaah oo waxtar buu u leeyahay waxbaridda, iyo
canaanashada, iyo hagaajinta, iyo edbinta xagga xaqnimada;
17 in ninka Ilaah u ahaado mid dhan oo aad loogu diyaariyey
shuqul kasta oo wanaagsan.

4 Waxaan kugu amrayaa Ilaah hortiis iyo Ciise Masiix
oo xukumi doona kuwa nool iyo kuwii dhintayba
hortiisa, oo waxaan kaloo kugu amrayaa muuqashadiisa
iyo boqortooyadiisa, **2** inaad hadalka dadka ku wacdido.
Wakhti wanaagsan iyo wakhti xunba ku dadaal, oo canaano,
oo hagaaji, oo waani, adigoo dulqaadanaya oo wax
baraya. **3** Waayo, waxaa iman doona wakhti aan dadku u
adkaysan doonin cilmiga runta ah, laakiinse iyagoo dheguhu
cuncunayaan ayay waxay u urursan doonaan macallimiin
siday damcaan; **4** oo dhegahooday runta ka leexin doonaan,
oo waxay u jeedin doonaan sheekooyin. **5** Laakiinse adigu
mar kasta digtoonow, oo dhibta u adkayso, oo shuqulka
wacdiyaha qabo, oo adeegiddaada dhammee. **6** Waayo,
haatan allabari ahaan baa lay bixinayaa, oo wakhtigii aan
tegi lahaa waa yimid. **7** Dagaalkii wanaagsanaa waan
dagaallamay, oo tartankii waan dhammeeyey, iimaankiina
waan dhawray. **8** Haddaba waxaa la ii dhigay taajkii
xaqnimada oo Rabbiga ah xaakinka xaqa ahu i siin doono
maalintaas; oo keligayna ima siin doono, laakiin kuwa
muuqashadiisa jecel oo dhanna wuu siin doonaa. **9** Ku
dadaal inaad dhaqso iigu timaadid; **10** waayo, Deemaas
intuu dunidan haatan la joogo jeclaaday ayuu iga tegey,
oo wuxuu aaday Tesaloniika; Kereeskeesna wuxuu aaday
Galatiya; Tiitosna wuxuu aaday Dalmatiya. **(aiōn g165)** **11**
Haatan Luukos oo keliya ayaa ila jooga. Markos soo kaxee
oo ha ku soo raaco; waayo, waxtar buu igu leeyahay xagga
adeegidda. **12** Laakiinse Tukhikos waxaan u diray Efesos.
13 Markaad soo kacdid ii soo qaad shuluggayga aan kaga
tegey Karbos oo Taroo'as jooga, buwaagtiina ii soo qaad
khusuusan idiinta wax lagu qoro. **14** Aleksanderos, kii
naxaasta tumi jiray, wax xun oo badan buu ii yeelay; Rabbigu
wuxuu ugu abaalgudi doonaa sidii camalladiisu ahaayeen.
15 Adiguna iska jir isaga, waayo, aad buu hadalkayaga u
hor joogsaday. **16** Isdaafacaaddaydii hore ninna isma kay
garab taagin, laakiinse kulli waa layga wada tegey. Taas
yaan dushooda laga dhigin. **17** Laakiinse Rabbiga ayaa iskay
garab taagay, oo xoog i siiyey, inaan farriinta dadka oo dhan
wada gaadhsiiyo oo ay dadka aan Yuhuudda ahayn wada
maqlaan; oo waxaa layga samatabbixiyey afkii libaaxa. **18**
Oo Rabbiguna wuu iga samatabbixin doonaa shuqul kasta oo
shar ah, oo wuxuu igu nabad gelin doonaa boqortooyadiisa
jannada ah. Isaga ammaanu ha u ahaato weligiis iyo weligiis.
Aamiin. **(aiōn g165)** **19** Igu salaan Bariska iyo Akula iyo
reerkii Oneesiforos. **20** Erastos wuxuu ku hadhay Korintos;
laakiinse Torofimos oo buka ayaan Mileetos uga soo kacay.
21 Ku dadaal inaad wakhtiga qabowga hortiis ii timaadid.
Waxaa ku soo salaamaya Yubulos iyo Budees iyo Liinos iyo
Kalawdiya iyo walaalaha oo dhan. **22** Rabbigu ruuxaaga ha
la jiro. Nimcona ha kula jirto. Aamiin.

Tiitos

1 Anigoo Bawlos ah oo Ilaah addoon u ah, Ciise Masiixna
rasuul u ah, siday yihiin iimaanka kuwa Ilaah doortay
iyo aqoonta runta oo ah xagga cibaadada, **2** iyagoo
rajaynaya nolosha weligeed ah oo Ilaaha aan beenta
sheeginu u ballanqaaday waayadii hore hortood, **(aiōnios**
g166) **3** laakiinse wakhtiyadiisii goonida ahaa uu hadalkiisii
ku muujiyey wacdigii laygu ammaaneeyey sida Ilaaha
Badbaadiyeheenna ahu u amray, **4** waxaan warqaddan u
qorayaa Tiitos oo ah wiilkayga runta ah xagga iimaanka
inaga dhexeeya. Nimco iyo nabadu ha kaaga yimaadeen
Ilaaha Aabbaha ah iyo Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. **5**
Sababtaas daraaddeed ayaan Kereetee kaaga dhex tegey
inaad hagaajisid waxyaalaha hadhay iyo inaad waayeello
magaalo walba ka dooratid sidaan kuugu amray, **6** hadduu
mid waliba yahay nin aan ceeb lahayn, oo naag keliya qaba,
oo leh carruur rumaysan, oo aan rabshad iyo caasinimo lagu
dacwaynin. **7** Waayo, hoggaamiyaha kiniisaddu waa inuu
ceeb la'aado sida wakiilka Ilaah; oo uusan madax adkaan, oo
uusan camal fududaan, oo uusan sakhraan noqon, oo uusan
gacan fududaan, oo uusan faa'iidada ceebta ah jeclaan, **8**
laakiinse waa inuu ahaado mid martida soo dhoweeya, oo
wanaag jecel, oo feeyigaan, oo xaq ah, oo quduus ah, oo
iscelin kara; **9** isagoo xajinaya hadalka aaminka ah oo ah
sidii loo baray, inuu awoodo inuu cilmiga runta ah ku waaniyo
oo ku canaanto kuwa muranka miidhan ah. **10** Waayo,
waxaa jira caasiyiin badan, iyo kuwa hadal xun ku hadla,
iyo khaa'inno, oo khusuusan waa kuwa gudan. **11** Kuwaas
afkooda waa in la xidho, maxaa yeelay, waa kuwa reero dhan
gembiya iyagoo faa'iidada ceebta ah aawadeed u baraya
waxyaalo aan waajib ahayn inay baraan. **12** Mid iyaga ka mid
ahaa oo nebigoodii ahaa ayaa wuxuu yidhi, Reer Kereetee
weligood waa beenaalayaal, iyo dugaag xun, iyo kuwo cir
weyn oo caajisiin ah. **13** Markhaatigaasu waa run. Sababtaas
aawadeed aad u canaano iyaga inay iimaanka si run ah
ugu socdaan **14** iyagoo aan dhegaysanayn sheekooyinka
Yuhuudda iyo amarrada dadka runta ka leexanaya. **15**
Kuwa daahirka ah wax waluba waa u daahir, laakiin kuwa
nijaasaysan oo aan rumaysadka lahayn waxba daahir uma
aha, laakiinse kaskooda iyo niyadooduba waa nijaasoobeen.
16 Waxay afka ka qirtaan inay Ilaah yaqaaniin, laakiin
camalladooday isaga kaga hor yimaadaan, iyagoo karaahiyo
iyo caasiyiin ah, oo xagga shuqul wanaagsan oo dhan laga
nacay.

2 Laakiinse adigu ku hadal waxyaalaha ku habboon cilmiga
runta ah. **2** Odayaashu waa inay feejignaadaan oo dhug
yeeshaan oo digtoonaadaan oo ay si run ah ugu socdaan
iimaanka iyo jacaylka iyo dulqaadashada. **3** Sidaas oo
kalena habruhu waa inay asluub quduus ah lahaadaan,
oo ayan noqon kuwa wax xanta, oo ayan khamri badan
addoommo u noqon, laakiinse ay noqdaan kuwo wax
wanaagsan dadka bara. **4** Oo waa inay naagaha dhallintayar
baraan inay jeclaadaan nimankooda iyo carruurtooda,
5 oo ay digtoonaadaan, oo ay daahir noqdaan, oo ay
gurigooda ka shaqeeyaan, oo ay wanaagsanaadaan, iyagoo
nimankooda ka dambeeya, si aan ereyga Ilaah loo caayin.
6 Ragga dhallinyarada ahna sidaas oo kale ku waani inay
digtoonaadaan. **7** Wax walba nafsaddaada masaal ahaan u
tus xagga shuqullada wanaagsan; oo cilmigaagana ku tus
qummanaan, iyo dhuglahaan, **8** iyo hadal run ah oo aan
ceeb lahayn, si midka geesta kaa ahu u ceeboobo, oo uusan
u helin wax xun oo uu inaga sheego. **9** Addoommaduna
waa inay sayidyadooda ka dambeeyaan, oo ay wax kasta
kaga farxiyaan, oo ayan la murmin, **10** oo ayan wax ka
xadin, laakiin waa inay aaminnimo wanaagsan oo dhan
muujiyaan, inay si kasta cilmiga Ilaaha Badbaadiyeheenna
ah ammaan ugu soo jiidaan. **11** Waayo, nimcadii Ilaah way
muuqatay, iyadoo badbaado u keenaysa dadka oo dhan, **12**
oo ina baraysa inaynu cibaadola'aanta iyo damacyada dunida
diidno, oo aynu wakhtigan haatan la joogo digtoonaan iyo
xaqnimo iyo cibaado ku noolaanno, **(aiōn g165)** **13** innagoo
sugayna rajada barakaysan iyo muuqashada ammaanta
Ilaaheenna weyn oo ah Badbaadiyeheenna Ciise Masiix.
14 Isagu nafsaddiisuu u bixiyey aawadeen, inuu dembi oo
dhan inaga furto oo uu inaga dhigto dad daahirsan oo uu
isagu leeyahay oo ku dadaalaya shuqullo wanaagsan. **15**
Waxyaalahan dadka kula hadal, oo ku waani, oo ku canaano,
adigoo amar oo dhan leh. Oo ninna yuusan ku quudhsan.

3 Xusuusi iyaga inay taliyayaasha iyo kuwa amarka leh
ka dambeeyaan, oo ay dhego nuglaadaan, oo ay shuqul
kasta oo wanaagsan diyaar u ahaadaan, **2** oo ayan ninna
caayin oo noqon kuwa ilaaq badan, laakiinse dadka oo dhan
roonaan iyo qaboobaan ha tuseen. **3** Waayo, innaguba waa
baynu ahayn nacasyo, iyo caasiyiin, iyo kuwa la khiyaaneeyey,
iyo addoommada damacyada xaaraanta ah iyo raaxooyinka
kala duduwan, oo waxaynu ku socon jirnay xumaan iyo
xaasidnimo, oo waxaynu ahaan jirnay kuwo la nebcaaday oo
iyana midba midka kale neceb yahay. **4** Laakiinse markii
raxmaddii Ilaaha Badbaadiyeheenna ah iyo jacaylkii uu
dadka u qabay muuqdeen, **5** ayuu ina badbaadiyey. Inaguma
uu badbaadin shuqullada xaqnimada oo aynu samaynay,
laakiinse naxariistiisa aawadeed wuxuu inagu badbaadiyey
nadiifinta dhalashadii labaad iyo cusboonaysiinta Ruuxa
Quduuska ah, **6** oo uu aad inoogu shubay oo uu inoogu
soo dhiibay Badbaadiyeheenna ah Ciise Masiix; **7** inaynu,
innagoo quduus laynagaga dhigay nimcadiisa, rajada ku
noqonno kuwo nolol weligeed ah dhaxla. **(aiōnios g166)**
8 Hadalkanu waa run, oo xagga waxyaalahan waxaan
doonayaa inaad ku adkaysatid in kuwa Ilaah rumaysanu
ay digtoonaadaan inay shuqullo wanaagsan ku dadaalaan.
Waxyaalahanu way wanaagsan yihiin, dadkana wax bay
u taraan. **9** Laakiin ka fogow su'aalaha nacasnimada ah,
iyo abtirsiinyada, iyo murannada, iyo ilaaqda sharciga ku
saabsan, waayo, waxtar iyo micne toona ma leh. **10** Haddaad
nin bidci ah mar iyo laba waanisid dabadeed ka leexo, **11**
adigoo garanaya in ninka caynkaas ahu qalloocan yahay
oo dembaabo isagoo isxukumay. **12** Markaan kuu soo
diro Artemaas ama Tukhikos aad ugu dadaal inaad iigu
timaado Nikobolis, waayo, waxaan goostay inaan xilliga
qabow meeshaas joogi doono. **13** Ku dadaal inaad Seenaas
kan sharciga yaqaan iyo Abolloos soo ambabbixisid si ayan
waxba ugu baahan. **14** Dadkeennuna ha barto inay shuqullo
wanaagsan ugu dadaalaan caawimaadda loo baahan yahay,

inayan kuwo aan midho lahayn noqonin. **15** Kuwa ila jooga
oo dhammu way ku soo salaamayaan. Igu salaan kuwa
iimaanka nagu jecel. Nimco ha idinla wada jirto.

Filemon

1 Anigoo Bawlos ah oo Ciise Masiix maxbuus u ah,
iyo walaalkeen Timoteyos, waxaannu warqaddan u
qoraynaa Filemon oo ah gacaliyahayaga nala shaqeeya, **2**
iyo walaashayo Afiya, iyo Arkhibbos oo askar nala ah, iyo
kiniisadda gurigaaga ku taal. **3** Nimco ha idinla jirto iyo nabad
ka timaada Ilaaha Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
4 Had iyo goorba Ilaahay baan kuugu mahadnaqaa, anigoo
baryadayda kugu xusuusanaya, **5** waayo, waxaan maqlay
jacaylka aad quduusiinta oo dhan u qabto iyo rumaysadka
aad Rabbi Ciise ku rumaysato. **6** Oo waxaan baryayaa in
wadaagidda iimaankaagu uu socodsiiyo aqoonta wax kasta
oo wanaagsan oo inoogu jira Masiixa. **7** Waayo, jacaylkaaga
waxaan ku haystay farxad iyo dhiirranaan badan, maxaa
yeelay, qalbiga quduusiinta adaa qabowjiyey, walaalkayow.
8 Sidaas daraaddeed, in kastoo aan Masiixa ku leeyahay
dhiirranaan badan inaan kugu amro waxa kuu eg, **9** haddana
waxaan ka jeclaan lahaa inaan ku baryo jacaylka aawadiis,
anigoo ah duqii Bawlos, maxbuusna Ciise Masiix u ah. **10**
Waxaan kuu baryayaa wiilkayga Oneesimos oo aan dhalay
anigoo xabbisan, **11** kii waagii hore aan waxtarka kuu lahaan
jirin, haatanse adiga iyo anigaba wax ina tara. **12** Waan kuu
soo celinayaa, isagoo qalbigayga ah. **13** Waxaan jeclaan
lahaa inaan sii hayo inuu aawadaa iigu adeego inta aan
injiilka u xabbisanahay. **14** Laakiinse ma aanan doonayn
inaan sameeyo wax aadan ila ogayn, inaan wanaaggaagu
noqon dirqi laakiinse uu noqdo ikhtiyaar. **15** Mindhaa wuxuu
cabbaar kaaga maqnaa inaad weligaa haysatid; **(aiōnios
g166)** **16** laakiinse aadan mar dambe u haysan addoon
sidiis, illowse si mid addoon ka wanaagsan oo ah walaal
aan khusuusan anigu jeclahay, laakiinse adigu aad iga sii
jeceshahay, xagga jidhka iyo xagga Rabbigaba. **17** Haddaba
haddaad igu tirinaysid inaan ahay saaxiibkaaga wax kula
wadaaga, isaga u aqbal sidaad ii aqbali lahayd. **18** Oo
hadduu ku xumeeyey ama wax kaa qabo, aniga igu xisaab.
19 Anigoo Bawlos ah waxaan gacantayda ku qorayaa, Anigaa
bixin doona. Kugu odhan maayo, Wax baan kugu leeyahay
xataa naftaadaba ha noqotee. **20** Haah, walaalkayow, xagga
Rabbiga farxad aan kaa helo, qalbigaygana xagga Masiixa
ku qabowji. **21** Waxaan aaminsanahay addeeciddaada, oo
sidaas daraaddeed ayaan warqaddan kuugu soo qorayaa,
anigoo garanaya inaad samaynaysid wax ka sii badan
waxaan leeyahay. **22** Isla markaasna ii diyaari meel aan ku
hoydo; waayo, waxaan rajaynayaa in baryadiinna laygu kiin
siiyo. **23** Waxaa ku soo salaamaya Ebafras oo xagga Ciise
Masiix maxbuus ila ah, **24** iyo Markos, iyo Aristarkhos, iyo
Deemaas, iyo Luukos, kuwaas oo ila shaqeeya. **25** Nimcada
Rabbigeenna Ciise Masiix ruuxiinna ha la jirto. Aamiin.

Cibraaniyada

1 Ilaah wuxuu waagii hore siyaalo badan oo kala duduwan
awowayaasheen kula hadlay nebiyadii, **2** laakiin
maalmahan ugu dambaystooda wuxuu inagula hadlay
Wiilkiisa uu ka dhigay kan wax walba dhaxla, kan uu
duniyooyinkana ku sameeyey. **(aiōn g165)** **3** Oo isagu
waa dhalaalka ammaantiisa iyo u-ekaanta ahaantiisa, oo
wax walba wuxuu ku hayaa erayga xooggiisa, oo goortuu
daahirinta dadka dembiyadooda sameeyey dabadeed ayuu
wuxuu fadhiistay Weynaha xagga sare midigtiisa, **4** isagoo
aad uga wanaagsan malaa'igaha siduu u dhaxlay magac ka
sii wanaagsan kooda. **5** Malaa'igihii tee buu marnaba ku yidhi,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga, Maantaan ku dhalay? Oo
weliba, Waxaan isaga u noqon doonaa Aabbe, Oo isaguna
wuxuu ii noqon doonaa Wiil? **6** Oo weliba, markuu curadka
dunida dhex keenayay, wuxuu yidhi, Malaa'igaha Ilaah oo
dhammu isaga ha caabudeen. **7** Oo xagga malaa'igahana
wuxuu ka yidhi, Wuxuu malaa'igihiisa ka dhigaa dabaylo,
Kuwa u adeegana dab ololkiis. **8** Laakiin Wiilka wuxuu ka
yidhi, Carshigaagu, Ilaahow, waa weligiis iyo weligiis; Oo
usha qummanaantuna waa usha boqortooyadaada. **(aiōn
g165)** **9** Adigu xaqnimada waad jeclayd, dembigana waad
necbayd, Sidaas daraaddeed Ilaaha Ilaahaaga ahi wuxuu
kuugu subkay Saliidda farxadda, oo kuwa ku weheliyana wuu
kaa sarraysiiyey. **10** Oo, Adigu Rabbiyow, bilowgii dhulkaad
aasaastay, Samooyinkuna waa shuqullada gacmahaaga, **11**
Iyagu way baabbi'i doonaan, adiguse waad sii jiraysaa; Oo
kulligood sida dhar bay u duugoobi doonaan, **12** Oo sida
go' baad u laallaabi doontaa, Sida dhar bayna u beddelmi
doonaan; Adiguse sidaadii uun baad tahay Sannadahaaguna
ma dhammaan doonaan. **13** Malaa'igihii tee buu marnaba
ku yidhi, Midigtayda fadhiiso Ilaa aan cadaawayaashaada
cagahaaga hoostooda geliyo? **14** Miyaanay kulligood ahayn
ruuxyo kaalmeeya oo loo soo diray inay shuqul u qabtaan
kuwa badbaadada dhaxli doona?

2 Taa aawadeed waa inaynu aad u dhegaysanno waxaynu
maqalnay waaba intaasoo ay inaga fakadaan. **2** Waayo,
haddii hadalkii malaa'iguhu ku hadleen xaqiiq ahaa, oo
kii kasta oo xadgudub iyo caasinimo sameeyey uu helay
abaalgud xaq ah, **3** sidee baynu u baxsan doonnaa haddaynu
dayacno badbaadintan weyn oo Rabbigu kolkii hore ku
hadlay oo kuwii maqlayna inoo xaqiiqeeyeen? **4** Ilaahna
wuxuu ugu marag furay calaamooyin iyo yaababba, iyo
xoogag kala duduwan, iyo hadiyado Ruuxa Quduuska ahu u
qaybiyey siduu doonayay. **5** Waayo, dunida iman doonta
oo aynu ka hadalno malaa'igaha kama uu hoosaysiin. **6**
Laakiin mid baa meel ka marag furay isagoo leh, Bal waa
maxay dadku oo aad u xusuusataa isaga? Ama wiilka
aadanaha, oo aad u soo booqataa? **7** Waxaad isaga wax
yar ka hoosaysiisay malaa'igaha. Waxaanad taaj uga dhigtay
ammaan iyo murwad, Oo waxaad ka sarraysiisay shuqullada
gacmahaaga, **8** Wax walbana cagihiisaad ka hoosaysiisay.
Isagoo wax walba isaga ka hoosaysiiyey, wax uu dhaafay
oo aanu isaga ka hoosaysiinini ma jiraan, laakiin imminka
weli ma aragno wax walba oo isaga laga hoosaysiiyey. **9**
Laakiin waxaynu aragnaa Ciise, kan wax yar malaa'igaha
laga hoosaysiiyey, isagoo xanuunka dhimashada aawadiis
ammaan iyo murwad taaj loogu geliyey inuu nimcada Ilaah
dhimashada ugu dhadhamiyo qof walba. **10** Waayo, waa u
ekayd kan wax walba u yihiin, oo wax walba ka yimaadeen,
markuu carruur badan ammaan u keeno, inuu bilaabaha
badbaadadooda xanuun ku kaamilo. **11** Waayo, kan quduus
ka dhiga iyo kuwa quduus laga dhigaaba kulli mid keliya
ayay ka yimaadaan; taas aawadeed isagu kalama xishoodo
inuu iyaga ugu yeedho walaalo, **12** isagoo leh, Magacaaga
waxaan u sheegi doonaa walaalahay, Oo ururka dhexdiisa
ayaan kugu ammaani doonaa. **13** Oo haddana, Isagaan
aamini doonaa, oo haddana, Bal eega, aniga iyo carruurta
Ilaah i siiyey. **14** Carruurtu waxay qayb ka heleen jidh iyo
dhiig, taas aawadeed isaguna sidaas oo kale ayuu uga qayb
qaatay, inuu dhimasho ku baabbi'iyo kii xoogga dhimashada
lahaa, oo ah Ibliiska, **15** iyo inuu furo kulli kuwii cimrigoodii
oo dhan addoonnimo ugu hoos jiray cabsida dhimashada.
16 Waayo, runtii, ma uu qaadan suuradda malaa'igaha,
wuxuuse qaatay tan dhashii Ibraahim. **17** Haddaba waxaa
isaga u ekayd inuu wax walba ugu ekaado walaalihiis, inuu
wadaad sare oo naxariis iyo aamin badan leh u noqdo xagga
waxyaalaha Ilaah, si uu cadhotir ugu noqdo dembiyada
dadka. **18** Waayo, isaga qudhiisu wuu xanuunsaday isagoo
la jirrabay, taas aawadeed wuu karaa inuu caawiyo kuwa la
jirrabo.

3 Haddaba walaalaha quduuska ah oo ka qayb gala
yeedhniinta jannadow, u fiirsada Ciise oo ah Rasuulka
iyo Wadaadka sare ee iimaanka aynu qiranno. **2** Aamin buu
u ahaa kan doortay, sidii Muuseba gurigiisii oo dhan aaminka
ugu ahaa. **3** Waayo, waxaa isaga lagu tiriyey inuu istaahilo
ammaan ka badan tii Muuse, sida kan guriga dhisa uga
murwad badan yahay guriga. **4** Waayo, guri walba mid baa
dhisay, laakiin kan wax walba dhisay waa Ilaah. **5** Oo runtii
Muuse gurigiisa oo dhan aamin buu ugu ahaa sida midiidin,
inuu markhaati u ahaado waxyaalaha mar dambe lagu hadli
doono. **6** Laakiin Masiix aamin buu u ahaa sida wiil gurigiisa
ka sarreeya; oo gurigiisu waa innaga haddaynu ilaa ugu
dambaysta dhiirranaanteenna iyo faanka rajadeenna aad
u xajinno. **7** Haddaba waa sidan waxa Ruuxa Quduuska
ahi leeyahay, Maanta haddaad codkiisa maqashaan, **8**
Qalbiyadiinna ha adkaynina sidii wakhtigii dhirifka, Sidii
maalintii jirrabaadda ee cidlada dhexdeeda, **9** Meeshii ay
awowayaashiin igu jirrabeen, oo ay igu tijaabiyeen, Oo ay
afartanka sannadood shuqulladaydii ku arkeen. **10** Taas
daraaddeed qarnigan waan u cadhaysnaa, Oo waxaan idhi,
Had iyo goorba qalbigooday ka qaldamaan, Oo iyagu ma ay
aqoon jidadkaygii. **11** Sidaas daraaddeed anigoo cadhaysan
ayaan waxaan ku dhaartay, Iyagu nasashadayda ma geli
doonaan. **12** Iska jira, walaalayaalow. Yaanu qalbi shar leh
oo aan rumaysad lahayni midkiinna ku jirin, idinkoo Ilaaha
nool ka dheeraanaya. **13** Laakiin maalin kasta iswaaniya,
intii la odhanayo, Maanta, inuusan midkiinna ku engegin
khiyaanada dembiga. **14** Waayo, waxaynu noqonnay kuwa
Masiix ka qayb qaatay, haddaynu aad u xajinno bilowgii
kalsoonaanteenna ilaa ugu dambaysta, **15** inta la leeyahay,
Maanta haddaad codkiisa maqashaan, Qalbiyadiinna ha
adkaynina sidii wakhtigii dhirifka. **16** Waayo, yaa, markay

maqleen, Ilaah ka dhirfiyey? Miyaanay ahayn kulligood kuwii
Muuse ka keenay Masar? **17** Oo yuu afartan sannadood
u cadhaysnaa? Miyaanay ahayn kuwii dembaabay oo
meydadkoodu cidlada ku dhacdhaceen? **18** Oo yuu ku
dhaartay inaanay nasashadiisa gelin, kuwii isaga addeeci
waayay mooyaane? **19** Oo waxaynu aragnaa inaanay geli
karin rumaysaddarro aawadeed.

4 Sidaas daraaddeed aynu cabsanno, inta ballan
nasashadiisa lagu gelayaa jiro, inaan midkiinna u ekaan
mid gaadhi waayay. **2** Waayo, innagana war wanaagsan
baa laynagu wacdiyey sidooda oo kale, laakiin hadalkay
maqleen waxba uma uu tarin iyaga, maxaa yeelay, kuwii
maqlay rumaysad kuma ay darin. **3** Waayo, kuweenna
rumaystay, nasashadaas waynu galnaa, siduu u yidhi,
Sidaas daraaddeed anigoo cadhaysan ayaan waxaan ku
dhaartay, Iyagu nasashadayda ma geli doonaan, in kastoo
ay shuqulladii ka dhammaadeen aasaaska dunida. **4** Waayo,
isagu meel buu maalintii toddobaad sidan ka yidhi, Maalintii
toddobaad Ilaah baa shuqulladiisii oo dhan ka nastay. **5**
Meeshatanna mar kale wuxuu yidhi, Iyagu nasashadayda
ma geli doonaan. **6** Haddaba waxaa hadhay qaar gelaya, oo
kuwii kolkii hore warkii wanaagsanaa lagu wacdiyey way geli
waayeen caasinimo aawadeed. **7** Taas daraaddeed haddana
mar kale maalintoo buu gooni u dhigay, isagoo wakhti dheer
dabadeed qorniinka Daa'uud ku leh, Maanta, sidii kolkii hore
la yidhi, Maanta haddaad codkiisa maqashaan, Qalbiyadiinna
ha adkaynina. **8** Waayo, haddii Yashuuca iyagii nasiyey,
Ilaah markaas dabadeed kama uu hadleen maalin kale. **9**
Sidaas daraaddeed waxaa dadka Ilaah u hadha nasasho.
10 Waayo, kii nasashadiisa galay, isaga qudhiisuna waa
ka nastay shuqulladiisii sidii Ilaah kuwiisii uga nastay. **11**
Haddaba aynu u dadaalno inaynu nasashadaas galno inaan
ninna caasinimadaas oo kale ku dhicin. **12** Waayo, hadalka
Ilaah wuu nool yahay, waana shaqeeyaa, oo waa ka af badan
yahay seef kasta oo laba af leh, isagoo ka dhex dusaya ilaa
kala soocniinta nafta iyo ruuxa, iyo xubnaha iyo dhuuxaba,
waana kala gartaa fikirrada iyo waxyaalaha qalbiga ku jira.
13 Oo uun aan hortiisa ka muuqani ma jiro, laakiin wax waliba
way qaawan yihiin oo bannaan yihiin indhihiisa hortooda, kan
aynu ku tirsan nahay. **14** Haddaba innagoo leh wadaad sare
oo weyn, kan samooyinka sii dhex maray, kaas oo ah Ciisoo
Wiilka Ilaah ah, aynu qirashadeenna xajinno. **15** Waayo,
ma aynu lihin wadaad sare oo aan itaaldarradeenna ka nixi
karin, laakiin waxaynu leennahay mid si walba loo jirrabay
sideenna oo kale, oo aan weliba dembi lahayn. **16** Haddaba
aynu carshiga nimcada dhiirranaan ugu soo dhowaanno
si aynu naxariis u qaadanno oo aynu u helno nimco ina
caawisa wakhtiga baahida.

5 Wadaad sare oo kasta, oo dadka laga dhex bixiyo, waxaa
dadka loogu doortaa waxyaalaha Ilaah ku saabsan, inuu
hadiyado iyo allabaryoba u bixiyo dembiyada aawadood.
2 Isagu waa u naxariisan karaa kuwaan aqoonta lahayn
iyo kuwa qaldan, maxaa yeelay, isaga qudhiisuba wuu itaal
daranyahay. **3** Oo sidaas daraaddeed waa inuu qudhiisa
wax ugu bixiyo dembiyada aawadood, siduu dadka wax ugu
bixiyo oo kale. **4** Ninna murwadda iskama qaato, laakiin waa
kii Ilaah ugu yeedho siduu Haaruun ugu yeedhay. **5** Sidaas
oo kale Masiixu isma ammaanin inuu noqdo wadaad sare,
laakiin waxaa doortay kan ku yidhi, Adigu waxaad tahay
Wiilkayga, Maantaan ku dhalay. **6** Meel kalena wuxuu ka
yidhi. Adigu weligaaba wadaad baad tahay Sidii derejadii
Malkisadaq. **(aiōn g165)** **7** Masiixu maalmihii jidhkiisa wuxuu
tukasho iyo baryooyin qaylo dheer iyo ilmo ugu bixiyey kan
kara inuu isaga dhimasho ka badbaadiyo, waana loo maqlay
cibaadadiisa. **8** In kastuu wiil ahaa, weliba wuxuu addeecid
ku bartay waxyaalihii uu ku xanuunsaday; **9** oo goortuu
kaamil noqday wuxuu kuwa isaga addeeca oo dhan u noqday
sababta badbaadada weligeed ah. **(aiōnios g166)** **10** Oo Ilaah
baa isaga wuxuu ku magacaabay wadaad sare sidii derejadii
Malkisadaq. **11** Waxaannu haysanna waxyaalo badan oo
aannu kan kaga hadalno, laakiin waa fasir adag yahay
dhegaculayskiinna aawadiis. **12** Wakhtigii aad macallimiin
noqon lahaydeen ayaad haddana u baahan tihiin in laydin
baro waxyaalaha ugu horreeya ee Ereyada Ilaah, oo waxaad
noqoteen sidii kuwa caano u baahan ee aan cunto adag u
baahnayn. **13** Waayo, mid kasta oo ay cuntadiisu caano
tahay aqoon uma laha hadalka xaqnimada, waayo, waa ilmo
yar. **14** Laakiin cuntada adag waxaa leh dadka waaweyn oo
ah kuwa ku isticmaalidda kaskooda ku kala garta wanaagga
iyo xumaanta.

6 Taas daraaddeed aynu iska dayno ka hadlidda waxyaalihii
ugu horreeyey ee Masiix, oo hore aynu ugu soconno
kaamilnimada, oo yeynan mar kale dhigin aasaaska ka-
toobadkeenidda shuqulladii dhintay, iyo iimaanka xagga Ilaah,
2 iyo waxbaridda baabtiisyada, iyo gacmo-dul-saaridda, iyo
sarakicidda kuwii dhintay, iyo xukunka weligiis ah. **(aiōnios
g166)** **3** Oo tan waynu samayn doonnaa haddii Ilaah idmo. **4**
Kuwii mar loo iftiimiyey, oo hadiyaddii jannada dhadhamiyey,
oo laga dhigay kuwa ka qayb galay Ruuxa Quduuskaa, **5** oo
dhadhamiyey eraygii wanaagsanaa ee Ilaah iyo xoogagga
wakhtiga iman doona, **(aiōn g165)** **6** oo dabadeedna dhacay,
ma suurtowdo in loo cusboonaysiiyo toobadkeenidda, iyagoo
mar kale Wiilka Ilaah iskutallaabta isugu qodbaya oo bayaan
u ceebaynaya. **7** Waayo, dhulka cabbay roobka marar badan
ku dul da'a, oo u soo saara geedo u wanaagsan kuwii
beeray, wuxuu Ilaah ka helaa barako, **8** laakiin hadduu dhalo
qodxan iyo yamaarug, waxtar ma leh, oo habaar buu ku
dhow yahay, ugudambaystiisana waa in la gubaa. **9** Laakiin
gacaliyayaalow, wax ka wanaagsan oo idinku saabsan ayaa
lana aaminsiiyey iyo waxyaalaha badbaadada, in kastoo
aannu sidan u hadalnay. **10** Waayo, Ilaah ma xaqdarra,
mana illoobo shuqulkiinna iyo jacaylka aad magiciisa u
qabtaan, maxaa yeelay, quduusiinta ayaad u adeegteen
oo weli waad u adeegtaan. **11** Oo annagu waxaannu jecel
nahay in midkiin kastaa muujiyo dadaalkaas oo kale tan
iyo hubaasha rajada ilaa ugu dambaysta, **12** inaydnaan
caajisiin noqon laakiin aad noqotaan kuwo ku dayda kuwa
rumaysadka iyo dulqaadashada ku dhaxla ballamada. **13**
Markii Ilaah ballan u qaaday Ibraahim, isagoo mid ka weyn
oo uu ku dhaarto aan haysan, ayuu isku dhaartay, **14** isagoo
leh, Hubaal waan ku barakayn doonaa, oo waan ku kordhin
doonaa. **15** Oo sidaas isagoo u dulqaadanaya ayuu helay
wixii loo ballanqaaday. **16** Waayo, dadku waxay ku dhaartaan
kan iyaga ka weyn, oo waxaa muran kasta oo kooda ah ugu
dambaysa dhaar si loo xaqiiqaysto, **17** sidaas daraaddeed,

Ilaah, isagoo aad u doonaya inuu kuwa ballanka dhaxla tuso
taladiisa aan beddelmi karin, ayuu dhaar ku galay; **18** in laba
waxyaalood, oo aan beddelmi karin, oo aan suurtoobin inuu
Ilaah been ka sheego, aynu ku helno dhiirranaan xoog leh
innagoo magangal u soo cararnay si aynu u qabsanno rajada
ina hor taal, **19** tan aynu sida barroosinka nafta u haysanno,
mid adkaan iyo hubaalba ah oo gelaysa waxa daaha ka
shisheeya, **20** meeshii Ciise sida horseed inoo galay isagoo
noqday wadaad sare oo weligiis ah sidii derejadii Malkisadaq.
(aiōn g165)

7 Malkisadaqan, oo Saalem boqorka u ahaa, wadaadkii
Ilaaha ugu sarreeyana ahaa, wuxuu la kulmay Ibraahim
oo ka soo noqday layntii boqorrada, wuuna barakeeyey. **2**
Oo Ibraahim wuxuu isagii wax kasta ka siiyey toban meelood
oo meel. Malkisadaq hortii waxaa magiciisii lagu fasiray,
Boqorka Xaqnimada, dabadeedna, Boqorka Saalem, oo ah
Boqorka Nabadda. **3** Aabbe ma lahayn, hooyona ma lahayn,
abtirsiinyona ma lahayn, oo isagoo aan lahayn bilowga
maalmaha ama dhammaadka nolosha laakiin loo ekaysiiyey
Wiilka Ilaah, ayuu weligiis wadaad sii ahaanayaa. **4** Haddaba
ka fiirsada ninkanu siduu u weynaa, kan Ibraahim oo madaxda
awowayaashii ahi meeltobnaad ka siiyey boolidii. **5** Oo runtii
kuwii qoladii Laawi oo helay shuqulka wadaadnimada waxay
haystaan amar ay dadka kaga qaataan meeltobnaadka sida
sharcigu leeyahay, kuwaas waxaa weeye walaalahood in
kastoo ay kuwanu ka yimaadeen xanjaadka Ibraahim. **6**
Laakiin kii aan iyaga ku abtirsanin ayaa wuxuu Ibraahim ka
qaatay meeltobnaadyo, oo barakeeyey kii ballamada loo
qaaday. **7** Laakiin muranla'aan kan yar waxaa barakeeya
kan ka wanaagsan. **8** Oo halkan waxaa meeltobnaadyada
qaata dadka dhinta, laakiin halkaas mid loo markhaati
furay inuu nool yahay. **9** Waxaa la odhan kara, Laawiga
meeltobnaadyada qaataana, Ibraahim meeltobnaadyo ayuu
ku bixiyey. **10** Waayo, isagu weli xanjaadkii aabbihiis buu
ku jiray kolkii Malkisadaq la kulmay. **11** Haddaba haddii
kaamilnimo ku jirtay wadaadnimadii Laawi, waayo, iyada ayuu
dadku sharciga ka hoos helaye, maxaa weli loogu baahnaa
in wadaad kale ka kaco derejadii Malkisadaq oo aan lagu
magacaabin derejadii Haaruun? **12** Waayo, wadaadnimada
markii la beddelo waa lagamamaarmaan in sharcigana la
beddelo. **13** Waayo, kii waxyaalahan laga sheegay waa qolo
kale oo aan nin meeshii allabariga ka shaqeeyey ka iman. **14**
Waa cad dahay in Sayidkeennu ka soo baxay Yahuudah, oo
ah qolo aan Muuse kaga hadlin wax wadaaddo ku saabsan.
15 Oo weliba aad bay u sii cad dahay, haddii wadaad kale oo
Malkisadaq u egi kaco, **16** kii aan wadaad lagaga dhigin
sharciga abtirsiinyada xagga jidhka, laakiin xagga xoogga
nolosha aan dhammaadka lahayn. **17** Waayo, isaga waxaa
loogu markhaati furay, Adigu weligaaba wadaad baad tahay
Sidii derejadii Malkisadaq. **(aiōn g165)** **18** Waayo, amarkii
hore waxaa loo buriyey itaaldarradiisii iyo faa'iidola'aantiisii,
19 maxaa yeelay, sharcigu waxba ma uu kaamilin. Oo waxaa
la keenay rajo ka wanaagsan oo aynu Ilaah ugu dhowaanno.
20 Oo isagu dhaarla'aan wadaad kuma uu noqon. **21** Iyagu
dhaarla'aan bay wadaaddo ku noqdeen, laakiin isagu wuxuu
ku noqday dhaarta kan ku yidhi, Rabbigu waa dhaartay, kana
soo noqon maayo, Adigu weligaaba wadaad baad tahay.
(aiōn g165) **22** Oo sidaasuu Ciise ku noqday dammiinka
axdiga ka wanaagsan. **23** Iyaguna waxay noqdeen wadaaddo
tiro badan, maxaa yeelay, dhimashada ayaa ka joojisay
inay sii jiraan: **24** Isaguse wuxuu haystaa wadaadnimadiisa
aan beddelmi karin, waayo, weligiis buu sii jirayaa. **(aiōn
g165)** **25** Sidaas daraaddeed dhammaan buu u badbaadin
karaa kuwa Ilaah ugu dhowaada isaga, maxaa yeelay, isagu
weligiis waa nool yahay si uu ugu duceeyo iyaga. **26** Waayo,
wadaad sare oo caynkan ahu waa inagu habboonaa, mid
quduus ah oo aan khiyaano iyo wasakh toona lahayn, oo
dembilayaasha ka soocan, oo samooyinka laga sarraysiiyey,
27 kan aan u baahnayn inuu maalin walba allabari u bixiyo
sida wadaaddadii sare, kolka hore dembiyadiisa aawadood,
dabadeedna kuwa dadka aawadood; tan mar keliya ayuu
sameeyey markuu isbixiyey. **28** Waayo, sharcigu niman
itaaldaran ayuu wadaaddo sare ka dhigaa, laakiin hadalka
dhaarta oo sharciga ka dambeeyey wuxuu ka dhigaa Wiil
weligiis kaamil ah. **(aiōn g165)**

8 Waxyaalihii la yidhi wixii ugu muhimsanaa waa kan,
Waxaynu leennahay wadaad sare oo caynkaas ah, kan
fadhiistay midigta carshiga Weynaha jannooyinka ku jira, **2**
kan u adeega waxyaalaha quduuska ah iyo taambuugga
runta ah ee Rabbigu dhisay oo aan dad dhisin. **3** Waayo,
wadaad kasta oo sare waxaa loo doortay inuu hadiyado iyo
allabaryo bixiyo, sidaas daraaddeed waa lagamamaarmaan in
wadaadkan sarena haysto wax uu bixiyo. **4** Haddaba hadduu
dhulka joogi lahaa, wadaad ma uu ahaadeen, maxaa yeelay,
waxaa jira kuwa hadiyado u bixiya sida sharcigu leeyahay; **5**
kuwa u adeega waxa ah u-ekaanta iyo hooska waxyaalaha
jannada, sidii Muuse loogu digay kolkuu ku dhowaa inuu
taambuugga sameeyo. Waayo, wuxuu yidhi, Aad ugu fiirso
inaad wax walba u samayso siduu ahaa u-ekaanshihii buurta
lagugu tusay. **6** Laakiin haatan wuxuu helay shuqul aad uga
wanaagsan siduu u yahay dhexdhexaadiyaha axdiga ka
wanaagsan ee lagu dhisay ballamo ka wanaagsan. **7** Waayo,
haddii axdigii hore uusan eed lahayn, mid labaad meella
looma dooneen. **8** Wuxuu yidhi, isagoo iyaga eedaynaya, Bal
eega, maalmihii waa imanayaan, ayaa Rabbigu leeyahay, Oo
anigu axdi cusub baan la dhigan doonaa reer Israa'iil iyo reer
Yahuudah; **9** Oo aan ahayn axdigii aan awowayaashood
la dhigtay oo kale Maalintii aan iyaga gacanta qabtay
inaan ka kaxeeyo dalka Masar, Waayo, iyagu kuma ay
sii socon axdigaygii, Aniguna farahaan ka qaaday, ayaa
Rabbigu leeyahay. **10** Waayo, kanu waa axdiga aan la
dhigan doono reer Israa'iil Maalmahaas dabadood, ayaa
Rabbigu leeyahay; Qaynuunnadayda waxaan gelin doonaa
maankooda, Qalbigoodana waan ku qori doonaa, Oo Ilaah
baan u ahaan doonaa, Iyaguna dad bay ii ahaan doonaan;
11 Oo iyagu ma bari doonaan mid walba deriskiisa Iyo mid
walba walaalkiis, iyagoo leh, Rabbiga garo, Waayo, kulli
way i garan doonaan, Kan ugu yar ilaa kan ugu weyn.
12 Waayo, iyagoo xaqdaran baan u naxariisan doonaa,
Dembiyadoodana kol dambe ma xusuusan doono. **13** Kolkuu
yidhi, Axdi cusub, ayuu kii hore duug ka dhigay. Laakiin kan
duugoobayaa oo gaboobayaa wuxuu u dhow yahay inuu
libdho.

9 Xataa axdigii hore wuxuu lahaa qaynuunno ku saabsan
caabudid, iyo meel quduus ah ee dunidatan. **2** Waayo,
waxaa la dhisay taambuug; intii hore waxaa ku jiray
laambadaha isku yiil, iyo miiska, iyo kibista tusniinta, oo
waxaa la odhan jiray Meeshii Quduuska ahayd. **3** Daaha
labaad shishediisa waxaa ku jiray taambuuggii la odhan
jiray, Quduuskii Quduusyada, **4** isagoo leh girgire dahab ah
oo foox lagu shido, iyo sanduuqii axdiga oo kulligiis dahab
lagu dahaadhay, dhexdiisana waxaa ku jiray weel dahab
ah oo maannadii ku jirto, iyo ushii Haaruun oo magooshay,
iyo looxyadii axdiga; **5** dushiisana Keruubiimtii ammaanta
oo hadhaynaya daboolka kafaaraggudka, waxyaalahaas
oo aannan hadda gooni gooni uga hadli karin. **6** Haddaba
waxyaalahan oo sidaas loo diyaariyey, wadaaddadu waxay
had iyo goor galaan taambuugga kowaad iyagoo shuqulka
dhammaynaya. **7** Laakiin kan labaad waxaa sannaddiiba
mar gala wadaadka sare oo keliya, isagoo aan dhiigla'aan
gelaynin. Oo dhiiggaas wuxuu u bixiyaa naftiisa iyo dembiyada
dadku aqoonla'aanta ku sameeyo. **8** Ruuxa Quduuska ahu
wuxuu tilmaamaa inaan jidkii Quduuskii Quduusyada weli la
muujin, inta taambuugga hore weli taagan yahay. **9** Tani
wakhtiga la joogo waa masaal, sida loo bixiyo hadiyado iyo
allabaryo, kuwaas oo aan kaamil ka dhigi karin caabudaha
niyadiisa, **10** iyagoo ku saabsan cuntooyin iyo cabbitin iyo
maydhmaydhid kala duwan oo ah amarrada jidhka oo keliya
oo la dejiyey ilaa wakhtiga hagaajinta. **11** Masiixu wuxuu
yimid, isagoo ah wadaadka sare ee waxyaalaha wanaagsan
oo iman doona. Taambuuggii wadaadnimadiisu wuxuu ahaa
ku ka weyn oo ka kaamilsan, oo aan gacmo lagu samayn,
kaasu waxaa weeyaan mid aan abuuristan ka iman. **12** Mar
buu wada galay meeshii quduuska ahayd, isagoo aan orgiyo
iyo weylal dhiiggoodii wadin, laakiin wuxuu waday dhiiggiisa,
sidaasuu furasho weligeed ah inoogu helay. **(aiōnios g166)**
13 Waayo, haddii orgiyo iyo dibiyo dhiiggooda, iyo qaalin
dambaskeeda lagu rusheeyo kuwa nijaasoobay, ay quduus
ka dhigaan in jidhka la nadiifiyo, **14** intee ka badan ayuu
dhiigga Masiix, kan Ruuxa weligiis ah isugu bixiyey Ilaah
isagoo aan eed lahayn, niyadiinna ka nadiifin kara shuqullada
dhintay si aad ugu adeegtaan Ilaaha nool? **(aiōnios g166)** **15**
Oo sidaas daraaddeed isagu waa dhexdhexaadiyaha axdiga
cusub in kuwii loo yeedhay ay helaan dhaxalka weligiis ah
oo la ballanqaaday, waayo, dhimashadu waxay u noqotay
ka madaxfurashada xadgudubyada lagu sameeyey axdigii
hore. **(aiōnios g166)** **16** Waayo, meeshii dardaaran jiro waa
lagamamaarmaan inuu kii dardaarmay dhinto. **17** Waayo,
dardaaranka waa la fuliyaa meeshii dhimasho jirto, maxaa
yeelay, waxba ma taro intii kii dardaarmay nool yahay. **18**
Haddaba xataa axdigii hore laguma gelin dhiigla'aan. **19**
Waayo, markii Muuse amar kasta kula hadlay dadka oo dhan
sida sharcigu leeyahay, wuxuu qaaday dhiiggii weylalka iyo
orgiyada, iyo biyo, iyo dhogor guduudan, iyo geed husob la
yidhaahdo, oo wuxuu ku rusheeyey kitaabka qudhiisa iyo
dadka oo dhanba, **20** isagoo leh, Kanu waa dhiiggii axdiga
oo Ilaah idinku amray. **21** Sidaas oo kalena taambuugga
iyo weelasha lagu adeego oo dhan ayuu ku rusheeyey
dhiiggii. **22** Inta badan wax walba waxaa lagu nadiifiyaa dhiig
sida sharcigu leeyahay, oo dhiigdaadinla'aan dembidhaaf
ma jiro. **23** Haddaba lagamamaarmaan bay ahayd in u-
ekaanta waxyaalaha jannooyinka ku jira kuwan lagu nadiifiyo;
laakiin waxyaalaha jannada qudhooda waa in lagu nadiifiyo
allabaryo kuwan ka wanaagsan. **24** Masiixu ma uu gelin
meel quduus ah oo gacmo lagu sameeyey, oo u eg tan runta
ah, laakiin wuxuu galay jannada qudheeda inuu hadda Ilaah
hortiisa inooga muuqdo. **25** Weliba uma uu gelin inuu marar
badan isbixiyo, sida wadaadka sare meesha quduuska ah
sannad walba ula galo dhiig uusan lahayn. **26** Haddii kale
lagamamaarmaan bay ahayd inuu marar badan xanuunsado
tan iyo aasaaskii dunida; laakiin haatan oo dhammaadkii
wakhtiga ah isaga mar keliya ayaa la muujiyey inuu dembiga
ku baabbi'iyo allabarigiisa. **(aiōn g165)** **27** Waxaa dadka looga
dhigay inay mar dhintaan, taas dabadeedna la xukumo,
28 sidaas oo kalena Masiix, isagoo mar loo bixiyey inuu
qaado dembiyada kuwa badan, ayuu dembila'aan mar labaad
badbaadin ugu muuqan doonaa kuwa isaga sugaya.

10 Waayo, sharcigu wuxuu leeyahay hooska waxyaalaha
wanaagsan oo iman doona, laakiin ma leh suuradda
waxyaalahaas qudheeda. Oo caabudayaasha marnaba
kaamil kagama uu dhigi karo allabaryo sannad walba had iyo
goor la bixiyo. **2** Haddii kale miyaan la joojiyeen in allabaryo
la bixiyo? Maxaa yeelay, caabudayaashu, iyagoo mar la
nadiifiyey, mar dambe dembiyo iskama ay garteen. **3** Laakiin
allabaryadaas waxaa sannad walba lagu xusuustaa dembiyo.
4 Waayo, ma suurtowdo in dibiyo iyo orgiyo dhiiggoodu
dembiyo qaado. **5** Saas daraaddeed kolkuu Masiixu dunida
soo galay wuxuu lahaa, Allabaryo iyo qurbaan ma aad
doonaynin, Laakiin jidh baad ii diyaarisay. **6** Waxyaalo la
bixiyo oo la gubo oo dhan iyo dembi allabaryadiis kuma aad
faraxsanayn. **7** Markaasaan idhi, Bal eeg, waxaan u imid Inaan
sameeyo doonistaada, Ilaahow. Kitaabka duudduuban wax
igu saabsan baa ku qoran. **8** Siduu horay u yidhi, Allabaryo
iyo qurbaan iyo waxyaalo la bixiyo oo la gubo iyo dembi
allabaryadiis ma aad doonayn, kumana aad faraxsanayn,
kuwaas oo loo bixiyo sida sharcigu leeyahay. **9** Markaasuu
yidhi, Bal eeg, waxaan u imid inaan sameeyo doonistaada.
Wuxuu rujiyey kii kowaad si uu ka labaad u taago. **10** Sida
doonistaasu tahay, waxaa quduus laynagaga dhigay bixinta
jidhka Ciise Masiix oo mar keliya la bixiyey. **11** Wadaad
waluba maalin kastuu istaagaa isagoo adeegaya oo marar
badan bixinaya allabaryo isku mid ah, kuwa aan marnaba
dembiyo qaadi karin, **12** laakiin isagu kolkuu allabari keliya
mar keliya dembiyo u bixiyey ayuu fadhiistay midigta Ilaah;
13 isagoo markaas dabadeed sugaya ilaa cadaawayaashiisa
cagihiisa hoostooda la geliyo. **14** Maxaa yeelay, bixin
keliya ayuu kaamil kaga dhigay weligood kuwa quduus laga
dhigay. **15** Oo taas Ruuxa Quduuska ahuna markhaati ahaan
buu noogu sheegaa, waayo, kolkuu yidhi, **16** Kanu waa
axdiga aan la dhigan doono iyaga Maalmahaas dabadood,
ayaa Rabbigu leeyahay; Qaynuunnadayda waxaan gelin
doonaa qalbigooda, Maankoodana waan ku qori doonaa;
markaasuu wuxuu ku daray; **17** Oo dembiyadooda iyo
xadgudubyadoodana mar dambe ma xusuusan doono.
18 Markii waxyaalahan la cafiyo, wax dambe oo dembi
loo bixiyaa ma jiro. **19** Taas daraaddeed, walaalayaalow,
waxaynu haysannaa dhiirranaan inaynu meesha quduuska
ah ku galno dhiigga Ciise, **20** oo ah waddo cusub oo nool oo

uu inooga banneeyey daaha, kaas oo ah jidhkiisa. **21** Oo
waxaynu haysannaa wadaad weyn oo ka sarreeya guriga
Ilaah. **22** Taas daraaddeed aynu ugu soo dhowaanno qalbi
run ah iyo hubaal rumaysad, iyadoo qalbiyadeenna laga
nadiifiyey niyo shar leh, jidhkeennana lagu maydhay biyo
daahir ah. **23** Aynu aad u xajinno qirashada rajadeenna
liicliicashola'aan, maxaa yeelay, kan inoo ballanqaaday waa
aamin. **24** Oo midkeenba midka kale ha ka fikiro si aynu
isugu guubaabinno kalgacayl iyo shuqullo wanaagsan. **25**
Yeynan iska daynin isku ururkeenna sida ay tahay caadada
dadka qaarkood, laakiin aan isdhiirrigelinno, khusuusan
markaad aragtaan inay Maalintu soo dhowaanayso. **26**
Haddaynu badheedh u dembaabno kolkaynu aqoonta runta
helnay dabadeed, allabari dambe oo dembiyo loo bixiyaa
ma hadho. **27** Laakiin waxaa u hadha filasho cabsi leh
oo xukun, iyo dab kulul oo baabbi'in doona kuwa Ilaah ka
geesta ah. **28** Ninkii diida sharciga Muuse kolkii laba ama
saddex nin ku markhaati furaan ayuu naxariisla'aan dhintaa.
29 Taqsiir intee le'eg oo ka sii xun baad u malaynaysaan
inuu istaahili doono kii Wiilka Ilaah ku joogjoogsaday, oo
dhiigga axdiga oo isaga quduuska lagaga dhigay ku tiriyey
wax aan quduus ahayn, oo caayay Ruuxa nimcada? **30**
Waayo, innagu waynu naqaan kan yidhi, Aarsasho anigaa
leh; oo waan abaalmarin doonaa. Mar kalena waxaa la yidhi,
Rabbigu dadkiisa wuu xukumi doonaa. **31** Waa wax aad
cabsi u leh in lagu dhaco gacmaha Ilaaha nool. **32** Laakiin
xususta maalmihii hore, kolkii laydin iftiimiyey dabadeed,
oo aad u adkaysateen dagaal weyn oo xanuunno badan
leh. **33** Mar waxaa laydinku bandhigay cay iyo dhibaatooyin,
marna waxaad wax la wadaagteen kuwa sidaas oo kale
loo galay. **34** Waayo, waad u naxariisateen kuwii xidhnaa,
farxad baadna ku aqbasheen dhicitinka maalkiinna la dhacay,
idinkoo og inaad idinka qudhiinnu maal ka wanaagsan oo
raagaya haysataan. **35** Sidaas daraaddeed ha iska tuurina
dhiirranaantiinna abaalgudka weyn leh. **36** Waayo, waxaad
dulqaadasho ugu baahan tihiin si aad u qaadataan wixii
laydiin ballanqaaday markaad doonista Ilaah samaysaan
dabadeed. **37** Wakhti yar dabadeed Kii iman lahaa wuu
iman doonaa, mana raagi doono. **38** Laakiin kayga xaqa
ahu rumaysad buu ku noolaan doonaa; Oo hadduu dib u
noqdo, naftaydu kuma farxi doonto isaga. **39** Innagu ma ihin
kuwa halaagga dib ugu noqda, laakiin waxaynu nahay kuwa
rumaysad leh si naftu u badbaaddo.

11 Rumaysadku waa hubaasha waxyaalaha la rajeeyo,
iyo xaqiiqaynta waxyaalaha aan la arkin. **2** Waayo,
saasaa loogu markhaati furay waayeelladii. **3** Rumaysad
ayaynu ku garanaynaa in duniyooyinka lagu abuuray erayga
Ilaah, sidaas daraaddeed waxa la arko lagama samayn
waxa muuqda. **(aiōn g165)** **4** Haabiil rumaysad ayuu
Ilaah ugu bixiyey allabari aad uga wanaagsan kii Qaabiil,
sidaas daraaddeed waxaa loogu markhaati furay inuu xaq
yahay, Ilaahna waa ka markhaati furay hadiyadihiisii. Saas
daraaddeed isagoo dhintay ayuu weli hadlaa. **5** Enoog
rumaysad baa kor loogu qaaday si uusan dhimasho u arag,
lamana helin, maxaa yeelay, Ilaah baa isagii qaaday, waayo,
intaan kor loo qaadin ka hor ayaa markhaati loo furay inuu
Ilaah ka farxiyey. **6** Oo rumaysadla'aantiis ma suurtowdo in
isaga laga farxiyo, taas aawadeed kan Ilaah u yimaadaa waa
inuu rumaysto inuu jiro oo uu yahay kan u abaalguda kuwa
isaga doondoona. **7** Nuux oo Ilaah uga digay waxyaalo aan
weli la arkin ayaa cabsaday, oo rumaysad buu ku diyaariyey
doonni in reerkiisu ku badbaado, sidaasuu dunida u xukumay
oo ku noqday mid dhaxla xaqnimada rumaysadka ku timaada.
8 Ibraahim kolkii loo yeedhay, rumaysad buu ku addeecay
inuu tago meeshuu ku heli lahaa dhaxalka, wuuna tegey
isagoo aan garanaynin meeshuu ku socdo. **9** Rumaysad
buu ku degganaa dhulkii loo ballanqaaday sidii dhul qalaad,
wuxuuna taambuugyo la degganaa Isxaaq iyo Yacquub oo
ahaa kuwii la dhaxlay isku ballan. **10** Waayo, wuxuu filanayay
magaalo aasaas leh oo kan dhisay oo sameeyey uu Ilaah
yahay. **11** Saarah qudheedu rumaysad bay ku heshay xoog
ay ku uuraysato, oo iyadoo dhaaftay wakhtigii dhalmada
ayay dhashay, waayo, waxay ku tirisay ku aamin ah kii u
ballanqaaday. **12** Sidaas daraaddeedna waxaa mid sidii nin
dhintay oo kale ah ka dhashay dad u badan sida xiddigaha
cirka iyo sida cammuudda badda xeebteeda taal oo aan la
tirin karin. **13** Kuwaasu kulligood rumaysad bay ku wada
dhinteen, iyagoo aan helin waxyaalihii loo ballanqaaday,
laakiin meel fog bay ka arkeen oo way aqbaleen, oo
waxay qirteen inay dhulka ku ahaayeen shisheeyayaal iyo
dad sodcaal ah. **14** Waayo, kuwa waxyaalahan oo kale
yidhaahdaa waxay muujiyaan inay doondoonayaan waddan
kooda ah. **15** Oo hadday xusuusnaayeen waddankii ay ka
baxeen way heli lahaayeen wakhti ay ku noqdaan. **16** Laakiin
imminka waxay aad u doonayaan waddan ka wanaagsan oo
ah jannada, sidaas daraaddeed Ilaah ka xishoon maayo in
loogu yeedho Ilaahood, waayo, wuxuu iyaga u diyaariyey
magaalo. **17** Ibraahim kolkii la jirrabay, rumaysad buu Isxaaq
allabari ahaan ugu bixiyey. Kii ballamada aqbalay ayaa wuxuu
bixinayay wiilkiisii keliyaha, **18** in kastoo lagu yidhi, Kuwa
Isxaaq ka farcama ayaa farcankaaga loogu yeedhi doonaa.
19 Wuxuu ku tirinayay in Ilaah ka kicin karo xataa kuwii
dhintay; oo sida masaal oo kale ayuu isagii uga helay kuwii
dhintay. **20** Isxaaq rumaysad buu ugu duceeyey Yacquub
iyo Ceesaw xagga waxyaalaha iman doona. **21** Yacquubna
markuu dhimanayay rumaysad buu ugu duceeyey mid kasta
oo wiilashii Yuusuf ka mid ah, oo Ilaahna wuu caabuday
isagoo cuskanaya ushiisa guudkeeda. **22** Yuusufna markii
dhimashadiisii dhowayd rumaysad buu kaga hadlay bixitinka
reer binu Israa'iil, wuxuuna ka dardaarmay lafihiisa. **23**
Muusena markuu dhashay, waalidkiis rumaysad bay ku
qariyeen saddex bilood, maxaa yeelay, waxay arkeen inuu
ilmo wanaagsan yahay, kamana ay cabsan amarkii boqorka.
24 Muuse markuu weynaaday rumaysad buu ku diiday in
loogu yeedho wiilkii gabadha Fircoon. **25** Oo wuxuu ka
doortay in lala silciyo dadkii Ilaah intuu wakhti yar dembi
ku farxi lahaa; **26** isagoo ku tirinaya cayda lagu caayo
Masiixa aawadiis inay ka qiimo weyn tahay maalka Masar,
waayo, wuxuu filanayay abaalgudka. **27** Rumaysad buu kaga
tegey Masar isagoo aan ka cabsanayn boqorka cadhadiisii,
waayo, wuxuu u adkaystay sidii mid fiirinaya kan aan la arkin.
28 Rumaysad buu ku sameeyey Kormaridda iyo dhiigga
rushayntiisii inuusan Baabbi'iyihii curadyadu iyaga taaban.
29 Rumaysad bay ku dhex mareen Badda Cas sidii dhul
engegan, laakiin markay Masriyiintu saas isku dayeen, way

liqday. **30** Derbiyadii Yerixoo rumaysad bay ku dumeen
kolkii toddoba maalmood lagu warwareegay dabadeed. **31**
Dhilladii Raxab rumaysadkeedii aawadiis lama ay halligmin
kuwii caasiyiinta ahaa, maxaa yeelay, basaasyadii bay nabad
ku dhowaysay. **32** Oo maxaan kale oo idhaahdaa? Waayo,
wakhtigu waa igu gaabnaan doonaa haddaan wax ka sheegi
lahaa Gidcoon, iyo Baaraaq, iyo Samsoon, iyo Yeftaah, iyo
Daa'uud, iyo Samuu'eel iyo nebiyadii. **33** Rumaysad bay
kaga adkaadeen boqortooyooyin, oo xaqnimo ku sameeyeen,
oo ballamo ku heleen, oo afafka libaaxyada ku xidheen,
34 oo xooggii dabka ku demiyeen, oo seefta afkeedii kaga
baxsadeen, oo itaaldarradii kaga xoogaysteen, oo dagaal ku
itaal weynaadeen, oo colalkii shisheeyaha ku eryeen. **35**
Dumar baa waxay heleen kuwii ka dhintay iyagoo la sara
kiciyey, qaar kalena waa la xanuujiyey ilaa ay ka dhinteen
iyagoo aan aqbalin in la samatabbixiyo si ay ku gaadhaan
sarakicid ka wanaagsan. **36** Qaar kalena waxay jirrabaad
ahaan ula kulmeen majaajilo iyo karbaashid iyo weliba
silsilado iyo xabbis. **37** Waana la dhagxiyey, miinshaarna
waa lagu kala jeexay, waana la jirrabay, seefna waa lagu
gowracay, wayna warwareegeen iyagoo qaba hargo idaad
iyo hargo riyood, iyagoo caydh ah oo la dhibay oo la silciyey.
38 Dunidu ma ay istaahilin iyagii. Waxayna warwareegi
jireen lamadegaanka iyo buuraha iyo boholaha iyo godadka
dhulka. **39** Kuwaas oo dhammu, iyagoo loo markhaati
furay rumaysadkoodii daraaddiis, ayaanay helin wixii loo
ballanqaaday; **40** waayo, Ilaah wuxuu hore u arkay wax ka
wanaagsan oo inagu saabsan, inaan la'aanteen iyaga kaamil
laga dhigin.

12 Sidaas daraaddeed, innagoo haysanna markhaatiyaal
badan oo sida daruur u weyn oo inagu wareegsan,
aynu iska dhigno culays kasta iyo dembiga dhibyaraanta
inoogu dhegaya, oo aynu adkaysasho ku orodno tartanka
ina hor yaal, **2** innagoo fiirinayna Ciise oo ah Bilaabaha
iyo Dhammeeyaha rumaysadkeenna, kii farxaddii hor tiil
daraaddeed u adkaystay iskutallaabta, isagoo fududaysanaya
ceebta, oo fadhiistay midigta carshiga Ilaah. **3** Haddaba
ka fiirsada kii u adkaystay hadalkii ka geesta ahaa oo
dembilayaasha inaydnaan daalin oo aanay nafihiinnu itaal
beelin. **4** Idinkoo dembi la dagaallamaya weli iskama
aydnaan celin ilaa dhiig idinka daato. **5** Waxaad illowdeen
waanada idiinla hadasha sida wiilal oo kale. Wiilkaygiiyow,
ha fududaysan Rabbiga edbintiisa, Hana itaal beelin kolkuu
ku canaanto. **6** Waayo, ka uu Rabbigu jecel yahay ayuu
edbiyaa, Wuuna karbaashaa wiil kasta oo uu aqbalo. **7**
U adkaysta edbinta. Ilaah wuxuu idiinla macaamiloodaa
sida wiilal oo kale; waayo, waa wiilkee kan aanu aabbihii
edbin? **8** Laakiin haddaan laydinku edbin edbinta laga wada
qayb galo, haddaba waxaad tihiin garacyo, oo wiilashiisii
ma ihidin. **9** Oo weliba waxaynu lahayn aabbayaal xagga
jidhka ah, oo ina edbiyey, oo waynu maamuusnay. Miyaynan
intaas in ka badan ka dambaynayn Aabbaha ruuxyada oo
aynaan noolaannayn? **10** Waayo, iyagu dhawr maalmood
ayay inoo edbiyeen sidii la wanaagsanayd, laakiin isagu
wuxuu inoo edbiya si inoo faa'iido ah si aynu uga qayb galno
quduusnimadiisa. **11** Edbinina wakhtiga la joogo uma eka
mid lagu farxo, laakiin waxay u eg tahay mid caloolxumo
leh, laakiin dabadeedto waxay kuwii lagu edbiyey u dhashaa
midho nabad iyo xaqnimo ah. **12** Sidaas daraaddeed
xoogeeya gacmaha taagta daran iyo jilbaha tabarta yar. **13**
Cagihiinnana waddooyin toosan u sameeya si aan curyaanku
u murkacan laakiin u bogsado. **14** Nabad kula dadaala
dadka oo dhan, iyo quduusnaanta aan la'aanteed ninna
Rabbiga arki doonin. **15** Fiiro u yeesha si aan ninna u gaadhi
waayin nimcada Ilaah, waaba intaasoo xidid qadhaadhi soo
baxaa oo idin dhibaa, oo qaar badanu ku nijaasoobaane,
16 si aan dhillay u jirin ama qof cibaado la' sidii Ceesaw
oo ahaa kii curadnimadiisii kala baxay waxoogaa cunto
ah. **17** Waayo, waad og tihiin, xataa kolkuu dabadeedto
jeclaaday inuu dhaxlo barakada, in loo diiday, in kastoo uu
doondoonay, isagoo ilmo daadinaya, waayo, ma uu helin
meel uu ka soo noqdo. **18** Waayo, ma aydnaan iman buurtii
la taaban karay, oo ololaysay, iyo madowgii, iyo gudcurkii, iyo
duufaankii, **19** iyo dhawaaqii buunka, iyo codkii erayada, oo
ahaa codkii ay kuwii maqlay Muuse ka baryeen inaan eray
dambe lagula hadlin. **20** Waayo, uma ay adkaysan karin
wixii lagu amray, markii lagu yidhi, Xataa haddii neef buurta
taabto, waa la dhagxin doonaa. **21** Muuqashadiina cabsi
intay ka qabtay Muuse wuxuu yidhi, Aad iyo aad baan u
cabsanayaa oo waan gariirayaa. **22** Laakiin idinku waxaad
timaadeen Buur Siyoon iyo magaaladii Ilaaha nool oo ah
Yeruusaalemtii jannada, oo waxaad u timaadeen guutooyin
malaa'igo ah oo isu soo ururay, **23** iyo kiniisadda curadyada
oo ku qoran jannada, iyo Ilaaha ah Xaakinka wax kasta, iyo
ruuxyada kuwa qumman oo la kaamilay, **24** iyo Ciise oo
ah dhexdhexaadiyaha axdiga cusub, iyo dhiigga rushaynta
oo u hadla si ka wanaagsan kii Haabiil. **25** Digtoonaada si
aydnaan u diidin kan hadlaya; waayo, haddayan baxsan
kuwii diiday kii dhulka ku waaniyey, si ka badan innaguna
ma baxsan doonno haddaynu ka jeesanno kan jannada
ka hadlaya, **26** kan codkiisii wakhtigaas gariiriyey dhulka;
laakiin hadda wuu ballanqaaday isagoo leh, Weliba mar
kale ayaan gariirin doonaa dhulka, dhulka oo keliyana ma
aha ee xataa samadana waan gariirin doonaa. **27** Erayadii
ahaa, Weliba mar kale, micnehoodu waxaa weeye in la qaadi
doono waxyaalihii la gariiriyey sidii waxyaalo la sameeyey, si
waxyaalihii aan la gariirinu u hadhaan. **28** Sidaas daraaddeed
innagoo helayna boqortooyo aan la gariirin karin, aynu
mahadnaqno si aynu Ilaah uga farxinno innagoo cibaado iyo
cabsi ugu adeegayna; **29** waayo, Ilaaheennu waa dab wax
baabbi'iya.

13 Jacaylka walaalnimadu ha sii jiro. **2** Ha illoobina inaad
shisheeyaha marti qaaddaan, waayo, sidaas qaar baa
malaa'igo u marti qaaday iyagoo aan ogayn. **3** U xusuusta
kuwa xidhan sidii idinkoo iyaga la xidhan, iyo kuwa la silciyey
sidii idinkoo isku jidh ah. **4** Guurka hala wada maamuuso, oo
sariirtuna yeynan nijaasoobin, maxaa yeelay, khaniisiinta iyo
dhillayadaba Ilaah waa xukumi doonaa. **5** Dabiicaddiinnu ha
ahaato mid aan lacag jeclayn, oo waxaad haysataan raalli ku
ahaada, waayo, isaga qudhiisu wuxuu yidhi, Sinaba kuu dayn
maayo, oo sinaba kuu dayrin maayo. **6** Sidaas daraaddeed
innagoo ku kalsoon waxaynu nidhaahnaa, Rabbigu waa
kaalmeeyahayga, oo anigu cabsan maayo; Bal maxaa dad
igu samayn doonaa? **7** Xusuusta hoggaamiyayaashiinna

idiin sheegay ereyga Ilaah. Oo ka fiirsada waxa ka yimaada
asluubtoodii, oo iimaankoodii ku dayda. **8** Ciise Masiix waa
isku mid shalay iyo maanta iyo weligiiba. **(aiōn g165)** **9**
Waxbaridda kala duwan oo qalaadu yay idinla tegin, waayo,
waa wanaagsan tahay in qalbigu nimco ku taagnaado ee
uusan ku taagnaan cunto, tan kuwa ku macaamilooday
aanay ku faa'iidin. **10** Waxaynu leennahay meel allabari, oo
kuwa taambuugga ka adeega aanay amar u lahayn inay wax
ka cunaan. **11** Waayo, neefafka dhiiggooda wadaadka sare
keeno meesha quduuska ah dembiga aawadiis jidhadhkooda
waxaa lagu gubaa xerada dibaddeeda. **12** Sidaas daraaddeed
Ciisena si uu dadka quduus ugaga dhigo dhiiggiisa wuxuu
ku xanuunsaday iridda dibaddeeda. **13** Haddaba aynu
isaga ugu tagno xerada dibaddeeda, innagoo qaadayna
caydii la caayay isaga. **14** Waayo, innagu halkan kuma
lihin magaalo sii raagaysa, laakiin waxaynu doondoonaynaa
tan iman doonta. **15** Haddaba xaggiisa aynu had iyo goor
Ilaah ugu bixinno allabariga ammaanta, kaas waxaa weeye
dibnaha magiciisa qirta midhahooda. **16** Laakiinse inaad
wax wanaagsan fashaan oo wax wada wadaagtaan ha
illoobina; waayo, allabaryada caynkaas ah Ilaah aad buu ugu
farxaa. **17** Hoggaamiyayaashiinna addeeca oo ka dambeeya,
waayo, iyagu waxay ilaaliyaan naftiinna sidii iyagoo jawaab
ka bixin doona. Taas farxad ha ku sameeyeen, oo yaanay
qulubsanaan, waayo, taasu waxba idiin tari mayso. **18** Noo
soo duceeya; waayo, waxaannu hubnaa inaannu leennahay
niyo wanaagsan annagoo doonayna inaannu wax kasta si
qumman ugu soconno. **19** Oo aad baan idiinka baryayaa
inaad tan samaysaan, in dhaqso laygu soo kiin celiyo. **20**
Haddaba Ilaaha nabadda oo ka soo celiyey kuwii dhintay
Rabbigeenna Ciise oo ah Adhijirka weyn ee idaha, oo ku
soo celiyey dhiigga axdiga weligiis ah, **(aiōnios g166)** **21**
kaamil ha idinkaga dhigo wax kasta oo wanaagsan si aad u
samaysaan doonistiisa, oo waxa isaga ka farxiya ha inooga
dhex shaqeeyo Ciise Masiix, kan ammaanta leh weligiis
iyo weligiis. Aamiin. **(aiōn g165)** **22** Walaalayaalow, waxaan
idinka baryayaa inaad u dulqaadataan hadalka waanada ah,
waayo, waxaan idiin soo qoray dhawr eray. **23** Ogaada in
walaalkeen Timoteyos la sii daayay, kan hadduu dhaqso u
yimaado, aannu idin soo wada arki doonno. **24** Igu salaama
kuwa idin hoggaamiya oo dhan, iyo quduusiinta oo dhan.
Kuwa Itaaliya ka yimaadaa way idin soo salaamayaan. **25**
Nimco ha idinla jirto kulligiin. Aamiin.

Yacquub

1 Yacquub, oo ah addoonkii Ilaah iyo Rabbi Ciise Masiix,
wuxuu salaan gaadhsiinayaa laba iyo tobanka qolo oo
kala firidhsan. **2** Walaalahayow, kolkaad jirrabaaddo kala
cayncayn ah kala kulantaan, kulli farxad u tirsada, **3** idinkoo
og tijaabinta rumaysadkiinnu inay dulqaadasho keento. **4** Oo
dulqaadashadu ha dhammayso shuqulkeeda si aad kaamil u
ahaataan oo aad u dhanaataan, oo aydnaan waxba ugu
baahnaan. **5** Laakiin haddii midkiin xigmad u baahan yahay,
ha ka baryo Ilaah, kan kulli si deeqsinimo ah u siiya isagoo
aan canaanan, oo waa la siin doonaaye. **6** Laakiin rumaysad
ha ku baryo, isagoo aan shakiyayn, waayo, kii shakiyaa
wuxuu la mid yahay hirka badda oo dabayshu kaxayso oo
rogrogto. **7** Ninkaasu yuusan u malayn inuu Rabbiga wax ka
heli doono. **8** Labaqalbiiluhu wuu ka rogrogmadaa socodkiisa
oo dhan. **9** Walaalkii hooseeyaa ha ku faano sarraysiintiisa,
10 kii taajir ahuna ha ku faano hoosaysiintiisa, waayo, wuxuu
u idlaan doonaa sida ubaxa cawska. **11** Qorraxdu waxay la
soo baxdaa kulaylka, wayna engejisaa cawska, oo ubaxiisuna
wuu daataa, quruxda midabkiisuna way ka luntaa; sidaas oo
kale ayaa taajirku ugu lumi doonaa socodkiisa. **12** Waxaa
barakaysan ninka jirrabaadda u sii adkaysta, waayo, goortii
loo bogo, wuxuu heli doonaa taajka nolosha kan Ilaah u
ballanqaaday kuwa isaga jecel. **13** Midna yuu odhanin kolkii
la jirrabo, Xagga Ilaah baa layga jirrabay. Waayo, Ilaah
laguma jirrabo shar, isaguna midna ma jirrabo. **14** Mid kasta
waxaa jirraba damaciisa sharka ah isagoo la jiidanayo oo la
sasabayo. **15** Dabadeed damacu kolkuu uuraysto wuxuu
dhalaa dembi, dembiguna kolkuu weynaado wuxuu keenaa
dhimasho. **16** Yaan laydin khiyaanayn, walaalahayga aan
jeclahayow. **17** Hadiyad kasta oo wanaagsan iyo hibo kasta
oo kaamil ah kor bay ka timaadaa iyadoo ka soo degaysa
xagga Aabbaha nuurarka isagoo aan lahayn rogrogmad ama
hoos laallaabasho. **18** Isagoo doonaya ayuu hadalka runta
ah inagu dhalay si aynu u noqonno midhaha ugu horreeya
oo uunkiisa. **19** Waad garanaysaan tan, walaalahayga aan
jeclahayow. Laakiin nin walba ha u dhaqsado maqlinta,
oo ha u gaabiyo hadalka, cadhadana ha u gaabiyo; **20**
waayo, dad cadhadiisu ma keento xaqnimada Ilaah. **21**
Sidaas daraaddeed iska fogeeya wasakhnimada oo dhan
iyo badnaanta xumaanta; oo qabownimo ku qaata hadalka
laydinku tallaalay, kan naftiinna badbaadin kara. **22** Noqda
kuwa hadalka yeela, oo ha ahaanina kuwa maqla oo keliya
oo nafsaddooda khiyaaneeya. **23** Waayo, haddii mid yahay
kan hadalka maqla oo keliya, oo uusan ahayn kan yeela,
wuxuu la mid yahay nin wejiga abuuristiisa muraayad ku
fiirinaya. **24** Waayo, wuu isfiiriyaa, oo iska tagaa, oo markiiba
is-illoobaa siduu ahaa. **25** Laakiin kii fiiriya sharciga kaamilka
iyo xorriyadda ah oo ku sii socda, isagoo aan ahayn kan
maqla oo illooba laakiin kan shuqulka yeela, kaasu waa ku
barakaysnaan doonaa yeelidiisa. **26** Haddii mid isu maleeyo
inuu cibaado badan yahay, oo uusan afkiisa xakamayn,
laakiin uu qalbigiisa khiyaaneeyo, kaas cibaadadiisu waa
wax aan waxtar lahayn. **27** Cibaado daahir ah oo aan
nijaas lahayn Ilaaha Aabbaha ah hortiisa waxay tahay in la
xannaaneeyo agoonta iyo carmallada markay dhib ku jiraan,
iyo in layska dhawro wasakhda dunida.

2 Walaalahayow, iimaanka Rabbigeenna Ciise Masiix kan
ammaanta leh eexasho ha ku haysanina. **2** Haddii nin
kaatun dahab ah iyo dhar quruxsan qabaa shirkiinna soo
galo, oo haddana haddii nin kale oo miskiin ah oo dhar
uskag leh qabaa soo galo, **3** oo aad fiirisaan ka dharka
quruxdasan qaba oo aad ku tidhaahdaan, Adigu kaalay
oo halkan wanaagsan fadhiiso, oo aad ku tidhaahdaan ka
miskiinka ah, Adigu xaggaas istaag ama halkan cagahayga
ag fadhiiso, **4** miyeydnaan kala qaybsamin oo miyeydnaan
noqonin kuwa fikirrada sharka leh wax ku xukuma? **5** I
dhegaysta, walaalahayga aan jeclahayow. Miyaan Ilaah u
dooran kuwa ah masaakiinta xagga dunida inay ahaadaan
kuwa hodan ku ah rumaysadka oo dhaxla boqortooyaduu
u ballanqaaday kuwa isaga jecel? **6** Laakiin idinku waad
maamuus jebiseen miskiinkii. Taajiriintu miyaanay idin dulmin
oo miyaanay idiin jiidin maxkamadda? **7** Miyaanay caayin
magaca wanaagsan oo laydiinku yeedhay? **8** Haddaba
haddaad oofisaan sharciga boqornimada siduu Qorniinku
leeyahay, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sida naftaada, si
wanaagsan baad yeeshaan. **9** Laakiin haddaad dadka u
kala eexataan waad dembaabtaan, oo sharcigu wuu idinku
caddeeyey inaad tihiin kuwa xadgudbay. **10** Ku alla kii
sharciga oo dhan xajiya oo qaynuun keliya ku gafa, kulli wuu
ku eedaysan yahay. **11** Waayo, kii yidhi, Ha sinaysan; wuxuu
kaloo yidhi, Cidna ha dilin. Haddaanad sinaysanin laakiin aad
dad disho, waxaad noqotay ku sharciga ku xadgudbay. **12**
Sidii kuwo sharciga xorriyadda lagu xukumi doono, u hadla
oo u yeela. **13** Xukunku naxariis uma leh kii aan dadka u
naxariisan; naxariistu way ka faantaa xukunka. **14** Maxay
tartaa, walaalahayow, haddii nin yidhaahdo, Rumaysad baan
leeyahay, laakiin aanu shuqullo lahayn? Rumaysadku ma
badbaadin karaa isaga? **15** Walaal wiil ah ama walaal
gabadh ah hadday arradan yihiin oo cuntadii maalinta u
baahan yihiin, **16** oo midkiin ku yidhaahdo iyaga, Nabad
gala, diirsada oo dherga, oo weliba aydnaan siin waxa jidhku
u baahan yahay, maxay tartaa? **17** Haddaba sidaas oo kale
rumaysadku haddaanu shuqullo lahayn keli ahaantiisu waa
meyd. **18** Laakiin waxaa la odhan doonaa, Adigu waxaad
leedahay rumaysad, anna waxaan leeyahay shuqullo. I tus
rumaysadkaaga aan shuqullada lahayn, anna rumaysadkayga
shuqulladaydaan kugu tusi doonaa. **19** Waad rumaysan
tahay in Ilaah yahay mid keliya. Taas waad ku wanaagsan
tahay. Xataa jinniyaduna sidaas way rumaysan yihiin, wayna
gariiraan. **20** Doqonow, ma doonaysaa inaad garatid in
rumaysadka aan shuqullada lahaynu aanu waxba tarin? **21**
Miyaan awowgeen Ibraahim shuqullo lagu caddaynin inuu
xaq yahay goortuu wiilkiisii Isxaaq meeshii allabariga ku
bixiyey? **22** Waad garanaysaa in rumaysadku shuqulladiisii
la shaqeeyey, oo rumaysadku kaamil ku noqday shuqullada.
23 Waxaa rumoobay Qorniinka leh, Ibraahimna Ilaah buu
rumaystay, oo waxaa isaga loogu tiriyey xaqnimo, oo waxaa
loogu yeedhay saaxiibkii Ilaah. **24** Waxaad garanaysaan
in nin shuqullo lagu caddeeyo inuu xaq yahay oo aan lagu
caddayn rumaysadka oo keliya. **25** Sidaas oo kale miyaan
dhilladii Raxab ahayd shuqullo lagu caddayn inay xaq tahay

kolkay soo dhowaysay basaasyadii oo ay jid kale u dirtay?
26 Sida jidhkii aan ruux lahaynu meyd u yahay, sidaas oo
kaluu rumaysadkii aan shuqullo lahaynuna meyd u yahay.

3 Macallimiin badan ha noqonina, walaalahayow, idinkoo
garanaya inaynu heli doonno xukun ka sii weyn. **2**
Waayo, dhammaanteen wax badan baynu ku gafnaa. Haddii
nin ku gafi waayo hadalka, kaasu waa nin kaamil ah, wuuna
xakamayn karaa jidhka oo dhan. **3** Haddaba haddaynu
fardaha afkooda xakame gelinno inay ina addeecaan,
jidhkooda oo dhanna waynu jeedinnaa. **4** Ogaada, xataa
doonniyaha, in kastoo ay waaweyn yihiin, oo dabaylo
waaweynu kaxeeyaan, weliba waxaa loogu jeediyaa shukaan
aad u yar meeshii ninka wada qushigiisu doonayo. **5** Sidaas
oo kalena carrabku waa qayb yar, waxyaalo waaweyn buuna
ku faanaa. Bal eega dab yaru intuu qoryo shido. **6** Carrabkuna
waa dab, waana dunida xaqdarrada. Carrabku wuxuu ku
dhex jiraa xubnaheenna, waana kan wasakheeya jidhka oo
dhan oo ololiya orodka abuurista, oo jahannamadu isagay
ololisaa. **(Geenna g1067)** **7** Cayn walba oo ah dugaag, iyo
haad, iyo waxa bogga ku gurguurta, iyo waxa badda ku jiraba
waa la rabbeeyaa, oo waxaa lagu rabbeeyey dabiicadda
dadka. **8** Laakiin ninna ma rabbayn karo carrabka; waa
shar rogrogmada, oo waxaa ka buuxda sunta wax disha.
9 Isla isagaynu ku ammaannaa Rabbiga iyo Aabbaha, oo
isla isagaynu ku habaarnaa dadka Ilaah ekaantiisa laga
abuuray. **10** Isku af baa waxaa ka soo baxa ammaan iyo
habaar. Walaalahayow, waxyaalahanu waa inaanay sidaas
noqon. **11** Ishu miyey isku meel ka soo wada daysaa
biyo macaan iyo kuwa qadhaadh? **12** Walaalahayow, geed
berde ahu miyuu dhali karaa saytuun, ama geed canab ahu
miyuu dhali karaa midho berde ah? Sidaas oo kalena biyo
dhanaanu macaan ma ay noqon karaan. **13** Kumaa idinku
dhex jira oo xigmad iyo waxgarasho leh? Shuqulladiisa ha
ku muujiyo dabiicaddiisa wanaagsan, isagoo leh qabowga
xigmadda. **14** Haddaad xaasidnimo qadhaadh iyo iskala
qaybqaybin ku haysataan qalbigiinna, ha faanina, runtana
been ha ka sheegina. **15** Xigmaddaasu ma aha tan kor ka
soo degta, laakiin waa tan dhulka iyo nafta iyo jinniyada. **16**
Waayo, meeshii xaasidnimo iyo iskala qaybqaybinu ku jiraan,
meeshaas waxaa ku jira iskuqasnaan iyo falniin kasta oo
shar leh. **17** Laakiin xigmaddii kor ka timaadaa horta waa
daahir, dabadeedna waa nabad iyo qabow iyo mid si dhib
yar loola heshiiyo, oo waxaa ka buuxa naxariis iyo midho
wanaagsan, mana leh u-kala-eexasho ama labaweji. **18**
Midhaha xaqnimada nabad waa loogu beeraa kuwa nabadda
ka shaqeeya.

4 Dagaallada iyo dirirta idinku dhex jira xaggee bay ka
yimaadaan? Miyaanay ka imanin damacyadiinna ku
dhex dagaallamaya xubnihiinna? **2** Waad damacdaan,
mana lihidin; waad dishaan, waadna xaasiddaan, mana heli
kartaan; waad dirirtaan, waadna dagaallantaan, mana lihidin,
waayo, ma aad weyddiisataan. **3** Waad weyddiisataan, mana
heshaan, waayo, si xun baad u weyddiisataan inaad ku
bixisaan damacyadiinna aawadood. **4** Dhillayo iyo dhillooyin
yahow, miyeydnaan garanayn inay saaxiibnimada dunidu
Ilaah la col tahay? Sidaas daraaddeed kii kasta oo doonaya
inuu saaxiib la ahaado dunida, Ilaah buu la col noqdaa.
5 Mise waxaad u malaynaysaan in Qorniinku micnela'aan
ku hadlo, Ruuxa uu ka dhigay inuu ina dhex joogo ayaa
aad iyo aad inoo jecel isagoo inoo masayra? **6** Laakiin
isagu wuxuu bixiyaa nimco badan oo badan. Haddaba
Qorniinku wuxuu leeyahay, Ilaah waa hor joogsadaa kuwa
kibra, laakiin kuwa is-hoosaysiiya ayuu nimco siiyaa. **7**
Haddaba Ilaah ka dambeeya, laakiin Ibliiska hor joogsada,
wuu idinka carari doonaaye. **8** U soo dhowaada Ilaah,
isaguna wuu idiin soo dhowaan doonaa. Dembilayaashow,
gacmihiinna nadiifiya. Labaqalbiilayaashow, qalbiyadiinna
daahiriya. **9** Dhibtooda oo baroorta oo ooya. Qosolkiinnu
baroor ha u rogmado, farxaddiinnuna caloolxumo. **10** Is-
hoosaysiiya Rabbiga hortiisa, isna wuu idin sarraysiin doonaa.
11 Xumaan ha iskaga hadlina, walaalayaalow. Kii xumaan
walaalkiis kaga hadlaa ama walaalkiis xukumaa, sharciga
ayuu xumaan kaga hadlaa, sharcigana wuu xukumaa.
Haddaad sharciga xukuntid, adigu ma ihid mid sharciga
yeela, laakiin waxaad tahay mid isaga xukuma. **12** Waa
mid keliya kan sharciga bixiyaa oo wax xukumaa, oo
waa kan kara inuu wax badbaadiyo oo uu wax dumiyo.
Laakiin adigu yaad tahay, kan deriskiisa xukumow? **13**
Bal kaalaya hadda, kuwiinnan yidhaahda, Maanta ama
berri waxaannu tegi doonaa magaalo, oo halkaasaannu
sannad joogi doonnaa, waannu baayacmushtari doonnaa
oo faa'iidaysan doonnaa, **14** kuwiinnan aan garanaynin
waxa berri dhici doona. Noloshiinnu waa maxay? Waayo,
idinku waxaad tihiin ceeryaamo, tan wakhti yar muuqata
dabadeedna libidha. **15** Waa inaad tidhaahdaan, Haddii
Rabbigu doonayo, waannu noolaan doonnaa oo waxaannu
samayn doonnaa tan ama taas. **16** Laakiin idinku haatan
waxaad ku faanaysaan isla weynaantiinna. Faanka caynkaas
ah oo dhammu waa shar. **17** Haddaba kii garanaya inuu wax
wanaagsan sameeyo laakiin aan samayn, dembi bay u tahay
isaga.

5 Bal kaalaya hadda, kuwiinnan taajiriinta ahow, ooya
oo ka baroorta dhibaatooyinka idinku soo degaya. **2**
Duunyadiinnii way qudhuntay, dharkiinniina aboor baa
cunay. **3** Dahabkiinnii iyo lacagtiinniiba way mirdheen,
miridhkooduna markhaati buu idinku noqon doonaa, wuxuuna
jidhkiinna u cuni doonaa sida dabka oo kale. Maal baad u
urursateen maalmaha ugu dambeeya. **4** Shaqaalayaashii
beerihiinnii idiin gooyay mushahaaradoodii aad dulmiga uga
reebateen way dhawaaqaysaa, qaylooyinkii kuwii beerihii
gooyayna waxay galeen dhegaha Rabbiga Saba'ood. **5**
Dhulkaad ku barwaaqaysateen, waadna ku raaxaysateen, oo
qalbiyadiinnii waxaad u naaxiseen maalinta gowracidda. **6**
Waad xukunteen, waadna disheen kan xaqa ah. Isaguna
isma kiin hor taago. **7** Haddaba, walaalayaalow, dulqaata ilaa
imaatinka Rabbiga. Bal ogaada, ninka beerrey ahu wuxuu
sugaa midhaha qiimaha leh ee dhulka, isagoo u dulqaata ilaa
uu helo roobka hore iyo kan dambe. **8** Idinkuna dulqaata,
qalbiyadiinnana xoogeeya, waayo, imaatinka Rabbigu wuu
dhow yahay. **9** Ha iska cabanina, walaalayaalow, yaan laydin
xukumine. Bal ogaada, xaakinku albaabbada hortooduu
taagan yahaye. **10** Walaalayaalow, u qaata tilmaan dhibaato
iyo dulqaadasho ah nebiyadii ku hadlay magaca Rabbiga.
11 Bal ogaada! Waxaynu ugu yeedhnaa kuwo barakaysan

kuwii adkaystay. Waad maqasheen adkaysashadii Ayuub,
waadna aragteen dhammaadkii qasdiga Rabbiga, waayo,
Rabbigu waa raxmad badan yahay, naxariisna wuu leeyahay.
12 Laakiin wax walba hortood, walaalahayow, ha dhaaranina;
ha ku dhaaranina jannada, ama dhulka, ama dhaar kale;
haahdiinnu haah ha ahaato, mayadiinnuna maya ha ahaato,
yeydnan ku dhicin xukun hoostiis. **13** Mid dhibaataysanu ma
idinku dhex jiraa? Ha ducaysto. Mid faraxsanu ma jiraa? Ha
gabyo. **14** Mid bukaa ma idinku dhex jiraa? Ha u yeedho
waayeellada kiniisadda, oo iyagu ha u duceeyeen, oo saliid
ha ku mariyeen magaca Rabbiga. **15** Ducadii rumaysad
lahu way bogsiin doontaa kii buka, oo Rabbigu waa sara
kicin doonaa, oo hadduu dembaabay waa loo dembidhaafi
doonaa. **16** Midkiinba midka kale dembiyadiisa ha u qirto oo
ha u duceeyo si aad u bogsataan. Nin xaq ah baryadiisa
shaqaysa wax badan bay kartaa. **17** Eliyaas wuxuu ahaa nin
dabiicaddeenna oo kale leh. Aad buu Ilaah u baryay inaan
roob di'in, roobna saddex sannadood iyo lix bilood dhulka
kuma uu di'in. **18** Oo kol kale ayuu Ilaah baryay, oo cirku
roob buu soo daayay, dhulkuna midhihiisii buu soo saaray.
19 Walaalahayow, haddii midkiin ka leexdo runta, oo mid soo
celiyo isaga, **20** ogaada in kii dembilaha qaladka jidkiisa ka
soo celiyaa uu dembilihii naftiisa dhimasho ka badbaadin
doono oo uu dembiyo badan qarin doono.

1 Butros

1 Anigoo ah Butros oo ah rasuulkii Ciise Masiix waxaan
warqaddan u qorayaa qariibbada ku kala firidhsan
Bontos, iyo Galatiya, iyo Kabbadokiya, iyo Aasiya, iyo
Bituniya, **2** oo lagu doortay aqoontii Ilaaha Aabbaha ahu
hore u sii ogaa, oo quduus lagaga dhigay Ruuxa, xagga
addeecidda iyo rushaynta dhiiggii Ciise Masiix. Nimco iyo
nabadu ha idiin bateen. **3** Ammaanu ha u ahaato Ilaaha
ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix. Naxariistiisa badan
aawadeed ayuu mar kale ina dhalay inaynu rajo nool ku
helno sarakicidiii Ciise Masiix ka soo sara kacay kuwii
dhintay, **4** oo aynu helno dhaxal aan dhammaanayn, oo
aan nijaasoobayn, oo aan baabba'ayn, oo jannada laydiinku
kaydiyey. **5** Idinku waxaad tihiin kuwo xoogga Ilaah iyo
rumaysadka lagu dhawro ilaa badbaadada diyaarka u ah
in wakhtiga ugu dambaysta la muujiyo. **6** Taas waad ku
faraxsan tihiin in kastoo, haddii ay waajib tahay, aad haatan
wakhti yar ku murugootaan jirrabaaddo badan oo kala
cayncayn ah. **7** Si loo tijaabiyo rumaysadkiinna, oo aad uga
sii qaalisan dahabka oo ah wax baabba'a in kastoo dab
lagu tijaabiyo. Markaasaa laga helayaa mahad iyo ammaan
iyo ciso markii Ciise Masiix la muujiyo. **8** Isaga ma aydin
arkin, waadse jeceshihiin, hadda in kastoo aydnaan arkin,
waadse rumaysan tihiin, oo waxaad ku faraxdaan farxad aan
la sheegi karin oo ammaan leh. **9** Waxaadna helaysaan
waxa rumaysadkiinnu ku dhammaado oo ah badbaadada
naftiinna. **10** Nebiyadii sii sheegay nimcada idiin imanaysa
waxay doondooneen oo aad u raadiyeen wax ku saabsan
badbaadadaas. **11** Waxayna raadiyeen wixii iyo wakhtigii
Ruuxii Masiixa oo iyaga ku jiray uu u tilmaamay markuu horay
uga sii markhaati furay waxyaalaha Masiixu ku xanuunsan
doono iyo waxyaalaha ammaanta ah oo iyaga ka daba iman
doona. **12** Oo waxaa iyagii loo muujiyey inaanay iyagu isugu
adeegin waxyaalahaas, laakiinse idinkay idiinku adeegeen,
oo waxyaalahaas waxaa idin ogaysiiyey kuwii injiilka idinkaga
wacdiyey Ruuxa Quduuska ah ee jannada laga soo diray;
waxyaalahaas oo ay malaa'iguhuna jecel yihiin inay fiiriyaan.
13 Haddaba isku giijiya guntiga maankiinna, dhug yeesha, oo
aad u rajeeya nimcada laydiin keeni doono markii Ciise Masiix
la muujiyo. **14** Idinkoo ah carruur addeec leh ha raacina
damacyadiinnii hore oo aad ku samayseen jaahilnimadiinnii;
15 laakiinse siduu kan idiin yeedhay quduuska u yahay,
idinkuna sidaas oo kale dabiicaddiinna oo dhan quduus ku
ahaada, **16** maxaa yeelay, waxaa qoran, Idinku waa inaad
quduus ahaataan, waayo, aniguba quduus baan ahay. **17**
Haddaad Aabbow ugu yeedhaan kan nin walbaba u xukuma
eexashola'aan iyo sida shuqulkiisu yahay, cabsi Ilaah isku
dhaafiya wakhtiga aad qariibka tihiin. **18** Waxaad og tihiin
inaan dabiicaddiinnii bilaashka ahayd oo aad awowayaashiin
ka dhaxasheen laydinkaga soo furan waxyaalaha baabba'aya
oo ah sida lacagta iyo dahabka, **19** laakiinse waxaa laydinku
soo furtay dhiiggii qaaliga ahaa oo Masiix oo ah sidii wan yar
oo aan wax ceeb ah iyo iin toona lahayn. **20** Isaga horaa
loo yiqiin intaan dunida la aasaasin, laakiinse wakhtiyadii
dhammaadkoodii ayaa loo muujiyey idinka aawadiin, **21**
idinkoo isaga aawadiis ku ah kuwa rumaysan Ilaaha isaga
ka soo sara kiciyey kuwii dhintay oo ammaanay isaga,
in rumaysadkiinna iyo rajadiinnu ay Ilaah ku xidhnaadaan
aawadeed. **22** Sidaad naftiinna u daahiriseen markaad
addeecdeen runta xagga jacaylka walaalnimada oo aan
iska yeelyeel ahayn, aad iyo aad qalbiga isaga jeclaada.
23 Idinka mar kale laydinkuma dhalin abuur baabba'aya,
laakiinse waxaa laydinku dhalay abuur aan baabba'ayn oo ah
erayga Ilaah oo nool oo waara. **(aiōn g165)** **24** Waayo, Wax
kasta oo jiidh lahu waa sida caws oo kale, Oo quruxdiisa
oo dhammuna waa sida ubaxa duurka oo kale, Haddaba
cawsku wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa; **25** Laakiinse
erayga Rabbigu weligiisba wuu waaraa. Haddaba kaasu
waa eraygii warka wanaagsanaa oo laydinku wacdiyey. **(aiōn
g165)**

2 Haddaba sidaas daraaddeed iska wada fogeeya xumaan
oo dhan, iyo khiyaano oo dhan, iyo labawejiilenimo, iyo
hinaaso, iyo cay oo dhan, **2** oo sida carruur dhallaan ah u
jeclaada caanaha ruuxa ee saafiga ah, si aad ugu kortaan
xagga badbaadada, **3** haddii aad dhadhamiseen in Rabbigu
raxmad leeyahay, **4** kaas oo aad u imanaysaan, oo ah dhagax
nool, oo dadku diiday, laakiin xagga Ilaah laga doortay oo qaali
ah. **5** Idinkuna sida dhagaxyo noolnool ayaa waxaa laydinka
dhisayaa guri ruux ah inaad ahaataan wadaaddo quduus ah
si aad xagga ruuxa uga bixisaan allabariyo uu Ilaah ku aqbalo
Ciise Masiix. **6** Maxaa yeelay, waxaa Qorniinku leeyahay,
Bal eega, waxaan Siyoon dhex dhigayaa dhagax geeseed oo
weyn, oo la doortay, oo qaali ah, Oo kii isaga rumaystaa ma
ceeboobi doono. **7** Haddaba sidaas daraaddeed qaalinimada
waxaa leh idinkoo ah kuwa rumaysan, laakiinse xagga kuwa
aan rumaysnayn, Dhagaxii kuwa wax dhisa ay diideen,
Wuxuu noqday madaxa rukunka; **8** iyo Dhagax lagu
turunturoodo oo ah dhadhaab lagu xumaado; waayo, waxay
ku turunturoodaan ereyga, maxaa yeelay, ma addeecsana;
taas oo ah wixii loo xugmay. **9** Laakiinse idinku waxaad
tihiin jinsi la doortay, iyo wadaaddada boqorka, iyo quruun
quduus ah, iyo dad Ilaah iska leeyahay, inaad ogeysiisaan
wanaagga kan gudcurka idiinka yeedhay oo idiinku yeedhay
xagga nuurkiisa yaabka leh. **10** Idinku waagii hore dad ma
aydin ahayn, laakiinse haatan waxaad tihiin dadka Ilaah,
idinku markii hore naxariis ma aydin helin, laakiinse haatan
naxariis baad hesheen. **11** Gacaliyayaalow, waxaan idiin
baryayaa, idinkoo ah sidii qariib iyo dad sodcaal ah, inaad ka
fogaataan damacyada jidhka oo nafta la dagaallama. **12**
Quruumaha dhexdooda dabiicad wanaagsan ku dhaqma, in
meeshii ay wax xun idinkaga sheegi lahaayeen sidii idinkoo
ah kuwo xumaan fala, ay shuqulladiinna wanaagsan oo
ay arkaan Ilaah ku ammaanaan maalinta booqashada. **13**
Rabbiga daraaddiis u addeeca amar kasta oo dadka, ama
ha ahaado boqorka ka sarreeya dadka oo dhan, **14** amase
taliyayaasha uu isagu u soo diray inay ka aargutaan kuwa
xumaanta sameeya oo ay ammaanaan kuwa samaanta fala.
15 Waayo, Ilaah doonistiisu waxa weeye inaad samafalid
ku aamusiisaan jaahilnimada nacasyada, **16** idinkoo xor
ah oo aan xorriyaddiinna ugu isticmaalayn sidii jubbad aad
xumaanta ku qarisaan, laakiinse sidii idinkoo ah addoommo
Ilaah. **17** Dadka oo dhan maamuusa, walaalahana jeclaada,
Ilaahna ka cabsada, oo boqorka ciseeya. **18** Midiidinyadow,
ka cabsada oo ka dambeeya sayidyadiinna, mana aha kuwa

wanaagsan oo idiin roon oo keliya, laakiinse xataa kuwa
qalloocan. 19 Waayo, tanu waa wax loo bogo haddii nin
niyada xagga Ilaah uga adkaysto dhibaatooyinka, isagoo
xaqdarro ku xanuunsanaya. 20 Markii aad dembaabtaan, oo
laydin garaaco, haddii aad u dulqaadataan, maxay ammaan
leedahay? Laakiinse markaad wanaag fashaan oo aad
xanuunsataan, haddii aad u dulqaadataan, taasu waa wax
Ilaah u bogo. 21 Waayo, taasu waa wixii laydiinku yeedhay,
maxaa yeelay, Masiix baa idiin xanuunsaday, oo wuxuu
idinkaga tegey masaal inaad tallaabooyinkiisa raacdaan.
22 Isagu ma uu dembaabin, khiyaanona afkiisa lagama
helin. 23 Oo isagu markii la caayay, dadkii caayay cay
uma uu celin. Markuu xanuunsadayna ninna ma uu cabsiin,
laakiinse wuxuu isu dhiibay kan xaqnimada wax ku xukuma.
24 Oo isagu dembiyadeennii wuxuu ku qaaday jidhkiisii
geedka saarnaa, si innagoo dembi kala dhimannay aynu
xaqnimo ugu noolaanno. Waxaad ku bogsateen xariijimihii
karbaashiddiisii. 25 Waayo, waxaad u ambanayseen sida ido
oo kale, laakiinse haatan waxaad u soo noqoteen Adhijirka
iyo Hoggaamiyaha naftiinna.

3 Sidaas oo kalena, dumar yahow, nimankiinna ka
dambeeya in xataa haddii qaar uusan erayga addeecin
ay erayga la'aantiis ku soo hanuunsamaan dabiicadda
afooyinkooda, 2 markay arkaan dabiicaddiinna daahirsan
ee cabsida leh. 3 Isqurxintiinnu yaanay ahaan tan dibadda
ah, oo ah timo tidcan, iyo dahab layska lulo, amase dhar
la xidho, 4 laakiinse ha ahaato inta qalbiga ee qarsoon,
taasoo leh wax aan baabba'ayn ee ah ruuxa qabow oo
aamusan, kaasoo Ilaah hortiisa qiimo badan ku leh. 5
Waayo, sidaasoo kalaa waagii hore dumarkii quduuska ahaa
oo Ilaah wax ka rajayn jiray ay isu qurxin jireen, iyagoo
nimankoodii ka dambeeya. 6 Saarahba sidaasoo kalay
Ibraahim u addeeci jirtay, oo ay ugu yeedhi jirtay, Sayidow;
oo idinna haddii aad wanaag fashaan oo aydnaan ka cabsan
wixii argaggax leh waxaad tihiin carruurteeda. 7 Nimankow,
idinkuna sidaas oo kale afooyinkiinna aqoon kula dhaqma
sidii iyagoo ah weel tabardaran, oo iyaga maamuusa sida
kuwa idinla dhaxla nimcada nolosha, si aan baryadiinna loo
hor joogsan. 8 Ugu dambaysta, waxaan idinku leeyahay,
Kulligiin isku maan ahaada, oo isu jixinjixa, oo sida walaalo
isu jeclaada, oo isu naxariista, oo is-hoosaysiiya. 9 Shar
shar ha ka celinina, cayna cay ha ka celinina, laakiinse
duco ka celiya, maxaa yeelay, saas aawadeed waxaa
laydiinku yeedhay inaad barako dhaxashaan, waayo, 10 Kii
doonaya inuu nolol jeclaado, Oo arko maalmo wanaagsan,
Carrabkiisa shar ha ka joojiyo, Bushimihiisana yaanay
khiyaano ku hadlin. 11 Oo ha ka leexdo shar, oo wanaag
ha sameeyo; Nabad ha doondoono oo ha raacdaysto; 12
Waayo, Rabbiga indhihiisu waxay fiiriyaan kuwa xaqa ah,
Dhegihiisuna waxay u furan yihiin baryadooda; Laakiin wejiga
Rabbigu waa ka gees kuwa sharka sameeya. 13 Haddii aad
waxa wanaagsan ku dadaashaan, bal yaa wax idin yeeli
doona? 14 Laakiinse xaqnimada daraaddeed haddii aad
u xanuunsataan, waad barakaysan tihiin. Haddaba ha ka
cabsanina cabsigelintooda, hana welwelina. 15 Rabbiga
Masiixa ah qalbiyadiinna quduus kaga dhiga, oo mar kasta
diyaar u ahaada inaad u jawaabtaan nin alla ninkii wax idinka
weyddiiya sabab ku saabsan rajada aad leedihiin, laakiinse
qabow iyo cabsi ugu jawaaba, 16 idinkoo qalbi wanaagsan
leh, in markii wax xun laydinka sheego, ay ceeboobaan
kuwa caaya dabiicaddiinna wanaagsan ee xagga Masiixa
ah. 17 Waayo, haddii ay doonista Ilaah tahay, waxaa ka
wanaagsan inaad samafalidda u xanuunsataan intii aad
u xanuunsan lahaydeen sharfalidda. 18 Maxaa yeelay,
Masiixba mar buu u xanuunsaday dembiyada. Isagoo xaq
ah ayuu u xanuunsaday kuwa aan xaqa ahayn aawadood
inuu inoo keeno Ilaah. Xagga jidhka waa laga dilay, laakiinse
xagga ruuxa waa laga nooleeyey. 19 Ruuxii ayuu ku tegey
oo wuxuu wacdiyey ruuxyadii xabsigii ku jiray, 20 kuwaas oo
waagii hore ahaa caasiyiin markii dulqaadashada Ilaah ay
sugaysay intii maalmihii Nuux oo la diyaarinayay doonnidii,
taasoo ay biyihii kaga badbaadeen dhawr qof oo ah siddeed
nafood oo keliya. 21 Biyahaasuna waxay ka dhigan yihiin
baabtiiska hadda idinku badbaadiya sarakicidda Ciise Masiix,
oo aan ahayn ka fogaynta wasakhda jidhka, laakiinse waxaa
weeye baryo ka timaada qalbi wanaagsan oo xagga Ilaah.
22 Ciise Masiix jannaduu galay oo wuxuu joogaa gacanta
midigta oo Ilaah, oo malaa'igaha iyo kuwa amarka leh iyo
kuwa xoogga leh oo dhanba waa laga hoosaysiiyey isaga.

4 Mar haddii Masiixu jidhka ku xanuunsaday, idinkuna
sidaas oo kale isu diyaariya, idinkoo isku maan ah;
maxaa yeelay, kii jidhka ku xanuunsaday waa ka joogsaday
dembiga, 2 si wakhtiga idiin hadhay oo aad jidhka ku
nooshihiin aydnaan damacyada dadka mar dambe ugu
noolaan, laakiinse aad ugu noolaataan doonista Ilaah. 3
Waayo, waxaa idinku filan wakhtigii hore oo aad doonistii
dadka aan Ilaah aaminin samayn jirteen, markii aad ku socon
jirteen nejisnimo, iyo damacyadii jidhka, iyo sakhraannimo,
iyo rabshad, iyo khamricabbid, iyo sanamcaabudid xaaraan
ah. 4 Oo markii aydnaan iyaga u raacin nejisnimadaas
badan, way idinla yaabaan oo way idin caayaan. 5 Iyagu
waxay faleen waxay kala xisaabtami doonaan kan diyaarka
u ah inuu xukumo kuwa nool iyo kuwa dhintayba. 6
Waayo, taas aawadeed injiilka waxaa lagu wacdiyey xataa
kuwii dhintay in iyaga jidhka lagu xukumo sida dadka,
laakiinse ay ruuxa ku noolaadaan sida Ilaah. 7 Haddaba
wax walba dhammaadkoodu wuu dhow yahay, sidaas
daraaddeed digtoonaada, oo tukashada u feeyignaada. 8
Wax walba hortood idinku aad isu jeclaada, maxaa yeelay,
jacaylku wuxuu qariyaa dembiyo faro badan. 9 Ismartiqaada
gununacla'aan. 10 Sida mid waluba u helay hadiyad, idinku
isu adeega, sida wakiillo wanaagsan oo helay nimcada Ilaah
ee badan ee kala cayncaynka ah. 11 Haddii nin hadlo, ha
u hadlo sidii isagoo ku hadlaya ereyga Ilaah; haddii nin
adeegona, ha u adeego siduu Ilaah xoogga u siiyo, in wax
walbaba Ilaah ku ammaanmo Ciise Masiix, kaasoo weligiis
iyo weligiisba leh ammaanta iyo dowladnimadaba. Aamiin.
(aiōn g165) 12 Gacaliyayaalow, ha la yaabina jirrabaadda
dabka ah oo idinku dhex dhacday in laydiin tijaabiyo sida
iyadoo ay idinku dhaceen wax la yaab lihi. 13 Laakiinse
sidaad u tihiin kuwo ka qayb qaatay waxyaalaha Masiixu ku
xanuunsaday, farxa, inaad farxad aad u weyn ku faraxdaan
marka ammaantiisa la muujiyo. 14 Haddii magaca Masiix
aawadiis laydin caayo, waad barakaysan tihiin, maxaa yeelay,

waxaa idin dul jooga Ruuxa ammaanta oo ah Ruuxa Ilaah.
15 Haddaba midkiinna yuusan u xanuunsan sida isagoo ah
gacankudhiigle, ama tuug, ama sharfale, ama mid faraggeliya
axwaasha dadka kale. **16** Laakiin haddii nin u xanuunsado
sida isagoo Masiixi ah, yaanu ceebsan, laakiinse Ilaah ha ku
ammaano magacan. **17** Waayo, waxaa la gaadhay wakhtigii
dadka Ilaah xukunka laga bilaabi lahaa, oo haddii innaga
marka hore laynaga bilaabo, kuwa aan injiilka Ilaah addeecin
muxuu aakhirkoodu ahaan doonaa? **18** Haddaba haddii
kan xaqa ahu si dhib leh ku badbaado, xaggee bay ka
muuqan doonaan cibaadalaawaha iyo dembiluhu? **19** Sidaas
daraaddeed kuwa doonista Ilaah u xanuunsada, iyagoo
samafalaya, naftooda ammaano ha ugu dhiibeen Abuuraha
aaminka ah.

5 Anigoo anba oday la ah oo marag ka ah waxyaalihii
Masiixu ku xanuunsaday oo weliba ka qayb qaadanaya
ammaanta la muujin doono, waxaan ku waaninayaa
odayaasha idinku dhex jira: **2** Ilaaliya idaha Ilaah oo idin dhex
jooga, idinkoo aan qasab ahaan u dhawrayn, laakiinse raalli
ka ah sida Ilaah doonayo. **3** Oo weliba ha u dhawrina faa'iido
ceeb ah daraaddeed, laakiinse ku dhawra maan diyaar ah,
hana u xukumina sida idinkoo sayidyo u ah kuwaad u talisaan,
laakiinse idaha masaallo u noqda. **4** Oo marka Adhijirka sare
la muujiyo, idinku waxaad heli doontaan taajka ammaanta
oo aan baabba'ayn. **5** Sidaasoo kalena dhallinyaraday,
odayaasha ka dambeeya, oo kulligiinba is-hoosaysiiya, in
midkiinba midka kale u adeego, maxaa yeelay, Ilaah waa
hor joogsadaa kuwa kibra, laakiinse kuwa is-hoosaysiiya
ayuu nimco siiyaa. **6** Haddaba sidaas daraaddeed gacanta
xoogga leh oo Ilaah iska hoosaysiiya, si uu wakhtigiisa idiin
sarraysiiyo. **7** Welwelkiinna oo dhan isaga saara, maxaa
yeelay, isagu dan buu idinka leeyahay. **8** Feeyignaada oo
soo jeeda, waayo, cadowgiinna Ibliiska ahu sida libaax ciyaya
ayuu u wareegaa oo u doondoonaa cid uu liqo. **9** Isaga
hor joogsada, idinkoo iimaankiinna ku adag, oo garanaya
in isla dhibaatooyinkaasu ay ku dhacaan walaalahiinna
dunida ku jira. **10** Haddaba Ilaaha leh nimcada oo dhan
oo idiinku yeedhay ammaantiisa daa'imkaa oo Masiixa ku
jirta, markii aad in yar xanuunsataan ka dib isagu wuu idin
kaamili doonaa, oo idin adkayn doonaa, oo idin xoogayn
doonaa. **(aiōnios g166)** **11** Weligiis iyo weligiisba xoogga
isagaa leh. Aamiin. **(aiōn g165)** **12** Waxaan warqad yar idiinku
soo qoray gacanta walaalkeen Silwanos oo aan ku tirinayo
inuu aamin yahay. Oo waxaan idinku waaninayaa oo marag
ahaan idiinku sheegayaa in tanu tahay nimcada Ilaah oo
run ah. Taas ku adkaada **13** Waxaa idin soo salaamaya tan
Baabuloon joogta oo laydinla doortay, iyo wiilkayga Markos.
14 Isku salaama dhunkasho jacayl ah. Oo intiinna Masiixa
kuwiisa ah oo dhan nabaddu ha u ahaato.

2 Butros

1 Anigoo ah Simoon Butros, oo addoon iyo rasuulba u
ah Ciise Masiix, waxaan warqaddan u qorayaa kuwa
helay iimaan qaali ah oo keenna la mid ah, oo ku helay
xaqnimada Ilaaheenna iyo Badbaadiyeheenna Ciise Masiix.
2 Nimco iyo nabadu ha idinku bateen xagga aqoonta Ilaah iyo
Rabbigeenna Ciise. **3** Maxaa yeelay, Ilaah xooggiisu wuxuu
ina siiyey wax kasta oo ku saabsan nolosha iyo cibaadadaba,
oo wuxuu inagu siiyey aqoonta kan inoogu yeedhay
ammaantiisa iyo wanaaggiisa. **4** Wuxuu kuwaas inagu siiyey
ballamadiisa qaaliga ah oo aad iyo aad u waaweyn, inaad
kuwaas ku noqotaan kuwo ka qayb qaata dabiicadda Ilaah,
idinkoo ka baxsaday kharribaadda dunida ku jirta ee ku
timid damaca jidhka. **5** Sababtaas daraaddeed idinkuna
aad u dadaala, oo rumaysadkiinna waxaad ku dartaan
wanaag, wanaaggiinnana aqoon, **6** aqoontiinnana iscelin,
iscelintiinnana dulqaadasho, dulqaadashadiinnana cibaado,
7 cibaadadiinnana kalgacayl walaalnimo, kalgacaylkiinna
walaalnimona jacayl. **8** Haddii aad waxyaalahaas leedihiin
oo ay idinku badan yihiin, iyagu waxay idinka dhigayaan
kuwo aan cajisiin ama midhalaawayaal ahayn xagga aqoonta
Rabbigeenna Ciise Masiix. **9** Waayo, kii waxyaalahaasu ka
maqan yihiin wuu indha la' yahay oo arag gaaban yahay,
oo wuxuu illoobay in dembiyadiisii hore laga safeeyey. **10**
Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, aad ugu dadaala inaad
xaqiijisaan in laydiin yeedhay oo laydin doortay, waayo, haddii
aad waxyaalahaas samaysaan, weligiin ma turunturoon
doontaan. **11** Saas daraaddeed aad baa laydiin siin doonaa
gelidda boqortooyada daa'imiska ah oo Rabbigeenna Ciise
Masiix oo Badbaadiyeheenna ah. **(aiōnios g166)** **12** Sidaas
daraaddeed anigu had iyo goorba diyaar baan u ahaan
doonaa inaan waxyaalahan idin xusuusiyo, in kastoo weliba
aad taqaaniin oo laydinku adkeeyey runta aad haysataan.
13 Waxaa ila qumman in in alla intii aan jidhkan ku jiro aan
xusuusin idinku guubaabiyo. **14** Waayo, waan ogahay inay
dhaqso u imanayso goortii aan jidhkan ka tegi lahaa siduu
Rabbigeenna Ciise Masiix i ogeysiiyey. **15** Waxaan ku dadaali
doonaa inaad tegiddayda dabadeed mar kastaba awooddaan
inaad waxyaalahan xusuusataan. **16** Annagu ma aannu
raacin sheekooyin khiyaano lagu hindisay, markii aannu idin
ogeysiinnay xoogga iyo imaatinka Rabbigeenna Ciise Masiix,
laakiinse waxaannu ahayn markhaatiyaal indhaha ku arkay
weynaantiisa. **17** Waayo, isagu wuxuu xagga Ilaaha Aabbaha
ah ka helay maamuus iyo ammaan markii cod sidaas ahu
isaga uga yimid xagga ammaanta aad u weyn ee yidhi,
Kanu waa Wiilkayga aan jeclahay oo aan ku faraxsanahay.
18 Oo codkaas aannu maqalnay wuxuu ka yimid samada
markii aannu buurta quduuska ah isaga la joognay. **19** Oo
waxaynu haysannaa hadalka nebiyadii sii sheegeen, oo
aad loo sii xaqiijiyey, oo waad ku wanaagsan tihiin inaad u
fiirsataan hadalkaas sida laambad meel gudcur ah ka ifaysa,
ilaa waagu beryayo oo xiddigta waaberi qalbigiinna ka soo
baxdo, **20** idinkoo taas horta garanaya in wixii nebiyadii
sii sheegeen oo la qoray ayan lahayn micnayn gooni ah.
21 Waayo, wixii nebiyadii sii sheegeen weligood kuma ay
iman dadka doonistiisa, laakiinse dad Ruuxa Quduuska ahu
waday ayaa xagga Ilaah kaga hadlay.

2 Laakiinse waxaa dadkii ka dhex kacay nebiyo been
ah, oo idinkana sidaas oo kale waxaa idinku dhex jiri
doona macallimiin been ah, oo qarsoodi idinku keeni doona
bidcinimo wax halligaysa, iyagoo diidaya xataa Sayidkii soo
iibsaday, oo dushooda ku soo dejinaya halligaad dhaqso ah.
2 Kuwa badan baa raaci doona ficiladooda nijaasta ah, oo
sababtooda ayaa loo caayi doonaa jidka runta ah. **3** Damac
xumaan bay hadallo iskayeelyeel ah idinkaga baayacmushtari
doonaan, kuwaas oo xukunkoodii waa hore lagu xukumay
uusan haatan raagayn, halligaaddoodiina ayan gam'ayn. **4**
Maxaa yeelay, Ilaah uma tudhin malaa'igihii dembaabay,
laakiinse wuxuu iyagii ku tuuray cadaabta, oo wuxuu ku riday
godad gudcur ah iyagoo xukun aawadiis loo hayo. **(Tartaroō
g5020)** **5** Oo dunidii horena uma u tudhin, laakiinse wuxuu
badbaadshay Nuux, oo ahaa mid xaqnimada wax ku wacdiya,
iyo toddoba qof oo kale, markuu daadkii ku soo daayay dunidii
cibaadalaawayaasha. **6** Oo magaalooyinkii ahaa Sodom iyo
Gomorana wuxuu ka dhigay dambas, oo intuu afgembi ku
xukumay, ayuu masaal uga dhigay kuwii cibaadalaawayaal
noqon lahaa, **7** oo wuxuu ka samatabbixiyey Luud kii
xaqa ahaa oo aad loogu saxariiriyey sharcilaawayaashii
dabiicaddoodii nijaasta ahayd. **8** Waayo, ninkaas xaqa ahaa
iyaguu dhex degganaa, oo waxaa naftiisii xaqa ahayd maalin
ka maalin silciyey camaladoodii sharciga ka geesta ahaa
markuu arkay oo maqlay. **9** Rabbigu waa yaqaan sida kuwa
cibaadada leh jirrabaadda looga samatabbixiyo iyo sida kuwa
aan xaqa ahayn loo hayo iyagoo ciqaaban ilaa maalinta
xisaabta, **10** khusuusan kuwa jidhka raaca, iyagoo damaca
nijaasta ah ku socda, oo sayidnimada quudhsada. Iyagu waa
indha adag yihiin oo waa macangag, kamana cabsadaan
inay kuwa derejada leh caayaan. **11** Malaa'iguhuna in kastoo
ay iyaga itaal iyo xoogba ka badan yihiin, iyaga dacwo cay ah
Rabbiga hortiisa kagama dacweeyaan. **12** Laakiinse kuwanu
waa sida xayawaan aan caqli lahayn oo u dhashay in la
qabsado oo la dilo, oo waxay caayaan wax aanay garanayn.
Hubaal iyagu halligaaddooda ayay ku halligmi doonaan.
13 Xaqdarradooda waxaa loogu abaalgudaa xaqdarro, oo
waxaa iyaga la wanaagsan inay maalinnimada raaxaystaan.
Iyagu waa waskhaamiin iyo ceebaalowyo, oo markay idinla
feeysteeyaan waxay ku raaxaystaan khiyaanadooda. **14**
Waxay leeyihiin indho sino miidhan ah oo aan dembi ka
joogsan karin. Kuwa aan adkayn ayay sasabtaan, waxayna
leeyihiin qalbi damacxumaan ku noqnoqda, oo waa dad
nacladeed. **15** Jidkii qummanaa ayay ka leexdeen oo way
ambadeen, waxayna raaceen jidkii Balcaam ina Becoor oo
jeclaaday abaalgudka xaqdarrada. **16** Laakiinse isaga waxaa
loo canaantay xadgudubkiisii aawadiis. Dameer carrab la'
ayaa ku hadlay dad codkiis, oo wuxuu joojiyey waallidii
nebiga. **17** Kuwanu waa ilo aan biyo lahayn, iyo ceeryaamo
uu duufaan kaxeeyo, oo waxaa iyaga daraaddood loo sii
dhigay madowga gudcurka. **18** Waayo, iyagu waxay ku
hadlaan hadal faan ah oo aan micne lahayn, oo kuwa in yar
kaga baxsanaya kuwa qaladka ku socda ayay ku sasabtaan
damacyada jidhka xagga nijaasta; **19** oo waxay iyaga ugu
ballanqaadaan xorriyad, laakiinse iyaga qudhooduba waa

addoommadii kharribaadda. Waayo, wixii ka adkaada nin
ayaa isaga addoonsada. **20** Waayo, markii ay nijaasta dunida
kaga baxsadeen aqoontii Rabbiga ah Badbaadiyeheenna
Ciise Masiix, haddii ay haddana ku dhex murgaan oo laga
adkaado, xaalkooda dambe waa ka sii xumaadaa kii hore.
21 Intii ay jidka xaqnimada aqoon lahaayeen oo ay dib uga
noqon lahaayeen amarka quduuska ah oo iyaga la siiyey,
waxaa uga wanaagsanaan lahayd inayan aqoon jidkaas.
22 Wixii maahmaahda runta ah lagu yidhi ayaa iyaga ku
dhacay. Eeygu wuxuu ku noqdaa mantaggiisa. Doofaarraddii
maydhatayna waxay dib ugu noqotaa gelgelinta dhoobada.

3 Gacaliyayaalow, tanu waa warqaddii labaad oo aan idiin
soo qoray, oo labadoodaba waxaan maankiinna daacadda
ah ku guubaabinayaa xusuusin, **2** inaad xusuusataan erayadii
ay nebiyadii quduuska ahaa hore ugu hadleen, iyo amarkii
Rabbiga Badbaadiyaha ah oo ay rasuulladiinnu ku hadleen.
3 Marka hore waxaad og tihiin in maalmaha ugu dambeeya
kuwa majaajiloodaa ay la iman doonaan majaajilo iyagoo
damacyadooda daba socda, **4** oo waxay odhan doonaan,
Ballankii imaatinkiisii meeh? Waayo, haatan iyo maalintii
awowayaashii ay dhinteen wax waluba waxay u socdaan sidii
ay ahaayeen tan iyo bilowgii abuurniinta. **5** Waayo, iyagu
kaas bay u illoobaan in waagii hore samooyin jireen iyo dhul
erayga Ilaah biyo lagaga dhex abuuray, **6** kuwaas oo dunidii
waagaas jirtay ay ku baabba'day iyadoo daad qaaday. **7**
Laakiinse samooyinka haatan jira iyo dhulkaba isku eray
baa dab loogu kaydiyey, oo waxaa loo hayaa maalinta
xisaabta iyo halligaadda dadka cibaadalaawayaasha ah.
8 Laakiinse, gacaliyayaalow, waxan keliya ha illoobina in
maalin keliyahu Rabbiga la tahay sida kun sannadood, kun
sannadoodna la yihiin sida maalin keliya. **9** Rabbigu kama
raago inuu ballankiisa oofiyo sida dadka qaarkiis ku tiriyo
inay tahay raagid, laakiinse idinkuu idiin dulqaadanayaa, oo
dooni maayo in qofnaba halligmo, laakiinse wuxuu doonayaa
in kulli la wada toobadkeeno. **10** Laakiinse maalinta Rabbigu
waxay u iman doontaa sida tuug oo kale; maalintaas oo ay
samooyinku baabbi'i doonaan iyagoo sanqadh weynu ka
yeedhayso, oo waxyaalaha abuuranna iyagoo gubanaya
ayay baabbi'i doonaan. Dhulka iyo shuqullada ku jirana waa
la gubi doonaa. **11** Haddii waxyaalahan oo dhammu ay
sidaas u baabbi'i doonaan, haddaba dad caynkee ah baa
idinku waajib ah inaad noqotaan si aad ugu dhaqantaan
dabiicad quduus ah iyo cibaado, **12** idinkoo sugaya oo aad
ugu dadaalaya imaatinka maalinta Ilaah, taasoo samooyinku
iyagoo ololaya ay baabbi'i doonaan, waxyaalaha abuuranna
iyagoo gubanaya ayay dhalaali doonaan. **13** Laakiinse sidii
uu inoo ballanqaaday, waxaynu sugaynaa samooyin cusub
iyo dhul cusub oo xaqnimo dhex deggan tahay. **14** Sidaas
daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahaas sugaya,
ku dadaala in laydin helo idinkoo nabdoon oo aan wasakh
iyo eed lahayn Ilaah hortiisa. **15** Sidii walaalkeen gacaliye
Bawlos idiinku soo qoray xigmaddii la siiyey, ku tiriya in
dulqaadashada Rabbigeennu tahay badbaado; **16** siduu
warqadihiisii oo dhan waxyaalahan ugaga hadlay. Kuwaas
waxaa ku jira wax in la gartaa ay dhib tahay, oo jaahiliinta iyo
kuwaan adkayn ayaa qalloociya, siday Qorniinka kaleba u
qalloociyaan oo ay u halligmaan. **17** Sidaas daraaddeed,
gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahan hore u garanayay, isjira,
yaan laydinku kaxaysan qaladka kuwa sharka ah oo aydnaan
ka dhicin adkaantiinna. **18** Laakiinse ku kora nimcada iyo
aqoonta Rabbigeenna ah Badbaadiyeheenna Ciise Masiix.
Isaga ammaanu ha u ahaato haatan iyo weligeedba. Aamiin.
(aiōn g165)

1 Yooxanaa

1 Waxaannu idiin soo qoraynaa wax ku saabsan wixii tan iyo
bilowgii jiray, oo aannu maqalnay, oo aannu indhahayaga
ku aragnay, oo aannu eegnay, oo ay gacmahayagu taabteen
oo Ereyga nolosha ah. **2** Nolosha waa la muujiyey, oo
waannu aragnay, waanan u marag furaynaa, oo waxaannu
idiinka warramaynaa nolosha weligeed ah, ta Aabbaha
la jirtay oo lanoo muujiyey. **(aiōnios g166)** **3** Wixii aannu
aragnay oo aannu maqalnay ayaannu idiinka warramaynaa,
si aad idinkuna noo soo wehelisaan; oo wehelnimadeennu
waa mid la jirta Aabbaha iyo Wiilkiisa Ciise Masiix ah. **4**
Oo waxaannu waxyaalahan idiinku soo qoraynaa si ay
farxaddiinnu u buuxsanto. **5** Warkii aannu ka maqalnay
oo aan idiinka warramayno wuxuu yahay, in Ilaah nuur
yahay, oo isaga aan gudcur ku jirin innaba. **6** Haddaynu
nidhaahno, Wehelnimo ayaynu la wadaagnaa isaga, oo aynu
gudcurka ku soconno, been baynu sheegnaa, oo runta ma
falno. **7** Laakiin haddaynu nuurka ku soconno siduu isaguba
nuurka ugu jiro, wehelnimo ayaynu isla wada wadaagnaa,
oo dhiigga Ciise, oo Wiilkiisa ah, wuxuu inaga nadiifiyaa
dembi oo dhan. **8** Haddaynu nidhaahno, Dembi ma lihin,
nafsaddeenna ayaynu khiyaanaynaa, oo runtuna inaguma
jirto. **9** Haddaynu dembiyadeenna qiranno, isagu waa aamin
iyo caaddil inuu dembiyadeenna inaga cafiyo, oo uu inaga
nadiifiyo xaqdarrada oo dhan. **10** Haddaynu nidhaahno, Ma
aynu dembaabin, waxaynu Ilaah ka dhignaa beenaaleh, oo
ereygiisa inaguma jiro.

2 Carruurtaydiiyey, waxaan waxyaalahan idiinku soo
qorayaa si aydnaan u dembaabin; oo qof uun hadduu
dembaabo, waxaynu xagga Aabbaha ku leennahay
Dhexdhexaadiye, waana Ciise Masiix kan xaqa ah. **2** Oo
isaguna wuxuu dembiyadeenna u yahay kafaaraggudka;
oo kuweenna oo keliya uma aha ee weliba wuxuu u yahay
dembiyada dunida oo dhan. **3** Oo taas ayaynu ku garanaynaa
inaynu naqaan isaga, haddaynu qaynuunnadiisa adkayno. **4**
Kan yidhaahda, Waan aqaan isaga, oo aan qaynuunnadiisa
adkayn, waa beenaaleh, oo runtu kuma jirto isaga. **5** Laakiin
kan ereygiisa adkeeya, runtii, Ilaah jacaylkiisu wuu ku dhan
yahay isaga. Taas aynu ku garanaynaa inaynu isaga ku jirno.
6 Kan yidhaahda, Isagaan ku jiraa, waa inuu u socdaa siduu
isagu u socday. **7** Gacaliyayaalow, qaynuun cusub idiin soo
qori maayo, laakiin waxaan idiin soo qorayaa qaynuun hore
oo aad tan iyo bilowgii haysateen. Qaynuunkii hore waa
hadalkii aad bilowgii maqasheen. **8** Oo weliba qaynuun cusub
ayaan idiin soo qorayaa, kaas oo isaga iyo idinkaba run idinku
dhex ah, maxaa yeelay, gudcurku waa dhammaanayaa, oo
nuurka runta ahuna imminkuu iftiimayaa. **9** Kan yidhaahda,
Nuurkaan ku jiraa, oo walaalkiis neceb, wuxuu ku jiraa
gudcurka ilaa imminkada. **10** Kan walaalkii jecel, nuurkuu
ku jiraa, oo wax lagu xumaado kuma jiro isaga. **11** Laakiin
kan walaalkii neceb, gudcurkuu ku jiraa, oo gudcurkuu
ku socdaa, oo garan maayo meeshuu marayo, waayo,
gudcurkaa indhihiisa tiray. **12** Wax baan idiin soo qorayaa,
carruurtiiyey, maxaa yeelay, dembiyadiinnii waa laydinka
cafiyey magiciisa aawadiis. **13** Aabbayaashow, wax baan
idiin soo qorayaa, maxaa yeelay, waad garanaysaan kan tan
iyo bilowgii jira. Ragga dhallinyarada ahow, wax baan idiin
soo qorayaa, maxaa yeelay, idinku kan sharka ah ayaad ka
adkaateen. Carruurtaydiiyey, wax baan idiin soo qoray, maxaa
yeelay, Aabbaha waad garanaysaan. **14** Aabbayaashow,
wax baan idiin soo qoray, maxaa yeelay, waad garanaysaan
kan tan iyo bilowgii jira. Ragga dhallinyarada ahow, wax
baan idiin soo qoray, maxaa yeelay, waad xoog weyn tihiin,
oo ereyga Ilaah baa idinku jira, oo kan sharka ah ayaad ka
adkaateen. **15** Dunida iyo waxyaalaha dunida ku jira toona
ha jeclaanina. Qof uun hadduu dunida jeclaado, jacaylka
Aabbuhu kuma jiro isaga. **16** Maxaa yeelay, waxaa dunida
ku jira oo dhan oo ah damaca jidhka, iyo damaca indhaha,
iyo faanka nolosha, xagga Aabbaha kama yimaadaan ee
waxay ka yimaadaan xagga dunida. **17** Oo duniduna way
idlaanaysaa, iyo damaceeduba; laakiin kan doonista Ilaah
yeelaa wuu jirayaa weligiis. **(aiōn g165)** **18** Carruurtiiyey,
waa saacaddii u dambaysay, oo sidaad maqasheen inuu
kan Masiixa ka geesta ahi imanayo, weliba imminka kuwa
badan oo Masiixa ka gees ah ayaa kacay, taa aawadeed
ayaynu ku garanaynaa inay saacaddii u dambaysay tahay.
19 Way inaga baxeen, laakiin kuweennii ma ay ahayn;
hadday kuweennii ahaayeen, way inala joogi lahaayeen;
laakiin way inaga baxeen oo taasaa caddaynaysa inaanay
kulligood inaga mid ahayn. **20** Laakiin idinku waxaad leedihiin
subkid ka timid Kan Quduuska ah, oo wax walba waad
taqaaniin. **21** Wixii aan idiin soo qoray uma aan soo qorin
aqoonla'aantiinna xagga runta aawadeed, laakiin waxaan u
soo qoray aqoonta aad runta taqaaniin iyo inaanay beenina
runta ka iman aawadood. **22** Waa kuma beenaaluhu, kan
dafira inuu Ciise yahay Masiixa mooyaane? Isagu waa
kan Masiixa ka geesta ah, waana kan dafira Aabbaha iyo
Wiilkaba. **23** Ku alla kii Wiilka inkiraa, ma leh Aabbaha;
laakiin kan Wiilka qirtaa Aabbuhuu leeyahay. **24** Haddaba
idinku waxaad tan iyo bilowgii maqlayseen ha idinku sii jiro.
Haddii wixii aad tan iyo bilowgii maqlayseen idinku sii jiro,
idinkuna waxaad ku sii jiri doontaan Wiilka iyo Aabbaha.
25 Oo kanu waa ballankii uu inoogu ballanqaaday oo ah
nolosha weligeed ah. **(aiōnios g166)** **26** Waxaan idiin soo
qoray waxyaalahan ku saabsan kuwa idin khiyaanaynaya. **27**
Subkidda aad ka hesheen isaga way idinku sii jirtaa; oo uma
baahnidin in cidina wax idin barto; laakiin sida subkiddiisu
wax walba idiin barto, oo ay run u tahay, beenna aanay u
ahayn, waa inaad siday wax idiin bartay ugu sii jirtaan. **28**
Oo imminka, carruurtiiyey, ku sii jira isaga; in kolkuu muuqdo
aynu kalsoonaan doonno oo aynaan wakhtiga imaatinkiisa ka
xishoonin inaynu hor tagno. **29** Haddaad og tihiin inuu xaq
yahay, waxaad weliba ogaataan in mid walba oo xaqnimo
falaa uu isaga ka dhashay.

3 Bal ogaada siduu yahay jacaylka Aabbuhu ina siiyey,
taasoo ah in laynoogu yeedho carruurta Ilaah, oo
saasaynu nahay. Sidaa aawadeed dunidu ina garan mayso,
maxaa yeelay, isagaba ma ay garanaynin. **2** Gacaliyayaalow,
imminka waxaynu nahay carruurta Ilaah; oo weli waxaynu
noqon doonno lama muujin, laakiin waxaynu og nahay in
goortuu muuqdo aynu noqon doonno sidiisa oo kale, waayo,
waynu arki doonnaa isaga siduu yahay. **3** Oo mid kasta oo
waxyaalahaas ka rajeeyaa isaga, naftiisuu daahiriyaa siduu

isaguba daahir u yahay. **4** Kii kasta oo dembi falaa wuxuu
falaa caasinimo; oo dembigu wuxuu yahay caasinimo. **5** Oo
idinku waad og tihiin in isagu u muuqday inuu dembiyadeenna
inaga qaado, oo isagu dembi ma leh. **6** Ku alla kii isaga
ku sii jiraa, ma dembaabo; ku alla kii dembaabaa ma uu
arkin isaga, oo weliba ma yaqaan isaga. **7** Carruurtiiyey,
yaan cidi idin khiyaanayn; kii xaqnimo falaa waa xaq siduu
isaguba xaq u yahay. **8** Kii dembi falaa wuxuu yahay kan
Ibliiska; oo Ibliisku tan iyo bilowgii ayuu dembaabayay. Taas
aawadeed ayuu Wiilka Ilaah u muuqday inuu baabbi'iyo
shuqullada Ibliiska. **9** Ku alla kii Ilaah ka dhashay dembi ma
falo; maxaa yeelay, Ilaah dabiicaddiisu way ku sii jirtaa isaga;
oo ma dembaabi karo, waayo, wuxuu ka dhashay Ilaah.
10 Tan ayay carruurta Ilaah iyo carruurta Ibliisku ku kala
muuqdaan; ku alla kii aan xaqnimo falin ma aha kan Ilaah, oo
waxaa la mid ah kan aan walaalkii jeclayn. **11** Oo kanu waa
warkii aad tan iyo bilowgii maqlayseen, kaasoo ah inaynu
isjeclaanno, **12** oo aynaan ahaanin sida Qaabiil oo ahaa kan
sharka leh oo walaalkii dilay. Oo muxuu u dilay? Waayo,
shuqulladiisu waxay ahaayeen shar, oo kuwii walaalkiisna
xaq bay ahaayeen. **13** Walaalayaalow, ha la yaabina haddii
ay dunidu idin neceb tahay. **14** Waxaynu og nahay inaynu
dhimashada ka soo gudubnay oo aynu u soo gudubnay
nolosha, maxaa yeelay, walaalaha ayaynu jecel nahay. Oo ka
aan walaalkii jeclayn, dhimashaduu ku sii hadhaa. **15** Ku alla
kii walaalkii neceb waa dhiigqabe, oo idinkuna waad og tihiin
inaanu dhiigqabena lahayn nolosha weligeed ah oo ku sii
jiraysa. **(aiōnios g166)** **16** Taasaynu jacaylka ku garanaynaa,
waayo, isagu naftiisuu u bixiyey aawadeen; oo innaguna waa
inaynu nafteenna u bixinno walaalaheen. **17** Laakiin kan leh
xoolaha dunidan, oo arka walaalkiis oo baahan, oo qalbigiisa
ka xidha, sidee baa jacaylka Ilaah ugu jiraa isaga? **18**
Carruurtaydiiyey, yeynan ku jeclaanin hadalka iyo afka toona,
laakiin camalka iyo runta aan ku jeclaanno. **19** Oo taasaynu
ku garan doonnaa inaynu kuwa runta nahay, oo aynu isaga
hortiisa qalbigeenna kaga dhiiro gelin doonnaa **20** xagga
wax alla wixii qalbigeennu inagu eedeeyo, maxaa yeelay,
Ilaah waa ka weyn yahay qalbigeenna, oo wax walbaba wuu
og yahay. **21** Gacaliyayaalow, haddii aan qalbigeennu ina
eedayn, kalsoonaan ayaynu ku leennahay xagga Ilaah. **22**
Oo wax kastoo aynu ka barinno waynu ka helnaa, maxaa
yeelay, qaynuunnadiisa ayaynu xajinnaa, oo waxaynu falnaa
waxa isaga ka farxiya. **23** Oo kanu waa qaynuunkiisa, kaasoo
ah inaynu rumaysanno magaca Wiilkiisa Ciise Masiix ah, oo
aynu isjeclaanno, siduu qaynuunka inoo siiyey. **24** Oo kii
xajiya qaynuunnadiisa, wuu ku sii jiraa isaga, isaguna wuu
ku sii jiraa. Oo saasaynu ku garanaynaa inuu isagu inagu sii
jiro xagga Ruuxa uu ina siiyey.

4 Gacaliyayaalow, ha rumaysanina ruux walba, laakiin
ruuxyada tijaabiya si aad u hubsataan inay kuwa Ilaah
yihiin; waayo, nebiyo badan oo been ah ayaa u soo baxay
dunida. **2** Taasaad ku garanaysaan Ruuxa Ilaah; ruux walba
oo qirta in Ciise Masiix jidh ku yimid, waa ku Ilaah. **3** Oo ruux
walba oo aan qiran Ciise Masiix ku Ilaah ma aha; oo kanuna
waa ruuxa kan Masiixa ka geesta ah oo aad maqasheen inuu
imanayo, imminkana duniduu ku jiraa. **4** Carruurtiiyey, kuwa
Ilaah baad tihiin, oo iyagaad ka adkaateen; maxaa yeelay,
Ka idinku jira ayaa ka weyn ka dunida ku jira. **5** Iyagu waa
kuwa dunida; oo taas aawadeed waxay ka hadlaan waxa
dunida, oo duniduna way maqashaa. **6** Innaguna kuwa Ilaah
baynu nahay; ka Ilaah yaqaan waa ina maqlaa; oo ka aan
kan Ilaah ahaynna inama maqlo. Taasaynu ku garanaynaa
ruuxa runta ah iyo ruuxa qaladka ah. **7** Gacaliyayaalow, aynu
isjeclaanno; waayo, Ilaah baa leh jacaylka; oo mid walba
oo jecel, wuxuu ka dhashay Ilaah, Ilaah buuna yaqaan. **8**
Oo ka aan jeclaynina Ilaah ma yaqaan; waayo, Ilaah waa
jacayl. **9** Ilaah baa Wiilkiisa keliya oo dhashay dunida u soo
diray si aynu ugu noolaanno isaga, oo taasaa jacaylka Ilaah
laynoogu muujiyey. **10** Oo taas jacayl baa ku jira, mana aha
inaynu Ilaah jeclayn, laakiinse isagaa ina jeclaaday, oo wuxuu
Wiilkiisa u soo diray si uu kafaaraggudka dembiyadeenna u
noqdo. **11** Gacaliyayaalow, haddii Ilaah sidaa inoo jeclaaday,
waa inaynu isjeclaanno. **12** Cidina Ilaah ma arkin marnaba.
Haddii aynu isjeclaanno, Ilaah wuu inagu jiraa, oo jacaylkiisu
wuu inagu dhan yahay. **13** Ruuxiisuu ina siiyey oo taasaynu
ku garanaynaa inaynu ku sii jirno isaga, isaguna inagu sii
jiro. **14** Innagu waynu aragnay oo waxaynu markhaati u
furaynaa in Aabbuhu Wiilka soo diray si uu Badbaadiyaha
dunida u noqdo. **15** Ku alla kii qirta inuu Ciise yahay Wiilka
Ilaah, Ilaah baa ku sii jira isaga, isaguna wuu ku sii jiraa
Ilaah. **16** Oo innaguna waan garanaynaa oo waan rumaysan
nahay jacaylka Ilaah inoo qabo. Ilaah waa jacayl; oo kii ku
sii jiraa jacaylka, Ilaah buu ku sii jiraa, Ilaahna isaguu ku
sii jiraa. **17** Taasaa jacaylku kaamil inoogu noqday si aynu
kalsoonaan u lahaanno maalinta xisaabta; maxaa yeelay,
siduu isagu yahay ayaynu innaguna dunidan ku nahay.
18 Jacaylku baqdin ma leh, laakiin jacaylka kaamilka ahi
baqdinta dibadduu u saaraa, waayo, baqdintu ciqaab bay
leedahay. Oo kii baqaana kaamil kuma noqdo jacaylka. **19**
Waynu jecel nahay isaga, waayo, isagaa hore inoo jeclaaday.
20 Haddii qof yidhaahdo, Ilaah waan jeclahay, oo uu walaalkiis
neceb yahay, waa beenaaleh, maxaa yeelay, kan aan jeclayn
walaalkii uu arko sidee buu u jeclaan karaa Ilaaha uusan
arag? **21** Oo waxaynu isaga ka haysannaa qaynuunkan,
kaas oo ah, Kii Ilaah jecel, walaalkiina ha jeclaado.

5 Ku alla kii rumaysta inuu Ciise yahay Masiixa, Ilaah
buu ka dhashay; oo ku alla kii jecel kan dhalay, kan
isaga ka dhashayna wuu jecel yahay. **2** Taasaynu ku
garanaynaa inaynu carruurta Ilaah jecel nahay, goortaynu
Ilaah jeclaanno oo qaynuunnadiisa xajinno. **3** Waa kan
jacaylka Ilaah, kaasoo ah inaynu qaynuunnadiisa xajinno;
oo qaynuunnadiisuna ma cusla. **4** Ku alla kii ka dhashay
Ilaah, wuxuu ka adkaadaa dunida, oo waxaa libta ka adkaata
dunida ah rumaysadkeenna. **5** Waa ayo kan dunida ka
adkaadaa, kan rumaystaa inuu Ciise yahay Wiilka Ilaah
mooyaane? **6** Kanu waa kii biyo iyo dhiig ku yimid, oo
ah Ciise Masiix; biyo keliya kuma iman, laakiin wuxuu ku
yimid biyo iyo dhiig. **7** Oo waa Ruuxa kan maragga furaa,
waayo, Ruuxa waa runta. **8** Waxaa jira saddex marag fura;
waana Ruuxa iyo biyaha iyo dhiigga, oo saddexdaasuna waa
isku mid. **9** Haddii aynu maragfurka dadka aqbali lahayn,
maragfurka Ilaah baa ka weyn, waayo, maragfurka Ilaah
waa kan oo ah inuu Wiilkiisa ka marag furay. **10** Ka Wiilka
Ilaah rumaystaa maragguu ku haystaa nafsaddiisa, kii aan

Ilaah rumaysanna, wuxuu isaga ka dhigay beenaaleh; maxaa
yeelay, wuxuusan rumaysan maraggii uu Ilaah ka marag furay
Wiilkiisa. **11** Maragguna waa kan, kaas oo ah in Ilaah ina
siiyey nolosha weligeed ah, oo ay noloshanu Wiilkiisa ku jirto.
(aiōnios g166) **12** Kan Wiilka haystaa, noloshuu leeyahay. Kii
aan Wiilka Ilaah haysanna nolosha ma leh. **13** Waxyaalahan
waxaan idiinku soo qoray, idinka oo rumaystay magaca
Wiilka Ilaah, si aad u ogaataan inaad nolosha weligeed ah
leedihiin. **(aiōnios g166)** **14** Oo tanu waa kalsoonaanta aynu
isaga u qabno, taasoo ah haddaynu wax uun doonistiisa ku
barinno, isagu wuu ina maqlaa, **15** oo haddaynu og nahay
inuu inaga maqlo wax alla wixii aynu ka barinno, waxaynu og
nahay inaynu leennahay waxyaalihii aynu isaga ka barinnay.
16 Haddii qof uun arko walaalkii oo samaynaya dembi aan
xagga dhimashada ahayn, waa inuu Ilaah baryo; isaguna
noloshuu siin doonaa kuwa samaynaya dembi aan xagga
dhimashada ahayn. Waxaa jira dembi xagga dhimashada ah.
Oo anigu odhan maayo, Kaas ha ka tukado. **17** Xaqdarrada
oo dhammu waa dembi; oo waxaa jira dembi aan xagga
dhimashada ahayn. **18** Waan og nahay in ku alla kii Ilaah ka
dhashay aanu dembaabin. Maxaa yeelay, kii ka dhashay
Ilaah naftiisuu ilaaliyaa, oo ka sharka lihina ma taabto. **19**
Waxaynu og nahay inaynu kuwa Ilaah nahay, oo ay dunida
oo dhammuna ku jirto gacanta ka sharka leh. **20** Waxaynu
og nahay in Wiilka Ilaah yimid, oo wuxuu ina siiyey garasho
si aynu ugu garanno kan runta ah; innaguna waa ku jirnaa
kan runta ah, oo ah Wiilkiisa ee Ciise Masiix ah. Kanu waa
Ilaaha runta ah iyo nolosha weligeed ah. **(aiōnios g166)** **21**
Carruurtiiyey, sanamyada iska ilaaliya.

2 Yooxanaa

1 Anigoo odayga ah waxaan salaamayaa marwada la
doortay iyo carruurteeda aan runta ku jeclahay, keligayna
ma ahaye, laakiin xataa waxaa jecel kuwa runta yaqaan
oo dhan, **2** runta inagu dhex jirta, weligeedna inagu dhex
jiri doonta aawadeed. **(aiōn g165)** **3** Nimco iyo naxariis iyo
nabad ka yimaada Ilaaha Aabbaha ah iyo Ciise Masiix oo
ah Wiilka Aabbaha ayaa inala jiri doona xagga runta iyo
jacaylka. **4** Aad baan ugu farxay markaan arkay carruurtaadii
qaarkood oo runta ku socda, waana sidaynu Aabbaha amar
uga helnay. **5** Oo haatan waxaan kaa baryayaa, murwoy, sidii
anigoo aan kuu soo qorayn amar cusub laakiinse kii aynu
tan iyo bilowgii haysannay, kaasoo ah inaynu isjeclaanno. **6**
Tanu waa jacayl inaynu amarradiisa ku soconno. Amarkiina
waa kan, waana sidaad tan iyo bilowgii u maqli jirteen inaad
ku socotaan. **7** Waayo, khaa'inno badan baa dunida u soo
baxay, waana kuwa aan qiran in Ciise Masiix jidh ku yimid.
Kaasu waa khaa'inka iyo ku Masiixa ka gees ah. **8** Iska jira
si aydnaan u khasaarayn wixii aynu falnay, laakiinse si aad
abaalgud dhan u heshaan. **9** Mid kasta oo dhaafa oo aan
cilmiga Masiixa ku sii socon, kaasu Ilaah ma leh; laakiin kii
cilmiga ku sii socdaa, Aabbaha iyo Wiilka labadaba wuu
leeyahay. **10** Haddii nin idiin yimaado oo uusan cilmigan
idiin keenin, gurigiinna ha soo gelinina, hana salaamina, **11**
waayo, kii salaamaa, wuxuu ka qayb galaa shuqulladiisa
sharka ah. **12** In kastoo aan hayo wax badan oo aan idiin
soo qoro, ma aan jeclayn inaan warqad iyo khad idiinku soo
qoro; laakiinse waxaan rajaynayaa inaan idiin imaado oo aan
afkayga idinkula hadlo, si ay farxaddiinnu u buuxsanto. **13**
Carruurtii walaashaada la doortay way ku soo salaamayaan.

3 Yooxanaa

1 Anigoo odayga ah waxaan warqaddan u qorayaa gacaliye
Gayos oo aan runta ku jeclahay. **2** Gacaliyow, waxaan
kuugu duceeyaa inaad wax kasta ku liibaantid oo aad
caafimaad qabtid siday naftaadu u liibaansan tahay. **3**
Waayo, aad baan ugu farxay markii walaalo yimaadeen oo ka
markhaati fureen runtaada iyo sidaad runta ugu socotid. **4** Ma
lihi farxad tan iiga weyn inaan maqlo in carruurtaydu ay runta
ku socdaan. **5** Gacaliyow, aaminnimaad ku samaysaa shuqul
kasta oo aad u samaysid walaalaha iyo shisheeyahaba.
6 Iyagu jacaylkaagay kiniisadda horteeda kaga markhaati
fureen. Wanaag baad samayn lahayd haddii aad iyaga u
ambabbixisid sida Ilaah istaahilo; **7** maxaa yeelay, magiciisa
aawadiis ayay u ambabbexeen iyagoo aan waxba ka qaadan
dadka aan Yuhuudda ahayn. **8** Sidaas daraaddeed waxaa
inagu waajib ah inaynu kuwaas oo kale soo dhowayno, si
aynu u noqonno kuwa runta kala wada shaqeeya iyaga. **9**
Wax baan kiniisadda u soo qoray, laakiinse Diyotrefees oo
jecel inuu iyaga ka sarreeyo, na aqbali maayo. **10** Sidaas
daraaddeed, haddaan imaado, waxaan xusuusin doonaa
shuqulladiisa uu sameeyo isagoo hadallo xunxun nagu
shubaya. Taasu kuma filla isaga, mana aqbalo walaalaha,
kuwii aqbali lahaana wuu u diidaa, kiniisaddana wuu ka
eryaa. **11** Gacaliyow, ha ku dayan waxa sharka ah, laakiinse
ku dayo waxa wanaagsan. Ka samafalaa waa ku Ilaah,
ka shar falaase Ilaah ma uu arkin. **12** Dadka oo dhammu
way u markhaati furaan Deemeetriyos, runta qudheedu
way u markhaati furtaa, annaguna waannu u markhaati
furnaa, waanad og tahay in markhaatifurkayagu run yahay.
13 Waxaan hayay waxyaalo badan oo aan kuu soo qoro,
laakiinse dooni maayo inaan qalin iyo khad kuugu soo qoro.
14 Laakiin waxaan rajaynayaa inaan dhowaan ku arko, oo
aynu afkeenna iskula hadli doonno. Nabadu ha kula jirto.
Saaxiibbadii way ku soo salaamayaan. Saaxiibbada igu
salaan mid kasta intaad magiciisa ugu yeedhid.

Yuudas

1 Anigoo Yuudas ah oo ah addoonkii Ciise Masiix,
Yacquubna walaalkiis ah, waxaan warqaddan u qorayaa
kuwa loo yeedhay oo Ilaaha Aabbaha ahu jecel yahay, Ciise
Masiixna loo dhawray. **2** Naxariis iyo nabad iyo jacayl ha idiin
bateen. **3** Gacaliyayaalow, intaan aad u dadaalayay inaan
idiin soo qoro wax ku saabsan badbaadada inaga dhexaysa,
waxaa dirqi igu noqday inaan idiin soo qoro oo aan idinku
waaniyo inaad aad ugu dadaashaan iimaankii mar la wada
siiyey quduusiinta oo dhan. **4** Waayo, waxaa jira niman
qarsoodi idiinku soo galay, waana kuwii waa hore xukunkan
loo qoray, oo ah kuwa aan cibaadada lahayn, oo nimcada
Ilaaheenna ku beddela nijaas, oo inkira Ciise Masiix oo ah
Sayidkeenna iyo Rabbigeenna keliya. **5** Hadda, in kastoo
aad hore u tiqiineen wax kasta, waxaan jeclahay inaan idin
xusuusiyo sidii Rabbigu dad uga badbaadiyey dalka Masar,
dabadeedna u baabbi'iyey kuwii aan rumaysan isaga; **6**
oo malaa'igihii aan dhawrin madaxtinimadoodii, laakiinse
rugtoodii ka tegey, wuxuu ilaa xukunka maalinta weyn ku
hayaa silsilado weligood ah iyagoo gudcur ku hoos jira. **(aïdios
g126)** **7** Si la mid ah Sodom iyo Gomora iyo magaalooyinkii
kale ee ku wareegsanaa oo sinaystay oo jidh kale uga daba
orday, ayaa masaal laga dhigay, iyagoo ciqaabta dabka
weligiis ah ku silcaya. **(aiōnios g166)** **8** Weliba kuwan riyooda
sidaas oo kalay jidhkooda u nijaaseeyaan, sayidnimadana
u nacaan, oo kuwa derejada leh u caayaan. **9** Laakiin
Mikaa'iil oo ah malagga sare markuu Ibliiska kula murmayay
meydkii Muuse aawadiis, kuma uu dhicin inuu xukun cay
ah ku xukumo, laakiinse wuxuu ku yidhi, Rabbigu ha ku
canaanto. **10** Laakiin kuwanu wax kastoo ayan garanaynba
way caayaan, oo waxay ku baabba'aan waxay abuuristooda
ku garanayaan sida xayawaanka aan caqliga lahayn. **11** Waa
u hoog iyaga, waayo, waxay raaceen jidkii Qaabiil, oo faa'iido
aawadeed ayay Balcaam qaladkiisii ugu yaaceen, oo waxay
ku halligmeen fallaagadii Qorax. **12** Kuwanu waa dhagaxyo
qarsoon oo ku dhex jira cashooyinkiinna jacaylka markay
idinla faysteeyaan iyagoo aan cabsanaynin; waxayna yihiin
adhijirro naftooda jira, iyo daruuro aan biyo lahayn oo dabaylo
kaxeeyaan, iyo geedo jiilaal oo aan midho lahayn, oo laba
goor dhintay, oo la rujiyey; **13** iyo hirar kacsan oo badda, oo
ceebtoodu xumbaynayso, iyo xiddigo ambaday, oo madowga
gudcurka weligood loo hayaa. **(aiōn g165)** **14** Enoog oo ahaa
farcankii toddobaad oo Aadan isna kuwanuu wax ka sii
sheegay isagoo leh, Bal eega, Rabbigu wuxuu yimid isagoo
wata quduusiintiisii aan tirada lahayn, **15** inuu xukun ku soo
dejiyo kulli, iyo inuu kuwa aan cibaadada lahayn oo dhan
ku caddeeyo shuqulladoodii cibaadola'aanta ahaa oo ay
cibaadola'aanta ku sameeyeen, iyo waxyaalihii adkaa oo
dhan oo ay dembilayaasha aan cibaadada lahaynu isaga ka
sheegeen. **16** Kuwanu waa kuwa gunuunaca, oo cawda,
oo damacyadooda xaaraanta ah ka daba orda, afkooduna
wuxuu ku hadlaa hadallo isweyneyn ah, dadkana way u kala
eexdaan inay faa'iido helaan aawadeed. **17** Laakiinse idinku,
gacaliyayaalow, xusuusta hadalladii rasuulladii Rabbigeenna
Ciise Masiix ay hore idinkula hadleen. **18** Waxay idinku
yidhaahdeen, Ugu dambaysta waxaa jiri doona kuwa wax ku
majaajilooda, oo daba socda damacyadooda aan cibaadada
lahayn. **19** Kuwanu waa kuwa dadka kala erya, oo nafta
dunida u nool iyagoo aan Ruuxa lahayn. **20** Laakiinse,
gacaliyayaalow, nafsaddiinna ku dul dhisa rumaysadkiinna
aad quduuska u ah, oo Ruuxa Quduuska ah ku tukada,
21 nafsaddiinna ku haya jacaylka Ilaah, idinkoo sugaya
naxariista Rabbigeenna Ciise Masiix oo idin geeynaysa
nolosha weligeed ah. **(aiōnios g166)** **22** Kuwa shakisan u
naxariista; **23** qaarna dabka ka dhufta oo badbaadiya, qaarna
u naxariista idinkoo cabsanaya oo nacaya xataa dharka
jiidhka ku wasakhoobay. **24** Oo kan kara inuu turunturada
idinka ilaaliyo oo uu ammaantiisa idin hor taago, idinkoo aan
iin lahayn oo aad u faraxsan, **25** isagoo ah Ilaaha keligiis ah
oo Badbaadiyeheenna ah, ammaan iyo weynaan iyo xoog
iyo amar ha u ahaadeen xagga Rabbigeenna Ciise Masiix,
wakhtiga oo dhan ka hor iyo haatan iyo weligeedba. Aamiin.
(aiōn g165)

Muujintii

1 Tanu waa muujintii Ciise Masiix oo Ilaah isaga siiyey
inuu tuso addoommadiisa waxyaalaha waajibka ah inay
dhowaan dhacaan. Oo isagu wuxuu taas tusay addoonkiisii
Yooxanaa isagoo malaa'igtiisa u soo diraya isaga, **2** kaasoo
ka markhaati furay erayga Ilaah iyo markhaatifuridda Ciise
Masiix, iyo wixii uu isagu arkay oo dhan. **3** Waxaa barakaysan
ka akhriya iyo kuwa maqla erayadii wax sii sheegidda, oo
xajiya waxyaalaha ku qoran, waayo, wakhtigii wuu dhow
yahay. **4** Anigoo Yooxanaa ah waxaan waxyaalahan u soo
qorayaa toddobada kiniisadood oo Aasiya ku yaal. Nimco
iyo nabadu ha idiinka yimaadeen kan jira oo jiray oo iman
doona, iyo xagga toddobada ruux oo carshigiisa hor jooga, **5**
iyo xagga Ciise Masiix oo ah markhaatiga aaminka ah, iyo
curadka kuwii dhintay, iyo amiirka boqorrada dhulka. Kan
ina jecel oo dembiyadeenna dhiiggiisa inagaga furay, **6** oo
boqortooyo inaga dhigay inaynu wadaaddo u ahaanno Ilaaha
ah Aabbihiis, isaga ammaanu ha u ahaato iyo dowladnimo
weligiis iyo weligiisba. Aamiin. **(aiōn g165)** **7** Bal eega,
wuxuu la imanayaa daruuraha, oo waxaa isaga arki doona il
kasta iyo kuwii isaga wareemay; oo qabiilooyinka dhulka
oo dhammuna isagay u barooran doonaan. Haah, saas ha
ahaato. Aamiin. **8** Rabbiga Ilaaha ahu wuxuu leeyahay,
Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, oo ah kan jira oo
jiray oo iman doona, iyo Qaadirka. **9** Anigoo Yooxanaa ah
oo walaalkiin ah iyo mid idinkala qayb galay dhibaatada
iyo boqortooyada iyo dulqaadashada ku jira Ciise, waxaan
gasiiradda Batmos la yidhaahdo u joogay erayga Ilaah iyo
u markhaatifuridda Ciise aawadood. **10** Maalintii Rabbiga
waxaan ku jiray Ruuxa, oo waxaan meel iga dambaysa
ka maqlay cod weyn oo ah sidii buun oo leh, **11** Wixii
aad aragtid buug ku qor, oo waxaad u sii dirtaa toddobada
kiniisadood; kuwaas oo ah tan Efesos, iyo tan Simurna,
iyo tan Bergamos, iyo tan Tu'ateyra, iyo tan Sardis, iyo
tan Filadelfiya, iyo tan La'odikiya. **12** Oo anna dib baan
u jeestay inaan arko codkii ila hadlay, oo markii aan dib
u jeestay waxaan arkay toddoba laambadood oo dahab
ah. **13** Oo laambadaha badhtankooda waxaan ku arkay
mid u eg bini-aadan oo qaba khamiis dheer, oo laabtana
waxaa ugu xidhnaa suun dahab ah. **14** Oo madaxiisa iyo
timihiisuna waxay u caddaayeen sida suuf cad iyo sida baraf
oo kale; oo indhihiisuna waxay ahaayeen sida dab ololkiis,
15 oo cagihiisuna waxay u ekaayeen naxaas dhalaalaysa
sidii iyadoo foorno lagu safeeyey, codkiisuna wuxuu u ekaa
codka biyo badan. **16** Oo gacantiisa midigtaana wuxuu
ku haystay toddoba xiddigood, oo afkiisana waxaa ka soo
baxay seef soofaysan oo laba af leh, jaahiisuna wuxuu u
ekaa qorraxda oo xoog u dhalaalaysa. **17** Oo markii aan
arkay ayaan ku hor dhacay sidii mid dhintay. Oo markaasuu
gacantiisii midigta ahayd i saaray, oo wuxuu igu yidhi, Ha
cabsan. Anigu waxaan ahay kan ugu horreeyey iyo kan
ugu dambeeya, **18** iyo kan nool. Anigu waan dhintay, oo
bal eeg, waan noolahay tan iyo weligayba, oo waxaan
haystaa furayaasha dhimashada iyo Haadees. **(aiōn g165,**
Hadēs g86) **19** Haddaba waxaad qortaa waxyaalahaad
aragtay iyo waxyaalaha hadda jira iyo waxyaalaha hadda
ka dib dhici doona. **20** Toddobada xiddigood oo aad ku
aragtay gacantayda midigtaa iyo toddobada laambadood
oo dahabka ah qarsoodigooda micnihiisu waxaa weeye
sidan, toddobada xiddigood waxaa weeyaan malaa'igaha
toddobada kiniisadood, toddobada laambadoodna waxaa
weeyaan toddobada kiniisadood.

2 Kiniisadda Efesos ku taal malaa'igteeda waxaad u qortaa:
Kan toddobada xiddigood gacantiisa midigtaa ku haystaa
oo toddobada laambadood oo dahabka badhtankooda ku
socdaa wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan, **2** Waan ogahay
shuqulladaada, iyo hawshaada, iyo dulqaadashadaada,
iyo inaadan u adkaysan karin kuwa sharka ah, iyo inaad
tijaabisay kuwa rasuullada isku sheega iyagoo aan ahayn,
oo waxaad ogaatay inay been yihiin. **3** Waad dulqaadataa,
oo dhib baad ugu adkaysatay magacayga aawadiis, kamana
aad daalin. **4** Laakiin wax baan kuu haystaa, waayo,
jacaylkaagii hore waad ka tagtay. **5** Haddaba xusuuso
meeshii aad ka dhacday, oo toobadkeen, oo shuqulladaadii
hore samee; haddii kalese anigu waan kuu iman doonaa oo
laambaddaada waan ka qaadi doonaa meesheeda haddii
aadan toobadkeenin. **6** Laakiinse tan aad leedahay, waxaad
neceb tahay dadka Nikolas raaca shuqulladooda oo aan
aniguna necbahay. **7** Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu
ku leeyahay kiniisadaha. Kii guulaysta ayaa waxaan siin
doonaa amar uu wax kaga cuno geedka nolosha oo ku
dhex yaal Firdooska Ilaah. **8** Kiniisadda Simurna ku taalna
malaa'igteeda waxaad u qortaa; Kan ugu horreeyey oo
ugu dambeeya, oo dhintay, oo soo noolaaday, wuxuu kugu
leeyahay waxyaalahan, **9** Waan ogahay dhibaatadaada
iyo faqiirnimadaada (laakiin taajir baad tahay), iyo cayda
ay kugu caayaan kuwa Yuhuudda isku sheegaa oo aan
ahayn, laakiinse ah kuwa sunagogga Shayddaanka. **10**
Ha ka cabsan waxyaalaha aad dhowaan ku xanuunsan
doontid. Bal eega, in laydin tijaabiyo aawadeed, Ibliisku
qaarkiin buu dhowaan xabsi ku ridi doonaa, oo idinku intii
toban maalmood ah waxaad heli doontaan dhibaato. Ilaa
dhimashada aamin ahow, anna waxaan ku siin doonaa taajka
nolosha. **11** Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay
kiniisadaha. Kii guulaysta dhimashada labaad waxba yeeli
mayso. **12** Kiniisadda Bergamos ku taalna malaa'igteeda
waxaad u qortaa; Kan haysta seefta soofaysan oo labada af
leh wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan, **13** Waan ogahay
meeshaad deggan tahay inay tahay meesha carshiga
Shayddaanku yaal; oo magacayga waad xajisaa, mana aad
inkirin iimaankayga xataa waagii Antibas joogay, isagoo ahaa
markhaatigaygii iyo kaygii aaminka ahaa oo dhexdiinna lagu
dilay meesha Shayddaanku deggan yahay. **14** Laakiinse
dhawr waxyaalood baan kuu haystaa, maxaa yeelay, halkaas
waxaad ku haysataa kuwo xajiya waxbariddii Balcaam, kaas
oo baray Baalaaq inuu reer binu Israa'iil hortooda ku tuuro
dhagax lagu turunturoodo, inay cunaan waxyaalo sanamyo
loo bixiyey iyo inay sinaystaan. **15** Weliba waxaad kaloo
haysataa kuwo sidaas oo kale u xajiya waxbariddii dadka
Nikolas raaca. **16** Haddaba sidaas daraaddeed toobadkeena,
haddii kalese dhaqsaan idiinku iman, oo waxaan iyaga kula
diriri doonaa seefta afkayga. **17** Kii dheg lahu ha maqlo
waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. Kii guulaysta waxaan

wax ka siin doonaa maannada qarsoon, oo waxaan siin
doonaa dhagax cad, dhagaxa dushiisana waxaa ku qoran
magac cusub oo aan ninna aqoon, kan hela mooyaane.
18 Kiniisadda Tu'ateyra ku taalna malaa'igteeda waxaad u
qortaa; Wiilka Ilaah oo indhihiisu u eg yihiin dab ololkiis,
cagihiisuna u eg yihiin naxaas dhalaalaysaa wuxuu kugu
leeyahay waxyaalahan; **19** Waan ogahay shuqulladaada,
iyo jacaylkaaga, iyo rumaysadkaaga, iyo adeegiddaada, iyo
samirkaaga, iyo inay shuqulladaadii dambe ka sii badan
yihiin kuwaagii hore. **20** Laakiinse wax baan kuu haystaa,
waayo, waxaad oggoshahay naagta Yesebeel la yidhaahdo
oo nebiyad isku sheegta; oo waxay addoommadayda bartaa
oo ku sasabtaa inay sinaystaan oo ay cunaan waxyaalo
sanamyo loo bixiyey. **21** Oo waxaan iyada siiyey wakhti ay
ku toobadkeento, iyaduse dooni mayso inay ka toobadkeento
sinadeeda. **22** Bal eeg, haddaba iyada sariir baan ku dul
tuurayaa, oo kuwii iyada la sinaystana waxaan ku dhex
tuurayaa dhibaato weyn, haddii ayan ka toobadkeenin
shuqulladeeda. **23** Oo waxaan carruurteeda ku dili doonaa
dhimasho, kiniisadaha oo dhammuna waxay ogaan doonaan
inaan ahay kan baadhbaadha kelyaha iyo qalbiyada, oo
anna midkiin walbaba waxaan wax u siin doonaa sida
shuqulladiinnu yihiin. **24** Laakiinse intiinna kale oo Tu'ateyra
joogta, in alla intiinna aan waxbariddan haysan, oo sida ay
iyagu yidhaahdaan, aan aqoon waxyaalaha moolka dheer oo
Shayddaanka, idinka waxaan idinku leeyahay, Dushiinna
culaab kale saari maayo. **25** Habase yeeshee waxa aad
haysataan xajiya ilaa aan imaado. **26** Kii guulaysta oo
shuqulladayda sii xajiya tan iyo ugu dambaysta, waxaan siin
doonaa amar uu ku xukumo quruumaha. **27** Oo wuxuu ku
xukumi doonaa ul bir ah, sida weelasha dheriyasameeyuhu
ay u burburaan; sida aan aniguba Aabbahay uga helay: **28**
oo weliba waxaan siin doonaa xiddigta waaberi. **29** Kii dheg
lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

3 Kiniisadda Sardis ku taalna malaa'igteeda waxaad
u qortaa; Kan haysta toddobada Ruux oo Ilaah iyo
toddobada xiddigood, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan:
Waan ogahay shuqulladaada, oo magac baad leedahay
sida wax nool, laakiinse meyd baad tahay. **2** Haddaba soo
jeed, oo adkee waxyaalaha kuu hadhay oo dhimashada ku
dhow; waayo, shuqulladaadii ma aan helin iyagoo kaamil
ku ah Ilaahayga hortiisa. **3** Haddaba sidaas daraaddeed
xusuuso sidii aad u heshay oo aad u maqashay, oo xaji, oo
toobadkeen. Laakiinse haddii aadan soo jeedin, waxaan u
iman doonaa sida tuug oo kale, mana aad ogaan doontid
saacadda aan kuu iman doono. **4** Laakiinse waxaad Sardis
ku leedahay dhawr qof oo aan dharkooda nijaasayn; oo
anigay ila socon doonaan iyagoo dhar cad qaba; maxaa
yeelay, way istaahilaan. **5** Kii guulaystaa sidaasuu u xidhan
doonaa dhar cad; oo anna sinaba magiciisa ugama tirtiri
doono kitaabka nolosha, oo waxaan magiciisa ka qiran
doonaa Aabbahay hortiisa iyo malaa'igihiisa hortooda. **6** Kii
dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.
7 Kiniisadda Filadelfiya ku taalna malaa'igteeda waxaad u
qortaa; Kan quduuska ah, oo runta ah, oo furihii Daa'uud
haysta, oo wuxuu furo aanu ninna xidhi karin, wuxuu xidhana
aanu ninna furi karin, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan; **8**
Waan ogahay shuqulladaada (oo bal eeg, waxaan hortaada
dhigay albaab furan oo aanu ninna xidhi karin), waayo,
waxaad leedahay waxoogaa xoog ah, oo eraygaygiina waad
dhawrtay, oo magacaygiina ma aad inkirin. **9** Bal eeg, kuwa
isku sheega Yuhuud oo aan ahayn ee beenta sheegaya
waxaan ka keeni doonaa sunagogga Shayddaanka, oo bal
eeg, iyaga waxaan ka dhigi doonaa inay yimaadaan oo ay
cagahaaga hortooda ku sujuudaan oo ay ogaadaan inaan
anigu ku jeclahay. **10** Adigu waxaad dhawrtay ereygayga oo
aad dulqaadatay, oo sidaas daraaddeed waxaan kaa dhawri
doonaa saacadda jirrabaadda oo dhowaan u imanaysa
dunida oo dhan inay jirrabto kuwa dhulka deggan. **11**
Anigu dhaqsaan u imanayaa. Haddaba xaji waxaad haysatid
si aan ninna taajkaaga kaaga qaadin. **12** Kii guulaysta
waxaan ka dhigi doonaa tiir ku jira macbudka Ilaahayga,
halkaasna mar dambe kama bixi doono, oo waxaan dushiisa
ku qori doonaa magaca Ilaahayga, iyo magaca magaalada
Ilaahayga, taas oo ah Yeruusaalemta cusub, oo samada
iyo xagga Ilaahayga ka soo degaysa, iyo xataa magacayga
cusub. **13** Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay
kiniisadaha. **14** Kiniisadda La'odikiya ku taalna malaa'igteeda
waxaad u qortaa; Aamiin, oo ah markhaatiga aaminka
ah oo runta ah, oo ah madaxa uunka Ilaah, wuxuu kugu
leeyahay waxyaalahan; **15** Waan ogahay shuqulladaada
iyo inaadan qabow iyo kulayl midna ahayn. Waxaan jeclaan
lahaa inaad tahay qabow iyo kulayl midkood. **16** Haddaba
waad diirran tahay, oo qabow iyo kulayl midna ma ihid,
sidaas daraaddeed afkaygaan kaa tufi doonaa. **17** Waxaad
tidhaahdaa, Taajir baan ahay, oo maal baan helay, oo waxba
uma baahni, oo ma ogid inaad tahay tan belaysan, oo loo
naxo, oo miskiinka ah, oo indhaha la', oo qaawan. **18** Sidaas
daraaddeed waxaan kugula talinayaa inaad iga iibsatid
dahab dab lagu safeeyey, si aad taajir u noqotid, iyo dhar
cad si aad u xidhatid oo aanay ceebta qaawanaantaadu u
muuqan, iyo indhakuul aad indhaha marsatid si aad wax
u aragtid. **19** In alla inta aan jeclahay waan canaantaa oo
edbiyaa, sidaas daraaddeed qiiro yeelo oo toobadkeen. **20**
Bal eeg, albaabkaan taaganahay oo garaacayaa; haddaba
haddii nin codkayga maqlo oo albaabka iga furo, waan u soo
gelayaa, oo waan la cashayn, isna wuu ila cashayn. **21** Kii
guulaysta, waxaan siin doonaa amar uu carshigayga igula
fadhiisto, sida aan aniguba u guulaystay, oo aan Aabbahay
ugula fadhiistay carshigiisa. **22** Kii dheg lahu ha maqlo waxa
Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

4 Waxyaalahaas dabadeed kor baan eegay oo waxaan
arkay albaab samada ka furmay, oo codkii ugu horreeyey
oo aan maqlay sidii buun ila hadlaya oo kale, wuxuu igu
yidhi, Halkan soo fuul oo waxaan ku tusi doonaa waxyaalaha
waajibka ah inay hadda ka dib dhacaan. **2** Haddiiba waxaan
ku jiray Ruuxa, oo bal eeg, waxaa jiray carshi samada
qotoma, oo mid baa carshigii ku fadhiyey, **3** oo kii fadhiyey
midabkiisu wuxuu u ekaa dhagax yasbid iyo dhagax sardiyos,
oo carshigana waxaa ku wareegsanaa qaansoroobaad
midabkeedu u eg yahay dhagax sumurud. **4** Oo carshigii
hareerihiisana waxaa yiil afar iyo labaatan carshi oo kale; oo
carshiyadii dushoodana waxaan ku arkay afar iyo labaatan
oday oo ku fadhiya, oo dhar cad qaba; madaxana waxaa u

saarnaa taajaj dahab ah. **5** Oo carshigiina waxaa ka soo
baxay hillaac iyo codad iyo onkod. Oo waxaa jiray toddoba
laambadood oo dab ah oo carshiga hortiisa ka ololaya,
kuwaas oo ah toddobada Ruux oo Ilaah. **6** Oo carshigii
hortiisana waxaa yiil wax la mid ah bad muraayad ah oo u eg
madarad, oo carshiga badhtankiisa iyo carshiga hareerihiisa
waxaa joogay afar xayawaan oo hor iyo dibba indho miidhan
ah. **7** Xayawaankii kowaad wuxuu u ekaa libaax, xayawaankii
labaadna wuxuu u ekaa weyl, xayawaankii saddexaadna
wuxuu lahaa weji u eg weji nin, xayawaankii afraadna wuxuu
u ekaa gorgor duulaya. **8** Oo afarta xayawaan mid waluba
wuxuu lahaa lix baal, oo hareerahooda iyo gudahooduba
waa indho miidhan; oo habeen iyo maalin midna ma nastaan,
oo waxay yidhaahdaan, Quduus, quduus, quduus waxaa ah
Rabbiga ah Ilaaha Qaadirka ah, oo jiray oo jira oo iman doona.
9 Oo marka xayawaanku ay ammaanaan oo ciseeyaan oo
mahad u naqaan kan carshiga ku fadhiya oo ah kan nool
weligiis iyo weligiis, **(aiōn g165)** **10** ayaa afar iyo labaatanka
oday waxay ku hor dhici doonaan kan carshiga ku fadhiya,
oo waxay caabudi doonaan kan nool weligiis iyo weligiis,
oo taajajkoodana waxay ku tuuri doonaan carshiga hortiisa,
iyagoo leh, **(aiōn g165)** **11** Rabbigayagow, Ilaahayagow, adigu
waad istaahishaa inaad heshid ammaanta iyo cisada iyo
xoogga, waayo, wax kasta adaa abuuray, maxaa yeelay,
doonistaada aawadeed ayay u ahaadeen oo u abuurmeen.

5 Oo anna kii carshiga ku fadhiyey gacantiisa midigta
waxaan ku arkay kitaab wax kaga qoran yihiin dul iyo
hoosba, oo waxaa ku shaabadaysnaa toddoba shaabadood.
2 Oo waxaan arkay malaa'ig xoog weyn oo ku naadinaysa
cod weyn, oo leh, Bal yaa istaahila inuu kitaabka kala bixiyo
oo uu furo shaabadihiisa? **3** Oo samada, iyo dhulka dushiisa,
iyo dhulka hoostiisa laguma arag mid awooda inuu kitaabka
kala bixiyo ama eego. **4** Oo markaasaan aad u ooyay, maxaa
yeelay, lama helin mid istaahila inuu kitaabka kala bixiyo ama
eego. **5** Markaasaa odayaashii midkood wuxuu igu yidhi, Ha
ooyin, bal eeg, Libaaxa qabiilka reer Yahuudah ka mid ah
oo ah xididkii ka yimid Daa'uud ayaa wuxuu ku guulaystay
inuu furo kitaabka iyo toddobadiisa shaabadoodba. **6** Oo
carshiga badhtankiisii iyo afarta xayawaan iyo odayaasha
badhtankoodii waxaan ku arkay Wan taagan oo ah sida mid
la gowracay oo leh toddoba gees iyo toddoba indhood oo ah
toddobada Ruux oo Ilaah, oo loo soo diray dunida oo dhan.
7 Oo isna intuu yimid ayuu kitaabkii ka qaatay kii carshigii ku
fadhiyey gacantiisii midigtaa. **8** Oo markuu kitaabkii qaatay
ayaa afartii xayawaan iyo afar iyo labaatankii odayba waxay
ku dhaceen Wankii hortiisa iyagoo midkood waluba wato
kataarad iyo fijaanno dahab ah oo foox ka buuxo oo ah
baryadii quduusiinta. **9** Oo waxay ku gabyeen gabay cusub
iyagoo leh, Adigu waxaad istaahishaa inaad kitaabka qaadato
oo aad shaabadihiisa furto; waayo, waa lagu gowracay,
oo waxaad Ilaah dhiiggaaga ugu soo iibisay dad ah qabiil
kasta iyo af kasta iyo dad kasta iyo quruun kasta, **10**
oo waxaad iyagii ka dhigtay inay Ilaaheenna u ahaadaan
boqortooyo iyo wadaaddo; oo iyana dhulka ayay wax ku
xukumi doonaan. **11** Oo anna carshigii iyo xayawaanadii iyo
odayaasha hareerahoodii waxaan ku arkay oo ka maqlay
malaa'igo badan codkood, oo tiradooduna waxay ahayd
toban kun oo meelood oo min toban kun ah, iyo kumaan
kun; **12** oo waxay cod weyn ku lahaayeen, Istaahil waxaa ah
Wankii la gowracay inuu helo xoog, iyo maal, iyo xigmad, iyo
itaal, iyo ciso, iyo ammaan, iyo mahad. **13** Oo wax kasta oo
la abuuray oo ku jira samada, iyo dhulka dushiisa, iyo dhulka
hoostiisa, iyo badda gudaheeda, iyo waxyaalaha iyaga ku
jira oo dhan, ayaa waxaan maqlay iyagoo leh, Kan carshiga
ku fadhiya iyo Wanka ha u ahaadeen mahad, iyo ciso, iyo
ammaan, iyo xoog, weligood iyo weligood. **(aiōn g165)** **14**
Markaasaa afartii xayawaan waxay yidhaahdeen, Aamiin.
Odayaashiina way dhaceen oo sujuudeen.

6 Oo waan arkayay markii Wankii furay toddobadii
shaabadood middood, oo waxaan maqlay afartii xayawaan
midkood oo codkiisa la moodo onkod leh, Kaalay oo arag.
2 Oo bal eeg, waxaan arkay faras cad oo kii fuushanaana
wuxuu haystay qaanso, oo waxaa isaga la siiyey taaj;
oo wuxuu soo baxay isagoo guulaysanaya, wuxuuna u
soo baxay inuu guulaysto. **3** Oo haddana markii uu furay
shaabaddii labaad ayaa waxaan maqlay xayawaankii labaad
oo leh, Kaalay oo arag. **4** Markaasaa waxaa soo baxay
faras kale oo xamar ah; oo kii fuushanaana waxaa la siiyey
amar inuu dunida nabadda ka qaado iyo in dadka midba
midka kale dilo; oo waxaa la siiyey seef weyn. **5** Oo haddana
markuu shaabadda saddexaad furay ayaa waxaan maqlay
xayawaankii saddexaad oo leh, Kaalay oo arag. Oo bal
eeg, waxaan arkay faras madow; oo kii fuushanaana wuxuu
gacanta ku haystay miisaan. **6** Oo waxaan afartii xayawaan
badhtankooda ka maqlay wax cod la moodo oo leh, Koombo
sarreen ah qiimaheedu waa dinaar, saddex koombo oo
shaciir ahna qiimahoodu waa dinaar, saliidda iyo khamrigana
wax ha yeelin. **7** Oo haddana markuu furay shaabaddii
afraad ayaa waxaan maqlay xayawaankii afraad codkiisii oo
leh, Kaalay oo arag. **8** Oo bal eeg, waxaan arkay faras cirro
leh; oo kii fuushanaana magiciisu wuxuu ahaa Dhimasho; oo
waxaa la socday Haadees. Oo waxaa iyaga la siiyey amar
ay ku xukumaan dunida waaxdeed oo ay ku laayaan seef,
iyo abaar, iyo dhimasho, iyo dugaagga dhulka. **(Hadēs g86)**
9 Oo haddana markuu furay shaabaddii shanaad waxaan
meeshii allabariga hoosteeda ku arkay nafihii kuwii loo dilay
eraygii Ilaah aawadiis, iyo markhaatigii ay fureen aawadiis,
10 oo iyana waxay ku dhawaaqeen cod weyn iyagoo leh,
Sayidkayaga quduuskaa oo runtahow, ilaa goormaadan
xukumayn oo aadan dhiigayaga nooga aarayn kuwa dhulka
jooga? **11** Oo midkood kastaba waxaa la siiyey khamiis cad;
oo waxaa loo sheegay inay wakhti yar sii nastaan ilamaa
kuwa iyaga addoommada la ah iyo walaalahooda dhowaan
sidoodii oo kale loo dili doono ay soo dhammaadaan. **12** Oo
haddana waxaan arkay markii uu furay shaabaddii lixaad,
markaasaa waxaa dhacay dhulgariir weyn; oo qorraxduna
waxay u madoobaatay sidii joonyad dhogor ah, oo dayaxii oo
dhammuna wuxuu noqday sidii dhiig oo kale; **13** oo xiddigihii
samaduna waxay ku soo daateen dhulka sida geed berde
ahi u tuuro midhihiisa aan bislaan markii dabayl weyni ruxdo.
14 Oo samadiina waxaa loo qaaday sidii kitaab la duubay oo
kale, oo buur walba iyo gasiirad walbaba meeshoodii waa
laga dhaqaajiyey. **15** Oo boqorradii dunida, iyo amiirrada,
iyo saraakiisha sare, iyo taajiriinta, iyo kuwa xoogga weyn

ah, iyo addoon kasta iyo mid kasta oo xor ahuba, waxay
ku dhuunteen godadka iyo dhagaxyada buuraha; **16** oo
waxay ku yidhaahdeen buurihii iyo dhagaxyadii, Nagu soo
dhaca oo naga qariya kan carshiga ku fadhiya wejigiisa iyo
cadhada Wanka, **17** waayo, waxaa timid maalintii weynayd
oo cadhadooda; bal yaa awooda inuu istaago?

7 Taas dabadeed waxaan arkay afar malaa'igood oo taagan
afarta gees oo dhulka, oo xajinaya afarta dabaylood,
si aan dabaylu ugu dhicin dhulka ama badda ama dhirta.
2 Oo waxaan arkay malaa'ig kale oo ka soo baxaysa
qorrax ka soo baxa oo haysata shaabadda Ilaaha nool;
oo cod weyn bay ugu dhawaaqday afartii malaa'igood oo
amarka lagu siiyey inay wax yeelaan dhulka iyo badda, oo
waxay ku tidhi, **3** Waxba ha yeelina dhulka iyo badda iyo
dhirta toona, jeer aannu addoommada Ilaahayaga wejiga ka
shaabadayno. **4** Oo waxaan maqlay intoodii la shaabadeeyey
tiradoodii, waxayna ahaayeen boqol iyo afar iyo afartan
kun oo intaasaa laga shaabadeeyey qabiilooyinka reer binu
Israa'iil oo dhan. **5** Qabiilka reer Yahuudah waxaa laga
shaabadeeyey laba iyo toban kun; Qabiilka reer Ruubeenna
waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun; Qabiilka
reer Gaadna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban
kun; **6** Qabiilka reer Aasheerna waxaa laga shaabadeeyey
laba iyo toban kun; Qabiilka reer Naftaalina waxaa laga
shaabadeeyey laba iyo toban kun; Qabiilka reer Manasehna
waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun; **7** Qabiilka
reer Simecoonna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban
kun; Qabiilka reer Laawina waxaa laga shaabadeeyey
laba iyo toban kun; Qabiilka reer Isaakaarna waxaa laga
shaabadeeyey laba iyo toban kun; **8** Qabiilka reer Sebulunna
waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun; Qabiilka reer
Yuusufna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Benyaamiinna waxaa laga shaabadeeyey laba
iyo toban kun. **9** Oo bal eeg, waxyaalahaas ka dib waxaan
arkay dad faro badan, oo aan ninna tirin karin, oo lagala
soo baxay quruun kasta, iyo qabiil kasta, iyo dad kasta, iyo
af kasta, oo taagan carshiga hortiisa iyo Wanka hortiisa,
iyagoo qaba khamiisyo cadcad, gacmahana ku haysta
caleemo timireed. **10** Oo iyana waxay ku dhawaaqeen cod
weyn, iyagoo leh, Badbaado waxaa leh Ilaahayaga carshiga
ku fadhiya iyo Wanka. **11** Oo malaa'igihii oo dhammuna
waxay taagnaayeen carshiga hareerihiisa iyo odayaashii iyo
afartii xayawaan hareerahooda; oo carshiga hortiisii ayay
ku dhaceen oo intay wejigooda dhulka saareen ayay Ilaah
caabudeen, **12** iyagoo leh, Aamiin; Ilaahayagu weligiis iyo
weligiis ha lahaado barako, iyo ammaan, iyo xigmad, iyo
mahad, iyo ciso, iyo xoog, iyo itaal. Aamiin. **(aiōn g165)** **13**
Oo odayaashii midkood baa jawaabay oo wuxuu igu yidhi,
Kuwan khamiisyada cadcad qabaa yay yihiin, xaggee bayse
ka yimaadeen? **14** Oo waxaan ku idhi, Sayidkaygiiyow, waad
taqaan. Markaasuu wuxuu igu yidhi, Kuwanu waa kuwii ka
soo baxay dhibaatadii weynayd, oo waxay khamiisyadoodii
ku maydheen oo ku caddeeyeen dhiiggii Wanka. **15** Sidaas
daraaddeed waxay joogaan carshiga Ilaah hortiisa; oo waxay
isaga ugu adeegaan macbudkiisa habeen iyo maalinba; oo
kan carshiga ku fadhiyaana wuxuu dushooda ka dhisan
doonaa taambuuggiisa. **16** Oo iyana mar dambe ma ay
gaajoon doonaan, mana ay harraadi doonaan mar dambe,
qorraxda iyo kulaylkuna kuma ay dhici doonaan; **17** waayo,
Wanka carshiga badhtankiisa jooga ayaa wuxuu ahaan
doonaa adhijirkooda, oo wuxuu iyaga u hoggaamin doonaa
ilaha biyaha nolosha; oo Ilaahna indhahooda ilmo kastuu ka
tirtiri doonaa.

8 Oo haddana markuu furay shaabaddii toddobaad, intii
nus saac ah waxaa samada ka dhacday aamusnaan. **2**
Markaasaan waxaan arkay toddobadii malaa'igood oo Ilaah
hortiisa taagan, oo waxaa la siiyey toddoba buun. **3** Oo
haddana waxaa timid malaa'ig kale, oo waxay is-ag taagtay
meeshii allabariga, iyadoo haysata idan dahab ah, oo waxaa
la siiyey foox badan si ay ugu darto baryadii quduusiinta
oo dhan oo ay ugu shiddo meeshii allabariga oo dahabka
ahayd oo carshiga hortiisa tiil. **4** Oo qiiqii fooxa oo ay
baryadii quduusiintu la socoto ayaa wuxuu ka baxay gacantii
malaa'igta oo wuxuu kor u aaday Ilaah hortiis. **5** Markaasaa
malaa'igtii waxay qaadatay idankii, oo waxay ka buuxisay
dabkii meesha allabariga, kolkaasay waxay ku tuurtay dhulka;
markaasaa waxaa dhacay onkod, iyo codad, iyo hillaac,
iyo dhulgariir. **6** Markaasaa toddobadii malaa'igood oo
toddobada buun haystay waxay isu diyaariyeen inay ka
dhawaajiyaan. **7** Malaa'igtii kowaad ayaa ka dhawaajisay,
markaasaa waxaa soo dhacay roob dhagaxyaale iyo dab
dhiig ku dhex qasan yahay, oo waxaa lagu tuuray dhulka;
markaasaa dunida saddex meelood oo meeli gubatay, oo
dhirtana saddex meelood oo meel baa gubatay, oo cawskii
qoyanaa oo dhammuna waa gubtay. **8** Oo haddana waxaa ka
dhawaajisay malaa'igtii labaad, markaasaa waxaa badda lagu
tuuray wax le'eg buur weyn oo dab ka ololayo; markaasaa
baddii saddex meelood oo meel baa dhiig noqotay; **9** oo
waxaa halkaas ku dhintay uunkii badda ku jiray oo nafta
lahaa saddex meelood oo meel, oo doonniyihiina saddex
meelood oo meel baa la baabbi'iyey. **10** Oo haddana waxaa
ka dhawaajisay malaa'igtii saddexaad, markaasaa waxaa
samada ka soo dhacday xiddig weyn oo sidii laambadeed
u ololaysa, oo waxay ku dul dhacday webiyaasha saddex
meelood oo meel, iyo ilihii biyaha ahaa; **11** oo xiddigta
magaceedana waxaa la yidhaahdaa Qadhaadh; oo biyihiina
saddex meelood oo meel baa qadhaadh noqotay; dad
badanuna wuxuu ku dhintay biyihii, maxaa yeelay, qadhaadh
baa laga dhigay. **12** Oo haddana waxaa ka dhawaajisay
malaa'igtii afraad, markaasaa waxaa wax lagu dhuftay
qorraxda saddex meelood oo meel, iyo dayaxa saddex
meelood oo meel, iyo xiddigaha saddex meelood oo meel, in
saddex meelood oo meeli ay gudcur noqoto, iyo in maalinta
saddex meelood oo meeli aanay iftiimin, habeenkuna uu
noqdo sidaas oo kale. **13** Haddana waxaan arkay oon
maqlay gorgor dhex duulaya samada isagoo cod weyn ku
leh, Waxaa hoogay oo hoogay oo hoogay kuwa dhulka
deggan, sababtuna waa buunanka dhawaaqooda hadhay oo
saddexda malaa'igood ay dhowaan ka dhawaajin doonaan.

9 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii shanaad,
markaasaan arkay xiddig samada ka timid oo dhulka
ku soo dhacday; oo waxaa iyadii la siiyey furihii ceelka
yamayska. **(Abyssos g12)** **2** Markaasay waxay furtay ceelkii

yamayska, oo ceelkii waxaa kor uga soo baxay qiiq u eg qiiq
foorno weyn; oo qiiqii ceelka aawadiis ayaa qorraxdii iyo
hawadiiba gudcur la noqdeen. **(Abyssos g12)** **3** Markaasaa
qiiqii waxaa ka soo baxay oo dhulka ku soo degay ayax; oo
waxaa iyagii la siiyey xoog sida hangarallayaasha dhulku ay
xoog u leeyihiin. **4** Oo waxaa lagu yidhi, Waxba ha yeelina
cawska dhulka iyo wax cagaar ah iyo geednaba, dadka
aan shaabadda Ilaah wejiga ku lahayn mooyaane. **5** Oo
haddana waxaa lagu amray inaanay dadka dilin, laakiinse
inay intii shan bilood ah xanuujiyaan, oo xanuunkooduna
wuxuu ahaa sida xanuunka hangarallahu markuu nin qaniino.
6 Oo ayaamahaasna dadku waxay doondooni doonaan
dhimasho, oo sinaba uma ay heli doonaan, oo waxay
jeclaan doonaan inay dhintaan, laakiinse dhimashadu way
ka carari doontaa iyaga. **7** Oo ayaxa qaabkiisuna wuxuu
u ekaa fardo dagaal loo diyaariyey; oo madaxana waxaa
u saarnaa taajaj dahab u eg, oo wejiyadooduna waxay u
ekaayeen wejiyo dad. **8** Oo waxay lahaayeen timo u eg
timo dumar; ilkahooduna waxay u ekaayeen ilko libaax. **9**
Oo waxay lahaayeen laabdhawr u eg laabdhawr bir ah; oo
sanqadha baallahooduna waxay u ekayd sanqadh fardo
badan oo dagaal ku yaacaya gaadhifardoodkood. **10** Oo
waxay lahaayeen dabo u eg hangarallayaasha dabadooda
iyo miciyo; oo dabadoodana waxay ku lahaayeen xoog
ay dadka wax ku yeelaan intii shan bilood ah. **11** Oo
waxaa iyaga boqor u ah malagga yamayska; oo magiciisana
afka Cibraaniga waxaa lagu yidhaahdaa Abaddoon; afka
Gariiggana magiciisa waxaa lagu yidhaahdaa Abolyoon.
(Abyssos g12) **12** Hooggii kowaad wuu dhammaaday; oo
bal eeg, weli waxaa dhiman oo hadda ka dib imanaya
laba hoog oo kale. **13** Oo haddana waxaa ka dhawaajisay
malaa'igtii lixaad, markaasaan maqlay cod ka yeedhaya
geesihii girgirihii allabariga oo dahabka ahaa oo Ilaah hor
yaal, **14** oo ku lahaa malaa'igtii lixaad oo buunka haysatay,
Fur afarta malaa'igood oo ku ag xidhan webiga weyn oo
Yufraad. **15** Markaasaa waxaa la furay afartii malaa'igood oo
loo diyaariyey saacadda iyo maalinta iyo bisha iyo sannadda
inay laayaan dadka saddex meelood oo meel. **16** Oo tiradii
ciidankii fardooleyda ahaa waxay ahayd labaatan kun oo
meelood oo min toban kun ah; oo anigu waan maqlay
tiradoodii. **17** Oo sidaasaa waxaan tusintii ku arkay fardihii
iyo kuwii fuushanaa oo qaba laabdhawr u eg dab iyo dhagax
yakintos iyo baaruud; oo fardaha madaxyadooduna waxay u
ekaayeen madaxyo libaax; oo afafkoodana waxaa ka soo
baxayay dab iyo qiiq iyo baaruud. **18** Oo dadkii saddex
meelood oo meel waxaa lagu dilay saddexdan belaayo oo
ah dabka iyo qiiqa iyo baaruudda afkoodii ka soo baxay.
19 Waayo, fardaha xooggoodu wuxuu ku jiray afkooda iyo
dabadooda, waayo, dabadoodu waxay u ekayd abeesooyin,
oo waxay lahaayeen madaxyo, oo kuwaasay dadka wax
ku yeeli jireen. **20** Oo dadkii hadhay oo aan lagu dilin
saddexdaas belaayo, kama ay toobadkeenin shuqulladii
gacmahooda, si ayan u caabudin jinniyo, iyo sanamyo dahab
ah, iyo kuwo lacag ah, iyo kuwo naxaas ah, iyo kuwo dhagax
ah, iyo kuwo qoryo ah, oo aan wax arki karin, waxna maqli
karin, soconna karin; **21** kamana ay toobadkeenin diliddoodii
iyo saaxirnimadoodii iyo sinadoodii iyo tuugnimadoodii.

10 Oo haddana waxaan arkay malaa'ig kale oo xoog weyn
oo samada ka soo degaysa, iyadoo daruur huwan,
madaxeedana waxaa saarnaa qaansoroobaad, wejigeeduna
wuxuu u ekaa qorraxda oo kale, cagaheeduna waxay u
ekaayeen tiirar dab ah, **2** oo gacanteedana waxay ku
haysatay buug yar oo furan. Oo cagteedii midig waxay
saartay badda, teedii bidixdana waxay saartay dhulka, **3** oo
markaasay ku dhawaaqday cod weyn oo u eg libaax ciyaya,
oo markay qaylisay ayaa toddobadii onkodba onkodeen. **4**
Oo markii toddobadii onkod onkodeen, waxaan ku dhowaa
inaan wax qoro; markaasaan maqlay cod samada ka leh,
Shaabad ku xidh waxyaalaha toddobada onkod ay ku
onkodeen, oo ha qorin. **5** Markaasaa malaa'igtii aan arkay
oo ku taagnayd badda iyo dhulka ayaa gacanteedii midig
samada kor ugu taagtay, **6** oo inaan wakhti mar dambe
jirayn ayay ugu dhaaratay kan weligiis iyo weligiisba nool, oo
abuuray samada iyo waxyaalaha ku dhex jira, iyo dhulka iyo
waxyaalaha ku dhex jira, iyo badda iyo waxyaalaha ku dhex
jiraba. **(aiōn g165)** **7** Laakiinse wakhtiga codka malaa'igta
toddobaad markay ku dhow dahay inay ka dhawaajiso
ayaa waxaa dhammaan doona qarsoodiga Ilaah siduu ugu
bishaareeyey nebiyadii addoommadiisa ahaa. **8** Oo haddana
waxaan mar kale maqlay codkii aan samada ka maqlay oo igu
leh, Tag oo qaado buugga furan oo ku jira gacanta malaa'igta
ku taagan badda iyo dhulka. **9** Markaasaan malaa'igtii u
tegey, oo waxaan ku idhi, Buugga yar i sii. Markaasay igu
tidhi, Qaado oo cun; oo wuxuu calooshaada ka dhigi doonaa
qadhaadh, laakiin intuu afkaaga ku jiro wuxuu u macaanaan
doonaa sida malab oo kale. **10** Markaasaan buuggii yaraa
ka qaatay malaa'igta gacanteedii, waanan cunay, oo intuu
afkayga ku jiray wuxuu u macaanaa sida malab oo kale; oo
markii aan cunay ayaa calooshaydii qadhaadh noqotay. **11**
Oo iyana waxay igu tidhi. Waa inaad mar kale wax ka sii
sheegtid dad badan iyo quruumo badan iyo afaf badan iyo
boqorro badan.

11 Markaasaa waxaa lay siiyey cawsduur ul u eg, oo
waxaa laygu yidhi, Sara joogso, oo qiyaas macbudka
Ilaah, iyo meesha allabariga, iyo kuwa Ilaah ku caabuda
meeshaas. **2** Oo barxadda macbudka dibaddiisa ku taal
iska daa, oo ha qiyaasin; waayo, iyada waxaa la siiyey
quruumaha; oo magaalada quduuska ahna waxay ku tuman
doonaan intii laba iyo afartan bilood ah. **3** Oo labadayda
markhaati waxaan siin doonaa xoog ay wax ku sii sheegaan
kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood, iyagoo jawaanno
qaba. **4** Oo kuwanu waa labada geed oo saytuunka ah iyo
labada laambadood oo hor taagan Rabbiga dhulka. **5** Oo
haddii nin damco inuu wax yeelo, dab baa afkooda ka soo
bixi doona oo gubi doona cadaawayaashooda; oo haddii
nin damco inuu wax yeelo, waa in saas loo dilo. **6** Kuwanu
waxay leeyihiin amar ay samada ku xidhaan, si aan roob u
di'in inta ay wax sii sheegayaan, oo waxay kaloo leeyihiin
amar ay biyaha dhiig kaga dhigaan oo ay dhulkana ugu soo
dejiyaan belaayo kasta mar alla markii ay doonayaan. **7** Oo
markii ay dhammeeyaan markhaatifuridda waxaa la diriri
doonaa bahalka yamayska ka soo bixi doona, oo wuu ka
adkaan doonaa, wuuna dili doonaa iyaga. **(Abyssos g12)** **8**
Oo meydadkoodu waxay oolli doonaan jidka magaalada

weyn oo xagga ruuxa laga yidhaahdo Sodom iyo Masar,
halkaasoo Rabbigooda iskutallaabta lagu qodbay. **9** Oo
saddex maalmood iyo badh ayaa waxaa meydadkooda
daawan doona dad ka yimid dadadka iyo qabiilooyinka iyo
afafka iyo quruumaha; oo umana ay oggolaan doonaan
in meydadkooda qabri la geliyo. **10** Oo kuwa dhulka
degganuna way ku farxi doonaan oo rayrayn doonaan,
oo midkoodba midka kale wuxuu u diri doonaa hadiyado;
maxaa yeelay, labadan nebi waxay saxariiriyeen kuwa dhulka
deggan. **11** Oo saddex maalmood iyo badh dabadeed
waxaa iyaga soo gashay neeftii nolosha oo xagga Ilaah ka
timid, markaasay cagahoodii ku istaageen; oo kuwii iyaga
daawadayna waxaa ku soo degtay cabsi weyn. **12** Oo waxay
samada ka maqleen cod weyn oo ku leh, Halkan soo fuula.
Markaasay samada tegeen iyagoo daruur ku dhex jira, oo
cadaawayaashoodiina way arkeen. **13** Oo saacaddaasna
waxaa dhacay dhulgariir weyn, oo magaaladii toban meelood
oo meel ayaa duntay; oo dhulgariirkii wuxuu dilay toddoba
kun oo qof, oo intoodii kalena way cabsadeen, oo waxay
ammaaneen Ilaaha samada. **14** Oo hooggii labaadna wuu
dhammaaday; oo bal eeg, hooggii saddexaadna dhaqsuu u
imanayaa. **15** Markaasaa waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii
toddobaad, oo waxaa samada ka yeedhay codad waaweyn,
oo waxay yidhaahdeen, Boqortooyadii dunidu waxay noqotay
boqortooyadii Rabbigeenna iyo Masiixiisa, oo isna boqor
buu ahaan doonaa weligiis iyo weligiis. **(aiōn g165)** **16** Oo
afar iyo labaatankii oday oo carshiyadooda ku fadhiyey Ilaah
hortiisa way dhaceen, oo intay wejigooda dhulka saareen,
ayay Ilaah caabudeen, iyagoo leh, **17** Rabbiyow Ilaaha
Qaadirkaa oo jira oo jirayow, mahad baannu kuu naqaynaa;
maxaa yeelay, waxaad qaadatay xooggaagii weynaa, oo wax
baad xukuntay. **18** Oo quruumihiina way cadhoodeen, oo
waxaa yimid cadhadaadii iyo wakhtigii kuwii dhintay la xukumi
lahaa iyo wakhtigii abaalgudkooda la siin lahaa nebiyada
addoommadaada ah iyo quduusiinta iyo kuwa magacaaga
ka cabsada, yaryar iyo waaweynba, oo la baabbi'in lahaa
kuwa dhulka baabbi'iya. **19** Markaasaa waxaa samada
laga furay macbudkii Ilaah; oo waxaa macbudkiisa gudihiisa
ka muuqday sanduuqii axdigiisa; markaasaa waxaa soo
dhacay hillaac, iyo codad, iyo onkod, iyo dhulgariir, iyo roob
dhagaxyaale oo weyn.

12 Markaasaa waxaa samada ka muuqatay calaamo
weyn, taas oo ahayd naag qorraxda huwan, oo
dayaxuna wuxuu ka hooseeyey cagaheeda, madaxana
waxaa u saarnaa taaj laba iyo toban xiddigood ah, **2** oo
uur bay lahayd; wayna qaylinaysay iyadoo foolanaysa oo
xanuunsanaysa oo doonaysa inay umusho. **3** Oo haddana
samada waxaa ka muuqatay calaamo kale; oo bal eeg
waxaa la arkay masduulaa weyn oo cas, oo wuxuu lahaa
toddoba madax iyo toban gees, oo madaxyadiisii waxaa u
saarnaa toddoba taaj. **4** Oo dabadiisiina waxay soo jiidday
xiddigihii samada saddex meelood oo meel, oo waxay ku
soo tuurtay dhulka; markaasaa masduulaagii wuxuu is-hor
taagay naagtii ku dhowayd inay umusho, si uu ilmaha uga
liqo markay umusho. **5** Oo waxay umushay ilmo lab; kaas oo
loo xugmay inuu quruumaha oo dhan ul bir ah ku xukumo;
oo ilmaheediina waxaa kor loogu qaaday xagga Ilaah iyo
carshigiisa. **6** Oo naagtiina waxay u carartay xagga cidlada,
halkaasoo Ilaah iyada uga diyaariyey meel lagu quudiyo kun
iyo laba boqol iyo lixdan maalmood. **7** Markaasaa samada
waxaa ka dhacay dagaal, oo Mikaa'iil iyo malaa'igihiisii waxay
u soo baxeen inay la diriraan masduulaagii; oo masduulaagii
iyo malaa'igihiisiina way la dirireen; **8** kamana ay adkaan,
meeshoodiina mar dambe samada lagama helin. **9** Oo
masduulaagii weynaa oo ahaa maskii duqa ahaa hoos baa
loo soo tuuray, kaasoo la yidhaahdo Ibliis iyo Shayddaan,
kii dunida oo dhan khiyaaneeyey. Waxaa isaga lagu soo
tuuray dhulka, oo malaa'igihiisiina hoos baa loola soo tuuray
isaga. **10** Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod weyn
oo leh, Haatan waxaa yimid badbaadadii, iyo xooggii, iyo
boqortooyadii Ilaaheenna, iyo amarkii Masiixiisa; maxaa
yeelay, kii walaalaheen dacweyn jiray hoos baa loo tuuray,
kaasoo iyaga ku dacweyn jiray Ilaaheenna hortiisa habeen
iyo maalinba. **11** Oo waxay isagii kaga adkaadeen dhiiggii
Wanka iyo eraygii markhaatifuriddooda; oo iyagu naftoodii
kalama ay lexejeclaabin xataa dhimasho. **12** Haddaba
samooyinka iyo kuwa dhex degganow, reyreeya. Waxaase
hoogay badda iyo dhulka, maxaa yeelay, waxaa idiin soo
degay Ibliiskii, oo aad u cadhaysan, oo weliba garanaya
in wakhtigu ku yar yahay. **13** Oo masduulaagiina markuu
arkay in hoos loogu tuuray xagga dhulka ayuu wuxuu silciyey
naagtii ilmaha lab dhashay. **14** Oo waxaa naagtii la siiyey
laba baal oo gorgor weyn si ay uga duusho maskii ilaa
meesheedii cidlada ku tiil, halkaasoo iyada lagu quudiyo
wakhti, iyo wakhtiyo, iyo wakhti badhkiis. **15** Oo maskiina
wuxuu afkiisa ka tufay oo naagtii ka daba tuuray biyo ah
sidii webi, si uu durdurku u qaado. **16** Markaasaa dhulku
naagtii caawiyey, oo afka kala qaaday, oo wuxuu liqay webigii
masduulaagu afkiisa ka soo tuuray. **17** Oo masduulaagii aad
buu ugu sii cadhooday naagtii, oo wuxuu u soo kacay inuu la
diriro farcankeedii kale oo hadhay oo amarrada Ilaah xajiyo
oo Ciise u markhaati furo.

13 Oo wuxuu isku dul taagay cammuuddii badda.
Kolkaasaan arkay bahal badda ka soo baxaya, oo
wuxuu lahaa toban gees iyo toddoba madax, oo geesihiisiina
waxaa u saarnaa toban taaj, oo madaxyadiisiina waxaa ugu
qornaa magacyo cay ah. **2** Oo bahalkii aan arkay wuxuu u
ekaa shabeel, oo cagihiisuna waxay u ekaayeen cago orso,
afkiisuna wuxuu u ekaa af libaax; markaasaa masduulaagii
wuxuu isaga siiyey xooggiisii iyo carshigiisii iyo amar weyn. **3**
Oo markaasaan arkay madaxyadiisii midkood oo u eg mid la
gowracay; oo nabarkii uu u dhintay wuu bogsaday; oo dunida
oo dhammuna waxay la yaabtay bahalkii; **4** markaasay
masduulaagii caabudeen, maxaa yeelay, wuxuu amarkiisii
siiyey bahalkii; iyaguna waxay caabudeen bahalkii, waxayna
yidhaahdeen, Bal yaa bahalka la mid ah? Oo bal yaa awooda
inuu la diriro? **5** Markaasaa waxaa isagii la siiyey af ku
hadlaya waxyaalo waaweyn iyo cay; oo haddana waxaa la
siiyey amar uu ku sii shaqeeyo laba iyo afartan bilood. **6**
Markaasuu afkiisii u furay inuu Ilaah caayo, iyo inuu caayo
magiciisa, iyo rugtiisa, iyo xataa kuwa samada deggan. **7** Oo
haddana waxaa isagii la siiyey amar uu kula dagaallamo
quduusiinta oo uu kaga adkaado; oo haddana waxaa la siiyey
amar uu ku xukumo qabiil kasta iyo dad kasta iyo af kasta iyo
quruun kasta. **8** Oo waxaa isaga caabudi doona inta dhulka

deggan oo dhan oo aan magacooda lagu qorin kitaabka
nolosha oo Wanka la gowracay waagii dunida la aasaasay.
9 Hadduu jiro nin dheg lahu ha maqlo. **10** Haddii nin dad
xabbiso, isagana waa la xabbisi doonaa; oo haddii nin seef
wax ku dilo, waa in isagana seef lagu dilo. Waa kaa samirka
iyo rumaysadka quduusiintu. **11** Oo haddana waxaan arkay
bahal kale oo dhulka ka soo baxaya, oo wuxuu lahaa laba
gees oo u eg wan geesihiis, oo wuxuu u hadlayay sidii
masduulaa oo kale. **12** Oo wuxuu bahalkii kowaad hortiisa
wax kaga qabtay amarkiisii oo dhan. Oo dunida iyo kuwa
degganba wuxuu ka dhigay inay caabudaan bahalkii kowaad
oo nabarkii uu u dhintay bogsaday. **13** Oo wuxuu sameeyey
calaamooyin waaweyn, wuuna karay xataa inuu dab samada
ka soo dejiyo oo dhulka ku soo tuuro dadka hortiisa. **14** Oo
kuwa dhulka deggan wuxuu ku khiyaaneeyey calaamooyinkii
isaga loo siiyey inuu ku sameeyo bahalkii hortiisa; isagoo
kuwa dhulka deggan ku leh, Waa inaad sanam u samaysaan
bahalka seefta nabarkeedii ku yaal ee soo noolaaday. **15**
Oo haddana waxaa isagii la siiyey xoog uu neef ku geliyo
sanamkii bahalka, in sanamkii bahalku hadlo oo uu ka dhigo
in la dilo in alla intii aan caabudin sanamkii bahalka. **16** Oo
haddana wuxuu ka dhigay in kulli, yar iyo weyn, iyo taajir iyo
faqiir, iyo xor iyo addoonba sumad lagaga dhigo gacanta
midigta ama wejiga; **17** iyo inaanu ninna awoodin inuu wax
iibiyo ama iibsado, kii sumadda leh mooyaane, taasoo ah
magaca bahalka ama nambarka magiciisa. **18** Xigmaddii
waa tan. Kii waxgarasho lahu ha tiriyo nambarka bahalka;
waayo, waxa weeye nin nambarkiis, oo nambarkiisuna waxa
weeye lix boqol iyo lix iyo lixdan.

14 Oo bal eeg, waxaan arkay Wankii oo ku dul taagan
Buur Siyoon, oo waxaa isaga la jiray boqol iyo afar
iyo afartan kun oo qof, oo waxaa wejiga ugu qornaa isaga
magiciisa iyo magaca aabbihiis. **2** Markaasaan samada
ka maqlay cod u eg biyo badan codkood iyo onkod weyn
codkiis; oo codkii aan maqlayna wuxuu u ekaa kataaraley
ka dhawaajinaysa kataaradahooda; **3** markaasay carshiga
hortiisa iyo afartii xayawaan iyo odayaasha hortoodii waxay
ku gabyeen gabay cusub; oo gabaygaas ninna ma baran
karin, boqol iyo afar iyo afartanka kun oo dunida laga soo
iibsaday mooyaane. **4** Kuwanu waa kuwii aan naagaha ku
nijaasoobin; waayo, iyagu waa daahir; kuwanu waa kuwa
Wanka u raaca meel alla meeshuu tagoba. Kuwan waxaa
laga soo iibsaday dadka inay midhaha ugu horreeya u
noqdaan Ilaah iyo Wankaba. **5** Oo afkooda innaba been
lagama helin, iinna ma leh. **6** Oo haddana waxaan arkay
malaa'ig kale oo samada dhex duulaysa iyadoo wadata
injiil daa'imis ah inay u naadiso kuwa dhulka deggan iyo
quruun kasta iyo qabiil kasta iyo af kasta iyo dad kasta;
(aiōnios g166) **7** iyadoo cod weyn ku leh, Ilaah ka cabsada,
oo isaga ammaana, waayo, saacaddii xukunkiisu way timid.
Oo caabuda kii sameeyey samada iyo dhulka iyo badda
iyo ilaha biyaha ah. **8** Oo malaa'ig kale oo labaad ayaa
soo raacday, oo waxay lahayd, Waxaa dhacday oo dhacday
Baabuloontii weynayd, taasoo quruumaha oo dhan ka
waraabisay khamrigii cadhada sinadeeda. **9** Oo haddana
waxaa soo raacday malaa'ig kale oo saddexaad, iyadoo cod
weyn ku leh, Haddii nin caabudo bahalka iyo sanamkiisa,
ama uu aqbalo sumad in lagaga dhigo wejiga ama gacanta,
10 isna wuxuu ka cabbi doonaa khamriga cadhada Ilaah oo
lagu shubay koobka cadhadiisa isagoo aan badhxanayn; oo
waxaa isaga lagu silcin doonaa dab iyo baaruud malaa'igaha
quduuska ah hortooda iyo Wanka hortiisa. **11** Oo qiiqa
caddibaaddooda kor buu u baxayaa weligiis iyo weligiis, oo
kuwa caabuda bahalka iyo sanamkiisa, iyo ku alla kii aqbala
sumadda magiciisa nasasho heli maayaan habeen iyo maalin
toona. **(aiōn g165)** **12** Waa kaa samirkii quduusiinta, kuwaas
oo ah kuwa xajiya amarrada Ilaah iyo iimaanka Ciise. **13**
Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod igu leh, Qor,
Waxaa barakaysan kuwa hadda ka dib dhimanaya iyagoo
Rabbiga rumaysan. Ruuxii wuxuu leeyahay, Haah, iyagu
waa inay ka nastaan hawshoodii, waayo, waxaa iyaga la
socda shuqulladoodii. **14** Oo bal eeg, haddana waxaan arkay
daruur cad, oo waxaan daruurta dusheeda ku arkay mid
fadhiya oo u eg bini aadan, oo waxaa madaxa u saarnaa
taaj dahab ah, oo gacantana wuxuu ku haystay manjo af
badan. **15** Oo haddana malaa'ig kale ayaa waxay ka soo
baxday macbudkii, oo waxay cod weyn ugu dhawaaqday kii
daruurta ku fadhiyey, iyadoo leh, Manjadaada soo dir oo
beerta goo; waayo, saacaddii beergooysku way timid; maxaa
yeelay, midhihii dhulka oo la gooyn lahaa way bislaadeen.
16 Markaasaa kii daruurta ku fadhiyey wuxuu manjadiisii ku
soo tuuray dhulka, oo midhihii dhulkiina waa la gooyay. **17**
Oo haddana malaa'ig kale ayaa waxay ka baxday macbudka
samada ku yaal, oo iyana waxay haysatay manjo af badan.
18 Oo haddana malaa'ig kale oo dabka xukunta ayaa waxay
ka soo baxday meeshii allabariga; oo waxay cod weyn ugu
dhawaaqday tii manjada afka badan haysatay iyadoo ku leh,
Manjadaada afka badan soo dir, oo waxaad ururisaa canabka
dhulka rucubyadiisa; maxaa yeelay, canabkii waa bislaaday.
19 Markaasaa malaa'igtii waxay manjadeedii ku soo tuurtay
dhulka, oo waxay soo ururisay canabka dhulka, oo waxay ku
tuurtay macsaraddii canabka oo weyn oo cadhada Ilaah. **20**
Oo canabkiina waxaa lagu tuntay magaalada dibaddeeda, oo
waxaa macsaraddii ka soo baxay dhiig, wuxuuna gaadhay
tan iyo fardaha xakamahooda, ilaa kun iyo lix boqol oo
istaadiyon.

15 Oo haddana waxaan samada ku arkay calaamo kale
oo weyn oo cajaa'ib leh, waxayna ahayd toddoba
malaa'igood oo haysta toddoba belaayo, oo ahaa kuwii ugu
dambeeyey, waayo, waxaa iyaga ku dhex dhammaatay
cadhadii Ilaah. **2** Markaasaan arkay wax u eg bad muraayad
ah oo dab ku dhex qasan yahay iyo kuwii iyagoo guulaysan
ka yimid xaggii bahalkii iyo xaggii sanamkiisii iyo xaggii
nambarkii magiciisa, oo dul taagan baddii muraayadda
ahayd iyagoo haysta kataaradihii Ilaah. **3** Oo iyana waxay
ku gabyeen addoonkii Ilaah oo Muuse ahaa gabaygiisii
iyo gabaygii Wanka iyagoo leh, Rabbiyow Ilaaha Qaadirka
ahow, shuqulladaadu way weyn yihiin, oo yaab bay leeyihiin.
Boqorka quruumahow, jidadkaagu waa xaq oo waa run. **4**
Rabbiyow, bal ayaan kaa cabsan doonin oo aan magacaaga
ammaani doonin? Waayo, adiga keligaa ayaa quduus ah;
maxaa yeelay, quruumaha oo dhammu way iman oo hortaada
ayay ku sujuudi doonaan; waayo, falimahaagii xaqa ahaa
waa la muujiyey. **5** Oo waxyaalahaas dabadood waxaan

arkay macbudkii taambuugga markhaatifuridda oo samada ku
jira oo la furay. **6** Markaasaa macbudkii waxaa ka soo baxay
toddobadii malaa'igood oo haystay toddobada belaayo, oo
waxay qabeen dhar daahir ah oo dhalaalaya, oo laabtana
waxaa ugu xidhnaa suuman dahab ah. **7** Oo afartii xayawaan
midkood ayaa wuxuu toddobadii malaa'igood siiyey toddoba
fijaan oo dahab ah oo ay ka buuxdo cadhadii Ilaaha weligiis
iyo weligiisba nool. **(aiōn g165)** **8** Markaasaa macbudkii
waxaa ka buuxsamay qiiq ka yimid xagga ammaanta Ilaah
iyo xagga xooggiisa; oo ninna ma uu geli karin macbudkii
ilamaa la dhammeeyo toddobadii belaayo oo ay toddobadii
malaa'igood haysteen.

16 Markaasaan maqlay cod weyn oo macbudkii ka
yeedhaya, oo toddobadii malaa'igood ku leh, Taga,
oo toddobada fijaan oo cadhada Ilaah ku jirto dhulka ku
shuba. **2** Markaasaa waxaa tagtay middii kowaad, oo waxay
fijaankeedii ku shubtay dhulka, oo wuxuu dadkii sumaddii
bahalka lahaa oo caabuday sanamkiisii u noqday boog xun
oo halis ah. **3** Oo tii labaadna fijaankeedii waxay ku shubtay
badda; markaasay baddii noqotay sidii nin dhintay dhiiggiis
oo kale, oo waxyaalihii ku noolaa oo dhammu way wada
dhinteen. **4** Oo tii saddexaadna waxay fijaankeedii ku shubtay
webiyaashii iyo ilihii biyaha ahaa; oo waxay noqdeen dhiig. **5**
Kolkaasaan maqlay malaa'igtii biyaha oo leh, kan jira oo
jirayow, adigu xaq baad tahay, adiga Quduuska ahow, maxaa
yeelay, sidaasaad wax u xukuntay; **6** waayo, iyagu waxay
daadiyeen dhiiggii quduusiintii iyo nebiyadii, oo adiguna
waxaad ka waraabisay dhiig; waayo, way istaahilaan. **7** Oo
haddana waxaan maqlay meeshii allabariga oo leh, Haah,
Rabbiyow Ilaaha Qaadirka ahow, waxaa run iyo xaq ah
xukummadaada. **8** Oo tii afraadna waxay fijaankeedii ku
shubtay qorraxda; oo waxaa qorraxdii la siiyey amar ay
dadka ku gubto. **9** Markaasaa dadkii waxaa lagu gubay
kulayl weyn, oo waxay caayeen magicii Ilaaha belaayooyinka
u taliya, oo ma ay toobadkeenin inay isaga ammaanaan. **10**
Oo tii shanaadna waxay fijaankeedii ku shubtay carshigii
bahalka; boqortooyadiisiina way madoobaatay, oo iyana
xanuun aawadiis ayay carrabkoodii la ruugeen, **11** oo
xanuunkoodii iyo nabrahoodii aawadood waxay caayeen
Ilaaha samada, oo shuqulladoodiina kama ay toobadkeenin.
12 Oo tii lixaadna waxay fijaankeedii ku shubtay webiga
weyn oo Yufraad; oo biyihiisiina way engegeen, in jidka
loo diyaariyo boqorrada ka imanaya qorrax ka soo bax.
13 Markaasaan arkay saddex jinni oo nijaas ah oo ka
soo baxaya masduulaagii afkiisii, iyo bahalka afkiisii, iyo
nebigii beenta ahaa afkiisii, oo waxay u ekaayeen rahyo;
14 waayo, waxay ahaayeen ruuxyo jinniyo oo calaamooyin
samaynaya, kuwaas oo u taga boqorrada dunida oo dhan
inay u soo ururiyaan dagaalka maalinta weyn oo Ilaaha
Qaadirka ah. **15** (Oo bal eeg, Anigu waxaan u imanayaa
sida tuug oo kale. Haddaba waxaa barakaysan kii soo jeeda
oo dharkiisa dhawra sii uusan qaawanaan ugu socon oo
aan cawradiisa loo arag.) **16** Oo iyana waxay boqorradii
ku soo ururiyeen meesha afka Cibraaniga lagu yidhaahdo
Armageddoon. **17** Oo tii toddobaadna waxay fijaankeedii ku
shubtay hawada; markaasaa macbudkii waxaa ka soo baxay
cod weyn oo ka yimid carshiga xaggiisa, wuxuuna lahaa,
Way dhammaatay. **18** Markaasaa waxaa dhacay hillaac
iyo codad iyo onkod; oo waxaa dhacay dhulgariir weyn oo
aan weligiis isagoo kale la arag intii dad dhulka joogay, oo
wuxuu ahaa dhulgariir aad u weyn oo aad u xoog badan.
19 Oo magaaladii weynaydna waxaa loo kala qaybiyey
saddex meelood, oo magaalooyinkii quruumuhuna way wada
dumeen; oo Baabuloontii weynaydna waxaa laga xusuustay
Ilaah hortiisa in iyada la siiyo koobkii khamriga xanaaqa
cadhadiisa. **20** Oo gasiirad kastaaba way carartay, buurihiina
lama helin. **21** Oo waxaa samada ka soo daatay oo dadka
ku soo dul daatay roob dhagaxyaale, oo dhagax kastaba
miisaankiisu le'eg yahay talanti; markaasaa dadkii waxay
Ilaah u caayeen belaayadii roob dhagaxyaalaha aawadeed,
maxaa yeelay, belaayadiisu aad bay u weynayd.

17 Markaasaa waxaa timid toddobadii malaa'igood oo
toddobada fijaan haystay middood, oo way ila
hadashay, waxayna igu tidhi, Kaalay halkan, waxaan ku
tusi doonaa xukunka dhillada weyn oo biyaha badan ku
dul fadhida, **2** taasoo boqorrada dunidu ay ka sinaysteen,
oo kuwa dunida degganuna ay khamrigii sinadeeda ku
sakhraameen. **3** Markaasay waxay igu qaadday Ruuxa, oo
waxay i geeysay cidlada; markaasaan arkay naag fuushan
bahal guduudan oo ay ka buuxaan magacyo cay ahu, oo
wuxuu lahaa toddoba madax iyo toban gees. **4** Oo naagtuna
waxay qabtay dhar midabkiisu yahay casaan iyo guduud, oo
waxaa kaloo ay ku sharraxnayd dahab iyo dhagaxyo qaali ah
iyo luul, oo waxay gacanta ku haysatay koob dahab ah oo
waxyaalihii karaahiyada ahaa ka buuxaan, kuwaas oo ahaa
waxyaalihii nijaasta ahaa oo sinadeeda, **5** oo waxaa wejiga
ugu qornaa magac ah qarsoodi, oo ah Baabuloonta weyn ee
hooyada u ah dhillooyinka iyo waxyaalaha karaahiyada ah
oo dunida. **6** Markaasaan arkay naagtii oo ku sakhraantay
dhiiggii quduusiinta iyo dhiiggii kuwii Ciise u markhaati furay.
Oo markaan iyadii arkay ayaan aad ula yaabay. **7** Markaasaa
malaa'igtii waxay igu tidhi, War, maxaad u yaabtay? Waxaan
kuu sheegi doonaa qarsoodiga naagta iyo bahalka iyada sida
oo leh toddobada madax iyo tobanka gees. **8** Bahalkii aad
aragtay wuu jiray, haddase ma jiro; oo wuxuu dhowaan ka
soo bixi doonaa yamayska, oo wuxuu tegi doonaa halaag. Oo
kuwa dhulka jooga oo aan magacooda lagu qorin kitaabka
nolosha waagii dunida la aasaasay, markay bahalka arkaan
waxay la yaabi doonaan siduu markii hore u jiray, oo uusan
haatan u jirin, oo uu hadda ka dib u jiri doono. **(Abyssos g12)**
9 Waa kan maanka xigmadda lihi. Toddobada madax waa
toddoba buurood oo ay naagtu ku fadhiisato; oo iyagu waxa
weeyaan toddoba boqor; **10** shantood way dhaceen, midna
wuu joogaa, midkii kalena weli ma iman; oo markuu yimaado,
in yar buu sii jiri doonaa. **11** Oo bahalkii markii hore jiray oo
aan haatan jirin, isaga qudhiisuna waa mid siddeedaad oo
toddobaduu ka mid yahay; oo wuxuu tegi doonaa halaag.
12 Oo tobankii gees oo aad aragtay waa toban boqor, oo
aan weli helin boqortooyo; laakiinse intii saacad ah waxay
amar la heleen bahalka sida boqorro oo kale. **13** Kuwanu
waa isku maan, oo iyagu xooggooda iyo amarkooda waxay
siiyeen bahalka. **14** Kuwaasu waxay la diriri doonaan Wanka,
oo Wankuna wuu ka adkaan doonaa, maxaa yeelay, isagu
waa Sayidka sayidyada iyo Boqorka boqorrada; oo haddana
kuwa isaga la jira waa kuwa loo yeedhay, oo la doortay,

oo aaminiinta ah. **15** Markaasay waxay igu tidhi, Biyihii
aad aragtay oo ay dhilladu ku dul fadhiday waxa weeyaan
dadad iyo maqluuqyo iyo quruumo iyo afaf. **16** Oo tobankii
gees oo aad aragtay iyo bahalkii waxay nebcaan doonaan
dhillada, oo iyada way bi'in doonaan oo qaawin doonaan,
oo hilibkeedana way cuni doonaan, oo kulligeedna waxay
ku gubi doonaan dab. **17** Waayo, Ilaah wuxuu qalbigooda
geliyey inay yeelaan fikirkiisa, oo ay isku maan ahaadaan,
oo ay boqortooyadooda bahalka siiyaan ilamaa erayada
Ilaah ay kaamil noqdaan. **18** Oo naagtii aad aragtayna waxa
weeye magaalada weyn oo u talisa boqorrada dhulka.

18 Waxyaalahaas ka dib waxaan arkay malaa'ig kale oo
samada ka soo degaysa, waxayna lahayd amar weyn;
oo dhulkuna wuxuu la iftiimay dhalaalkeedii. **2** Markaasay ku
dhawaaqday cod xoog weyn, oo waxay tidhi, Waxaa dhacday
oo dhacday Baabuloontii weynayd, oo waxay noqotay hoygii
shaydaanyada, iyo rugtii jinni kasta oo nijaas ah, iyo rugtii
shimbir kasta oo nijaas ah oo la neceb yahay. **3** Waayo,
quruumihii oo dhammu waxay ku dhaceen khamrigii cadhada
sinadeeda; oo boqorradii dhulka oo dhammuna iyaday
ka sinaysteen, oo baayacmushtariyadii dunidu waxay ku
taajireen xooggii barwaaqadeeda. **4** Oo haddana waxaan
maqlay cod kale oo samada ka dhawaaqaya oo leh,
Dadkaygiiyow, iyada ka soo baxa, yeydnan dembiyadeeda la
qaybsane, oo aydnaan belaayooyinkeeda heline; **5** waayo,
dembiyadeedii waxay gaadheen xataa samada, oo Ilaahna
wuu xusuustay xaqdarradeedii: **6** Iyada wax u siiya sidii
ay wax idiin siisay oo kale, oo weliba u sii labanlaaba sida
shuqulkeedu ahaa; oo koobkii ay wax idiinku qastay, wax
ugu qasa labanlaab. **7** Oo intii ay isfaanisay iyo intii ay
raaxaysatay oo kale, waxaad iyada siisaan caddibaad iyo
murug; waayo, iyadu waxay qalbigeeda iska tidhaahdaa,
Anigoo boqorad ah ayaan iska fadhiyaa, oo carmalna ma
ihi, oo sinaba murug u arki maayo. **8** Sidaas daraaddeed
maalin keliya waxaa iyada u iman doona belaayooyinkeeda,
kuwaas oo ah dhimasho iyo murug iyo abaar; oo iyada
kulligeed waxaa lagu gubi doonaa dab, waayo, Rabbiga
Ilaaha ah oo iyada xukumay waa xoog badan yahay. **9** Oo
boqorradii dunida oo iyada ka sinaystay oo la raaxaystay
ayaa u ooyi doona oo u barooran doona markii ay arkaan
qiiqa gubashadeeda, **10** iyagoo meel fog la taagan cabsida
caddibaaddeeda, oo waxay odhan doonaan, Waxaa hoogtay
oo hoogtay magaalada weyn oo Baabuloon, taasoo ah
magaalada xoogga badan! Waayo, xukunkaagu saacad
keliya buu ku yimid. **11** Oo baayacmushtariyadii duniduna
iyaday u ooyaan oo u baroortaan, waayo, ninna hadda ka
dib iibsan maayo shixnaddoodii; **12** shixnaddaas oo ah
dahab, iyo lacag, iyo dhagaxyo qaali ah, iyo luul, iyo dhar
wanaagsan, iyo dhar guduudan, iyo xariir, iyo dhar cas, iyo
alwaax kasta oo tu'inos ah, iyo weel kasta oo foolmaroodi laga
sameeyey, iyo weel kasta oo alwaax qaali ah laga sameeyey,
iyo kuwa laga sameeyey naxaas, iyo bir, iyo marmar, **13**
iyo qorfe, iyo xawaash, iyo uunsi, iyo barafuun, iyo foox,
iyo khamri, iyo saliid, iyo bur wanaagsan, iyo sarreen, iyo
lo', iyo ido, iyo fardo, iyo gaadhifardood, iyo addoommo,
iyo nafaha dadka. **14** Oo midhihii naftaadu ay damacday
way kaa tageen, oo waxyaalihii fiicanaa oo dhalaalayay oo
dhammuna way kaa baabbe'een, oo mar dambena lama
heli doono. **15** Oo baayacmushtariyadii alaabtaas lahaa oo
iyada taajir ku noqday, waxay meel fog la istaagi doonaan
cabsida caddibaaddeeda iyagoo ooyaya oo barooranaya;
16 oo waxay odhan doonaan, Waxaa hoogtay oo hoogtay
magaalada weyn, tii qabi jirtay dhar wanaagsan, iyo dhar
guduudan, iyo dhar cas, oo ku sharraxnaan jirtay dahab,
iyo dhagaxyo qaali ah, iyo luul. **17** Waayo, maalka saas u
badanu saacad keliya buu ku baabba'ay. Oo waxaa meel fog
istaagay naakhude kasta, iyo mid kasta oo dhoofa, iyo ragga
baxriyiinta ah, iyo in alla inta badda ka faa'iidaysata, **18** oo
way qayliyeen markii ay arkeen qiiqii gubashadeeda, waxayna
yidhaahdeen, Bal magaaladee baa la mid ah magaalada
weyn? **19** Oo iyana intay madaxa boodh ku shubteen ayay
qayliyeen oo ooyeen oo baroorteen, oo waxay yidhaahdeen,
Waxaa hoogtay oo hoogtay magaaladii weynayd oo kulli inta
badda doonniyaha ku lahu ay dhexdeeda kaga taajireen
maalkeedii, waayo, iyadii saacad keliya bay baabba'day.
20 Haddaba iyada ku farxa, samaday, iyo quduusiintay, iyo
rasuulladow, iyo nebiyadow, waayo, Ilaah xukunkiinnii iyaduu
ku xukumay. **21** Markaasaa malaa'ig xoog weynu waxay kor
u qaadatay dhagax u eg dhagaxshiid weyn, oo waxay ku
dhex tuurtay badda, oo waxay tidhi, Magaalada weyn oo
Baabuloon sidaas oo kale xoog baa hoos loogu tuuri doonaa,
oo hadda ka dibna lama heli doono. **22** Oo mar dambe
dhexdaada lagama maqli doono codka kataaralayda, iyo
muusikalayda, iyo kuwa biibiilaha ka dhawaajiya, iyo kuwa
turumbada ka dhawaajiya; oo dhexdaada innaba lagama
heli doono sancalow sanco kasta ha qabtee; oo sanqadha
dhagaxshiidkana dhexdaada innaba lagama maqli doono mar
dambe; **23** oo laambad iftiinkeedna mar dambe dhexdaada
innaba kama ifi doono, oo codkii arooska iyo aroosaddana
dhexdaada innaba mar dambe lagama maqli doono, waayo,
baayacmushtariyadaadu waxay ahaayeen amiirradii dhulka,
maxaa yeelay, saaxirnimadaadii ayaa quruumaha oo dhan
lagu khiyaaneeyey. **24** Oo dhexdeeda waxaa laga helay
dhiiggii nebiyadii iyo quduusiintii iyo dhiiggii kuwii dhulka lagu
dilay oo dhan.

19 Oo waxyaalahaas ka dib waxaan maqlay wax u eg
cod weyn oo maqluuq badan oo samada ku jira, oo
waxay lahaayeen, Halleeluuya; badbaado iyo ammaan iyo
xoog waxaa leh Ilaahayaga; **2** waayo, waxaa run iyo xaq ah
xukummadiisa, maxaa yeelay, isagu wuu xukumay dhilladii
weynayd ee dhulka ku hallaysay sinadeedii; oo dhiiggii
addoommadiisiina gacanteeda wuu ka aaray. **3** Oo haddana
mar labaad ayay yidhaahdeen, Halleeluuya. Oo qiiqeeduna
kor buu u baxaa weligiis iyo weligiis. **(aiōn g165)** **4** Markaasaa
afar iyo labaatankii oday iyo afartii xayawaan ayaa sujuuday,
oo waxay caabudeen Ilaaha carshiga ku fadhiya iyagoo
leh, Aamiin, Halleeluuya. **5** Markaasaa cod baa ka soo
baxay carshigii, oo wuxuu yidhi, Ilaaheenna ammaana,
addoommadiisa oo dhammow, kuwiinna isaga ka cabsadow,
yar iyo weynba. **6** Oo haddana waxaan maqlay wax u
eg maqluuq badan codkood, iyo biyo badan codkood, iyo
onkod xoog weyn codkiis, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya,
waayo, waxaa wax xukuma Rabbiga Ilaahayaga oo Qaadirka
ah. **7** Aynu rayrayno oo aad u faraxno, oo aynu ammaanno

isaga; waayo, arooskii Wanku wuu yimid, oo afadiisiina way
isdiyaarisay. **8** Oo waxaa iyadii lagu amray inay xidhato
dhar wanaagsan oo dhalaalaya oo daahir ah; waayo, dharka
wanaagsanu waxa weeye falimihii xaqa ahaa oo quduusiinta.
9 Oo wuxuu igu yidhi, Waxaad qortaa, Waxaa barakaysan
kuwa loogu yeedhay arooska Wanka cashadiisa. Oo wuxuu
kaloo igu yidhi, Kuwanu waa erayadii Ilaah oo run ah. **10**
Inaan isaga caabudo aawadeed ayaan cagihiisa ugu hor
dhacay. Oo isna markaasuu wuxuu igu yidhi, Iska jir oo
saas ha yeelin. Anigu waxaan addoon la ahay adiga iyo
walaalahaaga haya markhaatifuridda Ciise. Ilaah u sujuud,
waayo, markhaatifuridda Ciise waa ruuxa wax sii sheegidda.
11 Oo bal eeg, waxaan arkay samadii oo furantay, iyo faras
cad, oo kii fuushanaana waxaa la odhan jiray Aamin iyo Run;
oo isagu xaqnimuu wax ku xukumaa oo uu ku diriraa. **12** Oo
indhihiisuna waxay u ekaayeen ololka dabka, madaxiisana
waxaa u saarnaa taajaj badan; oo waxaa ugu qornaa magac
aanu ninna aqoon isaga mooyaane. **13** Oo isna wuxuu qabay
dhar dhiig lagu rusheeyey, magiciisana waxaa la odhan jiray
ereyga Ilaah. **14** Oo ciidammadii samada ku jirayna isagay
soo raaceen iyagoo fuushan fardo cadcad oo qaba dhar
wanaagsan oo cad oo daahir ah. **15** Oo afkiisana waxaa
ka soo baxday seef af badan inuu ku laayo quruumaha;
oo wuxuu iyaga ku xukumi doonaa ul bir ah, oo wuxuu ku
tumay macsaraddii canabka oo xanaaqii cadhada Ilaaha
Qaadirkaa. **16** Oo dharkiisa iyo bowdadiisana waxaa ugu
qornaa magac, kaas oo ah BOQORKA BOQORRADA, IYO
SAYIDKA SAYIDYADA. **17** Oo markaasaan arkay malaa'ig
qorraxda dhex taagan; oo intay cod weyn ku dhawaaqday
ayay waxay haadda samada dhex duusha oo dhan ku tidhi,
Kaalaya oo u soo urura cashada weyn oo Ilaah, **18** aad
idinku cunteene hilibka boqorrada, iyo hilibka kabtannada,
iyo hilibka ragga xoogga badan, iyo hilibka fardaha iyo
kuwa fuushan, iyo hilibka dadka oo dhan, xor iyo addoon,
iyo yar iyo weynba. **19** Oo markaasaan arkay bahalkii iyo
boqorradii dhulka iyo ciidammadoodii oo u soo wada ururay
inay la diriraan kii faraska fuushanaa iyo ciidankiisii. **20**
Markaasaa la qabtay bahalkii iyo nebigii beenta ahaa oo
calaamooyinka hortiisa ku samayn jiray, kuwaasoo uu ku
khiyaanayn jiray kuwii aqbalay sumaddii bahalka iyo kuwii u
sujuuday sanamkiisii, oo labadoodii iyagoo nool ayaa waxaa
lagu dhex tuuray baddii dabka ahayd, oo baaruuddu ka
ololaysay; **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **21** oo intoodii kalena
waxaa lagu laayay kii faraska fuushanaa seeftiisii afkiisa ka
soo baxday; oo haaddii oo dhammu waxay ka dhergeen
hilibkoodii.

20 Oo markaasaan arkay malaa'ig samada ka degaysa,
oo waxay gacanta ku haysatay furihii yamayska iyo
silsilad weyn. **(Abyssos g12)** **2** Oo markaasay qabsatay
masduulaagii ahaa maska duqa ah, kaasoo ah Ibliiska iyo
Shayddaanka, oo intii kun sannadood ah ayay xidhay, **3** oo
waxay ku ridday yamayskii, markaasay xidhay oo shaabad
ku awday inaanu quruumaha mar dambe khiyaanayn ilamaa
kunka sannadood ay dhammaadaan; oo taas ka dib waa in
isaga la furo wakhti yar. **(Abyssos g12)** **4** Oo markaasaan
arkay carshiyo, oo waxaa kuwa ku fadhiyey la siiyey amar
ay ku xukumaan; oo haddana waxaan arkay nafihii kuwii
madaxa looga jaray markhaatigii ay Ciise u fureen aawadiis,
iyo eraygii Ilaah aawadiis, iyo kuwii aan caabudin bahalkii
iyo sanamkiisa toona, oo aan aqbalin in sumaddii lagaga
dhigo wejigooda iyo gacantooda; way soo noolaadeen
oo kun sannadood ayay Masiix wax la xukumeen. **5** Oo
dadkii dhintay intoodii kalena sooma ay noolaan ilamaa ay
kunkii sannadood dhammaadeen. Kanu waa sarakicidda
kowaad. **6** Waxaa barakaysan oo quduus ah kii ka qayb gala
sarakicidda kowaad; kuwaas dhimashada labaadi amar kuma
laha, laakiinse waxay wadaaddo u ahaan doonaan Ilaah
iyo Masiixa, oo waxay isaga wax la xukumi doonaan kun
sannadood. **7** Oo markii kunkii sannadood ay dhammaadaan
ayaa Shayddaanka laga furi doonaa xabsigii lagu xabbisay,
8 oo wuxuu u soo bixi doonaa inuu khiyaaneeyo quruumaha
deggan dhulka afartiisa gees, kuwaas oo ah Juuj iyo Maajuuj
inuu iyaga u soo ururiyo dagaalka; oo tiradooduna waa sida
ciidda badda. **9** Oo waxay ku soo kor baxeen ballaadhka
dhulka, oo waxay hareereeyeen kaambadii quduusiinta
iyo magaaladii la jeclaa; markaasaa waxaa samada ka
soo degay dab, wuuna laastay iyagii. **10** Oo Ibliiskii iyaga
khiyaanayn jirayna waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka iyo
baaruudda ahayd, halkaas oo ay ku jiraan bahalkii iyo nebigii
beenta ahaa, oo iyaga waxaa la cadaabi doonaa habeen iyo
maalinba weligood iyo weligoodba. **(aiōn g165, Limnē Pyr
g3041 g4442)** **11** Oo markaasaan arkay carshi weyn oo cad,
iyo kii ku fadhiyey, oo wejigiisa dhulkii iyo samadii ay ka
carareen, oo iyagiina meel looma helin. **12** Oo markaasaan
arkay kuwii dhintay, yar iyo weynba, iyagoo taagan carshiga
hortiisii, markaasaa waxaa la furay kitaabbadii; oo haddana
waxaa la furay kitaab kale oo ah kii nolosha; oo kuwii dhintay
waxaa lagu xukumay waxyaalihii kitaabbadii ku qornaa,
sidii ay shuqulladoodii ahaayeen. **13** Markaasaa baddii
waxay sii daysay kuwii dhintay oo dhexdeedii ku jiray; oo
dhimashadii iyo Haadeesna waxay sii daayeen kuwii dhintay
oo dhexdoodii ku jiray; markaasaa iyagii waxaa laga xukumay
nin walba sidii shuqulladiisu ahaayeen. **(Hadēs g86)** **14** Oo
dhimashadii iyo Haadeesba waxaa lagu tuuray baddii dabka
ahayd. Oo taasu waa dhimashadii labaad oo ah badda dabka
ah. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** **15** Oo ku alla kii aan
kitaabkii nolosha laga helin isagoo ku qoran, waxaa lagu
tuuray baddii dabka ahayd. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Oo waxaan arkay samo cusub iyo dhul cusub; waayo,
samadii hore iyo dhulkii hore way dhammaadeen; oo
baddiina mar dambe ma ay jirin. **2** Oo haddana waxaan arkay
magaalada quduuska ah, taasoo ah Yeruusaalem cusub oo
samada ka soo degaysa xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey
sidii aroosad ninkeedii loo sharraxay. **3** Markaasaan maqlay
cod weyn oo carshiga ka yeedhaya oo leh, Bal eeg, rugta
Ilaah waxay la jirtaa dadka, oo isna wuxuu la degganaan
doonaa iyaga, oo iyana waxay ahaan doonaan dadkiisa, oo
Ilaah qudhiisuna wuxuu la jiri doonaa iyaga, oo wuxuu ahaan
doonaa Ilaahood; **4** oo isna indhahooda ilmo kastuu ka tirtiri
doonaa, oo dhimashona mar dambe ma jiri doonto, oo mar
dambena ma jiri doonaan murug iyo oohin iyo xanuun toona,
waayo, waxyaalihii hore way dhammaadeen. **5** Markaasaa
kii carshiga ku fadhiyey wuxuu yidhi, Bal eeg, wax kastaba
cusayb baan ka dhigayaa. Oo wuxuu igu yidhi, Qor, waayo,
erayadanu waa aamin iyo run. **6** Oo wuxuu igu yidhi, Iyagu

way ahaadeen. Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega,
iyo bilowgii iyo dhammaadka. Oo kii harraadsan waxaan
hadiyad ahaan uga waraabin doonaa isha biyaha nolosha.
7 Oo kii guulaystaa wuxuu dhaxli doonaa waxyaalahan,
oo anna waxaan isaga u ahaan doonaa Ilaah, isna wuxuu
ii ahaan doonaa wiil. **8** Laakiinse kuwa fulayaasha ah,
iyo kuwa aan rumaysan, iyo kuwa karaahiyada ah, iyo
gacankudhiiglayaasha, iyo kuwa sinaysta, iyo saaxiriinta, iyo
kuwa sanamyada caabuda, iyo beenlowyada oo dhan waxaa
qaybtoodu ku jiri doontaa badda ay dabka iyo baaruuddu
ka ololayaan, oo taasuna waa dhimashada labaad. **(Limnē
Pyr g3041 g4442)** **9** Markaasaa waxaa yimid mid ka mid ah
toddobadii malaa'igood oo haystay toddobadii fijaan oo ay ka
buuxeen toddobadii belaayo ee ugu dambeeyey; oo iyana
way ila hadashay, oo waxay igu tidhi, Bal kaalay halkan oo
waxaan ku tusayaa aroosadda oo ah Wanka afadiisa. **10** Oo
iyana waxay igu qaadday Ruuxa, oo waxay i geeysay buur
weyn oo dheer, oo waxay i tustay magaalada Yeruusaalem
oo quduuska ah oo samada ka soo degaysa xagga Ilaah, **11**
oo magaaladii waxay lahayd ammaanta Ilaah; oo nuurkeedu
wuxuu u ekaa dhagax aad u qaali ah, oo sidii dhagaxa
yasbidka oo u dhalaalaya sidii madarad oo kale; **12** oo waxay
lahayd derbi weyn oo dheer; oo waxay kaloo lahayd laba
iyo toban irdood, oo irdahana waxaa ka taagnaa laba iyo
toban malaa'igood; oo waxaa ku qornaa magacyo, kuwaas
oo ah magacyadii laba iyo tobanka qabiil oo reer binu
Israa'iil; **13** oo xagga bari waxay ku lahayd saddex irdood,
woqooyina waxay ku lahayd saddex irdood, koonfurna waxay
ku lahayd saddex irdood, galbeedna waxay ku lahayd saddex
irdood. **14** Oo derbigii magaaladuna wuxuu lahaa laba
iyo toban aasaas, oo dushooda waxaa ku qornaa laba iyo
tobankii rasuul ee Wanka laba iyo tobankoodii magac. **15** Oo
malaa'igtii ila hadashay waxay haysatay cawsduur qiyaaseed
oo dahab ah inay ku qiyaasto magaalada iyo irdaheeda iyo
derbigeeda. **16** Oo magaaladuna waxay u dhisnayd afar
gees, oo dhererkeeduna wuxuu le'ekaa ballaadhkeeda; oo
markaasay waxay magaaladii ku qiyaastay cawsduurkii,
oo waxay noqotay laba iyo toban kun oo istaadiyon; oo
dhererkeeda iyo ballaadhkeeda iyo sarajooggeeduba waa
isla ekaayeen. **17** Oo waxay qiyaastay derbigeedii, oo wuxuu
noqday boqol iyo afar iyo afartan dhudhun, sidii ay ahayd
qiyaastii ninku, kaasoo ah malaa'ig. **18** Oo derbigeediina
waxaa laga dhisay yasbid, oo magaaladuna waxay ahayd
dahab saafi ah oo u eg muraayad saafi ah. **19** Oo derbigii
magaalada aasaaskiisiina waxaa lagu sharraxay dhagaxyo
qaali ah oo cayn kasta ah. Aasaaskii kowaad wuxuu ahaa
yasbid, kii labaadna wuxuu ahaa safayr, kii saddexaadna
wuxuu ahaa khalkedoon, kii afraadna wuxuu ahaa sumurud,
20 kii shanaadna wuxuu ahaa sardonug, kii lixaadna wuxuu
ahaa sardiyos, kii toddobaadna wuxuu ahaa khirusolitos, kii
siddeedaadna wuxuu ahaa berullos, kii sagaalaadna wuxuu
ahaa tobasiyos, kii tobnaadna wuxuu ahaa khirusobrasos,
kii koob iyo tobnaadna wuxuu ahaa yakintos, kii laba iyo
tobnaadna wuxuu ahaa ametustos. **21** Oo laba iyo tobankii
irdoodna waxay ahaayeen laba iyo toban luul, oo kii kastoo
irdihii ka mid ahaaba wuxuu ahaa luul, oo magaaladii
jidkeediina wuxuu ahaa dahab saafi ah oo u eg muraayad
wax laga dhex arko. **22** Oo dhexdeedana macbud kuma arag;
waayo, Rabbiga ah Ilaaha Qaadirkaa iyo Wanka ayaa waxay
yihiin macbudkeeda. **23** Oo magaaladuna uma baahna
qorrax iyo dayax toona inay dusheeda ka iftiimaan; waayo,
ammaanta Ilaah ayaa iftiin u ahayd, oo laambadeeduna waa
Wanka. **24** Oo quruumuhuna waxay ku dhex socon doonaan
iftiinkeeda, oo boqorrada dhulkuna ammaantooda iyaday soo
gelin doonaan. **25** Oo irdaheedana sinaba looma xidhi doono
maalinta (waayo, halkaas habeen ma jiri doono); **26** oo waxay
iyada soo gelin doonaan ammaanta iyo cisada quruumaha;
27 oo gudaheedana sinaba uma ay geli doonaan wax nijaas
ah amase kii sameeya karaahiyo iyo been; laakiinse waxaa
keliyahoo geli doona kuwa ku qoran kitaabka nolosha ee
Wanka.

22 Markaasay malaa'igtii i tustay webi ah biyaha nolosha,
oo u dhalaalaya sidii madarad oo kale, oo ka soo
baxaya carshigii Ilaah iyo Wanka, **2** iyo jidkii magaalada
dhexdiisa. Webiga dhankiisan iyo dhankiisaasba waxaa ku yiil
geedkii nolosha oo dhalaya laba iyo toban cayn oo midho ah,
oo midhihiisana dhalaya bil kasta; oo geedka caleemihiisuna
waxay quruumaha u ahaayeen bogsiin. **3** Oo mar dambena
naclad ma jiri doonto, oo waxaa halkaas ku jiri doona Ilaah
iyo Wanka carshigooda; oo addoommadiisuna way u adeegi
doonaan, **4** oo wejigiisay arki doonaan, oo magiciisuna
wuxuu ugu oolli doonaa wejigooda. **5** Oo mar dambe habeen
ma jiri doono, oo iyana uma baahnaan doonaan laambad
iftiinkeed iyo iftiinka qorraxda toona; waayo, waxaa iyaga
iftiimin doona Rabbiga Ilaaha ah, oo iyana waxay talin
doonaan weligood iyo weligood. **(aiōn g165)** **6** Oo markaasay
malaa'igtii waxay igu tidhi, Erayadanu waa aamin iyo run; oo
Rabbiga ah Ilaaha ruuxyada nebiyada ayaa malaa'igtiisii u
soo diray inuu addoommadiisa tuso waxyaalaha waajibka ah
inay dhowaan dhacaan. **7** Oo bal eeg, anigu dhaqsaan u
imanayaa. Haddaba waxaa barakaysan kii xajiya erayada
wax sii sheegidda oo kitaabkan lagu qoray. **8** Anigoo
Yooxanaa ah waxaan ahay kii maqlay oo arkay waxyaalahan.
Oo markii aan maqlay oo aan arkay, ayaan ku hor dhacay
cagihii malaa'igtii i tustay waxyaalahan, si aan u caabudo.
9 Oo haddana waxay igu tidhi, Iska jir oo saas ha yeelin,
waayo, anigu waxaan addoon la ahay adiga iyo nebiyada
walaalaha ah iyo kuwa xajiya erayada kitaabkan; haddaba
Ilaah caabud. **10** Oo haddana waxay igu tidhi, Shaabad ha
ku xidhin erayada wax sii sheegidda oo kitaabkan lagu qoray,
waayo, wakhtigii waa dhow yahay. **11** Oo kii xaqdaranu
xaqdarro ha sii sameeyo; oo kii nijaas ahna nijaas ha laga sii
dhigo; kii xaq ahuna xaqnimo ha sii sameeyo; kii quduus
ahuna quduus ha laga sii dhigo. **12** Oo bal eeg, anigu
dhaqsaan u imanayaa, oo abaalgudkaygiina waan wataa si
aan nin walba ugu abaalgudo sida shuqulkiisu yahay. **13**
Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, kan ugu horreeyey iyo
kan ugu dambeeya, bilowgii iyo dhammaadka. **14** Haddaba
waxaa barakaysan kuwa khamiisyadooda maydha, si ay
amar ugu lahaadaan inay u yimaadaan geedka nolosha, oo
ay magaalada irdaha ka soo galaan. **15** Haddaba dibadda
waxaa jooga eeyihii, iyo saaxiriintii, iyo kuwa sinaysta,
iyo gacankudhiiglayaashii, iyo kuwa sanamyada caabuda,
iyo ku kasta oo been jecel ama sheega. **16** Oo anigoo
Ciise ah ayaan malaa'igtaydii u soo diray inay waxyaalahan

idiinku markhaati furto kiniisadaha aawadood. Anigu waxaan
ahay xididkii iyo farcankii Daa'uud, iyo xiddigta waaberi oo
dhalaalaysa. **17** Ruuxa iyo aroosadduba waxay yidhaahdaan,
Kaalay. Oo kii maqlaana ha yidhaahdo, Kaalay. Oo kii
harraadsanuna ha yimaado. Oo kii doonayaaba biyaha
nolosha hadiyad ahaan ha u qaato. **18** Oo anigu waxaan ku
idhaahdaa nin kasta oo maqla erayadii wax sii sheegidda ee
kitaabkan lagu qoray, Haddii nin wax ku daro iyaga, Ilaah
wuxuu isaga ku dari doonaa belaayooyinka kitaabkan ku
qoran; **19** oo haddii nin wax ka qaado erayadii kitaabka
wax sii sheegiddan, isna Ilaah baa qaybtiisa ka qaadi doona
geedka nolosha iyo magaalada quduuska ah iyo waxyaalaha
kitaabkan ku qoran. **20** Haddaba kan waxyaalahan ka
markhaati furayaa, wuxuu leeyahay, Haah, anigu dhaqsaan u
imanayaa. Aamiin, Rabbi Ciisow, kaalay. **21** Nimcada Rabbi
Ciise ha la jirto quduusiinta oo dhan. Aamiin.

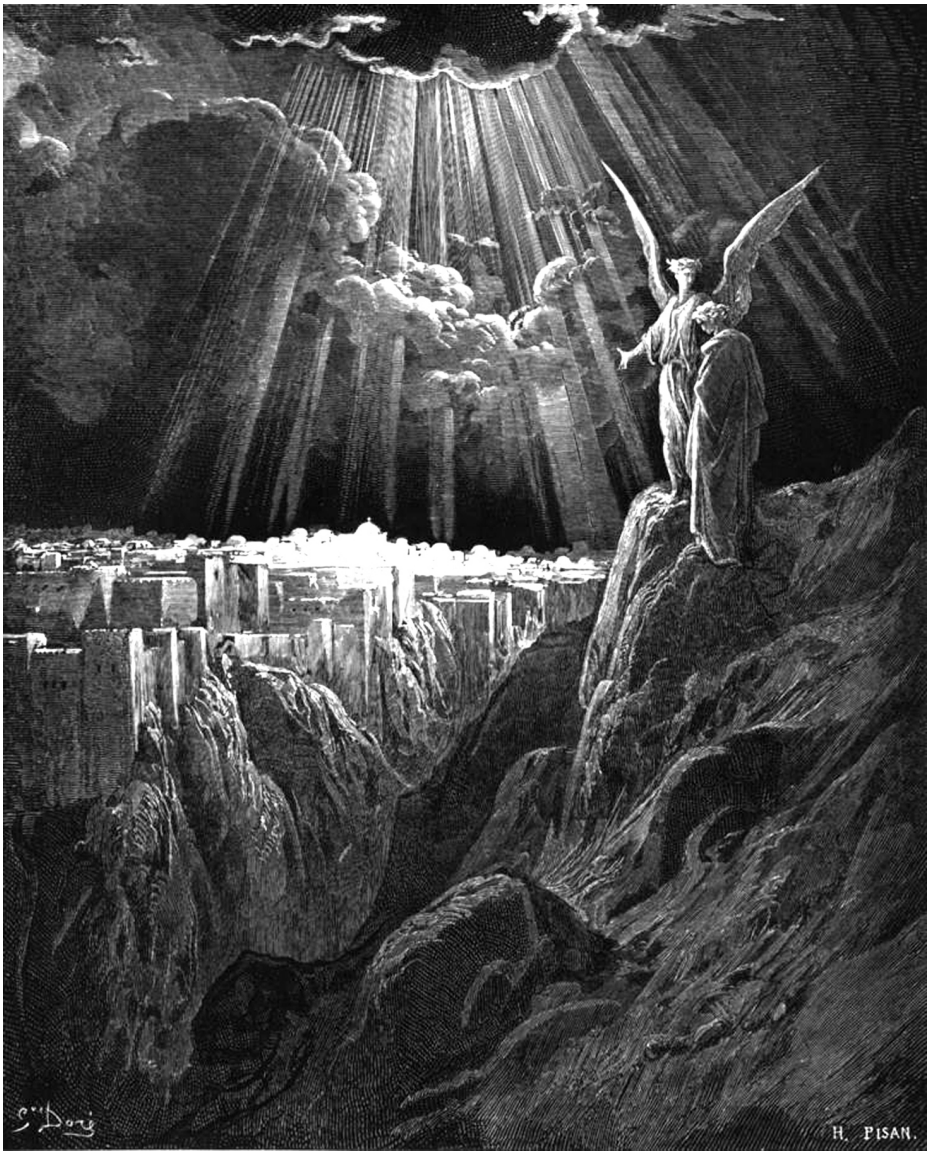

Oo haddana waxaan arkay magaalada quduuska ah, taasoo ah Yeruusaalem cusub oo samada ka soo degaysa xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey sidii aroosad ninkeedii loo sharraxay. Markaasaan maqlay cod weyn oo carshiga ka yeedhaya oo leh, Bal eeg, rugta Ilaah waxay la jirtaa dadka, oo isna wuxuu la degganaan doonaa iyaga, oo iyana waxay ahaan doonaan dadkiisa, oo Ilaah qudhiisuna wuxuu la jiri doonaa iyaga, oo wuxuu ahaan doonaa Ilaahood;
Muujintii 21:2-3

Hagaha Akhrinta

Somali at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Qaamuuska

Somali at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Qaamuuska +

AionianBible.org/Bibles/Somali---Somali-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luukos 8:31
Rooma 10:7
Muujintii 9:1
Muujintii 9:2
Muujintii 9:11
Muujintii 11:7
Muujintii 17:8
Muujintii 20:1
Muujintii 20:3

aïdios

Rooma 1:20
Yuudas 1:6

aiōn

Matayos 12:32
Matayos 13:22
Matayos 13:39
Matayos 13:40
Matayos 13:49
Matayos 21:19
Matayos 24:3
Matayos 28:20
Markos 3:29
Markos 4:19
Markos 10:30
Markos 11:14
Luukos 1:33
Luukos 1:55
Luukos 1:70
Luukos 16:8
Luukos 18:30
Luukos 20:34
Luukos 20:35
Yooxanaa 4:14
Yooxanaa 6:51
Yooxanaa 6:58
Yooxanaa 8:35
Yooxanaa 8:51
Yooxanaa 8:52
Yooxanaa 9:32
Yooxanaa 10:28
Yooxanaa 11:26
Yooxanaa 12:34
Yooxanaa 13:8
Yooxanaa 14:16
Falimaha Rasuullada 3:21
Falimaha Rasuullada 15:18
Rooma 1:25
Rooma 9:5
Rooma 11:36
Rooma 12:2
Rooma 16:27
1 Korintos 1:20
1 Korintos 2:6
1 Korintos 2:7
1 Korintos 2:8
1 Korintos 3:18
1 Korintos 8:13
1 Korintos 10:11
2 Korintos 4:4
2 Korintos 9:9
2 Korintos 11:31
Galatiya 1:4
Galatiya 1:5
Efesos 1:21
Efesos 2:2
Efesos 2:7
Efesos 3:9
Efesos 3:11
Efesos 3:21
Efesos 6:12
Filiboy 4:20
Kolosay 1:26
1 Timoteyos 1:17
1 Timoteyos 6:17
2 Timoteyos 4:10
2 Timoteyos 4:18
Tiitos 2:12
Cibraaniyada 1:2
Cibraaniyada 1:8
Cibraaniyada 5:6
Cibraaniyada 6:5
Cibraaniyada 6:20
Cibraaniyada 7:17
Cibraaniyada 7:21
Cibraaniyada 7:24
Cibraaniyada 7:28
Cibraaniyada 9:26
Cibraaniyada 11:3
Cibraaniyada 13:8
Cibraaniyada 13:21
1 Butros 1:23
1 Butros 1:25
1 Butros 4:11
1 Butros 5:11
2 Butros 3:18
1 Yooxanaa 2:17
2 Yooxanaa 1:2
Yuudas 1:13
Yuudas 1:25
Muujintii 1:6
Muujintii 1:18
Muujintii 4:9
Muujintii 4:10
Muujintii 5:13
Muujintii 7:12
Muujintii 10:6
Muujintii 11:15
Muujintii 14:11
Muujintii 15:7
Muujintii 19:3
Muujintii 20:10
Muujintii 22:5

aiōnios

Matayos 18:8
Matayos 19:16
Matayos 19:29
Matayos 25:41
Matayos 25:46
Markos 3:29
Markos 10:17
Markos 10:30
Luukos 10:25
Luukos 16:9
Luukos 18:18
Luukos 18:30
Yooxanaa 3:15
Yooxanaa 3:16
Yooxanaa 3:36
Yooxanaa 4:14
Yooxanaa 4:36
Yooxanaa 5:24
Yooxanaa 5:39
Yooxanaa 6:27
Yooxanaa 6:40
Yooxanaa 6:47
Yooxanaa 6:54
Yooxanaa 6:68

Yooxanaa 10:28
Yooxanaa 12:25
Yooxanaa 12:50
Yooxanaa 17:2
Yooxanaa 17:3
Falimaha Rasuullada 13:46
Falimaha Rasuullada 13:48
Rooma 2:7
Rooma 5:21
Rooma 6:22
Rooma 6:23
Rooma 16:25
Rooma 16:26
2 Korintos 4:17
2 Korintos 4:18
2 Korintos 5:1
Galatiya 6:8
2 Tesaloniika 1:9
2 Tesaloniika 2:16
1 Timoteyos 1:16
1 Timoteyos 6:12
1 Timoteyos 6:16
2 Timoteyos 1:9
2 Timoteyos 2:10
Tiitos 1:2
Tiitos 3:7
Filemon 1:15
Cibraaniyada 5:9
Cibraaniyada 6:2
Cibraaniyada 9:12
Cibraaniyada 9:14
Cibraaniyada 9:15
Cibraaniyada 13:20
1 Butros 5:10
2 Butros 1:11
1 Yooxanaa 1:2
1 Yooxanaa 2:25
1 Yooxanaa 3:15
1 Yooxanaa 5:11
1 Yooxanaa 5:13
1 Yooxanaa 5:20
Yuudas 1:7
Yuudas 1:21
Muujintii 14:6

eleēsē

Rooma 11:32

Geenna

Matayos 5:22
Matayos 5:29
Matayos 5:30
Matayos 10:28
Matayos 18:9
Matayos 23:15
Matayos 23:33
Markos 9:43
Markos 9:45
Markos 9:47
Luukos 12:5
Yacquub 3:6

Hadēs

Matayos 11:23
Matayos 16:18
Luukos 10:15
Luukos 16:23
Falimaha Rasuullada 2:27
Falimaha Rasuullada 2:31
1 Korintos 15:55
Muujintii 1:18
Muujintii 6:8
Muujintii 20:13
Muujintii 20:14

Limnē Pyr

Muujintii 19:20
Muujintii 20:10
Muujintii 20:14
Muujintii 20:15
Muujintii 21:8

Sheol

Bilowgii 37:35
Bilowgii 42:38
Bilowgii 44:29
Bilowgii 44:31
Tirintii 16:30
Tirintii 16:33
Sharciga Kunoqoshadiisa 32:22
Samuu'Eel Kowaad 2:6
Samuu'Eel Labaad 22:6
Boqorradii Kowaad 2:6
Boqorradii Kowaad 2:9
Ayuub 7:9
Ayuub 11:8
Ayuub 14:13
Ayuub 17:13
Ayuub 17:16
Ayuub 21:13
Ayuub 24:19
Ayuub 26:6
Sabuurradii 6:5
Sabuurradii 9:17
Sabuurradii 16:10
Sabuurradii 18:5
Sabuurradii 30:3
Sabuurradii 31:17
Sabuurradii 49:14
Sabuurradii 49:15
Sabuurradii 55:15
Sabuurradii 86:13
Sabuurradii 88:3
Sabuurradii 89:48
Sabuurradii 116:3
Sabuurradii 139:8
Sabuurradii 141:7
Maahmaahyadii 1:12
Maahmaahyadii 5:5
Maahmaahyadii 7:27
Maahmaahyadii 9:18
Maahmaahyadii 15:11
Maahmaahyadii 15:24
Maahmaahyadii 23:14
Maahmaahyadii 27:20
Maahmaahyadii 30:16
Wacdiyahii 9:10
Gabaygii Sulaymaan 8:6
Ishacyaah 5:14
Ishacyaah 7:11
Ishacyaah 14:9
Ishacyaah 14:11
Ishacyaah 14:15
Ishacyaah 28:15
Ishacyaah 28:18
Ishacyaah 38:10
Ishacyaah 38:18
Ishacyaah 57:9
Yexesqeel 31:15
Yexesqeel 31:16
Yexesqeel 31:17
Yexesqeel 32:21
Yexesqeel 32:27
Hoosheeca 13:14
Caamoos 9:2
Yoonis 2:2
Xabaquuq 2:5

Tartaroō

2 Butros 2:4

Questioned

None yet noted

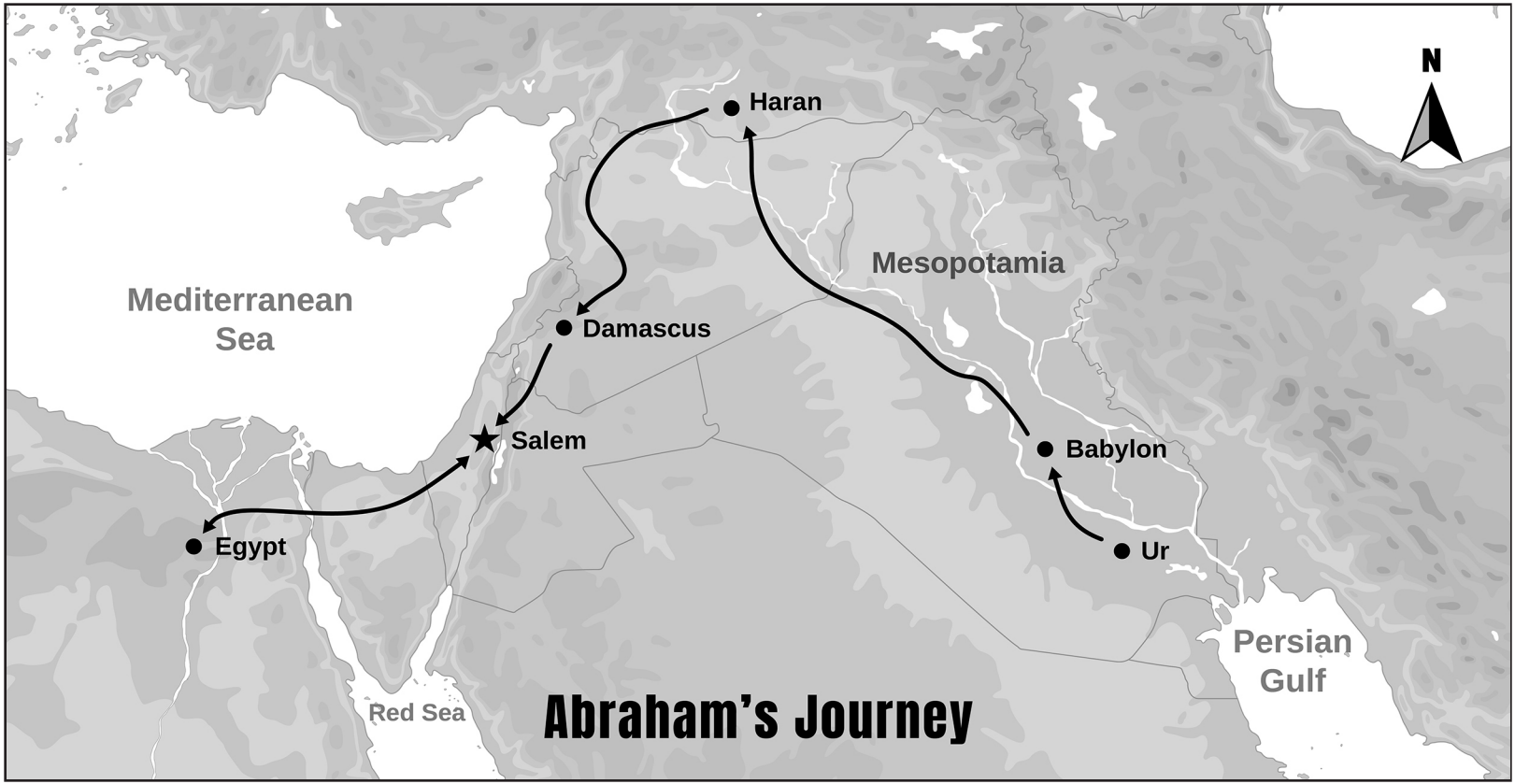

Ibraahim kolkii loo yeedhay, rumaysad buu ku addeecay inuu tago meeshuu ku heli lahaa dhaxalka, wuuna tegey isagoo aan garanaynin meeshuu ku socdo.

- Cibraaniyada 11:8

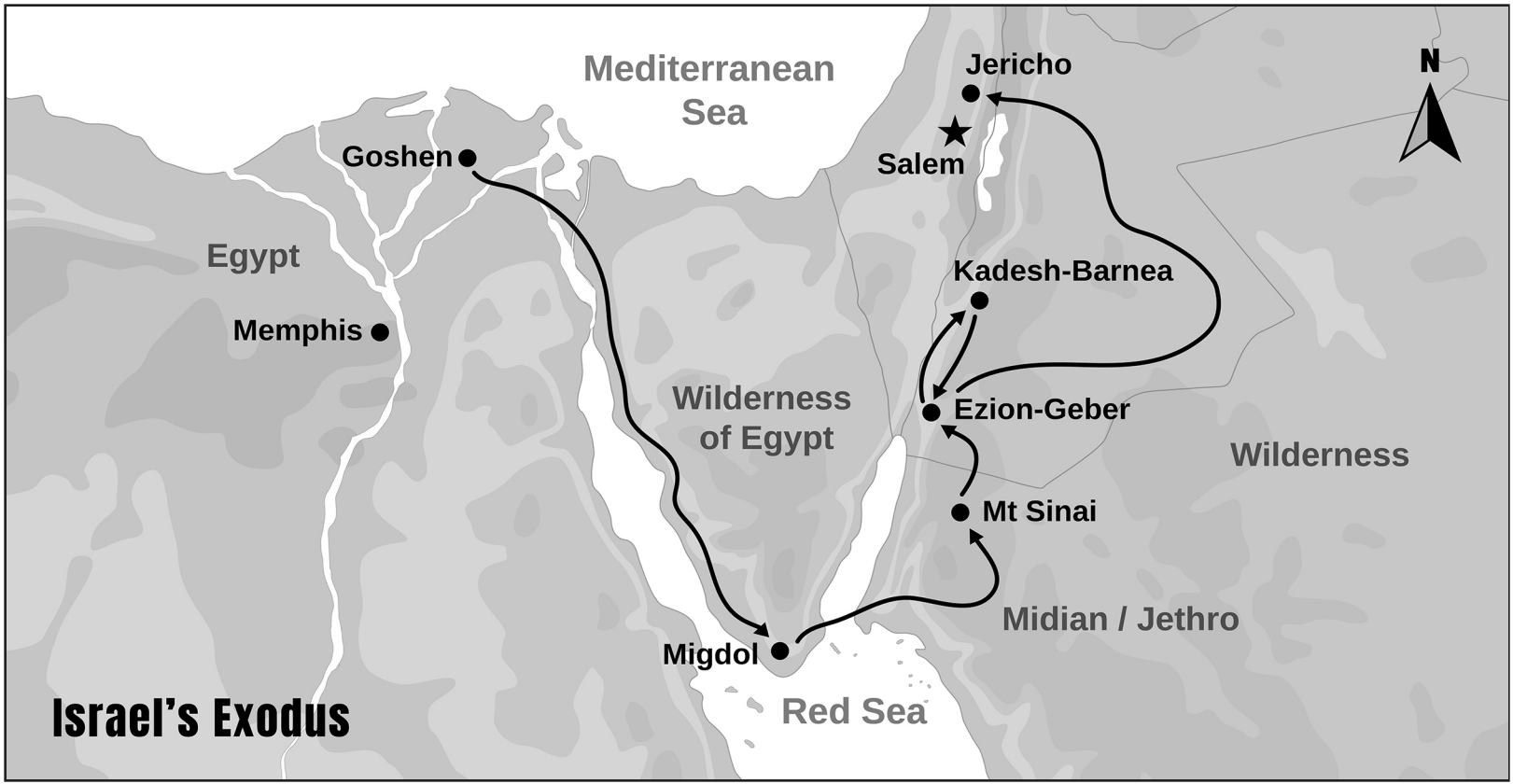

Oo markii Fircoon dadkii sii daayay, Ilaah kuma uu kaxayn jidka dalka reer Falastiin in kastoo uu kaasu dhowaa, waayo, Ilaah wuxuu yidhi, Waaba intaasoo dadku markay dagaal arkaan ay qoomameeyaan, oo ay Masar dib ugu noqdaan. - Baxniintii 13:17

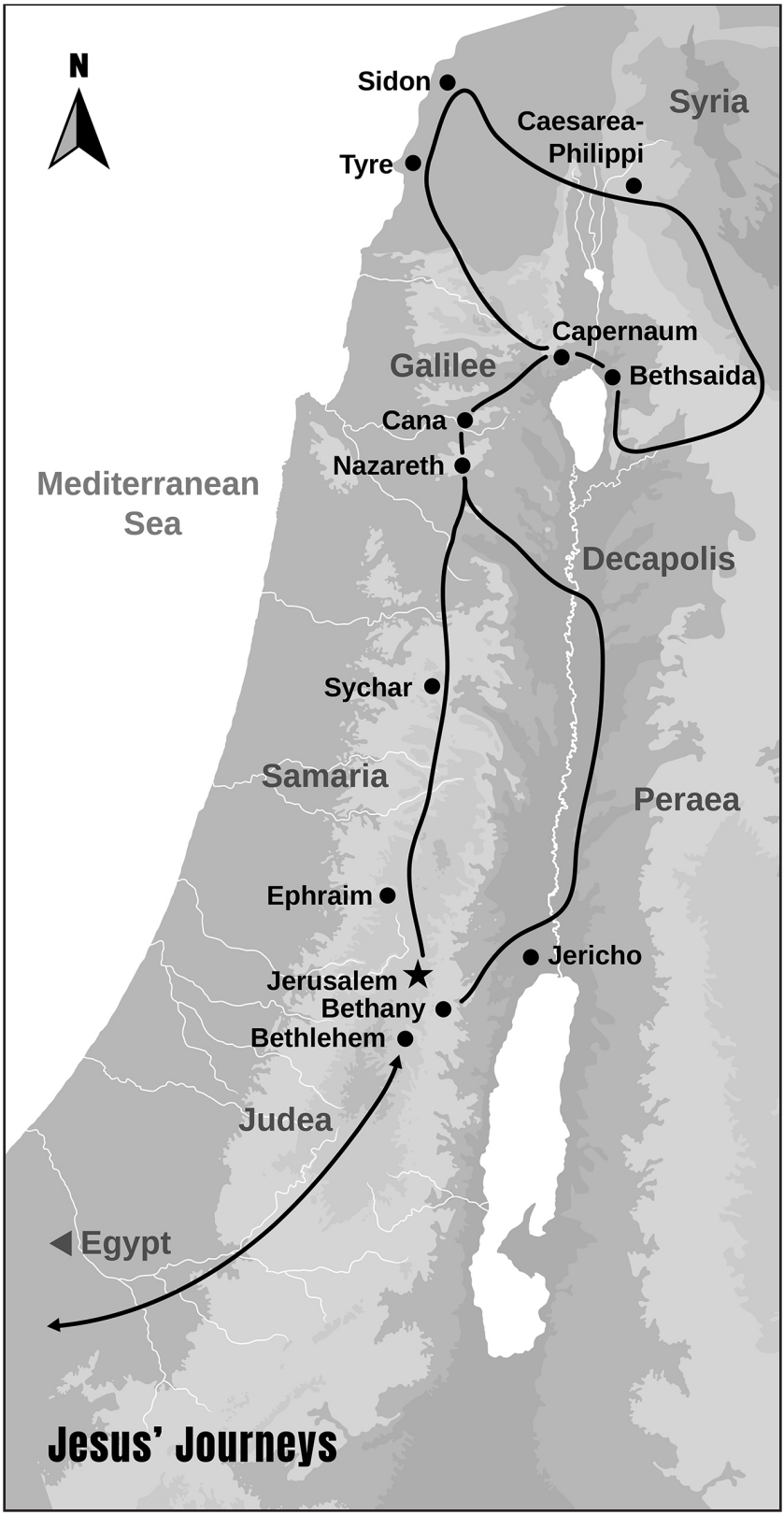

Waayo, Wiilka Aadanahu uma iman in loo adeego laakiin inuu adeego iyo inuu naftiisa dad badan furashadooda u bixiyo. - Markos 10:45

Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah addoonkii Ciise Masiix, oo loogu yeedhay inuu rasuul ahaado, oo gooni looga dhigay injiilka Ilaah. - Rooma 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td rowspan="3" colspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Aayaha

Somali at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

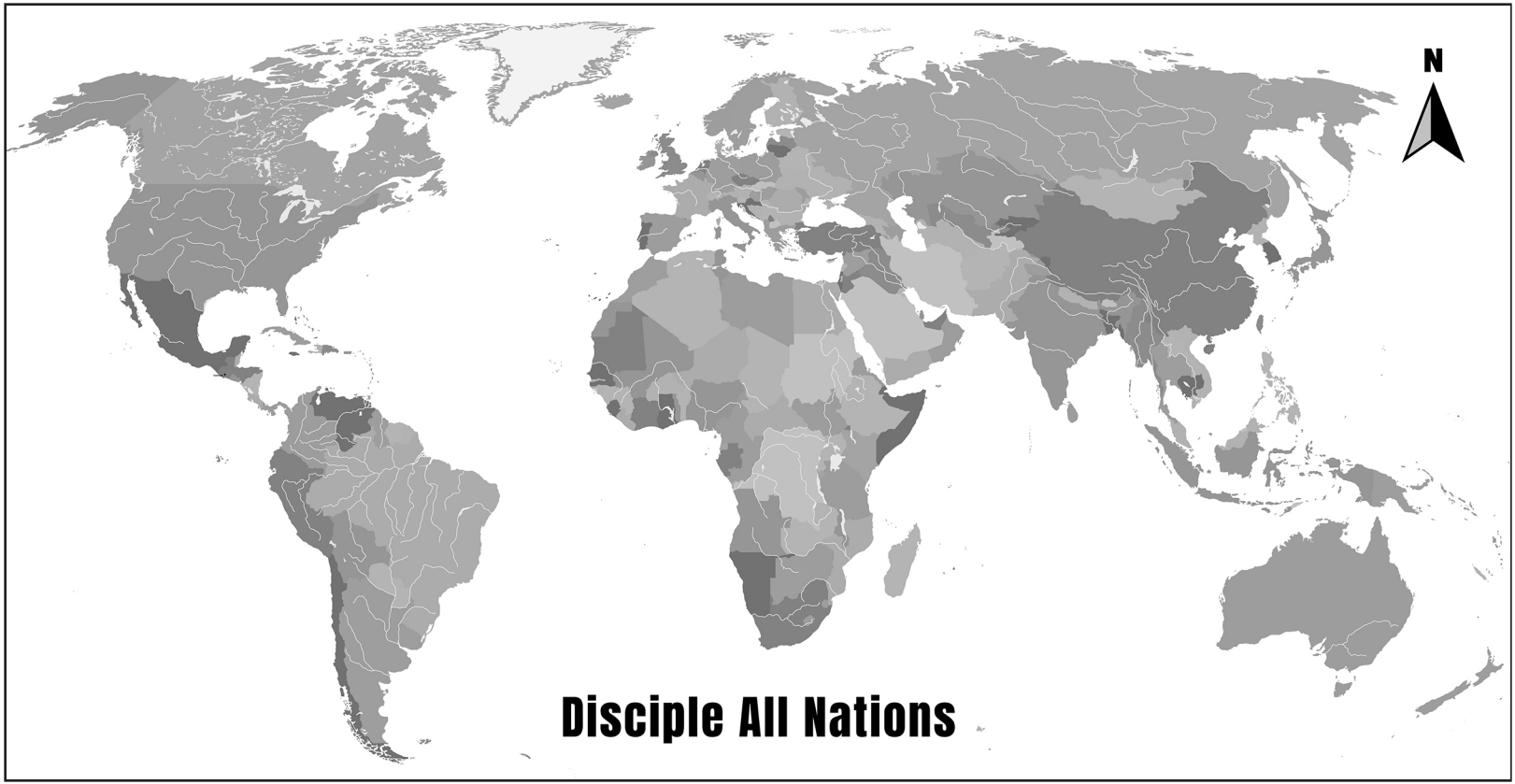

Haddaba taga, oo quruumaha oo dhan xer ka dhiga, oo ku baabtiisa magaca Aabbaha iyo Wiilka iyo Ruuxa Quduuskaa, - Matayos 28:19